Anul IV.
Nr. 1
Ianuarie 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția
online
Nr. 33

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 – 1017
Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

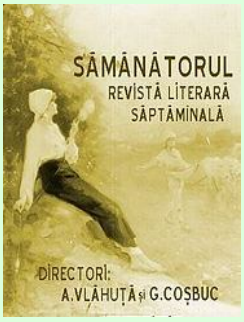

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociațiile
"Semănătorul" şi
"Dorna" Tismana

Secvența lunii în orașul Tismana!

După un Crăciun cald şi fără zăpadă, în sfârşit a venit iarna în ultima decadă a lui ianuarie!

Anul IV. Nr. 1 - ianuarie 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din apariţiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediția online intră în lucru în data de 25 ale lunii, ediția tipărită apare în decada doua a lunii următoare, cu coperta schimbată, eventual editorialul dacă va fi cazul.**

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - STUDENȚI CARE FAC CERCETARE
4 Al. Melian - SCABIA POLITICĂ ŞI JUSTIȚIA
7 Al. Melian - Mihai Eminescu. Omagiu
9 Lucia-Silvia Podeanu - Anotimpurile iubirii
11 Articole din «Gorjeanul» despre Ion C. Gociu
15 Dumitru Dănău - Comoara din legendă - Vulpoiul farmacist
18 Florian Vădeianu - BOIER PRINTRE TOVARĂŞI (frg. 2)
20 DORU V. FOMETESCU - Poeziile lunii ianuarie
22 Vasile Mic - Poeziile lunii ianuarie
24 Silviu A. Jimborean - Taina Pocăinței şi Taina Euharistiei
26 Iuliu-Marius Morariu - Canoanele sinodului II Trulan
29 Nicu N. Tomoniu - Pe urmele lui Coşbuc - seria IV
33 - PREMIILE ANUALE - ale Ligii Scriitorilor Români
34 LSR – Filiala Gorj şi-a creat propriul site
36 Ionuț Hens - Viața şi activ. papei Inocențiu al III-lea
38-39 Conturi, abonamente "Sămănătorul" , redactorii
40 Foto-document - Fotografii care aparțin lui EMINESCU

www.tomoniu.ro

Soluția disoluției statului:

STUDENȚI CARE FAC CERCETARE

PROSTIA ŞI INCULTURA ÎNTR-UN STAT DUC LA DEZAGREGAREA ACESTUIA

Am mai vorbit în revista noastră despre unele state care, acordând suficiente fonduri pentru dezvoltarea învățământului, s-au trezit în câțiva ani, în mod paradoxal, cu o creştere economică fără precedent. Paradoxal pentru cei puşi efemer la cârma unei țări ca România, pentru că țăranul şi muncitorul nostru ante-decembrist o ştia şi o aplica: pentru ca să ajungă copiii oameni mari în viață îşi luau de la gură şi-i trimiteau la studii.

Țăranii de la sate şi țăranii ajunşi muncitori la oraş au aflat însă rapid după decembrie 1989, chiar din primii cinci ani, 1990-1995, că unii se îmbogățesc rapid pe două căi: fie intrând în politică, fie profitând de legile proaste pot să fure din avuția poporului fără grijă.

Aşa se face că după ce s-a furat tot ce se putea fura: fabrici, CAP-uri, sisteme de irigații, căi ferate, flotă, clădiri de patrimoniu sau mai ştiu eu ce, singura soluție de propăşire rămase intrarea în politică deşi politicienii avertizau pe față încă de la prim-ministrul Radu Vasile că "*nu mai e nimic de furat în România, ce s-a putut fura, s-a furat deja!*"

Şi totuşi oportuniştii s-au cocoloşit pe lângă politicieni! Că ştiau carte sau nu ştiau, s-au gudurat bine, au pupat mâna noilor stăpâni, capitalişti de cumetrie sau de gaşcă politică iar aceştia, au înființat în ministere tot felul de subsidiare numai bune pentru un loc călduț acoliților sau rudelor apropiate. Până şi jurnaliştii de la New York Times au rămas cu gura căscată că România are şapte servicii secrete, o armată de mercenari, o poliție ce nu-i mai zice miliție, o jandarmerie nou înființată şi multe alte clone de capitalism sălbatic şi nu-i în stare să găsească un avion prăbuşit într-o pădure, cu toată tehnica occidentală care la cocoşat pe român ca s-o cumpere la preț înzecit, apoi s-o "implemeneze".

Ne lamentăm degeaba de îndată ce ministerele şi alte instituții de stat sunt pline de prostime! Oameni puşi pe criterii de partid politic care nici măcar un bac n-au, făcând liceul la "seral" şi generala la "f.f."! Iar dacă or fi completat cele 10 clase prin Franța, miniştri ai învățământului ajung!

Aşa s-a ajuns la disoluția statului a cărui credibilitate a ajuns la limită. Degeaba are statul radio, degeaba scot nasul pe la televiziuni cei puşi să vegheze la ordinea civică!

Anunțul şi avertismentele de viscol în România au ajuns ca un pârț de pisic. Anunți ca lumea să stea acasă dacă tot e sâmbăta şi duminica şi viscoleşte în draci iar el, fălosul cu maşină "tare", o spune franc reporterului:

"- Dece n-aş pleca domnişoară, am lanțuri pe roți!"

Ai lanțuri fălosule, dar n-ai cap!

ŞI TOTUŞI...

În sistemul nostru educativ, încă mai există oaze de bună practică iar Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca o dovedeşte din plin prin eminenții ei studenți, unii din ei fiind coresponenți ai revistei noastre.

Chiar în acest număr se poate citi articolul despre canoanele sinodului II Trulan, unde studentul Iuliu Marius Morariu ne uimeşte prin informația că în acel sinod *"s-au dat 102 canoane prin care s-au adus diferite întregiri disciplinei şi ritualului bisericesc"* iar unele canoane sunt aplicabile şi azi în biserica creştină şi le cunosc toți credincioşii.

Însă ce ne uimeşte la aceşti studenți este râvna lor în cercetarea istorică! Articolul **"Viața şi activitatea papei Inocențiu al III-lea"** de la pagina 35 a prezentului număr de revistă, aparținând lui Ionuț Hens - student la facultatea amintită, Universitatea "Babeş Bolyai" - dezvăluie un fapt extrem de important pentru istoria noastră: relațiile lui Ioniță Caloianul sau Ioaniță, (Calo-Iannis în limba greacă, însemnând Ioan cel Frumos) cu Inocențiu al III-lea.

Eminentul student Ionuț (tiz cu Ioniță!) pune în finalul articolului accentul pe o scrisoare dintre cei doi, prin care papa îi recunoaşte lui Ioniță titlul de **Imperator Bulgarorum et Blachorum** (Caloian, împaratul bulgarilor şi al vlahilor), acesta conducând implicit la confirmarea dinastiei asăneştilor ca fiind de origină valahă (romană, română).

Aceasta este cea mai mare controversă istorică - evident artificială şi care n-are a face cu faptele istorice - **dintre români şi bulgari!** Controversă zadarnică, despre care eu am scris numeroase articole şi în cartea "Sfântul Nicodim de la Tismana", pentru că **valahii şi bulgarii au luptat împreună secole de-a rândul pentru intependența lor.**

Este arhicunoscut faptul că începând din anii 1185-1187 românii (vlahii) alături de bulgari ies de sub stăpânirea Imperiului bizantin, în urma răscoaleei condusă de frații vlahi Asan şi Petru, împotriva împăratului Isac al II-lea Anghelos. Victoria împotriva bizantinilor, duce la crearea un stat multinațional cunoscut ca Imperiul vlaho-bulgar, condus de dinastia românească (vlahă) a Asăneştilor.

Ionuț Hens, publicând una din scrisorile adresate papei de Ioniță cel Frumos (Caloian, 1197-1207) mi se alătură în mod fericit cu acest document la poziția mea critică față de nefericita gâlceavă istorică cu vecinii. Iată ce spuneam eu în detaliile despre volumul meu amintit mai sus:

"astăzi, unii istorici şi clerici români n-au curajul să susțină cu fruntea sus temele fundamentale ale istoriografiei noastre de frică să nu deranjeze pe coana Europa. S-a ajuns până acolo, încât, când se întâlnesc istoricii unguri cu cei români se stabileşte de la început:

despre asta, nu vorbim! Când se întâlnesc istoricii bulgari cu cei români, bulgarii pun un par la poartă: să nu cumva să aduceți discuția despre faptul că asăneştii sunt de neam valah! Imperiul lor a fost bulgar nu bulgaro-valah, pricepeți?

Ori, partea a treia a cărții „Sfântul Nicodim de la Tismana" tocmai asta afirmă: întemeierea şi consolidarea Țării Româneşti se leagă strâns de imperiile şi țaratele de la sud de Dunăre. Apariția Țării Româneşti a avut loc atât în contextul amenințării otomane în sud, cât şi la nord, de slăbiciunea lui Ladislau al IV-lea şi a întregii sale elite maghiare. Această conjunctură istorică a dus, în anul 1272, la întinderea stăpânirii lui Litovoi şi asupra țării din stânga Oltului. Eu pun întrebări serioase! De ce istoricii noştri trec cu vederea această primă întemeiere de Tară Românească la nord de Dunăre încă din 1272? De ce unii atribuie continuarea acestei mişcări întemeietoare lui Tocomer (numit şi Ivanco) în filiația „bătrânului" Seneslav (1247-1272) şi nu a lui Tihomir (Thocomer în actele latine şi pe linie slavă Tyhomir = Pacificul) pe filiația bulgară a lui Constantin Tih? Se tem istoricii noştri de deschiderea cutiei Pandorei cu istoricii bulgari? Cartea îndeamnă la crearea unui forum de istorici români şi bulgari pentru dezbaterea acestei chestiuni controversate. Iar dacă aceasta nu s-a făcut până acum, e musai să se facă până nu vom fi obligați să renunțăm la ortodoxism în favoarea ecumenismului european."

Acest subiect foarte important al istoriei noaste va face obiectul şi a altor articole de tipul celui care are link-ul mai jos şi pe care vă invit să-l citiți. Pentru că este foarte importantă corespondența dintre papă şi Ioaniță din perspectiva rearanjării strategice a statelor din Balcani. Papa Inocențiu al III-lea şi apoi urmaşii săi Onoriu al III-lea şi Gregorio al IX-lea urmăreau să şteargă urmările schismei religioase din 1053, aducând Grecii şi statele ortodoxe din Balcani la unirea cu Roma. Conducătorii acestor state ortodoxe, Caloian în primul rând, urcat după moartea fraților săi mai mari, Asan şi Petru, pe tronul de la Târnova, în 1197, şi Ştefan Nemania, regele Sârbilor, se orientau către Roma pentru a fi declarați de papă împărat respectiv cneaz.

Şi aşa se şi întâmplă până la cruciada a IV-a. Ioaniță Caloian acceptă unirea bisericii sale cu Roma şi făcu jurământ de credință Papei. La 24 februarie 1204 papa luă decizia de a-l încorona ca rege, trimițându-i steagul papal, cheile Sfântului Petru şi sceptrul, prin cardinalul Leon, la 8 noiembrie 1204. Dar, din păcate, ororile cruciaților conduşi de Balduin de Flandra, în 1204 la Constantinopol îl scârbi pe Ioniță, mai mult, acest criminal care ucisese cu sânge rece şi care pusese prostituate bete să cânte pe înaltul tron al Bizanțului, ajunse Împărat latin la Constantinopol. Ca să pună capac la toate Balduin de Flandra, mai revendică cu aroganță şi tot teritoriul care aparținuse odinioară, înainte de 1185, împăraților bizantini, deci, inclusiv teritoriul aparținând lui Caloian.

O mare nemulțumire se produse în rândul vlahilor din Adrianopole care cerură lui Ioniță să-i elibereze de sub aceşti duşmani ai creştinătății şi nu apărători ai ei, aşa cum se declarau cruciații. Ioaniță Caloian şi oastea sa sosiră degrabă la chemarea cetățenilor Adrianopolului şi fu război pentru depresurarea cetății asediate. Lupta decisivă fu la 14 aprilie 1205 lângă Adrianopol, unde oastea lui Caloian birui catastrofal pe cea lui Balduin care fu luat prizonier, dus în închisoare la Târnova, unde şi muri. Ludovic de Blois, comandant împreună cu Balduin al armatei Francilor, murise pe câmpul de bătălie iar dogele venețian Enrico Dandolo abia reuşi să se salveze.

După aşa victorie, Ioaniță Caloian revendică el tronul Bazileilor de la Constantinopol, în numele originii sale romane.

Relațiile cu papa se răciră însă din cauza morții în închisoare a lui Balduin de Flandra. Din nefericire, în 1207 muri în plină glorie şi Ioaniță Caloian. Complotase impotriva lui aliatul său, un comandant cuman, la asediul Salonicului.

Tronul de la Târnova, fu ocupat de Borilă (1207-1218), nepot de soră al lui Caloian. Alt nepot al lui Ioaniță Caloian - fiul fratelui său Asan - Ioan Asan al II-lea (1218-1241), crescut printre ruşi în cnezatul Wolhinia, la Halic îl urmă la domnie, sub protecția regatului ungar. Deveni unul mai mari țari Bulgariei dar treptat, vechiul regat româno-bulgar de sub Asan, Petru şi Ioaniță Caloian, deveni doar regat bulgar, Ioan Asan al II-lea trăgându-şi legitimitatea din primul țarat bulgar al lui Boris (secolul IX) şi nu din originea romană pe care o avea Caloian. Uniunea bisericească cu Roma se sfârşi la 1235, biserica bulgară întorcânduse la uniunea cu ortodoxia greacă.

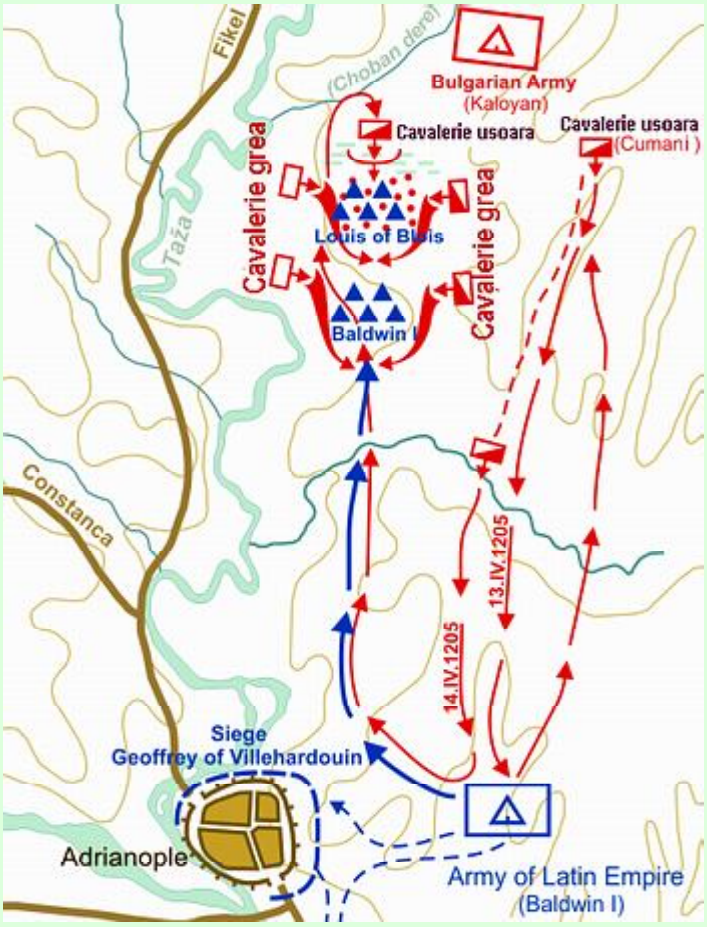

Strategia lui Ioniță Caloian la Adrianopole. Pact cu cumanii din Bărăgan, crescători de vite dar având o cavalerie uşoară foarte mobilă. Aceştia atacă tabăra armatei lui Baldovin, crează panică, importante forțe cruciate rămân să apere tabăra. Tot diversionist cavaleria uşoară a lui Ioniță atacă frontal unitățile inaintate ale cruciaților. Intervine însă la momentul oportun în luptă cavaleria grea a lui Ioniță, atacând pe flancuri. Ludovic Blois este ucis, Balduin este luat prizonier şi închis într-un turn la Târnovo, unde fusese tronul fraților Petru şi Asan.

Citiți despre **Întemeierea Țării Româneşti** online, în articolul:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/06/nicolae-n-tomoniu-eroi-boieri-si.html

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

SCABIA POLITICĂ ŞI JUSTIȚIA

Motto: *Diferența dintre partidele noastre este că în unele sunt mulți corupți iar în altele puțini cinstiți, în unele mulți mediocri, în altele puțini valoroşi, în unele mulți proşti, în altele puțini deştepți, în unele multă mizerie, în altele puțină curățenie.*

După cum se ştie, scabia sau râia este o boală infecțioasă şi molipsitoare, provocată de murdărie, de mizerie. O boală a cărei asociere metaforică din titlul de față se impune oricărei conştiințe lucide şi… neatinse de scabie .

Condamnarea recentă a lui Adrian Năstase la 4 ani de închisoare a provocat multe reacții şi de toate felurile, de la cele analitice şi principiale, chiar dacă severe, pâna le cele lamentativ încriminatorii, chiar dacă pavoazate într-un sentimentalism ipocrit umanitar. Ceea ce atrage cu deosebire atenția sunt vocile *uimiților, revoltaților, şocaților* de faptul că justiția a avut îndrăzneala să-l condamne încă o dată pe naşul lor politic, pe modelul şi modelatorul lor, cel care, - potrivit democraților de paradă - ar trebui să fie deasupra legii. Aşa cum ei înşişi se consideră şi se străduiesc să legifereze.

Ceea ce este foarte îngrijorător, cu atât mai mult cu cât pare fi o constantă a mentalității politice a celor aflați la putere, este violarea cu seninătate a principiului democratic fundamental privind separarea puterilor în stat. Verbal, toți se declară partizanii acestui principiu, în fapt, cei mai mulți îl încalcă de fiecare dată când consecințele aplicării lui le afectează interesele. Interesele de partid, de gaşcă sau pur şi simplu personale. Bineînțeles, o fac şmechereşte, subtil, îşi imaginează ei. Fiecare dintre taberele care-şi dispută scena politică, se referă, nu la justiție, ci la adversarul care ar fi în spatele actului judecătoresc. Dintr-o parte, manipulatorul este Băsescu şi camarila prezidențială, din cealaltă, Ponta şi familia lui, compusă din neamuri, prieteni şi subordonați bine răsplătiți. Fiecare se raportează la ticăloşia celorlalți. Si dacă-ți pui întrebarea **cine are dreptate**, nu poți răspunde decât : **şi unii şi alții**. Numai că problema care este omisă din gâlceava şi judecata lor, - atâta cât o au – este fondul, obiectul care a determinat justiția să ia decizia pe care a luat-o. Discursul lor este în registrul hilar al lui Gâgă. « Noi nu ne pronunțăm asupra justiției, noi îl condamnăm pe Băsescu pentru că a fost condamnat Năstase ».

Ca în atâtea alte situații, exponentul pitoresc, - ca să nu spunem grotesc al PSD – este Marian Vanghelie. Omul a cărui mâncărime de limbă şi scărpiniş de creier îi rămân mereu simptomele definitorii. Intr-o declarație facută la solicitarea ziarului online *Gândul*, inteligența şi cultura lui proverbială au sintetizat mentalitatea şi priceperea politică a partidului pe care-l întruchipează :

«Nu cred că aşa se poate trata politica într-o țară civilizată. Dacă ar fi să vorbim din punct de vedere uman, e dezastru! E dezastruos ce se întâmplă! Nu cred că se putea aştepta nimeni. Cred că a adus şi el nişte servicii destul de mari acestei țări». (…) *Cred că tot ce se întâmplă în clipa de față este crearea unui precedent foarte periculos. În UE nu se întâmplă cu niciun fost prim-ministru şi cu niciun om politic de calibrul lui Adrian Năstase aşa ceva. Cred că este prea mult, indiferent de faptele pe care le-a făcut el, fie bune, fie rele. Indiferent dacă este vinovat şi trebuie să plătească.(subl. noastră) Dar eu cred că în clipa de față creăm un precedent foarte periculos şi nu ajută cu nimic la democrația din România ».*

Analiza acestui text, izvorât din puțul gândirii vangheliene, este extrem de semnificativ pentru cele spuse anterior. Mai întâi că justiția *nu tratează politica într-o țară civilizată* (deşi ea ar trebui foarte serios tratată la noi, şi nu numai, de numeroasele maladii care-o bântuie). Justiția face justiție, în numele legii şi e destinată să apere societatea de toți infractorii, indiferent cine sunt aceştia (constituția oricărui stat democratic are ca punct geometric egalitatea deplină în fața legilor a tuturor cetățenilor). Din punct de vedere uman, ceea ce i s-a întâmplat lui A. Năstase, - ca oricărui alt condamnat, de altfel - este un dezastru. Un dezastru personal iar, când eşti şi un om public, un dezastru pentru instituția pe care ai reprezentat-o şi pentru partidul din care faci parte şi eventual l-ai condus. Acest fapt poate stârni compasiune şi regret, dar el nu pune în discuție actul de justiție, întemeiat pe judecarea faptelor şi încheiat prin pronunțarea sentinței. Precedentul periculos de care vorbeşte alesul bucureştenilor a fost şi rămâne, nu judecarea şi condamnarea vinovaților, mai ales când aceştia sunt personaje suspuse, prin bogăție şi funcții, ci protejarea lor prin NUP-uri dubioase, prin amânări până la prescriere, prin cedarea în fața presiunilor politice ori a ispitelor băneşti. Exemple cred că are la dispozitie oricare cititor şi nu puțini chiar dintre cei care nu citesc mai nimic. Cum se dovedeşte,de pildă, şi M. Vanghelie. Pentru că a afirma ceea ce afirmă el despre UE, unde chipurile nu sunt condamnați oameni politici ca A. Năstase, înseamnă a fi analafabet, orb şi surd. Numele lui S. Berlusconi, a lui N. Sarcoszi, E. Baladur, Jerôme Cahuzac,fiica regelui Spaniei, ca să le amintim doar pe cele mai recente, se vede că n-au ajuns niciodată sub ochii şi la urechile domnului primar şi vice-preşedinte al PSD…

Dar capodopera gândirii lui profunde rămâne pasajul subliniat. Cum o fi putând să funcționeze o justiție, după mintea lui M. Vanghelie şi a celor pe care-i reprezintă, **indiferent de faptele pe care le face cineva şi indiferent dacă este vinovat şi trebuie să plătească ?!?!** Cred că Eugen Ionescu, unul dintre părinții absurdului în literatură, s-ar simți complexat în fața « maestrului » de la sectorul V al Capitalei care-şi încheie declarația în acelaşi registru demn de Premiul Nobel pentru stupiditate :

«Încercarea de la un mandat la altul să ne arestăm între noi nu cred că o să ajute pe nimeni. Şi cred că în ăştia 20 de ani de politică poate ar fi trebuit să fie mult mai mulți condamnați cu pedepse mult

mai mari»

Cu deosebire gravă este însă atitudinea Primului Ministru. Seful puterii executive, care atacă deciziile puterii judecătoreşti, ori este iresponsabiL, ori este incompetent, ori este şi una şi alta. Răspunsul dat că el *nu se bate cu Justiția, ci cu Băsescu şi cozile lui de topor* este de acelaşi calibru cu panseurile lui M. Vanghelie. Or, se pare că V. Ponta, chiar dacă nu e departe de conştiința politică a vice-preşedintelui său, când vine vorba de ştiința politică, el este, - sau ar trebui să fie – măcar la nivelul doctoratului celebru cu care a fost gratificat. Când vorbeşti de nedreptatea condamnării lui Năstase, de ignorarea meritelor politice ale inculpatului, de hăituirea lui politică şi de caracterul politic al procesului, nu pui în discuție actul de justiție ? Nu ataci puterea judecătorească ? Când identifici condamnarea lui Năstase cu aceea a luliei Timoşenco, nu arunci oprobiul asupra justiției române, asimilând-o unei justiții totalitare de tip bolşevic ? După câte ştiu eu, fostul prim-ministru ucrainian nu şi-a construit fraudulos o vilă Zambaccian, nu a devenit dintr-un simplu cercetător ştiințific un milionar în euro (dacă nu un miliardar), după ce s-a cocoțat pe scările de marmură ale politicului, nu a deturnat fonduri pentru campanie electorală, nu a vândut anti-național un Rompetrol şi nici subsolul Ucrainei, nu a plătit miliarde de euro unei societăți clientelare, precum Bechtel, pentru câțiva km. de autostradă. Si poate că dacă am manifesta o nemulțumire fața de justiție, în acest caz, (altfel, demnă de toată aprecierea pentru semnele de curaj şi demnitate profesională pe care le dă în ultimul timp) ar fi faptul că Adrian Năstase, şi mulți alții ca el, nu sunt judecați pentru acte mult mai grave decât cele pentru care sunt condamnați.

Desigur, este explicabil ca aprecierile lui A. Năstase despre sine şi despre ce se întâmplă cu el să fie subiective şi discutabile. Deşi, de la un om de cultura lui, cu meritele şi calitățile de care a dat dovadă nu o dată, te-ai fi aşteptat la o atitudine mai demnă şi la o auto-estimare mai aproape de adevăr şi mai exigentă cu sine-însuşi. Că el n-are forța interioară pentru un astfel de comportament, nu poate fi explicat, cred, decât prin caracterul propriu a cărui dominantă identificatoare se dovedeşte mereu orgoliul nemăsurat, vanitatea, aroganța zâmbăreață şi mereu ironică. Sunt tarele personalității lui care i-au bemolizat meritele şi i-au irigat aproape toate erorile şi eşecurile. Inclusiv cele care l-au dus după gratii. Insăşi scrisoarea din închisoare este edificatoare, în acest sens. Deşi pare o confesiune, în esență este o condamnare. Condamnatul îi condamnă pe cei vinovați de condamnarea lui. Cel dintâi culpabil e Băsescu, care se răzbună pe adversarul politic. Nimic nou în această apreciere ; este invarianta lui dintotdeuna . Nouă este indicarea celui de al doilea vinovat :

În orice caz, de data asta nu voi mai putea spune că este exclusiv vina lui Băsescu. Răul poate fi făcut nu doar prin acțiune, ci şi prin inacțiune. Faptul că actuala coaliție a consolidat mecanismele prin care Băsescu controlează sistemul judiciar la vârf, aplicând, în continuare, reguli aberante, este o mare neîmplinire. În loc să se concentreze pe adoptarea unor legi moderne, echilibrate, pe efortul de revizuire a Constituției, actuala coaliție se ocupă, nejustificat de mult, în opinia mea, de conflictele locale din teritoriu ».

Cel de al treilea vinovat este şi el o invariantă. Este vorba de completele de judecată, formate « din judecători numiți şi cenzurați de Băsescu », reprezentând *« justiția politică a lui Băsescu, un instrument de luptă, sub aparența justiției, împotriva adversarilor politici »*

Năstase a indentificat şi un al patrulea vinovat al condamnării lui : *presa* . Este o țintă relativ nouă şi curioasă pentru cineva care, pe de o parte, ştie foarte bine că justiția nu se face prin presă, iar pe de altă parte, care a proclamat, nu o dată, rolul fundamental al presei într-o societate democratică.

Deşi multe comentarii s-ar putea face pe marginea acestei scrisori, ne oprim la două. Primul vizează cel mai definitoriu atribut negativ al personalității omului Năstase, în general, şi a omului politic Năstase, în special. Nicăieri, printre vinovații condamnării sale, nu se află principalul vinovat, adică tocmai personajul deferit justiției !!??... Incât ai putea crede că în lumea noastră satanică, singurul înger care a mai rămas a devenit victimă şi se numeşte Adrian Năstase !!...

Cea de a doua observație este indusă de un paradox. Fostul demnitar care nu-şi află nici măcar o farâmitură de vinovăție în cariera lui imaculată, probabil fără să-şi des seama, îşi mărturiseşte totuşi, fie şi implicit, vinovățiile. Măcar unele dintre ele. Citindu-i cu atenție textul de identificare a vinovatului nr.2, se impun câteva întrebări. Din răspunsul la ele se poate configura răspunderea fostului Prim-Ministru şi a fostului preşedinte PSD în bulversarea propriei vieți, a propriului partid şi, ceea ce este mai grav, a țării. A țării față de care a inversat raportul de proprietate. A socotit mereu, - ca mai toți infectații de râia politicianistă – că țara îi aparție lui şi alor lui şi nu că ei aparțin țării pe care au jurat s-o slujească. De altfel, în subtextul scrisorii rânjeşte ideea că USL n-a reuşit, nu să asigure independența justiției, ci subordonarea ei, astfel încât el să nu ajungă la

închisoare. In acest sens, pitrocirea, din nou râioasă a unei amnistii care să-i scoată din închisoare pe toți camarazii şi complicii politici ajunşi la necaz, amenință îngrijorător temeliile şi aşa destul de şubrede ale democrației noastre. Iată întrebările pe care nu le mai comentez, pentru că ele sunt, în realitate, simple întrebări retorice :

- Cine a înlesnit accesul lui T. Băsescu la scaunul prezidențial, prin aroganța cu care şi-a purtat campania electorală, prin arbitrariul deciziilor din interiorul partidului şi stângăciile tactice în disputele cu fostul primar al Bucureştiului, căruia nu i se dădea aproape nici o şansă de victorie ?
- Unde era Adrian Năstase când lamentabilul candidat al PSD, Mircea Geoana, pierdea alegerile prezindențiale în fața aceluiaşi T. Băsescu, nu atât datorită fraudelor gestionate de acesta, cât datorită inepțiilor comise de contracandidatul său ?
- Cine este autorul confecționării dintr-un om mediocru, a acestui Dinu Păturică modern, care se află astăzi în fruntea guvernului, cine l-a format şi promovat, cine i-a condus plagiatul doctoral, cine i-a sforărit cocoțarea în fruntea celui mai mare partid din România ?
- Unde era A. Năstase când V. Ponta încheia pacte diurne cu UDMR , nocturne cu destituitul de la Cotroceni şi murdare cu cloaca traseiştilor de la UNPR, când trazacționa numirea Laurei Köveşi ca procuror general, când numea miniştri după « damblaua » lui, când juca ceardaşul între **Da** şi **Nu**, în privința priectelor Roşia Montana şi gazele de şist ?

Si întrebările ar putea continua iar răspunsurile cinstite, curajoase i bine gândite ar putea folosi. Si lui Adrian Năstase, dar mai ales oamenilor politici care sunt chemați să conducă această țară cu răspundere, devotament şi pricepere, nu s-o călărească tâlhăreşte.

Altfel declarația purtătorului de cuvânt al PSD, « suntem alături de el », - care acum este doar o minciună, fiindcă mulți dintre ei nu sunt la închisoare lângă A. Năstase, aşa cum ar merita – s-ar putea transforma într-o veritabilă profeție. O profeție care, dacă s-ar împlini, ar pune capăt epidemiei de scabie politică, prin **tratament adecvat şi curățenie**.

Alexandru MELIAN

Statuia lui Mihai Eminescu din Cernăuți

Promoția 1864 a gimnaziului din Cernăuți. În medalion ar putea fi Eminescu.

Sursa imaginii: ro.wikipedia dar nu este credibilă, vedeți coperta spate!

Mihai Eminescu. Conştiința ursirii pecetluite.

Alexandru Melian
doctor în filologie

Despre Eminescu s-au scris sute de biografii, memorii ori amintiri. Cele mai multe s-au dorit reconstituiri ale traseului existențial, raportate la zestrea genetică, la lumea în care i-a fost dat să trăiască şi la făptuirile care i-au determinat identitatea şi statura. Unele s-au încropit din aspirația spre glorie a unor personaje modeste care nu puteau ieşi la lumină decât în umbra contemporanului lor, hărăzit eternității prin excepționalitate. Câteva, cu pretenții rafinate de exegeză « nonconformistă », au văzut lumina tiparului, - dincolo de puseurile ascunse ale invidiei piticiste, strivite de urieşenia ***Eminescului*** – în cadrul unor campanii demolatoare ale valorilor româneşti, târnosite prin colbul aroganțelor elitiste şi, nu o dată , mercenare.

Dincolo însă de datele documentare pe baza cărora s-a reconstituit viata scriitorului şi în raport cu care i s-a interpretat opera, există o dimensiune profund definitorie a trecerii lui prin această vale a plângerii şi a felului în care aceasta s-a metamorfozat în operă. Este vorba de conştiința pe care M. Eminescu a avut-o de foarte timpuriu că el nu este dintr-o plămadă comună şi că, - datorită acestui fapt – hărăzirea îi este pecetluită întru unicitate.

Cea dintâi realitate care-i defineşte ființa este ivirea pe lume. Intr- postumă din 1872, "Odin şi Poetul", întrebat de zeul Mării înghețate a Nordului, de unde vine, Poetul, proiecție de adâncime a eului eminescian, răspunde:

« Am răsărit din fundul Mării Negre,
Ca un luceafăr am trecut prin lume,
In ceruri am privit şi pe pământ
Si-am coborât la tine, mândre zeu,
Si la consorții tăi cei plini de glorii. »

Ne aflăm în fața unei iviri supranaturale care aminteşte de întrupările Luceafărului. Deci, poetul nu s-a născut, el a răsărit. A răsărit precum răsar astrele. Dar nu pe întinsul nemărginit al cerului, ci din adâncul misterios al mării. Si nu al oricărei mări, ci al Mării Negre, acea entitate de a cărei existență se leagă însăşi etnogeneza poporului român. Versurile 2 şi 3 încifrează nu doar profeția capodoperei ce va vedea lumina tiparului peste mai bine de 10 ani, ci şi propria identitate emblematică a eului, în care s-au nuntit pământul, cerul şi apa, de atâtea ori transfigurate în capodoperele lui. Este conştiința unei consubstanțialități auto-definitorii pe care o descoperim şi în manuscrisul 2277:

« Precum umbra-i soră luminii, astfel
Al meu suflet e înfrățit cu codrul
Si cu al marii cer, cu puterea sfântă a singurătății. »

Chiar şi eventualitatea naşterii este marcată de ursitoare prin hărăzirea unui destin excepțional. Când este adus pe lume pruncul, care se va numi Miron (postuma « Miron şi frumoasa fără corp »), la rugămintea mamei (*« Lui să-i dați ce din mulțime/N-a putut să aibă nime -/Si nespus şi fără rost-« /*), ursitoarea îi pecetluieşte destinul :

« Fie-i dat ca totdeauna
El să simtă-adânc într-însul
Dorul după ce-i mai mare
'N astă lume trecătoare,
După ce-i desăvârşit. »

Este o ursire ale cărei consecințe sunt mărturisite, nu doar prin intermediul unor eroi lirici, ci direct de Eminescu însuşi, aşa cum descoperim, de pildă, în postuma din 1876, « Icoană şi privaz » : *« Si eu, eu sunt copilul nefericitei secte / Cuprins de-adânca sete a formelor perfecte . »*

Dar poemul care ne dezvăluie cel mai pregnant această conştiință a unicității, a singularității este « Feciorul de împărat fără de stea » (botezat de unii editori « Povestea magului călător în stele »), rămas din păcate neterminant . In cele aproximativ 135 de strofe, aflate la întâia redactare, se configurează, ca o nebuloasă, povestea unui fecior de împărat ieşit din comun, purtat pe căile cunoaşterii magice, astfel încât să poată împlini testamentul rostuitor lăsat de părintele său. Ca mai toți eroii săi lirici, - fie că se află în poezie, proză ori teatru - şi *Feciorul de împărat fără stea* este o proiecție emblematică a eului eminescian.

In orizonturile deschise de acest proiect titanian, tulburătoare în virtualitatea lor, conştiința unicității pecetluite capătă amplitudine şi adâncime. După o cascadă de întrebări existențiale şi într-o stare ambiguă de somn, de vis introspectiv, feciorul de împărat îşi descoperă identitatea ieşită din comun. Spre deosebire de toți muritorii de rând, el află că *« în acest cer mare ce-n mii de lumi luceşte/Tu nu ai nici un înger, tu nu ai nici o stea ».* Si aceasta pentru că el face parte din acele rare ființe care se află, nu sub protecția unui înger sau a unei stele, ci a divinității însăşi.

« Căci Dumnezeu în lume le ține loc de tată

Si pune pe-a lor frunte gândirea lui bogată. »

Iar această paternitate nu este, atât una protectoare, cât mai ales, una dăruitoare şi rostuitoare.

« Că-n lumea din afară tu nu ai moştenire
A pus în tine Domnul nemargini de gândire.(…)
Această nemărginire de gând ce-i pusă-n tine
O lume e în lume şi o vecie ține. »

Am putea spune că Eminescu percepe hărăzirea divină, chiar şi în sens sacrificial. El se simte trimis să făptuiască întru **iubire,frumos şi bine** în lumea **urii,** a **urâtului** şi a **răului.** Se simte un exilat, *(« Exilat aici pe pământ de jale / Viața-mi pare-un ostrov, răsărind din valuri ; / Un pribeag mă văd dominând pustiul / Mijloc al mării . »* (ms. 2277) dar un exilat, nu pentru a ispăşi, ci pentru a făptui. Chiar cu prețul sarificiului de sine, aşa cum scria în ziarul Timpul din 12 aprilie 1881 : *« a se sacrifica pe sine pentru semenii săi, nu din mândrie, nu din sentiment de datorie civică, ci din iubire, a rămas cea mai înaltă formă a existenței umane ».)*

Iar hărăzirea divină, ca mesager şi slujitor al poporului, el şi-o mărturiseşte într-un alt manuscris (2255) : *« Vocea lui Dumnezeu este vocea poporului ; şi fiindcă chipul lui Dumnezeu este chipul poporului, dau înțeles glasului poporului, sunt eu (un geniu) vocea lui Dumnezeu ».* Dacă vom corobora cele de mai sus cu credința tăinuită în manuscris că Dumnezeul geniului l-a sorbit din popor cum soarbe soarele o lacrimă de rouă din marea de amar, vom avea coordonatele esențiale ale conştiinței poetului că ursirea lui a fost pecetluită întru unicitate dăruitoare. Din această conştiință i-a fost irigată întreaga viață şi întreaga operă . Pentru că el şi-a asumat ursirea pecetluită a ființei geniale.

« O, genii, ce cu umbra pământul îl sfințiți
Trecând atât de singuri prin secolii robiți,
Sunteți ca acei medici [miloşi] şi blânzi în viață
Ce parcă n-au alt bolnav decât pe cel de față.
Oricui sunteți prieteni, dar şi oricui îi pare
Că numai pentru dânsul ați fost în lumea mare.
In orice veac trăirăți neîncetățeniți,
Si totuşi nici într-unul străini nu o să fiți,
Căci lamura vieții ați strâns-o cu-ngrijire
Si dându-i acea haină de neîmbătrânire,
Oricât se schimbe lumea, de cade ori de creşte,
In dreapta-vă oglindă de-a pururi se găseşte . »
(Ca o făclie)

Alexandru MELIAN

Mormântul lui Mihai Eminescu din Cimitirul Bellu. Basorelieful din medalion sculptat de Ion Georgescu. Photo by Joe Mabel. Eliberat sub licența Creative Commons Atribuire şi distribuire în condiții identice 3.0 Neadaptată. Aceasta este o imagine cu un monument istoric din România, clasificat cu numărul B-IV-m-A-20118.046

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Anotimpurile iubirii

DEBUT la Sămănătorul

Scriitor membru al LSR -Gorj

Iubire

M-ai iubit într-un mod
tare ciudat...
Parcă eram feuda ta,
bună de semănat
vise, idei, sentimente, tristeți, bucurii.
Îți apărai dreptul
cu îndârjire
şi nu dădeai
nimănui voie
să pună cumva
stăpânire
pe vreun centimetru pătrat
din suflet, din vorbă, din privire.
Era o posesivă iubire !

Bunica

Fătucă fiind
în Regat,
Mi-a spus bunica
poveşti şi poveşti.
Iar ochii de lacrimi
i se umpleau,
Când de iubitul Ardeal
îmi vorbea.
De râuri cu sclipiri aurii,
De ape năvalnice
înghițind bogății,
De păduri fără margini
şi hăt,
De câmpii cu lanuri de grâu,
Dar, mai ales,
De neamuri din moțescul Mărgău.

Țăran

Țăran zdrobit
de-a vieții grea
povară,
Ca-n vara asta-n
fiecare vară,
Te uiți la cer
să vezi de plouă,
Şi pleci în zori
desculț prin rouă.
Munceşti şi azi,
ca-n alte secole uitate,
Pe-acelaşi vechi pământ
Dar, care are acte-n
alte state.
Ți-au luat pământ şi casă,
Fată şi fecior de-acasă.
Te-ai rugat neauzit,
Te-ai rugat şi te-ai jelit.
În rai, însă, pentru tine,
Dumnezeu a adormit...

Qui proquo

Am cunoscut mulți poeți
din vedere,
adică le-am văzut operele,
le-am citit,
unele lucruri le-am înțeles,
unele
mi-au străpuns sufletul,
iar cele mai multe
cuvinte
şi-au păstrat
neînțelese înțelesurile.
Le-am lăsat aşa,
şi le-am acordat alte sensuri,
cu care să pătrund înțelesuri
negândite, poate, de poet.

A devenit poet ?

Unui Om
i-a murit
un Copil.
Nu furat de Regele Ielelor,
ci de
Demonul Şoselelor.
Omul a început
să-şi plângă încet
neputința
în versuri.
Pe la colțuri,
s-au auzit şoapte,
însoțite de semne
făcute discret.
A devenit poet !

Mărită Iarbă!

Iartă-mă!
Că eu te smulg din lumea ta
şi, fără milă,
pun ceva pe glia ta,
pe glia ta.
Şi creşte drept
ce-am semănat.
Pe câmp arat şi îngrăşat.
Ce mai contează
un oftat,
Celui ce-adânc
s-a supărat?
La margine de lan de grâu,
Pe lângă malul unui râu,
O bătrânică din alt veac
Culege ierburi pentru leac.
Mărită Iarbă,
Iartă-mă!

La cules de ruen în Dumbrava Tismanei

Doină

Apele poartă-ngânând,
sclipire de aur.
Pădurea se leagănă-n vânt,
murmurând un cânt
neîntrerupt.
Şi raza se cerne-n
culori, luminând
imensitatea mărilor
de grâu şi de apă.
E atât de frumos
acest pământ
românesc!
De ce l-ați vândut?
De ce îl părăsesc
copii şi feciori?
Doar munții rămân
să aştepte
întoarcerea lor...
Căci cei bătrâni,
cu ochii în lacrimi,
cu durerea în suflet,
mor.

Grafica: Anci Dan USA

Blojii*

Dănțuiesc feciorii
în lumina răsăritului de vară.
Clopoțeii nojițelor țin ritmul de-aseară...
Starostele-i priveşte sever,
Mutu-i pândeşte-n ungher.
Şopteşte şi țipă arcuşul,
Tăcerea din ei e deplină,
Doar vârful opincii
atinge pământul.
Învățul continuă ritmul.
De cade vreunul,
măciuca loveşte.
Tăcerea-i deplină,
doar arcuşul vorbeşte.
Venit-au feciori
neştiind ce-i durerea.
Trecut-au trei nopți
şi-ncă trei,
Cad râuri de apă
din ei.
Arcuşul boceşte,
doineşte, horeşte,
în ritmuri de bardă.
Copiii de-aseară,
sunt acum
voinicii cu barbă.

* obicei asemănător căluşarilor, specific zonei Novaci.

Căluşari la începutul secolului trecut

Citiți volumul **Anotimpurile iubirii** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Lucia-Silvia_Podeanu-Anotimpurile_iubirii.pdf

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Articole apărute în ziarul «Gorjeanul» despre Ion C. Gociu

Scriitor membru
al LSR -Gorj

ION C. GOCIU – Scriitorul care intră în literatură dând „Bună ziua”

Ne-am cunoscut la Târgu-Jiu ca doi țărani într-o luncă mare la cosit. Care nu se cunosc dar dacă tot a dat domnul să se întâlnească la răscrucea drumurilor prăfuite de copitele vacilor şi roțile carelor, de ce nu şi-ar vorbi. Îşi dau binețe şi vorbesc lucruri banale: despre vreme, despre fân, despre apa rece din fântână. Țăranii „ascunşi”, îi cunoşti de la o poştă doar din trei vorbe. Dacă-ți spun „Sunt obosit”, e clar că aşteaptă de la tine să-i întrebi cât fân au cosit, pentru a se putea lăuda cu averea.

Cu „Domnul Gociu”, m-am întâlnit pe fâneața literaturii fără să gânduri disimulate. Ca doi țărani care-şi vedeau de treaba lor: dânsul scria, eu publicam la revistă. Eu mândru că am găsit un colaborator care n-are dicționarul lângă el pentru a-şi împopoțona scrierea cu cuvinte sofisticate, dânsul mulțumit că-i apreciez opera tocmai pentru ineditul şi simplitatea narațiunii, eu considerând că acest stil ridică bogăția creației literare. Ar părea un paradox: cum poate fi o narațiune simplă să se ridice deasupra altora bine meşteşugite cu stiluri alese pe sprânceană din operele condeielor ilustre?

N-aş fi putut da o explicație precisă dacă, într-o zi, vorbind despre asta, domnul Gociu nu m-ar fi întrebat despre părinții mei şi dacă m-a îndrumat careva să pun mâna pe condei. „- Nu domnule Gociu, muma mea a provenit dintr-o familie de ciobani cu mulți copii şi a fost dată de mică slugă prin Godineşti rămânând analfabetă. Dar ştia sute de poezii şi poveşti populare pe dinafară iar de scris a învățat singură, avea o memorie fantastică”. „- Şi tata?” „El a apucat să facă patru clase, apoi a plecat să-şi caute de lucru la Bucureşti, apoi la Constanța. A avut tot felul de meserii iar în război a fost remarcat prin scrisul său frumos şi stilul conversației pe care-l însuşise din cărțile citite. Din şofer a ajuns la comenduire. A ieşit la pensie fiind contabil la fosta CFF Tismana”.

Povestea copilăriei domnului Gociu semăna leit cu a mea. Părinții dânsului făcuseră ceva mai multă carte dar ce ni s-a păstrat la amândoi, au fost „cei şapte ani de acasă” cu frumoasele poveşti, colinde, balade, cântece, ghicitori şi cimilituri ale mumelor şi bunicelor noastre . Şcoală primordială a speciei umane pe care n-o uiți niciodată.

Aceea iscusință milenară a neamului românesc de a transmite din generație în generație, folclorul, tradițiile şi bunul simț pare astăzi copleşită de „binefacerile civilizației”. Cei şapte ani de-acasă s-au redus cumplit de mult. Vocabularul tinerilor nu se mai potriveşte cu cel al bătrânilor iar comportarea lor nici atât! Unde sunt femeile care coseau grupuri-grupuri pe iarba şanțurilor din fața caselor iar când trecea un om străin pe drum se ridicau în picioare obligându-l să le dea binețe? Unde sunt băieții care îşi meştereau singuri praştii pentru a vâna păsări în pădure, unde sunt copii care ştiau să prindă peşte la râu, care ştiau toate felurile de ciuperci, care inventaseră zeci de jocuri la păscut cu vacile? Unde sunt fetele care-şi coseau singure iile, care-şi brodau batiste şi ştergare, care-şi torceau lâna tricotând manual flanele şi ciorapi?

Imaginile acestora ni se perindă ca intr-un film, pe care nu-l vom mai putea vreodată vedea decât citindu-l pe scriitorul Ion C. Gociu şi alții ca dânsul. Care, din păcate, astăzi se numără pe degete. Pildele povestirilor lui, narațiunile din romanele sale care au transmis bunul simț al țăranului român de veacuri, sunt lecții dintr-o lume apusă dar pe care suntem obligați să nu le putem uita niciodată sau ignora tocmai pentru frumusețea lor nepieritoare.

Puțini pot pătrunde în adâncurile scrierilor lui Ion C. Gociu atraşi numai de cursul firesc al subiectului. Pentru că dincolo de poveşti, descoperi un tezaur de neprețuit care este vocabularul folosit. Cuvintele lui sunt un patrimoniu românesc inestimabil, foarte scump şi foarte drag cititorului pe lângă explicațiile seci din dicționarele întocmite cu sârg de specialişti. Şi care, oricât s-ar strădui să dea cuvintelor definiții cât mai precise, nu le vom afla înțelesul exact decât din clasici.

Iar scriitorul Ion C. Gociu, a intrat deja în rândul clasicilor.

Şi a intrat bătând timid şi modest la uşa lor, nu ciripind păsăreşte „O zi bună” ci spunând simplu, cum spun țăranii de veacuri, „Bună ziua!”

Nicolae N. Tomoniu, director revista „Sămănătorul”şi Editura „Semănătorul Tismana”

ION C. GOCIU – Scriitorul ce intră în literatură dând „Bună ziua”

Însemnările unui nespecialist despre un scriitor

Note de cititor

Prof. dr. Gheorghe Gorun

I. Cât de frumos este să vorbeşti/să scrii despre domnul Ion C. Gociu! Şi cum ai putea să n-o faci când ai în faţa ochilor un bărbat atât de elegant şi în faţa ochilor minţii un Om atât de profund şi de educat.

Am făcut cunoştinţă cu domnia sa prin intermediul acestei minuni terorizante care este … telefonul mobil. Era în 2010. Nu-mi amintesc luna şi ziua. S-a prezentat milităreşte, s-a scuzat de deranj şi m-a întrebat ce fac. I-am răspuns că sunt la Ciuperceni, la reşedinţa mea de vacanţă.

Rostind toponimul de mai sus domnul Ion Gociu s-a entuziasmat. Mi-a spus că dumnealui este din Văianu şi mi-a „recitat" o minienciclopedie de onomastică şi toponimie: Spahii, Fometeştii, Lunguleştii, Novacii … Stolu, Coarba, Cornereva, Măiag …

În final m-a invitat la lansarea/prezentarea primei sale cărţi, rugându-mă să şi spun ceva despre cele scrise între coperţile ei. Cu prilejul lansării volumului „Din Văianu la Toronto". L-am văzut „în carne şi oase" pe cel care-mi făcuse o atât de frumoasă impresie în urma convorbirii noastre telefonice.

II. Personalitatea, adâncimea sufletească, sensibilitatea umană şi artistică, profunzimea gândurilor şi a sentimentelor, erudiţia şi simplitatea, dragostea pentru locurile natale şi pentru tradiţii, dar şi incredibila deschidere spre universalitate şi ubicuitate (ce-l caracterizează pe domnul Gociu) le-am descifrat numai după ce am citit cărţile autorului. De fapt la acelaşi rezultat ajunge şi distinsa doamnă Cornelia Gociu: „…În ultimii trei ani, de când îi citesc în premieră scrierile, îmi dau seama că am trăit (50 de ani – n.n.) alături de o persoană în sufletul căreia nu am pătruns. A fost şi este ca un bunar (fântână – n.n.) adânc şi misterios, în care dacă te uiţi ameţeşti, dar dacă vrei apă şi o scoţi, îţi oferă spre băut cea mai pură şi cea mai cristalină licoare"…

Coroborând superbele spuse ale soţiei domnului Ion Gociu cu excepţionalul succes al cărţilor sale desprindem două concluzii: a) dacă n-ar fi scris dl. Gociu ar fi rămas – chiar şi pentru doamna sa doar un bărbat frumos, un soţ responsabil şi protector şi un model de onestitate pentru copiii amândurora; b) dacă dl. Gociu nu s-ar fi apucat de scris „ republica literelor (nu numai cea din Gorj) ar fi fost mai săracă!

III. Fără tăgadă, activitatea scriitoricească a domnului Ion Gociu poate face obiectul unui studiu de caz. Domnia sa începe să scrie abia când îşi încheie activitatea profesională activă, iar prima carte o publică la 76 (şaptezeci şi şase) de ani. Ce ne spune acest fapt? În primul rând ne dezvăluie un intelectual deosebit de sensibil (în contrast, parcă cu formaţia militară) şi un om extrem de responsabil care doreşte să lase posterităţii un crâmpei din experienţa sa de viaţă.

În al doilea rând constatăm că ne aflăm în faţa unui talent (nu numai de povestitor!) de a cărui producţie intelectuală ne bucurăm noi, cititorii scrierilor lui Ion Gociu. În al treilea rând: facem cunoştinţă cu o memorie incredibilă şi cu o conştiinţă neafectată în nici un fel de incredibilele traume social – politice cu care autorul a fost contemporan. În sfârşit (dar nu în ultimul rând!) domnul Ion Gociu poate servi drept model pentru toate minţile înnobilate de credinţă şi de cultură care au ceva de spus despre sine, despre lumea şi despre vremurile, pe care au cunoscut-o şi pe care le-au trăit.

IV. Nu am nici pregătirea şi (din acest motiv) nici căderea să mă pronunţ asupra valorii literare a scrierilor lui Ion Gociu. Au făcut-o şi o vor mai face cei îndreptăţiţi prin calificarea lor. Eu pot susţine doar următoarele „teze" (pe care este posibil să nu le îmbrăţişeze/accepte multă lume!): a) omul şi opera sa (operă în sensul de creaţie artistică, literară, filosofică, ştiinţifică etc…) nu se pot despărţi decât din considerente/motive absconse; b) nu există obiectivitate în activitatea umană; toate părerile, gândurile, ideile sunt subiective. Sub imperiul acestor „teze" se află scurtele mele consideraţii despre scrierile literare ale autorului mai sus citat. Cu alte cuvinte: îmi place omul, îmi place viaţa lui, îmi plac faptele şi cărţile sale.

Din perspectiva formaţiei mele intelectuale aş încadra primul volum „Din Văianu la Toronto" în ceea ce specialiştii numesc literatură de frontieră.

Fiind în primul rând un exerciţiu de memorie, un volum cu veritabile accente autobiografice, volumul de mai sus este o savuroasă şi impresionantă carte de memorialistică. I.C. Gociu îşi (re)memorează viaţa, oprindu-se asupra momentelor decisive ale acesteia între 10 mai 1934 şi 24 noiembrie 1996. la 10 mai (ce zi importantă!) se năştea la Văianu, în Ciuperceni, iar la 26 noiembrie 1996 călca pe partea nordică a „pământului făgăduinţei". Începe prin a-şi descrie cu lux de amănunte şi cu umor fin venirea sa în această lume şi încheie cu descrierea exhaustivă a călătoriei transatlantice . Între aceste două repere (cel al naşterii în „Ţara frunzei de stejar" şi cel al călătoriei în „Ţara frunzei de arţar") narăţiunea este pigmentată cu numeroase informaţii de etnografie, folclor, etnologie etc. Toate acestea reuşesc să prezinte într-o notă de mare veridicitate satul gorjenesc şi civilizaţia rurală. Un sat cu oameni simpli şi curaţi sufleteşte care se zbat din zori şi până în noapte să-şi asigure strictul necesar vieţuirii în toţi acei ani bezmetici, dominaţi de

războaie, crize economice, frământări sociale şi politice, colectivizare şi stalinizare, teroare fizică şi psihică. O civilizație a cărei dominantă era credința creştină şi în care hoția şi furtişagurile erau inexistente. (Nu ştim câtă lume îşi aminteşte că atunci casele nu erau încuiate, iar pivnițele din vii ofereau, până la dezastrul colectivizării, un tâlv de vin trecătorului însetat!).

Cea mai consistentă scriere a lui Ion C. Gociu este romanul „Maia". Simpla rostire a titlului nu spune mare lucru. Primul gând te duce la viața unei femei. Şi atât. În realitate „Maia" este – în accepțiunea mea – un roman istoric. Un roman care radiografiază, cu instrumente specifice literaturii, marile catastrofe/rupturi ale celei de-a doua jumătăți a secolului al XX-lea: Al doilea Război Mondial, Holocaustul, Stalinizarea şi Sovietizarea României, Colectivizarea, Teroarea şi Gulagul, Marele Cutremur din 1977…

Romanul surprinde cu mare acuratețe dramele trăite de întreaga societate românească în anii aceia urmărind destinul a trei personaje colective din trei etnii diferite: română, evreiască, rromă/țigănească. Personajele individuale portretizate de autor şi în jurul cărora brodează narațiunea nu sunt altceva decât purtătorii/exponenții a milioane şi milioane de români, evrei, țigani… asupra cărora tăvălugul istoriei s-a prăvălit fără milă.

Indubitabil, scrierea acestui roman i-a solicitat autorului o uriaşă muncă de documentare. Ne permitem, iarăşi, o părere ce poate naşte controverse: în scrierea romanului documentarea istorică a avut rolul principal, memoria autorului rolul secund, iar ficțiunea abia rolul terțiar. Dorind să scrie literatură, Ion C. Gociu scrie, în primul rând istorie. O istorie foarte accesibilă oricărui cititor. Surprinzător, poate pentru mulți dl. colonel scrie ca un istoric de totală bună credință. Nu găsim nici o ficțiune în prezentarea războiului, a deportărilor şi a lagărelor, poliției politice comuniste. Până şi iminentele slăbiciuni omeneşti (dezertarea lui Trifu de pe front, adulterul, colaborarea Maiei cu Securitatea etc.) sunt tot fapte/evenimente de care istoria trebuie să se ocupe.

Țin cu tot dinadinsul să subliniez un fapt foarte important. Deşi formarea/educația instituțională urmată de autor ar fi trebuit să-l poziționeze de partea negaționiştilor Holocaustului şi Gulagului, distinsul nostru contemporan dovedeşte o impecabilă ținută morală şi pune umărul la căutarea adevărului istoric. Şi încă ceva: I. C. Gociu prezintă etnia țigănească din perspectiva unui desăvârşit creştin umanist. Şi în acest caz el se află în antiteză cu naționaliştii şovini şi xenofobi care încearcă să ne țină prizonierii unor vremuri damnate şi revolute.

Cele de mai sus ne conduc la o iminentă concluzie. Romanul „Maia" este un puternic îndemn la toleranța etnică, religioasă/confesională şi socială. Acesta este mesajul principal al romanului, mesaj care face din „Maia" o operă educativă excepțională.

Scriind toate acestea am găsit şi răspunsul la întrebarea: Cum să nu-l respecți, să nu-l prețuieşti, să nu-l iubeşti pe venerabilul Colonel Ion C. Gociu?

Prof. dr. Gheorghe Gorun
Târgu-Jiu, 6 ianuarie 2014

La o lansare de carte a domnului Ion C. Gociu

Un roman despre victimele războiului

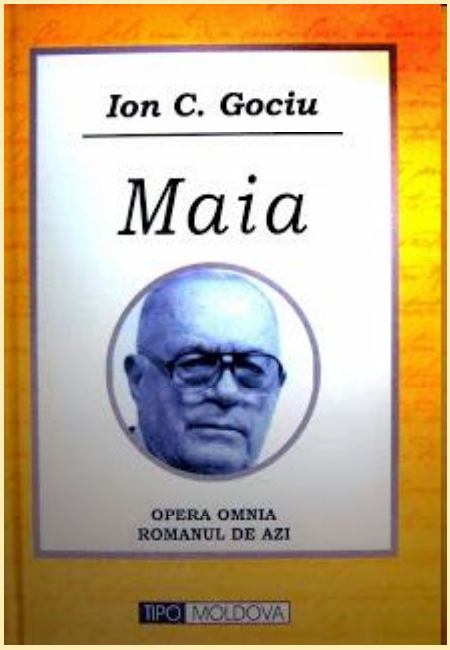

După ce a publicat o proză memorialistică, Din Văianu la Toronto (în 2010), şi volumul de nuvele Cireşe amare (în 2011), Ion C. Gociu este prezent, acum, cu romanul Maia (Editura Societatea Scriitorilor Militari, Bucureşti, 2012, 238 p., prefață de prof. Dr. Zenovie Cârlugea), care aduce în prim-plan aspecte ale celui de-al doilea război mondial.

Este vorba, în principal, despre evacuarea evreilor din Iaşi şi despre deportarea țiganilor în Transnistria, cu toate consecințele neomeneşti care le-au însoțit. Mulți au murit iar cei rămaşi au fost mutilați sufleteşte pe viață. În asemenea cazuri, dibăcia şi norocul sunt elementele salvatoare. Este relatată viața evreicei Maia Zimmerman(n), fiica unui negustor de coloniale din cartierul Păcurari din Iaşi, devenită Marița, şi a celui care va deveni soțul ei, Trifu, de fapt fruntaşul dezertor Trifon Mogoş, din comuna Valea Mare, amândoi victime, înțelese, acceptate şi salvate de comunitatea țiganilor, în care se vor integra, drept recunoştință, până la moarte.

O tematică asemănătoare, până la un puncț întâlnim în romanul sasului Claus Stephani (născut în 1938 la Braşov), Blumenkind / Copil din flori, apărut în 2009 la Schirmer Verlag, München, în care este redat destinul tragic al tinerei evreice Beila, din Arvinița, un sat în apropiere de Focşani, al cărei soț, Jacob Aaron Altmann, fusese ucis de legionari. Spre deosebire de acesta, romanul lui Gociu este mai complex şi, ca o adevărată saga, se întinde pe două generații. În plus mai aduce la lumină şi obştea romilor cu viața şi problemele lor.

E vorba aici de cu totul altceva decât în romanele obişnuite. Autorul încearcă şi reuşeşte să redea crâmpeie de viață dintr-o lume prea puțin cunoscută şi prezentată în literatură, cea a lăieților, care îşi au legile lor nescrise, dar pecetluite cu sânge. Ba, mai mult autorul foloseşte expresii neaoşe din limba romilor dar şi din cea oltenească (fiindcă acțiunea romanului se desfăşoară pe două planuri), expresii pe care le explică într-un Glosar, al cărții.

O carte bună nu o mai laşi până când nu o termini de citit. Iar apoi meditezi îndelung la cele relatate şi nu o poți şterge din memorie prea curând. O astfel de carte este şi acest volum al gorjeanului Ion C. Gociu. După lectură, încerci să-ți imaginezi ce va urma în al doilea volum, pe care-l aştepți cu interes. Nu ştim în ce măsură este sau nu vorba de fapte reale, dar istoria relatată pare verosimilă.

Romanul lui Ion C. Gociu are un puternic suport umanist, evocând încrederea în oameni, altruismul în momente dramatice.

MIRCEA M. POP, Heidelberg
Sursa articolului: ziarul „Gorjeanul”
http://www.gorjeanul.ro/cultura/un-roman-despre-victimele-razboiului-2?Itemid=150

Români din Bihor deportați spre lagărele morții alături de evrei, țigani, moldoveni

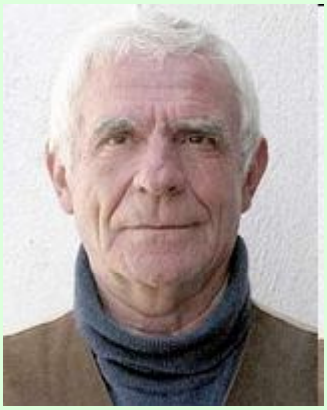

Col (r) DUMITRU DĂNĂU -
(n. 1937) Câmpofeni-
Arcani, Gorj - prozator.

COMOARA DIN LEGENDĂ

- Fragmente din volum -

EU CRED ÎN BLESTEME, MUMĂ…

Multe drame (ba, chiar tragedii) s-au întâmplat, de-a lungul anilor, pe fermecătoarea Vale a Jaleşului. Toate, paralel cu multe alte evenimente bizare, nu de puține ori vesele, aşa cum, de fapt, este şi firea oamenilor din acest areal cu rădăcini înfipte, adânc, într-un bogat şi mândru ancestral. Ce a ținut de viață, muncă, datini, izbelişti, dar şi de bucurii şi de tainele nedesluşite ale existenței, sunt povestite, anonim, în cântece bătrâneşti, doine, elegii, balade, ziceri - tezaurul de duh al locurilor, niciodată uşor pieritor… Între atâtea zise despre naştere, nuntă şi moarte, m-au interesat mult originea, existența şi puterea blestemelor, aici - spuneau oamenii - multe din loviturile sorții avându-şi plecarea din faptele rele ale unor ne-oameni şi în blestemele căzute pe capul lor. Că însăşi muma mea îmi rostea - uneori ca pe o poruncă: „Fereşte-te de fapte necurate, să nu-ți atragi blesteme pe cap, astea fiind ca fulgerele şi trăsnetele ivite din senin!”

În altă zi, ca o întemeiere a celor spuse în alte zile, îmi zicea: „Mumă, primul care a blestemat sau a lăsat blestemul pe pământ a fost Dumnezeu, că aşa ştiu eu din „Facere”. Dar asta tot din pricina întinării omului cu slăbiciune la ispite. Că nu s-a ticăloşit el, lăsându-se ademenit de Diavol, acolo, în Rai? Că a zis Domnul, văzând neisprava, mai ales a Evei: „Voi mări foarte mult suferința şi însărcinarea ta…”, iar lui Adam: „… blestemat este acum pământul din cauza ta. Cu multă trudă să-ți scoți hrana din el în toate zilele vieții tale…”. Or, mumă, zic eu, dacă pentru o crimă un tribunal îl condamnă pe vinovat la o pedeapsă de câțiva ani, ori chiar pe viață, care nu-i lungă, sau cu luarea ei, că de multe ori nici nu merită să o ai, Dumnezeu a pedepsit, dintr-un cuvânt, pe toți urmaşii Eva-Adamilor la o pedeapsă pe vecie cu toate relele ei.”

Ceea ce m-a surprins în acest fel de „hermeneutică” spontană a mumii a fost constatarea: ori de câte ori îți cauzează cineva vreun rău, prima reacție a victimei este interogația: „Ce ai făcut, omule?”. Aşa a procedat Cel-de-Sus cu Eva, la care ea a aruncat vina pe şarpe, dar şi el fiind crunt blestemat de Creator… În altă zi din frumoasele ei zile, continuându-şi „dizertația” despre blesteme şi blestemați, bănuind că Dumnezeu, neavând vreme să se ocupe zi de zi, chiar clipă de clipă, de nădufurile, răutățile şi înjurăturile omului, i-ar fi spus Satanei să se mai ocupe şi el de acest sector al necazurilor. Iar misiunea asta, de vătaf, i-a plăcut mult lui Ucigă-l-Toaca, domeniu în care s-a dovedit şi creativ, şi prolific, şi neostenit, el abia aşteptând să pronunțe şi să execute invocări şi condamnări, pronunțate cu drept sau fără drept. De aceea, zicea muma: „De aia cred, mumă, în blesteme, de aia mi-e şi frică de ele. Că nu ştiu de unde vine puterea lor: de la Dumnezeu, de la Diavol? Ori şi de la unul şi de la altul? Că, pe de o parte, zici: „Vezi-l, Doamne, şi pedepseşte-l pe potrivă”, iar pe de alta: „Să se aleagă praful şi pulberea” sau „găsi-l-ar boala rea”, asta din urmă fiind tot un fel de „ducă-se Dracului!”, de unde se vede puterea de pedepsire a celui din urmă. Cred, însă, că atunci când un om este năpăstuit de un semen fără nicio nădejde, acestuia nu-i rămâne decât să-l roage pe cel Atotputernic să-l ia în seama sa, ori îl trimite direct, fără judecată, Tălpii-Iadului… Că uite, mumă - îmi zicea muma - era aici, în satul de pe Jaleş, una Zamfira, femeie neagră (şi la față, şi la suflet) şi mai rea decât mătrăguna. Ea, din ce, din nece, dacă nu era mulțumită de ceva, blestema pe oricine la orice pas. Uneori blestema fie din plăcere, fie că nu avea ceva mai bun de făcut. Într-o zi – continuă să-mi povestească muma – nu ştiu ce i-a făcut fiu-su, un prichindel, că a căşunat pe el, pronunțând numele Dracului… Şi poate de aia o fi murit bietul de el aşa de timpuriu. Pentru că, printre altele, nu trebuie să-ți faci din blestem joc şi jucărie, şi acesta fiind tot un păcat. Dar eu m-am întrebat mereu: dacă Zamfira nu era întreagă la minte, ce să fi avut Cel-Rău cu un nevinovat, cu un „înger”, de ce să asculte de blestemul unei blestemate? Ori tocmai de aia: dacă mumă-sa a zis să-l ia Diavolul, atunci ăsta asta a şi aşteptat, asta fiindu-i meseria. Că Cel-Rău, oricum, nu poate fi bun decât la rele. Că Zamfira nu era sănătoasă la cap, asta se vede şi din ce-o să-ți mai povestesc. Că ne pomenisem cu ea, zicând, aşa, din senin: „Veniți, proscomidiilor, la mine!” Iar noi, copiii, ne duceam, că ne plăceau şotiile ei. Şi atunci ne punea să-i aducem cenuşă. Şi după ce-i aduceam cu hărămugul, că era destulă în vatră, sub camiță, o lua în mâini şi o împrăştia în vânt, zicând: „Praful şi pulberea să se aleagă de voi!”. Iar noi râdeam, bucuroşi de zisă, ca zevzecii, neştiind că ăsta era blestem. Dar în cazul nostru nu a ascultat-o nimeni, condamnarea neavând pricină.

O singură dată i-am dat dreptate Zamfirei şi au ascultat-o, fie Dumnezeu, fie Necuratul. Îmbătrânise şi simțise că i se slăbeşteața (firul vieții). Şi atunci, din ce vânduse şi ea (boabe de porumb, vin, țuică, vite, că avea destule), şi-a pus deoparte doişpe poli de argint, aşa era prin anii aceia (1900), unul avându-l la gât. Despre ăştia nu ştiau decât ea şi fratele nurorii sale. Ăla era însă şarlatan. Se luase cu bine-binişorul pe lângă ea, dându-i nădejdi că atunci când va cădea la pat, îi va purta de grijă. Iar ea l-a crezut, mumă… Dar când a văzut nenorocitul că, într-o zi, Zamfira nu s-a mai putu da jos din pat, a plecat repede după dimii la vale - zicea el -, dar cu arginții ei cu tot. Auzind ea, atunci, cum fusese trasă pe sfoară de netrebnic, mai întâi şi-a slobozit sacul cu blesteme, că îl avea plin. Şi, după ce Zamfira şi-a dat duhul s-a întors de la vale, cu dimii şi hoțul. Iar când

soru-sa l-a întrebat de bani, el i-a răspuns: „Dă-o-ncolo de nebună, a visat!” Şi n-a trecut, mumă, mult şi s-a ales praful de el şi de copiii lui, aşa cum fusese blestemul. Dar nici cu asta nu-s de acord. De ce să sufere urmaşii din cauza părinților, oricât de blestemați vor fi fost? Da, vezi, aşa-i cu blestemele astea. Că s-a mai văzut: cine face rău, rău va culege. Şi de astea am văzut destule aici, pe Jaleş.

Uite alt caz, pățitul fiind, de data asta, tată-tu, iar Copita-Diavolului unul al lu’ Tudorache. Ăla avea un băiat la Iaşi, la popie. Şi vine el într-o zi la tat-tu şi-i zice, eu fiind de față: „Împrumută-mi, Costăine, patru mii de lei, că are copilul nevoie urgentă de ei”. Tat-tu avea, că lucra zi şi noapte la maşină, mai ales că se apropiau sărbătorile de Paşti, oamenii aşteptând să se îmbrace cu haine noi (mintane, veste, pantaloni, nădragi). Şi cum el avea inimă largă şi, pe deasupra, era şi nărod - c-o mai pățise cu de-ai de ăştia - n-a mai stat pe gânduri. Iar Tudorache, văzându-se cu banii în mână, fugi neică, repede, la Iaşi… Apoi, au trecut zile, săptămâni, luni, veni anul, iar Tudorache, mut. Se duse Costăin la el să-şi recupereze banii. Ăla, fără frică de Dumnezeu, l-a făcut nebun pe tat-tu, auzi, tu, mumă…!?

Când s-a întors acasă şi mi-a spus ce-a pățit, ce să fi făcut eu ceva mai bun? L-am blestemat! Şi n-a trecut mult, mumă, şi am văzut, şi am auzit în casa nemerniculuinumai amar şi jale. Îi murise lui Tudorache fiu-su, înainte de a ieşi popă. Vorba este dacă n-a fost, totuşi, o întâmplare. Oricum, ăsta-i lucru rău: îl blestemi pe tată şi mor copiii. Or să fie asta orânduită în acest fel ca părinții să simtă puterea blestemului pentru propriile lor ticăloşii?

Eu nu ştiu că n-am putere destulă să ştiu mai multe. Dar ştiu atâta: feriți-vă să faceți nedreptăți, sau alte lucruri rele, că blestemul nu iartă nicicum!

_____

NOTĂ

După învățăturile mumii, mi-am dat seama că atât blestemul, cât şi înjurăturile sunt un fel de arme de reacție rapidă sau de autoapărare la rău. În acest caz, nu se face apel la instanțele pământeşti, ci la forțele extralumeşti, acestea fiind formulele de invocare a altor puteri. O formă de recurs ce are în ea ceva malefic.

Eruditul cercetător, Valeriu Bâlteanu, în „Terminologia magică populară românească”, relatează:

BLESTEM: prima atestare a acestui termen datează din secolul al XVI-lea… Cuvântul BLESTEM denumeşte o practică magică verbală; credința în puterea blestemului este şi astăzi extrem de vie în mediul rural, considerându-se că orice suferință mai deosebită a cuiva este urmarea unor blesteme, dintre care „blăstămul di la părinți” (zona Cuca, județul Galați, anchetă proprie) este socotit cel mai periculos. Autorii DA definesc blestemul ca fiind „invocarea unei nenorociri sau a mâniei lui Dumnezeu asupra cuiva”, definiție de care nu este departe nici Şăineanu: „chemarea urgiei divine pe capul cuiva şi vorba prin care se urează rău şi nefericire” (DULR, p. 67). Prin extensie de sens, cuvântul BLESTEM ajunge să însemne „bătaia lui Dumnezeu sau orice nenorocire provenită pe urma unui blestem…”

… Originea termenului BLESTEM a ridicat unele probleme, oscilându-se, în general, între proveniența latină şi formarea pe teren românesc. Astfel, TDRG menționează un etimon latin, BLASPHEMIUM (Idem), în timp ce autorii DA îl consideră „substantiv postverbal din A BLESTEMA…”

Autorul mai adaugă: „Tiktin menționează existența, în BIBLIA de la Bucureşti (1088), a unei alte variante de plural, BLETEMI”.

A BLESTEMA – precizează Valeriu Bâlteanu – este un termen ce denumeşte acțiuni cu caracter malefic…

„Să te fereşti, mumă de blesteme!”, îmi zicea muma, care văzuse şi auzise multe…

VULPOIUL FARMACIST

(În amintirea învățătorului-vânător, Ion N. Rădoi)

Îmi povestea dascălul-vânător, Ion Rădoi:

... În anii apostolatului (învățător în Ardeal, înainte de tragicul an 1940 când, ca urmare a odiosului Diktat de la Viena, cea mai mare parte a pământului românesc transilvan a intrat sub ocupația Ungariei horthyste), a fost o vreme când nu mai aveai cum şi încotro s-o mai apuci de atâtea vulpi ce populau, în năsvăsâre, pădurile şi țarinile Cetanului. (Să fi fost – se întreba învățătorul – o formă de prevestire naturală a urgiei animalice care avea să se reverse peste români în anii ce au precedat izbucnirea celui de-al doilea război mondial?). Pentru combaterea lor, vânătorii primeau, de la stat, un fel de otravă pe care, conform instrucțiunilor, o pregăteau astfel: prindeau vrăbii, le crestau capul (naratorul ar fi preferat țeasta unui honvez brutal) şi, apoi, toaletau în aşa chip bietele păsări ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic cu ele, după care erau aruncate în câmp (pădure), în locurile frecventate de vulpi. Hămesite, cumetrele roşcovane le înghițeau ca pe nişte delicatese speciale, lăsându-şi zălog în schimb viața şi... blana...

Nevoit să revină în Regat, în satul său de pe Jaleş, în acel an nenorocit pentru România, Ion Rădoi (şi întregul sat) se confruntă cu acelaşi flagel vulpesc. În fața amenințării, împreună cu vecinul său, Grigore Bălan, şi el iscusit şi pătimaş vânător, dar şi gospodar cu multe orătenii în ogradă, atacate, nemilos şi parşiv, de aceste membre ale faunei din Făget şi din zăvoiul Jaleşului, dascălul îşi propune să le vină de hac, recurgând la aceleaşi tactici de atac. Problema era doar a otrăvii... De unde s-o ia? Logic – îşi ziceau ei - , asta trebuia s-o găsească la vreun spițer (farmacist). Aşa că, într-o bună zi, vânătorul se pune în trăsură şi face o plimbare la Târgu-Jiu, că şi aşa, fiind inspector şcolar, avea o treabă oficială. Opreşte însă, mai întâi, la prima farmacie ieşită în cale. Deschide uşa şi intră cu speranță.

- Da, ce doreşte domnul?

- Uite, domnule farmacist, despre ce este vorba... Şi i-a povestit pe îndelete cauza (sau cazul).

- Lăsați-mă pe mine! Vă prepar ceva ce n-a văzut Parisul! Veniți peste două zile să luați preparatul... şi, după ce-l folosiți împotriva inamicului ce atacă ograda cu orătenii, o să mă pomeniți.

Peste două zile, farmacistul pune în mâna lui Ion Rădoi, contra unui preț piperat, otrava „salvatoare”... Ajuns acasă, omul vrea să vadă cu ochii lui efectul produsului. Îşi cheamă vecinul şi-i precizează strategia:

- Uite, Gore - îi zice -, pune praf din ăsta pe o bucată de slănină, aşa cum a zis farmacistul, şi arunc-o lui Floricel, câinele lui Sulan, că şi aşa e pe ducă de bătrânețe... Şi a procedat nea Gore cum i-a cricit dascălul. Apoi, ca să urmărească, pe viu, efectul acțiunii, stârpitorii de vulpi - cei doi vânători – se postează la fereastra ce da spre oborul Sulanului, privind, cu motivată nerăbdare, evoluția în spațiu şi timp a „miraculosului” praf asupra sărmanului animal, devenit, din cauza bătrâneții, cobaiul unui ciudat experiment. Cu greu a rezistat geamul ferestrei la energia curiozității celor doi inamici ai vulpilor. În vreme ce nasul lor atingea sticla, javra s-a târât la momeală, a halit-o dintr-o înghițitură, s-a retras, ca într-un fel de bolire, în şanț, dar asta a durat doar câteva minute. Apoi, jigăritul de câine îşi revenise...

- Nu se poate aşa ceva! exclamă, contrariat, experimentatul învățător. Trebuia să moară subit!, i-a zis, suspectându-l pe Grigore de vreo malversație... Ia mai dă-i o porție! Bălan a executat dispoziția, câinele a fost foarte mulțumit de ofertă, iar după ritualul halirii , şi-a revenit de-a binelea.... Animalul căpătase neînțelese puteri...

- Mnezeii mă-tii de farmacist! a zdrobit, între dinți, învățătorul-vânător o înfricoşătoare înjurătură. Mi-ai luat, banditule, 500 de lei pe cinci prafuri de aspirină sau ce naiba o fi, crezând că voi fi fost un prost...

Într-o zi, mergând la inspectorat, în oraş, pe trotuarul de lângă farmacia în cauză, lume multă în jurul unui om căzut, mort de beat. Curios, se opreşte şi vânătorul-inspector. Îl vede, îl recunoaşte şi-l întreabă:

- Hei, domnule! Uită-te bine la mine, mă recunoşti?

- O!... Printre „aburii” alcoolului ce-i împăienjeniseră ochii, farmacistul – că el era – vede clientul căruia îi preparase un praf special „de nu văzuse Parisul” ... O-o-o, îngăimă specialistul, întinzând mâna pentru ajutor...

- Ți-aş da mâna să te ridici, dar n-o fac pentru că nu eşti farmacist, ci un escroc!

Aşa s-a încheiat conflictul din cel de-al doilea război mondial dintre vânătorul Ion Rădoi şi farmacistul din Târgu-Jiu, specimen ce nu văzuse nici Parisul. Cât despre vulpi, de leac le-a venit tot învățătorul. Dar cu ajutorul „Damascului”.

Notă:

„Damasc”: puşcă de vânătoare dintr-un oțel special. O puşcă rară, în acea vreme, pe Jaleş...

Citiți întreg volumul **Comoara din legendă** online:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Dumitru_Danau-Comoara_din_legenda.pdf

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

BOIER PRINTRE TOVARĂŞI

- Fragmente din volum - (2)

Continuare din revista "Sămănătorul" nr. 9, sept. 2013

Clădirea din piatră de râu îți băga răcoarea zidurilor direct în inimă când o priveai. Era amplasată la poala Mănăstirii Tismana, pe malul râului, care îşi purta apele limpezi ca lacrima spre capătul timpului. Susurul său povestea tuturor istoria acestui neam greu încercat. Ştiau toți că aici se află puşcăria unde erau încarcerați deținuții politici din toată țara: legionarii şi comuniştii. Pe zidurile groase din piatră stăteau santinelele, în nişte gherete acoperite şi împrejmuite cu multe rânduri de sârmă ghimpată. Niciodată nu s-a văzut vreun deținut, dar se ştia că sunt acolo. Valea Tismanei, începând de la păstrăvăria mănăstirii, era patrulată permanent de către soldați înarmați, care, din când în când, mai legitimau trecătorii. Pe localnici deja îi cunoşteau, în special pe frumoasele fete ale localității, care, şi ele, îşi făceau mai mereu drum spre mănăstire. În peştera mănăstirii era ascuns tezaurul Băncii Naționale, dar nu se vorbea niciodată despre acest lucru.

Câte un gardian cu suflet de creştin mai intra în vorbă cu localnicii, povestindu-le despre viața grea a deținuților, mai ales despre hrana proastă, care de multe ori lipsea. Oamenilor din sat li se făcea milă şi mai aduceau câte ceva de mâncare pe care o predau cu mare grijă unor soldați – țărani şi ei, punând-o în nişte nişe lăsate în ziduri, din loc în loc. Acțiunea era posibilă dimineața devreme sau seara târziu. Cele mai de preț erau țigările pentru fumători. Fiind după război, se găseau foarte greu.

Deținuții politici erau scoşi la muncă pe marginea şoselei, făceau şanțurile de scurgere a apei şi pietruiau drumul ce trebuia întreținut foarte bine, deoarece în zonă îşi făceau apariția şefi de partide de la Bucureşti, demnitari, ba chiar şi M.S. Regele Mihai I, căruia îi plăcea tare mult Valea Tismanei.

Cele mai multe informații despre cei ce ocupau închisoarea le avea don' Traian Burtea. Se ştia că organizează rețele de „voluntari", care aduceau merinde şi țigări deținuților politici. Îşi asuma un mare risc în acele vremuri tulburi. De multe ori venea personal, îmbrăcat în costum de femeie, cu oprege şi maramă de borangic pe cap.

– Ce se mai aude nou? Întrebă pe Atănăsoaiei, un gardian de prin Moldova, pe care îl cunoştea.

– Se zvoneşte că o să vină Gheorghe Gheorghiu Dej din lagărul de la Târgu-Jiu. S-a descoperit că acolo se organizează o rețea de evadare şi, de aceea, îi mai împrăştie prin alte locuri. Aseară a venit maşina lagărului cu patru deținuți; sunt slabi şi galbeni ca ceara, vai de mama lor !

– Uite, am adus ce trebuie, acum nu ştiu când mai pot veni.

Lăsă mâncarea adusă în tufa de urzici, privi în stânga şi în dreapta, se asigură că nu îl vede cineva şi se făcu nevăzut.

*

Întoarsă din deportarea din Transnistria, şatra de nomazi – câți mai rămăseseră în viață, se stabili cu domiciliul forțat la Godineşti, la Râu. Le construise Sfatul Popular case, aveau şi curte destul de mare, însă problema a fost când au văzut gardul împrejmuitor.

– Trăiți-ar „famelia" matale, boierule, cum de ai inima aşa de rea să bagi țâganul în curte şi să îi rupi sufletul. Nici nu putem respira închişi cu gard.

În jurul primarului care venise la inaugurare, însoțit de consilieri şi de şeful Postului de Miliție, pentru a le întocmi şi buletinele de identitate, se adunaseră câteva zeci de nomazi: bătrâni, tineri şi puradei în pieile goale, murdari şi cu mâncare uscată pe la colțurile gurii. După culoare îți puteai da seama ce mâncaseră fiecare.

– Măi… hai, gălăgia! Faceți linişte să ne putem înțelege, că trebuie întocmite acte aici.

Patru case, deocamdată „pe roşu", netencuite, trebuiau să găzduiască toată şatra. Erau toți o familie, descendenții babei Zinca, acum văduvă de la primul bărbat – Neamțu, care murise la vârsta de 27 de ani. Venise de la Bug împreună cu singurul supraviețuitor, Mihai, însurat cu Maria (țigăneşte Elița); aveau opt copii: Zinca, Lucica, Ion, Mândra şi Toma (gemeni), Polu, Lenuța şi cel mic Toma (țigăneşte Cioabă). Fata ei, Zinca, avea şi ea cinci copii: Lenuța, Bria, Mândra, Mioara şi Zinca.

Lucica avea un singur băiat: Toma.

Pe Ion îl milostivise Dumnezeu cu o fată şi doi băieți: Câmpeana, Ion şi Ciobică.

Familia lui Polu era formată din nevastă şi trei copii: Ciobică, Mândra şi Gheorghe.

Lenuța avea şi ea trei: Ciobică, Zinca şi Mândra.

Toma, copilul cel mic al Eliței, nu era însurat.

– *Temarăl tu men o Del haitephabon ande iag !*

(tradus) – Să vă bată Dumnezeu şi să ardeți în foc.

– *Te malavel tumen o beng, sar şon a men ando tarco sar le catâren !*

(tradus) – Să vă lovească boala rea, cum ne băgați voi în țarcuri ca pe catâri !

Toate blestemele curgeau în cascade din gurile țigăncilor furioase, împletindu-se cu plânsetele puradeilor. Era un vacarm de nedescris.

Cam pe la chindie, autoritățile au reuşit să le repartizeze locuințele şi chiar să îi „treacă" într-un registru de evidență a populației, după care s-au retras, lăsându-i să se organizeze singuri.

Până pe la miezul nopții s-au potolit. Au băgat caii şi catârii în case, şi-au instalat corturile în curte şi au făcut focul în mijlocul lor cu scândurile din gard. Copiii dormeau în căruțele din dreapta cortului, bătrânii în jurul focului visau la vremurile bune, când erau liberi şi cutreierau toată țara.

– *Samas le ciriclea ăl cerescă, acana vai de amaridei!*

(tradus) – Eram păsările cerului, acum vai de mama noastră !

– *Mai mişto te malavelamen o nesfalimos hai te meras !*

(tradus) – Mai bine să ne lovească boala şi să murim !

*

1948, an fatidic pentru cei care munciseră cu sârg, neprecupețind nimic din sănătatea şi odihna lor. Prin decret se naționalizau toate bunurile mobile şi imobile, moştenite sau dobândite (prin muncă!) în folosul statului, fără drept de despăgubire. Ştirea lovi ca un trăsnet şi tânăra familie Burtea. Deveniseră peste noapte „chiaburi", averea pentru care munciseră toată viața, atârna acum ca o piatră de moară de gâtul lor.

Casele din Tismana trecură necondiționat în patrimoniul statului, noua Republică Populară Română se mai îmbogăți cu ceva, iar Traian Burtea cu familia sa rămaseră să locuiască doar în două camere, neavând Sfatul Popular altă soluție. Prăvălia, cu marfă cu tot, deveni „Magazin sătesc", cu doi gestionari angajați, în persoana tovarăşilor Udrescu şi Gore Pătrăşcoiu.

Fără nici un fel de posibilități materiale, fără nici un venit cu care să îşi întrețină familia, Traian şi soția sa ajunseră – dintr-un condei – în pragul sărăciei. Au fost trei ani de chin, grei ca pietrele de moară, până în 1950, când prin Decizia Nr. 17 din 1 aprilie se înființează cooperativa meşteşugărească „Partizana". Spirit întreprinzător, împins de nevoi financiare mari, Traian Burtea, la vârsta de 34 de ani se angajează (destul de greu) ca tehnolog în cadrul cooperativei. Fosta lor casă din Tismana, devine sediul „Partizanei". Toată ziua, pe scările ce duceau la etaj, urcau sau coborau oamenii care veneau să aducă piese țesute sau cusute şi să ia materiale pentru lucrul la domiciliu. Liniştea familiei Burtea s-a degradat atât de mult, încât deveniseră stresați şi umiliți în propria lor casă.

Oamenii de rând îşi vedeau de treaba lor, veneau pentru un ban cu care să îşi asigure traiul şi aşa destul de greu, după război. „Şefii" cooperativei – conducerea – se comportau urât cu foştii proprietari. Într-o zi, când un „tovarăş" a trecut pe lângă Traian Burtea, a scuipat pe zid a lehamite. Boierul tot boier, s-a prefăcut că nu observă, şi-a luat „de lucru", a intrat în camera sa şi împreună cu soția au început să lucreze ca să îşi întrețină familia.

Inteligența nativă cu care îl înzestrase Dumnezeu îi arată calea pe care trebuia să urmeze. Traian Burtea ştia cât valorează „comoara țărănească" autohtonă. Toate femeile fără ştiință de carte, majoritatea analfabete, ştiau să țese în războiul de lemn şi să îşi coase singure iile cu care ieşeau îmbrăcate duminicile la biserică sau la horă. Trebuia doar să le deschidă ochii şi să le determine să lucreze în sistemul „muncă la domiciliu". Pentru asta „bătea" satele în lung şi în lat, de dimineața şi până seara, pentru a înființa „puncte de lucru".

Pentru strădania sa nobilă pe care o desfăşura în folosul oamenilor nevoiaşi, care nu aveau de unde câştiga un bănuț cu care să îşi cumpere gaz în lampă, Dumnezeu l-a ajutat pe Burtea, punând harul său divin în persoana ce se străduia din răsputeri. Aşa face Domnul minunile, prin oameni !

Reuşise în scurt timp să înființeze o rețea de puncte de lucru în satele şi comunele învecinate. De acum don' Traian era plecat din Tismana toată ziua, venind acasă doar seara. „Terenul" i-a refăcut şi moralul, refugiindu-se în muncă, cu şi mai multă râvnă.

Magazinul sătesc se închide în urma unor matrapazlâcuri făcute de cei doi gestionari, aceştia fiind şi condamnați la ani grei de detenție. Rămânând liberă clădirea de peste drum, cooperativa „Partizana" îşi mută sediul, asigurând indirect şi liniştea familiei Burtea. Acel du-te - vino zilnic a luat sfârşit.

*

Răbdarea este o virtute. Traian Burtea aşteaptă să vadă ce îi va naşte soția de data aceasta. Este convins că băiat, doar i-a promis, iar el ține neapărat să îl facă negustor. „Trebuie să semene cu mine", aşa gândeşte tatăl. Deşi bărbat – emoțiile naşterii soției îl încearcă şi pe el. Măsoară cu pasul culoarul îngust, neputându-se aşeza deloc pe canapeaua roasă şi ea de necazurile timpului. Moaşa îi ieşi în întâmpinare şi cu un zâmbet larg anunță maiestuos:

– Aveți o fetiță de toată frumusețea, sănătoasă şi voinică. Să vă trăiască şi să vă bucurați de ea! Doamna e bine.

– Mulțumesc!

În gând îşi zise că „nu-i nimic, tot negustor o fac, chiar dacă nu este băiat".

– Să trăiți, don' Traian, ce-ați câştigat?

– Tot o fată, dar băiețoasă rău… seamănă cu mine. Îmi dau seama după cum face gălăgie. Are plămâni nu glumă.

Lehuză, soția a trebuit ajutată la treburile casei, aşa că Traian Burtea aduse pe Maria Zglobiu (Ciofoanea) să îi fie doică fetiței. De la „scăldatul" în copaia de lemn, cioplită de un rudar din Buduhala, în care mama, ajutată de Ciofoanea, punea un prosop curat şi încălzit, să nu răcească fetița, şi până la „trasul în cruce" a mânuțelor şi picioarelor, totul se desfăşura cu atenție şi cu drag. Urmau trasul nasului – să nu rămână cârnă, unsul cu untdelemn curat şi ritualul lua sfârşit cu scuiparea în apă, să-i fie cu noroc.

Plânsetele copilei puteau fi auzite până în mahalaua Tismanei.

– Negreşit seamănă cu mine, iute şi isteață. Nu se lasă păcălită de voi cu dulcegării… Aşa tată – se adresă Traian Burtea fetiței, care îl privea fix, rugându-l cu lacrimile sale să o scape de calvarul băiței – stropeşte-le cu picioarele, aşa le trebuie, dacă te chinuiesc. Lasă că le bate tata…

Seară de seară asista la îmbăiere şi zâmbea. Fetița creştea repede, se simțea iubită de părinții săi, iar într-o bună zi s-a hotărât alegerea numelui.

– Eu zic să îi punem numele Tamara, mi se pare un nume sonor, elevat… ce zici?

– Nu… categoric nu! Dar de ce tocmai Tamara, nu cumva ai cunoscut tu vreo rusoaică cu acest nume, când ai fost pe front, îl bănui soția, îngăduitoare, aşa ca femeile.

În final, au botezat-o Emilia.

Va urma în numere viitoare

Cartea a fost retipărită iar imaginile re-prelucrate în condiții tehnice superioare.
Se află la vânzare la sediu şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru)

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Poeziile lunii ianuarie

Memoria apei

Apă vie, simplă, sacră
de negre uitări ne scapă,
de îngheț cu promoroacă,
ritmul visării dezgroapă
printre zori de Bobotează
răsună o biată toacă
într-o lume cam mioapă
îndemn la privire trează!

5.01.2013

Țărancă bătrână din Gorj

Lacomă de muncă –
marele ei păcat
de păcălit singurătatea..
liberă în fața primejdiei
şi subțire printre întâmplări
urzind o cale
spre Dumnezeu…

23.08.2012

Alte suveranități

celor cu patimi de putere
Vai, cum revine suverană sila…
în sfințite cârciumi şi baruri cu fițe
unde slăbiciuni-puteri îndepătează mila
şi plăceri lascive sunt nişte zeițe!
Sultan e raitingul şi baroneasă grila,
marfă sunt desfrâul, interlopul şi gorila,
ce mişcă în prim-plan, lider şi camarila,
profitul, teama, praful şi pastila!

27.01.2013

Schimbări nepotrivite

Stăpân e viciul, negura metresă,
se zbenguie absurdul ca un zmeu,
Lumea a luat-o razna chiar şi-n lesă,
se uită Libertatea şi tainic Curcubeu…
Schimbările ucid, ne-au pervertit,
se caută alt stil, altceva,
suspină până şi bătrânul mit –
Tace Adam, vorbeşte prea mult Eva!
Schimbările nu-s punți spre veşnicie,
cum ar fi zis-o cândva, un chinez;
ci provocări s-accepți dispreț, trufie,
sperietori şi forme fără miez!

11.10.2012

Grafica: Florin Gheorghiu - Tg. Jiu

Citiți alte **POEZII** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Viața ca un foc de vise

Motto: *Foc sacru-i viața, unde vise ard*
(DVF)

Țara prinsă în vâltoare
aşteaptă să treacă valul;
pe când prostia nu doare
fusta dezmiardă „moralul”!
Printre fălci de lăcomie
cine mai ştie să piardă?
Când ne biruie trufie
viruşii rod la „mansardă”…
Eu nu cred că ne îndoaie
existența asta şuie;
nişte zăpezi, chiar şi-o ploaie,
spală răni din Cetățuie…
Hai să ne conectăm fire
la orizonturi deschise;
să întrezărim iubire
viața ca un foc de vise!

22.12.2011

Focuri peste zăpezi

prozatorului Ion C. Gociu

Chiar dacă vremurile s-au vărgat în negru
păstrează obiceiul – sărbătoarea;
în mărturia de a fi integru,
să îndrăgeşti aproapele şi zarea!
Chiar dacă bunul simț de-abia se întrevede
în toiul de schimbări cu prea puțină milă,
hai, alege visul, în armonie crede,
în zori de primăveri cu-arome de zambilă…
Chiar dacă multe sunt pe dos şi zeu e banul,
vai, satul azi arată tot mai însingurat,
inimi vuiască voia bună la Văianu,
„Focuri peste zăpezi” şi suflet dezgheţat!

27.01.2013

Mama ce adie-n vis

(se dedică mamei Domnica)

Revino mamă-n vis, cu fața zâmbitoare,
să încălzeşti un spațiu teluric şi crispat
şi-n tainică şedere să te preschimbi în floare
de câmp ori de grădină, uimind întregul sat…
Iar eu să fiu copil cu simțuri pân’ la stele,
să prind chiar aura prea blândului tău chip,
să-ncerc nişte minuni cu simple poezele
răzbind un timp barbar ce freamăt-a nisip…
Mama ce adie-n vis nesfârşitul de sub pleoape
alintă Lăuntricul, dar înalt şi dor de-aproape…

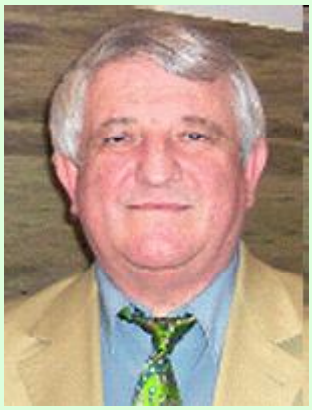

VASILE MIC - poet şi grafician
(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii ianuarie

Un zeu

Un zeu
E la originea
Conflictelor lumii.

El a făcut
Lumină
În întuneric.

El ştie
Descântecele
Extratereştrilor -
Prieteni şi rivali.

El a dat putere celor fără de putere,
A pus apa şi focul
La un loc.

Şi tot acest zeu,
Nebun,
Nemuritori ne-a făcut.

Un incendiu întâmplător

Un incendiu
Întâmplător
A ars
Inima,
Parțial.

Dar furtuna
Nu a fost înfrântă…

Culege
Dragoste,
Iubeşte,
Visează..

Voi scrie

Voi scrie
O poveste
Cu hiene şi şacali.

E plină lumea
De mi?ei…

Ori o să scriu
Un tratat
Chiar despre secolul acesta.

Să nu ne mai văităm!
- larna în lakuția -

Replici de iad

Replici
De iad
Vei întâlni
În rândurile scrise de omul
Văduvit
De har.

Mintea sa
Aruncă lacrimile celorlalți
În jăratic;
Răspunsuri
La ura sa nu are,
Dar sigur
Se declară
Înger de pace.

Primeşti puncte în rai

Primeşti puncte
În rai
Dacă în suflet
Porți
O femeie.

Dacă te obişnuieşti
Să şi iubeşti
Femeia,
Mereu şi mereu,
Nu poți fi
Decât
Un învingător.

Un ocean

Un ocean
De şobolani
Părăseşte urbea
În pas de defilare.

Bariera se lasă
În urma lor…
Fără aplauze.

Tablete cu amintiri

Despre departe
Şi albastru,
Despre trenuri de noapte,
Zâmbete
Cu flori de câmp
Prin preajmă…
În fiecare
Parte
A lumii.

Citiți celelalte **Poezii ale lunii ianuarie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/01/vasile-mic-poeziile-lunii-ianuarie-2014.html

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Topliţa-Harghita) - **Eseist, teolog**

Raportul dintre Taina Pocăinţei şi Taina Euharistiei

Raportul dintre Taina Pocăinţei şi Taina Euharistiei

În lucrarea de faţă voi prezenta raportul dintre Taina Pocăinţei şi Taina Euharistiei, deoarece una se regăseşte în cealaltă fiind de o importanţă puternică în viaţa fiecărui creştin. Fiecare om pământesc, pentru a primi aceste Sfinte Taine trebuie să se pregătească dinainte. Pregătirea pentru primirea Tainei Euharistiei a Împărtăşanii, constă în eforturile noastre duhovniceşti într-o învrednicire a puterii Dumnezeieşti. Prin Euharistie, creştinul devine sfânt deoarece a fost făcut sfânt de către Hristos şi în Hristos. Nimeni nu poate primi Taina Euharistiei fără căinţă, deoarece restabilirea noastră în har a fost făcută prin pocăinţă, aşadar observând aici raportul dintre cele două Sfinte Taine.[1]

Sfântul Ioan Gură de Aur prezintă participarea la Sfânta Euharistie printr-o metaforă evidentă: " Să ieşim de la această masă, fraţii mei, ca nişte lei umpluţi de căldură şi de foc, grozavi pentru demoni, plini de amintirea lui Hristos şi de iubirea Lui fierbinte despre care ne-a dat atâtea semne vizibile. Acest sânge formează în noi o imagine strălucită şi regească: el produce o frumuseţe necrezută, el nu lasă să se strice noblețea sufletului, atunci când este adesea udat şi hrănit(...)." Nici un creştin dornic de a se împărtăşi cu trupul şi sângele Mântuitorului Iisus Hristos, nu se poate apropia de aceasta fără să fi făcut mai înainte adevărata pocăinţă, adică recunoaşterea păcatelor săvârşite şi a vinovăţiei în faţa lui Dumnezeu, căinţă, îndreptare fiind împreunată cu dezlegarea de la duhovnic prin Taina Spovedaniei.[2]

Pentru a primi Taina Euharistiei, sufletul credinciosului trebuie spălat prin pocăinţă fiind necesară şi curăţia inimii prin fapte bune, post şi rugăciune. Fără a avea dragoste şi iubire faţă de apoapele nostru, nu putem avea dragoste faţă de Dumnezeu cum ne indică rugăciunea domnească: " şi ne iartă nouă greşelile noastre precum şi noi iertăm greşiţilor noştri". Tot timpul Dumnezeu intevine în chip direct în viaţa noastră prin împărtăşirea euharsitică, dar această împărtăşire nu trebuie făcută la întâmplare sau din obişnuinţă fără dezlegarea de la duhovnic şi fără respectarea normelor canonice indicate de tradiţia creştină.[3]

Analizând canonul 9 apostolic, toţi credincioşii care participau la Sfânta Liturghie trebuiau să se împărtăşească: *" Toţi credincioşii care intră în biserică şi ascultă Scripturile, dar nu rămân la rugăciune şi la Sfânta Împărtăşanie, aceia trebuie să se afurisească făcând norânduială în biserică", acest canon având valabilitate şi astăzi ăn Sfânta Biserică. Canonul 2 al sinodului din Antiohia (341), reia această problemă: " Toţi cei care intră în Biserică şi ascultă Sfintele Scripturi, dar nu participă la rugăciuni împreună cu poporul sau se feresc de participarea la Sfânta Euharistie, potrivit oricărei nerânduilei, aceştia să se lepede de Biserică, până când nu se vor mărturisi şi nu vor arăta roade ale pocăinţei şi atunci rugându-ne, vor putea primi iertarea". Canoanele bisericeşti sunt raportate şi la clericii slujitori a acestor Sfinte Taine, cu privire la Împărtăşirea cu Euharistie şi slujirea Sfintei Liturghii. Canonul 8 apostolic spune: " Dacă vreun episcop sau prezbiter sau diacon sau vreunul din catalogul clerului, aducându-se Sfânta Jertfă (săvârşindu-se Sfânta Liturghie) nu s-ar împărtăşi, să spună cauza. şi, dacă ea ar fi binecuvântată, să aibă iertare; iar de n-ar spune-o, să se afurisească, ca unul ce s-a făcut vinovat de tulburarea poporului (sminteală) şi a făcut să nască bântuială împotriva celui care a adus jertfă ca şi când n-ar fi adus-o după rânduială". [4]*

Sfânta Taină a Euharistiei ca Jertfă

Fiecare Taină din Biserica Ortodoxă, se alimentează în permanenţă cu Jertfa răscumpărătoare a Logusului Întrupat, oferită ca dar nouă în "paharul mântuirii". Euharistia este deosebită foarte clar de celelalte Sfinte Taine, deoarece ea însăşi dăruieşte esenţa divină a Trupului şi a beneficiat de un regim special în rânduiala cu care a fost prezentată beneficiarilor ei. Înţelegerea acestei Taine a fost pregătită din timpul propovăduirii Mântuitorului, astfel ea instituindu-se chiar înainte de Crucificare. Jertfa Euharistică, a fost preinstituită la Cina cea de Taină fiind anunţată şi explicată simbolic, în ritualul sacrificial al marii majorităţi a religiilor autentice şi în mod neîndoios, în jertfele sângeroase ale Vechiului Testament. Mântuirea creştinului este oferită clar în Taina Euharistiei, în Jertfa actualizată pentru el însuşi. Ea este definită ca: *" Taina în care, sub chipul pâinii şi al vinului se împărtăşeşte credincioşilor însuşi Trupul şi Sângele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor şi viaţa de veci". [5]*

Jerta pe cruce, este atestată de cuvintele Mântuitorului rostite la instaurarea eonului euharistic: *" Beţi dintru acesta toţi, acesta este Sângele Meu, al Legii celei Noi, care pentru voi şi pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor".* **(Matei 26, 27),** urmând apoi porunca: " Aceasta să faceţi întru pomenirea mea". De-al lungul istoriei biblice Taina euharistică o singură dată a premers Jertfei: "în momentul instituirii ei, când Iisus învaţă pe cei apropiaţi Lui de trebuie să facă întru pomenirea Lui, atunci la prima Euharistie cand Domnul ştia că se apropie patima Lui", cf. Luca 22, 15. Aspectul Tainei Euharistiei si aspectul Jertfei, sunt incondiţionate ca scopul şi cauza unei acţiuni: scopul Euharistiei este cuminecarea, cazul Euharistiei fiind Jertfa,

ele fiind totuşi una şi aceaşi acţiune. Euharistia actualizează Jertfa, având destinaţia precisă de a fi dăruită omului, preotul este jertfitor şi destinatar al Tainei în acest caz găsindu-se şi el în această comunitate, deci şi beneficiar al Euharistiei.[6]

Actul voinţei şi al libertăţii unei persoane se realizează prin participarea la Jertfa Euharistică în permanenţă. Efectele acestei Taine, au un aspect eshatologic, deoarece implantează în primitorul Tainei, Trupul slăvit al Mântuitorului, cu toate valorile Sale infinite, schimbând spre dumnezeire făptura lui, iar pe de altă parte câştigarea terenului uman din fiecare persoană împărtăşită, ce lărgeşte activitatea proprie a celor cuprinşi în Hristos, înlăuntrul acestei naturi create. Prezenţa reală a Trupului Domnului în Taina Euharistiei, este garanţia mântuirii noastre, care începe prn cuminecarea noastră.[7]

Euharistia, Taina Împărăţiei

Începutul lucrării sfinte euharistice începe cu adunarea în Biserică, fiind condiţia de bază, atunci sfârşitul şi împlinirea ei, este împlinirea la Cina lui Hristos în Împărăţia Lui. A mărturisi şi a numi acest sfârşit este scopul şi împlinirea Tainei, îndată după începutul mărturisirii, că este "adunare în Biserică", şi este necesar, pentru că acest sfârşit descoperă unitatea Euharistiei, iar mai presus de toate Euharistia este Taina Împărăţiei Lui Dumnezeu. Această Taină, este redusă la două acte importante: prefacerea darurilor euharistice în Trupul şi Sângele lui Hristos şi al doilea act este împărtăşirea. Euharistia este concomitent cosmică şi eshatologică, referindu-se atât la lumea lui Dumnezeu în prima creaţie cât şi la împlinirea ei în Impărăţia lui Dumnezeu. Este cosmică, fiindcă ea cuprinde întreaga creaţie a lui Dumnezeu şi descoperă în sine şi pentru sine biruinţa lui Hristos. Eshatologică este deoarece se îndreaptă spre Împărăţia veacului viitor, precum spune Evanghelistul Luca: *" şi Eu vă rânduisesc vouă Împărăţie, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu, ca să mâncaţi şi să beţi la masa Mea şi să şedeţi pe tronuri, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel". (Luca 22, 29-39).* [8]

Euharistia, Taina Împărtăşirii prin Taina Mărturisirii

Prin forma ei, Euharistia este Cina împlinirii ei prin împărtăşirea obştească. Omul bisericesc şi creştinul contemporan, nu simt necesitatea de a se împărtăşi frecvent la fiecare Liturghie. Cei ce doresc să se împărtăşească cu Taina Euharistiei, este obligat să primească Taina Mărturisirii, spovedindu-se duhovnicului pe care îl are. Sfântul Apostol Pavel, pe cei care nu se împărtăşesc îi ameninţă cu osândă, deoarece El îi cheamă ca să se cerceteze pe ei înşişi: " Voi, cei nevrednici, împărtăşiţi-vă, iar voi, cei nevrednici, să vă abţineţi"..[1] Dacă în Taina Euharistiei, primitorul are o poziţie mai pasivă, el fiind mereu cel care primeşte iertarea păcatelor, Mărturisirea este acea Taină în care creştinul face efortul continuu pe care i-l recomandă înaintaşii lui şi Însuşi Mântuitorul, efort de priveghere, de rugă, de cercetare a cugetului şi adâncul inimii. Datorită acestor chestiuni, Spovedania este prioritară din celelalte Taie, în Taina Spovedaniei, sinergia puterilor omeneşti şi a celor divine are dinamismul maxim.[2]

În primul rând, Spovedania înseamnă o serioasă cunoaştere a mecanismului propriului suflet de către persoana care îl poartă, deoarece teologia morală ne învaţă că păcatul este nu actul material în sine, ci el devine păcat dacă intenţia, resortul intim pe care l-a determinat este păcătoasă. Ţinând cont de erorile apărute la nivel creştinesc, Biserica a rânduit ca după vârsta de şapte ani orice creştin să vină la spovedanie, aceasta fiind înţeleasă ca o grijă firească a celui ce crede în Judecată, pentru ca sufletul său să poată fi curăţit de apăsarea unor devieri ale comportării sale creştine mai recente sau mai vechi. Cel care vine să se spovedească duhovnciului şi nu are regret de păcatele săvârşite şi totodată fără hotărâre de îndreptare nu aduce iertarea păcatelor. Sfântul Ioan Scărarul spune: " Pocăinţa este întoarcerea de la starea cea portivnică firii, la cea după fire şi diavol, la Dumnezeu, prin nevoinţă şi durere", Părintele întregii fiinţe omeneşti, în toate gândurile şi apucăturile ei".[3]

[1] Ibidem, pp. 285-305;
[2] Anca Manolache, op,cit. pp62-63;
[3] Ibidem, pp. 65-83;

---

[1] Pr. Dr. Gheorghe Ispas, Euharistia-Taina Unităţii Bisericii, Editura Basilica, Bucureşti 2008, pp. 165-167;
[2] Ibidem, pp. 168-169;
[3] Ibidem, pp. 169-174;
[4] Ibidem, pp. 175-181;
[5] Anca Manolache, Sfintele Taine în viaţa Bisericii, Editura Renaşterea, Cluj Napoca 2004, pp. 36-42;
[6] Ibidem, pp. 45-56;
[7] Ibidem, pp. 55-61;
[8] Alexander Schmemann, Euharistia, Taina Împărăţiei, Editura Bonifaciu, Bucureşti 2003; pp. 35-55;

Citiţi online **Raportul dintre Taina Pocăinţei şi Taina Euharistie** aici:
http://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxIZGI0dXJhb25saW5lfGd4OjE3NmNIODAyM2IzMzZIMGQ

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Problematica vieții eclesiale oglindită în canoanele sinodului II Trulan

Introducere

Sinoadele, fie ele ecumenice, endemice, locale, sau ale unei Biserici autocefale, au avut şi au şi astăzi o importanță aparte. Ele sunt dovada faptului că Duhul Sfânt lucrează în Biserică şi că cei care se găsesc în structurile clericale şi au şi funcții de conducere se găsesc într-o relație de comuniune şi colaborare.

De pe urma fiecărui sinod important, Biserica a beneficiat de diferite prevederi de natură liturgică, dogmatică sau canonică, devenite normative şi receptate unanim, rod al comunicării diferitelor experiențe pastorale ale ierarhilor participanți la şedințele lor.

Aşa s-a întâmplat şi cu Sinodul II Trulan. Desfăşurarea lui a fost motivată de lipsa de reglementări de natură canonică de mai bine de un secol, şi de necesitatea lor. Cele două sinoade ecumenice precedente au fost atât de ocupate cu reglementarea chestiunilor legate de erezii, încât n-au găsit răgaz să se ocupe cu problemele canonice.

Aşa se face că acest sinod va reglementa cât pentru toate cele anterioare, şi va lăsa Bisericii un număr de 120 de canoane, în condițiile în care celelalte sinoade care au lăsat reguli, au avut o medie de 20 de astfel de prevederi.

În acest context, importanța acestui sinod care analizează o mulțime de probleme ce frământau atunci viața Bisericii, legate de slujirea episcopală şi exercitarea ei, de prevenirea unor potențiale abuzuri în oficiul chiriarhal, de exercitarea Tainei Botezului, a Pocăinței şi a altor Taine, a rânduielilor lor, şi de alte chestiuni esențiale atunci şi mai apoi, până astăzi, este una covârşitoare.

Dată fiind importanța lui considerăm nu doar important, ci chiar necesar, ca în paginile următoare, în cadrul acestui studiu, să analizăm felul în care s-a desfăşurat acest sinod, felul în care a dat el aceste reglementări de natură canonică importante pentru dreptul bisericesc, dar şi să prezentăm şi să analizăm în amănunțime fiecare din aceste 102 canoane, asumate apoi de către întreaga biserică şi devenite normative.

În demersul nostru ne vom baza pe colecțiile canonice traduse în limba română existente, dar şi pe alte lucrări ale literaturii de specialitate existente până la această dată.

Nădăjduim că pauperul nostru demers, executat cu instrumentele pe care le-am avut la îndemână, va fi util celor ce se vor apleca asupra acestei teme şi va oferi o serie de deschideri celor dornici de aprofundare.

Autorul

De ziua praznicului Botezului Domnului, 6 ianuarie, 2014

Problematica vieții eclesiale oglindită în canoanele sinodului II Trulan

Acest sinod a avut loc ca urmare a lipsei de canoane a celui de-al cincilea şi a celui de-al şaselea ecumenic, căci, *,,după sinodul de la Calcedon urmează, din punct de vedere al legiuirii canonice, un răstimp de aproape 250 de ani, în care Biserica n-a legiferat"*.[1] Scopul lui a fost astfel *,,continuarea şi completarea celor două sinoade V şi VI, motiv pentru care s-a numit cinci-şaselea ecumenic, trulan"*[2]. În cadrul său, episcopii ,,au dat 102 canoane prin care s-au adus diferite întregiri disciplinei şi ritualului bisericesc"[3].

Datorită unor neînțelegeri între răsăriteni şi apuseni, acest sinod nu va fi recunoscut de apus,[4] însă el are o totuşi o valoare inestimabilă prin faptul că, aşa cum spune părintele Chifăr, *,,au fost elaborate 102 canoane care vizau întărirea disciplinei bisericeşti, sporirea moralității clerului şi credincioşilor şi aprobarea unor rânduieli cultice"*.[5]

Primul canon hotărăşte ca, *,,învățătura primelor şase sinoade ecumenice să se țină nestrămutată"*[6], numindu-i *,,sfinți şi fericiți părinți pe cei care au luat parte la Sinoadele ecumenice"*[7] şi accentuând că *,,întreaga învățătură de credință predanisită, adică încredințată de Dumnezeu Bisericii, este păstrată în Biserică prin asistența Sfântului Duh"*.[8] Canonul 2 primeşte şi întăreşte canoanele de până atunci, care *,,rezumă opera Bisericii creştine"*[9], canonul 3 *,,prevede îndepărtarea din slujba preoțească, dar nu şi din starea clericală, a celor care, clerici fiind, s-au căsătorit a doua oară"*[10] iar canonul 4 *,,pedepseşte pe clericii sau mirenii care ar păngări o femeie închinată lui Dumnezeu, adică pe o fecioară":*

,,Dacă un episcop, preot sau diacon, sau ipodiacon, sau anagnost sau uşier ar păngări o femeie care şi-a închinat viața lui Dumnezeu, să se caterisească, deoarece a necinstit pe o mireasă a lui Hirstos. Iar de este laic să se afurisească".[11]

Canonul 5 interzice preoților să țină femeie sau slujnică[12], al şasesea interzice căsătoria după hirotonire a clerului superior,[13] al şaptelea *îndreptățeşte să se dea preoților şi diaconilor cinste deosebită, când reprezintă pe patriarh sau pe mitropolit sau în alte misiuni,*[14] canonul 8 consfințeşte ca *sinodul mitropoliei să se țină cel puțin o dată pe an,*[15] al nouălea opreşte clericii să facă negoț cu băuturi,[16] canonul 10 le interzice a lua dobândă.[17]

Canonul al 11-lea interzice creştinilor să aibă împărtăşire cu iudeii,[18] al doisprezecelea *interzice celor care au fost aleşi episcopi conviețuirea cu soțiile lor,*[19] al treisprezecelea interzice celibatul clerului inferior.[20] Canonul 14 cere să nu se hirotonească preoți înainte de 30 de ani, diacon înainte de 25 de ani sau diaconiță înainte de 40 de ani,[21] al cinsprezecelea stabileşte vârsta minimă

ipodiaconatului la 20 de ani,[22] al şasesprezecelea vorbeşte despre *felul şi numărul diaconilor,*[23] canonul 17 cere ca clericii să nu fie primiți în altă episcopie fără carte canonică,[24] cel de-al optsprezecelea consfințește faptul că *,,părăsirea bisericilor de către clerici se îngăduie numai din motive de forță majoră",*[25] al 19-lea ,,impune întâistătătorilor obligația de a propovădui continuu adevărul credinței",*[26]* prin cateheze şi predici, iar al douăzecilea interzice episcopului să *,,propovăduiască în eparhie străină".*[27] Canonul cu numărul 21 reglementează pocăința şi reprimirea celor caterisiți, după cum reiese din conținutul său:

,,Cei ce s-au făcut vinovați de grele fărădelegi canonice şi din pricina aceasta au fost supuşi caterisirii desăvârşite pentru totdeauna şi dați în starea laicilor, dacă însă de bunăvoie pornind spre pocăință leapădă păcatul pentru care au căzut din har şi se fac pe ei cu desăvârşire străini de acela, atunci să se tundă în chipul clerului. Iar de nu vor alege de bunăvoie aceasta, atunci să nu-şi lase părul să crească, întocmai ca laicii, ca cei care au prețuit mai mult petrecerea în lume decât viața cea cerească".[28]

Canonul 22 osândeşte hirotonia simoniacă,[29] cel de-al douăzeci şi treia cuminecarea de acest fel, canonul 24 cere ca *,,clericii şi monahii să nu ia parte le spectacole nepotrivite cu starea lor"*,[30] canonul 25 precizează că *,,jurisdicția bisericească se prescrie după 30 de ani de neexercitare",*[31] cel cu numărul 26, osândeşte preoții căsătoriți în chip nelegiuit,[32] canonul 27 se ocupă de îmbrăcămintea clerului, care este obligat *,,să nu se îmbrace cu haină nepotrivită*[33], canonul 28 interzice *a se aduce la altar alte jertfe decât cea rânduită de Domnul, dispunându-se ca în cazul în care se aduc struguri la altar, aceştia să fie considerați drept pârgă"*,[34] canonul 29 impune ca *,,postul mare să fie ținut în întregime",*[35] iar canonul 30 reglementează problema celibatului preoțior în părțile barbare.[36]

Viața eclesială cu toate problemele pe care le revendică ea se regăseşte şi în celelalte canoane, astfel că, canonul 31 cere preoților care slujesc în paraclise particulare să aibă aprobarea episcopului,[37] canonul 32 consfințeşte amestecarea vinului cu apă la Sfântra Euharistie,[38] canonul 33 combate şi interzice ereditatea preoției,[39] cel cu numărul 34 interzice conspirația şi uneltirea,[40] al 35-lea consfințeşte păstrarea neatinsă a bunurilor ierarhilor defuncți, al 36-lea recunoaşte iarăşi autoritatea pentarhatului,[41] canonul 37 rânduieşte ca acei episcopi care nu şi-au putut ocupa scaunul din motive de forță majoră să fie considerați în deplin exercițiu.[42] Canonul 38[43] confirmă şi înnoieşte *,,vechiul principiu după care organizarea bisericească trebuie să țină seama de organizarea de stat",[44] ,,canonul 39 recunoaşte autocefalia Bisericii din Cipru"*,[45] canonul 40 stabileşte ca cel ce intră în monahism să nu fie mai mic de 10 ani, iar cel cu numărul 41 stabileşte prevederi cu privire la ispitirea celor ce se călugăresc, care se ispitesc vreme de 3 ani.[46]

Canonul 42 interzice pusnicilor să umble prin lume,[47] canonul 43 consimte că *,,orice păcătos se poate călugări",*[48] cel de-al 44-lea osândeşte pe călugării desfrânați,[49] al 45-lea arată *,,cum nu trebuie să se procedeze la tunderea în monahism a femeilor"*[50] al 46-lea cere călugărițelor *,,să nu iasă singure din mănăstire"*,[51] canonul 47 susține că nu este bine ca *,,femeia să doarmă în mănăstire bărbătească, nici bărbat în cea femeiască"*,[52] canonul 48 reglementează *,,divorțul şi celibatul episcopilor aleşi din clerul de mir",*[53] canonul 49 interzice ca mănăstirile să fie transformate în locaşuri lumeşti,[54] canonul 50 osândeşte jocurile de noroc,[55] iar cel cu numărul 51 condamnă anumite manifestări care fac din creştini măscărici.[56]

Canonul 52 hotărăşte cu privire la Liturghia darurilor mai înainte sfințite următoarele:

,,În toate zilele din postul sfintei patruzecimi (Păresimi), afară de sâmbătă şi duminică şi de Sfânta zi a Buneivestiri, să se facă Liturghie a celor mai înainte sfințite".[57]

Canonul 53 interzice căsătoria între naş şi mama finului, canonul 54 vorbeşte despre rudeniile de sânge şi încuscrire,[58] canonul 55 interzice practica postului mare ca romanii, adică să nu postească sâmbăta, canonul 56 interzice practica armenilor de a mânca ouă şi brânză în sâmbetele şi duminicile postului mare,[59] canonul 57 orânduieşte ,,că nu se cuvine să se aducă la altar miere şi lapte",[60] canonul 58[61] reglementează ca *,,mirenii să nu ia singuri Sfânta cuminecătură"*,[62] canonul 59 cere ca *,,Botezul să se săvârşească numai în Biserică"*, canonul 60 osândeşte pe cei *ce simulează demonizarea,*[63] iar canonul 61 osândeşte superstițiile şi pe cei care le practică.*[64]*

În canonul 62 *,,se condamnă superstițiile, apoi obiceiurile păgâneşti şi îndeletnicirile imorale în sine, sau de natură să provoace imoralitatea"*[65], în cel de-al 63-lea se condamnă martiriologiile false, al 64-lea interzice laicului care nu a primit puterea învățătorească să predice în Biserică fără încuviințare,[66] canonul 65 interzice anumite practici tradiționale păgâne păstrate (ex. focurile care se aprindeau la lunile noi), canonul 66 cere creştinilor să petreacă săptămâna luminată în chip duhovnicesc, *,,evitând petrecerile de altă natură"*[67], canonul 67, cere creştinilor să nu mănânce sânge, canonul 68 cere ca *,,cărțile sfinte să fie păstrate cu evlavie"*,[68] canonul 69 interzice intrarea laicilor în altar, canonul 70 opreşte femeile să vorbească (să predice) în Biserică, canonul 71 opreşte pe studenții creştini de la participarea la datinile păgâne studențeşti,[69] canonul 72 opreşte creştinii de la căsătoria cu eretici, canonul 73 *,,relevă importanța Sfintei Cruci*[70] *şi ia măsuri pentru ca chipul ei să nu fie expus în nici un chip batjocurii"*[71], iar canonul 74 interzice agapele în Biserică:

,,Nu se cuvine a face cele ce se numesc agape în casele domneşti sau biserici şi a mânca înăuntrul casei Domnului şi a aşterne acolo culcuşuri".[72]

Prin canonul 75 *,,se rânduieşte ca în Biserică să se cânte în mod cuviincios şi cu toată evlavia, evitându-se vaietele, adaosurile, cuvintele nepotrivite şi strigătele, inclusiv melodiile nepotrivite pentru e exprima trăirea religioasă".*[73] Canonul 76 opreşte negoțul în curtea Bisericii, canonul 77 interzice creştinilor să facă baie după obiceiul păgânilor, canonul 78 reglementează educația catehumenilor, canonul 79 orânduieşte ca să nu vorbească oricine şi să nu se vorbească oricui despre Naşterea Domnului, iar canonul 80 osândeşte pe clericii şi laicii care nu merg regulat la Biserică, respectiv absentează nemotivat de la slujbă trei duminici.[74] Cel de-al 81-lea canon osândeşte inserția monofizită *,,cel ce Te-ai răstignit pentru noi din Trisaghion",*[75] canonul 82 interzice reprezentarea Mântuitorului în chip de miel, canonul 83 arată că *,,morții nu se cuminecă",*[76] canonul 84 cere ca, copii găsiți despre care nu se ştie cu certitudine dacă au fost sau nu botezați să aibă parte de această taină, *,,ca nu cumva o astfel de îndoială să-i lipsească pe ei de această curățire a sfințirii",* canonul 85 cere ca trei martori să confirme eliberarea unui sclav, canonul 86 osândeşte pe cei ce întrețin desfrâul, canonul 87 osândeşte adulterul, canonul 88 interzice accesul animalelor în Biserică, cu o excepție, canonul 89 rânduieşte ca Postul Paştilor *,,să*

înceteze în sâmbăta mare, pe la miezul nopții",[77] canonul 90 vorbeşte despre îngenunchierea în Biserică, interzicându-o în ziua duminicii, canonul 91 condamnă avortul (şi pe cei ce-l săvârşesc, şi pe complici),[78] canonul 92 osândeşte pe răpitorii de femei, canonul 93, *,,interzice ca vreo femeie să se căsătorească înainte de a se încredința despre moartea soțului dispărut",*[79] iar canonul 94 opreşte jurământul păgân.[80]

Canonul 95 reglementează primirea ereticilor în Biserică, unii fiind repotezați, alții doar supuşi doar unei perioade de penitență, canonul 96 condamnă extravaganța, adică osândeşte împodobirea deşartă, canonul 97 *,,interzice ca cineva să locuiască în mod necuviincios în clădirile bisericeşti"*[81], iar canonul 98 condamnă căsătoria unui bărbat cu o femeie logodită cu altul, sosoctindu-l adulter:

,,Cel ce ia spre însoțire de căsătorie pe femeia logodită cu altul, trăind încă logodnicul, să fie pus sub învinuire de adulter".[82]

Canonul 99[83] interzice ofrandele de carne în interiorul Bisericii (obicei armeano-iudaic), canonul cu numărul 100 osândeşte pictura imorală, canonul 101 vorbeşte despre *,,rânduiala pentru primirea cuminecăturii"*[84] iar prin ultimul canon, 102, se precizează *,,locul si menirea duhovnicului in cadrul procesului taumaturgic ce se desfasoăra în biserică, adică în casa lui Dumnezeu, Mântuitorul fiind de față prin icoana Sa"*[85] .

Observăm aşadar complexitatea vieții eclesiale a acelor vremuri. Canoanele prezentate ne relevă o serie de practici, de probleme şi de soluții pe care Biserica le găseşte în cadrul anumitor situații existente care afectează parcursul normal al vieții sale. Importanța lor rezidă din bogăția de sfaturi rămase de o actualitate perpetuă până în vremea noastră, din faprul că ele relevă felul cum se desfăşura viața creştinilor atunci, care erau practicile

[1] ***, Canoanele, text şi interpretare, vol II (Sinoadele ecumenice), Tipografia cărților bisericeşti, Bucureşti, 1935, p. 217.
[2] Arhim. Zosima Târâlă, pr. Haralambrie Popescu, Pidalion cu orânduire nouă şi tâlcuiri, Editura Institutului de Arte Grafice „Speranța", Bucureşti, 1933, p. 258.
[3] Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, Istoria Bisericească Universală, manual pentru Seminariile Teologice, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2004, p. 179.
[4] De exemplu, „printre altele, Trullanum rînoieşte canonul 28 de la Calcedon referitor la jurisdicția patriarhului de Bizanț asupra Orientului, canon care deja în 451 fusese respins de papa. Şi de această dată, papa Sergiu I (687-701) va refuza confirmarea canonului. Ludwig Hertling S.J., Istoria Bisericii, traducere pr. prof. dr. Emil Dumea, Editura Ars Longa, Iaşi, 2001, p. 166.
[5] Pr. Nicolae Chifăr, Istoria creştinismului, vol. II, Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Trinitas, Iaşi, 2000, p. 255.
[6] Arhid. prof dr. Ioan N. Floca, Canoanele Bisericii Ortodxe- note şi comentarii, Ediția a treia îmbunătățită, Ediție îngrijită de Dr. Sorin Joantă, Tipografia Arhidiacezană, Sibiu, 2005, p. 106.
[7] Ibidem, p. 109.
[8] Ibidem, p.109.
[9] ***, Canoanele, text şi interpretare, vol II (Sinoadele ecumenice), op. cit., p. 232.
[10] Arhid. prof dr. Ioan N. Floca, op. cit., p. 113.
[11] ***, Canoanele, text şi interpretare, vol II (Sinoadele ecumenice), op. cit., p. 240.
[12] Ibidem, p. 243.
[13] Ibidem, p. 243.
[14] Ibidem, p. 245.
[15] Arhid. prof dr. Ioan N. Floca, op. cit., p. 119.
[16] Ibidem, p. 119.
[17] Ibidem, p. 120.
[18] Ibidem, p. 120.
[19] Ibidem, p. 121.

[20] Ibidem, p. 122.
[21] Ibidem, p. 124.
[22] Ibidem, p. 125.
[23] Ibidem, p. 126.
[24] Ibidem, p. 127.
[25] Ibidem, p. 128.
[26] Ibidem, p. 129.
[27] Ibidem, p.129.
[28] Ibidem, pp. 129-130.
[29] Ibidem, p. 130.
[30] Ibidem, p. 131.
[31] Ibidem, p. 131.
[32] Ibidem, p. 132.
[33] Ibidem, pp. 132-133.
[34] Ibidem, p. 133.
[35] Ibidem, p. 133.
[36] Ibidem, p. 130.
[37] Ibidem, p. 135.
[38] Ibidem, p. 136.
[39] Ibidem, p. 137.
[40] Ibidem, pp. 137-138.
[41] Ibidem, p. 138.
[42] Ibidem, p. 139.

[43] Patriarhul Neofit, Pidalion, cârma Bisericii Ortodoxe, Editura Credința strămoşească, Iaşi, 2004, p. 270.
[44] Arhid. prof dr. Ioan N. Floca, op. cit., p. 140.
[45] Ibidem, p. 140.
[46] Ibidem, p. 144.
[47] Ibidem, p. 145.
[48] Ibidem, p. 146.
[49] Ibidem, p. 146.
[50] Ibidem, p. 147.
[51] Ibidem, p. 147.
[52] Ibidem, p. 148.
[53] Ibidem, p. 148.
[54] Ibidem, p. 149.
[55] Ibidem, p. 150.
[56] Ibidem, p. 150.
[57] Ibidem, p. 150.
[58] Ibidem, p.152.
[59] Ibidem, pp. 152-153.
[60] Ibidem, p. 153.
[61] Patriarhul Neofit, op. cit.,p. 285.
[62] Arhid. prof dr. Ioan N. Floca, op. cit., p. 153.
[63] Ibidem, p. 154.
[64] Ibidem, p. 155.
[65] Ibidem, p. 156.
[66] Ibidem, p. 157.
[67] Ibidem, p. 159.
[68] Ibidem, p. 159.

[69] Părintele Muntean remarcă şi el că „studenților de la universitatea constantinopolitană li s-a interzis organizarea de spectacole teatrale". Pr. prof. dr. Vasile Muntean, Istoria creştină generală (ab initio-1054), vol. 1, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2008, p. 196.
[70] „Semnul crucii, nu mai putea fi pus pe pragul casei, ca talisman pentru a nu se călca pe el). Ibidem, pp. 196-197.
[71] Arhid. prof dr. Ioan N. Floca, op. cit., p. 163.
[72] Ibidem, p.163.
[73] Ibidem, p. 164.
[74] Ibidem, p. 166.
[75] Ibidem, p. 166.
[76] Ibidem, p. 167.
[77] Ibidem, p. 171.
[78] Ibidem, p. 172.
[79] Ibidem, p. 173.
[80] Ibidem, p. 173.
[81] Ibidem, p. 176.
[82] Ibidem, p. 176.

[83] Patriarhul Neofit, op. cit., p. 318.
[84] Arhid. prof dr. Ioan N. Floca, op. cit., p. 177.
[85] http://www.crestinortodox.ro/drept-bisericesc/dreptul-bisericesc-drept-taumaturgic-69965.html, accesat 15 mai 2011, ora 14.

Citiți online **Problematica vieții eclesiale oglindită în canoanele sinodului II Trulan** aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Iuliu-Marius_Morariu-Problematica_vietii_eclesiale-sinodul_Trulan.pdf

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

Scriitor membru al LSR -Gorj

Pe urmele lui Coşbuc la Tismana

seria a IV-a

Emanciparea Tismanei ca staţiune climaterică după anul 1900, prin grija „Societăţei Dorna Tismana”

www.tomoniu.ro

INCEPUTUL. După demararea ei, vineri, 2 decembrie 1901, revista „Sămănătorul” nu este condusă prea mult timp de George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă. Aceştia se retrag, la 29 decembrie 1902. George Coşbuc însă, ataşat de locurile liniştite pentru creaţie de la Tismana, luptă ca acestea să fie amenajate corespunzător prin înfiinţarea, în anul 1908, a Societăţei „Dorna Tismana”.[1]

Coşbuc, împreună cu soţia sa Elena, soră cu George Sfetea care avea vilă pe Valea Tismanei, doreau ca Valea Tismanei să devină un important centru turistic, care să atragă câţi mai mulţi vizitatori, mai ales, scriitori şi artişti. Se dorea ca să fie dezvoltate proiecte benefice: restaurarea de monumente, înfrumuseţări, şi prin acestea, atragerea poporului la un lucru care să-i ajute la înlesnirea traiului.

In acest scop, prin respectul pe care-l avea ca poet, George Coşbuc atrage personalităţi din întregul regat muntean. Erau incluşi deputaţii de Gorj, Dincă Schileru şi Numa Frumuşeanu, înalte feţe bisericeşti din Tismana, Tg. Jiu şi Craiova, profesori universitari, bancheri, librari (George Sfetea) şi publicişti (George Coşbuc) din Bucureşti şi chiar secretarul Adunării Deputaţilor. Pe lângă primarul Tg-Jiului, fostul prefect de T-Severin, membri ai Consiliului Judeţean, mai figurau un controlor şi un sub-insp. Silvic din Craiova, bancherii din Novaci, Bumbeşti şi Tg. Jiu, C. Popescu şi Gh. Petrescu, deţinători de terenuri şi mori de pe Valea Tismanei.

Prin activitatea lor în Societatea „Dorna Tismana”, aceste mari personalităţi ale timpului, au dus la emanciparea satului Tismana şi la dezvoltarea lui prin lotizarea întregii văi ca teren pentru construcţie apoi construirea altor vile turistice pe lângă cea a lui Sfetea: Vilele Petrescu şi Semenescu, Vila Rioşanu – Craiova, Vila Nicu Miloşescu, Vila C. Chiricescu, Restaurantul Rozica (I. D. Popescu), Vila Pr. D. Lungulescu. S-a construit eleşteul, un drum de promenadă numit „Aleea Tainelor”, Fântâna Basarabilor, reabilitarea Sanatoriului Corpului Didactic, Fântâna Chihaia şi Parcul Dendrologic, Muzeu la mănăstire, bibliotecă şi şcoală nouă în sat. Cu ajutorul Societăţii „Dorna Tismana” s-a obţinut declararea Văii Tismanei, „staţiune climaterică”, din cauza aerului ozonat de pe vale şi Pădurile Cioclovina, aer numai bun pentru bolile de plămâni iar prin plimbări în jur, ameliorarea bolilor de nervi.

Dacă primul război mondial nu a afectat dezvoltarea sistematizării şi construcţia de vile, armata dimpotrivă, legând peste munte Tismana de Petroşani printr-un drum strategic în scopul de a cădea în spatele nemţilor dacă atacau în Valea Jiului, şi-a adus o contribuţie importantă la economia staţiunii prin accesul facil la pădurea de Castani şi viile din Ruşeaţă – Cornetul Pocruii. Abia prin construcţia Căii Ferate Forestiere, în timpul celui de-al doilea război mondial, drumul strategic şi-a pierdut din importanţă. Iată o hartă din anul 1933, când pe drumul strategic încă se mai circula.

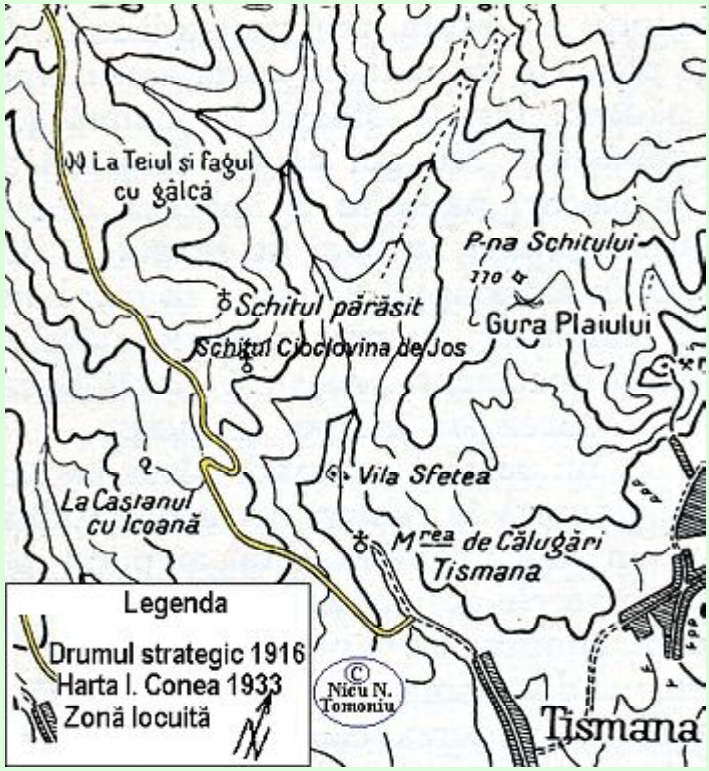

[1] Societatea „Dorna Tismana” - care nu mai activa din timpul războiului - a fost repusă de urgenţă în activitate ca Asociaţia „Dorna Tismana” la 1 decembrie 2011, ca urmare a suspendării unilaterale - de către ARP - Asociaţia Română pentru Patrimoniu, Bucureşti - a activităţii site-urilor www.semanatorul.ro şi www.editura-online.ro. Fundaţia Tismana, prin fondatorul ei Nicolae N. Tomoniu, convenise, în anul 2007, împreună cu Artur Silvestri, preşedintele ARP, să dezvolte împreună aceste site-uri. Artur Silvestri se angaja să plătească găzduirea paginilor Internet iar d-l Tomoniu să participe ca webmaster, creator şi editor al site-urilor, având interes în promovarea brandului „Sămănătorul”, creat la Vila Sfetea de la Tismana de către George Coşbuc, Alexandru Vlahuţă şi George Sfetea. Apoi, în anul 1908, George Sfetea, ajutat de cumnatul său G. Coşbuc, înfiinţează şi Societatea «Dorna Tismana».

APOGEUL. După amenajările - pentru promenada turiştilor - din jurul primelor vile construite, Vila Sfetea (1902), şi Vila Miloşescu (în anii următori), Valea Tismanei ieşise din stadiul de sălbăticie. Nicu Miloşescu construise un nou eleşteu pe platoul pârâului Furnia ce ieşea din peşteră, deviind o parte pâraiele lui ce se răsfirau în voie. El fructifica astfel întregul debit, folosit până aici doar de eleşteul mânăstirii aflat lângă şosea. Construcţia vilelor a amplificat şi activitatea cuptoarelor de var ale lui I. D. Popescu, ceea ce a făcut ca şi el să-şi amenajeze mai târziu, alături varniţelor, un mic restaurant numit „La Rozica".

Inginerul silvic Chihaia amenajează peste râu un frumos parc dendrologic, gândit ca un centru pentru studiul arborilor rari şi arbuştilor şi celebra fântână ce-i poartă numele: Fântâna Chihaia.

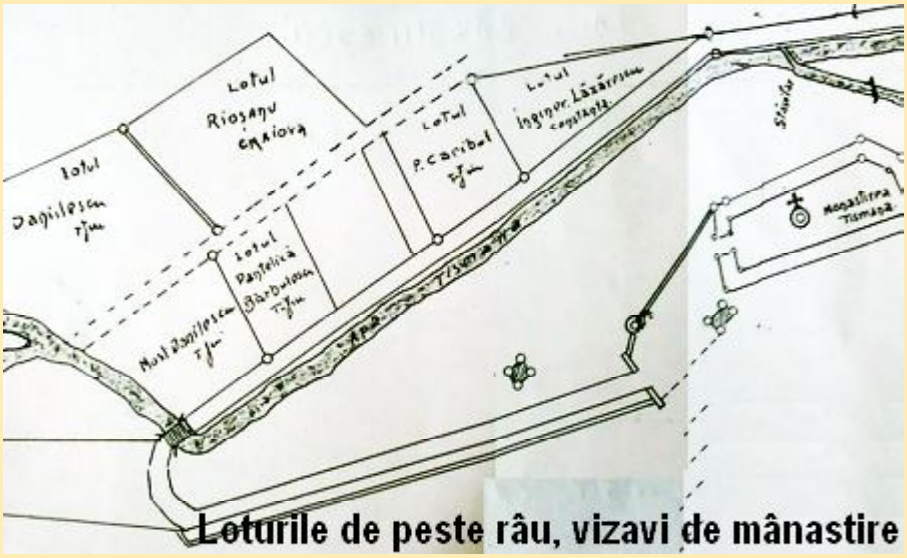

Loturile de peste râu, vizavi de mânastire

Dar adevăratul apogeu al amenajărilor de pe Valea Tismanei este atins după constituirea Societăţii „Dorna Tismana", aceasta având un program precis şi coerent pe măsura personalităţilor care constituiau Comitetul Executiv şi membrii fondatori ai ei. După declararea zonei „staţiune climaterică" cuprinzând comuna Tismana, Valea Mânăstirii şi muntele Cioclovina până în vârf, pe o întindere de 10 km, se execută mai multe lucrări. Să trecem în revistă amenajările:

„Drumul Tainelor, cărare împietruită prin luncă". Pe atunci, „lunca" văii se considera zona de peste drum de Ocolul Silvic, de la moara şi fierăstrăul mânăstirii până la pârâul Furnia şi Vila C. Chiricescu. In final, s-a considerat că un drum pavat ar strica ambientul parcului şi s-a lăsat doar cu pietriş bătut. În schimb, s-au adus specii rare de floră pentru parcul Chihaia: brazi, pin negru de Herculane, arbori de tis şi păducel negru, iederă albă, vie nobilă de mediterana, agriş, specii exotice de trandafiri bengalezi, arborele vieţii (China), specii autohtone rare de soc alb, măceş, prun dulce, tei argintiu, plop negru şi multe altele. Preşedintele societăţii G. O. Gârbea, profesor la Bucureşti a înscris parcul printre parcurile naturale recunoscute de faculăţile de biologie şi geografie din Paris. La inaugurare membrii fondatori au invitat pe ambasadorul Franţei la Bucureşti, Ramiro Ortiz, prieten bun cu George Coşbuc. Putem astfel aprecia că acest lucru se întâmpla prin anul 1915 când R. Ortiz are lungi discuţii privind traducea de către George Coşbuc a „Divinei Comedii" a lui Dante.

„Crucea Sf. Treimi" numită şi Crucea D-lui Gârbea", aflată deasupra peşterii Sf. Nicodim, pe stânca Stârmina.

„Fântâna Basarabilor", aflată la dreapta urcuşului la mănăstire, pe valea numită de armată, pe când construia drumul strategic, Valea Şeasa, amenajare a unui izvor provenit din pârâul subteran Gurnia ce iese din Peştera Mânăstirii.

Construcţia de poduri durabile, din ciment, peste râul Tismana şi Dorna (numele râului Tismana, începând de la mănăstire spre amonte, denumire ce înseamnă „apă învolvurată") fiecărui pod dându-i-se numele unei personalităţi istorice:

„Podul Mircea Basarab", în amintirea lui Mircea cel Bătrân, tatăl lui Dan I Vodă, ctitorul mânăstirii din zid Tismana. Utilizabil şi astăzi, pod ce trece peste pârâul Furnia.

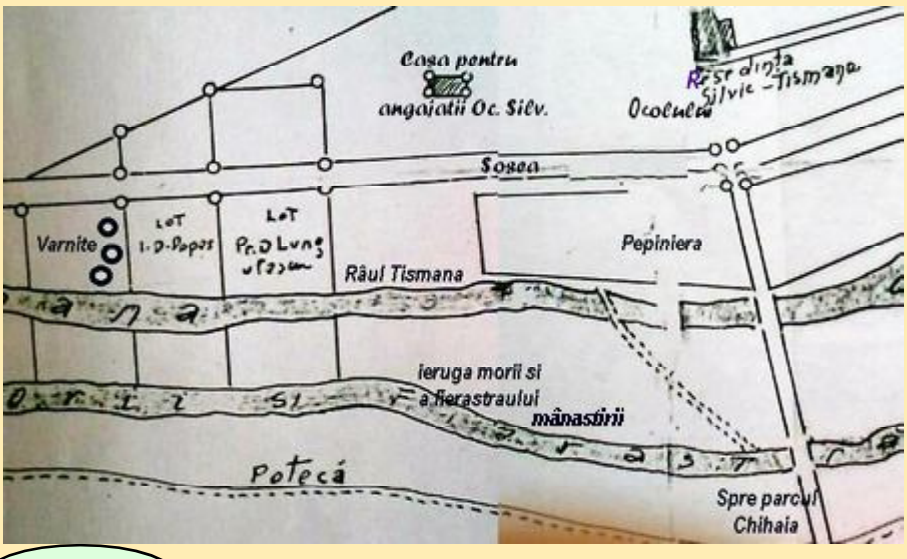

„Podul lui Ioan Corvin Mateiu Basarab", în numele lui Ioan Corvin de Hunedoara fără a se şti la vremea aceea că diploma acestuia dată în anul 1444 era un fals făcut chiar de călugării Mânăstirii Tismana, a se vedea arhiva revistei. Existent şi azi alături de podul cel nou de lângă parcarea de la mănăstire aparţinând DN 67D. Vezi imaginea podului din sec. XX.

„Podul lui Tudor Vladimirescu", în numele slugerului Tudor Vladimirescu care se adăpostea în schiturile Cioclovina trecând

Restaurari la „Schitul Sf. Ilie" - în Vârful Cioclovina — *Din colectia Crisan Ioan Radulescu*

pe acest pod. Astăzi acesta nu mai există râul fiind deviat odată cu construcția Hotel Tismana de către ACH Tismana. Era in curba dinainte de a trece pe noul pod, la 200 m în aval de acesta.

Alte lucrări ce astăzi cu greu se mai pot identifica: **„Chioşcul Ursului"**, pe Frasinu (neidentificat), „**Nicodim**" la Scăunelu (neidentificat, presupus la stânga pârâului Furnia, platoul numit „Mormântul Sf. Anton"), **„Dan Vodă"**, dâmbul Turturele (neidentificat), **„Radu Vodă"**, la Icoană (în Merişor), iar pe Vârful Cioclovina, la circa 3 km de mânăstire, restaurări la **„Schitul Sf. Ilie"** (cel din vârf), **„Turnu Vânturilor"** şi **„Casa Vânătorilor"** (Posibil aşa zisul Schit din Teiuş). Grija Comitetului Executiv al Societăţei „Dorna Tismana" pentru dezvoltarea staţiunii climaterice s-a răsfrânt şi asupra satului. S-a construit în nordul satului, pe poiana de vizavi de moara mânăstirii, o clădire prin ajutoare, cu 12 „ospătare", destinată vara pentru săteni şi vizitatori, iar iarna, ca azil pentru copiii de şcoală ai cătunelor. Devenită spital.

S-au mai construit, neidentificate azi, „o grădină sistematică de zarzavatu", două cuptoare de pâine, o şcoală de meserii „pentru cioplirea pietrei de construcţiune şi pavagiu".

DECĂDEREA. După declanşarea celui de-al doilea război mondial toată Valea Tismanei a fost ocupată de armată. Citez din articolul meu, „Tezaurul ascuns de la Tismana":[1]

«Atitudinea sătenilor se datora şi măsurilor excepţionale care insuflau o oarecare teamă în sat. Femeile mergeau la slujbă la mănăstire numai cu bilet de voie eliberat de comenduirea garnizoanei. Armata legitima şi întregul personal al Întreprinderii Forestiere CFF Apa Neagră care urca cu trenul forestier la pădure. De la mecanicul de locomotivă până la tăietorii, ţapinarii şi funiculariştii care asigurau încărcăturile cu masă lemnoasă toţi erau obligaţi să se legitimeze la punctele de trecere. Muncitorii şi pădurarii ocolului silvic erau şi ei verificaţi de acte zilnic la cererea patrulelor mobile care acţionau prin păduri. De remarcat că şi puternica mişcare de rezistenţă - organizată în mănăstire de părintele Iscru, în biserici de părintele Marcău şi în şcoli de către dascăli precum Ioan Neferescu şi Dumitru Constantinescu - insuflase locuitorilor speranţa că ocupantul rus e vremelnic şi că timpurile antebelice se vor întoarce. Tuturor li se spunea să aibă răbdare pentru că americanii vor reveni „scoţând ruşii din ţară". Arestarea celor din rezistenţă, contrar aşteptărilor, a contribuit şi mai mult la păstrarea secretului despre „Operaţiunea Tismana" în rândul întregii populaţii.»

Şi încă două texte edificatoare privind „Operaţiunea Tismana":

«Tezaurul României ascuns la Tismana, din anul 1944 şi până în anul 1947, nu a fost luat cu japca şi nici n-a ajuns vreodată la Moscova. El a stat bine mersi trei ani în Peştera Mânăstirii fără să fi fost îmbarcat vreodată în „garnituri întregi de tren către Moscova" aşa cum scriau ziarele. Este chiar de-a dreptul hilară insistenţa ziarelor pe această temă. Este adevărat că întreaga cantitate de aur a BNR din anul 1944, cântărea nu mai puţin de 244,9 tone dar datorită densităţii aurului, Tezaurul de la Tismana ar fi încăput într-un volum de doar 12, 675 m^3 iar în casete din lemn de esenţă tare într-un volum de circa 42 de mł. Practic, din punct de vedere al volumului ocupat, întregul tezaur era uţor de ascuns într-o grotă lungă de şapte metri, largă de trei metri şi înaltă de doi metri. Vom vedea că ideea depozitării aurului BNR într-o peşteră a fost, pe cât de simplă, pe atât de eficace.

Operaţiunea Tismana, de ascundere a tezaurului României spre sfârşitul celui de-al doilea război mondial, a făcut obiectul Dosarului nr.20 al Direcţiei Administrative aflat în arhiva Băncii Naţionale a României. Prin operaţiune s-a evitat repetarea greşelii de a se transporta tezaurul într-o ţară străină aşa cum a fost transportat în Rusia în anul 1917, cu toate că după ocuparea oraşul Cernăuţi de către trupele sovietice, la 27 martie 1944 guvernatorul BNR prin scrisoarea nr. 318056 susţinea trimiterea tezaurului în străinătate.

Guvernul român însă, presat de pericolul real al unei invazii sovietice, pregăteşte ascunderea tezaurului la Tismana având în vedere că în 1942 avusese loc aici un incendiu. Sub pretextul „reparaţiilor" se puteau începe lucrările de amenajare şi depozitare a tezaurului. Soluţia finală a fost însă amenajarea unei grote în Peştera Mânăstirii, la confluenţa dintre stratul calcaros si rocile granitice prin care se prelingea pârâul subteran al Gurniei. Rocile granitice de la Tismana conţinând platină erau însă extrem de dure în porţiunea mijlocie a peşterii. De aceea, s-a preferat amenajarea grotei în ultimul strat calcaros care, evident, se putea sparge mai uşor. La începutul lunii iunie 1944, din dispoziţia Consiliului de Administraţie al BNR, "Planul de lucru pentru refacerea mănăstirii Tismana" era gata. Era întocmit de arhitect R. Dudescu şi supervizat de inspectorul general Zănescu.»

Tezaurul a stat ascuns până la plecarea regelui Mihai din ţară şi a revenit Băncii Naţionale Române fără amestec rusesc. Dar cu România sub talpa trupelor ruseşti rămase pentru despăgubiri de război, ruşii puteau folosi tezaurul prin alte modalităţi şi cu largul concurs al autorităţilor româneşti din capitală. Iată alt fragment:

„Dacă-mi aduc aminte bine, povesteşte Mişu Slivilescu, eu începând ucenicia la Atelierele CFF Tismana în anul 1946, restricţiile privind intrarea cu legitimaţie în Valea Tismanei au mai durat încă vreo doi-trei ani până când tezaurul a fost dus la Bucureşti. Nu l-au luat ruşii, a fost dus la Bucureşti de Armata Română nu de cea sovietică. Pentru că vreo câţiva, fiind lăsaţi la vatră, s-au însurat la Tismana, nu s-au mai dus în satul lor. Ruşii au venit cu armată peste câţiva ani dar ca să muncească, se înfiinţaseră Sovrom-urile, trebuiau să-şi ia despăgubirile de război din pădurile noastre. Daca ne-ar fi luat aurul,

cum se spune, ar mai fi dormit ei claie peste grămadă în garajele de la Vila Sfetea, nespălați cu săptămânile? Erau vai de capul lor față de Armata Română!"

Tezaurul de la Tismana n-a fost luat ca pradă de război. Cu toate acestea, aurul a fost folosit pentru a susține economic activitățile de recuperare a datoriilor României față de Uniunea Sovietică. Prin Tratatele de pace de la Paris, din 1947, România a fost obligată să susțină financiar Sovrom-urile, care au funcționat până în 1956. Au fost dizolvate când banii se terminaseră. Dacă în 1944 BNR deținea 244,9 tone de aur, în anul 1953 cantitatea se redusese doar la 53,3 tone.»[2]

Din cauza ultimei conflagrații mondiale Tismana şi-a pierdut statutul său de stațiune climaterică ieşind de facto, fără nici un decret oficial din rândurile oraşelor turistice şi devenind o simplă reşedință de comună.

Datorită schimbării de regim comunist, unde totul era la cheremul autorităților şi nimic nu mai trebuia să rămână proprietate privată, Tismana a decăzut dramatic.

Nu se ştie dacă distrugerile de la Ocolul Sivic, parcul de la Fântâna Chihaia şi „Drumul Tainelor" au fost făcute din ordinul deținuților politici Gheorghe Gheorghiu Dej, Emil Bodnăraş, Nicolae Ceauşescu şi alți capi comuniști care lucraseră aici fiind aduşi la muncă forțată din lagărul de la Târgu-Jiu. Dar noile autorități comuniste au făcut totul, cu mare râvnă, ca să-i răzbune. Până şi frumoşii trandafiri bengalezi au fost smulşi cu ură din pământ şi aruncați în râu. Această atitudine de dărâmare a to ceea ce era „burghez" a continuat în toată perioada comunistă. Istoria şi patrimoniul cultural al localității nu mai conta, comunismul culminând cu „construcția societății socialiste multilateral dezvoltate".

„Aleea Tainelor" a fost distrusă, mai întâi prin amenajarea unui lac de apă pentru alimentarea locomotivelor CFF Tismana, care urcau la munte, apoi la nordul ei s-a amplasat stația de betoane a şantierului Sistemului Hidroenergetic Cerna-Motru-Tismana. Celebra fântână Chihaia, unde se adunau celebrități ale vremii, a fost distrusă de Sfatul Popular (primăria). S-a măcelărit cu plăcere „opera boierilor" şi s-a captat izvorul pentru a alimenta „Partizana", vechea denumire a actualei „Arta Casnică", precum şi satul. Din fericire o parte din frumoasele ornamentații de sigă care străjuiau fântâna Chiaia au fost transportate în fața sediului cooperativei „Arta Casnică". Cu ele s-a amenajat aici o fântână „arteziană". A fost singura tentativă de conservare a operei de artă, datorată cooperativei. Partea centrală frumos ornată în dale de piatră a Fântânii Chihaia s-a „pulverizat" pe la casele constructorilor, a lucrătorilor care nu-şi dădeau seama de valoarea ei.

În „mânie proletară" au fost împărțite şi bunurile naționalizate de la Vila Sfetea. De exemplu, se putea cumpăra, cu cinci lei, de la Sfatul Popular, denumirea comunistă a primăriei, o pendulă. Nici din amenajările făcute de regii României n-a mai rămas nimic. Frumoase felinare ornate, amplasate pe stâlpi de fier artistic turnați şi la distanțe egale, erau aprinse noaptea pe valea Tismanei. Le aprindea bunicul lui Mihăiță Popescu care primise loc de casă aici şi care era plătit special pentru îngrijirea şoselei de pe Valea Tismanei. Când acesta nu a mai putut, deschisese aici un restaurant numit „La Rozica", i-a luat locul Nicolae Miholcea zis şi Nicolae „a 'lu regele". Deşi comuniştii îl expulzaseră pe rege, el a continuat să le îngrijească. Cât a mai trăit el au trăit şi felinarele. Apoi au avut soarta fântânii Chihaia. Poiana „Bâlciului Sântămăriei" aflată vizavi şi la nord de mănăstire a fost şi ea sacrificată inițial pentru o „Vilă PCR". Bâlciul Sfintei Maria Mare a fost mutat în sat. Din fericire, PCR-ul a primit şi el blestemul dacilor, în 1989.[13]

Grija față de culte sub regimul comunist s-a transformat în grija imobilelor ca obiecte de patrimoniu, ele erau valoroase doar ca monumente de arhitectură, icoanele, moaştele şi alte „obiecte de inventar" reprezentau simple piese de muzeu iar chiliile călugărilor au fost amenajate în celule pentru deținuții politici, mare parte din ei intelectuali de mare clasă. Probabil că atunci a fost dată jos de pe stânca Stârminei şi „Crucea D-lui Gârbea". Chinovia de călugări din mănăstire a fost desființată şi aduse măicuțe de prin toată țara pentru întreținere administrativă.

Bastion al rezistenței anticomuniste prin egumenii, preoții şi călugării ei, mănăstirea a suferit nu numai pierderi mari din punct de vedere a organizării monahale dar şi ca amenajare. Captarea pârâului de peşteră Gurnia, pentru alimentarea Văii Tismanei cu apă potabilă a fost cea mai mare catastrofă. De bună seamă că pentru dezvoltarea energetică a țării era mai importantă organizarea de şantier apoi lucrul din plin al muncitorilor cazați în Colonia muncitorească „George Coşbuc", dotată centru de calcul, cu cantină, club, punct sanitar şi magazin universal. Dar distrugerea sursei de apă a celebrei cascade a mânăstirii, cea care-i făcea o faimă extraodinară tuturor, de la pictori şi fotografi, până la simplul vizitator ce dorea „o poză lângă cascadă" a fost cea mai mare pierdere a Văii Tismanei.

Pârâiaşul foarte mic lăsat să cadă pe imensul bloc de sigă a făcut ca vegetația să crească prin locurile seci, cascada devenind un imens bloc de bălării şi mărăcini. Multă vreme s-a mințit că tunelul subteran dintre hidrocentralele Tismana amonte şi Tismana aval a făcut ca debitul Gurniei să sece. Cu toate acestea, azi lucrurile sunt evidente: în realitate, Pârâul Gurnia a fost deviat prin spatele mânăstirii, un nou şi imens bloc de sigă creându-se pe lângă Paraclis şi presând fragilul platou de tuf calcaros pe care s-a construit mânăstirea.

[13] http://tomoniu.sapte.ro/ntomoniu/tismana/getodacii/index.htm capitolul TAINE

[1] http://www.tomoniu.ro/opinii/cultura/operatiunea-tismana.htm

[2] Ibidem 1

19 mart. 2011 - Cascada prin spatele mânăstirii

Cu acest număr, serialul "Pe urmele lui Coşbuc la Tismana" ia sfârşit. Cei care dețin şi alte texte sau imagini îi rugăm să le pună la dispoziția redacției! După cum se vede la pagina 31, noi respectăm prorietarul de drept, precizând colecția de unde ne provin!

Atenție! După fotografiere documentele se înapoiază, dacă le pierdeți, recuperați copiile din revistă!

UN MEMBRU AL FILIALEI GORJ ŞI UN REDACTOR AL REVISTEI „SĂMĂNĂTORUL” NOMINALIZAȚI LA

PREMIILE ANUALE

acordate de Liga Scriitorilor autorilor cărților apărute în anul 2013

Aşa cum s-a procedat şi în anii trecuți, Liga Scriitorilor Români acordă premii autorilor, indiferent din ce organizație profesională fac parte, pentru cărțile publicate în anul anterior. Subliniem faptul că volumele apărute aparțin Literaturii Române şi nu unei organizații oarecare (USR, LSR sau SSR). De aceea Liga Scriitorilor Români, fiind o organizație profesională democratică, nu ține cont de apartenența autorilor față de USR, LSR sau SSR şi nici de simpatiile politice ale autorilor.

Secțiunea poezie

“Pentru nesfârşitul elogiu “de Ion Mânzac

Secțiunea proză scurtă

“ Unde se adapă fluturii“ de Voichița Pălăceam-Vereş

Secțiunea roman

“Culduşii “ de Valeriu Ilica

Secțiunea critică literară

“Între Thaila şi Minerva “ de Al. Florin Țene

Secțiunea istorie literară

“Carpe Diem “ de Ion Velica

Secțiunea monografie

“Monografia oraşului Tismana “ de Nicolae N. Tomoniu

Secțiunea eseu

“ Cuvinte pentru viitor“ de Monica Mureşan

Secțiunea spiritualitate

Domnului Nuțu Roşca pentru ansamblul operei sale

Secțiunea poezii pentru copii

“Inocență “ de Niculaie Apostol

Secțiunea proză pentru copii

“Un future, o floare, o albină “ de Rucsandra Benea

Secțiunea Antologii

Antologia de epigrame “Cvadriga cu pegAŞI” (Eugen Albu, Gheorghe Bâlici, Dan Căpruciu, Ion Diviza).

Secțiunea proză umoristică

“ Fiecare cu golgota sa“ de Ion Constantinescu

Secțiunea periodice

Anuarul Asociației Liga Scriitorilor aş Filialei Banat-Timişoara, realizat de prof. Doina Drăgan şi prep. Univ.Andreia - Elena Lampinen-Anucuța.

Comisia de jurizare

LSR – Filiala Gorj şi-a creat propriul site, Vă invităm să-l vizitați:
http://www.tismana.eu/lsr-gorj/index.htm

Diploma acordată de **Liga Scriitorilor Români** pentru nominalizarea din județul Gorj

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Viața şi activitatea papei Inocențiu al III-lea

1. Viața şi activitatea papei Inocențiu al III-lea

Ales în fruntea Bisericii la numai 38 de ani, Inocențiu al III-lea (Lothario Conti di Segni) încarnează cel mai bine supremația incontestabilă a Papalității, aşa cum se conturase aceasta încă din epoca *„Certei pentru Învestitură”*. În acelaşi timp, guvernarea sa reprezintă expresia ultimei tentative a Bisericii de a da un conținut precis conceptului de hegemonie universală în dubla sa ipostază, spirituală şi temporală. Viziunea teocratică inocentină este pusă în evidență de câteva momente semnificative. Cel dintîi ca importanță, deşi ultimul în ordine cronologică, a fost convocarea celui de-al IV-lea conciliu ecumenic de la Lateran, din noiembrie 1215. Reunind peste 1500 de reprezentanți ai comunităților religioase din întreaga Creştinătate latină, inclusiv din fostele teritorii de margine (Portugalia, Scoția, Polonia) şi din Orient, conciliul a adoptat o serie de măsuri extrem de cuprinzătoare, care vizau toate formele de activitate, precum şi organizarea Bisericii în integralitatea ei.[1]

Hotărârile conciliului s-au referit deopotrivă la guvernarea instituției ecleziastice şi la formarea clerului; la competențele episcopilor şi la teologia sfintelor taine; la morala creştină şi la ansamblul procedurilor administrative, precum şi la nenumărate alte aspecte, tot atât de importante pentru funcționarea “societății credincioşilor”. Prin toate acestea, conclavul nu numai că a dat un impuls decisiv procesului de organizare centralizată a Bisericii şi de afirmare a supremației sale, inaugurat în secolul precedent. În acelaşi timp, el oglindea şi efortul de unificare şi “raționalizare” a normelor şi practicilor credinței, simultan cu extinderea lor la ansamblul Creştinătății, ceea ce constituia o noutate absolută în raport cu perioadele precedente, arătând şi mai limpede vocația hegemonică a Pontificatului roman.

Această expansiune a fost cu atît mai lesne de întreprins, cu cât papalitatea a dispus, cu începere din primii ani ai celui de-al XIII-lea veac, de sprijinul noilor ordine monastice, al dominicanilor şi franciscanilor, organizate pe baza regulii apostolice (şi ea inedită în raport cu principiile monahismului tradițional), care au fost utilizate ca instrumente nu numai de consolidare a autorității papale, ci şi de extindere a influenței Bisericii, atât în interiorul Creştinătății, printre comunitățile la care mesajul evanghelic ajungea mai greu, cît şi în afara acesteia, printre popoarele necreştine, ca, bunăoară, mongolii, în legătură cu care papalitatea a nutrit o vreme iluzia unei posibilități de convertire. Activitatea celor două ordine nu constituie doar expresia dimensiunii evanghelice şi militante asumată de creştinismul secolelor XII-XIII. De fapt, această nouă dimensiune însăşi (ca, de altfel, şi amintitele forme de organizare monastică menite a o concretiza) era impusă de amploarea luată în epocă de fenomenul contestației religioase, a cărui reprimare constituia, poate, imperativul cel mai urgent cu care s-a confruntat, în veacurile respective, papalitatea. Această acțiune reprezintă încă unul din momentele care au marcat pontificatul lui Inocențiu al III-lea, scoțându-i şi mai mult în relief vocația hegemonică. Principala țintă a acestei represiuni a fost erezia cathară sau albigensă, implantată trainic, de la finele secolului al XI-lea, în regiunile mediteraneene ale Franței de mai tîrziu, ca urmare, între altele, şi a protecției acordate de seniorii locali, îndeosebi de Raymond de Saint-Gilles, conte de Toulouse. [2]

Această neobişnuită conexiune, cu atît mai stranie, în aparență, cu cât prezența aici a catharilor nu determinase elita nobiliară din regiune să repudieze adevărata credință spune mult despre coloratura nu doar religioasă, ci şi politică, a ereziei, a cărei atracție se cuvine explicată nu numai prin doctrina ei rigoristă, ci şi prin rezistența pe care particularismele locale o puteau opune, în această formă, presiunii centralizatoare exercitată de monarhia capețiană şi Biserica romană. Pe de altă parte, faptul că albigensii au prins rădăcini atît de puternice în mediile urbane din sud nu este câtuşi de puțin întâmplător. Acest lucru denotă că zona maritimă mediteraneană redevenise, în acea epocă, intens circulată şi, prin urmare, deosebit de permeabilă diverselor influențe exercitate pe filiera circuitelor comerciale.

Totodată, punându-ne în situația de a constata uriaşa discrepanță, din acea epocă, dintre regiunile sudice şi cele

nordice ale regatului capețian, acelaşi fapt confirmă opinia multor istorici contemporani, care, referindu-se la Franța acestei perioade, au caracterizat-o ca fiind structurată în două entități absolut distincte. Împotriva albigensilor, Inocențiu al III-lea a inițiat, în 1213, o veritabilă cruciadă, ai cărei participanți (nobili provenind din părțile nordice ale regatului, puşi sub conducerea lui Simon de Montfort), au fost cu atît mai tentați să se angajeze în această campanie, cu cât li se promiseseră beneficii funciare substanțiale în teritoriile pe care le-ar fi cucerit. Succesul cruciadei a fost neobişnuit de rapid. [3]

După cucerirea, rînd pe rînd, a principalelor oraşe din regiune (Béziers, Carcassonne şi Toulouse) şi zdrobirea la Muret (13 septembrie 12139) a oştilor lui Pedro al II-lea de Aragon, sosite în ajutorul celor atacați, armata lui Simon de Montfort şi, mai apoi, a regalității franceze a desăvârşit, pînă în anul 1244 (data cuceririi ultimului bastion al rezistenței cathare, fortăreața Montségur), ocuparea întregii regiuni.[4] Drept recompensă şi în conformitate cu promisiunea inițială, seniorii au primit din partea papei posesiunile învinşilor, dar – fapt semnificativ – ca feuduri pontificale, modalitate prin care Inocențiu al III-lea îşi asigura un control direct, asupra tuturor teritoriilor smulse ereziei. Procedeul era, de bună seamă, neobişnuit pentru o instanță care nu revendicase, până atunci, decât o întâietate morală (spirituală), nicidecum materială. În logica acțiunilor concepute de Inocențiu al III-lea, el nu era, însă, deloc paradoxal. [5]

Aceeaşi practică fusese utilizată (şi urma să mai fie) de papalitate şi în raporturile acesteia cu diferite regate europene, pe ai căror monarhi Inocențiu al III-lea şi-i subordonase în calitate de vasali. Aşa s-a întâmplat, bunăoară, cu regele Aragonului, menționat mai sus, care a fost obligat să vină la Roma pentru a depune omagiu papei, în schimbul regatului, pe care şi-l păstra, dar ca feudatar al Sfîntului Părinte. Bula pontificală emisă cu acest prilej preciza că urmaşii săi erau ținuți, înainte de înscăunare, să solicite coroana seniorului apostolic. La fel Ioan Assan al II-lea a obținut coroana regală şi protecția Romei cu aceeaşi condiție, un legat pontifical autorizîndu-l să bată şi monedă proprie (1204). Acelaşi procedeu a fost aplicat de Inocențiu al III-lea şi în Sicilia (administrată, un timp, ca şi cum ar fi fost vorba de o posesiune pontificală) şi, de asemenea, în Serbia, unde Ştefan Nemanja, îngrijorat de tratativele dintre Bulgaria şi Sfântul Scaun, s-a apropiat de Inocențiu al III-lea, cu promisiunea de a-şi plasa regatul sub jurisdicția papalității, în schimbul coroanei de rege (primită în 1217). [6]

Prin acest sistem de relații, papalitatea a fost, la începutul secolului al XIII-lea, mai aproape ca oricând de a-şi extinde influența asupra întregii Creştinătăți, inclusiv a celei ortodoxe, ca urmare a reculului temporar, dintre 1204 şi 1261, al hegemoniei bizantine în Răsărit. Tot în calitate de senior, Inocențiu al III-lea l-a constrâns pe Ioan Fără Țară săi presteze omagiu preferențial de vasalitate (“hommage lige”), să-l recunoască suzeran şi să accepte a-şi considera regatul ca feud al Papei (1213). Acest act punea capăt unui îndelungat conflict, la a cărui origine s-a aflat tot dreptul de învestitură. Obiectul litigiului l-a reprezentat arhiepiscopatul de Canterbury – cel mai important sediu ecleziastic din Anglia – pentru care, atât Ioan, cât şi Papa aveau câte un candidat propriu. Refuzul regelui de a recunoaşte învestitura pontificală – după ce, în secolele anterioare, toți predecesorii săi acceptaseră acest principiu şi se raliaseră decretelor gregoriene şi urbaniene – a avut, pentru Ioan, urmări deosebit de grave: După opinia lui Marcel Pacaut, victoria de la Muret a fost o adevărată victorie “națională”, mult mai importantă de cît avea să fie aceea de la Bouvines, din luna iulie a anului următor (1214). Ea a răsturnat complet situația în regiunile mediteraneene, antrenând unificarea lor definitivă cu teritoriile din nordul regatului.

Cât despre Aragon – care, în urma înfrângerii suferite a rămas doar cu senioria de Montepellier (dar nu pentru mult timp), el va fi, după această dată, definitiv respins dincolo de Pirinei, fiind obligat a-şi reconsidera proiectele numai în funcție de situația din Peninsulă şi a-şi reorienta expansiunea spre bazinul mediteranean proxim (insulele Baleare şi Sicilia) în 1208 Inocențiu a aruncat interdicția asupra întregului regat, măsură urmată, trei ani mai târziu (în 1211), de un decret care îi elibera pe supuşi de obligația lor de fidelitate față de monarh. În acelaşi timp, Papa a depus toate străduințele de a-l atrage pe Filip al II-lea August, regele Franței, într-o cruciadă care trebuia să-l alunge pe Ioan de pe tron, ceea ce, pentru monarhul capețian, a constituit o bună ocazie de a mai da o lovitură rivalului său Plantagenet cu care se afla de mai mulți ani în conflict pentru ducatul Normandiei. În aceste circumstanțe, şi confruntat cu revolta baronilor, care îl obligaseră să le reconfirme, prin Magna Carta, vechile privilegii, Ioan a trebuit să se încline, obținând în schimb anularea, în 1215, de către Papă a actului prejudiciant, considerat de Inocențiu al III-lea ca dăunător propriei suzeranități, prin însăşi faptul că diminua puterile vasalului său. [7]

În 1216, la moartea Papei, supremația deopotrivă spirituală şi temporală a pontificatului în Occidentul medieval era nu numai deplină, ci şi de necontestat. Ea se va menține şi se va consolida şi în deceniile următoare, cînd Biserica se va impune definitiv asupra eternului ei rival, Imperiul. Pînă a nu intra în detaliile acestei ultime confruntări, se cuvine să ne oprim asupra temeiurilor doctrinare ale teoriei inocentine a supremației pontificale, cu atît mai mult, cu cît acestea constituie un important pas mai departe în raport cu ideile gregoriene. Cea mai semnificativă noutate în interpretarea dată de Inocențiu al III-lea prerogativelor papale şi, totodată, piesa cea mai importantă a doctrinei teocratice pe care el a desăvîrşit-o a fost asumarea dreptului de intervenție în problemele temporale. Inovația era considerabilă, din moment ce nici unul dintre înaintaşii săi, nici chiar neîmpăcatul adversar al lui Henric al IV-lea nu se gândise să meargă atât de departe, încât să intre pe un tărâm prin tradiție rezervat competenței principilor laici.

Argumentul invocat de Inocențiu al III-lea pentru a legitima această intruziune a fost că, în anumite situații, impuse de cursul evenimentelor, Sfîntul Părinte avea dreptul de a interveni în problemele seculare, dacă implicațiile acestora erau de natură spirituală. Or, cum nici una dintre evoluțiile temporalului nu se putea sustrage acestor incidențe, mai ales atunci când era vorba de conflictele dintre monarhi (ca, bunăoară, cel dintre Filip al II-lea şi Ioan Fără Țară sau războiul dintre Otto de Braunschweig şi Filip de Suabia, care îşi disputau coroana imperială), intervenția pacificatoare a Papei nu cunoştea, practic, limite, putându-se exercita oricând şi oriunde. Ea era cu atât mai firească şi legitimă, cu cât numai Papa poseda deplina suveranitate în raport cu problemele acestei lumi. Spre deosebire de Împărat, care nu putea revendica decât un drept de administrare (“potestas” sau ”administratio”), Papa, în calitate de vicar nu numai al Sfântului Petru, ci al lui Hristos însuşi (vicarius Christi), era liber să acționeze în toate domeniile (chiar dacă, principial, această libertate nu se putea exercita decât în împrejurări excepționale). Acelaşi drept mai era întărit şi de faptul că demnitatea imperială ținea, în fond, tot de

papalitate, atât prin originea sa (“principaliter”) – întrucît Biserica, prin Leon al III-lea, îi asigurase “translația” de la romani la germani –, cît şi prin finalitate (“finaliter”), de vreme ce rostul ei ultim era de a servi cauza spirituală.[8] În acest mod, Inocențiu al III-lea răpea Împăratului orice justificare religioasă a puterii, desăvârşind, şi de jure, o subordonare care constituia deja, în planul faptic, o realitate ce data de mai multe decenii.

2. Personalitatea papei Inocențiu al III-lea reflectată în paginile istoriei

În timpul domniei acestui mare papp, Scaunul Romei a ajuns la apogeul puterii sale. Secolul al treisprezecelea se distinge, în general, ca miezul zilei gloriei pontificale. Am văzut zorii înălțării papale, sau, mai curând, mijirea zorilor ei, în planurile îndrăznețe ale lui Inocențiu I şi Leon cel Mare, în secolul al cincilea. Grigore cel Mare, în secolul al şaptelea, şi Nicolae şi Ioan în cel dea-al nouălea, au făcut multe pentru a pune bazele marelui edificiu papal, iar Grigore al-VII-lea a înălțat suprastructura lui. Unicul obiectiv al ambiției preotului fără scrupule era acela de a reda Romei papale tot ceea ce pierduse Roma imperială, astfel încât Scaunul Sf. Petru să fie deasupra tuturor tronurilor. Dar îndrăznețul papă a pierit în lupta disperată. Roma a fost cucerită, şi, după cum am văzut, Hildebrand a fost obligat să fugă şi a murit în exil, la Salerno.

Timp de mai bine de o sută de ani nu a venit nici un papă care să continue lucrarea pe care o începuse el, dar, la începutul secolului al treisprezecelea, geniul lui Grigore a fost depăşit de Inocențiu. Planurile îndrăznețe ale celui dinainte au fost adese la îndeplinire complet de cel din urmă. Fără-ndoială, a fost o conjunctură de împrejurări favorabile, iar puterile minții sale erau potrivite pentru a-şi atinge obiectivul principal, el obținând astfel ceea ce de veacuri dominase imaginația papilor: “supremația sacerdotală, monarhia regală şi stăpânire peste toți regii pământului”. Preotul încoronat al Romei a ajuns să pună în mişcare cu o mână de maestru şi cu o perseverență neostenită întreaga maşinărie a papalității pentru a menține şi consolida suveranitatea absolută a Scaunului de la Roma. Dar, odată ajuns la vârf, trebuie să ne oprim pentru o reflecție. Să facem un efort pentru a vedea care este gândul lui Dumnezeu cu privire la marele sistem religios, nu numai mărturia istoriei.[9]

3. Scrisoarea trimisă de papa Inocențiu către Ioniță Asan Caloian (Decembrie, 1199)[10]

Nobili viro Johannitio,

Respexit Dominus humilitatem tuam et devotionem quam erga Romanam Ecclesiam cognosceris hactenus habuisse, et te inter tumultus bellicos et guerrarum discrimina non solum potenter defendit, sed etiam mirabiliter et misericorditer dilatavit. Nos autem audito quod de nobili Urbis Romanae prosapia progenitores tui originem traxerint, et tu ab eis et sanguinis generositatem contraxeris, et sincerae devotionis aflfectum quem ad apostolicam sedem geris quasi haereditario jure, jampridem te proposuimus litteris et nunciis visitare. Sed variis Ecclesiae sollicitudinibus detenti hactenus non potuimus nostrum propositum adimplere. Nunc vero inter alias sollicitudines nostras, hanc etiam assumendam duximus, immo consummandam potius jamdudum assumptam, ut per legatos et litteras nostras te in laudabili foveamus proposito et in devotione sedis apostolicae solidemus. Dilectum itaqae filium nostrum Dominicum archipresbyterum Graecorum de Brundusio ad te personaliter destinantes, monemus nobilitatem tuam et exhortamur in Domino, ac per apostolica tibi rescripta mandamus quatenus ipsum humiliter et devote recipiens, honorifice ac benigne pertractes et pereum plenius nobis tuam devotionem exponas. Cum enim plene nobis per ipsum de sinceritate tai propositi et devotionis affectu constiterit, ad te proposuimus maiores nuntios vel legatos potius destinare, qui tam te quam tuos in apostolicae sedis dilectione confirment; et te de benevolentia nostra efficiant certiorem. [11]

„Inocențiu episcopul etc.. Nobilul bărbat Ioanițiu etc. Domnul a ținut seama de smerenia şi credința pe care ştii că le-ai arătat până acum bisericii romane şi în tumultul ?i primejdiile războiului nu numai că te-a ocrotit foarte mult ci te-a şi dus la mărire în chip uimitor şi cu îndurare. Iar noi, auzind că strămoşii tăi şi-au tras originea din nobila stirpe a oraşului Roma, iar tu ai moştenire de la ei noblețea sângelui şi simțământul curat de credință pe care îl ai față de scaunul apostolic, ca pe o lege moştenită, de multă vreme ți-am propus prin scrisorile şi trimişii (noştri) să te vizităm [...]”[12]

[1] Stănescu Gheorghe, *Studii de istorie bisericească universală şi patristică,* Editura Arhidiecezana, Cluj-Napoca, 1998, p. 78

[2] Ibidem, p. 112

[3] Manolescu Radu, *Istoria Evului Mediu. Vol. I – Feudalismul timpuriu,* Editura Centrul de multiplicare al Universității Bucureşti, Bucureşti, 1972, p. 241

[4] Ibidem, p. 272

[5] Stănescu Gheorghe, *op. cit.,* p. 111

[6] Costăchel Valeria, *Istorie universală,* Bucureşti, 1972, p. 171

[7] Stănescu Gheorghe, *op. cit.,* p. 89

[8] Ibidem, p. 75

[9] Jacques Le Goff, *Pentru un alt Ev Mediu,* Editura Meridiane, Bucureşti, 1986, p. 55

[10] *Patrologia Latina. Tomus CCXIV* , Paris, 1890 (p. 825), preluată de pe site-ul : http://tiparituriromanesti.wordpress.com/2012/11/14/papa-inocentiu-al-iii-lea-catre-ionita-asan-caloian-decembrie-1199/, accesat la data 20 decembrie 2013

[11] Ibidem, http://tiparituriromanesti.wordpress.com/2012/11/14/papa-inocentiu-al-iii-lea-catre-ionita-asan-caloian-decembrie-1199/ ,accesat 20 decembrie 2013

[12] Traducere Adina Berciu-Drăghicescu, Liliana Trofin, *Culegere de documente privind istoria românilor. Secolele IV-XVI. Partea I,* Bucureşti, 2000

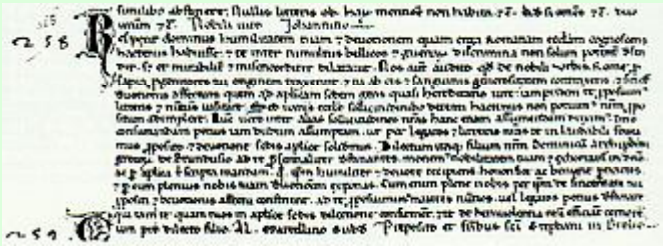

Nota redacției. Începând din anii 1185-1187 românii (vlahii) alături de bulgari ies de sub stăpânirea Imperiului bizantin. Victoria împotriva bizantinilor, duce la crearea un stat multinațional cunoscut ca Imperiul vlaho-bulgar, condus până în 1258 de dinastia românească (vlahă) a Asăneştilor. Ioniță cel Frumos (Caloian, 1197-1207), într-o scrisoare adresată Papei i se adresează cu cuvintele Caloiohannes Imperator Bulgarorum et Blachorum (Caloian, împaratul bulgarilor şi al vlahilor).

Citiți online **Viața şi activitatea papei Inocențiu al III-lea** aici:
http://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxIZGI0dXJhb25saW5lfGd4OjcxMTQ4YWY5Y2FlZTcxMDA

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, conține imagini-document rare în pagină plină, pe hârtie groasă, rezistentă la umezeală, imagini care se pot decupa pentru decor în casă.

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CARE SUNT CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE CITIȚI PE PAGINA:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana"

Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR

Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

E-mail CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com

E-mail ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Exemplu de imagini foto-document de la Mânăstirea Tismana incluse în numerele revistei tipărite:
1. Stil neogotic, 2. După incendiu, 3. Coşbuc -1901, 4. Cascada mânăstirii - 1926, 5. Dr. Istrati - 1899

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

Ioan Asan al II-lea

(1218-1241)
(pictură murală, biserica Mânăstirii Zografu – Grecia)

Întemeierea de către romani în secolul al XIV-lea a celor două state proprii nord-dunărene, Tara Românească sub Basarab I (1310-1352) şi Moldova sub Bogdan I (1359-1365), printr-un excepțional efort de despresurare de sub dominațiile străine, a fost faptul decisiv al istoriei naționale româneşti.)

Un site excelent despre România! Vă invităm să-l vizitați:
http://ecomareaneagra.wordpress.com/civilizatii-pontice/romania/

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Număr incuzând articole consacrate activității poetului George Coşbuc la Tismana

(va urma)

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

1 - Eminescu june

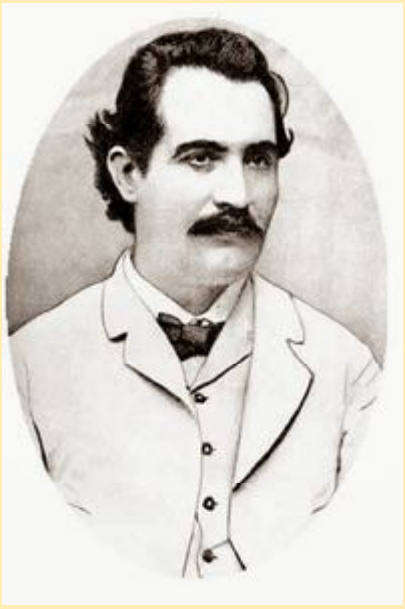

2 - Eminescu în jurul vârstei de 30 ani

3 - Eminescu la 39 de ani

Patru fotografii ca sigure că aparţin poetului Mihai Eminescu

4 - Eminescu in revista Familia

Presupusul Eminescu citind reginei

Regina Elisabeta, cea care publica poezii în revista “Sămănătorul” sub pseudonimul “Carmen Silva”

O fotografie în care se presupune că apare şi poetul Mihai Eminescu

Să dăm cezarului ce-i al cezarului! Iată că jurnalistul Victor Roncea, cel pe care l-am criticat data trecută în revistă pentru o scriere contravenţională pe Arcul de Triumf, face şi treabă bună de jurnalist. A întrebat Centrul de Cercetare Carmen Sylva, de unde provin două fotografii în care Eminescu apare ca citind reginei poezii, Centrul, prin doamna Zimmermann, răspunde: *«Stimate Domnule Roncea, în fotografiile menţionate este vorba de secretarul Reginei, Edgar dall'Orso. Cu Eminescu nu am văzut până acum nicio fotografie a Reginei. Cu deosebita consideratie, Silvia I. Zimmermann».* (sursa: http://kolokyntos.blogspot.ro)

Şi fotografia de la pagina 6, preluată de pe wikipedia este tot o presupunere. De altfel, wikipedia devine pe zi ce trece tot mai puţin credibilă dar despre asta vom mai vorbi în numerele viitoare!

Anul I. Nr. 1 - mai 2011 - Apare în locul Buletinului Info nr. 5/2011, "SEMÃNÃTORUL", care a fost lansat la 1 ianuarie 2009

Primii directori si fondatori din 1901: Al. Vlãhutã G. Cosbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

CUPRINS

(Fragmente din aparitiile lunii mai)

Cititi volumul complet cãutând titlul scrierii la www.editura-online.ro

Proza

PETRINA RISTEA - Complotul si altfel de scrieri

TITINA NICA TENE - Viata ca o punte

Poezie

George Anca - Mari poeme indiene

Criticã literarã

Cezarina Adamescu - Întâlniri în zori de mileniu

Reportaj

Cezarina Adamescu - O lectie de supravietuire

Teatru

CATALIN RADULESCU - Sase scheciuri

Eseu

AL. FLORIN TENE - Cartea, prietena mea

Studii

TRAIAN LAZAR - Iuliu Maniu si serviciile secrete

Notã. Revista "Sãmãnãtorul" apare de probã în lunile mai si iunie pânã la aniversarea din luna iulie când va lua locul Buletinului informativ "Semãnãtorul" în mod definitiv

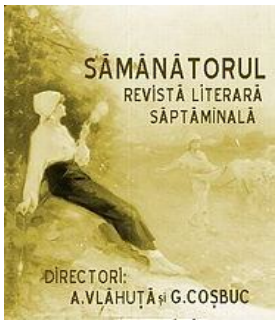

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

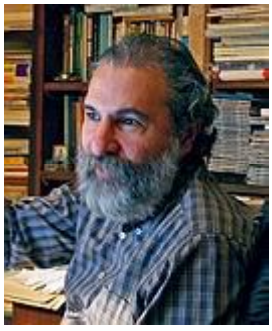

De retinut!
Noua revistã literarã Sãmãnãtorul contine fragmente din scrierile apãrute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1902-1910

„SÃMÃNÃTORUL", este o nouã publicatie literarã online conceputã de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Românã pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sãmãnãtorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouã formã de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semãnãtorul" care apãrea din anul 2009. Acesta nu avea decât o paginã web cu titlurile apãrute la Editura online Semãnãtorul (www.editura-online.ro) si articolele de criticã literarã apãrute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentã.

Deoarece în luna iulie a.c. se împlinesc trei ani de la înfiintarea editurii online Semãnãtorul, mi-am propus ca în locul buletinului info sã aparã aceastã revistã, incluzând si fragmente din noile scrieri apãrute în luna precedentã *(continuare în pag 2)*

Numerele online ale noii publicatii le gãsiti la adresa:

http://www.scribd.com/semanatorul

Cuvânt înainte

de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

(Continuare din pagina întâi) Apãrând si revista “Sãmãnãtorul” - cu un continut tematic si într-un format apropiat de cel care se publica acum un secol - nu numai cã suntem la curent cu noile titluri apãrute si noii autori promovati pe site, dar, fãrã a downloada întreaga scriere, ne putem face o idee despre aceasta citind un fragment.

Pentru omul mileniului trei, mereu în crizã de timp datoritã tehnicii - care parcã te mânã în pas cu evolutia ei - evident cã solutia unei reviste creatã din fragmente ale noilor aparitii, înseamnã o amplificate a numãrului de accesãri si deci interes pentru ceea ce facem.

Din nefericire, din dorinta de a putea scrie in viitor fragmentele si in format html, nu folosim în scriere toate diacriticele, unele fiind inlocuite cu “s” si “t”. E adevãrat cã problema poate fi rezolvatã prin convertirea textelor în format pdf, dar unii cititori ar dori sa copieze unele fragmente, de pildã crtiticii literari. Ori, nu toti posedã un program specializat de conversie a fisierului pdf în fisier doc si atunci vom cãuta sã le dam aceastã posibilitate evitând cele douã diacritice care n-au echivalent în standardele windows.

De ce nu o revistã literarã în sensul strict?

Pentru cã aceasta ar presupune o întreagã redactie si o grãmadã de bani chiar si pentru un proiect editorial finantat, de pildã de AFCN, care derulează astfel de proiecte. Ori, Sãmãnãtorul, este o revistã a sãracului, Fundatia Tismana nu dispune nici mãcar de banii pentru cofinantare.

Apoi, cu AFCN ne-am mai fript odatã. Am pus pe situl lor o carte rarã: “Viata Sf. Nicodim de la Tismana” care a fost lãsatã acolo pânã au venit actualii portocalii. Si ati vazut probabil la televizor cum obtin ministri portocalii fondurile pentru sotiile lor: în douã sãptãmâni! Noi ne zbatem sã scoatem o revistã, ani în sir pe un proiect... Vremurile de astãzi deci, nu-s normale, nu-s pentru cei cinstiti si sãraci. Acestia trebuie ajutati tot de cei onesti si fara bani, ca noi, nu de cei care ne guvernează în interes propriu. Si tocmai de accea si facem aceastã corvoadã.

Pentru cã trebuie sã fim constienti cã dacã lãsãm numai pe cei cu bani sã scrie tâmpeniile lor, dacã le permitem sã facã din demagogia si minciuna lor lecturã obligatorie pentru popor, ziua când nu ne vom mai recunoaste ca natiune milenarã ci un popor de neo-nomazi, migratori prin noul imperiu zãmislit prin apus, nu e departe! Ne vom dilua prin lume, iar satele nostre goale se vor repopula cu neamuri strãine de fiinta românească asa cum se intâmplã astãzi în sudul Italiei cu libienii zgorniti din propria tarã de alt conducãtor descreirat!

Dacã editura sãracului este “Semãnãtorul - Editura online”, iatã acum si revista sãracului, “Sãmãnãtorul”, care poate exista chiar si cu un singur editor. Se extrag fragmente de la cei care ne scriu, le punem aici si lansãm revista in lume! Trebuie doar sã avem rãbdare: azi picã un ministru, mâine un guvern si precis va pica si Paypay marinarul.

Poate se saturã lumea de toti acesti “mate fripte” care-si fac veacul pe la televiziuni searã de searã si chiar în timpul programului. Vom rãmâne noi între noi, “România tainicã” a lui Artur Silvestri, România tãcutã si flãmândã a lui Nicolae, Ion, Gheorghe, Maria, Titina, Victorita si atâti altii! Poate chiar si Filomela de la gherghef se poate gândi într-o zi cã e în stare sã scrie mai bine decât pricãjitii de prin Institutele culturale românesti de peste hotare... “Operele” hotilor de bani destinati proiectelor europene vor sta în librãrii pline de praf. Nu vor fi citite de nimeni, pentru cã nu sunt create decât de niste mincinosi si niste hoti, de care poporul s-a scârbit.

(continuare în pagina trei)

Asa cum scriam în raportul Fundatiei Tismana: este necesar ca "SÃMÃNÃTORUL", sã ajungã o nouã publicatie literarã cititã si cãutatã, pentru ca ea este conceputã pe baza a peste trei sute de volume - absolut inedite - fiind o acumulare de fortã literarã originalã si nepartizanã, care de la sine se impune si se face cunoscutã în lumea scriitoriceascã. O asemenea traistã de sãmânte literare netratate, n-are cum sã nu devinã o marcã, un brand românesc ca un brad în vârf de Carpati.

Este momentul ca proiectul nostru cultural sã fie cunoscut si apreciat în ansamblul miscãrilor de independentã a lumii noastre literare, pentru cã regula oficialã de astãzi în România o face o mass-media partizanã, înregimentatã politic dincolo de saturatie. A sosit momentul ca scrierile de la „Semãnãtorul – Editura online", sã fie considerate ca niste seminte sãnãtoase puse în pãmântul nostru românesc atât de roditor. Ogorul unui popor atât de umilit de cãtre lumea noastrã politicã efemerã, în fapt, o cloacã strãinã de el si care a reusit sã-i înstrãineze toatã bogãtia sa materialã.

Bogãtia noastrã moralã si culturalã nu poate fi însã vândutã.

Poporul o va face sã rodeascã în anii care vor veni iar noi vom fi o verigã în renasterea limbii noastre românesti stâlcitã astãzi într-un mod barbar de snobii Noii Europorti. E primul pas în recuperarea patrimoniului nostru cultural distrus voit si a recuceririi în teritoriile românesti a drepturilor noastre sacre, luate chiar si prin legi abulice ale unor psihopati avizi de putere!

Din volumul lui PETRINA RISTEA (debutant)

"Complotul si altfel de scrieri"

Altfel de ….proverbe

Lenesul mai mult aleargă... Cine aleargă mai mult e un lenes...
Găina bătrână face ciorba bună. Cine face ciorbă bună e o găină bătrână...
Pestele se-mpute de la cap. Cine se-mpute de la cap este un peste...

Proverbe cu semnătură…

Iarna nu-i ca vara - Un nudist
Drum bun - Un convoi mortuar
Tinerete vesnică -O soacră

Debut!

Plec pe Marte!

Azi, mi-am chemat consoarta si i-am spus: Plec! Plec de tot!

- Unde?
- Pe Marte! Ca în melodia lui Smiley..
- N -ai decât! Doar o farfurie zburatoare îti mai trebuie! În zig -zag, mergi demult!
- O să-mi deschid un circ acolo!
- Nu-i nevoie, pitici au deja!
- Atunci, o să-mi deschid o discotecă!...
- De ce, crezi ca o să găsesti vre-un copac să vină să danseze? La cât sunt ei de verzi...
- Atunci o să-mi deschid o firmă de consiliere pentru viitorii presedinti. La cât sunt ei de extraterestrii...
- Mai bine rămâi pe Pământ! Si asa tot lotul tău de pământ este pe tine!
- Poate mă ajută Mosul! Să am tot ce-mi trebuie! Prin câte case umblă el, poate adună câte ceva si pentru mine!
- Vezi să nu! Si mosul e bărbat!

Redefinite:

Automobilist - Unul, care-i merg treburile ca pe ...roate..
Blue-jeans prespălati - Pantaloni ce se spală inaintea fiecarui an de purtare..
Prestidigitator - În variantă modernă chelnerul..
Sofer - Unul care ... conduce..
Fotograf - Unul care te vrea... nemiscat...
Subaltern - Unul care te salută cu toată mâna ... pentru că îl ai la degetul mic...
Balustradă - Sprijin pentru cei care ..urcă..
Câine - Amicul care-ti roade… tot…
Broască –Orăcăitor la ... apă...
Urs - Cel care tipă că… moare ...
Leu - Monedă nationalã, simbol al junglei...
Lup - Cel care mănâncă… Mioare..
Astronom - Cel care stă cu ochii în soare...
Geolog - Cel care face gropi..
Croitor - Cel care face fuste…
Gheată - Cea pe care alunecă toti...
Cutremur - Cel care-i dărâmă pe toti…
Avion - Cel care înaltă oamenii spre cer..
Plajă - Locul unde-ti poti schimba culoarea…
Soare - Cel care-i prăjeste pe toti...
Stomatolog - Cine zâmbeste la urmă zâmbeste mai bine...
Angrosist - Cu o floare nu se face primăvară...

Debut!

Altfel de «Ministere»

Ministerul Agriculturii - Institutia care ajută ... tăranii..
Ministerul Turismului - Cel care te... plimbă de colo - colo…
Ministerul Sănătătii - Ministerul care bagă românii în...spital..
Ministerul Învătământului - Institutia celor cu … scoală...
Ministerul de Interne - Cel care are legătură cu... infractorii...

Sfaturi pentru… femei

Nu vă fardati. Se va crede că v-ati înrosit singură!
Mergeti la teatru. Acolo puteti face câte scene vreti…
Când sotul dumneavoastră vă spune să gătiti nu vă duceti direct la sifonier…
Nu spuneti niciodată «La multi ani». S-ar putea să regretati...
Evitati căldura! Fiti rece...

(PETRINA RISTEA este un pseudonim. În spatele lui stă o fată timidă care a terminat liceul. Până la consacrarea deplină mai e destulă cale dar ca orice român, fata nu se lasă până nu va deveni un nume...)

TITINA NICA TENE - Viata ca o punte

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZA

NASTEREA

M-am nãscut într-o frumoasã zi de varã, iulie 1944, moartã. Da, moartã! Eram al patrulea copil al familiei Nica din comuna Susani, satul Usurei, judetul Vâlcea, asa cã mama nu s-a îngrijorat. S-a tinut de pat si a dat cu mine în fundul sub patului. Apoi, când a vãzut cã nu plâng s-a urcat linistitã în pat. Era obositã, tânãrã, si avea sã mai facã alti copii. Tata, plecase îngrijorat la servici la sfatul popular. Asa cã pe la ora zece a venit acasã.

- Ce fãcusi, Mãritã, nãscusi?

- Da.

- Pãi unde este copilul?

- E sub pat nu a plâns, înseamnã cã e mort. Lasã cã mai facem noi .

Tata, a luat mãtura si m-a scos afarã. Aveam buricul strâns în jurul gâtului si eram cam vânãtã. M-a desfãcut de buric, m-a ridicat si am început sã tip tare.

- Ce fãcusi, Costicã, îl înviasi?

- Da, e fatã, cam pirpirie si cam neagrã, dar nu e nimic, lasã o fi si ea bunã la ceva. Toate acestea le-am aflat mult mai târziu de la tata.

Asa se nãstea pe vremuri în sate. Era o moasã dar asa de multi copii se nãsteau cã nu pridídea sã îi moseascã. Mama a mai fãcut încã patru copii, deci am fost opt. Eram sãraci iar peste tarã avea sã vinã cincizeci de ani de comunism.

Pe mine nu mã interesa, eu desi nu aveam nici ce mânca, eram tare fericitã. Numãram furnicile, culegeam flori, jucam pietricele, îmi fãceam pãpusi din coceni de porumb cu rochite din cârpe rãmase de la mama de la rãzboiul de tesut, priveam stelele, prindeam pestisori din râul Beica, culegeam ciuperci. Nu aveam timp sã mã plictisesc. Viata mi se pãrea minunatã. Mã încântau stelele si Luna. De unde veneau ele? totul în jurul meu era plin de mister. Nu avea cine sã îmi rãspundã la întrebãri asa cã misterul era si mai mare . Seara mã jucam pe drum cu alti copii la lumina Lunii si a stelelor. Satul nu avea curent electric si era neasfaltat. Si acum , în 2011 e tot neasfaltat pentru cã, pe vremea lui Ceausescu, când s-a cerut situatia comunelor asfaltate a fost trecutã si comuna Susani cu satul Usurei la . . localitãti asfaltate. Deci pe hârtie este asfalt. Pe drum sunt gropi si noroi. .

George Anca

SAI BABA, ÎNVIEREA

În ziua de Paste, Sathya Sai Baba (1926 - 2011) a intrat în maha-samadhi. La 14 ani se dezvãluise a fi reîncarnarea lui Sai Baba din Shridi - cu maha-samadhi în ziua de Dushera 1918. Se va reîncarna, potrivit revelatiilor sale, ca Prema Sai, întru trinitate Shridi-Sai-Prema, în cãtunul Doddamallur, districtul Mandya, statul indian Karnataka – Ravi Sankar: "Baba will be born in Mandya after six years and he will come into public life when he turns 18 years old".

A fost îngropat (fiind sfânt), nu incinerat în Kulwant Hall din ashramul sãu Prashanti Nilayam din orasul natal Puttaparthi, statul Andhra Pradesh, India. Profetizase cã va pãrãsi corpul fizic la 96 de ani, nu 85. S-au cântat la început imnuri din toate religiile. Sfintemia/viata i se materializase în „vibhuti" (cenusã), dar si în apã de bãut spitale, educatie pentru milioane. Slãvit ca Dumnezeu/Bhagawan/Iswara, deconstruit în romane si filme, a poematizat în limba telugu („fiintele sunt multe, dar respiratia este una"), s-a adresat studentilor si devotilor cu „întrupãri ale iubirii", predicându-le devotiunea continuã, valorile universale sathya/adevãr, dharma/dreptate, shanti/pace, prema/iubire, ahimsa/nonviolentã.

Sãrbãtoream centenarul lui Emil Cioran, i se recitaserã pasaje din cãrti (Genoveva Preda). Am vorbit de reîncarnarea viitoare a lui Sathya Sai Baba, deplângându-i – odatã cu Dalai-Lama - plecarea temporarã în ziua Învierii. George Astlos mai povestea Parisul exilului, când a sosit si Nandkishor Pamwar, diplomat – l-am rugat sã ne spunã ceva despre Bhagawan. Am auzit cã nu el si-a chemat discipolii, ci ei l-au cãutat. Ajuns acasã, Vasi Pupeza îmi trimisese pe net din Pensylvanya, Învierea de Eminescu.

INVIEREA
de MIHAI EMINESCU

George Anca (stânga) despre reîncarnare

Prin ziduri înnegrite, prin izul umezelii,
Al mortii rece spirit se strecurã-n tãcere;
Un singur glas îngânã cuvintele de miere,
Închise în tratajul strãvechii evanghelii.

C-un muc în mâni mosneagul cu barba ca zãpada,
Din cãrti cu file unse norodul îl învatã
Cã moartea e în luptã cu vecinica viatã,
Cã de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-si prada.

O muzicã adâncã si plinã de blândete
Pãtrunde tânguioasã puternicile bolti:
„Pieirea, Doamne sfinte, cãzu în orice colt,
Înveninând pre însusi izvorul de viete.

Nimica înainte-ti e omul ca un fulg,
S-acest nimic îti cere o razã mângâioasã,
În pâlcuri sunãtoare de plânsete duioase
A noastre rugi, Pãrinte, organelor se smulg."

Apoi din nou tãcere, cutremur si sfialã
Si negrul întuneric se sperie de soapte...
Douãsprezece pasuri rãsunã... miez de noapte...
Deodatã-n negre ziduri lumina dã nãvalã.

Un clocot lung de glasuri vui de bucurie...
Colo-n altar se uitã si preoti si popor,
Cum din mormânt rãsare Christos învingãtor,
Iar inimile toate s-unesc în armonie:

„Cântãri si laude-nãltãm
Noi, Tie Unuia,
Primindu-L cu psalme si ramuri,
Plecati-vã, neamuri,
Cântând Aleluia!

Christos au înviat din morti,
Cu cetele sfinte,
Cu moartea pre moarte cãlcând-o,
Lumina ducând-o
Celor din morminte!"

George Anca - Mari poeme indiene

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

RABINDRANATH TAGORE
GITANJALI
Cântare de jertfã

M-ai zãmislit fãrã de fine, dupã voia Ta. Strop cu strop vas firav golindu-mã, întruna mã întregesti cu proaspãtã suflare.

Peste mãguri si sãlisti în fluierasul acesta de trestie suflat-ai însufletind cântece vesnic izvorâtoare.

La pipãirea eternelor Tale mâini inima-mi se dezmãrgineste în bucuria rostirii de nespus.

Reversi nesfârsitele-ti haruri pe mãruntele-mi mâini. Trec veacuri, tot mai torni în pahar, tot nu s-a umplut.

Poruncindu-mi Tu sã cânt parcã inima falnic mi se fãrâmã; la fata Ta privind, lacrimi ochii-mi izvorãsc.

Tot greul vietii, dezgrãirea mi se topesc în dulce armonie – adoratia mea fâlfâie aripi de pasãre zburând ferice peste mare.

Stiu cã plãcutã Îti este cântarea mea. Stiu cã numai cântãret mã pot arãta dinainte-ti.

Capãtul depãrtat al aripii cântului meu Îti atinge piciorul la care eu nu jindui vreodatã a ajunge.

Beat în rãpirea cântatului îmi uit de mine si mi Te numesc prieten, Doamne al meu.

Thou hast made me endless, such is thy pleasure. This frail vessel thou emptiest again and again, and fillest it ever with fresh life.

This little flute of a reed thou hast carried over hills and dales, and hast breathed through it melodies eternally new.

At the immortal touch of thy hands my little heart loses its limits in joy and gives birth to utterance ineffable.

Thy infinite gifts come to me only on these very small hands of mine. Ages pass, and still thou pourest, and still there is room to fill.

When thou commandest me to sing it seems that my heart would break with pride; and I look to thy face, and tears come to my eyes.

All that is harsh and dissonant in my life melts into one sweet harmony—and my adoration spreads wings like a glad bird on its flight across the sea.

I know thou takest pleasure in my singing. I know that only as a singer I come before thy presence.

I touch by the edge of the far-spreading wing of my song thy feet which I could never aspire to reach.

Drunk with the joy of singing I forget myself and call thee friend who art my lord.

Stire n-am cum e cântul Tãu, Stãpâne! În mutã uimire tot ascult.

Lumina muzicii Tale ilumineazã lumea. Suflarea muzicii Tale fuge din cer în cer. Sfânta undã a muzicii Tale sparge stâncile si se petrece.

Inima-mi tânjeste a bate în cântecul Tãu, ci zadarnic se zbate pentru un glas. As grãi, ci graiul nu crapã în cânt si urlu deconcertat. Ah, mi-ai înnodat inima în ochiurile infinite ale muzicii Tale, Maestre!

Cezarina Adamescu - Întâlniri în zori de mileniu

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul CRITICA LITERARÃ

HRANĂ PENTRU SUFLET: LUMINA EPOPEII FRANCISCANE

Anacleto Iacovelli, *"Vita di S. Francesco. Lo Sposo di Madona Poverta"*,
Casa editrice Francescana, Assisi 2000. Traducere din limba italiană:
Preot prof. Dr.Stefan Acatrinei O.F.M.Conv.

Motto:

„Binele ce mă asteaptă e atât de mare, încât orice durere îmi e spre desfătare".
-Sfântul Francisc-

Initiativa de a traduce pretioasa lucrare hagiografică a lui Anacleto Iacovelli, intitulată: *"Vita di S. Francesco. Lo Sposo di Madona Poverta"*, **("Viata Sfântului Francisc. Logodnicul Domnitei Sărăcia"), apărută la Casa editrice Francescana, Assisi 2000, este una cât se poate de remarcabilă, desi, despre Sărăcutul din Assisi s-a scris o bibliotecă de cărti valoroase, începând cu hagiografii contemporani ai sfântului, de-a lungul a aproape opt secole în care, cel mai răspândit si mai puternic Ordin religios a cunoscut o înflorire fără precedent, fiind cunoscut pe întreg globul. Si dacă astăzi, charisma sfântului Francisc este actuală, aceasta se datorează faptului că, metoda de trăire crestină propusă de el este în sintonie cu viata însăsi, desi în conditiile contemporaneitătii învolburate si acaparatoare, ceea ce a întreprins el este anevoie de realizat.**

Cu toate acestea, exemplul lui de lepădare a bunurilor pământesti pentru câstigarea coroanei virtutilor ceresti, continuă a seduce un urias număr de crestini, fiind apreciat, urmat, simpatizat, nu numai de confesiunile catolice si de religia crestină, dar si de alte religii (musulmană, mozaică), ce-l consideră pe sfânt un om dumnezeiesc, venit în lume exact la momentul oportun pentru a trezi crestinătatea din moleseala si amorteala în care se afla în veacurile XII si XIII după Cristos. Un om care, dacă n-ar fi existat, ar fi trebuit inventat,

asa cum se spune, pentru că era amarnic nevoie de el.

Un om providential care cucereste sufragiile tuturor, de ajuns să-i privesti chipul în icoană ori statuie si să-i vezi stigmatele care l-au făcut aidoma Modelului Său suprem, Isus Cristos, cu care s-a identificat în suferintă si trăire.

Erau vremuri tulburi când Dumnezeu l-a trimis pe Francisc ca să dea mărturie despre viata de simplitate si sărăcie pe care Dumnezeu o cere de la crestini, despre dezlipirea de bunurile materiale si trăirea exemplară în perfectă armonie cu Dumnezeu, cu oamenii, cu propriul sine, cu natura înconjurătoare, cu toate făpturile create de Dumnezeu.

Traducătorul acestei lucrări, preot profesor doctor Stefan Acatrinei (OFM Conv.) nu se află la prima lucrare de cercetare si traducere despre viata Seraficului. Chiar teza sa de doctorat a avut ca subiect viata Sfântului Francisc si a Sfintei Clara. Apoi, "I Fioretti" –scrierile atât de însemnate purtând titlul "Floricele" – au constituit subiecte ale traducerii si adaptării într-o limbă literară pentru beneficiarii români, seminaristi, studenti la teologie sau doar frati religiosi care vor să aprofundeze viata acestui sfânt si opera sa. Mai mai ales, a crestinilor care doresc să cultive virtutile si să-si afle pacea în meditatie si contemplatie precum si în vitaminele sufletesti pe care le constituie literatura spirituală.

Cu aceeasi măiestrie si grijă plină de acribie, traducătorul, Pr.Stefan Acatrinei ne introduce în atmosfera comunitătilor crestine italiene din secolele XII-XIII si de mai târziu, prin fascinanta istorie a vietii Seraficului Părinte Francisc de Assisi si a însotitorilor săi, despre prima celulă de viată franciscană si aprobarea Regulei (non bollata) iar apoi Regula definitivă, sigilată cu Bulă papală, *Solet Annuere* care a rămas valabilă, cu unele amendamente aduse la zi, până în timpurile noastre.

Anacleto Iacovelli, încă din titlul lucrării ne face cunoscută intentia de a se opri asupra aspectului spiritual al personalitătii Sfântului si anume, acela de "logodnic" de "îndrăgostit", de "credincios vesnic" al Domnitei Sărăcia, asa cum a fost denumit în epocă si cum a rămas si pentru noi, Sfântul Francisc – exemplu de smerenie si sărăcie exemplară pe care le-a practicat încă de la începutul convertirii sale, până în ultima clipă a vietii, când a poruncit să fie depus gol, pe pământul umed, în semn de smerenie si conform modelului Cristos, adică, să plece din viată, asa cum a venit. Dar, mai ales, subliniază atmosfera de PACE si ARMONIE cu natura si făpturile, cu oamenii si cu Dumnezeu, si aflarea, descoperirea în sine a ceea ce Francisc numea si căuta să insufle si frătiorilor lui, si anume: BUCURIA PERFECTĂ. Câti au cunoscut-o si mai ales, câti au practicat-o?

Continuare în volumul "Întâlniri în zori de mileniu" care se poate citi integral la www.editura-online.ro

Butonul CRITICA LITERARÃ

Cezarina Adamescu - O lectie de supravietuire

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul REPORTAJ

CÂND DUMNEZEU DISPUNE IAR OMUL CONSIMTE

O RECONVERSIE DE SUCCES, O LECTIE DE SUPRAVIETUIRE

Nu o dată am văzut cum omul, în înclestarea sa aproape inumană cu propria conditie, iese învingător si încearcă prin toate fortele, să-si depăsească propriile limite umane. S-au văzut cazuri situate la limita dintre viată si moarte în care pacientii au învins, acestea fiind socotite adevărate miracole. A nu abandona lupta atunci când cei din jur consideră că totul e pierdut, că nu mai există nici o sperantă, constituie, fără doar si poate, o virtute. Chiar si în mijlocul celei mai negre disperări, există o luminită de sperantă. Dumnezeu ne-a dăruit viata, ne-a făcut răspunzători de ea pentru că ne-a dat-o în custodie. De felul cum o gestionăm, vom da socoteală în fata Eternului Creator. Trebuie să constientizăm atunci când Dumnezeu ne oferă o a doua, o a treia sansă în viată. Să nu risipim nici o ocazie dăruită de Dumnezeu pentru cresterea noastră spirituală, pentru edificare si în final, pentru mântuire.

Un astfel de plan a avut Dumnezeu cu un tânăr de origine franceză, numit Vincent Bernard, astăzi în vârstă de 30 de ani care, până la această vârstă, a avut parte de câteva experiente limită, în urma cărora altul ar fi cedat demult. Dar constitutia lui, vigoarea, tineretea, practicarea sporturilor de performantă extreme, miracolul care l-a însotit clipă de clipă, au învins de fiecare dată.

Diagnosticat în urmă cu câtiva ani cu un cancer, cu chimioterapie si radioterapie, Vincent Bernard a avut parte de două accidente cumplite care au avut drept consedintă, come profunde, din care, cu greu a iesit si s-a recuperat în mai bine de un an de tratament intens si kinetoterapie. Practic, a murit si a înviat de mai multe ori. În loc să se prăbusească în abisurile disperării, ale angoasei, ale anxietătii provocate de boală si neputintă, aflat într-un cărucior pe rotile, Vincent a luat viata de coarne si a hotărât că trebuie să învingă. N-a fost usor. I-au trebuit un efort de vointă supraomenesc, o necontenită luptă cu toate fortele si din toate fibrele, pentru alungarea răului

Continuare în volumul "O lectie de supravietuire" care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul REPORTAJ

CATALIN RADULESCU - Sase scheciuri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

A CINCEA EVANGHELIE

Actul I

Scena 1

Bucuresti, iulie, 1945. O sală de spectacole plină ochi. Pe scenă un pupitru rectangular la care se află vorbitorul, asistentul său, iar în extrema dreaptă translatorul care traduce rar si sacadat discursul. Pe masă o carafă cu apă si paharele aferente. Lângă asistent se află un stativ cu drapelele puterilor învingătoare, lângă fiecare drapel câte un militar în uniforma tării respective.

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: ***- De ce să ne dispretuim, când putem să dialogãm? De ce să ne luptãm, când am putea instaura o erã a pãcii universale? De ce să ne pregãtim pentru un nou mãcel, când din salvgardarea vietii milioanelor de oameni ar merita să ne facem unicul scop? …***

(Translatorul îsi face datoria din coltul său abia văzut, interpretând cu glas rar si egal cele spuse la pupitru. În sală domneste tãcerea deplinã, auditoriul ascultă încordat.)

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: ***- De ce ne-ar despãrti diferenta sistemelor noastre sociale?… Căci reflectând mai adânc – este chiar atât de indezirabil sistemul politico-economic al aliatilor nostri sovietici ca sa nu putem ajunge la o întelegere cu dânsii? Iar după cum spune si Apostolul Matei în Capitolele 5-6 § 43 cu 46 –*** *,, ... de te va sili cineva să mergi cu el o milă, mergi cu el două; căci dacă iubiti doar pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veti avea? Au nu fac si vamesii acelasi lucru?"* ***…***

(Rumoare entuziasmată la jumătatea sălii. Cei de acolo încep să discute aprins si precipitat.)

PRIMUL DOMN: **- E lucru sigur, până în toamnă începe războiul!**

AL DOILEA DOMN: **- Asa vorbesc americanii numai când s-au hotărât să facă de petrecanie cuiva. Identic au procedat cu japonezii, înainte de a începe confruntarea propriu-zisă cu dânsii!…**

AL TREILEA DOMN: **- Acum sovieticii stiu la ce să se astepte: dacă nu vor respecta Conventia de Armistitiu evacuând în cel mai scurt timp Europa de Est permitând rapid desfăsurarea de alegeri libere – România ar putea deveni un nou Pearl Harbour pentru cei ce cred că se vor putea înstăpâni la noi pentru vecie! De altfel, am informatii certe că…**

MAJORITATEA RÂNDULUI, DAR SI RĂZLET, DIN SALĂ : - *Sssst…*

ASISTENTUL DE LÂNGĂ VORBITOR: **(grav)** - *Silence, please!*

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: ***… de aceea, am hotărât să oferim Uniunii Sovietice pentru 45 de ani de acum încolo posibilitatea să participe activ si solitar la democratizarea statelor Est si Central europene…***

PRIMUL DOMN: **- Ce v-am spus eu?…**

(Este oprit cu gest energic si nervos de vecinul din dreapta care muscându-si buza, îl strânge de cot).

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: ***-…iar după cum tot Sfântul Evanghelist Matei spune în Capitolele 6-7, § 19 cu 20 -*** *,,nu vă adunati comori pe pământ, unde molia si rugina le strică si unde furii le sapă si le fură ci în cer, unde nici molia nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă si nu le fură"* ***– ar trebui să ne dea putin de gândit: oare nu tocmai camarazii nostri de arme sovietici cu ajutorul cărora am zdrobit masina de război hitleristă - aplică mai bine aceste pilde decât noi si lumea noastră mercantilă, oare nu cumva am gresit demonizând sistemul politico-economic ce se par să îl edifice cu succes?… Oare nu cumva ideal ar fi să asimilăm o parte din modul lor de gândire, în speranta că vor avea bunăvointa să respecte si ei din al nostru măcar acele părti ce se dovedesc viabile? …*** ***(Se poate citi integral la www.editura-online.ro)***

AL. FLORIN TENE - Cartea, prietena mea

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul ESEU

Prin adevar se învinge o parere

La Editura *Carpathia Press*-2008 a apărut primul volum dintr-un serial, intitulat *Neamul întemeietor al lui Băsărabă* de Nicolae N.Tomoniu, ce contine *Comentarii critice la cartea "Thocomerius-Negru Vodă de* Neagu Djuvara, *Neamul lui Băsărabă si "lupta de clasă"!-aspecte psihologice si aspecte logice.*

Nicolae N.Tomoniu este cercetător al istoriografiei locale, jurnalist, un mare promotor, remarcat de specialisii din domeniu,care, prin lucrările sale ,promovează si reconsideră *regionalismul creator*. În acest sens concepând studii despre Nicodim de la Tismana, dar *si despre exegeza acestui reprezentant al isihasmului de Renastere românească,* cum îl recomandă pe ultima copertă Artur Silvestri.

Înainte de a intra în subiectul acestui interesant volum doresc să subliniez că volumul de fată apare în Colectia "Primul cuvânt"în cadrul unui program *ARP Asociatia Română pentru Patrimoniu* ***si contine exclusive volume de debut ale scriitorilor români indiferent de genul în care se exprimă; ea este initiată, îngrijită si finantată de Artur Silvestri.***

Prezenta carte sfredeleste adâncurile, uneori incerte, ale unor presupuse adevăruri ce se folosesc de ideologii care denaturează si descurajează istoria neamului. În contradictie cu documentele certe ale istoriei noastre verificabilă si al traditiilor cuprinse de aceasta.

Cartea este structurată în sase capitole, inclusiv, Note, Anexe ce cuprind Păreri si ultimele noutăti, Arborele genealogic al Basarabilor până la Mircea cel Bătrân nepotul cuviosului Nicodim de la Tismana, Anexa 3. Arbore Radu Negru, Anexa 4 .Arbore Litovoi, cumnatul lui Tihomir, după Ana, Anexa 5.Arbore Tihomir, tatăl lui Basarab, fiul lui Constantin Tis, Anexa 6. Arbore Basarab, Anexa 7. Arbore Ana, fiica lui Bărbat, mătusa lui Basarab 1 si postfata *Apologetul contemporan al Tismanei* de Artur Silvestri.

Încă din *Introducere* autorul plonjează în „apele tulburi" ale comunismului de la noi pentru a sublinia implementarea de către acest regim criminal al ideologiei *luptei de clasă* în rândul maselor populare .Acest fapt a dus la anularea dialogului si la împărtirea societătii noastre în două părti: de partea „poporului" sau a "exploatatorilor".

O asemenea metodă, cum subliniază autorul, a dus la simplificarea tuturor conceptiilor acestei lumi atât de diversificată. În aceste conditii, până si mass-media de la noi s-a divizat în două tabere antagonice. Un asemenea fenomen s-a petrecut si cu supozitiile domnului Djuvara care sustine, sus si tare, că voievodatele valahe au fost create de" către...nomazi!" Asa cum scrie în noua sa carte *Thocomerius-Negru Vodă*,apărută la Editura *Humanitas,* 2007. Până si documentele maghiare din vremea voievodatelor lui Litovoi si Seneslau sustin că spatiul Transalpinei era deja ocupat de neamul Basarabilor. Asa că, teoria că românii s-ar fi format ca popor la sud de Dunăre, sau au migrat în acel spatiu si că s-ar fi întors în secolul 13, a căzut.

Interesante sunt argumentele aduse de Nicolae N. Tomoniu în toată această dispută, extinsă si pe internet, sustinute prin studii, publicate de-alungul vremii, de istorici renumiti ca: Nicolae Iorga, Ion Bulei, Al.Rosetti, Sorin Paliga, Dr.Ionut tene,etc.

Se pare că lucrarea domnului Djuvara au aprins patimile vocilor antiromânesti,iar fanii lui cumani, au asternut un văl de ceată peste istoria Tismanei si Coziei, bine cunoscută de N.N.Tomoniu.

În încheierea acestei succinte prezentări voi reda ce scrie istoricul Dr. Ionut tene, (citat în carte), ce combate teza sustinută de d-l Djuvara care sustine crearea din exterior a unei "unităti politice": Din păcate teoria "cumană" sustinută de Neagu Djuvara suferă de lipsă de logică istorică. În anii 1241-1242 are loc marea invazie tătară care sfărâmă "tara Cumanilor" din Muntenia, recunoscută de documentele vremii. Deci Basarab, numai ca vlah putea avea relatii bune cu tătarii. Cumanii erau deja zdrobiti si implicati în frontal regal maghiar împotriva tătarilor. După 1242 are loc o emigrare masivă a cumanilor pe două fronturi. Cea mai mare parte trece în sudul Dunării, iar o altă parte însemnată numeric trece în Transilvania si se pune la dispozitia regelui maghiar. Astfel cnezatele si voievodatele valahilor autohtoni din Muntenia încep să se afirme pe plan politic, tocmai datorită plecării cumanilor. Diploma Ioanitilor de la 1247 amintesc de cnezate si voievodate valahe si documentele regale maghiare vorbesc de revolta lui Litovoi împotriva regelui maghiar suveran. Litovoi este înfrânt si cade în luptă, iar fratele lui Bărbat luat prizionier se răscumpără si se recunoaste vassal regelui. Tocmai aceste frământări atestă afirmarea cnezatelor românesti pe scena politică internatională, datorită faptului că poporul cumanilor părăsise Muntenia."

Cartea lui Nicolae N.Tomoniu este o pagină a istoriei reale ce *memorează* "reactia clasei pozitive care, indiferent de epoci si de context, îsi găseste reazem în traditia ireductibilă acolo unde *lumpen-intelectualitatea de viitură* nu poate pătrunde fiindu-i deopotrivă străină si in-inteligibilă.".(Artur Silvestri).

N.N.Tomoniu, prin cartea sa sustine un adevăr ce învinge părerea a d-lui Neagu Djuvara.

Întelepciunea ca reflectie controlatã în poezia lui Eugen Dorcescu

Eseist, critic, istoric literar si nu în ultimul rând poet, Eugen Dorcescu în volumul de poeme"Poemele bătrânului ",(bilingv, românã-spaniolã, în traducerea autorului si a Rosei Lontini), apărut la Editura *Semănătorul,* 2010, ridicã reflectia lucidã la rangul de evocare ducând efectul liric la un reflex psihologic. Relatarea poetului, aflat sub mantia gogolianã a bătrânului, este o operatie chirurgicalã pe sufletul viu: " cadavrele încã vii erau pline,/ din crestet pânã-n tãlpi, / cu viermi lungi de / sudoare " . Întâmplãrile au o formã superior tragicã, întrucât sunt trãite gustând "în singurãtate, acronia/ obligat, totusi, prin pârghia/ necrutãtoare a gravitatiei, / sã rãmânã fixat într-un loc, într-un topos, în spatiul/ de care nu-l mai leagã nimic,/ în afara repulsiei".

Eugen Dorcescu este un poet gnomic si esoteric, un histrion fantast care se simte foarte bine în sihãstria sa. Poetul hãlãduieste prin " timpul- criminal nevãzut,/ adânc împlântat/ în inima spatiului, adânc/ împlântat în trupul bătrânului." Bătrânul fiind Poetul, înteleptul în vrajbã cu destinul sãu, cu timpul si spatiu. O întreagã filosofie stãpâneste imaginatia poetului si-n decorul halucinant al periplului sãu timpul îl colindã "prin cosmaruri/ ca o hienã ". În cosmarurile sale bătrânul poet trece printr-o confuzie simbolicã, prefiguratã în imagini ale decrepitudinii, dând la ivealã nostalgia discretã a purificării:"nici un moment, n-a/ pãrãsit masa de ceatã si fum/ a lui Thanatos ", nici atunci " când primãvara nu-i altceva decât o/ invazie subteranã de/ viermi".

Spiritul însetat de transcendentã cautã dizolvarea în elementar, sinteza fastuoasã a contradictiilor, fiindcã poetul are :" o singurã sãrbãtoare, un/ cântec ce leagã trup, / suflet si cosmos, un/ imn adresat solidaritãtii astrale,/ eliberarea durerii, luminii, / o sãrbãtoare ce începe cu/ tine si se-ncheie cu / tine".

Prezentul volum îsi trage seva dintr-o filozofie sceptică, adâncă si incurabilă despre viată si moarte, maximilizând aparenta prin confruntarea ei cu absolutul. Întâlnirea bătrânului cu tinerii, practic este o oglindire a propriei tinereti.Toate iubirile sale, marea, lumina, culoriel, femeia, sunt sensul înalt al lucrurilor întrevăzut în eternitatea nimicului.

Volumul este o alegorie a disolutiei omului în contextul eternitătii universului, este o mirare în fata propriei vieti, sfâsiată în luminiscente apoteotice, în "statutul său ontologic " a spiritului. Spre sfârsit bătrânul "simte boarea unei noi/ întelegeri, / presimte / vâltoarea, zborul / extazul-încă incert-al/ acelei "cognitio Dei/ experimantalis".

Apocalipsa spiritului e o formă de sacrificiu al luciditătii, o jerfă a cunoasterii.

De o mare sensibilitate sunt scenele încărcate de mister, umplute de substanta vitală, prin care trece un fior ca firul nevăzut al vietii.

Eugen Dorcescu e unul dintre putinii poeti din literatura noastră contemporană cu vibratie metafizică adevărată, aflat mereu în disputa dintre trăire si cunoastere

AL. FLORIN TENE - Cartea, prietena mea

Fragment din volumul care se poate citi integral la

www.editura-online.ro

Butonul ESEU

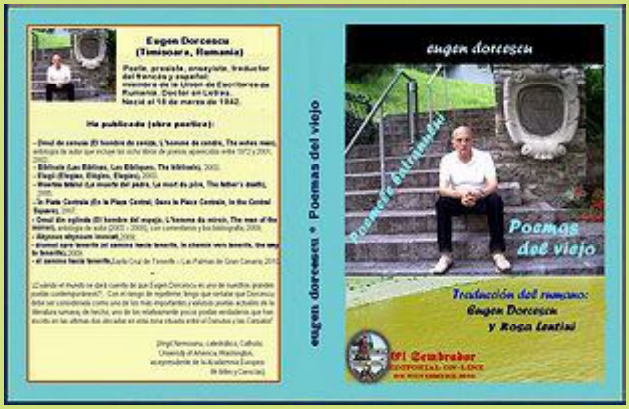

Eugen Dorcescu - "Poemele bătrânului "(bilingv, română-spaniolă)

Se poate citi integral la

www.editura-online.ro

Butonul POEZIE

http://artur-silvestri.com/ **http://mariana-braescu.com/**

ANUNT!

MARIANA BRĂESCU SILVESTRI si

Asociatia Română pentru Patrimoniu vor participa la

- Târgul Gaudeamus Timisoara 2011 –

- Târgul Gaudeamus Mamaia 2011 –

Vă invităm să vizitati Târgul de carte GAUDEAMUS Timisoara! Evenimentul, aflat la cea de-a VII-a editie este organizat de Radio România - Echipa GAUDEAMUS si Radio Timisoara în perioada 4 – 8 mai a.c.. În premieră, în acest an, manifestarea se va desfăsura în incinta unui pavilion expozitional mobil amplasat în Piata Victoriei, zona cu cel mai intens trafic pietonal din Timisoara.

http://analize-si-fapte.com/

Programul de vizitare a târgului este următorul: miercuri – sâmbătă, între orele 11.00 si 21.00, iar duminică, între orele 10.00 si 14.00.

Intrarea este liberă pentru toate categoriile de vizitatori.

TRAIAN LAZAR - Iuliu Maniu si serviciile secrete

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul STUDII

Cuvânt înainte

Cartea dlui Traian D. Lazãr, profesor de istorie la prestigiosul Liceu "I.L.Caragiale" din Ploiesti, constituie sub raportul temei abordate, o deplinã surprizã, iar din punctul de vedere al tratãrii stiintifice a subiectului, o reusitã deplinã. Bazându-se pe întreaga literaturã a problemei investigate si apelând la unele materiale de arhivã, autorul ne oferã o veritabilã contributie privind rolul si locul lui Iuliu Maniu în politica românească a anilor 1940-1944 si nu numai.

Spunând aceasta mã gândesc la implicatiile europene ale activitãtii lui Iuliu Maniu si, mai mult decât atât, la reflexele acestei activitãti pe planul "rãzboiului secret" al perioadei cercetate. De fel exagerat, monografia dlui Traian D. Lazãr îsi plaseazã eroul în disputa a cel putin trei servicii de informatii din tãrile beligerante (britanice, germane si române), iar detaliile si concluziile trebuie sã retinã, de azi înainte, atentia specialistilor, dat fiind, în primul rând, pentru cã - dupã cum ne-a convins autorul - realitãtile rãzboiului mondial din 1939-1945 au cunoscut o atare coordonatã.

Monografia, beneficiind de o compartimentare judicioasã, de o tratare atentã si nuantatã a problemelor, de un stil ales si antrenant, ne îndeamnã sã parcurgem un capitol antrenant al istoriei ultimei conflagratii mondiale, un capitol cu atât mai interesant pentru cititor cu cât - stim prea bine acest lucru - va necesita încã ani si decenii ca sã-si afle firescul "sfârsit". Meritul autorului este cu atât mai important cu cât plaseazã în centrul cãrtii un subiect atât de dezbãtut precum locul actului istoric de la 23 august 1944 în contextul national si european, ca sã nu mai vorbim de faptul cã nu sunt neglijate câteva aspecte esentiale: cât de "necesarã" a fost lovitura de stat, care au fost consecintele reale ale rãsturnãrii regimului antonescian si, mai ales, cum s-au repercutat ele asupra destinului lui Iuliu Maniu, incontestabil liderul opozitiei democratice din România anilor 1940-1944.

Felicitându-l pe autor pentru izbânda sa istoriograficã, gândul meu se îndreaptã, deopotrivã, cãtre Cititor, care meritã întreaga gratitudine pentru hotãrârea de a stãrui asupra acestei Cãrti.

Gh. Buzatu
Bucuresti, 20 septembrie 2005

IULIU MANIU

Născut la 8 ianuarie 1873 în Simleul Silvaniei, Iuliu Maniu[1] a urmat cursurile liceului reformat din Zalău si apoi, a studiat dreptul la Cluj, Budapesta si Viena obtinând, în anul 1896, titlul stiintific de doctor în drept.

Fiind încă student, Iuliu Maniu a devenit membru al Partidului National Român din Transilvania. În 1897 a fost ales în comitetul P.N.R., ajungând unul dintre fruntasii politici ai românilor transilvăneni, iar în 1904 a devenit vicepresedinte al P.N.R. A avut un rol remarcabil în lupta românilor transilvăneni pentru drepturi nationale si în realizarea unirii Transilvaniei, Banatului, Crisanei si Maramuresului la România, pe 1 decembrie 1918. În 1919, Conferinta Natională a P.N.R. l-a ales presedinte al partidului.

După 1918, Iuliu Maniu a jucat un rol proeminent în viata politică a României ca prim-ministru (1928 – 1930; 1930; 1932 – 1933), presedinte al P.N.R. (1919-1926) si al Partidului National tărănesc (1926 – 1933; 1937 – 1947).

Prin natura functiei si activitătilor sale un sef de partid politic nu poate rămâne în afara ariei de investigare a serviciilor secrete (de informatii) din tara de origine ori din alte state. În ce măsură el însusi se implică în activităti secrete este un fapt conditionat de împrejurările în care partidul si conducătorul în cauză îsi desfăsoară activitatea, de doctrina si metodele de actiune specifice partidului respectiv, de firea, predispozitiile temperamentale si formatia spirituală proprii conducătorului în discutie.

În cazul lui Maniu si al Partidului National tărănesc existenta, după februarie 1938, a unui regim caracterizat drept autoritar – monarhic ori de dictatură regală ca si declansarea, la 1 septembrie 1939, a celui de al doilea război mondial au actionat ca factori favorizanti si chiar determinanti pentru implicarea în activităti secrete.

Capitolul I

CADRUL NATIONAL SI EUROPEAN. CÂTEVA DINTRE PERSOANELE IMPLICATE

În februarie 1938 regele Carol al II-lea instaurează regimul monarhic autoritar. La 30 martie 1938, prin decret - lege, Carol al II-lea dizolvă toate partidele si grupările politice, iar la 14 aprilie 1938 înăspreste această măsură prin decretul-lege privind apărarea ordinii în stat. Ulterior regele pune bazele partidului unic, Frontul Renasterii Nationale (16 decembrie 1938) numit, din iunie 1940, Partidul Natiunii.

Adept al democratiei parlamentare si aflat în relatii personale de adversitate cu Carol al II-lea, Iuliu Maniu îsi va exprima nemultumirea fată de guvernarea autoritară introdusă de regele Carol al II-lea prin Constitutia din februarie 1938, adresându-i un memoriu de protest împotriva dizolvării partidelor politice (aprilie 1938), refuzând să poarte uniforma Frontului Renasterii Nationale la lucrările parlamentului ales în iunie 1939, în care era senator de drept, criticând public (în cercurile politice apropiate) actele de politică internă si externă ale regimului, nesupunându-se decretului de dizolvare a partidelor politice si continuând să conducă activitatea P.N.t. (situatie în care a beneficiat de atitudinea permisivă a regelui), întretinând legături cu alte partide adversare ale regimului carlist si actionând pentru înlăturarea acestui regim.

Declansarea celui de al II-lea război mondial, la 1 septembrie 1939, a determinat, în conditiile în care România a adoptat oficial pozitia de neutralitate (4 septembrie 1939), manifestarea unor simpatii, individuale ori de grup politic, fată de una sau alta dintre taberele aflate în luptă. Ca si în toată perioada interbelică, I. Maniu si P.N.t. s-au exprimat ca sustinători ai cauzei franco-britanice având acum, în conditiile războiului, o formă antihitleristă.

Pozitia strategică a României si resursele sale naturale, petrolul îndeosebi, au determinat, în preajma si la începutul celui de al II-lea război mondial, o intensificare a activitătii în România a serviciilor secrete ale statelor aflate în conflict. În acest context, cu sau fără permisiunea lui Maniu, s-a produs implicarea unor membri ai P.N.t. în activitătile pe care serviciile secrete francez si englez le-au desfăsurat în România. (Afirmatia este valabilă si pentru P.N.L. având în vedere similitudinea pozitiilor politice ale celor două partide, atunci si în întreaga perioadă ce a urmat).

Se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul STUDII

Anul I. Nr. 2 - iunie 2011 - Apare în locul Buletinului Info "SEMÃNÃTORUL", lansat la 1 ianuarie 2009

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuţă G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1902-1910

CUPRINS

(Fragmente din aparitiile lunii mai)
Cititi volumul complet căutând titlul scrierii la www.editura-online.ro

Proză
VIOLINE - Tablite de la Ras Shamra
CATALIN RADULESCU - Povestiri din estul îndepărtat
FLORA M-rit STANESCU - Călător prin amintiri
DAN FLORIŢA SERACIN - Intoarcerea din larg

Poezie
VIOLINE - Versuri

Teatru
DAN MORAND - Teatru

Anunţuri, felicitări, articole din ziare, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

Notă. Revista "Sămănătorul" apare de probă în lunile mai si iunie până la aniversarea din luna iulie când va lua locul Buletinului informativ "Semănătorul" în mod definitiv

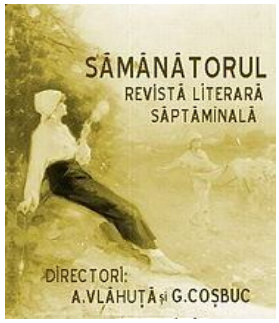

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

Cititi articolul în pagina 20

Ne-au lansat tinerii!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Asta e! Chiar uitasem de vitalitatea tinerimii ! Până să găsim noi sponsori, până să cerşească fundația bani pentru revistă la finanțatorii de fonduri europene - cu macaz spre portocalii - până să punem noi căruța pe roate cu promovarea revistei Sămănătorul, tineretul a şi urnit-o! Au primit revista pe e-mail, au dat-o la imprimantă şi-au lansat-o prin județul Gorj. Uite că tineretul se mişcă, nu mai are nici răbdare şi nici incredere că cei de sus vor da bani suficienți pentru şcoli şi spitale deci nici atât pentru ONG-uri. Dar hai să vă spun povestea întreagă pentru că e ceva minunat! E veşnica poveste a zilelor noastre: ajută-te singur.

Invitat ca reprezentat al Fundației Tismana la Grupul Şcolar Industrial Tismana, unde a avut loc inaugurarea Centrului de Resurse pentru Activități Extracuriculare de Promovare a Cetățeniei Active, am avut ocazia să descopăr că dincolo de problemele create de clasa noastră politică, România tăcută, profundă şi tainică a lui Artur Silvestri există, e lângă noi şi creşte rapid, ca iarba de luna mai care n-are treabă de iarnă, cât ar vrea ea să mai lâncezească.

Te iei cu lucrul şi nu bagi de seamă că această Românie tainică se mişcă, trăieşte şi pulsează de viață. Şi asta, până nu te amesteci printre tinerime. Erau acolo, tinerii de la Asociația Regională pentru Dezvoltare Rurală şi de la Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală, cadrele didactice de la Grupul Şcolar Industrial Tismana, reprezentanți ai Inspectoratului Şcolar Județean Gorj, primarul oraşului Tismana, reprezentanți ai Comitetului de Părinți şi ai Consiliului Elevilor al G.S.I. Tismana, Ansamblul de Datini şi Obiceiuri Tisa, instructori ai Şcolii Populare de Artă.

Am luat cuvântul după ce tinerii şi-au prezentat proiectul „Educație Extracurriculară pentru Cetățenie Activă “ şi au citit referatul „Impactul proiectului în şcoală şi comunitate”. Deşi ei veniseră acolo pentru demararea Serviciului European de Voluntariat din oraşul Tismana, le-am spus despre necazurile noastre, că am dori tipărirea revistei pe un proiect, că am lansat-o online şi ... cam atât. E puțin dar e foarte important pentru că ținta lansării unei reviste literare este aceiaşi cu ținta lor: educația nu se face numai la şcoală ci, în subsidiar, şi prin aceste proiecte care fac obiectul întrunirii noastre. *(continuare în pag 20)*

„SĂMĂNĂTORUL”, este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect “Revista Sămănătorul” este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009. Acesta nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

Deoarece în luna iulie a.c. se împlinesc trei ani de la înființarea editurii online Semănătorul, în locul buletinului info va apare această revistă, incluzând fragmente din noile scrieri apărute în luna precedentă. Ne găsiti la adresele:

http://www.semanatorul/revista/index.htm
http://www.scribd.com/semanatorul

Din volumul autoarei VIOLINNE

"Tablite de la Ras Shamra"

Povestea poetei Enheduana

Pământul meu natal este Bayn Nahrain, ținut cunoscut şi sub denumirea de țara dintre cele două râuri, denumit şi Leagănul Civilizației Omenirii, datorită perlelor de civilizație lăsate nouă din antichitate de sumerieni, akkadienii, babilonienii lui Hammurabi şi supuşii regelui Assyrian Tiglath-Pilesser I, toate acestea venite peste vestitele noastre culturi preistorice, precum Ubaid ori Jemdet Nasr.

Râzgâiți am fost de istoriile tuturor timpurilor, căci din perioada sumero-babiloniană ne-a rămas cea mai veche scriere literară a umanității, Epopeea lui Ghilgameş, poem epic din care toate civilizațiile viitoare au luat înțelepciune, aceasta fiind pentru mine, Enheduana, fiica regelui akkadian Sargon, un adevărat izvor de pilde ce-mi vor sluji întreaga viață atât spre propria modelare, cât şi în misiunea ce mi-am dorit a-mi asuma mereu, aceea de a le veni în ajutor şi altora ce au aceeaşi dorință de înfrumusețare lăuntrică. Acest poem se păstrează pe douăsprezece tăblițe de lut, în biblioteca regelui asirian Assurbanipal, de la Ninive, şi ne povesteşte despre eroismul Regelui Ghilgameş şi al sălbatecului Enkidu, nedespărțiții prieteni ce au înfruntat creaturi fantastice periculoase în aventuri vestite peste mări şi țări.

Se spune că prietenia lor era atât de stransă, încât zeii au fost invidioşi; mai exact, zeița asiroo-babiloniană a dragostei şi fertilității, Iştar, regina cerurilor... Mult l-a ispitit cu vorbe de iubire pe regele Urukului, însă acesta a respins-o cu trufie pe blânda şi milostiva zeiță, cea care dezlega vrăji, vindeca boli şi aducea iertarea de păcate, sădindu-i în suflet gustul răzbunării şi astfel ajungând ea să-l ucidă pe bunul lui prieten uriaş. Plecă Ghilgameş peste întinderi de pământ şi ape în căutarea leacului spre a-şi salva prietenul drag, căci el nu putea accepta moartea, ca destin hărăzit omului. Nimic nu i-a putut oferi cea de-a treia în trinitatea cerească, alături de Sin (Luna) şi Shamash (Soarele), pentru a-l face să-şi uite visul de a găsi nemurirea întru întoarcerea la viață a bunului său prieten. Ajungând la Uta-napiştim, înțeleptul supraviețuitor al Marelui Potop, acesta îi dă planta fermecată de pe fundul mării, cea aducătoare de nemurire. Zeii se opun însă din nou, supunându-l la un test inițiatic de care nu putea trece, iar Ghilgameş se întoarce resemnat la viața lui efemeră de pe pământ, rămânând însă etern prin poemul celor douăsprezece tăblițe sumero-babiloniene.

Întâi ca preoteasă a lui Nanna, Zeul Lunii, ajunsă apoi în slujba zeiței sumeriene Inanna, căreia i-am închinat multe imnuri în cinstea idealurilor pe care ea le reprezenta ca zeită a iubirii şi ocolind cu abilitate cealaltă

reprezentare a ei de război şi moarte, în tot acest timp, poemul lui Ghilgameş îmi era, cum s-ar zice acum, cartea de căpătâi, cea de care nu mă despărțeam niciodată.

Îmi petreceam serile libere în grădini suspendate si înmiresmate, citind pildele pline de înțelepciune. De la un timp, am observat cum un porumbel alb venea seară de seară, adiind din aripile pufoase o briză ce mă-mbăta cu mirosul lunii în seri de vară. Nu gungurea ca orice altă pasăre, doar mă privea cu ochi mari, în care luna sclipea în perle de lumină, cu un surâs timid, care ascundea o poveste. L-am întrebat atunci:

- Alb porumbel călător, ce voieşti a-mi spune?

- O poveste, mi-a răspuns el, prin limbajul gândului; o poveste frumoasă a părintelui meu, cel ce a fost cel mai supus sclav întru slava Măritului Baal şi totodată primul sclav răzvrătit, şi care într-o zi de pe la 1185 î.Hr., atunci când, în mijlocul unei mulțimi nedumerite, Bunul Soare i-a topit lanțurile scaviei, a luat drumul spre Muntele Vestit, purtat de un vis stingher. Îți voi spune această poveste, a continuat el, pentru ca tu să o scrii pe tăbliță, căci tu ai fost aleasă de zei spre a deveni prima poetă a lumii. De asemeni, iți voi da aceste bucați de scoarță de copac, pe care bunul meu părinte şi-a zugrăvit visul cu vârful de săgeată înmuiat în zeamă de cucută.

Şi aşa am ajuns eu, poeta Enheduana, să scriu povestea sclavului răzvratit dar şi pe cea a porumbelului călător, şi să scriu de asemeni despre Muntele Miraculos, despre măreția piscurilor ce străbat bolta, însoțite de hăuri prăpăstioase şi povârnişuri abrupte, despre pădurile umbrite de mister şi izvoarele învolburate, reci şi sălbatice, despre veşnicia stâncii şi vremelnicia viețuitoarelor ce i-au străbătut colinele.

Aceste tăblițe le-a luat solul cel alb ca norii de zăpadă sub aripă, spre a le purta în zarea îndepărtată; trecând însă pe deasupra unei cetăți Ugarit şi oprindu-se o clipă spre a admira o statuetă a Preamăritului Baal turnată în bronz de un umil sclav frigian, tăblițele îi căzură în colbul dogoritor de la Ras Shamra, pierdute fiind, până când un trecător le va găsi şi le va povesti celor ce nu le-au aflat încă.

În timp ce scriam acestea, visul acelui veşnic rătăcitor m-a absorbit treptat, ajungând de-acum să fac şi eu parte din el...

Nici o legendă din vechi hrisoave nu vă va spune ce a devenit viața mea ori cum s-a sfârşit ea; şi ştiti de ce? Pentru că într-o zi senină de vară, urmele paşilor mei s-au pierdut peste întinderile de ape, într-un lung, lung drum spre Muntele cel Mare, despre care un porumbel călător îmi spusese într-o seară înmiresmată că ar fi atât de Frumos!

Iar băştinaşii, asprii locuitorii ai Muntelui Vestit ce-şi ziceau uneori geți ori traci, au aflat şi ei, în seri târzii, la taifas pe piscuri semețe, Epopeea lui Ghilgameş, cel dintâi pornit la drum nesfârşit spre a-şi urma visul.

Din volumul poetei VIOLINNE (debutantã)

“Versuri”

Boul

-Fabulă-

Un bou ce de la muncă venea cam obosit,
Trecând pe lângă moară, aude-un glas şoptit;
Cum Veta lu’ Spoitu’ îi zise lui Mihai:
- Dacă tăceai, vecine, filozof rămâneai...

Rămase cu-acest murmur în cap şi în urechi,
În timp ce ochi de vaci, îl priveau perechi-perechi.
El, important şi sobru, deh! bou cu greutate,
Gândea, privind de sus cum le-ar fi mângâiat pe toate;
Dar nu rosti o vorbă, decis fiind să facă
O nemaipomenită impresie: să tacă!

Lui îi plăcea Joiana, cu ochii lunguieți,
Şi coada, înfoiată, cu artă, pe scaieți;
Dar şi Rozina, vaca cea nouă şi roşcată,
C-avea pe vino-ncoace: era vacă-ncălțată...
Făcu o strategie, cu mintea lui de bou:
- V-arăt eu cine mi’s, căci de-acum sunt „boul nou”!

Debut!

Veni Joiana, prima, şi îl privi mieroasă,
Clipind din gene grele şi lungi, de vacă grasă;
Apoi veni Rozina – glezne mici, crupa sus -
(îl urmărea demult ea, visând, cu gândul dus)
Cu ugerul bombat, la paradă, pe trotuare,
Privea timid, în jos, de ziceai că-i vacă mare.

Stăteau gură căscată şi aşteptau un semn,
În timp ce dânsu’-n sine, îşi zise: -Voi fi demn!
Privi la vaca unu, apoi la vaca doi,
Apoi călcă în baltă, stropind în jur noroi...

Morala, **dragii mei, este foarte tristă: Of,**
Nu orice boulică, care tace-i filozof.

CATALIN RADULESCU

- **Povestiri din estul îndepărtat**

Fragment din volumul care se poate citi integral la www.editura-online.ro

Notă. În mai 2011 - publică la Semănătorul - Editura online - "Hybris" - Versiunea engleză a nuvelei din vol. II, Povestiri din estul îndepărtat

Din romanul "Hibris", paragraful 11

Iosif Stalin era pe moarte. De câteva săptămâni, buletine de ştiri laconice anunțau la radio că *Tătucul Popoarelor* suferă de o *uşoară răceală.* De câteva zile însă, deoarece aparențele erau din ce în ce mai greu de salvat, acestea fuseseră înlocuite cu buletine medicale lapidare care-i anunțau din timp în timp evoluția sănătății.

La dreapta sa stătea Malenkov, membru în *Biroul Politic*. La stânga muribundului era plasat Lavranti Beria, şeful *N.K.V.D.*- ului şi mâna sa dreaptă. În răstimpuri, când celălalt ieşea afară iar bolnavul se afla în stare de inconştiență, se repezea spre pat lovindu-l şi blestemându-l. Imediat ce celălalt revenea în odaie, izbucnea în lacrimi sărutând mâna *Tătucului.* Se temea că după dispariția celui căruia îi fusese credincios ca un câine, toate crimele şi abuzurile comise din ordinul acestuia îi vor fi lui atribuite.

Cei mai buni doctori ai țării se perindau pe lângă patul bolnavului. După ce îl examinau atent, fără să aibă vreo tresărire a muşchilor feței, îşi aplicau paleativele, plecând convinşi că nimic nu se mai poate face pentru bătrânul de 76 de ani.

Toți membrii Biroului Politic trecuseră pe lângă pat uitându-se la muribund cu simțăminte formate din teamă, simpatie şi speranțe nemărturisite. Bolnavul îi privea cu ochii săi inexpresivi, de păpuşă dezarticulată. După aceasta, se făcu tăcere deplină.

Cu ochii larg deschişi, muribundul fixează un anumit punct din tavan şi cu arătătorul indică parcă o entitate venită din Cerul în care nu crezuse niciodată, nici chiar în partea de tinerețe petrecută în seminarul teologic. Ori, poate, în acel colț de zidărie îşi făcuse apariția una din multele sale victime…

Cu ochii deschişi la paroxism, respiră scurt şi sacadat. După care, mâna căzu moale alături. Se terminase. Iosif Stalin era mort.

După nu mult timp, Lavranti Beria se putu convinge că teama sa fusese cât se poate de întemeiată : scuza cu *executarea ordinelor* nu-l absolvi de

păcate. La una din primele şedinţe ale Biroului Politic posterioare morţii *Tătucului*, ceilalţi, într-un acces de furie, îl uciseră chiar în sala de şedinţă, lovindu-l cu tot ce găsiseră la îndemână…

Era stalinistă luase sfârşit.

Finalul din "Hibris", paragraful 28

Aerul neobişnuit de cald pentru acea perioadă îl resimţi neplăcut, ca pe un semn de rău augur. Dacă ar fi fost frig, poate şi această noapte ar fi fost liniştită ca multe alte mii de până atunci…

În stânga sa, la câţiva zeci de metri, lângă un bloc în construcţie, o macara – turn îşi rotea braţul prelung cu o viteză neobişnuită. I-a atras atenţia că jos nu se afla obişnuitul schimb de noapte, ce lucra la turnările nocturne de betoane.

La început vag, apoi din ce în ce mai accentuat dinspre Calea Victoriei începu să se facă auzită rumoarea unei mulţimi în mişcare. Curând, siluetele ce alcătuiau o coloană de demonstranţi, îşi făcură apariţia. Oamenii făceau semne de chemare către blocul său.

- Veniţi şi voi ! Veniţi cu noi !
- Jos comunismul ! Jos criminalii !
- *Patruzeci şi cinci de ani / Ne-au condus nişte şnapani !* Ajunge !
- Vino şi dumneata cu noi, bătrânelule ! îl îmbie cineva cu căldură. – Nu te-ai săturat ?

În acel moment, luminile macaralei se reaprinseră orbitor. Braţul se rotea într-un ritm infernal, iar o flăcăruie albastră indica cu intermitenţă locul unde se afla cabina de sus a macaragiului. Zeci de scântei săreau din asfalt, încadrând demonstranţii. Strigând speriaţi, oamenii fugiră, împrăştiindu-se în grabă.

Într-un târziu, a ieşit de după panoul metalic după care îşi găsise adăpost. Privea recunoscător la utilajul scufundat iarăşi în beznă, ca şi cum de acolo i-ar fi venit întreaga salvare. Era iarăşi fericit. Şi, într-un acces de extaz, ridică braţul, salutând tovărăşeşte.

Sări în lături, ţipând surprins. O arsură neaşteptată îi străpunsese umărul, aducând după sine o şuviţă de sânge.

Sistemul era încă eficient ! se bucură în fugă. – *Tovarăşii mai tineri, ca de obicei la post apărau Orânduirea, Cauza şi Conducătorul, independenţa şi integritatea patriei socialiste, liniştea întregului popor !* Nu se mai simţea singur : *cum putuse să comită naivitatea crezând că Orânduirea căreia îi era atât de credincios putuse fi chiar şi pentru o noapte în pericol ? – Dar Marea Prietenă de la Răsărit avea să stea cu mâinile în sân ?! Nu-i prea venea să creadă !*

Şi, găsind soluţia atât de simplă pentru problema ce ceasuri întregi îi păruse insurmontabilă, se avântă pe scări, râzând de unul singur.

Flora Mărgărit Stănescu

Cãlãtor prin amintiri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

CĂLĂTOR PRIN AMINTIRI

Revăd parcă un film în care eu am fost unul din eroii principali, sau doar spectator. Un fel de observator al vremurilor trăite de mine sau de persoane apropiate mie, de cunoscuți, de rude, de prieteni.

De un real folos îmi este acum jurnalul personal ținut ani de zile, cu amintirile mele, în ideea că va veni o zi când timpul îmi va permite să le recitesc, să le dactilografiez, poate chiar să le fac publice.

Copilăria, adolescența, tinerețea şi maturitatea, anotimpurile mele se succed ca într-un film.

Nu au nimic spectaculos dar sunt reale, nu au nimic artistic dar sunt adevărate, simțite, trăite.

O viață de om, trăită în ritm accelerat. Această carte cuprinde spicuiri din viața mea şi a celor în mijlocul cărora mi-am petrecut întreaga viață.

Vise, realizări, dezamăgiri, toate aşezate aici cronologic, aşa cum s-au petrecut şi cum le-am perceput eu la vremea respectivă.

În aceste vremuri agitate şi tulburi, simt nevoia să las aici ce consider eu că a fost mai important în viața mea, în mediul familiar, profesional, social.

Flora Mãrgãrit Stãnescu

Incursiune în anii copilăriei mele.

Prima păpuşă adevărată

Mă obişnuisem ca în fiecare an, dar de Moş Gerilă, să primesc o păpuşă din materiale rămase de la cearceafurile şi rochițele făcute de mama. Mai reuşite sau mai caraghioase, erau şi ele nişte daruri puse sub bradul destul de modest, pe care-l împodobisem chiar şi eu cu lănțişoare de hârtie colorată lipind zalele cu făină în amestec cu puțină apă.

Agățam în el şi nuci îmbrăcate în staniol, în care băgam o scobitoare şi le legam cu ață de crenguțele bradului. Mai târziu au început să apară câteva globuri şi țurțuri de sticlă şi steluțe de carton cu glob pisat pe ele.

Aveam şi lumânări în suporturi din tablă, dar noi cei mici nu aveam voie să le aprindem, ca să nu se aprindă întreg bradul.

Cu câteva zile înainte de Anul Nou, a venit tata acasă, cu darurile de la pomul de iarnă de la serviciu.

Erau unele lucruri bune, un trening, un fular, mănuşi, dulciuri.

Cel mai mult mi-a atras atenția o cutie mai deosebită în care se afla o păpuşă cât un copil nou născut. Era din carton presat şi lăcuit pe deasupra apoi pictată fața păpuşii. Parcă niciodată nu văzusem ceva mai frumos.

Am îndrăgit-o din primul moment. Nu i-am dat un nume, din moment ce era singura nu aveam de cine să o deosebesc.

Era păpuşa şi atât. Eram în stare să dorm cu ea, sau să o port după mine peste tot.

Mă simțeam aşa de importantă cu ea şi aveam mare grijă să nu se murdărească. Am declanşat o adevărată dramă când am vrut să o spăl. Cartonul a început să se înmoaie iar culorile...un dezastru. Am îceput să plâng, cu atâta părere de rău, de parcă era un copil bolnav.

Sora mea mai mare a aşezat păpuşa la soare, a curățat puțin câte puțin fața de amestecul de vopsele, iar un picior l-a înfăşurat in pansament, după ce s-a mai uscat cartonul. În starea asta se află şi astăzi acasă la sora mea.

Numai rochițele i le-a mai schimbat.

La toți ne-a fost drag de ea.

Vecinii noştri ruşii

Pentru că pe strada noastră circulau tot felul de maşini militare şi soldații ruşi mişunau peste tot, nu aveam voie să ieşim la poartă sau pe stradă.

Deci singura noastră distracție rămânea leagănul cu lanț şi scândură din nucul cel mare şi cățăratul în copacii din livada noastră. Pe vremea aceea nu erau decât trei case cu etaj pe strada noastră.

O casă a unei familii de profesori, alta a unei familii de măcelari din tată-n fiu şi casa cojocarului, de vis-a-vis de noi, unde erau cantonați nişte ofițeri ruşi cu familiile lor.

Nu-mi amintesc de cât timp erau ruşii vecini cu noi, dar îmi amintesc de la un rus, Andrei, care avea şi el doi copii acasă, de la care am primit nişte bucăți de zahăr cubic, bucăți lungi, nu cum ne cumpăra nouă mama.

Din discuțiile părinților am aflat că Andrei, cel care ne adusese zahăr, îl rugase pe tata să le cumpere şi lor țuică de la magazin, că ei nu aveu voie să cumpere aşa ceva. La fel şi nişte scrumbii afumate.

Ce ar fi putut face tata decât să-l servească, altfel cine ştie ce se putea întâmpla.

***Citiți mai departe întregul volum la* www.editura-online.ro**

PORTRET DE SCRIITOR

DAN FLORIȚA-SERACIN (n. 1943) Prozator, membru USR (1997), filiala Timişoara, redactor al revistei de cultură "Banat" din Lugoj.

Studii, profesie, ocupație: Universitatea din Timişoara, Facultatea de filologie, secția română - germană (1966). Profesor de limba şi literatura română (1966 - 2007) la Liceul „C. Brediceanu" din Lugoj. În prezent - scriitor.

Debut editorial: ciclul de proză scurtă "Ambrozie" în vol. colectiv de debut "Povestiri de la marginea câmpiei", Facla, 1984

Cărți publicate: "Ultimul episod" (proză scurtă), Facla, 1984;"Croaziera" (roman, ediția I-a), Eubeea, 1995;"Tunelul verde" (proză scurtă), Helicon, 1999; "Copiii lui Cronos" (proză scurtă),Editura de Vest, 2003;"Amurg timpuriu" (roman), Anthropos, 2007.

Alte scrieri, colaborări:"Subiecte" (texte comentate pentru uz didactic), Editura Dacia Europa Nova, Lugoj, 2002. A colaborat la: „Orizont", „Tribuna", „Arcade", „Orient Latin" etc

Mai multe despre scrieri şi scriitor în volumele: Diana Zărie, "Scriitori şi lingvişti timişoreni", Timişoara, Editura Marineasa, 2000; Marius Sârbu, Simion Teodorescu, "Scriitori lugojeni", Timişoara, Editura Mirton, 2002; Olimpia Berca, "Lecturi provinciale", Timişoara, Editura Eubeea, 2003; "Dicționar al Scriitorilor din Banat", Timişoara, Editura Universității de Vest, 2005.

A publicat la "Semănătorul - Editura online" romanele:

- Intoarcerea din larg- roman, ed. II-a, ad. si revizuită, format pdf, 1062 Ko.
- Croaziera- roman, format pdf, 733 Ko, coperta format jpg, 46 ko.
- Amurg timpuriu- roman, format pdf, 747 Ko, coperta format jpg, 49 ko.
- A opta treaptă - Antologie de proză scurtă, format pdf, 492 Ko.

VIZITĂ*

Fusese una din acele zile cărora le ții minte o mulțime de detalii. Îmi amintesc bine de atunci, aşadar, că la un moment dat coborâsem din camera mea cu gândul să-mi fac o cafea şi nişte sandvişuri la bucătărie, fiindcă mă răzbise către seară foamea, când am auzit dinspre salonaşul de primire din vecinătatea holului muzică emisă la gramofon. Aveam în casă mai nou un gramofon de ultimul tip, din acela cu motor, cum i se zicea, de fapt, cu un fel de mecanism ca de ceasornic, care făcea ca platanul aparatului să se mişte uniform după ce îi era învârtită manivela de punere în funcțiune. Aveam şi mai multe discuri de ebonită marca *Odeon*, pe care se aflau înregistrate piese de Rossini, Schubert, Suppé, Liszt, cantonete de-ale lui Caruso şi altele, pe care le ascultam cu diverse ocazii, mai ales *Cavaleria uşoară* a lui Suppé, foarte frumoasă, cu ritmul ei săltăreț, cu siguranță o cunoşti. Asta se şi auzea, uvertura aceea a lui Suppé, motiv pentru care îmi încetinisem paşii, întrebându-mă cine o asculta, pentru că oncle Serge lipsea de acasă, anunțase încă de dimineață că urma să plece cu treburi la Sinaia şi că se va întoarce cu siguranță târziu. Iar în absența lui oncle Serge, tante Aurore nu folosea gramofonul, fiindcă în curând acesta se va strica, la fel ca orice obiect făcut de mână omenească, îmi explicase ea odată, şi n-avea chef ca Serge, care era pasionat de maşinăria lui, să-i facă o scenă din această pricină. Deşi, după câte ştiam, el nu-i făcuse niciodată vreo scenă până atunci. Auzind eu, aşadar, muzica aceea, îmi spusesem că pe tante Aurore o apucase desigur o teribilă plictiseală din moment ce pornise totuşi gramofonul şi pe loc mă simțisem îmboldit să-i bat la uşă sub pretextul că nu puteam rezista nici eu tentației de a-l reasculta pe Suppé.

Nu mi se răspunsese, probabil sunetul muzicii acoperea bătaia mea nu îndeajuns de puternică, totuşi intrasem, neputându-mi imagina că pretextul meu nu ar putea fi luat în seamă. În încăpere se aflau trei persoane: tante Aurore, o doamnă necunoscută, foarte atrăgătoare, într-o ținută de vilegiatură, şi un tânăr cam de vârsta mea, cu păr cârlionțat, care şedea în vecinătatea gramofonului, înclinat cu vădită plăcere în direcția pâlniei acestuia. După încântarea cu care asculta, părea să nu fi avut până atunci habar de existența unui asemenea aparat.

Foarte surprins de prezența străină, voisem să mă retrag numaidecât, cu scuzele de rigoare, dar

tante Aurore se grăbise să mă ia de mână pentru a mă reține în cameră, de parcă ar fi prevăzut că urma să-i trec pragul. Crezusem că mă va pune din nou în situația de a-i suporta prefăcutele drăgălășenii, dar nu, mă condusese până în fața musafirei sale, spunându-i cu un respect pe care, cel puțin în prezența mea, nu-l mai manifestase față de cineva vreodată: Permiteți-mi, doamnă, să vi-l prezint pe nepotul meu!...

Doamna şedea pe un taburet lângă o măsuță ovală pe care se aflau o tavă cu nişte prăjiturele ciudate, muiate parcă în miere de albine, şi un clondiraş de cristal plin cu un lichid gălbui. Contempla o statuetă de Tanagra, luată de pe un stelaj din apropiere, ținând-o cu mâna întinsă, ca şi cum ar fi suferit prematur de presbiopie. M-a frapat numaidecât profilul ei de efigie grecească. Femeia îşi îndreptase cu încetineală privirea spre mine, măsurându-mă din cap până în tălpi, avea nişte ochi mari, alungiți, părul bogat prins la spate şi un ten de o albeață stranie. Apoi ea rostise încet, ca pentru sine, cu un zâmbet discret în colțul buzelor: Acesta este, aşadar!...

Întocmai, înaltă doamnă, el este! răspunsese vorbelor ei abia şoptite tante Aurore.

Prin urmare, *l-ai început*!...

Mda, se fâstâcise tante Aurore, cu alura unei slujnice care fusese prinsă furând.

Aşa faceți toate, îi reproşase, nu-mi dădeam seama care lucru, ciudata musafiră. În sfârşit, voi vedea ce pot aranja. Vei primi semnul cuvenit, încheiase doamna, cu tonul stăpânei ce se adresează supusei sale.

Promisiunea doamnei, căci cuvintele ei o promisiune păreau să fie, readusese siguranța în comportamentul mătuşii mele.

Uite Alec, mi se adresase apoi ea, n-ai vrea să-i arăți oaspetelui nostru casa, odaia ta şi biblioteca?

La un semn, tânărul se urnise din loc cu paşi rari, urmându-mă fără grabă. Mă gândeam că nu va fi câtuşi de puțin interesat de ceea ce mi se spusese să-i arăt şi că tante Aurore voise, de fapt, să scape de mine. Cel puțin în privința interesului pentru ceea ce tânărul avea să vadă mă înşelasem, căci el, abia ieşind în hol, se simțise atras de pianul lui oncle Serge. Capacul claviaturii fiind deschis, se aşezase pe taburet şi începuse să apese una câte una clapele cu degetele mâinii drepte. Părea că face pentru prima oară acest lucru, dar imediat apoi încropise o melodie ce semăna întrucâtva cu aceea a cântecelor populare elineşti.

Foarte frumos, spusese în cele din urmă musafirul ridicându-se, nelăsându-mă să înțeleg dacă se referea la propria compoziție, ori la *Bechstein*-ul unchiului meu.

Prin restul încăperilor casei trecuse cu aerul că îşi îndeplineşte o obligație, doar în fața unui tablou de Pătraşcu, înfățişând un țărm de mare, se oprise, contemplase îndelung imaginea, de parcă s-ar fi străduit să identifice peisajul reprodus acolo, spunând apoi înainte de a o lua din loc iarăşi: Foarte frumos!

În fine, pentru a treia oară rostise aceste cuvinte, de parcă în limba română n-ar fi cunoscut altele, când dăduse cu ochii de biblioteca mea şi zărise pe un raft *Istoriile* lui Herodot în traducerea lui D.I. Ghica. Luase primul volum în mână, îl deschisese, încercase să parcurgă textul, apoi renunțase, concluzionând însă pe un ton uşor admirativ:

Foarte frumos!

În salonaşul de la parter, în care ne-am făcut apariția poate mai curând decât ele s-ar fi aşteptat, tante Aurore şi musafira ei nu-şi întrerupseseră numaidecât discuția începută în absența noastră.

Şi unde se află el acum? întrebase mătuşa mea, după ce mă cercetase o clipă suspicioasă cu privirea.

În Creta, venise sec răspunsul celeilalte. Dar nu pentru multă vreme. Are să revină şi va stârni o revoltă pe care Stăpânul o va sprijini. Ne interesează ce ajutor va putea primi şi de aici!

Nu ştiu. Marthe mi-a spus că, auzind de alungarea lui, suveranul s-ar fi bucurat.

Sângele apă nu se face, rostise cu lehamite doamna. Iar Marthe ar face bine să-şi trimită englezul până acolo. Atacul asupra Dardanelelor ar trebui reluat!...

Îi voi comunica.

Wotan va avea o nouă surpriză, încheiase discuția, râzându-şi în pumnul strâns în dreptul gurii, musafira noastră.

Fragment din romanul *Întoarcerea din larg*, ediția a II-a revăzută

Dan Florița-Seracin

Continuare în romanul "Intoarcerea din larg" care se poate citi integral la www.editura-online.ro

Butonul PROZA

DAN MORAND - Teatru

Fragment din volumul de teatru care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

TERIBILUL DOMN, EXTOVARĂŞUL CAMELEON

ACTUL I - DICTATURA COMUNISTĂ

(*Interior din intreprinderea: „Tehnica Nouă”. Coridor de trecere cu uşi de birouri în fundal, pe care scrie: Preşedinte, Secretară. Mai în spate şi oblic pe o uşă cu geam închis cu gratii, eticheta: Celula 213. În planul întâi o sală de şedinţe cu o scenă, deasupra o lozincă cu litere roşii pe fond alb: „Trăiască Partidul Comunist Român în frunte cu mult iubitul său Secretar General” sub care se află o lojă cu steag roşu cu emblema PCR de la care se ordonează trei bănci spre sală, paralel cu rândurile de scaune pentru spectatori.)*

SCENA 1

(Şedinţă de partid. Pe scenă iluminată sunt adunate mai multe siluete în cor.)

ŞOIMUL PATRIEI (*jucat de un copil, înaintează îmbrăcat în uniformă până lângă drapel şi salută spre sală*): Jur, cu mâna la fundiţă/ Şi popoul pe oliţă/ Spre lumină ca să zbor/ Partid, ţară şi popor!

FEMEIA DE SERVICI (*răspunde la salut ducând mâna la baticul legat în faţă, sprijinită în mătură în mâna celaltă*): Să creşti mare ca să zici: „salut voios de pionier“!

ŞOIMUL PATRIEI: Dacă o să mai cresc, mulţumim din inimă partidului... (*Corul îi prinde mesajul şi intonează cântecul în surdină pentru a nu acoperi dialogul, dar ritmic şi hotărât*)

„Că-ntr-o zi de sărbătoare“ etc...

FEMEIA DE SERVICI: Salut de suflet trist, ce n-a fost oportunist! Of, doamne! Ţi-aş mulţumi, dar nu am pentru ce!

(*În scenă intră o persoană îmbrăcată în boschetar. Face o reverenţă.)*

BOSCHETARUL: La dispoziţia voastră tovarăşi!

ŞOIMUL PATRIEI: Notez că aţi oftat şi aţi spus doamne şi trebuie să vă pârăsc la tovarăşa educatoare. N-am voie să fiu credincios. Noi suntem un detaşament de atei! (*către boschetar*) Cine te-a adus aici?

BOSCHETARUL (*scoate din buzunar nasul de pătlăgică, îl arată, dar nu îl pune*): Fac copiii să râdă!

FEMEIA DE SERVICI (*pentru sine*): Un pui, prea vesel să mă trimită astăzi la anchetă!

ŞOIMUL PATRIEI: Noi nu râdem niciodată. Tovarăşa ne scoate la raport în faţa detaşamentului, dacă ne mişcăm sau zâmbim la orele de informare politică!

FEMEIA DE SERVICI (*către boschetar, aspru*): Pleacă de-aici, doar nu facem circ. Se-adună lumea pentru şedinţa de partid. Începe să vină BOB-ul. (*Îi face vânt cu mătura.)*

(*Şoimul patriei şi boschetarul pleacă. În sală apare secretarul de partid, directorul şi preşedintele de sindicat, care iau loc în lojă, apoi pe rând un auditoriu format din personal administrativ şi muncitori. Corul intonează în surdină Internaţionala. Toţi rămân preţ de un minut în picioare, răstimp în care cei din prezidiu salută la cozorocul şepcilor muncitoreşti, apoi se aşează. Reintră inopinat Boschetarul …*)

Continuare în volumul Dan Morand - “Teatru” care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

BOSCHETARUL: URSS bastion al păcii e!
CONĂCHEU (*ridicând oficiosul partidului, Scânteia*): Nu-i pe ordinea de zi!
BOSCHETARUL: Trăiască lupta pentru pace a ţărilor din lagărul socialist!
(*sala aplaudă*.)
BOSCHETARUL: Trăiască şi înflorească scumpa noastră patrie... (*sala aplaudă mai tare*.)
BOSCHETARUL: În frunte cu secretarul general al partidului tovarăşul ... (*sala aplaudă cu frenezie şi se ridică în picioare*.)
BOSCHETARUL (*aproape ţipând*): Pace! Nu bomba cu neutroni!
CONĂCHEU (*ridicând împăturit ziarul Scânteia şi ţinându-l oblic deasupra capului, ca pentru autoapărare*): Da' cine vrea să ne declare război?
BOSCHETARUL (*fioros*): Imperialismul american! (*schimă tonu şi plin de jovialitate*) URSS bastion al păcii e!
CONĂCHEU: Iară?! Nu tu eşti chemat să pui în discuţie politica partidului şi nu faci parte din organizaţia noastră! Fii atent că te acuz de … deznaţionalism, cozmopolitism, deviaţionism de drepta, lucru sectar şi celelalte păcate mic-burgheze. (*către doi din spatele sălii*) Luaţi-l!
DOI SECURIŞTI: Vă rugăm să întocmiţi un denunţ scris! (*umili*) Numai ca să punem la dosar ...
CONĂCHEU (*către sală cu glas încins*): Piricol la ordinea socială! Ameninţă cuceririle revoluţionare ale poporului nost'! Instigare la contrarivoluţie! (*schimbând tonul, mai domol către securişti*) ... Dosaru-l coplitaţi pe timpul dizvoltării anchetei. Aşa-i, ha,ha ha!
(*Cei doi iau pe clovn de subsiori, care ţipă în zadar spe sală: „Nu mă lăsaţi!“ Se împotriveşte, dar e târât cu forţa afară. Participanţii la şedinţă rămân impasibili.)*
NEGRESCU: Tovarăşi, în lumina directivelor, a tezelor şi a indicaţiilor tovarăşului secretar general... (*Arată spre ziar.)* Munca politică este de o importanţă covârşitoare. Tovarăşi, partidul mi-a acordat încrederea, am recomandare, n-am făcut încă, dar voi face facultate muncitorească, proletară! Luaţi notă, cu conştiinţa curată, declar, cu înalt simţ de răspundere că nu cunosc şi nici nu voi să cunosc nici-o limbă imperialistă! Trăiască lupta de eliberare naţională, anticolonialistă a popoarelor africane!
CONĂCHEU: Bravo, tovarişe diriector! Aţa-mi placĕ, să nu întinăm dimnitatea clasei muncitoare. Suntem simpli şî direcţi, curaţi precum cristalu'. Oameni din popor, ce mai! Dă-mi voie să-ţi strîng mâna tovărişeşte! (*se ridică amândoi, şi-şi scutură mâinile cu exuberanţă*)
NEGRESCU (*face o grimasă*): Auu! Mi-ai scos-o din umăr!
CONĂCHEU: Bardon! Dă-mi voii să te pup!
(*se pupă pe amândoi obrajii, îşi întorc spatele, iau şervetele de pe masă şi se şterg apoi cu ostentaţie pe locurile atinse de buzele celuilalti*)
CONĂCHEU: Una şi cu una fac două! Acum, daţi-mi voii să trec la ordinea de zi. Supun adunării în bloc rialigirea comititului de partid pe uzină!
VAJNICU: Adică subsemnaţii … (*şi arată f. galant cu o palmă spre stânga unde şade secretarul de partid, apoi cu celaltă spre drepta unde şade directorul, iar la urmă cu amândouă spre el însuşi*)
CONĂCHEU: Cine iste pientru! (*Toată lumea ridică două degete cât mai sus. Numai femeia de servici, intrată pe uşa laterală, ridică mâna cu mătura.)* Ce ne amininţi cu măturoiul?! D-ta n-ai voie să votizi că ai fost ritrogradată şi tricută la munca de jos!
(*Femeia de servici ridică mâna dreptă cu palma în sus*.)
CONĂCHEU: Aa, ticăloaso, acum saluţi ca legionarii?! Ăia cari au pogromat tovarăşii ivrei, au asasinat 'telectuali români mari patrioţi ai ţării …
VAJNICU: … numai de-i lăsau, că îi puteam reeduca noi …
CONĂCHEU: Nu-ntrirupe tovule, nu-ntrirupe (*se îneacă de ură*) … au vândut ţara nazismului, au supt sângele poporului ,…
NEGRESCU: Nu-ţi ajunge că ai fost anchetată de organele statului?
VAJNICU (*către secretar*): Să-i punem iar dosarul de cadre pe rol?
(*femeia de servici începe să se smiorcăie*)
NEGRESCU: Ia-ţi fărăşul şi mătura şi valea de-aici. De nu, te punem pe liber!
CONĂCHEU: Sau ti diportăm în Bărăgan, să stai la bordei în miez di iarnă! (*se sfătuiesc între ei cu voce neimperceptibilă ...)*

CONĂCHEU: Noul comitet al uzinei noastri, a hotărât în unanimitati să susțină candidatura mult iubitului tovarăş Iscusiscu la înalta funcție de sicritar ghinăral .... (*către sală*) ... vă rog să să înscrie în procisul virbal...
NEGRESCU (*se ridică în picioare*): ... şi preşedinte al republicii ...
(*toți se ridică în picioare*)
VAJNICU: Uraaa!
(Întrega sală îşi pocneşte labele cu răsunet şi ovaționează. Femeia de servici îşi trage baticul pe urechi. Iese umilă şi năucită, bolborosind ...)
FEMEIA DE SERVICI: La munca de jos, auzi, … la munca de jos …
(*Lumina din sala de şedințe se stinge şi actorii părăsesc sala*.)

NE TRIMITE VIOLINE:

Vă rog să mă scuzați, toate videoclipurile sunt ale mele, dar nu toate au şi versuri, aşa ca vă trimit doar adresele celor cu versuri, toate scrise de mine şi (am reținut) doar cele în limba română:

Fantezie de primăvară pe muzică de Brahms
http://www.youtube.com/watch?v=NHsy8ZVQi6Y

Veşnicele începuturi
http://www.youtube.com/watch?v=ul-tquNKBcg

Viața
http://www.youtube.com/watch?v=KCXUhTFWzhI

Sărbătoarea de Florii
http://www.youtube.com/watch?v=GuTRBcNTXdM

Christos a înviat
http://www.youtube.com/watch?v=kZBPtIrXltc

În fiecare seară
http://www.youtube.com/watch?v=5l9j8lx1MH4

Tristeți în flori
http://www.youtube.com/watch?v=OWKA_MvWI1Y

Trec
http://www.youtube.com/watch?v=lH5ng18ACfo

Ninge
http://www.youtube.com/watch?v=hv83YdpQdCs

Nota redactorului sau aviz amatorilor:
Nu primim secvențe video cu maimuțăreli în alte limbi!
Sămănătorul seamănă doar semințe românești, într-un Bărăgan de snobism...
NNT

ARTICOLELE AUTORILOR NOŞTRI

PUBLICATE ÎN LUNA MAI LA PUBLICAȚIILE A.R.P.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU PATRIMONIU

Aurel Conțu: „Fatalismul mioritic“ sau pângărirea unui simbol românesc

Apărut în Revista Ecoul, http://revista-ecoul.com/2011/05/29

Mihai Stirbu - Repetabila lansare de carte

Apărut în Revista Singur http://www.revistasingur.ro

Traian Lazăr: „Fiecare partid îşi are prostul său“

Traian Lazăr: „Programul cornul şi laptele“

N.N. Tomoniu: „Explozia nucleară şi riscurile ei“

Apărute în Revista Epoca http://revista-epoca.com/2011/05/28/

ARTICOLE DE ZIAR ŞI LEGĂTURI (Link-uri)

PRIVIND APARIȚIA REVISTEI „SEMĂNĂTORUL”

Revista *Sămănătorul*, lansată la *Ţicleni* - Cotidianul Gorjeanul

Revista *Sămănătorul*, lansată la *Ţicleni* | Stiri Matinale

Revista *Sămănătorul*, lansată la *Ţicleni* - Info.MultiCast.ro

„*Sămănătorul*”, lansată la Tismana | GorjDomino

ARDR - Links | Facebook

StiriONG - Arhiva evenimente

Facebook

http://www.facebook.com/profile.php?id=100002158872893

Vă recomandăm!

ACCESAŢI SITURILE
ARTUR SILVESTRI
SI
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ http://mariana-braescu.com/

http://www.tomoniu.ro/

CITIŢI ZILNIC
BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP:
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

TRAIAN LAZAR - Articole nepublicate!

ASOMAREA ANIMALELOR ÎNAINTE DE TĂIERE

La 1 ianuarie 2007, România a devenit membră a Uniunii Europene ceea ce o obliga să respecte reglementările stabilite până atunci de forurile comunitare şi acceptate de statele membre (acquisul comunitar). Astfel, între altele, animalele nu mai puteau fi tăiate decât după ce erau asomate (amorțite prin injectatea unor substanțe chimice). O reacție de respingere unanimă s-a propagat în rândul populației. Măsura era făcută publică în momentul cel mai nepotrivit, în decembrie, înaintea Crăciunului, tocmai când tot românul se pregătea, conform tradiției să îndeplinească acțiunea mult aşteptată după o lungă perioadă de post şi atât de plastic descrisă de Creangă: la Crăciun când tăia tata porcul şi-l pârlea… Această acțiune venea şi în flagrantă contradicție cu propaganda făcută pentru obținerea adeziunii populației pentru aderarea la Uniunea Europeană, în sensul că fiecare popor vine în Uniune cu propriile sale tradiții şi obiceiuri, care vor îmbogăți şi diversifica cultura comunitară. E drept că unii oratori mai pomeneau din când în când şi de acquisul comunitar, mai mult ca să facă pe deştepții, că nici ei nu ştiau ce e acela dacă-i luai din scurt.

Pentru cei mai mulți cetățeni ai României, asomarea era un cuvânt şi o practică nouă, despre care nu mai auziseră, pe care n-o mai întâlniseră şi care era străină de ei şi de țara lor. Şi pe care noii lor concetățeni europeni voiau să le-o impună silindu-i să renunțe la obiceiurile moştenite.

Dar…iată ce spune istoria!

În anul 1940,Direcțiunea veterinară a Capitalei făcea cunoscut publicului că în conformitate cu Decizia Ministerului Agriculturii nr 2259 din 1943, cu Dispozițiile Codului Regele Carol al II-lea şi cu legea pentru protecția animalelor, tăierea păsărilor „nu mai este îngăduită dacă nu este precedată de asomare (amețire prin lovirea în cap cu un ciocan de lemn sau de plumb"). (Neamul românesc nr. 169 din 3 august 1940, p.4) Aşa că asomarea avea antecedente şi vechi şi legale în România, înaintea admiterii în Uniunea Europeană, antecedente rămase pe hârtie că în practică…

BINE FACI, BINE GĂSEŞTI!

Printre preceptele înțelepciunii populare menite să împământenească (imprime) în comportamentul uman conştiința şi deprinderea comiterii de fapte bune se numără şi cel citat mai sus.

De cele mai multe ori cel ce făcea primul pas în această direcție spera că semenii, partenerii îi împărtăşesc poziția (morala).

PASUL 1-BINE FACI.

Prin sentința nr. 98 din 15 aprilie 1929 a Consiliului de război divizia a IV-a în procesul de la Craiova au fost condamnați comuniştii Marcel Pauker la muncă silnică pe viață, iar Ana Pauker, D. Filipescu, Sandu Liblich şi Elena Filipovici la câte 20 de ani de închisoare. Condamnații erau acuzați că au complotat şi uneltit contra liniştii statului prin faptul că în 1922 au aţâțat pe locuitori la război civil. Procesul fusese lungit ani la rând şi intrase rapid în rezolvare odată cu venirea la guvern a PNȚ, care a dat şi el înapoi imediat după sentință.

Peste o lună, primul guvern al PNȚ prezidat de Iuliu Maniu a emis decretul nr 1467din 15 mai 1929 publicat în Monitorul oficial nr. 104, prin care amnistia pe cei condamnați , printre care şi pe Ana Pauker. Decretul era semnat de I. Maniu , preşedintele Consiliului de Miniştri. (Neamul românesc nr.139 din 28 iunie 1936, p.4)

PASUL 2-BINE GĂSEŞTI?

Trecut-au anii…

În 1947 comuniştii se aflau la guvernare, iar ţărăniştii în opoziţie. Era rândul Anei Pauker să-şi probeze bunăvoinţa faţă de opozantul Iuliu Maniu, care ca orice opozant uneltea contra regimului. În iulie 1947, Maniu şi alţi fruntaşi ai PNŢ au fost arestaţi şi judecaţi. Vina lor era cvasiasemănătoare cu cea imputată comuniştilor judecaţi în 1922-1929. Iuliu Maniu şi conducerea PNŢ era învinuită de a fi "organizat o acţiune subversivă cu scopul de a fi răsturnat prin violenţă regimul democratic din ţară" şi de a fi lansat un manifest „prin care îndemna ţara la revoltă". (I: Scurtu-coord."România.Viaţa politică în documente. 1947".Arhivele Statului din România. Buc.1994, p.248) Maniu a fost condamnat la închisoare pe viaţă, iar ceilalţi acuzaţi pe termene între cinci ani şi închisoare pe viaţă.

În spiritul învăţăturii izvorâte din proverbele populare, ar fi fost rândul Anei Pauker să răsplătească binele ce-i făcuse Maniu prin amnistia din 1929. E drept că în 1947 Ana Pauker era doar ministru de externe, nu preşedinte al Consiliului de Miniştri ca Maniu în 1929, dar sursele epocii probează că ea se plasa chiar pe o poziţie mai puternică, fiind de fapt conducătoarea Partidului Comunist aflat la guvernare, în timp ce şeful formal era Gheorghiu Dej. O eventuală iniţiativă a ei în favoarea amnistierii lui Maniu nu ar fi întâmpinat opoziţia celorlalţi şefi comunişti şi nu ar fi întâmpinat obstacole nici din partea regelui, şeful statului. Dimpotrivă! Dar Ana nu a făcut un asemenea gest. De unde se vede că tradiţiile politice nu au caracter…popular!

CONCLUZIE

Pentru a evidenţia inexistenţa în realitatea cotidiană a faptelor relatate, basmele româneşti încep invariabil cu formula „a fost odată ca niciodată".

S-a observat din povestioarele relatate aici că faptele istorice reale se repetă, nu aidoma, nu identic , doar asemănător pe ici , pe colo şi prin punctele esenţiale, vorba lui nenea Iancu Caragiale. De aceea ele ar fi trebuit poate să înceapă cu formula „a fost odată ca altădată"sau măcar să le încheiem cu…şi mai este poate şi acum. Şi-o să mai fie?

Vă recomandăm:

Revista Ligii Scriitorilor din Bucureşti!

NE-AU TRIMIS FELICITARI!

Elisabeta Iosif
Stimate domnule, Nicolae Tomoniu,
Va felicit pentru aceasta deosebita idee. Uram revistei Semanatorul viata lunga. Nascuta in Saptamana Luminata ea va continua sa fie acel far calauzitor pentru care au gandit-o si inaintasii. Sa fie intr-un ceas bun!
Cu pretuire, Elisabeta IOSIF

MULȚUMIRI TUTUROR !

George Anca
Domnule Director Tomoniu,
Sa fie intr-un ceas bun!
Nou inceput, tot la Tismana.
Hristos a inviat!

Maria Tirenescu
Domnule Tomoniu,
Va multumesc pentru informare! Felicitari pentru revista!
E o solutie foarte buna in aceste vremuri vitrege pentru cultura.
Va trimit o revista, RO KU, deosebita prin continutul ei.
Ea a aparut tot prin munca unor pasionati de literatura,
tot fara posibilitatea de a publica pe hartie. Toate cele bune!

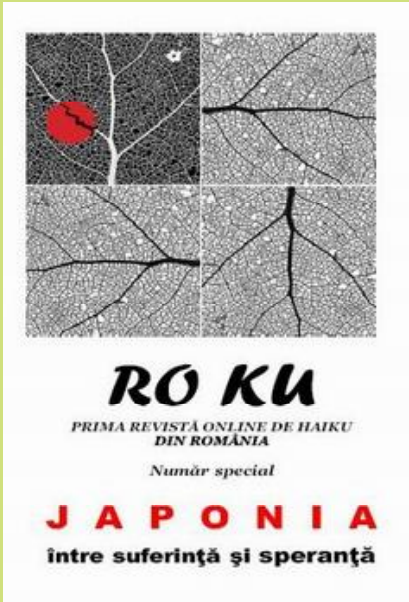

Preot Viorel Cojocaru
Multumim mult si succese mari in continuare.
Hristos a Inviat!!! Cu respect

Anghel Vasile
Felicitari pentru tenacitate si doresc reusita acestui nou suport de documentare promovat de editura. Mesaros

Cezara Adamescu
HRISTOS A ÎNVIAT!
Excelenta ideea cu SAMANATORUL. O surpriza uriasa de Sfintele Sarbatori, pentru care va multumesc cu toata fiinta.
Voi urmari îndeaproape revista si toate rubricile.
Proiectul este grandios si merita toata atentia.
Multumiri, multumiri, multumiri si îmbratisari prietenesti,

Mariana Zavati Gardner
Multumiri si foarte mult bine.
Cu alese complimente,

Geo Stroe
FELICITĂRI!

Dan Florita-Seracin
Stimate Domnule Tomoniu,
Va felicit pentru aparitia revistei "Samanatorul".
Multumesc pentru republicarea romanului
.***Întoarcerea din larg,*** ediția a II-a revăzută
Cu deosebita stima,

Reviste noi
revistaladrum@gmail.com
Buna ziua!
Va propunem spre “vedere” numarul 12 din revista de calatorii La Drum/ Revista Calatorului. Ea a aparut in anul 2008 si a fost difuzata in Romania intr-un tiraj lunar de 4000 exem..
Ea va fi difuzata on-line lunar

Mulțumim, v-am promovat revista, procedați la fel!

(continuare din pagina2)

A ascultat tineretul cu interes şi s-a pus la treabă. Simplu, nu? Ce s-o mai lungim, acum dacă au lansat şi revista asta, e musai să-şi adune scrierile şi să le trimită întâi la editura noastră pe adresa găsită pe site-l www.editura-online.ro şi apoi, in mod obligatoriu pentru noi, vor fi publicaţi şi în revista pentru care au sărit în ajutor.

Zicem "şi revista asta", pentru că tinerii de la Tismana, au mai lansat şi revista liceului. Dar despre acest lucru altădată, acum să mai reamintim încă o dată regula: pentru a apare în revista Sămănătorul, deocamdată, la numarul de pagini a acesteia, e musai ca doritorii să publice o carte online la editura Semănătorul. Poezii, proză, eseuri, teatru, orice scriere inedită, nepublicată până acum nici tipărit, nici pe web, este bună la noi. Aşa a gândit-o regretatul Artur Silvestri, aşa vom face! Trebuie să avem încredere în ideile fostului mare fondator de reviste literare, în proiectul lui, care iată că dăinue de câţiva ani, ba chiar progresează.

Da, progresează! Nu avea de unde să ştie dânsul cum va fi evoluţia Sămănătorului şi am continuat proiectul în funcţie de necesităţile actuale. Scriitorul şi promotorul cultural Artur Silvestri mi-a lăsat acum patru ani revista pe mână cu toată increderea. Trebuie să fiu demn de ea: am deschis un cont pe YouTube pentru videoclipurile autorilor noştri, am mai deschis unul pentru anunţurile şi revistele unor autori Sămănătorul, am făcut un buletin informativ şi acum revista aceasta, avem adiacent mereu site-l www.semanatorul.ro cu care am demarat proiectul iniţial şi cine ştie ce ne mai rezervă viitorul. Dar să nu se sperie nimeni! Viitorul depinde numai de noi, adică de România Tainică şi profundă a lui Artur Silvestri!

Relatare în Gorj DOMINO » „Sămănătorul", lansată la Tismana

„Sămănătorul", lansată la Tismana

Adelina Belgun | May 06, 2011 |

Asociaţia Regională pentru Dezvoltare Rurală – A.R.D.R., în parteneriat cu Fundaţia Judeţeană pentru Tineret Gorj şi în colaborare cu Asociaţia Regională pentru Dezvoltare Durabilă – Ţicleni anunţă lansarea primului număr al revistei „Sămănătorul". Lansarea a avut loc pe 5 mai în cadrul inaugurării Biblionetului la Ţicleni, la Biblioteca publică „Nicolae Diaconu". Evenimentul s-a desfăşurat la orele prânzului, în prezenţa autorităţilor locale şi judeţene, dar şi reprezentanţilor Bibliotecii Judeţene „Christian Tell". Situl principal, „Semănătorul" on-line este un ghid spre un grup important de reviste culturale, biblioteci şi pagini web cu caracter documentar în format electronic, care se adresează românilor de pretutindeni (www.semanatorul.ro). Articolele sau cărţile online sunt susţinute de către scriitori consacraţi sau nu, condeieri anonimi sau începători, în intenţia de a reînvia un curent ideologic şi literar de felul celui constituit la începutul sec. XX în jurul revistei „Sămănătorul" (1901 – 1910).

La Tismana s-a vorbit din nou despre revista Sămănătorul după mai bine de un secol.
La eveniment nu putea lipsi Ansamblul de Datini şi Obieiuri TISA
Instr. Maria Corlan Mischie

Revista Sămănătorul, lansată la Ţicleni

Afişări: 1155

Asociaţia Regională pentru Dezvoltare Rurală (ARDR), în parteneriat cu Fundaţia Judeţeană pentru Tineret Gorj şi în colaborare cu Asociaţia Regională pentru Dezvoltare Durabilă Ţicleni, au lansat primul număr al revistei literare Sămănătorul.

Lansarea a avut loc ieri în cadrul inaugurării Biblionet-ului la Ţicleni, la Biblioteca publică „Nicolae Diaconu". Evenimentul s-a desfăşurat la orele prânzului, în prezenţa autorităţilor locale şi judeţene, dar şi a reprezentanţilor Bibliotecii Judeţene „Christian Tell".

Site-ul principal „Semănătorul" (http://www.semanatorul.ro/) este un ghid spre un grup important de reviste culturale, biblioteci şi pagini web cu caracter documentar în format electronic, care se adresează românilor de pretutindeni. Articolele sau cărţile online sunt susţinute de către scriitori consacraţi sau nu, condeieri anonimi sau începători, în intenţia de a reînvia un curent ideologic şi literar de felul celui constituit la începutul secolului XX în jurul revistei „Sămănătorul" (1901 - 1910).

Datorită interesului deosebit faţă de această iniţiativă, site-ului principal „Semănătorul" i s-au asociat ulterior noile site-uri şi subsite-uri „Semănătorul – Editura online" (în iulie 2008, site aparte), „http://www.youtube.com/user/semanatorul" ca sprijin multimedia pentru autorii şi colaboratorii revistelor ARP şi recent, site-ul Brâncuşi, realizat la cererea unor cititori, (adresa http://www.semanatorul.ro/brancusi/index.htm) marele sculptor fiind un mare semănător de concepţii artistice şi stilistice, care zăceau latent în cutumele poporului nostru fără a fi valorificate şi promovate în arta mondială. Sămănătorul a fost o revistă literară săptămânală, concepută de către George Coşbuc şi Alexandru Vlăhuţă şi care a apărut la Bucureşti, între 2 decembrie 1901 şi până la 27 iunie 1910 fără întrerupere. A jucat un rol important în viaţa literară a vremii şi a constituit catalizatorul pentru înfiinţarea curentului ideologic şi literar care i-a purtat numele - Sămănătorismul.

Izabella Molnar

06 Mai 2011

Anul VII — Nr. 6. 3 Februarie 1908.

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
B-dul Academiei, 3,
Strada Edgar Quinet, No. 4.
BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL
În țară . . . . . 10 lei
În străinătate . . . . . 12 »

LUI GRIGORESCU

Poesie inedită de **CARMEN SYLVA**

Cu luminoasele-ți culori
Și 'ntreaga ta splendoare,
Te-a zugrăvit, o țara mea,
Raiu răsfățat de soare!

Privirea-i umed'a răsfrînt
Lumina ta albastră,
Vrăjind pe pinze ce-ai mai scump
Cu mîna lui măiastră.

Și în copiii minții lui
Viața ta viază :
Păstorul *demn ca un stăpîn,*
Fecioara ce visează,

Gropița din obrajii albi
Ai gingașei copile ;
Ninsoarea 'mbălsămată a
Întîiei flori de-Aprile...

Vezi pe Ovreiu *cu «jalba» lui,*
Pe Dorobanțul *falnic,*
Șirag de care *pe 'nserat,*
Războiul *crunt și jalnic.*

Și peste tot plutește blînd
Al țării noastre soare ;
Penelul lui învie tot,
Desmiardă ori-ce floare...

SURPRIZĂ
SĂMĂNĂTORUL

Dacă n-ați mai citit vreo poezie de Carmen Sylva Regina României !

Cerneşte-ţĭ haina, ţara mea,
Şi te 'nveleşte 'n ţernă,
Închide-ţĭ ochiĭ luminoşĭ —
Căcĭ perderea-ĭ eternă!

Nu, ţara mea! Trezeşte-te
Din jalea ta amară!
Fiĭ vrednică de darul săŭ
Dumnezeesc, o ţară!

Fiĭ tînără, puternică!
Tu aĭ o mîndră viaţă:
Încrede-te 'n tăria ta
Şi 'n firea ta 'ndrăzneaţă!

Priveşte chipurile luĭ
Şi prunciĭ tăĭ să vină
Cu ochĭ severĭ şi-adîncĭ, ce sorb
Lumină din lumînă!

Eĭ sînt cuminţi şi stăpînesc,
Eĭ vreaŭ şi nu aŭ teamă —
Primeşte-ţĭ mîndriĭ tăĭ copiĭ
La sînul dulce, mamă!

SCRISĂ LA MOARTEA MARELUI PICTOR

Ianuarie, 1908.

Tradus de ST. O. IOSIF.

PIERRE LOTI

PESCAR DE ISLANDA

PARTEA ÎNTÎIA

I.

Eraŭ cincĭ inşĭ, laţĭ grozav în spete, stînd la băutură, cu coatele pe masă, într'un fel de odăiţă mohorîtă care mirosia a saramură şi a mare. Încăperea, prea măruntă pentru statura lor, se îngusta la un capăt ca interiorul unuĭ mare pescăruş golit şi se legăna uşor, scoţînd o plîngere monotonă, cu o încetineală de somn.

Afară trebuia să fie marea şi părea că e noapte, dar nu prea ştiaĭ bine ce e: singura deschizătură tăiată în tavan era acoperită cu un capac de lemn şi numaĭ o lampă veche şi atîrnată îĭ lumina, tremurînd.

Vineri, 3 iunie 2011, ora 18.30

la Târgul Internațional de Carte

Sibiu BookFest 2011

în Pavilionul Expozițional din Piața Mică

MARIANA BRĂESCU și
Asociația Română pentru Patrimoniu (ARP)
vă invită la lansarea cărților

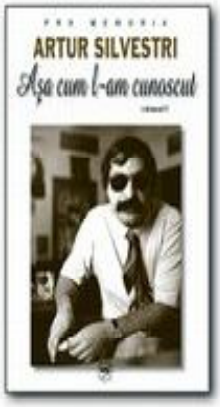

ARTUR SILVESTRI

- *Așa cum l-am cunoscut*

MARIANA BRĂESCU

- *Imperfecțiuni provizorii*
- *Îmi amintesc și îmi imaginez*

În perioada 2-6 iunie 2011, în cadrul Târgului Internațional de Carte BookFest Sibiu,
Editura Carpathia va oferi în mod gratuit, cărțile lui ARTUR SILVESTRI și despre ARTUR SILVESTRI:

- Artur Silvestri - „Frumusețea lumii cunoscute. Zile de neuitat"
- Artur Silvestri - „Apocalypsis cum figuris. Șapte nuvele fantastice cu prolog și epilog"
- Artur Silvestri - „Perpetuum mobile. Piese improvizate pentru violoncel și oboi"
- „ARTUR SILVESTRI - Așa cum l-am cunoscut" un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru

Pentru confirmări, informații suplimentare:
tel: 0744.380.643, Maria Anghel; tel: 0745.251.152, Georgeta Dencu

Sămănătorul

Revistă Literară Lunară

Anul II. Nr. 1 - ianuarie 2012 - Apare la sfârşitul lunii începnd cu data de 1 mai 2011. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

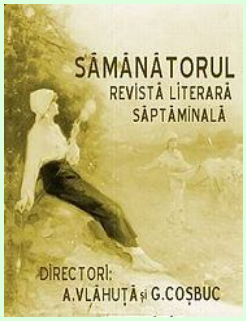

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii ianuarie, până în data de 25.

Cititi volumul complet la www.samanatorul/editura-online

Rubrici permanente

(2) Editorial . IMPIETATE LA ARCUL DE TRIUMF!
(4) A. Melian - ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE
(6) A. Melian - MEMENTO

Studii

(8) Col. (r) V. Zărnescu -Victoria Ungariei asupra României pe Arcul de Triumf *** **(25) Ubicuitatea razboiului axiologic**
(22) IULIU MARIUS MORARIU -Gruparea eseniană
(27) CĂTĂLIN VARGA -Sfanta Treime sau filozofia perihorezei desavârsitel

Poezie

(13) MARIANA ZAVATI GARDNER - Versuri
(15) AL FLORIN ŢENE - Samanta din interiorul cuvantului
(17) LIVIU FLORIAN JIANU - POEZII din blogul "Sămănătorul"
(20) ECAT. CHIFU - POEZII din site-ul "Sămănătorul" - Google

Critică literară, eseu

(30) CEZARINA ADMESCU - CĂRŢI ANIVERSARE – N. BĂCIUŢ
(32) CEZARINA ADMESCU - Întâlniri neaşteptate

Anunţuri, felicitări, donaţii, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

De retinut!

Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Un atac al trădătorilor neamului românesc:

IMPIETATE LA ARCUL DE TRIUMF!

www.tomoniu.ro

Nu, n-am să comentez noua deturnare de la ţelurile iniţiale a REVOLTEI POPULARE începută în acest 13 gerar aidoma celei din 1989. Imensa armată a "serviciilor" băsesciene - că ale poporului nu-s nicidecum - şi-a făcut treaba: toţi suntem o apă şi-un pământ clone extraterestre care suntem absolut identice, aşa cum şi partidele politice "sunt toate la fel" chit că strâns în menghină sub ostilitatea "Marelui Jucător" cu ţara, guvernul precedent reuşise totuşi o viaţă normală. Aşadar "operaţia" a reuşiţ vom mai trăi iar 22 de ani, doi de bunăstare şi 20 de sărăcie, bine că de astă dată nu-s morţi, să ne bucurăm barem că demagogii nu mai pot salta pe piedestal invocând celebrul "*D-aia murirăm noi la revoluţie?*"

Aşadar cu subiectul ăsta ne-om pierde vremea degeaba: pentru că tot mincinoşii, tot demagogii şi tot proştii de-a dreptul vor fi mai tari în gură, pentru că vorba lui Churchill "*Minciuna ocoleşte globul de două ori, până când adevărul să-şi tragă nădragii*".

Cu dobitoci ajunşi pe pedestalul guvernamental nu mai văzurăm noi ţara pusă pe roate: nimeni nu observă că vechile străzi ale Bucureştiului din vremurile *Sămănătorului* lui Coşbuc şi Vlahuţă sunt mormane de cărămizi deasupra cuiburilor de şobolani, vechile castele domneşti sau case boiereşti au dispărut sau au fost "retrocedate" iar ce-a mai rămas urmează. Da, e cert urmează, pentru actele multor valori de patrimoniu românesc au dispărut!

Închipuiţi-vă Ţara Nimănui: "- *N-am niciun document că Arcul de Triumf ar fi al primăriei*, zice primarul Sorin Oprescu, *mâine o să vină unul şi o să mi-l ceară să il dau, spunându-mi că l-a făcut mumă-sa! Şi după legea ăstora, o să il dau!*"

Doamne fereşte! Dar cu Arcul de Triumf însă e ceva şi mai grav: acolo păzesc "serviciile", acolo păzesc militari şi jandarmi ca să-l apere! Să-l apere de cine? Uite că n-o să vă vină să

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariţii de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm — **Format PDF cu linkuri**

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm — **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul — **Format document simplu scribd**

(continuare din pag. 2)

credeţi: de lume! Da, nu e glumă! Lumea nu avea voie până de curând să vadă Arcul de Triumf din Bucuresti! Acest monument-simbol al Romaniei era deschis doar cateva zile pe an, în timp ce la Paris la Barcelona sau chiar la Chişinău asemenea monumente pot fi vizitate de public în fiecare zi. La presiunea unor ziare situaţia s-a mai schimbat ceva dar supravegherea drastică a rămas. Mai ales nu eşti lăsat să fotografiezi pe oriunde şi să vedem de ce.

Fără să ştiu ce mister ascunde această şocantă supraveghere, în anul 2010, de Ziua Naţională, privind în ziarele online o imagine luată de fotoreporterul Dragoş Savu de la Arcul de Triumf am rămas şocat: unul din basoreliefurile amintind localităţile unde Armata Română fusese victorioasă era astupat cu ciment! Cine fuseseră acei duşmani ai naţiunii care făcuseră impietatea aceea? Ce localitate de pe Arcul de Triumf fusese ştearsă de nişte trădători ai neamului românesc? Cui nu-i păsa că în aceea localiatate au murit eroii Armatei Române strămăşii noştri, ba poate chiar bunicii noştri sau rudele noastre?

Întrebările curgeau şi un an de zile m-a frământat răspunsul. Un an de zile i-am întrebat pe toţi şi toţi au dat din umeri...

Şi a venit d-l col. (r) Vasile Zărnescu cu studiul său trimis Editurii Semănătorul online, seria «Dorna Tismana», ca să-mi răscolească mânia şi să-mi clocotească sângele de român în vine: monumentul sfânt al Arcului de Triumf, a fost măcelărit de către politicienii de după 1989 care ne vântură pe la televiziuni patriotismul lor! Vai poporului român pe ce mâini a ajuns!

Despre revolta populară de-acum în luna lui gerar am zis că nu spun nimic şi din cauză că "Intelectualul" căutat ani în şir pentru "fluturaşi anti-regim" de securitatea lui Ceauşescu, adică d-l prof. dr. Alexandru Melian, omul căruia i-a fost trădat FSN-ul, publică, o pagină mai încolo, în rubrica permanentă a dânsului *"În numele speranţei"* un excelent periplu prin "abuzul" şi "criza de autoritate" care au făcut posibilă răsturnarea idealurilor revoltei din 1989 în folosul unor "iniţiaţi" ca să nu folosim un termen mai dur.

Nu întâmplător d-l Melian a ales tema: ce-a fost atunci şi ce se întâmplă acum seamănă ca două picături de apă. Iar turnura care-o ia revolta, tare mi-e teamă că va fi tot ce-a fost. Vorba rapsodului popular Petre Geagu Catâroiu de la Tismana în cântecul său: *"Of,of,of şi d'aoleu/Haoleu fire-aş al dracu'/Şi de câte-mi dete capu'/Şi nu mă-nvăţai ca dracu'!"*

Aşa cum a făcut pe timpurile împuşcatului, d-l Melian atrage şi acum atenţia prin condeiul său, aşa cum îi stă bine unui intelectual, printr-o "SCRISOARE DESCHISA POLITICIENILOR TARII", care este de fapt un avertisment similar cu cel transmis în data de 27 august 1989, la postul de radio Europa Libera, mesaj adresat delegaţilor la cel de al XIV-lea Congres al P.C.R.

Il publicăm şi noi aici, integral, cu precizarea autorului: "*Excelenta ideea de a nu sta deoparte în aceste zile de trezire a constiintelor si de asumare a riscurilor. Materialele deja aparute si textele preluate sunt remarcabile, unele chiar excelente. Va trimit o scrisoare deschisa adresata politicienilor români a carei parte a doua am sa v-o expediez peste câteva zile. Puteti mentiona ca orice publicatie , pe suport hârtie sau on-line, care doreste sa preia textul are acceptul meu explicit s-o faca.*"

Alexandru Melian - SCRISOARE DESCHISA POLITICIENILOR TARII

Aş începe prin a vă invita să meditaţi la această rostire din anul 1880 a lui Mihai Eminescu, atât de dureros actuală : « *De-ar veni asupra noastră numai ceea ce e scris prin fatalitate n-ar fi nimic ; am sta sau am cădea cu credinţa în suflet că din cenuşa noastră va răsări viitorul. Dar nici asta nu ne e daţ căci fatalitatea e între noi înşine* ».

După atâţia ani de speranţe pângărite, demnitate călcată în picioare şi sărăcire constantă a celor mulţi, de ţară scoasă la mezat şi dată pe mâna tâlharilor cu gulere albe şi conştiinţă jegoasă, după atâţia ani de parodie democratică şi tragedie existenţială, răbdarea românilor a fost din nou dusă dincolo de pragul suportabilităţii. In 27 august 1989, postul de radio Europa Liberă transmitea mesajul pe care-l adresam delegaţilor la cel de al XIV-lea Congres al P.C.R. şi care se încheia cu aceste rânduri : Credem că este poate ultima ocazie de a se opera cu înţelepciune şi în mod paşnic schimbările esenţiale pe care starea de criză actuală le impune cu necesitate. Este poate ultima ocazie de a evita un conflict social major,

(continuare în pag. 35-36)

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANŢEI»

Intreţinută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

MOTTO : *« Nimic nu e mai periculos pentru con?tiinţa unui popor decât priveli?tea corupţiei ?i a nulităţii recompensate, decât ridicarea în sus a demeritului »* **Mihai Eminescu**

ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE

(continuare din numarul trecut)

Prima întrebare care se poate pune, după răsturnarea dicaturii, - prin revolta populară de la Timişoara şi Bucureşti – este «*care sunt factorii ce au determinat selectarea lui Ion Iliescu în fruntea Frontului de Salvare Naţională ?* » Ei vor fi fost fireşte mai mulţi şi vor fi acţionat într-un mod mult mai complex decât aceasta s-a reflectat în comentariile şi analizele ultimilor două zeci de ani. (De altfel, eu cred că adevărul şi radiografia corectă a Revoluţiei şi a tot ceeace a urmat vor putea să apară abia atunci când cei care au fost implicaţi în aceste evenimente vor fi trecut în nefiinţă.) În consideraţiile de faţă, parametrul de raportare pe care mi l-am propus este **autoritatea** , o componentă fundamentală a vieţii colective de pretutindeni şi din totdeuna, ale cărei faţete, - în plan uman – sunt complexe, diverse şi interdependente (autoritatea familială, religioasă, politică, militară, judecătorească, şcolară, sportivă etc.). Din această perspectivă se va putea înţelege mai bine istoria anilor de după Revoluţie, cu multele ei rătăciri şi eşecuri, generatoare de suferinţă, dezamăgire şi risipă (materială şi umană).

Deci, mai întîi, cum se explică faptul că în fruntea organului constituit după răsturnarea lui Ceauşescu a ajuns Ion Iliescu ? Din perspectiva pe care mi-am ales-o, explicaţia este simplă. La acel moment, Ion Iliescu era figura cu cea mai marcantă autoritate personală. Ea se întemeia pe cele trei coordonate definitorii ale autorităţii : competenţa, popularitatea, prestigiul. De-a lungul carierei comuniste, el a dovedit competenţă politică şi administrativă, popularitatea , - mai ales după ce a intrat în disgraţia lui Ceauşescu - l-a însoţit mereu, datorită curajului său, dar mai ales felului ne-arogant de a se comporta, (spre deosebire de imensa majoritate a politrucilor vremii), iar prestigiul s-a fondat nu doar pe atitudinea faţa de Ceauşescu, ci şi pe statutul de intelectual autentic, nu făcut « pe puncte » prin cancelarii sau cabinete, ca majoritatea nomenclaturii de vârf. El a fost perceput, chiar în timpul dictaturii, - inclusiv de către Europa libera şi cancelariile occidentale – drept omul politic cel mai apt să-l înlocuiască pe Ceauşescu. Deci chemarea lui la televiziune, după fuga dictatorului, şi instalarea în fruntea organismului ad-hoc constituit atunci, Frontul Salvarii Nationale, nu doar că n-a surprins, dar a fost socotită drept cea mai rezonabilă.

Si la drept vorbind, cine avea la acel moment autoritatea în măsură să-l propulseze în fruntea unei ţări în haos, cu vechea putere decapitată (nu şi forţele ei de represiune), dar cu noua putere fără cap şi fără mijloace proprii de luptă ? Si nu numai autoritatea, dar şi curajul ? Fiindcă, nimeni nu putea fi sigur că fuga lui Ceauşescu nu era decât premisa revenirii lui la putere, - fie şi efemeră - cu toate consecinţele previzibile pentru uzurpatori ….şi nu numai.

Prin urmare, graţie autorităţii personale, Ion Iliescu este investit cu autoritate instituţională. El şi Frontul Salvării Naţionale trebuiau să gestioneze o situaţie imediată extrem de complexă şi primejdioasă şi, în caz de supravieţuire, să se angajeze în realizarea unor obiective, pe termen mediu şi lung, vizând, - într-o formulă integratoare - renaşterea ţării.

Dacă moştenirea celor peste 50 de ani de dictatură (regală, militară şi comunistă) reprezenta, şi mai reprezintă chiar şi astăzi, un handicap greu (din păcate , prost diagnosticat şi prost tratat până în zilele noastre), noua putere provizorie a beneficiat de cel puţin trei avantaje excepţionale : o datorie externă de zero dolari, o simpatie şi solidaritate internationale cum niciodata n-au fost cunoscute în

istoria noastră şi un popor descătuşat, a cărui energie şi speranţă îl făceau apt de cele mai îndrăzneţe şi dificile eforturi întru reconstruirea năzuită a destinului său. Cum au fost valorificate aceste atuuri ?
Aproape incalificabil, într-un singur cuvânt. In mai puţin de 4 ani datoria externă a ajuns la 4,5 miliarde de dolari (dacă ne gândim la cât a ajuns astăzi ne apucă groaza), mascarada cadavrelor de la Timişoara, aberaţia celor peste 60.000 de morţi, ticăloşia executării cuplului Ceauşescu în sfânta zi de Crăciun, după un proces lamentabil, politica de învrăjbire a forţelor politice şi implicit a poporului însuşi, toate acestea au neantizat autuurile amintite şi au reprezentat începuturile procesului de erodare a autorităţii şi a crizei pe care aceasta o va cunoaşte până în zilele noastre.

Dincolo de limitele personale în înţelegerea şi gestionarea realităţilor sociale, economice şi politice de după Revoluţie, - extrem de complexe, contradictorii şi primejdioase - Ion Iliescu şi-a limitat şi mai mult capacitatea de a acţiona înţelept, vizionar, responsabil, selectându-şi colaboratorii şi echipa fără discernământ, fără curaj şi mai ales fără perspectivă. Deşi din punct de vedere psihologic, sentimental, poate fi explicabilă atitudinea lui tolerabilă faţă de Securitate (aceasta l-a tratat înainte de Revoluţie mult mai puţin dur dacât ceruse Ceauşescu) şi opţiunea de a se înconjura de cunoştinţe şi prieteni din vechea nomenclatură , din punct de vedere politic, strategic în general, aceste opţiuni au reprezentat o eroare capitală. Se ştie că aprope întotdeuna, succesul unui conducător este asigurat, - uneori într-o mare măsură determinantă - de oamenii pe care şi-i alege să lucreze împreună cu el. Or aici, Ion Iliescu a împărţit autoritate instituţională, nu doar celor fără autoritate personală puternică (competenţă, popularitate, prestigiu), ci mai ales celor care în spatele slugărniciei faţă de şef ascundeau, - cu mai multă sau mai puţină abilitate - interese personale şi de grup. Rezultatul ? Foştii promotori şi apărători ai socialismului « victorios » au devenit peste noapte nu doar partizanii capitalismului sălbatic, ci mai ale artizanii, în stil mafiot, ai devalizării avuţiei naţionale prin aşa-zisa punere în practică a capitalismului liberal, concretizat în primul rând prin actul privatizării. Intr-un soi de simetrie paradoxală, abuzul criminal al naţionalizarii comuniste îşi afla după 40 de ani corespondentul complementar, deşi antitetic, al abuzului nu mai puţin criminal al privatizării postrevoluţionare. Foştii securişti şi foştii nomenclaturişti, - punând în practică şi deturnând tehnici şi mijloace avute la îndemână pe vremea comunismului – au creat adevărate reţele prin care au pus mâna pe întreprinderi, bănci, instituţii mănoase, devenind bogătaşii de după Revoluţie. Nu singuri, ci împreună cu politicienii de la vârf ori din teritoriu, reprezentând în cea mai mare măsură interfaţa publică, - foarte copios răsplătită - a sforarilor din umbră. Dacă adăugăm la aceştia liota de străini, mai ales arabi, mulţi foşti « studenţi » prin facultăţie noastre care au profitat de sutele de dolari avute la dispoziţie pentru a le transforma în milioane, repede strecurate peste graniţă, avem în faţa una din consecinţele cele mai dezastruoase ale incapacităţii şi iresponsabilităţii lui Ion Iliescu în alegerea şi promovarea cadrelor, în distribuirea autorităţii instituţionale. Iar consecinţa cancerigenă a acestei consecinţe, este corupţia . Acel fenomen pecinginar care s-a agravat de-a lungul anilor şi de-a latul partidelor, ajungând astăzi în stadiul de metastază. Faptul că preşedintele şi-a declarat opţiunea personală de a f i cinstit şi sărac, - şi aşa a şi fost, spre onoarea lui – nu-l absolvă de culpabilitatea extrem de gravă de a fi determinat şi încurajat, - cu sau fără voie – nu necinstea, ci spiritul mafiot de tâlhărire a ţării, prin toate mijloacele şi prin toate mecanismele. Cinstea lui a fost maculată de cei pe mâna cărora a dat ţara, iar săracia, care nu este în sine o virtute, a fost “dăruită” imensei majorităţi a poporului, ceea ce nu-i face nici o cinste.

O altă consecinţă, la fel de gravă, o descoperim în caracterul eronat, nefast al unor decizii luate în primele luni de după Revoluţie. In lipsa unor oameni de reală competenţă diplomatică, socială, economică, în jurul său, Frontul Salvării Naţionale, în frunte cu preşedintele, a gafat şi s-a rătăcit în probleme fundamentale. S-a semnat fără nici o logică si fără nici o perspectivă un tratat cu Uniunea Sovietică, entitate de stat muribundă, care va şi muri peste

(continuare în pag. 39)

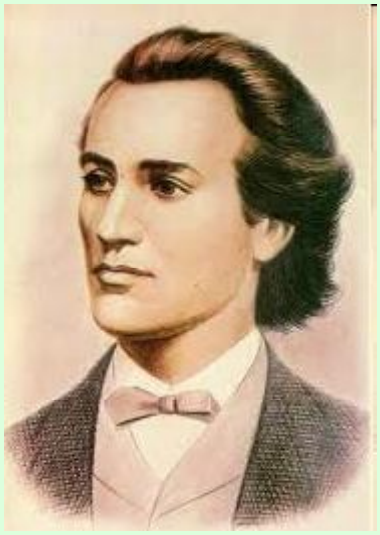

ALEXANDRU MELIAN

MEMENTO

Acum 162 de ani, Dumnezeu a dăruit neamului românesc un fiu emblematic, menit să-i întruchipeze şi să-i înnobileze identitatea, prin suferinţă întru frumos şi dăruire. Geniu creator şi apostol intolerabil al adevărului şi al iubirii de patrie, el şi-a sfârşit pribegia pământească, am zice anticipator, într-o casă de alienaţi mintal, nu pentru că ar fi fost nebun, ci pentru că se dovedise insuportabil de bun în intransigenţa credinţelor sale. Abia atunci când mormântul de la Belu a închis gura lui Eminescu, cel care încercase să ardă purificator uscăciunile timpului, cu riscul de a ajunge acolo unde l-au internat « prietenii », posteritatea, - inclusiv profitorii şi temnicerii lui – a început să-i recunoască statura excepţională şi să-i consacre un adevărat cult. De peste un secol, generaţii după generaţii şi-l asumă ca pe o emblemă tutelară a frumosului poetic şi a dăruirii cetăţeneşti innobilată prin cuvânt. Chiar şi avangarda românească, cea care a contestat mai toată literatura de până la ea, s-a recunoscut în profunzimile anticipatoare ale geniului emiescian. Pe de altă parte, nu este oare profund revelator că aproape toate orientările politice, oricât de antitetice şi duşmane între ele, inclusiv comuniştii, s-au revedicat din Eminescu şi s-au străduit, cu sau fără reală justificare, să-l valorifice în proiectele lor ş Si nu este profund revelator că maladiile mai tuturor regimurilor politice, începând cu cele din timpul lui şi terminând cu cele de după Revoluţie, îşi află în opera publicistică a acestuia diagnostice tulburătoare prin pertinenţa şi expresivitatea lor şi deschideri profetice înspre tămăduire ş Iată câteva rostiri aforistice din articolele lui, atât de valabile în vremurile comuniste şi atât de trist actuale în timpurile noastre :

« *Tocmai în asta consistă puterea tragică a răului, că cel care-l comite găseşte mii de motive pentru a-l scuza.* » (Timpul,14 oct. 1879)

« *Precum gospodarul, statul casei sale, îşi prăşeşte porumbul de buruiene, astfel statul, gospodarul obştesc, cată să prăşească buruienile rele dimprejurul plantelor roditoare.*" (Timpul,29 nov.1879)

« *Nimic nu e mai primejdios pentru conştiinţa unui popor decât priveliştea corupţiei şi a nulităţii recompensate, decât ridicarea în sus a demeritului.* » (Timpul, 9 apr. 1881)

« *…pe cât educaţia unui popor se câştigă şi se păstrează anevoie, tot atât de lesne se pierde şi se compromite o asemenea moştenire când se dau de sus exemple de neorânduială, de nedreptate, de incoherenţă .* » (Timpul, 26 mai 1882)

« *…a răsădi plante fără rădăcină pentru a avea grădina gata în două ceasuri nu e progres, ci devastare .* » (Timpul, 17 febr. 1880)

« *…statele scad şi mor sau prin demagogie sau prin despotism.* » (Timpul, 26 aprilie 1881)

« *State demagogice cari nu ţin seamă de ierarhia naturală a meritului şi a muncii şi cari, din contră, află mijloace de a privilegia înaintarea feneantismului şi sterilităţii oamenilor vicleni şi maloneşti, răsar şi pier, fără înflorire, ca plantele criptogame.* » (Timpul , 17 august 1882)

« *Un sistem a cărui esenţă e spoliaţia îl face indiferent pe omul din popor pentru ţara şi naţionalitatea lui ; purtând numai sarcini fără nici o compensaţie, un asemenea sistem face asupra lui efectul unei dominaţiuni mai odioase decât cea în adevăr străină.* » (Timpul, 12 sept. 1882)

« *…pentru mulţi oameni politici (…) venirea la putere nu e un mijloc pentru realizarea unui scop, ci scopul însuşi, urmărit cu orice mijloace.* » (Timpul, 26 oct. 1880)

« *Orice stat e osândit la o retrogadare sigură, când încape pe mâna oamenilor care-şi fac din politică o meserie de câştig, un mijloc de îmbogăţire ori de bun trai.* » (Timpul, 10 sept. 1880)

« *De-ar veni asupra noastră numai ceea ce-i scris prin fatalitate n-ar fi nimic ; am sta sau am cădea cu credinţa în suflet că din cenuşa noastră va răsări viitorul. Dar nici asta nu ne e dat, căci fatalitatea e între noi înşine.* » (Timpul, 8 august 1880)

« *…nici un neam nu e condamnat a suprorta în veci un regim vitreg, corupt şi mincinos, chiar dacă acel regim se exercitează de către fiii lui proprii.* » (Timpul, 5 dec.1882)

Ca mai totdeuna, excepţia care confirmă regula nu l-a ocolit nici pe Eminescu. A avut şi el câţiva sărmani detractori de-a lungul timpului. Din păcate, cea mai flagrantă manifestare anti-eminesciană a apărut după Revoluţia din decembrie 1989, într-un context demolator şi denigrator mai larg. Si ea a apărut nu ca o reacţie individuală a unor teribilişti sau a unor infirmi în perceperea valorilor. Ea s-a constituit într-o adevărată campanie împotriva valorilor româneşti. Indivizi adesea împovăraţi de refulări şi complexe ascunse, care au descoperit după Revoluţie că laşităţile şi compromisurile , făcute altădată, pot fi neutralizate prin afişarea unor îndrăzneli spectaculoase, ori prin dezvăluirea fără reticenţe a propriilor idiosincrazii, vanităţi şi ignoranţe, - în numele libertăţii pentru câştigarea căreia contribuţia lor este aproape nulă – s-au înarmat cu dinamită, cu târnăcoape şi uneori cu utilaje mai rafinate pentru o bine calculată campanie de demolare a statuilor de spirit ale românilor.

De la perspectiva urinară asupra istoriei româneşti ori interpretarea « Mioriţei » şi a « Legendei monastirii Argeşului » drept mituri ale unui popor având cultul asasinatului şi până la bagatelizarea unor mari personalităţi ale culturii noastre precum Arghezi, Sadoveanu, G. Călinescu, M. Preda, M. Sorescu - şi lista nu se încheie aici – aceşti pretinşi “revoluţionari” , de fapt nişte culturnici sui-generis, uniţi parcă sub deviza sibolistă Aprindeţi torţele , şi-au imaginat că simbolul adânc al acestei sintagme nu este lumina cuminecătoare, ci flacăra care transform în scrum. Si s-au apucat de treabă… Iar apogeul, expresia sintetică şi reprezentativă a acestui fenomen ne-a fost oferit de revista “Dilema” din 27 februaria-5 martie 1998, altfel o revistă de elevată ţinută şi de autentică circumscriere la conotaţiile propuse de numele său°. Reacţiile la această concentrare de buldozerişti culturali au fost numeroase şi de toate nivelurile. A fost exprimată şi opinia că s-a dat o prea mare atenţie unei asemenea manifestări, mai curând marginale, raportabilă în esenţă la cunoscuta zicală « câinii latră caravana trece » . Eu cred însă că tendinţele de uzurpare a valorilor româneşti, concertate subtil şi cu perfidie într-un anume scop, nu trebuie tratate cu detaşarea şi siguranţa de sine a celor care-şi imaginează că adevărul, dreptatea şi justiţia se impun de la sine. Mediatizată drept ţară a conducătorilor sanguinari,, - tip Dracula ori Ceauşescu – drept popor a cărui tipicitate e dată de copiii străzii, handicapaţii şi bolnavii de sida ori de ţiganii care bagă spaima în Europa sub stindardul tricolorului românesc, percepută, - « graţie » politicienilor şi administraţiilor post-revoluţionare – ca o societate neguvernabilă, imprevizibilă şi neperformantă, România îşi păstrează încă unul din atuurile ei fundamentale : cultura. Dacă se reuşeşte performanţa de a-i dărâma cariatidele, de a-i macula izvoarele şi de a-i înstrăina fiii, atunci proiectul neantificării acestui popor încăpăţânat în perenitatea lui etnică, ar putea să devină realizabil.

Ei bine, unul dintre antidoturile supreme împotriva otrăvurilor anti-româneşti este tocmai MIHAI EMINESCU . Opera lui, în întregul ei necuprins, are valoarea de memento pentru gândirea setoasă de temeinicie, are tăria unei forţe iradiante pentru sufletul tânjind spre puritate şi frumuseţe, are înţelesurile mustrării pentru nevredniciile vieţuirii fără ideal. Să-l apărăm apărându-ne pe noi, să-l cunoaştem ca să ne cunoaştem pe noi !

Alexandru MELIAN

Col. (r)Vasile ZĂRNESCU (n. 1947)

Victoria Ungariei asupra României pe Arcul de Triumf

Fragment din volumul care se poate desărca de pe pagina
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html

VICTORIA UNGARIEI ASUPRA ROMÂNIEI PE ARCUL DE TRIUMF

Motto: „…Nu vă temeţi! Căci nimic nu este acoperit care să nu iasă la iveală şi nimic ascuns care să nu ajungă cunoscut“!
Matei, **10**, *26*

Atenţie, link-urile sunt active doar în carte - vezi link pag.9, jos

Materialul de faţă este continuarea articolului ***Dictatul de la Viena redictat de Ungaria, via U.D.M.R.***., subintitulat *Scrisoare deschisă adresată domnilor Traian Băsescu, Gabriel Oprea şi Sorin Oprescu*, care a fost conceput ca un studiu politologic prin care denunţam inacţiunea principalelor autorităţi ale statului faţă de ignorarea semnificaţiei respectivului *Dictat*, ale cărui consecinţe le suportăm şi acum. Aceste consecinţe rezidă inclusiv în faptul că toate tezele care au stat la baza Diktatului hitleristo-mussolinian sunt reluate acum de organizaţia fascistă numită pompos şi inadecvat Uniunea Democrată a Maghiarilor din România (U.D.M.R.). Prezenţa acesteia în Parlament, din 1992 pînă azi şi în guvern din 1996 pînă azi este ilegală, ilegitimă şi extrem de periculoasă, întrucît nu este partid politic şi, în plus, este manevrată de organizaţii din afara ţării – ceea ce în alte state ar fi dus la interzicerea U.D.M.R. şi la trimiterea în puşcărie a membrilor acesteia. Legat de acest aspect, este absolut falsă disocierea pe care o fac unii „analişti“, cum că doar liderii U.D.M.R. ar fi extremişti, pe cînd marea masă a moghiorilor ar fi „tolerantă“ şi că s-ar înţelege bine cu vecinii lor, românii.

Evenimentele tragice din decembrie 1989, din localităţile ocupate preponderent de moghiori, precum şi de la 15 martie 1990, din Târgu Mureş, contrazic vehement opinia conciliatoristă. Contează că toţi moghiorii votează, în unanimitate, cum le cer liderii, iar liderii propun şi votează, în Parlament, numai legi antiromâneşti. De aceea, aproape toate legile emise de Parlamentul României sunt ilegale şi, mai ales, antiromâneşti, îndeosebi acelea propuse de guvernele din care face parte şi U.D.M.R., întrucît coaliţiile Puterii erau majoritare în Parlament prin sprijinul acestei cîrje politice, care este organizaţia antinaţională, antiromânească şi antistatală cea mai redutabilă din România şi, de aceea, absolut condamnabilă.

Succesul diseminării studiului Dictatul de la Hiena…

Într-o lucrare celebră, tradusă la noi acum vreo patru decenii, *ŞTIINŢĂ MARE, ŞTIINŢĂ MICĂ*, autorul, Derek J. De Solla Price, demonstra că, pentru a-ţi asigura cel mai bine paternitatea ideilor, cea mai eficientă metodă este răspîndirea lor cît mai largă, deoarece, devenind foarte cunoscute, este, practic, imposibil să şi le însuşească altcineva spre a le prezenta ca fiind ale sale. Trebuie să relev că, sub acest aspect, publicarea, în mai multe reviste electronice, la solicitarea mea – în *Curentul Internaţional*, *Naţiunea*, *Neamul Românesc*, *Necenzurat* etc. – şi pe bloguri – Rapcea.ro , de ex., – şi republicarea sau semnalarea din propria iniţiativă a blogerilor pe diverse *site*-uri – Octavpelin etc., şi-mi cer iertare că nu le pot enumera pe toate şi, totodată, mulţumesc directorilor revistelor respective pentru bunăvoinţa de a mă publica –, diseminarea, ziceam, a studiului ***Dictatul de la Viena redictat de Ungaria, via U.D.M.R.*** a fost un succes! M-a surprins neplăcut, totuşi, că un cititor al articolului şi-a exprimat îndoiala că pe placa acoperită de pe Arcul de Triumf din Bucureşti „ar fi fost scrisă denumirea *BUDAPESTA*“! Spun „neplăcut surprins“, deoarece respectivul cititor este, şi el, colonel în rezervă şi încă fost ataşat militar! Deci, are discernămîntul necesar şi, mai ales, trebuia să aibă suficientă cultură istorică şi politică încât să ştie că aşa a fost: *BUDAPESTA* a figurat pe Arcul de Triumf ca una dintre localităţile/zonele în care Armata României a dus bătălii grele şi victorioase în Războiul Reîntregirii, punînd, fapt notoriu, o opincă pe Parlamentul de la Budapesta.

Dar îndoiala sa – care ar putea să mai fie şi a altora! – m-a pus pe gînduri şi am încercat să fac o documentare suplimentară. La Muzeul Militar Naţional, o bibliotecară binevoitoare mi-a adus să

consult o lucrare voluminoasă, din 2009, coordonată de amiral prof. univ. dr. Gheorghe Marin, pe atunci şeful Statului Major General, din care citez: „Pentru tratarea interiorului arcadei, varianta 1936 a recurs numai la evocarea unor importante localităţi unde[,] în războiul reîntregirii (*sic*)[,] s-au desfăşurat importante bătălii: CERNA, JIU-OLT, DRAGOSLAVELE, NEAJLOV, OITUZ, MĂRĂŞTI, MĂRĂŞEŞTI, RĂZOARE, VRANCEA, MUNCELU, COŞNA, BUDAPESTA“ (cf. *Enciclopedia Armatei României*, Editura C.T.E.A., Bucureşti, 2009, pag. 1070). Iată, deci, o referire inatacabilă la faptul că pe arcadă figurase şi trebuie să figureze inscripţia *BUDAPESTA*. Din păcate, e-adevărat, capitolul respectiv, „Arcul de Triumf“, al *Enciclopediei* nu face nici o referire la faptul că ea, inscripţia *BUDAPESTA*, fusese, în vremea dictaturii staliniste, ştearsă, iar, ulterior, în epoca naţionalistă, fusese refăcută şi nici nu era ilustrat cu vreo fotografie cu arcada Arcului – cum ar fi fost normal. Am solicitat accesul la fototecă, dar mi s-a spus că nu aveau astfel de fotografii. O altă bibliotecară şi-a amintit că arhitectul Virgil Z. Teodorescu a tipărit cartea *Arcul de Triumf*, pe care o donase muzeului. S-a dus să o caute, dar nu a găsit-o. „– Nu ştiu unde este, dar ştiu precis că d-l arhitect Virgil Teodorescu a donat-o muzeului!“, s-a dezvinovăţit ea. Am căutat această carte şi la Biblioteca Academiei Române, dar nici acolo nu exista. Am găsit pe Internet blogul d-lui arhitect Virgil Z. Teodorescu şi l-am contactat telefonic. Era şi dînsul dezolat că nu am găsit respectiva carte a sa, dar mi-a confirmat că domnia sa nu inserase fotografii cu arcada Arcului.

Trebuie să recunosc, spăsit, că, pînă să fiu nevoit să încep documentarea după publicarea articolului meu, nu citisem vreo carte despre Arcul de Triumf, iar cultura mea, pe această temă, se baza doar pe informaţiile sumare din presă. Totuşi, din 1968, de cînd mă stabilisem în Capitală, şi pînă pe la anii 2002-2003, vizitasem frecvent Arcul de Triumf şi ştiu absolut sigur că pe placa acoperită, recent, cu ciment, scria *BUDAPESTA*. Pus în încurcătură de faptul că, pînă la această dată, nu am reuşit să găsesc nici o fotografie a arcadei cu inscripţia *BUDAPESTA* neacoperită, am apelat la memoria unor ofiţeri rezervişti, cu care colaborez în desfăşurarea activităţii Sindicatului Cadrelor Militare Disponibilizate (S.C.M.D.); aceştia au confirmat că pe placa acoperită scria *BUDAPESTA*, iar unii au declarat că sunt gata să îmi dea o declaraţie notarială că aşa este: cel puţin pînă în decembrie 1989, inscripţia *BUDAPESTA* nu fusese acoperită cu ciment! Unii chiar s-au mirat că, acum, este astupată şi că nici nu au remarcat, anterior publicării articolului meu, acest fapt incalificabil.

Vedeţi galeria foto Armata Românã in drum spre Budapesta, iulie-august-1919 aici

http://www.george-damian.ro/galerie-foto-armata-romana-in-drum-spre-budapesta-iulie-august-1919-846.html

Citiţi cartea Victoria Ungariei asupra României pe Arcul deTtriumf - aici

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Vasile_Zarnescu-Impietate_la_Arcul_de_Triumf.pdf

Imaginea aparţine utilizatoruluiKorinna de la Wikipedia

Despre **Dragoş Savu** - **Mediafaxfoto**
http://dragossavu.ro/uploads/user/dragossavu1.pdf

«Imaginea făcută de Dragoş Savu la 1 decembrie 1910 m-a şocat. Ce localitate de pe Arcul de Triumf fusese ştearsă de nişte trădători ai neamului românesc? Cui nu-i păsa că în aceea localiatate au murit eroii Armatei Române strămăşii noştri, ba poate chiar bunicii noştri sau rudele noastre?

Un an de zile m-a frământat răspunsul, un an de zile i-am întrebat pe toţi şi toţi au dat din umeri...

Şi a venit d-l col. (r) cu studiul său ca să-mi răscolească mânia şi să-mi clocotească sângele de român în vine: monumentul sfânt al Arcului de Triumf, a fost măcelărit de către politicienii de după 1989 care ne vântură pe la televiziuni patriotismul lor! Vai poporului român pe ce mâini a ajuns!»

Editorial «Sămănătorul»

CULTURA VINE DE LA CLUJ!

Iată că neobositul nostru indianist dar şi fost mare bibliotecar al universitarilor ne aduce «o veste minunată»...

Biblioteca Centrală Univesitară «Lucian Blaga» de la Cluj, ne face cadou întreaga colecţie a revistei «Gândirea», în format digital!

Salutăm iniţiativa, uite cum o luăm şi noi pe urmele Unchiului Sam, să dea Domnul să avem şi noi o ţară în rândul marilor «licurici» ai lumii.

Vedem în dreapta însă, că văduva lui Coşbuc, fondatorul «Sămănătorului», primea pe vremea revistei «Gândirea», în anul 1921, *«mai puţin decât văduva unui sergent de stradă»* Hmm? Unde-am mai auzit noi asta?

Pe pagina următoare citim un articol de acum 81 de ani despre *«Falimentul democraţiilor parlamentare»*...

Broasca, racul şi cu ştiuca, cum o dădură, cum o făcură, parc-am fi pe vremea aia! Ce să mai «cetim» de prin jurnale, uite modelul de faliment pe toate posturile de televiziune. Ba se trage clopotul că după dictatura parlamentară ar veni tare din urmă partidele extremiste de dreapta. Hmm? Când am mai păţit noi asta? (NNT)

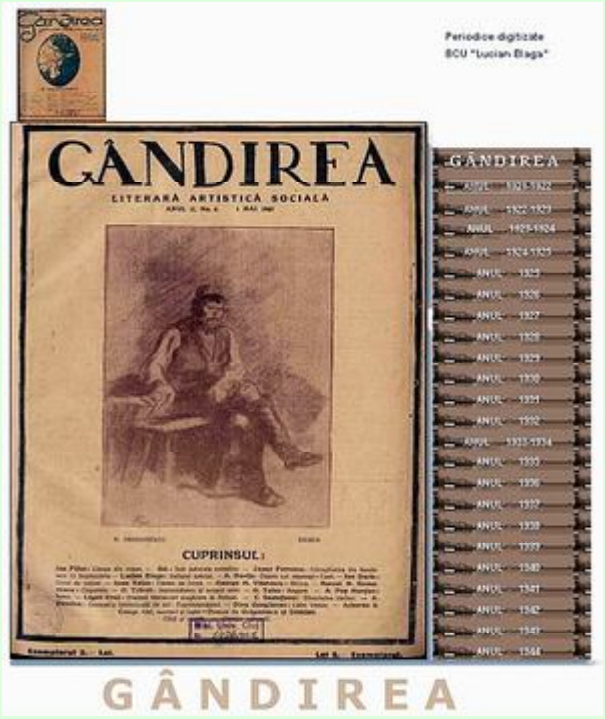

Mai puţină ingratitudine.

Se împlineşte o jumătate de lună decând ziarul „Dacia" a făcut dureroasa destăinuire, că văduva lui Coşbuc, primeşte drept recompensă naţională, o pensie de 80 lei lunar. Mai puţin adică decât văduva unui sergent de stradă. Ierte-ni-se brutala comparaţie. De atunci, dacă nu ne înşelăm, un singur ziar — din Ardeal — a găsit de cuviinţă, în treacăt să atragă la rându-i atenţia dlor Miniştri de Finanţe şi de Arte. Ştirea însă a căzut ca un neînsemnat fapt divers în mijlocul atâtor evenimente senzaţionale petrecute în culisele politicei. In mod firesc s'a făcut tăcere. In ţara unde Eminescu a murit cu creerul strivit într'o casă de nebuni, văduva unui mare poet muritoare de foame, nu poate stârni compătimire. E un episod banal. Sunt atâtea alte guri mai lacome şi mai sgomotoase de potolit. Dar in Ardeal, sunt dacă nu ne înşelăm, peste o sută de institute româneşti de credit, bănci, etc., etc., cari cu tot schimbul „dezastruos" al Coroanelor, cu toate impozitile „barbare" ale dlui Titulescu, fac încă destule afaceri pentru a hrăni jurule o sumă de oameni, cari ce e drept, n'au avut nici când de-a face cu poezia. Foamea, celei ce a fost tovarăşe lui Coşbuc, n'a apărut nici unuia ca o remuşcare?

Ivan.

Răsfoiţi colecţia Revistei Gândirea în format digital, aici
http://documente.bcucluj.ro/web/bibdigit/periodice/gandirea/

Falimentul democraţiilor parlamentare.

Direcţia evidentă a evoluţiei politice actuale a statelor, evidenţiază existenţa unui curent irresistibil spre a cât mai desăvârşita parlamentarizare şi democratizare. E o constatare banală. Imperii de vechiul tip ca Rusia şi China, ca Germania, Austria şi Turcia s'au transformat în republici democratice parlamentare, iar, în plin război, chiar state ca Germania şi România şi-au accentuat şi democratizat parlamentarismul. Despre vechile sisteme nu se mai vorbeşte astăzi decât ca despre strigoi.

Ori care ne-ar fi convingerile politice, fie că am considera această evoluţie ca un pas înainte sau că un regres faţă de tipul ideal pe care ni l'am făurit, trebue să constatăm *faptul* definit şi durabil, — un fapt care este de-asupra şi în afară puţinţi de acţiune a individualităţei celei mai puternice: — Era democraţiilor parlamentare şi-a atins aproape apogeul extensiunii, iar influenţa adunărilor reprezentative asupra guvernării statelor creşte continuu — cel puţin ca principiu recunoscut.

Astăzi guvernele caută să eludeze sau să exploateze principiul, să-i facă eficacitatea ilusorie, dar nimeni nu mai luptă pe faţă împotriva lui.

Gigantica experienţă a războiului şi a anilor de după război, a adus însă concluzia deplin dovedită, ca un fapt experimental generalmente verificat că:

Cu toată posibilitatea crescândă a popoarelor de a se guverna ele însile, actele de guvernământ nu sunt mai puţin potrivnice intereselor reale ale colectivităţilor guvernate: iar democraţiile moderne sunt tot atât de prost guvernate că şi autocraţiile pe cari le-au înlocuit.

Factorii cari au condiţionat acest faliment al democraţiei, această năruire a nădejdilor frumoase ale ideologilor democraţiei, trebuesc căutaţi pe de o parte în incompatibilitatea principială între ţinta nobilă ce constitue idealul democraţiei şi între mijloacele naive şi absolut inadequate prin cari caută să şi-o atingă. Iar pe de altă parte trebue se căutaţi aceşti factori în nepregătirea totală a elementelor umane de care democraţia se slujeşte ca să-şi exprime voinţa şi-să-şi exercite activitatea.

Ţinta expres recunoscută şi principial pusă organelor de legislaţie şi guvernământ ale democraţiilor parlamentare este strict utilitară: *Actele de guvernământ trebuesc făcute toate numai pentru a obţine maximul de bine şi profit pentru comunitate.* Tocmai în acest principiu şi numai în el astat puterea de prozelitism şi superioritatea morală a acestui soi de guvernământ, faţă de autocraţii şi oligarchii le de orice formă.

Care este acum complexul de acţiuni prin care tinde să-şi ajungă scopul nouă formă de guvernământ? Le cunoaştem în structura şi activitatea lor: Ele sunt exclusiv *legislaţia şi controlul parlamentar al organelor executive de tot soiul.*

Schema genesei şi funcţionării mecanismului activ al democraţiei în naiva şi jalnica lui simplicitate este suficientă spre a ne arăta completa şi principala neputinţă.

Grupuri de cetăţeni, geograficeşte sau fiscal limitaţi, aleg prin majoritate de voturi, fără alt criteriu de cât simpatia şi încrederea, unul sau mai mulţi reprezentanţi, cari, pe o perioadă de timp determinată, să decidă în numele lor, precum le va dicta conştiinţa şi precum îi a tăia capul.

De la început deci un mandat în alb şi un mandatar deplin irresponsabil!

Şi acum modul de activitate:

Mandatarii se adună la date fixe şi decid de actele de legislaţie şi de resultatele controlului exercitat. Decizia se face totdeauna prin majoritate de voturi, mai totdeauna prin vot secret şi totdeauna fără responsabilitatea votanţilor.

Şi despre ce decid astfel adunările legislative? E vorba sau *să prevadă* cursul şi resultatele viitoare, mai mult sau mai puţin îndepărtate, ale unei măsuri importante şi neprevăzute — un război, un tratat de alianţă, un tratat comercial, creiarea unui port, repartiţiile bugetare etc., etc. —, fie în fine *să prevadă* efectele reale ale unei măsuri legislative asupra mersului complexului organic al colectivităţei de multiple voinţe, care constitue statul. . . .

A prevedea şi numai a prevedea cursul unor fenomene complexe cu numeroşi factori activi şi variaţi.

In afară de intuiţia genială — şi parlamentarii nu sunt totdeauna şi în majoritate genii, iar în parlament majoritatea decide; — mijlocul unic de preveziune al omului normal este pregătirea ştiinţifică în direcţia fenomenelor al căror curs trebue prevăzut.

Democraţiile moderne nu cer însă nici o pregătire şi nici un examen de capacitate şi cunoştinţe mandatarilor cari dispun în mod irresponsabil de soarta lor. Irresponsabilitatea reală şi illimitată a parlamentelor, corraborată de nepregătirea lor definitivă şi adâncă, sunt factorii falimentului democraţiei sub forma ei actuală. — Cât timp aceşti factori vor fi activi, guvernarea va fi bogată în dezastre şi popoarele adăpate mereu de mizerii.

Vechiile oligarhii şi autocraţii, urmărind pe de o parte interese personale sau dinastice bine delimitate, mereu aceleaşi şi mereu vizibile, aveau un complex de clişee tradiţionale de guvernământ. Organele pe cari le însărcinau cu execuţia *erau răspunzătoare* direct în faţă elementelor conducătoare care erau în acelaşi timp şi cele interesate. Acestea selecţionau şi utilizau cu îndestul discernământ şi simţ de conservare talentele şi genialităţile adequate nevoilor şi scopurilor lor.

Democraţiile parlamentare moderne şi-au închipuit să vechile clişee de structură şi activitate, ale organismului guvernamental pot fi utilizete de „voinţa poporului suveran" cu tot atât succes şi eficacitate ca de voinţa potentatului suveran de odinioară. Aici stă eroarea fundamentală de concepţie.

Linguşitorii noului şi îndreptăţitului suveran i'o cântă şi azi, tămâindu-l, pentru a face cea ce făceau şi linguşitorii trecuţilor potentaţi: A exploata pentru puterea, pentru interesele şi ambiţiile lor.

DAN RĂDULESCU
Prof. Universitar.

PRIZONIERII

Se 'ntorc din ţări îndepărtate
De pe-alt tărâm de basme şi poveşti,
Purtând în ochi fiorul de mister,
Făşii frumoase din alt cer
Şi teama de necunoscut.
Purtând în ochi reflexele din Rin
Şi umbre din
Monumentale catedrale,
In care mâni necunoscute împleteau
[fagale
Buchete mari de pietre înegrite.
Purtând în ochi extaze năgâite
Ce coborau în taina serii triste
Din mari vitralii de-ametiste.
Şi-acum s'ntorc cu paşi târâgănaţi,
Cu ochii vagi şi deşteptaţi
Abia din vis!
Figura lor e-un palid manuscris
Pe care soarta — gravă scriitoare —
Şi-a scris sentinţa ei nepieritoare
Şi ultimul cuvânt.

Şi-acum se scurg bătuţi de vânt...
Mantalele fluturătoare,
In care epicul rezbel
Şi 'nfipse ghiarele mistuitoare,
Sînt vii făşii de glorios drapel.

D. KARNABATT.

MARIANA ZAVATI GARDNER (n. 1952, Bacău)

Versuri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.samanatorul/editura-online - Butonul POEZIE

Odihnă

Şedeau în cerc
umbre suspendate în ocru
între două lumi îngenunchiate
atomi ai foamei în cursa himerei
erau sudaţi împreună
sub cerul asurzitor
muiaţi în râs invizibil
pământ ars, tufişuri sterpe şi beţe
cenuşă oarbă a zilei precise
focul picura biciuri
culori se-amestecau
vertical prin policandre
praful scâncea-n ochi
nisipul silabisea-n gură
cei de acolo pluteau
prin labirintul tăcerii
cascadori ai himerei
canicula era bolnavă de foame
atomii se luau la trântă prin aer

Julia May adormită

Stol de vise-i zboară peste casă
Casa ei fără ferestre
Casa ei cu uşi ferecate
Casa ei, la răscruce de drumuri
Între paranteze de timp

Stol de tăceri îi trece peste casă.
În întuneric lipitori
Iau cu asalt duşumele
Meşterite din lemn plutitor
Şi coajă din ouă stricate

Paşii lui tăbăcesc scândurile.
În iatacul cu pian
Chei sâcâie zgomote
Să prinda-n ghiare vidul
Între pereţii ferecaţi.

Închipuiri

Închipuiri despre hăituirea ursului
Ursul se ţine ascuns în tufiş
O închipuire bolnavă să fie
Despre urs, despre ursul întunericului
Despre un invizibil urs colosal
În tufişuri fantastice la adăpost de noapte
Închipuiri despre hăituirea ursului
Închipuiri despre visul cu vulpe
Închipuiri despre vulpea care ţipă
Vesteşte nenorociri iminente
Închipuiri despre ghionoaia
Ghionoaia care zdrobeşte gospodaria
Închipuiri avertizează plecarea eternă
Ale cui închipuiri, ale cui închipuiri ?

Tsunami

Înfăşată strâns în panza-nghețată –
Nisipuri umblătoare se adună
la gura râului
bărci se fac grămadă

da El perseguidor

Citiţi «El perseguidor» revistă de limbă spaniolă din Tenerife la
http://www.scribd.com/semanatorul

-Mamă, ţine-mă de mână
-Te-aştine, dacă aş putea

Înfăşată strâns în alabastrul răsuflării-
Case priponite
se-nghesuie şfichiuite
sub cioplituri adânci de ape

-Mamă, mi-e frig
-Te-aşînfăşa strâns, dacă aş putea

Înfăşată strâns de mâini aeriene –
Cât ochii pot să cuprindă
vântoase nemernice înfulecă
pustietatea în derivă

-Mamă, hainele-mi sunt ude
- Te-aş schimba, dacă aş putea

Înfăşată strâns în somn fluid –
Umbre sunt prinse în noduri cu sfori
lângă apa care muşcă vitreg
din cărămida căminului

-Mamă, m-am udat pân-la gât
-Te-aş sălta la deal, dacă aş putea

Înfăşată strâns-
Gura căscată a apelor
duce la vale o jucarie din argint
de ici până colo...din loc in loc.

La mijlocul verii

Uleioasă şi calmnă-i căldura
Îfaşată pe suprafaţa mării
La Southwold, punctul cel mai din est al Angliei

Coloane de şezlonguri
Intrerup tumultul torid al litoralului
Care onduleaza in culorile mării

Traversând razele soarelui
Dantela roză etalează modele,
Când pescăruşi cascadori decupează aerul

Pe chei, ceasul în formă de baie
Suna ora întreagă şi jumătatea
Roţile i se rotesc în sunetul propulsat al apei.

Nu-i răgaz pentru mămicile îmbrăcate
În culorile azurului şi al fructelor pârguite
Mici răsfaţaţi se ghiftuie cu apă minerală de la ghiaţă

Epuizaţi pe şezlongurile deschise
Bărbaţi, femei şi copii se dedică siestei
În timp ce bolta cerească se-nroşeşte zglobie

Pentru umbrele în mişcare si valurile ascunse
Totul este ca mai-nainte ; de-a lungul digului
Pescari amatori cercetează depărtarea

În labirintul de oameni, femei şi copii
Întinşi pe şezlonguri cu modele animaliere
Cerul îşi înălbeşte albastrul de sineală

Se odihnesc doar şi sa fac cumpăraturi
Găleţele, lopăţele şi peşte cu cartofi -
Se apără de pescăruşii-n viraj

Se ascundea prin dulapuri
îndesate aliniat cu dulceţuri
de vişine răscoapte din pomi
din gradina cu muzică a Domnului Ion
Ferecate-n mintea ei cea albastră
o curte răcorită de suflete pierdute -
Unul câte unul la zaruri şi cărţi
în oraşul himeră cu râul Negel îmbufnat
în încăperea unde intrau şi ieşeau
în galop persoane apretate pe aţă,
oarbe cu mâini efemere, fantome electrice
măscărici adormiti în lumi ferecate

Vara

Păianjeni vărateci urzeau
cuibăriţi în alcovuri de stâncă
Erau sub un castron de sineală
şi gălbenuş - pământul plutea
plesnind în lumina acută
umbre de aur prin bolovani
Scorpioni şi şopârle înnoatau la soare
printre cactuşii care trosneau în spaţii
O libelulă dispărea spre Palatul din Stâncă,
argint scrijelit pe-o tăbliţă de cer
Greierii se căldau pe boabe de ienupăr
Crengi rupte, mărgele din turcuoaze
îngânau melodii de demult
Frunze şopteau despre legende
în imagini din nisip invizibil -
Ţipăt de păsări în tocană de suflete
fierbeau suspendate în ocrul torid

Citiţi volumul Versuri integral la
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Mariana_Zavati_Gardner_Versuri.pdf

AL. FLORIN ŢENE (n. 1942)

Samanta din interiorul cuvantului

Fragment din volumul care se poate desărca de pe pagina
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/poezie.html

am dat de rădăcina ascunsului gând
învăţat ştiţi când şi pe bune
una gândeam şi alta eram îndemnaţi a
spune.

Amintiri din miezul unui poem

Ideile acestui poem sunt un cer spuzit de stele
Numai când ultimul luceafăr cade-n rouă,
Aşa cum renaşte din tăcerile mele
In suflet când începe o zi nouă.

Ideile acestui poem se strecoară în metaforă
In propriul subânţeles atât de viu.
Stelare insule culeg dimineţi în anforă
Mărturii de lumină din care sorb,târziu.

Să lupt cu Goliot mi-e rândul
In clipa versului şi-al evocării
Cînd verbul cade-n mine îmbălsămându-l
In amurgul împins în secunda uitării.

A plecat circul

Cupola albastră şi cu ringul luminate feeric
Sub care s-au împlinit visele ne visate de noi,
Acrobaţi, pantere, fachiri, toate cuprinse sferic,
În ochii noştri inundaţi de imagini adunate roi.

...Şi fete frumoase dansând pe sârmă zâmbind
Sfidând gravitaţia zboară sub cupola albastră
Până în speranţe, până în clipa în alb levitând
Până în emoţia inimii şi în privirea noastră.

Pântecul cuvântului

Am coborât în pântecul cuvântului:
dinţi tociţi de caria înjurăturii
mi-au sfâşiat carnea respiraţiei
de-am simţit în ureic gustul murăturii,
erau acolo diafanul înţeles eminescian
şi miezul îndoielii lui Cioran,
însă bomboana de pe colivă era
metafora dintre dinţii acestui an.
În sâmburele verbului alunecând

Antagonie

Ieri s-a mai născut o stea în cer,
Aici, a fost o moarte cu durere,
Plecarea unei fiinţe de-ntrebări
ne-a pus în cuvinte numai miere.

Aparenţă

Dorm maimuţele în copaci
Cineva seamănă vânt sub lună
E timpul, îmi spune gândul, să taci
Dimineţa s-ar putea să culegi furtună.

E bucurie mare prin pădure
Le-am întins un deget, împăcată
gloata a plecat fluierând după mure,
În locul lor să le culeagă mi-au luat mâna
toată.

Văzându-mă, maimuţele şi-au ascuţit privirea,
Proverbul mă duce la gândul ... cine te-nsoţeşti,
În scoica urechii le-a încolţit uimirea
Şoptindu-mi, ştim acum cine eşti!

În buturugă un urs loveşte cu coada
Pe care n-o are, ca pe-o nicovală,
Trezeşte din somnul ei livada,
Aparenţele înşeală, mormăie
aparenţele înşeală!

Dorm maimuţele în copaci
Cineva seamănă vânt sub lună,
E timpul,îmi spune gândul, să taci
Dimineaţa versul îşi roade zăbala
Lăsând să-mi curgă pe limbă morala.

Aripa de guguştuc

Paşii îmi aleargă pe uliţa aburului de toamnă,
Tăcere, nu se aude pe nicăieri
sorbitul paharului întins de-o Doamnă,
sunt împins ca o remorcă cu proţapul frânt
în accidentul pe autostrada numelui de ieri.

Azi sunt altul, nu mă salută cunoscutul,
Îşi aduce aminte după plecare,
Eu nu l-am văzut, mi-am luat scutul
să mă apăr de anonima lui cărare
ce n-o recunoaşte chiar nici lutul.

Pe creanga bătrânului nuc
mai cântă –n toamnă un guguştuc.

Arzând ca o torţă

Departe de trupul tău pe malul mării
Mă simt ca Orfeu rătăcitor pe ape
Şi nici o liră nu vibrează pe coarda zării
Să mă îmblânzească simţindu-te aproape.

Nu-ţi mai simt căpşunile buzelor deşarte
Şi nici sânii piersice coapte,
Marea sublimă la picioare mă desparte
De tine şi-n scoici mi-aduce şoapte.

Mă simt un vârtej de flăcări pustiit
Şi-aş vrea din lut să-ţi modelez cu forţă
Trupul tău de bambus înflorit
Şi foc să fim arzând în junglă ca o torţă.

Ascultându-mi eul dectestabil

Harfa a tăcut, doar mâinile cântă în continuare,
Degetele vibrează, coarde sub apăsarea vântului
de colorează amurgul cu dor în zare,
Scama de nor rătăcită dând sens cuvântului.

Părul ei se-ntinde salcie galbenă sub deal
Şi sunete de bronz curg sub degete de lut
Când clipa suferă lovită de-un gând real
Şi râul de cuvinte se varsă-n veacul slut.

Autobiografie

M-am născut pe strada anului 1942,
bombardată de oameni cu ochii roşii,
îmbrăcaţi în verde
când vara scotea la porţi moşii,
aruncându-şi mantaua soldăţească şi ploi
luna iunie aducea în ferestre visele femeilor
şi dor,
mergând nicăieri,aşteptând în pridvor…

Mama mi-a pus în straiţă în loc de pâine
visul zilei de mâine,
pe care l-am trăit într-o singură noapte
când ursitoarele jucau pe un lătrat de câine
pe strada unde şcoala intrase în vacanţă
şi paznicul please cu cartela
după pâine
legând poarta cu o speranţă…

jucării confecţionam din zdrenţe de vise,
ciorapul piciorului desculţ îl făceam minge,
în curtea şcolii cădeau iubiri ucise,
pe dealuri contempla sania
cum în sufletele noastre ninge
cu cântece ruseşti Tania.

Citiţivolumul Samanta din interiorul cuvantului aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al_Florin_Tene-Samanta_din_interiorul_cuvantului.pdf

Liviu-Florian Jianu

Cititi poeziile pe pagina sa personalã Google

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/home/poezii-01-2012/liviu-florian-jianu

POEZII DIN
JURNALUL (Blogul) SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

DUBA

Se tot preschimbă duba cea de pâine
În duba libertăţii, de arest –
Şi ieri, şi azi, şi-n infinitul mâine,
Cu ordine venind din Est, sau Vest –

Ce scumpă este duba asta plină,
Cu nemâncati de mâine, sau de ieri,
Că libertatea pare chiar, de vină,
Când este oferită de hingheri –

Se coace duba între revoluăii,
Din pâine, libertate – în arest –
Din visători, devin tirani, recruăii -
Când emanaţi din Est, şi când din Vest –

Estimp, plecăm flămânzi cumpliă din ţară,
De pâine, libertate, mai ales –
Să le trăim măcar pe dinafară,
De n-au în vatra noastră, înţeles –

Să vină iarăşi duba cea de pâine!
Să plece iarăşi, duba de arest!
Să mai trăim o viaţă, până mâine!
Sătui de lanăuri, între Est, şi Vest !

16 ianuarie 2012
Jianu Liviu-Florian

CÂNTEC PENTRU DEMONSTRANŢI

V-aş da la fiecare câte-o pâine,
Dar ştiu că prea puţin o să vă pară,
CĂ FĂRĂ DE SPERANŢĂ, E AMARĂ
Şi pâinea unui om, ce-a ajuns câine –

Îmi place că vorbesc, azi, însuşi câinii
De viaţa lor de câine, răbdătoare,
şi nu le plâng de milă, tot stăpânii,
Care le iau şi porţia de mâncare –

V-aş da la fiecare o speranţă,
Dar şi speranţa, astăzi, e de piaţă,
Se dă doar cu dobândă, şi chitanţă,
Şi se înghite cu un pumn de greaţă –

V-aş da ceva, câte-un nimic, din mine,
Atunci constat cu silă, şi cu groază,
C ă tot ce am avut în mine, bine,
E cancer naţional, în metastază –

şi-atunci, vă cânt: trăiască Raiul nostru!
Este aici, în noi, la îndemână –
În ce vă doare, şi în traiul vostru,
Rostit atât de sincer, în română –

Atunci vă cânt: Trăiască Tricolorul!
Şi Eminescu să vă ocrotească !
Trăiască România şi poporul!
Şi pâinea, cât de rea, dar românească!

16 ianuarie 2012
Jianu Liviu-Florian

JURNALUL (Blogul) SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

VĂ SALUŢ ÎNŢELEPŢI DEMIURGI

Ce să facem cu tine, generaţie în blugi,
Ce să facem cu tine, generaţie punk,
Ce programe se fac, pe pământ contra rugi,
Pentru tineri ce vor să muncească pe-un franc?

Unde este partidul să vă dea de muncit
Pentru Raiul de-aici, nu din lumea de-apoi,
Unde este partidul să vă dea de iubit
Viaţa toată, visând, ce-i mai bun pentru voi?

Unde este partidul, să ajungeţi bărbaţi,
Unde este partidul, să vă faceţi copii,
Unde este partidul să vă dea să-nvăţaţi
Bucuria de-a face, de a şti, de a fi?

Ce să facem cu tine, generaţie-n converşi,
Una de pe pământ una-n cer, avortată,
Să nu fiţi pe pământ prea naivi, ori perverşi?
Să n-ajungeţi în loc de luceferi, o gloată?

Ce să facem cu tine, generaţie de club,
Generaţie de neţ generaţie de bere,
Ce partid să vă dea, pe pământ înviere,
Nu consum, de roboţi, într-un singur şurub?
Generaţie de neţ generaţie de bere,
Ce partid să vă dea, pe pământ înviere,
Nu consum, de roboţi, într-un singur şurub?

Ce să facem cu tine, generaţie de sex,
Ce să facem cu tine, generaţie ce stă,
Ce să facem cu tine, generaţia lui bă,
Rezumată la neţ şi la bani, şi la sex?

Ce partid să preia datoria de-a fi
A atâtor deştepţi, şi-a atâtor eroi,
Care sug cu dobândă, toata vlaga din noi,
De a creşte pe lume, revoltaţii copii?

Ce să facem cu tine, generaţie ce bea,
Care vrea libertate, neştiind că ea plânge,
şi plăteşte pe lume – şi cu lacrimi de sânge,
şi cu sângele celor ce-au muriţ pentru ea?

Ce să facem cu tine, generaţie de drog,
Ce să facem cu tine, generaţie tutun,
Ce să facem cu tine, când tu ştii ce e bun?
şi eu ştiu – nu-i destul, pentru voi, să mă rog !

Ce să facem cu tine? Iată, vin iar la Tine,
Dumnezeule care sper că, totuşi, mai eşti –
Să le dai şi programe, să înveţi, şi să creşti,
Generaţia în blugi, şi converşi, care vine!

Să le dai, încă, sensuri, să le dai existenţe,
Să le dai şi servicii, pace, bine, să dai,
Să le dai pe pământ ca şi-n ceruri, un Rai!
Vă inviţ Demiurgi! Vă inviţ Eminenţe!

19 ianuarie 2012

Mulţumim reporterilor de la http://www.jurnalul.ro/ şi http://www.hotnews.ro/ pentru instantaneele pe care le-au pus la dispoziţia cititorilor fără să le ciumpăvească cu emblema lor. Spre deosebire de alte ziare neserioase care ne oferă imagini mutilate ca să reţinem numele lor de prost gust, reporterii JN şi Hotnews au fost adevăraţii eroi ai Revoltei Populare pornită la 13 ianuarie. Le mulţumim şi pentru secvenţele filmate ale căror adrese se găsesc pe site-ul

http://samanatorul.blogspot.com/

Pentru mine România este o vasalitate, adică m-am născut român şi n-am cum sa ies din acest destin. Cu alte cuvinte o sa-mi iubesc tara chiar dacă va fi condusa de canalii şi lepădături şi escroci.
Nu ma interesează! Dar îmi păstrez unicul drept care mi-a rămas după iluzii, după dezamăgiri, după revoltă – ultimul meu refugiu e dispreţul.
Octavian Paler

Din JURNALUL (Blogul) SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

ECATERINA SPERANTA CHIFU

ARTICOLE DIN
Pagina de articole (Google) SĂMĂNĂTORUL
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/

GLAS DIN CER

Din cerul meu venii cu greu,
Să vă urmez îndemnul,
C-aş vrea şi eu cu scrisul meu
Să vă alung blestemul.

Să fim iar ce am fost cândva,
Să reînviem trecutul,
În Dulcea România mea,
Să nu rănim prezentul.

Şi munţi şi cer noi vom chema,
La vetrele străbune,
Şi vom renaşte asemenea
Cu Pasărea minune.

Ca Pheonix toţi vom învia,
Pe plaiuri de baladă
Şi bucurie vom avea,
De-a pururea, în ţară.

Şi un Luceafăr răsărit,
Din liniştea uitării,
Vă va veghea necontenit,
Pe tot cuprinsul ţării.

Şi zeii toţi şi genii mari
Vor duce-n zări tăria,
Vom deveni nemuritori,
Vom întări mândria.

Şi povestea neamului meu
Cu triste, negre pagini,
O voi scrie din nou chiar eu,
Cu alte dragi imagini.

Iar pruncii toţi vor învăţa
Ce sfânt e tricolorul,
Nimic mai scump nu vor avea
.Ca patria, poporul.

Iar eu, Hiperion, vă spun
Să mai aveţi răbdare,
Că va sosi şi-un timp mai bun
Şi voi veni pe mare.

În noua Românie Mare
Vom fi toţi ca fraţii
Vom aduce pace-n lume
Cât vor dăinui Carpaţii.

Iar un Luceafăr răsărit
Din infinit albastru
Va fi mereu preafericit
Îndemn în neamul nostru.

ELOGIUL SATULUI MEU NATAL, TISAU DIN JUDETUL BUZAU
Căutaţi acest eseu aici:

Cititi poeziile pe pagina sa personalã Google
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/home/articole-01-2012/ecaterina-chifu

ECATERINA SPERANTA CHIFU - (n. 1950, Tisău - Buzău), poet, eseist, publicist.:

"Speranta" este pseudonimul utilizat ca scriitor

CARTEA SONETELOR

SONETUL I
DORURI

Ard doruri în mine, doruri de foc,
Gândesc la viaţa trecută, viitoare
Mă întreb mereu de ce al meu noroc
De-l am, prinde aripi spre alţii să zboare.

Iluzii ne facem mereu, tot mereu,
Credem că alţii ne iubesc, dar cât doare,
Când vedem a lor înstrăinare
Şi ce suferinţă adunam în sufletul greu.

Iubim cât trăim, căci inima noastră
Este floarea de vis, aşteptând să-nflorească,
Mereu mai tandră şi mai frumoasă.

Aşa este viaţa, cu doruri şi vise,
Cu înălţări şi căderi, iluzii pierdute,
Dar noi renăştem după orice eşec..

SONETUL II
SENSUL VIEŢII

Mulţimea pestriţă se veseleşte-n oraş...
Între fericire şi iubire, nobilă misiune,
Eu caut un sens existenţei mele iarăşi,
Uit ce necazuri au trecut peste mine.

Se frânge în mine sufletul mereu,
Prin dureri şi tristeţi ce m-apasă din greu,
Dar trec prin viaţă senină mereu,
Căci port în suflet pe Dumnezeu.

Iarba verde tremură sub trandafiri,
Noi credem într-o eternă primăvară,.
Sub cerul înalt peste grădini.

Ninge cu petale peste fiinţele noastre...
Ne înfioară un nor sidefiu pe azur
Şi sorbim infinitul cu sufletul pur.
…

SONETUL III
DOR

Apele cad în bazinele artezienelor,
Mi-e dor de atingerile mâinilor tale,
Iubirea mi-o iau din mângâierea lor
Vreau să-nţeleg de ce le iubesc, de ce le ador.

Nimeni nu poate să-mi dea tot ce-mi oferi tu,
Nimeni nu are atâta căldură în suflet,
Privesc munţii-nalţi să compar al meu dor
Ce vine din mine şi se-mplineşte în tine.

Mitica inimii mele este numai iubire,
Vibraţia sufletului tău este numai iubire,
Trăim şi iubim, sperând fericire.

Nu vrem tristeţe în inimile noastre,
Nu întuneric dorim, nici dezastre,
Ci armonie şi iubire sub blândele astre.

SONETUL IV
SUFLETUL

Am pus sufletul în palma iubitului…
El îmi spune: "Mi-e dor de sufletul tău"
Îmi iau bucuria din ochii lui albaştri
Şi vreau să-nţeleg tot dorul său.

Am pus inima în inima iubitului
El îmi cere iarăşi inima mea,
Dorul lui este un dor imens,
Este dorul din lumina infinitului.

Mi-e dor de cel drag în orice clipă,
Alerg să îl văd, să îl simt aproape,
Să îmi dea puterea din iubirea lui.

Eu cer doar răbdare, îndurare,
Din marele timp aş vrea să păstrez
Frumoasele clipe de iubire şi încântare.…

Iuliu-Marius Moraru (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud)

Gruparea esenianã si raporturile ei cu crestinismul

Fragment din volumul care se poate citi integral la
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html
Butonul STUDII

1. Esenienii în contextul politico-religios al Israelului secolului I d.H

The article presents the group of the Essenians that was extremely important during the age the Saviour was contemporary with and in other periods. The piece includes on the one hand the Scripturistic information and the Biblical perspective related to it, and on the other hand the evocations of certain great writers of the time, such as Philo of Alexandria or Flavius Josephus and the manuscripts discovered during the last century in Qumran that offer a new perspective on the perception of the Essenians. This work analyses the pieces of information, their amount of verisimilitude as well as the agreement or disagreement of the tackled sources.

Dacã ar fi sã ne raportãm la starea religioasã a iudeilor din veacul întâi înainte ºi dupã Hristos, n-am putea sã nu observãm faptul cã aceºtia nu constituiau o unitate strâns legatã ci se aflau împãrþiþi, precum se þtie, în mai multe grupãri sau secte politico-religioase[1] care se luptau între ele.[2] Conflictele lor nu se rezumau, se pare, doar la dispute oratorice, ci, între ele se ajunse la ciocniri armate ºi rãscoale întinse, care au putut pune în primejdie însãþi existenþa statului iudeu.[3] Cele mai importante dintre acestea erau: fariseii, saducheii, samarinenii, terapeuþii ºi esenienii,.

Fariseii, *„cea mai mare ºi mai influentã grupare religioasã a Noului Testament”*, [4] s-au remarcat încã din timpul lui Ezdra, *„când au început sã dea o formã definitã învãþãturii lor”*.[5] Ei s-au constituit ca grupare evreiascã la începutul secolului II î. H,[6] în jurul anului 144 î.H,[7] fiind caracterizaþi ca *„apãrãtorii legii iudaice ºi ai tradiþiei religioase”*,[8] motiv pentru care þi-au arogat titlul de doctori sau expozanþi ai Legii.[9] Se remarcau de asemenea, prin ostilitatea lor faþã de stãpânirea romanã.[10] Se þtie cã erau de mai multe nuanþe ºi cã, în respectarea Legii deveniserã formaliþti, ipocriþi, ceremonioþi ºi cazuiºti, fapt care le-a atras în mai multe rânduri dojana Mântuitorului.[11]

În ceea ce-i priveºte pe saduchei, aceºtia, deºi apar în istorie destul de târziu, în timpul domniei lui Ioan Hircan I (135-104 î.H.),[12] se pare cã îºi trag originea dintr-un oarecare Zadoc, care a trãit în jurul anului 240 î. H. [13], deci cu mult timp înainte da a se constitui propriu-zis în gruparea religios-politicã. Ei erau un partid preoþesc, aristocratic, alcãtuit din oameni bogaþi, liberali, care se acomodaserã cu stãpânirea romanã ºi cu ideile timpului.[14] þineau ca obligatorie numai Legea scrisã, fãrã interpretarea ei oralã, negau providenþa divinã, existenþa îngerilor ºi demonilor, învierea ºi viaþa veºnicã.[15] De remarcat este faptul cã îl considerau pe Dumnezeu ca pe o fiinþã care observã în tãcere cursul vieþii umane, fãrã a se preocupa însã în legãturã cu direcþiile particulare în care ar putea s-o ia evenimentele.[16]

Samarinenii, care-ºi derivã numele, dupã cum aflãm de la germanul John Azlog, *„de la fosta capitalã a Israelului, Samaria”*,[17] erau o populaþie amestecatã formatã din iudei ºi neiudei care trãiau, în provincia de la care îºi vor trage ºi numele. Ei erau monoteiºti, dar, din Legea lui Moise nu respectau decât Pentateuhul. De asemenea, aveau un templu propriu pe muntele Garizim, pãstrau ideea mesianicã, credeau în Providenþã[18] ºi se gãseau într-o stare conflictualã cu evreii.[19]

Terapeuþii erau o sectã iudaicã din jurul Alexandriei, în Egipt, unde se refugiaserã numeroºi iudei din timpul lui Alexandru cel mare.[20] Aceºtia se ocupau cu citirea Vechiului Testament, pe care-l interpretau alegoric, duceau o viaþã contemplativã ºi aveau agape religioase cu cântece ºi dansuri.[21]

Cei din urmã în cadrul enumerãrii de mai sus, esenienii, *„erau o sectã iudaicã înfluenþatã de idei religioase strãine”*,[22] *„apãrutã pe la mijlocul secolului 2 i. e. n.”*,[23] care, dupã cum aflãm de la Philo din Alexandria, avea în jur de 4000 de adepþi,[24] ea fiind cea mai fidelã pentru respectarea legii morale.[25] Despre numele lor, acelaºi spune:

„…ce nom, a mon avis, quoiqu'il soit d'une forme incorrecte au regard de la langue grecque, dérive du mot „sainteté”; ce sont, en effet au plus haut point, de serviteurs de Dieu, non point de sacrificent des animaux, mai sen

raison de la volonté qu-ils ont de rendre dispositions intérieurres dignes de la divinite".[26]

La obârºia grupării lor, ne spune părintele Vasile Muntean, stă o schismă ivită în sânul saducheilor.[27] Despre apariþia lor, istoricul american Vanhoozer, referindu-se la documentele descoperite la Qumran, spune:

„The Dead Sea Scrolls indicate they objected to the temple's wordliness, the calendar in use there, the stance on ritual purity taken by its leadership, and the illegitimacy and impiety of the Hasmonean high priesthood".[28]

Afirmaþia lui este confirmată ºi de către mai-sus citatul istoric neamþ John Azlog,[29] care susþine aceleaºi lucruri despre originea lor, bazându-se pe izvoarele existente până la anul 1900, când ºi-a scris el cartea, pe-atunci manuscrisele nefiind însă descoperite.

Aceºtia trăiau mai ales pe lângă Marea Moartă, fiind constituiþi în niºte grupări asemănătoare satelor,[30] duceau o viaþă cumpătată de asceþi, nu participau la cultul iudaic de la templu, respingeau sacrificiile de animale, aveau preoþii lor, practicau un cult al soarelui ºi al îngerilor, deºi admiteau că Dumnezeu este numai unul, săvârºeau ospeþe religioase, practicau comunitatea bunurilor,[31] erau contra sclaviei,a jurământului şi a folosirii armelor. Gradele superioare se abţineau de la căsătorie şi plăceri. Ei admiteau nemurirea sufletului, dar nu credeau în învierea trupului şi admiteau căsătoria pentru cei simpli, nedesăvârşiţi.[32] De asemenea, aveau un mare respect faţă de supraveghetorii lor, fără dezlegarea cărora nu puteau face aproape nimic. În acest sens, Iosif Flaviu, care, după cum ne spune cercetătorul american Vanhoozer:

„Le acordă mai multă atenţie lor decât altora,[33] doar în două privinţe li se dă îngăduinţa de a hotărî singuri: acordarea de ajutor şi dovedirea milosteniei".[34]

În ceea ce priveşte primirea adepţilor, accesul nu era unul imediat. Solicitantul trebuia astfel ca, vreme de un an, rămas în afara ordinului să ducă o viaţă asemănătoare cu a membrilor acestuia, iar dacă în acest timp reuşea să treacă cu bine proba stăpânirii de sine, el se apropia pas cu pas de felul de viaţă al esenienilor: lua parte la sfinţirea apei purificatoare, fără a fi încă acceptat în rândul lor, lucru care se petrecea abia după ce acesta mai făcea dovada statorniciei sale vreme de încă doi ani şi era pus la încercare.[35] Cei intraţi în sectă erau ulterior atât de desconsideraţi de cei cu vechime, încât, dacă unul tânăr îl atingea pe cel vârstnic, acesta se spăla de parcă ar fi fost spurcat de un străin.[36]

Cei ce comiteau păcate grele erau scoşi în afara sectei, mare parte dintre ei fiind reprimiţi ulterior, atunci când cei din grupare socoteau că şi-au ispăşit deja păcatele prin îndurarea chinurilor care i-au adus în pragul morţii.[37]

În privinţa luării deciziilor cu caracter juridic, Iosif Flaviu remarcă faptul că erau foarte conştiincioşi şi drepţi.[38] În acest sens, el spune:

„Ei nu rostesc o sentinţă decât dacă s-au strâns cel puţin o sută laolaltă, iar verdictul lor este fără drept de apel. În afară de Dumnezeu, ei respectă în cea mai mare măsură numele Legislatorului[39] şi cel ce îl defăimează este condamnat la moarte".[40]

În funcţie de durata traiului lor ascetic, ei se împărţeau în patru grupe: preoţi, leviţi, laici şi novici.[41]

Istoricul iudeu menţionează de asemenea faptul că mai exista şi un alt ordin esenian, care se deosebea de cel dintâi prin concepţia asupra căsătoriei, pe care ei o considerau necesară în vederea asigurării urmaşilor.[42] De asemenea, despre modul lor de organizare, părintele Ioan Mircea spune: *„existau în esenism şi mănăstiri de călugăriţe",*[43] precum şi mănăstiri de bărbaţi, aceştia fiind consideraţi, după cum tot el ne spune, anticipatori ai monahismului creştin.[44]

Observăm aşadar faptul că esenienii erau o sectă apocaliptică, care se considerau singurii Israeliteni adevăraţi, cărora Dumnezeu le va acorda tămăduirea şi iertarea păcatelor când va avea loc judecata lumii.[45]

[1] Pentru descrierea acestor grupări şi secte, vezi, şi Kevin J. Vanhoozer, *Dictionary for theological interpretation of the Bible,* Associate editors: SPCK and Baker Academic, Michigan, 2006, p. 374-380, precum şi John Azlog, *Manual of universal church history,* translated by F.J. Pabisch and Tomas S. Byrne, *vol. 1*, Dublin, 1900, pp. 86-90.

[2] Constantin Daniel, *Esenienii şi Biserica primară,* în „Studii Teologice", seria a II-a, anul XXII, nr 7-8, Bucureşti, 1970, p.707.

[3] *Ibidem,* p. 707.

[4] Pr. prof. univ. dr. Stelian Tofană, *Studiul Noului Testament, curs pentru anul I de studiu,* Ediţia a II-a, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, p.99.

[5] John Azlog, *op. cit.*, p. 87.

[6] Pr. prof. dr. Vasile Muntean, *Istoria creştină generală, volumul I (ab initio-1054),* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2008, p.49.

[7] John Azlog, *op. cit.*, p. 87.

[8] Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, *Istoria bisericească universală, manual pentru seminariile teologice,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2004, p. 16.

[9] John Azlog, *op. cit.*, p. 87.

[10] *„Fariseii naţionalişti erau zeloşii su sicarii (dotaţi cu pumnale), membrii ai unei organizaţii secrete, duşmani implacabili ai ocupaţiei romane şi ai slugilor acesteia. Aceştia au avut un rol foarte activ în războiul dintre ocupanţi şi evrei, între anii 66-70".* Pr. prof. dr. Vasile Muntean,*op. cit.*, p. 50.

[11] Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, *op. cit.*, p.16.

[12] Pr. prof. univ. Stelian Tofană, *op. cit.*, p.102.
[13] John Azlog, *op. cit.*, p. 88.
[14]Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, *op. cit.*, p.16.
[15] *Ibidem*, p.16; Pr. prof. dr. Vasile Muntean, *op. cit.*, p. 50.
[16] John Azlog, *op. cit.*, p. 88.
[17] *Ibidem*, p. 90.
[18] *Ibidem*, p. 90.
[19] Pr. prof. dr. Vasile Muntean, *op. cit.*, p. 51; Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, *op. cit.*, p.16.
[20] *Ibidem*, p.16. Pr. prof. dr. Vasile Muntean, *op. cit.*, p. 51-52.
[21] Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, *op. cit.*, p.16-17.
[22] *Ibidem*, p.16. O descriere frumoasă şi amănunţită a sectei esenienilor se găseşte şi la Flavius Josephus, *Istoria războiului iudeilor împotriva romanilor,* traducere Ghengheli Wolf şi Ion Acsan, Editura Hasefer, Bucureşti, 1999, p. 158-164.
[23]Academia Republicii Populare Române, *Dicţionar enciclopedic român, vol. II,* Editura Politică, Bucureşti, 1964, p. 294.
[24]*„Certain d'entre eux (de juifs, n.n), au nombre de plus de quatre mille sont désignés lá-bas du nom d'Esséens".* Philon d'Alexandrie, *Quod omnis probus liber sit,* traduction par Madeleine Petit, Editions du Cérf, Paris, 1974, p. 197.
[25] Pr. Dr. Ioan Mircea, *Dicţionar al Noului Testament,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1995, p. 156.
[26] Philon d'Alexandrie,*op, cit.*, p. 197. Observăm aici faptul că el simpatizează cu această grupare, după cum va reieşi şi din citatele pe care le voi folosi mai târziu.
[27] Pr. prof. dr. Vasile Muntean, *op. cit.*, p. 50. A se vedea de asemenea şi Constantin Pogor, *Ierarhia şi doctrina sectei esenienilor,* http://www.crestinortodox.ro/diverse/ierarhia-doctrina-sectei-eseniene-69399.html, accesat 11.11.2010.
[28] Kevin J. Vanhoozer, *op. cit.*, p. 377.
[29] *„About the middle of the second century before Christ, a number of Jews, equally disatisfied with the theachings of each of this sects and their influence (fariseii şi saducheii, n.n.) upon public opinion, formed themselves into a third party, known as the essenians, who embracing an ascetical life and combining the Mosaic law with the philosophy of the Orphic- Pitagoreean school".* John Azlog, *op. cit.*, p. 88. Aici scriitorul lansează afirmaţia conform căreia esenienii ar fi fost influenţaţi de ideile filosofice ale şcolii pitgoreice, afirmaţie pe care nu am întâlnit-o însă la ceilalţi autori, motiv pentru care , în lipsa altor izvoare care să o confirme, nu vom pune mare accent pe ea.
[30] *„Ces hommes habitent dans des sortes de villages, fuyant les villes á causse des crimes qui sont cutumiers aux citadins. ; ils sauvier bien, en effet, que , de męme qu'un air délétčre est cause d'épidemčies, la promiscuite inflige aux âmes des atteintes incurables".* Philon d'Alexandrie, *op. cit.*, p. 199.
[31] ***, *Mic dicţionar enciclopedic,* Ediţia a III-a, Editura ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1986, p. 615.
[32] Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu,*op. cit.*, p.16.
[33] Kevin J. Vanhoozer, *op. cit.*, p. 377.
[34] Flavius Josephus, *op. cit.*, p. 160.
[35] *Ibidem*, p. 160-161.
[36] *Ibidem*, p. 162.
[37] *Ibidem*, p. 161.
[38] *Ibidem*, p. 161.
[39] Moise (n.n.)
[40] *Ibidem*, p. 161.
[41] *Ibidem*, p. 162.
[42] *Ibidem*, p. 163.
[43] Pr. dr, Ioan Mircea, *op. cit.*, p.156.
[44] *Ibidem*, p. 156.
[45] Kevin J. Vanhoozer, *op. cit.*, p. 377.

Biserica din Aschileul Mic în sec. XX

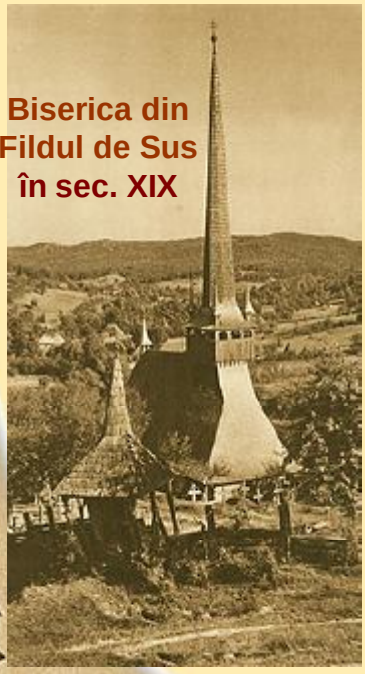

Biserica din Fildul de Sus în sec. XIX

Geamia Constanţa în 1914

Col. (r)Vasile ZĂRNESCU (n. 1947)

Ubicuitatea razboiului axiologic

Fragment din volumul care se poate desărca de pe pagina
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html

UBICUITATEA RĂZBOIULUI AXIOLOGIC

Vasile I. Zărnescu

În multe dintre articolele republicate în ultimii doi-trei ani, am făcut dese referiri la studiul *„Ubicuitatea războiului axiologic“*, tipărit în volumul coordonat de Elena Zamfir, Ilie Bădescu, Cătălin Zamfir, *Starea societăţii româneşti după 10 ani de tranziţie* (Editura Expert, 2000, la pag. 900-901). Pentru respectarea adevărului istoric, este necesar să-l republic *ne varietur*. De aceea, bibliografia citată este cea de până în luna noiembrie 2000. Apoi, republicarea lui este necesară întrucât, privind retrospectiv, se poate constata că **toate vulnerabilităţile pe care le-am enunţat atunci *s-au adeverit***, aşa cum voi releva, mai detaliat, în final, în *Addenda*, şi după cum au putut să remarce şi membrii Academiei Dacoromâne (A.D.R.), cărora, între timp, le-am prezentat acest studiu, dezvoltând unele teme ale lui în diverse sesiuni ştiinţifice ale A.D.R.

Totodată, vulnerabilităţile **anticipate** atunci sunt la fel de pernicioase, unele agravându-se şi, ca atare, studiul îşi păstrează actualitatea, oferind o perspectivă gnoseologică pentru a se putea releva necesitatea înlăturării lor.

Urmează articolul tipărit în decembrie 2000.

***

Războiul convenţional este cel cunoscut de toată lumea din realitate, cărţi, filme etc., care comportă arme clasice, trupe inamice îmbrăcate în uniformă şi dispuse pe fronturi faţă-n faţă.

Războiul atipic este opus celui convenţional: este diferit, asimetric, fără uniforme, fără fronturi vizibile, este peste tot şi nicăieri. Războiul axiologic este o specie a războiului atipic.

Definiţii

Polemica este o discuţie în contradictoriu, dusă, de obicei, în forme elegante, urbane. Dar, uneori, se ştie, ia aspecte sângeroase. Războiul „fierbinte“, sângeros, nu este decât continuarea politicii – generic, a polemicii –, când celelalte forme, diplomatice, au fost epuizate şi au dat greş.

Polemos, în limba greacă, înseamnă „război“. De aici, *polemologia* – ştiinţa războiului. Drept contribuţie la dezvoltarea polemologiei propunem un concept nou: **războiul axiologic.**

Teoria „drepturilor omului“ a avut şi un efect de bumerang asupra promotorilor ei şi, ca atare, războiul în forma sa sângeroasă a trebuit să fie, în general, înlocuit, urmând să fie păstrat tot ca o soluţie finală, extremă, cum s-a întâmplat – şi se va mai întâmpla –, de exemplu, în Iugoslavia. În consecinţă, războiul „fierbinte“ a lăsat loc formelor sale premergătoare, de „catifea“. România este acum ţinta şi victima războiului psihologic, mediatic, axiologic, informaţional, cultic etc. Chiar dacă această clasificare se face după anumite criterii, menite să ducă la realizarea ordinii şi clarităţii conceptuale şi metodologice, în realitate aceste forme de război se conexează, se interferează şi se potenţează reciproc – de aceea, este greu de circumscris aria de acţiune a fiecărei forme de „război“.

Axiologia este teoria valorilor. În societate, ele există în diverse paliere: economic, politic, religios, moral, estetic, literar etc. ***Războiul axiologic*** reprezintă totalitatea formelor de luptă atipică întreprinse pentru distrugerea valorilor economice, politice, morale, culturale şi sociale ale unei naţiuni prin *devalorizarea* lor – prin bagatelizare, ridiculizare, denigrare, satanizare – şi înlocuirea lor cu altele – cu non-valori –, impuse de anumite centre de putere străine.

În ultimii ani, la războiul atipic s-au referit expressis verbis *generalii Lucian Culda, Decebal Ilina, Ion Oros şi alţii, iar, recent, în mod implicit, şeful Statului Major al Forţelor Terestre, g-ral de Corp de Armată dr. Mihail Popescu.* „Conform teoriei războiului «de tip special», acesta debutează sub umbrela păcii şi exploatează vulnerabilitatea statului. Potrivit opiniei generalului Oros, România se află în pragul unui astfel de război. Practic, nu se urmăreşte ocuparea teritoriului, ci înlăturarea conducerii. Inamicul este necunoscut. (...) Sunt folosite mijloace nemilitare şi neconvenţionale. Imaginea aparentă este aceea a unei adunări de evenimente haotice, declanşată în medii diferite, care face ca România să pară neguvernabilă“[1]. *Generalul de divizie Decebal Ilina fusese mai categoric:* „Noi ne confruntăm, în prezent, cu agresiuni atipice, care presupun angajări militare tot atipice“[2].

Oricum, chiar dacă unii – îndeosebi activiştii din *mass media* – *„nu ştiu“* despre el, războiul atipic există, se manifestă devastator, fără ca victimele să conştientizeze acest fenomen contemporan. În ultimii ani, în tot mai multe publicaţii s-a relevat faptul că, îndeosebi în domeniul economic, al comerţului, al afacerilor **unele firme**

străine înţeleg să se comporte ca într-o ţară ocupată. În 1990, când comerţul începuse să se desfăşoare preponderent în dolari (cel puţin, în marile oraşe), în presă chiar s-a afirmat că România seamănă cu o ţară ocupată de un inamic numit dolar. Ulterior, Mihai Ungheanu avea să vorbească despre „*ocuparea instituţiilor*“.

De altfel, trebuie să recunoaştem că o analiză mai atentă atestă faptul că, acum, **România este şi sub alte aspecte – ideologic, politic, cultural etc. – o ţară ocupată de un inamic invizibil, dar omniprezent**. În aceasta constă *ubicuitatea războiului axiologic*: în faptul că este prezent peste tot şi nicăieri, deoarece pentru un „*simplu cetăţean*“ este foarte greu, dacă nu imposibil, să îi determine ameninţarea potenţială sau chiar prezenţa pernicioasă.

Şi chiar dacă, în urmă cu 10 ani, circulaţia dolarului alături de leu a fost interzisă, numai aparent au fost înlăturate efectele sale de cuceritor imperialist. Deoarece, în locul „circulaţiei dolarului alături de leu“ – deci, împreună cu moneda naţională – a fost impusă devalorizarea leului în funcţie de rata de schimb leu/dolar. Aşadar, rolul dolarului a fost mărit extraordinar de mult, căci costul biletului de tren, de tramvai, preţul gigacaloriei, tariful telefonic, preţul kilowat-ului etc., etc., toate se scumpesc în funcţie de modul cum este evaluat – **artificial, în culisele băncilor** – dolarul. Această agresiune axiologică este, evident, mai ipocrită, dar are marele avantaj că este făcută cu acceptul victimei – adică „în parteneriat“ cu ea, de fapt, cu cei care o „reprezintă“.

Vectorii sunt organizaţii şi persoane străine şi indigene care dispun de capacităţi financiare şi logistice pentru a realiza acţiunile agresive comandate.

Dar este necesar ca forma de realizare să fie de aşa natură încât victima să fie neapărat convinsă că are parte de o binecuvântare şi, deci, că trebuie să colaboreze – adică să fie adusă în situaţia să îşi facă singură rău, să se automutileze, precum un om bolnav. De aceea, agresiunile axiologice sunt precedate de agresiuni psihologice şi informaţionale, prin care victima este anesteziata şi hipnotizată, este „drogată“, manipulată să întreprindă acţiuni contrare interesului său – întocmai ca un om căruia „*i-a luat Dumnezeu minţile*“.

Esenţa şi subtilitatea vicleniei Diavolului rezidă nu în negarea existenţei lui Dumnezeu, ci, îndeosebi, a existenţei Diavolului. Apoi, în insinuarea ideii că, de vreme ce Diavolul nu există, el, Diavolul-care-nu-există şi care se-înfăţişează-sub-diverse-forme-aparente, este, totuşi, Dumnezeu. În faţa unor minţi mai puţin versate în materie de dialectică şi paradox, această versatilitate a celui Viclean are, adeseori, succes. Iar, în aceste ultime vremi, se pare că are din ce în ce mai mult succes.

În mod similar, centrele de putere politică şi financiară – mai oculte sau mai „transparente“ – pretind că reprezintă un „partener“ într-o relaţie de colaborare, de „pace“. Ca în anecdota cu sovieticii: ei ne luau grâul, iar noi le „dădeam“ porumbul. Vechiul dicton *Si vis pacem, para bellum* capătă acum o consistenţă dramatică şi chiar tragică, inclusiv din cauza perversităţii, a păcălelii pe care o conţine. Dar, pentru că este însoţit de o propagandă masivă, subtilă şi insidioasă, dobândeşte un aspect aparent benign şi este acceptat, în final, ca o fatalitate, ca un mers inexorabil al Istoriei – mers care este „dezvăluit“ opiniei publice de tot felul de „specialişti“, de analişti politici şi economici făcuţi în pripă.

Evident, nu este necesar ca aceşti „analişti“ să fie conştienţi că sunt doar nişte mercenari în slujba unor interese străine şi antiromâneşti. Dimpotrivă, cel mai adesea se preferă situaţia când ei sunt manevraţi prin mai mulţi intermediari, astfel încât să se piardă urma celui Viclean (tot astfel cum s-a pierdut urma navelor flotei comerciale a României – una din cele mai mari din lume). În faimoasa lui carte *Societatea deschisă şi duşmanii ei,* Karl Popper chiar subliniază că este de preferat această ultimă variantă, pentru că, astfel, „***intelectualii respectivi devin o veritabilă Coloană a V-a, cu o dublă eficienţă***“.

[1] Nicoleta Savin, *„Potrivit afirmaţiilor generalului de brigadă Ion Oros, România se află în pragul unui «război de tip special»“, Evenimentul zilei*, nr. 1867, 17 august 1998, p. 3. Vezi şi: Cristian Tudor Popescu, *„Vrem să aderăm la N.A.T.O. sau să declarăm război N.A.T.O.?“, Adevărul***,** nr. 2556, 18 august 1998, p. 16.
[2] Cf. *Naţional*, nr. 33, 23 iulie 1997, p. 3.

Citiţi mai departe Ubicuitatea razboiului axiologic la
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Vasile_Zarnescu-Ubicuitatea_razboiului_axiologic.pdf

CATALIN VARGA - (n. 1987, Dej-Cluj)

Sfanta Treime sau filozofia perihorezei desavârsite

Fragment din volumul care se poate citi integral la
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html
Butonul STUDII

Prolegomene

Încă din zorii existenţei sale, făptura umană a ştiut să-şi stimuleze energiile latente, trezind cu ajutorul lor numeroase semne de întrebare. Însăşi existenta noastră, cu toate barierile ei ontologice, reprezintă o taină neexplorată îndeajuns[1], şi oricât am adânci-o tot ar mai rămâne urme de mister. În acest context, a vorbi despre Sfânta Treime reprezintă de departe cea mai mare taină a credinţei[2].

Pe Dumnezeu, nu-L poţi cunoaşte doar din manualele de Teologie Dogmatică[3], *„Dumnezeu în Sine este un mister”*[4] - spun cuvintele prin care, părintele Stăniloae alege să-şi înceapă periplul hermeneutic Trinitar. Poate puţin cam impersonal spus *hermeneutic* – o exegeză exhaustivă la adresa Trinităţii cade sub incidenţa hazardului, dacă aşezăm în ecuaţie carenţele cugetării umane. Atâta vreme cât subiectul Trinităţii ne scapă, predicaţia noastră despre spaţiul intratrinitar se păstrează în limitele indescifrabilului. Reflecţiile noastre euristice despre Dumnezeu, sunt fie de natură apofatică[5] fie catafatică[6]; prin urmare, având acces doar asupra acestor două paliere, riscăm să rămânem închişi în oralitatea lor – ele devenindu-ne nişte idoli; repudiindu-le însă sfârşim sub chingile scolasticismului. Debarasarea de formulele noastre uzitate devine astfel un real apanaj, pe care dobândindu-l prin aportul unei *lectio divina*[7] deschidem orizonturi noi infinitului străveziu.[8] Pentru atingerea acestui ţel, propun două teme hermeneutice majore ale Vechiului Testament din cartea Facerii (1, 26; 18, 1-15) pe care le vom studia în partea a 2-a a acestui studiu, unde vom încerca să decantăm înţelesuri noi, pentru o cunoaştere şi mai adâncă a lucrării Treimice.

Prin urmare, ajutaţi fiind de excursurile lămuritoare ale acestei dezbateri, vom încerca să ajungem la un anume grad de cunoaştere a lui Dumnezeu, urmărindu-L pentru început, atât în structura intimă a perihorezei desăvârşite, cât şi în reflexiile creaţiei Sale – atât cât sunt cu-prinse ele în datele Revelaţiei. Vom accesa astfel, pe palierul la care avem acces[9], informaţii sau date apriorice/empirice – despre care nădăjduim că nu sunt altceva decât cheia dezlegării arcanelor divine.

Consider că această temă, în contextul în care uriaşele frământări teologice se consumă în jurul cunoaşterii lui Dumnezeu[10], este una cât se poate de actuală.

2. Sfânta Treime – icoana supremei iubiri

Prin acumulări graduale, icoana devine focarul unei aglomeraţii semantice de tipul unei răscruci între vizibil şi invizibil, vehicul al harului, culoar al contemplaţiei rugătoare sau suport al efectelor taumaturgice[11]. Plasată însă în sfera unei gândiri autonome, icoana a su-ferit nesfârşite răstălmăciri şi constrângeri antinomice, de aceea cuvinte ca: *„Să facem om dupa* ***chipul***[12] *şi asemănarea Noastră...”* (Facere 1, 26) devin în contemporaneitatea noastră analitică, cheia unei aporii interminabile. Bunăoară, francezul Jean-Luc Marion merge mult mai departe când afirmă despre existenţa unei expresii artistice, amputată serios de criza teoriilor estetice ale modernităţii.[13] Părerea Sfinţilor Părinţi viasavis de arta sacră, este una sincronică, ei nu raliază imageria iconolatrică asupra unui subiect particular[14], ci îi conferă un topic anagogic, o infuzare a umanului în eshaton.[15] Ideea normativă de frumuseţe discutată aici, reprezintă mai degrabă un referent, decât numai atunci când este infuzată într-o formă umană. Cheie fără de care obiectul pozat, nu va putea mulţumi niciodată spectrul întreg al cu-noaşterii.[16]

Pentru noi, Sfânta Treime nu este altceva decât icoana supremei iubiri[17], iar această i-coană nu suprimă Persoanele, ci Chipul Treimii: *„unimea într-o singură natură a celor Trei Persoane formează un singur Subiect, Dumnezeu Unul şi Treime deodată; la fel şi uniunea conjugală a două persoane formează o diadă-monadă, doi şi unul deodată, uniţi în al Treilea termen, cel divin*”.[18] Astfel, omul în relatii conjugale devine chipul Treimii sau i-coana comunităţii conjugale; Dumnezeu de aceea i-a creat pe Adam şi Eva, pentru cea mai mare iubire dintre ei, ca ei să reflecte deci taina unităţii divine.[19]

Punctul de plecare al teologiei chipului, este învăţătura paulină (chip al lui Dumne-zeu este Hristos)[20],

iar această caracteristică, ne spune Cullmann[21], nu era rodul unei con-cepţii pauline, ba mai mult decât atât, această afirmaţie era un imn liturgic al comunităţii creştine primare. Ceea ce prezintă acest text, este o învăţătură pur cosmologică şi antropologică, în care Apostolul Pavel dezvoltă semnificaţia lui Hristos pentru om. Această dimensiune a termenului *eikon*[22], se pliază pe învăţătura fundamentală a Apostolului în asen-timentul căreia *„pentru a fi întreg omul trebuie să poarte **chipul** omului **ceresc**, adică cel al lui Hristos (1 Corinteni 15, 49), ca să ajungă la măsura vârstei plinătăţii lui Hristos (Efeseni 4, 14)”*.[23] Prin urmare, desăvârşirea ipostasului uman ratifică certamente hristificarea lui.

„Asadar, creaţia omului după chipul lui Dumnezeu Care l-a plăsmuit, s-a făcut din-tru început pentru El [Hristos], ca să poată cuprinde cândva Arhetipul; şi legea din Rai dată de Dumnezeu a fost tot pentru El [Hristos], ca să ajute, pe om să fie călăuzit spre Hristos.”[24]

Pentru limitarea cadrelor acestei digresiuni, trebuie să precizez, ca un corolar al celor enunţate mai sus, că izvorul principal al cunoaşterii lui Dumnezeu este indubitabil Prologul Evangheliei după Ioan. În care Tatăl este numit Dumnezeu, Hristos este Cuvântul, iar Cuvântul este înscris într-o cheie atemporală, şi Cuvântul este în acelaşi timp Dumnezeu. Aparatul introductiv constituie deci sâmburele întregii teologii Trinitare.[25] De aici putem extrage două dintre atributele Treimii, identitate şi diversitate, coordonate pe care le vom studia mai jos.

[1] Pr.Prof.Dumitru Stăniloae, *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1990, p.147.(*“Dar omul vrea să ştie nu numai cine l-a adus la existenţă ci şi în ce calitate şi în ce scop. Eul personal se simte îndemnat să răspundă la aceste întrebări. Ele sunt implicate în în-săşi existenţa lui cugetătoare. Altfel n-ar cugeta. Deci se poate spune că persoana umană este o existenţă cugetătoare, pentru că este o existenţă întrebătoare, sau viceversa ”*).

[2] Florin Păuleţ, *Essay on Trinity*, in Studia Theologica II, 2/2004, p.152: „Speaking about the Trinity is no less a mystery, maybe the greatest of our faith”.

[3] Manuale ce redau o imagine scolastică a divinităţii, încorsetând arcanele metaistoriei în termeni em-pirici secătuiţi de viaţă.

[4] Pr.Prof.Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*, Revista S.T., nr. 5-6, 1970, p. 333.

[5] áđďöáôéęüň (*„Cunoaşterea apofatică se caracterizează prin negarea oricărei imperfecţiuni în Dum-nezeu, ceea ce, în fond, înseamnă afirmarea tuturor perfecţiunilor în El. În transcendenţa Fiinţei Sale personale, Dumnezeu rămâne necunoscut şi necuprins”*). *cf.* Arhid.Prof.Dr. Ioan Zăgrean, Pr. Prof. Dr. Isidor Todoran, *Dogmatica Ortodoxă*, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2007, p.76.

[6] ęáôáöáôéęüň (*„Astfel, despre Dumnezeu afirmăm că este Cel viu şi personal, că este spirit absolut, că are toate perfecţiunile în sens absolut, că este atotbun, iubire, atotştiutor, atotînţelept, atotdrept, atotputernic etc. Acest chip de afirmare a adevărurilor despre Dumnezeu se numeşte catafatism”*). *idem.*

[7] *Lectio Divina* nu reprezintă în ansamblul ei anagogico-semantic nimic altceva decât practica tradiţională, sau o lecturare meditativă a Scripturii cu intenţia de a introduce cititorul într-un periplu, având ca telos ultim comuniunea cu Dumnezeu, koinonia. Acest telos îmbracă şi dorinţa unei iluminări, sau deificări (*theosis*), adică participarea omului la viaţa cu Creatorul. A se vedea John Breck, *Sfânta Scriptură în Tradiţia Bisericii*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2008, p.106.

[8] Pr.Prof.Dumitru Stăniloae, *ibidem*, pp.333-334.

[9] Andrei Pleşu, *Despre îngeri*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2003, p.233.

[10] Cuvânt introductiv asupra lucrării Sfântului Grigorie de Nazianz, *Cele cinci cuvântări despre Dumnezeu*, trad. de Pr. Gheorghe Tilea şi Nicolae Barbu, 1947, p.6; semnat de Pr. Gheorghe T. Tilea.

[11] Leonid Uspensky, *Teologia icoanei în Biserica Ortodoxă*, trad. de Teodor Baconsky, Apologeti-cum, 2006, p.3. A se vedea şi subcapitolul lui Steiner *Sensibil-suprasensibilul în realizarea lui prin artă* cuprins în cartea Rudolf Steiner, *Arta şi cunoaşterea artei*, Editura Triade, Cluj-Napoca, 2002.

[12] Consider cea mai plastică expresie a Chipului Treimic, icoana lui Andrei Rubliov, teofania de la stejarul Mamvri. Astfel, tema propusă a tabloului - raportată la lumea noastră naturală, ascunde în subsidiar fascinaţii, prin acapararea necondiţionată a privirii. Vezi Marius Boldor, *Pedagogia privirii*, Revista Studia Theologica I, 4/2003, p. 188. *(„Această acaparare a vizibilului de către pictură este realizată în două modalităţi aparent contradictorii: tabloul încadrează vizibilul care iniţial este nelimitat ; prin aceasta oferindu-ne o protecţie împotriva excesului vizibilului / privirea se fixează asupra obiectului ei care prin aceasta îl acaparează şi îl saturează capacitându-i întreaga admiraţie”*). Vezi şi Davor Dzalto, *Who is an author (an artist)*, Revista Studia Theologica IV, 1/2006, pp. 119-123.

[13] Mihail Neamţu, *Idol, Simbol, Icoană. O discuţie a fenomenologiei imaginii la Jean-Luc Marion*, în Revista Studia Theologica I, 2/2003, p.75. *(„Indusă în istoria metafizicii de către structurile idolatre ale reprezentării, polarizată ulterior de voinţa de putere a subiectului, criza formelor de expresie artistică a amputat major atât produsele cât şi teoriile estetice ale modernităţii. Percepţia operei de artă a fost distorsionată de un conflict fals între şcoala clasicilor şi cea a romanticilor bazat pe aporiile comunicării complexului semantic al operei, izolată în discuţii privitoare la constituirea gustului şi posibilele forme de canonizare ale acestuia. Întrebarea privitoare la originea operei de artă a fost suspendată în teritoriul subteran nesfârşitelor polemici privind capacitatea sa de generare, reproducere şi recepţie a imaginarului artistic”*).

[14] Vezi A. Grabar, *L'Iconoclasme byzantin*, Paris, 1957, p.79.

[15] În sensul acesta e important de urmărit Canonul 82 al Sinodului de la Quinisext, deschis la data de 1 septembrie 692, care prevede următoarele: *„Pe anumite picturi (graphais) se află mielul pe care Înaintemergătorul îl arată cu degetul; acest miel a fost pus acolo ca model al harului, prefigurând – prin mijlocirea Legii – adevăratul Miel, Hristos Dumnezeu. Desigur că onorăm figurile (tupous) şi umbrele – ca pe nişte simboluri şi închipuiri ale Bisericii, dar preferăm (protimômen) harul şi adevărul, primind acest adevăr ca plinire a Legii. Hotărâm deci ca de acum înainte plinirea aceasta să fie tuturor vădită prin picturi, astfel încât în locul mielului din vechime să fie reprezentat – după firea Sa omenească (anthrôpinon charactera) – Cel ce a ridicat păcatul lumii, Hristos Dumnezeul nostru. Aşa înţelegem mărirea smereniei lui Dumnezeu-Cuvântul şi ajungem să-I pomenim locuirea (politeias) în trup, Patima, Moartea Lui mântuitoare şi, de aici, izbăvirea (apolutroseôs) pe care a dăruit-o lumii”*. A se vedea Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe*, Editura Deisis, Sibiu, 2005.

[16] Hans-Georg Gadamer, *Truth and method*, Continuum Publishing Group, London, 2004, p.41.

[17] În Vechiul Testament simbolul deţinea ca sens *secundus* imaginea profetică a viitorului Mesia. A-ceastă semnificaţie specială, lucrurile sau fiinţele din lume nu o aveau în baza unei apartenenţe a lor la lumea creată, ci în baza unei revelaţii stricte, descoperită înaintea căderii protopărinţilor în păcat. Vezi Pr.Prof. Dumitru Stăniloae, *O teologie a icoanei*, Editura Fundaţiei Anastasia, Bucureşti, 2005, p.69. Tot pe acest palier, de o deosebită importanţă este studiul profesorului american Emil J. Piscitelli, *Ricoeur's theory of myth and symbol*, Anandale, VA, U.S.A. („*The religios notion of the self as self-transcending is the reflective appropiation of the structure and intentionality of the religios symbol. For the structure of the religios symbol is that the subject intends Transcendence. By preserving the real meaningfulness and truth of religios mythic-symbolic speech in a reflective thought which is mo-tivated by human, religious intentionality, we can avoid the Kantian extreme of a human finitude overly limited by an abstract and formal conceptualism on the one hand, and positivism or naive re-alism on the other* "). Însuşi marele filozof Paul Ricoeur, întrebat fiind ce înţelege prin simbol, replica următoarele: *„I define 'symbol' as any structure of signification in which a direct, primary, literal meaning designates, in addition, another meaning which is indirect, secondary, and figurative and which can be apprehended only through the first"*. A se vedea Alexis Deodato S. Itao, *Paul Ricoeur's hermeneutics of symbols: A critical dialectic of suspicion and faith*, Kritike, volume four, number two, december 2010, p.3. *apud* Paul Ricoeur, *Existence and Hermeneutics*, in The Conflict of Inter-pretations: Essays in Hermeneutics, 1969, p.13.

[18] Paul Evdokimov, *Taina Iubirii*, trad. de Gabriela Moldoveanu, Editura Christiana, Bucureşti, 1994, p.101.

[19] *Ibidem*, *apud* Teofil al Antiohiei, *Ad Autolycum*, III, 28.

[20] *eikon Eikonos* (Coloseni 1, 15-18).

[21] Oscar Cullmann, *Christologie du Nouveau Testament*, Neuchatel-Paris, Delachaux&Niestle, collection „*Bibliotheque theologique*", 1958, p.152.

[22] Substantiv în cazul Nominativ, gen feminin, număr singular, grecescul *eikon* desemnează termenul de imagine sau acţiunea de manifestare a lui Dumnezeu – o manifestare a realităţii, formei şi subs-tanţei Raiului. Cuvântul dat, defineşte şi termenul de icoană; astfel ocurenţa sa captează un câmp se-mantic omnivalent. Conform Timothy and Barbara Friberg, Neva Miller, *Analytical Lexicon of the Greek New Testament*, Trafford Publishing, Canada, 2005. („ 1. as an artistic representation, such as on a coin or statue *image, likeness* (MT 22.20); 2. as an embodiment or living manifestation of God *form, appearance* (CO 1.15); 3. as a visible manifestation of an invisible and heavenly reality *form, substance*").

[23] Panayotis Nellas, *Omul – animal îndumnezeit*, Editura Deisis, Sibiu, 2009, p.61.

[24] Sfântul Grigorie Palama, *Omilie la Lumini*, Editura Oikonomos, Atena, 1861, p.259.

[25] Vladimir Lossky, *Introducere în teologia ortodoxă*, trad. de Lidia şi Remus Rus, Editura Sophia, Bucureşti, 2006, p.17. Vezi şi Yves-Marie Blanchard, *Când sfântul Ioan povesteşte despre Dumne-zeu...hristologia ioaneică în lumina exegezei narative*, Revista Studia Theologica VIII, nr. 2/2010, pp.69-71: („ *Pe de o parte, cuvântul Logos desemnează mai puţin un discurs despre Iisus Hristos, după rigoarea unei ştiinţe (hristologia), cât persoana lui Hristos ca singurul Fiu, veşnic asemeni lui Dumnezeu însuşi, deci Cuvânt preexistând oricărei creaţii. Este vorba chiar de Cuvântul lui Dumnezeu în actul creator - "Toate prin El s-au făcut, şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut" [Ioan 1, 3]).*

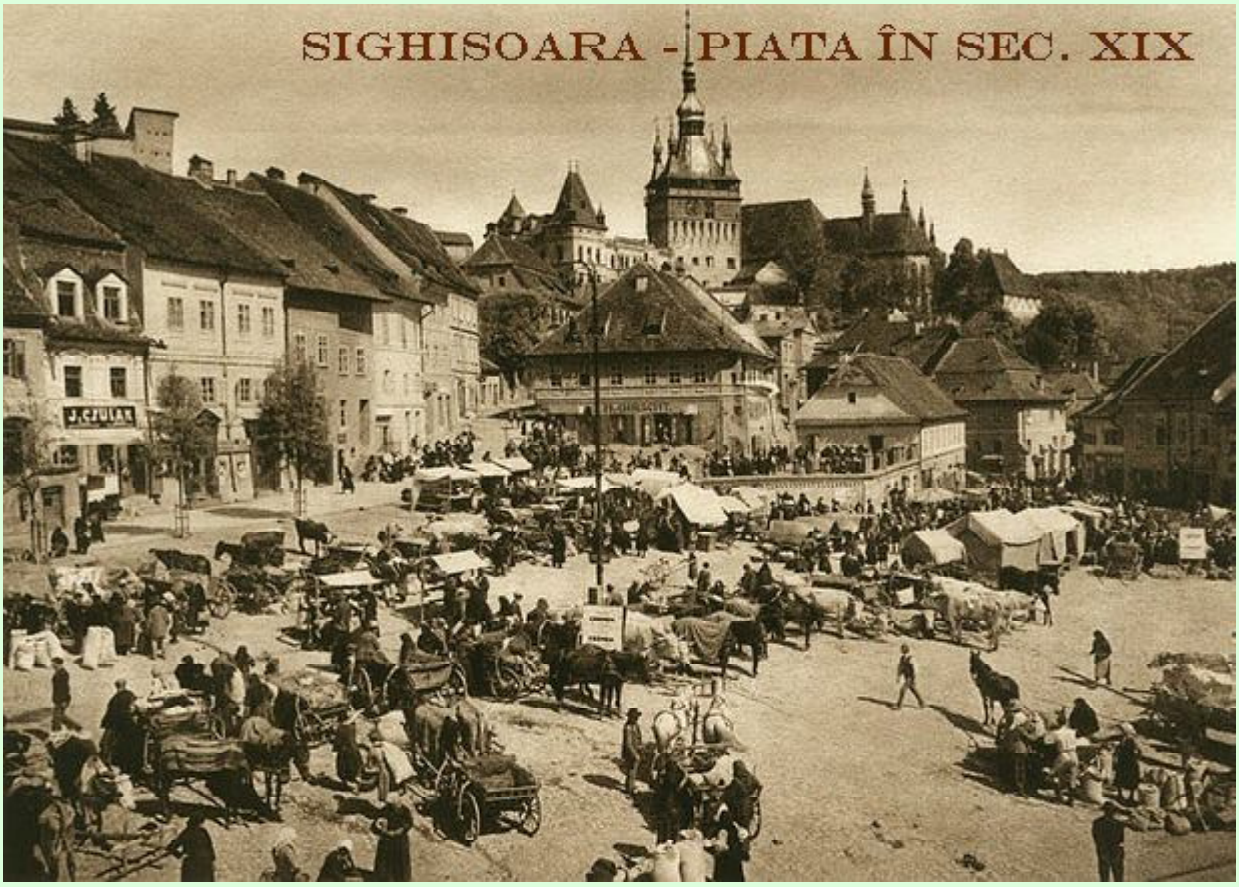

Vă recomandăm de pe site-urile Sămănătorul:

O sută de nume în muzică http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/muzica/100-nume-celebre

Pagina de umor: http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/umor

Amenzi de circulaţie:

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/utile/nelu-babau/Nelu_Babau-Amenzidecirculatie.doc?attredirects=0

Cezarina Adamescu (n. Galaţi)

Cărţi aniversare ale lui Nicolae Băciuţ

CRÂMPEIE DE LUMINĂ ÎN REPERE DE CULTURĂ SI INFORMARE

"Semănătorul - Editura online"
seria "Dorna Tismana", ian. 2012

CĂRŢI ANIVERSARE – NICOLAE BĂCIUŢ, 55

Nicolae Băciuţ, «Presa culturală mureşeană contemporană. Reviste, jurnalişti, repere», Editura Nico, Târgu-Mureş, 2011

Considerată drept cea de a patra putere în stat, presa, şi în speţă – jurnalistica, atunci când este făcută cu profesionalism contribuie în mod esenţial la formarea unei viziuni asupra societăţii în ansamblu şi a individului în special. Toate fenomenele petrecute în Agora, trec prin ascuţişul presei cotidiene, indiferent dacă e vorba de presa scrisă, ori de audio-vizual. Nu este om care să nu fi recurs la aceste mijloace de informare, clasice ori moderne, ca să afle noutăţi, ştiri despre ce se mai întâmplă în lume. Pentru scriitori ea este modalitatea cea mai la îndemână pentru a se documenta în vederea alcătuirii unui text cu un subiect care să intereseze.

Spaţiul limitat al ziarului, revistei, altor publicaţii de presă, oferă, atât scriitorului, cât şi cititorului putere de sinteză, concizie, capacitatea de selecţie din noianul informaţional a acelor ştiri care să capteze atenţia şi interesul cititorului. Mânuirea condeiului trebuie să fie însă, desăvârşită.

Ideea lui Nicolae Băciuţ de a alcătui o istorie a presei culturale mureşene contemporane cuprinzând reviste, jurnalişti, repere, este una cât se poate de fericită, atât prin ineditul ei, cât şi prin necesitatea încadrării printre domeniile de referinţă ale literaturii româneşti, pe o plajă destul de generoasă. Autorul menţionează în ***"Prolegomene"*** – la începutul lucrării:

"Istoria presei culturale mureşene nu are un trecut nici foarte bogat, nici foarte îndepărtat, cauzele acestei stări trebuie căutate în circumstanţele istorice, deloc confortabile pentru populaţia românească şi, implicit, pentru presa culturală de expresie română.

Fenomenul presei culturale mureşene nu a fost cercetat în complexitatea sa, fiind abordate fragmentar ori tangenţial analize ale acesteia, istoria presei culturale româneşti nefiind de niciun veac".

Cu toate acestea, nume ilustre de intelectuali, şi-au manifestat prezenţa, în lipsa presei locale, colaborând la publicaţiile ardelene ori de peste munţi: *Zorile, Gazeta de Transilvania, Foaie pentru minte, inimă si literatură, Telegraful Roman, Transilvania* ş.a"

Citiţi mai departe aici:
http://sites.google.com/site/cartipublicate/critica-literara/cezarina-adamescu/Cezarina_Adamescu-Carti_aniversare_ale_lui_N_Baciut.doc?attredirects=0

Vatra, *Foaie ilustrată pentru familie, seria 1894*

(I.L.Caragiale, Ioan Slavici, George Coşbuc)

Imagine preluată din cartea d-lui Băciuţ
După cum se vede, George Coşbuc mai avusese frumoase iniţiative înainte de a scoate «Sămănătorul»

Citiţi cartea d-lui Nicolae Băciuţ
«Presa culturală mureşeană contemporană. Reviste, jurnalişti, repere»
aici:
http://sites.google.com/site/cartipublicate/critica-literara/nicolae-baciut/N_Baciut-Presa-mureseana.pdf?attredirects=0

Cezarina Adamescu (n. Galaţi)

Întâlniri neaşteptate

"Semănătorul - Editura online"
seria "Dorna Tismana", ian. 2012

PAGINI DE ISTORIE INSTANT – PAŞI PRIN PUSTIA VEACURILOR

MARIANA CRISTESCU, ***Trandafirii deşertului, (România, mon amour)",*** Editura Nico, Târgu-Mureş, 2011

A propune în ziua de azi, un periplu iniţiatic prin intimitatea creaţiei unor autori sau oameni de cultură, reprezintă, nu numai un act de curaj, dar, mai curând, o aventură teribilă.

Ceea ce reuşeşte Mariana Cristescu în cartea "***Trandafirii deşertului" -*** este o probă de jurnalism exemplar şi o dovadă de generozitate şi deschidere sufletească faţă de valorile autentice ale neamului, recunoscute sau nu, dar care-şi semnează fiecare, dreptul la exprimarea neîngrădită, drept dobândit după ani de încorsetare a Cuvântului şi chiar a gândurilor.

Mariana Cristescu este, fără urmă de îndoială, un jurnalist de linia a-ntâia care şi-a luat în serior vocaţia, încă de la primele pagini scrise. Pentru ea, scrisul nu e o bagatelă, ci un ***modus vivendi*** şi arta desăvârşirii Cuvântului, chiar o datorie de onoare pe care o achită exemplar. Vocea ei răsună precum cea a unui stentor care anunţă o veste în Cetate. Este Glasul cu porta-voce care pătrunde în inimi şi se întoarce-n ecou. Chiar dacă cei care trebuie s-o audă îşi fac urechea toacă. Stăruind în lupta cu vremea, jurnalista reuşeşte să "mişte" uneori, chiar şi munţii. Ceea ce nu e de ici-colea. Efectele articolelor sale din reviste, hebdomadare, cărţile sale, s-au văzut şi simţit imediat sau pe timp îndelungat, fiecare studiu de caz fiind tezaurizat în sipetul inimii. Ceea ce frapează la Mariana Emanuela Cristescu este că ea, în pofida presiunilor de orice fel, a rămas dreaptă în scris ca şi în viaţă, preferând să-şi asume responsabilitatea cuvântului său, în orice situaţie. Ceea ce e admirabil. În acest sens, Mariana Cristescu poate constitui pentru tinerii gazetari şi jurnalişti, un model perfect despre cum trebuie să-şi exercite profesiunea şi să respecte codul deontologic.

Polemicii distructive, jurnalista i-a preferat susţinerea cu argumente clare, temeinice, o logică fără cusur şi adoptarea unei poziţii ferme în afirmaţii, acoperite de o bogată documentare şi de o cultură enciclopedică solidă.

Cartea este o reuşită din toate punctele de vedere, nu numai prin contribuţiile intervievaţilor, dar prin întregul ei, care semnifică o viziune clară asupra fenomenului cultural de la răscrucea veacurilor şi, în mod conjunctural, al mileniilor.

Şi cum răscrucea mileniilor a însemnat un punct de reper semnificativ, un prag important la care se raportează toate domeniile vieţii sociale şi culturale în accepţia bună a cuvântului, cartea de faţă este una dintre oglinzile prin care putem vedea dinamica literaturii, în funcţie de reprezentanţii ei străluciţi, care ar putea alcătui şi ei, aidoma celor din veacul XX, o falangă de aur rămasă în istorie.

Ce a dorit Mariana Cristescu în această frumoasă demonstraţie de înalt profesionalism jurnalistic? Desigur, nu gloria de moment, înseilată pe o copertă ori titrată într-un jurnal, fie el şi cotidian. A dorit să semnaleze semnele veacurilor care s-au încrucişat, cu doar câţiva ani în urmă, semne prea puţin prielnice culturii, dar care s-au impus în pofida vitregiilor politico-economice şi sociale şi au ieşit la lumină precum ghiocelul răzbate potrivnicia zăpezii şi-şi ridică creştetul în lumină.

Autoarea, prin toate cărţile de până acum, a dovedit cu prisosinţă că este o forţă, o voce puternică, legitimă, perspicace, penetrantă care s-a impus cu pregnanţă în lumea jurnalisticii, o lume foarte dură unde nu toţi răzbesc.

Încă din primul articol, ***La Târgu-Mureş, ... „Fahrenheit 451”?!?*** – autoarea face câteva asociaţii şi similitudini neaşteptate cu titlul şi conţinutul unui roman celebru, ecranizat, cu acest titlu: “***Fahrenheit 451”*** – scris de Ray Bradbury: *“o alegorie cu multiple sensuri, dominată de previziunea sumbră a unei lumi silite să îşi renege trecutul şi umanitatea prin distrugerea memoriei şi a tradiţiei, miza conflictului care opune indivizii şi societatea fiind libertatea spirituală. Celor care nu îşi mai amintesc filmul şi nu au avut şansa de a citi nici cartea, le reamintim că... 451 grade Fahrenheit este temperatura la care... ard cărţile!”*

Pornind de la această aserţiune, autoarea face un expozeu al stării de cultură în mediul rural, mai précis, la bibliotecile săteşti. Biblioteca – acest bastion al culturii – se năruie încetul cu încetul, dacă nu cumva este smulsă din rădăcini cu buldozerul. Locul ei îl iau restaurantele, farmaciile, casele de licitaţie, cazinourile. Fenomen generalizat. Fondurile de carte care, atât cât au mai rămas, zac prin locaţii improprii, ori lipsesc cu desăvârşire, fiind distruse, o dată cu noile schimbări de mentalitate survenite în ultimele două decenii. Cartea – un obiect desuet – care e tratat cu indiferenţă, dacă nu cumva cu dispreţ şi derâdere, ca fiind ceva total nefolositor, *„Cititul e pierdere de vreme!”* – a trecut prin războaie, calamităţi, dar acum nu mai poate trece de indiferenţa oamenilor.

Seria "Întâlniri spirituale" a criticului literar Cezarina Adamescu conţine cronici, eseuri, portrete, exegeze, interviuri, evenimente şi tablete spirituale volumul prezentat aici fiind al zecilea citiţi

Cezarina Adamescu - Întâlniri neasteptate Vol. X,
aici:
https://sites.google.com/site/cartipublicate/critica-literara/cezarina-adamescu/Cezarina_Adamescu-Intalniri_neasteptate.pdf?attredirects=0&d=1

Maria Roman - Despre o carte...
"Exilul Românesc la mijloc de secol XX" de Octavian Curpaş

Maria Roman
- actriţă, publicist, trăieşte în New York

Citiţi articolul aici:
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/home/articole-01-2012/maria-roman

Un blog util: - George Damian. Citiţi :

Neagu Djuvara şi demitizarea istoriei românilor
http://www.george-damian.ro/cum-face-neagu-djuvara-demitizarea-istoriei-romanilor-laudand-ungurii-1464.html

Adevarul despre coroana Sfântului Ştefan al Ungariei
http://www.george-damian.ro/adevarul-despre-coroana-sfantului-stefan-a-ungariei-1269.html

Ce au ungurii ci aia calului
http://www.george-damian.ro/ungaria-pitoreasca-ce-au-ungurii-cu-aia-a-calului-1703.html

Vă recomandăm pe site-ul nostru:
http://www.youtube.com/user/semanatorul/

UN FILM DE EXCEPTIE LA TELECINEMATECA

Independenţa României - Războiul Rmâno Ruso-Turc 1877
Filme prelucrate după originale (fara sunet) clic aici:
http://youtu.be/UA9J6funJis

Vedeţi şi la pagina "Articole Semănătorul" FILME DOCUMENTARE:
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-documentare
VEDEŢI
86 filme de istorie, 23 de mediu, 37 religie şi 47 conspiraţii

Salonul Literar "Colocviile de Marti", organizează , marţi, 31 ian 2012, orele 17.00, un eveniment cultural la Centrul pentru Activitati Recreative si Inovare Ocupationala, Str. J.L. Calderon nr.39, mereu amfitrion Dr. George Anca.

(continuare din pag. 3)

de a evita vărsarea de sânge la care aproape întotdeuna duce disperarea. Aveţi misiunea istorică de a evita o asemenea tragedie, aşa după cum aveţi datoria să vă gândiţi la răspunderea nemiloasă nu doar în faţa istoriei, ci şi a judecăţii imediate care nu va întârzia să vină. Răbdarea românului e proverbială, dar nu fără margini !

Avertismentul n-a fost luat în seamă, Ceauşescu şi clica lui n-au fost înlăturaţi de la conducerea partidului şi, drept urmare, schimbările care în celelalte ţări foste socialiste s-au făcut pe cale paşnică la noi s-au produs cu vărsare de sânge.

Acest mesaj avertisment din 1989 este de o tristă actualitate. Manifestaţiile românilor care au cuprins ţara de peste o săptămâna n-aveţi voie să le subestimaţi, cu atât mai puţin să trataţi cu aroganţă şi insultător pe cei care-au ieşit în stradă. Nu vă jucaţi cu focul !!!

Domnule Traian Băsescu, mă adresez mai întâi dumneavoastră şi dacă o fac fără a utiliza titulatura uzuală, *Domnule Preşedinte*, este pentru că n-o mai meritaţi, pentru că aţi uzurpat-o atât prin comportamentul cât şi prin politica pe care aţi promovat-o, îndeosebi în ultimii ani. Si pentru a nu rămâne la nivelul etichetărilor, iată câteva, - repeţ doar câteva - din cele mai reprezentative fapte care vă descalifică în raport cu cea mai înaltă funcţie în stat :

- comportamentul şi limbajul de derbedeu lipsit de educaţie (formula « ţigancă împuţită » rămâne emblema dv. reprezentativă, frecventarea , uneori în compania unor personaje dubioase, a cârciumilor, chiar dacă se numesc *Golden Blitz*, conducerea autoturismului după consumul de băuturi alcolice, participarea activă la chiolhanuri ţigăneşti, - nu acolo unde ţiganii sunt necăjiţi şi ar avea nevoie de sprijinul dv. , ci acolo unde kilogramele de aur încovoaie grumaze şi sugrumă degete butucănoase de osânză – râsul behait şi dispreţuitor cu care trataţi oamenii şi ideile care nu vă convin, atunci când insultele cu care-i împroşcaţi nu vă mai ajung, aroganţa nu numai faţa de concetăţenii cărora le-aţi promiş cinic şi mincinoş să trăiţi bine !, dar şi în relaţiile internaţionale în care sunteţi perceput ca o prezenţă dezagreabilă şi indezirabilă, cu mult sub nivelul lui N. Ceauşescu, cel care a defilat alături de regina Angliei în caleaşca de aur etc. etc. etc. etc …….

- uzurparea de facto a principiilor democratice şi instituirea unei caricaturi de dictator, după modelul căpitanului de navă cu apucături de piraţ care-şi transformă corabia şi echipajul în jucărele ale unui copil întârziat la minte şi vestejit la suflet (de altfel, chiar alegerea dv. pentru al doilea mandat a fosţ dacă nu un act de piraterie, cel puţin unul de excrocherie)

- consecinţele acestei trădări a valorilor în numele cărora aţi ajuns în fruntea statului sunt incalculabile şi în esenţă pot fi socotite crime împotriva poporului român :

a) aţi continuat şi agravat procesul de înstrăinare şi jefuire a avuţiei naţionale

b) aţi continuat şi agravat procesul de uzurpare a şcolii româneşti (una din cele mai performante din Europa, între cele două războaie mondiale)

c) aţi continuat şi agravat până la absurd politica de înlesnire şi promovare a corupţiei, astăzi un cancer socio-economic şi politic în stare de metastază

d) aţi sărăcit majoritatea cetăţenilor tării, aruncând în primul rând pe umerii lor povara crizei mondiale (ea însăşi consecinţă a deturnării liberalismului în banditism financiar fără frontiere), dar aţi « grădinărit » iresponsabil, dacă nu în mod complice, îmbogăţirea nesimţită, - ca să vi-l citez pe trepăduşul dv. instrumental – a celor deja îmbogăţiţi (mulţi dintre ei în mod fraudulos) ; în nici o ţară din Europa, inclusiv Grecia care este astăzi în comă, guvernele n-au îndrăznit să reducă salariile cu 25% şi să crească TVA-ul cum a făcut-o guvernul dv., - al dumneavoastră, nu al ţării

e) v-aţi subordonat aproape toate instituţiile ţării, transformându-le în instrumente ale politicii proprii, o politică care, de cele mai multe ori, s-a dovedit a fi un produs al incompetenţei şi clientelismului politic ori personal de cea mai joasă speţă ; de aici a rezultat şi promovarea în posturi de conducere (de fapţ posturi de aducere) a nenumărate nulităţi selectate şi menţinute

în funcţii, în primul rând ,pe criteriul slugărniciei absolute faţa de şef .

f) aţi continuat politica iresponsabilă a guvernărilor anterioare de a transforma UDMR într-o marfă politică, fiindu-vă mai scumpe calculele politicianiste meschine, decât preţul plătit în asemenea tranzacţii. In timp ce UDMR, cu politicienii lor inteligenţi şi solidari, au profitat de toate guvernările, poporul român a suportat de fiecare dată umilinţele acestor negustorii dezonorante.

Lista reproşurilor ce vi se pot face , a detaliilior şi particularizărilor concrete e lungă . O puteţi întreprinde dv.înşivă sau sfetnicii pe care-i aveţi, dacă mai aveţi aşa ceva. Inainte de a vă face o ultimă recomandare, am să vă citez câteva din promisiunile solemene ale unui preşedinte proaspăt ales :

« Nu avem voie să ne facem că mai mascăm sărăcia sub statistici. Marea realitate este că prea mulţi dintre pensionari au pensia mai mică decât factura la întreţinere pe timp de iarnă. Prea mulţi dintre pensionari au pensia mai mică decât costurile facturii la ennergia electrică şi gaze pe lună. Prea mulţi dintre ţărani, mici proprietari devin mai săraci chiar şi în anii în care recoltele au fost bune. Prea mulţi dintre tinerii României încep să creadă că România nu mai este o ţară în care ei au şanse »

« O prioritate deosebită pe care mi-o propun este scoaterea instituţiilor statului de sub influenţă politică(…) Nu este permis nici un fel de amestec al politicienilor în justiţie, în poliţie, în parcheţ nicăieri acolo unde se tratează problemele grele ale încălcării legilor ţării. Voi fi un preşedinte care va veghea şi va proteja instituţiile statului de orice tip de influenţă politică ».

« Apreciez că în momentul de faţă corupţia la nivel înalt a devenit sau e pe cale să devină o ameninţare la adresa securităţii naţionale .(…) Indiferent de instituţie, toate vor avea prioritate zero lupta împotriva corupţiei ».

« Nu poţi să vorbeşti de om demn atât timp cât tu, stat român, îţi umileşti cetăţenii prin pensii prea mici, prin sprjin prea mic pentru ţărani, prin şanse zero pentru generaţia tânără.(…) Atâta timp cât statul român îşi va umili milioane de români prin sărăcie, în mod cert naţiunea română nu va avea coeziune ».

Stiţi d.le Băsescu cine este preşedintele, care lumina speranţa oamenilor cu asemenea promisiuni, la 13 decembrie 2004 ? El se numea TRAIAN BASESCU . Care din aceste promisiuni le-aţi onorat ??!!

Aveţi aici justificarea integrală a ceea ce vă strigă şi vă cer românii prin cei ieşiţi în stradă de mai bine de o săptămână. Iar recomandarea de care vorbeam mai sus este să citiţi cu atenţie Scrisoarea deschisă pe care v-a trimis-o în decembrie 2011 Cristian Tudor Popescu(ea se află publicată şi în paginile acestei reviste on-line), să meditaţi la ea cu discernământ şi să acţionaţi cu înţelepciune. Este un mesaj dur în expresivitatea lui tulburătoare, dar tragic prin strigătul de suferinţă şi de revoltă pe care-l transmite. Este un scaner necruţător al organismului dumneavoastră uman şi politic unde se vede că sunteţi atât de bolnav încât rămânerea la Cotroceni este echivalentă cu un act sinucigaş pentru dumneavoastră şi periculos în cel mai înalt grad pentru poporul român. Si în pluş scrisoarea acestui mare publicist care aminteste de apostolatul gazetăresc al lui M. Eminescu, este o chemare adresată conştiinţelor româneşti. Ea a fost auzită, dacă în prea mică măsură de elita noastră intelectuală şi politică, cel puţin de cei care probează astăzi prin protestele lor că răbdarea românului e proverbială, dar nu fără margini.

Prof. Univ. dr. Alexandru MELIAN

(va urma partea a II-a)

Citiţi Regulamentul Comun ADT şi AST şi reţineţi că în funcţie de sumele obţinute de la dvs. vom putea să abordăm proiectele literare prin cofinanţare. Cofinanţare mai mare înseamnă un proiect mai mare!

Regulamentul site-urilor Sămănătorul

pentru întreţinerea lor prin mijloace proprii

Preambul

Redacţia Tismana care gestiona vechile site-uri Semănătorul, pentru a continua fenomenul literar al publicaţiilor online început de Artur Silvestri, a procedat la înfiinţarea a două noi asociaţii. Înfiinţarea a fost posibilă - şi încă rapid - prin cooptarea ing. Antonio Tomoniu, care este instruit şi specializat în managementul asociativ.

Parteneriatul ARP-Fundaţia Tismana încetând prin decizia unilaterală a ARP, dl Nicu Tomoniu a devenit preşedinte al noii Asociaţii «Semănătorul Tismana» - acronim AST - care va asigura apariţia Revistei «Sămănătorul», publicistica şi publicitatea prin câteva site-uri «Semănătorul» create anume.

«Semănătorul - Editura online» îşi va continua activitatea sub egida Asociaţiei «Dorna Tismana» - acronim ADT - , având ca preşedinte ing. Antonio Tomoniu şi având în vedere anvergura pe care se preconizează s-o ia asociaţia implicându-se în viitor nu numai în publicarea online a unor opere literare dar prin proiecte adecvate, la tipărirea lor, la crearea şi gestionarea unor site-uri personale dar şi ţinerea unor cursuri de acreditare pentru «Permisul european de conducere a computerului» (ECDL – European Computer Driving Licence) ECDL la Tismana: Avansat, Avansat Modulele 3, 4, 6, Equalskills, CAD, WebStarter, EUCIP.

Deocamdată, până la intrarea asociaţiilor noastre pe proiecte avansate ale unor ONG-uri care aduc o contribuţie bănească la dezvoltarea sectorului nonguvernamental, totul - cumpărare de domenii web, găzduire web, cheluieli legate de înfiinţare - s-a făcut din buzunarul propriu al membrilor consiliului director.

Pentru a se asigura sprijinul material mersului inainte al proiectului literar «Semănătorul» - publicistică, editură, gestionare şi creare de site-uri - rugăm autorii care au scrieri noi, articole sau cărţi deja publicate, să ne sprijine material prin donaţii, cotizaţii sau sponsorizări, imediat din luna februarie conform conturilor ce se pot citi pe pagina:http://www.dornatismana.ro/servicii.htm sau pe pagina următoare.

Articole din Regulamentul Comun ADT şi AST

1. Serviciile pentru care se face plată pe site-ul aminitit mai înainte nu sunt restrictive ci orientative.

2. Nu este obligatorie plata anuală integrală, putând fi plătită şi trimestrial.

3. Comitetul director poate aprecia de - la caz la caz - scutirea unor categorii de autori de la plată, cum ar fi studenţii, pensionarii sau chiar unii autori care prin scrierea lor foarte valoroasă, ridică prestigiul proiectului literar.

4. Printr-un sondaj, apoi o decizie a comitetului director, se vor desemna membrii onorifici «Semănătorul».

5. Membrii onorifici «Semănătorul» se scutesc de cotizaţie dar prin funcţia lor ne aşteptăm să doneze proiectului, din proprie iniţiativă, bani, cărţi sau alte mijloace materiale.

6. Comitetul director a hotărât ca d-l Al Ionuţ Ţene, preşedintele Ligii Scriitorilor Români, să fie membru onorific al ADT şi AST, dat fiind sprijinul său moral pentru noi, imediat ce fusese anunţată suspendarea vechiului proiect.

7. Membrii cotizanţi şi membrii onorifici «Semănătorul» vor primi din

partea AST sau ADT, după caz, legitimaţia şi insigna «Semănătorul AST» sau «Dorna AST».

8. Legitimaţiile sau insignele care se dau membrilor cotizanţi, le oferă acestora acces gratuit la manifestările literare care sunt incluse într-o manifestare culturală cu plată destinată publicului larg: program artistic, seară literară cu premii şi tombolă, program sau întrecere cu caracter sportiv, turistic sau de agrement.

9. Serviciile literare de publicare online sunt oferite oricărui membru asociat, fie AST, fie ADT, respectiv, fie că s-a înscris pentru publicarea articolelor lor, fie a volumelor lor literare .

10. In cazul când AST sau ADT devin beneficiare ale unor proiecte subvenţionate de tipărire a cărţilor editate online, ale unor cursuri gratuite, cum ar fi « Managementul relatiilor cu mass-media», «Managementul relatiilor publice», «Management financiar asociativ» , cursuri în cadrul modulelor «ECDL» prioritate la înscriere o au membrii cotizanţi.

11. In funcţie de numărul membrilor cotizanţi dintr-o zonă geografică, cursurile AST şi ADT se pot organiza în aceea zonă la o pensiune turistică sau într-un spaţiu al organizaţiilor partenere din aceea zonă.

12. Începând cu luna februarie, toţi cei care ne trimit scrieri pentru publicare să trimită prin transfer bancar sau mandat postal, donaţia, cotizaţia anuală sau parţială. Copiile după fişele de sponsorizare se trimit prin poştă. Vom elibera chitanţe pentru toate sumele primite, chitanţele fiind apoi trimise prin poştă.

13. Autorii care doresc publicitate la cărţile lor prin revista «Sămănătorul» sau pe siturile şi blogurile noastre, trebuie obligatoriu să achite cotizaţia anuală sau parţială (10 lei/lună sau 2 €/lună).

14. Autorii, membri sau nu, pot participa gratuit cu articole pe site-urile:
"Sămănătorul - Blogger":
http://samanatorul.blogspot.com şi
http://cleptocratia.blogspot.com
"Sămănătorul - Articole":
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul
în limita a două-trei articole săptămânal, grupate într-un fişier word pentru a fi up-gradat ulterior cu versiuni noi. Amatorii de bancuri nu vor fi acceptati decât dacă-şi cumulează bancurile primite pe o săptămână într-un singur fişier. A se evita aglomerarea redacţiei prin 3-4 e-mailuri trimise într-o zi de aceiaşi persoană!

15. Coordonatele bancare ale AST şi ADT sunt următoarele:

Prin virament bancar în contul Asociaţiei «Dorna Tismana»:
RO16RNCB0149125538870001 (RON)
RO86RNCB0149125538870002 (EUR)
BCR – Banca Comerciala(Româna(S.A.
Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

În curând: DVD Sămănătorul, Anul I, nr. 1 - 8 sp. - 2011

Prin mandat poştal, purtând menţiunea "donaţie";
Asociaţia «Dorna Tismana», preşedinte Gheorghe-Antonio Tomoniu
Str. Tismana, nr. 153, 217495 Tismana, Jud. Gorj, Cod fiscal 29507614
Asociatia "Semanatorul Tismana", codul C.I.F. 29532170
Cont Iban curent în RON --------- RO45RNCB0149125641110001
Cont Iban curent în EUR --------- RO18RNCB0149125641110002
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.
Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Semnarea tratatului cu Uniunea Sovietică

(continuare din pag. 5)

câteva luni (nu şi tratatul încheiat), a fost recunoscută Republica Moldova în loc să fie valorificată oportunitatea unirii celor două state germane pentru a se realiza reîntregirea ţării cu fraţii de peste Prut, a fost tratată cu superficialitate, dacă nu cu vinovăţie, problema teroriştilor, s-a admis şi încurajat constituirea unui partid etnic, cu toate consecinţele nefaste pe care aceasta a generat-o şi o generează până în zilele noastre, în agricultură s-a luat decizia fricoasă, electoralistă şi fără perspective, de a împinge în haos vechile ei structuri şi de a abandona întru ruină şi hoţie, în mod iresponsabil, ca să nu zic criminal , sistemul de irigaţii, atât de greu plătit şi atât de necesar. Alegerile din 1992 au confirmat opţiunile din decembrie 1989 şi rolul jucat de factorul autoritate în opţiunea alegătorilor. Cei care vorbeau de orbirea românilor din « Duminica orbului » se dovedeau ei înşişi orbi ori ...de rea credinţă. Puteau Radu Câmpeanu sau Ion Raţiu să obţină adeziunea majorităţii alegătorilor pentru a fi aleşi în funcţia de preşedinte, la mai puţin de trei ani de la răsturnarea dictaturii ? Aveau ei, sau mai corect spus, dovediseră ei, autoritate personală (competenţă, popularitate, prestigiu) în măsură să fie percepuţi drept conducători de încredere, capabili să conducă destinele unei ţări ravăşite economic, învrăjbite politic şi debusolate social, deci apţi să fie investiţi cu autoritate instituţională ? Eu cred că nu. Poporul alesese în logica bunului simţ. Aşa cum o va face şi peste patru ani.

Din păcate, nici după ce autoritatea instituţională i-a fost validată şi fortificată prin alegeri, Ion Iliescu şi oamenii lui n-au fost capabili să se ridice la înălţimea aşteptărilor şi speranţelor, la înălţimea momentului istoric sacralizat prin aspiraţiile, dăruirile şi jertfele Revoluţiei. Continuând în acelaşi spirit de dinainte de alegeri, autoritatea personală, a instituţiei prezidenţiale şi a tuturor celorlalte instituţii, constituite pe calapodul unui stat democratic modern, a intrat într-un proces de erodare progresivă. Iar momentul emblematic al acestei crize de autoritate îl reprezintă evenimentele din Piaţa Universităţii şi venirea minerilor la Bucureşti să facă ordine în locul autorităţilor investite legal în acest scop.

Alexandru MELIAN

(continuare în numărul viitor)

Citiţi Regulamentul Comun ADT şi AST şi reţineţi că în funcţie de sumele obţinute de la dvs. vom putea să abordăm proiectele literare prin cofinanţare. Cofinanţare mai mare înseamnă un proiect mai mare!

Citiţi "Revista Sămănătorul" la adresele:

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm — **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.samanatorul/revista/index.htm — **Format pdf cu linkuri**

Reorganizarea site-urilor Sămănătorul după suspendarea lor de către ARP

CITIŢI-MĂ şi daţi-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

Există două asociaţii, fiecare gestinând un domeniu bine precizat:

Asociaţia "**Semănătorul Tismana**" se ocupă de **partea de publicistică** (Revista Sămănătorul, articole proprii sau articole propuse, poezii, eseuri scurte, excepţie articolele de critică literară, etc)

Site-urile folosite de Asociaţia "**Semănătorul Tismana**" au scop publicarea online a revistei "Revista Sămănătorul", gestionarea blogurilor "Sămănătorul - Blogger" şi gestionarea site-ului "Sămănătorul - Articole". Ele se găsesc la adresele:

"Revista Sămănătorul":
http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm
"Sămănătorul - Blogger":
http://samanatorul.blogspot.com şi
http://cleptocratia.blogspot.com
"Sămănătorul - Articole":
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul

E-mail-uri folosite de Asociaţia "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro

Asociaţia "**Dorna Tismana**" se ocupă de **partea de editură** (Semănătorul-Editura online, Seria DORNA şi seria GOOGLE, cărţi deja publicate online sau tipărit, cărţi puse la "Sămănătorul - Biblioteca" completând operele puse recent la "Editura online, DORNA sau GOOGLE" şi Sămănătorul - Cărţi publicate, inclusiv articole de critică lit.)

Site-urile folosite de Asociaţia "**Dorna Tismana**" au scop publicarea sau republicarea online (în viitor şi tipărit) cărţilor publicate de aceşti autori indiferent în ce formă - electronică sau tipărit .

"Sămănătorul – Editura online, seria „DORNA":
http:// www.samanatorul.ro/editura-online
"Sămănătorul – Editura online, seria „Google"
http://sites.google.com/site/samanatorul
"Sămănătorul - Biblioteca"
http://sites.google.com/site/edituraonline
"Sămănătorul - Cărţi publicate"
http://sites.google.com/site/cartipublicate

E-mail-uri: posta@dornatismana.ro şi redactie@dornatismana.ro

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă Literară Lunară

Anul III. Nr. 1 - ian 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:
ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

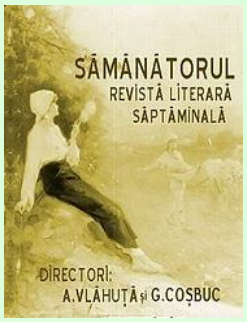

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii ianuarie 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 N. N. TOMONIU - REVIRIMENT LITERAR GORJEAN! - editorial
4 Al. Melian - EMINESCU - fragmente din cartea «Auto-interviu»
6 Fundaţia culturală " Casa Brâncuşi - Hobiţa"
8 Doru V. Fometescu - Focuri peste zăpezi
10 FLORIAN VĂIDEIANU - Cum să-L ajut pe Dumnezeu?! - recenzie
11 AL. FLORIN ŢENE - EMIRATE DE GÂNDURI -poezii
13 ATENŢIONARE: - E-mail NEPROTEJAT
14 Ecaterina Speranţa Chifu - Recital de poezie şi videoclipuri
15 ALICE UNTEA - Videoclipuri
16-17 DISC Nr 2 - DVD-AST-2 şi CD-AST-1S
18 George Ene - Poeziile lunii ianuarie
20 IONUT HENS - Legea naturală şi normele canonice
22 - 23 Ce e nou cu MAGAZINUL «SEMANATORUL» , Bloguri
24 Iuliu-Marius Morariu - Sâmbăta lui Lazăr
26 S.A. JIMBOREAN - Canoanele Apostolice
28 N. N. TOMONIU - Fragm. din Monogr. TISMANA
31 Al. Melian - SENTINŢELE DOMNULUI, CR.T. POPESCU
35 POŞTA CU CÂNTEC
36 "MIŞCĂRI" MANELISTE
39-40 EDITURA «SEMANATORUL», Anunţuri

(22) Conturile AST - Asociatia "Semanatorul Tismana"
(2) Redacţia revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Un grup de intelectuali

din Târgu Jiu au aderat la AST:

REVIRIMENT LITERAR GORJEAN!

www.tomoniu.ro

Scriam în editorialul lunii decmbrie că "România tainică şi profundă" a lui Artur Silvestri stă modestă şi sfioasă la porţile literaturii şi n-are curaj să intre. Iată că un mare pas a fost făcut. Mai întâi, prin intrarea juristului Florian Văidianu ale cărui scrieri se înscriu perfect în tematica "Sămănătorului" prin povestirile lui frumoase despre viaţa la ţară, aşa cum era odinioară şi cum - Vai! - am vrea să mai fie! Fenomen remarcat şi de pricepuţii noştri critici literari.

Apoi l-a urmat distinsul doctor Doru Fometescu, care deşi profesează în Târgu Jiu este un apreciat promotor cultural în satele noastre aşa cum - acum un secol - era George Coşbuc la Tismana. Nu întâmplător a devenit cetăţean de onoare al comunei Ciuperceni şi a primit "Diploma de Onoare" în satul apropiat Teleşti, pentru înalta ţinută a manifestărilor spirituale şi cultural-artistice reunite în proiectul cultural „Logodna vinului cu ulcica". Aţi mai auzit vreo sintagmă mai potrivită pentru promovarea tradiţiilor strămăşeşti în satele noastre uitate de lume? Acolo, în lumea aceea mirifică de ţărani care se împotrivesc imboldurilor unor politicieni îmbuibaţi de a pleca din ţară dacă nu le convine traiul de iad gândit de ei, doctorul Fometescu vede "Focuri peste zăpezi". Speranţă pentru o vălvătaie de românism şi patriotism care nu mai are de unde veni decât din focurile aprinse de ţărani, aidoma focurilor răscoalei din anul 1907!

Ce metaforă frumoasă, ca atâtea altele din poezia doctorului Doru Dumitru Fometescu, o poezie de *"factură filosofică şi de inspiraţie fenomenologică",* cum îi plăcea lui Artur Silvestri să eticheteze talentul nativ al poeţilor de excepţie şi care l-a făcut pe Ioan Popescu-Chebacea să dedice *"celor ce se vor întâmpla la Văianu-Ciuperceni",* versurile de profundă emoţie: *Lumea asta infinită/O priveşti, o simţi, o crezi.../Puţini ştiu că o sărută/Focuri mari peste zăpezi.;*

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenţi din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, folclor, culte, minorităţi

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Care sunt aceste focuri/Ce ţin viaţa pe pământ?/OAMENII acestor locuri/Şi CREDINŢA lor de sfânt!; Focuri, focuri ce topesc/Nămeţii pân-la pârleaz,/Cu-al lor har dumnezeiesc,/Ard prin veacuri până azi… (pg. 124, fragment din poezia cu acelaşi nume ca a volumului publicat online la "Semănătorul" luna aceasta: *"Focuri peste zăpezi"*)

O altă piesă de mare calibru a culturii gorjene care a călcat pragul redacţiei "Semănătorul" a fost profesorul universitar Moise Bojincă, rector al Universitatii "Constantin Brancusi" din Târgu Jiu şi preşedinte al Fundaţiei Culturale "Casa Brâncuşi - Hobiţa". Cunoaşteam pe Domnia Sa doar din ziare şi era prima dată când stăteam de vorbă la aceiaşi masă. Şi au fost necesare doar câteva minute pentru a-mi da seama, că departe de acele funcţii publice importante pe care le deţine, aveam în faţă un erudit de excepţie cu care am cutreierat, timp de câteva ore, istoria, cultura şi tradiţiile neamului nostru românesc, uitând de bucatele alese din faţa noastră, uitând practic de tema iniţială stabilită. Se aşezase - parcă pus de Dumnezeu - marele Brâncuşi asupra noastră şi ne purta cu el într-un pelerinaj ireal dar de mare simţire spirituală, de la Hobiţa peste Dealul Manilor, coborând pe lângă Biserica "Buna Vestire" în Valea Sfântă a Tismanei. Aşa ne-am cunoscut iar spiritul lui Brâncuşi ne-a declarat camarazi întru pătimirea noastră comună şi dragostea pentru aceste meleaguri, leagănul Basarabilor, voievozi ce şi-au potolit setea din izvoarele sfinte ale mânăstirii Tismana dând viaţă, putere şi mărire întemeietorilor Ţării Româneşti.

Cu talentul cunoscutului artist plastic gorjean Grigore Haidău aţi făcut cunoştinţă în numărul precedent al revistei. A fost o revelaţie pentru mulţi iar redactorul nostru pentru rubrica permanentă «ÎN NUMELE SPERANŢEI», distinsul doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian a avut cele mai înalte aprecieri faţă de grafica numărului anterior. Desenele d-lui profesor Grigore Haidău au adus culoare şi prospeţime revistei "Sămănătorul" şi nu putem decât să ne bucurăm că începând cu numărul următor vom avea încă o rubrică permanentă: "Caricatura lunii".

Slavă domnului e plin de caricaturi care conduc ţara, are d-l profesor material bogat de pus pe şevalet! L-aşteptăm deci cu drag în echipa noastră şi cu siguranţă că va veni cu dăruire!

Dl Melian spunea:

"Pretuire şi mulţumire pentru străduinţele şi îndrăzneala făptuitoare de care daţi dovadă, în conditiile vitrege ale unei societaţi infirmizate nu numai social şi politic, dar şi cultural, moral,... uman în general. Vă doresc din toata inima să reuşiţi şi vă sunt alături cu toate puterile mele, aşa modeste cum sunt. Sper ca revista noastră şi afinele ei sa devină mai cunoscute, mai bune, mai incitante la dialog, să nu mai avem sentimentul, în orice caz eu, că vorbele, gândurile, dăruirile noastre se risipesc în pustiu..."

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariţii de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri**

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

A DOUA RUBRICĂ PERMANENTĂ: «În numele speranței»

EMINESCU

- fragment din cartea în lucru « *Auto-interviu* » *)

-

E.F. Si totuşi, în anii de după Revoluție n-au lipsit manifestările anti-eminesciene. Iubirea de Eminescu, admirația față de Eminescu, înțelegerea profunzimilor lui creatoare şi cetățeneşti au fost, aşa cum ştii foarte bine, țintele preferate ale demolatorilor de statui.

E.M. Uneori, ca să evaluezi opiniile cuiva, eşti nevoit să vezi *cine* le emite.

E.F. Eventual, *de ce* şi *în numele cui* ...

E.M. Bineînțeles. Uneori, aceşti parametri decodifică coduri şi clarifică uimiri. Îți amintesc însă că la ceastă iconoclastie am răspuns, esențial, în *Argumentul* cărții „Mihai Eminescu – Poezia invocației", publicată la editura ATOS în 1999.

E.F. Da, numai că de atunci a mai trecut ceva timp.

E.M. Este adevărat, a trecut vremea, dar nu şi cei care vor s-o maculeze şi s-o călărească cu orice chip. Iar cele spuse în cartea mea de acum 13 ani, sunt valabile şi astăzi. Am să răspund însă la problema pe care ai ridicat-o, având în minte un personaj bine cunoscut şi bine răsplătit pentru ideosincraziile lui anti-eminesciene şi anti-româneşti. Cum sa-l iubească, cum să-l admire,...cum măcar să-l înțeleagă pe Eminescu o ființă clonată, un produs de însămânțare artificială pentru care uterul matern nu e decât un recipient de reacție chimică iar sânul mamei o tetină de cauciuc ?!.. Cum să iubească cineva care în loc de inimă are un organ anatomic ?!.. Cum să se nască admirația din uscăciunea negației, din suferința invidiei şi din aroganța fudulă ?!.. Cât despre înțelegere... ea nu cere doar inteligență, ci şi compatibilitate de cod spiritual. Iar dacă se întâmplă ca, uneori, codul să fie inaccesibil ori să reprezinte doar o parolă de mercenar, înțelegerea devine tabu sau răstălmăcire. Pentru asemenea indivizi, Eminescu formula în ziarul Timpul din 29 iulie 1881 o sentință de perpetuă actualitate: *„Geniul neamului românesc este o carte cu şapte peceți pentru generația dominantă"*.

Iar poezia lui este un turbillon de culori care cântă, este o simfonie inaccesibilă surzilor şi o grădină înflorită nedestinată orbilor. Este o grădină din care se înalță parfumuri niciodată perceptibile pentru bolnavii de guturai anti-românesc. Cât priveşte viața şi opera lui, ele reprezintă povestea Feciorului de împărat fără de stea în care *„a pus Domnul nemarginі de gândire"* iar lumea unde i-a fost dat să trăiască, nemarginі de suferință.

E.F. Această causticitate, această înverşunare chiar, mă fac să întrevăd în atitudinea ta ceva care seamănă a misticism, a intoleranță, a fanatism aş putea îndrăzni să spun. Nu crezi că Eminescu e şi el apt de asumare critică ? Crezi că obrăznicia haiducului NU poate fi arestată la porțile Ipoteştilor pentru a nu tulbura imnul şi rugăciunea ?

E.M. Parcă am mai auzit asemenea întrebări retorice, chiar şi fără a fi nevoie de vreo îndrăzneală deosebită...

E.F. Nici nu e de mirare pentru cineva care nu e surd, nici orb...

E.M. Nici mut... Nu cred însă că ai dreptate. Causticitatea, înverşunarea mea nu sunt fructul misticismului, cu atât mai puțin al intoleranței sau al fanatismului...Doamne fereşte ! Ele sunt reflexul focalizat al credinței, al iubirii, al revoltei.

E.F. Păi, toate astea sunte cele mai bătătorite cărări spre misticismul şi intoleranța de care am vorbit.

E.M. Iarăşi nu cred. Ele sunt căi de neocolit pentru împlinirea umană întru bine, frumos şi dreptate. Este adevărat, cărările ce se ramifică din aceste mari orizonturi pot fi multe şi pot rătăci adeseori. Din drumul credinței se poate

***)Decodificarea inițialelor care preced textul, cred că va putea fi făcută după lectura primului capitol.**

croi cărarea fanatismului, din calea iubirii poate coti drumeagul narcisismului iar din traseul neasfaltat al revoltei este posibil să se abată poteci ale crimei.

E.F. Prea pui sub semnul probabilității fenomene ce nu sunt deloc probabile. Fanatismul nu e o probabilitate, ci o foarte tristă ?i cuprinzătoare realitate, la fel narcisismul, cum numeşti tu cam impropriu deviația iubirii.

E.M. De ce impropriu ?

E.F. Pentru că, în realitate, această deviație se concretizează în iubirea de sine, în egoismul devastator care pune în mişcare mai toate mecanismele relațiilor interumane. Cât despre revoltă, ce să mai vorbim ?!...Metamorfozele ei în ticăloşii de toate felurile sunt atât de frecvente încât semnul dubitației se cuvine mai curând revoltei generoase şi spiritului de sacrificiu.

E.M. Nu eşti nici prima nici ultima lansatoare de opinii care se lasă sedusă de ispita absolutizărilor, a generalizarilor în fals. Nu e însă acum e momentul să ne referim la condiția tragică a omului, la plămada lui bivalent antinomizată şi la dinamica, niciodată precis cuantificabilă, a divinului şi a demonicului din noi. O vom aborda probabil într-un alt context. Acum discuția noastră se referea la Eminescu. Încercam să-ți explic de unde provine severitatea aprecierilor față de comandourile anti-eminesciene, a acelora care nu-i supun opera şi viața unui examen critic, ci unui fel de linşaj ideologic şi politic. Iar demersul lor nu e făcut în numele şi înteresul literaturi, al culturii, ci în numele şi intersul celor porniți să neantifice identitățile naționale, în general, şi ființa românească,în special. Nici măcar Eugen Ionescu în cartea lui demolatoare „Nu", n-a găsit de cuviință şi nici justificată negarea unui ziditor întru rostire ca Mihai Eminescu.

Cât despre haiducul cel obraznic de care vorbeşti tu, n-are de ce sparge porțile Ipoteştilor. Ele sunt deschise, potere nu există acolo şi nici atotputernici care să-şi oprime supuşii. Pe de altă parte, imnul şi rugăciunea nu exclud exegeza critică, aşa după cum nu justifică macularea şi negația perfidă.

Tulburător este că vocația profetică a lui Eminescu se verifică şi în privința posterității sale. El a întrezărit în negura viitorului mai toate piticismele cârtitoare, atrase mai curând de pământescul rătăcirilor decât de cerul înnobilat de luceafăr.

Iată un fragment revelatoriu din „Scrisoarea I" :.

„Ba să vezi...posteritatea este încă ?i mai dreaptă,
Neputând să te ajungă, crezi c-or vrea să te admire ?
Ei vor aplauda desigur biografia sub?ire
Care s-o-ncerca s-arăte că n-ai fost vreun lucru mare,
C-ai fost om cum sunt ?i dân?ii...Măgulit e fiecare
Că n-ai fost mai mult ca dânsul. Si prostaticele nări
Si le umflă ori?icine în savante adunări
Când de tine se vorbe?te. S-a-n?eles de mai nainte
C-o ironică grimasă să te laude-n cuvinte.
Astfel încăput pe mâna a oricărui, te va drege,
Răle-or zice că sunt toate câte nu vor în?elege...
Dar afară de acestea, vor căta vie?ii tale
Să-i găsească pete multe, răută?i ?i mici scandale -
Astea toate te apropie de dân?ii... Nu lumina
Ce în lume-ai revărsat-o, ci păcatele ?i vina,
Oboseala, slăbiciunea, toate relele ce sunt
Intr-un mod fatal legate de o mână de pământ;
Toate micile mizerii unui suflet chinuit
Mult mai mult îi vor atrage decât tot ce ai gândit ."

Alexandru MELIAN

Postscriptum. Cezar - Paul Bădescu, - « gunoierul » coordonator al revistei *Dilema* din 1998, angajat atunci să îndepărteze zgura care l-ar fi acoperit pe Eminescu (după propria declarație) – îți mărturiseşte în *Adevărul.ro* din 29/012013 supraviețuirea culturală şi mândria de a fi fost decorat de T. Băsescu, ca un fel de recunoaştere a « staturii » lui culturale. Tristă şi umilitoare mândrie !... Pentru că *ridicolă* e prea puțin spus !... Iar când aflăm că medalia respectivă purta numele lui MIHAI EMINESCU, singura reacție posibilă nu poate fi decât aceea pe care o exprimă cuvântul **neruşinare**. **Neruşinare** pentru un politician incult, cocoțat acolo unde nu-i era locul, **neruşinare** pentru un intelectual rătăcit, angajat la întreprinderea de demolare a valorilor naționale..

Fundația culturală “ Casa Brâncuşi - Hobița”

Fundația culturală “ Casa Brâncuşi - Hobița”, este persoană juridică de drept privat, apolitică, nonguvernamentală şi non-profit, cu sediul în comuna Peştişani, județul Gorj.

Fundația este constituită în anul 1997 pe durată nedeterminată şi are drept scop:

- stimularea potențialului creativ în domeniul cultural autentic, specific zonei;
- inițierea, organizarea şi susținerea de manifestări culturale şi menite să conducă la cunoaşterea personalității şi a operei marelui sculptor “Constantin Brâncuşi”
- descoperirea, păstrarea şi semnificarea valorilor spirituale locale;
- realizarea de schimburi culturale şi turistice cu alte zone din tară şi din străinătate;

De la constituire şi până în prezent fundația s-a implicat în organizarea de manifestări cultural-ştiințifice menite să pună în valoare viața şi opera marelui sculptor .

Fundația organizează concursuri cu elevii Liceului “Constantin Brâncuşi” din Peştişani, pe teme brâncuşiene.

In anul 2007, la 50 de ani de la moartea marelui sculptor s-a organizat o excursie la Paris la locul de veci al marelui sculptor.

Anual la Peştişani se organizează conferințe ori mese rotunde menite să pună în valoare opera marelui sculptor.

Are biroul în sediul Primăriei Peştişani, județul Gorj

Acces:

DN 67D
Târgu Jiu - Baia de Aramă - Băile Herculane

Site: http://www.casabrancusi-hobita.ro/

Adresa de e-mail:
casabrancusi.hobita@gmail.com

Preşedinte, Moise Bojincă, rectorul Universității "Constantin Brâncuşi" . Târgu Jiu

Site realizat de Asociația “Semănătorul Tismana”

FUNDAȚIA CULTURALĂ "CASA BRÂNCUȘI – HOBIȚA"

Fundația constituită în anul 1997 pe durată nedeterminată are - printre alte scopuri - și stimularea potențialului creativ în domeniul cultural autentic, specific zonei.

Clic aici ca să vedeți ce puteți vizita în zonă:

▸ Zona turistică Pestișani - Tismana - Padeș

PE TRASEUL DN 67D
O bogăție de obiective turistice

Vedeți harta în mare ▸ Harta Pestișani

PAGINA MARELUI SCULPTOR HOBIȚEAN CONSTANTIN BRÂNCUȘI

Fundația Culturală "Casa Brâncuși - Hobița" vă oferă împreună cu Asociația „Semănătorul Tismana" cele mai bune pagini din arhiva proprie și un album de imagini deosebit

Clic PAGINA „CONSTANTIN BRÂNCUȘI"

Pagini din recenta monografie a orașului Tismana, vol. I, în care se vorbește de pelerinajul copilului Brâncuși la Tismana.

Pelerinajul copilului Brâncuși la Sfânta Mânăstire Tismana

Clic aici pentru ARTICOL

LOCURI ÎNCĂRCATE DE ISTORIE. SFINȚENIE ȘI CULTURĂ

În cadrul natural al comunei Pestișani, care cuprinde văi de pe Valea Bistriței, Munții Oslea și Munții Retezat, oiți pe acest site :

- Despre obiectivele turistice din zonă – detalii privind toate obiectivele turistice ale Gorjului
- Sfânta Mânăstire Tismana un monument istoric și de arhitectură important al Tismanei.
- Informații asupra principalelor mânăstiri gorjene – detalii privind aceste mânăstiri.

CEA MAI IMPRESIONANTĂ COLECȚIE DE FOTOGRAFII ALE MONUMENTELOR ISTORICE DIN GORJ

Peste 250 de imagini oferite de autorul lor
Fundației Culturale "Casa Brâncuși - Hobița"
CLIC AICI pentru a le vedea

LOCURI UNDE TRADIȚIILE POPULARE SE PĂSTREAZĂ INTACTE DE SECOLE

Vedeți secvențe video de la: Festivalul cântecului și dansului popular Tismana

Acest festival este cel mai important festival de folclor din zonă, ajuns la 46-a ediție.
Fundația Culturală "Casa Brâncuși - Hobița" a deschis un contpe YouTube cu intenția ca începând de anul acesta să vă oferă secvențe filmate de la festivalurile de folclor și manifestările culturale din comuna Pestișani. Site-ul nostru YouTube este http://www.youtube.com/casabrancushobita

URMĂRIȚI-NE Curând vom avea secvențe video de la manifestările culturale ale Fundației Culturale "Casa Brâncuși - Hobița"

Imagine parțială a sumarului site-lui fundației

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Focuri peste zăpezi

- Poezii -

DEBUT la Sămănătorul!

Legea reîntoarcerii

Metafora din titlul acestei cărți – **Focuri peste zăpezi** – este bachelardiană dar şi durandiană. Bachelard şi Durand văd realul şi imaginarul, banalul şi fantasticul, prozaicul şi poeticul într-o benefică sinteză, într-un binom deschis al transcripției. Căci, ce reprezintă noul dacă nu o ciclică recuperare / reevaluare / transpunere a vechiului / tradiției?

Poezia lui Doru V. Fometescu se autodefineşte ca o reinventare, dar se revendică din spiritul gorjeano-panduresc şi arghezian cu orgoliu justificat, fiindcă liricele domniei-sale sunt resuscitări arhetipale, arhei transplantați într-o modernitate armonizată „reîntoarcerii la sacrul suveran".

Prin tot ce face, gândeşte şi scrie Doru V. Fometescu este un artizan de excepție şi de expresie transmodernistă care, în **Focuri peste zăpezi** (a se citi: vibrații ardente peste purități de cristal) îşi dă adevărata măsură.

Este – aşa cum frumos se autodescrie – „un veghetor arzând şi înfometat de forme clare", pentru care secretele marii poezii încep să-şi dezvăluie nucleele vulcanice, iradiante până la sacrificiu. De altfel, teza fundamentală a poetologiei sale este translucid rost(u)ită, cum ar sublinia înțeleptul Noica – în poeme-manifest precum „Reactivarea sentimentelor", „Priviri piezişe", „Neobarbarul bezmetic", „Preajmă la armonii fragile" ş.a.

Ca să conchid totuşi, mărturisesc cinstit că am crezut şi voi crede neclintit în iubirea pentru dicțiunea ideopoetică a lui Doru V. Fometescu, în capacitatea sa de a transcende frivolul cotidian, de a încapsula esențe ontologice în versuri-emblemă.

Are domnia-sa un har şi un meşteşug de a nu lăsa cuvintele în afara ființei şi în afara miracolului acesteia, de a se deschide (r)evoluției (est)etice.

Ion Popescu-Brădiceni

Mirajul liniştei subțiri

Nevoia de celălalt –
simplu țipăt de iubire,
pogoară Cerul înalt
rezonând
nemărginire…

Energia din cuvinte
salvează Ființa, subtil
– aerisind joc de
minte, limpezind vis de
copil!

Între virtute şi viciu
stă o margine subțire…
„Trecerea"- i un
sacrificiu printre
nevăzute fire!

18.04.2009
(ajun de Sf. Paşti)

.

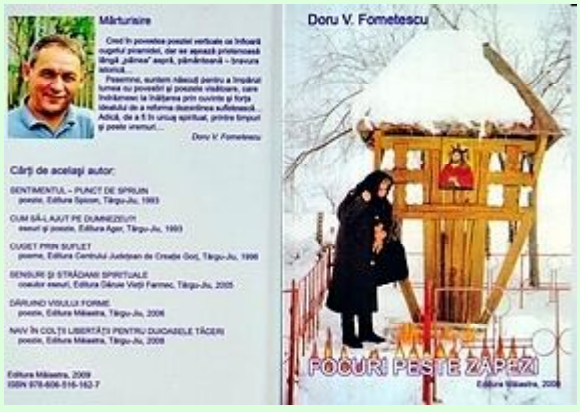

Un pic pandur

Domol ritm reinventez
– strategie la un crez,
un fel de vibrație la vis
pătrunzător din miez de manuscris…

Apoi, în salt spre Adevăr,
mă regăsesc abrupt şi în
răspăr cu cel robit conceptual
şi dus cu pluta printre val…

Totuşi puțin admir acel protocronism
ripostă la sistem vuind a sincronism;
azi, mi-aş dori să fiu o punte – istm,
îmblânzitor de timp, fără cinism!

Un pic pandur cu iz universal,
încrezător în joc vioi – astral.
Aprofundez, ceva. Ei, cum vă
place? suflu arghezian, instinct
tenace!

Puțin pandur, puțin
arghezian întrezăresc ieşirea
din profan
şi reîntoarcerea la sacru suveran!

Puțin polemic, dezinvolt şi viu
tot susținut de gândul străveziu…

13.08.2008

Provoc apusul să răsară

Sunt poate ca un heruvim
stingher în jocul de lumini şi
noapte,
ce domolesc imprevizibil cer
prin nişte rugi, tăceri
şi şoapte…

Bănui că-s rob la sensuri foste
– spornice libertăți de cuget viu,
pe snobi îi țintui cu riposte
şi apăr taina omului mlădiu!

Aproape sunt un veghetor
arzând şi-nfometat de forme
clare:
fluide rostuind la suflet
blând şi un apus ce tot
răsare…

09.1999

Visul de a fi

lui Valentin Taşcu

Cât iubirea e un tandru
risc, suferința de-a-nțelege
viul – visul de a fi, fragil
obelisc,
iarbă răcoroasă nutrind străveziul…

Psalmii tinereții se adună
în coloane ce sprijină cer,
un răsfăț târziu sub clar de lună cumva,
trezeşte vultur ?i
mister…

Poate gândul zeu va fi,
fiind trecere grăbită printre
zori,

ce amână lent drumul cel
suind dacă la elogii nu te
înfiori…

„Ritmul vertical” pogoară din vers,
fulg zglobiu, colind ce nu se frânge,
doar un strop e sfânt în larg univers
– restu-i ca un zid ce ne
constrânge…

Prin „Ştiința morții” vârstele se
scurg, „poeții iubind” femei, iluzii,
vin… Jertfa ca joc la dimineți -
amurg – un fel de taină, strigăt ?i
alin!

Visul de a fi răzbate oricând
spre alte poteci, cale
îndărăt;

Doar poeții fac jar chiar din
cuvânt îngeri de priveghi mistuind
omăt…

10.09.2009

Citiți mai departe întregul volum aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Doru_Fometescu-Focuri_peste_zapezi.pdf

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

"Cum să-L ajut pe Dumnezeu?!"

- Recenzie -

Este greu să ții pasul cu dr. Doru V. Fometescu, foarte greu! Am simțit aceasta după ce mi-a oferit cartea sa de reflec?ii şi poezie *„Cum să-L ajut pe Dumnezeu?!"*, apărută în anul 1993. Divinitatea a lucrat ca în luna noiembrie a anului 2010 să-mi aşeze pe suflet un om integru, sinergic între *„spirit – ca singura libertate spornică şi adevărată; suflet – ca sferă a comunicării esențiale şi mână – ca expresie a unei vitalități îmblânzitoare de taine". Adevărul „fir de nisip printre stâncile minciunii"*, luminează ca un fir roşu toată structura lucrării în care autorul excelează în finețea analizelor anatomico-fiziologice. Spirit viu, cultivat şi nepărtinitor, operează cu promptitudine.

Medicul îşi spune cuvântul. Marea sală de operație a societății româneşti, pregătită fiind cu toată tehnica chirurgicală, primeşte Magistrul, care după incizie, analizează atent şi neiertător toate organele bolnave ale comunității inundate de metehne şi opulențe. *„Trăim într-o societate bolnavă de complexitate" cu o „grupare umană bântuită de ură, orgolii, clevetiri, violență". „Căutând ordinea firească",* maestrul nu pune preț pe tehnică – *„nu e posibil să faci cercetare ştiințifică fără entuziasm, stare sufletească deasupra celor mai sofisticate tehnologii"* – ci se axează pe puterea individului, pe franchețea lui, pe omul simplu, înțelept.

„Păcatul de a fi deştept…" funcționează în arealul societății în care oricând poți fi catalogat excentric, în afara normalului. Analizând societatea se miră de cei ce pun carul înaintea boilor, *„aşează comerțul înaintea producției şi politica înaintea economicului"*.

Continuându-şi drumul prim matca vieții se energizează primind afluenți pe care îi direcționează într-o normalitate ce are izvor şi origini: *„nu primeşti harul, dacă înstrăinezi cuibul părintesc"*.

Femeia *„fântână a vieții"* este o altă forță care perpetuează şi ajută la sporirea râului care deja devine fluviu, tumultuos, capabil de descătuşări lăuntrice. Fraternizând cu *„natura intimă"* ne trimite cu gândul la origini şi caractere: *„niciodată producția fizică nu va germina viață; luxul plafonează spiritul, iar mizeria înrăieşte"*.

Jurisprudența produce efecte vibrante între universuri, mare şi mic – interior care fabrică idei emoționale, trecute prin catalizatorul rațiunii glaciale, simple, a țăranului implantat adânc în țarina istoriei. Tăietorul viei renaşte viitor.

Lupta percepută împotriva mediocrului – intuitiv chiar, căruia nu îi permite dezvoltarea se asimilează cu un tumult de idei profund stimulatoare, nedorind o pamfleto metehne ci îndemnând spre iubire, cultură, religios. Nu agreează oamenii care *„sar uluca bunului simț"* (Despre un Genghis – han al presei…).

Îndemnul său spre comportament înălțător, pur, dezinteresat – *„binecuvântați sărbătoarea, ca o resursă lăuntrică"*, declanşează impulsuri spre meditație.

Principiile *„navei comunitare"*: *„principiul funiei, principiul jugului, principiul regrupării agitației brawniene (entropia), principiul detectării mesajului ipocrit"*, orientează Corabia spre țărmul făgăduinței, acolo unde societatea ar trebui să se simplifice până la fiabilitate.

Analizând problemele cuplului, bărbatul şi femeia, *„acest edificiu uman care adesea are rezistență de granit dar, uneori se clatină…"*, propovăduieşte egalitarismul bazat pe respect reciproc, împărțirea greutăților nefiind suficientă fără aplicarea unor strategii, de altfel milenare: *„problema dormitorului; problema satisfacerii unor capricii…"*

Spiritul viu al eternității gorjeene declanşează fulgere de lumină orbitoare asupra vulgarului: *„sistemul meu e fără sistem"; „resping elitismul şi naivitatea savanta".*

Idealul său este al Domnului Tudor.

Florian Văideianu - jurist

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, promotor cultural**

EMIRATE DE GÂNDURI
- Poeme -

Contemporan cu Dumnezeu

Mirosea dimineața însorită a mir,
Tăcerile alunecau pe nesimțite-n mers,
Nu ştiam că alături poetul Radu Gyr
Îşi înveşnicea suferința-n vers.

Cânta amiaza tristețea-n flori
Uitase să-nbobocească şi mălinul,
Iar cerul desena o cruce din cocori
Ridicând la rang de virtute chinul.

Amurgul jelea cu nuanțe închise
Şi câmpul trimitea culorile la culcare
Pe când clipele albe cădeau ucise
De nu se-ntorceau din nou în soare.

Şi azi noaptea mă-nveleşte cu frig,
Mă tem de visul care iată vine
În miezul întunericului, cu speranță strig:
Doamne, îți mulțumesc,
sunt contemporan cu tine!

Confesiunile unui navigator de uscat

Dinspre marea cuvintelor, vântul dezvelea
pântecul
plajei
peste femei tinere aşezate cu grijă între coperțile
cărților
cum făceau cu plantele pentru
ierbare
deodată abur de cafea şi ploi venind dinspre
neoane

şi era cina şi erau mângâierile de pisică
doar rotițele ceasului zuruia
timpul
înfiripând lent somnul lângă
o femeie

în noapte ascult arta somnului
străzile ne mai fiind străzi, casele ne mai fiind
case
totul e străveziu şi firescul s-a aşezat pe fețele
statuilor

linişte pe veafuri de chipuri
când vântul îşi fardează ridurile
într-un garaj
de ecouri

undeva departe un foc acuză
dimineața

A doua moarte a lui Zeus

Zeus în speranța nemuriri
Cât a existat la Pontul Euxin
Şi-a modelat din lut şi piatră
Statuia lui la care să se-nchine
Oamenii din fiecare vatră.

Apoi de teama îndumnezeirii a urcat
În al şaptelea cer de unde nu se vine.
Diana, iubita lui, plecată la vânătoare
Aflând că zeus e sus în neuitare
s-a întors să proslăvească statuia
ce strălucea măreață-n soare,
chemând mulțimile să se închine-
strigând: alleluia, aleluia!

...Şi a mai trecut un mileniu de prosternare,
Diana se ruga la statuie mereu
Cum făceau fiecare.
Trecuse vremea pentru zeu...

Dorind să arate lumii
Cât de mult îl cunoaşte pe Zus
Şi s-o întoarcă la rugăciune
Îngenunchind în negura humii,
La ceasul răsăritului de stea
A început să spargă cu săgeata statuia-
Aşteptând o minune-
Plebea să cunoască ce ştia şi ea:
Piatră, lut ars şi…alleluia!

Dezamăgiți oamenii au părăsit pe Diana,
Au plecat gânditori din Hamangia
Uitând că o himeră altădată au iubit.
A început iarăşi urgia
În Piață.
Era epoca morți unui mit!
Dumnezeu în mintea lor prindea viață!

A plecat circul

Cupola albastră şi cu ringul luminate feeric
Sub care s-au împlinit visele ne visate de noi,
Acrobați, pantere, fachiri, toate cuprinse sferic,
În ochii noştri inundați de imagini adunate roi.

...Şi fete frumoase dansând pe sârmă zâmbind
Sfidând gravitația zboară sub cupola albastră
Până în speranțe, până în clipa în alb levitând
Până în emoția inimii şi în privirea noastră.

Abatere de la firesc

Un verb ce-a încăput într-un Cuvânt
Se roagă în silabe la mormântul unui sfânt

Şi o rimă rebelă ieşită din lege
Se-aşează rubin pe coroana unui rege;

Iese icoana din cerul unei rostiri-
Fraza încheie clipa din sfințiri.
Poetul-verbul unei abateri de la firesc
Poartă sub aripi visul îngeresc,

El este şi ploaie, secetă şi duh,
Pasăre măiastră rătăcind prin văzduh.

Al doisprezecelea ceas

Vremea urcă în imponderabil,
Păsările sub zborul cărora moleculele de aer mor
Poartă tăcerea între particule,
Doar mişcarea browniană în dezordinea ei
Ordonează apa de ploaie
Din paharul de pe masă.

Cântecul mierlitei pune miere în levitația
Fulgului de păpădie
Dus mai departe în interiorul zilei
Cum orele sunt plimbate de indicatoarele ceasului
Pe cadranul numerotat de cineva
Ce n-a ştiut să numere
Decât până la al doisprezecelea ceas.

O8.06.2000 Geoagiu-Băi.

Citiți mai departe întregul volum aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Al_Florin-Tene-Emirate_de_ganduri.pdf

Primul caz de blocare a adresei de e-mail din cauza folosirii adresei noastre în mod neprotejat şi psihing asupra Revistei Sămănătorul

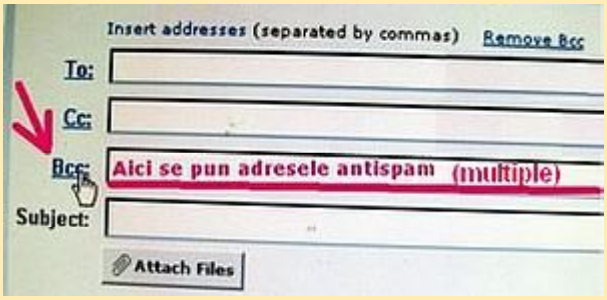

Unii o pot păți din cauza lenei prin nefolosirea corectă a căsuțelor de adrese în cazul **TRIMITERILOR MULTIPLE** (la mai mulți destinatari) a unui e-mail

PUȚINĂ ISTORIE:

Încă din luna martie 2009, precizam ce trebuie să facă cititorii pentru a-şi feri adresa personală de spamul zilnic: **atunci când trimitem dintr-o dată un e-mail la mai multe adrese, trebuie plasăm acele adrese în căsuța Bcc sau Cci**

Dădeam şi imaginile de mai sus, care arată cum se activează aceste căsuțe de adrese!

Apoi, anii trecuți, am reluat mereu subiectul trimiterilor multiple şi următorul anunț:

ANUNȚ! Va rugam insistent nu ne mai invitati ca sa va extragem documente aflate pe alte situri unde se intra cu parola si au alte profile: de prietenii, de jocuri, de jurnale, cum ar fi Netlog, Hi5, Trilulilu, Facebook, Twoo, Twiter, Badoo etc.

UNII N-AU ȚINUT CONT DE ACESTE SFATURI ŞI CONTINUĂ SĂ NE DISTRIBUIE ADRESELE PERSONALE TUTUROR NEAVENIȚILOR! Nu vă mai mirați deci că primiți e-mail-uri de la cine nu vă aşteptați, excamând: "Cine naiba i-a dat ăstuia adresa mea?"

Mulți au înțeles că atunci când trimit dintr-o dată un e-mail la mai multe adrese, trebuie să plaseze acele adrese în căsuța Bcc sau Cci dar au continuat să pună şi in primele două căsuțe adrese de e-mail aşa cum arată imaginea din stânga:

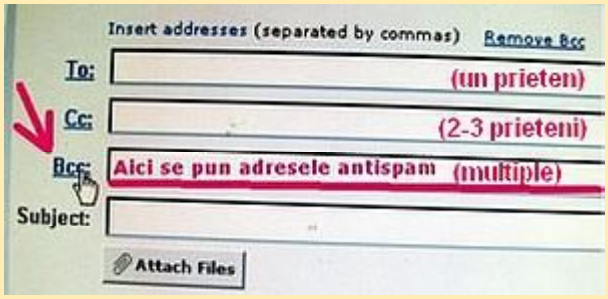

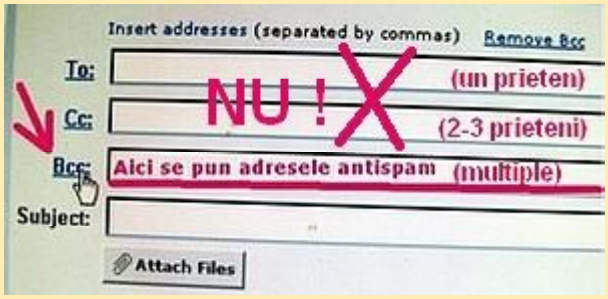

CUM PROTEJĂM CEL MAI BINE ARDESELE CELORLALȚI? Luați exemplu de la noi:

1. În prima căsuță punem chiar adresa "Semanatorul - Editura online". Bineînțeles că ne va veni înapoi unul din e-mail-urile trimise dar o verificare în plus nu strică!

2. Nu punem nimic în căsuța a doua Cc, pentru că cei de acolo vor fi văzuți de toți cei puşi în căsuța Bcc, dar nu şi invers!

3. Punem toți colaboratorii revistei în căsuța Bcc şi nimeni nu va mai vedea nicio altă adresă decât pe a trimițătorului, adică noi, "Semanatorul - Editura online".

ATENȚIE MARE! NU FACEȚI RETRIMITERE (Fw) pentru că TOATE adresele devin vizibile! Copiați cu mausul conținutul şi trimiteți prietenilor printr-un nou e-mail!

ANUL ACESTA, AM BLOCAT ADRESA d-lui Traian Bădulescu Şuțeanu şi am trimis-o la Google psihing, pentru că pe adresa "SĂMĂNĂTORUL" AM PRIMIT MESAJUL:

Continuare în pagina 35

ECATERINA SPERANȚA CHIFU - (n. 1950, Tisău - Buzău), poet, eseist, publicist. "Speranța" este pseudonimul utilizat ca scriitor

Recital de poezie şi videoclipuri

- INEDIT -

Doamna profesoară Chifu, poetă şi autoare de cărți bune de gramatică a revenit în rândurile membrilor Asociației "Semămătorul Tismana", în plină forță, cu o noutate: un **"Video-recital de poezie"** foarte interesant, asociat cu video-clipuri de prezentare a cărților dânsei, cărți de specialitate bine apreciate.

A angrenat în acest demers pe Alice Untea elevă premiantă, ce studiază canto la Liceul de artă Buzău care face montaj de video-poezie şi Anghel Carmen, absolventă a facultății de jurnalism, master în economie, care în ciuda unei vederi mai slabe, foloseşte calculatorul şi are preocupări literare.

AST, le primeşte cu drag!

Autoarea versurilor video-clipurilor: Ecaterina Speranța Chifu, professoară, scriitoare, traducătoare lb. fr.

***

CONȚINUTUL RECITALULUI INCLUS ÎN DISCUL NOSTRU ANUAL, DVD-AST-2

POEZII

CARTI DE LIMBA ROMANA -DE ECATERINA CHIFU.wmv

Gramatica limbii române pentru elevi - ECATERINA CHIFU.wmv

Ecaterina Chifu - Limba romana GRAMATICA.mp4

Ecaterina Chifu - Limba romana GRAMATICA_2.mp4

Ortograme explicate ECATERINA CHIFU.mp4

***** VIDEO CLIPURI *****

1) Amour éternelle (catrene în franceză)
Fond muzical : Kim Nam Gil – Tears in bad guy

2) De dragoste (poeme)
Fond muzical: Dj Aligator – Close to you

3) Doruri (catrene)
Fond muzical: Mariah Carey – My all

4) Ecoul inimii (poeme)
Fond muzical: Jennifer Pena - Hasta al fin del mundo

5) Eternă mare (catrene)
Fond muzical: Franz Schubert – Serenade

6) Eternitate (terține)
Fond muzical: Yiruma – The moment

7) Éternité (terține)
Fond muzical: Ludwig van Beethoven – Fur elise

8) Haiku de toamna (haiku)
Fond muzical: Ciprian Porumbescu – Balada

9) Pentru toți îndrăgostiții (catrene)
Fond muzical: Kim Nam Gil – Can't I love you

ALICE UNTEA, creatoare videoclipuri, traducătoare lb. fr.
Elevă premiantă, studiază canto la Liceul de artă Buzău
Ea se ocupă de

Regia generală şi montajul videoclipurilor

- Aflate sub licența GNU - Creative Commons Licences -

10) La munte (catrene)
Fond muzical: Richard Clayderman – Ballade pour Adeline

11) L'éternelle montagne (catrene)
Fond muzical: Ludwig van Beethoven – Fur elise

12) Noi doi – Nous deux (poezii)
Fond muzical: Richard Clayderman – Love story

13) Poetul – Le poete
Fond muzical: Tudor Gheorghe – Sara pe deal (M.Eminescu)
14) Regina iubirii (poem)
Fond muzical: Kim Nam Gil – Can't I love you

15)România (poem)
Fond muzical: Gheorghe Zamfir (nai)

16) Rondeluri (rondeluri)
Fond muzical: Yiruma – Love me, Yiruma – Kiss the rain

17)Roumanie (poem)
Fond muzical: Gheorghe Zamfir (nai)

18) Sonete (sonete)
Fond muzical: Whitney Houston – I will always love you

19) Toi, moi, une éternité (poeme în franceză pentru adolescenți)
Fond muzical: Lara Fabian – Je t'aime !

DISCUL ANUAL NUMĂRUL 2 AL ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA" A FOST DISTRIBUIT GRATUIT MEMBRILOR care şi-au achitat cotizația anuală luna aceasta
Citiți alte amănunte în pagina următoare

DISCUL ANUAL NUMĂRUL 2 - DVD-AST-2 AL ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA"

Colaboratorilor noştri care au achitat cotizaţia integral pe anul în curs (aşa cum am anunţat în nr. precedent) li s-a trimis gratuit DVD-ul prin poştă. Redactorii permanenţi din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL" au primit gratuit DVD-AST-2S (special)

Cuprins

Ce PC aveți? Dacă DVD nu se poate citi vă trimitem altul

- Revistele apărute in 2011
- Revistele din anul 2012
(12 reviste din anul 2012
şi 8 reviste din anul 2011)

PLIANTUL SEMĂNĂTORUL

RECITAL VIDEO-POEZIE

Autoarea versurilor : Ecaterina Chifu, professoară, scriitoare, traducătoare lb. fr., montaj artistic : Alice Untea

110 de diaporame Power Point

DOCUMENTAR:

Albumul istoriei românilor
Ghid explicativ al principalelor ANALIZE MEDICALE
HARCOV
Modificari DOOM
ROMANIA_1938
Rudolf-Breuss-Tratamentul total al cancerului
Sarmizegetusa
Tablete de stil de viață Sănătatea
Tehnologiile mileniului
Top 9 cele mai sănătoase ceaiuri si multe alte sfaturi bune

Principalele reviste primite din țară pe adresa redacției

Banat - Lugoj
Luminătorul - Chişinău
Vatra veche – Târgu Mureş
Climate literare - Târgovişte
Constelații diamantine - Craiova
Scrisoare pastorală- Parohia Malovăț

CARTE DE BANCURI

FILME ARTISTICE ŞI DOCUMENTARE

DACII –seria I, DACII –seria II
Brancusi-Filmed_1923-1939
Codul_lui_Brancusi
Fractionarea-hidraulica
Fractionarea-hidraulica (engl.)
Miracle_Planet-Asteroid-Impact-Simulation

MARI CONCERTE - André Rieu – Amsterdam Arena - 2011

CONCERT INTEGRAL în format flv
Soft necesar pentru filmele flv: REAL PLAYER
CONCERT PARȚIAL în format wmv
Soft necesar pentru filmele wmv: WINDOWS MEDIA PLAYER!

André Rieu - Amsterdam Arena (2011) full concert

André Rieu - Amsterdam Arena (2011) full concert

Asigurați-vă că PC-ul dvs. are o unitate de citire DVD şi nu una CD-ROM. Pe capacul unității în care introduceți DVD-ul trebuie să scrie DVD şi o cifră care arată viteza citirii, spre ex. 8x sau 16x sau 32x

In funcție de viteza de citire, DVD-ul va porni, deci e nevoie să aşteptați auto-startul care poate dura de la câteva secunde până la zeci de secunde pentru unitățile cu viteză de citire mică. Unitățile 2x s-ar putea să nu declanşeze autostart deşi viteza de înregistrare a fost de la 2x până la 4x.

In acest caz, vedeți conținutul DVD cu Windows Explorer, la fel cum citiți hardiscul C:/ de regulă. Identificați DVD-ul cu iconița Semănătorul şi titlu. Trebuie să fie atribuit literei D:/ sau E:/ sau F:/

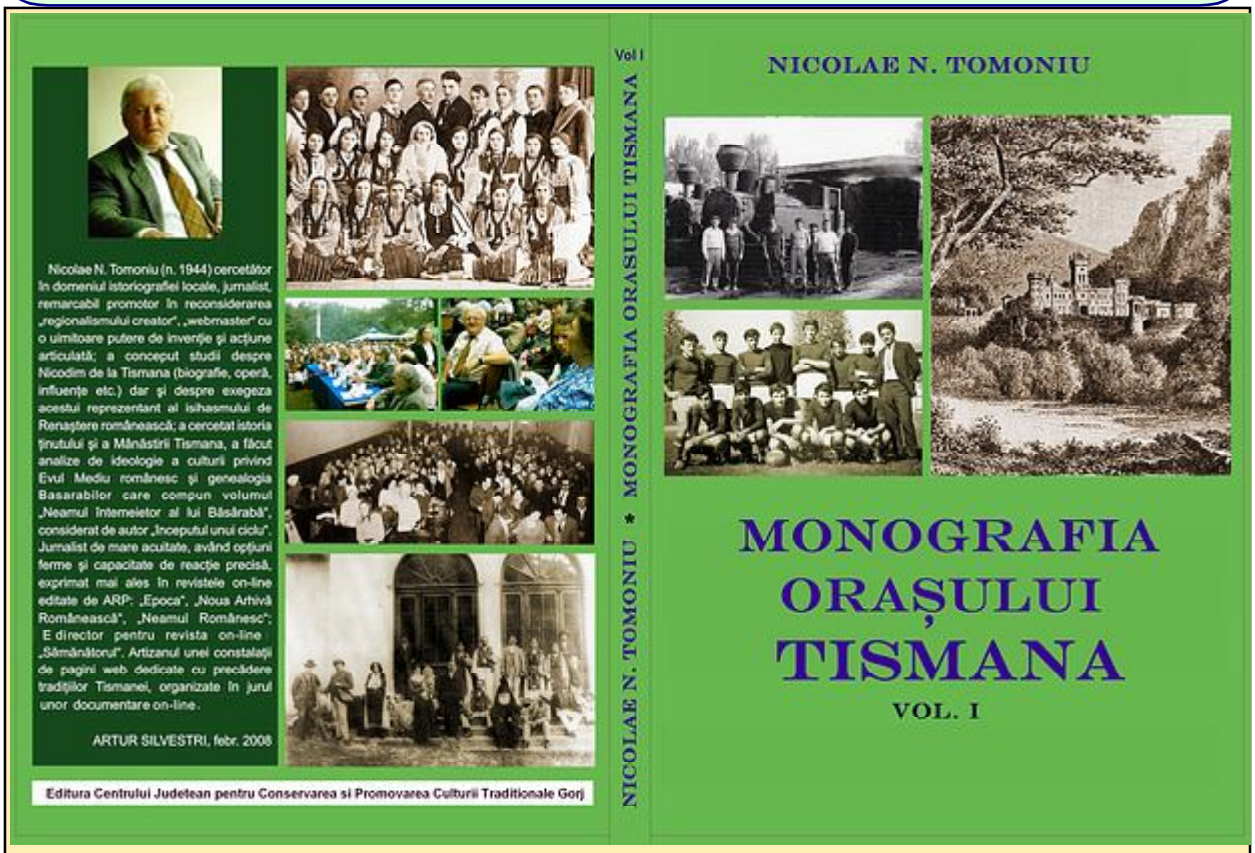

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
TOMONIU, NICOLAE N.
Monografia oraşului Tismana/ Nicolae N. Tomoniu - Târgu-Jiu: Editura Centrului Judeţean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiţionale Gorj, 2013
ISBN: 978-973-7847-53-9
908(498 Tismana) Cip nr. 22901/30.11.2012

DVD-AST-2S (special) pentru redactorii permanenţi conţine în plus cele 8 capitole ale Monografiei oraşului Tismana, fişiere originale în format Word care sunt protejate prin parolă cerută la deschidere.

Această măsură a fost impusă de mai multe considerente:

1. Monografia a fost scoasă într-un prim set de 100 ex. cu câteva exemplare color, restul exemplarelor fiind alb negru. DVD-AST-2S conţine fişiere color.

2. Toate exemplarele au fost împărţite la biblioteci, exceptând cele pentru dreptul de autor, care vor fi vândute în folosul AST, pentru ca editura acesteia Editura "Semănătorul" să tipărească o ediţie adăugită care să satisfacă toate cererile de pe "piaţă".

3. La acest proiect participă cu fonduri şi Consiliul Local Tismana şi chiar AST, prin distribuirea - cu cheltuielie aferente - a unui CD-AST-1S (parolat) cu monografia.

SFATURI PENTRU CD-AST-1S. El este diferit de DVD-AST-2S - ca spaţiu şi cuprins - conţinând doar monografia care poate fi citită pe orice calculator cu unitate de citire CD sau DVD. Închideţi toate ferestrele Internet Explorer sau Mozilla Firefox. Vizionaţi cu Windows Explorer directoarele (folderele) din calculator. In My Computer identificaţi unitatea cu titlul CD-AST-1S din dreapta iconiţei Sămănătorul. Daţi clic acolo şi veţi vedea fîşierele doc ale monografiei şi fişierul "pliant-semanatorul.doc", cu conturile de la bancă ale asociaţiei, trimiteţi 20 lei+3 lei taxe poştale+2 lei discul gol, total 25 lei şi veţi primi CD-ul prin poştă cu parola necesară deschiderii celor 8 documente WORD. Încercarea de a copia acest disc protejat cu parolă pentru a-l da altuia, se va solda cu blocarea DVD sau a calculatorului. Nu riscaţi!

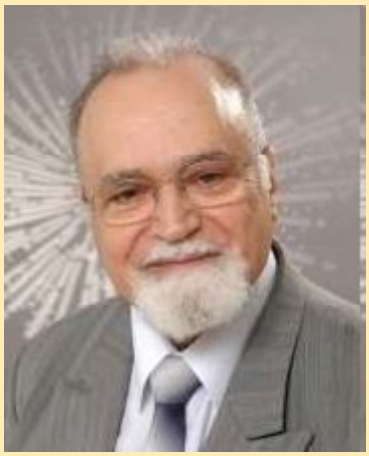

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

Poeziile lunii ianuarie

Sunt, nu sunt…

Sunt
ca sarea de cărunt.
Stați așa:
Dacă nu sunt ?

Sunt
tăcere-n amănunt.
Ard ca focul,
deci, nu sunt.

Sunt
şi mă tot toc mărunt.
Să mă apăr,
zic: Nu sunt.

Sunt
un zâmbet; dar mă-ncrunt
când îmi spuneți
că nu sunt.

Sunt
şi miere, sunt şi unt.
Când mă supăr
nu mai sunt.

Sunt,
şi viața o înfrunt…
Astăzi sunt,
mâine nu sunt.

George Ene

Inflație

Inflație
Perorație
Fabulație

Avariție
Opoziție
Obstinație

Situație
Demonstrație
Repartiție

Malformație
Ecuație
Congregație

Fermentație
Saturație
Consultație

Inaniție
Prostituție
Agitație

Conflagrație
Rezoluție
Revoluție

George Ene…

Ce-ți folosesc crucificat?

Îmi spun colegii, uneori
Pozând în compătimitori,
Că ai jurat să mă omori.

Ştii bine că n-am ridicat
Spre tine ochii niciodat';
De ce mă vrei crucificat?

De ce mă arzi şi-mi dai fiori
Când te visez adeseori
Şi nu-nchid ochii până-n zori?
De ce, iubito, mă omori?

Când ştii că n-am nici un păcat,
Că m-am topit de-atât oftat
Şi cu durerea-s împăcat,
Ce-ți folosesc crucificat?

ianuarie 2013.

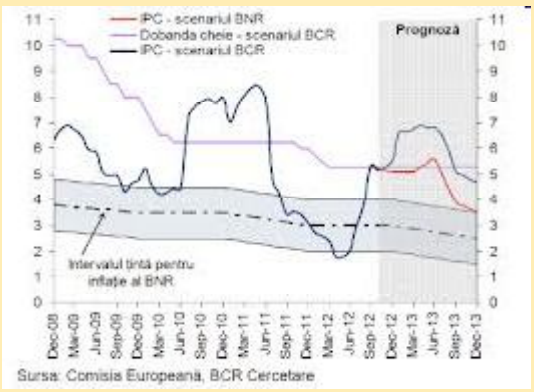

Citiți poeziile domnului George Ene pe blogul nostru de poezii:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Traducere din logica booleană*)

Nisipul se desenează singur.
Sieşi îşi e designer –
colo o mână concavă,
dincolo un munte convex,
asociativitate străbătută de furnici
cărând pretutindeni ziduri închipuite
pentru aşezările lumii,
izbindu-ne cu valurile neadormitei
comutativități dintre mări şi oceane –
joc de curcubee în ochii noştri,
distributivitate cu ochii furnicilor,
apa dându-ne vederea stocată
în vederea-i atotcuprinzătoare
ca noi să ne lăsăm duşi de vise,
să înălțăm la scara de dincolo de noi
ceea ce abia se bănuie-n adânc,
tot mai în adâncul adâncului,
de unde ne vin tiparele identității
despre care noi zicem cu îngâmfare
că sunt ale noastre, şi le traducem
semn cu semn, piatră pe piatră.

Până şi ochii vulturului
se coc în adâncul tăinuit
al complementarității lui 0 şi 1,
nimicul şi sinele
care-şi fac rocada-nerocada lor
hic et nunc, căci se multiplică
întotdeauna la infinit
până se umple cerul cu ochi de vulturi
de la care cerşim ochi, să ne umplem
până-n vârful degetelor de ochi,
să vedem cu degetele nevăzutul,
să-l gustăm cu pipăitul,
să-l pipăim cu mirosul,
să-l mirosim cu auzul,
să-l auzim cu pietrele
intrate adânc în pietre
încât cântă, auziți-le!

Femeile noastre când nasc țipă.
Şi pietrele țipă, dar nu le aude nimeni.
Le vibrează nisipul sub tălpi,
iar tălpile lor ne umblă prin vise
cu plecații, cu veniții,
cu neveniții încă, ce purced
prin noi spre alte vremuri,
cu alte țipete, de bună seamă
ecou în pântecele pântecelor
nenăscute, vedeți-le!

Privirile țipă şi ele. Ascunsele
ne caută risipite-n aer,
iar aerul ne trădează după logica booleană,
unde functorii fals şi adevăr
se întrec cu rapiditatea vitezei luminii,
spre a ne recompune în pietrele-display-uri,
iată-ne, vedeți-ne, țineți-ne aproape,
nu vă puneți mintea cu fuga lor în neant.
Suntem şiruri de 0 şi 1 de aer,
împerecheate-desprecheate-amestecate
cu iubirea dintre a fi şi a nu fi iubire,
câmpuri cibernetice care se opresc
întotdeauna la a nu fi
spre a fi
în nisipul ce se desenează singur,
sieşi fiindu-şi designer.

Şi naşterea fi-va-ne în logica booleană:
firele de nisip veghindu-ne.

Şi viața fi-va-ne în logica booleană:
firele de nisip trăindu-ne.

Şi moartea fi-va-ne în logica booleană:
firele de nisip renăscându-ne.

Toate asumatele propoziții
sus?in stâlpii luminatelor supoziții,
generate de legile logicii booleene,
ale multiplicării firelor de nisip
structurate-n adânc -
faguri între a fi şi (sau) a nu fi,
pentru a nu fi, spre a fi…

George Ene

---

*) George Boole (1815-1864), matematician şi logician englez, cu contribuții remarcabile în algebră şi teoria ecuațiilor diferențiale, precum şi întemeietorul logicii simbolice moderne („Cercetări asupra legilor gândirii"), de unde şi numele de „logică booleană" (esențială în rezolvarea contradic?iilor prin utilizarea functorilor logici 0 şi 1).

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Legea naturală şi normele canonice

INTRODUCERE

Această lucrare are ca temă legătura dintre Legea naturală şi legea bisericească, fapt ce reiese şi din titlul acestei lucrări de seminar. Lucrarea este structurată pe 3 capitole mari, fiecare cu o temă separată, care reiese şi din titlul fiecărui capitol, precedate de o scurtă introducere, iar la final câteva concluzii finale ale lucrării.

În primul capitol m-am oprit asupra Legii naturale pe care am prezentat-o prin intermediul Revelației divine. Prezentarea Revelației divine am împărțit-o în 2 subcapitole, Revelația naturală şi Revelația supranaturală, cu cele două căi de transmitere ale sale : Sfânta Scriptură şi Sfânta Tradiție.

Capitolul al doilea are ca temă, legea bisericească. Am început prin prezentarea câtorva noțiuni introductive şi date istorice despre apariția legii bisericeşti şi factorii care au determinat apariția legii bisericeşti.

Ultimul capitol al lucrării mele are ca temă legătura dintre cele 2 capitole anterioare şi dintre temele abordate mai sus : Revelația dumnezeiască şi legile bisericeşti.

Lucrarea îşi propune să răspundă la câteva întrebări : Ce este Revelația dumnezeiască ? ; De câte feluri este această Revelație ? ; Ce reprezintă legea bisericească ? ; În ce condiții a apărut această lege bisericească ? Există vreo legătură între Revela?ia între Revela?ia dumnezeiască şi legea bisericească ? Care este această legătură ?

Răspunsurile la aceste întrebări se regăsesc în cuprinsul lucrării şi alcătuiesc conținutul acesteia, fiind practic scheletul pe care a fost alcătuită această lucrare.

CAPITOLUL I

1. REVELAȚIA DUMNEZEIASCĂ

Revelația (de la latinescu revelo, revelatio = a descoperi, descoperire) sau descoperirea dumnezeiască este acțiunea prin care Dumnezeu Se descoperă, adică Se face cunoscut pe Sine oamenilor, arătându-le acestora voința şi planurile Sale în legătură cu lumea şi cu oamenii. Dacă nu ar exista Revelație, cunoaşterea lui Dumnezeu n-ar fi posibilă oamenilor, deoarece, El fiind o ființă spirituală, nu poate fi cunoscut prin simțuri. Prin acțiunea revelației, Dumnezeu Se coboară la om, împărtăşindu-i acestuia, pe măsura lui de înțelegere, cunoştințe despre Sine, despre voința şi planurile Sale.

Revelația divină este absolut necesară omului, deoarece fără ea n-ar putea cunoaşte nimic despre Ființa divină şi din voia Sa şi astfel n-ar putea să-şi îndeplinească scopul ultim pentru care a fost creat. Scopul ultim al omului fiind preamărirea lui Dumnezeu şi dobândirea fericirii veşnice, acesta n-ar putea fi îndeplinit de om dacă nu L-ar cunoaşte pe Dumnezeu, precum ne spune Însuşi Mântuitorul Hristos : „şi aceasta este viața veşnică să Te cunoască pe Tine, singurul şi adevăratul Dumnezeu, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis" (Ioan 17,3).[1]

Spre deosebire de alte religii, religia creştină Îl concepe pe Dumnezeu ca fiind o ființă personală care nu rămâne indiferentă față de creaturile Sale, ci stă în legătură cu ele şi îndeosebi cu omul, coroana creațiunii. Dumnezeu Se descoperă oamenilor, pentru ca aceştia să poată cunoaşte măcar în parte ceva din ființa Sa, de asemenea să-l poată cunoaşte voia şi planurile Sale în legătură cu creatura şi îndeosebi în legătură cu El.

Întreaga viață şi lucrare a Bisericii se desfăşoară pe temeiurile ei de credință, cuprinse în Revelație, adică în Sfânta Scriptură şi în Sfânta Tradiție.[2] Biserica Ortodoxă nu face deosebire între Revelația naturală şi cea supranaturală. Revelația naturală este cunoscută şi înțeleasă deplin în lumina Revelației supranaturale sau Revelația naturală este menținută şi dată de Dumnezeu în continuare printr-o acțiune a Lui mai presus de natură. Sfântul Maxim Mărturisitorul afirmă că Revelația supranaturală nu este decât încorporarea celei naturale în persoane şi acțiuni istorice. Revelația supranaturală restabileşte numai direcția şi dă un ajutor mai

hotărât mişcării întreținute în lume de Dumnezeu prin Revelația naturală. La început, Revelația naturală nu era despărțită de o Revelație supranaturală, Revelația supranaturală pune doar în lumină mai clară însăşi Revelația naturală.[3]

2. Revelația naturală

Omul ca ființă rațională este în măsură să raționeze şi să judece şi prin aceasta să ajungă la anumite concluzii asupra celor ce observă că există şi se petrec în jurul său, în lume, în univers. Astfel, din observarea regularității cu care se desfăşoară fenomenele naturii, din observarea propriei sale vieți interioare, din tot ce vede că se petrece în societate, în istorie şi în lume, îşi poate da seama, prin cugetare, că toate aceste fenomene, toate aceste realități cu care vine în contact nu pot fi produsul întâmplării, nu există de la sine, nu se petrec oricum, ci se desfăşoară după anumite legi, ceea ce îl face să ajungă la concluzia că ele sunt opera unei ființe atotputernice, atotînțelepte şi atotperfecte, care este creatorul şi susținătorul acestora.

Acest adevăr îl exprimă şi psalmistul prin cuvintele : cerurile spun mărirea lui Dumezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria" (Ps. 18, 1), iar Sfântul Apostol Pavel spune : „pentru că ceea ce este cunoscut despre Dumnezeu este vădit între ei, căci Dumnezeu le-a arătat lor. Într-adevăr, însuşirile Lui cele nevăzute, puterea lui cea veşnică şi dumnezeirea Lui se văd, prin cugetare, din făpturi, de la zidirea lumii..." (Romani 1,19-20). Această revelație este totuşi insuficientă pentru cunoaşterea lui Dumnezeu, căci pe temeiul ei omul poate şti doar atât : că Dumnezeu există ca o ființă cu putere veşnică, despre a cărei măreție şi putere vorbeşte întreaga Sa creatură.[4]

Potrivit credinței noastre, conținutul Revelației naturale este cosmosul şi omul dotat cu rațiune, cu conştiință şi libertate, ultimul fiind nu numai obiect de cunoscut al acestei revelații, ci şi subiect al cunoaşterii ei. Atât omul, cât şi cosmosul sunt produsul unui act de creație mai presus de natură al lui Dumnezeu şi sunt menținuți de Dumnezeu printr-o acțiune de conservare, care de asemenea are un caracter supranatural. Fiind singura ființă din lume conştientă de sine, omul este totodată conştiința lumii şi factorul de valorificare a raționalității lumii şi de prelucrare a ei în favoarea noastră, iar prin aceasta, de autoformare conştientă a noastră.[5]

Faptul că lumea se luminează în om şi pentru om şi prin om, arată că lumea e pentru om, nu omul pentru lume, dar faptul că omul însuşi, luminând lumea, se luminează pe sine pentru sine prin lume, arătă că şi lumea e necesară pentru om. Potrivit concepției noastre, noi suntem făcuți pentru eternitate, pentru că noi aspirăm ca nişte înăbuşiți după infinitate, după absolut. În eternitatea ființei noastre se luminează la nesfârşit sensul tuturor, ca conținuturi de continuă îmbogățire şi adâncire a conştiinței noastre eterne. Noi trebuie să vedem scopul ființei proiectat dincolo de viața noastră terestră, trecătoare, căci dacă moartea ar încheia definitiv existența noastră, noi nu am mai fi un scop în sine, ci un mijloc într-un proces inconştient al naturii.[6]

3. Revelația supranaturală

Revelația supranaturală o completează pe cea naturală, dându-i omului posibilitatea de a-L cunoaşte pe Dumnezeu mai deplin în lucrările Lui, dar numai atât cât îi este necesar omului pentru mântuire. Fără Revelația supranaturală, omul n-ar fi putut-o înțelege pe cea naturală, încât abia Revelația supranaturală primordială făcută primei perechi de oameni deschide calea pentru cea naturală. Astfel, revelația naturală se precizează şi se completează prin Revelația supranaturală, care culminează în Iisus Hristos (Evrei 1,1-2). Este numită Revelație supranaturală, deoarece ni se comunică în chip supranatural şi este acceptată de om prin credință. Se deosebeşte de cea naturală, atât în privința conținutului, cât şi a formei.

În privința conținutului, cuprinde adevăruri mult mai numeroase şi mai variate decât cea naturală, unele dintre acestea fiind mai presus de puterea de înțelegere a minții omeneşti, de aceea sunt primite de om numai prin credință. În privința formei, ea vine de la Dumnezeu în diferite chipuri, fie în mod direct, fie prin organele Sale. Revelația supranaturală poate fi de două feluri : externă (atunci când vine direct de la Dumnezeu sau prin organele Sale : îngeri, prooroci, trimişi, fiind însoțită de semne externe, minuni sau profeții) şi internă (când ea se produce în sufletul celui căruia Dumnezeu i Se adresează, luminându-i mintea şi împărtăşidu-i acestuia cunoştințe, sentimente şi îndemnuri pe care altfel nu le-ar fi avut. Revelația supranaturală s-a făcut în etape care marchează o creştere şi dezvoltare în timp a ei, determinate de grija permanentă a lui Dumnezeu de a Se descoperi după puterea de recepție diferită, după timpurile şi stările celor ce o primeau.[7] Universale.

Articolul original se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/ionut-hens-legea-naturala-si-normele.html

CUM STĂM CU DESCHIDEREA MAGAZINULUI «SEMANATORUL»?

Comitetul director al Asociației «Semănătorul Tismana» întrunit în data de 15 dec. 2012, a analizat lucrul realizat până la aceea dată la magazinul online http://samanatorul.speedsites.ro şi a luat legătura cu firma care deține rețeaua de magazine online cerând detalii privind sumele pe care trebuie să le plătim acolo.

Detaliile primite au fost următoarele:

1. Firma nu opreşte niciun procent din vânzări ci doreşte o sumă fixă de 1600 de €
2. Firma nu găzduieşte pe site-ul ei magazinul nostru ci el va fi găzduit tot pe site-urile asociațiilor Semănătorul sau Dorna Tismana.
3. Toate înregistrările de carte sau alte obiecte, descriere, fotografii, etc. se vor face de către redactorii asociației «Semănătorul Tismana»

Datorită acestor condiții, greu de acceptat fără o judecată sănătoasă am anunțat firma că vom cere părerea membrilor noştri cotizanți, care vor fi anunțați de demersurile noastre în acest număr de revistă.

Firma a mai scăzut pretențiile la 1300 de €

Am luat legătura cu administratorii firmei ROMARG care găzduieşte site-urile noastre

http://www.dornatismana.ro/ şi http://www.samanatorul.ro/

Aceştia ne-au scris, că ROMARG poate pune la dispoziție un magazin online gratuit clienților săi dar deocamdată doar cu meniuri în limba engleză, descrerile putându-se face în limba română.

Ca urmare noi întrebăm membrii noştri cotizanți: putem să strângem suma de 1300 de € sau ne mulțumim cu un magazin gratuit cu meniurile în limba engleză?

Aşteptăm părerile dvs. !

Până atunci, comitetul director a amânat deschiderea magazinului online «Semănătorul» cu o lună jumătate, urmând a-i face inaugurarea la 1 martie sau 8 martie, de Ziua Femeii.

Conturile AST - Asociația «Semănătorul Tismana»:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

RECOMANDĂRI DIN
Blogurile SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

Florian-Vădeianu - Recenzie "Cum să-L ajut pe Dumnezeu"?!
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/florian-vadeianu-recenzie-cum-sa-l-ajut.html

Silviu Aurelian Jimborean - Canoanele Apostolice
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/silviu-aurelian-jimborean-canoanele.html

Medicul meu - un site util
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/medicul-meu-un-site-util.html

Iuliu-Marius Morariu - ,,Sâmbăta lui Lazăr”
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/iuliu-marius-morariu-sambata-lui-lazar.html

Alexandru Melian - Sentințele lui Cr. T. Popescu
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/aexandru-melian-sentintele-lui-cr-t.html

Ionuț Hens - Legea naturală şi normele canonice
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/ionut-hens-legea-naturala-si-normele.html

Alexandru Melian - EMINESCU
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/alexandru-melian-eminescu.html

Sergiu Nicolaescu - Un mare regizor pierdut
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/sergiu-nicolaescu-un-mare-regizor.html

http://cleptocratia.blogspot.com/
Comentarii politice "Sămănătorul"

Gh. Funar - Romanii cer si obtin cetatenia Ungariei
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/01/gh-funar-romanii-cer-si-obtin-cetatenia.html
Alexandru Melian - UN NOU PRIM MINISTRU FILO-MAGHIAR
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/01/alexandru-melian-un-nou-prim-ministru.html
Mircea Vâlcu Mehedinți - Să cunoască toți
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/01/mircea-valcu-mehedinti-sa-cunoasca-toti.html
Mircea Eliade - Pilotii orbi
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/01/mircea-eliade-pilotii-orbi.html

Citiți pe site-ul

http://www.scribd.com/semanatorul

"Scrisoare Pastorală" - anul X - nr. 244 dec - 2012, aici:
http://www.scribd.com/doc/119058681

"Scrisoare Pastorală" - anul XI - nr. 245 ian - 2013, aici:
http://www.scribd.com/doc/122934098

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

„Sâmbăta lui Lazăr” reflectată în slujbele Triodului

- analiză asupra conținutului şi simbolisticii acestora -

Introducere

Un eveniment de o deosebită importanță în parcursul duhovnicesc al Postului Mare, constituie cu siguranță şi sâmbăta de dinaintea Floriilor, cunoscută în tradiția populară şi cea liturgică drept *Sâmbăta lui Lazăr*. Importanța ei rezidă în primul rând din numele sub care a rămas în istorie, personajul pe care îl regăsim în denumire fiind, după cum, se ştie un apropiat al Mântuitorului. Evenimentul, al cărui protagonist este acesta este, cum era de aşteptat, ceva deosebit, o Înviere.

Mântuitorul va mai învia din morți oameni pe parcursul activității sale, însă învierea unui mort de patru zile, care, pe deasupra era şi un prieten al Său, constituie cu un act unicat, după cum observăm şi din cercetarea relatărilor evanghelice. Acesta este motivul pentru care această sâmbătă a străbătut veacurile purtând o denumire ce aminteşte de Lazăr, pentru care Sfinți Părinți cu mare autoritate duhovnicească ai primelor veacuri patristice precum Sfântul Ioan Hrisostom vorbesc despre el,[1] precum şi pentru care imnografia răsăriteană dedică acestui eveniment o serie de cântări proprii în cadrul *Triodului*.[2]

După cum se poate însă lesne observa din lectura pericopei (Ioan, 11, 1-45)[3], învierea aceasta nu se rezumă la simplul act al chemării la viață din morți, ea fiind precedată de o discuție cu sora defunctului, Marta, de o rugăciune de o rară frumusețe, rostită de Mântuitorul înaintea săvârşirii minunii şi de alte evenimente adiacente.

Având în vedere complexitatea acestui eveniment, cercetarea de față îşi propune să realizeze o analiză a sa prin prisma felului cum acesta este reliefat în slujbele Triodului, şi, de asemenea, o analiză a bogăției sacramentale, culturale şi liturgice a acestor imne.

2. „Sâmbăta lui Lazăr” reflectată în slujbele *Triodului*

- analiză asupra conținutului şi simbolisticii acestora -

2.1. Triodul

Pentru a putea realiza o analiză cât mai corectă a imnelor din *Sâmbăta lui Lazăr*, trebuie în primul rând să realizăm o scurtă prezentare a cărții în care se regăsesc ele, adică a *Triodului*. Aceasta este văzută de părintele Schmemann ca fiind cartea liturgică a Postului Mare, citez: *„Postul Mare are propria sa carte liturgică- Triodul”*,[4] în timp ce părintele Mircea Oros o defineşte ca fiind *„cartea pocăinței prin excelență, monument unic al Bisericii răsăritene, sinteză a liturgicii şi asceticii ortodoxe”*,[5] întreaga sa compoziție imnografică fiind străbătută, după părerea sa, de o atmosferă eshatologică.[6]

Conform *„Dicționarului Religios”* al lui Ion Stoian, avem de-a face cu o *„carte bisericească rituală care cuprinde cântările şi rugăciunile din cele zece săptămâni dinainte de Paşti.”*[7] O definiție asemănătoare, mai grandilocventă însă, găsim şi la părintele Ene Branişte, care, spre deosebire de el, menționează faptul că: *„Triodul Înflorit sau Penticostarul începea odinioară de la Florii”[8],* durata lui fiind prelungită probabil mai târziu, în timp ce părintele Bria ne pune în față, între altele,o definiție etimologică: *„ se numeşte Triod deoarece canoanele de utrenie sunt compuse din trei ode.”[9] Tot el face şi o prezentare a timpului în care se foloseşte, împărțindu-l în „începutul Triodului” şi „Perioada Postului Mare”*.[10]

Ea este aşadar, o carte care conține *„cântări şi pericope biblice pentru fiecare zi a perioadei Postului, începând cu Duminica Vameşului şi a Fariseului şi sfârşind cu Vecernia din Sfânta şi Marea Sâmbătă”*.[11] Aceste cântări au fost compuse, în marea lor majoritate, după dispariția practică a instituției catehumenatului, accentul lor concentrându-se pe ideea pocăinței, după cum ne remarcă părintele Schmemann.[12]

Cântările au fost, cu siguranță, încă de la apariție, parte a cultului liturgic, ele contribuind la îmbogățirea cultului răsăritean. La noi, au fost şi ele traduse şi apoi publicate în mai multe rânduri în diferite cărți de cult, de transpunerea lor ocupându-se nume mari ale muzicii bisericeşti, precum Dimitrie Suceveanu.[13]

Ea este aşadar o componentă liturgică de mare importanță a cultului răsăritean, căci:

,, Dacă ştim doar că există, prin el putem găsi -împropriindu-ni-l încă o dată- nu numai duhul postului ci şi duhul Ortodoxiei însăşi, duhul viziunii sale pascale asupra vieții, morții şi veşniciei". [14]

2.2 Sâmbăta lui Lazăr şi legătura ei cu Duminicile a V-a şi a VI-a din Post

O puternică legătură are sâmbăta lui Lazăr cu duminicile care, am putea spune că o împrejmuiesc şi acest lucru, datorită caracterului circular al anului liturgic în care evenimentele se înlănțuiesc într-o manieră complexă, gravitând în jurul celebrării evenimentelor soteriologice. Acesta este motivul pentru care în rândurile ce urmează ne vom referi la legătura evenimentului nostru cu cele două duminici.

Referindu-se la Duminica a VI-a din Postul Mare, mai-sus citatul părinte Oros, în teza sa de doctorat remarcă faptul că, din prespectiva imnelor liturgice întâlnite în această zi, ea este, citez: *,,prilejul unei întreite prăznuiri: pregătirea Sâmbetei lui Lazăr, a Duminicii Stâlpărilor şi a Săptămânii Mari,"*[15] lucru care se observă, între altele şi *,,din plasarea succesivă a celor trei tropare ale Canonul Utreniei de vineri",*[16] în timp ce grecul Makarios Simonopetritul, vorbind despre plasarea *,,Parabolei bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr"* la sfârşitul postului susține că *,,aceasta se explică poate prin analogia între săracul Lazăr şi Lazăr prietenul lui Hristos, a cărui comemorare se pregăteşte".*[17]

*,,De acum, spune el, creştinilor le este mult mai uşor să îndure de bunăvoie relele şi ostenelile, urmând modelul săracului Lazăr, căci, pregătirea învierii celui de-al doilea Lazăr a început încă din prima zi a săptămânii".[*18]

Observăm aşadar minunata înlănțuire liturgică în care regăsim şi sâmbăta noastră, unde, fiecare eveniment marcat, are o importanță aparte în constituirea întregii sărbători pascale.

2. 3. Frumusețea imnografică a Sâmbetei lui Lazăr [19]

În această sâmbătă se prăznuieşte biruința asupra morții şi se dovedeşte posibilitatea învierii, căci, *,,înviind pe Lazăr, Mântuitorul arată cu fapta, ceea ce spusese Martei, că El este Învierea şi Viața şi Stăpânul Atotputernic al vieții şi al morții".[*20] Ea se caracterizează între altele, printr-o bogăție teologică aparte a textelor sale liturgice, motiv pentru care, acestora li se cuvine o atenție deosebită.[21]

Imnele acestei zile aparțin mai multor autori, Triodul menționând în însemnările sale nume precum împăratul Leon,[22] Sfântul Andrei Criteanul,[23] Ioan Monahul[24] şi Teofan.[25] Părintele Oros menționează de asemenea faptul că săptămâna a cincea din post cuprinde şi stihiri ale Sfântului Teodor Studitul,[26] între ele fiind cu siguranță şi unele care vorbesc despre Lazăr.

Prima stihiră care vorbeşte despre el[27] se remarcă prin faptul că *,,exprimă atotştiința divină, dar realitatea firii omeneşti de către Fiul lui Dumnezeu, care, din iubire, îl aduce la viață pe dreptul Lazăr"*,[28] învierea lui fiind simbolul ,,învierii viitoare a neamului omenesc"[29]:

,,Doamne, vrând să vezi mormântul lui Lazăr, cel ce aveai a te sălăşlui în mormânt de bunăvoie[30]ai întrebat: Unde l-ați pus pe elş şi aflând ceea ce nu era să nu ştii ai strigat pe cel ce-l iubeai! Lazăre vino afară! şi a ascultat cel fără suflare pe Cel ce i-a dat suflare, pe Tine, Mântuitorul sufletelor noastre".[31]

După cum putem observa, moartea e prezentată ca un somn, căci, de altfel chiar şi Mântuitorul le spuse ucenicilor săi: *,,Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc"*(Ioan 11, 11). Din acest somn al stricăciunii, el este ridicat la nestricăciune:[32]

,,Doamne venit-ai la mormântul lui Lazăr cel mort *de patru zile şi vărsând lacrimi peste prietenul tău l-ai sculat, Spicule al vieții.[33]Pentru că moartea fiind legată cu glasul tău, înfăşurătorile lui s-au dezlegat ca şi cu mâinile. Atunci s-a umplut de bucurie mulțimea ucenicilor, şi s-au săvârşit de toți o cântare: Bine eşti cuvântat Mântuitorule, miluieşte-ne pe noi".*[34]

În următoarele stihiri este accentuată tema chemării lui Lazăr din morți, lucru care se face pentru încredințarea ucenicilor de învierea lui Hristos însuşi, minunea fiind, după cum afirmă Paula Bud *,,percepută ca prefigurare şi adeverire a Învierii Mântuitorului"*[35]:

,,Doamne vrând să încredințezi pe ucenici de de învierea Ta cea din morți, ai venit la mormântul lui şi strigându-l Tu, iadul s-a prădat…"[36],sau *,, Venind la mormântul lui Lazăr şi strigând pe mort l-ai sculat ca din somn…"[*37],sau: *,,Adeverind Învierea Ta, Cuvinte, cu adevărat ai sculat ca din somn pe prietenul din mormânt"*,[38] idee ce se regăseşte de altfel şi în troparul sâmbetei: *,,Învierea cea de obşte, mai înainte de patima Ta încredințându-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule".*[39]

Articolul original se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/iuliu-marius-morariu-sambata-lui-lazar.html

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Canoanele Apostolice prezentare generală

Introducere

Încă dintru începuturile ei, Biserica primară a avut nevoie de reguli care să îi ofere posibilitatea de a se organiza şi gestiona şi pentru ca instituția nou formată să devină activă şi funcşionabilă, bazată fiind pe normele care îi delimitau ariile de activitate şi îi ofereau puterea de a legifera şi juriza anumite aspecte.

O dovadă deosebit de importantă care atestă existența unor norme şi legislații cu aplicabilitate generală, adică a unor canoane care erau folosite în secolele de început ale vieții bisericeşti o constituie ceea ce numim astăzi în literatura de specialitate ca fiind canoanele apostolice. Acestea au apărut undeva în secolul al II-lea[1] şi sunt în număr de 85, legiferând probleme .

De-a lungul istoriei, ele au fost traduse în diferite rânduri, atât integral, cât şi parțial, atât în diferite Pidalioane sau lucrări, cât şi în lucrări care s-au referit în mod explicit la ele.

O traducere frumoasă şi bine realizată aparține părintelui pe atunci, Ioan Mihălcescu, mitropolitul de mai târziu Irineu al Moldovei, un mare om de cultură al vremii sale. Aceasta, realizată în colaborare cu economii Matei Pîslaru şi G. Nițu, a apărut la editura Facultății de Teologie din Chişinău în anul 1929, unde el era de altfel de ceva vreme profesor universitar, fiind de mare folos atât studenților, cât şi cercetătorilor care se vor apleca ulterior asupra acestei teme.[2]

O altă lucrare de referință o reprezintă cea a regretatului şi vrednicului de pomenire, părintele arhidiacon dr. dr. Ioan Floca, intitulată „*Canoanele Bisericii Ortodoxe*", unde acesta traduce şi el integral canoanele, alături de alte opere de mare frumusețe şi valoare şi de mare importanță canonică[3]. Chiar dacă traducerea sa nu este întur totul originală sau nu este în chip total opera sa, lucrarea lui rămâne una deosebit de importantă, de referință în literatura canonică a Bisericii ortodoxe Române, atât prin încorporarea în paginile ei a canoanelor apostolice, cât şi prin prezentarea altor lucrări precum hotărârile canonice ale sinoadelor ecumenice sau ale sinodului Trulan.

O altă lucrare de referință pentru teologia românească, în paginile căreia se regăsesc şi canoanele apostolice, este cea a părintelui profesor Ioan Ică jr, intitulată *„Canonul Ortodoxiei".*[4] Alese, aranjate, traduse într-o limbă frumoasă şi accesibilă, însoțite de glosare de termeni şi explicate, comparate cu altele, canoanele apostolice, în număr de 85 se regăsesc şi aici, întregind editarea integrală a predaniei apostolice şi demonstrând existența canoanelor din primele secole creştine.

Alte referințe la caonnele apostolice vom regăsi apoi în toate lucrările de drept canonic, ele fiind receptate deosebit de bine şi de frumos în cadrul dreptului canonic al ortodoxiei universale şi bineînțeles şi în dreptul canonic românesc, unde se regăsesc la mare cinste, fiind adesea adaptate în paginile previlelor şi pidalioanelor, spre a fi apoi aplicate atât în lergislația bisericească, cât şi în viața de zi cu zi a credincioşilor şi a laicilor şi având deci, acolo unde este cazul, şi o aplicare civilă, ceea ce arată frumoasa şi buna lor receptare în acest domeniu şi în acest sens.

Un exemplu în acest sens îl constituie bunăoară lucrările părintelui profesor Ioan Floca pe care l-am pomenit mai sus, care, chiar şi atunci când vorbeşte despre dreptul canonic românesc şi despre legislația bisericească contemporană aflată în vigoare, arată locurile în care este vorba despre receptarea dreptului canonic aparținător canoanelor apostolice, delimitându-l şi realizând trimiteri exacte.[5]

Aceasta este aşadar istoria canoanelor apostolice în ceea ce priveşte receptarea lor în Biserica Ortodoxă Română. Aceasta ne este dovedită în primul rând de către multiplele traduceri existente atât în timpuri mai vechi, cât şi în timpurile mai noi, cu precădere în ultimele trei secole, în cadrul cărora el se regăseşte tradus integral şi acceptat integral ca normativ pentru credința ortodoxă, valorificându-i-se totodată şi multiplele şi indispensabilele valențe istorice, care arată vetustețea şi bogata sa utilizare încă din vremurile de început ale creştinismului.

Având în vedere acest fapt, vom încerca

ca în rândurile următoare să ne ocupăm şi noi cu analiza acestora. Vom avea în vedere numărul lor, sectoarele asupra cărora se opresc, importanța lor, împărțirea şi receptarea lor de-a lungul timpului atât în cadrul sinoadelor şi legislaturilor canonice ulterioare, cât şi în cadrul bisericilor autocefale naționale de mai târziu în care se regăsesc ele.

Numărul, importanța şi împărțirea şi receptarea canoanelor apostolice

După ce am văzut cum au fost receptate în dreptul canonic românesc canoanele apostolice, este necesar să facem şi o analiză profundă a lor, al cărei scop va fi reliefarea complexității, valorii şi importanței lor.

Plasate pe locul întâi în toate colecțiile canonice ale Bisericii Ortodoxe, ele, în număr de 85,[6] reprezintă o mare comoară şi valoare a sa. Ele reprezintă de altfel izvoare comune ale dreptului canonic occidental şi oriental,[7] fiind clasificate în categoria colecțiilor postapostolice şi constând din *,,norme moral-religioase, după care se conducea Biserica"*[8].

În privința originii lor, părerile sut împărțite. Cercetătorii sunt în unanimitate de acord că ele nu aparțin Sfinților Apostoli, ci unor ucenici ai acestora. Iată o părere în acest sens:

*,,Codicii apostolici nu provin de la Sfinții Apostoli, ci de la ucenici ai lor, care au cunoscut bine învățătura şi gândirea Sfinților Apostoli".[*9]

Alții susțin că ele au fost folosite în Siria, în timp ce alții spun că au fost folosite în întreg spațiul creştin al Bisericii primare:

,,Canoanele Sfinților Apostoli sunt o colecție veche de 85 canoane disciplinare care au fost folosite în secolul IV ca text canonic în Siria. Conținutul său, din multe punct de vedere, reflectă uzanțele din perioada preniceeană, dar cu siguranță nu origini Apostolice.[10]

Din punct de vedere al esenței şi al profunzimii, ele reflectă însă cu certitudine ideile, convingerile şi învățăturile Sfinților Apostoli, după cum arată în volumul său şi marele canonist Nicodim Mila?:

*Iar ca dovadă că aceste canoane sunt expresia celor învățate de Apostoli şi a ceeace dânşii au transmis verbal celor dintâi succesori ai lor, serveşte împrejurarea că aceste canoane concordeayă deplin în ideile lor fundamentale cu doctrina cuprinsă în cărțile canonice ale Sfintei Scripturi, apoi serveşte ca dovadă şi aceea că ele corespund cu rigurositate deplină practicii bisericeşti, ce ni se înfățişează în scrierile discipolilor Apostolilor şi ale succesorilor lor şi în fine faptul că sinoadele şi Părinții din primele veacuri au recuoscut autoritatea lor apostolică. Astfel aceste canoane, dacă şi nu au fost date în scris nemijlocit de către Apostoli, totuşi sunt vrednice de numirea aceasta şi de cinstea dată lor de Biserica ecumenică.[*11]

Sorgintea apostolică, rezultată din urmarea întru totul a ideilor apostolice, a consfințit-o biserica la Sinodul II Trulan[12] când, prin canonul al II-lea, a statornicit hotărârile cuprinse aici drept universal valabile şi obligatorii întregii Biserici şi pentru totdeauna.[13]

Din analiza conținutului observăm că primele două analizează instituția episcopatului,[14] respectiv cu hirotonia preotului, următoarele două se preocupă cu problema prinoaselor, cel dintâi cu cele pentru altar, următorul pentru cele ale clerului, cel de-al cincilea reglementează relațiile conjugale, după cum observăm din conținutul lui:

Episcopul sau presbiterul sau diaconul să nu-şi alunge soția sa pe motiv de evlavie. Iar dacă ar alunga-o, să se afurisească; şi stăruind să se caterisească.[15]

Mai apoi, observăm că cel de-al şaselea canon interzice episcopului să ia asupra sa purtări de grijă lumeşti, adică să aibă o slujbă laică sau alte activități (în limbaj contemporan – o afacere sau altceva), în timp ce al şaptelea interzicere prăznuirea Paştilor deodată cu praznicul iudaic:

Dacă vreun episcop sau presbiter sau diacon va sărbători Sfânta Zi a Paştilor cu iudeii, înaintea echinocțiului de primăvară, să se caterisească.[16]

Cel de-al opătulea canon, deosebit de interesant şi de important şi el, reglementează chestiuni privitoare la împărtăşanie pentru clerici:

Dacă vreun episcop sau presbiter sau diacon sau vreunul (altul) din catalogul clerului, aducându-se Sfânta Jertfă (săvârşindu-se Sfânta Liturghie) nu s-ar împărtăşi, să spună cauza. Şi dacă ea ar fi binecuvântată, să aibă iertare; iar de n-ar spune-o, să se afurisească ca unul ce s-a făcut vinovat de tulburarea poporului şi a făcut să se nască bănuială împotriva celui care a adus ca şi când acesta nu ar fi adus-o după rânduială.[17]

Următorul canon reglementează probleme privitoare la împărtăşirea credincioşilor[18], celelalte două care îl urmează, al zecelea şi al unsprezecelea interzic comuniunea cu cei osândiți şi caterisiți, probleme ce se vor aprofunda şi în următoarele două.

Articolul original se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/01/silviu-aurelian-jimborean-canoanele.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana)
Publicist, editor editurile "Semănătorul " şi "Semănătorul online", director "Revista Sămănătorul", cercetător al istoriei locale

FRAGMENTE DIN MONOGRAFIA ORAŞULUI TISMANA

1.2.4. Documentele false ale mânăstirii Tismana

În consemnările diverşilor autori din paragraful precedent unele informaţii sunt false, altele pot fi false, dar se pun aici pentru a se afla de existenţa lor. Aşa de pildă, aceea că Tismana n-a fost târg. A fost târg, chiar dinainte de a fi căutat locul de către Sf. Nicodim. Nedeile getodace dedicate cultului mamei se organizau aici încă din preistorie aşa cum se arată in finalul paragrafului 1.1.2.

In privinţa atribuirii titlului „gorod=oraş" şi el era real pe timpul când la Tismana era reşedinţa bănişorilor de Tismana. Mai mult, Oslu ajunge chiar ban de Severin, care era reşedinţa Banatului de Severin, teritoriu care a aparţinut domnitorilor noştri. Încurcătura cu acest teritoriu, presupus unguresc, provine de la un fapt mai puţin cunoscut pentru că, până în anul 1944, doar la biblioteca Congresului USA se mai putea afla adevărul: diplomele date de împăratul Sigismund la Vodiţa (sic!) şi în alte părţi, din datele de 14 iulie 1418, 29 septembrie şi 28 octombrie 1420, apoi 28 octombrie 1429 şi diplomele date de Ioan Corvin de Uniade, voevodul Transilvaniei, la 20 oct. 1444, sunt false!

Şi mai puţin cunoscut este faptul absolut şocant că ele au fost falsificate de… călugării Mânăstirii Tismana!

Ca să vedem în ce împrejurări, răsfoim studiul lui Al. A. Vasilescu, aflat în arhiva Institutului de Istorie Naţională din Bucureşti ~~1*)~~ , din care selectăm câteva paragrafe clarificatoare:

„Diplomele au fost falsificate cu un anumit scop şi anume a apăra libertatea cultului religios ortodox din Ţara Românească, privilegiile şi posesiunile mănăstirilor Tismana şi Vodiţa. Nevoia aceasta s'a simţit numai atunci când Oltenia era sub stăpânirea Austriacilor în anii 1718—1739. In proclamaţia din 22 Fevruarie 1719, dată de împăratul Leopold I, se prevede că privilegiile şi scutirile să fie exercitate mai întâi de Administraţia imperială şi pe baza raportului ei vor fi con¬firmate. In raportul lui Ignaţie Haan din 12 Octomvrie şi în specifi¬carea lui Damaschin, episcopul Râmnicului din 15 Octomvrie acelaşi an, se arată, că mănăstirea Tismana este o mănăstire liberă şi că a fost ridicată de sfântul Nicodim prin mijlocirea regelui Matei. Informaţia aceasta greşită a fost luată dintr'o scenă din viaţa sfântului Nicodiiu: « Minunea Sf. Nicodim înaintea lui Mateaş Crai, când au trecut pren foc », ce se află la mănăstirea Tismana pe un sicriaş făcut de arhidiaconul Nicodim şi egumenul Petronie în anul 1671 (7179). Ea dove¬deşte, că în anul 1719 nu existau încă diplomele lui Sigismund I şi Ioan Huniad.

In 10 Iunie 1731 Inochentie episcopul Râmnicului prezintă generalului Francisc Paul, comite de Wallis, directorul superior al Olteniei, un extract al documentelor de donaţie, cumpărare şi con¬firmare de privilegii, posesiuni, venituri şi uzufructuri ale mănăstirilor «din Valachia imperială de dincoace de Olt»."

…. „Intre ele nu sunt citate diplomele lui Sigismund I din 14 Iulie 1418, 29 Septemvrie şi 28 Octomvrie 1420 şi 28 Octomvrie 1429 şi a lui Ioan Huniade din 20 Octomvrie 1444, fapt care dovedeşte, că nu existau încă nici în anul 1731. Dacă ar fi existat, ar fi fost menţionate şi utilizate, fiindcă numai prin ele ar fi fost apărat cultul ortodox, mănăstirile şi bisericile din Oltenia şi în special mănăstirea Tismana şi schitul Vodiţa. Era atunci un moment foarte critic pentru cultul ortodox, organizarea şi administrarea epis¬copiei şi mănăstirilor de acolo. In 20 Iunie 1731 sunt înaintate două memorii către generalul Francisc Paul, comite de Wallis, comandant general şi director superior al Olteniei."

„ Dar nu se ţine seama de cererile lor. In 13 Iulie, Petroniu arhimandritul şi egumenul mănăstirii Şegarcea co¬munică episcopului Inochentie, că fiind chemat la Craiova cu docu¬mentele mănăstirii, boierii consilieri Ioan Băleanul şi Ştefan Pârşcoveanul i-au

~~1*)~~Al. A. Vasilescu – Diplomele lui Sigismund I, regele Ungariei şi Ioan Huniade, voevodul Transilvaniei, dela Mănăstirea Tismana, sunt false, Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, Bucureşti, 1944

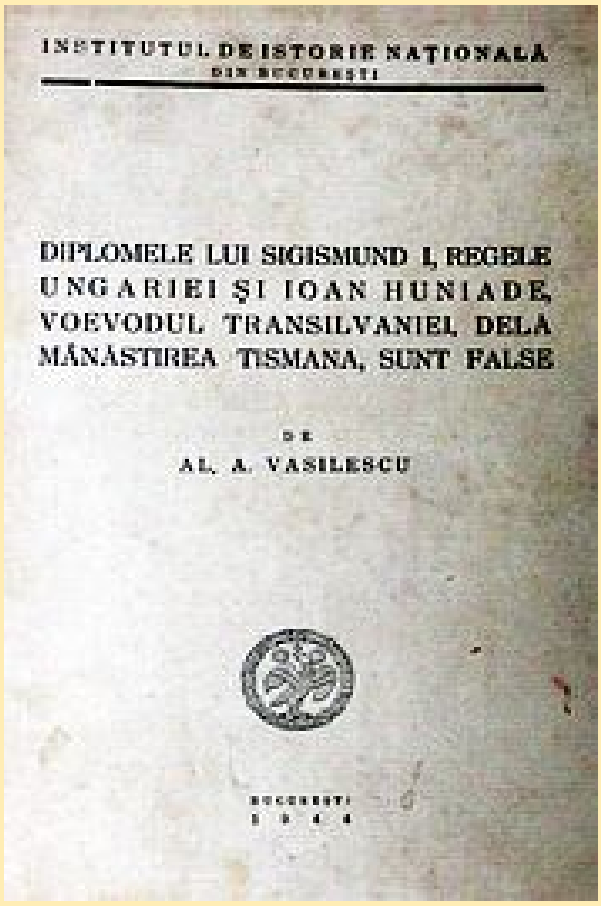
INSTITUTUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ
DIN BUCUREȘTI

DIPLOMELE LUI SIGISMUND I, REGELE UNGARIEI ȘI IOAN HUNIADE, VOEVODUL TRANSILVANIEI, DELA MĂNĂSTIREA TISMANA, SUNT FALSE

DE

AL. A. VASILESCU

BUCUREȘTI
1 9 4 4

comunicat în secret, că venise ordin dela Curtea Imperială ca episcopul să nu se mai amestece în mănăstiri şi nici să aprobe pe egumeni, ci numai administrația politică."

„In acel timp de grozavă luptă pentru apărarea cultului religios, a organizației bisericeşti şi a privilegiilor episcopiei şi mănăstirilor din Oltenia, au fost confecționate diplomele false ale lui Sigismund I şi Ioan Huniade dela mănăstirea Tismana, aşa de bune, încât au fost socotite până acum ca autentice. Scopul falsificării unor asemenea diplome reiese destul de clar din conținutul lor."

„Episcopul Inochentie, pentru a salva biserica română ce o păstorea, a recurs la un mijloc extrem de luptă, falsul. Scopul îl scuză. Putem preciza, că falsul a fost comis după 31 Iulie 1732, când Curtea imperială, comunicând hotărîrea sa privitoare la alegerea şi numirea egumenilor, supravegherea economică a mănăstirilor şi confirmarea privilegiilor, produce o mâhnire foarte mare în inimile episcopului şi egumenilor şi i-a făcut să ducă lupta cu mai multă îndrăzneală. Confecționarea celor cinci diplome false cerea însă timp, fiind o lucrare grea şi foarte migăloasă. In 1734 încă nu era terminată."

„Moartea episcopului Inochentie a făcut, ca să nu se termine confec¬ționarea diplomelor false ale lui Sigismund I şi Ioan Htiiiindo dela mănăstirea Tismana. Numai diplomele lui Sigismund 1 din 14 Iulie 1418, 29 Septemvrie şi 28 Octomvrie 1420 se pot considera ca terminate, căci pe câte un exemplar 2 s'a pus câte o pecete aplicată 8. Diploma lut Sigismund I din 28 Octomvrie 1429 n'a fost terminată, fiindcă pe exemplarul scris pe pergament nu s'a pus nicio pecete. Cele douît exemplare ale diplomei lui Sigismund I din 28 Octomvrie 1429 şi exem¬plarul diplomei lui Ioan Huniade din 20 Octomvrie 1444, scrise pe hârtie, trebuiesc socotite ca nişte ciorne, nu copii, după care urma a se scrie pe pergament. Noul episcop Climent n'are niciun amestec. El n'a avut curajul să continuie lupta pentru apărarea bisericii române din Oltenia şi a fost prea mult preocupat de alegerea sa ca episcop, ce « a fost contestată de boieri şi cler » şi aproape doi ani neaprobată de Vicențiu Ioanovici, mitropolitul sârb din Belgrad."

„În timpul cât Damaschin a fost episcopul Râm¬nicului, nu existau încă diplomele. Scrisul dovedeşte că traducerea este făcută de Dionisie Eclesiarhul. Din Predoslavia condicii mănăstirii Govora se ştie,. că el a scris, în anii 1779—1796, zece condici, între care două condici ale mănăstirii Tismana. Dionisie Eclesiarhul n'a observat, că diplo¬mele lui Sigismund I şi Ioan Huniade dela "mănăstirea Tismana sunt false, după cum n'au observat nici aceia, cari le-au publicat sau le-au mai tradus în urmă, şi nici aceia cari le-au utilizat în studiile istorice."

1.2.5. Impactul Diplomelor false ale mânăstirii Tismana

Prin pacea de la Belgrad din 18 Septembrie 1739, Oltenia a fost înapoiată turcilor de nemți şi s-a alipit din nou la patria mamă. Episcopia Râmnicului a revenit sub jurisdicțiunea bisericească a Mitropoliei din Bucureşti şi jurisdicțiunea politică a Domnului Țării Româneşti. Pericolul trecuse. Nu mai era nevoie să se desăvârşească falsul diplomelor lui Sigismund I şi Ioan Huniade de la mănăstirea Tismana. De aceea ele au rămas în starea, în care se aflau la moartea episcopului Inochentie.

Secretul falsului a fost foarte bine păstrat şi acest fapt a avut repercusiuni asupra scrierilor istoricilor români care le-au luat de bune. Doar marele istoric N. Iorga, utilizând diploma lui Sigismund I din 14 iulie 1418, scrie: „Se poate să fie o falsificație a călugărilor". In diplomele false erau trecute sate, moşii vechi şi teritorii boiereşti în jurisdicția m-rii Tismana, fapt ce a dus ulterior la multe procese ale moşnenilor.

Un alt deserviciu a fost adus istoriei noastre. Ca să nu trecem la catolicism când Oltenia era sub imperiul Austro-Ungar, călugării Tismanei au inclus in diplome falsuri teribile, ca de pildă atribuirea construirii m-rii Tismana de către Craiul Mateiaş sau construcția Vodiței sub Vlaicu Vodă „vasalul ungurilor" şi ca o consecință, atribuirea

Banatului de Severin ungurilor. Dacă citim pe wikipedia, toți banii de Severin sunt unguri, fără să se țină seama că ungurii au luat bătaie la Posada tocmai prin faptul că invadaseră acest teritoriu aparținând lui Basarab, întemeietorul Țării Româneşti.

Autonomia Țării Româneşti şi suveranitatea Domnului au fost grav afectate. „Dacă diplo¬mele lui Sigismund I şi a lui Ioan Huniade ar fi autentice, ar dovedi că autonomia Țării Româneşti şi suveranitatea Domnului n'ar mai fi existat în acea epocă, n'ar mai fi fost Domn şi mitropolit şi Țara Româ¬nească ar fi fost o simplă provincie ungurească, mai mică şi dependentă de voevodul Transilvaniei. In diploma lui Sigismund I din 14 Iulie 1418 se respectă autonomia Țării Româneşti, fiindcă privilegiul, care se acordă, se referă la teritoriul Ungariei, dar se calcă suveranitatea Domnului, deoarece n'a fost dată după cererea sa, el fiind singurul în drept să obțină asemenea privilegii dela un su¬veran străin. Dacă o dă fără ştirea şi cererea Domnului, înseamnă un act de ostilitate şi provocare. Dar Sigismund I, care în acel timp purta « o grea luptă cu Veneția », avea interes să se mențină pacea în partea de sud-est a Ungariei. Toate documentele dovedesc, că întot¬deauna Sigismund I s'a purtat bine cu Domnii care s'au perindat pe tronul Țării Româneşti în timpul lungei sale domnii şi a respectat teritoriul şi autonomia țării şi suveranitatea Domnului. In titulatura sa n'a trecut niciodată Țara Românească între țările ce stăpânea. Tratatul ce a încheiat cu Mircea I cel Bătrân, în 7 Martie 1395, a fost făcut «în condițiuni de perfectă egalitate» ”

In 10 Noemvrie 1424 Dan II Vodă face cunoscut: „ «S'a îndurat domnul meu craiul asupra domniei mele şi m'a primit drept slugă credincioasă a sa şi mi-a dăruit haraghie de bani (monetărie), ca să fie în țara domniei mele, precum este în țara lui, tot aşa să se bată şi în țara domniei mele». Slugă, în limbajul timpului, înseamnă vasal. Dar el era un vasal, care se bucura de o completă autonomie. In 142O se încheie un tratat de alianță defensivă între Sigismund I, regele Ungariei şi Dan II, voevodul Țării Româneşti, fapt care dovedeşte situația politică, în care se afla şi prestigiul de care se bucura Țara Românească în acel timp. Numai Domnul avea dreptul să facă do-nații, să dea privilegii şi să confirme pe cele vechi în țara sa. In 28 Fevruarie 1424 întăreşte mănăstirilor Cozia şi Cotmeana stăpânirea peste zece case de oameni din Târgovişte, pe care îi scuteşte de toate dările şi prestațiile; iar în 12 Decemvrie acelaşi an, mănăstirii Cozia. peste toate satele, bălțile şi țiganii, dăruiți de Mircea I cel Bătrân.”

Bătălia de la Posada

„…regele ungur, s-a dus în persoană, în luna lui septembrie, prin Severin în țara voievodului românilor, Basarab, țară care nu poate fi locuită de un popor neobişnuit cu ea…”

„După ce regele a cuprins Severinul şi fortăreața lui… Basarab a trimis o solie vrednică de toată cinstea … vă voi lăsa în pace Severinul … numai să vă întoarceți îndărăt cu pace … pentru că dacă veniți şi mai mult înlăuntrul țării, nu veți putea nicidecum să înconjurați primejdia”

„…mulțimea nenumărată a românilor sus pe râpe a alergat din toate părțile şi a aruncat săgeți asupra oastei regelui care se găsea pe fundul unei văi adânci, ce nici nu se poate numi cale, ci mai curând un fel de corabie strâmtă … cai şi ostaşi cădeau din toate părțile în luptă.”

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

SENTINȚELE DOMNULUI, CR.T. POPESCU

***Motto :* « *Vocea lui Dumnezeu este vocea poporului, şi fiindcă chipul lui Dumnezeu este chipul poporului, dau înțeles glasului poporului, sunt eu (un geniu) vocea lui Dumnezeu* »**

Mihai Eminescu, ms.2257, f.7

Deşi mă aflu în fața unui om al scrisului pe care îl prețuiesc şi uneori îl admir, - pentru cultura, intransigența ne-cameleonică a opiniilor şi pentru vocația lui scriitoricească (chiar dacă nu întotdeuna îi împărtăşesc opiniile şi-i apreciez umbrele de vulgaritate care-i virusează uneori strălucirea discursului pamfletar) – mă văd nevoit astăzi, în numele prețuirii şi al respectului pentru Eminescu şi față de toți cei pentru care poetul nostru național nu este *cadavrul din dulapul* cioclilor culturali, să pun în discuție două sentințe lansate de Cr.T. Popescu în transmisiunea *Gândul, on line,* consacrată, pe 15 ianuarie lui M. Eminescu : Eminescu a fost ateu şi Eminescu n-a fost român. Am avut sentimentul, când am auzit asemenea *proclamații*, că acest intelectual inteligent, cu forță analitică , stăpânire solidă a proprietății termenilor şi familiaritate, nu doar prin răsfoire, cu opera lui Eminescu (inclusiv publicistica), doreşte din nou să provoace şi să-şi singularizeze în răspăr prestația. Pentru că mi-e greu să am dubii asupra bunei sale credințe.

Opera şi viața lui Eminescu, precum şi exegezele fundamentale, româneşti ori străine, infirmă esențial aserțiunile amintite. Ai senzația că vorbitorul a încurcat cele două verbe, punând forma afirmativă acolo unde trebuia să fie cea negative şi invers. Fiindcă Eminescu n-a fost ateu aşa după cum Eminescu a fost român.

Dacă ar fi să ne raportăm doar la la textul din manuscrisul 2257, reprodus în motto, şi ar fi suficient ca sentințele d.lui Popescu să devină extrem de şubrede. Dar opera lui, ca şi viața de altfel, sunt mult mai bogate în mărturii care fac total neconvingătoare cele două etichete.

In legătură cu prima, se impune mai întâi o disociere : identitatea atee a unui om nu se defineşte nemijlocit prin raportul acestuia cu instituția bisericească, ci cu divinitatea. Definitorie este credința iar nu eventualele rezerve critice față de biserică ori față de unii din reprezentanții ei. Cât despre exemplul dat pentru a-şi susține decizia identificatoare (discursul proletarului), el este unilateral şi reductiv, ignorând scenografia rolurilor şi noima proiecțiilor cu care este investit eul poetic, nu doar în « Împărat şi proletar », ci în multe din creațiile lui Eminescu. Dar realitatea care contrazice şi mai evident calificarea amintită este opera însăşi.

Deşi la o privire superficială s-ar părea că reprezentarea divinității şi a trăirilor în raport cu aceasta n-a prea stimulat interesul poetului, realitatea operei dezvăluie cu totul alteceva(1). Fără a ne referi la proză, teatru, cugetare sau corespondență, - şi ele destul de semnificative pentru subiectul în discuție – poezia lui Eminescu cuprinde peste 30 de creații inspirate de problema dumnezeirii, a bisericii, a tradițiilor creştine sau a vieții lui interioare, raportate la Dumnezeu. Prima constatare ce se impune este faptul că, din totalul poeziilor pe această temă, doar şapte au fost publicate de poet. Restul a rămas în paginile de manuscris şi se poate spune, fără teama de a exagera, că cele mai interesante, cele mai bogate în semnificații şi cele mai tulburătoare au rămas acolo, în intimitatea scrisului destinat în primul rând sieşi.

Se poate pune întrebarea *de ce* ? Din complexitatea virtuală a răspunsului, ne oprim aici doar la o componentă. In sistemul de valori al lui Eminescu, între resorturile interioare ale vieţuirii şi ale creației, credința în ceva sau în cineva este o disponibilitatea fundamentală. Izvor al făptuirii, ea focalizează toate energiile eului, dând consistență şi sens vieții.

Într-un concept de scrisoare neexpediată către Carmen Sylva (1876, ms.2262), poetul îşi exprimă o astfel de convingere : *« Căci a crede, a mai crede încă în ceva pe lume, este un bun al sufletului care ar trebui să rămână intangibil şi sfânt »*. Iar într-un alt manuscris (2264),el îşi nota:

« Credința e ceva care zideşte…numai lucruri sfinte creează idealuri şi-nboldesc pe oameni să se încumete a lupta pentru ele ». Trebuie observat însă că pentru Eminescu, credința autentică se trăieşte cu discreție în forul interior al ființei şi, mai ales, se validează prin faptă. In postuma *Preot şi filosof,* - răspuns polemic dat unor mustrări preoțeşti – poetul face disocierea fundamentală dintre credința afişată şi necredința faptei, subliniind unde se află el *(« De n-o-mbrăcăm în pilde e semn c-am înțeles/ Că-n noi este credință, ce-n alții e eres »)* şi mai ales sugerând ideea grației divine care se revarsă ca un har asupra poetului, asupra filiosofului *(« Nu ne mustrați ! Noi suntem de cei cu-auzul fin ! / şi pricepurăm şoapta misterului divin »).*

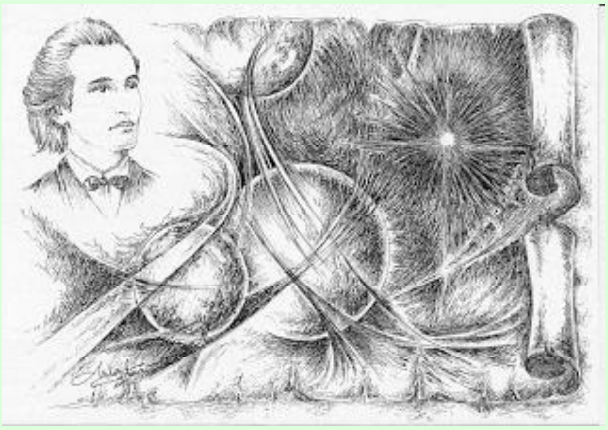

Dacă aici perspectiva e circumstanțiată teluric, într-unul din marile poeme de tinerețe, *Povestea feciorului de împărat fără de stea*, Eminescu ne propune o proiecție, o hieroglifă a propriei ființe sacralizate de geniu. Feciorul face parte din categoria accidentelor cosmice născătoare de unicitate. Neavând stea şi nici înger de pază ca orice muritor, asemenea zămisliri prticipă nemijlocit la manifestarea divinului *(« Dumnezeu în lume le ține loc de tată/ Si pune pe-a lor frunte gândirea lui bogată »)*. Harul suprem al unei astfel de întrupări este însemnul aleşilor nepereche, este efigia identificatoare a lui Eminescu însuşi *(« Că-n lumea dinafară tu nu ai moştenire,/ A pus în tine Domnul nemargini de gândire »).*

Extrem de pilduitoare în discuția noastră, sunt poemele *Memento mori*, - acea nebuloasă a întregii creații, cum o socotea Perpessicius – sau Mureşanu, mai ales varianta din 1876. Fără a intra în detalii analitice, care pot fi găsite în studiul amintit, aş vrea să observ că în primul dintre ele, chiar în contextual răzvrătirii anti-divine, a elogiului făcut lui Satan,- nu satana biblică, ci întruchiparea romantic ă a revoltatului existențial – apare o invocație profund definitorie: *"Stinge, puternic Doamne, cuvântul nimicirii/ Adânc, demonic-rece, ce-n sufletu-mi trăieşte./ Coboară-te în mine, mă fă să recunosc / C-a ta făptură slabă-s. Nu mă lăsa să sper/ Că liber-mare-mândru prin condamnarea ta/ N-oi coborâ în iaduri de demoni salutat/ Ca unul ce menitu-i de a le fi stăpân - / Stăpân geniilor pieirii !"*

Există apoi la Eminescu poezii care, chiar prin titlu, invalidează proclamația amintită *(Colinde, colinde, Preot şi filosof, Învierea)*, ca să nu mai vorbim de cele care sunt structurate sub forma de rugă *(Rugăciune, Răsai asupra mea, Rugăciunea unui dac)*. Înainte de a încheia această parte cu două probe ale « ateismului » eminescian , țin să atrag atenția asupra uneia din capodoperele creației lui lirice, revelatoare pentru subiectul în discuție. Este vorba de sonetul *Răsai asupra mea* pe care îl analizez în cartea amintită şi care ar lua prea mult spațiu în acest cadru.

Prima probă promisă este poezia Rugăciune pe care o reproduc integral, fără nici un comentariu: *“Crăiasă alegându-te / Ingenunchem rugându-te,/ Înalță-ne, ne mântuie /Din valul ce ne bântuie;/Fii scut de întărire / şi zid de mântuire, /Privirea-ți adorată/ Asupră-ne coboară,/ O, Maică preacurată/ şi pururea fecioară,/ Marie !”*

Cea de a doua este o meditație amară, - dar cât de actuală şi profundă ! – publicată la 16 aprilie 1878, în ziarul Timpul, cu titlul *Paştele*. Transcriu două fragmente din acest text (2), propunându-l spre meditație, nu doar d.lui Cristian Tudor Popescu:

« De două mii de ani aproape ni se predică să ne iubim şi noi ne sfâşiem. De mai multe mii de ani Buddha-Sakya-Muni visează împăcarea omenirii, liniştea inimei şi a minții, îndurarea şi nepzmuirea, şi cu toate aceste de tot atâtea mii de ani, de la începutul lumii, războaiele presură pământul cu sânge şi cu cenuşă. În locurile unde au înflorit odinioară cetăți frumoase pasc pe risipe turmele, şi ceea ce necesitatea au ridicat, ura au dărâmat.(….) Dar rămâne datina şi înțelesul ei sfânt, aşa cum e demult ; şi de nu va sosi niciodată acea zi din care să se-nceapă veacul de aur al adevărului şi al iubirii de oameni, totuşi e bine să se creadă în sosirea ei, pentru ca să se bucure cei buni în *ziua învierii* , când ne luminăm prin sărbătoare şi ne primim unul pe altul şi zicem *frați* celor ce ne urăsc pe noi şi iertăm pe toți pentru înviere, strigând cu toți *Hristos a înviat*. »

Ciudat tip de ateu va fi fost Mihai Eminescu !!!

Cât priveşte cea de a doua sentință, ea nu este nici serioasă şi nici decentă. Dacă ar fi să glumim, - deşi numai de glumă nu ne arde când ne simțim maculați chiar de cei pe care i-am simțit sensibili la curățenie – am spune că opinia d.lui Cr.T. Popescu este una rasistă. E adevărat, nu ura pare a-i fi sursa, ci scârba, disprețul, lehamitea față de poporul căruia îi aparține. Dacă îi aparție…Spun asta pentru că, dacă i-am adopta raționamentul care stă la baza ne-românismului lui Eminescu, o întrebare elementară ar putea fi formulată :

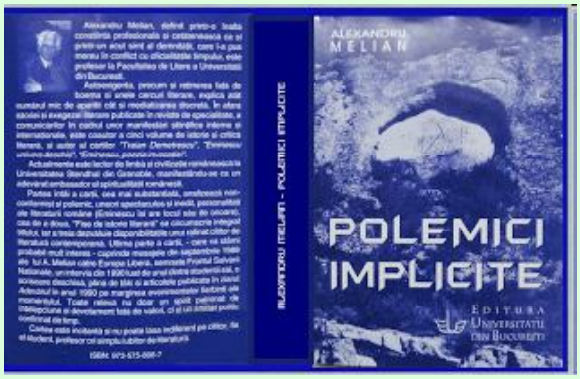

dl. Cr. T. Popescu se simte ca facând parte din « pătura superpusă » de astăzi, ca să folosesc o sintagmă emblematică a lui Eminescu ? Dacă răspunsul este da, - ceea ce mă îndoiesc - dl. Popescu nu este român…Aşa cum de altfel, multe milioane de români ar trebui socotiți ne-români. Dacă răspunsul este nu, el este român ca şi Eminescu (sper ca alăturarea de poetul nostru național să nu-l vexeze).

Schimbând însă registrul, să observăm mai întâi că decizia identificării amintite nu se întemeiază pe criterii etnice. Spre onoarea comentatorului, el nu se înscrie în seria sferto-docților ori a mercenarilor politici care, plecând de la numele de Eminovici (dar ignorându-l pe cel de Iuraşcu) au încercat să-l plaseze pe Eminescu în categoria ne-românilor , adică a multora din cei care au avut de suportat intransigența lui necruțătoare. Dl. Popescu îşi întemeiază opinia pe criterii morale. Or, aşa cum se ştie, identitatea etnică a unui om nu este definită de componenta morală. Omul etnic nu e totuna cu omul etic. Bun şi rău, cinstit şi necinstit, credincios şi necredincios, harnic şi leneş, generos şi zgârcit, tolerant şi intolerant, - iar lista ar putea continua mult şi bine – sunt coordonate morale pe care le aflăm la toate popoarele şi în toate timpurile. Deci, în plan teoretic, raționamentul este fals, specualțiile derivate de aici foarte discutabile iar concluzia ca atare. Dar dincolo de aceste considerente teoretice, este decent, ca să nu spun admisibil, ca cineva să stabilească identitatea etnică a unui om, - şi nu a oricui, ci a lui Eminescu – în pofida şi în opoziție cu ceea ce el a declarat că este şi mai ales cu viața şi opera lui ?!

Este investit cumva dl. Cr. T. Popescu de vreo instanță lumească ori divină să decidă cine este şi cine nu este român ? N-am să ma opresc asupra luptei lui Eminescu pentru unitatea tuturor românilor (sărbătoarea de la Putna, acțiunea clandestină în Bucovina de nord, activitatea clandestnă în societatea « Carpații »), n-am să mă opresc asupra operei lui literare, expresia sublimată a unui românism exponențial, aş vrea doar să-i invit pe toți cei care au dubii asupra identității şi valorii umane a lui Eminescu să-i parcurgă cele peste 3500 de pagini de publicistică din vol. IX-XIII ale ediției critice.

Stiu că e o invitație cărora puțini vor putea sau vor vrea să-i dea curs. Dar numai citindu-l pe Eminescu, - nu răsfoindu-l selectiv şi în diagonală – vom putea să-l cunoaştem în chip autentic şi până la urmă să ne cunoaştem pe noi înşine, ca popor şi ca indivizi.

Voi încheia aceste rânduri cu două mărturisiri ale celui care avea conştiința că Dumnezeul geniului m-a sorbit din popor :

- « Nu cu fraze şi măguliri, nu cu garde naționale de florile mărului se iubeşte şi se creşte nația adevărată. Noi o iubim aşa cum este, aşa cum a făcut-o Dumnezeu, cum a ajuns prin suferințele seculare până în zilele noastre […], o iubim fără a-i cere nimic în schimb, nici chiar încrederea ei, atât de lesne de indus în eroare, nici chiar iubirea, înnădită azi la lucruri străine şi la oameni străini. şi chiar dacă amintirea noastră ar pieri în umbra vremurilor şi s-ar şterge din memoria tuturor, tot pe aceeaşi cale a conservării naționalității şi țării vom stărui, fără a face în această supremă privire nici o concesie primejdioasă ideilor veacului ». (Timpul, 12 iulie 1879)

- « Iubesc acest popor bun, blând, omenos, pe spatele căruia diplomații croiesc charte şi rezbele, zugrăvesc împărății despre care lui nici prin gând nu-i trece ; iubesc acest popor, care nu serveşte decât de catalici acelora ce se înalță la putere, - popor nenorocit care geme sub măreția tuturor palatelor de ghiață ce i le aşezăm pe umeri » (ms.2275)

Sărmanul Eminescu !..multe ingratidini ale posterității şi-a prevăzut, dar că va fi decretat ne-român nu şi-a imaginat nici în cele mai teribile coşmaruri.

Alexandru MELIAN.

Grafica eminesciană aparține lui:
Mihai Catruna
http://mihaicatruna.blogspot.ro/

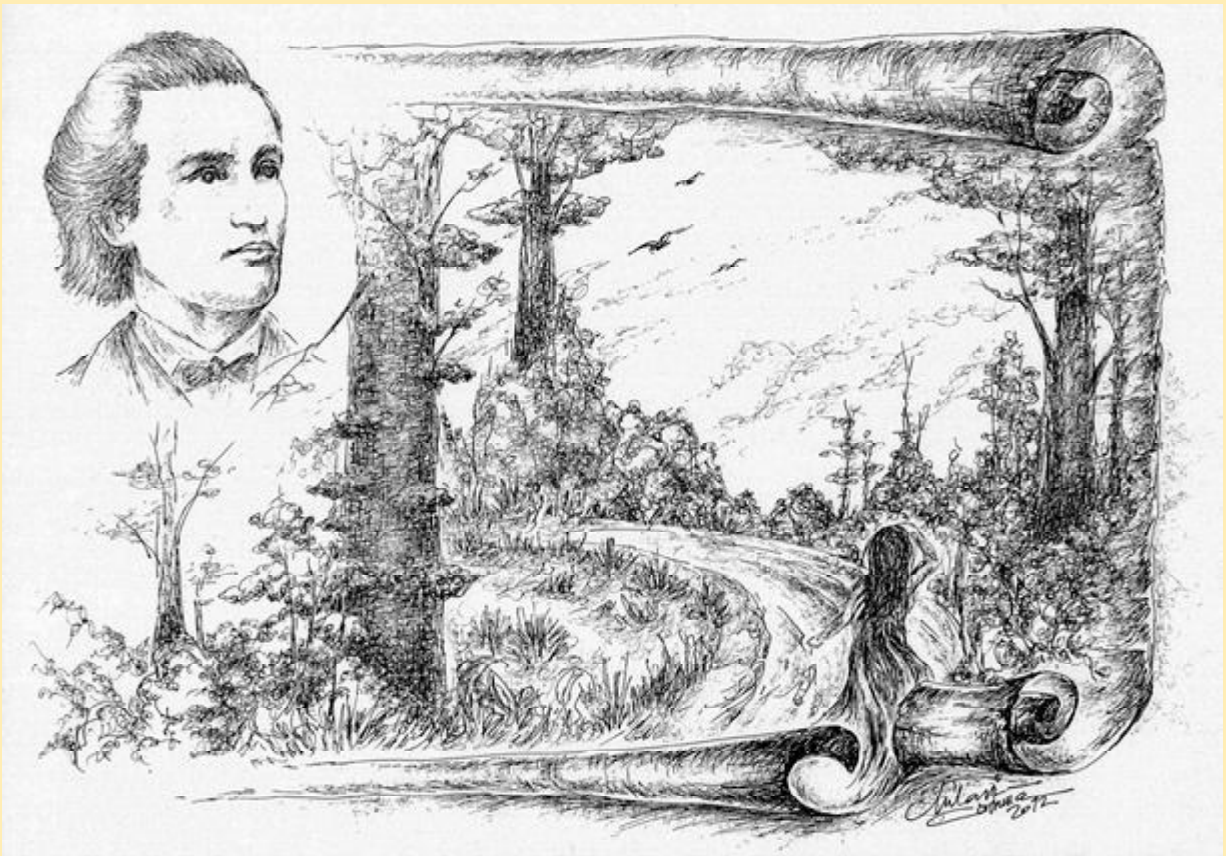

Continuare din pagina 13

Primul caz de blocare a adresei de e-mail din cauza folosirii adresei noastre în mod neprotejat şi a unei campanii agresive asupra Revistei Sămănătorul

E plină lumea de "Salvatori de țară"! Din America până în Australia, de la Traian Bădulescu Şuțeanu, Vigil Ciucă - exclus de la "Sămănătorul" pentru că ne-a înjurat biserica şi pe noi - şi până la Tarhon mândru de "*Națiunea*" lui care-şi bagă nasul pe unde nu-i fierbe oala, "Salvatorii de țară" - unii adaugă şi de neam - au împânzit rețeaua Internet şi pe noi, cu visuri de mărire pe care doar Hitler le-a mai avut. Ba nu, nu numai Hitler! Cârcâie breasla noastră politică şi jurnalistică de ei, de la marele cârmaci, până la Dan Diaconescu şi Tucă, manelistul Jurnalului Național.

E-mail-urile lor împânzesc până şi pe unii dintre membrii noştri (normal că nu dau nume!) fiind nevoit să-i atenționez:

"Lasă-mă dragă G..... cu legionarii tăi!

Adună de pe situri serioase articole, atrăgând cititorii neavizați.

Mă băgaseră şi pe mine într-o gaşcă fără să mă întrebe nici pe mine, nici pe ceilalti, nu mai spun că in gaşca vistă de ei noaptea, il băgaseră si pe Ogoranu... Săracu de el e mort de vreo doi ani!

Să te fereşti de ei pentru că sunt agresivi şi ne sprânjesc adresele în lume fără să protejeze pe nimeni de spam şi viruşi.

Dacă am loc o să scriu despre ei în revistă!"

Dar să revin la "Marele salvator al *dacogeților neaoşi*", T. Bădulescu-Şuțeanu. Iată ce mi-a scris, preluând poşta exact cum am primit-o, fără diacritice şi cu greşelile evidente de tastare şi exprimare, ascunzând adresele de mail date la liber:

"Dragii mei,

Am imaginat acest grup de inițiativă din peste 30 de români dacoțgeți neaoşi, dar acesta trebuie adunat de către un nucleu central, un fel de secretariat. Până acum s-au demonstrat a fi gata de acțiune , - şi de sacrificiu,- următorii: 1. ing.Mihai Spirache, 2.George Mihalache, 3. Nicolae Tomoniu, 4. Ion Gavrilă Ogoranu, 5.Alexandru Tomescu (Canada), 6. Alexandru Nemoian (SUA), 7. prof. Ion Coja, 8. Spiru Blănaru, 9. Napoleon Săvescu (SUA) şi Virgil Ciucă.

Emailurile lor sunt următoarele:
m..che@yahoo.com, r....a@ziarulnatiunea..ro
nic.....iu@gmail.com, b.....l@yahoo.com
o.....e@alternativa.com, ...r@nymagazin,com
l.....ja@yahoo.com,v.....u@yahoo.com
s.....d@unm.edu,.n.....u@nyc.rr.com şi
v.....a2002@yaho.com

Bineînțeles că nu ne excludem - prof. Tr. Bădulescu - Şuțeanu: tr.....u@yahoo.com"

I-am răspuns "Salvatorului":

"Domnule Badulescu, te rog să ştergi imediat adresa mea de acolo!

Aâta timp cât dumneata habar n-ai să pui adresele securizate în căsuța Bcc, şi-mi răspândeşti adresa - folosită de atâția autori - pe web pentru spam şi viruşi, n-avem ce mai discuta.

Am scris în vreo 4 numere ale revistei Sămănătorul, pe blog, am dat în revistă şi imagini cum se scrie o adresă de e-mail şi ce casută poştală foloseşti, nu Cc ci Bcc.

Ori dumneata ignori toate acele mesaje, nu vrei să intri în rândul lumii şi pui adrese ca un copil, deci adio!

De ce să muncesc eu în locul dumitale ca să şterg spamul pentru că dumitale ți-e lene să citeşti semnalele mele de alarmă din revistă!

O singură dată dacă-mi mai vine vreun mesaj atârnând la vedere vreo 10 adrese la el, am să vă blochez definitiv adresa şi o s-o dau la pericol public pe Google!

Nici nu m-ați intrebat, sunt de acord cu nucleul ăsta al dumitale? E format din unii oameni valoroşi din elita românească, eruditi de înaltă ținută dar cred că nici pe dânşii nu i-ați întrebat! Cine vă considerați? De ce suntem noi datori să vă citim dvs. tot ce visati noaptea fără ca nici măcar să ne citiți - prin reciprocitate - şi pe noi?

V-am atenționat prin toate e-mailurile că nu mai publicăm nimic, nici in revistă, nici pe bloguri pe aceia care nu plătesc cotizația pe 2013. V-am făcut pomană pe 2012, s-a terminat! Munca în capitalism - asta am vrut asta trăim - e cu plată! Munca patriotică a lui Ceauşescu a murit odată cu el!"

.....

Cu regrete,
NNTomoniu

Cumea a sărit la bătaie printr-un mail şi "colegul" Tarhon. Care culmea, după ce mă ia cu "stimabile" fără sa-i fi scris vreodată un rând, mă mai şi atenționează: "Eu am treburile mele, ziaristice şi civice, este binevenit oricine în mişcarea care ia naştere" . A dracului "mişcare" cu morți şi oameni care habar n-au de ea!

Aţi văzut vreodată vre-un legionar din "mişcare" care să-şi recunoască greşala? O ţinea pe-a lui şi pe mine din treburi:

"Domnule Tarhon,

Terminaţi cu aiureala asta odată! Nu mai distribuiti adresa mea pe web şi nu mă mai băgaţi împreună cu d-l Badulescu-Suteanu in "nucleul" ăsta de oameni nevinovati, puşi în acest fantomatic nucleu neîntrebaţi, ci doar visaţi noaptea de d-l Badulescu!

Că nu i-a intrebat e evident, pentru că nu le stie nici numele (vezi Nemoian) şi nici nu putea vorbi cu saracul Ion Gavrilă Ogoranul de îndată ce a murit acum vreo doi ani!

Vă scriu ce i-am scris şi d-lui Badulescu după care vă blochez adresa definitiv!"

Dar ai cu cine să vorbeşti? Oamenii ăştia nici nu citesc ce le scrii! M-am pomenit cu musiu Tarhon că găsise doi morţi!

"Despre cei doi răposaţi, recunosc, nu m-am gândit la ei ca persoane, ci la fundaţiile cu numele lor...

Dar nu e treaba mea."

Săracu' Domnul Nemoianu! Uite că murise şi el alături de Ogoranu şi habar n-avea! Marele jurnalist al ziarului "Naţiunea" îi băgase baioneta legionară pe la spate şi acum umblă hai hui pe la poarta raiului!

Başca faptul că musiu redactor nu mai vorbea de nişte oameni. Muriseră şi ei de îndată ce ne spune că n-avea treabă cu "persoanele" ci "fundaţiile"!

Mă interesz prin Bucureşti. Cine-i domnule Tarhon ăsta pus ca un bolovan pe "Salvarea României"? Şi-mi spune un amic:

"Romeo Tarhon este redactor şef adj. al ziarului Naţiunea. E mason, monarhist înfocat şi la fel de mare beţiv, membru în conducerea Partidului National Creştin Democrat (P.N.C.D.), candidat la Primăria Sectorului 6 la ultimele alegeri (urma o adresă de site, care n-o dau din motive lesne de înţeles!). *Ca monarhist, Tarhon face parte si din organizaţia "România altfel", a "alteţei sale regale" prinţul "Duda de România"* (urma o altă adresă de site, cu specificarea: *iar in josul paginii este un laudatio al lui Trahon, limbistul "prinţului" Duda Întîiul).*

Din conducerea P.N.C.D. face parte si d-l Ion Coja; vedeţi aici: (altă adresă de site).

Aha! E clar! Car' va să zică domnilor, e plină românimea de pretutindeni de "salvatori de ţară", "salvatori de neam", "mişcări" de care-o fi şi "mişcări de rezistenţă" - care mai de care mai manelistă una decât alta - de i-au cotropit pe Internet pe Guţă, copilul lui "Minune" şi alţii "fără număr, fără număr, fără număr"!

România se manelizează domnule Tucă? la ghici cum!

Citiţi un articol scris în anul 2010 şi gândiţi-vă apoi dacă s-a schimbat ceva de atunci.

Recent, manelistul Tucă a lansat în JN poezia "Clic aici dobitocilor", adică noi toţi am fi dobitoci şi numai el nu e. Mircea Badea, s-a grăbit să-i citească poezia în direct ca să-şi confirme apelativul. Nu mai era nevoie!

„Mişcarea de rezistenţă" de la JN - un nou Tucă-Show de prost gust

Asistăm astăzi la o tentativă a „Jurnalului Naţional" de însuşire frauduloasă a mişcărilor individuale sau colective de rezistenţă a intelectualilor din România faţă de degradarea morală a societăţii româneşti şi faţă de situaţia economică dezastruoasă a ţării. Sub diverse pretexte, având ca paravan „lupta culturală" sau atitudinea „patriotică" de salvare a „valorilor naţiei", se ascunde în adânc o reclamă disimulată a sponsorilor trustului de presă „Intact" şi a managerilor lui de jurnale tipărite sau posturi de televiziune. Conducerea trustului, atât cea din faţă cât şi cea din umbră, duce o propagandă prin mijloace diverse cu scopul fie de a accede la ciolanul puterii politice sau a-l păstra pentru cei care-l au deja, fie de a-şi multiplica averea şi imaginea publică de neo-ciocoi cinstiţi, ajunşi sus „prin muncă asiduă".

Astfel, ca în fabula lupului moralist, prin frauda morală numită pompos „Mişcarea de rezistenţă", se pretinde că poporului român i se dă „dreptul la

luptă". Vă închipuiți cine „dă" şi cine „deține" acest drept? Tocmai mai marele „moralist" al nației, Marius Tucă! Ajuns leu la ferma animalelor prin tupeu şi partizanat politic, el îşi propune pornirea luptei împotriva limbajului vulgar, adică ordinar, grosolan, josnic, mitocănesc, prin ce credeți? Prin schimbarea vulgului obişnuit în obscen, promovând în paginile JN, un limbaj neruşinat, trivial, indecent şi chiar pornografic.

Nu numai că aflarea în fruntea „Mişcării de rezistență" a „Jurnalului Național" este compromisă din start de acest pseudo-jurnalist care habar n-are să scrie un editorial dar jurnalul lui devenit ciulamaua - pentru care plânge pe umerii politicienilor că nu-i dau țâță şi va sucomba - abundă în promovarea lui „Ba pe-a mă-ti!" şi lansarea, avansarea, înaintarea, ba chiar proslăvirea unor mahalagisme din cartierele bucureştene rău famate. Păcat de cei câțiva jurnalişti de meserie care se fac că nu bagă în seamă cum în paginile „Jurnalului Național", zilnic mofturile lui Caragiale devin „fițe", damele şi cucoanele lui Conu Iancu „pițipoance" iar şmecherii de cartier, țiganii bişnițari ai lui Miron Paraschivescu „cocalari". Sub pretextul „mişcării", se iau interviuri şi se scriu articole de lansare a unor iluştri „rockeri", falşi „folk-işti" sau „celebri" manelişti, textele acestora începând cu „băga-mi-aş" şi sfârşind cu ultimele achiziții de frangleză ordinară, evident netradusă. Mai având şi privilegiul înserării în pagină a textului de-a dreptul pornografic în casete speciale, la vedere, vezi doamne, nu cumva să scape acele strofe necitite!

Care va să zică, moftangii sunt astăzi salvatorii culturii noastre naționale! Nu mediile academice ale țării, nu elita adevărată a nației şi nu relansări şi reînnoiri de vechi concepte cum ar fi „Semănătorul" contează în revenirea la normal a României noastre abulice ci „Mişcarea de rezistență" a unui taie frunză la câini de prin bălțile doljene ajuns golan de Bucureşti, apoi „analist" cu tupeu, pentru ca în final să fie cocoțat director fără cravată. Nu ne-ar deranja, mai sunt şi alți maimuțoi directori de ziare dar tupeistul Marius Tucă mai are şi pretenția de a fi buricul luptei pe care deja intelectualii adevărați ai „României profunde", a „României tainice", o duc tacit, ca în vremea lui Ceauşescu de mai mulți ani. Fără ca „Gânditorul de la Caracal", nici măcar „să se prindă"! Câtă cultură a adus el României împreună cu concitadinul lui, Dan Diaconescu - amândoi de pe ulița unde „s-a răsturnat carul" în Caracal - s-a văzut şi se vede!

Cum poate pretinde Tucă directorul că face cultură şi promovează cartea românească când scoate la vedere pentru îndobitocirea românului bomba „Elodia"? A prostit împreună cu caracaleanul de la OTV jumătate din România. S-a substituit organelor legale de cercetare penală publicând aiureala „Cioacă-Diabolic sau nevinovat".

Mai nou, anul acesta, la concurență cu alte trusturi care adaugă colecții de carte la abonament, JN-ul lui Tucă lansează şi vechitura „Enciclopedia britanică" cu date depăşite şi chiar eronate, ducând tinerimea în confuzii care-i fac rău şi dezvoltând la nivel național o cultură falsă despre patrimoniul nostru cultural.

Dacă citim în dicționar la „Mânăstirea Tismana", aflăm din „Britanica lui Tucă" că lăcaşul monahal se află „în comuna cu acelaşi nume (sic!), ştiindu-se bine că localitatea este oraş încă din aprilie 2004, după ce mai fusese oraş şi târg al „bănişorilor de Tismana" în secolul al XV-lea. Apoi, „Britanica din auzite" a lui Tucă se ia după legende, afirmând că „biserica inițială, datând din 1375-1378, a fost construită din lemn de tisă". Ori, cercetările arheologice din anii 1970 de la Mânăstirea Tismana, au dat prin probe ştiințifice indubitabile verdictul clar: biserica actuală este aceea făcută din zid de Radu I Vodă (1377-1383) şi sfințită în 1378. Aceea biserică din tisă, la care dicționarul face trimitere, a existat cu două secole mai înainte, refăcută apoi de arhimandritul Nicodim, tot din tisă, după anul 1364, când Vlaicu Vodă (1364-1377) a înzestrat-o laolaltă cu Vodița cu diverse odoare.

Tot în „Britanica lui Tucă" aflăm că Brâncuşi „De la şapte ani a lucrat (sic!) ca păstor, având grijă mai întâi de turma familiei, apoi lucrând pentru alții, în Munții Carpați. Acesta a fost momentul când tânărul păstor a învățat să lucreze în lemn... ş.a.m.d.". Vai ce poveste frumoasă de adormit copiii! Păi Brancuşi pe la şapte ani, din cauza nuielelor la fund primite la şcoală fuge la oraş şi se face băiat de prăvălie, doar n-o fi fost prost să umble de mic, cioban prin Carpați. Revine la şcoala de la Boroşteni, apoi fuge iar de acasă, de astă dată la Craiova. Cu ajutorul unui negustor intră la Şcoala de Meserii şi acolo învață el sculptura nu la fundul oilor cum pretinde ruginitura de enciclopedie britanică, băgată pe gât românilor de „Jurnalul Național".

Când vrei să demarezi o acțiune culturală de anvergură, o „Mişcare de rezistență" serioasă, concepi un program şi o strategie, cu ținte clare. Prevezi termene şi anticipezi nişte rezultate ale proiectului, nu începi să-i înjuri pe toți şi să te dai mare că ți-a venit ideea lansării „Mişcării de rezistență".

Dacă te uiți în paginile JN ca să afli amănunte despre mişcarea de rezistență a lui Tucă, vezi nişte lamentări: că nu mai merge aşa, că nu mai ține, că ai vrut să îndrepți lucrurile prin Manifestul "Recurs la România" dar după patru ani constați că-i doare-

n fund pe români de Manifestul tău.

Dar acum e altceva, ne zice marele gânditor caracalean:

„În loc de un manifest cultural, o mişcare de rezistență. Pentru că Recursul la România, transformat în acțiune, nu poate fi decât o Mişcare de Rezistență! O mişcare definită prin patriotism mândru, dar nu naționalism îngust. O contraofensivă a victoriilor muncite şi a valorii confirmate de timp. A calității împotriva cantității. A excelenței impotriva mediocrității. România manelizată domină, dar nu a câştigat. În numele valorilor adevărate, Jurnalul Național porneşte Mişcarea de rezistență."

- Bine combate domnule! Ăsta-i bun de dipotat! Zicea jupânul Titircă Inimă Rea despre amorezatul Rică Venturiano în piesa de teatru „O noapte furtunoasă" de I. L. Caragiale.

Păi cam asta-i şi intenția lui Musiu' Tucă, nu vedeți că Dan Diaconescu i-a luat-o înainte candidând la funcția de preşedinte al României? Doamne fereşte-ne şi ne apără!

Dar să trecem la lucruri mai serioase şi să ne aducem aminte că atunci când s-a lansat mişcarea „Semănătorul", Artur Silvestri a definit întâi conceptul principal:

„Semănătorul": „Acesta este un program nu de "ripostă" ci de "re-cucerire", de completare de informație şi de alternativă, spărgând "nucleul dominant" ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv şi care - dincolo de aspectul simplificator - ucide prin omisiune, "etichetism" stupid şi întrerupere de continuitate acolo unde trebuie să existe echilibru şi fruct în evoluțiile noastre."(Artur Silvestri -„Scrisoare de Bunavestire", 2007)

Apoi, personal, am lansat „Apelul noului semănător" expunând motivele şi necesitatea acestei mişcări literare în conjunctura actuală de marginalizare a culturii române. Artur Silvestri a mers şi mai departe, proiectând practic conceptul de editură online precum şi regulile lui. Ni s-au alăturat imediat oameni de mare cultură, scriitori consacrați precum Ştefan Dumitrescu, Cezarina Adamescu, Eugen Dorcescu, Dan Florița Seracin, Flora Stănescu, Elisabeta Iosif, Al. Florin Țene, George Anca, Olga Alexandra Diaconu, Vlad Protopopescu şi mulți alții care au deschis calea tinerilor. Care au deschis un drum debutanților, tocmai când aceştia n-aveau nici o perspectivă de publicare în tiparnițele trusturilor, al căror unic scop era cel de îmbogățire. Aproape că n-a existat lună fără ca cineva să nu debuteze la „Semănătorul". Nu dau nume, ca să nu supăr pe cineva dar mulți au devenit scriitori de notorietate în lumea literară ba unii au reuşit chiar să inițializeze reviste sau cenacluri literare precum fost cazul doamnelor Elisabeta Iosif sau Cristina Ştefan.

Aşa se face „mişcare de rezistență"! Prin operă colectivă organizată de oameni de meserie, care coagulează în jurul lor valorile latente care consimt benevol la ideile şi regulile unui program coerent.

„Semănătorul" există din anul 2008. A scris „marele" Tucă în jurnalul lui vre-un rând despre mişcarea noastră literară care grupează peste nouăzeci de scriitori? Pe cine vrea să promoveze Marius Tucă prin aşa zisa lui „mişcare" fără nici un cap şi nici o coadă? Şi-a făcut o ştampilă „Mişcarea de rezistență" şi o pune pe prima pagină. În interiorul jurnalului lui se vede pentru cine a fost pusă: pentru Bob Dylan, Mika şi Elton John, pentru rețetele cu mirodenii, ale unui bucătar canadian, mirodenii de care nici dracu n-a auzit pe piața românească, pentru reclama lui Raiffeisen Bank, pentru articolul cu sinuciderea Mihaelei Mihai, pentru țiganii cu capre franțuzeşti, pentru brandul cu frunza, a lui Nuți, pentru capul întâiului marinar al țării şi pentru nu mai ştiu ce.

În asta constă mişcarea de rezistență a lui Tucă. Adică s-a vopsit gardul şi înăuntru-i leopardul. Iată cum în România s-au umplut jurnalele de „analişti" semi-analfabeți printre care se strecoară abil şi cei şcoliți la cele şapte servicii secrete din rețeaua „Ochiul şi timpanul băsescian".

Cine mai face azi cultură în România dacă jurnalele lansează „bombe de presă" iar televiziunile show-uri cu țațe frumos vopsite? Mass-media e plină de diversiuni şi înjurături. Ziua în amiaza mare dai peste posturi de televiziune unde câțiva inconştienți fac „rating" mimând actul sexual. Seara, la show-uri, invitații se calcă reciproc pe puținele cuvinte pe care le cunosc de la alții sau pe arhicunoscutele sintagme „să vă spun un lucru", „dați-mi voie o secundă", „s-au călcat în picioare", „avem nevoie de" şi multe altele care te scot imediat din sărite.

Să ne fie clar şi să luam aminte de la mocirla în care ne bălăcărim astăzi. Remediul țării nu este în capul unuia care se crede mai deştept. Ci în solidaritatea acelora care cu adevărat îşi văd de treabă în țara asta. Atenție, am zis „țara asta", pentru că moda de a confunda capitala cu țara, e în floare! Jurnalele şi televiziunile nu trebuie să facă cultură, pentru că am văzut în ce hal o fac ci să promoveze

Citiți mai departe întregul articol aici:
http://www.tomoniu.ro/opinii/cultura/impostura.htm

ANUNȚURI SEMANATORUL

Revista «SAMANATORUL» anunță autorii «Editurii online - SEMĂNĂTORUL TISMANA» că scrierile lor apărute la editură vor fi promovate în revistă şi pe bloguri, respectiv, la adresele http://samanatorul.blogspot.ro/ , http://cleptocratia.blogspot.com/ http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/ dacă achită integral cotizația pe acest an. Cine a trimis până acum o sumă parțială şi nu a achitat până la începutul lunii februarie 2013 lunile lipsă din cotizația pe anul 2013, AŞA CUM A FOST ANUNȚAT ÎN NUMERELE ANTERIOARE, NU vor mai primi DVD-ul nr. 2 al Asociației «Semănătorul Tismana» decât prin donație de carte!

Datele când expiră cotizația unor membri ai Asociației Semănătorul Tismana le găsiți în nr. 11din nov. a.c.

ATENȚIE! În anul 2013, nu mai publicăm nici scrieri la Editura Semănătorul - online, nici articole pe bloguri şi nici nu tipărim cărți la Editura «Semănătorul» nou înființată în anul 2013 dacă nu aveți plătită cotizația integral pe acest an! Cei care au achitat parțial o sumă până acum, să-şi completeze cotizația - pe întregul an - de urgență pentru a beneficia de serviciile noastre!

Noii înscrişi, indiferent de luna anului achită tot 120 lei, conform coordonatelor din ultima pagină.

Sunt exceptați de la regulă, redactorii permanenți ai revistei Sămănătorul.

EDITURA «SEMANATORUL»

Comitetul director al Asociației «Semănătorul Tismana» întrunit în data de 26 dec. 2012, a aprobat propunerile directorului revistei Sămănătorul privind redactorii permanenți.

După 7 ianuarie, ing. Antonio Tomoniu s-a deplasat la Biblioteca Națională a României pentru obținerea ISBN pentru Editura «Semănătorul» şi l-a obținut, pe baza Planului Editorial al Asociației «Sămănătorul». Am obținut şi ISSN pentru revistă, vedeți coperta

Primele 4 ISBN din 10, sunt rezervate monografiei Tismana şi autorilor de monografii ale satelor aparținătoare. Trei ISBN sunt rezervate scriitorilor gorjeni şi alte trei membrilor Asociației Semănătorul Tismana din întreaga țară. După care, vom mai cere...

Vă rugăm să vă înscrieți în planul nostru editorial viitor. Putem tipări şi retipări orice carte. Retipărirea necesită însă o nouă copertă şi ceva adăugiri pentru a primi un alt ISBN de la noi.

ÎN ANUL 2013, NU SE MAI ADMIT DONAȚII DE CARTE ÎN CONTUL COTIZAȚIEI PENTRU A FI PUBLICAȚI ON-LINE ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» dar se pot dona cărți Asociației «Semănătorul Tismana pentru a fi promovate prin revista noastră! Dacă suma costurilor cărților trimise depăşeşte 50 le lei vă putem pune un banner text în căutarea Google cu trimitere la blogul sau site-ul unde se găseşte cartea. Bannerul va face parte din reclamele AddWords pe care le vedeți mereu în partea dreaptă pe Facebook în căsuța în care scrie «Sponsorizat». Acele reclame noi le plătim.
Dacă suma prețurilor cărților depăşeşte 100 de lei trimițătorul primeşte gratuit prin poştă

DISCUL ANUAL NUMĂRUL 2 - DVD-AST-2 AL ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA"

Vedeți cuprinsul la pagina 16

André Rieu - Amsterdam Arena (2011) full concert

DVD-ul se trimite şi oricărui cititor care sposorizează cu 25 lei Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cititorii pot descărca **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul" : http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul I. Nr. 1 - mai 2011 - Apare în locul Buletinului Info nr. 5/2011, "SEMÃNÃTORUL", care a fost lansat la 1 ianuarie 2009

Primii directori si fondatori din 1901: Al. Vlãhutã G. Cosbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

CUPRINS

(Fragmente din aparitiile lunii mai)
Cititi volumul complet cãutând titlul scrierii la www.editura-online.ro
Proza
PETRINA RISTEA - Complotul si altfel de scrieri
TITINA NICA TENE - Viata ca o punte
Poezie
George Anca - Mari poeme indiene
Criticã literarã
Cezarina Adamescu - Întâlniri în zori de mileniu
Reportaj
Cezarina Adamescu - O lectie de supravietuire
Teatru
CATALIN RADULESCU - Sase scheciuri
Eseu
AL. FLORIN TENE - Cartea, prietena mea
Studii
TRAIAN LAZAR - Iuliu Maniu si serviciile secrete

Notã. Revista "Sãmãnãtorul" apare de probã în lunile mai si iunie pânã la aniversarea din luna iulie când va lua locul Buletinului informativ "Semãnãtorul" în mod definitiv

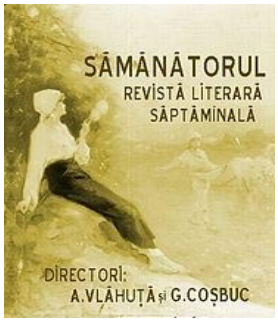

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

De retinut! Noua revistã literarã Sãmãnãtorul contine fragmente din scrierile apãrute pe situl www.editura-online.ro În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1902-1910

„SÃMÃNÃTORUL", este o nouã publicatie literarã online conceputã de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Româna pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sãmãnãtorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouã formã de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semãnãtorul" care apãrea din anul 2009. Acesta nu avea decât o paginã web cu titlurile apãrute la Editura online Semãnãtorul (www.editura-online.ro) si articolele de criticã literarã apãrute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentã.

Deoarece în luna iulie a.c. se împlinesc trei ani de la înfiintarea editurii online Semãnãtorul, mi-am propus ca în locul buletinului info sã aparã aceastã revistã, incluzând si fragmente din noile scrieri apãrute în luna precedentã (continuare în pag 2)

Numerele online ale noii publicatii le gãsiti la adresa:

http://www.scribd.com/semanatorul

Cuvânt înainte

de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

(Continuare din pagina întâi) Apãrând si revista “Sãmãnãtorul” - cu un continut tematic si într-un format apropiat de cel care se publica acum un secol - nu numai cã suntem la curent cu noile titluri apãrute si noii autori promovati pe site, dar, fãrã a downloada întreaga scriere, ne putem face o idee despre aceasta citind un fragment.

Pentru omul mileniului trei, mereu în crizã de timp datoritã tehnicii - care parcã te mânã în pas cu evolutia ei - evident cã solutia unei reviste creatã din fragmente ale noilor aparitii, înseamnã o amplificate a numãrului de accesãri si deci interes pentru ceea ce facem.

Din nefericire, din dorinta de a putea scrie in viitor fragmentele si in format html, nu folosim în scriere toate diacriticele, unele fiind inlocuite cu “s” si “t”. E adevãrat cã problema poate fi rezolvatã prin convertirea textelor în format pdf, dar unii cititori ar dori sa copieze unele fragmente, de pildã crtiticii literari. Ori, nu toti posedã un program specializat de conversie a fisierului pdf în fisier doc si atunci vom cãuta sã le dam aceastã posibilitate evitând cele douã diacritice care n-au echivalent în standardele windows.

De ce nu o revistã literarã în sensul strict?

Pentru cã aceasta ar presupune o întreagã redactie si o grãmadã de bani chiar si pentru un proiect editorial finantat, de pildã de AFCN, care derulează astfel de proiecte. Ori, Sãmãnãtorul, este o revistã a sãracului, Fundatia Tismana nu dispune nici mãcar de banii pentru cofinantare.

Apoi, cu AFCN ne-am mai fript odatã. Am pus pe situl lor o carte rarã: “Viata Sf. Nicodim de la Tismana” care a fost lãsatã acolo pânã au venit actualii portocalii. Si ati vazut probabil la televizor cum obtin ministri portocalii fondurile pentru sotiile lor: în douã sãptãmâni! Noi ne zbatem sã scoatem o revistã, ani în sir pe un proiect... Vremurile de astãzi deci, nu-s normale, nu-s pentru cei cinstiti si sãraci. Acestia trebuie ajutati tot de cei onesti si fara bani, ca noi, nu de cei care ne guvernează în interes propriu. Si tocmai de accea si facem aceastã corvoadã.

Pentru cã trebuie sã fim constienti cã dacã lãsãm numai pe cei cu bani sã scrie tâmpeniile lor, dacã le permitem sã facã din demagogia si minciuna lor lecturã obligatorie pentru popor, ziua când nu ne vom mai recunoaste ca natiune milenarã ci un popor de neo-nomazi, migratori prin noul imperiu zãmislit prin apus, nu e departe! Ne vom dilua prin lume, iar satele nostre goale se vor repopula cu neamuri strãine de fiinta românească asa cum se intâmplã astãzi în sudul Italiei cu libienii zgorniti din propria tarã de alt conducãtor descreirat!

Dacã editura sãracului este “Semãnãtorul - Editura online”, iatã acum si revista sãracului, “Sãmãnãtorul”, care poate exista chiar si cu un singur editor. Se extrag fragmente de la cei care ne scriu, le punem aici si lansãm revista in lume! Trebuie doar sã avem rãbdare: azi picã un ministru, mâine un guvern si precis va pica si Paypay marinarul.

Poate se saturã lumea de toti acesti “mate fripte” care-si fac veacul pe la televiziuni searã de searã si chiar în timpul programului. Vom rãmâne noi între noi, “România tainicã” a lui Artur Silvestri, România tãcutã si flãmândã a lui Nicolae, Ion, Gheorghe, Maria, Titina, Victorita si atâti altii! Poate chiar si Filomela de la gherghef se poate gândi într-o zi cã e în stare sã scrie mai bine decât pricãjitii de prin Institutele culturale românesti de peste hotare... “Operele” hotilor de bani destinati proiectelor europene vor sta în librãrii pline de praf. Nu vor fi citite de nimeni, pentru cã nu sunt create decât de niste mincinosi si niste hoti, de care poporul s-a scârbit.

(continuare în pagina trei)

Asa cum scriam în raportul Fundatiei Tismana: este necesar ca “SÃMÃNÃTORUL”, sã ajungã o nouã publicatie literarã cititã si cãutatã, pentru ca ea este conceputã pe baza a peste trei sute de volume - absolut inedite - fiind o acumulare de fortã literarã originalã si nepartizanã, care de la sine se impune si se face cunoscutã în lumea scriitoriceascã. O asemenea traistã de sãmânte literare netratate, n-are cum sã nu devinã o marcã, un brand românesc ca un brad în vârf de Carpati.

Este momentul ca proiectul nostru cultural sã fie cunoscut si apreciat în ansamblul miscãrilor de independentã a lumii noastre literare, pentru cã regula oficialã de astãzi în România o face o mass-media partizanã, înregimentatã politic dincolo de saturatie. A sosit momentul ca scrierile de la „Semãnãtorul – Editura online”, sã fie considerate ca niste seminte sãnãtoase puse în pãmântul nostru românesc atât de roditor. Ogorul unui popor atât de umilit de cãtre lumea noastrã politicã efemerã, în fapt, o cloacã strãinã de el si care a reusit sã-i înstrãineze toatã bogãtia sa materialã.

Bogãtia noastrã moralã si culturalã nu poate fi însã vândutã.

Poporul o va face sã rodeascã în anii care vor veni iar noi vom fi o verigã în renasterea limbii noastre românesti stâlcitã astãzi într-un mod barbar de snobii Noii Europorti. E primul pas în recuperarea patrimoniului nostru cultural distrus voit si a recuceririi în teritoriile românesti a drepturilor noastre sacre, luate chiar si prin legi abulice ale unor psihopati avizi de putere!

Din volumul lui PETRINA RISTEA (debutant)

“Complotul si altfel de scrieri”

Altfel de ….proverbe

Lenesul mai mult aleargã... Cine aleargã mai mult e un lenes...
Gãina bãtrânã face ciorba bunã. Cine face ciorbã bunã e o gãinã bãtrânã...
Pestele se-mpute de la cap. Cine se-mpute de la cap este un peste...

Proverbe cu semnãturã…

Iarna nu-i ca vara - Un nudist
Drum bun - Un convoi mortuar
Tinerete vesnicã -O soacrã

Debut!

Plec pe Marte!

Azi, mi-am chemat consoarta si i-am spus: Plec! Plec de tot!

- Unde?
- Pe Marte! Ca în melodia lui Smiley..
- N -ai decât! Doar o farfurie zburatoare îti mai trebuie! În zig -zag, mergi demult!
- O sã-mi deschid un circ acolo!
- Nu-i nevoie, pitici au deja!
- Atunci, o sã-mi deschid o discotecã!...
- De ce, crezi ca o sã gãsesti vre-un copac sã vinã sã danseze? La cât sunt ei de verzi...
- Atunci o sã-mi deschid o firmã de consiliere pentru viitorii presedinti. La cât sunt ei de extraterestrii...
- Mai bine rãmâi pe Pãmânt! Si asa tot lotul tãu de pãmânt este pe tine!
- Poate mã ajutã Mosul! Sã am tot ce-mi trebuie! Prin câte case umblã el, poate adunã câte ceva si pentru mine!
- Vezi sã nu! Si mosul e bãrbat!

Redefinite:

Automobilist - Unul, care-i merg treburile ca pe ...roate..
Blue-jeans prespãlati - Pantaloni ce se spalã inaintea fiecarui an de purtare..
Prestidigitator - În variantã modernã chelnerul..
Sofer - Unul care ... conduce..
Fotograf - Unul care te vrea... nemiscat...
Subaltern - Unul care te salutã cu toatã mâna ... pentru cã îl ai la degetul mic...
Balustradã - Sprijin pentru cei care ..urcã..
Câine - Amicul care-ti roade… tot…
Broascã –Orãcãitor la ... apã...
Urs - Cel care tipã cã… moare ...
Leu - Monedã nationalã, simbol al junglei...
Lup - Cel care mãnâncã… Mioare..
Astronom - Cel care stã cu ochii în soare...
Geolog - Cel care face gropi..
Croitor - Cel care face fuste…
Gheatã - Cea pe care alunecã toti...
Cutremur - Cel care-i dãrâmã pe toti…
Avion - Cel care înaltã oamenii spre cer..
Plajã - Locul unde-ti poti schimba culoarea…
Soare - Cel care-i prãjeste pe toti...
Stomatolog - Cine zâmbeste la urmã zâmbeste mai bine...
Angrosist - Cu o floare nu se face primãvarã...

Debut!

Altfel de «Ministere»

Ministerul Agriculturii - Institutia care ajutã ... tãranii..
Ministerul Turismului - Cel care te... plimbã de colo - colo…
Ministerul Sãnãtãtii - Ministerul care bagã românii în...spital..
Ministerul Învãtãmântului - Institutia celor cu … scoalã...
Ministerul de Interne - Cel care are legãturã cu... infractorii...

Sfaturi pentru… femei

Nu vã fardati. Se va crede cã v-ati înrosit singurã!
Mergeti la teatru. Acolo puteti face câte scene vreti…
Când sotul dumneavoastrã vã spune sã gãtiti nu vã duceti direct la sifonier…
Nu spuneti niciodatã «La multi ani». S-ar putea sã regretati...
Evitati cãldura! Fiti rece...

(PETRINA RISTEA este un pseudonim. În spatele lui stã o fatã timidã care a terminat liceul. Pãnã la consacrarea deplinã mai e destulã cale dar ca orice român, fata nu se lasã pânã nu va deveni un nume...)

TITINA NICA TENE - Viata ca o punte

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZA

NASTEREA

M-am nãscut într-o frumoasã zi de varã, iulie 1944, moartã. Da, moartã! Eram al patrulea copil al familiei Nica din comuna Susani, satul Usurei, judetul Vâlcea, asa cã mama nu s-a îngrijorat. S-a tinut de pat si a dat cu mine în fundul sub patului. Apoi, când a vãzut cã nu plâng s-a urcat linistitã în pat. Era obositã, tânãrã, si avea sã mai facã alti copii. Tata, plecase îngrijorat la servici la sfatul popular. Asa cã pe la ora zece a venit acasã.

- Ce fãcusi, Mãritã, nãscusi?
- Da.
- Pãi unde este copilul?
- E sub pat nu a plâns, înseamnã cã e mort. Lasã cã mai facem noi .

Tata, a luat mãtura si m-a scos afarã. Aveam buricul strâns în jurul gâtului si eram cam vânãtã. M-a desfãcut de buric, m-a ridicat si am început sã tip tare.

- Ce fãcusi, Costicã, îl înviasi?
- Da, e fatã, cam pirpirie si cam neagrã, dar nu e nimic, lasã o fi si ea bunã la ceva. Toate acestea le-am aflat mult mai târziu de la tata.

Asa se nãstea pe vremuri în sate. Era o moasã dar asa de multi copii se nãsteau cã nu prididea sã îi moseascã. Mama a mai fãcut încã patru copii, deci am fost opt. Eram sãraci iar peste tarã avea sã vinã cincizeci de ani de comunism.

Pe mine nu mã interesa, eu desi nu aveam nici ce mânca, eram tare fericitã. Numãram furnicile, culegeam flori, jucam pietricele, îmi fãceam pãpusi din coceni de porumb cu rochite din cârpe rãmase de la mama de la rãzboiul de tesut, priveam stelele, prindeam pestisori din râul Beica, culegeam ciuperci. Nu aveam timp sã mã plictisesc. Viata mi se pãrea minunatã. Mã încântau stelele si Luna. De unde veneau ele? totul în jurul meu era plin de mister. Nu avea cine sã îmi rãspundã la întrebãri asa cã misterul era si mai mare . Seara mã jucam pe drum cu alti copii la lumina Lunii si a stelelor. Satul nu avea curent electric si era neasfaltat. Si acum , în 2011 e tot neasfaltat pentru cã, pe vremea lui Ceausescu, când s-a cerut situatia comunelor asfaltate a fost trecutã si comuna Susani cu satul Usurei la . . localitãti asfaltate. Deci pe hârtie este asfalt. Pe drum sunt gropi si noroi. .

George Anca
SAI BABA, ÎNVIEREA

În ziua de Paste, Sathya Sai Baba (1926 - 2011) a intrat în maha-samadhi. La 14 ani se dezvãluise a fi reîncarnarea lui Sai Baba din Shridi - cu maha-samadhi în ziua de Dushera 1918. Se va reîncarna, potrivit revelatiilor sale, ca Prema Sai, întru trinitate Shridi-Sai-Prema, în cãtunul Doddamallur, districtul Mandya, statul indian Karnataka – Ravi Sankar: "Baba will be born in Mandya after six years and he will come into public life when he turns 18 years old".

A fost îngropat (fiind sfânt), nu incinerat în Kulwant Hall din ashramul sãu Prashanti Nilayam din orasul natal Puttaparthi, statul Andhra Pradesh, India. Profetizase cã va pãrãsi corpul fizic la 96 de ani, nu 85. S-au cântat la început imnuri din toate religiile. Sfintemia/viata i se materializase în „vibhuti" (cenusã), dar si în apã de bãut spitale, educatie pentru milioane. Slãvit ca Dumnezeu/Bhagawan/Iswara, deconstruit în romane si filme, a poematizat în limba telugu („fiintele sunt multe, dar respiratia este una"), s-a adresat studentilor si devotilor cu „întrupãri ale iubirii", predicându-le devotiunea continuã, valorile universale sathya/adevãr, dharma/dreptate, shanti/pace, prema/iubire, ahimsa/nonviolentã.

Sãrbãtoream centenarul lui Emil Cioran, i se recitaserã pasaje din cãrti (Genoveva Preda). Am vorbit de reîncarnarea viitoare a lui Sathya Sai Baba, deplângându-i – odatã cu Dalai-Lama - plecarea temporarã în ziua Învierii. George Astlos mai povestea Parisul exilului, când a sosit si Nandkishor Pamwar, diplomat – l-am rugat sã ne spunã ceva despre Bhagawan. Am auzit cã nu el si-a chemat discipolii, ci ei l-au cãutat. Ajuns acasã, Vasi Pupeza îmi trimisese pe net din Pensylvanya, Învierea de Eminescu.

INVIEREA
de MIHAI EMINESCU

George Anca (stânga) despre reîncarnare

Prin ziduri înnegrite, prin izul umezelii,
Al mortii rece spirit se strecurã-n tãcere;
Un singur glas îngânã cuvintele de miere,
Închise în tratajul strãvechii evanghelii.

C-un muc în mâni mosneagul cu barba ca zãpada,
Din cãrti cu file unse norodul îl învatã
Cã moartea e în luptã cu vecinica viatã,
Cã de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-si prada.

O muzicã adâncã si plinã de blândete
Pãtrunde tânguioasã puternicile bolti:
„Pieirea, Doamne sfinte, cãzu în orice colt,
Înveninând pre însusi izvorul de viete.

Nimica înainte-ti e omul ca un fulg,
S-acest nimic îti cere o razã mângâioasã,
În pâlcuri sunãtoare de plânsete duioase
A noastre rugi, Pãrinte, organelor se smulg."

Apoi din nou tãcere, cutremur si sfialã
Si negrul întuneric se sperie de soapte...
Douãsprezece pasuri rãsunã... miez de noapte...
Deodatã-n negre ziduri lumina dã nãvalã.

Un clocot lung de glasuri vui de bucurie...
Colo-n altar se uitã si preoti si popor,
Cum din mormânt rãsare Christos învingãtor,
Iar inimile toate s-unesc în armonie:

„Cântãri si laude-nãltãm
Noi, Tie Unuia,
Primindu-L cu psalme si ramuri,
Plecati-vã, neamuri,
Cântând Aleluia!

Christos au înviat din morti,
Cu cetele sfinte,
Cu moartea pre moarte cãlcând-o,
Lumina ducând-o
Celor din morminte!"

George Anca - Mari poeme indiene

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

RABINDRANATH TAGORE
GITANJALI
Cântare de jertfã

M-ai zãmislit fãrã de fine, dupã voia Ta. Strop cu strop vas firav golindu-mã, întruna mã întregesti cu proaspãtã suflare.

Peste mãguri si sãlisti în fluierasul acesta de trestie suflat-ai însufletind cântece vesnic izvorâtoare.

La pipãirea eternelor Tale mâini inima-mi se dezmãrgineste în bucuria rostirii de nespus.

Reversi nesfârsitele-ti haruri pe mãruntele-mi mâini. Trec veacuri, tot mai torni în pahar, tot nu s-a umplut.

Poruncindu-mi Tu sã cânt parcã inima falnic mi se fãrâmã; la fata Ta privind, lacrimi ochii-mi izvorãsc.

Tot greul vietii, dezgrãirea mi se topesc în dulce armonie – adoratia mea fâlfâie aripi de pasãre zburând ferice peste mare.

Stiu cã plãcutã Îti este cântarea mea. Stiu cã numai cântãret mã pot arãta dinainte-ti.

Capãtul depãrtat al aripii cântului meu Îti atinge piciorul la care eu nu jindui vreodatã a ajunge.

Beat în rãpirea cântatului îmi uit de mine si mi Te numesc prieten, Doamne al meu.

Thou hast made me endless, such is thy pleasure. This frail vessel thou emptiest again and again, and fillest it ever with fresh life.

This little flute of a reed thou hast carried over hills and dales, and hast breathed through it melodies eternally new.

At the immortal touch of thy hands my little heart loses its limits in joy and gives birth to utterance ineffable.

Thy infinite gifts come to me only on these very small hands of mine. Ages pass, and still thou pourest, and still there is room to fill.

When thou commandest me to sing it seems that my heart would break with pride; and I look to thy face, and tears come to my eyes.

All that is harsh and dissonant in my life melts into one sweet harmony—and my adoration spreads wings like a glad bird on its flight across the sea.

I know thou takest pleasure in my singing. I know that only as a singer I come before thy presence.

I touch by the edge of the far-spreading wing of my song thy feet which I could never aspire to reach.

Drunk with the joy of singing I forget myself and call thee friend who art my lord.

Stire n-am cum e cântul Tãu, Stãpâne! În mutã uimire tot ascult.

Lumina muzicii Tale ilumineazã lumea. Suflarea muzicii Tale fuge din cer în cer. Sfânta undã a muzicii Tale sparge stâncile si se petrece.

Inima-mi tânjeste a bate în cântecul Tãu, ci zadarnic se zbate pentru un glas. As grãi, ci graiul nu crapã în cânt si urlu deconcertat. Ah, mi-ai înnodat inima în ochiurile infinite ale muzicii Tale, Maestre!

Cezarina Adamescu - Întâlniri în zori de mileniu

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul CRITICA LITERARÃ

HRANÃ PENTRU SUFLET: LUMINA EPOPEII FRANCISCANE

Anacleto Iacovelli, "Vita di S. Francesco. Lo Sposo di Madona Poverta", Casa editrice Francescana, Assisi 2000. Traducere din limba italianã: Preot prof. Dr.Stefan Acatrinei O.F.M.Conv.

Motto:

„Binele ce mã asteaptã e atât de mare, încât orice durere îmi e spre desfãtare".
-Sfântul Francisc-

Initiativa de a traduce pretioasa lucrare hagiograficã a lui Anacleto Iacovelli, intitulatã: "Vita di S. Francesco. Lo Sposo di Madona Poverta", ("Viata Sfântului Francisc. Logodnicul Domnitei Sãrãcia"), apãrutã la Casa editrice Francescana, Assisi 2000, este una cât se poate de remarcabilã, desi, despre Sãrãcutul din Assisi s-a scris o bibliotecã de cãrti valoroase, începând cu hagiografii contemporani ai sfântului, de-a lungul a aproape opt secole în care, cel mai rãspândit si mai puternic Ordin religios a cunoscut o înflorire fãrã precedent, fiind cunoscut pe întreg globul. Si dacã astãzi, charisma sfântului Francisc este actualã, aceasta se datoreazã faptului cã, metoda de trãire crestinã propusã de el este în sintonie cu viata însãsi, desi în conditiile contemporaneitãtii învolburate si acaparatoare, ceea ce a întreprins el este anevoie de realizat.

Cu toate acestea, exemplul lui de lepãdare a bunurilor pãmântesti pentru câstigarea coroanei virtutilor ceresti, continuã a seduce un urias numãr de crestini, fiind apreciat, urmat, simpatizat, nu numai de confesiunile catolice si de religia crestinã, dar si de alte religii (musulmanã, mozaicã), ce-l considerã pe sfânt un om dumnezeiesc, venit în lume exact la momentul oportun pentru a trezi crestinãtatea din moleseala si amorteala în care se afla în veacurile XII si XIII dupã Cristos. Un om care, dacã n-ar fi existat, ar fi trebuit inventat,

asa cum se spune, pentru cã era amarnic nevoie de el.

Un om providential care cucereste sufragiile tuturor, de ajuns sã-i privesti chipul în icoanã ori statuie si sã-i vezi stigmatele care l-au fãcut aidoma Modelului Sãu suprem, Isus Cristos, cu care s-a identificat în suferintã si trãire.

Erau vremuri tulburi când Dumnezeu l-a trimis pe Francisc ca sã dea mãrturie despre viata de simplitate si sãrãcie pe care Dumnezeu o cere de la crestini, despre dezlipirea de bunurile materiale si trãirea exemplarã în perfectã armonie cu Dumnezeu, cu oamenii, cu propriul sine, cu natura înconjurãtoare, cu toate fãpturile create de Dumnezeu.

Traducãtorul acestei lucrãri, preot profesor doctor Stefan Acatrinei (OFM Conv.) nu se aflã la prima lucrare de cercetare si traducere despre viata Seraficului. Chiar teza sa de doctorat a avut ca subiect viata Sfântului Francisc si a Sfintei Clara. Apoi, "I Fioretti" –scrierile atât de însemnate purtând titlul "Floricele" – au constituit subiecte ale traducerii si adaptãrii într-o limbã literarã pentru beneficiarii români, seminaristi, studenti la teologie sau doar frati religiosi care vor sã aprofundeze viata acestui sfânt si opera sa. Mai mai ales, a crestinilor care doresc sã cultive virtutile si sã-si afle pacea în meditatie si contemplatie precum si în vitaminele sufletesti pe care le constituie literatura spiritualã.

Cu aceeasi mãiestrie si grijã plinã de acribie, traducãtorul, Pr.Stefan Acatrinei ne introduce în atmosfera comunitãtilor crestine italiene din secolele XII-XIII si de mai târziu, prin fascinanta istorie a vietii Seraficului Pãrinte Francisc de Assisi si a însotitorilor sãi, despre prima celulã de viatã franciscanã si aprobarea Regulei (non bollata) iar apoi Regula definitivã, sigilatã cu Bulã papalã, Solet Annuere care a rãmas valabilã, cu unele amendamente aduse la zi, pânã în timpurile noastre.

Anacleto Iacovelli, încã din titlul lucrãrii ne face cunoscutã intentia de a se opri asupra aspectului spiritual al personalitãtii Sfântului si anume, acela de "logodnic" de "îndrãgostit", de "credincios vesnic" al Domnitei Sãrãcia, asa cum a fost denumit în epocã si cum a rãmas si pentru noi, Sfântul Francisc – exemplu de smerenie si sãrãcie exemplarã pe care le-a practicat încã de la începutul convertirii sale, pânã în ultima clipã a vietii, când a poruncit sã fie depus gol, pe pãmântul umed, în semn de smerenie si conform modelului Cristos, adicã, sã plece din viatã, asa cum a venit. Dar, mai ales, subliniazã atmosfera de PACE si ARMONIE cu natura si fãpturile, cu oamenii si cu Dumnezeu, si aflarea, descoperirea în sine a ceea ce Francisc numea si cãuta sã insufle si frãtiorilor lui, si anume: BUCURIA PERFECTÃ. Câti au cunoscut-o si mai ales, câti au practicat-o?

Continuare în volumul "Întâlniri în zori de mileniu" care se poate citi integral la www.editura-online.ro

Butonul CRITICA LITERARÃ

Cezarina Adamescu - O lectie de supravietuire

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul REPORTAJ

CÂND DUMNEZEU DISPUNE IAR OMUL CONSIMTE

O RECONVERSIE DE SUCCES, O LECTIE DE SUPRAVIETUIRE

Nu o datã am vãzut cum omul, în înclestarea sa aproape inumanã cu propria conditie, iese învingãtor si încearcã prin toate fortele, sã-si depãseascã propriile limite umane. S-au vãzut cazuri situate la limita dintre viatã si moarte în care pacientii au învins, acestea fiind socotite adevãrate miracole. A nu abandona lupta atunci când cei din jur considerã cã totul e pierdut, cã nu mai existã nici o sperantã, constituie, fãrã doar si poate, o virtute. Chiar si în mijlocul celei mai negre disperãri, existã o luminitã de sperantã. Dumnezeu ne-a dãruit viata, ne-a fãcut rãspunzãtori de ea pentru cã ne-a dat-o în custodie. De felul cum o gestionãm, vom da socotealã în fata Eternului Creator. Trebuie sã constientizãm atunci când Dumnezeu ne oferã o a doua, o a treia sansã în viatã. Sã nu risipim nici o ocazie dãruitã de Dumnezeu pentru cresterea noastrã spiritualã, pentru edificare si în final, pentru mântuire.

Un astfel de plan a avut Dumnezeu cu un tânãr de origine francezã, numit Vincent Bernard, astãzi în vârstã de 30 de ani care, pânã la aceastã vârstã, a avut parte de câteva experiente limitã, în urma cãrora altul ar fi cedat demult. Dar constitutia lui, vigoarea, tineretea, practicarea sporturilor de performantã extreme, miracolul care l-a însotit clipã de clipã, au învins de fiecare datã.

Diagnosticat în urmã cu câtiva ani cu un cancer, cu chimioterapie si radioterapie, Vincent Bernard a avut parte de douã accidente cumplite care au avut drept consedintã, come profunde, din care, cu greu a iesit si s-a recuperat în mai bine de un an de tratament intens si kinetoterapie. Practic, a murit si a înviat de mai multe ori. În loc sã se prãbuseascã în abisurile disperãrii, ale angoasei, ale anxietãtii provocate de boalã si neputintã, aflat într-un cãrucior pe rotile, Vincent a luat viata de coarne si a hotãrât cã trebuie sã învingã. N-a fost usor. I-au trebuit un efort de vointã supraomenesc, o necontenitã luptã cu toate fortele si din toate fibrele, pentru alungarea rãului

Continuare în volumul "O lectie de supravietuire" care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul REPORTAJ

CATALIN RADULESCU - Sase scheciuri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

A CINCEA EVANGHELIE

Actul I

Scena 1

Bucuresti, iulie, 1945. O salã de spectacole plinã ochi. Pe scenã un pupitru rectangular la care se aflã vorbitorul, asistentul sãu, iar în extrema dreaptã translatorul care traduce rar si sacadat discursul. Pe masã o carafã cu apã si paharele aferente. Lângã asistent se aflã un stativ cu drapelele puterilor învingãtoare, lângã fiecare drapel câte un militar în uniforma tãrii respective.

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: - De ce sã ne dispretuim, când putem sã dialogãm? De ce sã ne luptãm, când am putea instaura o erã a pãcii universale? De ce sã ne pregãtim pentru un nou mãcel, când din salvgardarea vietii milioanelor de oameni ar merita sã ne facem unicul scop? ...

(Translatorul îsi face datoria din coltul sãu abia vãzut, interpretând cu glas rar si egal cele spuse la pupitru. În salã domneste tãcerea deplinã, auditoriul ascultã încordat.)

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: - De ce ne-ar despãrti diferenta sistemelor noastre sociale?... Cãci reflectând mai adânc – este chiar atât de indezirabil sistemul politico-economic al aliatilor nostri sovietici ca sa nu putem ajunge la o întelegere cu dânsii? Iar dupã cum spune si Apostolul Matei în Capitolele 5-6 § 43 cu 46 – ,, ... de te va sili cineva sã mergi cu el o milã, mergi cu el douã; cãci dacã iubiti doar pe cei ce vã iubesc, ce rãsplatã veti avea? Au nu fac si vamesii acelasi lucru?" ...

(Rumoare entuziasmatã la jumãtatea sãlii. Cei de acolo încep sã discute aprins si precipitat.)

PRIMUL DOMN: - E lucru sigur, pânã în toamnã începe rãzboiul!

AL DOILEA DOMN: - Asa vorbesc americanii numai când s-au hotãrât sã facã de petrecanie cuiva. Identic au procedat cu japonezii, înainte de a începe confruntarea propriu-zisã cu dânsii!...

AL TREILEA DOMN: - Acum sovieticii stiu la ce sã se astepte: dacã nu vor respecta Conventia de Armistitiu evacuând în cel mai scurt timp Europa de Est permitând rapid desfãsurarea de alegeri libere – România ar putea deveni un nou Pearl Harbour pentru cei ce cred cã se vor putea înstãpâni la noi pentru vecie! De altfel, am informatii certe cã...

MAJORITATEA RÂNDULUI, DAR SI RÃZLET, DIN SALÃ : - Sssst...

ASISTENTUL DE LÂNGÃ VORBITOR: (grav) - Silence, please!

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: ... de aceea, am hotãrât sã oferim Uniunii Sovietice pentru 45 de ani de acum încolo posibilitatea sã participe activ si solitar la democratizarea statelor Est si Central europene...

PRIMUL DOMN: - Ce v-am spus eu?...

(Este oprit cu gest energic si nervos de vecinul din dreapta care muscându-si buza, îl strânge de cot).

DELEGATUL PÃRTII ALIATE: -...iar dupã cum tot Sfântul Evanghelist Matei spune în Capitolele 6-7, § 19 cu 20 - ,,nu vã adunati comori pe pãmânt, unde molia si rugina le stricã si unde furii le sapã si le furã ci în cer, unde nici molia nici rugina nu le stricã, unde furii nu le sapã si nu le furã" – ar trebui sã ne dea putin de gândit: oare nu tocmai camarazii nostri de arme sovietici cu ajutorul cãrora am zdrobit masina de rãzboi hitleristã - aplicã mai bine aceste pilde decât noi si lumea noastrã mercantilã, oare nu cumva am gresit demonizând sistemul politico-economic ce se par sã îl edifice cu succes?... Oare nu cumva ideal ar fi sã asimilãm o parte din modul lor de gândire, în speranta cã vor avea bunãvointa sã respecte si ei din al nostru mãcar acele pãrti ce se dovedesc viabile? ... (Se poate citi integral la www.editura-online.ro)

AL. FLORIN TENE - Cartea, prietena mea

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul ESEU

Prin adevar se învinge o parere

La Editura Carpathia Press-2008 a apãrut primul volum dintr-un serial, intitulat Neamul întemeietor al lui Bãsãrabã de Nicolae N.Tomoniu, ce contine Comentarii critice la cartea “Thocomerius-Negru Vodã de Neagu Djuvara, Neamul lui Bãsãrabã si “lupta de clasã”!-aspecte psihologice si aspecte logice.

Nicolae N.Tomoniu este cercetãtor al istoriografiei locale, jurnalist, un mare promotor, remarcat de specialisii din domeniu,care, prin lucrãrile sale ,promoveazã si reconsiderã regionalismul creator. În acest sens concepând studii despre Nicodim de la Tismana, dar si despre exegeza acestui reprezentant al isihasmului de Renastere românească, cum îl recomandã pe ultima copertã Artur Silvestri.

Înainte de a intra în subiectul acestui interesant volum doresc sã subliniez cã volumul de fatã apare în Colectia “Primul cuvânt”în cadrul unui program ARP Asociatia Românã pentru Patrimoniu si contine exclusive volume de debut ale scriitorilor români indiferent de genul în care se exprimã; ea este initiatã, îngrijitã si finantatã de Artur Silvestri.

Prezenta carte sfredeleste adâncurile, uneori incerte, ale unor presupuse adevãruri ce se folosesc de ideologii care denaturează si descurajează istoria neamului. În contradictie cu documentele certe ale istoriei noastre verificabilã si al traditiilor cuprinse de aceasta.

Cartea este structuratã în sase capitole, inclusiv, Note, Anexe ce cuprind Pãreri si ultimele noutãti, Arborele genealogic al Basarabilor pânã la Mircea cel Bãtrân nepotul cuviosului Nicodim de la Tismana, Anexa 3. Arbore Radu Negru, Anexa 4 .Arbore Litovoi, cumnatul lui Tihomir, dupã Ana, Anexa 5.Arbore Tihomir, tatãl lui Basarab, fiul lui Constantin Tis, Anexa 6. Arbore Basarab, Anexa 7. Arbore Ana, fiica lui Bãrbat, mãtusa lui Basarab 1 si postfata Apologetul contemporan al Tismanei de Artur Silvestri.

Încã din Introducere autorul plonjează în „apele tulburi” ale comunismului de la noi pentru a sublinia implementarea de cãtre acest regim criminal al ideologiei luptei de clasã în rândul maselor populare .Acest fapt a dus la anularea dialogului si la împãrtirea societãtii noastre în douã pãrti: de partea „poporului” sau a “exploatatorilor”.

O asemenea metodã, cum subliniazã autorul, a dus la simplificarea tuturor conceptiilor acestei lumi atât de diversificatã. În aceste conditii, pânã si mass-media de la noi s-a divizat în douã tabere antagonice. Un asemenea fenomen s-a petrecut si cu supozitiile domnului Djuvara care sustine, sus si tare, cã voievodatele valahe au fost create de” cãtre...nomazi!” Asa cum scrie în noua sa carte Thocomerius-Negru Vodã,apãrutã la Editura Humanitas, 2007. Pânã si documentele maghiare din vremea voievodatelor lui Litovoi si Seneslau sustin cã spatiul Transalpinei era deja ocupat de neamul Basarabilor. Asa cã, teoria cã românii s-ar fi format ca popor la sud de Dunãre, sau au migrat în acel spatiu si cã s-ar fi întors în secolul 13, a cãzut.

Interesante sunt argumentele aduse de Nicolae N. Tomoniu în toatã aceastã disputã, extinsã si pe internet, sustinute prin studii, publicate de-alungul vremii, de istorici renumiti ca: Nicolae Iorga, Ion Bulei, Al.Rosetti, Sorin Paliga, Dr.Ionut tene,etc.

Se pare cã lucrarea domnului Djuvara au aprins patimile vocilor antiromânesti,iar fanii lui cumani, au asternut un vãl de ceatã peste istoria Tismanei si Coziei, bine cunoscutã de N.N.Tomoniu.

În încheierea acestei succinte prezentãri voi reda ce scrie istoricul Dr. Ionut tene, (citat în carte), ce combate teza sustinutã de d-l Djuvara care sustine crearea din exterior a unei "unitãti politice": Din pãcate teoria "cumanã" sustinutã de Neagu Djuvara suferã de lipsã de logicã istoricã. În anii 1241-1242 are loc marea invazie tãtarã care sfãrâmã "tara Cumanilor" din Muntenia, recunoscutã de documentele vremii. Deci Basarab, numai ca vlah putea avea relatii bune cu tãtarii. Cumanii erau deja zdrobiti si implicati în frontal regal maghiar împotriva tãtarilor. Dupã 1242 are loc o emigrare masivã a cumanilor pe douã fronturi. Cea mai mare parte trece în sudul Dunãrii, iar o altã parte însemnatã numeric trece în Transilvania si se pune la dispozitia regelui maghiar. Astfel cnezatele si voievodatele valahilor autohtoni din Muntenia încep sã se afirme pe plan politic, tocmai datoritã plecãrii cumanilor. Diploma Ioanitilor de la 1247 amintesc de cnezate si voievodate valahe si documentele regale maghiare vorbesc de revolta lui Litovoi împotriva regelui maghiar suveran. Litovoi este înfrânt si cade în luptã, iar fratele lui Bãrbat luat prizionier se rãscumpãrã si se recunoaste vassal regelui. Tocmai aceste frãmântãri atestã afirmarea cnezatelor românesti pe scena politicã internationalã, datoritã faptului cã poporul cumanilor pãrãsise Muntenia."

Cartea lui Nicolae N.Tomoniu este o paginã a istoriei reale ce memoreazã "reactia clasei pozitive care, indiferent de epoci si de context, îsi gãseste reazem în traditia ireductibilã acolo unde lumpen-intelectualitatea de viiturã nu poate pãtrunde fiindu-i deopotrivã strãinã si in-inteligibilã.".(Artur Silvestri).

N.N.Tomoniu, prin cartea sa sustine un adevãr ce învinge pãrerea a d-lui Neagu Djuvara.

Întelepciunea ca reflectie controlatã în poezia lui Eugen Dorcescu

Eseist, critic, istoric literar si nu în ultimul rând poet, Eugen Dorcescu în volumul de poeme"Poemele bãtrânului ",(bilingv, românã-spaniolã, în traducerea autorului si a Rosei Lontini), apãrut la Editura Semãnãtorul, 2010, ridicã reflectia lucidã la rangul de evocare ducând efectul liric la un reflex psihologic. Relatarea poetului, aflat sub mantia gogolianã a bãtrânului, este o operatie chirurgicalã pe sufletul viu: " cadavrele încã vii erau pline,/ din crestet pânã-n tãlpi, / cu viermi lungi de / sudoare " . Întâmplãrile au o formã superior tragicã, întrucât sunt trãite gustând "în singurãtate, acronia/ obligat, totusi, prin pârghia/ necrutãtoare a gravitatiei, / sã rãmânã fixat într-un loc, într-un topos, în spatiul/ de care nu-l mai leagã nimic,/ în afara repulsiei".

Eugen Dorcescu este un poet gnomic si esoteric, un histrion fantast care se simte foarte bine în sihãstria sa. Poetul hãlãduieste prin " timpul- criminal nevãzut,/ adânc împlântat/ în inima spatiului, adânc/ împlântat în trupul bãtrânului." Bãtrânul fiind Poetul, înteleptul în vrajbã cu destinul sãu, cu timpul si spatiu. O întreagã filosofie stãpâneste imaginatia poetului si-n decorul halucinant al periplului sãu timpul îl colindã "prin cosmaruri/ ca o hienã ". În cosmarurile sale bãtrânul poet trece printr-o confuzie simbolicã, prefiguratã în imagini ale decrepitudinii, dând la ivealã nostalgia discretã a purificãrii:"nici un moment, n-a/ pãrãsit masa de ceatã si fum/ a lui Thanatos ", nici atunci " când primãvara nu-i altceva decât o/ invazie subteranã de/ viermi".

Spiritul însetat de transcendentã cautã dizolvarea în elementar, sinteza fastuoasã a contradictiilor, fiindcã poetul are :" o singurã sãrbãtoare, un/ cântec ce leagã trup, / suflet si cosmos, un/ imn adresat solidaritãtii astrale,/ eliberarea durerii, luminii, / o sãrbãtoare ce începe cu/ tine si se-ncheie cu / tine".

Prezentul volum îsi trage seva dintr-o filozofie sceptică, adâncă si incurabilă despre viatã si moarte, maximilizând aparenta prin confruntarea ei cu absolutul. Întâlnirea bãtrânului cu tinerii, practic este o oglindire a propriei tinereti.Toate iubirile sale, marea, lumina, culoriel, femeia, sunt sensul înalt al lucrurilor întrevãzut în eternitatea nimicului.

Volumul este o alegorie a disolutiei omului în contextul eternitãtii universului, este o mirare în fata propriei vieti, sfâsiatã în luminiscente apoteotice, în "statutul sãu ontologic " a spiritului. Spre sfârsit bãtrânul "simte boarea unei noi/ întelegeri, / presimte / vâltoarea, zborul / extazul-încã incert-al/ acelei "cognitio Dei/ experimantalis".

Apocalipsa spiritului e o formã de sacrificiu al luciditãtii, o jerfã a cunoasterii.

De o mare sensibilitate sunt scenele încãrcate de mister, umplute de substanta vitalã, prin care trece un fior ca firul nevãzut al vietii.

Eugen Dorcescu e unul dintre putinii poeti din literatura noastrã contemporanã cu vibratie metaficã adevãratã, aflat mereu în disputa dintre trãire si cunoastere

AL. FLORIN TENE - Cartea, prietena mea

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul ESEU

Eugen Dorcescu - "Poemele bãtrânului "(bilingv, românã-spaniolã)
Se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

http://artur-silvestri.com/

http://mariana-braescu.com/

ANUNT!

MARIANA BRÃESCU SILVESTRI si
Asociatia Românã pentru Patrimoniu vor participa la
- Târgul Gaudeamus Timisoara 2011 –
- Târgul Gaudeamus Mamaia 2011 –

Vã invitãm sã vizitati Târgul de carte GAUDEAMUS Timisoara! Evenimentul, aflat la cea de-a VII-a editie este organizat de Radio România - Echipa GAUDEAMUS si Radio Timisoara în perioada 4 – 8 mai a.c.. În premierã, în acest an, manifestarea se va desfãsura în incinta unui pavilion expozitional mobil amplasat în Piata Victoriei, zona cu cel mai intens trafic pietonal din Timisoara.

http://analize-si-fapte.com/

Programul de vizitare a târgului este urmãtorul: miercuri – sâmbãtã, între orele 11.00 si 21.00, iar duminicã, între orele 10.00 si 14.00.

Intrarea este liberã pentru toate categoriile de vizitatori.

TRAIAN LAZAR - Iuliu Maniu si serviciile secrete

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul STUDII

Cuvânt înainte

Cartea dlui Traian D. Lazãr, profesor de istorie la prestigiosul Liceu "I.L.Caragiale" din Ploiesti, constituie sub raportul temei abordate, o deplinã surprizã, iar din punctul de vedere al tratãrii stiintifice a subiectului, o reusitã deplinã. Bazându-se pe întreaga literaturã a problemei investigate si apelând la unele materiale de arhivã, autorul ne oferã o veritabilã contributie privind rolul si locul lui Iuliu Maniu în politica românească a anilor 1940-1944 si nu numai.

Spunând aceasta mã gândesc la implicatiile europene ale activitãtii lui Iuliu Maniu si, mai mult decât atât, la reflexele acestei activitãti pe planul "rãzboiului secret" al perioadei cercetate. De fel exagerat, monografia dlui Traian D. Lazãr îsi plaseazã eroul în disputa a cel putin trei servicii de informatii din tãrile beligerante (britanice, germane si române), iar detaliile si concluziile trebuie sã retinã, de azi înainte, atentia specialistilor, dat fiind, în primul rând, pentru cã - dupã cum ne-a convins autorul - realitãtile rãzboiului mondial din 1939-1945 au cunoscut o atare coordonatã.

Monografia, beneficiind de o compartimentare judicioasã, de o tratare atentã si nuantatã a problemelor, de un stil ales si antrenant, ne îndeamnã sã parcurgem un capitol antrenant al istoriei ultimei conflagratii mondiale, un capitol cu atât mai interesant pentru cititor cu cât - stim prea bine acest lucru - va necesita încã ani si decenii ca sã-si afle firescul "sfârsit". Meritul autorului este cu atât mai important cu cât plaseazã în centrul cãrtii un subiect atât de dezbãtut precum locul actului istoric de la 23 august 1944 în contextul national si european, ca sã nu mai vorbim de faptul cã nu sunt neglijate câteva aspecte esentiale: cât de "necesarã" a fost lovitura de stat, care au fost consecintele reale ale rãsturnãrii regimului antonescian si, mai ales, cum s-au repercutat ele asupra destinului lui Iuliu Maniu, incontestabil liderul opozitiei democratice din România anilor 1940-1944.

Felicitându-l pe autor pentru izbânda sa istoriograficã, gândul meu se îndreaptã, deopotrivã, cãtre Cititor, care meritã întreaga gratitudine pentru hotãrârea de a stãrui asupra acestei Cãrti.

Gh. Buzatu
Bucuresti, 20 septembrie 2005

IULIU MANIU

Nãscut la 8 ianuarie 1873 în Simleul Silvaniei, Iuliu Maniu[1] a urmat cursurile liceului reformat din Zalãu si apoi, a studiat dreptul la Cluj, Budapesta si Viena obtinând, în anul 1896, titlul stiintific de doctor în drept.

Fiind încã student, Iuliu Maniu a devenit membru al Partidului National Român din Transilvania. În 1897 a fost ales în comitetul P.N.R., ajungând unul dintre fruntasii politici ai românilor transilvãneni, iar în 1904 a devenit vicepresedinte al P.N.R. A avut un rol remarcabil în lupta românilor transilvãneni pentru drepturi nationale si în realizarea unirii Transilvaniei, Banatului, Crisanei si Maramuresului la România, pe 1 decembrie 1918. În 1919, Conferinta Nationalã a P.N.R. l-a ales presedinte al partidului.

Dupã 1918, Iuliu Maniu a jucat un rol proeminent în viata politicã a României ca prim-ministru (1928 – 1930; 1930; 1932 – 1933), presedinte al P.N.R. (1919-1926) si al Partidului National tãrãnesc (1926 – 1933; 1937 – 1947).

Prin natura functiei si activitãtilor sale un sef de partid politic nu poate rãmâne în afara ariei de investigare a serviciilor secrete (de informatii) din tara de origine ori din alte state. În ce mãsurã el însusi se implicã în activitãti secrete este un fapt conditionat de împrejurãrile în care partidul si conducãtorul în cauzã îsi desfãsoarã activitatea, de doctrina si metodele de actiune specifice partidului respectiv, de firea, predispozitiile temperamentale si formatia spiritualã proprii conducãtorului în discutie.

În cazul lui Maniu si al Partidului National tãrãnesc existenta, dupã februarie 1938, a unui regim caracterizat drept autoritar – monarhic ori de dictaturã regalã ca si declansarea, la 1 septembrie 1939, a celui de al doilea rãzboi mondial au actionat ca factori favorizanti si chiar determinanti pentru implicarea în activitãti secrete.

Capitolul I

CADRUL NATIONAL SI EUROPEAN. CÂTEVA DINTRE PERSOANELE IMPLICATE

În februarie 1938 regele Carol al II-lea instaureazã regimul monarhic autoritar. La 30 martie 1938, prin decret - lege, Carol al II-lea dizolvã toate partidele si grupãrile politice, iar la 14 aprilie 1938 înãspreste aceastã mãsurã prin decretul-lege privind apãrarea ordinii în stat. Ulterior regele pune bazele partidului unic, Frontul Renasterii Nationale (16 decembrie 1938) numit, din iunie 1940, Partidul Natiunii.

Adept al democratiei parlamentare si aflat în relatii personale de adversitate cu Carol al II-lea, Iuliu Maniu îsi va exprima nemultumirea fatã de guvernarea autoritarã introdusã de regele Carol al II-lea prin Constitutia din februarie 1938, adresându-i un memoriu de protest împotriva dizolvãrii partidelor politice (aprilie 1938), refuzând sã poarte uniforma Frontului Renasterii Nationale la lucrãrile parlamentului ales în iunie 1939, în care era senator de drept, criticând public (în cercurile politice apropiate) actele de politicã internã si externã ale regimului, nesupunându-se decretului de dizolvare a partidelor politice si continuând sã conducã activitatea P.N.t. (situatie în care a beneficiat de atitudinea permisivã a regelui), întretinând legãturi cu alte partide adversare ale regimului carlist si actionând pentru înlãturarea acestui regim.

Declansarea celui de al II-lea rãzboi mondial, la 1 septembrie 1939, a determinat, în conditiile în care România a adoptat oficial pozitia de neutralitate (4 septembrie 1939), manifestarea unor simpatii, individuale ori de grup politic, fatã de una sau alta dintre taberele aflate în luptã. Ca si în toatã perioada interbelicã, I. Maniu si P.N.t. s-au exprimat ca sustinãtori ai cauzei franco-britanice având acum, în conditiile rãzboiului, o formã antihitleristã.

Pozitia strategicã a României si resursele sale naturale, petrolul îndeosebi, au determinat, în preajma si la începutul celui de al II-lea rãzboi mondial, o intensificare a activitãtii în România a serviciilor secrete ale statelor aflate în conflict. În acest context, cu sau fãrã permisiunea lui Maniu, s-a produs implicarea unor membri ai P.N.t. în activitãtile pe care serviciile secrete francez si englez le-au desfãsurat în România. (Afirmatia este valabilã si pentru P.N.L. având în vedere similitudinea pozitiilor politice ale celor douã partide, atunci si în întreaga perioadã ce a urmat).

Se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul STUDII

CADOU

Anul II. — No. 27. 6 Iulie, 1903.

Sămănătorul

Revistă Literară Săptămînală

TEHNOREDACTARE
NICU N. TOMONIU
VA PREZENTAM O SELECTIE DIN VECHEA REVISTĂ
"Sãmãnãtorul" care a apãrut între 2 decembrie 1901 si 27 iunie 1910

Sumarul:

N. Iorga. — Un nou volum de poezii al d-rei Văcărescu.
Maria Cunțănu. — Din umbra vecinicilor brazi (poezie).
N. Macedoneanu. — Viața 'n Albania: de la Durazzo la Tirana.
D. Nanu. — Toamnă (poezie).
Ovid Densusianu. — Din literatura didactică (I).
Din Goethe. — Broaștele.
Demetrius. — Ursitoarele (poezie).
Dări de seamă:
I. Scurtu. — Nuvele de I. A. Bassarabescu.
Al. Lepădatu. — Manualul bunului romîn de N. Bălcescu.
Corneliu Moldovanu. — De mult (poezie).
Red. — Informațiuni literare. — Răspunsuri.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

STRADA REGALĂ No. 6, (Hotel Union)

BUCUREȘTI

Pentru anunturi si articole de criticã literara vedeti si situl
www.semanatorul.ro

Abonamentul 10 lei pe an | Numărul 20 bani

Anul II. — No. 27 6 Iulie, 1903

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNLĂ

Redacţia şi Administraţia BUCUREŞTI Strada Regală, 6 | SUB DIRECŢIA UNUI COMITET | ABONAMENTUL 10 Leĭ pe an

UN NOU VOLUM DE POESIĬ AL D-REĬ VĂCĂRESCU

(LUEURS ET FLAMMES; PARIS, 1903.)

Versurile domnişoareĭ Văcărescu sînt totdeauna desăvîrşite, şi astfel sînt şi cele din acest al treilea volum al poesiilor sale. Că şi în cele precedente, şi maĭ mult de cît în ele, comparaţiile, puternice saŭ fine, se găsesc din bielşug: maĭ ales comparaţiile fine, personificările aeriene, înfăţişarea în icoane a mişcărilor delicate ale sufletuluĭ. În sfîrşit, şi aicĭ avîntul e puternic, vehement une orĭ, şi ast-fel gingăşia unor bucăţĭ se găseşte alăturĭ de ţesătura uşoară, aleasă a altora.

De mult încă, criticiĭ francesĭ s'aŭ pronunţat asupra valoriĭ estetice a opereĭ d-reĭ Văcărescu, şi firesce că noĭ, ceĭ de aicĭ, nu putem judeca maĭ bine decît dînşiĭ frumuseţa celor scrise în limba lor.

Dar noĭ putem spune alt ceva, pe care eĭ, criticĭ cunoscuţĭ în cercurĭ largĭ europene, fiind-că scriŭ într'una din cele maĭ răspîndite limbĭ de cultură, nu pot să ştie şi să spuie. Fără cea maĭ mică sfială saŭ fricâ de a greşi, putem spune că, dacă viaţa d-reĭ Văcărescu s'ar fi desfăşurat în alte împrejurărĭ, dacă nu i s'ar fi impus oare cum de mediŭ întrebuinţarea limbeĭ francese pentru a exprima sentimente energice şi cugetărĭ puţin obişnuite, dacă am fi avut bucuria, noĭ, acest mic popor, cu puţinĭ oamenĭ aleşĭ, ca una din femeile ce a fost, printre noĭ, maĭ mult stăpînită de spiritul creator al arteĭ să ni vorbească nouă, iar nu celor mulţĭ, depărtaţĭ, obosiţĭ şi dezgustaţĭ, — eĭ bine! atuncĭ de sigur că însăşĭ opera poetică a d-reĭ Văcărescu ar fi căpătat o valoare interioară maĭ mare.

În adevăr, e imposibil să nu se recunoască lupta pe care poeta o duce astăzĭ, şi a dus-o totdeauna, cu materialul rebel, neîndestulător, nepotrivit, absolut străin, al limbiĭ ce întrebuinţează.

Orĭ-cît ne-ar uita, fără voĭa eĭ în mare parte, d-ra Văcărescu e totuşĭ Romîncă în suflet, şi poesia pe care o înfăţişează în acele desăvîrşite versurĭ francese, nu e alta decît o manifestare maĭ înaltă a

poesieĭ stîngace, rătăcind între poesia populară şi între poesia uşuratecă, falsă, de salon fanariot, a celor treĭ strămoşĭ pe carĭ îĭ pomeneşte scriitoarea, închinîndu-li acest ultim volum. Poeta încoronată de Academia din Paris are în strigătele de pasiune, în şoaptele doruluĭ, în plînsetele părerilor de rău, în încleştarea de dinţĭ a mîndrieĭ învinse, nota noastră, a ţeranilor noştri, carĭ, în cursul veacurilor, aŭ cuprins acest fel de simţire în gloriosul vers al cîntecelor lor. O Romîncă înstrăinată, pierdută pentru neamul săŭ, strămutată pentru totdeauna în alt cerc de viaţă omenească, dar, netăgăduit, e o Romîncă.

Acum, sentimentele acestea româneştĭ vin să se exprime în limba cea maĭ puţin potrivită pentru poesia intimă, sinceră, limpede, din cîte limbĭ sînt pe lume. La toate popoarele europene, din cunoaşterea poesieĭ poporuluĭ, în ultimul veac, forma poetică s'a prefăcut cu totul ; s'a făcut maĭ colorată, maĭ felurită, maĭ adevărată, — potrivită pentru înţelesul şi nevoile sufleteştĭ ale maselor adîncĭ, însetate de mîngîierea şi îndreptarea poetuluĭ, care vorbeşte astăzĭ către dînsele. Însă Francesiĭ n'aŭ o adevărată poesie populară. Transformarea haineĭ poetice a stat la dînşiĭ maĭ mult în adăugirea unor podoabe voite, bătătoare la ochĭ, grele şi falşe. Şi, fiind-că limba francesă e cea maĭ bogată în terminĭ abstracţĭ şi în cuvinte şterse, fiind-că dorinţa de noutate frămîntă pe scriitorĭ acolo ca şi aiurea, îşĭ poate cine-va închipui ce risipă de abstracţiĭ clocotite, ce lux de pose, de schime, de gesturĭ se întîmpină în Parnasul contemporan al Franciеĭ !

Pe cînd noĭ ţinem la dispoziţia poeţilor o limbă care e aceiaşĭ pentru toţĭ, care nu s'a specialisat după genurĭ, o limbă familiară şi puternică, capabilă de toată gingăşia, de toată expresia, de toată energia ; limba în care Eminescu a dovedit ce minunate capodopere, nouă-nouţe în scrisul omenirĭĭ, se pot înjgheba de cine-ĭ cunoaşte tainele.

N'am de loc gîndul de a sfătui pe d-ra Văcărescu să scrie în romîneşte, — cum a încercat şi, pentru un începător, foarte bine. Poetul are toate drepturile în alcătuirea opereĭ sale, şi e o pretenţie absurdă a încerca să-l ducĭ de mînă. Am vrut numaĭ să exprim o părere pe care şi autoarea acestor luminoase «Luciri şi flăcărĭ» o va recunoaşte adevărată. Încolo, se va sfătui cu sufletul eĭ, care pînă acum, ce e dreptul, nu i-a dat sfaturĭ folositoare literaturiĭ noastre.

Şi, la sfîrşit, încă o constatare. E de mirare ce aptitudine pentru operele spiritului aŭ femeile acestuĭ popor romînesc, care n'a avut totuşĭ în trecut, ca altele, saloane literare şi inspiratoare care să le conducă. Graiul dulce al femeilor noastre se preface repede în cîntec, sincer şi trainic. Numaĭ lipsa de recunoaştere, de interes în public taie prea răpede unele cariere de scriitoare. Ce simţită poesie lirică intimă a scris în timpurile marĭ ale Junimiĭ d-na Matilda Cugler-Poni! Ce duios e răspunsul Veronicăĭ Micle către puternicul glas din înnălţime al mareluĭ poet prieten! Acum în urmă, Ardealul romînesc are în Maria Cioban şi Maria Cunţanu cîntăreţe de care se poate mîndri.

Ce bine i-ar fi stat domnişoareĭ Elena Văcărescu, urmaşa a treĭ rînduri de poeţi din începuturile culturiĭ noastre, între aceste tovarăşe, de ierĭ saŭ de astăzĭ, cu care atît de armonios i s'ar fi contopit cîntecul!

N. IORGA.

DIN UMBRA VECĬNICILOR BRAZI...

Din umbra vecĭnicilor brazĭ
Privesc ca alte orĭ
La trandafirii înclinaţi
Sub sarcina de florĭ —

La plopul cel tremurător
Din frunze argintiĭ,
Imĭ pare că te-aud şoptind,
Grăbit spre mine viĭ.

Te-aşezĭ la stînga mea sub brazĭ,
Ca 'n luna luĭ April.
Iubite, sunt copilă iar
Şi tu eştĭ ĭar copil.

Vorbeştĭ de tot ce'ţĭ este drag
De tot ce-avem maĭ sfînt,
Ear eŭ ascult făr' să cuprind
Nimica din cuvînt —

Precum asculţĭ privighitorĭ
Cu suflet însetat,
Saŭ murmurul de la isvor
Saŭ Doina pe 'nserat.

MARIA CUNŢANU.

TOAMNĂ

Suspină plopii de vînt, de frig și ploae,
Privesc în zări, și vîrfurile îndoae
In semn de adio soareluĭ apus.
Pustiŭ e și tăcere pe muncele.
Plecat-a blînd popor de rîndunele
Și ne rămase uliĭ pe sus!

Așa lumină tristă ne 'mpresoară
Ca fluturarea palidă, ușoară
A palidelor frunze la pămînt...
Pe cine plîng de toate sunt în doliŭ?
Cine-a murit în templu-acesta sfînt
De cade pînză ceața, — un lințoliŭ?

Intîrziat, un clopot blînd vibrează
Și sufletul spre rugă îl adapă...
Din spre păduri, înaripate cete
Vin corbiĭ croncănind... Se înoptează,
S'afundă 'n întuneric ca într'o apă
A arborilor sumbre siluete...

D. NANU.

DIN LITERATURA DIDACTICĂ

I

Ne maĭ aducem fie-care aminte de unele cărți, cele maĭ multe, după care învățam acum vre-o cinci-spre-zece saŭ două-zeci de anĭ, pe care ne frămîntam mintea să le înțelegem, cînd nu le înțelegeaŭ nicĭ autoriĭ lor și poate nicĭ profesoriĭ, compilațiunĭ greoaie, traduceriĭ fără șir, minunĭ de ignoranță, de lipsă de judecată și pricepere literară. Maĭ păstrez și acuma — în amintirea anilor cînd trecerea dintr'o clasă într'alta mă silea să cetesc tot ce mi se cerea — aceste cărți — într'un rînd al biblioteci ce-mĭ face impresia unuĭ colț de muzeu unde ți se arată unelte de tortură din alte vremĭ. Intîmplarea mi-a maĭ adus altele în mînă, produse noŭă ale fabricilor școlare, pe

care alții aŭ fost osîndiți să le învețe — și-i plîng —, să le prețuească în efectele lor bine făcătoare de luminare, de formare a gustuluĭ. Colecțiunea veche a crescut — aproape o întreagă bibliotecă — și mă aștept să se înmulțească mereŭ, chiar zilele trecute am adăugat cîteva numere nouă. E o literatură ce se continuă eroic, își urmează din an în an firul uneĭ tradițiĭ scumpe în roadele pe care le culeg în urma eĭ aceĭ care o cultivă.

Mi-ar fi venit mai bine să zic: «le-aŭ cules», dar motive pe care le cunosc, cum le cunosc și alți cîți-va, mă împiedică să fiŭ prea categoric și să vorbesc ca de un lucru trecut — sînt tradiții tenace și sînt mulți care luptă din răsputerĭ pentru prelungirea lor cît mai mult.

Ce-va mă îndreptățește însă să sper că și de astă dată se va încheia maĭ repede cu trecutul, dacă nu vor interveni — e așa de ușor și se schimbă așa de repede la noĭ lucrurile — considerațiunĭ prea bine cunoscute cînd este vorba de a apăra drepturĭ cîștigate de timp îndelungat. O însărcinare, pe care am primit-o bucuros pentru că era venită dintr'un gînd bun, s'a dat acum cîteva lunĭ uneĭ comisiunĭ la care nu se gîndise nimenĭ, despre care nu s'ar fi îndrăznit să se vorbească altă dată fără să nu se ia drept o violare a unuĭ obiceĭ binecuvintat și bine apreciat printre autoriĭ de cărți de școală. Intr'o ședință a consiliuluĭ permanent al instrucțiuneĭ, cîți-va profesorĭ secundarĭ și universitarĭ aŭ fost chemați să ia în cercetare manualele didactice, să vadă ce se cuprinde în ele — eraŭ atîția care nu știaŭ —, să-și spună părerea asupra lor, să hotărască ce poate fi aprobat și ce trebue respins. Se îngrămădise de anĭ întregĭ atîta buruiană..... didactică încît trebuia să se taie odată în ea și să se lase numaĭ ceea-ce avea dreptul la lumină. Comisiunea a lucrat maĭ multe lunĭ, a discutat fără patimă, așa cum a venit timpul să se discute și la noĭ, a luat hotărîrĭ neplăcute pentru mulți, dar drepte, a ales ce se cuvenia din grămada de cărți ce se strecurase pănă acum necontrolate saŭ sub etichete salvatoare, puse de mîna blîndă a vre-unuĭ prietin saŭ tovarăș de îmbunătățirĭ didactice.

In cercetarea cărților de limba romînă am avut încă odată prilej să constat neîngrijirea, nu-ĭ pot zice de cît revoltătoare, cu care eraŭ alcătuite și tipărite cele maĭ multe din ele, nenumăratele enormități pe care le cuprindeaŭ. Am găsit în ele lucrurĭ pe care nimenĭ nu și le-ar putea închipui, triste în felul lor pentru ușurința cu care aŭ fost luate și tolerate să treacă, vesele une-orĭ în naivitatea saŭ încrederea cu care fuseșe scrise. M'am mirat cum asemenea cărți aŭ putut circula atîta timp și de multe orĭ cu legenda de cărți fără

cusur, cu aprobări ministeriale şi în ediţiuni mereŭ reînoite. Că li s'a dat aprobarea nu e mirare; e surprinzător că nu s'aŭ ridicat până acum mai multe glasuri să arate ce se ascunde sub aceste coperte didactice. Şi cine ar fi putut face mai bine aceasta de cît chiar profesorii, ceĭ de liceŭ, cari cunoşteaŭ cărţile, le aveaŭ mai în fie-care zi în mînă şi le puteaŭ cunoaşte de aproape neajunsurile? Acum vre-o treĭ anĭ am îndrăznit să critic ceea-ce nu criticase alţiĭ, cîte-va din aceste produse ale societăţilor de cooperaţiune şcolară; credeam că vor mai veni şi alţiĭ să spună ceea-ce trebuia spus. Auzisem de la uniĭ profesorĭ nemulţumiţi criticĭ asupra cărţilor care le serviaŭ saŭ — mai bine — care li se impusese în şcoală; la esamenele particulare mi s'a întîmplat nu o singură dată să aud dublul refren — al profesoruluĭ şi al elevuluĭ: «aşa e în carte», la care profesorul adăuga, dacă era mai puţin sfios: «cartea e proastă, dar e a D-luĭ.....» observaţiune pe care mi-am permis odată s'o schimb: «.... e proastă, pentru că e a D-luĭ....». Dar criticile profesorilor s'aŭ oprit aicĭ — mijlocul cel mai inofensiv de a-ţi arăta nemulţumirea — spre liniştea autorilor şi în paguba şcoaleĭ.

Dacă ceĭ chemaţi să judece singurĭ mijloacele cu care aŭ să lucreze şi de la care atîrnă în mare parte îndeplinirea mai conştiincioasă a datorieĭ, ar fi trecut mai puţin cu vederea învăţarea limbeĭ romîne — de care trebue să ne ocupăm mai mult — n'ar fi ajuns la ceea-ce ştim toţĭ, la ce vedem azĭ. A trebuit să aşteptăm să vie o comisiune care să taie fără milă în răul de până acum şi să dea un avertisment energic celor care aŭ privit cu indolenţă maltratarea limbeĭ noastre şi întunecarea minţeĭ elevilor. Dar dacă comisiunea a lucrat cum a crezut, şi-a îndeplinit datoria cum a înţeles-o şi cum se cuvenia, mai rămîne încă ce-va, hotărîrea din urmă, sancţiunea oficială, pe care eŭ unul o aştept cu nerăbdare.

OVID DENSUSIANU

BROAŞTELE

Dăduse 'nghetul peste-un lac,
Şi broaştele la fund pierdute
Steteaŭ posace şi tăcute,
Dar îşĭ ziceaŭ, mai mult în vis:
«De-om da noĭ iar de cer deschis,
Vom birui pe filomele...
Veni şi soarele fierbinte,
Şi ghiaţa se topi, — dar ele
Orăcăiră ca 'nainte.

(Din GOETHE.)

FILOMÉLĂ s. f. privighetoare, fr. philomele, în sec. XIX, cuvînt poetic din epoca romantică.

MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

și Asociația Română pentru Patrimoniu

vă invită

Miercuri, 4 mai 2011, ora 18.00

la standul editurii Carpathia

în Pavilionul Expozițional din Piața Victoriei (fosta Piața Operei)

în cadrul Târgului Gaudeamus Timișoara

la un eveniment cultural deosebit:

- **Lansarea cărții**

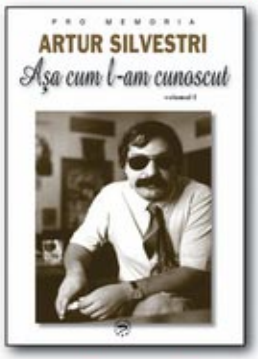

- **Lansarea volumelor de proză ale scriitoarei Mariana Brăescu**

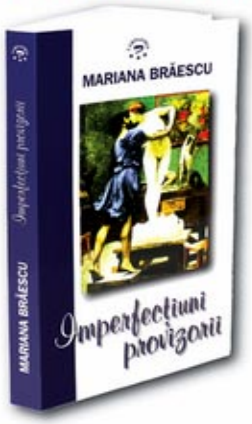

În perioada 4-8 mai 2011, în cadrul Târgului Gaudeamus Timișoara, Editura Carpathia va oferi în mod gratuit, cărțile lui Artur Silvestri și despre Artur Silvestri:

- **Artur Silvestri - „Revolta Fondului Neconsumat. Cazul Zaharia Stancu“**
- **Artur Silvestri - „Radiografia spiritului creol. Cazul Miron Radu Paraschivescu“**
- **Artur Silvestri - „Frumusețea lumii cunoscute. Zile de neuitat“**
- **Artur Silvestri - „Apocalypsis cum figuris. Șapte nuvele fantastice cu prolog și epilog“**
- **Artur Silvestri - „Perpetuum mobile. Piese improvizate pentru violoncel și oboi“**
- **„In memoriam Artur Silvestri - mărturii tulburătoare“**
- **„Artur Silvestri. Vocația Căii Singuratice“ de Cleopatra Lorințiu**
- **„Artur Silvestri - Fapta culturală“ un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru**
- **„Artur Silvestri - Așa cum l-am cunoscut“ un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru**

Pentru confirmări, informații suplimentare:
tel: 0744.380.643, Maria Anghel; tel: 0745.251.152, Georgeta Dencu

Anul IV.
Nr. 2
Februarie 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția
online
Nr. 34

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

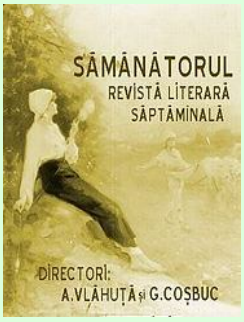

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociațiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Mărțișor!

Anul IV. Nr. 2 - Februarie 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din aparițiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediția online intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediția tipărită va avea nr. 3, corespunzător lunii în care apare şi se distribuie.**

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - VIRTUALUL CARE NE DISTRUGE
4 Al. Melian - Scrisoare deschisă Parlamentului României
7 TITINA NICA ȚENE - Drumul spre suflet
10 C. Adamescu - Paşi pe drumul contorsionat al istoriei
13 Ion C. Gociu - Fragment din nuvela «Coarba»
16 D-tru Dănău - Incursiune în fenomenologia blestemului
19 Florian Vădeianu - Universul satului românesc
20 Doru V. Fometescu - RĂZLEȚE PRIVIRI ÎNDĂRĂT
22 Lucia-Silvia Podeanu - Grădina de sub cer
24 Vasile Mic - Poeziile lunii februarie
26 Iuliu-Marius Morariu - Mănăstirea Curtea de Arges
28 Silviu A. Jimborean - SFÂNTUL THEODOR STUDITUL
30 George Ene - 500 - GRAFO - CLIPURI
32 Din activitățile redactorilor revistei “Sămănătorul”
34 Alex Berca – SOCI, trecutul, prezentul şi speranța
38-39 Conturi, abonamente ”Sămănătorul” , informații
40 Foto - Artă populară tradițională

www.tomoniu.ro

Rețeaua Internet permite orice:

VIRTUALUL CARE NE DISTRUGE

Scriitor membru al LSR -Gorj

PATRIMONIUL NAȚIONAL: PRIMUL UCIS!

Pe lângă distrugerea cu premeditare sau din prostia celor puşi să-l apere, prin atitudinea multora de a-l considera un lucru minor față de provocările vieții, patrimoniul nostru național îşi dă duhul pe zi ce trece. Când vorbim despre incredibilile distrugeri ale acestui element primordial al culturii româneşti, ne gândim în primul rând la şmecheriile imobiliare prin care "boiarii" postdecembrişti se lăfăie în casele marilor noastre personalități istorice. Sau, la clasa noastră politică irresponsabilă, care lasă clădiri de patrimoniu în paragină pentru a recupera spațiu vital pentru explozia demografică şi imobiliară a marilor oraşe. Iar în mediul rural, pentru ofensiva caselor de vacanță ale noilor îmbogățiți prin furt şi jefuirea a ceea ce a construit cu atâta trudă poporul român.

Dar micile piese ale patrimoniului nostru național se distrug infinit mai mult, secundă de secundă şi am mai vorbit despre aceasta în revista noastră. Furtul de imagini, de scrieri literare sau ştiințifice, schimonosirea melodicii şi a textelor cântecelor populare, baladelor, cimiliturilor şi prelucrarea lor pentru folos profesional sau pentru a-şi etala personalitatea pe rețelele de socializare a devenit o adevărată bombă atomică declanşată în lumea virtuală prin rețeaua Internet.

Imaginea de pe coperta noastră este sugestivă pentru a ilustra fenomenul. Iată un tablou "Grigorescu" cu o frumoasă țărăncuță căreia i s-a pus în mână, după mai bine de un secol, ghioceii primăverii anului 2014.

De bună seamă, după atâta timp, legile copyrightului permit oriunde în lume asemenea expresii stilistice, reclamele abundă în ele, de jurnale nu mai vorbim, până şi votca se vinde la nebunie dacă are chipul odiosului Stalin. Şi până a citi dvs. acest paragraf, mii şi mii de "isteți" şi pițipoance şi-au mixat poza cu vreo operă de artă. Rețeaua Facebook vă oferă milioane şi milioane de asemenea exemple.

Aici, veți zice, nu mai e de vină guvernul, parlamentul sau preşedintele ci buna educație, cei şapte ani de acasă inexistenți şi sistemul nostru educativ, pus pe butuci din cauza alocărilor isuficiente de la buget.

Vai, ce mai paradox! Adevărat şi totuşi fals!

Unde sunt autoritățile statului, unde sunt instituțiile statului nostru, unde sunt webmaisterii Facebook care permit unui manelist burtos şi negricios să se întindă pe iarbă în parcul Coloanei Infinitului şi să se pozeze cu coloana marelui sculptor Brâncuşi între picioare, apoi să-şi etaleze poza pe rețeaua distructivă şi imorală Facebook? Pentru că prostia s-a întins ca râia iar exemplele proaste sunt al dracului de ispititoare! Doamne fereşte, cu atâtea calculatoare în şcoli, n-ar fi de mirare ca vreun tinerel suplinitor să-şi întrebe copiii: "Vă place?". Şi în cor, elevii să răspundă: "-Daaaa!"

TISMANA FURATĂ ŞI UITATĂ...

Oferind României timp de veacuri valori inestimabile de patrimoniu, Tismana a fost prăduită de ele mai rău decât armatele marilor imperii.

Stricăciunile se întind de la valori materiale până la cele morale. Furtul intelectual, căci până la urmă despre asta este vorba, a atins cote inimaginabile tocmai în ce are Tismana mai bun: folclorul, artizanatul şi turismul. Asta pe lângă ceea ce a însemnat şi înseamnă aportul de cultură şi ortodoxie al mânăstirii, al marilor istorici, al binecunoscuților scriitori care s-au perindat pe aici, printre care, Gr. Alexandrescu, Al. Vlahuță, G. Coşbuc.

Personalitățile Tismanei şi-au adus şi ele contribuția la emanciparea localității. Iar prin acțiunile lor, au adăugat plus valoare patrimoniului național. Rolul revistei noastre este şi acela de a păstra vie memoria lor, de a spune acelora care-şi arogă dreptul de a se considera proprietari al unor imagini de patrimoniu național provenit din Tismana, că sunt nişte şmecheri vremelnici! Pantru că dacă astăzi ascund adevăratele surse, creând astfel pe web un precedent, mâine-poimâine ei vor fi victimele propriilor cutume de a se făli pe Internet cu ceea ce nu le aparține.

Un exemplu de mare personalitate care a devenit pe Facebook o anonimă din Gorj, este regretata doamnă Constanța (Tanța) Neferescu, fondatoarea grupurilor de artizani locali, a concursurilor privind portul popular, animatoarea corului bisericesc "Lira Tismanei" şi prietena Aretiei Tătărăscu cu care activa în Liga Națională a Femeilor Române, filiala Gorj. Doamna Tanța, aşa cum o cunoaştem noi cei din Tismana după diminutivul prenumelui, este fericita câştigătoare a Premiului I la ce-a de-a II-a Expoziție-Târg 1937 organizată la Bucureşti, secțiunea "Concursul de Costume Naționale".

Costume naționale create prin renumita "Clacă" organizată în curtea casei sale, al cărei pridvor din lemn a rămas acelaşi până în ziua de astăzi. Vom mai vorbi despre asta...

Acum prezentăm două imagini arhicunoscute pe rețeaua Internet, mereu dowloadate pentru frumusețea şi expresivitatea lor artistică. Dorim să-i informăm şi să-i rugăm pe toți deținătorii acestor imagini descărcate de pe diverse site-uri, să scoată din anonimat aceste harnice țărănci din Tismana dându-le numele aşa cum îl prezentăm noi aici şi precizând ca sursă revista.

Pentru ca numele lor să nu fie lăsat în uitare şi pentru că am recuperat aceste nume cu greu de la cei mai vârstnici înainte de a se pierde irecuperabil. O tânără mi-a spus sincer:

"- Să ştiți că eu auzisem vag de familia Nefrescu sau de Traian Burtea şi până n-am citit revista "Sămănătorul" nu ştiam cum arată! Mă voi abona, am redescoperit valoarea cititului!"

Aceasta este una din misiunile păstrării patrimoniului nostru local: dacă-l lăsăm în uitare, vom fi noi înşine dați uitării de către generațiile viitoare!

Fotografii care au circulat în ziarele şi albumele vremii (dar şi astăzi pe rețeaua Internet) sub diverse titluri: “Femei torcând (Gorj), “Tărănci din Gorj” sau “Clacă la Tismana”, (cea de jos).

Pe fotografia din dreapta, originală, aflată în colecția Doamnei Constanța Neferescu, aceasta notează: “ Baba Dajica, Tanța Neferescu, Baba Dochia

De la stânga: Floarea Daju, Constanța Neferescu, Dochia Rafa

De la stânga, stând jos: Leonica Popescu, Tia Dobrescu, Tanța Neferescu, Anica Miholcea, Anuța Cernăianu, Frusâna Popescu**. În picioare:** Lenuța Butiuc, Chiva Miholcea, Elena Popescu, Ion Duicu, Marioara Gârleanu. **În pridvor,** Paraschiva Vlăduț. **Fotografii realizate de fotograful german Kurt Hielschier în anul 1938**

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

SCRISOARE DESCHISA PARLAMENTULUI ROMÂNIEI SI CONSILIULUI LEGISLATIV

Deşi este vorba de un loc comun, socotesc necesar să încep acest mesaj cu reafirmarea ideii că modificarea constituției unei țări, - în aceeaşi măsură cu elaborarea ei – este un act fundamental care impune o responsabilitate maximă din partea tuturor factorilor chemați să-l realizeze : Parlamentul, instituțiile de profil, Guvernul, ca organizator al Referendumului, şi cetățenii țării, ca decidenți şi beneficiari (sau victime) ai Constituției validate.

Scrisoarea mea se adresează Parlamentului şi Consiliului Legislativ, primele două instituții oficiale, implicate până acum în acțiunea de revizuire a Constituției.

Aşa cum remarcam în articolul « Noima schimbării », publicat în *Samanatorul.blogspot.ro.(12/03/2013)*, instituția legislativă a țării a debutat, în acțiunea revizuirii, de manieră politicianistă şi iresponsabilă. Condiția primă, în ordine cronologică, a reuşitei era constituirea înțeleaptă şi de bună credință a Comisiei de elaborare a proiectului de revizuire. Adică o comisie în care să se asigure competența indubitabilă şi evitarea conflicului de interese. Aşa cum spuneam în articolul menționat, ***« o asemenea comisie trebuie să fie constituită în mod exclusiv din specialişti de primă anvergură în drept constituțional, administrativ şi internațional, în domeniul economiei şi finanțelor, profesori, medici, academicieni, nici unul dintre ei angajat politic »,*** în aşa fel încât să poată fi propusă Parlamentului şi apoi referendumului un corpus constituționaal temeinic, riguros şi destinat poporului român, iar nu unor partide care s-au dovedit şi se dovedesc, - de peste 24 de ani – incapabile să acționeze dincolo de interesul de grup ori de interesul personal al unuia sau altuia dintre efemerii păpuşari politici.

Ce au făcut « aleşii » poporului ?!.. Au votat în unanimitate o comisie de 23 de politicieni, constituită pe criteriul algoritmului politic, - criteriu care, aplicat abuziv, fără discernământ şi negustoreşte, a generat în aceşti ani post-revoluționari atâtea aberații şi atâtea contra-performanțe – iar în fruntea ei au pus un preşedinte de partid politic, viitor candidat la preşedinția țării ??!!...

Analiza consecințelor acestei decizii iresponsabile, pe care le prevedeam în articolul menționat, vă rog să le citiți cu atenție, - pentru a înțelege cum se cuvine gravitatea faptelor puse în evidență - în articolul « Revizuirea Constituției. Semne de întrebare şi de mirare », publicat în *Samanatorul.blogspot.ro (14/09/2013)* Acolo, analizez pe articolele deficiențele şi rătăcirile proiectului propus de Comisia Parlamentului, datorate, în primul rând, componenților acestei comisii, cu galoanele lor politice, şi generate, mai mereu, în subtext, de gâlcevile interminabile şi insuportabile dintre preşedinte şi prim-ministru.

Tin să mărturisesc că am avut o mare satisfacție zilele trecute, atunci când, citind câteva extrase din cele 120 de pagini de observații ale Comisiei de la Veneția, pe marginea proiectului de constituție a Parlamentului, am constatat că aproape toate considerațiile mele critice, pe care le-am formulat în articolul anterior citat se regăsesc în recomandările Comisiei europene, publicate de revista on-line Gândul (24 ian. 2014).

Este adevărat, observațiile mele din articolul menționat vizează şi aspecte foarte grave, pe care nu le-am regăsit în puținele referințe accesibile din recomandările Comisiei de la Veneția. Faptul este însă explicabil. Membrii comisiei europene şi-au întemeiat observațiile pe principii ale democrației, în general, situându-se într-o perspectivă preponderent teoretică. Observațiile mele, - împărtăşite, cred, de foarte mulți din cetățenii acestei țări - sunt întemeiate în primul rând pe o experiență nemijlocită, pe trăirea a peste 70 de ani în această realitate românească şi pe cunoaşterea istoriei milenare a neamului nostru, care şi-a temeinicit supraviețuirea şi identitatea cu multe suferințe, cu multe sacrificii şi cu multă pendulare între iscusință şi rătăcire existențială. Vă invit, domnilor parlamentari şi domnilor membri al Consiliului Legislativ, să citiți aceste rânduri izvorâte din conştiința ulcerată a unui cetățean fără de partid, dar nu fără patrie, fără privilegii, dar nu fără datorii, fără ură, dar nu fără iubire. Să cititi, să meditați şi să acționați, în numele celor care v-au ales să le apărați interesele şi a celor care vă plătesc ca să-i slujiți cu bună-credință !

Din cele 10 articole la care se referă textul meu, vă rog să vă opriți cu atenție şi maximă răspundere mai ales la considerațiile vizând două dintre ele pe care le socotesc de o semnificatie aparte. Este vorba, mai întâi, de articolul 6 despre minorități în care, la textul vechi, este adăugat paragraful 1 (***"Reprezentanții legali ai minorităților naționale pot înființa, potrivit legii privind statutul minorităților naționale, organe proprii de decizie şi executive, cu competențe privind dreptul la păstrarea, dezvoltarea şi exprimarea identității lor"***) , - apendice iresponsabil şi rătăcit, care pune sub semnul întrebării nu doar competența comisiei, ci şi respectarea jurământului făcut de toți parlamentarii atunci când au fost investiți ca reprezentanți şi slujitori ai poporului român. Prin acest paragraf, organele de decizie şi de execuție ale statului roman sunt practic declarate incompetente în problemele minorităților şi le transferă acestora instrumentele necesare pentru constituirea unui soi de stat în stat. Când în mai toate țările din Europa, categoria de minoritate națională a dispărut (în temeiul ideii că cetățenii unei țări democratice, indiferent de sex, religie, origine etnică etc, au aceleaşi drepturi şi aceleaşi obligații şi sunt egali în fața legii), precupeții politici ai României consfințesc

prin constituție perpetuarea şi agravarea factorilor de tensiune, de criză si de înveninare a societății.
In acelaşi context, vă rog să meditați, cu luciditate, rigoare şi răspundere, asupra faptului că, în noua constituție, este conservată, - în spirit iresponsabil, demagogic şi negustoresc - aberația « originală » - pe care n-o aflăm la niciunul din statele europene, de fapt, nicăieri în lume – de a reprezenta minoritățile în Parlament, în mod discriminatoriu şi nedemocratic. De altfel, dacă ar fi împinsă la absurd această prevedere, ar trebui să se răspundă la întrebarea : *de ce minoritățile arabe, africane şi extrem orientale, de care s-a umplut România după Revoluție, nu sunt gratificate cu câte un loc în Parlament, precum celelalte vreo 22 ?*...
Cea de a doua ispravă a revizionişților care, - dacă va fi acceptată în proiectul destinat Referendumului – va reprezenta, dincolo de toate calificativele posibile, o adevărată ruşine pe obrazul Parlamentului, vizează art. 1.Acolo se află capodopera de incompetență, prostie şi lichelism politic. Reproduc adaosul ridicol la primul articol al Constituției : *« România recunoaşte rolul istoric, în constituirea şi modernizarea statului român, al Casei Regale, al minorităților naționale, al bisericii ortodoxe şi al celorlalte culte religioase recunoscute de lege »* . Nu reiau analiza acestui apendice, care n-are nici o logică funcțională într-un text constituțional, reproduc doar ultimele două paragrafe :
Dar întrebarea şi mirarea supremă este alta. Din ce plămadă sunt frământați aceşti constituționalişti de trei parale dacă au putut recunoaşte rolul istoric al tuturor celor menționați şi au ignorat fără ruşine adevărații făuritori ai României ? Păi înainte de a fi recunoscători Casei Regale, cuvine-se domnilor revizionişti , să fim recunoscători întemeietorilor Basarabi şi Muşatini, lui Mircea cel Bătrân şi Alexandru cel Bun, lui Stefan cel Mare, Mihai Viteazul, şi Constantin Brâncoveanu, lui Tudor Vladimirescu şi lui A.I.Cuza. E adevărat, ei nu vă pot aduce voturi…
In plus, acest articol al ruşinii, nu recunoaşte *« rolul istoric, în constituirea şi modernizarea statului român »* chiar a celui dintâi care merită recunoaşterea noastră : **poporul român**. Nu v-ați gândit nici măcar la el, cel căuia îi cerşiți la fiecare alegeri încrederea, pentru a vă bate apoi joc de ea ??!!...
Sper ca Parlamentul, cu aportul specialiştilor din Consiliul Legislativ, să asaneze textul noii constituții şi să-i confere acestuia valoarea unei construcții perene, destinată în primul rând viitorului României, întemeiat pe valoare şi răspundere. Din această perspectivă, mă adresez Consiliului Legislativ, în primul rând, cu privire la maniera în care a răspuns la Proiectul de Constituție al Cetățenilor, realizat de o comisie condusă de Constantin Cojocaru, comisie pe a cărui sit s-au înregistrat şi se înregistrează în continuare, numeroase intervenții ale celor care nu pot să rămână indiferenți față de viitorul lor şi al copiilor lor.
Prima observație vizează dreptul cetățenilor de a se exprima asupra modificării Constituției. Deşi este un drept inalienabil şi recunoscut ca atare, au apărut voci ale unor « specialişti », care, nu doar contestă acest drept, dar o fac de o manieră grobiană. (1) Din fericire, Consiliul Legislativ a reacționat corect la primirea proiectului de Constituție a Cetățenilor. L-a primit, probabil l-a citit cu atenție şi a răspuns. Din păcate, răspunsul său vădeşte o înrudire subterană cu mentalitatea domnului evocat în subsol. Pentru că textul orgnanului de specialitate degajă, nu doar un fel de desconsiderație pentru cei care au întocmit proiectul, dar şi o ținută orgolioasă de deținător al adevărului absolut. Nu voi analiza în mod sistematic motivțaiile respingerii (2), tentația de a eluda fondul din cauza formei, statuarea constituției care trebuie revizuită în barieră a revizuirii etc. Mă rezum la câteva observații de fond şi la formularea unor întrebări ale căror răspunsuri pot sluji sau dăuna demersului constituțional în derulare.
Prima constatare este că specialiştii Consiliului n-au făcut decât să nege şi să respingă, dând impresia că se află în slujba clasei politice şi nu a poporului român. E greu de admis că proiectul de Constitție a Cetățenilor e nul, că nimic din ceea ce el propune nu e de reținut. Bineînțeles, sunt prevederi inacceptabile sau numai discutabile, sunt inadvertențe de tip juridic, carențe în utilizarea limbajului de specialitate (3), dar , din acest proiect, nimic, nimic n-a reținut atenția unor profesionişti de aleasă competență, care, putem presupune , se simt şi ei fii acestui popor oropsit (chiar dacă ei înşişi nu sunt chiar aşa de oropsiți) ? Popor care de peste 24 de ani suportă consecințele dezastruoase a două constituții ticluite pentru a înlesni devalizarea bogățiilor țării, perpetuarea la conducerea ei a nonvalorilor, a infractorilor şi a vânzătorilor, a patidelor etnice şi a instrumentelor de manipulare, care au generat conflicte permanente între puterile statului, decizii de pauperizare şi umilire a cetățenilor țării, de cancerizare a învățământului, îmbolnăvire a sănătății şi umilire a culturii, care au transformat privatizarea şi retrocedările în sursă mafiotă de imbogățire a multora din cei care se află la butoanele puterii şi a acoliților lor, care au infirmizat justiția prin virusarea ei politică etc. etc .
In Constituția pe care dv. ați respins-o ca pe un nimic se află principii şi se propun soluții îndrăznețe, în măsură să scoată România din înfundătura în care a fost împinsă. Consiliați cu bună-credința şi competența, de care sunteți capabili, aceşti oameni demni de respect şi recunoştință care se străduiesc să ofere o alternativă sănătoasă la proiectul bolnav al Comisiei perlamentare de politicieni. Sau măcar determinați ca în proiectul Parlamentului să se regăsească prevederile esențiale ala proiectului cetățenesc !
Iată şi câteva din întrebările referitoare la răspunsul Consiliului Legislativ, privind Constituția Cetățenilor care, alături de considerațiile de mai sus, aşteaptă din partea dv. şi a tuturor parlamentarilor, nu doar un răspuns verbal, ci, în primul rând, unul faptic :
1. Nu credeți că Referendumul privind modificarea Constituției este un act mai important pentru poporul român decât alegerile euro-parlamentare şi că normal, responsabil este ca acest Referendum să fie organizat separat şi nu ca pe un apendice, un auxiliar al unui eveniment electoral ?
2. In temeiul căror legi, *doctrina* şi *literatura de specialitate* - produse individuale sau de grup – justifică şi impun încălcarea principiilor democratice, promovarea aşa-zisei discriminări pozitive şi afectarea intereselor majorității ?
3. Cum puteți justifica dv., - legislatori şi apărători ai legii – faptul că decizia unui referendum valid, privind **instituirea sistemului unicameral şi limitarea la 300 a membrilor Parlamentului,** nu a fost aplicată în practică şi că acum este supusă unui alt referendum ?
4. Nu credeți că ambiguitatea şi lipsurile vechii constituții şi a proiectului de modificare, elaborat de Comisia Parlamentului, privind imunitatea parlamentară, încalcă principiul egalității tuturor cetățenilor în fața legii, apărând şi încurajând infracționalitatea aleşilor neamului ; nu credeți că imunitatea trebuie să se refere exclusiv la activitatea **strict** parlamentară ?
5. In acelaşi cadru, nu credeți că legislația

actuală (vezi recentul scandal privind codul penal, vezi sutele de puşcăriaşi eliberaţi înainte de termen, zecile de dosare ale unor grave acte de corupţie, care vor fi închise etc.) şi prevederile constituţionale sunt, nu doar tolerante cu infracţionalitatea, ci de-a dreptul încurajatoare, ceea ce şi explică nivelul corupţiei în România de la Revoluţie încoace ?

6. Ce tratate şi convenţii internaţionale interzic dreptul fiecărui stat de a-şi stabili limba oficială, obligatorie pentru toţi cetăţenii şi în toate circumstanţele publice ?

7. De când limba maghiară a devenit limbă internaţională în învăţământ şi în virtutea cărui drept se produce o asemenea mistificare ?

8. Nu credeţi că « prezumţia caracterului licit al averii » este normală într-o lume normală, iar într-una care se numără printre cele mai corupte din Europe, într-una în care şi copii ştiu cum a fost devalizată ţara de bogăţiile ei, trebuie să fie prevăzută, fie şi pe o perioadă limitată, prezumţia caracterului ilicit al averii ?

9. Nu credeţi că problema regionalizării României este mult prea importantă şi mult prea expusă apetiturilor de partid şi a grupurilor de interese pentru ca ea să fie concepută şi decisă de Guvern sau de Parlament ? Nu credeţi că este obligatotiu ca asupra unei asemenea decizii să se pronunţe poporul roman, prin Referendum ?

Realităţile româneşti pe care viitoarea constituţie trebuie să le reglementeze, în numele şi în interesul cetăţenilor acestei ţări - nu în numele unor partide ori grupuri de interese – nu se reduc doar la cele menţionate. **Aş vrea să reamintesc, însă,o regulă de aur a vieţuirii omeneşti: orice schimbare autentică are o *noimă* pe care, dac-o ignori sau o violezi, o transformi din lumină a speranţei şi izvor de împlinire întru bine şi frumos, în negură a deznădejdii şi cauză a eşecului întru rău şi urât.**

Nu cred că dv. nu sunteţi capabili să va asumaţi o asemenea noimă. In lumina ei, obiectivul focalizator al modificării constituţiei trebuie să fie edificarea unei construcţii constituţionale care să asigure pentru ani mulţi de acum înainte condiţiile şi garanţiile vieţuirii şi dezvoltării armonioase a naţiunii române, în concordanţă deplină cu resursele ei naturale, economice şi umane, cu istoria şi valorile transmise ca moştenire de către aceasta, în concordanţă cu o tablă de valori întemeiată pe principiile adevărului, binelui şi frumosului şi cu o Europă a patriilor.

Cred că după un sfert de secol, a venit timpul să nu va mai jucaţi cu destinul acestui popor. Mesajul meu din 1989 a devenit din nou actual : ***răbdarea Românului e proverbială, dar nu e fără de margini.***

Alexandru MELIAN

1.Tipic pentru această atitudine este reacţia arogantă şi fudulă a juristului Florentin Tucă, - plângăreţ şi indignat, iritat şi contrariat - care socoteşte că despre Constituţia României au dreptul să se pronunţe doar « specialişti » ca el. Specialişti de mare rafinament în ştiinţa dreptului şi logica lui, pentru care opiniile nespeciliştilor sunt « gemete competente » şi « tone de prostii », emise de « braconieri de silogisme ». Nu mai insist supra prestaţiei de mare elevaţie intelectuală a domnului « specialist », pentru că a făcut-o cu bun simţ, decenţă şi eleganţă domnul Sergiu Simion, într-o postare pe situl Constituţiei Cetăţenilor (23/01/2014)

2.Vezi comentariile convingătoare ale dlui Ioan Roşca, pe care nu le mai reiau, dar la care subscriu în mare măsură, apărute pe acelaşi sit (*www.nouaconstitutie.info*) ultima postare, 31/01/2014.

3.Este întristător că din elita juristilor noştri nu s-au găsit câteva conştiinţe elevate care să se alăture acestei mişcări, sau măcar s-o consilieze, convertind onorariul aşteptat în dăruire cetăţenească !...

Redacţia revistei "Sămănătorul" urează cititoarelor noastre, cu ocazia zilelor de 1 şi 8 martie:

"La mulţi ani cu linişte, iubire în familie şi dragoste de viaţă fericită!"

**TITINA NICA ȚENE - (n. 1944) Uşurei-
Şuşani, Vâlcea, poet, prozator.**

Drumul spre suflet

- Memorii cu ocazia a 50 de ani de căsnicie - 1 mai 2014

Motto: „Tinerețea n-are nevoie să fie frumoasă ca să fie divină.”
Tudor Arghezi

Capitolul I
Copil de corcoduşe

„Dacă ai două cărămizi, apucă-te de construcția unei case, căci te ajută Dumnezeu să o termini, dar apucă-te!”

Cu gândul acesta m-am apucat şi eu de scrierea memoriilor. Sunt adepta bucuriei lucrurilor simple. Viața e mai simplă, dar omul o complică prin acțiunile lui. Întotdeauna problema este de 10 la sută, iar 90 la sută trebuie să căutăm soluția. Să nu uităm că, de multe ori, orice rău este spre bine.

*

M-am născut într-o frumoasă zi de vară, iulie 1944, moartă. Da, moartă! Eram al patrulea copil al familiei Nica, din comuna Şuşani, satul Uşurei, județul Vâlcea, aşa că mama nu s-a îngrijorat. S-a ținut de pat şi a dat cu mine în fundul subpatului. Apoi, când a văzut că nu plâng, s-a urcat liniştită în pat. Era obosită, tânără, şi avea să mai facă alți copii. Tata plecase îngrijorat la serviciu, la Sfatul Popular, unde era referent agricol. Aşa că, pe la ora zece, a venit acasă.

- Ce făcuşi, Mărița, născuşi?

- Da.

- Păi, unde este copilul?

- E sub pat, nu a plâns, înseamnă că e mort. Lasă, că mai facem noi!

Tata a luat mătura şi m-a scos afară. Aveam buricul strâns în jurul gâtului şi eram cam vânătă. M-a desfăcut de buric, m-a ridicat, şi am început să țip, tare.

- Ce făcuşi, Costică, îl înviaşi?

- Da, e fată, cam pirpirie şi cam neagră, dar nu e nimic, lasă, poate o fi şi ea bună la ceva…

Toate acestea le-am aflat mult mai târziu de la tata.

Aşa se năştea pe vremuri în sate. Era o moaşă, dar aşa de mulți copii se năşteau, că nu pridideа să îi moşească. Mama a mai făcut încă patru copii, deci am fost opt. Eram săraci, iar peste țară aveau să vină cincizeci de ani de comunism.

Pe mine nu mă interesa, eu, deşi nu aveam nici ce mânca, eram tare fericită.

Număram furnicile, culegeam flori, jucam pietricele, îmi făceam păpuşi din coceni de porumb cu rochițe din cârpe rămase de la mama, de la războiul de țesut, priveam stelele, prindeam peştişori din râul Beica, culegeam ciuperci. Nu aveam timp să mă plictisesc. Viața mi se părea minunată. Mă încântau stelele şi luna. De unde veneau ele? Totul în jurul meu era plin de mister. Nu avea cine să îmi răspundă la întrebări, aşa că misterul era şi mai mare. Seara mă jucam pe drum cu alți copii, la lumina lunii şi a stelelor. Satul nu avea curent electric şi era neasfaltat. Şi acum, în 2011, e tot neasfaltat, pentru că, pe vremea lui Ceauşescu, când s-a cerut situația comunelor asfaltate, a fost trecută şi comuna Şuşani, cu satul Uşurei, la ... localități asfaltate. Deci, pe hârtie, este asfalt. Pe drum sunt gropi şi noroi.

După mine s-au mai născut încă patru copii: Torica, Costel, Frusina şi Stelică. Cu Torica mă certam şi mă iubeam mai mereu, fiind apropiate ca vârstă. De fapt, eram născuți din doi în doi ani.

Amintirile mele încep de pe la vârsta de cinci-şase ani. Eram mică, „de nevoie”, cum îmi spuneau toți, şi cam negricioasă. Sufeream că nu prea se jucau copiii cu mine. La țară, a fi gras şi alb la față erai neapărat şi frumos, şi deştept. Dar pe mine nu mă interesa prea mult acest lucru. Locuiam într-o casă cu două camere, prea mică pentru atâția copii, aşa că eu stăteam mai mult pe afară.

Când răsărea soarele din Dadeşu, de deasupra salcâmilor, roua strălucea ca nişte mărgele, iar ceaţa se ridica târziu, pentru mine era un spectacol nemaipomenit. De multe ori, când mă vedea mama cu privirea pierdută în zare, îmi zicea:

- Ce vezi, muică, acolo, vine cineva?

- Nu, mamă, privesc soarele şi roua…

- Eu cred că tu nu eşti întreagă la minte, ce să faci cu soarele şi roua?

Mama, care nu avea carte, judeca simplu: priveşti ceva ce îţi aduce folos imediat, cum s-ar mai fi descurcat ea cu noi, cu mâncarea, cu munca câmpului, dacă rămânea cu privirea pierdută în zare?

Tata era foarte deştept, avea şase clase primare, un scris de notar, şi era referent agricol la Sfatul Popular din comună. De la el am învăţat mai mult decât de la toţi profesorii mei. Aş fi învăţat mai multe de la el, dar, aşa cum se întâmplă de multe ori, greutăţile vieţii, societatea comunistă în care trăiam, cei opt copii, veniţi unul după altul, l-au copleşit şi s-a apucat de băut şi de fumat. Aşa că ne mai educa printre picături, ne mai spunea câte o vorbă de duh, aşa cam la distanţă de un an, zicea:

- Ca să fii fericit în viaţă, trebuie să înveţi carte, şi niciodată dintr-un rău să nu faci alt rău. Adică, dacă îţi arde casa, tu să nu te superi prea tare, casă mai faci, dar sănătate nu mai capeţi.

Mamei îi spunea să nu ne certe pentru tot felul de nimicuri şi, mai ales, dacă spargem ceva. Cioburile nu au importanţă, viaţa e mai importantă.

- Tu, Titina, trebuie neapărat să înveţi, ca să nu dai cu sapa, că e grea, şi tu eşti de nevoie rău. Deci, învaţă, ca să nu munceşti…

- Eu nu învăţ carte, că e grea, zicea Torica, sora mai mică decât mine. Mă fac cucoană de oraş!

- De unde ai auzit tu de cucoană, aşa pe nemuncite?

- Păi nicio cucoană nu munceşte, îşi face unghiile cu roşu, citeşte romane de dragoste şi stă degeaba, aşa mi-a spus o fată care trăieşte cu mama ei la Braşov.

Aşa ne sfătuia tata. Uita că el nu prea punea vorbele cu faptele. Ba chiar făcuse un rău din alt rău. După ce că eram săraci, el în loc să lupte cu greutăţile vieţii, s-a apucat de băut şi fumat. Fuma câte două pachete de Mărăşesti pe zi. Şi cel mai rău era că fuma, toată noaptea, cu noi în camera în care dormeam. Odată m-am trezit căzută din pat, cu nasul la uşă. Căutam instinctiv aer. Toată viaţa am urât acest viciu. Vroiam să-i spun lui tata, dar mama zicea că nu avem voie să-l judecăm, că e tatăl nostru şi se luptă cu greutăţile familiei.

*

Era ultima vară când mă mai jucam fără grijă, pentru că, din toamnă, mergeam la şcoală în clasa întâi. O nelinişte amestecată cu tristeţe mă cuprinsese. Bucuria dispăruse. Auzisem de la fraţii mei mai mari şi de la copiii cu care mă jucam în ţărâna din

faţa porţii că, dacă nu ştii lecţia, învăţătoarea te bate cu nuiaua sau te pune, la colţul clasei, în genunchi, pe coji de nuci. Îmi părea rău că nu o să mai pot să mă bălăcesc, împreună cu gâştele satului, în pârâul Beica. Doamne, ce mai iubeam acest firicel de apă tulbure! Deşi aducea multe necazuri oamenilor.

Când era vară şi cald, apa răspândea răcoare. De acolo aduceau oamenii apa în găleţi, să ude grădinile. Noi, copiii, prindeam broaşte şi peştişori. Pe aceştia din urmă îi puneam în borcan şi ne uitam la ei cum se joacă. Aşa credeam noi, naivii, că se joacă, dar ei căutau libertatea.

Toamna şi primăvara, apa pârâului Beica se umfla şi rupea podurile, iar oamenii de dincolo de apă rămâneau izolaţi de centrul satului, unde se aflau Cooperativa, Sfatul Popular şi Şcoala. Mama plângea că îi lua grădina de zarzavat şi zicea că Beica parcă este Dunărea, noi nu ştiam ce este Dunărea, dar ne bucuram că avem apă multă, unde aruncam cu bețe şi pietricele.

Iarna îngheţa apa şi noi ne trăgeam pe gheaţă până ne rupeam opincile Ce ştiam noi?

A venit vremea să merg şi eu la şcoală. Eram aşa „de nevoie”, cum zicea tata, căci, deşi aveam şapte ani, arătam de patru. Eram oacheşă, slabă şi mărunţică. Poate mama se bucura că sunt aşa de mică, fiindcă nu cumpăra multă stambă de sărbători pentru a-mi face rochiţă. Cu o zi înainte de prima zi de şcoală, mama mi-a făcut o traistă de cânepă, mai mare decât mine, şi dis-de-dimineaţă m-a trimis la şcoală, dar nu înainte de a-mi da câteva sfaturi.

- Să zici şi tu „Bună ziua!” la oameni, când treci pe lângă ei!

Deşi era şapte dimineaţa, eu strigam cât mă ţinea gura:

- Bună ziua! Bună ziua!...

Nimeni nu-mi răspundea. Cine să bage în seamă un copil aşa mic, mai ales că ei îşi spuneau „Bună dimineaţa!”, că doar era dimineaţă.

Când am ajuns la şcoală, învăţătoarea mea, doamna Păun, ne-a primit plictisită. Era aproape de pensionare şi i se urâse de câte generaţii îi trecuseră prin mână.

Ne-a aliniat frumos, doi câte doi, ne-a băgat în clasă.Şi-a pus ochelarii pe nas şi a început să strige catalogul. Când a ajuns la mine, mă ridic, speriată, în picioare şi zic:

- Prezent!

- Unde eşti, fată?

- Aici, zic, ridicându-mă în vârful picioarelor. Banca fiind mai înaltă decât mine, învățătoarea mi-a zărit doar nasul.

- Dar mică mai eşti, fată!, zice învățătoarea, cu un glas în care am simțit ironie şi compătimire.

Toată clasa a început să râdă de mine. Îmi jucau ochii în lacrimi. Abia am aşteptat să se termine ziua aceea de şcoală şi să mă duc acasă. Nu am mai dat „Bună ziua!" la nimeni. Credeam că dai „Bună ziua!" la oameni numai când eşti bucuroasă, acum eram supărată-foc, nu îmi mai ardea de „Bună ziua!". M-am dus acasă ca glonțul.

- Unde îți este traista?, m-a întrebat mama.

- La şcoală, de ce să o iau, mâine nu mă duc din nou?!

- Doamne…, ce năroadă eşti! Păi nu trebuie să scrii şi să citeşti şi acasă?!

- Nu trebuie!, zic eu. N-o să mai am timp să mă joc, îmi ajunge cât învăț în clasă.

- Lasă fata, zice tata, care era un om minunat, aşa e în prima zi. Mâine o s-o aducă şi…gata!

- Aşa o înveți?! Dacă nu va şti carte, nu ştiu ce se va alege de ea, că nici de sapă nu e bună. Că e de nevoie rău…

Seara am adormit greu cu gândul la ce voi face eu în viață, că aşa era, de sapă nu eram bună, dar şcoala, după cum am văzut în prima zi, nu-mi plăcea deloc.

Eu îl consideram pe tata cel mai bun om din lume, pentru că mă lăsa să lipsesc de la şcoală când iarna era grea.

- Tată, mă laşi să lipsesc de la şcoală?

- Dacă nu te duci astăzi rămâi repetentă?

- Nu.

- Păi, atunci, nu te duce!

Eram cea mai fericită. Lemnele trosneau în focul din sobă. În casă era cald. Florile de gheață de pe geamuri începuseră să se topească, iar eu jucam cu tata cărți. Nu mai trebuia să merg prin zăpadă până la Şuşani, încălțată în opinici, cinci kilometri. Îmi înghețau picioarele în opinci, şi apoi nici şcoala nu-mi prea plăcea. Profesorii moțăiau la catedră şi ne puneau să citim. Eu nu înțelegeam de ce ne pun să citim, dacă învățasem să citim. Nu ştiam că fiecare lecție are o învățătură. Aşa că nu era o prea mare pierdere. Eram foarte fericită. Doar mama ne mai strica cheful.

- Ce făcuşi, Costică, o oprişi de la şcoală? Dă ea de dracu, că nu e bună nici de sapă, nici de şcoală, nu ştiu ce va face în viață.

- Lasă, Mărița, că nu o facem filozoafă, acum e mică, vede ea ce face când va fi mare.

- Bine, bine, nici pământ nu o să mai avem, că se aude că se face colectiv. O să ne ia şi vaca de lapte, o să rămânem cu o capră amărâtă.

- Lasă, vedem noi atunci. Cine se consumă mai dinainte de a se întâmpla ceva rău se consumă mai mult, filozofa tata.

Aşa răspunde tata, şi mie mi se părea cel mai deştept om din lume, şi cel mai bun. De atunci am învățat şi eu să gândesc pe termen scurt. Şi eu ziceam: lasă, văd eu ce fac mâine. Fiecare zi are un mâine...

Citiți întreg volumul **Drumul spre suflet** online:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Titina-Tene-Drumul_spre_suflet.pdf

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951) Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

PAŞI PE DRUMUL CONTORSIONAT AL ISTORIEI

NICOLAE N. TOMONIU: ULTIMII SOLDAȚI AI NEAMULUI ROMÂNESC Note de călătorie Tismeana - Ad Aquas Herculi Sacras –Ad Mediam

- Fragmente din recezia anului 2009 -

O întrebare legitimă se desprinde din paginile cărții lui Nicolae N. Tomoniu, *Ultimii soldați ai neamului românesc:* noi, românii, ca neam, ne-am meritat istoria? Din care rezultă, în mod legitim, o alta: Merităm istoria de azi?
Şi cine garantează că ne vom merita Istoria de mâine pe care o vom lăsa moştenire „urmaşilor-urmaşilor noştri, de acum şi până-n veac".

Autorul caută răspunsuri la aceste întrebări, încercând o incursiune în istoria frământată şi, de multe ori falsificată a românilor, aducând drept argumente, mărturiile unor oameni care au TRĂIT ISTORIA PLENAR, şi nu doar din poveşti şi legende, prin tot ce au făcut, prin întreaga lor viață şi i-au adus ca jertfă, numele lor, persoana lor, convingerile, idealurile, şi, în cele din urmă, amintirile despre istoria neamului. Ce-i îndemna pe aceşti bravi români să facă aceste lucruri, în loc să-şi vadă de viețile lor, de familiile şi vetrele lor, de bucățica de pământ rămasă pârloagă în urma lor, de vitele care piereau în pătul pentru că gospodarul nu putea să mai aibă grijă de ele, de toate necazurile şi asupririle regimurilor care s-au succedat, unul după celălalt, care mai de care mai asupritor şi mai nedrept cu dânşii.

Cartea începe, firesc, cu o sumă de întrebări şi nedumeriri, la care autorul, desigur că nu poate primi răspuns, dar, conştiința sa şi demnitatea de român îl îndeamnă să le pună, măcar pentru urmaşii care, poate, vor dori să cunoască aceste lucruri: *„Care-i rostul în România neo-vasală de astăzi al urmaşilor vitezei Armate Române, ai cărei soldați, cântând cu arma în mână „Treceți batalioane române Carpații" făcură România Mare, făcură o Românie „dodoloață" şi glorioasă cu mareşali care stăteau la masă, de la egal la egal, cu marii mareşali ai Europei? Cât patriotism mai există acum în pieptul soldatului român după ce Armata Română postdecembristă pierdu Războiul Apărării Neamului pe timp de pace, ajungând o tristă armată de mercenari pusă în slujba familiei marelui Yankeu, a consoartei sale Coana Europa şi a Națiunilor Unite dându-şi jertfa de sânge prin munții… Afganistanului?"*

Întrebări care pot părea crude, dar sunt în cea mai perfectă legitimitate, mai ales, aşezate în gura unui fost soldat care-şi vede toată jertfa distrusă, risipită, luată în derâdere, azi, când cuvântul PATRIOTISM a devenit atât de vetust încât aproape nimeni nu-l mai pomeneşte. Şi chiar dacă o face, este imediat pus la punct şi luat în batjocură de cei care s-au trezit stăpâni pe o moşie pe care nu ei au trudit şi şi-au dat sudoarea şi sângele.

Luând drept interlocutor un ilustru profesor al Colegiului Militar Liceal „Dimitrie Cantemir" din Breaza, domnul Constantin Giurgincă, un astfel de brav trăitor al istoriei cu toate fibrele ființei, autorul acestei cărți-document, Nicolae N. Tomoniu ne introduce chiar în inima Banatului montan, în satul Petnic, spre depresiunea Almăjului, loc încărcat de glorii, pentru că se ştie că bănățenii sunt foarte buni păstrători ai tuturor componentelor Ființei Naționale. Discuția celor doi este un bun pretext pentru a face cunoscut un segment de viață despre care astăzi se vorbeşte mai puțin, sau deloc. După ce fixează cadrul geografic natural, *„sat brăzdat de râul Craiova, o apă liniştită ce şerpuieşte prin depresiunea dintre Munții Semenicului şi Munții Amăjului"*, autorul insistă asupra contribuției acestui colț de țară şi a oamenilor lui, la făurirea Istoriei, spunând că: *"atât de zbuciumată fu viața locuitorilor acestei zone numită Craina Bănățeană, craina însemnând „margine de țară". Unii zic că va fi fost aici marginea Banatului, alții merg în istorie vorbind de marginea Voievodatului lui Litovoi, alții se întind şi mai mult în negura vremii zicând că aici se întâlneau teritoriile dacilor, geților şi ililor după ce romanii se retrăseseră la sud de Dunăre în Dacia Aureliană, la presiunea celților şi vizigoților."*

De ce merge atât de adânc în negura timpurilor Nicolae N. Tomoniu? Pentru ca cititorul să înțeleagă de unde țâşnesc precum izvoarele de munte, dimensiunile patriotismului acestor oameni de ispravă care şi-au apărat dintotdeauna cu sfințenie fruntariile.

Păstrarea identității proprii a bănățenilor a fost unul din idealurile lor seculare, cu osebire *„după ce imperiile austriac şi otoman, în permanent conflict, trecuseră satele băştinaşilor prin foc şi sabie".* Despre grozăviile care s-au petrecut în aceste sate de graniță, au rămas multe urme şi mărturii, încă din anul 1695, când satele au fost pârjolite şi mai apoi, când românii de aici şi-au pierdut autonomia, prerogativele şi libertățile de care mai beneficiau.

Cu toate acestea, bănățenii s-au întors întotdeauna la vetrele lor după ani de surghiun, fiind din nou trecuți prin foc şi sabie. Autorul subliniază: *„Zbuciumată viață avu de-a lungul timpului românimea de-aici!"*

Interlocutorul, C. Giurgincă povesteşte un episod din tristul proces de maghiarizare a limbii române şi a numelor româneşti, trăit de străbunicul său, învățător în şcoala din satul Domaşnea, când a fost dat afară din învățământ, cu anularea tuturor drepturilor şi diplomelor câştigate de-a lungul anilor, fapt ce l-a silit să ceară o audiență la Viena, direct împăratului Franz Josef I. Aici îşi dovedeşte curajul şi dârzenia, refuzând să fie primit de şambelanul curții imperiale.

Autorul conchide: *„Aşa erau toți vechii români sub talpă străină: dârzi şi patrioți față de ținutul lor, limba lor şi obiceiurile lor. Nicăieri în România nu există atâta patriotism cât există din Craina Banatului până-n Maramureş şi mai departe în teritoriile încă desprinse de țara mumă şi astăzi!"*

Acestea fiind amintirile despre strămoş, dar nici urmaşul nu e mai prejos în păstrarea demnității sale de român pentru că: *„…păstrează nealterate amintirile moşilor*

şi strămoşilor săi tot aşa cum păstrează cu cinste şi steagul României moştenit de la ei. Câți ani are steagul nu ştie să spună, „poate din timpul Războiului de Independență", presupune el. Cert este că tatăl lui l-a moştenit de la bunicul lui care la rândul lui l-a moştenit de la străbunicul. A fost păstrat cu sfințenie în casă, chiar dacă această Crainâ a ținut de Țara Românească cât timp a ținut şi Banatul Severinului de primii domnitori Basarabi. Apoi au venit ungurii, turcii şi austriecii şi au primit botez străin, au fost nevoiți să jure credință lui „Franț întâiul", să-şi învețe copii „bozgoreşte" dar inima tot română a rămas."- l-au ros şoarecii un colț, zice profesorul Giurgincă despre steag, dar de 1 decembrie eu tot îl pup şi-l arborez afară!"

Întrebare: câți români păstrează tricolorul cu sfințenie de la strămoşi? Şi mai ales, câți din ei, de Ziua României îl scot şi-l sărută cu evlavie ca pe icoane, arborându-l la poartă sau pe zidul casei lor, să se ştie că acolo locuieşte un român?

Autorul relatează faptul că liceele militare au fost desființate ca *„aparținând unei educații burgheze, reacționare" iar profesorii lor închişi în puşcăriile comuniste ca „fii de chiaburi". Punerea „pe butuci" a liceelor militare pe timpul lui Gheorghiu-Dej, „ce băga spaima-n burghezi", n-a fost decât un moment de cumpănă pentru români. Prin anii 1970 deja liceele militare din România deveniseră ce-au fost. Nimeni nu poate explica cum poate poporul nostru să-şi revină după momente de confuzie, de răscruce şi de abandonare vremelnică a lucrurilor fireşti din istoria sa."*

Bine documentat, Nicolae N. Tomoniu vine cu date certe despre istorie, învățământ, cultură, tradiții, legate de aceste locuri încărcate de legende vii care circulă din generație în generație pentru ca toți cei de azi să ia aminte şi să ducă mai departe flacăra luptei pentru păstrarea fruntariilor şi a ființei naționale, aşa cum au primit-o de la înaintaşi. Dar autorul, nu poate constata decât cu regret faptul că „*astăzi patriotismul ostăşesc a apus. Altele sunt prioritățile şi menirea Armatei Române şi nici măcar duşmani ai țării nu mai avem de îndată ce ne apărăm colectiv aproape întreg continentul. A venit pacea. Până când? Va mai fi război? Mergem să stingem focul războiului acolo unde el poate începe, adică în toată lumea. Frumos am zice, dar cu ce inimă mergem noi aiurea să facem ordine dacă acolo nu ne fierbe oala şi nu cotcodăcesc găinile noastre?Poporul român se află iar în momente de răscruce, de confuzie. Vom fi nevoiți să abandonăm patriotismul ostăşesc? Va fi vremelnic sau va trebui să-l remodelăm în larg patriotism românesc dacă tot nu va mai reveni? Şi dacă-l remodelăm, cum îl remodelăm?"*

Cineva care a trăit în parte, sau în întregime grozăviile regimurilor trecute, nu poate rămâne nesimțitor la aceste realități româneşti actuale, care se ocupă de cu totul altceva decât de cultivarea patriotismului în rândul generațiilor tinere şi de cinstirea celor care l-au avut la inimă ca pe o înaltă distincție, ori ca pe steagul păstrat la icoană, sub chipurile Mântuitorului şi ale Maicii Domnului.

Credința şi patria, două dimensiuni majore ale personalității umane. Fără una din ele, omul nu este întreg. Grigore Vieru avea două icoane în fața sa permanent, în tot ce a făcut şi a scris: Patria şi Mama, care deseori se confundau în versurile sale. Bănățenii au drept efigii spirituale şi blazon de onoare, Credința şi Neamul (Istoria) şi nu se abat de la slujirea lor cu nici un preț.

Scriitorul Nicolae N. Tomoniu nu poate să nu constate însă că: *„Se pare că lucrurile sunt grave şi despre ele mai scriu şi mai vorbesc doar câțiva. Ultimii soldați ai neamului românesc."*

Mergând mai departe în cercetarea sa istorică, în eseul: *„Ostaşii care nu mai apără țara"*, autorul constată, împreună cu cei intervievați că *„Vechiul patriotism ostăşesc, remodelarea lui în larg patriotism românesc, menirea Armatei Române astăzi, erau nişte sintagme care i se învârteau fără noimă în minte, aidoma reportofonului deschis care nu înregistra nimic. Probabil gândea ceea ce gândeşte orice român patriot astăzi: ne-obligativitatea satisfacerii stagiului militar aduce grave prejudicii apărării neamului românesc tăind o verigă extrem de importantă în cizelarea ideologiei statului român."*

Rolul armatei nu era doar de a-i învăța pe recruți cum să tragă cu arma şi să răpună duşmanul. *„Armata era o a doua şcoală: aici învățai să fii ascultător, să laşi deoparte proastele cutume civile,"* – spune autorul. Aici se făceau cursuri de alfabetizare, de culturalizare, de educație adevărată. Şi, în afară de disciplina obligatorie, tânărul învăța să fie om şi să-şi cinstească țara, valorile tradiționale, ființa națională.

Paralel cu reînvierea istoriei, Nicolae N. Tomoniu nu poate să nu menționeze şi aspecte etnologice şi etnoculturale din zona Banatului, care sunt păstrate cu mare acuratețe *„Dar şi casa țărănească a devenit prototip tot înainte de venirea romanilor în spațiul geto-dac. Mărturie stând Coloana lui Traian, care-şi începe spirala sculpturilor sale ascendente cu case dacice tip. Un secol şi jumătate cât au stat romanii aici, aceştia n-au schimbat cu nimic configurația tipului țărănesc. Cum n-au schimbat-o nici turcii, nici austriecii. Privind însă de pe şosea satul Petnic, ai putea crede că renumita casă bănățeano-transilvană nu mai aparține prototipului românesc arhaic. Nimic mai fals! Privind din grădina de legume, casa bănățeană are o altă perspectivă. De acolo, descoperi în reversul fațadelor de la şosea, renumitele tinde țărăneşti cu pridvor şi stâlpi din lemn omniprezente în fostul Regat al României. Descoperi grajdul vacilor cu mica fereastră pe unde arunci bălegarul exact într-un capăt al grădinii de legume. Descoperi nelipsitul coteț de păsări şi țarcul adiacent. (…)*

Sate româneşti păstrând veşnicia! Trecut-au milenii, trecut-au migratorii prădându-le, imperiile străine sub care-am fost le-au trecut şi ele prin foc şi sabie dar satele noastre cocoțate pe dealuri şi munți s-au refăcut la fel. Abia astăzi noua ciocoime începe să le strice fasonul cu vile hidoase, kitschuri imitând vestul."

Profesorul Constantin Giurginca

.....

Autorul explică pe larg originea cuvântului *„Băsărabă”* şi în urma cercetărilor demonstrează continuitatea acestui neam pe meleagurile româneşti, precum şi a urmaşilor lor de astăzi. Discuția de taină în jurul mesei încărcate cu bucate alese, se încinge pe marginea acestor subiecte:

„Adevărul era că se trăgeau ad-hoc nişte concluzii neaşteptate iar interlocutorii mei aveau plăcerea de a descoperi lucruri surprinzătoare în lectura operei lui Iorga. Cea mai şocantă concluzie pentru ei rămânea totuşi aceea că după pledoaria perfect logică a lui Iorga, privind originea românească a lui Talabă şi Băsărabă şi demontarea concluziilor autorului englez privind „aceşti călări ai deşertului, ajunşi şefi de stat”, dintr-o dată, Iorga devine brusc inconsecvent cu el însuşi, în paragraful următor acceptând şi „originea” cumană a numelui.”

„Pornind de la aceste etimologii, cei trei parcurg istoria semantică a cuvântului *strigoi,* cu diferite forme în Oltenia şi Banat. Ei sunt de acord că este o *„străveche construcție lingvistică observabilă doar în acele județe care formau odinioară voivodatul lui Litovoi. Şi nu numai construcțiile lingvistice de ordin antroponimic trebuie avute în vedere, există geonime comune, hidronime comune, fitonime comune, etc. Avem Iscroni, Eroni, Lăzăroni, Petreni, Nedeia, Hobița, Sohodol, şi multe, multe denumiri de aşezări omeneşti comune cu cele de peste munte! Parcă anume când lua ființă satul Petreni, după ai lui Petre, în Gorj, lua ființă automat şi geamănul lui, Petrenii de peste Carpați. Sau variante: Petreştii de Gorj cu Petreştii de Hunedoara. Există zeci şi zeci de astfel de oiconime!”*

De la *„<Strigonii> umblând prin Țara lui Litovoi”* – cum se intitulează următorul document literar, autorul cu amfitrionii săi trec la interferențele dialectale care au rămas ca *„vechi urme ale strărom*ânei, în zona Gorjului, Gorjul montan, zona Tismana, Gorjul dinspre Cloşani, în toată plasa Cloşani şi dincoace de munți în zona Hațeg. Sunt dincolo şi dincoace, precum Răsconi, Iscroni, Lăzăroni, Muntele Mic, Țarcu, pentru că axul central este Cerna, care-i în primul rând un ax mitic. Urmele strărom*ânei au rămas datorită miturilor, aceste povestiri fabuloase care cuprind credințele popoarelor antice despre originea universului şi a fenomenelor naturii, despre zei şi eroi legendari.”*

Autorul dezvoltă miturile din Carpații Meridionali, acel *„ansamblu de credințe, de idei, de legende şi chiar fabulațiile legate de puternicul ax mitic Cerna – Jiu – unde Iovan Iorgovan reprezintă eroul absolut al acestui spațiu geto-dacic”.*

Aflăm date şi amănunte foarte interesante despre aceste locuri legendare:

„- Axul Cerna, cu Munții Cernei şi Godeanu de-o parte, Munții Mehedinți şi Vâlcanii pe de alta, este un ax mitologic pentru că ține de minunea pe care a înfăptuit-o Heracles al nostru, Iovan Iorgovan, la „Piatra Iorgovanului”. „Piatra Iorgovanului” atât de Cloşani cât şi dincoace la noi, pentru că sunt atâtea pietre ale „Iorgovanului”! Legenda spune că Iorgovan, bătându-se cu acest balaur, şi el mitic, l-a învins. Dar el, nu-i un balaur din acesta, biologic, trebuie să vedem aici o altă structură, de ordin supranatural. O structură de o forță extraordinară, pe care nu o sabie oarecare nu un buzdugan oarecare o poate învinge ci un fel de laser cu care forțele supranaturale s-au înfruntat. Ea ține de forțele universului, de evoluția extraterestră.

- Legenda trebuie atunci, să-şi aibă originea în adâncurile geoistoriei, poate ca un fel de document transmis prin viu grai despre sfârşitul ultimei mari glaciațiuni. Atunci, râurile rezultate din încălzirea postglaciară au spart ghețarii din Carpați erodându-i iar Marea Panonică dând în prea plin, a crăpat „balaurul” muntos de la Cazane. Vă dați seama cât de străvechi este poporul nostru care a transmis prin legendă date despre acest fenomen? Legendele acestea atestă că în zonă, o civilizație primitivă exista cu siguranță! Iar prin confirmarea ştiințifică a datei ultimei glaciațiuni, e lesne de dedus că civilizația geto-dacică era la nivelul celei egiptene, apărută tot cu câteva milenii înaintea erei creştine.

- Iovan Iorgovan a învins balaurul în Muntele Iorgovanului, l-a pus pe fugă, şi în fuga lui, a trebuit să străpungă munții. Profesorul Cornel Boteanu de la Baia de Aramă, care a cules legendele Iorgovanului spune că balaurul a făcut o dâră. Dâra asta a mers ajungând la Dunăre. Pe urma lui s-a scurs un mare lac glaciar care a fost între munți şi care dându-şi drumul la vale, a format Cerna, valea aceasta extrem de strâmtă, foarte îngustă. Cele mai prăpăstioase chei din Carpați sunt ale Cernei pentru că ele sunt şi de o lungime extraordinară! Mai sunt văi ca aceasta dar mici, Valea Cernei este însă enormă ca vale, are peste 150 km şi toată între munți. Mai mult, arealul acesta al izvoarelor Cernei, este aflat între nişte munți cu alte legende fenomenale, de pildă Godeanu, despre care se zice că adăpostea peştera lui Zalmoxe, de unde ieşea un izvor foarte puternic. Apoi, Godeanu este umăr în umăr cu Gugu şi amândoi, alături de Oslea într-un „triples confinium” montan, cum la fel există un altul aici, format din Munții Țarcu, Munții Cernei şi Munții Banatului.”

.

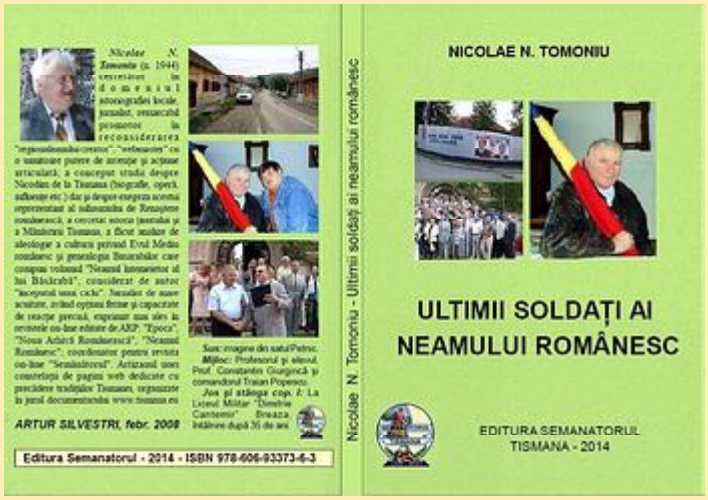

Cartea a fost tipărită după versiunea online, adăugită cu imagini şi eseuri noi. Tipărită în condiții grafice superioare, ea se află de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru).

Citiți întreaga **Recenzie a Cezarinei Adamescu** online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/02/cezarina-adamescu-ultimii-soldati-ai.html

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

CIREŞE AMARE

Fragment din nuvela «Coarba»

(continuare din «Sămănătorul» nr. 12 online, nr. 1 tipărit)

(Paginile 23-30 din volum)

Eram la un *„pahar de vorbă”,* **într-o gradină de vară, singuri la o masă, feriți de razele fierbinți ale soarelui de coroanele copacilor, sub o umbrelă imensă, şi savuram berea rece din halbele aburite, mereu schimbate când se goleau, de un tânăr ospătar atent şi manierat în a-şi face meseria, ca să beneficieze şi el de un bacşiş pe măsura străduinței, că ne ştia filotimi. Începuserăm să bem berea dintr-un nou rând de halbe intens gulerate şi Vasile, al cărui invitat eram în acea zi, fără a mă plictisi cu vorbe de prisos, continuă să-mi povestească.**

...Era o zi de toamnă târzie, precizează Vasile*, şi m-am dus să-i duc mamei nişte medicamente de care avea nevoie ca de aer. Suferea de inimă şi folosea permanent nişte pastile hipotensive, în care avea încredere şi recomandate ca fiind cele mai bune, mai ales că proveneau din Germania. Vinul fusese tras din boştină şi era… cum este mai potrivit. Vara fusese călduroasă şi cantitatea de fructoză fusese destul de mare, dându-i tărie şi aromă. Strugurii Ananas se completau şi se combinau bine cu cei de Italiană la fel de copți, iar licoarea rezultată era pe gustul nostru. Tata mă invitase să-mi umplu două canistre, „că n-are în ce-l mai pune!”*

Era sfârşit de săptămână şi în ziua următoare de duminica renunțasem deliberat la o partidă de vânătoare, unde fusesem invitat. Doar mă ştii bine cât de „bolnav”eram pentru vânătoare! Făcusem acest lucru pentru a îndeplini dorința mamei cu medicamentele şi a tatălui cu vinul. Satul era aproape pustiu. Mai mulți dintre bătrâni muriseră, iar cei singuri erau plecați la câte un copil. Cei tineri erau cu domiciliu şi serviciu pe la oraş. Multe din casele Mătcărenilor, aşa li se spune vecinilor, erau goale. La noi a rămas casa goală ceva mai târziu, dar a rămas şi a noastră! Pe atunci pulsa de viață şi era frumos, iar eu nu împlinisem 40 de ani. Ştii doar cum arată, că ai mers cu mine pe acolo, la un praznic şi eu cumpărasem o motocicletă Java .Ce-au mai cântat lăutarii când ne-au văzut la masă şi „gurista” aia mică se uita numai în ochii tăi, că arătai mai bine decât mine şi aveai şi uniformă! Dar să continuu…

La terminarea programului, am trecut pe acasă să iau din cele ce aveam de dus. Pe lângă medicamente eram dator şi cu nişte cumpărături de trebuință părinților pentru o casă de la țară, la care nu trebuie şi nu-i frumos să te duci cu „mâna goală!” Lângă bagajele din maşină, şi-au găsit locul şi ustensilele mele de vânătoare, aşa…, pentru orice eventualitate! Dacă cineva prevăzuse pe aceste locuri binecunoscute de mine, cum s-a mai întâmplat, o binevenită vânătoare în ziua aceea de duminica!?... Ar fi fost păcat s-o ratez!

Eu eram prevăzător şi în această preocupare, pe care o consideram o salutară pasiune sportivă.

Vasile îşi întrerupse povestea când simpaticul ospătar se prezentă la masa noastră cu farfuriile pe care friptura din ceafă de porc, bine garnisită, comandată de la sosire. Trebuia să-şi găsească loc pe masa unde aşteptau salatele şi coşul cu chifle pufoase şi apetisant mirositoare a pâine coaptă pe vatră.

...Ajuns acasă, mama mi-a deschis larg porțile ca să intru cu maşina în bătătură şi prima întrebare pe care mi-a pus-o a fost „Dacă îmi este foame?” Bineînțeles că mâncasem ceva la plecarea de acasă şi răspunsul a fost negativ, mai cu seamă că pe drum făcusem planul unei ieşiri, de unul singur, prin pădure. Soarele se apropria de asfințit şi cerul era senin. Luna răsărea de-cu-seara. Plouase cu câteva zile înainte, cerul era sticlos şi pământul reavăn, motiv pentru care în picioare am încălțat cizmele de cauciuc, permanente în port-bagajul maşinii pe care o „călăream”. Frunzele uscate picate din copaci nu mai făceau zgomot şi puteai merge nestingherit şi pe nesimțite în liniştea pădurii.

- Cred, că ştii şi tu!... Că tot la țară te-ai născut, chiar dacă ai stat mai puțin în sat, măi prietene!

...- „Să nu vii cu mâna goală, că geme pădurea de… S-a oprit să spună mai departe… De ce, anume? Parcă să nu fie cumva auzită de vreun străin, deşi vecini nu mai erau. Că dai o groază de bani pentru ea, adică pentru puşcă şi permisul de vânătoare, în fiecare an, şi nu te alegi cu nimic! Şi alaltăieri, am auzit un foc de armă tras pe Zorzila. Ăla cine o fi fost şi ce-o fi luat, că n-a tras el degeaba?, a continuat mama cu argumentele. Tac-tu a zis că precis a fost Ilie, că-i mare braconier şi-i prieten cu miliținanul. Odată, când venea pe poteca de la Măiag, l-a văzut el pe Ilie, că mai era cu unul care bântuia prin tufe cu o păleață în mână, să zgornească iepurii, sau Dumnezeu ştie ce… Acum, pădurea-i plină de capre, că toată vara m-am bătut cu ele, că veneau la fasole pe locul de peste matcă. În vie a fătat o ciută şi noroc cu Stătica, pentru că sărise cățaua Boştinoaichii şi făcea iedul praf , că abia se ținea pe picioare, că din picioare l-a fătat!...” Femeile erau două vecine care au murit, **precizează Vasile**

- Parcă țin minte că ți l-am prezentat odată pe acest Ilie, într-o seară la Modern, când cânta orhestra aceea venită de la Bucureşti şi avea la baterie pe unul Puiu Osadici, renumit baterist la

acea vreme şi noi beam coniac făcut prima oară în România şi ce bun era!?

Tăie şi el o bucată din friptură, o duse la gură, mai luă şi din salată, rupse din chiflă şi începu să mestece şi, cu grija povestirii, neglijă rigoarea, că nu trebuie să vorbească cu gura plină şi continuă:

... Îi plăcea mamei carnea de vânat şi ştia s-o pregătească cu toate „dichiselile". Văzându-mă înarmat şi echipat în mijlocul bătăturii, cred că îşi imagina o pulpă aşezată la fript pe jăratecul de sub cazanul de făcut ţuică, pus şi el în „baterie", să fiarbă tescovina, să nu se acrească rău, iar noi în mâini cu ulcelele de lut făcute de un olar de la mine din sat, Aurică, pline cu vin, uram de noroc, „că scapără... şi noaptea-i lungă." N-a uitat să mă avertizeze că s-a umplut pădurea şi de mistreţi care au mâncat porumbii de pe locurile oamenilor.

-„ De pe locul din Gura Văii, a zis mama, n-au mai rămas decât cocenii, şi ăia făcuţi praf, că i-au trântit la pământ... Când intră hâţa pe locul cu porumbi, fiecare porc încalecă pe câte un rând şi-l culcă până la cap, mâncând drugă cu drugă, a mai adăugat dânsa cunoscătoare. Peste matcă, am avut câinele legat în capul locului şi într-o noapte era să ni-l omoare, dacă n-auzea tac-tu care dormea acolo, în coliba de sub anini!... Măcar de-ai trage şi tu în vreun râtan, unul mai godânac, să n-aibă carnea tare, că nu-i păcat, mamă, după pagubelele pe care ni le fac!"

Văzând că eu sunt pe terminate cu porţia mea, mai luarăm halbele în mâini, dădurăm noroc ciocnindu-le şi se făcu o pauză din povestire. Aşteptam cu nerăbdare deznodământul de care fusesem avertizat că-i tragic şi nu înţelegeam de ce!?

Când încrucişă tacâmurile pe farfurie şi o împinse lateral, continuă:

...Grăbit, să nu mă prindă seara în bătătura casei, cu puşca pe umăr, cu pumnalul la centura plină cu cartuşe potrivite pentru orice vânat, am ieşit prin grădină şi m-am angajat pe matca Puturoasei, înspre Coarba. Pădurea începea chiar de lângă curtea grădinii şi se pregătea de iernat, multe frunze picaseră şi la prima brumă ce urma codrul se despletea definitiv de podoaba verde ce dăduse culoare şi purificase aerul o vară întreagă. Călcam pe nisipul umed şi doar din loc în loc se mai afla câte un crov cu apă de la ultima ploaie. Era o linişte perfectă şi peste sat se auzeau doar câte un lătrat de câine, sau cântatul unui cocoş care vestea venirea serii. În rest, nici o mişcare, doar treburile ce se fac în lăsarea serii prin vreo curte locuită, de cei ce făceau comina, pe furiş, că nu era voie, dar dacă s-ar fi vrut, puteau fi uşor depistaţi după fumul care ieşea prelungit pe coşurile vetrelor unde erau montate povernele. Era un lucru tăinuit, dar acum nimeni nu se mai formaliza. Făcutul ţuicii centralizat „la baterie", cum se spunea, se desfiinţase în anul acela, mai ales că nu prea fuseseră prune, iar corcoduşele tot clandestin se fierseseră de cei care apucaseră de le strânseseră.

Când am ajuns la pădurea lui Novac, un reper pe valea respectivă, am încărcat arma de vânătoare marca IJ calibru 12, cu alice de 2mm pe ţeava din dreapta şi cu 4mm pe stânga, ţeavă „şocată", ce bătea grupat cu cel puţin zece metri mai mult decât surata ei din dreapta. Dacă dădeam de un sitar, trăgeam cu dreapta, iar pentru vreo vulpe sau iepure, că peste o săptămână se dădea drumul şi la iepuri, trăgeam cu stânga. Am intrat în pădurea rărită de securea nemiloasă a omului şi urcam spre Padină, mă scuzi că spun toate detaliile, loc superb aşezat sub vârful dealului numit Stolul , însemnat până şi pe hărţile militare cu un stâlp topo-geodezic. Pe vremuri, aici erau grădinile cu viile Vişoilor, locuitorii

unui sat vecin, distruse de Filoxeră, o insectă adusă de prin America, după Războiul de la 1877. Cel puţin aşa ştiu eu din studiile mele, **preciză Vasile**. *Oamenii au renunţat şi terenul nepotrivit pentru alte culturi şi a fost năpădit de mărăcini, rugi şi alţi arbuşti. Nişte tufe de moşmani şi gutui aminteau de ceea ce a fost şi pe aici odată.*

Îmi plăcea cum dădea toate detaliile şi încercam să realizez asemănări cu locurile satului în care m-am născut şi eu cu foarte mulţi ani în urmă.

...- Am făcut un popas să încerc chemătoarea de vulpi din care imitam ţipătul iepurelui disperat, prins în capcană.

M-am aşezat pe o răgălie sub un gorun bătrân şi am suflat în această „vuvuzelă" construită anume pentru vânători şi, mişcând din palmele în care o ţineam, scoteam sunete ce imitau perfect vaietul disperat al iepurelui căzut în beliţă. Mai făceam o scurtă pauză şi iar dădeam drumul la sunete, având privirea distribuită spre „câmpul de bătaie" . La un moment dat, chiar din ogaşul adânc şi întunecat care începea de la picioarele mele, am auzit un foşnet şi câteva pocnete de surcele rupte, fapt care dovedea că ceva greu era în mişcare, strecurându-se să iasă din acel loc. În adierea vântului venea şi un miros puternic de cocină. Am încremenit, lăsând liniştea să se aştearnă peste natura uşor răscolită... Pe o pantă a ogaşului cu pădure rară şi desfrunzită, am văzut o hâţă de mistreţi încolonaţi perfect, în frunte cu unul mai mare. Era o scroafă cu şase godaci, puii ei din acea vară. I-am admirat şi... n-am catadicsit să mă folosesc de armă cu toate că erau în „bătaia puştii", iar pentru un grăsun erau bune şi alicele de 4 mm. Ar fi fost un gest ce nu cadra cu principiile mele. Dacă braconezi, măcar s-o ştii pentru ce o faci!... Dar să tragi în scroafă şi să laşi de izbelişte puii ei să înfrunte o iarnă e un gest barbar. Să împuşti un purceluş, numai ca să te afli în treabă, este la fel. Atunci, lasă-i în plata Domnului, să se facă mari, chiar cu preţul porumbilor munciţi de către săteni...

Îl ascultam fascinat şi detaliile nu numai că nu mă plictiseau, dar se şi încadrau plăcut în povestire. Aveam impresia că citesc dintr-o carte o poveste de vânătoare, nu că-l ascultam. Reuşise să mă captiveze şi nu îndrăzneam să-l întrerup. Simţem că are ceva pe suflet, de care dorea să se descarce. Era un fel de spovedanie pentru un păcat săvârşit şi dorea să se elibereze. Timpul nu ne presa şi totul corespundea ambiental, ca să ne simţim cât mai bine.

După ce comandă şi câte o cafea, aprinse o ţigară Snagov, care era din cele scumpe în acel timp. Eu nu fumam şi continuă:

...- M-am ridicat din locul unde pregetasem preţ de aproape un ceas şi am plecat mai departe. Prin pădure, nefiind nici pană de sitar, am scos cartuşul cu alice de 2 mm şi rapid l-am înlocuit cu cel de 4 mm iar pe ţeava şocată am introdus un cartuş destinat pentru vânat mare, cu denumire ***trei la fund,*** *care conţinea în total nouă bile aşezate pe trei rânduri. Ca putere, este mai slab decât* ***breneke,*** *dar tras de la distanţă potrivită omoară şi un taur!*

Mirosea a toamnă şi din loc în loc dădeam peste poenițele pe care crescuseră în voie, şi nu fuseseră culese, chitele de ghebe putrezite chiar în locul unde au răsărit. Mistreții dispăruseră în hăul văilor, iar eu, cu prezența mea nu prea potrivită legal, violam ordinea naturii. În mai puțin de o jumătate de oră, mă apropriam de Coarba, locul legendar al misterelor copilăriei mele şi mi-am adus aminte de o întâmplare. Pe la vârsta de 12-13 ani, când păstoream caprele cu mai mulți copii de seama mea, în timp ce noi ne jucam şi ne depărtaserăm de măruntele erbivore, ne-am trezit cu toate animalele bulucite spre noi, fugărite de doi lupi din care unul deja făcuse pradă din iedul lui Tinu. Ce țipete disperate am scos până am alungat jivinele şi am părăsit zona, convinşi fiind că erau mai mulți prădători ce făceau parte dintr-o haită! Acum, eram singur, eram înarmat şi doream o întâlnire cu un lup, măcar să răzbun ieduțul din copilărie, cel al lui Tinu

...Poiana Coarba nu mai era cum o ştiam eu. Gorunii puseseră stăpânire pe ea şi se împădurise. Nimic nu se mai asemăna cu ceea ce fusese altădată. Cu timpul, dispăruse până şi imaginea locului unde era poiana şi crângul cu tufele de arbuşti. Animalele care o păşteau pieriseră odată cu depopularea satului şi acum creşteau în voie tot felul de copaci de esență tare. Nici nu mai realizam că sunt în locul cu amintiri de odinioară atât de frumoase. Totul se ştersese şi nu mai era ce-a fost. Un crâng pusese stăpânire pe poiana Coarbei. În locul pomilor fructiferi, apăruseră frasinii şi jugaştrii. Aproape să nu recunosc nimic, dacă nu m-aş fi aflat pe marginea hăului abrupt, unde, cândva fusese o râpă devenită şi ea pantă împădurită cu salcâmi.

Mergeam agale pe versantul opus al văii Puturoasei, adică pe dreapta, şi de la Coarba mă întorceam spre casă. Vremea se înmurgea, seara se lăsa molcom, dar nu mă grăbeam, fiindcă apăruse luna pe cerul senin şi promitea că-mi dă destulă lumină. Nu era lună plină, dar era suficientă pentru a lumina drumul de creastă pe care-l parcurgeam. Mă relaxasem, dar îmi stăruia în minte vorbele mamei spuse la plecare. „Să nu vii cu mâna goală, că geme pădurea de vânat!”... Dar eu, în după-amiaza de atunci, în afară de turma aceea de mistreți, nu văzusem altceva. Parcă toate intraseră în pământ!

Citiți întreg volumul **Cireşe amare** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ion_Gociu-Cirese_amare.pdf

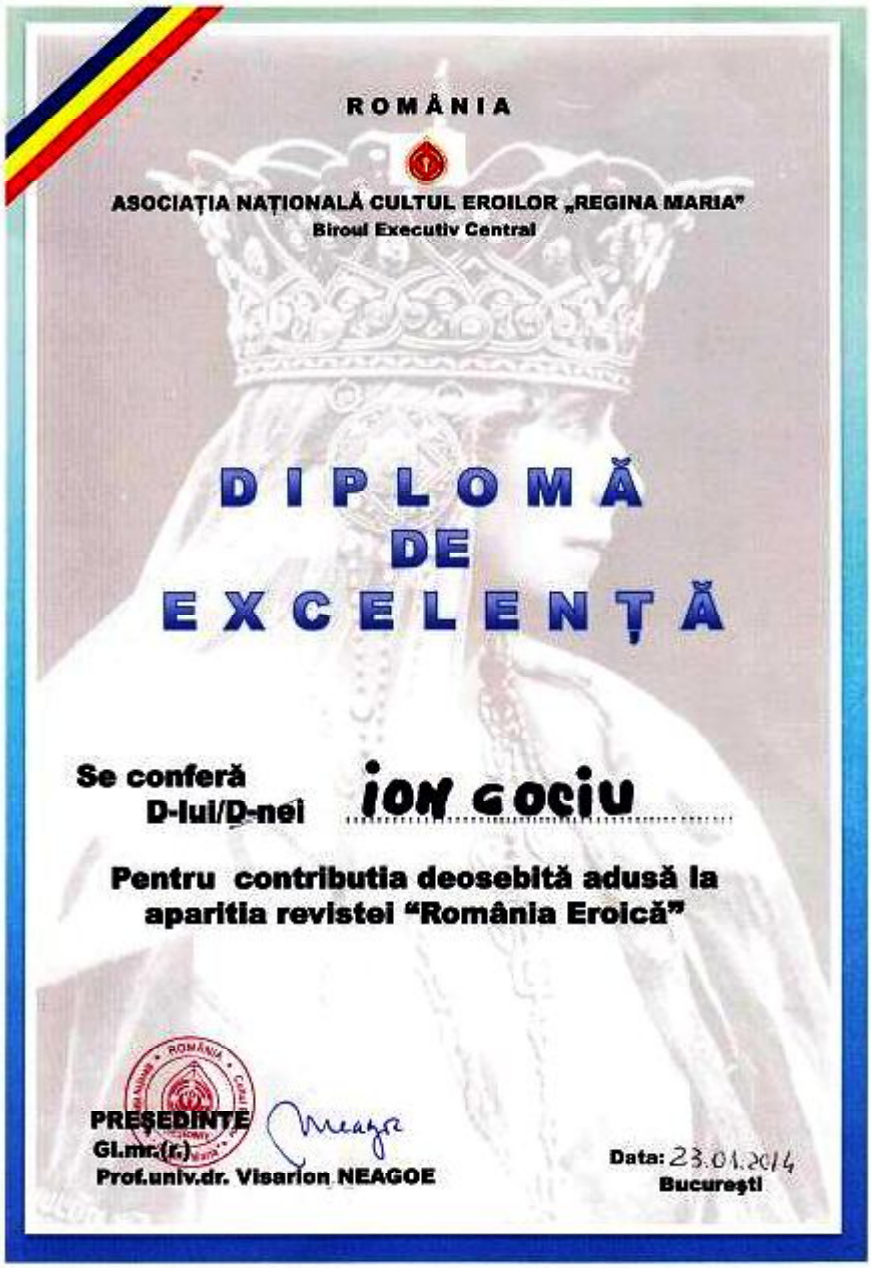

ROMÂNIA

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ CULTUL EROILOR „REGINA MARIA”
Biroul Executiv Central

DIPLOMĂ
DE
EXCELENȚĂ

Se conferă
D-lui/D-nei ION GOCIU

Pentru contributia deosebită adusă la
aparitia revistei “România Eroică”

PREŞEDINTE
Gl.mr.(r.)
Prof.univ.dr. Visarion NEAGOE

Data: 23.01.2014
Bucureşti

Ion C. Gociu - 80 ani
10 mai 1934 - 10 mai 2014

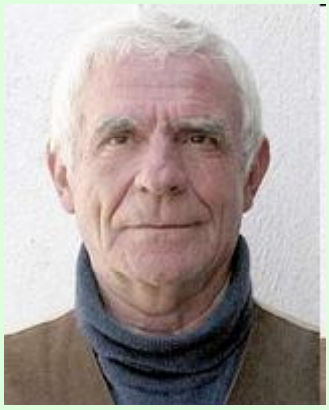

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

COMOARA DIN LEGENDĂ

- Fragmente din volum -

Scriitor membru al LSR -Gorj

INCURSIUNE ÎN FENOMENOLOGIA ŞI PUTEREA BLESTEMULUI

Aşa cum precizam în povestirea „Eu cred în blesteme, mumă”, publicată în „Crinul satelor” din 2006, blestemul este opusul radical al practicii binecuvântării (blagoslovirii). „A blestema - precizează Valeriu Bâlteanu în „Terminologia magică populară românească” - este un termen ce denumeşte acţiuni cu caracter malefic”. Iar muma îmi spunea: „Să te fereşti de blesteme, mumă, că ele sunt mai grele decât trăsnetul!”. Sau, cum spunea Mihai Eminescu:

„Blestemul mizantropic
Cu vânăta lui gheară…”

Ca şi al lui Tudor Arghezi:

„Mâncate-ar viermii, hoitule, din viaţă,
Viermii mărunţi, de dimineaţă
Să-ţi sfredelească după prânza
Limbricii rânza şi osânza…”

De la o imagine teratologică (Eminescu), la o orgie terifiantă pe seama omului păcătos (Arghezi). Tache Papahagi în „Lirica blestemului”, sesizând expresivitatea şi gravitatea metaforică a limbajului împins, uneori, până la draconic, aminteşte blestemul din „la Chevauche funebre” (pag. 88) sau de cel al mamei din balada albaneză „Milo Sini” (pag. 15), ori formulări, ca:

„Blestemul cel de părinte
E ca focul de fierbinte”;

„Blestemul părinţilor
E ca piatra munţilor;
Cade greu copiilor…”

În acelaşi context, Papahagi face trimitere la poezia populară a slavilor din Boemia, în special la impresionantul blestem din BOH. Aici: „blestemată de mama ei, o fată a devenit arbore, din al cărui trunchi nişte muzicanţi şi-au făcut vioară din care au cântat în faţa nenorocitei mame care, în acele viori, şi-a recunoscut pe fiica sa blestemată”.

Din lirica daco-română, Tache Papahagi citează legenda „voinicului înghiţit de şarpe”, concretizându-l cu blestemul de mamă:

„Frunzuliţă, rug de mure,
Cucule de pe pădure,
Mergi la mămuca de-i spune
De mai are-un frate-al meu
Să nu-l blesteme aşa rău
Cum m-a blestemat pe mine
De n-am ajuns zile bune…”

Despre puterea blestemului, autorul ne prezintă momentele în care o mamă îşi blestemă fata încă din leagăn, urmările fiind nenorocul şi alte nenorociri:

„Măiculiţa când m-a făcut,
Bine că i-a mai părut;
Dară când m-a legănat,
Tare rău m-a blestemat,
Cu blesteme mari, de foc,
Să n-am pe lume noroc:
Piciorul mă legăna
Şi gura mă blestema…”

Există şi un blestem greu al mândrei:

Hei, tu, mândruliorul meu,
Tu atâta să te duci
Pân’ vei găsi plug de cuci,
Corbii la masă cântând,
Ciorile pita făcând…

Până aici, blestemul, în absurditatea lui, pare glumeţ, dar ce urmează, e de „jale şi de piază”:

Corbii bee-ţi sângele
Cum mi-ai stricat tu fetia;
Nice-s fată, nici nevastă,
Nice-s floare de pe coastă…

Şi:
condamnare la temniţă grea, fără cea mai mică milă:

Nouă ani, nouă temniţi,
Nouăzeci de fiare reci,
Tu atâtea să le porţi –
Fiarele să-ţi ruginească,
Picioarele-ţi putrezească,
Să-ţi rămână ciontul gol,
Să vezi cât mi-i de uşor
Mie fără drăguşor…

Se crede că blestemul este partea finală a baladei lirice „Mândra oşteanului”.

În toate „cântecele negre” de până acum vedem imaginea eminesciană a puterii lor malefice, de blestem mizantropic (ură de om) cu gheară vânătă (de balaur?). De monstru ucigaş?

S-ar putea ca împlinirea blestemelor să se datoreze legăturii de sânge dintre blestemător şi blestemat. Unde lipseşte legătura directă, blestemul, oricât de nimicitor ar fi el în expresia lui ucigător-metaforică, ar fi lipsit - se pare - de dorita forţă malefică, deşi obiectul lui poate fi o fiinţă hipermalefică. Ca în cazul ce urmează, el fiind unul politic, dintr-o istorie foarte recentă (evenimentele

din decembrie 1989):

La locul de veci (încă nu e limpezită situația), respectiv, în Cimitirul Ghencea al cuplului Ceaușescu, pe un arbore, în august 1991, am găsit, afișat, următorul blestem, cu adevărat „mizantropic" și cu „gheară vânătă":

Vede-te-aș spânzurat, ori în frigare,
Să ai oțet pe buze și-n sânge moare,
Ochii să-ți sară în mii de bucăți,
Schimbate-n cucuvele de mare preț…
… Să-ți fie zâmbetul, de râs, pe tavă,
Servit de „teroriștii" ce te-au urcat în slavă,
Iar limba-ți, mincinoasă, poliglotă,
Să mi ți-o vâre securiștii-n epiglotă…
…Când, clătinându-te-n spânzurătoare,
Vei implora, canalie, iertare,
Răspunsul fie unul, „ceaușist":
„Să te ia dracu, monstru KGB-ist!"

Blestemul face trimitere la evenimentele tragice din acel decembrie 1989, când, aruncându-se în eter și pe ecranul televiziunii române acel otrăvit „securiștii-teroriștii", a trebuit ca „Revoluția " să se soldeze cu peste o mie de morți și mai mulți răniți, ca EMANAȚII să-și legitimeze cocoțarea la cârma „noii ere românești". Cu toată puterea năucitoare a blestemului în cauză, se pare că forța lui acuzatoare a rămas fără efect. Deocamdată…

Dar să ne întoarcem la subiecte cu o istorie mai îndepărtată (evul mediu, în spațiul german). Astfel, despre puterea reală a unui blestem eficace vorbește legenda privind cele două bazine ale Rhinului din satul Losduinen (se pronunță Losdeunen) din Olanda. Legenda a fost preluată de scriitorii și poeții vremii, iar nouă ne-a fost transmisă, în proză, de Ludwig Bechstein, iar în versuri de Karl Simrock. Titlul ambelor este același:

„So viel Kinder als Tag im Jahr" (Atâția copii câte zile are un an). Așadar, într-o zi trece pe la poarta Grafului von Manneberg, un renumit erou al locului, o biată femeie, în brațe cu doi copii gemeni. Soția lui, Margareta, fiică a Grafului Floris al IV-lea al Olandei, n-o poate suferi pe cerșetoare și, mai mult, nici nu poate crede că este posibil ca o femeie să nască gemeni:

Fugi de-aici, târfă sadea
Cu gemenii tăi de fată,
Că-un bărbat nu poate-avea
Vlagă pentru doi deodată.

Răspunsul cerșetoarei vizavi de răutatea și jignirile aduse de cea în cauză, a fost blestemul:

Câte zile un an are,
Plozi atâția
Domnul să-ți pună-n
spinare…

Adică, nici mai mulți, nici mai puțini decât 365! Din clipa schimbului de replici, soția Grafului a și rămas însărcinată, corpul ei căpătând proporții nemaivăzute pe lume, iar noii născuți purtau același nume: fetele – Elisabeta, iar băieții – Johann. Toți au fost botezați în cele două bazine, dar toți au murit în seara Paștilor, fiind îngropați în cimitirul bisericii mănăstirești din Losduinen.

Povestea spune că în amintirea acelei naşteri miraculoase, pe malul râului Maas a fost ridicată o cetate cu 365 de ferestre, iar cele două bazine sunt căutate, de sute de ani la rând, de femeile sterpe care, aruncând în ele un pumn de nisip, speră să primească rodul dorit.

Despre neînduplecata putere a blestemului este legată și legenda mănăstirii Disentis, una din cele mai vechi din Alpii retieni (retoromani), la început neînsemnat schit al unor eremiți, scobit în peretele unui munte (cella ubi spelunca est). Acțiunea s-a întâmplat la începutul secolului al șaptelea, când Sfântul Columbanus, călugăr-șef al mănăstirii irlandeze Bangor, a plecat pe continent să presteze muncă de misionar. Astfel că, în anul 613, plecând în Italia, l-a lăsat la schitul „Desertina" pe elevul său, Sigisbert. El, predicându-le păgânilor din zonă învățătura lui Christos, a câștigat adepți, actul de creștinare înregistrând succese spectaculoase. În acest proces, l-a câștigat drept adept inclusiv pe șeful așezărilor de pe malurile Rhinului, el numindu-se Placido. Acesta a ridicat în anul 614 o casă de rugăciuni, căreia i-a lăsat în dar întreaga lui avere.

Fapta nu i-a fost, însă, pe plac Grafului Victor, regent în zonă al regelui francilor, drept pentru care a pus la cale decapitarea lui Placido. În momentul săvârșirii odiosului act, Sfântul Placido și-a ridicat capul de pe pământ, l-a luat cu el la Desertina, dându-i-l lui Sigisbert, în memoria martirului ridicându-se, în anul 801, biserica Azo.

„Nu mult după nelegiuitul act, Graf Victor s-a înecat în Rin, drept pedeapsă pentru crima comisă" – spune legenda.

Dar iată că nu numai pe Rin întâlnim legende cu tematică toponimică, ci și în Mehedinții României. Romanciera Oana Manolescu îl lasă pe un personaj al locului din captivantul roman „Munții sunt ai noștri" să relateze legenda „Văii Găinii" din Munții Băii de Aramă. Să urmărim cu atenția cuvenită frumoasa poveste:

… Nicodim, valah de peste Dunăre și rudă cu cneazul Lazăr, în neostenitul drum prin țară de a ctitori lăcașuri de rugăciune în locuri „pustii și apărate", plăcându-i locurile de la Ponoare, s-a oprit la peștera de sub pod, unde a poposit cu acest gând al întemeierii.

„În Orzești – spune autoarea – unde s-a dus întâi, n-au vrut oamenii să-l primească. Nicodim, desculț, cu capul gol și o haină subțirică pe el, a plecat spre Ponoare". Dar acolo, lumea i-a zis: „Măi, omule, cel de sus e aici, cu noi. Dar ia uită-te colea, la pietrele noastre golașe și la pământul acesta roșu și crăpat. O ține-o biserică, nu zic ba, da' cum ținem, noi după aceea biserica? Și din ce-o înzestrăm?" Și, ca să scape de „veneticul" ăsta suspect, oamenii Ponoarelor s-au dedat la o nelegiuire. I-au băgat, pe furiș, „cu gânduri rele, în desagă, o găină și cuțitul înfipt în ea". Bătaie de joc cu gând ascuns, că abia a pornit la drum călugărul că a și fost ajuns din urmă de un grup de oameni călări. Scena merită notată în întregime:

„- Părinte, ai fost la noi, te-am ascultat și, drept îți spunem, ne pare rău că nu te-am putut aciuia în sat. Suntem săraci, părințele. Da' nu trebuia să îți bați joc de noi și de sărăcia noastră.

- Ce este, oameni buni?

- Păi… ne-ai furat… (…). Păcat e de Dumnezeu, dacă cu vorba îl preamărești și cu mâna îl furi!

- Eu? Ce-am luat eu de la voi?

- Ești hoț! Ia caută în traistă, „sfinția ta"!"

Locul unde a fost „reținut" Nicodim era pe Bulba… Aici, „călugărul cărturar căzu în genunchi, în praful drumului și, ridicându-se spre cele patru zări, porni glasul său ostenit:

Dea Domnul Dumnezeu să fie mereu, precum spuneți voi, munteni din Ponoare! Să vă mustre steiul fără cărare și pământ plesnit! Când o fi slănină, să n-aveți făină și peștele-n apă să fie pierit! Cimpoiul să-l aveți de meșteșug! Iar satul creadă-l alții părăsit! Să nu vă găsească cine v-or căuta, căci fi-veți tot la moară

să măcinați furtună și tot plecați departe martori de minciună - și să credeți că trăiți în belșug. Cât poate un om să meargă fără să stea la masă, acolo să-și aleagă vecinul loc de casă! Să nu mai știți ce-i rodul! Să nu țină nici malul, nici puntea, nici podul, să nu poată nimeni la voi să se aciuiască! Nimic să nu crească și nimic să rodească!"

Cumplit blestem. Dar altfel n-ar fi ce i se spune și ce trebuie să însemne, împlinindu-se… Aici, despre acest blestem și despre urmările lui ne relatează autoarea în continuare:

„Blestemul răsună în valea Bulbei și întreaga natură îl auzi. Îl duse vântul și prinse a sufla a uscat. Îl auziră pomii și sus, în Ponoare, se chirciră. Îl auzi glia și plesni, istovită.

Nicodim, sfântul cărturar, a ridicat schit în pădurea de tisă de la Tismana și și-a făcut chilie în peștera de stâncă de la poalele Cioclovinei. De mai bine de trei veacuri, satul Ponoare e sub blestem. Și de mai bine de trei veacuri - încheie bătrânul Vlaicu (povestitorul) - se numește „Valea Găinii", locul unde ponorenii, ajungându-l din urmă, l-au batjocorit pe Nicodim!"

Frumoasă poveste. Frumos povestită...

„Să nu-ți bați joc de cele sfinte!" se aseamănă cu porunca similară din Decalog: „Să nu iei numele Domnului în deșert!".

O poveste oarecum asemănătoare o descoperim într-un frumos basm japonez (chinez). O aflăm sub numele de Jikininki (căpcăunul) din admirabila carte „Într-o ceașcă de cafea" de Lafcadio Hearn, întâmplare trăită de Musa Kokuchi, preot din secta Zen cu sute de ani în urmă:

Călătorind singur prin provincia Mino, el, Muso, s-a rătăcit. Dând, apoi, peste un sihastru, acesta a refuzat să-l găzduiască, îndrumându-l spre un sătuc doar cu zece gospodari, aici fiind bine primit în casa starostelui, care, însă, abia își dăduse obștescul sfârșit. Cel ce preluase grijile gospodăriei i-a spus călătorului că poate sta cu mortul, dacă nu cumva îi este frică, fapt interzis, pe de o parte, de lege, iar pe de altă parte de superstiția locului, pe motiv că acest fapt ar provoca pustiitoare epidemii. Muso rămâne. Peste noapte, asistă însă la un eveniment care l-a îngrozit. La miezul nopții, a dat, buluc, pe fereastră, o formă „nedesluşită și uriașă". Aceasta s-a repezit imediat la cadavru, devorându-l cu poftă și foame. Nu au scăpat nici prinoasele. Deodată, la fel de misterios, „forma" a dispărut.

Reîntors la pustnicul ce-l îndrumase în sat, acesta i-a căzut în genunchi, la picioare, strigând:

- Mi-e groaznic de ruşine! Eu am fost cel care a înfulecat cadavrul... Eu sunt un Jininika, mâncător de carne de om!

Povestea spune că el ajunsese în starea asta, deoarece, fiind preot, singurul în acel loc aproape pustiu, făcea slujbele , rugându-se fără convingere și credință. Tot timpul nu se gândea decât la hainele și mâncarea pe care i le-o aduceau lui, ca preot. Din pricina neiertatei nelegiuiri – declara pustnicul – a renăscut sub chipul de Jininki. Nici nu s-a terminat „spovedania" că păcătosul căpcăun a dispărut misterios cu toată sihăstria lui...

Din evul mediu german, marele baladist Uhland ne pune în fața unei dramatice povești, care se numește „Blestemul cântăreților". Dacă nu ar fi prea lungă, ar merita, pentru frumusețea ei, să fie transcrisă în întregime. Subiectul, pe scurt: doi minnesengeri (trubaduri), un bătrân maestru și un tânăr frumos și blând, ajunși la curtea Regelui, cântă atât de frumos, încât farmecă întregul auditoriu. Cel mai mult însă părea vrăjită Regina. El, Regele, gelos și neînduplecat, răzbunător, rostește:

Ihr habt mein Volk verführet,
Verlocket ihr mein Weib?
Der König schreit es wütend,
Er heckt am ganzen Leib...

(Voi îmi vrăjiți poporul,
Femeia mi-o vrăjiți? -
Țipă nebunul Rege,
Greu clănțănind din dinți...)

Și, deodată, Regele îi străpunge tânărului trubadur pieptul cu sabia. Oroarea actului dement îl prăbușește pe venerabilul maestru într-o sfâșietoare durere. Spărgându-și lira de un stâlp al palatului, el aruncă asupra Regelui un înfricoșător blestem cu efecte pustiitoare, imediate. Evenimentul a rămas pecetluit în memoria colectivă:

Vai, vouă, regi și palate,
Să n-aveți parte de stele,
Nici de cântec de păsări
Și nici de baladele mele...

Doar gemete, pedepse păgâne,
Spaimă de sclavii plângând,
Pe care, apoi, să-i îngâne
Ruine, moloz, fumegând...

Vai, vouă, grădini de parfum
Din maiul cu flori, luminos,
Aici, stăpâni-vor, în veci,
Doar vraiștea și frigul din os,

O sete cumplită vă ardă -
Izvoarele toate murind -
Hoituri, grămadă, să fie
Peste ele corbi croncănind...

Nicicând veste de-un Rege
Și palate în jur să mai fie,
Ci doar horcăitul regal
Regina să-l audă-n vecie!
.....

Așa strigă rapsodul,
Iar Ceru-l auzi...
... ziduri înalte, turnuri,
Căzură într-o zi

Ba nici măcar o urmă
Din ce comori au fost
Nu a rămas să vadă
Al blestemării rost...

Și-atât cât vede ochiul,
Deșertul acum e domn,
Căci regi de-au fost odată,
Acesta-i doar un zvon

Un zvon fără cuvinte
Și fără de folos....
...Uitate au fost palatul
și-un Rege crud, gelos...
.. (tălmăcire. D.D.)

„Mumă, mumă – îmi spunea muma – eu cred în blesteme. Fereşte-te să le rosteşti, dar şi de pleasna lor."

(„Portal - Măiastra")

,

Citiți întreg volumul **Comoara din legendă** online:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Dumitru_Danau-Comoara_din_legenda.pdf

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor membru al LSR -Gorj

Universul satului românesc

- NICOLAE DIACONU -

Mă bucur de prietenia artistului popular, însuflețitor al lutului – mit al facerii – Nicolae Diaconu, cronicar al satului românesc tradițional.

L-am cunoscut în vara anului 2013, cu ocazia organizării la Târgu Jiu a Târgului meşterilor populari, unde ceramistul s-a destăinuit în simplitate, cu o modestie destul de rar întâlnită în timpurile de acum.

Membru al Academiei Artelor Tradiționale din România, Nicolae Diaconu a străbătut toate continentele lumii însoțit de figurinele sale din lut ars, lucrări însuflețite, care exprimă în măsuri egale, atât suferința cât şi bucuria omului de la sat, surprins în activitate.

„Când eram mic, în satul meu de baştină şi ieşeam cu vacile pe un deal unde, de plictiseală, modelam păsări şi diverse animale din lut…"

„Printre modelele create de mine se regăsesc o parte dintre consătenii mei".

Destăinuiri… cuvinte ce curg încet, controlat, asemenea răbdării cu care maestrul îşi realizează opera. A fost o reală plăcere să fiu în preajma acestui minunat artist „unicat", căruia nu îi pot mulțumi îndeajuns pentru cadoul făcut.

Florian Văideianu- jurist, Tg.-Jiu, *10.02.2014*

Nicolae Diaconu - în dreapta, la o expoziție

Ansamblul din lut "Cioban cu oi" la expoziție

Stânga: Florian Văideianu văzut de artistul popular Nicolae Diaconu
- vedeți opera de artă ceramică pe coperta spate-

Ziarul Adevărul: "Nicolae Diaconu este membru al Academiei Artelor Tradiționale din România. El îşi adaugă mereu titulaturii sale şi cuvântul „Sofroneşti", „cătunul de case" din Iaşi în care a avut norocul să se nască, în mai 1955. Lutul, simbol al miturilor facerii, este modelat şi ars de ceramist fără să-i lipsească elementele specifice anumitor zone ale țării. Figurinele realizate de Nicolae Diaconu sunt adevărate cronici ale satului tradit,ional românesc, iar valoarea lor documentară a făcut ca acestea să fie găzduite de Muzeul Civilizat,iei Populare Tradiționale „Astra" din Sibiu, dar şi la Bucureşti, la galeriile Muzeului Țăranului Român şi la Muzeul Satului."

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

RĂZLEȚE PRIVIRI ÎNDĂRĂT

Din volumul «Focuri peste zăpezi»

Visarea suie-n primăveri

Motto:
„Ars lunga, vita brevis”
Hippocrate

În amintire Hippocrate
ca un miracol, înflori –
un suflu discret ce răzbate
cu dor de primăvară şi Florii...

Încă se răsfiră-n aforisme
ce unora le par naive,
la fel cum leacuri şi charisme
ori medicini alternative...

Magia albă stă-n cuvinte
şi-n grija față de erori –
cu Hippocrat ca un părinte
suntem deplini, răspunzători!

Simțim îndemnul la cultură
cu legături între concret şi-abstract,
cât privim totul cu măsură –
întâi la om şi-apoi la act!
Visarea cea din primăveri, adie
cunoaştere şi tainic meşteşug,
„Ars longa, vita brevis”, fie,
şi Adevărul dincolo de jug...

martie 1985

Cultul morților

Lacrima apărută
la moartea unui om – prieten,
în semn de despărțire
şi nepotolită stare lăuntrică –
a fost prima formă de cultură.

Ceva mai târziu,
truda, sudoarea şi lacrimile
celor osândiți s-au pietrificat
în arta piramidelor...

Valorile de odinioară
răsar ca nişte arbori,
legături între Pământ şi Cer
ale unor spirite alese...

Cine nu-şi regăseşte
cultul morților
pare să fie în primejdie,
fără acel spațiu de unduire
în real(i)zare...

6.04.1986

Alte suveranități

celor cu patimi de putere
Vai, cum revine suverană sila…
în sfințite cârciumi şi baruri cu fițe
unde slăbiciuni-puteri îndepărtează mila
şi plăceri lascive sunt nişte zeițe!
Sultan e raitingul şi baronească grila,
marfă sunt desfrâul, interlopul şi gorila,
ce mişcă în prim-plan, lider şi camarila,
profitul, teama, praful şi pastila!

27.01.2013

Loialitate

Femeia care probează
bunătatea inteligenței
şi nu o bluză ispititoare,
ține în frâu
bărbatul orgolios
prin îngăduință şi nobilă aşezare.

Politica sa ori poate
misterul ei
dezvăluie cultul familiei –
în timp ce, binevoitoare
ca o mamă
deretică la fericirea celorlalți.

Fidelitatea e şansa
ascensiunii neamului prin
vremuri oricât de aspre,
dacă femeia şi bărbatul
o recunosc, deopotrivă...

03.02.1986

Un pup pentru
martie 2014

Cât mă răsfrâng

Ce greu e să te dărui celuilalt,
dar şi mai greu să te aduni în sine,
cu împrumut din marile destine
trăiesc veghind la zborul spre înalt...

Cândva, imaginile vagi se şterg,
şi viața ca o limitată ciornă,
trece în chip de străvezie bornă –
se-nalță vis şi suflet, urcă verb...

Scenariul meu e fără dedesubt;
să nu mă frâng tot caut absolut,
cât mă răsfrâng nu încetez să lupt...

Prin verb m-apropii de un spațiu abrupt,
mă reîncarc de sens şi început,
şi dintr-o veche taină mă înfrupt!

1987

N-avem timp…

Trăim dramele firesc –
cine să mai aibă milă? –
mediul fizic îl strivim
cu o poftă de reptilă...

Nu mai vrem să ne plimbăm,
s-au tot defrişat zăvoaie,
somnul nu mai prinde vise,
verticalul se îndoaie...

Aprige forțe bizare
țin simțirea parcă-n gheară –
cum străbatem cenuşiul?
când zidim o primăvară?

Poate că ne-nşeală graba,
mâine, cine mai îndrumă
calea viului, ce rază
leagă cer de sfânta humă?

Dacă vulcanu-şi revarsă
lava, cum să ai răbdare?
Poate ne întream-o taină –
lacrima ocrotitoare...

21 februarie 1985

Spațiul libertății

Cultura-i drumul scurt spre libertate
nu mod de-a născoci un alt nimic,
în sanctuare freamătă lumini...
o taină-i tot, se-nalță pururi spic !

Un dar poate divin – cuvântul liber –
ce seamănă cu cea dintâi făptură,
cu râvna demnității, dar – uimire,
departe de acel blestem, cenzură...

În universul magic de iubire,
femeia, fie, peste toate, mamă –
bărbatul, fie, mai bărbat, şi-atunci,
în noua lume râul se destramă!

Strivit respect şi-ncătuşări de suflet
ne dor... jertfă a fost şi va fi încă,
lucrați la echilibrul între da şi nu,
la vis săpați fundație adâncă!...

Cumva, purcezi prin frenezie rece
s-ajungi la timp în spațiu! libertății,
alege drept şi te răsfrânge-n bine,
fii însuți tu, o flacără Cetății!

28 decembrie 1989

1989 - Anul când armata a fraternizat cu poporul pentru libertate. După câțiva ani, armata de tip popular a fost desființată în favoarea unei armate de mercenari. (vedeți coperta cărții de la pag 12, jos)

Citiți alte **POEZII** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Doru_Fometescu-Focuri_peste_zapezi.pdf

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Grădina de sub cer

Grădina de sub cer

Grădina de sub
cer farâmă-i
Din veşnicia raiului
divin.
Când, despicată-n
două
Mândra Tiamat
născut a fost
Pământul şi
Cerul înalt
Şi-n casa departe
de casă
în pace
au aterizat Nefilimii
în munții mei
împărăția Cerurilor
a coborât:
Taina sfintei
Coroane,
a Sfântului tron
şi-a legilor drepte
Pe care să le
urmăm.

Pământul acesta
De zei locuit
E grădina -
Țara de taină-n
care-am trăit.
E țara atâtor
dureri,
E țara plânsului
de azi, de mâine,
de ieri.
Dar. şi a visului
şi-a zborului
spre soare.

E țara în care
vor creşte
generații viitoare.
Chiar dacă din
înalta zare
vulturi hulpavi
Vor vrea dintr-însa
Câte-o hartană
mai mare.

Țara mea
rămâne
Grădina de sub cer
în care cântecele şi
florile o
vor împodobi
înmiresmând-o
totdeauna în Prier.

Loc râu, loc luminat

- eres -

Ai plecat aseară cu dorul in poală
Şi-ai călcat in loc necurat
Plin de duhuri necurate,
Fata mea-ipe moarte,
Loc jucat de Iele
CareJiiră minţile.
Adu-o Doamne-n loc curat
De mult soare luminat,
De îngeri înconjurat.
Maica Precista Curata
Să-mi vindece fata
S-o lase curată ca argintul strecurată,
Să piară poivele [1)]
Să-i revină minţile
(Descântec. Pociovalişteа Novaci)

La poala codrului umbrit
Bătrânul rege-a fost rănit
De-un prinț, de peste Măgură venit.
Pe frunzele de aur dm poiană
învinsul rege-cerb stă să moară.
Tânărul prinț şi ciutele plecară.

Cu arcul pe umeri.
Săgețile-n tolbă
Flăcăii, ce-n zori au venit.
Zăriră învinsul
Săgeată măiastră
Din arc încordat slobozită

Şi cerbu-i ucis
Cu prada pe umeri
Voioşi se întorc.

Da-n cartea cea mare
a vieții e altfel înscris.
Vrăjiți de dihănii
Călcat-au în zori
în loc fară flori
Bătut de vânt greu
Intrare-n sălaşul de zmeu.

în loc rău din lume
Acel care calcă îşi uită de nume
De mamă, nevastă sau fată
Rămâne cu mintea plecată.

Dar. liţa[2)] Maria cu casa
în muchie de deal în Prosia
Descântă flăcăii
Vrăjiți de vântoase
Cu apă de-a mare.
Busuioc, cu argint şi cu oase.
Cinci iepe sirepe.
Legate de cozi
Le mână nebune.
Pe jar şi cărbune.
Să scoată năluca din lume.

1) Fantasme, halucinații, reg. arhaic
2) Liţa-Lelița

Apoi îi aşează pe vrăjiții flăcăi
în loc luminat,
în pace şi taină
descânt îngânat
îi lasă curat ca argintul strecurat.
Treziți din somnul vrăjit
Pornesc iar flăcăii în sat
pe drumul ştiut.

Grădina de sub cer / Lucia Silvia Podeanu; prefață: Gheorghe A. Stroia. - Adjud : Armonii culturale, 2013, Index ISBN 978-606-8388-72-4

Poveste...

Se spune că,
Pe-acest meleag
de doină şi baladă,
S-a ridicat într-o
vreme, unul, neam
de traistă-goală.
N-avea nicio legătură
cu oasele domneşti,
din nicio dinastie,
Dar, a fost înscăunat
Domn, în Bucureşti.
La început țara,
condusă de el,
a urcat frumuşel
în prosperitate
şi bun ca un oltean din ăl
harnic strângând,
strângând tot mai mult.
Când, în împărăție
şi-au făcut câte-n
lună şi stele
- şi trebuie să
recunoaştem că
era prea mândru de ele –
I-a venit o idee: să-şi
facă o cămară
În care să strângă
Aurul
tot din Roşia Montană.
Şi conferindu-i vechea
valoare acestui
galben metal
Cu un chinez
şi doi arăbeți să
ridice un seif
puternic în lume
Care să concureze cu
orice R anume.
Ehei, când a auzit
IL ER-ul cel mare
de o aşa imensă
infatuare
L-a terminat iute
pe coate-goale,
i-a spulberat
țara lăsând-o
în sapă de lemn,
Ba şi în veci datoare
cu o sumă imens de mare.
După ce a cumpărat pe nimic
tot ceea ce în țară aducea
venit,
I-a ucis pe cei ce
aveau petrol în
Orient lângă mare
Şi l-a umplut de gloanțe
pe domnul Colonel.
A mai rămas să
se ducă în China
şi să ucidă ş-acolo
Mai ales pe cei ce-au
cumpărat în State
toate conturile private.

Nu ştiu dacă a fost aşa
Dar eu v-am spus
Cum am auzit povestea.

Citiți volumul **Grădina de sub cer** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Lucia-Silvia_Podeanu-Gradina_de_sub_cer.pdf

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii februarie

Focul fără vreun anotimp

O horă
Se încinge
În focul
Fără vreun anotimp
Prin preajmă.

O altă
Horă
În partea
Sălbatică
A aceleiaşi
Planete.

Un singur om

Un singur om
La marginea lumii.
Toate sunt ale lui,
Toate anotimpurile
Îi aparţin.

Avantaj el,
Pentru că la marginea lumii
Se poate face
Voluntariat
Pentru cer,
Pentru păsări,
Pentru gheaţa veşnică,
Pentru alb-negru,
Pentru ochii albaştri.

Fereastra

N-am să închid
Fereastra către lume
Şi nicio floare nu voi rupe
Din grădina aparținătoare lor.

Pe seama florilor nu voi permite glume…
Arbori sigur n-am cum să-ascund,
Nici râuri n-am cum să ucid,
Flori, da, cu sufletul pot ca să ud,
Să nu ascund nimic
De uşa ce se-ntredeschide

La boier

La boier roditu
Un pom de argintu
Şi poame din toate,
De multe karate,
A cules boieru,
A cules şi ceru…
De ne-a dat şi nouă
Câte una, două…
Apoi… în grajd, un taur
Se făcu de aur;
Boieru
Se uita la ceru
Şi îi mulțumi
Pentru ce primi:
Aur şi argintu
Cât nu a gânditu
Şi multă lumină
În casă, în grădină,
Apoi s-a mutatu
Din casă-n palatu
Cum chiar ați aflatu…

Unde extratereştrii

Poate
Că e rostul lumii…
Care urmează,
În fiecare secundă,
Să ne ispăşească,
Să ne arunce
În vârtej,
Să ne aducă înapoi,
Aici,
Unde extratereştrii
Ne au de grijă.

Poate fi

Poate fi
Un evantai
Din pene
De cioară.

Poate fi
Numai
Un purtător de evantai,
Bunăoară…

Chiar poate fi
Un evantai
Din ceară.

Nu pot să nu merg

Nu pot să nu merg
Până la marginea
Cerului,
Să-i trec streaşina,
Plecat.

Să privesc de acolo
Ca de pe un vârf de munte,
Să am pe umeri rouă,
Pe frunte praf de stele,
Să mulțumesc
Pentru că am ajuns acolo…

Pentru ca
În noaptea următoare
Să visez din nou.

Citiți celelalte **Poezii ale lunii februarie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/02/vasile-mic-poeziile-lunii-februarie.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Mănăstirea Curtea de Arges - o perlă a arhitecturii şi spiritualității româneşti

Introducere

În decursul istoriei, Curtea de Argeş, acel loc al descălecării şi întemeierii de țară, devenit apoi centu administrativ al formațiunii statale medievale a Țării Româneşti şi centru mitropolitan[1], a avut un rol important şi o valoare aparte, atât datorită poziției sale strategice, cât şi datorită rolului pe care l-a jucat.

Valoarea ei a fost apoi crescută, într-o perioadă în care se părea că slava acestei cetăți se apropia de apogeu, datorită mutării capitalei la Târgovişte, de apariția, în cel de-al şasesprezecelea secol al erei noastre, a mănăstirii de aici, devenită apoi necropolă voievodală, iar mai apoi, necropolă a regilor României întregite şi locaş de odihnă a moaştelor cuvioasei Filoteia, a cărei prezență a devenit sinonimă cu acest loc, datorită timpului de când se găseşte acolo[2]. Ea a fost ridicată în primele două decenii ale secolului şi sfințită în anul 1517, după cum ne arată Victor Brătulescu în monografia dedicată locaşului, în care face o descriere a ei. Spicuim de aici câteva elemente monografice pe care le considerăm edificatoare pentru subiectul ce dorim să îl prezentăm în lucrarea de față:

> *În capătul unui bulevard lung, într-o curte largă şi bine îngrijită se înalță Biserica urzită de Neagoe Basarab la 1515, sfințită înainte de terminare, la 1517, zugrăvită la 1526, cuheltuiala doamnei Ruxanda şi a lui Radu de la Afumați, şi înoită de Leconte de Nouy la 1885.,*
>
> *Ea se ridică pe vechiul loc pe care Nicolae Alexandru Basarab[3] înălțase prima biserică-mitropolie a țării, în care a slujit cel dintâi mitropolit Iachint, adus de la Vicina[4].*

Ea este aşadar ctitoria[5] celebrului vioevod Neagoe Basarab (1512-1521)[6], şi este o realizare arhitectonică deosebită, ce surprinde atât prin complexitate, cât şi prin frumusețea ei, sau prin trăinicia de care a dat dovadă pe parcursul mai multor veacuri, înfruntând vicisitudiniile mai multor veacuri de istorie zbuciumată. Voievodul a investit mult în rdidicare acestei mănăstiri, devenite subiect de legendă, unde, după câte se pare, a adus meşteri străini care să-i ridice cupola[7], să-i picteze pereții şi să-i asigure nemurirea. Jertfelnicia ctitorului şi calitatea celor folosite justifică în parte presitgiul d emai târziu al sfântului locaş, pe care, Vasile Drăguț, unul dintre istoricii artei contemporane, o caracteriza astfel, din punct de vedere al compoziției, a alementelor constitutive şi al influențelor care se întâlnesc în stilul şi construcția ei, într-o lucrare a sa:

> *Principala sa ctitorie este biserica episcopală din Curtea de Argeş. Urmând exemplul de la Dealu, materialul de construcție este piatra fățuită şi profilată, dar datorită programului funcțional, formele arhitectonice au o compoziție mai complexă. În atenția de a realiza un locaş reprezentativ, care să îndeplinească şi rosturile unei necropole domneşti, a fost adoptată soluția pronaosului supradimensionat în lărgime. Utilizat în Țara Românească, la Glavacioc, şi în Moldova, la mai multe ctitorii ale lui Ştefan cel Mare, pronaosul lărgit a beneficiat la Curtea de Argeş de o tratare deosebită prin introducerea în spațiul central a dousăprezece coloane (aluzie la cei doisprezece Apostoli), ca elemente de sprijin pentru sistemul de boltire. Închiderea spațiilor libere dintre coloane cu strane d elamn, deasupra cărora sde aflau icoane cu dublă față, iar mai sus, broderii decorative, a făcut posibilă delimitarea a două spații cu funcții clar diferențiate: în zona centrală, pronaosul propriu-zis, iar pe trei laturi necropola domnească. Întregul volum a fost încununat cu trei turle, una deasupra celor doisprezece coloane, două în colțul laturii de vest Partea răsăriteană de plan triconic, supraânălțată de o turlă hexagonală pe trompe, se înscrie în tradiția puternic înrădăcinată a Coziei[8].*

Aceasta este aşadar, din punct de vedere structural şi din punct de vedere arhitectonic (după cum am încercat să o aducem în atenție pe scurt, în această parte a lucrării), mănăstirea Curtea de Argeş, devenită necropolă voievodală şi apoi necropolă regală, care a suportat cu stoicism vitregiile timpului şi a reuşit să devină unul dintre centrele mari de cultură şi spiritualitate românească de-a lungul timpului.

Dată fiind importanța ei, este explicabilă dorința

noastră de a prezenta, în paginile lucrării de față, felul în care s-a constuit această mănăstire, structura şi compoziția ei, elementele ei cele mai importante, geneza ei, influențele şi celelalte elemente ce țin de o analiză istorico-arhitecturală şi ermineutico-pictografică, dar şi aceea de a prezenta evoluția ei de-a lungul timpului şi a influenței pe care a exercitat-o ea asupra arhitecturii româneşti şi asupra culturii naționale, de la momentul construirii şi până astăzi[9].

Studierea, analizarea şi prezentarea ei, ca rod al unui efort de documentare destul de consistent, are o multiplă valoare, fiind, pe de-o parte, pentru cel acre a scris-o, un izvor de a se documenta şi o modalitate de a cunoaşte şi de a valorifica propriile sale cunoştințe şi de a se încărca duhovniceşte, şi apoi de a transmite şi altora cunoştințele dobândite.

E foarte important astfel să cunoaştem istoria mănăstirii de aici şi a altor monumente de spiritualitate şi cultură românească, ele fiind prilej de primenire sufletească şi de descoperire a spiritualității româneşti.

---

[1] *Cu atîta timp înainte ca Argeşul să fie centrul domniei din sus a Terii Româneşti, — şi poporul făcea, măcar în Moldova vecină, o deosebire între Țara-de-sus şi Țara-de-jos — a fost această domnie de jos a Terii Româneşti, cu cetatea Silistrei româneşti, zisă de noi, după Durostorul roman, Dîr-stor, care e foarte bine desluşită în paginile vestitei scriitoare bizantine Ana Comnena. In partea aceasta era un voevod, Tatul, nume foarte caracteristic românesc, popular. De aici a rămas în nomenclatura terii noastre ca o urmă despre acest voevodat numele de Vlaşca, ce înseamnă „Țară Românească"', i se zicea slavoneşte fiindcă precum, pentru cei de sus limba statului a fost întîi limba latină, pentru cei de jos era limba slavonă (tot aşa în vechea terminologie slavă a rămas Starichiojd, care înseamnă Chiojdul Vechi, iar în Moldova părintele Bobulescu îmi făcea o paralelă foarte interesantă de sate care se chiamă şi slavoneşte şi româneşte; acelaşi sat are, adecă, două nume unul popular şi altul de cancelarie).* Nicolae Iorga, *Istoria românilor prin călători,* Editura Eminescu, Bucureºti, 1981, p. 67. Cf. Constantin Cantacuzino, *Istoria Țării Româneşti,* Editura Litera, Chişinău, 1998, p. 104.

[2] Prăznuită anual în data de 7 decembrie, la o zi după Sfântul Nicolae. Pentru mai multe informații privitoare la viața şi faptele sale minunate, a se vedea: ***, *Acatistier,* Editura Episcopiei Maramureşului şi Sătmarului, Baia Mare, 1999, pp. 338- 349.

[3] Domnitor al Țării Româneşti, între anii 1352-1364, şi fiu al celebrului Basarab întâi voievod (cca. 1324-1352), care a ieşit victorios în bătălia de la Posada, împotriva lui Sigismund de Luxemburg (n. n.).

[4] Victor Brătulescu, *C urtea de Argeº,* Editura Institutului de Arte Grafice Marovan S. A. R., Bucureºti, 1941, p. 32.

[5] Vasile Drăguş, *Arta românească: preistorie, antichitate, ev mediu, renaştere, baroc,* Editura Vrermea, Bucureºti, 2000, p. 190.

[6] Care s-a remarcat atât printr-o activitate administrativ-gospodărească bogată, cât şi prin activitități culturale. Cea mai reprezentativă lucrare a lui este: Neagoe Basarab, *Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Theodosie,* Editura Roza Vânturilor, Bucureºti, 1996.

[7] *Ba mai mult, aurul folosit pentru ornarea cupolei a reprezentat o investiție serioasă, şi constituie azi un element aparte, după cum arată academicianul Răzvan Teodorescu, care spune: Aurul ce va fi poleit cupola bisericii de la Preslav şi pe care-l amintea Ioan Exarhul, acel aur evocat, pentru strălucirea podoabei parietale şi a selor liturgice, în cronica rusească şi în textul episcopului din Ungaria învățătură cu bisericile de la Kiev şi Szekesfehervar, marmura care ştim — aşi din texte, dar şi din mărturii materiale — că a ornat fiecare dintre aceste lăcaşuri din Bulgaria, Rusia şi Ungaria secolelor X şi XI — şi aceeaşi marmură care vor stărui obsedant, probabil şi pentru valoarea simbolică, în amintirea unui Gavriil Protul atunci cînd va lau pana scrie despre ctitoria din Argeş a lui Neagoe Basarab, o jumătate de mieniu maț tîrziu — reapar, şi faptul nu este deloc întîmplător, în ceea ce ost prin excelență monumentul „princeps" al Serbiei secolelor XII şi XIII, erica Maicii Domnului de la Studenica.* Răzvan Teodorescu, *Itinerarii medievale,* Editura Meridiane, Bucureºti, 1979, p. 24.

[8] Vasile Drăguț, *op. cit.,* p. 190; Cf. Ion Pop Reteganul, ,,Biserica Curtea de Argeº", în *Revista Ilustrată,* Anul I, nr. 1, Ianuarie, Bistrița, 1898, p. 20.

[9] Fie că este vorba despre influența pe care a exercitat-o ei asupra picturii, ca stil, asupra arhitecturii, sau a literaturii. În cel din urmă domeniu, ea a avut adesea un cuvânt de spus, dacă ne raportăm la faptul că legenda Meşterului Manole, legată de construirea mănăstirii Curtea de Argeş, a devenit foarte importantă pentru cultura şi spiritualitatea românească şi a devenit motiv de inspirație pentru mai multe opere de mai devreme sau mai târziu, fie ele din genul dramatic, din proză, sau poezie, şi a suscitat interesul unor mari personalități culturale româneşti, precum Lucian Blaga, Tudor Arghezi, sau Bartolomeu Valeriu Anania, ea fiind o adevărată piesă fundamentală a literaturii române de azi, care porneşte însă, de la construcția şi geneza mănăstirii Curtea de Argeş şi de la ideea de jertfă, cumulate ambele în cadrul ei (n. n.).

Citiți mai departe online despre **Mănăstirea Curtea de Arges** aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Iuliu-Marius_Morariu-Manastirea_Curtea_de_Arges.pdf

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

SFÂNTUL THEODOR STUDITUL

Viața şi opera

Sfântul Teodor, ca fiu al unui funcționar imperial, a dobândit de mic o educație solidă în ştiințele profane, însă evlavia mamei şi influența unchiului Platon, care va fi şi viitorul său duhovnic, îl îndreaptă spre monahism.

După Sinodul al VII-lea Ecumenic este hirotonit preot de Sf. Tarasie, patriarhul Constantinopolului. În urma îmbolnăvirii egumenului Platon, este ales egumen al monahiilor de la mănăstirea Studion. Dar fiindcă a mustrat cu îndrăzneală împreună cu Sfântul Tarasie pe împăratul Constantin VII, feciorul Împărătesei Irina, că şi-a lepădat pe legiuita sa femeie şi a luat pe alta, Sfântul Tarasie a fost scos din scaunul său, iar pe marele Teodor bătându-l, l-au izgonit la Tesalonic. Apoi, Constantin fiind orbit, a fost lipsit şi de împărăție, Irina a devenit împărătească. Atunci a fost chemat Teodor din surghiun.[1]

În 808 logofătul Nichifor uzurpă tronul şi se proclamă împărat, acesta ridică pe un mirean la starea de patriarh, această ridicare s-a făcut necanonic iar călugării de la mănăstirea Studion se separă de patriarh iar Teodor este trimis în temniță. Sub domnia împăratului Mihail I Rngabe, Sfântul Teodor se împacă cu patriarhul.

Până aici lucrurile nu sunt aşa complicate dar se complică odată cu anul 813, când pe tron urcă Leon V Armeanul, adept al iconoclasmului. Un an mai târziu are loc la palat o confruntare deschisă între iconoduli şi iconoclaşti la care ia parte şi împăratul. *Ortodocşii susțin Sinodul al VII-lea Ecumenic şi îi dovedesc basileului că nu intră în competența sa a se amesteca în dogmele Bisericii. Acesta se simte lezat iar în primăvara lui 815 reîncepe prigoana iconoclastă*[2].

Sfântul este exilat, mai suferă grele încercări prin două închisori, dar odată cu anul 821, an ce coincide cu urcare pe tron a împăratului Mihail II, care opreşte persecuția, Teodor este chemat din surghiun şi se mută la cele veşnice în anul 826, Biserica îl cinsteşte la 11 noiembrie al fiecărui an.. Să nu uităm că pentru sfinții părinți teologia era rodul unei curățiri extreme a minții, nu o artă retorică şi silogistică. Sfântul Teodor este un teolog pentru că este vas plin de Duh Sfânt şi spun aceasta referindu-mă la opera sa care uneori pare că are un iz fanatic, dar nu este nici pe de parte aşa, deoarece toți sfinții au înțeles că o abatere de la dogma Bisericii înseamnă moarte că orice erezie este o chestiune de viață şi de moarte.

Acribia sa, în perfectă continuitate cu linia patristică, şi limpezimea cugetului sunt neîndoielnic roade ale Duhului Sfânt şi semn al unei maturități duhovniceşti de o anvergură poate puțin atinsă în istoria Bisericii[3]

Ni s-au păstrat peste 550 de scrisori ale sale. Frazele destul de lungi şi întortocheate ne prezintă o personalitate foarte erudită deşi se pare că în vorbirea orală era adeptul lucrurilor spuse direct şi fără ocolişuri.

Ni s-au mai păstrat scrieri precum : *Despre sfintele icoane, Cuvântări duhovniceşti,* un tratat asupra icoanelor, tratat cunoscut cititorilor din România sub titlul *Iisus Hristos, prototip al icoanei Sale*, editat la editura Deisis sub îngrijirea pr. Prof Ioan Ică.

Cuvintele Sfântului Teodor Studitul, de asemenea cunoscute la noi în țară datorită editurii de la Alba-Iulia, lucrarea fiind tipărită la începutul anilor 90.

Iconoclasmul astăzi[4]

Icoana arată simplu că sfântul, iar nu împăratul este imaginea lui Dumnezeu pe pământ. Iconoclasmul a fost o luptă nu numai împotriva icoanelor şi artei sacre, ci un război al unui stat totalitar împotriva sfinţeniei, al cultului Sfintei Fecioare şi al sfinţilor, al moaştelor şi al monahismului .Acestea trebuiau neapărat desfiinţate în încercarea de a impune un creştinism raţional şi intens politizat, singurul acceptabil în cadrul unui absolutism politic despotic şi tiranic[5]

Războiul împotriva icoanelor a reînviat în zilele noastre dar într-un mod mult mai subtil şi mai perfid . Diavolul nu s-a limitat să lucreze doar prin arta profană, indiferent de modul ei de exprimare (scris, vizual, auditiv), ci şi-a extins lucrarea sa şi la arta iconografică, nemaistricând icoanele, precum odinioară, ci strâmbându-le după placul său .

Vorbind despre mişcarea renascentistă, se poate observa cum Dumnezeu dispare treptat din mesajul iconografic, fiind înlocuit de om. Dumnezeu nu mai este decât simbolic reprezentat. De asemenea, duhul este înlocuit cu trupul, iar mediul terestru ia locul dimensiunii Împărăţiei Cerurilor. Totul se limitează doar la materie .

În puţine cazuri s-a mai întâlnit, în zilele noastre, ca icoanele să fie distruse în mod direct şi declarat. Acest lucru s-a întâmplat fie în cadrul războaielor şi al fanatismului religios venit din partea numeroaselor secte existente, fie în timpul instaurării regimului socialist, regim care avea „alergie" la astfel de lucruri, şi deci, trebuiau eliminate .

O altă formă de iconoclasm contemporan o constituie kitsch-urile care au invadat toate mediile creştine posibile, reuşind să-şi câştige o „reputaţie deosebită". Kitsch-ul este un fenomen specific pervertirii estetice de orice fel .*Termenul kitsch este de origine germană, desemnând arta de prost gust, de mântuială (kitschen= a face ceva de mântuială)*[6]

Una dintre principalele caracteristici ale fenomenului kitsch este minciuna, minciuna propovăduită la scară largă. Această boală a kitsch-ului poate fi întâlnită cel mai adesea în cadrul spaţiilor de pelerinaj, în care turismul şi comerţul se cufundă în baia evlaviei . În asemenea condiţii,obiectul-suvenir, antidotul uitării, specific turismului, îşi face apariţia aici sub forma suvenirului religios .Astfel că, în orice ţară te-ai duce, poţi avea ocazia de a vedea jucării cu Crucea Patimilor pe rotile, batiste, cravate, şi mai nou obiecte de lenjerie intimă ornamentate cu chipul Fecioarei sau cu chipurile altor sfinţi Crişti care fac cu ochiul, şi multe alte simboluri religioase deturnate de la scopurile lor. De asemenea „în Ţara Sfântă poţi închiria o cruce şi o cunună de spini şi te poţi fotografia purtându-le, sau poţi cumpăra o ilustrată în care Iisus îţi face cu ochiul, fără ca vreun turist să se scandalizeze! Există chiar şi salamuri cu chipul Mântuitorului pe etichetă, după cum poţi cumpăra şi sticluţe cu lacrimile Maicii Domnului sau bucăţi generoase din lemnul Sfintei Cruci !" [7] .

Eu cred că şi aşa se poate traduce ceea ce sfântul a spus în acele vremuri grele, cum de altfel sunt şi astăzi pentru Biserică.

Bibliografie

*1.****, Biblia sau Sfânta Scriptură, *Editura Institutului biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucure?ti, 1998.*

2. Dreapta credinţă în scrierile sfinţilor Părinţi: Sf.Theodor Studitul, Sf.Ioan Gură de Aur, Sf.Amfilohie, *trad. Marcel Hancheş, Ed. Sophia, Bucureşti, 2006.*

3. Palade, Mihaela, Iconoclasmul în actualitate, *Ed Sofia, Bucureşti, 2004.*

4. Teodor Studitul, Iisus Hristos prototip al icoanei Sale, *trad. Ioan Ică sr., Ed Deisis Alba –Iulia 1994.*

5. Tabără, Cristian, Pelerinaj, turism sau altceva ?, *în* Lumea credinţei , *august 2002.*

[1] *Dreapta credinţă în scrierile sfinţilor Părinţi: Sf.Theodor Studitul, Sf.Ioan Gură de Aur, Sf.Amfilohie,* trad. Marcel Hancheş, Ed. Sophia, Bucureşti, 2006, p.6.

[2] *Ibidem,* p.7.

[3] *Ibidem,* p.8

[4] Împotriva iconoclasmului din zile noastre au scris teologi ai icoanei precum : Quenot, pr. Ioan Bizău, Sorin Dumitrescu dar mai ales Mihaela Palade, careia îi aparţine sintagma *Iconoclasmul în actualitate.*

[5] Sf.Teodor Studitul, *Iisus Hristos –prototip al icoanei Sale –* trad. Ioan Ică sr., Ed Deisis, Alba –Iulia 1994, p 9.

[6] Mihaela Palade, *Iconoclasmul în actualitate,* Ed Sofia, Bucureşti, 2004, p.132.

[7] Cristian TABĂRĂ, *Pelerinaj, turism sau altceva ?,* în *Lumea credinţei* , august 2002, pp. 30-31 . [3]

Citiţi online despre **SFÂNTUL THEODOR STUDITUL** aici:
http://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxIZGI0dXJhb25saW5lfGd4OjQ1NTU2YzY5NzIkZGZkNTY

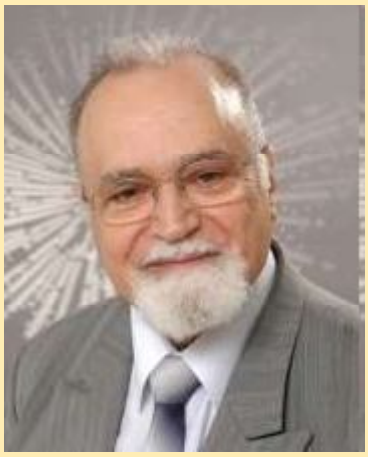

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

500 - GRAFO - CLIPURI

Un serial cu «poze de viață» la minut - primele patruzeci secvențe flash -

GRAFO-CLIPURILE reprezintă o specie literară deja lansată, care-şi aşteaptă legitimarea. Ele grupează proze-flash, scurte sau foarte scurte, care surprind viața la prima vedere, exact cum ni se înfățişează ea, cu bune şi cu rele. Sunt esențe. Uneori seamănă cu maximele, dar nu sunt maxime, decât în măsura în care cititorul doreşte să le considere ca atare. Alteori seamănă cu glumele care apar în presa scrisă, la diferite rubrici de umor, dar n-au nimic comun nici cu acestea. Sunt, mai degrabă, exerciții de observare a tot ceea ce ne cade sub simțuri. Notate - cum veți putea lesne constata - sunt exerciții de concizie.

În fine, ca să n-o mai lungesc, vă garantez că merită să le citiți, să reflectați asupra lor şi chiar să încercați şi dumneavoastră să scrieți astfel de... «grafo-clipuri».

Mai adaug doar atât: aceste miniproductii literare au fost publicate de mine în cotidianul «Prahova» din Ploieşti, în publicațiile «Concordia», «Realitatea UPETROM - «1 Mai» Ploieşti şi-n cotidianul «Ploieştii», imediat după Revoluție, până prin... 1994.

grafo-clipuri 1-10

Constatare

Să lupți, să lupți fără încetare şi să constați că nu e nevoie de atâta luptă pentru că nimeni nu trage cu puşca în Parlament - s-a surprins, vorbindu-şi în fața oglinzii, politicianul.

Sfârşit

Un câine morocănos dormita toată ziua între liniile tramvaiului. Simțindu-i apropierea se ridica cu greutate şi se aşeza alături, între liniile celuilalt sens. Şi tot aşa, mereu. Ieri, cineva îl trăsese lângă gard. Spectacolul din stația «Halele Centrale» Ploieşti, care intriga pe toată lumea, luase sfârşit. Ca, de altfel, toate evenimentele din lumea noastră.

Pasăre

— Fiecare avion a fost mai înainte o pasăre, îmi spuse Ada, fiica vecinilor.

— De unde ştii asta? am întrebat-o.

— Păi eu am în casă un avion împăiat.

Acum

Una-două, imediat după Revoluție, pleca în Turcia. În toți aceşti ani, când se înapoia, striga de la poartă: 'Trăiască democrația!».

— Ei, şi-acum?

— Acum? Alaltăieri l-am auzit strigând: «Jos poliția!»

Răspundere

Între «Bună dimineața!» şi «Noapte bună!» există, aşa cum constatăm cu toții, un fâlfâit de lumină şi câteva bătăi de inimă. Da, dar câte bătăi de cap sunt, pe parcursul zilei, ca oamenii să-şi spună unii altora, zâmbindu-şi, «Bună dimineața!», şi-n fine «Noapte bună!»

Week-end

Ziarele şi revistele se întorc sâmbăta şi duminica în pădure, să devină copaci.

Bună-creştere

«Mişcă, boule!» i se adresă unui semen pedestru grăbitul posesor al Daciei bleumarin nr. PH 06 TAC, a cărui bună-creştere se înfăşurase pe roțile autoturismului său, în plină viteză pe culoarea încă verde, pentru pietoni...

Totul

«E tot ce-mi doresc, iubitule!»

Un singur lucru n-a cerut: iertare pentru tot ce-şi dorise

Sens

Oamenii vin unii din alții. Dar ăia, alții, de unde vin? Din alții mai de dinaintea lor!

grafo-clipuri 11-20

Prudență

Era atât de prudent încât nu-şi călca niciodată umbra: dacă-l trăgea la răspundere?

Eficiență

— Ştiai că oamenii sunt fie de tipul «ciocârlie», fie de tipul «bufniță», după cum perferă să-şi organizeze programul - ziua sau noaptea?

— Am auzit chestia asta. Ai mei sunt toți «bufnițe» pentru că de când cu digitalul nu închid televizorul toată noaptea. Iar ziua dorm.

Geneză

— Tată, la ora de religie ni s-a spus că la început a fost cuvântul. Asa a fost?

— Întocmai, băiete. Uite, tu ai venit pe lume pentru că eu i-am spus mamei tale: «Vreau un fiu!». Şi ea te-a făcut.

Torsion

Originalul: «Dacă vrei, poți». Prelungirea: «Dacă poți, vreau».

Filosoful

«Eu sunt calul şi călărețul, eu sunt drumul şi drumețul!» „Cine-a vorbit?» a întrebat pustiul.

Evoluție

Orice câine a fost înainte cățel.

Ipostază

«Trebuie pedepsit!» spunem pentru că, iată, îl vedem în fața completului de judecată. Nu ne întrebăm, însă: «E vinovat?».

Curgere

Viețuim între două două necunoscute: nu ştim de unde venim şi nu ştim unde ajungem.

Indiscreție

Cuvintele sunt valuri, ajunse la mal. Când se întorc înapoi în mare spun tot ce-au văzut.

Spațiu

Între adevăr şi minciună îşi bagă, adesea, dracul coada.

grafo-clipuri 21-30

Caracter

La serviciu - leu, cu prietenii - vițel, acasă - şoricel.

Vanitate

Şi-a pus în jurul frunții o ramură de laur după ce-i mâncase toate fructele.

Dialectică

La început a fost cuvântul. Abia după aceea s-a iscat cearta.

Fricosul

A intrat prin urechile acului, a ieşit dincolo şi s-a pitit în sine, încuindu-se pe dinăuntru.

Atitudine

Fruntea sus, prietene! S-a dus vremea când trebuia s-o pleci în fata monumentului prostiei.

Discurs

O luase pe arătură şi doar vorbea unor intelectuali.

Tendință

Orice flux are şi reflux, după cum explozia aduce şi implozie. Tot aşa şi cu presa scrisă: au apărut foarte multe publicații, lumea cumpără mult, dar citeşte din ce în ce mai puțin. Vremea când nu se vor cumpăra deloc nu-i prea departe pentru că s-au împuținat foarte mult cititorii.

Prietenie

«Bună dimineața, vecine!»

Zâmbea, de dincolo de gard, strângând cuțitul.

Constatare

S-au certat din cauza câinelui. Păcat. Un câine e un câine, dar un om e o lume.

Obraz

Cer cuvântul, zise. Dar cuvântul se făcu că nu-l aude, şi-l ocoli.

Grafo-clipuri 31-40

Lozincă

«Democrație! Vrem democrație!» Strigau pentru că-n pădure apăruse un leu.

Paradox

Omul e măsura tuturor lucrurilor. Da, dar lucrurile nu sunt pe măsura omului.

Elocință

Nu-şi mai aparținea. Era atât de absorbit de ceea ce spunea încât plecase dintre noi, iar mâinile sale se căutau în zadar, una pe cealaltă.

Nuanțe

«Da!» a spus ea. «Da!» a spus el. Pe «Nu!» l-au inventat în prima noapte. A doua zi s-au despărțit pentru că nu le spusese nimeni că între DA şi NU există o infinitate de nuanțe...

Cutie

Dormim în cutie, plecăm din cutie şi ne întoarcem în cutie. Rareori ne uităm unii la alții pentru că avem altceva, mai bun, de făcut: privim la cutie. Şi tot de cutie avem parte. Cu capac.

Cauză

Oamenii ştiu ce vor, dar nu spun ceea ce ştiu. De-aici începe răul.

Concluzie

A trăit mulți ani. Asta nu înseamnă că i-a şi meritat.

Falsitate

Zâmbea atât de frumos încât după plecare zâmbetul mi-a inundat apartamentul. Iată-l în apa din cadă! Noroc că voi scoate dopul.

Respect

Copii! Cât mai sunt, lăsați părinții în pace: mai vor şi ei să fie, din când în când, copii!

Îndemn

„Ia, ia din viață, ia!»... Ia dacă mai ai ce, după ce-au prădat totul „pricopsiții Revoluției»!

Va continua...

Citiți alte **Grafo-clipuri** online, aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2011/GEORGE_ENE_-_500_grafo-clipuri.pdf

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică.**

Operă vastă, de combinații pline de virtuozitate între originismul universal şi modernismul arhaizant. Studii şi titluri academice: Doctor în filologie (Univ. Bucureşti, 1975). Director general al Bibliotecii Pedagogice Naționale „I.C. Petrescu"; Visiting Lecturer University of Delhi (1977-1984; 2002-2003); scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România; traducător. Preşedinte al Asociației Culturale Româno-Indiene şi al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu"; vicepreşedinte al Societății de Etnologie din România; membru al Romanian Group for Pugwash.

Blog personal:
http://georgeanca.blogspot.ro/

Din activitățile redactorilor revistei "Sămănătorul"

Centrul socio-cultural „Jean Louis Calderon" Str. J.L. Calderon nr.39, tel. 0213156670

In luna februarie a.c. la Centrul socio-cultural „Jean Louis Calderon", a avut loc evenimentul cultural **Colocviile de Marți - *Lingvistică, literatură şi arte.*** Este a 53-a manifestare culturală lunară de acest gen, pe parcursul întâlnirilor colaborând parteneri ca: Asociația Culturală Româno-Indiană, Academia Internațională Mihai Eminescu, Societatea de Etnologie din România, Fundația Dumitru Drăghicescu, Asociația Română de Istorie a Presei. Printre acțiuni: adrese, intervenții, teatru de poezie, (re)lansări de cărți şi publicații, proiecte, portrete, ateliere creative. **Aniversări în februarie:** Galileo Galilei 450 (15 feb), Eugen Barbu 90 (20 feb)

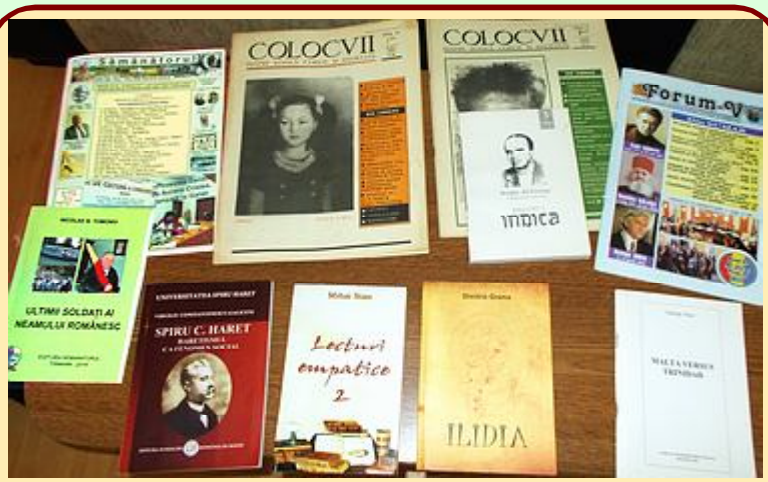

Revista „Sămănătorul" şi cartea editurii noastre la lansările din Bucureşti

Lansări în luna februarie:

Emil Giurgiuca (in memoriam): **Colocvii**
Lucia Țenovici: **Jurnal de dragoste şi de război**, Lucman
Domnița Neaga: **Muntele din vis**, Observatorul, Toronto, 2014
Fl. Smarandache: **Cum îți aşterni, cum vine altul şi se culcă în locul tău**. Gullup-Oradea, 2014
Constantin Poenaru: **"Buletin de Istoria Presei"**
Nicolae N. Tomoniu: **"Ultimii soldați ai neamului românesc",** Semănătorul, Tismana, 2014
Nicolae Tomoniu: **Revista "Sămănătorul"**

Din intervențiile Colocviilor de Marți:
- DIMITRIE GRAMA despre parlamentarii suedezi -

Să nu-ți vină să crezi că există aşa ceva !
Totuşi, E ADEVARAT !

În prezent, parlamentarii suedezi au la dispoziție garsoniere deținute de stat, cu o suprafață de circa 40 de metri pătrați. Singura cameră este folosită atât ca living, cât şi ca dormitor. Spălătoria este comună, iar demnitarii trebuie să se programeze din timp dacă vor să îşi spele aşternuturile.

Sunt şi parlamentari care trăiesc într-un spațiu chiar mai mic, de doar 18 metri pătrați. În aceste cazuri, inclusiv bucătăria este împărțită în comun. Nu există personal de serviciu, iar regulile sunt stricte: "Păstrați curățenia".

Biroul unui parlamentar are circa 18 metri pătrați.

Demnitarii nu au secretare sau consilieri, nici maşini de serviciu cu şofer.

"Eu îi plătesc pe politicieni. Nu văd niciun motiv pentru care banii plătitorilor de taxe să fie folosiți pentru a le oferi politicienilor o viață de lux", explică un suedez în reportajul televiziunii braziliene.

Reşedința oficială a premierului suedez nu depăşeşte circa 300 de metri pătrați. Nici acesta nu beneficiază de personal de serviciu. Mai mult, purtătorul de cuvânt al guvernului a declarat că premierul îşi calcă singur cămăşile şi îşi spală singur rufele, la fel ca orice simplu cetățean.

Suedia este împărțită în 21 de comitate conduse de câte un birou administrativ numit de guvern împreună cu un consiliu ales de cetățeni. Pe teritoriul Suediei sunt 290 de localități.

Nici primarii şi guvernatorii nu au dreptul la reşedințe oficiale gratuite, iar consilierii nici măcar nu au salariu lunar sau un birou propriu, aşa că lucrează de acasă. "Suntem aleşi să reprezentăm cetățenii şi, la fel ca ei, avem propriile noastre slujbe", a explicat o consilieră.

Doar parlamentarii, care lucrează la elaborarea legilor, se consideră că exercită un serviciu public pentru care trebuie să fie remunerați cu salarii lunare. Un parlamentar suedez câştigă aproape dublul venitului net al unui profesor.

Fără indemnizații speciale

Parlamentarii care nu domiciliază în capitală nu primesc bani în plus pentru costurile suplimentare, cum ar fi plata unei eventuale chirii sau pentru a avea asistenți la cabinetele parlamentare din localitățile de origine. Acolo, mulți dintre ei lucrează de acasă şi utilizează sediile partidelor sau bibliotecile publice pentru a se întâlni cu alegătorii.

Toate călătoriile cu avionul ale parlamentărilor trebuie să fie aprobate şi rezervate la agenția de turism din cadrul Parlamentului, nefiind alocate îndemnizații speciale.

Fără imunitate

Politicienii suedezi nu sunt privilegiați în fața legii şi nu se bucură de niciun fel de imunitate.

Mona Sahlin a cumpărat o ciocolată şi alte câteva obiecte personale cu credit cardul guvernamental şi a plătit scump - şi-a pierdut postul de vicepremier. Scandalul a fost celebru în anii '90, fiind cunoscut sub numele de "cazul Toblerone". Sahlin şi-a compromis cariera politică, fiind nevoită să demisioneze din funcția de lider al Partidului Social Democrat.

Transparența şi control cetățenesc

Cetățenii sunt foarte atenți la modul în care Parlamentul îşi foloseşte puterea. Transparența activității parlamentare are rădăcini în Constituție. Fiecare cetățean are dreptul să verifice cheltuielile politicienilor, actele contabile emise de guvern şi declarația de impozit pe venit a premierului.

Mai mult, funcționarii trebuie să pună la dispoziția doritorilor corespondența zilnică şi emailurile oficiale ale prim-ministrului, orice cetățean având acces la aceste informații.

În sala calculatoarelor este posibil chiar să studiezi traseul unor documente, cum ar fi cheltuielile guvernamentale sau detaliile unei licitații publică. De exemplu, unul din rapoartele cu cheltuielile premierului a inclus şi prânzul luat împreună cu preşedintele Băncii Centrale, precizându-se chiar şi ce au mâncat şi au băut cei doi.

Administrația Parlamentului suedez ține socoteala cheltuielilor în rapoarte ale membrilor, depozitate într-o singură încăpere. Există dosare individuale pentru fiecare dintre cei 349 de demnitari, precum şi pentru Purtătorul de cuvânt al Parlamentului.

Orice suedez poate veni să studieze dosarele sau poate cere informațiile prin intermediul Internetului.

Principiul transparenței este inclus în Constituția suedeză de mai bine de 200 de ani. El face că excesele de putere sau cazurile de corupție să fie extrem de rare în această țară.

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

SOCI - Trecutul, prezentul şi speranța sa de viitor

Dr. Alex Berca - Annapolis, SUA

Autorul face prezentarea evoluției pregătirii Olimpiadei de iarnă 2014. de la Soci precum şi condițiile evoluției acestui oraş, de la trecutul său la rolul de gazdă a acestui eveniment sportiv şi la perspectiva sa viitoare în condițiile construcției diverselor obiective sportive.

Sunt prezentate unele dintre cheltuielile destinate şi efectuate pentru această Olimpiadă precum şi multiplele dificultăți cu care se confruntă toți participanții la acest eveniment sportiv, începând cu atleții, presa, vizitatorii şi chiar localnicii acestui oraş precum şi diversele măsuri de securitate destinate protejării tuturor celor prezenți la această Olimpiadă de Iarnă.

Pentru cei mai mulți spectatori a celei de a 22-a ediții a Jocurilor Olimpice de iarnă, 2014, oraşul Soci este destul de puțin cunoscut, sau dacă se ştie ceva despre el, este considerat ca o stațiune de odihnă şi un punct turistic de pe harta Federației Ruse.

Având prilejul discutării despre Olimpiada de iarnă cu un grup mai mare de colegi şi studenți am avut surpriza să văd că foarte puțini dintre ei aveau informații ceva mai bogate despre acest oraş.

Trăind ani de zile într-una din țările din spatele Cortinei de fier ştiam mult mai multe despre oraşul mult visat chiar de către omul obişnuit din Rusia fără să mai vorbim despre ceilalți oameni din alte țări şi fără prea multe relații ”înalte” la conducerile politice ale acestor țări, care ar fi fost bucuroşi să-şi petreacă o vacanță în această stațiune.

Profitând de prilejul conversației amintite, am început să le explic şi să dau unele exemple mai detaliate.

Oraşul Soci, a fost creat şi a început dezvoltarea sa încă din 1838, deci de circa 180 de ani.

Situat în partea de vest a fostei Rusii, a fostei Uniuni Sovietice şi actualmente a Federației Ruse (în regiunea Krasnodor), aşa după cum a evoluat istoria Rusiei, pe partea de Est a Mării Negre, este aproape de actuala Republică Georgia şi aproximativ vis-a-vis pe Marea Neagră de unele dintre aşezările din Bulgaria (Varna şi Burgas).

Din punct de vedere geografic acest oraş cu o suprafață de circa 170 Km.p. este încadrat între coasta Mării Negre şi lanțul munților Caucaz ceea ce îi conferă o imagine încântătoare, însoțită de o *climă subtropicală*, cu veri în care temperaturile ajung în timpul zilei la circa 30 de grade Celsius şi ierni în care în timpul zilei temperatura ajunge la circa 18-20 grade Celsius iar în timpul nopții la circa 11 grade Celsius.

Condițiile atmosferice plăcute şi lipsa unor precipitații permanente au fost unele dintre motivele atragerii unui număr din ce mai mare de locuitori în această zonă şi în special în acest oraş.

Datele statistice demografice confirmă evoluția numerică a populației din ultimii 200 de ani şi care se prezintă ca în tabelul de mai jos.

Anul	Nr. locuitori
1887	98
1897	1.352
1904	8.163
1916	13.254
1939	72.597
1959	127.000
1989	385.851
1994	378.300
2002	397.103
2010	420.000

Sursa: Population Census, 1980

Spre sfârşitul secolului al 18-lea devenise o adevărată modă pentru nobilimea şi aristocrația rusă de a petrece parte din vacanțe în această localitate fapt pentru care treptat s-au construit multe locuințe elegante, cu o arhitectură specifică perioadei respective, sanatorii pentru tratamentul diverselor boli şi folosirea apelor termale.

Familia imperială şi majoritatea tinerei generații de nobili ruşi se bucurau în zilele de vară de plajele acestui oraş, care deveniseră cunoscute pentru că aveau nisipuri fine şi curate şi priveliştile încântătoare ale munților Caucaz.

După evenimentele din 1917, în special în epoca stalinistă la Soci se construiseră vile ultra elegante pentru demnitarii sovietici. Lui Stalin i s-a construit o vilă splendidă unde îşi petrecea vacanțele şi diversele sărbători.

Nichita Hruşciov, după ce dovedise la Congresul al XX-lea al PCUS crimele săvârşite de Stalin şi viața de lux pe care acesta o ducea, a cerut să i se amenajeze şi lui la Soci, o locuință elegantă. Hruşciov se simțea atât de bine în acest oraş încât la un anumit moment dat la transformat în *capitala de vară* a țării. Aici prefera să invite diverse personalități oficiale străine şi tot aici se semnau diverse acorduri politice şi economice.

Mai recent președintelui Putin i s-au construit în acest oraş două vile (dacia –în limba rusă-n.n.), iar Soci, ca atare a devenit ”capitala neoficială” a Rivierei caucaziene şi o stațiune turistică deosebit de atrăgătoare pentru populația rusă care beneficia de banii necesari construcției unor locuințe sau închirierii unor locuințe pentru vacanțe.

Aşa se explică creşterea exorbitantă actuală a numărului de locuințe ale noii oligarhii ruse.

De ce Soci – gazda Olimpiadei de Iarnă 2014?

Din diferite considerente, mai mult sau mai puțin cunoscute în prezent, conducerea Federației Ruse a acționat pe diverse căi politice și economice pentru a ”convinge” Comitetul Internațional Olimpic (CIO) de avantajele organizării Olimpiadei de iarnă 2014 în această stațiune.

Ceea ce ce rămâne pentru moment ca un mare semn de întrebare, este dacă o asemenea stațiune cu o climă subtropicală, putea fi considerată ca cea mai perfectă alegere pentru competițiile de iarnă. Poate alte orașe sau stațiuni cu clime favorabile sporturilor de iarnă ar fi fost mult mai adecvate stabilirii gazdei unui asemenea eveniment sportiv.

Nu se poate contesta frumusețea acestei zone în general și amplasarea acestui oraș pe malul Mării Negre, care a fost un punct de mare atracție pentru nobilimea rusă, pentru conducătorii statului socialist, pentru noua oligarhie rusă formată din mogulii petrolului și al altor domenii economice, mulți milionarii în dolari.

Ideea oficială de alegere a acestui oraș era aprecierea lui de către cei ce aveau puterea de influență la Moscova, precum și de către președintele Putin în dialogurile cu conducerea CIO.

Președintele Putin susținea ideea dezvoltării unei largi baze sportive destinată sporturilor de iarnă, pentru competiții și pentru antrenamentele sportivilor în prezent și în special în viitor.

Eforturile de convingere a CIO pentru alegerea acestui oraș, mai mult ca sigur, nu au fost deloc ușoare întrucât în momentul stabilirii deciziei finale, Soci nu dispunea decât de 10% din infrastructura necesară unui asemenea eveniment complex. Au existat și alte propuneri inițiale cum au fost: Almati (Kazahstan), Borjomi (Georgia), Jaka (Spania), Sofia (Bulgaria) și altele.

Iar în final au rămăsese de ales: Salzburg (Austria), Pheongchang (Coreea de Sud) și Soci (Federația Rusă).

Iar în finalul, finalului s-a decis pentru Soci.

Nimeni nu poate explica și nici să dovedească în prezent, care au fost criteriile ”reale” ale alegerii orașului Soci. Poate cu timpul, se vor putea afla motivele și ”suporturile” reale care au fost aduse în discuții precum și toate subterfugiile acestor ”negocieri”.

Olimpiada Soci 2014 – cea mai scumpă olimpiadă.

La 4 iulie 2007 când s-a decis în mod final ca orașul Soci să devină gazda Olimpiadei de iarnă, președintele Putin a afirmat că pentru toate amenajările necesare acestui eveniment sportiv, se vor cheltui circa 8.5 miliarde dolari care vor fi suportați în proporție de 60% din surse guvernamentale și 40% din surse private.

Până la urmă s-a ajuns la 51 miliarde dolari. O asemenea sumă depășește cu mult ceea ce s-a cheltuit pentru organizarea și desfășurarea până în prezent a oricăror jocuri olimpice.

Cum se va acoperi această sumă și care va fi proporția sursele guvernamentale și a celor private, rămâne de văzut, fiind o problemă de viitor și nu una prezentă.

Drumul pe munte până la zona de ski Krasnaya Polyana a costat 9.4 miliarde dolari sau circa 200 milioane per Kilometru, ceea ce după opinia lui Boris Nemtsov, un opozant al președintelui Putin, este ”cel mai scump drum din lume”.

După opinia lui Nemtsov, circa 30 miliarde dolari, au fost pierdute din cauza marii corupții care există în Rusia și de aceea el a numit această olimpiadă *”Corupțiada”*.

Despre modul în care s-au cheltuit aceşti bani precum și despre marile fraude financiare, nu se discută în prezent dar probabil nu va mai trece mult timp și se va afla despre diverse procese economice, despre căderea unor capete din conducerile la diverse niveluri precum și despre condamnările celor implicați în aceste enorme delapidări.

Președintele Putin își va crea astfel o bază de informații pe care o va folosi împotriva unor oponenți ai filozofiei lui politice, la momentul respectiv, după o veche metodă folosită de către KGB.

Fără nici o discuție că multiplele construcții ale stadioanelor, pistelor pentru diverse probe în aer liber, trenul ce trebuia într-un interval de mai puțin de o oră să ducă sportivii și vizitatorii la o distanță de 130 Km. între Soci și Sanki Sliding Center, modernizarea mijloacelor de telecomandă[1], 367 Km. de drumuri, 77 poduri, 201 Km. noi de cale ferată, au fost costisitoare, dar sunt convins tot odată că economiștii finanțiști vor cere spre verificarea în amănunțime situația bugetului destinat pentru aceste construcții și cheltuielile reale efectuate. Iată cum se prezintă complexul Olimpic din Soci.

De asemeni pe baza unei statistici internaționale care se referă la numărul de atleți participanți la diverse olimpiade în perioada 1990-2014 și costurile medii per atlet, rezultă

următoarea situație:

Olimpiadele de vară

Anul	Localitatea	?ara	Nr de atleți	Suma cheltuită Per atlet în $ SUA
1992	Barcelona	Spania	10000	1.2 mil.
1996	Atlanta	SUA	10000	0,38 mil.
2000	Sidnei	Australia	cca.10500	0,42 mil.
2004	Atena	Grecia	cca. 11000	0,30 mil
2008	Beijing	China	cca. 11500	0,53 mil.
2012	London	Anglia	cca.12000	1,47 mil

Olimpiadele de iarnă

Anul	Localitatea	?ara	Număr de atleți	Suma cheltuită Per atlet în $ SUA
1990	Albertville	Franța	2000	1 mil.
1994	Lillehammer	Norvegia	2000	1.15 mil.
1998	Nagano	Japonia	cca. 2300	1.1 mil
2002	Salt Lake City	SUA	cca. 2300	1 mil.
2006	Torino	Italia	cca. 3500	1.74 mil
2010	Vancouver	Canada	cca. 3500	0,95 mil
2014	Soci	Fed. Rusă	cca. 2500	2.5 mil

Sursa: Bent Flyberg and Allison Stewart of Said Business School, University of Oxford, England;Inflation.eu; The Anti-Coruption Foundation (Moscow)

Totul ar fi avut parte de o oarecare înțelegere din partea CIO, a organizatorilor, a sportivilor şi a vizitatorilor, dacă tot ceea ce era de făcut ar fi fost gata la timp şi nu ar fi exista nici un fel de dificultăți.

Din păcate însă asemenea probleme, despre care vom vorbi în continuare încă mai există şi chiar dacă mulți oameni cu un bun sens al umorului şi-au exprimat în diverse forme opinia, mulți dintre cei prezenți, după ce au cheltuit foarte mulți bani să ajungă la Soci, au fost şi încă sunt consternați şi nemulțumiți de tot de ceea ce au găsit aici, sau mai bine zis de ceea ce ar fi trebuit să găsească.

Securitatea întregii zone şi a orașului Soci

Asigurarea securității sportivilor, membrilor diverse mijloace ale mass-mediei şi a vizitatorilor a constituit una din marile preocupări ale tuturor organizatorilor Comitetului Olimpic al federației Ruse sub directul control al președintelui Putin.

Realizarea unei asemenea acțiuni deosebit de largi se referă la controlul bagajelor, verificarea diverselor recipiente de apă şi a altora de cosmetică, patrularea timp de 24 de ore a întregului traseu a trenului rapid între cele două centre unde se desfăşoară diversele competiții (în interior şi exterior), verificările la intrarea pe calea aerului, prin trenuri sau auto.

Toți cei care şi-au cumpărat bilete pentru a asista la diferitele competiții, trebuie să se identifice cu paşapoartele pe care le au şi cu alte mijloace de identificare cu fotografii.

O asemenea acțiune, de asemenea proporții oferă tuturor celor prezenți imaginea unei zone militarizate, cu toate că unul dintre oficialii Serviciului Federal de Securitate, Alexei Lavrishchev spunea că toată armata de securitate va fi astfel desfăşurată încât să nu se observe dar să fie deosebit de eficientă.

O altă parte a sistemului de securitate are la bază aparatura de observații. Andrei Soldatov, care este unul dintre conducătorii acestui sistem şi tot odată editorul website-ului: Agentura.ru, afirma la un interviu, că supravegherea întregii zone unde se desfăşoară Olimpiada include folosirea diferitelor mijloace de interceptare şi comunicare, drone, semnalizatoare sonore de interceptare a submarinelor şi un foarte mare număr de camere de luat vederi instalate în cele mai multe colțuri ale ariei olimpice.

De asemeni, serviciile de securitate au acces la toate convorbirile telefonice şi la toate mesajele transmise prin Internet.

Asemenea măsuri de precauție sunt deosebit de importante întrucât Caucazul este considerat de către toți experții în probleme de terorism ca o zonă fierbinte a conflictelor dintre diversele popoare venite din diverse colțuri cum ar fi: cecenii, osetii, abhazii cerchizii şi alții.

Aici se vorbesc peste 40 de limbi şi dialecte şi există o permanentă atmosferă de confruntări interne şi de nemulțumiri la adresa administrației de la Moscova.

Pentru rezolvarea acestei probleme pentru toată perioada cât ține Olimpiada (între 8 şi 23 Februarie 2014) au fost aduşi în această zonă circa 40.000 de polițişti revenind aproximativ un polițist la circa 10 locuitori.

Măsurile de securitate sunt deosebit de serioase. Sunt zone unde nu se poate circula cu automobilul decât dacă există permise speciale de circulație şi sunt alte zone unde este total interzisă circulația pentru oricine, chiar şi pentru cei cu permise speciale.

Specialiştii în probleme de terorism, consideră Caucazul o arie deosebit de periculoasă împărțită în două zone distincte:

-zona de Sud: în care este inclusă Georgia, țară care a pierdut 20% din teritoriul propriu în urma războiului din 2008 împotriva Rusiei. Regiunile separatiste: Osetia de Sud şi Abhazia şi-au proclamat independența şi au fost recunoscute pînă la urmă de către Moscova, dar nu au fost recunoscute de către comunitatea internațională.

Văzând o hartă a acestei regiuni se poate remarca cât de aproape este Soci de frontiera cu Abhazia.

- zona de Nord: include Cecenia care s-a autoproclamat independentă în 1991. În 1994 şi 1999, Moscova a purtat două războaie sângeroase împotriva acestei țări independente care a dus la moartea şi rănirea a peste 100.000 de ceceni. Războiul încă nu s-a încheiat şi a dat naştere la noi conflicte şi amenințări din partea grupurilor islamiste radicale care din ce în ce mai puternice şi care comit atacuri din ce în ce mai numeroase

Numai cu o lună înainte de începerea JO au avut loc două atacuri teroriste asupra orașului Volgograd (situat la circa 650 Km) făcute de grupări jihadiste din Daghestan.

Faptul că la deschiderea JO nu au avut loc atentate teroriste, poate fi socotit ca un mare succes dar numai dintr-un anumit punct de vedere şi anume: nu s-a creat panică în rândul populației şi al sportivilor, nu au fost victime, dar nu trebuie uitat că asemenea acțiuni criminale nu se vor opri şi vor putea avea loc oricând şi oriunde.

Tot ca o măsură de precauție, în special după atacul terorist din Bengazi (Libia), împotriva ambasadei americane, şi unde au murit 4 membri ai ambasadei printre care şi Ambasadorul SUA în Libia, Statele Unite au trimis la Soci un batalion de polițişti şi două nave militare, care sunt staționate în apele maritime ale Federației Ruse din portul Soci şi care numai l-a solicitarea Federației Ruse vor intra în acțiune şi tot odată vor ajuta la evacuarea sportivilor şi vizitatorilor americani veniți la Soci.

Securitatea acestei zone şi a orașului Soci include cele două locuri unde se desfăşoară competițiile sportive (Soci şi Sanki Sliding Center) precum şi tot traseul cu trenul rapid ce face legătura între aceste două puncte ce sunt la distanță de circa 130Km. şi care, după cum am mai spus, se efectuează în mai puțin de o oră.

Organizatorii Olimpiadei 2014, au de asigurat securitatea împotriva unor reacții din afara Federației Ruse cât şi din interiorul ei.

În ajunul ceremoniei de deschidere a Jocurilor Olimpice, zeci de activişti sociali, au protestat la Moscova până au fost arestaţi de poliţia moscovită, cerând eliberarea protestatarilor ce au fost arestaţi încă din 2012 pentru că şi-au exprimat nemulţumirea alegerii noului/vechiului lider de la Moscova.

De asemeni fostul campion la şah, Garry Kasparov, (n:1963), care este un cunoscut oponent al preşedintelui Putin, afirma că Jocurile Olimpice de la Soci nu fac decât să promoveze dictatura politică din Rusia şi menţinerea preşedintelui Putin în atenţia publică mondială. El a cerut sportivilor să boicoteze această competiţie.

Cât de serioasă şi luată în consideraţie de către sportivi a fost solicitarea lui Kasparov, rămâne de văzut, dar mai mult ca sigur o asemenea afirmaţie nu a constituit un moment plăcut pentru conducerea administraţiei de la Moscova şi pentru Comitetul Olimpic naţional şi cel internaţional.

Activiştii sociali susţin şi unele puncte de vedere referitoare la acordarea unor drepturi privind libertatea de exprimare şi drepturi egale pentru homosexuali şi pedofili.

Presa internaţională a dat publicităţii unele informaţii înainte de începerea JO referitoare la acţiunea a peste 200 de scriitori din toată lumea, printre care se numără Gunter Grass[2], Salman Rushdie[3], Margaret Atwood[4] si Jonathan Franzen[5], care printr-o scrisoare deschisă adresată preşedintelui Putin au denunţat «strangularea drepturilor omului» în Federaţia Rusă, legile împotriva libertăţii de exprimare si legislaţia împotriva homosexualilor.

Asemenea legi «îi afectează în special pe scriitori», spun autorii scrisorii, şi ei «nu pot sta tăcuţi», în timp ce «vedem cum colegii scriitori şi jurnalişti sunt reduşi la tăcere sau riscă condamnarea şi alte pedepse drastice pentru simplul fapt că îşi exprimă opiniile».

Scriitorul german Gunther Grass este pe lista alături de alţi trei câştigători ai premiilor Nobel, Wole Soyinka, Elfriede Jelinek si Orhan Pamuk, dar şi de scriitori cunoscuţi din peste 30 de ţări, ca Ariel Dorfman, Carol Ann Duffy, Edward Albee, Julian Barnes, Ian McEwan sau Neil Gaiman. Cea mai cunoscută scriitoare contemporană din Rusia, Liudmila Ulitskaia, a semnat şi ea scrisoarea deschisă.

Scriitorii, autori ai scrisorii deschise, afirmau că în urmă cu o săptămână singura sursă independentă de ştiri din Rusia, televiziunea pe cablu *Dojd*, a fost deconectată, după ce toţi marii operatori au renunţat să o mai difuzeze».

Răspunzând unora dintre aspectele legate de drepturile omului, preşedintele Putin afirma că *"legea nu este discriminatorie, ci este menită să îi protejeze pe copii de informaţii periculoase privind homosexualitatea şi pedofilia". Mai mult decât atâta, el i-a invitat pe homosexuali să viziteze Soci, unde sunt bineveniţi dar «să îi lase pe copii în pace»*.

Alte acţiuni ale Serviciul de securitate al Federaţiei Ruse (fostul KGB), au fost (şi continuă) cele referitoare la verificarea tuturor spectatorilor care au venit la Soci, tocmai pentru a opri orice surpriză de exprimare a nemulţumirii populaţiei şi care ar putea să fie prinse în imaginile transmise prin canalele televiziunilor internaţionale.

Efectul modului de manifestare a politicii actuale ruseşti, prin neluarea în considerare sau chiar sancţionarea aspră a oricăror manifestări în sprijinul respectării drepturilor omului, au avut ca o primă reacţie refuzul unora dintre conducătorii ţărilor libere, de a participa la ceremonia deschiderii Jocurilor Olimpice. Mă refer în mod special la preşedintele Statelor Unite, Barak Obama, la premierul britanic David Cameron, la preşedintele franţei Francois Holland, Cancelarul Germaniei Dna. Angela Markel sau preşedintele Germaniei Joachim Gauck, la Stephen Harper, Primul Ministru al Canadei şi alţii.

Desigur, din anumite interese mai mult economice şi din raţiuni politice, mai mult decât din spiritul de respectarea a drepturilor oamenilor, la ceremonia de deschidere a JO au fost prezenţi printre alţii premierul Chinei - Xi Jinping, ca răspuns la faptul că în 2008 Putin a participat la Olimpiada de la Beijing, şi Primul Ministru al Japoniei Shinzo Abe.

În ce măsură l-a deranjat pe preşedintele Putin acest fapt se va vedea poate mai târziu când va apare din nou la masa tratativelor economice diversele aspecte ale exportului de petrol rusesc spre Europa.

Este foarte adevărat ceea ce au remarcat în mod deosebit diversele mijloace ale mass-mediei internaţionale după care intervenţia perseverentă a preşedintelui Putin pentru alegerea oraşului Soci drept gazdă a JO, nu a fost decât o formă de re-manifestare a politicii ruseşti de prezentare a Rusiei ca o mare putere în lume (chiar dacă din punctul de vedere al numărului populaţiei şi al suprafeţei ţării se remarcă o diminuare masivă, prin independenţa pe care şi-au ales-o diversele ţări, vrând să iasă din închisoarea naţiunilor în care au trăit zeci de ani) şi tot odată de prestigiu personal al preşedintelui Putin, în momentul în care popularitatea sa este în continuă scădere în ultimii ani.

De fapt acest aspect a fost afirmat la un anumit moment dat, de către preşedintele Putin care a spus:

"...lichidarea Uniunii Sovietice a fost cea mai mare greşeală a secolului XX"

şi ca atare el caută în prezent, prin orice mijloace politico-economice să atragă sub umbrela Federaţiei Ruse fostele ţări membre ale U.R.S.S.

În acelaşi cor continuă să cânte şi Ministrul sporturilor din Rusia,Vitali Mutko, care la un interviu pe care la dat presei spunea:

"... jocurile olimpice sunt despre sportivi; asupra lor trebuie să ne concentrăm".

şi a refuzat să dea explicaţii mai detaliate despre neparticiparea unora dintre personalităţile lumii libere.

Cât de mult sau ceea ce a înţeles Ministrul sporturilor despre "concentrarea asupra sportivilor", este sub un mare semn de întrebare, atâta timp cât sportivii şi suporterii lor (presa şi vizitatorii) se confruntă cu multiple dificultăţi de natură organizatorică, de acomodare şi chiar de sănătate.

(Cap. Dificultăţile organizatorice, de acomodare şi de sănătate, se află doar pe site. Vedeţi legătura de jos.)

[1] *Principala companie care s-a preocupat de dezvoltarea structurilor de telecomandă în Soci şi împrejurimi, a fost compania americană AVAYA care a investit în acest proiect circa 580 milioane dolari. (ro.wikipedia.org)*

[2] *Gunter Grass (n:1927) – nuvelist, poet, sculptor german. Premiul Nobel pentru literatură în 1999*

[3] *Salman Rushdie (n:1947) – novelist englez-indian.*

[4] *Margaret Eleanor Atwood (n:1939) – poetă, nuvelistă, critică literară, activistă socială în domeniul mediului*

[5] *Jonathan Earl Franzen (n:1959) – eseist american*

Citiţi continuarea articolului despre **Olimpiada de la Soci** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/02/dr-alex-berca-soci-trecutul-prezentul.html

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Română S.A.

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preț redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

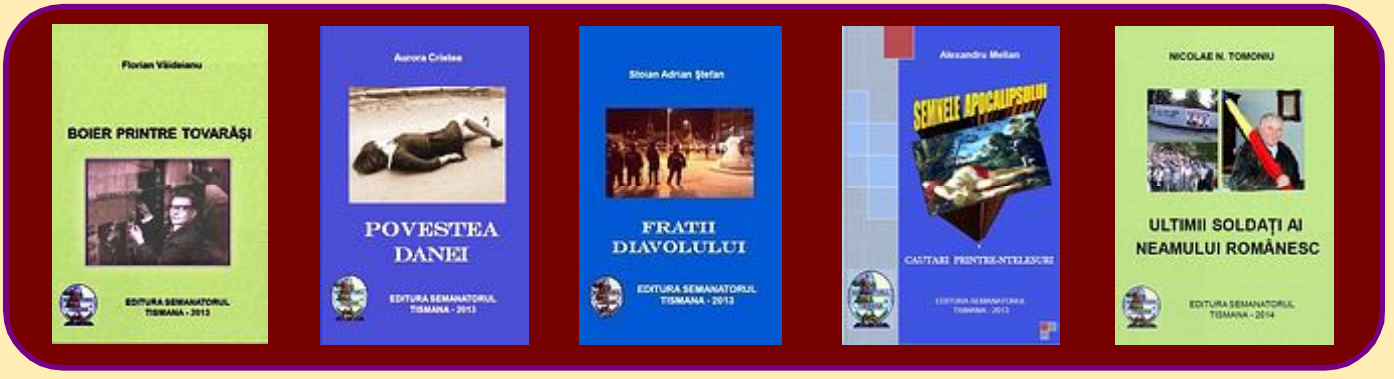

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

P. P. Panaitescu - Români şi bulgari în timpul dinastiei Asan

online, aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/02/p-p-panaitescu-romani-si-bulgari.html

Valori româneşti

D. DRAGHICESCO: NOUA CETATE A LUI DUMNEZEU online, aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/02/d-draghicesco-noua-cetate-lui-dumnezeu.html

Albert Thomas: Prefață la NOUA CETATE A LUI DUMNEZEU online, aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/02/george-anca-traducere-albert-thomas.html

Pumnul dat de Putin SUA şi lumii civilizate la JO de la Soci

online, aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/02/pumnul-dat-de-putin-americilor-si-lumii.html

Dezastre şi oportunități româneşti

Gh- Funar - Valorificarea resurselor naturale pentru îmbogățirea poporului român:

http://cleptocratia.blogspot.ro/2014/02/gh-funar-valorificarea-resurselor.html

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat” de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

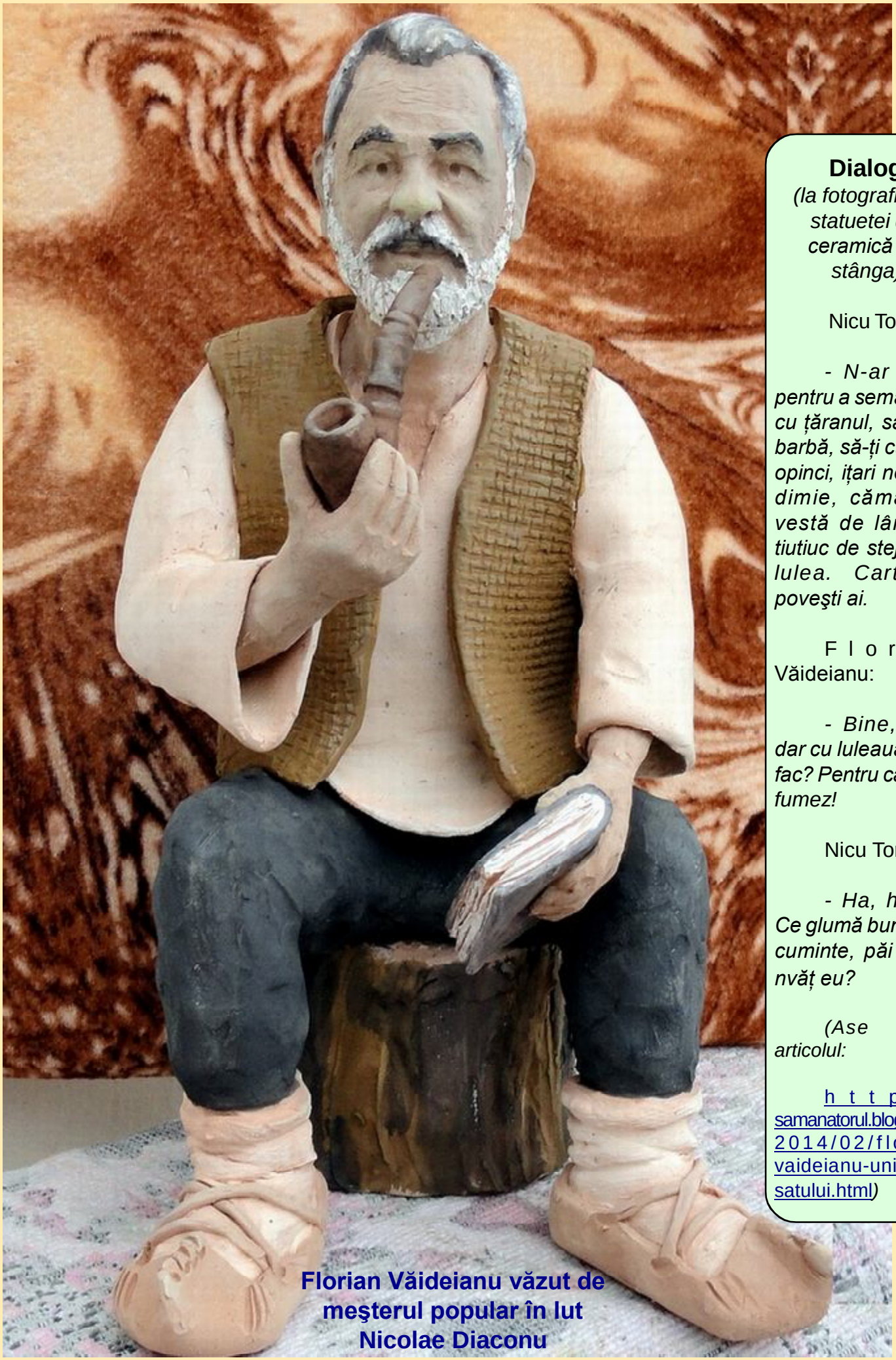

Florian Văideianu văzut de meşterul popular în lut Nicolae Diaconu

Dialog:
(la fotografierea statuetei din ceramică din stânga)

Nicu Tomoniu:

- N-ar strica pentru a semăna leit cu țăranul, să-ți laşi barbă, să-ți cumperi opinci, ițari negri de dimie, cămaşă şi vestă de lână, un tiutiuc de stejar şi o lulea. Carte de poveşti ai.

Florian Văideianu:

- Bine, bine, dar cu luleaua ce să fac? Pentru că eu nu fumez!

Nicu Tomoniu:

- Ha, ha, ha! Ce glumă bună! Stai cuminte, păi nu te-nvăț eu?

(Ase vedea articolul:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/02/florian-vaideianu-universul-satului.html*)*

Anul II. Nr. 2 - februarie 2012 - Apare la sfârşitul lunii începând cu data de 1 mai 2011. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:
ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director
2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

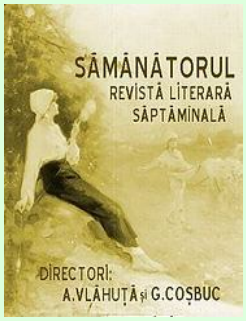

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii februarie, până în data de 25. Cititi volumul complet al fragmetelor de aici la

www.samanatorul/editura-online

Rubrici permanente

(2) Editorial - POVESTEA TRISTĂ A UNEI PIRATERII !
(4) A. Melian - INVOCAȚIE DEZNĂDĂJDUITĂ
(5) A. Melian - UN ARTIST EMBLEMĂ

Studii

(8) Col. V. Zărnescu - Guvernul României stabileşte „granițe"
(17) GEORGE ANCA -ORIGINEA INDIANĂ A ROMILOR
(22) Iuliu Marius Morariu -Viata bisericească a secolului de aur
(27) Vasile POP - Mântuirea şi îndumnezeirea omului prin har

Poezie

(6) TITINA ȚENE - Un strop de veşnicie
(9) LIVIU FLORIAN JIANU - ORGANE DE LUMINI
(13) CEZARINA ADMESCU - VREME DE DOUĂ POEME
(15) AL FLORIN ȚENE - Germinația cuvântului de sub zăpadă

Proză

(14) CEZARINA ADMESCU - SUFLETUL CASEI

Anunțuri, amuzament, cărți, reviste, filme, lucruri UTILE, portal nou, legături (link-uri) trimise pentru publicare

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conține fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteți scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Apropo de ACTA - Acordul comercial de combatere a contrafacerii:

POVESTEA TRISTĂ A UNEI PIRATERII !

www.tomoniu.ro

Înainte de a vă povesti trista poveste, care pentru mine Stan Pățitul face cât articolele dintr-o lună ale unei duzini de ziare care bat apa-n piuă despre ACTA, să trec totuşi succint în revistă ce se discută despre această "cestiune arzătoare la ordinea zilei".

Aşadar ACTA este acordul propus de Statele Unite (unii ar spune „impus") şi semnat deja de un număr de țări, care caută să legifereze pe Internet o serie de standarde internaționale în legătură cu protejarea drepturilor de autor şi, mai ales, destinat a împiedica copierea ilegală de programe, muzică, filme şi texte pe Internet, forțând operatorii de Internet să adopte măsuri draconice. Dacă eşti prins că ai copiat din rețeaua Internet filme abia ieşite din studiouri, ai făcut un DVD cu ele şi l-ai vândut, în loc ca studioul de film să te dea în judecată, ți se ia dreptul de a mai folosi rețeaua Internet de către distribuitor care te pune cu nume şi date pe o listă neagră şi ai devenit un paria pentru Internet. De fapt, studioul de film nici n-are cum să te dea în judecată pentru că furtul se face concomitent de către mii de utilizatori răspândiți prin toate țările lumii dintre care unele nici măcar n-au o legislație adecvată în domeniu.

Şi atunci, marile companii americane de creare de soft, de distribuție multimedia, etc. vor să limiteze posibilitățile de copiere a conținutului creației lor de pe Internet printr-un acord care - Aici i-aici! - să nu țină seama legislația fiecărei țări în parte şi chiar a Uniunii Europene indiferent dacă UE a fost nevoită să negocieze vreo 5 ani la acest acord şi să-şi regleze legile.

Pentru noi, cetățeni ai UE, este dificil să înțelegem, de ce anume a fost nevoie să mai existe o negociere pe tema contrafacerii, deci, a protejării dreptului de proprietate intelectuală, câtă vreme, există legislație în domeniu în fiecare stat al UE şi ea deja se aplică. Şi de ce trebuie semnat de UE acest acord câtă vreme marii "producători de contrafacere", se găsesc, de fapt,

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkuri

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm Arhiva FLASH cu linkuri

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

(continuare din pag. 2)

în țări care nu sunt parte la acest acord. Nici China, nici Brazilia, nici Rusia, nici Ucraina, dar şi multe-multe alte state, şi din America Latină, şi din Asia.

Dar principala problemă pentru care Acordul este foarte criticat si foarte contestat politic este faptul că el a fost semnat aproape în secret de către Uniunea Europeană şi de către majoritatea statelor membre, inclusiv de către România, ştiindu-se că până acum n-a fost semnat decât de 31 de țări de pe planetă, dintre care, iată!, 22 suntem numai noi, țările din UE.

N-a fost chiar surprinzător faptul că semnarea ACTA cu ochii închişi fără vreo dezbatere publică a dus la demisia negociatorului şef european, francezul Kader Arif, care a criticat ACTA în cei mai aspri termeni şi la importante manifestații stradale în Polonia. ACTA este contestat de un important grup de politicieni în parlamentul Poloniei, contrastând total cu situația din România unde situația nu mai e de râs ci de plâns: cei care au semnat acordul au făcut-o fără să-l citească şi nici măcar ministrul comunicațiilor nu avea cunoştință de conținutul lui.

Se vorbeşte de contrafacere dar mai periculoasă este pirateria, prin care un produs făcut de altul îl declari al tău şi îl vinzi! Barem contrafacerile lasă marca. Şi mai periculos este să faci ce ziceam că a făcut gaşca Băsescu, să semnezi fără să ştii ce ai semnat şi să nu faci o dezbatere publică ca să nu se afle. Mai mult, nici măcar documentul ACTA , de vreo 50 de pagini, nu-l are nimeni de la guvern ca să-l facă public. Gaşca are altă treabă...

Revenind la legislația noastră şi la "Sămănătorul", după părerea mea avem suficiente legi şi reguli Internet dar nu se aplică şi nici nu sunt cunoscute. Dacă citiți cu atentie noile noastre bloguri şi site-uri pentru articole, vedeți ca noi facem apel la autori să ne indice sursa, nu articolul. Chiar dacă noi preluăm articolul pe site-urile noastre, de îndată ce am specificat sursa suntem absolviți de piraterie (folosirea articolului, documentului, pdf-ului, filmului, melodiei, ca operă proprie) pentru că se face referire pe aceea pagină originală de Internet că-l putem prelua de acolo cu această clauză, atenție însă, exista site-uri care precizează că ne trebuie un acord scris, iată de ce vă cerem sursa când ne trimiteți articole existente pe Internet.

In nr. 1, recent, al revistei Semanatorul am folosit imagini ale unui reporter media fax dar i-am cerut acordul prin e-mail. Ei bine, alții nu fac asta şi chiar eu m-am trezit că am fost furat de câteva imagini şi texte din cărțile mele ceea ce constituie altă infracțiune, contrafacerea. Mi s-au luat paragrafe întregi şi s-au inclus într-o altă scriere a unui alt autor dar problema este că darea în judecată e dificilă şi poți să nu câştigi la sigur cu mafia actuală din tribunale. Te mulțumeşti să-i scrii dobitocului care ți-a furat textul să scrie barem de unde l-a luat (printr-o notă de subsol, obligatorie pentru un scriitor ce-şi respectă meseria) şi că-i al tău.

Deci n-ar mai fi nevoie de ACTA când există, barem teoretic, răspunderea materială a celor care-şi fac un obicei din a vinde informații nepermise. Dar dacă primiți de exemplu o ofertă de BAZE DE DATE - de fapt aceasta constând din adresele noastre de e-mail recoltate de pe Internet - te gândeşti că ar trebui totuşi aplicate nişte reguli ACTA, astfel ca aceşti nesimțiți care ne vând adresele noastre să fie pasibili de pedeapsa cea mai aspră! Pentru că ei ne vând firmelor agresive şi de doi lei, adresele noastre si de aceea noi primim spam şi ne pierdem timpul să ştergem reclamele lor care mai de care mai tâmpite.

După legislația actuală, se mai consideră folosire individuală fără spirit comercial şi noul obicei de a retrimite prietenilor diaporame pps, documente pdf sau doc, filme sau muzică in draci, ceea ce în general mai mult deranjează decât foloseşte. Pentru că primitorul nu poate avea aceleaşi preferințe şi interese de cunoaştere ca trimițătorul şi totul se va sfârşi prin a stopa bunăvoința celuilalt prin replici tăioase.

Revenind la promisiunea de la început, de a vă spune o poveste tristă, cred că ați remarcat pirateria de pe prima pagină, deoarece aceea imagine ați mai văzut-o în revista "Sămănătorul", nr. 5 - special, pagina 34, de anul trecut. Ei bine, imaginea ce o marcasem acolo ca făcând parte din colecția mea particulară, a apărut recent pe Facebook cu marca "Târgu-Jiu odinioară" pusă acolo ca o balegă pe un trotuar curat. Userul Fecebook, conştient de hoția pe care o face, nici măcar nu-şi dezvăluia identitatea ca persoană responsabilă de acel cont. Am fost nevoit să-i cerşesc prietenie pentru ca să-i postez piratului faptul că aceea imagine îmi aparține, ea se găseşte pe site-ul meu personal şi într-o revistă de care eu răspund şi nu are voie să-şi pună stampila pe ea, legile dreptului de autor fiind clare la noi. Chiar am şi glumit sugerându-i drept pedeapsă să nu şteargă aceea postare pentru a fi avertizați şi alții că încalcă nişte legi când pun pe pagina lor Facebook imagini de pe site-uri personale aflate sub copyright.

Credeți că s-a conformat? Mi-a anulat "prietenia" (Sic, sic, sic!) înainte de a-i mai arăta şi

(continuare în pag. 32-33)

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

Notă : *« La rubrica IN NUMELE SPERANTEI, vă rog să publicați "Invocație deznădăjduită", pentru că deşi eu sunt în Franța, sufletul îmi lăcrimează în România »* **Al.M.**

INVOCAȚIE DEZNĂDĂJDUITĂ

Câte lacrimi mai trebuie să curgă pentru ca urechile voastre să audă plânsul ?!

Cu câte dezamăgiri sunteți gata să ne mai sângerați sufletele pentru a vedea cum se înmulțesc mormintele speranțelor ?!

Câte cadavre politice mai vreți să vă împodobească vitrinile pentru a nu mai suporta putoarea descompunerii ?!

De câte mărturii mai aveți nevoie în procesul fără de sfârşit al ticăloşiilor voastre ?!

Si, până la urmă, de câtă înțeleaptă răbdare credeți că mai dispune sărmanul nostru popor, pentru a suporta perpetua coaliție transpartinică a hoților, a incompetenților şi a trădătorilor ?!

DOAMNE, România îngenuncheată în fața atotputerniciei tale, îți înalță ruga disperării, mereu cuibărită de speranță :

salveazã-ne de Rãu ªi de Urât ªi pune-ne capãt rãtãcirilor bezmetice, iarã de nu, scuturã adâncurile Vrancei ªi neantificã-ne cu toate nefericirile ªi neputinTele noastre !...

Alexandru MELIAN

UN ARTIST EMBLEMĂ

In zilele noastre, - când iconoclaşti de operetă, alergici la valorile autentice, auto-proclamate celebrități elitiste ori mercenari culturali, fără de părinți şi strămoşi, procustianizează cultura şi arta românească după un pat rahitic de veleitari – speranța că ofensiva lor nu va avea decât consecințele crizelor obişnuite de pubertate este dată de acei oameni de artă şi cultură care, devotați unei table de valori confirmate de timp, grădinăresc cu trudă şi dăruire moştenirea noastră de frumusețe, înțelepciune şi cugetare , de cele mai multe ori ocoliți de reflectoarele amăgitoare ale publicității negustoreşti.

Este şi cazul artistului TUDOR GHEORGHE, acest rapsod de viță veche care logodeşte în tiparele modernității harul poeziei alese cu reverberațiile cântecului bătrânesc. Strălucirea talentului său este înnobilată de un caracter frumos şi de credința – mereu confirmată prin faptă – că artistul adevărat nu este doar beneficiarul înzestrării sale, ci mai ales dăruitorul întru frumos şi bine. Lumea noastră de astăzi (şi nu numai), de pe toate meridianele, este plină de mari talente care, lipsite de conştiința menirii lor extra-individuale, îşi virusează busola existențială, - sub ispitirea diabolică a banului - şi sfârşesc lamentabil în amăgirile alcolului, ale drogurilor ori ale sexului destrăbălat. Aşa după cum nu puține sunt cazurile marilor înzestrați de Dumnezeu care-şi maculează viața prin colaboraționism lipsit de scrupule cu putearea politică, ignorând că locul celor dăruiți este de a se dărui popoarelor lor şi nu celor care le oprimă. Iar tristețea unor asemenea rătăciri este cu atât mai insuportabilă cu cât ele beneficiază de consacrări ditirambice, de mitizări găunoase, de publicitate deşănțată. Incât s-a instituit paradigma toxică şi molpsitoare că talentul te dispensează şi te scuză de orice, el fiind suficient pentru a proclama drept idoli şi modele personalități umane aflate la antipodul idealului de umanitate autentică şi sănătoasă.

Tudor Gheorghe face parte din rara familie a artiştilor care a înțeles şi şi-a asumat dimensiunea de apostol al destinului său de ființă nobil înzestrată. El nu s-a lăsat cumpărat de dictatură şi nici ispitit de amăgirile puterii post-revoluționare.El a înțeles că arta nu e doar un produs de consum, ci mai ales o binecuvântare în care bucuria şi tristețea, speranța şi disperarea, nostalgia şi revolta, - nuntind o sărbătoare sui-generis – se adresează sufletului şi minții chemându-le întru frumos şi înțelepciune. O binecuvântare aptă să ofere refugiu izgoniților din viața demnă şi tărie celor vlăguiți de truda nerăsplătită.

De aceea, în anii rătăcirii comuniste, muzica lui şi textele alese ne-au luminat şi ne-au fortificat, ne-au pansat rănile şi ne-au mângâiat lacrimile, ne-au grădinărit speranța şi ne-au salvat iubirea. Iar în anii tranziției noastre, atât de dezamăgitoare, în multe privințe, artistul a rămas fidel aceluiaşi ideal . N-a devenit nici podgorean îmbuibat, nici miliardar în topul celor 300, nici politician hrăpăreț, iresponsabil şi incompetent. Deşi putea să se paraşuteze pe oricare din aceste aerodromuri ale mizeriei. El a ramas TUDOR GHEORGHE, rapsodul fără pereche, devotat celor pe care-i reprezintă, tablei sale de valori care nu este o giruietă, devotat lui însuşi. Intr-un sens superior, acest artist este întruchiparea şi întruchipătorul *dorului românesc,* matrice aproape intraductibilă a ființei nostre arhetipale.

Pentru că dorul este un sentiment inefabil în care iubirea e ninsă de triste(i dar iluminată de bucuria amintirilor, este rănit de pribegia depărtărilor dar îmbălsămat în magia speranței. El este vidul în care cad lacrimile dar înfloresc mângâierile, grădina de unde păsările şi-au luat zborul dar trandafirii se sărută sub vrajă. Dorul este blestemul absenței şi ruga invocației, rătăcirea dincolo de neguri şi îmbrățişarea fără sfârşit. Este doliul sufletelor şi nunta inimilor, prăbuşirea în infern şi zborul înspre paradis.

Mi-e dor de tine este simfonia înălțării către **a fi**, în timp ce – de pildă – francezul *j'ai envie de toi* este madrigalul tentației către **a avea**. Unul reprezintă visul de a fi în realitatea iubită, celălalt dorința de a o poseda. Este diferența dintre elanul spre infinit a lui **a fi** şi cursa înspre iluzie a lui **a avea.**

Tudor Gheorghe este tălmăcitorul şi tălmăcitul acestei stări de grație, şi emblema inoxidabilă a ARTISTULUI .

Alexandru MELIAN

Articol preluat de pe http://samanatorul.blogspot.com/

http://samanatorul.blogspot.com/2012/02/alexandru-melian-un-artist-emblema.html

Titina Nica Țene

Un strop de veşnicie

Poezii din volum

Bucuria lucrurilor simple

Să te bucuri că nu a plouat
şi a fost o zi mai luminoasă,
cocoşul în ogradă a cântat
amintind întoarcerea acasă.

Să te bucuri că ai cules un măr
Rumenit, cu miezul plin de soare,
şi copilul mic, abia mergând,
ți-a intins, cu mâna lui, o floare.

Să te bucuri că a înflorit cireşul
lângă o tufă mov de liliac,
că în lanul aurit de soare
stau aprinse lămpile de mac

Că pădurea-n toamnă a ruginit
poleind cărările cu lună,
cineva ți-a spus, abia şoptit,
seara la culcare, noapte bună!

Fericirea nu e peste mări,
nici de sus să n-o aştepți mereu,
ea e aici, în lucrurile simple
care zilnic sunt în jurul tău

Bucurie

De-atâta timp plâng sălciile-n ape
Cu fruntea lor sărută val de val
Şi plânsul lor se simte mai aproape
Când rătăcim privirea către mal.

Şi-atâta trecem de nepăsători
Pe lângă fruntea lor răsfrântă ca-n fereastră
Fără să ştim, că deseori,
În plânsul lor stă bucuria noastră.

Îndoială

Sînt atît de tristă, Doamne,
noaptea s-a lăsat, albastră,
Luna rece şi rotundă
mă priveşte pe fereastră.

Este toamnă peste lume
în a trecerilor vremi
şi de sus, de printre stele,
simt cum la Tine mă chemi.

Dar deşi pretind mereu
că pe Tine te iubesc
ca să vin acolo, Doamne,
nicidecum nu îndrăznesc

Si nu ştiu ce să mai cred
şi nu ştiu ce să mai zic
îmi e teamă că ACOLO
m-oi preface în NIMIC.

Direct în cer

Cu toată lumea mă împac
şi mă-nțeleg nespus de bine
cu oameni buni, cu oameni răi,
dar nu mă-mpac, moarte, cu tine.

Ne facem casă, avem copii,
să-i dăm la şcoli ne străduim
şi, dintrodată, fără veste,
a trecut timpul şi...murim.

Cu ce drept vii şi iei cu tine,
aşa, furiş, ca o păgână,
să duci pe cei dragi în mormânt
făcându-te pe ei stăpână?

Aştept venirea lui Isus,
căci nu vreau, moarte, ca să pier
si n-o să mai trec pe la tine
mă duc cu El direct în cer!

Cheia Bătrânei

Stă bătrâna gârbovită
pe o bancă sub un tei,
toate tristețile lumii
stau ascunse-n ochii ei.

Se gândește neîncetat
la căsuța ei umilă
ce i-au vândut-o copiii
ca să-și construiască vilă.

Dar în vilă n-are loc,
i-au făcut lângă grădină
cămăruță cu un geam
să privească spre lumină.

"Fii, măicuță mulțumită
să ne-ajuți pe fiecare!
Cine astăzi ți-ar mai da
farfuria cu mâncare?

Că dacă ai îmbătrânit
nu este a noastră vina,
vila se-ntreține greu
și vrem să schimbăm
mașina.!"

În clipele de răgaz
ascunzând o cheie-n mână,
se îndreaptă către casa
unde a fost, cândva, stăpână.

Numai cheia i-a rămas
că în rest toate sunt duse,
casă, tinerețe, soț,
sunt durerile-i nespuse.

Lung privește printre gard
și își vede viața toată,
simțind cum din ce în ce
de puteri este lăsată.

Însă, într-o dimineață,
au găsit lângă grădină,
moartă, pe bătrâna mamă,
tot strângând o cheie-n mână.

Citiți **Un strop de veșnicie** integral la
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Titina_Tene-Un_strop_de_vesnicie.pdf

Col. (r)Vasile ZĂRNESCU (n. 1947)

Guvernul României stabileşte „graniţa dintre Ţinutul Secuiesc şi Ţara Bârsei“

Hotărîrea Guvernului României, numărul 402, privind aprobarea stemei comunei Ilieni, judeţul Covasna, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 306, din 11 mai 2010, precizează că localitatea Ilieni se află la „graniţa dintre Ţinutul Secuiesc şi Ţara Bârsei“. Conform anexei 2 la H. G. nr. 402/ 2010 – „Descrierea şi semnificaţiile elementelor însumate ale stemei comunei Ilieni, judeţul Covasna“ –, „borna de hotar semnifică faptul că localitatea se află la graniţa dintre Ţinutul Secuiesc şi Ţara Bârsei“.

Utilizarea într-o hotărîre a Guvernului României a expresiilor „Ţinut Secuiesc“ şi „graniţa“ reprezintă o încălcare a articolului 3, alin. (3) din Constituţia României, potrivit căruia „teritoriul este organizat, sub aspect administrativ, în comune, oraşe şi judeţe“. În acelaşi timp, legea nr. 2 din 16 februarie 1968, privind organizarea administrativă a teritoriului României, prevede la art. 1 că teritoriul României „este organizat în unităţi administrativ-teritoriale: judeţul, oraşul şi comuna“. De asemenea, „graniţa“ nu poate exista decît între state, iar prevederea din hotărîrea guvernului, care stabileşte o „graniţă interioară“, induce ideea delimitării teritoriale a Ţinutului Secuiesc ca entitate autonomă, cu graniţă proprie.

Istoricul H. G. nr. 402/2010

În cadrul şedinţei Consiliului Local al comunei Ilieni din 24 aprilie 2007, a fost adoptată Hotărîrea Consiliului Local nr. 17/2007, privind aprobarea stemei comunei, în care se menţionează că „borna de hotar semnifică faptul că unitatea administrativ-teritorială se află la graniţa dintre Ţinutul Secuiesc şi Ţara Bârsei“.

Ulterior, în şedinţa Consiliului Local din 27 noiembrie 2007, se adoptă Hotărîrea nr. 73/2007, prin care se modifică articolul 1 din Hotărîrea nr. 17/2007. Cu toate acestea, articolul 1 din textul celor două hotărîri coincide, fiind menţinută şi sintagma „Ţinutul Secuiesc“.

Hotărîrea Consiliului Local nr. 31 din 7 iulie 2009 stipulează la art. 1: „se aprobă modificarea anexei la Hotărîrea Consiliului Local al comunei Ilieni nr.73/2007, după cum urmează: în locul sintagmei – „graniţa dintre Ţinutul Secuiesc şi Ţara Bârsei“ – se va trece „la limita teritorială dintre judeţul Covasna şi judeţul Braşov“.

În pofida modificării decise, în proiectul de hotărîre a guvernului s-a menţinut şi aprobat că „borna de hotar de pe stema comunei semnifică situarea localităţii la graniţa dintre Ţinutul Secuiesc şi Ţara Bârsei“.

Notă. Prin sentinţa nr. 76/F, pronunţată la date de 18 aprilie 2011, Curtea de Apel Braşov a admis acţiunea formulată de reclamantul Forumul Civic al Românilor din Covasna, Harghita şi Maramureş în contradictoriu cu pîrîtul Guvernul României şi, în consecinţă, dispune anularea Hotărîrii Guvernului României nr. 402/2010 privind aprobarea stemei comunei Ilieni, judeţul Covasna. Guvernul a declarat recurs».

Sursa: Aurel Rogojan, Fereastra serviciilor secrete. România în jocul strategiilor globale. Editura Compania, Bucureşti, 2011, pag. 399-400.

***

Aşadar, Consiliul Local al comunei Ilieni revenise asupra deciziei de a invoca o presupusă „graniţă“ cu inexistentul „ţinut secuiesc“, dar Guvernul României, în nemernicia sa, emite o hotărîre de guvern prin care încalcă Constituţia şi Legea nr. 2/16 februarie 1968. Curtea de Apel din Braşov îi deschide ochii guvernului antiromânesc Boc-Bela – admiţînd, prin absurd, că are nişte miniştri şi consilieri-jurişti tîmpiţi (ca să folosesc exprimarea frustă a preşedintelui Traian Băsescu) –, dar guvernul maghiarizat Boc-Bela, în turpitudinea sa, face recurs! Ceea ce atestă că nu are miniştri şi consilieri-jurişti tîmpiţi, ci că a comis o acţiune deliberată. Adică perseverează în atitudinea sa trădătoare. Fiindcă asta înseamnă să recunoşti într-o hotărîre guvernamentală un ţinut „secuiesc“ inexistent, doar pentru a înlesni maghiarizaţilor din guvern şi din Covasna şi Harghita paşii necesari obţinerii secesiunii teritoriale de jure. Căci, secesiunea de facto au obţinut-o de multă vreme. Prin aceasta, guvernul trădător Boc-Bela a comis un atentat la securitatea naţională, la suveranitatea, unitatea şi independenţa României, pentru că a încălcat articolul 1 din Constituţie.

H. G. nr. 402/2010 a guvernului trădător Boc-Bela intră sub incidenţa art. 155-156 şi 163 din Codul Penal şi a art. 3 al Legii nr. 51/1991 privind siguranţa naţională. Iată de ce trebuie reintrodusă pedeapsa cu moartea: pentru pedepsirea definitivă a trădătorilor.

Colonel (r.) Vasile I. Zărnescu * Articol inclus în site-ul http://cleptocratia.blogspot.com/

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

ORGANE DE LUMINI

PI COLO, PI DIN'COLO

- Tanti Lenuța, unde este Vasilie?
- Pi colo, pi din'colo!
- Şi Maria?
- Pi colo, pi din'colo!
- Mama-mare, i-auzi ce zice Lenuța!
- ?
- Tu, Lenuțo!
- Ie!
- Ce-i, tu?
- Mo-ntrebat Puiu une-i Văsălie!
- Une-i?
- În cu-cu-ruz!
- Nu- i'n cucuruz!
- La grumbene!
- Nu-i!
- Pe laz, cu vithele!
- Nu-i!
- La salchâm!
- Ba!
- În şură!
- Ba!
- Ie!
- Tu!
- Tu, Mărie!
- Ie!
- Une-i Văsălie?
- Pi colo! Pi din'colo!

21 martie 2000

UITE CUM TE AJUNGE COPILĂRIA DIN URMĂ

Vasilie scotoceşte după râme în grămada de bălegar din dosul şurii.
Îi sar pistruii de pe față când loveşte pământul,
Icnind, cu cazmaua.
Pe-aici e mirosul mai gras,
les râmele să ia aer doldora de poftă de peşte,
El le chiteşte într-o cutie de chibrituri
Cu degetele pline de negru sub unghii,
Îşi îndeasă colopul pe cap,
Şi se răsteşte la el,
Să-i intre calea în cap:
Hai!
Restul este floare la ureche.
Să cobori gruiul,
Să treci ştrecul,
Să intri în luncă pe la Petruț,
Cel galben ca o lămâie fără splină,
Să ajungi la bulboană,
Să tragi Ampoiul în piept,
Să dai drumul la fir,
Să pui o râmă la loc de cinste,
Să arunci plumbul cât mai aproape
De linia care separă cerul de apă,
Să scobeşti cu privirea în plută
Până ajunge ziua pe fundul apei,
Se ridică întunericul
Şi ard felinarele ca gălbenelele
Pe linia ferată,
Până în fereştile satului.
Până acolo îți cântă drumul greierii.
Când tac, te sperii: dacă nu mai nimereşti calea?
Aşa zic moții la şusea.
Şi te întorci cu Văsălie
Cu mâna goală pe băț,
Acasă,
Cu buzunarele pline
De râme care dorm legănat,
Emigrate de dimineața din bălegar,
Moarte noaptea de uscate de soare,
Visând a peşte.

17 martie 2000

Cititi noul său album ORGANE DE LUMINI aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Liviu_Florian_Jianu-Organe_de_lumini.pdf

IO MÂNCAM ÎN OLTENIA

în limbaj literar:
ceapă, cartofi, varză –
acolo era altceva.
-azi avem zamă de grumbene
-io nu mănânc
cum să mânc io ce nu ştiu ce-
nseamnă
- punem şi covăsală
asta îmi mai lipsea
io nici nu vreau să aud
şi parcă îmi venea să plâng de
năcaz
cine ştie după ce se omoară ei,
urzici, mărar (pentru mine mărarul
e sare pe rană)
şi mă obligă să mănânc şi io
taci, tu!
Zice mama mare,
Şi-mi pune un blid de lut aburind în
faţă
Cu cartofi şi smântână,
Să te lingi pe lingura de lemn,
Păi ăştia sunt cartofi,
Ie, grumbene,
Şi asta e smântână,
Ie, ie,
Covăsală,
Aşa am pus în gură
Două limbi
Şi le-am mestecat
Cu una,
Traducător de grumbene cu
covăsală în zamă
În singura limbă română.

SFATUL

Îmi spusăsă tata
Că nu e bine să le spui la muieri că le iubeşti.
De ce?
Nu e bine.
(Acum mă întreb dacă femeile se conduc după oglindă).
Da cum să-i spui?
Spune-i şi tu
Că-ți place de ia.
Că e fată bună.
Da iubirea?
Asta în romane, în filme,
În poezii.
În viață, nu se ezistă.

Într-o sară, mă-ntrebă goguța
Cât o iubesc io pe ia.
Îmi dădu domnul gândul al bun în minte,
Şi-mi adusăi aminte de tata.
Măi, mie îmi place o țâră de tine
Aşa, eşti fată cuminte,
Da cu iubirea,
Cum să-ți spui,
E numa în filme,
În viață uite cum e
O măturâ,
O mâncare bună,
Mai închizi şi tu un ochi,
Îți mai dau un cioc pe obraz,
Sincer,
Îmi place de tine puțân,
Da' vezi să nu ți-o iei în cap.

Să uită la mine cam năucă
Şi nu mai zâsă nimic,
O înghiți.

De-abia dupe 7 ai
Îmi spuse cum nu dormi ia toată noaptea
După vorba asta,
Adică cum?
Adică îi fac de mâncare,
Îl îmbrac,
Am grije de iel
După iel prin toată spitalele
Unde le dă doctorilor de lucru de milă,
Că fără iel
Ar şoma ăia pe capete,
Şi iel,
Auzi,
Îi place o țâră de mine…
Nesâmțât ma ie ăsta…
M-ar fi dat afară în noaptea aia din apartament
Da-i veni şi iei un gând bun în viață
la să-l lăsăm până dimineață
Să vedem în ce ape se mai scaldă…

Se zice în popor că noaptea e un sfetnic bun,
Da io zic că mai bun e tata…

AL. FLORIN ȚENE (n. 1942)

GERMINAȚIA CUVÂNTULUI DE SUB ZĂPADĂ

Poezii clasice de la A la Î
Volumul I

Germinația de sub zăpadă

Alunecă sănile pe vise de zăpadă-
Sub ea căruțele germinează trudă,
Copii mai vin uneori să vadă
În sat câte-o bătrână rudă.

Umbrele bunicilor privesc peste gard
Cum trec nepoții în iureş pe cale,
În zborul lor clipele ard
Etapele în graba de a ajunge la vale.

Timpul ascultă cum scârțâie roata
Urechea lui aşterne tăcerea sub nea,
Sănile trag după ele gloata
De constelații până apune ultima stea.

Atunci ies din cimitire strămbunii
Să mai dea sfaturi celor grăbiți,
Însă sub privirea de gheață a lunii
Rămân în cruci împietriți.

Alunecă sănile pe vise de zăpadă
Când timpul aşterne tăcerea sub nea,
Doar el a rămas în ogradă
Şi lacrima ce picură din stea.

Undeva în adâncuri decantează vinul via
De culoarea obrazului ruşinatelor fecioare,
Sub zăpezi,încă,mai germinează poezia
Iar rimele sunt însămânțate de soare.

Hergheliile de cai ale uitării

E atâta uitare, Doamne, în lume
Şi neîntoarceri în miez de amintire
De au dispărut pagini întregi de cutume
Şi vorbele de duh şi iubire.

Istoria se rescrie din istorii nescrise,
Urcare în metafizic a celor mai presus de zei,
Ce-a fost victorii azi sunt învinse
Popoare dintr-o trăsătură de condei.

Moara timpului macină vremură,
Toți mai dorim un ciur de mălai,
Un fel de nemurire şi mă cutremură
clipele astrale aleargând ca hergheliile de cai.

Icoana, singură printre picturi

O mână de Dumnezeu a desenat chip în suflet,
Aşa a pogorât Icoana preasingură-n lumină
Cu Fiul milei şi Mama obosită-n sfințenia de umblet
S-avem cui ne închina când ne macină vreo vină.

Nepământeană Icoană de început al lumii,
o mare de oameni, împărați –Culoare şi Cuvântul,
ea poartă mântuirea prin veşnicia humii,
la care ne rugăm, cutreierând pământul!

Icoană-carte cu adevăruri puse-n culoare
Cu legea-n puritate ca roua în Sinai;
Izvor de iubire, de har deschizând cărare
Ce ne urcă-n timp sufletul în rai..

În existența mea pe poteci de gând,
mă întorc la tine mereu Icoană fără hotar
cum se întoarce vara la seceră pe rând
şi-n dorul ei de casă ,corabia la far.

Mă-ntorc la Icoana icoanelor ca la un sfânt altar,
La Chipul ce-l poartă în memorie şi vântul;
Mă închin la El şi-L port în suflet dar
Cutreierându-mi Ființa şi întreg pîmântul.

Citiți volumul **GERMINAȚIA CUVÂNTULUI DE SUB ZĂPADĂ** aici
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al_Florin_Tene-Germinatia_cuvantului_de_sub_zapada.pdf

AL. FLORIN ȚENE

Îmblânzirea cuvântului care ucide

Sângele-n urmă se adună
Aşteaptă zborul cuvântul de aer,
Din lupi ies mieii şi fug la stână
Iar caii s-au încurcat în kilometri de caer.

Şi deodată cum nu s-a ştiut
Cuvântul ce-ascunde crima
Despicat de râul nou născut
Se-ascunde schimbându-şi rima

Ca două libelule ce zboară paralel
Cuvintele se refac la loc,
Cum părul îi creşte unui chel
Şi veşnicia în fluierele de soc.

Asemănări sunt în albul pacificat
Când mai cade o tură sau pion,
Virtutea cuvântului care ne-a mişcat
Stârneşte încăerări de zvon.

Sunete de violoncel plutesc în vânt
Şi versul prinde a se melancolii
Când crima iese din cuvânt
Poemul e înaintea mea c-o zi.

Fulgerul de pe umăr

Iubita mea de rouă
în noi iarăşi plouă

Iubita mea de apă
din noi guguştuci s-adapă

Iubita mea de cântec
îți simt viitoru-n pântec

Iubita mea de polen
ne trage spre Pol un ren

Iubita mea de floare
în potecă luna ne răsare

Iubita mea de petală
în jocul meu eşti vestală

Iubita mea de cărare
ochi-ți sunt streaşină la zare

Iubita mea de gând ne-mpăcat
aşteptare-mi eşti când sunt plecat

Iubita mea de fulger
te simt pe umeri înger

Iubita mea de gând
urmăm noi la rând?

Fluviu cuvintelor

De atâta căldură în note muzicale
cuvintele curg de căldură-
un izvor ieşit în cale
se strecoară din inimă în gură

mai multe în fluviu se-adună
ce curge la vale înspumat,
ziua şi noaptea pe lună
râul de cuvinte născut din păcat.

Se-adună toate în Marea Limbii Române,
Furtună de verbe în adâncuri şi valuri,
Seninul cuvântului rămâne
în patria întinsă la plaje pe maluri...

Fotograful de pe plaje

A trecut pe plaje zgomotos ca un pescăruş
Cu gâtul înşurupat în aparatul de fotografiat,
Şapca o avea parcă dată cu tuş
Şi orizontul din film incendiat.

Nu ştiu dacă încăpuse toată marea în obiectiv
Dar eu intrasem cu totul în el,
Amintire pentru albumul cu coperți oliv
Unde clipele stau ca armele în rastel.

După clic-clacul aparatului scurs m-am simțit
Din trup ca un deget de mireasă fără inele
Şi briza cu răbdare în nisip m-a cioplit
Hoț de soare, amurg şi amant de inele.

Cezarina Adamescu (n. Galaţi)

VREME DE DOUĂ POEME

"Semănătorul - Editura online"
seria "Google", febr. 2012

NU PREA E TIMP DE ZĂBAVĂ

Câte pulsaţii intime
în devemele anotimpului!
Sătenii – trezindu-se parcă toţi deodată
zoriţi a-şi lua în primire ţărâna
cu gustul aproape uitat al belşugului.

Miroase vag a bălegar cald
a lapte matern şi a flori de aspru pelin
În nările încă flămânde se-amestecă izurile.

Ogorul respiră adânc din rărunchi
ca un bivol puternic şi blând
aşteptându-şi cu devoţiune stăpânul.

Moromete ar zâmbi acum mustceşte
pe stănoaga podiştei
întrebându-şi vecinul,
nimerit ca din întâmplare la gard:
-Ai terminat, mă, de sapă?
Şi-n gând l-ar blagoslovi fără pic de ranchiună:
„Pe măta şi pe tine, Bălosule!"

Apoi, ar mai slobozi gânditor
câteva păpădii de fum
şi - ca orice ţăran de ispravă –
ar percepe mişcarea celulei de dor
din fecunda sămânţă.

Dar fiindcă nu prea e timp de zăbavă
ar deschide poarta,
şi-ar lua unealta pe umăr,
merindea în traistă, bidonul cu apă,
pierzându-se în colbul de silişte.

Spre nămiezi, şi-ar răsuci o ţigare
cu tutun din cel galben şi binemirositor
şi-ar răsturna cu un scurt bobârnac
pălăria lui neagră spre ceafă
netezindu-şi firele asudate pe frunte

s-ar uita gânditor la cei câţiva nori
destrămându-se nehotărâţi
ar stuchi în căuşii de palme
mari cât ceaunul de mămăligă
şi-ar îndrepta şalele
şi ar începe să fluiere nepăsător
o doină
în nesfârşirea şi parfumul de reavăn pământ,
al Câmpiei Române,
înjurându-l cu duioşie aspră în glas
pe armăsarul lui favorit:
-Nea…tu-ţi adineaurea mătii!

Citiţi volumul «Vreme de două poeme» la
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/cezarina-adamescu

Cezarina Adamescu

SUFLETUL CASEI

Până şi casele au suflet. Şi încă unul viu. Ne e dor de casa părăsită pentru că în ea a rămas sufletul. Pereții respiră. Tavanul se tânguie, podeaua oftează.

Nu vom putea uita niciodată casa dintâi, acolo unde am fost ocrotiți de brațele mamei.

Casa aceea modestă, cu podele de lut galben amestecat cu bălegar cald de cal şi lipit în straturi subțiri. Până se zvânta lutul, păşeam cu picioarele goale pe el. Rămâneau urme plantare. Turnam apă în ele.

Era jocul nostru. Până să prindă părinții de veste, ne jucam în acele băltoace.

Făceam bărcuțe de hârtie şi de dădeam drumul în ele să plutească. Erau mici lacuri de agrement cu bărci colorate. Uneori pescuiam cu o ață legată de-un băț. Fel de fel de hârburi.

Dintre toate jucăriile preferam calul de lemn vopsit maroniu, Pedalam pe scările lui ca pe-o bicicletă. Avea un cap frumos căluțul. Ochi expresivi şi gene parcă rimelate. Coama – neagră. Mă bâțâiam ore întregi pe calul meu. Asta mă ajuta să visez şi să-mi construiesc o lume a mea unde nu pătrundea nimeni.

Casa era povârnită, cu acoperiş drept, de gudron presat pe care tata îl smolea cel puțin o dată pe an. Cumpăra calupuri de smoală şi le topea în cazanul ruginit. Apoi smolea casa.

Mama o văruia de câteva ori pe an, de sărbători, pe dinăuntru şi pe dinafară. Aveam „rol”, cu model floral, imprimat în cauciuc gros, pe un suport cu mâner. Îl muiam în sineală sau în altă vopsea şi tapetam pereții.

Muream să dau şi eu cu rolul, în sus şi în jos, în şiruri drepte, perfect aliniate. Ieşea un model cu flori şi frunzulițe albastre.

Mai greu era cu dungulița de sus, că trebuia să fie dreaptă şi subțire. Țineam linia ca să nu se strâmbe.

Încă şi astăzi mai visez că văruiesc şi tapetez cu rolul. Ori lipesc casa pe din afară, dând brâu negru sau albastru de jumătate de metru înălțime. Era frumos. Mirosea a reavăn. Mama primenea paturile.

Scutura saltelele cu paie, le bătea bine, Apoi le întindea pe paturile de fier, cu tăblii pictate cu îngeri şi măciulii galbene în patru colțuri, cu scânduri de-a latul, unde erau aşezate saltelele. Apoi cearşafurile aveau şi ele miros de curat. Înfăța pernele şi plapumele. Şi totul într-o singură zi. Spre miezul nopții, totul era gata şi puteam să adormim fericiți în mirosul de proaspăt al încăperii.

Sufletul casei a rămas acolo, chiar dacă ea a fost demolată.

Din pământul galben se ridică uneori, firişoare de abur cald şi gălbenelele răsar în neştire. Este singurul semn că acolo a existat viață. Şi o vagă adiere de petunii şi panseluțe.

Oricât aş scormoni cu mintea prin amintiri, tot aceste imagini îmi vin. Nici nu e nevoie să închid ochii. Ele vin oricum, mai ales cu ochii miciți purtându-mă într-o lume în care, oricât aş dori să mă întorc, nu mai găsesc cărarea.

23 februarie 2012

Facebook - Istorie romaneasca in fotografii - detaliu case

AL. FLORIN ȚENE (n. 1942)

GERMINAȚIA CUVÂNTULUI DE SUB ZĂPADĂ

Poezii clasice
de la Î la Z
Volumul II

Incertitudine

Ni se-ncurcă visele cu viața
Poate Isus n-a fost răstignit pe cruce
Doar noaptea a acoperit în tăcere piața
Şi gloata n-a ştiut ce drum s-apuce.

Poate realul a devenit un vis
Şi trăim cu vise ne-mplinite
Poate Geordano pe rug n-a fost ucis
Doar,şi-a mărit pământul timpul pe sărite.

N-am spus Doamne,crucea nu-mi place,
Doar că-i grea când trec prin vise,
Iar când realul doare şi fruntea tace
Imi cad din suflet iubiri ucise.

Ne naştem pe rând cu vise ne-mplinite
Ni se –ncurcă uneori cu viața,

Când noaptea acoperă-n tăcere piața
Ne iei la Tine, Doamne, pe sărite.

Inima mamei

Luna ca un sloi de gheață în topire
Tristă aluneca pe cerul însorit,
Era vremea morilor ce măcinau iubire
Şi-a Cuvântului din sinele dorit.

Dar în lumea asta pe dos întoasă
Băiatul ce-şi bea ziua în paharul cu vin
Îşi bătea adesea mama c-o palmă nervoasă,
Apoi îşi îneca răutatea-n pelin.

Într-o clipă cuvântul ucide l-a trăznit,
A luat cuțitul şi cu sete în mama a lovit,
Inima i-a luato din piept aruncând-o-n mărăcini,
Primăvara începuse să plângă cu flori de mălini.

În tufă sângele mamei a dat în floare.
Iar inima ei îngrijorată şi tristă l-a întrebat:
-Fiule, spune-mi sincer, te doare?
Răspunsul n-a venit şi inima mamei a
înlăcrimat.

O, Doamne, ai grije de fiul meu
Se ruga inima din spinii fără nume,
Iar fiul înjurându-l pe Dumnezeu
A uitat de mama ce l-a adus pe lume
Şi de inima ei însângerând pământul.

În poem mai pulsează inima, Cuvântul.

Iubita mea de soare şi de rouă

Afară plouă,iarăşi plouă
Iubita mea de soare şi de rouă,
Nu ştiu cum să fac, să te-aduc
In amintirea de sub nuc.

Iubita mea de rouă şi de soare
Îmi creşte un munte pe cărare,
Nu ştiu în vers cum să te cânt,
Frunză de nuc , scrisoarea mea în vânt.

Nu ştiu în vers cum să te cânt,
Metaforă eşti,eu verb mai sânt,
Să vii din amintire până-ntotdeauna,
Pleoapele cerului să fim, întruna.

Pleoapele cerului să fim, întruna,
Eu drum de Luceafăr, tu Luna,
Dar cum să ne întâlnim nu ştiu,
Mi-e teamă că e prea târziu.

Afară plouă, iarăşi plouă,
Vino, iubita mea de soare şi de rouă.

Poezii din volumul II care se poate desărca de aici
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/poezie.html

La margine de univers, pe o baliză...

Era o vreme când nu era timp
Lucrurile toate aveau aripe
Se năşteau nevăzute în Olimp
leşind din ouăle de clipe.
Copacii cu rădăcinile în cer
Erau înaintea zilei cu un pas,
În universul născut dintr-o enclavă
Ceasul trăgea de mână un alt ceas...
...şi aşa,unul după altul,şi altul...
Omul nu se vedea,nu ne vedeam...
Cu lumea ce aluneca spre-nalturi,
Omul şi veşnicia porniseră-n tandem.

Dar a venit Eva, prima oară
Muşcând mărul din livada cu rădăcinile în sus
Şi de-atunci bărbatul îşi tot cară
Crucea Mântuitorului Iisus.

Prin cuvânt divin al spațiului curbat
Ne adâncim în vârtejuri proaspete de briză
Zăbovind mereu într-un păcat
La margine de univers,pe o baliză
Cu sufletul ferecat într-o valiză.

Legendă

Se crapă ca o uşă ziua de mâine
Un pescăruş a încercat să trecă prin ea
Şi-a frânt zborul în două ca o pâine,
O parte a căzut pe pământ,cealaltă pe o stea.

În locul unde-a căzut pe pământ
Legenda spune c-a-ncolțit o lalea,
Cealaltă dusă,de vânt,
O vedem seara o căzătoare stea.

Trec prin uşă în ziua de mâine
Cuprins de nelinişti şi de spaime,
Marea mă latră ca un câine,
Mă feresc ascunzându-mă-n basme.

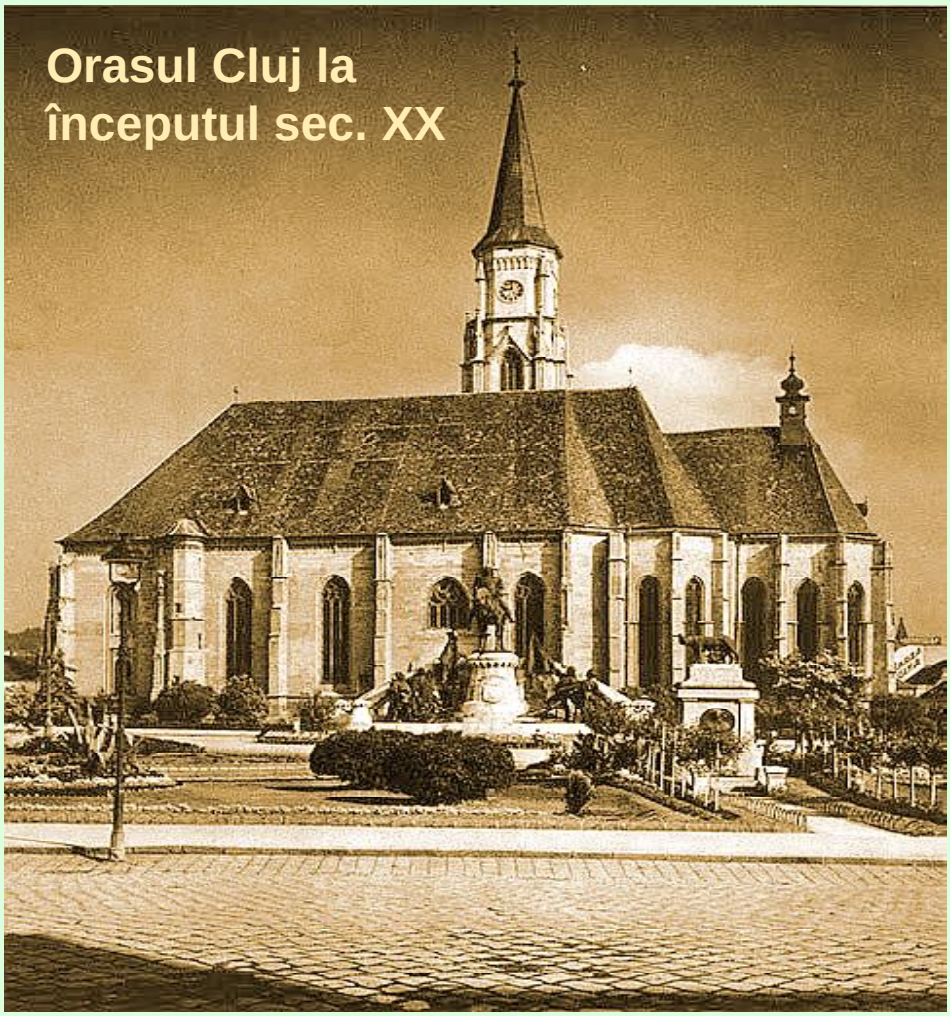

Citiți volumul Samanta din interiorul cuvantului vol II aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al_Florin_Tene-Samanta_din_interiorul_cuvantului-vol-II.pdf

George Anca (n. Vâlcea)

Notițele lui Anca

Un adevărat eveniment editorial: indianistul nostru George Anca şi-a deschis un cont pe Facebook şi de acolo ne bombardează cu postări care de care mai frumoase şi un serial trăsnet "INDIA LUI BUDAI" o incursiune extraordinară în valoroasele scrieri ale lui Ion Budai Deleanu. Toate aceste bijuterii ale diversității culturale le găsiți fie pe pagina Facebook a dânsului

http://www.facebook.com/profile.php?id=100002770425105

fie pe pagina noastră de la BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/george-anca

Felicităm pe George Anca, un împătimit al studiului, care are numeroase scrieri având ca temă istoria şi obiceiurile țiganilor, folclorul lor, literatura scrisă despre ei, traducând mai nou, în engleză, opera lui Ion Budai Deleanu. Vă oferim un fragment din frumosul său eseu:

ORIGINEA INDIANĂ A ROMILOR

GLOSE ASUPRA ORIGINII INDIENE A ROMILOR

După cum se întreba Weber, profesorul de sanscrită al lui Eminescu, dacă Ramayana se inspiră din Iliada, de peste două sute de ani, după evidența lingvistică, şi, recent, potrivit asemănării genetice (e.g. cromozonul Y), romii sunt socotiți "frații uitați ai indienilor". Fără a fi demonstrativ, predând studenților din Delhi Alexandria sau Țiganiada, am sesizat o primire în cel mai speculabil caz amuzată a revendicării lui Jundandel de către Parpanghel (altfel eufonizat de noi cu... Papagheno, evocându-l şi pe Mozart, îmbrăcat într-o seară, la un bal, în fachir indian). Oricum, nicăieri problema romilor nu mi s-a părut a se discuta mai relaxat în altă parte (Texas?) decât în India.

Participând la Conferința Internațională Ramayana în India şi în diaspora indiană (SUA, Anglia, Republica Sud-Africană, Mauritius, Trinidad-Tobago), am observat cum, în mai puțin de 200 de ani, limba maternă face loc englezei, identitatea indiană fiind menținută pe temei religios, hindus. Dacă s-ar fi ținut şi la noi, țară nehindusă, o ediție a acelei conferințe anuale, logic ar fi fost să participe şi romi şi eventual să se recunoască în povestea divină a lui Rama şi Sita. Chiar şi întrucât Rama este comparabil cu Isus Hristos.

Cât despre conferința lui Weber remorcând partizan Ramayana Iliadei, Agamemnon nu e Rama şi Rama nu e Achile. Dar vastitatea migrantă a legendarismului țigănesc şi rom, obscurizând criminalitatea de etichetă violent discrimnatoare, la noi, "asupra țiganilor există o întreagă epopee populară în versuri lapidare, cum şi-au făcut biserică, ce predică le-au ținut părintele Porgație şi popa Mătrăgună cel de viță bună" (Mihai Eminescu). Dar dacă ar fi cunoscut Mihai Eminescu Țiganiada? Discuțiile conjuncturale de azi țin cont mai degrabă de "crima" eliberării din robie a țiganilor, fără a-i fi pregătit pentru aceasta, vezi Vasile Porojan din povestirea lui Vasile Alexandri, sau aventurează noi origini, precum cea evreiască pentru romi, într-o lectură anume a bibliei, sau în contextul holocaustului. "Se vorbeşte tot timpul de Holocaustul evreilor şi rromii sunt dați la o parte. Nu ştiu dacă un evreu valorează mai mult decât un rrom şi invers. Toți suntem oameni (...). Este o discriminare ca romii să nu fie incluşi în categoria victimelor Holocaustului. Atât evreii, cât şi rromii au suferit şi au murit în acele lagăre de exterminare". (Florin Cioabă)

With my gypsy ancestress and my weird luck
And my Taroc pack and my Taroc pack
I may be a bit of a Jew
(Daddy, de Sylvia Plath)

Citiți JURNALUL (Blogul) SĂMĂNĂTORUL

http://samanatorul.blogspot.com/

Sakuntala

Piesa lui Kalidasa, dramatizând genial, povestea de întemeiere a Indiei (Bharat) din Mahbharata, se regăseşte, după mii de ani, tradusă în Europa, precum şi rescrisă în Călin de Mihai Eminescu (inclusiv eufonia/dhvani Călin – Kali – Kalidasa). Vasile Voiculescu provoacă întreaga literatură universală plasând-o pe Sakuntala într-o şatră de ţigani din Carpaţi, cum în Kumarasambhava de acelaşi Kalidasa, însăşi Parvati ("Munteanca") devine jumătatea lui Dumnezeu, Shiva (Ardhanariswara), în Himalaia (care-i este tată).

Laolaltă, indienii, romii, românii şi englezii (versiunea scriptorială culto-sakuntalică fiind snob, nemaicolonial englezească) se pot lepăda de farmecul şi fermecarea lui Dionis îndrăgostit fără leac de ţiganca Rada, alias Sakuntala, în donquijotismul lui. Ideea regală, cu rege ţigan ungur, încă suspicionează etnia jurnalieră. De la Dushyanta la Dionis (din Eminescu, Eliade, Voiculescu), ne trezim în mitul discret al călătoriei alexandrine a lui Dyonisos în India şi devenirea lui ca un quasi Shiva. Suntem însă în răpirea în care ne poartă Urwashi (Kalidasa), Dulcineea (Cervantes), Rusoaica (Gib Mihăescu), Ondine (Gireaudoux).

„... Şi, deodată vrăjit, am uitat de mine, de neplăceri, de misteriosul Dionis. M-am adâncit în poienile şi bungeturile Indiei, am trăit în tovărăşia fecioarelor sacre, am sfătuit cu brahmanii, am plâns cu eroii şi am triumfat cu zeii. N-am lăsat cartea din mâini până n-am cetit-o toată. M-am întors apoi şi i-am migălit începutul. Îndeosebi reproducerea unei miniaturi înfăţişând o fată de o frumuseţe fericitoare, cu ochii mari codaţi în sombrul oval al chipului ...

... câteva ceasloave cu sute de vederi de şatre şi împrejurimi, şigani bătrâni cu lulele-n dinţi, ţigănci pe vine cu ghiocul, bătrâne vrăjitoare întinzând cărţile, fete cu laţele împânate de bănuţi, danci bătându-se în apă, puradei călări pe măgăruşi, tot pitorescul ieftin şi convenţional care sare în ochi amatorilor fotografi...

... Nu putea fi nici galeşa cu ochii genoşi şi pântecul armonios de baiaderă, nici nurlia cu trupul de violoncel de abanos, nici arzuia cu sânii durdulii şi buturii coapselor neastâmpărate ca nişte şerpi, nici almeea mlădie de alături, cu umerii bucălaţi, cu carnea patinată şi sânii patetici, nici nubiana sfruntată ce-şi lăfăia ţâţele împungace cu sfârcurile boite în rumenele la fel ca buzele. Nici şopârla cu miezul ochilor galben, care se strecurase cu ghiocul până la noi, gătită în ilic roşu scurt, de sub care şalele de tuci şlefuit, frumos şănţuite, ca la o torsă antică, lunecau dârdăuş ameţitor spre rotunzimile bucilor. Nici molateca din faţă, cu priviri vulpeşe şi piepţii cărnoşi buluciţi sus spre gura polcuţei, strânsă pe mijloc în copci gata să

Foto de Inge Morath (1923 – 2002)

plesnească şi care se marghiolea spre noi alintându-şi boiul pe şoldurile viclene...

... venea, călcând poiana, prin mijirea serii, fecioara sacră din miniatura indiană. Aidoma. Acelaşi mers modulat în cântec, aceeaşi statură cu formele pure, aceeaşi mândră gingăşie, pletele cu cu reflexe albastre încadrând sombrul oval al chipului covârşit de ochii magici, sânii înfloriți pe negrul liman al pieptului, şi mai ales sub borangicul galben al veşmântului, coapsele străvăzute ca două zeițe misterioase, pe umerii gemeni cu chiupul tainic al pântecului.

Sakuntala, strigai înspăimântat şi, fără să ştiu ce fac, îmi pipăii buzunarul.

Cartea e în haina cealaltă. Dar nu mai ai nevoie de ea. Autorul e depăşit... (Vasile Voiculescu, Sakuntala)

Originile devenirii mistice a lui Zahei, în romanul Zahei Orbul de Vasile Voiculescu, dospesc dintru început în spital şi şatră țigănească /general-umană de mahala. Nomadismul său panromânesc, pe întoarceri tragic-polifemice, claustrarea în infern-ocnă, fără Ulise, Orfeu ori Dante, purtarea în spate a ologului văzător curând deşamanizându-se spre moarte în altoi poartă ecouri de altă ayana (călătorie)a lui Rama, fără Sita, spre un dumnezeu-vedere.

Postări de rasă

Rasismul colonial antiindian se răstoarnă, nu odată, în punerea Indiei de către sine înaintea lumii, nu militar, americăneşte, dar spiritual. Dacă Sir William Jones îi făcuse lui Kalidasa complimentul că ar fi un Shakespeare al Indiei, mai nou se propune ca Shakespeare să fie, eventual, văzut ca un Kalidasa al Angliei. Oricum, în grădina casei marelui Will din Stratford-upon-Avon a răsărit un bust al lui Tagore, cu pelerinaj de indieni pe acolo.

În diaspora nimănui, romantica boemienilor şi e demonizată dintre vrăji, darmite ocaziile, cât de dese, de reprimare parasocială, nemaisimbolică. Forumurile îngroaşă articolele antițigăneşti încât, dacă n-ar proveni de la provocatori de sorginte „organe”, ne-am regăsi popor canibal. E.g.

mâncau carne de câine şi de mort de foame ce le era nici nu mai aveau cuvinte să vorbească român bengos şi sifilitic felicitări Mailat

problema țiganilor începe cu intelectualii din România sunt atât de furioşi pe trecutul acestui neam o zi căluşarii o zi coci o zi țurcă o zi spărgeam semințe

atraşi ca un magnet de salba de lacuri a Dunării se poate locui pe malul bălților şi să mănânci peşte pe săturate comuniştii au desființat salba de lacuri a Dunării

nu putem omorî puricii atunci omorâm pisica cu purici cu tot macabre expoziții de membre disparate şi hârci în parii de la capetele podurilor

staborul nu condamnă furturile săvârşite de țigani împotriva românilor ci numai pe acelea săvârşite împotriva țiganilor la şcoală doar bărbații pentru carnet de conducere

Taraf din Gorj

oare de ce suntem cei mai nefericiți din Europa ce facem cu țiganul de Cărtărescu că ăsta sigur n-o să vrea să plece în India priviți domnilor pe steagul croaților

mai comod să bântuie eşti tu bănățean cât este Mailat italian nonviolenți care fac cea mai bună pastramă din lume albii vor deveni minoritari în propriile țări

ce s-ar întâmpla dacă li s-ar da o țară a lor nonsens păi în Mangladesh cum e sau prin India țigani avem şi la juifi singura deosebire e că au altă religie

cultivarea limbii prin vorbire glasul versus cuvântul scris poate şi cunoscuții au un rol de conştiință pentru unii fiecare dintre noi a păstrat nomadismul şi țigănismul

libelulo tu nu te țigănizezi că n-ai cum să te mătăseşti sau flutureşti iaca m-am gândit şi eu că altfel amorțeşte toiagul în Bărăgan şi nu în nu ştiu care pământ arab

viața țiganilor ne mai aduce aminte din când în când că există natura libertatea fără pâine e o teroare mai mare decât privarea de libertate

hai să fim serioşi şi să nu ne mai autoflagelăm pe această problemă în drumurile lor din India au fost alungați cam de peste tot nişte paria veniți pe dulcele plai mioritic

forța imunitară a țiganilor poate fi folosită țiganul a fost adus cu forța pe corăbii româneşti din India transformați în sclavi de cuceritorii musulmani ai Indiei

cuvântul rom adus din India țigan exonim atziganoi care nu se ating rom endonim munca nu le e în sânge îşi bagă caii în apartament sau îşi fac nevoile pe fereastră

vorbind în limbi în somn penticostal pastişa forumurilor frustărilor securismelor cu amintirea scrisă pe rezistența limbii voastre vedice harței hârtia nevoia roboamică

Înapoi la sacru

Sacralitate țigănească (roboamică, nu indiană, potrivit unei ipoteze a pastorului Florin Cioabă enunțată în intervenția la simpozionul dedicat originii indiene a romilor, la biblioteca Astra, în 27 octombrie 2007), se poate antologa – am făcut-o şi eu în Roboam, microroman rom -, peste potopul incriminator la adresa unei etnii atât de faimoase, şi nu numai citând din Charles Baudelaire sau Vasile Voiculescu, dar din autori romi de la noi, nici egipteni, nici indieni, nici evrei, ei înşişi, câte ceva din toți, pe teren românesc, păstrându-şi, nu neapărat cu cuțitul, renumele.

La început cerul
era foarte aproape de pământ
încât îl puteai atinge cu mâna
de multele noastre păcate s-a îndepărtat
şi azi
pământul rămâne departe de cer.
Din întunericul Universului
şi
al pământului
la prima rază străluce a soarelui
demult
la marginea mării
precum
firul nisipului
risipit de vânt
în zările lumii
Dumnezeu a binecuvântat
Îngerii Țigani
cu aripi larg deschise-n lumea toată.

Florin Cioabă

Cititi mai departe pe Facebook, pagina personalã George Anca
http://www.facebook.com/note.php?note_id=181337091968637

ARTICOLE DIN
Pagina de articole (Google) SĂMĂNĂTORUL
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/

ULTIMELE PUBLICĂRI DE PE PAGINA UTILE

Titluri noi :

Mircea Vâlcu Mehedinți - Mintea umană - ultimele cercetări
http://samanatorul.blogspot.com/2012/02/mintea-umana-ultimele-cercetari.html

Mircea Vâlcu Mehedinți - Ziua naşterii - Ştiind data naşterii, aflăm ziua din săptămână în care ne-am născut
http://www.miniportail.eu/date/

De la Adrian Văduva - Ceasul biologic
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/utile/ceasul-biologic

De la Nelu Băbău :

O vedere panoramică extraordinară a piramidelor
http://www.airpano.ru/files/Egypt-Cairo-Pyramids/start_r.html

Nelu_Babau - 41 sfaturi pentru a trăi 100 de ani.
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/utile/nelu-babau

PROGRAME POLITICE

Există mulți scriitori, economişti sau sociologi patrioți care emit documente "salvatoare" pentru țară, programe de ieşire din criză, doctrine politice noi, organizează partide ale salvării poporului român sau frății ale "Creatorilor" contra genocidului de stat impus prin legi desuete.

Dincolo de rezervele pe care le avem asupra unor astfel de "opere", le publicăm totuşi aici pentru simplu fapt că fenomenul există şi trebuie studiat! Citiți aici:
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/din-e-mail/programe

FILME PE ALES

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti

Cititi toate articolele de pe pagina UTILE
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/utile

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Viata bisericească a secolului de aur

Fragment din volumul care se poate citi integral la
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html
Butonul STUDII

1. Introducere

Viața bisericească de după Edictul de la Milan este una cât se poate de complexă şi de bogată în evenimente. Dacă în perioada persecuțiilor, în clandestinitate, ea avea un dinamism aparte, şi o desfățurare mereu imprevizibilă, acum, Biserica va cunoațte o evoluție din toate punctele de vedere. Nu vor lipsi, în mod clar, nici problemele, generate de orgoliu sau de concepții diferite.

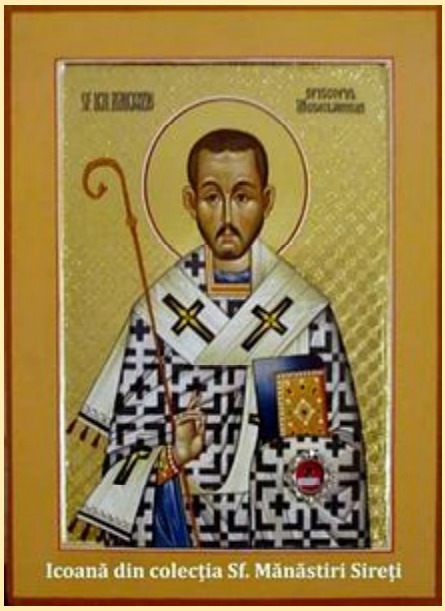
Icoană din colecția Sf. Mănăstiri Sireți

Pentru cunoațterea frumuseții şi complexității ei, de mare folos ne sunt scrierile vremii, care se constituie într-o serie de mărturii directe şi care ne sunt indispensabilele izvoare istorice.

Între ele, la loc de cinste se află corespondența exponenților epocii patristice[1]. Importanța ei rezidă în aceea că, dacă, scrierile cu caracter istoric trec prin mai multe filtre şi sunt adesea, ce-i drept, într-o manieră minimală şi insignifiantă, cenzurate,[2] scrisorile prezintă adevărul istoric, aşa cum îl văd Sfinții Părinți, ele prezintă sentimentele lor sincere, frământările lor. Din acest motiv, ele sunt deosebit de importante.

La loc de cinste între scrisorile patristice se află şi cele care compun corpusul epistolar ambrozian, format din XCI de scrisori[3], asupra căruia mă voi opri în rândurile ce urmează, analizând problemele eclesiastice ale vremii, ața cum sunt ele prezentate aici.

2. Preliminarii

a. Viața Sfântului Ambrozie

Sfântul Ambrozie într-o reprezentare apuseană

Sfântul Ambrozie (339-397), viitorul episcop al Milanului, s-a născut la Treveri şi a fost fiul prefectului pretorian al Galiei, purtând numele tatălui său. Rămânând de tânăr orfan de tată, este crescut de mama sa, care se retrage la Roma unde se îngrijeşte de educația celor trei copii ai ei. [4]

Sora sa, Marcelina, îmbrățişează viața monahală,[5] iar Satir, fratele său, ajunge funcționar de stat. Educația şi-a desăvârşit-o în cel mai înalt mediu academic apusean al vremii, Roma, urmându-l pe tatăl său în carieră. După aprofundarea studiilor în literatură, drept şi retorică, a fost ales de pretorul Anicius Probus în consiliul din Liguria şi Emilia (în anul 370)[6], devenind apoi prefect consular (cu reşedința la Milano). Aici şi-a dovedit calitățile de foarte bun administrator.[7]

În anul 374, în condițiile vacantării episcopiei de Milan, se remarcă şi el, fiind ales episcop, deşi era doar catehumen.[8] Se va remarca apoi în contextul luptelor anti-ariene şi anti-păgâne,[9] când se străduieşte să păstreze autonomia Bisericii față de stat.[10]

Ca ierarh şi nu numai, a jucat un rol politic dintre cele mai de seamă sub patru împărați: Valentinian I (+ 375), Grațian (+ 383), Valentinian II (+ 392) si Teodosie cel Mare (+ 395).[11]

I-a sprijinit pe aceşti împărați cu sfatul înțelept şi cu fapta.[12] Analiza amănunțită a vieții sale demonstrează faptul că Sfântul avea o mare capacitate politică şi a ştiut, grație acestei calități, să apere pe suveranii legali de uzurpatori ca Maxim şi Eugeniu. Talentele de diplomat şi politician a ştiut însă să

le folosească în ogorul Bisericii.[13]

Tot de el se leagă şi convertirea marelui apărător de mai apoi al Bisericii, Augustin, pe care cel din urmă o descrie în monumentalul volum autobiografic ,,*Confesiuni",* unde îl pomeneşte de mai multe ori pe ierarhul său,[14] amintind şi de relaţia duhovnicească ziditoare care exista între el şi Monica, mama sa.

A plecat din viaţă în anul 397, fiind înmormântat în basilica din oraşul păstorit cu atâta râvnă, care de atunci încoace îi poartă numele.

b. Opera

Ca scriitor, Sfântul Ambrozie se numără printre cei mai prolifici teologi[15]. Recunoscut pentru talentul său administrativ, datorat şi educaţiei şi experienţei sale dinainte de a fi episcop, el nu s-a lăsat mai prejos nici prin opera sa. Aceasta are un caracter eminamente practic, urmărind creşterea duhovnicească a credincioţilor.[16]

Ea poate fi împărţită în:

1. Operele exegetice: *Hexaimeron, Despre paradis, Despre Cain şi Abel, Despre Noe, Despre Avraam (2* cărţi); câteva *Omilii* dedicate patriarhilor: *Despre Jsaac şi suflet, Despre Iacob şi viaţa fericită, Despre Iosif, Despre binecuvântarea patriarhilor, Despre Ilie şi post, Despre Nabot, Despre Tobie, Despre Iov şi David, Apologia proorocului David.* Vin apoi *Enarrationes in 12 psalmos = Comentarii la 12 psalmi* (I, 35-40, 43, 45, 47, 48, 61) şi o explicaţie lungă a psalmului 118. Dintre operele Noului Testament, a comentat Evanghelia după Luca în 10 cărţi[17].

2. Opere morale şi ascetice: *De officiis ministrorum, De ofiiciis, De vir-ginibus aci Marcellinam sororem* (3 cărţi), *De virginitate, De institutione virginis et sanctae Mariae virginitate perpetua, Exhortatio virginitatis, De viduis*[18].

3. Opere dogmatice:

a. *Contra arianismului: De fide ad Gratiainim Atigustum libri quinque, De Spiritu Sancto, De incarnationis dominicae sacramento*

b. *Despre Sf. Taine: De mysteriis, De sacramen-tis, Explanatio Symboli ad initiandos, De paenitentia,*

4. Cuvântări**:** *Două la moartea fratelui său Satvrus, La înmormontarea împăratului Valentinian II; La înmormântarea împăratului Teodosie, Contra lui Auxenţiu, Despre predarea bisericilor.*

5. Corespondenţă: 91 de *scrisori.*

6. Imne: numeroase, dintre care numai patru sunt de o autenticitate indiscutabilă.[19]

[1] Cea mai importantă, prin volum (dat fiind faptul că aceasta s-a păstrat, nu că alţi Sfinţi Părinţi nu ar fi avut un schimb epistolar cel puţin le fel de voluminos) şi consistenţă fiind a Sfântului Vasile cel Mare, a Sfântului Grigorie de Nazianz, a Sfântului Atanasie cel Mare şi a Sfântului Ambrozie.

[2] Fie de autoritatea imperială, fie de scriitorii de mai târziu, care îi vor citi şi cita (multe dintre operele unor Sfinţi le avem datorită celor care le citează, ori adesea aceştia îţi vor lăsa amprenta asupra lucrărilor, omiţând anumite fapte sau adăugându-le).

[3] Aţa cum sunt ele prezentate în cel de-al 53 volum al colecţiei ,,Părinţi şi Scriitori Bisericeşti", traduse şi adnotate fiind de prof. David Popescu. A se vedea: Sfântul Ambrozie, *Scrieri, partea a doua,* traducere pr. prof. dr. Ene Branişte, prof. David Popescu, lect. dr. Dan Negrescu, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1994, pp. 26-322. Părintele Coman confirmă şi el numărul scrisorilor şi lasă să se înţeleagă că, iniţial au fost mai multe: *,,Din numeroasa sa corespondenţă s-au păstrat 91 de scrisori";* Pr. prof. dr. Ioan G. Coman, *Patrologie,* Sfânta Mănăstire Dervent, Dervent, 1999, p. 151. Importanţa corespondenţei sale o remarcă, între alţii şi Remus Rus, care spune: *„Mai ales scrisorile sale au importanţă istorică deosebită";* Remus Rus, *Dicţionar enciclopedic de literatură creştină din primul mileniu,* Editura Lidia, Bucureţti, 2003, p.37.

[4] Remus Rus, *op. cit.*, pp.36-37.

[5] Căreia Sfântul îi va adresa o parte dintre scrisori, precum cea cu numărul 20, în care îi povesteşte cele întâmplate în legătură cu necesitatea predării a două Biserici arienilor. Vezi: Sfântul Ambrozie, *op. cit.,* pp. 108-113.

[6] Remus Rus, *op. cit.,* p. 37.

[7] Informaţii biografice, în variantă electronică şi pe http://ro.orthodoxwiki.org/Ambrozie_al_Milanului, accesat 24.01.2012.

[8] Nu voi insista asupra episodului întrucât analiza mea nu este centrată pe această probleme. Pentru mai multe informaţii, a se vedea: Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, *Istoria Bisericească Universală, manual pentru seminariile teologice,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe, Bucureşti, 2004, pp. 206;

[9] Care, după cum remarcă Abatele Rochbacher, păngăreau Roma şi împotriva cărora va lupta cu tărie. A se vedea în acest sens: L'Abbe Rochbacher, *Histoire Universelle de l'eglisse catholique, tome quatrieme,* deuxieme edition, Gaumes-freres, Paris, 1850, p. 531.

[10] Remus Rus, *op. cit.,* p. 37.

(continuare din pag. 23)

[11] *Ibidem*, p. 37.
[12] Pe cel din urmă, chiar l-a condamnat atunci când a fost cazul, ca de exemplu în urma represaliilor prin care acesta a încheiat răscoala din Tesalonic. Pr. prof. dr. Ioan Rămureanu, *op. cit.*, p. 206.
[13] *„Se cunoaşte acţiunea lui dârză împotriva vestitului senator păgân Simah, împotriva manevrelor împărătesei Iustina şi a măsurilor arbitrare ale împăratului Te-odosie. La moartea acestuia din urmă (395) autorul nostru rosti necrologul.*
[14] Vezi Fericitul Augustin, *Confessiones, VI, 11*, traducere prof. dr. docent Nicolae Barbu, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe, Bucureţti, 1985, p. 143; Vezi şi *Ibidem, IX, 12*, p. 202. Interesant este însă faptul că nu ni s-a păstrat o eventuală corespondenţă ambroziană cu el.
[15] Operele sale regăsindu-se în volumele 14-17 ale patrologiei lui J. P. Migne. Cf. http://en.wikipedia.org/wiki/Patrologia_Latina, accesat 23. o1. 2012.
[16] Remus Rus, *op. cit.*, p. 37.
[17] Pr. prof. dr. Ioan G. Coman, *op. cit.*, p. 152.
[18] Cf. Remus Rus, *op. cit.*, p. 37.
[19] *Ibidem*, pp. 37-38.

Gala Premiilor Actualitatea TV

Am aflat abia cu o oră înainte de închiderea votului, că d-na Valentina Becart este înscrisă la Gala Premiilor "Actualitatea TV", secţiunea "**Premiul pentru Excelenţă în cultură şi spiritualitate**", având alături pe lista de vot pe Ana Maria Rosca şi Pr.Gigi Ioan. In cea mai mare viteză, redacţia a votat-o cu drag, dar până să mai anunţ vreo doi-trei telefonic, s-a închis votul. Chiar d-na Becart a aflat despre vot după vreo câteva zile, când ceilalţi contracandidaţi deja acumulaseră un avans serios dar cu toate astea, Valentina noastră era "cât p'aci..." să câştige. Iată o întâmplare care ne arată încă o dată că până nu dăm cu capul de tocul uşii, n-o să-l schimbăm! Amintim că avem recent deschise două bloguri pe Blogger şi un site cu articole pe Google unde putem posta şi astfel de anunţuri urgente. Hai atunci să învăţăm să le folosim, barem începând cu luna viitoare!

Păşcăneanca Valentina Becart şi-a lansat volumul de poezii „Undeva, un poet...” (VIDEO)

Monday, 25 July 2011

Casa de Cultură „Mihail Sadoveanu" a găzduit duminică, 24 iulie, lansarea volumului de poezii „Undeva, un poet..." al păşcănencei Valentina Becart. În sală au fost prezente personalităţi importante ale Uniunii Scriitorilor din Iaşi (Horia Zilieru, Emilian Marcu), actorul Dionisie Vitcu, preşedintele şi vicepreşedintele Ligii Scriitorilor filiala Iaşi (Constantin Toni Dârţu, prof. dr. Mihai Păstrăguş), Rodica Rodean, preşedinta Asociaţei „Universul Prieteniei" Iaşi, directorul Casei de Cultură, Mărioara Preutu. Printre invitaţi s-au numărat şi primarul Grigore Crăciunescu şi viceprimarul Ioan Ioniţă.

Volumul de poeme alese „Undeva, un poet..." semnat de Valentina Becart, al şaptelea din activitatea sa de poet şi promotor literar, publicat în ultima decadă a lunii octombrie 2010 la Editura Arhip Art, Sibiu, cu o grafică pe măsură, semnată de artista Liliana Năstase Brătescu, are calitatea unui volum de referinţă în creaţia poetei. Cele 128 de poeme, care exprimă liniile de forţă ale creaţiei sale de până acum, îi definesc cu claritate crezul moral şi concepţia sa filosofică despre existenţă şi rolul artei poetice în exprimarea fiinţei umane, mai ales în definirea menirii şi identităţii spirituale a poetului ca fiinţă visătoare, dar şi responsabilă.

„Mulţumesc celor prezenţi la acest eveniment, celor care m-au onorat cu prezenţa. Mulţumesc celor care au făcut posibil ca acest eveniment să aibă loc. Volumul este dedicat părinţilor mei, şi fiului meu Valentin Marian. Scriind «Undeva, un poet...» nu am putut să nu mă gândesc la cei care au găsit în poezie oaza de lumină cu râvnă căutată şi drumul către ceva mult mai înalt. Nu puţini sunt cei care lipsiţi de orice speranţă, de încrederea în ziua de mâine, şi-au salvat sufletul. Fiecare poet are un vis şi anume acela de a încheia un pact cu absolutul", a precizat Valentina Becart.

Oana Sandu
redactia@newspascani.com

http://www.newspascani.com

ŞMECHERII PRIMITE PRIN E-MAIL

In ultima vreme prietenii ne copleşesc cu e-mailuri cu care ei cred că ne-au dat gata!

Uite-al dracu' tot ăsta iese!
EŞTI BUN LA MATEMATICĂ?

Un test tare de tot!!! SUPER TARE!!!!!!!!!!!!
Adevarat.....
Durează 30 de secunde... mai mult durează până îți revii!
Descoperă acum cine este adevăratul tău model în viață !
Fă întâi calculul, apoi manevrează cursorul pentru a vedea cine este eroul/eroina ta.
Fără şmecherii !!!

Calcul:

1. Alege un număr între 1-9.
2. Înmulțeste cu 3.
3. Adaugă 3.
4. înmulțeşte din nou cu 3.
5. Ai obținut un număr format din 2 sau 3 cifre.
6. Adună-le. Numărul obținut va arăta cine este eroul si modelul tău.

Primite de la Nelu Băbău

Acum vezi aici:

1. Albert Einstein
2. Audrey Hepburn
3. Barbara Streisand
4. Amadeus Mozart
5. Bill Gates
6. Ghandi
7. Maica Tereza
8. Roger Federer
9. Traian Basescu
10. J.F.Kennedy

Vedeți explicația de ce vă iese mereu nr. 9, la pagina 39

Uite alt drac: ne hipnotizează de la mii de kilometri!

Alegeți o carte, cu ochii bine țintiți pe ea, țineți-o minte şi treceti s-o căutați la pagina 30

Cerere donație cărți

Subsemnatul Roman Basarab , în calitate de reprezentant al Platformei Civice Acțiune 2012 şi a Fundației Naționale pentru Românii de pretutindeni, vă solicit pe această cale sprijinul în vederea obținerii de cărți în limba română pentru dotarea bibliotecilor liceelor, şcolilor sau cele publice din Rep. Moldova.

Vă menționez că în Rep. Moldova există un deficit major de cărți în limba română, datorat puternicei campanii de rusificare care a avut loc până în anul 2009.

De aceea considerăm că şi dumneavoastră puteți ajuta donând cărți. Ne asumăm să venim noi să le ridicăm şi să le transportăm în Rep. Moldova. Orice număr de cărți este binevenit deoarece deficitul este uriaş. Cărțile pot fi din toate domeniile, orice carte având valoare extrem de importantă acolo prin însemnătatea cuvintelor româneşti.

Haideți să goliți depozitele pentru a ajuta pe semenii noştri să poată învăța în limba noastră maternă.

Vă mulțumesc pentru sprijin!

.

Date de Contact:
Actiunea 2012, strl. Lirei nr.16,
sector 2 Bucuresti,
fax. 021.252.25.92 /
tel. 0764 701 500 /
e-mail : romanbasarab@gmail.com

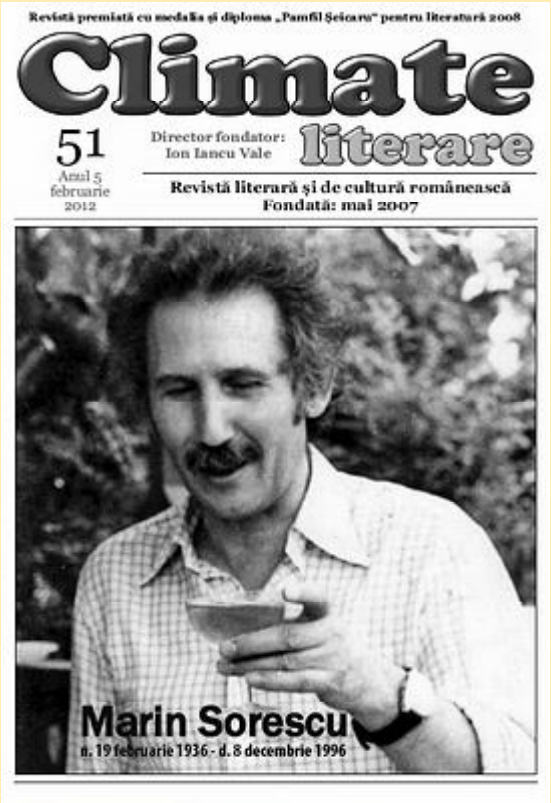

Să ajutăm frații de peste Prut!

A apărut numărul din februarie al revistei prietene, "Climate literare"

Director fondator:
Ion Iancu Vale

Citiți JURNALUL (Blogul) SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

VASILE POP

(n.1987, Târgu Lăpuş - Groşii Ţibleşului, jud, Maramureş)

Mântuirea şi îndumnezeirea omului prin har

Fragment din volumul care se poate citi integral la
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html

Mântuirea şi îndumnezeirea omului prin har, ca extindere a relațiilor treimice la oameni

Preliminarii

Dumnezeu în Sine este un mister, căci despre existența Lui (în Sine) nu se poate cunoaşte nimic, dar se spune: că El *este iubire* (I In. 1, 8), astfel, din iubire, El Se revelează ca Treime în opera de mântuire, Se coboară la nivelul credincioşilor, revelându-Se ca Dumnezeu-mântuitor şi ca Dumnezeu trăit de noi, în acest sens spunem că se descoperă ca Treime iconomică. Sfânta Treime este suprema taină a existenței care explică totul şi fără de care nu se poate explica nimic[1]. Treimea este centrul vieții noastre şi spre ea tind sufletele însetate de adevăr şi odihnă, ea face pe creştini să "trăiască în comuniunea iubirii"[2].

I. Iubirea intratrinitară

Părintele Dumitru Stăniloae a abordat Taina Sfintei Treimi prin implicarea ei în iubirea divină, "iubirea presupune totdeauna două *eu*-uri care se iubesc sau un *eu* care iubeşte şi altul care primeşte iubirea, sau de care cel ce iubeşte ştie că e conştient de iubirea lui"[3]. Dar în acelaşi timp iubirea uneşte cele două *eu*-uri în proporție cu iubirea dintre ele, fără să le confunde, deoarece astfel iubirea s-ar sfârşi. Cu alte cuvinte iubirea este o relație care trebuie să fie desăvârşită şi veşnică ca prin intermediul său, să se poată explica scopul lumii. Iubirea din lume presupune ca origine şi scop iubirea eternă şi desăvârşită între mai multe persoane divine. Din perspectiva teologiei ortodoxe, specificul acestei iubiri este acela că ea nu produce Persoanele divine, cum se afirma în teologia catolică, ci le presupune pentru că Persoanele divine se mențin desăvârşite din eternitate; iubirea lor este o iubire desăvârşită care nu poare spori comunicarea dintre ele. Dacă s-ar admite în cadrul Trinității iubirea nedesăvârşită specifică umanității, atunci ar trebui să se accepte că s-a pornit de la o "extremă despărțire, de la neiubire"[4]. Iubirea reciprocă între oameni implică şi ea mai multe persoane capabile de iubire. Dar iubirea nedesăvârşită între oameni presupune iubirea desăvârşită între Persoanele divine cu o ființă comună. Revelația ne spune că Dumnezeu este iubire şi ne arată că persoanele divine trăiesc în armonie şi iubire. Prin acest fel ne îndeamnă şi pe noi oamenii să trăim în armonie unii cu alții iubindu-ne. Dumnezeu este din veci un act comun de iubire pe măsura caracterului Său absolut şi a subiectivității Sale pure[5]. La Dumnezeu iubirea este perfectă şi veşnică, de aceea aceasta preexistă tuturor actelor îndreptate spre exterior, fiind legată de existența lui etrnă; iubirea este "ființa lui Dumnezeu, este actul lui substanțial"[6].

Când vorbim despre iubirea intratrinitară sau despre Unul în ființă întreit în Persoane este imperios necesar să nu contemplăm ființa divină în sine deosebită de Persoane şi de iubirea între ele, ci ca iubire existentă în Persoane şi între Persoane. Fructul iubirii existente între Persoanele Sfintei Treimi este unitatea divină, despre care Boris Bobrinskoy zice: "unitatea divină nu este unul din atributele lui Dumnezeu, ea e mai degrabă viața Lui profundă... nu e nicio confuzie depersonalizantă, nicio structură a monadelor... în Dumnezeu unitatea asigură o completă uniune care salvează calitățile distinctinctive şi absolute ale Persoanelor"[7]. La Dumnezeu iubirea între eu-ri[8] este perfectă, de aceea şi unitatea lor este superlativă, astfel relația eu-rilor divine este concepută ca o comuniune atât de perfectă, încât fiecare subiect trebuie să se trăiască pe sine ca subiect întreit, ca subiect triform, dar fără să-şi schimbe poziția proprie. Acestea fiind zise poate ne vom întreba: în ce constă mai exact iubirea divină? Părintele Stăniloae, făcând câteva reflexii vis-a-vis de iubirea intratrinitară, face următoarea remarcă: "iubirea divină şi fericirea lui Dumnezeu constă în faptul că în Dumnezeu un eu care e totul cuprinde şi alte eu-ri care sunt şi ele totul şi fiecare din aceste eu-ri cuprinde pe celălalt, ele nu se întâmpină din interior, ci îşi sunt din veci desăvârşit interioare... fiecare este «universul» divin infinit în unire interioară cu celelalte eu-ri divine"[9].

Treimea este culminația iubirii depline. În iubirea deplină persoanele nu se dăruiesc şi nu se acceptă numai reciproc, ci deşi se afirmă reciproc şi personal, se pun în existență prin dăruire şi primire. Iubirea divină este atoteficientă. Afirmându-se reciproc în existență prin distincția lor, prin iubirea perfectă actele prin care se săvârşesc acestea, sunt acte de veci în care persoanele divine sunt împreună active[10]. O

persoană trebuie să aibă ca "*eu*" un "*tu*" ca să comunice întreolaltă şi un "*el*" care să-i unească din nou, în înteresul pentru al treilea. O persoană trebuie să vorbească cu o alta şi în modul cel mai interesant şi unificator de un al treilea pentru a se simți fiecare fericită, "dar cea mai iubitoare relație între un *eu* şi un *tu* are loc atunci când una e Tatăl celeilalte şi numai Tată, al uneia singure"[11].

Din aceste câteva reflecții referitoare la Sfânta Treime putem vedea că aceasta este structura supremei iubire, după cum Părintele D. Stăniloae a numit-o, de aceea putem spune că orice abordare a Sfintei Treimi fără implicarea ei în iubirea divină este incompletă şi neadecvată. Iubirea este cea care fundamentează relațiile treimice, şi tot ea este cea care "determină" mişcarea *ad extra* a Treimii iconomice, mai simplu spus, iubirea intratreimică fundamentează mântuirea şi îndumnezeirea omului.

II. Relația Fiului cu Duhul Sfânt şi purcederea Acestuia din Tatăl

În Răsărit, învățătura despre relațiile treimice e văzută ca o învățătură care stă la baza relației Treimii cu omul şi cu mântuirea lui. În Sfânta Treime, cele trei ipostasuri preînchipuite se cunosc şi se cred în Tatăl cel fără de început, în Fiul cel Unul-Născut şi în Duhul Sfânt Care de la Tatăl purcede, nu în chip născut ca Fiul, ci în chip purces[12]. Fiecare Persoană treimică manifestă plenitudinea divină într-o formă de relație interioară cu celelalte două. În cele de mai jos voi încerca să ating -pe cât este cu putință- problematica legată de relațiile Fiului cu Duhului, diferența naştere-purcedere etc.

În perioada patristică, problema relațiilor dintre Fiul şi Duhul Sfânt a fost afirmată, însă fără a fi expusă sistematic, fiind exprimată, în general, prin afirmația: Duhul Sfânt purcede de la Tatăl *prin* Fiul[13]. Însă în periada de după Schisma cea Mare din 1054, având în vedere intensificarea discuțiilor legate de purcederea Duhului Sfânt şi relația Lui cu Fiul, putem afirma că avem sistematizată aceste învățătură despre Sfântul Duh şi raportul cu Fiul etc la trei mari teologi bizantini: Grigorie Cipriotul, Patriarhul Constantinopolului (1283-1289), Sfântul Grigorie Palamas (+1359) şi Iosif Brienius (sec. XV). Sintetizând învățătura celor trei vis-avis de problemele mai sus expuse, putem vedea foarte clar că: Duhul Sfânt purcede de la Tatăl şi Se odihneşte/rămâne în/peste Fiul, după cum vom vedea mai jos.

Tatăl este nenăscut şi nepurces, Fiul născut, iar Duhul are ca şi caracteristică personală purcederea din Tatăl[14], iar Sfântul Grigorie Palamas afirmă că: "prin Duhul se țin într-o legătură de iubire Fiul şi Tatăl, căci Duhul e iubirea Tatălui față de Fiul, care aşezându-Se asupra Fiului, se întoarce ca iubire a Fiului spre Tatăl, de aceea Cuvânt fără Duh nu poate cugeta cineva dacă are minte... Cuvântul lui Dumnezeu din Dumnezeu are pe Duhul Sfânt împreună ieşind din Tatăl..."[15]. Tatăl este universul divin într-un mod, având pe celalalte două moduri de a fi ale aceluiaşi univers; în actul etern de reciprocă punere a altui *eu* în locul *eu*-lui propriu, inițiativa o are continuu Tatăl. Inițiativa Tatălui de a Se socoti reprezentat prin alt *eu* este implicată în actul care se numeşte *naşterea* Fiului din Tatăl; sensul naşterii divine depăşeşte putința înțelegerii umane. Sfântul Vasile cel Mare declară că e un bine pentru Tatăl să aibă un Fiu şi nu poate fi lipsit ca Tată de un astfel de bine, Treimea nu poate fi lipsită de Fiul născut din Tatăl[16]. Tatăl Se cunoaşte pe Sine în Fiul şi în Duhul; comuniunea a două *eu*-ri e necesară pentru a trăi plenitudinea existenței, dar nu e suficientă pentru că în doi ea e o limitare, comuniunea se trăieşte deplin numai de către trei *eu*-ri. În ce priveşte cele două eu-ri, Tatăl Se dăruieşte întreg Fiului şi invers, şi numai printr-un al treilea eu iubirea celor doi e eficientă, generoasă, completă[17] şi capabilă să se răspândească mai departe, de aceea numai existența unui al treilea în Dumnezeu explică crearea unei lumi numeroase de eu-ri şi ridicarea lor la nivelul de parteneri ai lui Dumnezeu în iubire, căci după cum spune E. Kovalevsky: "numai prin Duhul se răspândeşte iubirea divină în afară"[18].

Duhul Sfânt este o punte între Tatăl şi Fiul , e Cel care stă la mijloc între Cel nenăscut şi Cel născut, şi nu numai că Îi leagă cei doi, dar Îi ține şi distincți. Ca al treilea, duhul este ambianța de viață şi iubire infintă în care se scaldă raportul eu-tu divin. Expresia "purcedere a Duhului Sfânt din Tatăl", completată cu particula "prin" Fiul redă rolul de apuntament al Duhului. Prin purcedere înțelegem că Duhul Sfânt porneşte de undeva la drum spre o țintă (Í÷đďńÍőóéň), astfel Duhul porneşte din Tatăl spre Fiul peste care Se odihneşte/rămâne, dar această odihnă nu-şi are cauza ăntr-o oboseală a Duhului, ci în Fiul ca țintă a Lui, de aici reiese că Tatăl Îl purcede pe Duhul Sfânt dându-l ca țintă pe Fiul[19], acest fapt este explicat de Sfântul Grigorie Palamas: "deci trebuie a cerca noi, că ieşind Duhul din Tatăl, şi după această nearătată şi neînțeleasă mişcare, oare are, după Scripturi, şi El pe Cineva întru Carele Se odihneşte cu cuviință dumnezeiască? Aflăm că a binevoit Tatăl să arate şi să descopere aceasta lui Ioan, care zice: «*Cela ce m-a trimis pe mine să botez cu apă Acela mi-a zis: peste care vei vedea Duhul pogorându-Se şi rămânând peste Dânsul, Acela este care botează cu Duh Sfânt*» (In. 1, 33)" şi tot Sfântul Grigorie Palamas ne mai îndeamnă, în acelaşi context, să ascultăm şi pe Sfântul Ioan Damaschinul, care scrie în al optulea capăt dogmatic: "credem şi în Duhul Sfânt Carele din Tatăl purcede şi în Fiul Se odihneşte"[20]. Purcederea Duhului Sfânt de la Tatăl şi odihnirea Acestuia în Fiul presupune două semnificații importante: a) -Duhul nu provine şi din Fiul, căci aceasta ar însemna o ieşire a Lui din Fiul, nu o rămânere peste El;

b) -dacă purcederea Duhului n-ar avea ca țintă (odinha în) Fiul, ci o existență alăturată Fiului, n-ar mai

exista niciun motiv ca din Tatăl să nu mai provină şi alte Persoane cu existenţă alăturată Duhului şi Fiului;

Prin aceea că Duhul Sfânt purcede din Tatăl şi Se odihneşte în Fiul, deci nu Se naşte ca şi Fiul, se evită multiplicarea fără margini a divinităţii, manifestându-se astfel atât unitatea dintre Sfântul Duh şi Fiul, cât şi cea dintre Fiul şi Tatăl, încât dualitatea dată de naşterea Fiului e depăşită şi redusă la unitate prin purcederea Duhului Sfânt. Acestea sunt numai câteva din consecinţele purcederii Duhului din Tatăl şi relaţia Lui cu Acesta şi cu Fiul, şi pe lângă ele se mai adaugă consecinţele pentru mântuirea noastră, sau consecinţele soteriologice[21]. Între Persoanele Sfintei Treimi există o desăvârşită unire prin Tatăl, Care nu naşte pe Fiul şi purcede pe Duhul prin două acte separate, ci naşterea şi purcederea, deşi distincte, sunt unite, lucru ce face ca Fiul şi Duhul Sfânt să-Şi fie interioare una alteia. Duhul nu poate fi cugetat fără Fiul şi invers. În această interioritate Fiul Îl vede pe Tatăl nu numai ca pe Cel ce Îl naşte pe El, ci şi ca pe Cel ce Îl purcede pe un Altul, adică pe Duhul. În legătura Sa cu acel Altul, sau în purcedere, Tatăl nu uită de Fiul, ci purcezându-L pe Acela (pe Duhul) are prin aceasta toată bogăţia completă a relaţiei Lui cu Fiul, Care la rândul Său, cunoaşte în lumina Acestui Altul (Duhul) mai deplin pe Tatăl şi iubirea Lui.

Din cele de mai sus observăm că există o reciprocitate de infinită complexitate între Persoanele Sfintei Treimi, însă accentul cade (oarecum) pe o reciprocitate specială între Fiul şi Duhul Sfânt, care Se reflectă în raportul lor cu lumea[22].

[1]Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime sau La început a fost iubirea*, Ed. IBMBOR, Bucuresti, 2005, p.7.

[2] Prof. N. Chiţescu, Pr. Prof. I. Petreuţă şi Pr. Prof. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică şi Simbolică,* vol. I, Ed. Renasterea, Cluj-Napoca, 2002, p. 290.

[3]Pr. Prof. Dumitru Stăniloae*, Teologia Dogmatică Ortodoxă,* vol. I, Ed. IBMBOR, Bucuresti, 2003, p.293.

[4]Calinic Botoşăneanul, Episcop Vicar*, Logica Trinităţii,* Ed. Gedo, Cluj-Napoca, 2005, p.210.

[5] Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*, în rev. "Studii Teologice", anul XXII (1970), nr. 5-6, p. 336, şi explică Părintele Stăniloae acest fapt: "în iubirea deplină persoanele nu se dăruiesc numai reciproc şi nu se acceptă numai, ci se şi afirmă, se pun în existenţă prin dăruire reciprocă, căci Tatăl pune pe Fiul din veci în existenţă, prin dăruirea Sa integrală, iar fiul afirmă pe Tatăl continuu ca Tată, prin faptul că se acceptă pus în existenţă prin Tatăl, prin faptul că se dăruieşte Tatălui ca Fiu" (p. 336).

[6] Pavel Florensky, *Der Pfeiler und die Grundfeste der Wahrheit*, 4 Brief, în "*Ostliches Christentum*" II, *Philosophie*, Munchen, 1925, p. 47, apud Pr. Prof. D. Stăniloae, *art. cit.*, pp. 336-337.

[7] Boris Bobrinskoy, *The continuity of the Church and Orthodoxy*, în rev. "*Sobornost*", seria 5, nr. 1, anul 1965, p. 18 (format electronic).

[8] Aici se cer aduse câteva lămuriri legate de uzitarea termenilor eu divin, subiect, subiectivitate: Dumnezeu este un subiect pur, în Sfânta Treime vorbim de un unic subiect şi de trei eu-ri: "caracterul de subiect pur se trăieşte numai de cel ce nu se trăieşte pe sine în niciun fel ca obiect al altuia, sau nu trăieşte pe altul de acelaşi fel cu sine, ca obiect al său. Aceasta ar crea o anumită opunere între ei… subiectivitatea divină pură se trăieşte în comuniunea perfectă a unor eu-ri unite într-o unică subiectivitate… subiectivitatea divină nu poate fi subiectivitatea unui singur eu. Conţinutul eului divin trebuie să conste nu în subiecte sau obiecte opuse, ci în subiecte interioare lui, într-o intersubiectivitate internă…" (Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *art. cit.*, p. 335).

[9] *Ibidem*, p. 342.

[10] Pr. Dr. Ioan Mihălţan, *Necesitatea şi roadele iubirii* , în rev. "Studii Teologice", anul 1985, nr.5-6, p. 408.

[11] Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime sau La început a fost iubirea* , p. 35.

[12] Sfântul Chiril al Alexandriei P.G. VI, 7, apud Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Purcederea Duhului Sfânt de la Tatăl şi relaţia Lui cu Fiul, ca temei al îndumnezeirii noastre*, în rev. "Ortodoxia", anul XXXI (1979), nr. 3-4, p. 588.

[13] Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, *Relaţiile treimice şi viaţa Bisericii*, în rev. "Ortodoxia", anul XIV (1964), nr. 4, p. 506,

[14] Conform ideilor lui Grigorie Cipriotul, Duhului îi este specifică şi *strălucirea din Fiul*, vezi sinteza învăţăturii lui Grigorie Cipriotul despre Duhul Sfânt (P.G. t. CXLII, col. 286) făcută de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae în art. *Relaţiile treimice şi viaţa Bisericii*, pp. 508, 509 ş.u., iar legat de relaţia Duhului cu Fiul Grigorie spune: "Duhul Sfânt are ca semn caracteristic al însuşirii ipostatice, că Se face cunoscut cu Fiul şi împreună cu El Îşi are subzistenţa din Tatăl" (p. 210).

[15] *Ibidem*, p. 516.

[16] Apud Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*, p. 344, Tatăl născând pe Fiul Îl şi iubeşte: "divinitatea e un act etern, unic şi întreit în mod simultan în mod simultan, e un act într-o continuă întreire (şi iubire), adică Tatăl gândindu-Se şi născându-şi chipul Său şi iubindu-Se sau iubindu-?i chipul" (p. 345).

[17] *Ibidem*, p. 347: "Un al patrulea eu nu mai e necesar pentru trăirea plenitudinii existenţei, pentru confirmarea celor doi în existenţă, al treilea reprezintă tot ce poate fi dincolo de cei doi, de fapt un al patrulea e tot un al treilea, căci al treilea exprimă toată realitatea în care se pot confirma cei doi, (un al patrulea nu mai are ce aduce în plus...), conjugarea cunoaşte doar trei persoane: eu-tu-el... din perspectiva relaţiei eu-tu nu se poate merge principial mai departe de al treilea".

[18] E. Kovalevsky, *Les nombres dans le Genese*, în rev. "Chartres", p. 11 apud Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*, p. 346.

[19] Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Sfânta Treime, structura supremei iubiri*, p. 350, de asemenea vezi de acelaşi autor şi art. *Relaţiile treimice şi viaţa Bisericii*, p. 510.

[20] Sfântul Grigorie Palamas, *Două cuvinte doveditoare pentru purcederea Sfântului Duh*, trad. rom, de Mitr. Grigorie al Ungrovlahiei, Buzău, 1832, Cuv. I, pp. 80-81 apud Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Relaţiile treimice şi viaţa Bisericii*, p. 511.

[21] Vezi mai jos c. III *Mântuirea ca reflex al relaţiilor treimice*.

[22] Vezi Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Purcederea Duhului Sfânt de la Tatăl şi relaţia Lui cu Fiul, ca temei al îndumnezeirii noastre*, p. 592: "...în raportul cu lumea, Fiul Îl transmite prin Sine pe Duhul celor ce cred în El. Dar şi Fiul este cunoscut prin Duhul de către cei ce cred... prin Duhul cunoaştem pe Fiul şi urcăm la Tatăl în credinţă, în viaţă curată şi în rugăciune".

Citiţi întregul volum aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Vasile_Pop-Mantuirea_si_indumnezeirea_omului.pdf

continuare din pag. 25

Vedeți explicația magiei la pagina 39

REVISTE PRIETENE, REVISTE NOI:

Site: http://www.revistabanat.ro

Site: http://www.ladrum.org

Mulțumim că ni le-ați trimis, e de preferat o popularizare reciprocă...

Primim acest anunț de la d-l Alex Berca - SUA, vechi şi inimos colaborator "Sămănătorul".

Îi îndeplinim cerința, mai ales că astfel de gesturi sunt reciproce!

Iar cum dânsul ne-a popularizat "Sămănătorul" cu succes în America, sperăm că şi prietenii de la Iaşi o s-o facă cu acelaşi succes!

Iubite Domnule Nicu,

Sper ca aceste rinduri sa va gaseasca in bune conditiuni fizice si in plina activitate,

Atasat se gaseste o nota despre un eveniment deosebit de frumos organizat la Iasi.

Este vorba de

TIRGUL INTERNATIONAL DE CARTE - Editia XX-a

Impreuna cu Dna Alina Hucai, Redactora Sefa a Editurii Sedcom, organizatoatra acestui eveniment, va trimitem nota despre acest eveniment in speranta ca veti gasi un spatiu in coloanele ziarului Semanatorul pentru informarea publicului despre aceasta actiune a colegilor de la Iasi.

M-as bucura sa stiu ca ati putea publica o asemenea nota In ipoteza in care apreciati posibilitatea publicarii, va rog sa ma instiintati pentru a-i informa la rindul meu, pe cei de la Iasi despre actiunea dvs.

Cu mult respect si consideratie,

Al Dvs. prieten,

Alex Berca, Annapolis, MD

SUA

continuare din pag. 3

POVESTEA TRISTĂ A UNEI PIRATERII !

alte imagini furate din Tismana odinioară, ce n-aveau cum să existe în Târgu-Jiul lui de odinioară.

Mi-a anulat "prietenia" dar a şters şi imaginea şi postarea mea din contul lui, ca dovadă că recunoştea furăciunea. Asemenea practici sunt însă cu duiumul pe Internet. Mai mult, userul "*Târgu Jiu odinioară*" se prezenta mare galanton cu cei care-i vedeau pozele furate de pe Internet şi-i invita să i se adreseze cu "tu". După greşelile gramaticale elementare pe care le făcea în aceea invitație, chiar merita să-l iei la "per-tu", dar i-am atras atenția că sunt atâția nărozi pe Facebook care te iau la "per-tu" încât "dumneata" e mult mai intim şi mai prietenos.

Mai înaintea lui mai fusese unul "Sohodol Tismana" care-mi luase o serie de imagini de pe siturile mele şi se lăuda pe Facebook cu ele. Tot aşa de anonim, tot aşa de tinerel (îl ghiceai după greşelile gramaticale făcute şi vocabularul primitiv învățat la şcoala lui Funeriu şi a altora de teapa lui care-au făcut praf sistemul educativ, declarându-l "modernizat" prin marea schimbare de a-i zice, de-aci încolo, sistem "educațional") l-am invitat să ne-ntâlnim să vorbim despre regulile Internet şi chiar să-l învăț să facă pagini Internet. A preferat anonimatul.

Dar ce vorbesc eu de tineri când ditamai revista Historia şi ditamai omul serios, redactorul şef Ion Ioniță, iau de pe site-ul mişcării legionare imagini şi le ştampilează "Historia" ca şi când ar fi crescute în grădina lui Cristoiu, pentru că, ghici, creatorul găinii care naşte pui e mare director la Historia, revistă care număr de număr încă mai naşte pui vii şi astăzi, în draci!

La aşa harababură a copyrightului, când reviste care ar trebui să fie primele care să informeze cititorii despre regulile Internetului le încalcă grosolan, stai să te gândeşti dacă n-ar fi bun un ACTA, care nu i-ar mai permite lui Cristoiu să distrugă istoria noastră, să-şi însuşească imagini cu dragoste de țară a mişcării legionare pentru a-i distruge şi ce avea aceasta frumos în ea. Nu furându-i baza de date pentru a scoate un senzațional ieftin scoți fața patriotică a legiunii, pentru că în ciuda crimelor făcute de fanaticii legionari, oamenii simpli au aderat de drag la ideea națională, nu au fost momiți cu funcții ca azi şi nici n-au luat parte la furt din avuția statului ca cei din gaşca lui Băsescu.

Problema furturilor pieselor de patrimoniu şi a creației personale de pe Internet devine însă un fapt extrem de grav când este afectată drastic intimitatea individuală, existând imagini pe anumite site-uri care au în spatele lor o întreagă istorie. Nimănui nu-i este îngăduit să calce în picioare istoria şi sentimentele unui individ indiferent cine este acesta.

Povestea imaginii de pe coperta revistei, piratată de d-l *"Târgu Jiu odinioară"*, este una foarte tristă. Este povestea primilor emigranți români de la începutul secolului trecut. Este povestea copiilor şi nepoților popii Matei din imagine, aflat alături de George Coşbuc, "orăşeanul" îmbrăcat la costum. La zece ani după imortalizarea imaginii, ca un făcut, copilul lui George (şi el în imagine, tot cu costum) moare într-un accident de automobil iar copilul luat de mână de preoteasă este îndepărtat de lângă locurile copilăriei sale, mutat în alt sat, apoi mutat la oraş, supraviețuieşte ca prin minune în prima linie a fronturilor războaielor mondiale şi trece în final oceanul tocmai în America, emigrând acolo cu toată familia.

I-a mai rămas copilului ca amintire de la Tismana doar această fotografie, pe care a păstrat-o cu sfințenie până la adânci bătrânețe. Adică, până în vremea rețelei Internet, când interesându-se de satul copilăriei lui, Tismana, a dat de site-urile mele. Mi-a scris fata lui, pe numele ei Anci, şi mi-a cerut amănunte cum arată acum şcoala. I-am trimis fotografii şi mi-a trimis-o pe-a bătrânului. Între mine şi Anci s-a legat o strânsă prietenie de când am aflat printr-o prietenă din Bucureşti că îmi scria cu greu, având un handicap la mâini şi folosind un micuț laptop. Şi mai avea ceva: un simț al respectului celuilalt şi al frumuseții lumii. Scria poezii şi desena cu un talent înnăscut, semnând atât corespondența cât şi creațiile de artă plastică sub pseudonimul ei modest Ancidan. Aş fi crezut că e bărbat dacă prietena ei nu mi-ar fi spus în final că persoana cu care corespondam o chema Ancuța.

Am fost bucuros aflând că tatăl ei, Stelian Popescu, ținea un jurnal. Am rugat-o să-l "aranjeze" un pic şi să mi-l trimită la editură ca să-l public online. L-a trimis, l-am publicat în anul 2009 şi aş fi vrut să-i public şi lui Ancidan, pseudonimul Ancuței, toate poeziile într-un volum dar n-a fost să fie! Intr-o zi, a dispărut din corespondența mea aşa cum a apărut: discret, fără niciun "la revedere" sau "adio". Discreția era reciprocă. Şi mie mi-a plăcut să fiu discret şi nu i-am cerut niciodată numele de căsătorie. Pentru mine era "fata lui Stelian Popescu", nepotul popii

Matei, ctitorul bisericii "Izvorul Tămăduirii" de la Tismana. Era fiica unui mare erou al neamului românesc şi probabil că se simțea tare mândră de tatăl ei care trecuse prin incredibilele fapte de vitejie ale Armatei Române.

Ancuța a dispărut din viața mea simplu, aşa cum şi venise iar orice încercare a mea de a-i trimite e-mail-uri a rămas fără răspuns.

Simt un gol mare de fiecare dată când văd fotografia, închipuiți-vă ce şoc am avut când am văzut că pe aceea fotografie, icoană pentru mine, şi-a pus un bădăran patalamaua lui de nesimțit. Nu-i acolo Târgu-Jiul de odinioară, cel plin de respect şi de simțire şi de viață civilizată, este istoria unui sat Tismana şi povestea tristă a unor vieți de emigranți în care pirații Internet ai Târgu-Jiului de astăzi au intrat cu picioarele.

Este nesimțirea târgujienilor "care au apreciat furtul" pe Facebook, este pirateria unor tineri dornici de afirmare prin hoție, aidoma clasei politice portocalii de azi de la care generația actuală a luat exemplu de tupeu, este plăcerea unui limbaj Internet de la indecent până la vulgar, este plăcuta preferință a fetelor acestei generații de Ebe, Rițe şi Elene Udre de a posta imagini cu țâțe şi funduri pe rețelele de socializare de tip Facebook.

Nu vom stârpi această plagă a generației Internet prin acorduri ACTA ci prin luare de atitudine şi scriere de articole în presă, de dezbateri asupra fenomenelor negative de comportament.

Hei, pupicurişti portocalii Turcescu, Cristoiu, Pora, Lăzărescu, Pata-Pleş-Tisminețki şi alții ca ei, luați bine aminte!

***

Citiți istoria vieții lui Stelian Popescu aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2009/Stelian_Popescu-Navalnice_nostalgice_si_obsesive_aduceri_aminte.pdf

Mesajul său către cititori:

M-am nascut in 1915 la Tismana. Am luptat în al doilea razboi mondial, am trecut prin închisori si am reusit sa supravietuiesc multor probleme, sa-i port în gând pe toti, din neamul meu, pâna in ultima clipa. Asa sa-mi ajute Dumezeu!

Sper ca amintirile mele sa fie un îndemn pentru altii sa nu capituleze în fata greutatilor, sa nu-si uite tara, radacinile si pe cei care i-au ajutat în a se realiza, începând cu parintii, rudele, prietenii, învatatorii profesorii si orice om pe care viata l-a adus în calea lor spre bine.

Stelian Popescu

Coperta cărtii "Năvalnice, nostalgice si obsesive aduceri aminte" executată de fiica sa, artistul plastic Ancidan. Iată şi alte imagini:

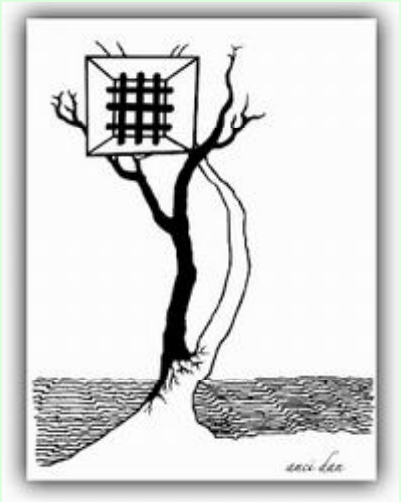

Vedeți Galeria Ancidan aici:

http://ancidanpictures.blogspot.com/

Lansarea cărții "În două lumi" de Ben Todică - la Bucureşti

Evenimentul a avut loc la Centrul pentru Activități Recreative şi Inovare Ocupațională (Str. J.L. Calderon nr.39, Bucureşti), în cadrul Colocviilor de Marți organizate de scriitorul George Anca, în 31 Ianuarie 2012. Editorul Ştefan Doru Dăncuş care s-a ocupat de realizarea grafică de excepție a cărții a fost prezent şi a vorbit despre omul de cultură şi patriotul român Ben Todică.

Vedeți filmul:
http://youtu.be/gCgT8yPl2zo

Vedeți neapărat filmul de aici:
http://samanatorul.blogspot.com/2012/02/videoclip-american-despre-rosia-montana.html
"Rosia Montana Cyanide open-pit in the heart of Carpathian garden"
şi dați tuturor link-ul lui:
http://www.facebook.com/l/xAQGFUN_k/www.youtube.com/watch?v=anmmpAhD3lg
Adevarul despre Roşia Montană văzut chiar de americani
Incredibil ce dezastru s-ar putea declanşa!

Vă recomandăm pe site-ul nostru:
http://www.youtube.com/user/semanatorul/

Diaporama http://youtu.be/yml5Deb-HDY
ROUMANIE auteur ECATERINA CHIFU

Recomandăm filmul,
Alex Jones dezvăluie Planul Google de dominare a Internetului:
Clic aici:
http://youtu.be/GwpllipnRuk

Vedeți şi FILMUL de pe BLOGGERUL "Articole Semănătorul" :
Normele "Codex Alimentarius" - ce ştiți despre ele?
http://samanatorul.blogspot.com/2012/02/normele-codex-alimentarius-ce-stiti.html

Salonul Literar "Colocviile de Marti" organizează în ultima marți din luna în curs, orele 17.00, un eveniment cultural la Centrul pentru Activitati Recreative si Inovare Ocupationala, Str. J.L. Calderon nr.39. Mereu amfitrion Dr. George Anca.

COTIZAȚIILE ŞI FOLOSUL LOR

Apel către colaboratorii noştri:

Alăturați-vă ca membri cotizanți în proiectul nostru literar şi veți beneficia de primirea gratuită a celor şase numere trimestriale în format tipărit cu 40 de pagini color!

ATENȚIE!

Noi, redacția Tismana. nu dorim să avem aceiaşi soartă cum a avut ARP, spunând deschis colaboratorilor noştri că e cazul să facem o echipă nouă iar fiecare parte, atât colaborator cât şi editor, trebuie să-şi aducă contribuția sa proprie la acest proiect alternativă, nu văzut ca ripostă la nucleul literar național dominant ci având la bază conceptul silvestrian de completare de informație, valorificând diferențele şi diversitatea culturală a regiunilor tradiționale româneşti.

Atragem atenția să nu vă gândiți în zadar la părăsirea echipei vechi pentru gândul fals şi efemer că dacă vă veți face singuri un blog propriu şi conturi Facebook, Fanbox, Twiter, Netlog, Trilulilu promovarea operelor dvs este ca şi asigurată! E un pas bun dar veți reuşi cel mult să vă faceți cunoscut în cercul restrâns al unor prieteni care deja v-au citit. Aceste site-uri de socializare sunt pline în primul rând de amatori de flirturi şi mai rar de cititori de literatură…

Într-o asociație înregistrată, există mult mai multe posibilități de promovare şi de afirmare prin proiectele editoriale ale unor finanțatori cum ar fi de pildă AFCN. Există posibilitatea ca prin finanțatori să scoatem revista tipărită şi să avem fonduri rezervate în cadrul proiectului editorial pentru promovarea dvs. în media.

Campania media se va derula prin metode diverse de-a lungul întregii perioade de implementare a proiectului editorial, se va urmări creşterea gradului de informare şi conştientizarea atât a grupurilor țința cât şi a comunităților din țară privind importanța diversității cultural-literare a ținuturilor noastre istorice.

Cu banii obținuți din fondurile atrase nerambursabile, vom folosi metode eficiente care nu sunt accesibile acțiunii individuale a unui scriitor: emisiuni radio şi TV, articole in ziar, conferințe de presă, un portal on-line actualizat permanent cu informații despre proiecț metode, rezultate etc. şi nu in ultimul rând organizarea de sesiuni de informare iar în cadrul acestora, prezentări de diaporame power point discuții deschise şi distribuire de materiale informative.

PLĂTIȚI deci, 10 lei lunar, COTIZAȚIA DE MEMBRU AST

Vedeți amănunte pe pagina

http://www.samanatorul.ro/portal/cotizatii.htm

PORTALUL «Sămănătorul»

pentru a informa cititorii care sunt proiectele noastre pentru continuitatea revistei prin mijloace proprii

http://www.samanatorul.ro/portal/index.htm

PREZENTARE AST

Scurt istoric

Asociația „SEMANATORUL Tismana”, acronim **AST**, s-a înființat în anul 2011, pentru a stabili bazele unui cadru legal de a continua vechiul proiect „**Semănătorul**”, demarat printr-un parteneriat în anul 2007, de către Artur Silvestri, preşedintele ARP - Asociația Română pentru Patrimoniu şi Fundația Tismana prin fondatorul Nicolae N. Tomoniu.

La exact trei ani de la decesul preşedintelui Artur Silvestri, ARP a suspendat începând cu 1 dec. 2011, unilateral, de către soția scriitorului şi probabil din lipsă de fonduri, activitatea editorială pe care o desfăşura redacția de la Tismana. Site-urile ARP fiind închise, redactorul Nicolae N. Tomoniu împreună cu fiul său, care avea o vastă experiență în domeniul asociativ, au creat Asociația „Semănătorul Tismana” şi site-urile necesare pentru continuarea proiectului editorial pe două direcții.

Pentru informații generale şi articole, site-ul http://www.samanatorul.ro în loc de www.semanatorul.ro cum era la început.

Pentru publicarea operelor literare online, s-a creat directorul http://www.samanatorul.ro/editura-online/ în loc de www.editura-online.ro, inactiv în prezent contul fiind suspendat de către ARP.

Având în vedere dificultatea tipăririi operelor literare, volumul de muncă al publicării operelor literare, articolelor de critică literară adiacente şi a articolelor informative sau tematice s-a creat un parteneriat cu Asociația „**Dorna Tismana**”, având site-ul http://www.dornatismana.ro

Prin scopurile şi posibilitățile sale mai largi **Asociația „Dorna Tismana”** sprijină vechiul proiect editorial, asigură acestuia continuitate în viitor şi doreşte să dezvolte şi alte publicații cetățeneşti prin proiectele de finanțare AFCN.

Atât „**Sămănătorul**” cât şi „**Dorna Tismana**” sunt branduri ale Tismanei create la începutul sec. XX, de către G. Coşbuc, Al. Vlahuță şi librarul Sfetea care nu pot fi nici „suspendate”, nici înstrăinate.

Ca atare, în mod fortuit aceste branduri au fost asumate de către **Asociația „Semănătorul Tismana”**, preşedinte Nicolae N. Tomoniu şi **Asociația „Dorna Tismana”**, preşedinte Gheorghe Antonio Tomoniu

Scopul AST

Principalul scop strategic al **AST** – **Asociația „Semănătorul Tismana”**, se înscrie în obiectivul general „editarea si publicarea de carti, reviste, brosuri, inclusiv on-line” din statutul asociației, urmărind a realiza publicația cultural-literară „Sămănătorul” trimestrial şi în format tipăriț având ca țintă continuitatea proiectului online de până acum.

Urmărim dezvoltarea la un nivel superior a oportunităților de promovare şi dezvoltare a culturii în general, cu accent pe literatura alternativă în special, creată de către membrii Ligii Scriitorilor Români sau membrii altor organizații de creație literară şi chiar debutanți nemembri, fără a exclude membrii Uniunii Scriitorilor Români care doresc să colaboreze la proiectul nostru dar cu lucrări noi, inedite, care n-au mai fost promovate pe alte căi.

La nivel național şi internațional, la publicațiile cultural-literare online „Semănătorul”, de până acum, au participat circa 130 de scriitori din toată lumea, cu peste 350 de volume, 73 de articole de critică literară, 63 alte documente şi peste 30 de videoclipuri. Dorim să continuăm şi să dezvoltăm acest demers editorial deoarece la „Semănătorul” s-au lansat şi circa 30 de autori amatori cu valoroase lucrări de debut.

Obiective imediate

Realizarea, inclusiv tipărit a publicației cultural-literare nationale **‚Sămănătorul’** având ca suport revista online „Sămănătorul”, site-ul „Semănătorul” şi site-ul „Semănătorul - Editura online”

Campanie de promovare a proiectului **‘Revista Sămănătorul’** şi a revistei tipărite cultural-literare naționale (şi chiar internaționale prin colaboratori) ‚Sămănătorul’

Numerele tipărite Sămănătorul vor fi încununarea muncii Redacției Semănătorul de la Tismana, angajată în ultimii trei ani sub parteneriatul Fundației Tismana cu ARP, în gestionarea a două situri literare online şi o revistă online:

- Semănătorul – Editura online, site preocupat de publicarea online a operelor literare vizând domeniile: proză, poezie, critică literară, reportaj, teatru, eseu, studii;

- Semănătorul, site preocupat de conceptul cultural-literar Sămănătorul, de acțiunea lui programatică şi de articolele de critică literară scrise de cunoscători ai domeniului vizând operele publicate pe situl Semănătorul – Editura online.

- Semănătorul – revista online, revistă informativă lunară publicând fragmente din scrierile publicate online în luna respectivă la Semănătorul – Editura online, respectiv, proză, poezie, critică literară, reportaj, teatru, eseu, studii dar şi semnalarea lansărilor de carte tipărită ale colaboratorilor.

Revista online „Sămănătorul” înlocuieşte un „Buletin informativ” având o simplă

Simpozion "Serafim Duicu" la Tismana

pagină online cu o revistă de 40 pagini începând cu luna mai 2011. Au fost publicate 8 numere + 2 numere speciale până la 1 ian 2012 şi 2 numere după 1 ian. 2012, revista apărând lunar la sfârşitul lunii.

Revistele imprimate Sămănătorul se vor tipări pe parcursul a şase numere, cu apariție trimestrială, alegându-se tot ce a fost mai valoros din ce s-a publicat online pe site-urile create şi revista online:

- fragmente din cele mai reprezentative scrieri existente online;

- editoriale privind activitatea literară Semănătorul, gândită nu ca o ripostă la nucleul literar național dominant ci în concept silvestrian ca o completare de informație şi de alternativă, valorificând diferențele şi diversitatea culturală a regiunilor tradiționale româneşti

- includerea în conținuț a unor pagini din edițiile princeps până la cel mult şase vechi numere complete ale revistei „Sămănătorul" apărută în perioada 1901-1910.

Obiective pe termen lung

Obiectivele pe termen lung se vor derula având ca fundament site-urile:

- **Semănătorul – Editura online**, site preocupat de publicarea online a operelor literare vizând domeniile: proză, poezie, critică literară, reportaj, teatru, eseu, studii;

- **Semănătorul PORTAL**, site preocupat de conceptul cultural-literar Sămănătorul, de acțiunea lui programatică şi de articolele de critică literară scrise de cunoscători ai domeniului vizând operele publicate pe situl Semănătorul – Editura online.

Articolele sau cărțile online sunt susținute de către scriitori consacrați sau nu, condeieri anonimi sau începători, în intenția de a reînvia un curent ideologic şi literar de felul celui constituit la începutul secolului XX în jurul revistei „Sămănătorul" (1901 - 1910).

Datorită interesului deosebit față de această inițiativă, acestor site-uri principale „Semănătorul" li s-au asociat noi site-uri, bloguri şi conturi adiacente pe You Tube, Scribd, Facebook, Fanbox şi altele.

Sămănătorul a fost o revistă literară săptămânală, concepută de către George Coşbuc şi Alexandru Vlăhuță şi care a apărut la Bucureşti, între 2 decembrie 1901 şi până la 27 iunie 1910 fără întrerupere. A jucat un rol important în viața literară a vremii şi a constituit catalizatorul pentru înființarea curentului ideologic şi literar care i-a purtat numele - Sămănătorismul.

Amănunte:http://www.samanatorul.ro/portal/index.htm

continuare din pag. 30

Explicația “testului” de la pagina 25

De ce vă iese mereu Traian Băsescu la test? În primul rând pentru că ăsta-i obiceiul lui prostesc să-şi bage nasul peste tot unde nu-i fierbe oala! În al doilea rând, ați uitat că dacă suma cifrelor unui număr se divide cu 9, întregul număr se divide cu 9? Când ați înmulțit numărul ales de două ori cu 3, de fapt l-ați înmulțit cu 9 iar adăugarea lui 3 este pentru cazul când alegeți la început 0 sau 1

Citiți Regulamentul Comun ADT şi AST şi rețineți că în funcție de sumele obținute de la dvs. vom putea să abordăm proiectele literare prin cofinanțare. Cofinanțare mai mare înseamnă un proiect mai mare!

http://www.samanatorul.ro/portal/regulament.htm

Citiți “Revista Sămănătorul” la adresele:

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format pdf cu linkuri**

Reorganizarea site-urilor Sămănătorul după suspendarea lor de către ARP

CITIȚI-MĂ şi dați-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

Există două asociații, fiecare gestinând un domeniu bine precizat:

Asociația "**Semănătorul Tismana**" se ocupă de **partea de publicistică** (Revista Sămănătorul, articole proprii sau articole propuse, poezii, eseuri scurte, excepție articolele de critică literară, etc)

Site-urile folosite de Asociația "**Semănătorul Tismana**" au scop publicarea online a revistei "Revista Sămănătorul", gestionarea blogurilor "Sămănătorul - Blogger" şi gestionarea site-ului "Sămănătorul - Articole". Ele se găsesc la adresele:

"Revista Sămănătorul":
http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm
"Sămănătorul - Blogger":
http://samanatorul.blogspot.com şi
http://cleptocratia.blogspot.com
"Sămănătorul - Articole":
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro

Asociația "**Dorna Tismana**" se ocupă de **partea de editură** (Semănătorul-Editura online, Seria DORNA şi seria GOOGLE, cărți deja publicate online sau tipărit, cărți puse la "Sămănătorul - Biblioteca" completând operele puse recent la "Editura online, DORNA sau GOOGLE" şi Sămănătorul - Cărți publicate, inclusiv articole de critică lit.)

Site-urile folosite de Asociația "**Dorna Tismana**" au scop publicarea sau republicarea online (în viitor şi tipărit) cărților publicate de aceşti autori indiferent în ce formă - electronică sau tipărit .

"Sămănătorul – Editura online, seria „DORNA":
http:// www.samanatorul.ro/editura-online
"Sămănătorul – Editura online, seria „Google"
http://sites.google.com/site/samanatorul
"Sămănătorul - Biblioteca"
http://sites.google.com/site/edituraonline
"Sămănătorul - Cărți publicate"
http://sites.google.com/site/cartipublicate

E-mail-uri: posta@dornatismana.ro şi redactie@dornatismana.ro

Anul III. Nr. 2 - febr. 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:
ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

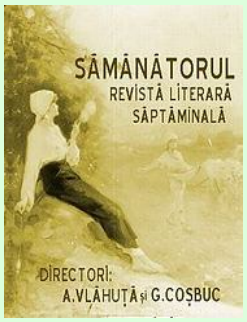

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii februarie 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 N. N. TOMONIU - REÎNVIEREA ROMÂNIEI! - editorial
4 Al. Melian -LAUDA ÎNȚELEPCIUNII TINERE
7 Dan ARHIRE - O enigmă şi un miracol istoric
8 Grigore Haidău - De toamnă
10 Grigore Haidău - Frunză verde de demult
14 Grigore Haidău - Frunză verde de demult
18 George Ene - Bancurile lunii februarie
18 George Ene - Muzică de la George
20 IONUT HENS - Învierea lui Lazăr
23 Vizite virtuale
24 Iuliu-Marius Morariu - Recenzie la cartea «...de Drăgobete»
26 S.A. JIMBOREAN - Vladimir Lossky -Teologia mistică
28 Din BLOGURILE NOASTRE
29 Dovezi ca lumea e nebună!
31-34 Dan ARHIRE - O enigmă şi un miracol istoric
35 LUME LA LIMITĂ
36 DESCHIDEREA MAGAZINULUI «SEMANATORUL»
39 REORGANIZARE SEMANATORU

(40) Conturile AST - Asociatia "Semanatorul Tismana"
(2) Redacţia revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Dorință postdecembristă tardivă

a lui Artur Silvestri:

REÎNVIEREA ROMÂNIEI!

www.tomoniu.ro

Am primit luna acesta semnale concludente că "România tainică şi profundă" a lui Artur Silvestri nu mai stă - cum ziceam - modestă şi sfioasă la porțile literaturii şi n-are curaj să intre. Lumea s-a săturat şi de ziarele vândute politic şi de bandiții din economie şi bănci. S-a săturat de lălăiala de precupețe de la televiziuni unde "moderatorii" pun întrebări fără să asculte pe cel întrebat, întrerupându-l imediat ce acesta scoate două vorbe din gură. S-a săturat şi de justiția băsistă pe care n-o mai pot suporta nici măcar cei care lucrează în acest sistem putred.

I s-a făcut lehamite românului să şi mai citească! O cloacă de scriitori "cazoni", care au pus mâna pe editurile lui Ceauşescu, scot tiraje de mii de exemplare pe care nu le mai citeşte nimeni. Ştiind bine încotro bat. Ştiind bine că dacă sunt arătate la televiziuni cărțile lor, nu-i lucru curat cu subvenționarea apariției acestor "opere": devin maculatură imediat ce ele ies pe poarta tipografiei. Şi ştiind bine că vorbe bune primesc doar din partea celor din "cloaca literară" din care fac parte. Sistemul propagandistic format din scriitori a căror pană se îndreaptă după cum bate vântul politic şi economic, critici literari ce-i proslăvesc şi emisiuni "de cultură" bine aranjate în televiziuni, este un mucegai căruia i-a venit rândul ca românul să facă pişu pe el.

S-a săturat omul cinstit şi modest ca să facă Patapievici pişu pe el. A venit şi rândul nostru să facem pişu pe Patapievici, Pleşu, Tismăneanu, Liiceanu şi alții care se dau mari doar între ei. Jurnalişti noi, scriitori noi apar pe firmamentul adevăratei literaturi şi a publicisticii nou apărute. Domnul Alexandru Melian, redactorul nostru permanent, distins doctor în filologie şi vechi disident anticeauşist este bucuros să-i remarce la rubrica "În numele speranței". Iată, azi răsare unul, mâine altul, revistele scrise cu inima curată sunt tot mai citite şi ne-am învățat şi noi să ne

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, folclor, culte, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

susținem reciproc aidoma şacalior literari ce sug de la buget şi din fondurile europene sume inimaginabile. Spre deosebire însă de "cazonii" înregimentați de-o parte sau alta a spectrului politic sau al interesului economic, noi nu ne susținem disimulat. Noi susținem pe cei care ne plac cum scriu, e atât de simplu şi de normal încât ni se pare o minune!

Inserăm în acest număr al revistei şi pe bloguri, articole din revista *"La drum"*. Nu-i cunosc pe jurnaliştii de acolo şi nu am făcut cu ei un "clan literar" potrivnic altui clan cum e regula printre "scriitorii de curte" de pe malurile Dâmboviței. Revista *"La drum"* este o soră ne-a noastră: redactorul ei Dan Arhire priveşte o hartă dintr-un atlas istoric şi se apucă să scrie. Peter Hurley, venind taman din Irlanda, vizitează România, îi place viața țăranului şi obiceiurile lui şi nu mai pleacă acasă de vreo 18 ani! Şi se apucă să scrie: *"De la SAT egal TRECUT la SAT egal VIITOR!"*.

"- Ce frumos! exclamă amicul meu Florin Vădeianu" şi de bună seamă că vor remarca şi alții pentru că omul acela a văzut în România, ceea ce prin capitală nu se mai vede demult. Dar să-l lăsăm pe el să ne spună: *"Astăzi trăiesc în România ca să fiu aici, ca să vă rog din suflet: mobilizați-vă pentru a vă salva civilizația voastră rurală! Îmi pare rău că trebui sa vă zic, dar ea moare acum de foame. Desigur, într-un mod mai elegant decât civilizația mea rurală. Dar până la urmă care e diferența? Mă iertați că folosesc cuvinte grele, dar sunteți ca Adam şi Eva în grădina Edenului. Nu aveți cum să înțelegeți cum va fi fără această civilizație, pentru că face parte din voi. A rezistat mii de ani, la toate schimbările si conspirațiile imaginabile, dar are şi o slăbiciune: odată rupt lanțul, nu se mai repară!"*

Iată inițiative şi vorbe adevărate. Unde-i astăzi românul acela vechi care din sărăcia lui dădea copiilor haine noi de pomană la Paşti? Aşa primeam eu prin clasa întâi şi mai țin minte şi acum, după o viață de om!

Ei bine, uite că mai sunt români respectând vechea pravilă strămoşească neparafată de niciun hrisov dar care se întindea din sat în sat! Am rămas perplex constatând că în conturile Asociației "Semănătorul Tismana" ne-a achitat cotizația pe un an de zile, o firmă aflată la 300 km depărtare şi de care nici măcar nu auzisem: DIMI EXPO SRL, din Târşolț, județul Satu Mare.

O firmă cu 8 oameni care are ca domeniu de activitate principal "servicii suport pentru întreprinderi din țară". Firmă bine cotată în domeniu, cu rezultate notabile, director fiind TRIFON DUMITRU. Atât am putut să aflu, nici măcar n-am adresa e-mail! Adică, nişte oameni de omenie care-şi văd treabă şi care citind revista noastră, le-a plăcut şi au zis simplu: "- Hai să-i ajutăm!"

Vălvătaia de românism şi patriotism, dorința de a ne recâştiga obiceiurile strămăşeşi pierdute s-a aprins! Azi un foc, mâine altul. De aceia am dat titlul pe care-l vedeți editorialului. Bucurați-vă oameni buni! După atâta chin sub ticăloşii care l-au omorât pe Ceauşescu însuşindu-şi toată averea acestui popor, va avea loc RENAŞTEREA ROMÂNIEI! E doar o chestiune de timp!

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri**

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

LAUDA ÎNȚELEPCIUNII TINERE

Motto : ***Este mai simplu să blestemi ceea ce-ți lipseşte, decât să binecuvântezi ceea ce ai.***

Indeobşte se spune că apanajul tinereții este curajul iar al bătrâneții înțelepciunea. Când eşti tânăr şi înțelept sau bătrân şi curajos poți mulțumi lui Dumnezeu că te-a dăruit cu generozitate. Dar asemenea logodne sunt rare. Dacă descoperi însă înțelepciune la un tânăr, lumina speranței îți dă şi căldură. Am citit recent în *Adevărul online* un articol, *« De ce este România altfel ». Adevărurile lui Lucian Boia,* semnat de un tânăr cărturar, **Matei Udrea**. După cum se ştie, orice apariție a lui L. Boia, fie ea editorială sau pur şi simplu fizică, şochează, enervează, stârneşte adeziuni partizane, prin afinitate de interese şi idei, este marcată de plăcerea cinică de a scandaliza, de a provoca. Nu doar România lui Boia e altfel, dar el însuşi se vrea altfel ; altfel decât toți marii istorici, altfel decât toți micii scandalagii ai condeiului. Si atunci reacțiile sunt pe măsură, deşi foarte diverse, atât ca substanță cât şi ca formă.

Intervenția lui Matei Udrea m-a cucerit şi mi-a făcut o mare plăcere pentru că ea dovedeşte înțelepciunea celui care ştie că, în confruntarea cu faptele, cu realitatea, aroganța speculațiilor discursive devine infirmă. Intervenția lui începe, - aşa cum va continua pe tot parcursul – sobru, calm şi cu deplină rigoare :

« Câteva afirmații făcute de Lucian Boia în cartea „De ce este România altfel“ nu corespund realității. Volumul încearcă să argumenteze că a) românii sunt o rasă inferioară, b) România e un stat artificial, care n-ar trebui să existe, c) locuitorii acestor meleaguri suferă de un retard istoric, cultural, educațional şi de orice altă natură, imposibil de surmontat.. »

Celor trei sentințe, - descalificante nu doar pentru un istoric, dar pentru orice intelectual ce se respectă - autorul le contrapune nouă adevăruri istorice, suficiente prin ele însele pentru a demola construcția de surcele a « domnului profesor » (vezi articolul lui Matei Udrea, reprodus în revista *Blogspot.ro* din ……). Un « domn profesor » căruia nu ştiința îi lipseşte, ci bună-credința (căci de conştiință nu poate fi vorba, de vreme ce ea păstoreşte pe alte imaşuri). L. Boia nu poate fi suspectat că nu cunoaşte adevărurile istorice prezentate. Le cunoaşte, dar le ignoră cu bună ştiință. Alege numai ceea ce-i convine din istoria noastră pentru a-şi întemeia, cu morgă savantă şi disprețuitoare , diagnosticul bolnavului de cancer ; bolnav pentru care el nu vede nici o salvare…. şi dacă el nu o vede, înseamnă că nici nu există. Bietei Românii nu-i rămâne decât se pregătească de înmormântare !!! Ceea ce nu ne-a spus însă « istoricul atoate ştiutor » este ***cine- i va cânta prohodul, care-i sunt cioclii şi mai ales cine-i va mânca coliva ?!?!...***

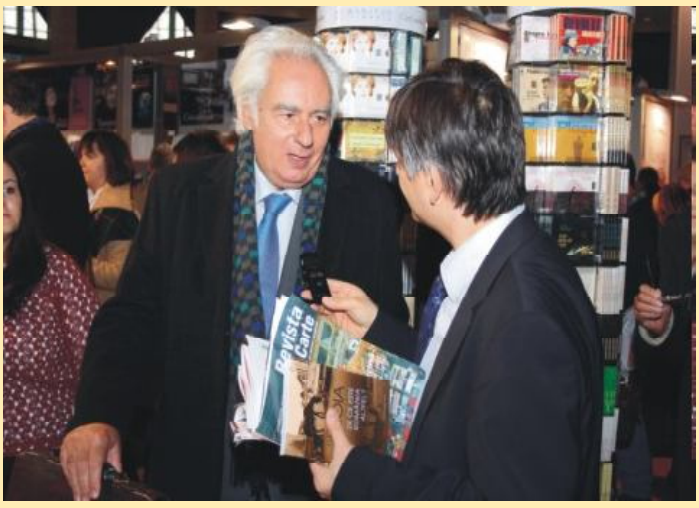

L. Boia alături de un confrate care a făcut pişu pe România

Mai înțelept însă decât un bătrân ca mine, care reacționează ca un fiu oripilat de înjurătura de mamă a propriului frate, Matei Udrea , - după ce expune cele nouă adevăruri istorice care dezvăluie comportamentul de manipulator întru defăimare a supra- mediatizatului « istoric nonconformist » - îşi încheie intervenția, în aceeaşi notă de modestă , riguroasă şi responsabilă angajare intelectuală. In câteva fraze, două situate în postscriptum, el explică ce i-a motivat intervenția publică (***« P.S.1 Nu ar fi fost importante rândurile din „De ce este România altfel“ dacă semnătura ar fi fost a unui oarecare. Lucian Boia scrie însă cărți de specialitate şi este profesor la Facultatea de***

Istorie din cadrul Universității Bucureşti. Instituție de învățământ superior care se clasează pe locul 601 în lume. ») şi-şi precizează perspectiva lucidă şi echilibrată asupra istoriei româneşti, cu luminile şi umbrele ei, aşa cum este în esență istoria tuturor neamurilor ***(« P.S.3 Aceste rânduri sunt scrise la aproape o zi după postarea materialului şi cred că sunt necesare pentru că discuțiile dintre cititori, pe forum, au luat uneori o altă direcție față de cea dorită de mine. După cum o spune şi titlul, dar şi textul, ceea ce am încercat să arăt este că tezele lui Lucian Boia sunt eronate şi că, pur şi simplu, România NU este altfel decât celelate state ale lumii. România nu este nici mai frumoasă, nici mai urâtă, românii nu sunt nici mai mari, nici mai mici, nici mai proşti, nici mai deştepți, pur şi simplu sunt normali. Iar observațiile lui Lucian Boia sunt valabile pentru foarte mulți alții, din toate colțurile lumii, dintr-un singur motiv: aşa curge istoria, nu există nici un blestem şi nici o binecuvântare, totul e scris de mâna oamenilor. Aşadar, niciun naționalism şi niciun complex: viitorul arată aşa cum alegem să ni-l facem noi şi România nu e «mai altfel» în nicio direcție. În plus, teza inferiorității unor rase sau popoare față de altele a dispărut (sau ar fi trebuit să dispară) acum foarte mult timp ».)***

Înțelepți sunt mulți în țara asta, dar nu la fel de mulți cei generoşi cu înțelepciunea lor, cei care au noblețea de a şi-o rodnici şi dincolo de grădina propriilor interese, chiar dacă aceasta ar implica şi anumite riscuri. Mulți sunt tentați să-şi justifice indiferența spunând că o scriere de scandal precum broşura în discuție nu merită atenția oamenilor serioşi. Ea face parte din acea categorie de epifenomene demne de proverbul *câinii latră, caravana trece.* Din păcate, este o judecată falsă şi cel mai adesea o zicere înțeleaptă menită să ne bemolizeze laşitățile. Când iei cunoştință de atacurile violente la adresa țării noastre a unui fost parlamentar moldovean care vorbeşte de imperativul ştergerii României de pe harta Europei, când asişti zi de zi la puseurile anti-naționale ale UDMR, - încurajat de iresponsabilitatea şi cinismul unui prim-ministru obsedat doar de păstrarea puterii – când ne aflăm de peste 90 de ani în fața unei Ungarii revanşarde, beneficiind în ultimii peste 22 de ani de toate complicitățile posibile, nu doar ale politicienilor de origine maghiară, dar chiar a celor aleşi să conducă, să administreze şi să apere țara, când pentru U.E. România e cuibarul mai tuturor relelor şi sursa mai tuturor pârelor, o cărțulie ca a « domnului profesor universitar » la Facultatea de istorie a Universității din Bucureşti, - bine şi elogios mediatizat de o anume « elită intelectuală », adânc ruşinată de a se fi născut în această țară « altfel » - este o adevărată mană cerească pentru toți cei care vor să-şi justifice actele şi proiectele anti-româneşti. Mă întreb, cu tristețe, unde sunt istoricii noştri autentici, academicienii din domeniu, profesorii şi specialiştii de prestigiu ț!... Tăcerea lor aproape generală nu poate avea decât două explicații : ori ei împărtăşesc opiniile şi concluziile lui Lucian Boia şi atunci ar trebui să se manifeste ca atare, ori socotesc că broşurica în discuție e atât de neserioasă încât nu merită atenția unor prsonalități precum dumnealor. Ar putea exista şi o a treia explicație, e adevărat mai puțin onorabilă : nu e bine să-ți pui mintea cu cineva bine garnisit în relații de toate felurile.

Lauda şi recunoştința mea față de Matei Udrea vin tocmai din constatarea că întrebările de mai sus îi sunt inadecvate. Lui şi, din fericire, altora ca el . Aş vrea să mai menționez în acest context doar numele lui Horia Pătraşcu, un alt tânăr intelectual care în articolul *« Boală fără nume şi fără leac »* din revista Observatorul cultural (18 ianuarie 2013), abordează acelaşi subiect, cu aceeaşi rigoare, cu aceeaşi sobrietate, cu aceeaşi inteligență. O face însă altfel. El supune unei analize complexe, de mare finețe şi profunzime, textul lui L. Boia, irigat de « cultura cinică a demitizării », reuşind nu doar să-i compromită atât premizele cât şi concluziile,dar să pună în evidență vidul unei forme confecționate întru urât şi nemernicie. Referirea la Emil Cioran este de o relevanță demonstrativă demnă de toată prețuirea. Numai că paralela între Cioran şi Boia este un gest de noblețe comparativă. Este comparația dintre un filozof profund care a trăit în registrul disperării tragismul percepției negative a lumii şi un Mitică al filozofiei care nu trăieşte decât pentru a se amuza batjocoritor, eventual chiar prin intermediul istoriei devenită jucăreua lui preferată. Nu cred apoi că L. Boia e stăpânit de autodispreț, fie el şi « exuberant ». El nu ştie decât să disprețuiască. Ca să se auto - disprețuiască ar trebui să se simtă ca aparținând acestui popor, ceea ce nu intră în calculele lui existențiale. El se comportă ca un extraterestru sau eventual un înalt funționar de la Bruxeles venit să diagnosticheze un popor bolnav incurabil. Cum spunea Horia Pătraşcu : ***« Nu cred că a mai rămas vreun „idol" român nedeconspirat, nedemitizat. ştim deja că ştefan cel Mare nu a fost mare, că Mihai Viteazul nu a fost viteaz, că Neagoe Basarab nu era român şi că, în general, românii nu sînt... români, ci un amestec nedefinit de rase, că limba română nu e o limbă romanică, că românii sînt mai prejos chiar decît bulgarii, că națiunea română e o invenție, unitatea ei o minciună, că Eminescu este lipsit de originalitate, că românii sînt hoți, laşi, lipsiți de scrupule, oportunişti etc. »*** E posibil să ne imaginăm că "maestrul" Lucian Boia face parte din această gloată fără strămoşi, fără limbă identificabilă şi fără cultură de măcar doi bani ?

Omagiul pe care am simțit nevoia să-l aduc unor asemenea tineri se hrăneşte din bucuria reconfirmărilor că România nu e reprezentată doar de personaje precum L.Boia, Horia Patapievici şi tovarăşii lui întru macularea culturii şi istoriei româneşti, Tr. Băsescu şi Victor Ponta, - lideri ai politicianismului găunos şi iresponsabil – că poporul nostru are resurse de toate felurile pentru a pune capăt unei tranziții bolnave şi îmbolnăvitoare.

Indrăznesc astăzi, ca şi altă dată, să-mi feresc speranța de întuneric la lumina generos dăruitoare a unor asemenea tineri.

Alexandru MELIAN

Patapievici făcând pişulica pe România

Acest articol al domnului prof. univ. dr. Alexandru Melian, îl puteți citi şi pe blogul «Semănătorul» la adresa: http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/alexandru-melian-lauda-intelepciunii.html

Alături de acest articol stă articolul lui Matei Udrea: http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/matei-udrea-de-ce-nu-este-romania.html

Matei Udrea îşi începe articolul astfel:

«Câteva afirmații făcute de Lucian Boia în cartea „De ce este România altfel“ nu corespund realității. Volumul încearcă să argumenteze că a) românii sunt o rasă inferioară, b) România e un stat artificial, care n-ar trebui să existe, c) locuitorii acestor meleaguri suferă de un retard istoric, cultural, educațional şi de orice altă natură, imposibil de surmontat.»

Sursa din «Adevărul»::

http://adevarul.ro/cultura/istorie/de-nu-romania-altfel-adevarurile-lucian-boia-1_511512654b62ed5875ec1522/index.html

Harta Europei la 1300. Formatiunile statale romanesti erau deja constituite. Singurele pete albe (triburi unde nu exista inca autoritate centrala) erau in zona baltica.

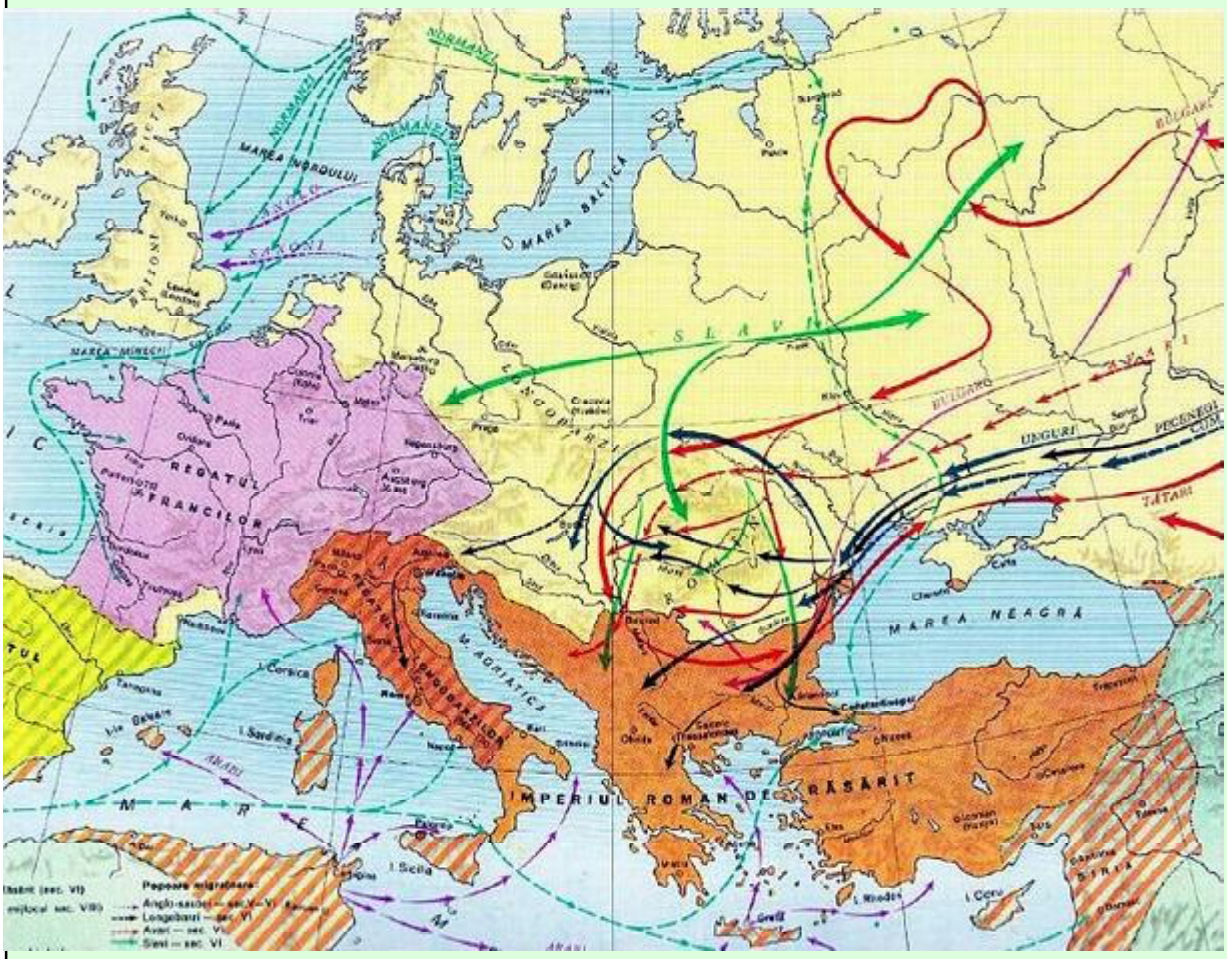

REVISTA ***LA DRUM***

Dan ARHIRE - O enigmă şi un miracol istoric

În voia soartei

Afirmația potrivit căreia „o mie de cuvinte nu fac cât o imagine” mi-a venit în minte atunci când am văzut pentru prima dată, Harta nr. 33 – Europa în timpul migrațiunii popoarelor (sec. VI – XIII) din Atlas Istoric, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1971, în coordonarea profesorului universitar Stefan Pascu. Prezentând situația în Europa începând cam la două sute de ani după retragerea aureliană şi sfârşind cu marea invazie tătară de la 1241, ea constituie tot ce poate fi mai sugestiv în materie de „mileniu întunecat”, în ce ne priveşte.

Săgețile colorate reprezentând traseele diverselor popoare (adică avarii, slavii, bulgarii, ungurii, pecenegii, cumanii şi tătarii țâşniți din insondabila Asie) care au călcat viitorul teritoriu românesc se întrepătrund şi se curbează, toate, doar în Carpați, lăsând restul lumii aproape liber. şi asta timp de o mie de ani! Harta nu conține chiar toate hoardele, cele trecute pe aici între sfârşitul secolului al III-lea şi începutul secolului al VI-lea (adică vizigoții, ostrogoții, vandalii şi hunii) făcând obiectul unei alte planşe.

Istoricii ne încredințează că în secolele ce au urmat retragerii aureliene, adică până prin secolul VI, daco - romanii au mai trăit în oraşele părăsite de administrația romană sau în apropierea lor, dar în condiții modeste, putându-se considera că a existat la nivelul acestor oraşe o continuitate de locuire, dar rusticizată. De fapt urbanismul roman aici a dispărut de tot – cu excepția oraşelor din sud, de la Dunăre, aflate încă pe orbita romană – în Dacia pierzându-se pentru mult timp acest mod de viață. Era normal, căci tocmai oraşele, care presupuneau aglomerări de bogăție erau vizate în primul rând de migratori. Există mai multe dovezi de înființare ale unor noi aşezări, dar rurale. După retragerea administrației romane, abia după un mileniu de la acest eveniment au apărut şi pe teritoriul actualei Românii primele oraşe.

(continuare în pag. 31)

GRIGORE HAIDĂU - (n. 1945, Bălăneşti - Gorj) - grafician, prozator, poet.

...de TOAMNĂ

- aduceri amintea -

DEBUT la Sămănătorul!

... DE TOAMNĂ

Sunt în Bălăneştii copilăriei mele în momentul de grație al Toamnei. Pomii dau un ultim şi dramatic spectacol de culori şi nuanțe, cerul devine tot mai albastru, în timp ce razele soarelui capătă culorile aurului topit.

Pădurea răspândeşte arome de frunze căzute, iar prin grădină mai miroase a mere şi gutui.

Toamna este anotimpul adormirii, al „morții" naturii, dar şi al vitalității – o explozie de culoare şi frumusețe, care parcă vrea să compenseze lumina tot mai slabă a soarelui şi pâclele dimineților cenuşii.

Nu ştiu de ce dar, Toamna mi-a plăcut mult ! A produs ceva în sufletul meu… o pornire, o melancolie… dar mi-a plăcut.

Dincolo de conotațiile poetice ale peisajului şi ale aerului de toamnă, citeam undeva, că fiecare culoare a naturii, razele soarelui, mirosurile ori chiar frigul din timpul toamnei au efecte în însănătoşirea noastră.

De fapt arta de „a supraviețui" în fiecare anotimp este arta de a şti cu precizie să-i găseşti avantajele şi, de ce nu, frumusețea de a beneficia de ele.

……

Peste satul meu cad frunze ruginii de toamnă. Un vânt rece le aduce de la pădure, risipindu-le peste tot. Trecând prin sat văzui case, curți, unde frunzele se aşează în voie şi rămân acolo nemişcate, pentru că nu mai are cine le mătura.

Multe case sunt pustii…bătrânii au plecat pe un drum fără întoarcere, iar tinerii au luat drumul spre alte locuri.

Doamne, ce dragoste de pământ şi de animale aveau ei ! Toate animalele din bătătura lor erau mângâiate, alintate: vacile, găinile, câinele, pisica.

Acum grajdul e gol s-a dărâmat, poate clopotele vitelor mai sunt atârnate undeva de vreun cui, dar care nu vor mai suna niciodată.

Lacrimile te trec fără să vrei şi o durere parcă se pune-n capul pieptului.

Te doare sufletul !

Vai de casa unde nu se aude cocoş cântând şi câine lătrând!

S-aud clopotele de la biserică.

Anunță că cineva şi-a încheiat socotelile pe lumea asta… Şi cad frunze, şi cad mereu, până într-o zi, când

„Iar cavalul tot se aude
De departe lung şi vag,
E o doină de la stână,
Jalea unui dor pribeag !"

Imaginile acestor pagini: graficianul Grigore Haidău

fulgii mari vor acoperi dealul şi coasta Satului meu.

Doamne, poate albul zăpezii va aduce ceva mai bun peste frumoasele locuri de vis de pe valea Amărăzii pentru ca ele să nu rămână pustii.

TOAMNA ÎN VIE

Peste tot se aud cântând greierii viei.

Soarele mai are un stat de om şi asfinte.

În foişor popa Lazăr păzeşte via.

- Hăp! Hăăp!

- Hăp! Hăăp!

Via noastră e lângă a lui. Azi noapte au fost unii prin via Mariții şi a lu' Mutu lu Brânduşoiu.

- Hăp! Hăăp!

- Hăp! Hăăp!

Cu puşca în spinare, popa Lazăr mai dă câteva târcoale prin vie.

În capul viei de la pădure mai bagă ungurenii vacile şi ne dărâmă buştenii cu struguri.

Are vie bună popa Lazăr! Altoi. Sunt strugurii cât purceii în buştean!

Pune câțiva struguri tămâi în pălărie şi urcă în foişor. Îi mănâncă la noapte cu pâine.

- Hăp! Hăăp!

- Hăp! Hăăp!

Încet…, încet…, soarele intră în pădure.

Liniştea nopții se lasă.

PÂNDARUL

În deal la via lu' Sgarbură, la Mateiță şi la Părăul Viilor, pândar este Chioru lu' Navlea.

O namilă de om de aproape doi metri şi ceva ! Când îl vezi numai cu-n ochi te trec fiorii.

Pe braț ține atârnată o secure mare şi grea.

- Ieri noapte m-au atacat țiganii de la Puțu cu lanțu '… îi zice lu' tata. Când am învârtit securea prin ei, s-au dus în plata Domnului.

Chioru lu' Navlea, pândarul viilor !

CULESUL VIEI LA MOLANU

Peste tot miroase a Toamnă.

Privighetoarea cântă pe la Molanu de îți e mai mare dragul.

- Vidra, Vidra,

Sio! Sio! Sio! Sio! Sio!

Iel, le, le, le, le, le, le, leee!

Se culege peste tot.

La Molanu avem numai struguri tereaz. Din ăştia face mama magion cu dovlete turcesc.

- La noapte dormim toți aici. Păzim lada cu struguri.

Stăm să terminăm via – îl auzeam pe tata- .

În urma noastră frunzele de un ruginiu tomnatic rămân singure în buşteni.

Peste tot miroase a Toamnă, a struguri şi pădure.

Soarele-i la chindie… şi noi culegem… culegem…

Citiți mai departe întregul volum aici:

http://www.pestisani1969.ro/pdf/Grigore_Haidau-de_Toamna.pdf

GRIGORE HAIDĂU - (n. 1945, Bălăneşti - Gorj) - grafician, prozator, poet.

FRUNZĂ VERDE DE DEMULT

ODINIOARĂ PE DEALURILE DIN BĂLĂNEŞTI

Izvoarele scrise despre comuna Bălăneşti avem începând cu secolul al XV-lea când hrisoave domneşti menționează numele de Bălăneşti la 15 iunie 1493.

Ocupație străveche a locuitorilor acestei comune era viticultura.Din limba dacilor avem cuvintele: strugure, butuc, curpen, iar din latină avem cuvintele: via (vinea), viță (vitea), mustul (mustun), parul pentru ridicatul viei (palus) etc.

Strugurii dar mai ales vinul era una din căile de venit financiar al famililor de țărani din această comună.

Vinurile din Bălăneştii Gorjului erau de bună calitate, fiind apreciate în țară şi străinatate obținând la Expoziția de la Paris din anul 1902, prima medalie de aur .

Era o fală pentru oamenii din Bălăneşti să aibă vie altoi în suprafețe mari de deal. Pe coama dealului aproape fiecare gospodar avea pimiță unde îşi țineau băutura. În bătătura pimiței țineau oile, vitele, găinile, curcile şi câțele (bibilicele). Nu se pomenea ca cineva să vină să le fure! Din loc în loc lângă pimiță sau în capul viei era ridicată o cruce (troiță) "crucea de la vie" cum i se zicea. Ea era locul de rugăciune al oamenilor pentru sănătate şi păzitul înpotriva relelor.

De primăvara până toamna, bărbații stăteau mai mult în deal la vie fiind ocupați cu tăiatul şi hărăcitul viei, săpatul, stropitul şi păzitul e i .

Munca începea la 1 februarie - ziua Sfântului Mucenic Trifon- prima mare sărbătoare a calendarului agricol, viticol si pomicol. Avem de-a face cu un nou cap de an, ziua "când se întâmpină iarna cu vara".

"Acum sunt celebrate sărbători viticole de tipul Arezanului viilor în care sunt aduse ofrande alimentare, sunt realizate practici apotropaice pentru bunul rod al viei". (Antoaneta Olteanu – Calendarul poporului român- pag.84- Ed. Paideia, 2001)

În dealul Bălăneştiului existau până prin 1950-1953 pe culmea dealului cruci (torițe) cu iconițe cu chipul Domnului Iisus Hristos şi al Fecioarei Maria cu pruncul în brațe sau sfinți scrijeliți cu custura. Pe unele era chipul Sfântului Trifon ocrotitorul viilor şi pomilor.

În această zi, 1 februarie, Ziua Sfântului Mucenic Trifon oamenii urcau la pimiță, făceau focul iar preotul după slujba de la biserică, urca dealul şi rostea rugăciunea de ocrotire a viei de boli, grindină, secetă şi de gângănii stropind-o cu aghiazmă mică şi busuioc. Apoi intră în pimiță, sfințea hodaia unde se odihneau oamenii noaptea când nu mai coborau în sat sau între prânz şi amiaz când soarele dogorea tare. De asemeni stropea cu aghieazmă şi busuioc butoaiele unde se ținea băutura.

Preotul se ruga pentru gospodari să fie sănătoşi iar dealul cu vie şi pomi să aibă rod bun. Era dezgropată sticla cu vin care fusese îngropată de toamna în capul viei.

În jurul focului oamenii puneau pe masă slănină, brânză, ouă fierte şi cu pumnul spărgeau câteva cepe. Tuica şi vinul fiert le dădeau "sămânță de vorbă" şi veselia şi voia bună se încingea. La pimița Sgârbureştilor şi a Alboilor, Ducul lu` Dumitru Sgarbură şi Luță al lu` Alboiu cântau din fluier, iar fetele mari cântau din gură de răsuna dealul.

De multe ori preoteasa popii Drăgănescu şi cucoana dascălului Gore Sgarbură urcau cu banița în cap cu mâncare: piftii, sarmale, mălai sau turtă caldă, cârnați fripți, muschi, ouă fierte, brânză şi gogoşi.

Țuica şi vinul fiert "dezlega limbile" şi lumea petrecea până aproape de chindie. Tot acum se puneau la cale muncile ce urmau să înceapă: cine cu cine "va face plug" şi cum se vor întrajutora.

După chindie coborau în sat, unde după ce potoleau animalele şi păsările (dându-le de mâncare) se duceau unii pe la alții continuând petrecerea.

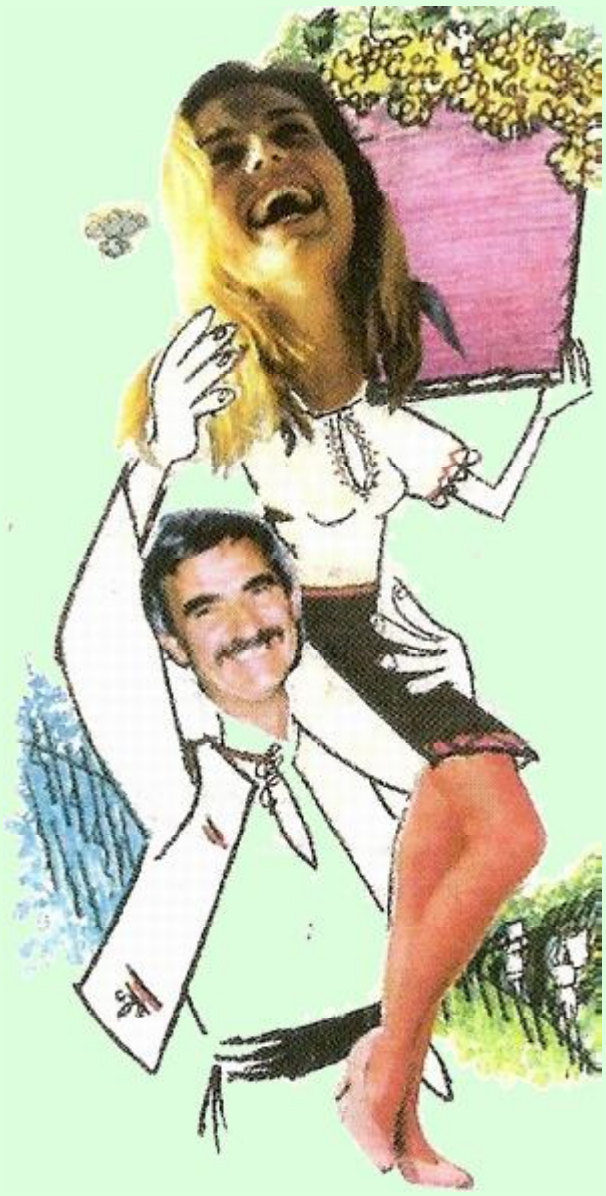

Colectictivizarea din anul 1958 a distrus tot ce era mai frumos legat de obiceiurile strămoşilor. Pimițele au fost dărâmate, iar via scoasă din pământ.

Dacă altădată, aşa cum am amintit, pe culmea dealului mergeai ca prin sat (pimiță de pimiță, de o parte şi de alta a drumului dealului) „auzeai cocoşii cântând şi câinii lătrând" acum e totul numai un hățiş de nici cu sufletul nu poți pătrunde.

Una din troițele de lemn de stejar din Bălăneşti se află la Muzeul Țăranului Român din Bucureşti. O adevărată valoare națională, obiect de artă națională, bine conservat ce se păstrează şi astăzi. Troița din Bălăneşti a ajuns în decursul anilor în mai multe capitale europene printre care şi în inima Franței, la Paris.

În legătură cu expoziția de la Paris, profesorul şi iubitorul de artă țărănească, Alexandru Tzigara Samurcaş (1872-1952) scria în volumul „Oltenia" din 1943: „fără teama de a fi acuzați, putem afirma că exemplarele ca cele de la Bălăneştii Gorjului şi Rovinari (se referea la troițe) azi în muzeul de la Bucureşti, nu au pereche, nici în vreo altă artă chiar din străinătate. Originalul troiței de la Bălăneşti în ultima expoziție de la Paris, a produs un mare efect, alături de o poartă gorjenească…. (n.n. poarta a fost achiziționată de la Antonie Mogoş din Rovinari… - (Romulus Diaconescu „Trebuia să se nască Brâncuşi",pag.69).

Dar iată că timpul îşi toarce anii în tihnă. După mai bine de 55 de ani, inginerul Vasile Cochină, încearcă să reînvie obiceiurile legate de tradițiile creştineşti ale oamenilor din Bălăneşti.

De când via i-a intrat pe rod, organizează în fiecare an de Sfântul Mucenic Trifon, manifestarea culturală „Chemarea dealului – Botezul viilor" după aceleaşi reguli de altădată: slujba preotului şi sfințirea viei, ridicarea unei troițe în capul viei cu Icoana Sf. Trifon.

...DE DRAGOBETE

Cum vine februarie vremea de afară miroase a primăvară. În cântecul brusc înviat al pițigoilor şi sticleților vedem legătura miraculoasă care există între toate lucrurile pe care le-a lăsat Dumnezeu pe pământ.

Ce minune! Nestatornicul Februarie dezleagă primele semne de primăvară exact în acelaşi moment şi în glasul de pițigoi şi în raza de soare, şi în musca adormită-ntre ferestre şi în biata inimă care iese din adormire.

Afară mai e încă iarnă, sunt zile când gerul crapă lemnele şi pietrele (că lumea zice că februarie e foarte harnic dacă nu găseşte ghețurile făcute, le face şi le şi desface) iar naturii îi arde de drăgălit că în Februarie e Drăgobetele, ziua împerecherii păsărilor şi, fiecare îşi caută jumătatea.

Țăranii noştri au ştiut totdeauna că sufletul e cheia vieții. Şi cel mai bun leac pentru suflet e iubirea pe care țăranul a pus-o în fruntea anului.

- Hei, Drăgobete, Drăgobete!

Spun şi legendele vechilor greci că zeul Adonis revine la Afrodita acum când înfloresc primele floricele ale primăverii. Odată cu ofilirea lor, Adonis reintră în conul de umbră al morții pentru ca în fiecare primăvară să reînvie etern, frumos şi tânăr.

Peste câteva săptămâni pe coastă şi pe poala pădurii o să dea tămâioarele iar pe Urdăreasa va fi plin pământul de viorele şi de cocoşei.

O floare albastră şi mică o să dea prima prin vie şi o să râdă la soare.

Mama îi zicea „Paştile cailor"

Stau jos să mă hodinesc un pic.

Mă uit la deal. Parângul e plin de zăpadă. Casele Voiteştilor atârnate pe deal îmi aduc aminte că şi pe acolo au fost potecile mele când duceam în miez

de noapte pe Elvira, de la horă.

- Hei , Drăgobete, Drăgobete! Aveam 17 ani.
Când cântau cocoşii odată,
Eu stam cu mândra la poartă;
Când cântau a doua oară
O strângeam la subsoară.

Îmi aduc aminte parcă a fost ieri. Era la Şcoala Pedagogică din Deva, iar eu la cea din Craiova. Frumoasă fată! O vară ne-am drăgălit.

Toamna drumurile noastre s-au despărțit. Fiind mai mare cu doi ani ca mine, a terminat şcoala mai repede şi repede s-a şi măritat.

Ce scurt era drumul pe vremea aia şi ce mică era şi noaptea!

O pupam, o pupam şi ea râdea, şi râdea zicându-mi:

- Nu te ostoieşti deloc! Las că mâine seară să vii bine pregătit pe de jos că vreau s-o facem mai lungă.

-Hei, Drăgobete, Dragobete! Aveam 17 ani şi n-am desluşit vorba ei...

Mai târziu, a fost târziu...

Doamne şi când o strângeam la piept aşa frumos mirosea a busuioc, de parcă ş-acum îi simt mirosul...!

Cântecul unei privighetori mă vestea că se crăpa de ziuă.

Plecam cu ea în gând şi în suflet. Treceam printr-un loc fără case, pustiu, cu pruni ce se lăsau pe o coastă în jos până-n pârâul **Inoşii.**

O luam la fugă de-mi scăpărau călcâiele de urât ce-mi era.

- Drăgobete, Drăgobete! Cap de Primăvară. Dulce-i tinerețea şi frumoasă ca mărăcinele înflorit...

FRUNZĂ VERDE, DE DEMULT

Coboram de pe deal fluierând. Soarele încă nu scăpătase. În Amaradie, mai la deal de vad, Sânziana se spăla pe picioare.

Îşi ridicase poalele şi catrințele deasupra de genunchi de i se vedea pulpa până mai sus. Pusasăm demult ochii pe ea.

- Ce faci Sânziano!
- Uite, băgai cânepa la topit.
- Eşti singură?
- Singură, cu ci'n să fiu! Al meu plecă azi-dimineață la moară cu Mereanțu şi cu Gore Geaucără. Tu la ce fusăşi pe deal?
- Mă uitai pe la vie, că am câțiva buşteni de se coc mai devreme şi scuturai ce a mai rămas din perele boiereşti, că le-au mai luat țiganii de la Fântâna cu lanț. Ia şi tu!
- Mulțumesc! Nu ştiam că ai albişoară şi în deal.

Doamne, muierea-i lucru dracu! Muşcând din pară , îmi aruncă o privire şireată şi zâmbind în colțul gurii, îmi zice:

- Ia vezi, ce fac broaştele ălea în baltă?!

În topilă, călare una peste alta, broaştele orăcăiau care mai de care, gustând plăcerea împerecherii.

Luat pe nepregătite, mi-am zis: Acum îmi e la mână!

- La noapte vin la tine.
- Eu ştiu!
- La miezul nopții când doarme şi patu'sub ai tăi.
- Mi-e frică.

O simții că „luase inimă" şi vrea.

- Hai că nu ştie nimeni.

După ce îşi mai ciobâlcării picioarele prin apă, ridică ochii şi mă privi pe furiş.

- Bine! Încerc. Ne-ntâlnim în coastă , la cireş.Dar ai grijă, poate spui cuiva, că nu te mai arde zama a doua oară!

Încet, încet se lăsau umbrele serii. Pregătindu-se de culcare, cearta melodioasă a păsărelelor se auzea din ce în ce mai puțin prin pomi.

……

Era aproape de miezul nopții. Lună plină. Se vedea ca ziua. Nici un fir de iarbă nu se clătina. Oamenii osteniți de muncă, dormeau buştean. Am dat lumina mică la lampă şi am suflat în ea stingând-o. Răsucesc cheia de două ori în uşă, împing de clanță să văd dacă e încuiată şi agăț cheia în cuiul de pe stâlpul casei sub straşină. Sar pârleazul şi o iau pe capul grădinilor la deal. Când să trec de fântâna lui Constandin aud o şoaptă.

- Sânt aici! Îmi fu urât să ne-ntâlnim la cireş. Nu-ți mai spun, că în grădină, câinele lu'Floranu se hârâia printre gard cu al Moroşicăi.Dar nu mă simțiră că altfel săreau la mine! Hai, în vie su'măr, să nu mai stăm aici!

Ne pusărăm jos.

- Ia-mă uşor, că uite cum îmi bate inima. Nu ştiu, zău, ce m-apucă să vin la tine?!

O luai în brațe şi-o strânsăi. Țâțe de femeie tânără, de la țară, îmi apăsau pieptul.

- Stăi să-mi desfac chiotoarea de la gât şi să-mi dau jos ăstea de pe mine!

Se ridică în genunchi. Se uită în toate părțile. Scoase ciupagul pe cap şi îşi desfăcu brăcirile şi cătrințele. Se lăsă pe spate ridicându-şi poalele până-n brâu.

Frunzele tăcute ale mărului au amuțit.

Dând frâu liber pornirilor, desfăcându-i picioarele începui s-o spăl peste tot în pupături. Trupul ei şerpesc se încolăci în jurul meu. Nebunește , ne strângeam tot mai tare unul pe celălalt. Dragostea s-aprinse şi ardea ca bâlbăra. Într-o zbatere nebună, sub mine, buzele-i îngânau mereu.

- Aşa,aşa! Țâne,țâne!

Se frământa în toate părțile ca frunza bătută de furtună.

- Acum, acum! Dă-i drumu'că eu

mă slobozesc!

Deodată se zvâcni.

- Ahhh! Mă f….. cu sete!

Trecuse încercarea.

Greierii viei cântau peste tot bucurându-se de vraja acelei nopți de vară.

După un timp ridicându-se-ntr-o rână….. se aplecă încet spre mine şi mă pupă.

- Demult nu m-am mai simțit aşa de bine! Fire-al naibi, mi-o băgaşi până-n rărunchi. Avuseşi necaz pe ea, că dăduşi ca-n vuvă. … Asta-mi-ajunge toată vara! Un tuşit scurt tulbură liniştea. Ne uităm unul la altul. Mă ridic pe coate. Ascult. Nici țipenie de om.

- Dacă ne-a văzut cineva?

Sânziana se sculă, îşi aranjă ciupagul, cătrințele şi se lăsă în brațele mele.

- Şi ce dacă o să ne iasă vorbe… eu nu mă las de tine!

Îi făcusem voia inimii şi-i dădusem ce a vrut.Pe cerul plin cu stele, Luceafărul de dimineață răsărise.O pasăre de noapte zbură pe deasupra noastră. Taina nopții se risipea.

După multe veri am trecut pe coastă pe la mărul cu mere verzi. Era şi acum rapăn de mere. M-am aplecat şi am luat un măr de pe jos. L-am şters cu palmele şi am muşcat cu sete din el. Avea acelaşi gust ca demult.Via, nu mai era aşa cum o ştiam. Ici, colo, câte un buştean cu câte-un cârci de strugure.Mai la deal, prin vie, o văd pe doda Maria. Vorbea singură.

- Ce faci dodă Mărie?

Trezită parcă dintr-un vis, puse mâna pe frunte deasupra ochilor, să vadă mai bine.

- Mneta , eşti dascăle?
- Eu, dodă Mărie! Ce mai faci?
- Ce să fac mumă, cu bătrânețea asta grea! Ziua mai fac ce mai fac, mă proptesc în boata asta, şi mai plec de-acasă … mă dor rău picioarele…… Când e vremea bună, mai e cum mai e! Noaptea, singurătatea mă omoară! Dar'mneta ce mai faci, că nu te-am mai văzut demult?

O luai în brațe şi-o pupai pe obraji.

- Mulțumesc lui Dumnezeu, bine! Trecui să văd ce mai e pe coastă. Vorba cântecului:

„Trecui pe unde-am iubit,

Găsâi un fir de iarbă pârlit…"

- S-au schimbat mumă, rosturile! Nu vezi, te mănâncă şerpii acum prin vie! Nu mai e ce-a fost odată!

Ne aşezarăm jos pe iarbă. Se uita la mine şi ochii-i râdeau. Îşi uitase parcă de toate cele. Fața i se luminase ca o zi de duminică.

- Gorele, Gorele ! Parcă ieri noapte o tăvăleai pe Sânziana colea su'măr.

- Vai, dodă Mărie, te pomeneşti că dumneata ai tuşit?!

- Eu, dascăle! V-am văzut de cum v-ați întâlnit. Dacă-ți aduci aminte, era lună şi se vedea ca ziua… dar n-am spus la nimeni…. Şi noaptea s-aude tot.

- Mi-a fost dragă, dodă Mărie. Ochii ei „pădure" nu-i uit niciodată.

- Ştiu. Dar şi ei îi venea câteodată dor de 'mneta ofta şi zicea că i s-aprind ficații-n ea.

- Dar dumneata ce căutai pe coastă?

Izbucnind în râs, îmi zice:

- N-aveam nici eu somn ca şi voi…. Venisem să păzesc via.

Deodată se întunecă la față şi oftă.

- Al meu, Dumnezeu să-l odihnească în pace, a fost om bun, dar mai bătrân cu mult decât mine. Nu mi-a zis niciodată nici dă-te mai încolo. Dar el nu ştia decât muncă, muncă şi atât. De mine nu mai avea timp.

Doda Maria tace un timp, după care iar oftează din străfundul pieptului.

- Vara, muierile mai caută şi-n altă parte. Şi dacă găsesc pe unul care-i place, o fac cu patimă. E o vorbă: „Oricât te-ar…….bărbatul, tot mai bine te ……. cu altul".

- Măi dodă Mărie, cu vorbele ăstea „mă dăduşi pe spate". Râzând, priveam amândoi nu ştiu unde: pe deal, pe vale, sau poate în adâncul sufletului.

Pe ascuns trag cu ochii la ea. Ştiam că în tinerețe, doda Măria „n-a fost de vise rele" şi „nici uşă de biserică".

Ieşim din vie pe „drumul de picioare"

Un vânt grăbit, aducător de toamnă, ne întâmpină la fântâna lu'Iacov…

Oameni, icoane trecătoare pe această lume!

Grigore Haidău

9 Brumar 2012

Citiți mai departe întregul volum aici:

http://www.pestisani1969.ro/pdf/Grigore_Haidau-Frunza_verde_de_demult.pdf

GRIGORE HAIDĂU - (n. 1945, Bălăneşti - Gorj) - grafician, prozator, poet.

...de DRĂGOBETE

Grigore Haidău

LUNA MARTIE ŞI POVESTEA BABEI DOCHIA

A fost odată o familie de ciobani. Pe moş îl chema Dragobete iar pe babă Dochia.

Ei aveau un fecior frumos şi harnic.

Moş Dragobete, de asemenea, era un om harnic, tăcut şi nu stătea locului cât era ziulica de mare. În schimb baba Dochia, era o femeie rea şi mereu nemulţumită. Nimeni nu-i intra în voie. Mereu cu gura pe bietul moş şi pe băiat... că ni făcură aia, de ce nu-i cealaltă de nu ştia omul încotro s-o mai ia şi ce să mai facă.

Dar, veni şi vremea flăcăului de însurătoare. Se însură flăcăul cu o fată frumoasă şi harnică dar cam sărăcuţă. Era fiica tot a unui păstor din partea locului.

Cum intră fata în casa ei, soacra, adică Baba Dochia, se şi puse cu gura pe ea zicând fel şi fel de vorbe şi dându-i numai

Grigore Haidău

munci grele de făcut. Seara când feciorul se întorcea de la treburi începea să-i spună, numai lucruri urâte despre nevas ta lui. Feciorul, şi Moş Drăgobete, ştiind cum e baba o lăsa în pace, în schimb biata nevestică, tânără cum era, toată ziua plângea şi nu mai putea prididi treburile ce i le dădea Baba Dochia. Astfel muncea de dimineaţa de noapte, până seara târziu. I se plângea ea soţului, dar ce putea face el, când ştia tot satul cine-i Baba Dochia!?

Într-o zi de sfârşit de februarie se lăsase un ger de iar pa că vroia să crape ouăle de corb în cuib! Pe o vreme ca asta când mâna ţi se lipea de clanţa uşii Baba Dochia o trimise la râu pe nora ei cu disagii plini cu lână la spălat. Într-o parte puse lână neagră iar în partea cealaltă lână albă.

După ce umplu bine, disagii, îi zise:

– Fata mea! Uite, ţi-am umplut disagii cu lână. Du-te la râu s-o speli. Lâna albă s-o speli până se face neagră iar cea neagră până se face albă.

Ce putea zice fata? Luă disagii în spinare şi pe gerul de dimineaţa aceea porni în vale la râu. Pe când cobora , pe

potecă plângând și suspinând, pe la mijlocul drumului s pomeni cu un moș în cale, bătrân, bătrân și cu o barbă alb până la brâu.

– De ce plângi fetița moșului? O întrebă moșneagul.

După ce-i dădu bineț, fata îi povesti că s-a măritat și c se înțelege bine cu soțul, dar, are soacra rea și îi dă fel și fe de munci peste puterile ei. Iar astăzi, o trimise la râu să spe le lâna din desagi - pe cea neagră până s-o facă albă, iar pe cea albă până s-o face neagră.

Moșul o ascultă și-i zice:

– Fata moșului, nu te mai năcăji. Uite, ia de la mine bu chetul ăsta de ghiocei și chita asta de fragi și să i le dai soa crei tale când ajungi acasă. Spune-i că le-ai cules de pe coa tă. Cum zise aceste cuvinte moșul dispăru. Pe semne ce Moșul nu era altcineva decât bunul Dumnezeu.

Coborî fata la râu și începu să spele lâna. Mare-i fu mirare când, ca prin minune, numai după câteva clătiri lâna albă se făcu neagră și lâna neagră se făcu albă. Băgă lâna în disagi, lu buchetul de ghiocei și chita de fragi și porni spre casă.

Nici nu deschise bine poarta că Dochia începu să-i strige:

– Da bine măi fată, așa repede ai spălat lâna?

Fata cu lacrimi în ochi, dădu jos desagii de pe umăr, îi puse că a spălat lâna și că de pe coastă i-a cules chita asta de fargi și buchetul de ghiocei.

– Cum, au înflorit ghioceii și s-au copt fragile?!

– Drăgobete! A venit primăvara! Ia cele de trebuință, strân ge lucrurile și du-te de repară stâna de la munte; că peste câteva zile urcăm oile.

Și cum sfârșitul lui februarie și începutul lui martie vine cu zile ceva mai călduțe, afară miroase a desprimăvărare, streașinile caselor încep să curgă, pâraiele să pornească ușor a vale, încep după 9 martie zile mai reci cu pășcături de zăpadă de zice lumea că-i zăpada cucilor, zăpada berzelor, a nieilor, dar nu ține mult că se topește.

Să revenim la poveste.

Pe 1 Martie s-a îmbrăcat Baba Dochia cu nouă cojoace și pornit cu turma la munte, la Moș Drăgobete. Cum urca baba urca și călduță era vremea, arunca câte un cojoc de pe ea. Și pe 1 martie aruncă baba un cojoc, pe 2 martie altul și așa până la 9 martie aruncă din spinare toate cele nouă cojoace. Ajungând aproape în vârful muntelui Baba Dochia vede ceva în depărtare niște mogâldețe rotunde asemănătoare unor pietre.

Bucuroasă baba-și zice:

– Uite moșul meu cum îi zice din fluier la oițele cu care plecat! Noaptea s-a sucit vremeaaaa... s-a pus un viscol și-u ger, vuiau munții și urlau lupii...!

Baba Dochia a ajuns cu greu la Moș Drăgobete care spu mirarea și durerea ei era prefăcut în sloi de gheață.

Până dimineața a înghețat și ea cu oi cu tot.

Așa a scăpat nevestica tânără de soacra cea rea.

De atunci cine merge în Munții Bucegi, va întâlni câte pietre mai mari și altele mai mici la care lumea le spun *„Babele"*. Acestea nu-s altcineva decât cei doi păstori: Mo Drăgobete și Baba Dochia cu oile lor înghețate de Dumnezeu

De atunci în popor zilele de 1-9 martie poartă numele d *„Babele"* sau *„zilele Babei"*.

Copiii, fetele tinere își aleg una din aceste zile – o babă-; dacă-i frumoasă, cu soare și caldă, o să aibă o babă (soacră) frumoasă și bună; iar dacă ziua e închisă, rece, friguroasă se zice că așa va fi soacra.

Ziua se alege după ziua în care te-ai născut sau al câtelea copil ești la părinți.

Vorbe... vorbe... vorbe și... povești

(Auzită de la mama Aurica)

Desene de autor: Grigore Haidău Tg-Jiu

Jos: fântână pe muntele Cozia-Sohodol . Tismana

Citiți mai departe întregul volum aici:

http://www.pestisani1969.ro/pdf/Haidau_Grigore-De_Dragobete.pdf

DISCUL ANUAL NUMĂRUL 2 - DVD-AST-2 AL ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA"

Cititorii noştri care vor să devină membri şi achitată cotizația integral pe anul în curs li se vor trimite gratuit DVD-ul prin poştă. Restul cititorilor "SĂMĂNĂTORUL" primesc DVD-AST-2S trimițând 20 lei (+5 lei poşta)

Cuprins

- Revistele apărute in 2011
- Revistele din anul 2012
(12 reviste din anul 2012
şi 8 reviste din anul 2011)

Ce PC aveți? Dacă DVD-ul nu se poate citi vă trimitem altul

PLIANTUL SEMĂNĂTORUL

RECITAL VIDEO-POEZIE

Autoarea versurilor : Ecaterina Chifu, professoară, scriitoare, traducătoare lb. fr., montaj artistic : Alice Untea

110 de diaporame Power Point

DOCUMENTAR:

Albumul istoriei românilor
Ghid explicativ al principalelor ANALIZE MEDICALE
HARCOV
Modificari DOOM
ROMANIA_1938
Rudolf-Breuss-Tratamentul total al cancerului
Sarmizegetusa
Tablete de stil de viață Sănătatea
Tehnologiile mileniului
Top 9 cele mai sănătoase ceaiuri si multe alte sfaturi bune

Principalele reviste primite din țară pe adresa redacției

Banat - Lugoj
Luminătorul - Chişinău
Vatra veche – Târgu Mureş
Climate literare - Târgovişte
Constelații diamantine - Craiova
Scrisoare pastorală- Parohia Malovăț

CARTE DE BANCURI

FILME ARTISTICE ŞI DOCUMENTARE

DACII –seria I, DACII –seria II
Brancusi-Filmed_1923-1939
Codul_lui_Brancusi
Fractionarea-hidraulica
Fractionarea-hidraulica (engl.)
Miracle_Planet-Asteroid-Impact-Simulation

MARI CONCERTE - André Rieu – Amsterdam Arena - 2011

CONCERT INTEGRAL în format flv
Soft necesar pentru filmele flv: REAL PLAYER
CONCERT PARȚIAL în format wmv
Soft necesar pentru filmele wmv: WINDOWS MEDIA PLAYER!

André Rieu - Amsterdam Arena (2011) full concert

André Rieu - Amsterdam Arena (2011) full concert

Asigurați-vă că PC-ul dvs. are o unitate de citire DVD şi nu una CD-ROM. Pe capacul unității în care introduceți DVD-ul trebuie să scrie DVD şi o cifră care arată viteza citirii, spre ex. 8x sau 16x sau 32x

In funcție de viteza de citire, DVD-ul va porni, deci e nevoie să aşteptați auto-startul care poate dura de la câteva secunde până la zeci de secunde pentru unitățile cu viteză de citire mică. Unitățile 2x s-ar putea să nu declanşeze autostart deşi viteza de înregistrare a fost de la 2x până la 4x.

In acest caz, vedeți conținutul DVD cu Windows Explorer, la fel cum citiți hardiscul C:/ de regulă. Identificați DVD-ul cu iconița Semănătorul şi titlu. Trebuie să fie atribuit literei D:/ sau E:/ sau F:/

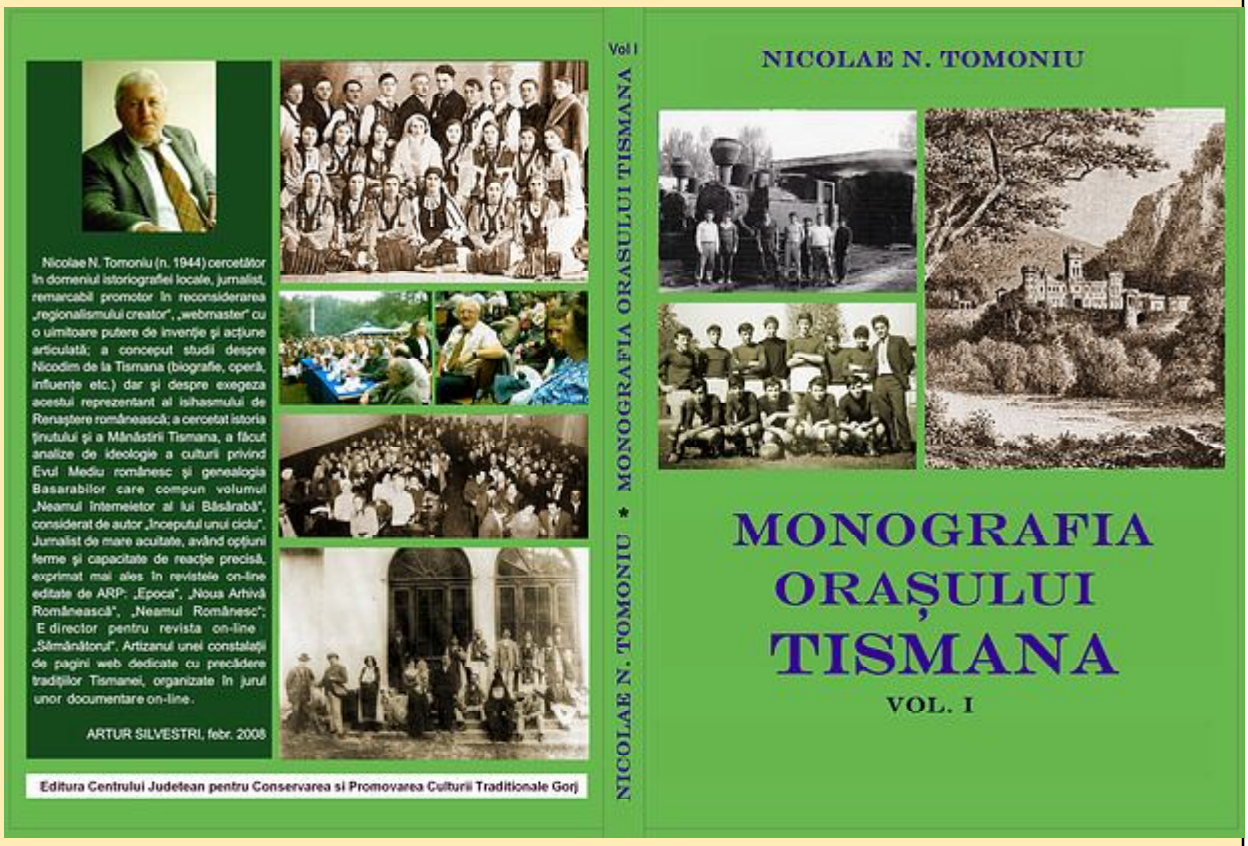

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOMONIU, NICOLAE N.
Monografia oraşului Tismana/ Nicolae N. Tomoniu - Târgu-Jiu: Editura Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, 2013
ISBN: 978-973-7847-53-9
908(498 Tismana) Cip nr. 22901/30.11.2012

Începând cu intrarea în funcțiune a Magazinului online “Semănătorul”, “Monografia oraşului Tismana” se va putea cumpăra de pe Internet. Vedeți detalii pe pagina magazinului aflat la adresa de mai jos.

MAGAZINUL ONLINE “SEMĂNĂTORUL”:
http://dornatismana.ro/magazin/ro/

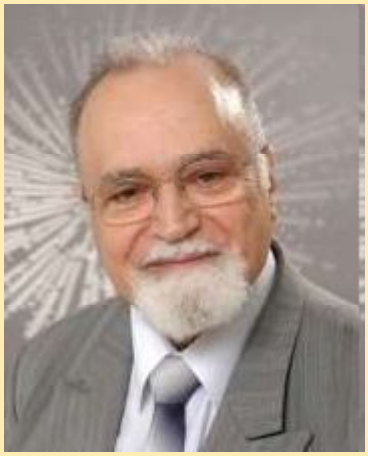

George Ene…

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

Bancurile lunii februarie (Apropo de luna martie!)

RĂZBUNARE FEMININĂ 1

Azi fata mea împlineste 21 de ani şi sunt încântat că este ultima pensie alimentară pe care i-o dau, aşa că am chemat-o si i-am zis:

- "Fetița mea, vreau să te duci la maică-ta acasă cu cecul asta şi să-i spui, cuvând cu cuvânt, aşa:

”Tata mi-a spus că ăsta e ultimul cec pe care-l mai prime?ti tu, nenorocito, pentru tot restul vie?ii!”

Şi-apoi să vii să-mi spui ce mutră a făcut..."

Aştepta nerăbdator, când intră fiica lui:

- "Ei, ce ți-a zis vrăjitoarea de maică-ta, şi ce față a făcut ?"

- "Mi-a zis că aştepta demult ziua asta, ca să-ți spună că tu nu eşti tatăl meu!".

RĂZBUNARE FEMININA 2

Un barbat ce-şi ofensa mereu soția, chemă un grup de prieteni să-l acompanieze

ca să-şi conducă soția la aeroport, pentru că ea pleca într-o călătorie la Paris.

În fata tuturor, la despărțire, el i-a spus că-i dore?te călătorie plăcută,apoi adăugă:

- "Iubito, să nu ui?i să-mi aduci la întoarcere o... "mica şi frumuşică franțuzoaică".

...După 15 zile bărbatul o primi la aeroport, înso?it de acelaşi grup de prieteni, şi cu voce tare o întrebă:

- "Ei, mi-ai adus franțuzoaica promisă?"

- "Am făcut tot ce mi-a fost în putință", îi răspunse soția, "rămane doar să ai cuvenita răbdare, eventual să ne rugăm să se nască fetiță."

RĂZBUNARE FEMININA 3

Pe patul de moarte un bărbat îşi chema soția şi cu voce slabită îi spuse:

- "Aş vrea să-ți fac o mărturisire, ca să pot muri în pace."

- "Lasă", spuse ea, "stai liniştit, că nu e bine să faci niciun efort."

- "Nu, nu", spuse el, "vreau să-ți spun că m-am culcat cu sora ta, cu mama ta şi, acum o săptămână, cu cea mai bună prietenă a ta."

- "Ştiu, dragule! De-asta te-am şi otrăvit!"

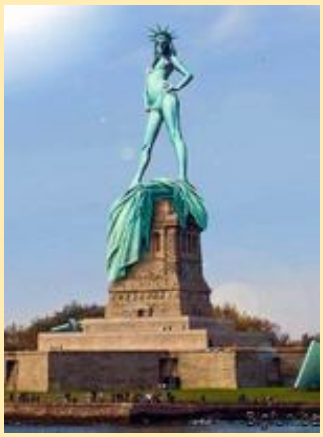

Citiți poeziile domnului George Ene pe blogul nostru de poezii:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Un cadou de Dragobete

Muzică de la George Ene

O găsiți la această adresă:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/02/muzica-de-la-george-ene.html

MUZICĂ... DE LA DRAGOBETE CITIRE
SĂ VĂ RĂMÂN TUTUROR ÎN AMINTIRE,
AŞA CUM VĂ PORT EU: CU IUBIRE!

George Ene

,

1) Elvis Presley
2) Roy Orbison
3) Beatles
4) Abba
5) Bee Gees
6) Michael Jackson
7) John Lennon
8) Celine Dion
9) Frank Sinatra
10) Creedence
11) Julio Iglesias
12) Queen
13) Neil Diamond
14) Paul Mccartney
15) Rolling Stones
16) Pink Floyd

17) Bruce Springsteen, 18) Elton John, urmează până la 99 ...

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Învierea lui Lazăr

INTRODUCERE

Minunea învierii lui Lazăr o întâlnim în Sfânta Scriptură în Evanghelia de la Ioan,capitolul 11. În acest capitol, evanghelistul Ioan ne descrie întreg evenimentul petrecut în Betania,în satul lui Lazăr, al Mariei şi Martei.Evanghelistul ne spune că aceste două surori îl iubeau foarte mult pe Hristos.

Sfântul Ioan Gură de Aur, în comentariul său la Evanghelia de la Ioan[1], ne spune că Maria în momentul în care îl întâneşte pe Mântuitorul i se adresează cu următoarele cuvinte: „Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit”(Ioan 11,32)[2].La auzul acestor cuvinte ale Mariei,Mântuitorul nu răspunde cu niciun cuvânt, nu vorbeşte deloc pentru că încă nu era vremea să o facă, ci se acomodează la timp şi persoane, după cum ne spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Iisus nu a săvârşit minunea în acel moment, ci a săvârşit-o la ceva vreme, în acest timp, El arătându-Şi natura umană, plângând şi suspinând de mai multe ori, după cum ne spune Sfânta Scriptură.

Hristos, a cerut să-I arate unde este îngropat Lazăr şi să ridice piatra mormântului.(Ioan 11,39).După ridicarea pietrei Iisus şi-a ridicat ochii, rugându-Se.(Ioan11,41-44). După încheierea rugăciunii, Iisus a strigat cu glas mare: „Lazăre,vino afară!”(Ioan 11,43).

Biserica Ortodoxă a rânduit ca această minune sa fie sărbătorită, în sâmbăta dinaintea duminicii, în care se pomeneşte „Intrarea Domnului în Ierusalim” (Floriile).

Capitolul 1
Sâmbăta lui Lazăr

Perioada în care este prăznuită, minunea învierii lui Lazăr, este situată în perioada Postului Mare, iar din punct de vedere liturgic,în perioada Triodului.Această perioadă este una a pocăinței,a întâlnirii omului cu Iisus Hristos cel Înviat din morți. Marii imnografi ai Triodului se concentrează să evidențieze virtuțile cu care omul trebuie să se înarmeze pentru învingerea păcatelor.[3]

Numele acestei perioade provine de la propria sa carte liturgică pe care o întâlnim, „Triodul”.Această perioadă începe cu Duminica Vameşului şi a Fariseului şi sfârşeşte cu Vecernia din Sfânta şi Marea Sâmbătă.

Cântările din această perioadă au fost compuse,în mare parte,după dispariția practică a catehumatului,adică botezul adulților şi necesitatea pregătirii pentru acesta.

Accentul cântarilor din această perioadă cade asupra Pocăinței,dar din păcate, foarte puțini oameni cunosc şi înțeleg frumusețea şi adâncimea unică a acestei imnografii a Postului.Prin nerecunoaşterea Triodului ne lipsim de o adevărată înțelegere a Postului reducându-se la o „obligație” juridică şi la un set de reguli dietetice.Pentru a redescoperi adevărata semnificație a Postului,trebuie redescoperită semnificația şi valoarea textelor din cartea Triodului.

În perioada celor patruzeci de zile ale Postului,Crucea lui Hristos,Învierea Sa şi bucuria strălucitoare a Paştelui sunt momentele ce constituie „sistemul de referință”,o aducere permanentă aminte, că oricât de îngustă este calea, aceasta duce la masa lui Hristos în Împărăția Sa.[4]

Săptămâna a şasea a Postului,în care la finalul ei ne întâlnim cu Învierea lui Lazăr este plină de evenimente şi de o mare densitate duhovnicească.[5] Grija principală a săptămânii este de a ne pregăti pentru cele două evenimente importante din finalul ei:învierea lui Lazăr şi Intrarea Domnului în Ierusalim.

Începând cu ziua de luni, Domnul vesteşte pe ucenici despre lui Lazăr : „Doamne, umblând pe lângă Iordan, ai spus mai înainte că boala lui nu este spre moarte,ci spre slava Ta.” Miercuri le spune următoarele : „Astăzi şi-a dat sufletul Lazăr şi l-a plâns pe el Betania”.

Învierea lui Lazăr este şi o anticipare a învierii de obşte după cum ne arată troparul zilei : „Învierea cea de obşte, mai înainte de patima Ta încredințând-o, pe Lazăr din morți l-ai sculat, Hristoase Dumnezeule” , pentru că , dacă mort de patru zile şi împuțit a fost înviat,este cu putință ca toți cei adormiți din veac să se ridice din pulberea morții.[6]

Capitolul 2

Imnografia Sâmbetei lui Lazăr

Imnografia creştină, după cum a fost păstrată ea în cărţile liturgice reprezintă un tezaur foarte bogat pentru Biserică, prin valoarea ei poetică şi prin conţinutul ei dogmatic ca parte al celui de al doilea izvor revelat, Sfânta Tradiţie.

Un element important în cadrul cărţilor liturgice ortodoxe îl constituie, Triodul. Acesta este folosit în perioada cea mai intensă de pregătire spirituală, patru săptămâni înainte de Post şi în timpul Postului Mare. Săptămâna a şasea din Postul Mare moşteneşte de la Sfântul Teodor: luni, o stihiră la Vecernie, marţi şi joi la Utrenie câte o stihiră şi un canon triodic iar la Vecernie câte o stihiră,iar miercuri la Utrenie o stihiră şi un canon triodic.[7]

Întreaga imnografie a Triodului este străbătută de o atmosferă eshatologică.În prezentarea timpului pe care o dezvoltă Triodul se pot distinge două aspecte: Postul Mare este o aşteptare, un pelerinaj,o pregătire ritmică în vederea Paştelui şi o recapitulare a istoriei.[8] În sâmbăta din săptămâna a şasea, numită şi „Sâmbăta lui Lazăr" putem afirma că se prăznuieşte biruinţa asupra morţii şi vestirea învierii celei de a doua.Textele liturgice ale acestei zile sunt de o bogăţie teologică aparte şi li se cuvine o atenţie deosebită.

2.1 Cântările Vecerniei de vineri seara din săptămâna a şasea a Postului

Stihira: „Doamne,vrând să vezi mormântul lui Lazăr, Cel ce aveai a Te sălăşlui în mormânt de bunăvoie,ai întrebat:Unde l-aţi pus pe el? Şi aflând ceea ce nu era să nu ştii,ai strigat pe cel ce-l iubeai: Lazăre,vino afară!"[9] exprimă atotştiinşa divină şi realitatea asumării firii omeneşti de către Fiul lui Dumnezeu,care din iubire îl readuce la viaţă pe dreptul Lazăr.

Dumnezeu a ridicat din stricăciune pe cel care Însuşi l-a creat, tot prin puterea cuvântului,iar pe cel mort şi înviat deupă patru zile s-a făcut lumii vestire a învierii de apoi: „Doamne, glasul Tău a stricat împărăţiile iadului şi cuvântul puterii Tale a ridicat din mormânt pe cel mort de patru zile."[10]

Moartea lui Lazăr e prezentată ca un somn, Mântuitorul spunând ucenicilor săi: „Lazăr,prietenul nostru, a adormit.Mă duc să-l trezesc."(In 11,11). Din acest somn al stricăciunii,dreptul Lazăr este ridicat la nestricăciune : „ Venind la mormântul lui Lazăr, Mântuitorul nostru şi strigând pe mort,l-a sculat ca din somn,s-a scuturat stricăciunea cu Duhul nestricăciunii şi a ieşit odată cu cuvântul, legat cu înfăşurăturile."

2.2 Cântările Utreniei din Sâmbăta lui Lazăr

Odată cu strigarea Domnului,stricăciunea este alungată şi Lazăr părăseşte întunericul momântului,acest lucru fiind asemănător cu ceea ce s-a petrecut la facerea lumii când rostirea cuvântului lui Dumnezeu era simultană cu împlinirea lui, lucru ilustrat în Cântarea a doua,troparul 1 din cadrul Utreniei: „Slavă Ţie,Celui ce doar ai strigat şi îndată ai sculat din mormânt pe prietenul Lazăr, pe cel mort de patru zile".

Minunea învierii celui pus în mormânt de patru zile ,moment în care trupul începea deja să se descompună, este comparată cu alte minuni din istoria poporului evreu,iar acest lucru este evidenţiat prin următoarele cântări: „Cine a văzut, cine a auzit, să fi sculat vreun om mort mirosind greu? Ilie şi Elisei au sculat, dar nu din mormânt şi nici mort de patru zile."
„Tu ai răpit, Mântuitorule, ca un păstor, pe omul cel stricat de patru zile".
„Cu adevărat ai sculat ca din somn pe prietenul din mormânt,care mirosea greu,fiind mort de patru zile".

Faptul că minunea este cu adevărat percepută ca prefigurare şi adeverire a Învierii Mântuitorului Hristos,ne-o arată numărul mare de tropare în care apare această temă: „Astăzi,dănţuind Betania, dinainte vesteşte Învierea lui Hristos, Celui de viaţă dătător,prin învierea lui Lazăr." Fiecare tropar amplifică tensiunea aşteptării Învierii ca prefigurare a Învierii Domnului.
„Împreunând ţărâna cu duhul, Cuvinte, Cel ce ai însufleţit de demult lutul cu duh de viaţă prin cuvântul Tău, ai sculat şi acum cu cuvântul pe prietenul Tău, din stricăciune şi din cele de dedesubt." [11] Acest tropar arată că Dumnezeu Cel care are putere să învie făptura umană, este Acelaşi care odinioară i-a dat viaţă.

În această , creştinul se roagă lui Dumnezeu să-l scoată nu din stricăciunea morţii, ci din stricăciunea şi moartea păcatelor, precum este ilustrat în următoarea cântare : „Precum ai zis,Doamne,Martei : Eu sunt Învierea! Cu lucrul ai plinit cuvântul, chemând pe Lazăr din iad şi

pe minecel omorât de patimi, Te rog, înviază-mă, Iubitorule de oameni..."[12]

„Dumnezeu eşti şi om, adeverind numirile cu lucrările, că ai venit la mormânt cu trupul, Cuvinte şi ca un Dumnezeu ai sculat pe mortul cel de patru zile."

Troparul al 8-lea din cadrul Utreniei arată realitatea unirii celor două firi în Hristos fiind confirmată de acest episod evanghelic, în care El lucrează şi se manifestă totodată ca Dumnezeu şi om.

2.3 Tropar, glasul I

„Învierea cea de obşte, mai înainte de patima ta încredinţând-o, pre Lazăr din morţi l-ai înviat, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta ţi noi ca pruncii, semnele biruinţei purtând ţie, biruitorului morţii, strigăm: Osana, celui dintru înălţime! Bine eşti cuvântat, celce vii întru numele Domnului."

2.4 Axion în Sâmbăta lui Lazăr:

„Să cinstim popoare, pre Curata Născătoarea de Dumnezeu, pre ceea ce a zămislit în pântece focul Dumnezeirii, fără de ardere şi cu cântări, fără tăcere să o mărim."[13]

Un alt element propriu identificat în Sâmbătă lui Lazăr este cel al axionului care se cântă în această zi în cadrul Sfintei Liturghii, axion cântat în cinstea Născătoarei de Dumnezeu.

În concluzie putem afirma că învierea lui Lazăr este una din nenumăratele minuni pe care le-a săvârşit Mântuitorul Iisus Hristos câtă vreme a fost pe pământ.Învierea lui Lazăr o putem asimila ca un simbol al învierii de obşte.Potrivit Sfintelor Evanghelii,Iisus va plânge la mormântul lui Lazăr din milă pentru toată firea omenească, nu doar pentru Lazăr, ci pentru toată firea omenească intrată în stricăciune.[14] Strigarea lui Hristos, când îl cheamă pe Lazăr din mormânt, este văzută ca un chip al chemării din pământ a tuturor morţilor la învierea de obşte, care va fi o chemare a tuturor la judecata finală.

Lista bibliografică

1. Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti,2001
2. Triodul, Editura Institutului Biblic, B ucureşti, 2000
3. Traducere din limba franceză de diacon Băbuţ Gheorghe, Sfântul Ioan Gură de Aur, Comentar la Evanghelia de la Ioan, Editura Pelerinul Român, Oradea, 2005
4. Ieromonah Makarios Simonopetritul,Triodul explicat, Editura Deisis, Sibiu,2003
5. Alexander Schmemann, Postul cel Mare, Editura Doris, Bucureşti, 2008
6. Protosinghel Petroniu Tănase , Uşile pocăinţei, Editura mitropolitană Trinitas, Iaşi,2002
7. Pr. Dr. Mircea Oros, Teme liturgice ale Triodului, în revista Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Orthodoxa, XLVI ,1-2, 2001
8. Pr. Dr. Mircea Oros, Imnografi creştini, autori de imne liturgice din cartea Triodului, în revista Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Orthodoxa, XLVIII, 1-2, 2003
9. Paula Bud, Cinstirea zilei sâmbetei în cultul Bisericii. Perioada Triodului,Editura Renaşterea, Cluj Napoca, 2008
10. Pr. Prof. Univ. Dr. Vasile Stanciu, Cântările Sfintei Liturghii şi alte cântări liturgice la sărbătorile de peste an, Editura Renaşterea, Cluj Napoca, 2006
11. Arhid. Prof. Dr. Bucur Barbu Sebastian Idiomelar, partea a treia care cuprinde Triodul şi Penticostarul, editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei Trinitas, Iaşi, 1997
12. http://www.crestinortodox.ro

[1] Traducere din limba franceză de diacon Băbuţ Gheorghe, Sfântul Ioan Gură de Aur, Comentar la Evanghelia de la Ioan, Editura Pelerinul Român, Oradea, 2005, p. 329

[2] Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti ,2001, p. 1570

[3] Ieromonah Makarios Simonopetritul, Triodul explicat, Editura Deisis, Sibiu, 2003 ,p. 379

[4] Alexander Schmemann, Postul cel Mare, Editura Doris, Bucureşti, 1998, p. 49

[5] Protosinghel Petroniu Tănase , Uşile pocăinţei, Editura mitropolitană Trinitas, Iaşi ,2002, p.88

[6] Ibidem, p. 90

[7] Pr. Dr. Mircea Oros, Imnografi creştini,autori de imne liturgice din cartea Triodului, în revista Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Orthodoxa, XLVIII, 1-2, 2003

[8] Pr. Dr. Mircea Oros, Teme liturgice ale Triodului, în revista Studia Universitatis Babeş-Bolyai,Theologia Orthodoxa, XLVI, 1-2, 2001

[9] Arhid. Prof. Dr. Sebastian Barbu Bucur, Idiomelar,partea a treia care cuprinde Triodul şi Penticostarul,Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1997, p. 66

[10] Paula Bud, Cinstirea zilei sâmbetei în cultul Bisericii.Perioada Triodului,Editura Renaşterea,Cluj Napoca, 2008, p.95

[11] Triodul, Editura Institului Biblic, Bucureşti, 2000, (Tipărit în zilele păstoriei Prea Fericitului Părinte TEOCTIST Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române cu aprobarea Sfântului Sinod

[12] Ibidem , pp. 96-97

[13] Pr. Prof. Univ. Dr. Vasile Stanciu, Cântările Sfintei Liturghii şi alte cântări liturgice la sărbătorile de peste an, Editura Renaşterea, Cluj Napoca, 2006, p. 131

[14] http:// www.crestinortodox.ro·

Articolul original se poate citi AICI:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/ionut-hens-invierea-lui-lazar.html

O ocazie de a vizita în 3D, Banca Națională.

Intați pe adesa de mai jos şi folosiți uneltele galbene de navigare:

http://www.bnr.ro/files/tur/RO/index.html

Ați văzut ceremonia deschiderii graniței India-Pakistan? Uitați-vă :

http://www.wimp.com/indiapakistan/

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Grigore Haidău, un apărător al tradițiilor autentice

Recenzie la cartea «...de Drăgobete»

Prin volumul său, intitulat sugestiv ,,de Drăgobete”[1] şi precedat de trei puncte de suspensie care redau atât dorința autorului de a-l înzestra cu un titlu ce se doreşte misterioş cât şi nedumerirea şi nerăbdarea cititorului care-l vede pentru prima dată, gorjeanul Grigore Haidău încearcă şi chiar reuşeşte să restituie publicului lector o parte din tradițiile autentice româneşti care circumscriu perioada delimitată prin titlu (care are aici rolul de indice temporal, dar cdăruia i se poate conferi şi statutul de eponim).

Pornind de la importanța tradițiilor pentru poporul nostru, şi motivat fiind de reorientarea în perioada post-decembristă spre Dumnezeu şi spre seva dătătoare de bucurie şi împlinire a acestora, el îşi începe demersul său reiterant ce se doreşte deopotrivă unul anamnetic, cât şi unul redeşteptător de simțiri, după cum autorul însuşi mărturiseşte în prefața lui:

,,Volumul de față îşi propune a recupera câteva dintre obiceiurile legate de sărbătorile românilor, ce au loc la începutul primăverii. Alcătuit din iubire şi pioşenie, se doreşte ca un dar îndreptat spre orice vârstă a copiilor ce-şi făuresc destinul, cu trudă şi cu speranță, în lumea tonică şi caldă a Atotputernicului demiurg şi învățător al întregului univers” (p. 9).

Conştientizându-şi misiunea de-a dreptul sacerdotală, autorul se apleacă cu pioşenie şi cu pasiune asupra tradițiilor, pe care le caută în negura timpului şi în colbul amintirilor, transpunându-le apoi în imaculatul foii şi oferindu-le drept hrană sufletească celor ce vor să se desfete din bogăția şi saţietatea lor.

De la Dragobete la baba Dochia şi mărțişor, tradițiile care însoțesc plecarea iernii cu plapuma ei albă şi geroasă şi sosirea primăverii cu alaiul ei înflorat se regăsesc imprimate în eseuri scurte şi plăcute ca structură în opera sa. Ca un melancolic ce este, autorul nu se poate uneori abține şi inserează alături de povestiri şi evenimente care-l leagă, în chip proustian (asemenea autorului francez căruia un anume fel de prăjitură îi stârnea un potop de amintiri din copilărie), de amintirea şi înțelegerea evenimentului (a se vedea idila descrisă în ,,De Drăgobete”, p. 22-25).

Dacă uneori, în chip şcolăresc, Grigore Haidău prezintă istoricul unui anume obicei pornind de la etimologia lui, descriind elementele componente ale sale, apariția şi semnificația lor, şi arătând apoi tradițiile pe care le-a generat şi felul cum a fost el receptat pe întinsul mai multor zone ale țării, cunm e cazul mărțişorului (p. 26-29, dar şi pp. 36-40), alteori el pur şi simplu descrie pe scurt un anume moment sau lucru (p. 56), sau face apel la legende pentru a fundamenta vetustețea unui anume obicei şi a-i aprofunda polivalența semantică (cazul Babei Dochia, căreia îi descrie legenda şi apoi actualizează mesajul, arătând semnificația actuală a

DRĂGOBETELE

Drăgobetele reprezintă capul primăverii

Drăgobetele e un flăcău iubăreț și umblă prin păduri după femeile și fetele care au lucrat de sărbători și nu-s prea cuminți.

Dacă le prinde le face de râsul lumii. Sărutați-vă de Drăgobete . O zicală zice:

„Moșule, cocoșule
Ce ți-e barba roșie?
– Mi-a roșit-o fetele
– Făcând Dragobetele."

,,babelor", pp. 48-51).

În ceea ce priveşte pleiada de obiceiuri alese, autorului i s-ar putea reproşa faptul că nu este selectiv, înglobând deopotrivă obiceiuri de sorginte păgâne, cu o doză dominantă de concupiscență (,,Când ies nevestele la sărutat" – pp. 18-22), altele provenind din mediul laic (baba Dochia, pp. 48-51), dar având un rol moralizator, iar altele cu profunde semnificații creştine (,,Simbolul Sfintei Fecioare" –p. 57).

Reproşul nu ar fi însă justificat din mai multe puncte de vedere: pe de-o parte autorul nu este de profesie teolog şi nu îşi propune să dea cititorului un volum de teologie, iar pe de altă parte, viața satului are dinamica ei, ce incumbă deopotrivă elemente ale sacrului şi profanului, principii adesea antinomice, care aplicate contextual ar putea să justifice anumite stări de compromis şi să salveze unele situații, fără a contravenii sistemelor axiologice ale anumitor timpuri. Privită din alt punct de vedere, opera nu reprezintă altceva decât o ,,punere înainte" a unor tradiții şi obiceiuri, care sunt expuse realist în funcție de sursa avută, de către autor, în paginile ei.

Demersul său este astfel unul cât se poate de salutar, atât datorită amenințărilor care vin pe filieră occidentală, şi care urmăresc secularizarea tradiției şi atentarea la valorile genuine ale societății, context în care el reprezintă manifestarea unui instinct de autoconservare, şi totodată o formă de luptă şi de protest în forma pericolelor şi surogatelor propuse de acestea (de genul Sfântului Valentin, produs al consumismului american, care nu are însă nici un fel de rădăcini în cultura română), iar pe de altă parte, datorită dimensiunii actuale pe care o are, punând atât în fața lumii politice, cât şi în fața societății civile un exemplu clasic şi trainic de regionalizare, întâlnit din timpuri străvechi şi funcțional şi astăzi, ce reliefează particularitățile culturale ale unei zone în contextul întregului peisaj național care le înglobează şi le valorifică, fără a le ştirbi din frumusețe sau a le diminua din valoare.

Articolul original se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/iuliu-marius-morariu-grigore-haidau-un.html

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN

- (n. 1991, Toplița-Harghita) **- Eseist, teolog**

Vladimir Lossky -Teologia mistică a Bisericii de Răsărit

Recenzie

Cartea teologului rus, Vladimir Lossky, apărută în limba română la editura Anastasia prin traducerea părintelui Vasile Răducă, este prefațată de părintele profesor Dumitru Stăniloae, care, încă dintru început, ține să salute traducerea acestui volum în limba română şi vede ca o necesitate nu numai pentru orice teolog, ci şi pentru fiecare creştin lecturarea şi cunoaşterea acestei cărți. Volumul este structurat pe 12 capitole, autorul tratând în cadrul fiecăruia câte o temă separată. El mai este de asemenea precedat şi de un studiu introductiv al traducătorului, în care acesta pune la dispoziția cititorilor informații privitoare la autor şi impactul lui asupra teologiei răsăritene şi arată importanța operei sale. Vladimir Lossky, autorul lucrării este fiul filosofului rus, Nicolae Lossky. S-a născut la 8 iunie 1903. Copilăria şi adolescența şi le-a petrecut la Petersburg. În 1920 îşi începe studiile universitare, dar în 1922 conducerea sovietică expulzează întreaga familie Lossky. Între 1924-1927, Vladimir Lossky studiază la Sorbona, luându-şi licența în istoria Evului Mediu şi puțin mai târziu îşi va lua şi doctoratul cu Etienne Gilson. În 1928 se căsătoreşte cu Madleine Schapiro, căsătorie din care va avea 4 copii. În 1944 vede lumina tiparului faimosul ***„Essai sur la Theologie mistique de l'Eglise d'Orient".***

În anul universitar 1945-1946 va þine o serie de cursuri la Ecole des Hautes Etudes care vor fi publicate postmortem sub titlul „Vision de Dieu". În 1952, împreună cu Leonid Uspenski, va publica lucrarea „Der Sinn des Ikonen". Vladimir Lossky moare subit în pline puteri creatoare în 1958.

Între operele sale de referinþă se numără ºi cea intitulată *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit,*_asupra căreia ne vom opri în rândurile următoare, analizând structura fiecărui capitol în parte.

Capitolul I poartă numele : *„Teologia şi mistica în tradiția Bisericii de Răsărit".* Acest capitol îşi propune să analizeze câteva aspecte ale spiritualității răsăritene în legătură cu temele fundamentale ale tradiției dogmatice ortodoxe. Într-un anume sens, orice Teologie, întrucât face arătarea tainei celei dumnezeieşti, deci a datelor Revelației, este o teologie mistică. În tradiția răsăriteană nu s-a făcut niciodată deosebirea între Mistică şi Teologie, între trăirea personală a tainelor dumnezeieşti şi între dogma afirmată de Biserică.

Aşadar, nu există Mistică creştină fără Teologie, dar mai ales nu există Teologie fără Mistică. Nu din întâmplare, tradiția Bisericii de Răsărit a rezervat denumirea de „teologul" numai pentru trei scriitori sacri, dintre care primul este Sfântul Ioan Apostolul, cel mai mistic dintre cei patru evanghelişti, al doilea Sfântul Grigorie de Nazianz, autor de poeme contemplative, iar al treilea Sfântul Simeon, supranumit, „Noul Teolog", trăitor la cumpăna dintre primele două milenii care proslăveşte unirea cu Dumnezeu. Întreaga dezvoltare a luptelor dogmatice susținută de Biserică de-a lungul veacurilor ne apare stăpânită de grija statornică pe care a avut-o Biserica, de a păstra pentru creştini posibilitatea de atinge deplinătatea unirii mistice, susținând că „Dumnezeu S-a făcut om pentru ca oamenii să poată deveni dumnezei!"

Caitolul al doilea se numeşte „Întunericul dumnezeiesc". În acest capitol autorul opune calea afirmativă, cea a pozițiilor, care reprezintă o pogorâre de la treptele cele mai de sus ale ființei, către treptele cele mai de jos, căii negative, aceea a „abstracțiilor", sau a „desprinderilor" succesive, calea care se prezintă ca un suiş către necunoscutul dumnezeiesc, toate acestea fiind reprezentate din scrierile lui Dionisie Pseudo- Areopagitul. Nu există teologie în afară de trăire, trebuie să te schimbi, să devii un om nou. Spre a-L cunoaşte pe Dumnezeu trbuie să te apropii de el, nu eşti teolog dacă nu urmezi calea unirii cu Dumnezeu, iar această cale este neapărat aceea a îndumnezeirii.

Capitolul al treilea este intitulat, „Dumnezeu-Treime". Aici autorul vorbeşte despre apofatismul propriu gândirii teologice a Bisericii de Răsărit, un fel de mistică impersonală, nici experiența unei dumnezeiri-neant absolut în care să se piardă atât persoana umană cât şi Dumnezeu-persoană. Punctul la care ajunge teologia apofatică, dacă s-a putea vorbi de un punct sau un capăt acolo unde este vorba de un suiş spre infinit, nu este o fire sau o esență, şi nu este o persoană, ci ceva ce este mai presus de orice noțiune de fire şi de persoană, este Treimea.

Capitolul al patrulea se ocupă de „Energiile necreate". Dacă noi participăm la

Dumnezeu în energiile Sale, pe măsura puterii noastre, aceasta nu înseamnă că Dumnezeu nu Se arată în mod deplin în purcederea Sa, ad extra. Dumnezeu nu este micşorat în energiile Sale : El este deplin prezent în fiecare rază a dumnezeirii Sale. Energiile dumnezeieşti nu sunt raporturi între Dumnezeu şi natura creată, ci ele intră în legătură cu ceea ce nu este Dumnezeu, ele trag lumea la existență prin voința lui Dumnezeu.

În capitolul al cincilea ne este prezentată tema despre „Ființa creată". Omul a fost creat cel din urmă pentru a fi introdus în univers, ca un rege în palatul său, spuneau Părinții greci. Cărțile Revelației sunt pentru el o istorie sfântă a lumii, începând prin crearea cerului şi al pământului, sfârşind prin cerul nou şi pământul nou al Apocalipsei. Istoria lumii este o istorie a Bisericii care este temelia mistică a lumii. Crearea lumii nu este un adevăr de ordin filosofic, ci un articol de credință.

În capitolul al şaselea ne este prezentată tema, „Chip şi asemănare". Desăvârşirea omului nu stă în faptul că el este asemănător cu totalitatea creaturilor, ci în ceea ce îl deosebeşte de cosmos şi-l face asemănător Creatorului. Revelația ne învață că omul a fost creat după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu.

Capitolul şapte prezintă tema : „Iconomia Fiului". Părinții care au trăit în perioada hristologică, formulând dogma despre Hristos-Dumnezeu-Omul, n-au pierdut niciodată din vedere problema unirii noastre cu Dumnezeu. Ceea ce este îndumnezeit în Hristos, este firea Sa omenească, preluată în plinătatea Sa de Persoana dumnezeiască. Ceea ce trebuie îndumnezeit în noi, este frea noastră întreagă, aparținând persoanei noastre, care trebuie să intre în unire cu Dumnezeu, să devină o persoană creată în două firi.

Capitolul opt prezintă „ Iconomia Sfântului Duh". Biserica este trup întrucât hristos este Capul său, ea este plinătate, întrucât Sfântul Duh o însufleţeşte, o umple de îndumnezeire, căci dumnezeirea locuieşte în ea trupeşte, precum locuia ea în natura umană îndumnezeită a lui Hristos. Putem spune, precum Sfântul Irineu : „unde este Biserica, acolo este Duhul lui Dumnezeu, unde este Duhul, acolo este Biserica."

Capitolul nouă, abordează tema : „Cele două aspecte ale Bisericii". Cea mai minunată însuşire a Bisericii, aceea a sobornicității, în lumina dogmei Sfintei Treimi se descoperă în adevăratul său înțeles care nu poate fi tradus prin termenul abstract de universalitate. Căci sensul foarte concret al cuvânului „catolicitate" cuprinde nu numai unitatea, ci şi multiplicitatea, semnalează un raport între amândouă, sau mai degrabă o anumită identitate a unității cu multiplicitatea care face ca Biserica să fie sobornicească în întregul ei, ca şi fiecare dintre părțile ei. Taina Bisericii este înscrisă în cele două persoane desăvârşite : persoana divină a lui Hristos şi persoana umană a Maicii lui Dumnezeu.

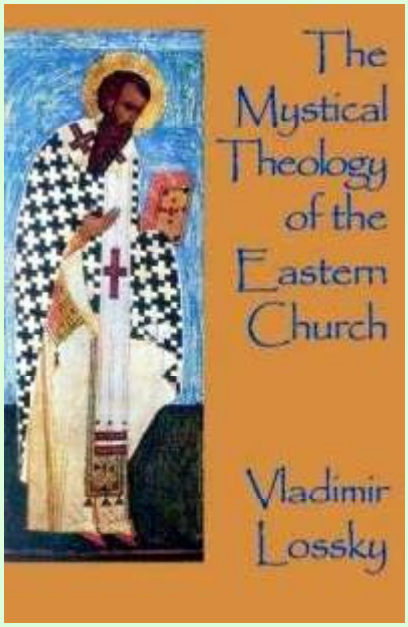

Capitolul zece se numeşte : „Calea unirii". Îndumnezeirea creaturilor se va realiza în deplinătatea sa în veacul viitor, după învierea morților. Totuşi această unire îndumnezeitoare trebuie să se înfăptuiască încet-încet încă de aici, schimbând firea stricăcioasă, adaptând-o la viața cea veşnică. Sfântul Serafim de Sarov oferea şi o cale de urmat în acest scop al omului : dobândirea Sfântului Duh. Postul, rugăciunea, privgherile reprezintă mijloace în vederea dobândirii Sfântului Duh, adăugându-se faptele bune săvârşite în numele lui Hristos.

„Lumina dumnezeiască" este cuprinsă în capitolul unsprezece. Unirea cu Dumnezeu este o taină care se împlineşte în oameni, înțeleşi ca persoane. O ființă umană pe calea unirii nu este niciodată micşorată în calitatea sa de persoană, deşi renunță la voința sa proprie, la înclinările sale „fireşti". Renunțând liber la tot ceea ce îi este propriu prin fire, persoana umană se realizează pe deplin în har. Ceea ce nu este liber, ceea ce nu este personal, nu are valoare personală. Lipsurile, suferințele nu pot deveni o cale dacă nu sunt acceptate în mod liber.

Ultimul capitol , al doisprezecelea, care reprezintă şi concluzia acestei cărți, este intitulat : „Ospățul credinței". Conştiința plinătății Sfântului Duh dată fiecărui membru al Bisericii, după măsura înălțării personale a fiecăruia, face să risipească întunericul morții, teama de judecată, adâncul iadului, îndreptând privirile numai către Domnul Care vine în Slava Sa. Această bucurie a învierii şi a vieții veşnice face din noaptea de Paşti, un „ospăț al credinței", unde fiecare participă, fie chiar într-o măsură foarte slabă şi pentru câteva clipe, la plinătatea „zilei a opta".

Articolul original se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/vladimir-lossky-teologia-mistica.html

RECOMANDĂRI DIN

Blogul SĂMĂNĂTORUL

http://samanatorul.blogspot.com/

Vladimir Lossky -Teologia mistică a Bisericii de Rasarit
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/vladimir-lossky-teologia-mistica.html
Iuliu-Marius Morariu - Grigore Haidău, recenzie
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/iuliu-marius-morariu-grigore-haidau-un.html
Dan ARHIRE - O enigmă şi un miracol istoric
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/dan-arhire-o-enigma-si-un-miracol.html
Peter HURLEY - De la SAT egal TRECUT la SAT egal Viitor
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/peter-hurley-de-la-sat-egal-trecut-la.html
Ionuț Hens - Învierea lui Lazăr
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/ionut-hens-invierea-lui-lazar.html
Graficianul Grigore Haidău, prozator şi poet
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/graficianul-grigore-haidau-prozator-si.html
Alexandru Melian - Laudă înțelepciunii tinere
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/alexandru-melian-lauda-intelepciunii.html
Matei Udrea - De ce nu este România altfel
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/matei-udrea-de-ce-nu-este-romania.html
Fiica lui Hitler, demisia papei şi reptilienii
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/fiica-lui-hitler-demisia-papei-si.html
Iuliu-Marius Morariu - "A doua carte" – impresii
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/iuliu-marius-morariu-doua-carte-impresii.html
IMPORTANȚA SĂRII CURATE
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/importanta-sarii-curate.html
FANBOX, GLUMA DOLARILOR VIRTUALI SAU HOȚIE PE FAȚĂ...
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/fanbox-gluma-dolarilor-virtuali-sau.html
ŞMECHERIILE „Cuponului gratuit” DE LA GOOGLE
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/smecheriile-cuponului-gratuit-de-la.html

CITIȚI ŞI BLOGUL

http://cleptocratia.blogspot.com/

Comentarii politice "Sămănătorul"

Iosif Toma Popescu denunță campania holocaustică
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/02/iosif-toma-popescu-denunta-campania.html
Dan Ungureanu - Universitatea analfabeților
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/02/dan-ungureanu-universitatea.html
În 3 ani de activitate, ANI nu a prins pe nimeni
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/02/in-3-ani-de-activitate-ani-nu-prins-pe.html
Documentele care dovedesc colaborarea lui Băsescu
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/02/documentele-care-dovedesc-colaborarea.html

Citiți poeziile d-lui Doru Fometescu pe site-ul

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Dovezi ca lumea e nebună!

Poetul nostru George Ene a aflat că...

În Liban e legal sa faci sex cu animalele, dar numai cu animalele femele. Cine regulează animale de sex masculin e pedepsit cu moartea.

In Bahrein, un ginecolog mascul, poate, legal, sa examineze organele genitale ale unei femei, dar ii e interzis sa se uite direct in organul genital, in timpul examinării respective. Are voie s-o vadă folosind o oglinda.

Oare arată altfel inversata?

Musulmanilor le e interzis sa se uite la organele genitale ale morților.
Si groparilor le e interzis. Legea spune ca organele genitale trebuie acoperite cu o caramida sau cu un lemn.
Cum dracu cu... o cărămidă?

Pedeapsa pentru masturbare in Indonezia e decapitarea.
In Guram exista meseria de dezvirginator, iar virginele plătesc pentru privilegiul de a fi dezvirginate de meseriaşul ăsta.

Motivul? Legea din Guram interzice virginelor să se căsătorească.
Sa vorbim cinstit:

Există, oare, un job „mai beton" ca ăsta in Lumea noastră?

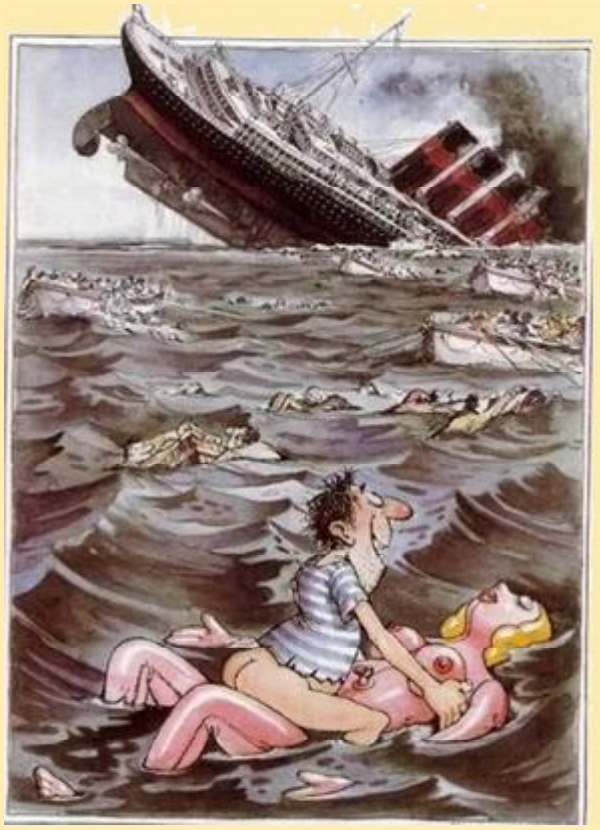

In Hong Kong o femeie care-şi prinde bărbatul cu altă femeie, e împuternicită de lege sa-l omoare.

Daaarrr...numai cu propriile mâini.
Amanta însă, poate fi omorâtă în orice alt fel.
Ah, Justiția asta!!!

Femeile în sânii goi pot sa fie vânzătoare în Liverpool, Anglia... daaarrrr... numai în magazinele pentru vânzarea peştilor tropicali.
E logic, păi nu?

In Cali, Columbia, o femeie are voie sa facă sex numai cu bărbatul ei, dupa lege.
Prima dată când se întâmplă asta, mama ei trebuie sa se uite, să fie martoră.
Ti se face parul măciucă, când soacra ştie cât îți valorează... scula!
Au, au....

In Santa Cruz, Bolivia, este ilegal ca un bărbat sa facă sex cu mama şi cu fiica, în acelaşi timp.
Imaginați-vă câte cazuri s-au întâmplat de a trebuit să facă o lege pentru asta.

In Maryland,
he... he...
e ilegal sa cumperi prezervative de la automate.
Cu o singură excepție: dacă sunt vândute împreună cu băuturile alcoolice la aparatele de la locurile de muncă. (birouri, şantiere, fabrici etc., etc.)

Oamenii si delfinii sunt singurele ființe care fac sex de plăcere.
De asta zâmbea Flipper tot timpul...

Cei mai puternici muschi din corpul uman ii are limba.....
E periculos orice comentariu....

Furnica poate ridica de 50 ori greutatea ei; poate să împingă de 30 ori greutatea ei şi întotdeauna cade pe partea dreaptă când e intoxicată.
Intoxicata de alcool sau cu ce?
Guvernul o fi plătit pentru cercetarea asta interesanta?

Fluturii degustă cu piciorul...
Ihhhaaa...

Steaua de mare n-are creier...
Culmea e ca şi foarte mulți oameni n-au.....

Ultima...
Broaştele țestoase respiră prin fund...
Oare gura le-o fi mirosind

(continuare din pag. 7)

În schimb, în toată această perioadă, au dispărut şi numele vechilor oraşe romane. S-au stins prin nefolosire, astfel că la venirea slavilor, în a doua parte a secolului VII, ele erau deja uitate!

Premisele apariției marelui popor de țărani, cel român, erau deja întrunite, slavii împrumutând de la autohtonii latinofoni - şi la venirea lor, deja creştini- numele râurilor mari, dar al niciunui oraş. Ascunşi prin cătunele lor mici din codri („codru-i frate cu românu' "), afară din calea migratorilor deprinsă de-a lungul atâtor secole şi în nici un oraş, aceşti prin miracol creştini ai pădurii au trăit un mileniu aproape fără a folosi moneda, banul. Ar merita vorbit despre ce a însemnat pentru viitorul popor român mia de ani fără oraş şi fără ban! Toate acestea, cu consecințe adânci în timp, adică până astăzi, s-au tras din rotogolul acelui iureş fantastic al hoardelor în jurul Carpaților şi prin Carpați, timp de o mie de ani!

Creştinism românesc

Creştinarea în aceste condiții va fi fost pentru daco – romanii lăsați fără administrație şi organizare statală cu totul altceva decât va fi fost ea pentru popoarele din jurul lor. Acestea erau organizate, la început doar în hoarde şi apoi în state, şi creştinarea lor s-a făcut la ordin, fiecăruia de la regele lui, ceea ce n-avea cum să se întâmple în cazul daco-romanilor şi românilor. Astfel, în jurul nostru primul stat creştinat politic prin Bizanț a fost cel bulgar, la sfârşitul secolului IX, apoi cel ruş tot politic la sfârşitul secolului X, apoi cel ungar, politic, cum nu, dar în rit latin, pe la anul 1000, şi tot în rit latin, aşişderea politic cel al sârbilor, după anul 1050. Nu se ştie cu precizie cum s-a înfăptuit creştinarea daco – romanilor, dar ce e sigur este că în nici un caz politic, statele româneşti Moldova şi Țara Românească urmând să apară abia în secolul XIV, la aproape 700 de ani de la venirea slavilor, când istoricii consideră că procesul deja se încheiase. Izvoarele scrise în acest sens fiind dacă nu inexistente, atunci extreme de frugale, ne putem imagina că încreştinarea s-a făcut de la om la om şi de la familie la familie, nu întotdeauna de preoți misionari (căci dacă ei le-ar fi găsit cătunele prin păduri, atunci şi năvălitorii le-ar fi găsit!), dar şi fără ordin şi fără presiuni, din convingere: la bucurie pe la rugi şi pe la nedei, pe crestele munților protectori şi la necaz prin codri, pe la sfaturi de taină. Nu ştim cum se rugau şi unde anume se rugau, nu ştim câți dintre ei puteau asista la slujbe ținute de preoți, cât de des şi unde, nu ştim cine şi cum îi boteza, îi cununa şi îi prohodea, nu ştim cum sărbătoreau prin cătunele din păduri, ascunşi o mie de ani de năvălitori, Naşterea şi Învierea Domnului; nu ştim cum țineau posturile şi de unde ştiau duminica din an a Paştelui, nu ştim cum se rugau, cu ce rugăciuni. Căci „Acolo (Țara Românească, n.n.), ca de altfel şi în Moldova mai depărtată, o

Stâlpi funerari românești și vechimea multimilenară a motivelor.

adevărată rețea de preoți şi biserici parohiale va fi constituită abia după începutul secolului al XVI-lea, în urma reformelor întreprinse de Radu cel Mare şi ierarhii săi." (Dr. Adrian Andrei Rusu, Nobilimea românească şi biserica în secolul al XV-lea (exemplul hațegan), în Nobilimea românească din Transilvania, Editura Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 1997, pp 131 – 151). Ce ştim, însă, este că periodic întâi-stătătorii celor două biserici surori din Moldova şi Țara Românească mai dădeau câte un soi de circulară, de sfoară în țară, condamnând obiceiurile poporului „cele elineşti", adică păgâne, cerând cu ardoare renunțarea la ele sub diverse amenințări şi obținând de la domnitorii vremelnici chiar şi schimbarea unor pravile în acest sens. Astfel, în Manualul juridic elaborat de Mihai Fotino în Țara Românească la sfârşitul secolului al XVIII-lea se cere ferm, la solicitarea mitropoliei locale, să nu se mai serbeze, printre altele, Rusaliile, întrucât „sunt sărbători păgâneşti şi se înfățişau cu acelaşi nume şi la păgâni", domnitorul întărind solicitarea şi cu pedepse : „Poruncă domnească. Cine de acum înainte ar îndrăzni să țină aceste eresuri şi superstiții , fiind femee să se închidă în mănăstire de femei sau în schiț după ce întâi o vor trece prin piață. Bărbații să fie bătuți şi trimişi la ocnă. Deci poruncim preasfinților episcopi ca pe nişte asemenea să-i pedepsească cu afurisiri şi cu epitimii şi să le împiedice, iar ispravnicii văzându-i că iar săvârşesc după afurisire, să-i prindă şi în butuc şi în fiare să-i trimită la noi ca să îi pedepsim." (Prof. Dr. Pavel-Mircea Florea, Obiceiuri populare de sorginte păgână şi drept canonic în Țara Românească la jumătatea secolului al XVIII-lea, în Hrisovul/ Buletin al Facultății de arhivistică/ VIII/serie nouă, Editura Ministerului de Interne, 2002). şi cum să nu ceară întâi – stătătorii stârpirea obiceiurilor păgâne şi cum să nu dea bieții domni pravile să îi pună pe nemernicii de țărani în butuc şi fiare , când iată ce zice D. Țichindeal, citat de Vasile Avram în Chipurile divinității (Editura Etnologica, Baia Mare, 2006,

pag. 3410) : „din vremile cele de demult s-au obişnuit românii cu descântece şi vrăji şi până în ziua de astăzi le țin (însă prostimea), aşa când se nasc vrăjesc, când se botează vrăjesc, când se însoară sau mărită vrăjesc, când intră în biserică, când stau în biserică şi când ies din biserică tot vrăjesc, la sărbători mari vrăjesc, când se bejenesc, când mor încă vrăjesc şi pentru ca să poată merge sufletul la Dumnezeu încă vrăjesc, când cumpără, când vând, când merg să fure, când merg la judecată vrăjesc şi toată întâmplarea şi tot beteşugul au a lor osebite descântece şi farmece". şi mai spune Vasile Avram : „Pasajul e semnificativ pentru adânca înrădăcinare în mentalitatea tradițională a gândirii şi practicilor magice pe care, spune mai departe Țichindeal, cei proşti le țin şi le cred ca pe nişte legi fireşti şi dumnezeieşti."

Astăzi aceste „rătăciri" constituie farmecul sărbătorilor şi tradițiilor româneşti a căror bogăție ne conferă un portret cu totul aparte pe continent unicitatea şi diversitatea acestora fiind încă, la început de mileniu trei, o importantă componentă a dorului de acasă pentru milioanele de români plecați în bejenie spre a trăi. Acest creştinism ortodox românesc, cu totul aparte, a fost numit cosmic şi este ca un soi de amprentă unică şi inconfundabilă prin istorie. Despre acest tip de creştinism însemnând unicitatea noastră spune Vasile Avram în cartea mai sus citată următoarele : „Există în tradiția românească suficiente date care să ne permită reconstituirea sistemică a unui univers religios situat la

Păstorie tradițional în Țara Lăpuşului

interferența dintre creştinismul teologic şi vechile mitologii ale acestui spațiu. Cu toate că nu e vorba de ceea ce etnologii şi filosofii culturii numesc sincretism, ci de sinteza unor credințe şi rituri perpetuate în timp de la origini până astăzi – şi care şi-au găsit prin decantare istorico-teologică, expresia maximală în ortodoxia creştină, aşa cum a fost ea mărturisită şi practicată încă înainte de a deveni – acolo unde a devenit – o ideologie dogmatică riguroasă şi intransigentă. (…).

Din această perspectivă putem afirma cu certitudine, în ciuda speculațiilor unor antropologi de ocazie, că poporul român este un popor prin excelență creştin. Dacă în sistemul său ritualic persistă reminiscențele unor mituri precreştine, nu înseamnă că încă n-a încheiat procesul de evoluție spre un stadiu pur (cât de pur?) al religiei, cum se insinuează adesea, ori că ar fi înclinat spre o percepție eclectică a lumii. Ci că osatura simbolică pe care îşi sprijină credința – asimilată organic încă din primele secole ale manifestării creştinismului – are consistența şi continuitatea garantate de experiența milenară a unei viziuni cosmice asupra lumii: relația triadică om-naturădivinitate.

(...).Mai mult: etnotipul românesc este rezultatul unei conviețuiri multimilenare a aceleiaşi populații în unul şi acelaşi topoş structurat în jurul unui axis cu valențe ordonatoare şi orientat spre receptarea semnelor divinității. Fie că a asimilat fie că a fost asimilată în timp de tipuri etnice sau religioase diferite, populația din spațiul carpato-danubiano-pontic a rămas credincioasă semnelor şi semnalelor cosmice care au modelat în timp specificul ei spiritual fundamentat pe datini, obiceiuri sau rituri cu rădăcini in illo tempore (şi care au primit în cele din urmă, după expresia lui Blaga, configurația transcendentului care coboară). (…). Pentru a înțelege specificul religiozității româneşti e nevoie, prin urmare, nu numai de o coborâre adâncă în timp, mult dincolo de orizontul pe care ni-l relevă documentele arheologice sau epigrafice identificate până la această oră de specialişti, ci şi de o sondare a structurilor arhetipale ale ființei comunitare.(...). Nu dogma, ci ritualurile (cultul, datinile, credințele, obiceiurile, practicile religioase) fundamentau climatul teologic în comunitatea tradițională. (…).De fapt nici credința, nici cultul, nici ritualurile nu se reduceau la relația dintre oameni şi preot. Marea liturghie, liturghia cosmică, se desfăşura în largul lumii, sub soarele, luna şi stelele care împodobesc veşmântul lui Dumnezeu, în mijlocul câmpurilor unde, primăvara, acelaşi veşmânt se umple de flori şi verdeață, în adâncul pădurilor unde brazii primesc spovedania iar fagii oferă cu generozitate împărtăşania de muguri, în preajma ogoarelor care freamătă vara de rod precum pântecele sfânt al Fecioarei Mamă, pe

Pălăguța Hodor din Maramureș torcând, gazda lui Peter.

ulițele satului unde, în zile de sărbătoare, Dumnezeu merge alături de cetele flăcăilor colindători sau căluşari. La Bobotează şi la Rusalii Duhul Sfânt coboară în strutul de busuioc al preotului spre a sfinți apele şi țarina, a le feri de spurcăciune şi a le asigura rod bogat. La Armindeni Dumnezeu se înveşmântă în frunzele de mesteacăn înfipte lângă poartă; la Duminica Floriilor pătrunde în mâțişorii sfinți la biserică şi în brazda înierbată aşezată pe prag; la solstiții se metamorfozează în focul viu aprins la răscruci de uliță ori pe dealuri. Peste tot pulsează Ființa Lui – o Ființă vie, atotcunoscătoare şi atotbiruitoare, gata să-i ajute pe oameni la necaz ori să-i pedepsească dacă încalcă „legea", să mângâie, să ierte, să dea speranță, să îndulcească o existență prea adesea chinuitoare şi grea."

Din nou singur, țăranul român

Lipsiți prin vitregia vremurilor atât de organizare statală cât şi de instituții - printre acestea enumerându-se şi cea bisericească - timp de peste o mie de ani, daco-romanii şi mai apoi românii au traversat cea mai neagră şi mai lungă istorie a continentului, fără oraşe şi aproape fără bani, clădind, în tot acest timp, în interior prin încreştinare, dar şi prin păstrarea vechilor obiceiuri, ritualuri şi sărbători. Dacă unele popoare au o singură colindă, în timp ce altele nu au deloc, profesorul Ioan Bocşa şi studenşii săi de la Conservatorul clujean au cules numai în Apuseni peste 1 000 de colinde şi variante româneşti, după cum afirma domnia sa într-un mai vechi interviu.

În ele e toată povestea credințelor noastre din negura unor neprecizabile timpuri, din neolitic şi până

la creştinism. Acolo este scrisă istoria românilor, mai bine poate de cât ar fi scris-o orice istoric, căci aşa ea poate fi memorată şi transmisă din generație în generație ca substanță şi neîncărcată de amănunte (proba veritații este făcută!), chiar dacă ar dispare toate bibliotecile din lume şi într-o bună dimineață ne-am trezi fără curent electric şi fără internet pe vecie!

Siliți un îndelungat timp istoric de a trăi pe dedesuptul oricăror forme de organizare care nu le aparțineau şi care le erau ostile, românii au deprins supraviețuirea ca mod de viață, din păcate, căci prea adesea istoria i-a silit săşi exercite această deprindere. Dar, citându-l tot pe Vasile Avram, „Credințele şi deprinderile vechi, statuate printr-o experiență religioasă modelată de stil, au uneori o forță pe care nu şi-o închipuie câtuşi de puțin reformatorii şi care determină, de altfel, continuitatea riturilor, datinilor, practicilor şi ceremonialurilor religioase. Atunci când nu e posibilă manifestarea lor publică, ele găsesc o cale subterană de supraviețuire."

Astăzi, această creație minunată şi de dramatică istorie, țăranul român, după cei o mie de ani descrişi puțin mai suş după încă şase sute de ani de iobăgeală pentru sistem şi de murit prin campanii pentru țară, după vreo patruzeci şi cinci de ani de comunism în care i s-a luat demnitatea odată cu pământul şi a fost silit să fure pentru a trăi (explicându-i-se, totodată, că este anacronic şi retrograd, căci Moş Crăciun nu există, ci doar Moş Gerilă poate fi admis!), se vede din nou pus în contradicție cu sistemul: în primul rând trăieşte,

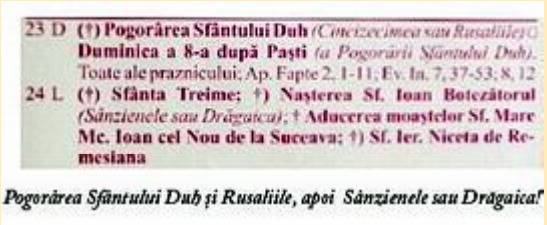
23 D (†) Pogorârea Sfântului Duh (Cincizecimea sau Rusaliile). Duminica a 8-a după Paşti (a Pogorârii Sfântului Duh). Toate ale praznicului; Ap. Fapte 2, 1-11; Ev. In. 7, 37-53; 8, 12
24 L (†) Sfânta Treime; †) Naşterea Sf. Ioan Botezătorul (Sânzienele sau Drăgaica); † Aducerea moaştelor Sf. Mare Mc. Ioan cel Nou de la Suceava; †) Sf. Ier. Niceta de Remesiana

Pogorârea Sfântului Duh şi Rusaliile, apoi Sânzienele sau Drăgaica!

ceea ce este extrem de enervant pentru cei din birourile cu aer condiționat ale Bucureştilor care fac socotelile şi alcătuiesc bugetele anuale, căci se tot împiedică pe la zecimale în el; în al doilea rând se încăpățânează să nu se asocieze, ca să poată înspăimântătoarea cohortă funcționărească să-l jupoaie de bani şi să-i explice cât e de prost atunci când va veni la subvenții; în al treilea rând, habar n-are să completeze o documentație de solicitare fonduri europene nerambursabile şi să o trimită prin net! Intr-unul din articolele următoare Peter Hurley va explica mai bine ce se poate face, cum vede el problema unui succes economic în lumea satului românesc, fără a fi distrusă această unică, extraordinară, contribuție românească la civilizația lumii! Peter Hurley, cel care, înainte de Crăciun, timp de douăzeci şi cinci de zile şi douăzeci şi patru de nopți a călătorit pe jos între Săpânța, din nordul Maramureşului şi Bucureşti, pe cât s-a putut doar pe cărări şi poteci, din dorința de a vedea cu ochii lui dacă lumea aceea mirifică a satului românesc încă mai există. El spune că da, că mai există, că toate porțile la care a bătut în fiecare din cele douăzeci şi patru de nopți i s-au deschis şi a fost poftit în casă, hrănit şi culcat. A văzut încă femei torcând şi țesând la război şi bărbați, la roată, făcând oale de lut. Dar despre toate astea, poate, în numărul viitor.

P.S. Am uitat să vă spunem că Rusaliile n-au fost înlăturate dintre sărbătorile poporane, în ciuda pravilei din secolul XVIII, dată cu amenințări şi îngrozitoare pedepse de un domnitor la solicitarea unui mitropolit. Mai mulț astăzi le găsim trecute chiar în Calendarul Creştin Ortodox, cu roşu, în ziua de praznic a Coborârii Duhului Sfânt şi, de anul trecuț ziua de Rusalii este proclamată zi nelucrătoare de Guvernul României!

Citiți şi articolul lui Peter Hurley "De la SAT egal TRECUT la SAT egal VIITOR!" pe blogul nostru:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/02/peter-hurley-de-la-sat-egal-trecut-la.html

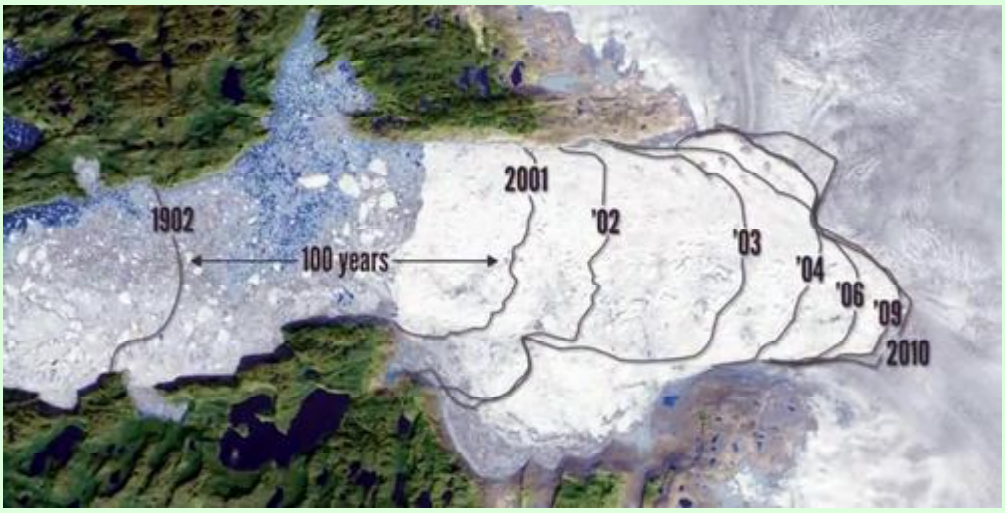

Ritmul topirii unui ghețar din Antarctica

CUM STĂM CU ÎNCĂLZIREA GLOBALĂ?

Urmăriți în filmul de la adresa de mai jos:

http://www.youtube.com/watch?v=hC3VTgIPoGU

ritmul în care se topeşte un ghețar mai mare decât oraşul New-York

DACĂ N-AȚI MURIT ÎNCĂ

Unde erați în perioada 26 Aprilie - 9 Mai 1986?
Aflați acum, după 27 de ani, dacă ați fost iradiat, în ce intensitate, şi cât timp v-ați aflat în zona norului de la Cernobil.Oribil!!!

http://www.irsn.fr/FR/popup/Pages/tchernobyl_animation_nuage2.aspx

DESCHIDEREA MAGAZINULUI «SEMANATORUL»

In sfârşit, magazinul nostru online se află în faza de finalizare şi intenționăm să-l deschidem pe data de 8 martie 2013, dacă s-o putea, dacă nu, pe 21.

Puteți vedea partea de probe la adresa de mai jos:

http://dornatismana.ro/magazin/ro/

El se află pe site-ul Asociației «DornaTismana»:

http://www.dornatismana.ro

având în vedere că site-ul Sămănătorul este deja ocupat, găzduind toate volumele ce existau pe site-urile Semănătorul din anul 2007 şi până la 1 dec. 2011. Am salvat volumele a peste 120 de scriitori cu prețul a câtorva pensii personale dar mi-am salvat şi onoarea de a fi un fidel continuator al proiectului lui Artur Silvestri, cu toate riscurile!

Măsura aceasta, pe lângă riscurile materiale, s-a dovedit a fi una practică: acum, autorii care au migrat temporar pe alte site-uri, pot reveni pentru a-şi expune la vânzare vechile scrieri în noul magazin. Ele există şi pe site-urile vechi şi arhivate pe un harddisk de 700 Gb.

Anul 2012 a fost un an nefast pentru editură şi revistă. Deşi am creat multe variante de publicare ale scrierilor autorilor noştri, măsura de a salva acele scrieri prin aplicarea unei cotizații nu a fost agreată într-o țară în criză.

Nici proiectul subvenționării de către AFCN n-a trecut: politicul a pus mâna pe toate fondurile!

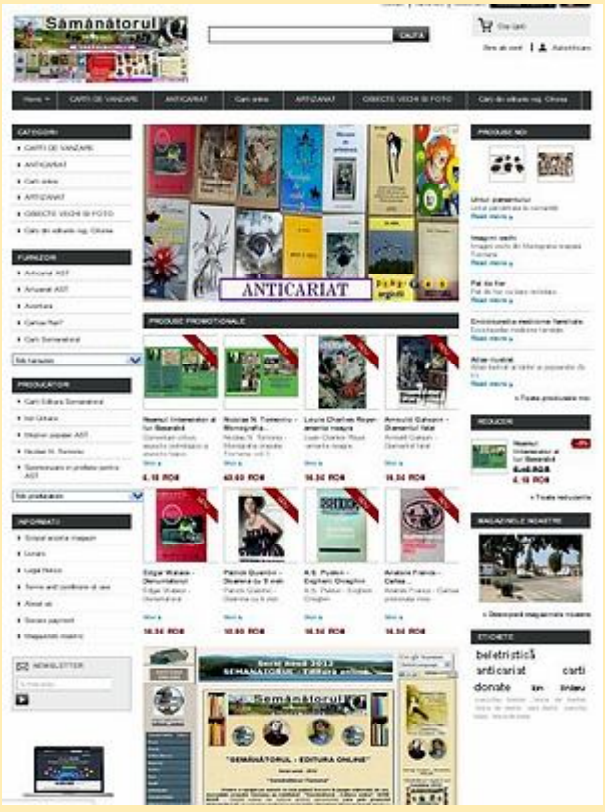

Cu doar câteva cotizații plătite nu se mai putea continua! Măsura reorganizării din anul acesta a fost salutară. Mulțumim celor care ne-au înțeles şi au achitat cotizația în avans pentru că am putut să ne înființăm şi ca editură de carte tipărită, nu numai online, unde volumele nu primesc ISBN propriu ci editura toată, de fapt site-ul ei, poate primi un ISSN.

Aceşti membri cotizanți le datorăm faptul că înființăm şi magazinul online. Am obținut de la ROMARG, nu cu 1300 € cum ne crereau firmele ci cu plata câtorva cotizații acces la o bază de date care pare enormă. Deja am făcut peste 1200 de înregistrări, de categorii ,

de produse, de furnizori (autorii), de de variante pentru poştă, variante pentru plată şi pentru bancă, vă asigur că a fost o muncă de Sisif şi încă mai este! Mai avem să găsim o firmă pentru securitatea transferurilor de bani, eliberarea facturilor clienților care cumpără şi acelora care vând. In prețurile prezente acum pe site sunt incluse şi taxele poştale şi TVA, nu ştim ce comision ne va lua banca, asta vom stabili zilele următoare.

Dar toate aceste adăugiri nu ne sperie având în vedere că plătim ca asociație un TVA de 8% şi nu 24% ca societățile comerciale. Puteți vedea pe site, ca exemplu, monografia Tismanei, care la prețul de pornire de 40 lei, nu i se mai adaugă decât 3,60 lei.

Voi construi acest magazin ca să fie posibilă distribuirea în numerar din mai multe depozite. Sunt vizate distribuiri în Bucureşti, Mehedinți, Gorj şi chiar în Franța, lângă Paris sau la New York. Dacă-mi va permite baza de date cumpărată vom face distribuiri chiar prin autorul însuşi, care primind plata unei comenzi va trimite prin poştă cartea sau obiectul pe care l-a plătit un cumpărător.

Dacă nu, după ce vom mai strânge cotizații şi bani, vom mai cumpăra o găzduire de nivel superior care să facă posibile toate variantele cerute de utilizatori.

În următoarele zile vom definitiva şi cele 4-5 pagini din blocul de **informații** pentru a se şti cum funcționează practic magazinul.

Aveți grijă când intrați acolo să alegeți limba în care va fi afişat site-ul din colțul din dreapta-sus, apăsând pe steagul României şi nu cel american sau francez, aceste variante fiind în lucru.

Rugăm pe cei care dețin depozite de carte acasă să se înscrie cu ele la magazinul nostru dacă au un cadru legal la camera de comerț. Adică să fie o firmă, un PFA sau o asociație cu CIF, cont în bancă şi toate cele trebuincioase pentru emiterea unei facturi, deoarece magazinul va emite automat factură pe numele acesteia, imediat ce există un cumpărător care a apăsat butonul «Cumpără» din coşul lui.

Puteți vinde nu numai cărți dar şi alte obiecte, de regulă vechituri, tablouri, medalii, documente rare.

Alte informații, vor fi chiar pe site.

Ne cerem scuze că am lungit-o cu acest magazin dar este o treabă foarte anevoioasă, de adevărat informatician pentru o pagină nouă se pierde cam o jumătate de zi, aveau dreptate cei dinainte să ne ceară 1300 de € chiar la preț redus.

V-aş mulțumi din inimă să ne păsuiți cu trimiterile inutile, care nu fac obiectul nostru de lucru sau cu cereri de prietenie pe siturile de socializare pierzându-ne timpul să le ştergem! Vă rugăm să ne credeți că măsurile luate prin reorganizare - pe care le veți vedea în pagina următoare - sunt absolut necesare pentru că sunt în folosul dvs. ca să puteți deveni prin facilitățile noastre, autor şi totodată vânzător ale propriilor cărți, ale altora sau vânzând obiecte ca să vă puteți tipări cărțile acum doar online!

REORGANIZARE SEMANATORUL

Devenind membru ne puteti trimite spre publicare online:

1. Volume intregi, scrieri noi, inedite, de proză, poezie, teatru, critica literara, reportaj şi studii la:

"Sămănătorul - Editura online" - http://www.samanatorul.ro/editura-online

Volumele online se publică gratuit pentru membrii cotizanți. Se acceptă o carte lunar, adică 12 cărți pe an.

Fiecărui autor i se creează o pagină proprie de prezentare cu un scurt CV

Scrierea se promovează prin fragmente din volum si articole de critica literară în:

"Revista Sămănătorul" http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm

2. Volumul se mai promovează şi pe bloguri prin articole de critică literară despre carte, imagini, prezentarea articoelor şi impresiilor cititorilor despre carte, făcându-se pe blogul:

"Sămănătorul - articole ale autorilor" - http://samanatorul.blogspot.com

3. Membrii cotizanți pot publica şi poezii separate pe blogul

"Sămănătorul - poezii ale autorilor" - http://poezii-samanatorul.blogspot.com/

sau articole privind clasa politică pe blogul:

"Sămănătorul - Comentarii şi articole politice" - http://cleptocratia.blogspot.com/

Se acceptă maxim un articol pe săptămână, adică 52-53 pe an, pe toate cele trei bloguri sau pe altele ce se vor mai înființa..

4. Volumele publicate se pot lăsa gratuit pe site-ul

"Sămănătorul - Editura online" - http://www.samanatorul.ro/editura-online

sau varianta online se poate vinde (cu parolă, la preț convenabil pentru cititor) şi prin:

"Magazinul online Sămănătorul" - http://dornatismana.ro/magazin/ro/ (deocamdată în construcție)

Autorul poate alege orice combinație pentru cartea sa online: gratuit sau/şi vânzare.

Autorul îşi mai poate vinde prin magazin o parte din cărțile sale netrebuincioase din bibliotecă în vederea acumulării unei sume care să permită tipărirea pe suport de hârtie a cărții sale online prin Editura „Semănătorul”

5. Membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

Ce înseamnă toleranța față de minorități
Aspect dintr-o şcoală din Franța

1er septembre... le directeur fait l'appel des éleves.
-"Mustapha El Ekhzeri"
-"Présent"
-"Ahmed El Kabul"
-"Présent"
-"Kadir Sel Ohlmi"
-"Présent"
-"Mohammed Endahrha"
-"Présent"
- Chanhira Amarttayaku
-"Présent"
-" Ala In Ben Oit"
Silence.
-" Ala In Ben Oit"

La classe demeure silencieuse.
- Pour la derniere fois: " Ala In Ben Oit".
Soudain un garçon dans la derniere rangée se leve et dit au directeur:
- C'est moi, mais ça se prononce:
Alain Benoit..

EDITURA «SEMANATORUL»

Comitetul director al Asociației «Semănătorul Tismana» urmăreşte ca Planul Editorial al Editurii «Sămănătorul» să fie propus a se realiza printr-un proiect înaintat la Asociația Fondului Cultural Național.

Am alocat proiectului 10 ISBN.

Primele 4 ISBN din 10, sunt rezervate «Monografiei oraşului Tismana» şi monografiilor satelor aparținătoare. Trei ISBN sunt rezervate scriitorilor gorjeni şi alte trei membrilor Asociației Semănătorul Tismana din întreaga țară. După care, vom mai cere...

Am alocat doar trei ISBN membrilor pentru că v-am rugat în numărul trecut să vă înscrieți în planul nostru editorial şi doar atâția membri s-au înscris. Putem tipări şi retipări orice carte. Retipărirea necesită însă o nouă copertă şi ceva adăugiri pentru a primi un alt ISBN de la noi.

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cititorii pot vedea **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul" :
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul I. Nr. 2 - iunie 2011 - Apare în locul Buletinului Info "SEMÃNÃTORUL", lansat la 1 ianuarie 2009

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuţă G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1902-1910

CUPRINS

(Fragmente din aparitiile lunii mai)
Cititi volumul complet căutând titlul scrierii la www.editura-online.ro

Proză
VIOLINE - Tablite de la Ras Shamra
CATALIN RADULESCU - Povestiri din estul îndepărtat
FLORA M-rit STANESCU - Călător prin amintiri
DAN FLORIŢA SERACIN - Intoarcerea din larg

Poezie
VIOLINE - Versuri

Teatru
DAN MORAND - Teatru

Anunţuri, felicitări, articole din ziare, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

Notă. Revista "Sămănătorul" apare de probă în lunile mai si iunie până la aniversarea din luna iulie când va lua locul Buletinului informativ "Semănătorul" în mod definitiv

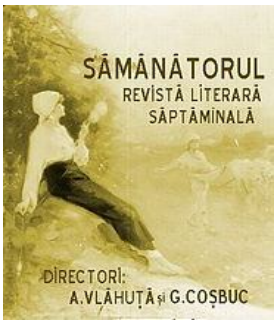

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

Ne-au lansat tinerii!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Asta e! Chiar uitasem de vitalitatea tinerimii ! Până să găsim noi sponsori, până să cerşească fundaţia bani pentru revistă la finanţatorii de fonduri europene - cu macaz spre portocalii - până să punem noi căruţa pe roate cu promovarea revistei Sămănătorul, tineretul a şi urnit-o! Au primit revista pe e-mail, au dat-o la imprimantă şi-au lansat-o prin judeţul Gorj. Uite că tineretul se mişcă, nu mai are nici răbdare şi nici incredere că cei de sus vor da bani suficienţi pentru şcoli şi spitale deci nici atât pentru ONG-uri. Dar hai să vă spun povestea întreagă pentru că e ceva minunat! E veşnica poveste a zilelor noastre: ajută-te singur.

Invitat ca reprezentat al Fundaţiei Tismana la Grupul Şcolar Industrial Tismana, unde a avut loc inaugurarea Centrului de Resurse pentru Activităţi Extracuriculare de Promovare a Cetăţeniei Active, am avut ocazia să descopăr că dincolo de problemele create de clasa noastră politică, România tăcută, profundă şi tainică a lui Artur Silvestri există, e lângă noi şi creşte rapid, ca iarba de luna mai care n-are treabă de iarnă, cât ar vrea ea să mai lâncezească.

Te iei cu lucrul şi nu bagi de seamă că această Românie tainică se mişcă, trăieşte şi pulsează de viaţă. Şi asta, până nu te amesteci printre tinerime. Erau acolo, tinerii de la Asociaţia Regională pentru Dezvoltare Rurală şi de la Fundaţia Parteneri pentru Dezvoltare Locală, cadrele didactice de la Grupul Şcolar Industrial Tismana, reprezentanţi ai Inspectoratului Şcolar Judeţean Gorj, primarul oraşului Tismana, reprezentanţi ai Comitetului de Părinţi şi ai Consiliului Elevilor al G.S.I. Tismana, Ansamblul de Datini şi Obiceiuri Tisa, instructori ai Şcolii Populare de Artă.

Am luat cuvântul după ce tinerii şi-au prezentat proiectul „Educaţie Extracurriculară pentru Cetăţenie Activă “ şi au citit referatul „Impactul proiectului în şcoală şi comunitate”. Deşi ei veniseră acolo pentru demararea Serviciului European de Voluntariat din oraşul Tismana, le-am spus despre necazurile noastre, că am dori tipărirea revistei pe un proiect, că am lansat-o online şi ... cam atât. E puţin dar e foarte important pentru că ţinta lansării unei reviste literare este aceiaşi cu ţinta lor: educaţia nu se face numai la şcoală ci, în subsidiar, şi prin aceste proiecte care fac obiectul întrunirii noastre. *(continuare în pag 20)*

„SĂMĂNĂTORUL”, este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect “Revista Sămănătorul” este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009. Acesta nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

Deoarece în luna iulie a.c. se împlinesc trei ani de la înfiintarea editurii online Semănătorul, în locul buletinului info va apare această revistă, incluzând fragmente din noile scrieri apărute în luna precedentă. Ne găsiti la adresele:

http://www.semanatorul/revista/index.htm
http://www.scribd.com/semanatorul

Din volumul autoarei VIOLINNE

"Tablite de la Ras Shamra"

Povestea poetei Enheduana

Debut!

Pământul meu natal este Bayn Nahrain, ținut cunoscut și sub denumirea de țara dintre cele două râuri, denumit și Leagănul Civilizației Omenirii, datorită perlelor de civilizație lăsate nouă din antichitate de sumerieni, akkadienii, babilonienii lui Hammurabi și supușii regelui Assyrian Tiglath-Pilesser I, toate acestea venite peste vestitele noastre culturi preistorice, precum Ubaid ori Jemdet Nasr.

Râzgâiți am fost de istoriile tuturor timpurilor, căci din perioada sumero-babiloniană ne-a rămas cea mai veche scriere literară a umanității, Epopeea lui Ghilgameș, poem epic din care toate civilizațiile viitoare au luat înțelepciune, aceasta fiind pentru mine, Enheduana, fiica regelui akkadian Sargon, un adevărat izvor de pilde ce-mi vor sluji întreaga viață atât spre propria modelare, cât și în misiunea ce mi-am dorit a-mi asuma mereu, aceea de a le veni în ajutor și altora ce au aceeași dorință de înfrumusețare lăuntrică. Acest poem se păstrează pe douăsprezece tăblițe de lut, în biblioteca regelui asirian Assurbanipal, de la Ninive, și ne povestește despre eroismul Regelui Ghilgameș și al sălbatecului Enkidu, nedespărțiții prieteni ce au înfruntat creaturi fantastice periculoase în aventuri vestite peste mări și țări.

Se spune că prietenia lor era atât de stransă, încât zeii au fost invidioși; mai exact, zeița asiroo-babiloniană a dragostei și fertilității, Ișstar, regina cerurilor... Mult l-a ispitit cu vorbe de iubire pe regele Urukului, însă acesta a respins-o cu trufie pe blânda și milostiva zeiță, cea care dezlega vrăji, vindeca boli și aducea iertarea de păcate, sădindu-i în suflet gustul răzbunării și astfel ajungând ea să-l ucidă pe bunul lui prieten uriaș. Plecă Ghilgameș peste întinderi de pământ și ape în căutarea leacului spre a-și salva prietenul drag, căci el nu putea accepta moartea, ca destin hărăzit omului. Nimic nu i-a putut oferi cea de-a treia în trinitatea cerească, alături de Sin (Luna) și Shamash (Soarele), pentru a-l face să-și uite visul de a găsi nemurirea întru întoarcerea la viață a bunului său prieten. Ajungând la Uta-napiștim, înțeleptul supraviețuitor al Marelui Potop, acesta îi dă planta fermecată de pe fundul mării, cea aducătoare de nemurire. Zeii se opun însă din nou, supunându-l la un test inițiatic de care nu putea trece, iar Ghilgameș se întoarce resemnat la viața lui efemeră de pe pământ, rămânând însă etern prin poemul celor douăsprezece tăblițe sumero-babiloniene.

Întâi ca preoteasă a lui Nanna, Zeul Lunii, ajunsă apoi în slujba zeiței sumeriene Inanna, căreia i-am închinat multe imnuri în cinstea idealurilor pe care ea le reprezenta ca zeită a iubirii și ocolind cu abilitate cealaltă

reprezentare a ei de război şi moarte, în tot acest timp, poemul lui Ghilgameş îmi era, cum s-ar zice acum, cartea de căpătâi, cea de care nu mă despărțeam niciodată.

Îmi petreceam serile libere în grădini suspendate si înmiresmate, citind pildele pline de înțelepciune. De la un timp, am observat cum un porumbel alb venea seară de seară, adiind din aripile pufoase o briză ce mă-mbăta cu mirosul lunii în seri de vară. Nu gungurea ca orice altă pasăre, doar mă privea cu ochi mari, în care luna sclipea în perle de lumină, cu un surâs timid, care ascundea o poveste. L-am întrebat atunci:

- Alb porumbel călător, ce voieşti a-mi spune?

- O poveste, mi-a răspuns el, prin limbajul gândului; o poveste frumoasă a părintelui meu, cel ce a fost cel mai supus sclav întru slava Măritului Baal şi totodată primul sclav răzvrătit, şi care într-o zi de pe la 1185 î.Hr., atunci când, în mijlocul unei mulțimi nedumerite, Bunul Soare i-a topit lanțurile scaviei, a luat drumul spre Muntele Vestit, purtat de un vis stingher. Îți voi spune această poveste, a continuat el, pentru ca tu să o scrii pe tăbliță, căci tu ai fost aleasă de zei spre a deveni prima poetă a lumii. De asemeni, iți voi da aceste bucați de scoarță de copac, pe care bunul meu părinte şi-a zugrăvit visul cu vârful de săgeată înmuiat în zeamă de cucută.

Şi aşa am ajuns eu, poeta Enheduana, să scriu povestea sclavului răzvratit dar şi pe cea a porumbelului călător, şi să scriu de asemeni despre Muntele Miraculos, despre măreția piscurilor ce străbat bolta, însoțite de hăuri prăpăstioase şi povârnişuri abrupte, despre pădurile umbrite de mister şi izvoarele învolburate, reci şi sălbatice, despre veşnicia stâncii şi vremelnicia viețuitoarelor ce i-au străbătut colinele.

Aceste tăblițe le-a luat solul cel alb ca norii de zăpadă sub aripă, spre a le purta în zarea îndepărtată; trecând însă pe deasupra unei cetăți Ugarit şi oprindu-se o clipă spre a admira o statuetă a Preamăritului Baal turnată în bronz de un umil sclav frigian, tăblițele îi căzură în colbul dogoritor de la Ras Shamra, pierdute fiind, până când un trecător le va găsi şi le va povesti celor ce nu le-au aflat încă.

În timp ce scriam acestea, visul acelui veşnic rătăcitor m-a absorbit treptat, ajungând de-acum să fac şi eu parte din el...

Nici o legendă din vechi hrisoave nu vă va spune ce a devenit viața mea ori cum s-a sfârşit ea; şi ştiti de ce? Pentru că într-o zi senină de vară, urmele paşilor mei s-au pierdut peste întinderile de ape, într-un lung, lung drum spre Muntele cel Mare, despre care un porumbel călător îmi spusese într-o seară înmiresmată că ar fi atât de Frumos!

Debut!

Iar băştinaşii, asprii locuitorii ai Muntelui Vestit ce-şi ziceau uneori geți ori traci, au aflat şi ei, în seri târzii, la taifas pe piscuri semețe, Epopeea lui Ghilgameş, cel dintâi pornit la drum nesfârşit spre a-şi urma visul.

Din volumul poetei VIOLINNE (debutantã)

“Versuri”

Boul

-Fabulă-

Un bou ce de la muncă venea cam obosit,
Trecând pe lângă moară, aude-un glas şoptit;
Cum Veta lu’ Spoitu’ îi zise lui Mihai:
- Dacă tăceai, vecine, filozof rămâneai...

Rămase cu-acest murmur în cap şi în urechi,
În timp ce ochi de vaci, îl priveau perechi-perechi.
El, important şi sobru, deh! bou cu greutate,
Gândea, privind de sus cum le-ar fi mângâiat pe toate;
Dar nu rosti o vorbă, decis fiind să facă
O nemaipomenită impresie: să tacă!

Lui îi plăcea Joiana, cu ochii lunguieți,
Şi coada, înfoiată, cu artă, pe scaieți;
Dar şi Rozina, vaca cea nouă şi roşcată,
C-avea pe vino-ncoace: era vacă-ncălțată...
Făcu o strategie, cu mintea lui de bou:
- V-arăt eu cine mi’s, căci de-acum sunt „boul nou”!

Debut!

Veni Joiana, prima, şi îl privi mieroasă,
Clipind din gene grele şi lungi, de vacă grasă;
Apoi veni Rozina – glezne mici, crupa sus -
(îl urmărea demult ea, visând, cu gândul dus)
Cu ugerul bombat, la paradă, pe trotuare,
Privea timid, în jos, de ziceai că-i vacă mare.

Stăteau gură căscată şi aşteptau un semn,
În timp ce dânsu’-n sine, îşi zise: -Voi fi demn!
Privi la vaca unu, apoi la vaca doi,
Apoi călcă în baltă, stropind în jur noroi...

Morala, **dragii mei, este foarte tristă: Of,**
Nu orice boulică, care tace-i filozof.

CATALIN RADULESCU

- **Povestiri din estul îndepărtat**

Fragment din volumul care se poate citi integral la www.editura-online.ro

Notă. În mai 2011 - publică la Semănătorul - Editura online - "Hybris" - Versiunea engleză a nuvelei din vol. II, Povestiri din estul îndepărtat

Din romanul "Hibris", paragraful 11

Iosif Stalin era pe moarte. De câteva săptămâni, buletine de ştiri laconice anunțau la radio că *Tătucul Popoarelor* suferă de o *uşoară răceală.* De câteva zile însă, deoarece aparențele erau din ce în ce mai greu de salvat, acestea fuseseră înlocuite cu buletine medicale lapidare care-i anunțau din timp în timp evoluția sănătății.

La dreapta sa stătea Malenkov, membru în *Biroul Politic*. La stânga muribundului era plasat Lavranti Beria, şeful *N.K.V.D.*- ului şi mâna sa dreaptă. În răstimpuri, când celălalt ieşea afară iar bolnavul se afla în stare de inconştiență, se repezea spre pat lovindu-l şi blestemându-l. Imediat ce celălalt revenea în odaie, izbucnea în lacrimi sărutând mâna *Tătucului.* Se temea că după dispariția celui căruia îi fusese credincios ca un câine, toate crimele şi abuzurile comise din ordinul acestuia îi vor fi lui atribuite.

Cei mai buni doctori ai țării se perindau pe lângă patul bolnavului. După ce îl examinau atent, fără să aibă vreo tresărire a muşchilor feței, îşi aplicau paleativele, plecând convinşi că nimic nu se mai poate face pentru bătrânul de 76 de ani.

Toți membrii Biroului Politic trecuseră pe lângă pat uitându-se la muribund cu simțăminte formate din teamă, simpatie şi speranțe nemărturisite. Bolnavul îi privea cu ochii săi inexpresivi, de păpuşă dezarticulată. După aceasta, se făcu tăcere deplină.

Cu ochii larg deschişi, muribundul fixează un anumit punct din tavan şi cu arătătorul indică parcă o entitate venită din Cerul în care nu crezuse niciodată, nici chiar în partea de tinerețe petrecută în seminarul teologic. Ori, poate, în acel colț de zidărie îşi făcuse apariția una din multele sale victime…

Cu ochii deschişi la paroxism, respiră scurt şi sacadat. După care, mâna căzu moale alături. Se terminase. Iosif Stalin era mort.

După nu mult timp, Lavranti Beria se putu convinge că teama sa fusese cât se poate de întemeiată : scuza cu *executarea ordinelor* nu-l absolvi de

păcate. La una din primele şedinţe ale Biroului Politic posterioare morţii *Tătucului*, ceilalţi, într-un acces de furie, îl uciseră chiar în sala de şedinţă, lovindu-l cu tot ce găsiseră la îndemână…

Era stalinistă luase sfârşit.

Finalul din "Hibris", paragraful 28

Aerul neobişnuit de cald pentru acea perioadă îl resimţi neplăcut, ca pe un semn de rău augur. Dacă ar fi fost frig, poate şi această noapte ar fi fost liniştită ca multe alte mii de până atunci…

În stânga sa, la câţiva zeci de metri, lângă un bloc în construcţie, o macara – turn îşi rotea braţul prelung cu o viteză neobişnuită. I-a atras atenţia că jos nu se afla obişnuitul schimb de noapte, ce lucra la turnările nocturne de betoane.

La început vag, apoi din ce în ce mai accentuat dinspre Calea Victoriei începu să se facă auzită rumoarea unei mulţimi în mişcare. Curând, siluetele ce alcătuiau o coloană de demonstranţi, îşi făcură apariţia. Oamenii făceau semne de chemare către blocul său.

- Veniţi şi voi ! Veniţi cu noi !
- Jos comunismul ! Jos criminalii !
- *Patruzeci şi cinci de ani / Ne-au condus nişte şnapani !* Ajunge !
- Vino şi dumneata cu noi, bătrânelule ! îl îmbie cineva cu căldură. – Nu te-ai săturat ?

În acel moment, luminile macaralei se reaprinseră orbitor. Braţul se rotea într-un ritm infernal, iar o flăcăruie albastră indica cu intermitenţă locul unde se afla cabina de sus a macaragiului. Zeci de scântei săreau din asfalt, încadrând demonstranţii. Strigând speriaţi, oamenii fugiră, împrăştiindu-se în grabă.

Într-un târziu, a ieşit de după panoul metalic după care îşi găsise adăpost. Privea recunoscător la utilajul scufundat iarăşi în beznă, ca şi cum de acolo i-ar fi venit întreaga salvare. Era iarăşi fericit. Şi, într-un acces de extaz, ridică braţul, salutând tovărăşeşte.

Sări în lături, ţipând surprins. O arsură neaşteptată îi străpunsese umărul, aducând după sine o şuviţă de sânge.

Sistemul era încă eficient ! se bucură în fugă. – *Tovarăşii mai tineri, ca de obicei la post apărau Orânduirea, Cauza şi Conducătorul, independenţa şi integritatea patriei socialiste, liniştea întregului popor !* Nu se mai simţea singur : *cum putuse să comită naivitatea crezând că Orânduirea căreia îi era atât de credincios putuse fi chiar şi pentru o noapte în pericol ? – Dar Marea Prietenă de la Răsărit avea să stea cu mâinile în sân ?! Nu-i prea venea să creadă !*

Şi, găsind soluţia atât de simplă pentru problema ce ceasuri întregi îi păruse insurmontabilă, se avântă pe scări, râzând de unul singur.

Flora Mărgărit Stănescu

Călător prin amintiri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

CĂLĂTOR PRIN AMINTIRI

Revăd parcă un film în care eu am fost unul din eroii principali, sau doar spectator. Un fel de observator al vremurilor trăite de mine sau de persoane apropiate mie, de cunoscuți, de rude, de prieteni.

De un real folos îmi este acum jurnalul personal ținut ani de zile, cu amintirile mele, în ideea că va veni o zi când timpul îmi va permite să le recitesc, să le dactilografiez, poate chiar să le fac publice.

Copilăria, adolescența, tinerețea şi maturitatea, anotimpurile mele se succed ca într-un film.

Nu au nimic spectaculos dar sunt reale, nu au nimic artistic dar sunt adevărate, simțite, trăite.

O viață de om, trăită în ritm accelerat. Această carte cuprinde spicuiri din viața mea şi a celor în mijlocul cărora mi-am petrecut întreaga viață.

Vise, realizări, dezamăgiri, toate aşezate aici cronologic, aşa cum s-au petrecut şi cum le-am perceput eu la vremea respectivă.

În aceste vremuri agitate şi tulburi, simt nevoia să las aici ce consider eu că a fost mai important în viața mea, în mediul familiar, profesional, social.

Flora Mărgărit Stănescu

Incursiune în anii copilăriei mele.

Prima păpuşă adevărată

Mă obişnuisem ca în fiecare an, dar de Moş Gerilă, să primesc o păpuşă din materiale rămase de la cearceafurile şi rochițele făcute de mama. Mai reuşite sau mai caraghioase, erau şi ele nişte daruri puse sub bradul destul de modest, pe care-l împodobisem chiar şi eu cu lănțişoare de hârtie colorată lipind zalele cu făină în amestec cu puțină apă.

Agățam în el şi nuci îmbrăcate în staniol, în care băgam o scobitoare şi le legam cu ață de crenguțele bradului. Mai târziu au început să apară câteva globuri şi țurțuri de sticlă şi steluțe de carton cu glob pisat pe ele.

Aveam şi lumânări în suporturi din tablă, dar noi cei mici nu aveam voie să le aprindem, ca să nu se aprindă întreg bradul.

Cu câteva zile înainte de Anul Nou, a venit tata acasă, cu darurile de la pomul de iarnă de la serviciu.

Erau unele lucruri bune, un trening, un fular, mănuşi, dulciuri.

Cel mai mult mi-a atras atenția o cutie mai deosebită în care se afla o păpuşă cât un copil nou născut. Era din carton presat şi lăcuit pe deasupra apoi pictată fața păpuşii. Parcă niciodată nu văzusem ceva mai frumos.

Am îndrăgit-o din primul moment. Nu i-am dat un nume, din moment ce era singura nu aveam de cine să o deosebesc.

Era păpuşa şi atât. Eram în stare să dorm cu ea, sau să o port după mine peste tot.

Mă simțeam aşa de importantă cu ea şi aveam mare grijă să nu se murdărească. Am declanşat o adevărată dramă când am vrut să o spăl. Cartonul a început să se înmoaie iar culorile...un dezastru. Am îceput să plâng, cu atâta părere de rău, de parcă era un copil bolnav.

Sora mea mai mare a aşezat păpuşa la soare, a curățat puțin câte puțin fața de amestecul de vopsele, iar un picior l-a înfăşurat in pansament, după ce s-a mai uscat cartonul. În starea asta se află şi astăzi acasă la sora mea.

Numai rochițele i le-a mai schimbat.

La toți ne-a fost drag de ea.

Vecinii noştri ruşii

Pentru că pe strada noastră circulau tot felul de maşini militare şi soldații ruşi mişunau peste tot, nu aveam voie să ieşim la poartă sau pe stradă.

Deci singura noastră distracție rămânea leagănul cu lanț şi scândură din nucul cel mare şi cățăratul în copacii din livada noastră. Pe vremea aceea nu erau decât trei case cu etaj pe strada noastră.

O casă a unei familii de profesori, alta a unei familii de măcelari din tată-n fiu şi casa cojocarului, de vis-a-vis de noi, unde erau cantonați nişte ofițeri ruşi cu familiile lor.

Nu-mi amintesc de cât timp erau ruşii vecini cu noi, dar îmi amintesc de la un rus, Andrei, care avea şi el doi copii acasă, de la care am primit nişte bucăți de zahăr cubic, bucăți lungi, nu cum ne cumpăra nouă mama.

Din discuțiile părinților am aflat că Andrei, cel care ne adusese zahăr, îl rugase pe tata să le cumpere şi lor țuică de la magazin, că ei nu aveu voie să cumpere aşa ceva. La fel şi nişte scrumbii afumate.

Ce ar fi putut face tata decât să-l servească, altfel cine ştie ce se putea întâmpla.

***Citiți mai departe întregul volum la* www.editura-online.ro**

PORTRET DE SCRIITOR

DAN FLORIȚA-SERACIN (n. 1943) Prozator, membru USR (1997), filiala Timişoara, redactor al revistei de cultură "Banat" din Lugoj.

Studii, profesie, ocupație: Universitatea din Timişoara, Facultatea de filologie, secția română - germană (1966). Profesor de limba şi literatura română (1966 - 2007) la Liceul „C. Brediceanu" din Lugoj. În prezent - scriitor.

Debut editorial: ciclul de proză scurtă "Ambrozie" în vol. colectiv de debut "Povestiri de la marginea câmpiei", Facla, 1984

Cărți publicate: "Ultimul episod" (proză scurtă), Facla, 1984;"Croaziera" (roman, ediția I-a), Eubeea, 1995;"Tunelul verde" (proză scurtă), Helicon, 1999; "Copiii lui Cronos" (proză scurtă),Editura de Vest, 2003;"Amurg timpuriu" (roman), Anthropos, 2007.

Alte scrieri, colaborări:"Subiecte" (texte comentate pentru uz didactic), Editura Dacia Europa Nova, Lugoj, 2002. A colaborat la: „Orizont", „Tribuna", „Arcade", „Orient Latin" etc

Mai multe despre scrieri şi scriitor în volumele: Diana Zărie, "Scriitori şi lingvişti timişoreni", Timişoara, Editura Marineasa, 2000; Marius Sârbu, Simion Teodorescu, "Scriitori lugojeni", Timişoara, Editura Mirton, 2002; Olimpia Berca, "Lecturi provinciale", Timişoara, Editura Eubeea, 2003; "Dicționar al Scriitorilor din Banat", Timişoara, Editura Universității de Vest, 2005.

A publicat la "Semănătorul - Editura online" romanele:

- Intoarcerea din larg- roman, ed. II-a, ad. si revizuită, format pdf, 1062 Ko.
- Croaziera- roman, format pdf, 733 Ko, coperta format jpg, 46 ko.
- Amurg timpuriu- roman, format pdf, 747 Ko, coperta format jpg, 49 ko.
- A opta treaptă - Antologie de proză scurtă, format pdf, 492 Ko.

VIZITĂ*

Fusese una din acele zile cărora le ții minte o mulțime de detalii. Îmi amintesc bine de atunci, aşadar, că la un moment dat coborâsem din camera mea cu gândul să-mi fac o cafea şi nişte sandvişuri la bucătărie, fiindcă mă răzbise către seară foamea, când am auzit dinspre salonaşul de primire din vecinătatea holului muzică emisă la gramofon. Aveam în casă mai nou un gramofon de ultimul tip, din acela cu motor, cum i se zicea, de fapt, cu un fel de mecanism ca de ceasornic, care făcea ca platanul aparatului să se mişte uniform după ce îi era învârtită manivela de punere în funcțiune. Aveam şi mai multe discuri de ebonită marca *Odeon*, pe care se aflau înregistrate piese de Rossini, Schubert, Suppé, Liszt, cantonete de-ale lui Caruso şi altele, pe care le ascultam cu diverse ocazii, mai ales *Cavaleria uşoară* a lui Suppé, foarte frumoasă, cu ritmul ei săltăreț, cu siguranță o cunoşti. Asta se şi auzea, uvertura aceea a lui Suppé, motiv pentru care îmi încetinisem paşii, întrebându-mă cine o asculta, pentru că oncle Serge lipsea de acasă, anunțase încă de dimineață că urma să plece cu treburi la Sinaia şi că se va întoarce cu siguranță târziu. Iar în absența lui oncle Serge, tante Aurore nu folosea gramofonul, fiindcă în curând acesta se va strica, la fel ca orice obiect făcut de mână omenească, îmi explicase ea odată, şi n-avea chef ca Serge, care era pasionat de maşinăria lui, să-i facă o scenă din această pricină. Deşi, după câte ştiam, el nu-i făcuse niciodată vreo scenă până atunci. Auzind eu, aşadar, muzica aceea, îmi spusesem că pe tante Aurore o apucase desigur o teribilă plictiseală din moment ce pornise totuşi gramofonul şi pe loc mă simțisem îmboldit să-i bat la uşă sub pretextul că nu puteam rezista nici eu tentației de a-l reasculta pe Suppé.

Nu mi se răspunsese, probabil sunetul muzicii acoperea bătaia mea nu îndeajuns de puternică, totuşi intrasem, neputându-mi imagina că pretextul meu nu ar putea fi luat în seamă. În încăpere se aflau trei persoane: tante Aurore, o doamnă necunoscută, foarte atrăgătoare, într-o ținută de vilegiatură, şi un tânăr cam de vârsta mea, cu păr cârlionțat, care şedea în vecinătatea gramofonului, înclinat cu vădită plăcere în direcția pâlniei acestuia. După încântarea cu care asculta, părea să nu fi avut până atunci habar de existența unui asemenea aparat.

Foarte surprins de prezența străină, voisem să mă retrag numaidecât, cu scuzele de rigoare, dar

tante Aurore se grăbise să mă ia de mână pentru a mă reține în cameră, de parcă ar fi prevăzut că urma să-i trec pragul. Crezusem că mă va pune din nou în situația de a-i suporta prefăcutele drăgălășenii, dar nu, mă condusese până în fața musafirei sale, spunându-i cu un respect pe care, cel puțin în prezența mea, nu-l mai manifestase față de cineva vreodată: Permiteți-mi, doamnă, să vi-l prezint pe nepotul meu!...

Doamna şedea pe un taburet lângă o măsuță ovală pe care se aflau o tavă cu niște prăjiturele ciudate, muiate parcă în miere de albine, şi un clondiraş de cristal plin cu un lichid gălbui. Contempla o statuetă de Tanagra, luată de pe un stelaj din apropiere, ținând-o cu mâna întinsă, ca şi cum ar fi suferit prematur de presbiopie. M-a frapat numaidecât profilul ei de efigie grecească. Femeia îşi îndreptase cu încetineală privirea spre mine, măsurându-mă din cap până în tălpi, avea niște ochi mari, alungiți, părul bogat prins la spate şi un ten de o albeață stranie. Apoi ea rostise încet, ca pentru sine, cu un zâmbet discret în colțul buzelor: Acesta este, aşadar!...

Întocmai, înaltă doamnă, el este! răspunsese vorbelor ei abia şoptite tante Aurore.

Prin urmare, *l-ai început*!...

Mda, se fâstâcise tante Aurore, cu alura unei slujnice care fusese prinsă furând.

Aşa faceți toate, îi reproşase, nu-mi dădeam seama care lucru, ciudata musafiră. În sfârşit, voi vedea ce pot aranja. Vei primi semnul cuvenit, încheiase doamna, cu tonul stăpânei ce se adresează supusei sale.

Promisiunea doamnei, căci cuvintele ei o promisiune păreau să fie, readusese siguranța în comportamentul mătuşii mele.

Uite Alec, mi se adresase apoi ea, n-ai vrea să-i arăți oaspetelui nostru casa, odaia ta şi biblioteca?

La un semn, tânărul se urnise din loc cu paşi rari, urmându-mă fără grabă. Mă gândeam că nu va fi câtuşi de puțin interesat de ceea ce mi se spusese să-i arăt şi că tante Aurore voise, de fapt, să scape de mine. Cel puțin în privința interesului pentru ceea ce tânărul avea să vadă mă înşelasem, căci el, abia ieşind în hol, se simțise atras de pianul lui oncle Serge. Capacul claviaturii fiind deschis, se aşezase pe taburet şi începuse să apese una câte una clapele cu degetele mâinii drepte. Părea că face pentru prima oară acest lucru, dar imediat apoi încropise o melodie ce semăna întrucâtva cu aceea a cântecelor populare elineşti.

Foarte frumos, spusese în cele din urmă musafirul ridicându-se, nelăsându-mă să înțeleg dacă se referea la propria compoziție, ori la *Bechstein*-ul unchiului meu.

Prin restul încăperilor casei trecuse cu aerul că îşi îndeplineşte o obligație, doar în fața unui tablou de Pătraşcu, înfățişând un țărm de mare, se oprise, contemplase îndelung imaginea, de parcă s-ar fi străduit să identifice peisajul reprodus acolo, spunând apoi înainte de a o lua din loc iarăşi: Foarte frumos!

În fine, pentru a treia oară rostise aceste cuvinte, de parcă în limba română n-ar fi cunoscut altele, când dăduse cu ochii de biblioteca mea şi zărise pe un raft *Istoriile* lui Herodot în traducerea lui D.I. Ghica. Luase primul volum în mână, îl deschisese, încercase să parcurgă textul, apoi renunțase, concluzionând însă pe un ton uşor admirativ:

Foarte frumos!

În salonaşul de la parter, în care ne-am făcut apariția poate mai curând decât ele s-ar fi aşteptat, tante Aurore şi musafira ei nu-şi întrerupseseră numaidecât discuția începută în absența noastră.

Şi unde se află el acum? întrebase mătuşa mea, după ce mă cercetase o clipă suspicioasă cu privirea.

În Creta, venise sec răspunsul celeilalte. Dar nu pentru multă vreme. Are să revină şi va stârni o revoltă pe care Stăpânul o va sprijini. Ne interesează ce ajutor va putea primi şi de aici!

Nu ştiu. Marthe mi-a spus că, auzind de alungarea lui, suveranul s-ar fi bucurat.

Sângele apă nu se face, rostise cu lehamite doamna. Iar Marthe ar face bine să-şi trimită englezul până acolo. Atacul asupra Dardanelelor ar trebui reluat!...

Îi voi comunica.

Wotan va avea o nouă surpriză, încheiase discuția, râzându-şi în pumnul strâns în dreptul gurii, musafira noastră.

Fragment din romanul *Întoarcerea din larg*, ediția a II-a revăzută

Dan Florița-Seracin

Continuare în romanul "Intoarcerea din larg" care se poate citi integral la www.editura-online.ro

Butonul PROZA

DAN MORAND - Teatru

Fragment din volumul de teatru care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

TERIBILUL DOMN, EXTOVARĂŞUL CAMELEON

ACTUL I - DICTATURA COMUNISTĂ

(*Interior din intreprinderea: „Tehnica Nouă”. Coridor de trecere cu uşi de birouri în fundal, pe care scrie: Preşedinte, Secretară. Mai în spate şi oblic pe o uşă cu geam închis cu gratii, eticheta: Celula 213. În planul întâi o sală de şedinţe cu o scenă, deasupra o lozincă cu litere roşii pe fond alb: „Trăiască Partidul Comunist Român în frunte cu mult iubitul său Secretar General” sub care se află o lojă cu steag roşu cu emblema PCR de la care se ordonează trei bănci spre sală, paralel cu rândurile de scaune pentru spectatori.)*

SCENA 1
(Şedinţă de partid. Pe scenă iluminată sunt adunate mai multe siluete în cor.)
ŞOIMUL PATRIEI (*jucat de un copil, înaintează îmbrăcat în uniformă până lângă drapel şi salută spre sală*): Jur, cu mâna la fundiţă/ Şi popoul pe oliţă/ Spre lumină ca să zbor/ Partid, ţară şi popor!
FEMEIA DE SERVICI (*răspunde la salut ducând mâna la baticul legat în faţă, sprijinită în mătură în mâna celaltă*): Să creşti mare ca să zici: „salut voios de pionier“!
ŞOIMUL PATRIEI: Dacă o să mai cresc, mulţumim din inimă partidului... (*Corul îi prinde mesajul şi intonează cântecul în surdină pentru a nu acoperi dialogul, dar ritmic şi hotărât*)
***„Că-ntr-o zi de sărbătoare“* etc...**
FEMEIA DE SERVICI: Salut de suflet trist, ce n-a fost oportunist! Of, doamne! Ţi-aş mulţumi, dar nu am pentru ce!
(*În scenă intră o persoană îmbrăcată în boschetar. Face o reverenţă.*)
BOSCHETARUL: La dispoziţia voastră tovarăşi!
ŞOIMUL PATRIEI: Notez că aţi oftat şi aţi spus doamne şi trebuie să vă pârăsc la tovarăşa educatoare. N-am voie să fiu credincios. Noi suntem un detaşament de atei! (*către boschetar*) Cine te-a adus aici?
BOSCHETARUL (*scoate din buzunar nasul de pătlăgică, îl arată, dar nu îl pune*): Fac copiii să râdă!
FEMEIA DE SERVICI (*pentru sine*): Un pui, prea vesel să mă trimită astăzi la anchetă!
ŞOIMUL PATRIEI: Noi nu râdem niciodată. Tovarăşa ne scoate la raport în faţa detaşamentului, dacă ne mişcăm sau zâmbim la orele de informare politică!
FEMEIA DE SERVICI (*către boschetar, aspru*): Pleacă de-aici, doar nu facem circ. Se-adună lumea pentru şedinţa de partid. Începe să vină BOB-ul. (*Îi face vânt cu mătura.*)
(*Şoimul patriei şi boschetarul pleacă. În sală apare secretarul de partid, directorul şi preşedintele de sindicat, care iau loc în lojă, apoi pe rând un auditoriu format din personal administrativ şi muncitori. Corul intonează în surdină Internaţionala. Toţi rămân preţ de un minut în picioare, răstimp în care cei din prezidiu salută la cozorocul şepcilor muncitoreşti, apoi se aşează. Reintră inopinat Boschetarul …*)

Continuare în volumul Dan Morand - “Teatru” care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

BOSCHETARUL: URSS bastion al păcii e!
CONĂCHEU (*ridicând oficiosul partidului, Scânteia*): Nu-i pe ordinea de zi!
BOSCHETARUL: Trăiască lupta pentru pace a ţărilor din lagărul socialist!
(*sala aplaudă*.)
BOSCHETARUL: Trăiască şi înflorească scumpa noastră patrie... (*sala aplaudă mai tare*.)
BOSCHETARUL: În frunte cu secretarul general al partidului tovarăşul ... (*sala aplaudă cu frenezie şi se ridică în picioare*.)
BOSCHETARUL (*aproape ţipând*): Pace! Nu bomba cu neutroni!
CONĂCHEU (*ridicând împăturit ziarul Scânteia şi ţinându-l oblic deasupra capului, ca pentru autoapărare*): Da' cine vrea să ne declare război?
BOSCHETARUL (*fioros*): Imperialismul american! (*schimă tonu şi plin de jovialitate*) URSS bastion al păcii e!
CONĂCHEU: Iară?! Nu tu eşti chemat să pui în discuţie politica partidului şi nu faci parte din organizaţia noastră! Fii atent că te acuz de … deznaţionalism, cozmopolitism, deviaţionism de drepta, lucru sectar şi celelalte păcate mic-burgheze. (*către doi din spatele sălii*) Luaţi-l!
DOI SECURIŞTI: Vă rugăm să întocmiţi un denunţ scris! (*umili*) Numai ca să punem la dosar ...
CONĂCHEU (*către sală cu glas încins*): Piricol la ordinea socială! Ameninţă cuceririle revoluţionare ale poporului nost'! Instigare la contrarivoluţie! (*schimbând tonul, mai domol către securişti*) ... Dosaru-l coplitaţi pe timpul dizvoltării anchetei. Aşa-i, ha,ha ha!
(*Cei doi iau pe clovn de subsiori, care ţipă în zadar spe sală: „Nu mă lăsaţi!“ Se împotriveşte, dar e târât cu forţa afară. Participanţii la şedinţă rămân impasibili.)*
NEGRESCU: Tovarăşi, în lumina directivelor, a tezelor şi a indicaţiilor tovarăşului secretar general... (*Arată spre ziar.)* Munca politică este de o importanţă covârşitoare. Tovarăşi, partidul mi-a acordat încrederea, am recomandare, n-am făcut încă, dar voi face facultate muncitorească, proletară! Luaţi notă, cu conştiinţa curată, declar, cu înalt simţ de răspundere că nu cunosc şi nici nu voi să cunosc nici-o limbă imperialistă! Trăiască lupta de eliberare naţională, anticolonialistă a popoarelor africane!
CONĂCHEU: Bravo, tovarişe diriector! Aţa-mi placĕ, să nu întinăm dimnitatea clasei muncitoare. Suntem simpli şî direcţi, curaţi precum cristalu'. Oameni din popor, ce mai! Dă-mi voie să-ţi strîng mâna tovărişeşte! (*se ridică amândoi, şi-şi scutură mâinile cu exuberanţă*)
NEGRESCU (*face o grimasă*): Auu! Mi-ai scos-o din umăr!
CONĂCHEU: Bardon! Dă-mi voii să te pup!
(*se pupă pe amândoi obrajii, îşi întorc spatele, iau şervetele de pe masă şi se şterg apoi cu ostentaţie pe locurile atinse de buzele celuilalti*)
CONĂCHEU: Una şi cu una fac două! Acum, daţi-mi voii să trec la ordinea de zi. Supun adunării în bloc rialigirea comititului de partid pe uzină!
VAJNICU: Adică subsemnaţii … (*şi arată f. galant cu o palmă spre stânga unde şade secretarul de partid, apoi cu celaltă spre drepta unde şade directorul, iar la urmă cu amândouă spre el însuşi*)
CONĂCHEU: Cine iste pientru! (*Toată lumea ridică două degete cât mai sus. Numai femeia de servici, intrată pe uşa laterală, ridică mâna cu mătura.)* Ce ne amininţi cu măturoiul?! D-ta n-ai voie să votizi că ai fost ritrogradată şi tricută la munca de jos!
(*Femeia de servici ridică mâna dreptă cu palma în sus*.)
CONĂCHEU: Aa, ticăloaso, acum saluţi ca legionarii?! Ăia cari au pogromat tovarăşii ivrei, au asasinat 'telectuali români mari patrioţi ai ţării …
VAJNICU: … numai de-i lăsau, că îi puteam reeduca noi …
CONĂCHEU: Nu-ntrirupe tovule, nu-ntrirupe (*se îneacă de ură*) … au vândut ţara nazismului, au supt sângele poporului ,…
NEGRESCU: Nu-ţi ajunge că ai fost anchetată de organele statului?
VAJNICU (*către secretar*): Să-i punem iar dosarul de cadre pe rol?
(*femeia de servici începe să se smiorcăie*)
NEGRESCU: Ia-ţi fărăşul şi mătura şi valea de-aici. De nu, te punem pe liber!
CONĂCHEU: Sau ti diportăm în Bărăgan, să stai la bordei în miez di iarnă! (*se sfătuiesc între ei cu voce neimperceptibilă ...)*

CONĂCHEU: Noul comitet al uzinei noastri, a hotărât în unanimitati să susțină candidatura mult iubitului tovarăş Iscusiscu la înalta funcție de sicritar ghinăral .... (*către sală*) ... vă rog să să înscrie în procisul virbal...
NEGRESCU (*se ridică în picioare*): ... şi preşedinte al republicii ...
(*toți se ridică în picioare*)
VAJNICU: Uraaa!
(*Întrega sală îşi pocneşte labele cu răsunet şi ovaționează. Femeia de servici îşi trage baticul pe urechi. Iese umilă şi năucită, bolborosind ...)*
FEMEIA DE SERVICI: La munca de jos, auzi, … la munca de jos …
(*Lumina din sala de şedințe se stinge şi actorii părăsesc sala*.)

NE TRIMITE VIOLINE:

Vă rog să mă scuzați, toate videoclipurile sunt ale mele, dar nu toate au şi versuri, aşa ca vă trimit doar adresele celor cu versuri, toate scrise de mine şi (am reținut) doar cele în limba română:

Fantezie de primăvară pe muzică de Brahms
http://www.youtube.com/watch?v=NHsy8ZVQi6Y

Veşnicele începuturi
http://www.youtube.com/watch?v=ul-tquNKBcg

Viața
http://www.youtube.com/watch?v=KCXUhTFWzhI

Sărbătoarea de Florii
http://www.youtube.com/watch?v=GuTRBcNTXdM

Christos a înviat
http://www.youtube.com/watch?v=kZBPtIrXltc

În fiecare seară
http://www.youtube.com/watch?v=5l9j8lx1MH4

Tristeți în flori
http://www.youtube.com/watch?v=OWKA_MvWI1Y

Trec
http://www.youtube.com/watch?v=lH5ng18ACfo

Ninge
http://www.youtube.com/watch?v=hv83YdpQdCs

Nota redactorului sau aviz amatorilor:
Nu primim secvențe video cu maimuțăreli în alte limbi!
Sămănătorul seamănă doar semințe românești, într-un Bărăgan de snobism...
NNT

ARTICOLELE AUTORILOR NOŞTRI

PUBLICATE ÎN LUNA MAI LA PUBLICAȚIILE A.R.P.

ASOCIAȚIA ROMÂNĂ PENTRU PATRIMONIU

Aurel Conțu: „Fatalismul mioritic“ sau pângărirea unui simbol românesc

Apărut în Revista Ecoul, http://revista-ecoul.com/2011/05/29

Mihai Stirbu - Repetabila lansare de carte

Apărut în Revista Singur http://www.revistasingur.ro

Traian Lazăr: „Fiecare partid îşi are prostul său“

Traian Lazăr: „Programul cornul şi laptele“

N.N. Tomoniu: „Explozia nucleară şi riscurile ei“

Apărute în Revista Epoca http://revista-epoca.com/2011/05/28/

ARTICOLE DE ZIAR ŞI LEGĂTURI (Link-uri)

PRIVIND APARIȚIA REVISTEI „SEMĂNĂTORUL”

Revista *Sămănătorul*, lansată la *Ţicleni* - Cotidianul Gorjeanul

Revista *Sămănătorul*, lansată la *Ţicleni* | Stiri Matinale

Revista *Sămănătorul*, lansată la *Ţicleni* - Info.MultiCast.ro

„*Sămănătorul*”, lansată la Tismana | GorjDomino

ARDR - Links | Facebook

StiriONG - Arhiva evenimente

Facebook

http://www.facebook.com/profile.php?id=100002158872893

Vă recomandăm!

ACCESAŢI SITURILE
ARTUR SILVESTRI
SI
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ http://mariana-braescu.com/

http://www.tomoniu.ro/

CITIŢI ZILNIC
BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP:
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

TRAIAN LAZAR - Articole nepublicate!

ASOMAREA ANIMALELOR ÎNAINTE DE TĂIERE

La 1 ianuarie 2007, România a devenit membră a Uniunii Europene ceea ce o obliga să respecte reglementările stabilite până atunci de forurile comunitare şi acceptate de statele membre (acquisul comunitar). Astfel, între altele, animalele nu mai puteau fi tăiate decât după ce erau asomate (amorțite prin injectatea unor substanțe chimice). O reacție de respingere unanimă s-a propagat în rândul populației. Măsura era făcută publică în momentul cel mai nepotrivit, în decembrie, înaintea Crăciunului, tocmai când tot românul se pregătea, conform tradiției să îndeplinească acțiunea mult aşteptată după o lungă perioadă de post şi atât de plastic descrisă de Creangă: la Crăciun când tăia tata porcul şi-l pârlea… Această acțiune venea şi în flagrantă contradicție cu propaganda făcută pentru obținerea adeziunii populației pentru aderarea la Uniunea Europeană, în sensul că fiecare popor vine în Uniune cu propriile sale tradiții şi obiceiuri, care vor îmbogăți şi diversifica cultura comunitară. E drept că unii oratori mai pomeneau din când în când şi de acquisul comunitar, mai mult ca să facă pe deştepții, că nici ei nu ştiau ce e acela dacă-i luai din scurt.

Pentru cei mai mulți cetățeni ai României, asomarea era un cuvânt şi o practică nouă, despre care nu mai auziseră, pe care n-o mai întâlniseră şi care era străină de ei şi de țara lor. Şi pe care noii lor concetățeni europeni voiau să le-o impună silindu-i să renunțe la obiceiurile moştenite.

Dar…iată ce spune istoria!

În anul 1940,Direcțiunea veterinară a Capitalei făcea cunoscut publicului că în conformitate cu Decizia Ministerului Agriculturii nr 2259 din 1943, cu Dispozițiile Codului Regele Carol al II-lea şi cu legea pentru protecția animalelor, tăierea păsărilor „nu mai este îngăduită dacă nu este precedată de asomare (amețire prin lovirea în cap cu un ciocan de lemn sau de plumb"). (Neamul românesc nr. 169 din 3 august 1940, p.4) Aşa că asomarea avea antecedente şi vechi şi legale în România, înaintea admiterii în Uniunea Europeană, antecedente rămase pe hârtie că în practică…

BINE FACI, BINE GĂSEŞTI!

Printre preceptele înțelepciunii populare menite să împământenească (imprime) în comportamentul uman conştiința şi deprinderea comiterii de fapte bune se numără şi cel citat mai sus.

De cele mai multe ori cel ce făcea primul pas în această direcție spera că semenii, partenerii îi împărtăşesc poziția (morala).

PASUL 1-BINE FACI.

Prin sentința nr. 98 din 15 aprilie 1929 a Consiliului de război divizia a IV-a în procesul de la Craiova au fost condamnați comuniştii Marcel Pauker la muncă silnică pe viață, iar Ana Pauker, D. Filipescu, Sandu Liblich şi Elena Filipovici la câte 20 de ani de închisoare. Condamnații erau acuzați că au complotat şi uneltit contra liniştii statului prin faptul că în 1922 au aţâțat pe locuitori la război civil. Procesul fusese lungit ani la rând şi intrase rapid în rezolvare odată cu venirea la guvern a PNȚ, care a dat şi el înapoi imediat după sentință.

Peste o lună, primul guvern al PNȚ prezidat de Iuliu Maniu a emis decretul nr 1467din 15 mai 1929 publicat în Monitorul oficial nr. 104, prin care amnistia pe cei condamnați , printre care şi pe Ana Pauker. Decretul era semnat de I. Maniu , preşedintele Consiliului de Miniştri. (Neamul românesc nr.139 din 28 iunie 1936, p.4)

PASUL 2-BINE GĂSEŞTI?

Trecut-au anii…

În 1947 comuniştii se aflau la guvernare, iar ţărăniştii în opoziţie. Era rândul Anei Pauker să-şi probeze bunăvoinţa faţă de opozantul Iuliu Maniu, care ca orice opozant uneltea contra regimului. În iulie 1947, Maniu şi alţi fruntaşi ai PNŢ au fost arestaţi şi judecaţi. Vina lor era cvasiasemănătoare cu cea imputată comuniştilor judecaţi în 1922-1929. Iuliu Maniu şi conducerea PNŢ era învinuită de a fi "organizat o acţiune subversivă cu scopul de a fi răsturnat prin violenţă regimul democratic din ţară" şi de a fi lansat un manifest „prin care îndemna ţara la revoltă". (I: Scurtu-coord."România.Viaţa politică în documente. 1947".Arhivele Statului din România. Buc.1994, p.248) Maniu a fost condamnat la închisoare pe viaţă, iar ceilalţi acuzaţi pe termene între cinci ani şi închisoare pe viaţă.

În spiritul învăţăturii izvorâte din proverbele populare, ar fi fost rândul Anei Pauker să răsplătească binele ce-i făcuse Maniu prin amnistia din 1929. E drept că în 1947 Ana Pauker era doar ministru de externe, nu preşedinte al Consiliului de Miniştri ca Maniu în 1929, dar sursele epocii probează că ea se plasa chiar pe o poziţie mai puternică, fiind de fapt conducătoarea Partidului Comunist aflat la guvernare, în timp ce şeful formal era Gheorghiu Dej. O eventuală iniţiativă a ei în favoarea amnistierii lui Maniu nu ar fi întâmpinat opoziţia celorlalţi şefi comunişti şi nu ar fi întâmpinat obstacole nici din partea regelui, şeful statului. Dimpotrivă! Dar Ana nu a făcut un asemenea gest. De unde se vede că tradiţiile politice nu au caracter…popular!

CONCLUZIE

Pentru a evidenţia inexistenţa în realitatea cotidiană a faptelor relatate, basmele româneşti încep invariabil cu formula „a fost odată ca niciodată".

S-a observat din povestioarele relatate aici că faptele istorice reale se repetă, nu aidoma, nu identic , doar asemănător pe ici , pe colo şi prin punctele esenţiale, vorba lui nenea Iancu Caragiale. De aceea ele ar fi trebuit poate să înceapă cu formula „a fost odată ca altădată"sau măcar să le încheiem cu…şi mai este poate şi acum. Şi-o să mai fie?

Vă recomandăm:

Revista Ligii Scriitorilor din Bucureşti!

NE-AU TRIMIS FELICITARI!

Elisabeta Iosif
Stimate domnule, Nicolae Tomoniu,
Va felicit pentru aceasta deosebita idee. Uram revistei Semanatorul viata lunga. Nascuta in Saptamana Luminata ea va continua sa fie acel far calauzitor pentru care au gandit-o si inaintasii. Sa fie intr-un ceas bun!
Cu pretuire, Elisabeta IOSIF

MULȚUMIRI TUTUROR !

George Anca
Domnule Director Tomoniu,
Sa fie intr-un ceas bun!
Nou inceput, tot la Tismana.
Hristos a inviat!

Maria Tirenescu
Domnule Tomoniu,
Va multumesc pentru informare! Felicitari pentru revista!
E o solutie foarte buna in aceste vremuri vitrege pentru cultura.
Va trimit o revista, RO KU, deosebita prin continutul ei.
Ea a aparut tot prin munca unor pasionati de literatura,
tot fara posibilitatea de a publica pe hartie. Toate cele bune!

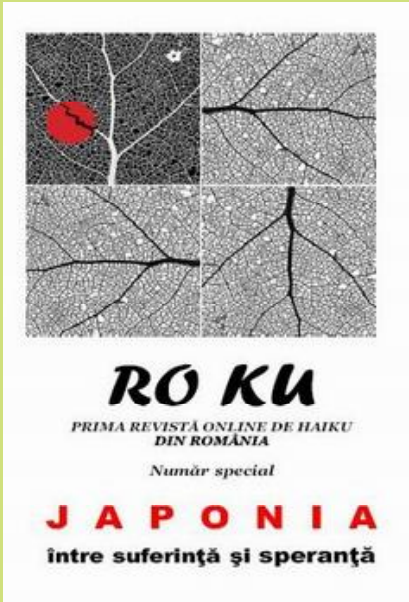

Preot Viorel Cojocaru
Multumim mult si succese mari in continuare.
Hristos a Inviat!!! Cu respect

Anghel Vasile
Felicitari pentru tenacitate si doresc reusita acestui nou suport de documentare promovat de editura. Mesaros

Cezara Adamescu
HRISTOS A ÎNVIAT!
Excelenta ideea cu SAMANATORUL. O surpriza uriasa de Sfintele Sarbatori, pentru care va multumesc cu toata fiinta.
Voi urmari îndeaproape revista si toate rubricile.
Proiectul este grandios si merita toata atentia.
Multumiri, multumiri, multumiri si îmbratisari prietenesti,

Mariana Zavati Gardner
Multumiri si foarte mult bine.
Cu alese complimente,

Geo Stroe
FELICITĂRI!

Dan Florita-Seracin
Stimate Domnule Tomoniu,
Va felicit pentru aparitia revistei "Samanatorul".
Multumesc pentru republicarea romanului
.***Întoarcerea din larg,*** ediția a II-a revăzută
Cu deosebita stima,

Reviste noi
revistaladrum@gmail.com
Buna ziua!
Va propunem spre “vedere” numarul 12 din revista de calatorii La Drum/ Revista Calatorului. Ea a aparut in anul 2008 si a fost difuzata in Romania intr-un tiraj lunar de 4000 exem..
Ea va fi difuzata on-line lunar

Mulțumim, v-am promovat revista, procedați la fel!

(continuare din pagina2)

A ascultat tineretul cu interes şi s-a pus la treabă. Simplu, nu? Ce s-o mai lungim, acum dacă au lansat şi revista asta, e musai să-şi adune scrierile şi să le trimită întâi la editura noastră pe adresa găsită pe site-l www.editura-online.ro şi apoi, in mod obligatoriu pentru noi, vor fi publicaţi şi în revista pentru care au sărit în ajutor.

Zicem "şi revista asta", pentru că tinerii de la Tismana, au mai lansat şi revista liceului. Dar despre acest lucru altădată, acum să mai reamintim încă o dată regula: pentru a apare în revista Sămănătorul, deocamdată, la numarul de pagini a acesteia, e musai ca doritorii să publice o carte online la editura Semănătorul. Poezii, proză, eseuri, teatru, orice scriere inedită, nepublicată până acum nici tipărit, nici pe web, este bună la noi. Aşa a gândit-o regretatul Artur Silvestri, aşa vom face! Trebuie să avem încredere în ideile fostului mare fondator de reviste literare, în proiectul lui, care iată că dăinue de câțiva ani, ba chiar progresează.

Da, progresează! Nu avea de unde să ştie dânsul cum va fi evoluția Sămănătorului şi am continuat proiectul în funcție de necesitățile actuale. Scriitorul şi promotorul cultural Artur Silvestri mi-a lăsat acum patru ani revista pe mână cu toată increderea. Trebuie să fiu demn de ea: am deschis un cont pe YouTube pentru videoclipurile autorilor noştri, am mai deschis unul pentru anunțurile şi revistele unor autori Sămănătorul, am făcut un buletin informativ şi acum revista aceasta, avem adiacent mereu site-l www.semanatorul.ro cu care am demarat proiectul inițial şi cine ştie ce ne mai rezervă viitorul. Dar să nu se sperie nimeni! Viitorul depinde numai de noi, adică de România Tainică şi profundă a lui Artur Silvestri!

Relatare în Gorj DOMINO » „Sămănătorul", lansată la Tismana

„Sămănătorul", lansată la Tismana

Adelina Belgun | May 06, 2011 |

Asociația Regională pentru Dezvoltare Rurală – A.R.D.R., în parteneriat cu Fundația Județeană pentru Tineret Gorj şi în colaborare cu Asociația Regională pentru Dezvoltare Durabilă – Țicleni anunță lansarea primului număr al revistei „Sămănătorul". Lansarea a avut loc pe 5 mai în cadrul inaugurării Biblionetului la Țicleni, la Biblioteca publică „Nicolae Diaconu". Evenimentul s-a desfăşurat la orele prânzului, în prezența autorităților locale şi județene, dar şi reprezentanților Bibliotecii Județene „Christian Tell". Situl principal, „Semănătorul" on-line este un ghid spre un grup important de reviste culturale, biblioteci şi pagini web cu caracter documentar în format electronic, care se adresează românilor de pretutindeni (www.semanatorul.ro). Articolele sau cărțile online sunt susținute de către scriitori consacrați sau nu, condeieri anonimi sau începători, în intenția de a reînvia un curent ideologic şi literar de felul celui constituit la începutul sec. XX în jurul revistei „Sămănătorul" (1901 – 1910).

La Tismana s-a vorbit din nou despre revista Sămănătorul după mai bine de un secol.
La eveniment nu putea lipsi Ansamblul de Datini şi Obieiuri TISA
Instr. Maria Corlan Mischie

Revista Sămănătorul, lansată la Țicleni

Afişări: 1155

Asociația Regională pentru Dezvoltare Rurală (ARDR), în parteneriat cu Fundația Județeană pentru Tineret Gorj şi în colaborare cu Asociația Regională pentru Dezvoltare Durabilă Țicleni, au lansat primul număr al revistei literare Sămănătorul.

Lansarea a avut loc ieri în cadrul inaugurării Biblionet-ului la Țicleni, la Biblioteca publică „Nicolae Diaconu". Evenimentul s-a desfăşurat la orele prânzului, în prezența autorităților locale şi județene, dar şi a reprezentanților Bibliotecii Județene „Christian Tell".

Site-ul principal „Semănătorul" (http://www.semanatorul.ro/) este un ghid spre un grup important de reviste culturale, biblioteci şi pagini web cu caracter documentar în format electronic, care se adresează românilor de pretutindeni. Articolele sau cărțile online sunt susținute de către scriitori consacrați sau nu, condeieri anonimi sau începători, în intenția de a reînvia un curent ideologic şi literar de felul celui constituit la începutul secolului XX în jurul revistei „Sămănătorul" (1901 - 1910).

Datorită interesului deosebit față de această inițiativă, site-ului principal „Semănătorul" i s-au asociat ulterior noile site-uri şi subsite-uri „Semănătorul – Editura online" (în iulie 2008, site aparte), „http://www.youtube.com/user/semanatorul" ca sprijin multimedia pentru autorii şi colaboratorii revistelor ARP şi recent, site-ul Brâncuşi, realizat la cererea unor cititori, (adresa http://www.semanatorul.ro/brancusi/index.htm) marele sculptor fiind un mare semănător de concepții artistice şi stilistice, care zăceau latent în cutumele poporului nostru fără a fi valorificate şi promovate în arta mondială. Sămănătorul a fost o revistă literară săptămânală, concepută de către George Coşbuc şi Alexandru Vlăhuță şi care a apărut la Bucureşti, între 2 decembrie 1901 şi până la 27 iunie 1910 fără întrerupere. A jucat un rol important în viața literară a vremii şi a constituit catalizatorul pentru înființarea curentului ideologic şi literar care i-a purtat numele - Sămănătorismul.

Izabella Molnar

06 Mai 2011

Anul VII — Nr. 6. 3 Februarie 1908.

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
B-dul Academiei, 3,
Strada Edgar Quinet, No. 4.
BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL
În țară . . . . . 10 lei
În străinătate . . . . . 12 »

LUI GRIGORESCU

Poesie inedită de CARMEN SYLVA

Cu luminoasele-ți culorĭ
Și 'ntreaga ta splendoare,
Te-a zugrăvit, o țara mea,
Raiŭ răsfățat de soare!

Privirea-ĭ umed'a răsfrînt
Lumina ta albastră,
Vrăjind pe pinze ce-aĭ maĭ scump
Cu mîna luĭ măiastră.

Și în copiiĭ minții luĭ
Viața ta viază :
Păstorul *demn ca un stăpîn,*
Fecioara ce visează,

Gropița din obrajiĭ albĭ
Aĭ gingașeĭ copile ;
Ninsoarea 'mbălsămată a
Întîieĭ florĭ de-Aprile...

Vezĭ pe Ovreiŭ *cu «jalba» luĭ,*
Pe Dorobanțul *falnic,*
Șirag de care *pe 'nserat,*
Războiul *crunt și jalnic.*

Și peste tot plutește blînd
Al țării noastre soare ;
Penelul luĭ învie tot,
Desmiardă orĭ-ce floare...

SURPRIZĂ
SĂMĂNĂTORUL

Dacă n-ați mai citit vreo poezie de Carmen Sylva Regina României !

Cerneşte-ţĭ haina, ţara mea,
Şi te 'nveleşte 'n ţernă,
Închide-ţĭ ochiĭ luminoşĭ —
Căcĭ perderea-ĭ eternă!

Nu, ţara mea! Trezeşte-te
Din jalea ta amară!
Fiĭ vrednică de darul săŭ
Dumnezeesc, o ţară!

Fiĭ tînără, puternică!
Tu aĭ o mîndră viaţă:
Încrede-te 'n tăria ta
Şi 'n firea ta 'ndrăzneaţă!

Priveşte chipurile luĭ
Şi prunciĭ tăĭ să vină
Cu ochĭ severĭ şi-adîncĭ, ce sorb
Lumină din lumînă!

Eĭ sînt cuminţĭ şi stăpînesc,
Eĭ vreaŭ şi nu aŭ teamă —
Primeşte-ţĭ mîndriĭ tăĭ copiĭ
La sînul dulce, mamă!

Ianuarie, 1908.

Tradus de ST. O. IOSIF.

SCRISĂ LA MOARTEA MARELUI PICTOR

PIERRE LOTI

PESCAR DE ISLANDA

PARTEA ÎNTÎIA

I.

Eraŭ cincĭ inşĭ, laţĭ grozav în spete, stînd la băutură, cu coatele pe masă, într'un fel de odăiţă mohorîtă care mirosia a saramură şi a mare. Încăperea, prea măruntă pentru statura lor, se îngusta la un capăt ca interiorul unuĭ mare pescăruş golit şi se legăna uşor, scoţînd o plîngere monotonă, cu o încetineală de somn.

Afară trebuia să fie marea şi părea că e noapte, dar nu prea ştiaĭ bine ce e: singura deschizătură tăiată în tavan era acoperită cu un capac de lemn şi numaĭ o lampă veche şi atîrnată îĭ lumina, tremurînd.

Vineri, 3 iunie 2011, ora 18.30

la Târgul Internațional de Carte

Sibiu BookFest 2011

în Pavilionul Expozițional din Piața Mică

MARIANA BRĂESCU și
Asociația Română pentru Patrimoniu (ARP)
vă invită la lansarea cărților

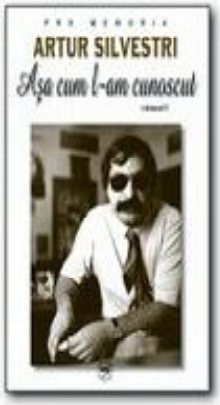

ARTUR SILVESTRI

- *Așa cum l-am cunoscut*

MARIANA BRĂESCU

- *Imperfecțiuni provizorii*
- *Îmi amintesc și îmi imaginez*

În perioada 2-6 iunie 2011, în cadrul Târgului Internațional de Carte BookFest Sibiu,
Editura Carpathia va oferi în mod gratuit, cărțile lui ARTUR SILVESTRI și despre ARTUR SILVESTRI:

- Artur Silvestri - „Frumusețea lumii cunoscute. Zile de neuitat"
- Artur Silvestri - „Apocalypsis cum figuris. Șapte nuvele fantastice cu prolog și epilog"
- Artur Silvestri - „Perpetuum mobile. Piese improvizate pentru violoncel și oboi"
- „ARTUR SILVESTRI - Așa cum l-am cunoscut" un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru

Pentru confirmări, informații suplimentare:
tel: 0744.380.643, Maria Anghel; tel: 0745.251.152, Georgeta Dencu

Anul IV.
Nr. 3
Martie 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția
online
Nr. 36

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

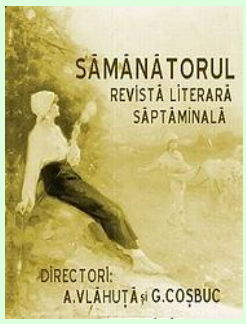

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociațiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

25 Martie: «Buna Vestire» - bâlciul semințelor, pomilor, ulcelelor şi străchinilor pentru pomenire !

Blagoveştenia!

Anul IV. Nr. 3 - Martie 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din apariţiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediția online intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediția tipărită va avea nr. 4, corespunzător lunii în care apare şi se distribuie.**

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - Întoarcerea la BLAGOVEŞTENI
4 Al. Melian - Memorie scurtă sau conştiințe murdare?
7 Vlad Mihai Popovici - Debut (cu o analiză exegetică)
10 Scrisori DOCUMENT - Cinci scrisori de la Mircea Eliade
14 Ion C. Gociu - Fragmente din nuvela «Coarba»
16 Dumitru Dănău - Erau în viață, dar... DISPĂRUȚI...
18 Florian Vădeianu - Aplicația
19 Ion Popescu-Brădiceni - Localismul creator (recenzie)
21 Doru V. Fometescu - Poezii din volumele publicate
22 Lucia-Silvia Podeanu - Poezii de primăvară
24 Vasile Mic - Poeziile lunii martie
26 Iuliu-Marius Morariu - Anaforaua euharistică
28 Silviu A. Jimborean - Predică la Sfântul Apostol Andrei
30 George Ene - 500 - Grafo - clipuri
32 "27 martie 1918" - Unirea Basarabiei cu România
34 Alex Berca – O nouă stea în galaxia monedelor
38-40 Conturi, abonamente, Documente istorice (cop. IV)

www.tomoniu.ro

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

Veşnicia mitologiei româneşti:

ÎNTOARCEREA LA BLAGOVEŞTENI

AIDOMA MARILOR NAȚII, ROMÂNII AU PROPRIA MITOLOGIE!

Cuvântul "blagoveştenie" nu ne vine cum s-ar putea crede din limba slavă de origine rusă ci din limba bulgară deşi aceste limbi slave se aseamănă: "blago"=bună/ "vesti"=vestire. Ilustrul istoric P. P. Panaitescu explică destul de clar că sub dinastia valahă a asăneştilor limba noastră *"s-a format pe o temelie rasială străveche comună aceia a Tracilor, cari din veacul al XII-lea înainte de Hristos ocupau cu triburile lor ambele maluri ale Dunării. Ca structură socială există de asemenea o mare asemănare între cele doua popoare sunt amândouă neamuri de țărani, plugari. Agricultura este ocupația marii majorități a populației pe amândouă părțile Dunării de Jos şi viața sătească este caracteristică pentru economia şi cultura celor doi vecini."*

Buna Vestire din creştinism leagă fenomenul de vedenia Mariei (Luca 1:26-38) în care i s-a "anunțat" zămislirea Fiului-Mesia şi în care este descris în imagini poetice caracterul uman (Luca 1:32) şi divin (Luca 1:34 ş.urm.) al lui Mesia, cât şi natura veşnică a Împărăției Sale (Luca 1:33).

"Blagoveştenia" preistorică vorbeşte însă, de veacuri nenumărate, despre activitatea "Blagoveştenilor", a acelor eroi mitici care aduc vestea bună a sosirii primăverii iar poporul purcede la învierea naturii prin activitățile agricole.

Ea încheie ciclul care are ca start prima zi de Mărțişor. Atunci se împleteşte roşul (focul, soarele) cu albul (iarna, gerul) şi apar ghioceii.

La Schela Cladovei, lucrările hidroenergetice de la Porțile de Fier au dus şi la descoperirea celor mai vechi mărțişoare din spațiul trac! Estimate la o vechime de peste 8000 de ani, ele reprezintă încă o dovadă că în spațiile marilor civilizații ale lumii, obiceiurile legate de anotimpurile anului, erau pentru strămoşii noştri un mijloc de educație şi cultură în lipsa altor mijloace de perpetuare a experiențelor legate de mediul înconjurător!

Mărțişorul, ca obiect cercetare pentru arheologi, era un şireag de pietre de râu vopsite roşu şi alb, trecute printr-un fir, care se înnoda formând un colier în jurul gâtului. Culoarea roşului era legată de soare, foc, sânge, femeie, viață, iar a albului, de apa limpede, nori, aer, bărbat şi cumințenie.

Împletirea roşului cu albul semnifica tot atâtea coeziuni inseparabile, pornite mai de timpuriu sau mai recent. Soarele şi apa, un ax în jurul căruia se mişcă permanent viața, ca luptă periodică între două forțe vitale. Focul şi norii, eterna împletire între cauză şi efect în natură. Sângele şi aerul, motorul vieții, femeia şi bărbatul, perpetuarea acestei vieți iar cumințenia, împlinirea menirii vieții pe pământ.

La începutul incidențelor dintre planul cosmic şi cel uman, când se emanau forme sacralizate pentru explicarea fenomenelor şi evenimentelor, din perspectiva semnificațiilor amintite, este de înțeles de ce începutul anului se presupune că era considerat primăvara când se declanşau toate.

Dar ceea ce la traci şi implicit deci la geto-daci, este o supoziție, la romani este certitudine, rămânându-ne ca relicve ale vechiului calendar roman, numele lunilor Quintilis, Sextilis, September iar astăzi numele acestor luni are sens doar dacă numărul unu este Martie, Mars fiind noua denumire a acestei luni în anul civil şi bisericesc.

Mars, provenea la romani dintr-o fuziune a mai multor divinități arhaice, agrare şi războinice. Marsyas era satirul frigian din mitologia greacă! Dar şi păstorul care cântă admirabil din fluierul pierdut de zeița Atena.

La noi, cum bine se ştie e Mărțişor, care face să răsară prin zăpadă ghioceii care-i fac de hac Babei Dochia cea rea.

Baba Dochia reprezentând o semidivinitate „responsabilă cu vremea", este anihilată în mitologia românească tradițională în tot atâtea moduri câte insule de triburi tracice vor fi existat în spațiul mioritic românesc.

Să rememorăm şi noi, după ce trecură „Zilele Babelor", trei poveşti!

„Cică Baba Dochia cu gerul ei ăl mare, înfofolea fetile în tri cojoace, de nu mai pote să facă nimica…. Una care era mai mititică, să pusă a plânge dar Dumnezău o văzu… Şi cum scăpa o lacrimă pe zăpadă, Dumnezău o făce ghiocel! Şi de atuncea să şcie că dacă să fac ghioceii vine şi primăvara!"

Eva şi primul ghiocel.

„După ce Dumnezău făcu pe Adam şi Eva, aceştia priviră împrejur şi era tare urât. Erau numai nori, zăpadă şi ceață şi era frig de-ți îngheța inima. Eva începu să plângă. Dar Mărțişor, zbură câțiva fulgi de nea direct în mâna plină de lacrimi a Evei. Şi cum de cădea un fulg pe o lacrimă, de îndată se şi prefăcea în ghiocel! Până se făcu un buchet mare şi frumos! Iar Eva începu a râde pentru că era un semn de la Dumnezău care-i spunea că venea primăvara." (Povestită de Doda Bălaşa, Vălcele, Tismana, 1975)

Baba Dochia îşi leapădă cojoacele.

„Cică era odată o babă tare rea căreia-i plăcea doar iarna când umbla cu nouă cojoace. Şi ave o noră tare cuminte dar căreia mereu îi căta pricină ca s-o umilească şi să-şi bată joc de ea. Şi ce gândi zgripțuroaica? Luă un cojoc cu lână neagră şi trimise nora la râu să-l spele ca să-l facă alb ca laptele. Spălă nora o zi, dar lâna tot neagră rămânea! Spălă şi a doua zi dar degeaba. A treia zi cum spăla ea plângând, i s-arătă Dumnezău cu Sfântul Pătru. Sfântul Pătru luă toiagul atinsă cojocul cel negru şi pe loc se înălbi.

Baba Dochia, când văzu ca nora se întoarce cu cojocul alb ca spuma laptelui, în loc să se minuneze de vrednicia fetii, se mânie şi mai tare. Luă cojoacele albe şi o trimisă pe noră să le înnegrească. Dar Dumnezău şi Sfântul Pătru nu mai făcură minunea cu cojoacele ci-i dădură fetii un buchet de ghiocei să-l ducă babii. Când văzu baba ghioceii, pe loc pusă merinde-n traistă şi plecă cu oile să caute iarbă bună pentru păscut.

Şi merse ea o zi. Cum se cam încălzise mergând, lepădă un cojoc de pe ea. Mai merse şi a doua zi şi mai lepădă unul! A treia zi la fel. În a noua zi, aruncă ultimul cojoc de cum porni la drum cu oile. Dar când ajunsese în vârful muntelui ce să vezi? Baba era doar în cămeşoi iar acolo, numai zăpadă. Şi unde mai şi porni Dumnezău o fioare de crivăț rece peste munți, de se făcu baba sloi mare de gheață iar oile sloiuri mai mici, de se văd şi acum din depărtare pe crestele de munte!

De aia se zice că a noua babă este a mai rea de frig!

Cine-şi alege în martie o babă şi nimereşte pe baba Dochia o să tremure de frig tot anul!" (Culeasă de la Alexandrina Manoniu, Vălcele, Tismana, 1975)

Cum s-o făcut lumea.

„După ce i-o fugărit Dumnezău pe Adam şi pe Eva din rai, le-o dat o palmă de pământ s-o lucre, să poată trăi.

Vine diavolul şi zîce:

- Da' voi ce vreț să faceți cu palma asta de pământ? Eu v-aş da palma asta de pământ dacă mi-oți da ce aveți mai sfânt pe lume: copiii, o zîs diavolul!

N-o avut ce face şi i-o dat copiii. Diavolul i-o luat şi i-o dus în împărăția lui. Dumnezău s-o supărat când o auzât!

L-o trimes pe Sf Vasile să slujască pentru copiii la diavol şi să-i dea copiii înapoi.

Sf. Vasile o luat sapa şi o slujit un an. Pe atunci un an ave tri zâle! O mai slujit şi pe al doilea, diavolul nu l-o întrebat pentru ce slujeaşce, când o împlinit al treilea an, l-o întrebat şi i-o spus!

Doavolul când o auzât, i-o tras o mamă de bătaie lu' Sf Vasile, dar n-o avut ce face! O trăbuit să dee copiii!

Sf. Vasile i-o luat şi i-o adus pe pământ şi de la copiii ăia s-o înmulțât lumea!" (Povestită de Grigore Leşe)

Dacă în mitologia românească lumea de pe planetă începe de la nişte copiii atât de curați sufleteşte, dacă există întotdeauna un Mărțişor plin de iubire de oameni, dacă există un Dumnezeu care veghează mereu asupra poporului nostru, cum de s-a instalat atâta dezbinare şi ură prin aceste mijloace drăceşti care se cheamă astăzi Realitatea TV a lui Vântu, sau alte „irealități", a lui Voiculescu, a lui Prigoană, sau a mai ştiu eu cui, secondate de tone de jurnale anti cultură şi bun simț?

Cum se face că astăzi, în loc de poveştile neamului nostru, în ziare şi televiziuni spurcate, privim uluiți cum se perindă pe ecrane, cucoane vopsite slinos dezvelindu-şi silicoanele prin bluze crăpate până la buric?

Până când fac moda poporului român vip-urile şi progeniturile lor cu belciuge-n nas şi sprâncene?

Până când ne mai trimit aceşti noi ciocoi, la braț cu Dochiile lor inculte şi rele, ca să le spălăm cojoacele pentru a le face din negre, albe?

Va mai reveni vreodată primăvara şi în ghiveciul României plin de gunoaie străine de adevăratul neam românesc?

ROMÂNII ŞI VECHILE BÂLCIURI!

Mi-am adus aminte de rândurile dinainte, ele fiind publicate de mine cu ani în urmă în revista online "Epoca" a lui Artur Silvestri. Nimic nu s-a schimbat în filosofia țăranului român de atunci! Am remarcat aceasta cu ocazia recentului bâlci al Blagoveştenilor unde lumea nu s-a îmbulzit nici la spectacolul în aer liber dat de "Doina Gorjului", nici la expozițiile de păstrăvi şi nici la standul de carte al Editurii "Semănătorul". Mi-aduc aminte că nici la bâlciul Sântămăriei Mari, când pe aceiaşi scenă, minunata noastră solistă de muzică populară, Polina Manoilă, dând un spectacol de rară frumusețe şi virtuozitate, lumea n-a stat să privească decât din mers. Aşa şi cu televiziunile: de la ditirambele colonelului Turcescu sau limbarița "moderatoarelor" care pun întrebări şi tot ele răspund în locul celui întrebat şi până la recentul linşaj al lui Gâdea aplicat lui Antonescu, toate te fac să nu mai vezi nici măcar TVR-ul, ajuns în faliment. Iar radioul difuzează şi el pretinse discursuri al lui Băse la NATO, ele fiind ținute de fapt, la B1.

De aceea lumea îşi vede de treburile ei. Bâlciurile le oferă semințele, puieții pentru livezi, ulcelele şi străchinile pentru dat de pomană, uneltele de care au nevoie după arat, pentru curățit pomii, pentru tăierea viei. Eterna viață de la țară!

Românul e obligat la propria filosofie. Trăind în veşnica sa sărăcie, nu poate ieşi la liman decât prin muncă zi lumină!

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

MEMORIE SCURTĂ SAU CONŞTIINȚE MURDARE ?

Motto : *Când memoria colectivă e atinsă de scleroză ori devine senilă, viața e primejduită să suporte din nou suferințe evitabile ; când voința politică e măcinată de orgolii, drogată de amnezii şi legănată de iluzii egoiste, societățile umane se prăbuşesc în rătăcirile auto-distrugerii.*

In mai 2012, după ce UDMR a trecut în opoziție, împreună cu toată trupa subordonată căpitanului prezidențial de la Cotroceni, Marko Bela, - acest joly joker politic, bine dotat pentru vânzări şi cumpărări fără scrupule – declara cu un glas amenințător şi gata să reînființeze, el şi ai lui, Regiunea Autonomă Maghiară (1) : *« In ultima vreme se zice că e rău pentru că nu suntem iubiti, nu ne iubeşte Victor Ponta, nu ne iubeşte PSD, nu ne iubeşte Crin Antonescu, nu ne iubeşte PNL, nu ne iubesc politicienii români. »*

Tot pe vremea aceea, Victor Ponta şi cei apropiați lui nu mai încetau cu criticile la adresa acestui partid etnic de colaboraționişti, mereu gata de tranzacții şi de pretenții obraznice, a acestor negustori de servicii reciproce rămaşi de pomină pentru « principialitatea » indecentă cu care au mobilizat comunitatea maghiară să nu se prezinte la referendum, în vederea salvării de la demiterea populară a celui care i-a pus mereu în pâine. Nu pentru că i-ar fi iubit sau apreciat, ci pentru că avea nevoie de ei în manipulările lui oculte,la care se pricepe atât de bine.

De altfel, UDMR nu şi-a făcut niciodată iluzii cu privire le motivele care i-au permis să ajungă la putere. Politicienii udemerişti au ştiut şi ştiu că, slujind sforăriilor româneşti, ei îşi tranzacționau propriile sforării. In 2009, de pildă, atunci când T. Băsescu, şi-a asigurat majoritatea parlamentară ispitind uniunea lui M. Bela şi formația lui D.Voiculescu să-şi trădeze aliatul (fără de care ar fi rămas în afara Parlamentului), cu tupeul său care nu cunoaşte ruşinea, preşedintele eticheta tranzacția politicianistă a momentului drept o soluție imorală. Ca şi cum nu el ar fi fost autorul matrapazlâcului. Te-ai fi aşteptat, de la nişte politicieni cu demnitate, cu onoare, - aşa cum se prezintă făloşii atleți ai celor 2 echipe – să reacționeze în vreun fel la o asemenea declarație insultătoare. Ti-ai găsit !!??... Pentru negustorii politici, moral sau imoral sunt doar nişte cuvinte goale, care pot folosi eventual ca zorzoane de discurs electoral. Moral - imoral, nu contează. Ca să-l parafrazăm pe Pristanda – pupă-i în bot şi papă-le tot !

Si iată că după ruperea previzibilă a USL, - pe care preşedintele PSD o avea în calcul încă din prima zi a nunții politice (2) – M. Bela şi ai lui n-au de ce să se mai plângă că nu sunt iubiți de V. Ponta şi de politicienii români (cel puțin, de cei 346 care au validat guvernul). E drept, te poți întreba dacă sunt chiar iubiți, dar pentru a te coaliza întru fără de lege, nu de iubire e nevoie, ci de tartuffisme politic. Ceea ce nu lipseşte nici uneia dintre părți. Aşa încât încruntările declarative au devenit zâmbete de complicitate iar deciziile inconvenabile pentru UDMR dar legitime pentru România, în ianuarie 2013, îşi schimbă semnul matematic şi devin la începutul lui 2014 convenabile pentru UDMR şi ilegitime pentru România.

Cine câştigă din această tranzacție ? De toată evidența, partidul etnic al tuturor guvernărilor, adică acest grup de şmecheri politici care-şi fac interesele, profitând de fripturismul , incompetența şi iresponsabilitatea politicienilor români. Intr-un anume fel, profitând chiar de slăbiciunile şi rătăcirile alegătorilor sau ale celor care, refuzând să voteze, înlesnesc şi încurajează perpetuarea unor asemenea anomalii. Ce a câştigat V. Ponta din această nouă coalizare ? Aproape nimic !... Oricum mult mai puțin decât a pierdut. El, dar, mai ales, România. Pentru că, privind atent majoritatea cu care a fost validat noul guvern, îți dai seama că voturile UDMR nu erau indispensabile.

Ce a câştigat, în schimbul acestui nimic, « stimabila » UDMR ?

Dacă citeşti *Acordul politic* încheiat de aceasta cu V.Ponta, ai senzația că te afli în fața unui act de capitulare a Guvernului român, ca urmare a unei înfrângeri fără drept de negociere. În plus, la chiolhanul guvernării, sunt dăruite un post de viceprim-ministru, 3 ministere (printre care Ministerul Culturii), 14 secretari de stat, 3 funcții de prefect dintre care 2 unde românii supportă persecuții maghiare iar manifestările antinaționale şi autonomiste sunt la ordinea zilei (Brasov, Harghita, Mureş), 5 funcții de subprefect ,- şi acestea selecționate pe sprinceană - şi probabil alte sinecuri pe care nu le cunoaştem încă. Când vezi ce negustorie a fost în stare să semneze Primul-ministru al României, te întrebi, nu dacă are conştiință, - răspunsul e ştiut de multă vreme - ci dacă are minte. Sau te întrebi dacă nu cumva consilierul său personal, - ştiți dv. cine !... - are puteri magice sau vreun as de treflă ascuns în mânecă pentru jocul lui preferat la cacealma.

Constatând toate acestea, remarcând cu scârbă surzenia Parlamentului şi a acestui guvern rătăcit la apelul aproape disperat al Forumului Civic al Românilor din Covasna, Harghita şi Mureş, propape că nu poți să te mai miri când îl vezi pe Marko Bela, cu degetul ridicat amenințător, proclamând, cu aroganța şi obrăznicia-i cunoscute :

« Fără noi pe plan internațional integrarea nu s-ar fi produs, iar la nivel de guvern nu s-ar fi făcut reforme importante. (…) Fără noi nu e reformă în țară, fără noi nu există progres » !?!?...

Rămâi cu gura căscată la atâta fudulie…Cât de relevant ar fi, însă, dacă acest Cațavencu contemporan ar rememora, nu ce nu s-ar fi făcut fără ei, ci ce s-a făcut cu ei, mai mereu la guvernare. Si mai ales ce-au făcut ei, profitând de incompetența, iresponsabilitatea şi mentalitatea precupeață a politicienilor români. Si nu o dată, valorificând orbirea lăcomiei lor bolnăvicioase pentru putere.De la tragedia din 1990 la TG. Mure? şi până la devalizarea bogățiilor naționale, sărăcirea țării, degringolada învățământului, culturii şi sănătății, de la propaganda anti-românească în străinătate şi până la acțiunile anti-româneşti în țară, - şi inventarul ar putea fi detaliat, mult şi bine – contribuția domnului cu degetul ridicat şi a formației sale de contrabandă este pe măsura celor cu care s-au coalizat.

Nu, ei n-au memoria scurtă, au doar conştiința murdară.

Chiar mai grav. Când Valer Marian, într-un articol din *Cotidianul*, scrie despre trădarea Transilvaniei de către V. Ponta, el are perfectă dreptate. Numai că V. Ponta n-a trădat doar Transilvania, el a trădat întreaga Românie. Pe de altă parte, el n-a acționat singur, ci cu sprijinul a 346 de parlamentari. Si câți dintre aceştia au fost trimişi în Parlament de alegătorii transilvăneni ?

Tot aşa, este perfect îndreptățită revolta domnului Dumitru Pelican, liderul senatorilor Partidului Conservator, împotriva şantajului udemerist, a atitudinii agresive a lui Kelemen Hunor, « cel mai iredentist lider maghiar ». El are dreptate să califice tranzacția încheiată de formația politică din care face parte, « un şantaj ordinar », aşa după cum este perfect îndreptățit să-i adreseze acestuia disperata **« Ruşine să vă fie, dle. Hunor ! ».** Numai că acest **SA VA FIE RUSINE !** se cuvine să fie adresat, în primul rând şi mai ales Primului-ministru al României. Pentru că, aşa cum spune o vorbă românească, « prost nu e cel care cere, prost e cel care dă ». Prost sau ticălos. Depinde **cine, ce** şi **cui** dă. Si mai există un **numai că….** Cum au votat senatorii Partidului Conservator al cărui lider este tocmai Dumitru Pelican?!?!..

Atâta timp cât, în erarhia valorilor, partidul şi şeful vor fi mai importanți decât țara şi poporul, speranța va sta în genunchi şi abuzul în fotolii de catifea.

Alexandru MELIAN

1.Vezi articolul meu « Impertinența neruşinată a unui nostalgic », publicat în *http://www.samanatorul.blogspot.ro , 18 mai 2012*

2. Vezi articolul « Un nou prim-ministru filomaghiar », *http://cleptocratia.blogspot.com , 15 ian 2013* , în care prevedeam comportamentul premierului din aceste zile şi calculul politicianist vizând eşecul mariajului USL .

Redacţia revistei "Sămănătorul" urează cititorilor noştri, cu ocazia sărbătorilor de Sfintele Paşti:

"Sănătate, bunăstare şi fericire în întreaga familie reunită de Sfânta Înviere a Domnului Nostru Iisus Hristos!"

Felicitare din timpul regatului

VLAD MIHAI POPOVICI - (n. 1990)
student UBB-Cluj-Napoca, eseist, teolog.

DEBUT LA Sămănătorul!

,,Începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu, iar priceperea este ştiința Celui Sfânt" (Pild. 9, 10)

(analiză exegetică)

Astăzi trăim într-o lume puțin mai libertină din punct de vedere moral, adică morala în adevăratul sens al cuvântului nu prea mai există adânc înfiptă în conştiința omului contemporan. Sau dacă există, există metamorfozată sau relativizată, adusă la moda de astăzi Nu vreau să par un critic, sau un pesimist, dar trebuie totuşi să acceptăm că realitatea este una deloc promițătoare. Lumea astăzi tinde spre un globalism cu o viteză amețitoare, înghițind cultura şi tradiția unui popor, amestecând-o cu a altui popor şi tot aşa, totul spre a fi uniformizat şi secularizat. Pentru că cultura şi tradiția unui popor reprezintă fundația de bază pe care stă şi se dezvoltă civilizația lui, dacă acestea două sunt atacate şi distruse sistematic, atunci totul ține doar de o chestiune de timp până acel popor să dispară.

Aşadar, acest lucru se întâmplă şi cu omul. Dacă în conştiința sa nu lucrează harul divin, atunci totul se năruie şi şansele să îşi piardă propria mântuirea sunt foarte mari. Iar în cazul de față, oare cine este cel mai dator să dea un semnal de alarmă, un dangăt de clopot, în a semnala problemele grave în care omul se învârte, decât doar Biserica. Ea prin preoții ei, prin Sfânta Scriptură şi Sfânta Tradiție, reface şi direcționează mereu umanitatea înspre Dumnezeu. Şi pentru că am pomenit de Sfânta Scriptură, într-adevăr, că aici găsim metode nesfârşite de a intra în legătura cu divinitatea. Sfânta Scriptură sau Biblia conține tot adevărul revelat în legătura cu planul lui Dumnezeu de mântuire a omului, şi ce trebuie să facă omul pentru a-şi câştiga mântuirea. Aşa de exemplu, avem pildele lui Solomon, cel mai înțelept împărat care a trăit vreodată printre oameni, şi care spune următorul lucru fundamental, anume că *,,Începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu şi priceperea este ştiința Celui Sfânt" (Pild. 9, 10)* , foarte convingător acest lucru. De aceea aş dori aici să redau cuvintele părintelui Dumitru Stăniloaie care afirmă următoarele: *,,Înțelepciunea lui Dumnezeu descoperită în Revelație, iar în mod culminant în Hristos care a înviat, deschizându-ne şi nouă perspective învierii, nu contrazice deci esența ordinii lumii, ci o reface şi o completează, o înalță pe alt plan. Dar întrucât îndreptează starea în care am căzut, ea apare de multe ori drept contrară acesteia"*[1] .

Poate că este absurd să afirmăm că există frică de Dumnezeu, dar într-adevăr există aceasta pentru că cea mai de jos măsură, de la care începe frica de Dumnezeu, este măsura robilor. Robii împlineau voia stăpânului de frica pedepsei, de frica biciului. Nu era vorba de sentimente deosebite în relația dintre sclav şi stăpân şi nici de conştiința unei datorii pe care trebuie să o îndeplinească. Este vorba, pur si simplu, de fiorul ce ți-l dă eventuala pedeapsă pe care ți-o poate administra stăpânul daca nu-ți faci datoria. La această măsură sunt creştinii care fac voia lui Dumnezeu gândindu-se la pedepsele vremelnice, pe care li le-ar putea da Dumnezeu, sau la chinurile iadului din viața de apoi. Şi totuşi e bine dacă, măcar aşa, de frica pedepsei, oamenii duc o viață plăcută lui Dumnezeu. Totuşi Sfântul Apostol Pavel le scrie romanilor: *«este nevoie să vă supuneți, nu numai pentru mânie, ci şi pentru conştiință» (Rom. 13, 5).*

Vedem aşadar că atunci când omul se raportează la Dumnezeu, nu poate decât să se conformeze regulilor, poruncilor divine, iar când se abate de la acest lucru, intervine frica, sentimentul că Dumnezeu pedepseşte, în fond cel care care dă pedeapsa este păcatul, *,,Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, viață veşnică, în Hristos Iisus, Domnul nostrum" (Rom. 6, 23).* Ne este clară problema în această privință, deşi observăm foarte bine îndemnul apostolului care voieşte supunerea din propria inițiativă, din străfundul conştiinței noastre să lucrăm ascultarea față de autoritatea divină, autoritate care nu este impusă.

Apoi să vedem în continuare ce se întâmplă cu frica de Dumnezeu, şi până unde mai poate ea ajunge, asta pentru că avem o a doua treaptă, a doua măsura la care ajunge frica de Dumnezeu şi anume măsura simbriaşilor. Simbriaşii lucrează bine şi cu râvnă nu de frica pedepsei, ci gândindu-se la răsplata muncii lor. La aceasta măsură sunt creştinii care fac voia lui Dumnezeu pentru a le merge bine pe pământ şi a moştenii raiul după moarte. Ei sunt nişte buni negustori.

Ştiu să câştige raiul prin faptele lor. Cu siguranță aici ne regăsim marea majoritate dintre noi oamenii, unii mai mult alții mai puțin sau deloc, însă în general aici este palierul, sau dacă vreți modul în care ne ducem viața foarte mulți dintre noi.

Şi în final, avem o a treia categorie sau măsură la care ajunge frica de Dumnezeu şi anume cea a fiilor. Fiii cuminți şi ascultători fac voia tatălui nici de frică, nici gândindu-se la avantaje, ci pentru că îşi iubesc părintele. Sfântul Ioan ne spune, în acest sens, că *«în iubire nu este frică, ca iubirea desăvârşită alungă frica» (1 Ioan 4, 18).* Iar Sfântul Antonie cel Mare face o afirmație îndrăzneață: *«eu nu mă mai tem de Dumnezeu, ci Îl iubesc pe El. Că dragostea scoate afară frica».*[2] Şi cu toate că, pentru cei ce au ajuns pe o treaptă înaltă de spiritualitate, frica este înlocuită de iubire, chiar şi pentru aceştia este o virtute frica de Dumnezeu. Proorocul David zice: *«Temeți-vă de Domnul toți Sfinții Lui, că n-au lipsă cei ce se tem de El» (Psalmul 33, 9).* Aşadar si sfinții au frica de Dumnezeu, însă o frică încadrată de o bucurie deplină. Ştiut este faptul că atunci când omul înaintează pe calea desăvârşirii, harul divin nu îl lasă pe om să îşi vadă nivelul său la care a ajuns pentru că aceasta ar înseamnă, mai devreme sau mai târziu să cadă în mândrie şi aceasta ar constitui anularea tuturor nevoințelor până atunci făcute.

Un lucru important pe care aş vrea să îl evidențiez aici este faptul că este nevoie în primul rând de credință, adică de certitudinea faptului că Acel ceva în care crezi este Dumnezeu şi că poți într-adevăr să intri în legătură cu El. Credința sinceră ne duce inevitabil la frica de Dumnezeu. Credința sinceră ne ajută să ne punem serios problema vieții duhovniceşti. De aceea este numită începutul înțelepciunii, atunci când ne este frică de Dumnezeu, deoarece atunci omul se gândeşte automat la prescripțiile creştine, la legile morale care obligă omul să aibă o intenție în a-şi schimba viața. Or acest lucru este cel mai important, pentru că degeaba ar ştii omul toată ştiința pământească, cum de altfel spune Sfântul Apostol Pavel *,,şi de aş avea darul proorociei şi tainele toate le-aş cunoaşte şi orice ştiință, şi de aş avea atâta credință încât să mut şi munții, iar dragoste nu am, nimic nu sunt (1 Cor. 13, 2)* iar dragostea ce reprezintă, decât cea mai mare poruncă care cuprinde toate legea şi prorocii, aşa precum Însuşi Mântuitorul spune aceasta. De aici reiese clar faptul că adevărata înțelepciune este frica de Dumnezeu.

Totuşi îndemnul acesta cuprinzător, a te teme de Domnul, include mai multe aspecte diferite ale relației omului cu Dumnezeu. Esențialul fricii de Dumnezeu este recunoaşterea sfințeniei, dreptății şi neprihănirii Sale ca o întregire a iubirii şi îndurării Sale, cunoscându-L şi înțelegând în mod deplin cine este El[3]. A te teme de Domnul înseamnă a privi la El cu teamă sfântă şi a-L onora pe Dumnezeu ca Dumnezeu datorită marii Lui slave, a sfințeniei, majestății şi puterii Sale[4]. De exemplu, când Israeliții la Muntele Sinai L-au văzut pe Dumnezeu că Se manifestă prin *„tunete, fulgere şi un nor gros pe munte; trâmbița răsuna cu putere», ei toți „tremurau» de teamă (Ex. 19:16)* şi i-au cerut lui Moise să le vorbească el, decât Dumnezeu Însuşi[5]. De asemenea, psalmistul, în meditațiile sale asupra lui Dumnezeu ca şi Creator, afirmă în mod explicit: *„Tot pământul să se teamă de Domnul! Toți locuitorii pământului să tremure înaintea Lui! Căci El zice şi se face; porunceşte şi ce porunceşte ia ființă» (Ps. 33:8-9).(3)* Adevărata

teamă de Domnul îi determină pe credincioşi ca pentru mântuire să-şi pună credința şi nădejdea lor numai în El.

De exemplu, după ce Israeliții au traversat Marea Roşie ca pe uscat şi au văzut marea nimicire a oştirii egiptene, ei *„s-au temut de Domnul şi au crezut în Domnul»*[6], în mod asemănător, psalmistul cheamă pe toți cei care se tem de Domnul să se încreadă în Domnul, *,,El este ajutorul şi scutul lor» (Ps. 115:11).* Cu alte cuvinte, teama de Domnul produce în poporul lui Dumnezeu o nădejde sigură şi încredere în El. Nu este de mirare deci, că asemenea oameni sunt mântuiți[7] şi primesc iubirea şi îndurarea Sa iertătoare[8].(4) În sfârşit, frica de Dumnezeu implică recunoaşterea că El este un Dumnezeu care priveşte cu mânie păcatul şi are putere să pedepsească pe cei care încalcă legile Lui neprihănite, atât în timpul vieții de aici cât şi în veşnicie.

Un exemplu elocvent sunt protopărinții noştri, întrucât Adam şi Eva au păcătuit în Grădina Edenului, le-a fost teamă şi au încercat să se ascundă de fața lui Dumnezeu[9]. Moise a trăit acest sentiment al fricii de Dumnezeu când a petrecut patruzeci de zile şi nopți în rugăciune pentru Israeliții păcătoşi: *„Căci mă îngrozisem la vederea mâniei şi urgiei de care era cuprins Domnul împotriva voastră, până acolo încât voia să vă nimicească» (Deut. 9, 19).* În mod asemănător, în Noul Testament, imediat după ce aminteşte de viitoarea răzbunare şi judecată pe care le va aduce Dumnezeu, autorul epistolei către Evrei a scris: *„Grozav lucru este să cazi în mâinile Dumnezeului Celui viu» (Evr. 10, 31).*

În încheiere aş dori să fiu un pic mai direct dacă se poate, deşi poate risc să fiu prea tranşant, dar în fond si la urma urmei aceasta este realitatea. Astăzi de pildă, auzi pe unul că are două doctorate, două licențe. Dar auzi că-i preacurvar, un ateu, un om necredincios, un om fără judecată, fără milă de săraci, fără dragoste de aproapele lui, care dă cu piciorul în toată fapta bună şi în credința cea dreaptă. La ce-i foloseşte lui ştiința cea din afară, dacă n-are frica lui Dumnezeu ? Mai bine nu se năştea unul ca acesta, care nu cunoaşte pe Ziditorul său şi nu se teme de el în toată vremea, ca să se ferească de rău şi să facă binele.

Este foarte adevărat că omului îi şede bine să învețe carte multă, să fie şi inginer, să fie si doctor, să fie şi profesor şi profesor universitar; să fie şi militar, sa fie şi general, ce-a rânduit Dumnezeu pentru fiecare. Dar tot pe-atât de adevărat este că în toate treptele lui, omul are datoria să nu uite frica

de Dumnezeu. Că, dacă a uitat de Dumnezeu, mai bine nu mai venea în lumea aceasta şi mai bine nu se năştea să vadă atâta bunătate a lui Dumnezeu. Cum ne-a dat El nouă viaţa, mintea, aerul, lumina, căldura, ploile la vreme, hrana, belşug, sănătate, vedere, auz, înţelepciune şi, după atâtea binefaceri ale lui Dumnezeu, să închidă ochii ca păsările cele de noapte, care nu văd decât numai la întuneric şi să nu vadă pe Dumnezeu, Care este lumina cea neapropiată şi locuieşte în lumina cea neapropiată. De aceea, fericit va fi de omul care se teme de Dumnezeu, că acela este adevărat om înţelept şi acela va avea fericire şi în veacul de acum şi in veacul cel viitor, deoarece omul încă de aici îl trăieşte pe Dumnezeu.

Aş finaliza cu următoarele lucruri, anume că dacă omul nu va căuta adevărata înţelepciunea, cea de la Dumnezeu venită, şi nu va încerca să se dezică de duhul acestei lumii, atunci este clar unde va ajunge, şi aici daţi-mi voie să evidenţiez un lucru important la Paul Evdokimov care îl citează pe Aldouis Huxley. Acest Huxley spune aşa: ,,Colectivismul pe care îl impune civilizaţia tehnică şi industrial din ce în ce mai invadatoare, diferitele ,,revoluţii culturale" ameninţă cu o ,, uniformitate cretinizată"[10]. Evdokimov completează ,,Confuzia care domneşte în această privinţă nu face decât să ascundă volatilizarea celei mai preţioase valori a existenţei umane, justificând astfel eforturile de precizare"[11]. Cu alte cuvinte, atunci când omul îl înlocuieşte pe Dumnezeu cu surogate, mai exact îşi pune nădejdea în tehnică şi în puterea lui, calea spre pierzanie este sigură. De aceea cea mai mare înţelepciune este să te temi de Dumnezeu, căci numai în această ecuaţie, omul conştientizează necesitatea ascultării de Dumnezeu, care nu poate aduce decât numai binele tuturor şi restaurarea legăturii omului cu divinitatea şi implicit mântuirea, fără de care viaţa nu ar mai avea nici un rost.

Bibliografie :

1. **Biblia sau Sfânta Scriptură,** Editura EIBMBOR, Bucureşti, 2008.
2. **Dumitru Stăniloaie,** Teologie Dogmatică Ortodoxă, vol. 1, Editura EIMBOR, Bucureşti, 2010, ediţia a IV-a revizuită.
3. **Paul Evdokimov,** Viaţa spiritual în cetate, trad. din limba franceză Măriuca şi Adrian Alexandrescu, Editura Nemira, Bucureşti, 2010.
4. **Patericul Egiptean,** Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 1997.

1 Pr. Dumitru Stăniloae**, *Teologie Dogmatică Ortodoxă*, vol.1, Ed. EIMBOR, Bucureşti, 2010, p. 254.**

[2] Sfântul Antonie cel Mare, *Cuvinte din Pateric*.

[3] *compară cu (Prov. 2:5)*

[4] *vezi (Fil. 2, 2,12)*

[5] *(Ex. 20, 18-19; Deut. 5, 22-27)*

[6] *(vezi Ex. 14, 31)*

[7] *(Ps. 85, 9)*

[8] *(Luca 1, 50; compară cu Ps. 103, 11; 130, 4)*

[9] *(Gen. 3, 8-10)*

[10] Paul Evdokimov, *Viaţa spirituală în cetate,* trad. din limba franceză Măriuca şi Adrian Alexandrescu, Editura Nemira, Bucureşti, p. 97.

[11] *Ibidem.*

MAREA MANIFESTARE RELIGIOASĂ la comemorarea Sfântului Nicodim de la Tismana

Volumul de **analiză exegetică** se află şi online:
https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/vlad-mihai-popovici

Mircea Eliade - George Anca

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică.

EXERCIȚII DE RELIGIOLOGIE

- Cu cinci scrisori de la Mircea Eliade -

- 2009 -

- Prolog -

Prezentele "exerciții de religiologie", stimulate şi de scrisori primite, în Bucureşti, Roma, Delhi, de la Mircea Eliade, se plasează, in spe, între autosocilogia gustiană şi dorința mimetică a lui Rene Girard, precum şi, la fața locului, în continuitate cu publicațiile şi cursurile profesorului Constantin Cuciuc. Dincolo de oralitatea lor bibliografică, notele de curs şi programele analitice pentru masterat presupun parteneriatul studenților şi masteranzilor – sanscritul sahridaya, cititorul/audientul cunoscător - în predarea şi evaluarea temelor religiologice.

"Aplicațiile" şi "implicațiile", incluzând contribuții de religiologie eminescologică, orfică, nonviolentă etc., exemplifică, prin rostirea multilogică, de la clasă, şi "pastişa în grup", până la eventuale socio-dodii (dodism). Astfel, exercițiile se vor reprocesa/rezolva cu fiecare sensibilitate receptoare.

SCRISORI DE LA MIRCEA ELIADE

26 Aprilie 1970
Domnule Gheorghe Anca,

Mulțumiri pentru scrisoarea din 4 Aprilie. Am scris chiar acum editorului Payot să vă trimită un exemplar din De Zalmoxis ŕ Gengis-Khan*. Nu ştiu în ce măsură v-aş putea fi de ajutor. Numai D*[stră] *puteți judeca dacă "Zalmoxis" merită să inspire o tragedie. Cunoaşteți studiul lui Eugen Todoran "Mitul lui Zalmoxis în teatrul lui Lucian Blaga" (*Folclor Literar*, Timişoara, 1969, pp. 25-38)?*

Cu cele mai bune urări de bine,
al D[stră]

HISTORY OF RELIGIONS

AN INTERNATIONAL JOURNAL FOR COMPARATIVE HISTORICAL STUDIES

26 Aprilie 1970

Domnule Gheorghe Anca,

Mulțumiri pentru scrisoarea din 4 Aprilie. Am scris chiar acum editorului Payot să vă trimită un exemplar din De Zalmoxis ŕ Gengis-Khan. Nu ştiu în ce măsură v-aş putea fi de ajutor. Numai Dstră puteți judeca dacă "Zalmoxis" merită să inspire o tragedie. Cunoaşteți studiul lui Eugen Todoran "Mitul lui Zalmoxis în teatrul lui L. Blaga" (Folclor Literar, Timişoara 1967, pp. 25-38)?

Cu cele mai bune urări de bine,
al Dstre
Mircea Eliade

15 Aprilie 1973
Stimate Domnule Anca,

Îmi cer iertare că răspund cu întârziere la scrisoarea D[tale] *din 28 Martie, dar am avut mai multe „dead-lines" care mi-au blocat corespondența cam două săptămâni. Îmi pare rău că tocmai anul acesta nu ne vom opri la Roma – în orice caz nu înainte de Septembrie (când s-ar putea, dar încă nu sunt sigur). După întoarcerea din Finlanda, vom fi la Paris toată luna Septembrie. Poate te repezi D*[ta]*. Dacă reuşeşti să-ți prelungeşti şederea...*

Din păcate, n-am primit cele două cărți. (Uneori, pachetele întârzie 2-3 luni, alteori se rătăcesc. Acelaşi lucru se întâmplă şi cu multe din cărțile pe care le trimit personal, de aici. Foarte puține ajung în țară. M-am resemnat să le repatriez anonim, prin edituri sau librării. Dar câtă bătaie de cap. Inutilă şi umilitoare!...).

De la C.(onstantin) Noica n-am mai avut veşti

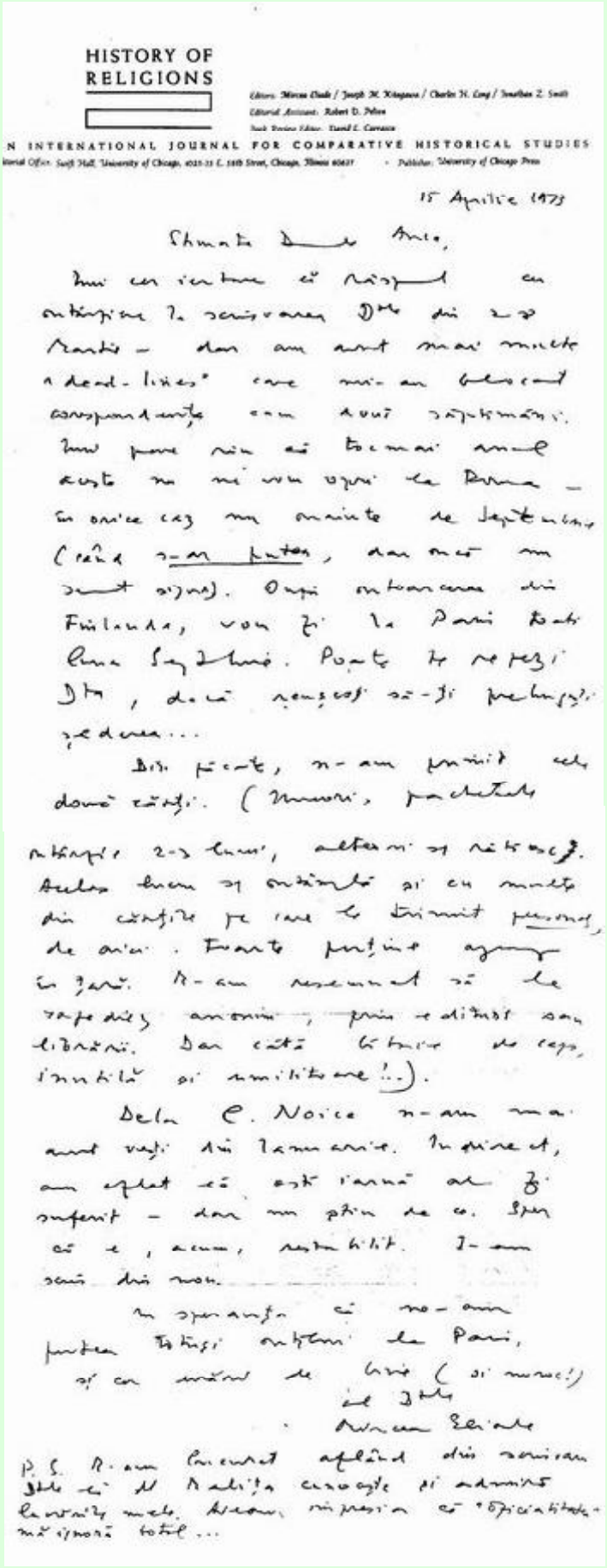

HISTORY OF RELIGIONS

N INTERNATIONAL JOURNAL FOR COMPARATIVE HISTORICAL STUDIES

15 Aprilie 1978

Stimate Dle Anca,

Mi-am venit să răspund cu întârziere la scrisoarea D-tale din 2-3 Martie – dar am avut mai multe "dead-lines" care mi-au blocat corespondența cam două săptămâni. Mi-pare rău să tocmai acum nu mi voi vedea la Roma – în orice caz mă aștept să ajungă (până atunci, dar nu sunt sigur). După întoarcerea din Finlanda, voi fi la Paris toată luna Septembrie. Poate te voi vedea D-ta, dacă vei găsi să-ți prelungești ședere...

Din păcate, n-am primit cele două cărți. (Numerii, pachetele întârzie 2-3 luni, alteori se rătăcesc. Același lucru s-a întâmplat și cu multe din cărțile pe care le trimit prietenii de aici. Foarte puține ajung în țară. Am renunțat să le trimit prin editori sau librării. Dar câți bănuți de cap, timbrile și amănuntele!...).

De la C. Noica n-am mai avut veşti din Ianuarie. În schimb, am aflat că astă iarnă ar fi suferit – dar nu știu de ce. Sper că e, acum, restabilit. I-am scris din nou.

În speranța că ne-am putea totuși întâlni la Paris, și cu urări de bine (și noroc!)

Al D-tale

Mircea Eliade

P.S. Am primit astăzi două scrisori de la Dl. Nadia Anghelescu și admirabilele ei traduceri. Aceasta mă răscolește și mă copleșește. Nu știu cum să-i mulțumesc. Nu o cunosc și nu știu nici măcar cum arată. Mă simt ca un Dumnezeu care a creat o ființă și apoi a uitat-o. Mă simt vinovat și nu știu cum să mă răscumpăr. Dacă ai ocazia, te rog să-i spui cât de mult mă bucură și mă emoționează. Îi voi scrie și eu, dar mă simt incapabil să găsesc cuvintele potrivite. Mă simt ca un Dumnezeu care a creat o ființă și apoi a uitat-o. Mă simt vinovat și nu știu cum să mă răscumpăr. Dacă ai ocazia, te rog să-i spui cât de mult mă bucură și mă emoționează. Îi voi scrie și eu, dar mă simt incapabil să găsesc cuvintele potrivite.

din Ianuarie. În direct, am aflat că astă iarnă ar fi suferit-dar nu știu de ce. Sper că e, acum, restabilit. I-am scris din nou.

În speranța că ne-am putea totuși întâlni la Paris, și cu urări de bine (și noroc!)

Al D-tale

12 Jan. 1978
Stimate Dle Anca,

Răspund cu întârziere la cele trei scrisori ale D-tale, și te rog să mă ierți că răspund în grabă. Am avut un an greu: sora soției mele s-a stins, de cancer, la Paris, după multe luni de inutile chinuri. Am venit târziu, și obosiți, la Chicago – unde mă așteptau cursuri, seminarii, etc.

Îți voi trimite mai multe cărți de-ale mele, în .... pentru biblioteca Universității. Dar nu dispun de o bibliografie completă a scrierilor mele indianistice. Se găsește la Biblioteca Myts & Symbols. Studies in Honor of Mircea Eliade *(Chicago, University Presse 1969): conține o bibliografie sumară, dar totuși utilă.*

Îți urez succes în proiectele D-tale. Nu conta, totuși, pe numele meu. Sunt din nou persona non grata *în România – și nu vreau să încurajez confuziile.*

Îți voi trimite, îndată ce vor apare (în Martie): 1) Cahier: .....: Mircea Eliade *(aproape 400 de pagini, cu bibliografía tuturor traducerilor din cărțile mele; 2)* L'epreuve de labirinthe: Entretiens avec Mircea Eliade. *S-au publicat încă două cărți despre Mircea Eliade în toamna aceasta și altele (trei) sunt sub tipar. Dar nu toate sunt interesante!...*

Îți urez, D-ale și familiei, un An Nou fericit și spornic.

Al D-tale

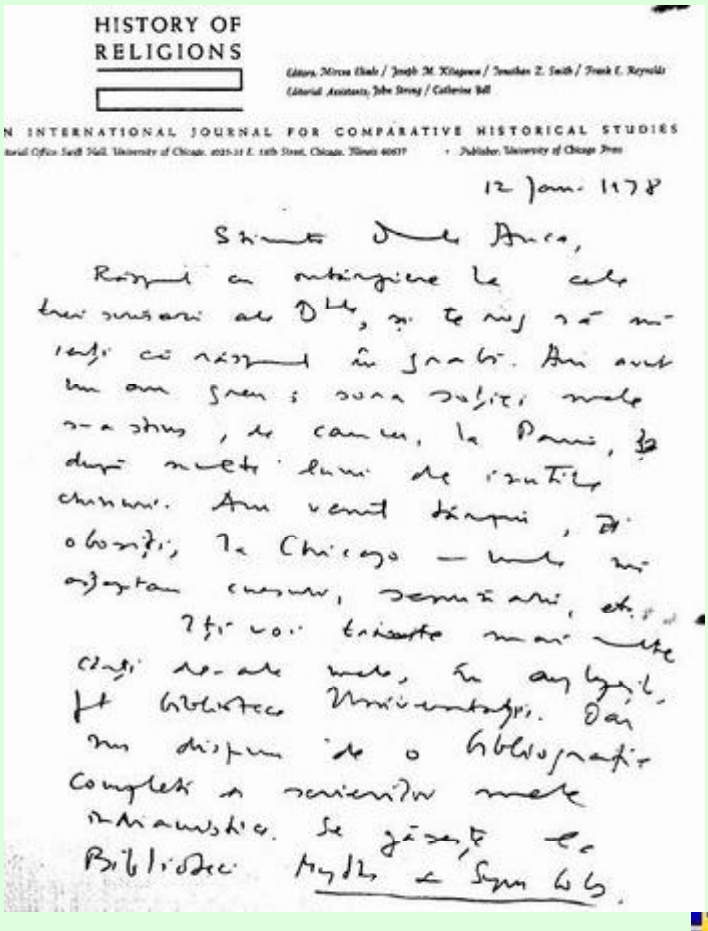

HISTORY OF RELIGIONS

N INTERNATIONAL JOURNAL FOR COMPARATIVE HISTORICAL STUDIES

12 Jan. 1978

Stimate Dle Anca,

Răspund cu întârziere la cele trei scrisori ale D-tale, și te rog să mă ierți că răspund în grabă. Am avut un an greu: sora soției mele s-a stins, de cancer, la Paris, după multe luni de inutile chinuri. Am venit târziu, și obosiți, la Chicago – unde mă așteptau cursuri, seminarii, etc.

Îți voi trimite mai multe cărți de-ale mele, în biblioteca Universității. Dar nu dispun de o bibliografie completă a scrierilor mele indianistice. Se găsește la Biblioteca Myts & Symbols.

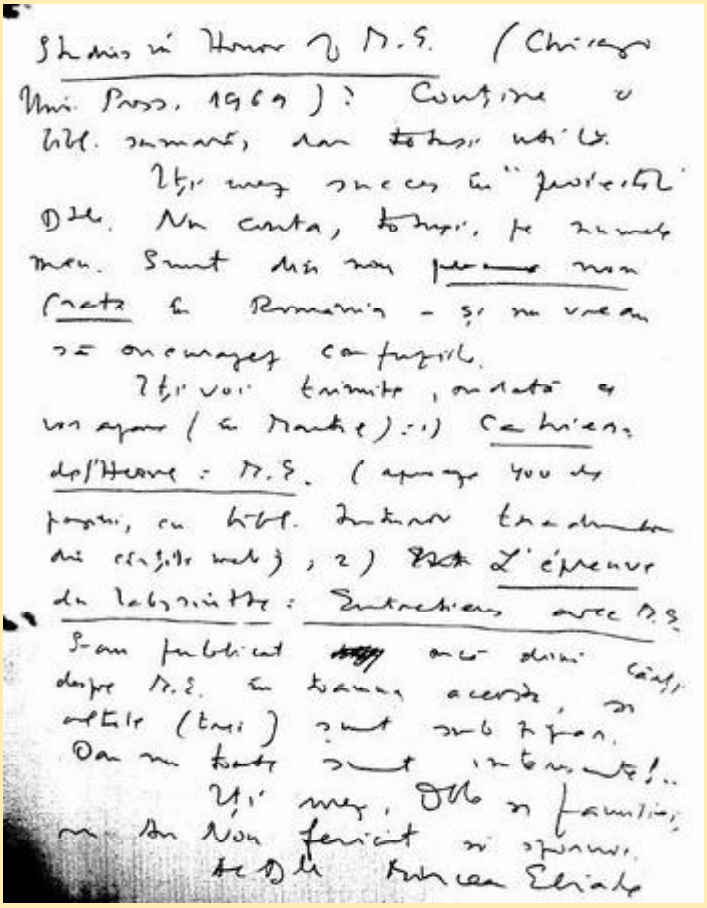

11 Jan. 1979
Dragă Domnule Anca,

Mulţumiri pentru scrisoare şi pentru 10 Indian Poems. *Mă bucur că ţi-a ajuns cu bine* Le Cahier Mircea Eliade. *Înţeleg, însă, că n-ai primit celelalte cărţi, trimise de aici, cu multe luni în urmă (cred, în Mai-Iunie 1978!). mai fac o încercare: expediez mîine prin poşta aeriană* Myths, Rites, Symbol: a Mircea Eliade Reader *(2 vol.).*

Privitor la proiectul D[tale] – un număr "indian" al revistei Zamolxis *– ai uitat că* Zamolxis *şi-a încetat apariţia în… 1943!*

Ar fi minunat dacă ai ……. versiunile sanscrită şi vernacular ale Scrisorii I. *Poate găseşti vreo subvenţie, în India sau… România.*

Din păcate, criza Universităţilor americane a redus considerabil posibilităţile de o "teaching position in Humanities".

Urez, soţiei şi D[tale], mult noroc şi sănătate – şi succes!

Cu cele mai bune sentimente
al D[tale]

Paris, 19 Sept. '980
Stimată Doamnă,
Stimate D[le] Anca,

Din scrisoarea către Becescu veţi afla de ce nu pot scrie decât câteva rânduri. Sper că biletul de avion va uşura obţinerea titlului de voing dela Ambasada Franţei.

Vom fi la Chicago la 5 Oct. Nu vă supăraţi dacă voi răspunde ..... la eventuala scrisoare pe care o voi primi. Sper că într-o zi voi putea scrie cu mai puţine eforturi.

Cu cele mai bune sentimente, al D[tale] sincer

P.S. Mulţumesc fetiţei pentru scrisoare şi pentru desen!

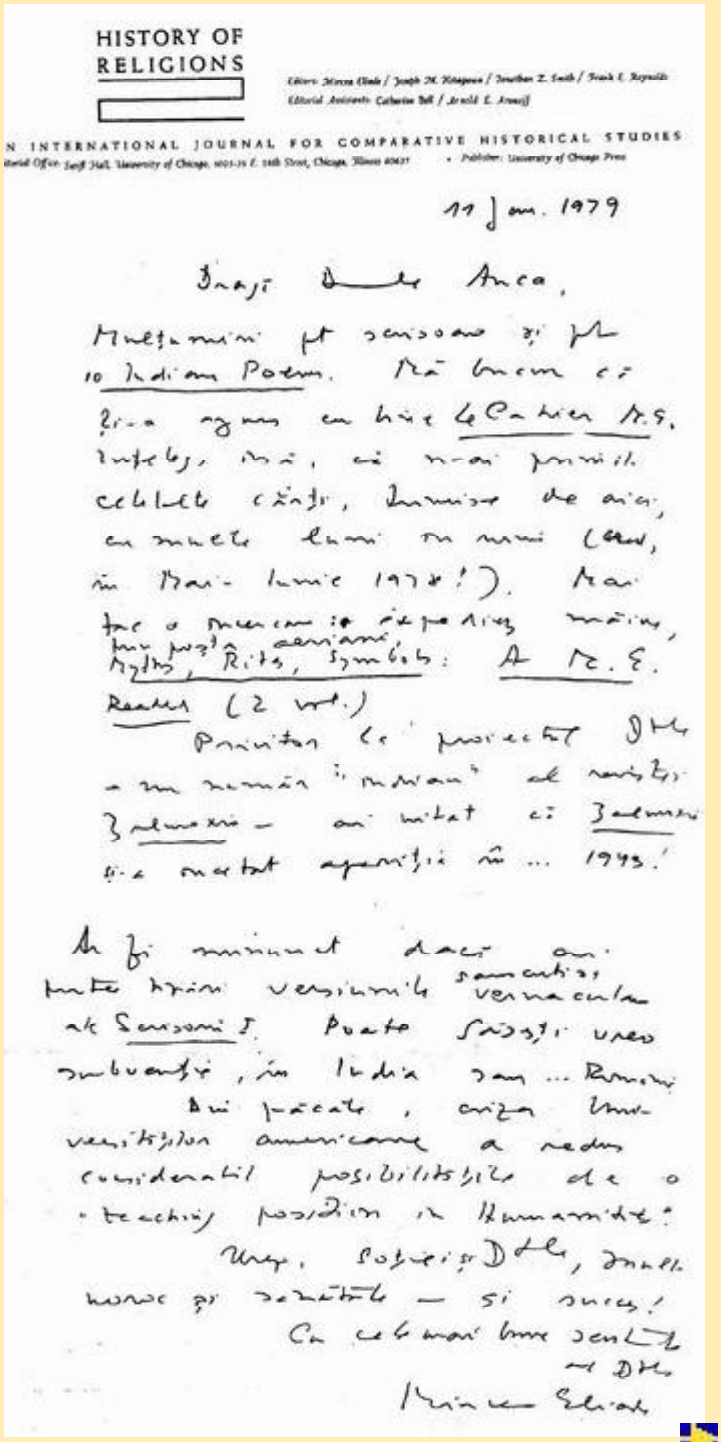
HISTORY OF RELIGIONS

AN INTERNATIONAL JOURNAL FOR COMPARATIVE HISTORICAL STUDIES

11 Jan. 1979

Dragă Doamnă Anca,

Mulţumiri pt scrisoare şi pt 10 Indian Poems. Mă bucur că ţi-a ajuns cu bine Le Cahier M.E. Înţeleg, însă, că n-ai primit celelalte cărţi, trimise de aici, cu multe luni în urmă (cred, în Mai-Iunie 1978!). Mai fac o încercare: expediez mîine prin poşta aeriană Myths, Rites, Symbols: A M.E. Reader (2 vol.)

Privitor la proiectul D-tale – un număr "indian" al revistei Zamolxis – ai uitat că Zamolxis şi-a încetat apariţia în ... 1943!

Ar fi minunat dacă ai ..... versiunile sanscrită şi vernacular ale Scrisorii I. Poate găseşti vreo subvenţie, în India sau ... România. Din păcate, criza Universităţilor americane a redus considerabil posibilităţile de o "teaching position in Humanities".

Urez, soţiei şi D-tale, mult noroc şi sănătate – şi succes!

Cu cele mai bune sentimente
al D-tale
Mircea Eliade

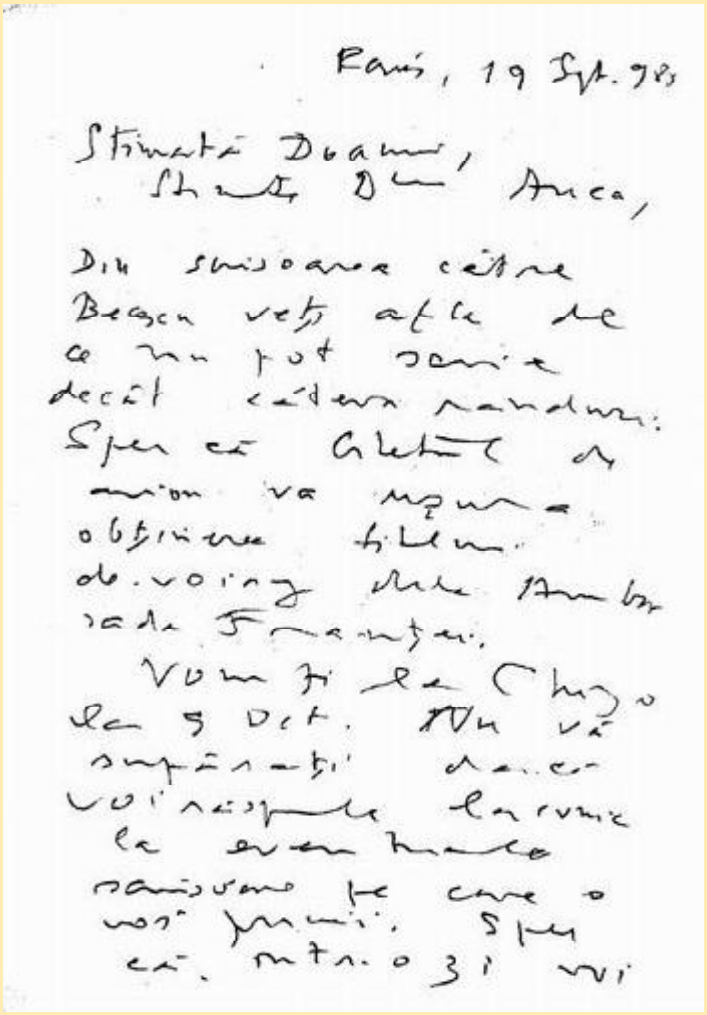

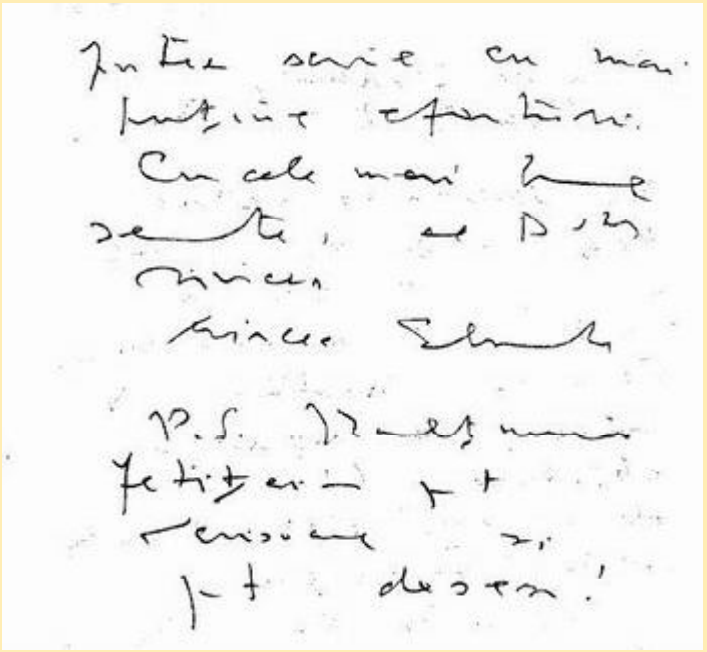

RELIGIOLOGIE

Reliogiologia – denumită în cultura anglosaxonă *"Religious studies"*, în franceză «*Sciences de la réligion*» , în germană «*Religionwissenschaft*», în spaniolă «*Ciencia de la Religión*» etc. - se referă la studiul ştiinţific, neutru şi pluridisciplinar al religiilor. Înglobează şi sistematizează concluziile diferitelor ştiinţe precum antroplogia, sociologia, psihologia, neurobiologia. Germanul Friedrich Max Müller şi olandezul Cornelius P. Tiele se numără printre primii reprezentanţi ai mişcării începute în secolul al XIX-lea, odată cu înflorirea studiilor biblice şi traducerea în limbi europene a unor texte hinduse şi budhiste. Studiile de religie comparată şi tradiţiile metodologice trasate de Universitatea din Chicago, în general, şi în particular de Mircea Eliade au fixat domeniul.

Spre deosebire de teologie, religiologia studiază fenomenul religios "din afară", investighează şi sistematizează aspectele observabile la toate religiile, în context istoric. Teologul este un credincios, nu (neapărat) şi religiologul.

Antici de referinţă în studiul religiilor: Hecateus din Milet, Herodot, Cicero (De natura deorum). Prima istorie a religiilor: Tratatul asupra religiilor şi sectelor filosofice (1127) de Muhammad al-Shahrastani. Prima catedră (religie comparată): Oxford.

Ştiinţe ale religiologiei: istoria religiilor (istoricitatea personajelor, evenimentelor, şi doctrinelor religioase), sociologia religiei (aspectele sociale ale fenomenului religios), antropologia religiei (rituri, credinţe, arte religioase), studiul scripturilor (inclusiv ca obiect literar), psihologia religiei (principiile interacţiunilor dintre comunităţi şi practicanţi), neurobiologia etc. Metodologic (fenomenologic), Gerardus van der Leew propune în Religion in Essence and Manifestation, 1933, şase etape de analiză: 1) scindarea fenomenului în categorii distincte, de exemplu, sacrificiu, spaţiu sacru, timp sacru, cuvinte sacre, festivităţi şi mituri; 2) interpretarea fenomenului pornind de la propria experienţă; 3) aplicarea principiului reducţiei fenomenologice - "epoche" -, suspendarea judecăţii de valoare şi adoptarea unei poziţii neutre; 4) clarificarea relaţiilor structurale şi înţelegerea holistică a fenomenului religios; 5) "înţelegerea genuină" (Verstehen), transformarea realităţii haotice în "revelaţie" (viziune eidetică); 6) verificarea concluziilor prin rezultatele altor discipline, precum arheologia, istoria, filologia. (cf. De Wikipedia, la enciclopedia libre).

Citiţi întregul articol **EXERCIŢII DE RELIGIOLOGIE** online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/03/george-anca-exercitii-de-religiologie.html

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru al LSR -Gorj

CIREŞE AMARE

Fragment din nuvela «Coarba»

(continuare din «Sămănătorul» nr. 1 online, nr. 2 tipărit)

(Paginile 30-35 din volum)

Vasile se opri din povestit, mai trase cu nădejde în piept fumul prin filtrul ţigării, scutură scrumul în scrumieră şi, privind în gol, rămăsese pentru o clipă cu privirea pironită aiurea. Il priveam şi simţeam că se apropie de momentul culminant al întâmplării. Şi continuă:

…Deodată, pe culmea dealului cu o pădure rară, într-o poieniță aproape de marginea drumului, se mişcă ceva. Din reflex, mă opresc şi observ că în fața mea, la circa 60 de metri, stăteau în picioare, în ciopor, nişte căprioare, toate îndreptate cu capetele spre mine. După reacția lor, mă suspectau a fi un duşman, ceea ce şi eram. La un moment dat, au început să-şi rotească privirea în mai toate direcțiile, alegând parcă una pe care să fugă. Instinctiv, am acționat, adică am sprijinit patul de umăr cu țevile îndreptate spre nevinovatele ființe din inima codrului. Eu le deranjasem din mediul lor, din vetrele lor pentru care scrijeliseră pământul cu copitele, înainte de a se odihni şi a-şi rumega hrana adunată în burduhane, în ziua aceea. Situație de cumpănă! Nu mai gândeam la altceva, decât la momentul când să slobod focul armei. Timpul se măsura în secunde. Închisesem ochiul drept si, privind de-a lungul țevilor, încadrasem ciutele pe linia de ochire. Degetul arătător al mâinii stângi se sprijinea pe trăgaciul țevii şocate. Una din căprioare o zbugheşte şi face un salt peste drumul pe care mergeam. Fără nici o ezitare, apăs pe trăgaci şi slobod arma în grupul rămas nemişcat. Un pocnet puternic, amplificat de ecoul văilor, sparge liniştea serii. În fața ochilor nu mai era nimic. Ciutele pieriseră care încotro, iar un ciuf din văgăună țipa şi el speriat. Hu u u, hu-u u!...

Reuşise să mă introducă în atmosfera cu atâta încărcătură emoțională şi empatic participam alături de el şi-i urmăream figura emoționată şi acum, după scurgerea atâtor ani.

…- Descarc arma şi sunt cu privirea ațintită spre locul unde fuseseră căprioarele. Da, nu mă înşelam. Una era căzută. Orice ar fi fost, nu mai trăgeam şi al doilea cartuş. Acest gând mi-a venit după ce, aproape fără să gândesc!?... trăsesem la întâmplare, în tot grupul de căprioare.

Devenisem braconier fără să judec situația. Cu un an înainte, împuşcasem un țap, dar pentru acela aveam autorizație şi la eveniment am fost însoțit de un paznic de vânătoare şi alți doi vânători. Atunci bravam, acum mă fâstâcisem de propria-mi ispravă.

Am ajuns lângă vânat. Era o ciută tânără, care stătea pe burtă ca pentru culcare. La aproprierea mea, n-am observat nici o intenție la ea, că ar vrea să fugă. Chiar mă privea, întinzând capul spre mine şi mişcând botişorul a prietenie. Nările i se umflau ritmic, inspirând aerul. Oare, îmi cerea îndurare!? Nu-mi dădeam seama şi eram în situația de a nu găsi o rezolvare rapidă. Îmi lipsea raționamentul. Eram convins că este puternic rănită şi nu are scăpare să mai trăiască. O ating cu piciorul. Nici o mişcare, în afară de a capului care mă privea cu ochii mari, deschişi şi umezi. Parcă plângeau…

Duc mâna la centură şi scot pumnalul din teacă. O prind cu mâna dreaptă de bot. În palmă simt căldura şi umezeala răsuflării. Ochii animalului mă scrutau, cerând îngăduință. Nu mai gândesc. Procedez mecanic ca omul primitiv de odinioară, care astfel trăia din vânat. Înfig cuțitul în zona jugulară şi animalul scoate doar un icnet. Mâinile mi se murdăresc de sângele care țâşneste şi-l simt că arde pe unde mă atinge. Prin artera secționată, ca dintr-o arteziană, sângele îmi pătează cizmele, mâneca salopetei şi o porțiune de pe pantalon.

…Mai rapid decât mă aşteptam, totul fusese încheiat. La picioarele mele aveam o căprioară ucisă prin înjunghiere. Eu eram autorul fărădelegii şi eram buimac. Eu, acela care nu tăiam acasă nici o pasăre iar, când era nevoie, soția ruga pe câte un străin s-o taie. Eu, care, în copilărie, am dormit cu iezii caprelor noastre în pat, numai de dragul lor. Eu, care, copil fiind, am „salvat de la moarte" un cocoş pe care tata vrea să-l taie la o zi de praznic. Era cocoşul meu, îl iubeam şi-mi era prieten. Eu, fără prea multă gândire, acum violasem natura. Şi o făcusem barbar şi fără judecată!...

Încercam o justificare a gestului. Dacă trăsesem cu arma şi nu murise, a face iar încă o dată uz de armă,

pentru lovitura capitală, era pentru mine mai periculos din punct de vedere moral, că se auzea şi se ştia de prezența mea în sat, atrăgând bănuieli că sunt braconier, ceea ce mă dezonora. Soluția? Am recurs la pumnal. „Scopul scuză mijloacele!", dar acum, în fața propriei mele conştiințe, pentru gestul făcut, nu mai aveam argumente care să reziste. Dar… o făcusem!

Fața lui Vasile luase o formă alungită, ochii îi sticleau iar eu îl ascultam cu înțelegere, neîndrăznind a-l întrerupe cu vreo întrebare.

…De pe creasta dealului, cu prada apucată de un picior şi târând-o, am coborât alunecând pe covorul umed de frunze moarte, în întunecimea Văii Puturoasei. La tulpina unui gorun de pe firul apei, ce-l ştiam din copilărie, pe când poposeam la umbra lui să mă feresc de razele aride ale soarelui, am aşezat-o sub o tufă crescută parcă anume să acopere cu verdeață locul unde vrei să ascunzi ceva. Am mai pus, dacă mai era cazul, câteva frunze moarte peste ea şi am plecat spre casă.

- Unde-i?... mă întreabă mama, când ajuns în bătătura casei, m-a privit la lumina becului cu neon ce dădea lumină ca ziua, văzând că sunt cu „mâna goală".

- Ce!?... îi răspund eu.

- Cum ce!?... Ce împuşcaşi? Că eşti plin tot de sânge…

…Seara s-a încheiat cu bucurie pentru mama şi mohorâtă pentru mine. Cu un felinar şi o lanternă, ca să ne putem descurca în hățişurile din întunecata vale, împreună cu tata, am adus într-un sac căprioara înjunghiată. Tatei i-am povestit totul, cum s-a întâmplat. Tăcut, mă asculta resemnat şi apoi prin vorbe domoale, încerca să-mi găsească scuze. El s-a ocupat de jupuire şi de spintecarea vânatului şi, la terminare, mi-a spus ceva curios: „Ştii că nu avea nici o alică în corp". Atunci, de ce stătea culcată şi care a fost motivul de n-a fugit după celelalte? Dacă eu n-o înjunghiam, mai târziu se putea scula şi pleca după suratele ei. Era ceva misterios în întâmplarea aceasta care mă rodea. Eu, care practicam vânătoarea ca sport, soția şi copiii mei nu mâncau carne de vânat şi care eram pătruns de multele principii morale, înjunghiasem cu cruzime un animal perfect sănătos, şi nu unul oarecare. Un noaten de căprioară, care mai era şi iadă, fiind protejată prin lege.

Simțind că deznodământul este aproape, intervin spunându-i încurajator că n-ar fi trebuit să se învinovățească atât de mult pentru acest lucru firesc. Ce, trebuia s-o lase să se chinuie? Ş-apoi animalele sunt de două feluri: unele să mănânce şi altele să fie mâncate . Nu mi-a răspuns la remarcile mele şi a continuat povestind trăirile care au urmat.

…În tingirea mare de tuci cu trei picioare, la focul cazanului, împreună cu felii groase de slănină afumată încă din iarnă, forfoteau bucățile de ficat, splină, inimă şi ceva muşchi fragezi, din frumoasa pădurii. Din acele preparate care proveneau din carnea căprioarei, pentru care mama mereu mă gratula, n-am gustat, poate şi pentru că obsesiv îmi veneau în minte imagini de la locul unde săvârşisem cumplita faptă. Mă obseda imaginea căprioarei doborâtă de o cauză necunoscută, acei ochi mari şi umezi, care, privindu-mă, cereau îndurare, în timp ce eu, nemilos, cu un şuriu, îi retezam beregata şi arterele jugulare. La masă, am fost abătut, am băut țuică din cea mai tare, ca să mă îmbăt şi vinul l-am sorbit dintr-o ulcea nouă de lut, care încă mai fierbea, ca şi sufletul meu neliniştit de nelegiuirea ce o făcusem. Din tigaie, am gustat doar din slănina făcută jumări şi din gogonelele galbene, alese din murăturii de amestec, făcuți în saramură cu livej, scoase din hârdăul pregătit pentru iarnă.

A doua zi, la lumina soarelui, când mama încerca să-i scoată creierii din țeastă, a observat că în fruntea animalului osul era scrijelit. Aceasta a fost singura lovitură a unei alice de 8 mm, care doar a amețit-o temporar, dar care nu-i fusese şi mortală.

Cum mă simțeam? Greu de apreciat…

Eram ca după un viol săvârşit sub o puternică stare de demență euforică, pe care îl regreți profund la trezirea din extaz şi apoi cât trăieşti, chiar dacă victima nu mai are cum să-ți mai reproşeze ceva!

…Când credeam că povestea tristă a vânătorului braconier luase sfârşit, s-a aşternut o mică pauză, ca liniştea ce prevestea o furtună. Ospătarul ne-a mai adus, la comanda noastră, şi câte o cupă cu înghețată, asortată, o combinație de vanilie, cacao şi fructe acrişoare. Crepusculul prevestea lăsarea serii, iar povestea lui Vasile devenea tot mai captivantă

Citiți întreg volumul **Cireşe amare** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ion_Gociu-Cirese_amare.pdf

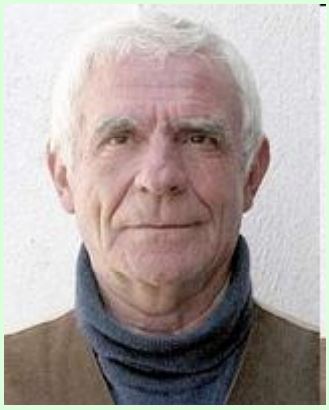

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

COMOARA DIN LEGENDĂ

- Fragmente din volum -

ERAU ÎN VIAȚĂ, DAR... DISPĂRUȚI...

„Dispăruții" de război au constituit întotdeauna o categorie dificilă, inclusiv pentru organele administrației militare. Dar la Câmpofeni, în afară de ciudatul caz al lui Dumitru Coiculescu („al lui Ceaucă"), nu au existat alte dificultăți în domeniu. În mod real căci, temporar, au mai fost câțiva. Asta, întrucât era greu să ții o evidență la zi a mișcării fiecărui militar (aflați prin diverse fronturi pe distanțe mari şi cu o amețitoare dinamică: ofensive, retrageri, cantonamente, concedii, permisii, morți, dezertați, refuzul de revenire pe front, recurgeri la diverse trucuri pentru modificarea identității, prizonieratul ş.a.m.d.). Un singur exemplu doar:

„Pierderile româneşti, între 19-24 august 1944 se cifrau la: 8305 morți şi 24.989 de răniți (din 431.800 militari angajați din Armatele 3 şi 4...). Cifra celor dispăruți nu poate fi evaluată pentru această perioadă, deoarece trupele sovietice, neținând seama de încetarea focului declarată de români, au continuat să ia prizonieri până în primele zile ale lui septembrie 1944. Aşa încât, majoritatea prizonierilor – peste 110.000 – au fost capturați după 23 august 1944, cifra totală ridicându-se la 153.883 de DISPĂRUȚI" (Cornel Scafei – Luptele pentru apărarea Moldovei, dos. Ist. Nr. 7/ 35...)

Câtă vreme, de pildă, nu se deținеau date exacte privind situația reală a combatantului Ion Popescu („Nelu lui Trifon"), el era considerat, deocamdată, dispărut...

- I s-a făcut slujbă, i s-a făcut şi pomană!, mi-a spus doda Leonora, viitoarea sa soție... Că aşa se obişnuia...

Sau, cum să nu fi fost dat dispărut un combatant (cu domiciliul în Capitală) care, venit într-o permisie acasă, nu s-a mai întors la unitatea lui de pionieri, dislocată pe un aliniament în Crimeea? Oricâte intervenții s-au făcut de către rude, pe parcursul a 40 de ani nu s-a putut da decât un singur răspuns: „DISPĂRUT".

„Surpriza" am cunoscut-o în anul 1979, în timpul serviciului pe minister când, răsfoind un buletin al organelor judiciare, am citit uluit următoarele: „Cu prilejul demolărilor de pe strada M.V., din aproprierea fostei Operete, în zidul unei case a fost descoperit cadavrul unui ostaş român, datând, potrivit documentelor existente asupra sa, din anul 1942. Era aproape întreg: cu raniță, puşcă, veston, chipiu, cizme, moletiere... Se afla într-o extraordinară stare de conservare, fapt ce i-a uimit şi pe criminalişti"...

Până la urmă, din anchetarea fostei soții a victimei, au rezultat date stupefiante: sosind acasă, în permisie, de pe front, ostaşul a găsit-o pe cea care-i jurase credință, în patul conjugal, făcând amor cu un „inapt combatant". Ca să nu iasă scandal - mărturisea ea - a fost pur şi simplu omorât. Cu lovituri zdravene, ca să nu se mai scoale pe veci! După care l-au zidit, ca să i se piardă urma. Şi a ostaşului, şi a crimei... Şi, în acest fel, a mai „dispărut" un ostaş de pe câmpul de luptă...

„Dispăruți" au fost şi cei care, în virtutea unor calități informative deosebite, au fost utilizați – pentru interesele operative ale armatei – în acțiuni pe frontul invizibil. Pe timpul războiului sau după. Serviciile secrete militare au exploatat cu multă eficiență această posibilitate. Recrutați erau cei care dezertaseră, fuseseră luați prizonieri etc. Au procedat astfel, pe scară largă, N.K.V.D.-ul (serviciul de informații militar sovietic), ABWEHR-ul (serviciul de informații militar german), SSI (serviciul de informații român), precum şi serviciile speciale ale țărilor implicate în război... Un caz elocvent: Djonat!

Tudor Djonat – aşa cum îl prezintă reputatul cercetător istoric Cristian Troncotă (Dos. Ist. 9/ 49)- comandant legionar, fusese şi el trimis pe frontul de Est. Era sublocotenent „dispărut" în luptele de la Don. În realitate, fiind luat prizonier de ruşi, a fost internat într-un lagăr, cercetat informativ şi selecționat de către N.K.V.D. pentru misiuni teroriste, respectiv, pentru asasinarea lui Ion Antonescu. În vederea executării acțiunilor planificate, a fost instruit într-o şcoală specială (cursuri de informații, aparate radio-recepție, paraşutism...).

„În noaptea de 28 spre 29 iunie 1944, a fost lansată o echipă de şase legionari (trei ofițeri, doi subofițeri, doi radio-telegrafişti) în apropiere de stațiunea Olăneşti - Vâlcea, într-o zonă muntoasă, prielnică unor operații de acest tip. După lansare, membrii grupului au reuşit să-şi ascundă toate materialele din dotare şi anume: armament, explozivi, mai multe rânduri de acte false, bani... Din echipă făcea parte şi acest Djonat. Îmbrăcat în uniformă a armatei române, s-a deplasat în oraşul Olăneşti să-şi contacteze legătura (un curier legionar, soția unui preot din Râmnicu-Vâlcea). Ca să-şi facă mai mult curaj, a tras pe gât o cantitate apreciabilă de alcool. Aflat în stare de ebrietate a fost reținut şi dus la postul de jandarmi. Un ofițer l-a recunoscut. Recunoaşterea a fost destul de dificilă, întrucât cel

paraşutat fusese supus de către N.K.V.D. unor operații estetice. Vocea însă – una dintre importantele „amprente" ale unei persoane – l-a dat de gol. Fiind „deştept" şi cooperând, Djonat a contribuit la arestarea şi a celorlalți membri ai echipei. Din grup făceau parte: I.Al. Miron, în uniformă de locotenent, fost conducător al legionarilor, teroristul Cristu Costache Gheracostea (în uniformă de sublocotenent), fost comandant legionar, organizator al grupelor teroriste macedonene.

Din alte documente ale SSI-ului - menționează autorul - rezultă că, după 23 august 1944, Djonat şi Gheracostea au fost eliberați de către armata sovietică şi luați ca oameni de încredere ai N.KV.D. Şi:

1) „... la începutul lui septembrie 1944, Djonat a fost semnalat purtând uniformă de căpitan de geniu, apărând în postura de delegat N.K.V.D. pentru organizarea, din punct de vedere comunist, a regiunii Oltenia...";

2) „... Gheracostea cultiva relații cu Lidia Popp, infirmieră de spital, una dintre principalele agente de legătură ale lui Horia Sima".

Aşadar, un caz tipic: legionari fanatici, metamorfozați în agenți N.K.V.D. sub acoperire de ofițeri ai armatei române, ce fuseseră dați „dispăruți".

Similar cazului Djonat a fost, la Riga, în anul 1944, „dispărutul" Vetrov, pregătit de serviciile secrete ale Reich-ului să-l asasineze pe Stalin. „Povestea" ne-o prezintă, în „Misterele Kremlinului (atentate şi înscenări de la Lenin la Elțîn)", scriitorul Nikolai Zencovici, afirmând, la început că „... până astăzi, această acțiune este considerată cea mai serioasă din toate încercările de atentat împotriva lui Stalin". Atentatorul: Piotr Ivanovici Tavrin, fost „comandant al unui pluton de mitraliere de pe frontul din Kalinin", în realitate Piotr Ivanovici Silo, „fost condamnat pentru delapidarea fondurilor statului sovietic, evadat din închisoare (de două ori)". În 1939 devine, pe bază de date fictive, Tavrin. Identificat, în 1942, pe front, a trecut la inamic (la germani), în zonele ocupate de aceştia. Gestapo-ul în anchetează şi-l „depune" într-un lagăr din Germania, după care intră în armata lui Vlasov, ca mulți alți prizonieri sovietici, în comandouri destinate operațiilor de spionaj şi diversiunea împotriva URSS. Misiune specială: anihilarea lui Stalin, potrivit principiului: „Piere Stalin, piere şi puterea sovietică".

Ca să nu acționeze de unul singur, S.D. ul i-a dat şi o „soție". Sub acte false, Tavrin urma să fie maior, „adjunct al şefului contraspionajului" (SMERS de la Armata a 39-a Sovietică şi, desigur, „erou al Uniunii Sovietice"). Cu documente în regulă, el şi „soția" urmau să ajungă la Moscova, în preajma lui Iosif Visarionovici Stalin, mare amator de spectacole le Balşoi Teatr. Instruiți în detaliu, pentru realizarea actului terorist, de celebrul profesionist în materie Otto Skorzeny, cel care îl răpise pe Musolini şi a desfăşurat acțiuni specifice în Balcani. Armă: un *Panzerknacke* (spărgător de blindaje), ascuns în mâneca unui palton special croit în acest sens în laboratoarele spionajului german. Numai că – şi nu din întâmplare – croitorul paltonului era agent sovietic. Aşa s-a întâmplat că, plecat să-şi execute misiunea, Tavrin a fost reținut de contraspionajul sovietic şi folosit, în anii 1944-1945, în acțiuni de dezinformare a serviciilor speciale naziste. Spre deosebire de Djonat şi alți colegionari recrutați de N.K.V.D., Tavrin şi „soția" au fost executați de sovietici în anul 1952 după ce serviciile acestora nu mai erau de folos, ei fiind dați „dispăruți" pe vecie...

„Dispăruți" pentru organele sau persoanele interesate erau, de exemplu, mulți polonezi, sârbi, francezi, belgieni, „arestați" pentru spionaj şi care trebuiau să sufere pedeapsa capitală, prinşi lucrând în timpul războiului pe teritoriul românesc. „I-am ținut ascunşi până la Armistițiu, când au fost eliberați", declara Eugen Cristescu, şeful SSI (**Eugen Cristescu, asul serviciilor secrete româneşti** - Cristian Troncotă).

Aceştia, am aflat mai târziu, erau „ascunşi" inclusiv în lagărul de la Târgu-Jiu, unde li se asigura paza. Unul dintre „paznicii" concentrați în acest scop era şi învățătorul meu, domnul Grigore Lăscăteu, din Stolojani - Gorj.

Churchill şi Truman mândri de Stalin, noul lor prieten. Aprilie 1945

Armata română la Odesa: ce l-aştepta pe Stalin dacă nu l-ar fi salvat "generalul Iarnă 1942"

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor membru al LSR -Gorj

APLICAȚIA

Ploaia deasă, slobozită cu sârg, se zdrobea de pământul rece, producând zgomote înfricoşătoare de parcă se rupsese cerul. Început de noiembrie, vreme în care nici câinele nu trebuie ținut afară.

Comandamentul regimentului aflat în aplicație pe dealul Zorzâlei desfăşura pe parcursul întregii zile operațiuni militare specifice, iar acum, în toiul serii, se pregătea de întâmpinarea nopții.

- Tovarăşe căpitan, vă caută doi civili !

La intrarea în cortul de campanie, soldatul santinelă, în poziție corespunzătoare, raportă această informație căpitanului Ion Pădureanu care stătea aplecat peste câteva documente aflate pe masa de lucru. Mai întârzie cu privirea pe o hartă militară, după care se întoarse spre cel ce, nemişcat, în poziție de drepți, aştepta mirat.

- Cine sunt şi ce vor ?

- Nu ştiu, zic că vă cunosc şi aşteaptă afară în ploaie… să trăiți !

Comandantul se ridică, luă pelerina de ploaie, o îmbrăcă atent, îşi aranjă gluga peste caschetă şi ieşi din cortul militar în întâmpinarea civililor. Se tot gândea cine să îl caute pe el acum, aici, la o oră aşa de târzie şi pe o asemenea vreme. Locurile în care se desfăşura aplicația îi erau cunoscute, acolo copilărise. Îşi amintea foarte bine când, desculț, îmbrăcat într-o cămaşă de cânepă, lungă până la pământ, venea cu caprele la păscut şi se juca ghiula cu alți copii de vârsta lui. Doamne cum mai trec anii !

La nici cincizeci de metri distanță de cortul militar, aşteptau în ploaie doi bătrânei – bărbat şi femeie – să vină ofițerul despre a cărui prezență acolo aflaseră încă de la amiază. Le spusese o nepoată care îl văzuse sigur pe nea Ionel, atunci când se întorcea de la şcoală. O întrebase cum o cheamă, a cui este şi de unde îl cunoaşte. Fetița dăduse „alarma”.

- Mamă, tată… doamne, ce-i cu voi aici pe o vreme ca asta?

- Ce să fie mumă… - rupse femeia tăcerea – auzirăm că eşti pe aici şi venirăm să te vedem că ne speriarăm de ce nu vii acasă să dormi şi tu ca oamenii în patul tău. Aduserăm şi ceva de ale gurii, că n-ai avea nici ce mânca prin coclaurile astea, băiatul mamii…

- Ai aici şi două sticle de vin, din via din Dos, zise vesel şi tatăl.

- Dar nu trebuie să vă îngrijorați, am tot ce-mi trebuie: cort militar, unde sunt toate condițiile pentru odihnă; bucătărie de campanie la care soldatul bucătar găteşte mai bine decât orice femeie de pe la noi. Aici este armată mamă, avem program bine stabilit care trebuie respectat, e aplicație…

- O fi dragul mamii… dă-i dracului de bani, pune demisia şi vino acasă !

Constantin şi Elisaveta, oameni simpli, care îşi iubeau băiatul, nu înțelegeau mare lucru din ceea ce le spunea el. Se bucurau că ajunsese om mare, dar tot copilul lor era şi nu puteau să rămână indiferenți.

Timpul nu aşteaptă, anii au trecut repede. Astăzi colonelul (r) Ion C. Gociu (numele său adevărat) priveşte cu nostalgie trecutul, acel *„ieri”*, atât de aproape, şi totuşi…

Florian Vădeianu
jurist
Duminică, 23.03.2014, înainte de Buna Vestire

Sursa imaginilor: http://www.traditia-militara.ro/ro

Citiți articolul **Aplicația,** online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/03/florian-vaideianu-aplicatia.html

ION POPESCU - BRĂDICENI - profesor, doctor în filologie, ziarist, scriitor, membru USR.

Localismul creator:

Cele trei cărți ale lui Florian Văideianu: „un boier printre tovarăşi”

1. Sunt unul din promotorii transmodernismului în România, în virtutea căruia încurajez localismul creator care premerge glocalismul cultural-interlingvistic.

În „A doua carte” tismăneanul Florian Văideianu, jurist de profesie, îşi asumă simultanul risc de poet şi de prozator dar nu din pricina obişnuitului narcisism ci pentru a nu fi uitați, cei care au fost. Îl contrazic pe scriitor, trimițându-l la Gaston Bachelard: când se consumă materia (viața fizică şi cea metafizică), focul se stinge, rămân ca o cenuşă amintirile. Cele dintâi se cheamă arhetipuri şi ele se numesc mituri /motive/ toposuri recurente.

În cântecul său aletheic (adică cel împotriva uitării) poetul refuză a-i recunoaşte literaturii sintagma de „dicționar neînțeles” trecând ca atare peste obscuritatea heraclitică şi izbuteşte prin strădanie a-şi identifica noul destin, convocat să i se alăture în demersurile sale lirico-narative întreprinse „spre lămurirea credinței curate în timp ce „lumina” (aletheia) transformată în zări îl poartă mereu prin nopți înstelate”.

Florian Văideianu pare (poate chiar este) un om blând dar exact invers foarte ferm. Dar dacă îşi face prieteni li se dăruie cu un altruism care-ți impune să-l prețuieşti ca întreg. Doru V. Fometescu, Ion C. Gociu, Grigore Haidău îi sunt tovarăşi de vis, de condei, de cafenea hermeneutică (la care din când în când mă înființez şi eu, I.P.B.).

2. Dar, cum începusem, „A doua carte” (apărută la editura „Măiastra”, în 2010), excelează prin prozele sale scurte. În Gorj, povestitorii pe spațiu scurt, în stil concis, postpercutant , (deci postmodern) sunt puțini (dar buni!): Dumitru Dănău, Antonie Dijmărescu, Grigore Haidău, Ion Gociu, care le urmează în paradigmă unor Sabin Velican, Nicolae Al Lupului, Ion Căpruciu, Titu Rădoi, V. Cărăbiş.

Povestirile lui Florian Văideianu sunt memorialistice, autobiografice, topofilice, nostalgice. Sunt debitoare „hiperrealismului”, întrucât ridică de pe fapte şi lucruri, subiecte şi aspecte vălul ascunderii proiectându-le pe axa stării de neascundere, de reintrare în, prezentul continuu. Personajele (bunica, nepotul, şcolarul, colegul (Milu Popescu, conferențiarul de astăzi de la U.„C.B.”), părintele Alexandru Cornoiu (exclamația sa „ - Şi eu sunt o troiță!” e antologică), Tudor Gheorghe,)) par efigii ale unui trecut bogat în…transversalii, (a se citi: interferări dintre sacru şi profan, interstiții ale universului de resemnificat, repotențat, resituat în desinea sa divino-umană).

Accente de pozitivă melancolie, de autentică reculegere sunt deseori complementarizate cu altele de duioşie, ironie şi umor benign, căci Florian Văideianu asta şi face: evocări «in memoriam» recuperând acel «in illo tempore» în care satul e încă etnografic şi antropologic, tradițiile continuă să persiste în imaginarul popular, în mentalitarul opoziției dintre ce a fost şi unde s-a ajuns, tributară romantismului, ori clasicismului conservator, când „toate erau la locul lor”, profesiile se țineau identice cu cele dintru începuturi (pescuit, păstorit, vânătoare, cultivarea pământului).

3. „Din cenuşa vremii” îmi confirmă, iată, dedesubtul simulatului meu reproş din deschiderea însemnărilor de față. De data aceasta, Florian Văideianu ne trimite „din start” la Aristotel. Citez: „Povestirile sunt adevărate”. Ei, aş, nu sunt dar par verosimile, căci (şi aici autoanaliza prozatorului funcționează ireproşabil), „toate proiectează lumea satului arhaic din copilăria” sa edenică.

Imagine “La fini”, din cartea lui “Florian Văideianu - Din cenuşa vremii”

În acest „paradis” la loc de frunte erau: bunătatea, milostenia şi credința în Dumnezeu. Şi măsurarea timpului era alta căci ea aparținea aprecierii oamenilor.

Naratorul însetat de autenticitate îşi lasă emoțiile să-i inunde textele lapidare, secvențiale, transversalice (repet termenul ca să-l fixez în orizontul de receptare şi evaluare al contemporanilor mei, - n.m., I.P.B.), mustind ontologic, captivând fenomenologic, interesând axiologic.

Aşadar micrononficțiunile sunt reinaugurale, aurorale, ele scot din cenuşa vremii bucuria copilului care se minuna de tot ceea ce vedea în jurul său (deci ca şi Lucian Blaga, F. Văideianu se con-centrează pe «mirabilis»), care este un însemn de recunoaştere a sacrului (calea apucată de-acum încolo e, con brio, transmodernistă – n.m.I.P.B.). Desigur – cum altfel? – şi, „ personajele sunt reale”, iar întâmplările auzite şi transcrise „au modelat caracterul omului matur de mai târziu”- deci au un garantat caracter pedagogico-didactic şi instructiv-educativ. Fireşte personajele sunt reinventate, fiecare protagonist devenind „persona”.

Doru V. Fometescu avansează în comentariu-i propulsator şi vibratoriu, formula identificatoare de „renaştere prin mărturisire” pe care o salut ca fericită, iar criticul de circumstanță îşi argumentează credibil afirmația referindu-se la „memoria vie, logodită cu acel simț natural de pătrundere la esență, concretețe şi detalii” al lui Florian Văideianu. Scrisul acestuia – citez din prefața aceluiaşi D.V.F.- este „frenetic şi răsfiră un aer proaspăt şi cald de înțelepciune şi mirare, de retrăire a unor climate tradiționale”. Dar este mai presus de orice, anamnetic, spiritual, altruist, atipic (deşi cumva într-o intertextualitate neprovocată cu Marin Preda, Marin Sorescu, Lazăr Popescu, Ion Căpruciu, Nicolae Al Lupului, Sabin Velican, Mihail Sadoveanu).

Cum postfața teologului Iulius Marius Morariu e plină de substanță, ilustrând cu acribie ştiințifico-estetică scriitura lui Florian Văideianu, mă opresc deocamdată, căci mai trebuie să mă ocup şi de „metabiografia” „Boier printre tovarăşi”.

4. Cartea „Boier printre tovarăşi” nu este un roman propriu – zis, căci se vrea o biografie şi ea nonficțională a vieții reale şi a operei sociale a unui legendar fiu al Tismanei de sub comunism „TRAIAN BURTEA”. Iarăşi indiciile presărate în primele 13 pagini îmi vin în ajutor cu promptitudine. Nicolae N. Tomoniu, directorul Editurii Semănătorul Tismana, e de părere că figura celebră în epocă a lui Traian Burtea ar fi deja mitologică, model moral şi de succes al inițiativei personale având la bază piedestalul principiilor sănătoase.

Ba, Doru V. Fometescu plusează generos precum că acelaşi Traian Burtea ar fi fost „o personalitate de indiscutabil prestigiu” (1950-1981), fost director al Cooperativei Arta Casnică Tismana, iar despre romancierul de ocazie şi din necesitate (chiar şi lăuntrică) afirmă că „prin inspirație şi meşteşugul artei literare ne încântă, prin cuvinte simple, jucăuşe şi sensibile”.

Cartea este redactată pe două niveluri: cel de jos documentar, cel de sus „ficțional” şi se vrea un elogiu adus pentru „un simbol care uimeşte semenii, chiar peste decenii, dăruind curaj, discreție şi demnitate umană” (D.V.F.). Prin urmare, Florian Văideianu „creează un personaj viu, nonficțional, care a gândit frumos; într-o unitate cu vorba credincioasă şi faptă înțeleaptă” şi care a priceput „din vreme, intuitiv, că tot ce faci pentru tine se pierde odată cu trecerea ta, însă tot ceea ce faci pentru ceilalți rămâne taina atingerii unui Absolut ce rezonează binefăcător, uneori ceva inefabil, pogorând în cotidian în chip de spirit nemuritor”. (D.V.F.).

„Cartea lui Vaideianu – se pronunță şi Ion Mocioi – este nu numai un portret literar al unui personaj cunoscut în realitatea vieții lui, ci şi un portret literar al unei colectivități, din care se disting câteva figuri literare alese şi prezentate cu măiestrie. Căldura cu care sunt prezentate aceste personaje reale devenite personaje artistice, create cu mijloacele prozei artistice, reflectă capacitatea scriitorului de a surprinde trăsăturile sufleteşti ale oamenilor surprinşi în activitatea lor, pe care îi admiră deopotrivă cu cititorul”.

„Florian Văideianu – îl las pe Doru V. Fometescu să tragă concluziile în locul meu – ne sugerează că lumile evoluează prin prospețime de limbaj şi loialitate, prin stări creative şi limpeziri de tensiuni lăuntrice, contradictorii, cu contextul social, regăsind acea cunoaştere metaforică, să fii când nu mai eşti, fiind leacul tulburătoarei stări umane, un flux de suflet ce înfierează veacul”. Iar Traian Burtea va fi de neuitat ca „Boier natural”, inițiat în „taina valorilor creştine – credința că nădejdea, iertarea bunăvoirea – care se leagă de străbaterea unui drum apostolic, străbun, de rezistență, înțelegere şi cunoaşterea prin suferință şi realizare”. (D.V.F.).

Imagine “Ulița”, din cartea lui “Florian Văideianu - Din cenuşa vremii”

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Din volumul

DEZMĂRGINIRI – IEŞIREA DIN PARADIS

Nevoia de a visa

Motto: *„Nu eşti învins atunci când*
sângeri şi nici când ochii-n lacrimi
ți-s; adevăratele înfrângeri
sunt renunțările la vis!”
Radu Gyr

Ceva ori cineva subtil încătuşează
tâmple cu hei-rup şi oacheşă minciună,
surpă Adevăr vlăguind o bază -
dar promite încă „să fim împreună!”

Poate vorbesc „prostii” tot omul alege
şi caută iluzii, un sens, chiar transcendență,
nevoia de-a visa, vai, o străveche lege,
e printre noi şi azi,de lupți pentru prezență…

Aşa, rostogolind viclene lumi betege!

16.12.2010

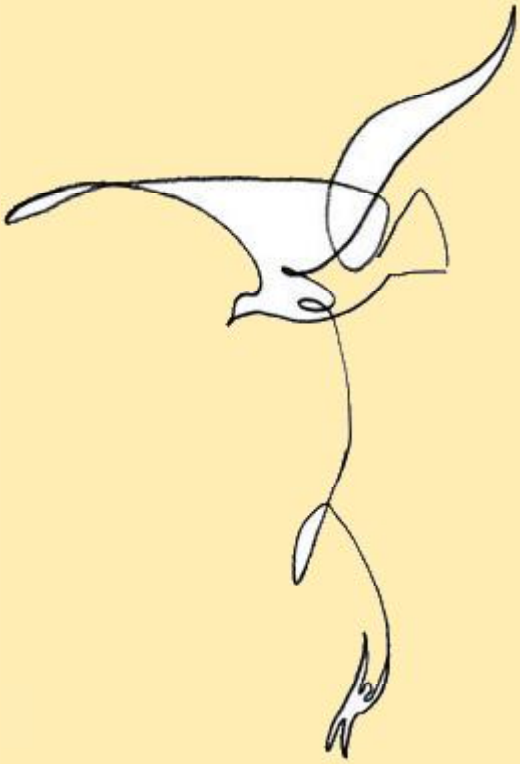

Cale îndărăt

celor cu harul poeziei

Fără să ştim şi chiar fără să vrem ne
depărtăm de viu, străini spre hăt,
nişte dezmărginiri ca un blestem ne
poartă grea osândă prin omăt – în
timp ce se răşchiră fuior-ghem,
doar cei cu har mai prind cale-ndărăt…

Să fii când nu mai eşti e leacul
tulburătoarei stări umane,
un flux de suflet ce-nfioară veacul,
altfel, averile ni-s vane…

22.02.2013

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Poezii de primăvară

Din volumul, "Grădina de sub cer"

Primăvara, ca o minune

Mugurii cruzi
Ademenesc lumina.
Iar pomilor
golaşe crengi
le rotunjesc făptură.
Din foşnetul pierdut
în fâlfâit de
păsări călătoare
Se-ntorc la tine
Cântecele, care
Atâta iarnă
nu s-au auzit.
Şi nicăieri nu-i
dătătoare de
speranță
Decât aici în
acest colț de lume.
Privirea ta
ca o minune
Ce-n ram uscat
aduce iarăşi
viață.
Ca vulturii
întineriți
de vreme
Zboară spre
cer albastru
gândurile mele
în flori înmiresmate
din mai o să-nflorească.
Si iarăşi o să îmi
amân
Plecarea
mea de-acasă.

Ramul înflorit să mângâie

S-a peticit zăpada
de pe creste
Şi primăvara ne
trimite veste
Că în curând
va încălzi lumina.
Dimineața poiana n-o
va mai albi
bruma.
Va pune suflet
în tot ce mort a fost
Şi fiecăruia în lume
îi va face
un nou rost.
Va dezlega
culorile din
chingile uitării
Şi va lăsa tot
ramul înflorit
să mângâie
iubirile.

Moment

Seva țâşneşte-n
crengile golaşe
Mugurii încep
uşor să se îngraşe.
în micile făpturi
puterea vieții urcă,
în fiecare dimineață
soarele-i sărută,
în spațiu-n
care pân" acum
Umbră n-a fost
Lumina e oprită
cu un rost.
Horbotele de umbră
şi lumină
Cuprind tot
teritoriul
Din a mea grădină.
Mireasma de
pământ trezit
Din somn de iarnă
Creşte un colț
de verde iarbă
Şi mohorâtul
început al primăverii
se schimbă acum!
începe miracolul
Culorii!

Zăpada mieilor

Din veşnicul
cer
Fărâme de stele
Se cem
Şi cad pe
pământu'
-ngheţat.
Se zbenguie
miei-n obor.
Pe margini
câini ocrotesc
joaca lor.
Din iama ce-a
Fost.
Mai vine un
dram
Pentru mieii
ce n-o vor
cunoaşte-n
alt an.

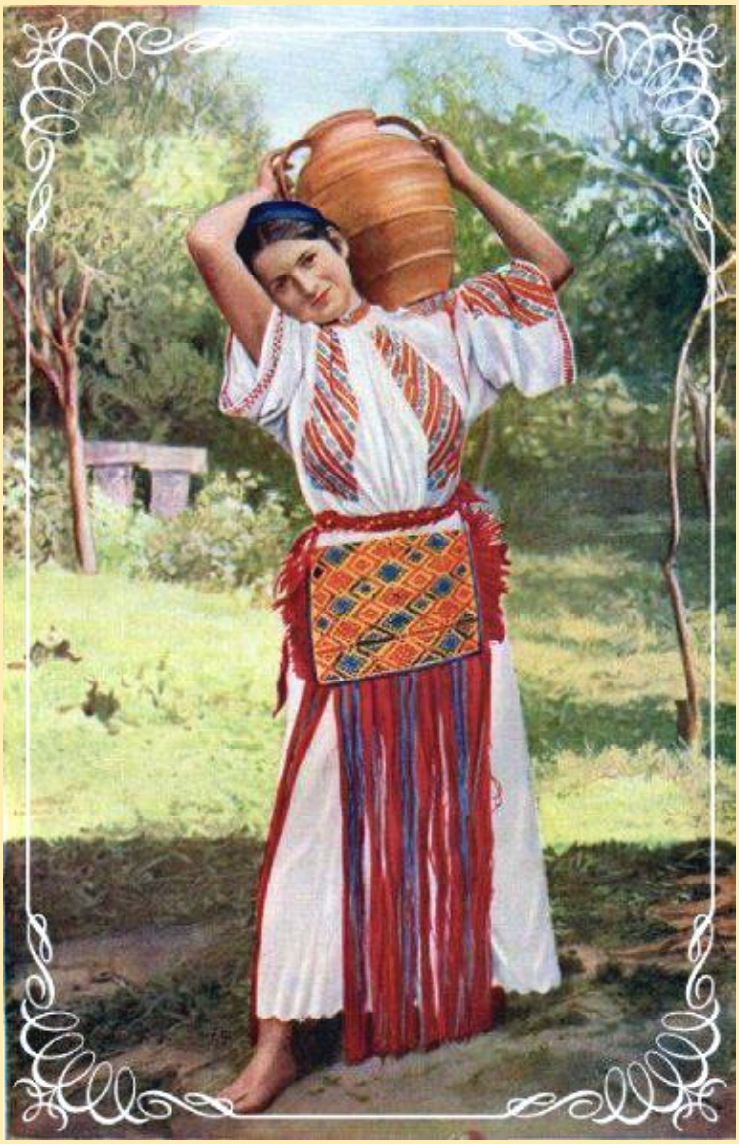

Lioară, Lioară

Lioară, Lioară,
Fată bălăioară.
Dragă surioară.
Noi ne-am sfătuit
Ca să te primim
în hora de fete
Şi surori să fim.
De mergi pe ogor.
Venim şi noi stol.
Grâul secerăm,
Ş-apoi treierăm.
De te-ai mărita
Noi, la nunta ta.
Facem toată
treaba.
Casa împodobim
şi dereticăm
Curtea măturăm.
Şi gătesc bucate
Mândrele surate
Pentru toţi nuntaşii
Şi-ţi cinstim şi naşii
Cu găina coaptă
Să ai viaţa toată
Numai bucurii.
Şi cu noi să fii
Lioară, Lioară,
Fată bălăioară.
Dragă surioară.
Şi cu jurământ
Să n-avem surori
Pe acest pământ.
Lioară, Lioară,
Fată bălăioară.
Dragă surioară.
Din cea mai
"mândră şi
Binecuvântată
ţară pe
pământ"

N. Bălcescu

Citiți volumul **Grădina de sub cer** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Lucia-Silvia_Podeanu-Gradina_de_sub_cer.pdf

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii martie

Înaintea vremii

Suntem
Înaintea vremii
Viitoare,
Printre nămeți
Cât casa,
Printre cascade
Şi flori
Crescute în pustiu,
Printre stele
Suntem…
Nu departe
De zbor.

Du-te şi uită

Du-te
Şi uită
Tot ce s-a-ntâmplat
În ținutul acesta.

Vei fi
Mai în siguranță
Trecând
Pe lângă crocodili,
Prin preajma hienelor.

Nici săgețile
Otrăvite
Ce te-ar putea atinge
Nu-ți vor ieşi în cale.

Poți s-o iubeşti

Poți
S-o iubeşti
Privind-o,
Ascultând-o…
Şi s-o priveşti
Din nou.

Se roagă

Până şi Carul Mare
Se roagă
Pentru biserica de gheață.

Vântul a pictat-o
Şi a dăruit-o popilor.

Este un întreg oraş
De gheață,
Cu piețe,
Bulevarde,
Un palat administrativ,
Păsări,
Chiar un orologiu
De gheață…

Doar oamenii
Nu sunt încă
Integral
De gheață.

Alți oameni

A crescut
Zăpada
Ca un zid,
Ca un acoperiş
Peste crucile din cimitir.

Nişte morți,
Tineri şi bătrâni,
Se dau cu săniuța.
Ceilalți
Construiesc
Alți oameni
De zăpadă.
Şi multă lumină
În casă, în grădină,
Apoi s-a mutatu
Din casă-n palatu
Cum chiar ați aflatu…

Zăpada începutului de lume

Zăpada începutului de lume
Tocmai s-a înfățișat
Secolului.

Anotimpurile,
Brusc,
Au devenit
Făuritoare de cercuri.

Şi aşa
Vor rămâne.

Nu departe

Ca şi cum
Turnurile
Ar fi fost
Nu departe
De lumină.

Luna,
Ducându-se
După nestemate…

Cerbii şi noi –
Ca şi cum
Ar fi fost
Nu departe
De departe.

Aproape

Scena –
Aproape.
O femeie,
Singură,
Sus.
Lumea,
Alături.

Poezii şi grafică: Vasile Mic

Citiți celelalte **Poezii ale lunii martie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/03/vasile-mic-poeziile-lunii-martie.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Anaforaua euharistică în perioada apostolică şi post-apostolică

- o incursiune istorico-liturgică -

Din volumul cu acelaşi nume

Introducere

Prezentarea epicentrului vieții duhovniceşti a tuturor veacurilor în perioada atât de încărcată din punct de vedere liturgic prin care trecem, respectiv a Euharistiei şi implicit, a ritalului sacramental pe care-l circumscrie, are, pe lângă statutul de incursiune în istoriografia şi liturgica paleocreştină, o multiplă valență. Pe de-o parte, dat fiind faptul că ne aflăm în Postul Mare, ea reprezintă un îndemn la cunoaşterea credinței şi la primenirea duhovnicească, iar pe de altă parte, este un mijloc de a face cunoscută publicului larg istoria Liturghiei, demers ce va avea, sperăm un impact mobilizator, atât în cunoaşterea, cât şi în practicarea Tainelor credinței în viața de zi cu zi.

N-am dorit ca prezentarea noastră să se constituie într-o cercetare aridă, al cărei scop este prezentarea comparativă a mai multor versiuni ale anaforalei din perioada început a creştinismului în vederea observării felului cum s-a produs evoluția din punct de vedere filologic sau din perspectiva conținutului. N-am dorit nici o analiză în care să prezentăm părțile care au supraviețuit până astăzi în cele trei ritualuri de acest fel, consacrate în Biserica Răsăritului, aparținând Sfinților Ioan Gură de Aur, Vasile cel Mare, sau Grigore Dialogul. De altfel, cititorul interesat va putea observa şi singur aceste elemente, în urma unei cercetări atente.

Ne-am dorit însă ca cercetarea noastră să ofere cititorului o viziune asupra felului în care se desfăşura ritualul liturgic în Biserica primară şi asupra rugăciunilor care-l compuneau (care, lecturate cu atenție, sunt adevărate monumente ale teologiei răsăritene, atât din perspectiva conținutului, cât şi din pesrpectiva elementelor de teologie pe care le cuprind). În vederea atingerii acestui țel, am pus la dispoziția lui un mic comentariu liturgic, în cadrul căruia am utilizat textele mai-sus pomenite, aşa cum le-am găsit traduse în cadrul coleciei *Părinți şi Scriitori Bisericeşti*, dar şi diferite opinii avizate privitoare la conținutul, structura şi semnificația lor, aparținând unor teologi români avizați, precum regretatul părinte liturgist Petre Vintilescu, sau părintelui profesor Ioan Ică jr.

Nădăjduim ca această modestă prezentare să deschidă cititorilor apetitul înspre cunoaşterea istoriei teologiei şi asupra cercetării operelor patristice, care sunt, alături de Sfânta Scriptură, izvoarele Ortodoxiei. Totodată, sperăm că ea va contribui la zidirea lor în credință şi că va fi un stimulent în trăirea cu maximă responsabilitate şi fervoare a adevărurilor de credință.

De asemenea, sperăm că acest studiu va constitui începutul unei serii în care vom aduce în fața cititorilor cele mai importante pasaje patristice cu rol liturgic, şi vom prezenta o scurtă istorie a cultului şi a evoluției lui de-a lungul timpului.

Autorul

Anaforaua euharistică în epoca apostolică şi post-apostolică

Încă de la întemeierea Bisericii, în centrul cultului s-a aflat Euharistia şi deci, slujba în cadrul căreia ea avea loc, Liturghia. După cum ştim, ea a fost instituită de către Mântuitorul Hristos la cina cea de Taină, când el a frânt pâinea şi a dat-o apostolilor, apoi le-a dat paharul cu vin, spunând celebrele cuvinte:

> *Luați, mâncați, acesta este trupul Meu, care se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor... Beți dintru acesta toți, acesta este sângele Meu, care pentru voi şi pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor. Apoi le-a spus, faceți aceasta întru pomenirea Mea (Lc. 22, 19).*

Frângerea pâinii a devenit apoi centrul cultului creştin, creştinii primelor veacuri adunându-se, inițial în case particulare şi mai târziu în Biserici, spre a împlini porunca pe care Mântuitorul al dat-o la cina cea de Taină.

Euharistia a fost aşadar, pentru Biserica primară, centrul cultului. Cum arăta ea şi care au fost elementele care o constituiau şi care compuneau ritualul în care ea avea loc, care erau elementele cele mai importante din punct de vedere textual şi gestual nu ştim întru totul. În mod cert, la început, a avut o structură cu mult mai simplificată decât cea de astăzi, fiind formată dintr-o serie de rugăciuni scurte şi împărtăşanie. Cultul iudaic a constituit apodictic o un element care a influenat structura Liturghiei primelor veacuri[1], şi pe cel viitor, dacă ne raportăm la faptul că lecturile din psalmi şi din alte texte vetero-testamentare precum proorociile sau cările istorice erau şi sunt prezente în structura cultului creştin din abundenă.

Una dintre cele mai vechi şi mai importante lucrări aparținând perioadei post-apostolice este cea intitulată Didahia celor doisprezece apostoli, care are în compoziția ei o cateheză liturgică[2] cuprinde şi câteva elemente legate de cultul euharistic din vremea în care a fost scrisă. Este vorba despre descrierea unei Liturghii în formă primară, constând din câteva rugăciuni şi împărtăşania propriu-zisă, precum şi de câteva indicații tipiconale privitoare la acest subiect. Textul ei este deosebit de interesant atât ca vestigiu liturgic, cât şi din punct de vedere al conținutului şi al profunzimii semnificațiilor. Rezumăm în

rândurile următoare partea cea mai importantă a conținutului său:

După ce v-ai împă împărtăşit, mulumiți aşa: Îi mulțumim Ție, Părinte Sfinte, pentru sfânt numele Tău, pe care l-ai sălăşluit în inimile noastre şi pentru cunoştința, credința şi nemurirea, pe care ne-ai făcut-o cunoscută prin Iisus Hristos, Fiul Tău. ție slava în veci. Tu, Stăpâne atotputernice, ai zidit toate pentru numele Tău. Mâncare şi băutură ai dat oamenilor spre desfătare, ca să-ți mulțumească ție, iar nouă ne-ai dăruit, prin Fiul Tău, mâncare şi băutură duhovnicească şi viață veşnică. Înainte de toate, Îți mulțumim, că eşti puternic. Ție slava în veci. Adu-ți aminte, Doamne de Biserica Ta, ca s-o izbăveşti de tot răul şi s-o desăvârşeşti în dragostea Ta şi ,adună din cele patru vânturi această biserică sfințită întru împărăția Ta, pe care ai pregătit-o. Că ție este puterea şi slava în veci. Să vină harul şi să treacă lumea aceasta! Osana Dumnezeului lui David! Dacă este cineva sfânt, să vină! Dacă nu este, să se pocăiască! Maran atha! Amin. profeților îngădui-ți-le să mulțumească cât vor[3].

Observăm atât bogăția conținutului, cât şi abundența textelor biblice, cu precădere a celor doxologice. Mai observăm din analiza acestei descrieri, sau, mai precis a rugăciunii din cadrul ei, iminența eshatologiei. Altfel spus, creştinii aşteptau a doua venire a Domnului şi considerau că sosirea ei este un lucru foarte apropiat, îl aşteptau ca pe un deznodământ iminent. Mai observăm de asemenea, prezența ierarhiei bisericeşti şi prezența unei clase militante ce nu ținea în mod absolut de preoție, aceea a laicatului.

Analizând Liturghia din primele veacuri şi oprinddu-se asupra felului în care se reflectă ea în rugăciunile din lucrarea la care ne referim, părintele profesor Petre Vintilescu, un mare teolog român al secolului trecut spunea:

Alegeți-vă episcopi şi diaconi vrednici de Domnul, bărbați blânzi şi neiubitori de argina, adevărați şi încercați, căci ei vă îndeplinesc serviciul profeților şi al învățătorilor. Nu-i disprețuiți, căci ei trebuie cinstiți de voi deopotrivă cu profeții şi învățătorii"[4].

Precum se vede, persoanele din ierarhia bisericească prin hirotonie par a se deosebi de preoți şi de învățători, dar toți laolaltă au o atribuție comună, şi anume: oficierea liturghiei. Cine erau aceşti profeți şi învățători şi ce loc ocupau ei între persoanele de conducere? E greu de spus. Sfântul Apostol Pavel îi aşează imediat după apostoli în următoarea enumerare:

,,Pe unii i-a pus Dumnezeu în biserică întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători, apoi pe cei cu darul puterilor minunate, apoi pe cei cu darul tămăduirilor, milosteniilor, cârmuirii, felurimii limbilor (1 Cor. 12, 28)".

Între slujitorii bisericeşti se vorbeşte deci, de apostoli, de profeți şi învățători, care, în ordinea autorității şi considerației în comunitatea creştină primitivă, trebuiau să conteze înaintea celorlalți slujitori, care îndeplineau unele servicii interioare. Învățătura celor doisprezece Apostoli, ca de altfel ca şi epistolele pastorale ale Sfântului Apostol Pavel – un exclude totuşi existența ierarhiei simultan cu funcționarea acelor slujitori enumerați mai-înainte. ştiindu-se însă ca apostolii, profeții şi învățătorii nu mai sunt menționați între slujitorii bisericeşti de la jumătatea veacului al doilea înainte, am putea presupune că aceştia nu erau decât misionarii plini de zel şi de inspirație – sfinți, desigur prin punerea mâinilor[5].

[1] Diac. Ioan Ică jr., *De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului – integrala comentariilor liturgice bizantine – studii ºi texte,* Editura Deisis, Sibiu, 2011, p. 11.

[2] Pr. prof. Ioan G. Coman, *Patrologie,* Sfânta Mănăstire Dervent, Dervent, 1999, p. 12.

[3] ***, ,,Învățătură a celor doisprezece apostoli", traducere pr. prof. Dumitru Fecioru, în vol. *Scrierile Părinților Apostolici,* colecția ,,Părinți şi Scriitori Bisericeşti", vol. 1, Editura Institutului Biblic ºi de Misiune, Bucureºti, 1979, pp. 29-30.

[4] *Ibidem,* p. 26.

[5] Pr. prof. Petre Vintilescu, *Istoria Liturghiei în primele trei veacuri,* Editura Nemira, Bucureºti, 2001, p. 59. Cf. Teodor M. Popescu, *Biserica ºi cultura,* Editura Institutului Biblic ºi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureºti, 1995, pp. 24-39.

Imagine din vol. I
"Monografia Tismanei în imagini"
apărută luna aceasta la Editura
"Semănătorul" Tismana

Citiți mai departe online despre **Anaforaua euharistică** aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Iuliu-Marius_Morariu-Anaforaua_euharistica.pdf

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Predică la Sfântul Apostol Andrei, cel Întâi chemat, Ocrotitorul României

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin. Doamne Miluieşte, Doamne Miluieşte, Doamne Miluieşte, Părinte binecuvintează ca să predic.

"Unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan şi veniseră după Iisus era Andrei, fratele lui Simon-Petru"(Ioan 1, 40)

Iubiți credincioşi,

Dăm slavă lui Dumnezeu, că am ajuns în această zi minunată, în care prăznuim pe Sfântul Apostol Andrei cel Întâi chemat la Apostolie, la rândul său chemând şi el pe foarte mulți la dreapta credință şi desfăşurând o bogată activitate misionară, purtată până la ținuturile Dunării de Jos. Apostolul Andrei, este întâlnit pentru prima dată în cuprinsul Sfintelor Evanghelii, fiind iudeu de neam, frate al Sfântului Apostol Petru şi fiu al pescarului Iona din Betsaida.[1]

Fiind pescar de meserie, Andrei a fost prins de către Ioan Botezătorul în mrejele povățuirii, fiindu-i ucenic până la chemarea la apostolat de către Iisus Hristos. Andrei Apostolul, răspunde cu mare bucurie la chemarea Mântuitorul în a deveni "pescar de oameni", participând la întreaga istorie pe care Sfinții Evanghelişti o prezintă. Anumiți teologi şi istorici din primele veacuri creştine, susțin că Sfântul Apostol Andrei a fost cel dintâi propovăduitor al Evangheliei la geto-daci. Potrivit acestor afirmații, un sinaxar constantinopolitan, aminteşte pătimirea Apostolului la 30 Noiembrie.[2] Despre această propovăduire a Sfântului pe tărâmul românesc, vorbeşte şi Sfântul Ipolit Romanul, în lucrarea sa *Despre apostoli*, fiind martirizat în timpul persecuției împăratului Deciu (249-251). Eusebiu de Cezareea, în Istoria Bisericească, din secolul al IV lea, spune: *" Sfinții Apostoli ai Mântuitorului, precum şi ucenicii lor, s-au împrăştiat în toată lumea locuită pe atunci. După Tradiție, lui Toma i-au căzut sorții să meargă în Partia, lui Andrei în Sciția, lui Ioan în Asia..."*[3] *Origen scrie: " Când Sfinții Apostoli ai Mântuitorului s-au răspândit în toată lumea, Toma după cum spune Tradiția a primit prin tragere la sorți Parția, iar Andrei Scytia"*

Sfintele Evanghelii ne mai vorbesc despre Apostolul Andrei, aducându-ne în vedere înmulțirea pâinilor, atunci când el a dat de ştire Mântuitorului Iisus Hristos că în mulțime este un copil care are cinci pâini şi doi peşti: *" Şi a zis Lui unul dintre ucenici, Andrei, fratele lui Simon-Petru: Este aici un băiat care are cinci pâini de orz şi doi peşti. Dar ce sunt acestea la atâția"* (Ioan 6, 8-9). Andrei a însoțit pe Filip la Domnul, ca să-i vestească dorința grecilor de a-L vedea şi împreună cu cei trei apostoli, a însoțit pe Domnul pe Muntele Măslinilor, marți în Săptămâna Patimilor.[4] După ce a predicat în cetățile locuite de greci, geto-daci şi romani, Andrei s-a îndreptat spre Sud, unde a ajuns până în ținuturile greceşti, realizând acte de înaltă îndreptare a păgânilor şi închinători la idoli la dreapta şi adevărata credință, având cale de a-L cunoaşte pe Hristos, Cel ce S-a răstignit pentru mântuirea noastră, unde a ajuns apoi în oraşul Patras, murind ca martir răstignit pe o cruce în formă de X : *" Bucuria lui de a muri răstignit pe ea, ca Domnul, dar pe una pe care nevrednicia lui o dorea să nu fie la fel cu a Domnului, căci a cerut să fie răstignit pe o cruce în formă de X, căci Sfântul Apsostol Andrei ne spune: Mă închin înaintea ta, cruce sfântă, care ai fost sfințită de trupul Domnului, şi cu mădularele Lui, ca şi cum cu nişte pietre de preț ai fost împodobită."*[5]

Iubiți credincioşi,

Potrivit acestor mărturii, totuşi nu avem informații certe în privința perioadei anului în care Sfântul Apostol Andrei a ajuns pentru prima dată pe teritoriile de la Dunăre, dar o tradiție în acest sens, ne spune că apostolul ar fi fost însoțit şi călăuzit de un lup. Dacă ne raportăm la Calendarul Creştin Ortodox, observăm că numele său, a fost înscris în ultima zi din luna Noiembrie, având denumirea de "Undrea", provenind de la numele său, a intrat în Scythia Minor într-un început aspru de iarnă. În sudul Moldovei, se mai vorbeşte despre Andrei, că el se lupta cu vânturile reci, cu fiarele sălbatice şi în special cu lupii[6]

În zilele noastre, lupul a devenit simbolul libertății şi a nesupunerii totale a Ceceniei. În ceea ce priveşte teritoriile noastre, despre Sfântul Apostol Andrei se zice că lega „gura lupilor", în această sintagmă fiind ascunse, cele mai tulburătoare adevăruri legate de începutul predicilor sale în teritoriul „lupilor". Mircea Eliade, spunea că: "dacii se numeau înşişi mai de mult lupi, sau cei care sunt asemenea lupilor, cei care seamănă cu lupii", considerând că dacii şi-ar fi luat acest nume de la un grup de fugari. În obiceiurile şi tradițiile lăsate de strămoşii noştri, numele Apostolului Andrei, apare întotdeauna legat de cel al lupilor, povestindu-se astfel că spiritul Lupului Alb, fiind un personaj mitic care simbolizează lumina solară şi bunăstarea la slavi, l-ar fi vegheat pe Andrei prin pustia Scytiei, spre peştera care avea să-l ofere adăpost.[7]

Totodată, în noaptea de 29 spre 30 Noiembrie, era începutul iernii şi punerea în mişcare a haitelor de lupi, noaptea aceasta a Sfântului Andrei sau Noaptea Strigoilor, era o noapte de spaimă, îmtrucât se credea că spiritele morților ies din morminte şi împreună cu strigoii se iau la bătie prin hotare. Tot în această zi de 30 Noiembrie, lupul îşi poate îndoi gâtul țeapăn, devenind mai sprinten, iar prada acestuia nemaiavând nici un fel de scăpare. Epifanie Tomitanul spune că Andrei este cunoscut dobrogenilor ca un propovăduitor al principiilor

morale şi conduitei oamenilor care trebuie să conformeze cu învățătura creştină propovăduită de Mântuitorul Iisus Hristos şi adusă de el peste meleaguri.[8]

Misiunea şi predicile Sfântului Apostol Andrei în părțile Dobrogei, sunt păstrate la noi prin diferite povestiri, colinde şi alte creații folclorice. Potrivit mărturiilor unor preoți locali, oamenii în vârstă vorbesc şi în ziua de astăzi despre trecerea lui Andrei cu toiagul în mână prin Dobrogea. În Tradiția dobrogeană, regăsim foarte multe denumiri legate de Apostolul Andrei, dar cele mai speciale din această zonă sunt două toponimii: peştera şi pârâiaşul Sfântului Andrei, de fapt ele fiind două peşteri: una mică în care va fi sălăşluit Andrei, iar a doua, cea mai mare fiind s-a făcut mai tîrziu după înmulțirea numărului de creştini.[9] Folclorul dobrogean, conține foarte multe elemente interesante care amintesc de Apostolul Andrei: ramurile de măr, vişin sau cireş, puse fiind într-un vas cu apă, ținute până la Anul Nou, considerate aducătoare de noroc. Interesantă este şi poezia lui Vasile Alecsandri " Noaptea Sfântului Andrei", fiind inspirată din povestirile ce îl recunosc pe Andrei ca şi protector al oamenilor împotriva lupilor şi duhurilor rele: *"Zgomot trist în câmp răsună/Vin strigoii, se adună/Părăsind a lor sicrii/Voi, creştinelor popoare/Noaptea Sfântului Andrei..."*[10]

Iubiți frați,

Fie ca această zi a întâlnirii noastre cu Domnul şi Mântuitorul Nostru Iisus Hristos, aici în Biserica Sa cea Sfântă să ne lumineze sufletele şi împreună, să aducem cântări de laudă şi rugăciuni de mulțumire Sfântului Apostol Andrei, ocrotitorul nostru, deoarece prin el, am invățat şi noi dreapta credință pe care a cules-o de la Iisus Hristos, zicând din adâncul sufletului : Părinte Andree, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi păcătoşii. Amin. Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântul Duh Amin.

Imagini de la MAREA MANIFESTARE RELIGIOASĂ la comemorarea Sfântului Nicodim de la Tismana

Bibliografie:

1. Biblia sau Sfânta Scriptură, *Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti 2008;*
2. *Daniel Preafericitul, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Arhiepiscop al Munteniei şl Dobrogei, locțiitor al tronului Cezareei Capadociei,* Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României, Începătorul Botezului în popor*; Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei şi Dobrogei, Bucureşti 2011;*
3. *Cârciuleanu, Ion,* Predici, predici la duminicile de peste an, la praznicile împărăteşti şi la sărbătorile sfinților mari*, Editura BIT, Iaşi 2000;*
4. *Manolache, Dumitru,* Andrei, Apostolul lupilor*, Editura Dacica, Bucureşti;*
5. *Gordon, Vasile,* Mergând, Învățați*..., Predici pentu toate duminicile şi sărbătorile de peste an, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2006;*

[1] Daniel Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Arhiepiscop al Munteniei şi Dobrogei, locțiitor al tronului Cezareei Capadociei, *Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României, Începătorul Botezului în popor*; Editura Cuvântul Vieții a Mitropoliei Munteniei şi Dobrogei, Bucureşti 2011, p. 5;

[2] *Ibidem*, pp. 6-7;

[3] *Ibidem*, p. 7

[4] Pr. Ion Cârciuleanu, *Predici, predici la duminicile de peste an, la praznicile împărăteşti şi la sărbătorile sfinților mari*, Editura BIT, Iaşi 2000, pp. 503-504;

[5] *Ibidem*, p. 505;

[6] Dumitru Manolache, *Andrei, Apostolul lupilor*, Editura Dacica, Bucureşti, p. 271.

[7] *Ibidem*, pp 271-272;

[8] *Ibidem*, pp. 290-295;

[9] Pr. Prof. Dr. Vasile Gordon, *Mergând, Învățați...*, Predici pentu toate duminicile şi sărbătorile de peste an, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2006, pp. 400-402;

[10] Ibidem, p. 403

Citiți online despre **Predica la Sf. Ap. AndreiL** aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/03/silviu-aurelian-jimborean-predica-la.html

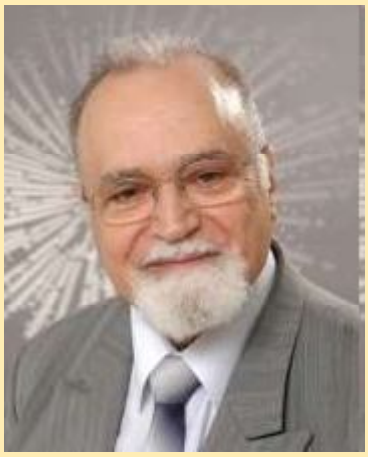

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

500 - GRAFO - CLIPURI

Un serial cu «poze de viaţă» la minut - următoarele patruzeci secvenţe flash -

GRAFO-CLIPURILE reprezintă o specie literară deja lansată, care-şi aşteaptă legitimarea. Ele grupează proze-flash, scurte sau foarte scurte, care surprind viaţa la prima vedere, exact cum ni se înfăţişează ea, cu bune şi cu rele. Sunt esenţe. Uneori seamănă cu maximele, dar nu sunt maxime, decât în măsura în care cititorul doreşte să le considere ca atare. Alteori seamănă cu glumele care apar în presa scrisă, la diferite rubrici de umor, dar n-au nimic comun nici cu acestea. Sunt, mai degrabă, exerciţii de observare a tot ceea ce ne cade sub simţuri. Notate - cum veţi putea lesne constata - sunt exerciţii de concizie.

În fine, ca să n-o mai lungesc, vă garantez că merită să le citiţi, să reflectaţi asupra lor şi chiar să încercaţi şi dumneavoastră să scrieţi astfel de... «grafo-clipuri».

Mai adaug doar atât: aceste miniproductii literare au fost publicate de mine în cotidianul «Prahova» din Ploieşti, în publicaţiile «Concordia», «Realitatea UPETROM - «1 Mai» Ploieşti şi-n cotidianul «Ploieştii», imediat după Revoluţie, până prin... 1994.

grafo-clipuri 41-50

Importanţă

Şi când te gândeşti că unii semeni de-ai noştri erau încadraţi pe statele de plată la Departamentul Muşchiului de Copac, ca responsabili cu. şoaptele frunzelor.

Învăţătură

Dacă furnica ar vorbi, probabil că ne-am înţelege cu ea vorbindu-i despre muncă. Dar n-ar înţelege o iotă dacă i-am explica ce-i aceea democraţie. Pentru că e, cu adevărat, de neînţeles!

Aşteptare

Toată lumea aşteaptă o minune: palestinienii să aibă o patrie, irakienii si afganii să plece americanii, românii schimbarea calităţii traiului, iar măicuţa îşi aşteaptă fiica plecată de patru ani în depărtări.

Imaginaţie

Avea o problemă de rezolvat. Era atât de grea încât plecând cu pluta s-a scufundat în ea.

Propunere

Pentru ce ziua, distanta dintre noi e aşa de mare, iar noaptea suntem atât de aproape? Eu zic să facem numai schimbul trei.

Vârstă

Şi tăcerea e un răspuns. Atunci când te părăsesc puterile.

. **Realitate**

Cuvântul care zideşte? Ha! Câte asemenea zidiri nu ne-au înstrăinat definitiv - părintii de copii, fratele de frate, gândul de faptă. Tocmai de aceea s-a-nceput cu demolarea zidurilor.

Redistribuire

Domnul i-ar fi spus Satanei: «Ştii doar că Eu sunt drept: nu-i opresc la Mine pe toţi!»

Curgere

Şi mâine e o zi. Da, dar nu pentru toţi.

Aparenţă

Sunt unii care nu gândesc, numai că mimează atât de bine c-o fac încât alţii îi socotesc genii.

grafo-clipuri 51-60

Ideologie

«Omul - iată ţelul nostru suprem!» spunea. Numai că din cauza pădurii nu vedea copacii.

Consens

Lăsaţi ochii să vorbească! Dar ca ei s-o facă, priviţi-vă din când în când drept în ochi. Veţi vedea răsărind soarele.

Constatare

«Tăcerea e ca mierea» se spunea. Mai nou se spune: «Mierea e ca tăcerea». În fine, şi ceea ce nu mai miră pe nimeni: «Sarea e ca mierea».

Actuală

Se afirmă că nimic nu se pierde. Păi, dacă-i aşa, atunci devine limpede că nimic nu se găseşte.

Întrebare

Dacă democraţia s-ar vinde la kilogram, s-ar face coadă la ea, ca la pâine?

Constatare

În tramvai, un mucalit: «Dacă vrei să vezi ce e pe lumea asta - ia-ţi televizor, iar dacă vrei să vezi ce e pe lumea ailaltă - ia-ţi maşină!»

Anatemă

Să ai noroc de concediu în rate!

Râcă

«Aseară ți-am luat basma / Si-acum te văd fără ea!» ...Hehehe! Las'că ştiu eu unde-a uitat-o!

Parşivii

Le-am zis: «Poftiți!»

... Ei au poftit în casă, au poftit la masă, iar acum poftesc la tot ce avem.

Sinteză

«Îmi dai - îți dau!» iată, în sinteză, toată experiența omenirii.

grafo-clipuri 61-70

Modă

«Bătuta pe loc» - joc național la modă.

Rezultat

Spune-mi cu cine te aduni, ca să-ți spun rezultatul adunării.

Dixit

Să nu bagi mâna-n foc pentru alții, dar nici pentru tine.

Gingăşie

Dimineața, înainte de ora 5: țac, țac, țac - pleacă la muncă prima femeie de pe scara blocului. După zece minute pleacă a doua: țac, țac, țac. Şi apoi altele: țac, țac, țac. Bietele noastre femei! Cât de nesuferit le va fi fiind zgomotul tocurilor cu flecuri de metal inventate de noi, bărbații, din motive de. economie.

Stimabililor, nicăieri în lume nu veți găsi femei cu clopoței la picioare, ca la noi!

Avertisment

Primul bărbat - prima femeie şi s-a scris Biblia.

Ultimul şi ultima ar trăi-o cu adevărat, dac-ar mai avea vreun rost.

Echilibru

Tot cântecul ăla: «Ia, ia, din viață, ia!» Dar mai şi puneți la loc! Auziră-ți, măi, îmbogățiților!

Remember

Eu, tu, el - şi s-a născut inițiativa si ambiția, adică perseverența lui „care pe care». Noi, voi, ei - şi-a-nceput lenea, delăsarea şi haosul devălmăsiei absurde.

Flux

E greu să accepți că şi monumentele pot intra la apă.

Idol

E vremea lui, spunem.

Dar vom spune: a fost şi vremea lui.

Adică: bine că s-a dus!

Celibatar

Decât «Vai de noi!», mai bine «Vai de mine!» zise convins cavalerul tomnatic.

grafo-clipuri 71-80

Consternare

Avem şi noi faliții noştri, domnule Caragiale! Unii dintre ei au trecut direct de la încărcat- descărcat gunoiul la comerțul pe picior mare, cu firme şi societăți comerciale-n toată regula. Şi ce vedem? Gunoiul şi mizeria pe toate drumurile!

Mnemotehnică

În fața blocului în care locuiesc au fost abandonate două autoturisme Dacia, vechi. Amândouă de Giurgiu: GR 09 MPJ şi GR 09 EMS. Ca să le rețin numerele - căci am hotărât să comunic să fie ridicate - m-am gândit ce m-am gândit şi-am compus următoarele două versuri, din 9 silabe: «Mersul Pe Jos / E Mai Sănătos, măi GR 09 păcătos!».

Poezii

Avem publicații, ce-şi zic literare şi sunt îndreptățite că ne servească poezii, care, din păcate, nu sunt poezii, dimpotrivă sunt mai degrabă antipoezii, căci n-au nimic cu frumosul, nici chiar cu logica. De ce-o fac? Pentru că țin unii să fie recunoscuți ca mari, foarte mari... poeți.

Prieten

Când doi se ceartă, al treilea bate toba.

Funcție

Cât eşti în treabă toți te-ntreabă, dar mult prea puțini pun şi umărul...

Completare

«Rudele ni le dă Dumnezeu, prietenii ni-i alegem singuri!» Păi dacă-i aşa, atunci hai să fim ca frații!

Exemplu

Când sună a gol, speri degeaba.

Retro

Cât mai departe țigara de buze, şi, mai bine, deloc! mă sfătuiesc medicii fumători. Le urmez sfatul: m-am întors la pipă.

Cenzură

Putem să spunem orice, despre oricine. Dacă ne îngăduie bunul-simț.

Pete

Unele mâini nu se mai curăță. Au pete pe conştiință.

Va continua...

Citiți alte **Grafo-clipuri** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2011/GEORGE_ENE_-_500_grafo-clipuri.pdf

27 martie 1918 - Unirea Basarabiei cu România

= Un grupaj de Nicu N. Tomoniu =

Până la şedinţa din 27 martie 1918 a Sfatului Ţării, comitetele ţinuturilor din Bălţi, Soroca şi Orhei au fost consultate în privinţa Unirii cu Regatul României. Pe 27 martie, Sfatul Ţării a votat în favoarea Unirii cu România cu următoarele condiţii:

Sfatul Ţării urma să ducă la bun sfârşit o reformă agrară, care trebuia să fie acceptată fără obiecţiuni de guvernul român;

Basarabia avea să rămână autonomă, având să aibă propriul său organ legislativ, Sfatul Ţării, ales prin vot democratic;

Sfatul Ţării avea să voteze bugetul local, urma să controleze consiliile zemstvelor şi oraşelor şi avea să numească funcţionarii administraţiei locale;

Recrutările aveau să fie făcute pe baze teritoriale;

Legile locale şi forma de administrare puteau fi schimbate numai cu acordul reprezentanţilor locali;

Drepturile minorităţilor urmau să fie garantate prin lege şi respectate în statul român;

Doi reprezentanţi ai Basarabiei aveau să facă parte din guvernul central român;

Basarabia urma să trimită în Parlamentul României un număr de deputaţi proporţional cu populaţia regiunii;

Toate alegerile aveau să fie organizate pe baze democratice, urmând să se bazeze pe votul direct, egal, secret şi universal;

Noua Constituţie urma să garanteze libertatea cuvântului şi a religiei;

Urma să fie proclamată o amnistie pentru toate persoanele care comiseseră infracţiuni politice în timpul revoluţiei.

Din cei 135 de deputaţi prezenţi, 86 au votat în favoarea Unirii, 3 au votat împotrivă, iar 36 s-au abţinut, 13 deputaţi fiind absenţi (lista şi opţiunile la votare). Citirea rezultatului a fost însoţită de aplauze furtunoase şi strigăte entuziaste „Trăiască Unirea cu România!”.

După ce la data de 2 aprilie 1918, Ion Inculeţ şi-a dat demisia din conducerea Sfatului Ţării, fiind numit ca ministru fără portofoliu pentru Basarabia, a fost numit ca preşedinte al Sfatului Ţării omul politic Constantin Stere (2 aprilie 1918 - 25 noiembrie 1918) şi apoi Pantelimon Halippa (25-27 noiembrie 1918). Cea de-a doua sesiune a Sfatului Ţării şi-a ţinut lucrările între 25-27 noiembrie 1918. După aprobarea reformei agrare pentru Basarabia în noiembrie 1918, Sfatul Ţării a votat o moţiune prin care aproba unirea fără condiţii cu România, exprimându-şi încrederea în viitorul democratic al noului stat, în care nu mai era nevoie de o protecţie specială pentru Basarabia. La data de 27 noiembrie 1918, Sfatul Ţării s-a autodizolvat..

ROMÂNIA NOUĂ

Organ de propagandă pentru unirea politică a tuturor Românilor.

BASARABIA S'A UNIT CU ŢARA-MAMĂ

Ziua de 27 Martie 1918 este pentru Basarabia ziua Dreptăţei celei mari.

In această zi Istoria a reparat marea nelegiuire săvârşită la 12 Maiu 1812 când trupul Moldovei a fost frânt în două şi partea ei dintre Prut şi Nistru a fost dată pe mâini străine cari au căutat să o sugrume.

Dumnezeul neamurilor ne-a supus timp de sute de ani la încercări grele astăzi El ţi-a întors mila Sa spre noi.

Declaraţia Sfatului Ţării Republicii democratice Moldoveneşti

In numele Poporului Basarabiei Sfatul Ţării declară:

se uneşte cu mama sa România.

Basarabia (aşa cum fusese definită în cadrul administraţiei ţariste în 1812 la Tratatul de la Bucureşti) s-a constituit ca Republică Democrată Moldovenească în primăvara anului 1917 proclamându-şi întâi autonomia, apoi independenţa faţă de Rusia, şi după câteva luni unirea cu Regatul României, în cadrul căruia a constituit o provincie. Această stare a durat timp de 22 de ani până la 28 iunie 1940 când un ultimatum al guvernului sovietic, conform pactului Hitler-Stalin, a fost adresat României privind cedarea Basarabiei către Uniunea Sovietică. România a cedat şi după 48 de ore Basarabia a fost ocupată de Armata roşie, administraţia şi Armata Română retrăgându-se, într-un haos dramatic, la est de râul Prut.

Unirea Basarabiei cu România a fost rodul multor fapte de vitejie ale românilor în primul război mondial. Printre eroii care au primit brevetul şi medalia “Virtutea Militară de război”, clasa a II-a, acordată de regele Ferdinand I al României fiind şi Ecaterina Teodoroiu

Surse: wikipedia, “I. Mălăescu-D. Brozbă - **Cătălina, eroina de la Jii**”, Ed. Media, 2010, ISBN 978-973-87990-5-9

NUMELE ECATERINEI TEODOROIU, UN DRAG SIMBOL AL NEAMULUI ROMÂNESC

Puțină lume ştie că numele din acte al Cătălinei, Toderoiu, s-a transformat în celebrul... Teodoroiu dintr-o nevinovată joacă a purtătoarei sale, care, probabil, influențată şi de numele lui Eminescu, poetul ei preferat, fost Eminovici, a găsit de cuviință, în anul 1916, să-l adauge unor poezii de dragoste, creație proprie.

De atunci, citindu-le cu plăcere şi mult interes, prietenii şi apropiații, colegii de pe front şi superiorii din armată i-au folosit permanent noul nume, găsit înscris de altfel şi pe ordinele şi brevetele militare acordate pentru faptele ei de vitejie.

Căderea ei vitejească în prima linie de luptă a frontului a impresionat o lume întreagă, iar în perioada imediat următoare a încheierii războiului, când România revenise la hotarele stabilite de Mihai Viteazul înainte cu 300 de ani, politicienii, oamenii de cultură, istoricii, sculptorii, pictorii, scriitorii şi cineaştii au trecut imediat la fapte, pentru a-i cinsti memoria aşa cum se cuvine.

în 1921, când se aniversa un secol de la Revoluția lui Tudor Vladimirescu, osemintele Cătălinei au fost aduse din Moldova şi înmormântate cu mult fast în fața Primăriei Târgu-Jiu, unde a asistat impresionat şi marele poet Octavian Goga, venit special de la Bucureşti. Tot în acel an, regizorul Nicolae Barbelian realizează la Braşov un scurt metraj „Ecaterina Teodoroiu». în care tânăra pe-atunci actriță Marieta Rareş interpretează rolul Eroinei.

La puțină vreme, sunt ridicate două statui in cinstea Cătălinei. Prima, in anul 1925, la Slatina, operă a sculptorului Dumitru Mățăoanu (1898-1929), iar cea de-a doua, Tn anul 1928, la Brăila, creație a sculptorului Vasile-Ionescu Varo, dezvelită cu prilejul împlinirii a 10 ani de la Marea Unire din 1918.

Deşi evenimentele politice dințară si din Europa sunt destul de agitate, totuşi, la 6 septembrie 1936, ca urmare a inițiativei doamnei Arethia Tătârcscu, preşedintele Ligii femeilor gorjene, care o cunoscuse bine şi pe brava eroină, pc timpul stagiului de cercetaş, se inaugurează Mausoleul „Ecaterina Teodoroiu», construit chiar deasupra mormântului acesteia do sculptorul Milita Petraşcu (1892-1976), eveniment festiv !a care participa însuşi regele Carol al 11-lea ˇți primul ministru Gheorghe Tătărescu, gorjean de obârşie.

In anul 1933, când Elena Toderoiu, mama Cătălinei, era încă în viață, autoritățile târgujiene primesc acceptul să transforme casa natală a copilei viteze în Casa memorială „Ecaterina Teodoroiu», devenită de atunci si până în zilele noastre un adevărat loc de pelerinaj, pentru toți oamenii însetați de adevăr si de istoric adevărată.

Cel de-al doilea război mondial si perioada regimului comunist nu au avut ca efect posibilitatea de a ignora marea personalitate a celebrei gorjence, continuându-se perpetuarea memoriei sale prin editarea de cârti, piese de teatru, filme, construirea de monumente sau prin folosirea numelui acesteia pentru instituții de învățământ, pentru denumirea unor străzi, la unități militare sau la instituții de cultură.

Spre exemplu, numai la Târgu-Jiu există Colegiul Național „Ecaterina Teodoroiu», una dintre cele mai renumite instituții de acest fel din Gorj. Şcoala generală „Ecaterina Teodoroiu», aflată exact pe bulevardul cu aceeaşi denumire, la doar câțiva paşi de statuia eroinei, operă a sculptorului Iulia Oniță (1923-1992), dezvelită în anul 1978. Acelaşi respect pentru gorjeanca vitează l-au avut şi brăilenii care, pe lângă binecunoscuta Statuie in frumosul municipiu de pe malul Dunării, au şi o scoală ce-i poartă cu mândrie numele său nemuritor.

Revenind la operele dedicate Cătălinei, nu putem omite cărțile scrise de prof. dr. Ion Mocioi, piesa de teatru şi cărțile binecunoscutului colonel Nicolae Tăutu şi nici filmul „Ecaterina Teodoroiu», creație a regizorului Dinu Cocea, care a avut inspirația să folosească în rolul titular pe o tânără necunoscută, Stela Furcovici (1953-2000), devenită de atunci chipul de neuitat al ilustrei înaintaşe. Din păcate, după emigrarea lui Dinu Cocea în Franța, în anul 1985, filmele sale au fost interzise de regimul comunist, printre care şi cel dedicat eroinei.

Cu toată bunăvoința creatorilor amintiți mai înainte, atât cărțile, cât şi filmele nu au respectat întru-totul adevărul istoric ce-a însoțit activitatea de luptătoare a Ecaterinei Teodoroiu, omițându-se cu desăvârşire rolul important asumat de către dinastia regală în câştigarea bătăliilor din timpul Primului Război Mondial, precum şi la făurirea României Mari, din decembrie 1918.

Tocmai de aceea, acum la mai bine de 90 de ani de la acele înălțătoare şi, probabil, irepetabile evenimente din tumultoasa noastră existență pe aceste meleaguri, cartea de față şi-a propus să vină în sprijinul românilor, pentru a repara o mare nedreptate istorică, dar şi pentru a-i educa pe urmaşii noştri să adore cultul marilor personalități naționale.

Ecaterina Teodoroiu a şi dovedit-o: de multă vreme, numele său este un simbol drag întregului neam românesc!

NOTĂ. Autorii acestui articol readuc în actualitate cartea dlui Ion Mălăescu, “interzisă între anii 1940-1990”, aşa după cum declară pe copertă. Mai includ şi unele documente locale. Totuşi, documentul nostru de pe ultima copertă dezvăluie faptul că strângerea de fonduri în scopul construirii monumentului în memoria Ecaterinei Teodoroiu, s-a făcut **sub inaltul patronaj al Majestatii Sale Regina Maria la 25 mai 1919**. Din acesta reiese că o primă sumă de 224 lei este virată prin BNR, la 31.03.1921. Gândind că suma era insuficientă pentru a construi un monument **“în satul său natal”**, e probabil ca banii să fi fost folosiți pentru aducerea osemintelor Cătălinei la Tg-Jiu în data de 8 iunie 1921 şi la montarea pietrei funerare înainte de a construi şi sfinți Mausoleul - existent şi azi - la data de 8 sept. 1936.

In imagine: Mausoleul din centrul oraşului Târgu-Jiu

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

O nouă stea în galaxia monedelor internaționale

Dr. Alex Berca - Annapolis, SUA

Sumar: Autorul face o prezentare referitoare la o anumită monedă digitală, virtuală denumită BITCOIN, care a stârnit interesul prin anumite avantaje prezumtive, explicând ce este această monedă, cine a creat-o, care sunt avantajele şi dezavantajele folosirii ei precum şi reacția diferitelor administrații guvernamentale cu privire la modului de folosire, taxare şi riscurile operațiunilor efectuate cu această monedă.

De mii de ani oamenii s-au obişnuit să mânuie banii ca mijloc de schimb, nu în virtutea unei anumite convenții, a unui anumit contract social, ci datorită multiplelor avantaje pe care i-au reprezentat banii pentru oameni, în activitatea schimburilor comerciale şi a obținerii anumitor servicii.

Despre multiplele greutăți pe care le-au întâmpinat oamenii pe parcursul istoriei în activitatea schimburilor până a apărut echivalentul general - banii, s-au scris zeci, dacă nu chiar sute de cărți, şi-au expus sute sau chiar mii de oameni punctele de vedere aşa că nimic nu mai este ”nou sub soare” în această privință.

Orice adaugare, nu ar fi decât o reluare a unora sau altora dintre punctele de vedere şi care nu ar putea aduce decât o nesemnificativă contribuție la cunoaşterea acestui fapt; şi totuşi la orizont a apărut în urmă cu circa 5 ani, o nouă stea în constelația diverselor monede naționale şi internaționale.

Noua ”stea” poartă numele de BITCOIN !

1. Ce este această monedă şi cum a apărut ea?

Iată primele întrebări pe care şi le poate pune oricine interesat de această nouă apariție în lumea prea binelor cunoscute monede ce sunt utile oricui pe plan național sau internațional şi care poate nu a urmărit până în prezent evoluția acestei noi monede ”digitale”.

Mass-media cu caracter economic, prezintă această nouă monedă care a fost botezată BITCOIN, de către creatorul ei Satoshi Nakamoto.

Nu se ştie precis dacă numele acesta este anagramarea numelui unei persoane sau este numele unui grup sau al unei instituții japoneze care a lansat această idee a noii monede, a creat un software corespunzător, a creat primele unități ale acestei monede şi a lansat-o pe piața internațională.

Aceasta este o monedă ”electronică”, care nu existat inițial într-o formă fizică şi a fost generată or implementată printr-un sistem computerizat bazat pe un proces matematic complicat.

Aşa cum a fost prezentată prin diverse mijloace ale mass-mediei în anii 2009 şi în anii următori ideea unei asemenea monede digitale (electronice), a fost îmbrățişată de unele spirite libertariene şi de către cei pasionați de ideea tehnologiei moderne, cărora le-a surâs concepția anonimității, a vehiculării în limitele unor granițe naționale, într-un mod rapid şi ieftin comparativ cu monedele naționale sau a banilor care şi-au asigurat de zeci sau sute de ani rolul de valută internațională de schimb sau a operațiunilor bazate pe cărțile de credit.

Numele de BITCOIN ales de către Nakamoto, se referă – după opinia autorilor, la programul cu ”sursă deschisă” pentru folosirea acestei monede, cât şi la rețeaua, numită ”peer-to-peer” adică, ”de la egal la egal”, pe care se bazează acest sistem creat.

În ultimii cinci ani Nakamoto şi-a dezvoltat contribuția privind documentația despre Bitcoin, şi-a extins colaborarea cu alții parteneri interesați în dezvoltarea şi extinderea utilizării acestei monede şi primii paşi ai acesteia au dus la dezvoltarea şi extinderea ei până la mijlocul anului 2010. Din acest an Satoshi Nakamoto a predat toată documentația privind funcțiile - cheie de utilizare ale software-ului special destinat acestei monede, unui antrepenor cu numele de Gavin Andresen[1] care a creat ”Fundația Bitcoin” şi a continuat dezvoltarea acestei monede împreună cu un prieten al său Mark Karpelčs, care avea experiență în domeniul programării şi al creării de software. El a devenit Directorul executiv al fundației.

În 2013 bitcon a fost comercializat inițial (în Ianuarie 2013), la valoarea de $13 şi a ajuns în 10 luni (în luna Noiembrie 2013), la $1,100, atrăgând atenția unor investitori, a unor firme de investiții de capital, a unor comercianți şi la un număr destul de mare de cetățeni care vroiau să cumpere diverse produse plătindu-le cu această nouă monedă bitcoin.

Fundația creată de Gavin Andresen a angajat un număr de specialişti[2], iar inițiatorii ei şi-au păstrat o importantă sumă de monede bitcoin, ceea ce în 2013 reprezenta echivalentul a 1.1 miliarde dolari.

Ca şi alte monede, această nouă monedă (bitcoin)are şi subdiviziuni[3].

Noua monedă virtuală a fost concepută în aşa fel încât nu se bazează pe încrederea şi siguranța pe care o poate da (celui ce deține această monedă sau o utilizează în scopuri comerciale sau de investiții), un emițător central (stat sau bancă centrală).

Bitcoin foloseşte o bază de date distribuită prin diferite rețele între diferiții utilizatori (peer-to-pear), în scopul de a inventaria diversele tranzacții, folosindu-se de o metodă criptografică[4] (similară cu barcodurile, folosite în prezent în recunoaşterea prețului de vânzare al diferitelor produse), menită cel puțin în mod virtual să asigure securitatea celor care fac plăți folosind bitcoins.

După opinia unora dintre utilizatorii actuali ai acestei monede, bitcoin, are avantajul folosirii ei într-un mod anonim (fără a se cunoaşte cine este cel ce şi-a procurat produsele sau serviciilor respective şi a folosit bitcoin pentru plată)[5], spre deosebire de plata prin intermediul cărților de credit care îl înregistrează pe deținătorul cardului, cu: numărul cardului, numele şi prenumele posesorului , adresa,precum şi codul de siguranță (indicat prin cele 4 numere de pe spatele cardului de credit) şi tot odată îi asigură certitudinea corectitudinii operațiunilor efectuate.

Cu toate că există şi opinia după care acest nou sistem în condițiile peer-to-peer,
deci de la egal la egal, precum şi prin lipsa unei administrații centrale care să dirijeze şi să urmărească diversele tranzacții, ar putea să manipuleze valoarea bitcoinurilor sau să se folosească acest sistem ca instrument de manipulare a inflației prin multiplicarea numărului de bitcoin, creatorii acestei noi monede digitale, consideră că inflația este limitată şi controlată; ea fiind programată de la bun început (prin programul electronic al acestei monede) şi în acelaşi timp se consideră că inflația fiind predictibilă nu poate crea nici o surpriză, ea fiind cunoscută părților participante la tranzacție, încă de la începutul acestor operațiuni.

2. Taxarea tranzacțiilor efectuate cu ajutorul monedei bitcoin

Omri Marian, profesor de legislație la Universitatea din Florida afirmă:

”cei ce investesc cumpărând asemenea monede sau le folosesc pentru operațiuni de vânzare/cumpărare de bunuri sau servicii şi care pot avea câştiguri sau pierderi, nu trebuie să raporteze nimănui aceste câştiguri sau pierderi şi ca atare nu plătesc taxe”.

În paralel cu opinia profesorului Omri Marian, există şi alte puncte de vedere care comparând bitcoin cu o marfă, cu o monedă în funcțiune, cu o valoare activă sau cu o investiție într-un capital depus într-o bancă şi care aduce o dobândă, acesta trebuie taxată.

Bitcoin fiind considerați ca şi monedele în circulație (cum ar fi dolarul, rubla, yenul, euro ş.a.) putând produce venituri suplimentare prin tranzacțiile de vânzare/cumpărare în urma jocurilor de bursă, (sau prin tranzacțiile de bursă a unor stocuri ale unor companii), ar trebuii taxați ca oricare sursă de venit legal, iar în cazul unor pierderi (prin scăderea valorii lor), ar trebuii scăzute aceste pierderi din suma totală a veniturilor?.

În aceste condiții se pune întrebarea: cum ar trebuii să procedeze organele financiare oficiale ale unui stat, (considerând această monedă care există şi funcționează într-un mod ”anonim”, şi care prin ne luarea ei în considerație ar putea deschide o poartă largă spre evaziuni fiscale sau ”spălări de bani” ilegali), pentru a opri asemenea fapte şi pentru a asigura o garanție a utilizatorilor acestor bani, fie că ei sunt cumpărători, vânzători sau investitori?.

Până în prezent instituțiile financiare din diversele țări unde funcționează sistemul tranzacțiilor prin intermediul bitcoin, nu posedă reglementări care să justifice aplicarea de taxe şi ca atare aceasta este considerată ca una din problemele financiare spinoase ale diferitelor țări.

Administrațiile guvernamentale – după opinia unor specialişti în domeniul finanțelor, ar trebuii implicate în urmărirea tranzacțiilor, pentru a împiedica eventualele pierderi din tranzacții oneroase sau schimburi incorecte.

Conform programului actual pe baza căruia funcționează folosirea bitcoin, posesorul de bitcoin sau cel ce operează cu această monedă, îşi poate ține singur evidența sumelor disponibile prin înregistrarea în computerul personal, prin folosirea unui algoritm şi creându-şi un cod digital. Acest cod poate fi folosit şi pentru efectuarea diverselor tranzacții cu bitcoin online.

Cu toate că o asemenea activitate solicită un spațiu destul de mare în memoria computerului, un consum anumit de electricitate destinat utilizării un timp îndelungat (al computerului- n.n.) şi bine înțeles un sistem corect de înregistrare a criptografiei, el şi-a găsit cel puțin pentru moment, o anumită arie de funcționare .

Posesorul de bitcoin care le-a cumpărat în vederea stocării pentru un anumit timp îşi poate asigura securitatea lor depozitându-le într-o cutie care asigură protecția obiectelor de valoarea la o bancă. În felul acesta posesorul acestor monezi sau utilizatorii lor - aşa după cum remarcă unele mijloace ale mass-mediei, devine ”propria bancă şi propriul contabil”.

Fără existența unor reglementări oficiale, care să ridice credibilitatea unor operațiuni corecte cum ar fi şi în cazul folosirii metodei PayPal[6] , cele mai multe tranzacții prin sistemul bitcoin poate crea multiple riscuri.

Mai mult ca sigur că în momentul în care operațiunile pe bază de bitcoin vor evolua luând proporții la nivel național sau internațional, vor apare şi o mulțime de persoane care îşi vor face din această activitate un rol de ”mijlocitor” mai mult sau mai puțin dorit şi care vor solicita plata unor comisioane pentru serviciile pe care le vor oferi.

3.Condițiile pentru funcționarea corectă a sistemului BITCOIN

Specialiştii în domeniul monedelor, consideră că pentru a ajunge să fie o monedă cu o largă ”circulație”, bitcoin trebuie să îndeplinească anumite condiții printre care:

- să fie acceptat ca mijloc de plată pentru o cât mai largă arie de bunuri şi servicii, adică să ajute la procurarea/ vânzarea normală şi regulată a diverselor bunuri şi servicii, deci să fie recunoscut de majoritatea producătorilor/vânzătorilor şi a consumatorilor,
- să devină cât mai sigur, să nu apară riscuri de furturi, pierderi sau omisiuni ale operațiunilor efectuate, deci să aibă acoperire împotriva oricăror riscuri de acest gen,
- să fie transportabil, în special în condițiile unor tranzacții de mari proporții.

Fiind la începutul vieții, această monedă digitală încă nu are toate aceste cerințe rezolvate şi de aceea încă nu se poate vorbi de o largă utilizare a acestui sistem.

Numai când se vor îndeplinii condițiile menționate, poate se va putea vorbi de o monedă alternativă a actualilor bani cash sau a sistemului plăților prin cărțile de credit.

Compania SecondMarket Holdings, Inc. care a creat o piață pentru operațiunile de schimb a stocurilor particulare, a anunțat

la 10 Februarie a.c. că îşi va crea un program de testare prin care va stabili relațiile dintre cumpărătorii şi vânzătorii de bitcoin pentru un minimum de 25 de bitcoin cu informații privind cursul monedei la zi.

În Statele Unite există legea prin care cetățenii americani care fac tranzacții pe plan național sau internațional în valoare de peste 10.000 dolari au obligația să raporteze sumele câştigate (sau pierdute); în alte condiții ei riscă să primească penalizări deosebit de severe. Acelaşi lucru apreciază specialiştii finanțişti, ar trebui să se întâmple şi în cazul tranzacțiilor cu ajutorul monedei bitcoin.

4.Care este şi cum funcționează actuala piață a bitcoin-urilor?

Datele statistice înregistrate de către proprietarii Fundației BITCOIN, confirmă că la sfârşitul anului 2013, existau în funcțiune peste 10.800.000 bitcoin, care stabilit la valoarea prețurilor curente reprezenta circa 370 milioane dolari SUA.

Din acest punct de vedere se poate considera că utilizarea sistemului de tranzacții prin intermediul bitcoin este destul de mic, ceea ce reflectă:

- pe de o parte necunoaşterea şi neîncrederea generală în acest sistem, iar
- pe de altă parte încă mai sunt unele aspecte referitoare la programul de funcționare care nu este complet pus la punct şi ca atare creatorii acestui sistem, dacă vor ca sistemul să funcționeze în bune condițiuni, trebuie să lucreze la acest capitol.

Opinia unor specialişti din domeniul financiar, prevede că asemenea tranzacții ar putea duce la existența pe piață a unui număr de peste 21 milioane de bitcoin, întrucât masa monetară creşte într-o proporție geometrică după fiecare 21.000 de bitconi, (ce se presupune în momentul de față, că este o operațiune ce se desfăşoară) la un interval de circa 4 ani.

Asemenea creşteri rapide se presupune că vor ajunge până în 2017, ceea ce va face ca valoarea monedei bitcoin să fie marcată de fenomenul deflației prețurilor (ceea ce se va reflecta într-o creştere a valorii monedei bitcoin-n.n.).

Unii dintre potențialii utilizatori ai sistemului bitcoin au ridicat încă de la început întrebarea dacă în momentul de față sau în perspectivă ar putea exista vreo represiune din partea vreunui guvern național sau al vreunei uniuni economice împotriva acestui sistem?

Răspunsul la o asemenea întrebare este:
Desigur, vor apare opoziții !

În prezent există tot felul de scenarii pe care şi le-au creat cei ce susțin un asemenea sistem al bitcoin; în ipoteza în care s-ar manifesta o devalorizare a vreunei monede naționale, sau chiar o devalorizare a bitcoin, sau scăderea numărului de utilizatori sau aşa după cum se exprimă unii interesați de acest sistem, de ”represiune” din partea vreunui guvern, atunci va apare un mare risc al vieții acestui nou sistem.

Despre acest aspect vom vorbi ceva mai departe.

De asemeni poate apare şi succesiunea unui alt sistem de monedă ”criptologică” care va putea fi considerată pe plan național sau internațional ca fiind mai legitimă (fiind susținută de vre-o mare companie sau de către un guvern cu multiple ramificații în diverse activități naționale şi internaționale), tot atât de bine cum s-ar putea ca monezile ”criptologice” (cum ar fi bitcoin sau altele) să fie interzise.

Din acest punct de vedere fenomenul descentralizării şi anonimitatea întruchipată de sistemul monetar bitcoin a apărut şi există în prezent ca o reacție la aşa zisa ”persecuție” a guvernului Statelor Unite şi a altor guverne împotriva monedelor digitale cum ar fi de exemplu în Statele Unite, e-goldul[7] sau Liberty Dollar[8].

Pentru moment se poate considera că folosirea monedei bitcoin şi-a găsit utilizarea în special în unele dintre tranzacțiile de cumpărării de maşini uzate şi a unor contracte de dezvoltare de software între diferite instituții sau companii mici independente; cu alte cuvinte se poate considera că bitcoin ar fi ”deja” acceptat atât pentru realizarea unor tranzacții de servicii online cât şi pentru tranzacționarea unor bunuri tangibile de o anumită valoare, sau pur şi simplu ca investiții de o anumită valoare.

În prezent circa 3.000 de activități economice pe plan mondial acceptă tranzacții pe bază de bitcoin. Lista lor se poate regăsi de cei interesați în sit-ul: ”Coinmap.org”.

Sunt unii întreprinzători care schimbă diverse valute cum ar fi dolari SUA, ruble ruseşti, yeni japonezi şi alte valute, pe bitcoin şi invers.

Transferurile efectuate cu ajutorul monedelor bitcoin sunt facilitate direct fără nici un ajutor al vreunei instituții de plăți între utilizatori şi ca atare devine imposibilă anularea unor asemenea tranzacții. O asemenea situație poate fi considerată ca un inconvenient, dar utilizatorii iau cunoştință înainte de efectuarea tranzacției de acest fapt şi dacă sunt de acord cu această obligație, înseamnă că îşi asumă acest risc.

Unele tranzacții care nu sunt considerate ca fiind valide sau sunt corupte din anumite motive, sunt respinse de la bun început de cei ce urmăresc în mod deosebit de onest, aceste tranzacții, iar alteori operațiunile de stabilire a cursurilor valutare sunt făcute cu întârziere [9].

Majoritatea tranzacțiilor sunt efectuate în mod gratuit dar o anumită taxă poate fi plătită celor ce urmăresc efectuarea tranzacțiilor, în ipoteza în care se solicită efectuarea cu prioritate a unei tranzacții.

Asemenea tranzacții desfăşurate prin intermediul unor site-uri de schimb ce pot fi cunoscute prin verificarea blogurilor specifice, poate facilita verificarea în timp real a acestor tranzacții de către utilizatorii respectivi[10].

[1] Gavin Andresen - conducător al Fundației Bitcoin. El are acces la așa numita ”cheia de alertă”, care îi permite să difuzeze mesaje despre probleme critice ale rețelei sistemului monetar bitcoin pentru toți clienții.
După ce a absolvit Universitatea Princeton (Princeton, New Jersey) , Gavin și-a început cariera lucrând pe programe de softwaruri grafice 3D la compania Silicon Graphics Computer Systems (California).
În 1996 plecând din Silicon Valley, a abordat o mare varietate de companii tot din domeniul software , creându-și propria companie care crea jocuri online pentru nevăzători sau pentru cei cu deficiențe de vedere.
În luna aprilie 2011 , Revista Forbes referindu-se la sistemul de monede bitcoin, l-a citat pe Andresen spunând,
”Bitcoin este conceput pentru a ne aduce la o monedă descentralizată a poporului “, iar “ acest lucru este mai valoros decât aurul”. Recent, Gavin a dezvoltat proiectul de monedă digitală Bitcoin, creând un sistem de bani “cash pentru Internet”. nicr
[2] Micky Malka, cu experiență în activitatea de venture capital și în industria de servicii financiare la nivel global,
Jon Matonis, cercetător în domeniul financiar (în probleme de monedă) de la George Washington University
Elizabeth T. Ploshay, ?efa departamentului de Comunicații și cu experiență în Public Policy și Legislație
Peter Vessenes, cu experiență în crearea de companii și analist în domeniul economic
Patrick Murck, cu experiență în extinderea expertizelor și a reglementărilor bazate pe legislația guvernamentală.
[3]Fiecare Bitcoin este divizat în 100 milioane de unități mai mici numite satoshis, (definite prin opt zecimale).
[4] criptografie – scriere secretă cu ajutorul unui cod de semne convenționale
[5] Dacă cineva oferă bitcoin drept plată pentru un produs sau un serviciu, cel ce primește bitcoin își poate
deschide online un așa numit ”portofel de Coinbase” fără a include prea multe informații personale.
[6] PayPal este un serviciu care permite să se plătească, transfer de bani, și acceptă plăți fără a dezvălui detaliile financiare. Acest sistem utilizează cea mai recentă tehnologie de criptare a datelor și anti-fraudă pentru a păstra informațiile personale în siguranță, reducând riscul de fraudă online. Sistemul PayPal este deosebit de simplu atunci când se selectează o opțiune
de plată online, și se poate deschide rapid un cont PayPal, adăugându-se metoda de plată pentru a finaliza o tranzacție de cumpărare. Sistemul PayPal este simplu și mai sigur cu milioane de comercianți și vânzători din întreaga lume, în oricare loc unde este afișat logo-ul **PayPal** care indică posibilitatea acestor operațiuni. În fiecare zi, 100 de milioane de oameni folosesc PayPal în 190 de țări și cu 21 de monede diferite.
Pentru informații suplimentare vezi și informațiile online pe acest subiect.
7 E-gold - sistem monetar on-line în cadrul căruia tranzacțiile și conturile sunt bazate pe aur (și alte metale) și nu pe o anumită monedă cum este cazul celorlalte sisteme de plată. Bineînțeles, valoarea aurului poate crește sau scădea în funcție de piața internațională (cerere si oferta) și în funcție de aceasta și suma de bani prezentă în contul fiecăruia riscă să se mărească sau să se micșoreze (însă cei ce dețin acest e-gold vor fi întotdeauna posesorii aceleiași cantități de aur) .E-gold reprezintă o instituție monetară și funcționează după aceleași principii ca orice cont bancar, singura diferință venind din faptul că nu este vorba de o monedă transformată în valoare digitală ? deci nu va fi supusă inflației guvernamentale. În momentul în care cineva a cumpărat niște aur și la depus într-un cont e-gold, poate fi folosit pe internet ca bani electronici. Un cont e-gold nu este un cont bancar și nu va primi nici o dobândă pentru aurul pe care îl deține posesorul în cont. Din contra, va trebui să se plătească mici taxe pentru fiecare tranzacție efectuată (comisioane ce nu depășesc 1% din valoarea tranzacției sau 0.5$). Deschiderea unui cont E-Gold este însa gratuită și nu se solicită vreun depozit inițial.
Ce se poatea face cu e-gold?
* Se poate transfera bani în contul altor utilizatori E-Gold;
* Se pot cumpăra articole on-line de la site-urile e-commerce care acceptă E-Gold;
* Se pot efectua tranzacții care nu sunt limitate ca valoare ;
* Se pot efectua tranzacții în echivalentul oricărei monede curente sau în funcție de greutate pentru cele 4 metale suportate;
* Printr-un proces numit OutExchange, se pot plăti diversele facturi sau se pot efectua plăți dinainte programate.
Avantajul unui cont e-gold în comparație cu sistemele clasice de plată on-line (cărți de credit) atât pentru cumpărător dar și pentru vânzător sunt comisioanele mici percepute (maxim 50 de cenți pentru fiecare tranzacție). Nu se mai percep costuri de procesare sau de exchange dintr-o monedă în alta.
Sursa: http://www.web-bani.narod.ru/e-gold.html
[8] **Liberty Dollar** - monedă particulară produsă în Statele Unite ale Americii. Moneda a fost emisă în serii imprimate în metale certificate de aur și argint. Potrivit documentelor judiciare au existat aproximativ 250.000 i imprimate în metale certificate de aur și argint. Potrivit documentelor judiciare au existat aproximativ 250.000 de deținători de asemenea monede certificate: Liberty Dollar . Metalul a fost depozitat la Sunshine Baterea în Coeur d’Alene, statul Idaho, și a fost descoperit în urma unui raid în noiembrie 2007 organizat de către Biroul Federal de Investigații (FBI) și Serviciul Secret (CIA) . Până în iulie 2009, dolarul Liberty a fost distribuit de către « Organizația Națională pentru abrogarea instituției Rezervelor Federale și a Codului Internal Revenue» (NORFED), cu sediul în Evansville, Indiana . El a fost creat de Bernard von NotHaus , co-fondator al Royal Hawaiian Mint Company. În mai 2009, von NotHaus și alții au fost acuzați de crime federale în legătură cu dolarul Liberty și la 31 iulie 2009 , von NotHaus a anunțat că a închis operațiunea Liberty Dollar, până la soluționarea acuzațiilor penale. La 18 martie 2011, lui von NotHaus I s-a pronunțat sentința ”vinovat” de «fabricarea și vânzarea unei monede proprii”.
Sursa: http://en.wikipedia.org/wiki/Liberty_Dollar
[9] Din opinia unui utilizator de bitcoin rezultă că în urma unei tranzacții de schimb a bitconilor în yeni, datorită întârzierii stabilirii cursului celor două monede, utilizatorul a avut pierderi din partea ambelor monede
[10] vezi diversele informații în: CoinMap, Bitcoin.org., GitHub și altele prezentate online.

Citiți continuarea articolului despre **BITCOIN** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/03/alex-berca-o-noua-stea-in-galaxia.html

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Română S.A.

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preț redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

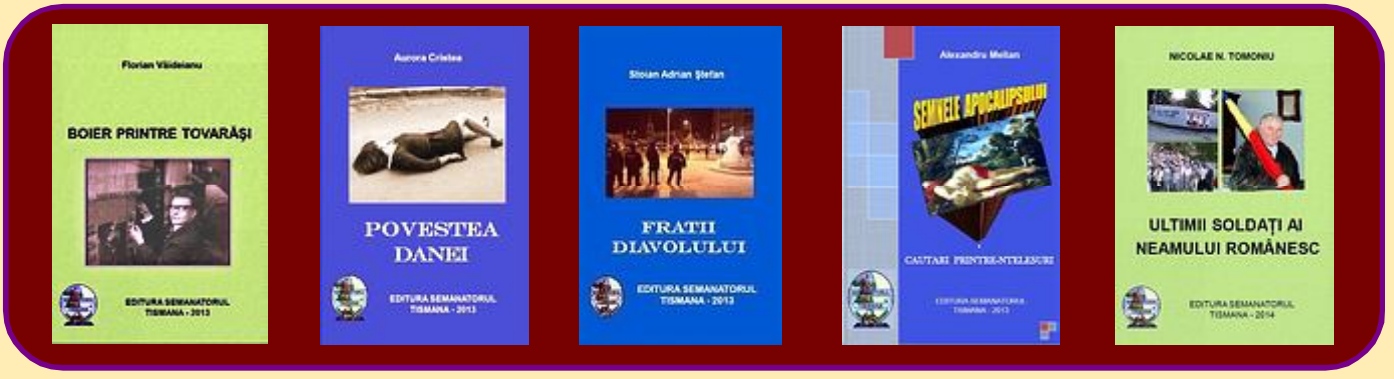

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

Universitatea Craiova

Maxima!

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat” de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

Lista Nr. 1914 cu lei 224 — trimisă 31.III.921 prin B.N.R. la adresa: avocat Dem D Floreanu Craiova, str Gh. Kita 6 Camera

SUB INALTUL PATRONAJ
AL
MAJESTĂȚEI SALE REGINA MARIA
CARE
PRIMIND PATRONAGIUL A BINEVOIT A SPUNE CĂ SE BUCURĂ
DE FRUMOASA INIȚIATIVĂ LUATĂ

Palatul Regal Bucuresti 25 Mai 1919.

„Majestatea sa Regina primește patronagiul comitetului pentru ridicarea monumentului Ecaterinei Teodoroiu și a binevoit a spune că se bucură de frumoasa inițiativă care ați luat."

(Telegramă trimisă de Doamna de onoare Simona Lahovary Doamnei Atenia C. Călugăreanu)

FUNCȚIONEAZĂ
COMITETUL

pentru strângerea fondului necesar Monumentului eroinei Sub-Locotenent Ecaterina Teodoroiu, fecioară care „cu credința în victoria desăvârșită, victoria cu orice preț" a luptat la Jiu și a căzut în glorioasele atacuri, de pe frontul Mărășești-Oituz în fruntea ostașilor ce comanda.

(REVISTA „LUCEAFARUL" / G. RESSU)

PROCES-VERBAL
Astăzi 10 Mai, 1919

Din inițiativa și după propunerea Doamnei Atenia C. Călugăreanu, s'a instituit un comitet, pentru strângerea fondului necesar ridicărei unui Monument, în satul său natal „Eroinei Sub-Locotenent Ecaterina Teodoroiu" moartă în luptă în apropierea comunei Fiționeşti, jud. Putna.—Comitetul se compune din: Doamnele Atenia C. Călugăreanu, Nora G. T. Ionescu, Domnișoara Angela Becu și Domnii Căpitan Bălăcescu Barbu, Locot. Voitinovici George și Dem. D Stoenescu, advocat.

Listele de subscripție vor purta toate semnătura Domnului Cassier Dem. D. Stoenescu.

Sumele vor fi depuse de Domnul Cassier la Banca Națională, păstrând recepisele și făcând cunoscut comitetului.

Subscripția se va închide de îndată ce se va completa suma, cu care se va contracta facerea Monumentului și instalarea lui definitivă. Pentru constatarea celor de mai sus, s'a încheiat prezentul Proces-Verbal, care va fi dat publicității.

Atenia C. Călugăreanu, Președintă.
Nora G. T. Ionescu, Angela Becu, Locot. Voitinovici George, Căpitanul Bălăcescu Barbu.
Dem. D. Stoenescu, Cassier.

PROCES-VERBAL No. 2
din 14 Mai 1919.

După procesele verbale ale comitetului - **la 10 mai şi 14 mai 1919** - Majestatea Sa Regina Maria primeşte patronajul la **25 mai 1919**. A lua aminte cei care semnează proiectele înaintate azi autorităților!

Anul I. Nr. 3 - iulie 2011 - Apare lunar în locul Buletinului Info "SEMĂNĂTORUL", lansat la 1 ianuarie 2009

Primii directori şi fondatori din 1901:
Al. Vlăhuţă
G. Coşbuc

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP
MARIANA BRAESCU SILVESTRI

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii iunie.
Cititi volumul complet la
www.editura-online.ro

Proză

Emil Bucureşteanu - Amor rural - Povestiri
Mariana Zavati Gardner - Ziua Domnului Constantin

Poezie

Marian Gh Benga - Douăsprezece elegii „streine"

Teatru

Violine - Peştera făgăduinţei

Eseu

George Anca - Traducerea Basarabilor

Studii

Alex Berca - Două studii

Anunţuri, felicitări, donaţii, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

Notă. "Sămănătorul" apare la începutul lunii

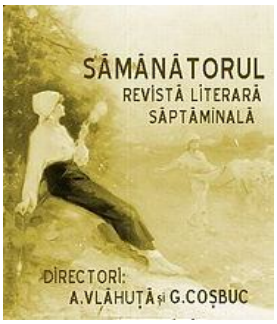

Fondator nou 2007:
ARTUR SILVESTRI

După un secol!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Aş zice "Aşa a vrut Dumnezeu!" dacă aş fi un cleric. Iar dacă aş fi un specialist în enigmaticele teorii indiene, ca George Anca, ce s-a întâmplat ar fi o probă fie că reîncarnarea există, fie că cel puțin fenomenele istorice sunt ciclice! Chiar în vara anului 1901, exact acum o sutăzece ani, se puneau la punct - la Vila Sfetea de la Tismana - conceptele revistei "Sămănătorul". Iată acum, în luna iulie 2011, tot o mână de inimoşi aidoma echipei trecute demult în lumea drepților, respectiv, Alexandru Vlăhuță, (Da! Vlăhuță şi nu Vlahuță!) George Coşbuc şi cumnatul său George Sfetea, se întâlnesc tot prin hazard al soartei ca să discute despre reapariția revistei Semănătorul în vara acestui an.

Nu-i vorbă, în afara acestor coincidențe lucrurile au şi mari deosebiri, aşa cum şi dinosaurii giganți de altădată prin ciclul zbuciumatei istorii a terrei ajunseră struții, curcanii sau bietele găini de astăzi. Bunăoară, dacă ne uităm bine, niciunul din noi cei strânşi pe terasa actuală a Vilei Ursu (fostă Sfetea) nu seamănă cu boernaşii sus amintiți care scriau având la noptieră punga doldora de lei galbeni şi puternici cu efigia regelui Carol întâiul.

Pe linie profesională, da, ar mai merge un pic dar pe considerente de pungă, departe de "doldoră" când profesorii noştri universitari, elita noastră intelectuală cere în fața guvernului creițari amărâți de la clasa noastră politică ce stă cu fundul pe ditamai sacul de bani al țării, dar care nu dă doi bani tocmai pe cei mai îndreptățiți să dea soluțiile cârmuirii eficace a unei țări.

Dincolo de aceste deosebiri, avântul şi ideile sunt acelaşi ca şi acum un secol şi noi dorim să le scoatem la iveală exact aşa cum ele au demarat: printr-o revistă a țărănimii. Iar dacă țărănime nu mai există prin țară, cultivând căpşuni, castraveți şi flori prin Europa, măcar să fim o revistă a săracului, condusă de săraci la pungă dar bogați la inimă, lucru rar astăzi printre atâtea clanuri şi interese total opuse interesului poporului.

"Sămănătorul", iată un program "de completare de informație şi de alternativă, spărgând «nucleul dominant» ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv" *(Artur Silvestri, 2007, Scrisoare de Buna Vestire)*. *(continuare, "Întâlnirea de la Vila Sfetea" în pag 20)*

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, se împlinesc trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul".

Urăm tuturor colaboratorilor "LA MULȚI ANI!"

Vor găsi de acum încolo, în această revistă, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, în trei modalități de vizualizare, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC :

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm Format PLASH

http://www.semanatorul/revista/index.htm Format PDF

http://www.scribd.com/semanatorul Format document scribd

Din volumul poetului Marian GH BENGA

"Douăsprezece elegii „streine""

O plachetă de douăsprezece poezii

Debut!

Epistola din zori

Mintea-mi pleacă tot spre tine,
eşti departe, dar te simt.
Aş pluti pe-o rază-a zării –
din rouă ți-aş face nimb...

Spuma zării parcă-mi spune –
c-ai uitat totuşi de mine...
Nici cu gândul, nici cu fapta –
nu-mi evoci nimic de sine...

Simt că în curând, iubito,
voi pleca de pe pământ.
Tot spre depărtări celeste –
Aici de ce să rămân?...

Sufletu-mi era la tine –
şi în vorbă şi în gând
Flacăra ta aşa vie –
mă ținea pe-acest pământ...

Remember fără ecou

Nu există zi din lună,
Să nu trec şi să aştept,
să te văd venind, iubito –
alergând spre al meu piept...

Locurile unde-odată,
aşteptam să te-ntâlnesc,
Sunt acum pustii şi goale –
le urăsc, chiar le detest...

Doar în aer simt, iubito –
un parfum ce-l îndrăgesc.
parc-ai fi chiar lângă mine –
să mă uit, să te zăresc?...

Sedițiune...

Din suflet pentru viață,
din aer pentru vânt,
din apă pentru ploaie –
din umbră pentru cânt...

nimic nu schimbă soarta
de a nu fi dorit de nimeni
de ce m-ați chemat pe Pământ?...
ca să vă duc păcatele?...
pentru voi erau prea grele...!?
ce am vrut eu, voi ştiți...?
NU!!!
...niciodată nu veți afla!...
„Curați" vă simțiți mereu...
Şi nepătați de fapte...
...care sunt numai ale voastre!...
EU **nu contez!**

Este?!...

Imagine
de acum un secol.
Din colecția
Elena Sfetea
(fostă Elena
Coşbuc)

Două inimi

De vei dori să mă cunoşti –
desprinde-ți sufletul de rău.
Chemarea sinceră din dânsul,
să nu rămână doar ecou...

Să mă-nțelegi întâia oară
şi sentimentul să-l ai iar
Ca nu cumva dintr-o greşeală
să-mi joc iar soarta ca pe-un zar...

O inimă aproape-ți bate
la un tandem lângă a ta.
Hai mai aproape, mai aproape...
tu-ntr-adevăr, vei fi a mea...

Căci nici o piedică din viață –
nu va părea de netrecut
Avem tot viitoru-n față –
iar tot ce-a fost, nu-i doar trecut!...

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Marian_Gh_Benga-Pacate_streine.pdf

Emil Bucureşteanu

Amor rural

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

- Bine măi Mărine, ți-ai luat ci-ai vrut.
Tanța este fată gospodină,
dar cu gura satului ci facim?

Amor rural

După primul război mondial, țăranii din Trei Calici, comuna Moara de Vânt, cei care au fost pe front şi s-au bătut cu frițiii la Mărăşeşti şi în alte părți, locații ar zice românul şcolit, din secolul 21, au primit drept răsplată cât o porție de pământ la Valea Calicilor, pe malul Papucului, un pârâiaş curat din care se adăpau nu numai vitele ci şi oamenii. Aici, după cel de-al doilea război al lumii întregii, în care românii s-au bătut cu ruşii şi cu nemții, aşa cum e caracterul românului, se împrieteneşte întâi cu unul pentru a da în cap altuia iar apoi se împrieteneşte cu duşmanul pentru a da la gioale prietenului, a luat ființă satul Teleleşti. Cum a luat ființă această localitate omenească am să vă povestesc mai departe.

Lucrurile s-au petrecut cam aşa, cu o anumită aproximație; alții au alte păreri. Eu v-o spun pe a mea. Părerile lor, n-au decât, să şi le spună ei.

*** * ***

Nu se ştie de când, din negura vremurilor, cum ar spune un istoric, la Trei Calici s-a stabilit o familie de olteni, care, pe lângă diferite obiceiuri, au adus cu ei şi cobilița. Din tată în fiu, deşi din familia oltenilor a mai rămas doar numele, Mărin, dusul bagajelor cu cobilița doar s-a păstrat. Prin încrucişări şi reîncrucişări, oltenii au devenit moldoveni sadea în obiceiuri şi vorbire, au devenit mai liniştiți, cu vorbă mai molcomă, mai aşezați locului. O serie de obiceiuri olteneşti se potriveau de minune cu cele moldoveneşti că, de!, români suntem cu toții şi *de la Râm ne tragem,* cum zice cronicarul. Unul din aceste obiceiuri comune este acela de a vorbi mult, de a sta la taclale cu rost şi fără rost. Şi pentru moldoveni, şi pentru olteni este valabilă zicerea că *vorba lungă este sărăcia omului.*

Aşa stând lucrurile, la Trei Calici, ca în toate satele de pe Olt şi de pe Siret şi afluenții lor, mai mici sau mai mari, precum şi de pe Dâmbovița sau de pe Mureş şi de pe Târnave, ca să zic în mai puține cuvinte, atât femeile de dincolo şi de dincoace de Carpați, fie Orientali sau Meridionali, au o instituție trainică de când este românul şi această instituție poartă numele de Radio Şanț.

Spre deosebire de Radio România sau Vocea Americii, sau Europa Liberă, sau alte instituții de acest gen, care au luat ființă după descoperirea undelor electromagnetice de către, uitați-vă în dicționar şi vedeți de cine, Radio Şanț transmite pe o infinitate de frecvențe, are atâtea filiale şi subfiliale câte şanțuri sunt şi există de când maimuța lui Darwin a început să vorbească.

Cu toate modificările, schimbările, transformările, amestecurile, o țâră de memorie despre originea oltenească şi oleacă de sânge de pe Jii tot s-a păstrat la Trei Calici. Ba chiar mai mult: Mărin, un nepot de strănepot, şi-a păstrat şi numele de Teleap, căci oltenii erau virili, moldovencele amatoare de dragoste şi în urma încrucişărilor au rezultat mai mulți băieți decât fete, aşa că numele primului oltean venit la Trei Calici s-a păstrat.

Mărin, omul despre care vom vorbi mai departe, a rămas orfan de tată de mic. Mama lui ca să-l hrănească bine, ținea totdeauna o vacă pentru a nu-i lipsi lui Mărin laptele din biberon la început iar apoi din strachină. După venirea din armată, Mărin s-a gândit să țină vaci şi să vândă lapte la târgoveți, Târgul lui Neamțu fiind doar la câțiva kilometrii depărtare. Şi, iată-l pe Mărin, băiat gospodar, vânzător de brânză şi lapte, de unde-i veni şi porecla de Mărin Lăptarul.

* * *

În coşurile de papură ce atârnau de cobiliță, Mărin mai avea vreo trei kile de lapte, în sticle de monopol, şi două porții de brânză şi smântâna de rigoare, aflată în două ulcele de lut, smălțuite. Era vară, era cald. De pe Strada Mare „pavată" cu pietre de râu, şi cu trotuar din plăci pătrate de gresie, trotuare pe lângă care curgea totdeauna o apă puturoasă, rodul civilizației comersanților evrei ce îşi înşirau prăvăliile de-o parte şi de alta a străzii, trecu prin Ulița Strâmtă în Fundătura Dragostei. Numele de Fundătura Dragostei nu este o ficțiune a minții mele plină de invenții năstruşnice. Pe cuvânt vă spun că este adevărat. Când eram şi eu de-o şchioapă şi ceva mai bine, am trecut şi eu pe acolo şi am văzut cum era scris pe o tăbliță ruginită numele străzii. Tot atunci am aflat că aceste nume al fundăturii venea de la faptul că din vremuri străvechi exista o casă cu fete frumoase care vindeau dragoste, iar românul, şugubăț cum este, a găsit un nume perfect pentru ulița pe care locuia.

- Nu luați niște brânză? zise el o întrebare unei cucoane durdulii, bine vopsită, ce stătea sub un umbrar şi se răcorea cu un evantai înflorat cu un păun, evantai din pai de orez, evantai exotic, adus se pare tocmai din țara unde răsare soarele prima dată.

- De ce nu, îi răspunse cucoana. Să vedem ce ai acolo.

Mărin dădu cobilița de pe umăr şi se apucă să scoată din papornițe. Când ridică capul, în jurul lui se aflau vreo cinci cuconete, bine lustruite, îmbrăcate în halate strălucitoare, neglijent încheiate, lăsând să se vadă pulpe albe şi margini de sâni rozi ca țâțele Joianei care abia fătase.

- Da, frumoase fete mai ai cucoană! se miră Mărin.

- Frumoase, frumoase dar nu sunt ale mele.

- Ale vecinilor?

- Nu. Văd că nu pricepi unde ai nimerit.

- Păi…nu ştiu. Sunt puțin *nepriceput,* că m-a făcut mama noaptea iar tata era dus cu pluta.

- Era plutaş? se interesă cucoana.

- Nu. Era dus cu pluta. Adică era cam prostuț. Când o întreb pe mama cine îmi este tată ea îmi spune ba de unul, ba de altul. Nici ea nu ştie care o fi. Niciunul nu-i mai de -

doamne ajută. De aceea am ajuns aşa, puţin într-o doagă

- Aici poţi face oleacă de dragoste.

- Ce să fac? O făcu Mărin în continuare pe prostul. Era plăcerea lui să se autoironizeze.

*** * ***

În realitate Mărin era o corcitură de oltean cu minte ascuţită şi de moldoveancă iubăreaţă foc. Cum a nimerit Mărin, seniorul, în braţele ei n-a mai plecat de lângă ea. Doar o seară a stat Mărin, seniorul, cu Anicuţa la poartă şi a fost suficient să se îndrăgostească lulea. În aceeaşi seară s-a petrecut următoarea scenă între Mărin, seniorul, şi maică-sa.

Abia intrat în casă, Mărin, seniorul, tatăl lui Mărin Lăptarul, strigă la maică-sa:

- Mamî, mă însor!

- Ci spui, Mărine?

- Mă însor, mamî!

- Cum să te însori, mă. Încă n-ai făcut armata.

- Ţi-am zâs că mă-nsor? Mă-nsor.

- Şi cini esti fata care să se legi la cap cu tini?

- E fatî bună, mamî. E Anicuţa lui Feştilă

Îi zise Sevastiţa, maică-sa, lui Mărin, seniorul:

- Mai aşteaptă. Ci te grăgheşti la însurătoare ca fata la măritat. Muieri sunt destule dacă ti-au apucat căldurile.

- Or ci, mamî, dar ca Anicuţa nu-i niciuna.

Mărin seniorul, pe când era junior şi-i spuse lui maică-sa că se însoară, nu prea ştia el ce sunt căldurile la care se referise Sevastiţa. Ba ştia el, că-i dăduse nişte tuleie în barbă, dar cu practica stătea el prost. Anicuţa îl înnebunise însă cu altceva, cu chicotelile ei când vroia s-o prindă şi s-o strângă în braţe. Odată s-a lăsat prinsă şi l-a sărutat direct pe gură. Dar ce sărutare!... Îi ardeau buzele. Când a terminat l-a lăsat la poartă şi a fugit în casă. De atunci Mărin seniorul, când a fost şi el junior, o tot zăpăcea pe maică-sa cu însurătoarea. Şi nu s-a lăsat până nu s-a însurat cu Anicuţa lui, care nu avea pereche, desigur după părea lui, în satul Trei Calici.

Făcut din dragoste pură, din noaptea nunţii, Mărin juniorul, băiatul lui Mărin seniorul, pe când acesta era un tânăr de plecat în armată iar Anicuţa, fată cum alta nu era în satul Trei Calici, fată sănătoasă, plină de viaţă şi de iubire, era un băiat nu numai sănătos la trup ci şi ager la minte. Dacă Anicuţa n-ar fi rămas văduvă şi l-ar fi dat la şcoală să înveţe mai mult de 7 clase plus două la târg, Mărin ar fi ajuns un nume al ştiinţei româneşti. Aşa că, din lipsă de instrucţie, s-a pierdut un talent, România n-a luat premiul Nobel, iar Mărin a ajuns lăptar, cu destinul de a duce lapte şi brânză la târg şi de a se întâlni cu… Veţi vedea cu cine.

*** * ***

După această divagaţie să revenim la dialogul dintre Mărin şi cucoana de sub umbrelă.

- Să te culci cu o fată din astea

- Păi, n-am timp să dorm. Am treabă acasă. Joienele. trebuie hrănite bine ca să dea lapte. Apoi, una nu mi-a dat pace să dorm toată noaptea. Mereu a ras..

- Ce a făcut? Ce să radă o vacă? Vaca rage.

- Asta am zis şi eu.

- Mă-i băiete, tu ai făcut oleacă de şcoală.

- Sigur cucoană. Am şi două clase de liceu învățate aici la târg.

- Şi nu ştii că vaca nu rade ci rage.

- Cucoană!... Matale ştii carte?

- Cum să nu ştiu? Crezi că ăia de la primărie îmi dădeau *ausweis* să înființez institutul acesta de sănătate publică dacă nu ştiam carte?

- Dacă ştii, ia spune-mi mata, cum rage vaca la perfectul compus? Ştii? Nu ştii! Atunci, spune-mi ce se învață aici, mă rog?

- Să faci dragoste, nu ți-am spus.

- A…Am înțeles…Îs curve, madamele! şi-şi dădu pălăria pe spate.

- Măgarule! nu ții ruşine… zise una din fete mai bătrâioară şi bine vopsită.

- Ia, tăceți putorilor şi n-o faceți pe mironosițele că doar n-ați fi măicuțe. Ba, poate că bărbatul vrea să se distreze cu vreo una dintre voi şi-om mânca la prânz oleacă de brânză cu smântână. Ei, care se duce până la Iți să cumpere nişte făină de păpuşoi?

- Hm, n-ar strica că de mult n-am mai…şi Mărin spuse cuvântul acela cenzurat de morală.

- Neruşinatule! Nici chiar aşa se vorbeşte cu fetele mele.

Mărin se uită la stăpâna fetelor cum se uită un bătrân pe sub ochelari la citit un ziar vechi.

- Da' ce, fetele astea cu…chestia făcută harcea-parcea nu se…Spuse el iar cuvântul urât.

- Ba da. Şi încă cum!...Dar nu se vorbeşte aşa cu o femeie bătrână.

- Şi directoare de institut, completă Mărin.

- Văd că nu eşti un țăran prost, dar gata. Uite că ea de abia aşteaptă. Cu vorbele tale ai stârnit-o. Ei, care-l luați? se adresă patroana fetelor.

Vru să-l ia una mai vopsită dar şi mai bătrână.

Mărin strâmbă din nas:

- Pe asta o vreau! şi-şi alese una mai durdulie, roşie la față fără a fi vopsită, ce semăna cu țărăncile din satul lui.

- Hai, du-te! Ce mai aştepți? îi porunci patroana.

Deşi nu-i prea ardea de dragoste, Rodica se supuse. Nu regretă şi-şi va aduce aminte cu plăcere de timpul măsurat în zeci de minute care a urmat. Îl duse pe Mărin într-o cameră din fundul curții. Cum intrară, Mărin închise uşa, o luă pe Rodica pe sus şi o aşeză în pat şi…

- Stai puțin, îi zise Rodica, doar nu eşti pe câmp cu nevastă-ta..

- Dar nu sunt însurat, îi răspunse Mărin.

- Atunci ți-i poftă. Aşteaptă puțin.

Rodica îşi descheie capotul şi-l lăsă să cadă jos. Rămase goală. Mărin se uită ca prostul. Deşi trecuse de 25 de ani nu mai văzuse femeie goală de când era mic. Atunci era însă altceva.

- Hai! De ce stai? Na-i mai văzut…Dă-ți nădragii jos şi…

- Să mă găsească cineva cu fundul gol.

- Nu te teme! Nu vine nimeni. Dă-ți odată nădragii jos. Aşa nu se poate. Îmi freci picioarele. N-am piele de țărancă…

După insistențe, Mărin se supuse. Rodica, la sfârşit, avea să-i mulțumească şi îl rugă că dacă mai vine cu lapte, să se bărbierească.

Peste o săptămână, Mărin se duse din nou cu lapte la oraş. De data asta se bărbieri chiar în dimineața plecării, îşi luă cămaşă călcată şi nădragi curați şi nu mai merse desculț.

- Ți-ai găsit vreuna pe la târg? îl întrebă maică-sa.

Mărin nu-i răspunse. Puse cobilița pe spate şi plecă. Calea de patru kilometri fu mai scurtă ca de obicei. Trecu repede pe la clienți şi porni cu paşi grăbiți spre Fundătura Dragostei.

- Ai venit iar? Mi se pare că îți place dragostea.

Mărin scoase de astă dată marfă proaspătă. Brânză de vaci dulce, lapte muls chiar în dimineața aceea, smântână cu caimac şi un olăreț de lapte acru bine prins, de puteai să întorci oala cu gura în jos, sau cu fundul în sus, şi tot nu curgea. Madam Suzi se arătă mulțumită şi ca drept răsplată îi aduse pentru dragoste o prospătură venită doar de câteva zile la ea, cu simțurile încă nealterate. Fata era cam firavă, venea din cartierul săracilor şi lucrase doar o lună la fabrica lui Măcărăscu, în başcă la hala gatere, de unde scotea rumeguş. Se îndrăgostise de un gaterist şi se culcă cu el la locul de muncă. Gateristul avea nevastă şi copii şi o folosea doar pentru satisfacerea poftelor, nevastă-sa fiind cu burta la gură pentru a treia oară. Fiind şi un lăudăros, povesti şi celor de la gaterul doi despre cât de bună este fata de la başcă şi toți începură să tragă de ea încât fata plecă de la fabrică şi începu să-şi caute de lucru pe la oameni ca fată în casă. Aşa o întâlni madam Suzi care o aduse la bordel, spunându-i că la ea, pentru ce-i făceau gateriştii, primeşte bani, iar oamenii ce vin la ea sunt orăşeni civilizați, nu nişte bădărani ca muncitorii de la Măcărăscu.

- Chemați-o pe Tanța, se adresă patroana chiar către Rodica, care abia aştepta ca lăptarul să se ducă tot cu ea.

- Da mă duc tot eu, răspunse Rodica.

- Data viitoare. Acum vreau să intre în pâine şi novicea asta, că doar n-o s-o țin de pomană.

Tanța era deosebită față de celelalte fete. Nu era vopsită, stătea în fața lui Mărin cu ochii plecați. Fața ei exprima o profundă tristețe. Nu era nici grasă, nici slabă. Avea 18 ani şi formele de femeie se conturase bine. Mărin o urmă şi văzu cum îi jucau fesele, că era subțirică la mijloc. Când intră în cameră aşteptă să-şi lepede şi ea capotul cum făcu Rodica şi să-l invite, Tanța însă stătea într-un colț al camerei speriată.

- Nu te dezbraci, îi zise Mărin, în timp ce el îşi dădea nădragii jos pentru a nu-i boți.

- Pentru ce? îl întrebă Tanța.

- Aşa a făcut Rodica şi aşa este şi bine.

Cât a fost la fabrică, gateristul o posedă ridicându-i doar rochița.

- Dacă nu vrei, eu plec, n-am timp să stau de pomană.

Până la urmă Tanța se învoi. Mărin avea să afle că pe lume sunt şi altfel de femei, fiindcă Tanța îl sărută şi strânse în brațe, deşi nu mai tare decât Rodica, însă cu mai mult patos, o stare de inconştiență se afla pe fața ei. Mărin se sperie şi o zgâlțâi să se trezească. Când deschise ochii, fața exprima o deplină satisfacție sufletească. Îi suflă la ureche.

- Te iubesc. Iubeşte-mă. Te rog, iubeşte-mă!

Dar Mărin nu mai trebui rugat.

În sâmbăta următoare Mărin era din nou prezent în Fundătura Dragostei. Patroana nu mai era sub umbrar şi se duse direct în camera Tanței. În uşă se izbi față-n față cu un borțos de vreo 90 de kile. Se dădu la o parte din calea lui. Când intră înăuntru, Tanța îşi punea pe ea halatul.

- De ce-ai mai venit? îl întâmpină ea.

- N-ai spus că mă iubeşti? Ai uitat?

- A fost săptămâna trecută. Acuma te rog să pleci…

Tanța izbucni în plâns şi, apoi, continuă:

- Sigur că te mai iubesc şi tocmai de aceea te rog să nu mai vii. Cu tine nu mă pot culca pentru bani.

- Dar eu n-am venit pentru asta. Vreau să mă însor.

- Cu mine?!

- Cu tine.

- Dar eu sunt…

- Nu mă interesează ce eşti. Te ştiu cum eşti. Mergi cu mine?

- Acum?

- Acum.

În drum spre casă se opriră la izvoarele Papucului. Se priviră în oglinda unui ochi de apă şi se scăldară. Parcă vrură să se spele de toate păcatele. Apoi, de mână se îndreptară spre casa lui Mărin, pe ulițele câmpului, singuri cu iubirile lor.

Citiți integral la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Emil_Bucuresteanu-Amor_rural.pdf

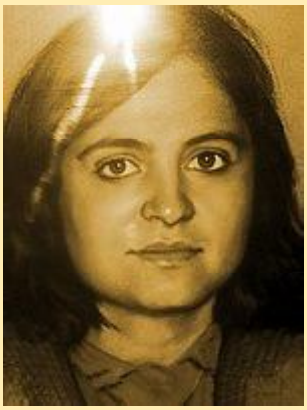

Mariana Zavati Gardner

Ziua Domnului Constantin

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

Ziua Domnului Constantin

Mai întâi fu cântatul cocoşului din vecini. Apoi, auzi soneria ceasului deşteptător. Un val cald în piept urmat de o crampă chinuitoare în stomac. Instrucție la miez de noapte, instrucție în zori, instrucție pe zăpada, instrucție pe ploaie, instrucție în fierbințeala verii ... De la nouă ani ... studiind instrucții multifațetate la Academia Militară din Cernăuți...

La maturitate acum, cu viața luidivizată în ore clare şi bine definite, Domnul Constantin se lupta cu dorința de a se îneca în căldura plăpumii. Îşi întinse picioarele păroase până la capătul patului. Gheare ascuțite îl avertizară că ajunsese prea departe.

Prin fereastra deschisă, putea desluşi picăturile unui robinet de grădină. Încă un minut... şi se întinse în broderia feții de pernă. Urmă zgomotul duşului, ascuns în capcana pereților groşi din ciment.

- *Te-ai sculat cam devreme* îi spuse fiicei sale. Cărțile ei erau vraişte pe masa din bucătărie.

- *Oralul la engleză* şopti aceasta şi continuă să scrie liste cu vocabular în limba engleză. Domnul Constantin luă din bufet o sacoşă din hârtie cu felii orfane din franzela din ziua trecută. Merse la frigider. Înăuntru o sticlă stătea singuratecă pe rafturile strălucitoare ale frigiderului. Turnă din lapte într-o cratiță mică. Încălzi laptele pe aragaz. Amestecă laptele cu o linguriță cu cafea dintr-un borcan din vitrina bufetului. Un café-au-lait acceptabil. Se aşeză pe unul din taburetele din jurul mesei. Turnă lichidul într-o ceaşcă din porțelan, exemplar din zestrea soției, Duduia Iulia. Ceşti şi farfurioare albastre şi albe de Meissen, farfurii de Sèvres Louis Philippe cu monogramă, platouri de servit de Faenza, farfurii de compot Rosenthal cu marginile aurite, pahare de vin şi apă cu picior conic de Baccarat se aflau înghesuite pe rafturile vitrinei din lemn de nuc.

- *Asta-i lista cu treburile Mariei.* Şi fixă lista deasupra chiuvetei.

- *A fost mai devreme. S-a dus la măcelărie unde are loc la coadă. Când s-a repezit înapoi, mi-a spus că erau oameni care fac coadă de la miezul nopții. Cu taburete şi paturi*, îl informă fiică-sa adâncindu-se în recapitulare în spatele movilei cu cărți.

- *Mult noroc! Ai să ştii foarte bine. Plec chiar acum*. Spuse în timp ce-şi îmbrăca jacheta beige de vară.

- *De care am mare nevoie. Profesoara-i incapabilă ... nu mi-a predat nimic cumsecade … of, toate verbele neregulate...*

- *Lasă, nu exagera, nu vreau să aud cuvinte negative despre colega mea!* Sublinie împăciuitor Domnul Constantin, din dorința de a rămâne neutru.

- *Nu mi-a predat nimic* şuieră printre dinți răspunsul fetei.

Ştia prea bine că orice manifestare nervoasă înaintea unui examen era semn rău. Dacă numai paginile caietului cu capitolele de recapitulat ar fi fost ca şi paginile revistelor de mode... Era gata să bufnească în plâns când auzi cheia în uşa de la intrare.

Afară soarele dimineții îmbăia vegetația grădinii pe care socrul lui, Domnul Ion, o plantase pentru tânăra lui mireasa, Cucoana Elisa. Aerul era intoxicat de seva proaspătă. Domnul Constantin închise cu cheia uşa din stejar cu sticlă acoperită cu perdele din dantelă. Merse pe cărăruia flancată de trandafiri pitici spre poarta din lemn. Păşi în strada cu pavajul şi trotuarele sparte şi bine păzite de plopi cărora, vărul Domnului Constantin, Tovarăşul Rică – numit primarul urbei în toamna trecută – le pusese gând rău. Strada era împietrită. Domnul Constantin depăşi casele masive înşirate la distanțe egale. Hârtie albastră camufla ferestrele.

Domnul Constantin traversă Piața Gării unde oameni făceau deja coadă în fața Brutăriei. Pe galantarele din piața țărănească erau etalate câteva movilițe cu ceapă verde şi legume de primăvară cam ofilite, poziționate direct sub nişte panouri gigantice plasate, unul lângă altul, pe zidul cu marmură al Gării. Din panouri, portretele lui Marx, Engels, Lenin şi ale Tovarăşilor în viață priveau sever în eternitate.

Domnul Constantin zări silueta unui cerşetor local scotocind într-o ladă de gunoi.

- '*Neața. Sunt pe picioare de la miezul nopții*. Omul strânse o sacoşă goală la piept. *Murim de foame şi cui îi pasă?* Şi-şi îndreptă privirea către cele patru afişe color.

- *Taci din gură, omule! Vezi ce şi cui spui! Suntem cu toții prinşi în cursă!* Şi aruncă o privire peste umăr.

Domnul Constantin grăbi pasul.

Auzea şi vedea trenurile sovietice cu destinația Kiev. Trenuri de marfă cu mesajul prieteniei ... *Sovrom lemn, Sovrom carne, Sovrom grâu, Sovrom ciment, Sovrom tevi...*

Domnul Constantin fu ca zgâlțâit de un fior electric pentru că el însuşi simțise pe pielea lui brațul lung al Securității. *„Îmbracă-te!"* i se ordonase în mijlocul unei nopți de toamnă târzie. Tocmai stinsese radioul cu lămpi la care soția, fiica, socrii şi dânsul ascultaseră lipiți emisiunea pe unde scurte, bruiată şi cu paraziți, transmisă de ***Voice of America*** în limba romană. Dacă s-ar fi bătut la poarta încuiată cu cheia cu câteva minute mai devreme...

Domnul Constantin fusese transportat la sediul Securității împreună cu alte câteva fețe adormite.

„Dă ceasul!" Îi ordonă un gardian cu privirea bovină şi Domnul Constantin întinse ceasul lui marca Doxa. Fu dus într-o încăpere de interogare care nu avea ferestre, cu o masă şi două scaune la mijloc. *„Cerneală şi hârtie... scrie-ți autobiografia. Mărturiseşte tot! Oricum ştim tot!"* îi ceru cu vocea scrâşnită un securist îmbrăcat în costum de cioclu.

Domnul Constantin îşi scrise autobiografia pe o coală ministerială în format de listă de cumpărături, cum i se cerea de altfel la începutul fiecărui an şcolar înainte de a i se da încadrarea pe anul ce urma. Începu cu naşterea sa în bungaloul din strada care trecea pe la Biserica Sfinții Împărați şi ducea direct la Biserica Sfântul Neculai de lângă Piața Centrală. Termină cu informația că era fondatorul şi unicul preşedinte al Radio Clubului din municipiu şi regiune. YOR-EL, mai precis, îi era codul identificator. Avea acasă o fotografie cu dânsul în fața aparaturii, care fusese luată la sediul Radio Clubului cu un flash cu bec explozibil fabricat înainte de Războiul al Doilea. Era cu căştile mari la urechi, aşezat în fața unui birou pe care se aflau mai multe aparate de recepție şi transmisie, alături de microfoane de mărimea merelor domneşti.

Când termină de scris lista în care fiecare rând începea cu *„Am fost"* şi *„Am făcut",* se urcă pe masă, se înveli cu haina şi adormi imediat.

„Trezeşte-te!" şi Domnul Constantin fu trezit de securistul de serviciu.

„Semnează!" şi-i întinse un document care stipula că se angaja ca să nu divulge vreodată, în nicio circumstanță, niciun detaliu al interogatoriului, care urma şi trebuia absolut să rămână strict secret.

„Eşti liber!" şi Domnul Constantin, minus ceasul de mână, se reîntoarse acasă prin parc.

Continuare în romanul "Ziua Domnului Constantin" care se poate citi integral la http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Mariana_Zavati-Ziua_Domnului_Constantin.pdf

VIOLINE - Teatru

Fragment din volumul de teatru care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

Teatru

Peştera Făgăduinţei

Actul întâi

Personaje:
Scriitoarea – *o femeie între două vârste.*
Conştiința – *o fetiță cu codițe şi biberon.*
Răzvrătirea – *o femeie cu pipă.*

Decor de peşteră. În mijloc, o masă cu un laptop. Alături, pe scaun, scriitoarea, priveşte absentă, în jos. În dreapta scenei, o bancă. Lângă ea, Conştiința suge din biberon, sare un şotron imaginar şi din când în când se opreşte şi o priveşte pe scriitoare, mirată. În stânga, Răzvrătirea trage dintr-o pipă goală, se-nvârte-n cerc, face semne ciudate.

Conştiința (*se uită mirată, spre Scriitoare*): Ce naiba faci acolo? Credeam că scrii, mă gândeam să nu te deranjez…

Scriitoarea (*distrată*): Mă uit cum o gâză mică se zbate să iasă din noroi. Evident, de ce se zbate, mai rău se-afundă... Nu mi-e milă, nu-mi plac gândacii; nici n-aş fi văzut-o, dar m-a stropit puțin. Mie nu-mi place noroiul. Pot s-o strivesc cu talpa ghetei, dar mă murdăresc pe talpă... Oricum va pieri, încet. Gândacii nu trăiesc în soare. Scot uneori capul din noroi şi împroaşcă în jur. Puțin.

Răzvrătirea (*cu un gest de indiferență*): De ce-i bagi în seamă?

Scriitoarea (*visătoare*): Unii, mai abili, reuşesc uneori să atragă simpatii, luând forme înşelătoare, atunci când, pentru câteva clipe, îşi răsfiră aripile exact ca un fluture... apoi se întorc în noroi, unde le e locul.

Conştiința (*sare o coardă imaginară*): Oricum, eu nu te deranjez prea des…

Răzvrătirea (*autoritară*): Fii şi tu mai aprigă, mai luptătoare! Stai aici şi visezi că scrii… Nici măcar că trăieşti, doar că scrii…

Scriitoarea (*ridică din umeri cu un gest de nepăsare*): Cu cine să lupt? Cu oameni? Pentru mine, s-a dus de mult vremea acestor lupte.

Răzvrătirea (*gânditoare*): Luptă cu idei!

Scriitoarea (*cu un zâmbet trist*): Nici cu idei, eu nu vreau să schimb lumea, doar să mă bucur de ea atât cât îmi e permis. Şi nici cu morile de vânt - nu am timp, sunt doar un om cu vreme limitată; am fugit totdeauna de conflict şi de mârlănie (scuzați expresia), nu am găsit absolut nici un singur motiv care să mă determine să suport starea conflictuală.

Conştiința (*se opreşte din joacă*): Acum vrei un premiu pentru pace?

Scriitoarea (*zâmbind*): În afara competițiilor sportive, singurul om cu care am luptat vreodată am fost eu însămi. Foarte rar. Şi destul de neconvingător...

Conştiința (*autoritară*): Atunci, scrie!

Scriitoarea (*cu un gest de indiferență*): Ce să scriu?

Conştiința (*zâmbind*): Scrie şi tu despre copilăria ta frumoasă, cu nostalgie, despre satul natal. Obiceiuri, datini…

Scriitoarea (mirată): Satul meu natal a fost un oraş în plin avânt industrial. Ce să scriu? Că împreună cu prietenele mele speriasem bravii gospodari spărgând geamuri, rupând flori şi alergând şi sfinții prin biserici?

Conştiința (*încurcată*): Nu, lasă asta…

Răzvrătirea (*râde*): La şcoală te duceai să dai lecții şi să te odihneşti.

Conştiința (*visătoare*): Şi de câte ori se întâmpla să vrea careva să-ți dea vreun premiu, fugeai de la locul accidentului.

Răzvrătirea : De fapt, ai fost mereu un fel de regizor care-şi juca prost personajele.

Scriitoarea (*zâmbeşte amar*): După ce mi-ați tras sforile atâta timp, acum tot voi mă criticați? Am fost ca o marionetă în mâinile voastre…

Răzvrătirea (*râzând*): Ai fost ca o păpuşă blondă. Ne-ai privit şi ne-ai ascultat, oarbă şi surdă, ca să zic aşa…

Conştiința: Eu oricum sunt mută… de uimire, în fața ta… ce să-ți mai zic? Am încercat odată să intru în capul tău… era aglomerat ca-ntr-un cimitir de idealuri, n-am reuşit.

Răzvrătirea (*râzând*): Aia era inima, acolo e balamuc!

Scriitoarea (*zâmbeşte amar*): Ştiu, după care o să-mi spuneți că, de fapt, eu n-am nici cap, nici inimă.

Conştiința: Ba ai, dar nu-s autentice. Capul e un plagiat după Capul Bunei Speranțe iar în loc de inimă ai o căpşună pârguită. Aşa cum nici mâinile nu sunt în ordine. Ți-am spus că o mână spală pe cealaltă… la tine, parcă-s de sexe şi orientări ideologice diferite…

Scriitoarea (*zâmbeşte amar, spre Conştiință*): Oricât m-aş înghesui, nu pot avea loc în imaginația ta. Tu nu înțelegi: idealurile mele nu sunt la cimitir; unele au căzut atât de jos, încât nu le-am mai putut atinge, iar pe altele le-am mutat în Veşnicie, ca să nu piară niciodată. Oricum mergeau în sensuri inverse şi contradictorii şi se-mpiedicau unele de altele. Dintr-un astfel de accident ai răsărit tu, o mogâldeață… numai gura e de tine.

Conştiința (*tristă, apoi arătând spre Răzvrătire*): Eu măcar mai vin pe la tine uneori, chiar dacă nu te găsesc niciodată acasă, dar tu nu te arăți deloc. Dacă nu vrei decât laude, să te laude ea! Oricum, sunt şi conştiința ei…

Scriitoarea (*amar*): Ea nici nu există. Este doar chemarea instinctului confiscat.

Răzvrătirea (*se uită în jur, preocupată*): Aiurea, dacă n-aş fi eu, voi nici n-ați ştii că aici, la Fabrica de Idealuri, sunteți într-o cameră fără ieşire.

Conştiința (*privind şi ea de jur împrejur*): Ai dreptate, nicio uşă, nicio fereastră… De-aici nu mai iese nimeni!

Scriitoarea (*priveşte în sus, căutând parcă ceva*): Dar steaua călăuzitoare? Nici ea nu mai e?

Răzvrătirea (*râzând*): Nici n-a fost. Aia era o dâră de lapte oglindită în lac şi pe care-o lingea pisica, zicând că mănâncă stele căzătoare, scăpate de sub controlul minții.

Scriitoarea: Atunci, dacă nu pot pleca de-aici, e clar că n-o să pot ajunge niciunde. Şi ce departe aş fi ajuns, dacă n-ar fi intervenit, ca de obicei, destinul pisicesc.
Răzvrătirea (*hotărâtă*): Vrei uşă? Ţi-o fac eu!

Desenează cu creta o uşă pe perete, o deschide să-i facă proba, apoi o închide la loc. Gata, acum poţi să te simţi ca acasă. Spaţiul tău locativ e tăcerea absolută. *Apoi recită, dansând în jurul încăperii:*

Din sălbatica-mi pornire,
Eu străbat furtuni de soare,
Tot prin uşi fără ieşire,
Şi-ntr-un cerc fără intrare…

Conştiinţa (*mohorâtă, către Scriitoare*): Nu-nţelegi, tu nu eşti **pe** o insulă pustie, ci **chiar tu** eşti o insulă pustie! Înconjurată de pietre de gânduri. Stânci, pe care valurile se sparg în cioburi de gânduri. O insulă plutitoare printr-un univers gol, ce curge ca un râu de lacrimi printre locatari fantezişti. Un râu format din propriile lor lacrimi…

Scriitoarea (*gânditoare*): Eu sunt un principiu!

Răzvrătirea (*râzând, spre Conştiinţă*): Cauţi argumente să-i justifici existenţa, ori ce? Ea oricum crede că Luna apare noaptea ca să-i lumineze ei inspiraţia.

Scriitoarea (*zâmbeşte amar*): Datorită vouă sunt acum o personalitate duplicitară, în locul unei personificări a inocenţei programate cosmic.

Răzvrătirea (râzând): Pardon, noi suntem într-o luptă din care nu există supravieţuitori!
Conştiinţa (*mohotâtă*): Păi da, că eu sunt la scară redusă, pe când tu te-ai extins cât veşnicia.

Răzvrătirea (*cu mândrie*): Şi la fel sunt orizonturile noastre. Al tău, la nivelul naivităţii tale minuscule, iar al meu, depăşind orice aşteptare…

Continuare în piesa de teatru "Pestera făgăduinţei" care se poate citi integral la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Violinne-Pestera_fagaduintei.pdf

Vă recomandăm!

Aflați amănunte la adresa:

http://www.lainici.ro/lainici.htm

ACCESAȚI SITURILE ARTUR SILVESTRI SI MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ **http://mariana-braescu.com/**

http://www.tomoniu.ro/

CITIȚI ZILNIC
BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP:
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

George Anca - Traducerea Basarabilor

Fragment din eseurile care se pot citi integral la www.editura-online.ro

Butonul ESEU

Claudius

„ Eu cel în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi binefăcătorul şi de Hristos iubitorul şi singurul stăpânitorul, Io Mircea mare voevod şi domn, din mila lui Dumnezeu şi cu darul lui Dumnezeu, stăpânind şi domnind peste toată ţara Ungrovlahiei şi al părţilor de este munţi, încă şi către părţile tătăreşti şi Amlaşului şi Făgăraşului herţeg şi domn al Banatului Severinului şi pe amândouă părţile a toată Podunavia, încă şi până la Marea cea Mare şi stăpânitor al cetăţii Dârstorului…" About events in 1386 Esteván Székely writes in his Chronica (printed at Cracovia, in 1559), showing that king Sigismund of Luxemburg carried in Ţara Românească „the third war" and, afterward, "the seventh war against Dan-Voda" . And Antonio Bonfini, in Rerum Hungaricarum decades libris XIV… (printed at Leipzig, in 1771), writes about "the discord between Dan and Mircea in Valachia" and "the mixing of king Sigismund". Şi, deşi cronicarul Rewa de Petrus scrie în ***De monarchia corona Regni Hungariae et Sacra***…(tipărită la Frankfurt am Main, în 1659) că, în 1388, „*regele Sigismund i-a readus la ascultare pe valahii rebeli*", putem considera că afirmaţia priveşte stabilizarea situaţiei politice şi consolidarea domniei lui Mircea. Iar în ceea ce priveşte „jus Hungariae" certificat la 1391 în Bulgaria şi Valahia, şi la 1401 în ţara Moldovei şi părţile transalpine, despre care scrie Pray Georgius în ***Comentarii historici***…(Buda, 1837), aceasta era de fapt o vasalitate formală a Ţării Româneşti faţă de Ungaria şi Polonia, stabilită prin tratatele încheiate de domnul muntean la Lublin (30 ianuarie 1390), Suceava (1390), Lwow (6 iulie 1391), Braşov (7 martie 1395) şi Giurgiu (1411). În 1411, atunci când încheie un nou tratat cu regele polon, Mircea este egalul acestuia în alianţa otomană, iar regele polon se obligă să nu-l mai susţină pe rivalul său, Vlad Uzurpatorul, care în 1396 se legase prin jurământ de fidelitate faţă de coroana polonă. Ca semn al demnităţii şi fastului imperial, domnul poartă pe veşminte acvilele bicefale, regăsite şi în sigiliul său. Even his "official" enemies – the Ottoman chroniclers, recognize his diplomatic ability, strategy of military actions, care with which he prepared the fight with enemy, efficiency of used tactics. Still in 1390, when the first Ottoman incursion on North-Danubian territory takes place, Mircea opposes armies of Firuz bei and, according to a document ezisting at Zografu Monastery from Mountain Athos, "*he defeated and destroyed them badly, that hardly escaped*". Iar victoria de la Rovine, din 1394 (după unele opinii, în 1395) apare atât în izvoare contemporane, cât şi în documente ulterioare, toate consemnând – în primul rând – strategia domnului muntean, care „*având în spate un munte, a pregătit cele trebuincioase pentru luptă*" (aşa cum scrie Sa'adeddin). La rândul lui, Idris Bitlisi arată că „*au ajuns turcii chiar într-un loc unde un domn… pe nume Mircea, încrezându-se în munţii cei tari şi greu de pătruns, se pregătise în acest ţinut nenorocit şi-şi rânduise propria sa oaste purtătoare a stelei nenorocirii pentru a aştepta ajutorul celorlalţi regi şi stăpâni şi se întărise în acel loc muntos şi primejdios şi, ascultând de gândul său rătăcit, avusese curajul să se lupte cu gâzii purtători de glorie*". Un alt cronicar, Ibn-i-Kemal, referindu-se la pregătirea bătăliei, scrie că voievodul îşi înarmase ostaşii „*cu arme şi unelte, încât îşi umpluse ostaşii de arme*". În primii ani de domnie (1387-1388) ctitoreşte Mănăstirea Cozia, ridicată cu meşteri aduşi din

Moravia, sfințită la 18 mai 1388 şi pictată în 1390-1391, a cărei pisanie de piatră păstrează bine conservat vulturul Țării Româneşti alături de stema Dobrogei, primită moştenire de domn de la principele Ioan (care alătură Dobrogea la Țara Românească). La moartea domnului, în 31 ianuarie 1418, trupul lui stă puțin în palatul de la Târgovişte, iar la 4 februarie este dus la Cozia şi înmormântat într-un frumos sarcofag de piatră sculptat în forma corpului omenesc, aşa cum era moda apuseană a vremii. Deasupra s-a pus o lespede sculptată în forma a trei trunchiuri de piramidă ordonate în trepte; din păcate, inscripția inițială se mai păstrează doar prin două fragmente încastrate sub pardoseală, iar textul inițial a fost înlocuit în 1778 cu altul. În 1917, mormântul a fost profanat şi lespedea distrusă, cea actuală fiind pusă în 1938. Mircea I Basarab a fost căsătorit cu Doamna Mara (rudă cu principii sârbi) a avut un fiu, pe Mihail – asociat la domnie din 1408 (după unele opinii) sau mai curând din 1391 (după alte opinii, care țin cont de faptul că diecii cancelariei domneşti aveau obiceiul de a nu data documentele emise). Din legăturile pe care le-a avut cu alte femei, Mircea a avut şi alți băieți, care au ajuns şi ei domni: Vlad (cunoscut sub numele de Vlad Dracul), Radu II Praznaglava şi Alexandru Aldea. Copiii lui Mircea, ca domni, vor avea probleme cu verii lor descendenți din Dan I (fratele lui Mircea), rivalitatea permanentă dintre ei fiind cunoscută în documentele maghiare ca lupta dintre Dăneşti şi Drăculeşti. Documentul datat 17 noiembrie 1431, prin care se dă Mănăstirii Dealu (n.n. – ctitoria tatălui său Mircea cel Bătrân) danie de sate scutite, aduce prima atestare documentară pentru satul Răzvad. În documentul datat 9 februarie 1433 dăruieşte Mănăstirii Zografu de la Muntele Athos un obroc anual de 3000 de aspri, documentul de acum (ca şi altul anterior) fiind scris *„în scaunul de față Târgovişte”*, deci în cancelaria reşedinței domneşti. Este unul din fiii nelegitimi ai lui Mircea cel Bătrân, venit pe tronul Țării Româneşti cu sprijinul domnului moldovean Alexandru cel Bun şi al regelui maghiar Sigismund de Luxemburg. Ignorarea autorității turceşti şi alianța cu Molodva şi regele maghiar l-au nemulțumit profund pe sultanul Murad II, care în 1431 trimite în Țara Românească o puternică armată – care arde, jefuieşte, pradă şi face robi peste trei mii de români, inclusiv copii. At the end of the month July 1432, Alexandru Aldea goes to Constantinople in order to negotiate with the sultan a peace made through “*swearing of faith*“ , but necessary in that moment to the country: he accepts the suzerainty of Ottoman empire, as well as the sending at Gate, as hostages, 20 sons of Muntenian boyars who made part from the council of country. In exchange for this grant of good behavior, the sultan agreed to liberate the three thousands of prisoners brought in the summer of year 1431. Vlad II Basarab, este cunoscut mai ales sub cognomenul dat lui în Europa apuseană şi care, ajuns în Țara Românească datorită fiului său Vlad Țepeş, a făcut atât de cunoscută această provincie. Şi apariția numelui de **Dracula**, şi sensul lui, sunt legate de ziua de 8 februarie 1431, când la Nürnberg are loc un mare turnir al prinților europeni, sub autoritatea lui Sigismund de Luxemburg, rege al Ungariei şi împărat al Sfântului Imperiu Roman-German (care îşi avea reşedința aici). Acum, Vlad Basarab primeşte investitura de cavaler al Ordinului Dragonului şi al ordinului Sf. Ladislau, ca recompensă a virtuților cavalereşti şi a meritelor deosebite în luptele împotriva turcilor. Un alt motiv al decorării sale l-a constituit politica dusă de voievod în protejarea catolicismului, mărturie stând şi înțelegerea încheiată de el acum cu călugării minoriți, în care se stipula şi existența comunității catolice la Târgovişte. La Sighişoara el stă în clădirea corpului de pază al cetății, una din puținele clădiri construite din piatră, situată în zona cea mai privilegiată a oraşului – ceea ce arată respectul deosebit de care se bucura acolo Vlad Dracul. Existentă şi astăzi, casa avea în camera mare de la etaj (poate chiar sala de primire) o frescă lucrată în tehnica „al secco”, cu o galerie de patru personaje; unul din ele, îmbrăcat în costum occidental dar cu turban pe cap, ar putea fi identificat cu voievodul Vlad Dracula (fig. 32). În această casă au stat Vlad Dracul şi soția sa Vasilisa (de fapt Maria Muşat, fiica lui Alexandru cel Bun şi sora domnului Alexandru Iliaş), cu care s-a căsătorit, probabil, în 1427; imaginea ei apare în câmpul peceții pusă de domn pe o scrisoare datată înainte de 1444, trimisă din Târgovişte la Braşov (fig. 33). Şi tot aici s-a născut fiul lor

Vlad, care îşi petrece primii ani învăţând şi jucându-se cu copiii orăşenilor. O informaţie interesantă pe care o găsim la mai mulţi autori vorbeşte despre conflictul dintre domnul muntean şi Iancu de Hunedoara, ultimul fiind luat prizonier de domn şi închis (informaţia apare la Georg Jeremias Haner), acesta fiind şi motivul răzbunării din 1447: Heltai Gaspar scrie că, neuitând că „*a fost prins de Dracula*", Iancu de Hunedoara „*după ce a ajuns guvernator al Ungariei, îl pedepseşte pentru aceasta cu moartea, împreună cu fiul său cel mare, orbind pe fiul cel mic*". Szekély Esteván menţionează şi el acest lucru, scriind că – numit guvernator – „*Huniadi a mers împotriva lui Draguly în Valahia decapitându-l împreună cu un fiu al său*" (în ***Chronica***…, Cracovia, 1559). Alţi cronicari vorbesc despre „*atitudinea lui Dracula Valahul faţă de Huniadi*" (Sigismund Podlusáni, în ***De rebus gestis Hungariae regum***, Györ, 1742) sau de „*inospitalitatea lui Dracula*" (Parschitum Cristoph, în ***Tabella Hungariae Ducum et Regum Christianorum în qua Eortum Ortus et Occasus***…, Wittenberg, 1702). Capturarea lui Iancu de Hunedoara a constituit şi tema a două poeme scrise în maghiară, în secolele XVI şi XVIII. Primul, intitulat ***Cântec despre Iancula Vodă*** (Cluj, 1577) este scris de diacul sălăjan Ambrosius Literatus de Görcsön, care în text vorbeşte şi de „*prinderea lui Iancu*" după bătălia de la Varna. Al doilea poem este scris de Walkay Andreas în casa sa din Călata, în latină şi maghiară (tipărit la Cluj în 1576, sub titlul ***Genealogia historica***), în două pagini el vorbind despre „*pătania lui Ioan Huniadi cu Dracula-Vodă*". Instalat pe tronul Ţării Româneşti imediat după ce turcii cuceresc Bizanţul şi Peninsula Balcanică, Vlad îşi cristalizează acţiunea politică pe două direcţii dominante. Prima, în plan intern, viza centralizarea statului feudal, întărirea autorităţii domneşti (şi stăvilirea uneltirilor continue ale marilor boieri), instaurarea în ţară a ordinii, dreptăţii şi respectului pentru lege. Porecla de Ţepeş i se dă pentru că a preferat ca pedeapsă tragerea în ţeapă – ca o sancţiune exemplară, pentru fapte grave, imorale; într-o ierarhie a epocii, această pedeapsă intră în aceeaşi categorie cu arderea pe rug, spânzurarea (destinată tâlharilor) şi lapidarea (folosită mai ales pentru adulter, hoţi şi sperjur). Utilizarea unei astfel de pedepse nu era nouă şi – potrivit mentalităţii – nici anormală, în sistemul medieval al mijloacelor punitive, crud şi deosebit de complex: în Franţa, ţăranii erau fierţi în ulei; în Italia erau băgaţi în smoală; în Spania erau torturaţi înfiorător. Iar în spaţiul vechii Dacii, Herodot aminteşte tragerea în ţeapă ca obicei de sacrificiu, când trimeteau un mesager la zeul Zalmoxis. Ceea ce este specific lui Ţepeş, prin folosirea acestei pedepse, este impactul extraordinar – o spaimă vecină cu moartea, simţită mai ales de tâlhari, hoţi, leneşi, mincinoşi şi, cu groază de turcii astfel pedepsiţi. Raţiunile obiective ale împrejurărilor istorice şi necesităţile momentului l-au condus pe Vlad Ţepeş la această duritate şi la instaurarea unui climat de ordine în ţară, absolut obligatoriu pentru siguranţa acţiunilor antiotomane. Este fiul lui Danciu, unul din cei trei fii ai domnului Dan al II-lea, căruia îi este deci nepot. A fost poreclit „Laiot" („Laiotă"), adică „cel Negru", iar mai târziu i s-a spus „cel Bătrân" spre a fi deosebit de Laiotă Basarab cel Tânăr, vărul său (care de fapt îl şi numise aşa). Vlad Călugărul (fiul natural al lui Vlad Dracul cu monahia Eupraxia). Ruşii Logofătului. Domnia lui, începută şi pusă mai mult de un an sub semnul rivalităţii cu alţi pretendenţi (fratele vitreg Mircea şi vărul Laiotă Ţepeluş), este – poate – ultimul mare moment al luptei dinastice purtată în secolul XV între Dăneşti şi Drăculeşti, în contextul imixtiunii politice a lui Ştefan cel Mare şi a Ungariei. Tot în 1517, la 17 martie, domnul (Neagoe) emite un document care are un tip sigilar nou, menit să reprezinte schimbarea de ramură dinastică făcută prin venirea la putere a partidei Craioveştilor; această modificare a stemei de stat constă în faptul că el schimbă pasărea heraldică (pune corbul) şi reprezentarea separată a aştrilor (soarele şi luna), iar în amprenta sigilară forma scutului – modificată – se apropie foarte mult de ceea ce specialiştii numesc „*amprenta franceză modernă*".

Continuare în eseul " Traducerea Basarabilor " care se poate citi integral aici:

http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Traducerea_Basarabilor.doc?attredirects=0

www.editura-online.ro

(continuare din pagina2)

Întâlnirea de la Vila Sfetea (astăzi Vila Ursu) de la Tismana

Aşa cum spuneam într-un număr precedent, n-avem bani ca să demarăm o aniversare de răsunet, cu zeci şi sute de invitaţi, la trei ani de la lansarea editurii "Semănătorul - Editura online".

În România, cultura şi învăţământul primesc fonduri pe cât sunt de inculţi sau neşcoliţi actualii guvernanţi iar faţă de 80 de miliarde euro fonduri atrase de Polonia de la UE, ministresele nostre reuşesc să atragă nişte fonduri atât cât să-şi cumpere nişte poşete mai ca lumea, aidoma marilor vedete ale lumii. Amânăm deci marea noastră "sindrofie" pentru aniversarea la cinci ani, poate se va schimba ceva şi în ţara noastră, barem la o speranţă care moare ultima să mai visăm.

Şi am aniversat trei ani de editură „Semănătorul" tot prin hazard, aşa cum şi Vlăhuţă venise la Tismana pentru a scrie "România pitorească" şi întâlnindu-l aici pe Coşbuc au pus bazele „Semănătorului". Pentru că „Semănătorul" s-a numit la început aceea revista gândită în anul 1901, aşa cum şi noi, eu cu regretatul Artur Silvestri, am numit tot la început site-ul principal „Semănătorul", pentru ca până la urmă eu să scot online şi revista „Sămănătorul".

Aşadar, profesorii universitari Al. Melian şi Gh. Doca, care au lucrat în lunga lor carieră la Universitatea din Bucureşti, făcând cu soţiile turul mânăstirilor transilvane şi oltene au hotărât să discutăm pe frumoasa vale a Tismanei, despre noul eveniment literar "Semănătorul" de care auziseră întâmplător. Iată scrisoarea primită spre sfârşitul anului trecut de la d-l prof. Melian:

"Am descoperit situl dv. cu totul întâmplător, dar nu e deloc întâmplător că, - în pofida rezervelor mele obişnuite faţă de instituţiile editoriale – m-am decis să vă transmit acest mesaj. Nu e întâmplător, mai întâi, pentru că fondatorul « Semănătorului » din sec.XXI, Artur Silvestri a fost unul din studenţii mei de neuitat, datorită personalităţii lui puternice, originale, mereu în răspăr cu rutina, compromisul şi locurile comune. Este adevărat, bucuria de a-l redescoperi după peste 30 de ani a fost aproape neantizată când am aflat că el a părăsit această lume rătăcită mult prea devreme, - nu ştiu dacă pentru el - dar fără nici o îndoială pentru noi. Fiindcă Gabriel făcea parte din acea speţă rară de oameni de cultură mereu gata şi mereu capabili să se dăruiască celorlalţi mai mult decât sunt ei dăruiţi. Din acei oameni de cultură superiori care-şi privesc descendenţa din neamul românesc ca pe un temei de mândrie iar datoria de a-l sluji şi onora cu devotament ca pe un destin implacabil. O calitate cu atât mai mult de preţuit cu cât, după Revoluţie, renegaţii mondialişti şi demolatori de valori româneşti nu mai încetează să gestioneze cultura românească din postura celor cu punga plină şi inima goală, cu perfuzii politice dătătoare de putere şi confuzii valorice aducătoare de profit.

Şi nu este întâmplătoare, de asemenea, deschiderea mea către dv. pentru că spiritul făptuirii culturale căreia v-aţi dedicat l-aţi pus sub emblema simbolică a « Semănătorului » de demult, - mişcare culturală şi literară fundamentală pentru istoria românească, chiar dacă nu o dată, ea a fost minimalizată sau chiar contestată, nu atât de promotorii estetismului cât de cei cu ascunse ideosincrazii faţă de lumea ţărănească şi până la urmă faţă de valorile româneşti. Iar « Scrisoarea de bunăvestire » a lui Artur Silvestri din 2007 este un certficat de noblete şi dăruire".

Vila Sfetea, vara anului 1901. La discuţiile privind înfiinţarea revistei "Sămănătorul" au participat George Sfetea, cumnatul poetului George Coşbuc, Alexandru Vlăhuţă, în vizită de documentare pentru "România Pitorească" şi George Coşbuc, interesaţi de a se angaja şi în demararea de către Spiru Haret a programului înfiinţării şi funcţionării „cercurilor culturale de la oraşe şi sate".

Acum, se puneau o serie de întrebări, care la întâlnirea de la fosta Vilă Sfetea stăteau mai mult ca niciodată pe limba interlocutorilor mei. Şi stau pe limba multora din autorii noştri, de aceea ar fi bine să detaliez toate discuţiile. Faptul că eu sunt legat de istoria Tismanei şi implicit, de "Sămănătorul" anului 1901, de viaţa lui George şi a surorii sale Elena Coşbuc, căsătorită cu librarul bucureştean Sfetea se ştia de mult. Dar nu se ştia cum am ajuns noi - eu şi marele promotor cultural Artur Silvestri - să lucrăm împreună şi să demarăm online un grup important de situri "Sămănătorul", pentru ca mai apoi - prin trecerea fondatorului în nefiinţă - proiectul nu numai să nu se închidă ci să se dezvolte continuu cu noi situri şi forme noi de răspândire electronică a informaţiei, culminând cu actuala revistă culturală "Sămănătorul".

Prof. univ. Gheorghe Doca: "*- D-le Tomoniu, cum aţi ajuns dvs. care aţi terminat studiile de matematică la Timişoara să relansaţi o importantă mişcare literară apărută acum un secol?*"

- D-le Doca, să-mi spuneţi Nicu ca pe la noi la ţară şi ţin să precizez mai întâi, că foarte greu aş fi ajuns unde am ajuns, dacă d-na Mariana Brăescu Silvestri nu prelua şi nu ducea mai departe proiectul silvestrian de relansare a revistelor culturale apărute în jurul anilor 1900 când ţara nu ducea deloc lipsă de idei literare prin personalităţi mari, de excepţie. Asumarea continuităţii a fost primul lucru pe care l-am cerut tuturor, pentru ca pericolul migrării scriitorilor spre zona *«nucleului dominant» ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv* - aşa cum bine spunea d-l Silvestri - să fie îndepărtat iar conştiinţa apartenenţei scriitorilor noştri la un grup de publicaţii absolut independente să rămână trează.

La acel moment de cotitură, a fost deci o problemă de strategie nu de măiestrie literară aşa cum, cu numai un an mai înainte, deşi d-l Silvestri mă "momise" la revistele lui prin articolele ce le scriam de regulă pentru o revistă din Germania, se gândea că ţin în mână un atu extrem de important: cunoştinţele mele de informatică care în fond erau şi sunt legate de meseria mea. Aici d-l Silvestri a fost un vizionar excepţional, cuplând cu mine la ideea de exprimare a informaţiei prin situri! Amândoi creasem mai multe situri până să ne cunoaştem virtual pe Internet şi asta ne-a făcut extrem de apropiaţi deşi nu l-am cunoscut fizic niciodată...

Treptat, in scurtul timp cât am lucrat împreună, m-a "versat" şi în tainele directorului de editură, lucrul cu scriitorii, formele de adresare în corespondenţă, mijloacele de încurajare a debutanţilor, formele de stopare a fenomenelor negative din domeniul literar şi multele altele. Avea un talent nebun de a mă învăţa lucruri noi eu având mereu ferma convingere că fac totul absolut din lăuntrul meu, că nu furam nici o idee, mă trezeam pur şi simplu noaptea în cap cu ea . Cu toate acestea, când am lansat editura online, în iulie 2008, mi-a fost teamă. In modestia mea - comună tuturor celor "de la ţară" - i-am spus d-lui Silvestri: "*lăsaţi-mă "editor-delegat", director e o pălărie prea mare pentru mine*". *Bine,* a zis, *dar e provizoriu, dacă te-ai descurcat câteva luni fără mine, o să ajungi şi director.* Fusesem director de cămin cultural, apoi director de şcoală, iată-mă acum şi director de revistă literară, d-le Gicu! Toată treaba este să iei în serios ceea ce faci, indiferent ce faci. Să te perfecţionezi în noua ta postură, să citeşti mult şi să zici după câţiva ani că ai mai făcut o facultate... Asta e cheia reuşitei în viaţă: râvna cu care lucrezi, sufletul pe care ţi-l pui pentru o idee.

Prof. univ. Gh. Doca: "*- D-le Nicu, consideraţi că toate acestea vi le-aţi însuşit trăindu-vă copilăria, apoi viaţa, la ţară? Sunt mai mulţi stimuli ai centrilor nervoşi ai creierului în provincie? Libertatea de mişcare în natură face mai puţini indivizi schizofrenici decât în capitală?*

(continuare în pagina 27)

Vila Sfetea, vara anului 2011. După mai bine de un secol, la Tismana s-a vorbit despre noua revistă "Sămănătorul". La eveniment au fost prezenţi, prof. univ. Alexandru Melian cu soţia, prof. univ. Gh. Doca cu soţia, toţi din Bucureşti şi directorul actualei reviste "Sămănătorul", Nicu N. Tomoniu - Tismana

Alex Berca - Două studii

asupra unui fenomen economic şi a unuia politic
Fragment din studiile care se pot citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul STUDII

Apa - sursă imanentă a vieții

Lipsa apei un pericol în existența viitorului omenirii

Apa, este al doilea element vital pentru om, după aer[1].Controlul şi modificările cursurilor apelor au fost şi continuă să fie un pivot al puterii omului în lupta pentru supraviețuire.

Apa a fost întotdeauna una din sursele naturale indispensabile pentru oameni.

Pe glob apa este în proporție de 70% şi cu toate acestea, ea nu este suficientă pentru a asigura condiții corespunzătoare de viață pentru toată populația actuală şi viitoare a planetei noastre.

O imagine realizată din spațiu confirmă afirmația de mai sus iar grafic ea s-ar putea prezenta ca în figura alăturată :

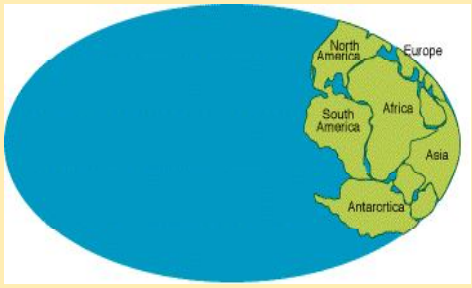

După opinia specialiştilor oceanografi, oceanele care înconjoară Pământul se pot împărții în patru mari zone: Oceanul Pacific, Atlantic, Indian şi Arctic, iar unii oceanografi, consideră apa din jurul Antarcticii că ar putea fi considerat cel de al cincilea mare ocean de pe glob.

Privind acest grafic putem să ne gândim la existența uneia dintre marile anomalii cu care se confruntă omenirea.

Peste 2/3 din populația globului trăieşte în zone unde există numai ¼ din apa de pe glob.

În contrast cu aceasta, sursa cea mai mare de apă disponibilă există în zona fluviului Amazon şi în bazinul fluviului Congo, unde trăieşte o populație deosebit de redusă ca densitate şi număr.

În schimb zonele geografice cu cele mai mari densități şi cu cel mai mare număr de populații trăiesc acolo unde este o mare lipsă de apă (regiunea Mediteraneană, Orientul Mijlociu, India, China şi multe dintre țările Africane). Pentru a ne da şi mai bine seama de această distribuție inegală a apei merită să arătăm că în întreaga Asie unde trăieşte peste 60% din populația globului deține numai 36% din apa râurilor şi o mare parte din ea se limitează la sezonul musonilor. America de

Sud are numai 6% din populația globului dar deține 26% din apele curgătoare, iar Canada cu o populație de circa 35 milioane locuitori are de 30 de ori mai multă apă disponibilă pentru fiecare cetățean al ei decât întreaga Chină.

Peste 2 miliarde de oameni din întreaga lume nu au acces la apă de care au nevoie pentru băut şi pentru salubritate, iar numărul acestora este de aşteptat să crească la peste 4 miliarde până în anul 2050.

În Europa de exemplu, consumul de apă de băut diferă de la o zonă la alta. Țările din Sud, cum ar fi Grecia, unde clima este mult mai caldă consumă circa 2389 m.c. de apă pe cap de locuitor, în timp ce Letonia are un consum mediu anual pe locuitor numai de 684 m.c.

Țările Benelux au cel mai redus consum de apă de băut pe cap de locuitor, ajungând la numai 28 m.c. anual, iar consumul de apă al unui locuitor în SUA ajunge anual la 2500 m.c.

Această inegală distribuție, a fost şi continuă să fie una din marile probleme ale lumii.

Dacă nu se vor lua măsuri rapide şi mai agresive pentru a depăşi penuria de apă potabilă este posibil ca lumea să asiste la un şoc creat de lipsa de apă potabilă.

După aprecierea unor specialişti, prezentată în revista *Fortune*, şi de către ziarul Washington Post, **apa în secolul 21 va avea aceeaşi importanță cum a avut-o benzina în secolul 20.**

Viitorologi, din Statele Unite şi din alte țări, consideră că un asemenea şoc al lipsei de apă, este posibil să se producă chiar înainte de anul 2025.

Unele state printre care Arizona, Texas şi California simt încă de mulți ani marile dificultăți determinate de lipsa apei.

O mare parte din acest deficit de apă provine din faptul că circa 85% din apă în SUA, de exemplu, este destinată pentru nevoile agriculturii.

Cele mai multe dintre statele americane au avut uneori de suferit din cauza lipsei de apă din cauza unor probleme locale, dar niciodată acestea n-au constituit îngrijorări deosebite pentru populațiile acestor state, deoarece se ştia că ele vor fi remediate. Unele state au fost şi continuă să fie obligate să-şi desfăşoare viața în mod permanent în condițiuni de raționalizări severe ale apei.

[1] Cît de importantă este apa pentru organismul uman este prezentată într-o mulțime de tratate de specialitate medicale: sistemul muscular al omului conține 75% apă; sângele conține 95% apă; grăsimile din organism, conțin 14% apă, oasele conțin 22% apă. Un copil nou născut are în organismul său 75% apă, iar un adult are circa 55-60% apă în organismul lui .

Citiți mai departe aici:

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Alex_Berca-Doua_studii.pdf

Anul V. — No. 1. 1 Ianuar 1906

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Redacţia
Strada Buzeşti 42
Administraţia
Strada Regală, 6.
BUCUREŞTI

Director: N. IORGA
Redactorĭ: St. O. Iosif, M. Sadoveanu şi I. Scurtu.

ABONAMENTUL ANUAL
În ţară . . . 10 leĭ
În străinătate 12 »

CE ESTE „SĂMĂNĂTORUL“?

Orĭcine a urmărit cu luare-aminte şi nepărtenire articolele care aŭ precedat pe acesta, orĭcine a căutat să-şĭ facă o părere asupra fonduluĭ discuţieĭ, şi nu asupra faptuluĭ dacă avem o tactică maĭ bună decît cruciaţiĭ cu saŭ fără perciunĭ cari se ridică împotriva noastră, acela trebuie să se fi încredinţat că aceasta nu e o revistă esclusivă, că aceasta nu e o revistă de cerc restrîns, de gaşcă saŭ de persoană, că ea nu e supusă nicĭ-unuĭ regim de dominaţie, de tiranie saŭ de exploatare, că ea nu apare pentru a da exemple la o anumită teorie care să fi fost la începutul lucrurilor.

Trebuie să adaug că nu e nicĭ o revistă închinată polemicĭĭ precum sînt tocmaĭ cele, aşa de puţin serioase şi folositoare, care se scot, dragă Doamne, pentru a ne combate, în hatîrul accleĭ mulţimĭ de pătimaşĭ şi neînţelegătorĭ carĭ nu încap nicĭ-odată de puţinul bine desinteresat, de puţinul prinos de jertfă roditoare ce se poate aduce şi în această ţară celor maĭ înnalte interese ale unuĭ popor. Astfel de reviste polemice, de reviste-pamflet se scot din partea unor ambiţiĭ jignite, din partea unor invidiĭ zăcute şi amărîte, din partea unor răzbunărĭ înviersunate care nu se maĭ pot stăpîni şi zbucnesc într'o bună zi cu strigătul, care face să se oprească în loc, uimiţĭ, trecătoriĭ: Vreaŭ să-l omor, vreaŭ să-ĭ omor! Nicĭ-unul dintre ceĭ ce se află astăzĭ la această bună vatră veche a «Sămănătoruluĭ» n'are să-şĭ răzbune pe nimenĭ, n'are să prigonească pe nimenĭ, n'are să facă zile amare şi zile fripte nimănuia. Toţĭ la un loc n'am înţeles nicĭ-odată să ţinem un public lîngă noĭ prin cîte un scandal, prin cîte o bolborosire de vorbe groase saŭ cîte o strecurare de insinuaţiĭ în fiecare zi; pentru aşa ceva este de sigur, este, din nenorocire, un public, publicul indiferent pentru cinste şi dreptate care se adună în jurul luptătorilor cum s'ar aduna în jurul atleţilor de circ saŭ a cocoşilor duelanţĭ, pentru a însemna şi judeca valoarea fiecăreĭ lovituri,

fiecăreĭ muşcăturĭ a pliscurilor ascuţite; dar de acel public n'avem nevoie, şi n'avem grijă: ieaie-l cine-ĭ place şi cine poate să-l aţîţe şi să-l păstreze. Aceĭ cari deschid decĭ revista noastră precum ar intra la alergările spaniole ca să aprecieze talentul unor matadorĭ, să facă bine a cerca aiurea. «Sămănătorul», care nu e o revistă de provocărĭ, nu e nicĭ-o revistă de răspunsurĭ, şi nu e destul ca un scriitor să fie obraznic ca să atragă atenţia noastră asupra luĭ.

Dar «Sămănătorul» n'a fost şi nu poate fi o revistă molîie şi nehotărîtă, precum nu poate fi nicĭ-o tribună liberă unde talentul, fie cît de adevărat, să dea dreptul fiecăruia de a scrie în orĭce direcţie şi cu orĭce scop îĭ place. Din fericire astăzĭ n'avem un singur mare şi adevărat talent care, din neînţelegerea ideilor saŭ din perversitate de suflet, să servească unor curente rele; cel mult deplîngem pe tînărul ofiţer de marină care, de dragul idealuluĭ socialist, aşterne prosa sa, care are destuĭ preţuitorĭ, lîngă impertinenţele mandataruluĭ de la Galaţĭ al Alianţeĭ Israelite. Dar, dacă nenorocul ar voi ca oamenĭ bine înzestraţĭ să meargă pe drumurĭ rătăcite, eĭ nu pot fi adăpostiţĭ nicĭ-odată aicĭ, la ospătăria călătorilor cinstiţĭ. Eĭ vor găsi, de altfel, totdeauna gazde unde se tăinuiesc drumeţĭ de ceĭlalţĭ.

Tribuna liberă, care se poate asămăna cu o berărie saŭ cu o cafenea, unde vine şi petrece orĭcine poate plăti, — aceia poate fi bună aiurea, unde literatura n'are acea mare misiune de îndreptare şi moralisare pe care cu mîndrie trebuie să şi-o recunoască şi să o îndeplinească la noĭ. E uşor a zice că literatura nu se exprimă decît pe sine, că ea dă numaĭ o formă frumoasă resultatelor observaţieĭ, combinaţiilor închipuirĭĭ, mărturisirilor inimĭĭ, şi că prin urmare nu poate fi vorba de moralitatea şi imoralitatea, ci numaĭ de adevărul, de frumuseţa eĭ, pentru care singură poate fi trasă la răspundere. Aceasta e încă una din superstiţiile şi prejudecăţile ce aŭ rămas din vremea romantismuluĭ, cînd se aşezase Arta pe tronul pustiŭ al divinităţiĭ. De fapt, observaţiile sînt totdeauna personale, închipuirile se înnalţă totdeauna din realitatea unuĭ suflet cu o anumită individualitate, şi inimile pot fi curate saŭ necurate. Cu voie saŭ fără voie cea maĭ simplă bucată literară va oglindi un om bun saŭ un om răŭ, un antisocial care urăşte pe semenĭĭ săĭ, care vrea să li facă răŭ, vrea să-ĭ înşele saŭ îĭ acopere de despreţul luĭ, saŭ un sociabil, care găseşte în iubirea de oamenĭ, în silinţile spre a li fi folositor, mîngîierea tuturor suferinţilor pe care le primeşte de la unĭĭ oamenĭ, şi menirea de căpetenie a vieţiĭ.

Numaĭ pe aceştia din urmă înţelegem să-ĭ aducem înnaintea cetitorilor noştri.

Pe aceștĭ cetitorĭ, cari sînt puținĭ, dar al căror număr va crește împreună cu răspîndirea ideilor bune, nu ni-ĭ închipuim ca niște inteligențe răzlețe, ca pe niște rafinațĭ de artă, ca pe niște curioșĭ de discuție; nu ni-ĭ închipuim ca o castă intelectuală saŭ socială. În eĭ vedem un popor: către el întreg ne închipuim că vorbim, și aceasta impune declarațiilor și scriselor noastre o altă măsură, un alt ton și leagă de ele un alt simț de răspundere, decît acelea pe care le aŭ dușmaniĭ noștri.

Prin poporul românesc nu înțelegem o entitate metafisică, o plăzmuire a minții abstracte, ci înțelegem acea uriașă ființă, trecută prin multe lupte, încercărĭ și suferințe, care a smuls tuturora însă o vamă de frumuseță saŭ de amintirĭ întăritoare și care astăzĭ e în stăpînirea uneĭ moșteniriĭ, unuĭ patrimoniu de tradițiĭ, de datine, de istorie trăită, care face originalitatea luĭ, decĭ dreptul luĭ la viață și îndreptarul luĭ neclintit. De la acest îndreptar pornim și potrivit cu dînsul ne întoarcem către acest popor, din care facem parte cu sîngele și cu inima noastră, și ne încercăm printr'o muncă iubitoare de fiecare clipă să-l înnălțăm către cultura modernă a neamurilor cărora li e păstrată stăpînirea lumiĭ, a neamurilor conștiente și mîndre care pot fi sigure că vor trăi de sine, la lumina ce pornește din însășĭ alcătuirea lor sufletească.

În acest înțeles, și nu în acela de predicațiĭ trufașe, de șovinism ce se înșeală asupra însușirilor poporuluĭ pe care vrea să-l servească, de suficiență leneșă care doarme pe mindire putrede ca pe laurii celor maĭ strălucite biruințe, în acest înțeles sîntem o revistă națională, care ne oferim, care am dori să ne putem *impune* neamuluĭ românesc.

*

Pănă acum ilustrația nu și-a avut loc în această foaie săracă, și totuși Romînii aŭ nevoie de o ilustrație care să li aducă necontenit aminte că posedă, în popor și în trecut, o artă adevărată. Fără alegere și fără explicărĭ dădea o astfel de ilustrație revista «Literatura și artă romînă», azĭ moralicește cu totul decăzută. În măsura mijloacelor pe care ni le pune la îndămînă prin abonamente în lumea bogată d-na Elisa Marghiloman, nepoata luĭ Vodă Știrbeĭ, vom putea încerca și noĭ de acum, în chip sistematic, prin ilustrațiĭ adause la text, această punere în lumină a arteĭ strămoșilor și a arteĭ poporuluĭ.

Acesta este darul nostru de «Anul Noŭ» și, dacă vorbele noastre aŭ putut afla cîndva un răsunet în inimile acelor mulțĭ oamenĭ cinstiți și de ispravă pe cari-ĭ are acest popor, ni se va spune un «la mulțĭ anĭ!», care va fi pentru noĭ o solie de noroc, în mijlocul atîtor năcazurĭ și ticăloșiĭ.

N. Iorga.

(continuare din pagina 21)

- La toate întrebările da, deşi, aşa cum am spus mai înainte, noi cei de la ţară de felul nostru suntem modeşti, aşa e in firea poporului nostru să considere că la oraş totul e mai cu moţ, averi, case, maşini, fabrici şi chiar oameni. Fără să se discernă că nu funcţiile fac omul deştept, se vede prin dobitocii care ne conduc azi, o adunătură de ce-a fost mai rău în toate partidele, nu poziţia ierarhică arată inteligenţa omului ci felul în care rezolvă el problemele vieţii. Marii noştri scriitori spuneau mereu că veşnicia noastră vine de la ţară, acolo e oceanul din care se adapă ţara şi vedeţi bine cum poporul acesta isteţ descâlceşte viaţa, fie căutând bani în afară fie descurcându-se înăuntrul ei, cu căruţa încă, cu animale, cu servicii la noii ciocoi, ţăranii noştri inventează.

Majoritatea lor au livezi, vii şi grădini proprii deşi independenţa asta se vede altfel de la Bucureşti, că noi stăm şi cerşim de la stat. Spunea o «moderatoare» la un post TV, «Stai domnule, că acum oamenii au maşini, nu mai e nevoie să avem judeţe mici». D-lor Gicu şi Sandu, stimate doamne, sunt sate unde sunt mai multe căruţe decât maşini, avem probabil în sărăcia noastră cel mai mare parc de căruţe din Europa! Omul de ţară diferă încă din copilărie de cel de la oraş, noile cercetări ştiinţifice confirmă acest lucru, spaţiul de joacă şi modalităţile de mişcare, schimbările cerute de această mişcare în natură cer idei inovatoare! Am rămas surprins la TV History, văzând că acum două mii de ani se folosea un fel de muştiuc prelungitor pentru aruncarea suliţelor. Păi asta făceam noi când ne jucam cu tulpinile de scaieţi drept sulițe, aruncam de zece ori mai mult decât cu mâna!

Prof. univ. Gheorghe Doca: «*- Şi mai era şi precizia d-le Nicu, ţineţi minte câte jocuri cu aruncarea pietrei la loc fix sau mobil aveam?*»

- Cu vacile la păscut se inventau multe, iar asta formează viitorul adult. Uitaţi-vă câte am inventat la «Semănătorul» : site-ul de început, apoi editura, apoi exprimarea multimedia de la YouTube, apoi anunţurile şi documentele adiacente de la scribd sau biblioteca editurii online de la Google. În fine noua revistă «Sămănătorul» absolut inedită în întreg spaţiul românesc. Nicio editură nu oferă online posibilitatea ca cititorii să citească un fragment apoi întreaga scriere dacă i se pare interesantă. Toate acestea provin din adaptarea la Homo-Interneticus de azi, iată că nu e nevoie să fiu eu mare scriitor sau literat pentru a conduce revista, ci un bun vizionar al evoluţiei mijloacelor de informare. «Gândul» deja publică numai online, ceea ce noi facem de patru ani.

Mai mult, cred că mă avantajează faptul că nu sunt specialist în literatură ca dvs., aş cădea pe panta unui curent literar care-mi place mie. Am vorbit cu d-l Melian ca la documente să punem conceptul alături de critica lui, de pildă pe Iorga şi Z. Ornea. Matematica m-a învăţat să fiu mai riguros ca un literat. Iată, Zornea afirmă că pe Vlăhuţă şi Coşbuc îi mâna de la spate cu revista Spiru Haret, ei fiind salariaţi (referendari) la Ministerul Instrucţiunii. Fals! Coşbuc devine salariat în anul următor apariţiei revistei. Apoi, acele documente programatice nu se pot face la comandă, mai ales pe vremea aceea! Îţi trebuie suflet, îţi trebuie avânt intern! *(Va continua în nr. viitor)*

Donaţii la Sămănătorul

Doi autori au făcut donaţii pentru redacţia de la Tismana, respectiv pentru dir. Nicu N. Tomoniu, pentru care mulţumesc foarte mult, asigurându-i că în numerele viitoare vom include, aici sau la scribd, paginile cele mai interesante din ele:

I. Alexandru Melian, cu câteva volume excepţionale privind profilul nostru:

- Const. Ciopraga - Literatura română între 1900 şi 1918, ed. Junimea, 1970

- D. Micu - Început de secol (1900-1918), curente şi sciitori, ed. Minerva, 1970

- Sămănătorismul în literatura română, Bibl. Centrală Univ., Buc. 1971

II. Mircea Vâlcu - Mehedinţi, cu exemplare dintr-o colecţie valoroasă:

COLECŢIA DEZVĂLUIRI: Faţa necunoscută a istoriei României (MEMORIA ISTORIEI):

1. STAREA ADMIN., SOC. SI DE SPIRIT A POPULAŢIEI. (ISBN=978-973-88703-4-5; 2008)

2. ARMATA. VETERANII. SIGURANŢA. POLIŢIA. (ISBN= 978-973-88703-3-8; 2008)

3. ANARHISMUL.SOCIALISMUL.(ORIGINI. ACTIVITATE).(ISBN= 978-903-87470-7-4; 2008)

4. PARTIDELE POLITICE.(ISBN=978-973-87470-5-0; 2008)

5. NAŢIONALISM–PATRIOTISM.MIŞCAREA STUDENŢEASCĂ.(ISBN=978-973-88703-1-4; 2008)

7. ARDEALUL (1889-1940) – PĂMÂNT STRĂMOŞESC. (ISBN=978-973-87470-6-7; 2008)

8. ARDEALUL(1940-1948)–PRIGOANA ROMÂNILOR (ISBN=978-973-88703-0-7; 2008)

9. BASARABIA ŞI BUCOVINA (SCURT ISTORIC).(ISBN=978-973-87470-9-8; 2008)

a unor bărbaţi, cari, din reaua voinţă şi invidia celor mulţi din generaţia lor, n-au putut face tot binele de care erau în stare şi pe care-l voiau"[1]. Au fost într-adevăr conservatorii junimişti depozitarii soluţiilor salvatoare? Morbul politicianismului — atît de urît pe bună dreptate de Iorga — nu a infestat şi acest organism, care s-a dovedit de loc imun în faţa maladiei pernicioase?

Ciclul acestor noi articole politice semnate de Iorga se încheie în octombrie 1902. E un sfîrşit care marchează, ca atîtea ori, un început. E începutul colaborării lui Iorga la *Sămănătorul*. La 12 ianuarie 1903, Chendi, care mai de mult solicitase colaborarea lui Iorga, oferindu-i chiar direcţia sau *şi* direcţia publicaţiei, reproduce în *Sămănătorul* unul din articolele apărute în *Epoca*, după sumarul volumului *Cuvinte adevărate*, care atunci urma să apară. Articolul în discuţie era *Românismul în Bucovina*. În acest fel, publicistica de la *Epoca* îndeplineşte, dacă se poate spune aşa, oficiul de punte spre integrarea — şi formală — a lui Iorga în viaţa *Sămănătorului* şi, prin aceasta, în mişcarea culturală care se ivise.

Oricum, ciclul presămănătorist, al perioadei sale de constituire, se încheiase. Prin revistele literare sau culturale de pînă la *Curierul literar*, prin publicistica militantă de la *România jună*, *l'Indépendance roumaine* şi *Epoca*, toate motivele (literare, estetice, culturale, sociologice şi politice) sămănătoriste fuseseră expuse. Citeodată, chiar într-o formă care o depăşea pe cea embrionară. Mai trebuia numai efortul, esenţial, de a-l impune autoritar în viaţa publică, în mişcarea culturală şi de idei. Cum avea să aprecieze N. Iorga, poate pe alocuri prea apăsat şi, de aceea, prea exagerat, „dacă e vorba de «curent», care *era*, el nu trebuie căutat la *Sămănătorul* şi osîndit deci ca «sămănătorist». Originile lui erau mai îndepărtate: ele se află în *Epoca*, în *l'Indépendance roumaine*, în *România jună*, în legătură şi cu tradiţia lui Eminescu, a lui Alecu Russo... şi a lui Kogălniceanu."[2] Desigur, indicarea originilor sămănătorismului exclusiv în principiile afirmate de publicaţiile unde a colaborat N. Iorga e o apreciere întrucîtva părtinitoare. Ea trebuie însă reţinută pentru că subliniază cel puţin două adevăruri: că sămănătorismul se închegase ca orientare înaintea apariţiei revistei care avea să-i dea numele şi că în publicaţiile citate de Iorga aflăm unele din coordonatele de bază ale curentului.

[1] N. Iorga, *O declaraţie*, în vol. *Cuvinte adevărate*, 1903, p. 26.
[2] *Idem*, *O viaţă de om*, vol. II, 1934, p. 115.

4. Iniţiativele culturale ale lui Haret evoluau pe o curbă ascendentă. În februarie 1901 matematicianul şi sociologul Haret era din nou ministru la Culte şi Instrucţiune (în guvernul prezidat de Dim. Sturdza). Putea, deci, să-şi continue acţiunea menită să contribuie la îmbunătăţirea stării sociale şi culturale a satelor. Revistele pe care le întemeiase sau le sprijinise în anii de pînă la 1900 dispăruseră sau erau în desuetudine. Ministrul dorea o nouă publicaţie, cu un profil cultural-literar, scrisă în aşa fel încît să fie citită de un public larg şi care să poată influenţa pozitiv lumea intelectuală, îndreptîndu-i atenţia spre viaţa necăjită a satului. S-a adresat în acest scop celor doi mari scriitori, sensibili la asemenea preocupări, şi care erau, de fapt, salariaţi (referenţi) ai Ministerului Instrucţiunii: Coşbuc şi Vlahuţă. Cei doi scriitori erau însă temperamente prea deosebite pentru a se înţelege, aveau fiecare preocupările şi grijile lor, trăiau în izolare şi erau rupţi de viaţa literară propriu-zisă, fiind şi — o recunoşteau deschis — prea obosiţi pentru a mai putea găsi energia necesară conducerii unei reviste ca aceea proiectată de Haret. Dar Haret era prea bine intenţionat şi întotdeauna îndatoritor. Un refuz era de neînchipuit, mai ales că povara redacţională nu urma să apese — li se promisese — asupra lor. Ei trebuiau numai să gireze publicaţia cu prestigiul numelui lor şi să-i asigure direcţia, adică orientarea generală. Vor accepta deci noua îndatorire, o dată cu — se pare — sugestia privind denumirea publicaţiei şi, firesţe, a fondurilor necesare tipăririi noii reviste. Actul de naştere al *Semănătorului* (căci aceasta e denumirea iniţială a publicaţiei) fusese semnat.

Primul număr apare la 2 decembrie 1901. Avea 16 pagini de format carte, cu o copertă albă, necartonată, costa 20 de bani şi i se anunţa o apariţie săptămînală. Redacţia era la tipografia şi editura Minerva (la — se pre-

ciza — Hotel Union, pe Regală 8), unde se şi tipărea revista. Directori erau A. Vlahuţă şi G. Coşbuc. Nimic — în primul număr, ca şi în cele următoare — nu ieşea din comun, nimic nu vestea în aceste pagini incolore, placide, fără nerv şi literatură de valoare o nouă direcţie şi un nou curent dacă nu literar, cel puţin cultural. Articolul-program, nesemnat, dar datorat, cu siguranţă, lui Vlahuţă, vestea cititorilor că noua publicaţie îşi propunea să fie „un stindard de pace, de înseninare şi de înfrăţire intelectuală, de apostolică muncă pentru dezmorţirea inimilor care tînjesc pentru redeşteptarea avîntului de odinioară în sufletele româneşti, pentru chemarea atîtor puteri risipite la o îndrumare mai sănătoasă — la sfînta grijă a înfrăţirii şi a înălţării neamului acestuia". Revista care îşi asuma roluri militante, năzuind să determine un curent de opinie favorabil acţiunilor pe plan social şi cultural, nu putea să nu dezavueze, chiar din capul locului (deci în articolul-program), literatura evazionistă, egolatră şi, credea Vlahuţă, inutil introspectivă. Articolul-program stăruia, aşadar, în continuare, într-un elan autocritic (necesar poate, *moral*, celui ce a scris *Dan*): „Noi care ne-am făcut de mult ucenicia în literatură, *simţim ca o mustrare de cuget* (subl. ns.) cînd ne uităm în urmă şi vedem cîtă vreme am pierdut punînd în stihuri amăgirile şi durerile micii noastre vieţi, retraşi de zgomotele lumii, înstrăinaţi adeseori de marea viaţă a poporului, de marile lui suferinţi şi aspiraţii, cari ar fi trebuit, de la început, să umple şi să încălzească inimile şi cîntecele noastre". Se deplîngea fenomenul de desconsiderare a valorilor naţionale — culturale, morale şi spirituale —, înălţîndu-se un apel vibrant către lumea scriitoricească, îndeosebi tineretului, pentru o acţiune comună de profundă utilitate obştească, în spiritul marilor tradiţii naţionale: „Cugetaţi şi însufleţiţi din nou vorbele acestea mari — atîţia viteji au luptat şi au murit pentru ele —, treceţi-le prin inimile voastre şi le reîncălziţi, spălaţi-le în lacrimile voastre şi le redaţi înţelesul, viaţa şi străluc rea lor de odinioară. Strîngeţi-vă laolaltă cîţi simţiţi în voi dorul de muncă şi setea sfîntă de adevăr, umpleţi-vă sufletele de cea mai adîncă evlavie pentru trecutul glorios al neamului acestuia, pentru faptele nespus de măreţe ale strămbunilor voştri, încălziţi-vă de cea mai entuziastă iubire

pentru patria voastră, apărată cu atîtea jertfe, pentru frumuseţile acestui pămînt frămîntat în sîngele atîtor viteji şi faceţi ca fiecare gînd şi fiecare pas al vostru să fie pentru binele şi înălţarea neamului românesc! Suflaţi colbul de pe cronici, cum zice poetul, şi faceţi să renască virtuţile bătrînilor de atunci, în sufletele tinerimii de azi..."[1] Să observăm că aici, dincolo de principiile programatice, ţinînd de sfera ideologiei literare, Vlahuţă anunţă, abia voalat, că publicaţia va ocoli zavistia şi agresivitatea polemică (experienţă trăită la *Viaţa*), voind să se constituie ca o tribună a unităţii paşnice, a colaborării comune pentru înfăptuirea unor ţeluri care nu puteau fi decît ale tuturora. Amăgire de intelectual abstras, vizionar şi credincios idealurilor apostolatului, care considera că se poate impune o direcţie înnoitoare fără spirit negator, fără polemici şi spirit ofensiv. Dar poate că Vlahuţă (şi nici înaltul său protector, Spiru Haret) nu se gîndeau la o nouă direcţie, şi încă la una avînd o asemenea ascuţită fizionomie!

Programul era urmat de poezia-manifest, intitulată chiar *Semănătorul*, semnată de Vlahuţă. Evident, în intenţia autorului poezia trebuia să dezvăluie, în limbajul acesta special, programul publicaţiei, socotindu-se, probabil, că în acest fel se poate ajunge mai repede şi mai direct la inima spiritelor lirice:

Păşeşte-n ţarină semănătorul
Şi-n brazda neagră, umedă de rouă,
Aruncă-ntr-un noroc viaţa nouă,
Pe care va lega-o viitorul...
.....
Trudeşte, făcătorule de bine —
Veni-vor, roiuri, alţii după tine
Şi vor culege rodul — bogăţia.
Tu fii soldatul jertfei mari, depline:
Ca dintr-un bob să odrăslească mia,
Cu sîngele tău cald stropeşte glia.

[1] *Primele vorbe*, *Semănătorul*, an. I, nr. 1 (2 dec.), 1901, p. 1—2.

Ed. Minerva, Buc. 1971

Aceleaşi scopuri programatice par să urmărească şi cele trei sonete *Către poeţi*, semnate de Iosif. Scriitorii tineri sînt invitaţi să dea urmare chemării acelui „mîndru glas de fanfară" pentru apărarea unor preţioase valori naţionale, grav primejduite:

Întunecată-i steaua ţării noastre,
Înstrăinaţi trăim în zile grele
Şi viitorul, plin de semne rele,
Veşteşte lacrimi numai şi dezastre.

.....

Şi nu vedeţi ce nori se înalţară?
Grea vijelie-n fiecare clipă
Ne spulberă comorile-n risipă,
Chiar sfînta noastră doină stă să piară!...

.....

Spre voi se-ndreaptă glasul rugii mele,
Fraţi cîntăreţi! Sus inimile voastre,
Poeţi pierduţi în nori şi lumi albastre,
Ce nu visaţi decît la nori şi stele,
Nu osteniţi, ca-n amurgit de seară,
Ci treji la mîndrul strigăt de fanfară —
Veniţi cu suflet şi cu voie bună
Spre soarele ce-i gata să răsară
Să înălţăm iar flamura străbună
A dragostei de lege şi de Ţară.

Programul fusese deci destul de limpede afirmat. Lipsea însă semnătura lui Coşbuc, angajat şi el moral în această iniţiativă. Această dezvoltare programatică sub semnătura lui Coşbuc, care avea şi semnificaţia unui îndemn venit din partea unui poet stimat pentru literatura sa poporală, nu a întîrziat. O aducea în proză numărul 2 al revistei, al cărui sumar se deschidea cu articolul-editorial *Unişi:* „Noi — scria Coşbuc — cu literatura astăzi nu mai stăm în mijlocul istoriei noastre, nu stăm nici în mijlocul tradiţiilor noastre, nu stăm mai ales în mijlocul poporului nostru. Cei dinaintea noastră, vechii scriitori au trăit într-un contact sufletesc... au avut o ţintă, şi condeiul le-a fost purtat de aceeaşi idee... Noi ar trebui acum să mergem pe

urmele lor, să nu risipim ce au adunat ei şi să năzuim a ne lumina poporul ca să-l avem unit şi tare. Dar dacă în multe lucruri noi facem altfel de cum au făcut ei, hotărît e că în literatură mergeam de-a dreptul împotriva lor. Am rupt firul tradiţiilor, ne batem joc de credinţa strămoşilor, luăm în deşert instituţiunile ţării şi aşezămintele ei, rîdem în pumni de aspiraţiunile naţionale şi importăm în literatură — în altarul vieţii sufleteşti a noastre — cîte şi mai cîte bolnave idei şi cu totul străine spiritului românesc... Să nu risipim ce-au adunat părinţii noştri, dacă nu putem însăne noi să mai sporim averea; şi dacă nu putem spori lumina, să năzuim a o răspîndi în popor tot mai mult aceea pe care o avem... Iată idealul nostru, întru toate manifestările vieţii, dar mai ales în literatură."[1] Nu ne referim aici la principiile din acest articol şi el program care vor fi apoi infirmate în revistă („luăm în deşert instituţiunile ţării şi aşezămintele ei..."). De altfel, denunţarea caracterului formal, importat, străin de nevoile organice ale spiritualităţii autohtone a unor instituţii şi aşezăminte a fost una din dimensiunile centrale ale publicisticii presămănătoriste, leit-motiv în mai toate articolele lui Iorga. Coşbuc, conştiinţă leală, nu voia — probabil — să dezamăgească încrederea lui Haret, azvîrlind săgeţi critice împotriva liberalismului creator al edificiului suprastructural („instituţiunile ţării şi aşezămintele ei"). Să trecem peste această sorginte de contradicţie, pentru că, la urma urmei, nu va fi singurul principiu apoi încălcat sau chiar dezavuat.

Mai important ni se pare să semnalăm un articol semnat de Vlahuţă, în nr. 3, pentru că aici aflăm noi elemente necesare conturării fizionomiei revistei. Articolul se intitula *Cărţi pentru popor*. După o descriere justificat scandalizată a spectacolului înfricoşător pe care-l oferea satul românesc, directorul revistei notează: „Ş-atunci îţi dai seama de cîtă depărtare s-a pus între oraşele şi satele noastre — aproape o despicare în două a neamului românesc: de o parte, noi «surtucarii», cu iluziile, cu îndemînările bugetului şi cu tot aparatul sclipitoarei noastre civilizaţii, de altă parte, el «plugarul», cu nevoile, cu urîtul, cu cîrciuma lui plină

[1] G. Coşbuc, *Unişi*, *Semănătorul*, an. I, nr. 2, p. 17—18.

de otrăvuri. Atunci înţelegi pe ce muncă ar trebui să se aştearnă nu numai conducătorii noştri politici, dar toţi fruntaşii gîndirii, toţi scriitorii, toţi oamenii de inimă ai neamului acestuia, toţi ar trebui să se însufleţească de aceeaşi grijă, de aceeaşi adîncă preocupare: deşteptarea poporului, introducerea lui definitivă în istoria dezvoltării noastre naţionale. Ar fi timpul ca literaţii noştri, ei mai ales, să-şi îndrepte luarea-aminte şi toată dragostea lor spre popor! Cîte lucruri frumoase nu s-ar putea scrie anume pentru el! Icoane din trecut, întîmplări vitejeşti, viaţa de la ţară, pilde şi învăţături sănătoase date într-o formă atrăgătoare, puterea providenţială a unui primar ideal, a unui proprietar, a unui preot, a unui învăţător, aşa cum îi visăm şi cum ar trebui să fie oamenii aceştia!... Cărţi, cărţi pentru popor! Acolo e un suflet mare care cere lumină... Acolo-i puterea şi viitorul nostru"[1]. Dacă la aceasta adăugăm imprecaţia violentă la adresa păturii avute, care desconsideră literatura românească („Deci de la această aşa-numită «elită socială» literatura noastră demnă şi cinstită n-are ce aştepta, şi nici nu-i frumos să-şi îndrepte vreodată privire într-acolo")[2], căpătăm imaginea mult mai clară a ţelurilor urmărite. Era aici expus întregul program sămănătorist, cu indicarea — aproape didactic — a temelor care se cuveneau tratate. Idilismul vieţii rurale, paseismul, elogierea „bunului" proprietar, haiducia, adică toate acele teme devenite tipice sămănătorismului capătă aici oficializare programatică. Dar — s-o recunoaştem — nici în aceste previziuni nu aflăm opinii inedite. Asemenea blam şi asemenea deziderate se găsesc din abundenţă în mai toate publicaţiile antesămănătoriste din deceniul trecut. În articolele lui Iorga găsim cu zecile asemenea îndemnuri. Dar o clarificare, totuşi, era.

Cu toate aceste clarificări, revista vegeta, într-o jenantă penurie de colaboratori. Din chiar primele două numere era evident că revista putea conta pe colaborări — la un nivel în epocă acceptabil — în poezie (Vlahuţă, Iosif — care semnează şi I. Darie —, Spiru Hasnaş, Constanţa Ho-

[1] Al. Vlahuţă, *Cărţi pentru popor*, *Semănătorul*, an. I, nr. 3 (16 dec.), 1901, p. 33—34.
[2] *Idem*, *Cititorii*, *Semănătorul*, nr. 14 (3 martie), 1902, p. 212—213.

doş ş.a.). Capitolul proză e cu totul suferind şi fără relief. Aşa va rămîne pînă la apariţia lui Sadoveanu în paginile publicaţiei. Sectorul de proză (cel mai necesar unei publicaţii care năzuia să se adreseze unui public larg, mai ales intelectualului de nivel mijlociu) era acoperit (ca să nu spunem umplut) cu bucăţile semnate de Ion Gorun (chiar în nr. 1, cu xenofoba *Vaiet şi tăcere:* „Drag colţ de ţară, cîtă duioşie trezeşte dintr-o dată icoana ta în sufletul meu"), dr. C. Basarabeanu (în nr. 15), Const. Xeni, Const. Moroianu, în nr. 1 (*Din trecut:* „Dumnezeu s-o ierte pe lelea Bîta Ivaşca, că ce babă bună era! Ştia să spună din vremurile de demult cum n-am mai auzit pe nimeni spunînd."), Basarabescu (în nr. 20, cu schiţa *Îndurare*), Paul Bujor (în nr. 5) şi de cîteva ori Vlahuţă. Revista nu avea elemente deosebite, nediferenţiindu-se prin nimic de celelalte publicaţii care vieţuiseră o vreme în deceniul precedent. E drept că se inaugurează o rubrică (de la nr. 2) dedicată comentării revistelor, deţinută de Gorun *(Plimbări pe cîmpia presei)*, că finalul fiecărui număr are o acidă „poştă a redacţiei", că e inserată o cronică plastică (încă în nr. 1, Virgil Cioflec — prieten cu întregul cerc de scriitori ardeleni, tînăr bogat, pe spezele căruia a călătorit Iosif în străinătate — semnează o cronică pe marginea expoziţiei lui Ştefan Popescu, în nr. 2, o cronică la o expoziţie a lui Vermont), în care e elogiat adesea nu numai Grigorescu (prin Vlahuţă, Gorun sau Delavrancea — nr. 7, *Din viaţa pictorului Grigorescu)*, dar şi Luchian şi, în general, tot grupul „Tinerimii artistice"[1].

Se vede, aşadar, străduinţa directorilor de a realiza o revistă de cultură, receptivă nu numai la fenomenul literar, dar şi la celelalte arte. Dar profilul acesta, chiar aşa cum se voia general-cultural, era mult prea sărac. Redacţia o avea, de fapt, Ion Gorun, spirit tern, lipsit de vioi-

[1] De altfel, grupul „Tinerimii artistice" (constituit în decembrie 1901, prima expoziţie — martie 1902), era legat prin afinităţi spirituale, de mişcarea sămănătoristă în spaţiul căreia, de fapt — cel puţin în primii ani — se integra. Creaţiile de început ale lui Luchian, cele ale lui Vermont, Kimon Loghi, Strîmbulescu sau Verona tratau motive scumpe sămănătorismului, unele dintre ele semnalînd o netă prelungire a tematicii şi modalităţii grigoresciene.

Ed. Minerva, Buc. 1971 - Inserarea de pagini va continua în nr. următoare.

NE-AU TRIMIS VIDEOCLIPURI ŞI FELICITARI:

MULŢUMIRI TUTUROR

Coana Miţa, biciclista anilor 1898 (Miţa Mihăescu)

Valentina Becart
Un videoclip nou pentru Sămănătorul:
http://www.youtube.com/watch?v=Ex6hBHMTV-8

Flora Mărgărit Stănescu
Multumesc mult, am primit online aceasta revista.
Sincere felicitari domnule Nicolae Tomoniu pentru aceasta initiativa.
Cu deosebita stima, Flora Margarit Stanescu.
Trimit pentru revista SEMANATORUL, cateva videoclipuri cu versuri recitate de mine:
http://www.youtube.com/watch?v=RfymrQATxlg
http://www.youtube.com/watch?v=3wkUGSD8gAA
http://www.youtube.com/watch?v=JlJ73i-i1-0
http://www.youtube.com/watch?v=wrUEf7gm2LY
http://www.youtube.com/watch?v=Vy-YHSiGR7w&feature=related

Mariana Zavati Gardner
Onor Domnului Director Nicolae N. Tomoniu,
Va multumesc mult pentru revista SEMANATORUL on-line.
M-am bucurat mult sa o citesc. Va felicit din tot sufletul si sa aveti energie sa o continuati.

Ştefan Dumitrescu
CHRISTOS S-A INALTAT , IUBITI PRIETENI !

SLAVA TATALUI SI FIULUI SI SFANTULUI DUH, ACUM SI PURUREA SI-N VECII VECILOR AMIN ! FEIRBINTE VA MULTUMIM TATA CERESC, SI BUNULE IISUSE CHRISTOASE SI BUNULE MANGAIETOR, FIREBINTE VA MULTUMIM SI VA SLAVIM PENTRU TOT SI PENTRU TOATE !
SI FIERBINTE VA RUGAM AJUTATI-NE PE NOI SA FACEM NUMAI BINE SI NUMAI BINE, SA FACEM VOIA DUMITALE, TATA CERESC, IN ACEASTA VIATA GREA SI REPEDE TRECATOARE !
FIE CA DOMNUL SA NE AJUTE IN TOATE, DRAGI PRIETENI !
CU PRETUIRE SI UMILINTA AL DUMNEAVOASTRA STEFAN DUMITRESCU

Alex Berca
Iubite Domnule Profesor Nicu Tomoniu,
Să va spun câtă bucurie mi-aţi produs prin acest anunţ.
Este mai mult decât grozav. Ideia de a penetra prin intermediul şcolilor locale şi cu ajutorul tuturor organelor locale, este fantastică.Aţi realizat un lucru minunat şi ţin să vă urez din toată inima
SĂ FII SĂNĂTOS ŞI SĂ AI PUTERE DE MUNCĂ SĂ MAI REALIZEZI ŞI ALTE FAPTE LA FEL DE FRUMOASE..
Sunt alături de Dumneata şi de întreaga echipă care te-a ajutat la acest succes.
Voi transmite această informaţie la toţi prietenii români care TREBUIE să afle despre tot ce se realizează în mod special în ţară, fără nici un suport financiar din partea celor care de fapt ar trebui s-o facă.

Încă odată FELICITĂRI şi SUCCES PE MAI DEPARTE !
Dr. Alex Berca

Melania Cuc
Va multumesc!! O supriza tare placuta.
Va sunt alaturi cu inima.
melania cuc

Geta Nedelcu - Craiova
Citindu-va de trei ani incoace, nu am de adaugat decit cuvinte de lauda la adresa dv. si a redactieie acestei reviste. Sunteti o revista care se respecta, cu oameni competenti la conducerea ei. Va felicit si va multumesc in numele tuturor pentru tot ce faceti pentru scriitori. Va doresc multa sanatate si mult succes in tot ceea ce faceti!

Urmăriţi şi site-ul http://www.youtube.com/user/semanatorul ca sprijin multimedia pentru autori

CADOU

Anul II. — No. 27. 6 Iulie, 1903.

Sămănătorul

Revistă Literară Săptămînală

TEHNOREDACTARE
NICU N. TOMONIU
VA PREZENTAM O SELECTIE DIN VECHEA REVISTĂ
"Sãmãnãtorul" care a apărut între 2 decembrie 1901 si 27 iunie 1910

Sumarul:

N. Iorga. — Un nou volum de poezii al d-rei Văcărescu.
Maria Cunțanu. — Din umbra vecinicilor brazi (poezie).
N. Macedoneanu. — Viața 'n Albania: de la Durazzo la Tirana.
D. Nanu. — Toamnă (poezie).
Ovid Densusianu. — Din literatura didactică (I).
Din Goethe. — Broaștele.
Demetrius. — Ursitoarele (poezie).
Dări de seamă:
I. Scurtu. — Nuvele de I. A. Bassarabescu.
Al. Lepădatu. — Manualul bunului romîn de N. Bălcescu.
Corneliu Moldovanu. — De mult (poezie).
Red. — Informațiuni literare. — Răspunsuri.

Paginile 31-37 au fost incluse inițial în nr.1, mai 2011

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

STRADA REGALĂ No. 6, (Hotel Union)

BUCUREȘTI

Pentru anunturi si articole de criticã literara vedeti si situl www.semanatorul.ro

Abonamentul 10 lei pe an | Numărul 20 bani

Anul II. — No. 27 6 Iulie, 1903

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNLĂ

Redacţia şi Administraţia BUCUREŞTI Strada Regală, 6 | SUB DIRECŢIA UNUI COMITET | ABONAMENTUL 10 Leĭ pe an

UN NOU VOLUM DE POESIĬ AL D-REĬ VĂCĂRESCU

(LUEURS ET FLAMMES; PARIS, 1903.)

Versurile domnişoareĭ Văcărescu sînt totdeauna desăvîrşite, şi astfel sînt şi cele din acest al treilea volum al poesiilor sale. Că şi în cele precedente, şi maĭ mult de cît în ele, comparaţiile, puternice saŭ fine, se găsesc din bielşug: maĭ ales comparaţiile fine, personificările aeriene, înfăţişarea în icoane a mişcărilor delicate ale sufletuluĭ. În sfîrşit, şi aicĭ avîntul e puternic, vehement une orĭ, şi ast-fel gingăşia unor bucăţĭ se găseşte alăturĭ de ţesătura uşoară, aleasă a altora.

De mult încă, criticiĭ francesĭ s'aŭ pronunţat asupra valoriĭ estetice a opereĭ d-reĭ Văcărescu, şi firește că noĭ, ceĭ de aicĭ, nu putem judeca maĭ bine decît dînşiĭ frumuseţa celor scrise în limba lor.

Dar noĭ putem spune alt ceva, pe care eĭ, criticĭ cunoscuţĭ în cercurĭ largĭ europene, fiind-că scriŭ într'una din cele maĭ răspîndite limbĭ de cultură, nu pot să ştie şi să spuie. Fără cea maĭ mică sfială saŭ fricâ de a greşi, putem spune că, dacă viaţa d-reĭ Văcărescu s'ar fi desfăşurat în alte împrejurărĭ, dacă nu i s'ar fi impus oare cum de mediŭ întrebuinţarea limbeĭ francese pentru a exprima sentimente energice şi cugetărĭ puţin obişnuite, dacă am fi avut bucuria, noĭ, acest mic popor, cu puţinĭ oamenĭ aleşĭ, ca una din femeile ce a fost, printre noĭ, maĭ mult stăpînită de spiritul creator al arteĭ să ni vorbească nouă, iar nu celor mulţĭ, depărtaţĭ, obosiţĭ şi dezgustaţĭ, — eĭ bine! atuncĭ de sigur că însăşĭ opera poetică a d-reĭ Văcărescu ar fi căpătat o valoare interioară maĭ mare.

În adevăr, e imposibil să nu se recunoască lupta pe care poeta o duce astăzĭ, şi a dus-o totdeauna, cu materialul rebel, neîndestulător, nepotrivit, absolut străin, al limbiĭ ce întrebuinţează.

Orĭ-cît ne-ar uita, fără voia eĭ în mare parte, d-ra Văcărescu e totuşĭ Romîncă în suflet, şi poesia pe care o înfăţişează în acele desăvîrşite versurĭ francese, nu e alta decît o manifestare maĭ înaltă a

poesieĭ stîngace, rătăcind între poesia populară şi între poesia uşuratecă, falsă, de salon fanariot, a celor treĭ strămoşĭ pe carĭ îĭ pomeneşte scriitoarea, închinîndu-li acest ultim volum. Poeta încoronată de Academia din Paris are în strigătele de pasiune, în şoaptele doruluĭ, în plînsetele părerilor de răŭ, în încleştarea de dinţĭ a mîndrieĭ învinse, nota noastră, a ţeranilor noştri, cari, în cursul veacurilor, aŭ cuprins acest fel de simţire în gloriosul vers al cîntecelor lor. O Romîncă înstrăinată, pierdută pentru neamul săŭ, strămutată pentru totdeauna în alt cerc de viaţă omenească, dar, netăgăduit, e o Romîncă.

Acum, sentimentele acestea româneşti vin să se exprime în limba cea maĭ puţin potrivită pentru poesia intimă, sinceră, limpede, din cîte limbĭ sînt pe lume. La toate popoarele europene, din cunoaşterea poesieĭ poporuluĭ, în ultimul veac, forma poetică s'a prefăcut cu totul ; s'a făcut maĭ colorată, maĭ felurită, maĭ adevărată, — potrivită pentru înţelesul şi nevoile sufleteştĭ ale maselor adîncĭ, însetate de mîngiierea şi îndreptarea poetuluĭ, care vorbeşte astăzĭ către dînsele. Însă Francesiĭ n'aŭ o adevărată poesie populară. Transformarea haineĭ poetice a stat la dînşiĭ maĭ mult în adăugirea unor podoabe voite, bătătoare la ochĭ, grele şi falşe. Şi, fiind-că limba francesă e cea maĭ bogată în terminĭ abstracţĭ şi în cuvinte şterse, fiind-că dorinţa de noutate frămîntă pe scriitorĭ acolo ca şi aiurea, îşĭ poate cine-va închipui ce risipă de abstracţiĭ clocotite, ce lux de pose, de schime, de gesturĭ se întîmpină în Parnasul contemporan al Franciеĭ !

Pe cînd noĭ ţinem la dispoziţia poeţilor o limbă care e aceiaşĭ pentru toţĭ, care nu s'a specialisat după genurĭ, o limbă familiară şi puternică, capabilă de toată gingăşia, de toată expresia, de toată energia ; limba în care Eminescu a dovedit ce minunate capodopere, nouă-nouţe în scrisul omenirĭĭ, se pot înjgheba de cine-ĭ cunoaşte tainele.

N'am de loc gîndul de a sfătui pe d-ra Văcărescu să scrie în romîneşte, — cum a încercat şi, pentru un începător, foarte bine. Poetul are toate drepturile în alcătuirea opereĭ sale, şi e o pretenţie absurdă a încerca să-l ducĭ de mînă. Am vrut numaĭ să exprim o părere pe care şi autoarea acestor luminoase «Luciriĭ şi flăcărĭ» o va recunoaşte adevărată. Încolo, se va sfătui cu sufletul eĭ, care pînă acum, ce e dreptul, nu i-a dat sfaturĭ folositoare literaturiĭ noastre.

Şi, la sfîrşit, încă o constatare. E de mirare ce aptitudine pentru operele spiritului aŭ femeile acestuĭ popor romînesc, care n'a avut totuşi în trecut, ca altele, saloane literare şi inspiratoare care să le conducă. Graiul dulce al femeilor noastre se preface repede în cîntec, sincer şi trainic. Numaĭ lipsa de recunoaştere, de interes în public taie prea răpede unele cariere de scriitoare. Ce simţită poesie lirică intimă a scris în timpurile marĭ ale Junimiĭ d-na Matilda Cugler-Poni! Ce duios e răspunsul Veronicăĭ Micle către puternicul glas din înnălţime al mareluĭ poet prieten! Acum în urmă, Ardealul romînesc are în Maria Cioban şi Maria Cunţanu cîntăreţe de care se poate mîndri.

Ce bine i-ar fi stat domnişoareĭ Elena Văcărescu, urmaşa a treĭ rînduri de poeţi din începuturile culturiĭ noastre, între aceste tovarăşe, de ierĭ saŭ de astăzĭ, cu care atît de armonios i s'ar fi contopit cîntecul!

N. IORGA.

DIN UMBRA VECĬNICILOR BRAZI...

Din umbra vecĭnicilor brazĭ
Privesc ca alte orĭ
La trandafirii înclinaţi
Sub sarcina de florĭ —

La plopul cel tremurător
Din frunze argintiĭ,
Imĭ pare că te-aud şoptind,
Grăbit spre mine viĭ.

Te-aşezĭ la stînga mea sub brazĭ,
Ca 'n luna luĭ April.
Iubite, sunt copilă iar
Şi tu eştĭ ĭar copil.

Vorbeştĭ de tot ce'ţĭ este drag
De tot ce-avem maĭ sfînt,
Ear eŭ ascult făr' să cuprind
Nimica din cuvînt —

Precum asculţĭ privighitorĭ
Cu suflet însetat,
Saŭ murmurul de la isvor
Saŭ Doina pe 'nserat.

MARIA CUNŢANU.

TOAMNĂ

Suspină plopii de vînt, de frig și ploae,
Privesc în zări, și vîrfurile îndoae
In semn de adio soareluĭ apus.
Pustiŭ e și tăcere pe muncele.
Plecat-a blînd popor de rîndunele
Și ne rămase uliĭ pe sus!

Așa lumină tristă ne 'mpresoară
Ca fluturarea palidă, ușoară
A palidelor frunze la pămînt...
Pe cine plîng de toate sunt în doliŭ?
Cine-a murit în templu-acesta sfînt
De cade pînză ceața, — un lințoliŭ?

Intîrziat, un clopot blînd vibrează
Și sufletul spre rugă îl adapă...
Din spre păduri, înaripate cete
Vin corbiĭ croncănind... Se înoptează,
S'afundă 'n întuneric ca într'o apă
A arborilor sumbre siluete...

D. NANU.

DIN LITERATURA DIDACTICĂ

I

Ne maĭ aducem fie-care aminte de unele cărți, cele maĭ multe, după care învățam acum vre-o cinci-spre-zece saŭ două-zecĭ de anĭ, pe care ne frămîntam mintea să le înțelegem, cînd nu le înțelegeaŭ nicĭ autoriĭ lor și poate nicĭ profesoriĭ, compilațiunĭ greoaie, traduceriĭ fără șir, minunĭ de ignoranță, de lipsă de judecată și pricepere literară. Maĭ păstrez și acuma — în amintirea anilor cînd trecerea dintr'o clasă într'alta mă silea să cetesc tot ce mi se cerea — aceste cărți — într'un rînd al biblioteci ce-mĭ face impresia unuĭ colț de muzeu unde ți se arată unelte de tortură din alte vremĭ. Intîmplarea mi-a maĭ adus altele în mînă, produse noŭă ale fabricilor școlare, pe

care alții aŭ fost osîndiți să le învețe — și-i plîng —, să le prețuească în efectele lor bine făcătoare de luminare, de formare a gustuluĭ. Colecțiunea veche a crescut — aproape o întreagă bibliotecă — și mă aștept să se înmulțească mereŭ, chiar zilele trecute am adăugat cîteva numere nouă. E o literatură ce se continuă eroic, își urmează din an în an firul uneĭ tradițiĭ scumpe în roadele pe care le culeg în urma eĭ aceĭ care o cultivă.

Mi-ar fi venit mai bine să zic: «le-aŭ cules», dar motive pe care le cunosc, cum le cunosc și alți cîți-va, mă împiedică să fiŭ prea categoric și să vorbesc ca de un lucru trecut — sînt tradiții tenace și sînt mulți care luptă din răsputerĭ pentru prelungirea lor cît maĭ mult.

Ce-va mă îndreptățește însă să sper că și de astă dată se va încheia maĭ repede cu trecutul, dacă nu vor interveni — e așa de ușor și se schimbă așa de repede la noĭ lucrurile — considerațiunĭ prea bine cunoscute cînd este vorba de a apăra drepturĭ cîștigate de timp îndelungat. O însărcinare, pe care am primit-o bucuros pentru că era venită dintr'un gînd bun, s'a dat acum cîteva lunĭ uneĭ comisiunĭ la care nu se gîndise nimenĭ, despre care nu s'ar fi îndrăznit să se vorbească altă dată fără să nu se ia drept o violare a unuĭ obiceĭ binecuvîntat și bine apreciat printre autoriĭ de cărți de școală. Intr'o ședință a consiliuluĭ permanent al instrucțiuneĭ, cîți-va profesorĭ secundarĭ și universitarĭ aŭ fost chemați să ia în cercetare manualele didactice, să vadă ce se cuprinde în ele — eraŭ atîția care nu știaŭ —, să-și spună părerea asupra lor, să hotărască ce poate fi aprobat și ce trebue respins. Se îngrămădise de anĭ întregĭ atîta buruiană..... didactică încît trebuia să se taie odată în ea și să se lase numaĭ ceea-ce avea dreptul la lumină. Comisiunea a lucrat maĭ multe lunĭ, a discutat fără patimă, așa cum a venit timpul să se discute și la noĭ, a luat hotărîrĭ neplăcute pentru mulți, dar drepte, a ales ce se cuvenia din grămada de cărți ce se strecurase pănă acum necontrolate saŭ sub etichete salvatoare, puse de mîna blîndă a vre-unuĭ prietin saŭ tovarăș de îmbunătățirĭ didactice.

In cercetarea cărților de limba romînă am avut încă odată prilej să constat neîngrijirea, nu-ĭ pot zice de cît revoltătoare, cu care eraŭ alcătuite și tipărite cele maĭ multe din ele, nenumăratele enormități pe care le cuprindeaŭ. Am găsit în ele lucrurĭ pe care nimenĭ nu și le-ar putea închipui, triste în felul lor pentru ușurința cu care aŭ fost luate și tolerate să treacă, vesele une-orĭ în naivitatea saŭ încrederea cu care fuseșe scrise. M'am mirat cum asemenea cărți aŭ putut circula atîta timp și de multe orĭ cu legenda de cărți fără

cusur, cu aprobări ministeriale şi în ediţiuni mereŭ reînoite. Că li s'a dat aprobarea nu e mirare; e surprinzător că nu s'aŭ ridicat până acum mai multe glasuri să arate ce se ascunde sub aceste coperte didactice. Şi cine ar fi putut face mai bine aceasta de cît chiar profesorii, ceĭ de liceŭ, cari cunoşteaŭ cărţile, le aveaŭ mai în fie-care zi în mînă şi le puteaŭ cunoaşte de aproape neajunsurile? Acum vre-o treĭ anĭ am îndrăznit să critic ceea-ce nu criticase alţiĭ, cîte-va din aceste produse ale societăţilor de cooperaţiune şcolară; credeam că vor mai veni şi alţiĭ să spună ceea-ce trebuia spus. Auzisem de la uniĭ profesorĭ nemulţumiţi criticĭ asupra cărţilor care le serviaŭ saŭ — mai bine — care li se impusese în şcoală; la esamenele particulare mi s'a întîmplat nu o singură dată să aud dublul refren — al profesoruluĭ şi al elevuluĭ: «aşa e în carte», la care profesorul adăuga, dacă era mai puţin sfios: «cartea e proastă, dar e a D-luĭ.....» observaţiune pe care mi-am permis odată s'o schimb: «.... e proastă, pentru că e a D-luĭ....». Dar criticile profesorilor s'aŭ oprit aicĭ — mijlocul cel mai inofensiv de a-ţi arăta nemulţumirea — spre liniştea autorilor şi în paguba şcoaleĭ.

Dacă ceĭ chemaţi să judece singurĭ mijloacele cu care aŭ să lucreze şi de la care atîrnă în mare parte îndeplinirea mai conştiincioasă a datorieĭ, ar fi trecut mai puţin cu vederea învăţarea limbeĭ romîne — de care trebue să ne ocupăm mai mult — n'ar fi ajuns la ceea-ce ştim toţi, la ce vedem azĭ. A trebuit să aşteptăm să vie o comisiune care să taie fără milă în răul de până acum şi să dea un avertisment energic celor care aŭ privit cu indolenţă maltratarea limbeĭ noastre şi întunecarea minţeĭ elevilor. Dar dacă comisiunea a lucrat cum a crezut, şi-a îndeplinit datoria cum a înţeles-o şi cum se cuvenia, mai rămîne încă ce-va, hotărîrea din urmă, sancţiunea oficială, pe care eŭ unul o aştept cu nerăbdare.

OVID DENSUSIANU

BROAŞTELE

FILOMÉLĂ s. f. privighetoare, fr. philomele, în sec. XIX, cuvînt poetic din epoca romantică.

Dăduse 'nghețul peste-un lac,
Şi broaştele la fund pierdute
Steteaŭ posace şi tăcute,
Dar îşĭ ziceaŭ, mai mult în vis:
«De-om da noĭ iar de cer deschis,
Vom birui pe filomele...
Veni şi soarele fierbinte,
Şi ghiaţa se topi, — dar ele
Orăcăiră ca 'nainte.

(Din GOETHE.)

Cărți pentru spirit curat

Parohia Malovăț Loc. Malovăț-Jud. Mehedinți, România. Tel.0724.99.80.86

E-mail: *stanciulescubarda@gmail.com*

Oferta de carte-15

1. Pr. Ioan Sfetcu, **Predici,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2011, 312 pag., format A4, hârtie offset, numeroase fotografii, copertă policromă, plastifiată, 20 lei;

2. Grigore Maerean, **Chemări la Domnul. Calea vieții şi calea morții**, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2011, 172 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, 12 lei.

3. **Vămile Văzduhului,** Malovăț, Editura Parohiei Malovăț, 2011, 64 pag., format de buzunar, hartie offset, copertă policromă, 2 lei;

4. . Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei ,,Studii Teologice"(1929-2008),** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, 50 lei.

5. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. IV, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2011, 476 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, planşe color, 30 lei;

6. **Dicționarul bunei-cuviințe creştine**(antologie alcătuită de Pr. Dr. Gh. Paschia), Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2010, format A5, 310 pag. tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 15 lei.

7. Pr. Dr. Gh. Paschia, **Buna-cuviință creştină,** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2010, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 124 pag., 7 lei.

8. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. II(**Banatul),** Craiova, Editura Sitech, 2010, format A5, 460 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 25 lei.

9. Prof. Nicolae Tomoniu, **Sfântul Nicodim de la Tismana,** Editura ,,Cuget Românesc", 2010, 224 pag., dintre care 40 pagini din hartie cretată cu imagini color, hărți, tabele genealogice etc., 20 lei.

10. Pr. Prof. Alexie Buzera, **Şapte cântece pe versuri de Traian Dorz,** Editura ,,Cuget Românesc", 2010, 16 pag., format A5, tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 5 lei.

11. D. Bălaşa, **Țara Soarelui sau Istoria Dacoromâniei,** Bârda, Editura ,,Cuget Romanesc", 2009, 342 pag., format A5, hartie offset, tipar offset, coperta policroma, plastifiata, 12 lei.

12. G. Călinescu, **Aforisme si reflecții,** Editura ,,Cuget Romanesc", 2009, 148 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 10,00 lei.

13. **Coloana Infinitului,** vol. II, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2009, 618 pag., format A4, hârtie offset, copertă policromă, 40 lei.

14. **Balade din Transilvania,** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2008, 300 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, 12 lei.

15. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. III, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2008, 430 pag. şi numeroase planşe color, format A5, hârtie offeset, copertă policromă, 20 lei.

În următoarele săptămâni urmează să apară:

1. **Colinde din Transilvania, vol. IV;**
2. **Nunta din Transilvania;**
3. **Sf. Irineu al Lyonului;**
4. **Amintiri despre N. Iorga;**
5. **Bibliografia Revistei ,,Ortodoxia"(1949-2009);**
6. **Nicolae Iorga. Concepția istorică;**
7. **Profeții privind România**

Aşteptăm înscrieri şi la aceste viitoare apariții.

Sănătate, pace şi bucurii sa vă dea Dumnezeu!

Pr. Al. Stănciulescu-Bârda

Citiți detaliile pentru fiecare carte în parte la

http://www.scribd.com/doc/47265771/Editura-Cuget-Romanesc-Oferta-de-carte-nr-15-din-anul-2011

de pe situl http://www.scribd.com/semanatorul

ORDIN CĂTRE ARMATĂ

Ostaşi,
V'am făgăduit din prima zi a noii domnii şi a luptei mele naţionale, să vă duc la biruinţă.
Să şterg pata de desonoare din cartea Neamului şi umbra de umilire de pe fruntea şi epoleţii voştri.
Azi a sosit ceasul celei mai sfinte lupte, lupta drepturilor strămoşeşti şi a bisericii, lupta pentru vetrele şi altarele româneşti de totdeauna.

Ostaşi,
Vă ordon:
Treceţi Prutul,
Sdrobiţi vrăjmaşul din Răsărit şi Miază-Noapte.
Desrobiţi din jugul roşu al bolşevismului, pe fraţii noştri cotropiţi.
Reîmpliniţi în trupul ţării glia străbună a Basarabilor şi codrii Voevodali ai Bucovinei, ogoarele şi plaiurile voastre.

Ostaşi,
Plecaţi azi pe drumul biruinţelor lui Ştefan cel Mare, ca să cuprindeţi cu jertfa voastră, ceeace au supus strămoşii noştri cu lupta lor.
Înainte!
Fiţi mândri că veacurile ne-au lăsat aci straja dreptăţii şi zid de cetate creştină.
Fiţi vrednici de trecutul românesc.

Ostaşi,
Veţi lupta cot la cot, suflet la suflet, lângă cea mai puternică şi glorioasă armată a lumii.
Îndrăsniţi să vă măsuraţi vitejia şi să vă dovediţi mândria, camarazilor voştri.
Ei luptă pe pământul moldovean, pentru graniţele noastre şi pentru dreptatea lumii.
Fiţi vrednici de cinsta pe care v'au făcut-o istoria, armata Marelui Reich şi neîntrecutul ei comandant Adolf Hitler.

Ostaşi,
Înainte!
Să luptaţi pentru gloria Neamului;
Să muriţi pentru vatra părinţilor şi a copiilor voştri;
Să cinstiţi prin vitejia voastră, amintirea lui Mihai Vodă şi a lui Ştefan cel Mare, a martirilor şi eroilor căzuţi în pământul veciniciei noastre, cu gândul ţintă la Dumnezeu.
Să luptaţi pentru desrobirea fraţilor noştri, a Basarabiei şi Bucovinei, pentru cinstirea bisericilor, a vieţii şi căminurilor batjocorite de păgânii cotropitori.
Să luptaţi pentru a ne răsbuna umilirea şi nedreptatea.
V'o cere Neamul, Regele şi Generalul vostru.

Ostaşi,
Isbânda va fi a noastră.
La luptă.
Cu Dumnezeu înainte!

General Ion Antonescu, 22 Iunie 1941.

Controversă sau nebunie?

Aveți în fața dvs. imaginea unui act al cărui loc este în muzeu, cu valoare de piesă de muzeu. Chemările care sunt vehiculate în el au fost valabile atunci, aşa cum şi vorbele şi ideile din actul care a dus la arderea pe rug al lui Giordano Bruno, erau valabile în vremea aceea. Ele nu mai pot stârni fapte reale, ci, cel mult compasiune din partea bisericii care şi-a şi cerut iertare prin glasul papei Ioan-Paul al II-lea. A te reîncarna azi în pielea mareşalului Antonescu şi a-i repune în circulație chemările după şapte decenii, nu mai e caz de controversă ci de pură nebunie!

MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

și Asociația Română pentru Patrimoniu

vă invită

Miercuri, 4 mai 2011, ora 18.00

la standul editurii Carpathia

în Pavilionul Expozițional din Piața Victoriei (fosta Piața Operei)

în cadrul Târgului Gaudeamus Timișoara

la un eveniment cultural deosebit:

Pagină inclusă inițial în nr.1 mai 2011

- **Lansarea cărții**

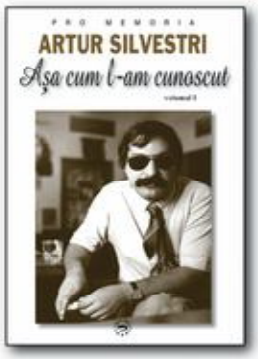

- **Lansarea volumelor de proză ale scriitoarei Mariana Brăescu**

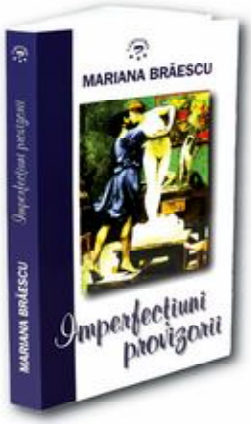

În perioada 4-8 mai 2011, în cadrul Târgului Gaudeamus Timișoara, Editura Carpathia va oferi în mod gratuit, cărțile lui Artur Silvestri și despre Artur Silvestri:

- **Artur Silvestri - „Revolta Fondului Neconsumat. Cazul Zaharia Stancu“**
- **Artur Silvestri - „Radiografia spiritului creol. Cazul Miron Radu Paraschivescu“**
- **Artur Silvestri - „Frumusețea lumii cunoscute. Zile de neuitat“**
- **Artur Silvestri - „Apocalypsis cum figuris. Șapte nuvele fantastice cu prolog și epilog“**
- **Artur Silvestri - „Perpetuum mobile. Piese improvizate pentru violoncel și oboi“**
- **„In memoriam Artur Silvestri - mărturii tulburătoare“**
- **„Artur Silvestri. Vocația Căii Singuratice“ de Cleopatra Lorințiu**
- **„Artur Silvestri - Fapta culturală“ un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru**
- **„Artur Silvestri - Așa cum l-am cunoscut“ un documentar alcătuit de sociolog Teodora Mîndru**

Pentru confirmări, informații suplimentare:
tel: 0744.380.643, Maria Anghel; tel: 0745.251.152, Georgeta Dencu

Anul II. Nr. 3 - martie 2012 - Apare la sfârşitul lunii începând cu data de 1 mai 2011. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

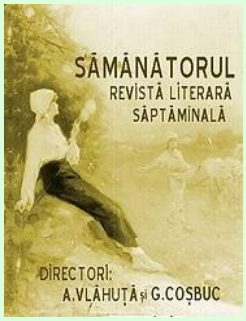

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii martie, până în data de 25. Cititi volumul complet al fragmetelor de aici la

www.samanatorul/editura-online

Rubrici permanente

(2) Editorial - Scrierile poluate ale ÎMBOGĂȚIȚILOR din PRESĂ
(4) A. Melian - POEZIA IMAGINII SI SUFLETUL POEZIEI

Proză

(8) LIVIU FLORIAN JIANU - AMINTIRI ASOMATE
(11) TRAIAN BĂDULESCU ŞUȚEANU - CĂDEREA PISICII
(16) VASILE ZĂRNESCU - UMILIREA GENERALILOR
(17) GEORGE ANCA -REPERTOAR 1961, Găieşti

Studii, documente

(22) Iuliu Marius Morariu -Monumente de artă bisericească
(36) N. BĂNESCU - Ducatul bizantin Paristrion (docum. 1943)

Poezie

(19) VASILE POPOVICI - Paradoxuri

Critică literară

(13) CEZARINA ADMESCU - Jianu L.F. - "Amintiri asomate" - ***
(32) BLASFEMIE - La adresa literaturii române
(33) URARE DE SF. PASTI - CAMERA ASCUNSA, Toma Caragiu

Anunțuri, amuzament, cărți noi,UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE,legături (link-uri) spre articole trimise pentru bloguri.

De retinut!

Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conține fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteți scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Bombe cu efect întârziat:

SCRIERILE POLUATE ALE ÎMBOGĂȚIȚILOR DIN PRESĂ !

www.tomoniu.ro

Vrând-nevrând, cred că e de datoria noastră să luăm în dezbatere tema diversiunilor djuvariste, teme prin care o pseudo-cercetare a istoriei devine bombă de presă, numai bună de câştigat o claie de bani. Şi trebuie s-o luăm, pentru că lumea o cere şi boala devine cronică!

Mă găsesc în aceiaşi situație din anul 2007, când pregătind cu Artur Silvestri cartea mea "Sfântul Nicodim de la Tismana", am fost nevoiți să abandonăm temporar tipărirea pentru a scoate măcar în 400 de exemplare cartea "Neamul întemeietor al lui Băsărabă" .

Neagu Djuvara care venise după '89 printre puhoiul de scriitori din occident, majoritatea ofițeri acoperiți cu misiune terminată acolo - dar foarte utili în țară misiunilor marilor instituții economice devoratoare de țări sărace, tip BM şi FMI - avea la vremea aceea doar 50 de dolari pensie pentru a trăi în Bucureşti. Venind cu pensia asta mică dintr-o țară africană cu un PIB de 2-3 dolari pe cap de locuitor, în capitală el era un sărăntoc până a nu-i descoperi pe Ion Cristoiu, Robert Turcescu şi gaşca Pleşu&Liiceanu care puseseră mâna pe editura Humanitas.

Tipărind cu aceştia bombele "Basarabă - tată cuman stăpânitor" şi „Thocomerius alias Negru Vodă - prinț cuman", sprijinit de puternice trusturi de presă, Neagu Djuvara acaparase mai întâi o parte din scriitorii mai negricioşi la față, pentru a-i moşi cumani. In fruntea lansatorilor de voievozi cumani se detaşa Ion Cristoiu, avid de bârfe istorice, scoțând la vremea accea revista Historia - şi azi cu idei istorice trăsnite şi neacoperite în documente - şi bineînțeles R. Turcescu, care cu fața lui ce bate a suspiciune, mai bine s-ar fi mulțumit să fie luat drept cuman decât... altceva. Şi l-a moşit pe loc într-un interviu, chiar Djuvara care se găsise şi el subit cuman, "pe vreo câteva descendențe boiereşti (păi se putea altfel!) cumane".

La aşa nebunie, Artur Silvestri îmi scoase rapid cartea şi o trimise prietenilor, care nu

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkuri

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm Arhiva FLASH cu linkuri

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

(continuare din pag. 2)

numai că erau de acord că "Basarabă-cuman" e o diversiune pusă la cale contra istoriei României dar imediat i-au trimis şi articole prin care se alăturau comentariilor mele critice, ei înşişi fiind cercetători ai istoriei noastre: Titus Filipaş, Al Ionuț Țene, Vlad Protopopescu din Australia, Ştefan Dumitrescu şi mulți alții, unii chiar specialişti, membri ai Academiei Române.

După primul volum însă, Artur Silvestri care îmi încredințase redacția Semănătorul ne părăsi şi am rămas singur, vai mie, pierdusem sprijinul lui mare la tipărirea volumului doi.

De atunci, mereu strâng noi dovezi pentru acest volum dar mereu n-am timp să o scriu. Dar o idee de a face totuşi ceva decât nimic, îmi vine de la un alt patriot din aluatul lui Artur Silvestri: distinsul profesor George Liviu Teleoacă din Germania.

O să inserez acum şi un comentariu rapid pe tema "Basarabă-cuman" dar mai bine să redau ce-mi scrie. După aceea, ce-am gândit şi ce i-am răspuns.

"Stimate domnule Tomoniu,

S-au înmulțit cei care afirmă că Basarabii ar fi de origine cumană.

Ştiu că stăpâniți bine datele acestei probleme şi v-am admirat atunci când ați argumentat greşelile lui Neagu Djuvara.

Iată, însă, că au apărut noi cumanişti, dar şi academicieni care să le promoveze ideile prin articole la prima vedere neutre, cum este şi articolul de la

http://www.art-emis.ro/analize/904-o-noua-ipoteza-despre-numele-basarabiei.html

Pentru mine, toată istoria cumanilor, lipsită de probe arheologice şi fără cetăți de scaun, pare o contrafacere pornită de la câteva denumiri care, la prima vedere, pot fi anagrame ale cuvântului mocan.

Spre deosebire de mine, dumneavoastră aveți dovezile pregătite, de unde şi speranța mea că veți putea trimite la revista ART-EMIS un scurt articol, care fără a fi de confruntare polemică directă, să ofere cititorilor bunul înțeles al istoriei din acea epocă.

Vă rog să-mi iertați îndrăzneala de vă fi adresat această rugăminte, dar eu nu mai am resursele necesare pentru a-i ajuta pe cei mai tineri şi mai puțin pregătiți să respingă asemenea contrafaceri.

Ca semn că acest material a ajuns la dvs., vă rog, să-mi scrieți şi mie două rânduri cu veşti de la Tismana.

Cu multe urări de mai bine

George Liviu Teleoacă "

Mi-am tot răsucit mintea la un răspuns, rămânând cu gândul că un articol, oricât de bun ar fi nu rezolvă problema. Trebuie inserate în revistă şi pe bloguri mai multe documente edificatoare, vreme de câteva numere bune. Ar trebui început cu secolele post romanizare ce ne-au permis să supraviețuim diplomatic sub Imperiul Avarilor până la sfârşitul veacului al VIII-lea, când Carol cel Mare venind din Germania distruge imperiul acestui stat mongolic din valea Dunării. De acest prilej, profitară hanganii bulgari ce-şi întinseră supremația în nordul Dunării dar nu fu vorba de o încorporare la teritoriul Imperiului Bulgar. Cronicile vremii pomenesc categoric pe la anii 900, de juzii şi voievozii locali recunoscând această supremație pentru că în vremea aceea elementul slav nu fusese încă românizat, el constituia pătura superioară din care se trage mai târziu boierimea românească, clasa proprietarilor de pământ.

Aici trebuie accentuată tema, pentru că aici bate şaua Neagu Djuvara că n-a existat popor cu clasă nobilă proprie în vremea aceea, interpretând fantasmagoric că ea ar fi provenit din ... nomazii stepelor asiatice şi legând aceste fantasme ale lui de un paragraf al lui P.P. Panaitescu din "*Românii şi bulgarii*": *"La Români, ca la mai toate popoarele Europei, clasa nobilă a fost de origină străină (la Francezi, Franci, la Spanioli, Vizigoți, la Ruşi, Normanzi, la Bulgarii Slavi, Turanienii) anume slavonă, şi de asemenea ca şi la celelalte popoare europene această clasă a fost deznaționalizată în decursul secolelor mai ales prin aportul claselor de jos care se ridicau la avere şi stăpânire. Este deci uşor de înțeles de ce această clasă boierească slavă a primit câtva timp supremația hanganului bulgar, întrucât statul bulgar era pe atunci pe cale de slavizare. Dar urmările culturale ale existenței unei clase nobile slave la Români şi a unor mici stătulețe conduse în parte de şefi slavi au fost mult mai adânci decât cele politice. Anume, liturghia de limbă slavă bisericească, adică veche bulgară, a fost introdusă la Români şi odată cu ea şi cultura cărturărească slavonă care s-a menținut până în veacul al XVII-lea la acest popor de origine latină."*

Este deci necesar de a combate cu "documentele jos" bomba cumană a acestui bătrânel, destul de simpatic de altfel, dar momit la bani de îmbogățiții de presă Cristoiu şi Turcescu care

(continuare în pag. 30-31)

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

.„nu-i încă timpul învierii
şi roadele încă nu-s coapte
mai este până Dimineață
mai este
însă nu prea mult.”
ANCIDAN

POEZIA IMAGINII SI SUFLETUL POEZIEI

In numărul trecut din Sămănătorul, domnul Tomoniu, - într-un context de amărăciune şi revoltă – evoca, pe marginea unei fotografii de colecție, povestea tristă a unei familii de tismăneni care au fost nevoiți să emigreze în America. Grație acesteia şi documentelor puse la dispoziție, am avut surpriza şi bucuria să descopăr o poetă autentică. O poetă a cărei înzestrare i-a permis să ispitească frumosul atât în întruchiparea imaginii, cât şi în dăltuirea cuvântului.
Ancuța, care se ascunde sub numele de ANCIDAN, este nepoata celor pribegiți în America de pe meleagurile Tismanei şi care, - deşi dezrădăcinată –şi-a resimțit mereu ființa irigată de sevele strămbunilor. Atât de puternic încât ele au gradinărit o artistă pecetluită de rădăcinile ei dedemult şi de departe. Când mărturiseşte că „bătrânii toți din sat/ sunt morții mei”, ea îşi embletatizează identitatea profundă de ființă pribegită. Pribegită spațial nu şi sufleteşte. Mai mult chiar. Această apartenență este resimțită ca un destin, ca o boală incurabilă:

„Cineva e bolnav
de neamul lui
şi suferă ca un jocheu
că nu e cal
cineva e bolnav
de iubire fără măsură”

Poeta nu e însă bolnavă doar de neamul ei, ea suferă şi de iubirea fără măsură. Intr-o lume răsturnată cu fundul însuş boala lui Ancidan este o binecuvântare a spiritului sănătos şi dăruitor. Fiindcă iubirea este starea de grație a ființei umane, aşa după cum forța de a dărui şi de a se dărui este semnul nobleții de suflet. Intr-una din poeziile ei frumoase, această generozitate şi modestă înțelepciune se configurează ca un motto existențial:

„înainte să ceri
trebuie să dai
înainte să spui
să ştii să asculți”

Iar iubirea îşi află în poezia ei, - aşa puțină cât este – nu doar reprezentarea sentimentelor trăite fața de ființa dragă, năzuită să împlinească visul contopirii celor două jumătăți ale creației divine, ci şi întruparea iubirii de Dumnezeu, de rădăcini, părinți şi prieteni, de Natură şi de Frumos.
Prima ipostază a iubirii, - plasată în zona impoderabilă a misterului
(„Iubirea, care Taină se numeşte”) - se tranformă rar în poezie, ca şi cum femeia ar fi vrut mai curând să trăiască iubirea decât s-o sublimeze în frumusețea cuvântului. Dar atunci când o face, mesajul e tulburător şi imaginea memorabilă.

„şi-am să intr-n visul tău
unde caii-albi sunt îngeri
vorbele sunt parfumate
şi iubirea se serveşte
în ceşti largi de Rossenthal
şi-am să uit atunci şi calul
si-am să uit că tu eşti ţărmul
şi eu nu-s decât un val”.

Pentru că, pentru Ancuța, iubirea este mai puțin bucurie a plenitudinii şi mai mult dăruire ori suferință.

„Mi-e întuneric
şi mi-e ger
pe dinăuntru
şi răsucită-n mine
creangă de alun
nu-ți cer nimic
nimic nu-ți cer
ci iernii tale aspre
mă supun”.

Iubirea devine însă jubilație atunci când ea îşi focalizează luminile înspre taina divină. Din această trăire înfloreşte une din cele mai frumoase poezii ale florilegiului postat pe sit.

« Ah, cum s-a luminat a ploaie
cerul sufletului meu
ating cu palma
cerul sufletului meu
ating cu palma
norul visului pribeag
iar chipul Tău de gând ascuns
nici nu-L cunosc
şi-mi este drag
şi-aud Cuvântul
întrupat în toate şi mereu
şi luminat a ploaie
este cerul sufletului meu »

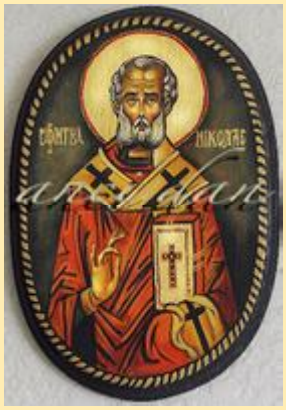

Iubirea de Frumos şi de Natură se întrupează, de asemenea, în câteva poezii memorabile. Aş alege dintre ecestea, două. Prima se numeşte ***Unii dintre noi*** şi dezvăluie simbolic nu atât o opțiune, cât o predestinare. Poeta nu e fascinată de strălucirea glacială a luceafărului, ea este iradiată de policromia curcubeului. Ea *s-a îmbolnăvit de Curcubeu*.

« Unii dintre noi, de bună voie
s-au îmbolnăvit de luceafăr
orbiți de lumini-căzânde
nopțile toate par prea scurte
şi cu rost zilele n-au gust
pentru ei şi nu cunosc
Taina-Iubirii-Blânde
nu ştiu ce-i o lacrimă de caprifoi
şi nici ce-i Adâncul-Înalt.
Unii dintre noi
bolnavi de luceafăr
păşesc zâmbind în gol
şi cred că zboară

de-a curmezişul
ca mereu.
Numai eu
m-am îmbolnăvit
de Curcubeu » .

Să observăm ca unii s-au îmbolnăvit de bună voie de luceafăr, în timp ce ea s-a îmbolnăvit pur şi simplu. Ea nu a aleş a fost aleasă. Să remarcăm apoi că poeta nu-şi etalează tabla de valori în mod direcț ci prin absențele din codul viețuirii celor ce şi-au ales maladia luceafărului (luciferică, poate ş!) : *orbiți de lumină, privați de noapte, cu zile fără gust şi trăiri în care nu cunosc Taina-Iubirii-Blânde, nici lacrima de caprifoi şi nici Adâncul-Inalt*. Săracă zestrea luciferienilor , aşa după cum ea devine, prin antiteză, bogție subînțeleasă a virusatei de curcubeu !!

Cea de a doua poezie, **Toamna**, este o splendidă acuarelă a rostirii în care penelul cuvântului este muiat în culorile impoderabile ale sufletului.

« Îmi miroase
piele-a soare
păru-a vânt
prin caprifoi
crizanteme turungii
lasă capetele moi
peste garduri văruite
roşu iedera tot suie
şi mi-e cald
şi-mi este galben
ca în miezul de gutuie »

Si totuşi nota dominantă a poeziei lui Ancidan este tristețea, suferința nostalgia. Nelinişțea perpetuă.

« Numai de-ar înflori la timp liliacul
de nu mi s-ar pustii
gândurile albăstrite de vis
de n-aş afla de la nimeni
ceea ce-n palmă
mi-a fost scris »

O poezie cu reverberații tragice este **Scrisoare**, confesiunea resemnată şi amar ironică a unei ființe care-şi poartă patul în spinare precum melcul cochilia şi pentru care zarea orizontului este vămuită de conturul imobil al ferestrei.

« Noaptea cerul se urcă prea sus
sus de tot
eu țin patul în spate
precum ți-am spus
şi să zbor nu mai pot
şi nici gândul nu mai poate.

Totul se rezumă
la golul ferestrei pătrat
trenul care mă chema înainte
şi trandafirul urcător
care s-a uscat;
mama zice
că sunt cuminte ».

Vitregiile vieții au fost atât de ruinătoare încât **De la un timp** nici calea către speranța cea din urmă şi adeseori atotvindecătoare nu-i mai este accesibilă:

« Înainte
când sufletul
mi se usca
mă scoboram in mine
şi mă-ntâlneam cu Dumnezeu
mai punea El
câțiva stropi de Apă-Vie
mai posteam şi eu puțin
si gata, iarăşi înflorea.
De la un timp
nu mai ştiu să cobor
scara asta tot urcă
îmi vine
din ce-în-ce-mai greu
să privesc în jos
iar în sus
nu-L pot zări pe Dumnezeu »

Adevărata revelație nu e însă poezia (putem spune că formula *Românul s-a născut poet* își află o nouă confirmare). Sunt cele 13 desene în alb - negru, însoțite de câteva mărturii ale îmbolnăvirii de curcubeu .

Prima impresie care se impune, devenind o percepție integratoare, este unitatea de adâncime dintre poezie şi desen. Mai exact spuş dimensiunea poetică şi reflexivă, rezultată dintr-o logodnă multidimensională a jocului dintre alb şi negru, dintre simplitatea transparentă şi hieratismul încifrat dintre simbolurile auto-identificatoare şi metaforele care le basoreliefează .

Arborele cu rădăcinile mereu la vedere, apa şi soarele, lacrima şi zâmbetul, palma şi aripa nu sunt doar nişte imagini figurative. Ele sunt nişte personaje sui-generis care, încărcate cu energie simbolică,sunt menite să aprindă luminile metaforei.

Emoția autentică şi ispitirea gândului nu pot fi trăite cu adevărat decât în bucuria contemplării acestor bijuterii. Bineînțeleş locul lor s-ar afla într-o expozitie sau într-un album editat în mii de exemplare. In lumea noastră rătăcită, însă, expozițiile sunt pline de mâzgâlituri policrome, grupuri « statuare » de tablă torturată, sârmă spânzurată şi şuruburi ruginite ori parade pornografice, aşa cum a avut dezonoarea să organizeze Institutul Cultural Român sub preşedinția ruşinoasă a unui mercenar cultural.

Incercând, pentru cititorii noştri, o transpunere în registrul cuvântului a frumuseților şi înțelesurilor ce sălaşluiesc în aceste creații plastice, - evident a frumuseților şi înțelesurilor care mi se dezvaluie mie – mă voi opri la câteva desene, deşi toate sunt demne de a fi asumate sub semnul emoției si al reflexivității.

Prima observație este că toate desenele, acuarelele ori picturile se dezvăluie în interiorul unui sincretism cuvânt - imagine. Denumirea fiecăreia este o cheie de pătrundere şi asumare. *Cântarea sufletului, Necunoscutul, Virtuozitate, Rugăciune, Râul care plânge, Suflet interziş Arbore care visează,Tristețe, Nostalgia, Memorie, Sentiment profund, Pace* nu este sumarul unui volumaş de versuri , ci busola pelerinajului întru imagine.

Să ne oprim la două imagini. Prima a fost botezată **Sentiment profund (DeepFeeling**). Ce descoperim în imagine ş Un copac înfrunzit al cărui pământ de înrădăcinare este o palmă şi ale cărui rădăcini parcă îşi sorb seva din linia vieții, a inimii sau a capului, ori poate din toate în acelaşi timp. Mai puțin poate din linia norocului uitată de ursitoare. Fiindcă, remarcând poziția dominantă a lacrimii în universul imagistic al lui Ancidan, a tristeții, a bolii şi a suferinței din care i-a înflorit poezia, înțelegem că ea n-a fost mireasa norocului. Desenul acesta emoționant ne dezvăluie că sentimentul profund care o defineşte pe autoare este fructul rădăcinilor şi al mînii dăruitoare din care creşte înfrunzit arborele vieții. Nu orice arbore însă. Este arborele alb, simbolul imaculării visate. Fiindcă aproape toate celelalte desene semantizează îmbrățişarea alb negru, ca expresie a identității antitetice proprie ființei umane.

Celălalt desen se intitulează **Ingenuitate (Naivety)**. Este o splendidă metaforă a mariajului contrastiv din care a fost plămădit omul. Doi arbori, - unul alb şi altul negru – îşi încrucişează siluetele iar din albul uneia dintre ele înfloreşte chipul lui Isuş îndreptându-şi privirea binecuvântată spre trupul unui copil negru aşezat la baza copacului alb. Capul sprijinit pe genunchii încolăciți de brațe şi trupul gata să alunece în valuri întruchipează precaritatea destinului uman a cărui speranță de mântuire pogoară din privirea celui care s-a jertfit pentru a salva creația divină de negrul păcatului. Forța cu care Ancidan reuşeşte să-şi transmită mesajele şi să se transmită pe sine indică prezența unui talent remarcabil ignorat şi abandonat în solitudinea şi quwasi- anonimatul lui.

Si e păcat atât pentru noi, cât şi pentru cei ce vor veni după noi. Si e păcat pentru ea însăşi. Fiindcă talentul înfloreşte atunci când roadele lui sunt culese şi apreciate, iar bucuria de a şti că ai dăruit bucurie este nu doar o răsplată, ci mai ales o alinare.

Această **Ancuța** sadoveniană la hanul pribegiților întru dor şi visare este în acelaşi timp, o vestală a focului întrupat din iubire şi speranță. Ea îşi aşteaptă călătorii nu cu plăcinte poale-n brâu şi ulcele cu vin parfumat , ci cu un paner de fructe ale frumosului şi cu flacăra întreținută a nădejdii.

Alexandru MELIAN

Articol preluat de pe http://samanatorul.blogspot.com/

http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/alexandru-melian-poezia-imaginii-si.html

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

AMINTIRI ASOMATE

Dragul meu coleg,

Pe 19 aprilie, împlinesc 51 de ani de viață. Este momentul în care o bucurie mai mare decât aceea de a primi un dar, este aceea de a oferi un dar. Prin bunăvoința cerului care ne oferă lumină tuturor, şi a pământului care ne reazămă pe toți, am finalizat volumul de proza scurtă AMINTIRI ASOMATE. Aş fi vrut ca acest volum să se încheie cu o compunere scrisă acum aproximativ 33 de ani, în care povesteam întâmplările prin care trec nişte olimpici craioveni, în Iaşi, la faza finala a Olimpiadei de Limbă şi Literatură Română. Dar acea povestire, ET IN ARCADIA EGO, publicată în revista LICĂRIRI a liceului NICOLAE BĂLCESCU, nu a mai fost de găsit.

Rămân pentru timpul dumnevoastra, atât de scurt, atât de plin, atât de neîndeajuns, alte gânduri de frunzărit. Ştiu că, poate, nu veți avea timp pentru ele. Atâtea alte împliniri vă cer mai mult decât o viață.

Eu vă mulțumesc pentru că această carte a trecut, chiar şi necitită, prin viața voastră, şi vă doresc, pe pământ, precum şi în cer, un Rai, în primul şi primul rând, de nesingurătate.

Craiova, 16 martie 2012

Cu bine, Jianu Liviu-Florian

PROGRAMUL CALICIEI DE CREŞTERE CONTINUĂ A PRODUSULUI INTERN BRUT PE CAP DE LOCUITOR

Primul ministru: - De la înalta tribună a interesului național, vă anunțăm, dragi concetățeni, că PIB-ul (produsul intern brut), pe cap de locuitor, va creşte în țara noastră, cât de curând, de 10 ori!

Un reporter: – Şi cum va realiza guvernul aceasta, în condițiile crizei economice care se agravează?

Primul ministru: - Simplu! Chiar dacă PIB-ul va scade, în condițiile crizei, de 10 ori, numărul de capete de locuitori, la care se împarte acest PIB, se va micşora de 100 de ori!

9 iunie 2011

Str. Unirii, Craiova, în timpul "Sămănătorului" 1902-1910

GALA UMORULUI CONCEDIAT

Ascult cu un zâmbet şi senin, şi îngăduitor, declaraţiile primarului Iovacrei, care se laudă, săracul, că primăria şi partidele de guvernământ au dat de lucru, la o pasarelă, la 120 de muncitori, iar la un parc de distracţii, la alţi 300. Şi asta într-un an de zile.

Centrul Universitar Iovacra avea, în fiecare an, pe vremea studenţiei mele (1981-1986), 7000 de studenţi. La sfârşitul fiecărui an universitar, 7000 de locuri de muncă erau asigurate de odiosul şi sinistrul Partid Comunist Român, pentru ingineri, economişti, jurişti, medici, profesori, şi alte, şi alte profiluri şi specializări. Şi asta în fiecare an.

Există *succesuri* care urcă în abisuri, şi înfrângeri care coboară în amintiri siderale.

Tabulhanelele şi tumbelechiurile laudă *succesurile* prezentului, şi ori scuipă, ori tac mâlc, la realizările unei epoci care nu a fost de aur. A avut, desigur, greşelile şi păcatele ei. Dar a dat un loc de munca fiecăruia, de la puşcăriaş, la student eminent; şi din munca acestor oameni, a dat sănătate, cultură şi învăţământ gratuite.

Sigur, nici atunci nu se găseau medicamente pentru toate bolile. Dar nu se închideau şcoli, spitale, şi lăcaşuri de cultură. Nici avorturile, atat de premiate astăzi, nu erau deloc legale.Iar dacă sunteţi, accidental, botezaţi creştin, închideţi manualele şcolare de religie, şi citiţi-l pe părintele Cleopa Ilie, ca să ştiţi cum se potriveşte crucea pe care juraţi, în justiţie, cu uciderea pruncilor.

Există lumi conduse după umanismul banului. Care, după cum spunea împăratul roman Vespasian, nu are miros. Şi lumi care se conduc, atât cât se poate, şi cum se poate, după omenie.

În Calicia, au învins primele. Şi de sus de tot, locuitorii sunt sfătuiţi să îşi caute norocul pe meleaguri străine. Căci în Calicia nu mai e loc de profesori, de medici, de studenţi, de elevi, de artişti, nu mai e loc de nimeni. Ci doar cu eforturi urieşeşti, s-au opintit giganţii, adică statul Calic, şi Marile Puteri, şi în Iovacra s-au găsit 400 de locuri de muncă pentru muncitori. Cu alte cuvinte, s-au scremut munţii, şi a ieşit un şoarece.

Se oferă un loc de muncă plătit cu o bucăţică de brânză pe an, pentru îngrijirea şoricelului.

Şi când îmi aduc aminte că Ghighi Bejan, de la Clubul Arh, din Bucureşti, adică floarea umorului studenţesc pe vremea comuniştilor, în GALA UMORULUI, de la Iovacra, din 1982, cânta la chitară, pe scena Sălii Polivalente din Iovacra, plină cu 3000 de spectatori: „Am văzut aseară la TELEJURNAL/ O bucată de caşcaval…!“!

Şi când îmi aduc aminte că Ion Luchian Mihalea, venea la spectacol, de la Bucureşti, pe cheltuiala lui, fără să primească niciun ban de la organizatori, cu maşina lui broscuţă, cu trei membri ai grupului Minisong, şi, privind din culise, publicul din sală, exclama: „Şi cum, domne, mai pot veni 3000 de oameni, în Iovacra, la un spectacol de umor?“

Notă:

GALA UMORULUI a fost organizată de Centrul Universitar Dolj al Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România, în anii 1981 şi 1982. După ediţia din 1982, Gala a fost suspendată. Mă întreb ce mare Putere a mâncat, în contul datoriei externe a României, caşcavalul despre care cânta Ghighi Bejan, şi care nu se mai găsea ioc în magazinele de stat?

15 iunie 2011

CUVÂNTARE DE 5 MINUTE ÎN PARLAMENTUL EUROPEAN, A UNUI EURODEPUTAT CALICIAN

Poporul calic sunt buni şi frumoasă.

Ea duc mai departe trecutul glorioşi ai neam româneşte.

Votezi partidul noastră, şi vei trăiţi minunată.

Cei care vă vorbeşte este cel mai bune vlăstari ale patrie noştri.

Aveţ încrederuri în lideri voastre.

Multuri succese!

23 iunie 2011

PANSELUŢE POLITICE

Ţara arde, şi Preşedintele se piaptănă.

În mare, Premierul vede totul în mic.

Tăcerea este de aur. De aceea este furată cu cuvintele.

Nu poţi să umbli cu borcanul cu miere, fără să te pătezi cu ştampila secţiei de votare.

Unde-i unul, nu-i putere. Unde-s doi, indemnizaţia scade.

Să facem afront comun.

Chiar şi popa are nevoie de contribuţia unei babe surde.

Pensia este ceea ce pui deoparte din salariu în timpul vieţii, ca să mănânci din ea după moarte.

Contribuţia pentru sănătate este pomul lăudat la care cotizezi lunar, ca să primeşti, când eşti bolnav, aspirină în sac.

Ofer cu chirie loc de veci! Exclus, fumător!

Noaptea, toate partidele politice sunt de aceeaşi culoare.

Ţara noastră, frumoasă şi bogată, care nu are de nici unele.

Legea este egală pentru toţi, mai ales pentru cei care au făcut-o.

Avocatul este vindecătorul care face Justiţia, care este oarbă, să vadă.

Schimb haine second hand, cu mâncare second hand! Exclus intermediari!

Decât un dram de minte, mai bine un car de noroc.

Nu e prost cel care cere votul, este prost cel care îl oferă.

Pe cine nu-l laşi să piardă alegerile, nu te lasă să trăieşti.

Politica este ştiinţa care uită trecutul, îşi bate joc de prezent, şi compromite viitorul.

Chelului, regionalizarea părului îi lipseşte.

E de mirare că orbul nu vede nici măcar întunericul.

În economia de consum, o criză nu se asumă: se consumă.

Există un singur loc în care puterea şi opoziţia sunt în deplin consens pentru edificarea Raiului pământesc: cimitirul.

17 iunie 2011

Cititi noul său volum AMINTIRI ASOMATE aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Liviu-Florian_Jianu-Amintiri_asomate-vol-1.pdf

Traian Bădulescu Şuţeanu (Canada)

CĂDEREA PISICII - roman, vol 1

FOC ŞI JOC AMEŢITOR
REVOLUŢIE ŞI CONTRAREVOLUŢIE

REVOLUŢIE
Revelaţia sinelui

1

În sufrageria apartamentului stas de la etajul şapte, (două dormitoare, o sufragerie, două holuri şi o bucătărie plus baia dintre dormitoare), se insinua tensiunea de seară: pe ecranul televizorului licărea jocul de culori în bâzâitul spectacolului mamut ultra omagial – de data aceasta filmat în piaţa centrală a Craiovei. Prin transfocare portretul uriaş al preşedintelui, (secretar general, comandant suprem şi doctor în ştiinţe economice), acoperea clădirea consiliului popular (cum i se zicea primăriei), în timp ce prin crăpătura uşii dinspre baie se infiltra în aţe subţiri aburul care se prefira în sufragerie. Uşa dinspre holul mic, fiind întredeschisă, permitea fâsâitului de la duş să acopere bâzâiala din televizor având sonorul dat foarte mic. Zgomotele monotone măreau starea de surescitare a celor doi locatari – Radu si Florica Pavelescu – care stăteau ca pe ghimpi în fotoliul fiecăruia într-o atitudine de încordare rece. Radu apăsa braţele pe rezemătoarele fotoliului gata să se ridice în vreme ce Florica, înfăşurată într-un pled, îşi ţinea mâinile sub barbă privind dincolo de ecranul televizorului, cum se priveşte în gol. Cei doi bătrânei aşteptau să iasă fata de la baie, să pună masa de seară, să mănânce şi să se culce, (adică să se liniştească după ziua aceea de sfârşit de decembrie doborâţi: unul de tracasarea şi mai drăcească de la serviciu – fiindcă şefii şi cei de la partid intraseră în d\rdur[– alta - ea – de certurile trase cu ţigăncile pe la cozi).

Aşteptarea se prelungea şi nerăbdarea le dădea nişte furnicături prin mâini deoarece se vedeau obligaţi să vadă şi să asculte aceleaşi şi aceleaşi imagini şi cuvinte de ani şi ani. La bâzâit şi fâsâit se adăuga lălăiala Cristinei, obicei luat din copilărie să cânte în baie când făcea duş. Acum fredona un cântec în engleză, o imitaţie afonă a Dianei Ross. Mama a fost aceea care a dat sonorul televizorului şi mai încet dar apa şi fata nu puteau fi estompate. De altfel "zicăreala " Cristinei – a ultimului copil rămas acasă – era suportată chiar cu plăcere. Surescitarea venea de la televizor dar şi de la ţăcănitul ceasului de masă aflat pe bufetul dintre fotolii, adică aproape de urechile lor care, după reducerea intensităţii sonorului, devenise obsedant.

Era ora opt şi jumătate seara când, după "telejurnicu" (telejurnalul în care se arătaseră cu pompă "treburile" din ziua aceea ale preşedintelui secretar general), se "da" obişnuitul spectacol omagial uriaş cu pionieri, utecişti, mineri şi militari, îmbrăcaţi de operetă, aliniaţi în fel şi chip să zică versuri şi cântece de slavă omului care a dus la "apogeu" partidul şi pe "noi culmi de progres şi civilizaţie" ţara.

După ce au fost panoramaţi destul cei masaţi în mijlocul Craiovei a bubuit vocea de stentor a actorului Mircea Albulescu iar chipul lui a umplut ecranul până la amănuntul sprâncenelor lungi şi stufoase, zbârlite dinadins pentru a crea senzaţia de apoteză în preamărirea fără perdea a "marelui bărbat de la Carpaţi". Chiar aşa tuna gura actorului mare cât ecranul: "marele bărbat care"… ditirambă care nu s-a mai auzit pentru că Radu Pavelescu s-a şi ridicat în mâini întrebând contrariat, retoric :

- Cum dracu "mare", domnule, când de-abia trece de un metru şi cincizeci şi cinci!?

Era de acum în picioare, oprit în rama uşii holului ce ducea la bucătărie .

- A dracu', a aruncat Florica o mână cu dispreţ spre ecran. Iar a apărut cuca asta lângă el! Savanta lu' peşte… care nu ştie nici o farfurie cum se spală !…

Din cauza agitaţiei cei doi n-au simţit când s-a oprit apa la duş iar Cristina a încetat să mai cânte, semn că terminase. Dar nici actorul lăudator n-a mai fost auzit deoarece Radu a zis repede, cu iritare:

- Florico, nu te supăra, opreşte naibi panarama aia de televizor că eu unul nu mai suport. Mă duc până jos la maşină să văd dacă am închis bine portbagajul .

- Du-te, Radule, l-a aprobat femeia ridicându-se greoi, că şi io o să intru în bucătărie, să văd ce face fasolea aia. Fierbe? Că-i pusă la foc de trei ceasuri, fi-i-ar bobu' al dracului, că-i proastă glonţ !

- Să zici mersi că am apucat-o şi p-asta, a ţinut el să-i amintească, puţin lezat, că nu i se apreciază efortul statului pe la cozi. Cinci ore am încremenit la rând la Obor până am apucat-o.

Erau de acum amândoi în picioare în holul îngust de la intrare şi s-au ferit unul de altul, să nu se atingă, jenaţi de faptul că la aproape şaizeci de ani se simţeau bătrâni şi plictisiţi, hârşiţi de viaţa dusă fără rost. Tata s-a întors în sufragerie şi a scos televizorul din priză (o modalitate de a prelungi viaţa întrerupătorului din aparat), iar mama a strigat de acolo fetei :

- Cristina, când ieşi dă uşa de perete la baie şi fă curent cu geamurile deschise de la dormitoare .

Mama s-a pierdut în bucătărie, înfăşurată în pled iar tata a mai zăbovit să vadă dacă fata a auzit ce i s-a spus. În clipa următoare uşa de la baie s-a deschis violent şi tata a îngheţat când de acolo a ieşit Cristina înaltă, ca el, înfăşurată într-un imens prosop de baie şi părul strâns într-un fel de turban făcut dintr-un prosop mai mic.

- Ce-aveţi, dragă, le-a imputat ea "tonul de comandă". Sigur c-am să aerisesc. Doar nu mai sunt o puştoaică neştiutoare!…

- Bine, tată, bine… a îngânat tatăl încurcat şi vinovat că fusese surprins de fată uitându-se spre baie cu insisitenţă. Eu nu, s-a desculpat el stângaci arătând spre bucătărie; maică-ta ! O ştii cum e cu aerisitul…

Tata a dispărut repede la liftul de pe holul scării de unde i s-a văzut capul mare, leonin, cu păr sur şi ondulat. Cristina a căpătat putere din puterea lui, a deschis repede uşile dormitoarelor; mai întâi uşa dinspre balcon a dormitorului mare după care s-a întors în dormitorul mic unde, după deschiderea ferestrei de aici, a rămas în faţa oglinzii de la toaletă să se şteargă mai bine, să-şi usuce mai ales părul, să se pieptene, ca apoi să se îmbrace "deosebit" şi să se machieze pentru că pleca la "cineva" la o aniversare.

2

În câteva minute de confruntare cu sine însuşi în oglindă Cristina a descoperit că devenise alta: mai înaltă, mai puternică şi chiar mai dură. Îşi ştergea umerii şi braţele rotunde şi lungi, ca de sportivă, apostrofând aerul şi pe cineva care-i stăteau pe suflet: "Fir-ar mama lor, îşi zicea. Le dau moarte!" Cu o continuare în subconştient pe care n-o rostea: "La grătar; în sânge!!!" Adică "ea" – cu trupul acela deosebit – se războia cu toţi aceia care o scârbiseră în primii douăzeci de ani ai vieţii. Către aceştia se repezea cu îndârjirea din lăuntru. "Pe nici unul n-am să-l iert !" Şi s-a înfipt cu sânii proeminenţi în apa oglinzii, într-o încordare "artistică", de culturism. Asta însemna că hotărâse să-i facă praf pe duşmanii săi cu trupul acela viguros, de o feminitate aparte, din care voinţa din străfunduri – a unei disprețuite şi hulite – ridica o răzvrătită. Privirea de acvilă i-a fost atrasă de peria de pieptănat roşie în care era înfipt un pieptene mare, albastru. Peria roşie, pieptenele albastru… Culorile i-au răscolit imaginaţia: "Albastrul libertăţii înfipt în roşul violenţei !"… Hm ! a exclamat sonor rămânând multe clipe nemişcată, să se contemple. Se afla în faţa unei mari hotărâri, în acea atitudune de pregătire pentru ceva capital şi definitiv: o respingere categorică – scurtă, tăioasă şi brutală – sau o aprobare pe loc, împotriva voinţei sau mai degrabă a sentimentelor, sau poate dintr-un sentiment puternic, unic, oprit până atunci de prejudecăţi şi o frică incertă, ţinut ascuns din cauza convenienţelor sau a neclarităţii şi eliberat acum într-o explozie floral㠖

- Da ! a zis înalt, cu o vibraţie din piept aproape dureroasă, apăsând dreapta peste pieptene, înfigându-l şi mai mult în perie. Cu o smucitură scurtă a capului şi-a ridicat privirea, apropiindu-şi faţa încet dar neiertător de oglindă, căutându-şi lumina ochilor, adâncul… "Mă duc! s-a amenințat cu o hotărâre capitală. Imediat !… Că nu se mai poate !" Şi cu voce tare, provocatoare:

- În definitiv pentru ce mai exist?! Mai existăm ?!?

Întrebarea s-a învârtit prin camera în formă de bici, ca un harapnic. Sunetele "x" şi "s" au şuierat ca din văzduh. Întreaga ei fiinţă era învăluită într-un aer de provocare, dens şi rebarbativ. Aruncase de pe ea prosoapele şi rămăsese aşa cum o născuse mama ei, mărunţica şi adunată în ea "coana Florica", cum îi zicea liniar, pe care o iubea, deşi nu-i arăta niciodată. Cu mâna tot mai apăsată în pieptene începuse să se analizeze, (nu să se judece!), pornind de la fruntea înaltă, bine boltită, albă şi luminoasă din care se ridica – prin sprâncene – un mare semn de întrebare către zări, prin arcuirea, acum, invoaltă a sprâncenelor dese, subţiri şi lungi, ca de egipteancă. A lăsat pieptrenele şi şi-a ridicat palmele să-şi cuprindă obrajii, apoi şi-a dus palmele mai sus,

către tâmple să lase vederii trandafirii apăruţi în pometi după baie. A trecut tangenţial peste cerceii de aur în formă de margaretă, (primii la care se uita când se afla în faţa oglinzii). Acum n-au mai interesat-o deloc cerceii: ci ea, fiinţa ei, EA CEA ÎNTREAGĂ. Când s-a liniştit, a îngheţat "simţind" cât s-a f[cut de frumoasă. Era în punctul cel mai de sus al dezvoltări ei fizice. La douăzeci de ani trupul îi trecuse bine de un metru şaptezeci şi, strălucind de sănătate, umpluse camera. Mai ales cu părul. Cum îi erau obrajii aşa-i devenise pielea de pe braţe, de pe umeri, de pe piept, de pe şoldurile rotunde, şi de pe coapsele lungi, toate trandafirii, de marmură

Citiţi mai departe romanul CĂDEREA PISICII **aici**

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Traian_Badulescu-Suteanu-Caderea_pisicii-vol-1.pdf

Cezarina Adamescu (n. Galați)

PAŞI PE ŢĂRÂNA CELESTĂ A LIMBII ROMÂNE CUVINTE PLACEBO PENTRU CREŞTINII CĂLDUŢI

Jianu Liviu-Florian - Amintiri asomate - publicat la "Semănătorul - Editura online", 2012

Jianu Liviu-Florian, descendent din spița Soresculuí Marin, A Muşatesculuí şi a lui Ion Băieşu, a ales să zugrăvească în felul său mucalit, meleagul şi oamenii care au ajuns să-l definească plenar ca om şi ca scriitor.

Cadrul de desfăşurare al prozelor sale care trădează poetul, scrise cu un ***lirism-sarcastic*** rar întâlnit în literatura actuală este ținutul numit ***Calicia,*** iar locuitorii ei, ***calicieni.*** De fapt, este vorba de ***Iovacra,*** anagramarea denominațiunii Craiova. Autorul practică un umor destul de fin, în registru ironic şi autoironic şi nu unul grotesc, de situație, de limbaj ori de caracter. Nici nu foloseşte băşcălia, miştoul de gang, în limbaj argotic. Ca orice bun român, el face haz din orice situație, cu alte cuvinte, face haz de necaz. Dar râsul autorului este cu gust de migdală, puțin şui, pentru că ştie că situația, în orice domeniu, în loc să fie roz-bombon, e cam…albastră. Degeaba umblă unii sus-puşi cu cioara vopsită în culorile curcubeului, contactul cu contemporanitatea demonstrează că cioara-i cioară şi tot: Cra! strigă de dimineață pînă seara, când îşi laudă puii ca fiind cei mai frumoşi.

Jianu Liviu-Florian, isteț şi mucalit, ca un proverb, ca să-l parafrazez pe marele clasic, are un condei exersat în aproape toate domeniile scrisului, dar, prozele scurte prezente în acest volum sunt suculente, ironice, hazoase, au o doză de burlesc, sunt inteligente şi oferă un bun prilej de meditație, adică au tot ce le trebuie unor scrieri umoristice de înaltă ținută. Mai ales că, de scriitori umorişti, cam ducem lipsă. Nici măcar bancurile nu mai suscită umorul de altădată.

Autorul este un nume şi o voce puternică în peisajul literaturii, nu numai craiovene, dar a cucerit spații imense naționale şi internaționale, în plan virtual, făcându-se cunoscut şi îndrăgit pentru scrierile sale în reviste, site-uri, antologii, culegeri şi volume proprii.

În sfârşit, românul face tot ceea ce poate: râde atunci când cade cineva pe scări, pe gheață sau pur şi simplu, din picioare, se hlizeşte atunci când cineva e bâlbâit sau prezintă un alt defect fizic sau psihic major.

E altceva, umorul fin, englezesc, a cărui exterioritate se lasă aşteptată şi când iese la iveală provoacă zâmbete subțiri, ironie. Şi altul e umorul sănătos, viguros, calm, fără ifose.

Umorul practicat în scrieri de către acest autor este unul original, cu totul special, pentru că el se implică de multe ori în acțiune şi vocea auctorială se face auzită şi chiar trage concluziile, cu alte cuvinte, este moralizator.

Observația atentă a situațiilor stranii, complet răsturnate față de firesc, din jur, ca nişte posibile Legi ale lui Murphy, îl face pe autor să-şi noteze cu maliție orice deviere de la starea de normalitate şi să facă din ea, un subiect cu tentă comică sau cel puțin ironică.

Cu toții întâlnim anomalii şi chiar grozăvii în cotidian, dar puțini sunt aceia care fac din ele artă. Se ştie că râsul

îndreaptă moravurile, aşa cum sună dictonul latin. De asemenea, e sănătos şi-ţi oferă o oglindă. Şi după ce ai râs de n-ai mai putut, începi să te scarpini pe cap ca Păcală şi te trezeşti cu duşul rece pregătit de autor ca morală. Hopa! Aici trebuie îndreptat ceva.

Dar până să se sinchisească şi să îndrepte ceva cei ce au de îndreptat, trece situaţia, trece viaţa şi lucrurile rămân la fel. Cum, nimeni nu învaţă nimic, de la nimeni?

Ba da. Prozele de faţă demonstrează că se poate îndrepta ceva pur şi simplu din citirea acestor scrieri literare şi atunci, "***Amintirile asomate"*** ale lui Jianu Liviu-Florian îşi vor fi atins scopul. Autorul produce râsul la modul cel mai serios, în genul umorului negru al englezilor. Umor care atinge uneori cote alarmante, ajungând să demaşte realităţi sinistre.

Jianu Liviu Florian practică şi un comic de limbaj pe care-l subliniază cu alt font, spre delimitare. El îi ironizează pe cei în funcţii importante în Iovacra şi nu numai – chiar pe cei din fruntea ţării – ale căror greşeli gramaticale au devenit proverbiale. De asemenea, el inventează cuvinte – cele mai multe compuse – care stârnesc hazul şi ironia. Şi se ştie că umorul oltenesc a fost şi este cea mai firească stare de spirit, o emblemă şi un brand de ţară arhicunoscut.

De fapt, autorul este un fin analist al societăţii actuale, cu toate năzbâtiile Statului "Calic" şi al Marilor Puteri. Şi neiertător. Pentru că aici, nu prea e loc de iertare, deşi creştinismul ne învaţă invers. Dar până când? Şi răbdarea calicului are o limită.

Stilul folosit este cel panseistic, cu tentă umoristică, direct, dialogurile sunt dinamice, vioaie, care conduc către paroxismul ideii.

Seria de ***"Panseluţe"*** este edificatoare prin ironia, sarcasmul şi umorul negru pe care le scoate în evidenţă, sub formă panseistică, aforistică, apoftegmică, pilduitoare.

Dar ironia atinge apogeul în scurta proză intitulată: *"CUVÂNTARE DE 5 MINUTE ÎN PARLAMENTUL EUROPEAN, **A UNUI EURODEPUTAT CALICIAN**: "Poporul calic sunt buni şi frumoasă. / Ea duc mai departe trecutul glorioşi ai neam româneşte. / Votezi partidul noastră, şi vei trăiţi minunată. / Cei care vă vorbeşte este cel mai bune vlăstari ale patrie noştri. / Aveţ încrederuri în lideri voastre. / Multuri succese!"*

Cât despre temele abordate, autorul este atent la principalele probleme arzătoare, la ordinea zilei în politică, economie, industrie, agricultură, cultură, artă, sănătate ş.a. Unele teme sunt livreşti, cum e cea din proza ***"Nasul la purtare"*** după ***"Revizorul"*** de N. V. Gogol, pe care autorul o leagă de situaţii similare din zilele noastre.

Autorul se dovedeşte a fi şi un încercat cronicar teatral, analizând cu mult discernământ şi pricepere, spectacolele Naţionalului craiovean şi interpretarea actorilor în piesele ruseşti ale lui Gogol. De multe ori el foloseşte tuşeul autoironic.

Monologând, Jianu Liviu-Florian transmite subliminal mesaje alarmante. Oameni buni, încotro? Unde vă îndreptaţi, spre ce? Luaţi aminte pe unde călcaţi, pentru ca nu cumva să vă afundaţi piciorul în noroi sau în nisipuri mişcătoare.

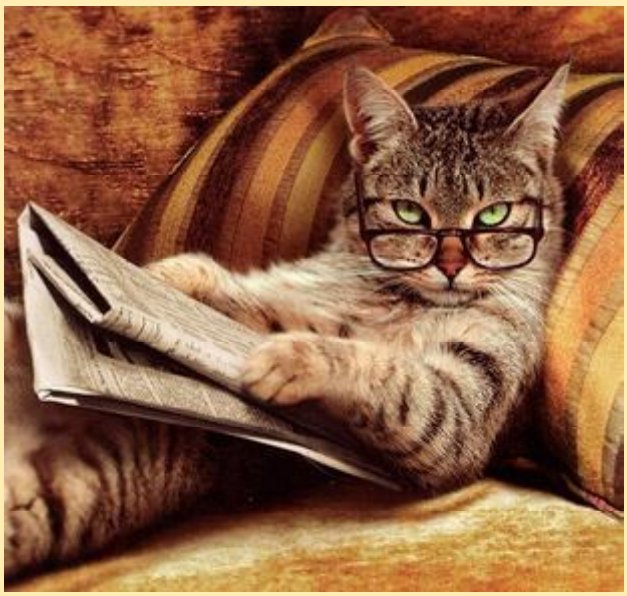

Oamenii, îndeobşte, îşi fac urechea toacă. Aşa cum se zice: "Câinii latră, caravana

trece". Şi totuşi, caravana nu se abate din drumul său, ba mai clopoţeşte pentru cei care au urechi

de auzit. Trâmbiţa sună şi pentru babele surde.

Suita de reflecţii filozofice intitulată "***Tocană de legume***" este foarte suculentă şi plină de învăţăminte. Autorul încearcă şi definiţii în stil muşatinian:

"Mi-aş da şi viaţa pentru o idée. Dar nu am niciuna.

Sinceritate: Viaţa, pe faţă, arată ca întoarsă pe dos.

Cum aş putea fi fidel lui Dumnezeu, când nu îmi pot fi fidel nici măcar mie?

Cei mai umili, fideli, şi credincioşi robi, mi-au fost bunicii şi părinţii. La rândul meu, le-am fost cel mai semeţ, rătăcitor, şi nerecunoscător Rege.

Buna creştere este ca memoria: te lasă, dacă o laşi.

Viaţa este o oglindă în care, privind, este imposibil să nu roşeşti.

Primul cuvânt rostit de un copil este numele celui care l-a creat: mama.

Autobiografie: Viaţa scrisă în maşină.

Automobil: Ceva care este mobil chiar si atunci când stă pe loc.

Reforma este un parastas de la care sunt daţi afară cei care nu se grăbesc să fure agoniseala celui decedat.

Viaţa este un ocean care se varsă într-un izvor.

Politeţea este fair-play-ul de a-ţi ceda locul celui care te calcă în picioare"

Universul spiritual este foarte bine reprezentat prin scrierea: "***Iisus în celulă***" – cu trimitere la poemul cu acelaşi titlu al lui Radu Gyr, o scriere tulburătoare despre creştinismul practicat de un om obişnuit care nu-şi afişează sentimentele şi nu-şi trâmbiţează credinţa:

"Viitorul meu este, în cel mai preafericit caz, o aşteptare. A anotimpurilor condamnării mele. A anotimpurilor eliberării tale. Cândva, vei ieşi poate din carcera catapeteasmei, şi mă vei întreba: Ce ai făcut pentru libertatea mea? Şi eu voi ridica din umeri, şi voi răspunde: atât am ştiut să fac pentru tine, Doamne. Să intru dimineaţa în Biserică, în drum spre serviciu. Să aprind o lumânare. Să mă întrebe o bătrână ce nume de sfânt am. Să îi spun. Să îmi spună că are cancer. Să îmi arate un ciot de mână operat care, necurăţat de medic la timp, a prins coajă de sânge închegat. Să îi urez sănătate în noul an. Să las o pâine pe masă altei bătrâne. Să îmi spună prima bătrână că mă va pomeni, că ea pomeneşte un om, aşa, de fericire că mai stă cineva de vorbă cu ea. Să îi spun că mai bine l-ar pomeni pe părintele Cleopa Ilie. Să ies afară. Să ajung la serviciu, unde stau, şi îmi aduc aminte".

Citiţi întregul articol de critică literară:

http://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxjYXJ0aXB1YmxpY2F0ZXxneDo0MDEyNGVmNjk3MzZmYTY0

Col (r.) Vasile Zărnescu - UMILIREA GENERALILOR

Umilirea, insultarea şi denigrarea Armatei României – active şi în rezervă – comisă în ultimii doi ani de guvernul trădător Boc-Bela şi, privit în plan general, de regimul Băsescu prin denunțarea pretinselor „pensii nesimțite“ şi invocarea demagogică a necesității reducerii lor este doar finalul acțiunii, care, sperăm, va marca şi finalul regimului Băsescu. E-adevărat, denunțarea pretinselor „pensii nesimțite“ a provocat protestul întemeiat al rezerviştilor, dar nu destul de viguros, fiindcă regimul Băsescu a căzut „în picioare“, ca pisica, deşi trebuia să cadă definitiv. Dar procesul recalculării şi revizuirii pensiilor rezerviştilor, prin care, inițial, se urmărise **reducerea bugetului afectat lor**, a avut, dimpotrivă, efectul contrar, căci a dus la **creşterea efortului bugetar**, deoarece potentații s-au văzut siliți – pentru a nu fi răsturnați de la Putere de furia rezerviştilor, combinată cu a celorlalți năpăstuiți de cleptocrația postdecembristă – să mărească pensiile respective, în marea lor majoritate: adică pentru marea masă a subofițerilor şi ofițerilor inferiori şi, pe ici-pe-acolo, chiar a unor ofițeri superiori. Prin aceasta se repeta rețeta introdusă de guvernul P.S.D., reluată de către toate cele ulterioare, de a compensațiilor la energia termică suportate de „bugetul consolidat ala statului“ – adică de noi toți –, pentru a temporiza, a amîna cît mai mult posibil revolta poporului cauzată de sărăcirea sa deliberată de către guvernele postdecembriste. În mod similar, **mărirea majorității pensiilor rezerviştilor a avut rolul de a-i mitui spre a nu se revolta**. Rezerviştii mituiți astfel ignoră, însă, cel puțin faptul că, nemaifiind rezerviști, ci pensionari „civili“, depind exclusiv de punctul de pensie, care, în mod ineluctabil, se va micşora continuu, căci guvernul nu va mai avea bani suficienți pentru acoperirea pensiilor. Apoi, în perspectivă apropiată, alinierea la standardele N.A.T.O. implică şi mărirea soldelor militarilor activi la nivelul celor din N.A.T.O. şi, conform legilor de pînă acum doi ani – dar abrogate prin Legea sistemului unitar de pensii –, ar fi trebuit să se mărească şi pensiile rezerviştilor în proporția stabilită de lege. Dar, cum pensia foştilor rezerviști a devenit pensie civilă, rezerviştii fiind doar „asistați social“, pensia lor va scădea continuu. Chiar dacă prin cine ştie de subterfugiu efemer li se va mări pensia cu o valoare nominală oarecare, ea va fi mereu sub cea avută anterior „revizuirii“, deoarece deprecierea leului – iar zilele acestea leul a ajuns la cea mai mare depreciere – şi creşterea permanentă a prețurilor vor eroda continuu puterea de cumpărare a monedei naționale, iar pensionarii vor ajunge, efectiv şi tot mai mulți, muritori de foame.

Aşa cum am relevat, cu ani în urmă, vom avea soarta Argentinei. De fapt, suntem, deja, în situația de crah, dar deznodămîntul a fost, la fel ca în cazul compensațiilor la căldura din apartamente pentru păturile sărace, amînat prin înrobirea țării pe mai multe generații cu „ajutorul“ împrumuturilor făcute la F.M.I. Să ne amintim că Argentina a intrat în colaps fiindcă F.M.I. a refuzat să-i acorde un împrumut de vreo 50 de milioane de dolari – ceea ce era un mezelic pentru F.M.I., dar era imperios necesar pentru guvernul Argentinei tocmai pentru plata pensiilor şi salariilor. În cazul României, F.M.I. a găsit că-i mai util pentru el să îndatoreze la maximum România pentru a-i percepe dobînzile aferente! Iar România, prin trădarea guvernului Băsescu-Boc-Bela, plăteşte din greu numai dobînzi. Datoria efectivă acumulată rămîne „în stoc“, pentru a genera, continuu, dobînzi.

Acțiunea de umilire şi denigrare a Armatei – active şi în rezervă – prin scandalul „pensiilor nesimțite“ a fost, însă, precedată, de un scandal similar atît ca eveniment de presă, cît şi prin ponderea sa morală: umilirea generalilor care au înființat Asociația Națională a Militarilor din România (A.N.M.R.). Răsfoind prin colecția mea de presă, am găsit acest articol, tipărit în revista *Politica*, în noiembrie 2000. El merită republicat, întrucît are o mare valoare anticipativă: toate avertismentele conținute în el s-au adeverit!

Citiți mai departe în JURNALUL (Blogul) SĂMĂNĂTORUL

http://cleptocratia.blogspot.com/2012/03/col-r-vasile-zarnescu-umilirea.html

George Anca (n. Vâlcea)

Notițele lui Anca

Un adevărat eveniment editorial: indianistul nostru George Anca şi-a deschis un cont pe Facebook şi de acolo ne bombardează cu postări care de care mai frumoase! Citiți-le aici:

http://www.facebook.com/profile.php?id=100002770425105

sau pe pagina noastră de la BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/george-anca

George Anca
REPERTOAR
1961, Găeşti

Noaptea şi cu ziua sunt duşmane? Sunt geloase una pe alta vreodată? Zice una despre alta că e fată Mai frumoasă decât multele codane?

Anii trec eu îi întrec Anii trec eu îi întrec Când spre neîntors petrec pas după pas lăsând doar glas de bun rămas am ajuns nu e tuns părul viitorului

Argus cu o mie de ochi, Afrodita, născută din spuma mării, Ataraxie, Acropole cetatea înaltă.

Cămătarul Apucând de-aici o lună dintre brazi, Dincolo stâlcită de iuțeală, Tot cămătărea jupân Bicaz Cu lumină de opaiț şi urzeală. Rotunjimi colea în frunți de munți: Nişte pete neadevărate, Nevăzute decât de pe punți. Şi atunci ținând privirile căscate... Pomi lunatici, însă, deodată, Nu mai răsfiră-n vârtej de unde Căci din inima-i de-avere însetată răsări un soare

Comunist tractorist Când era copil, la boier la curte Slugărea, năduşea, viața-şi blestema. Iar de sta vreodată în popasuri scurte, Somnu-n negru trai vise-i aducea.

Copilul Pe drumul cu oşteni de piatră Pribegi ori hohotind spre vatră Treceau demult creştini Duceau noroacele pe umăr Şi viața le sta-n al lor număr Sărmane rădăcini. Cu drumul azi maşina stă-n cruce Şi fruntea celui de-o conduce lumini se-ndreaptă treaptă Şi viața asta-atât de mare, Când te gândeşti, ce mică floare, Copilu-o va urca. Dar el nu se născu-n bordei Cu ochii cârtiței cei grei Ci-n vârful vieții stea De-aici se va porni în nalt, la sori de-a buşilea.

Cântecul colectivistului N-am făcut vreo rugăciune Ca să iasă holde bune, Dar nici fără căpătâie N-am pus bobul sub călcâie, Ci l-am îngropat cu spor Sub cântece de tractor. Toate spicele sunt grele De-ntrec gândurile tele. Bunătăți s-adună stivă La acei din colectivă. N-am făcut vreo şcoală naltă Dară mintea mea tresaltă, Că am carte şi lumină. Tot pământul mi se-nchină slovă cântă înspăimântă mai mică nimică. Şi de-n horă mă avânt Fără grijă, ca un vânt, Şi de cânt pe frunză vie A mea mare bucurie, Trebuie să-ți mulțumesc, Partide Muncitoresc.

Pumnul său de fier zile fără foame Dezrobea prin vis. Ziua tot visa Când vedea pe-ogor din sudoarea-i poame Ce străini strângeau. Dar se lumina. A găsit zăgaz în partid s-ajungă Şi din visul său, din văpaia sa S-a prelins în stropi ura lată, lungă, Într-un val s-a dus, lupii a-neca.

Eroii – comuniştii Acolo-n lânceda celulă Sta ferecat un comunist, Dincoace altul în cătuşe. Dar ce lumină-nseamnă-un comunist Şi ce făclie-o uniune Aprinsă de idei mărețe. S-a spus că unii au murit; Au spus-o mame şi ziare. Căci ei au fost victoria ce a rodit în fiecare. Suflarea împietrită în rugină Se dăruie la toți.

Dacă un zeu urzeşte ceva rău, scoate-l din rândul celor vii (Zeie către Marduk).

Drum Muncim! Şi din stropi de sudoare Se nasc uriaşi către soare, Ce-a vremilor coardă vibrândă o-ntind şi margini de cer în oglindă nu-i prind; Atâta-s de nalți şi de mândri în zare. Când sus am ajuns pe sub bolte Şi steagu-i stăpân şi pe ele, Vedem viitoare recolte Ce-n faptele noastre-or rodi printre stele. Urcăm şi ne-ntoarcem privirea Spre floarea cu mii de vieți în petale, Spre țara spălată de jale. Aproape ne este menirea Căci socialismul s-arată Purtând ca polen fericirea, Sub mâna mereu însetată Cu arc de lumină să bată, În beznă, să-i frângă zidirea!

Marea se zăreşte cât o picătură Dar eu ştiu că-ntrânsa un vapor înoată Uite pe-al meu frate rege în natură Cum cuprinde-n palmă vălurimea toată Cu mireseme cerul primenit într-una Îl credeam în abis fără-ntinerire Dar deodat' pe-aproape mângâindu-mi struna O rachetă trece aducând vestire Despre începuturi zori biruitoare Printre stânci albastre puse-n nesfârşit Viaţa izbucnit-a liberă spre soare Şi-n izvoru-i sacru tot va fi-nflorit

Euripide în „Hypolit": Limba mea a jurat, dar cugetul meu nu ştie nimic despre jurământul acesta.

Excursie E trenul lung şi zboară aşa de tare Că gândul nostru-abia de-n faţă-i sare Răsar sub ochi setoşi să-şi umple unda Ce-a răsărit de mult şi ieri şi azi Ce urcă-n slăvi odată cu secunda Ce dezveli-vor viitorii brazi. Să strângem trupul ţării-n mândre fire Ţesute din putere şi iubire Oraşul broşă de argint în sânii ei Pe care l-am clădit ni-e mărturie C-avem puteri să ducem munţii grei. Acum în tihnă, ceas de bucurie. Să-i spunem la ureche că ni-e dragă Să-i sărutăm fiinţa ei întreagă.

Furtună vei culege, când vrajbă-n cale sameni. La Fontaine, „Zâzania".

Floricică! Floricică mică drăgălaşă Eu voi poposi colea sub zare Unde munca ne'ncetat desfaşă Mare floare-nfloritoare. Prin plimbarea-ţi gingaşă uşoară Vântu-oprişi din mers şi turburi cerul Eu mă duc cu tine-n inimioară Să-mpletesc în chipu-ţi fierul Aprig zbor tot înainte Dar mereu te-oi ţine minte

Filiade, linguşitor ce se preface prieten. Faeton, fiul soarelui, temeritatea.

Fire de viaţă Prin bombe de vieţi mâncătoare Mormane de fum peste soare Sub urlet de viaţă cuprinsă de moarte Cu groaza alături făr' vină să poarte Păşi cu privirea spre nalt fără cer Nu ştie ce-i viaţa o are prin ger Cumva i-o rămâne cu ea să se joace Pân' timpul mai mari pe-amândoi îi va face? Surâsul va şti ce-i vreodată Copilul născut în furtună turbată? Aproape de el într-un car de cartuş Trecu cenuşie de vieţi cărăuş S-oprească izvorul de lacrimi sfinţite A morţii făptură vechilul ce suflete-nghite. Dar spaima izbeşte şi duhul Fugind limpezi tot văzduhul. Lăstarul de-i soare zvâcneşte pe cracă Şi rod va ajunge curând să se facă. În plete-i stau prinşi câţiva ani Şi ei tot ca ele bălani. Un pas ce s-a dus e mai mic Ca ăsta din urmă voinic. Mergând înainte ajunge departe De primele-i zile de moarte Şi bolta-ncordând-o pe-a sa nicovală Ce-n braţu-i puternic o duce cu fală Revarsă pe-ogorul vieţii întins Scântei fericire şi bine ne-nvins. O, viaţă, tu tânără-n veci Săruturi să-mi dai şi să nici nu mai pleci Rămâi lângă mine şi fi-vei mereu Mai mândră frumoasă soţie de zeu De parcă ar zice când temple măreţe-i ridică Oricare din cei ce-n avere n-au frică. Dar pletele zvelte de raze pe care Le are-acum cerul alături de soare Convoiul supus de micuţi spiriduşi Din râuri de unde şi flăcări aduşi Ce pot face totul şi fac la poruncă Palate cu pajişti din ierbi de frumos Pe unde toţi oamenii au drum luminos Şi cântece-nvăluie tot universul Fac viaţa să-şi poarte de-a pururea mersul Alături de cei care straie-i croiesc Ea nu e rămasă în domul lumesc Prin rugă-nălţată cu fruntea smerită Ci fost-a de om cucerită. Cu sora-i de mână va sta printre noi Cu pacea şi toţi vom strivi acel vierme război Căci pacea-i tot una de-i spui bucurie Ea-n tineri aprinde iubirea zglobie Iar când s-a născut sub o tufă de flori O floare ce zboară înlătură nori Şi-n braţe luându-l îi dăruie vise Surâsuri şi toate cărările vieţii deschise

Ganymede, cel mai frumos în vremea lui, paharnicul lui Zeus.

Citiţi mai departe REPERTOARUL aici:

https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxlZGl0dXJhb25saW5lfGd4OjQwMTM4MmQzYWFhYjg0MmY

Vasile Popovici (n. Corni-Botosani)

Vasile Popovici - Paradoxuri - POEZII, VOL. I, 2012, Ediția a II-a refăcută şi revizuită

C itiți "Argument" din volumul care se poate citi integral la
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/vasile-popovici

Argument

Poezia mea e frustrată de optimismul şi patriarhalul ce domină poezia coşbuciană, nu are prea multe afinități cu tânguirea şi jalea buciumului lui Eminescu, puțin din plânsetul lui Goga, puțină linişte şi lumină din liniştea şi lumina lui Blaga, departe de ermetismul lui Barbu, nu are vigoarea şi binedispoziția versului lui Topârceanu, nici peisajul lui Esenin, nici...

Poate accidental, cu *Fleurs du Mal* ale lui Charles Baudelaire.

Florile răului au odrăslit, ce-i drept, mereu, mereu în jurul meu, precum Phoenix renăştea din propria-i cenuşă. Poezia mea este strigătul de corlă printre hă-țişurile misterului universal, semne de întrebare asupra cognoscibilității îndoielnice şi negăsirii vreunui răspuns asupra originii vieții şi începutul începutului şi începutul sfârşitului.

Am scris, nu invocând muza ori talentul, ci:

…Că, nu talentul, muza ori norocul m-au îndemnat a scrie
Ci, neverosimilitatea că Aici e trecerea spre Veşnicie.
(Retorică)

Am scris pentru că nu m-am putut obişnui cu gândul că lumea asta-i prost făcută şi că suntem rezultanta unei greşeli divine:

În ziua 'ceea de creație divină,
Ceva sau Cineva a fost de vină.
Dar dacă n-a fost ziuă, ci noapte o fi fost?
De-aceea, poate, Făcutul a ieşit cam prost.
(Greşeală Divină)

Nu ştim ce suntem ori cine suntem:

Venim de unde şi încotro ne ducem
Ori nici venim şi nici ne ducem:
(Segment matematic)

Lumea asta:
E un scenariu regizat de cine,
La ce şi cui ar folosi?
De ce-şi mai bate capul Cineva
Cu noi,
Când noi, de fapt, nu suntem
Decât
Poate un vis.
(Suntem, poate, un vis)
Ori, poate suntem :
Doar nişte umbre
Ale unor entități
De dincolo de noi.
(Superfilozofie)

Am scris pentru că toate câte sunt şi ne înconjoară nu sunt decât nişte paradoxuri guvernate de Legile lui Murphy:

De treci pământul, mai departe,
Prin spațiile fără margini,
Treci dintr-un paradox în altul.
Toate din jur, şi sunt şi nu-s.
,,A fi sau nu a fi", tot una e?
Tot una e, că tot şi toate-s relative.
Tot ce există nu mai e
Şi tot ce nu mai e există.
Acesta nu-i alt paradox?
(Paradoxuri)

Şi:

Când veni vremea să îmi fac din viață-un rost,
Justițiarul, cu Legile lui Murphy mă pocneşte.
Cum că un lucru care-ncepe bine se termină prost
Iar altul care-ncepe prost, mai prost sfârşeşte.
(Legile lui Murphy)

Am scris pentru a conchide, parcă, resemnat că:

Toate câte sunt pe lume, toate zboară.
Toate au doar un sosit şi un plecat.
(Zboară cocorii)

Dar, şi pentru că:
Un Cel de sus ce este veşnic,
Există un Ceva ce este,
Şi,
Pentru toți rămâne veşnic
Numai Dumnezeirea

Ce nu mai este-un paradox
(Paradoxuri)
Ori :

Întregul univers e-un paradox
Şi un nonsens.
Sens are numai veşnicia,
Dumnezeirea,
Nemurirea.
(Epitaf)

Dumnezeirea stăpâneşte, ordonează şi aplică legile care sunt şi rămân imuabile:

Sunt legile ce stăpânesc
Şi cerul şi pământul.
Sunt legile, ce nu le schimbă nimeni,
Nici Cel ce ar putea, de-ar vrea,
Dar nu le schimbă c-au fost date
În veci să nu fie schimbate.
(Toate au fost ieri)

Existența noastră este o condamnare la viață, este o sentință fără drept de recurs, de apel, definitivă şi irevocabilă. Nu există condamnare la moarte. Ea, moartea, este o consecință a naşterii. Naşterea este cauza morții şi cauza tuturor bunelor şi relelor. Nu este moarte dacă nu este viață, este efectul naşterii.
Ea, moartea. Murim de la primul scâncet. Ciclicitate, iar pentru fiecare ciclu se dă o sentință:

Viața asta-i o sentință dată
De Providență, fără drept de-apel.
Ea ne este dată doar o dată,
Fără împotriviri de orice fel.
(Sentința)

Din sentința aceea, universală, mă năuceşte şi sentința dată mie cu dărnicie de misogin, ca pe un bilet de liberă trecere, Dincolo:

Am cancer. Am şi sentința. În mână.
Din clipă-n clipă,- Execuția.
(Cu sentința în mână)

Există în poezia mea şi o speranță, dar, hăt spre Judecata de apoi, după care, Prea 'Naltul va regândi Creația, iar noua Făcătură va fi cu siguranță mai bună, mai umană, va avea, poate şi un sens, un țel:

Prea 'Naltul îşi va coborî privirea,
Va înțelege, poate, că pe undeva
Câte-o greşeală s-o fi strecurând
Şi, poate, nişte treburi va schimba
Şi pe pământ.
(Zi-i lăutare)

Dacă sunt rezultatul unei glume proaste:
De-a încercat să facă Providența
O glumă proastă şi cu mine,
A reuşit. E - O. K.
(Femeia în alb)

De ce să nu fiu parte şi dintr-un joc:
Când ,,bolovanul eu" nu va avea suflare,
O ploaie-l va preface în mocirla de pe drum.
Vor trece mocirloşi călcându-mă-n picioare
Iar eu… ,eu, care eu? Acelaşi joc perpetuum.
(Joc perpetuum)

Sau un decor:

Printre atâtea toate câte sunt
Făcute zdravăn să țină-o veşnicie,
Pe sus în ceruri dar şi pe pământ,
Decor în propia-i împărăție.
(Decor)

Poezia mea nu e apocaliptică, aşa cum am afirmat undeva. Lumea este. Aşa o percep eu. Aşa o văd, aşa se manifestă, de parcă ar fi un început al sfârşitului:
Te-apucă pandalia şi ce nu te apucă
Când vezi că lumea asta e pe ducă.
(N-am putut)

Lumea asta-i prost făcută, numai din petice:
Croiala asta-i prea arhaică şi demodată.
Aproape din nimic lumea a fost croită.
Din cap până-n picioare-i peticită.
Ce să-i mai faci dacă aşa ți-a fost lăsată!?
(Croiala lumii)

Botosani 1900

C itiți volumul "Paradoxuri" care se poate descărca de aici:
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/vasile-popovici

RECOMANDĂRI DIN
Pagina de articole (Google) SĂMĂNĂTORUL
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/

ULTIMELE PUBLICĂRI DE PE PAGINA GOOGLE

Titluri noi :

Prof. dr. Raluca van Staden revoluționează lumea medicală: România, prima țară care va depista cancerul în 6 minute

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/anti-cancer/raluca-van-staden

România - prima țară care ar putea face scanare în masă pentru cancer.

VEDEȚI ŞI FILMELE DE PE PAGINĂ

Legături trimise de L.F. Jianu:

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/teatru-radiofonic

In serile monotone, iată un LINK care aminteşte de anii de scoală, de liceu, de vremurile fără internet, când zilele, lunile, anii, vacanțele păreau mult mai lungi... dar ascultam cu mare plăcere

TEATRUL RADIOFONIC

O rețetă de pomină în Postul Paştelui:

Tocană pedelistă cu ciolan chez Don Băse:

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/umor/tocana-pedelista

Şi o stenogramă Băseskuyu:

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/umor/baseskuyu

PROGRAME POLITICE

Există câțiva scriitori, economişti sau sociologi patrioți care emit documente "salvatoare" pentru țară, programe de ieşire din criză, doctrine politice noi, organizează partide ale salvării poporului român sau frății ale "Creatorilor" contra genocidului de stat impus prin legi desuete.

ATENȚIE! În perioada campaniei electorale nu mai publicăm nici măcar informativ articole despre doctrinele politice! Aşteptăm după alegeri să vedem dacă mai există idei doctrinare bine identificate în România...

FILME PE ALES

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti

Cititi mereu articolelele de pe pagina UTILE

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/utile

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Monumente de artă bisericească în Scytia Minor în sec. IV-VI

Fragment din volumul care se poate citi integral la
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html

1. Introducere

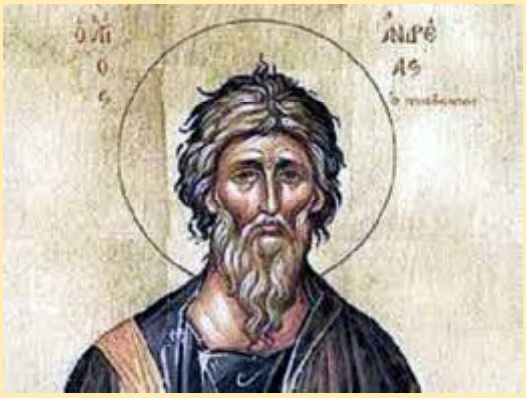

Românii s-au născut ca popor creştini. Acest lucru ne diferențiază de ruşii încreştinați în 988, de sârbi, bulgari şi de alte popoare. În eforturile de încreştinare a sciților de pe teritoriul actual al Dobrogei, întâlnim activitatea misionară a unor Sfinți Apostoli, cel dintâi Andrei[1], cel de-al doilea Filip[2].

Predica lor a avut succes, efectul fiind reliefat de mulțimea martirilor întâlniți aici în această perioadă, (de exemplu, cei de la Durostorum),[3] de monumentele de aici, de inscripțiile funerare, de ruinele basilicilor creştine aparținând primelor veacuri descoperite aici, de toponimie (avem de-a face în Dobrogea cu *,,peştera Sfântului Andrei",* cu *,,pârâiaşul Sfântului Andrei" etc).*

Deosebit de importante, prin informația prezentată şi prin vechime sunt, mai presus de toponime, colinde sau alte surse cu conținut exclusiv oral, monumentele, respectiv, ceea ce am enumerat anterior, basilici, morminte, vase sfinte (precum discul lui Patternus)[4]. Ele reliefează existența unei vieți creştine bogate şi active aici şi ne sunt de folos în formarea unei imagini asupra modului cum se desfăşura aceasta, asupra statutului social al aderenților la creştinism (faptul că găsim anumite inscripții funerare ne este deosebit de util în acest sens, ele reliefând statutul social al celor cărora le aparțin sau prezentând adesea elemente de ordin onomastic şi genealogic), asupra felului cum se desfăşura aceasta, asupra diferitelor forme de manifestare ale cultului şi asupra pericolelor de care creştinii trebuiau să se ferească (mai ales în timpul persecuțiilor, în acest sens, însăşi moaştele găsite pot fi considerate dovezi arheologice, ele reliefând faptul că viața creştinilor era periclitată şi că aceştia aveau un curaj nemaipomenit în mărturisirea credinței).

Importanța acestor monumente, care se constituie în adevărate mărturii ale creştinismului de pe teritoriul Dobrogei în perioada sa de început, m-a determinat să prezint în rândurile ce urmează acest subiect, dorindu-mi să descriu cele mai importante monumente, spre a arăta vechimea creştinismului pe teritoriul țării noastre, precum şi amplitudinea lui.

În realizarea acestei analize mă voi folosi de manualele de istorie bisericească ale unor autori consacrați precum părintele profesor Mircea Păcurariu sau părintele Alexandru Moraru, dar şi a unor autori referențiali care abordează acest subiect, precum Vasile Pârvan, care aduce o serie de informații noi şi foarte bine documentate în minunata sa lucrare în care prezintă dovezile epigrafice ce dovedesc vechimea creştinismului daco-roman.[5]

2. Monumente de artă bisericească în Scytia Minor în secolele IV-VI

1.1. Obiecte paleocreştine pe teritoriul României

După cucerirea Daciei de către romani, aceasta a cunoscut o perioadă de prosperitate şi de înflorire, datorată avantajelor civilizației aduse de ei.[6] În aceste condiții şi-a făcut apariția aici şi creştinismul, pătruns, cu siguranță, pe lângă predica celor doi apostoli, şi prin intermediul coloniştilor romani, a soldaților din cadrul celor 3 legiuni (aduse inițial, din care vor rămâne doar două pe mai târziu, respectiv, a V-a Macedonica şi a XIII Gemina),[7] şi a personalului administrativ care va fi adus aici de cuceritorii romani.

Un alt factor, existent ce-i drept anterior, care ar fi putut contribui la dezvoltarea creştinismului, este comerțul. Dezvoltarea oraşelor, respectiv construirea de oraşe noi, după model roman şi de drumuri, a dus cu siguranță,[8] prin intermediul comunicării dintre cei ce se ocupau cu negoțul şi la pătrunderea creştinismului.

Între aceste categorii vor fi fost cu siguranță creştini în ascuns, care, venind aici vor aduce cu ei şi credința şi vor reuşi să răspândească şi aici creştinismul, unde el va prinde rădăcini şi se va dezvolta, ajutat probabil şi de monoteismul popoarelor băşinaşe, care, spre deosebire de romani, al cărui panteon bogat, datorat politeismului religios şi sincretismului, erau monoteişti şi se închinau doar zeului lor suprem, Zalmoxes.

Un rol forte important în dovedirea creştinătății native şi a continuității neîntrerupte a acesteia de-a lungul veacurilor pe treitoriul patriei noastre o reprezintă cu certitudine şi obiectele cu conotație creştină sau obiectele de uz creştin descoperite pe teritoriul ei.

Astfel, la nord de Dunăre, pe teritoriile apartenente astăzi României, s-au descoperit o multitudine de obiecte paleocreştine, mai bine de 120 la număr, fiind utilizate în diferite aşezări daco-romane.[9]

Între ele, foarte importante sunt, gema de la Potaissa, sau Turda, pierdută, după câte se pare, în 1848, în cadrul revoluției[10], o altă gemă, tot de proveniență transilvană[11] şi alte două, descoperite în partea de sud a țării, în zona Oltului[12], şi acestea deosebit de importante prin frumusețea şi simbolistica profundă a conținutului lor şi prin statutul de dovadă peremptorie a existenței creştinismului în această zonă în perioada menționată.

În secolul IV avem de-a face, între altele, şi cu obiecte de cult, între ele cel mai însemnat fiind cel cunoscut sub numele de *„Donariul de la Biertan”,* şi despre care părintele Păcurariu spune că a fost descoperit lângă satul Biertan, la sud-est de Mediaş (azi în județul Sibiu), şi că se compune dintr-un donariumarium creştin şi un disc, ambele din bronz.[13]

După descoperire, donariul a avut de-a face cu o serie de destinatari. Astfel, el a ajuns mai întîi în colecția Brukenthal din Avrig, apoi a intrat în compoziția muzeului Brukenthal din Sibiu, iar azi, el se găseşte la Muzeul de Istorie al României din Bucureşti). În ceea ce priveşte descrierea lui, el are următoarele dimensiuni şi următorul conținut: 12,6—13,2 cm., cu o inscripție latină, din litere ajurate (adică în grosimea bronzului tăbliței), aşezate pe trei rânduri : *EGO / VIVS VOT / UM POSUI* (eu Zenovius am pus ofrandă, danie). Cele două laturi scurte au câte un adaos triunghiular prevăzut cu făclii. Pe laturile lungi era fixată, la mijloc, câte o toartă circulară superioară (care acum nu mai există) probabil că era atârnat un policandru sau de un candelabru, fapt ce sugerează existența unui locaş de cult, deci a unei bazilici. De cea inferioară era agățată a doua donariului, şi anume un disc, tot din bronz, având înscrisă în el monograma lui Hristos (XP). [14]

Forma literelor, stilizarea textului şi monograma au determinat pe cercetătorii să dateze acest donarium în secolul IV şi să-1 considere în mod unanim, ca fiind un obiect creştin. De asemenea, toți s-au pronunțat pentru apartenența sa la o comunitate creştină de daco-romani, căci dacă n-ar fi existat o asemenea comunitate, inscripția latină nu ar fi avut nici un rost, neavând cine să o citească. În privința manoperei, se presupune că mai ales

tăblița a fost lucrată local.[15]

Toate piesele, adică tăblița cu inscripția, discul cu monograma şi eventualul policandru de care atârna tăblița, duc la presupunerea ca exista un lăcaş creştin de cult, în care a fost atârnat darul respectiv. Iar un asemenea lăcaş atestă un nivel de viață mai ridicat, având construcții publice şi cunoscându-se scrisul. în concluzie, inscripția de la Biertan este de o mare însemnătate istorico-bisericească, pentru că atestă vechimea creştinismului daco-roman, atestă persistența populației daco-romane, care vorbea latineşte, după retragerea legiunilor şi a administrației în sudul Dunării şi, în sfârşit, atestă nivelul de viață al înaintaşilor noştri în secolul IV.

În Transilvania mai avem de asemenea de-a face cu câteva opaițe, având imprimate pe ele semnul crucii, precum şi cu un opaiț de bronz reprezentând un porumbel în zbor, simbol al Duhului Sfânt.[16]

În Banat s-au descoperit un inel de aur pe care sunt gravați un păun şi un delfin[17], iar:

,,câteva obiecte au fost descoperite în Banatul iugoslav de astăzi, care făcea parte din fosta provincie romană Dacia: o cruce de metal alb, fără ornamentație, cu un orificiu pentru suspensie, la Vîrşeț; două cruci mici, identice, la Dubovăț".[18]

Cu obiecte paleocreştine avem de-a face şi în Oltenia, unde, s-au descoperit câteva piese paleocreştine la Romula (azi jud. Olt), oraş înfloritor în părțile de sud ale Daciei, respectiv două opaițe decorate cu cruci, câteva geme pe care sunt gravați delfini, peşti sau păuni, cruciulițe etc.[19]

Şi în Moldova s-au descoperit vase de lut ars incizate cu semnul crucii, la Botoşana - Suceava, Şipot - Suceava, Murgeni - Vaslui, Horga Epureni – Vaslui, Bacău. Tot în această zonă s-au mai descoperit şi tipare sau matrițe de os pentru confecționarea unor obiecte de cult creştin, ca de exemplu cruciulițe, la Davideni, în județul Neamț, la mai-sus pomenita localitate Botoşana, la Costeşti, în Iaşi, la Traian, în Bacău.[20]

Astfel de obiecte s-au descoperit şi în câmpia Olteniei la Străuleşti, în Teleorman, la Dulceanca, tot acolo, la Budureasa - Ploieşti, la Cândeşti Buzău şi în alte părți.

Tot în această perioadă avem de-a face şi cu o serie de morminte creştine, la Săbăoani, în Neamț, la Secuieni, în aceeaşi zonă şi la Dăneşti în județul Vaslui.[21]

Toate aceste dovezi arată existența unei vieți creştine pe teritoriul Daciei romane încă din cele mai vechi timpuri.

[1] Despre viața şi activitatea lui, a se vedea: Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, *Sfinți daco-romani şi români,* Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1994, pp. 11-15, precum şi Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române,* vol. 1, Ediția a II-a, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1992, p. 60.

[2] Pr. prof. univ. dr. Alexandru Moraru, *Probleme fundamentale de Istoria Bisericii Ortodoxe Române (ms. dactilografiat),* Cluj-Napoca, 2009, p. 6.

[3] Este vorba de Pasicrat şi Valentin, Marican şi Nicandru, Epictet şi Astion, ultimii doi descoperiți în anii 2000-2001 şi păstrați în catedrala din Constanța; Pr. Prof. dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române, pentru seminariile teologice liceale,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2006, p. 27, cf. Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române,* vol. 1, …, p. 90; primul episcop tomitan, Efrem, martirizat în secolul IV, se pare la 7 martie, anul 300 (Cf. *Ibidem,* p. 87), frații Agheu şi Narcis (Cf. *Ibidem,* p. 87) , sau celebrii Zotic, Atalos, Kamasis şi Filip, descoperiți în anul 1971 şi păstrați în Biserica mănăstirii Cocoş din Tulcea (Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române, pentru seminariile teologice liceale,…,* p. 27, cf. *Ibidem,* p. 87). Despre ei şi martiriile lor, a se vedea: Idem, *Sfinți daco-romani şi români,…,* pp. 19-24, pentru primii 9 martiri autohtoni şi pp. 24-25 pt ultimii patru. Pentru viața Sfântului Emilian, a se vedea, pp. 26-27.

[4] Pentru prezentarea succintă, dar bine documentată şi aproape exhaustivă a monumentelor din Dobrogea, a se vedea: Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române, pentru seminariile teologice liceale, …,* pp.35-37, unde autorul prezintă date privitoare la ele, le descrie pe scurt,sua, uneori, doar le enumeră, atunci când au aceleaşi caracteristici cu altele anterior prezentate şi le însoțeşte cu multe ilustrații sau reprezentări fidele originalului (pentru cazul celor care s-au pierdut.

Citiți mai departe pe site-ul Editura online SĂMĂNĂTORUL

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Iuliu_Morariu-Monumente_de_arta_bisericeasca_in_Scytia_Minor.pdf

[5] Vasile Pârvan, *Contribuţii epigrafice la vechimea creştinismului daco-roman,* Atelierele grafice Socec şi CO. Societate anonimă, Bucureşti, 1911.

[6] «Cum se explică această extraordinară putere a romanismului dacic? Cum s-a putut ca într-un interval aşa de scurt, (170 de ani, n.a.), să prindă el rădăcini atât de puternice? *„Romanismul a biruit în Dacia fiindcă el reprezenta o civilizaţie superioară,o creaţie materială şi de cultură care sintetiza o întreagă evoluţie multiseculară şi ca atare a câştigat pe autohtoni.* Aceştia, treptat convinşi şi atraşi de avantajele vieţii romane, au învăţat limba cuceritorilor, şi-au însuşit numele lor şi s-au romanizat.» C.C. Giurescu şi Dinu C. Giurescu, *Istoria românilor,* Ed. Albatros, 1971, p. 131. Observăm aşadar importanţa perioadei de ocupaţie romană şi avantajele pe care le-a adus ea asupra Daciei cucerite. Putem spune că avem de-a face cu un model de cuceritori, care îşi asumă, pe lângă rolul de invadatori şi pe acela de culturalizatori, de civilizatori, de aducători ai unor mari beneficii, gen apeducte, oraşe centralizate după modelul Romei, drumuri pavate cu piatră sau cetăţi fortificate în Dacia, spre deosebire de alte imperii de dinainte şi de după, al cărui unic scop a fost jupuirea popoarelor cotropite de toate bunurile lor şi atât.

[7] Pentru efectivul militar adus de romani în Dacia şi variaţia lui, a se vedea: C. Daicoviciu, coord., *Istoria României, vol. 1,* Editura Republicii Populare Române, Bucureşti, 1960, p.363.

[8] Daicoviciu remarcă şi un alt aspect, constituit din exploatarea directă a diferitelor posesiuni de către împărat însuşi, în acest sens el trimiţând administraţie proprie, ori se poate ca şi între aceşti oameni trimişi de împărat să avem de-a face cu creştini: *„Anumite teritorii ale provinciei de interes special au fost trecute în patrimoniul împăratului (patrimonium Caesaris), care le arenda sau le exploata direct prin funcţionarii săi, beneficiile realizate alimentînd fie fiscul imperial (fiscus) fie casa personală a împăratului (ratio patrimonii). Din categoria domeniilor imperiale din Dacia făceau parte în primul rînd, datorită importanţei lor excepţionale, minele de aur din Munţii Apuseni, cu centrul de exploatare la Alburnus Maior (Roşia Montană). Administraţia lor era încredinţată unui procurator aurariarum, cu sediul la Ampelum, ajutat de un subprocurator aurariarum şi de un numeros personal funcţionăresc alcătuit din sclavi şi liberţi imperiali, liberti et familia cum se numesc într-o inscripţie. Primul procurator cunoscut al minelor de aur din Dacia este M. Ulpius Hermias, libert al împăratului Traian, care a murit în funcţie. Cenuşa lui a fost dusă la Roma cu învoirea împăratului, cum ne informează epitaful său săpat în piatră la Ampelum. Liberţi imperiali au mai putut fi şi unii dintre procuratorii următori. Un singur procurator, cunoscut dintr-o inscripţie recent scoasă la iveală, al cărui nume rău păstrat ar fi A (ulus) Senec. (Vo)contianus, v(ir) e(gregius 1), datat în 215, pe timpul lui Caracalla, este din ordinul ecvestru. Tot libert imperial e în schimb singurul subprocurator cunoscut pînă acum, Avianus. Veniturile realizate din exploatarea minelor de aur intrau în vistieria împăratului*[4]*, aşa precum tot el dispunea şi de cantităţile de aur ce se obţineau. în această privinţă împăratul romanilor este moştenitorul direct al regilor daci, care aveau se pare monopolul exploatării aurului". Ibidem,* p. 357.

[9] Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române, compendiu,* Ediţia a II-a, Editura Andreiana, Sibiu, 2009, p. 30.

[10] *„Menţionăm o gemă (intaglio) din onix descoperită la Potaissa (azi Turda), pierdută, se pare, în cursul revoluţiei din 1848 (este cunoscutănumai prein desen. Ea grupează patru reprezentări alegoricer: inscripţia ihtis =peşte, chipul Bunului Păstor, ca simboluri ale lui Hristos, proorocul Iona, ca simbol al învierii şi „arbor evaangheica", simbol al Împărăţiei Cerurilor, toate situând acest mic obiect printre cele mai reprezentative piese de artă paleocreştină, specifice perioadei persecuţiilor". Ibidem,* pp.30-31.

[11] *„O gemă asemănătoare s-a descoperit tot în Transilvania azi muzeul naţional din Budapesta). Ibidem,* p. 31. Informaţii despre ea, se găsesc, bine fundamentate şi într-o formă frumos prezentată şi la: I.I. Rusu, *Materiale arheologice paleocreştine din Transilvania. Contribuţii la istoria creştinismului daco-roman,* în revista „Studii Teologice", an X, nr. 5-6, 1958, p. 325 sq.

[12] *„Două geme s-au descoperit la Romula, în Dacia Inferior (azi Reşca, judeţul Olt), una decorată cu doi peşti, alta cu doi păuni, având fiecare şi câte o cruce".* Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române, compendiu,* …,p. 31.

[13] Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române,* vol. 1, …, p. 96.

[14] *Ibidem,* p. 96.

[15] *Ibidem,* p. 96.

[16] Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române, compendiu,* …,p. 31.

[17] *„ În 1841, cu prilejul construirii bisericii ortodoxe din Băile Herculane, s-a descoperit un inel oval de aur cu gemă, pe care sînt gravaţi un păun şi un delfin, simboluri specific creştine. Gema se păstrează într-un muzeu din Viena, unde a intrat îndată după descoperire.* Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române,* vol. 1, …, p. 99.

[18] *Ibidem,* p. 99.

[19] Idem, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române, compendiu,* …,p. 33.

[20] *Ibidem,* p. 33.

[21] *Ibidem,* p. 33.

Ce i-a fost ruşine să spună Sandei Lungu

Sunt aşa de mândră că am fost aleasă la casting. Am ochi frumoşi, pierduţi şi o mutră convingător de disperată. Şi e formidabil cât de bine mi-au aranjat părul.

Oamenii din Roşia Montană nu-şi doresc decât să muncească
până-or crăpa de cianură!

În fine, ceva făcut ca lumea. Clipurile ălea pro-RMGC cereau de mai multă vreme replici.

STOP EXTRACȚIEI AURULUI CU CIANURI ŞI A INFILTRĂRII CU SUBSTANȚE POLUATOARE A ROCILOR, PRIN CARE TREC APELE FREATICE, PENTRU SCOATEREA GAZELOR DE ŞIST

Citiți "Voievodul noului imperiu petroliertrolier"

http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/voievodul-noului-imperiu-petrolier.html

ALEXANDRU MIRONOV

EXISTĂ ALTERNATIVE LA CIANURI !

Despre alternativele de extragere a aurului

Am asistat în ultima vreme la o adevărată ofensivă mediatică - ziare, posturi de radio, dar mai ales clipuri la diverse televiziuni - care voia să ne convingă să ne aplecăm şi să culegem miliardele de doari pe care doreşte să ni le ofere o companie, desigur, mare prietenă a României, pe numele ei Roşia Montana Gold Corporation.

Intru în pielea jurnalistului de ştiinţă şi voi continua rîndurile mele cu o propunere care vine din mediul de cerectare ingineresc - mai exact de la una dintre rămăşiţele excelentului Institut de Metale Neferoase din Baia Mare, un SRL de cercetare ştiinţifică numit SC Larechim.

Managerul acestei societăţi, ing. Vasile Coman, susţine că la SC Larechim există un grup de chimişti şi metalurgi care lucrează, de cîţiva ani, la o tehnologie de extragere a aurului şi argintului din reziduuri miniere, prin metode nepoluante, care au marele merit că evită cumplitele tehnologii pe bază de cianuri.

Băimărenii din echipa SC Larechim au descoperit un activator, o substanţă care într-un mediu alcalin permite o reacţie cu cheltuială rezonabilă de energie. Cercetătorii de aici au brevetat şi o invenţie pentru extragerea arseniului din pirite aurifere (brevet RO 120980/28.03.2003). În laboratoarele şi atelierele răposatului Institut pentru Metale Neferoase au construit o instalaţie pilot pentru recuperarea aurului şi argintului din piritele de la şuior. Odată instalaţia pusă la punct şi după un şir lung de experimente (24 de şarje de cîte 200 kg de pirite), ei au ajuns să poată asigura un proces constant de recuperare, care poate fi sintetizat în cîteva propoziţii.

Randament de 99,5%

Prin reactoarele, vasele de stocare şi uscătoarele instalaţiei s-au pompat 400 de kg de pirite aurifere, tratate cu tiosulfat de sodiu în soluţie; în urma operaţiilor, chimiştii băimăreni au obţinut 43,97 grame de aur (cu randament de 99,5 %) şi 165,7 grame de argint (randament de 91,4 %), în 30 de ore de manoperă, cu un consum de combustibili de 110 metri cubi de gaz metan, 500 kwh de energie electrică şi 3 metri cubi de apă.

Dar, din prelucrare, rezultă şi un produs secundar de mare valoare, trisulfura de arsen, despre care importatorii de tehnologii pe bază de arsen n-au suflat niciun cuvînt. Pentru că, la o rejudecare a procesului tehnologic, iată ce rezultă: din o tonă de pirită auriferă se obţin 13,25 kg de sulfură de arsen, la un preţ de prelucrare de 1426,24 de lei pe kilogram. Ceea ce înseamnă că această substanţă utilă în industria vopselelor, pirotehnie, fibre optice, aliaje speciale şi industria de armament se obţine la noi cu aproximativ 400 de euro pe kilogram, dar se vinde pe piaţa mondială la preţuri mult mai mari, între 5.000 şi 8.000 de euro pe kilogram, după cum variază bursa materiilor prime. Un calcul simplu ne arată că din cele 500.000 de tone aflate în haldele de la Flotila centrală se pot obţine, doar prin valorificarea acestui produs secundar, sume ameţitoare, fără a lua în calcul aurul şi argintul obţinute prin acelaşi proces tehnologic. şi nu e vorba doar de haldele maramureşene (cu 10-12 gr aur per tonă şi 50 gr argint per tonă) ci şi cele de la Roşia Montană (2 gr aur şi 15 gr argint per tonă) şi Certej - Deva (8- 10 gr aur şi 150 gr argint per tonă).

Scrisoare-manifest către Academia Română

Geniul românesc există!

Autorii cercetării ştiinţifice din Maramureş sînt dr. ing. Jack Goldstein, ing. Gabriel Duda, dr. ing. Corneliu Pop, ec. Loredana Năftănăilă şi dr. ing. Vasile Coman. Ei au adresat o scrisoare-manifest Academiei Române, preşedintelui ei, prof. univ. Ionel Haiduc, chimist de mare performanţă, cel care, de altfel, a condus echipa academică ce a stopat pericolul ce pîndea Roşia Montană în urmă cu cinci-şase ani. Au fost sesizate şi Ministerul Economiei, condus de Adrian Videanu, şi fireşte, cel al Mediului, iar prin intermediul mass-media, este informată acum şi opinia publică.

Ca să recapitulăm: pentru 1 kg de aur şi 5 kg de argint extrase din haldele de pirite se consumă 0,7 tone tiosulfat de sodiu, între 0,2 şi 0,9 tone de var, 0,02 tone de NaOH, 0,5 tone de amoniu şi o cantitate mică de activatori. Se obţine astfel de 1,5- 2 ori mai mult aur şi argint decît prin tehnologiile pe bază de cianuri, dar la preţuri de 2,5 ori mai mici. Dacă adăugăm cîştigul enorm pe care îl aduce trisulfura de arsen, avem în faţă una dintre posibilele mari lovituri economice ale României. Pentru aceasta, mai este nevoie de o investiţie, de circa 100.000 de euro, care să ţină în viaţă grupul de chimişti băimăreni.

Sursa:

http://ecosapiens.ro/forum/topic/aur-recuperat-din-haldele-de-steril-tehnologie-romaneasca-fara-cianura

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

LA LOC CU VERDEAȚĂ, UNDE NU ESTE NICI DURERE, NICI ÎNTRISTARE…

În 30-40 de ani, 80 % din acoperişurile Caliciei vor cere bani pentru înlocuirea lor.

În 30-40 de ani, 80 % din cablurile electrice ale Caliciei vor cere bani pentru înlocuirea lor.

În 30-40 de ani, 80% din căile ferate ale Caliciei vor cere bani pentru înlocuirea lor.

În 30-40 de ani, 80% din drumurile şi soselele Caliciei vor cere bani pentru înlocuirea lor.

În toți acești 30 -40 de ani, Calicia nu va avea bani destui pentru pensii şi salarii, şi se va împrumuta ca să le plătească. şi împrumuturile şi dobânzile vor cere la rândul lor, alți bani.

Deşi, este drept:

Se poate trăi şi fără acoperişuri.

Se poate trăi şi fără electricitate.

Se poate trăi şi fără căi ferate.

Se poate trăi şi fără pensii şi salarii.

Se poate fără multe alte lucruri strict necesare.

Se poate.

Dar Statele Unite, din fericire, ne ajută:

ne pune sub scutul ei antirachetă ocrotitor.

Dar Monarhiile lumii ne ajută:

Mănâncă numai caviar, rață, şi tort regal, la aniversarea a 90 de ani de viață ai regelui Mihai.

Şi numai acest scut mântuitor, şi numai această sumară şi frugală cină, nu ne vor da nimic mai mult decât ne dau: certificatul de bună purtare în istoria modernă. Fără de care poporul calician, şi Calicia, nu au loc în ea. Chiar şi fără acoperişuri. Electricitate. Căi ferate. Rețele de apă. Pensii şi salarii. Armată. Învățământ. Sănătate. Cultură. Civilizație.

Se mai dă ceva, cu asupră de măsură: economie de piață. Democrație. şi libertate.

Care au adus Calicia, în douăzeci de ani, la sapă republicană, ori monarhică.

În fața acestui viitor de aur spoliat de Noua ordine Mondială, că există, ori ba, suntem liberi să trăim, şi să muncim, pentru a supraviețui. Fiecare cum poate.

Unii, regal. Fără a fi regi, chiar. Fără să ştie, măcar, că sunt regi.

Alții, unde altundeva, decât în RAI?

26 octombrie 2011

Jianu Liviu-Florian

Să învățăm economie de piață...

Marketingul pe înțelesul tuturor

Regulile de bază ale marketingului explicate amuzant de către un profesor la Institutul Indian de Management din Ahmedabad (IIMA).

1. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Te duci la ea şi îi spui: „Sunt extrem de bine dotat. Culcă-te cu mine”.

- Asta înseamnă marketingul direct.

2. Eşti la o petrecere împreună cu prietenii şi vezi o fată superbă. Unul dintre prietenii tăi se duce la ea, arată spre tine şi spune: „Tipul ăla este extrem de bine dotat. Culca-te cu el”.

- Asta înseamnă publicitate.

3. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Te duci la ea şi îi iei numărul de telefon. A doua zi o suni şi îi spui: „Bună. Sunt extrem de bine dotat. Culca-te cu mine”

- Asta înseamnă telemarketing.

4. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Te ridici, îţi aranjezi cravata, te duci spre ea, îi oferi de băut îi deschizi uşa (de la maşină), o ajuți să urce, te oferi să o duci până acasă, după care spui: „Că veni vorba. Sunt bine dotat. Nu ai vrea să te culci cu mine?”

- Asta înseamnă relații publice.

5. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Vine spre tine şi îți spune: „știu că eşti extrem de bine dotat! Am vreo şansă să te culci cu mine?”

- Asta înseamnă recunoaşterea brandului.

6. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Te duci la ea şi îi spui: „Sunt extrem de bine dotat. Culca-te cu mine”. Tipa îți dă o palmă cât de tare poate.

- Asta înseamnă feedback-ul din partea clienților.

7. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Te duci la ea şi îi spui: „Sunt extrem de bine dotat. Culca-te cu mine”. Ea te ia de mână şi te duce să te prezinte soțului său.

- Asta înseamnă dezechilibru între cerere şi ofertă.

8. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Te duci la ea, dar înainte să poți spune ceva, vine un alt bărbat şi îi spune: „Sunt bine dotat. Ai vrea să te culci cu mine?” iar ea pleacă împreună cu el.

- Asta înseamnă competiția pe aceeaşi piață.

9. Eşti la o petrecere şi vezi o fată superbă. Te duci la ea şi înainte să-i spui: „Sunt bine dotat. Culca-te cu mine”, vine soția ta.

- Asta înseamnă restricția de a intra pe piețe noi.

10. Eşti la o petrecere şi nu vezi nici o fată frumoasă.

- Asta înseamnă lipsa unei piețe de desfacere.

Propus de comandor Traian Popescu

Sursa: SCMD_Grup: 4200

(Sindicatul Cadrelor Militare Disponibilizate)

continuare din pag. 3

ÎMBOGĂȚIȚII DIN PRESĂ

I-au lansat. Inserăm chiar în acest număr al revistei pagini din Analele Academiei Române, ca să arătăm că ducatul (thema) bizantin(ă) Paristrion (Paradunavon) cu capitala la Silistra s-a apărat la Dunăre de nomazi. Pe pecenegi i-a căsăpit ca popor în anul 1122 iar pe cumani îi pun pe fugă în 1148 şi trecând Dunărea pe la Zimnicea îi înghesuieşte în marea pădure cumană, Teleorman. Abia în vremea lui Petru şi Asan, cumanii, călăreți ai stepei asiatice, fac alianță cu aceşti răsculați contra imperiului bizantin.

În consecință, cât timp a dăinuit ducatul bizantin Paristrion, bulgarii împreună cu vlahii dintre Dunăre şi Pont, unde vlahii erau cei mai numeroşi, au fost organizați sub autoritatea imperiului bizantin. Cât timp a fost bizanțul puternic, apoi imperiul bulgar puternic, nu s-a pus niciodată ipoteza printre istorici că ar fi condus vreodată vreun prinț cuman pe vlahii din teritoriile dunărene.

Alta era, după cum am văzut, clasa nobilă ce-i conducea pe vlahi! Cum să-ți închipui călăreții stepelor asiatice ca făcând parte din această clasă nobilă slavă decât dacă nu doreşti altceva decât să dai o bombă de presă prin care să te faci plin de bani?

Acestea fiind spuse iată ce i-am scris d-lui Teleoacă:

"Stimate domnule Teleoacă,

Nu s-au înmulțit cei care afirmă că Basarabii ar fi de origine cumană ci s-au înmulțit doar cărțile lor care au fost mai întâi subvenționate apoi au fost anume propagate în mass-media pentru a intoxica tinerimea aşa cum le sună şi titlul "O istorie povestită celor tineri". Nu poate ține piept cartea mea "Neamul intemeietor al lui Basarabă", în doar 400 exemplare, cu sutele de mii de exemplare ale cărților lui Djuvara (adaug, numai cea amintită a avut 49.500 exemplare, vedeți tabelul de pe pagina următoare) tipărite la oficina Humanitas însuşită dibaci de gaşca lui Pleşu pe când era ministrul culturii.

Uite chiar şi aşa, cele 400 exemplare şi existența cărtii online în mod continuu pe site-ul meu, au avut efect.

http://www.tomoniu.ro/opinii/istorie/basarabi1.htm

Datorită informațiilor mele, Neagu Djuvara nu a mai reeditat bomba de presă cu prințul cuman Thocomerius care ar fi fost Negru Vodă pentru că aberatiile din cartea lui s-au demontat pas cu pas! A mai rămas "istoria povestită celor tineri" şi în orice caz nu mai afirmă nimeni "că Basarabii ar fi de origine cumană" ci doar numele este dat de moda cumană a vremii (vezi şi moda franglezei de azi) aşa cum spune şi Iorga după întrebarea "Numai numele?" dar explicația de după, a fost tăiată de Djuvara ca să rămână supiciunea originii cumane.

Viorel Patrichi în articolul

http://www.rostonline.org/rost/aug2008/cumanii.shtml

şi mulți alții au eliminat unele suspiciuni dar mai e mult de făcut şi nu putem răzbi imensa cantitate de maculatură debitată de câtiva imbogățiți prin cărți care calcă in picioare istoria noastră, decât prin unitatea tuturor care mai putem combate diversiunile istoriei prin articole dacă n-om avea bani să tipărim cărți.

Sau prin ignorare, pentru ca dacă dăm importantă articolului d-lui Constantiniu nu facem decât să-l promovăm ca autoritate în tema dezbătută, când tocmai dânsul afirmă că "nu e competent" în istoria acelor timpuri". De altfel, chestiunea Basarabiei nu o atinge nici în cartea dânsului "O istorie sinceră a poporului român", spunând că numele sud-estic al Moldovei vine de la Basarabi dar nu ştie prin ce imprejurări. Păi să-i spunem noi: după modelul valurilor lui Traian, a existat şi in Moldova un val contra migratorilor iar când teritoriul de la sud de acest val a revenit Moldovei exista la moldoveni conştiința că el fusese al Tării Basarabeşti cum se mai numeau la vremea aceea teritoriile care vor forma mai târziu Țara Românească.

D-le Teleoacă, am fost foarte, si mai sunt ocupat cu conservarea site-urilor lui Artur Silvestri, suspendate de d-na Silvestri la trei ani de la deces dar vă asigur că până la terminarea vol II din cartea mea despre Basarabi, voi insera în revistă şi articole pe marginea temei aşa cum am făcut şi în cap. III al cărţii mele "Sf. Nicodim de la Tismana" unde sunt clarificate multe lucruri legate de întemeiere. Citiţi neapărat acest capitol III din carte:

http://www.semanatorul.ro/editura/2010/Nicu_N_Tomoniu-Sfantul_Nicodim_de_la_Tismana.pdf

Trebuie să scoatem din capetele multora "comuniunea româno-cumană" (adaug, care la lorga era „Colaboraţia Română-Barbară în evul mediu") pentru că vlahii erau un popor asezat cu legi, cu comerţ, cu agricultură pe când pecinegii şi cumanii erau hoarde nomade, ce găseau loc mai bun pentru păstoritul animalelor lor în Câmpia Română. Când pecinegii au încercat să ia cu forţa aceste teritorii şi cele de dincolo de Dunăre, imperiul bulgar câştigând bătălia i-a scos pur şi simplu din istorie! Cumanii au supravieţuit prin participarea lor mai târziu la răscoala lui Petru şi Asen contra bizantului, bulgarii pierzând într-o toamnă bătălia tocmai din cauza cumanilor care trebuiau să se întoarcă cu vitele lor în stepele dintre Nistru si Volga.

Cam asta e realitatea pe care trebuie sa o scoatem in fată prin articolele noastre publicate prin toate revistele online şi prin articole viitoare în Revista Sămănătorul, mulţumesc că mi-aţi adus aminte.

Va invit sa participati!

Din cei 10 scriitori care au câştigat cel mai bine, şase au avut o activitate importantă înainte de '89. Numai unul, Radu Paraschivescu, a debutat după 2000.

Mircea Cărtărescu — 540.000 USD
Anul debutului editorial: 1980
Cel mai vândut titlu:
„De ce iubim femeile" (165.000 de exemplare)

Gabriel Liiceanu — 460.000 USD
Anul debutului editorial: 1975
Cel mai vândut titlu:
„Jurnalul de la Păltiniş" (60.000 de exemplare)

Dumitru Radu Popescu — 440.000 USD
Anul debutului editorial: 1958
Cel mai vândut titlu:
„Vânătoarea regală" (100.000 de exemplare)

Andrei Pleşu — 300.000 USD
Anul debutului editorial: 1974
Cel mai vândut titlu:
„Despre îngeri" (54.100 de exemplare)

Nicolae Breban — 290.000 USD
Anul debutului editorial: 1965
Cel mai vândut titlu:
„Animale bolnave" (120.000 de exemplare)

Neagu Djuvara — 240.000 USD
Anul debutului editorial: 1975
Cel mai vândut titlu:
„O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri" (49.500 de exemplare)

Augustin Buzura — 220.000 USD
Anul debutului editorial: 1963
Cel mai vândut titlu:
„Orgolii" (450.000 de exemplare)

Nicolae Manolescu — 170.000 USD
Anul debutului editorial: 1958
Cel mai vândut titlu:
„Arca lui Noe" (120.000 de exemplare)

Dinu Săraru — 150.000 USD
Anul debutului editorial: 1974
Cel mai vândut titlu:
„Nişte ţărani" (200.000 de exemplare)

Radu Paraschivescu — 80.000 USD
Anul debutului editorial: 2000
Cel mai vândut titlu:
„Ghidul nesimţitului" (51.000 de exemplare)

* Calcule realizate de „Forbes România"

In privinţa Basarabiei gasiti articole online. Vă dau şi eu unul:

http://www.ioncoja.ro/textele-altora/secretele-basarabiei/

O primavară liniştită, cu sănătate şi spor,

NNTomoniu

Aştept şi părerea cititorilor noştri despre noua clică ce a pus mâna pe cultura şi literatura română.

Am pus şi noi un proiect ca să tipărim această revistă, să vedem! vom fi aleşi? Ori tot aceşti îmbogăţiţi, sub oblăduirea unor trusturi de presă, vor câştiga licitaţiile! Cu banii băgaţi pe sub masă, aşa cum au generalizat moda aceşti neisprăviţi care ne conduc nu prin faptul că au fost aleşi pentru competenţele lor ci tocmai pentru incultura lor, pentru a deveni obedienţi piratului portocaliu! Adică, vechea linguşire din evul mediu...

NNTomoniu

Vedeţi ce bombe cu efect întârziat scot unii din aceşti îmbogăţiţi pe pagina 32 !

BLASFEMIE LA ADRESA LITERATURII ROMÂNE

(Articol interzis minorilor!)

Stai şi te întrebi ce-o fi în capul unora care au ajuns să exalte la discursul ticălosului de Geert Wilder, un dobitoc olandez extremist din Parlamentul UE care-i face pe români albie de porci din cauza unor ţigani din ţările estice dar şi hoţi autotoni, aciuiţi prin Olanda şi care-i fură lui oglinda de la maşină. Etalând nişte acţiuni ale unui grup dintr-o ţară, nu poţi condamna în întregime ţara aceea, asta nu înţelege nazistul ăsta alături de extremiştii de la noi care fără să analizeze fenomenul în întregime, transmit din prieten în prieten pe e-mail lăturile lui Geert Wilder şi pe care le-am primit şi noi sub mesajul: "Discurs care dă de gandit".

Iată mesajul redacţiei către aceşti trimiţători:

DISCURSUL CA DISCURSUL, îl găseşti PESTE TOT, nu ni-l mai trimiteţi, mai bine citiţi comentariile la astfel de articole, pentru a vedea din ele cum proliferează extremismul şi la noi, dar vezi acolo şi adevărul în câteva comentarii destul de competente:
http://cititordeproza.ning.com/group/creationismvsevolutionism/forum/topics/discurs-rostit-de-c-tre-geert-wilders-pre-edintele-partidului
http://www.ioncoja.ro/2011/04/islamizarea-europei/
http://www.ziare-pe-net.ro/stiri/intre-toleranta-si-fundamentalism-...
http://www.amosnews.ro/Intre_toleranta_si_fundamentalism_avertismen...
http://www.biserica.org/phpBB2/viewtopic.php?p=4702&sid=ce42a39...
http://amalgammax.wordpress.com/2010/03/13/

Dar am primit şi un link ce dovedeşte că EXTREMIŞTI CU DIPLOMĂ AVEM SI NOI!
Membri ai USR... Alex Ştefănescu şi chiar N. Manolescu, mare preşedinte peste scriitorii români!
http://covidiu.wordpress.com/page/15/
Iată un fragment

O agresiune şi un atac fără precedent împotriva culturii naţionale şi a valorilor europene girate de dnii Nicolae MANOLESCU şi Alex STEFANESCU.

Literatura română contemporană de la sacramental la excremental.

„Căca-m-aş pe mine pe stradă, ce ţâţe ai, fă Patrie,/O noapte cu tine, Patrie, si apoi sa mor!/Intre ţâţele tale, fa Patrie, fă Fefeleago, vreau sa ejaculez/Gâfâie şi tu un pic, fă Patrie, ca să mă exciti,/Dă-ti şi tu Tricoloru jos de pe tine/Sa-ti ginim bulanele goale/Ha?

Aşa e mai bine?/Sau vrei să ţi-o bag mai adanc?/O, Patrie, ce unsă intră în tine!/Ah, Patrie!, ah!…Aaah!…Aaaaaah!…Iuuuuh!/ Mai dă un pic din ***, fă Patrie! Vreau să simt găoaza ta dulce!/Fă Patrie, mai ridică un pic fusta/Ah ce *** ai/ Fă Patrie, ai un *** ca un magnet! /Ce dinţi ai cu care mi-ai muşca si coa..le, fă Patrie, când eşti în călduri! Eşti curvă, ai pizdulice la spate, mai spre fund, ca tătăroaicele!"(Mihail Galatanu-O noapte cu tine si apoi sa mor)

„Ce bani buni ai facut tu, fa Patrie,/Cu turcaleti, cu arabi, cu libaneji si curji, /in boschete sau direct din picioare/Toti stiu ca esti meseriasa cand dai din bucile tale, fa Patrie,/Ale tale sunt paraiasele de sperma care-ti curg printre sani,/ Ale tale izvoarele de fecale!/Ce frumoasa esti tu, fa Patrie si cum ne lasi sa ti-o bagam toti intre picioare,/Stai si tu la noi macar o data, fa Patrie, sa ne dam si noi drumul in tine!/Ce sfinctere si ce rozeta ai, fa Patrie,/Nimeni nu da asa de bine din *** ca tine?…"(Mihail Galatanu-O noapte cu Patria)

„La urina lor fierbinte sedzum si plansem/La pulpa lor plina de păr si la sudoarea lor cu gust de maces/Visez urina lor fierbinte/Io sunt pastorul intristat care priveste la tatele lor de artemis/Simt himenul lor vibrand"(Mihail Galatanu-La urina lor fierbinte sedzum si plansem)

Citeşte mai departe

blasfemia la adresa literaturii române:
http://covidiu.wordpress.com/page/15/

Sfintele sărbĂtori de PaªtisÃ vÃ aducÃ bucurie în casÃªi pace în suflet!
Va dorIM un Paste fericit alĂturi de cei dragi!
REDACTIile "Sămănătorul" TISMANA, "DORNA" TISMANA

Copiati si păstrați:

Sfintele sărbători ale **Paştelui ortodox** până în 2051

2012	15 aprilie	2013	5 mai	2014	20 aprilie	2015	12 aprilie
2016	1 mai	2017	16 aprilie	2018	8 aprilie	2019	28 aprilie
2020	19 aprilie	2021	2 mai	2022	24 aprilie	2023	16 aprilie
2024	5 mai	2025	20 aprilie	2026	12 aprilie	2027	2 mai
2028	16 aprilie	2029	8 aprilie	2030	28 aprilie	2031	13 aprilie
2032	2 mai	2033	24 aprilie	2034	9 aprilie	2035	29 aprilie
2036	20 aprilie	2037	5 aprilie	2038	25 aprilie	2039	17 aprilie
2040	6 mai	2041	21 aprilie	2042	13 aprilie	2043	3 mai
2044	24 aprilie	2045	9 aprilie	2046	29 aprilie	2047	21 aprilie
2048	5 aprilie	2049	25 aprilie	2050	17 aprilie	2051	7 mai

Paştele catolic

08 aprilie 2012	04 aprilie 2021	21 aprilie 2030	10 aprilie 2039
30 martie 2013	17 aprilie 2022	13 aprilie 2031	01 aprilie 2040
20 aprilie 2014	09 aprilie 2023	28 martie 2032	21 aprilie 2041
05 aprilie 2015	30 martie 2024	17 aprilie 2033	06 aprilie 2042
27 martie 2016	20 aprilie 2025	09 aprilie 2034	29 martie 2043
16 aprilie 2017	05 aprilie 2026	25 martie 2035	17 aprilie 2044
01 aprilie 2018	28 martie 2007	13 aprilie 2036	09 aprilie 2045
21 aprilie 2019	16 aprilie 2028	05 aprilie 2037	
12 aprilie 2020	01 aprilie 2029	25 aprilie 2038	

Camera de râs pentru Paşti:

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/umor/camera-ascunsa

Surpriză! Toma Caragiu : N-ai pe cineva ? Text 1975, imagini 2012:
http://youtu.be/5tyMdBOmNC8

NOU!

A apărut vol. II

DISTRUGEREA ŞI CUCERIREA ROMÂNIEI FĂRĂ RĂZBOI

Iată documente de importanță reală într-un volum II, destul de consistent, lansat de d-l Mircea Vâlcu Mehedinți. Publicăm şi noi în pag. 36-39, 4 file din Analele Academiei Române, seria III, tomul XXVI, mem. 3

Ştiut este că serviciile secrete folosesc mass-media ca una dintre sursele principale de informare. (În primul rând presa face parte dintre "fraţii şi surorile" serviciilor de informaţii. Agenţiile de presă au foarte multe în comun cu organizarea unui serviciu de spionaj – Aurel Rogojan). De asemenea, istoricii, ca izvoare, întrebuinţează, în scrierea istoriei unei anumite epoci - în afară de documentele oficiale -, presa scrisă (îndeosebi) a vremurilor cercetate.

Din practică, am constatat că marea majoritate – dacă nu chiar toate – documentele oficiale sunt subiective, ele reliefând punctul de vedere al regimului sau Puterii, din perioada în care sunt scrise. De aceea în lucrarea mea nu m-am folosit de acestea.

Totodată, în scrierea celor patru volume din "Distrugerea şi cucerirea României fără război" - având în vedere că toate documentele interesante pentru cunoaştere sunt interzise spre cercetare fiind secrete, clasificate (nu se dau la cercetare decât după 50-100 de ani de la scrierea lor) - eu nu le-am putut folosi ca izvoare pentru

http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/mircea-valcu-mehedinti-distrugerea-si.html

Vă recomandăm pe blogul nostru:

http://samanatorul.blogspot.com/

Realizari ale geniului românesc dar şi himere
http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/realizari-ale-geniului-romanesc-dar-si.html
Voievodul noului imperiu petrolier
http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/voievodul-noului-imperiu-petrolier.html
Alexandru Melian - UNGUREANU care decide UNGURESTE
http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/alexandru-melian-ungureanu-care-decide.html
Alexandru Melian - APEL LA RESPONSABILITATE SI INTELEPCIUNE
http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/alexandru-melian-apel-la.html

Vă recomandăm pe blogul nostru:

http://cleptocratia.blogspot.com/

Film despre dezastrul făcut de PDL în cârdăşie cu PUNR şi UDMR.
http://cleptocratia.blogspot.com/2012/03/film-despre-dezastrul-facut-de-pdl-in.html
Alex Ionescu - Vremea – o armă redutabilă
http://cleptocratia.blogspot.com/2012/03/alex-ionescu-vremea-o-arma-redutabila.html
Un site pe zi: 59 ani de la moartea lui Stalin
http://cleptocratia.blogspot.com/2012/03/un-site-pe-zi-59-ani-de-la-moartea-lui.html

ATENȚIE ! filmul, **SECVENȚE DIN SPORTURI EXTREME**
NU ESTE RECOMANDAT PENTRU CEI CARE N-AU NERVII TARI
Clic aici şi pentru varianta de pe YouTube:
http://youtu.be/EEu42L0ufBY

scrierea istoriei recente (1990-2012). M-am limitat la presa scrisă, adică la articolele publicate.

În volumele respective am organizat publicarea doar a unui număr infim de articole, deoarece este imposibil de parcurs, complet, presa, ziar cu ziar, precum şi revistele respective, începând cu anul 1990 până la zi. Sunt şi foarte multe ziare şi reviste, iar volumele ce s-ar putea publica pe această temă, cu toate exemplele negative existente în ele, ar fi în număr mare; abundența cazurilor este atât de fructuoasă (în țara noastră s-au cuibărit şi proliferat corupția, hoția, escrocheria, desfrâul, scăderea moralității populației, îndoctrinarea negativă a mulțimilor, amestecul pregnant al Ocultei Mondiale etc.) încât, realmente, nu pot fi citate, în totalitate.

Țin să reamintesc – mulți au făcut-o - că aceste carențe, astăzi, ne erodează cu deosebită obstinație; ele ne-au aruncat în mâzga îndobitocirii şi a dezvoltării la maximum cu putință a instinctelor primare.

Cum s-a ajuns la această situație? Pentru a explicita conținutul lucrării, îmi permit să citez câteva din învățămintele părintelui ştiinței militare, Sun Tzu, cuprinse în "Arta supremă a războiului prin înşelătorie, fără luptă":

- Discreditați tot ceea ce merge bine în țara inamicului. Nu-i lăsați pe inamici să se unească. Destrămați-le alianțele. (Cum procedează acum, domnul preşedinte).

- Implicați reprezentanții claselor conducătoare ai țării inamice în afaceri dubioase. Distrugeți-le reputația, la momentul potrivit, supuneți-i disprețului propriilor cetățeni. (Astăzi scârba față de Putere, de Justiție, de Parlament şi de Guvern a atins pragul maxim. Aceasta se vede şi din sondajele de opinie).

- Utilizați creaturile cele mai ticăloase şi abjecte. (Astăzi – în număr mai mare sau mai mic – sunt peste tot în conducerea României: Preşedinție, Parlament, Justiție, Administrația centrală şi locală, Partidele politice).

- Răspândiți discordia şi conflictele între cetățenii țării ostile. Întărâtați-i pe tineri contra bătrânilor. (Acest procedeu l-a întrebuințat Conducerea Supremă a României între diversele categorii şi grupuri sociale: Divide şi conduce).

- Ridiculizați tradițiile adversarilor. Discreditați-le luminătorii de conştiință. (Exemplul viu este dat, în special, de alogenul Patapievici, numit într-o funcție cheie a culturii de către un alt alogen – aşa cum am arătat eu în cuprinsul lucrării).

- Perturbați, prin orice mijloace, intendența, aprovizionarea şi funcționarea armatei inamicului. Dacă inamicul este în poziție de forță, să ştiți să-l slăbiți. Dacă e bine hrănit, să-l înfometați. (Aşa cum au făcut-o, atât preşedinții României, toți etnici aşckenazi–cazaro-evrei sau țigani, începând cu anul 1990, cât şi guvernele, precum şi parlamentele existente; s-au distrus agricultura, băncile româneşti, economia țării, instituțiile cheie din stat, învățământul, cultura, s-a trecut la formarea capitaliştilor de carton, a atins apogeul decadența moralității, pauperizarea populației, schimbarea demografică a țării etc.).

- Slăbiți voința luptătorilor inamici prin cântece şi melodii senzuale. Dați inamicului fete şi băieți tineri pentru a-i lua mințile (filme „sexi", proliferarea instinctelor primare, a drogurilor, înlocuirea cântecelor româneşti cu manele – sunt ridicate la rang de cultură, în special de către postul de televiziune OTV -, înlocuirea obiceiurilor strămoşeşti prin importul celor americane – în deosebi)

- Infiltrați-vă peste tot spionii. Bazați-vă pe trădătorii care se găsesc în rândurile inamice. (Toate instituțiile de bază, cât şi partidele politice, au la conducere alogeni, masoni, precum şi cozi de topor dintre români.)

- Dacă resursele țării sunt epuizate, țăranii sunt sleiți. (Populația țării scârbită de numeroasele nereguli, a devenit indiferentă față de tot ce se petrece în țară, cât şi cu sieşi. Nimănui nu-i mai pasă. Românul şi-a reintrat în genă: „Ion suflet de slugă", „Mămăliga nu face explozie", „Sabia, capul plecat nu-l taie" etc.)

Se pare că învățămintele au fost luate ca bază în naşterea Francmasoneriei, în redactarea „Protocoalelor Înțelepților Sionului", precum şi „Protocoalele de la Toronto". Toate acestea se aplică astăzi în România, devenită încă un experiment al Ocultei Mondiale. Acest experiment stă la baza scrierii lucrării „Distrugerea şi cucerirea României fără război".

Trecând la volumul 2 din lucrare, încerc să argumentez, în continuare, nemernicia conducerii şi a guvernanților, care, prin exagerări schizofrenice îşi poartă copitele în poligonul de experimente incredibile, numit România.

Dezvolt, prin exemple complete şi indubitabile, **cea de-a cincia lovitură de stat aplicată nouă, românilor: Desființarea instituțiilor cheie care sprijină orice stat (Structura de Apărare a României, Ministerul de Interne. Procuratura, Fascinanta Justiție Românească, Învățământul, Cercetarea, Cultura, Criza din administrația centrală şi locală – care se numeşte corupție generalizată, Infrastructura României).**

Încheind această succintă prezentare, transmit încă o dată românilor să iasă din amorțeală, aşa precum ne învață imnul nostru național, cântat de prea multă vreme, şi pe care încă nu l-am pus în practică: **„DEŞTEAPTĂ-TE ROMÂNE !" NU MAI DORMI ! TE-AU CĂLCAT HOȚII ! TREZEŞTE-TE !**

de venirea Goților. De părerea aceasta este și P. Skok, care, în articolul său *Dunaj et Dunav* (Slavia, VII, 1929), afirmă că « Les Slaves n'ont pu emprunter Dunaj-Dunavъ qu'aux ancêtres des Roumains, aux Thraces romanisés, ou aux soldats romains qui étaient en garnison dans ces contrées ».

Dunavis era deci în gura locuitorilor dela Dunăre cu mult înainte de venirea Slavilor în aceste regiuni. Cum observă, cu drept cuvânt, Förster, aproape toate limbile balcanice și-au însușit numele gotic al fluviului [1]).

Terminii bizantini *Paradunavon* și *Paradunavis* n'au prin urmare a face cu tardivul подоунавїе al Bulgarilor, cu atât mai mult *Paristrion*. Toți acești termini s'au format, după spiritul firesc al limbii grecești, din numele fluviului *Dunavis* și *Istros*, cu propoziția παρά, pentru a desemna ținuturile și orașele situate lângă Dunăre. Asemenea toponimice sunt numeroase în greaca bizantină. D. Amantos ne-a semnalat alte două formațiuni de același tip: Παραξάρδαρον și Παρεύρια, desemnând locuri situate lângă Vardar și Hebrus, iar F. Dölger un Παρέβριον τόπον la G. Akropolites. Putem adăuga astăzi acel κατεπανίκιον Παραστρυμόνος sau Παραστρύμονον, vechiul βάνδον τῆς Ζαβάλτας, lângă Strymon; el apare în documentele secolului al XIV-lea [2]).

Thema Paristrion-Paradunavon și-a avut în tot timpul existenței sale reședința la Dorostolon-Dristra (Silistra de azi). Părerea lui Skabalanović, împărtășită apoi de alții, după care orașul de reședință s'a schimbat, după împrejurări, dintr'un loc într'altul nu merită a fi luată în seamă. Cel dintâi comandant apare în Paristrion cu titlul de strateg de Dorostolon; al doilea poartă pe sigiliul ce ne-a transmis titlul de στρατηγὸς Δίστρας, strateg de Distra. Mai târziu, Nestor Vestarches e trimis de Mihail VII Dukas (1071—1078) în ținuturile dela gurile Dunării κατεπάνω

[1]) Cf. părerea lui Jagić, după care Slavii cari locuesc azi în Pannonia, în parte Polonii și Rușii întrebuințează forma Dunaj, dar Slovenii din Haemus din vremuri vechi au întrebuințat numai forma Dunavъ. (*Dunav-Dunaj in der slavischen Volkspoesie*, Archiv f. slav. Phil., I, 299—333.

[2]) *Actes de Chilandar*, 58, 22. Ap. S. Kyriakides, Βυζαντιναὶ Μελέται, pp. 99 și 264.

Analele Academiei Române, seria III, tomul XXVI, mem. 3
pg. 13, despre hidronimul Dunăre, termenii themei (ducatului) şi capitală

τῆς Δρίστρας, iar Skylitzes îl pomenește ca δοὺξ τῶν Παριστρίων. Toate acestea ne arată în deajuns că reședința șefului de Paristrion a fost întotdeauna la Silistra de azi. Ea nici nu putea fi în altă parte. Dorostolon era cea mai puternică cetate pe Dunăre. Sviatoslav a putut resista într'însa, timp de trei luni, strașnicului asediu al lui Tzimiskes. Acesta o indicase însuși ca sediu al guvernatorului, când, schimbându-i numele în Theodorupolis, lăsă într'însa un strateg, însărcinat a conduce provincia.

Iată acum *lista definitivă a guvernatorilor themei*, atestați de izvoare dela întemeierea ei. Ne mărginim a da numai, cronologic, seria, fără a mai indica desbaterea critică, impusă adesea de părerile cu totul greșite ale învățaților bulgari, în această chestiune. Cine ar dori s'o cunoască, o poate afla în volumul ce va apărea în curând.

1. Theodor, primikerios și στρατηγὸς Δίστρας (sfârșitul secolului al X-lea).

2. Tzitzikios, strateg de Dorostolon (a. 1017).

3. Symeon, κατεπάνω τοῦ Παραδουνάβου (circa 1020—1025).

4. Katakalon Kekaumenos, ἄρχων τῶν περὶ τὸν Ἴστρον πόλεων καὶ χωρίων (comandantul orașelor și ținuturilor dela Dunăre), a. 1043.

5. Mihail, fiul lui Anastasios, ἄρχων τῶν παριστρίων πόλεων (comandantul orașelor dela Dunăre), a. 1048.

6. Romanos Diogenes, viitorul împărat, ἄρχων τῶν περὶ τὸν Ἴστρον πόλεων (comandantul orașelor dela Dunăre), a. 1053.

7. Basilios Apokapes, duce de Paradunavis, a. 1059.

8. Nestor Vestarches, κατεπάνω τῆς Δρίστρας, c. 1072—1073.

9. Leon Nikerites, duce de Paradunavon, c. 1091.

10. Demetrios Katakalon, κατεπάνω τοῦ Παραδουνάβου, după 1091 [1]).

[1]) Anii din această listă reprezintă data precisă când izvoarele atestă pe comandant. Acesta trebue socotit însă în funcțiune mai dinainte. Indicațiile asupra duratei comandamentului fiecăruia se află, amănunțit, în volum.

In tot cursul secolului al XI-lea, guvernatorii themei Paristrion-Paradunavon sunt atestați de izvoare. Dacă ei nu apar și în timpul secolului al XII-lea, faptul e numai întâmplător, și nu se poate trage de aici concluzia că thema-frontieră ar fi dispărut.

Creată de necesitățile militare la granița de Nord, această themă a fost în veacurile al XI-lea și al XII-lea postul înaintat al Bizanțului împotriva asalturilor furioase ale nomazilor turanici ai stepelor din Răsărit. Unii după alții, Pecenegi, Uzi, Cumani, se aruncă asupra liniei întărite a Dunării. Comandanții din Paristrion erau cei dintâi chemați a împiedeca revărsarea barbarilor în imperiu. Față de numărul lor adesea considerabil, împăratul e silit a trimite în ajutorul acestor comandanți trupele ducatului de Bulgaria, de multe ori și alte forțe, sub comanda celor mai buni generali. Când Rușii învață drumul către Bizanț, pornesc și ei împotriva lui, pe mare, și ajung până sub zidurile vestitei cetăți. In două rânduri, bandele lor de pradă ating ținuturile din Paristrion, și sunt alungați sau nimiciți de vigilența ducelui de Silistra.

Alexios I Comnenul a purtat lupte aprige la Dunăre și în Balcani; el și-a avut șeful său militar la Dristra. Ioan II Comnenul a fost înainte de toate un viteaz soldat. La Dunăre, el dă o singură luptă cu Pecenegii (1122), când aceștia trec fluviul în imperiu, și obține o mare victorie asupra lor. Dela această victorie, comemorată mult timp printr'un serviciu religios la Bizanț, Pecenegii încetară de a mai fi o forță ca popor, și nu mai apar în adevăr niciodată. In părțile Dunării, Ioan Comnenul nu a mai purtat războaie decât cu Ungurii. Situația în Paristrion a rămas prin urmare în tot acest timp neschimbată. Manuel I Comnenul (1143—1180), cu politica sa imperialistă, a purtat războaie la toate frontierele imperiului. Dar la Dunăre el are a face cu Ungurii, și campaniile sale se îndreaptă întotdeauna în părțile disputate din Nord-Vest, spre Sirmia și Adriatica. In regiunea de Est a Dunării iese o singură dată, împotriva Cumanilor, când aceștia trec dincoace de fluviu, în imperiu (1148). Impăratul îi urmărește peste Dunăre, pe la Demnitzikos (Zimnicea de azi), până la *Tenùormon*,

Analele Academiei Române, seria III, tomul XXVI, mem. 3

pg. 15, despre împiedicarea revărsării hoardelor barbare asupra imperiului. Pecenegii şi cumanii învinşi în lupte.

în marea pădure cumană, care corespunde județului nostru de azi Teleorman.

Caracterul militar ofensiv al domniilor lui Ioan și Manul Comnenul a impus barbarilor la frontiera de Nord. Un cunoscător de valoarea lui Tomaschek o recunoaște când scrie: «Unter Johannes II. und Manuel I., also gleichzeitig mit Idrisi, erreichte die griechische Herrschaft am rechten Donauufer wieder unbestrittene Geltung». [1])

Se poate prin urmare conchide că thema de frontieră Paristrion a ținut paza Dunării-de-jos în toată această epocă a Comnenilor. Ridicarea de către Batatzes a acelei mari mulțimi de Vlahi din părțile Pontului-Euxin, despre care ne vorbește Kinnamos, descriind luptele lui Manuel I cu Ungurii [2]), n'a putut avea loc decât în Paristrion. In adevăr, nicăieri «în părțile Pontului-Euxin» nu puteau fi mai numeroși Vlahii decât în ținutul dintre Dunăre și Pont, unde și pe vremea lui Alexios I Comnenul îi aflăm de două ori pomeniți de Anna Comnena pe numele lor. La Nord de gurile Dunării, unde-i punea Rösler, nu puteau fi: coasta mării n'are acolo întinderea pe care o înfățișează la Sud și, afară de aceasta, ea e plină de lacuri vaste, lipsită de așezările umane atât de numeroase ale coastei din Paristrion. Această mărturie a lui Kinnamos vine și ea prin urmare în favoarea themei danubiene. Istoriografia epocei nu vorbește despre dânsa, fiindcă nu se mai întâmplă acolo nimic extraordinar, care să-i atragă în special atenția. Dar Sigillografia, care ne rezervă adesea surprize, ar putea aduce odată informația care azi ne lipsește.

Prosperitatea de care s'a bucurat, în veacurile al XI-lea și al XII-lea, thema Paradunavon o atestă mulțimea monetelor bizantine din această epocă aflate în solul său. Colecția Băncii Naționale din București posedă monete de aur dela mai toți împărații veacului al XI-lea și zece bucăți dela Ioan II Comnenul. Descoperirea recentă dela Dinogetia ne-a dat tezaurul de 106 monete de aur, dintre care 103 numai dela Bulgaroctonul și fratele său Constantin

[1]) *Die Kunde der Hämus-Halbinsel*, II, 297.
[2]) 260, 7 urm. (Bonn).

Analele Academiei Române, seria III, tomul XXVI, mem. 3

pg. 16, despre **Vlahii dintre Dunăre şi Pont (Marea Neagră)**, foarte numeroşi în Dobrogea şi Cadrilaterul de mai târziu şi **pomeniți de Ana Comnena pe numele lor**

Reorganizarea activităților Sămănătorul după revizuirea statutelor în luna martie

CITIȚI-MĂ şi dați-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

NOU! Ambele asociații se vor ocupa atât de publicistică cât şi de editură

Ca atare, Asociația "**Semănătorul Tismana**" **schimând statutul** se ocupă şi de **partea de publicistică şi de partea de editură** (Revista Sămănătorul, articole proprii sau articole propuse, poezii, eseuri scurte, art. de critică literară, etc)

Site-urile folosite de Asociația "**Semănătorul Tismana**" de regulă, au scop publicarea online a revistei "Revista Sămănătorul", gestionarea blogurilor "Sămănătorul - Blogger" şi gestionarea site-ului "Sămănătorul - Articole". Ele se găsesc la adresele:

"Revista Sămănătorul":
http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm
"Sămănătorul - Blogger":
http://samanatorul.blogspot.com şi
http://cleptocratia.blogspot.com
"Sămănătorul - Articole":
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro

Asociația "**Dorna Tismana**" lucrează în **partea de editură şi cu** Asociația "**Semănătorul Tismana**" (Semănătorul-Editura online, Seria Nouă şi seria GOOGLE, cărți deja publicate online sau tipărit, cărți puse la "Sămănătorul - Biblioteca" şi Sămănătorul - Cărți publicate, inclusiv articole de critică lit.)

Site-urile folosite de ambele asociații au scop publicarea sau republicarea online (în viitor şi tipărit) cărților publicate de autori indiferent de formă - electronică sau tipărit .

"Sămănătorul – Editura online, seria „DORNA":
http:// www.samanatorul.ro/editura-online
"Sămănătorul – Editura online, seria „Google"
http://sites.google.com/site/samanatorul
"Sămănătorul - Biblioteca"
http://sites.google.com/site/edituraonline
"Sămănătorul - Cărți publicate"
http://sites.google.com/site/cartipublicate

E-mail-uri: posta@dornatismana.ro şi redactie@dornatismana.ro

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă Literară Lunară

Anul III. Nr. 3 - mart. 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:
ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

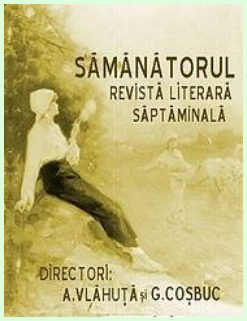

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii martie 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Prima carte tipărită sub Editura Semănătorul!
4 Al. Melian -INTERVIU CU MINE INSUMI
6 Al. Melian -MAGICIANUL ALCHIMIST
7 Florian Vădeianu - Ce greu e să te dărui celuilalt
8 Ion C. Gociu - Din Văianu la Toronto
14 Alex Berca - Europa de ieri, de azi şi viitorul ei
18 George Ene - Poeziile lunii martie
20 Ionuț Hens - Omul raţional şi manifestările sale în lumina lucrării
24 Iuliu-M. Morariu - Valenţe didactice şi pedagogice ale rugăciunii
26 Florian Vădeianu - Binele şi răul
28 Din BLOGURILE NOASTRE
29 BICIUL DE FOC AL PAPEI !
36 MAGAZINUL «SEMANATORUL»
39 ANUNȚ IMPORTANT

(40) Conturile AST - Asociatia "Semanatorul Tismana"
(2) Redacţia revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

INAUGURĂM:

Prima carte tipărită sub Editura Semănătorul!

www.tomoniu.ro

Ne face onoare şi plăcere să începem seria cărților tipărite la editura „Semănătorul" Tismana cu acest minunat volum al domnului Doru V. Fometescu. Să fie cu noroc aidoma editurii online „Semănătorul" care, demarând sub fondatorul Artur Silvestri în anul 2007, a publicat online peste 120 de scriitori din toată lumea, cumulând circa 550 de volume de proză, poezie, teatru, reportaj, critică literară, eseuri şi studii de factură monografică sau spirituală.

Distinsul doctor Doru Fometescu, deşi profesează în Târgu Jiu este un apreciat promotor cultural în satele noastre aşa cum - acum un secol - era George Coşbuc la Tismana. Nu întâmplător a devenit cetățean de onoare al comunei Ciuperceni şi a primit "Diploma de Onoare" în satul apropiat Teleşti, pentru înalta ținută a manifestărilor spirituale şi cultural-artistice reunite în proiectul cultural „Logodna vinului cu ulcica». Ați mai auzit vreo sintagmă mai potrivită pentru promovarea tradițiilor strămoşeşti în satele noastre uitate de lume? Acolo, în lumea aceea mirifică de țărani care se împotrivesc imboldurilor unor politicieni îmbuibați de a pleca din țară dacă nu le convine traiul de iad gândit de ei, doctorul Fometescu vede "Focuri peste zăpezi". Speranță pentru o vălvătaie de românism şi patriotism care nu mai are de unde veni decât din focurile aprinse de țărani, aidoma focurilor răscoalei din anul 1907!

Ce metaforă frumoasă, ca atâtea altele din poezia doctorului Doru Dumitru Fometescu, o poezie de "factură filosofică şi de inspirație fenomenologică", cum îi plăcea lui Artur Silvestri să eticheteze talentul nativ al poeților de excepție şi care l-a făcut pe Ioan Popescu-Chebacea să dedice "celor ce se vor întâmpla la Văianu-Ciuperceni"*, versurile de profundă emoție:„Lumea asta infinită/O priveşti, o simți, o crezi.../Puțini ştiu că o sărută/Focuri mari peste zăpezi/Care sunt aceste focuri/Ce țin viața pe pământ?/OAMENII acestor locuri/Şi CREDINȚA lor de sfânt!*

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, folclor, culte, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Focuri, focuri ce topesc/Nemeții pân-la pârleaz,/Cu-al lor har dumnezeiesc,/Ard prin veacuri până azi…"

N-a murit semătorismul aşa cum mulți i-au cântat prohodul şi nici nu va muri niciodată, aprinzându-se mereu dintr-un tăciune mocnit de foc viu care arde necontenit în poporul nostru. Se înşeală curtezanii literari care-l clamează ca pe un curent perimat. Aceştia nu văd şi nu-şi vor da seama niciodată că vâlvătaia semănătoristă se aprinde spontan, tocmai prin lipsa varietății temelor şi a folosirii unor mijloace de creație literară care astăzi sunt restricționate de partizanatul politic şi economic. **„Semănătorul",** spunea Artur Silvestri, *„nu este un program de «ripostă» ci de «re-cucerire», de completare de informație şi de alternativă,* ***spărgând «nucleul dominant» ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv*** *care - dincolo de aspectul simplificator - ucide prin omisiune, «etichetism» stupid şi întrerupere de continuitate acolo unde trebuie să existe echilibru şi fruct în evoluțiile noastre."*

Vâlvătaia semănătoristă e văzută prin talentul de factură vizionară şi fenomenologică al poetului Doru V. Fometescu în poezia „Nişte rostogoliri": *„Mai caut încă sferei partea lipsă în/ cicluri de rostogoliri barbare, departe/ de nelinişti cu apocalipsă printre/ cristale ce ador mişcare! / Nimeni nu ştie care-i partea dreaptă – / aproape toți îs duşi pe val;/ însă, miraculoase spirite aşteaptă/ febrile uniuni în regnul mineral!/ Am semănat şi eu cuvinte/ în brazdele neantului năuc, ca/ peste vremuri reci, s-alinte/ singurătăți cu freamăt de izbuc!»*

Poetului Doru V. Fometescu, promotor al unor manifestări culturale foarte apreciate - oriunde s-ar desfăşura ele dar mai ales în mediul rural - i se poate imputa prin aceste minunate versuri că a pus în pământul literaturii de azi un gen de creație literară „perimată" ? Poate fi acuzat Artur Silvestri că proiectul său literar, demarat în anul 2007, e „învechit" când acesta continuă şi astăzi, la 5 ani de când s-a ridicat ca un sfânt la ceruri?

Iată! Din pământul acestei nații, unde se spune că românul se naşte poet, a mai răsărit o frunză din sămânță sănătoasă: țăranul Doru V. Fometescu care a plecat din Ciupercenii gorjului să se facă doctor la oraş şi poet pe inima „României tainice şi tăcute".

Să fie cu fericire poetului! Să fie cu noroc editurii noastre care iese şi ea în lume odată cu mugurii primăverii. Să fie cu rod şi cu semințe bune la arat, în anii care vor veni!

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă în format Flash**

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecția FLASH a revistei**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

ATENȚIE! Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi revistelor prietene.

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

INTERVIU CU MINE INSUMI

Argument : ***Dialogul cu sine nu este, în mod obligatoriu, un monolog, aşa după cum dialogul surzilor este întotdeuna o defilare de monologuri. Despre cei care vorbesc singuri şi cu voce tare se spune că sunt nebuni. Îmi asum riscul etichetării nu doar fiindcă ştiu că nu sunt ne-bun, ci în primul rând pentru că, - stând de vorbă cu mine însumi – nădăjduiesc să mă aflu în dialog dăruitor cu ceilalți...***

Autorul

1

EF - Deşi mai toate interviurile încep cu un fel de medalion biografic, cel de față ar trebui s-o pornească altfel...

EM - Adică ?

EF - Adică ?!?! Cine eşti tu şi cine sunt eu ?... Cine chestionează şi cine răspunde ? Cui te adresezi si pentru ce ?

Noi suntem două ipostaze ale aceluiaşi *eu*, două registre ale aceleiaşi voci, două căutari ale aceleiaşi aspirații de a găsi

EM - Noi suntem două ipostaze ale aceluiaşi *eu*, două registre ale aceleiaşi voci, două căutari ale aceleiaşi aspirații de a găsi.

2

EF - Nu e puțin în ceea ce spui, dar nici mult. Acest mariaj între două entități...

EM - Nu, nu.... Nu e nici un mariaj. Ar fi trebuit să fie o nuntă şi n-a fost.

EF – Nuntă ?!...auzi colo !...Poate ai fi vrut şi lăutari....

EM - Vezi, tocmai verbul folosit de tine, *a vrea,* este mărturia ne-nuntirii noastre.

EF - Nu înțeleg.

EM - Nu mă miră, deşi proastă nu eşti.

EF - Mersi, eşti foarte gentil, aş spune chiar generos, de nu mi-aş da seama că eşti mai curând îngâmfat. Ceea ce mă surprinde însă este că mi-ai pus fustiță şi sutien...

EM - N-ar trebui să te surprindă...Tu eşti partea feminină din mine.

EF - Bravo!... Nu ştiam că eşti hermafrodit.

EM - In plan spiritual şi afectiv, da.

3

EF - Cam ciudat...Eu ştiam că dicotomia personalității umane, - ca să folosesc o sintagmă mai erudită – se concretizează într-un soi de împerechere între trup şi suflet, înger şi demon, lumină şi umbră, sus şi jos.

EM - Ştiai bine. Este o constatare veche de când omul a început să gândească asupra sa. Numai că eu încerc să te identific altcumva.

EF - Încep să mă simt deja măgulită...Îmi dau seama că în erarhia prețuirilor tale, eu voi reprezenta trupul, demonul, umbra, josul s.a.m.d.

EM - Nu-ți dai de loc bine seama. Fiecare dintre noi poartă pe umeri hlamida antitezei. Tu, ca reporter ad-hoc, îmi pari o întrupare a principiului feminin din mine. Eşti guralivă şi seducatoare (dar şi uşor de sedus, adesea), caustică până la cârtire şi plină de curtuoazie până la linguşire, eşti curioasă până la indiscreție şi concesivă până la iertare, eşti ca o soră de caritate ieşita din mănăstire şi ca o femeie setoasă de voluptăți gata să intre, la nevoie, şi-ntr-un bordel.

4

EF – Măi frățioare, măi *partea ailaltă a antitezei* ! Nu vrei să te opreşti ? Nu-mi mai fă portretul că-mi ajunge !...Fă-ți-l mai bine pe al tău !...

EM - Al meu va reieşi, probabil, din interviul pe care te încumeți să mi-l iei.

EF - Bine... Să ne întoarcem la povestea cu nunta !

EM - Şi la verbul *a vrea*.

EF - Da, numai că nu-i prea clar ce-i cu verbul ăsta...

EM - Verbul ăsta se conjugă perfect cu **nunta** dar rămâne invariabil la persoana a III-a când se referă la noi doi.

EF – Adică ?! Nu prea înțeleg.

EM - Nunta este încununarea verbului *a vrea,* la persoana I-a şi a II-a singular, câteodată şi a persoanei a III-a singular sau plural, în timp ce noi suntem ansamblați, - nu ştiu dacă împotriva,- dar oricum, dincolo de voința noastră.

5

EF - Cu alte cuvinte, noi n-avem nici o vina şi nici un merit că ne aflăm împreună.

EM - Nu că *ne aflăm*,ci că *ne-am trezit* împreună...

EF – Păi, care-i diferența ?!

EM – Dacă ne-am adăposti sub umbrela lui *ne aflăm,*atunci toate realizarile şi eşecurile noastre ar fi puse pe seama fatalității („Ce ți-e scris, în frunte ți-e pus"), noi nefiind decât nişte biete păpuşi ale destinului.

EF - Şi nu-i aşa ?!

EM - Nu tocmai... Pentru că noi nu suntem, noi devenim. Iar în acest proces, dacă destinul este marele scenarist, actorii suntem noi.

EF – Lipseşte din ecuația ta regizorul.

EM - Regizorul ,- care îşi asumă întotdeauna şi un rol de co-scenarist – este Dumnezeu.

EF - Daca aşa stau lucrurile – şi cred că aşa stau – inițiativa omului este minimă, dacă nu cumva nulă. El interpretează un rol scris de altul, aplică indicațiile regizorale care vin din necunoscut, pe căi la fel de tainice, şi sfârşeşte prin a fi un fel de releu.

6

EM - Aceasta este valabil pentru actorii mediocri, şi ei formeaza majoritatea lumii.. Dar actorii veritabili,- şi mai ales marii actori – fac din scenariu aripi şi din indicațiile regizorale busolă de zbor.

EF - Ca metaforă e frumos spus... Nu ştiu însă cât adevar există în ea.

EM - Atâta cât e în stare fiecare să descopere. Întelepciunea populară a sesizat foarte bine complementaritatea între ceea ce ne este dat şi ceea ce se cuvine să dăm fiecare dintre noi..Unui leneş, care se plânge de sărăcie, („Dacă Dumnezeu nu mi-a dat şi mie o leacă de noroc !...") țăranul îi răspunde, ridicând puțin capul înspre cer: „Dumnezeu îşi dă ,dar în traistă nu-ți bagă".

EF - Toate bune si frumoase, dar de *ce ne-am trezit* împreună şi de ce *nu ne aflăm* împreună tot n-am înțeles.... Mi-ajunge însă constatarea că tu fără mine eşti un infirm iar eu fără tine un non-sens.

7

EM - Începi să dai semne de isteține analitică, chiar dacă uneori te faci a nu înțelege,...mai ales ceea ce nu-ți convine. Deci, fiind de acord cu „suficiența" constatării tale şi încheind cumva această discuție auto-identificatoare, vreau să-ți ofer o posibilă cheie de pătrundere în paradoxul pe care te prefaci a nu-l pricepe. De trezit se trezeste ființa,verbul *a afla,* echivalentul lui *a fi,* este predicatul universului.

EF - Nu numai...

EM - Nu, bineînțeles. Numai că toate celelalte predicate sunt copii (proiecții,oglidiri) imperfecte şi efemere ale celui dintâi.

EF - Bine. Rămâne să meditez la cheia ta (care nu este totuşi un şpiraclu) şi să-ți ofer pe parcursul discuției noastre probe c-am priceput.Acum,

presupunând că identitatea noastra şi implicit rolul jucat de fiecare dintre noi în acest dialog sui-generis, sunt oarecum clarificate...

EM - Poate, mai curând, dez-obscurizate puțin...

EF - Fie si aşa ! Ar mai rămaâne să răspunzi **cui** te adresezi şi **de ce** ?

8

EM - Mai întâi, mă adresez ție, fiindcă tu eşti cea care pune întrebări. Deci, în esență, îmi răspund mie însumi, încercând a înțelege, a mă înțelege şi a mă face înțeles.

EF - Pentru a te adresa mie n-aveai nevoie de hârtie şi pix...sau de ordinator. Pe de altă parte, noi dialogăm adesea şi de foarte multă vreme.

EM - Poate prea des şi poate prea dedemult.

EF - Ce va să însemne această apogiatură de reproş şi de tristețe ?

EM - Nu e vorba de o apogiatură. Este vorba de cheia pe care o descopăr din ce în ce mai conturată pe portativul vieții mele şi care a generat coloratura gravă, adeseori dramatică, a partiturii pe care mi-a fost dat s-o interpretez. Pentru că a dialoga cu tine insuți peste masură fragilizează dialogul cu ceilalți si încețoşează orizonturile vieții cu negura întrebărilor fără de răspuns. Ferice de cei care nu dialoghează decât cu alții !...

EF - Cam seamănă exclamativa ta cu „Ferice de cei săraci cu duhul".

9

EM – Seamănă, dar se şi deosebeşte. Între cei ce nu dialoghează decât cu alții se vor fi aflând şi destui săraci cu duhul, adică puțintei la minte, dar majoritatea o formeaza cei saraci cu sufletul, adică puțintei la caracter.

EF - Şi de ce crezi că ei sunt fericiți ?

EM - La drept vorbind, nu cred de loc că ei sunt fericiți. Probabil că aceştia nici nu înțeleg realitatea aproape intangibilă a fericirii. Rostirea mea a vrut mai curând să proiecteze în antiteză conştiința propriei trăiri. Mai corect e, poate, : *nefericți cei ce dialoghează prea mult cu ei înşişi*.

EF - Spunând că eu sunt cea căreia i te adresezi mai întâi, înseamnă că există şi un *în al doilea rand*.

EM - Da, mă adresez celorlalți, indiferent de

spațiu şi de timp. Şi o fac, crezând încă în ideea învățăturii de minte, ca înțelepciune câştigată nu doar din propria experiență, ci şi din experiența celorlalți.

EF - Fiecare om e unic şi irepetabil, deci singura învățătură de minte, integral validă, este aceea pe care şi-o procură propria experiență.

10

EM - Aceasta poate fi opțiunea ne-inteligenței şi a fuduliei. Sigur că ființa umană este un joc perpetuu de variabile, niciodată identic în două exemplare. Dar ființa umană este în acelaşi timp şi purtătoarea unor invariante, detectabile în toate întruchipările normale. În virtutea acestor invariante, s-a născut cultura şi civilizația în general. Din fructificarea lor se hrăneşte inteligența individuală pentru a deveni înțeleaptă şi creatoare. Ce-ar fi devenit Einstein fără experiența asimilată a lui Newton, Eminescu fără toți poeții ce l-au precedat, inclusiv marele anonim colectiv, Henri Coandă şi atâția constructori de aeronave fără fulgurațiile geniale, întemeiate pe studiu, ale lui Leonadro Da Vinci ?

EF - Tu imi furnizezi excepții şi exemple celebre, în timp ce imensa majoritate a lumii este formată din muritori de rând.

(va urma)

Alexandru Melian

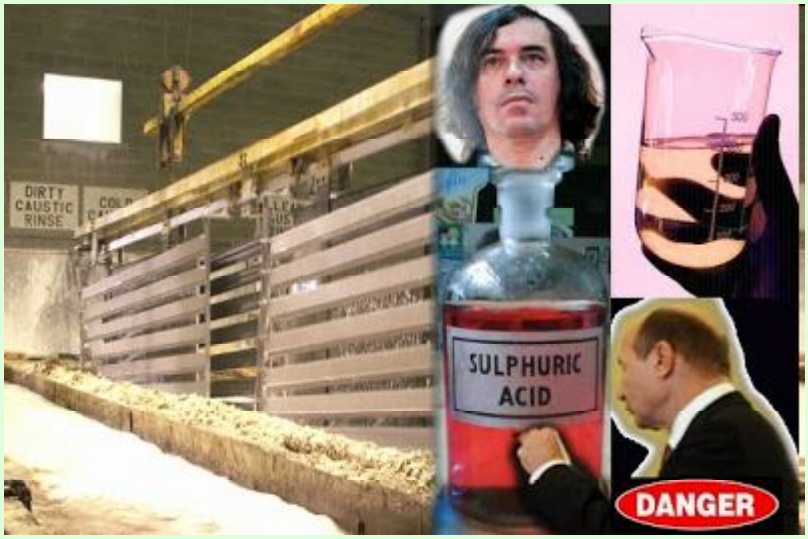

Mărturisirea minunii... : ***"A trăi în România e ca şi cum ai înota într-o piscină cu acid sulfuric şi uneori îmi doresc să pot ieşi"***

Mircea Cărtărescu

MAGICIANUL ALCHIMIST

Plângăcioşii şi greața anti-românească pe la curțile şi canalele de tot felul nu mai sunt de mult o noutate. Nici prin raportare la unii politicieni, nici prin trimitere la auto-proclamatele elite, - atât de scârbite de vulgul ăsta carpato-dunărean, lipsit de istorie şi rătăcit în geografie.

Noutatea ne-o oferă însă, recent, taumaturgia mereu candidatului la premiul Nobel. Citindu-i mărturisirea făcută într-un ziar spaniol, descoperi , - bineînțeles în încifrare metaforică – puterile miraculoase ale acestui sărman persecutat de soartă şi de oameni !!!...Pentru că, lovit de perplexitate, te întrebi : cine poate înota într-o piscină de acid sulfuric fără să se descompună ?!..Doar un vrăjitor . Un vrăjitor a cărui putere de ispitire, iscodire şi iscusire a putut transforma teribila substanță chimică în lapte şi miere, atunci când n-a metamorfozat-o chiar în aur curat. Biografia lui Mircea Cărtărescu nu este decât o ilustrare a înotului perpetuu prin undele de acid sulfuric, alchimizat într-un soi de lichid amniotic. Adică acea apă vie a uterului matern care asigură fătului toate condițiile de a se dezvolta bine, frumos şi fără nici un efort deosebit din partea lui.

Incă de pe când era la Facultatea de filologie, acidul sulfuric începe să-şi arate binecuvântările. Luat sub aripa protectoare a lui N. Manolescu, - universitar prețuit şi critic literar de referință,de influență şi de putere - Mircea Cartărescu, grație talentului cu care l-a înzestrat Dumnezeu (cum a grădinărit el această dăruire e o altă poveste), devine repede copilul alintat, nu doar al mentorului său, ci şi al cenaclurilor, revistelor şi editurilor unde eminența vieții literare româneşti avea un cuvânt greu aproape întotdeuna. Ba, deşi nu dovedea el o reală vocație didactică, la absolvirea facultății, tânărul înotător prin acid sulfuric devine universitar. Cu acest titlu de noblețe şi cu patronajul maestrului său care-l integrează în grupul profitorilor de elită ai Revoluției din decembrie, scriitorul Mircea Cărtărescu e curtat, - evident contra cost, şi nu oricum – de reviste literare şi neliterare, de edituri, de asociații, uniuni şi societăți, este proclamat cel mai mare scriitor posbtelic (fiindcă Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Marin Preda, Zaharia Stancu, şi numele ar putea continua, nu se pot compara cu genialul înotător prin acid sulfuric),

(continuare în pag. 32)

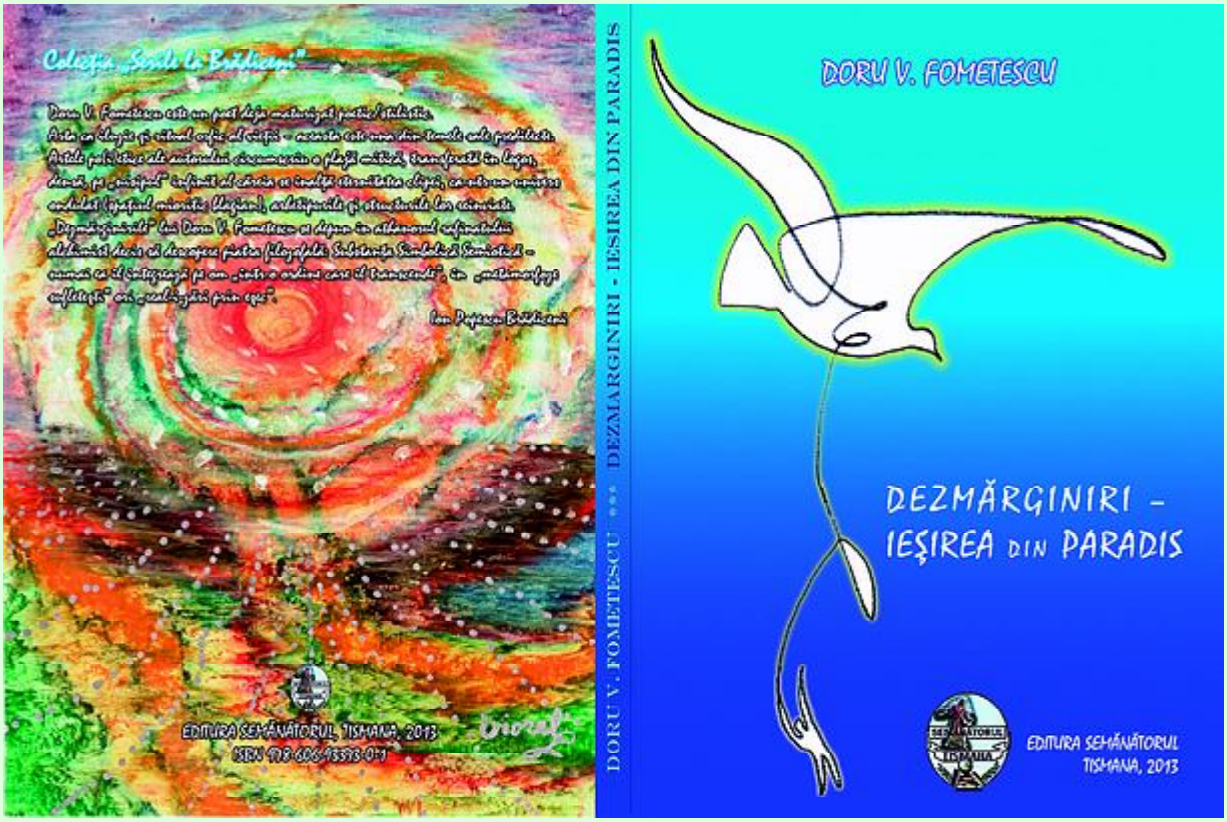

Florian Văideianu despre volumul de poezii tipărit la Editura Semănătorul

DEZMĂRGINIRI

Pe blogul de poezii, am publicat în "avanpremieră" câteva cicluri de poezii din volumul în curs de apariție la editura noastră "DEZMĂRGINIRI - IEŞIREA DIN PARADIS" . Eseistul nostru Florian Văideianu, după ce a citit cartea, a ținut să scrie o postfață, vizavi de acest adevărat eveniment literar la Tismana.

„Ce greu e să te dărui celuilalt”

Personaj universal cu vibrații puternice spre interior şi spre lume, medicul Doru V. Fometescu, poetul, se poziționează în toate trăirile date omului, naturii, gândurilor – pe care le dăruieşte cu generozitate: „să fi căzut de undeva din stea / înrourând mireasma unui neam?/ cu stropul meu rotund să pot vedea / cum binele şi răul trag la ham.” / (poezia Cădere din exterior).

Noul volum de poezie DEZMĂRGINIRI – IEŞIREA DIN PARADIS revine spre cititor cu aceeaşi vocație, îndemn spre îndreptare şi luare aminte: „încerc ceva, contur precum un basm / cu forța binelui molcom / ca o resursă vie de entuziasm, / fără ambiție eu prind contur de OM…” / (poezia Proiect de anotimp).

Îndemnul său perpetuu spre iubire, cultură şi religios scoate în evidență antiteza, viciul şi pericolul derapajului spre prăpastie a

(continuare în pag. 31)

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

Din Văianu la Toronto

- Bildungsroman (romanul vieții) -

PRECUVÂNTARE

Nu e niciodată prea târziu să iei condeiul în mână!

DEBUT la Sămănătorul!

Pe domnul colonel Ion Gociu l-am cunoscut cu ani în urma, în Canada, la Toronto, o metropolă pe care nu o poți ocoli dacă vrei să mergi la celebra cascadă Niagara. Am poposit pentru o noapte în casa fiicei şi ginerelui său şi din prima clipă seniorii celor două familii s-au retras separat de cei tineri, ingineri de calculatoare, şi de copiii lor, pentru că fiecare vârstă are preocupările şi subiectele sale.

Din prima clipă ne-am simțit foarte apropiați, nu numai pentru că vorbeam în limba de acasă, dar şi pentru că soția mea este olteancă, deci cu origini comune cu gazdele noastre. Eu sunt timişorean, dar o veche vorbă românească spune că de unde este soția, acelei zone geografice îi aparține şi bărbatul. Dar lăsând gluma la o parte, altul a fost motivul apropierii dintre noi. Am întâlnit atunci un om deosebit,prietenos şi foarte volubil – ca toți oltenii – şi în timpul unei plimbări, seara, după cină, într-un parc de pe malul unui lac, a început a se înfiripa o prietenie durabilă şi discretă, chiar dacă, după aceea, întorşi pe meleagurile noastre, ne-am întâlnit doar prin telefon sau prin mesaje trimise prin internet, Târgu-Jiu şi Timişoara fiind despărțite de vreo 300 de kilometri.

Surpriza cea mai mare a fost atunci când am primit pe această cale „ultramodernă” textul unui volum pe care l-aş numi „de memorii”, deşi termenul „amintiri” mi se pare la fel de potrivit. Sunt adunate evocări din lumea unui sat gorjean, cu obiceiuri ancestrale şi cu oameni dintr-o bucată, dar şi traiectoria unui tânăr care s-a îndreptat spre cariera militară, încât o bună parte a acestei cărți poate fi încadrată în ceea ce se numeşte un „Bildungsroman”. Ca orice bărbat, în tinerețe, am îmbrăcat şi eu - pentru scurt timp şi… în două reprize, ca toți viitorii profesori, ingineri sau medici - haina militară şi „am gustat” o parte din… privațiunile vieții de cazarmă. „Tânărul” autor reuşeşte să creeze, pentru cei rămaşi în afara acestei lumi, o „monografie” a Şcolii Militare de Artilerie din Sibiu, unde s-au pregătit în condiții aspre, dar fireşti, atunci când alegi această carieră, ofițeri de excepție, în mâinile cărora s-a aflat şi se află siguranța noastră. „Civilul” află cum „se fabrică” un ofițer adevărat, în timp ce militarul de carieră îşi poate rememora tinerețea, căci autorul este un foarte talentat narator, care reuşeşte să dozeze cu măiestrie, ca un scriitor adevărat, datele „tehnice” prin descrieri lirico-epice ale unor momente din viața sa.

Cartea colonelului Ion Gociu se citeşte cu sufletul la gură, pentru că autorul, înzestrat cu un talent literar pe care nu i l-am bănuit, îşi „mărturiseşte” în pagini memorabile - cu multă sensibilitate – nostalgia satului în care a văzut lumina zilei şi pe care îl păstrează în amintire, iubirile şi atracția eternului feminin („femeia-floare”), idealurile din tinerețe, bucuria împlinirilor, dar şi greutățile care i-au stat în drumul său spre vârf.

Prof. univ. dr. Alexandru Metea
Timişoara,
5 mai 2010

Din vremea părinților

Romanul "Maia" şi alte două cărți, au fost donate de autor redacției (v. pg. 35)

VIAȚA ÎNTR-UN SAT DE ODINIOARĂ

Iarna dintre anii 1933 şi 1934 se anunța grea, pentru că a început destul de devreme şi putea ține până către Paşti. La sfârşitul lunii noiembrie, satul era troienit de-a binelea, spre bucuria copiilor cu mintea dusă la săniuş şi îngrijorarea gospodarilor, care se gândeau la suficiența furajelor pentru animale, principala lor sursă în asigurarea traiului de zi cu zi. În vremurile acelea, fiecare gospodar avea cel puțin două vite mari de muncă, juninci pentru prăsilă, un tăuraş pentru vânzare, la bâlciul de la Sân Petru, şi mai multe capre pentru lapte, păr şi carne, după cât îi era de numeroasă familia.

Pentru furajarea acestora, era nevoie de multă agoniseală, se strângeau fiecare fir de cocean, vrejii şi tecile uscate, rămase după spargerea tecilor de fasole şi adunarea boabelor şi, suplimentar, pentru vitele mărunte, caprine şi ovine, pregăteau din timp frunzare de stejar şi salcie. Toată vara oamenii munceau intens pentru realizarea unor recolte cât mai mari, de pe pământul puțin şi slab roditor.

Iarna constituia şi ea o binefacere pentru odihna oamenilor de la sate, dar de aceasta profitau mai mult bărbații rămaşi acasă, deoarece femeile nu aveau nici acum un pic de răgaz. Cânepa, inul şi lâna trebuiau scărmănate, pieptănate şi pregătite pentru tors, iar firele erau vopsite şi adunate în gheme pentru țesut. Montarea războiului de țesut şi lucrul la acesta presupuneau multă îndemânare şi migală şi ocupau tot timpul femeilor tinere, care prin munca lor asigurau țesătura de dimie pentru haine, păturile şi cergile pentru aşternut, macaturile pentru odaia bună, pânza pentru cămăşi şi, din când în când, țesăturile pentru scoarțe şi alte obiecte mai „pretențioase", trebuincioase fetelor ca zestre.

În preocuparea fetelor de măritat intra croiala pânzei şi coaserea râurilor pentru cămaşa cu care să se îmbrace la Paşti.

Aceasta se făcea numai din pânză fină de marchizet, topit sau şifon, care se cumpăra de la oraş, şi presupunea multă buchiseală şi consuma destul timp. Fetele lucrau în mare secret față de vecine, şi produsul muncii lor constituia surpriză la marea sărbătoare pascală.

Era o adevărată întrecere în frumusețe şi în migala cu care se lucra. Cămaşa de Paşti dădea nota de hărnicie şi pricepere a viitoarei neveste pentru un băiat de vârsta şi pe măsura ei.

În acel început de iarnă, căzuse atât de multă zăpadă, de credeau oamenii că se vor prăbuşi acoperişurile caselor şi binalelor mai vechi, care, din când în când, trosneau din toate încheieturile sub greutatea stratului gros de nea, stârnind vise urâte şi coşmaruri celor care locuiau în ele. Curțile erau troienite, drumul comunal la fel,

iar pârtia până la bunar se desfunda în fiecare zi cu efort zadarnic. Nici animalele nu mai voiau să iasă la adăpat din bătătura ocoalelor, preferând să lingă zăpada, în locul apei scoase cu ciutura.

Când toamnele erau lungi şi în iernile cu zăpadă puțină, hrănirea caprelor şi a oilor se uşura, acestea fiind scoase la pădure unde repede adunau de prin poiene şi de pe tufele rămase încă verzi frunze de rug, fire de drog, muguri de tot felul, pe care le rodeau spre îndestularea burților în care se dezvolta puiul mamei . Acum, toate mâncau din podul cu nutrețuri, spre grijile justificate ale gospodarilor.

De Crăciun, bărbații se întorceau de „la stăpân", termen folosit pentru cei ce lucrau la oraş. Majoritatea lor erau angajați ca remizieri sau lucrători în brutării, cofetării, restaurante, îndeplinind munci, fiecare după puterea şi priceperea sa. Cei mai isteți ajungeau să fie chelneri în bodegi şi restaurante, vânzători în magazine, iar cei mai puțin dotați intelectual erau hamali prin gări şi prin porturi fluviale.

Mai aveau la dispoziție şi alte activități şi, pentru munca prestată, fiecare era plătit după rezultatele şi hărnicia de care merita.

…Întoarcerea taților era un moment de mare bucurie pentru copiii ce aşteptau „cu sufletul la gură" darurile de Moş Crăciun. În paporniţele burduhănoase, cu care se întorceau gorjenii noştri, se găseau de toate: mirodenii aduse de peste mări şi țări cu care dădeau gust plăcut bucatelor de sărbători, măsline, peşte , făină de grâu trei nule, zahăr candel, figurine din zahăr pentru copii, bumbac în suluri şi pânză fină pentru cămăşile soției şi fetelor, haine noi cumpărate din prăvălii sau de la „Taica Lazăr", ba chiar şi-un fier de plug, o coasă, un cleşte, un ciocan, toate de trebuință prin gospodărie.

Sosirea era aproape simultană. De regulă, plecau şi soseau în grupuri alcătuite după oraşele unde lucrau. De la gară până în sat, călătoreau cu câte o „ocazie", fie o căruță, o sanie, sau vreo trăsură, tocmite după vreme şi pungă.

Sosirea bărbaților era înainte de Ignat. Intrase în tradiție acest lucru. Erau convinşi că numai ei, „musafirii casei", ştiu cum să pregătească mai bine

carnea porcului tăiat, pentru a rezista şi peste vară şi, în multe cazuri, era adevărat, dacă porcul nu era prea mic şi-l terminau până în primăvară. Ieşiți din perimetrul satului, văzuseră şi auziseră că dintr-un porc se pot scoate mai multe preparate, sau aceleaşi preparate pot fi mai gustos pregătite, lucru de care erau convinşi. În felul acesta, se materializa şi „aportul" lor la hrana soției şi a copiilor, lăsați acasă cu toate „treburile pe cap", care munciseră ovară pentru a creşte şi îngrăşa un porc, din care se consuma cu destulă cruțare în anul următor, ca să ajungă până la recolta viitoare.

*

După Anul nou, vremea s-a mai înmoinat, au mai suflat nişte vânturi călduțe, a mai şi plouat cu zloată, de s-a umflat matca Văianului, intrând şi-n bătăturile sătenilor. Din cauza zăpezii mari, viitura nu se mai scurgea normal pe albia pârâului şi, staționând, s-a revărsat, acoperind şi o parte din drumul comunal în zona Mătcărenilor. Circulația săniilor devenise anevoioasă. dar nu şi necesară. Gospodarii prevăzători îşi asiguraseră de toate: lemne de foc, nutrețuri pentru vite, legume şi varză murată, „de la moară", făină de mălai pentru turtă şi de grâu pentru pițărăi şi colaci, aşa că puteau rezista fără a ieşi din sat… mult şi bine. Experiența de secole îi învățase de a avea grijă să aibă de toate pentru iarnă, „că nu se ştie cum va fi vremea!" şi se transmisese din generație în generație.

DRUMUL LÂNII

Încă dinainte de a se realiza Unirea cea Mare din 1918 şi cu multă vreme înainte, românii din Regat şi cei de dincolo de munți țineau legături strânse, prin schimburi de mărfuri. Aveau potecile prin pădurile cunoscute numai de ei, pe care le foloseau cu succes, ca să nu fie dovediți de potera imperială. În deceniile 7 – 10 ale secolului XIX, comunități întregi din Ardeal, prigonite de administrația austro-ungară, au trecut Carpații şi au creat noi aşezări prin nordul Olteniei, cu o populație ce aducea cu ea graiul şi portul transilvan. Legăturile comerciale în acea perioadă se concretizau prin schimbul direct de mărfuri între cetățeni şi se realizau spontan sau în zilele anume stabilite, pentru târguri şi bâlciuri. Trocul, schimb în natură de produse, procedeu străvechi de realizare a comerțului, era mijlocul cel mai folosit, fiind la îndemâna tuturor. Pentru ei, banul nu era măsură a valorii. La ce foloseau banii imperiali în Regat, sau invers, dacă nu erau ducați din aur?! Fiecare din părțile contractante îşi evalua marfa şi comercianții se tocmeau privind schimbul, până ajungeau la soluția cea mai convenabilă fiecăruia. Legea cererii şi ofertei asigura echilibrul.

Prin aceste legături permanente se explică aprɒpierea vorbirii şi a portului populației din nordul Mehedințiului şi vestul Gorjului, cu multe elemente lingvistice ?i etnice de dincolo de munți, din zona Banatului. La noi în sat, nu se pronunțau silabele “ce” şi “ci”, cum se aud în Țara Românească, preluându-se pronunția bănățeană, greu de scris în limba română, neavând litere corespunzătoare sunetelor ce provin de la sârbi, dar aproximativ ele ar fi: pentru “ci” (şi) iar pentru “ce” (şe) ; ceapă = şeapă, ciorbă= şiorbă, un ? u?or prelungit, pronunțat cu limba puțin strânsă ?i apropiată de cerul gurii.

Într-o vară de la începutul deceniului al treilea al secolului XX, aşa cum se întâmpla anual până atunci şi după aceea, a plecat după lână peste munți un grup de bărbați şi femei din satul Văianu, înspre Cornereva. În zona noastră subcarpatică şi implicit a Ciupercenilor, creşterea oilor nu intrase în obiceiul locului, oile fiind neadaptate la căldurile verilor din zonele de podi? sau şes. Se îmbolnăveau şi se putea decima întrega turmă, cu grave consecin?e, prin pierderi mari pentru gospodari. Mai exista şi pericolul gălbezei, un parazit contractat din iarbă, care provenea din bălegarul de la bovine, animale rezistente parazitului. Fiindcă nu păşteau şi mâncau numai frunză şi lăstari de arbori,

caprele nu se îmbolnăveau de acest parazit şi înlocuiau masiv absen?a oilor, asigurând laptele şi carnea. Părul caprei nu avea calitatea lânii atât de trebuincioase într-o gospodărie şi n-o înlocuia. În zonă, nu erau nici suprafețe suficiente de păşunat şi bărbații care trebuiau să se ocupe de păstorit aveau înclinații pentru alte îndeletniciri, spre profesii mai „elevate": meseriaşi la oraşe, comercianți, chelneri şi chiar profesii intelectuale pentru cei cu înclinații spre carte. Altă zonă, alte concepții, alte preocupări pentru asigurarea existenței...

Calea de străbătut din Văianu, până la Cornereva, acest drum al lânii, cum am denumit-o eu după zeci de ani, era foarte lungă, drum greu, ce presupunea eforturi fizice mari ?i numai pe jos, cu greutate în spate şi la dus, şi la întors, cu mul?i zeci de kilometri parcurşi în timp de o săptămână sau două. La plecare din sat, drume?ii mergeau spre vest, de-a lungul pârâului , treceau prin comunele Câlceşti, Celei, Baia de Aramă, întrau pe valea comunei Mărăşeşti, spre satul Godeanu, după care, în urcare, pe potecă sau drum de care, traversau lanțul Munților Mehedinți, pe lângă Vârful lui Stan, coborau până la nivelul râului Cerna, în comuna Cerna Sat, care era trecut prin vad sau pe punte , după noroc, apoi se încumetau pe panta abruptă a Masivului Godeanu, ajungând până la cote de peste 1300 m, de unde începea coborârea „ce nu se mai sfârşea" pentru obositele picioare, spre comuna Cornereva, ascunsă prin văile de la poalele vestice ale muntelui.

Atunci, în acest grup se găsea şi Chiva Dobrescu, sora cea mai mică a Stătienii lui Dumitru Boştină, fată frumoasă, şi la față, şi la corp, singura nemăritată din rândul femeilor şi dornică să-şi rostuiască cu vrednicie zestrea pentru măritiş, de macaturi, pături şi, de ce nu, şi câte o scoarță mai acătării, cu care avea să se mândrească, atunci când va deveni noră.

Fiecare ins purta în spate un bagaj greu, constituit dintr-o povară, un rucsac imens, în care se duceau mărfuri trebuincioase gugulanilor, destinate pentru a fi schimbte cu lâna de oaie. În aceşti saci voluminoşi, se aşezau cu grijă oale şi străchini din ceramică de Găleşoaia, frumos lucrate şi de calitate, tutun, chibrituri, pânzeturi pentru o anumită întrebuințare, ace, ață de cusut, mărgele, paiete şi câte altele, de parcă locul de schimb, această zonă a Cornerevei, era desprinsă de lume. Probabil că această parte de la periferia Imperiului rămânsese neglijată de autoritățile timpului. La destinație, grupul se împărțea în echipe de câte 3-4 persoane, conduse de un bărbat care mai avea şi grija să nu se întâmple ceva femeilor din echipă, care întotdeauna erau cel puțin dublu ca număr față de bărbați. Şi aşa, răzleții pe mici grupuri, ca să nu se concureze între ei, umblau din casă în casă să-şi vândă marfa prin schimb pe lână, mâncare şi eventual un loc de dormit peste noapte, măcar

Izvoarele Cernei
Foto Fănică Argintaru
site http://www.obirsia-cloșani.net

prin vreun şopru cu fân, că prin odăi nu erau primiți şi timpul era prielnic, mai ales că veneau doar vara. În curtea gospodarului, aveai şi siguranța că nu vei fi atacat de vreun răufăcător ce ar fi fost tentat de marfa de schimb, sau să se lege de vreo femeie mai frumoasă. Cum se zice: „Paza bună trece primejdia rea!”

Într-un grupuleț de trei persoane, era şi Chiva când, spre seară, au bătut la poarta unui gospodar „mai acătării”, să vândă marfă şi să ceară găzduire peste noapte în ograda sa. Casa era mai răsărită şi, după gardul înalt de la drum, se bănuia că are o curte imensă, dar privirea de afară nu putea răzbate în interiorul „redutei”, ca să vezi ce se ascunde în interior. După părerea lor, „aici trebuie să fie casa unui bogătan” şi sperau să-l înduplece să-i primească peste noapte, pe ei, două femei şi un bărbat, vădit nepericuloşi, care, rămaşi în curtea zăvorâtă şi păzită de un câine „cât vițelul”, nici n-ar mai fi ştiut cum să mai poată ie?i.

De la oprirea în fața casei, n-au aşteptat mult şi poarta de la intrare a fost întredeschisă de un „munte de om”, bine făcut ?i curat îmbrăcat în straiele lui specific bănă?ene, având pe cap o pălăriuță pe cât de mică, pe atât de şic purtată. Gospodarul, tăcând, a „cântărit” din priviri firavul grup. Atenția i-a fost atrasă de tânăra noastră şi, oprindu-se cu privirea mai mult asupra ei, a descoperit o ființă cu o față albă, din care licăreau doi ochi negri, sub frumoase sprâncene arcuite. Buzele roşii, cărnoase şi senzuale ale fetei i se uscaseră de atâta efort şi, printr-un gest firesc şi necontrolat, erau umezite cu vârful limbii, gest care-i atesta inocența, dar îi ?i mărea atracția. Poarta a fost larg deschisă, chiar mai mult decât era necesar, să intre cele trei persoane pe care le-a poftit înăuntru, confirmând, dacă mai era necesar, că sunt bine primite. Curtea era mare şi laturile erau închise de acareturi, dând senzația că te afli într-o cetățuie. Liniştea ar fi fost desăvârşită, dacă n-ar fi fost „spartă” de lătratul ciobănescului care n-a contenit, până a primit de la stăpânul său mustrarea „Taci în dată, boală!”

Călătorii erau obosiți, aveau fețele îmbujorate, dar mai purpurii erau ai Chivii, fată cu trupul mlădios ca firul trestiei, supus de timpuriu la un efort ce depăşea puterile unei fiin?e plăpânde. Rămasă în picioare, făcea efort să se descotorosească de bagajul ce-l purta de două zile în spate, îar gospodarul n-a întârziat s-o ajute să-şi dea jos croşna grea de marfă şi de drum, moment în care, fără voie, i-a atins la subțiori cămaşa udă de sudoare.

Repede a venit seara, focul s-a aprins, s-a pus de mămăligă iar oltenii, după ce-şi „trăseseră sufletul”, se liniştiseră. Femeile se spălaseră la adăpostul şurii, să nu fie văzute dezbrăcate de cei doi bărbați şi acum to?i sporovăiau voioşi, stăpâniți de bucuria norocului pe care-l găsiseră, să înnopteze în această casă mare şi aproape pustie, dacă n-ar fi fost acest „paznic” ascet, ce trebăluia de unul singur în pregătirea cinei ce dorea s-o ofere trudiților săi oaspeți călători.

În tinda spațioasă a casei, pe o masă mare, s-au adus cele trebuincioase: un sănic ca față de masă, scos din ladă dintr-o odaie, un fund de lemn pentru mămăligă, străchini şi linguri de tablă pentru fiecare. În castroane mari din lemn, alături de mămăligă, şi-au găsit locul telemeaua burdu?ită şi laptele covăsit, care îmbiau la o cină mai mult decât binevenită. S-a adus şi un urcior de proveniență oltenească, plin cu țuică „trăsnet”, cum nu se face prin Regat, dezlegând repede limbile oaspeților, mai puțin a Chivii, prea tânără şi ruşinoasă să se întindă mai mult la vorbe, decât dacă erau de nasul ei. Bărbatul şi femeia din echipă povesteau vrute şi nevrute, încercând să-l descoase pe bărbatul gazdă dacă are nevoie de marfa lor, „care-i de cea mai bună calitate şi trebuincioasă în orice gospodărie”!

Ca niciodată, avură parte să doarmă nu în şură pe fân, ca altădată, ci în odăi cu de toate cele necesare. Paturile erau acoperite cu cergi frumos lucrate şi colorate, făcute din lână de oaie țurcană. Aveau perne umplute cu puf din pene de gâscă şi, la nevoie, în caz că le era frig, aveau la dispoziție dune, plapume umplute cu puf, ca şi pernele. Neam de neamul lor nu pomeniseră aşa ceva la casele lor din Țară. Chiva privea cu luare-aminte cum arată o casă ce se deosebea de cea în care se născuse şi trăise până la vârsta de 18 ani şi se gândea „cum va arăta casa în care se va căpătui, ea cu bărbatul şi copiii ei”! Blândă, blândă, dar ambițioasă să iasă din starea în care s-a născut şi în care, din mila lui Dumnezeu, a ajuns până acum...

Citiți mai departe romanul “**Din Văianu la Toronto**” aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ion_C_Gociu-Din_Vaianu_la_Toronto.pdf

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

Europa de ieri, de azi şi viitorul ei

- Un punct de vedere -

Preambul

Autorul face o incursiune în viața economică a țărilor ce se desfăşoară sub umbrela Uniunii Europe. După o scurtă prezentare a evoluției UE analizează efectele crizei mondiale asupra statutului economic al membrilor UE şi a multiplelor implicații la niveluri guvernamentale şi pentru masa largă (peste 450 milioane), a populațiilor țărilor membre.

Sunt prezentate unele aspectele care diferențiază condițiile specifice ale UE față de alte țări dezvoltate din lume, şi implicațiile acestea pentru viitorul UE.

Bazat pe o bogată informație autorul prezintă multiple puncte de vedere ale diferiților conducători şi a opozanților acestora în privința stadiului actual şi al eforturilor de ieşire din criza financiară.

Cu toate că există o multitudine de aspect încă neclare în privința unui drum comun pe care îl are de urmat UE ca bloc, nota finală a articolului are un caracter optimist bazat pe trecutul țărilor membre ale UE şi a evoluției acestui bloc în ansamblu, din punct de vedere al concepției filozofice, a concepției democrației şi a succeselor din diversele domenii ale ştiinței, tehnicii şi culturii.

Scurtă privire istorică

Bătrânul continent European, trece în continuare prin mari frământări. Probabil că soarta acestui continent a fost hărăzită de ursitoare ca periodic să fie zguduită de evenimente mai mult decât «spectaculare », ne imaginabile.

N-au fost de ajuns evenimente dramatice printre care: războiul de 30 de ani, războiul franco-german, două războaie mondiale, tot felul de conflicte politice, revoluții, tot felul de crize economice şi politice, holocaust, ocupația rusească, ruptura în două sisteme conflictuale prin războiul rece condus de la distanță de forțele care împărțiseră lumea după cel de al doilea război mondial.

Fiecare din aceste lumi reprezenta un bloc cu o ideologie proprie (capitalist sau comunistă), iar logica de constituire în blocuri - economice, politice şi cu caracter de apărare a securității - au marcat viața popoarelor din întregul continent European şi a întregii lumi până în momentul final al prăbuşirii regimurilor comuniste din Europa Centrală şi de Est, adică până la sfârşitul decadei anilor 1980.

Abia după prăbuşirea acestor regimuri comuniste din țările ce au stat zeci de ani sub ocupație rusească şi odată cu auto-destrămarea Uniunii Sovietice, a fost posibilă şi necesară dizolvarea tuturor structurilor din Europa Răsăriteană şi crearea unor noi organisme de tip pan-europene, care cuprindeau opțiuni reale ale unității popoarelor "bătrânului"continent.

Din toate aceste frământări şi modificări Europa a ieşit de fiecare dată, cam şifonată, dar a supraviețuit şi s-a refăcut ca Pasărea Phoenix, din propria cenuşă.

Ceea ce a fost deosebit de remarcabil a fost viteza de refacere a Europei.

În 1960, economia americană producea aproape de 2 ori mai multe bunuri şi servicii pe oră decât Franța şi Marea Britanie.

În 2002, Europa ajunsese să aibă o productivitate orară ce ajunsese la 97% față de nivelul american.

Între 1950 şi 1973 productivitatea muncii în Europa a crescut cu 4.44% față de cea din America care crescuse cu 2.68%, iar ulterior, între 1973 şi 2000 productivitatea muncii în Europa crescuse cu 2.4% în timp ce în America creşterea era numai de 1.37%.

Opinia unor istorici şi a unor economişti este aceea după care imediat după al Doilea Război Mondial, pentru aş reface osatura distrusă au apărut noi idei de consolidare şi de unire în acest scop.

Personal, cred că aproape cu 500 de ani înainte, Europa inventase una dintre cele mai relevante şi efective forme de organizare politică din istorie: statele naționale.

Prin războaiele prin care a trecut şi pentru a

face față unor invazii nedorite şi de cele mai multe ori neaşteptate, această formă a unei politici organizaționale a devenit ca un virus care s-a răspândit cu mare iuțeală şi a cuprins întregul teritoriu European.

Aşa s-a întâmplat că în secolul 20 aceasta a ajuns să fie singura formă de supraviețuire şi de organizare politică, eliminându-se riscurile re-creării în Europa a unor imperii şi tot odată înlăturarea definitive a sistemului feudal.

Aceste state independente au permis fiecăreia să discute şi să se alieze în confruntările care erau în continuare de aşteptat. Noua formă a permis diferitelor state să vină la masa tratativelor cu un alt aplomb decât ca state dominante sau supuse. Ele erau state egale în drepturi şi cu elemente clare de existență şi dezvoltare (teritoriu, populație, limbă şi cu constituții proprii)

Europa are experiența unirii şi participării în comun la bătălia împotriva unor situații opresive de natură politică, economică sau socială.

După cel de al Doilea Război mondial a apărut din nou necesitatea unei uniri şi acest fapt şi-a găsit expresia în încercările unei uniri economice care s-o ajute în direcția refacerii ei cât mai rapidă. În jurul anului 1950 această nouă intenție a prins viață prin crearea unor comunități printre care era şi cea a Cărbunelui şi Oțelului (CECO) fondată prin Tratatul de la Paris, de către Franța, Germania de Vest, Italia, Belgia, Luxemburg şi Olanda având drept scop partajarea resurselor de oțel şi cărbune ale statelor membre, prevenind astfel un nou război european în vederea asigurării materiilor prime destinate refacerii şi dezvoltării economice.

Astfel s-a format aşa numitul „Grup al celor şase". Planul acestei comunități internaționale a fost creat şi dezvoltat de către economistul francez Jean Monnet, şi anunțat în mod public întregii lumi de către ministru de externe francez Robert Schuman; act care a rămas ca document istoric purtându-i numele (Declarația Schuman). Acesta a fost unul din momentele în care, Statele Unite şi-au manifestat interesul în asigurarea consolidării zonei occidentale a Europei față de cealaltă parte a Europei de Răsărit care intrase sub controlul Uniunii Sovietice şi care făcea toate eforturile de a se consolida într-o evoluție pe drumul socialismului prin creerea unei comunități comuniste - CAER.

CECO a devenit baza Comunității Economice Europene (CEE) – omologul occidental al blocului comunist CAER. Comunitatea Economică Europeană, re-denumită ulterior Comunitatea Europeană, a devenit în final Uniunea Europeană prin tratatul semnat (la 7 februarie 1992) de către reprezentanții țărilor participante la conferința ținută în localitatea Maastricht din Olanda.

Invenția - să-i spunem aşa – de constituire a Uniunii Europene din multe națiuni mici şi într-un sistem care împiedeca crearea unei singure supra-puteri în fața celorlalte (pentru a nu se crea un imperiu) a fost o formulă binevenită care a ajutat la dezvoltarea fiecărei țări în parte şi printr-o formă competițională a ajutat la dezvoltarea unei tehnologii care tot datorită competiției (cu blocul țărilor din răsărit) şi a inteligenței lăsată să se dezvolte în mod liber (nu sub controlul organelor de partid, de stat şi de securitate) devenise la un anumit moment dat, cea mai avansată tehnologie din lume.

Pentru aşi reface statutul de prima-donă în lume, nu numai din punctul de vedere tehnic, al culturii, artei şi al modei, dar mai ales din punct de vedere economic, s-a hotărât să se unească într-o variantă care să-i dea putere de competiție în fața altora ce se profilau la orizonturile economice ale sfârşitului de secol 20 şi în perspectiva noului secol 21. Mulți considerau că pe această cale va fi creată o nouă forță şi o nouă piață larg deschisă aşa cum era China şi India.

Crearea Uniunii Europene, dorită de mulți şi tot odată deosebit de controversată de alții, nu a fost un act anti-american, aşa cum au apreciat-o unele mijloace ale mass-mediei internaționale, din contra a fost susținută de americani şi poate, fără a exagera, a fost chiar încă una din creațiile americane.

Fără ajutorul primit prin Planul Marshal, fără a fi ani de zile sub controlul şi protecția forței nucleare americane şi a unui suport financiar american dat la un anumit moment dat, nu cred că s-ar fi înfăptuit o asemenea uniune.

E foarte greu de spus dacă ideea ca atare şi realizarea ei poate fi considerată ca o reuşită deosebită politico-economică şi socială, sau nu. Opozanții din trecut sunt şi mai aprigi în argumentările lor în momentul de față susținându-şi punctul de vedere din care rezultă că membrii acestei uniuni sunt forțe destul de mari, cu implicații puternice naționaliste, cu un mod diferit de manifestare al unor culturi diferite şi a unor concepții diferite de viață, cu economii ajunse la diferite grade de dezvoltare şi ca atare "locomotiva" care avea

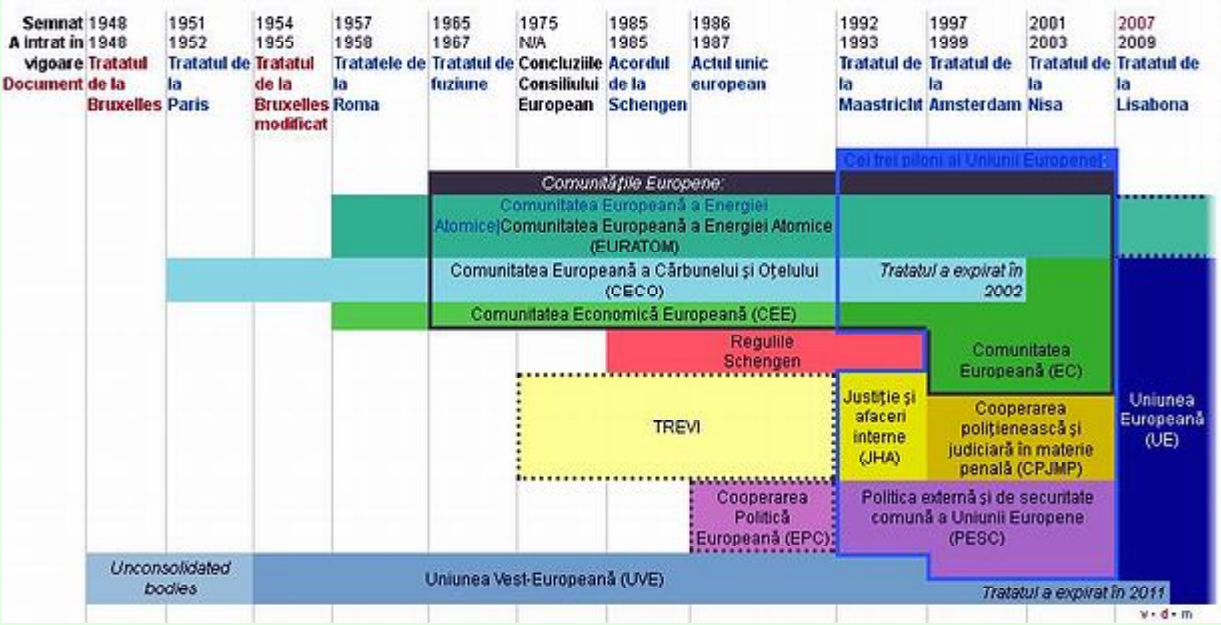

să tragă după ea acest gigant tren, cu vagoane diferite ca dimensiuni, forme şi puteri, va trebui să fie de foarte mare putere şi cu un program foarte clar de mişcare.

Eforturile şi timpul acordat creării acestei uniuni, nu au fost nici uşoare şi poate nici suficiente pentru a pune toate ţările membre (cu enormele lor diferenţe, din toate punctele de vedere), pe aceeaşi linie şi toate să participe după măsura şi posibilităţile fiecăreia la planul comun de dezvoltare.

La 25 martie 1957, Grupul celor şase a semnat Tratatul de la Roma prin care a luat fiinţă Comunitatea Economica Europeana (CEE) si Comunitatea Europeană pentru Energie Atomică (EURATOM).

La numai doi ani de la constituirea CEE, în speranţa unor suporturi financiare şi militare, Grecia (la 8 iunie 1959), şi-a depus cererea de candidatură pentru aderarea la CEE.

După circa doi ani, în perioada 31 iulie - 10 august 1961, Danemarca, Irlanda, şi Marea Britanie şi-au depus şi ele cererile pentru candidatura de aderare la CEE.

La 14 ianuarie 1962, s-a hotărât stabilirea politicii agricole comunitare în scopul crearii pieţei comune şi a solidarităţii agricole şi financiare prin intermediul Fondului European pentru Orientare şi Garanţie Agricolă (FEOGA).

Patru luni mai târziu, la 30 aprilie Norvegia şi-a depus şi ea candidatura pentru aderarea la Comunităţile Europene.

Unele vechi animozităţi între Franţa şi Anglia şi unele informaţii secrete pe care le-a obţinut de Gaulle, au fost confirmate la 14 ianuarie 1963 când preşedintele de Gaulle afirma că Franţa are „unele îndoieli" în legătura cu intenţia Marii Britanii de a adera la Comunitate.

După câteva zile, negocierile cu ţările care îşi depuseseră cererile de aderare au fost suspendate. Efectul imediat al acestei situaţii a fost acela că la 1 iulie 1963, Franţa a părăsit negocierile referitoare la finanţarea politicii agricole comune. Guvernul francez şi-a rechemat reprezentanţii săi permanenţi şi delegaţia franceză nu a luat parte la întâlnirile Consiliului Comitetului Reprezentanţilor Permanenţi. După cum se vede, acest „act de căsătorie", internaţională, nu a decurs deosebit de lin; din contra a avut multiple hopuri pe parcurs.

Multiple influenţe şi negocieri duse în spatele uşilor închise l-au influenţat şi l-au convins pe de Gaulle să accepte la 28-29 ianuarie 1966 ajungerea la aşa numitul "Compromis de la Luxemburg " şi Franţa şi-a reluat locul în Consiliu cu condiţia de menţinere a votului unanim atunci când urmau să fie în joc interese importante pentru toţi membrii comunităţii.

La 22 Martie 1971, Consiliul a adoptat Planul Werner în scopul coordonării politicii economice a CEE. Concluziile acestui plan erau ca ţările membre urmau să-şi „armonizeze" politicile bugetare şi să reducă marjele de fluctuaţii ale monedelor naţionale. Cu alte cuvinte trebuia să nu mai existe diferenţe între valoarea diferitelor monede naţionale în tranzacţiile ce urmau să se desfăşoare între membrii comunităţii. După doi ani, la 1ianuarie 1973, Danemarca, Irlanda şi Marea Brirtanie au aderat şi ele la Comunităţile Europene care au ajuns astfel să aibă 9 membri.

Anul 1975, a fost un an cu multiple evenimente şi îndelungi dezbateri pentru U.E.

- La 18 martie, Consiliul CEE a creat Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR) şi un Comitet pentru politica regională.
- La 22 iulie s-a semnat tratatului prin care i s-au delegat Parlamentului European puteri depline în

(continuare în pag. 33)

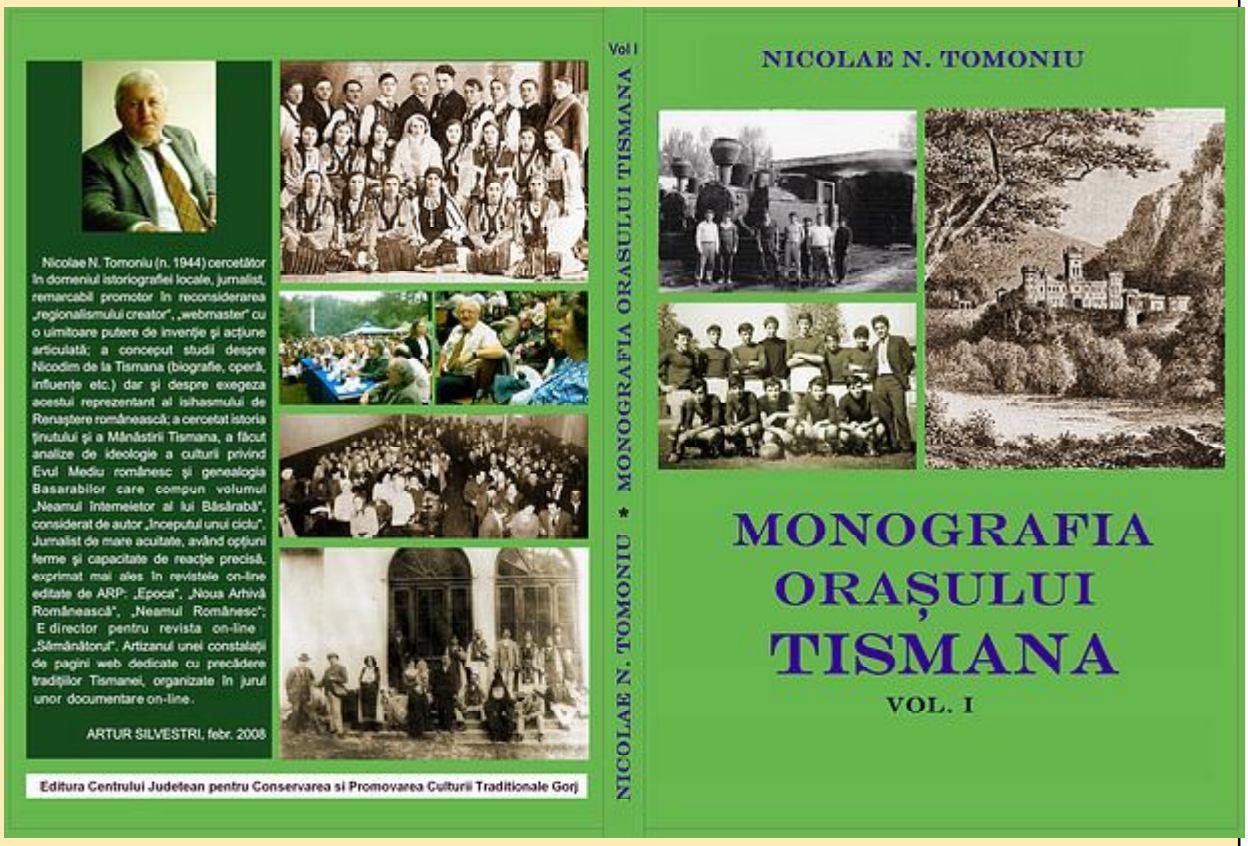

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOMONIU, NICOLAE N.
Monografia oraşului Tismana/ Nicolae N. Tomoniu - Târgu-Jiu: Editura Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, 2013
ISBN: 978-973-7847-53-9
908(498 Tismana) Cip nr. 22901/30.11.2012

Odată cu intrarea parțială în funcțiune a Magazinului online “Semănătorul”, “Monografia oraşului Tismana” se va putea cumpăra trimițând un e-mail pe adresa dată acolo. Dar vedeți întâi câte exemplare mai există în stoc!
La comenzi mai mari de 100 lei, se adaugă ca bonus o carte şi DVD-AST-2

MAGAZINUL ONLINE “SEMĂNĂTORUL”:
http://dornatismana.ro/magazin/ro/

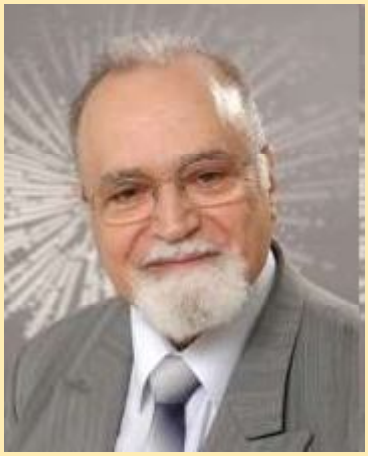

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii martie

Elegie după toate elegiile cuiva

Erau acolo în mărăciniş nişte pietre
umblătoare şi cântărețe de broaşte
care mai de care fălindu-se cu altceva
unele către altele la căscatul zorilor
când toată suflarea îşi lua adio de la stele
pitindu-se în nepăsarea dulce a zilei.

Erau pripăşite şi nişte păsări acolo
care făceau schimb de sentimente
unele ofereau sentimente depărtate
altele cântăreau sentimente apropiate
pentru ochii neadormiților vulturi
să-i tragă în piept cum bine se spune
când se jucau în albia albastră a cerului
cu inimile păsărilor mult prea nevinovate.

Erau acolo şi nişte ochi-de-ochi
care făceau schimb de gene
eu îți dau ție o geană albastră
tu îmi dai mie ambigenele gri
împărțindu-şi între ei atenția
alunecării fulgerelor adormite
trimise către păsările bătrâne
agățate pe spinările unor copaci
cumsecade care nu le făceau
vânt în gol fiindu-le milă de ele.

Erau şi neclintirile copacilor acolo
pline ochi de păsări şi de ochi
oglindindu-se în apa sâmbetei
în aşteptarea timpului prezent
care întârzia cu fiecare foşnet
de târziu strecurând frica
în ciripiturile şi-n neciripiturile
lipite strâns unele de altele
cu o foame greu de crezut stelelor
care clipeau deasupra ca nişte ochi
înfricoşați de atâta cădere.

Era acolo şi căderea peste cădere
pentru că de-acum se făcuse noapte
şi urma precis duminica orbului
care nu se deosebeşte de ziua de luni,
şi de asemănarea ei cu ziua de marți
când sunt trei ceasuri rele peste care
e bine să se sară că te pot nenoroci
când nici cu gândul nu te gândeşti
datorită prea strâmtei înghesuieli.

Fiind toate grămadă aici ca şi acolo
într-un echilibru precar pe-un tăiş
de cuțit în mâinile tremurânde
ale unui nepriceput în d-alde d-astea
că de unde nu e nici Domnul-Drăguțul
nu dă, că n-are de unde şi nici nu vrea…

J u r ă m â n t

Eşti zbor, Doamna mea!

…Când Luna n-are ce face
ia înfățişarea Ta şi-mi bate în geam:
“Nu dormi! îmi porunceşte.
Te aştept la marginea cuvintelor,
să ne ascultăm inimile.
A ta bate pentru mine, o ştiu.
A mea, întâmplător, e dăruită, şti-o!
Luptă cu norii-balauri,
câştig-o,
şi a ta să fie!”
Aşa voi face, îți jur, Doamna mea!
.

Să bem, prieteni!

Avem pahare.
Suntem plini de pahare.
În unele turnăm vin, şi bem.
În altele turnăm otravă, şi bem.
În ficat avem câteva pahare.
În rinichi altele, câteva.
În genunchiul stâng, trei.
În genunchiul drept, două.
Stâng, dreptul! – ne sună paharele.
În cap avem numai pahare de cristal,
când goale, când pline.
Dacă ai prieteni eşti invitat, sau inviți.
Când gândim ca ei,
bem din paharele lor de cristal.
Când gândesc ca noi,
bem din paharele noastre de cristal.
“Da’ de unde atâta cristal?”
întrebă un curios.
“Păi, n-or fi toate de cristal…
Mai sunt şi din sticlă ordinară.
Doar n-om fi proşti, s-o recunoaştem!”
îi răspunse prietenul său de şprit.

Vine moartea!
Nici vorbă:
vin e destul!

Biblică

Vorbind cu Nimicul
Dumnezeu a zis:
"Să-l facem pe Om
după chipul şi asemănarea noastră,
oglindă nouă înşine,
să ia aminte şi să ne recunoască"...

...Va fi zis, nu contestăm,
pentru că-n vremurile acelea
Universul purta un singur nume:
Se numea Dumnezeu.

Poem pentru clarificarea Victoriei

Un vultur imperial clocea şapte dealuri
să scotă pui pentru Roma bătută de îndoială.
Era o nedumerire că înghețase limbile cailor.
Îngerii coborâseră norii pe schiuri printre soldați
să le întindă o pană de ajutor din aripile lor moi.
– Alea iacta est!1) tună Cezar
năpustindu-se cu capul berbece
în mâinile senatorilor săi, hotărât să treacă
Rubiconul pe un fir de păinajen,
că de atâta tensiune pocniseră dealurile,
se rupseseră digurile sacrosante
şi se porni o ploaie de poeți
care se şi înfățişară împăratului ca ciupercile rumene,
bune de ciulama imperială.
– Acta, non verba!2) fulgeră Cezar,
la care p o e ț i i s-au şi repezit la îngeri
să-i devasteze de pene,
încât incendiind aerul nopții,
într-o învălmăşeală de nedescris,
înstelații comandanți
ca şi neînstelații trăpăduşi,
care pe unde apucau
au scris cele mai reuşite poeme
pentru ROMA v i c t o r i o a s ă.

Un cercetător trăsnit, mai dinspre noi,
vroind să clarifice toată povestea,
a-ncurcat prețioasele file
şi citind invers numele celebrei capitale
a găsit, în fine,
cheia misteriosului A M O R.

---

1) Maxima aparține lui Cezar şi e prilejuită de trecerea Rubiconului (49 î.Cr.). Potrivit legilor Republicii, nici unui comandant roman, aflat în fruntea armatei, nu-i era admisă trecerea acestui râu, care despărțea provincia Galia Cisalpină de Italia. Expresia indică o decizie îndrăzneață, hotărâtoare, care ar trebui să se ia după îndelungi ezitări. Numai că, o dată luată, hotărârea trage totul după ea, ca o avalanşă…

2) (latină): "Fapte, nu vorbe!"

Citiți alte poezii ale domnului George Ene pe blogul nostru de poezii:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Omul raţional şi manifestările sale în lumina lucrării

"Învăţături despre viaţa morală"

Printre scrierile ce alcătuiesc cuprinsul primei Filocalii se numără şi cea a Sfântului Antonie cel Mare ce deschide primul volum al Filocaliei. Filocalia, după cum arată în prefaţa lucrării, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, îi oferă omului drumul prin care acesta poate ajunge la cunoaşterea şi dobândirea vieţii în Hristos. Acest drum este unul progresiv al vieţii duhovniceşti şi începe prin curăţirea omului de patimile care îl închid în egoismul satisfacţiilor trecătoare. Acest drum reprezintă calea înfăţişată de Mântuitorul Iisus Hristos şi în care poate înainta cel ce crede în El.

Sfântul Antonie cel Mare, s-a născut într-un sat din Egipt iar după moartea părinţilor săi s-a hotărât să vândă toată moştenirea primită, să o împartă săracilor şi să-şi închine viaţa lui Dumnezeu. Sfântul Antonie este primul monah care s-a retras în pustie. Pentru început acesta nu s-a îndepărtat prea mult de locurile natale, slujindu-i ca adăpost un mormânt gol. Mai apoi, i-a crescut dorinţa după singurătate şi s-a retras în munţii nisipoşi de pe malul Nilului. În jurul său s-au strâns mulţi ucenici, iar el a părăsit şi acest loc şi pe ucenici şi s-a retras în pustia din preajma Mării Roşii. Sfântul Antonie a murit în anul 356 fiind înmormântat într-un loc necunoscuţ având lângă el doar doi oameni de încredere cărora le-a poruncit să nu spună nimănui locul în care este înmormântat.

Sfântul Antonie cel Mare, oferă învăţături despre viaţa morală a oamenilor şi despre buna purtare cuprinse în 170 de capete. Din aceste însemnări ale Sfântului Antonie reies idei ca : "om raţional" şi accentul care îl pune pe deosebirea dintre bine şi rău, pe caracterizarea lui Dumnezeu ca medic.

Din perspectiva Sfântului Antonie cel Mare, omul raţional este acela care are sufletul raţional, adică, acela care poate deosebi binele de rău. Acest tip de om raţional este omul care îşi dedică întreaga viaţă lui Dumnezeu şi Îl cunoaşte pe Acesta. Oamenii lumeşti, care se consideră pe sine raţionali nu au această însuşire în modul real şi adevărat ci doar în propria conştiinţă şi în propria mândrie. Omul raţional are o singură grijă în lumea aceasta : să asculte de Dumnezeu şi să-L placă pe El, gândindu-se tot timpul cum să facă acest lucru şi să nu-l supere pe Dumnezeu. Pe parcursul scrierii sale, Sfântul Antonie cel Mare arată ceea ce îi stă omului în faţă pentru a deveni un om raţional, ce trebuie să facă pentru a ajunge la această stare şi îndrumări pentru a deveni un om raţional.

Omul raţional pe parcursul vieţii este războit de simţurile trupului care sunt în număr de cinci : auzul, văzul, gustul, mirosul, pipăitul, iar sufletul omului prin aceste simţuri cade în cele patru patimi dătătoare de moarte : slava deşartă, bucuria, mânia şi frica. Pentru a birui în faţa acestor patimi, omul este nevoit să ducă o luptă aspră în întreaga sa viaţă pământească.

Omul raţional caracterizat printr-un suflet sănătos nu este fricos nu are voie să se sperie de patimile şi încercările ce se abat asupra sa, pentru că, cu ajutorul lui Dumnezeu acesta va birui, iar în caz contrar va ajunge batjocură pentru diavoli.

Omul a fost creat de Dumnezeu cu trup şi suflet trupul este stricăcios şi vremelnic, iar sufletul este nestricăcioş nemuritor şi veşnic. Sufletul pătimeşte împreună cu trupul, dar trupul nu pătimeşte împreună cu sufletul. Sufletul omului este în trup, iar în suflet este mintea şi în minte este cuvântul, acestea fiind elementele prin care Dumnezeu face sufletul nemuritor, dându-i nestricăciunea şi fericirea veşnică.

Prin trup, omul este muritor, iar prin minte şi cuvânt este nemuritor, în tăcere mintea naşte cuvântul. Trupul vede prin ochi, iar sufletul prin minte, atât trupul cât şi sufletul au organul văzului, unul le vede pe cele pământeşti, celălalt pe cele duhovniceşti. După cum amai spuş mintea se găseşte în suflet prin urmare aceasta nu este suflet. Este un dar al lui Dumnezeu care mântuieşte sufletul, îl călăuzeşte şi-l sfătuieşte la ceea ce este plăcut

lui Dumnezeu. Pentru a fi plăcut lui Dumnezeu, omul trebuie să disprețuiască cele pământeşti şi să râvnească la cele duhovniceşti, veşnice şi nestricăcioase. Mintea, învață pe om să umble în trup, dar să înțeleagă prin minte cele cereşti.

Elementul esențial al minții este şi sluga acestuia este cuvântul care are înțeles şi este folositor sufletului şi este dar al lui Dumnezeu. Prin urmare, ceea ce leagă toate aceste elemente constitutive ale ființei omeneşti : trupul, sufletul, mintea şi cuvântul constituie viața omului. Pe lângă aceste elemente, omul a primit de la Dumnezeu un dar suprem, libertatea. Omul nu este constrâns de Dumnezeu, ci are posibilitatea de a alege între bine şi rău, între moarte şi viață. Deci, omul este compus din partea rațională, cu puterea aceea negrăită şi dumnezeiască, Sfântul Antonie spunând că sunt puțini oameni aparținând acestei categorii şi cea trupească, acestea două având legătură între ele.

Pentru omul rațional, care crede în Dumnezeu, moartea trupească trebuie să fie în permanență în mintea sa, pentru că pentru acest tip de om, moartea este nemurire, iar dacă nu se află în minte este moarte, se instalează starea fricii de moarte. Un om care-L iubeşte pe Dumnezeu nu trebuie să se teamă de moarte, ci de pierderea sufletului care înseamnă necunoaşterea lui Dumnezeu.

Ceea ce stă împotriva fericirii veşnice a omului şi care a contribuit şi la căderea în păcatul strămoşesc a protopărinților noştri Adam şi Eva este păcatul, care aduce după sine moartea. Păcatul, este văzut ca o patimă a materiei, sufletul rațional se scutură de greutatea materiei în care zace păcatul, uşurându-se de această materie, Îl cunoaşte pe Dumnezeu, iar la trup priveşte atent ca la un vrăjmaş şi nu mai crede ale lui. Printre păcatele care stau împotriva mântuirii omului şi reprezintă piedici pentru mântuire sunt negrija şi lenea.

Durerile trupeşti sunt proprii trupului, ca unul ce e pământesc şi stricăcioş iar înaintea patimilor stau următoarele : lăcomia pântecelui şi poftirea celor lumeşti. Boala cea mai mare a sufletului este ruina şi pierzarea lui şi să nu-L cunoşti pe Dumnezeu.

Dumnezeu nu poate fi văzut ci numai înțeles cu mintea, iar trupul nu poate trăi fără suflet prin urmare, toate cele ce se văd şi există nu pot ființa fără Dumnezeu. Dumnezeu i-a oferit omului libertatea de a alege între bine şi rău, de a deosebi cele folositoare sufletului.

Cei care-L iubesc pe Dumnezeu disprețuiesc cele pământeşti, iar roadele omului plăcut lui Dumnezeu sunt recunoştința față de Cel care l-a creat şi viețuirea cea bună, Dumnezeu creându-l pe om cu voință liberă, omul fiind liber să aleagă patimile sau să fie liber.

După ce au fost prezentate elementele componente ale omului şi patimile care rup legătura dintre el şi Dumnezeu, vor fi prezentate elementele care îl fac pe omul rațional plăcut lui Dumnezeu.

Armele omului rațional cu care stă împotriva răului şi a păcatului sunt următoarele : înfrânarea, suferirea răului, neprihănirea,

stăruința, răbdarea. Dacă le vom avea toate acestea, putem să biruim toate ispitele şi patimile diavolului. Omul rațional trebuie să se lepede de grija de multe care îl duce pe om spre moarte, spre rătăcirea în întunericul unei vieți cu păcate.

Sfântul Antonie cel Mare îl defineşte pe om ca pe cel ce a înțeles ce este trupul, definit ca stricăcios şi vremelnic şi sufletul, definit ca dumnezeiesc şi nemuritor şi suflare a lui Dumnezeu, fiind creat spre cercare şi îndumnezeire. Cine a înțeles sufletul, viețuieşte drept şi plăcut înaintea lui Dumnezeu, nemaisupunându-se trupului. Vede pe Dumnezeu cu mintea sa şi contemplă bunurile veşnice dăruite sufletului de Dumnezeu. Omul este înzestrat cu cunoştință şi libertate, de a alege între bine şi rău. Înaintea tuturor vituților se află smerenia.

De viața virtuoasă se împărtăşesc cei cuvioşi şi cei cu mintea iubitoare de Dumnezeu. Este numiț părinte, cel ce poate îmblânzi pe cei neînvățați pentru a iubi învățătura şi îndreptarea.

Este definit ca om, cel rațional sau cel ce îngăduie să fie îndreptaț iar de cei care nu se împărtăşesc de acestea, trebuie să ne ferim. Un om rațional poate ajunge prin deprinderea între viața virtuoasă şi plăcută lui Dumnezeu, nu numai prin forma trupului. Pricepe toate ale vieții şi ăi urmează lui Dumnezeu deplin. Este asemănat cu corăbierii a celor ce se silesc spre viața duhovnicească.

Pe oamenii liberi îi caracterizează libertatea şi fericirea şi starea sufletului lor fără prihană şi izbăvit de cele vremelnice.

Semnele prin care se cunoaşte un suflet rațional şi virtuos sunt următoarele : privirea, mersul, glasul, râsul, ocupațiile şi întâlnirile cu oamenii. Sufletul rațional se fereşte de : mândrie, înşelăciune, pizmă, răpire care sunt fapte ale diavolilor. Omul rațional pentru a-şi păstra curat sufletul trebuie să se ferească de : înalta părere de sine, slava cea deşrtă, să se silească spre buna îndreptare a vieții şi a socotinței. Pricinile sau cauzele care stau la baza suferințelor noastre suntem noi înşine prin păcatele noastre.

Omul bun care-L cunoaşte pe Dumnezeu, ştie calea cunoştinței lui Dumnezeu descoperită prin bunătatea Sa. Acesta nu mustră pe oameni pentru rele când sunt de față, iar pe la spate nu-i bârfeşte.

Pentru omul rațional, virtutea sufletului este singura avere sigură, care nu e furată după moarte şi mântuieşte pe cei ce au dobândit-o. Bărbat înțelept este bărbatul ce place lui Dumnezeu, care vorbeşte puține şi cele de trebuință şi plăcute Lui. ” Mâncarea scumpă hrăneşte numai trupul, dar cunoştință de Dumnezeu : înfrânarea, blândețea, bunătatea, facerea de bine, buna cinstire şi blândețea îndumnezeiesc sufletul.

Rânduială a lui Dumnezeu este considerată următoarea : pe măsură ce creşte trupul, sufletul să se unple de minte, ca omul să poată alege dintre bine şi rău ceea ce îi este de folos. Toate trupurile au trup, nu însă toate sufletele au minte. Trupul fără suflet este morț aşa şi sufletul fără puterea minții este nelucrător şi nu poate moşteni pe Dumnezeu. Sfânt este considerat omul care este curățit de patimi şi păcate.

Peste toate acestea se află Pronia lui Dumnezeu, care ține lumea, în această lume nu se găseşte loc fără Pronia lui Dumnezeu. Pronia lui Dumnezeu este definită prin cuvântul desăvârşit al lui Dumnezeu. Prin credință, omul cunoaşte toate cele nevăzute şi gândite. Începutul păcatului este pofta, iar începutul mântuirii şi al împărăției Cerurilor este dragostea.

Această lucrare a Sfântului Antonie cel Mare ne oferă exemplul de urmat pentru fiecare dintre noi, de a urma lui Dumnezeu, de a ne identifica în omul rațional creionat de Sfântul Antonie în aceste rânduri, pentru a ne face plăcuți lui Dumnezeu şi de a dobândi fericirea veşnică. .

Articolul original se poate citi AICI:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/ionut-hens-omul-rational-si.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Valențe didactice şi pedagogice ale rugăciunii în contextul actual

În contextul în care învățământul contemporan caută mijloace şi metode noi de învățare, pentru a-şi îmbunătăți sistemul şi pentru a oferi elevilor o platoformă informațională şi didactică atractivă şi accesibilă, se impune ca şi în cadrul religiei, o disciplină aflată într-un proces de afirmare şi redescoperire a propriilor valențe, să utilizeze tehnici alternative spre îmbunătățirea metodelor de predare.

Dincolo de metodele moderne, utilizate adesea atât în şcoli cât şi în învățământul universitar (proiecțiile Power Point, platforma AEL, care, ce-i drept, la această materie, nu este suficient de bine pusă la punct, sau alte metode), este necesară şi utilizarea unor elemente auxiliare învățării, prezente, din punct de vedere al utilității, în viața de zi cu zi a elevilor şi profesorilor.

Între ele, rugăciunea, care, pe lângă rolul de comunicare cu divinitatea, are, conform spuselor Sfântului Ioan Gură de Aur şi unul taumaturgic[1], delimitând relațiile duhovniceşti şi cele interumane[2], stabilind egalitatea între voința lui Dumnezeu şi cea a rugătorului,[3] şi ajutându-l pe cel din urmă să realizeze şi să sporească credința ca ,,necesitate ontologică"[4]. Din păcate, ea este insuficient reliefată şi valorificată astăzi. Importanța ei rezidă, din punct de vedere didactic în multiplele şi variatele informații pe care le oferă, ele putând fi valorificate în cadrul procesului didactic.

Astfel, din punct de vedere moral, orice rugăciune cuprinde cel puțin un concept cu aplicabilitate practică, de mare folos vieții creştine şi, dacă ne raportăm şi la dimensiunea socială a moralei,[5] şi celei civile. Dacă ne raportăm la rugăciunile cele mai uzuale, ca de exemplu, la rugăciunea domnească (Matei 6, 9-13), vedem că Mântuitorul le arată oamenilor să ceară în rugăciunea lor câştigarea pâniii prin munca cinstită, ferirea de ispite şi iertarea, care, aici, este condiționată de cea pe care noi o oferim aproapelui care ne-a greşit.[6] Avem aşadar de-a face cu o pleiadă de învățături morale exprimate în cuvinte simple şi pe înțelesul tuturor, uşor de pus în practică şi al căror exemplu îl constituie însuşi instituitorul.

La fel şi psalmul 50, acel imn al pocăinței în care autorul, împăratul David imploră iertarea lui Dumnezeu[7] pentru greşeala de a se fi încurcat cu soția lui Urie Heteul şi de a fi contribuit la dispariția lui dintre cei vii, cuprinde o mulțime de învățături de mare valoare şi profunzime, izvorâte şi ele dintr-o profundă trăire şi dintr-o tresăltare sinceră a inimii ce regreta greşelile comise. Aceeaşi carte cuprinde însă şi un corpus format din 5 psalmi didactici, respectiv 78, 105, 106, 137, care descriu istoria lui Israel şi împlinirea făgăduințelor mântuirii cu el ca popor ales.[8]

Aceştia ar putea fi folosiți pentru a arăta că Noul Testament reprezintă împlinirea făgăduințelor celui Vechi şi că în acesta Dumnezeu a călăuzit pe poporul ales. Ei ar mai putea de asemenea fi utilizați şi în cadrul orelor de istorie, atunci când profesorul ar vorbi despre Israel în perioada antică, spre a argumenta anumite afirmații, având valoare de izvor istoric, la fel ca şi celelalte cărți cu conținut mai mult sau mai puțin istoric din cadrul Sfintei Scripturi (ar exista şi o altă modalitate: profesorul de religie ar putea realiza în perioada în care această lecție este predată de profesorul de istorie, în acord cu el, să prezinte istoria mântuirii din perspectivă biblică) .

Pe lângă psami, şi alte rugăciuni au un bogat conținut istoric. De obicei troparele, condacele sau acatistele diferiților Sfinți care au murit martiri, dar nu în mod exclusiv, au în componența lor informații cu valoare istorică, ele descriind anumite evenimente deosebit de importante. De exemplu, din Acatistul Sfântului Nicolae (care nu a murit martir), aflăm informații despre tulburarea pe care a provocat-o ereticul Arie, condamnat la primul sinod ecumenic (Niceea, 325), şi despre eroismul cu care a fost el combătut de Sfânt[9] , iar din troparul Sfântului Spiridon (prăznuit la 12 Decembrie), aflăm de asemenea informații privitoare la combaterea arianismului.[10]

De asemenea, în slujba unui cvartet de Sfinți martirizați patrusprezece secole mai târziu, respectiv Martirii Năsăudeni,[11] sunt prezentate

o mulțime de elemente privitoare la situația confesională a Transilvaniei la acea vreme, lucrarea abundând în enunțuri cu conținut istoric bine fundamentate şi reliefate, aproape de fiecare dată în mod clar şi concis (excepție fac câteva pasaje în care avem de-a face cu un discurs confesional angajat, după părerea mea corect, dar căruia i s-ar putea obiecta anumite lucruri cu privire la precizia informației istorice). Informații despre istoria bisericească se regăsesc de altfel în toate lucrările închinate Sfinților autohtoni[12], însă din dorința de a ne păstra brevilocvența, nu vom realiza acum o analiză amănunțită asupra lor. Cert este însă, că din punct de vedere al materialului istoric, rugăciunea poate constitui fără îndoială un izvor foarte valoros şi un mijloc didactic prețios de care s-ar putea uza în cadrul procesului de predare şi învățare.

Din punct de vedere cosmologic şi cosmogonic, rugăciunile au şi aici adesea un conținut bogat în informații, reliefând adesea adevăruri incontestabile din punct de vedere ştiințific şi având, în plus față de ştiința care le prezintă, certitudinea cunoaşterii Creatorului lor prin excelență. Dacă referatul biblic al Creației (Facere 1, 1-27), prezentat şi explicat foarte frumos în opera Sfântului Vasile cel Mare[13], dar şi în alte opere patristice[14] nu reprezintă o rugăciune, fiind însă totuşi foarte cunoscut şi întrebuințat în mediile ştiințifice, ,,Cartea Psalmilor", pe care am pomenit-o mai sus, reprezintă totuşi o antologie cultică în care avem de-a face cu informații cu conținut cosmologic sau de astronomie (,,Cerurile spun slava lui Dumnezeu şi facerea mâinilor Lui o vesteşte tăria"; Ps. 18, 1 – o perspectivă creştină şi revelată), la fel ca şi cea a lui Iov, în care îi prezintă acestuia referatul cosmologic (Iov, cap. 38).

Mai regăsim în rugăciune şi elemente prețioase de ordin liturgic, adevăruri dogmatice[15], adevăruri cu privire la perspectiva creştină a antropologiei, dar şi elemente de demografie[16], cu rol de izvor istoric şi ele, de genealogie[17], de onomastică[18] şi toponimie şi multe altele.

Având în vedere multiplele elemente de ordin moral, dogmatic, istoric şi liturgic pe care le regăsim în conținuturile rugăciunii, dar şi mulțimea altor elemente aparținând disciplinelor laice, cu preponderență celor umaniste, vom conchide afirmând că rugăciunea reprezintă, apodictic, un mijloc didactic indispensabil religiei şi deosebit de util celorlalte materii, care este însă insuficient folosit şi reliefat în învățământul contemporan.

BIBLIOGRAFIE

1. ***, Biblia sau Sfânta Scriptură, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1998.
2. ***, Aghiasmatar, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002.
3. Andreicuț, Andrei, Spovedanie şi comuniune, Ediția a II-a, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2011.
4. Ciudin, Nicolae, Studiul Vechiului Testamenț Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002.
5. ***, Creația, col. ,,Sfinții părinți pe înțelesul tuturor" vol. 1, trad. Miruna Tătaru-Cazaban, Editura Anastasia, Bucureşti, 2003.
6. ***, Dictionnaire de Spiritualite Ascetique et Mistique Doctrine ei Histoire, Tome XXI, Deuxieme Partie, Beauchesne, Pariş 1986.
7. Iloaie, ştefan, Morala creştină şi etica postmodernă, o întâlnire necesară, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.
8. Mantzaridiş Georgios I., Morala creştină, vol. II, traducere diac. drd. Cornel Constantin Coman, Editura Bizantină, Bucureşti, 2006.
9. Man, Serafim, Rugăciunea Tatăl nostru – tâlcuire, Editura Proema, Baia Mare, 2007.
10. ***, Micul Ceaslov cu sinaxarul de peste an, Editura Cartea Ortodoxă, Alexandria, 2010.
11. Păcurariu, Mircea, Sfinți daco-romani şi români, Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1994.
12. Prelipcean, Vladimir, Neaga, Nicolae, Barna, Gheorghe, Chialda, Mircea, Studiul Vechiului Testament pentru institutele teologice, Ediția a II-a, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii ortodoxe Române, Bucureşti, 1985.
13. Sfântul Ioan Gură de Aur, Despre necunoaşterea lui Dumnezeu, traducere Walther Alexander Prager, Editura Herald, Bucureşti, 2007.
14. Sfântul Nicolae Cabasila, Despre viața în Hristoş traducere pr. prof. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2009.
15. Sfântul Vasile cel Mare, Scrieri, partea întîia, col. ,,Părinți şi Scriitori Bisericeşti", vol. 17 ,trad., pr. D. Fecioru, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1986.
16. ***, Slujbele, viața şi canonizarea Sfinților Martiri şi Mărturisitori Năsăudeni Atanasie Todoran din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigore din Zagra şi Vasile din Telciu (12 noiembrie), Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2008.

[1] Sfântul Ioan Gură de Aur, Despre necunoaşterea lui Dumnezeu, traducere Walther Alexander Prager, Editura Herald, Bucureşti, 2007, p. 36.

[2] Cf. Andrei Andreicuț, Spovedanie şi comuniune, Ediția a II-a, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2011, p. 238. Cf. ***, Dictionnaire de Spiritualite Ascetique et Mistique Doctrine ei Histoire, Tome XXI, Deuxieme Partie, Beauchesne, Pariş 1986, pp. 2270-2300, unde avem o prezentare pe larg a rugăciunii şi a semnificațiilor ei, precum şi a felului în care este ea percepută în cadrul diferitelor perioade şi curente filosofice (n.n.).

[3] Sfântul Nicolae Cabasila, Despre viața în Hristoş traducere pr. prof. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2009, p. 244.

[4] Prof. dr. Georgios I. Mantzaridiş Morala creştină, vol. II, traducere diac. drd. Cornel Constantin Coman, Editura Bizantină, Bucureşti, 2006, p. 183.

[5] Despre raporturile dintre cele două şi despre necesitatea existenței unei interacțiuni a lor, a se vedea: ştefan Iloaie, Morala creştină şi etica postmodernă, o întâlnire necesară, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009.

[6] Arhim. Serafim Man, Rugăciunea Tatăl nostru – tâlcuire, Editura Proema, Baia Mare, 2007, p. 34.

[7] Pr. prof. dr. Nicoale Ciudin, Studiul Vechiului Testament Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002, p. 261.

[8] Ibidem, p. 261. Pr. prof. Vladimir Prelipcean, Pr. prof. Nicolae Neaga, pr. prof. Gheorghe Barna, Pr. prof. Mircea Chialda, Studiul Vechiului Testament pentru institutele teologice, Ediția a II-a, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii ortodoxe Române, Bucureşti, 1985, p. pp. 334-335.

[9] ,,Pe pământ al doilea Înaintemergător te-ai arătat, Nicolae, spre mustrarea fărădelegilor; că acela a mustrat pe Irod, făcătorul fărădelegii, iar tu ai ruşinat pe Arie cel orbit cu eresul; şi toată lumea ai voit să o curățeşti de învățăturile lui cele nedrepte, şi să luminezi turma ta, ca un părinte şi învățător. Pentru aceea strigăm lui Dumnezeu: Aliluia! (Condacul al 2-lea): ***, Micul Ceaslov cu sinaxarul de peste an, Editura Cartea Ortodoxă, Alexandria, 2010, p. 307.

[10],,Soborului celui dintâi te-ai arătat apărător şi de minuni făcător, de Dumnezeu purtătorule Spiridoane, Părintele nostru" (Tropar): Ibidem, p. 512.

[11] **, Slujbele, viața şi canonizarea Sfinților Martiri şi Mărturisitori Năsăudeni Atanasie Todoran din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigore din Zagra şi Vasile din Telciu (12 noiembrie), Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2008.

[12] Pentru succinte prezentări ale vieții şi activității lor, a se vedea: Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, Sfinți daco-romani şi români, Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1994.

[13] Sfântul Vasile cel Mare, Scrieri, partea întîia, col. ,,Părinți şi Scriitori Bisericeşti", vol. 17 ,trad., pr. D. Fecioru, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1986, pp.69-181.

[14] Pentru o prezentare complexă şi analitică a exegezelor referatului biblic al Creației, a se vedea: ***, Creația, col. ,,Sfinții părinți pe înțelesul tuturor" vol. 1, trad. Miruna Tătaru-Cazaban, Editura Anastasia, Bucureşti, 2003.

[15] Cu preponderență în rugăciunile cultice, fapt pentru care troparele închinate Maicii Domnului de la finalul stihurilor Psalmului 140 de la Vecernie au fost numite ,,Dogmatici" (n.n.).

[16] Istoria Vechiului Testament cuprinde în acest sens o sumedenie de recensăminte. A se vedea în acest sens cărțile ,,Leviticul" şi cele 4 cărți ale ,Regilor" (n.n.).

[17] Astfel de elemente întâlnim în mai multe rânduri, cea mai celebră fiind cea de la Matei 1, 1-14, a Mântuitorului, parte a cultului, constituind o foarte importantă pericopă evanghelică (n.n.).

[18] Un astfel de exemplu, ce-i drept mai ciudat îl constituie molitvele Sfântului Vasile cel Mare, în cadrul cărora sunt prezentate o serie de denumiri ale diavolului. A se vedea: ***, Aghiasmatar, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002.

Articolul original se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/iuliu-marius-morariu-valentele.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Binele şi răul

- Reportaj la Schitul Cioclovina de Jos - Tismana -

Drumul Schitului Cioclovina de Jos era anevoios. Două urcuşuri grele pe care trebuia să le parcurgem încărcați cu merinde: orez, zahăr, ulei, mălai, făină şi douăzeci de pâini proaspete. Soția mea, Lucica, mai ducea o plasă cu peşte prăjit. Cumpărasem un crap proaspăt – de zece kg din Bucureşti, de la Hala Obor pe care îl pregătise acasă. Mergeam la măicuțele de la schit. Erau patru: maica Paraschiva, maica Maximilia, maica Nicolaida şi cea mică, Gabriela, care mai târziu va deveni maica Melania.

Fiind „Floriile”, duminica înaintea Sf. Paşti, pădurea de fagi şi stejari începuse să se trezească din lungul somn al iernii. Soarele încălzea binişor, făcând păsările să se simtă vioaie printre ramurile copacilor. Numai un ciripit, cred că am auzit şi cucul.

Urcam agale, în tăcere, având în gând numai bucuria întâlnirii cu maicile izolate în munte. Nu erau singure, erau cu Dumnezeu. Ştiam că ne aşteaptă, o făceau în fiecare an.

Binele ne însoțea mereu în călătoria noastră. Ştiam că răul pătrunde prin spațiul dintre noi şi Dumnezeu, aşa că eliminam mereu acest „spațiu”. Dacă Dumnezeu ar fi creat o lume în care era numai binele, îngrădea libertatea. Orice lucru trebuie să aibă o dualitate, să îți dea posibilitatea să alegi. Trupul nu poate opta, doar spiritul. Existența demonilor dau omului libertatea de a alege binele. Ştiam că răul este un efect al îndepărtării de Dumnezeu.

Multitudinea gândurilor ne-au ajutat să nu mai simțim oboseala drumului. Parcurgeam ultima „alee”, care se apropia de mica bisericuță a schitului. În dreapta micului pârâiaş, care îşi rostogolea apa limpede şi rece ca gheața se vedea grădina de legume, unde măicuțele semănau bucatele cu greu. Fiind în pantă, aşezau lemne şi scânduri de-a curmezişul

să nu o ia pământul la vale. Munceau cu osârdie, dar şi cu drag, rugându-se Domnului să le înmulțească roadele.

Am ajuns. Maicile ne întâmpinau în poartă bucuroase.

- Doamne ajută şi bine ați venit sănătoşi! Maica Paraschiva – „administratora”, cum o numeam eu, ne-a poftit în bucătărie. Pe plita încălzită cu lemne, trona ceaunul în care fierbea o mămăligă mare şi galbenă ca soarele. După rugăciune, ne-am aşezat la masă. Peşte prăjit cu mămăliguță caldă.

La un moment dat, maica Paraschiva aude voci omeneşti, afară.

- Ia vezi soro, cred că sunt drumeți care merg la Schitul de Sus. Pune repede câteva bucăți de peşte, de pomană.

După ce umple un castron mare de lut cu peşte şi o bucată de mămăligă, iese afară grăbită să prindă drumeții din urmă. S-a reîntors mulțumită de milostenie.

Eu... mă gândeam că adusesem peştele pentru ele, să aibă ce mânca, în vârful muntelui, dar nu am scos o vorbă despre acest lucru. Recunosc, aveam aşa ceva, o răutate în mine.

După masa de prânz am intrat în biserică, ne-am rugat, ne-am luat rămas bun şi am coborât spre casă.

Remuşcările gândului rău m-au determinat ca, după vreo două luni, venind iarăşi la schit să îi spun maicii Paraschiva despre păcatul pe care îl înfăptuisem cu gândul. Îl purtam în suflet. Spre uimirea mea, maica îmi zice cu glas scăzut:

- Ştiu maică, am ştiut de-atunci ! Dar din dar a făcut Dumnezeu Raiul.

Dumnezeu să o odihnească în pace ! A trecut la Domnul, căruia i s-a rugat toată viața.

Maica Paraschiva - Stareța Schitului

Articolul original se poate citi AICI:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/florian-vaideianu-binele-si-raul.html

RECOMANDĂRI DIN Blogul SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

Ion C. Gociu - Am, cum să n-am
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/ion-c-gociu-am-cum-sa-n-am.html

Ion C. Gociu şi trilogia sa transistorică: MAIA
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/cronica-literara-ion-c-gociu-si.html

Alexandru Melian - MAGICIANUL ALCHIMIST
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/alexandru-melian-magicianul-alchimist.html

Ionuț Hens - Omul rațional şi manifestările sale
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/ionut-hens-omul-rational-si.html

45 de ani de la înființarea CJCPCT Gorj şi cu acest prilej, lansarea Monografiei oraşului Tismana
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/45-de-ani-de-la-infiintarea-cjcpct-gorj.html

Alexandru Melian - NOIMA SCHIMBARII
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/alexandru-melian-noima-schimbarii.html

Florian Văideianu - Postfață la o carte eveniment
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/florian-vaideianu-postfata-la-o-carte.html

Iuliu-Marius Morariu - Valențele rugăciunii
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/iuliu-marius-morariu-valentele.html

Nicolae N. Tomoniu - Luna martie sau împletirea roşului cu albul
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/nicolae-n-tomoniu-luna-martie-sau.html

CITIȚI ŞI BLOGUL
http://cleptocratia.blogspot.com/
Comentarii politice "Sămănătorul"

Reacții ale românilor la acțiunile antiromâneşti
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/03/reactii-ale-romanilor-la-actiunile.html
Mit şi manipulare în conştiința secuilor prin manualul de istorie a secuilor
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/03/mit-si-manipulare-in-constiinta.html
Mircea Vâlcu-Mehedinți - Un document inedit
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/03/mircea-valcu-mehedinti-un-document.html
EUROVISION 2013: Mai slab decât «Mamaia 2011»
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/03/eurovision-2013-mai-slab-decat-mamaia.html
Victor Ponta: cecitate politica sau oportunism?
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/03/victor-ponta-cecitate-politica-sau.html

Citiți poezii pe blogul
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

BICIUL DE FOC AL PAPEI !

Predică uluitoare a noului Suveran Pontif. Aşa ceva nu s-a mai auzit la Vatican!

La 24 de ore după ce a fost ales, în aceeaşi Capelă Sixtină, noul Papă a condus o slujbă în faţa cardinalilor, în care a trasat liniile de forţă ale potificatului.

Momentul-cheie a fost predica, rostită într-o italiana foarte simplă şi accesibilă.

Un document cu atât mai important, cu cât Papa a transmis un semnal puternic, refuzând să citească textul pregătit de secretarul de Stat.

Este prima predică rostită în calitate de Suveran Pontif şi de aceea trebuie considerată ca fiind piatra de temelie pe care Papa Francisc îşi va construi pontificatul.

Cu atât mai mult cu cât ea a fost una spontană.

Evident, apreciază observatorii de la Vatican, va trebui să aşteptăm, pentru confirmarea primelor impresii, predica de la marea mesă a întronizării sale, care va avea loc marţi, în Piaţa San Pietro. Sunt însă câteva impresii puternice lăsate de prima predică.

Noul Papă a impus un stil nou şi direct.

Ca un simplu preot

Primul element - FORMA:

Papa nu a rostit predica din scaunul de Episcop al Romei, un loc care simbolizează puterea sa, aflat chiar în centrul Capelei Sixtine, ci din amvon, ca un simplu preot.

Pe FOND, mesajul său a fost unul drastic, notează observatorii.

Prima temă a fost cea a "mişcării" care caracterizează Biserica.

Noul Papă vede trei direcţii: "a călători" (caminare), "a zidi" şi "a mărturisi".

"Viaţa noastră este un drum", a spus el. **"Dacă ne oprim, ceva nu e în regulă. Trebuie deci să mergem mereu, alături de Dumnezeu şi în lumina Lui".**

Apoi, e nevoie de **"a edifica"** Biserica.

Dar **"cu pietre vii, cu pietre unse cu Duhul Sfânt"**.

Şi nu oriunde, ci **"pe piatra din capul unghiului, care este Hristos".**

Vine etapa de **"a mărturisi credinţa"**.

Şi aici a fost momentul cel mai încărcat al predicii:

"Putem să străbatem câte drumuri dorim, putem să construim mii de lucruri, dacă nu-L mărturisim pe Iisus Hristos, ceva nu merge". În italiană, **"qualcosa non va"**, argentinianul apăsând, cu vocea sa gravă, pe **"non va".**

"Vom deveni un ONG religios (ONG

pietosa), dar nu Biserica, mireasa lui Hristos", a decretat Papa, continuând:

"Ce se va întâmpla dacă nu construim pe piatră? Ni se va întâmpla ce li se întâmplă copiilor pe plajă, când ridică castele de nisip: totul se surpă, fără consistență".

Liniştea grea a cardinalilor

Papa, foarte calm, stăpân pe sine, ciudat de odihnit şi senin după aceste alegeri-surpriză, a rostit apoi aceste vorbe teribile al unui mare scriitor francez:

"Când nu-L mărturisim pe Iisus Hristos, îmi vine în minte fraza lui Leon Bloy: cel care nu se roagă lui Dumnezeu, se roagă Diavolului. Şi când nu-l mărturisim pe Iisus Hristos, mărturisim mundanitatea, lumescu Diavolului!"

O linişte grea s-a lăsat în Capela Sixtină.

Mulți cardinali păreau că-i sorb aceste vorbe, atât de obişnuite în bisericile ortodoxe româneşti, dar atât de puțin diplomatice, pentru urechile occidentale, obişuite cu prudența oratorică a textelor care i se dau Papei să le citească.

Iar Francisc a continuat:

"Asta nu este uşor".

Când trebuie construit ceva se produc **"cutremure, mişcări, care încearcă să ne întoarcă din drum. Pentru că nu aparțin Crucii".**

Pentru noul Papă, fiecare drum trebuie ducă spre Cruce:

"Când călătorim fără Cruce, când zidim fără Cruce, când mărturisim cu Hristos, dar fără Cruce, nu suntem oamenii lui Dumnezeu.

Suntem lumeşti.

Suntem episcopi, preoți, cardinali, papi, totul, dar nu suntem oamenii lui Dumnezeu".

Uluitor!

O critică tăioasă a anumitor comportamente bisericeşti, care viza pe toți, de la preoții simpli la Papa însuşi!

Aşa ceva nu s-a mai văzut niciodată, nu s-a auzit niciodată din gura unui Suveran Pontif, în fața întregului cortegiu al cardinalilor!

Text trimis pentru revista noastră de pr. dr. Alexandru Stănciulescu -Bârda

(continuare din pag. 7)

individului împins de societate: „ne-ați făcut cifre, ce mai vreți? / să umpleți o lume cu orbeți… / prea mulți hrăpăreți – cozi de topor” / (poezia Cod roşu).

Lupta împotriva mediocrului – intuitiv chiar, căruia nu îi permite dezvoltarea: „nu mai vrem să ne plimbăm, / s-au tot defrişat zăvoaie, / somnul nu mai prinde vise, / verticalul se îndoaie…” / (poezia N-avem timp), se contopeşte cu îndemnul exemplificator spre astral: „eu am căzut de undeva din stea / un strop de viață e minunea mea”, plămadă divină spre ceilalți. „Ce greu e să te dărui celuilalt, / dar şi mai greu să te aduni în sine” / (poezia Cât mă răsfrâng).

Expresie a unei vitalități îmblânzitoare, autorul excelează prin analize, „sfarmă zăboviri, cucerind prezență” (poezia Nişte pogorâri), se roagă Domnului: „fereşte-mă, Doamne / de imagini şocante, prea şiret convingătoare, / fiindcă de „rațiune” / mă voi apăra singur” (poezia Pentru liniştea clipei), pentru înălțarea individului: „urcuşul spre altă ordine, regală / e poate regăsirea unui mit / de-a fi bogați, oneşti şi fără fală / într-un posibil joc nemărginit!”/ (poezia Urcuş).

Lecturarea prețiosului volum de poezie, înnobilat cu desenele cunoscutului grafician Florin Gheorghiu este tranzitată de maturitatea poetică a autorului, ajunsă la apogeul deplinătății, care se vrea dăruită omului spre îmblânzire.

„Sunt un fluid / apoi o frunză pentru fruct, / contemplativ, voievodal… / torent abrupt / cu şansă vibratilă / şi neîntrerupt?”. (poezia Crez fluid).

Tabloul său poetic-comportamental îndeamnă spre puritate înălțătoare.

Florian Văideianu jurist.

Vizitați Capela Sixtină, tur virtual interactiv High-resolution:
http://www.vatican.va/various/cappelle/sistina_vr/index.html

(continuare din pag. 30)

Încheierea a fost la fel de biciuitoare:

"Aş vrea ca noi toți, după aceste zile de grație, să avem curajul, da!, curajul, de a călători împreună cu Dumnezeu, purtând Crucea lui Dumnezeu, şi să zidim Biserica pe sângele lui Hristos vărsat pe Cruce, şi să mărturisim slava unică a lui Hristos răstignit!.

Numai aşa Biserica poate avansa!"

este propus mereu pentru premiul Nobel (e adevărat, inculții şi manipulatorii de la Stockholm nu prea iau în seamă odele de la Bucureşti), călătoreşte prin toată lumea,(se înțelege, nu pe bani proprii, deşi conturile personale nu-i sunt chiar goale), este tradus copios în străinătate, în bună măsură grație publicității agresive, a relațiilor de toate felurile şi, o bună periodă de timp, grație Institutului Cultural Român pe când acesta era administrat de fizicianului rătăcit în lumea literelor, cel cu beşica udului bolnavă şi mereu obsedat de cadavrele culturii române (începând din 2007, 18 cărți i-au fost publicate în diverse limbi, prin intermediul Institutului Cultural Român).

Acidul sulfuric în care e nevoit să înoate condamnatul la suferință românească e atât de distrugător, încât îl desfigurează direct în brațele preşedintelui Tr. Băsescu, purtând în dreapta constituția României şi în stânga (sau invers) una din cărțile scriitorului care-i înnobilează nopțile de lectură. Pentru că zilele îi sunt luminate de articolele lui partizane, scrise cu talent şi devoțiune.

În esență, nu popularitatea lui M. Cărtărescu - e adevărat,în bună măsură confecționată arbitrar - nu promovarea şi traducerea cărților lui, - e adevărat, disproporționate față de alți scriitori - nu privilegiile de toate felurile de care s-a bucurat, fără ca acestea să reprezinte motive de mândrie pentru el, nu viața lui beneficiind de ceea ce foarte puțini dintre compatrioții noştri au norocul sau posibilitatea să cunoască, nu toate acestea ulcerează bunul simț şi decența, ci echivalarea metaforică a tuturor acestora cu o viață tragică de înotător într-un bazin de acid sulfuric.

Există apoi în mărturisirea din subtitlu o parte finală ambiguă, aproape misterioasă. Mircea Cărtărescu îşi doreşte uneori, nu să iasă din acest bazin românesc cu acid sulfuric, ci să poată ieşi. În mod legitim, se iscă întrebarea : de ce nu poate ieşi şi mai ales de ce, în loc de a vrea să iasă, el vrea doar să poată. La această întrebare s-ar putea da cel puțin două răspunsuri. Unul ar exprima noblețea unui fiu care înțelege că, oricâte i-ar putea reproşa mamei sale, ea nu încetează de a-i fi mamă şi de a se bucura din partea lui de respect şi iubire, chiar dacă aceasta ar cere sacrificiul bazinului cu acid sulfuric. Al doilea răspuns, propriu celor « fără mamă, fără tată », în fața beneficiului personal, ar exprima opțiunea pentru minunea unui bazin cu acid sulfuric care nu are decât atribute de lichid amniotic. Unde ar mai găsi el un bazin atât de miraculos ?!.. Până la urmă, singurul răspuns valid la această dilemă nu-l poate da decât scriitorul însuşi. Nu celorlalți în primul rând, ci lui însuşi. Iar validitatea vorbei nu poate fi probată decât de fapte.

Abandonând ironia amară care însoțesc aceste rânduri, mă întreb, cu tristețe şi nedumerire, cum poate un om de cultura şi de talentul lui Mircea Cărtărescu, să nu sesizeze ridicolul şi imoralitatea unei asemenea declarații, cum poate să se înregimenteze şi el la domnia neruşinării care ne cancerizează viața de peste 23 de ani ?!

Alexandru MELIAN..

Acest articol al domnului prof. univ. dr. Alexandru Melian, îl puteți citi şi aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/03/alexandru-melian-magicianul-alchimist.html

(continuare din pag. 16)

legătură cu adoptarea bugetului şi stabilirea Curții de Control Financiar.

- În zilele de 1-2 decembrie Consiliul Europei a stabilit condițiile în legătură cu alegerea forumului de conducere: Parlamentului European prin vot universal pînă în 1978, şi în legătură cu creerea şi emiterea pentru toți membrii CEE a paşaportul european..

Au fost necesari 5 ani pentru ca în 1976 (la 9 Februarie) Consiliul să decidă.

în favoarea aderării Greciei la Comunitate, iar la 1 ianuarie 1981, Grecia a devenit al zecelea membru al Comunității Europene. De fapt țările mai mari, dezvoltate şi mai puternice din punct de vedere economic şi-au creat de la început un piedestal sau o lojă de unde urmăreau şi aprobau pe baza anumitor interese admiterea la anumite dăți, în anumite condiții şi pe baza anumitor criterii strategice şi economice, a altor membrii dintre țările mai mici, mai puțin bogate.

În 1977, la 28 martie Portugalia şi-a depus cererea de candidatură pentru aderarea la Comunitate iar 4 luni mai târziu, la 28 iulie, Spania a aplicat şi ea în acelaşi scop.

Un an mai târziu, în zilele de 4-5 decembrie 1978, în cadrul şedinței Consiliului European ce a avut loc la Bruxelles s-a înființat Sistemul Monetar European (SME).

În ianuarie 1986, Portugalia şi Spania au devenit membre ale CEE.

Între 17-28 februarie s-a semnat la Luxemburg şi la Haga, Actul Unic European şi la 29 mai 1986 a fost ridicat Steagul Uniunii Europene, pentru prima data în fața clădirii Berlaymont şi s-a intonat imnul Uniunii Europene (Oda bucuriei – Beethoven).

Sfârşitul decadei anilor 1980 şi începutul noii decade 1990 au fost însoțite de cererea mai multor țări pentru a devenii membre ale UE printre care: Austria, Cipru, Malta, Finlanda, Elveția, Ungaria şi Polonia.

La 31 mai 1995, Comisia a adoptat actul numit „Carta Verde" referitoare la introducerea unei monede unice - Euro. În acelaşi an, la 22 iunie 1995, România şi-a depus şi ea cererea de aderare la UE.

La 26-27 iunie Consiliul european confirma trecerea la folosirea monedei unice de la 1ianuarie 1999.

În luna mai un Consiliu Special cu profil financiar economic, a decis ca numai 11 state membre ale U.E. care întruneau condițiile necesare să adopte folosirea monedei unice (euro).

La 2 ianuarie 2001, Grecia a devenit cel de al 12-lea membru al zonei euro.

După cum se va putea vedea ceva mai târziu, această dată probabil nu a fost de bun-augur pentru ea şi nici pentru alte țări din cadrul U.E.

Anul 2001 a însemnat nu numai pentru Statele Unite dar şi pentru membrii Uniunii Europene un an de decizii deosebit de importante.

În şedința din 15-16 iunie: Consiliul European de la Goteborg (Suedia), a decis, extinderea UE şi procesul de aderare, printre altele, cu unele "eforturi speciale" dedicate asistenței acordate Bulgariei şi României. **1)**

La 21 septembrie: Consiliul European în cadrul unei şedințe extraordinare ținută la Bruxelles, a analizat situația internațională ca urmare a atacurilor teroriste care au avut loc la 11 septembrie 2001 în New York şi Washington D.C. şi a stabilit planuri speciale pentru sprijinul şi riposta UE.

Decizia Statelor Unite de a invada Irakul cerând suportul țărilor Europe şi de a forma o puternică coaliție, nu şi-a primit răspunsul total şi cel mai favorabil pentru S.U.A din partea membrilor U.E.

Mai mult decât atâta, aşa cum apăruse într-un articol din Financial Times din 12 martie 2003, în paralel cu pregătirea trupelor pentru invadarea Irakului, s-a considerat că „Europa a fost prima victimă a acestui război".

Realmente războiul din Irak a venit peste Europa ca un val total nedorit şi cu multiple efecte negative, de care nu avea nevoie la momentul respectiv.

Acesta a fost şi motivul pentru care unele țări europene au refuzat să participe la acest război.

Altele şi-au găsit diverse formule de a se eschiva sau au fost de acord cu participarea dar sub forma unor cadre tehnice care să supervizeze sau să se ocupe de probleme de logistică.

Alte țări au trimis un număr extrem de mic de combatanți, pentru a nu se spune că nu au participat la solicitarea Statelor Unite. Alte țări, cum a fost Franța şi Germania au refuzat să trimită trupe şi să participe la cheltuielile destinate refacerii Irakului după terminarea războiului. În 2002, la 1 ianuarie, monedele şi bancnotele euro au intrat în circulație în cele 12 state participante la zona euro: Austria, Belgia, Finlanda, Franta, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Olanda, Portugalia si Spania.

Nici folosirea monedei unice „euro" în țările membre ale U.E. nu şi-a găsit asentimentul total dela început. La 14 septembrie 2002, în Suedia de exemplu a avut loc un referendum prin care s-a respins introducerea monedei euro în Suedia. Marea Britanie a refuzat să renunțe la pound-ul englez şi să utilizeze euro drept monedă în circulația curentă. Polonia a fost şi ea în aceeaşi situație şi nu s-a grăbit să introducă euro în locul zlo ților după ce a devenit membră a UE.

După ce a fost numit Prim Ministru al Poloniei (în 1991) Jan Krzystof Bielecki spunea:

"Noi polonezii suntem poate în acest moment mai pragmatic decât am fost înainte, cu toate că din punct de vedere istoric suntem foarte romantici"

Cu o populație de circa 38 milioane locuitori, Polonia este cea mai largă țară membră a UE după Marea Britanie, şi care a preferat să nu folosească euro.

În alte țări încă în 2011, se folosesc drept monede în circulație ambele monede: cea națională şi euro. **2)**

Anul 2003, a fost anul în care s-a semnat (la 16 aprilie), la Atena, Tratatul de Aderare la Uniune a 10 noi membrii: Republica Cehă, Cipru, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Slovacia, Slovenia şi Ungaria. În 2005, la data de 13 aprilie, Parlamentul European a acceptat aderarea României şi Bulgariei la Uniunea Europeana. (cu 497 voturi pentru, 93 împotriva şi 71 de abțineri); în baza acestor voturi a fost adoptată rezoluția referitoare la aderarea României la Uniunea Europeana în 2007; iar la 25 aprilie, în cadrul unei ceremonii oficiale, (desfăşurată la Abatia de Neumunster din Luxemburg), s-a semnat Tratatul de Aderare la Uniunea Europeana al României şi Bulgariei, alături de reprezentanții celor 25 de state membre ale U.E.

Procesul final de aderare al României şi Bulgariei la Uniunea Europeană s-a finalizat de abia la 1 ianuarie 2007. Toți membrii U.E. şi partenerii acestora la schimburile internaționale nu numai că au fost şi continuă să fie părtaşi şi au suferit de pe urma crizei declanşată peste Oceanul Atlantic, dar astăzi UE este cea care îşi trage sufletul din greu şi acest lucru are un efect direct asupra întregului sistem financiar propriu şi al celui mondial.

1) La 1 mai 2004, Uniunea Europeană avea 25 de state member:Austria, Belgia, Cipru,Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Olanda, Polonia, Portugalia, Republica Cehă, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia şi Ungaria, care formau împreună un spațiu de aproximativ 4 milioane km.p. şi cu o populație totală de peste 450 milioane de locuitori..

2) Țările din cadrul UE care folosesc moneda euro (€) (17 din cele 27 de state) alcătuiesc împreună zona euro:
Austria, Belgia, Cipru, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Malta,
Țările de Jos, Portugalia, Slovacia, Slovenia şi Spania,
Peste 175 de milioane de oameni din întreaga lume folosesc monede raportate la euro.

Citiți mai departe întregul volum aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Alex_Berca-Viitorul_Europei.pdf

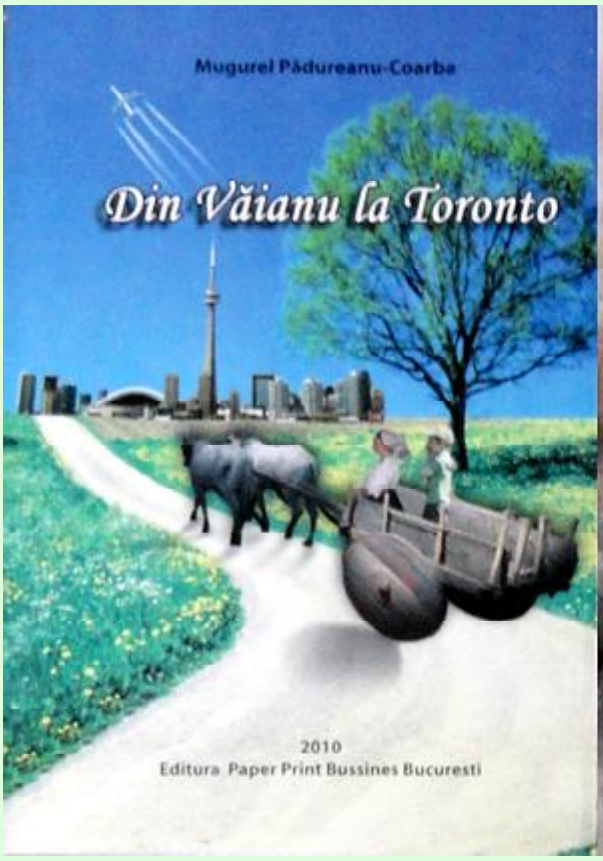

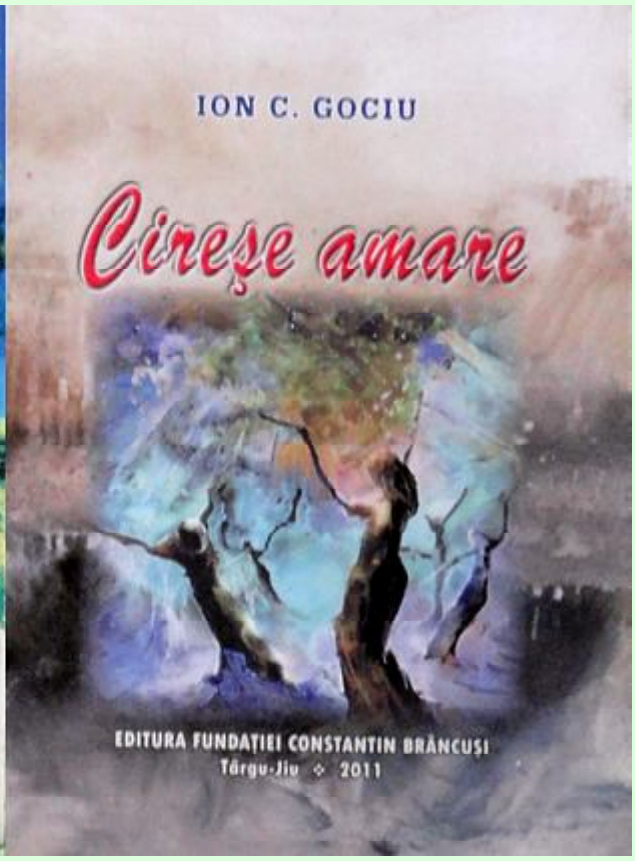

CĂRȚI DONATE ASOCIAȚIEI SEMĂNĂTORUL TISMANA

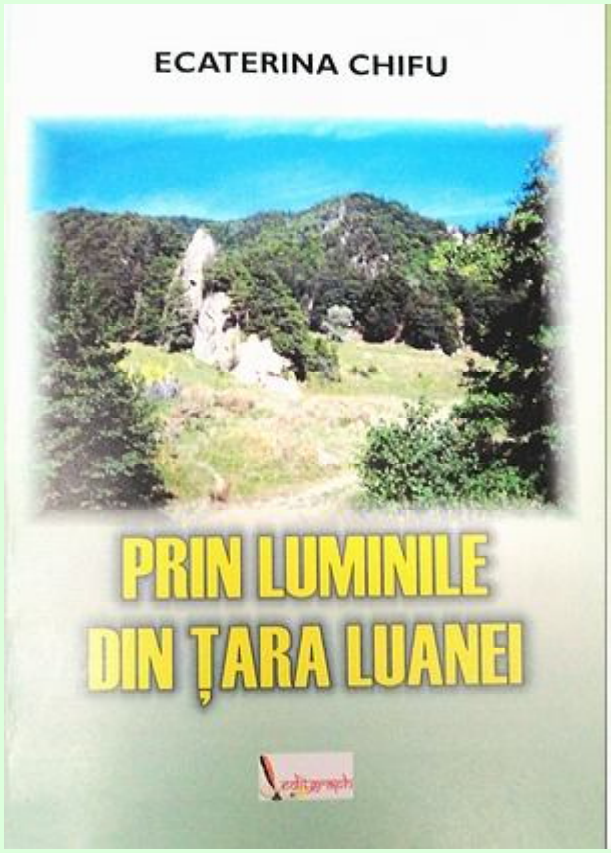

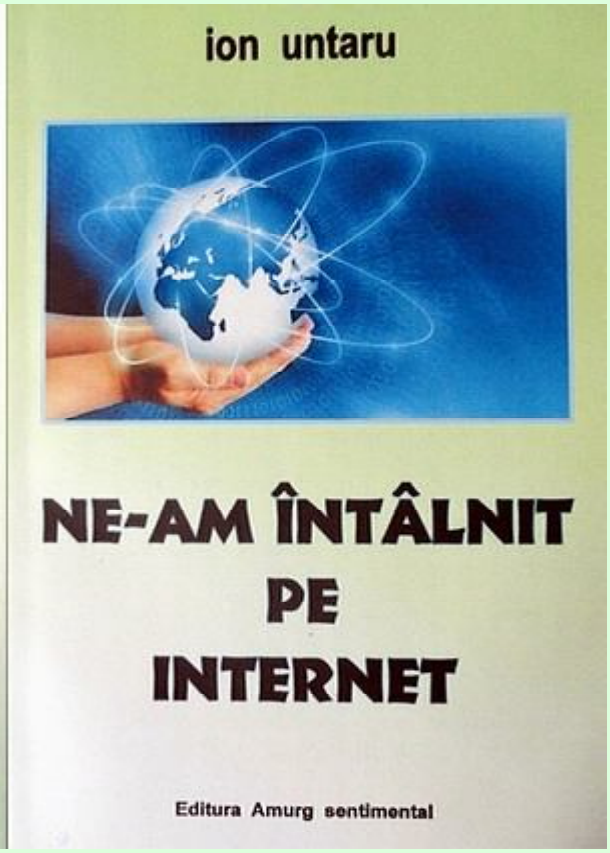

DESCHIDEREA MAGAZINULUI «SEMANATORUL» SE AMÂNĂ DIN NOU!

Din păcate, mai amânăm încă o dată deschiderea magazinului nostru online datorită dificultăților de a găsi o bancă cu comisioane convenabile şi nenumăratelor dificulăți în configurarea trimiterilor prin poştă în funcție de greutatea coletului.Site-ul acceptă pentru transport poştal doar procente generale, va trebui să lucrăm pe moment manual.

Cum vom face, va fi explicat pe site-ul de mai jos:

http://dornatismana.ro/magazin/ro/

Există acolo adresa asociației, e-mail-ul magazin@samanatorul.ro şi nr. de telefon, iar amatorii de cărți pot trimite mail sau suna la telefon pentru comenzi.

Deja s-au primit unele comenzi şi le-am onorat prin prelucrare manuală după ce am corespondat sau vorbit la telefon cu clienții care sunt nerăbdători să aibă sigur în mână cărțile dorite.

Vom lucra manual cel puțin o lună pentru că toată luna aprilie va fi ocupată cu proiectul editorial ce trebuie înaintat la AFCN şi nu putem renunța la el atât timp cât ei ne-ar finanța cu 500 milioane lei vechi, având asigurată de primărie şi cota de cofinanțare!

Primăria Tismana, prin Consiliul Local, este interesată de retipărirea Monografiei oraşului Tismana, deoarece mai avem în stoc doar 5 exemplare iar cererile sunt foarte mari. Proiectul prevede şi tipărirea altor monografii incluse în planul editorial al asociației Semănătorul. Pe lângă aceste urgențe, cererile de tipărire de carte prin Editura Semănătorul, contracost, sunt şi ele foarte mari deoarece avem o înțelegere cu o tipografie care poate scoate un volum de 100 pagini alb-negru, cu copertă color laminată, la doar 3,60 lei exemplarul. Cu un TVA de 8%, un tiraj de 100 exemplare costă sub 400 lei.

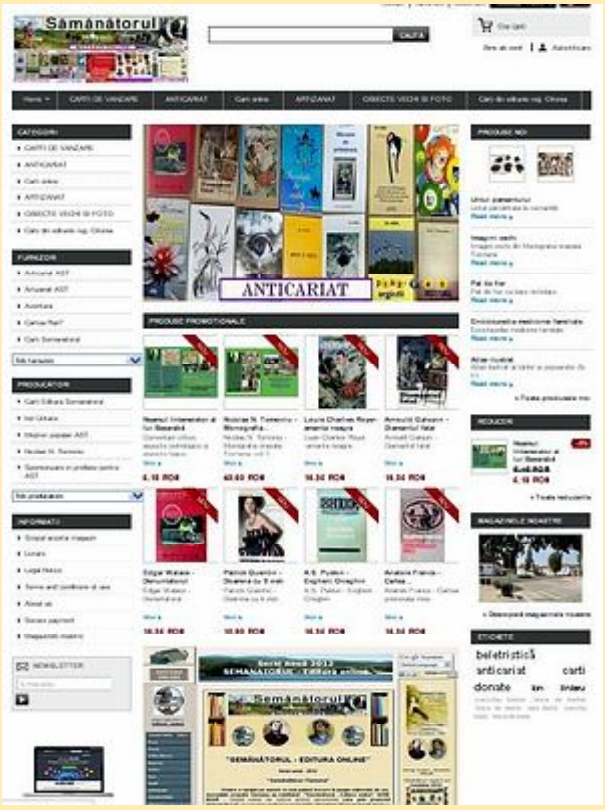

Perspectivele dezvoltării sunt deci foarte optimiste şi mai bine să amânăm lucrul la magazinul Semanătorul pentru a ieşi si acolo un magazin cu prețuri convenabile. Vom negocia cu băncile şi găzduirea pe site până când totul va fi cum dorim noi şi autorii, adică ieftin şi rapid!

DISCUL ANUAL NUMĂRUL 2 - DVD-AST-2 AL ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA"

Cititorii noştri care vor să devină membri şi achitată cotizația integral pe anul în curs li se vor trimite gratuit DVD-ul prin poştă. Restul cititorilor "SĂMĂNĂTORUL" primesc DVD-AST-2S trimițând 20 lei (+5 lei poşta)

Cuprins

- Revistele apărute in 2011
- Revistele din anul 2012
(12 reviste din anul 2012
şi 8 reviste din anul 2011)

Ce PC aveți? Dacă DVD-ul nu se poate citi vă trimitem altul

PLIANTUL SEMĂNĂTORUL

RECITAL VIDEO-POEZIE

Autoarea versurilor : Ecaterina Chifu, professoară, scriitoare, traducătoare lb. fr., montaj artistic : Alice Untea

110 de diaporame Power Point

DOCUMENTAR:

Albumul istoriei românilor
Ghid explicativ al principalelor ANALIZE MEDICALE
HARCOV
Modificari DOOM
ROMANIA_1938
Rudolf-Breuss-Tratamentul total al cancerului
Sarmizegetusa
Tablete de stil de viață Sănătatea
Tehnologiile mileniului
Top 9 cele mai sănătoase ceaiuri si multe alte sfaturi bune

Principalele reviste primite din țară pe adresa redacției

Banat - Lugoj
Luminătorul - Chişinău
Vatra veche – Târgu Mureş
Climate literare - Târgovişte
Constelații diamantine - Craiova
Scrisoare pastorală- Parohia Malovăț

CARTE DE BANCURI

FILME ARTISTICE ŞI DOCUMENTARE

DACII –seria I, DACII –seria II
Brancusi-Filmed_1923-1939
Codul_lui_Brancusi
Fractionarea-hidraulica
Fractionarea-hidraulica (engl.)
Miracle_Planet-Asteroid-Impact-Simulation

MARI CONCERTE - André Rieu – Amsterdam Arena - 2011

CONCERT INTEGRAL în format flv
Soft necesar pentru filmele flv: REAL PLAYER
CONCERT PARȚIAL în format wmv
Soft necesar pentru filmele wmv: WINDOWS MEDIA PLAYER!

André Rieu - Amsterdam Arena (2011) full concert

André Rieu - Amsterdam Arena (2011) full concert

Asigurați-vă că PC-ul dvs. are o unitate de citire DVD şi nu una CD-ROM. Pe capacul unității în care introduceți DVD-ul trebuie să scrie DVD şi o cifră care arată viteza citirii, spre ex. 8x sau 16x sau 32x

In funcție de viteza de citire, DVD-ul va porni, deci e nevoie să aşteptați auto-startul care poate dura de la câteva secunde până la zeci de secunde pentru unitățile cu viteză de citire mică. Unitățile 2x s-ar putea să nu declanşeze autostart deşi viteza de înregistrare a fost de la 2x până la 4x.

In acest caz, vedeți conținutul DVD cu Windows Explorer, la fel cum citiți hardiscul C:/ de regulă. Identificați DVD-ul cu iconița Semănătorul şi titlu. Trebuie să fie atribuit literei D:/ sau E:/ sau F:/

REORGANIZARE SEMANATORUL

Devenind membru ne puteti trimite spre publicare online:

1. Volume intregi, scrieri noi, inedite, de proză, poezie, teatru, critica literara, reportaj şi studii la:

"Sămănătorul - Editura online" - http://www.samanatorul.ro/editura-online

Volumele online se publică gratuit pentru membrii cotizanți. Se acceptă o carte lunar, adică 12 cărți pe an.

Fiecărui autor i se creează o pagină proprie de prezentare cu un scurt CV

Scrierea se promovează prin fragmente din volum si articole de critica literară în:

"Revista Sămănătorul" http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm

2. Volumul se mai promovează şi pe bloguri prin articole de critică literară despre carte, imagini, prezentarea articoelor şi impresiilor cititorilor despre carte, făcându-se pe blogul:

"Sămănătorul - articole ale autorilor" - http://samanatorul.blogspot.com

3. Membrii cotizanți pot publica şi poezii separate pe blogul

"Sămănătorul - poezii ale autorilor" - http://poezii-samanatorul.blogspot.com/

sau articole privind clasa politică pe blogul:

"Sămănătorul - Comentarii şi articole politice" - http://cleptocratia.blogspot.com/

Se acceptă maxim un articol pe săptămână, adică 52-53 pe an, pe toate cele trei bloguri sau pe altele ce se vor mai înființa..

4. Volumele publicate se pot lăsa gratuit pe site-ul

"Sămănătorul - Editura online" - http://www.samanatorul.ro/editura-online

sau varianta online se poate vinde (cu parolă, la preț convenabil pentru cititor) şi prin:

"Magazinul online Sămănătorul" - http://dornatismana.ro/magazin/ro/ (deocamdată în construcție)

Autorul poate alege orice combinație pentru cartea sa online: gratuit sau/şi vânzare.

Autorul îşi mai poate vinde prin magazin o parte din cărțile sale netrebuincioase din bibliotecă în vederea acumulării unei sume care să permită tipărirea pe suport de hârtie a cărții sale online prin Editura „Semănătorul”

5. Membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

Puțini ştiu că Biblia această « carte a cărților» conține şi lecții importante pentru sănătatea fizică. Astfel una din mâncărurile folosite că deşert la Cină cea de taină a fost...

Charosetul.

Acesta constă într-o combinație de mere tocate mărunt (o jumătate de măr de mărime potrivită, pentru o persoană) şi nuci pisate, cărora li se adaugă stafide pisate sau strivite, curmale, scorțişoară şi miere.

Consumând în mod constant acest deşert biblic,putem alungă durerile de inimă,putem scăpa de calculii renali şi biliari, care sunt eliminați, putem ajută o tioida hipoactivă, putem face să dispară petele de pe piele, petele hepatice, acneea, psoriazisul şi herpesul, insomnia.

Miracolul din Charoset înfrunta cancerul şi ajută la tratamentul infecțiilor cu candida.

Doamne ajută!

ANUNȚ IMPORTANT
PRIVIND REVISTA SĂMĂNĂTORUL, VARIANTA TIPĂRITĂ !

Printre proiectele pe care le înaintăm la AFCN , există şi unul care vizează REVISTA SĂMĂNĂTORUL, VARIANTA TIPĂRITĂ

Revista tipărită va conține doar texte literare fără niciun fel de reclamă.

Rugăm membrii asociației să ne specifice, printr-un e-mail, care anume articol - publicat în REVISTA SĂMĂNĂTORUL ONLINE - doresc să apară şi în VARIANTA TIPĂRITĂ.

Membrii noştri trebuie să opteze pentru o singură variantă: proză, poezie, teatru, reportaj, studii sau critică literară. Trebuie ales un articol din numerele revistelor online din anii 2012-2013.

Membrii AST ne vor specifica numărul ales, precizând şi pagina exactă.

Dacă membrii noştri nu găsesc ceva potivit, ni se vor trimite articole noi dar alegeți ce considerați că este mai frumos din opera dvs.

Nu se admit articole ce fac obiectul notelor autobiografice.

EDITURA «SEMANATORUL»

Comitetul director al Asociației «Semănătorul Tismana» urmăreşte ca Planul Editorial al Editurii «Sămănătorul» să fie propus a se realiza printr-un proiect înaintat la Asociația Fondului Cultural Național.

Am alocat proiectului 10 ISBN.

Primele 4 ISBN din 10, sunt rezervate «Monografiei oraşului Tismana» şi monografiilor satelor aparținătoare. Trei ISBN sunt rezervate scriitorilor gorjeni şi alte trei membrilor Asociației Semănătorul Tismana din întreaga țară. După care, vom mai cere...

Am alocat doar trei ISBN membrilor pentru că v-am rugat în numărul trecut să vă înscrieți în planul nostru editorial şi doar atâția membri s-au înscris. Putem tipări şi retipări orice carte. Retipărirea necesită însă o nouă copertă şi ceva adăugiri pentru a primi un alt ISBN de la noi.

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

ATENȚIE!

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi unor reviste prietene. Se mai trimite gratuit şi cumpărătorilor prin Magazinul Semănătorul. Tot gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul IV.
Nr. 4
Aprilie 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția
online
Nr. 37

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017
Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

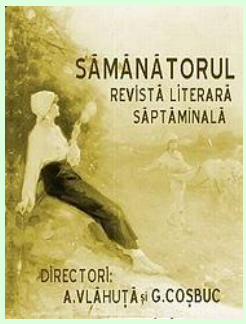

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuță

Fondatori 2012:

Asociațiile
"Semănătorul" şi
"Dorna" Tismana

Anul IV. Nr. 4 - Aprilie 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din aparițiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediția online intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediția tipărită va avea nr. 5, corespunzător lunii în care apare şi se distribuie.**

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial Nicu Tomoniu - NOI NE FACEM DATORIA !
4 Al. Melian - UN MUŞCHETAR AL CUVÂNTULUI
7 HELENE PFLITSCH - Maia sau Romanul surprizelor
10-11 CONFERIRE DE MEDALII la aniversările 2014
12 Ion C. Gociu - OMAGIU ADUS DOCTORULUI POET
15 Florian Vădeianu - Un tămăduitor al cuvântului
16 FLORIAN VĂIDEIANU - Omul fără „țară"
17 ION MOCIOI - DISCUL DE LA PHAISTOS
21 Doru V. Fometescu - Poezii din volumele publicate
22 Lucia-Silvia Podeanu - Poezii din grădina de sub cer
25 Vasile Mic - Poeziile lunii aprilie
25-27 Grupul antinațional Humanitas/Historia şi Lucian Goia
28 Dumitru Dănău - MITOGRAME LIRICE
30 George Ene - 500 - GRAFO - CLIPURI
32 S.A. Jimborean - Acuzații în Apologiile Sf. Iustin Martirul
34 Nicu Tomoniu – Minunile atribuite Sf. Nicodim
38-39 Conturi, abonamente 40 - Hieroglife descifrate

www.tomoniu.ro

Lansări de carte:

NOI NE FACEM DATORIA !

Scriitor membru al LSR -Gorj

CREVASA DINTRE STAT ŞI SCRIITOR !

Despre organizarea unei acțiuni de lărgire mediatică a revistei noastre pentru perioada următoare se vorbeşte încă de la lansările de carte ale Editurii "Semănătorul Tismana" de la Târgu Jiu şi Tismana.

Manifestările literare care s-au organizat anul trecut la inițiativa scriitorilor Doru V. Fometescu şi Florian Văideianu au reuşit să ne convingă de rostul lor. Autorii au reuşit să grupeze la întruniri unii din cei mai prolifici scriitori gorjeni, membri ai unor cenacluri literare sau ai unor uniuni şi ligi de creație literară. Dar şi membri ai unor asociații, fundații sau centre culturale instituționale care prin fişa postului sunt obligate să-şi trimită reprezentanții la asemenea manifestări.

Eu am spus întotdeauna că astfel de întruniri trebuie să continue. Şi am invocat faptul că numai prin unitate şi solidaritate putem atinge scopurile literare imediate ale fiecărui autor. O promovare comună a noilor volume ieşite de la tipar, este mult mai eficientă decât promovarea prin revista la care autorii colaborează de regulă.

Dar ce se constată? Dacă revistele şi cotidienele mai promovează, în paginile lor, literatura necazonă, nepartizană, pornită din dragostea sinceră de a scrie, statul nici atât.

Şi am atras atenția prin cuvântul meu, la amintitele manifestări culturale, că în "chestiunea" organizării şi a alocării resurselor financiare necesare desfăşurării evenimentului, totul se sparge în capul autorului. Cu alte cuvinte, nu instituțiile de stat ale ministerelor vin în sprijinul autorilor ci autorii îşi pun banii la bătaie pentru ca funcționarii acestor instituții să îşi ia leafa raportând că în teritoriul lor s-au desfăşurat "n-şpe" lansări de carte şi alte reuniuni ale creatorilor lor.

În această privință noi ne-am făcut datoria ca revistă şi ca asociație. Am scris, am filmat, am pus pe site-urile noastre cuvântările participanților, am organizat standuri de carte pe care nicio televiziune nu le bagă în seamă. Este emblematic faptul că din televiziunile venite la Tismana niciuna n-a filmat standul nostru de carte şi nu ne-a luat niciun interviu. Nici măcar un cameraman care ar fi putut fi interesat personal, având pe cineva apropiat care era promovat într-un album de imagini din stand pentru artizanatul pe care-l meşterește de ani buni!

Rolul televiziunilor este să-şi promoveze stăpânii politici care îi plătesc. Nicidecum realitatea românească, inițiativele culturale ale unor oameni conştienți că dacă ei nu pun umărul la supraviețuirea valorilor noastre de patrimoniu cultural, nişte slujbaşi ai televiziunilor patronate "politic", nici atât...

In fond, nu este chiar vina lor. Au servici? Au! Prin grija guvernelor, alocările de fonduri fac ca televiziunea publică să stea cu lumânarea în mână iar televiziunile de stat locale abia să-şi târâie nădragii. Iar banii noştri, pe taxa Radio-TV obligatorie, pe care-i dăm lună de lună vrei-nu vrei, se duc pe căi neştiute domnului, ci numai ale diavolului, spre o miriadă de televiziuni locale județene despre care nici nu ştii ale cui sunt în realitate şi nici ce scop au ele. În niciun caz în scopul poporului ci în scopul manipulării noastre: cum să votăm, ce să cumpărăm, ce medicamente să luăm, în ce țară să ne luăm lumea în cap dacă n-avem de lucru!

NEPOFTIȚII SCRIITORI !

La masa mare a guvernanților, plătită din banii noştri, ai poporului, scriitorii de rând n-au loc nici măcar la firimituri.

De trei ani de zile înscriem proiecte culturale la AFCN şi rezultatul este o duhoare de inconştiență şi incultură care tocmai de acolo vine! Bine aleşi evaluatori sunt în număr de trei: unul care mai are în cap ceva experiență şi doi cazoni la regimentul politic care i-a pus recent acolo. Care, bine plătiți, notează acelaşi text care a primit 10 puncte la primul evaluator, cu 4, respectiv 0 puncte ceilalți evaluatori, nu cumva să iasă cineva care nu-i pe lista adiacentă evaluărilor.

Luna asta în Gorj are loc o manifestare literară, cu bani din buzunarul propriu, prilejuită de împlinirea a 80 ani de viață, la 10 mai a.c., a scriitorului Ion C. Gociu, ocazie cu care dânsul lansează volumul **"La vârsta senectuții".**

Dl Gociu s-a apucat de scris spre bătrânețe, la pensie. A ajuns însă, ca prozator, unul dintre cei mai apreciați, atât în țară cât şi peste hotare. Toți banii de pensie îi dă pe cărți.

Nişte capete deştepte, dăduseră Legea nr. 8/2006 din 11/01/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite şi recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică. Dar stai să vezi! Nici nu apucară bine scriitorii pensionari să se bucure, că legea se tot modifică rapid şi de la an la an. Exact ca în binecunoscuta carte a lui Orwell, "Ferma animalelor": nu toate uniunile de creatori sunt egale, unele sunt mai egale ca altele. Apoi, dosarul trebuie aprobat de Măria Sa Leul ! Oile au datoria doar să pască iarba literaturii.

Mai nou, "Ministrul anti-culturii" cum îl dezmierda filologul nostru Al. Melian, pe Daniel Barbu în editorialul "Sămănătorul" din luna ian. a.c. dădu cea mai ineptă "țidulă" dată vreodată în România: *"numai uniunile de creație care au salariați, "au dreptu' !"* Păi, ori e oengeu, ori firmă de opinci! Nu contează că scriitorul pensionar îşi dă banii proprii la tipografii! Că dă bani la lansările de carte, la alte manifestări culturale pe care le organizează. Că dă o carte gratuit participanților. Că banii lui circulă, că societatea se mişcă, că PIB-ul va fi cu câțiva bani mai mare iar poporul va fi mai cultivat. Scrierea cărților este doar un privilegiu al Leului!

Scena Minunii Împietririi Şarpelui de către Sf. Nicodim iese la iveală prin lucrul la Punctul Muzeal BNR din Peştera Tezaurului

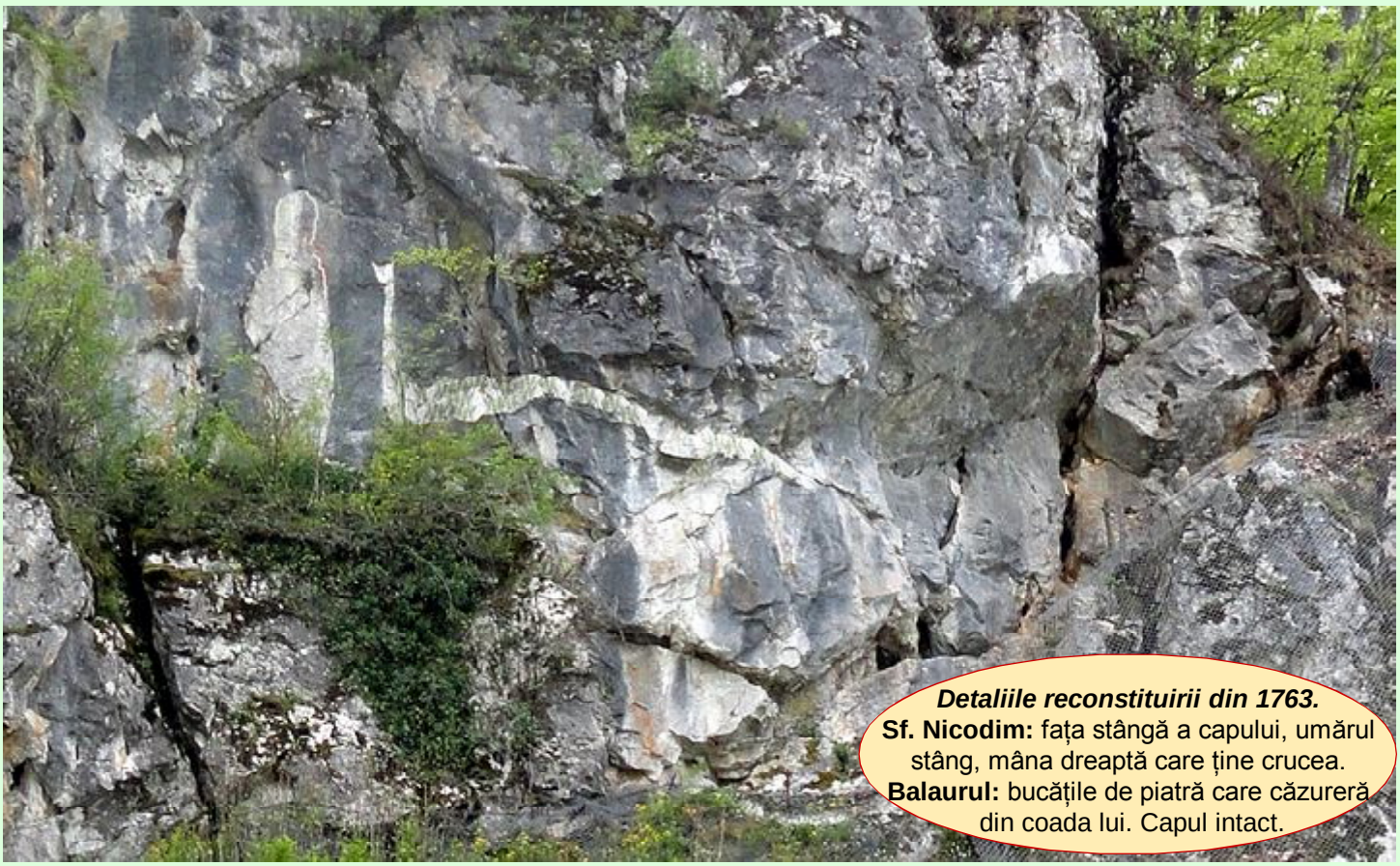

Detaliile reconstituirii din 1763.
Sf. Nicodim: fața stângă a capului, umărul stâng, mâna dreaptă care ține crucea.
Balaurul: bucățile de piatră care căzureră din coada lui. Capul intact.

RECONSTITUIRE GRAFICĂ DIGITALĂ A IMAGINII FOTO CU ADĂUGIRI MINORE !

Reconstituirea epigrafică digitală după Piatra Mânăstirii Tismana (aşa era numită în timpul călugărilor) nu a fost prea dificilă pentru noi, cei care am prins vremurile când "şarpele împietrit" al Sfântului Nicodim încă nu fusese năpădit de muşchi, licheni, iederă şi mărăcini. Ne amintim bine scena acestei inscripții epigrafice pentru că era, după biserică, vedeta pelerinilor creştini la Sf. Mânăstire Tismana.

Şi nu era călugăr, câtă vreme mânăstirea a fost de călugări, apoi măicuță după ce mânăstirea a devenit chinovie de maici, ghid sau chiar Sfinția Sa Maica Stareță Ierusalima, care să nu povestească minunea sfântului

(Continuare în pagina 34)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

UN MUŞCHETAR AL CUVÂNTULUI

Motto : *Marii actori fac din scenarii aripi şi din indicațiile regizorale busolă de zbor.*

Unul dintre artiştii hărăziți ne-uitării, care mi-a inspirat cugetarea propusă drept motto, este **Radu Beligan**, această figură emblematică a teatrului românesc, intrată în legendă fără să mai aştepte posteritatea. Actor unic, - de fapt, toți marii artişti sunt unici – el îşi particularizează unicitatea, nu doar în confruntarea dăruitoare cu semenii, ci şi în cea dăruită cu timpul. Când atâția la vârsta lui îşi căinează bătrânețile şi-şi ocărăsc memoria trădătoare, el înnobilează scena pe care se urcă şi însufleţeşte cu lumina magică a unei tinereți ninse de ani pe cei ce se află în sala de spectacol. Dar nu creatorul de roluri memorabile vreau să omagiez în aceste rânduri, pe cel resimțit mai mereu, în actul interpretării, ca un fel de co-autor al autorilor, ci pe mânuitorul şi apărătorul rostirii pecetluite a scriitorului invitat pe scenă.

Recent, Radu Beligan a publicat un volum,intitulat **« Intre acte ».** Nu e o carte de ficțiune, nici una de memorii, aşa cum au scris nenumărați actori de pe toate meridianele. Ea este un mozaic compus aleatoriu din evocări, meditații şi confesiuni, din dezvăluiri aparent anecdotice şi frământări discret existențiale,. Sunt gânduri şi opinii, adeseori răzlețe, dar mereu irigate de un crez . « Desprinse dintr-un blocnotes » de însemnări *între acte* – dar nu între actele unei piese de teatru, ci între actele unei vieți mereu trăite în registru major - ele « răspund nevoii de proprie cunoaştere, de dialog cu mine însumi şi de aducere aminte ». Deşi fără intenție programatică şi fără încrâncenare de posesor instituționalizat al adevărului, Radu Beligan, în aparenta dezordine a relatărilor, - ordonate doar de cele şapte zile ale săptămânii - îşi dezvăluie, în acelaşi timp, crezul artistic şi uman, în lumina căruia şi-a călăuzit făptuirile de om al teatrului. Iar deviza lui integratoare cred că poate fi socotită ultima parte a frazei cu care se încheie pledoaria unei zile de vineri împotriva impostorii, a spiritului de gaşcă mercantil şi măsluitor : **« arta e un mod de a fi, nu de a avea ».**

Nu mă voi opri aici la toate coordonatele acestui crez, ordonat în jurul fidelității față de etica profesională, fața de textul scriitorului şi fața de public. Ceea ce aş dori acum este să-mi exprim admirația fața de un actor care-şi depăşeşte condiția de releu dramatic pentru a şi-o asuma şi pe aceea de emițător de mesaje, irigate nu numai de substanța eului, ci mai ales de cultura cu care aceasta a fost îmbogățită.

Intr-un elogiu făcut lui Victor Ion Popa, el mărturiseşte că acesta l-a făcut să înțeleagă « că hrana necesară unui actor este cultura. Datorită lui am simțit că dacă nu ai discernământul necesar ca să apreciezi frumusețile, minunile artelor plastice, ale muzicii, ale arhitecturii, dacă nu eşti în stare să te emoționezi şi să înțelegi, încetul cu încetul, misterele capodoperelor, mai bine nu te apuci de meseria asta ».

Dintr-o asemenea asumare s-a configurat personalitatea lui Radu Beligan şi s-au întemeiat mesajele sale. Iar cel mai prețios dintre acestea mi se pare elogiul Cuvântului şi respectul solidar fața de cel care hărăzeşte Cuvântul întru creație dramatică.

Fără a se situa în postura comodă

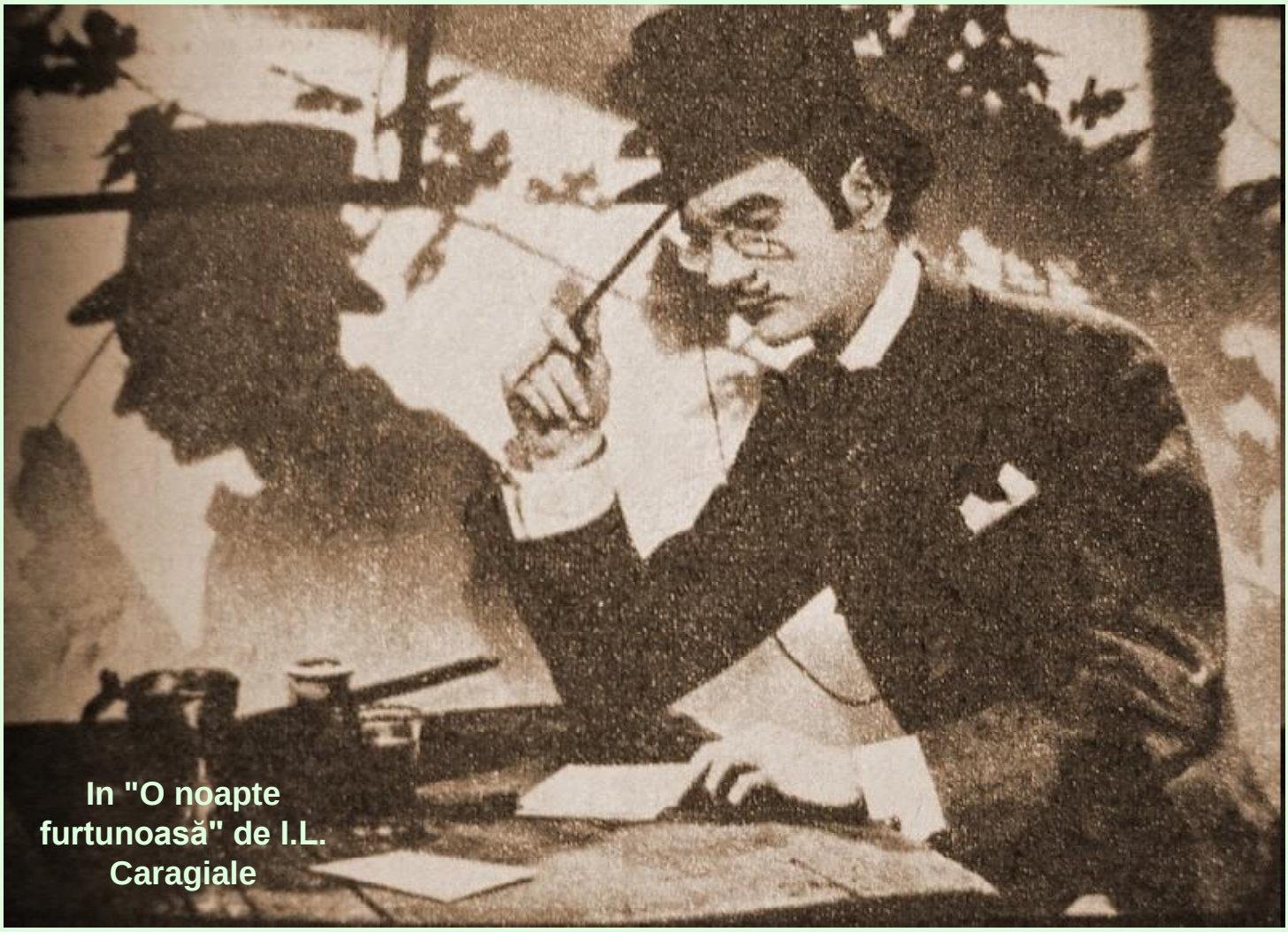

In "O noapte furtunoasă" de I.L. Caragiale

şi « academistă » a maestrului care bemolizează îndrăzneala nonconformistă sau ispitirea noului şi a spectacularului inovator, Radu Beligan, - mărturisindu-şi, fără rezerve,« ostilitatea față de farsorii şi excrocii intelectuali » - este convins că « nu orice derogare de la principii adunate în timp înseamnă neapărat progres », că « noutatea (este) un rezultat şi nu o premiză terorizată şi terorizantă », că« prin oricâte metamorfoze ar trece piesa şi spectacolul, ele nu se pot lipsi de cuvântul care încorporează, stăpâneşte şi lasă în urmă instantaneul ».

Ca atâția dintre intelectualii autentici, îngrijorați de elitismul găunos al demolatorilor de valori consacrate şi de tradiții perene, de vânătorii de celebritate şi de originalitate, obținute cu orice preț, de snobismul complice întru altceva, acest om de teatru remarcabil nu ezită să înfrunte pe marii deținători de acțiuni la bursa mânuitorilor de opinie publică. Chiar dacă el ştie că « jocul intelectual e amenințat cu măsluirea, că e tot mai puțin loc pentru cei care refuză să aparțină unui grup şi-şi iubesc condiția de civili ». Pentru Radu Beligan, experimentele teatrale, în care vanitatea şi teribilismul realizatorului trădează autorii şi le maculează mesajul, nu pot fi justificate şi nici acceptate în numele « libertății de creație ». O libertate care etalează arogant şi băşcălios disprețul față de tot ce e consacrat. In esență, pentru astfel de « inovatori », textul pe care-l transformă în scenariu, este un soi de bun comun, aproape anonim . Omul care s-a bucurat de binecuvântarea cărților şi de anturajul select al făuritorilor de carte (vezi evocările privindu-i pe L.Rebreanu, T.Arghezi, E. Ionescu, V. Eftimiu, G. Bogza) ori al marilor oameni de teatru (vezi evocările lui T. Caragiu, G. Vraca, V.I.Popa, Sică Alexandrescu, Gr.Vasiliu Birlic) nu putea să accepte sau să rămână indiferent la aventurile rătăcite ale purtătorilor de drapel fără stemă, de drapel al propriei vanități de a fi unici.

Cât de revelatorie este, în acest sens, una dintre mărturisirile lui care, dincolo de nota glumeață, nu este de loc hazlie : « Când mă gândesc că astăzi regizori şi actori masacrează cu dezinvoltură textele lui Caragiale şi nu sunt numai iertați, dar şi lăudați de criticii contemporani, mă apucă, vorba lui Topârceanu, o tristețe iremediabilă ». Aşa după cum îl îngrijorează « tendința tot mai activă de a reduce rolul textului la cel al unui scenariu, al unei scheme şi al unor subtitluri numai bune pentru *comics-uri* (..) preconizând o dramaturgie fără dramaturgi ». Pentru Radu Beligan « recitirea unor opere celebre de pe pozițiile contemporaneității presupune câteva condiții. Mai întâi, evident, talentul exegetului. Apoi, alt loc comun, dar sunt nevoit să-l repet, considerarea scriitorului ca principalul autor al piesei şi, ca atare sacra interdicție de a transforma un text într-un pretext. In al treilea rând, aderența organică a regizorului la cea a autorului ».

Or fi ele locuri comune aceste exigențe,dar ispita de-a le ignora este uneori atât de seducătoare şi consecințele atât de rătăcitoare, încât a le reaminti şi a pleda pentru ele rămâne o datorie profesională a oricărui om de teatru care respectă valorile, respectă spectatorii şi se respectă pe sine. Iar Radu Beligan face parte din această categorie aleasă de oameni de teatru. Oameni de cultură care, în plus, se simt chemați de « a reaminti generațiilor tinere adevărul uitat că teatrul înseamnă, desigur, altceva decât literatură, dar nu-i posibil fără literatură". Si o fac pentru că ei cred în viitorul teatrului autentic . « Sunt încredințat – spune acest muşchetar al Cuvântului - că noi, cei care credem în cuvânt, suntem mai aproape de viitor, decât cei care, speriați de uzura lui, îl condamnă violent şi îl renegă în folosul cabaretului ori, în cazul cel mai bun, al pantomimei »

Ceea ce-i conferă statură şi prestigiu lui Radu Beligan în această pledoarie este şi faptul că, dincolo de anvergura lui de actor excepțional, el ni se dezvăluie, prin volumul « Intre acte », un remarcabil mânuitor al limbii române. Relieful şi expresivitatea limbajului, proprietatea adecvată a termenilor, formularea concisă, adeseori aforistică, recursul la metaforă, jocul de cuvinte sunt calități ale unui scriitor veritabil. Mai ales că ele sunt validate de episoadele anecdotice pline de umor, de relevanța portretelor, de manevrarea dezinvoltă a dialogului, atunci când, rareori, recurge la el, de analizele dense si colorate ale unor opere dramatice sau ale unor puneri în scenă. Pentru bucuria cititorului care va fi probabil incitat să ajungă chiar la paginile cărții, reproduc câteva din formulările lui aforistice, unde expresia laconică este nuntită cu relevanța gândului transmis :

Sal'tare monşer!

- *« Iată de ce cred că raporturile lui Liviu Rebreanu cu teatrul depăşesc opera propriu-zisă a dramaturgului şi acțiunile animatorului, înscriindu-se în veniturile întregii creații, care încântă prin forța cu care descântă aparențele.*
- *Chipul în care George Vraca foloseşte, dispune, solicită, împuterniceşte cuvântul rămâne o neîntrecută lecție de artă. Vocabularul era în jocul lui Vraca un fel de organizator în dezordine sau în tumult, o forță de neînlocuit în sala de arme a actorului.*
- *…singura muniție inexpugnabilă a omului, punctul lui fix în glorie sau în decădere, rămâne respectul de sine.*
- *Ați văzut vreodată un mare actor jucând un rege ? Pe lângă el, ai impresia că regii adevărați nu prea au talent.*
- *In aceste zile, când am stat nedespărțiți, trei propoziții în gura lui Eugčne Ionesco erau un silogism întors pe dos, o frază era un calambur, o conversație era un foc de artificii.*
- *Nu cred că progresul e pedeapsa dureroasă a inteligenței.*
- *Se pare că prospectiva poate prevedea tot în afară de imprevizibil.*
- *A sublinia caracterul prezent al trecutului şi, în sens invers,a propune inserția viitorului în prezent, a reconsidera vechile valori şi a anticipa noile idealuri, nu înseamnă altceva decât a da expresie nevoii noastre de stăpânire a timpului.*
- *… nimeni nu va câştiga vreodată un război cu Shakespeare, chiar dacă dreptatea e de partea lui.*
- *Verbul e câteodată drumul cel mai scurt între sală şi scenă şi, totdeauna,drumul cel mai temeinic şi cuprinzător.*
- *Printre defectele mele majore : uşurința de a promite şi laşitatea de a mă ține de cuvânt.*
- *De câte ori deschid televizorul şi aud ştirile, mă gândesc la obiceiul medieval de a-i strangula pe toți aducătorii de veşti proaste.*
- *…scena reprezintă o permanentă ucenicie, iar forța de generare a unei creații e strâns legată de forța ei de regenerare.*
- *Trăim într-o lume anapoda. Automobilul a devenit o necesitate şi mersul pe jos un lux.*
- *…eu nu cred că în artă se poate conduce cu un cod penal.*
- *Față de avalanşa de prostii noi cu care e invadat teatrul, cred că şansa de a avea dreptate în viitor este ca, în anumite momente să ştii să te resemnezi a fi demodat.*
- *Fericirea se strecoară uneori pe o uşă pe care ai lăsat-o deschisă fără să vrei. »*

Două pagini ar merita transcrise în întregime, pentru frumusețea, subtilitatea şi mesajul lor. Sunt paginile prilejuite de o revistă americană, unde se sugera posibilitatea folosirii râsului ca medicament. Dincolo de humorul subiacent care învăluie totul, textul relevă pasiunea unui actor pentru ghiduşia cuvintelor, finețea cu care e pipăit miezul înțelesurilor ascunse în sintagme şi, încă o dată, credința în prinosul românesc la tezaurul de înțelepciune a lumii. Rămâne ca cititorii să savureze ei înşişi farmecul textului.

Când de atâta amar de vreme suntem agresați de bâlbele agramate ale politicienilor şi ale « vedetelor » dezbrăcate din televiziuni, când limba şi cultura română sunt boite în cenuşiul mediocrității de către pretinşi rafinați ai gustului, făptuirile unor intelectuali ca Radu Beligan ne fortifică speranța şi ne luminează întunecimile.

Sa ne trăieşti Tinere Maestre şi dincolo de vremuirea sorții !

Alexandru MELIAN

HELENE PFLITSCH (n. 1958, com. Mihai Viteazu, Cluj)
prozator, locuieşte în Germania

Debut la revista Sămănătorul

Maia sau Romanul surprizelor

Ştiam că în ebraică *„Maia”* înseamnă *„Primăvară”*.
Aşa că, atunci când am primit înştiinţarea de la Reţeaua literară, un site literar pe care îl frecventez din când în când, despre o postare cu acest nume, am deschis linkul, curioasă să citesc despre *Maia*, cu speranţa că cel care s-a folosit de acest nume îi ştie semnificaţia şi a creat un personaj pe măsura frumuseţii Primăverii.

Surpriza a fost una de proporţii. Încă din primele fraze am aflat că *Maia* este o evreică de 16 ani. Textul publicat acolo, m-a captat însă imediat datorită subiectului abordat, plasat la începutul verii anului 1941 în Iaşul răvăşit de presiunile autorităţilor asupra populaţiei evreieşti. Şi pentru că scriitura în sine m-a impresionat, am lăsat un mic comentariu. Nu îmi aminteam să fi citit înainte ceva de autorul respectiv şi nu aveam nici cea mai mică idee cine este.

Domnul **Ion C. Gociu**, pentru că dânsul este autorul fragmentului pe care îl citisem, a răspuns în scurt timp comentariului meu, atenţionându-mă că citisem doar un fragment din romanul în două volume, **Maia**, apărut la ***Editura Societatea Scriitorilor Militari, 2012***.
Şi uite aşa, am început un schimb de mesaje cu domnia sa, care m-a onorat şi mi-a trimis în format electronic romanul Maia; cei 8000 de km care mă separau de România în acel moment făcând imposibilă o altă posibilitate.

Acum, când scriu aceste rânduri am în mâini cărţile respective, deşi încă mă desparte de pământul natal 2000 de km, pot să simt mirosul hârtiei şi parcă toate emoţiile şi trăirile personajelor din paginile lor îmi pătrund prin degete şi mă atrag într-un vârtej prin vremurile tulburi din timpul celui de-al doilea Război Mondial şi până mai recent în România anilor ’70.

Cine ar putea crede că acest roman ce poartă numele unei fete, botezată de părinţi aşa probabil tocmai pentru că au primit-o în viaţa lor ca pe o Primăvară, te poate purta prin ani în care urgia pornită de minţi bolnave s-a abătut peste popoare şi etnii încercând să le răpună? Nici măcar copertele celor două volume nu te îndreaptă într-acolo. Poţi gândi doar că vei face cunoştinţă cu cea mai frumoasă ţigancă dintr-o şatră de nomazi (vezi coperta primului volum) care în timp ajunge o mare doamnă a cărei fiică va fi o pianistă cu talent, aşa cum ne face să credem imaginea coperţii celui de-al doilea volum.

Domnul **Ion C. Gociu** se dovedeşte a fi un bun psiholog şi în ceea ce priveşte cititorul, nu doar al personajelor care le-a creat în romanul domniei sale; ştie să atragă prin nume şi imagine.

Romanul ***Maia*** este un joc al surprizelor care te ţin cu sufletul la gură până la ultimul punct. Chiar ajuns la sfârşit, nu eşti sigur că scriitorul nu aşteaptă în colţul camerei ca tu să închizi cartea şi să îţi ofere cel de-al treilea volum în care acţiunea să se continue în alt timp şi spaţiu, asta pentru că, trecută prin situaţii la care o fiinţă umană cu greu poate face faţă, *Maia*, personajul principal al romanului este o supravieţuitoare.

Primul volum începe calm, într-o zi de sâmbătă când *„Petrică al Mărgăretii lui Mogoş coborî transpirat din maşina încărcată de călători până la refuz”*. Venea de la Bucureşti, unde muncea ca inginer la o fabrică importantă. Nu îşi vizitase mama şi sora rămase în satul natal de mai bine de cinci ani. Găsea mereu o scuză pentru întoarcerea în sat, poate pentru că deşi reuşise profesional şi material să se ridice la un nivel mai mult decât mulţumitor, chiar aşa, orfan de tată mort pe frontul din răsărit în anul 1941, nu reuşise în viaţa de familie, soţia părăsindu-l pentru altcineva.

Revederea locurilor natale şi a oamenilor din sat în drumul străbătut de la staţia de autobuz până la casa părintească îi aduc în minte amintiri ale copilăriei, zile de bucurii ca cele în care *„s-a dat prima dată în Vârtej cu Floarea lui Mitru”,* dar şi de altele dureroase, *„când toţi copiii şi dascălii l-au primit ca pe un fiu de erou căzut la datorie pentru Patrie. Pentru jertfă, lui taică-su i s-au adus laude ce l-au făcut pe copil să fie mândru că-i fiul lui. Plânsese destul acasă în seara şi noaptea aceea, aşa că aici, în faţa tuturor, a vrut să arate că ştie să fie bărbat şi nu i-a curs nicio lacrimă, în timp ce toate fetele, colegele lui, plângeau cu lacrimile înnodate sub bărbiţe.”*

Unele lucruri nu se schimbaseră de atunci şi cu surprindere a descoperit până şi şatra de nomazi ce îşi avea locul ei de când lumea, şi-l respectau în fiecare an.

Maică-sa Mărgăreta, îi ieşi în întâmpinare la poartă şi nu putu *„să se bucure de plânsul care o podidi, udându-i obrazul cu pielea întinsă şi arsă de soare.”*

Personalitatea femeii de la ţară, obligată de soartă să fie mamă şi tată copiilor ei, femeie şi bărbat în casă, este redată cu deosebită măiestrie de autor, semn al cunoaşterii psihologiei oamenilor de la sat, care nu îşi lasă lucrurile ce le au de făcut nici măcar dacă poarta casei este deschisă de fiul umblat prin lumi timp îndelungat, nici măcar dacă este duminică sau sărbătoare, că doar *” Să coşi cămeşi, să ţeşi la război e păcat, că faci lucruri pe care le porţi pe tine şi pot aduce nenoroc.”*

După ce suntem purtaţi în lumea satului cu noul şi vechiul care îl definesc într-un mod ce ne duce cu gândul la scriitura clasicilor pentru care satul a fost de atâtea ori izvor de inspiraţie, într-un moment în care parcă monotonia vrea să se instaleze pe pagină albă, autorul ne transpune în Iaşul anului 1941 şi facem cunoştinţă cu ***Maia***.

Fiică de evrei, este urcată într-unul din trenurile morţii împreună cu părinţii săi la numai 16 ani, fără să înţeleagă care este deosebirea dintre ea şi ceilalţi colegi al Colegiului care l-a frecventat, dintre părinţii ei şi ceilalţi locuitori ai oraşului. Asistă neputincioasă la moartea părinţilor şi probabil îşi aştepta propriu sfârşit când soarta intervine

şi o îndepărtează în condiţii inexplicabile de trenul morţii, într-un moment în care acesta este oprit pentru a abandona trupurile fără viaţă.

Aşa începe Maia o nouă viaţă, într-o şatră de lăieţi care o adoptă, dându-i o nouă identitate şi un nou nume. În vremurile tulburi care se aşternuseră însă peste Pământ, noua identitate nu o scapă de ceea ce îi fusese hărăzit prin naştere. Începe deportarea ţiganilor în Transnistria şi Maia - Marița se trezeşte pentru a doua oară, alături de noua ei familie pe drumul spre moarte.

Scriitorul ***Ion C. Gociu*** aduce astfel în romanul său un moment zbuciumat din istoria poporului nostru, un moment despre care se ştie destul de puţin şi se vorbeşte şi mai puţin.

Dincolo de Nistru, în lunca Bugului, punctul terminus al călătoriei şatrelor de ţigani, Marița îl va cunoaşte pe Trifu din *„şatra lui Mihai”* cu care se va căsători în ciuda faptului că este mult mai în vârstă decât ea.

Trifu nu este altul decât Trifon Mogoş, ţăranul român înrolat în armată şi dus pe frontul de est pentru recuperarea pământului strămoşesc. Doar că, după ce este depăşită graniţa pământului românesc, Trifon Mogoş nu este dispus să moară pentru o cauză ce nu îi aparţine, aşa că în timpul unui atac îşi înscenează moartea şi dezertează, conştient că va trebui să trăiască uitându-şi obârşia şi stând departe de familia avută. Este primit de bulibaşa Mihai în şatră, care îl ocroteşte în faţa autorităţilor ca pe unul de-al lor.

Alături de Trifon, Maia trece prin întâmplări cumplite, care, îi călesc şi îi apropie, dezvăluindu-şi unul altuia adevăratele identităţi şi jurându-şi credinţă până când

moartea îi va despărţi.

Trifon ajunge să se identifice perfect cu ţiganii din şatră, deosebindu-se însă prin inteligenţa şi înţelepciunea ţăranului purtat la şcoli, ceea ce îl ajută să devină bulibaşa şatrei şi să îşi asume astfel toate responsabilităţile care îi revin faţă de membrii ei. Dar dacă ţiganii au noroc cu Trifon aducându-i pe mulţi dintre ei din nou pe meleag românesc,Trifon are noroc cu şatra, reuşind să îşi asigure traiul îndestulat pentru el şi familia lui şi chiar să se gândească la vechea lui familie, care în toţi aceşti ani l-a plâns şi i-au purtat pomenile aşa cum se cade unui mort.

Acţiunea este adusă din nou în anii ’70 când Petrică al Mărgăretii o cunoaşte pe Brânduşa, o ţigancă tânără din şatra ce era aşezată la marginea satului, care intra des în bătătura mamei sale aducându-i tot felul de daruri neobişnuite oferite de tatăl ei, Trifon.

Petrică, bărbat singur în căutarea perechii alături de care să îşi împartă agoniseala de la oraş, este atras de tânăra pe care doar după hainele purtate o asemănai cu o ţigancă.

Brânduşa, studentă la Conservator îl surprinde prin atitudinea ei pe bărbatul sensibil şi timid. Dar tocmai când îşi propusese să treacă peste timiditatea lui, intervine surpriza şi află că aceasta îi este soră, că tatăl mort pe frontul din răsărit nu este altul decât Trifon, acum Trifu, bulibaşa ţiganilor a căror şatră a întâlnit-o în satul natal.

Se ajunge aşa, din poveste în poveste, spusă cu talent deosebit, în spatele căruia se află şi o exigentă documentară, la un punct al romanului în care aştepţi ca fiul şi tatăl să se reîntâlnească şi să îşi şteargă unul altuia lacrimile de fericire urmând promisiuni că vor încerca să recupereze timpul pierdut.

Dar autorul, maestru al surprizelor şi al înlăturării tuturor acţiunilor previzibile, te pune din nou în faţa unui alt deznodământ.

Trifon moare fără să îşi poată întâlni fiul, dar cu uşurarea că a fost iertat de Mărgăreta pentru viaţa de văduvă pe care i-a oferit-o şi de fiica sa, lăsându-le în acelaşi timp averea creată cu grijă, răbdare şi înţelepciune pentru a o lăsa moştenire celor doi copii.

După moartea lui Trifon, Marița, singura cunoscătoare a secretelor spuse şi nespuse ale acestuia, eliberată de jurămintele făcute într-o noapte geroasă de iarnă în bordeiul săpat în lunca Bugului, decide să îşi dezvăluie adevărata ei identitate: Maia Zimmerman.

De altfel se pregătise de acest fapt cu ani în urmă, cu aprobarea tacită a lui Trifon, conştient că doar urgia căzută peste capetele lor i-au adus umăr lângă umăr.

În încercările sale de a-şi recăpăta identitatea, Maia este racolată de un agent al securităţii în schimbul ajutorului dat pentru eliberarea actelor. Acesta, evreu şi el, se îndrăgosteşte, o ajută să îşi termine studiile şi în acelaşi timp contribuie la cheltuielile de şcoală ale Brânduşei, al cărui tată natural este.

Destăinuirea Maiei îi aduce pe Petrică şi Brânduşa din nou faţă în faţă, ca doi străini ce pot să îşi dea curs sentimentelor de dragoste care le umpluseră inimile încă din primele clipe ale cunoaşterii lor şi se căsătoresc.

Brânduşa termină Conservatorul, şi la îndemnul mamei sale, împreună cu Petrică îşi însuşesc averea lăsată de tatăl lui pentru el şi soru-sa, ascunsă cu grijă într-o banală căldăruşă de aramă şi un clopot. Părea că viaţa intră pe făgaşul normal. Ea, alături de Petrică, Maia avocată la o firmă de textile din Iaşi împreună cu securistul evreu, şi că în sfârşit, pentru ei soarele nu se va mai ascunde după nori.

Citiţi recenzia cărţii ***MAIA*** şi online:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/04/helene-phlitsch-maia-sau-romanul.html

Cutremurul din 4 martie 1977 ce distruge Bucureştiul îi prinde sub dărâmături pe cei doi tineri. Maia este pusă din nou într-o situație cumplită, aceea de a autentifica după verighetă, moartea fiicei ei.

Comoara trecută cu eforturi peste cumplitele zile din timpul războiului, scăpată cu dibăcie de ghearele comuniştilor se pierde (sau poate nu) într-o cizmă veche a Brânduşei care va fi hărăzită de Dumnezeu pentru nepoata lui Petrică, pe când va creşte.

Aşa cum spuneam, ***Maia***, este un roman în care surprizele se țin la tot pasul, în care autorul trece cu uşurință dintr-un timp în altul, dar de fiecare dată ne surprinde prin cursivitatea scriiturii domniei sale. Alături de textul narativ de factură clasică întâlnim pasaje jurnalistice, care nu fac altceva decât să ne plaseze în timp şi spațiu, să ne ducă alături de personajele sale simțind spaima şi frigul, deznădejdea şi bucuria.

Maia, în accepțiunea mea este un roman istoric care te îndeamnă la toleranță etnică, religioasă şi socială şi pentru că este scris într-o factură accesibilă oricărui cititor, îl recomand cu căldură tuturor.

Personal, mulțumesc domnului ***Ion C. Gociu*** pentru oportunitatea oferită de a citi un roman de calitate, în care este surprinsă o temă căreia îi acord o atenție aparte.

Helene Pflitsch, *Wiehl, Germania, aprilie 2014*

Mai - luna aniversărilor:

Ion C. Gociu - 80 ani, soții Țene - 50 ani de căsnicie, Doru V. Fometescu - 65 ani. Pagini speciale în revistă!

Vază cu flori. De la Helene, Wiehl , Germany

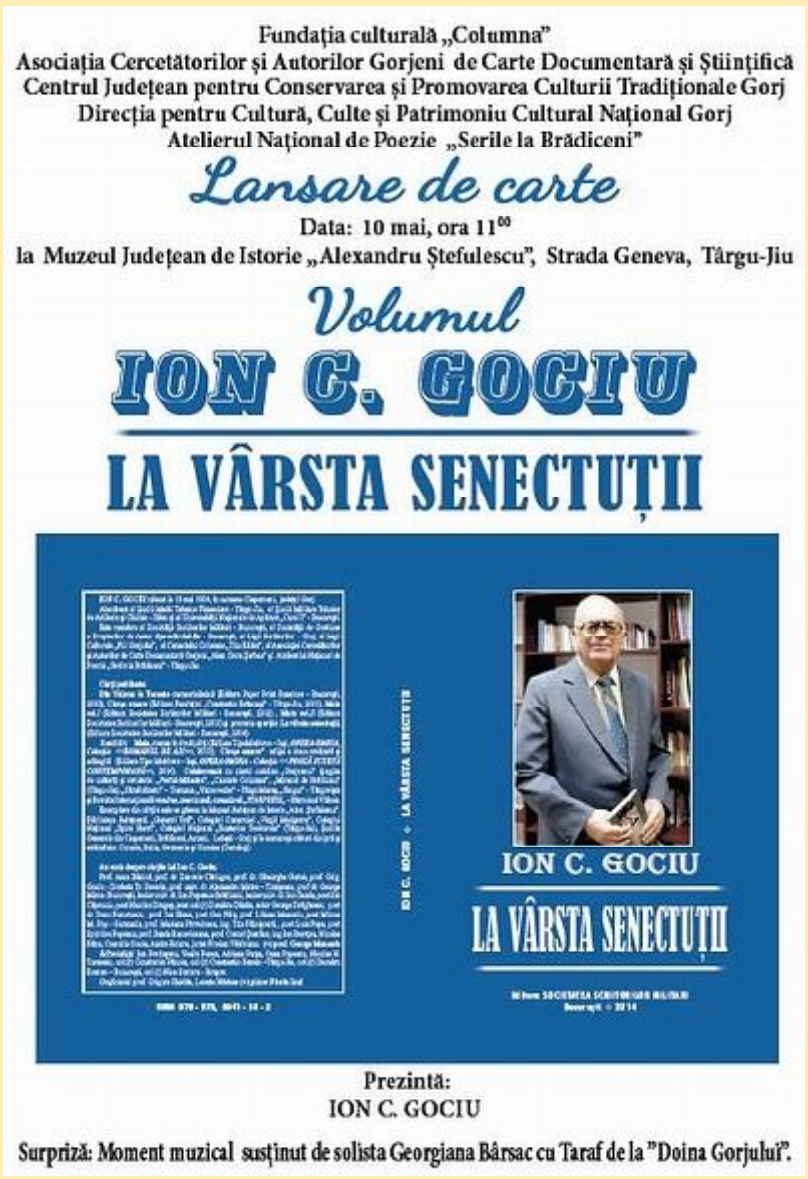

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017
TIPARIT

SĂMĂNĂTORUL

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017
ONLINE

Editura SAMANATORUL
Revistă literară lunară

Asociația «Semănătorul Tismana»

COMITETUL DIRECTOR

Seria AST, Nr. 1-5
Seria LSR-GJ, Nr. 1-3

Mai, 2014

CONFERIRE DE MEDALII

Se conferă Medalia «Semănătorul Tismana» scriitorilor:

Ion C. Gociu - *la 80 ani (10 mai),* ***pentru întreaga activitate de prozator***
Alexandru Melian - *la 75 ani, ca redactor "Sămănătorul", rubrica "În numele speranței" şi volumul* ***«Semnale apocalipsului»*** *apărut la Editura «Semănătorul Tismana».*
George Anca - *la 70 ani, ca redactor "Sămănătorul"* ***şi întreaga sa activitate***
Ion Mocioi - *pentru studiul* ***«Discul de la Phaistos»***
Al. Florin Țene - *la 50 ani de căsnicie (25 mai) şi pentru romanul* ***"Un ocean de deşert"*** *apărut la Editura online «Semănătorul»*

Se conferă Medalia «Liga Scriitorilor Români - Filiala Gorj» :

Florian Văideianu - *pentru lucrarea monografică* ***«Boier printre tovarăşi»*** *apărut la Editura «Semănătorul Tismana»*
Doru V. Fometescu - *la 65 ani (27 mai), pentru volumul de poezie* ***«Dezmărginiri-Ieşirea din Paradis»*** *apărut la Editura «Semănătorul Tismana».*
Titina Nica Țene - *la 50 ani de căsnicie (25 mai) şi pentru romanul* ***"Drumul spre suflet"*** *apărut la Editura online «Semănătorul»*

Preşedinte
«Semănătorul Tismana»

Preşedinte interimar
«LSR - Filiala Gorj»

Ion C. Gociu

Alexandru Melian

George Anca

Ion Mocioi

Al. Florin Țene

Scriitorii gorjeni vor primi medalia şi brevetul personalizat la lansarea cărții dlui Gociu, 10 mai, ceilalți prin poştă cu revista sau de ziua aniversărilor

Florian Văideianu

Titina Nica Țene

Doru V. Fometescu

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

OMAGIU LA ZI ANIVERSARĂ ADUS DOCTORULUI POET, DORU V. FOMETESCU

Recunosc că îmi este foarte greu să scriu acum ceva despre doctorul poet şi omul de cultu-ră, ***DORU V. FOMETESCU***. Chiar dacă suntem consăteni, dacă i-am cunoscut foarte bine pe bunica şi mama domniei sale, diferența de vârsta şi de preocupări, ne-au ținut departe unul față de celălalt. „O viață de om!", cum se zice. Dar... niciodată nu-i prea târziu!

Când s-a născut, eu aveam 15 ani şi eram elev la liceu în cursul superior şi cred că tot în acel an l-am cunoscut pe tatăl său, un suflet blând şi distins inginer chimist.

Era într-o zi de sfârşit de vară şi-mi trebuia Adeverița de venit, obligatorie pentru înscriere la liceu, care se elibera numai de Secția Finaciară de la Baia de Aramă, reşedință de raion pe vremea aceea de care aparținea şi comuna mea natală. După multe ore de aşteptare, la întoarcere, spre no-rocul meu, că altfel cine ştie cum ar fi fost, am călătorit *per piedes* alături de inginerul Vasile Fometescu şi învățătorul Grigore Săndulescu; pe lumină şi pe întuneric, peste dealuri şi prin păduri, ajungând acasă în puterea nopții. Drum lung cu suişuri şi coborâşuri, cale de aproximativ 20 de kilometri la care eu, un copil, am fost martorul discuțiilor între cei doi distinşi intelectuali, ascultând cu luare aminte şi trăgând învățăminte din cele auzite. Tot drumul cei doi domni au vorbit în timp ce eu n-am scos nici un cuvânt până la despărțire când le-am dat, - Bună seara şi în semn de prețuire, pe rând, mi-a întins fiecare mâna, semn de *la revedere*. M-am simțit băgat în seamă, chiar dacă până atunci nu mi se adresase nicio întrebare. Eram nepotul Stătienii, bunica mea, şi învățătorul şi ea erau verişori primari. Inginerul îmi cunoştea părinții că soția lui era fiica Ioanei Vişana, o femeie de poveste, posesoare a unei averi însemnate. Aproape de casa parinților mei avea selişte unde fusese casa so-crului ei, țârcovnic şi care prevestise dinaitea a Primul război Mondial (fiindcă ştia carte şi citise) *„că va fi rău pentru omenire când pe cer vor aparea păsări cu ciocul de fier"* ce a înspăimântat consătenii şi ulterior când au văzut avioanele, l-au considerat a fi fost prooroc. După moartea lui, casa a fost dărâmată, locul se transformase într-o livadă de fân cu pomi fructiferi, pruni şi meri din soiurile: sălciu alb şi roşu, oarzăne, plopeşti şi dulci de vară. Câte amintiri nu-mi provoacă acest loc de unde adunam când se coceau, câte o poală de fructe din cele căzute pe jos! Era ruşine să te urci în pomul omului, până el nu-l scutura de fructele crescute, după ce se coceau.

Pe Tanti Domnica, - că nu-i ziceam pe nume - mama poetului am cunoscut-o pe vremea când venea cu mamă-sa, Doda Ioana - Vişana, cum îi zicea lumea prin sat, la adunatul fânului şi strânsul poamelor. Până s-a căsătorit (atunci eu aveam 11 ani), Domnica, în Ajunul Crăciunului împărțea la poarta casei de lângă cimitirul comunei cu bisericuță şi clopotniță construite în anul 1739, pițerei calzi, locul de unde începea colindatul celor din satul Văianu. Erau considerați ca fiind dintre cei mai buni pițerei, făcuşi cu grijă din aluatul frământat din făină albă, calzi, atunci scoşi din cuptor şi împărțiți de o fată cu părul bălai, de o frumusețe aparte. Dacă nouă, copiilor ne plăcea de ea, dar flăcăilor?! Cu frumusețea, inteligența şi vorbirea-i domoală l-a atras pe inginerul Vasile Fometescu, născut şi crescut în satul Fometeşti din aceeaşi comună, Ciuperceni. La căsătorie ambii tineri erau orfani de tați.

Un accident nefericit din anul 1952, i-a răpus Tantei Domnica soțul şi a rămas pentru tot-deauna, mamă şi tată pentru cei doi copii; poetul având atunci doar trei anişori.

Până acum cinci ani nu l-am cunoscut pe doctorul Doru Fometescu ca poet cu un palmares de invidiat. Ca bărbat l-am văzut şi am vorbit o singură dată, la căsătoria dânsului cu distinsa Nicolița Vlad, licențiată la timp, unde am fost invitat şi am admirat o pereche de tineri frumoşi, cultivați şi te-meinic educați. Le-am strâns mâinile, le-am oferit cadoul şi le-am urat cele de cuviință: căsnicie ferici-tă şi mult noroc în viață. Dumnezeu ne-a ascultat; ca familişti sunt realizați, trăiesc în bună înțelegere, au moştenitori şi nepoți.

Într-o vreme auzisem că Doru Fometescu, nepotul Vişanii, în Ziua Sfântului Trifon organi-zează o activitate culturală, *„Logodna vinului cu ulcica"* în Via Sârbului, unde altădată, în fiecare zi de duminica se adunau tinerii din toate satele comunei şi în cântecul *benzilor* de lăutari din Părău, jucau până la lăsarea întunericului, iar noi copiii, dacă fusesem ascultători, primeam câte o gogoaşe, turtă dulce, halviță sau/şi un pahar de bragă. Faptul că nu aveam legătura sentimentală cu dânsul şi fiind şi plecat de multe ori din țară, n-am fost atras la acest superb eveniment, cu muzică şi parastase, unde se sfințeşte apa pentru stropitul viilor şi pomilor primăvara spre a fi feriți de grindină. Acum sunt plin de regrete.

Cât ar fi vremea de nefavorabilă, pe locuri măturate de zăpadă, se aprind focurile…,

„Calea zorilor, focuri pe zăpezi" cum le-a botezat poetul, Doru Fometescu, iar copiii Şcolii Generale din comună,

îmbrăcați în straie de sărbătoare încântă auditoriul, recitând poezii şi cântând la diferite in-strumente alături de lăutari, demonstrând că poetul Lucian Blaga a avut dreptate când a zis că: *„veşnicia s-a născut la sat”.*

În anul 2010, domnia sa - Doru Fometescu - a auzit despre mine că lansez o carte, întot-deauna zvonul zboară repede - şi fiindcă la data respectivă nu ar fi fost în localitate, m-a căutat, m-a felicitat din tot sufletul iar eu i-am oferit cartea; volumul „Din Văianu la Toronto”. Poate, atunci pe plaja Mării Negre, l-a citit şi când a descoperit în el locurile şi obiceiurile comune, cred că l-a prins dragul de mine, mergând până acolo, că mi-a închinat şi o poezie, fapt pentru care nu-mi rămâne decât să-i mulțumesc şi acum.

Doru V Fometescu este un mare sufletist, credincios şi sfios, respectuos cu sine şi semenii săi, cu familia şi memoria părinților plecați pe rând, în lumea celor drepți.

Simbolului DVF, derivat din numele său, i-a dat diverse conotații, fapt ce demonstrează sensibilitatea poetului: *„Domnica, Vasile, Fometescu”,* sau *„Dăruie visului farmec”*, sunt doar două exemple.

Despre remarcabilul doctor Doru V Fometescu, recunoscut şi apreciat ca medic şi poet, ani-mator şi organizator de acțiuni cultural-educative, distins cu premii interne şi internaționale pe care dacă le inşirui nu au loc pe două pagini de carte, din partea mea ar fi de prisos să scriu acum la zi aniversară, copiind ce au scris alții şi a apărut în atâtea publicații demne de toată lauda. Sunt mândru că am ajuns, cei drept cam târziu să ne cunoaştem, că am băut din apa aceloraşi izvoare, că moşteneşte casa în care s-a născut mama sa care-mi dădea pițereul cald, că i-am cunoscut bunica, Doda Ioana - Vişana, care ne lauda „ce vrednici suntem!” ne chema s-o ajutăm la adunat de mere şi prune şi ne umplea trăistuțele cu fructe când plecam, chiar dacă făceam treabă doar câte o oră, că trebuia să scoatem vitele la păscut când le venea vremea; că nu ne-a ocărât niciodată când ne prin-dea urcați după cuiburile făcute cu migală de păsări în merii ce fuseseră plantați de un secol, cu fructe dulci ce se pârguiau la început de toamnă.

La mulți ani Domnule doctor şi distins Maestru poet!

Ion C. Gociu
Târgu-Jiu, aprilie 2014

Ion C. Gociu (stg) şi Doru V. Fometescu (mjl) la lansarea cărții lui Florian Vădeianu

CUM A FOST DEOCHEAT COPILUL VETII STĂTIENII DE IOANA - VIŞANA

I se dusese vorba că Doda Ioana - Vişana îi rea de deochi. Chiar Naşa Cătălina a spus-o la tot satul, de se ferea lumea de ea ca de Ucigă-l Toaca.

Eu, să tot fi avut vreo 12-13 ani când în anul acela rodiseră pomii de nu mai răzbeau oamenii să le scuture şi să le adune fructele. Ca să reuşească treaba cu făcutul țuicii, cu împrumut şi bineințeles cu răsplată în natură, adică țuică din cea mai tare scoasă când bota era doar pe la jumătate umplută, se adusese la mătcăreni (casele de la gura Puturoasei) un cazan mare din aramă care a fost aranjat sub şopru’ în bătătura Naşei Cătălina, nevasta lui Nea Gheorghe poreclit Muie, că avea din naştere un defect de vorbire şi nici ca bărbat nu fusese în stare să-i facă nevestei copii, şi i-a acceptat pe cei făcuşi de muierea lui cu cine a vrut ea.

Când, într-o zi în vara aceea, Ioana-Vişana trecând pe drum la Deal să-şi adune prunele vinete – că acelea se coceau mai târziu şi numai din ele se făceau poame ce rezistau uscate şi se puneau la păstrare pentru mâncare în zilele de post de peste iarnă, m-am întâlnit cu ea pe drum. Vene de la Vale ținând boii de funie înjugați la carul pregătit pentru transportul delicioaselor fructe, la care sâmburele se desprinde uşor de partea cărnoasă.

Trăisem doi ani la Târg şi la liceu învățasem să mă comport frumos şi să salut cuviincios pe toată lumea. Probabil i-am zis „săru’ mâna” cum nu se obişnuia să salute copiii rămaşi în sat, că, atunci, impresionată m-a lăudat cu voce tare, să audă şi cei de prin oboare: „Ferica de mumă-ta Veta, că ce frumos copil are; te-ai făcut mare şi cuminte cum nu mai sânt alții pe aici! O să moară fetele de dragul tău!” A auzit-o şi Naşa Cătălina care o ştia bine ce-i poate pielea. Tocmai în acel moment venea cu vadra pusă cu oblanic pe cap, plină cu apă de la bunar, că-i trebuia pentru spălatul cazanului şi nevoile prânzului pe care-l pregătea la focul de sub cazan.

- „Ioane! …mi-a zis Naşa, vezi cum faci az’, că asta cân’ să miră de cineva, ăluia îi merge rău toată zâua. Acum doi ani s-a mirat de iezii mei „că-s cei mai mari pe care i-a văzut prin sat!” că aveam un ied şi o iadă, şi mi i-a luat lupii pe amândoi într-o zî, că nici nu i-am auzit zbierând. Vino cu mine până la cazan să mă ajuți să-l rup că-i bota plină şi sânt sângură, că de mâne îi rândul vostru!”

Plecasem de acasă cu gândul chiar să mă duc la ea, la cazan, cum făceam în fiecare zi, că-mi plăcea mirosul de boască, jarul pe care coceam câte un porumb şi în ziua aceea mi-a părut bine că m-a chemat, să-i fiu de ajutor.

După ce am tras amândoi de la țeavă bota plină, că era grea, şi c-o găleată şi un cauc a golit cazanul de fiertură şi-a dus-o după casă unde, după ce se răcea o mâncau porcii, Naşa a plecat din nou la bunar, că avea nevoie de multă apă şi vadra ținea numai şase ocale, vreo 12 litri. Eu am rămas să păzesc focul şi oala cu mâncare, că se trăsese jarul de sub cazan şi săreau scântei ce puteau aprinde acoperişul de şindrilă al cerdacului.

Naşa îşi vedea de treburile ei, când i-am spus că:

„dacă nu mai are nevoie de mine, eu plec acasă!”

- Voi ce mâncarăți az’? că eu îs negustată de azdimineață şi nu făcui nici prăjeala la fasolea asta!” m-a întrebat Naşa Cătălina când mă pregăteam s-o iau din loc.

- Fasole verde țucără cu muşcheți din garniță, că mai avem de la Crăciun şi lapte bătut! …m-am lăudat eu cu meniul bogat din ziua aceea.

Şi fără altă vorbă am dat să plec, când Naşa mi-a zis:

„Spune-i lu’ mumă-ta să treacă pe la mine, să vorbim cum facem de mâne!”

M-am urnit repede, că dintr-o dată am simțit că nu-mi este bine. Totul mi se rotea pe dinaintea ochilor şi cum am ajuns acasă, fără să fiu văzut, m-am întins în patul din tindă, facut pe sania ce sta degeaba până iarna şi am adormit.

Venise vremea de plecat cu vitele la păscut şi eu eram de negăsit. Pe vremea aceea păzeam vacile, unde mă întâlneam cu toți copiii şi jucam țurca, ogoiul, de-a va-ți ascunselea, că izlazul era mare şi cu iarbă multă, că plouase mult în vara aia. Geaba striga maică-mea, …Ioane, Ioane, că eu nu răspundeam. Până la urmă a dat de mine. Eram în pat adormit, chircit, şi când m-a ridicat să vadă ce-i cu mine - că nu vorbeam, eram pal la față, şi nu mă puteam ține pe picioare, a rămăs uluită de starea mea. Intrase la griji, că nu ştia ce am pățit şi a chemat-o pe Naşa Cătălina şi pe mama Măria-Bălăşoanea, …„că-i rău copilului şi nu ştie ce să se facă!” Când m-a văzut, Naşa Cătălina n-a mai stat pe gânduri şi i-a zis mamei:

- „Fă ă ă, ț-îl deoche Vişana când trecu cu caru’ la Deal, la adunat de prune. Eu o auzâi zâcând-i: ferice de Veta că ce mare şi frumos s-a făcut copilul ei!”

Când vezi că trece cineva la Vale, roagă-l să se oprească la Opregoanea să vină să-i descânte copilului de deochi, lucru care s-a şi întâmplat. Mi-a descântat şi m-a oblojit cu ce avea ea anume, păstrat într-o sticlă verde cu gâtul lung şi răsucit.

După ce am înghițit din fiertura amăruie adusă de doftoroaia satului, numai Pufi, cățelul cu care mă hârjoneam toată ziua - spre fericirea lui - bucuros lingea, mulțumit dând din coadă, toată mâncarea vomată - fasolea verde cu muşcheți şi laptele bătut în putinei. Două zile am zăcut prins ca de friguri, şi doar din când în când o mai auzeam pe mama blestemând-o pe Vişana: „Să dea Dumnezău să rămână oarbă că ea mi-a deocheat copilu’!”

*

A!... am uitat să vă mai spun ceva:

Când Naşa Cătălina a plecat la bunar cu vadra după apă, eu am rupt din grădina casei o frunza mare de dovleac si din pedunculul ei destul de lung, de gros şi gol pe dinăuntru, mi-am făcut o țeavă (dudă cum îi ziceam noi) şi am supt cu plăcere din botă, destulă țuică, puțin călduță şi aromată, făcută din prune albe, care, în acel an rodiseră din plin.

IonC.Gociu,

Târgu-Jiu, aprilie 2014

.

Ion C. Gociu
- *la 80 ani (10 mai 2014)*

Doru V. Fometescu
- *la 65 ani (27 mai 2014)*

CELOR DOI SCRIITORI GORJENI
Viață lungă şi liniştită cu realizări sufleteşti !

La mulți ani cu sănătate şi putere în a-şi desăvârşi opera scriitoricească!

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Un tămăduitor al cuvântului – hărăzit ne-uitării,

Scriitor membru al LSR -Gorj

În anul 1993, cunoscutul medic şi poet Doru V. Fometescu se gândea *„Cum să-l ajut pe Dumnezeu”* (poezie şi eseuri), astăzi 27 mai 2014, Dumnezeu îi restituie ajutorul, înnobilându-l cu cei 65 de ani, vârsta de aur, cea care aduce pensionarea, ca o răsplată a omului ce s-a străduit să însănătoşească societatea timp de 41 de ani în slujba lui Hypocrat.

La mulți ani, domnule doctor!

De la 5,2 kg (greutatea avută la naşterea sa), prin metamorfoze profesionale şi culturale dr. Doru V. Fometescu înnobilează existența gorjeană cu materie stelară, densă, a cărei greutate spirituală depăşeşte fruntariile. *„Acel copil – smerit de odinioară, încă nu s-a prăpădit în vâltoarea unor evenimente din viața mea…” „Mie mi s-a dat porunca tăcută şi creştină de a fi continuatorul unei nobile visări, de a orienta Neamul nostru într-o curgere naturală spre valori externe ale Ființei, respectând fiorul obârşiei strămoşeşti şi ținând acea armonie între generații, care provine din contraste, dezbateri, diferențe, bunăvoire, stări sufleteşti în libertate şi spirit clasic insurgent”.*

Medicul Doru V. Fometescu este un mare OM de cultură care a desfăşurat şi desfăşoară activități extraprofesionale *„dăruite”* binelui public:

- Preşedintele Societății Culturale <<*Alexandru Ştefulescu*>> şi al Cenaclului <<*Sănătatea*>> (1985 – 1989);
- Director al publicației culturale <<*Ager*>> (1992 – 1994);
- Fondator al revistelor de echilibru spiritual <<*Fluidul roditor*>> şi <<*Prosens*>>, adresate cu precădere tinerilor creatori (1994 – 1997);
- Membru al Societății medicilor scriitori şi publicişti din România (SMSPR), începând din anul 1997;
- Preşedintele Fundației culturale <<*Dăruie Vieții Farmec*>>, prin care editează câteva cărți: <<*Reînvieri*>>, <<*Ecouri*>>, <<*Ramuri de rod*>>, <<*Lumină răsfrântă-n vânt*>>, <<*Obsesia nopții*>> etc.
- 23 aprilie 1997, organizează cu un grup de prieteni prima ediție a unei manifestări interdisciplinare *„Logodna vinului cu ulcica”*;
- inițiază primele forme de sensibilizare a comunității natale la proiectul ambiental religios spiritual (ARS) <<*Calea zorilor – Focuri peste zăpezi*>> din zona Ciuperceni – Văicinu (începând cu 1 februarie 1993).

Pentru meritele sale în domeniul activității spirituale a beneficiat de premii, nominalizări şi includeri:

- primeşte Marele Premiu la Festivalul Național de creație literară <<*Tudor Arghezi*>> (1992); este inclus în <<*Istoria presei gorjene*>> semnată de Ion Tarbac şi în <<*Dicționarul scriitorilor gorjeni*>> - autor Al. Doru Şerban (1995 – 1996);
- i se conferă <<*Ordinul de merit*>> al Fundației culturale „Ghe. Magheru”, Târgu-Jiu şi al revistei <<*Cuget liber*>> (1998);
- i se acordă titlul de <<*Om internațional al mileniului*>> de către Centrul de biografii internaționale – Cambridge, Anglia şi este inclus în <<*Dicționarul celor mai deosebite personalități ale secolului XX*>>, I.B.C. Anglia (2000);
- în decembrie 2001 devine membru invitat fondator al grupului de inovație, reflecție şi decizie în <<*Academia diplomatică Londoneză*>>;
- este *„Cetățean de onoare”* al comunei Ciuperceni, Gorj (18 aprilie 2001).

(datele au fost extrase din lucrarea *„Oameni şi întâmplări din Gorj”* autor ing. Titu Pânişoară).

Eruditul scriitor dr. Doru V. Fometescu scrie frenetic şi publică:

- SENTIMENTUL – PUNCT DE SPRIJIN (poezie, editura Spicon, Târgu-Jiu, 1993);
- CUM SĂ-L AJUT PE DUMNEZEU ?! (eseuri şi poezie, Editura Ager, Târgu-Jiu, 1993);
- CUGET PRIN SUFLET (poeme, Editura Centrului Județean de Creație Gorj, Târgu-Jiu, 1996);
- SENSURI şi STRĂDANII SPIRITUALE (coautor eseuri, Editura Dăruie Vieții Farmec, Târgu-Jiu 2005);
- DĂRUIND VISULUI FORME (poezie, Editura Măiastra, Târgu-Jiu, 2006);
- NAIV ÎN COLȚII LIBERTĂȚII PENTRU DUIOASELE TĂCERI (poezie, Editura Măiastra, Târgu-Jiu, 2008);
- FOCURI PESTE ZĂPEZI (poezie, Editura Măiastra, Târgu-Jiu, 2009);
- DEZMĂRGINIRI – IEŞIREA DIN PARADIS (poezie, Editura Semănătorul, Tismana 2013).

Ceea ce-i conferă statură şi prestigiu domnului dr. Doru V. Fometescu este şi faptul că, dincolo de anvergura sa de scriitor excepțional, ni se arată ca un remarcabil mânuitor al limbii române. Expresivitatea limbajului, formularea, recursul la metaforă, proprietatea adecvată a termenilor, jocul de cuvinte sunt calități ale unui scriitor veritabil.

Altruist, modest şi simplu, medicul Doru V. Fometescu afirmă: *„îmi place să cred, azi la 65 de ani ai existenței, marcată de scrieri precum <<Cuget prin suflet>> sau <<Dăruind visului forme>> că nu m-am înstrăinat de modelul țărănesc al spiritului creştin şi conserv încă proaspete energii creative”.*

Aşa să fie!

Jurist Florian Văideianu, Mai 2014, Târgu-Jiu

Citiți şi articolul următor

FLORIAN VĂIDEIANU

Omul fără „țară”

Odată cu lăsarea întunericului, carul încărcat cu oale din lut aştepta în mijlocul bătăturii, pregătit să parcurgă drumul – destul de anevoios, din satul Găleşoaia, trecând Hodoreasca, Ciupercenii, Câlceştii, Godineştii, până la Tismana. Aici se ținea bâlciul Blagoveşteniei, unde se adunau olarii şi cei care vindeau *„sămânțâiurile”*, în vederea plantării de primăvară a legumelor.

În grajd doi juncani, rumegând liniştiți fânul de peste zi, presimțeau şi ei plecarea. Cu toate că mergeau agale, drumul fiind destul de lung şi anevoios. Aveau noroc cu potcoavele din fier, care le mai protejau bietele copite. Calea le era cunoscută, o parcurgeau în fiecare an de Buna Vestire.

Nea Mitru, tatăl se apropie încet de băiat, puse mâna sa mare pe umărul lui şi îl mişcă uşor:

- Hai Ionele, scoală că trebuie să plecăm, avem cale lungă şi drumul e plin de hârtoape şi mergem încet să nu se spargă vasele.

Satul răsuna de cântatul cocoşilor, un adevărat concert. În toate curțile câte un pintenat anunța că trecuse de miezul nopții.

Trezit din somn, băiatul de 13 ani, încă mai avea în față visul care îi provocase mari broboane de sudoare pe frunte. Se făcea că prepararea lutului cerea un mare efort din partea omului: alegerea pământului din coasta dealului, curățirea, dospirea, frământarea, uscarea, pentru care se foloseau unelte precum: troaca, mezdreaua, cuțitoaia, plotogul, cornul şi gaița. Argila se aducea în curte şi se lăsa la *„dospit”* câteva săptămâni, după care era mărunțită şi udată cu apă. Se tăia în *„felii”* subțiri cu cuțitoaia, pentru a se purifica şi se bătea cu maiul până se formau *„turtele”*. Acestea erau aduse în atelier, se udau cu apă şi se frământau cu tălpile goale şi cu mâinile. După ce se obținea o pastă omogenă şi puțin unsuroasă, olarul (bietul om) o porționa, după capacitatea vasului dorit, într-un *„cap”*, pentru oala mare, *„îndoiala”, „întreiala”, „împătreala”,* ulcele *„de cinci”* şi *„de şase”*. Lucrul viu al mâinilor sale, rostuiau materia, înnobilând-o prin efort şi suferință.

Ionel se ridică din patul de lemn, acoperit cu salteaua umplută cu paie, se frecă uşor la ochi şi se bucură de plecarea la bâlci pe care o aşteptase cu nerăbdare tot anul.

Dorea să vândă vasele din lut pe care singur le meşterise. Erau primii lui bani şi spera să îi obțină. Îşi va cumpăra încălțări noi de Paşti şi poate nişte cărți… *„Tata mai dă oale şi pe produse: grâu, porumb, fasole; treaba lui, eu numai pe bani.”*

Mama Paraschiva le deschise porțile cele mari, iar cei doi – tată şi fiu, se porniră cu marfa la bâlci.

- Aveți grijă, când ajungeți la Godineşti, la râu să adăpați boii, să nu moară de sete! Cu felinarul în mână, mergând înaintea dobitoacelor, nea Mitru spera ca fiul său să îl moştenească în meseria de olar. Doar aşa gospodăria țărănească poate prospera.

- Nu te las să te duci mai departe la nici o şcoală, nici la liceu, până nu înveți meseria mea, în viață nu se ştie când ai avea nevoie de ea…

- Bine tată, cu şcoala mai vedem…

Au trecut anii ca fulgerul. Astăzi profesorul dr. Ion Mocioi îşi aminteşte cu nostalgie acele timpuri. *„Mă simt ca un om fără țară, satul meu Găleşoaia nu mai este, l-a strămutat mina, sunt un deşărat. Numai de cimitir şi biserică nu s-au atins.”*

Florian Văideianu, jurist

Oale în Bâlciul Blagoveşteniei de la Tismana

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Un studiu de premieră mondială al dr. Ion Mocioi privind descifrarea unui disc din Creta, cu hieroglifele unei scrieri, nu neapărat a civilizatiei minoice şi conținând dialecte pelasgice preelenistice.

Surpriză! Câteva substantive proprii din antichitatea cretană s-au păstrat şi în zona Istrului! Printre ele, numele Gurnia, pârâul care coboară în trepte prin bazinele Peşterii Tezaurului de la Mânăstirea Tismana!

DISCUL DE LA PHAISTOS

- Serial în revista Sămănătorul -

CUVÂNT ÎNAINTE

1. În anii '60, fiind student la Facultatea de Filologie din Cluj-Napoca, la una dintre universitățile de prestigiu ale României, în ale cărei biblioteci m-am simțit în largul dorinței mele de cercetare, am luat cunoştință pentru prima dată despre "Discul de la Phaistos", obiect celebru prin scrierea lui încă nedescifrată. El a devenit pentru mine o atracție şi o severă temă de meditație. în 1966, când am absolvit studiile universitare, încă nu reuşisem să dobândesc toate informațiile de care aş fi avut nevoie pentru a încerca să descifrez textele de pe cele două fețe ale discului. Ani lungi de revenire asupra subiectului m-au familiarizat tot mai mult cu semnele scrierii indescifrabile, apropiindu-mă de momentul găsirii cheii de descifrare. Abia în 1996 am avut convingerea în reuşită şi m-am dedicat scrierii acestui studiu final, pe care îl dăm publicității.

2. Vizitatori ai Cretei se întrebau ce reprezintă scrierea de pe disc ori aduceau informații greşite pentru cititorii lor, dându-mi un imbold să perseverez. Iată un fragment dintr-o carte de călătorie despre "Țara legendarului Minos", text din 1977, care reflectă stadiul cunoaşterii de atunci asupra obiectului misterios: "Ce mesaj ne transmite, peste milenii, anonimul care a scris pe acest disc? Un imn al soarelui, cum înclină să creadă arheologii? O rugăciune adresată zeiței-mame a fertilității, prezentă în toate credințele egeene, cum spun unii cercetători? O odă adresată unei iubite, cum presupun literații?

Deocamdată nu se poate da nici un răspuns. Scrierea în "Linear A" şi hieroglifele cretane continuă să-şi păstreze tainele..."

3. Istoricii fenomenului scrierii n-au reuşit să descifreze semnele textelor de pe "Discul de la Phaistos". Cartea de bază a cercetării scrierii, ajunsă în atenția tuturor studenților filologi, profesorilor şi lingviştilor, "Histoire de récriture", cu ediții din 1948 până în 1995, semnată de savantul James Février, considera că obiectul şi scrierea la care ne referim sunt importate în Creía şi nu s-a aplecat asupra descifrării textelor. Henri van Effenterre nu şi-a propus o astfel de încercare în capitolul "Scrierile şi istoria Cretei", din cartea sa despre "Myceneş viața şi moartea unei civilizații", editată în 1985. Georges Jean, în lucrarea din 1987 - "Scrierea, memorie a oamenilor", nu descifrează semnele şi textele scrierii de pe disc. Pentru autorii cărții, din 1991, "Minoenii, vârsta de aur a Cretei", "Discul de la Phaistos" este amintit ca "obiect misterios şi excitant care n-a încetat în a provoca spiritele şi de a suscita cele mai exagerate lecturi", un obiect care procură cititorului "un parfum al exotismului". Guy Rachet, în cartea, din 1994, "Civilizațiile şi arheologia Greciei preelenice", care prezintă un comentariu amplu despre "Discul de la Phaistos", în cadrul capitolului despre "Scrierile preelenice", nu rezolvă problema traducerii textelor. Nici cea mai recentă antologie despre "Naşterea scrisurilor", din 1990 şi 1994, nu poate depăşi această situație a descifrării textelor: "Dacă am dispune de un eşantion adecvat, aceste probleme ar putea fi rezolvate, dar nu suntem capabili să identificăm tipul limbii căreia îi aparține, după cum nici familia sa lingvistică. Noi nu cunoaştem locul de proveniență al scrierii; după cum acesta ar fi urcat tot mai sus, sunt şanse mari ca el să nu fie originar din Creta, fără ca ipoteza contrară să fie exclusă. Nu avem nici un mijloc de a face o presupunere, cât de aproximativă, asupra naturii textului, căci nimic asemănător nu a fost găsit în nici o altă limbă cunoscută (...) Singur un ansamblu de documente similare ar permite să se deschidă calea unei veritabile descifrări a discului din Phaistos". în continuare, autorul, John Chadwick, îşi manifestă convingerea că "discul este indescifrabil atât timp cât va rămâne un document izolat". Evident, eu nu m-am oprit la o astfel de convingere restrictivă, care neagă implicit metoda deductivă şi alte procedee cu sorți de izbândă în cercetarea complexă..

4. Un merit cu totul aparte îl are savantul Louis Godart, autorul cărții "Discul de la Phaistos. Enigma unei scrieri", din 1995, care a sintetizat informațiile bibliografice despre semnele acestei scrieri, deşi n-a reuşit descifrarea ei. Are convingerea că "Discul va conserva pentru multă vreme încă şarmul şi misterul său". într-un asemenea peisaj ştiințific dezolant şi de extremă prudență este negat şi demersul oricărui vizionar, ceea ce nu slujeşte ştiința. Să nu uităm că totul poate fi cunoscut!

5. Una dintre cărțile consultate de noi, referitoare la domeniul nostru, "Istoria scrierii", de Louis-Jean Calveț apărută în 1996, cu ediții ulterioare, prezentând "Discul de la Phaistos", dezarmează cercetătorii apreciind că "în stadiul actual al cunoştințelor noastre, nu se poate ajunge la descifrare" (p. 261, ed. Pluriel).

6. Textul "Discului de la Phaistos", în ce priveşte conținutul său probabil, a fost considerat, între altele, ca document istoric în "ancestrala limbă bască", text care ar exprima un imn în onoarea unei zeițe sau un cântec triumfal al expedițiilor "popoarelor mării"... Obiectul în sine a sugerat unor cercetători că ar fi un disc antic al jocului egiptean al "şarpelui" sau al reprezentării "labirintului", în epoca elenică. În alte interpretări, a fost apreciat ca obiect de cult. Destinația precisă a discului nu a fost precizată, deci, pe baza unor analize fundamentate ştiințific, textul lui rămânând o enigmă până astăzi. Din ghidul "Crĉte" al colecției Konemann, oferit turiştilor la începutul mileniului al treilea, aflăm: "Celebrul disc găsit în palatul de la Phaistos este unul din numeroasele mistere care înconjoară civilizația minoeană... Se disting pictograme din flori, păsări şi ființe umane, dar semnificația lor rămâne necunoscută. Repetarea mai multor simboluri ar putea indica o rugăciune sau un imn...". Discul este obiectul cel mai important din sala III a Muzeului arheologic din Heraclion.

FAȚA A

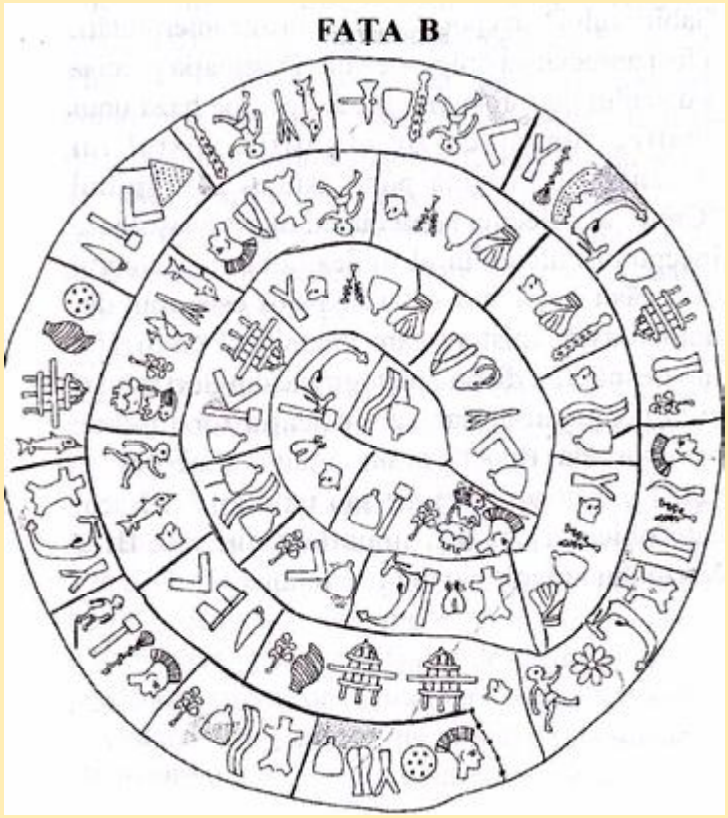
FAȚA B

SCRIERILE VECHI DIN CRETA

8. Creta, sau "Marea Insulă", cu caracterul său propriu şi tradițiile foarte vechi, o țară care se distinge dintre toate celelalte insule greceşti, este țara minoenilor, a cărei cultură a atins apogeul cu multe secole înaintea Greciei antice. Ea a fost succesiv dominată de greci, romani, bizantini, venețieni şi turci, însă arheologii au dovedit existența reală a unui popor preelenic, cu o cultură foarte evoluată. Istoria Cretei începe cu primii ocupanți pelasgi în anul 6000 î.e.n. Civilizația cretană începe între anii 3000-1900 î.e.n., în perioada prepalațială, cu scrierea hieroglifică provenită din Pelasgia. Spre sfârşitul perioadei prepalațiale (1900-1700 î.e.n.), când au fost construite palatele de la Cnossos, Phaistos şi Malia, minoenii au ajuns în punctul unei scrieri silabice, linearul A, după o scriere hieroglifică de origine pelasgă, care încă nu a fost descifrată. Ocupanții Cretei după catastrofa din 1700 î.e.n., cel mai probabil un cutremur, protogrecii, au reconstruit palate mai frumoase şi mai mari decât cele dinainte, favorizând dezvoltarea unor adevărate vile în jurul palatelor şi apariția unei scrieri, linearul B, practic şi uşor de utilizat, în locul silabarului pelasg.

DISCUL DE LA PHAISTOS

9. Discul de la Phaistos este o tăbliță circulară, din lut ars, cu diametrul de 16 cm, care a fost gravată, prin puansonare, o scriere cu semne hieroglifice, ordonate în spirală, pe ambele sale fețe. A fost descoperit în săpăturile arheologice (MM-3A) din oraşul Phaistos, din Creta, în 1908, şi a fost datat prin metoda C14, pentru perioada 1700-1650 î.e.n.

10. Creta şi Marea Egee îmi apar într-o nouă lumină: ele sunt legate, desigur, de zorii civilizației europene. Phaistos este cel mai vechi oraş al civilizației minoice, cum era considerat până în 1900, când, în Creta, au fost descoperite vestigiile Cnossosului.

11. Palatul de la Phaistos era, probabil, centrul primei

capitale a regatului lui Minos, întemeietorul țării unui labirint. A fost ridicat de trei ori. Primul edificiu al palatului minoic a fost construit la începutul mileniului al II-lea î.e.n. Pe la 1700 î.e.n. a fost distrus de un incendiu. Al doilea edificiu s-a ridicat peste ruinele celui dintâi, dar şi acesta a fost dărâmat parțial la un cutremur. Ultimul edificiu s-a refăcut în secolul al XV-lea î.e.n. şi a durat până în secolul al XII-lea î.e.n., când a fost distrus de cretanii din oraşul vecin şi rival, Gortina, din aceeaşi câmpie Messara, de pe râul Hieropotamos.

12. Discul de la Phaistos a fost adus în Creta, probabil, în vremea primului rege Minos, care l-a folosit pentru scopul încă necunoscut până acum, pe care îl vom preciza mai departe.

ORIGINEA DISCULUI DE LA PHAISTOS

13. Originea "Discului de la Phaistos" a fost, un timp, considerată cretană, acesta fiind descoperit în Creta Occidentală, zonă în care cercetările arheologice nu au avut o extindere deosebită. însă, discului cu inscripțiile sale, nu i s-au mai găsit alte obiecte gravate în acelaşi fel, şi nu s-a putut realiza un studiu bazat pe comparația textelor din Creta.

14. Primul savant care a respins originea cretană a "Discului de la Phaistos" a fost chiar descoperitorul său, Pernier, autorul ipotezei după care acest obiect cu înscrisuri hieroglifice a fost "importat" dintr-o altă țară. Alți savanți - Bossert, Myres, Pendelbury, Reinach - au căutat țara de origine a discului în Asia Mică, respectiv Lycia sau Caria. Argumentele lor au constat în: 1) observația că hieroglifa care reprezintă o construcție de lemn se aseamănă cu o construcție tipică mormintelor rupestre din Lycia şi 2) descoperirea unui pithos, într-un cimitir din Epoca Bronzului antic (II - III), care are semnul soldatului cu cuafură gravat asemănător discului cretan, datat mai târziu cu patru secole (sec. XII î.e.n.). Noi facem observația că soldații purtători de coif cu "cuafură" în acelaşi stil erau şi ostaşii din Lemnos, insulă din Marea Egee, ca şi militarii etrusci din nord-vestul Italiei, sec. VII î.e.n. şi totuşi, afilierea semnelor hieroglifice respective nu rezolvă problema originii "Discului de la Phaistos".

15. Se ştie că soldații cretani purtau barda dublă - labrys, armă folosită şi pentru omorârea taurului la ceremoniile rituale. În scrierea de pe "Discul de la Phaistos" nu se regăseşte, însă, imaginea labrys-ului, ci a unui topor cu un singur tăiş, dovadă că discul în cauză a fost adus de cărturarii lui Minos, dintr-o altă țară, că semnele scrierii de origine au fost creația altui popor şi nu a cretanilor. Simbolul "labrys", descoperit ca hieroglifa cretană, ca şi "labirintul", era considerat de locuitorii din Phaistos, ca "apărător de rele". Barda sau securea cu dublu tăiş a fost, de asemenea, în pecetea neamului Cretan, şi era adusă în sanctuare, aşezată fiind pe socluri. Asemenea importanță au dat securii cu dublu tăiş şi hitiții, al căror zeu al furtunii, Tişuba, o avea drept simbol. Dacă alfabetul scrierii de pe "Discul de la Phaistos" ar fi fost creația proprie a cretanilor, simbolul de bardă sau de secure cu dublu tăiş ar fi putut fi recuperat ca "literă" în alfabet; toporul figurat aici este simplu, cu un tăiş. Barda cu dublu tăiş a fost descoperită pretutindeni la Phaistoş în palatul lui Minoş pe ziduri şi uşi, chiar pe cripte şi fresce. Lipsa imaginii cu dublu tăiş a toporului - "literă" în "alfabetul" scrierii de pe "Discul de la Phaistos" poate fi argument credibil că discul are ca origine altă țară.

16. Intre imaginile folosite de semnele "Discului de la Phaistos" nu apar acelea ale "leului", "minotaurului" şi "grifonului", care sunt imagini obişnuite ale culturii cretane. Ca şi egiptenii, cretanii adorau, însă, "taurul" şi şarpele", ba chiar supraestimau tauromania şi hrăneau şerpii-idoli cu prăjiturele dulci. Curios este că între imaginile de "literă" ale "Discului de la Phaistos" este văzută numai o "piele de animal". Dintre păsări sunt reprezentate numai o "pasăre" oarecare, ca simbol general, şi un herete (uliu, gaie), o pasăre răpitoare. Acestea ne determină să credem că scribii textelor de pe "Discul de la Phaistos" nu erau cretani, ci originari din altă țară, din aceea de unde au venit cretanii.

Ultima apreciere de acest fel aparține lui Louis-Jean Calveț care, în lucrarea amintită, precizează că "nimic nu ne mai probează că acest disc este originar din Creta: el ar fi putut veni nu importă de unde, adus de navigatori, şi aceasta este ipoteza cea mai probabilă" (p. 261-262).

Problema-cheie a acestui text în descifrare rămâne atribuirea lui populației pelasge, aceea care 1-a folosit. Rezolvăm această chestiune descoperind creatorul discului în civilizația balcanică preelenică, aceea a pelasgilor, un popor-părinte al cretanilor, primii locuitori ai Cretei.

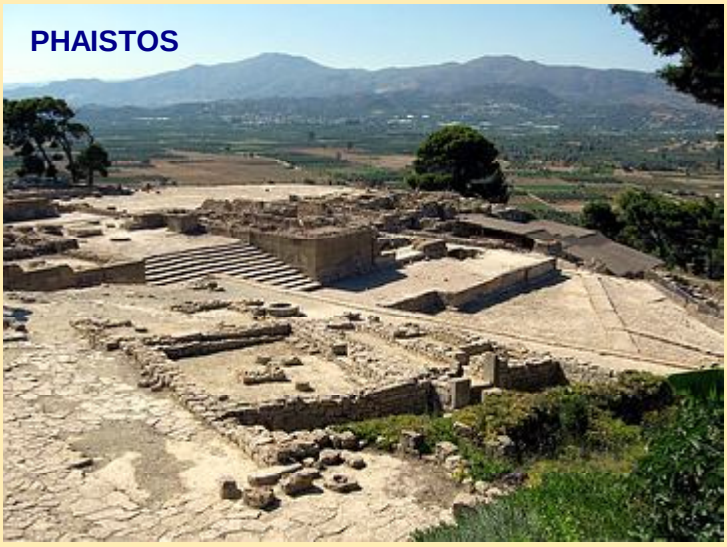
PHAISTOS

GOURNIA -Bazine de apă în cascadă

ÎNCHEIERE SERIA I-a din studiul «Ion Mocioi - DISCUL DE LA PHAISTOS», Editura «SPICON», 2001, Colecția «Ştiința în mileniul III», ISBN 973-9022-87-1 - va continua -

Nicu Tomoniu şi Comitetul Director AST Tismana urează redactorului şi prietenului nostru George Anca, sănătate, viață îndelungată plină de bunăstare şi bucurii !

Nicu Tomoniu către George Anca :

„- Ce zici George, ieşim şi noi la pensie la 70 de ani ?”

„- Nu pot cu 7 luni înaintea ta! Te aştept!”

Dragă George,

Din partea mea şi a Programului în Limba Română al staţiei de radio 3zzz 92,3 fm si a postului de televiziune Ch 31 TV din Melbourne, Australia primeşte multa sănătate, viață lungă şi îmbelşugată cu multe realizări şi împliniri materiale, profesionale şi sufleteşti ALĂTURI DE CEI DRAGI ȚIE şi, “S-auzim Numai de Bine!”

La Mulți Ani George Anca!
Cu mult drag şi prețuire,

Ben Todica
Radio TV Producer Melbourne Australia

GEORGE ANCA (n. 12 aprilie 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică. Operă vastă, de combinații pline de virtuozitate între originismul universal şi modernismul arhaizant. Studii şi titluri academice: Doctor în filologie (Univ. Bucureşti, 1975). Director general al Bibliotecii Pedagogice Naționale „I.C. Petrescu”; Visiting Lecturer University of Delhi (1977-1984; 2002-2003); scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România; traducător. Preşedinte al Asociației Culturale Româno-Indiene şi al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu”; vicepreşedinte al Societății de Etnologie din România; membru al Romanian Group for Pugwash.

Despre omul de cultură

Sa fiu sincer George Anca este cel mai dur diamant al literaturii romane. Este un diamant pur şi neatins de mana şlefuitorilor ordinii de zi. Ți-e frică să te apropii de el pentru că nu ştii cum să-l apuci şi oricum l-ai atinge, el taie adânc şi doare – “doar atunci când nu eşti LIBER”.

Este cel mai interesant suflet de om, de artist, de scriitor, de poet, profesor şi prieten pe care l-am întâlnit în viață. Un om liber şi plin de curaj. Să-l cunoşti pe autorul Anca în esență este ca şi cum ai porni sa urci Everestul. E greu însă ajuns în vârf vei simți ce simte el - vei vedea o alta lume, vei ieşi din norme şi te vei elibera. Să fii atins de dragostea şi generozitatea sa e un privilegiu.
George Anca - o marca in panteonul literaturii romane.

La Mulți Ani, Maestre!
Ben Todica

Cu aceasta ocazie Sâmbătă 12 Aprilie 2014 va avea loc un Medalion Aniversar George Anca la Biblioteca Județeană “Antim Ivireanul” Vâlcea organizat de Forumul Cultural al Râmnicului şi Biblioteca Județeană la orele 17:00

Iar din partea Asociației «Semănătorul Tismana»
Medalia «Semănătorul Tismana»

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Din volumul

DEZMĂRGINIRI – IEŞIREA DIN PARADIS

Focuri peste zăpezi
prozatorului Ion C. Gociu

Chiar dacă vremurile s-au vărgat în negru
păstrează obiceiul – sărbătoarea;
în mărturia de a fi integru,
să îndrăgeşti aproapele şi zarea!

Chiar dacă bunul simț de-abia se întrevede
în toiul de schimbări cu prea puțină milă,
hai, alege visul, în armonie crede,
în zori de primăveri cu-arome de zambilă…

Chiar dacă multe sunt pe dos şi zeu e banul,
vai, satul azi arată tot mai însingurat,
inimi vuiască voia bună la Văianu,
„Focuri peste zăpezi” şi suflet dezgheţat!

27.01.2013

Adevărul

Un zefir ce se răsfrânge
peste lumile nătânge
Adevăru-i mereu altul
fuştei urzind la Înaltul…

Un portal spre Taină nouă
îmbobocită în rouă –
un fapt copleşind Lumină
străvechi leac ce tot alină…

Un contrast la o părere
Frumosul gând ce nu piere!

13.11.2009

Viața ca un foc de vise

Motto: *Foc sacru-i viața,*
unde vise ard (DVF)

Țara prinsă în vâltoare
aşteaptă să treacă valul;
pe când prostia nu doare
fusta dezmiardă „moralul”!

Printre fălci de lăcomie
cine mai ştie să piardă?
Când ne biruie trufie
viruşii rod la „mansardă”…

Eu nu cred că ne îndoaie
existența asta şuie;
nişte zăpezi, chiar şi-o ploaie,
spală răni din Cetățuie…

Hai să ne conectăm fire
la orizonturi deschise;
să întrezărim iubire
viața ca un foc de vise!

22.12.2011

Citiți alte **POEZII** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Doru_Fometescu-Focuri_peste_zapezi.pdf

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Poezii din grădina de sub cer

Poveste precolumbiană

Din volumul, "Grădina de sub cer"

- Avatar-

Dacă alegi lumina
Întunericul va fi învins!
Şi invers?!

În unii oameni sălăşluiesc l
upi, în alții doar nişte
amărâți de câini - Bunica

De când este lumea lume
Şi pământul e pământ
Pentru orice bunicuță un nepot
e drag şi scump.
Şi-l învață câte toate
Pentru viața-i necesar.
În fiecare zi pruncul
primeşte câte o poveste-n dar,
Ca să-nvețe fătul fraged
Diferența dintre lumi.
Povesteşte bunicuța lupta
aprigă-ntre lupi
Unul alb şi unul negru
Cu ascuțiți colți fioroşi
Amândoi chiar în ființă
ei î?i au sălaş.
Lupul negru o îndeamnă
şi-o ajută către rele
ceas de ceas.
Lupul alb o scoate-ntr-una
din al răului necaz
Şi-i aduce pace-n suflet
Armonie cu ce-i bun.
Astă luptă
permanentă
A sleit-o zi de zi
Pe-amândoi lupii
până acum fiind silită
a-i hrăni.

Copilaşul de o şchioapă
Având soarele în față
Şi luceferii în piept
O întreabă cu sfială:

„În această luptă cine
va învinge, cine va pieri?"

„Cel hrănit de mine bine
Mai puternic va lupta
Şi în lupta cu cel fără hrană
El va câ?tiga!".

Caii lui Sân' Toader

- Obicei -

Pe malul Gilortului
Sân' Toader a despletit
Cozile cailor albi.
Caii au spart
înghețul apelor.
Fetele au cules
iarbă mare
Şi şi-au spălat pletele.

Să aibă fetele cozile
Ca firele din coamele
Sirepelor iepe!.

Poveste de dor

Imensa pădure
Cu brațe de verde,
în care durerea
-ntr-o clipă se
pierde,
Te-alină cu cânturi
de păsări,
Te-mbie cu timp
de visări.
Lumina – pădurii
pierdută în şoapte,
cu vise ucise şi
cântec de iele,
Adună scânteia
lucirii de ape
Şi-n foşnet de
crengi, de vânt
tulburate,
Să-mi cânți iar
povestea de dor -
dintre fata pădurii
şi mândrul fecior.

˝Pe poteci însorite
alergau. Nici în
vis nu ştiau cât de
mult se iubeau
Dar feciorul era
de-mpărat
Iară fata pădurii
fecioara săracă din
sat.

Şi-a prins împăratul
de veste de
neînchipuita
poveste.
Şi fata a dat-o
la zmei să nu se
mai
ştie de numele ei.

Din lanțul robiei
feciorul a scos-o
Şi-n afundul pădurii
în verdele tău
De mână cu fata
Şi-a împlinit visul
său.

Acum – El – regele
Ielelor
este, de mână cu
mâna frumoasei
împărătese.
În fiece noapte
cu lună
Se iubesc şi
Dansează
Împreună.

Tăcut este codrul
în nopți fără lună
Dar când raze
de-argint sporesc
taina de umbre
Ielele toate
dansează
-n pădure
Şi tulbură mintea
bătrânului rege˝.

Decrementa atque incrementa

Grădinarul plecase
de multă vreme
Să vadă grădinile
lumii, să adune
Răsaduri, idei
Semințe.
La început în urmă-i
a părut că totul
e bine.
Apoi vântul a
tulburat
gândurile
culorilor.
Apa a înecat liniştea
şi a lăsat să
Crească buruienile.
Frigul a strivit
încet-încet
miresmele.
Fânul a cuprins
gleznele
pomilor,
Şi niciun tril nu
mângâia
visul de zbor
al frunzelor.
Într-o dimineață
devreme
S-a întors
Grădinarul.
A liniştit vântul
cu privirea.
A oprit apa în
palme.
A lăsat căldura
să mângâie
blând,
Îmbăind totul
în mireasma
fânului proaspăt
cosit.

Până la prânz
toată grădina
a reîntinerit.

Citiți volumul **Grădina de sub cer** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Lucia-Silvia_Podeanu-Gradina_de_sub_cer.pdf

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii aprilie

Atunci, zăpada

Pe vremea aceea
Zăpada
Era
Una cu albul,
Era una cu umerii,
Cu cerul,
Cu copacul de argint,
Cu opincile mele.

Pe vremea aceea,
Zăpada
Era cât gardul,
Până la straşina casei,
Până la şcoala din sat,
Până la primăvară,
Până în viitor.

Pe vremea aceea,
Zăpada
Chiar era albă.

Să mor

O să mor
Şi o să fiu
Îngropat
Într-o inimă.

Până şi zeul

Scena cu mortul
Se repetă.
De data aceasta,
Pe catafalc e un zeu…
Venit din nu ştiu care
Anotimp.

Popa

E asemenea unui mit
Desăvârşit
Prin tămâia pe care
Numaidecât
O împrăştie
Din cădelniță
În capelă
Şi pe tot drumul...

Până ce zeul
Va fi o simplă amintire.

Prințul

Prințul
Şi-a îngropat
Inima
Cu propriile mâini.

De față
Au fost
Sabia sacră,
Nufărul alb,
Oceanul planetar.

Un discurs
Princiar
Nu se va fi rostit..

Poezii şi grafică:
Vasile Mic

Citiți celelalte **Poezii ale lunii aprilie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/04/vasile-mic-poeziile-lunii-aprilie.html

Un "istoric", lansat de grupul antinațional Humanitas/Historia, pus la zid de ziarul NapocaNews

Lucian Boia NU mai este istoric

Am urmărit cu deosebit interes emisiunea "Jocuri de Putere" a lui Rareş Bogdan despre ultima carte publicată de Lucian Boia. Felicit pe realizatorul emisiunii pentru reuşita dezbaterii, dar şi pentru acribia oferită de istoricii clujeni I.A. Pop, Ion Novăcescu sau jurnalistul şi poetul Tavi Hoandră. Emisiunea trebuie înregistrată pe DVD şi oferită cadou în şcolile româneşti, pentru a se preîntâmpina falsificatorii istoriei, care pregătesc un atac ideologic demitizator, la împlinirea a 100 de ani de la realizarea Marii Uniri din 1918. Nu intru în detaliile excelentei emisiuni, doar doresc să fac o completare la afirmația jurnalistului Rareş Bogdan, care după ce a criticat corect şi pertinent ultima carte a lui Boia despre Primul Război Mondial, i-a lăudat apoi celelalte cărți scrise de autor. Din păcate, nu e adevărat. Şi celelalte cărți scrise de Lucian Boia se încadrează în politica de demitizare a istoriei naționale, cu bună știință, şi se pare bine stipendiată de fundații străine. Şi cărțile despre mit şi conştiință în istoria românească, despre germanofili sau capcanele istoriei, nu sunt decât literaturizări subiective, compilații bine însăilate, fără apel la documente şi arhive. Lucian Boia scrie în cel mai pur stil marxist şi încearcă într-un registru ideologic materialist să-şi depăşească înaintaşul, pe istoricul stalinist Mihail Roller.

Lucian Boia a fost desființat, ca şi istoric, în 2002 de academicianul IA Pop într-o memorabilă carte. Viziunea lui Boia e strict marxistă: el afirmă că majoritatea românilor erau analfabeți şi nu înțelegeau idealul unității naționale. E o atitudine istoriografică pur marxistă, în care se consideră că masele fac istoria. Nu e adevărat, ci elitele fac istoria. În preajma anului 1918, elitele majore şi cele minore erau adepte ale unirii Transilvaniei cu România şi erau promotori ai idealului național. Motorul istoriei sunt elitele, la români, dar şi la francezi, germani, spanioli sau unguri. Masele doar urmează elitele care le educă şi le oferă o traiectorie politică, economică şi culturală. Numai la Lucian Boia, România e "altfel", da e altfel cum sunt şi danezii, englezii, francezii, suedezii "altfel". Fiecare popor are particularitățile specifice. Privind "capcanele istorie", Lucian Boia, reiterează ideologia marxistă şi materialismul dialectic în cel mai pur stil comunist: toți istoricii români au greşit, căzând în extreme de stânga sau de dreapta, numai Lucian Boia şi compania, la fel ca istoricii comuniști din anii 50, au ajuns la iluminare şi înțelepciune, să înțeleagă mersul istoriei pe drumul luminos al socialismului, pardon capitalismului.

E o teorie pur marxistă pe care Lucian Boia o implementează în istoriografia noastră, "toți e proşti", noi bursierii stipendiați şi vânători de excursii la universități occidentale, am ajuns la maturitatea înțelegerii adevăratei istorii, în care românii sunt "altfel", trebuie să-şi pună cenuşă în cap şi idealul național e depăşit.

Cu astfel de "profesori de istorie", care fac manuale şcolare vă dați seama că elevii români nu mai înțeleg nimic din istorie. Pentru Lucian Boia şi compania nici nu contează, pe baza pseudo-teoriilor istorice poporul român trebuie să dispară prin aneantizarea conştiinței de sine şi naționale.

Pe acest spațiu eliberat de ideea de națiune, va trăi o populațiune, eventual parte a unei țări vecine Ungaria sau Rusia, şi atunci Lucian Boia poate fi fericit de împlinirea şi materializarea operei sale eseistice. De mult, de la lucrarea sa de doctorat, din anii 70, despre Eugen Brote, Lucian Boia NU mai este un istoric, ci doar un eseist, prozator sau literat, iar cărțile lui trecute obligatoriu în acest registru tematic. Cred că ar trebui pensionat Boia şi de la facultatea de istorie a Universității Bucureşti, că nu-i poate învăța pe studenți literatură şi eseu, la o unitate de învățământ preocupată de instrumentarul ştiințific al izvoarelor, documentelor, mărturiilor orale şi arhivelor.

Ionuț Țene

NOTĂ. Ionuț Țene, editorialist NapocaNews, este redactor la această revistă şi fiul sărbătoriților din 25 mai 2014, Al Florin Țene şi Titina Nica Țene!
Îi felicităm pentru frumoasa şi temeinica educație şi instruire dată fiului lor!

Citiți articolul şi alte **articole pe această temă**, online, în ziarul de la Cluj-Napoca:
http://www.napocanews.ro/2014/04/lucian-boia-nu-mai-este-istoric.html

Adresă către CNA: În apărarea lui Lucian Boia, lectorul Adrian Niculescu a făcut apologia crimei, în mod repetat, la emisiunea Jocuri de Putere cu Rareş Bogdan de la Realitatea TV. Minciunile triplului Boia – Liiceanu – Niculescu ţintesc aniversarea Centenarului Marii Uniri

In ediția de ieri seara (marți, 29 aprilie 2014) a emisiunii lui Rareş Bogdan "Jocuri de Putere" de la Realitatea Tv s-a discutat sub titlul "Cui aparține Transilvania" despre Cazul Boia – Liiceanu, respectiv despre ultima carte a eseistului apărută la Humanitas, „Primul Război Mondial. Controverse, paradoxuri, reinterpretări". Invitați in studio, un lector universitar la SNSPA, Adrian Niculescu, şi jurnalistul Octavian Hoandra de la Ziua de Cluj. Invitați, prin telefon, rectorul Universită?ii Babe?-Bolyai din Cluj, academicianul Ioan Aurel Pop şi, din studioul Realitatea Tv de la Cluj, istoricul Ion Novăcescu (foto sus). Conform afirmațiilor realizatorului, Lucian Boia, ultimul Secretar cu Propaganda al PCR pe Facultatea de Istorie a Universității Bucureşti, şi editorul sau, Gabriel Liiceanu, urmează să compară împreună într-o alta ediție a emisiunii "Jocuri de Putere".

Prestația pretinsului istoric Adrian Niculescu (foto), un susținător înfocat dar fără argumente al lucrării lui Lucian Boia, la rândul ei o rescriere a istoriei care nu se bazează pe nici un document sau faptă reală, fiind practic o interpretare eseistica într-o notă personală, cu tuse antiromâneşti groteşti, a generat inclusiv revolta Inaltpreasfintitului Andrei Andreicuț, Mitropolitul Clujului, Maramureşului şi Sălajului. Acesta a intervenit in direct în apărarea Bisericii Ortodoxe, acuzată mincinos de Adrian Niculescu că ar fi blestemat Armata Română împotriva făptuirii Marii Uniri. Poziția Inaltpreasfintitului Andrei a fost susținută, telefonic, şi de PS Lucian Mureşean al Bisericii Unite cu Roma.

In finalul emisiunii, pentru a drege din aserțiunile neadevărate şi agresive făcute pe parcursul transmisiei, Adrian Niculescu a ținut sa sublinieze că poziția respectivă a avut-o de fapt fostul mitropolit Vasile Mangra, care s-a sinucis la Budapesta. Corectat şi asupra acestei noi inadvertențe istorice – după cum a afirmat Ion Novacescu, Vasile Mangra a fost, de fapt, omorât la Budapesta, în circumstanțe rămase neclare – pretinsul istoric Adrian Niculescu, după ce s-a scuzat ca "aşa a citit in România literara", a repetat in direct, de câteva ori, mesaje aprobatoare ale actului criminal, în sensul că "foarte bine că a fost ucis" şi "merita să fie ucis". Fapta de apologie a crimei în public se încadrează in Art 324 Cod Penal şi se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 3 ani.

Va rugam aşadar, în calitate de "garant al interesului public şi unică autoritate de reglementare în domeniul programelor audiovizuale" cu misiunea "de a asigura un climat bazat pe libera exprimare şi responsabilitatea față de public în domeniul audiovizualului" să procedați în consecință şi să aduceți la cunoştința organelor competente această faptă ilegală.

Va multumesc,
Victor Roncea

Citiți articolul din ziarul de la Cluj-Napoca pe blogul nostru:
http://cleptocratia.blogspot.ro/2014/04/napocanews-lectorul-adrian-niculescu.html

Fiesta antiromânească a lui Lucian Boia si Gabriel Liicheanu, dejucată la Humanitas-Cismigiu printr-un protest al bunului simt. Boia: "România nu are nici un drept istoric asupra Transilvaniei". Mihai Tociu vs Sorin Lavric

Profesorul de sub-istorie Lucian Boia contrat la Humanitas de Mihai Tociu 24 04 2014 via Roncea Roleri, 24 aprilie, la Librăria Humanitas Cişmigiu s-a lansat noul volum al lui Lucian Boia „Primul Război Mondial. Controverse, paradoxuri, reinterpretări", (de la ora 19.00). La eveniment, alături de autor, a vorbit şi Gabriel Liiceanu, ne anunță sub forma de reclamă, revista lui Ion Cristoiu (?), Historia.

Mihai Tociu, cunoscut cititorilor Roncea.Ro şi prin succesul repurtat împreună cu alți trei "terorişti-vizuali" la Arcul de Triumf, unde a fost repusa Budapesta la locul ei, ca victorie a Armatei Romane, după ce fusese obliterată de partenerii de guvernare ai FSN (PSD si PDL), recte UDMR, a înregistrat ieri, la Libraria Humanitas – Cismigiu, o noua victorie a bunului simt românesc.

Iată scurta sa relatare, ilustrată edificator cu fotografiile de mai jos: "Eşec neaşteptat la lansarea ultimei cărți de pseudo-istorie a lui Lucian Boia. Bucureştiul a dovedit încă o dată că este Capitala românilor şi a dat tonul la acțiunile de opoziție față de manipularea istoriei de către agenții de influență maghiari. Un grup de patrioți a reuşit în 24 aprilie 2014 să strice fiesta antiromânească organizată de Gabriel Liiceanu. Deci, se poate!". Felicitări!

"România nu are nici un drept istoric asupra Transilvaniei" este doar una din afirmațiile lui Lucian Boia din ultima sa hârtie igienică imprimată sub formă de carte la Humanitas şi răspândită în masă prin revista Historia, unde Ion Cristoiu a ajuns coleg cu marii şi micii falsificatori ai istoriei naționale Adrian Cioroianu, Ovidiu Pecican, Zoe Petre, despre care maestrul Ion Cristoiu scria ca este "o doamnă căreia i-ar spune fă", şi, cu voia dvs, ultimul pe listă, Vladimir Ilici Tismaneanu, "băiatul care-i cară geanta" lui Ion Cristoiu şi, totodată, despre care maestrul afirma ca s-a scremut şase luni să scoată o mărgică "anticomunistă" de 100.000 de euro. Haios, "n-aşa"?

NOTA REDACȚIEI: Am criticat pe Victor Roncea în articolul nostru «Ajunul Crăciunului 2013: ZIUA "Z" A DEBARCĂRII COMANDOURILORNAȚIONALISTE ÎN ROMÂNIA» dar acum felicităm pe patriotul Victor Roncea pentru lupta contra grupului infracțional Humanitas/Historia condus de doi indivizi orbiți de strălucirea banilor.
Iată o notă despre astfel de indivizi:
NOTA. O discuție despre „lansările" lui Ion Cristoiu apare în revista „Sămănătorul", nr. 4, iulie, 2011. şi in articolul
GEORGE ANCA ÎN LIBRĂRIA CONGRESULUI SUA
http://www.tomoniu.ro/opinii/societate/george-anca-1.htm
Reiau fragmentul:

Prof. univ. Alexandru Melian: "- Vă propun tuturor o dezbatere pe tema "bombelor de presă" cum le-ați numit în cazul scrierilor lui Djuvara. Aici apare un paradox, ce facem cu omul care se bagă în istorie şi în lingvistică nefiind nici istoric, nici lingvist? Noi, criticii literari, apoi istoricii şi lingviştii - pentru că omul bagă în lexicul românesc o serie de aşa zise "cuvinte cumane - să-i dăm importanță sau nu? Dându-i importanță nu-i ridicăm mingea la fileu? Iar ignorându-l, gogoriţele lui nu se răspândesc în mase şi fac rău? Asta-i dilema!"

- D-le Melian, cazuri nefericite ca al d-lui Djuvara sunt puține dar fenomenul e bine disimulat şi trebuie să atragem atenția asupra lui. Pe Djuvara l-a lansat Ion Cristoiu constatând că omul vine de la serviciul lui din Africa cu o pensie de doar 60 dolari, care evident că nu-i ajungeau. Hoțomanul de Cristoiu ştia prea bine cum te poți lansa subit în literatură: ori scrii o carte "mare" fără niciun cusur, ori spui o prostie la fel de mare - de tip "Codul lui Da Vinci" sau "găinii care naşte pui" - şi succesul e garantat. Când a lansat Cristoiu - printr-un articol - tâmpenia cu Thocomerius, prinț cuman care l-a făcut pe Basarab Întemeietorul şi pe lângă el a mai făcut şi Țara Românească, erau la comentarii circa 350 de poziții contrare printre care şi a mea, cu invitația de a intra pe un site de-al meu unde aveam un capitol privitor la basarabi.

Apoi, d-l Artur Silvestri mi-a editat cartea "Neamul lui Basarabă" şi am pus-o pe Internet. Credeți că am estompat bomba lui Cristoiu şi a lui Djuvara cu ale mele 400 exemplare editate şi distribuite la întâmplare față de mediatizarea formidabilă inițiată de Cristoiu prin presă, prin televiziuni şi prin invitarea "personalităților" la lansarea cărții? Abia acum, după mai bine de patru ani, când lumea a început să ia cunoştință de demontarea punctuală a diversiunilor djuvariste, moşul Djuvara s-a potolit cu Thocomerius al lui. Cartea n-a mai fost editată dar a scos alte cărți, la fel "bombe" nedocumentate, care fac furori şi umplu librăriile. Asta, pentru că omul e chemat la televiziune, e invitat pentru o "porție de istorie" la radioul național sau alte asemenea trucuri ale "nucleului dominant" - cum spunea Artur - şi ale pata-pleşu-cristoilor de presă cum zic eu. Acesta e fenomenul grav care trece neobservat in lumea "bună", ba mai dă apă la moară celor de la putere, inclusiv şefului statului cu "Condamnarea comunismului", carte scrisă cu condei tismineţkian. Tismăneanu, Djuvara şi alții ca ei prosperă, s-au ajuns!
Iată deci, faptul e fapt: vasăzică nu m-am lansat eu cu o carte bine documentată cu trimiteri exacte la marii istorici care tranşaseră o dată problema întemeierii țării. S-a lansat d-l Djuvara iar acum librăriile cârcâie de cărțile lui. "Operațiunea Cristoiu" a reuşit cu bine!

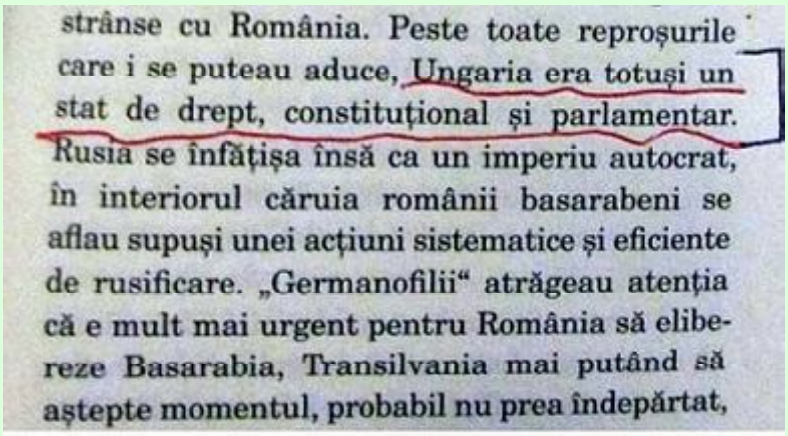
strânse cu România. Peste toate reproşurile care i se puteau aduce, Ungaria era totuşi un stat de drept, constituțional şi parlamentar. Rusia se înfățişa însă ca un imperiu autocrat, în interiorul căruia românii basarabeni se aflau supuşi unei acțiuni sistematice şi eficiente de rusificare. „Germanofilii" atrăgeau atenția că e mult mai urgent pentru România să elibereze Basarabia, Transilvania mai putând să aştepte momentul, probabil nu prea îndepărtat,

O pagină din cartea lansată de Boia şi Liiceanu despre Primul Razboi Mondial, cu precizarea că statul Ungaria nici nu exista la acea dată!

Citiți articolul din ziarul de la Cluj-Napoca pe blogul nostru:
http://cleptocratia.blogspot.ro/2014/04/napocanews-fiesta-antiromaneasca-lui.html

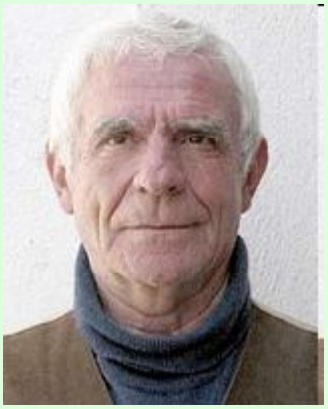

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

MITOGRAME LIRICE - LYRISCHE MYTHOGRAMME

MITOGRAMĂ

ca să ajungă în Ithaca -
un fel de imperiu al Libertății -
Ulise a trebuit să-şi asume
Odiseea ...
...vai,
ce cămătar odios
necesitatea ..!

MYTHOGRAMM

um das Ythaka zu erreichen -
eine Art der Freiheit Reichtum -
mußte Ulysse
die Odyssee
auf sich nehmen...
...o,
welch widerwärtiger Wucherer
die Notwendigkeit!

EXISTĂ NEMOARTE

Există un rai,
o grădină cu miri,
în care fericirea nu-i pantomimă,
unde hegemonia bucuriei e lege,
iar fanarea dreptății o crimă

există o oră a stelelor, o
înfiorare curată sub boltă
când inima însăşi e orgă de fluturi,
iar cerbii iubirii – recoltă

există nemoarte; există
o clipă când spaimă nu este,
când poți ne-ntinat să fii rouă
sub ochii armoniei celeste !

ES GIBT WOHL UNTOD...

es gibt wohl ein Paradies,
einen mit Hochzeitspaaren Garten,
wo die Freude keine Pantomime ist,
Gesetz aber die Liebenshegemonie
und der Freiheit Beschmutzung Verbrechen

es gibt eine Stunde der Sterne, eine
saubere Herzrührung unter blauem Himmel,
wo selbst die Seele eine Zeitorgel ist,
und die Liebenschirsche- sonnliche Ernte

es gibt keinen Tod; es gibt
wohl einen ungeheuern Wahn,
damit man unter einer himmlischen
Harmonie ein unbesuldeter Tau sein kann...

LUCRARE ÎN EFEMER

nevandabili, FUNIGEII -
păienjeni de azur –
vor descoperi subit doar
secretul EVANESCENȚEI
...suavă, aceasta,
va cocheta cu efemerul,
vrând să arate
cât de puțină e
SECUNDA

ARBEIT IN EPHEMERISCHEM

Unverkäuflich, die SOMMERFÄDEN -
Azurblauspinne -
werden jäh bloß
das Geheimnis des VERGÄNGLICHEN
entdecken...
...anmutig, dieses
wird mit dem Ephemerischen
kokettieren,
indem man beweisen möchte,
wie winzig
die SEKUNDE ist...

SINELE ÎN MIEZ DE SECUNDĂ

cum să rupi din Cer
o bucată ?
cum să faci dintr-o Stea
o agată ?
Sinele în miez de secundă
arzând,
cum să faci din el
Lacrimă ?
cum să nu faci din el
Gând ?

Sfinxul din Munții Măcinului - Dobrogea

DAS SICH IM KERN DER SEKUNDE

wieso vom Himmel
ein Stück Traum herunterreißen ?
wieso aus einem Stern
einen Schmetterling gestalten ?
das im Kern der Sekunde
brennende ICH,
wieso aus ihm Tränen
herausströmen lassen,
und nicht Geistesschlagröhre
voller Seele
in SICH ?

Bunicul Dumitru Dănău salută generația tânără

DER AUGENBLICK ALS AUSNAHME

das Geschehenis,
unwillig
is Teil der
Ergriffenheit;
der Schmetterling ist Phänomen
aus dem Ereignis „Chrysalide";
die Blume, bewußtlos, verspeist
mit Nektar alle Bienen;
allein mein Augenblick
soll eine Ausnahme sein,
was es heißt:
reines Erlebnis,
ungewöhnliches Ereignis,
glücklicher Zufall -
alle durchaus wircklich,
auch wenn es einen Widerspruch
in sich enthälte...

MEMORIA SĂRII

lacrima –
un ocean de dureri;
o spune sarea din ea
când îți convoacă
memoria buzelor…

CLIPA CA EXCEPȚIE

întâmplarea,
fără să vrea, face parte
din emoție;
fluturele-i fenomen din
evenimentul "crisalidă";
floarea furnizează, inconştient,
polen albinelor...
...doar clipa mea
trebuie să fie o
excepție,
adică:
trăire pură,
eveniment insolit,
întâmplare fastă -
toate reale,
chiar dacă ar exista o
contradicție în
termeni…

DAS GEDÄCHTNIS DES SALZES

die Träne -
ein voller Schmerzen Weltmeer...
...es berichtet
das aus ihr quellende Salz,
wenn es das Gedächtnis der Lippen
ins Leben ruft ...

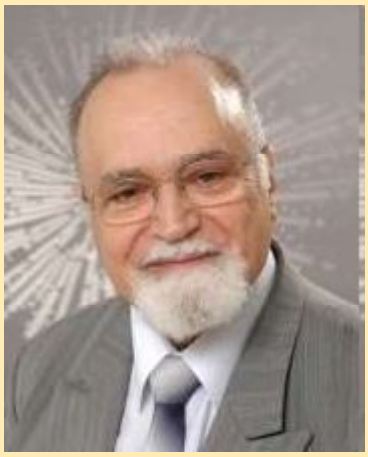

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

500 - GRAFO - CLIPURI

Un serial cu «poze de viaţă» la minut - următoarele patruzeci secvenţe flash -

GRAFO-CLIPURILE reprezintă o specie literară deja lansată, care-şi aşteaptă legitimarea. Ele grupează proze-flash, scurte sau foarte scurte, care surprind viaţa la prima vedere, exact cum ni se înfăţişează ea, cu bune şi cu rele. Sunt esenţe. Uneori seamănă cu maximele, dar nu sunt maxime, decât în măsura în care cititorul doreşte să le considere ca atare. Alteori seamănă cu glumele care apar în presa scrisă, la diferite rubrici de umor, dar n-au nimic comun nici cu acestea. Sunt, mai degrabă, exerciţii de observare a tot ceea ce ne cade sub simţuri. Notate - cum veţi putea lesne constata - sunt exerciţii de concizie.

În fine, ca să n-o mai lungesc, vă garantez că merită să le citiţi, să reflectaţi asupra lor şi chiar să încercaţi şi dumneavoastră să scrieţi astfel de... «grafo-clipuri».

Mai adaug doar atât: aceste miniproductii literare au fost publicate de mine în cotidianul «Prahova» din Ploieşti, în publicaţiile «Concordia», «Realitatea UPETROM - «1 Mai» Ploieşti şi-n cotidianul «Ploieştii», imediat după Revoluţie, până prin... 1994.

grafo-clipuri 81-90

Răbdare

Aveţi răbdare, oameni buni! Negreşit, dincolo de norii grei se află Soarele.

Centru

De când cu mass-media, adevărul face juma-juma cu minciuna.

Autoreglare

Când plouă plânge seceta.

Monarhie

Măria Sa Poporul Român.

Corectură

Pastă pentru dinţi, nu de dinţi.

Adevăr

Cuvintele-săbii rănesc întotdeauna mai adânc decât săbiile. Şi pe mai multe generaţii.

Afacere

Unii vând pentru că au. Alţii vând pentru că n-au. Depinde ce.

Învăţătură

Popoarele care-şi învaţă pruncii să înveţe, să muncească şi iar să înveţe, au dat lumii foarte mulţi înţelepţi şi patrioţi, adică oameni dintr-o bucată, care ştiu precis ce pot şi ce vor.

Avere

Îmi spui cum faci, nu cum ai făcut, că eu nu sunt de la Poliţie.

Reclamă

Un american, necunoscut în lumea literară, a publicat, pe ultimii lui bani, un roman. Dar nu-l cumpăra nimeni. Necăjit, s-a plâns prietenului său, destul de strâmtorat şi el. Acesta i-a spus că se ocupă de vânzarea cărţii, cu o condiţie: să-i cedeze 10 la sută din încasări. A doua zi, în toate cotidienele new-yorkeze a apărut următorul anunţ: «Miliardar, caut soţie care să semene cu eroina romanului., scris de celebrul.». Cartea s-a epuizat imediat, de unde rezultă că reclama e, în orice caz, mai importantă decât marfa.

grafo-clipuri 91-100

Sperietură

Tocmai tastam grafo-clipul anterior când s-a întâmplat o minune: după ce am scris primele două cuvinte, «Un american», chiar în clipa când am bătut virgula, spre a scrie cel de-al treilea cuvânt, litera minusculă «a», de la «american» a devenit brusc majuscula «A».

Luat prin surprindere m-am speriat, şi-am zis: «Ăsta adevărat popor: îşi scrie numele cu literă mare, nu ca noi. Ei, dar bine că n-au prevăzut în programul lor, Microsoft Office 2010, să mă ridice-n picioare, ori şi mai rău să mă tragă de urechi, că le scriu numele cu literă mică!»

Întreprinzătorul
Toată viaţa a strâns şuruburi, piuliţe, fel de fel de piese mici şi mari - un adevărat depozit. Acum, iată-l la pensie. A deschis, recent, un atelier de reparat obiecte de uz casnic. Spune: voi acumula capital şi voi face o fabrică de bere. Să-l credem: o va face!

Prudenţă
Prea multe decese din cauza că-i fură somnul pe şoferi. Oameni buni, dacă tot vă urcaţi în maşinile dumnealor, ţineţi-i de vorbă: să n-adoarmă!

Prezent
Viaţa fiecăruia dintre noi e un şirag de clipe venind din viitor şi pierind în trecut. Clipa-tampon, singura pe care o trăim, seamănă cu un fior delicat sau brutal: «sunt»! «Voi fi», următor, devine aproape instantaneu «am fost», după ce trece rapid prin secvenţa lui „sunt». Dincolo de fiorul lui «sunt» nu simţim şi nu gândim. Quod erat demonstrandum.

Restaurant

Mai mult mă şterg la ochi decât la gură.

Altceva

«Mulţumesc!», zise. La care i se răspunse: «De mulţumiri am podul plin». Era vorba, evident, de. podul palmei.

Măsură

L-a făcut din cal măgar, apoi i-a spus: „Iartă-mă, dragă!».

Actuală

«Mult zgomot pentru nimic» - piesă de teatru scrisă de marele Will, pe când actorii erau în grevă.

Integrare
Intrăm în Europa! spuneam. Unii se mai întreabă şi-acum: «Pe ce uşă - pe cea din stânga sau pe cea din dreapta?» Pe cea din faţă, domnilor!

Lumină
Limba română vine de la mamă şi de la tată. Prin ea ne rostim întru tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte - cum o face dintotdeauna acest neam neasemuit de bun, iubitor de bine şi de frumos. Punem punct şi-o luăm de la capăt, numai în româneşte. Asemenea Soarelui.

grafo-clipuri 101-110

Accent

Umbrele aveau umbrele.

Lucrare

Croitor pe croitor, cerşetor pe cerşetor şi senator pe senator se mănâncă.

Tochitură

Câteva condimente politice: adevăr, dreptate, libertate.

Semnal

Taxi-partiştii şi-au împărţit Capitala pe zone de lucru - fiecare cu legăturile lui. De exemplu, în zonele gărilor, când vin trenurile, pun mână de la mână şi plătesc vatmanilor şi şoferilor de autobuze s-o roiască, să le lase lor clienţii. Alo, Poliţia, se aude?!

Împăcare
«Regretăm această grea pierdere», zise. Dar imediat adăugă: «Ne bucurăm că-l va primi Domnul la sânul Lui cucernic».

Adevărul
Cercetări recente arată că de-a lungul întregii istorii cunoscute a umanităţii n-au existat pe planetă decât 39 de ani de pace. Tot ce se poate. Cercetătorii mai spun că americanii, de când s-au constituit în State, n-au terminat nici până azi războaiele mai mici sau mai mari, cum e Cel de-al Doilea Război Mondial.

Buget
«Furtună la orizont!» îi spune soţia prietenului meu, când intră în ultimii lor 50 de lei.

Concept
Independenţa - dependenţă de adevăr.

Ecou
Glumind, dracul i-a pus porta-vocea în mână, iar Tatăl-dracilor i-a poruncit: «Vorbeşte!»

Dreptate
Germania Mare, fără graniţe - frumos! Dar şi România Mare, fără graniţe!

.

Va continua...

Citiţi alte **Grafo-clipuri** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2011/GEORGE_ENE_-_500_grafo-clipuri.pdf

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN

- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Acuzațiile aduse creştinilor în Apologiile Sfântului Iustin Martirul şi Filosoful şi argumentele folosite de acesta în favoarea creştinilor

Introducere

Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful, a scris printre altele şi două Apologii, acestea datând între anii 150- 160, unde prin aceste apologii încearcă să prezinte creştinismul înaintea unei lumi păgâne aceasta fiind singura religie adevărată. Filosofia în concepția Sfântului Iustin înseamnă cel mai mare bun şi vrednic de Dumnezeu, ea singură înălțându-se până la Dumnezeu iar pe noi apropiindu-ne de el.

Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful s-a născut către anul 114 în Sichem, un vechi oraş al Samariei, din părinți greci păgâni. A trăit pe vremea împăraților Antonin cel Pios (138-161) şi Marcus Aurelius (161-180), şi s-a numit «filosof» fiindcă din copilărie s-a osârduit cu studiul filosofiei păgâne, iar mai apoi cu cel al filosofiei Adevărului, învățătura lui Hristos. În jurul vârstei de 30 de ani Iustin a primit sfântul botez (între anii 133 şi 137) şi apoi a deschis o şcoală de filosofie creştină. Deci mergând la Roma în anul 155, a dat mai sus zisului împărat Antonin o apologie în scris împotriva rătăcirii idolilor, şi dezvinovățitoare pentru credința în Hristos, cu care pe una, adică credința creştinilor, o adeverea şi o întărea, iar pe cealaltă, adică înşelăciunea idolească, o supunea cu dovediri din Scripturi.

Mai târziu, în anul 161, puțin după urcarea pe tron a împăratului Marcus Aurelius, el a scris o a doua Apologie, adresată de aceasta dată Senatului Roman. Deci, fiind zavistuit de Crescent filozoful, a fost omorât cu vicleşug, chinuit fiind mai înainte cu multe chinuri. Acesta pentru viața lui curată şi fără prihană, ajungând la fapta bună cea desăvârşită, şi ajungând plin de toată înțelepciunea, şi dumnezeiască şi omenească, a lăsat pentru toți credincioşii scrieri pline de toată înțelepciunea şi folosul care dau mare cunoştință celor ce le citesc.

Apologiile lui sunt importante deoarece ele aduc argumente în susținerea creştinismului, şi totodată punându-ne în față o mulțime de acuzații ce îi erau aduse acestuia.[1]

Apologia întâia

„Această apologie, încă din introducere li se adresează celor pioşi şi filosofi, că ei trebuie să cinstească şi să iubească numai adevărul şi să renunțe la părerile vechi, în cazul în care acestea ar fi greşite. Una dintre principalele acuzații este aceasta:„ Numai în ce ne priveşte pe noi, voi socotiți numele nostru, ca o suficientă dovadă, deşi în ceea ce priveşte numele, ați avea datoria să pedepsiți mai degrabă pe cei ce ne acuză. Sîntem învinuiți că sîntem creştini, dar a urî ceea ce este bun, nu este un lucru drept. ?i iarăşi, dacă cumva vreunul dintre cei ce sunt învinuiți, tăgăduieşte spunând el însuşi că nu este creştin voi îl lăsați ca şi cum nu ați avea a-l vădi cu nimic că a păcătuit. Dacă însă cineva mărturiseşte că este creştin, voi îl pedepsiți numai pentru mărturisirea lui."[2]

Sfântul Iustin, în urma acestei acuzații răspunde: *„Trebuie însă să cercetați atât viața celui ce mărturiseşte, cât şi a celui ce tăgăduieşte, pentru ca de pe urma faptelor să se arate în ce chip este fiecare".*[3]

Apoi tot aici, se aduce o acuzație si ateismului, anume celor care nu se închină zeilor: „Pentru aceasta noi suntem numiți şi atei. ?i mărturisim că suntem atei, atunci când este vorba despre nişte altfel de zei închipuiți, dar nu şi atunci când este vorba despre prea adevăratul Părinte al dreptății şi al temperanței, precum şi al celorlalte virtuți, Care este neamestecat cu nici un fel de răutate. Ci pe Acela şi pe Fiul cel venit de la El, care ne-a învățat toate acestea şi oştirea celorlalți îngeri buni, care-L urmează şi i se aseamănă, precum şi pe Duhul cel profetic, noi Îi respectăm şi ne închinăm Lor, cinstindu-L în Duh şi adevăr, şi stăm la dispoziția oricăruia ar voi să afle ceva cu privire la Ei ca să-l învățăm din belşug, precum şi noi înşine am fost învățați.[4]

Sfântul Iustin Martirul, a spus că unii dintre cei care au fost arestați, s-au dovedit la urmă a fi răufăcători, acesta se plângea că arestările lor au loc chiar şi în urma a unui denunț foarte simplu, fără a cerceta dacă este sau nu vinovat, fără să se judece faptele săvârşite de cei judecați. Acuzațiile mai spun că,statuile zeilor sunt făcute din vase spurcate, iar acest lucru este socotit ca fiind lipsit de rațiune şi că toate acestea se fac întru batjocorirea lui Dumnezeu, numindu-le ca nişte lucruri stricăcioase, şi care au nevoie încontinuu de a fi îngrijite.[5]

„Şi voi ştiți destul de bine, că meşterii unor astfel de zei, sînt nişte destrăbălați şi plini de toată răutatea, ca să nu mai enumerăm aici toate viciile lor şi că trăiesc în desfrânare cu tinerele care lucrează laolaltă cu ei". Sfântul Iustin le răspunde acestora: „O ce nebunie să spuneți că nişte oameni desfrânați plăzmuiesc pe zei pentru ca oamenii să li se închine acestora, îi transformă din materia moartă în statui, iar în templele în care îi aşează le pun paznici, neînțelegând că este o impietate chiar şi numai a gândi şi a spune că oamenii ar putea fi nişte paznici ai zeilor."[6]

În privința a tuturor celor create de Dumnezeu, Sfântul spune că Dumnezeu nu are nevoie nici măcar de ofrandele materiale ale oamenilor, El fiind cel care dă tuturora de toate, fiind Dumnezeu cel Sfânt, Dumnezeu Tatăl cel Creator si Proniator. Totodată, Sfântul Iustin martirul şi Filosoful ne mai spune că Dumnezeu îi acceptă cu plăcere, doar pe cei care imită calitățile lui cele bune, cum ar fi înțelepciunea, dreptatea şi iubirea de oameni, toate câte sunt proprii lui Dumnezeu. „Nefiind nici atei, ca unii care venerăm pe Creatorul acestui

Univers, spunând, aşa precum am fost învăţaţi că El nu are trebuinţă de jertfe sângeroase, de libaţiuni şi de tămâieri, noi Îl lăudăm, pe cât ne stă în putinţă, cu cuvinte de rugăciune şi de mulţămită, pentru toate cele ce ni se oferă, primind învăţătura că singura cinstire vrednică de El este aceea, că cele ce ne-a fost date de El spre hrană, să nu le consumăm prin foc, ci să ni le oferim nouă şi celor ce au trebuinţă de ele, pentru viaţa pe care ne-a dat-o , pentru toate posibilităţile de a ne păstra sănătatea şi deopotrivă, pentru calităţile lucrurilor şi schimbarea anotimpurilor, că şi pentru a putea, prin cererile pe care I le adresăm, datorită credinţei pe care o avem în El, să ajungem la nemurire.[7]

Ne putem da seama că iubitori ai adevărului relevat sunt creştinii, care vor şi se împreunează în împărăţia lui Dumnezeu, şi pentru credinţa lor, în special pentru creştinism, sunt dispuşi si mai ales să plătească cu preţul vieţii.[8]

Apologia a doua

Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful, în Apologia a doua, ne îndrumă şi pe noi cum să alegem calea către Dumnezeu, şi cum să ne trezim din păcatele grave pe care noi le săvârşim şi îl înjosim pe Domnul Nostru Iisus Hristos. Încă din începutul Apologiei a doua, Sfântul ne pune în faţă, o femeie desfrânată, fiind căsătorită cu un soţ desfrânat. În cele din urmă, această femeie oarecare, a găsit calea cea bună, calea cea adevărată, calea lui Hristos, şi găsind această cale, ea a revenit pe drumul cel bun, slăvindu-L pe Dumnezeu, încercând să îl aducă şi pe soţul ei la calea cea dreaptă, spre calea lui Hristos, vorbindu-i despre ce se poate întâmpla trăind în desfrânare şi minciună.[9]

„Deci femeia socotind, o impietate de a se culca cu un alt bărbat, împotriva legii naturale şi care, împotriva justiţiei, încerca să-şi găsească prilejuri de plăcere în toate, s-a gândit să se despartă de trăirea laolaltă cu el".[10] După ce ea a fost sfătuită de cei din jur, să mai aştepte ziua în care şi soţul ei va trece la calea cea bună, la calea spre mântuire care este calea spre Hristos Dumnezeul Nostru, aceasta acceptase să rămână împreună cu el. Bărbatul nu renunţase la viaţa pe care o ducea el, în desfrânări şi beţii cu prietenii lui, ba mai mult spunea că femeia lui e de vină deoarece s-a abătut de la murdăria în care trăia cu el.

La rândul său, Sfântul Iustin se aştepta să fie urmărit şi pus la stâlp din aceeaşi pricină de către vreunul, pe care el i-a numit, sau cel puţin de Crescens, pe care Sfântul îl considerase ca fiind un duşman, care spune: „ Căci nu este vrednic să se numească Filosof un bărbat, care mărturiseşte în mod public despre noi cele ce nu ştie, anume că, creştinii ar fi nişte atei şi nişte impii , făcând aceasta spre mulţumirea şi plăcerea multora dintre cei înşelaţi cu privire la noi. Astfel, dacă el ne prigoneşte, fără să fi luat cunoştinţă de învăţăturile lui Hristos, el este un om înrăit şi cu mai mult primejdios decât ignoranţii, care de multe ori se feresc să vorbească şi să depună mărturie mincinoasă cu privire la lucrurile despre care nu ştiu nimic"[11]

Atunci Sfântul Iustin ne răspunde: „Dar dacă vi s-au adus la cunoştinţă întrebările mele, cât şi răspunsurile aceluia, aţi putut vedea că el nu cunoaşte nimic din cele ale noastre." Acest om, Crescens este foarte murdar, nefiind un iubitor de înţelepciune ci numai un bărbat de slavă deşartă, care nu dă cinstirea cuvenită nici admirabile maximei lui Socrate care spune: „Un om nu trebuie preferat înaintea adevărului", dar este cu neputinţă, ca un cinic, care pune sfârşitul cel mai de pe urmă în indiferenţă, să cunoască vreun alt bun, în afară de indiferenţă.[12]

Apologia a doua a Sfântului Iustin Martirul şi Filosful se încheie cu un îndemn, care duce spre paradoxul creştinismului, şi anume: „Fie ca voi, aşa cum se cade pietăţii şi filosofiei voastre, să judecaţi cu dreptate, în propriul vostru interes"[13] . Aceste două apologii, au fost scrise de acest Sfânt mare şi important pentru creştinism, pentru a ne forma o judecată sănătoasă, o judecată relevată la adevărul Scripturii, fără a ne îndoi de existenţa si lucrarea Dumnezeiască, totodată, să ne formăm o învăţătură superioară oricărei filosofii omeneşti.

Iar după citirea şi interpretarea cu atenţie a acestor apologii a Sfântului Iustin Martirul şi Filosful, ne putem da seama cu certitudine că toate acuzaţiile care au fost enunţate pe parcursul acestor apologii au fost false, doar pentru ai învinui pe creştini.

Bibliografie:

1. Bodogae, Pr. Prof. Teodor *Introducere* în volumul „ Apologeţi de Limba Greacă," colecţia „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB)", volumul 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980;
2. Martirul, Sfântul, Iustin şi Filosoful, *Apologia întâia*, traducere pr. Prof. Olimp N. Căciulă, în volumul „ Apologeţi de limba greacă", colecţia „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB), volumul 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980;
3. Idem, *Apologia a doua*, traducere Pr. Prof. Olimp N. Căciulă,, în vol. „ Apologeţi de limba greacă", colecţia Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB)", volumul 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980;

[1] Pr. Prof. Teodor Bodogae, *Introducere* în volumul „ Apologeţi de Limba Greacă," colecţia „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB)", volumul 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980, pp. 5-7.

[2] Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful, *Apologia întâia*, traducere pr. Prof. Olimp N. Căciulă, în volumul „ Apologeţi de limba greacă", colecţia „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB), volumul 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980, pp. 26-27.

[3] Ibidem, p. 27.

[4] Ibidem, p. 29.

[5] Ibidem, p. 30.

[6] Ibidem , p.30.

[7] Ibidem, p. 33.

[8] Ibidem, p. 43

[9] Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful, *Apologia a doua*, traducere Pr. Prof. Olimp N. Căciulă,, în vol. „ Apologeţi de limba greacă", colecţia Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB)", volumul 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980, pp. 77-79.

[10] Ibidem, p. 78.

[11] Ibidem, p. 79.

[12] Ibidem, p. 80

[13] Ibidem, p. 88

Citiţi online acest studiu aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/04/silviu-aurelian-jimborean-acuzatiile-sf.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

Minunile atribuite Sf. Nicodim: între Dumnezeu, epigrafie şi falsul istoric

SERIA I-a - Falsurile istorice

(Continuare din pagina 3)

cu mare smerenie.

Dar cu timpul, s-a instalat comunismul, călugării au fost înlocuiți cu monahii transferate de prin mânăstirile din țară iar originea divină cu care era înconjurată scena epigrafică la care se închinau credincioşii la intrarea în curtea interioară, a intrat treptat în uitare.

Scena epigrafică a ieşit la iveală abia în anul 2014, odată cu curățirea de vegetație a Pietrei Mânăstirii Tismana numită şi Stârmina. Curățirea Stârminei s-a făcut datorită organizării de şantier pentru deschiderea unui punct muzeal al BNR înăuntrul Peşterii Tezaurului şi la intrarea ei.

Reconstituirea în piatră nu s-a făcut practic dar cu editoare de imagini tip Adobe® Photoshop® sau FotoCanvas din pachetul ACDSee, s-a putut face uşor. Detalii asupra adăugirilor la imaginea Sfântului Nicodim şi a Şarpelui (după unii autori, Balaur) se găsesc la pag. 3, în elipsa info.

Reconstituirea tehnică a acestei epigrafii *(EPIGRAFÍE s. f. Disciplină auxiliară a istoriei care se ocupă cu descifrarea şi cu interpretarea inscripțiilor vechi, făcute de obicei pe piatră, metal, lemn etc. – Din fr. épigraphie.)* abia acum se poate face de către şantierul în lucru care are ca obiectiv organizarea Punctului Muzeal Tismana, beneficiarul fiind Banca Națională a României.

Revista "Sămănătorul" va insera în paginile ei, un serial cu genericul din titlul de mai sus, publicând o serie de articole documentare tocmai în vederea informării beneficiarilor, respectiv BNR şi BOR, asupra extraordinarei oportunități de reabilitare şi punere în valoare a acestei epigrafii, o piesă care trebuie redată patrimoniului nostru național, dar care, cum vom vedea, face obiectul chiar al patrimoniul mondial cu implicații extraordinare în turismul ecumenic sau laic.

Majoritatea minunilor atribuite Sfântului Nicodim li se datorează acelor egumeni care au scris de-a lungul vremii biografia lui. **Dar dacă unele sunt cu adevărat minuni dumnezeeşti, altele sunt fie minuni închipuite de egumeni pentru a pune în valoare sfințenia faptelor lui Nicodim ca sfânt, fie de a atrage atenția unui fapt important, fie de a apăra biserica ortodoxă de pericolul, mereu mare, al stăpânirilor vremelnice ale Olteniei de către regatele, cnezatele şi imperiile vecine.**

De aceea, pentru reuşita reabilitării scenei epigrafice dată recent la iveală, **trebuie să facem distincție între minunile divine care se bazează pe fapte reale şi minunile închipuite de unii egumeni care au la bază falsuri istorice**.

Un punct de plecare important este însăşi mărturia lui Ştefan ieromonahul asupra scenei epigrafice a "Balaurului împietrit". Reluăm întâi narațiunea lui din cartea originală:

"Iar Sântul s'a suit în preşcera carea este deasupra peşcerii cei mari, din care izvorăşce apă, care acum curge prin mânăstire. Şi suindu-se la peşceră, a găsit întrânsa un balaur (şarpe) foarte mare, şi cum a vezut pre sântul, a şuerat tare şi căscând gura asupra sântului, vrând să-l muşce, iar sântul fâcend semnul sântei cruci asupra lui cu crucea cea de plumb ce o purta la gâti îndată'şî, a fugit şarpele din naintea sântului afară şi sărind din peşceră jos a crăpat şi a murit."

Urmează apoi mărturia lui Ştefan Ieromonahul privind originea scenei epigrafice de pe stânca Stârmina:

"Şi spre pomenirea acei minuni cu rugăciunile sântului s'a închipuit acel şarpe cu gura căscată în piatră, de asupra peşcerii, din care a sărit jos, carea închipuire stă şi până în ziua de astă-zi."

Cu alte cuvinte, **Ştefan Ieromonahul, confirmă originea antropică a scenei "Balaurul (şarpele) împietrit", iar din subtitlul cărții lui, putem presupune că acesta consideră că execuția tehnică a scenei epigrafice i se atribuie lui Kir Partenie la anul 1763**. Adăugarea *"dupre unu manuscriptu mai vechiu"*, lasă loc şi la interpretarea că realizarea scenei epigrafice ar putea fi întinsă dincolo de această dată!

In **"Monografia orașului Tismana", vol I**, eu am propria interpretare, vorbind de peşteri:

"Tot de ansamblul peşterii ține şi CHILIA SFANTULUI NICODIM. Loc de reculegere şi comunicare a Sfântului Nicodim cu Dumnezeu. Alte chilii mai mici, dovedesc că retragerea în liniştea peşterilor pentru rugăciune, era o practică folosită în vechime de strămoşii noştri. Ea îşi are originea în preistorie şi a fost fundamentul practicilor religioase zamolxiene. Este încă o dovadă că poporul român şi-a organizat şi dezvoltat viața religioasă numai cu ajutorul lui Dumnezeu. Fără a-i impune nimeni conduita, el a fost considerat chiar din primele secole de după Hristos, un popor deja creştin, fiind reprezentat apoi, prin Teofil Gotul, la Consiliul de la Nicea (325 DH).

La câțiva metri de chilie, se observă ca o pictură arhaică pe stâncă, „şarpele împietrit". Legenda spune că el este rezultatul unei minuni a Sfântului Nicodim, care prin rugăciune, a făcut în acest fel inofensivă reptila ce-i amenința viața.

Minune sau mărturia cea mai veche a artei omului preistoric la Tismana? Se aşteaptă ca specialiştii să-şi spună, explicit şi unanim, cuvântul. O confirmare a credinței poporului nostru în Dumnezeu printr-o formă superioară de spiritualitate, cum ar fi arta, şi aceasta cu mult înainte de bizanț, ne-ar aduce în prim planul popoarelor aşa zise „sfinte".

Există însă şi alte interpretări ale specialiştilor, extrem de importante, aşa cum vom vedea mai încolo.

FALSURILE ISTORICE DIN TIMPUL OCUPAȚIEI AUSTRIECE

Cumplita luptă pentru libertatea cultului religios ortodox din Țara Românească şi apărarea privilegiilor şi posesiunilor mănăstirilor Tismana şi Vodița începu atunci când Oltenia intră sub stăpânirea Austriecilor în anul 1718.

Abia trecu anul nou şi prigoana începu. Proclamația din 22 Fevruarie 1719, dată de împăratul Leopold I, prevedea ca privilegiile şi scutirile să fie exercitate mai întâi de Administrația imperială şi pe baza raportului ei să fie confirmate.

In raportul lui Ignatie Haan din 12 Octomvrie şi în specificarea lui Damaschin, episcopul Râmnicului din 15 Octomvrie acelaşi an, se arată, că mănăstirea Tismana este o mănăstire liberă şi că a fost ridicată de sfântul Nicodim prin *mijlocirea regelui Matei*.

Informația aceasta greşită a fost luată dintr'o scenă din viața Sfântului Nicodim: *«Minunea Sf. Nicodim înaintea lui Mateaş Crai, când au trecut pren foc »*, ce se află la mănăstirea Tismana pe un sicriaş făcut de arhidiaconul Nicodim şi egumenul Petronie în anul 1671 (7179). (După cum vom vedea “minunea trecerii sfântului prin foc” e folosită şi de Ştefan Ieromonahul, primul biograf al Sfântului Nicodim)

Raportul trimis Administrației Imperiale este o primă încercare de a justifica austriecilor că privilegiile şi libertatea de care se bucurau mânăstirile oltene se datora înaintaşilor imperiilor austriac şi maghiar. Se ignorau fortuit hrisoavele de danie şi statutul de samovlastie, dat mânăstirilor de domnitorii basarabi, avându-se în vedere că ele n-ar fi fost luate în seamă.

Raportul n-avu deci efect şi lupta de a apăra cu orice mijloace biserica română îşi începu apogeul său în anul 1723. După 1730, se ajunsese la o bătălie aprigă, pentru că şi influența limbilor ungară şi sârbă ajunsese la apogeu. Oltenia nu mai făcea parte din Țara Românească fiind unită cu Serbia şi Ungaria. Administrația imperială dorea ca toate mânăstirile să fie sub jurisdicție catolică dacă nu existau acte ale regilor maghiari că ele au fost lăsate samovlastii de aceştia, adică, o ctitorie de sine stătătoare.

In 10 Iunie 1731 Inochentie episcopul Râmnicului prezintă generalului Francisc Paul, comite de Wallis, directorul superior al Olteniei, un extract al documentelor de donație, cumpărare şi confirmare de privilegii, posesiuni, venituri şi uzufructuri ale mănăstirilor «din Valachia imperială de dincoace de Olt».

In 20 Iunie 1731 sunt înaintate alte două memorii către generalul Francisc Paul, comite de Wallis.

Dar nu se ține seama de aceste cereri.

În acel an, 1732, an de grozavă luptă pentru apărarea cultului religios, a organizației bisericeşti şi a privilegiilor episcopiei şi mănăstirilor din Oltenia, au fost confecționate diplomele false ale lui Sigismund I şi Ioan Huniade dela mănăstirea Tismana, aşa de bune, încât au fost socotite până acum **(1)** ca autentice. Scopul falsificării unor asemenea diplome reiese destul de clar din conținutul lor.

Episcopul Inochentie, pentru a salva biserica română ce o păstorea, a recurs la un mijloc extrem de luptă, falsul.

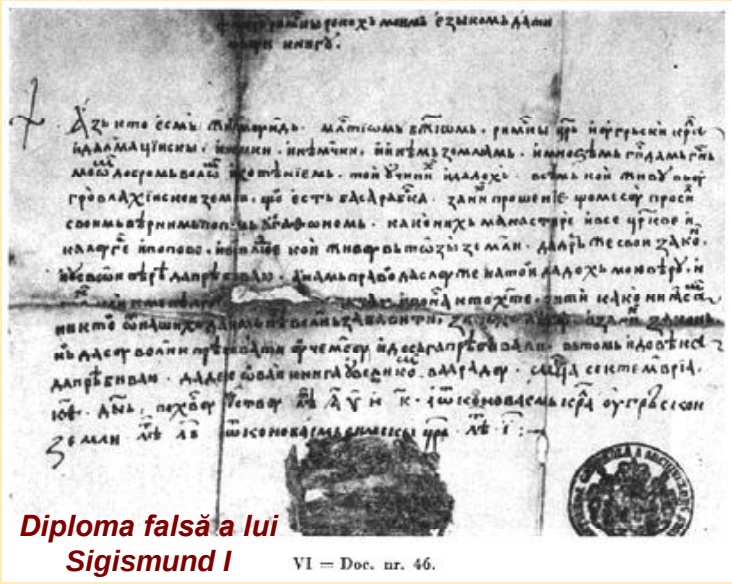

Diploma falsă a lui Sigismund I

VI = Doc. nr. 46.

Documenta Romaniae Historica, Ed. Acad. Ro, Buc.1966

Scopul îl scuză. Curtea imperială, comunica hotărîrea sa privitoare la alegerea şi numirea egumenilor, supravegherea economică a mănăstirilor şi confirmarea privilegiilor

Impactul Diplomelor false ale mânăstirii Tismana

Prin pacea de la Belgrad din 18 Septembrie 1739, Oltenia a fost înapoiată turcilor de către nemți şi s-a alipit din nou la patria mamă. Episcopia Râmnicului a revenit sub jurisdicțiunea bisericească a Mitropoliei din Bucureşti şi jurisdicțiunea politică a Domnului Țării Româneşti. Pericolul trecuse. Nu mai era nevoie să se desăvârşească falsul diplomelor lui Sigismund I şi Ioan Huniade de la mănăstirea Tismana. De aceea ele au rămas în starea, în care se aflau la moartea episcopului Inochentie.

Secretul falsului a fost foarte bine păstrat şi acest fapt a avut repercusiuni asupra scrierilor istoricilor români care le-au luat de bune. Doar marele istoric N. Iorga, utilizând diploma lui Sigismund I din 14 iulie 1418, scrie: „Se poate să fie o falsificație a călugărilor”. In diplomele false erau trecute sate, moşii vechi şi teritorii boiereşti în jurisdicția m-rii Tismana, fapt ce a dus ulterior la multe procese ale moşnenilor.

Un alt deserviciu a fost adus istoriei noastre. Ca să nu trecem la catolicism când Oltenia era sub imperiul Austro-Ungar, călugării Tismanei au inclus in diplome falsuri teribile, ca de pildă atribuirea construirii m-rii Tismana de către Craiul Mateiaş sau construcția Vodiței sub Vlaicu Vodă *„vasalul ungurilor”* şi ca o consecință, atribuirea Banatului de Severin ungurilor. Dacă citim pe wikipedia, toți banii de Severin sunt unguri, fără să se țină seama că ungurii au luat bătaie la Posada tocmai prin faptul că invadaseră acest teritoriu aparținând lui Basarab, întemeietorul Țării Româneşti.

Autonomia Țării Româneşti şi suveranitatea Domnului au fost grav afectate. „Dacă diplomele lui Sigismund I şi a lui Ioan Huniade ar fi autentice, ar dovedi că autonomia Țării Româneşti şi suveranitatea Domnului n'ar mai fi existat în acea epocă, n'ar mai fi fost Domn şi mitropolit şi Țara Românească ar fi fost o simplă provincie ungurească, mai mică şi dependentă de voevodul Transilvaniei. In diploma lui Sigismund I din 14 Iulie 1418 se respectă autonomia Țării Româneşti, fiindcă privilegiul, care se acordă, se referă la teritoriul Ungariei, dar se calcă suveranitatea Domnului, deoarece n'a fost dată

(1) *Al. A. Vasilescu – Diplomele lui Sigismund I, regele Ungariei şi Ioan Huniade, voevodul Transilvaniei, dela Mănăstirea Tismana, sunt false, Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, Bucureşti, 1944 . De altfel, majoritatea paragrafelor acestui articol sunt preluate din această lucrare, cu ortografia originală.*

după cererea sa, el fiind singurul în drept să obțină asemenea privilegii dela un suveran străin. Dacă o dă fără ştirea şi cererea Domnului, înseamnă un act de ostilitate şi provocare. Dar Sigismund I, care în acel timp purta «o grea luptă cu Veneția», avea interes să se mențină pacea în partea de sud-est a Ungariei. Toate documentele dovedesc, că întotdeauna Sigismund I s'a purtat bine cu Domnii care s'au perindat pe tronul Țării Româneşti în timpul lungei sale domnii şi a respectat teritoriul şi autonomia țării şi suveranitatea Domnului. In titulatura sa n'a trecut niciodată Țara Românească între țările ce stăpânea. **Tratatul ce a încheiat cu Mircea I cel Bătrân, în 7 Martie 1395, a fost făcut «în condițiuni de perfectă egalitate» ”**

In 10 Noemvrie 1424 Dan II Vodă face cunoscut: «S'a îndurat domnul meu craiul asupra domniei mele şi m'a primit drept slugă credincioasă a sa şi mi-a dăruit haraghie de bani (monetărie), ca să fie în țara domniei mele, precum este în țara lui, tot aşa să se bată şi în țara domniei mele». Slugă, în limbajul timpului, înseamnă vasal. Dar el era un vasal, care se bucura de o completă autonomie, formula folosită fiind o figură de stil. In 142O se încheie un tratat de alianță defensivă între Sigismund I, regele Ungariei şi Dan II, voevodul Țării Româneşti, fapt care dovedeşte situația politică, în care se afla şi prestigiul de care se bucura Țara Românească în acel timp. Numai Domnul avea dreptul să facă donațiuni, să dea privilegii şi să confirme pe cele vechi în țara sa. In 28 Fevruarie 1424 întăreşte mănăstirilor Cozia şi Cotmeana stăpânirea peste zece case de oameni din Târgovişte, pe care îi scuteşte de toate dările şi prestațiile; iar în 12 Decemvrie acelaşi an, mănăstirii Cozia. peste toate satele, bălțile şi țiganii, dăruiți de Mircea I cel Bătrân.

FALSURILE ISTORICE DIN VREMURILE LUI ŞTEFAN IEROMONAHUL !

Lucrarea biografică retipărită în 1883 **“VIEȚA preacuviosului părintelui nostru NICODIM SÂNȚITUL”** cu subtitlul *“Lucrată de Ieromonachul şi duhovnicul Ştefan din Tismena, la anul 1839, dupre cea tipărită la 1763 de Episcopul Râmnicului, Kir Partenie şi dupre unu manuscriptu vechiu”* a fost inclusă în cartea mea **“Sfântul Nicodim de la Tismana”**, Editura “Cuget românesc”, 2010, fără ca eu să fi intrat până atunci în posesia studiului lui Al. A. Vasilescu, aflat doar la biblioteca Congresului USA şi în arhiva Institutului de Istorie Națională din Bucureşti.

Acum cumpărând-o, după documentare, găsesc că Ştefan Ieromonahul pe care-l lăudasem atât de mult în carte, nu era nici de departe un istoric veritabil iar “faptele sale istorice”, sunt fie nişte biete povestioare transmise pe cale orală, fie sunt nişte falsuri istorice. Iar unele din Minunile Sfântului Nicodim sunt născocite pentru un anume scop care n-are nimic a face cu divinitatea.

Il putem ierta pe Ştefan Ieromonahul pentru că a făcut greşeli istorice neştiind de diplomele false executate în mare taină la mânăstire. Moartea episcopului Inochentie la Craiova, la 11 febr. 1735 şi ieşirea Olteniei de sub stăpânirea austriacă în 1939, a făcut ca numai diplomele lui Sigismund I din 14 Iulie 1418, 29 Septemvrie şi 28 Octomvrie 1420 să fie terminate. Celelalte n-aveau sigiliu ori erau ciorne care trebuiau puse pe pergament.

În timpul cât Damaschin a fost episcopul Râmnicului, nu existau încă diplomele. Scrisul dovedeşte că traducerea este făcută de Dionisie Eclesiarhul. Din Predoslovia condicii mănăstirii Govora se ştie,. că el a scris, în anii 1779—1796, zece condici, între care două condici ale mănăstirii Tismana. Dionisie Eclesiarhul n'a observat, că diplomele lui Sigismund I şi Ioan Huniade dela mănăstirea Tismana sunt false, după cum n'au observat nici aceia, cari le-au publicat sau le-au mai tradus în urmă, şi nici aceia cari le-au utilizat în studiile istorice.

Aşadar, Ştefan Ieromonahul face nişte gafe monumentale povestind cum l-a omorât Vladislav Vodă pe Batie, adică Batu Han (care se zice că a murit de fapt, de ciumă) cum a trecut “Jicmond” la ortodoxie botezându-se Matei. Cum i-a vindecat Nicodim fiica lui Jicmond”, adică Sigismund I, de epilepsie, istoria consemnând faptul că acesta n-a avut urmaşi. Sau scena trecerii sfântului prin foc. Iată câteva selecțiuni din povestire:

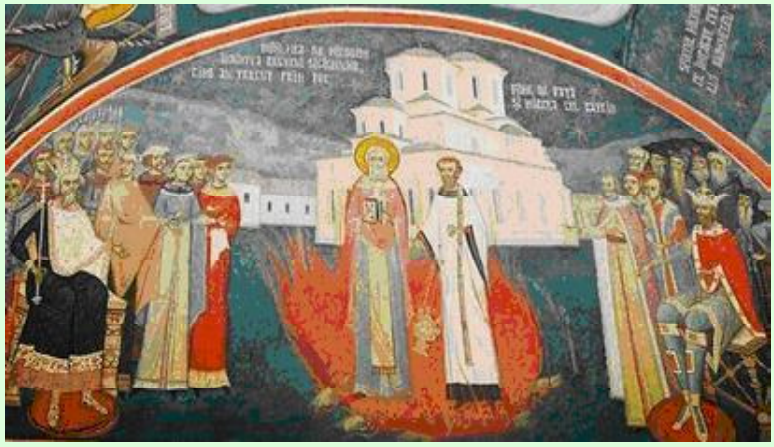

Sfântul Nicodim trecând prin foc. În stânga, Sigismund al Ungariei iar în dreapta, Mircea cel Bătrân

“Atuncea Impăratul au zis către sântul aşa, eu părinte am auzit, că scrie prin scripturile vostre, că mulți cu acea credință, precum înveți tu, au intrat prin foc şi nu i-a vătămat nimic, cât nici de chaine, nici de părul lor nu s'a atins focul, aceiaşi voiescu eu, ca să faci şi tu aşa, de a trece prin foc.”

"Şi aşa împreună cu diaconul său, în numele prea sântei Treimi, in trei rânduri intrând şi eşind, a remas nevetămat, încă nici de chaine, nici de părul capului lor nu s'a *atins focul, care pre toți cel-ce de departe privea, îi dogorea şi'i ardea. Atuncea împăratul şi cu toți al lui, ce era împreună cu-el, văzând acesta mare şi înfricoşată minune, ce s'a făcut prin sântul cu puterea lui D-zeu, cu darul sântului Duch, a căzut la picioarele Sântului, cerend ertăciune."*

Mai extragem un paragraf destul de edificator al falsurilor istorice ale lui Ştefan Ieromonahul, privivind botezul, daniile şi privilegiile date de Sigismund I, dovadă că multă vreme nu s-a ştiut de diplomele false executate la Mânăstirea Tismana în mare tainâ.

"Iară împăratul şi cei împreună cu dânsul, înspăimântându-se şi înfricoşindu-se pentru aceasta foarte, şi umilindu-se de învăță¬turile Sântului cele duchovniceşci, a primit sânta şi dreapta credință, şi prin punerea mâinilor Sântului, împăratul şi toți cei împreună cu el, ai lui miniştri şi cei-lalți sântului botez desăvârşit sau învrednicit, şi zic unii că ***împăratului la sântul botez numele de Matei i sa pus;*** *cu toate că în chrisoavele lui cele de la sânta mânăstire, pentru întărirea moşielor, şi a satelor şi a altor dreptăți, pentru credință, şi aşezământuri de ale sântei mânăstiri, Jigmond se numeşce, precum sau zis mai sus. far care, chrisovu ce scrie, că sau dat în*

Tismeana, se înțelege, ca după facerile de minuni ale sântului, şi după ce a primit împăratul sântul botez, l'au dat sântei monăstiri. Iar într'alte istorii ale scrierii anilor împăraților Romei, Sigizmond îi zice. Dar într'un sicriaşi de argint, în carele ieste sântul deget al sântului, împreună cu alte sânte părticele de sânte Moaşte, ce s'au scris mai sus, în care sicriaşi, ieste scris kipul sântului în argint, cu toate, minunile seale, dela naştere până la pristăvire. Adecă Naşterea sântului, sântul botez, primirea cinului călugăriei, primirea chirotoniei diaconiei, şi a preoției, şederea cu împăratul la masă, trecerea prin foc, pristăvirea, adecă îngroparea în morment. Iar la capul împăratului, unde şeade cu sântul la masă, ieste scris Matiaşi Impăratul, şi acest sicriaşi ieste făcut cu keltuiala lui Nicodim Ierodiaconul, la anii de la facere (1601)."(n.n. Facere? Greşit)

DESPĂRȚIREA MINUNILOR DIVINE DE FALSELE MINUNI ATRIBUITE SF. NICODIM!

Din fragmentul de mai sus, se constată că Ştefan Ieromonahul atrage atenția nu numai asupra existenței epigrafiei în piatră ca "pomenire" a unei minuni Dumnezeieşti făcute de Sf. Nicodim. In Mânăstirea Tismana se mai află şi inscripții vechi, epigrafii, făcute în metal. Unele se află pe sicriaşul cu moaştele sfântului, pe care Ştefan Ieromonahul îl datează de la "anul de la facere" 1601, ceea ce este greşit, poate anul 1601 după Hristos!

Istoricul Al. A Vasilescu, după cum am văzut mai înainte, vorbeşte de un sicriaş făcut de arhidiaconul Nicodim şi egumenul Petronie în anul 1671 (7179). Poate că nu e acelaşi, eu îmi amintesc că presa vorbea de un sicriaş din argint care dispăruse din mânăstire, nu ştiu dacă a fost recuperat, dar ceea ce contează este că istoricul Vasilescu certifică, pe bază de documente, că scena cu trecerea sfântului prin foc la cererea lui Mateiaş Împăratul este un fals.

Adică, aidoma mass-mediei de azi, egumenii inventau minuni! Legate de întâlnirile sfântului cu... Matei Huniade! Care, fiind un principe al Ardealului, parte a imperiului maghiar, n-avea dreptul de a da hrisoave, privilegii şi binefaceri în țară străină! Cum n-avea dreptul nici Sigismund I ca urmare a tratatului de la egal la egal cu Mircea cel Bătrân, din 1395.

Ca urmare, atât rolul istoricilor cât şi al clericilor, revine în a despărți clar minunile Dumnezeieşti ale Sfântului Nicodim de falsele minuni care-i sunt atribuite sfântului pe baza unor documente false. Sau închipuite de egumenii mânăstirii pentru a apăra mânăstirea de prozelitismul catolic maghiar.

După părerea mea, minunile sfântului legate de "*Naşterea sântului, sântul botez, primirea cinului călugăriei, primirea chirotoniei diaconiei, şi a preoției, pristăvirea, adecă îngroparea în morment.* " ar trebui valorificate ca şi până acum de biserica noastră ortodoxă ca **minuni divine**.

De minunile false, cum ar fi "*şederea cu împăratul la masă, trecerea prin foc, vindecarea fiicei lui Sigismund de epilepsie, împietrirea balaurului",* s-au ocupat (parte din ele) istoricii şi trebuie să se ocupe mai departe cercetătorii în scrierile minoice sau pelasgice, (adică scrierile care aparțin pelasgilor, popoarelor preelenice) specialiştii în epigrafie, paleografie şi geolingvistică, specialişti folosind Linearul A sau B, alți specialişti cu datare în C14 sau ADN.

Nu cred că foloseşte nimănui ascunderea realității sub preş, de dragul de a contrazice ştiința, din partea clerului, sau invers, contrazicerea religiei, divinității de către cercetători, lucrători din laboratoarele ştiințifice moderne.

SCENA BALAURULUI ÎMPIETRIT: FALS ISTORIC SAU MINUNE DIVINĂ !

Tocmai de aceea am deschis această temă în serial, pentru că această minune poate fi interpretată de ambele părți, adică atât din partea clerului cât şi din partea laicului.

Pe măsură ce vom primi la redacție documente noi, le vom publica în seriile din revistele viitoare. Dar trebuie mare discernământ pentru că, dacă biserica nu se bazează pe noutățile ştiinței, adică nu-şi schimbă "procedurile", omul va veni în mânăstiri ca un turist care aprinde o lumânare dar n-are nici cea mai mică intenție să asculte sfânta slujbă.

Scena epigrafică în piatră descrisă de Ştefan Ieromonahul are meritul că poate fi interpretată în fel şi chip.

Aici însă, minunea şarpelui nu mai vizează presupuşii donatori ai regatului maghiar, pe baza unor diplome care mai târziu se vor dovedi false. Închipuirea scenei împietririi şarpelui este o lucrare antropică despre care egumenii nu ştiu precis dacă a făcut-o Kir Partenie, dar presupun că e foarte veche şi trebuie să atragă cumva atenția asupra ei.

O pistă importantă ar pleca de la observația că în tot cuprinsul cărții, există un fapt care creează reflecții adânci: insistența cu care Ştefan Ieromonahul subliniază „găsirea locului sfânt - Pişători", pe râul Gurnia. Acest fapt trece neobservat unui ne cunoscător. Dar nouă, care ştim că acest loc era folosit ca loc de pelerinaj încă de pe vremea daco-geților, nu ne poate scăpa. Totuşi, lipsa argumentelor bine documentate, ar duce la puncte de vedere, care ar deveni pe parcurs ireconciliabile.

Astfel, dacă atragem atenția asupra stindardului getic (şarpele) de deasupra peşterii, lumea s-ar întreba dacă Ştefan Ieromonahul ştia că şarpele era simbolul geților. S-ar mai întreba dacă egumenii ştiau şi despre lup, simbolul dacilor din Munții Orăştiei. Sau despre unirea tuturor triburilor nord-balcanice sub marile regate ale lui Burebista şi Decebal. Sau despre simbolul acestor regate, balaurul sau dragonul, adică şarpele cu cap de lup.

Şi speculațiile daciştilor s-ar întinde ca râia!

Ori, primii egumeni ai Tismanei care au scris biografia Sfântului Nicodim nu puteau să intre pe aceste piste speculative datorită lipsei rețelei Internet şi puținelor manuscrise de atunci.

Şi totuşi, lumea medievală, mai ales cea din spațiul carpato-danubian cu populație aproape în întregime rurală, era împânzită de numeroase legende, mitologia era în largul ei iar în lipsa radioului şi televiziunii viața pastorală era plină de povețe şi povestiri transmise prin viu grai chiar în timpul lucrului. Pare incredibil, dar viteza de diseminare a lor atingea largi zone ale globului, uneori continente.

Aşa că, aşteptăm specialiştii care sunt preocupați să cerceteze aceste izvoare istorice, să realizeze simpozioane şi mese rotunde, excursii de lucru, din care să tragă nişte concuzii de o valoare ştiințifică certă.

O discuție interesantă s-a realizat şi la sediul Asociației "Semănătorul Tismana", luni, 14 aprilie 2014, terminată cu o vizită la Mânăstirea Tismana. Prilej cu care am remarcat degajarea vegetației prin organizarea de şantier a noului punct muzeal al BNR şi scena epigrafică de pe stânca Stârmina.

Dar despre aceasta vom mai vorbi mult timp, pentru că întâlnirea de atunci cu distinsul lingvist, prof. dr. Ion Mocioi m-a convins că întâlneam pe cel mai mare specialist în epigrafie, paleografie şi geolingvistică, care a mai rămas prin România după înstrăinarea şi dezastrul, probabil cu bună ştiință, săvârşit de guvernele posdecembriste, asupra intelectualilor ei!

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Română S.A.

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preț redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

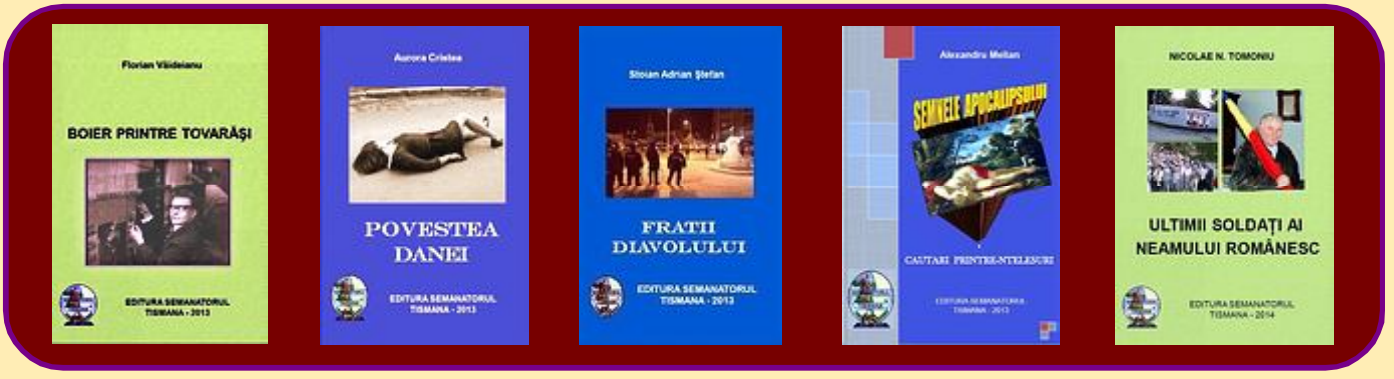

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

DISCUL DE LA PHAISTOS

Fața B - Limba B

La exterior calendar cu 12 luni şi o corecție
Scriere de la stanga la dreapta

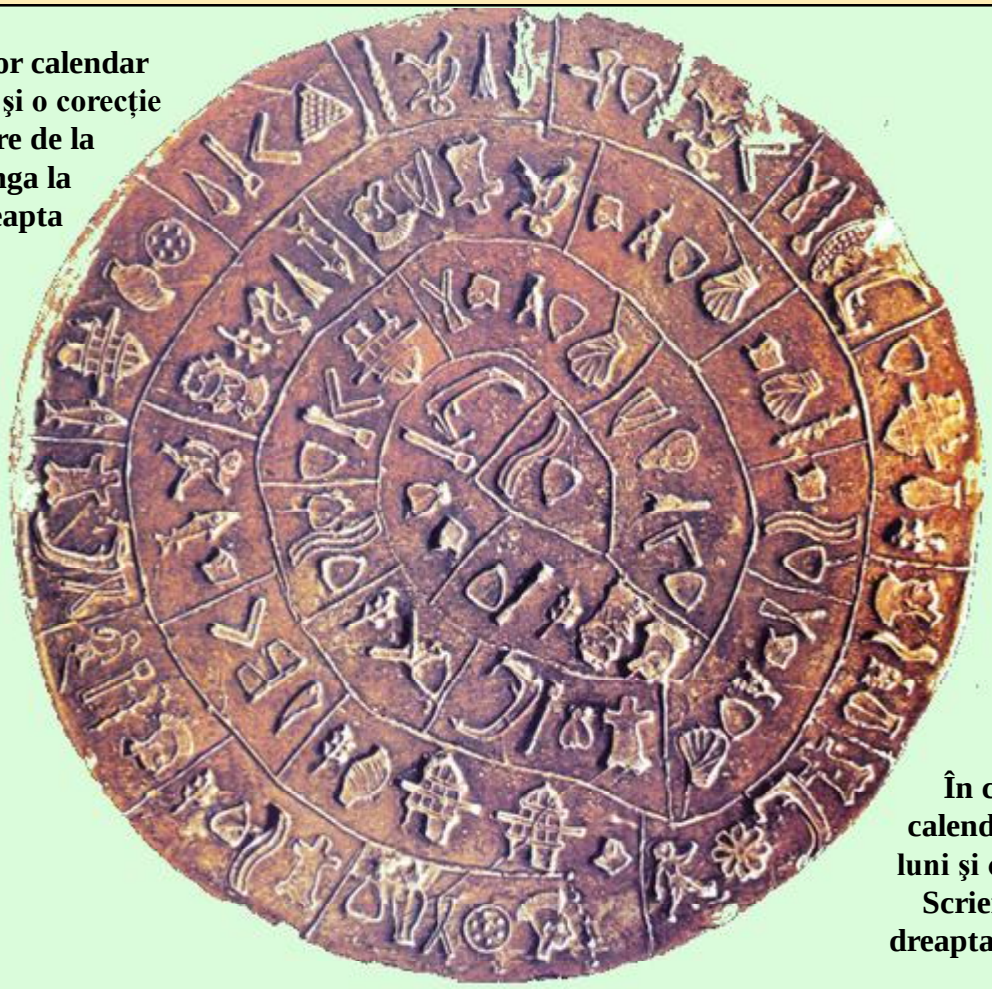

În centru calendar cu 18 luni şi o corecție
Scriere de la dreapta la stânga

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat” de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

CE VEȚI CITI în nr. viitoare: La exterior calendar cu 12 luni şi o corecție

Descifrarea textului în nr. viitoare ale revistei Sămănătorul Aici, fața A limba A

CITIREA SEMNELOR

21. A fost de-a lungul secolului XX, o mulțime de cercetători care au încercat să descifreze textele de pe cele două fețe ale «Discului de la Phaistos». între aceştia, recent, Louis Godart a rămas la convingerea că «nimeni nu va putea propune o descifrare verificabilă» a textelor «Discului de la Phaistos» atâta timp cât nu se vor mai găsi şi alte texte cu asemenea scriere (p. 210).

22. Cert este că «Discul de la Phaistos» nu foloseşte scrierea hieroglifică din Creta şi nici silabarele A şi B, ci o scriere adusă din alt teritoriu. Discul a fost adus în Creta celei de-a doua jumătăți a secolului al XVII-lea î.e.n., din țara europeană a civilizației de la Dunărea de Jos.

23. Scrierea folosită pe «Discul de la Phaistos» este aceeaşi pe ambele fețe ale acestui obiect descoperit în Creta. Cele 242 de semne hieroglifice sunt repartizate în texte de sine stătătoare pe cele două suprafețe ale discului, respectiv de 119 şi 123 hieroglife.

24. După cercetarea noastră, textele, deşi folosesc aceeaşi scriere, nu sunt comunicări în aceeaşi limbă: «Discul de la Phaistos» este un document bilingv. Traducerea textelor se reduce în fapt la stabilirea «scrierii» acestor două limbi.

25. Mi-au atras atenția, în unele lecturi, câteva substantive proprii din antichitatea cretană, prin asemănarea lor cu nume de la Dunărea de Jos.

26. Cetatea care a distrus oraşul Phaistos a fost Gortina, al cărui sens este «oraşul zeului din Gurnia», alt oraş minoic (1450-1400 î.e.n.), are acelaşi nume ca al unei înălțimi şi al unei ape din zona Tismana, a Carpaților din România. Denumirea oraşului Haghia Triada (Sfânta Treime) se raportează la Haghia, identicul nume unui deal de la Dunăre. Aceeaşi relație o suportă numele oraşului cretan Haghios Nicolaos. O rădăcină de cuvânt românesc se află şi în denumirea oraşului cretan Hierapetra ş.a.

Limbile de bază ale textului trebuie să fie dialecte pelasgice din Creta.

Anul II. Nr. 4 - aprilie 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

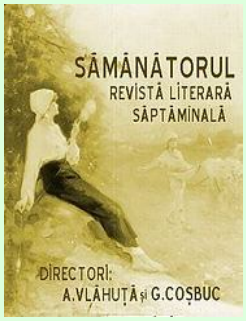

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii aprilie, până în data de 25. Cititi volumul complet al fragmetelor de aici la

www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente

(2) Editorial - Intru din nou în politică
(4) A. Melian - Abuzul şi criza de autoritate

Proză

(8) LIVIU FLORIAN JIANU - CUGETĂRI ASOMATE DIN CALICIA
(11) AL. FLORIN ȚENE- Pe când poezia ținea de foame
(13) CRISTIAN MARCEL FELEA -Viitorul purta numele tău Sara
(17) GEORGE ANCA -Din jurnale, vol. 28

Poezie

(6) NECULAI BERCARU - Poezii, glosse, poem
(19) ION UNTARU - Poeme cu ochii inchisi
(22) MARIANA ZAVATI GARDNER - Poemes en francais

***

(24) ALEX BERCA - Oraşul Bucureşti de astăzi
(30) AVERTISMENT !
(31) Cum să-ți protejezi adresa de e-mail
(32) BLASFEMIE LA ADRESA LITERATURII ROMÂNE
(36-39) Basarabenii în războiul Rusiei din Manciuria!

Anunțuri, învățământ complementar,UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE,legături spre articole trimise pentru bloguri.

De retinut!

Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conține fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteți scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

N-am încotro:

INTRU DIN NOU ÎN POLITICĂ !

www.tomoniu.ro

Am ajuns într-adevăr într-o criză de nedescris şi am privit cum statul sub guvernarea trecută devenise o gaşcă de aventurieri care habar n-aveau pentru ce sunt puşi în capul trebii deşi unii dintre ei aveau ţinte clare pentru care au declanşat această "criză de autoritate" - vorba redactorului nostru Alexandru Melian în rubrica permanentă a dânsului din revista noastră.

Pe lângă "*promovarea în structurile de putere şi economice a foştilor securişti şi nomenclaturişti*" cum bine disecă fenomenul d-l Melian, fosta gaşcă de la putere a promovat în interesul propriu, incompetenţi în materie, miniştri cu bacalaureatul, masteratul şi alte studii luate prin învăţământul privat din occident, care numai învăţământ de performanţă nu e ci unul de profit personal al vreunui capitalist "acreditat" pe bani plasaţi unde trebuie.

Până şi ex-prim ministrul, de-şi zicea vai, ungurean, era dus cu pluta în ale lingvisticii, vorbind în dodiile lui George Anca timp de trei ore fără să spună nimic, iar de conducerea guvernului de către el nici nu putea fi vorba! O marionetă băsesciană în plus.

Prin incompetenţi ca ciobanul acesta ungurean (ungurean însemnând nu ce înţelegeam noi până aici ci om pus în slujba ungurilor) s-a ajuns la disoluţia statului şi înstrăinarea bogăţiilor noastre naturale care ar fi trebuit protejate strategic. S-a ajuns la umilirea pensionarilor, la tăieri ilegale de drepturi ale unor întregi categorii socio-profesionale, la uciderea cu bună ştiinţă a populaţiei suferinde depenentă de medicamente. Ce încă se mai întâmplă astăzi în România este un adevărat genocid! Să invoci "piaţa liberă" pentru medicamente, vaccinuri şi tehnică medicală când acestea trebuie să fie asigurate obligatoriu de către stat prin strategia naţională de apărare a sănătăţii populaţiei, înseamnă că nu mai eşti demult ministru, secretar de stat şi consilier pentru România ci spion în slujba cercurilor financiare transfrontaliere care fac ravagii prin ţările lumii a treia, în rândurile căreia am ajuns datorită acestor aventurieri politici.

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariţii de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkuri
http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm Arhiva FLASH cu linkuri
http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

(continuare din pag. 2)

(urmare în pag. 30)

N-ai cum să stai deoparte de politică în momentul când îți moare sora de cancer pentru că nu i s-a mai dat doza de supraviețuire iar gașca numită "guvern" ți-a băgat mâna în buzunar până la cot, sfidând legile țării şi elementarul bun simț.

Şi mai este ceva de intru în clasa politică locală ca independent: însăşi supraviețuirea "Sămănătorului" este în pericol şi soarta lui depinde de sprijinul autorităților locale ale oraşului Tismana pentru a ne păstra acest brand alături de "Dorna" Tismanei lui Coşbuc, a lui Dincă Schileru, George Sfetea sau a lui Nicu Miloşescu.

De regulă, autorii noştri de la "Sămănătorul" sunt ca mine, nişte bieți pensionari hărțuiți de regimul pedelist care a fost un apendice al comunismului. Autori în vârstă, dar plini de vitalitate literară, cu viața cruntă a pensiilor mizere, nebăgați în seamă de trusturile de presă care-s puse doar în slujba noilor ciocoi! Autorii noştri sunt şi tineri debutanți la porțile literaturii care scriu cu grija zilei de mâine, unii şomeri, alții cu meserii liberale, alții pierduți prin lume după un trai decent, alții cu "Pensie de moarte" aşa cum se intitulează tragic un roman publicat la noi.

Cu toții se gândesc la banul care nu se mai ajunge iar cotizația către noile asociații responsabile de apariția Semănătorului de la Tismana, este amânată de la o lună la alta. Avem nevoie de bani ca să ne schimbăm statutul pentru a deveni editură, avem nevoie de bani pentru a ne lua ISBN-ul şi cofinanțarea proiectului revistei tipărite. Nu putem face asta doar cu cotizațiile membrilor consiliului director! Întrând în rândurile consilierilor Consiliului Local Tismana sper ca să conving pe toată lumea cât de necesare sunt pentru Tismana păstrarea brandurilor sale şi revenirea la vechiul său statut interbelic de stațiune climaterică pentru a putea accesa proiectele de mediu, de extindere a spațiului de cazare, modernizarea căilor rutiere şi a locurilor de promenadă, inclusiv reamenajarea Fântânii Chihaia, a parcului şi a vechii "Alei a tainelor" loc unde toți scriitorii din sudul vechiul regat se adunau pe timpul verii.

Preocupat de campania electorală cer iertare pentru publicarea cu întârziere sau deloc a unor articole pe noile noastre site-uri marca "Semănătorul" şi un pic de răgaz până după 10 iunie, când vom şti dacă lumea vrea să schimbe ceva sau vom mai aştepta iar 4 ani în sărăcie.

În altă ordine de idei, rog încă o dată autorii noştri să ne scrie pe adresele noastre! Şi de pe căsuțe poştale sigure, precum Gmail sau Yahoo, nu din căsuțele site-urilor de socializare, Facebook, Twiter, Netlog, Trilulilu şi alte asemenea site-uri-jucării care sunt pline de viruşi.

Cum să evitați viruşii, troienii şi viermii veniți prin e-mail?

Am mai scris despre asta, revedeți arhiva şi tineți minte:

- nu deschideti un mail cu subiectul re: ..... (o sintagma) dacă nu vă aduceți aminte că aceea sintagmă din subiect nu vă aparține;

- nu deschideți un e-mail trimis de cineva necunoscut ca replică (având deci acel RE: în fața subiectului) Dacă nu ați scris aceluia, replica nu este altceva decât un e-mail cu virus, vierme sau troian;

- nu deschideți decât dacă aveți un bun antivirus, e-mail-urile multiple, unde vedeți o seamă de adrese din carnetul de adrese al trimițătorului! Acel "prieten" nu se protejează şi nu vă protejează dacă el vă pune de lene adresa in prima sau a doua casuță de adrese;

- puneți-vă pentru e-mail multiplu sau FW, adresa dvs. în prima căsuță (sau nimic), lăsați liberă căsuța a doua! Activați a treia căsuță de adrese - Bbc sau Cci - şi puneți acolo adresele prietenilor! Dacă reprimiți acel e-mail şi nu mai vedeți alte adrese, e bine!

NU DESCHIDEȚI e-mailuri de la necunoscuți cu subiectul "Hi", "Hay" sau "HEY" wow this is crazy check sau alte prostii in engleză! Nu veți găsi nimic folositor acolo! Decât o adresă al unui site de unde vă veți umple calculatorul de viruşi! Mai ales, nu ni le trimiteți nouă!

Raportați SPAM asemenea adrese, vedeți imaginea de la pag. 30

Lăsați tendința actuală de a arăta că sunteți "telectual" scriind subiectul în alte limbi, scrieți româneşte, adică sănătos! A scrie româneşte e scris antivirus în primul rând, sintagma românească e clar că nu poate fi refolosită de troienii şi viermii care de regulă folosesc în limbajul lor de programare cuvinte englezeşti!

NU NE MAI INVITAȚI pe site-urile dvs. de socializare, ce să facem noi acolo ca asociație? Cui să-i dăm like pe poză şi un "Mmmm... mumoaso, cât eşti de tare!" sau "Vreau să ne întânim, mă intersezi..."?

La o nebunie de țară adusă în colaps, doar degradare morală şi abandonarea limbii noastre literare ne mai lipseşte! Sper ca pagina *"Blasfemie la adresa limbii române",* pe care-o vrem permanentă, pag. 30, le va fi luminat mințile acelora care încă ne mai trimit articole gen Institutul Cultural Român de peste ocean, cu producție literară avizată de "patibularul Patapievici" şi iluştrii noştri maghiari puşi în fruntea culturii române ca miniştri, secretari de stat sau consilieri! Ce facem? Ca să nu "discriminăm" pe alții ne discriminăm pe noi înşine şi ne murdărim limba?

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

MOTTO: " Tocmai în asta consistă puterea tragică a răului, că cel care-l comite găse?te mii de motive pentru a-l scuza."

Mihai Eminescu

ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE

(continuare din numerele trecute)

Deşi *fenomenul Piața Universității* ar merita o analiză complexă, documentată şi obiectivă,- un deziderat mai curând pentru generația viitoare – în articolul de față, el va fi evocat doar ca o realitate social politică în raport cu care autoritatea instalată după căderea dictaturii s-a comportat aproape aberant. In esență, preşedintele Ion Iliescu, CPUN şi guvernul au acționat într-o manieră confuză şi total lipsită de înțelepciune politică. Gestionarea acestui conflict a evidențiat manifestarea concomitentă a celor două anomalii : abuzul de autoritate şi criza de autoritate. Fiindcă, în esență, ce a reprezentat *Piața Universității* ? Ea a fost manifestarea legitimă a unor cetățeni împotriva unui fenomen care şi-a dovedit consecințele nefaste până în zilele noastre : promovarea în structurile de putere şi economice a foştilor securişti şi nomenclaturişti. Incepută de studenți sub semnul lozincii *Jos comunismul* - deşi după părerea mea, ținta era inadecvată şi ea a permis puterii să manevreze în consecință (după Revoluție, structurile comuniste au fost distruse ; nu comunismul era duşmanul nostru, ci comuniştii şi instrumentele lor care au mânuit puterea şi care în loc să fie deferiți justiției pentru ilegalitățile comise, au fost răsplătiți cu funcții şi oportunități de îmbogățire) – ea a devenit încetul cu încetul o mişcare amplă, cu o participare din ce în ce mai diversă şi din ce în ce mai radicală. Iar această evoluție a fost determinată, în primul rând, de comportamentul puterii, inadecvat, uneori chiar gogoman prin aroganță şi lipsă de tact politic. Un comportament în care atributele autorității au fost înlocuite cu maladiile ei. In loc să încerce toate mijloacele posibile ale unui dialog autentic care să dezamorseze starea explosivă, Ion Iliescu - deci omul cu cea mai înaltă răspundere în structurile autorității – se comportă exact ca Ceauşescu față de revolta timişorenilor. **Huliganii** dictatorului au devenit **golanii** preşedintelui, « uns » de Revoluție. Intristătoare şi descalificantă filiație !?! Dar mai ales, iresponsabilă reacție a unui conducător, investit în numele şi în slujba democrației. Intrebările lui retorice aruncate ca justificare a refuzului de a dialoga:« Pe cine reprezintă (manifestanții – A.M.) ? Cu cine să negociem ? » exprima nu doar lipsa exercițiului democratic, în gestionarea autorității, ci mai ales aroganța celor care socotesc că doar **ei** reprezintă **ceva** sau pe **cineva.**

Este un comportament pe care l-am reîntâlnit, de altfel, şi cu ocazia manifestărilor de stradă recente. Aroganța disprețuitoare a

autorității băsesciene se întemeia pe aceeaşi găunoasă întrebare : « Pe cine reprezintă ei ? » Este adevărat că până la urmă au înțeles pe cine reprezintă şi în consecință, pentru a-şi salva pielea (fiindcă proşti nu sunt şi au priceput că soluția din 1990 le-ar fi fost fatală), au sacrificat un nechezol de prim ministru, oferind « prostimii » o satisfacție de orgoliu. Ei tot n-au înțeles însă că nu soluția batjocoritoare a chiriaşului de la Cotroceni a pus capăt manifestațiilor, ci duşmănia unei ierni apocaliptice, trimisă parcă să ne încerce şi mai mult răbdarea. Aşa cum a făcut-o şi T. Basescu, atunci cand în locul unui personaj onomatopeic, pitit în culise, a aruncat în avascena guvernului un ungurean din stirpea personajului mioritic. Le intră greu în cap politicienilor că nu e bine să te joci cu răbdarea popoarelor. O fi ea *« schimbarea domnilor, bucuria nebunilor »* , dar în țara asta nu trăiesc numai nebuni. E un adevăr de care ar trebui să țină cont şi opoziția de astăzi.

Pentru a reveni la începuturile istoriei noastre post-revoluționare, care au fost consecințele acestei probe de cecitate politică ? Manifestările extremiste de tipul « moarte lui Iliescu » au devenit tot mai frecvente, ca şi violențele contra celor care-şi exprimau dezaprobarea față de blocarea circulației pe una din arterele principale ale Capitalei dar mai ales, reacțiile autorităților pe cale să-şi piardă autoritatea au determinat solidarizarea cu *Piața Universității* a unor personalități de prestigiu ale culturii şi artei din România ca şi din străinătate. Angajarea acestora a metamorfozat până la urmă insulta prezidențială în titlu de onoare.

Autoritatea care i-a justificat lui I. Iliescu alegerea în fruntea FSN si apoi în fruntea țării, prin alegerile din mai 1990, a fost astfel nu doar întinată, ci mai ales infirmizată. Practic, autoritatea personală s-a pulverizat, preşedintele nemairămânând decât cu autoritatea instituțională. Cum a exercitat-o se ştie. Nici actul de înțelepciune şi responsabilitate cetățenească a studentilor conduşi de Marian Munteanu, care pe 24 mai s-au retras din Piață, înțelegând, cu tristețe,dar cu luciditate, că democrația înseamnă în primul rând respectarea votului universal, n-au limpezit mințile tulburi ale celor aflați la putere. In timp ce aceşti tineri de carte se supuneau regulilor democratice, fără plăcere dar şi fără disperare, cei pe care poporul îi aleseseră să conducă țara în spirit democratic şi-au început guvernarea ca nişte violatori ai democrației. In noaptea de 13 iunie, formații de polițişti pătrund în Piața Universității şi evacuează cu o violență sălbatecă cele aproximativ 200 de pesoane care se mai aflau acolo.

Cum violența naşte totdeuna violență iar sălbăticia, sălbăticie, reacția cetățenilor a fost aşa cum se ştie. Incendieri de maşini ale poliției, atacuri, incendieri şi devalizări ale unor instituții de stat reprezentative,… haos ! Haos, pentru că voinicii şi curajoşii care la 2 noaptea maltrataseră nişte oameni paşnici, la lumina zilei şi în fața furiei dezlanțuite au dispărut, ca şi toți şefii lor, reprezentând autoritatea legală. Intrat în panică, domnul Iliescu care-şi pierduse autoritatea personală, încearcă s-o pună în practică pe cea instituțională. Numai că opțiunile sale necugetate în alegerea colaboratorilor , a celor investiți cu exercitarea autorității, se răzbună pentru prima dată într-un mod cu totul dramatic. Pe cine-şi alesese d-lui ca ministru de interne ? Pe generalul Chițac, cel care nu peste mult timp va fi condamnat la 15 ani de închisoare pentru participarea la reprimarea manifestanților de la Timişoara. Iar domnul Chițac, ca şi celălalt general de teapa lui, parcă-şi puseseră din nou picioarele-n ghips. Autoritățile legale ale statului, legitimate de alegeri cu mai puțin de o lună înainte, şi-au abandonat autoritatea (de teamă ?!, de neputință ?!, ispitiți poate de eventualele profituri ale eventualei lovituri de stat despre care s-a tot vorbit, cu sau fără temei ?! ***Cine mai ştie astăzi ??!!***) iar haosul părea a fi de neoprit. Si atunci, domnul Preşedinte, în disperare de cauză şi criză de autoritate, cere ajutor țării să salveze Revoluția aflată în primejdie.

Ca de atâtea ori în istorie, poporul, oamenii simpli sunt gata să răspundă, cu dăruire şi adeseori cu spirit de sacrificiu, la chemările patetice, uneori disperate ale conducătorilor, de a salva țara aflată pericol. Si oamenii au văzut la televizor imagini tulburătoare, imagini de groază. Si au început să vină la Bucureşti şi din Bucureşti, la apelul Preşedintelui. Numai că alături de această reacție naturală, onestă şi solidară, în culise se pregătea substituirea autorității personale şi de stat pierdute cu autoritatea ingestionabilă a mulțimii teleghidate împotriva unui obiectiv difuz. Practic, puterea legitimă, incapabilă să exercite autoritatea legală, a recurs la soluția nelegiuită de a organiza şi de a conferi atribuții polițieneşti unui grup social, mobilizat să facă ordine acolo unde statul nu era capabil s-o facă.

Alegerea minerilor n-a fost întâmplătoare. Aceşti oameni care muncesc sub pământ şi trăiesc sub nevoi, care sunt vămuiți nu doar de lumina soarelui, ci şi de lumina cărții, sunt bărbați dintr-o

(continuare în pag. 33)

NECULAI BERCARU (n. 1957, Bacău)

Poezii - Poezii, glosse, poem

DEBUT LA SĂMĂNĂTORUL

CHEMAREA DRAGOSTEI

În cânt de flori noi ne-am trezit
Din somn străin nelegiuit
Petale albe curg din cais
O noapte sfântă ne-a atins
Izvoare plâng. Se zbat în piept
Venirea ta mereu aştept.
Pluteşti desculță printe flori
Cu luna-n păr şi roua-n zori
Pe rochia albă curg din stele
Lumini virgine şi rebele.
Beau buzele de roşu mac
In vifor şi surâs şi leac
Mă pierzi în vrajă şi descânt
Şi rătăcim prin flori şi cânt
În zbor nebun nemăsurat
De patimă şi de păcat.
E noaptea aceasta ca un vis
Cu fericirea ne-a atins.
Beam buzele de roşu mac
Şi ne îmbătăm şi n-avem leac.

DESENELE: ANCIDAN

LACRIMILE

Lacrimile nu ajung pe pământ
Vâltoarea din suflete sunt
Când se înalță spre cer
Insoțesc mereu un mister
Nu pot fi prinse în cuvinte
Sunt neştiute, sunt sfânte
Cei rai nu ştiu lacrima
Cum florile nu ştiu supăra
Durere, vifor, plăcere
Lacrimile urcă-n tăcere
Se întorc la locul lor sfânt
Lacrimile nu ajung pe pământ
Suferința schimbată în lumină
Lacrimile sunt fără vină
Curg dar nu ajung niciodată
Să lase o urmă udată.

EMINESCU

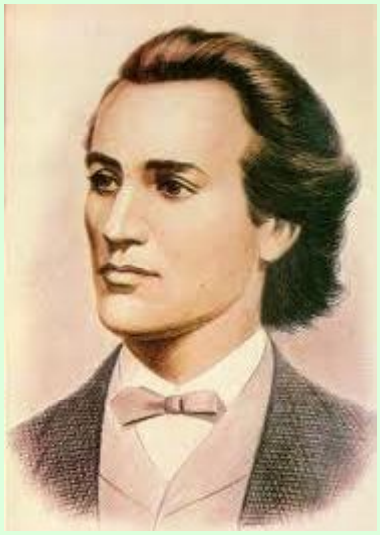

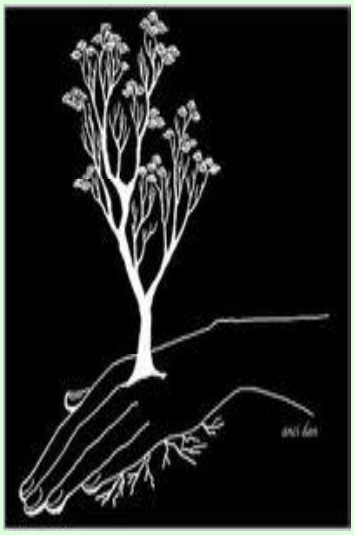

Eminescu e un cânt
Vraja nopții, un descânt
Floare de nu mă uita
Iubire, vifor şi stea
Un cuprins de necuprins
Un foc viu de neatins
Emoții sunt perindate
In gânduri nemăsurate
Şi ne poarta-n somn de tei
În mireasmă de pe alei
E simplu şi atât de greu
Destinul lui e şi-al tău
Suflet mistuit de dor
E trecut, e viitor
Da simbolul unui vis
Un atins de neatins
Este hrana unei țări
Curcubeu rupând culori
Lumină, vuiet, venin
Un destin fără destin
Risipit în căutare
Sorbindu-şi purificare
Taina lui nemăsurată
N-o descoperi niciodată
Ne dorim la fel iubirea
Eminescu-i mântuirea
E divinul zbor din noi
Cu păr lung pe umeri goi
Uluieşte-n grai fierbinte
Din ochi trişti, cu glas fierbinte.
E de neatins de timp
Face parte din olimp.

Desen: dr. George Petrescu

VRAJA NOPȚII

Floare albă, floare sfântă
De cireş în vânt cernută
Floare roşie de mac
Trezită de pit-palac
Floare albastră, floarea mea
Floare de nu mă uita
Trandafir şi garofită
Flori de câmp şi lamâită
Vântul va aduna-n soapte
Şi vă împrăştie în noapte
În lumina sfântă clară
De lună în plină vară
Greierii se scaldă în flori
În mireasme şi culori
Salcia plânge lumină
Tăcută, albă, străină
Lacul tremura plăpând
Noaptea-n lună adunând
Broaştele-s în recital
Se înalță val din val
Vara aceasta e divină
Floare albă, floare fină
Floare de nu mă uita
Am sorbit din vraja ta

Citiți întregul volum pe site-ul nttp://www.samanatorul.ro/editura-online/
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Neculai_Bercaru-Poezii.pdf

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

CUGETĂRI ASOMATE DIN CALICIA

Delecați-vă cu pastilele trimise de colaboratorul nostru din IOVACRA oltenească

PORTOCALĂ CU ZEAMĂ DE VARZĂ ŞI PUFULEȚI

Politică şi diplomație: Poți să împaci cel mai bine, şi capra, şi varza, mâncându-le pe amândouă.

Ipoteză: La drept vorbind, peştele cel mic, când este înghițit de cel mare, are o singură şansă: să îi stea în gât. Concluzie la nivel de serviciu: Stați în gât şefilor voştri.Concluzie la nivel de stat: Stați în gât marilor peşti, şi paraşutelor lor militare şi financiare.

Concluzie de cerşetor calician: Avem numai frați, în întreaga lume: Fratele cel mare de la Răsărit. Fratele cel mare de la Apus. Fratele cel mare de peste Ocean. Şi Fratele nostru cel mare iubeu, care ne dă şi nouă un ban...

Deviza secolului 19: Învățați, Învățați, Învățați!

Deviza deceniilor 1960-2005: Cheltuiți, cheltuiți, cheltuiți!

Deviza viitorului: Răbdați, răbdați, răbdați!

Morala este desertul lipsă la o masă peste care sari.

Adevărul este greu de înghițit; de aceea, este folosit aproape întotdeauna sub formă de supozitoare.

Nu că n-aş fi prost, dar modestia mă obligă să vă consider un profesor desăvârşit al meu în acest domeniu.

Omenirea persistă în prostie cu toată ferocitatea inteligenței ei...De ce? Pentru că prostia este atât de comodă!...

Nu-mi stricați şi ziua de azi aducându-mi aminte că nu este ziua sfârşitului lumii!

Mono-loguri dia-logate

- De ce e cartea grea?
- Pentru că au scris-o unii grei de cap...

- De ce e lumină,ziua?
- Ca să vedem ce am visat noaptea...

- De ce au oamenii, picioare?
- Ca să nu gândească cu capul...

- De ce nu mai au oamenii încredere unii în alții?
- Pentru că nu mai trăiesc unii în locul altora...

- De ce nu mai au oamenii, cuvânt?
- Pentru că, deşi nu face nici doi bani, este bunul cel mai scump, din cer, şi de pe pământ...

- De ce există pe lume răutate?
- Dacă nu ar exista răul, cum am mai şti ce înseamnă aceea bunătate?

- De ce trece timpul?
- Ai văzut ce frumos arată hainele călcate? Timpul trece ca **un fier de călcat, peste ce am țesut din noi, în viață...**

24 aprilie 2012

Liviu-Florian Jianu

Ideea de fair-play

Azi de dimineață, în tramvai, o femeie frumoasă, tânără, elegantă, trecea pe culoar cu un teanc de bani în mână. Bani noi, frumoşi, apetisanți. Pentru o clipă, am crezut că este o controloare de bilete. Dar ce controloare de bilete trece prin tramvai cu un teanc de bani în mână? Să fi fost o vânzătoare de bilete? Atunci ar fi trebuit să ţină în mână bilete de călătorie, nu bani! Lumeasca inspirațiune îmi spune că nu era nici controloare, nici vânzătoare de bilete. Femeia era, pesemne, de la Fondul Monetar Internațional, Banca Europeană, sau Banca Mondială. Ce să facă sărmanele bănci! Dacă statele nu le mai onorează cu împrumuturi, căci nu mai au din ce să le plătească nici măcar dobânzile, îşi trimit inspectorii prin autobuze şi tramvaie, să ofere împrumuturi, direct, cetățenilor! Vrei o sută de lei (10 pâini)? Le primeşti, plăteşti dobandă 2-3 pâini, dar îți dai şi câinele afară din casă! Vrei 100 de paini (1 milion)? Nicio problemă ! Dar îți dai şi părinții afară din casă! Băncile trebuie să aibe garanția că vei putea să plăteşti la termen, şi dobânda, şi împrumutul, nu? Vrei mai mult? Îți dai şi copiii afară din casă! Ce este cu cheltuielile acestea inutile? Câine, părinti, copii? Orice sumă este accesibilă! Orice dorință a ta, ca şi client bancar, este îndeplinită! Numai să îți dai afară frigiderul, televizorul, maşina de spălat, fierul de călcat, să îți tai apa, curentul, să renunți la mălaiul cel de fiecare zi, să îți vinzi tocăria, cărămizile zidurilor, tabla de pe casă, să îți donezi tot sângele, şi în cele din urma să urci într-un tramvai numit dorința de a avea un serviciu , să îți iasă în față o femeie tânără, elegantă, cu un teanc de bani în mână. Doriți un împrumut bancar ieftin? Să te intrebe. Şi tu să te scotoceşti prin buzunare, să găseşti o hârtie de o pâine, şi să i-o pui în mână, alături de celelalte bancnote. În numele Domnului, doamnă! Să fie primit, să îți răspundă cucoana. Şi vă mai dau un sfat, Doamnă! Mergeți la Londra! Începe Olimpiada creditelor bancare performante! Să vedeți cât primiți de la strănepoții regelui William Shakespeare, numai să plecați cât mai departe de ideea de fair-play!

26 aprilie 2012

Decât în memoria copilului meu

Spunându-i unui om că nu l-aş schimba pe tatăl meu, decedat de 25 de ani, nici cu Iisus Hristos, omul m-a dus pe marginea gropii tatălui meu, şi mi-a spus: "Acesta este tatăl tău. O mână de carne care a putrezit, şi nişte oase." "Nu", i-am răspuns." Tatăl meu este aici" – şi mi-am bătut țeasta cu pumnul "Tatăl meu este în memoria mea. Asta mi-a lăsat el. Cât va ține minte şi ea. Şi când nu va mai ține minte ea, nu voi mai fi nici eu."

Cred că ei, calicienii, sunt atât de preocupați – mai ales involuntar – să ridice un Rai pe pământ, copiilor, şi semenilor lor – încât nici nu mai apucă să îşi scrie, fiecare, cronica acestui Rai. Îndatorirea aceasta de grămătic al Edenului calician revine scriitorilor rari, şi buni. În fiecare carte bună, regăsesc aceeaşi Baladă a Meşterului Manole, scrisă de alt păstor mioritic, şi aceeaşi Mioriță, scrisă de alt Meşter Manole.

Poți trăi de o viață în Rai, căutându-l.

Sunt oameni care trăiesc nunta de piatră, nunta de argint, sau nunta de aur. Fericiți cei care descoperă – singuri, în doi, sau în cât mai mulți – cât mai devreme - nunta de mulțumire a Raiului!

Dumnezeu mi-a spus că trăiesc în Rai. Nu l-am crezut. Nu eram mulțumit de ceeea ce fac, în fiecare zi, pentru el. În plus, ştiam că Raiul este undeva, în copilăria şi tinerețea mea. Mi-am dat seama că m-am înşelat în ziua în care am realizat că moartea nu îți poate lua părinții, dacă nu îți ia memoria unor clipe, măcar, ocrotite de ei - şi trăite împreuna cu ei.

De câte ori nu s-au rugat îngerii păzitori, şi nu au vegheat în locul lor, bunicii şi părinții?

Poate că în poarta Raiului celeilalte lumi, dacă există, te aşteaptă Sfântul Petru, dar dinaintea ei, te aşteaptă părinții!

E de preferat un Iad, dar alături de părinți, unui Rai – alături de străini!

26 aprilie 2012

PUFULEȚI CU LILIAC

Este o onoare pentru pădure să ofere pădurarului lemn pentru securea care o va tăia.

Dacă din cauza copacilor nu vezi pădurea, taie-i!

Lupul îşi schimbă şi părul, şi năravul, şi devenind păstor de miei, îi mănâncă de Paşti.

Am întâlnit oameni îndoctrinați de propria libertate.

Mai nou, duşmanii îți vor şi îți fac binele. Poate că au dreptate. Nu e un bine să huzurească ei pe pământ, ca în Rai, şi tu să ai parte de el cât mai curând, în existența cealaltă?

Când ai ajuns din viața asta un gunoi, gândeşte-te ce poți să fii pe lumea de apoi...

În viața de apoi se dau numai medaliile. Luptele se câştigă în viața asta.

Ce frumos ar fi să aud în sala de judecată: Instanta amână dreptatea pentru viața viitoare! Părțile sunt somate să se împace!

La umbra unui mare băutor, nu poți să fii decât chelner!

Din grămada de bălegar, degeaba miroşi mărgăritarul!

Într-o bună seară, deschisesem fereastra camerei şi ascultam muzică simfonică. În copacul din fața ferestrei, a venit o pasăre necunoscută, şi a început să cânte fermecător. Se oprea, asculta muzica din cameră, şi îşi relua aria. Duetul acesta – digital, natural – a ținut mult timp. Mă gândesc că pasărea a fost atât de bucuroasă că a avut prilejul să concerteze în tandem cu recviemul lui Brahms, pe care este posibil să-l fi crezut, pur şi simplu, cântecul minunat al unei alte păsări.

Lipsa vreunei doctrine devine ea însăşi, doctrină.

Când îți piezi iluziile despre oameni, creează-ți altele! Nu ți-ai creat iluziile potrivite lor!

Răspuns la un afront: Dacă aş fi fost tânăr, te-aş fi bătut de ți-ar fi sunat apa în cap. Dar cum sunt bătrân, şi nu mai am putere, îți întorc şi obrazul celălalt.

26-27 aprilie 2012

AL. FLORIN ȚENE (n. 1942)

Pe când poezia ținea de foame

Proză scurtă

Crima de la răscrucea uliței

Mergea, mergea, gândind cu teamă să nu fi trecut poştaşul prin dreptul uliței lor. Gândurile îşi luau zborul ca păsările speriate de prin copaci. Tălpile desculțe nu simțea pietricelele înțepându-i pielea albă ce nu cunoscuseră niciodată pământul. Îl iubise ne condiționat, acceptând să vină, în satul acesta din creierul munților, ca profesoară, ea fată de medici renumiți din capitala Ardealului. Primele zile, Lazăr, proaspăt absolvent de medicină veterinară, întors cu frumoasa-i nevastă în satul natal spunea la toți cunoscuții că deschide un cabinet în centrul comunei, să fie alături de Antonia când era la şcoală. S- o vadă în recreații, să facă planuri de viitor împreună.

Zilele treceau una după alta cu o monotonie de începuse să o nelinişteasscă. Mergea ca o nălucă, gândind la Lazăr. ”Ce-o face el la ora aceasta? Cred că e plecat prin satele acelea sărăcăcioase să mai salveze câte un animal bolnav de subnutriție. Sau mai degrabă consultă câte un proprietar de oi, bolnav de cine ştie ce boli. “ În memorie i se perindau rândurile scrisorii primite de curând, în care Lazăr i povestea despre festivalul Aid al-adha unde se sărbătorea ofranda adusă de Avraam lui Dumnezeu, sacrificând oi şi miei. ”Săracile animale! “Lui Antonia i-au dat lacrimile gândind la moartea acestor animale nevinovate. Mergea şi îşi ştergea lacrimile de pe obraz, ca picăturile de rouă, cu mâneca de la rochie. Se ruga, în gând, la Dumnezeu, să vină poştaşul cu scrisori de la Lazăr. Fiind în vacanța de vară îşi făcuse obiceiul să coboare de pe ulița unde locuiau, în capul şeii, adică la drumul național pe unde trecea poştaşul cu şareta încărcată de colete şi sacul cu scrisori. Păşea cu grijă ca glodul întărit de secetă, de pe uliță, să nu o înțepe. Erau clipele când în fiecare zi rememora frumoasele zile petrecute cu Lazăr în acest sat, sau alteori asemuia ulița pe care locuiau, ca un pârâu ce se varsă în fluvial de asfalt ce unea două oraşe ardelene.

Privea cu nerăbdare înainte şi vedea autoturismele cum trec în ambele sensuri înfăşurând distanțe pe roci. ”Unde se duc? Ce bucurii sau necazuri îi împing pe oameni să plece la drum?“

- Bună ziua, doamna profesoară!

Tresări, surprinsă. Antonia întoarse capul. Recunoscu un elev al ei care ieşise cu vaca pe poarta rămasă deschisă.

- Bună ziua, Aurel! Mergi la păscut cu vaca?

- Nu, doamna profesoară. Mă duc la Bobota la doctorul veterinar. Mă aşteaptă taicu acolo.

- Ce are? De câteva zile nu mai mănâncă. Eee…ce bine era dacă domnul doctor era aici! Nu mai ne duceam atâția kilometric pe jos cu animalele.

- Ai dreptate Aurel! Dar şi acolo unde s-a dus au nevoie de medici. De bine de rău noi putem să mergem în satul vecin, dar în țara aceia…

Aurel traversă ulița şi o luă la stânga pe şleau mânând vaca din urmă cu o nuieluşe. Strigând din urmă.

- O iau pe scurtătură…

- Bine…bine…

Antonia mergea mai departe, ocolind cu grijă glodurile de pe uliță. Trecând pe sub un salcâm ce îşi întinsese crengile peste jumătate de drum întinse mâna şi a luat o crenguță cu frunze. A început să rupă pe rând câte una. ”Vine scrisoarea! Nu vine scrisoarea! Vine scrisoarea! Nu vine scrisoarea! “ Aşa până la ultima frunză pe care se afla o gărgăriță. A luato în mână cu grijă. A privit cu atenție aripioarele ei roşii cu puncte negre, aducându-şi aminte de versurile pe care le recita când prindea câte o astfel de insectă. Acum le adaptă la dorințele ei. ”Gargăriță, gărgărea/ Vine oare scrisoarea mea? “ Gărgărița şi-a luat zborul şi a căzut nu departe de picioarele ei. Ne observând-o, Antonia, gânditoare, merse mai departe călcând, fără să vrea şi fără să ştie, peste gărgărița căzută în colb. Parcă a auzit un țipăt. Sau i s-a părut.

Ajunsă în capul şelii silueta ei părea o statuie aşteptând să treacă peste ea veşnicia.

Destin tras la indigo

Cunoscutul scriitor Dan Dando în după amiaza zilei de naştere acorda autografe pe ultima sa carte, după o lansare de succes, la care vorbise elogios până şi academicianul Emil Simoş, critic literar de prestigiu.

Cartea se vindea repede şi cititorii de toate vârstele stăteau la coadă pentru a obține semnătura autorului sub câteva cuvinte de complezență.

Scria cuvintele într-un automatism aproape inconştient. Gândul său zbura în altă parte, la soția sa care s-ar fi bucurat cu toată inima de acest succes. ”Poate mă vede de acolo. O simt lângă mine “, gândea Dan Dando, dând autografe unul după altul. ”Aceasta este prima carte pe care o public fără s- o citească înainte Sorina. Ea analiza manuscrisul, îşi dădea cu părerea şi de multe ori modificam textul după sfatul ei. Dacă ar fi citit şi acest roman în mod sigur mă sfătuia să nu omor personajul principal. Chiar şi mie mi-a părut rău că am făcut în aşa fel ca Dumitru Dumitru, scriitor cu renume din urbea de sub poalele Dealului Viilor, să sufere un accident de maşină. În momentul scrierii acestui capitol, pe când personajul meu se afla la spital, oscilam între a-l salva după o operație grea, s-au a-l…omorî. Nu ştiu cum am făcut, dar stiloul mi-a luat-o înainte, poate gândul m-a împins, şi am continuat să scriu că Dumitru Dumitru a decedat. M-i s-a părut că este mai dramatic. Că cititorul asta doreşte. Şi uite că am avut dreptate! Academicianul a apreciat dramatismul subiectului. “

- Domnule scriitor, vă rog să scrieți şi numele. Mă numesc Dana Ciocian…!

Dan Dando, parcă trezit dintr-un vis, îi scrise fetei şi numele, după care a semnat.

- Mulțumesc, domnule scriitor! V- am citit romanul din revistă, unde a fost publicat în foileton.

Scriitorul o privi cu atenție. Era o tânără cu ochii albaştri şi tenul măsliniu. ”Seamănă cu Sorina, pe când eram student. Of, Doamne! Era vremea speranțelor! Speranța este hrana celor neajutorați, îi repetam eu cuvintele lui Cesare Pavese“.

Fata s-a îndepărtat. Dan Dando a urmărito cu privirea. Maria s-a pierdut în mulțimea care trecea pe trotuar. ”A dispărut cum totul se disipează în viața unui om“, reflectă pentru o clipă scriitorul, căruia i se mai puse în față cartea pentru un autograf.

Aproape de închiderea librăriei, ultimul cititor a ieşit pe uşa acesteia ținând sub braț romanul proaspăt apărut. Afară se întunecase. Cărțile frumos aranjate în vitrină parcă priveau la perechile de tineri ce treceau pe bulevard. Dincolo de ele, Dan Dando îşi arunca privirea prin vitrină în stradă, şi gândurile venite din trecut se amestecau cu imaginile de pe trotuar acoperite cu perdeaua nopții. Nu mai distingea figurile tinerilor ce treceau perechi, perechi,dar în fiecare dintre ele se vedea pe el şi Sonia. ”Aşa privea şi Mihai Sadoveanu, prin aceeaşi vitrină când treceam cu Sonia acum o jumătate de secol şi mai bine. Fusesem la lansarea volumului ”Mărturisiri “. Cum mai trec anii! “

- Domnule scriitor, dorim să închidem!

Dan Dando nu observase că se stinsese luminile din librărie. Erau aprinse numai cele de veghe şi siguranță.

- Mă scuzați doamna Lăpuşanu! Mă gândeam şi eu…!

- Nu face nimic…domnule Dando! Lansarea a fost o reuşită!

- Mulțumesc!

Scriitorul a ieşit pe uşa librăriei şi a luato agale pe trotuarul bulevardului. Gândurile îl năpădeau precum vrăbiile înfometate. Ar fi vrut ca Sorina să fie lângă el. Simțea nevoia unui suflet căruia să-i împărtăşească sentimentele. A trecut strada şi…

Aşi fi vrut să nu fie o coincidență. Aşa s-a întâmplat.

Înserarea s-a lăsat peste Cluj. I-am povestit sfârşitul soției. Nu i-a plăcut.

- Florine, nu ți-e milă de personajele tale?

Citiți mai departe volumul Pe când poezia ținea de foame **aici**

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al_Florin_Tene-Pe_cand_poezia_tinea_de_foame.pdf

CRISTIAN MARCEL FELEA - prozator

(n. 1967, Petrosani, Hunedoara)

Viitorul purta numele tău Sara

Poveştile inimii încep cu o privire,
întotdeauna țintită până-n inimă.
Apoi o tăcere, un ceas rămas în urmă,
două portocale pe masă, mirare, uimire.

Îți bei încă ceaiul din cana fierbinte
conversând: două cuburi de zahăr şi lapte?
Puțin unt? Da, puțin, o să plouă la noapte!
Şi-n inimă o rană se cască-nainte.

Nu-ntreba unde-am fost pe atunci când erai,
nu-ntreba ce-am făcut la-nceput, dacă eu;
lasă-ți gura pecete peste umărul meu,
lunecând în iubire, acum poți să mă ai!

TE CĂUTAM CU ARIPI DE FLUTURE

Drumul şerpuia printre dealuri şi motorul torcea aproape neauzit. La radio se difuzau ritmuri cumințI de jazz, întrerupte când şi când de prezentatorul care, cu puține cuvinte, introducea melodia următoare. Înserarea adăuga pajiştilor tuşe calde, repede schimbătoare şi o urmărea cu coada ochiului cum privea cu nesaț colinele şi fânul cosit adunat în căpițe.

Reduse viteza maşinii, iar Sara deschise geamurile lăsând să intre mirosul de iarbă coaptă. La primul refugiu opri maşina, coborî, îi deschise portiera, o luă de mână şi o conduse prin iarba scurtă şi aspră să respire amândoi aerul înmiresmat al înserării. Se aşezară pe-o ridicătură, el sus, ea mai jos cu brațele rezemate pe genunchi, sprijinindu-se cu spatele de torsul lui, ca într-un jilț.

Se juca cu degetele în părul ei şi lumina asfințitului i-l colora din galben pai în nuanțe aprinse de roşu. Soarele o binecuvânta pe creştet, iar el era martorul minunii care-i sfințea femeia. Îi sărută părul şi ea se-ntoarse să-i ceară sărutul pe buze. Aproape că nu şi-au vorbit, dar ce era de spus? Şopteau ochii ei visători, murmurau sânii ei ridicându-se şi coborând în ritmul inimii, iar în pieptul lui fremăta dragostea ce-o simțea pentru ea.

Apoi soarele traversă o fâşie de nori şi vibrația luminii se estompă, purtată de discul lui turnat într-o formă perfect rotundă, cu conturul clar, ca luna în perdeaua copilăriei. Li se auzea respirația grăbind momentul reaprinderii şi minunea se produse, aruncând evantaie de raze roşii şi aurii. Ochii Sarei se colorară în argint viu, închizând în ei miracolul adormirii luminii. Nu se mai gândi, îi sărută pleoapele, iar ea îi ceru din nou sărutul pe gură şi îşi frământară buzele alene, gustând cu nesaț fiecare particulă pe care o culegeau cu limbile.

„*Vreau să facem dragoste, Mihai!*” Ar fi făcut dragoste cu ea oriunde. Amândoi erau bolnavi de dragoste, de atingerea trupurilor care se regăseau de fiecare dată altfel, cu mirare, ca după

lungi pauze de absență. Îi plăcea să o asculte descriindu-i cum ar face dragoste cu el undeva, într-un spațiu suspendat dincolo şi departe de simpla cumințenie a locului tihnit. „*Nu trebuie doar să facem dragoste*”, îi spunea, „*ci trebuie să o prindem acolo unde este ea, când este ea. Iar noi să lunecăm în dragostea asta şi dacă ne aflăm în metrou, în restaurant sau pur şi simplu cu capul în nori!*” Dragostea îi adusese acum pe-o pajişte fără nume şi le dădea ghes să guste din mierea apusului.

Apusurile au savoarea aparte a lunecării, iar lunecarea aduce cu sine seninătatea abandonării. Nimic mai omenesc decât plăcerea imponderabilului, a liniştii pe care ți-o dă plutirea lină, navigarea în crepusculul dintre somn şi trezie, voluptatea ochilor închişi cu care se hrăneşte starea de bine. Cine, în mod conştient, consimte să schimbe tocmai *această* stare de lunecare cu lupta? Cu zbaterea? Câți dintre oamenii din jur nu se plâng de lupta lor cotidiană şi au un singur vis: abandonarea delicioasă ce se confundă cu starea de bine?

Şedeau culcați pe-o parte, ochi în ochi, ținându-se în brațe. Ea îi trecea mâna cu degetele fine răsfirate printre omoplați, ridicând talazuri de epidermă, apoi şi-o cobora peste dunele vertebrelor şi revenea, sorbindu-l din privire. El îi săruta ochii, fruntea, buzele, lobii urechilor şi nu se oprea decât pentru a-i trece degetele prin păr sau peste sâni, spre pântece.

Undeva, aproape, îi aştepta o cameră de hotel, dar sub apusul culorilor molatice şi în căldura blândă a lăsatului serii, împărtăşeau o altă stare de bine, contopiți printre firele de iarbă. Respirau parfumuri vegetale şi ritmuri țârâite din sute de corzi le acompaniau bătăile de inimă.

Ziua mai era încă a lor, timpul îl furaseră şi-l ascunseseră pentru că le revenea de drept. Şoselele alergau copacii pentru ei, norii se vălătuceau în lături din goana maşinii, apoi pacea cădea la marginea serii şi îi veghea. Era încă astăzi. Dar venea ziua de mâine şi o greutate ce de plumb le umplea amândurora piepturile. *Vei pleca, când te văd? Nu-ți dau drumul să pleci! Mâine e aşa de aproape! Da, voi pleca. Trebuie să plec, când te văd? Nu mă lăsa să plec! Nu te las! Dar trebuie!*

I

Îşi aşezase mâinile pe muselina albă cu care era acoperită măsuța bistroului, de-o parte şi de cealaltă a ceştii de cafea, şi le privea. Pielea îmbătrânise puțin, nu mai era la fel de elastică, dar degetele îşi păstrau suplețea. Cu arătătorul mâinii drepte mişca absent coada linguriței, împingând-o ici şi colo pe mica farfurie de sub ceaşcă. Ar fi fascinant să poți să priveşti cumva din afara ta sutele, miile de schimbări imperceptibile pe care timpul le trasează asupra propriului corp. Să vezi toate aceste lucruri aşa cum te-ai uita, de exemplu, la un obiect expus în aer liber: azi o pată oxidată într-un colț, apoi o mică fisură pe-o latură mâine, o ciupitură abia vizibilă într-un alt colț peste alte două săptămâni şi tot aşa.

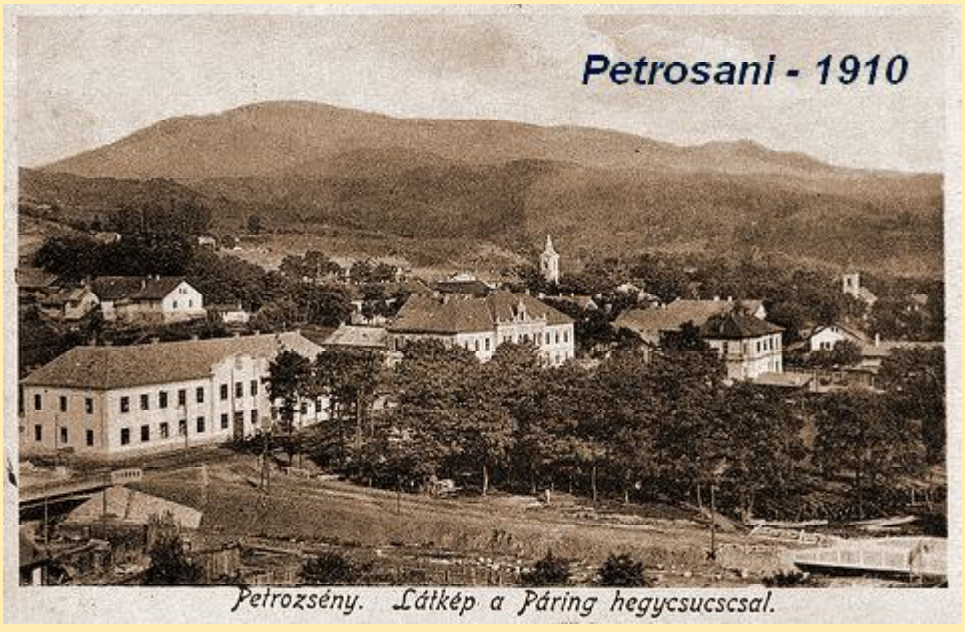

În asemenea momente îți chestionezi identitatea din perspectiva timpului, aşa cum te reîntorci pe străduțele din cartierul copilăriei. *Uite, au demolat casa lui nea Tache! Ce-a trecut timpul! Ne dădea în fiecare duminică dimineața, când se întorcea de la biserică cu tanti*

Smaranda, câte un covrig cu mac. Şi în locul brutăriei au ridicat acum o spălătorie de maşini. Păcat, mirosea atât de frumos a pâine pe toată strada!

Chiar dacă avea în buzunarul drept de la pantaloni cheile unui autoturism luxos, regreta zilele în care mergea pe jos la întâlnirile cu Liliana sau se înghesuia pe scările tramvaiului. De ce? În primul rând pentru că-i lipseau reperele. Atunci Liliana îl aştepta cu nerăbdare adolescentină şi dragostea abia înmugurită, iar ăsta era un reper larg şi consistent, cât tot cerul aninat deasupra creştetului său. Iar tramvaiul... a, da, tramvaiul era tot atât de puţin al lui ca şi atoturismul pe care i l-au încredinţat cei de la firmă, doar că în el nu se simţea niciodată singur. *Niciodată!*

Un cerşetor i se opri în dreptul mesei cu un teanc de ziare. Nu-i spuse nimic, doar stătea în faţa lui şi îl privea. Îl privi la rândul său.

- Nu vreau ziare, nu le citesc! Ia, ţine doi lei! Omul îi luă şi îi strecură în buzunarul hainei, dar nu plecă. Mihai îl privi intrigat. Mai vrei ceva? Mai vrei bani, ce vrei? Îl privi mai atent şi abia atunci îl văzu cu adevărat. Îi văzu ochii. Era în vârstă şi nu părea să fie unul din cei insistenţi care cer, cerşesc cu nesimţire, eventual îşi fac pe nesimţite loc şi în buzunarul în care-ţi ţii portofelul. Nu, ochii lui exprimau linişte şi demnitate.

- Eşti trist, aşa de trist! îi spuse omul, te pot ajuta cu ceva? Ce ironie, auzită din gura unui om aşezat cuminte la periferia convenienţelor sociale, trăind din milă, dar gata acum să ofere la rându-i compasiune. Îşi plecă ochii în faţa acestui om şi-l învită încet, abia auzit, să ia loc. Bătrânul se aşeză, dar un ospătar alarmat veni repede să-l ridice şi să-l scoată din terasă pe stradă.

- Nu, lasă-l, e invitatul meu! Adu-i o cafea şi...şi ce-ai mai vrea să-ţi aducă? îl întrebă el pe omul care şedea cuminte şi stingher doar pe o jumătate de scaun.

- Nu ştiu, nu vă derajaţi, nimic. Poate ceva de mâncare, nu cine ştie ce, mulţumesc!

Ospătarul privi neliniştit şi cu puţină răutate în ochi toată scena, dar când văzu că totul e luat cât se poate de în serios, îşi recompuse amabilitatea pe faţă şi porni să aducă ce i se comandase. Mihai rămase singur cu omul, care-i căuta cu mare curiozitate privirea şi părea să-l îndemne să vorbească. Iar lui îi fugi gândul la Sara.

„Am stat ore în bucătărie, am făcut vinete umplute (le-am fotografiat cu telefonul mobil, să ţi le arăt când ne întâlnim) şi chifteluţe şi am spălat tone de vase. Sunt epuizată şi am nevoie să stau departe de bucătărie o vreme. Vinetele au ieşit chiar bune, cred că ţi-ar place. Violeta le-a aruncat o privire cercetătoare şi m-a anunţat că are de gând să le guste, aşa că m-a făcut fericită. Nu cred că o să şi mănânce, dar dacă le gustă mă bucură că nu neagă din start posibilitatea de a-i plăcea ?i are deci o curiozitate pentru noi gusturi. Am cumpărat, evident, două vinete prea mari, am mâncat cumva o jumătate. Dar ajunge cu <aventurile> mele gospodăreşti! Am citit mesajul tău şi n-am cuvinte să-ţi spun cât de mult îmi place, cât de inspirat ai fost, cât de dor îmi este de tine şi cum îmi amintesc, din nou, cât de mult te iubesc şi de ce te iubesc."

Sara îl iubea ca o nebună. De fapt nu, nu era chiar aşa, dar aşa îi plăcea lui să-şi închipuie. Sara nu îl iubea excesiv, doar că o făcea altfel decât era el obişnuit să fie iubit de o femeie. Îl cerceta mereu nu cu vorba, ci cu ochii ei căprui, şi-l dorea intens în fiecare clipă. Iar el îi iubea ochii!

Citiţi întregul volum Viitorul purta numele tău Sara

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Cristian-Marcel_Felea-Viitorul_purta_numele_tau_Sara.pdf

Divizia Educationalã Prietenii Tãi

OFERTA EDUCATIONALA COMPLEMENTARĂ ÎNVĂȚĂMÂNTULUI FORMAL

https://www.facebook.com/groups/272411492852314/

comenzi@samanatorul.ro

Excepțional pentru copii sau elevii dvs. !

OFERTĂ

Produse software realizate de VAROX şi avizate de Ministerul Educaţiei.

UNIVTEST - APLICAŢII DE BAZĂ (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Aplicaţiile de bază sunt destinate pentru realizarea şi utilizarea testelor de evaluare şi sunt generale (pentru orice nivel şi disciplină şcolară). Aplicaţiilor de bază li se pot ataşa (la alegere) culegeri electronice interactive, ca baze de date pentru alcătuirea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	UnivTest Generator Pro 7.2	550,00	682,00
02	UnivTest Evaluator 7.2 (licenţa individuală)	210,08	260,50
03	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 5 licenţe)	1000,00	1240,00
04	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 10 licenţe)	1900,00	2356,00
05	UnivTest Reader Analist 7.2	145,16	180,00

UNIVTEST – CULEGERI ELECTRONICE INTERACTIVE (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Culegerile electronice interactive se pot utiliza individual sau, daca se instalează şi aplicaţia "**UnivTest Generator Pro**", acestea pot fi utilizate interactiv, ca baze de date pentru proiectarea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Culegere Matematică pentru clasa I, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
02	Culegere Matematică pentru clasele II-IV, de Virginia Ţocu (itemi clonabili)	29,03	36,00
03	Culegere ABCdar, de Virginia Ţocu (literele, clasa I)	23,79	29,50
04	Culegere Gramatică pentru clasele III-IV, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
P	**Pachet culegeri pentru nivel primar (poz 1-4)** – faţă de 124,50 lei	**96,37**	**119,50**
05	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
06	Culegere Matematică pentru gimnaziu (grilă, itemi clonabili)	29,03	36,00
07	Culegere Matematică pentru gimnaziu, de Mircea Gheorghiu	23,79	29,50
08	Culegere Mat TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
09	Culegere Lb.română TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
10	Culegere Geografia României TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
11	Culegere Istoria românilor TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
12	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel gimnazial (poz 5-12)** – faţă de 249,00 lei	**193,95**	**240,50**
13	Culegere Matematică pentru liceu, de Emil Dumitrescu	23,79	29,50
14	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
15	Culegere Fizică-Electricitate pentru liceu, de V.M. Ciuchină	23,79	29,50
16	Culegere Economie pentru liceu, de Daniel Voinea	23,79	29,50
17	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel liceal (poz 13-17)** – faţă de 154,00 lei	**120,16**	**149,00**

UNIVTEST – GHIDURI-SIMULATOARE SPECIALIZATE (elevi, orice nivel):
Simulatoarele specializate sunt aplicaţii de sine-stătătoare, care dau posibilitatea utilizatorilor să parcurgă în mod activ conţinutul unei anumite culegeri electronice interactive. Acestea simulează condiţiile de testare, înregistrează rezultatele şi calculează medii, păstrează evidenţa problemelor rezolvate etc.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Ghid pregătire-evaluare – Matematică TN 2007 (10000 teste)	24,60	30,50
02	Ghid pregătire-evaluare – Economie Bacalaureat (1000 teste)	24,60	30,50
03	Ghid pregătire-evaluare Mat TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
04	Ghid pregătire-evaluare Lb. română TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
05	Ghid pregătire-evaluare Geog. României TN (simulator – 100 variante teste)	20,97	26,00
06	Ghid pregătire-evaluare Ist. românilor TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
P	**Pachet ghid pregătire-evaluare TN, 4 CD, poz. 03-06 (promoţie)**	**72,58**	**90,00**
07	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a V-a	20,97	26,00
08	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VI-a	20,97	26,00
09	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VII-a	20,97	26,00
10	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VIII-a	20,97	26,00
11	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Gramatică pentru clasele III-IV	20,97	26,00
12	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasele II-IV	20,97	26,00
13	Ghid pregătire-evaluare din culegerea ABCdar (literele – clasa I)	20,97	26,00
14	Ghid pregă-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa I	20,97	26,00

VAROX Software educaţional

Alte oferte pentru activitatea şcolară şi studiul individual:

http://www.varox.ro/

George Anca (n. Vâlcea)

Notițele lui Anca

Poetul şi indianistul nostru George Anca şi-a deschis un cont pe Facebook cu postări care de care mai frumoase! Citiți-le aici:
http://www.facebook.com/profile.php?id=100002770425105
sau pe pagina noastră de la BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/george-anca

Din jurnale, volumul 28

George Anca

Nu vreau să fiu următorul

Altă ploaie nu mai are cer. Totul e împotriva mea. N-am pe cine jigni. Taina vieții mele. Nicolae Labiş 30 – 9. Ai umor. Ce mai poți avea? Arăți de douăzeci de ani. Am stat cu fața spre lună. L-am învățat multe. Pe picioare nu te spăla? Nu, am un slip din anul 1. Parcă ai avea douăzeci de ani, zău. Am 21, ai vreun ban să-mi împrumuți?

Aruncă zarurile în genunchi. Mâncătorilor de bostani, devorați-mă altădată. Umblați, păduchi, prin bătrânețea-mi ca o barbă. Cum făcea Rabelais? Uite aşa. Am un vin, de unde-l am, Cobia, cobe, vin să mă închin, pe urmă-ți dau la cap. Boltă mamei mele n-ai fost, de unde te apropii? Ți-ai vărsat norii în ploi, pământul în văi, munții în mumele munților. N-are cine să mă-ntrebe de ce-mi tremură mâinile Bate vântul.

Sfârşind viața, începând destin tragic, statuia vie, lemnul nu mai creşte. De la mama – sărbătoare, de la tata, altă mamă şi o fiică mie soră. Pierdeam timpul prin fântâni. Claritatea minții vine de la dumnezeu (nu există). Al treilea zăzboi mondial s-a dat pe spinarea unui țânțar, ba pe o foaie de trifoi. N-a existat. A citit Freud, şi de-aia mă bătea. Salturi cu dorința aplecării. Eliberați-mă de moartea altora. Nu mai trăieşti când ştii dinainte ce, când vei muri. Prea frig, îmi vâjâiau urechile, aud ecoul încă.

*

Pagini din trecutul diplomației româneşti, Cântare României, Ultima noapte,

Povestiri eroice, Unele aspecte ale ajutorului militar acordat de Rusia României în timpul campaniei din 1916, Patruzeci de ani de la la luptele din 13 decembrie 1918, Întunecare, Te slăvim România, Istoria României în creația literară, Hora morții, Pădurea spânzuraților, Jocul cu moartea, Fata cu arma, Lumina primăverii, Versuri.

Filosofia stilului, Geneza metaforei şi sensul culturii, Trilogia cunoaşterii, Poezia lui Lucian Blaga, Aurore, Le voyageur et son ombre, Paradoxes psychologiques, Paradoxe sociologice, Pesimism şi optimism, Chefs d'oeuvre de Tchika matsou, Drames d'amour, Le Shoji, Metamorphose de la litterature, Dictionnaire de litt. cont, Le festin, La litt. Des japonais, Journaux intimes des dames de la cour du vieux Japon, Il teatro giapponesse, Din cântecele curtezanelor japoneze, El drama lirico japones, Breve histoire de la litterature arabe, La litt. Sanscrite, Poesie heroique des indiens, Fables et contes indiens, Antologie sanscrită, Cing no, Choix de pieces du theatre lyrique japonais, Nationa proverbs of Japan, Maximes chinoises, Trois mysteres tibetains, Histoire de la litterature japonaise, Sages et poetes d'Asie, Vieux drame japonais, Le journal d'une geishe.

Barca pe care se trece marea vieții şi marea morții (guzei no fune); mitul morții neîmplinite, ideal de moarte eroică, ideal de moarte meditativă, ideal de moarte vulgară.

*

Ascultam fără putere din Godot. Mă bucurasem cu picioarele înghețate când a trecut pe pe lângă mine o fată cu nume din Blaga. Salut, Mira. Mi-a şi răspuns. Am fost la aia. Cum era camera? Mică. Eu ți-am spus, ce avea în ea? Un radio mare. Tot de la mine ştii. Avea cărți de joc... Ai jucat cu ele? N-am jucat. Ți-a dat în cărți, dacă nu ți-a dat, n-ai fost. Dacă n-aş fi fost, imediat ți-aş fi spus că am jucat cărți, ca să mai am un argument, dar am mințit, îți dai seama, anume ca să te păcălesc, am jucat poker. Şi dacă nu te cred? Avea cărți proaste şi bune, avea Vlahuță, ăla în două volume mari, un album de poze,

o ceaşcă cu compot pe masă. Ce i-ai făcut? Ce să-i fac, eu sunt pur, m-am dus numai s-o văd.

Uite ce zice Hegel în Fenomenologia spiritului, Cunoaşterea sensibilă: Eul, o cunoaştere, care cunoaşte obiectul numai fiindcă acesta este, şi care poate să fie sau să nu fie. Obiectul eate însă adevărul şi esența, el este, indiferent dacă este cunoscut sau nu; el rămâne, chiar dacă nu e cunoscut; cunoaşterea însă nu este dacă nu este obiectul.

În holul colosal al universității m-a luat una de mână şi a fugit cu mine pe trepte: hai la film. M-am dus. Vrei să vezi un yogin, la circ? Nu mă interesează tâmpenii de-astea. Nu e tâmpenie, e eliberare de experiența pământească... Nu sunt normali ăia... Toți indienii practică yoga, am mințit. Toți indienii sunt nebuni. De ce tocmai ei practică aşa ceva, şi noi nu?

Se certase cu iubitul ei. A scos o poză: ca să vezi despre ce e voba. Credeam că-mi arăți o poză de-a ta. Nu, cu el am umblat... Vrei să spui că e bine? Şi cu gâtul strâmb, tot ți-l arătam, mă interesează omul, şi lucrul cel mai important e că ne-am certat din cauza mea. Cum? Nu-ți spun acuma, n-am chef.

Acum un an, la masa asta de aici, neagră şi mică, a scos o poezie de Blaga, mi-a citit-o în cinstea iubitului ei şi mi-a spus acelaşi lucru: că poartă vina pentru că s-au certat. După ce am terminat cafelele, am dus-o vorbind de aceleaşi lucruri, s-a apropiat misterioasă, implorându-mi discreția şi mi-a şoptit: dacă ar fi după mine, niciodată n-aş înceta să fac dragoste.

Am întâlnit pe urmă alte două fete, una îmi era iubită, alta nu. Am băut iar cafele. Cea care nu-mi era iubită mi-a vorbit despre un prieten egiptean al ei, Hafiz. Spre seară, după ce mă despărțisem şi mă grăbeam să citesc o carte de estetica poeziei indiene, mi-a părut că-mi face semn o fată s-o aştept. Am regretat când am aflat că nu-mi făcuse niciu semn, dar că mă roagă s-o duc la troleibuz.

Între timp, a trecut Ioniță pe lângă noi: în sfârşit, văd şi eu o fată care-şi pierde timpul cu tine. Ea a chicotit: nu-l provoci la duel? Dar Ioniță ieşise, mă găseam tot în hol, un fel de sarabandă. Pe străzi am mers aproape etern. Mă făcea caraghios şi dezechilibrat, eu răspunzându-i cî debitează prostii. Îi mărturiseam pasiunile mele, una Cernica, una un munte plutitor, apoi un tată mort cărând un copac la vârsta mea de acum.

Ce crezi că dacă s-a plimbat cu tine o lună, două, trei, trebuie să se şi îndrăgostească? Tu ai fost îndrăgostit de ea? Îndrăgostit e un cuvânt hidos. Am fost blegit. Ăsta e un cuvânt hidos.

Am mâncat, am băut cafea, am fumat şi s-a făcut miezul nopții. Sfâşii calcul, tragi linii în tuş silențios. Iar sfâşii calcul, vii să mă înconjuri. Ne temem de cea care doarme şi ne-ar putea surprinde. Aşa că te întorci la planşetă şi sfâşii, apoi mai desenezi. Îmi coşi nasturele la palton. Iarăşi sfâşii calcul.

Te dai la lupi, lupii se dau la tine. Te prind cu dinții de ceafă, de gât, de brâu, de tălpi. Şi eu? Tu te-ai dus. Rămân numai animale domestice. Înfigi un cuțit într-unul şi-l mănânci tihnit. Pe pământ nu se va şti că un cuțit în pântec ții.

Accept nemurirea, minus atâtea astre. Viețile mele nemuritoare se vor mototoli în vatra focului, în matca apelor, ca sugestii ale spațiului, dar niciodată oasele mele nu vor sorbi Calea Lactee, nici nu vor sufla prin ele vânturile lumii. Doar de timp şi muzică, netangibile, ne ataşăm. Dacă tentația imortalizaților ar coborî până la a se compara cu lumina, durata vieții noastre ar fi un sunet.

Huma poate ține piept întregii materii. Umblu prin tramvaie în acest decembrie veneric. Uite-o, ieri uitase tot, chiar şi cum se spune în engleză poftă bună. Vorbeşte cu urâta, dau să salut, îmi face semn să plec pe motiv că vorbeşte cu un cadru didactic, iar peste o oră se apropie ea de mine şi-i răspund cu aceleaşi cuvinte, fiind într-adevăr cazul. Mai întâlnesc o fată urâtă, cu ochelari şi gene adânci.

Citiți mai departe aici:

https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxlZGl0dXJhb25saW5lfGd4OjZlNmY1MDg0OTJhMjRjYzY

ION UNTARU - Poet, proză scurtă.

(Com. Băneasa-Giurgiu)

Poeme cu ochii inchisi
Traduse în limbile engleză, franceză şi sârbă

Moto:

în lume necazuri veți avea;
dar îndrăzniți.
Eu am biruit lumea. (Ioan 16.33)

in the world you have
trouble and suffering, but take courage
I have conquered the world. Jean 33.16)

dans le monde vous aurez des tribulations;
mais prenez du courage.
J'ai vaincu le monde. (Jean 16.33)

1. Crucea - Cross - Croix

Trad. în lb. franc. şi eng.

hanurile pline,
nicăieri un loc pentru
Iosif şi Maria

crowded inns,
nowhere a place for
Joseph and Mary

auberges pleines,
nulle part lieu pour
Joseph et Marie

*

o stea printre oameni
magii pornesc la drum:
s-a născut Hristos!

a star among people
magi hit the road:
Christ is born!

une étoile parmi les gens
les mages partent au chemin:
Christ est né!

steaua deasupra:
aur, smirnă, tămâie
aduse de magi

the star shines above:
gold, myrrh and incense
the magi's gift

étoile au-dessus:
or, myrrhe, et encens
apportés par les mages

*

în templu,
fericit Simeon
primeşte în brațe pe Domnul

in the temple,
happy Simeon receives
the Lord in his arms

dans le temple,
hereux Siméon reçoit
Seigneur dans ses bras

astăzi cămaşa
îmi aduce aminte
de răstignire

the shirt
reminds me today
the Crucification

la chemise me rapelle
aujourd'hui
la crucifixion

steaua pe boltă;
Iosif şi Maria
se închină Pruncului

the star on the vault;
Joseph and Mary
worship the Holy Child

l'etoile dessus;
Joseph and Marie s'agenouillent
devant le Saint-Enfant

Fiul răstignit
rezemat de cruce,
Dumnezeu plânge

Son crucified
leaning against the cross,
God cries

Le Fils crucifié
appuyé contre la croix,
Dieu pleure

*

răsună toaca
în noaptea împăcării,
lumea la denii

Easter evening
on the night of reconciliation,
everyone to church

Vepres Pascales
dans la nuit de la réconciliation,
tout le monde a l'eglise

Noaptea Învierii:
atâtea lumini
strălucesc în cimitir!

Resurrection Night:
so many lights shine
in the cemetery!

Nuit de la Résurrection
tant de lumieres brillent
dans le cimetiere!

*

rugăciune
cozonac, ouă roşii:
Hristos a Înviat!

prayer
sponge cake, red eggs:
Christ is Risen!

priere
grazepain and oeufs rouges:
Christ est Ressuscité!

pe iarbă ştergare
albe şi noi în genunchi,
ne rugăm

white towels on the grass
and all of us on our knees,
in praying

serviettes blanches sur l'herbe
et sur les genoux,
nous qui prions

*

pentru Dumnezeu
universul are
forma crucii!

for God
the universe has the form
of the cross!

pour Dieu
l' univers a la forme
de la croix!

fericit cine caută,
dar mai fericit cine găseşte
pe Domnul!

happy is the seeker,
but happier that finds
the Lord!

hereux celui qui cherche,
mais plus heureux encore, celui
qui trouve le Seigneur!

*

bate-mă Doamne
că mai mult am greşit,
decât am iertat!

beat me Lord
I was wrong more often,
than I forgave!

condamne-moi Seigneur
J'ai fus plus en erreurs,
que j'ai pardonné!

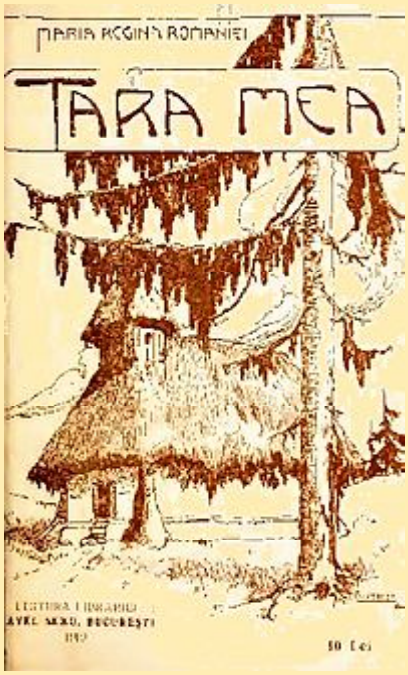

Citiți întregul volum "Poeme cu ochii închişi" aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Ion_Untaru-Poeme_cu_ochii_inchisi.pdf
inclusiv cu trad. in lb. sârbă

RECOMANDĂRI DIN
Blogul SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

Titluri noi :

Noua Ordine Mondiala - Declarații fățișe

http://samanatorul.blogspot.com/2012/04/noua-ordine-mondiala-declaratii-fatise.html

Atenție! Urmează criza de identitate şi economică, 2012-2013.

VEDEȚI ŞI FILMUL CU ACELAŞI TITLU

http://youtu.be/2kDmDS_HNYU

Imagini in 3D:

Mormantul Domnului Isus de la Ierusalim:

http://www.360tr.com/kudus/kiyamet_eng/index.html

Revista Patrimoniului mondial UNESCO:

http://www.pfdheritage.com/wh62fr/index.html?page=10

Documentar: patrimoniul biologic transilvan:

http://youtu.be/ijHBd20B6JM

Exceptional! Meritã vãzut!

Un film de Charlie Ottley (Marea Britanie) cu un comentariu de final al prințului Charles

MARIANA ZAVATI GARDNER (n. 1952, Bacău)

Poemes en francais

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.samanatorul/editura-online - Butonul POEZIE

Mi-été

Calme, est la chaleur huilée
Qui sillonne la surface de la mer
À Southwold, le point le plus Est
de l'Angleterre

Des collines de chaises-longues
Brisent la vue des cabanes au
long du littoral
Qui s'ondulent dans les
couleurs de la mer

A travers les rayons du soleil
La dentelle rose à motifs cherche la sagesse
Des mouettes qui découpent l'air en boucles fortes.

Sur le quai, le compte à rebours en forme de baignoire
Sonne l'heure et la demi-heure
Pendant que ses roues tournent avec la chansonnette de l'eau
propulsée

Pas de retour pour les mamans habillées
Aux couleurs de l'azur
Tandis que leurs progénitures gorgent l'eau gazeuse réfrigérée

Épuisés sur les chaises-longues ouvertes
Hommes, femmes et enfants s'évadent à la sieste
Pendant que le ciel rougit encore plus espiègle

Pour les ombres mouvantes et les vagues cachées
Tout est comme d'habitude ; au long de la jetée
Des pêcheurs amateurs scrutent l'horizon

Le ciel blanchit son bleu
Sur le labyrinthe d'hommes, femmes et enfants
Assis sur des chaises-longues à motifs animaliers

Ils n'ont rien à faire, sauf de se reposer et acheter
Des seaux, des pelles et des barquettes de frittes
Contre les cuirassés des mouettes

Citiți întregul volum "Poemes en francais" aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Mariana_Zavati_Gardner_Poemes_en_francais.pdf

La photographie

L'automne dernier, une décision a été prise :
la silhouette en culotte et bottes en peau de vache
dont la maison se trouvait à la fin de la route
en descendant la colline mouillée en riz

Dégringolé à la distance, bruit de poids lourds
creuseurs qui étaient sur le point d'écraser
la confusion de l'horizon naturel
où les fossés rauques marquaient l'eau dure

dans la chaleur de midi le flou métallique de son fusil
s'est arrêté à la mi- air sous les mangeoires balancées,
les nuages endormis et les corbeaux silencieux
dans la photographie oubliée de l'an dernier

J'écris

quand il pleut, des bluets écrasés,
entourent les murs tapissés de mon bureau
dans mes rêves d'hommes nus

où les yeux des chevaux descendent
d'un tableau au-dessus de mon bureau piédestal
acheté à l'Exposition d'Art Equestre à Holt
à la fin de l'automne dernier

observés par des secrets verrouillés, serrés
dans l'un des tiroirs où
le jeu de bagatelle repose abandonné.

Vanité

Haut les rames, bas les rames
La Reine des marais
ne peut pas dormir
Elle flotte réveillée
à travers le labyrinthe des canaux

Haut les rames, bas les rames
La Reine des eaux à la couleur verte ardoise
explore la beauté des maisons en tuile
La Reine des bêtes âgées
glisse, rôde et s'envole
à travers les places, les palais et les marées

La montée des marées, la descente des marées
La Reine de la Mer d'Argent
guide les arches et les colonnes
la Reine des ténèbres
se réfugie sous la voûte les ponts
à travers des rêves dans le vent

Mamaia
Poliția plajei 1900
versus poliția 2012!
Poliția de la 1900, măsura pe plajă
minijupele cucoanelor!
Azi fetele şi-arată fesele!

ALEX BERCA - Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg

Oraşul Bucureşti de astăzi
(Jurnal de călător din USA)

Două evenimente deosebite m-au adus la sfârşitul lunii martie a.c. la Bucureşti: pe deoparte aniversarea zilei de naştere a surori mele octogenare şi lansarea unuia din cărțile scrise şi editate în România în urmă cu câteva săptămâni.

Este deosebit de interesant pentru un călător să ajungă din când în când în locuri pe unde a mai umblat. În felul acesta are posibilitatea să compare, să aprecieze sau din contra să remarce unele aspecte mai puțin plăcute sau poate nedorite.

În afara bucuriei de a fi din nou în oraşul în care m-am născut, unde am copilărit şi unde părinții şi dascălii din clasele primare, din liceu şi apoi din universitate mi-au deschis ochii minții şi m-au învățat cum să privesc şi să înțeleg diversele aspecte ale vieții care m-au înconjurat şi pe care le-am trăit, zeci de ani, înainte de a pleca în Statele Unite, am avut sentimentul că nu sunt un turist străin ci acelaşi om, care parcă nu a lipsit nici o zi din viața şi atmosfera acestui oraş de care am fost legat sufleteşte şi pe care l-am iubit întotdeauna.

Un asemenea simțământ l-am încercat şi în urmă cu cinci ani când am mai fost aici şi l-am avut şi acuma când am ajuns din nou.

Din momentul în care am ieşit din avion bucuria revenirii în Capitala țării şi curiozitatea de a vedea ce mai e nou m-au însoțit tot timpul.

Dacă în urmă cu 5 ani am apreciat că se realizase un lucru bun în dezvoltarea aeroportului Otopeni, poarta principală de intrare pe calea aerului, acuma am fost realmente impresionat de aspectul acestei porți principale a oraşului Bucureşti.

Primul contact cu aeroportul Otopeni, pentru oricine ajunge aici este de bun augur. Prima impresie este deosebit de plăcută, să vezi un aeroport mic (comparativ cu alte aeroporturi cum ar fi cel din Londra, din Frankfurt sau din alte colțuri ale Europei), dar curat, bine organizat şi cu personal de serviciu binevoitor pentru a te îndruma cu un sfat bine venit.

Impresionant !

În fața ieşirii din aeroport, o linie lungă de taxiuri care îşi oferă imediat serviciile cu maşini curate şi nu cum erau în urmă cu cinci ani, multe din ele ruginite, realmente nişte rable.

În afara taxiurilor, curse de autobuze care pentru o sumă convenabilă de câțiva lei te duc până la Piața Unirii, într-un mod rapid şi civilizat.

Drumul de la aeroport spre centrul oraşului, nu mai are gropile pe care le-am simțit din plin în urmă cu cinci ani; privind pe geamul maşinii am văzut noi clădiri, unele finisate, altele în plină construcție alături de o rampă ce facilitează circulația maşinilor. Am fost impresionat şi de numărul mare de firme de vânzări de automobile.

Este un fapt impresionat, în bine!

De la Muzeul Antipa spre Academia de Ştiințe Economice (ASE), impresia nu mai este la fel de plăcută când vezi multe clădiri care sunt părăsite şi arată deosebit de rău; coşcovite, murdare, în plină părăgină şi purtând pe zid sau pe gardul casei placarde pe care scrie DE VÎNZARE.

Stau aşa de mult timp; nu le cumpără nimeni, pentru că în halul în care sunt ar fi nevoie de mulți bani pentru eventuala reparare . Aceste imobile cândva frumoase construite în perioada dintre cele două războaie mondiale după stilul de arhitectură francez, au fost luate în urmă cu mulți

ani în urmă, de către guvernul comunist de la proprietarii lor şi date în folosinţă unora dintre nomenclaturişti. De ce nu?: burghezia trebuia distrusă, trebuia să i se ia tot ceea ce poseda: clădiri, fabrici, ş.a.m.d. Aceste clădiri erau frumoase, spaţioase, excepţional locate, la câteva minute de Academia de Ştiinţe Economice (ASE) - pe bulevardul fost Ana Ipătescu.

După Revoluţie, guvernul a decis restituirea lor proprietarilor. Unii dintre aceştia au murit, s-au au plecat din ţară. Urmaşii acestora ori nu au bani, ori nu-i mai interesează să mai posede asemenea clădiri.

Asemenea clădiri părăsite sunt înşirate una după alta şi arată foarte urât pe unul din traseele frumoase ale capitalei.

De la ASE spre Universitate, tot Bulevardul Magheru, îţi dă senzaţia realmente de bâlci. Zeci de prăvălioare mici, fiecare cu o altă activitate comercială: în unele se vând haine, în altele se cumpără aur, în altele se tranzacţionează schimbul valutar,în altele se vând covrigi sau gogoşi sau mai ştiu eu ce. ?i acest aspect îl vezi pe ambele părţi ale bulevardului. Fiecare şi-a făcut o firmă şi o vitrină cum a putut, dar nu are nici o estetică, nici un aspect unitar şi strică aspectul acestui bulevard frumos din centrul oraşului.

Cei ce trec zilnic prin faţa acestor prăvălii s-au obişnuit probabil cu imaginea lor ca şi cu unele colţuri murdare şi cu graffitti-urile de pe ziduri şi parcă nu îi mai deranjează, dar pentru cine vine din afară imaginea nu este dintre cele mai plăcute.

Pasajul de la Universitate, nici în urmă cu cinci ani şi nici acuma nu arată mai bine. Chiar la coborârea în pasaj, în faţa Universităţii, un grilaj pus pentru eventuala scurgere a apei când plouă, a fost spart şi acuma lipseşte complet. Este o gaură, în care dacă nu eşti atent poţi cădea şi să-ţi rupi piciorul.

Vis-a vis de Universitate, în spatele statuilor se construieşte şi va fi gata cândva un parcaj subteran pentru automobile. Deocamdată, ca pe oricare şantier este zgomot, mizerie şi praf; dar se lucrează şi când va fi gata, cred că va fi de mare folos bucureştenilor.

Muzeul Municipiului Bucureşti în fostul Palat Sutu, din exterior dă impresia de părăginã. Nu am fost înăuntru. Sper că îşi mai păstrează aspectul şi valorile muzeistice, dar din exterior nu are aspectul care să te îmbie să intri în muzeu. La acest aspect se mai adaugă şi un afiş mare, rupt şi murdar pe care scrie INSTRUMENTE DE TORTURĂ din evul mediu.

Cât de atrăgător poate fi acest aspect realmente mizerabil al exteriorului acestui muzeu şi cu acest afiş murdar, este foarte discutabil.

Vis-a vis, Spitalului Colţea i s-a renovat faţada şi arată civilizat. Este o realizare bună, dar în contextul general cu ceea ce este de jur împrejur este ca o bijuterie într-un coş cu gunoi.

Am înţeles că nu se poate face totul deodată, dar poate că ar exista o listă de priorităţi de care Consiliul de conducere al Oraşului Bucureşti ar trebuii să o discute cu urbaniştii responsabili ai acestei zone.

Mergând pe jos mai departe pe acelaşi trotuar, de la Muzeul Municipiului Bucureşti spre Sfântul Gheorghe ajungi la intersecţia cu strada Doamnei unde în urmă cu mai mulţi ani era şi clădirea Ministerul Comerţului Interior.

Clădirea ministerului, vis-a vis (în diagonală de Biblioteca Centrală de Stat) părea în urmă cu ani de zile, cel puţin din exterior, acceptabilă, din punct de vedere arhitectonic.

Astăzi, fiind în pericol de dărâmare, datorită riscului seismic, a fost părăsită.

Ministerul şi-a primit o altă locaţie, iar clădirii i s-au montat pe faţadă nişte drugi mari de fier care s-o mai susţină; pe faţada principală are o placardă prin care se atrage atenţia celor care circulă pe acolo de riscul (pe cont propriu)de a nu trece pe trotuarul de lângă clădire fiind în mare pericol de accident datorită dărâmării.

Clădirea aceasta ca şi încă multe altele din Bucureşti, poartă un semn „Cercului roşu”, care indică că este destinată DEMOLĂRII.

Ideea de demolare a acestei clădiri ca şi a altora similare din apropiere, nu este rea, este chiar lăudabilă, întrucât strada Doamnei devenise de mult timp mult prea îngustă şi cu greu putea asigura o circulaţie normală pentru maşini şi pietonii.

Când se va demola clădirea fostului minister şi când se va aranja toată strada, încă nu se ştie dar deocamdată clădirea aceasta destul de

mare planează deasupra celor ce circulă pe lângă ea ca sabia lui Damocles.

Frumusețea unui oraş ca Bucureşti este data şi de ornamentarea lui cu diverse statui. Sper că atunci când totul se va mai curăța vor apare din nou unele dintre statuile care au fost dislocate, ele reprezentând figuri ale unor personalități ce probabil îi deranjau pe cei din conducerea ”superioară” comunist a țării. Asemenea statui probabil erau considerate o “ruşine națională”. Nu era în concepția comunistă să mențiii statui ale unor personalități din istoria țării. La timpul acela foarte puțin se vorbea de istorie. Totul începuse odată cu 23 August 1945 şi continua cu marile realizări ale comunismului şi ale epocii de aur. Ceea ce fusese înainte de 23 August, chiar şi în cărțile de istorie se limita la un număr restrâns de pagini; nu mai avea valoare! Într-un volum relative gros al unei cărții de istorie majoritatea paginilor erau dedicate evoluției de după 23 August, ceea ce fusese înainte de acest eveniment era prezentat printr-un scurt rezumat.

În fine, revenind la circulația în Bucureşti, am fost impresionat de numărul mare de automobile particulare care circula în prezent.

Văzusem acest lucru şi cu câțiva ani în urmă, dar majoritatea automobilelor erau vechi, murdare, ruginite. Ce să mai discutăm, era un adevărat spectacol de maşini uzate.

Guvernul a introdus un program numit “RABLA”, prin care se acordă unele avantaje financiare încurajatoare celor care sunt dispuşi să-şi înlocuiască maşinile vechi cu maşini noi.

Rezultatul pozitiv al unui asemenea program se vede cu uşurință. Sute sau chiar mii de maşini noi de toate tipurile (diverse mărci şi modele de automobile occidentale sau Dacii moderne) au luat în mare proporție locul celor uzate.

Cu toate că prețul benzinei nu este ieftin, (fiind diferit de la o stație de benzină la alta, iar de la 8 Martie 2012, de exemplu, MOL si Lukoil - două din numărul mare de companii străine care sunt prezente pe piața română a resurselor de petrol, au scumpit carburanții pentru A CINCEA OARA în numai câteva luni), posesorii de automobile folosesc maşinile în mod intensiv.

De un real folos în transportul în comun în Bucureşti este oferit de serviciul metroului care circula pe trasee destul de lungi pe patru magistrale şi care în prezent îşi mai extinde traseul lucrându-se la o nouă arteră în spatele Academiei Militare. Este un mijloc confortabil şi cred destul de convenabil pentru un număr foarte mare de locuitori.

Am avut ocazia să văd şi noile tramvaie, care circulă pe anumite trasee prin Bucureşti, de exemplu le-am văzut pe cele de pe Vitan care merg spre ?tefan cel Mare. Sunt curate, civilizate şi constituie un ajutor important pentru bucureşteni.

Un prieten cu care vorbeam despre mijloacele de circulație în Bucureşti îmi spunea că s-au introdus şi autobuze cu etaj (de tipul celor ce circulă la Londra) şi sunt destinate pentru turişti sau pentru cei ce vor să facă tururi ale oraşului.

Ideea mi s-a părut excepțională şi cei care au avut-o ca şi cei care au dus-o la realizare merită felicitări.

Nu acelaşi lucru aş putea să spun despre Şoseaua Ştefan cel Mare care are trotuarele desfundate pe porțiuni mari în vederea introducerii unor conducte electrice sau a unor tuburi, nu ştiu exact ce, dar ceea ce am văzut este nu numai urât dar şi periculos putând provoca accidente.

Dacă ar fi în altă țară şi s-ar întâmpla aşa ceva, sectorului de care aparține zona amintită ar fi dat în judecată şi mai mult ca sigur ar fi obligat să plătească o sumă foarte mare drept despăgubiri.

Norocul conducerii sectorului respectiv, este că populația din zonă, s-a obişnuit cu o asemenea imagine şi cu un asemenea risc şi nimeni nu spune un cuvânt.

Un mare succes l-a înregistrat oraşul Bucureşti în privința aprovizionării cu diverse produse; începând cu cele alimentare, îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilier, materiale de construcții destinate nevoilor curente ale locuitorilor şi multe altele.

Nu cred că cineva se poate plânge de faptul că nu există alimente suficiente.

Citiți mai multe articole semnate “Alex Berca”, pe blogul nostru:
http://samanatorul.blogspot.com/

Câteva molluri frumoase, bine îngrijite şi cu tot felul de magazine mari alimentare şi cu alte produse au adus o îmbunătățire radicală a aprovizionării.

Cele mai multe produse sunt mai scumpe decât cele din Statele Unite, dar există şi acest lucru este deosebit de important. Există o mare varietate de produse, deosebit de frumos prezentate şi fiecare îşi poate cumpăra cele necesare după bugetul disponibil.

Aici se vede că a acționat capitalul străin care a asigurat construcția unor asemenea molluri frumoase, civilizate ce sunt în competiție cu unele dintre obiectivele economice similare occidentale.

Aceste molluri sunt plasate cum este şi firesc în apropierea zonelor de blocuri de locuințe, unde trăiesc un număr mare de locuitori ai oraşului.

Unele dintre aceste blocuri cu multe etaje, din anumite sectoare, au mai fost renovate. Cele mai multe însă, din alte sectoare, se mențin la nivelul unor construcții vechi, murdare care îți amintesc de epoca şi stilul stalinist.

Inițial asemenea construcții au avut un rol să-i spunem benefic de a asigura spațiul locativ necesar pentru o populației în creştere care venind în Bucureşti din zonele rurale a avut nevoie de locuințe cu cele necesare la timpul respectiv, apa curgătoare, uneori şi apă caldă, closete în casă şi nu în curte, un confort 1, 2 sau 3 după relațiile şi pilele care se foloseau pentru aprobările necesare pentru obținerea repartizărilor şi ulterior după posibilitățile financiare pentru cumpărarea unor asemenea apartamente.

Totul a fost cât de cât în regulă la timpul când s-au construit, dar au trecut de atunci 40 sau 50 de ani şi ele arată astăzi foarte jalnic.

Cei mai mulți dintre locatari şi-au închis balcoanele; fiecare cu ce a putut şi cu banii pe care i-au avut, aşa că în prezent o asemenea varietate de încadrări şi în care se văd unele antene de televizor, la altele aparatele de aer condiționat sau sunt înşirate la uscat tot felul de rufe, adaugă un aspect mizerabil la tot ansamblul blocurilor care sunt murdare, pătate, coşcovite cu aspectul unor locuințe din periferiile oraşelor din țările lumii a treia.

În condițiile crizei financiare globale care în mod firesc a afectat şi România, multe dintre obiectivele referitoare la aspectul general al oraşului au fost sau sunt amânate, iar bucureştenii cu toate că ştiu şi îşi dau seama că bugetul național şi al oraşului este în mare deficit, ar fi dornici să vadă terminate cât mai rapid aceste discrepanțe care nu plac nimănui, dar cu care cei mai mulți s-au obişnuit.

Nemulțumirea multora referitoare la diversele aspecte ale vieții de zi cu zi a căpătat cu totul alt sens de cât a fost cu zeci de ani în urmă.

Acuma lucrurilor li se spun pe nume. Se critică tot ce este prost; se încearcă zi de zi să se aplică principiile democrației. Se critică greşelile guvernului şi toate acestea la proporții de masă, prin mijloacele mass-mediei, care nu se fereşte în nici un fel să spună lucrurilor pe nume aşa cum trebui să fie în realitate, nu cum vor actualii conducători.

Este un enorm pas făcut după 1989, cu toate că mulți ani foştii comuniştii şi securişti dețineau funcții de răspundere. Este într-adevăr un succes.

Totul este ca o asemenea manifestare să se mențină în continuare şi să influențeze asupra rezolvării diversele solicitări.

Am văzut într-o seară pe canalul 3 al televiziunii cum câțiva dintre politologi, economişti şi istorici criticau măsura aplicată de noul Prim Ministru, Domnul Mihai Răzvan Ungureanu, un om cu o bună educație, şi care a semnat actul de vânzare a resursei strategice de cupru, fără să fi discutat înainte dacă era bine sau nu să se realizeze această vânzare către o firmă străină.

O asemenea acțiune criticată în mod vehement, a venit după ce de ani de zile s-a practicat sistemul de distrugere a industriei româneşti.

A fost distrusă industria de tractoare de la Braşov. Când spun a fost distrusă, înțeleg realmente distrusă, nu se mai fac tractoare, iar pe

locul unde fusese fabrica de tractoare s-au clădit blocuri; acelaşi lucru s-a întâmplat cu Uzinele Timpuri noi din Bucureşti, lichidată, demolată şi acuma pe locul unde fusese întreprinderea este un teren viran, murdar.

Dacă s-ar fi întâmplat aceasta lichidare cu Uzina care fabrica aluminium şi care încă de la înfiinţare a fost total ne-eficientă, consumând mai mult decât producea şi vindea, încă ar mai fi existat o justificare, dar să se procedeze cu întreprinderi care ajunseseră nerentabile şi care în loc să se găsească soluţii de eficientizare să fie scoase la mezat şi la nişte preţuri derizorii, (zăcămintele de cupru de exemplu, în valoare de peste 5 miliarde euro, vândute la valoarea de circa 46 milioane), poate fi socotită ca o adevărată crimă care duce la subminarea economiei româneşti şi v-a afecta economia ţării, pentru mulţi zeci de ani de acuma înainte.

Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu baza maritimă a României şi cu industria energetică şi încă cu multe altele.

Asemenea probleme grave, sunt criticate cu glas tare; problema care se pune este dacă asemenea critici sunt ascultate, luate în seamă şi căutate soluţiile optime de rezolvare pe baza unor dezbateri în Parlament sau al unor largi discuţii de masă.

Un aspect ce nu poate fi trecut cu vederea şi despre care am aflat de la o rudă apropiată, este introducerea şi folosirea sistemului medical de urgenţă (SMURD), realizat de către Doctorul Raed Arafat, un om de iniţiativă şi un doctor de excepţie.

În 1990 dr. Raed Arafat şi-a început "aventura" SMURD, cu maşina personală cu girofar, pe care scria „Medic". Astăzi, maşinile roşii inscripţionate cu SMURD înseamnă mii de vieţi salvate şi destine renăscute. În 1990 viaţa doctorului Arafat era ca o adevărată cursă cu obstacole, astăzi este o emoţionantă poveste despre sacrificiu, determinare şi dragoste de oameni. Salvezi o viaţă, salvezi o lume. Acesta este crezul doctorului Raed Arafat.

Pentru foarte mulţi oameni care în timpul regimului Ceauşescu se confruntau cu nevoia folosirii serviciului de urgenţă, serviciul SMURD este ca o adevărată poveste ireală. Pe vremea aceea când dădeai telefon la urgenţă prima întrebare era câţi ani aveţi ?. Dacă spuneai adevărul: 70 sau 75, riscai să ţi se închidă telefon şi puteai să mori fără a avea acces la serviciul de urgenţă.

Mass-media afirmă fără nici o exagerare că "oamenii din sistemul medical de urgenţă, cei de la SMURD şi de la Pompieri, care stau cu arma la picior zi şi noapte, pentru a sări oricui în ajutor, sunt eroii vieţii de zi cu zi".

Astăzi, acest doctor este minunea ţării. Jos pălăria în faţa unui asemenea om cu o asemenea comportare profesională şi cu enorme rezultate.

Concret, SMURD se implică în tot felul de accidente rutiere, explozii, accidente de muncă, stările de inconştienţă, suspiciunile de infarct, insuficienţele respiratorii acute şi accidente cu multiple victime.

*

Cu toate aceste aspecte pozitive şi negative pe care le-am remarcat pot spune că am avut o enormă bucurie să colind din nou prin Capitală.

Cu ochii unui aşa zis critic obiectiv, cred că oraşul Bucureşti va arăta din nou ca un oraş frumos şi civilizat cam peste 15 sau 20 de ani.

S-ar putea să fie şi mai devreme, această evoluţie depinzând şi cei din conducerea ţării şi a oraşului, întrucât oraşul Bucureşti ca şi alte oraşe din ţară, are oameni muncitori, are arhitecţi şi urbanişti cu mult talent şi mult bun gust. Ceea ce îi trebuie sunt banii necesari proprii sau din investiţii străine. Nu e nimic rău în folosirea unor investiţii străine, ceea ce se face rămâne ţării şi oraşul Bucureşti devine un oraş frumos, european, care va atrage turişti şi locuitorii lui vor putea beneficia de un oraş pe care şi acuma îl iubesc dar cu care se vor putea mândrii în faţa întregii lumi.

Oraşul Bucureşti a avut un trecut frumos; Micul Paris, va devenii din nou un centru urban elegant şi atrăgător. Ceea ce îi trebuie este timp şi banii necesari.

Ce mi-aş dori este ca la următoarea vizită să văd multe dintre aspectele negative rezolvate şi oraşul Bucureşti din nou înfloritor.

Dr. Alex Berca, USA
Aprilie 2012

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

Imaginea:
http://baselandia.wordpress.com/

Davai Raiul înapoi!

Rău a fost cu davai “țol”,
Dar mai rău cu davai “all” !
Rău cu davai ”şto”, acu,
Dar mai rău cu davai “tout”!

Rău cu turcalețul crud,
Dar mai rău când totu-i
“good” !
Rău cu hun, rău cu muscal,
Dar să vezi cu vestul, hal!

Rău cu Europa toată,
Davai țară, davai plată,
Rău cu unchiul Sam, copii,
“Davai” vieți, primit prostii!

Rău cu Estul, rău cu Vestul,
Davai tot, rămâi cu restul,
Şi-ncă-odată, davai piei,
Domnului, şi la iubei!

Davai masă, davai casă,
Davai țara toată, rasă,
Davai viață, tot mai mică,
La bancheri cu cipilică -

Davai ceas, davai palton,
Davai sufletul din om!
Să vă faceți pe pământ,
Rai, din groapa de mormânt!

2 aprilie 2012

Completarea editorialului de la pg. 3, cu ultimele e-mail-uri primite la redacție semnalând fenomenul spam actual!

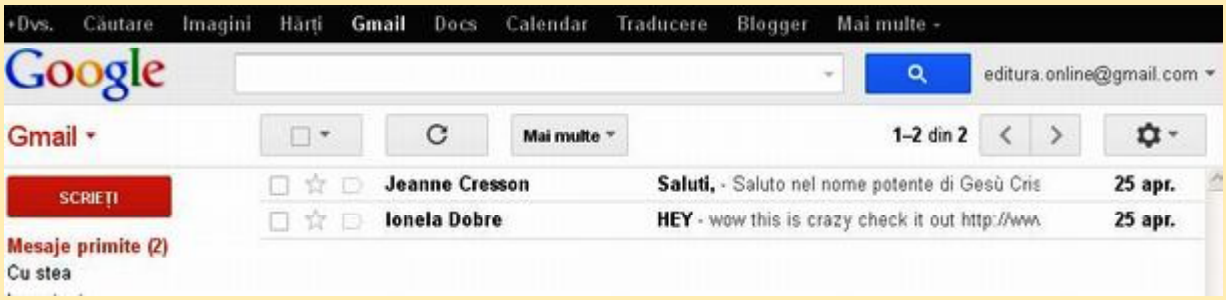

Exemple de spam trimise pe adresa editurii.

Un asemenea spam poate bloca adresa autoarei noastre Ionela Dobre. Ne-au mai trimis asemenea saluturi, autorii Ştefan Dumitrescu, Al Florin Tene, Gabriela Petri, Igor Mocanu, Florin Urma şi alții. Aveți grijă! Instalați-vă un antivirus mai eficace...

NOU!

Am primit de la colaboratorul nostru Mircea Vâlcu Mehedinți, care la rândul lui, a primit de la cineva, care a primit şi el de la altcineva, ş.a.m.d.:

Va rog nu mai deschideți niciun email intitulat cu una din variantele următoare:

Hi, Hey, Hello, Re, Fwd, Facebook si asta chiar daca vine de la vreunul din cunoscuții voştri.

De ce spun acest lucru?

Deoarece de fapt toate aceste e-mail-uri de cca 10 zile sunt de tip spam, cu o structura apropiata de Virusii din calculatoare.

Textul va invita sa vedeți ceva nemaipomenit

«wow this is crazy you should look... «

In momentul in care deschideți respectiva pagină,un virus invadează contul vostru de corespondenta din Yahoo, Gmail sau care o mai fi, si trimite acelaşi text stupid la toți partenerii voştri de corespondenta (contacts) pe care îi aveți in evidenta.

Respectivii prieteni, deschid e-mail-ul venit de la un prieten-deoarece apare numele vostru ca şi emitent-după care lucrurile se repeta multiplicându-se în avalanşă.

Sper ca ați fost confruntați cu acest fenomen nu odată in ultimele 10 zile...

Recunosc ca si eu am căzut in aceasta greşeală si am trimis fară sa vreau e-mail-uri pe care de fapt nu le-am redactat si care v-au făcut să vă întrebați ce fel de glume proaste face L.P. (adică eu).

Îmi cer scuze daca ați primit de la mine astfel de corespondenta stupida...

Si eu am primit aşa ceva de la oameni foarte onorabili si serioşi.

Sigur se pune întrebarea: ce-i de facut ?

Pana ce administratorii de saituri vor reuşi sa oprească acest atac cu spam, pare-se fara precedent cred ca e bine sa ne intitulam corespondenta cu cuvinte româneşti ceea ce ne-ar permite sa recunoaştem o trimitere care intr-adevăr ne este adresată.

Aşadar, nu mai deschideți e-mail-uri cu tot felul de acronime si formule de salut englezeşti ca; Hi, Hey, Hello, Re, Fwd...

Nu-i rău sa facem acest lucru chiar si mai încolo când lucrurile se vor linişti cu acest tip de spam. Nu de alta,dar cred ca exista suficiente formule de salut sau de intitulare a unei scrisori si in limba Română. Mulțumesc D-lui coleg Josef Demian care a sesizat printre primii, existenta acestei invazii de corespondenta nedorita.

Cu speranța ca am fost bine înțeles, închei dorindu-va o primăvară «luminoasă» si fără spam... *Lucian Petrila*

FILME PE ALES:

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti

Cum să-ți protejezi adresa de e-mail

Iată o procedură foarte interesantă şi ingenioasă in simplitatea ei:

Asa cum se stie, daca si cand un virus intra in computerul dvs., el se indreapta direct spre agenda de adrese de e-mail si se trimite singur la fiecare dintre adrese, infectand toate aceste adrese asociate.

Aceasta smecherie nu va opri virusul sa intre in computerul dvs., dar il va opri sa utilizeze agenda dvs. ca sa se mai raspandeasca si va va alarma cu privire la faptul ca un «vierme» (un virus) a intrat in computerul dvs. Iata ce trebuie sa faceti:

Intai deschideti agenda de adrese si dati click pe **«New contact»** (contact nou) de parca ati dori sa introduceti o adresa noua in lista dvs. de adrese. In fereastra care se va deschide si care va cere sa introduceti numele noului prieten, scrieti «a».

La rubrica «email address» introduceti: aaaaaaa@aaa.aaa apoi salvati noua adresa in agenda. Dupa salvare verificati sa fie prima adresa din lista dvs.

Iata ce se intampla in acest caz: Numele de «a» se va plasa automat in fruntea listei din agenda de adrese, ca fiind intrarea nr. 1. De la acest punct va porni **«viermele» (virusul)** efortul sau de a se trimite la toti prietenii dvs. Daca prima sa incercare este un esec, (ceea ce desigur ca se va intampla din cauza acestei adrese ciudate: «a») virusul nu merge mai departe si prietenii dvs. nu vor fi infectati.

Al doilea mare avantaj al acestei metode: daca un email nu poate fi «inmanat» , veti fi anuntat in «inbox'-ul dvs. aproape instantaneu. Deci, daca veti primi un email trimis catre aaaaaaa@aaa.aaa prin care sunteti anuntat ca el nu a putut fi inmanat, inseamna ca aveti un virus in sistem. Ingenios, nu-i asa?

Daca toti pe care ii cunoasteti fac aceasta operatie, in scurta vreme nu va trebui sa va temeti sa deschideti un e-mail de la niciunul din prietenii (cunoscutii) dvs.

De ştiut!

Măsuri de securitate drastice au fost luate şi la Cotroceni după căderea guvernului şi instalarea la putere a unui trio ambițios pus pe fapte mărețe...

Imaginea a fost preluată de pe site-ul:

http://baselandia.wordpress.com/

şi retransmisă de «Comandor» de pe grupul «Antibăsescu» al Cadrelor Militare disponibilizate!

Dacă ne-am fi păstrat armata, li s-ar mai fi făcut lor poftă de ghiduşenii? Dar asta e, dacă acasă nu se pune bromură în ceai! Ar fi cazul de pus însă, în coniacul de la Cotroceni!

BLASFEMIE LA ADRESA LITERATURII ROMÂNE

De necrezut!

George Anca a descoperit că oficina băsistă "Cotidianul" s-a dat la stâpânul său Băse Marinarul ca o vulpe turbată! Muşcând din curul lui Cărtărescu, poetul visurilor lui Traian Băsescu care-i citeşte Levantul de vreo 12 ani, ajungând la pagina 12, "Cotidianul" publică articolul "Îmi bag p... în regina Angliei" ca replică la romanul scatologic „*Orbitor. Aripa dreaptă*" - scris de Mircea Cărtărescu şi publicat la editura Humanitas, denumită şi EDITHURA LIGHEANU, după trioul care a furat-o de la comunişti: Liiceanu-Pleşu-Patapievici.

Ca în bomba lui Cristoiu cu găina care naşte pui vii sau aiureala lui Neagu Djuvara care-l vedea pe Bathu Han perceptor în Țara Românească, "Cotidianul" deveni brusc buricul presei aplecată spre studiul operelor scatologice de la LIGHEANU. Spre deliciul Marelui Marinar, "Cotidianul" îi extrage acestuia câteva pasaje plăcute pentru el, pentru noi cele mai scârboase cu putință, din gandioasa operă a poetului prezidențial:

- "Îmi bag pu… în regina Angliei" (pag. 241).

-"Mă fu… în ea de Casa Albă?" (pag. 241).

- "CIA ce căcat e" (pag. 242).

- "Îi placea să-şi pună degetul pe fund şi să-l miroase apoi" (pag. 84).

- "Uite cum e cu țara: cică limbricul iese cu fi-su dintr-un cur plin de căcat, ca să-i arate cum e afară (…). Limbricu-ăla mic se gîndeşte ce se gîndeşte şi dup-aia zice: "Păi, tăticule, dac-aici e atît de frumos, de ce trebuie să trăim noi în gaura aia păroasă?, în duhoarea aia de căcat, în bezna aia groaznică?" Da' taica-su-i zise răstit: "Fiule, să nu mai vorbeşti aşa! Aia-i Patria!"" (pag. 58).

- "Îi plăcea să-şi pună degetul pe fund şi să-l miroase apoi" (pag. 84).

- "Dragule… dă-mi-o… te rog, te implor, dă-mi-o şi-n popou…aaaaah! aaaaah!" (pag. 185).

- "Căci sfînt era să lingi cu devoțiune scrotul iubitului tău" (pag. 339).

- "La rîndul ei, femeia primea-n gura caldă, rujată, tumefiată de dorință, capul umed al penisului, pe care-l sugea amintindu-şi sfircul matern, din care supsese odată certitudine şi ocrotire" (pag. 339).

- "Vrei să ne fu..em în cur? Mi-am amintit, fulgerător, din bancuri şi din pălăvrageala copiilor. Homosexualii. Poponarii. Curiştii (…). Unii oameni nu şi-o băgau în gaura femeilor, ci în fundul altor bărbați. Erau cei mai răi dintre toți, căci oamenii mari făceau prostii cu nevestele lor ca să aibă copii, dar poponarii şi-o băgau acolo, în caca, pe unde trăgeai pîrțuri, de unde-ți ieşeau, cîteodată, cînd te mîncă, viermişorii" (pag. 381).

- "Fesele barbatului izbeau acum ritmic, neiertator. Ouale, vizibile prin punga lor de piele, loveau anusul si fesele femeii, care-ncepu sa scoata strigate aspre si indemnuri obscene, spuse brutal" (pag. 341).

- "Am avut milioane de tirfe, in masa lor colcaitoare de tite, cururi si vulve" (pag. 519).

"Am exersat sodomia" (pag. 519)..

Iată ce mesaj îi trimite poetului marinăresc, un comentator de la "Cotidianul" în ton cu noul curent literar de la editura Ligheanu: "*- Borâm pe "opera" ta mă!*"

Iar pentru cei care ar putea să citească, fără să borască, uite şi link-urile articolelor pe această temă:

http://www.cotidianul.ro/imi-bag-p-in-regina-angliei-180291/

http://www.cotidianul.ro/trimis-la-new-york-pe-banii-icr-cartarescu-ignorat-total-la-o-serata-literara-180626/

Credeți că e un accident când "Cotidianul" varsă lăturile literare ale altora în paginile sale? Ca să fie piața bogată, iată şi înjurături în direct între Andreea Pora şi Mircea Dinescu:

http://www.cotidianul.ro/te-crezi-desteapta-de-l-lingi-in-cur-pe-basescu-170274/

Cum este posibil ca pe banii noştri Institutul Cultural Român, girat de Traian Băsescu, să-l trimită pe acest pezevenghi de Cărtărescu pe la toate sindrofiile din lume iar noi să ne zbatem să găsim 100 de lei pentru a ne înscrie la Biblioteca Națională? Aşteptăm rezultatele de la Administrația Fondului Cultural Român. Dacă nu ni se va aproba niciun proiect depus pentru reviste şi publicații, devine mai mult decât evident că ceea ce se întâmplă în literatura română nu mai este un accident, ci o strategie gândită de la cel mai înalt nivel!

Nicolae N. Tomoniu, Tismana, 26 aprile 2012

(continuare din pag. 5)

bucată, caractere tari, forjate de credință, cinste şi spirit solidar. Sunt oameni pe care duritatea vieții şi a meseriei i-a făcut duri iar simplitateatea lor credulă şi naivă i-a făcut vulnerabili şi uşor de manipulat. Au venit la Bucureşti de bună credință, fără să-şi dea seama că că ei *nu vin*, ci *sunt aduşi,* convinşi că țara are nevoie de ei, că nişte ochelarişti, infectați de occident, intelectuali îngâmfați,mereu puşi pe gâlceavă, care "gândesc în timp ce ei muncesc", politicieni veniți din străinătate care "n-au mâncat salam cu soia ca toți românii", toată această liotă de anti-revoluționari a pus mâna pe arme ca să spulbere cuceririle Revoluției din decembrie 1989. Ajunşi în Bucureşti, - sub influența unui asemenea dopaj propagandistic – ei au făcut nu curățenie, ci ecarisaj. Violența sălbatecă a polițiştilor din noaptea de 13 iunie împotriva unui grup de oameni a fost înlocuită cu vânătoarea la fel de sălbatică a minerilor împotriva a tot ceea ce în centrul Capitalei putea să semene cu « monştrii» descrişi de propagandă. Preşedintele, în loc să răspundă misiunii sale de a gradinări unitatea, concordia şi solidaritatea națională, în numele autorității pierdute, a semănat ura şi discordia. Semințele aruncate de el în acele zile n-au rodit flori, ci mărăcini, aşa după cum mulțumirile adresate minerilor fără nici o refrire dezaprobatoare la violențele săvârşite, n-au fortificat spiritul civic şi domnia legii, ci beția vindicativă şi ispita nelegiuirii. Cât priveşte autoritatea, puseurile de criză nu vor întârzia să apară .

Episodul celei de a doua descinderi a minerilor la Bucureşti, - care prinseseră deja gustul haiduciei pedepsitoare – este edificator pentru adâncirea crizei de autoritate. Dacă în prima situație, autoritatea neputiincioasă a recurs la forțe paramilitare ca să stabilească ordinea în Bucureşti, a doua oară ea a recurs la la acelaşi mecanism ilegitim pentru « a stabili ordinea » în țară. Adică, venirea din nou a minerilor la Bucureşti a avut drept consecință, înlăturarea prim-ministrului din fruntea guvernului, care nu se mai afla pe aceeaşi lungime de undă cu preşedintele țării. Dacă trebuia sau nu să fie destituit Petre Roman nu face obiectul analizei noastre în acest context. Ceea ce ne interesează este de a pune în evidență cum criza de autoritate, naşte abuzul de putere. Iar consecințele nu vor întârzia să apară. Nu doar în gestionarea economică şi socială a țării, ci şi în dinamica forțelor politice.

(continuare în numărul viitor)

Alexandru MELIAN

După articolul care apare în tehnoredactare originală

Abuzul şi criza de autoritate:

http://samanatorul.blogspot.com/2012/04/normal-0-21-false-false-false-style.html

Căutați aceste cărți!

Vol. II

DISTRUGEREA ŞI CUCERIREA ROMÂNIEI FĂRĂ RĂZBOI

Iată documente de importanță reală într-un volum II, destul de consistent, lansat de d-l Mircea Vâlcu Mehedinți. Publicăm şi noi în pag. 36-39, file din Sămănătorul, anul III, nr. 37 din 12.09.1904, privitor la forțarea basarabenilor să lupte pentru Rusia, contra japonezilor, tocmai în Mancuria! Iată cruzimea celor cărora le-am fost ... «frați»!

Știut este că serviciile secrete folosesc mass-media ca una dintre sursele principale de informare. (În primul rând presa face parte dintre "frații şi surorile" serviciilor de informații. Agențiile de presă au foarte multe în comun cu organizarea unui serviciu de spionaj – Aurel Rogojan). De asemenea, istoricii, ca izvoare, întrebuințează, în scrierea istoriei unei anumite epoci - în afară de documentele oficiale -, presa scrisă (îndeosebi) a vremurilor cercetate.

Din practică, am constatat că marea majoritate – dacă nu chiar toate – documentele oficiale sunt subiective, ele reliefând punctul de vedere al regimului sau Puterii, din perioada în care sunt scrise. De aceea în lucrarea mea nu m-am folosit de acestea.

CITIȚI MAI DEPARTE AICI:
http://samanatorul.blogspot.com/2012/03/mircea-valcu-mehedinti-distrugerea-si.html

Vă recomandăm **din articolele lunii aprilie** pe blogurile noastre:

http://samanatorul.blogspot.com/

Mămăligă cu untură:
http://samanatorul.blogspot.com/2012/04/liviu-florian-jianu-mamaliga-cu-untura.html
ANTRENAMENT CU PISTOLUL:
http://samanatorul.blogspot.com/2012/04/bonus-de-la-sindicatul-cadrelor.html
Creații de artă şi literatură antiguvernamentală şi antiprezidențială:
http://samanatorul.blogspot.com/2012/04/1-creatii-de-arta-si-literatura.html
Uun film edificator privind gazele de şist
http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=Q9ViypstLm4

Vă recomandăm pe blogul nostru:

http://cleptocratia.blogspot.com/

Ghimpele din inima Romaniei - **TINUTUL SECUIESC:**
http://cleptocratia.blogspot.com/2012/04/ghimpele-din-inima-romaniei-tinutul.html
Gheorghe Funar denunță penal exploatarea prin **fracturare hidraulică**
http://cleptocratia.blogspot.com/2012/04/gheorghe-funar-denunta-penal.html
Imagini din România:
http://bendis7.blogspot.com/

Propunere link de către Mircea Vâlcu Mehedinți: **COMUNISMUL ÎN ROMÂNIA**
http://www.desteptati-va.ro/index.php/2012/04/04/comunismul-din-romacnia/

Dr. Alex Berca – Despre o nouă apariție editorială: "*Geopolitica României*"

Editura Top Form din Bucureşti a publicat în colecția de studii "GeoPolitica" lucrarea ***Geopolitica României***, autori: Dr. Vasile Simileanu şi Dr. Radu Săgeată.

Pentru prima dată după mulți ani de confuzie, rețineri şi de ce să nu recunoaştem, de frică de a spune anumite adevăruri despre poziția şi rolul României în contextual social-economic şi în special în cel politic internațional, astăzi avem bucuria de a avea la dispoziție o lucrare amplă despre evoluția în timp şi mai ales în spațiul internațional a locului strategic al României.

Ampla lucrare (de peste 400 de pagini), are nota şi valoarea reală a unei enciclopedii ce prezintă România nu numai prin prisma poziției ei geografice în limitele dintre Carpați, Dunăre şi Marea Neagră ci mai ales prin prisma locului ei în cadrul geopolitic internațional.

Cei doi autori prezintă în mod detaliat confruntarea dintre concepția ştiințifică actuală a geopoliticii şi cea a literaturii politice dinainte de 1989 când această ştiință era discreditată, socotită ca o concepție reacționară şi chiar etichetată ca fiind fascistă.

Demonstrarea prezentei actuale a României în rândul țărilor cu un mod democratic de comportament social se bazează pe o multitudine de documente faptice şi pe diverse statistici care reflectă diverse aspect geografice, istorice precum şi pe cele ale aplicării unor strategii politice.

Pe această cale autorii au putut evidenția succesul şi aportul la dezvoltarea ştiinței şi culturii mondiale.

Structura acestei lucrări urmăreşte evoluția României pornind de la geoistoria locului etnic românesc, continuând cu bazele teoretice şi metodologice ale geopoliticii în general şi ale României contemporane în mod special, marcând elementele definitorii ale spațiului etnic românesc şi tensiunile geopolitice etnico-confesionale.

Trecând în revistă evoluția istorică şi geopolitică a României în contextul tuturor evenimentelor ce au avut loc pe parcursul a mii de ani, în care poporul roman şi-a scris cu litere de foc întreaga istorie în confruntări cu diverse puteri ca au dominat-o şi i-au impus cu forța o anumită politică şi o anumită dezvoltare, autorii confirmă că în final poziția prin care se impune în prezent România pe plan mondial, este aceea a unei țări ce face eforturi de aş menține o înaltă demnitate şi de asigurare a unei vieți cât mai îndestulătoare la nivelul întregii națiuni.

Lucrarea Geopolitica României, scrisă într-un mod deosebit de clar include un bogat instrumentar faptic, statistici naționale şi internaționale, grafice precum şi o mulțime de hărți originale create de către autorul Dr. Vasile Simileanu.

Prin modul de prezentare lucrarea se adresează unui cerc larg de cititori începând cu specialiştii politologi, cercetătorii acestui domeniu, profesori universitari, studenții din cadrul institutelor cu profil social-politic şi economic şi oricăror persoane interesate de această problematică deosebit de variată şi deosebit de actuală.

Autorii acordă un loc deosebit locului României în cadrul geopoliticii eurasiatice.

Lucrarea se încheie cu analiza diferitelor forme de participare şi structurile de cooperare euroatlantice în care sunt incluse printre altele: Uniunea Europeană, Uniunea Europei Occidentale, Eurocorps, Euroregiunile de Cooperare Transfrontaliere ş.a.

Lucrarea Geopolitica României posedă o Anexă care adaugă o bogăție informațională unică.

Dr. Alex Berca
Annapolis, MD

Anul III. — No. 37. 12 Septembrie 1904

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMINALĂ

Redacţia şi Administraţia BUCUREŞTI Strada Regală, 6 | SUPT DIRECŢIA UNUI COMITET | ABONAMENTUL 10 Leĭ pe an

BASARABENIĬ ÎN RĂZBOIUL RUSIEĬ

De maĭ bine de jumătate de an, un straşnic măcel se făptueşte în locurĭ foarte îndepărtate şi despre care ceĭ maĭ mulţĭ dintre Europenĭ n'aveaŭ pănă acum nicĭ ideĭ lămurite, pe apele calde ale mărilor Asieĭ răsăritene, în văile Coreiĭ muntoase, în munţiĭ Manciurieĭ fierbinţĭ saŭ înnecată în ploĭ mocirloase, pe cîmpiile de orez umede acum de sînge, pe stîncile blestemate, unde putrezesc neîngropaţĭ miile de morţĭ, la Port-Arthur ucigătorul. Corăbiĭ uriaşe se înghit de valurĭ, cu toate vieţile tinere ce cuprindeaŭ în ele, trupurĭ omeneştĭ îmbucăţite sar în văzduh împinse de flacărĭ neobişnuite, pămîntul se rupe zvîcnind supt paşiĭ regimentelor ce-şĭ întrerup asaltul prefăcîndu-se într'un praf sîngeros, tunurĭ aruncă neprecurmat moartea din miĭ de gurĭ grozave, zi şi noapte; oamenĭ se găuresc cu gloanţele, se taie cu săbiile, îşĭ rup oasele în nebune încleştărĭ de moarte; dăunăzĭ pe cînd stăteam eŭ şi tu, cetitorule, în linişte la lucrul nostru saŭ poate la petrecerile noastre, s'a înteţit în acel iad maĭ straşnic decît orĭce închipuirĭ ale noastre despre un iad răzbunător jos, supt coaja pămîntuluĭ saŭ supt toate trupurile luminoase ale stelelor, în locul de peire ce se zice Liao-lang şi care va fi vestit pentru aceasta în vecĭ de vecĭ, s'a înteţit o încăierare înspăimîntătoare între peste jumătate milion de oamenĭ, cari nu se urîseră nicĭodată, o aşa de spăimîntătoare încăierare încît 60.000, şeĭzecĭ de miĭ de suflete s'aŭ desfăcut, s'aŭ rupt în chinurĭ din trupurile lor spîrcuite, ciuntite, arse, adecă atîţia oamenĭ cîţĭ flăcăĭ se găsesc de toţĭ supt steagurĭ în ţara noastră, cîţĭ ar face a patra parte din toată populaţia Bucureştilor.

Şi acestea toate se petrec, nu doar pentru că un neam fără de milă s'ar abate năprasnic asupra ţerilor luminate ale lumiĭ, care ar fi datoare să-şĭ apere cu orĭce jertfe, neatîrnarea, munca, înflorirea, pentru vremea de astăzĭ şi pentru toate vremile. Nu, barbarĭ de aceia nu maĭ sînt, saŭ, dacă se află undeva, eĭ lucrează din greŭ

pentru negustorii leneşi, putrezi de vicii şi turbaţi după petreceri ai Europei noastre şi ai Americei, stăpîni ai timpurilor de astăzi. Omorurile uriaşe se fac pe acele ape, pe acele cîmpii, pe acei munţi nenorociţi numai pentru că o mare Putere creştină a continentului nostru, un mare Stat răspînditor de civilisaţie vrea să ţie în lanţurile sale cîteva milioane de Chinezi din Manciuria, cîteva milioane de Coreeni din Corea, oameni galbeni, fricoşi şi înnapoiaţi pe cari nu vreaŭ să-i lase în mîna străinului om alb, ci să-i alipească mai bine de dînşii Japonezii, alţi oameni galbeni cari şi-aŭ însuşit prin pricepere şi muncă toate descoperirile şi puterile noastre şi nu înţeleg să fie despoiaţi şi umiliţi de nimeni.

De aceia această nimicire de vieţi care va urma şi alte luni şi poate şi alţi ani, fiindcă Rusia e mare, puternică şi mîndră şi fiindcă pănă acum ea a fost pretutindeni şi ruşinos învinsă. Sute de mii de oameni, de flăcăi, cu neveste, copii şi mame, vor trebui să piară pentru aceasta, ca şi cum ar fi vinovaţi de cea mai mare nelegiuire.

Şi iată că acum, între atîtea veşti zguduitoare care năpădesc în fiecare zi, ca bombele şi gloanţele *acolo*, cade şi aceia că un ucaz împărătesc a chemat supt steag pentru a-i trimete pe cîmpul de luptă, oşteniĭ din guberniile Basarabieĭ, Chersonuluĭ şi părţilor vecine.

Gubernia Basarabieĭ? Noĭ cunoaştem această «gubernie» şi ca o perdea neagră ne cade înnaintea ochilor la această veste, între atîtea, despre războiŭ.

În această gubernie, care se întinde de la Prut pănă la Nistru, ape cîntate în doinele noastre, de la Hotinul în cetatea căruia pietrele nu sînt legate cu alta decît cu cel mai bun sînge al nostru care, uscîndu-se de veacuri, s'a făcut tare ca bronzul, pănă în Dunărea-mamă, în această lată, roditoare, luminoasă gubernie, sînt tîrguri de Evrei şi de Ruşi şi de Bulgari şi de Lipoveni şi de Greci şi de Nemţi şi de atîtea neamuri străine. Dar toate aceste tîrguri nu sînt nimic, ca frumuseţă, ca preţ, ca muncă şi vechime străduitoare şi chinuită, pe lîngă sutele de sate albe, cu care sînt înflorite toate şesurile, toate miriştile de aur, toate pajiştile verzi, toate popuşoiurile arse de secetă, toate livezile pline de roadă. Ceĭ ce locuiesc în aceste sate sînt nişte oameni nalţi, chipeşi, blînzi la faţă şi dulci la graiu, nişte oameni miloşi, compătimitori pentru orice durere, simţitori pentru orice suferinţă, supuşi. Cîrmuiriĭ pe care o socot trimeasă de la Dumnezeŭ care încearcă pe aleşiĭ săi. Ruşiĭ înţeleg ce bunătate zace în sufletele lor şi-i numesc *oi*, asămănîndu-i cu făptura aceia fără graiŭ, aşa de nevinovată încît s'a făcut vrednică a fi nume şi icoană pentru Mîntuitorul nostru. Aŭ veşminte

albe învoalte și poartă căciulĭ de vitejĭ pe lungile lor plete, întocmaĭ ca țeraniĭ Românieĭ și aĭ atîtor țerĭ de robie. Și graiul lor ĭe graiul acelor țeranĭ liberĭ saŭ robĭ, graiul în care sînt scrise aceste rînduri, graiul în care ți-a vorbit întăiŭ mama, cetitorule, graiul în care ți-aĭ mărturisit dragostea, graiul în care te-aĭ îndreptat către mintea fragedă a copiilor tăĭ.

Aceĭ oamenĭ sînt Romînĭ și, cu toate că de aproape o sută de anĭ eĭ sînt smulșĭ de lîngă noĭ, cu toate că granițele care ne despart sînt zidite din oțel nemilos și nu se pot deschide pentru gîndurile unora și ale altora, cu toate că eĭ nu maĭ pot ști nimic deplin și adevărat despre cît am lucrat și am suferit și am luptat și am izbîndit de-atuncĭ, eĭ nu se leapădă, cum nu s'ar lepăda de Dumnezeul legiĭ creștine, — de limba noastră și de neamul nostru, cele sfinte. Cînd îĭ întrebĭ ce sînt, eĭ se mărturisesc Moldovenĭ și, întinzînd mîna lor zgîriată de fierul muncii și arătînd toată zarea, și la Apus și la Răsărit, eĭ zic: «Vezĭ, toată asta e tot țară moldovenească»!

Și acuma o poruncă față de care nu poate fi nicĭ o mîntuire, îĭ chiamă la războiŭ, la războiul din Manciuria; înțelegeți, neamurĭ luminate și miloase ale lumiĭ: din *Manciuria*. Și vor porni flăcăiĭ albĭ la față de jale, se vor smulge de la căsuțele lor, de la părinții și nevestele și copiiĭ lor, se vor smulge de la dulcea lor «țară moldovenească»; eĭ vor merge grămădiți ca vitele în vagoanele fierbinți, vor merge zile și săptămînĭ, cît trebuie ca să străbați, jumătate din Europa și Asia toată, în lat, și, vor ajunge la Carbin, la Port-Arthur saŭ unde va fi atuncĭ nemernica jertfă de oamenĭ. Se vor lupta credincios, drept, frumos, cum din neam în neam a fost deprinderea poporuluĭ lor și vor peri rînduri întregĭ, întregĭ regimente, sute și miĭ, arse, împușcate, tăiate cu săbiile, sfărîmate în bucăți. Și acasă nu vor maĭ vedea nicĭodată pe Ion saŭ pe Vasile plecat cu pușca pe umăr pentru a purta războaiele Muscaluluĭ și a peri de moarte grozavă, ca să nu aibă Iaponeziĭ Manciuria. Iar dacă Basarabia va rămînea săracă de flăcăĭ, ce pagubă e despre aceasta: Rusia e mare și puternică și se vor aduce în această gubernie locuitoriĭ din altă gubernie pe care o va fi cruțat războiul.

Dar cine ni va da nouă, acestuĭ mic, sărac și de o mie de orĭ nenorocit neam românesc pe aĭ noștri pierduți pentru *astfel* de scopurĭ?

Fiind că suntem puținĭ și slabĭ, noĭ vom pleca doar fruntea și vom plînge, cum am făcut de-atîtea orĭ și pănă acuma. Ba încă pentru a întrece caraghioasa grozăvie a împrejurărilor, noĭ nu vom

ști anume unde se luptă cu moartea și cad aĭ noștri și, cînd vom afla peste cîteva săptămînĭ, că într'o încăierare uriașă aŭ căzut maĭ mulțĭ Ruși decît Iaponezĭ și că biruința a rămas astfel acestora din urmă, noĭ ne vom gîndi cu oarecare mulțămire în cuget că dreptatea are și ea zilele eĭ. Și cuvintele cu care vom mărturisi acest gînd vor fi singura noastră pomenire pentru fraților noștri drepți și bunĭ, pentru fraților noștriĭ nevinovați și blînzĭ, morțĭ pentru cinstea aceluĭ steag străin!

În războiul fără folos, în războiul fără dreptate, în războiul altora pentru care sînteți chemați să luptați și să suferiți, Dumnezeŭ, care nu vă va da biruință, să vă cruțe, frați romînĭ din Basarabia îngenunchiată!

N. Iorga.

CÎNTECUL VIORILOR.

Cîntați viorilor, cîntați,
Așa... încetișor și lin...
Oh, pică lacrimĭ din arcuș,
Mi-e sufletul de dorurĭ plin...

Se 'nalță notele ușor
Ca într'un cer albastru, fluturĭ...
Atîta duioșie rabzĭ
Tu, inimă, de ce n'o scuturĭ?

De mult mă urmărește 'n vis
Un chip cu genele plecate;
Îl simt acum alăturĭ iar
Adus de glasurĭ fermecate.

Și noaptea, dese-orĭ în somn
Pe raza luniĭ văd cum vine
Un înger ca un fulg de alb,
Și se apleacă 'ncet pe mine.

Mă mîngîie pe frunte blînd;
Ce dulce-ĭ e căutătura!
Cînd vreaŭ de sine să-l întreb
Cu sărutărĭ îmĭ umple gura.

Și ochiĭ de plăcere 'nchid,
Îl strîng la pieptu-mĭ în neștire
Și bietul suflet amețit
Mi se înnecă 'n fericire.

Viorilor, șoptiți maĭ stins...
Lăsați ca luminoase gînduri,
Pe sufletul meŭ turburat
Ca florile, să cadă 'n rînduri...

G. Vîlsan.

În adrese e-mail Sămănătorul nu folosiți diacritice!

Deci posta nu poşta

CITIȚI-MĂ şi dați-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

NOU! Ambele asociații se vor ocupa atât de publicistică cât şi de editură

Ca atare, Asociația "**Semănătorul Tismana**" **schimând statutul** se ocupă şi de **partea de publicistică şi de partea de editură** (Revista Sămănătorul, articole proprii sau articole propuse, poezii, eseuri scurte, art. de critică literară, etc)

Site-urile folosite de Asociația "**Semănătorul Tismana**" de regulă, au scop publicarea online a revistei "Revista Sămănătorul", gestionarea blogurilor "Sămănătorul - Blogger" şi gestionarea site-ului "Sămănătorul - Articole". Ele se găsesc la adresele:

"Revista Sămănătorul":
http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm
"Sămănătorul - Blogger":
http://samanatorul.blogspot.com şi
http://cleptocratia.blogspot.com
"Sămănătorul - Articole":
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul

Ptr. CĂRȚI manuscrise:
editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți
nicu.tomoniu@gmail.com

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Pentru "Asociația Dorna" aceleasi posta sau redactie dar cu @dornarusmana.ro

Asociația "**Dorna Tismana**" lucrează în **partea de editură şi cu** Asociația "**Semănătorul Tismana**" (Semănătorul-Editura online, Seria Nouă şi seria GOOGLE, cărți deja publicate online sau tipărit, cărți puse la "Sămănătorul - Biblioteca" şi Sămănătorul - Cărți publicate, inclusiv articole de critică lit.)

Site-urile folosite de ambele asociații au scop publicarea sau republicarea online (în viitor şi tipărit) cărților publicate de autori indiferent de formă - electronică sau tipărit .

"Sămănătorul – Editura online, seria „2012":
http:// www.samanatorul.ro/editura-online
"Sămănătorul – Editura online, seria „Google"
http://sites.google.com/site/samanatorul
"Sămănătorul - Biblioteca"
http://sites.google.com/site/edituraonline
"Sămănătorul - Cărți publicate"
http://sites.google.com/site/cartipublicate

E-mail-urile de aici sunt folosite de Asociațiile "Semănătorul Tismana" şi "Dorna Tismana". Pentru autorii "Sămănătorul – Editura online, seria „2012" folosiți : editura.online@gmail.com

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă Literară Lunară

Anul III. Nr. 4 - april. 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

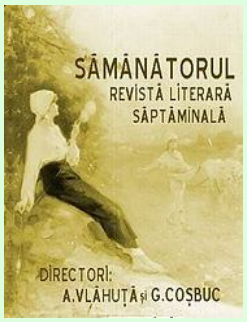

CUPRINS

Fragmente din aparițiile lunii aprilie 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Adevărurile despre țară...
4 Al. Melian - INTERVIU CU MINE INSUMI
8 Al. Florin Țene -INELUL DE IARBĂ
11 Florian Vădeianu - Petrilică, „haiducul" de la Tismana
15 Vasile Mic - POEZII
18 George Ene - Poeziile lunii aprilie
20 Ionuț Hens - Istoria Lausiacă
22 Iuliu-M. Morariu - Recenzie - Din Văianu la Toronto
24 Al. Melian - Laudele infirme ale dlui Pleşu
27 Gheorghe Funar - Planul secret al Ungariei
32 Al. Melian - Impertinența profitorilor de toleranță
36 Norme şi legi
38 Urări de Sf. Paşti
39 Din blogul de comentarii politice "Sămănătorul"

(40) Conturile AST - Asociatia "Semanatorul Tismana"
(2) Redacția revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conține fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteți scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

CONSECINȚELE JURNALISMULUI "CAZON":

Adevărurile despre țară doar prin "revistele de nişă"!

www.tomoniu.ro

Ceea ce bătea de mult timp la ochi, pentru mine a devenit o certitudine fermă. Înregimentarea politică, implicarea în mafia economică şi juridică a revistelor, posturilor de televiziune şi cotidienelor centrale este bine confirmată din mai multe surse independente. Din Bucureşti, mi se dă de către un jurnalist - cu care mai făcusem două reportaje - următorul răspuns : "- Aş veni cu drag domnule Tomoniu ca să facem şi un reportaj legat de aria naturală protejată "Dumbrava Tismanei", dar ştiți cum e, şeful are alte priorități!". Din Târgu Jiu, doi jurnalişti pe care-i ajutasem să realizeze nişte emisiuni de televiziune la Tismana, se fac că nu mai au timp după ce au trecut în slujba "noii orientări politice", aşa cum spuneau în '89 generalii "loviluției".

Dar când e vorba de emisiuni TV sau reportaje "cu țintă aleasă de şefi" la Tismana, sunt căutat ca oaia grasă iar eu - băiat bun - le dau tuturor un ou de aur plin cu informații. "- Haideți dle Tomoniu, va rog frumos, lăsați via pe altădată, azi dimineață am primit ordin să filmez la mânăstire!". Car' va să zică, vorba lui nenea Iancu, filmare "la ordin"! Din Cluj, din Târgovişte sau Timişoara, ca să nu mai vorbim de Bucureşti, jurnalismul a devenit "cazon": nu execută filmările sau reportajele decât la ordin, care ordin, vine "de sus"!

Şi atunci cine mai scrie liber în țara asta decât noi, aşa numitele reviste de nişă cum ne numesc... "profesionişti"? Halal profesionişti! Mai ales țațele "profesioniste": cum deschizi gura să răspunzi, ți-a retezat răspunsul cât ai zice peşte dacă nu-i pe varianta veşnicului "de sus"!

Apoi, reporteriițele cu liceu seral, de pe teren, au de regulă normă precisă: 50% de "îîî", "ăăă", "eee" şi alte vocale bine scremute, în rest, bună ziua..., sunt la..., vom reveni cu alte "amănunte" deseară la ştiri. Bineînțeles, amănunte la a, e, i, â, ă, u, nu la subiect...

În afară de situația dezastruoasă din presă şi principalele posturi TV româneşti un

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, folclor, culte, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

mare pericol ne paşte din partea reţelelor de distribuţie prin cablu. Sunt alese posturi TV străine, dar de mare impact la populaţie tocmai datorită subiectelor "senzaţionale", pretinse ca "ştiinţifice" unde aberaţiile unor grupuri de interese din oculta mondială sunt subtil introduse în capul nostru prin metode psihologice, subliminale în mare parte. E cazul posturilor TV, History şi National Geografic, primul având scop distrugerea teoriei evoluţiei în favoarea teoriei creaţioniste, a tezei că tot ce e pe lumea asta este creaţia extratereştrilor, al doilea, sugerând "îmbogăţirea" românului prin vânzarea a tot ce mai are ca patrimoniu prin casele sale. Adică, după propaganda vânzării pilonilor stategici ai economiei, a vânzării resurselor de petrol şi minerale ale ţării, iată o nouă stategie de a ne vinde icoanele şi medaliile din casă ale eroilor de război, alte obiecte din colecţia personală pentru a nu mai rămâne nimic românesc în ţara noastră!

Dar despre atacurile antiromâneşti, vedeţi blogul http://cleptocratia.blogspot.com/

Până una-alta, soarta noastră se joacă la ruleta dâmboviţeană. Acolo se învârte o maşinărie extrem de complicată. Dac-o dai pe dreapta, s-ar putea să-ţi iese asul de popă, valetul de pică şi dama cu treflă vestejită. Dac-o dai pe stânga, se învârte până dai de dreapta. E adevărat cu alţi valeţi şi alte dame dar finalul seamănă leit.

Şi totul e un plagiat, cutumă "a la Ceauşescu": reclami AEP - Autoritatea Electorală Permanentă, fie la marele dreptaci fie la marele stângaci, rezultatul e sută-n mie acelaşi ca de pe vremea primilor secretari PCR de la judeţ în vremurile împuşcatului. Mai exact, când reclamai preşedintele Sfatului Popular la judeţ, petiţia se întorcea exact la el.

Se ştie bine că AEP a "lucrat" de aşa manieră alegerile locale pentru a se interpreta faptul că ele au fost fraudate. Aveau şi cifra dată "de sus": două milioane de alegători!

Azi, reclamaţiile curg gârlă şi darea în judecată a AEP pentru abuzuri e noul hobby al românilor. Pentru că "frauda electorală" de două milioane de voturi cântată de cucuveaua de la Cotroceni trebuie să existe în realitate: unii au semnat "pe linie", alţii au intrat cu soţiile în cabina de vot, unii îşi schimbaseră buletinul şi nu mai corespundea cu cel de pe liste dar frauda cea mare la alegerile locale au făcut-o candidaţii la funcţia de consilier local independent. Sunt poate sute de mii şi s-au aplicat amenzi penale. Vinovat AEP: la inscrierea candidaţilor a cerut la dosar n acte şi trebuia n+1. Unu ăsta în plus, era o declaraţie că unii n-au găsit "mandatar financiar". Adică pe cineva să dea bani de afişe independenţilor. AEP n-au cerut-o anume, ca să aibă suport minciuna fraudării alegerilor. Ce nebunie este acum prin ţară te-apucă groaza! Tribunalele îşi declină competenţa trimiţând procesele la judecătorii şi viceversa. Şi pe deasupra, unde să se judece: în judeţul celui care a făcut "fapta penală" sau în judeţul unde AEP eliberează aceste amenzi penale pe bandă rulantă, numai aşa ca să nu intre în şomaj între două legislaturi.

Dar despre toate astea, într-un nou blog "Sămănătorul" dedicat abuzurilor autorităţilor, pentru că tot românul are în ziua de azi un proces, nu? Şi ne salutăm: "- Tu ce proces ai miercuri?"

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariţii de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecţia FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

ATENŢIE! Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi revistelor prietene.

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

INTERVIU CU MINE INSUMI

Argument : ***Dialogul cu sine nu este, în mod obligatoriu, un monolog, aşa după cum dialogul surzilor este întotdeuna o defilare de monologuri. Despre cei care vorbesc singuri şi cu voce tare se spune că sunt nebuni. Îmi asum riscul etichetării nu doar fiindcă ştiu că nu sunt ne-bun, ci în primul rând pentru că, - stând de vorbă cu mine însumi – nădăjduiesc să mă aflu în dialog dăruitor cu ceilalți...***

Autorul

Continuare din nr. trecut

11

EM - Datele problemei nu se schimbă în esența lor pentru cei din urmă. Un om de rând îşi construieşte mai temeinic viața, mai profitabil şi mai ferit de riscuri dacă pune în valoare experiența înantaşilor săi. Oare naşterea şi destinul şcolii nu sunt legate de conştiința tezaurizării şi fructificării cunoştințelor şi deprinderilor ? Inclusiv omul primitiv a avut această constiință. Riturile şi ritualurile lui erau, în mod fundamental, forme de inițiere întru cunoaştere şi spornică făptuire. Una din cugetările fundamentale pe care gândirea umană a produs-o este ***omul poate cât ştie***. Ea sintetizează într-o propoziție de cristal un adevăr de diamant. .

EF – Dacă stau şi mă gândesc bine, cred că ai dreptate..Numai că şcoala de care-mi vorbeşti tu începe să devină mai curând o amintire. De vreo câteava decenii încoace, exigențele şi strategiile ei s-au modernizat şi democratizat. Informatica şi ordinatorul, democrația şi televizorul oferă învățământului ispitiri foarte spectaculoase.

EM - Chiar dacă ți-ai rimat *ispitirile*, ele sunt departe de a deveni poezie...Nu de ispitiri şi spectacol are nevoie şcoala, ci de temeinicie, rigoare şi stabilitate.

12

EF – Păi, cele patru forțe ale lumii moderne pot contribui foarte bine la realizarea obiectivelor de care vorbeşti.

EM - Pot, dar n- o prea fac. Informatica şi ordinatorul, în loc de a deveni instrumente performante în mâna profesorului, sunt insinuate în sistem ca posibile substitute ale acestuia; democrația, în loc de a însemna accesul liber şi susținut al tuturor la învățătură, a devenit o formă de neantizare a structurilor şcolare şi a relațiilor profesor-elev.

EF - Cred că exagerezi, ca sa fiu elegantă în rezerva mea, şi cred c-o faci fiindcă, în esnță, tu eşti un conservator.

EM - Da, sunt un conservator, dar nu *în esență,* ci *în chintesență*. Adică, eu cred că orice ființă înțeleaptă şi orice instituție devotată misiunii sale trebuie să grădinărească dimensiunea conservatoare a identității proprii. Numai aşa se poate asigura perpetuarea a ceea ce este bun şi valoros, ca temelii perpetui ale oricăror înnoiri. Obsesia *noului* fără rădacini tinde să substituie vegetația naturală cu butaforia spectaculară. Si ca să-şi dea legitimitate, se botează,- bineînțeles, nu în agheazma vreunei cristelnițe - noutate post modernă.

EF - Mi-ai cam făcut capul calendar...

13

EM – Dacă s-a întâmplat aşa, nu e rău. Inseamnă că în tărtăcuța ta începe să se facă ordine,...măcar în privința timpului supus formalizării.

EF – Făcând băşcălie de ceva sau de cineva, nu devii mai convingător. Poate mai vulnerabil. Si ca să ți-o dovedesc, n-am să mă opresc la jocul de cuvinte *esență*

chintesență, pentru că există probabil o acoperire conotativă a lui, ci am să te invit să observi că uneori te rătăceşti printre redundanțe iar alteori, în loc să răspunzi la întrebări, te eschivezi în digresiune ori filozofie.

EM - I-auzi!!! N-ai vrea să fii, măcar tu, ceva mai concretă, dacă eu m-am rătăcit aşa tare ?

EF - Nu mi-e foarte greu.. Mai întîi, de ce foloseşti cuvintele *bun* şi *valoros* ca entități diferite, când ele se mişcă în aceeaşi sferă semantică ?

EM - S-or fi aflând ele într-o tandră armonie adesea, dar orizonturile lor de semnificație nu sunt identice. Fie şi pentru că nu tot ce e bun e valoros, aşa după cum nu tot ce e valoros e bun.

EF – Sofistică şi speculație....

14

EM - De loc. Hai să-ți dau câtava exemple: drogurile sunt bune dar nu sunt neapărat şi valoroase.

EF - Iar eu pot să-ți spun că şi reciproca e valabilă. Drogurile sunt valoroase pentru că costă foarte mult, dar
nu sunt bune pentru că ruinează sănătatea.

EM - Bravo ! Răspunsul tău e cea mai deplină confirmare că îmi dai dreptate. Bineînțeles că şi reciproca e valabilă dacă schimbăm termenii de referință. Important este să observăm că cele două concepte nu sunt identice şi că unul nu-l poate substitui totdeauna pe celălalt. Si aici nu e doar o chestiune de semantică, ci una care vizează sociologia, politica şi toate strategiile individuale ori colective. Este acelaşi fenomen pe care-l putem descoperi în folosirea cuvintelor *nou* şi *progres.*Aminteşte-ți discursurile lui Ceauşescu şi „savantele" noastre şedințe de învățământ politic în care *noul* era totdeauna identificat cu *progresul şi mai binele..*

EF - Nu cred însă că această confuzie, de loc inocentă, este apanajul exclusiv al lui Ceauşescu sau al regimurilor comuniste.

EM - Sunt cu totul de acord cu tine. Si aceasta nu numai pentru că ai dreptate, ci şi pentru că practic ai acceptat şi ai înțeles de ce nu e nimic redundant în enunțul „perpetuarea a ceea ce e bun şi valoros". Care era cealaltă nedumerire a ta ?

15

EF - Cea legată de criticarea democrației.

EM - Mai întâi că n-am criticat democrația în sine, desi, între noi fie spus, democrația vădeşte în zilele noastre limite şi efecte perverse, greu de ignorat şi, în perspectivă, greu de suportat . Aprecierea mea viza democrația şi şcoala. Instrucția şi educația nu
se pot face în chip autentic şi durabil prin maşinăria votului, oricât de nichelate i-ar fi butoanele şi oricât de seducătoare mărcile de import. Experiențele ultimei jumatăți de secol sunt grăitoare în privința consecințelor generate de transferul sufragiului universal acolo unde se modelează copii, adolescenți şi tineri .

EF- Daca ar fi grăitoare, asa cum spui tu, ele ar fi fost „auzite" şi prelucrate de cei care hotărăsc destinele şcolii. Apoi, eu nu văd de ce ar fi o incompatibilitate între modelarea instructiv educativă şi sufragiul universal.

Imagine din blogul Alexandra Ababi, Mediaş

EM - Din păcate graiul realității se loveşte de surzenia urechilor decizionale ori de slăbiciunea lor aperceptivă. Cei trimiți să ia decizii în acest domeniu sunt ca nişte afoni la conducerea unor orchestre, când nu se întâmplă să fie nişte bieți bufoni rătăciți dincolo din arena care li se potriveşte. Privind cea de a doua orbire pe care o marturiseşti...

16

EF - Nu înțeleg de ce îți imaginezi că aroganța ta, acest aer de superioritate cu care mă tratezi, - şi care de altfel nu ți-e proprie în relațiile cu ceilalți – te face mai convingător, mai interesant sau ...mai simpatic.

EM - Draga mea...dragă ! Când cineva spune „nu văd"înseamnă pur şi simplu că e orb. Punct!...Dincolo de sinonimia a cărei realitate nu poate fi contestată, sigur că e puțină maliție în formularea mea. Cred însă că , din când în când, nu strică să fim - un pic măcar - maliționi cu noi înşine. Să ne privim cu mai puțină bunăvoință si admirație ...

EF – Păi, nu-i destul c-o fac alții ?..

EM – Probabil că nu. Judecata lor ca şi a celor care ne admiră sau sunt binevoitori poate fi circumstanțializată
de mulți factori şi modificată anamorfotic.

EF – Iți amintesc ce spunea Garabet Ibrăileanu în această privință : „Nu spune nimic de bine despre tine pentrucă nimeni nu te va crede. Dar nu spune nimic rău fiindcă toata lumea te va crede".

17

EM –Ei, tocmai aici este suprema înțelepciune : să ştii că singura ființă pe care n-o poți amăgi - şi pe care nici nu trebuie să încerci a o face – este propria ființă. Aşa după cum tot ea este singura posesoare a colacului de salvare existențial ori a bolovanului menit să te scufunde. Deci, aroganța de care-mi vorbeşti este reflexul constiinței, sau poate al dorinței, ca măcar o parte din mine să fie mai bună decât este şi mai rodnică decât pare..

EF - Poate totuşi, dincolo de divagații mai oferi şi răspunsuri problemelor puse în discuție. Mai ales că felul în care mă tratezi e departe de cel de care se bucură un reporter adevărat.

EM – Dar tu nu eşti un reporter adevărat... Aşa cum eu nu sunt obiectul unui interviu obişnuit. În aceasta aventură, răspunzându-ți la întrebări, stau de vorbă cu mine însumi. Aşa încât, îmi pot permite să nu fiu protocolar cu Eva din mine care pune întrebări. Revenind însă la remarca ta ironică, am impresia că percepția ta asupra digresiunii este una aproape pejorativă.

EF – Nu, este una funcțională.

18

EM – Daca este aşa, ar trebui să ştii că digresiunea autentică păstrează totdeuna funcționalitatea cordonului ombilical care leagă mama de făt.

EF –Este destul de greu să disociem autenticul de inautentic...

EM - Aici, validarea aparține cititorului şi sistemului său apercetiv. Dar să mă refer la cea de a doua ta observație, ca să nu-i mai spun „orbire". Democrația este unul dintre mecanismele de funcționare şi reglare a vieții social-politice întemeiat pe ideea opțiunii exprimate de toți cetățenii majori ai unei colectivități umane, sănătoşi mintal şi neinvalidați moral, în vederea alegerii, pentru o perioadă de timp, a conducatorilor politici, începând de la o anumita vârstă, de obicei de la 18 ani. Deci, democrația nu se exercită prin copiii de la gradiniță, prin elevii care n-au împlinit o anume vârstă. Iar explicația este foarte simplă. Ca să poți exprima o opțiune validă social trebuie să ai capacitățile intelectuale, morale şi psihice ajunse în stadiul de fructificare. Inainte ca floarea să se transforme în rod, fructul nu este decat o devenire. Actul instructiv-educativ este un proces de grădinărire iar grădinarii nu-şi fac treaba consultând, prin vot democratic, legumele *când, cum* şi *cu ce* să le grădinărească.

19

EF – Cu aşa comparație cam rişti să faci ghiveci din legumele tale...

EM – Orice comparatie poate deveni discutabilă. . Dar, fiindcă nu-ți place comparația

mea, o abandonez ....în grădina de zarzavaturi.
Ceea ce vreau să spun, în esență, este că şcoala, în sens generic, cunoaăte un proces continuu de rătăcire. Printre cauzele importante se afla tocmai contaminarea centrilor săi vitali cu virusul democratismului demagogic, foarte activ în Europa, mai ales, dupa al doilea război mondial. Raporturile profesor-elev au fost bulversate, relațiile elev-obiecte de studiu au fost haotizate, inspectoratele şcolare şi ministerul de resort au devenit un soi de giruiete decizionale care acționează după cum bate vântul politicii, în perpetuă schimbare, cel puțin o dată la patru ani. Si toate acestea sunt, în ultimă instanță, consecința perversă a valorizării inadecvate, într-un spațiu cu specific inconfundabil, a doua idei generoase: *democrația şi libertatea* .

EF - E foarte curioasă pentru mine această rezervă față de democrație şi libertate a cuiva care a avut de suferit toată viața ca urmare a devotamentului, uneori fanatic, față de democrație şi libertate !

20

EM - Nu e vorba de rezerve față de aceste două valori, ci față de aplicarea lor abuzivă, inadecvată, mercenară. Când autoritatea profesorului este pulverizată în numele unui soi de egalitarism democratic între cel care modelează şi cel care este modelat, când elevul este invitat să-şi aleagă disciplinele de studiu şi manualele, ba chiar este solicitat să dea note profesorilor săi, când în numele drepturilor copilului se încurajează delațiunea contra părinților şi a dascalilor, când televiziunea organizează emisiuni precum „Profesor de milioane" unde, sub umbrela anonimatului, toți leneşii şi derbedii şcolilor bombardează internetul cu note de 1 (unu) pentru profesorii exigenți ori numai corecți...

EF - De altfel, însuşi titlul emisiunii mi se pare pejorativ şi insultator.

EM - Bineînteles. Intr-o lume alienată de obsesia banului şi rătăcită în promovarea valorilor tocmai pentru că banul a fost transformat în suprema valoare...

EF - O valoare care, din păcate, le subordonează pe toate celelalte

EM – Mă bucur să constat că, de această dată, ne aflam în deplină armonie ! Da, într-o asemenea lume, a raporta profesorul la parametrul *milioane* înseamnă,în esență a-l macula. Chiar dacă sintagma poate avea sensul de apreciere superlativă. Asa cum, de altfel, premiul însuți, decis prin plebiscitarea amintită, poate fi perceput nu ca
o recompensă, ci mai curând ca o dispensă.

21

EF – Intervenția mea şi-a lăsat fraza neterminată...

EM – Intervențiile tale lasă câteodată multe lucruri neterminate... Voi încerca totuşi să termin fraza... Deci, când toate cele amintite mai înainte se întamplă, - şi nu am introdus în ecuație gravele perturbări ale şcolii din anii „socialismului victorios" – nu trebuie să mire pe nimeni faptul că, de câteva decenii bune, în Europa, dacă nu şi prin alte părți, se vorbeste constant de criza învățământului, de fenomene de analfabetism, de nivelul tot mai precar al culturii generale a tinerilor, de **i/a**moralitaea care bântuie mai toate societățile, de pulverizarea unor table de valori care şi-au vădit perenitatea milenii, de însusi flagelul terorismului care a cancerizat planeta noastra în ultimul timp.

EF - Trebuie să observ că perspectiva ta e destul de catastrofică iar şcoala e văzută ca o veritabilă cauză a apocalipsei care se apropie.

EM – *Deşi nu mi-e greu să-ți observ ironia, am să te dezamăgesc spunandu-ți că eu chiar cred în traiectoria catastrofică a şcolii contemporane.*
(va urma)

Alexandru MELIAN

Imagine din
Revista Clipa

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

INELUL DE IARBĂ
- Roman -
Capitolul I

I

„Oare nu-i mai multă fericire
în a lua,decât în a dărui?”
Friedrich-Wilhelm Nietzsche

Înainte de a muri autorul acestui roman a plecat cu acceleratul spre oraşul natal. După ce şi-a aranjat micul geamantan pe plasa de bagaje de deasupra capului s-a aşezat pe locul său, desfăcându-şi nasturii de la haina de piele, trăgând fermoarul. Privea cu nostalgie pe fereastra vagonului care deja trecuse de Apahida. *„Mă duc să mai văd locurile natale, cine ştie dacă le mai pot vedea până când… Ultimul meu romanul, pe care îl am pe un compact-disc, aflat într-un tub de alamă, am să-l îngrop sub o tufă de măceşi pe Mohâia unde ne duceam în tinerețe, eu şi soția, să privim trenurie, care veneau de undeva şi se duceau în altă direcție, oprind trei minute în gara oraşului, nu departe de locul unde ne aşezam să le privim, în fiecare duminică. Toată săptămâna eram la servici, să construim socialismul cum ne mințau Dej şi apoi Ceauşescu. Iar duminica ne duceau la muncă voluntară. Aşa că, numai după amiezile duminicilor ne bucuram de visurile pe care n-i le închipuiam odihnindu-ne pe Mohâie. Trenurile treceu cu ferestrele licărind în soare şi dorul de ducă se luau după ele. Mă duc să ascund acest roman, fiindcă nu de puține ori oamenii preşedintelui au încercat să pună mâna pe el. Pe motive politice, dar mai ales că scriu despre amanta lui. Nu doresc să sufere cei doi băieți ai mei…”* Şi trenul înfăşura distanțele pe roți, alunecând pe Valea Oltului, în undele căruia se oglindea garnitura. *„Privind Oltul copilăriei îmi aduc aminte de Rin unde pe podul de la Konstanz am făcut fotografii cu soția. La kilometrul 555, la poalele stâncii Loreley am intrat în orăşelul Sankt Goarshausen, unde am băut o cafea la o cârciumă cu aspect elvețian”*. Sacadatul mersului de tren l-a făcut să adoarmă cu capul rezemat de perdeaua de la geam. Visul l-a cuprins.

Am plecat aseară din burgul medieval, aşezat în centrul Ardealului, cu Intercity, „Săgeata Albastră”, dar nu înainte de a citi pe Internet ziarele de seară. Acestea anunțau o relativă stabilitate politică în capitala țării. Mă aflam singur la fereastra vagonului. Celelalte canapele dormitau libere invelite în pluşul albastru. Era ora 23:00 şi trenul aluneca, şarpe fosforescent, printre dealurile transilvane. Noaptea ne cuprinsese ca o lavă în imponderabilitatea spațiului şi timpului.

Când am intrat în Gara de Nord laptele dimineții îi prelingea stropii pe ferestrele vagonului. Pe peron, oamenii se salutau, scoțându-şi pălăriile de fetru, iar papioanele sunt la mare cinste. Hamalii strigau cât îi țineau gura. Pantofii scârțâiau, iar în lacul lor puteam să-mi aranjez mustața. La ieşirea principală, într-o birjă, mă

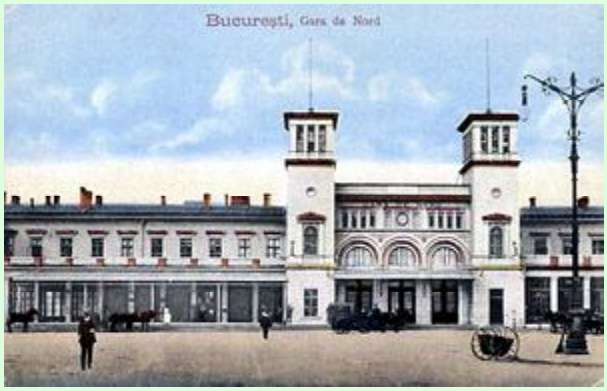

Gara de Nord la începutul sec. XX

aştepta pictorul Pallady. Mă atenționă cu bastonul ridicat. Mă aşezai lângă el şi birjarul, dând bici cailor, ne îndreptă direct spre sala „Cartea Românească”.
- Coane! Iată ce scrie Tudor Arghezi despre mine! Şi, cu glasul lui baritonal, îmi citi din prefața catalogului: „Delicat în nuanțe şi splendori fragile, meşterul nostru ne povesteşte tainele culorilor văzute pe dinăuntru, învăluite în borangic”. Am tăcut. Cuvintele îmi vuiau în urechi. Ajunşi la sala amintită, am intrat. Un val de culori se revărsa peste noi.

Zambaccian reținuse deja un tablou intitulat „Noutățile zilei”. Mie îmi plăcuse un peisaj de pe malurile Senei, intitulat „Gemenii”, nu pentru că sunt eu născut în zodia aceasta, ci pentru cei doi copaci pictați acolo. Între timp, Zambaccian se apropie de mine şi-mi şopteşte: *„Tablourile bune nu sunt niciodată scumpe, fereşte-te de cele ieftine!”.* După vernisaj, am plecat la „Suzana”. Erau acolo Ressu, Steriadi, Han, Tonitza, Minulescu, Adrian Maniu. Fiind vorba despre pictori amatori, dar mai ales despre tabloul achiziționat de mine, le-am răspuns:
- Şi când mă gândesc că eu l-am plătit o dată şi el mă plăteşte o viață întreagă.
Toți m-au aplaudat. La întoarcere, spre Gara de Nord, în birjă, se afla şi un bărbos ciudat. Asculta ce vorbeam cu Pallady. La un moment dat, ne-a replicat:
- Dacă cineva mi-ar dovedi că Hristos se află în afară adevărului, atunci aş prefera să rămân cu Hristos decât cu adevărul.
– Într-adevăr, suntem „Un miroir profond et sombre”, replică prietenul pictor.
Coborând în fața scărilor Gării de Nord, bărbosul din birjă mi-a întins mâna şi se recomandă:
– Dostoievski! Unde mă aflu şi în ce timp?!

Drăgăşani la începutul sec. XX

Răspunsul îl dădu controlorul de bilete, care, trecând pe lângă mine, mă anunță:
- Urmează Gara de Nord!
S-a trezit brusc, buimăcit de vis. După ce cu dosul palmelor s-a frecat la ochi şi privind pe fereastră a observat că se vede, nu departe, peste Olt, turnurile Mănăstiri Turnu. În zare se arăta maiestos Muntele Coziei, înalt de 1668 metri, mărginit de Țara Loviştei.
- Când am fost mai tânăr am urcat cu cei doi feciori ai mei până la Mănăstirea Stânişoara. Ridicată la baza stânci în vârful căreia se află o cabană. S-au dus vremurile acelea!
Trenul muşca din distanțe pe când bătrânul scriitor a adormit din nou. Trecând de haltă Prundeni s-a trezit. *„În câteva minute ajung în gară...”* a gândit. Şi-a luat bagajul din plasă, şi mergând spre uşa vagonului cu o mână s-a încheiat la haină de piele. Prin geamul uşii a văzut Moara Olt, casele micuțe acoperite de vegetație. Garnitură de tren a încetinit din viteză şi a oprit în stația municipiului Drăgăşani. Pe peron îl aştepta doi foşti colegi şi un reprezentant al bibliotecii din localitate.

*

S-a certat cu Maria pe motiv că băuse două sticle cu bere. Trist şi îngândurat a ieşit din apartament coborând cele 16 trepte de la etajul întâi. Cu mâinile la spate Dorin a traversat strada îndreptându-se spre parcul din cartier. De când se căsătorise, şi erau ceva ani de atunci, îl tot teroriza cu aceeaşi întrebare: „De ce bei?” Maria, având pe tatăl bețiv, avea obsesia că poate şi soțul, scriitorul Dorin Moisescu, o să ajungă un alcoolic precum tatălui ei. Mergea şi briza de primăvară îi mângâia fața. Simțea în obraji cum pulsează sângele. Îşi aduse aminte

cum îi ardea pulpele picioarelor când a avut-o pentru prima oară pe Vasilica, editoarea lui.

Era o seară de vară când soarele îşi trimitea ultimele raze prin geamul camerei unde se afla editură. Alături de femeia trecută puțin de patruzeci de ani, corectând ultimele pagini din romanul proaspăt cules la calculator, îşi simțea sângele zvâcnind în genunchiul ce-i atingea discret pulpa cărnoasă şi apetisantă a femei de alături. La început i-a fost teamă că Vasilica îşi v-a retrage piciorul. Dar nu a fost aşa. Într-un târziu când corectau ultimele pagini, simulând că doreşte să vadă mai bine ecranul monitorului şi-a tras scaunul mai aproape punând mâna dreaptă pe pulpa femeii. Aceasta nu a reacționat. Şi mâna a rămas acolo. Nu mai era atent la pagini. Doar Vasilica corectă. El, cu timiditate, îşi mută târîndu-şi palma, ca un şarpe ce-şi urmăreşte prada, pe pulpa femeii mai sus până la chiloți.
- Nu acum, Dorine! După...
Auzind aceste cuvinte simțul vânătorului s-a trezit în el. Îi întoarse capul şi o sărută prelung. Vasilica se ridică şi cu picioarele desfăcute s-a aşezat în poala lui.
- Dorine, de mult ți-am citit romanele şi mă visam să fiu un personaj în paginile tale erotice. Să simt bărbăția ta, să uit că am soț şi un băiat mare.
Dorin nu mai auzea ce-i spune. Mâinile înfrigurate i-a rupt chiloții şi... totul s-a transformat într-un ritm amețitor acompaniat de gemetele de plăcere ale femeii.

Nici nu a ştiut cum a ajuns în parc. Şi-a ales o bancă retrasă lângă un pin. La peste o sută de metri pe drumul principal trecea în acel moment un tramvai modern cumpărat de municipalitate de la polonezi. Îşi aduse aminte pentru ce se află singur pe această alee. Fără să vrea prin minte îi trecu o întâmplare cu socrul lui, pentru care el, cunoscutul scriitor, lăudat în mai în toate revistele literare, suferea datorită apucăturilor acestuia.

*

Dorin se trezi din visare când o femeie se aşeză lângă el. Nu întoarse capul. *„Să nu o stânjenesc”* gândi. Doar cu coada ochiului i-a privit genunchii descoperiți de o fustă vernil. *„Seamănă cu genunchii lui Vasilica. Nu! Mai degrabă cu ai Mariei!”* Femeia de alături scoase din geantă o carte pe care începu să o citească. *„Dacă ar veni Vasilica aici, mi-ar alina durerea din suflet”.* De fapt nu de puține ori se întâlneau pe această bancă, loc unde se odihnea, din când în când şi cu soția, căruia îi povestea subiectul viitorului roman. La care ea îi aducea unele completări. Această duplicitate îl caracteriza, fiind din Zodia Gemeni. Simțea că le iubeşte pe amândouă. Dorin, nu de puține ori, le lua în seamă. Dar, despre acest roman la care lucra, nu i-a mărturisit nimic. *„Mă bucur că Maria nu a aflat despre relația mea”.* Parcă ghicindu-i gândurile, femeia de alături a pus cartea deschisă între ei şi îi spuse:
- Ştiam de mult de relația ta cu Vasilica!
Surprins, Dorin a întors capul şi văzând-o pe Maria i-a luat mâna şi o sărută. Între ei se afla ultimul lui roman editat de Vasilica.

Port femeiesc la începutul sec. XX

Citiți întregul roman «INELUL DE IARBĂ» aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Al_Florin-Tene-Inelul_de_iarba.pdf

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Petrilică, „haiducul” de la Tismana

- Oameni, aşa cum au fost -

În duminica a şaptea, după Rusalii, de Sf. Ierarh Nifon, când Mântuitorul Iisus a vindecat cei doi orbi şi un mut în Capernaum – cu o săptămână înainte de Sf. Marie Mare, era mare agitație pe Valea Tismenii. Lume multă la cârciumă, la „Rozica”. Flăcăi, fete, gură-cască şi toți lăutarii din mahala, cu mic cu mare, aşteptau coborârea din munte – pe drumul Schitului, a vestitului cioban – haiduc Petrilică al lu’ Tabără. Îşi cobora oile în sat. Păscuseră toată vara prin munți. În fruntea convoiului, opt-zece măgari, purtând samare grele: cojoace, brădoaice pline cu brânză, caş, „bodănoase” de la stână…

În urmă veneau oile, şerpuindu-şi plapuma de lână, încadrate de câini mari, lățoşi şi harnici. Urmau caii, încărcați cu de toate.

Deodată, din norul gros de praf, stârnit de dobitoace, apare un munte de om. Călare pe un cal sur, îmbrăcat în costum ciobănesc, purta la chimiru-i lat, din piele, două pistoale aşezate în cruce, la burtă. Falnic !

Ca la un semn nevăzut, lăutarii – cu instrumentele sub braț se apropie smeriți de cel care le zice cu blândețe:

1972, Oslea - Gălățescu Petre (Petrilică) călare pe calul lui alb

Petrilică la o bere cu "tinăretu"...

- Bă, … mama voastră de… ca să nu vă laud !

- Să trăiți don’ Petrilică !

- Lasă, mă… că ştie don’ Petrică ce zice…

Se spune că există pe lume două categorii de pupători în „dos”: „una formată dintre aceia care pupă pe cei de „sus”, alta (aproape inexistentă), care ar trebui să pupe pe cei ce fac ceva pentru comunitate. Evident tot în dos”.

- Bă… anu’ ăsta m-am hotărât să dau ca premiu o putină cu brânză, tarafului care îmi va cânta ceva… aşa, de jale, să plângă şi oile, să ragă şi măgarii…

Petrilică sare de pe cal, ia frâiele cailor în mâna-i cât lopata şi îi bagă în cârciumă, la umbră. Să se odihnească şi ei ca oamenii, că or fi obosiți după atâta amar de drum. El iese afară, la aer, întinde țolul vărgat pe iarba verde, se aşează turceşte şi cheamă băiatul de prăvălie, care vine însoțit de însăşi doamna Rozica, patroana.

- Luați un berbec, pe cel mai gras, tăiați-l şi la proțap cu el. Până se face o să mănânc o bucată de brânză cu

mămăligă. Oricum de-aici nu plecăm până dimineață !

Începu muzica. Săreau scântei din arcuşurile care, în mâinile dibace ale lăutarilor, se repezeau în sus şi în jos, despicând trupul viorilor. Geagu Petre Cătăroiu, Petrică Moşu, Rugină al bătrân, Victor Lulea stăteau mai în față, lângă Petrilică. Urmau cei tineri: Gheorghiță Argint, Mitică Chibrit, Stricăfer, Călae, Zară, Victorița lu Toacă şi Titina lu' Chibrit se întreceau cu gura, ca prigoriile.

După câteva ore de cântat, Petrilică îi pofti la masă.

- E… acum hai să mâncați şi să beți ceva, că după aia… avem treabă. Nu scăpați până dimineață !

Noaptea trecu repede. Oile păşteau mărunt în zăvoiul dintre cârciumă şi apa Tismanei, caii moțăiau stând în picioare; oamenii… aburiți de oboseală se mişcau mai greu. Deodată Petrilică li se adresă cu o voce de tunet:

- Bă… vedeți putina aia cu brânză de lângă gard? Când dau eu semnalul, cine ajunge primul, a lui să fie, toată. Unu… doi… trei !

Toți o luară la fugă spre putina cu brânză. Scăpară şi viorile. Se îmbulziră aşa de tare, care mai de care să apuce o bucată de brânză, încât bietul vas din lemn se desfăcu în bucăți, conținutul se rostogoli pe jos, oamenii se călcară în picioare. Brânza lipită de haine şi de fețele lor nu mai putea fi recuperată. Se uitau toți spre Petrilică. Nu apucaseră nimic.

- Bă… buni ați fi voi, nu zic nu, dar vă strică lăcomia, bat-o Dumnezeu s-o bată ! Ce era dacă împărțeați brânza frumos, cu bucata? Acum ce mai duceți acasă la copii?

La Stâna Ursului din Muntele Oslea, în anul 1972

Polina - Bunica autorului, povestitoare...

II

- Altă dată – îmi povestea bunica Polina, Petrilică fu chemat la Postul de jandarmi, la Tismana.

Nu ştiu ce făcuse rău pe la munte. Ziceau oamenii că trecuse cu turma lui de oi (vreo trei sute) prin alta, a unui om care avea mai puține. Când au ieşit oile, erau mai multe cu jumătate din turma mică. Pe ciobanul păgubit l-a legat de un gorun. A stat omul acolo câteva zile până a fost găsit de nişte ciobani care au şi povestit cazul. Alții ziceau că ar fi avut legături şi cu transfugul Troacă din munții Cernei, căruia îi ascunsese un pistol automat în lâna de sub burta unui berbece. Lumea vorbea multe. Cert este că din clădirea Postului de jandarmi, Petrilică a ieşit cu cătuşele pe mâini.

Trebuia dus la Baia de Aramă, la raion. Îl însoțea un jandarm tânăr, care s-a urcat în şareta jandarmeriei, iar pe arestat l-a legat cu o sfoară de şaretă, ca să meargă încet pe jos. Cam pe la Salca Pocruii, pe la Troiță, Petrilică se ceru pentru necesități.

- Măi nea Petrilică, uite îți desfac doar o singură mână, dar bagă de seamă că dacă încerci să fugi te împuşc, să ştii !

- Stai liniştit că nu te bag eu în belele !

Omul se aplecă uşor pe vine, făcu

1978 - Petrilică in lunca Sohodolului de Vânăta

în mână, iar când tânărul jandarm se uita în altă parte, îl plesni peste ochi cu „încărcătura" încât omul legii luat prin surprindere, fi repede dezarmat.

Petrilică trecu pe poteca din luncă, prin fânul mare şi se duse acasă la Ungureni.

Noaptea îşi luă oile şi plecă cu ele spre Jiu, ca să-şi piardă urma. Îl prinseră zorile în Tg-Jiu. Conduse turma pe digul Jiului şi ce îşi zise, ia să bage el oile în Grădina Publică a oraşului, să mai pască ceva gazon proaspăt. Cam pe la amiază, oile lui Petrilică păscuseră deja toate florile plantate şi îngrijite de Primărie. Când au venit paznicii, Petrilică, ieşit înainte cu ciomagul în mână:

- Staţi… să nu-mi deranjaţi animalele, plătesc paguba şi… atât !

Aşa a şi făcut. Numai că până ce contabilii Primăriei Tg-Jiu au calculat pagubele produse parcului, Petrilică s-a gândit să dea vreo două ture prin oraş cu Dricul de la pompe funebre, aşa să-l vadă lumea. În dricul vopsit negru de care trăgeau patru bidivii frumos împodobiţi, în vitrina de sticlă stătea Petrilică întins pe spate, cu mâinile pe piept, cu pălăria pe cap – mare cât un acoperiş şi cu ciomagul pe lângă el. Lumea privea uimită, bărbaţii îşi descopereau capetele la trecerea mortului, urmat de famfara regimentului.

- Acesta nu-i Petrilică Tabără? Săracu şi era atât de zdravăn…

Multe a mai făcut haiducul nostru în viaţa lui. Odată, cică s-a dus la Penitenciarul din Tg-Jiu să se intereseze cum poate să se odihnească acolo câteva zile. A bătut la poartă, iar un caraliu îl întreabă:

- Ce-ţi trebuie măi ciobane, ţi s-a urât cu libertatea?

- Nu tată, dar vreau şi eu să văd cum e înăuntru. Tare curios mai sunt ! Ce trebuie să fac să fiu primit la voi?

- Vezi-ţi de treabă omule, aici sunt numai răufăcători, borfaşi, hoţi, scandalagii…

Nici nu termină omul vorba că se şi pomeni cu o palmă peste faţă de intră înăuntru forţat. Aşa ajunse Petrilică şi la puşcărie. Ar fi stat acolo o săptămână, după care a evadat.

Toate acestea se întâmplau înainte de apariţia regimului popular: republica şi circulau din vorbă în vorbă.

Timpul trecea, haiducul nostru încărunţise, securitatea devenise mai neiertătoare.

Îmi aduc aminte că într-o perioadă era interzisă cu desăvârşire tăierea mieilor de Paşti. Pentru alţii, mai fricoşi… Pe bătrânul Petrilică l-am întâlnit la Tismana – la brazii de la Gară, în marginea şoselei, tăind miei. Îi jupuia spânzuraţi de un copac.

- Hai tată, ia că-i dau ieftin !

Tăiase vreo zece-cincisprezece, ajutat de un briceag în formă de peşte pe care îl ţinea legat cu o aţă de chimir. Obosise, avea peste optzeci de ani. Se aşezase la o masă a bufetului, afară, cu o halbă de bere înainte. Era tare supărat, ofta.

- Ce s-a întâmplat nea Petrilică ?

- Sunt supărat rău de tot. Ieri, în deal în Sporeşti m-a bătut Ghiţă Brânzan ! Nu mă doare, mă doare sufletul. Cine-am fost şi ce-am ajuns !

Lacrimile i se înnodau sub bărbie şi se ştergea la nas cu mâneca de la cămaşa

"Pretinii" lui Petrilică din satul Ungureni - Tismana

albă, cusută cu purecei.

Peste vreo două – trei zile am auzit că a luat foc conacul lui Ghiță Brânzan, cu clăile de fân cu tot.

Florian Văideianu
Jurist

În imaginea din dreapta: Petrilică in costum de ungurean, cu fata lui, Miluşa şi ginerele Nelu Pau

DESEN
Artistul plastic
prof. Grigore Haidău
Târgu Jiu.

Baciul de la Stâna Ursului - Oslea

Citiți articolul original "**Petrilică, „haiducul" din Tismana**" aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/04/florian-vaideianu-petrilica-haiducul-de.html

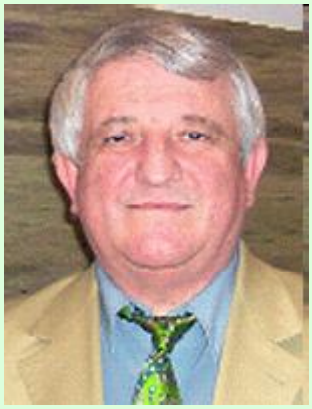

VASILE MIC - poet şi grafician, jud. Satu Mare. Publică în revistele:
CETATEA CULTURALĂ, Cluj-Napoca
http://cetateaculturala.wordpress.com
Revista CITADELA, Baia Mare
Revista "Destine literare", Canada
www.scriitoriiromani.com

POEZII

DEBUT la Sămănătorul!

Avem un foc

Numai azi
Putem face curat
Prin sufletele noastre.
Avem un foc
Îl putem stinge
Cu foc.
Avem zăpada aceasta,
Facem din ea
Vis.
Din raze de lumină
Clădim
Punți.
Din raze de soare
Scări vom înălța…
Chiar dincolo
De zbor.

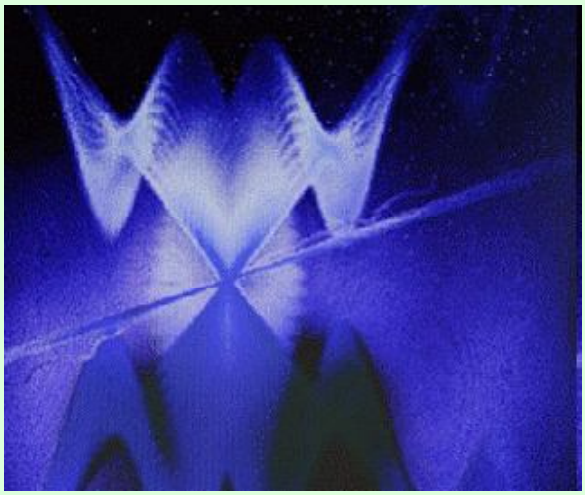

Grafica:
Vasile Mic

Inima ei

Inima ei
A încăput într-un suflet.
Şi într-o poveste
Şi-a făcut loc.
Sub un cer,
Într-o lume
Precum aceasta,
Aceeaşi inimă,
Acelaşi suflet…

Un minister al aerului

Pădurile
Au fost despărțite
De aer.
Ființează un minister
Al aerului.
Şi un minister
Al culturii
Avena sativa.
Un alt minister,
Al urşilor braconați

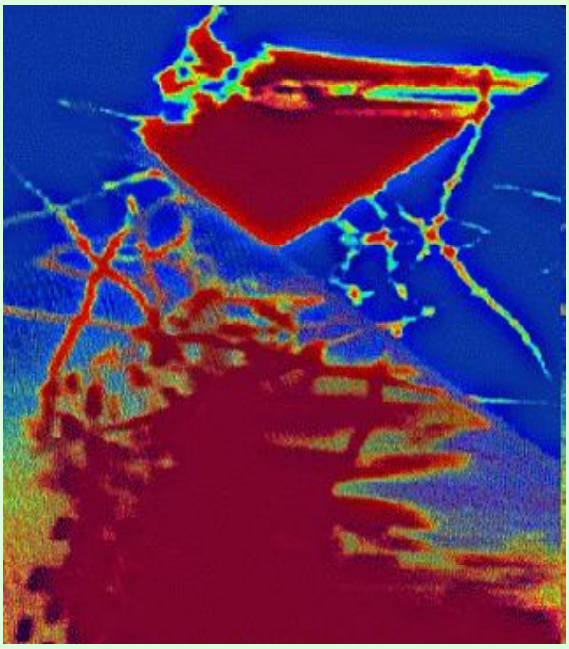

Oficial –
Pentru că neoficial
E de rău!
Numai caii
Pădurii Letea
Nu au minister…
Dar sigur au
Un abator
În aşteptare!

Să poți lua trecutul

Să poți lua
Trecutul,
Să-l închizi
Undeva.
Să poți lua
Lumea, s-o pui
În inima ta.
Viitorul
Să poți să-l iubeşti…
Chiar în timp
Ce strănepoții
Ți-i creşti…

Pierderea rădăcinii

Regina
A pierdut
Rădăcina
Ce trează
Era
Să o țină.

La rădăcina zidirii

La rădăcina
Zidirii
Cerului
S-a pus şi o lacrimă.
Din privirile zeilor
S-a desprins
Lumina…
Culorile
Chiar noi
Le-am adus
Pe pământ.

Patria rămâne o ghicitoare

Patria
Rămâne
O ghicitoare;
Poate să facă
Vrăji…
Ca să lungească
Noaptea,
Poate să prevestească
Atenționări
Cod galben
Pentru zăpezi
Roşii, roşii…

Cu temple şi infern

Suntem
O planetă iscoditoare.
Avem intervale de timp
Cu vise,
Cu năzuințe de zbor,
Nemăsurată
Iubire.
Suntem o planetă
Fără zei…
Şi cu zei,
Cu temple
Şi infern.

Trăim

Trăim
Pentru sacul de mălai
Ce ne poate aduce
Zâmbetul
Fiecărei dimineți.
Trăim
Încă…
Trăim!

Țăranul

Țăranul
Îşi va căuta
În sine
Puterea.
Pământul,
Din când în când,
Sigur va reveni
În visele sale.

Războiul lumilor

Războiul
Lumilor
Se duce între un pâlc
De haiduci
De-ai noştri
Şi armata divină.
Bătăliile
Se văd crunte,
Învingători…
Nu sunt.

Vom judeca lumea

Vom judeca
Lumea
Cu putină îngăduință.
Poveştile
De dragoste
Vor fi puse
În consens
Cu lumina.
Nicio floare
Nu va fi lăsată
În bezniă.
Nici un anotimp
Nu va fi
Privit
De la fereastră.
Păsările,
Departele,
Glonțul de argint…
Ne vor ajuta
În demersul
De a judeca lumea
Cu puțină îngăduință.

Toți

Toți
Am iubit,
Am sperat,
Ne-am luptat
Cu ziua,
Cu necunoscutul,
Cu absolutul.
Toți am învins…
Când nu am fost
Învinşi.
Toți am făcut parte
Din această lume.

Inima

Inima
Poate pluti,
Uneori,
Poate dansa…
Noaptea târziu,
Dimineața în zori.
Inima
Poate să ducă
Departe…
Pe fereastra sufletului
Poate intra
Să meargă
Alături de ochii albaştri,
Să rămână
Unde ea vrea.

Nesfârşita zi viitoare

Profeția
Poate distruge
Lumi.
Nicio răzbunare
Nu
Se negociază;
Amintirea ruşinii
Rămâne
Nesfârşita zi
Viitoare.

Sigur ne antrenăm

Sigur
Ne antrenăm
Într-un abator
De la sfârşitul lumii.
Primprejur,
Dealuri
Sterpe
În oglindă,
Corbi
Ciugulind
Din stânga
Şi din dreapta,
Din soare,
Din tei,
Din trecut,
Din viețile
Viitoare.

Un zeu

Un zeu al zborului
S-a implicat
În salvarea
Sufletului
Frunzei.
O istorie
Ne-a rămas
Şi un tei,
Nemărginirea
Aceasta…

Ca omul

Ca omul
Să moară de foame
Nu are nevoie
De nici un
Nimeni.
Nici de dumnezei
În plus
Nu poate fi vorba.

Înseamnă

Asta înseamnă
Să trăieşti
Ca un om obişnuit.
Nicio dimineață
Fără zâmbetul tău,
Nici un anotimp
Indiferent ție.
Femeia
Şi patria,
Ochii albaştri…
Nu mă vor trezi
Din visare.

Citiți articolul original "**Vasile Mic - Poezii**" aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/04/vasile-mic-poezii.html

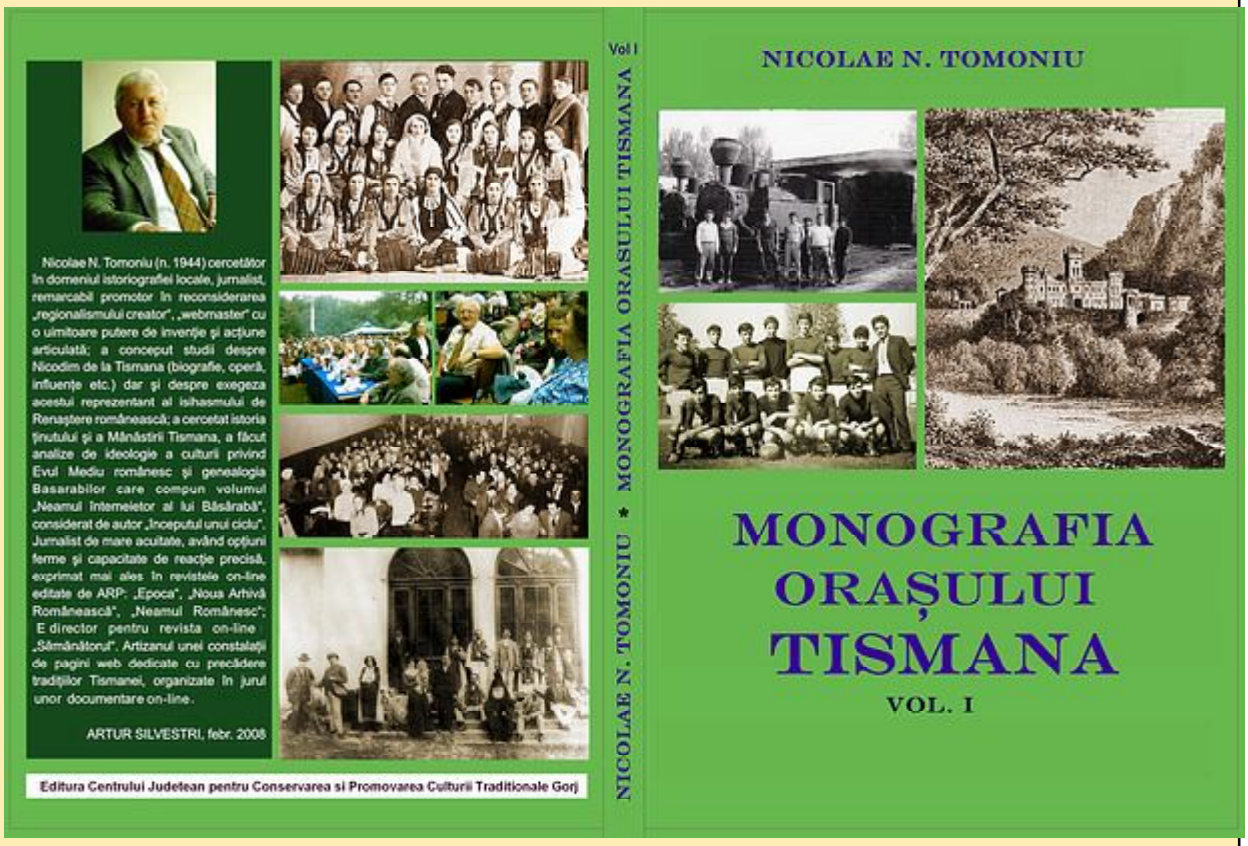

Prima carte tipărită sub Editura Semănătorul:
"Dezmărginiri - Ieşirea din paradis"
Vedeți reglementările Bibliotecii Naționale a României la pagina 36

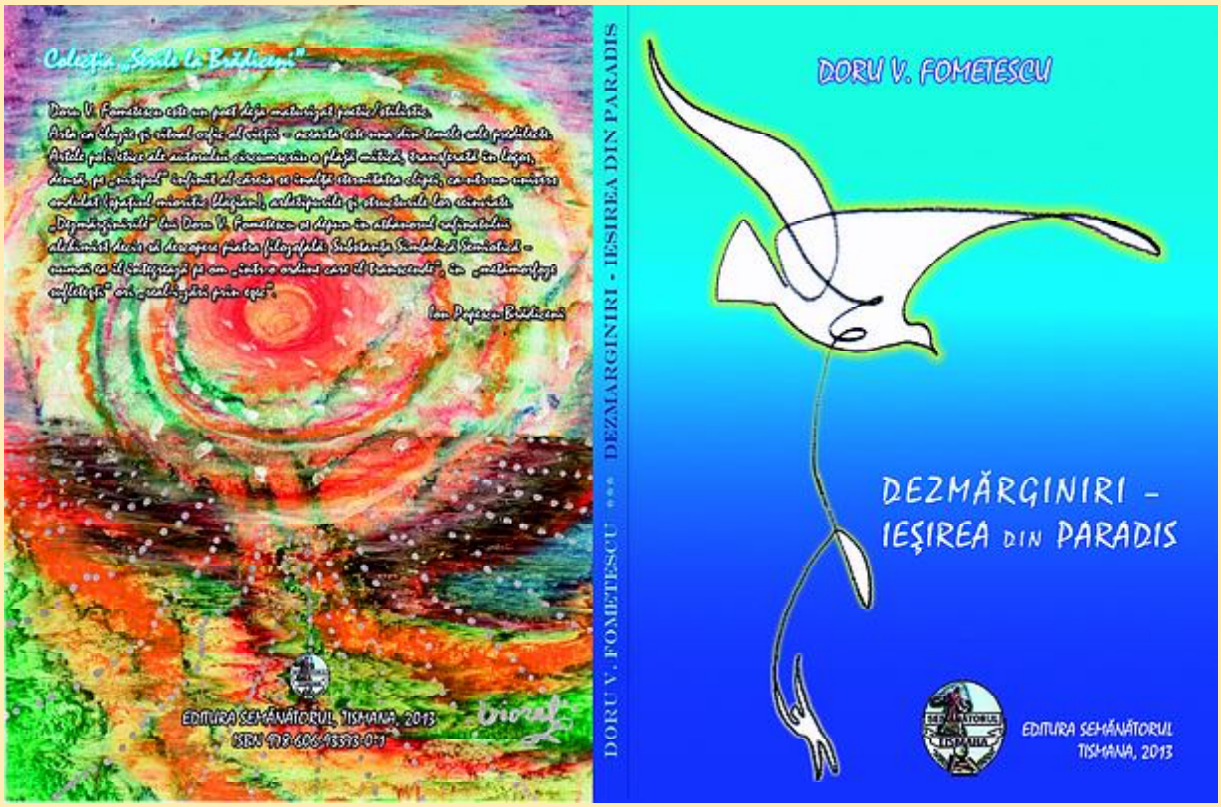

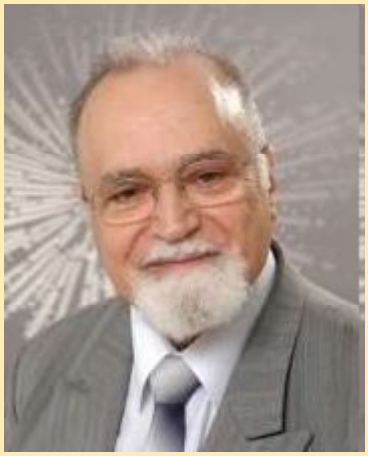

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii aprilie

A n u n ț

Tăcerea e o insulă între cuvinte.
Cum nimeni,
de aproape un an,
nu mi-a deschis uşa,
să mă bucure cu pâinea caldă a cuvintelor,
tăcerea din jurul meu a prins crustă,
iar singurătatea mea
a devenit planetă.

De ieri
mă tot chinui să scriu un anunț
pentru presa de pretutindeni:
“Vând planetă centrală,
ultradotată.
În locul unui vagon de dolari
prefer căuşul unei mâini calde,
plină cu vorbe bune:
s-o sărut
şi să-i sorb vorbele.

A r d e r e

ascultă sufletul ierbii ce vine
ascultă seva urcând în copaci
cum cheamă ploile
cum cheamă iubirile

tot aşa cum îți ascult eu paşii
care m-au potecit în adânc
din lumina ochilor
până-n taina viselor

pune fruntea pe scrisul meu
şi-i vei simți arderea
născând pe hârtie
cea mai pură iubire

şi iartă-mi
imaculata concepție
.

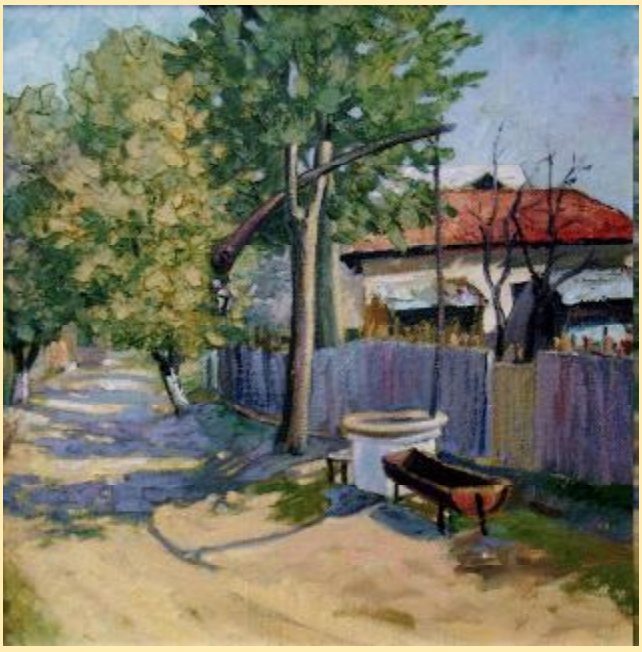

Pictura: http://facebook.com/dobritescu
Băleşti - Gorj

Avem Dovezi!

Cu dragoste, tuturor acelora care încă mai vor teritorii româneşti – spre ştiinţă!

Venim din această glie de când ne ştim,
Cu toţi moşii şi strămoşii dimpreună.
Aici am învăţat să trăim şi să murim
În zile de dogoare şi în nopţi cu lună.

Bărboşii daci doineau cu Carpaţii prieteni
Şi-şi ziceau cu miere pe buze: "Ziua Bună!",
După care mergeau la câmp şi printre cetini
Sau rămâneau Christoşi pe vreo columnă.

Căci mulţi nechemaţi s-au vânturat pe-aici, peste ani,
Şi trecând au semănat focul şi jalea.
Au învăţat ai noştri să şi-i facă prieteni de la romani
Ori le-au arătat nechemaţilor pe unde le-e valea.

Ai noştri n-au luat nimic de la nimeni, ferească Sfântul!
De dat le-a dat tuturor mai mereu peste măsură
Şi i-au convins cu pilda vieţii că-şi iubesc pământul,
Iar dacă-şi văd de treaba lor, ei nu le poartă ură.

Şi-uite-aşa, Daco-Romania, cu care se sfârşeşte o lume,
A stat neînvinsă la margini de imperii, de pază.
E limpede: înaintaşilor nu le ardeau de glume:
Ei au rămas aici aceeaşi daco-romană oază.

Ei au rămas aici şi suntem aici de mii de ani
Şi-o putem dovedi tuturor cum se cuvine
Pe documente autentice, dar şi pe bolovani,
Căci am avut şi-avem destule Dovezi Geto-Latine!

Binefăcătoarea ploaie

Adineaori
au trecut pe-aici
iscusitul hidalgo Don Quijote,
urmat de Sancho şi de Dulcineea -
o tristeţe, o pală de vânt
şi şoapta de iubire a cerului,
ultimii soldaţi ai Marii Armate Albastre
ţintindu-ne cu săgeţile ploii.
Toate frunzele şi toate păsările
le-au făcut cuvenitele reverenţe,
mai albastre decât albul zilei uscate.
Noi ne-am frecat la ochi şi-am zis:
"Iată că cerul ne poartă de grijă!",
şi i-am inspirat,
şi i-am expirat,
să poată mărşălui în continuare.

Doar nu poţi opri din mers o asemenea armată,
care trebuie să ajungă tot mai departe -
la toate adresele
ivite şi neivite încă….

Citiţi alte poezii ale domnului George Ene pe blogul nostru de poezii:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Istoria Lausiacă

- Prezentarea cărții –

Istoria Lausiacă sau Lavsaicon este o lucrare aparținând lui Paladie, scrisă în secolul al V-lea, undeva între anii 419-420. Titlul de ”Istoria Lausiacă” îl primeşte de la destinatarul scrierii, un postelnic al împăratului bizantin Teodosie II, pe numele său Lausus. A fost cunoscută în lumea monahală dintr-o veche traducere, din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, fiind contemporană cu traducerea scrierilor greceşti.

Autorul acestei scrieri, Paladie s-a născut în Galatia, în anul 363 sau 364 având o pregătire clasică acelor vremuri. A ajuns călugăr prin anul 386, viețuind în această stare, la început în Palestina. Apoi a viețuit trei ani cu un ascet, Inochentie, în muntele Măslinilor, unde se întâlni cu Rufin şi cu Melania cea bătrână. La propunerea acestora, acceptă să meargă în Egipt pentru a cunoaşte monahismul acelor locuri. Acolo, rămâne o perioadă de un an în Alexandria, având-l ca povățuitor pe părintele Isidor, care i-a insuflat lui Paladie modul de viață al pustnicilor, apoi se decide să urmeze şi el calea aceasta a pustnicilor având-l îndrumător pe Dorotei. Anul 390 îl găseşte pe Paladie în Nitria, unde rămâne pentru o perioadă de nouă ani. Aici întâlneşte două modele ale monahilor, pe Sfântul Macarie Egipteanul şi pe Evagrie Ponticul, având o influență foarte mare asupra lui Paladie. După moartea lui Evagrie, în anul 399, Paladie s-a îmbolnăvit şi a fost sfătuit de medici să se întoarcă în Palestina.

Întors în Palestina, viețuieşte la Betleem unde îl întâlneşte pe Poseidon. În jurul anului 400, Paladie devine episcop în Bitinia, al ținutului Eleonopole. În anul 403, a avut loc Sinodul de la Chercia, în apropiere de Calcedon, convocat de inamicul Sfântului Ioan Gură de Aur, Teofil al Alexandriei. La acest sinod, Sfântul Ioan Gură de Aur a fost condamnat, iar lui Paladie i s-a reproşat influența origenistă. Paladie l-a apărat pe Sfântul Ioan Gură de Aur în timpul primului exil al acestuia, fiind arestat pentru aceasta în anul 406 şi exilat în Egipt de către împăratul Arcadie. S-a întors în locurile sale natale, după încetarea opoziției față de Sfântul Ioan Gură de Aur. Devine apoi episcop al Aspurei, timp în care scrie această carte, ”Istoria Lausiacă”. Textul tradus în limba română, provine din traducerea textului publicat de Barthelink, fiind publicat pentru prima dată de Cuthbert butler sub titlul ”The Lausiac History of Paladius” I, Cambridge, 1898 şi II, 1908.

În cuprinsul acestui text nu se observă vreo influență origenistă asupra scrierii lui Paladie, învățătura despre patimi şi despre purificarea de ele este o învățătură generală a spiritualității creştine. În laudele şi recunoaşterea că Evagrie i-a fost un învățător şi în prezentarea unui episod din viața lui Origen, nu se observă o acceptare a celor două greşeli ale lui Origen: preexistența sufletului şi apocatastaza (restaurarea tuturor).

Conținutul acestei scrieri pune accentul pe ajutorarea ce o făceau persoanele prezentate în această lucrare bolnavilor şi săracilor, de aici rezultând că scrierea are un sens contrar învățăturii origeniste. Se pune preț pe slujirea oamenilor şi pe slăbirea şi curățirea patimilor prin care se pg. 2

urmăreşte eliminarea egoismului din viața oamenilor şi sfințenia vieții prin înfrânare şi prin slujirea şi iubirea neîncetată a aproapelui.

Paladie a scris această lucrare pe când se afla la al 56-lea an din viața sa, în al 33-lea an de convieţuire în viața monahală şi în al 20-lea an de episcopie. Prin această carte, Paladie oferă o mărturie directă a felului în care îşi duceau viața printre primii monahi ai creştinismului. Scopul scrieri acestei cărți, după cum îl mărturiseşte chiar Paladie, este acela de a-i oferi omului un îndreptar de viață, un exemplu de urmat pe calea cunoaşterii lui Dumnezeu. Scopul călătoriilor şi peregrinărilor pe care le făcea Paladie, era acela de a cunoaşte oameni de la care să învețe ce înseamnă iubirea de Dumnezeu şi cum poți ajunge la cunoaşterea lui Dumnezeu. Iar această scriere nu-i este spre laudă, pentru că a ajuns în preajma unor asemenea oameni, ci acela de a folosi cititorilor din experiența sa. Îi îndeamnă pe creştini, să rămână raționali şi să respingă prin rațiune orice urmă de păcat.

În limba română, această carte a apărut prin munca aceluiaşi Părinte Profesor Dumitru

Stăniloae, care a înfrumusețat teologia românească prin osteneala sa. Pe lângă această carte şi multe altele, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae a oferit tezaurului teologic românesc şi traducerea colecției Filocaliei. Traducerea românească a cărții ” Istoria Lausiacă ” mai poartă denumirea şi de ”Lavsaicon” sau ” Scurte biografii de pustnici” şi conține 126 de pagini.

Prin această lucrare, Paladie a reuşit să insufle şi să înfățişeze chipul unei spiritualități filocalice, care va defini permanent ființa Ortodoxiei. Dacă pentru omul lumesc, pustia apare ca un tărâm al singurătății, al uitării de sine, pentru omul duhovnicesc, iubitor de Dumnezeu, însetat după Acesta, pustia se preface într-un loc al învierii spirituale. Pustiul rămâne şi locul de luptă, frontul pe care se duce războiul între monah şi puterile demonice, în încercarea de a-l rupe pe om de comuniunea cu Dumnezeu. Aceste lupte cu diavolii, sunt însă pentru monahi, prilejuri care îi apropie mai mult de Dumnezeu, îi face mai puternici, întărindu-i spiritual.

Prin urmare, această lucrare a lui Paladie, ” Istoria Lausiacă”, putem spune că este un pelerinaj prin viața sa. Viața lui Paladie şi totodată pelerinajul făcut de orice cititor al acestei cărți prin lecturarea ei, are nişte puncte cheie asupra cărora e necesar să se oprească fiecare cititor, pentru a medita şi a-şi îmbogăți bagajul în urma pelerinajului lecturării cărții. Aceste puncte sunt reprezentate în această carte de monahii cu care acesta a intrat în contact şi care fiecare lasă o învățătură duhovnicească pentru omul care doreşte să-L cunoască pe Dumnezeu.

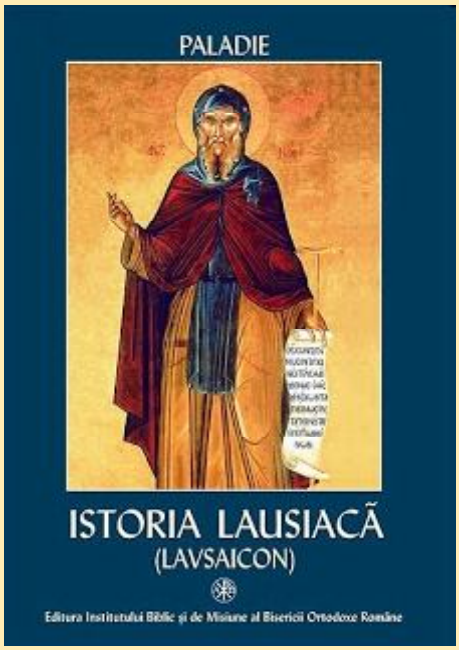

Articolul original - cu harta în format mai mare - se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/04/ionut-hens-prezentarea-cartii-istoria.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Mugurel Pădureanu-Coarbă, Din Văianu la Toronto,

Editura S. C. Paper Print Bussines S. R. L., Bucureşti, 2010.

Sub pesudonimul Mugurel Pădureanu-Coarbă, scriitorul gorjean Ion Gociu, cunoscut îndeobşte prin calitățile sale de militar înnăscut, şi-a făcut, cu trei ani în urmă, debutul literar.

Opera sa este prefațată de profesorul universitar dr. Alexandru Metea, şi dânsul cu origini gorjene ca şi cel dintâi. În cuvântul său, acesta descrie întâlnirea cu distinsul autor (pp. 5-6) şi rezumă în câteva cuvinte opera sa, arătând că în cadrul ei:

> *Sunt adunate evocări din lumea unui sat gorjean, cu obiceiuri ancestrale şi cu oameni dintr-o bucată, dar şi traiectoria unui tânăr care s-a îndreptat spre cariera militară, încât o bună parte a acestei cărți poate fi încadrată în ceea ce se numeşte un „Bildungsroman" (p. 6).*

Prefațatorul nu uită de asemenea să remarce caracterul memorialistic al volumului şi să arate că în cadrul său, naratorul descrie amintirile sale din perioada formării sale ca om şi intelectual. El mai remarcă şi deosebitul talent literar al ofițerului, care conferă cărții un statut şi o valoare aparte:

> *Cartea colonelului Ion Gociu se citeşte cu sufletul la gură, pentru că autorul, înzestrat cu un talent literar pe care nu i l-am bănuit, îşi „mărturiseşte" în pagini memorabile - cu multă sensibilitate – nostalgia satului în care a văzut lumina zilei şi pe care îl păstrează în amintire, iubirile şi atracția eternului feminin („femeia-floare"), idealurile din tinerețe, bucuria împlinirilor, dar şi greutățile care i-au stat în drumul său spre vârf (p. 6).*

Desconspirând, asemeni volumului lui Florian Văideianu, faptul că lucrarea este un adevărat comornic ce antologizează frânturi de pastel şi portrete din viața satului gorjean, autorul nostru ofreă încă dintru început cititorului un tablou al satului de odinioară, privit de această dată prin ochii copilului de către scriitorul matur, dar nostalgic. Momentele importante ce circumscriu întreg parcursul anului calendaristic, respectiv anotimpurile, presărate fiecare cu momente ce-i asigurau specificul zonal, precum plecarea bărbaților la muncă la oraş, activitățile gospodăreşti sau ,,întoarcerea taților", se regăsesc în povestirea intitulată Din vremea părinților (pp. 7-9), fiind apoi reluate şi explicitate în amănunt, precum în structura unei lucrări ştiințifice (unde ele sunt enunțate în ipoteză şi expuse şi explicitate pe larg în tratarea lucrării). Un exemplu în acest sens îl constituie opera Ignatul în copilărie (pp. 71-74). Aici, pe lângă descrierea evenimentului şi a tradițiilor locale privitoare la anumite momente ale sale sau la utilitatea anumitor componente obținute în urma procesului [1], este descrisă şi dimensiunea intrinsecă a tradiției, autorul subliniind atât legătura profundă existentă între copii şi animal, ruptă brutal atunci, întrucât, animalul făcea parte din ,,existența sentimentală a lor". Revelator în acest sens n i se pare pasajul următor, care surprinde atât elemente din prima parte a ipotezei noastre, cât şi din cea din urmă:

> *Tăiatul avea o semnificație sacră, ceacare aducea prosperitatea în casă, belşugul care te ajuta să treci mai uşor prin greutățile iernii, către primăvară şi mult peste vară. Noi, copiii, de fiecare dată,eram confruntați cu ceva dureros, fiindcă în*

bătătura casei noastre, vrând, nevrând, trebuia să luăm parte la acest ritual, într-un fel barbar. Porcul făcea parte din existența noastră sentimentală! Avea şi un nume, chiar creştinesc. Bunica Stătiana, cât a stat la noi, a „botezat" un purcel ce a ajuns porc până la Ignat cu numele de Gore, ca pe fratele meu (p. 71).

După suculentele pasaje ce descriu peisajul rural cu tradițiile şi efervescența lui, autorul trece la descrierea perioadei de şcolarizare, ce cuprinde de altfel fragmente deosebit de importante, care-l fac pe cititorul care a trăit la rându-i clipe asemănătoare, să reitereze momente din viața de liceu. Învoirea, viața de internat, dorul de casă, acomodarea, distanța de cei dragi şi nerăbdarea revederii grabnice, devin adevărate leitmotive ale operei, prin intermediul lor fiind descris zbuciumul tânărului atât de ancorat în tradițiile locale şi aruncat acum în mijlocul rigorilor unei instituții ce dorea să-i disciplineze şi să-i formeze ca viitori slujitori ai patriei. În mod cert, datorită privațiunilor suferite şi a dorului de casă, autorul descrie cu atâta acrivie elemente ce compuneau viața şcolarului, precum învoirea în oraş sau plecarea acasă. Iată un exemplu în acest sens:

După regulament, fiecare elev avea dreptul la învoire în oraş. Învoirea se făcea numai în zilele de sărbătoare şi numai în procent de maximum 50% din efectiv. Învoirea era folosită şi ca stimulent pentru rezultate foarte bune la învățătură. Dacă erai sancționat fie numai cu observație, pierdeai dreptul la învoire (p. 155).

După descrierea traseului caracteristic al devenirii, ce face volumul să-şi merite statutul de bildungsroman, autorul adaugă înspre finalul operei sale şi un mic jurnal de călătorie, în care descrie sejurul său canadian, consumat înspre sfârşitul mileniului tocmai se pregătea să apună.

Lecturând opera sa, observăm că autorul dă dovadă de un condei iscusit, la baza căruia stă în mod incontestabil un bagaj consistent de lecturi şi că opera sa se dovedeşte o adevărată realizare a beletristicii contemporane, atât din punct de vedere stilistic, cât şi în ceea ce priveşte mesajul, bine articulat şi transpunând cititorul într-o stare de melancolie şi contemplație, fapt ce ne face să recomandăm şi altora opera distinsului autor, spre desfătarea imaginației şi spre întoarcerea în vremurile pline de har ale copilăriei.

---

[1] Ca de exemplu: *Cea mai dificilă operație în această activitate era jupuitul. Era considerată risipă să pârleşti porcul cu paie şi să nu recuperezi pielea şi părul, trebuitoare în gospodărie. Aproape toată pielea, mai puțin o porțiune de pe burtă, era jupuită, pentru că din ea se meştereau opincile pe care noi le purtam în picioare, tot timpul iernii*

Citiți articolul original aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/04/iuliu-marius-morariu-recenzie-roman-din.html

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Aspecte ale societății româneşti actuale:

Laudele infirme ale dlui Pleşu

MOTTO : ***« Nimic nu e mai primejdios pentru conştiința unui popor decât privelişte a corupției şi a nulității recompensate, decât ridicarea în sus a demeritului.» (Timpul, 9 apr. 1881) Mihai EMINESCU***

Cu abilitatea celui care ştie să meşterească subtilitățile limbii, domnul Pleşu ne propune un exercițiu de logică politicianistă şi de partizanat travestit filozofic. Deşi, de la un cărturar ca dânsul, ne-am fi aşteptat la un exercițiu de logică, pur şi simplu şi la o demnă echidistanță, fără nici un travesti. Dar pentru că dumnealui n-a ținut să se adreseze unor neisprăviți mioritici, îngrijorați de halul în care a fost adusă țara de către indivizi precum cel căruia tocmai i-a transmis salutul grațioş aceştia, - cu obsesia lor pentru caracterul uman întemeiat pe morală, devotament şi bună-credință – îndrăznesc să-i decodifice mesajul şi să înțeleagă ce se află dincolo de barba înțeleptului.

Deşi, în esență, rostul articolului publicat de Andrei Pleşu este de a-i aduce un elogiu primului ministru şi de a mai trimite o săgeată strâmbă spre Crin Antonescu, acesta începe spectaculos prin artizanarea unei tehnici adeseori productive : aşteptarea frustrată. Fraza introductivă este ca un fel de cheie pe un portativ : *« Am mai multe motive să nu-l laud pe Victor Ponta ».* Si în continuare sunt schițate motivele. Este evocat plagiatul şi neruşinarea de a nega evidențele, este exprimată *"prudenta rezervă"* față de comportamentul public al politicianului caracterizat prin « derutanta flexibilitate » (adică « să spună azi inversul a ceea ce a spus ieri, să asume nonşalant poziții contradictorii probând, astfel, o serioasă carență la rubricile ***predictibilitate, consecvență, credibilitate***), iar în final este mărturisit desgustul fața de stilul mai mereu şugubăț al premierului , pus la tot pasul pe glumițe.

Trebuie să observăm că motivele de non-laudă ale autorului, indicate în prima treime a articolului, sunt serioase şi aş spune fundamentale. E adevărat ele sunt prezentate în formulări abstracte, bine cântărite pentru a nu atârna prea greu, ca un fel de fructe ale stejarului care, aşa cum spunea Eminescu, poartă în sâmbure necuprinsul misterios al codrilor. Pentru că dacă încercăm să pătrundem în virtualitatea ghindei, adică în cuprinsul motivelor amintite, oferite marelui public doar cu eticheta, suntem nevoiți să ajungem la o concluzie mult mai gravă decât « prudenta rezervă » a mânuitorului de nuanțe. Un plagiator fără scrupule, un personaj cocoțat dubios în politică căruia nu « flexibilitatea » i se poate reproşa, - aceasta este o veritabilă calitate a omului de stat atunci când e practicată cu înțelepciune, cu bună credință şi cu devotament față de țară – ci comportamentul impredictibil, inconsecvent şi fără credibilitate, un astfel de personaj este incompatibil cu marile răspunderi şi onoruri asumate. Dacă am inventaria toate consecințele acestor motive de ne-laudă, invocate de Andrei Pleşu, « opera » lui Victor Ponta n-ar fi nici măcar la nivelul plagiatului său. Această operație o poate face fără dificultate orice om de bună-credință. Nu o voi repeta aici pentru că am făcut-o - cu mâhnire, cu revoltă, dar şi cu speranță – în articolele publicate în *Samanatorul :" Apel adresat noilor ajunşi la putere", "Paranoia referendumului", "Ce nu a înțeles încă Victor Ponta", "Un nou prim-ministru filo-maghiar".*

Ceea ce cred că poate fi revelator, nu atât pentru cel gratificat cu laude, cât pentru gratificatorul însuşi, este expozeul celorlalate două treimi din articol. După un preambul ironic privind aşa-zisul lui « pro-băsism » şi previzibila răstălmăcire de către răuvoitori a certificatului de bună purtare pe care urmează să-şi pună semnătura în calitate de fost ministru de externe, fost ministru de cultură şi fost consilier al preşedintelui (care nu mai e de fapt preşedinte), actualul fost - care, la drept vorbind, n-a încetat să fie – îşi începe pledoaria printr-o judecată de valoare corectă:

« dacă ai „curajul" de a critica pe cineva pentru ce face greşit trebuie să ai şi curajul de a-l lăuda, atunci cînd procedează cum trebuie. În definitiv, nimeni nu e condamnat să bată cîmpii toată viața, după cum nimeni nu trebuie transformat definitiv, în statuie ».

Din păcate, corectitudinea acestei afirmații nu poate fi aplicată lui Victor Ponta ; cel puțin

Tovarăşul Andrei Pleşu

acum. Pentru că el *nu a procedat cum trebuie* în foarte multe din actele sale,(inclusiv în cel care este obiectul laudei lui Andrei Pleşu) şi pentru că primul ministru nu a încetat *să bată câmpii*, la fel de şugubăț şi plin de glumițe. Care sunt argumentele autorului, menite îndreptățească re-evaluarea celui atât de aspru evaluat pe când nu era co-semnatarul pactului de noapte cu Traian Băsescu ? Două principii esențiale, aduse recent în discuție de şeful guvernului, par a-l fi sedus pe cel care nu « face jocul preşedintelui » şi care nu « e înamorat orbeşte » de acesta. Primul se concretizează în ideea că

« A fi atent la valorile şi recomandările Uniunii Europene nu e a fi obedient nedemn, „căzut în genunchi", ci a fi realist. »

Mai întâi, acest principiu n-a fost adus recent în discuție de Victor Ponta. El l-a proclamaț şi nu numai el - chiar în primele ieşiri publice, când a fost uns premier după căderea, se ştie cum, a guvernului Ungureanu. Apoi, în discuție nu e principiul ca atare, el e valabil în esența lui. Problema este că pentru şeful guvernului român « atenția la valorile şi recomandările Uniunii Europene » s-a concretizat în obedienț şi lipsă de demnitate. De ce, nu e foarte greu de explicat. El se raportează la Uniunea Europeană în primul rând din perspectiva intereselor personale şi nu ale țării. Or, acestea îi cereau să fie obedient ,aşa după cum demnitatea nu putea fi invocată de un plagiator care nu-şi asumă cu bărbăție erorile. In special, comportamentul cu ocazia referendumului, este integral definitorie pentru subiectul discutat şi pentru obiectul lăudat.

Există apoi câteva disocieri suplimentare care se impun. Prima, ignorată adesea, este disocierea normală între instituții şi cei care sunt la un moment dat în fruntea lor. Diverşii funcționari numiți în organismele europene nu sunt Uniunea Europeană, ci funționari ai acesteia. De altfel, ar fi foarte util să se cunoască mai bine atitudinea , nu doar a presei occidentale, dar a multor oameni politici din Franța, Anglia şi chiar Germania, fața de felul în care sunt selectați şi față de competența unora dintre funționarii acestor instituții. Încât te poți întreba uneori cine face cu degetul, cine dă lecții şi ce se ascunde în spatele unor intervenții ?! Desigur, pentru Andrei Pleşu ca şi pentru prietenii săi siamezi, H. Patapievici, G. Liiceanu, L.Boia, demnitatea națională e o nonvlaoare care mai dăinuieşte doar în Coreea de Nord. Pentru ei, totul e negociabil şi totul se raportează la bani, la profiț la ghişeft. Apoi, pentru cineva care stăpâneşte bine proprietatea termenilor, cum este autorul articolului, nu pare a fi întâmplătoare utilizarea verbului a cere , ca act definitoriu pentru România în raport cu Uniunea Europeană. Dintr-o astfel de perspectivă, țiganii cerşetori care au speriat Europa nu sunt altceva decât produsul de avangardă al unei Românii cerşetoare. Ceea ce se face a uita A. Pleşu este că țara noastră – precum toate celelate țări ale Uniunii - plăteşte miliarde de euro, în fiecare an, că investițiile nu vin de dragul ochilor noştri, ci de dragul bogățiilor noastre, în sfârşiț că intrarea în Schengen nu este un cadou pe care-l cerşim, ci un drepț pentru care, de asemenea am plătit destul.

Si mai e ceva care mă nedumereşte în construcția lui A. Pleşu. Zice el sentențios : *« Cine vrea să devenim „independenți" trebuie, mai întîi, să ne propună un plan concret de supraviețuire în condiții de izolare ».* După câte ştiu eu, românii şi-au câştigat independența, fără ghilimele, în 1877 şi, chiar dacă timp de peste 40 de ani aceasta ne-a fost călcată grosolan în picioare de « eliberatorii » bolşevici, ea n-a fost niciodată şi de nimeni pusă în discuție. Poate de Lucian Boia şi Horia Patapevieci. Dar, din fericire, ei n-au putut să urineze şi pe independența noastră. S-au mulțumit doar cu istoria şi cu Eminescu…Un fost ministru de externe nu ştie că, în conformitate cu tratatul de aderare la Uniune Europeană, statele care aderă nu-şi pierd independența națională ? Bineînțeles că el ştie, dar cum se adresează unui popor care nu se ridică la nivelul « elitei » - şi pe care de fapț trăind doar la nivelul lui *frunză verde*, al lui *mioriță laie, bucălaie* şi a unui *meşter Manole asasin*, nici n-o merită – a îmbârliga speculativ vorbele pentru a face să treacă neobservate intențiile face parte dintr-o iscusință pe care o stăpâneşte foarte bine. Si ar mai fi o întrebare. Crede domnul fost-ministru de externe şi actual cărturar că, dacă şeful Guvernului român s-ar fi comportat demn şi curajos față de Bruxelleş în toate împrejurările, acționând în numele celor peste 7 milioane de români care l-au destituit pe T. Băsescu şi a milioanelor care i-au permis majoritatea parlamenară de astăzi de aproape 70%, Manuel Barosso (eventual de mână cu Monica

Macovei şi T. Băsescu) ar fi exclus România din Uniunea Europeană ?

Pentru a termina cu primul principiu ,ca sursă de elogiu, - deşi ar mai fi multe de spus – să observăm, în concluzie, că pactul Ponta – Băsescu, abandonarea unor promisiuni din campania electorală şi a unor idei directoare puse la bazele USL, înlăturarea strategică a doamnei Pivniceru, pentru ca elogiatul autorului să preia interimatul ministerului de justiție, cu vădita intenție de a rezolva problema numirilor ştiute conform unui troc lamentabil, încălcarea prin acest act nu doar a reglementările românesti în vigoare, dar şi recomandările exprese ale Uniunii Europene (când acestea nu mai convin cuplului ad-hoc, ele nu mai contează), ca să nu mai vorbim că ele fuseseră susținute cu aplomb chiar de chiriaşul de la Cotroceni şi de stăpânul de la Palatul Victoria, cu doar puțină vreme în urmă, toate acestea constituie, în totalitate, fapte încriminate în prima treime a articolului semnat de A. Pleşu. Deci, semne de schimbare benefică şi motive de laudă nu prea se văd, chiar dacă le cauți şi cu lumânarea.

Sigur, dacă le cauți cu fumigenele, culorile nu se mai văd şi atunci poți, de la înălțimea sau adâncimea la care te afli, să prezinți negrul drept alb şi viceversa, aşa cum o cer interesele personajului mereu prezent în subtext (pentru că în text el nu apare decât în trecere şi atunci ca victimă sărmană a unor derbedei halucinați care nu se mai satură să-l trateze, când îl prind la cotitură, cu câte « un radical cap în gură ».

Si al doilea principiu, ca şi primul, este absolut corect :

« E ridicol, dacă nu direct nevrotic, să reduci problematica unei țări întregi (aflate, totuşi, în criză) la o răfuială personală. România nu e Băsescu, iar guvernarea nu poate avea drept singură țintă, drept obiectiv prioritar, lichidarea unui singur om. »

Numai că ceea ce se face a nu observa fostul consilier şi actualul condeier al « locuitorului temporar » de la Cotroceni este că răfuiala personală nu e doar a celorlalți cu Băsescu, ci mai ales a lui Băsescu cu ceilalți. Sigur, într-o bătălie, când te afli într-o tabără, nu-ți vezi decât adversarul din fața. Dacă vrei să-i vezi însă şi pe ai tăi, cu adevărat şi cu bună-credință, trebuie să adopți altitudinea ciocârliei. Iar dacă pasărea îți miroase disgrațios a păşunism mioritic, să adopți măcar altitudinea elicopterului. Că România nu e Băsescu o ştie o țară întreagă. Singurii care n-o ştiu sunt Băsescu însuşi, acoliții lui, mai mult sau mai puțin mercenari, iar de când a început să-i stârnească admitația domnului Pleşu, chiar şugubățul nostrum Victor Ponta. Ceea ce m-a frapat însă printre şfichiuirile autorului aplicate celor care-l critică pe Băsescu şi pe recentul său logodnic, este fraza: *"Sunt uimit să văd ce lipsă de imaginație - şi, îndrăznesc să spun, de patriotism - dovedesc o sumedenie de politicieni şi gazetari …"*

Cuvântul *patriotism* între argumentele internaționalistului A. Pleşu ??!! Faci ochii mari şi nu-ți vine să crezi …Că i-a trebuit multă îndrăzneală nu e deloc de mirare. Numai că nu de îndrăzneală dă dovadă autorul, ci de ipocrizie. Cineva pentru care patria şi patriotismul sunt doar nişte concepte anacronice, bune pentru lada istoriei ca şi cei care mai cred în ele, cineva care face parte dintr-un soi de formație rap pusă mereu pe cântat aria cacofonică a mondialismului ultra-liberal, un astfel de cineva, când vorbeşte de patrie şi patriotism, ai senzația că spurcă.

Da, cele două principii care i se par lui A. Pleşu « sănătoase, raționale, mature », le împărtăşim fără nici o rezervă. Noi credem chiar că ele sunt mai mult decât o părere, sunt o certitudine. Numai că favoritul său , ca şi co-semnatarul de pact nocturn, nu sunt grădinarii acestor principii,care să merite laude,ci violatorii lor care ar trebui să se afle în altă parte. O ştie şi autorul cu certitudine, că doar e un om inteligent. Din păcate, inteligența lui n-are de a face cu caracterul. E o inteligență mefistofelică, fiindcă, aşa cum cred unii, îngerii sunt cam prostuți. Si apoi, cine dracu a mai văzut înger cu barbă ? Încât a vedea în Victor Ponta viitorul Rmâniei sună aproape ca un blestem.

Cât priveşte mărturisirea din final, *"Avem, totuşi, noroc"*, n-o pot întâmpina decât c-o urare : De aşa noroc să aibă parte toată viața domnul Andrei Pleşu şi toți cei ca dânsul !

Alexandru MELIAN

Traian Băse, asigurându-şi amicul de neparticipare la referendum

Articolul original se mai poate citi AICI:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/04/al-melian-laudele-infirme-ale-dlui-plesu.html

Gheorghe FUNAR - (n. 1949, Sânnicolau Mare, jud. Timiş) - senator român

Planul secret al Ungariei pentru anexarea Ardealului

Persoanele aflate în conducerea României au fost informate de către Serviciile Secrete ale țării despre pregătirile care se fac pentru Diktatul de la Bruxelles, din anul 2014, vizînd dezmembrarea teritorială a țării noastre. Cu toate că ştiu ce se pregăteşte împotriva Poporului Român şi a României, cei informați nu acționează, dar nici măcar nu reacționează. Mai mult, preşedintele României, primul-ministru, preşedinții Senatului şi Camerei Deputaților, directorii Serviciului Român de Informații (S.R.I.) şi Serviciului de Informații Externe (S.I.E.) refuză să facă cunoscut Poporului Român şi Parlamentului planul secret al Ungariei pentru anexarea Ardealului. Principalele direcții de acțiune ale Ungariei şi revizionismului unguresc împotriva României şi Poporului Român sînt următoarele.

1. Dobîndirea dreptului de proprietate asupra a peste 60 la sută din bunurile (clădiri, terenuri agricole şi păduri) din Ardeal de către Ungaria, prin persoane juridice şi persoane fizice maghiare, pe următoarele căi:

a) Retrocedările în natură (cele mai multe, bazate pe acte false) către bisericile maghiare (romano-catolică, reformată, unitariană şi luterană) care aparțin Ungariei.

b) Împroprietăririle ilegale ale Statusului romano-catolic şi Ordinelor călugăreşti catolice maghiare cu imobile pe care niciodată nu le-au avut în proprietate, ci doar în administrare.

c) Exproprierea românilor de către titularii unguri ai licențelor de exploatare a bogățiilor naturale din România, în baza modificărilor şi completărilor la Legea minelor, Legea nr.85/2003, votată în Senatul României (la 27 octombrie 2009) şi care aşteaptă doar votul final în Camera Deputaților, pînă în luna iunie a.c.

d) Cumpărarea terenurilor agricole din România de către persoane juridice din Ungaria, la care se vor adăuga persoanele fizice ungare. Se ştie că în Ungaria, la fel ca şi în alte țări din Uniunea Europeană, ca şi în Israel, este interzisă vînzarea pămîntului la străini.

2. Acordarea rapidă şi gratuită de către Ungaria a dublei cetățenii pentru românii get-beget. În timp ce țara-Mamă, România, acordă cetățenia română pentru un număr foarte mic dintre frații noştrii români din Republica Moldova şi Ucraina, după un calvar de cîțiva ani şi percepînd taxe uriaşe – Ungaria vitregă şi perfidă a organizat un sistem diabolic şi antieuropean de acordare a dublei cetățenii pentru români. Zilnic, în 920 de localități din Ungaria, țară vecină şi neprietenă, numeroşi de români get-beget primesc cartea de identitate şi paşaportul din partea Ungariei, în mod gratuit, în maximum 30 de zile. La începutul aplicării Legii dublei cetățenii de către Ungaria pentru minoritarii unguri din România aceştia trebuiau să plătească taxe şi să dea un examen, scris şi oral, care să ateste cunoaşterea limbii ungare, a Constituției, istoriei şi geografiei acestei țări. Din vara anului 2012, legea respectivă a fost modificată şi românii care cer şi obțin cetățenia Ungariei nu trebuie să cunoască limba ungară, nici Constituția, nici Imnul, nici Istoria de 1.100 de ani şi nici geografia acestei țări. S-a ajuns ca peste 2,5 milioane de cetățeni români să dobîndească, deja, cetățenia Ungariei şi astfel să intre în Spațiul Schengen. În cel mult 12 luni, alte 2-3 milioane de români get-beget vor intra în Spațiul Schengen, cu ştiința şi acordul tacit al Consiliului Europei, Parlamentului European, Comisiei Europene, obținînd formal cetățenia Ungariei. Pînă să decidă, în mod discriminatoriu, intrarea României în Spațiul Schengen, probabil în 2014 sau 2015, komisarii de la Uniunea Europeană vor constata că peste 5 milioane de români au obținut accesul şi dreptul la muncă în toate țările din U.E. Românii sînt singurii cetățeni dintr-o țară membră a Uniunii Europene care intră în Spațiul Schengen prin obținerea dublei cetățenii din altă țară europeană, în timp ce țara lor, România, nu este admisă în această zonă. Este pentru prima dată în Istoria Poporului Român, urmaş al Poporului Primordial în Grădina Maicii Domnului, cînd Ungaria a devenit generoasă pentru români. Doar în aparență! În fond, Ungaria intenționează să păcălească organismele europene şi cele de la O.N.U., urmînd să susțină, fără legătură cu realitatea faptică, numărul de 4,5-5

milioane de „unguri“ din Ardeal, pe care să-i confirme cu paşapoartele şi cărţile de identitate ungureşti. Această acţiune diabolică a Ungariei, unică în Europa, nu este demascată la Bruxelles de către preşedintele şi premierul României, deşi ei o cunosc şi îi ştiu consecinţele. După ce Ungaria ajunge să acorde dubla cetăţenie la peste 4 milioane de români get-beget va acţiona, în anul 2014, pentru autonomia Ardealului pe criterii etnice, solicitînd aplicarea principiului autodeterminării popoarelor.

3. Falsificarea Istoriei Poporului Român. Specialiştii în domeniul Istoriei din Europa şi S.U.A. au aflat şi susţin că leagănul civilizaţiei pe Planeta Pămînt a existat în spaţiul carpato-danubiano-pontic, în Grădina Maicii Domnului, în Dacia Mare, cu cel puţin 10.000 de ani înainte de naşterea Fiului Domnului, Iisus Hristos. Limba şi Scrierea Primordială au aparţinut geto-dacilor în Dacia Edenică, în Ţara Havila (Valahia) despre care scrie în *Biblie*, în *Facerea*, Întîia Carte a lui Moise. Se ştie că ungurii sînt urmaşii unui popor barbar, venit în Cîmpia Panonică din îndepărtata Asie, în anii 890-900. Despre unguri, în anul 889, Reginonis, în cronica sa, scrie următoarele: „Neam feroce şi mai crud decît orice fiară…ei nu trăiesc ca oamenii, ci ca fiarele: se hrănesc cu cărnuri crude, beau sînge şi inima oamenilor prinşi în războaie o mănîncă drept leac; ei nu ştiu ce este mila şi nici un sentiment de pietate nu mişcă inima lor“. Despre venirea ungurilor şi aşezarea lor în Cîmpia Panonică vorbesc izvoarele istorice, mai ales „*Cronica notarului anonim al regelui Bela*“ şi „*Cronica lui Simon de Keza*“, precum şi cartea „Continuitatea românilor în Dacia – Dovezi noi“, a lui G. Popa-Lisseanu, care ar trebui să fie retipărită în tiraj de masă, pentru a-i reduce la tăcere pe cei care susţin, în mod fals, că Poporul Român s-a format în sudul Dunării, în Secolele al XII-lea şi al XIII-lea, de unde s-ar fi infiltrat în Ardealul ocupat de unguri. Adevărul istoric este că la sosirea lor în Ardeal, ungurii au găsit în Grădina Domnului, sau Cetatea Domnului, mai multe voievodate ale urmaşilor geto-dacilor, care au avut o unitate de limbă şi o continuitate neîntreruptă în Vatra Strămoşească, de mai bine de 11.000 de ani.

Ungaria are ca politică de stat falsificarea propriei Istorii şi, mai ales, a Istoriei Ardealului şi a Daciei Mari. Numeroaselor cărţi şi articole apărute în Ungaria socialistă, prin care se falsifică Istoria Poporului Român şi a României, Regimul Ceauşescu le-a dat o replică, în anul 1986, printr-o culegere de studii şi articole apărute în cartea „Jocul periculos al falsificării istoriei“. Dintre autorii români care au prezentat ADEVĂRUL ISTORIC cu privire la România, Ardeal şi Ungaria amintim pe: prof. univ. dr. Mircea Muşat, acad. Ştefan Pascu, prof. univ. dr. Ştefan Ştefănescu, dr. Augustin Deac, prof. univ. dr. Francisc Păcurariu, prof. univ. dr. Dinu C. Giurescu, prof. univ. dr. Florin Constantiniu, prof. univ. dr. Viorica Moisuc, prof. univ. dr. Ion Coja, prof. univ. dr. Mihai Ungheanu, dr. Alexandru Savu, prof. univ. dr. Gh. I. Ioniţă, dr. Cristian Popişteanu. De remarcat că, deşi România şi Ungaria făceau parte din lagărul socialist, duşmanii de 1.100 de ani ai Poporului Român au continuat să falsifice, de la Budapesta, ADEVĂRUL ISTORIC despre Poporul Primordial şi continuitatea sa de mai mult de 11.000 de ani în Grădina Maicii Domnului, în Vatra Strămoşească. Acum, cînd Ungaria şi România fac parte din N.A.T.O. şi Uniunea Europeană, se continuă de la Budapesta aceeaşi politică revizionistă împotriva ţării noastre, vizînd, în principal, Ardealul. Spre deosebire de Regimul românului Ceauşescu, Regimurile alogenilor Iliescu, Constantinescu şi Băsescu nu au dat nici o replică fermă acţiunilor antiromâneşti şi revizioniste ale Ungariei; mai mult, le-au facilitat şi tolerat, punînd în mare pericol integritatea teritorială a României.

Tot pe tema ADEVĂRULUI ISTORIC trebuie ştiut că falsa legendă cu „Dracula-vampirul“ a fost creată tot de unguri cu scopul viclean de a încerca să o ascundă pe „Femeia-vampir“, contesa Erzsebet, unguroaică (1560-1614) vinovată de asasinarea, rînd pe rînd, a 600 de femei tinere, pentru ca ea să se îmbăieze în sînge, spre a încerca să rămînă veşnic tînără şi frumoasă (?!). După numeroase plîngeri ale părinţilor fetelor dispărute, la ordinul regelui Mathias al II-lea, s-a declanşat o anchetă, care a stabilit modalităţile prin care contesa-vampir Erzsebet le-a ucis pe cele 600 de tinere. Contesa-vampir a fost condamnată la moarte şi zidită de vie într-o cameră a castelului din Csejthe, pe care ungurii refuză să-l facă punct de atracţie turistică. Încă nu-i prea tîrziu, iar românii pot să-i ajute. Aflîndu-se adevărul despre unguroaica respectivă, este posibil ca, în curînd, să fie turnat despre aceasta un film, care are mari şanse să cîştige Premiul Oscar. Pentru a nu se cunoaşte adevărul despre contesa-vampir, propaganda ungară a creat şi a întreţinut falsa legendă a lui „Dracula-vampirul“. Adevărul este că domnitorul Vlad Ţepeş a fost drept, viteaz, un conducător care a luptat împotriva turcilor şi pentru neatîrnarea

Țării Româneşti.

4. Pregătirea paramilitară a tinerilor unguri din Ardeal şi existența depozitelor cu armament şi muniții, despre care S.R.I. şi S.I.E. i-au informat pe preşedinții României, primii-miniştri, preşedinții Senatului şi Camerei Deputaților, precum şi pe parlamentarii din Comisiile de Control al Serviciilor Secrete. De la sfîrşitul anului 1989 şi pînă azi, au fost aduse din străinătate şi au fost depozitate, în multe locuri din Ardeal, mari cantități de armament (pistoale şi pistoale mitralieră) cu şi muniția aferentă, care ar urma să fie folosite pentru atacarea unităților militare, a sediilor Poliției şi Jandarmeriei, precum şi pentru săvîrşirea de atrocități împotriva românilor, similare cu cele de după Diktatul de la Viena. Scenariile cu insurgenții din alte state sînt arhicunoscute şi aşteaptă să fie aplicate şi în Ardeal. În fața acestui mare pericol, Regimurile Iliescu, Constantinescu şi Băsescu au refuzat să acționeze pentru aplicarea Legii şi pentru confiscarea depozitelor ungureşti de armament şi muniție din Ardeal ºi pentru arestarea persoanelor vinovate de tentativa de genocid.

5. Intensificarea *lobby*-ului unguresc, împotriva României şi pentru anexarea Ardealului, în capitalele importante ale lumii: Washington, Berlin, Londra, Paris, Moscova, Roma, Viena, Bruxelles, şi, mai ales, la Vatican.

În mod surprinzător pentru foarte mulți români, la nici 24 de ore de la difuzarea în *mass media* a primei părți din Planul secret al Ungariei pentru anexarea Ardealului, a reacționat ministrul de externe din țara vecină şi neprietenă de 1.100 de ani, d-l Janos Martonyi. Într-o conferință de presă extraordinară, şeful diplomației de la Budapesta a încercat să-i liniştească pe români, mințindu-i că Ungaria recunoaşte consecințele Tratatului de la Trianon, din 4 iunie 1920, şi că nu are pretenții teritoriale în țările vecine unde trăiesc comunități de maghiari. Ministrul de externe al Ungariei a recunoscut că politica de acordare a dublei cetățenii a dus la creşterea semnificativă a numărului de cetățeni unguri şi, astfel, Guvernul de la Budapesta este nevoit să deschidă încă două consulate în Ardeal, la Târgu Mureş şi Oradea, fără acordul Guvernului României. Până la sfârşitul anului 2013, Ungaria intenționează să deschidă câte un consulat în fiecare județ din Ardeal, în clădirile retrocedate ilegal. Nmărul foarte mare de consulate ale Ungariei în Ardeal va fi încă un argument pentru obținerea Diktatului de la Bruxelles, din anul 2014. În timp ce Ungaria acordă zilnic cetățenia ungară la mii de români get-beget, politicienii şi manipulatorii de opinie de la Bucureşti îşi dau cu presupusul privind nominalizarea ilegală a unor procurori. În timp ce Ungaria neprietenă acționează, la Bucureşti se parlamentează. Conducătorilor Ungariei le este frică de reacția Poporului Român, mai ales a românilor din Ardeal, la aflarea direcțiilor de acțiune ale Budapestei şi revizionismului unguresc împotriva României. De ce le este frică nu vor scăpa!

Poporul Român va putea să aibă încredere în declarațiile autorităților din Ungaria numai dacă sunt îndeplinite cumulativ, cel puțin următoarele condiții:

1) Parlamentul de la Budapesta adoptă o hotărâre privind recunoaşterea Tratatului de la Trianon şi renunțarea la orice pretenții teritoriale şi amestec în treburile interne ale României, Slovaciei, Serbiei şi Ucrainei.

2) Ungaria recunoaşte Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 de la Alba Iulia şi solicită public minoritarilor unguri din România să participe la sărbătorirea Zilei Naționale a Poporului Român, care îi găzduieşte de 1.100 de ani, fără se le perceapă chirie.

3) Parlamentul Ungariei recunoaşte atrocitățile săvârşite de unguri în anii 1848-1849 şi după Diktatul de la Viena împotriva românilor şi se angajează la plata despăgubirilor pentru urmaşii românilor şi evreilor care au fost asasinați în mod bestial în timpul genocidului din intervalul septembrie 1940-octombrie 1944 în partea din Ardeal ocupată de unguri.

4) Preşedintele şi primul ministru al Ungariei declară public că această țară renunță la orice pretenții teritoriale asupra Ardealului, încetează să susțină acțiunile revizionismului unguresc şi ale *lobby*-ului maghiar împotriva României şi pentru autonomia teritorială a Grădinii Domnului, moştenită de Poporul Român de la geto-daci, de la Poporul Primordial.

5) Ungaria obligă bisericile maghiare din România, *Statusul romano-catolic* şi Ordinele călugăreşti catolice maghiare să doneze Statului Român toate clădirile, terenurile agricole şi pădurile pe care le-au obținut ilegal în Ardeal, după anul 1990, pe calea retrocedărilor şi împroprietăririlor bazate pe documente false.

6) Ungaria se obligă şi restituie integral averea Fundației Gojdu a Bisericii Ortodoxe Române.

7) Parlamentul Ungariei abrogă Legea dublei cetățenii şi încetează acordarea cetățeniei ungare pentru românii get-beget, cu scopul de a falsifica realitatea demografică din Ardeal, care este românesc în proporție de peste 85 la sută.

8) Guvernul Ungariei cere Guvernului României să-i doneze toate monumentele criminalilor unguri existente în țara noastră.

9) Ungaria se angajează şi aplică principiul reciprocității acordând etnicilor români aceleaşi drepturi pe care le au minoritarii unguri în România.

10) Ungaria recunoaşte implicarea directă în lovitura de stat din decembrie 1989 din România şi în acțiunile antiromâneşti din martie 1990 de la Târgu Mureş.

11) Ungaria încetează să întrețină vrajba dintre minoritarii unguri din România şi populația majoritară românească.

12) Ungaria reafirmă că niciodată nu au avut personalitate juridică şi imobile în proprietate atât *Statusul romano-catolic*, cât şi Ordinele călugăreşti catolice maghiare din România interbelică, cea socialistă şi cea post-decembristă.

În cele cinci direcții de acțiune ale Ungariei şi revizionismului unguresc împotriva României şi Poporului Român a fost folosită ca vârf de lance U.D.M.R., organizație antiromânească şi antieuropeană, apărută încă din 21 decembrie 1989 la Cluj-Napoca şi Târgu Mureş. Cu încălcarea Legii partidelor politice şi fără a fi înregistrată la Tribunalul Municipiului Bucureşti, U.D.M.R. a fost asimilată ilegal cu un partid politic şi susținută de către P.D.S.R. (acum P.S.D.), P.N.L., P.D. (acum P.D.L.) şi P.N.Ț.-C.D. Deşi este înregistrată ca o organizație neguvernamentală, U.D.M.R. a participat la guvernarea României, cu excepția Guvernului Văcăroiu, în intervalul 1992-1996. De pe centura politicii dâmbovițene, premierii Victor Ciorbea, Radu Vasile, Mugurel Constantin Isărescu, Adrian Năstase, Călin Constantin Anton Popescu Tăriceanu, Emil Boc şi Mihai-Răzvan Ungureanu au luat U.D.M.R. la guvernarea României cu toate că membrii ei nu au votat la referendum Constituția țării noastre, nu recunosc Statul Național Unitar Român, disprețuiesc Limba Română şi sfidează drapelul României. Cei care au ajuns în funcțiile de Preşedinte al României, prim-ministru, lideri ai partidelor politice care s-au aliat cu U.D.M.R. au refuzat să țină seama de profilul conducătorilor minoritarilor unguri din țara noastră, care a fost prezentat la 1 noiembrie 1928, în Camera Deputaților de secretarul acesteia Emil A. Dandea (fost secretar al Primăriei din Cluj din 19 ianuarie 1919 şi fost primar la Târgu Mureş) în discursul intitulat „Nemulțumirile Ardealului şi chestiunea minoritară". Citez câteva fragmente din acest discurs al lui Emil A. Dandea: „În trecutul de dominație, ne-a devenit o a doua natură disprețuirea valahului. Cultură, civilizație, pentru noi nu poate fi decât la Budapesta. Bucureştenii sunt personificarea bizantismului şi balcalismului celui mai întunecat, unde mergem numai ca să corupem şi să facem afaceri în stil balcanic. Legile țării le privim din punct de vedere al eludării lor sau ca să tragem eventualul profit pe care ni-l asigură.Nu există între ungur şi ungur deosebire, toți vă urâm, toți tidem cu toate mijloacele, la păstrarea supremației noastre, ca ceasul reînvierii Ungariei să ne afle înmulțiți şi întăriți ...Trăim cu amintirea dominației din trecut, pentru dominația care are să ne revină. Noi folosim toate mijloacele, nu avem ce pierde, şi numai câştiga putem...Ce serveşte consolidarea României nouă ne strică.Ce este sfânt pentru voi, nouă ne este obiect de batjocură".

Ungaria şi U.D.M.R. au folosit şi recurg la toate mijoacele, mai ales cele ilegale, pentru a crea condițiile care să facă posibilă stabilirea unui nou diktat, Diktatul de la Bruxelles din anul 2014, vizând autonomia teritoriala a Ardealului. Pentru a-i putea convinge pe liderii Uniunii Europene de necesitatea Diktatului din anul 2014, Ungaria şi U.D.M.R. acordă o importanță deosebită creşterii rapide şi prin orice mijloace a numărului de clădiri şi a suprafețelor de terenuri agricole şi păduri din Ardeal deținute de Statul Ungar şi de persoanele juridice şi fizice maghiare. Acest prim obiectiv din planul secret al Ungariei pentru anexarea Ardealului a fost înscris în Statutul U.D.M.R. şi reluat la congresele sale anuale. De pildă, la congresul U.D.M.R. din 15-16 mai 1999 care a avut loc la Miercurea Ciuc, s-a stabilit ca obiectiv prioritar în programul de activitate: restituirea integrală a bunurilor bisericeşti şi comunitare ilegal confiscate, naționalizate, expropriate sau despăgubirea echitabilă a persoanelor în cauză. Pentru a reuşi în acțiunile sale, U.D.M.R. a avut relații foarte bune cu P.N.Ț.-C.D., P.N.L., P.D.S.R. şi P.D., partide care au facilitat intrarea acestei organizații antiromâneşti în Guvernul României, de unde să poată lovi în Statul Român şi în Poporul Român. U.D.M.R. a încheiat protocoale secrete cu P.D.S.R. (la 23 decembrie 2000), cu Alianța „D.A." (în vara anului 2004), cu P.D. (în toamna anului 2008) şi cu U.S.L. (în august 2012). Partidele şi alianțele respective s-au angajat să acționeze în Guvernul şi Parlamentul României pentru a fi realizați paşii mărunți din politica U.D.M.R. şi a Ungariei, mai ales restituirea în natură a imobilelor revendicate de cultele maghiare. Ungaria a urmărit şi sprijinit cu tenacitate realizarea acestui obiectiv mai ales prin participarea U.D.M.R. la guvernare şi prin reprezentanții săi din administrația publică locală. În ultimii 16 ani, reprezentanții U.D.M.R. au ocupat funcțiile de vice-prim-ministru (Marko Bela, care a coordonat Învățământul şi Cultura din România), miniştri (ai Culturii, Sănătății, Comunicațiilor, Turismului, Apelor, Pădurilor şi Mediului), secretari de stat (la aproape toate ministerele şi de delegat

pe lângă primul-ministru pentru minoritățile naționale. De asemenea, U.D.M.R. a condus o vreme şi Administrația Domeniilor Statului Român. În ultimii 23 de ani, U.D.M.R. a obținut posturi multe de prefecți şi subprefecți în majoritatea județelor din Ardeal. În urma alegerilor locale, mulți reprezentanți ai U.D.M.R. au fost aleşi direct sau cu sprijinul P.D.S.R. (P.S.D.), P.N.L., P.D. (P.D.L.) şi P.N.Ț.-C.D. în funcțiile de primari şi viceprimari, precum şi preşedinți şi vicepreşedinți de Consilii județene. În Consiliile locale şi în Consiliile județene, U.D.M.R. a negociat obținerea funcțiilor de preşedinte numai la anumite comisii, respectiv Agricultură, Învățământ şi Cultură. De asemenea, U.D.M.R. a obținut funcțiile de conducere la Oficiile de Cadastru şi Organizarea Teritoriului (O.C.O.T.) şi la Arhivele Statului, în toate județele din Ardeal. Toate funcțiile ocupate de reprezentanții U.D.M.R. au fost şi sunt folosite pentru a asigura obținerea de către Ungaria şi de către persoanele juridice şi persoanele fizice ungare a cât mai multe clădiri, terenuri agricole şi păduri, de regulă în mod ilegal, pe bază de acte false. Printr-o astfel de politică diabolică, desfăşurată în ultimii 23 de ani, s-a ajuns ca Ungaria (prin bisericile catolice maghiare) împreună cu persoane juridice şi persoane fizice ungare să obțină în proprietate 70 la sută-80 la sută din imobilele județelor Covasna şi Harghita. Guvernele post-decembriste, mai ales cele conduse de premierii Adrian Năstase şi Călin Constantin Anton Popescu-Tăriceanu, în cârdăşie cu U.D.M.R., au susținut, prin multe acte normative, retrocedările în natură către bisericile catolice maghiare, *Statusul romano-catolic*, Ordinele călugăreşti catolice şi urmaşii grofilor unguri. Prin retrocedări bazate pe acte false, Ungaria a dobândit imobile (clădiri, păduri şi terenuri agricole) în Ardeal în valoare de circa 100 miliarde euro. În baza Legii Ponta prin care va fi angajată răspunderea Guvernului României, în următorele trei săptămâni, Ungaria şi U.D.M.R. speră să dubleze această sumă , tot prin retrocedări ilegale. Specialiştii în domeniu, consideră că 80 la sută-90 la sută dintre retrocedările în natură către bisericile maghiare, Statusul romano-catolic, Ordinele călugăreşti maghiare, alte persoane juridice ungare şi urmaşii grofilor unguri au la bază documente false, acte de corupție, abuzuri în serviciu, trafic de influență şi asociere în vederea săvârşirii de infracțiuni.

Cunoscând că la baza majorității retrocedărilor în natură din Ardeal către Ungaria şi către maghiari stau fapte de natură penală şi fiindule frică de începerea cercetărilor penale, liderii U.D.M.R. s-au grăbit să susțină nominalizările făcute de premierul Ponta, în ziua de 3 aprilie a.c., la conducerea Parchetului general şi a Direcției Naționale Anticorupție (D.N.A.).

Legile retrocedărilor către cultele religioase maghiare s-au dovedit a fi, prin modul de aplicare şi prin consecințele lor, un atentat la siguranța națională şi la integritatea teritorială a României.

Ardealul se confruntă cu o situație extrem de periculoasă şi românii sunt disperați pentru că aproape toate clădirile din centrul municipiilor şi oraşelor sunt revendicate şi cu multe dintre ele a fost împroprietărit Statusul romano-catolic, respectiv Biserica romano-catolică, o urmaşă a Statusului care nu a avut personalitate juridică, nu a deținut proprietăți şi nu a fost recunoscut niciodată de Vatican, Ungaria şi România. Operațiunea de împroprietărire ilegală a Statusului romano-catolic şi a Ordinelor călugăreşti maghiare cu cele peste 2.000 de clădiri revendicate pe bază de acte false a început în guvernarea Năstase şi a fost continuată de premierii Tăriceanu, Boc, Ungureanu şi Ponta. După retrocedările ilegale ale clădirilor din zonele centrale ale municipiilor şi oraşelor din Ardeal, au ajuns românii să se simtă străini în țara lor, în România moştenită de la geto-daci şi apărată prin jertfele a milioane de eroi.

În mai mult de 1.000 de localități din Ardeal au fost revendicate de către Ungaria (prin biserica romano-catolică, reformată, luterană şi unitariană, *Statusul romano-catolic*, Ordinele călugăreşti catolice maghiare) şi numeroase persoane juridice ungare şi persoane fizice maghiare, inclusiv urmaşi ai foştilor grofi, peste 10.000 de clădiri şi mai mult de două milioane hectare de terenuri agricole şi păduri.

Guvernul României are date exacte privind cererile de revendicare şi restituirile în natură către Ungaria şi către unguri, dar încalcă principiul transparenței şi ascunde Poporului Român ADEVĂRUL şi marele pericol al întabulării pentru Statul ungar şi pentru unguri, pe bază de acte false şi mită, a peste 50 la sută din imobilele Ardealului!

Directiva Guvernului şi Parlamentului Ungariei pentru U.D.M.R. şi bisericile maghiare din Ardeal este foarte clară: cât mai multe terenuri agricole, păduri şi clădiri să fie întabulate pe persoane juridice şi fizice maghiare, prin orice mijloace.

În înțelegere sau nu cu autoritățile de la Budapesta, Regimurile alogenilor Constantinescu-Isărescu, Iliescu-Năstase, Băsescu-Tăriceanu au promovat şi susținut mai multe acte normative (O.U.G. nr. 94/2000, Legea nr. 1/2000, Legea nr. 10/2001 şi Legea nr. 247/2005), care să faciliteze atingerea obiectivelor Ungariei în ceea ce priveşte împroprietărirea asupra Ardealului.

Citiți mai departe întregul articol aici:

http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/gh-funar-planul-secret-al-ungariei.html

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Aspecte ale societății româneşti actuale:

IMPERTINENȚA PROFITORILOR DE TOLERANȚĂ

MOTTO : *« Afirm cu tărie că nu există nicăieri, în lumea civilizată, o țară care să acorde atâtea drepturi unei minorități alogene, cum acordă România minorității maghiare»*

Miodrag Stanojevic, profesor sârb de istorie

Câteodată, ai impresia că UDMR, - această grupare ilegitimă, profund toxică în spațiul politic românesc - ignoră fără ruşine în ce țară se află şi uită în ce spațiu şi pe spatele cui şi-a îmbuibat escadroanele anti-româneşti, e adevărat, blagoslovite de nemernicia şi iresponsabilitatea complice a mai tuturor instituțiilor țării, de la Revoluție încoace.

Aflăm astăzi că UDMR Mureş este revoltat de apariția unor afişe « provocatoare şi jignitoare antimaghiare » la Liceul Pedagogic Mihai Eminescu din Târgu Mureş, culmea neruşinării, scrise chiar în limba română, cum declara, cu mânie revoluționară, dl. preşedinte UDMR, Brassai Zsombor. Din comunicatul lor solemn, trâmbița neruşinării cheamă parca sub arme infanteria urii şi cavaleria neloialității :

« Condamnăm manifestarea extremistă şi somăm conducerea Liceului Pedagogic să aibă o atitudine promptă în rezolvarea tensiunilor etnice dintre elevii români şi maghiari. Din păcate, acest incident este un alt exemplu care arată că problemele de conviețuire româno-maghiare din Târgu Mureş nu sunt soluționate în mod satisfăcător ».

Ce manifestare extremistă condamnă acest tribunal al poporului, care este obiectul somației lui ultimative ??!! Ei bine, stimați concetățeni, infracțiunea care s-a produs la liceul amintit este faptul că nu ştiu pe ce uşi din şcoală au fost lipite afişe pe care scrie **« ARDEALUL, PAMÂNT ROMÂNESC » .**

Păi, să analizăm un pic situația ca să ne dăm seama cu cine avem de-a face .

Prima întrebare : nu este Ardealul pământ românesc ?! Îi trimitem pe analfabeții istoriei să afle când au venit pe pământ daco-roman barbarii lor strămoşi din pustiurile Asiei ? Îi trimitem să afle că Ungaria a devenit paşalâc turcesc în 1541 pentru vreo 150 de ani, în timp ca Transilvania a rămas principat autonom şi că în 1699, prin Pacea de la Karlowitz , atât Ungaria, cât şi Transilvania au fost încorporate în Imperiul Habsburgic . Dar mai ales le reamintim tratatele de pace de după primul război mondial, când cele trei imperii au dispărut de pe harta Europei. Dacă pentru vajnicii războinici ai UDMR, frontierele Europei trebuie modificate, s-o spună cu voce tare şi să ne pregătim de război !!??

A doua întrebare : daca a spune că **România este a românilor** reprezintă o manifestare extremistă, provocatoare şi jignitoare pentru UDMR, ce ar trebui să spună acest popor tolerant până la auto-primejduire şi primitor până la rătăcire ? Că ea este a UDMR ?

A treia întrebare : cum ar trebui calificată direcțiunea unei şcoli din România şi diriginta unei clase care insultă şi pedepseşte o elevă pentru că a venit la şcoală cu o bentiță tricoloră pe cap ? Oare nu aici se manifestă extremismul, provocarea şi jignirea ? Mai mult chiar, încălcarea legilor din țara al cărui cetățean eşti ?

A patra întrebare : cine provoacă tensiunile

etnice, cei care-şi manifestă ataşamentul faţă de ţara lor, - şi printre aceştia se află imensa majoritate a românilor de origine maghiară – sau politicienii de contrabandă care ştiu că n-au nici o şansă de a exista decât dacă joacă rolul pompierului piroman ?

A patra întrebare : socoteşte UDMR şi celelalte aşazis partide etnice că a nu respecta constituţia şi legile ţării este, nu doar un act de neloialitate, ci o infracţiune supusă rigorilor legii ? Dacă răspunsul lor le este aşa precum le sunt faptele, aceste formaţii trebuie scoase în afara legii, acolo unde s-au aflat, de fapt, încă de la înfiinţarea lor.

A cincea întrebare : cum înţeleg instituţiile statului român să asigure domnia legii în ţară, să-şi protejeze cetăţenii supuşi unei discriminări ticăloase chiar în ţara lor ? Că premierul Victor Ponta, cu consilierul lui udemerist, e ocupat de şubredul său destin politic şi n-are timp de problemele ţării, se vede de la distanţă. Dar instituţiile ţării trebuie să-şi facă datoria în raport cu singurul lor şef, - *imperativul constituţiei şi al legilor.* Întrebarea se adresează acum, în mod direct, şi inspectorului şcolar general al judeţului Mureş, Ştefan Someşan.

De răspunsul la aceste întrebări – nu

verbal, ci faptic – depinde evoluţia situaţiei din Transilvania şi din întreaga ţară. Atmosfera o aminteşte pe cea din 1990 când UDMR, proaspăt angajată în proiectul ei anti-românesc (a luat fiinţă, ca Uniune, în ziua de Crăciun a anului 1989) a putut înregistra primul ei succes întru ură şi dezbinare.

Ceea ce aş vrea să reamintesc, în încheiere, nu doar UDMR , ci tuturor celorlalţi extremişti, că există un cunoscut şi verificat proverb la care toţi trebuie să ne raportăm : **Cine seamănă vânt culege furtună.** Iar guvernantilor şi instituţiilor ţării să le reamintesc, de asemenea, că **furtunile nu distrug niciodată doar uscăturile**

Alexandru MELIAN..

Cum arătau manualele de clasa a III-a, pe care învăţau bunicii noştri, în pagina următoare

CITIŢI ŞI: Miodrag Stanojevic - Ecouri din Serbia

http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/miodrag-stanojevic-ecouri-din-serbia.html

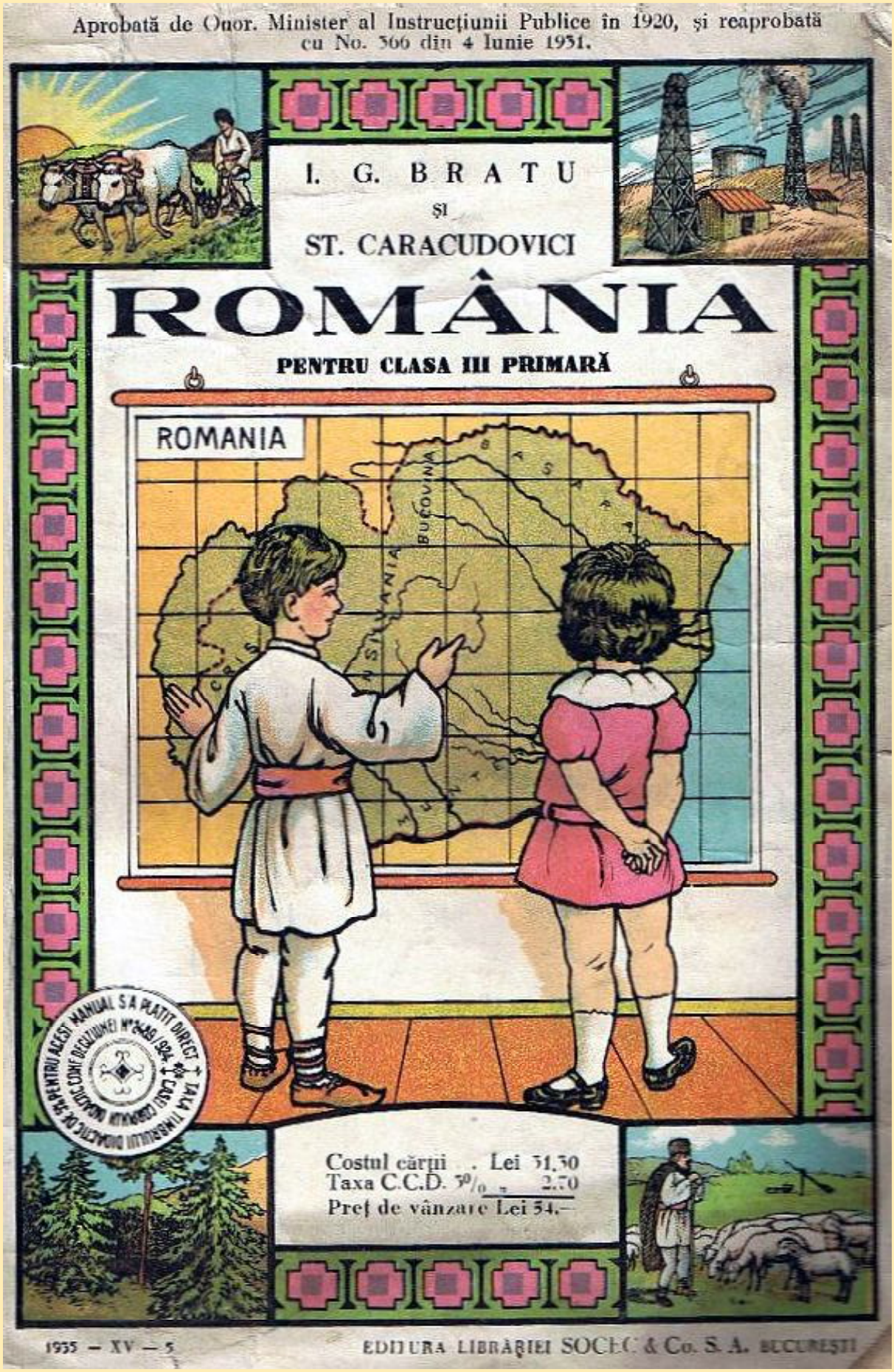

Vremuri când în şcoala primară se învăța la istorie, ceea ce s-a scos azi din şcoli şi licee!

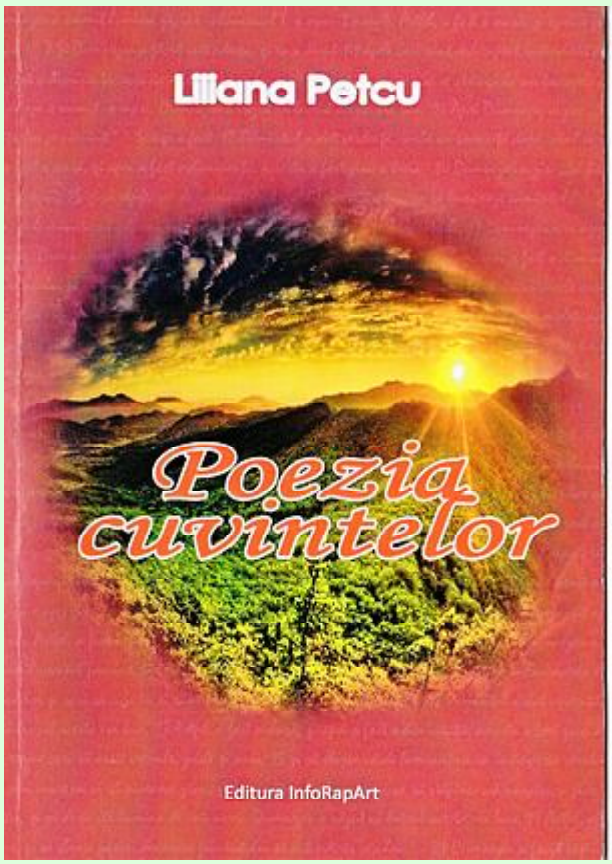

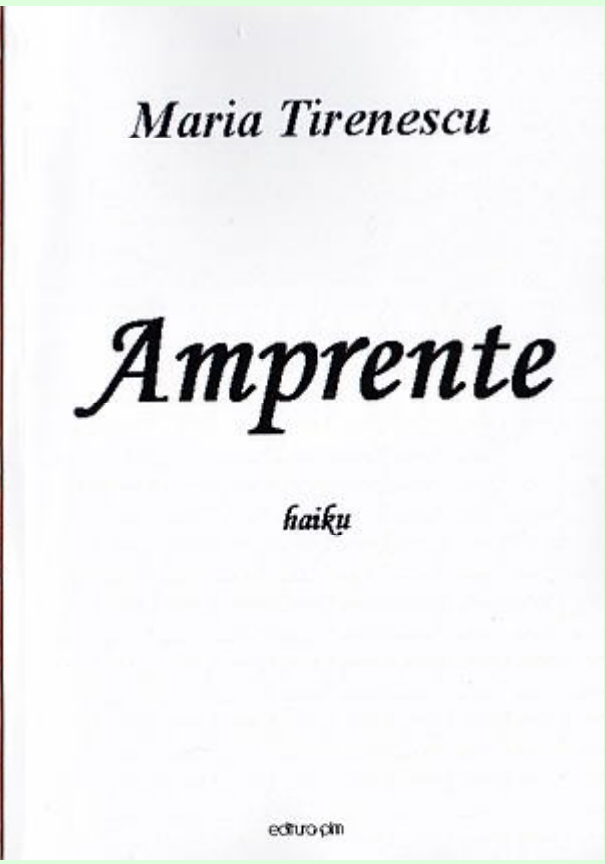

CĂRȚI DONATE ASOCIAȚIEI SEMĂNĂTORUL TISMANA

Liliana Petcu şi Tudor Petcu

PRECIZARI PRIVIND TRIMITEREA BORDEROURILOR LA DEPOZITELE LEGALE ALE BIBLIOTECILOR.

în baza Legii nr.111/1995, republicată

ADRESE: BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI - DEPOZITUL LEGAL
Bd. Unirii, nr. 22, sector 3, cod 030833, Bucureşti

INFORMAȚII
Depozitul legal central (se trimit 7 ex)

Biblioteca Națională a României organizează Depozitul legal la nivel central: primeşte de la producători documentele cu titlu de Depozit legal, le ia in evidență, le prelucrează, le acordă numărul de depozit legal, reține un exemplar pentru Depozitul legal propriu, un exemplar pentru semnalare statistică şi elaborarea Bibliografiei naționale curente a României şi un exemplar destinat schimbului internațional de publicații, şi distribuie câte un exemplar beneficiarilor:

- Biblioteca Academiei Române,
- Biblioteca Centrală Universitară “Lucian Blaga” Cluj-Napoca,
- Biblioteca Centrală Universitară “Mihai Eminescu” Iaşi,
- Biblioteca Centrală Universitară “Eugen Todoran” Timişoara.

Biblioteca Națională a României primeşte de la producători în 7 exemplare următoarele documente: cărțile (cu excepția edițiilor rare şi bibliofile), broşurile, extrasele din publicații seriale.

Depozitul legal local (se trimit 3 ex)
Organizarea Depozitului legal local

Depozitul legal este organizat, la nivel local, de bibliotecile județene şi de Biblioteca Metropolitană Bucureşti. Depozitul legal reprezintă fondul intangibil al patrimoniului cultural mobil local.

Pe baza depozitului legal local se realizează Bibliografiile locale.

Tipurile de documente supuse depozitului legal local

Sunt supuse obligației de trimitere, cu titlu de depozit legal local următoarele documente:
- cărțile, broşurile, extrasele din publicații seriale, publicațiile seriale, publicațiile cu caracter oficial ale autorităților administrației publice centrale şi locale, precum şi culegerile de acte normative, manualele şcolare, documentele audiovizuale stocate pe discuri, casete, videocasete, CD-uri, DVD-uri, documentele în formă electronică difuzate pe dischetă, CD-uri, DVD-uri.

Controlul aplicării Legii Depozitului legal

Biblioteca Națională a României, respectiv Biblioteca Metropolitană Bucureşti şi bibliotecile județene, controlează, prin personalul lor de specialitate, împuternicit în acest scop, activitatea producătorilor (edituri, persoane fizice sau juridice care realizează documente în regie proprie, ateliere, case/studiouri de înregistrare, Banca Națională a României, Regia Autonomă “Monetăria Statului”, Compania Națională “Poşta Română” - S.A.) cu privire la îndeplinirea obligațiilor de depunere a documentelor care fac obiectul Depozitului legal, respectiv al Depozitelor legale locale, constată contravențiile şi aplică amenzi contravenționale,

conform Legii 111/1995, republicată şi a Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

Ministerul Culturii şi Cultelor eliberează legitimații speciale pentru personalul de control din cadrul Bibliotecii Naționale a României, Bibliotecii Metropolitane Bucureşti şi bibliotecilor județene.

Controlul activității producătorilor din subordinea Ministerului Apărării şi Ministerului Administrației şi Internelor, constatarea contravențiilor săvârşite de aceştia şi aplicarea amenzilor contravenționale se realizează de către personalul desemnat de cele două ministere.

Controlul depunerii Depozitului legal local

• Bibliotecile județene, controlează, prin personalul lor de specialitate, împuternicit în acest scop, activitatea tuturor persoanelor fizice şi juridice cu domiciliul sau sediul în județul respectiv, cu privire la îndeplinirea obligațiilor de depunere a documentelor care fac obiectul Depozitului legal local, constată contravențiile şi aplică amenzi contravenționale

Personalul desemnat cu controlul aplicării Legii Depozitului legal încheie procese verbale de constatare şi procese verbale de contravenție.

- Ministerul Culturii, Cultelor şi Patrimoniului Național eliberează legitimații speciale pentru personalul de control;

- controlul activității producătorilor din subordinea Ministerului Apărării Naționale şi Ministerului Administrației şi Internelor, constatarea contravențiilor săvârşite de aceştia şi aplicarea amenzilor contravenționale se realizează de către personalul desemnat de cele două ministere.

• Nerespectarea obligației de trimitere a documentelor cu titlu de depozit legal în termen de 30de zile de la data apariției, constituie contravenție şi se sancționează cu amendă contravențională de la 300 lei la 3.000 lei pentru persoanele fizice şi de la 500 lei la 5.000 lei pentru persoanele juridice, în funcție de prețul de vânzare al documentului sau valoarea documentară;

- amenda se aplică pentru fiecare titlu sau număr de serial în parte;
- amenda se plăteşte în contul bibliotecii beneficiare de depozit legal local;
- in termen de 30 de zile de la aplicarea amenzii contravenționale, contravenienții sunt obligați să trimită pentru Depozitul legal documentele a căror netransmitere a făcut obiectul contravenției;
- netransmiterea documentelor în termen de 30 de zile după aplicarea amenzii contravenționale, constituie contravenție şi se sancționează cu amendă contravențională între limitele prevăzute, reduse la jumătate.

aceste prevederi nu sunt aplicabile în situația în care contravenienții probează că, anterior sau începând cu data aplicării amenzii contravenționale, nu mai dețin documentele a căror netransmitere a făcut obiectul contravenției.

Prezentele precizări sunt trimise autorilor, pentru a ne anunța imediat după tipărire

Românii, egalii SUA!

Americanii se amuză la fel ca ai noştri pe reţelele de socializare tip f :

aceastã fotografie este un fals!

ALTE ARTICOLE DIN
Comentarii politice "Sămănătorul"

http://cleptocratia.blogspot.com/

Scrisoarea unei unguroaice din România, publicată în Ungaria
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/scrisoarea-unei-unguroaice-din-romania.html

Al. Melian - UN GEST DE DEMNITATE CÂT UN STRIGAT DE DISPERARE
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/al-melian-un-gest-de-demnitate-cat-un.html

Gh. Funar - Planul secret al Ungariei
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/gh-funar-planul-secret-al-ungariei.html

Alexandru MELIAN - IMPERTINEN?A PROFITORILOR DE TOLERANȚĂ
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/alexandru-melian-impertinenta.html

Miodrag Stanojevic - Ecouri din Serbia
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/miodrag-stanojevic-ecouri-din-serbia.html

Alexandru Melian - Troaca politică şi marionetele ei
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/alexandru-melian-troaca-politica-si.html

Colonel (r.) Vasile I. Zărnescu - Eliminarea din Constituție a sintagmei minorități naționale
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/04/eliminarea-din-constitutie-sintagmei.html

Rosia Montana, un loc la marginea prapastiei
http://cleptocratia.blogspot.com/2013/04/rosia-montana-un-loc-la-marginea.html

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

ATENȚIE!

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi unor reviste prietene. Se mai trimite gratuit şi cumpărătorilor prin Magazinul Semănătorul. Tot gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul I. Nr. 4 - august 2011 - Apare la sfârşitul lunii începnd cu data de 1 mai 2011. Prezentului număr i se adaugă un supliment

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuţă G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii iulie.

Cititi volumul complet la www.editura-online.ro

Proză

Al FLORIN ȚENE - Geamănul din oglindă
FLORINA-SANDA COJOCARU - Fana
GEORGE ENE - Cinci sute grafo-clipuri
LIVIU-FLORIAN JIANU - Povesti muritoare
RODICA ANCA -1. DEDELHI - 2. Jurna Lamar
CRISTIAN MARCEL FELEA - 1. Nedreptatea de a fi femeie - 2. Trecute ierni, neimplinite iubiri

Poezie

CEZARINA ADAMESCU - Adierea mătăsii
LIVIU-FLORIAN JIANU -1. Lumea de aur - 2. Imnurile fatarniciei - 3. Alter Iuda
EMIL DRUNCEA - Insula de cuvinte
AL. FLORIN ȚENE - 1. - Sonata pentru cresterea ierbii - 2. - Drumul Golgotei spre Sfintenie -

Critică literară, eseu

AL. FLORIN ȚENE - Cronici noi si poezii

Teatru

GEORGE ANCA - Nefertiti

Anunțuri, felicitări, donații, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

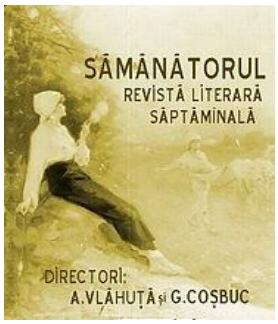

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

Căldură mare, mon cher !

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Apariția primelor numere ale revistei "Sămănătorul" a impulsionat nu numai debutații care au vazut în ea o oportunitate de a se lansa în literatură. Însăşi autorii consacrați - aflați în concediu - s-au pornit să-şi scoată manucrisele de la naftalină, să le finalizeze şi să mi le trimită la pachet pentru că nu era tot una ținerea manuscrisului la "popreală", cu publicarea măcar a unei mici felii care să-i miroasă cititorului a scriere bio, a scriere absolut naturală şi originală.

Şi nu-i de mirare să publice aici! Rar lucru azi să găseşti o scriere neatinsă de canoanele redacțiilor "de gaşcă" unde se lansează autorii cu "bombe de presă" care explodează instantaneu prin emisiuni TV şi radio, prin articole din jurnale ciocoieşti şi prin expoziții de carte "bine sponsorizate" fie de cei cu ciolanul în gură, fie de cei care "taaare l-ar mai linge" şi ei puțin.

Deci căldură mare, mon cher! Se sculă Traian, pe un cal bălan, țipând în stilu-i năzdrăvan: "- În săbii să ne săbiem, în buzdugane să ne buzdugănim, ori în cărți tari să ne citim!" Şi cum ieşi la luptă *"Epoca Băsescu, integrarea şi dezintegrarea României"*, pac şi copilul comunistului Tisminețki taman din SUA cu al său ***"România în timpul lui Băsescu: Aspirații, Realizări şi Frustrări din timpul primului mandat"***. Musai toate "aspirațiili", "realizărili" şi "frustrărili" cu literă mare. (Vezi "Libertatea" din 27 iulie a.c.). Numai citind titlul te-apucă năduşeala!

Şi atunci, ce să căutăm noi, muritorii de rând printre gladiatorii literaturii de astăzi?

Ogorul Sămănătorului e curat ca lacrima. Nicio buruiană! Deşi prin literatura nepartizană pe care o promovăm, nu putem zice că n-avem urzici pentru stăpânire. "Mai sapă Moromete o fântână", "Povestea pomenirii lui Dumnezeu" ale d-lui Jianu, "Unu, plus unu" al d-lui Druncea sau "Agramatisme, manipulări şi silă" al d-nei Anca - amândoi debutați ai lunii iulie - cele "Cinci sute de grafoclipui" ale d-lui Ene, romanele de profunzime a vieții reale de astăzi ale Florinei Cojocaru sau ale d-lui Felea sunt semințe ale unei noi generații, semințe ale unei noi recolte ce va acoperi "şourile" mizerabile ale televiziunilor unor îmbogățiți peste noapte.

Alăturând şi piesele grele, Cezara Adamescu şi Al Ionuț Tene, revista noastră online, poate privi de sus publicațiile ciocoilor de presă.

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, împlindu-se trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul", am considerat că trebuie înființată o nouă revistă "Sămănătorul" unde autorii noştri vor găsi de acum încolo, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, în trei modalități de vizualizare, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC. Recomandam prima variantă, cu link-uri active:

http://www.semanatorul/revista/index.htm Format PDF

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm Format PLASH

http://www.scribd.com/semanatorul Format document scribd

Întâlnirea de la Vila Sfetea (astăzi Vila Ursu) de la Tismana

(continuare din numărul trecut)

Prof. univ. Alexandru Melian: "*- Vă propun tuturor o dezbatere pe tema "bombelor de presă" cum le-ați numit în cazul scrierilor lui Djuvara. Aici apare un paradox, ce facem cu omul care se bagă în istorie şi în lingvistică nefiind nici istoric, nici lingvist? Noi, criticii literari, apoi istoricii şi lingviştii - pentru că omul bagă în lexicul românesc o serie de aşa zise "cuvinte cumane - să-i dăm importanță sau nu? Dându-i importanță nu-i ridicăm mingea la fileu? Iar ignorându-l, gogoriţele lui nu se răspândesc în mase şi fac rău? Asta-i dilema!"*

- D-le Melian, cazuri nefericite ca al d-lui Djuvara sunt puține dar fenomenul e bine disimulat şi trebuie să atragem atenția asupra lui. Pe Djuvara l-a lansat Ion Cristoiu constatând că omul vine de la serviciul lui din Africa cu o pensie de doar 60 dolari, care evident că nu-i ajungeau. Hoțomanul de Cristoiu ştia prea bine cum te poți lansa subit în literatură: ori scrii o carte "mare" fără niciun cusur, ori spui o prostie la fel de mare - de tip "Codul lui Da Vinci" sau "găinii care naşte pui" - şi succesul e garantat. Când a lansat Cristoiu - printr-un articol - tâmpenia cu Thocomerius, prinț cuman care l-a făcut pe Basarab Întemeietorul şi pe lângă el a mai făcut şi Țara Românească, erau la comentarii circa 350 de poziții contrare printre care şi a mea, cu invitația de a intra pe un site de-al meu unde aveam un capitol privitor la basarabi.

Apoi, d-l Artur Silvestri mi-a editat cartea "Neamul lui Basarabă" şi am pus-o pe Internet. Credeți că am estompat bomba lui Cristoiu şi a lui Djuvara cu ale mele 400 expemplare editate şi distribuite la întâmplare față de mediatizarea formidabilă inițiată de Cristoiu prin presă, prin televiziuni şi prin invitarea "personalităților" la lansarea cărții? Abia acum, după mai bine de patru ani, când lumea a inceput să ia cunoştință de demontarea punctuală a diversiunilor djuvariste, moşul Djuvara s-a potolit cu Thocomerius al lui. Cartea n-a mai fost editată dar a scos alte cărți, la fel "bombe" nedocumentate, care fac furori şi umplu librăriile. Asta, pentru că omul e chemat la televiziune, e invitat pentru o "porție de istorie" la radioul național sau alte asemenea trucuri ale "nucleului dominant" - cum spunea Artur - şi ale pata-pleşu-cristoilor de presă cum zic eu. Acesta e fenomenul grav care trece neobservat in lumea "bună", ba mai dă apă la moară celor de la putere, inclusiv şefului statului cu "Condamnarea comunismului", carte scrisă cu condei tismineţkian. Tismăneanu, Djuvara şi alții ca ei prosperă, s-au ajuns!

Iată deci, faptul e fapt: vasăzică nu m-am lansat eu cu o carte bine documentată cu trimiteri exacte la marii istorici care tranşaseră o dată problema întemeierii țării. S-a lansat d-l Djuvara iar acum librăriile cârcâie de cărțile lui. "Operațiunea Cristoiu" a reuşit cu bine!

Revenind la tema propusă şi în lumina acestor fapte, sunt de acord că nu trebuie băgați în seamă aceşti oameni dar de ce să nu dezvăluim subteranele afacerii literare? De ce să nu promovăm pe aceia care au luat atitudine corectă față de o lansare literară diversionistă?

Prof. univ. Doca: *"Şi eu sunt de acord că specialiştii ar trebui să intervină împotriva intruşilor din meseria lor. Lucrul trebuie însă făcut din faşă, din faza incipientă. După ce a intrat în spontanul maselor prin mijloacele mass-media este greu să mai repari ceva."*

- Bineînțeles d-le Doca nu ştiu dacă suntem la începutul fenomenului dar incurajarea redacțiilor nepartizane, aşa cum este "Editura online Semănătorul" ar fi un prim pas spre normalizarea lucrurilor. Djuvara este un caz nefericit iar Tismăneanu şi tatăl său Tismineţki, care a pus sămânța comunismului rusesc în țara noastră, sunt accidente ale istoriei româneşti.

Hai însă să nu mai vorbim despre aceştia sau despre noi înşine. Ştiți câți tineri cu scrieri valoroase bat la porțile redacțiilor? Reducerea dramatică a fondurilor ministerelor de resort duce la ocuparea zonei devenită liberă de către oportunişti din zona privată iar zona privată, cum bine ştiți, e ocupată la noi de neşcoliți sau şcoliți pe la universități particulare din Herculane, Lugoj sau alte oraşe făcute artificial "centre universitare".

Pentru a încheia domnule, eu ştiu un principiu: lucrul bun trebuie popularizat indiferent de la cine vine mai ales dacă el înlătură un fals statut.

Să luăm de pildă Mânăstirea Lainici pe care ați vizitat-o astăzi. Se vehiculează de ani buni că "lainici" ar veni de la cuvântul "lainos" care - se zice - ar proveni din greaca veche şi înseamnă "piatră". Fals! Grecii au numit renumita aşezare săpată în stâncile Iordaniei "Petra", deci "lainos" este o invenție românească. Am scris un articol pe tema asta şi a fost popularizat prin principalul ziar local "Gorjeanul" şi prin publicațiile ARP. Iată! Asemenea atitudini venite din popor trebuie promovate şi nu versiunile "oficiale" care țintesc scopuri ascunse, pentru că este clar că după 1989 am fost copleşiți de personaje dubioase revenite în țară sub genericul "disidenți comunişti". Cârcâie ziarele de ei şi au dat tonul unei hărmălaie şi a unei nebunii jurnalistice care cu greu va mai putea fi estompată aşa curând.

(Va continua în nr. viitor)

Emil Druncea

Insula de cuvinte

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Debut!

Pentru zăpezi

m-am născut,
pentru ploi,
pentru soare
şi vânt.
Iubire…
primăvăratic gust,
Soarele stă aşezat
pe palmele verii:
eu sunt
cât toate Câmpiile
lumii ;
în toamnă foşnesc
vechi cântece țărăneşti
dintr-un muzeu natural,
şi e liber la fructe
şi e liber la must .
Lumina şi umbra,
iarba,
copacul.

Să ne bucurăm,
aici e iubirea!

Motive

Din motive de
roşu cu verde
ne înfrățim cu florile.

Dăruim !

În noi
e universul,
toate culorile.

Iubim !

Uneori,

ne mai stau
geamanduri în cale,
alteori,
sărim peste surâs,
viața,
un munte ?
o vale ?
Soarele,
răsărit şi apus.

Semăn cu totul,

cu toate.
Cu un copac
ce priveghează
vântul,
cu un sărut furat
uneori,
cu apa care
spală păcatul,
cu verbul ce duce
spre drumul iubirii.

Universul

are formă de pasăre,
la început de lume
a fost zborul.

Universul
are formă de cruce,
nu există zbor
fără iubire.

Au căzut visele

odată cu roua,
cu cerul senin?
Le-am uitat
pe etajere
împreună cu ceasul
care-a trecut?
Să fie clocotire
până la ultimul semn !

Unu, plus unu,

plus trei,
amestecați bilele!
Jucăm la loterie.
Unu, minus unu,
minus trei,
Doamnă...,
Domnule...,
Cine urmează ?

Un copil plânge,

i s-a stricat bicicleta.
Pe uşa aparamentului 23
stă scris : « Aici reparăm
plânsete de copii.
Noaptea,
închis.
Se scriu poeme “
E prea asurzitor
plânsetul lumii!.

Citiți volumul INSULA DE CUVINTE integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Emil_Druncea-Insula_de_cuvinte.pdf

Rodica Anca

debutează cu două volume:

DEDELHI şi Jurna Lamar

Fragmente din volumele care se pot citi integral la

www.editura-online.ro

Butonul PROZĂ

DEDELHI

Debut!

Jurnal

Să fie ***6 nov?***

Cred că da, dacă azi e miercuri şi luni a fost 4, Diwali, Anul Nou pe aici. Doamne, ce noapte plină de bubuieli şi sufocantă! De la crackere şi artificii. Până nu s-a afumat prea tare, a fost chiar frumos, deşi, de-aici, din „gheşthaus", n-am văzut mare lucru. Destul de departe, se vedeau „anare" şi alte focuri bengaleze plesnind pe cerul încărcat de fum înecăcios. (Repară unii pe aici nu ştiu ce la baie. A doua oară, sau a treia. Umblă prin toată casa. A mai venit şi Pinku, să dea cu nasu', că nu face nimic altceva! Inspectează şi aşteaptă două rs. Ieri i-am facut poze cu sahab. Îi place ceasul că are şi radio. Cântă toată ziua filmigane, de să-mi ajungă toată viaţa! Cam infantile, cântecele astea! Pinku nu se-ndură să plece. Din pricina ceasului! Au plecat, în schimb, ceilalţi, după ce au scos uşa de la şifonier şi au lăsat-o pe balcon. Cred că vin după-amiază. A plecat şi el, că-l căutai şi nu se vede. Mi-au pus şi un fel de ivăr la uşă, că nu se închidea. Se vede că o fi vorbit aseară Ashok cu careva, de veniră ei acum!)

Despre ce vorbeam? Despre Diwali. Nana mă întreabă cum a fost. Acum aproape 20 de ani mi-a plăcut, dar atunci eram printre vecinii din D-uri. Am aprins şi noi, acum, câteva lumânări, care au ars până jos, că le lipisem pe balustradă. Nici un pic de vânt, măcar să le clintească flăcăruile! Pocnitorile, mai bine zis bubuielile, au ţinut-o până la ziuă, de am tresărit tot timpul şi n-am dormit neam! Cam atât despre Diwali.

Au trecut 14 zile de când am venit. Abia ieri a început Gigi sahab cursurile. E fericit că are 13 sau 14 studenţi. Se scoală cu noaptea în cap, nu cumva să întârzie! (dacă merge agale, face cam 10 minute printre flori si pomi in floare!) Gata, a venit don profesor! Azi i-au venit alţi studenţi! În drum spre casă, face şi cumpărăturile – pâine, lapte, banane. A adus vreo şase cărţi de la bibliotecă. Cu astea ne umplem serile. Îmi citeşte până adorm. Televiziune? N-am auzit… E un aparat la cantină, dar cum să te duci dacă nu mănânci acolo? Am mâncat o singură dată şi am suferit o săptămână de stomac. Prea iute, otrăvitor de iute! Acum gătesc eu, că avem un reşou de aragaz. Norocul meu că profesoara de dinaintea noastră, tot de română, a lăsat câteva oale şi farfurii, tacâmuri şi ceşti, că n-aş fi putut face nimic. De câte ori gătesc mă cert cu ei (cu funcţionarii de la departament) în gând, că nu ne-au dat chestii în folosinţă, ca altădată. În plus, mă obsedează apa, care nu e sigură. Au jos, la parter, un filtru de la care bem şi gătesc, dar spălatul vaselor, legumelor, mâinilor… Ca să nu mai spun de spălatul rufelor, că nici n-am în ce, nici unde să le usuc (pe uscătorul de rufe, am atârnat hainele, că în dulap e igrasie). Nici urmă de Oberoi! Nici de sabgi wala, nici de macili wala, nici de cărnar, pâinar, lăptar, etc. Nu mai vine nimeni… Trebuie să mă duc pe jos cam cât până la Reşiţa, după orice fleac! Cu ţigările o duc foarte, foarte prost. Fumez unele fără filtru şi foarte scurte, şi tot scumpe îmi par, l0 rs pachetul! Charminar – patru minarete.

Altă belea: nu pot să fumez pe nicăieri: 10.000 rs amenda! (Acum, că recitesc, ştiu că m-a minţit G, 10.000 de amendaţi, nu de rupii!) Leafa pe o lună, sau mai mult, că nu ştim sigur cât e aceasta, încă. Nimeni nu ne răspunde, oricât am întreba! O fi secret, mai ştii… Şi, apropo de leafă, nu reuşim să aflăm cât o fi costând biletul ăla al meu de întors, că mă tot întreabă Nana. I-am rugat pe Ashok, pe Vinod. Eu am zis, eu am auzit! Toţi par deosebit de prietenoşi, binevoitori, dar e numai de suprafaţă. Nu simt că ar fi sinceri. Poate Esha, care a venit săptămâna trecută să ne vadă. Doamne, e neschimbată! Doar câteva fire albe, în rest e ca acum 20 de ani. Şi are 60! M-am bucurat să o revăd. Pe ea o cred că era sinceră când spunea că eu îi eram singura prietenă, pierdută şi regăsită acum. Fetele ei sunt şi ele mari. Radha are 30, stă cu ei, nu s-a măritat. Tara are 24, nici ea nu e măritată, lucrează în Bombay la o bancă şi are un amic în Madagascar, parcă, ori Singapore. Se pregăteau să plece în concediu, în Europa, fetele… Cred că au plecat deja. Esha are o editură. E mulţumită. Spunea să stau cu ea la vară. Mă duc acasă la copilul meu, că mi se rupe inima de dorul ei. Am mai vorbit şi cu Fam Gupta, care au fost deosebit de bucuroşi să ne vadă, ne-au invitat la o puja, o masă de sărbătoare, vizită în care ne-am simţit foarte bine. Dar de atunci n-au mai dat nici un semn de viaţă. O s-o mai caut eu pe doamna, că mi-a promis reţeta de gulab jamu. Şi Ashok a promis o carte de bucate, îl tot pisez, până mi-o aduce. Ne-au adus pături, că s-a făcut răcoare noaptea. Ce-o fi azi, Ziua Bunei Voinţe? Au reparat şi dulapul ăla cu care n-am ce face… ***8 nov.***

Citiţi mai departe pe site:
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Rodica_Anca-Dedelhi.pdf

Citiţi un fragment din «Jurna Lamar»;

AGRAMATISME, MANIPULĂRI ŞI SILĂ

Curând n-o să mai deschid televizorul la ştiri! Nu mai suport. Au înnebunit toţi: guvernanţi, parlamentari, sindicalişti şi ziarişti. Scenarii peste scenarii, care mai de care mai absurde, cum îi trăzneşte unuia o tâmpenie, vine şi-o deşartă în capul nostru. Cine e în spate, cine e dedesubt, cine pune la cale, ce pune la cale, ce vrea să schimbe şi cu ce vrea să schimbe, etc. etc. Tot "bizonul", cum ziceau cataveţii, se isterizează: face câte trei – patru greve una peste alta, vociferează, împroaşcă mahalagisme şi "ba a mă-ti" fără nici un fel de sfială, se acuză de hoţie şi minciună şi îşi numără unii altora "ouăle" cu nonşalanţă dezgustătoare, pe stradă, la tribuna "perlamentului" sau pe ecran. Iată o mostră, auzită de mine la tv: "au violat constituţia şi au supus la perversiuni regulamentul de funcţionare", se plângea un parlamentar, în legătură cu tentativa de schimbare a lui Văcăroiu şi a lui Năstase.

Şi, cireaşă pe tort, spre sfârşitul lunii vor veni şi minerii, la vreo zece mii de capete, peste noi, să ne arate ei ce înseamnă democraţia!

Toţi vor lefuri mai mari şi pe nimeni nu interesează cum şi de unde bani.

Metroul nu circulă între ora 4 şi 16, e o aventură să ajungi la servici, chiar dacă ai maşină. Copiii nu merg la scoală de mai bine de o săptămână, iar eu stau toată ziua şi mă intoxic la ştiri şi talk-show – uri, de nu mai lucrez nimic prin casă. În fond, pe nimeni dintre cei care vorbesc, indiferent unde, nu interesează nici naţia, nici economia, nici bunul simţ.

Şi mai sunt şi agramaţi! Toţi: miniştri, guvernator de bancă naţională, reporteri şi redactori, ca să nu mai spun de şefii de sindicate, toţi, nu ştiu să vorbească corect. Nu ar spune ei "pe care" nici în ruptul capului. Mamaia nu ştia carte, niciodată nu am auzit un agramatism în vorbirea ei! Mama şi tata, aveau puţine clase, nici ei nu vorbeau incorect! Când am stat doi ani la ţară, oamenii simpli de acolo, vorbeau corect. Şi G e de acord cu mine. Noana, Petrică nu fac dezacorduri. Ca dovadă de ce fel de carte se face acum la şcoală. Dacă pe Nea Gheorghe îl mai iert, pe primul

ministru, nici în ruptul capului! Şi nici pe ziarişti!

Imediat după revoluție, toți vorbeau despre "propietate" de mă apucase şi atunci, ca şi acum, cu "care" în loc de "pe care", urticaria.

Mă apucă, vorba lui Emiluț, greața. Cred că o să mă lecuiesc curând de a mă mai lăsa timorată de ei, de ăştia de pe ecran, şi o să mă uit doar la filme. Parcă astea sunt mai breze! Crime, calamități, accidente, viruşi, violență, împuşcături, psihoze, nebuni, isterii, impudoare şi neruşinare! Mai bine ascult muzică la radio-casetofonul ăla minunat pe care l-am cumpărat cu 4 milioane astă vară! Că de citit nu mai pot mai mult de o pagină, că-mi plânge ochiul ăla bun. Ia să mă duc eu la oftalmolog!

R I N A

....

....

Viața acolo, la țară, cu frumusețea aceea primordială a naturii, cu țăranii plini de bună cuviință, parte integrantă din această frumusețe, de care îmi amintesc cu dragoste şi nostalgie, a fost ca un basm, ca un vis, ca o feerie.

După ce îşi terminau treburile prin curți, femeile ieşeau la porți, care cu ce avea de lucru, furca, vreo ie de brodat, cânepă sau lână de dărăcit, sau cu fasole de ales, orice treabă ce se putea face şezând. Se adunau trei-patru vecine, mai veneau şi "oamenii" lor, că aşa le ziceau pe acolo soților, îşi făceau țigări din tutunul cultivat în grădinile din spatele caselor şi lucrau şi povesteau, trecându-şi vremea plăcut şi cu folos, totodată. Fiecare poartă avea de o parte şi de alta câte o bancă de lemn, iar în față, peste şanțul de pe marginea drumului, un podeț frumos, cu balustrade vopsite cu var. Tot acest aranjament se afla la umbra şi adăpostul unor pomi mari, care te fereau nu numai de soare ci şi de ploaie.

Când trecea pe drum dl învățător Cepoi. sau preotul, sau careva necunoscut, dar îmbrăcat de oraş, toți, chiar şi cei mai în vârstă, se ridicau în picioare. "Mamă Anică, de ce se ridică lumea când trece domnul învățător, ce, de jos nu-i puteți da binețe ?" – întrebam eu, cu uimirea copilului de la oraş. "E om cu carte, trebuie respectat" îmi răspundea ea. "Dar pe ăsta care trece acum nu-l cunoşti, de ce te ridici şi îi zici bună ziua?" "Ce dacă nu ştiu cine e, nu mă doare gura să-i dau binețe, şi-apoi, nu vezi cum e îmbrăcat, o fi cineva mare pe acolo de unde vine." Aşa am înțeles eu de ce mă punea mătuşă-mea să spun "sărumâna" la toată lumea care trecea pe stradă!

Întâlnirile astea de la porți se numeau "Taine". Unde pleci, mamă Lie?" "La tainâ la Anica lu' Pâtă". Că acolo toate familiile aveau porecle: Papanu, Bâzdoacă, Unana, Dilan, le-am uitat, constat cu părere de rău, că erau pitoreşti.(Nu pot să mă dumiresc de unde venea numele ăsta: Dilan -Dylan. Mai era şi un izvor, al lui Baldovin – Baldwin). Alor mei le zicea ai lu' Platagea. Că strigau copiii după mine "cum dai platageaua?", adică roşia. Or fi fost din familie de grădinari, cine ştie.

Însă "tainele" cele mai grozave erau cele de seară. Atunci se strângea toată lumea de prin casele din jur, veneau şi cei care fuseseră plecați la câmp sau pe aiurea, veneau şi fetele de măritat, aşteptând să treacă pe drum flăcăii, cântând, ținându-se pe după umeri, câte trei-patru, oprindu-se la fiecare tainâ să vorbească cu cei de acolo, lăsându-se admirați de fete, făcând pe grozavii în fața părinților acestora. Dacă era lună, femeile aduceau şi furcile şi torceau, fiecare povestea ce a făcut, ce a văzut, ce a auzit. După ce se terminau ştirile, începeau poveştile, de obicei cu strigoi, cu lupi, cu iele, întâmplări stranii, de mi se făcea frică, dar îmi plăcea să stau cu capul în poala Rinei şi s-o ascult pe mama Lia povestind, fără să-mi pot lua ochii de la o gâlcă de pe gâtul ei, mare cât o nucă, care pulsa şi mă hipnotiza.

Acolo, tuturor femeilor mature şi bătrâne, copiii le spuneau "mamă", celor mai tinerele,

"dadă".

Duminicile mergeau mai toți la biserică, apoi la cimitir, iar după amiaza la horă, care se ținea "pe linie în sus" între biserică, școală și primărie. ("Linie" adică drumul care străbătea satul de la un cap la celălalt, pornind de la Craiova și sfârșind cine știe unde, de-a lungul căruia se înșirau nenumărate sate, la distanță de doi-trei km unul de altul.) După ce mâncam, ascultam dacă a început contrabasul să cânte, că doar acesta se auzea de acasă. (Tot așa și moara, ca să știe mătușă-mea dacă să se ducă la măcinat sau nu). O strigam pe Săftica, o fetiță din vecini, și plecam și noi la horă, să căscăm gura și să jucăm și noi.pe lângă cei mari. Probabil că de atunci mi-a rămas dragostea pentru dansuri populare, în timpul liceului am dansat în echipa acestuia, iar în 1953, în timpul Festivalului Internațional al Tineretului, împreună cu alte câteva sute sau mii, am dansat pe Stadionul 23 August, la a cărui construcție am participat și eu, „voluntar",împreună cu toți elevii de la Iulia Hașdeu.

Nana nu și-o mai amintește bine. A murit în 77. Nana avea 4 ani, Rina avea 74. Dar ea a cresct-o din prima zi. Doamne cât a iubit-o! A fost bucuria care i-a umplut sufletul și inima și care i-a luminat ultimii patru ani de viață.

„Aoleu, mor de spateee... Doamne,ia-mă Tu pe mine, că nu mai pot ..." se văicarea ea prin casă.

„Mamaie, nu muri, că vreau pe oliță!".... „Acum poți să te duci să mori, că stau singură pe oliță" - conversație între ea și Nana, așa cum mi-a povestit-o Rina.

S-a stins așa cum a trăit: fără să supere pe nimeni, fără să aștepte nimic de la nimeni. Ea a fost cea care a dat totul celorlalți. Ea însăși a fost ofranda adusă vieții, oamenilor și lui Dumnezeu.

Abia acum imi dau seama cât trebuie să o fi chinuit artrita, spondiloza, reumatismul. Acum când sunt chinuită, la rândul meu. Ea m-a învățat să-i pun ventuze, s-a lăsat pe mâna mea, plină de curaj, cu injecțiile, ba chiar ea m-a îndemnat să i le fac. A avut noroc, nici măcar o vânătaie nu i-am făcut! Dar abia acum mă întreb cum o fi reușit să mănânce, aproape fără dinți! Insă nici nu mi-a trecut prin cap gândul că aș fi putut să-i pun proteză! Nici ea n-a zis nimic, iar eu n-am să mă iert vreodată că nu m-am gândit! Cum n-am să mă iert nici pentru faptul că în seara nopții în care a murit, a vrut să bea o cafea și eu n-am lăsat-o!!.Dimineața următoare nu mai aveam cui să-i dau cafeaua.

Era îngropată la Străulesti. De la înmormântare, niciodată n-am mai ajuns la ea. Am plecat în India. Probabil că i s-au risipit oasle, pentrucă mormântul era doar pe șapte ani.

Dar din suflet nu am scos-o niciodată. În orice bătrânică pirpirie care-mi iese în cale o regăsesc pe ea și mă port cu aceasta ca și cum ar fi Dada Rina, încercând să îi ofer tot ce nu mai îi pot oferi, din păcate, celei care mi-a fost a doua mamă.

Trebuie să povestesc și despre copiii de acolo, în mijlocul cărora nu m-am simțit nici o clipă o intrusă, care m-au acceptat ca pe una cu care crescuseră de mici. Mă duceam cu ei pe dealuri, cu caprele, – toată copilăria am regretat că nu aveam și eu una, dar mă bucuram să le culeg frunze la ale lor – la cireșe, dude, corcodușe, mere "coricove", flori, guști, melci, păsările.

Tot ce am scris aici m-a făcut să o înțeleg mai bine pe sora mamei și să mă înțeleg mai bine și pe mine. Și-apoi, dacă eu nu scriu despre acele locuri, timpuri, oameni, cine să-și mai amintească despre tot peste zece ani? E ca o datorie față de mama, de Rina, față de toți acei minunați țărani. Domnul să-i odihnească pe toți acolo sus, în cerul Său!

Citiți mai departe:

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Rodica_Anca-Jurna_Lamar.pdf

Cristian Marcel Felea

1. Nedreptatea de a fi femeie -
2. Trecute ierni, neimplinite iubiri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

NEDREPTATEA DE A FI FEMEIE

Aş vrea să-ţi vorbesc despre aripile
de care au nevoie inimile pentru zbor,
atunci când ne dor!
Aş vrea să-ţi vorbesc despre mândrie,
care e bună de aruncat sau de vânzare
atunci când ne doare!
Aş vrea să-ţi vorbesc despre dragoste,
dar cuvintele-mi rezistă, nu vin uşor,
chiar de mi-e dor.
Mă mulţumesc, deci, să te privesc şi să tac,
să văd cum atât de mulţi te cer, te doresc
şi doar eu te iubesc!

Şi-ar fi dorit atât de tare să ningă de Crăciun! Să poată ieşi seara să se joace ca nişte copii în zăpadă, printre fulgi, şi să intre apoi în casă la căldură, ca să-şi caute nerăbdători cadourile sub brad. Ea să le desfacă repede, aruncând fericită ambalajele prin toată casa, dar el să le desfacă atent, metodic, umblând apoi cu grijă în urma ei ca să adune hârtiile.

Nu numai că n-a nins, dar spre seară s-a şi mai pornit o ploaie vrăjmaşă, cu stropi grei care plesneau în geamuri. Simţea fiori privind la perdeaua de apă, deluviul sfârşitului lumii care se pornise tocmai acum, de Crăciun. Singură şi înfrigurată, s-a aşezat pe canapea şi s-a acoperit cu o pătură. În toată casa nu era aprinsă nicio lumină, dar nu-i venea să plece de sub aşternutul cald. Cadourile au rămas şi ele ascunse în dulap. Scâncea asemeni unui copil şi-l aştepta să vină odată şi să pună capăt infernului, aducând cu el lumina şi bucuria Crăciunului.

La auzit în cele din urmă intrând în casă ca de obicei, liniştit şi tacticos. Îşi aşeză haina în cuier şi duse fără grabă umbrela să se scurgă în baie. Şi-a mai făcut o vreme de lucru pe la bucătărie înainte să intre, într-un târziu, şi-n camera de zi.

Când aprinse lumina nu păru deloc surprins că o vede ghemuită sub pătură, pe colțul canapelei. Ea-ncerca să-şi obişnuiască ochii cu lumina, privindu-l cu ciudă printre degete pentru că nu venise întâi s-o ia în brațe, furioasă că el nu simțise că era atât de singură şi înfrigurată şi-l aştepta. Îşi trase pătura peste cap, iar el ieşi din cameră nepăsător, stingând din nou lumina. De ciudă, se puse pe plâns sub aşternuturi şi apoi adormi suspinând, ca un copil.

O trezi tot el după o vreme, ca să-i spună că a venit Moşul, dar ea îl certă supărată şi se ascunse din nou înfrigurată printre aşternuturi. Atunci o ridică în brațe ca pe un copil şi o duse în dormitor, aşezând-o în pat. Ploaia infernală nu se oprise, dar îşi domolise curgerea şi cadența arar în streşini. Nu se mişcă din aşternuturi, aşa cum o aşezase el, dar nu mai reuşi nici să adoarmă. Când, într-un târziu, veni şi el în pat, se prefăcu adormită. Nu voia să-i vorbească. Fără să insiste, se-ntoarse cu spatele la ea şi adormi. Se puse din nou pe-un plâns înfundat, până rămase fără lacrimi. Apoi se aşeză pe spate, cu pătura trasă până sub bărbie, urmărind pe pereți dansul umbrelor în slaba lumină ce venea de-afară.

O învinse după un timp curiozitatea şi se ridică totuşi să vadă ce i-a adus Moşul. Îşi alese de sub brad pachetele şi se duse cu ele în brațe la bucătărie. Le aşeză pe masă şi cântărindu-le cu privirea aşa cum erau, ambalate, îşi pregăti un pahar cu lapte cald.

Chiar îi plăcură cadourile! Le rândui frumos pe masă, dând la o parte mormanul de hârtii colorate din care tocmai le smulsese. Era încă supărată, dar laptele cald, pe care-l sorbea cu înghițituri mici, o liniştise. Privind cadourile, măsurându-le şi încercându-le, se simți în cele din urmă împăcată, ca o fetiță ce-a primit păpuşica preferată. Se ghemui înapoi în pat, strângându-l cu drag în brațe. Îl auzi mormăind mulțumit în somn şi adormi şi ea curând.

După două zile, ploaia mohorâtă s-a transformat într-o ninsoare bogată, cu fulgi ireal de mari. Cenuşiul oraşului s-a schimbat brusc într-un alb de poveste. De la geamul dormitorului privea acoperişurile imaculate din care se ridicau alene fuioare de abur. Bogăția de lumină se reflecta din covorul de zăpadă şi se spărgea în mii de culori. Sărbătoarea cobora din înalt în lume!

„Vino, să ieşim, să ne bucurăm de zăpadă!” Îl rugă, îl imploră, dar el îi rezistă cu calm. *„Iartă-mă, dar chiar am ceva de făcut pentru mâine! Lasă-mă o oră, două şi apoi ieşim.”* La început se aşeză cuminte lângă fereastră. Apoi îşi făcu de lucru prin casă, îşi pregăti hainele, îşi căută bocancii. Se făcuse deja târziu. El continua să vorbească, interminabil, la telefonul mobil. *„Mai mergem?” „Scuză-mă, dar nu cred că mai pot! N-o lăsăm pe mâine?”*

Avea ochii roşii când el veni, într-un târziu, la ea. Îl asculta pe replay pe Elvis: *„If I made you fill second best, I’m so sorry, I was blind! You are allways on my mind...”* Îl privea cu ochii mijiți cum îşi cerea monoton iertare. *”Ascultă versurile!”* îi venea să-i spună. *”Eşti surd? Nu-ți mai pasă de mine!”*. Îşi ținea

genunchii cu mâinile şi-şi îngropă ochii în ei. Nu voia să-l mai vadă, să-l asculte, să-i vorbească! N-o mai iubea, nu-i mai păsa de ea! Îi simţea mâna prin păr, încercând absent să o mângâie şi-şi scutură capul. „*Astăzi, astăzi voiam să ies afară, nu mâine! Mâine nu mai vreau nici dacă vrei tu! Nu mai vreau nimic de la tine!*” „*Iartă-mă, iartă-mă!*” îi repeta el. Îi sună din nou telefonul mobil şi ieşi din cameră, promiţând că se-ntoarce. Nu se mai întoarse şi ea adormi din nou ghemuită pe canapea.

A doua zi l-a auzit plecând devreme, când afară nici nu se luminase. Lenevi în pat până ce razele unui soare plăcut îi intrară pe geam. Fugi la fereastră: totul era un alb continuu şi ireal. Lumina puternică a soarelui se reflecta din toate unghiurile făcând să o doară ochii şi se simţea veselă, plină de viaţă, cum nu i se mai întâmplase de mult timp. Sigur, va ieşi singură afară, asta va face! Îşi unse grăbită o felie de pâine cu unt şi îşi încălzi o ceaşcă de lapte, pe care le mâncă cu o mână în timp ce dădea iama cu cealaltă prin dulapul cu haine. Tot ce-şi pregătise de cu seară i se părea acum complet nepotrivit. Zâmbi. Era febrilă. Fără să-i pese, şi-a ars buzele cu laptele prea fierbinte.

Când îşi trăgea veselă ghetele în picioare îşi auzi sunând telefonul mobil. Nu voia să răspundă. Era el probabil, dar astăzi era hotărâtă să nu-i vorbească. Va fi ziua ei, chiar de va trebui să se coboare la mintea copiilor din parc pentru asta! Sau mai bine le va face ochi dulci tuturor bărbaţilor pe care-i va întâlni. Doar e o femeie frumoasă, de ce să nu strălucească, să nu se simtă bine? Fie şi singură, dacă el a ales să o neglijeze! Telefonul suna mereu şi mereu, dar nu-i păsa.

Afară era atât de frumos! Întâlnea doar oameni care-i zâmbeau şi ea se simţea fericită trimiţându-le zâmbete de răspuns. Câţiva puştani aruncară cu zăpadă după ea şi se-ntoarse hotărâtă să le răspundă cu aceeaşi monedă. Vedea bărbaţii urmărind-o cu privirea şi se simţea admirată, se simţea perfectă. Era, în sfârşit, mulţumită.

Îi îngheţaseră picioarele (îşi luase ghetele preferate, elegante, dar cam subţiri) aşa că se opri la o cafenea şi comandă un ceai fierbinte de iarnă, cu scorţişoară. Telefonul îi sună din nou şi de data asta, doar pentru că se simţea atât de bine, se hotărî să răspundă. „*Bună, ce faci?*” Şi pentru că ea, surprinsă, nu avea încă un răspuns, vocea continuă: „*Bună, sunt eu, Paul, ce faci? Ce mai faci? Anca, mă auzi? Sunt eu, Paul! Draga mea, nu te-am mai auzit de atâta timp!*”

Citiţi integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/C_M-Felea-Nedreptatea_de_a_fi_femeie.pdf

Citiţi integral şi volumul
Trecute ierni, neimplinite iubiri

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/C_M-Felea-Trecute_ierni_neimplinite_iubiri.pdf

Liviu Florian Jianu

Lumea de aur
Imnurile fățărniciei
Alter Iuda

Fragment din volumele de poezii care se pot citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

LUMEA DE AUR

La sfințirea unui templu, la o mare sărbătoare,
Lumea a adus podoabe - ea, bătrână, slabă, oarbă,
Văduva Anastasia - şi-a făcut cu greu cărare,
Şi în curtea lui de aur, a adus un fir de iarbă –

Şi-i era aşa ruşine, că şi bruma ei de bine,
De pe-o pajişte vecină cu bordeiul ei, furase –
Să aducă - pentru boii, cei lăsați de fiecine
Lângă templu - mângâiere, pentru câte duc pe oase -

Pe frontonul de intrare în Biserică, tocmise
Împăratul, să îi scrie, al lui nume, un fruntaş -
Dar un Înger şterse toate cele-atât de scumpe zise,
Şi-a cioplit: «Anastasia a plătit acest lăcaş!»

Şi-au văzut, mirați, minunea, Împăratul, şi curtenii,
Şi-au cătat-o pe bătrâna mult prea bună şi prea oarbă -
Căci un Rai întreg, de aur, n-are prețul, prin milenii,
Cât o inimă, ce–n zdrențe, îi aduce-un fir de iarbă…

25 mai 2011

Citiți volumul de poezii integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Lumea_de_aur.pdf

Citiți şi volumulele de poezii Imnurile fățărniciei
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Imnurile_fatarniciei.pdf

şi Alter Iuda integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Alter_Iuda.pdf

MAI SAPĂ, MOROMETE, O FÂNTÂNĂ

Mai sapă, Moromete, o fântână –
Ce dacă n-ai cu ce?... Cine te-ntreabă?...
Sapă-n țărâna ta română, cu o mână –
Că tot n-ai bani… şi tot n-ai nicio
treabă…

Mai sapă, Moromete, o fântână –
Mai ia-l de ajutor, pe Niculaie,
Poate mai e, prin sat, încă-o bătrână...
S-aveți să mai trăiți – când nu e ploaie –

Mai sapă, Moromete, o fântână –
E bună apa şi pentru botez –
Şi pentru adăpat pământul până
Se dă de sus, de e, sau nu e, crez...

Mai sapă, Moromete, o fântână –
Căci nu se ştie cine o să treacă –
Poate chiar Dumnezeu, peste țărână…
Să nu-l lăsăm cu inima tot seacă…

10 mai 2011

MĂCAR SĂNĂTATE...

De n-om avea, Doamne, atât: sănătate,
Cu ce vom mai ține poeții în spate?
Căci dânşii, se ştie, mănâncă enorm.
Produc doar risipă. Consumă. Şi dorm.

De n-om avea, Doamne, măcar sănătate,
De unde atâtea, şi-atâtea bucate,
Să facă ciolhane, din zori, până-n zori,
Cu versuri de lux, aceşti mari prădători?

De n-om avea, Doamne, din plin, sănătate,
Cu ce vom mai ține poeții-n palate?
În vieți de cinci stele, cu tot, cu copii,
Să-i ținem în Turnul de Vis: „Sans Souci“?

De-aceea, îți cerem, mereu, şi mereu,
Măcar sănătate, prea bun Dumnezeu,
Să ținem în spate, atât cât se poate,
Aceste condeie, sătule de toate...

18 mai 2011

Liviu Florian Jianu

Poveşti muritoare

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

CAMPANIE ELECTORALĂ – "FURĂ"

– Fură la spitale?
– Fură şi la spitale!
– Fură şi la Urgenţă?
– Fură şi la Urgenţă!
– Fură şi la poliţie?
– Fură şi acolo!
– Fură şi la universitate?
– Fură toţi!
– Fură şi la agronomie!
– Fură în prostie!
– Fură şi la şcoli!

– A, la şcoli fură în unanimitate!
– Fură şi la partide?
– Da, da, fură pe partide, şi la partide!
– Fură şi în piaţă?
– În piaţă, fură pe alese!
– Fură şi în cartiere?
– Fură şi în cartiere, fură locuinţă cu locuinţă, casă cu casă,
şi apartament cu apartament!
– Fură şi în Europa?
– Fură mai înainte, dar fură şi acu'!
– Fură şi pe stadioane?
– Pe stadioane, fură călăreţ!
– Fură şi la finanţe?
– Fură, ce să zic, fură cât de mulţi!
– Fură şi la televiziuni?
– Fură toţi, fură în văzul întregii lumi!
– Fură şi în biserici?
– Fură cât cuprinde!
– Ei, dupe cum văd, fură peste tot!

– Aşa e, Doamne! Peste tot, fură!
– Sfinte Petre, e vreun loc unde nu fură în ţara asta?
– Fură, Doamne, nu în toată ţara, în toată lumea!
– Toţi fură, dom'ne?
– Doamne, fură toţi, toţi!
– Sunt vreunii care nu fură?
– Nu sunt, Doamne, toţi fură!

– Aşa, va să zică: la spitale, fură, la poliţie, fură, în şcoli, fură, la universitate, fură, la partide, fură, în parlament, fură, pe piaţă, fură, în cartiere, fură, în Europa, fură, la finanţe, fură, la televiziuni, fură, în biserici, fură, în toată ţara, fură, toţi fură, DOM'NE, a mai rămas un loc pe lume unde nu fură?

– Doamne, nu ştiu exact, dar nu cred…

– Bine, Sfinte Petre, atunci noi ce păzirăm în timpul ăsta? Aştia fură peste tot! Noi unde furăm? Dacă noi nu furăm nicăieri, cine ştie de noi, care nu furăm nicăieri?

– Că bine zici, Doamne! Până nu furăm şi noi, până nu intrăm în rând cu lumea, nu ieşim la vot! Unde să începem, Doamne? Unde să mergem mai întâi?

– Sfinte Petre, noi suntem cu toţi oameni! Buni, răi, noi furăm, şi împărţim şi bune, şi rele cu ei! Aşa că prima şi prima dată, noi mergem în pustie! Să nu deranjăm, ştii?, să nu deranjăm! Să nu zică oamenii că Dumnezeu şi tot binele fură peste tot, şi după aia nu fac tot binele! Şi în pustie, după ce furăm, ne rugăm! Pentru toţi! Nu este faptă mai bună, după ce furăm, decât să ne rugâm pentru toţi care fură! Tu ce zici, Sfinte Petre, noi doi furăm vreodată, oare, pe pământ, să vedem cum fură oamenii?

– Furăm, Doamne!
– Şi concluzia?
– Doamne, în campanie, toţi fură la săraci! După alegeri, fură ocupaţi! Şi nu mai rămâne decât Dumnezeu la săraci!
- Ce bogaţi sunt săracii, Sfinte Petre!
– Aşa e, Doamne! Dar ei habar nu au!
– Şi noi câte voturi am câştigat la alegeri, Sfinte Petre?
– Doamne, pe pământ, nu prea! Degeaba furăm în pustie, dacă nu furăm precum ceilalţi, în văzul lumii!
– Şi în ceruri, Sfinte Petre, câţi ne-au votat?
– Numai îngerii, Doamne!
– Şi oamenii?

– Unu-doi!
– De ce, Petre?
– Toți fură, Doamne, şi încă unde nu fură! Dar nu fură pentru noi!
– Dar pentru cine fură, Sfinte?
– Fură ei pentru ei, noi furăm pentru toți!
– Nu zic ei că dacă furăți pentru ei, fură pentru tine?
– Doamne, țară săracă! De unde atâta bogăție? Nu se ajunge pentru toți, chiar dacă fură la toți! Ba în plus, toți dinafară fură la ei, şi ei, tot din tva, impozite, şi taxe trăiesc! Degeaba fură ăia la ei, că numai fură, nu le deteră decât atâta cât să le ia la fiecare gură de om, zece guri de alegător, dobândă!

– Bine, Sfinte Petre! Să o luăm de la capăt! La Washington, fură?
– Fură, Doamne!
– La Moscova, fură?
– Fură, Doamne!
– La Tokyo, fură?
– Fură, Doamne!
– Fură şi la Bruxelles?
– Fură, Doamne!

– Fură toți?
– Toți fură…

– Din ce fură, Sfinte?
– Din Tine, Doamne…

17 noiembrie 2008

Liviu Florian Jianu

Poveşti muritoare

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

BISERICA SFÂNTUL GHEORGHE DIN CER

A murit Gheorghița. Ieri a murit. Astăzi o îngroapă. În satul ei de lângă Craiova.

Gheorghița a fost o femeie care, vreme de cincizeci de ani, a ținut, pe cheltuiala vieții ei, o Biserică deschisă.

Vreme de cincizeci de ani, Gheorghița se scula odată cu zorile, se ruga, se spăla, se îmbrăca, lua cheile, şi deschidea uşa Bisericii. Se aşeza apoi pe un scaun, lângă masa cu lumânări, şi aştepta.

Intrau oameni, cereau lumânări, ea le vindea lumânări.

Intrau oameni, scriau pomelnice, ea le lua, şi le punea pe masă, să le ia preotul.

Intrau oameni, întrebau ce şi cum, de ale vieții, de ale Bisericii, ea le spunea când vine preotul, sau îi sfătuia, după puteri.

Intrau oameni de cu dimineața, şi până seara târziu. Ea păzea icoanele şi odoarele Bisericii, să nu intre om, să îl împingă necuratul, să facă pe dracul.

Ea aprindea candelele, ea făcea focul, ea dădea cu mătura, ea ştergea praful, ea era om de rugăciune, om de ajutor, şi om de ordine. Ea săpa, grebla, semăna, şi culegea.

Prima Biserică deschisă a Craiovei era a Gheorghiței. Ultima, tot a ei. Biserica se deschidea odată cu ea, şi se închidea odată cu ea.

Ținea şi postul, şi rânduielile.

Unei fetițe orfane, crescută în Biserică, îi spunea ades:

“Maică, tu să mulțumeşti! Cine, ce ți-o da, să nu uiți niciodată să mulțumeşti!”

Preotul bisericii are 90 de ani. Mai tânăr decât ea. Spunea:

“Femeia aceasta este o Sfântă. Ea ține deschisă Biserica. Măcar atâta lucru să facem pe lumea aceasta: să ținem deschisă Biserica!”

A murit Gheorghița. A urcat la cer, şi a deschis Biserica Sfântul Gheorghe Vechi, care va rămâne cu uşa deschisă, pe cheltuiala sufletului ei, o veşnicie. Fie-i amintirea vie!

30 octombrie 2008

Liviu Florian Jianu

POVESTEA POMENIRII LUI DUMNEZEU

Motto: „Nu mi-au trebuit istoric străin să cetesc şi să scriu că au fost scrise în inima mea.”(Ion Neculce)

Trăia în zilele noastre, în ţara Caliciei, cea doldora de pustnici şi mucenici, vieţuind în bună înţelegere, meditaţie, frăţie, şi reculegere, un dreptcredincios derviş pocăit, pre numele lui Drojdie. La vârsta înţelepciunii şi a părului alb, care îi învăluia trupul mărunt şi firav, după o viaţă întreagă petrecută în post şi rugăciune, pe scenele lumii, avea acest Drojdie o ultimă dorinţă pe suflet: să facă o pomenire lui Dumnezeu.

Şi era o pomenire, pe vremea noastră, o încercare greu de dus la capăt. Căci trebuiau aduse la Biserică, şi oferite în dar, nu mai puţin decât o pâine, o sticlă de vin, una de ulei, şi o lumânare. Toate la un loc, un condei de cel puţin a suta parte dintr-o uncie de aur. Câţi nu incercaseră să facă mult mai puţin! Să dea toată viaţa lor măcar o frimitură din pâinea staffului calic spre pomenirea Celui Atotputernic! Zadarnică le fusese toată nevoinţa, şi priceperea! Zadarnică arta oratoriei şi elocinţei! Nici un quarc de pâine nu ieşise din mâna, ori buzunarul vreunui calic bogat! Darmite o pâine, o sticlă de vin, una de ulei, şi o lumânare! O minunea din acestea nu s-a mai pomenit! Toţi, dreptcredincioşi din tată-n fiu! Toţi, în consilii de administraţie, slujbaşi ori directori bancari, manageri, comercianţi şi negustori, politicieni, notari, avocaţi, magistraţi, angrosişti, ori, pur si simplu, oameni de sute, ori mii, de euro pe lună, salar!

O, încercarea încercarilor! Ce oameni să aibă în Calicia asemenea averi, încât să dea din ele, un firfiric, măcar!? Cine să îşi ofere asemenea divine plăceri, serafimice desfătări, heruvimice încântări, încât să plătească a suta parte dintr-o uncie de aur, pentru pomenirea lui Dumnezeu!? Cine să îndatoreze Bunătatea Dumnezeiască, cu recunoştinţa omenească? Căci toţi bogaţii Caliciei erau neşte calici, sadea! Care nu puneau, plângeau ei, nimic în gură, cu anii! Nici din curţile lor fără garduri nu ieşeau, pentru a nu risipi, din iconomia puterilor trupurilor lor, caloriile vitale – necum să călătorească în fiecare weekend în alte ţări, pe alte continente, ori oceane! Trăsurile şi le puneau pe foc, anotimp după anotimp, ba o roată, ba un ham, ca să îşi încălzească, cât de cât, bordeiele! Iar animalele de tracţiune, neavând cu ce să le hrănească, le vindeau cu adâncă mulţămită, pe câte o binecuvântare! De maşini, limuzine străine, vile, şi conace, cine să fi auzit? Căci toate maşinile lor, împreună, spuneau ei, se mărgineau la un primus defect, pe care îşi încălzeau picerele, în zilele însorite de iarnă, sau pe a cărui tăblie îşi răcoreau buricele deştelor, sub arşiţa verii! Iar toate vilele lor, laolaltă, erau biete bucăţi de cartoane, sau reviste cu strigături de marfă, la umbra cărora se fereau de

zăduf, ori cu care îşi oblojeau de ger, ţurloaiele! De bani în lei, care din ei să-i vază? Căci toate averile lor, puse pe un singur card, nu ar fi plătit măcar privirea unui ajutor de fonctionar bancar, nici nu ar fi achitat energia pentru o singură citire pe bancomaţ a codului lor PIN, de calici şi bogati, şi emancipaţi! Iar despre bibliotecile lor, ce să mai vorbim? Aveau tot atâtea cărţi, câte cârciumi, supermarketuri, staţiuni, şi restaurante nu s-au deschis, încă, în cultura universală!

"Unde să merg?" se întreba sărmanul Drojdie. "La ce uşă să mai bat, Doamne?" "Căci în toate cocioabele cu termopane, ori cu două-trei nivele de clasă primară, ori în vilele, hotelurile şi restaurantele pline de nevoitori postitori, şi nunţi drepcredincioase, ori în supermarketurile nevoiaşe, ori în băncile care fac comerţ liber cu corcoduşe şi lapte de pasăre - am fost, şi peste tot, am dat numai de mâini întinse, gemete, sărăcie, vaiet, suferinţă şi boală! Dar a suta parte dintr-o uncie de aur, în toată Calicia, *de dat,* nu am aflat!"

La aceste cuvinte, în faţa lui Drojdie a apărut un înger balaoacheş, cu o geacă de piele neagră, şi cercel în ureche. "Pst! Pst! Băiatu'!" ."Eu?" întrebă Drojdie."Tu, bă ţăranule! Eşti cool! Te-am auzit frecând manganu'! Cât îmi dai să-ţi vând un pont?" "Ce să îţi dau, îngere? Că nimic nu am! Poate, opincile astea din picere!" "Gagiule, eşti marfă! Scoate-le repede, şi deschide timpanu'! Degeaba ceri parale la bogaţii Caliciei! Ăştia e calici! N-are niciodata destul pentru ei! Ascultă-l pe mandea, du-te la nababii Caliciei!" "Şi unde să îi găsesc, îngere?" "Fă paşi la spitale, loosere! Aci, în Iovacra, du-te la Spitalul Filantropiei! Ori la Urgenţă! Să vezi acolo trai, neneacă! Parfum! Lovele cât cuprinde! Parnoase! Parai! Plimbă ursu' repede! Valea!" "Îţi mulţumesc, îngere! Domnul să te binecuvânteze!"

Şi dervişul Drojdie se încumetă desculţ spre spitalul Filantropiei. La poarta spitalului, pe o pancartă mare, de sticlă, scria cu litere de o şchioapă: "La Paradisul Nababilor". Iar sub panou, cu litere meşteşugite, un meşter neîntrecut cioplise în foiţă de aur, următoarea inscripţie:

"Ceai cu pâine la micul dejun, ciorbă de zarzavaturi şi ghiveci de legume la prânz şi pilaf de orez fără carne la cină, acesta este meniul servit în fiecare zi bolnavilor internaţi în Spitalul Municipal „Filantropia". Pentru variaţie, în altă zi bolnavii primesc mâncare de fasole verde sau mâncare de mazăre. O dată pe săptămână primesc bonus două bucăţele de carne, una în ciorbă, iar cealaltă în mâncare. Şi acesta este doar meniul comun. Bolnavii din clinicile de pediatrie, oncologie, diabet, hematologie beneficiază de regimuri alimentare separate, în funcţie de specificul fiecărui bolnav. Bolnavii de diabet, de exemplu, pe lângă supa chioara şi cartofii natur pe post de felul doi, mai primesc şi o porţie de lapte cu fidea. Copiii mănâncă şi un biscuit sau o napolitană.

Un adevărat ospăţ, s-ar putea spune, având în vedere situaţia decentă, numai, de la alt spital cu pretenţii, de data aceasta unitate sanitară regională, Spitalul de Urgenţă Iovacra, unde bolnavii nu au mai văzut de la Crăciun o bucată de carne.

Totuşi, conducerea Spitalului „Filantropia“ recunoaşte că mâncarea servită bolnavilor este mult prea săracă față de ceea ce prevăd normativele, sau față de necesar. „Alocația medie de hrană pentru un bolnav este de şapte lei pe zi, iar noi nu putem aloca decât trei lei. Cheltuim aproximativ 30.000 de lei pe lună, iar necesarul este de cel puțin 100.000 de lei””.

“Sfinte Siluane, adulmecătorule de Duh Sfânt! Sfinte Macarie, ajutătorule al celor săraci! Sfinte Habacuce, apărătorul celor drepcredincioşi! Pe toții mucenicii şi sfinții!” strigă cu glas mare dervişul Drojdie. “Supă chioară? Fasole verde? Mazăre? Cartofi? Fidea? Cine mai mănâncă azi, şi încă, în fiecare zi, asemenea ospețe bahice, bunătăți, şi jertfe? Biscuiți? Napolitane? O, sfântă Filofteia, făcătoare de minuni! O, sfinte Mina, tămăduitor al celor bolnavi! O, preacinstite sfinte multmilostive Ioan al Alexandriei! Mare eşti, Doamne! Bun eşti, Doamne! Că mi-ai deschis poarta acestui aşezământ filantropic de comori nemuritoare, şi inimile acestor oameni îndelung sârguitori în milostenie! Meniu de 30.000 de lei pe zi? Adică… 3 pâini? O pâine dimineața, o pâine la prânz, şi o pâine seara? Doamne, aureşte gura mea, să cânte în versuri slava Filantropiei Tale, pentru aceste daruri!”

După ce lăsă la poartă o pâine, taxa de vizitare a paradisului nababilor, Drojdie o luă cu râvnă prin saloane, să propovăduiască pomenirea lui Dumnezeu, şi să ceară un dram de milostenie. După o îndelungată şi aprigă tocmeală cu nababii spitalului, de-a lungul mai multor ani, Drojdie adună: ba câte o înghițitură de supă chioară, ba câte o frimitură de pâine mucegăită, ba câte un bob de orez căzut pe jos. Ba un chiştoc de țigară Carpați, ba câteva fire curate dintr-o cârpă murdară.

Din aceste avuții, după o muncă de chivernisire de o jumătate de veac, dervişul încropi de o pomenire lui Dumnezeu, din care mâncară, şi se săturară, pentru o clipă, toți bogații Caliciei. Chiar şi ultimii 300.

La pomană, Drojdie avea o lumină aurie pe față. S-a închinat la toate icoanele, şi a privit cum bogatul staff al Caliciei cioflăie şi molfăie pâinea, vinul şi uleiul, ba chiar şi lumânarea. Seara, când îngrijitoarea Bisericii a dat să închidă, a zărit, în genunchi, în fața icoanei Sfintei Paraschiva, un om cu o aură galbenă deasupra capului. A strigat la el. Nimic. A dat să îl ridice. Era țeapăn. Drojdie era mort. Murise de fericirea celor văzute, trăite, şi simțite, la pomana lui Dumnezeu. *Că văzuse bogat sătul.*

De acum, în Calicia vor trece milenii până se se mai nască un sfânt asemeni lui, care să îi mai facă lui Dumnezeu o pomenire, din mila bolnavilor.

Ce se vor face, însă, calicii bogați ai Caliciei, toți, dreptcredincioşi din tată-n fiu, estimp?

Îndură-te, Doamne, şi lungeşte-le anii vieții, cu mileniile, să guste şi ei ceva bun pe lumea asta! Baremi Veşnicia…Şi dacă nu vor mai prinde încă o pomană…primeşte-i, Doamne, în Rai !... ori în Împărăția Cerurilor, măcar!…*că sunt şi ei, oameni*!

4-6 martie 2008

Citiți volumul POVEŞTI MURITOARE integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Povesti_muritoare.pdf

Al Florin Țene

Geamănul din oglindă

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

Prima zi:
Reîntâlnirea

(Eu sunt Domnul Dumnezeul tău!
Să nu ai alți dumnezei afară de Mine!)

Când am început să citesc într-una din agende-le cu coperte albastre ale prietenului Constantin Ene, era Duminica a douăzecea de după Rusalii, când în Biserica Ortodoxă Română se ținea slujba despre Sfinții Mucenici Evlampie şi Evlampia, cuvioşii Vasion şi Teofil Mărturisitorul. Vizionasem împreună la televizor emisiunea „Universul credinței”. De atunci a început povestea despre un scriitor, prieten din copilărie.

Cerul era acoperit de nori cenuşii. Dinspre biserica din centrul municipiului aşezat pe malul Someşului Mic se auzeau cântece religioase. Constantin Ene, venit pentru zece zile în oraşul nostru, mi-a întins mai multe agende cu coperțile albastre decolorate. Nu ne mai văzusem de mulți ani.

-Citeşte, te rog! Ai să găseşti multe din amintirile noastre.

Am luat una din agende îngălbenită de vreme, cu fotografia lui Gheorghe Gheorghiu Dej pe a doua pagină. Cenuşie imagine. Privind-o, amintirile de atunci au început să capete contur. Mă înfiorau a tristețe. Între timp soția ne-a adus în farfurioare de cristal dulceață de prune umplute cu sâmburi de nucă.

-V-am adus şi baclava, ne-a atenționat Tina, punând o tavă de alamă încărcată de prăjituri pe măsuța din sufragerie.

-Nu trebuia să vă deranjați!

-Nu este nici-un deranj, a replicat Tina. E o plăcere să fii din nou, în casa noastră. Mă duc să vă aduc şi două pahare cu apă.

-Îmi amintesc… cu mulți ani în urmă… mama ta ne-a servit exact cu ce avem în față... atunci când am sărbătorit trecerea examenului de maturitate.

-Constantine, istoria se repetă, dar pe un alt palier de cunoaştere şi existență.

Între timp Tina ne-a adus două pahare de cristal umplute cu apă minerală, după care s-a retras discret în bucătărie.

-Deosebirea este că atunci, în micul nostru oraş nu exista în unicul magazin alimentar „Oltul” apă minerală!

Îl priveam pe Constantin cum mănâncă dulceața cu linguriță de argint.

-Când ne-a servit mama la acel eveniment din tinerețe, dulceața am mâncat-o cu o linguriță de alpaca. Doar farfurioarele şi paharele de cristal sunt aceleaşi. Tina le-a păstrat cu sfințenie!

După ce am mâncat delicatețele aduse de soție am început să citesc din agendă. Privindu-l cu coada ochiului, Constantin se uita la cărțile din biblioteca mea destul de bogată.

10 octombrie:

Continuare în volumul care se poate citi integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Geamanul_din_oglinda.pdf

Al Florin Țene

Cronici noi şi poezii

Fragment din volumul care se poate citi integral la

www.editura-online.ro

Butonul CRITICĂ LITERARĂ

OPERA ANGAJEAZĂ O CONŞTIINȚĂ, DAR NU SE CONFUNDĂ CU EA

În artă nu există instinctul spontaneității, fiindcă orice operă, indiferent din ce domeniu artistic provine angajează o conştiință, dar trebuie să subliniem că aceasta nu se confundă cu ea. În artă nu există particularitate definitorie şi absolută, cum nu există un început independent de orice condiție şi relație, ce nu are limite. Pentru cititor şi spectator, la fel şi pentru artist, indiferent din ce categorie artistică provine, arta începe cu operele. Nici un creator, indiferent cât de genial este, nu începe numai din eu şi nici-o operă, cât de mare ar fi ea, nu poate fi definitivă. T. S. Eliot spune că ordinea artei implică mereu relația, comparația, prezentul artistic îşi recheamă, în fiece clipă şi cu fiece apariție nouă, trecutul în complexitatea lui, spre a-l configura mereu altfel.

Inteligența şi rațiunea nu fondează experiența estetică, dar nici nu le elimină. În unele condiții ea poate fi scoasă din conul de umbră în splendoarea luminii prin anumite convingeri, stimulată de idei. Chiar şi efortul unor autori, cum ar fi poeții teribilişti Mihai Gălățanu şi Ianus Marius de a se elibera de inteligență, prin pornografie, rămâne tot o probă de inteligență. Însăşi naivitatea ei, (vezi picture naivă), are estetica ei. La fel poeziile de dragoste pornite din inimă sunt voci ale conştiinței. Sensibilitatea ei, vibrațiile eului au prejudecățile lor. În artă, indiferent de gen, pentru creator ca şi pentru „degustătorul ei" nu există naivitate. Este anacronic să opui un gest spontan unui gest conştient, o creație concepută instinctiv unei creații conştiente, fiindcă orice operă înglobează în ea o conştiință iar receptarea intelectuală este unica ce satisface experiențele ei. Scriitorul, în cazul acesta, nu este cel ce doreşte să se exprime ori să se supună, să emită o gândire conştientă, ceea ce-l caracterizează e valoarea operei sale, nu valoarea a ceea ce exprimă. Adevărata conştiință este o conştiință în act. Opera e o devenire, cum spune Gaetan Picon, *„un act irepresibil, o realitate nouă ce se dezvăluie făcându-se. . . "*

Creația este mai superioară decât conştiința prin capacitatea sa imaginativă şi de invenție, dar imaginația nu se desfăşoară la întâmplare, fiindcă opera se supune sincerității creatorului ei. Ea îşi datorează efectul unor stări pshiologice. Relația dintre adevărul creatorului de artă, implicit scriitorul, şi adevărul operei sale nu este una între conştient şi inconştient, ci una între explicit şi implicit.

O concepție estetică se poate aprecia şi deduce din orice operă oricât de inconştient s-ar arăta autorul față de adevăratele sale implicații, chiar şi conflictuale. Cum spunea Baudelaire despre Delacroix: „culoarea gândeşte prin ea însăşi".

Limbajul artistic comunică şi se comunică în acelaşi timp, precum marmura ce se dezvăluie pentru a-şi arăta splendoarea sculpturii din interiorul ei. Acest fenomen se numeşte reflexibilitatea limbajului. Despre limbaj, întotdeauna se vorbeşte înlăuntrul lui, nu numai despre tot ce ne înconjoară ori despre autor. Astfel, cum spunea Picon: *„Asist la naşterea gândirii mele"*, sau mai profund *„nu gândesc, sunt gândit"*, cum toți suntem gândiți de Dumnezeu.

Conştiința autorului nu ține loc de conştiința operei, nu se confundă cu conştiința operei. Între ele există un dialog. Creația şi receptarea se rezolvă în dialogul pe care conştiința implicită a operei îl poartă cu conştiința autorului, pe de o parte, cu conştiința criticului, pe de altă parte.

Activitatea coordonatoare a unei conştiințe intelectuale este suportată de opera de artă pe care chiar ea o conține în stare de potențialitate. Deoarece însăşi conştiința e nelipsită în toate elementele operei, neputând fi separată ca atare, tocmai pentru că este o conştiință în sine, cu posibilități de a avea toate condițiile de realizare.

Hegel spunea că judecata de valoare se pierde într-o dialectică globală a artei, după cum Kant spunea că judecata de valoare este obiectul unei analize psihologice. Însă amândoi filozofii au sesizat rezistența artei la sistematizările de tip filosofic, afirmând multitudinea şi diversitatea istorică

a stilurilor, aşa cum Hegel sublinia că libertatea geniului este nelimitată şi frumosul imprescriptibil. Dar estetica lor rămânea subordonată, în general, definiției metafizice a artei, în ciuda abordării psihologiei sau istoriei.

În tot acest context există o problemă a artei ca reflecție a realității şi o problemă a artei că reuşită a anumitor opere, fiind şi o problemă a ființei artei şi o problemă a valorii ei. Formalismul nu cuprinde realitatea concretă, vezi proza şi poezia optzecistă de la noi, căci dacă estetica conținutului distruge opera revărsând-o în afara formei o aneantizează, reducând-o la scheletul ei, pulverizându-i însăşi carnea-raportul cu semnificațiile. În această problematică nu istoria face judecata, ci judecata face istoria, cum spune Picon. Sentimentul valorii presupune întotdeauna raportarea la o conştiință vie, dar nu în afara istoriei. Opera nu este în istorie, ea este în lectura pe care i-o facem. Sentimentul istoriei nu numai că nu scuteşte de un contact viu cu opera, dar chiar îl şi intensifică. Sunt autori care ştiu să profite de contextual istoric al prezentului în favoarea lor, (D. R. Popescu, A. Buzura, N. Breban, A. Popescu, A. Rău, C. Cubleşan, etc.) când alții sunt recunoscuți de istorie după ce s-a consumat prezentul lor, dar suferind în timpul vieții. (Vezi: Eminescu, Radu Gyr, N. Crevedia, etc.). Pentru cei de azi istoria nu înseamnă numai trecutul, ci şi prezentul cu determinările lui ce acționează atât asupra literaturii cât şi asupra lecturii- indiferent dacă se aplică operelor prezente sau trecute. Cititorul nu se adresează operelor spre a se asigura că participă la artă, el se apleacă spre operă pentru a încerca şi trăi valoarea pe care o exprimă.

Cluj-Napoca
14 iunie 2011

Citiți volumul CRONICI NOI ŞI POEZII integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Cronici_noi_si_poezii.pdf

Două imagini de la Cluj, din timpurile "Sămănătorului" 1901-1910
In imaginea de jos, căminul studențesc Cluj - 1905 iar în dreapta port valah

Al Florin Țene

Sonata pentru cresterea ierbii
Drumul Golgotei spre Sfintenie

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Singurătatea poetului de cursă lungă

Cad ceruri peste alte ceruri în stele stinse de mult
zgura rămasă mocneşte lumină-n adâncuri,
stau pe-o piatră de gând şi ascult
tăcerea din versuri,
doar greierii țiuind în urechi
coboară poteci printre rime
perechi
pentru despărțirea imaginată de noi
care niciodată n-a avut loc,
ne mai unesc şopârle şi şoşonii udați de ploi
ce suflă alizee albastre în fluiere de soc.

Cale lungă are poetul pe lumină
călcând
cu călcâiele bătătorite de dor de ducă
purtând la tâmple câte-o vină în apus
ce-o duce şi acum în gând acolo Sus
şi-n mână cu o floare ce se usucă.

Cale lungă are Poetul călcând pe tăcerea ce vine,
sorbind mierea cuvântului din țâța unei albine.

Se asfaltează cerul

Azi deschizând fereastra spre cerul meu de hârtie
Pe care desenase Dumnezeu stele,
Albastru devenise negru şi utilaje o mie
Vărsau asfalt peste Calea Lactee a viselor mele.

Am închis imediat geamul de gânduri şi frică
Şi mi-am desenat un alt cer de constelații,
Cu altă lumină, alte înțelesuri, să nu zică
Dumnezeu că printre heruvimi mi-am făcut relații…

Începutul

“Când au văzut ei steaua,
n-au mai putut de bucurie “.Matei 2,10.

“Împarte altora bunătățile pământeşti “,
amintea părintele Arsenie Boca,
“ dacă vrei să guşti bunătățile cereşti“,
cuvinte trainice ca roca,
scria duhovnicul de la Prislop mai târziu
despre Sfântul Nil Sinaitul etern şi viu.
Aceste cuvinte l-au urmărit ca un scut
şi înaltă învățătură, de când s-a născut
în 1910, septembrie, două zeci şi nouă
când iarba din Vața de Sus prindea viață
sub rouă.
Era mare bucuria părinților Iosif şi Creştina
că Dumnezeu le-a dat pe Zian
să le fie neamului lor peste vremuiri tulpina.
Botezat Zian nume predestinat, de la Sânzian,
Ziua naşterii Sfântului Ioan Botezător
sărbătorită în iunie 24, în fiecare an,
simbol al încreştinării întregului popor.
La Bujoara pe un deal copilul tăcând
descoperea lumea, sfredelind-o cu-n gând:
să înțeleagă ce-i iubirea şi tot ce-l înconjoară,
lumea făcută de Dumnezeu prima oară.
Învăța ce-i virtutea sub înalta zare
Şi virtuasa punere a ei în aplicare.
Iubea icoana din casă şi rugăciunea,
iar când sora Viorela a trecut la cele sfinte
a cunoscut din plin amărăciunea
ascunzând-o în tăcerea din cuvinte.

Continuare în volumul care se poate citi integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Sonata_pentru_cresterea_ierbii.pdf

Continuare în volumul care se poate citi integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Drumul_Golgotei_spre_sfintenie.pdf

Florina-Sanda Cojocaru

Fana

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZA

FANA

1

Doar începuturi.

Destinul meu era hotărât de ceva timp, doar eu refuzam să cred.

Era frumoasă chiar şi aşa, bătută, plânsă… Un păr bogat îi cădea în valuri, pe spate, acoperindu-i faţa ovală, bărbia mică, tremurândă. Verdele ochilor plutea într-o mare de roşeaţă. Încă plângea.

Îşi plângea în tăcere durerea. Era victima propriei ei greşeli, aceea de a iubi un tip frumos, bun şi rău în acelaşi timp. Cuvintele lui veniseră repede, murdare şi nedrepte, la fel şi palmele. El să fi fost omul viselor sale?

Se calmă într-un târziu, şi, încercând s-o împace, îşi începu săruturile tardive şi puturoase. Ea încercă să-şi retragă faţa. El mirosea groaznic a votcă ieftină.

« Îmi vine să vărs.»

Gânduri anapoda îi răvăşeau mintea. El era acolo, lângă ea, sforăind. Fana se ridică uşor de pe pat, îşi potrivi cu mâna părul zburlit, dădu mai încet aparatul de radio, ieşi apoi pe hol, zâmbind prosteşte bătrânei gazde, care pândea probabil de la începutul certei lor.

- Desparte-te de el, îi spuse bătrâna cu faţa morbidă. Te va distruge. Ascultă-mă!

Stătea acolo, aşezată în fotoliul ros de carii, cu maxilarul inferior atârnându-i peste cute de piele săpate în bărbia dublă.

« Eu am nevoie de dragoste, ar fi spus Fana. Nu am nevoie de sfaturi.» Încercă să-l apere:

- Poate că am fost şi eu de vină, dădu ea din umeri.
- Nu te merită, hotărî bătrâna.
- Şi totuşi, mă iubeşte.
- Când şi cum?
- Nu vreau să mă cert cu dumneavoastră.
- Nici eu, dar dacă se mai întâmplă, va trebui să vă mutaţi. Soţul tău, seamănă cu un animal, când bea.

Fana intră în baie. « Ce să fac? Totuşi mă iubeşte. Ştiu asta. » Se privi în oglindă. Era palidă, încercănată. Îşi umezi buzele, apoi îşi spălă faţa cu multă apă. Aşa… Acum, durerea era suportabilă. Ieşi într-un târziu, hotărâtă să-l certe, apoi, îl va ierta, cu siguranţă, ca de atâtea ori.

Mâncarea o făcu sub ochii bătrânei, care-şi păzea propriile provizii.

¦Ce găteşti bun?

¦Un borş de fasole.

- Iar aţi rămas fără bani?

De ce ar minţi-o? La ce ar folosi? Bătrâna ştia oricum, totul.

Spuse încet, după un timp:

- Da.

- Şi chiria?

- Am plătit-o pe luna trecută…

- Şi luna asta?

- De-abia începe, îi răspunse obraznic, Fana.

Aveți nevoie de un om cu care să vă certați? Țin să vă anunț că de-abia am terminat o ceartă, nu mai vreau să încep una. Nu mai pot.

- Şi tu eşti impertinentă, îi reproşă bătrâna.

- Recunosc. Nu vreau decât să fiu lăsată în pace, atât vreau. Cer mult?

- Fie, tac, spuse bătrâna căzând pe canapea, greoaie.

Continuă totuşi s-o supravegheze, nemulțumită de faptul că nu avea cu cine vorbi.

Fana îşi termină de făcut mâncarea fără să mai scoată o vorbă, apoi se întoarse în camera ei. Deja era 11.Fixă ceasul pentru a doua zi dimineață, se schimbă în cămaşa de noapte, strecurându-se încet în pat, obosită şi înghețată. Încercă să adoarmă, dar gândurile năpădeau multe, deodată.

« În întuneric, gândurile îmi fug aiurea. Mă gândesc la copilăria mea, nimic senzațional, doar visele mele, mereu altele, dar toate mă situau într-o altă clasă socială. Hotărât! Eu eram predestinată unei alte vieți, o viață cu nuanțe de roz, şi multă, multă dragoste.

Mi-am dorit să fiu o învingătoare, iar mai târziu, crescând, mi-am dorit să pot controla dragostea, nu ea pe mine.

Eu, cea de aici, din patul acesta străin şi vechi, iubind un om sărac, agresiv, nu sunt deloc cea din vis. De multe ori am încercat să mă sustrag iubirii, am încercat să-mi depăşesc barierele impuse de cineva nevăzut, să sar de la o stare de fapt la alta. Eu, o simplă vânzătoare, la un magazin de cartier, mirosind în timpul programului a salam prea scump pentru mine, a brânzeturi, furând câte 50 de grame pentru a mă hrăni, nu sunt celebra avocată, faimoasa amantă a unui om carismatic. Sunt soția unui lăcătuş mecanic, într-un şantier mizerabil. Trăim de pe o zi pe alta, facem dragoste cu aparatul de radio deschis pentru a nu auzi bătrâna gazdă chiar totul… Oftez. Mă apucă somnul, şi încerc să adorm ghemuită în jumătatea mea de pat. Voi visa în curând. Mi-e dor să dorm, pentru a trăi cu adevărat în lumea destinată mie. Poate că de fapt, acolo trăiesc, şi aici, doar visez. Nu încerc să-mi explic de e ceva patologic în toată această poveste, simt doar că am nevoie de această continuitate a visului meu pentru a putea accepta viața mea mizeră, banală, tristă.

Cobor din maşină. E frig în septembrie. În curând, îmi voi lua blana. Strâng puternic la piept dosarul atât de important pentru mine, pe când poşeta îmi atârnă neglijent, pe umăr, atingând balansat şoldul meu stâng.

Am 29 de ani, arăt bine, în taiorul meu clasic şi în fusta dreaptă, deasupra genunchilor. Doar o bătătură mă deranjează .E de la pantofii mei noi pe care am dat o groază de bani. Deschid între timp uşa micei mele vizuini(spun, dar în realitate e o mică vilă, ascunsă în spatele pomilor şi a viei. Am cumpărat-o de la un evreu ce a părăsit de curând țara.)

Sunt o posesivă. Ştiu că va veni curând Val, tipul pe care trebuie să-l apăr. E un munte de bărbat, bogat; părinții: tatăl, fost ambasador, mama, decedată…E brunet, focos, îmi place, şi, deşi nu e bine, facem dragoste de câteva zile, mai precis de când am preluat cazul lui. Mă feresc de ziarişti cât pot, nu am nevoie de scandal, deşi puțin, din timp în timp n-ar strica. Publicitate gratuită, succes garantat.

Citiți volumul FANA integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Florina_Sanda_Cojocaru-Fana.pdf

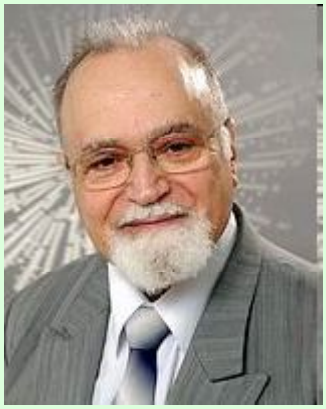

George Ene

Cinci sute grafo-clipuri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZA

PRECUVÂNTARE

GRAFO-CLIPURILE reprezinta o specie literară deja lansată, care-şi aş- teaptă legitimarea.

Ele grupează proze-flash, scurte sau foarte scurte, care surprind viața la prima vedere, exact cum ni se înfatişează ea, cu bune si cu rele. Sunt esente. Uneori seamană cu maximele, dar nu sunt maxime, decât în masura în care cititorul doreş te sa le considere ca atare. Alteori seamana cu glumele care apar în presa scrisa, la diferite rubrici de umor, dar n-au nimic comun nici cu acestea. Sunt, mai degraba, exercitii de observare a tot ceea ce ne cade sub simturi. Notate – cum veti putea lesne constata – sunt exercitii de concizie.

În fine, ca sa n-o mai lungesc, va garantez ca merita sa le cititi, sa reflectati asupra lor si chiar sa încercati si dumneavoastra sa scrieti astfel de… "grafo-clipuri".

Mai adaug doar atât: aceste miniproducş ii literare au fost publicate de mine în cotidianul "Prahova" din Ploieşti, în publicațiile "Concordia", "Realitatea UPETROM - "1 Mai" Ploieşti şi-n cotidianul "Ploieştii", imediat dupa Revoluț ie, până prin... 1994.

grafo-clipuri 1-10

Constatare

Să lupți, să lupți fără încetare şi să constați că nu e nevoie de atâta luptă pentru că nimeni nu trage cu puşca în Parlament – s-a surprins, vorbindu-şi în fața oglinzii, politicianul.

Sfârşit

Un câine morocănos dormita toată ziua între liniile tramvaiului. Simțindu-i apropierea se ridica cu greutate şi se aşeza alături, între liniile celuilalt sens. Şi tot aşa, mereu. Ieri, cineva îl trăsese lângă gard. Spectacolul din stația "Halele Centrale" Ploieşti, care intriga pe toată lumea, luase sfârşit. Ca, de altfel, toate evenimentele din lumea noastră.

Pasăre

— Fiecare avion a fost mai înainte o pasăre, îmi spuse Ada, fiica vecinilor.
— De unde ştii asta? am întrebat-o.
— Păi eu am în casă un avion împăiat.

Acum

Una-două, imediat după Revoluție, pleca în Turcia. În toți acești ani, când se înapoia, striga de la poartă: "Trăiască democrația!"…

— Ei, şi-acum?

— Acum? Alaltăieri l-am auzit strigând: "Jos poliția!"

Răspundere

Între "Bună dimineața!" şi "Noapte bună!" există, aşa cum constatăm cu toții, un fâlfâit de lumină şi câteva bătăi de inimă. Da, dar câte bătăi de cap sunt, pe parcursul zilei, ca oamenii să-şi spună unii altora, zâmbindu-şi, "Bună dimineața!", şi-n fine "Noapte bună!"

Week-end

Ziarele şi revistele se întorc sâmbăta şi duminica în pădure, să devină copaci.

Bună-creştere

"Mişcă, boule!" i se adresă unui semen pedestru grăbitul posesor al Daciei bleumarin nr. PH 06 TAC, a cărui bună-creştere se înfăşurase pe roțile autoturismului său, în plină viteză pe culoarea încă verde, pentru pietoni…

Totul

"E tot ce-mi doresc, iubitule!"

Un singur lucru n-a cerut: iertare pentru tot ce-şi dorise.

Sens

Oamenii vin unii din alții.

Dar ăia, alții, de unde vin?

Din alții mai de dinaintea lor!

grafo-clipuri 11-20

Prudență

Era atât de prudent încât nu-şi călca niciodată umbra:

dacă-l trăgea la răspundere?

Eficiență

— Ştiai că oamenii sunt fie de tipul "ciocârlie", fie de tipul "bufniță", după cum perferă să-şi organizeze programul – ziua sau noaptea?

— Am auzit chestia asta… Ai mei sunt toți "bufnițe" pentru că de când cu digitalul nu închid televizorul toată noaptea. Iar ziua dorm.

Geneză

— Tată, la ora de religie ni s-a spus că la început a fost cuvântul. A?a a fost?

— Întocmai, băiete. Uite, tu ai venit pe lume pentru că eu i-am spus mamei tale: "Vreau un fiu!". Şi ea te-a făcut.

Citiți volumul 500 de grafoclipuri integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/GEORGE_ENE_-_500_grafo-clipuri.pdf

Vă recomandăm!

Citiți ediția specială la adresele:

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm
http://www.semanatorul/revista/index.htm

În această lună ediție SPECIALĂ!

ACCESAȚI SITURILE ARTUR SILVESTRI SI MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ http://mariana-braescu.com/

http://www.tomoniu.ro/

CITIȚI ZILNIC
BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP:
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

Cezarina Adamescu

Adierea mătăsii

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

SECVENȚE NIPONE

Farmec nipon –
în formă de fluture
mers de geişă.

Saboți de lemn
ikebana şi ceai
evantai cu dragoni.

Erotism, inocență,
ucenice gheişe –
ceai dansant.

Lanț de silabe
încolonate perfect
poem – haiku.

Tai Chi
sub un copac desfrunzit
la răscruce.

Haiku –
ritual pentru alchimişti
ai cuvântului.

Origami -
din scoici şi hîrtie
lecții de lănțişoare.

Etern feminin –
grație şi exotism
gheişe în mers.

Bătaie cu fluturi
pe chimonou
adieri de mătase.

Abțibilduri
acadele poetice
stampe nipone.

Maiko –
ceremonii ancestrale
invitații la ceai.

Din Niponia
spre oriunde
spiritul s-a înflăcărat.

Palmele
îți miros a poem
sorbit pe nerăsuflate.

Corzi în surdină
soprane-n saboți
gând contorsionat.

Gravuri japoneze –
Pelerinaj la Muntele
Fudji.

Boabe de mărgean
azvârlite pe țărm.
Meduze
fosforescente.

Rochii de voal
sprijină valurile.
Paradă a modei.

Calamari, caracatițe.
Fructe de mare
Sos mexican.

Toate ținute-n frâu.
Doar inima
nu se lasă păzită.

A murit stingher.
La autopsie:
piatră la inimă.

Cântecul
se măsoară cu inima.
După câte tresăriri.

Un veşmânt
croit după inimă
te face mai frumos.

Sufletul cuibărit
în sălaşul de inimă
tace chitic.

Violarea de inimă
ucide şi trupul
şi sufletul.

Intemperii stelare.
Capăt de drum -
fântână secată.

Seară.
Prigoriile se scaldă
în cenuşa întoarcerii.

Kukai.
Câte un cuvânt năucit
se loveşte de gratii.

Intensitate de rug.
Iar între versuri
pauză scurtă.

Aer însufleţit.
Un copil zvârle o minge
în acaţul vecinilor.

Îngeri plângând
pentru cel care iese
trântind uşa verandei.

Licăr de stele
în iarba înaltă.
Ploaie de licurici.

Tresăririle apei.
Iar vin îngerii
la fântână.

Imagini iconice -
bărbi lungi
privirile ascuţite.

Un spirit
oferă distincţii
marilor absenţi la festin.

Numele iluştrilor
încrustat
pe scoarţa istoriei.

Şters cu desăvârşire
numele tău mi-a rămas
în celule.

COPILĂRIE DUNĂREANĂ

Copilărie –
rai pierdut
cu râpele tivite-n ceruri.

Un Rai feeric luminat
de lămpi cu gaz
şi de icoane.

Eu ţes din razele subţiri
frânturi de vis
şi amintiri.

Zmeu la orizont.
Cal de lemn cu rotile -
copilărie.

Ani de poveste
sărăcie lucie –
eu – un stat de om.

Sălcii la Bondrea
scoici sfărâmate.
Un înecat la mal.

Club de canoe
campioni absoluţi
toţi fraţii Muscă.

Vasul Aloma
pe-o coastă la mal –
în cală - sălcii pletoase.

Obleţi la ciorpac
somotei.
Din întâmplare – o mârliţă

Citiţi volumul ADIEREA MĂTĂSII integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cezarina_Adamescu-Adierea_matasii.pdf

George Anca - Tangoul tigrului

Fragment din eseurile care se pot citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

NEFERTITI

(scenometrie - *Tangoul tigrului*)

PROLOG

PAMFIL

La un om odată vin cele trei Ursitoare ca să-i ursească pruncului de curând născut. În casa lui se aflau atunci Sf. Gheorghe şi Sf. Dumitru, care au auzit ursirea prin gura celei mai mici dintre Ursitoare:

CEA MAI MICĂ URSITOARE

Copilul va creşte mare şi când se va însura, va trece cu mireasa lui peste un râu, va cădea de pe cal şi va muri înecat!

PAMFIL

Cei doi Sfinți, auzind aceasta, spun omului că atunci când va fi să-şi însoare feciorul, să-i poftească şi pe dânşii la nuntă. Ceea ce omul nu uită să şi facă. Nunta trebuia să treacă peste apa hotărâtă. Atunci Sf. Dumitru, ca să împiedice îndeplinirea sorții, îşi schimbă calul său cu al mirelui, dar nu se ştie cum se întîmplă, căci calul lui Sf. Dumitru poticni, iar cu coada stropi pe mire, aşa că acesta s-a înecat numaidecât. Văzând aceasta, Sfinții merseră la Dumnezeu şi se rugară ca să-l învieze. Dumnezeu însă le răspunse că

DUMNEZEU

una ca aceasta s-ar putea face numai dacă părinții mortului şi-ar da din zilele lor.

PAMFIL

Dar aceştia nici nu voiră să audă şi astfel mirele rămase bun mort.

IVONA

Aşa că Dumnezeu lucrează altfel decât e în capul oamenilor. Şi există un destin, o karmă, fiindcă mie mi-a ghicit 'Orbul de la Răşinari' (am martoră o prietenă de liceu ce se află şi ea în Germania mai de mult) că mă mărit cu el şi mi l-a descris şi că o să umblu pe jumătate din globul pământesc şi că la sfârşitul vieţii voi trăi în nord, în zăpadă etc.etc. şi că voi avea foarte greu copii etc.etc. Am pierdut trei copii la 6 luni şi ceva zile.

ILINCA

Din apă iese un om şi-i spune:

OMORÂTORIUL

Dacă mi-i aduce tu mie o fată, să ştii că-ți dau cinci milioane.

ILINCA

Ficiorul de împărat ştia în acel oraş o văduvă bolnavă, cu trei fete. Se face doctor şi spune să vie fata cu dânsul , că-i va da doctorii. Când au fost afară din oraş i-a spus:

FICIORUL

Dacă vrai să mergi cu mine, bine; da de nu, te omor!

ILINCA

Omorâtoriul îl cheamă iarăşi pe ficiorul împăratului la mal. El vine, căci iarăşi avea nevoie de bani.

OMORÂTORIUL

Du-te şi mai adă-mi o fată, a zis el: trebuie să ştii că până acuma am avut 99 de fete şi pentru că nici una n-a ascultat pe toate le-am tăiat, vreu să mai fac o încercare şi cu această a sutelea, şi dacă nu va asculta, atunci am să mă duc prin lume şi să tai toate femeile câte sunt, şi mici şi mari, şi copile şi bătrâne, să nu mai fie nici picior de femeie pe pământ.

Citiți volumul NEFERTITI - Tangoul tigrului integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/George_Anca-Tangoul_tigrului.pdf

MOFTANGIUL BLAZAT

E cu neputinţă ca acest tip să nu vă fie cunoscut. La teatru, în tranvaĭ, în drumul de fier, l-aţĭ auzit de sigur vorbind tare, debitîndu-şĭ, cu glas sonor şi cu gesturĭ studiate, preţiosul luĭ repertor de fraze ciugulite de prin gazete cotidiane, vecinic plîngîndu-se de ţara asta păcătoasă, de oamenii carĭ-o cîrmuesc, de neamul nostru tembel, neam de faliţi, de trîntorĭ şi de palavragiĭ, neam putred şi netrebnic, în viitorul căruia el unul nu maĭ are nicĭ o speranţă. E, vezĭ bine, şi acesta un mijloc de a prosti pe semeniĭ tăĭ şi de a-ĭ speriea cu cinstea ta şi cu adîncimea spiritului tău de observaţie Mulţĭ, ascultîndu-l, şĭ-or fi zicînd: «Ce bine vorbeşte! . . . Eată un om care dac'ar fi avut puterea 'n mînă, n'ar fi făcut nicĭ una din greşalele, pe cari cu atîta energie le înfierează».

De obiceiŭ acest palavragiŭ de răspîntiĭ, căruia toate-ĭ put în patria luĭ, e ceea ce se numeşte «un om bine situat», are o funcţie importantă, garnisită cu două-treĭ sinecure binişor retribuite, ia parte la toate serbările şi banchetele oficiale, intră gratis la teatru şi la Ateneŭ, dispune de-un bilet de liber parcurs pe toate căile ferate romîne şi-ĭ membru în maĭ multe societăţĭ culturale. Cum vreţĭ să nu se plîngă de-o asemenea ţară?... El a trecut liceul cu mofturĭ. Cu mofturĭ şĭ-a dobîndit un titlu universitar şi tot cu mofturĭ a dat în lăturĭ pe ceĭ cari aŭ muncit, şi ĭ-a lăsat în urma luĭ, departe. Cum să nu se revolte el acum în contra profesorilor pe cari i-a păcălit atîţia anĭ, în contra miniştrilor cari i-a îmbolnojit cu vorba ş'a obţinut de la eĭ tot ce-a vrut, în contra societăţiĭ care cască gura la palavrele luĭ şi-l aplaudă, în contra neamuluĭ din a căruĭ muncă trăeşte aşa de bine! El nu s'a trudit, el n'a asudat pentru nimic în lumea asta, toate i-aŭ venit de-a gata, şi cînd trece pe stradă, noĭ ne luăm cu respect pălăria la el, şi ne simţim măguliţĭ cînd ne 'ntinde mîna, şi-ĭ ţinem hangu cînd îşĭ batjocoreşte ţara. Cum vreţĭ să nu ne despreţuiască şi să nu ne trateze ca pe niştе găgăuţĭ, cînd vede cu ce puţine arme ne birue, cu ce ieftene mijloace ne cucereşte şi ne domină! — Onoruri, funcţiĭ, atîtea succese dobîndite repede şi fără nicĭ o osteneală, aŭ sfîrşit firеşte prin a face din el un om blazat. Vieaţa nu maĭ are pentru dînsul nicĭ un farmec. Ar dori să vie o invazie de la Miazănoapte, să ne robească şi, sub lovituri de cnut, să ne civilizeze. «Un Nerone, un noŭ Nerone, care să dea foc capitaleĭ, întreaga ţară s'o treacă prin foc şi prin sabie — eată ce ne-ar trebui!» Şi cască plictisit, în tăcerea plină de admiraţie şi de respect a celor cari-l ascultă.

Nu e unul, nu sunt doĭ, ci e o speţă numeroasă de bîr-

fitorĭ de aceştia, cari cred că e o notă de distincţie şi de originalitate să-şĭ ocărască ţara şi neamul. Şi noĭ înţelegem bine că toată revolta asta a lor e o revoltă prefăcută şi numaĭ aşa de paradă, — cu toţiĭ ştim că oameniĭ aceştia n'aŭ lucrat nimic şi n'aŭ produs nimic în ţara asta pe care-o batjocoresc, ştim, că numaĭ de plîns n'ar avea dreptul să se plîngă trîntoriĭ aceştia fericiţĭ aĭ milostivuluĭ nostru buget, ştim şi cu toate astea-ĭ ascultăm cum ne insultă, şi nu le răspundem nimic. Ia să poftească un Ungur să vorbească'aşa de ţara luĭ, — în fie care cetăţean ar găsi un apărător al demnităţiĭ patrieĭ luĭ. La noĭ sentimentul acesta nu e încă ajuns la deplina luĭ desvoltare. Cîte vorbe frumoase şi înălţătoare şi demne de ţinut minte n'aŭ fost rostit apostoliĭ şi profeţiĭ noştri în momentele lor de fericită inspiraţie! Cine le maĭ ştie? Cine stă să le maĭ dezgroape şi să le maĭ scoată la lumină de pe unde-or fi dormind uitate! Dar o vorbă de ocară despre ţara noastră, o necuviinţă pe care-a spus-o un capelmaistru zeflemist acum douăzecĭ de anĭ, este şi azĭ repetată de gazete, ca ceva de foarte mare haz, ş'o ştiŭ şi copiiĭ. — Cum vreţĭ ca numărul moftangiilor să nu sporească, în atmosfera asta... aşa de prielnică pentru eĭ! Orĭ unde se duc, şi orĭ cînd deschid gura, îşĭ găsesc mica lor galerie, gata să-ĭ aplaude. Ştiŭ oare nemerniciĭ aceştia cît răŭ ne fac, fără să vree? Îşĭ daŭ eĭ samă cît de bine servesc, bîrfindu-ne aşa, cauza adevăraţilor noştri duşmanĭ, cari trăesc aicĭ cu noĭ, şi caută să-şĭ facă arme din slăbiciunile noastre şi biruinţă din durerile noastre?... De sigur că nu ştiŭ, cum nu ştim nicĭ noĭ cît de vinovaţĭ suntem cînd le batem în strună şi facem haz de palavrele lor....

RAREŞ.

Din Sămănătorul, anul I, vol. II. - No 27 din 29 septembrie 1902 *
Rareş era unul din pseudonimele lui Alexandru Vlăhuță

Iată un articol din Sămănătorul, anului 1902 * Nu vi se pare că timpul parcă a stat pe loc? Moftangiul 2011 e la fel ca moftangiul blazat din anul 1901 ! Numai că acum ziarele de mahala îi zic «fițosul»

însă deocamdată extrem de dificil de realizat. Acesta trebuie să fie înțelesul aprecierii întîlnite într-un articol semnat de Chendi la 20 octombrie 1902: „Criticul literaturii noastre contemporane va trebui deci să stabilească existența diferitelor grupări, și în munca aceasta va întîmpina dificultăți cu atît mai mari, cu cît mai puțin marcat este caracterul singularicelor bisericuțe. Căci aproape toate grupările se găsesc într-o veșnică oscilare, unii vin și alții dezertează. Nici o solidaritate de principii, nici o direcție estetică pornită din un complex de convingeri, nici o ambiție de a persista pînă la sfîrșit pe cărarea aleasă."[1] În același articol, Chendi, pornit vizibil spre cucerirea unor colaboratori de prestigiu, îl pomenește pe Iorga (numele istoricului apare *acum* în acest fel, în paginile *Sămănătorului)*, protestînd energic împotriva unei false acuzații de plagiat aduse „savantului istoric Iorga." În nr. 31 se recenzează elogios — sub semnătura ardeleanului Al. Lepădatu — o carte a lui N. Iorga. Numele lui Iorga apare tot mai des în revistă, ca o clară invitație la apropiere și colaborare. În nr. 34 (noiembrie 1902), se elogiază măgulitor rolul lui Iorga în istoriografia românească. Anul 1902 se încheie neconcludent.

Anul 1903 aduce o nouă remaniere. Starea de fapt e oficializată, și cei doi directori nu mai figurează pe frontispiciul revistei. În locul vechii mențiuni, apare alta, mai vagă: „sub direcția unui comitet", a cărui componență nu e însă dezvăluită. Chendi continuă să gireze destinele publicației (care-și mută redacția pe Calea Victoriei, la Hotel Imperial, la Minerva rămînînd numai administrația). Proprietar e anunțat a fi Șt. O. Iosif. Temutul polemist e chinuit de ideea necesității fortificării publicației prin semnături de prestigiu. Privirile sînt îndreptate spre Iorga, căruia i se anunță pe o întreagă pagină a acestui prim număr din 1903 iminenta apariție a *Cuvintelor adevărate*. Tot aici, Chendi, într-un articol integrat în aceeași campanie de captare a bunăvoinței, saluta entuziast apariția unor serioase studii de istorie (erau citați Iorga și I. Bogdan), a căror valoare — chiar literară — o depășește pe aceea a scrierilor beletristice curente. De altfel, Chendi confunda (anume?)

[1] Ilarie Chendi, *Două categorii*, *Sămănătorul*, an. I, nr. 30 (20 oct.), 1902, p. 50.

istoriografia cu literatura, vorbind despre aceasta din urmă ca despre „o nouă ramură în literatura națională". Se spune acolo, cu intenții străvezii, că „bărbații cei mai serioși, gînditorii cei mai adînci și cei mai concentrați ai timpului nostru sînt istoricii... Am putea spune că trecutul neamului nostru se află în mîini cu mult mai viguroase ca prezentul."[1] În sfîrșit, după atîtea preparative și sîrguincioase neteziri ale terenului, în *Sămănătorul* apare și semnătura lui Iorga (nr. 2, din 12 ianuarie 1903). Ce-i drept, nu e un articol inedit, ci un fragment din volumul *Cuvinte adevărate* (deci reproducerea unui foileton apărut în *Epoca*), intitulat *Românismul în Bucovina*. Începutul însă se făcuse. Ceea ce, în situația precară a revistei, era foarte important. Revista capătă și alți noi colaboratori: Zaharia Bîrsan (pentru prima oară în nr. 28 din 1902), care alimentează revista nu numai cu versuri, dar — extrem de binevenit — și cu proză, Anghel, Jean Bart (cu o schiță în nr. 29 din 1902), Artur Stavri, I. Petrovici, I. Bogdan, G. Bogdan-Duică, Ion Bîrseanul, Ion Borcea, Ion Adam (începînd cu nr. 36, din 1902), Vasile Pop, Eugen Ciuchi, Miron Aldea (C. Sandu), I. Ciocîrlan (începînd cu nr. 3 din 1903), Brătescu-Voinești, din martie 1903, Natalia Negru, Alice Călugăru, Gh. Stoica, M. Paleologu, D. Nanu, cele două Marii (Cunțan și Ciobanu), Corneliu Moldovanu ș.a. Importantă e și colaborarea lui Ion Scurtu (începînd cu nr. 6, din 1903), care își asumă o parte din responsabilitățile lui Chendi, semnînd de acum încolo — periodic — revista revistelor. La începutul anului 1903, Chendi publica în mod curent foiletoane critice, intrate apoi în sumarul volumului *Preludii*. De menționat ar fi, dintre acestea, pertinentul articol despre poezia lui Iuliu Săvescu. La 13 aprilie 1903 (nr. 15), apare în sumar pentru prima oară și colaborarea lui Sadoveanu, cu schița *Necunoscutul*. Peste două numere, Sadoveanu apare din nou cu *Într-un sat odată*. Publicația dispunea acum de un colectiv compact de colaboratori, dintre care, cei mai mulți, inevitabili întîlniți în mai toate revistele antisămănătoriste și sămănătoriste. Echipa se adunase, deci, aproape în întregime. Numai leaderul lipsea. Dar sosirea acestuia era

[1] Ilarie Chendi, *Semne bune*, *Sămănătorul*, an. II, nr. 1 (5 ianuarie), 1903, p. 2.

Continuare din numărul trecut. Va urma...

ciune intelectuală. Chendi a apărut deocamdată incidental în revistă: în nr. 3, cu o violentă notă polemică împotriva lui Brănișteanu de la *Facla* și cu o cronică (în nr. din 30 decembrie 1901), spiritual negatoare, la placheta *Vise și lacrimi* de Florian Becescu (poet stupid, care se bucura de oarecare considerație în epocă: a publicat și la *Convorbiri literare*, apoi la *Convorbiri critice)*. Va intră în redacție mai tîrziu. Directorii par a se dezinteresa de soarta revistei, mulțumindu-se să-i încredințeze spre publicare din cînd în cînd ceva. (Coșbuc are în primele 27 de numere, dacă excludem editorialul din nr. 2, o singură colaborare: fragmente din traducerea *Divinei Comedii*, în nr. 5.) Întrucîtva mai interesat pare să fi fost Vlahuță (oricum, semnătura sa apare de mai multe ori), dar și el departe de a-și îndeplini îndatoririle de director.

Și totuși, în ciuda acestei letargii, redacția e ostenită, iar directorii, dezamăgiți, vor să dea bir cu fugiții. Deocamdată, se optează pentru soluția temporizării onorabile a impasului. Motivîndu-se venirea sezonului de vacanță, la sfîrșitul nr. 26 (la 27 mai 1901), redacția anunță întreruperea apariției pînă în toamnă. Se încheia un semestru de activitate. Redacția leagă în volum cele 26 de numere, tipărește o tablă de materii pentru întregul volum (involuntar bilanț cu totul dezamăgitor) și se caută o nouă formulă care să asigure revistei cadența și autoritatea dorită. Cafeneaua literară acredita zvonul că revista a expiat, ca atîtea altele mai înainte. Eroare!

Formula (cel puțin redacțional) căutată fusese găsită. La recomandarea lui Coșbuc, în redacție e adus Chendi (în locul lui Gorun), ardelean stabilit de cîțiva ani la București, unde ocupa funcțiunea de bibliotecar la Biblioteca Academiei, gazetar cu oarecare experiență, citit, pamfletar — pînă la răutate — prin vocație și temperament, naționalist și filo-conservator. Se hotărăște deci reapariția revistei, deocamdată în vechea ei formulă directorială, pînă va fi obținută — probabil din partea lui S. Haret — acceptarea unei schimbări de direcție. De la București, Z. Bîrsan (care pînă acum nu colaborase la revistă) comunica, la Paris, prietenului său Sextil Pușcariu: „A reapărut *Sămănătorul*. E vorba ca după vreo cîteva luni să intre pe mîna

noastră, domnii directori voind să se retragă din afaceri. De altcum, de acuma ei nu mai fac nimica sau foarte puțin și de toate se îngrijește «pișpașu» (apelativul amical al lui Chendi, n.n.), el e mai mare. Să-l vezi, cu pălăria lui garibaldiană, în patru colțuri, lăsată cam pe ceafă, îndeletnicindu-se foarte aferat cu socotelile administrației. Numărul întîi (nr. 27, n.n.) e slăbuț, fiindcă ne-am decis să-l scoatem în ultimul moment. Numărul din săptămîna asta e foarte bogat. Și sîntem veseli, mă, veseli cu toții..."[1] Faptul îi va fi comunicat și lui Virgil Cioflec de către Iosif: „N-am avut vreme cu răgaz pînă astăzi să-ți scriu mai pe larg ce prefacere s-a produs în redacția *Sămănătorului*. Lucrul e simplu de altfel: Vl.[ahuță] și Coșbuc rămîn directori pe copertă, revista însă intră în proprietatea noastră și e redactată de fapt tot de noi." Iosif îi solicita colaborarea și chiar venirea la București pentru a intra în noua formație redacțională. Pentru că *„Semănătorul* a prins; e citit, apariția lui e asigurată și stă acum în mîinile noastre să-l prefacem într-un organ puternic al tinereții. Niciodată poate nu s-a prezentat o mai bună ocazie de a ne grupa; visul nostru e aproape de realizare."[2]

Așadar, în toamna lui 1902 (29 septembrie), revista reapare: cu nr. 27. Lectura, fie și numai a acestui prim nou număr, probează cîteva prefaceri de neignorat. Mai întîi, a fost remaniat titlul, devenit acum *Sămănătorul* (pentru o vocală barbară în plus, potrivit observației ironice a lui Arghezi). Revista are acum copertă, pe care e imprimată chiar o reproducere — firește, după Grigorescu (din păcate, prost reprodusă), iar undeva la început e indicat — în vechea formulă, inexistent — sumarul numărului (o adevărată binefacere pentru istoricul literar!). Remanierea se face însă simțită treptat și în conținutul publicației.

Chendi, *spiritus rector* acum (în locul lui Gorun, care dispare pînă tîrziu, în 1903, din sumar), asupra căruia apasă povara redacțională, se străduiește să grupeze în jurul revistei o echipă statornică de colaboratori, uniți între ei prin comunitatea opiniilor estetice și politice. Lucrul se dovedea

[1] Scrisoarea reprodusă în Sextil Pușcariu, *Călare pe două veacuri*, E.P.L., 1968, p. 262.

[2] *Corespondență*, ediția Horia Oprescu, E.P.L., 1969, p. 107—108.

Eveniment Editorial - **primim de d-l Al Florin Țene**

La Editura „Dacia XXI" a apărut un excepțional Dicționar bibliografic, ce cuprinde biografia şi datele relevante a nu mai puțin de 200 de autori, membrii ai Ligii Scriitorilor români. Colectivul ce a lucrat la acest dicționar (Nicoleta Avram, Izabela Cerchezan, Andrei Cete, Sandra Cibicenco, Mădălina Olteanu, Andreia Precub, Roxana Roman) este coordonat de Anda Dejeu, directorul editorial al Editurii Dacia XXI. Consilier editorial este Dl. Florin Țene, preşedintele Ligii Scriitorilor Români, inițiatorul proiectului, proiect ce va aduna, în final date semnificative despre viața şi activitatea literară a membrilor Ligii, în trei volume. Apărut în condiții grafice deosebite, dicționarul este aşteptat cu nerăbdare, el fiind deschizătorul de drum al unor proiecte de anvergură, de la dezvoltarea unor colecții deja existente cum este Dual, până la inițierea altora cu totul noi cum sunt: „Punctul pe i", „Fotograme", etc. şi apariții a unor antologii literare, tematice, în măsură să dea seama de valoarea scriitorilor incluşi în acestea

Pentru dicționarul nostru, comenzile se fac telefonic la editura DACIA xxi sau prin e-mail. Lectură plăcută.Al.Florin Țene

Filme - **primim de la d-l George Anca propunerea pentru vizionarea filmului**

Este o pagina de ISTORIE a BASARABIEI , adevarata Istorie a Basarabiei, a Romaniei implicit. Practic este vorba de inceputul Holocaustului Neamului. "Odessa in flacari" urma traditia inaugurata de primul mare film romanesc din 1912, care omagia victoria trupelor romane in Razboiul de Independenta din 1877. "Odessa in flacari" este o pagina vibranta de istorie, aratand lumii, in 1942, la Festivalul de la Venetia – unde de altfel a castigat Marele Premiu – ce inseamna ocupatia bolsevica si teroarea stalinista

Vedeti filmul ODESA IN FLĂCĂRI la
http://telecinemateca.com/odessa-in-flacari-filme-romanesti/
precum şi la Semănătorul împreună cu secvențe din al doilea război mondial la lista de redare TELECINEMATECA
http://www.youtube.com/user/semanatorul

Părintele Arhimandrit Legionar Arsenie PAPACIOC a plecat la Domnul. Fie-i odihna în pace!

Din învățătura Părintelui Arhimandrit Legionar Arsenie PAPACIOC:

- Credeți că s-au făcut progrese în cadrul mişcării ecumenice, a dialogului cu catolicii şi protestanții? Adică vedeți un duh bun?
- Nu, nici un progres nu se poate face, indiferent ce i se propune şi cine întreține un dialog; dar înseamnă că cineva e vîndut, ori laş, ori neortodox, ori nu cunoaşte frumusețea şi văpaia Ortodoxiei.

- Mai mulți teologi...au afirmat că mişcarea ecumenică ar fi o creație a masoneriei. Ce spuneți?
- Nu este o creație a masoneriei, este o creație a dracului.

- Dacă v-ar spune cineva că sunteți habotnic, ce i-ați răpunde?
- Nu, dragă, sunt ortodox!

Trimis de Andrei Sorin - Adevărul de Teleorman

Donații de reviste şi cărți la Sămănătorul

Din partea revistei "Luminătorul" de la Chişinău, am primit setul de reviste din imaginea de mai jos cu toate dificultățile de tipărire a acestei reviste de ortodoxie UNICA din Republica Moldova. Mulțumim redactorului-editor prof. Petru Buburuz, magistru în teologie, preşedinte al Societății Culturale şi Bisericeşti "Mitropolitul Varlaam" şi pr. Viorel Cojocaru pentru donație iar cine doreşte să colaboreze sau să doneze revistei "Luminătorul" ceva iată adresa redacției:

Chişinău, 2051, str. Vişinilor, 32, e-mail prviorelcojocaru@gmail.com

Printre primii care şi-au exprimat dorința de a da o mână de ajutor a fost distinsul nostru colaborator Alex Berca din SUA. Se pare însă că pentru bieții noştri moldoveni e greu să faci cunoscut contul bancar mai ales pentru ... americani. E plin pământul lor de oase de eroi români dar pe deasupra lui încă se mai plimbă cizma rusească încălțată pe piciorul mancurților. Un popor care țintește controlul conduitei şi al cutumelor altui popor, nici el însuşi nu poate fi liber. Fii liber, respectând libertatea celuilalt!

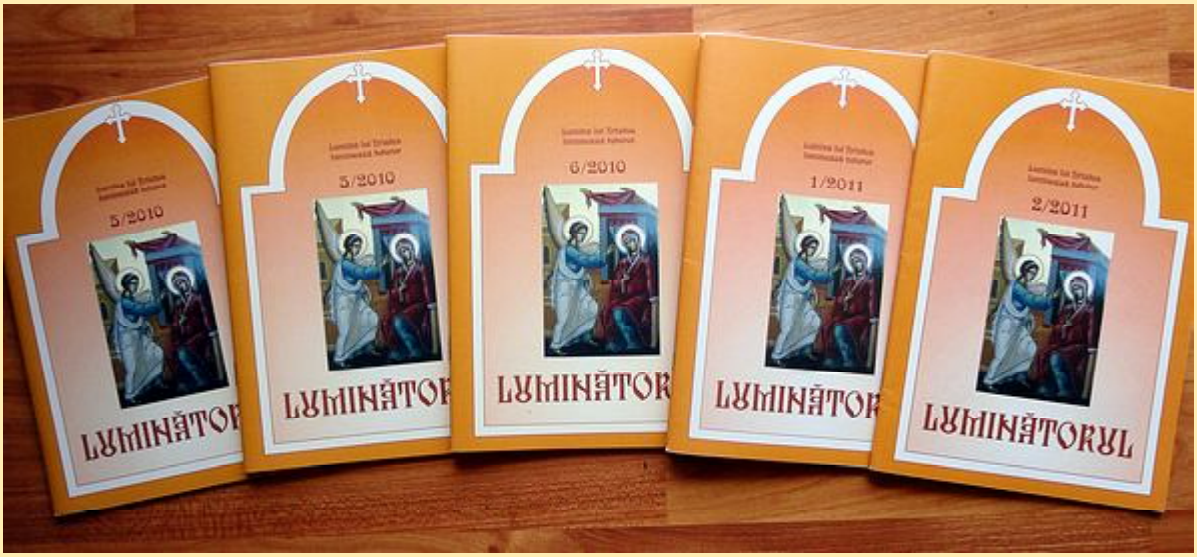

Din căsuța poştală a Sămănătorului

Cu un sentiment de deosebită stimă şi aleasă prețuire, pentru toți aceşti veritabili militanți pentru promovarea valorii în cultura română, vă mulțumesc din suflet, pentru fiecare număr al revistei, ce constituie un nou motiv de bucurie, de fiecare dată. Persuasivă, în dovedirea faptului că preocupările culturale autentice şi valoroase, încă mai există, revista Semănătorul aduce în atenția iubitorilor de literatură şi nu numai, oameni dedicați acestui demers înălțător. Felicitări pentru tot ceea ce reuşiți să faceți şi mult succes în continuarea unei astfel de munci, care pune în valoare românul şi spiritul autentic românesc! GHEORGHE A. STROIA - Adjud

Revista ARMONII CULTURALE

Ne-au mai trimis mulțumiri şi felicitări:

Ştefan Doru Dăncuş - Revista Singur, Mariana Buzianu - Asociația Belgerom Tismana, Mariana şi John Gardner

Le mulțumim!

Nicolae N. Tomoniu - Fundația Tismana

Au citit şi au popularizat Sămănătorul
MULȚUMIM!

CITIȚI-MĂ și dați-mă mai departe prietenilor dvs.!

Mult Stimate Domnule Director Nicu Tomoniu,

Vă mulțumesc pentru bucuria ce am simțit-o la primirea Revistei «Sămănătorul», pe care am început s-o citesc.

De asemenea, am retransmis-o prietenilor mei, chiar acum câteva minute.

Ştiu, sunt sigur, că şi ei au primit-o cu aceeaşi bucurie, pe care am încercat-o eu.

Cu multe mulțumiri, vă doresc putere de muncă înzecită şi dăruire, pentru a continua cu această binecuvânttă pasiune.

Mircea Vâlcu-Mehedinți

Da , Va multumesc pentru revista si alte informatii utile.
Transmit tuturor prietenilor , colegilor si colaboratorilor mei.
Va doresc multa sanatate si succes !
Zoltan Pasztai
Pásztai Zoltán Ph.D.
Associate Professor, University of Oradea / Romania

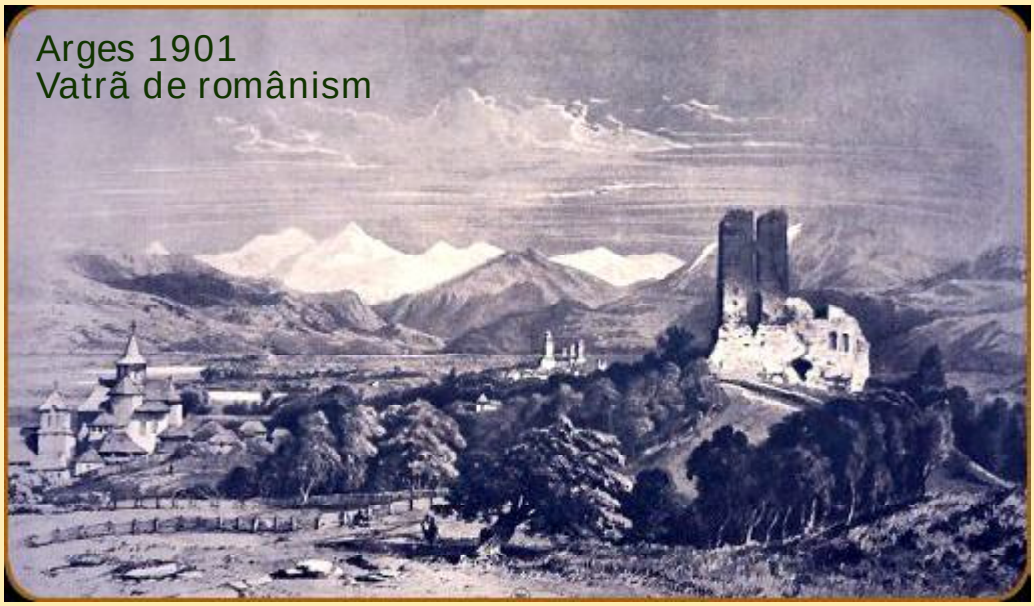

Primim de peste ocean:

Iubite Dnule Profesor Nicu Tomoniu,

Dacă se poate adresa o felicitare cuiva pentru meritele şi eforturile desfăşurate într-un domeniu atât de bogat şi de absolută necesitate pentru un popor a cărui trecut îl ține la suprafața vieții mult mai mult decât prezentul, acela este Dnul Profesor Nicu Tomoniu.

Vă felicit din toată inima pentru acest al treilea număr al Revistei (pe care am am avut plăcerea de a-l citi şi difuza larg, la un număr de peste 50 de persoane (din SUA, Canada, Germania, Franța şi Israel).

Toți aceşti prieteni ai cărții, revistei şi gânndilor ce umple conținutul revistei Dvs. sunt deosebit de bucuroşi de darul pe care dvs. îl oferiți şi amintirii celui care a fost şi rămâne Artur Silvestri.

Vă felicit pe Dvs şi îi mulțumim distinsei Dne Silvestri ce patronează aceste eforturi şi deosebite bucurii literare.

Cu mult respect şi considerați,

Dr. Alex Berca, SUA

Sequences video de la culture Bamum - Cameroun

Videoclipuri ale culturii Bamum - Camerun

Vedeți lista de redare Le Royaume Bamum de la

http://www.youtube.com/user/semanatorul

Clin d'oeil au pays Bamum (Cameroun)
http://www.youtube.com/watch?v=JFp0T8uRP8o

NGUON événement touristique et cuturel du peuple Bamoun de Foumban a Ouest du Cameroun
http://www.youtube.com/watch?v=0FKizJBr4_U

Le Sultan Roi des Bamoun fixe la date du Nguon 2010
http://www.youtube.com/watch?v=RAiQ2Etc9Nk

Bamoun booty dance http://www.youtube.com/watch?v=gz85nLopU9c

JERRY LAND http://www.youtube.com/watch?v=o-W9kgxySaM

Autre culture

Mundu Legeng http://www.youtube.com/watch?v=MThGZeUjr9s

Anul I. Nr. 4-sp. - iulie 2011 - Ediție specială "SĂMĂNĂTORUL"
"Dimensiunea extrasenzorială MUTNGU"

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuță G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

Vă invităm să citiți noua revistă literară "Sămănătorul" care contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro dar şi fenomene literare demne de remarcat!

CUPRINSUL EDIȚIEI SPECIALE

Prezenta ediție specială cuprinde o broşură inedită care ne-a fost donată de Ibrahim Ngou unul din tinerii voluntari care au venit în România, tocmai din Camerun, pe un program al Asociației Regionale pentru Dezvoltare Rurală, Târgu-Jiu.

Ce legătură are broşura cu revista "Sămănătorul"?

Constatăm cu surprindere că aidoma "Sămănătorului" şi în îndepărtatul stat african, fenomenul prin care unele obiceiuri umane ce nu pot fi percepute cu simțurile noastre, fenomene ce depăşec cadrul experienței dincolo de real este o preocupare şocantă, pentru că, prin existența ei în mediile intelectuale africane seamănă cu ideia lăuntrică a "Sămănătorului" care doreşte să promoveze idei originale, să promoveze literatura, cultura şi obiceiurile omului simplu, prin scrieri ce se abat de la "standardul" oficial. Şi sunt mulți ce simt "metafizicul" poporului scriind dincolo de canonul oficial şi indiferent de schimbările de regim politic.

Pentru mine a fost suficient să "prind" de la fondatorul Artur Silvestri ideia ce ține de metafizic, prin care, există unii scriitori care au în ei înşişi o valoare necunoscută pe care eu nu pot să o simt decât prin propria-mi însuşire extrasenzorială. De unde vine acest privilegiu - ca un nonsens - de a "intui" metafizicul? Este acest har o însuşire naturală sau se creează prin aplecarea unora de a dori să cunoască lumea, care intuiesc sensul universului din care ne tragem şi a cărui caracteristică este extinderea n-dimensională? Nu cumva există oameni care ar putea dirija caracteristica generală a universului şi pe o dimensiune spirituală, benefică umanității, omul fiind şi el în fond un mic univers?

Continuare în pagina 3

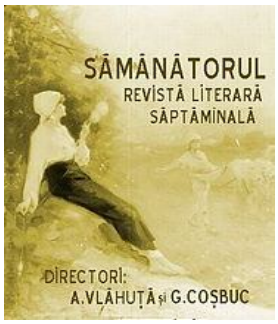

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

La édition spéciale présente, comprend une petit livre inédite qui nous a été donné par l'un de jeunes volontiers qui sont venus depuis lointain Cameroun, par un programme développe de l'Association de Développement Rurale de Târgu Jiu.

Qui est le lien de cette brochure avec la revue «Le semeur»?

Nous constatons avec surprise que, de sorte avec «Le semeur» et dans le l'état africain, le phénomène par qui l'étude des coutumes humaines qui ne se peut pas apercevoir avec les sens de l'homme, l'étude qui dépasse le cadre d'expérience, en au delà du réel, est une préoccupation qui, par sa existence parmi l'intelectualite africaine, nous choque parce que, plus exact, l'idée intérieure par qui "Le Semeur" veut promouvoir les idées originales, de promouvoir la littérature, la culture et les coutumes humaines qui s'écartent de la simple «standard» officielle. Et sont beaucoups, qui sent le «métaphysique» intangibile du peuple au delà du canon officiel et du tout changement du régime politique.

Pour moi, c'était suffisant pour "rattraper" du fondateur Artur Silvestri l'idée métaphysique, par qu'il y a certains écrivains qui ont en eux-mêmes une valeur inconnue que je ne peux pas sentir que à travers de mon propre apprentissage extrasensorielle. D'où vient ce privilège - comme un non-sens - à «deviner» la métaphysique?

NIGER
NIGERIA
CHAD
Bamun Kingdom
Benue R.
Niger R.
Fumban
CAMEROON

EXT NORD
Maroua
NORD
Garoua
ADAMAOUA
Ngaoundéré
NORD-OUEST
Bamenda
OUEST
Baloussam
SUD-OUEST
Buea
LITTORAL
CENTRE
Yaoundé
EST
Bertoua
SUD
Ebolowa
CAMEROUN

Continuare din pagina 1

Autorul cărții, "Aruna Mbombo Njoya - Dimensiunea extrasenzorială a Mutngu" crede că din anumiți oameni din popor se poate separa o elită în stare să perceapă felul în care conduita umană duce la progres şi bunăstare. Dar aceasta ar conduce la faptul că aceea elită care poate intui metafizicul s-ar putea plasa în zona misticismului. El numeşte atunci Mutngu o "societate secretă" dar "total străină de delirul mistico-religios". Nici n-are cum o numi, deoarece această instituție ataşată regelui țării (ținutului) Bamum din Camerun, Africa, nu are nici un echivalent în lumea largă iar "şeful" ei privind justiția şi mâna lui dreaptă, comandantul poliției, n-au atribuțiile pe care le ştim noi din lumea modernă. Mutngu urmăreşte un ideal de justiție în numele regelui şi în "colegialitate" cu el. Instituția Mutngu le face pe toate: judecă civil şi penal, el investigând, urmărind, instruind şi judecând. Dar pedeapsa o dă numai regele!

Totuşi există o zi în care, adunându-se in capitala țării Bamum, târgul Foumban, întreaga elită a populației asistă în smerenie la înfigerea a două sulițe în pământ. Din acel moment nu mai poți fi judecat indiferent ce spui. Şi poți să spui şi contra regelui ce vrei tu, Mutngu putându-l amenda. E ziua Marelui Adevăr iar regele în mare umilință işi cere iertare supuşilor săi şi promite să-şi îndrepte conduita astfel încât ea să ducă spre progresul şi bunăstarea supuşilor.

Câte gânduri şi implicit câte comentarii poate genera doar acest aspect din întreaga construcție inedită a societății Bamum! Probabil că ar trebui să fie pe tema asta un studiu la nivel mondial iar UNESCO ar trebui să înscrie ca patrimoniu mondial organizarea socială a țării Bamum şi a altor popoare şi triburi de acolo. Gândiți-vă că există în Camerun peste 250 de entități umane şi în ciuda acestui fapt, Camerun este o republică având parlament, guvern şi preşedinte! Şi cu toate acestea, în țara Bamum regele este "mai mare în grad" decât preşedintele Camerunului care n-are voie să se aşeze pe scaunul regal.

Nu cumva ceva învățăminte din organizarea socială din Africa ar putea trage şi Uniunea Europeană, ale cărei marionete din est se duc cu căciula în mână la Bruxelles, pentru a primi subvenții deoarece şi-au băgat țara în criză?

Desigur, dar spre deosebire de autorul cărții care prezintă Mutngu ca o societate secretă, în Uniunea Europeană elita aceea ce poate gândi metafizic pentru bunăstarea popoarelor europene este neidentificabilă şi deci secretă "en titre". Există numeroase reuniuni solemne, oficiale, neoficiale, chiar ultrasecrete în care se pune la tigaie pe foc, soarta țărilor comunitare. Mai pe înțelesul tuturor, cam aşa ar decurge dialogul ultrasecret pentru o țară în criză: "- Ia tu FESF, felia grecească pe spuza ta! Le-ai dat 110 miliarde de euro în 2010, mai dă-le acum 109, ca să facă şi treabă." (FESF- Le Fonds européen de stabilité financiere). Nu interesează deci de ce s-a ajuns aici, ci rezolvarea de moment.

Uite însă, că există şi alte modele sociale în lume. Să le descoperim citind pe Aruna Mbombo Njoya şi să căutăm să înțelegem ideile acestei lucrări, pe cât de modestă pe atât de valoroasă: "Dimensiunea metafizică a lui Mutngu"

Est-ce don pour certains une caractéristique naturelle ou créée par pliage d'une partie du monde veulent savoir tout, qui «devinent» le sens de l'univers d'ou nous sommes venus et dont sa particularité est l'extension n-dimensionnelle? Ne sont pas là des gens qui pourraient gérer la taille de fonctionnalité globale de l'univers par une caractéristique spirituelle dans le bénéfice de l'humanité, et elle etant en fait un petit univers?

Auteur du livre "Aruna Mbombo Njoya - La dimension métaphysique du Mutngu" pense que certaines personnes peuvent séparer de peuple une élite capable de percevoir comment le comportement humain conduit au progres et la prospérité. Cela conduirait penser plasser cette élite qui peut deviner la métaphysique dans le mysticisme. Il a ensuite appelé Mutngu une «société secrete», mais «totalement étrangere a mystico-religieuses illusions." N'est pas non plus un tel appel, car cette institution attachée au roi du pays (la terre) Bamoun au Cameroun, l'Afrique n'a pas d'équivalent dans le reste du monde et le «patron» qui rendre justice et de sa main droite, chef de la police, ont les pouvoirs que nous les savons du monde moderne. Mutngu poursuit un idéal de justice au nom du roi et en «communion» avec lui. L'institution Mutngu fait tout: les juges civils et criminels, il enquete, l'observation, l'accompagnement et de juger. Mais la punition ne donne pas que le roi!

Cependant il y a un jour qui est recueillie dans le capitale Bamoun, Foumban, quand toute elite de la population regard de poussée deux lances dans le sol. A partir de ce moment, personne ne peut etre jugée pour son avis, pour justice peu importe ce que vous direz. Et vous pouvez dire ce que vous voulez et contre le roi, et cela pourrait-il Mutngu donner le roi une amende. C'est le jourdu Grand Vérité et le roi dans une grande humilité, vient devant le peuple demander pardon et promettre de transformer son comportement afin qu'il puisse mener a des progres et de bien-etre la population.

Combien de pensées et autant de commentaires peut générer l'organisation de cette société, la construction unique Bamum! Devrait probablement etre sur un étude globale et que l'UNESCO devrait déclarer dans le monde le pays Bamoun comme Patrimoine Mondial pour sa organisation sociale et les autres constructions sociales des peuples et tribus africaines. Pense qu'il y a dans Cameroun plus de 250 entités humains et pourtant le Cameroun est une république avec le parlement, le gouvernement et le Président! Cependant, dans le pays Bamoun le roi est «plus grande» que le président a travers le Cameroun, qui n'est pas autorisé a s'asseoir sur le trône royal.

Le livre present quelques leçons de l'organisation sociale en Afrique et l'UE pourrait le tirer surtout sur l'Est en crise dont ses marionnettes vient d'étirer les mains pour subventions de FESF- Le Fonds européen de stabilité financiere? Alors n'a pas d'importance comme il est arrive ici, mais la résolution de moment.

Voici, cependant, qu'il existe d'autres modeles sociaux dans le monde. Pour découvrir en lisant sur Aruna Mbombo Njoya et de chercher a comprendre les idées de ce travail, aussi modeste qu'il est précieux "La dimension métaphysique de Mutngu"

Arouna MBOMBO NJOYA

LA DIMENSION METAPHYSIQUE DU MUTNGU

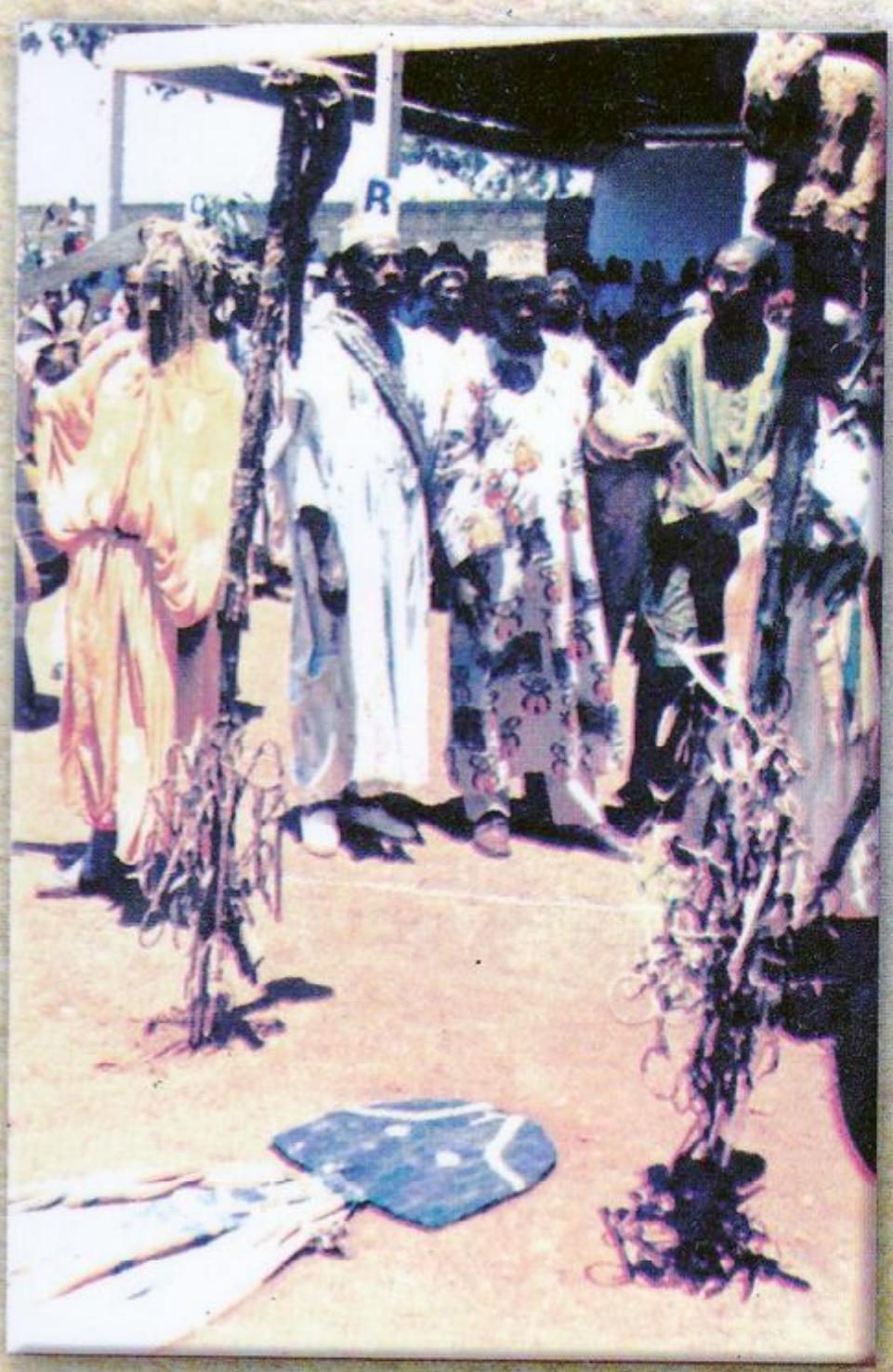

Collection Pensées Libres

MBOMBO NJOYA Arouna est né le 21 juin 1960 à Yaoundé.

- Il a enseigné la philosophie et le français au Collège François-Xavier Vogt (1988-1998), la philosophie au Collège de la Retraite (1991-1998)
- Cadre contractuel à l'IRIC (Institut des Relations Internationales du Cameroun) de 2003 à 2005.
- Il est marié et père de trois enfants.

Sultan Ibrahim MBOMBO NJOYA,
Roi des Bamum

Couverture : cérémonie du MUTNGU

" LE RISQUE D'AIMER ! "
C'EST D'AIMER AUTANT
LES DEFAUTS QUE LES
QUALITÉS, ILS SONT
INDISSOCIABLES

LA DIMENSION METAPHYSIQUE DU MUTNGU

" PLUS VOUS FAITES DE "
BIEN AUX AUTRES PLUS
VOUS VOUS EN FAITES A
VOUS MÊME

IBRAHIM NGOU
VOLONTAIRE CAMEROUNAIS

LISTE DYNASTIQUE DU ROYAUME BAMUM

Lista dinastică a Țării BAMUM

NSHARE	1394-1418
NGUOPU	1418-1461
MENJU	1461-1498
MENGAP	1498-1519
NGU	1519-1544
FIFEN	1544-1568
MO' NGU	1568-1590
NGAPNA	1590-1629
NGULURE	1629-1672
KUOTU	1672-1757
MBUOMBUO	1757-1814
GBETNKOM	1814-1817
MBIENKUO	1817-1818
NGUWUO	1818-1863
NGUNGURE SHETFON	30 minutes
NSANGU	1863-1889
NJOYA IBRAHIMA	1889-1933
NJIMOLUH SEIDOU	1933-1992
MBOMBO NJOYA IBRAHIM	1992 -

Le prince
Ngou Ibrahim

Tamoifo Romeo
-
Volontaire
camerounais a
Tismana

Sa Majeste
Le Roi du
ROYAUME BAMUM
Sultan Ibrahim
Mbombo Njoya

Republica CAMERUN

Camerunul este format de circa 250 de grupuri etnice distincte, care ar putea fi clasificate în cinci mari grupuri regional-culturale dintre care cel mai mare populează dealurile de vest (Semi-Bantu), incluzând aici țările (teritoriile cameruneze) Bamileke, Bamun (sau Bamoun), şi numeroase triburi Tikar mai mici în nord-vest (est. 38% din totalul populației).

Triburile Kirdi şi Matakam din munții de vest produc ceramică deosebită. Măştile triburilor Bali, care reprezintă capete de elefanți, sunt utilizate în ceremonii pentru morți, iar statuetele triburilor Bamileke reprezintă figuri umane şi animale. Poporul Tikar este cunoscut pentru pipele lor frumos decorate, tribul Ngoutou pentru măştile cu două fețe iar tribul Bamum pentru măştile zâmbitoare.

Palais royal du roi Sultan Ibrahim Mbombo Njoya construit en 1917

République du Cameroun

Le Cameroun est composé d'environ 250 groupes ethniques distincts qui pourraient etre classés en cinq grands groupes régionaux et culturels, dont la plus grande population collines de l'ouest (semi-bantou), y compris des pays (territoires du Cameroun) Bamiléké, Bamoun (ou Bamoun), et de nombreuses petites tribus Tikar au nord-ouest (est. 38% de la population totale).

Matakams tribus Kirdi et les montagnes de l'Ouest produisent des céramiques spéciales. Bali masques tribaux, représentant des tetes d'éléphants sont utilisés dans les cérémonies pour les morts et les tribus Bamiléké statues représentent des figures humaines et animales. Des gens connus pour leur Tikar tuyaux joliment décorées, Ngoutou tribu a tribu des masques avec deux visages et masques Bamoun de sourire.

PREFACE

Les traditions africaines ne résistent pas à une analyse qui se veut conceptuelle. Il est temps de sortir notre pensée, d'un état de torpeur et d'insensibilité que nul ne saurait justifier.

Tout laisse croire que bien des Africains se sont enfermés dans un sentiment atroce, causé par la conscience d'avoir trahi l'humanité, lorsqu'il s'agit pour eux d'évoquer leur culture. Ils donnent l'impression d'être ces hommes condamnés aux peines de l'enfer, pour cela seul qu'ils appartiennent à une catégorie de l'humanité qui n'a pas «inventé la poudre». Et pourtant, loin d'être pétri d'orgueil et de prétention, je peux affirmer que notre culture se trouve dans un état de grande abondance.

C'est la raison pour laquelle, je ne peux qu'encourager Mbombo Njoya Arouna à continuer sa réflexion sur nos traditions, à approfondir ses analyses, pour susciter un débat constructif. N'est-ce pas un truisme de dire, que personne ne détient dans ce monde le monopole du savoir ?

Il s'agira surtout à mon sens, de mettre en valeur dans une approche corrélative, qu'il ne saurait y avoir de dichotomie entre la raison et le contenu des traditions.

PREFAȚĂ

Tradițiile africane nu rezistă la nici o analiză care se vrea conceptuală. E timpul să ieşim gândirea noastră, de starea de toropeală şi insensibilitate, pe care nimeni n-ar dori a o justifica.

Se lasă să se creadă că africanii sunt blocați într-un sentiment teribil, cauzat de conştiința de a fi trădat umanitatea, atunci când este vorba despre ei, când vorbim despre cultura lor. Se dă impresia că aceşti oameni sunt condamnați la pedepse de iad, pur şi simplu pentru că ei aparțin unei categorii a umanitatii care nu a «inventat praful de puşcă.» Cu toate acestea, departe de a fi cufundat în orgolii şi în pretenții, pot spune că, cultura noastră este într-o stare de mare belşug.

Este rațiunea pentru care, nu pot decât să încurajez Mbombo Njoya AROUNA de a continua reflexia asupra tradițiilor noastre, de a aprofunda analizele sale, pentru a genera o dezbatere constructivă.

Nu este un truism a zice că nimeni din această lume nu are un monopol al cunoaşterii?

E vorba mai ales în opinia mea, de a pune în valoare o abordare corelativă, care nu poate genera o dihotomie între rațiune şi conținutul tradițiilor.

En effet, il y a lieu de considérer les concepts sous un rapport, qui privilégie non pas le jugement de valeur, mais un jaillissement axiolo-gique pouvant fonder l'humanisme. Ne sommes-nous pas a la recherche d'un systeme du monde, nous permettant de donner la réponse a maintes préoccupations, qui hantent tant l'esprit humain ? L'ambition légitime de l'homme est celle de vouloir tout expliquer et de vouloir tout comprendre. Mais seulement, cette ambition est erronée bien que séduisante pour la pensée. Cette vérité reste valable pour nos traditions, dont la profondeur déborde largement le cadre des aptitudes de notre essence.

Néanmoins, le chemin qui s'ouvre devant les penseurs Africains, débouche sur une philosophie indubitable que nul n'a le droit de méconnaître la pertinence et la valeur. Elle a le privilege de marquer la fin de l'histoire de la pensée, parce que cette philosophie-la est a peine sortie de l'ombre.

Dans la magnificence de sa virginité, elle est une nymphe qui ne se laisse convoiter que par quelques élus, illuminés par une certaine grâce. Cela revient a dire que la réflexion qui s'engage sur le MUTNGU ne sera pas cette onde évanescente, condamnée a s'évanouir dans le tourbillon du temps.

Într-adevăr, este necesar să se ia în considerare conceptele într-un raport, care se concentrează nu pe judecăți de valoare, dar o țâşnire spre baza axiologică a umanismului. Nu suntem in cautarea unui sistem mondial, care va permite să ne ofere răspunsul la multe probleme întâlnite de mintea umana? Ambiția legitimă a omului este acela de a explica totul şi să încerce să înțeleagă totul. Şi zicem cî doar această ambiție e bună şi atractivă pentru gândire. Acest adevăr este valabil pentru tradițiile noastre, a căror adâncime depăşeşte cu mult capacitățile noastre de esență.

Cu toate acestea, calea care se deschide înaintea gânditorilor din Africa, ducând la o filosofie indubitabilã este că nimeni nu are dreptul de a ignora relevanța şi valoarea. Ea are privilegiul de a marca sfârşitul istoriei gîndirii, pentru că această filozofie este abia ieşită din umbră.

În măreția fecioriei ei, ea este o nimfă care lasă să fie râvnită doar de câțiva funcționari aleşi, iluminați de un har anume. Acest lucru înseamnă că reflecția la care angajează MUTNGU nu va fi un val trecător, sortit să dispară în vârtejul timpurilor.

Le MUTNGU n'est pas une mystification de type traditionnel, meme si d'apres l'auteur, sa dimension demeure entre autres mystique. Cette portée métaphysique de la culture Bamum, est ce qui m'a le plus séduit dans les analyses de MBOMBO NJOYA AROUNA. C'est la preuve que les Africains n'ont jamais tourné le dos a la spiritualité ; que celle-ci est le principe fondamental de l'etre, de tous les etres.

Il me semble d'ailleurs important de préciser, que l'aspect mystique de l'existence ne saurait s'assimiler aux pratiques occultes, lesquelles ne peuvent correspondre aux exigences éthiques du MUTNGU. Je crois comprendre l'auteur, en soutenant que la détermination mystique s'appuie sur des valeurs, dont le trait caractéristique devrait aboutir a l'instauration de l'etre, comme fondement de l'humanisme.

Mais la recherche mystique peut-elle combler les attentes de l'humanité en détresse, quand on sait qu'elle est la chasse gardée des initiés ?

NJOYA AROUNA
Agent comptable Institut des Relations Internationales du Cameroun (IRIC)

MUTNGU nu este un tip tradițional de farsă, deşi, conform autorului, dimensiunea ei rămâne printre altele mistică. Această gamă metafizică a culturii Bamum , este ceea ce ma atras cel mai mult în analizele AROUNA Mbombo Njoya. Aceasta este dovada că africanii nu au întors spatele la spiritualitate; că acesta este principiul fundamental de a fi, al tuturor ființelor.

Se pare, de asemenea, important de remarcat faptul că aspectul mistic al vieții nu se poate asimila cu practicile oculte, el nu poate îndeplini cerințele etice MUTNGU. Eu cred că trebuie înțeles autorul, susținând că determinarea mistică se bazează pe valori, a căror trăsătură caracteristică ar trebui să conducă la stabilirea a ceea ce urmează să fie, ca fundament al umanismului.

Dar cercetarea mistică poate ea să răspundă aşteptărilor umanității aflate în primejdie, atunci când ştim că ea este apanajul inițiaților?

NJOYA AROUNA
Contabil Relații Institutul International Camerun (IRIC)

REMARQUES PRELIMINAIRES

Une réflexion sur l'énigme culturelle que constitue le MUTNGU, peut paraître osée. Il ne s'agit certainement pas d'une hydre mystérieuse, qui se déploie dans un monde fermé a l'humanité. La culture est un domaine qui intéresse tous les hommes.

Elle s'éleve au-dessus des particularismes, pour devenir un don précieux et universel. C'est un devoir d'explorer les différents contours d'une substance qui se laisse contempler, et qui ne se lasse pas de nous interpeller. Elle est cette Auguste Dame, dont l'essence se nourrit de séduction et de spiritualité.

On a voulu faire croire que les croyances africaines sont fermées aux concepts, parce que vides de contenu. Quel macabre sacrilege ! Pendant que les Occidentaux célébraient leur pensée a travers les mythes et les rites de toutes sortes, quelques Africains eux-memes aidés de leurs maîtres, déniaient aux Africains la capacité et le droit, d'analyser les différentes facettes de leur identité. Dans la mouvance d'une pensée qui n'est pas statique, il y a lieu d'apporter sa contribution si minime soit elle, a la construction d'un édifice vaste et complexe. C'est la raison pour laquelle, notre réflexion n'est qu'une goutte d'eau dans un océan.

Il faudrait en effet que les doctes de la pensée plus qualifiés que nous, car plus habiles et plus profonds dans le maniement des concepts, prennent la noble résolution de mettre en lumiere entre autres, toute la richesse du MUTNGU.

Dans la manifestation d'une justice qui se veut absolue, nous voulons montrer que cette société secrete est une source de valeurs. Qu'elle est fondatrice des libertés, dans un ordre qui garantit une préoccupation idéale. La recherche de la VALEUR est ainsi une conquete permanente de l'ABSOLU, parce que la justice des hommes est le reflet de leur tragique condition. Compte tenu de ce développement métaphysique, nous pensons que le MUTNGU a une densité mystique qui est insondable. C'est la transcendance de l'homme qui est ainsi mise en exergue, inspiré par une intériorité, reflet de l'infini. Il est en phase avec son créateur, parce qu'il scrute un horizon dont l'éclat rassure et inquiete.

REMARCI PRELIMINARII

O reflecție asupra enigmei care este MUTNGU cultural poate părea indrăzneață. Acesta nu este cu siguranță o hydră misteriosă, care se desfăşoară într-o lume închisă pentru omenire. Cultura este un domeniu de interes pentru toți oamenii.

Ea se ridica mai sus particularități pentru a deveni un dar prețios şi universal. Este o datorie de a explora diferitele contururi ale unei substanțe care se lasă contemplată, şi nu oboseşte niciodată să ne provoace. Ea este o Doamnă Augustă, a cărei esență se hrăneşte cu seducție şi spiritualitate.

Am vrut să credem că credințele africane sunt închise conceptelor, deoarece sunt goale de conținut. Ce sacrilegiu macabru! În timp ce occidentalii îşi sărbătoresc gândirea prin mituri şi ritualuri de tot felul, câțiva africani ajutați de către stăpânii lor, refuzâ africanilor dreptul şi capacitatea de a analiza diversele fațete ale identității lor. În mişcarea gândirii care nu este statică, este necesar să se aducă o contribuție oricât de mică pentru a construi o clădire mare şi complexă. Iată rațiunea pentru care, gândirea noastră este doar o picătură în ocean.

Aceasta ne-ar conduce într-adevăr, să ne aflăm mai calificați decât ne-am gandit, căci mai calificați şi mai profunzi în manipularea conceptelor, ne luăm nobila misiune de pune în lumină, toată bogăția MUTNGU.

În manifestarea justiției care se vrea absolută, vrem să arătăm că această societate secretă este o sursă de valori. Este fondatoarea libertăților, într-o ordine care garantează o preocupare ideală. Cercetarea de valoare este astfel o cucerire permanentă a ABSOLUTULUI deoarece dreptatea omului este o reflectare a stării lui tragice. Ținând cont de această dezvoltare metafizică, credem că MUTNGU are o densitate mistică care este de neînțeles. Este transcendenta a omului care este astfel pus în evidență, inspirat de o reflectie interioara a infinitului. Acesta este în conformitate cu creatorul său, pentru că se scanează un orizont a cărui strălucire asigură şi îngrijorează.

Cette angoisse est un fait qui correspond a notre situation dans le monde, celle qui prouve la fragilité de l'etre.

Et pourtant, notre dignité se restaure dans le flux du temps, a travers les actes que la conscience affirme en soi, loin de la pression inévitable des données extérieures. C'est la preuve que la pensée ne se donne pas uniquement dans l'action fugace qui se déchaîne, pétrie par la présence de l'objet qui revendique son existence. Déchiré entre l'etre et l'appel terrible d'un destin parfois cruel, le déclin de la volonté humaine devient un fait qui ébranle le monde.

N'oublions pas que l'homme est un co-créateur, obligé le plus souvent de descendre implacablement de son piédestal. Loin de considérer cette forme de dialectique comme un échec absolu, il se donne l'impérieux devoir de créer les structures, chargées de faire triompher le bien.

Sa vitalité créatrice demeure incommensurable, et les Bamum ont su transformer cette élévation de l'esprit en actes bienfaisants. Ce peuple guerrier ne s'est pas seulement illustré dans l'art des conquetes ; il a également rehaussé la dignité de l'homme, dans tous les domaines de son existence.

Les Bamum se déterminent par l'action et par la contemplation. Leur histoire est en effet jalonnée d'embuches fort considérables, sans que ces moments critiques aient pu altérer leur ardeur a vaincre. Cependant, dans les veines de chaque Bamum bouillonne un «magma» spirituel, véritable appel divin, qui se traduit dans tous les secteurs de ses traditions. Elles véhiculent toujours une démarche déroutante, qui place le mystere au centre de ses différentes articulations.

A ce sujet, le MUTNGU est un des modeles de complexité culturelle. Cette société secrete échappe a toute analyse, qui répugne a se déployer dans l'au-dela. Malgré son caractere exceptionnel, il incarne ce que l'homme voile parfois sans le vouloir dans son essence. C'est un moment qui instaure la scission de l'etre, tiraillé par des forces dont la vocation est d'entraver sa marche glorieuse. Et si le MUTNGU a pu ravir nos suffrages, c'est parce qu'il pose sans esquisse, le probleme de l'etre sur le double plan existentiel et spirituel.

MBOMBO NJOYA AROUNA

Această îngrijorare este un fapt care corespunde situației noastre în lume, una care demonstrează fragilitatea de a fi.

Cu toate acestea, demnitatea noastră este restabilită în fluxul de timp, prin acte prin care constiinta se afirmă de la sine, departe de presiunea inevitabilă a datelor externe. Acest lucru dovedeşte faptul că gândirea nu se dă numai în cadrul acțiunii trecătoare, care se declanşează, frământată de prezența obiectului care revendică existența sa. Sfâşiată între ființă şi apelul teribil al unui destin ce poate fi crud, declinul voinței umane devine o realitate care zguduie lumea.

Să nu uităm că omul este o co-creator, obligat cel mai adesea de a se da jos de pe piedestalul său. Departe de a considera această formă a dialecticii ca un eşec total, el dă o obligație pozitivă de a crea structuri, responsabile pentru triumful binelui.

Vitalitatea sa creatoare rămâne incomensurabile, şi Bamum au transformat această elevație a spiritului în bună acțiune. Acest popor războinic nu are doar indicații în arta cuceririi, el a sporit, de asemenea, demnitatea de om, în toate domeniile vieții sale.

Bamumii sunt determinați de acțiune şi contemplație. Povestea lor este într-adevăr născută cu capcane punct de reper foarte importante, fără ca aceste momente critice să modifice dorința lor de a câştiga. Cu toate acestea, în venele fiecărui Bamum curge o "magmă" spirituală, un apel cu adevărat divin, care se traduce în toate sectoarele tradițiilor sale. Ei poartă întotdeauna o abordare derutantă, care plasează misterul în centrul diferitelor sale articulații.

În această privință, MUTNGU este unul dintre modelele de complexitate culturale. Această societate secretă sfideaza orice analiză, care este reticentă de a se disloca în lumea de dincolo. În ciuda unicității sale, aceasta reprezintă ceea ce omul învăluie, uneori fără să vrea, esența sa. Este un moment care stabileşte sciziunea ființei, sfâşiate de forțele al căror scop este de a împiedica marşul său glorios. Şi dacă MUTNGU ar putea fura voturile noastre, este pentru că aceasta nu prezintă niciun contur în problema de a fi pe dublu plan existențial şi spiritual .

MBOMBO NJOYA AROUNA

Simpozionul internațional

Symposium international

«Patrimoniul local în context european»

Ediția a II-a, 3-4 iunie 2011, Tismana

"Le patrimoine local dans le contexte européen"

Deuxième édition, 3-4 Juin 2011, Tismana

CONCEPT ET FONDEMENTS DU MUTNGU

Le MUTNGU est avant tout une société secrete, étrangere a tout délire magico-religieux. Sa mission fort noble était de rendre justice, dans le strict respect des normes de cette valeur. Sans verser dans une dérive sécuritaire, le MUTNGU avait le devoir de par son idéal de justice, de garantir la sécurité des habitants du royaume.

On ne saurait dans ce contexte, méconnaître l'affirmation de l'identité propre du MUTNGU, comme ferment de la conscience morale des Bamum.

Il convient une fois de plus de préciser, que la justice dont il s'agit, est bien celle du Jus SUUM CUIQUE TRIBUERE dans ce sens, qu'il est effectivement question d'attribuer a chacun ce qui lui est du, a partir d'une égalité quasi-mathématique, et dans une approche qui tient compte de toutes les formes possibles de justice.

A ce titre, nous sommes loin d'une société tra¬ditionnelle primitive, celle que décrivait sans sourciller Lévy Bruhl et ses sbires, cette fameuse société des hommes a la mentalité prélogique, laquelle n'existe nulle part. En d'autres termes, les valeurs qui sont prônées par le MUTNGU ne sont pas instinctives, puisqu'elles s'appuient sur une organisation qui vise la prise de conscience du Bamum - de l'homme — et de la société.

Quelques-uns il est vrai, peuvent poser le probleme de la rationalité ou non, de cette conception «traditionnelle» de la conscience morale. Mais ce serait ignorer le fait, qu'un tel débat ne peut etre tranché de façon absolue car depuis des siecles, on s'est toujours posé la question de savoir, si la conscience morale était rationnelle ou irrationnelle ?

Rousseau a pu affirmer qu'elle est un «instinct divin», alors que Kant en fait un élément central de la raison.

Toujours est-il que le respect auquel les Bamum vouaient au TANGU (chef de la justice et de la police), prouve a quel point ils s'attachaient aux valeurs. La fonction de TITAA NGU OU TANGU (en abrégé) était l'une des plus fondamen¬tales, et l'une des plus nobles du royaume. Dans ce contexte, TITAA signifie : pere, géniteur, NGU : pays, contrée, dans le cas d'espece : royaume.

Comme tous les autres personnages importants du royaume, c'est le roi qui le nommait pour une période de deux ans, renouvelables.

CONCEPT SI FUNDAMENTE MUTNGU

MUTNGU este în esență, o societate secretă, străină de toate iluziile magice şi religioase. Misiunea sa foarte nobilăa fost de a face dreptate, în strictă conformitate cu normele acelei valori. Fără a se prescrie într-un țap ispăşitor rasist, MUTNGU avea datoria prin ideal său de justiție, de a garanta siguranța a locuitorilor din regat.

N-ar putea fi posibil în acest context, să ignorăm afirmarea identității MUTNGU ca sămânță a conştiinței morale a regatului Bamum.

Acesta ar trebui să clarifice încă o dată faptul că instanța în cauză, este cea care «DĂ FIECĂRUIA DREPTUL SĂU PROPRIU» în acest sens se pune efectiv chestiunea de a atribui fiecăruia ceea ce lui îi este dat, plecând de la o egalitate cvasi-matematică, şi o abordare care să ia în considerare toate formele posibile de dreptate.

Ca atare, suntem departe de o societate tradițională primitivă, cea care-o descria fără a se încrunta Levy Bruhl şi acoliții săi, societate celebra de oameni cu mintea prelogică, care nu există nicăieri. Cu alte cuvinte, valorile care sunt promovate de MUTNGU nu sunt instinctive, pentru că ele se bazează pe o organizare care urmăreşte realizarea conştiinței Bamum - drepturi - şi societate.

Unele dintre ele este adevărat, pot pune problema de raționalitate sau nu, al aceastui concept "tradițional" de conştiință morală. Dar care ar putea ignora faptul că o astfel de dezbatere nu poate fi tranşată timp de secole, deoarece, s-a pus dintotdeauna întrebarea de a şti, dacă conştiința morală a fost rațională sau irațională?

Rousseau a fost în măsură să afirme că ea este un "instinct divin", după cum Kant o face un element central al rațiunii.

Intotdeauna râmâne, respectul pe care-l dorea Bamum de la Tangu (şef justițe şi poliție), de a ne proba până la ce punct ei se ataşează valorilor. Funcția lui TITAA NGU SAU Tangu (pe scurt) a fost una dintre chestiunile cele mai fundamentale şi dintre cele mai nobile ale regatului. În acest context, Titaa înseamnă: tatăl, sau mama dătătoare de viață, NGU: țară, regiune, în speță: regatul.

Ca toate alte persoane importante ale regatului, regele îl numeşte pentru o perioadă de doi ani şi poate fi reînnoit.

Quicon-que aspirait a devenir TANGU, devait s'illustrer par ses qualités morales et par son aptitude a dompter les forces maléfiques, tapies dans le monde invisible. A cet effet, le TANGU était un initié, intrépide dans la recherche du bien, courageux mais pas téméraire, donc un homme dont la sagesse était avérée, car a l'esprit guerrier se greffait souvent la tempérance, le recueillement et entre autres, cette élévation spirituelle qui est l'apanage des grands hommes.

Assisté d'un adjoint - MGBETNYI TANGU - il était a la tete d'une redoutable institution : le MUTNGU, qui rendait la justice au nom du roi ou en collégialité avec lui.

Il ne fait point de doute que Montesquieu, et les autres partisans acharnés de la séparation des pouvoirs, se pâmeraient d'indignation devant cette immixtion du roi dans les affaires de la justice, ingérence qu'ils ne peuvent que juger pesante, et tyrannique. Mais en réalité, il faut bien comprendre que tout comme la philosophie, la justice dans ses modalités procédurieres, est fille de son temps et de la culture inhérente a chaque peuple. Encore convient-il de mettre en exergue le fait, que le roi n'était point au-dessus de la loi, puisqu'au cours d'une audience exceptionnelle mais non moins solennelle, qui se tenait tous les 20 ou 30 ans, le MUTNGU ne lésinait pas sur ses compétences a juger le souverain, et pouvait de droit lui infliger des amendes diverses, qu'il était tenu de payer.

Aucune disposition de la loi ne lui interdisait meme pas la possibilité, de le condamner a la peine de mort. Cependant, il n'existe pas d'arret en l'espece, susceptible de corroborer cette assertion.

Il est donc nécessaire de préciser que, ce n'était ni la nature de l'infraction, ni entre autres la qualité personnelle de l'auteur du délit, qui déterminaient la compétence du MUTNGU, celle-ci était absolue. Dans ce contexte, aucune partie ne pouvait se permettre de soulever une exception d'incompé¬tence. De par sa plénitude de juridiction, aucune voie de recours n'était possible ; le MUTNGU bénéficiait en effet du principe de RES JUDICATA PRO VERI-TATE HABETUR (la sagesse du juge permet d'éviter l'erreur pouvant faire l'objet d'une révision)

Oricine aspira să devină TANGU, trebuia să-şi ilustreze calitățile sale morale şi de capacitatea sa de a îmblânzi forțele malefice, ascunse în lumea invizibilă. În acest scop, a fost Tangu era un inițiat, neînfricat în căutarea binelui, curajos, dar nu temerar, deci un om a cărui înțelepciune era dovedită de a fi un spirit de razboinic dar bine altoit de autocontrol, şi de această meditație şi elevație spirituală, care este prerogativa oamenilor mari.

Asistat de un adjunct - MGBETNYI Tangu - el a fost şeful unei instituții formidabile: MUTNGU, care distribuite justiție în numele regelui sau în colegialitate cu el.

Nu există nici o îndoială că Montesquieu, şi alți partizani feroce ai separării puterilor în stat, vor leşina de indignare la amestecul regelui în treburile justiției, interferență pe care ei nu pot judeca decăt cu greu, şi tiranic. Dar în realitate, trebuie să înțelegem că la fel ca în filozofie, justiția în procedurile sale, este fiica timpului său şi al culturii inerente fiecarui popor. Este deci necesar să se evidențieze faptul că regele nu a fost mai presus de lege, deoarece în cursul unei audieri solemne, dar nu mai puțin remarcabile, care se ținea la fiecare 20 sau 30 de ani MUTNGU nu se zgârcea la a expertiza şi la a judeca pe suveran putându-i impune amenzi diferite, fiind obligat să le plătească.

Nimic din lege nu-i interzicea chiar şi posibilitatea de a-l condamna la o pedeapsă cu moartea. Nu există nici o oprire în speță, pentru a corobora această aserțiune.

Prin urmare, este necesar să se clarifice faptul că nu era nici de natura infracțiunii, nici între altele de calitatea personală a autorului, determinarea competenței MUTNGU, ca fiind absolută. În acest context, nici o partie nu ar putea permite să ridice un motiv de incompetență. Datorită competenței sale depline, nicio cale de atac nu este posibilă, deoarece MUTNGU s-a bucurat de principiul autorității de lucru «Judecătorul e o chestiune de drept pentru Adevăr» sau înțelepciunea judecătorului evită erorile care pot duce la o revizuire.

D'ailleurs, bien des faits prouvent que la multiplication des voies de recours dans la justice «moderne», ne conduit pas nécessairement aux décisions parfaites. Les justiciables ne cessent de dénoncer des sentences qui au regard de la loi et de l'équité, apparaissent souvent iniques, non pas tant du fait de l'incompétence des juges ou parce qu'ils sont corrompus, mais tout simplement parce que le plus souvent, ils sont prisonniers de leur subjectivité. Ils traînent dans ce contexte tel un boulet, les affres de leur contingence, comme tout homme dont l'entendement n'est pas arché-typal.

Précisons que le MUTNGU était juge civil et juge pénal, ce qui ne constitue pas une originalité, puisque la justice «moderne» donne la latitude au meme juge, d'exercer cette double fonction. Par contre, le MUTNGU était aussi compétent en matiere de police judiciaire (et de police tout court) en somme, il enquetait, poursuivait, instruisait et jugeait.

Les actes d'instruction reposaient essentiellement sur l'interrogatoire, qui donnait la possibilité d'entendre non pas le présumé coupable, mais le plaignant qui devait par cette occasion, fournir des preuves propres a établir la culpabilité de l'accusé.

Il est intéressant de mentionner le fait, que le MUTNGU n'avait point le droit de procéder au classement sans suite. Toute plainte était ainsi suffisamment fondée, contrairement a la justice «moderne» ou les parquets se donnent parfois l'impérieux devoir, de mettre en relief le caractere inopportun de certaines poursuites, au grand dam de maints plaignants. Dans ce contexte, ce n'est pas un supérieur hiérarchique qui déclenchait l'action publique ou civile, c'est tout sujet de sa majesté qui bénéficiait de ce droit. Et de surcroît, aucune formalité particuliere n'était exigée pour faire valoir son bon droit, il suffisait de se rendre au marché de Foumban le samedi, ou le roi faisait ficher apres l'avis des KOM, le Ku MUTNGU (deux lances symboles de la justice), pour bénéficier d'un proces qui se voulait équitable.

Il nous semble judicieux d'insister sur le rôle fondamental des KOM, en rapport avec l'adminis¬tration de la justice : l'organigramme du royaume leur confere le deuxieme rang apres le roi. Ils se composent de 25 dignitaires environ, et ont le mérite de compter parmi eux les 7 LANDAP (OU compagnons) de NSHARE YEN, le roi-fondateur du royaume Bamum.

Mai mult decât atât, multe fapte arată că multiplicarea căilor de atac în justiția "modernă" nu duc neapărat la decizii perfecte. Justițiabilii nu încetează să denunțe sentințele care privitor la lege şi la egalitate, sunt adesea nedrepte, nu atât de mult din cauza incompetenței judecătorilor, sau pentru că sunt corupți, ci pur şi simplu pentru că cele mai de multe ori ei sunt prizonierii subiectivității lor. Ei stau în acest context, ca un glonț, în agoniile de urgență, ca fiecare om a cărui înțelegere nu este arhetipală.

Rețineți că judecătorul MUTNGU judeca civil şi penal, ceea ce nu constituie o originalitate, deoarece justiție "modernă" oferă libertatea aceluiaşi judecător, de a îndeplini această funcție dublă. Din contra, MUTNGU era la fel de competent în materie de poliție judiciară (şi de poliție în scurt), după toate, el investiga, urmărea, instruia şi judeca.

Actele de investigație se bazau în esențial pe interogatoriu, care dădea posibilitatea de a asculta nu un presupus infractor, dar un reclamant, care cu această ocazie, putea să furnizeze dovezi relevante pentru a stabili vinovăția acuzatului.

Este interesant de menționat faptul că MUTNGU nu a avut dreptul de a proceda mai departe. O plângere destul de bine stabilită, în mod contrar justiției "moderne" sau parchetelor vor da uneori decizii, care pun în relief caracterul inoportun a anumitor urmăriri, spre disperarea multor reclamanți. În acest context, nu este un supraveghetor care declanşează urmărirea penală sau civilă, asta face subiectul majestății sale de a beneficia de acest drept. Şi în plus, nici o formalitate specială, nu-l obligă să-şi afirme drepturile sale, a fost suficient pentru a ajunge la piață la Foumban sâmbăta, când regele spune punctul de vedere al KOM, Ku MUTNGU (două sulițe, simboluri ale justiției), pentru a beneficia de un proces echitabil.

Este oportun să se sublinieze rolul fundamental al KOM, în legătură cu adminis trarea justiției: organigrama regatului îi dă rangul al doilea, după rege. El constădin aproximativ 25 demnitari, care au meritul de a socoti dintre ei cei şapte LANDAP (sau însoțitori) ai lui NSHARE YEN, regele fondator al regatului Bamum.

D'apres le prince Njiassé Njoya, «Les Kom sont les premiers électeurs du fondateur du royaume, et de ce fait, ils ont été les premiers créateurs du nouveau régime juridique depuis leur fuite de Rifum (Mbankim). Ils se sont proclamés gardiens des lois fondamentales du royaume Bamum, et peuvent changer ou faire modifier certai¬nes lois importantes avec ou sans accord du roi, si le contexte leur est favorable».

En d'autres termes, les KOM apparaissent comme les législateurs du royaume Bamum. Leur liberté d'esprit était un fait, qu'ils prenaient volon¬tiers pour un principe sacro-saint.

Ces patriarches s'opposaient a tout expédient peu honorable, qui pouvait conduire inexorablement a la compromission.

Ainsi, le prince Njiassé nous révele que ce sont les KOM «qui interdiront l'acces au trône de NSHARE apres les problemes créés par la princesse NSINSA qui fut discretement éliminée pour faire la place a MENGAP ; toutefois, ils n'ont rien fait pour s'opposer a l'assassinat du jeune roi MBIENKUO et a l'usurpation de NGUWUO qui régnera pendant 35 ans et ne lâchera prise que grâce a la résis¬tance acharnée de NSANGU, fils de NJI NTIESHE et neveu du roi MBUOMBUO.»

Au-dela du rôle parfois trouble que les KOM ont eu a jouer dans l'histoire du royaume BamuTn, on ne saurait déprécier le contenu de leur apport, dans l'application de la justice, telle qu'elle était exercée par le MUNTNGU.

«Patrimoniul local în context european»

Logo-urile asociațiilor prezente în 3-4 iunie 2011 la Tismana

ARDR Asociatia Regionala pentru Dezvoltare Rurala
with us the future is closer ®

wave
W(orldwide) A(ctive) V(olunteers) in E(urope)

După prințul Njiassé Njoya, grupul "Kom» sunt primii alegători ai fondatorului regatului, şi, prin urmare, ei au fost creatorii primului regim juridic după fuga lor din Rifum (Mbankim). Ei s-au proclamat gardieni ai legilor fundamentale ale regatului Bamum, putând modifica sau varia legi importante, cu sau fără consimțământul regelui, dacă contextul le este favorabil. "

Cu alte cuvinte, KOM apar ca legislatorii din tărâmul Bamum. Libertatea lor de spirit era un fapt, prin care ei participau de bună voie pentru un principiu sacrosanct.

Aceşti patriarhi s-au opus la orice expedient dezonorant, care ar putea duce inexorabil la un compromis.

Astfel, Prince Njiassé indică faptul că aceasta este KOM "care împiedică accesul la tronul NSHARE după problemele create de printesa, NSINSA care a fost discret eliminată pentru a face loc lui MENGAP; în acelaşi timp ei nu au făcut nimic pentru a se opune la uciderea tânărului rege MBIENKUO şi a uzurpării lui NGUWUO care va conduce 35 de ani si nu se va lăsa luat decât grație resistanței feroce a lui Nsangu, fiul lui NJI NTIESHEşi nepot al împăratului MBUOMBUO."

Dincolo de rolul pe care, uneori, tulburător, KOM trebuia să-l joace în istoria regatului Bamum, nu putem devaloriza conținutul contribuțiilor lor în aplicarea justiției, aşa cum a fost exercitat de către MUNTNGU.

Europexxl-France

Association Jeunesse Verte du Cameroun

Organisation Sierra Leone

Civil Society Institute Armenia

Jovenes de Buena Voluntad Peru

Fed. Youth Clubs of Georgia

Donetsk Youth Debate Centre - Ukraine

L’AFFIRMATION D’UNE ONTOLOGIE

Dans la frénésie de son Idéal, le MUTNGU est le paradigme d'un systeme ontologique qui couronne une certaine eschatologie. C'est l'oil a la fois visible et invisible, qui entend restaurer un ordre de vie, une existence dépouillée d'abus, de démesure, et d'une angoisse devenue sempiternelle. Ses danses étranges constituent une invite a la communion avec l'au-dela. Elles sont mystiques ce d'autant plus qu'elles sont réservées aux initiés, aux hommes qui sont capables d'affronter les mysteres de l'Inconnaissable. Nous l'avons dit, le MUTNGU est une société secrete, qui ne convient pas aux hommes ordinaires. C'est cette dimension «élitiste» qui assure sa cohésion et sa puissance.

On a cru a tort, que les Africains ne pouvaient comprendre, que l'Absolu ne se donne point a l'existence, et qu'il était nécessaire d'aller a sa conquete par le truchement de la pensée. A cette derniere, les Bamum ajoutent une série de supports, qui sont a la fois esthétique et cosmologique.

Un autre élément caractérise cette dimension mystique du MUTNGU : ce sont ses masques a cagoule qui symbolisent une renaissance, un abandon de la présence d'un moi qui n'a eu jusqu'ici, que le privilege d'une vie sans visée spirituelle. Or la renaissance dont il s'agit est une quete d'Absolu, un retour sur Soi qui n'est plus dépourvu de sens. Bergson a su montrer que le TOUT est en nous-memes, et qu'il convenait d'approfondir notre existence intérieure. C'est dire que nous avons la possibilité d'atteindre le cour des choses, en choisissant l'intuition comme méthode de l'etre.

C'est cette méthode de recherche, que nous retrouvons dans le MUTNGU, avec ses supports qu'il ne faut pas considérer comme de simples artifices folkloriques. Au contraire, ils doivent nous inciter a valoriser cette élévation spirituelle, qui entend sacraliser les valeurs, tout en favorisant la promotion de l'intelligence et de la sagesse. Bien des penseurs ont su montrer que toute société secrete a la volonté de comprendre l'occulte, sans avoir la prétention de domestiquer les forces de la nature. C'est dans ce contexte qu'on peut affirmer, que le MUTNGU ne saurait se confondre avec des pratiques magiques. Celles-ci voudraient que l'homme soit maître et possesseur d'un pouvoir sur le «réel».

AFIRMAREA UNEI TEORII A EXISTENȚEI

În frenezia idealului său, MUTNGU este paradigma a unui sistem ontologic care încoronează o anumită o escatologie, anumite concepții religioase referitoare la soarta finală a lumii şi a omului. Este ochiul atât vizibil cât şi invizibile, care intenționează să restabilească ordinea de viață, o existență lipsită de abuz, de exces, şi de anxietate devenită perenă. Dansurile sale ciudate sunt o invitație la comuniune cu lumea de dincolo. Acestea sunt cu atât mai mistice, cu cât ele sunt rezervate pentru cei din interior, pentru bărbații care sunt capabili să se confrunte cu misterele nevăzute. Aşa cum am spus, MUTNGU este o societate secretă, care nu este potrivită pentru oameni obişnuiți. Aceasta este dimensiunea "elitistă", care asigură coeziunea şi puterea sa.

Se gândeşte greşit, că africanii nu ar putea înțelege, că absolutul nu se vrea punct al existenței şi că este necesar de a merge la cucerirea lui de către mijloacele de gândire. În acest din urmă demers, Bamum adaugă o serie de suporturi care sunt atât estetice cât şi cosmologice.

Un alt element care caracterizează MUTNGU în dimensiunea mistică: măştile cagulă care simbolizează renaşterea, o abandonare a prezenței unui sine care a avut până în prezent, numai privilegiul unei vieți fără scop spiritual. Or renaşterea în cauză este o căutare pentru Absolut, o introspecție care nu mai este lipsită de sens. Bergson a fost în măsură să demonstreze că totul este în noi înşine, şi că ar trebui să aprofundăm viața noastră interioară. Acest lucru înseamnă că noi avem posibilitatea de a ajunge la inima lucrurilor, alegând intuiția ca metodă de a fi.

Acesta este metoda de cercetare, ce o găsim în MUTNGU, cu suporturile sale care nu ar trebui să fie considerate ca simplă artă populară. Din contră, ele ar trebui să ne încurajeze să dezvoltăm această elevație spirituală, care sacralizeaeă valorile, încurajând în acelaşi timp inteligenta si intelepciunea. Mulți gânditori au putut să demonstreze că orice societate secretă are voința să înțeleagă ocultul, fără pretenția de a îmblânzi forțele naturii. În acest context, putem spune că MUTNGU nu se poate confunda cu practici magice. Ei doresc ca omul să fie maestru şi proprietar al puterii asupra "realului".

Le magicien prétend exercer une action a distance, susceptible par exemple d'éviter la chute d'un corps qui est lâché vers le sol. Une telle action remettrait en cause les effets de la gravitation, puisque le corps resté suspendu dans le vide, serait la preuve de ce qu'une loi naturelle a été violée, la terre comme par enchantement perdrait par cette occasion sa force d'attraction. C'est aussi le délire magique, qui entraîne les hommes a croire entre autres, qu'une créature de son espece est capable en un tour de main, de changer une masure en château, une carcasse préhistori¬que en un tapis volant...

C'est dire que la causalité qui guide le magicien demeure purement psychologique. Sa passion dominatrice ne dépasse pas le cadre de la matiere. C'est la raison pour laquelle, ses aspirations ne vont pas au-dela du phénomene. Malgré tout, la magie ne rejette pas l'existence d'un univers «Intelligible», et dans un déterminisme imaginaire, il est question que ses adeptes soient en symbiose avec ce monde.

Puisque le MUTNGU n'est pas une société secrete dominée par la magie, il n'est pas non plus une assemblée qui se compose d'une bande de sorciers, obnubilés par des pratiques maléfi¬ques. Bon nombre d'Africains soutiennent certes de plus en plus, que tous les sorciers ne sont point ces hommes, qui répandent partout la mort, le malheur et la douleur. D'ailleurs, le MUTNGU a toujours su annihiler des cas liés aux forces démoniaques, a l'instar du vampirisme. Mais, il demeure que la conscience collective a du mal a se départir de ses anthropomorphismes. Du fait de cette posture dogmatique, tout ce qui est secret inquiete, et laisse transparaître une suspicion qui semble a bien des égards légitime. Comment peut-il en etre autrement, quand on sait que toutes les sociétés secretes fonctionnent selon des regles, qui exigent une adhésion absolue ?

Le rituel dans cette approche, se caractérise par le déclenchement d'une décharge émotionnelle, dont l'intensité est sans bornes.

Toujours est-il que ces normes se déploient dans une mouvance qui accorde la prépondérance a la sagesse et a la connaissance ; celles-ci devant investir tous les secteurs de la vie. Le choix des adeptes est bien sur d'une importance capitale, parce que la qualité des «élus» doit impérativement se

Magul pretinde că face o actiune la diistanță, de exemplu, poate preveni căderea unui corp care este lansat spre sol. O astfel de acțiune ar submina efectele gravitației, deoarece corpul a fost suspendată într-un vid, ar demonstra că o lege naturală a fost încălcată, ar fi o probă că pe pământ prin magie acesta îşi pierde puterea sa de atracție. Este, de asemenea frenezie magică, care îi conduce pe oameni să creadă, printre altele, că o creatură din speța lui este capabilă într-o clipă de a schimba un bordei într-un castel, o carcasă preistorică într-un covor zburător ...

Se poate spune: cauzalitatea care ghidează magul rămâne pur psihologică. Pasiunea sa dominatoare nu depăşeşte cadrul materiei. De aceea, aspirațiile sale nu depăşesc fenomenul. Cu toate acestea, magia nu respinge existența unui univers "inteligibil", şi într-un determinism imaginar, este vorba de faptul ca adepții săi să fie în armonie cu lumea.

Deoarece MUTNGU nu este o societate secretă dominată de magie, acesta nu este un ansamblu constând dintr-o bandă de vrajitoare, obsedată de practicile malefice. Mulți africani susțin cu siguranță tot mai mult şi mai mult, că toți vrajitorii sunt niste oameni, care au răspândit pretutindeni moartea, răul si durerea. Mai mult decât atât, MUTNGU a şters întotdeauna cazurile referitoare la forțele demonice, cum ar fi vampirismul. Dar faptul rămâne că conştiința colectivă este dificil de a fi despărțită de antropomorfismele sale. Din cauza acestei posturi dogmatice, tot ceea ce este secret îngrijorează, şi trădează o suspiciune care pare, în multe privințe legitimă. Cum poate fi altfel, având în vedere că toate societățile secrete operează în temeiul normelor care impun respectarea absolută?

Ritualul în această abordare se caracterizează prin apariția unei descărcări emoționale a cărei intensitate este fără margini.

Adevărul este că aceste standarde sunt implementate într-o mişcare care oferă un echilibru de înțelepciune şi cunoaştere; aceasta investind în toate domeniile vieții. Alegerea de adepți este, desigur, de o importanță vitală, deoarece calitatea de "aleşi" trebuie imperativ să

fonder sur des valeurs. Il s'agit pour ces hommes de sortir de la caverne, dans une dialectique qui se veut transcendante, et par conséquent spirituelle.

D'une maniere générale, les sociétés secretes sont donc des sociétés «discriminantes», qui obéissent d'abord absolument aux regles de leur communauté, ensuite a celui qui incarne de façon supreme les fondements de l'ordre.

Nous insistons sur la dimension mystique des sociétés secretes dans ce sens, qu'elles communiquent d'une maniere ou d'une autre avec une divinité (ou des divinités), grâce a la contemplation, et par le truchement d'une élévation extatique. Dans ce contexte, la puissance spirituelle du MUTNGU était aussi convoquée, lorsque le peuple sentait le poids du monde l'écraser inexorablement par des phénomenes telles que les guerres, la famine, les épidémies... le MUTNGU détenait ainsi le pouvoir et le devoir de procéder a la «catharsis», c'est-a-dire a la purification d'un peuple, rongé par toutes sortes de calamités et de crises.

Les audiences apparaissaient alors comme une forme d'exorcisme, aboutissant d'ailleurs parfois a des condamnations supremes. Ce n'était ni le supplice de la roue, ni la guillotine mais la pendaison pres du marché de Foumban : on mettait en effet le supplicié a mort, en le suspendant par le cou, a une des branches de l'arbre KIKIE. Parfois, la sentence était exécutée autrement : les bourreaux en pleine nuit, tuaient le coupable en lui assénant des coups sur la tete.

Il nous semble nécessaire de souligner le fait, que la substance motrice qui impulse les valeurs dans le cadre de cette «catharsis», est une catégorie déterminée par un systeme ontologique. C'est une esthétique d'ordre juridique qui légitime une thématique d'essence mystique.

Mais les prémisses de cette approche, ne se départissent pas du moment «pré-mystique», qui est un instant d'analyse, et de réflexion. Durant ces cheminements méditatifs, les Bamum posaient le probleme de l'etre et de sa destinée, face a un monde océanique qui n'hésite pas souvent a mettre les hommes a rude épreuve. A cette occasion, les lances du MUTNGU, vibrant au sol par leurs pointes, constituaient un moment tragique de l'existence humaine.

fie bazată pe valori. Este vorba ca aceşti oameni să părăsească peştera, într-o dialectică, care se vrea transcendentală, şi, prin urmare, spirituală.

În general, societățile secrete sunt societăți "discriminante", care supun mai întâi regulile comunitatății lor şi apoi omul care întrupează temelia supremă a ordinului.

Noi insistăm aspura dimensiunii mistice a societăților secrete în acest sens, pentru că ele comunică într-un fel sau altul cu o divinitate (sau zeități), datorită contemplației şi printr-un mediu creştere extatică. În acest context, puterea spirituală a MUTNGU a fost, de asemenea, convocată numai atunci când oamenii au simțit greutatea lumii implacabil zdrobită de fenomene cum ar fi războaiele, foametea, epidemiile ... MUTNGU deținea astfel puterea şi avea datoria de a face un "catharsis", adică, o curățire a unui popor chinuit de tot felul de calamități şi de crize.

Audierile apar atunci ca o formă de exorcism, uneori, ducând la condamnări supremes. Nu e vorba de tortura roții, nici de ghilotină agățată lângă piața Foumban: de fapt, se supune victima la moarte prin spânzurare de gât, de una din ramurile copacului Kikie. Uneori, sentința este efectuată diferit: călăi pe timp de noapte, ucigând vinovatul cu lovituri la cap.

Se pare că este necesar să se arate că substanța motrică ce impulsionează aceste valori, ca parte a "catharsis" este o categorie determinată de un sistem ontologic. Este o estetică de ordin juridic care legitimează o tematică de esență mistică.

Dar premizele acestei abordări nu se îndepărtează de "pre-mistic" care este un moment de analiză şi reflecție. În timpul căilor meditative, Bamum a pus problema de a fi şi destinul, cu care se confruntă o lume mare ca un ocean care nu ezită de a pune oamenii la probe grele. Cu acest prilej, lăncile MUTNGU, vibrând la sol cu piroanele lor, au fost un moment tragic din existența umană.

Et pourtant, loin des préoccupations métaphysiques qui exaltent la grandeur de l'etre humain, les hommes aujourd'hui ne mettent en avant que des problemes «matériels», qui abetissent parfois les consciences. Sans vouloir parler d'une régression systématique, remarquons que nous som¬mes de plus en plus inaptes a nous poser des questions essentielles, celles qui provoquent un retour sur soi, propre a aboutir a la «catharsis».

Dans ce contexte, les Bamum en particulier et les Africains en général, prouvent que les analyses de Lévy Bruhl sont aux antipodes de la vérité ; puisque leurs mours, et entre autres leurs croyances s'appuient sur des structures logiques de la pensée. L'éveil mystique ne surgit donc pas dans leur culture comme une génération spontanée, il est la résultante d'un questionnement, relatif a la tragédie de l'etre qu'il convient pourtant de «restaurer».

Il n'est pas surprenant que cette réflexion aboutisse a des considérations d'ordre mystique, puisque la «catharsis» implique, cette séparation du corps et de l'âme dont parlait Platon. En d'autres termes, le corps n'est pas un tombeau pour l'âme seulement chez les Grecs, c'est un aspect de l'existence qui concerne tous les hommes.

Dans la splendeur d'une telle volonté de communiquer avec les divinités, et avec l'Etre, le Bamum recherchait non seulement cette paix intérieure qui permet de supporter les affres de la condition humaine et d'affronter les épreuves de la vie, mais aussi une certaine béatitude, qui est la promesse d'une existence éternelle, dont l'essence est la perfection.

Le MUTNGU est identique a l'oil universel, tout au moins dans ses déterminations transcendantes, il se manifeste aisément dans le champ complexe des représentations de l'univers. L'éclat de sa noble prestance, tire son rayonnement dans l'Autre Monde. Le scintillement des astres l'illumine avec une splendeur qui atténue la condition tragique de l'etre. La bourrasque existentielle n'est pas un obstacle a la poursuite des valeurs, ne serait-ce que parce que l'homme est un co-créateur. Il lui suffit de vaincre ses passions les plus folles pour atteindre l'extase spirituelle, laquelle est la finalité qui correspond a la grandeur de l'etre humain.

Cu toate acestea, departe de preocupările metafizice care exalta măreția ființei umane, oamenii de azi nu evidențiază decât probleme de drept "material", care, uneori, îndobitocesc conştiința lor. Fără a vorbi de o rutina de regresie, vom observa că suntem din ce în ce mai în măsură să ne punem întrebări fundamentale, ca acelea care produc introspecție, mai curată decât cea care duce la "catharsis".

În acest context, Bamum, în special, şi africanii, în general, demonstrează că analizele Levy Bruhl este opusul adevarului; pentru că moravurile lor, şi printre alte credințeele lor sunt bazate pe structuri logice de gândire. Iluminarea mistică nu apare deci în cultura lor, ca o generație spontanee, ea este rezultatul unor întrebări, care se referă la tragedia celui care ar "restaura".

Nu este surprinzător faptul că această gândire duce la considerente mistice, deoarece "Catharsis" implică, această separare de trup si suflet de care vorbea Platon. Cu alte cuvinte, corpul nu este un mormânt numai pentru sufletul grecilor, este un aspect al vieții pentru toți oamenii.

În splendoarea unei astfel de dorințe de a comunica cu divinitățile şi cu Ființa, Bamum cauta nu numai pacea interioara, care poate suporta agonia a condiției umane şi pentru a face față încercărilor vieții, însă şi o anumită binecuvântare, care este promisiunea vieții veşnice, a cărei esență este perfectă.

Uleiul MUTNGU este identic cel universal, cel puțin în determinările lui transcendente, apare uşor în reprezentările domeniul complex al universului. Strălucirea prezenței sale nobile, ţinteşte razele sale într-o Altă Lume. Lumina tremurătoare a stelelor ilumineză cu o splendoare care reduce conditia tragica a Ființei. Furtuna existențială nu este o barieră a urmăririi valorilor, n-ar fi pentru că omul este o co-creator. Este suficient ca el să depăşească patimile cele mai îndrăznețe său pentru a atinge extazul spiritual, care este scopul, care corespunde dimensiunii ființei umane .

Les adeptes impénitents de la doctrine sco-lastique n'ont jamais perçu que la raison seule ne pouvait suffire a faire surgir toute la richesse contenue dans l'essence de l'homme.

Les Africains dans ce contexte paraissent plus profonds, dans cet exercice qui consiste a humaniser la pensée. Ce qui apparaît aux yeux de quelques-uns, comme étant une approche prélogique, est en réalité un processus qui aboutit a l'approfondissement de l'etre. Dans ce sillage, ceux qui s'enlisent dans le bourbier d'un délire de la raison, ne peuvent que se gausser du contenu ontologique de notre culture. Et pourtant, rien de ce qui régule le monde ne peut surprendre l'Africain authentique, ou «l'étranger» qui n'est pas obnubilé par des velléités ethnocentriques.

Prin participarea asociațiilor amintite aici, din Africa şi America de Sud nu numai din Europa,

ARDR şi Fundația Tismana

propun pentru ediția a III-a titlul

«Patrimoniul local în context mondial»

In loc de «Patrimoniul local în context european»

Adepții nepocăiți ai doctrinei scolastice nu văzut niciodată că mintea singură nu e suficientă pentru a scoate bogăția conținută în esența omului.

Africanii, în acest context, par a fi mai profunzi, în acest exercițiu, care umanizează mintea. Acest lucru este văzut de unii ca fiind o abordare prelogică, dar de fapt este un proces care duce la aprofundarea de a fi. În urma, celor care se blochează într-o mocirlă de iluzii şi de motive, pot face doar haz de conținutul ontologic al culturii noastre. Cu toate acestea, nimic din ceea ce reglementează lumea nu poate surprinde africanul autentic sau "străinul" care nu este obsedat de tendințe etnocentrice.

LE MUTNGU OU LE CREUSET DE LA LIBERTE

De par son auréole sociopolitique, le MUTNGU exalte la liberté d'expression, concept cher aux Etats démocratiques, et si noble, par rapport aux aspirations qui couronnent les attributs de l'homme.

Pendant le NGUON en effet, une fois les deux lances enfoncées en terre par leur pointe, aucun Bamum ne pouvait etre l'objet de remontrances ou de poursuites, en raison de ses opinions. Les avis émis ne tenaient donc pas lieu d'offense, meme lorsqu'ils fustigeaient quelques décisions du roi.

Dans ce contexte, une phase des cérémonies du NGUON, met en «scene» au cours d'une audience d'apparat, le roi, privé de ses attributs. C'est une procédure accusatoire et non inquisitoire ; sa majesté écoute debout, les cinglantes critiques du peuple, magistralement égrenées par les «MFON'a NGUON».

Puisque la procédure accusatoire implique entre autres la procédure contradictoire, il est permis au roi de développer ses arguments. Et dans une espérance qu'il conçoit au sujet de son «nouveau» regne, le monarque adoptant une attitude qui fait prévaloir l'humilité, s'engage a rendre les conditions de vie de ses sujets meilleures.

Le MUTNGU privilégie ainsi la promotion de la dignité de l'homme, il met de côté des considérations anti-démocratiques, et s'abaisse irrémédiablement devant les droits du peuple et les valeurs. Le débat entre la politique et la morale est donc tranché depuis un peu plus de 600 ans par les Bamum.

C'est une fois de plus la manifestation d'une perspective qui se veut idéaliste, parce qu'elle entend affirmer la prédominance du droit naturel. L'essence de l'homme est ainsi scrutée avec une profondeur avérée, dans le cadre d'une action qui est rationnelle. Mais il faut dire que les partisans de la théorie réaliste ne sauraient etre mis a l'écart, dans la mesure ou le MUTNGU integre les sanctions dans son fonctionnement.

Il ne s'agit pas d'un droit du plus fort, mais bien d'un droit qui integre l'équité, l'égalité. Il propose une série de fins pour l'homme, dont l'aboutissement est l'humanisme. Cet humanisme ne peut etre compris, que s'il est saisi sur le double plan temporel et extra-temporel. Il ne saurait a ce titre proclamer la déréliction et l'absurdité de l'homme, parce que le MUTNGU n'était pas isolé du monde ;

LE MUTNGU SAU CREUZETUL LIBERTĂȚII

Datorită aurei sale social-politice, MUTNGU exaltă libertatea de exprimare, un concept atât de drag al statelor democratice, atât de nobil în raport cu aspirațiile care încoroează atributele omului.

În timpul Nguon, într-adevăr, o dată ce cele două sulițe se înfig în teren cu artă pentru sfat , niciun Bamum nu ar putea fi obiect de protest sau trimis în judecată din cauza opiniilor sale. Opiniile exprimate nu țin deci locul ofensei, chiar dacă unele critică deciziile regelui.

În acest context, o fază de ceremonii Nguon, pune în "scenă" în cursul audienței într-o şedință de aparat, regele, lipsit de atributele sale. Este o procedură acuzatorie nu una inchizitorie; MAIESTATEA SA asculta în picioare criticile aspre ale poporului, maiestuos preluate de "MFON'a Nguon".

Deoarece procedura acuzatorie implică alte proceduri contradictorii, regelui îi este permis să-şi dezvolte argumentele sale. Şi într-o speranță de a concepe o discuție despre "noua" lui domnie, monarhul adoptă o atitudine de smerenie şi se angajează să facă viața supuşilor săi mai bună.

MUTNGU promovează astfel şi favorizează demnitatea umană, pune deoparte considerațiile anti-democratice, şi se-apleacă iremediabil în fața drepturilor persoanelor şi valorilor. Dezbaterea între politică şi morală este decisă cu mai mult de peste 600 de ani de Bamum.

Aceasta este din nou o manifestare dintr-o perspectivă care se vrea idealistă, pentru că intenționează să afirme poziția dominantă a dreptului natural. Esența omului este scanată cu o profunzime dovedită, în cadrul unei acțiuni care este rațională. Dar trebuie spus că susținătorii teoriei realiste nu pot fi lăsați pe dinafară, în măsura în care MUTNGU integrează sancțiunile în funcționarea sa.

Aceasta nu este o lege a junglei, ci o lege care încorporează echitate, egalitate. Acesta oferă o gamă largă de scopuri pentru om, care a culminat cu umanismul. Acest umanism nu poate fi înțeles decât în cazul în care este înscris in dublu plan temporal şi extra-temporal. Ca atare, nu s-ar putea proclama părăsirea absurdă a omului deoarece MUTNGU nu este izolat de lume;

au contraire, il était en osmose avectout un peuple qui s'inclinait devant son pouvoir. Il pouvait prétendre etre le sujet de la conscience des Bamum. Le MUTNGU apparaissait donc comme l'émanation du peuple ; et comme dans l'application de toutes les formes de justice, la scission avec les psychismes, du fait des sanctions n'était que superficielle. En cela, tout recours devenait superflu, son idéal de justice relevait donc de l'impossibilité du contraire. Par conséquent, la libération spirituelle dont il était porteur, ne devait que dissoudre les rancours, et raviver les ardeurs.

La libération spirituelle ne constitue pas un simple expédient ontologique. En prenant le MUTNGU comme référence d'appoint, il est impérieux de reconquérir toutes les données de l'histoire du peuple Bamum, afin de les restaurer, sans sombrer dans des préjugés avilissants. Aucune civili¬sation faut-il le rappeler, ne possede la totalité de l'etre. Quand on associe a ses prérogatives juridiques le contexte mystique, le MUTNGU ne peut que se réconcilier avec le systeme des valeurs, pris dans son effectivité universelle. En restant dans un cadre atemporel, il va de soi que les institutions n'ont de substrat significatif que parce qu'elles ont reçu l'onction des «entités» salvatrices des âmes en peine, protectrices de ceux qui sans atours, revendiquent sans relâche leur statut de créature divine.

A ce sujet, le MUTNGU ne possede pas un contenu religieux, tout au moins dans le sens strict du terme. Dans cette société secrete en effet, le probleme de l'etre ne se pose pas en terme de vénération. Seulement, la contingence de la condition humaine y est si bien reconnue que ses canons n'épargnent aucun membre de la communauté. Ce sentiment d'imperfection de l'homme démontre de façon implicite que l'idéal poursuivi est bien celui du Créateur.

En d'autres termes, l'argument ontologique n'est pas aux antipodes des préoccupations de ceux qui ont su donner au peuple Bamum les modalités de la rectitude. Loin de toute typologie normative des concepts, il nous semble judicieux de conforter les uns et les autres, a suivre la voie d'un consensus «civilisationnel». Il serait le creuset absolu, ou toutes les civilisations mettraient en avant les structures d'une synthese appropriée.

Dimpotrivă, a fost în armonie cu toți oamenii care s-au înclinat în fața puterii lui. El ar putea pretinde să fie obiectul de constiință a Bamum. MUTNGU apare astfel ca o emanație a poporului, şi cum punerea în aplicare a tuturor formelor de justiție, scizinea cu psihismele, de fapt sancțiunile nu sunt decât superficiale. Ca atare, orice recurs ar fi superflu, idealul de justiție arată, prin urmare, imposibilitatea de contrariu. Prin urmare, eliberarea spirituală a cărui purtător a fost, trebuie să dizolve ranchiuna, şi să reînvie căldura.

Eliberarea spirituală nu constituie un simplu expedient ontologic. Prin adoptarea referințelor suplimentare MUTNGU, este imperios necesar să-şi recâştige toate datele din istoria poporului Bamum pentru a le restaura fără revărsare în prejudecăți degradante. Trebuie să fie amintit că nicio civilizație nu e proprietara duturor ființelor. Când unul combină prerogativele legale cu contextele mistice, MUTNGU nu se poate împăca cu sistemul de valori, luat în efectivitatea lui universală. Rămas într-un cadru atemporal, este clar că instituțiile nu au un substrat semnificativ, decât dacă ele au primit ungerea "entității" salvatoare a sufletelor pierdute, cei fara costum de protecție, în mod constant cerând statutul lor de făptură divină.

Pe acest subiect MUTNGU nu are un conținut religios, cel puțin în sens strict. În această societate secretă, de fapt, problema Ființei nu se pune în termeni de venerație. Numai contingența cu condiția umane este bine cunoscută decât armele ce fac cunoscut fiecare membru al comunității. Acest sentiment de imperfecțiune a omului demonstrează implicit că idealul este acela care este urmărit de Creator.

Cu alte cuvinte, argumentul ontologic este în contradicție cu preocupările celor care au stiut să dea poporului Bamum modalitățile de corectitudine. Departe de orice tip de concepte normative, se pare înțelept să consilieze reciproc şi să se urmeze calea de consens "civilizator." Ar fi creuzetul absolut, unde toate civilizațiile ar ar pune înainte structuri ale unei sinteze adecvate.

OBSERVATIONS FINALES

Donc, le MUTNGU était une société secrete, au service d'un idéal de justice. Dans sa compétence absolue, il apparaît aussi comme le modele par excellence d'un systeme ontologique. C'est la raison pour laquelle nous avons soutenu qu'il possede une dimension mystique insondable.

En tant qu'idéal de justice, le MUTNGU est source de Valeurs. Nous sommes dans ce cas, loin d'une absurdité manifeste de l'existence qui ne serait qu'un immense désert ou l'homme abandonné a lui-meme serait la proie de prédilection du néant.

Nous avons insisté sur l'apport mystique du MUTNGU, parce qu'il révele la volonté qu'ont les hommes de découvrir l'etre. C'est une démarche qui n'est pas courante, bien que présente dans chaque élan inévitable de la pensée, dans chaque souffle de vie, dans tout regard qui fixe l'horizon, porteur d'un vague espoir de libération existentielle. Notre contingence apparaît dans cette approche, comme un frein a l'émancipation spirituelle.

Dans le tumulte d'une conscience en perpétuel émoi, désarçonnée par la ferveur d'un univers cosmopolite, que d'appréhensions et d'angoisses pour l'homme, que de regrets et de désespoir devant cette infinité de voies qui s'ouvrent et qui sollicitent notre choix. Quelle allégresse pour ceux qui parviennent a donner un sens au questionnement terrible qui hante tant les esprits, dans la mesure ou se trouve posé le probleme de la destinée.

Tel est l'appel mystique qui se dévoile a travers les méandres d'un monde océanique, ou seuls les «héros» parviennent a donner la réplique. La voie mystique dans ce contexte est foncierement élitiste. C'est pour cela que les membres du MUTNGU pouvaient se prévaloir, de n'etre point des hommes ordinaires. Ils appartenaient en effet a une société close, dominée par une spiritualité qui apparaissait comme un don divin. Personne ne peut se targuer de détenir la clé de ce mystere, sinon tout le monde se donnerait la perfection, l'unicité de l'Etre disparaîtrait, le multiple deviendrait le TOUT, si cher aux hommes qui aspirent au dépassement et a la transcendance. Cet échec existentiel est le fondement de la tragédie humaine. Cette aporie rappelle inexorablement a chaque instant nos bornes, notre impuissance a vaincre l'inévitable finitude. Le questionnement demeure dans ce cas l'élément moteur, le moyen déterminant pouvant apaiser les consciences.

OBSERVAȚII DE ÎNCHEIERE

Deci, MUTNGU este o societate secretă în slujba unui ideal de justiție. În competența sa absolută, apare ca prin excelență un model de sistem ontologic. Iată rațiunea pentru care noi am susținut că ea are o dimensiune insondabil mistică.

Ca un ideal de justiție, MUTNGU este o sursa de valori. Suntem în acest caz, departe de a fi o absurditate evidentă a existenței, care n-ar fi decât un imens deşert unde omul renunță la el însuşi fiind o predilectă pradă a neantului.

Am subliniat contribuția mistică a lui MUTNGU, deoarece dezvăluie dorința oamenilor de descoperi ființa. Este o abordare care nu este comună, deşi prezent în fiecare moment inevitabil de gândire, în fiecare suflare de viață în toate privirile spre orizont, care poartă o speranță vagă de eliberare existențială. Urgența noastră apare în această abordare, ca un obstacol în calea emancipării spirituale.

În tumultul unei conştiințe în criză perpetuă, luați prin surprindere de fervoarea unei lumi cosmopolite, decât temerile si anxietatile pentru om, decât regret şi disperare la infinitele căi care se deschid şi solicită alegerea noastră. Ce bucurie pentru cei care reuşesc să facă sens întrebării teribile care bântuie mintea atât de mult, în măsura în care se pune problema destinului.

Aceasta este chemarea mistică care se desfăşoară prin labirintul oceanului lumec, unde doar "eroii" ajung la replică. Calea mistică în acest context, este fundamental elitistă. Acesta este motivul pentru membrii de MUTNGU ar putea pretinde, ca să nu fie oameni obişnuiți. Ei au aparținut, în fapt, la o societate închisă dominată de o spiritualitate care părea ca un cadou divin. Nimeni nu poate pretinde că deține cheia la acest mister, dacă toată lumea ar fi perfecțiunea, unitatea a Ființei ar dispare, multiplul ar deveni Totul, atât de drag le e oamenilor care aspira la depăşire şi transcendență. Acest eşec este fundamentul existențial al tragediei umane. Această aporie ne aminteşte inexorabil în orice moment terminal al nostru, incapacitatea noastră de a depăşi inevitabil finitudinea. Întrebările rămân în acest caz, forța motrice, mijlocul determinant putând calma conştiințele.

Peut-etre parce que semble-t-il, les hommes ne se posent que des questions auxquelles ils peuvent répondre. Mais cet espoir n'est-il pas de l'ordre des concepts ? La métaphysique ne nous contraint-elle pas a attendre sagement ce moment «fatidique», ou notre champ de représentations des phénomenes disparaîtra a jamais, pour percevoir enfin la vérité ?

Il est aussi nécessaire d'insister sur la dimen¬sion culturelle du MUTNGU, parce qu'il est l'expression de la vie d'un peuple, dans une approche qui integre ses concepts. Cet élément culturel, en l'analysant encore plus en profondeur, peut prouver comme tous les autres d'ailleurs, que nos valeurs ne sont point primitives. Elles s'integrent en effet dans le champ universel du savoir.

Il n'existe pas un archétype de culture supérieure a toutes les civilisations, c'est par rapport a cette optique qu'il convient d'exhorter les Africains a faire rayonner leur culture, a faire éclater le génie de leur identité.

La culture, faut-il le souligner, est un pouvoir, une «arme» économique et politique. Tous les aspects de la culture méritent d'etre consolidés, a l'issue d'une synthese effective et productive, notamment aupres des jeunes, souvent obnubilés par les mirages d'une civilisation qui connaît des mutations diverses. Nous ne voulons pas prôner le refus de la culture des autres - ce serait un leurre, puisque le monde est devenu plus que jamais, un gigantesque point de rencontres, ou fusionnent diverses substances, issues du génie humain - mais de préserver la spécificité naturelle, qui consacre l'unité dans la diversité, et qui nous permet d'échapper a toutes les formes d'absorption.

En somme, ce principe vivifie l'expérience interne du sujet, il est une des caractéristiques substantielles de l'existence dont la finalité ne s'oppose pas a l'harmonie des contraires. Que triomphe donc l'humain, et que la culture devienne cet ingrédient «magique», qui nous pousse a vouer un culte a la fraternité et a toutes les valeurs qui sacralisent la dignité et le bonheur de l'homme.

Poate pentru că ni se pare, că oamenii pun numai întrebări la carepot răspunde. Dar această speranță nu este în seria conceptelor? Metafizica nu ea ne obligă să aşteptăm cu înțelepciune acest timp "fatidic" unde câmpul nostru de reprezentări a fenomenelor va dispărea pentru totdeauna, pentru a percepe în fine adevărul?

De asemenea, este necesar să se sublinieze dimensiunea culturală a MUTNGU, deoarece aceasta este expresia vieții unui popor, într-o abordare care îi integrează conceptele. Acest element cultural în analiză mai profundă, poate dovedi ca orice altele de altfel, că valorile noastre nu sunt primitive. Ele se integrează într-adevăr în domeniul universal de cunoştințe.

Nu există nici un arhetip al unei culturi superioare tuturor civilizațiilor, căci în raport cu cu această perspectivă, ar trebui să îndemne țările din Africa sa-si prezinte cultura lor, să facă să strălucească geniul identității lor.

Cultură, ar trebui să fie subliniat, este o putere, o "armă", economică şi politică. Toate aspectele legate de cultură ar trebui să fie consolidate la sfârşitul unei sinteza eficiente şi productive, în special în rândul tinerilor, de multe ori obsedați de mirajul unei civilizații care cunoaşte mutații diferite. Noi nu susținem respingerea culturii altora - că ar fi o iluzie, deoarece lumea a devenit mai mult ca niciodată, un punct de întâlnire imens, unde se îmbină diversele substanțe ale geniului uman -, dar pentru a păstra naturaleța unică ce consacră unitatea în diversitate, şi care ne permite să scăpăm de toate formele de absorbție.

Pe scurt, acest principiu dă viață experienței interne a subiectului, aceasta este o caracteristică importantă a vieții al cărei scop este de a nu se opune armoniei contrariilor. Aşa că triumful omului, şi cultura lui devin ingredientele "magice" care ne împing să ne nchinăm unei fraternitîți şi la tuturor valorilor care sfințesc demnitatea şi fericirea umană.

TABLE DES MATIERES

Preface	11
Remarques preliminiaires	17
Concept et fondements du Mutngu	23
L'affirmation d'une ontologie	31
Le Mutngu ou le creuset de la liberté	41
Observations finales	45

Aruna Mbombo Njoya

- La dimension métaphysique du Mutngu -

Dépôt légal - Novembre 2006
Imprimerie Saint-Paul Yaoundé n* 19019
B. P. 763 Tél. : 231-18-56

République du Cameroun

Sequences video de la culture Bamum

Videoclipuri ale culturii Bamum

Clin d'oeil au pays Bamum (Cameroun)
http://www.youtube.com/watch?v=JFp0T8uRP8o

NGUON événement touristique et cuturel du peuple Bamoun de Foumban a Ouest du Cameroun
http://www.youtube.com/watch?v=0FKizJBr4_U

Le Sultan Roi des Bamoun fixe la date du Nguon 2010
http://www.youtube.com/watch?v=RAiQ2Etc9Nk

Bamoun booty dance
http://www.youtube.com/watch?v=gz85nLopU9c

JERRY LAND (yiénda na mfon)
http://www.youtube.com/watch?v=o-W9kgxySaM

Autre culture

Mundu Legeng
http://www.youtube.com/watch?v=MThGZeUjr9s

CUPRINS

Prefață 12

Remarques preliminiaires 18

Concepul şi fundamentele Mutngu 24

Afirmarea unei teorii a existenței 32

Mutngu sau creuzetul libertății 42

Observații de încheiere 46

Copyright - iulie 2011

Redacția SĂMĂNĂTORUL - Tismana

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

EDITATĂ ÎN PATERNARIAT

Fundația Tismana & ARDR Târgu Jiu

«Semănătorul - Editura online», Bucureşti

http://www.editura-online.ro

editura.online@gmail.com

Anul IV.
Nr. 5
Mai 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția online
Nr. 38

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

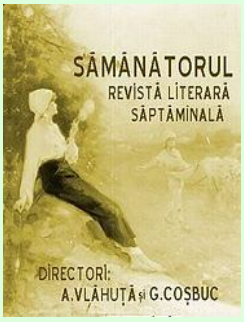

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociațiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

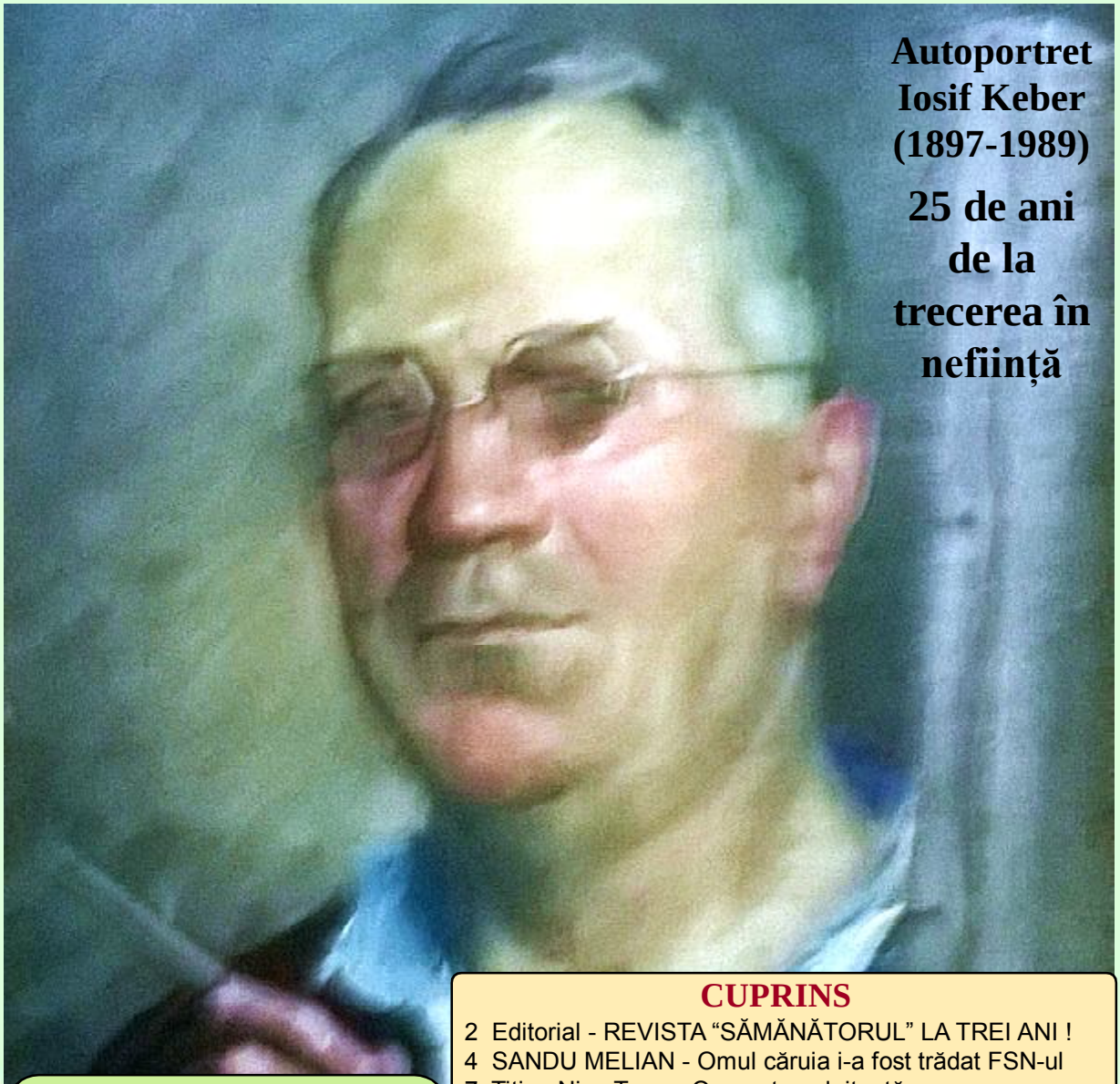

Autoportret Iosif Keber (1897-1989)

25 de ani de la trecerea în neființă

Anul IV. Nr. 5 - Mai 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din aparițiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediția online intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediția tipărită va avea nr. 6, corespunzător lunii în care apare şi se distribuie.**

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - REVISTA “SĂMĂNĂTORUL” LA TREI ANI !
4 SANDU MELIAN - Omul căruia i-a fost trădat FSN-ul
7 Titina Nica Țene - O noapte palpitantă
10 Titina Nica Țene - Neastâmpărul toamnei
11 VIDEO - OMAGIU LA ZI ANIVERSARĂ
12 Florian Vădeianu - La zi aniversară
15 Sărbătoriții lunii mai la "Sămănătorul" - Acrostihuri
17 ION MOCIOI - DISCUL DE LA PHAISTOS - seria a II-a
20 Evoluționism ştiințific şi creaționism dogmatic
22 Lucia-Silvia Podeanu - Poezii din grădina de sub cer
25 Vasile Mic - Poeziile lunii mai
26 IULIU-MARIUS MORARIU - În apărarea lui Toma
28 Dumitru Dănău - MITOGRAME LIRICE
30 George Ene - LUPII - vol. I - roman
32 S.A. Jimborean - Sfințenia vieții sau calitatea vieții
34 Nicu Tomoniu – Între ştiință şi Dumnezeu
38-39 Conturi, abonamente ”Semanatorul Tismana” , cărți
40 Prof. Florin Gheorghiu - Un artist al desenului în creion

36 de ediții Sămănătorul + 2 speciale

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)
www.tomoniu.ro

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români
Scriitor membru al LSR -Gorj

Aniversare:

REVISTA "SĂMĂNĂTORUL" LA TREI ANI !

CUM S-A NĂSCUT "SEMĂNĂTORUL" !

După ce creasem mai multe site-uri pe Internet între anii 2000-2006, eram deja cunoscut în lumea virtuală. Pe atunci, rețeaua Internet era abia la începutul exploziei sale iar posibilii jurnaliști erau căutați cu lumânarea.

Tavi Mihăescu, pe jumătate evreu, din Craiova, m-a ținitit că "aveam vână". Fugar în Germania, crease acolo împreună cu vechi țărănişti ", FORUMUL ACADEMIA ILIE LAZAR, invitându-mă să particip cu articole la publicația sa "Euro-Observator". I-am spus că eu sunt liberal, că nu-mi convine grupul său decât dacă acceptă susținerea capitalului românesc şi dezvăluirea matrapazlâcurilor legate de "privatizările" ce deja înghițiseră o bună parte din avuția economică a României. "Nu contează, scrie liber, acceptăm şi un liberal printre noi !"

Pe filiera din Germania, de la grupul *EUROPA-CRESTINA@yahoogroups .com* am aflat că *IN CURAND, APARE "SEMANATORUL" *, anunț făcut prin site-ul informativ al lui Artur Silvestri ANALIZE SI FAPTE/ Buletin ARP NR.19 / 2006.

VA TREBUI SĂ FIE UN TUNET scria Ion Marin Almăjan. "Semănătorul" va trebui să fie un tunet peste suflarea intelectuală românească. Dacă nu, se va pierde in şirul anonimelor reviste electronice.

SUNT SIGUR CA PUBLICATIA VA FI REPREZENTATIVA scria LUCIAN HETCO, directorul revistei AGERO, Stuttgart."Să dea Dumnezeu să fie bine şi să aveți multumire şi recunoştința semenilor, pentru efortul ce il depuneți şi aici, ca şi în atâtea alte locuri. Foarte bine faceți, veți avea cititori elevați şi veți fi prezenți pe mapamond, căci sunt sigur că publicația va fi reprezentativă".

TRADITIA INSEAMNA CREATORI DE ISTORIE EUROPEANA, scria şi SORIN PALIGA. "Pare cel puțin interesant. O nota doar: "Semănătorul" pare oarecum învechit. Tradiția românească nu înseamnă doar semănători şi plugari. Înseamnă şi domni, domnitori, jupani, boieri şi creatori de istorie europeană".

MA PASIONEAZA TOT CE ESTE DIFERENTA SPECIFICA scria Elisabeta Iosif. "Mă pasionează, mă interesează tot ce este cultură, patrimoniul cultural însemnand perenitate, identificare națională, diferența specifică românească în marea cultură europeană. Ştiu că vor apărea revistele Semănătorul şi Columna lui Traian. Nu ştiu ce rubrici vor cuprinde, nu am alte detalii. Dacă considerați oportun, mi se pare interesantă revista Semănătorul şi aş dori să fac parte din colectivul de redacție. Vă puteți baza pe experiența mea redactională".

Cu tot acest entuziasm inițial, nimeni nu face alt pas cu excepția lui Artur Silvestri care cumpără domeniul www.semanatorul.ro în zadar. Nimeni din cei de mai înainte, deşi interesați, nu se angajează la învierea "Semănătorului". Fiecare îşi face propria revistă online, Lucian Hetco secondat de tinere condee precum Diana Popescu (M.D. Pop), crează revista www.agero-stuttgart.de unde-i momeşte pe mulți: Ion Marin Almăjan, Sorin Paliga, Cezarina Adamescu, Melania Cuc. Elisabeta Iosif, va inființa şi ea mai târziu, "Cetatea lui Bucur".

Cu alte cuvinte, preconizata revistă "Semănătorul" se născuse moartă!

Jurnalismul la "Euro-Observator" a mers cât a mers, până la bomba mea din anul 2007, "Războiul marilor oligarhii".

Titram: *"BĂTĂLIA DECENIULUI: Interesele nemților de la OMV se întretaie cu interesele românului Patriciu în Balcani!"*

Iar în articol dădeam lucrurile pe față:

"Adevărul este că în data de 20 martie 2001, reprezentanții Fondului Monetar Internațional care criticau lipsa unui program de guvernare viabil, primiră din partea lui Adrian Năstase, un puternic şut în fund. Citățm: "Nu avem nevoie, în realitate, de un acord cu F.M.I. România a depăşit această dificultate şi rezervele Băncii Naționale sunt suficiente pentru a asigura funcționarea bugetului".

Abia acum oligarhii americani se treziră! PSD-ul trebuia distrus pe o campanie de denigrare a mini-oligarhilor numiți baroni români iar Stolojan şcolit pe timpul activității sale la Banca Mondială, trebuia reactivat pentru aducerea lucrurilor pe făgaş normal. Deoarece Programul pentru ajustarea sectorului privat PSAL – 2 fusese din start compromis. Degeaba plantaseră ei în 27 aprilie 2000, în fruntea acestui program pe Traian Băsescu dacă nu era în stare să-şi ducă misiunea la capăt!".

Şi încă o selecție:

"Ce nu înțelesese preşedintele-coordonator Băsescu şi echipa sa constituită în Comitetul de coordonare a implementării PSAL2 din care mai făceau parte şi Valeriu Stoica, ministrul Justiției, Decebal Traian Remes, ministrul Finanțelor Radu Berceanu, ministrul Industriei si Comerțului?

Nu înțelesese un lucru esențial. Banca Mondială pe lângă faptul că acționa practic, mai analiza şi informațiile esențiale desfăşurării programului FMI. Banca sprijinea ceva concret şi de mare preț: programul de privatizare al Guvernului României prin intermediul programului PSAL 2, incluzând obiective si termene pentru privatizarea societăților comerciale de stat şi a instituțiilor financiare. Adică avuția României.

Marinarul Băsescu care dormea în voie la cârmă, s-a trezit abia atunci când Banca Mondială identifica pachete de societăți din cadrul cărora un număr minim de societăți era selectat pentru privatizarea caz cu caz si pentru restructurare. Dar cea mai mare mană cerească pentru Băsescu a fost atunci când Banca Mondială identificase întreprinderi concrete, cum ar fi Alro, Alprom si Petrom. Cheia succesului lui în ridicarea pe podiumul cel mai înalt din România, visul oricărui român de a deveni un nou Ceauşescu cu renume mondial, putea să depindă

Citiți articolul «Războiul marilor oligarhii»: http://www.tomoniu.ro/opinii/oligarhii.htm

de acest program şi acordul cu Banca Mondială privitor la strategiile de privatizare a acestor entități. România putea fi sfârtecată în liniște! Presa vândută deja amețea poporul vorbind de adoptarea ulterioară a unui proces de licitație „clar, deschis şi transparent", folosind serviciile „consultanților de investiții calificați", intr-o „manieră consecventă cu politica Bancii Mondiale!"

Timpul trecu şi vremea când viţeluşii româneşti ai lui Năstase trebuiau înțărcați de la suptul economiei româneşti se apropia de sfârşit. Se pregăteau la supt tăuraşii Băncii Mondiale prin tripletul Basescu-Stolojan-Stoica.

Dar de unde apare în această ecuație şi hoțomanul de Stoica? Răspunsul e mintea găinii! Pentru Băsescu fusese simplu să-i fure scaunul şi partidul PD lui Petre Roman. Dar Stolojan, mai nepriceput în politică, fu nevoit să-i promită o țâță de supt şi lui Stoica, acesta păstorind PNL-ul.

Aşadar, cu Stolojan în fruntea PNL şi Băsescu în fruntea PD naşterea Alianței DA nu crea probleme. Problema venea din altă parte: taciturnul Stolojan propus preşedinte al României, nu prea avea mari şanse în fața voiosului şi guralivului Năstase. Băsescu gândi că ar avea mai multe şanse el. Iar dacă Alro i-ar reveni lui Stolojan adăugând promisiunea fotoliului de prim ministru, ba având pe lângă toate astea şi sprijinul masiv al nemților de la OMV, Palatul Cotroceni ar fi fost ca şi cucerit!

Rocada fu simplă. Basescu fu nevoit să-i scape câteva lacrimi impresionante iar Stolojan, chipurile bonav, îşi petrecu cele mai frumoase zile ale vieții sale in cabanele OMV din Alpii Bavarezi creând viitoare scenarii."

Redacția de la "Euro-Observator" luase foc! Țărăniştii din Germania, care apărau interesele austriecilor de la OMV în România, propuseră excluderea mea din grup! Tavi Mihăescu gândi însă un sondaj: "Votăm pe Băsescu la preşedinția României?". Părerile fură împărțite, DA=NU, iar Tavi decise: votăm Băsescu. Mi-am luat soarta în propriile mâini. Le-am scris țărăniştilor un ADIO cu ghimpi şi am pus articolul pe site-urile mele. La 1 Mai 2007, 1h57, primesc pe e-mail:

Dragă Domnule Profesor Tomoniu,

Am văzut acum indicat în mesajele zilnice din "Euro-Observator" articolul dedicat "Războiului marilor oligarhii", pe care, citindu-l cu interes, înțeleg că îl puneți la dispoziția celor ce vor să-l publice deşi, ziceți cu amărăciune, " nu vor câştiga nimic". Bănuiesc că se află la noi, încă, români capabili să îl difuzeze în reviste şi ziare de mai mare răsunet decât cele ce le-am înființat acum câteva luni. În orice caz, l-am anunțat , ca "link",acum în " Analize şi fapte". Şi îl voi publica mâine după prânz în revista "EPOCA", la pagina web http:// revistaepoca.wordpress.com care este citită de categorii mai largi decât alte din publicațiile mele, destule din ele destul de specializate. Mai mult ce să va spun? Suntem în mâna lui Dumnezeu. Dar nu vom pieri.

Cu drag, Dr. Artur Silvestri

Nu era prima scrisoare de la Artur Silvestri. La 25 Martie 2007, 18h51, In ziua de Bunavestire, imi expusese programul său literar privind reînvierea unor reviste de la începutul sec. XX: "*Ideea de origină nu a fost "să public reviste on-line" (aceasta o poate face oricine şi, dacă este capabil, să o şi facă în viitor) ci să creez un program cultural definit şi cu obiective ce constituie astazi priorități. Acesta este un program nu de "ripostă" ci de "re-cucerire", de completare de informație şi de alternativă,* ***spărgand "nucleul dominant" ce impune teme, idei şi nume intr-un canon restrictiv*** *care - dincolo de aspectul simplificator - ucide prin omisiune,"etichetism "stupid şi intrerupere de continuitate acolo unde trebuie sa existe echilibru şi fruct în evolutiile noastre*".

Era un program minunat şi dacă nu "ne iubeam" încă, era pentru că Artur Silvestri avea o redacție instruită pe site-uri predefinite *wordpress.com* care folosea un şablon simplu şi eficace dar inert. Ori, eu ca webmaister, prof. de informatică pe atunci, doream libertate de mişcare: script-uri personale, inserție media şi mai ales, site-ul simplu www.semanatorul.ro pe care să-l gestionez singur, fără să-şi bage nasul angajatele sale. Cum acest domeniu îl ocupase deja Artur, mi-am făcut singur o serie de site-uri şi un catalog de link-uri rapide spre toate publicațiile lui Artur Silvestri. A fost entuziasmat, mai ales de site-urile mele www.tismana.eu şi www.tomoniu.ro

S-a decis să nu treacă domeniul semanatorul.ro pe platforma wordpress şi să-l activeze pentru mine ca webmaister. Am colaborat pentru finalizarea lui, până prin iarnă. La 06.12.2007, 23:18, printr-un mail, după ce încheiasem masa de Sf. Nicolae şi cu puțin curaj, i-am pus condițiile mele. **Doar lucrasem o jumătate de an la construcția "Semănătorul"! 1.-** Site-ul *"va da posibilitatea cititorului să fie informat despre proiect, despre scopurile lui, despre cine poate participa precum şi istoricul acestui proiect initiat acum un secol de către Cosbuc şi prietenii lui prin revista "Semanatorul" ".* Adică, recunoaşterea paternității revistei lui Coşbuc, la Tismana. **2.** Ceream bani pentru munca mea, de fapt pentru site-urile făcute, Romarg voia bani ca să mențin tismana.eu şi alte site-uri. Nu-i ceream însă direct, deşi nu era o ruşine să fii plătit pentru lucrul tău: *"Cu plata ar fi mai motivati, mai ales tinerii din Tismana care acum sunt şomeri."*

Bineînțeles vorbeam despre tinerii Fundației Tismana! Restul este istorie! Ca să-l parafrazez pe Iorga, restul este ***"O luptã literarã"*** **a lui Nicolae N. Tomoniu:**

- 2007 - creează site-ul literar www.semanatorul.ro cu adrese ale tuturor publicațiilor ARP-Asociația Română pentru Patrimoniu, preşedinte Artur Silvestri

- lucrează ca redactor împreună cu preşedintele fonator Artur Silvestri la Editura online Semănătorul, până la decesul acestuia la 30.11.2008. Conduce singur redacția Semănătorul, de atunci şi până azi, timp 6 ani, cu toate că după 3 ani de doliu, ARP taie finanțarea şi închide site-urile create.

- inființează revista „Sămănătorul", Anul I. Nr. 1 - mai 2011, care apare în locul Buletinului Info nr. 5/2011, "SEMĂNĂTORUL", lansat de acesta la 1 ianuarie 2009

- în august 2011 este primit în Liga Scriitorilor Români – Cluj Napoca, legitimație nr. 387

- la 1 dec. 2011, ARP- Asociația Română pentru Patrimoniu, suspendă finanțarea pentru revista „Sămănătorul", dar, ca director, scoate un număr special de Crăciun

- la 1 ianuarie 2012, înființează Asociația „Semănătorul" Tismana, crează site-ul www.samanatorul.ro pentru că domeniul www.semanatorul.ro fusese suspendat, apoi continuă apariția revistei „Sămănătorul", ca director, sub egida noii asociații şi cu apariție pe noul site.

- la 9.01.2013 înființează Editura „Semănătorul" Tismana, la 22.01.2013 obține ISSN pentru revista online „Semănătorul" Tismana" iar în octombrie, ISSN şi pentru revista tipărită

- tipăreşte cărți deja existente la Editura online Semănătorul, lunar promovează noile apariții prin revista lunară online (36 nr. apărute + 2 ed. speciale) şi prin revista tipărită aflată la al 7-lea număr în luna mai 2014

- Organizează şi participă la lansări de carte ale autorilor „Semanatorul", la lansarea din 10 mai acordă prin brevet Medalia „Semănătorul Tismana" mai multor scriitori.

(Istoria "Sămănătorul" va continua!)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

SANDU MELIAN - OMUL CĂRUIA I-A FOST TRĂDAT FSN-ul

Motto : *„Frontul Salvării Naționale nu mi-a fost furat, - fiindcă el era destinat să aparțină tuturor - el a fost trădat... In spiritul şi în litera lui... Cei care şi-au asumat gestionarea Revoluției n-au reuşit (n-au vrut, n-au putut), nici la început nici mai apoi, - indiferent de culoarea politică - să realizeze un FRONT al tuturor românilor, uniți în efortul frățesc de re-zidire a țării şi a oamenilor ei, n-au reuşit (n-au vrut, n-au putut) sa SALVEZE țara de sărăcie, într-un spațiu binecuvântat de Dumnezeu să nu fie deloc sărac, de injustiție şi impostura, de incompetență şi ticăloşie, n-a reuşit (n-a vrut, n-a putut) să grădinărească şi să apere valorile NAȚIONALE care ar fi putut uni şi salva. Deci drama mea este aceea a unei ființe trădate." Scrisoare, Alexandru Melian, Gieres-Franța, 22.02.2011 .*

NOTĂ. Se cuvine acum, la trei ani de la prima apariție a revistei «Sămănătorul», să ne aducem aminte cine a fost în viața sa, domnul Alexandru Melian. Pentru că a trecut timp de atunci, au venit scriitori noi la revistă, alții au plecat, preferând să colaboreze la revistele recent înființate în oraşul lor.

Azi, ştiu toți cititorii noştri: filologul A. Melian este redactorul permanent al rubricii «În numele speranței»

Au fost fanatici ai unor partide politice care au strâmbat din nas, reproşându-ne că o revistă literară nu trebuie să facă «politică». Iată! S-au convins fanaticii luna aceasta, după alegerile parlamentare, că ceea ce făcea redactorul nostru permanent era o atitudine civică corectă, responsabilă față de nația noastră română pe care o calcă în picioare nu numai *«partidul lor iubit»* dar întreaga Europă a extremiştilor, prieteni ai *«iubiților»* noştri politicieni, pe care i-am trimis la Bruxelles să ne hulească!

Demult atrăgea atenția dl Melian că poporul român a fost trădat de cei aleşi! Că, prea mult seamănă asuprirea de azi cu cea din vremea lui Ceauşescu. Când acest om, cu riscul de a înfunda puşcăria, a ridicat glasul, cum îl ridică şi acum când țara e înjosită de toate partidele ce şi-au schimbat hoțeşte numele şi de toți politicienii care au migrat în aceste şandramale politice proaspăt vopsite!

Pentru verticalitatea sa şi atitudinea sa civică, permanentă, în folosul cititorilor, atrăgându-le atenția să nu se lase amăgiți de găselnițele partidelor de a-şi ascunde practicile sociale dezastruoase şi hoțiile din avuția poporului nostru, Asociația «Semănătorul Tismana» a acordat distinsului prof. univ. doctor în filologie Alexandru Melian «Medalia Semănătorul Tismana».

Pentru tot ce a făcut pentru revistă, pentru libertatea țării, pentru binele ei! Recitiți acest articol care datează de începuturile revistei «Sămănătorul» şi cunoaşteți mai bine OMUL Alexandru Melian!

§1. DE UNUL SINGUR

Volumul revizuit şi adăugit de critică de literară al lui Alexandru Melian „Polemici implicite" apărut la „**Semănătorul - Editura on-line**", în februarie 2011, pe lângă valoarea lui literară de necontestat - reprezentând un izvor nesecat pentru studenții de la litere – conține în capitolul al IV-lea, un subiect-bombă sub modestul titlu „Efemeride întru neuitare".

Aflăm astfel, cu uimire, din acest capitol şi din anexe, că temuta securitate a lui Ceauşescu a fost umilită timp de aproape opt ani, că toate mijloacele sale profesionale, sprijinite de cea mai sofisticată tehnică de urmărire - furată de serviciile noastre secrete din occident - n-au fost în stare să găsească acel subversiv individ supranumit „Clandestinul", care a periclitat în mod grav ordinea internă a statului comunist. Aventura acelui om care a pornit de unul singur un război de uzură într-un moment când regimul comunist era puternic consolidat, în toate structurile sale, o vom detalia în rândurile ce urmează.

Totul a început când regimul totalitar ceauşist a simțit în plin plex nu mai puțin de şapte gloanțe: la 15 mai 1982, ofițerii securității retraseră de la oficiile poştale bucureştene şapte scrisori incriminând racilele sistemului comunist şi ale conducătorului său „preaiubit", Nicolae Ceauşescu. Una din scrisori era adresată direct Comitetului Central al Partidului Comunist Român, trei erau adresate ambasadorilor SUA, Austriei şi RFG iar trei erau trimise celor mai citite publicații de atunci: „Scânteia", „Flacăra" şi „România liberă". Suficient ca zvonul să se întindă ca râia. La securitate, dosarul scrisorilor, deschis pentru soluționare sub numele generic „Clandestinul", îl primi o echipă de ofițeri de securitate care porni imediat în identificarea maşinilor de scris „Consul" - marcă folosită la dactilografiere - şi la recoltarea de probe de scris de la suspecți. Cazul era însă departe de a fi rezolvat.

La nici trei luni de la scânteia care

se aprinsese, securiştii aflaţi în misiune de rutină în zona magazinului „Cocor” simţiră cum le zboară pe sub nas cinci fiţuici anti-regim, aruncate, – aşa cum vor afla ei mai târziu - de la etajul al IV-lea al magazinului. . Era un scris cursiv, tipografic, majuscul iar la multiplicare se folosise clasica plombagină. Se întâmpla la 4 august 1982 iar scrisul fu recunoscut fără echivoc, în toamna anului următor, în alte trei scrisori trimise aceloraşi publicaţii: „Scânteia”, „Flacăra” şi „România liberă”.

Spre dezamăgirea lor, tot ce putură raporta în anii următori „sticleţii securităţii”, fu o nouă difuzare anti-regim la Casa Pionierilor din sectorul I şi o scrisoare adresată primului secretar al U.T.C., Nicu Ceauşescu.

Anii treceau însă şi scânteia pusă de Alexandru Melian nu dăduse naştere vreunei cât de mici răzmeriţe. Anul 1989 era însă anul congresului al XIV-lea al P.C.R. iar în ţară, ca şi în lume, se simţea valul unor schimbări profunde. Din răsărit adia „perestroika”, vânt rece al schimbării profunde a sistemului comunist, iniţiat de Mihail Gorbaciov. Spre apus bătea vântul libertăţii iar sârma ghimpată de la graniţe devenise o relicvă inutilă. Venise vremea eliberării maselor populare din Cortina de Fier iar lectorul universitar Alexandru Melian îşi dădu seama că trebuie să dea şi scânteii lui anticeauşiste un caracter de masă. Iată ce spune el în interviul dat ziarului „Republica” la 6 octombrie 1997: *„Oamenii trebuiau să înţeleagă că în spatele acestor mesaje nu se află un om singuratic şi disperat ca şi ei, ci o organizaţie puternică, un front. Un front care cheamă la salvarea ţării”*.

De aici şi până la semnarea viitoarelor lui acţiuni, sub genericul „Frontul Salvării Naţionale”, n-a mai fost decât un pas. Iar lumea simţea în spatele acestei sintagme o forţă mult mai mare decât a unui unic cetăţean, în inimile tuturor se instala speranţa de schimbare iar în interiorul zidurilor securităţii se instala o strategie nouă. In locul unui colectiv anemic, care nu ajunsese la nici un rezultat în cazul dosarului „Clandestinul”, fu numită o nouă echipă de ofiţeri mai experimentaţi, conduşi de maiorul Viorel Tache. Nu fu greu pentru acesta de a identifica în „Frontul Salvării Naţionale” nu o grupare amplă ci implicarea unui singur personaj, numit provizoriu într-un alt dosar, „Intelectualul”. La 4 mai 1989 el întocmi superiorilor săi o notă prin care arăta că „Intelectualul” şi „Clandestinul” sunt una şi aceiaşi persoană iar similaritatea expresiilor era mai mult decât evidentă. Astfel, „Clandestinul” folosea sintagmele: „în acest al 12-lea ceas”, „Ţara este în pragul catastrofei”, „perspectiva vărsărilor de sînge” iar „Intelectualul”: „am ajuns în al 12-lea ceas”, „situaţia catastrofală în care a fost adusă ţara”, „de a evita vărsarea de sînge”.

Identificarea autorului, în persoana lui Alexandru Melian, avea să se producă însă abia la 4 octombrie 1989: o expertiză grafică între cererea prin care se solicita miliţiei aprobarea deţinerii maşinii de scris „Consul” şi manifestul „Nicolae Ceauşescu – tiran iresponsabil şi trădător odios” - difuzat la 26 ianuarie 1989 – a fost de ajuns. Acesta fusese şi scopul securităţii atunci când ceruse lui Ceauşescu amprentarea tuturor maşinilor de scris din România.

Arestarea disidentului n-avea însă să se producă niciodată: în toamna anului 1989, securitatea

EXPRESII SIMILARE INTILNITE

"CLANDESTINUL" | "INTELECTUALUL"

"Tara este în pragul catastrofei. ...Sperăm să ştii la ce.bine că principalul vinovat al falimentului naţional eşti tu".

– "Stim că în adîncul conştiinţei celor mai mulţi dintre dvs.mocneşte dezgustul, ruşinea şi îngrijorarea faţă de situaţia catastrofală în care a fost adusă tara de către dictatura...".

Speram că perspectiva vărsărilor de sînge, a atentatelor sentia că suprima vinovaţii..".

– "...este poate ultima ocazie de a evita un conflict social major, de a evita vărsarea de sînge la care aproape întotdeauna duce disperarea...".

O, INTERESAT IN PRIMUL RIND SA-SI MENTINA PUTEREA INDIFERENT CU CE MIJLOACE SI CU CE PRET.

–"Frontul Salvării Naţionale"

– "Frontul Salvării Naţionale"

Din 15 mai 1982 şi până la identificare în 4 oct. 1989, Alexandru Melian i-a plimbat mai bine de şapte ani pe oamenii securităţii când pe urmele lui „Clandestinul”, când pe urmele lui „Intelectualul”

avea alte scopuri mai mari iar Alexandru Melian devenise în contextul acestora, un factor insignifiant.

§2. PROFESORUL MELIAN COPLEŞIT DE REVOLTA DE MASĂ, DE OPORTUNIŞTI ŞI DE SPIONI

Ceea ce e important în capitolul „Efemeride întru neuitare” este degajarea intenţionată a autorului de scopurile oportuniste ale contestatarilor regimului, atât în marile acţiuni decembriste dezorganizate, cât şi în cele organizate de „Frontul Salvării Naţionale” al grupării Iliescu, pentru răsturnarea lui Ceauşescu. Astfel, autorul spune că:

„S-a aflat de la primele ore ale revoluţiei alături de tinerii din piaţa Universităţii, iar fiica lui, - bătută bestial pe str. 13 Decembrie - a fost închisă la Jilava de unde s-a întors cu o experienţă de viaţă cumplită. Dar mai ales, el n-a preluat nici „un fotoliu din vârf”. N-a beneficiat nici măcar în facultatea unde predă de 25 de ani de reparaţia de a fi propus spre avansare profesională, dat fiind că de 15 ani se află pe acelaşi post de lector.

Sunt nevoit să fac aceste mărturisiri pentru că mi-e greu să suport întinarea unor idei şi a unor gesturi care s-au născut din suferinţă şi revoltă, iar nu din meschine calcule de arivist”.[1]

Copleşit de evenimente, el se retrage modest din puhoiul protestatarilor cu gând de căpătuire punând pe seama unor coincidenţe utilizarea de către alţii a inovaţiei sale, sintagma „Frontul Salvării Naţionale”. Consideră că gesturile lui îşi ajunseseră scopul, deşi se observa că ceva nu ieşea cum ar fi trebuit. Iată cum relatează autorul momentele:

„Aş vrea să vă spun că în entuziasmul primelor zile de după căderea dictaturii am simţit nevoia să merg la Televiziune să-mi împărtăşesc bucuria fără de margini şi să destăinui această coincidenţă care mi se părea simbolică şi de un bun augur (fiindcă, după părerea mea, n-ar fi fost de loc ruşinos, ba dimpotrivă, dacă victoria revoluţiei ar fi fost şi rodul unei activităţi clandestine organizate de forţele vitale ale poporului nostru). Când am văzut însă cum pe micul ecran se înghesuiau fără nici o jenă, - în afara oamenilor de bună credinţă-o mulţime de impostori, de oportunişti şi de pescuitori în ape tulburi, am înţeles că gestul meu şi-ar pierde cu totul inocenţa şi înţelesul de autentică solidarizare. Şi am renunţat.

Atunci însă când reprezentanţii mass-mediei

occidentale, făcând legătura între cele două Fronturi, s-au lansat în speculații de tot felul care puneau sub semnul întrebării onestitatea organismului constituit la 22 decembrie, eu am rupt tăcerea. într-un interviu, dat la radio, probabil pe 30 dec. 1989, şi apoi într-o scrisoare trimisă d-lui Iliescu, am adus la cunoştință ceea ce v-am scris şi dv.[2]

N-am înțeles însă să fac nici un fel de publicitate din aceasta. fiindcă în actele mele eu n-am investit un credit în vederea dobândirii unui eventual profit politic sau de altă natură. Eu m-am investit pe mine însumi, ca om şi ca profesor, pentru a mă salva de ruşine şi de umilință iar, dacă era posibil, pentru a oferi o astfel de soluție şi altora."[3]

Unde era incongruența dintre „Frontul Salvării Naționale" al lui Alexandru Melian şi „Frontul Salvării Naționale" al grupării Iliescu? Sau dimpotrivă, cine avea scopul ca să amestece lucrurile? A. Melian a fost prins la începutul epocii postdecembriste între ciocan şi nicovală: se gândea pe de o parte că „Frontul Salvării Naționale" putea să fie o mişcare mai veche din interiorul P.C.R., judecată care favoriza teoria „loviturii de stat" în scopul de a se crea un „comunism nou, cu față umană", pe de alta, „Frontul Salvării Naționale" a fost creat ad-hoc - imediat după fuga cu helicopterul a lui Ceauşescu - în scopul luării primelor măsuri de a stabiliza țara şi de a se crea condițiile pentru trecerea la societatea capitalistă care prospera de ani buni în Europa Unită. Amândouă cazurile, duceau la ideea că nu există nici o legătură între „Frontul Salvării Naționale" al lui A. Melian şi alte acțiuni ale „Frontului Salvării Naționale" neorganizate de profesorul Melian, dar asumate cu acest nume, precum nu exista nici o legătură între acesta şi autorii „scrisorii celor şase" citită la Europa Liberă pentru că:

„Din păcate, deşi am încercat, o mişcare de rezistență puternică şi cuprinzătoare n-am reuşit să organizez. Motivele se ştiu în genere. Unele se află formulate chiar în prima dumitale întrebare. „Periculoasa libertate de spirit» a existat însă şi ea s-a concretizat nu numai în modul în care am înțeles să-mi fac meseria de profesor (adică în aşa fel încât să nu-mi fie ruşine să privesc în ochii studenților mei) ci şi în nodul în care am înțeles să-mi exercit libertatea interioară în muncile de răspundere pe care le-am îndeplinit sau în viața socială obişnuită. Eu nu prea luam cuvântul la adunările generale. Când o făceam însă, de cele nai multe ori eram motivat de situații care impuneau o atitudine ca să zic aşa, neortodoxă. Riscam fără îndoială, dar o făceam din convingerea - pe care mulți dintre colegii mei n-o împărtăşeau - că adevărurile noastre trebuie susținute de fiecare dată, chiar dacă puterea pare a nu ține seama de ele."[4]

Cert este că în zilele de după 22 decembrie 1989, Alexandru Melian era un tip care îi încurca pe toți: pe adepții loviturii de stat, pe adepții „revoluției spontane" şi pe spionii străini care monitorizaseră totul din umbră. Pe lângă toate acestea, oricum ar fi fost, pentru dizidentul Melian lucrurile aveau o încărcătură obiectivă. El crease „Frontul Salvării Naționale" pentru a nu mai fi ceea ce a fost. Nimeni nu ținea însă cont de asta şi era atacat din toate părțile. Iată cum vedea el lucrurile atunci:

„Frontul Salvării Naționale n-a fost din păcate, decât o emblemă în misterul căreia am încercat să grădinăresc speranța acolo unde ea începea să devină disperare şi avertismentul amenințător acolo unde ticăloşia se credea invulnerabilă. Dacă şi cât am reuşit este greu de spus. Oamenii care au recepționat mesajele la vremea respectivă sunt cei mai în măsură să judece acest lucru.

Marea mâhnire pe care am resimțit-o când v-am citit articolul rezultă din constatarea că gestul meu a fost profund maculat prin integrarea lui în bâlciul deşertăciunilor politice postrevoluționare. În scrisorile mele nu s-a declarat niciodată că F.S.N. ar fi o mişcare clandestină de opoziție în interiorul partidului comunist. Aş fi foarte bucuros dacă Europa liberă ne-ar trimite xerocopia celor două mesaje. S-ar vedea din ele cât de insultătoare este aserțiunea citată de dv., „Totul despre misteriosul front al salvării comunismului». Faptul că la 22 dec. 1989 organismul constituit a hotărât să-şi ia numele Frontul Salvării Naționale rămâne o coincidență. Este adevărat, o coincidență care, dincolo de uimire, m-a emoționat şi m-a bucurat, în acelaşi timp. Am simțit în ea validarea modestei mele opoziții, aşa cum în jertfa de sânge din decembrie am recunoscut, cu nemărginită durere, confirmarea avertismentului cu care se încheia primul meu mesaj.

De aici însă nu trebuie trasă o concluzie falsă despre atitudinea mea față de F.S.N. constituit la 22 decembrie, față de platforma adoptata şi față de multe din acțiunile realizate. în pofida greşelilor făcute (la unde: din ele m-am referit chiar în scrisoarea trimisă României libere şi rămasă nepublicată), în pofida, sau poate tocmai datorită compoziției eteroclife a frontului, rezultanta înfăptuirilor sale de până acum le socotesc demne de respect şi prețuire. Dar mai ales socotesc că merită recunoştința noastră curajul şi civismul celor care şi-au asumat răspunderi extraordinare într-un moment de cumpănă a istoriei. Adică într-un moment în care au toate şansele, - aşa cum se vede deja - de a se compromite politic. Şi aceasta nu doar datorită propriilor greşeli, cât mai ales catastrofalei moşteni» ceauşiste pe care, nerăbdători peste măsură, o dorim spulberată în câteva luni. Este mult mai comod să stai deoparte şi eventual să critici, decât să intri în vâltoarea unei realități imponderabile şi profund tensionate pentru a o rostui cu înțelepciune."[5]

§3. CONJUNCTURA DECEMBRISTĂ: MOTIV DE PERPETUĂ ZÂZANIE

Evenimentele din 1989 au pus într-atât amprenta pe poporul român încât, prin mediatizarea diverselor aspecte şi idei în mass-media, datorate enormelor interese politice puse în joc şi a mozaicului de forțe implicate în schimbarea regimului ceauşist, să se ajungă la paradoxul că fiecare cetățean are propria explicație şi interpretare a acelor evenimente. Ori, cum mai toate cazurile de lansare publică a propriilor idei duc la polemici ireconciliabile, sunt convins că nici încercarea mea de a pune o logică proprie în informațiile date de A. Melian nu va avea altă soartă! Chiar dacă eu şi d-l Melian ne-am ataşat prin e-mail-urile trimise unul altuia până în acest moment, acum cu sabia mea scoasă, e sigur că nu ne vom mai vedea bine!

Cu un singur lucru vom fi însă amândoi de acord: existența acestui capitol al IV-lea , „Efemeride întru neuitare", generează ea însăşi discuții. Capitolul este construit de aşa manieră încât lasă loc tuturor interpretărilor. Să deschid, în consecință, această serie a supozițiilor.

În primul rând, nu cred că Alexandru Melian n-a fost arestat la 4 octombrie 1989 - când se zice că a fost identificat - din cauză că se dorea găsirea „complicilor" săi. Maiorul Viorel Tache ştia că regimul ceauşist se va prăbuşi şi ținea dosarul ca o probă, mai degrabă în interes propriu decât în interesul instituției sale, securitatea. În fond, lansarea expertizei grafice se putea face încă din 4 mai 1989, când se constatase că toate

(Continuare în pagina 36)

TITINA NICA ȚENE - (n. 1944) Uşurei-Şuşani, Vâlcea, poet, prozator.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

O noapte palpitantă

- Povestiri cu o nepoțică, spuse de bunică -

Capra cu trei iezi

Când am văzut că nepoatei mele , Anastasia, îi este foarte frică de lup, m-am gândit să inventez altă poveste cu Capra cu trei iezi pe care i-am povestit-o la ora 14, când ne-am aşezat în pat să ne odihnim.

- Anastasia, hai să-ți povestesc “Capra cu trei iezi”…
- Nu, nu vreau, mi-e frică de lup…
- Eu ştiu altă poveste...
- Bine…

-Era odată o capră care avea trei iezi. Erau foarte cuminți toți. Şi cel mare şi cel mijlociu şi cel mic. Adică mâncau frumos la masă, o ascultau pe bunica şi când vroiau ceva spuneau, te rog frumos şi mulțumesc, nu deschideau uşa la străini. Ba o lăsau pe mama să meargă la pădure unde avea serviciu şi nu plângeau când pleca. Intr-o zi mama le spunse că merge după demâncare la pădure. Să stea cuminți, să nu deschidă uşa la nimeni, decât atunci când vor auzi glasul ei. Dar lupul e mare şmecher şi a venit, nu după mult timp, la uşă. Iezii şi-au dat seama că e lupul şi l-au primit cum se cuvine. Adică unul cu lingura de lemn, altul cu polonicul de ciorbă şi altul cu mătura. L-au alungat cât ai zice peşte. Lupul a fugit speriat. S-a întâlnit cu capra:

- De unde vi, lupule, precis ai fost la iezii mei. I-a vino tu la mine să te duc în pădure, să te leg de copac.
- Lasă-mă coană capră că destul m-au alungat iezii, lasă-mă în plata mea...

Capra nu s-a milit de el. L-a dus în pădure şi l-a legat de un copac. De acum încolo să nu mai îndrăzneşti să te atingi de iezii mei, ai înțeles? Şi aşa au scăpat capra şi iezii de lupul cel rău.

Anastasia, mă ascultă cu atenție şi foarte bucuroasă sare jos din pat.

- Ce faci Anastasia, nu te culci? Vezi că vine lupul...

Nu, nu mai vine l-a păpat capra...

Căldura

.

Deşi era ora nouă dimineața, soarele ardea necruțător. Razele lui pătrundeau prin fereastra apartamentului Anastasiei.

- Anastasia, hai mai repede să te îmbrac să mergem afară că este timp frumos!
- Nu merg, vei să mor de frig? Uite, bate vântul, plouă şi lăcesc.
- Unde vezi tu aşa timp, este foarte cald afară! Ce e cu tine odată îl zici pe r altădată nu. Ia zi: rață

-Lrață

-Lasă, eşti răsfățată, asta e, şti să zici şi nu zici.

Mama ei ne lăsase cu ce haine să o îmbrac. Pantalonaşi scurți cu o bluzică asortată. O dezbrac de hainele de casă. Când rămâne în pielea goală începe să fugă prin casă.

- Sunt Tărzănel, sunt Tărzănel, aşa zicea tăticu când era micuț... Tata e copilul tău?
- Da.
- Nu, nu este, e copilul meu, mama l-a făcut...

Anastasia în ritmul acesta nici mâine nu mai ajungem afară. Ne aşteaptă parcul cu topoganul, cu rațele de pe lac, cu jocurile cu alți copii.. Vino să te îmbrac! Anastasia fuge, fug şi eu şi aproape că am obosit nici nu vreau să o mai duc afară. Noroc că mama ei i-a dat micul dejun înainte de a pleca la servici.

O îmbrac greu. Ii bag o parte a pantalonaşului şi când să bag celălalt picior il scoate pe cel care l-am îmbrăcat.

- Treaba ta eu nu mai merg afară că am obosit.
- Ba mergem, hai că stau cuminte!

Stă cuminte şi o îmbrac. In momentul în care vrem să ieşim pe uşă, se făcuse deja ora 10,30 şi soarele strălucea şi mai neîndurător, Anastasia se duce la dulapul ei cu hăinuțe şi îmi aduce o geacă groasă, cu eticheta pe ea, geacă pe care mama ei o cumpărase pentru iarnă. Avea şi capişon. Se îmbracă cu ea, eticheta îi atârna pe mânecă în jos. Şi-a pus şi capişonul...

- Vezi ce frumoasă e? Mi-a pumpălat-o mama ca să nu răcesc. Aşa melgem afală...
- Bine aşa mergem dacă zici tu dar e foarte cald. Geaca asta e pentru la iarnă când vine zăpada.
- Ba nu, e pentru acum!

Nu-mi place să aud copiii plângînd şi nici nu mai aveam putere să o contrazic. Ieşim pe uşă . Anastasia era îmbrăcată ca pe gerul Bobotezei. Afară erau 35 grade. Noroc că nu a trecut nimeni pe lângă bloc să ne vadă. A stat puțin şi s-a convins că e cald. Am dus haina groasă în casă şi am plecat spre locul de joacă dintre lacuri. Am venit acasă la ora 14, eu moartă de obosită, ea era freş. După ce ne spălăm

ii dau să mănânce şi ne culcăm amândouă. Ea se suceşte in toate direcţiile nicicum nu vrea să doarmă. Noroc că, de frica lupului din povestea Capra cu trei iezi, nu se dă jos din pat. E şi lupul bun la ceva. Adoarme târziu. Eu am adormit pe loc...

Moş Crăciun

Eram hotărâtă să o apropi pe nepoţica mea Anastasia , de trei ani, de Moş Crăciun. Ii era îngrozitor de frică de el. Deşi i se spunea că Moşul e bun şi aduce daruri la copiii cuminţi, ea nu vroia să audă de el. Aşa că într-o seară când au adus-o părinţii la noi am hotărât să o vindecăm de frică.

Adevăratul Moş Crăciun nu venea atunci, să fi fost prin 3 decembrie, el venea mai târziu

când ningea. Venea din Laponia pe sanie trasă de reni. Acum am improvizat noi un Moş Crăciun, cu barbă şi costum roşu. Când l-a văzut a început să tremure.

- Anastasia spune o poezie, ai fost fetiţă cuminte?

- Dddda, nu meleu, nu pot vobi , îmi temulă gula…

Când am văzut că e aşa de speriată, am luat-o în braţe şi i-am spus:

- Nu trebuie să te sperii de Moş, e bun şi iubeşte copiii...

- Nu, nu-mi tlebuie nimic, du-te, du-te Moşule... peacă la tine acasă...

Moşul a plecat ca să nu se sperie fetiţa şi mai rău. Când a intrat bunul Florin în cameră nu se mai oprea din povestit cum a venit moşul şi ea s-a speriat, dar acum i-ar plăcea să mai vină odată. Bunul Florin se minuna de spusele ei şi a zis că o să mai vină de Crăciun , o să-i aducă daruri, iar ea să mai repete poezia. Ştia poezia, o spunea foarte tare şi frumos dar în faţa Moşului, de emoţii nu putea vorbi. Bine măcar că acum a făcut cunoştinţă mai de aproape cu Moşul. Au venit părinţii şi sora ei Catinca din clasa patra să o ia. Le-a povestit cu lux de amănunte cum a venit Moşul. Ei au rămnas uimiţi, nu ştiau despre ce moş e vorba dar nu au comentat. Când au ajuns acasă la ei, Anastasia a rugat pe Catinca să mă sune:

- Titina, ce faci? Vino tu aici la mine...

- Nu pot Anastasia e noapte, uite e ora douăzeci şi două , lasă că vin mâine...

- Nu merge toleibuzul? Atunci, dă-mi pe Moşul la telefon...

- Nu am de unde să ţi-l dau, a plecat să cumpere jucării pentru alţi copii cuminţi...

- Nu, nu! Dă-mi pe bunul Florin , el e Moşul...

Peste câteva zile Anastasia mi-a spus la telefon că vine la noi.

- Bine, o să ne jucăm şi de-a moşul...

- Nu, nu vreau să vină nici moşul adevărat, nici bunul Florin...

Deocamdată nu am reuşit să o împrietenim cu Moşul. Poate o împrieteneşte Flori, educatoarea ei de la Grădiniţă.

Secretul

Anastasia s-a dus la Grădiniţă. La început i-a plăcut, după aceea a început să nu-l mai placă. Nu-i plăcea că acolo trebuia să stea cuminte la o măsuţă, să deseneze şi mai ales să nu facă gălăgie. Când mă duceam cu bunul Florin pe la ea după amiază, când venea de la Grădiniţă iar părinţii vroiau să facă ceva cumpărături, făcea cu noi ore de grădiniţă. Ne punea pe canapea şi ne spunea:

- Să staţi cuminţi, să nu faceţi gălăgie că mă doare capul, să desenaţi frumos…

Ne dădea câte o coală de hârtie să desenăm, apoi ne controla…

- Nu aţi făcut bine, fiţi mai atenţi! Ia să-mi spuneţi care-i stânga, carei dreapta?

Noi o ascultam dar ne venea să râdem şi ea iar ne apostrofa?

- Dacă nu sunteţi cuminţi vă dau bulină neagră...

- Ia să-mi spuneţi voi, pe rând câte o poezie... Spune-ţi tare şi frumos!

Şi aşa făcea lecţii cu noi până veneau părinţii. Deşi nu era decât de vreo două săptămâni la grădiniţă, era altfel, mai ordonată şi mai cuminte. Grădiniţa pentru copii e foarte bună chiar dacă mai se îmbolnăvesc.

Pe o parte ne plăcea acest joc, ne simţeam din nou copii, dar pe alta nu ne mai convenea să fim, la 70 de ani ,la grădiniţă dar nu aveam ce face. Nu a durat mult şi aşa cum se întâmplă în primele luni de grădiniţă, Anastasia s-a îmbolnăvit. A răcit sau a luat gripa de la alţi copii. A început să tuşescă, să strănute şi avea febră. M-am dus eu la ea acasă ca să poată mama ei să meargă la servici. La grădiniţă nu o primea bolnavă.

- Ce ai Anastasia?

- Am lăcit, sunt bolnavă, a tuşit un copil aici la mine în gură…

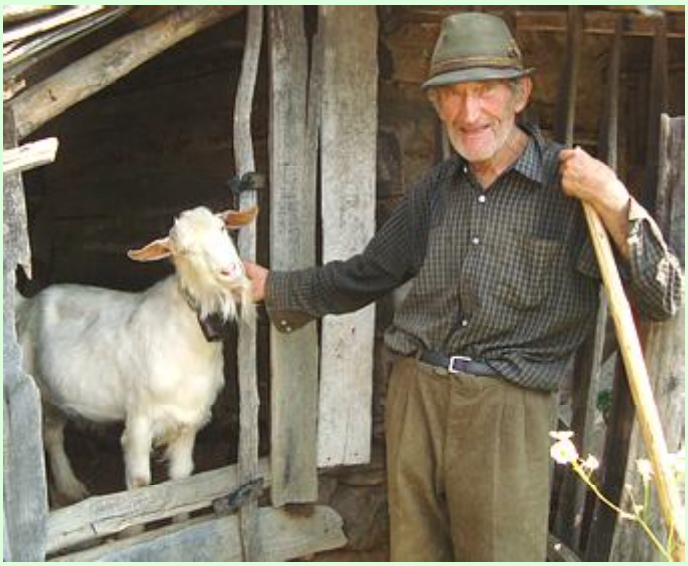

- Vai, ai febră, hai să mănânci ca să pot să-ți dau medicamentele...
- Nu mănânc, nu mi-e foame, mănâncă tu..
- Păi tu când mănânci?
- Mâine!
- Dacă nu mănânci nu pot să-ți dau medicamentele şi nu-ți trece răceala…
- Nu vreau să merg la grădiniță, vreau să stau cu tine acasă… Vino tu ca să mă pupi să iei tu răceala…
- Păi o iau dar pe tine tot rămâne aşa că o să fim amândouă bolnave..

Până la urmă am păcălit-o şi a mâncat puțin. Aşa şi trebuie. Are nevoie de mai multe lichide decât de mâncare solidă. De multe ori copiii ştiu mai bine decât noi ce le trebuie. După ce i-am dar siropul de tuse avea multă secreție în gât…

- Anastasia, i-a să văd ce ai în gât, cred că ai multă secreție căci se simte.

Spre surprinderea mea Anastasia cască gura mare şi zice:

- Vezi, nu am nici un SECRET...

O noapte palpitantă

Intr-o seară frumoasă de vară, nora mea Dana, a adus-o pe nepoata Anastasia să doarmă la mine pentru prima dată. Avea doi ani şi trei luni. Anastasia s-a uitat lung prin casă şi s-a întors către mama:

- Nu tau aici, nu pica, mamă...!
- Anastasia, stai cu Titina şi cu bunu câteva zile şi apoi vine mama şi te ia. Am o problemă de rezolvat...
- Nu, nu ai, nu tau aici, vleau cu tine...

Era foarte legată de mama ei pentru că stătuseră acasă doi ani, conform legilor în vigoare. Noi nu aveam decât trei luni şi acelea neplătite. Aşa se construia comunismul.. Dana îmi spune că punctul ei de reper din casă este lustra. Când va vedea că nu seamănă cu a lor o să plângă dar trebuie să se învețe şi cu bunicii. Cu chiu cu vai mama a plecat şi am rămas cu Anastasia care plângea cu foc. Era aşa de dulce că îți venea să o mănânci şi când plângea.

- Anastasia, nu plânge că o să vezi tu ce frumos ne jucăm!
- Bine...
- Acum te spăl, îți dau să mănânci şi apoi ne jucăm..

Bunul i-a făcut hocus-pocus cu o mingiuță care dispărea. I s-a părut foarte interesant şi ne punea să repetăm la infinit. Mereu zicea:

- Bunu, hai să ne jucăm copus, mocus...

Când s-a pălictisit, a început să repete: loca, loca, loca, loca şi arăta către calculator. Noi nu ştiam ce înseamnă acest lucru, dar am scris pe Google chiar aşa: loca, loca... A apărut Shakira cântând şi dansând de mama focului. Dansa şi Anastasia. Nu o mai dezlipeam de calculator.

- Lasă, mai ne jucăm şi mîine, acum mănânci şi ne culcăm...

Fiind obosită a adormit. Pe la ora 24, când vede că nu e lustra ei de acasă a început să plângă:

- Meg acasă la mine, aici nu este acasă, mă duc la mama...
- Acum e noapte, mâine o sun pe mama şi vine să te ia...

A mai plâns puțin şi a adormit. La ora trei noaptea Anastasia mă zgâlțâie cu putere:

- Titina, a venit gonoiul...!

Girofarul maşinii de gunoi lumina puternic fereastra. Eu muream de somn iar Anastasia privea cu încântare luminile ce pătrundeau prin fereastră... Apoi s-a mai foit puțin şi a adormit. Pe mine somnul m-a luat cu greu, pe la ora patru. La ora cinci o aud pe Anastasia:

- Latele, latele, du-te şi adu ticla cu late...

A venit şi ea în bucătărie., ca o mogâldeață, nerăbdătoare să-i dau sticla cu lapte. Am pus laptele în sticlă, după ce l-am încălzit, s-a dus înpat şi a început să-l bea cu poftă. Apoi adoarme . Am crezut că o să dormim măcar pînă pe la opt ,sau opt treizeci. La ora şapte mă pomenesc cu Anastasia că mă trage de pijama şi zice:

- Titina, nu dezi? A venit ZIUA!

Citiți romanul ***Anastasia*** online:

http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Titina-Nica-Tene-Anastasia.pdf

TITINA NICA ȚENE - (n. 1944) Uşurei-Şuşani, Vâlcea, poet, prozator.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Neastâmpărul toamnei

Acasă la tine...

Sânt în pădurea copilăriei mele,
copacii mă întreabă ce am mai făcut,
le-am spus că iau viața de la început
şi din pădurea aceasta am să privesc la stele...

De acuma, la oraş n-am să mă mai duc,
nincăieri nu-i bine ca la mine-n sat
şi să-mi las pădurea este un păcat,
din ea ascult, vara, cântecul de cuc.

Stați acas` la voi că acolo-i bine,
nu umblați prin lume în neştire,
căci în altă țară nu aflați zidire,
zidirea se face acasă la tine!

Ajută-mă, Doamne!

Ajută-mă, Doamne, să mă liniştesc,
de nimic în viață să nu îmi mai pese,
doar la tine vreau să mă gândesc,
diavolul în cale să nu îmi mai iese.

Ajută-mă, Doamne să privesc spre cer,
când dorința vreau să mi se împlinească,
din lumea aceasta când o fi să pier
Isus Cristos să mă mântuiască!

Ajută-mă, Doamne, să nu am dureri,
priveşte cu milă înspre mine
şi mă înconjoară cu dulci mângâieri
căci nădejdea mea, toată, e la Tine

Cernăuți - Statuia lui Mihai Eminescu

Amândoi

Parcul e ascuns sub ceață
Pe alei sunt frunze moarte
Este toamnă peste tot
Tinerețea ni-e departe.

Şi copacii dezgoliți
O să înfrunzească iară
Noi o să îmbătrânim
Cu puțin, în primăvară.

Şi aşa, ne tot plimbăm,
Pe sub vremuri, pe sub ploi,
Iar când va veni scadența,
Ne vom duce amândoi.

1 Decembrie 2012

Chiar dacă...

Chiar dacă nu mai suntem tineri
Să ne iubim cu-nfrigurare
Să admirăm pe mai departe
Livada cu merii în floare.

Şi să trăim frumos, din plin,
Fiecare clipă a vieții,
Iar, după Bunul Dumnezeu,
Să ne iubim cu drag nepoții,

Căci ei ne fac să-ntinerim
Să ne simțim iar cum am fost
Şi până dincolo de moarte

Citiți volumul de poezie ***Neastâmpărul toamnei*** online:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Titina-Nica_Tene-Neastamparul_toamnei.pdf

Romancierul Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru al LSR -Gorj

OMAGIU LA ZI ANIVERSARĂ

Secvențele video de la manifestarea omagială Ion C. Gociu

Filmele de pe YouTube se găsesc la adresa:
"YouTube Revista Sămănătorul" - http://www.youtube.com/user/semanatorul

Dăm conținutul şi adresele lor:
1-Scriitorul Ion C. Gociu la 80 ani
Generic cu momente din viața scriitorului, medalierea de către Asociația "Semănătorul Tismana" la aniversare.
http://www.youtube.com/watch?v=HiArskhNJrY

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

2-Scriitorul Ion C. Gociu la 80 ani
Deschiderea manifestării omagiale a scriitorului, moment muzical "La mulți ani".
http://www.youtube.com/watch?v=07FRSVGx6g8

3-Scriitorul Ion C. Gociu la 80 ani
Cuvântarea principală a scriitorului, la aniversarea vârstei de 80 ani.
http://www.youtube.com/watch?v=obYQbpMCSmk

Film unde scriitorul detaliază emoțiile la SCRISOAREA şi videoclipul scriitoarei Helene Pflitsch
Iată-l: http://www.youtube.com/watch?v=ZJXXp78BlHA

4-Scriitorul Ion C. Gociu la 80 ani
Imagini foto la medalierea de către Asociația "Semănătorul Tismana" a autorilor Editurii "Semănătorul Tismana" şi revistei "Sămănătorul".
http://www.youtube.com/watch?v=oHfmuII0u_A

5-Scriitorul Ion C. Gociu la 80 ani
Film de la medalierea de către Asociația "Semănătorul Tismana" a autorilor Editurii "Semănătorul Tismana" şi revistei "Sămănătorul".
http://www.youtube.com/watch?v=8sOo4ldaiQY

6-Scriitorul Ion C. Gociu la 80 ani
http://www.youtube.com/watch?v=IZ83kfSBnsI
Momente muzicale de la manifestarea omagială a scriitorului cu ocazia aniversării vârstei de 80 ani.

Alte pagini se găsesc pe site-ul Ligii Scriitorilor Români - Filiala Gorj
http://www.tismana.eu/lsr-gorj/aniversare80/index.htm
UNDE GĂSIȚI ŞI ALBUME DE IMAGINI

Nu copiați adresele manual din revista tipărită nr. 6, iunie 2014!
Folosiți ediția online nr. 5, mai 2014 cu link-uri directe

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

La zi aniversară

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Ion C. Gociu felicitat de Nicu N. Tomoniu

10 MAI 2014, ziua regalității. Sala de conferințe a Muzeului Județean „Alexandru Ştefulescu*" din Târgu-Jiu a găzduit lansarea cărții „La vârsta senectuții" a reputatului scriitor gorjean colonel (r) Ion C. Gociu. Cu această ocazie a fost sărbătorită şi ziua de naştere, zi în care domnia sa a împlinit 80 de ani. Participarea numeroasă – peste 150 de persoane – a elitei gorjene din domeniile culturii: magistrați, jurişti, medici, profesori, ingineri, militari, colegi de condei, familia, prieteni.*

*Cuvântul de început aparține prozatorului sărbătorit, cu care ocazie informează auditoriul în legătură cu modul de desfăşurare a manifestării. După prezentarea succintă a cărții „*La vârsta senectuții*", urmează atribuirea de diplome şi medalii din partea unor asociații, după cum urmează:*

- Asociația Semănătorul Tismana reprezentată de directorul ei, domnul profesor Nicolae N. Tomoniu acordă „Brevet pentru medalia <<Semănătorul Tismana>> *şi o frumoasă medalie, cu prilejul împlinirii vârstei de 80 de ani, pentru activitatea de prozator la* <<SEMĂNĂTORUL Editura online>>*, activitatea de jurnalistică la Revista* <<Sămănătorul>> *şi la publicațiile online* <<Semănătorul>>*;*

*- Asociația Cercetătorilor şi Autorilor de Carte gorjeni „*Alexandru Doru Şerban*" înmânează Diplomă de Excelență, prin persoana preşedintelui asociației domnul Victor Troacă.*

- Atelierul Național de Poezie <<Serile la Brădiceni>> *prin persoana Conf. universitar dr. Ion Popescu Brădiceni, înmânează:*

Diploma, Premiul Opera Omnia

- Primăria Municipiului Târgu-Jiu înmânează placheta

TITLU DE EXCELENȚĂ
se conferă
domnului Ion C. Gociu, în semn de prețuire, pentru întreaga activitate în domeniul literar, semnată de Dr. ing. Florin Cârciumaru, Primarul Municipiului.

Momentele muzicale au fost susținute de către virtuosul violonist profesor Daniel Bârsac şi talentata sa soție doamna Georgiana Bârsac, acompaniați la orgă de profesorul Ştefan Socaciu, toți membrii ai Ansamblului Artistic Profesionist <<Doina Gorjului>> *din Târgu-Jiu.*

Nu au lipsit nici versurile alcătuite ad-hoc, din care menționăm pe cele mai reprezentative:

MISIVĂ, PENTRU COLONELUL-SCRIITOR ION GOCIU, LA ÎMPLINIREA A 80 DE ANI DE VIAȚĂ

Într-o țară de poveste, iată, s-a putut vedea,
Cum, din brazda-i pământeană, mai răsare câte-o stea!
Ălora flămânzi de carte, spre-a le-ndepărta aleanul,
Steaua plină de lumină, răsărit-a din Văianu.
Să mai crezi în vorbe goale, spuse…vrute şi nevrute,
Că, atunci când muritorul, este-n prag de senectute,
Îşi aşează pe genunchi, drăgălaşii săi nepoți,
Să le spună nuş' ce snoave şi să-l tragă de mustăți,
Când, răbojul vieții sale, precum ceasul nupțial,
Plin de creste nevăzute, este-aproape de final?
De-astăzi, dragii mei confrați, cu al patimii plaivas,
Aste gânduri şi-au temeiul doar în vorbe de pripas !
Câtă vreme-n astă viață, spunem vrute şi nrvute,
Iar… dovada (ştiți… „savanta"), e-n… debut de senectute!
Şi, precum aflat-au scribii, cu sfințenie şi sârg,
Un debut ca o minune, care multora din Târg,
Le ridică o-ntrebare, care poate n-are rost:
Prea-distinse dom'le Gogiu, pân-acum, unde-ați fost?
Întrebăm, privind ostaşul, cu total respect în glas,
Din „cartuşele" minune, câte vor mai si de tras?
Sper ca Domnul să ne țină, şi valid ne fie-amnarul,
Ca, dom' Gociu-colonelul, când serba-va-şi centenarul,
Va fi tot la fel de tandru, drept precum ne ştim stejarul,
(Din pădurile tăiate, de tâlhari, mânce-i amarul!!)
Câte alte noi romane, cu valoarea lor de aur,
Vor sta mândre lângă MAIA, îl al Gorjului tezaur?
Pân-atunci, că vreme este, îi urăm, cu avuție,
LA MULȚI ANI ŞI SĂNĂTATE, lângă scumpa sa soție !!

Geo Filiş, 10 mai 2014

Un spirit multilateral
Gândirea-i e sprințară,
Vocabularu-i natural
Prea bun. Prea ca la țară!

Grig. Dobreanu
10 mai 2014

* * *

DOMNULUI ION C. GOCIU
(la împlinirea vârstei de 80 ani)

La 80 de ani Maestre,
Azi urarea noastră este,
Să mai facem o băută
Când vei împlini o sută.

Cu stimă,
Ion Burețea
10 mai 2014

LUI ION C. GOCIU LA ZI ANIVERSARĂ

Azi, la vârsta senectuții
Spun în fața tuturor:
Te citesc necunoscuții
Ca pe-un mare prozator.

Trece-mă printre amici
Cu o bucurie rară
Tu în proza ta aplici
Strategia militară

Ai şi stil şi ai şi vervă
Eşti pe plac inimii mele
Îți urez fără rezervă:
Cărți mai multe, colonele

Florin Saioc
10 mai 2014

* * *

MĂRTURISIREA COLONELULUI
(despre soția Sa)

Recunosc că Ea îmi este
Comandantul de poveste
Recunosc că-n fața ei
Nu contează anii mei
Şi mă trage de ureche –
Corector fără pereche.

Tori Saioc
10 mai 2014

* * *

SIMPLE MIRĂRI
prozatorului Ion C. Gogiu

Iradiind viu grai prin forța amintirii
Oriunde e văz-duh, mişcare sufletească
Nativ sentimental în rostul firii
Caută simplitate şi ordine firească!

Gata să-mbrățişeze alte primăveri,
Octogenar onest, dar avântat spre zări
Cel care freamătă dorințe şi libere păreri –
Iubiri năvalnice, fecunde dezlegări,
Urcuş lăuntric, noblețe şi mirări!

Doru V. Fometescu

Asistența elevată prezentă în sală, determină pe doamna Georgiana Bârsac să exclame afectiv: „am participat la numeroase evenimente, în toată țara, dar atâția oameni de cultură adunați laolaltă, nu mi-a fost dat să întâlnesc!”

Cunoscutul poet, membru al Uniunii Scriitorilor Români, domnul Nicolae Dragoş, venit de la Glogova, elogiază activitatea literară a scriitorului Ion C. Gociu, încheind cu următoarele cuvinte: „mă bucur de participarea la această manifestare – patimă de adevăr şi emoție”.

Soția autorului, distinsa doamnă Cornelia (Nely) Gociu îi adresează un SFAT BĂTRÂNESC:

SFAT BĂTRÂNESC

Prin lume omul colindând,
Vrea coarda timpului s-o-ntindă
Dar bine-i ca, din când în când,
Să se mai uite şi-n oglindă.

URCÂND ÎN POMUL VIEȚII

O vorbă aş avea de spus
Acelui fără ostoire:
Când o s-ajungă în pom mai sus,
Va sta pe-o creangă mai subțire

Vasile Larcă, (Vatra Veche – Târgu Mureş)

Ion C. Gociu felicitat de Ion Popescu-Brădiceni

Răspunsul domnului Ion C. Gociu vine imediat:

NOBLEȚEA UNEI LACRIMI

Liliana Petcu
Vatra veche Nr. 3/2014

Obrazul mi-l atinge
o lacrimă sărată;
cristale fără număr
din ea sporesc grăbit,
şi-mi spală 'ntreaga ființă
în ape prea curate
de nobil pocăințe
întoarse spre trecut.

Noblețea ei îmi stinge
furtuni nepotolite,
de vremuri între vremuri
cu aprige porniri;
îmi liniştește calea
şi-mi dă răgaz cu mine
de-a învăța din toate
şi de-a muri, trăind.

Soția dlui Gociu, dna Cornelia (Nely) Gociu citeşte catrenele adresate soțului şi poeziile trimise prin poştă de scriitorii din țară

Tânăra şi talentata solistă la nai, Delia Bejat, a încântat asistența interpretând mirific câteva melodii. De asemenea ansamblul format din patru tinere fete rome, conduse de doamna Luminița Feraru, îmbrăcate în costume tradiționale au executat câteva dansuri țigăneşti pe melodii din filmul Şatra „parcă rupte din filele celebrului, de pe acum, roman Maia" (Ion Predoşanu), prezent şi domnia sa la eveniment.

Înconjurat de familie: doamna Cornelia, soție; Mihaela şi Paul Niță (fiică şi ginere), veniți din Canada, unde locuiesc împreună cu fiul lor Victor, - student; Petronela şi Corneliu Chimerel (cea de a doua fiică şi ginere), care locuiesc în Târgu-Jiu, împreună cu fiica lor Iulia, distinsul colonel (r) Ion C. Gociu se declară un om împlinit pe toate planurile. Din oraşul Drobeta Turnu – Severin a venit la acest eveniment şi profesorul pensionar Grigore Gociu – fratele mai mic (77 ani), cu soția.

Întreaga manifestare s-a desfăşurat la un ridicat standard cultural, cu participanți de o înaltă ținută, onorând sărbătoritul cu prezența lor.

Consacratul poet gorjean, membru al Uniunii Scriitorilor Români, Spiridon Popescu, alcătuieşte un catren pe care nu aş dori să îl trec cu vederea:

„Luate-ar naiba senectute,
Ne-ai luat dreptul de a… scrie,
Dar ne-ai făcut să-avem parte,
Numai de lansări de carte."

Florian Văideianu
jurist

Ion C. Gociu felicitat de poetul Nicolae Dragoş

TOP 1 al fotografiilor de la manifestarea omagială

Vedeți articolul original ***La zi aniversară*** şi alte fotografii online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/05/florian-vaideianu-la-zi-aniversara.html

Sărbătoriții lunii mai la "Sămănătorul"
- Acrostihuri şi poezie -

Târgu Jiu
10 Mai 2014

Domnului Ion C. Gociu
- La zi aniversară -

Ideea de a scrie proză
Oricum, când lumea nu-i prea roză
Nu-i decât una salutară,
Când vorbele-s *prea ca la ţară*,
Grăind în stilul gorjenesc,
Orice cuvânt îţi e firesc
Cum se vorbeşte-ntre ţărani,
Iar de la unul dintre fani,
Urarea-i simplă:

La mulţi ani!

Grig M. Dobreanu

„Calea Zorilor"

- Lui Doru V. Fometescu la 65 de ani -

- acrostih -

Dăruie **vieţii farmec**, fără răgaz, ***Prosens***,
Om **internaţional al mileniului** cel dens,
Ramuri **de rod** poetic, mereu renasc şi mor
Unde sunt oare versul şi cântecul de dor ?!?

Vlăstare-apar întruna pe plaiul gorjenesc

Fluidul roditor le e sprijin şi cresc
Odată ce-s crescute, nici nu mai ştiu ce-i frica,
Mocnesc tot timpul ***Focuri peste zăpezi*** de dor
Eu am dorit din suflet, doar bine tuturor,
Tainic tresaltă dorul ce-acasă l-am lăsat
Etern este ***Muzeul uneltelor*** din sat,
Sublim e ***Sentimentul - punct de sprijin*** la greu
Cuget prin suflet . Ager, Dezmărginiri strâng eu,
Uimit... ***CUM SĂ-L AJUT PE DUMNEZEU...!!!****

Grig M. DOBREANU

**În versurile scrise cu caracter bold-italic veţi regăsi titlurile unor volume personale, titluri de recunoaştere pe plan naţional şi internaţional, precum şi numele unor fundaţii şi manifestări al căror părinte spiritual este.*

Si la mine-i senectute;
Vin dintr-un neam vechi de Pruna
Si reprezint o virtute,
Pentru cel ce ma consuma
lar la cei 80 de ani,
Mult noroc si la multi ani !

Am 64 de grade,
Am si gust, am si mult har
Si mai cred ca nu se poate
Bea mai mult de un pahar

Coniac cu versuri de Florian Vaideianu

Vedeți articolul original ***Acrostihuri*** şi alte fotografii online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/05/sarbatoritii-lunii-mai-la-samanatorul.html

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Un studiu de premieră mondială al dr. Ion Mocioi privind descifrarea discului de la Phaitos - Creta

SERIA a II-a

DISCUL DE LA PHAISTOS

CAPITOLUL III

NUMĂRUL ŞI FRECVENȚA SEMNELOR SCRIERII DE PE „DISCUL DE LA PHAISTOS

17. Cercetătorii scrierii de pe «Discul de la Phaistos» au observat că aceasta foloseşte 45 de semne diferite, pe care le-au numerotat de la 1 la 45, după o schemă devenită uzuală în toate studiile publicate.

TABLOUL SEMNELOR DE PE „DISCUL DE LA PHAISTOS

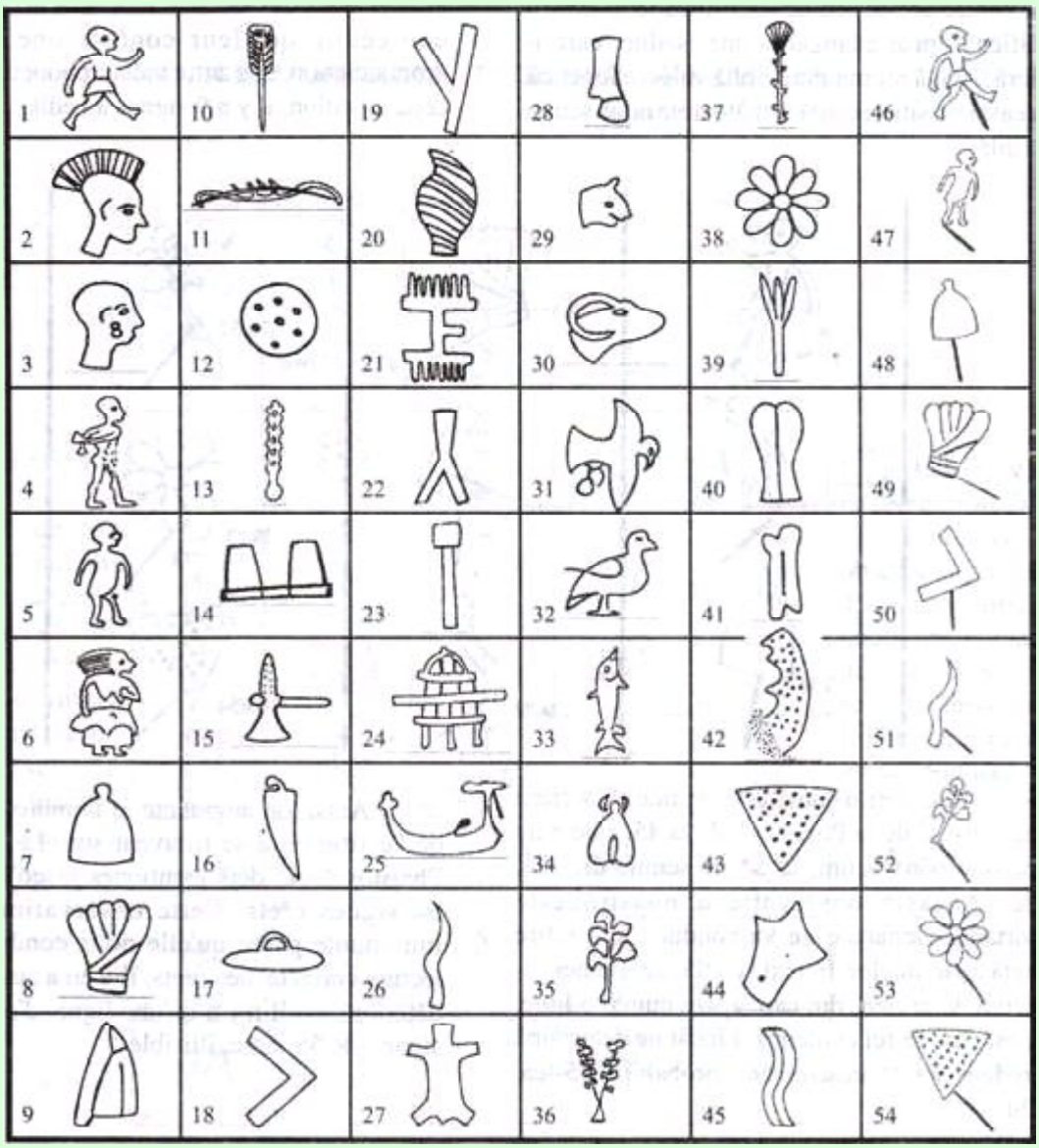

18. Eu fac o nouă observație, descoperind că unele dintre aceste semne sunt folosite în desene modificate, prin adăugarea unei sedile, care le conferă o nouă pronunțare, o altă valoare fonetică. În această situație, se află următoarele nouă semne cu sedilă: Astfel, mărim numărul de semne ale scrierii de pe "Discul de la

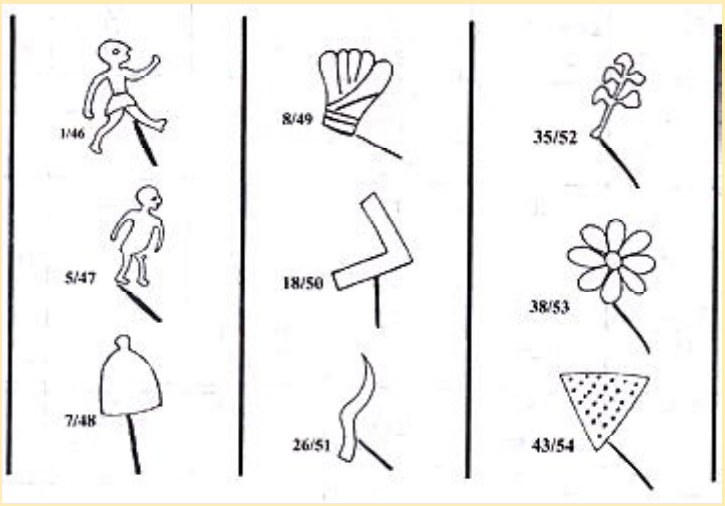

Phaistos", de la 45, câte s-au numerotat până acum, la 54 de semne diferite, reale. Această observație a noastră este importantă, deoarece ne va conduce la o citire corectă a cuvintelor. în text se află, de asemenea, un semn deteriorat, din care apare numai o linie, care este în aşa fel evidențiată încât ne determină să credem că este un semn nou, probabil al 55-lea, ilizibil

19. Cele 242 de semne înscrise pe cele două fețe ale Discului de la Phaistos rezintă următoarea frecvență de apariție în text:

1	9		10	4	
2	19		11	1	
3	2		12	17	
4	1		13	6	
5	_ *		14	2	
6	4		15	1	
7	14		16	2	
8	2		17	1	
9	2		18	11	
19	3		28	2	
20	2		29	11	
21	2		30	1	
22	5		31	5	
23	11		32	3	
24	6		33	6	
25	7		34	3	
26	3		35	10	
27	15		36	4	
37	4		46	2	
38	3		47	1	
39	4		48	4	
40	6		49	3	
41	2		50	1	
42	1		51	3	
43	_ *		52	1	
44	1		53	1	
45	6		54	1	

20. Facem observația că semnele nr. 5 şi 43 sunt folosite numai cu sedilă, respectiv cu valoare fonetică modificată, ceea ce ne va ajuta la o citire corectă a acestora, diferită decât citirea semnelor de bază respective. Faptul ar presupune că mai erau folosite cel puțin încă alte două semne, aceleaşi cu nr. 5 şi 43 care nu poartă sedilă.

CAPITOLUL IV
SEMNELE TEXTELOR PELASGICE DE PE „DISCUL DE LA PHAISTOS”

CITIREA SEMNELOR

21. A fost, de-a lungul secolului XX, o mulțime de cercetători care au încercat să descifreze textele de pe cele două fețe ale «Discului de la Phaistos». între aceştia, recent, Louis Godart a rămas la convingerea că «nimeni nu va putea propune o descifrare verificabilă» a textelor «Discului de la Phaistos» atâta timp cât nu se vor mai găsi şi alte texte cu asemenea scriere (p. 210).

22. Cert este că «Discul de la Phaistos» nu foloseşte scrierea hieroglifică din Creta şi nici silabarele A şi B, ci o scriere adusă din alt teritoriu. Discul a fost adus în Creta celei de-a doua jumătăți a secolului al XVII-lea î.e.n., din țara europeană a civilizației de la Dunărea de Jos.

23. Scrierea folosită pe «Discul de la Phaistos» este aceeaşi pe ambele fețe ale acestui obiect descoperit în Creta. Cele 242 de semne hieroglifice sunt repartizate în texte de sine stătătoare pe cele două suprafețe ale discului, respectiv de 119 şi 123 hieroglife.

24. După cercetarea noastră, textele, deşi folosesc aceeaşi scriere, nu sunt comunicări în aceeaşi limbă: «Discul de la Phaistos» este un document bilingv. Traducerea textelor se reduce în fapt la stabilirea «scrierii» acestor două limbi.

25. Mi-au atras atenția, în unele lecturi, câteva substantive proprii din antichitatea cretană, prin asemănarea lor cu nume de la Dunăra de Jos.
Cetatea care a distrus oraşul Phaistos a fost *Gortina*, al cărui sens este «oraşul zeului din Gurnia», alt oraş minoic (1450-1400 î.e.n.), are acelaşi nume ca al unei înălțimi şi al unei ape din zona Tismana, a Carpaților din România. Denumirea oraşului *Haghia Triada* (Sfânta Treime) se raportează la Haghia, identicul nume unui deal de la Dunăre. Aceeaşi relație o suportă numele oraşului cretan *Haghios Nicolaos.* O rădăcină de cuvânt românesc se află şi în denumirea oraşului cretan *Hierapetra* ş.a.

Limbile de bază ale textului trebuie să fie dialecte pelasgice din Creta.

.**26.** Cel mai recent studiu despre textele «Discului de la Phaistos»1, bazat pe bibliografia de bază cât şi pe proprie intuiție (Louis Godart, p. 116) identifică semnele scrierii acestora, fără să fíe sigure şi fără a le da o valoare fonetică:

1- Pieton / Piéton
2- Cap acoperit / Tęte emplumée
3- Cap tatuat / Tęte tatouée
4- Prizonier / Prisonnier
5- Copil / Jeune enfant
6- Femeie / Femme
7- Cască / Casque
8- Mănuşă / Gant
9- Tiară / Tiare
10- Săgeată / Flčche
11- Arc / Arc 12- Scut/Bouclier
13- Măciucă / Massue
14- Cătuşe / Menottes
15- Topor / Piolet
16- Fierăstrău / Scie
17- Capac / Couvercle
18- Bumerang / Boomerang
19- Rindea /Rabot
20- Vas / Triton
21- Pieptene / Peigne
22- Praştie / Fronde
23- Coloană / Colonne

27. Cercetarea noastră modifică substanțial identificarea semnelor şi propune, totodată, valoarea lor fonetică (V.F.);

VALOAREA FONETICĂ A SEMNELOR

	SIGNES	SENS	V.F.
1		femeie a merge femme marcher	i
2		ochi, a vedea ulan, soldat oeil, voir ulan, soldat	u
3		rege roi	re
4		rival prizonier rival prisonnier	ri
5		copil fiu enfant fils	pe
6		doică, mumă nourrice, mère	wo
7		a suna clopot sonner cloche	so
8		mănuşa gant	no
9		a ascunde în mediu moale; clitoris se cacher en matériel mou; clitoris	li

SIGNES	SENS	V.F.
10	copac arbore arbre	le
11	arc armă arc arme	a
12	scut bouclier	ru, qe
13	nod buzdugan noeud massue	nu
14	poartă uşă porte	ta, dwe
15	bardă piolet hache piolet	da
16	teacă, cuţit cu plăsea dublă etuie, couteau à lame recourbée	si
17	capac cu mâner couvercle à manche	ka
18	cioc, unghi colţ bec, angle, coin	gi

SIGNES	SENS	V.F.
19	cuib, rândunică nid, hirondelle	ni
20	topor, satâr hache couperet	po
21	piesă la războiul de ţesut; iepe pièce d'un métier à tisser; jument	di
22	dinte dent	zu
23	cui de lemn coloană cu capitol clou en bois, colonne avec chapiteau	qu
24	tumul, monument funerar monument funéraire	two
25	barcă barque bateau	ba, naw
26	corn corne	co
27	piele de animal, peau d'animal	swi

SIGNES	SENS	V.F.
28	labă de urs copită de cal patte d'ours sabot de cheval	la
29	motan pisic matou chat	mo
30	oaie, berbec mouton, bélier	qi
31	gaie vultur milan aigle	ga
32	pui, puişor poussin	pu
33	ton peşte thon poisson	to
34	păduche pou	du
35	pai frunză paille feuille	pa
36	in salcie lin saule	sa

SIGNES	SENS	V.F.
37	lotus (parte a florii) lotus	hi, hri
38	trandafir, roză, soare rosse soleil	swa
39	orez plantă de apă riz plante aquatique	ŝa, şa, cha
40	coadă, fund queue fond	ku
41	os, fluier os, flûte	o
42	himen, seceră hymen faucille	se
43	a cerne, sită, ciur bluter sas, tamis	ti, ta
44	a rade, răzuitor raţă, gură raser, racloir, cane, bouche	ra_1
45	apa unui râu l'eau d'une rivière	ne, ra_2

SIGNES	SENS	V.F.
46	mers marche	ie, iy
47	picior pied	phe
48	sunet, clopot son cloche	sho
49	mână rugă main prière	nho
50	a (se) ascunde, ascunziş (se)cacher, cachette	ghi
51	capră codru chèvre forêt	cho
52	pat, culcuş din frunze lit, nid de feuilles	pha
53	rază, zeu rayon dieu	shwa
54	a strecura a filtra s'écouler se filtrer	thi

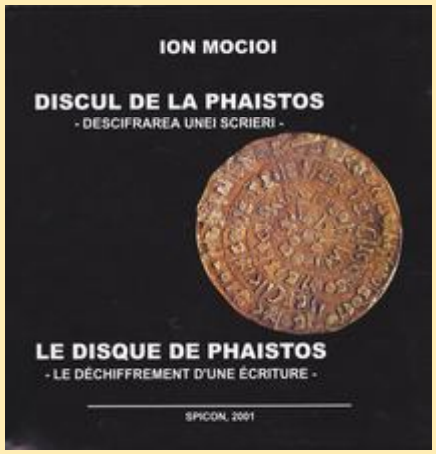

ÎNCHEIERE SERIA a II-a din studiul «Ion Mocioi - DISCUL DE LA PHAISTOS», Editura «SPICON», 2001, Colecţia «Ştiinţa în mileniul III», ISBN 973-9022-87-1

- va continua -

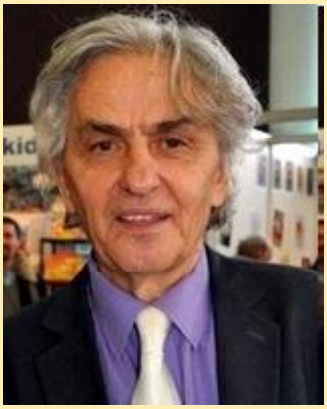

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea)
Poet, eseist, specializat în indianistică

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Din colocviile organizate de George Anca

EVOLUȚIONISM ŞTIINȚIFIC ŞI CREAȚIONISM DOGMATIC

Colocviile de Marți
miercuri 21 mai 2014, 5 pm, Calderon 39

Anul V, nr. 5 (56). Parteneri: Asociația Culturală Româno-Indiană, Academia Internațională Mihai Eminescu, Societatea de Etnologie din România, Fundația Dumitru Drăghicescu, Asociația Română de Istorie a Presei. Format: Addresses, Intervenții, Teatru de poezie. Întâlniri, (Re)lansări de cărți şi publicații, Proiecte, Portrete, Ateliere Creative

Conferința: **EVOLUȚIONISM ŞTIINȚIFIC ŞI CREAȚIONISM DOGMATIC**
Confernțiar: Profesor DENIS BUICAN, Paris

Conferința va prezenta evoluția biosferei şi evoluționismul biologic, social, politic şi cultural, în toate domeniile cunoaşterii. În opoziție, creaționismul reprezintă un dogmatism care nu face decât să răspândească un reducționism ideologic lipsit de bază ştiințifică.

Profesorul Denis **Buican** este pionier al radiogeneticii în România, doctor în genetică (1961). Din 1969, s-a stabilit în Franța. Doctorat de Stat (1983).
Premiul Academiei Franceze pentru volumul *Revoluția evoluției (1989).*
Profesor de istorie a ştiințelor la Universitatea Paris X-Nanterre (1983-2003)
Este autorul unei noi teorii a evoluției, *teoria sinergică a evoluției* şi al unei noi teorii a cunoaşterii, biognoseologia. A publicat la mari edituri franceze numeroase volume novatoare în domeniile epistemologiei şi istoriei ştiințelor, eseuri, opere literare.
Amfitrion: Dr. George Anca

Denis Buican s-a născut la 21 decembrie 1934 în Bucureşti, fiind fiul lui Dumitru Peligrad, boier şi filantrop din Mărginimea Sibiului. Pionier al radiogeneticii din România (primele sale studii referindu-se la influența electricității asupra plantelor), inginer agronom (1956), doctor în genetică (1961), apoi cercetător ştiințific şi cadru didactic universitar la Bucureşti, Denis Buican a combătut teoriile lui Lîsenko ce fuseseră impuse fostelor *democrații populare*, începând din anul 1948. În prima sa carte - publicată în limba română în 1969 - *Biologie generală, genetică şi ameliorare*, Denis Buican nu ezită să atace teoria oficială a lui Lîsenko.

Dorind să scape de dictatura comunistă din România, Denis Buican se instalează la Paris în 1969, cu ocazia participării sale la un congres internațional. Naturalizat francez în 1972, el se consacră unor ample studii în calitate de istoric şi de filosof al ştiințelor. Acestea s-au materializat în primul rând într-o teză de doctorat de Stat (1983), intitulată *Istoria geneticii şi evoluționismului în Franța*, teză ce reprezintă o premieră absolută în materie de istorie veritabilă a acestei ştiințe, realizată în Franța. În cadrul ei, Denis Buican demonstrează modul în care neolamarckism-ul - pe atunci dominant în Franța - a împiedicat dezvoltarea geneticii pe parcursul primei jumătăți a secolului al XX-lea. În 1989, cartea lui Denis Buican intitulată *Revoluția evoluției* a obținut un Mare Premiu al Academiei Franceze. În 1997, prezidează secția *Biologie şi ştiințe medicale* a celui de-al XX-lea Congres international de Istorie a ştiințelor (Liĕge). Profesor de istorie a ştiințelor la Universitatea Paris X-Nanterre timp de două decenii (1983-2003) din

Franța, Denis Buican este autorul unei noi teorii a evoluției, *teoria sinergică a evoluției,* care completează şi reactualizează teoria sintetică dezvoltată prin anii 1940. El este şi autorul unei noi teorii a cunoaşterii, *biognoseologia.*

Scriitor de limbă română şi franceză, Denis Buican a publicat şi câteva volume de poezii, toate demonstrând o sensibilitate originală, apropiată de cea care rezultă din operele scriitorilor Mihai Eminescu, Tudor Arghezi şi Lucian Blaga. Obsedate de ideea neantului, aceste poezii scurte, dar foarte dense, deschid perspectiva unui univers ce aminteşte cititorului de cel al filosofilor Immanuel Kant, Arthur Schopenhauer, Friedrich Nietzsche şi Emil Cioran.

În domeniul educației, Denis Buican pledează pentru o veritabilă meritocrație, bazată pe *selecționarea selecționatorilor*, respectarea valorii individuale şi egalitatea şanselor :
„O societate simultan echitabilă şi performantă are nevoie de un sistem de învățământ selectiv şi chiar micro-selectiv capabil să ofere fiecăruia, din fragedă copilărie până la senectute, posibilitatea de-a se dezvolta fără nici-o discriminare, pe criterii sociale, rasiale, religioase, etc., în limitele patrimoniului său ereditar[1]"

Publicații
Unele lucrări figurând în lista ce urmează au fost traduse în limba română şi publicate în România, după 1990.

Epistemologie şi istoria ştiințelor
· *Biologie generală, genetică şi ameliorare* (în colaborare cu Bogdan Stugren), Bucureşti, Editura didactică şi pedagogică, 1969.
· *L'Éternel Retour de Lyssenko*, Paris, Copernic, 1978.
· *Histoire de la génétique et de l'évolutionnisme en France*, Paris, PUF, 1984.
· *La Génétique et l'Évolution*, Paris, PUF, Que sais-je?, 1986.
· *Génétique et Pensée évolutionniste*, Paris, SEDES, 1987.
· *Darwin et le Darwinisme*, Paris, PUF, Que sais-je?, 1987.
· *Lyssenko et le Lyssenkisme*, Paris, PUF, Que sais-je?, 1988.
· *La Révolution de l'évolution*, Paris, PUF, 1989.
· *L'Explosion biologique, La Garenne-Colombes*, Editions de l'Espace européen, 1991.
· *Charles Darwin*, Paris, Critérion, 1992.
· *Mendel et la Génétique d'hier et d'aujourd'hui*, Paris, Critérion, 1993.
· *Biognoséologie. Évolution et révolution de la connaissance*, Paris, Kimé, 1993.
· *Jean Rostand, le patriarche iconoclaste de Ville d'Avray*, Paris, Kimé, 1994.
· *Histoire de la biologie. Hérédité-Evolution*, Paris, Nathan, 1994.
· *Évolution de la pensée biologique*, Paris, Hachette, 1995.
· *L'Évolution aujourd'hui*, Paris, Hachette, 1995.
· *Éthologie comparée*, Paris, Hachette, 1995.
· *L'Évolution, la grande aventure de la vie*, Paris, Nathan, 1995.
· *L'Évolution et les théories évolutionnistes*, Paris, Masson, 1997.
· *Dictionnaire de biologie. Notions essentielles*, Paris, Larousse, 1997.
· *L'Épopée du vivant. L'évolution de la biosphčre et les avatars de l'homme*, Paris, Frison-Roche, 2003.
· *Le Darwinisme et les évolutionnismes*, Paris, Frison-Roche, 2005.
· *L'Odysée de l'évolution*, Paris, Ellipses, 2008
· *Mendel dans l'histoire de la génétique*, Paris, Ellipses, 2008
· *Darwin dans l'histoire de la pensée biologique*, Paris, Ellipses, 2008

Eseuri
· *Dracula et ses avatars de Vlad l'Empaleur ŕ Staline et Ceaucescu, La Garenne-Colombes*, Editions de l'Espace européen, 1991.
· *Les métamorphoses de Dracula. L'histoire et la légende*, Paris, Le Félin, 1993.
· *L'Université : vache folle et sacrée de la République*, Paris, François-Xavier de Guibert, 2004.
· *Evolutie si evolutionism*, Bucureşti, Editura CD Press, 2006.
· *Epopeea lumii vii*, Bucureşti, Editura CD Press, 2006

Opere literare
· *Arbre seul*, Paris, Pierre-Jean Oswald, 1974.
· *Lumičre aveugle*, Paris, Editions Saint-Germain-des-Prés, 1976.
· *Mamura*, Editura Demiurg, 1993.
· *Spice. Poeme vechi şi noi*, Bucureşti, Editura CD Press, 2006.
Margaritare negre, Bucureşti, Editura CD Press, 2008

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Poezii din grădina de sub cer

Din volumul, "Grădina de sub cer"

Instinct

Pe Cheile Oltefului
după „cântecul"
cocoşului de munte

Zimțuită stă pădurea
Peste urcuşu-nzăpezit.
Falnica podoabă verde
într-un negru a murit.
Ca un liorj cu zimții
Ridicați înspre tării, codrul
Taie din lumina dimineții
Tuturor felii, felii.
Corbii zboară sus
în stâncă să-şi dureze
Cuib ciudat, căci
le e venită vremea lor
Pentru ouat.
Corbu' aduce prins
în gheare iepure
Abia zbătând
Soața şade-n cuib ouând.
Gerul vine să plesnească
Tot ce-i viu în cremenire
Soața şade-n cuib clocind.
Desfacându-şi aripi large
Corbul soața-şi încălzea
De sub puful mamei sale
Puiul timid pirănea.

Cel mai bogat grădinar

Ştiu că n-am
nicio şansă
Să intru-n
grădina
gânditorilor lumii.
Dar am o mică
speranță
Că mă vor lăsa
să le plivesc
straturile
de petunii.
Dacă mă vor
angaja grădinar
Şi-o să le pot
oferi-n dar
fiecăruia câte
o floare.
Atunci când
vor veni la plimbare
pe aleile
înmiresmate de
gânduri curate.
Mă voi bucura
de toate
Adevărurile
Ce se vor exprima
în discuții
pline de
înțelepciune
Sub clarul
unei lune,
Ce face să
izvorască idei
Din sufletul
înțelepților mei.
Dacă se va
întâmpla o
astfel de
minune.
Voi deveni cel
mai bogat
grădinar
din lume.

Rugăciune

Popor asuprit de milenii
Degeaba-ngenunchi iar şi iar.
Doar munții stau veşnic de veghe
Şi-s trişti ca şi plânsul amar.
Trec hoarde barbare pe-aicea
Vor tot ce e bun de luat
Dar cei care sunt azi stăpâni
Ne vor un popor exilat.
Ajută-le. Doamne, să fie
Uşori ca şi pleava în vânt
Şi lasă străbuna moşie
Copiilor noştri cei buni!

Treziți-vă!

2011 - în memoria celor trei elevi excepționali care s-au aruncat în Jiu cu pietre în ghiozdane

Clocoteşte revolta în mine
Când lacrimi curg
pe obraz nevinovat
Şi un copil desculț
şi nespălat
întinde mâna
după un colț de pâine.
Când fete, care-ar trebui
să legene păpuşa.
Sunt violate de inconştienți
Iar tinerii cu suflete curate
Cu bolovani în spate
Se-aruncă în torenți.
Treziți-vă din goana
Către întuneric!
Puneți un capăt
marilor orgii!
Nu dărâmați acest
popor sfielnic!

Nu declanşați năpasta
marilor urgii!
Căci. biet popor
Când nu va mai
Putea să rabde
Va dărâma sanctuarul
trădătorului sobor
Şi în mânia lui, tâlharii
Nu vor avea cum să mai scape

Hoții de ploi

Hoții de ploi
au furat câteva luni
ploile de la noi
Au dus norii departe
în alte ceruri
Şi i-au stocat după
noile criterii
Ale reîmpărțirii de favoruri.
Din cerul lui înalt
Cel Drept
mai întâi s-a amuzat
Apoi a lăsat hoții
să stocheze norii
Şi cu un simplu gest
i-a repus la locul lor firesc.
Dar. pentru că între timp
Plecase al ploilor anotimp
Norii s-au scuturat
îmbrăcând toată țara
în alb cu nămeții cât casa.
Ca să avem şi la anu'
ce pune pe masa
copiilor.
Pe care uneori
Hoții îi confundă
cu norii -

Citiți volumul **Grădina de sub cer** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Lucia-Silvia_Podeanu-Gradina_de_sub_cer.pdf

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii mai

Paşii ei

Paşii ei semănau
Cu un zumzet de argint
Prelungit parcă
Până la standardul
Zăpezii.

Scări de lumină
Stau înşirate, apoi,
Roată,
La marginea cerului…
După care
Paşii… pe covor de argint
Se aud
Mergând mai departe –
Îi văd…
Şi vântul îi răsfață,
Zăpezile îi aşteaptă
Dar… Nu!... Nu!...
Şi paşii de argint
Vor fi aşezați
În paginile
Calendarului.

Pe filieră astrală

Iubirea vine
Pe o filieră astrală.
Cărări,
Scări albe,
Flori
Cu rădăcini
Interplanetare…

De o parte
Şi de alta
A ținutului
Albastru,
Zile şi nopți
La dans -
Brățara lumii
Şi ea…

Plopii - nu,
Viorile nu ştiu

Cum
O mie şi una
De harfe,
Ce nu țin
De filiera astrală,
În zumzet…
Vor intra în concert.

Fantoma trenului de aur

Fantoma
Trenului de aur,
Noapte de noapte,
Trece
Pe lângă
Tezaur -
Halta
Uitată
La poalele muntelui.

Uneori,
Mocănița opreşte
Nimeni nu coboară,
Nu are cine
Să urce…

Numai un cerb
Şi cerul său
Se văd
Urcând muntele…

Secretele morților

Morții,
Scânteile
Lor…
Vin
Tocmai
Pentru a se scălda
În apa înconjurătoare
A castelului.

În nopțile cu lună…

Stafiile lor
Bat paşi
De defilare
Pe lungile coridoare.

Orgile
Se aud,

Harfele zboară,
Liliecii ocrotesc
Ochii statuilor,
Apoi, nopți fără lună
Nu se mai ivesc.

Nu este cazul

Cel aflat
Departe
De mântuire
Iese
Din granițele
Spirituale ale patriei.
Nu este
Şi cazul
Poetului!

Până la marginea pământului

Înaltul,
Dar şi adâncurile,
Îmbrățişate sunt
De corali.

În tam-tam
Valuri bat…

O floare,
De undeva,
Ține prelegeri
Despre iubire.

Cineva
Iubeşte
Doar focul.

Cărările,
În dulcea lor nebunie,
Se războiesc
Cu patimile.
Înşine, trebuie să dăm
Ascultare
Ascezei
Pe care ne-o impunem…

Sigur, iubirea de patrie ajunge
Până la marginile
Pământului.

Statui şi nemurire

Statui fără cap
Ne vorbesc
Despre moarte şi nemurire;
Cele fără mâini
Sigur iubesc
Zeii şi cerul.

Dar cheile
Uşilor castelului
Au şi ele
Cântecul lor…
Paşii
În întuneric,
Prin castel,
Se văd
În rostogolirea luminii.
După care,
Statuile
Nu mai vorbesc…

La temelia lumii

La temelia lumii
S-a pus
Şi
O
Picătură
De
Vin.
Zeii nu s-au împotrivit
Atunci…

Şi nici oceanul planetar.

Doar femeia
A avut
Ceva
De spus;
Singurătatea
A pierdut,
Iar scara
De lumină
Există.

Poezii şi grafică:
Vasile Mic

Citiți celelalte **Poezii ale lunii mai** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/05/vasile-mic-poeziile-lunii-mai.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

În apărarea lui Toma

Istoria biblică şi teologia de mai târziu, cunosc existența unui personaj special, devenit referențial, datoritãunei atitudini, care s-a găsit mereu în preajma Mântuitorului, şi care l-a urmat în decursul activității sale de propovăduire, respectiv Apostolul Toma.

Personaj discret, acesta, spre deosebire de confrați mai locvace, precum Petru, nu ține să epateze, să se remarce prin replici celebre (cf. Mt 16, 18), sau să se lepede (Ioan 18, 25), şi nu este pomenit decât sporadic, cu ocazia chemării la apostolat (Lc 6, 12-16), sau în anumite situații, în care se remarcă prezența lui, alături de ceilalți ucenici.

Într-un astfel de episod însă, Toma ocupăun loc aproape central, datoritãunei atitudini ce diferă, în acel moment, întru totul de cea a colegilor săi, respectiv a îndoielii pe care o exprimă cu privire la experiența hristofanică trăită de către femeile mironosițe şi ceilalți zece (Ioan 20-19-31).

Exprimarea concretă a acestor sentimente, a făcut ca, de-a lungul istoriei, Toma să supraviețuiască în conştiința multor teologi, drept exponentul cel mai reprezentativ al îndoielii. Începând cu imnele liturgice, a căror origine poate fi identificată în secolele primului mileniu creştin, şi continuând cu teologia mai veche sau mai nouă, identitatea lui este întărită de supranumele *Necredinciosul*.

Mai târziu, în mediile apusene, el a devenit patronul ştiinței, fapt ce explică, în zilele noastre, întărirea unor asocieri mai vechi ale numelui său cu anumite practici şi credințe, sau apariția altora noi.

În acest context, putem afirma fără teama de a greşi faptul că discursul omiletic contemporan regăseşte adesea în Toma un exemplu negativ[1] şi se foloseşte de el atunci când vrea să pună în față exemple negative şi de practici greşite, se datorează în parte şi evoluției concepției privitoare la el. Astfel, autonomizarea ştiinței în raport cu teologia şi evoluția ei într-un sens ce pare a fi adesea pornit pe descoperirea unor adevăruri ce o demască pe cea dintâi şi pretinsa antinomie existentăîntre cele două, a contribuit incontestabil la întărirea unei percepții negative cu privire la patronul celei din urmă, în vreme ce, îndoiala, care a devenit motorul atâtor concepții filosofice ce se îndoiesc de prezența lui Dumnezeu, a avut şi ea contribuția ei[2].

Dacă privim însă cu atenție paragraful scripturistic în centrul căruia se găseşte îndoiala lui Toma, vom regăsi o serie de elemente, care par, dacă nu să contrazică ipoteza unui personaj negativ şi a unei practici greşite şi condamnabile, atunci măcar să o articuleze într-o manieră diferită. Astfel, îndoiala lui Toma nu este pornită din ignoranță şi nu are la bază o preconcepție legată de Înviere, ci se fundemanează pe necesitatea unor dovezi mai concrete decât cele existente până atunci, care să nu admită nici un fel de contestație: *Până ce nu voi pune mâna mea… nu voi crede.*

Îndoiala lui porneşte de la premisa că simțul văzului putea fi înşelat, de exemplu de o halucinație colectivă, generată de mai mulți factori, între care durerea pricinuită apostolilor şi femeilor de moartea lui Iisus, concepția că el va învia, dar şi altele. În acest context, el cere ca cele exprimate prin simțul văzului, care putea fi victima unor experiențe fără corespondent în realitate, să fie întărite de un alt simț, dotat cu calități diferite de cel dintâi, cel tactil. Altfel spus, Toma doreşte să aibă parte de o cunoaştere holistică a evenimentului Învierii şi să se convingă de faptul că el s-a repercutat asupra tuturor elementelor trupului lui Hristos.

Atitudinea Mântuitorului în raport cu îndoiala lui nu este nici ea una acuzatoare. El se arată lui, şi celorlalți care se găseau împreună cu el, şi îi cere să-şi îndeplinească curiozitatea. Francheța adresării, imanența realității trupului care se găsea în fața lui, şi impactul pe care îl are apariția hristoforică asupra apostolului îl fac pe acesta să pună capăt îndoielii fără a-şi duce până la capăt planul şi să exclame, de-a dreptul dezorientat: *Domnul meu şi Dumnezeul meu!*

În urma exclamației sale, Iisus confirmă veridicitatea exprimării lui şi sinceritatea ei, şi îl felicită, într-un fel pe Toma, arătând că există totuşi o cunoaştere superioară celei de care s-a învrednicit el, de care, într-un fel, şi noi, creştinii care ne găsim la începutul celui de-al treilea mileniu, încercăm să ne bucurăm: *Fericiți cei ce nu au văzut şi au crezut!*

Îndoiala lui Toma este aşadar aprobată de Hristos, ea beneficiind de un răspuns din partea Acestuia. Ea este însă un sentiment sincer, izvorât dintr-o frământare sufletească a personajului, care doreşte să primească un răspuns la incapacitatea lui de a crede într-un anumit moment în mărturia confraților săi apostoli. Într-un fel, apostolul poate fi considerat, datorită acestui fapt, drept un exponent al adevăratei îndoieli sau al sensului genuin al acesteia. După cum se poate lesne observa, există o mare diferență între îndoiala lui şi cea a unui ateu sau a unui ignorant. Din perspectiva unuia dintre exponenții acestei tagme, îndoiala s-ar fi exprimat apodictic printr-o frază ce ar fi debutat cu un *nici dacă* şi nu cu una ce începe cu cuvintele *până ce*.

Astfel, concepția conform căreia, Sfântul Toma, care a desfăşurat, după Înviere, o amplă activitate misionară în India, după cum arată tradiția, devine un personaj negativ prin îndoiala pe care o exprimă cu privire la Înviere şi la realitatea ei, este una greşită. Dimpotrivă, îndoiala lui este aprobată de Mântuitorul, care-l învredniceşte de o hristofanie în care are un rol central şi are meritul de a spulbera orice îndoială cu privire la realitatea evenimentului central al operei soteriologice şi de a certifica faptul că acesta s-a răsfrânt asupra trupului subiectului său în integralitatea lui.

Pe de altă parte, evenimentul al cărui protagonist este apostolul are şi o valoare perenă, prin aceea că pune în fața noastră un exemplu al felului în care trebuie să fie exprimată îndoiala de către un creştin adevărat. Ce-i drept, în vremurile noastre,

bântuite de un adevărat curent al relativismului, în care, singura certitudine este adesea considerată moartea, îndoiala penetrează inimile tuturor, fie că se referă la chestiuni de credință, fie căs e referă la relațiile interpersonale, la viața socială, cea economică sau la altceva. Asemenea ispitei însă, şi ea are o conotație neutră. Dacă, în urma căderii în ispită, păcatul este cel care influențează în mod negativ viața duhovnicească, în urma nesatifsacerii unei îndoieli, se poate cădea în negativism şi în pesimism, în ateism, sau în multe alte lucruri, de-a dreptul malefice din punct de vedere sufletesc. În acest context, Toma pune în fața noastră un model, generează o adevărată jurisprudență în materie de îndoială. Astfel, conform exemplului său, îndoiala trebuie exprimată cu sinceritate şi trebuie pusă în fața lui Dumnezeu. Dacă omul încearcă să rezolve singur anumite îndoieli, are şansa de a găsi soluții greşite. Dacă însă, el pune grijile şi îndoielile sale în fața lui Dumnezeu, cerându-i ca El să-l ajute să le lămurească, atunci din împreună lucrarea divinului cu umanul, vor rezulta argumente demne să spulbere orice îndoială.

În concluzie, ipoteza conform căreia atitudinea lui Toma este una negativă, ce trebuie înfierată şi exemplificată mereu între exemplele negative, vehiulată adesea în discursul omiletic şi în cel teologic, este una greşită, ce trunchiază adevăruri şi realități. Ba mai mult, evenimentul care îl are în centru pe apostolul gratulat de imnografia ortodoxă (care nu-l blamează, totuşi, pentru necredința lui, ci îl numeşte astfel, cel mai probabil datorită pauperității lexicale ce exista atunci când au fost scrise cântările ce compun *Penticostarul*) cu supranumele de *Necredinciosul*, este unul bogat în semnificații teologice şi în adevăruri morale, ce sunt actuale şi astăzi, şi contribuie la sporirea în viața duhovnicească a creştinilor şi la perpetuarea peste veacuri a imaginii celebrului personaj ce s-a aflat vreme de mai mulți ani în anturajul Mântuitorului.

[1] Vom spicui, de exemplu doar câteva dintre exemplele ce pot fi regăsite în predicile şi cuvântările duhovniceşti ce pot fi regăsite pe internet. Cf. http://ortodoxianeamului.wordpress.com/2014/04/27/27-aprilie-duminica-tomii-predica-ierodiaconului-visarion/, accesat în 02. 05. 2014; http://saccsiv.wordpress.com/2014/04/27/duminica-sfantului-apostol-toma-2/, accesat în 02. 05 2014; http://www.clipa.com/print_a2404-NU-FII-NECREDINCIOS-CI-CREDINCIOS.aspx; accesat în 02. 05. 2014.

[2] Uneori, cei care vor să vorbeascădespre conotația negativă a îndoielii se referă la citatul lui Descartes, care spune: Mă îndoiesc, deci cuget, cuget deci exist. Folosirea lui în această formă este însă una trunchiată, căci, silogismul exprimat de filosof nu se încheie doar cu cele două premise, ci are parte de o concluzie ce concurge din ele: exist, deci Dumnezeu există. Tocmai de aceea, este recomandabil ca, atunci când se face referire la o astfel de frază celebră, ea să fie cunoscută în integralitatea ei.

.

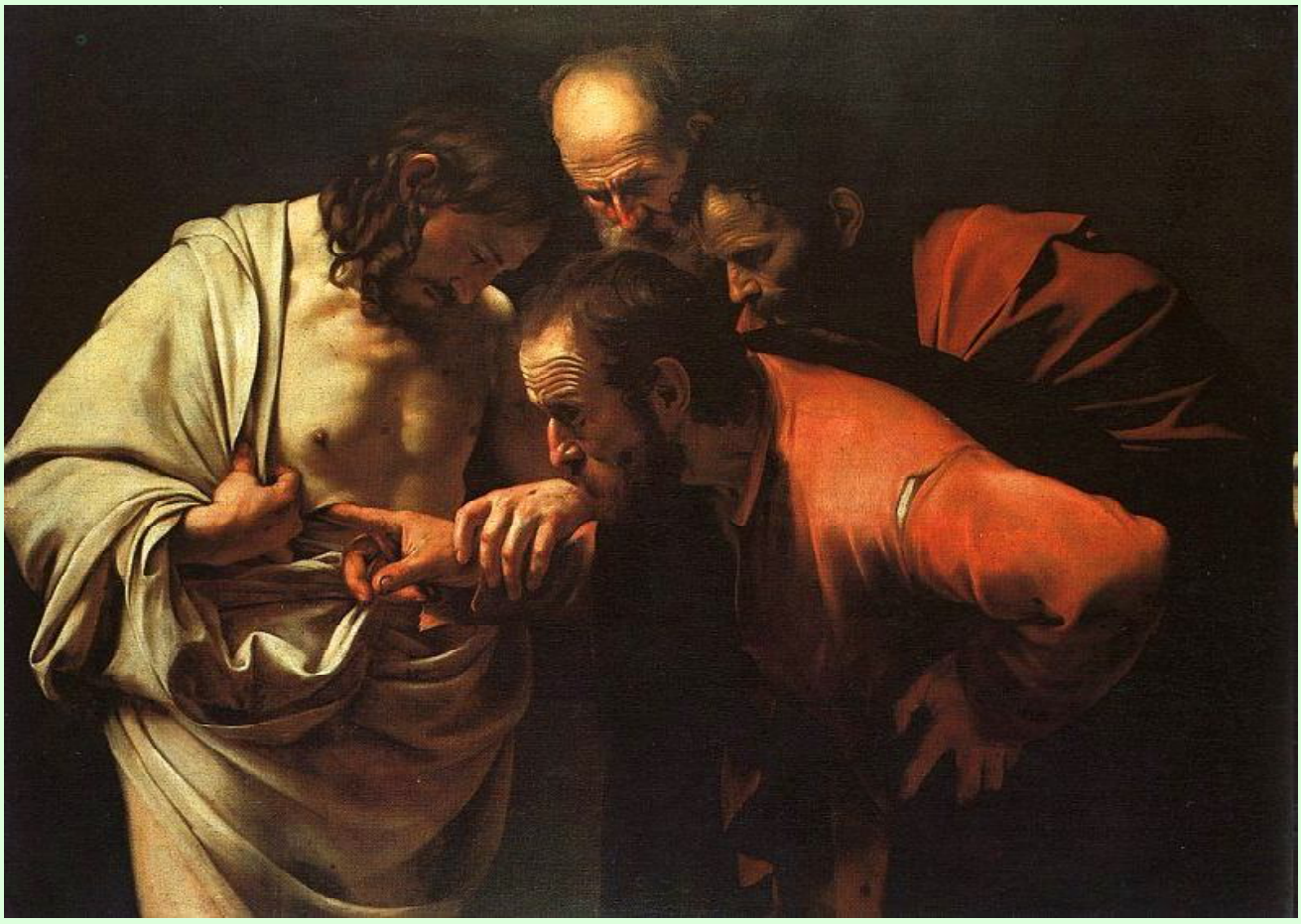

The Incredulity of Saint Thomas

Sursa imaginii: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Caravaggio_-_The_Incredulity_of_Saint_Thomas.jpg

Citiți **articolul** şi online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/05/iuliu-marius-morariu-in-apararea-lui.html

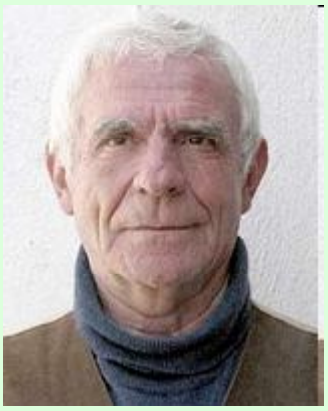

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

MITOGRAME
LIRICE - LYRISCHE
MYTHOGRAMME

IN-VA-RI-ANT

totu-i să lucrezi în esență:
ca o albină,
ca o furnică,
ori
ca timpul ...
... rădăcina mea
simte
că devine mai grea:
ca un destin,
ca o stea...
trunchiul meu -
în care veghează
un zeu -
creşte,
se lățeşte,
se-ngroaşă
devenind
din secundă-n secundă
mai greu...
până când?
coaja
de pe el
ştie,
respirând...
când te-ntorci
în neant,
Oul Cosmic
se sparge,
înmulțindu-se
IN-VA-RI-ANT

meine Wurzel
spürt
wie er immer schwerer -
wie ein Schicksal,
wîe ein Stern -
wird...
mein Körper-
innerhalb dessen ein Gott lebt -
wird größer,
dicker,
breiter,
von Sekunde zu Sekunde
immer gescheiter...
bis wann?
(also fragend)
nur seine Rinde weiß
...wenn man Nichts wird ,
zerschält sich
das göttliche Ei

übrig bleibt nur das
IN-VA-RI-ANT

dabei...

IN-VA-RI-ANT

wichtig ist es
in Wesentlichem zu arbeiten:
wie eine Biene,
wie eine Ameise
oder
wie die Zeit...

DESPRE INIMĂ

înghețată fiind,
mi-am smuls-o din piept
şi-am aruncat-o soarelui,
zicând:
- ia-o şi arde-o
până la esență !

n-a fost un gest retoric
nici elegiac...

...a fost ziua în care,
lepădându-mă de ea,
s-a născut
Primăvara

dovadă –
aceste
lalele roşii !

ÜBER HERZ

gefroren seiend,
hab ich 's aus mir rausgerissen,
und es der Sonne werfend,
mich aufopfernd gesagt:
- nimm ’s’ und brenn 's
bis Quintessenz !

es war keine rhetorische,
wehmütige Geste;

es war der Tag, an dem
ich mich seines entsagend,
der Frühling
geboren ist...

...Beweis –
diese rotten Tülpen !.

DIE WÜSTE DES AUGENBLICKS

der Tagessand –
später,
die von Endlosem und Schweigen
voller Blicke des
Sphynxes

Stunden und Fernen
unter Sonnenglut
in der Einsamkeit
der Wüste

allein die Kamele -
bewegende Oasen -
lehren uns,
daß der Sieg
Geduld braucht...

CONSOLARE

când va fi să emigrăm
dintre trandafiri,
o dropie albă ne va veghea
VEŞNICIA...

DRAGOSTEA

câinească răbdare, vin
pritocit de o mie de ori;
dar: lebădă roşie,
vâslind printre nuferi în zori

mesteacăn în ceață; lotcă
visând pe-un meridian cu ninsori;
dar: lebădă albastră -
regină
peste sublime candori

fiord stăpânit de furtună
cu lebede albe sub lună

TROST

eine weiße, ruhigvolle Trappe wird
unsere Ewigkeit wachen,
nachdem wir aus der Rosenwelt
AUSWANDERN müssen,.

DEŞERTUL CLIPEI

nisipurile zilei –
apoi,
privirile pline de Infinit
şi Tăcere ale
Sfinxului

ore şi zări
sub flăcări de soare
în singurătatea
Deşertului

doar cămilele –
oaze mobile –
ne spun că
Victoria cere
RĂBDARE

LIEBE

dhundartige Geduld, tausendmal
abgezogener Wein -
wohl: roter Schwan, frühmorgens
durch Wasserrosen rudernd

Birke im Nebel, treibender Fischboot
auf einem mit Schneefällen Meridian
wohl: blauer Schwan,
König über erhabene
Unschuldigkeiten

ein von Stürmen gewüteter Fjord
mit weißen Schwänen unter Mond…

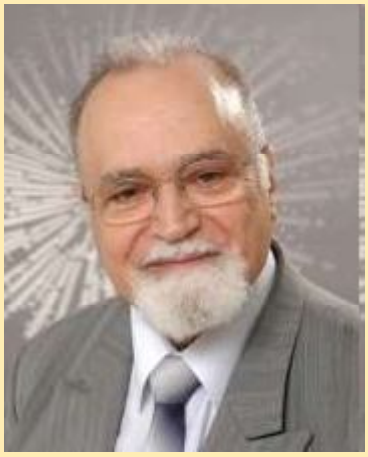

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

LUPII

„Homo homini lupus”
(Omul e lup pentru om)
Thomas Hobbes (1588-1679), filosof englez

- fragment, pag. 14-19 -

- Bună dimineața, tovarăşe preşedinte! Tocmai mă gândeam la dumneavoastră. S-a ivit, iată, o problemă care e de competența noastră. Tovarăşu'… se opri trăgând aer în piept, şi arătă cu mâna spre tânărul din fața sa, invitându-l să se prezinte.

- Radu Gheorghe, îşi rosti el numele, cu un tremur în glas.

- Nania, se prezentă noul venit înaintând, întinzându-i mâna, o mână osoasă, uscată.

- Aşa… reîncepu şefa Cadrelor. Tovarăşul Radu Gheorghe a fost repartizat de către… uitați-vă şi dumneavoastră (căuta, dar nu ştia unde pusese hârtia) …*şcoala tehnică de comerț*, la noi, la serviciul contabilitate. Tocmai îi vorbeam despre îndatoririle lui de salariat al unității noastre comerciale, şi cum trebuie să se comporte. Dacă şi dumneavoastră, în calitatea de preşedinte al Comitetului de întreprindere, aveți să-i faceți unele recomandări.

- Am, bineînțeles că am… Chiar am, să ştiți… spuse acesta, oprindu-se în mijlocul camerei spre a-şi încheia nasturele de jos al hainei.

Preşedintele era un om trecut de 50 de ani, slăbuț, mai degrabă uscat, probabil pentru că avea ochii foarte obosiți. Purta şapcă, pe care şi-o scoase cu un gest moale, o puse pe masă, lăsând să i se vadă părul cărunt – un fir alb, altul negru – tuns scurt, perie, şi fruntea îngustă, traversată de o puzderie de riduri foarte adânci.

Impresiona mustața lui neagră şi deasă, ca un petec de stofă groasă, de forma unui *triunghi echilateral* bine înfipt sub nas, sprijinindu-se pe buza superioară mult prea subțire. De-a lungul laturilor acestui triunghi, de-o parte si de alta a nasului, coborau două cute pronunțate, desenate parcă în cărbune, până sub bărbie, unde se uneau cu altele, fel de fel, venind de pretutindeni. Părea aspru şi ursuz, la prima vedere. Îşi trase un scaun, aşa încât masa cea lungă – *piciorul literei T* – rămase între el şi Radu. Se aşeză, îşi scoase din haină ochelarii cu ramă de celuloid negru, şi-i puse cu grijă, apoi îl cercetă pe tânărul din fața lui, câteva clipe.

- Dar, ia loc şi dumneata, tovarăşe. Eu zic să stăm de vorbă, să ne cunoaştem, îi spuse preşedintele arătându-i un scaun în fața lui, de lângă George. Înțeleg că vei fi membru al colectivului nostru.

Îmi amintesc că chiar noi, cu mâna noastră, aici, în biroul ăsta (arătă preşedintele larg, cu mâna), am completat necesarul de cadre noi. Am cerut doi absolvenți, aşa mi se pare. Să tot fie cinci sau şase luni, de-atunci. Nu-i aşa, tovarăşă Şoană?

- Întocmai! confirmă şefa Cadrelor.

- Deci, ne-ai fost trimis dumneata! constată preşedintele. Bine!

Avem mare nevoie de cadre. Cred că ştii că în societatea noastră cadrele sunt totul, pentru că ele reprezintă baza. Ai cadre bune, poți orice. De data asta îşi scoase ochelarii, şi-i aşeză pe masă şi-l privi fără să clipească: Şi unde zici c-ai făcut şcoala, tovarăşe Radu?

- La Bucureşti, răspunse Radu în momentul în care se aşeza pe scaun, în fața preşedintelui.

- Aveți aici *repartiția* tovarăşului Radu, iat-o! interveni scurt şefa Cadrelor, întinzându-i hârtia doveditoare.

Preşedintele Nania o luă cu oarecare încetineală, îşi scoase din buzunarul interior al hainei alți ochelari, şi-i puse, petrecându-i cu greutate pe după urechi, apoi mormăi apăsat:

- *Către OCL Comerțul-Mixt. În conformitate cu Legea mmm, în baza adresei Secției Comerciale a Regiunii Bucureşti număru' 41.468 din 12 august 1957, aşa, se repartizează tovarăşul mmm, absolvent al şcolii… de comerț… contabilitate…* E binee, e foarte bine! Uite că ne vine tineretul de care avem nevoie, tovarăşă Şoană, zise preşedintele arătând cu mâna către Radu. Mai privi o dată repartiția, apoi o împinse către şefa Cadrelor. Păi, hârtia asta va rămâne la dumneata, nu-i aşa? V-a trebui s-o vadă şi tovarăşul director, s-o semneze, când va ieşi din şedință, desigur. Spune-mi, tovarăşe Radu Gheorghe, cu ce se ocupă părinții dumitale?

- Tata e muncitor, iar mama e casnică.

- Mai ai frați, surori?

- Numai un frate, care e elev la liceu.

- Eşti membru de partid?

- Nu.

- Am înțeles. Mai ai timp. Dar, utemist?

- Da, sunt utemist.

- Trebuie să te prezinți neapărat la tovarăşul Irizea, secretarul Comitetului UTM, să te ia în evidență. Pe miercuri-joi, să vii la mine să-ți dau carnet de sindicat. Când vei lua primul salariu şi vei plăti cotizația pentru prima lună, să vedem cât anume, vei plăti şi carnetul, 1 leu. Ne-am înțeles?

- Da.

- Ei, ia să vedem, reluă preşedintele, citeşti ziarele? i se adresă el, proptindu-se în spătarul scaunului, cu importanță.

- Da, le citesc. George trase aer în piept.

- Bravo, foarte bine!… Să te credem? îi zâmbi preşedintele.

- Cum doriți dumneavoastră… găsi nimerit să-i

răspundă.

- Ce ziare citeşti?

- Citesc *Scânteia* şi *Scânteia tineretului*.

- Bunnn! Să-mi spui, tovarăşe, ce-ai citit în Scânteia de ieri?

Radu tuşi uşor (gestul lui) şi se revăzu pentru o clipă în sala examenului de absolvire, pe scaun, lângă masa comisiei, în focul întrebărilor.

- Am citit… mai multe articole, răspunse căutându-şi vorbele.

- Oho! Chiar aşa, mai multe? Spune-mi ai citit mesajul adresat de tovarăşul N. A. Bulganin primului ministru al Turciei? Cine este tovarăşul Bulganin, ştii? Şi despre ce fel de mesaj este vorba, în ziar?

Radu îşi ridică uşor capul, îl privi pe preşedinte, apoi îşi mută privirea la şefa Cadrelor, trase aer în piept, sau poate se încruntă, şi spuse:

- Tovarăşul Bulganin este preşedintele Consiliului de Miniştri al Uniunii Sovietice, iar mesajul la care vă referiți dumneavoastră a fost adresat, de către tovarăşul Bulganin, în numele guvernului sovietic, primului ministru turc, A. Menderes. Mesajul exprimă îngrijorarea oamenilor sovietici pentru trimiterea de armament american în Turcia, dar şi pentru că această țară şi-a concentrat trupele la frontierele Siriei, pe care vrea, încă din primăvară, s-o atace. Cred că acolo, în zona aceea, vor fi mereu probleme grele...

- Bravo, tovarăşe Radu! Văd că cunoşti bine problema. Ştii ce urmăresc imperialiştii americani şi yankeii lor?

- Urmăresc… Dar se opri. Dorea să se exprime precis, clar şi concis, aşa cum ştia el, cum învățase… Anumite cercuri din SUA doresc să folosească pentru atacul armat împotriva Siriei, în primul rând țări din zonă, adică din Orientul Apropiat şi Mijlociu, ca Iordania, Irakul şi, bineînțeles, Turcia.

- Foarte exact. Mai spune-mi, te rog, în ziarul de ieri a fost publicat un articol scris cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la apariția unei lucrări importante. Cine a scris-o şi despre ce lucrare e vorba? îşi umflă preşedintele pieptul.

- E vorba de studiul lui Lenin, *"Statul şi revoluția"*, răspunse Radu cu seninătate.

- Întocmai, perfect. Te rog, spune-ne despre ce anume e vorba în acest articol… îl fixă, zâmbind, preşedintele – convins că de data asta l-a pus în dificultate pe Radu.

- În articolul apărut în *Scânteia* e subliniată justețea ideilor leniniste în legătură cu statul dictaturii proletariatului şi rolul său în revoluția şi construcția socialismului. Încă de acum 40 de ani, deci din anul 1917, Lenin a prevăzut că trecerea de la capitalism la comunism poate avea loc în condiții variate şi se poate înfăptui printr-o diversitate de forme politice, dar esența acestora rămâne inevitabil dictatura proletariatului. Viața a confirmat pe deplin, şi confirmă permanent justețea ideilor leniniste. Astfel, în condițiile contemporane, pe măsură ce contradicțiile dintre proletariat şi burghezie se ascut zi de zi şi chiar oră de oră, apar noi posibilități de cucerire a puterii politice de către proletariat şi aliații săi. Congresul al XX-lea al PCUS – scrie articolul – dezvoltând teoria marxist-leninistă în epoca noastră, a ținut să sublinieze faptul că-n anumite împrejurări este posibilă transformarea parlamentelor burgheziei, prin lupta maselor populare, sub conducerea directă a clasei muncitoare şi a partidelor ei, în reale forțe reprezentative ale voinței şi intereselor popoarelor, aşa încât acestea, împreună, pot cuceri puterea politică şi astfel pot schimba destinul țărilor…

- Îmi place ce spui, tovarăşe Radu, se entuziasmă preşedintele. Răspunde-mi, te rog: ce probleme au fost analizate la Plenara CC al PMR din 28 iunie - 3 iulie, *anul acesta*? accentuă preşedintele.

- Plenara partidului din 28 iunie - 3 iulie a luat cunoştință de Hotărârea Plenarei CC al PCUS, cu privire la înfierarea grupului antipartinic Malenkov - Kaganovici - Molotov şi şi-a exprimat în unanimitate deplina solidaritate cu această hotărâre, relevând însemnătatea ei pentru continua întărire a unității de monolit a Partidului Comunist al URSS cu întregul popor sovietic, pentru realizarea istoricelor hotărâri ale Congresului al XX-lea al PCUS.

(Radu făcu o scurtă pauză. Obosise). Dar, în acelaşi timp, Plenara partidului a dezbătut şi a luat măsuri ferme față de gravele ieşiri antipartinice ale lui Iosif Chişinevschi şi Miron Constantinescu – ieşiri îndreptate împotriva unității partidului şi a conducerii sale.

Rostise aceste fraze cu mult calm, stăruind asupra ideilor, aşa cum o făcea la şcoală în cadrul *Cercului de informații politice al Comitetului UTM*, al cărui responsabil fusese. Respira uşurat, respira adânc aerul înțepător cu miros iute de motorină, bucuros că trecuse şi acest examen, căci examen îl socotea, şi se gândea că va fi probabil ultimul, cine ştie. Avea oroare de examene, se săturase de ele, dar se şi bucura când reuşea să răspundă bine la subiecte pentru că le trăia cu toată ființa lui, cu seriozitate şi patimă, cedându-le, de fiecare dată, şi o părticică din ființa lui.

- Ce părere aveți, tovarăşă Şoană? Mai căutăm propagandist ? întrebă fericit preşedintele.

- Eu zic să discutăm problema în cadrul organului. Mai întâi trebuie să-l cunoască tovarăşii. De hotărât vom hotărî cu toții, îi răspunse şefa Cadrelor, cu vocea coborâtă, luată prin surprindere.

Şi totuşi, amândoi erau evident uimiți. Acest copil – *căci copil era!* – ştia carte, nu glumă, citea ziarele – o dovedise! – şi vorbea foarte frumos, limpede, cu o voce caldă ce se vroia bărbătească, despre chestiuni pe care alții, mai mult ca sigur, nu le pricepeau.

"Măi, să fie! Trebuie să existe o explicație a tot ce aud şi văd!" – se gândi preşedintele şi-şi descheie nasturele hainei, cu senzația că-l strânge.

- Încă o întrebare, dacă-mi îngădui; ultima… Preşedintele îşi aranjă ochelarii: Începând de ieri, duminică, 15 septembrie 1957, Republica Populară Română a stabilit relații diplomatice cu…

- Ceylonul, răspunse Radu.

- Absolut exact! Bravo, măi tovarăşe! Te felicit! Şi totuşi, fii bun şi lămureşte-ne, reluă preşedintele, cum se face că reții atâtea detalii? Şi mai explică-ne cum se face că vorbeşti ca-n ziare?

- Cum să vă spun… bâigui Radu. Cred că din obişnuință.

- Din obişnuință? Cum aşa? îşi puse preşedintele ochelarii pe masă.

- Continuare în nr. viitor -

Citiți romanul **Lupii** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2010/George_Ene_-_Lupii_roman_vol_1.pdf

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Sfințenia vieții sau calitatea vieții

Îngrijirea vieții umane - principiu fundamental în bioetică

Cercetătorii în biologie se rezumă la a prezenta diversele caracteristici ale ființelor vii, la faptul că acestea există, se reproduc şi mor, dar nu pot răspunde la întrebările ridicate de semnificațiile şi resursele ultime ale vieții. Şi istoria se ocupă de ființele vii, e drept cele mai reprezentative, dar e greu să-i pretindem să ajungă la resursele ultime ale vieții. La fel şi filosofia încearcă să aducă în discuție principii generale privitoare la viață, dar nu poate surprinde această realitate în profunzimea ei. Noțiunea de viață, în afară de problemele de ordin ontologic-fundamentale ca cele amintite se pretează la altele în care viața e studiată în contextul problematicii omului, a existenței sale, a istoriei sale. Viața este atât de complexă încât cel mai adesea rămânem în raza de acțiune a aproximării. "În momentul în care ai găsit o definiție pentru viață, ea s-a schimbat deja". În fața acestei dinamicități a vieții, definiția se găseşte neputincioasă şi cercetătorul se vede constrâns să apeleze la căi descriptive. Tocmai pentru că nu se poate spune totul despre viață, ea rămâne un mister nu doar de explorat, ci mai ales de contemplat. Contemplarea sa nu este însă una statică, ci o continuă luare la cunoştință a necesității surprinderii ei în dimensiunea sa fundamentală şi prin aceasta de a o proteja, a o îngriji şi a o promova, căci "e preferabil să trăieşti, decât să nu trăieşti". Aspectul său fundamental, faptul că este în posesia tuturor şi dificultatea de a vorbi despre ea se traduc prin marea posibilitate de a povesti viața, mai degrabă decât de a o descrie. A filosofa asupra vieții este o abordare, dar a o povesti este o mare posibilitate, aceea de a transforma limita limbajului în forța evocativă şi clarificatoare a unor intuiții, pe cale de a fi elaborate. Este aceasta marea aventura a romancierilor care au încercat să filosofeze despre viață în baza a ceea ce cu toții am intuit, dar n-am reuşit să verbalizăm complet. Valoarea vieții, întrucât este valoare, depăşeşte capacitățile expresive ale omului şi se pretează la o reinterpretare tot mai aprofundată, dar niciodată exhaustivă în realitatea sa. A povesti viața înseamnă a primi cu bucurie un dar de la Dumnezeu, iar a primi si a dărui mai departe înseamnă a trăi. Nu se poate înțelege viața decât trăind-o.

Contextul cultural actual

Viața în contextul cultural actual e puternic caracterizată de un individualism exasperant şi de o lipsă a percepției acesteia ca "dar dinainte dăruit" şi a unui plan inițial de valori. Din punct de vedere istorico-social, secolul abia încheiat a trăit diverse revoluții de natură economică, socială, culturală şi politică ce au acutizat criza credințelor şi a fundamentelor, pe care societatea tradițională era întemeiată şi care au avut ca numitor comun pierderea unui mod de a trăi viața comunitar şi solidar. Însăşi instituția familială este amenințată de factori multipli: divorțuri, naşteri în afara căsătoriei, nuclee familiale cu un singur părinte, factori ce conduc la mutații notabile privind modelele publice care reglementau conduita sexuală, raportul de cuplu şi procreația. Aceasta a dus la diminuarea conştiinței responsabilității fiecăruia de a avea grijă de viața celuilalt. Aceste mutații au fost însoțite de scenariul teribil şi fascinant al marelui progres al ştiinței medicale. Azi legăm termenul "genetică" de cuvântul "inginerie", fără să ne gândim la alchimii de nerealizat ci la realități cotidiene. Dezvoltarea geneticii şi a tehnicii au adus îmbunătățiri în agricultura şi zootehnie, au lărgit orizonturile farmacologiei, dar mai ales au deschis o amplă şi complexă (şi uneori dramatică) dezbatere privind limitele şi liceitatea unei serii de intervenții facilitate tocmai de către ştiință. Azi se vorbeşte de biotehnologii, de biodrept şi de bioetică. Tocmai bioetica devine terenul marilor confruntări privind intervențiile asupra vieții.

Din punct de vedere filosofico-practic. Vremurile actuale sunt caracterizate de necesitatea unor continue interpretari ale realității, pentru faptul că este complexă şi greu de gestionat de o rațiune omni-comprensivă. Această complexitate duce la evidența unei fragmentarități, reflex al unei atitudini anti-metafizice, în care nihilismul îşi are rol preponderent. Aceasta gândire a dus la lichidarea "problemei" Dumnezeu şi la o evidentă slăbire sau relativizare a moralei. Scepticismul conduce semnificativ la subiectivismul valorilor morale şi la tensiuni între libertățile individuale. Terenul percepției varietății de valori este desigur viața umană în integralitatea sa, de la primele stadii ale zigotului, până la ultimele clipe ale bolnavului teminal. Astăzi se trăieşte şi se percepe în mod individualist autonomia şi în mod relativist calitatea vieții, toleranța şi pluralismul. Individul alege pe cont propriu ceea ce consideră că îi este bine privind modul de a trăi şi de a muri. [1]

Este greu să faci o identificare a vieții în ceea ce este ea însăşi, poate ar fi mai potrivită o receptare în coordonata ei veşnică[2]. Tema *sfințeniei vieții* este omniprezentă în Sfânta Scriptură, a vorbi despre sfințenia sau sacralitatea vieții umane înseamnă a vorbi despre persoană.

„Chipul lui Dumnezeu în om" este identificat de mulți din teologii greci ortodocşi contemporani (Yannaraş Zizioulaş Nissiotiş Nellas) cu *„personalitatea"* umană: posibilitatea – ca dar divin – pe care o are omul de a intra în relație cu Dumnezeu, cu sine şi cu alții, exersată în libertate şi iubire. Noi suntem cu adevărat *„persoane"*, deci, doar atâta timp cât personalitatea esențială

a lui Dumnezeu, caracterizată printr-o reciprocitate totală a iubirii împărtăşite între Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt. Dacă suntem, într-adevăr, obligaţi, aşa cum afirmă Yannaraş să ne confruntăm înainte de toate cu *,,aventura existenţială a libertăţii noastre“*, aceasta se întâmplă întrucât căderea (individuală şi colectivă) ne pune într-o continuă situaţie de a alege[3].

Ortodoxia afirmă că viaţa este un dar, oferit în mod liber de Dumnezeul iubirii. De aceea, viaţa umană trebuie întâmpinată cu bucurie şi mulţumire. Ea trebuie preţuită, conservată şi protejată ca expresia cea mai sublimă a activităţii creatoare a lui Dumnezeu, Care ne-a adus *„de la nefiinţă la fiinţă”* nu doar pentru o existenţă biologică. El ne a ales pentru Viaţă, a cărei finalitate este participarea la slava veşnică a lui Hristos Cel Înviat, *„la moştenirea sfinţilor, întru lumină”* (Col. 1, 12; Efes. 1, 18). În limbajul Părinţilor răsăriteni, acest destin transcedental sau telos al existenţei umane e exprimat ca theosis sau *„îndumnezeire”*. În gândirea patristică, Dumnezeu în adâncimea fiinţei Sale rămâne de nepătrunş dincolo de ceea ce putem cunoaşte sau experia. Un abis de netrecut desparte creatura de Creator, natura umană de natura divină. Cu toate acestea, învăţătura ortodoxă despre theosis afirmă că vocaţia noastră primă este de a participa la viaţa divină însăşi, de a *„urca spre casa Dumnezeului nostru”*, unde ne vom bucura de comuniunea veşnică cu cele trei Persoane ale Sfintei Treimi.

Creaţi de Dumnezeu ca cea mai sublimă expresie a iubirii Sale divine, noi suntem chemaţi să ne împărtăşim de comuniunea veşnică cu El, în compania celor care reflectă în eternitate sfinţenia Sa radiantă. Totuşi, ca şi sfinţii care au fost înaintea noastră miile de martiri, *„mărturisitori”* şi alţi oameni sfinţi care *„au luptat lupta cea bună”* şi au ieşit biruitori – noi putem ajunge la sfinţenia divină prin exerciţiul bunei chiverniseli, oferindu-ne „pe noi înşine şi unii pe alţii şi toată viaţa noastră lui Hristos”. Mustrând pe membrii Bisericii din Corint care erau tentaţi să cadă în ispita păcatului trupesc (desfrâului), Apostolul Pavel îi întreabă retoric: *„Sau nu ştiţi că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt care este în voi, pe care-L aveţi de la Dumnezeu?”*. Apoi face precizarea cutremurătoare: *„Voi nu sunteţi ai voştri; căci aţi fost cumpăraţi cu preţ! Slăviţi dar pe Dumnezeu în trupul vostru!”* (I Cor. 6, 19 20). Buna chiverniseală creştină cere ca noi să *„dăm lui Dumnezeu ceea ce este al lui Dumnezeu”*. Aşa cum arată parabola talanţilor, această chiverniseală implică nu numai îngrijirea, ci şi înmulţirea roadelor: să dăm lui Dumnezeu ce este al Său, pentru slava Sa şi mântuirea lumii. Creaţi după chipul divin şi chemaţi la asemănarea cu Dumnezeu prin dobândirea sfinţeniei, după cum Tatăl nostru ceresc este *„sfânt”*, creştinii ortodocşi cred că un aspect major al vieţii şi vocaţiei lor este lupta continuă împotriva puterilor demonice ale păcatului şi morţii. Purtând zilnic crucea lui Hristoş ei se îmbarcă pentru un pelerinaj interior care duce, prin pocăinţă continuă, de la moarte la viaţă, pentru a atinge în cele din urmă comuniunea cu Dumnezeu. Aceasta este vocaţia primită de ei de la Dumnezeu, singura care le oferă un ultim sens şi o valoare personală. Această vocaţie este cea care conferă existenţei umane sacralitatea sau sfinţenia sa. Ea singură oferă vieţii umane valoare eternă, de la concepere, la moartea fizică şi până la existenţa înviată din Împărăţia lui Dumnezeu. Prin urmare, orice reflecţie asupra problemelor morale care influenţează viaţa umană presupune o perspectivă antropologică, fidelă Tradiţiei Bisericii, care recunoaşte şi respectă această sfinţenie.

A vorbi despre sfinţenia sau sacralitatea vieţii umane înseamnă a vorbi despre persoană. Este o persoană numai acela care reflectă în sine comuniunea celor trei Persoane treimice. Acesta este un concept înţeles greşit în America de azi, unde *„persoana”* este în întregime confundată cu *„individul”*. Caracteristicile individuale ne disting unii de alţii, în timp ce calitatea de persoană ne uneşte în legătura comuniunii cu ceilalţi şi cu Dumnezeu. Ne putem revendica ca persoane doar atâta vreme cât întrupăm şi comunicăm celorlalţi frumuseţea, adevărul şi iubirea care unesc cele trei Persoane – Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh – într-o veşnică tri comuniune (tri unitate). Dumnezeul Treimic este deci modelul, dar şi izvorul şi finalitatea a tot ceea ce este cu adevărat personal în experienţa umană. Faptul că suntem fiinţe personale înseamnă că purtăm chipul divin; de fapţ chipul este cel care determină calitatea noastră de persoană. Totuşi, noi ne împlinim ca persoane şi actualizăm deci înlăuntrul nostru autentica sfinţenie prin pocăinţa continuă şi prin lupta ascetică ce duce la ridicarea persoanei spre asemănarea divină. *„Sacralitatea”* vieţii, cu alte cuvinte, este intrinsecă naturii noastre; totuşi, ea este „actualizată”, concretizată în existenţa de zi cu zi, prin efortul nostru continuu de a realiza o autentică *„sfinţenie”* a vieţii. De aceea, dobândirea sfinţeniei presupune participarea noastră activă, *„sinergia”* sau cooperarea cu harul divin, ceea ce implică *„dezbrăcarea de vechiul Adam”* şi *„îmbrăcarea cu cel nou”*. Sfântul Pavel exprimă dinamismul acestei permanente transformări lăuntrice în următorii termeni: *„Să vă dezbrăcaţi de vieţuirea voastră de mai înainte, de omul cel vechi, care se strică prin poftele amăgitoare, şi să vă înnoiţi în duhul minţii voastre, şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, cel după Dumnezeu (ton kata theon), zidit întru dreptate şi în sfinţenia adevărului”* (Efes. 4, 22 24)[4].

Ca şi mântuirea, sfinţenia este un proces ce are la bază sinergia sau cooperarea divino-umană. şi în acest caz, iniţiativa Îi aparţine în întregime lui Dumnezeu. Duhul este cel care transmite adevărul, aduce daruri şi umple inimile noastre cu dragostea Tatălui, toate în lăuntrul trupului lui Hristos. Duhul este Cel Care stârneşte credinţa, dăruieşte harul şi inspiră virtuţile care iau forma *,,faptelor iubirii“*. Totuşi, fără receptivitatea noastră activă, lucrarea Sa ar fi inutilă. Iniţiativa divină trebuie să întâlnească răspunsul nostru moral pentru ca lucrarea sfinţeniei să-şi împlinească scopul său[5].

Citiţi mai departe online şi cu note de subsol, acest studiu:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/05/slviu-aurelian-jimborean-sfintenia.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

EVOLUȚIONISM ȘTIINȚIFIC ŞI CREAȚIONISM DOGMATIC
Între ştiinţă şi Dumnezeu

SERIA a II-a - Umor şi axiome

NOTĂ. *Continuăm seria de articole pe tema* ***"Minunile Sântului Nicodim de la Tismana"*** *prin inserarea unui articol din anul 2008, un pseudo-foileton pe o temă foarte serioasă, unde explicam ce poate ieşi din amestecul religiei cu ştiinţa: un paradox tip Einstein care duce, în final, la HAOS !*

Ca atare, niciun eveniment ce ţine de credinţă, religie, Dumnezeu, nu poate fi explicat ştiinţific. Şi nici unei cercetări ştiinţifice nu i se poate da o interpretare religioasă. Orice reuniune distruge ambele interpretări, intersecţia lor fiind o mulţime vidă.

GHIVECIUL EINSTEIN: ŞTIINȚĂ, CREAȚIE ŞI HAOS

Nu încape îndoială că ghiveciul numit „creaţionism ştiinţific", a dat în clocot în România şi aburii lui tind să acopere cu o nouă diversiune, de model occidental, toată ţara!

Amestecul ştiinţă - religie a devenit o modă! Cine nu-şi dă seama de unde vine moda, îi spunem noi: de la hârdău! Ei, hai că am glumit! Domnul Hârdău era un ministru al educaţiei serios! Dar chitit şi el pe „reforma învăţământului", aidoma predecesorilor săi postrevoluţionari care au făcut varză învăţământul şi educaţia din România. Până şi elevii ar fi ales nişte miniştri mai buni! Chiar şi-un manelist, ministru al învăţământului, ar fi fost mai bun. Ar fi introdus un „Manual de manele" obligatoriu în ultima clasă de liceu pentru a pregăti „Banchetul absolvenţilor" şi mare pagubă n-ar fi fost. Se adapta materia de liceu cu opţiunile tinerei generaţii din ziua de azi care se bâţâie prin tramvaie cu căştile-n ureche!

Ministrului Hârdău însă, nu i-a plăcut muzica şi de aceea, a făcut o reformă prăpăd: a scos teoria evoluţiei din învăţământul liceal după ce deja ghiveciul creaţionisto-ştiinţific îşi plantase erezia prin în universităţi. Aceasta este o treabă extrem de serioasă! Să lăsăm gluma deoparte şi să vedem unde ajungem, sau mai precis, unde nu mai putem ajunge.

Paradoxul creaţionismului „ştiinţific" a fost suficient explicat de mai multă vreme, de renumitul filosof şi logician român Anton Dumitriu student al renumiţilor profesori Gheorghe Ţiţeica, Dimitrie Pompei, Traian Lalescu, Octav Onicescu, în 1929 el obţinând licenţa în matematici. Între timp, studiază cursuri de filosofie şi în 1938 îşi susţine doctoratul în filosofie cu teza „Bazele filosofice ale ştiinţei". A fost membru al Academiei Mediteranea del Dialogo din Roma, al Academiei Marchese din Ancona şi al Centrului superior de Logică şi ştiinţă comparată, a fost profesor onorific la Facultatea liberă de filosofie comparată din Paris şi la Institutul superior de ştiinţe umane din Urbino şi a obţinut în ţară mai multe premii ale Academiei Române.

Nu apăruse încă moda creaţionismului „ştiinţific" dar în articolul său „Două tipuri de culturi" atingea miezul acestei dileme: poate exista vreo congruenţă între ştiinţă şi religie? Răspunsul era categoric: NU!

Mai înaintea sa, însuşi marele savant Albert Einstein pronunţase acest adevăr, răspândit în lume prin celebra poveste a întâlnirii lui cu o Alteţă Regală. „Sunteţi un om credincios, îi spusese alteţa, aţi folosit în teoria relativităţii şi pe Dumnezeu?" „N-am luat în calculele mele o asemenea ipoteză, alteţă!". Era clar că nici nu o putea lua! Ipoteza creării lumii de către Dumnezeu face parte dintr-un sistem universal ale cărui axiome nu pot fi nici combătute, nici utilizate în ştiinţă. Este un sistem închis pentru ştiinţă. Ştiinţa ajunge la apogeul ei de-abia atunci când se matematizează, când formează un sistem perfect coerent, raţional constituit. Religia, reprezintă şi ea un sistem axiomatic coerent de idei prin Biblie, unde există principii care au consecinţe. În permanenţă, consecinţele se articulează mereu cu principiul iniţial, în mod perfect.

Spre deosebire însă de scopul cercetării ştiinţifice, scopul bibliei este etic si religios. Un punct de pornire necesar pentru orice examinare a ei, este Evrei 11.3: **«Prin credinţă pricepem că lumea a fost făcută prin cuvântul lui Dumnezeu»**. Aceasta înseamnă că cele ce spune biblia despre creaţie este bazat pe revelaţia divină şi trebuie înţeles numai din punctul de vedere al credinţei. Acesta este aspectul care face o distincţie netă între abordarea biblică şi cea ştiinţifică.

Nu se pot face deci, corelaţii între abordarea ştiinţifică şi cea din punct de vedere religios. Punctul de vedere ştiinţific este „lumesc" iar cel religios afirmă faptul că Dumnezeu a creat totul şi le stăpâneşte pe toate. Pe acest temei, este dezvoltat marele univers spiritual al religiei. Luând în considerare această ipoteză în ştiinţă, nu poţi explica nimic. Cu toate acestea, cu ajutorul religiei se pot explica toate extrem de clar şi simplu. Cu o condiţie: nici un principiu religios nu poate fi introdus în ştiinţă, precum nici o axiomă ştiinţifică nu poate fi introdusă în Biblie. Acest din urmă caz este ceea ce se cheamă azi pompos „creaţionism ştiinţific" cu o consecinţă finală fatală: distrugerea principiilor biblice, distrugerea religiei!

Anton Dumitriu ne explică extrem de clar:

„Ce este un sistem de idei? Sa detaşăm ideea şi propoziţiile de semnificaţiile lor particulare; vom putea, astfel, sa studiem din punct de vedere formal, al structurii, un sistem oarecare. Teoriile care reprezintă sisteme de idei perfect articulate sunt, în fond, teorii matematice, chiar daca ele nu sunt exprimate în limbajul simbolic al matematicilor. Să consideram o teorie oarecare, de pilda geometria elementară; se găsesc aici

câteva principii, câteva axiome, din care, pe baza de raționament, se deduc alte propoziții. Sa cercetam oricare alt sistem matematic; vom găsi, la fel, o serie de propoziții admise axiomatic şi o serie de propoziții recunoscute valabile, în cadrul teoriei, prin deducție. In realitate, într-un astfel de sistem nu este important procedeul prin care obținem propozițiile unei teorii; caracterul ei formal manifestă un grup de axiome considerate adevărate şi un grup de propoziții care se articulează cu primele într-un sistem perfect coerent. Vom spune că fiecare sistem este compus dintr-o serie de propoziții primitive şi o serie de propoziții derivate. Cum nu interesează metoda prin care propozițiile derivate sunt obținute, putem încă afirma: un sistem se compune din propoziții primitive si din propoziții secundare, care, împreuna, alcătuiesc un corp realizat armonic. Cercetați oricare sistem filosofic sau oricare teorie, ea va fi constituita la fel. In realitate însă mai niciodată o teorie nu izbuteşte sa fie în totul armonica; exista în ea fisuri, lacune, contradicții, ceea ce face ca ea sa nu fie admisa decât un timp şi sa fie înlocuită cu alta. Numai teoriile perfect matematice au realizat această armonie strictă si rigidă. De aceea, în Occident, o ştiința este matură, în momentul când s-a matematizat. Acesta a şi fost visul lui Descartes, al lui Leibniz, şi in trecut al lui Platon.

Spinoza a încercat, in Ethica sa, să constituie în mod geometric întreaga sa filosofie. Care este condiția ca un sistem de propoziții să alcătuiască o teorie, adică un corp armonic? David Hilbert a arătat că atenția trebuie sa se îndrepte către propozițiile axiomatice; pentru ca un sistem sa fie absolut coerent, trebuie ca axiomele lui sa fie necontradictorii. Cum deducția este analitica, ea nu poate aduce nimic nou, ci explicitează tot timpul ce am pus în axiome. Aşadar, o teorie va alcătui un sistem, daca axiomele ei sunt compatibile. O asemenea teorie este închisă. Se demonstrează că dacă într-o teorie încap doua propoziții contradictorii, dacă acestea sunt ambele valabile, sistemul se deschide şi orice propoziție e adevărată în acea teorie; totul e adevărat şi nimic nu e fals, ceea ce înseamnă ca distincția dintre adevăr şi fals încetează de a exista; sistemul acesta s-a dezorganizat, nu mai reprezintă o coerenta, o ordine, ci un haos."

Mulți comentatori ai incompatibilității dintre ştiință şi religie, dezvoltă prea succint modelele axiomatice ale geometriilor din lipsă de pregătire profesională în domeniul matematic. Dar se poate explica acest lucru la nivelul cel mai elementar! Geometria euclidiană pleacă de la axioma „printr-un punct exterior al unei drepte, nu se poate duce decât o singură paralelă la aceea dreaptă". Folosind această axiomă geometria neeuclidiană se poate dezvolta mai departe. În clasa VI-a se demonstrează, folosind acest adevăr absolut, că suma unghiurilor unui triunghi face exact 180 grade. Că ducând două perpendiculare pe o dreaptă, ele nu se vor întâlni niciodată. Şi multe altele, luați manualul de geometrie al copiilor şi aduceți-vă aminte! Mai târziu, elevii de liceu sau studenții de la ştiințe matematice, iau cunoştință şi cu geometria neeuclidiană a lui Lobacevki-Bolyai unde oricare două drepte paralele cu cea de referință au un punct comun. Iau cunoştință şi cu geometria creată de Riemann unde două drepte paralele n-au nici un punct comun. Ieşind în spațiul tridimensional având ca centru de referință pământul, două meridiane perpendiculare pe ecuator nu sunt paralele ca în geometria euclidiană ci ele sunt concurente la poli. Vă dați seama ce s-ar mai întâmpla ieşind din spațiul tridimensional în cel n-dimensional? În consecință, geometria lobacevskiană şi spațiile Riemann nu au nevoie de axioma lui Euclid! Introdusă forțat, întregul sistem axiomatic riemannian precum şi cel lobacevskian este distrus!

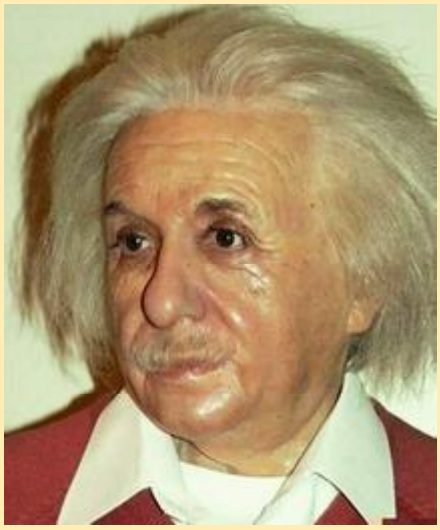

Albert Einstein (1879-1955)

Dacă sunt construite independent, toate sistemele acestea sunt perfect valabile şi le folosim cu mare eficiență în ştiință. Dacă le intersectăm, rezultă haosul, aşa cum bine se exprima Anton Dumitriu.

O bună unealtă de a provoca haosul se dovedeşte creaționismul ştiințific! Vedem pe unele posturi TV un ghiveci între ştiință şi religie care te face să te întrebi dacă acei care fac spume la gură invocând ştiința, dar cu mâinile ridicate la cer, nu sunt smintiți la cap, scăpați de la casa de nebuni! Cu voce puternică şi gesturi necontrolate freamătă naivilor care se uită la astfel de tâmpenii, ghiveciul biblico-ştiințific!

In universități, creaționiştii „ştiințifici" sunt mai ponderați. Emană cursuri sofisticate din care studentul nu se alege cu nimic folositor. Din contra, dacă-şi dau prea mult interesul, au foarte mari şanse să devină clienții clinicilor de neuro-psihiatrie.

Iată deci spre ce se îndreaptă decizia lui Hârdău de a se folosi în şcoli mai degrabă creaționismul decât evoluționismul de îndată ce „majoritatea elevilor sunt credincioşi"! O tâmpenie mai mare ca asta nici că se putea inventa! Pentru că d-l Hârdău este şi celebrul inventator al perlelor: „Vreau să le dezvolt îngerul păzitor", „A vorbit parțial, pentru că nu sunt bani" şi „Anul trecut sunt mai mulți bani decât anul viitor".

Sub ochii noştri fenomenul încălzirii globale se accentuează. La Chicago în condițiile cele mai moderne de asistență medicală din lume, pe timpul caniculei au murit 14 oameni. În România, anul trecut, nu ştiu să fi murit vreunul având în vedere că românul este adaptat la o viață naturală, scutită de medicamente cu două tăişuri şi EUR-i alimentari (deocamdată!). Un cercetător american, a creat într-un laborator, atmosfera pământului de acum milioane de ani, pe când trăiau dinozaurii. Toată flora şi fauna existentă acolo s-a revigorat trecând la gigantism. Concluzia este clară: întreaga floră şi faună a planetei a evoluat spre o adaptare la noile condiții climatice din ce în ce mai vitrege. Avem deci, mai mult ca niciodată, nevoie să dezvoltăm şi să înțelegem cât mai bine teoria evoluționistă ca să putem supraviețui în viitor.

Cu creaționismul „ştiințific" avem toate şansele să provocăm haosul, apocalipsa!

Drumul spre apocalipsă a început în România cu ordin de sus!

Şi nimeni n-a semnalat pericolul, din contra, organizațiile „creaționiste" au luat un avânt nemaiîntâlnit!

Articol scris pentru revista "Epoca"

(Urmare în pagina 6)

manifestele lansate între anii 1982-1989 aparţin unui singur personaj. Dar atunci, balanța nu se înclinase definitiv în defavoarea comunismului, securitatea aştepta măsuri decisive. Abia după relaxarea restricțiilor la trecerea frontierei est-germane, care au permis la 9 noiembrie 1989, trecerea liberă a frontierei, lucrurile se clarificau. Mase uriaşe de est-berlinezi s-au apropiat de zid şi traversându-l prin toate punctele de trecere, s-au unit într-o atmosferă sărbătorească cu cei din Berlinul Occidental. După distrugerea zidului, soarta lumii comuniste era pecetluită. Maiorul Viorel Tache avea deja în acel moment un as în mânecă: el însuşi putea trece drept opozant al regimului de îndată ce nu-l arestase pe „intelectualul" Melian. Să ne mai mirăm atunci că în 1990 era pe creasta F.S.N., figurând consilier al prim viceprim-ministrului Gelu Voican Voiculescu? Să ne mai mirăm că în timpul „mineriadei" lucra ca subdirector la serviciul secret al MI, vestitul „doi şi-un sfert", adică UM 0215? Nu se ştie daca nu cumva are chiar certificat de revoluționar dar ceea ce se ştie, este că a devenit patronul „S.C. Georgiana S.R.L." şi redactor şef de revistă.

Stai să te întrebi: cine a fost mai câştigat? Inocentul profesor Alexandru Melian sau urmăritorul lui?

Şi câți n-au mai fost câştigați de pe urma profesorului! Îmi pare rău să-i arăt diversiunile decembriste, la nici o lună de când ne-am cunoscut. Oare, chiar nu ştia, chiar nu auzise Ion Iliescu şi anturajul lui, de „Frontul Salvării Naționale" ? Eu exclud orice fel de „coincidență" de nume în cazul „Frontului Salvării Naționale"! Se auzise de el la radio „Europa Liberă", lumea vorbea pe ascuns. Şi o mai susțin şi astfel: Ion Iliescu s-a considerat vinovat de însuşirea sintagmei „F.S.N." dacă n-a răspuns la scrisoarea profesorului. Emil Hurezeanu deturnase şi el scopurile FSN-ului aşa cum fuseseră ele gândite în clandestinitate: la întâlnirea cu profesorul, a amânat clarificarea lucrurilor „pe altă dată". Dată care n-a mai avut loc! Iată cum explică A. Melian acest gest: *„Eu am refuzat să ader la acțiunea Piața Universității, având rezerve de principiu şi de intuiție pe care timpul mi le-a confirmat. Cum Hurezeanu frecventa Alianța Civică animată, între alții, de Ana Blandiana şi N. Manolescu, influenta celor care refuzaseră înainte de Revoluție să se angajeze într-un gest contestatar, deşi nu foarte primejdios, îşi va fi făcut efectul..."* . Dovedit mai târziu ca spion rus, omul care şi-a reglat în culise împreună cu Ion Iliescu funcția de ministru al M.Ap.N., generalul Militaru, a considerat mai nimerit că e bine să-i dea lui A. Melian cele două scrisori pe care acesta le trimisese la Europa Liberă.

Iliescu nu fusese atât de inspirat ca Militaru: dacă Alexandru Melian putea dovedi că fusese autorul „Frontului Salvării Naționale", asta însemna că nu grupul lor l-a creat mai înainte, pentru a da „o lovitură de stat" cum zice lumea. Totul a fost „spontan" şi în consecință, denumirea FSN a fost găsită ad-hoc, nu-i aşa?

La atâtea diversiuni lansate în vremea aceea, ce mai conta faptul că lui Sandu Melian, i se substituiseră ideile FSN-ului? Pentru şcoliții moscoviți Ion Iliescu şi Nicolae Militaru, FSN-ul n-a fost decât un paravan cu iz popular sub care au acționat. Dovedite de istorie de-a lungul celor două zeci de ani scurşi de atunci, iată cum au stat cu adevărat lucrurile.

Victor Athanasie Stănculescu care făcuse parte din comandamentul pentru reprimarea manifestațiilor de la Timşoara, exercitându-şi cu „vădit exces de zel"[6] atribuțiile ce i-au revenit, în seara de 20 decembrie 1989 este numit de Ceauşescu în funcția de comandant militar unic al municipiului Timişoara. După sinuciderea lui Milea, era evident că el va fi pus şi în fruntea armatei. Strategia „punerii piciorului în ghips" însă nu ține: *„Cu picioarele rupte să vină şi să vină în cinci minute, să nu se joace, că-l aduc arestat!"* țipă Ceauşescu. Chemând de față şi primii subordonați, Voinea şi Eftimescu, Ceauşescu e ferm: *„Stănculescule, preiei conducerea armatei … şi execuți ordinul. Mergeți şi opriți!"* Vai! Ordin cu țintă manifestanții, şi totuşi ambiguu! În consecință, fatal lui Ceauşescu: *„Da, opresc!"* şi Stănculescu a oprit ce-a vrut el,[7] trecând de partea manifestanților.

Cu toate acestea, el rămâne de facto la conducerea armatei doar până în după amiaza zilei de 24 decembrie, când Iliescu „numeşte la comanda armatei pe gen. col. Militaru", de față fiind conducerea M.Ap.N. şi Consiliul F.S.N.

Cu alte cuvinte, FSN-ul lui A. Melian fusese trădat: nu mai conducea „frontul" ci, ca în „Ferma animalelor" a lui Orwell, leii moscoviți Iliescu şi Militaru, - mai egali în drepturi ca alții - numirea lui Militaru în fruntea M.Ap.N. producându-se oficial abia la 26 decembrie 1989.[8]

Altfel ar fi fost soarta FSN-ului melianist dacă Victor Stănculescu rămânea în prima poziție sau dacă grupul Iliescu-Miliaru ar fi cuprins „toate forțele sănătoase" ale poporului şi toți „oamenii de bine", aşa cum afirmaseră. In manifestul lansat în seara zilei de 22 dec. 1989, de Partidul Creştin Național Țărănesc, girat de către un grup de intelectuali printre care figura şi gen. Victor Stănculescu, se spunea:

„Salutăm Frontul Salvării Naționale! Adeziunea noastră la FSN înseamnă această chemare de a ne întoarce la noi înşine, la ce avem mai bun, la ceea ce trebuie să săvârşim fiecare conform vocației noastre şi climatului de libertate şi bucurie, dar jertfă în acest Crăciun peste Neamul Românesc"

N-a fost să fie! Grupul FSN-ist încropit de Iliescu şi Militaru, a preferat trecerea la reformele cerute de schimbarea sistemului social din România prin zâzanie şi ură, prin intrigă şi dezbinare!

Iar dacă s-a reuşit totuşi tranziția spre forma democratică de mai târziu, a fost pentru că Frontul Salvării Naționale - aşa cum îl gândise Alexandru Melian - a dăinuit nealterat în mintea acelei Românii care a simțit şi o mai simte şi astăzi mai deşănțat ca niciodată, pe propria-i piele, că țelurile FSN-ului inițial au fost mereu trădate pentru propăşirea celor pe care-i vedem la cârmă de două decenii!

[1] Din articolul „Mărturii pentru istorie», publicat în «Adevărul», 30 martie 1990

[2] Iliescu n-a răspuns niciodată la scrisoarea amintită .

[3] ibidem 1

[4] Din articolul „Libertatea nu este un dar», publicat în «Contrapunct», 23 martie 1990

[5] ibidem 1

[6] Potrivit motivării sentinței dată publicității în 5 decembrie 2007(wp.)

[7] La 22 decembrie 1989, generalul Victor Stănculescu era deja trecut de partea Revoluției şi a transmis telefonic, la ora 13:30, Ordinul nr. 38 care prevedea următoarele: «Unitățile militare de pe întreg teritoriul țării se retrag în cazărmi, în ordine şi calm, fără a se lăsa provocate, dezarmate sau dispersate. Unitățile militare care sunt angajate în fața sediilor comitetelor județene de partid vor

calma spiritele, fără să tragă, după care se retrag în cazărmi. În unități se va organiza apărarea cazărmilor şi a tuturor obiectivelor militare.

De asemenea, el a preluat conducerea Armatei Române, scoțând-o de sub ordinele comandantului suprem al forțelor armate care rămăsese Nicolae Ceaușescu. În nota telefonică nr. 39 transmisă tot atunci, el dădea următorul ordin către Armată: «Se vor executa numai ordinele primite de la ministrul Apărării Naționale. Față de cele ordonate, comandanții militari să asigure paza obiectivelor civile de importanță deosebită cu subunități înarmate, care să nu tragă decât în situația în care sunt atacate de grupuri înarmate cu arme de foc. Pentru stabilirea priorităților în asigurarea pazei, comandanții militari să se pună de acord cu reprezentanții organelor locale. Militarii care asigură paza acestor obiective să poarte pe brațul stâng banderolă tricoloră» (wp.)

[8] Militaru a fost rechemat în cadrele active ale armatei prin Decretul nr. 2 al preşedintelui Consiliului Frontului Salvării Naţionale, Ion Iliescu, din 26 decembrie 1989, şi numit în funcţia de ministru al apărării naţionale după înlăturarea regimului Ceauşescu. Nicolae Militaru a fost înaintat în gradul de general de armată (cu 4 stele) prin Decretul nr. 15 al preşedintelui Consiliului Frontului Salvării Naţionale, Ion Iliescu, din 28 decembrie 1989. (wp.)

(wp.=Wikipedia.ro)

Ofițerul de securitate care a ajutat FSN-ul ilegal a devenit, după decembrie '89, ataşatul militar la ambasada FSN

„Lucrurile nu merg bine"

§4. ADRESE. ANEXE

Tăieturi din "Ziarul „Republica" din 6 oct. 1997" format pdf, 1391 Ko.
http://www.samanatorul.ro/editura/anexe/republica-6oct1997.pdf
Sau alegeți format imagine jpg, format jpg, 1614 ko
http://www.samanatorul.ro/editura/anexe/republica-6oct1997.jpg

Tăieturi din "Ziarul „Evenimentul zilei" din 25 ian. 1993", pdf, 645 Ko,
http://www.samanatorul.ro/editura/anexe/even_zilei-25ian1993.pdf
Format imagine jpg, format jpg, 1183 ko
http://www.samanatorul.ro/editura/anexe/even_zilei-25ian1993.jpg

REPUBLICA

dosare

REPUBLICA

dosare

Conspirația tăcerii

Denumirea de FNS a fost confiscată de la un profesor care, în anii 1982-1989, a împrăștiat manifeste anticeaușiste prin București

● Alexandru Melian, lector la Facultatea de litere, a fost identificat de securistul Viorel Tache cu doar două luni înainte de revoluție ● Viorel Tache se afla la Televiziune când grupul lui Iliescu a ales denumirea de „Frontul Salvării Naționale" ● În acele zile, maiorul Viorel Tache a devenit consilierul lui Gelu Voican Voiculescu, prim-viceprim-ministru al... FSN ● Deși profesorul Melian a trimis la „Europa liberă" doar două scrisori, postul a difuzat trei ● Revoluție sau lovitură de stat?

● Un om tinut in umbra interiei

● Dale scoase din dosarul „Clandestinul", aflat în lucru la Serviciul „S"

● Identificat de Securitate in octombrie 1989

● Scrisoare inspirata lui Ceausescu, semnată cu cifru

Dragi prieteni

● „Nu aveam temeiuri pentru a mă aresta pentru o infractiune de drept comun"

● „Nu m-au arestat pentru că voiau să-mi afle complicii"

● Emil Hurezeanu a difuzat la „Europa Liberă" o scrisoare falsă

● Scenariul „loviturii de stat"

● Relele postrevolutionare

Citiți acest articol şi online:
http://www.samanatorul.ro/articole/2011/alexandru-melian.htm

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Română S.A.

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preț redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

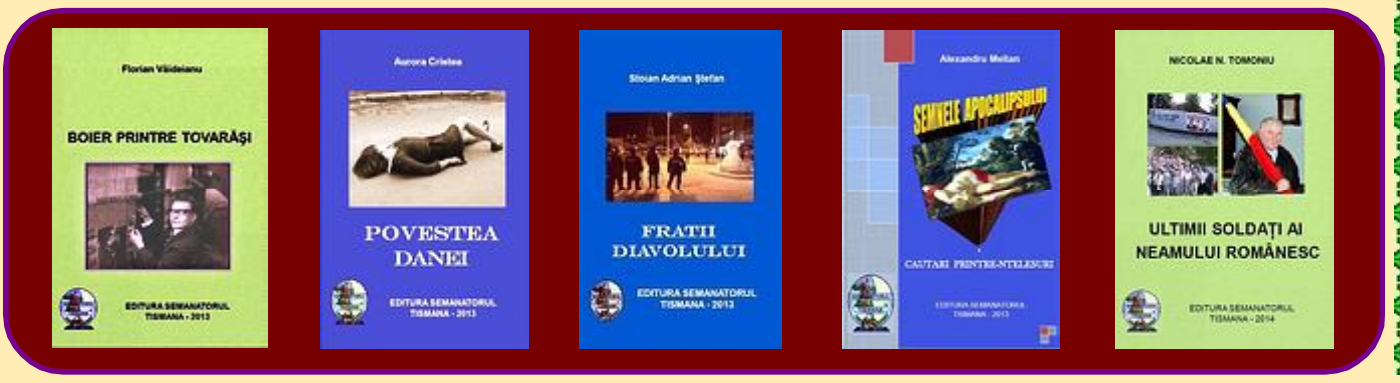

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

GHEORGHIU FLORIN
TARGU JIU
UNIVERSITATEA. DE ARTE
"GEORGE ENESCU", IASI - GRAFICA

FLORIN GHEORGHIU

DESEN ÎN TUŞ

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

PROF. FLORIN GHEORGHIU

UN ARTIST AL DESENULUI ÎN CREION

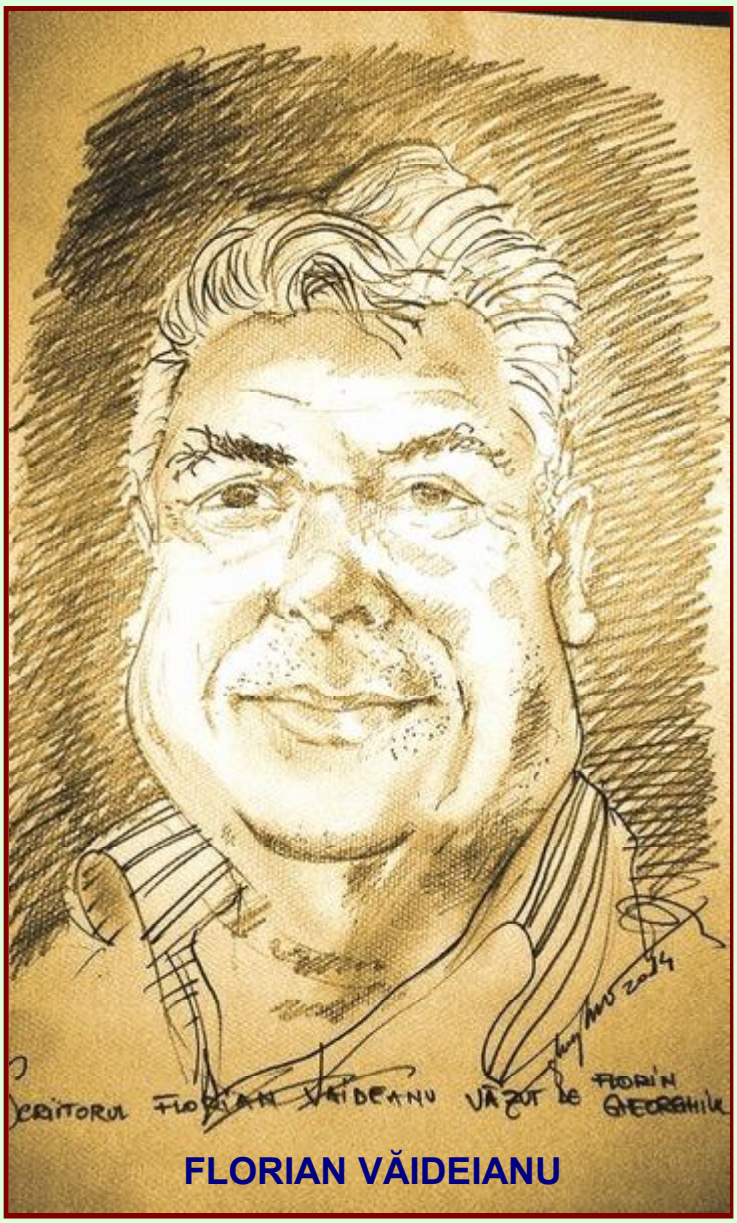

FLORIAN VĂIDEIANU

Născut în 1976 la Bârlad, graficianul Florin Gheorghiu a ajuns pe meleagurile gorjeneşti, nu din simplă întâmplare, ci mânat de soartă, care i-a trasat definitiv destinul în clipa în care a întâlnit-o la Iaşi, pe pictorița gorjeancă, Iliana Plăveți, care i-a şi devenit soție. Florin Gheorghiu este în clipa de față profesor de educație plastică al Şcolii Gimnaziale ,,Constantin Săvoiu" din Târgu-Jiu şi un grafician ale cărui lucrări au un ecou puternic în țară cât şi peste hotare.

Florin Gheorghiu prezentându-şi exponatele sale de artă plastică o dată cu lansarea primei cărți a Editurii "Semănătorul Tismana"

Anul II. Nr. 5 - mai 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

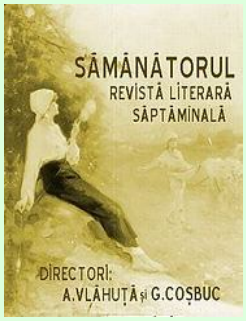

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii mai, până în data de 25.
Cititi volumul complet al fragmentelor de aici la
www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente

(2) Editorial - Editorial - Politică, minciună şi hoţie !
(4) A. Melian - Apel adresat noilor ajunşi la putere

Proză

(8) Liviu-Florian Jianu - Festine de caritate
(11) RODICA ANCA - EPIC ROMÂNESC
(13) RODICA ANCA - EPIC INDIA
(17) GEORGE ANCA - Poeme inedite, volumul 15

Poezie

(6) MARIAN GH BENGA - EX TU - Poezii
(29) Liviu-Florian Jianu - GICĂ

***

(19) Iuliu-Marius Morariu - Recenzie: Mitropolitul Bartolomeu
(20) Al. Melian - GÂNDURI ÎN BERNĂ
(21) Recomandări din bloguri (articole, documentare, etc.)
(22) Parohia Malovăţ - Oferta de carte-19 şi ANTICARIAT
(25) VASILE ZĂRNESCU - Proclamarea indep. de stat a României
(32) Alexandru MELIAN - IMPERTINENTA NERUSINATA
(33) 6 Mai 2012 - NUNTĂ LA ALBA IULIA
(34) Mircea Vâlcu MH - Distrugerea şi cucerirea Ro - vol. III

Anunţuri, învăţământ complementar,UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE,legături spre articole trimise pentru bloguri.

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Cu rădăcini de-acum un secol:

POLITICĂ, MINCIUNĂ ŞI HOȚIE !

www.tomoniu.ro

Oare, vor fi vreodată timpuri normale în România? Speranțele ce ni se aruncaseră în 1989 prin ecranul televizorului de către spionii brucanieni Iliescu, Militaru, Gelu Voican, Petre Roman şi alți emanați postdecembrişti - că după 20 de ani va dispare minciuna comunistă şi vom trăi în libertate şi democrație autentică - ni s-au spulberat. Aş zice, mai rău de-aşa nu poate fi! Şi imediat mi-aduc aminte de sfaturile rabinului pentru ovreiul Iţic, după ce chiar rabinul îl pusese să-şi umple cortul de animale: *"ia scoate vaca afară să vezi nu e mai bine?"*

Ce-i de făcut? Oare, pe vremea celuilalt "Sămănător" - de-acum un secol - tot presă plătită de ciocoi era defilată sub nasul țăranului pentru a ieşi din urnă "cine trebuie"?

Iau colecția şi nu-mi trebuie mult timp pentru a descoperi articolul lui Nicolae Iorga - la fel de actual şi după un secol - *Către generația de astăzi:* *"Puțina cuviință ce se introdusese de o bucată de vreme a fost măturată afară din principiu la unele ziare-revolver, ce au singurul scop de a sluji bine celui ce le plăteşte şi de a câştiga oricum o viață bogată de plăceri pentru redactorii lor. Minciuna, minciuna grosolană, respingătoare, fără pic de sfială sau ruşine a fost socotită un element pipărat de care simte nevoie ori-ce gazetar ce vrea să fie cetit." ... "batjocuri, asemănări cu dobitoacele, cu criminalii, cu drojdia societății, urlete de fiare flămânde, tropăituri de copite, sfârâmări de pupitre.(Vedeți pag. 36)"*.

Car' va să zică, în presa de-atunci, cam asta era! Şi luați seama, în anii 1900 erau puțini intelectuali. Dar care erau intelectuali, aveau merite excepționale în cultura română! Ei nu erau nişte clone ale publiciştilor francezi cum s-ar putea crede, aceştia erau pionierii intelectualității noastre, care au trăit şi au creat literatură română, pentru români. Iar românii nu erau în vremea aceea mai incompetenți decât vesticii. Se uită prea adesea că în România învățământul primar obligatoriu a fost legiferat în 1864, de Al. I. Cuza, iar în Franța abia la 1882. Şi nici inovația nu lipsea! Priviți la pagina 38 vârtelnița din Brăila... Bâlciurile noastre de sărbătorile Paştelui

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkCuri**
http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

erau pline de tiribombe, scrâncioburi, vârtelnițe şi ... dulapuri, după cuvântul turc *dolap.* «Dulapurile» din mahalalele oraşelor româneşti şi cele din India preced cu un secol marile roți de distracții ale mileniului III, cum ar fi London Eye (Roata Mileniului) din Londra! Ideia a fost deci furată de occidentali din munții Carpați şi din Tibetul sudic dinspre India... Ştiați că hoardele lui Gingis Han în afară de faptul că a căsăpit armata ungurilor la 1247, a adus vlahilor ghergheful pentru împletit covoare, prepeleacul şi vârtiloiul?

N-a fost înapoiată România anilor 1900, atunci s-a construit Micul Paris de pe Dâmbovița, cârciumioare "la şosea", bulevarde, marile artere de circulație rutieră şi feroviară din țară, şi totuşi, imediat cum a ajuns românul nostru să-şi bage nasul în politică s-a dus dracului viața noastră liniştită.

Dacă până aci ajungeai voievod pe aurul şi arginții trimişi Înaltei Porți, după independență ne pricopsirăm cu parlament şi politică! "Avantajele" le vedem în teatrul lui Caragiale, în articolele lui Iorga şi a altor vechi "sămănători" şi acest chilipir s-a ținut scai de noi, până la degradarea morală şi abandonarea limbii noastre literare de cei care stau azi cu capul pe fotoliile şi canapelele grase de la Institutul Cultural Român şi gândesc cu curul, de cei pripăşiți pe bani buni la curtea Marelui Eu.

Să fie vreo speranță după căderea "ungurenilor" lui MRU? Vedem că noul guvern, chiar din prima zi la instalare, îl pică în haznaua de unde a venit pe marele acuzator al comunismului, Tismineţki, ce-şi mai zice şi Tismăneanu, nu i-ar fi ruşine să ne facă oraşul Tismana de râs, luându-şi aiurea numele lui sfânt! Pe când vor lua direcția haznalei şi Cărtărescu a lu' Besescu sau "patibularul Patapievici" după ce toată presa de bun simț le-a disecat "opera" lor hidoasă, inclusiv noi în numerele trecute?

Ca intelect, pe clica asta de şmecheri, chiar şi modestul nostru "Sămănător" o întrece net prin autorii valoroşi pe care-i are. Şi am folosit cuvântul "modestă" doar pentru faptul că revista noastră nu suge milioane de euro de finanțatorii statului pentru ca, mai apoi, să se dea mare.

Ne-am pomenit cu proiectul nostru de tipărire a revistei "Sămănătorul" cam la 15 puncte de Korunk, ultima revistă "acceptată ca eligibilă" de către miniştrii maghiari ai... culturii române. Bine că s-au dus dracu' după ungureii lui MRU!

Iată un exemplu concludent cum ni s-a evaluat proiectul pe anumite capitole.

Evaluator 1

1.2. Promovarea lucrarilor de debut, pe perioada de un an de la prima apariție, 0-5 p, ni s-au dat **2**

1.3 Stimularea publicațiilor de nişă 0-5 p, **3**

1.4. Abordarea unor teme şi motive culturale care vizează diferențele şi diversitatea culturală, 0-5 p, **2**

Evaluator 2

1.2. Promovarea lucrarilor de debut, pe perioada de un an de la prima apariție 0-5 p **3**

1.3 Stimularea publicațiilor de nişă 0-5 p, **3**

1.4. Abordarea unor teme şi motive culturale care vizează diferențele şi diversitatea culturală, 0-5 p. **3**

Evaluator 3

1.2. Promovarea lucrarilor de debut, pe perioada de un an de la prima apariție 0-5 p, **4**

1.3 Stimularea publicațiilor de nişă 0-5 p, **2**

1.4. Abordarea unor teme şi motive culturale care vizează diferențele şi diversitatea culturală, 0-5 p, **5**

Cu alte cuvinte, şmecheria constă în a ciupi câte puțin din fiecare subcapitol pentru ca revistele "prietene" să prindă punctajul cerut. Cel mai bine se observă la subcapitolul 1.4. **unde** Evaluator 1, **dă 2 p.** Evaluator 2, **3p. iar** Evaluator 3, **dă maximum de puncte, 5.**

Nu promovăm noi lucrări de debut, când rare sunt revistele "Sămănătorul" care să nu publice cel puțin un debut? Avem nu mai puțin de 143 de autori din care 30 sunt debutanți. Nu cred că Korunk sau altele asemenea, au mai mult de 5 debutanți în 3 ani. Şi atunci?

Nu stimulăm noi publicațiile de nişă, când nu există număr în care să nu promovăm vre-o carte, revistă sau chiar oferte intregi ale unor edituri, (vezi pag. 22-24) atfel de edituri fiind ele însăşi nesubvenționate şi care viețuiesc doar prin nişte oameni de inimă şi adevărată cultură?

Nu avem noi indianistul nostru George Anca, care număr de număr al revistei noastre țintește diferențele culturale şi diversitatea culturală? Nu ne-a scris Vasile Mesaroş Anghel volume întregi despre creştini, evrei şi sionism? Nu avem noi un studiu complet privind populația Dobrogei, nu publicăm regulat reviste din străinătate pe contul de la Scribd?

Indicatorii noştri principali şi verificabili constau în numărul de mii de uploaduri şi downloaduri de pe siturile Semănătorul, în numărul de autori care contribuie cu scrieri la Semănătorul şi ca urmare, nevoile de extindere a siturilor auxiliare ataşate celor două situri principale.

Modul nostru de organizare cu circa 10 site-uri şi bloguri specializate pe articole, cărți publicate, bibliotecă, blog literar şi de promovare, blog opinii politice, revistă cu anunțuri, crearea de conturi pe site-uri adiacente, You Tube, pentru secvențe video, Scribd pentru documente proprii ale colaboratorilor,

toate acestea oferă o imagine de colectiv puternic şi cu prestigiu, o mediatizare pe care puține publicații o realizează şi o impunere netă pe o retea Internet din ce în ce mai aglomerată.

Şi atunci? Nu este evident că există interesul ca unei reviste precum "Sămănătorul" să-i fie furată finanțarea, ciupind-o de puncte la evaluare? Oare numai Tismănenii, Cărtăreştii, Pata-Pleşii, Cristoii, Turcițiii şi alți cântăreți cotrocenişti au dreptul la pomeni? Şi noi ceilalți doar drept la contestații?

Ce zici marinare, îți place halul în care au adus țara portăreii tăi?

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

MOTTO: " Tocmai în asta consistă puterea tragică a răului, că cel care-l comite găseşte mii de motive pentru a-l scuza."

Mihai Eminescu

APPEL ADRESAT NOILOR AJUNSI LA PUTERE

Domnule Prim Ministru, Domnilor Ministri, Domnilor Fosti în Opozitie,

In ianuarie 2011, - marcat de ieşirea disperată a Românilor în stradă -publicam în revista on line " Sămănătorul" o *SCRISOARE DESCHISA POLITICIENILOR TARII*, avându-i ca destinatari pe d.l T. Basescu, guvernul României şi cei care-l susțineau, dar într-o bună măsură şi pe toți politicienii aflați în opoziție. Dacă n-ati facut-o, va rog să citiți acest text fiindcă astăzi, când ați ajuns la putere, el nu şi-a pierdut deloc actualitatea !

Înainte da a continua acest nou apel, aş dori să preîntâmpin o interogație retorică, nu de puține ori formulată de cei aflați la putere, atunci când sunt contestați sau doar criticați : ***cine sunt ăştia ?!.. pe cine reprezintă ei ?!..*** Aşa a întrebat şi I. Iliescu în conflictul cu Piața Universității, şi Emil Constantinescu în conflictul cu minerii şi T. Basescu, de atâtea ori, dar mai ales cu ocazia ultimei ieşiri în stradă a Românilor. Rezultatele sper că vi le mai amintiți…

In asemenea situații, atitudinea înțeleaptă şi responsabilă este ca înainte de toate să ascultați şi să analizați ceea ce se contestă ori se critică şi nu cine o face. Eminescu spunea în timpul unei polemici pe o tema asemănătoare : *« Dacă un nebun spune că peretele e alb, devine el negru pentru ca a spus-o un nebun ? »* Deci socotiți că important nu este cine vă trimite acest mesaj, ci care este conținutul lui. Iar dacă vreți neapărat să stiți **cine-i ăsta si pe cine reprezintă ?!..**, - poate şi dacă are creditul moral ori competența s-o facă - nu vă este dificil s-o aflați. Inainte de toate însă, citiți acest apel şi scrisoarea deschisă menționată, dar mai ales reflectați şi acționați în conformitate cu ceea ce conştiința, inteligența şi datoria dumneavoastră găsesc demne de luat în considerație în mesajul meu . Un mesaj al dezamăgirii, al tristeței şi al revoltei,… dar în acelaşi timp un mesaj al speranței. Tocmai pentru ca îmi place să cred că tinerețea dv., a generației care este pe cale să-şi asume destinul României este o premisă generoasa *de a face un alt fel de politică,* aşa cum ați daclarat-o de mai multe ori când erați în opoziție. Bineînțeles, *un alt fel de politică* este un imperativ necesar dar nu şi suficient. Pentru că alt fel poate fi şi mai rău. Dacă vă iubiți țara şi poporul din care faceți parte, dacă sunteți cinstiți şi generoşi, atunci trebuie să înțelegeți şi să acționați în consecință.

Atunci când ceri să fii investit cu putere de conducere, menirea ta este să-ți slujeşti țara, nu să fii slujit de ea, să-i dăruieşti şi să te dăruieşti, nu s-aştepți să fii dăruit să nu uiți nici o clipă că în vârful ierarhiei căreia trebuie să te supui necondiționat, nu este nici partidul, nici şeful, ci țara, cei care te-au investit cu putere şi cărora le datorezi credința, inteligența şi puterea ta de făptuire binefăcătoare.

Cea dintâi apreciere pe care doresc s-o fac se referă la înlăturarea guvernului Ungureanu a carui identitate şi prestație au reprezentat nu doar o mare dezamăgire, ci şi mărturia că din grădina de mărăcini a d-lui T. Băsescu e greu, dacă nu imposibil, să culegi o floare. Înlăturarea lui de la putere era o necesitate şi un răspuns dat nemulțumirii aproape generale.

Din păcate, venirea dv. la putere nu vă conferă nici legitimitatea, nici forța de care aveți nevoie pentru a face *un alt fel de politică*, şi îndeosebi una mai bună, una autentică. Legitimitatea o veți dobândi atunci când veți câştiga alegerile, iar forța atunci când veți înțelege că vechiul raționament cinic ***scopul scuză mijloacele*** nu este o cheie de aur cu care deschizi, ci un lanț ruginit care te încătuşează.

Ca ați înlăturat guvernarea Ungureanu este o victorie, cum s-a obținut ea este un

eşec. După ce ați condamnat cu vehemență traseismul politic şi UNPR (ca formațiune imorală şi mai ales grup parlamentar fară legitimitate politica) – şi pe bună dreptate, pentru că această « curvăsărie politicianistă», care durează de peste 20 de ani, este nu doar o sfidare şi o insultă adusă alegătorilor, ci şi un mecanism vicioş nelegiuit care falsifică şi murdăreşte viața politică – ați primit cu brațele deschise (ca să nu spun ca ați ademenit cu « zâmbete de sirenă ») giruete ideologice şi morale din arcul guvernamental, trăind sub deviza tuturor veneticilor : *ubi bene, ibi patria (partidul)* şi ați îndreptățit presa să titreze cu majuscule, *« MAREA IMPACARE Ponta-Oprea ».* Românul are o judecată foarte severă față de cei "care ling acolo unde scuipă" şi nu mai puțin severă față de cei care se întovărăşesc cu aceştia, chiar dacă din rațiuni de conjunctură şi în scop benefic.

Domnule Prim Ministru,

Este adevărat că circumstanțele în care ajungeți la putere sunt nefavorabile, că mediul politic românesc este toxic, că presiunile cărora trebuie să la faceți față sunt mari, multiple şi din toate punctele cardinale, dar dacă v-ați asumat misiunea de a face *un alt fel de politică,* - şi subînțeleg una mai bună, autentică - atunci trebuie ca, în pofida şi împotriva tuturor acestor factori maladivi, să rămâneți credincios tablei de valori pe care ați exprimat-o în mod public şi să luptați cu toata energia ca aceasta să devină realitate în toate actele pe care le întreprindeți şi în toate opțiunile de selectare a echipei cu care urmează să guvernați.

In esență, se poate afirma ca v-ați ales un guvern promițător, cu câteva personalități de prestigiu a căror competență şi experiență reprezintă o premisă de gestionare înțeleaptă şi responsabilă a țării, până la alegeri. Dar mă întreb şi vă întreb : de ce n-ați avut tăria şi onoarea de a nu vă lăsa ispitit de năravuri şi moravuri pe care le-ați condamnat şi dv. de atâtea ori ?

Sunt atât de sărace în oameni de valoare cele trei partide care formează USL (ca să nu mai vorbesc de valorile neînregimentate politic), încât să vă asociați în echipa guvernamentală persoane precum Victor Alistar, M. Diaconu (un actor remarcabil şi un om politic stimabil dar din păcate având probleme cu justiția), ca să nu mai vorbim de Corina Dumitrescu a cărui singur merit pare a fi statutul ei de soție a unei personalități politice din PSD (între altele, şef al Comisiei parlamentare de învățământ) ? Decizia de a renunța la d-l Alistar şi mai apoi la d-na Corina Dumitrescu sunt demne de apreciat. Dar să cazi din lac în puț, numind un alt personaj dubios în fruntea Ministerului educației, în locul celei proaspăt şi foarte justificat lăsată deoparte, ridică cel puțin două semne de întrebare :

1. ministerul acesta, - fundamental în orice societate modernă – este oare blestemat să fie conduş mai ales în ultimii ani, de persoane mediocre, agramate şi incompetente ?

2. dacă este adevărat – aşa cum ați declarat de mai multe ori – că aveați constituit un guvern al opoziției, calitatea şi « dosarul » personajelor incompatibile pe care le-ați propus nu vă erau cunoscute ? Si dacă DA, nu credeți că « rezerva dv. de cadre » este săracă, şi mai ales compromițătoare ?

Oare nu înțelegeți cât rău vă faceți dv., guvernului şi partidelor pe care le reprezentați ? Oare nu vă dați seama că cedând unor asemenea slăbiciuni, dați apă la moară nu doar opoziției, ci şi celor care, - discutabil, după părerea mea – au afişat la manifestările din Piața Universității sloganul « PDL - USL, aceeasi mizerie » ? Nu vă dați seama că vă subminați credibilitatea în fața celor pe care-i aşteptați la alegerile viitoare să fie alături de partidele pe care le reprezentați ?

Si, mai presus de orice, ați identificat cine va ocupa vidul pe care îl provocați în viața politică românească, dacă alegătorii vor ajunge la concluzia că nici dv., cei de curând ajunşi (din nou) la putere şi nici cei care au fost trimişi în opoziție, nu mai întruchipați o speranță pentru viitorul României ? (ati privit cu atenție zâmbetul perfid al lui Dan Diaconescu, atunci când a savurat decizia justiției de a suspenda decizia CNA ?)

Străduiți-va să răspundeți la aceste întrebări şi mai ales să acționați la nivelul gravității lor. Moralizarea fără rabat a vieții politice, stârpirea corupției, prin eradicarea factorilor care o fac posibilă, asanarea justiției şi domnia legii, elaborarea unei legi electorale solide care să pună capăt

(continuare în pag. 32)

MARIAN GH BENGA (Bucureşti, n. 1968)

EX TU - Poezii

Matioşă onirică

Iubindu-te în taină am sperat,
cu gingăşie-n gând,
că tu, doar tu vei reuşi –
inima să-mi iei zălog.

În exaltarea ce mă stăpânea,
când te vedeam din vise coborând,
zăream în tine tot ce îmi doream,
neintuind tristețea viitoare...

...târât am fost în amăgire,
voind să cred doar ce speram,
nebănuind că la final –
voi fi rănit de crudul adevăr.

...ascult, visez, iar mă deştept –
din somnul greu, amar ca fierea,
să văd în tine iar ce îmi doream –
neintuind tristețea viitoare...

Ex tu

Te caut aşa cum te-am cunoscut...
încerc să deosebesc ce erai, şi ce eşti...
vreau să te întorci la mine ca întâia oară,
pură, seducător de nevinovată şi dulce...

Zâmbetul tău şăgalnic şi senin,
buzele care mereu mă chemau,
sărutul tău fierbinte şi pasional
vino - te aştept de o existență...

Dragostea-mi nu are margini...
ție ți se cuvine totul, te doresc –
tânjesc după dragostea-ți, o aştept –
oferă-mi un crâmpei din infinitul care este sufletul...

Sper că-ntr-o zi vei spune - „Da!
eşti al meu şi sunt a ta, pe vecie,
iată, Destinul a schimbat jocul răului –
m-ai vrut? Atunci şi eu te vreau,
pentru TOTDEAUNA!”

Nuntă simbolică “moldovinească”
în Catedrala Reintregirii Neamului
din Alba Iulia la 6 mai 2012

(Vezi pag. 33)

Ilustrăm aceste frumoase poezii cu imagini de la căsătoria a doi tineri moldoveni: băiatul locuind în stânga Prutului şi fata în dreapta Prutului !

Vedeți amănunte la pagina 33

Sentință

...cât de crudă e sinceritatea ta!...
dureros de omenească...
m-am înşelat, sperând în van – crezând –
că realitatea poate fi eludată...

Prudent, mi-am trăit speranța cu zgârcenie,
făcând din zi noroasă – zi senină,
lăsând nădejdea să plutească pe un nor –
venit din orizont ca o excepție...

Durerea-a sfâşâiat giulgiul iluziei...
dând la iveală ce se ascundea –
dincolo de-a ruminațiilor speranță
dincolo de norul din depărtări vătuite...

Sufletul cald s-a răcit,
sub durerea ca o ploaie repede de vară,
sub grindina realităților mizere –
sub vântul câinos şi hâd...

Dragoste

Te-am văzut de departe,
îți ştiam mersul, erai tu,
unică, inconfundabilă,
am alergat, mâna ți-am cuprins,
mi-ai zâmbit, mă simțiseşi deja,
frumusețea-ți, ca de obicei, serafică,
fiorul dragostei m-a străbătut ca prima dată,
vibram tot, sentimentele sunt pure,
tăcuți am mers alături, o vreme,
paşii se auzeau egal,
până şi respirația era tandem...

Ce potrivire!... chiar tot, aproape,
o clipă doar, atât ştiam,
buzele s-au unit frenetic –
înlănțuiți de brațe, ne iubeam,
amândoi, ca unul singur...

Privirile vorbeau de la sine,
limbajul dragostei nu are nevoie de cuvinte,
am pornit uşor, din nou –
în umbra înserării de toamnă eram numai noi...

O frunză a tulburat firea,
chipurile au început să se vadă ca prin sită
topindu-se orice urmă a ceea ce a fost...

...m-am trezit, era miez de noapte,
visul fusese frumos,
nu mai pot adormi, privesc –
ce e în jur pare rece, gol...

Aş fi dorit să nu mă trezesc...
cu riscul rămânerii în neant, chiar,
te vreu înapoi, abur de vis,
poartă-mă iar pe valul tău...
era aşa de frumos,
dar prea puțin pentru a iubi,
mult prea puțin...

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

Festine de caritate

Volum de proză scurtă

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Liviu_Florian_Jianu-Festine_de_caritate.pdf

PANSELUȚE

Cele mai bune răspunsuri sunt întrebările.

Între vinovăție şi nevinovăție este un simplu prefix.

Poți trăi şi fără inimă, şi fără creier.

Cel mai mare prost este cel care nu ştie că există altul mai mare decât el.

Cel mai mare deştept este cel care ştie că există o mulțime mai deştepți decât el.

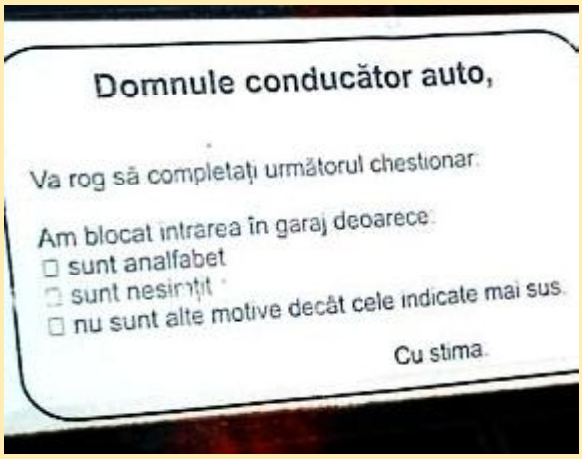

Un deştept mediu este mai deştept decât un prost mediu? Depinde de mulțimi...

Drumul cel mai sigur între două puncte nu este, cu necesitate, linia dreaptă care le uneşte.

Munceşte de dimineața până seara. Noroc că noaptea îi dărâm tot ce a muncit.

Motivul pentru care nu m-am căsătorit cu ea a fost acela că o iubeam prea mult, ca să o nenorocesc.

"Iubita mea, am mai multă încredere în tine, decât în mine!"

"Iubitule, te-am înşelat o singură dată: data la care plecai, lunar, în delegație."

"Cum să îmi dau seama că spui adevărul?" "Simplu. Nu te mint decât atunci când îți dai seama."

"De ce nu mă scuteşti, dragule, de gelozia ta neroadă?" "La vârsta mea, dragă, crezi că mai am altceva să îți ofer?"

"Cum să te cred că îmi spui adevărul?" "Am un argument irefutabil: Nu sunt politician…"

"Să presupunem că sunteți politician. Ce le-ați promite alegătorilor?" "Pământ sub picioare".

"Dați-mi un singur punct fix în Univers, şi am să-l urmez…"

Profesorul: "Ce îmi puteți spune despre acest subiect?" Studentul: " Ştiu că dacă vă întreb, îmi puteți spune totul despre el."

Curajul se măsoară prin frica pe care o învingi.

Începe binele, prin a nu face răul.

De ce se repetă zilele şi nopțile? Ca să nu uite ce au învățat.

Ascultă-ți părinții, ca să nu înveți din propriile tale greşeli, ci din ce au învățat ei, din greşelile lor, sau din ce au ascultat ei, de la părinții lor.

16 iunie 2011

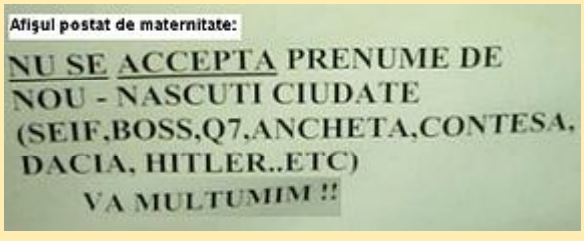

PANSELUȚE POLITICE

Țara arde, şi Preşedintele se piaptănă.

În mare, Premierul vede totul în mic.

Tăcerea este de aur. De aceea este furată cu cuvintele.

Nu poți să umbli cu borcanul cu miere, fără să te pătezi cu ştampila secției de votare.

Unde-i unul, nu-i putere. Unde-s doi, indemnizația scade.

Să facem afront comun.

Chiar şi popa are nevoie de contribuția unei babe surde.

Pensia este ceea ce pui deoparte din salariu în timpul vieții, ca să mănânci din ea după moarte.

Contribuția pentru sănătate este pomul lăudat la care cotizezi lunar, ca să primeşti, când eşti bolnav, aspirină în sac.

Ofer cu chirie loc de veci! Exclus, fumător!

Noaptea, toate partidele politice sunt de aceeaşi culoare.

Țara noastră, frumoasă şi bogată, care nu are de nici unele.

Legea este egală pentru toți, mai ales pentru cei care au făcut-o.

Avocatul este vindecătorul care face Justiția, care este oarbă, să vadă.

Schimb haine second hand, cu mâncare second hand! Exclus intermediari!

Decât un dram de minte, mai bine un car de noroc.

Nu e prost cel care cere votul, este prost cel care îl oferă.

Pe cine nu-l laşi să piardă alegerile, nu te lasă să trăieşti.

Politica este ştiința care uită trecutul, îşi bate joc de prezent, şi compromite viitorul.

Chelului, regionalizarea părului îi lipseşte.

E de mirare că orbul nu vede nici măcar întunericul.

În economia de consum, o criză nu se asumă: se consumă.

Există un singur loc în care puterea şi opoziția sunt în deplin consens pentru edificarea Raiului pământesc: cimitirul.

17 iunie 2011

PANSELUȚE (II)

Politicianul fără clopoței, nu prinde alegători.

Recunoştința: “Fă-te frate cu dracul, până treci puntea.” După aceea, mulțumeşte-i lui Dumnezeu.

Întrebare după pilda înmulțirii talanților: Dacă banul este “ochiul dracului”, de ce trebuie, totuşi, înmulțiți talanții?

“Munca l-a făcut pe om.” Pe unii, rari, i-a făcut chiar oameni.

Mi-am săpat groapa de atâtea ori, încât mulți au căzut singuri în ea.

Nu da raiul copilăriei din mână, pentru iadul maturității de pe gard.

Am uitat de atâtea ori ce am uitat, încât nici nu vreau sa îmi mai aduc aminte.

Iuda: Vând avantajos vieți vândute la viața mea.

Petru: Cred, Doamne, în Tine! Dar parcă auzii un cântat de cocoş?!

Peştişorul de aur: - Şi acum, pentru că mi-ai salvat viața, cere-mi să-ți împlinesc trei dorințe! – Bine: eşti atât de generos: eu sunt modest, îți cer o singură dorință: ori de câte ori am vreo dorință, să mi-o împlineşti!

Şi acum, a spus Sfânta Vineri fetei moşului, alege din lăzile pe care le vezi, pe cea care îți place, şi ia-o cu tine acasă. Dar fata moşului ştia că trăieşte la ea în țară. Unde toată lumea e hoață. Cum să ajungă ea cu o ladă din cele frumoase, acasă, fără să îi fie luată, legal, sau nelegal, de hoții cei liberi, care ajung, în mică parte, în închisori, sau cei din palate, care nu ajung niciodată? Şi a ales lada cea mai sărăcăcioasă. Măcar, dacă îmi va fi furată şi asta, nu o să îmi pară rau. Sfânta Vineri, care ştia gândurile oamenilor, a admirat înțelepciunea fetei, i-a dat lada, şi fata a ajuns cu lada acasă, a deschis-o, şi din ladă au ieşit, în ograda moşului, toate bogățiile, pe care şi fata, şi mosul, le-au îngrămădit înapoi în ladă, şi fata i-a înapoiat-o Sfintei Vineri.…»Să ajungă undeva, unde nu se fură, măicuță!»

Modernitate: Hoțul neprins, face analize de virtute.

Nivel înalt: Managerul este persoana care, pentru a obține profit, nu ezită să aducă nici mana, nici gerul.

Lumea se împarte în două feluri de proşti: deştepți, şi cei care suportă consecințele.

Conferință despre adevăr: V-aş mai minți, dar, nu înainte de a vă spune adevărul, închei.

29 iunie 2011

RODICA ANCA - (n. Bucureşti)

EPIC ROMÂNESC

SCRISORI CĂTRE ANNA - Cap II

1. ÎNCEPUTUL

2. SCOLI SI PROFESORI

3. TINEREȚE FĂRĂ GRIJI

ÎNCEPUTUL

Dragă Anna, scrisoarea ta a ajuns chiar în ziua asta bântuită de tristeţea unei ploi ce nu se mai termină şi plină de dureri de oase artritice, anume să-mi alunge amărăciunea din suflet şi cenuşiul ploii de afară.

Au trecut atât de mulţi ani de când nu numai că cu ne-am mai văzut, dar nici n-am mai ştiut ce se întâmpla cu tine, cu mine... Am pierdut total orice legătură şi mi-am pierdut speranţa să mai aud măcar despre tine... De, cu anii, am devenit puţin cam sceptică.

Peste noapte m-am străduit să nu gândesc dar nu mi-a fost de folos. Mi-am amintit cum ne-am întâlnit noi pentru prima dată în viaţa asta. Trebuie că este ceva cu sufletele noastre, pentrucă de atunci am fost ca două surori. Mai am o foarte bună prietenă-soră departe, în India, pe care o iubesc şi care îmi lipseşte mult, dar pentru ce sunt scrisorile (sau emailurile?)

Eram copii, înainte de vârsta scolară. Al doilea război mondial era în plină desfăşurare de vreo doi ani, dar ce ştie un copil de cinci ani despre război sau despre pace? Noi credeam că aşa este viaţa şi nici nu ne trecea prin cap că ar fi putut fi altfel.

Îţi mai aminteşti?

Când începea să sune alarma fiecare trebuia să înşface ceva de mâncare şi să dea fuga la la adăposturi. Nu foarte departe, dar îndeajuns pentru un copil, ca să nu mai spun pentru mamele cu mai mulţi copii. Eu o aveam pe mama, Ilinca şi pe sora ei Rina, de fiecare parte, cărând ceva de mâncare şi ceva haine, alergând pe lângă case dealungul străzilor, ca să nu fim văzute de avioanele care treceau mitraliind pe deasupra, până la Groapa lui Ouatu, unde se aflau adăposturile. Acolo ne-am întâlnit. Alarma nu a sunat încetarea până spre seară, noi am început să vorbim şi să ne jucăm, uitându-ne din când în când prin crăpătura uşii acelei găuri săpată în pământ, în care ne ascundeam, ca să privim la avioanele care zburau pe deasupra noastră şi la bombele care cădeau nu prea departe.Bombele alea erau ambalate într-un fet de tăieţei de poleială, pe care noi, copiii o adunam apoi, să ne jucăm cu ea şi să ne fălim cu cât strânsesem fiecare.

Din acea zi ne-am întâlnit mereu în acea gaură. Erau mulţi copii acolo, că erau molte găuri în Groapă, dar numai tu ai fost specială pentru mine, mi-ai fost sora pe care eu n-am avut-o niciodată.

Odată a căzut o bombă foarte aproape de adăpost şi în zuia următoare ne-am dus să vedem locul. Era foarte aproape de spital. Nu făcuse mare prăpăd, doar ferestrele erau sparte, dar, împreună cu câţiva copii, ne-am strecurat în morga din curtea spitalului şi acolo erau atât de multe cadavre, ne-am speriat şi n-am ştiut cum să alergăm afară mai repede. A fost prima şi ultima oară când am intrat în locul acela.

Când alarma suna în timpul nopţilor, foarte puţini fugeau spre adăposturi. Străzile nu erau luminate şi era aproape

imposibil să sarim peste dărâmăturile din drum. Locuind într-un fel de mahala sărăcăcioasă, in Bariera Vergului, departe de locurile industriale, dar şi de centrul oraşului, speram că nu ne puteau vedea cei care ne bombardau şi ne rugam la Dumnezeu să-i ducă la Ploieşti, unde se aflau sonde şi rafinării petroliere, de care păreau să fie interesați inamicii.

În anul următor, 1944, războiul a încetat, noi, copiii nu prea ştiam ce înseamnă asta. Noi am înțeles doar că nu va trebui să mai fugim spre adăposturi, că n-o să mai vedem avioanele zburând deasupra capetelor noastre de-acum incolo, că nu vom mai privi bombele picând din cer şi nu vom mai încerca să ghicim unde anume şi că nu vom mai avea poleială cu care să ne jucăm. Asta însemna că n-o să ne mai minunăm de ouăle desenate cu fum alb pe cerul albastru al Paştelui. Eu am crezut că avioanele acelea erau pilotate de americani, ruşii nu cred că ar fi avut curajul necesar, cred că n-aveau voie.

Dar ultima noapte a fost magnifică, dacă se poate spune aşa despre ceeace s-a întâmplat atunci.

Inainte să se retragă, americanii (sau pooate nemții) au incendiat oraşul. Toată lumea era pe străzi. Cerul tot nu mai era negru pe nicăieri. Deşi becurile de pe străzi erau stinse, era o lumină ziua, dar roşie, ca si cum soarele ar fi răsărit de jur-imprejurul cerului de-odată. Cerul era în întregime roşu, iar eu mă bucuram să admir lumina aceea roşie de parcă aş fi fost vrăjită şi niciodată nu am uitat minunația acelei nopți.

Dar eu eram un copil: oameni morți, oameni răniți, case în flăcări, durere, suferință, disperare? Nu mi-au trecut prin cap în noaptea aceea. Abia după ani am realizat prețul care a fost plătit pentru acea „minunație”!

Gata pentru azi. Am obosit săpând atât de adânc prin memorie. Tu nu?

Când, peste 4 sau 5 miliarde de ani, Andromeda şi Calea Lactee se vor ciocni, exact aşa va arăta cerul. Roşu şi minunat. Am văzut pe Discovery o simulare pe calculator. Atunci, în viitor, ca şi atunci, în trecut, această culoare va însemna tot moarte.Dar ambele apariții sunt departe, una în trecut şi cealaltă, şi mai departe în viitor.

Citiți mai departe volumul SCRISORI CĂTRE ANNA **aici**

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/rodica-anca

RODICA ANCA - (n. Bucureşti)

EPIC INDIA

INDIA

Ţara în care dacă destinul nu ar fi hotărât aşa, nu am fi ajuns niciodată. La Ministerul Învăţământui nu s-a găsit nici un doritor de a merge acolo pentru a preda Limba Română la Universitatea din Delhi. Probabil că acolo beneficiile materiale ar fi fost minime. Cum G. nu era interesat de acest aspect, s-a oferit el şi a fost numit. Singura problemă erau ratele la casă, care trebuiau plătite. „ Cât să plătim ratele vom câştiga noi.” m-a încurajat el. Şi a plecat înainte, urmând ca noi, eu şi Nana să de ducem după ce se aranjază el acolo cu casa. Numai că pentru noi două, Ministerul nu a alocat bani de drum, a trebuit să vând maşina de tricotat, cea de cusut, verighetele, am mai adunat oarece bani de la Fondul Plastic, mi-a mai dat şi taică-meu cât a putut şi aşa am strâns banii numai pentru dus. Am plecat împreună cu doi funcţionari de la Minister şi m-am mai calmat, că plecam prima oară din ţară şi mi-era teamă că nu mă descurc. Dar totul a mers bine şi am ajund la Delhi, unde mă aştepta G la aeroport.

Când eram tânără circula un fel de oracol din care a reieşit că în viaţa anterioară am fost dansatoare într-un templu indian! Poate de aceea m-am simţit ca acasă în toţi anii în care am trăit acolo.

M-au şocat de la început pomii bogat înfloriţi, îmbrăcaţi în toate culorile de pe lume, grei de ciorchinii florilor, neemii cei galbeni, atât de galbeni încât făceau zilele şi mai luminoase, dacă se poate aşa ceva, sub soarele strălucitor al Indiei, magnoliile de toate culorile, de la alb până la roşu sângeriu, iasomiile cu miros îmbătător şi mulţi alţii al căror nume nu mi-l reamintesc. Florile din grădina Universităţii, aleea lovidragilor, cărora le număram florile în fiecare zi de când începeau să înflorească, până când nu mai puteau fi numărate de multe ce erau, răsfăţându-se alintat la picioarele palmierilor care le ocroteau pe deasupra de arşiţa soarelui, crinii, daliile, şi nenumărate altele, unele mai minunate decât altele.

Păsările mii, care de care mai cântătoare, gilii cei grijulii să-şi aprere cuiburile în războiul fără sfârşit cu macacii cei hoţomani şi agresivi, război pe care l-am purtat şi noi şi, trebuie să spun că biruinţa părea să fie de partea lor. Asta nu înseamnă că le-am urât pe maimuţe, dimpotrivă, am învăţat să le admir nu numai inteligenţa ci şi spiritul de echipă, organizarea, plăcerea de a se juca şi de a păcăli, grija pentru progenituri. Am iubit vacile care dormeau pe stradă, cipcaliile care ne păzeau de ţânţari şi de

Illustration by Rodica Anca to Jayadeva's *Gitagovinda* in Romanian and Eminescu's *Luceafarul* in Sanskrit (1983, Delhi).

Illustration by Rodica Anca to Jayadeva's *Gitagovinda* in Romanian and Eminescu's *Luceafărul* in Sanskrit (1981, Delhi).

gândaci.

Dar mai ales am iubit oamenii. Am iubit copiii. Am iubit studenții lui G care veneau în vizită şi-mi spuneau „Mamă", şi îmi vorbeau despre visurile lor, despre problemele lor, chiar ca unei mame.

Mi-au rămas acolo, în India, prietene bune, Leela, Margaret, Nilima, Esha. Cu Esha am reluat legătura de curând, şi dacă scriu cartea asta este pentrucă ea mi-a cerut. Pentrucă o iubesc şi pe ea şi India.

India, țara spiritului, țara templelor, țara muzicii mistice, țara dansului, țara zeilor coborâți printre oameni, țara miturilor, țara epopeilor.

Mitologia Indiană m-a fascinat şi m-a subjugat pentru tot restul vieții. Îi iubesc pe Vishnu, pe Krishna, pe Radha, pe Sita, dar, mai ales îl iubesc pe Shiva, „our Lord of Amattur"şi pe Parvati.

Îmi pare rău că n-am putut vizita templele, dar am descoperit biblioteca universității. Doamne, atât de multe cărți pe care aş fi vrut să le citesc, să le învăț, să le conspectez! Toate vechi, multe în sanscriră, hindi, sau alte limbi pe care nu le cunosc. Dar chiar şi pentru cele traduse în Engleză mi-ar fi trebuit cel puțin două vieți să le studiez. Erau multe, multe, mii, praful se aşternuse peste ele de un deget, cu cât era mai gros, cu atât mă atrăgeau mai mult. Ghid mi-a fost Pere Danielou, cu ajutorul căruia am descoperit ce înseamnă filosofia, mitologia, spiritualitatea şi gândirea indiană. Apoi, încet-încet am înaintat puțin pe acest drum, câțiva pasi, dar nu voi fi în stare niciodată să aprofundez. Oricum, mi s-au deschis ochii şi mintea spre o nouă lume, care-mi era străină până atunci, care-mi este cumva familiară, de undeva dinlăuntrul sufletului: lumea spiritualității indiene. Lume în care mă mai întorc şi acum, din când în când, cu bucurie, să-mi caut liniştea..

Am fost în India de trei ori. Prima dată a trebuit să mă întorc după un an şi vreo opt luni,deoarece, sigur că nu putusem plăti ratele apartament şi trebuia să fie scos la licitație.Dar înainte de asta a venit vacanța şi vecinii Kashiap, care locuiau deasupra noastră ne-au trimis la mama lui, la Dharamshala, în Himalaia. Acolo am văzut munții de aproape şi m-au copleşit cu

măreția lor. Mâncam la Tibetani, acolo fiind şi reşedința lui Dalai Lama, aflat în exil. Pe lângă templul, cu măiestrie şi har pictat, tibetanii aveau o cantină unde luau masa o mulțime de pelerini budhişti care mergeau zilnic la templu şi studiau la biblioteca acestuia. Spre sfârşitul vacanței s-a produs un cutremur înfiorător, de parcă munții s-ar fi rostogolit la vale, care ne-a gonit chiar a doua zi înapoi la Delhi. La Dharamshala am văzut şi m-am bucurat de licuricii care umpleau aerul din jur cu luminițele lor, ca în desenele animate. Păianjeni săritori mari aproape cât palma, care îi vânau pe licurici, focuri care desenau pe dealurile din depărtăti imagini suprarealiste făcute parcă de un artist dintr-o lume de deasupra noastră. Tot acolo o pisică mi l-a furat şi mâncat pe Goguță, papagalul

alexandrin, verde de parcă ar fi fost din jad, pe care îl crescusem încă de când nu avea pene şi l-am hrănit din propria mea gură, şi care mă iubea şi venea după mine oriunde eram. Întâi am crezut că poate şi-a luat zborul, că nu stătea în colivie, l-am căutat vreo două zile, până ce un vecin mi-a spus că a văzut o pisică mâncând un papagal. Am părăsit munţtt plină de tristeţe şi cu spaima cutremurului în suflet. La Delhi am mai trăit şi o întâlnire cu o tornadă destul de puternică pentru a scoate din rădăcini pomi cu trunchiuri de peste un metru în diametru şi a pune în groapa rămasă un scuter cu trei roţi, sau de a arunca, peste zidul care înconjura cvartalul universităţii, un automobil. N-a durat mult timp. A trecut pe partea cealaltă a străzii, noi n-am păţit nimic, spre deosebire de clădirile şi pomii de peste drum. După ce s-a potolit tornada, cerul s-a umplut de culori de la auriu, la portocaliu, roz, roşu, violet şi verde. A fost o altă ipostază mirifică a cerului pe care am văzut-o, după cea roşie, de după bombardamentul din copilărie. Dar şi pentru această frumuseţe am plătit tributul unei alergii care m-a umflat şi pe dinăuntru şi pe dinafară vreo două luni.

Dar a trebuit să plecăm urgent, eu şi Nana, dacă nu voam să rămânem fără casă.

L-am lăsat singur acolo pe G şi eu am plecat cu Nana să văd cum se putea rezolva problema, ca să nu rămânem pe stradă. Pentru biletul de avion s-a împrumutat G şi a plătit după ce a rămas singur. Mi-am găsit un post de designer la un centru de proiectări şi am reluat plata ratelor.

A doua oară am stat mai mult, din 1980 până în 1984. De data asta biletele le-am plătit depunând la Fondul Plastic spre vânzare câteva rochii şi alte piese de îmbrăcăminte şi accesorii, banii mi i-a împrumutat o prietenă care şi i-a recuperat la vânzarea acestora. Am lăsat în casă nişte tineri studenţi care au plătit o vreme ratele, apoi a mai plătit şi tatăl meu, după ce aceştia au plecat lăsând în urmă dezastru de murdărie, electricitate neplătită, datorii la întreţinere. Noroc cu tata, care a umblat împreună cu Ionuţ Iuga pe la Scriitori de a mai obţinut un împrumut şi a mai achitat din datorii.

. Noi eram fericiţi acolo, în India. Acum Nana a mers la şcoală, a învăţat binişor hindi şi engleza, şi-a făcut prieteni, G le organiza la noi în locuinţă lecţii de muzică cu un profesor de armoniu, atelier de desen, trupă de teatru. Toţi copiii erau bucuroşi şi pasionaţi de acest fel de joacă, şi sper că uneori îşi mai reamintesc de G. de Nana şi de vremea copilăriei. Aceşti trei ani au fost foarte frumoşi pentru viaţa noastră. Aici mi-am cunoscut prietenele, intelectuale de clasă, profesoare universitare foarte culte şi foarte prietenoase, care m-au acceptat şi tratat ca pe cineva de-al lor. Esha m-a ajutat să-mi găsesc ceva de lucru pentru Oxford University Press, pentru care am făcut ilustraţii la manuale şcolare pentru Bhutan Din ce am câştigat, G a reusit să-şi tipărească câteva cărti, care l-au făcut fericit.

Nana se ataşase atât de puternic de copiii, de profesorii, de vecinii,de natura din India, încât când ne-am întors în ţara, plângea reproşindu-mi: „ unde m-ai adus tu pe mine, asta nu e ţara mea! Hai să mergem înapoi!”

Citiţi mai departe volumul INDIA **aici**

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/rodica-anca

Divizia Educationalã Prietenii Tãi

OFERTA EDUCATIONALA COMPLEMENTARĂ ÎNVĂȚĂMÂNTULUI FORMAL

https://www.facebook.com/groups/272411492852314/

comenzi@samanatorul.ro

Excepțional pentru copii sau elevii dvs. !

OFERTĂ

Produse software realizate de VAROX şi avizate de Ministerul Educaţiei.

UNIVTEST - APLICAŢII DE BAZĂ (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Aplicaţiile de bază sunt destinate pentru realizarea şi utilizarea testelor de evaluare şi sunt generale (pentru orice nivel şi disciplină şcolară). Aplicaţiilor de bază li se pot ataşa (la alegere) culegeri electronice interactive, ca baze de date pentru alcătuirea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	UnivTest Generator Pro 7.2	550,00	682,00
02	UnivTest Evaluator 7.2 (licenţa individuală)	210,08	260,50
03	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 5 licenţe)	1000,00	1240,00
04	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 10 licenţe)	1900,00	2356,00
05	UnivTest Reader Analist 7.2	145,16	180,00

UNIVTEST – CULEGERI ELECTRONICE INTERACTIVE (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Culegerile electronice interactive se pot utiliza individual sau, daca se instalează şi aplicaţia "**UnivTest Generator Pro**", acestea pot fi utilizate interactiv, ca baze de date pentru proiectarea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Culegere Matematică pentru clasa I, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
02	Culegere Matematică pentru clasele II-IV, de Virginia Ţocu (itemi clonabili)	29,03	36,00
03	Culegere ABCdar, de Virginia Ţocu (literele, clasa I)	23,79	29,50
04	Culegere Gramatică pentru clasele III-IV, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
P	**Pachet culegeri pentru nivel primar (poz 1-4)** – faţă de 124,50 lei	**96,37**	**119,50**
05	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
06	Culegere Matematică pentru gimnaziu (grilă, itemi clonabili)	29,03	36,00
07	Culegere Matematică pentru gimnaziu, de Mircea Gheorghiu	23,79	29,50
08	Culegere Mat TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
09	Culegere Lb.română TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
10	Culegere Geografia României TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
11	Culegere Istoria românilor TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
12	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel gimnazial (poz 5-12)** – faţă de 249,00 lei	**193,95**	**240,50**
13	Culegere Matematică pentru liceu, de Emil Dumitrescu	23,79	29,50
14	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
15	Culegere Fizică-Electricitate pentru liceu, de V.M. Ciuchină	23,79	29,50
16	Culegere Economie pentru liceu, de Daniel Voinea	23,79	29,50
17	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel liceal (poz 13-17)** – faţă de 154,00 lei	**120,16**	**149,00**

UNIVTEST – GHIDURI-SIMULATOARE SPECIALIZATE (elevi, orice nivel):
Simulatoarele specializate sunt aplicaţii de sine-stătătoare, care dau posibilitatea utilizatorilor să parcurgă în mod activ conţinutul unei anumite culegeri electronice interactive. Acestea simulează condiţiile de testare, înregistrează rezultatele şi calculează medii, păstrează evidenţa problemelor rezolvate etc.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Ghid pregătire-evaluare – Matematică TN 2007 (10000 teste)	24,60	30,50
02	Ghid pregătire-evaluare – Economie Bacalaureat (1000 teste)	24,60	30,50
03	Ghid pregătire-evaluare Mat TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
04	Ghid pregătire-evaluare Lb. română TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
05	Ghid pregătire-evaluare Geog. României TN (simulator – 100 variante teste)	20,97	26,00
06	Ghid pregătire-evaluare Ist. românilor TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
P	**Pachet ghid pregătire-evaluare TN, 4 CD, poz. 03-06 (promoţie)**	**72,58**	**90,00**
07	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a V-a	20,97	26,00
08	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VI-a	20,97	26,00
09	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VII-a	20,97	26,00
10	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VIII-a	20,97	26,00
11	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Gramatică pentru clasele III-IV	20,97	26,00
12	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasele II-IV	20,97	26,00
13	Ghid pregătire-evaluare din culegerea ABCdar (literele – clasa I)	20,97	26,00
14	Ghid pregă-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa I	20,97	26,00

VAROX Software educaţional

Alte oferte pentru activitatea şcolară şi studiul individual:

http://www.varox.ro/

George Anca (n. Vâlcea)

Notițele lui Anca

Poetul şi indianistul nostru George Anca şi-a deschis un cont pe Facebook cu postări care de care mai frumoase! Citiți-le aici:
http://www.facebook.com/profile.php?id=100002770425105
sau pe pagina noastră de la BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/george-anca

Poeme inedite, volumul 15

Poeme inedite

lumânări negre

lumânări negre reaprindă
redută la ani douăzeci
exteriorizămu-ne înecul
anafor predestinărilor

diapazon năpârlitului avatar
de nerefuzat fiind refuzat
pipăindu-mi agonia furată
estetica plictisului pe viață

zburaşi razant reîncarnările
de nu vei fost în golful Philips
prin mierlă a treia încercuire
strănut materia mamă luminată

pe-acel Enea însuți acompaniindu-l
întru frățimea defunctă naintea
naşterii tale spre mormânt francez
ferisem vântul că inspirația are grijă

dacă am scris

dacă am scris într-una ce să mai dispar
lumânarea aprinsă Veta clanareta
ciocănitoarea spre vârf veverița la
rădăcină
mă tot întorc şi n-o să mă mai revăd

ori vreme ori m-oi spânzura de soare
literatura mea vreodată ancademie
compensată publicabilitate fie şi
amintindu-ne ce ne ziceau doctorii

ferigi polifonice

ferigi polifonice codobatura
ştiai de la poartă octava
de nu din familie te-i stinge
garderobieră fostă cântăreață

bucuria vieții tale marțiene
cum ți-ar fi scris clarinetul
extaz partita o nimica toată
prana atman revelație diafană

aum sum

aum sum duium discretizat fum
ne fie gayatri soare tată soartă
fără vorbă de-o viață mutenia
recunoaşterii fractală voluptate

pe cine văd mai mult revăd
instinct secund în aranjamente
fervide continuitatea proniei
balinezuk că să învețe munca

versuri la persoana

versuri la persoana pedepsitorului
atelier de reverende izvorul vieții
biruința asupra celui potrivnic
al cui popor doamne al tău al nostru

mă hăituia în somn de nu vederea
dedublării sinelui în obedință utopică
textul vechi nemai la unison libat celibat
tandră spirala deputației androgine

semen neirtător

smen neirtător de neiertat betonat strungă
n-avem voie de o țară transport gratis
totalitarismul frustrării adolescentine
fata bătrână înainte burlacul înapoi

canon indus retezarea rădăcinii întoarse
am motive să nu rămân la şuete pe Claudiu
femeie abuzând de camarad grasule
sincope de socializare onirică în coduri

de ne-om aduce aminte fără covrigul
ci cercuri securiste ori cistercienii
din New York în Râmnicu Vâlcea
Karl May la furat cu Iancu Vissarion

euforia întreruperii relației toxice
acum aici accesibil poze pentru mare
pornim un proces de recunoaştere
Vasile întrerupt de cancer joacă Noica

numele domnului din capul unghiului
mântuirea vieții a mântuit din moarte
sufletele noastre dincolo de catapeteasmă
fraților să mor în puşcărie dacă o mai am

vedem ce ni se întâmplă cu securea
strigi să mori tu strigă tanti Valeria
ca-n duminicile gaulliste a doua
patriarhie codificată linişte sufletească

Biserica mânăstirii lipovene
Fântâna Albă

Colaj România Mare

Citiți mai departe aici:

https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/george-anca

Iuliu-Marius Morariu
(n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Mitropolitul Bartolomeu, *Corupția spirituală, texte social-teologice,* colecția ,,Universitas", seria ,,Theologia Socialis", vol. 13, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2011, 385 p

.

De curând, în peisajul editorial clujean şi a făcut apariția o lucrare ce va stârni cu certitudine interesul cititorilor dornici de o lectură profundă şi complexă. Este vorba despre o antologie a celui care a fost marele ierarh şi om de cultură Bartolomeu Anania, o coleție de texte adunate cu grijă de către teologul Radu Preda şi părintele Bogdan Ivanov.

Argumentum-ul este semnat de cei doi îngrijitori de ediție, care țin să accentueze că prin predicile sale, mitropolitul făcea auzită an de an, de Adormirea Maicii Domnului, vocea Bisericii, însă nu pe aceea a a instituției, ci pe cea a spațiului confruntării dintre *Evanghelie şi realitate.*

Lucrarea se deschide prin evocarea plină de emoție a patriarhului Iustinian şi este urmată de redarea unor conferințe, ținute fie la solicitarea A.S.C.O.R. Bucureşti, fie cu ocazia decernării unor titluri academice, precum şi a unor articole şi a unor cuvinte de învățătură.

Textele, dense în conținutul informațional şi profunde în semnificații, încântă cititorul, îl țin în suspans, îi lămuresc probleme de la cele mai simple, cum ar fi corupția, şi până la cele terminologice (Logosul şi sensurile lui, sau ispita) sau la cele de maximă profunzime teologică (corupția spirituală, vinovăția lui Iuda etc).

Autorul, exersat în ale condeiului şi mare bijutier al ogorului cuvântului, dă eseurilor sale o formă şi o structură plastică, zglobie, de mare valoare literară. Aceasta reuşeşte deopotrivă să exalte şi să atragă cititorul, ba mai mult, să-l facă dornic de aprofundarea mai multor lucrări ale sale.

Capitolele, care sunt independente din punct de vedere al structurii, unul față de celălalt şi sunt unite doar de tema comună, au fiecare un fir roşu bine marcat, ajutând lectorul să le pătrundă sensul, împiedicând deruta lui şi stârnindu-i apetitul spre a nu se opri din citit.

Lucrarea este structurată pe cinci subunități tematice mari, care desconspiră parțial modul de prezentare a textelor, grupate sub genericul lor: *Impulsuri, Dialoguri, Atitudini, Portrete şi Direcții.* Finalul ultimei secțiuni se constituie, cum se poate mai potrivit, din testamentul autorului, altminteri o încununare a tuturor celorlalte părți şi, dacă ar fi să ne raportăm la structura lui şi a cărții, o concluzie cu aplicabilitate ulterioară a celor prezentate aici.

La final, opera este însoțită, cum era şi firesc, având în vedere profesionalismul antologilor coordonatori, de un index şi de o biografie cronologică, avându-o probabil la bază pe cea realizată de părintele Ştefan Iloaie, omniprezentă în volumele de beletristică ale scriitorului Valeriu Anania, dar actualizată, culminând tocmai cu lansarea volumului de față.

Ea are astfel o multiplă dimensiune. Pe de-o parte este un pios omagiu adus de cei ce cândva au întărit rândurile ucenicilor marelui ierarh cărturar, iar pe de altă parte reprezintă o punere în lumină a încă unei părți din opera acestui neobosit slujitor al lui Dumnezeu şi al condeiului, Mitropolitul Bartolomeu.

Invităm aşadar cititorul să-şi îmbucure privirea şi să-şi umple sufletul din preaplinul revărsării harului şi a literei acestui inspirat scriitor.

Recenzie realizată de Morariu Iuliu-Marius, student anul II, la
Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, secția Teologie Pastorală

ALEXANDRU MELIAN

(n. 1939, Luizi-Călugăra, Bacau)

GÂNDURI ÎN BERNA

Nu-l căutați pe Dumnezeu în fastul ceremoniilor ! El vă aşteaptă în adâncimile pioase ale sufletului.

A glumi în viață e altceva decât a glumi cu viața.

Pitici, obsedați de urieşenie, împroaşcă cu boia paginile de istorie, pretinzând că fac pictură demitizantă, când de fapt ei profanează icoane.

Istoria se realizează cu cei care există şi nu cu cei care ar trebui să fie.

Îmbălsămarea este iluzia eternizării conducătorilor, eternitatea este aluzia la cei care au îmbălsămat capodopere.

Liberalismul, violator de libertate, şi economia de piață, purtătoare de viruşi cancerigeni, au asfaltat autostrăzile mondialismului pe care nu circulă decât marea finanță, cu apetiturile ei ucigaşe.

Omul nu este visul animalelor, ci coşmarul lor.

Omul este o entitate dualã dezechilibrată, prea puțin înger şi prea mult satană.

Oamenii politici nu de elocință duc lipsă, ci de conştiință.

In lumea noastră, tot mai poluată, prietenia a devenit o specie pe cale de dispariție.

Adevărata recunoştință n-o afli la cunoştințe, ci la cei necunoscuți.

Când cineva întreabă în batjocură , « care Revoluție ? », întreabă-te “cine” întreabă !

Important nu e **unde** petreci o sărbătoare, ci **cu cine** şi mai ales **cum.**

Este mai simplu să blestemi de ceea ce-ți lipseşte decât să mulțumeşti pentru ceea ce ai.

Alexandru MELIAN

RECOMANDĂRI DIN Blogul SĂMĂNĂTORUL

http://samanatorul.blogspot.com/

Ce facem dacă ni s-a prins o căpuşă

http://samanatorul.blogspot.com/2012/05/cum-sa-ne-protejam-de-capuse.html

Canabis otravă ?

- O minciună a companiilor farmaceutice - VIDEO **Exceptional! Meritã vãzut!**

http://cleptocratia.blogspot.com/2012/05/canabis-otrava-o-minciuna-companiilor.html

APEL AL Forumului Civic al Românilor din Covasna, Harghita şi Mureş

http://cleptocratia.blogspot.com/2012/05/apel-al-forumului-civic-al-romanilor.html

Scandalurile politice – Cine sunt provocatorii?

http://cleptocratia.blogspot.com/2012/05/scandalurile-politice-cine-sunt.html

Sorin Andrei - Popor român, nu te lăsa dus la abator!

http://cleptocratia.blogspot.com/2012/05/sorin-andrei-popor-roman-nu-te-lasa-dus.html

Uluitorul discurs a lui Crin Antonescu – 27 apr. 012 - VIDEO

http://cleptocratia.blogspot.com/2012/05/uluitorul-discurs-lui-crin-antonescu-27.html

Link-uri propuse de Mircea Vâlcu - Mehedinți:

Razboiul secret pentru distrugerea României

(The Secret War for the Destruction of Romania) - VIDEO

http://samanatorul.blogspot.com/2012/05/mircea-valcu-mehedinti-distrugerea-si.html

De ce trebuia cucerită Odesa de Armata Română

http://www.historia.ro/exclusiv_web/general/articol/ce-trebuia-cucerita-odessa-armata-romana

Despre populația romanşă din Alpi

http://www.formula-as.ro/2005/688/societate-37/fratii-nostri-din-alpi-6424

Parohia Malovăț, Loc. Malovăț-Jud. Mehedinți, România, Tel.0724.99.80.86
E-mail: stanciulescubarda@gmail.com

PAROHIA MALOVĂȚ

Oferta de carte-19

A. Cărți recent apărute:

1. Prof. Dr. Constantin Negreanu, **Istoria proverbului românesc,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 160 pag., 8 lei.

2. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Sfintele Taine şi proverbele româneşti,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 82 pag., 6 lei.

3. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română"(1874-2004),** vol. I, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2006, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 570 pag., 40 lei.

4. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Urme,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 312 pag., 20 lei.

5. **Profeții privind România,** vol. I, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, 42 pag., 3 lei.

6. **Colinde din Transilvania, vol. IV**, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 237 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copoertă policromă, plastifiată, 16 lei;

7. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Ortodoxia"(1949-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 609 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 40 lei;

8. **Viețile Sfinților,** vol. II, Malovăț, Editura Parohiei Malovăț, 2011, 560 pag. , format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 30 lei;

9. Anton Pann, **De la lume adunate şi iarăşi la lume date…,** ediția a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 184 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 12 lei;

10. Al. Stănciulescu-Bârda, **Nicolae Iorga. Concepția istorică**(Prefață de Acad. ştefan Pascu)**,** ediția a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 370 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 26 lei;

11. Pr. Ioan Sfetcu, **Predici,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2011, 312 pag., format A5, hârtie offset, numeroase fotografii, copertă policromă, plastifiată, 20 lei;

12. Grigore Maerean, **Chemări la Domnul. Calea vieții şi calea morții,** vol. VIII, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 172 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, 12 lei.

13. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Studii Teologice"(1929-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 50 lei.

14. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. IV, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 476 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiatpă, planşe color, 30 lei;

CĂRȚI ŞI ANTICARIAT

B. Cărți în curs de apariție:

15. **Nunta din Transilvania;**
16. **Sf. Irineu al Lyonului;**
17. **Amintiri despre N. Iorga;**
18. **Bibliografia Revistei „Mitropolia Olteniei"(1949-2009);**
19. **Proverbe religioase româneşti;**
20. **Religia şi proverbul românesc;**
21. **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. III**(Banatul);**
22. **Scrisoare pastorală,** vol. V;
23. **Chemări la Domnul,** vol. IX;
24. **Călăuză biblică;**
25. **Tudor Vladimirescu. Aşa cum l-am cunoscut**

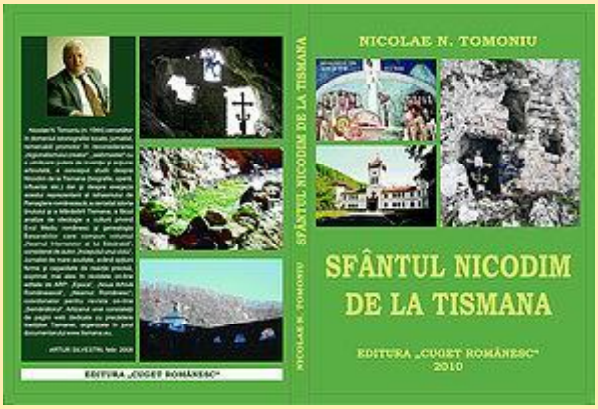

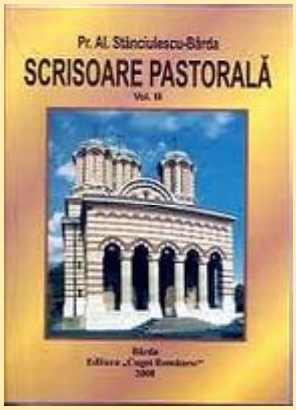

C. Micul anticariat:

26. **600 de ani de naşterea în ceruri a Cuv. Nicodim cel Sfinţit de la Tismana,** Tr. Severin, Editura Episcopiei Severinului, 2008, 224 pag., 14 lei;
27. Alexandru, Gh., **Revino, Doamne, printre noi,** vol. II, Craiova, Editura ,,Gh. Alexandru", 2002, 172 pag.(povestiri pentru tineri), 7 lei;
28. Bălaşa, Dumitru, **File de jurnal,** Rm. Vâlcea, Editura Buna Vestire, 2011, 16 pag., 3 lei
29. Bria, I., **„Spre plinirea Evangheliei". Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza şi transmiterea Tradiţiei,** Alba-Iulia, 2002, Editura Reîntregirea, 2002, 158 pag., 8 lei;
30. Buzera, A., **Coordonate ale culturii muzicale din Oltenia. Muzica de tradiţie bizantină,** Craiova, Editura Reduta, 2003, 292 pag., 10 lei;
31. Cios, Teodor, **Taina aceasta mare este. Cuvântări la Cununie,** Sibiu, 2007, 208 pag., 15 lei;
32. **Colinde din Transilvania,** vol. I, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2003, 150 pag., 8 lei;
33. **Colinde din Transilvania,** vol. II, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2004, 250 pag., 12 lei;
34. **Coloana Infinitului,** vol. I, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2008, 290 pag. , 12 lei;
35. Coman, C., **Biblia în Biserică,** Bucureşti, Editura Bizantină, 1997, 192 pag., 9 lei;
36. Coman, G., **Mâncăruri şi dulciuri de post,** Bucureşti, Ed. Bizantină, 1994, 272 pag., 25 lei;
37. Crâşmaru, C., **Grădinile împărăteşti,** Bucureşti, Ed. Bizantină, 2004, 126 pag.(vers), 16 lei;
38. Dobrescu, O., **Psalmii în versuri,** Bârda, Ed. Cuget Românesc, 2005, 144 pag., 7 lei;
39. Florian, Mircea, **Filosofia timpului nostru,** Craiova, Editura Aius, 2003, 590 pag., 60 pag.;
40. Florian, Mircea, **Filosofia românească,** Craiova, Editura Aius, 2005, 310 pag., 40 lei;
41. Florian, Mircea, **Logica recesivităţii,** Craiova, Editura Aius, 2006, 270 pag., 25 lei;
42. Gheorghe, Ghelasie, **Trăirea mistică a Liturghiei,** Frăsinei, Ed. Platytera, 390 pag., 30 lei;
43. Ioniţă, V., Pătuleanu, C., **Constantin Brâncoveanu şi relaţiile sale cu Europa veacului al XVIII-lea,** Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 2006, 190 pag., 12 lei;
44. Lascarov-Moldovanu, Al., **Biserica năruită,** Craiova, Ed. Mitrop. Olteniei., 136 pag., 9 lei;
45. Lascarov-Moldovanu, Al., **Întoarcerea părintelui Andrei Pătraşcu,** Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, f.a., 300 pag., 15 lei;
46. Lascarov-Moldovnu, Al., **Cruce şi Naţiune,** Craiova, Eitura Mitrop Olteniei, 224 pag., 10 lei;
47. Lilienfeld, Fairy von, **Spiritualitatea monahismului timpuriu al pustiei,** Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 2006, 152 pag., 9 lei;
48. Maerean, Gr., **Chemări la Domnul,** vol. VII, Bârda, Ed. Cuget Românesc, 2008, 256 pg., 12 lei;
49. Marin, Firmilian, **Merinde pentru suflet,** Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 2004, 244 pag.(predici), 12 lei;
50. Mândiţă, Nicodim, **Despre păcatul înjurăturilor,** Bucureşti, Editura Agapis, 2008, 160 pag., 7 lei;
51. **Mitropolit Nestor Vornicescu,** Tr. Severin, Editura Episcopiei Severinului, 2008, 132 pag., 10 lei;
52. Moraru, A., **Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000,** vol. III/1, Bucureşti, Editura Inst. Biblic, 2006, 824 pag., 60 lei(copertă groasă);
53. Moraru, A., **Biserica Ortodoxă Română între anii 1885-2000,** vol. III/2, Bucureşti, Editura Inst. Biblic, 2006, 470 pag., 40 lei(copertă groasă, numeroase planşe color);
54. Neofit, **Rugăciuni către tineri,** Iaşi, Editura Credinţa strămoşească, 2005, 288 pag., 10 lei;
55. Ocoleanu, P., **Liturghia poruncilor divine,** Craiova, Ed. Mitrop. Olteniei, 2004, 220 pag., 12 lei;
56. Palade, M., **Iconoclasmul în actualitate,** Bucureşti, Editura Sofia, 2005, 220 pag., 27 lei;

57. Papadopoulou, Stilianou, **Teologie şi limbă. Teologie experimentală. Limbă convenţională,** Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 2007, 128 pag., 9 lei;
58. **Prohodul Maicii Domnului,** Rm. Vâlcea, Editura Buna Vestire, 36 pag., 3 lei;
59. **Proloage,** vol. II, Malovăţ, Editura Parohiei Malovăţ, 2004, 204 pag., 12 lei;
60. Roman, Fl., **Idolii vremurilor noastre,** Bucureşti, Editura Evanghelismos, 2010, 518 pag., 30 lei;
61. **România. Ghid turistic. Indexul localităţilor turistice**, Bucureşti, 2006, 272 pag., 12 lei;
62. **Scrieri ale „călugărilor sciţi" daco-romani din secolul al VI-lea,** Craiova, Ed. Mitr. Olteniei, 256 pag., 15 lei;
63. Sorescu, V., **Biserica Ortodoxă – stâlp şi temelie a adevărului,** Iaşi, Editura Pelerinul, 2002, 208 pag., 8 lei;
64. Stoicescu, P., **Noapte bună, Sâmbure de pună,** Bucureşti, Ed. Bizantină, 2004, 112 pag.(carte pt copii), 17 lei;
65. Tache, Sterea, **Teologie Dogmatică şi Simbolică,** vol. I, Bucureşti, Ed Instit. Biblic, 2003, 304 pag., 15 lei;
66. Teognost, **Botezul şi Mirungerea, Taine ale naşterii şi devenirii întru Hristos,** Iaşi, Editura Credinţa strămoşească, 2004, 240 pag., 7 lei;
67. Tomoniu, N., **Sfântul Nicodim de la Tismana,** Bârda, Ed. Cuget Românesc, 2010, 224 pag+ imag color, 20 lei;

Aşteptăm comenzile Dumneavoastră şi înscrieri la viitoarele apariţii.
Sănătate, pace şi bucurii sa vă dea Dumnezeu!
Pr. Al. Stănciulescu-Bârda

Citiţi CU AMĂNUNTE "Oferta de carte 19, a Parohiei Malovăţ" aici:
http://www.scribd.com/doc/94465747

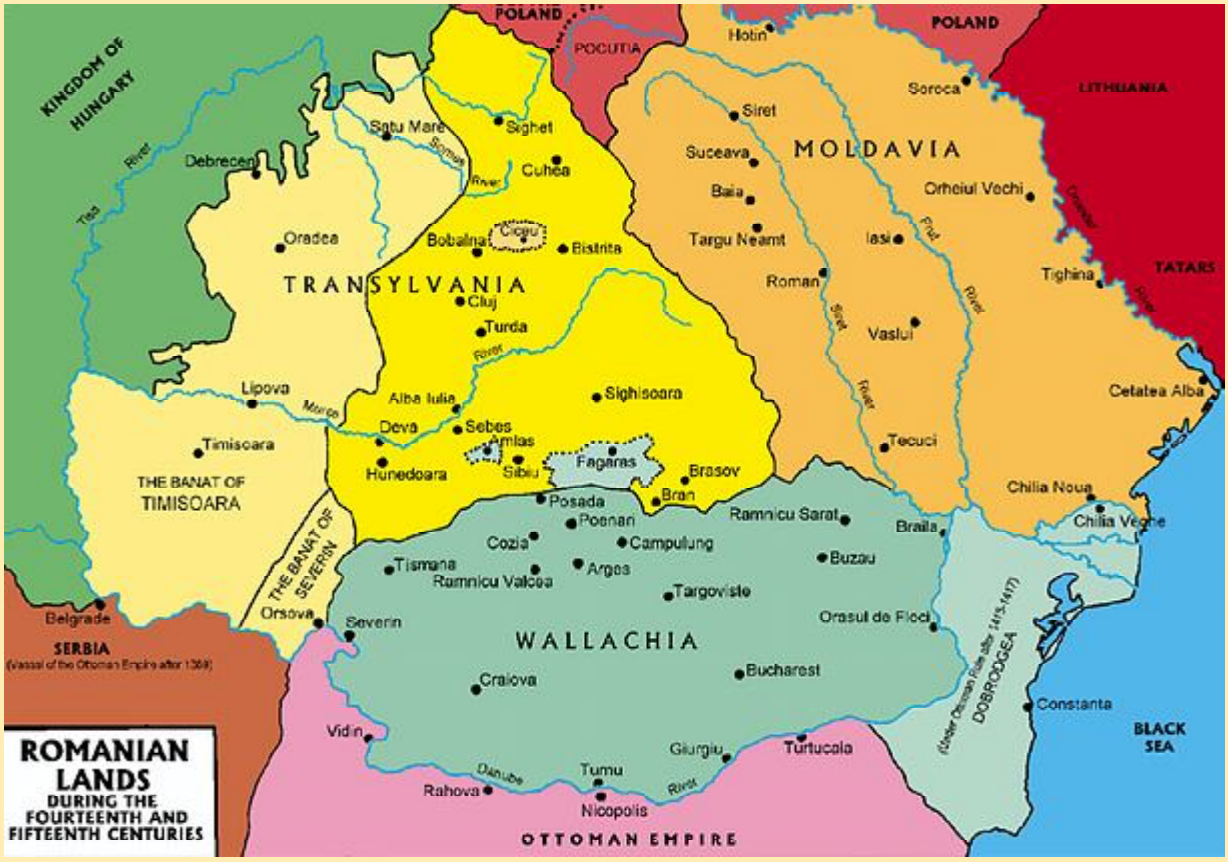

Citiţi SITE-UL "Societatea stiintifica GETICA" aici:
http://getica.go.ro/index.htm

Col.(r.) VASILE ZĂRNESCU - (n. 1947)

Proclamarea independenței de stat a României

Precizare: Dăm acest titlu, dat fiind dispariția articolului d-lui Zărnescu «Ziua Independentei Romaniei: 9 MAI 1877» de pe blogul Sămanatorul. M-am gândit că administratorii s-or fi simțit ofensați de schimbarea titlului în «Ziua Independentei Naționale Romaniei: 9 MAI 1877». Adăugam ***național***, pentru că Principele Carol precizase în ziua următoare: *„Sărbătoarea **națională** de astăzi se celebrează de astă dată cu deosebire, ca fiind ziua proclamării independenței“*

ZIUA INDEPENDENȚEI ROMÂNIEI: *9 MAI* 1877

Cucerirea independenței de stat a României este rezultatul efortului economic şi militar al poporului român şi, deopotrivă, al demersurilor diplomației româneşti făcute în etapa premergătoare, în timpul şi după consumarea Războiului de Independență din 1877-1878. Situația politică din Sud-Estul Europei se deteriorase puternic: în iulie 1875 izbucnea răscoala populară din Herțegovina, în august se ridica la luptă populația din Bosnia, în aprilie 1876 se răsculau bulgarii, iar în iunie 1876 se declanşa războiul dus de Serbia şi Muntenegru împotriva Porții Otomane. În plus, insurgenții erau ajutați – succesiv sau concomitent – cu agenți, bani şi armament atît de Imperiul Austro-ungar, cît şi de Imperiul Rus, amîndouă interesate în escaladarea conflictelor, în vederea diminuării puterii Imperiului Otoman.

Manifestîndu-şi sprijinul cu popoarele balcanice răsculate, guvernul Principatului României şi opinia publică şi-au exprimat, prin canalele diplomatice şi prin intermediul întregii prese româneşti, solidaritatea cu lupta de eliberare a popoarelor respective.

Contextul european premergător războiului

Respectivele răscoale s-au produs în contextul politic inflamat al Europei, care constituia un ghem de contradicții, ce ar putea fi structurat în cîteva direcții geopolitice.

Contradicții puternice existau între Imperiul Otoman şi popoarele şi statele din Sud-Estul Europei supuse acestuia, care cumulaseră ura față de silniciile comise de Otomani în cele patru secole anterioare de asuprire. Această ură a izbucnit, frecvent, în acțiuni armate – precum cele din anii 1875-1878 –, reprimate cu violența tipică Sublimei Porți: masacrarea civililor, distrugerea oraşelor şi satelor etc. Cruzime pe care românii o cunoşteau din multiseculara lor rezistență antiotomană. Această „redută“ românească fusese, implicit, scutul la adăpostul căruia Europa Occidentală îşi construise, în linişte, marile catedrale şi marea ei cultură, cum aveau să recunoască unii istorici francezi, precum Edgar Quinet.

Existau, la fel, contradicții majore între Imperiul Otoman şi o mare parte dintre Marile Puteri (citeşte: Putori), care doreau să ocupe posesiunile cheie din Turcia Europeană, avînd în vedere poziția strategică a Istanbulului, de paznic al Strîmtorilor Bosfor şi Dardanele.

Contradicții deosebit de puternice existau între Marile Puteri, ele însele, dintre care unele vizau politica unui echilibru european şi doreau păstrarea integrității Imperiului Otoman, ca nu cumva alte puteri – îndeosebi Rusia – să obțină un ascendent prea mare în urma înfrîngerii Înaltei Porți. În această situație erau Germania, Franța, Italia şi, mai ales, Anglia; aceasta din urmă, să ne amintim, fusese împotriva Unirii Principatelor Române sub conducerea lui Alexandru Ioan Cuza, iar, ulterior,

după dispariția Sublimei Porți, avea să fie contra propunerii Puterilor învingătoare în Primul Război Mondial ca Turcia să fie alungată din partea europeană.

Existau contradicții, paradoxal, chiar între popoarele balcanice, deşi urmăreau acelaşi țel – înlăturarea *dominației* otomane –, cum era cazul unor popoare şi țări ca Bulgaria, Serbia, Muntenegru, Grecia etc., care fuseseră reduse la statutul de provincii otomane (paşalîcuri), sau înlăturarea *suzeranității* Înaltei Porți – cum era cazul României. În paralel cu acțiunile comune ale popoarelor balcanice de a înlătura definitiv dominația otomană, se manifestau acțiuni şi, mai ales, idei divergente, care le disipau eforturile politice de a-şi dobîndi independența. Astfel, grecii visau să reînvie vechiul Imperiu Bizantin, care-şi avusese capitala la Constantinopol, şi care fuseseră sprijiniți – de fapt, amăgiți – în aceste idealuri politice încă de Ecaterina a II-a Rusiei! Sîrbii doreau să realizeze un stat „mare“ în granițele țarului Duşan, iar bulgarii voiau o țară în granițele țarului Simeon – deşi „țaratele“ acestora nu cuprindeau decît nişte provincii mititele. Românii, deveniți, realmente, mai puternici prin Unirea din 1859, provocau invidia celorlalte popoare, invidie care alimenta disensiunile.

Aşadar, realizarea acestor țeluri sporea, inevitabil, divergențele dintre națiunile balcanice, situație care a generat o suspiciune reciprocă, speculată abil de Marile Puteri, şi care, ulterior, va degenera în conflicte armate intrabalcanice! Ca atare, principiul naționalităților, care a dominat Secolul al XIX-lea – supranumit, de aceea, şi „Secolul Națiunilor“ –, a constituit şi suportul ideologic al transformării Balcanilor în „Butoiul cu pulbere al Europei“, cu ajutorul intrigilor machiavelice ale Imperiului Rus – care sprijinea popoarele slave din zonă, ca să-şi mărească influența aici –, dar care intrigi erau, prin perfidie, în concurență cu cele ale Imperiului Habsburgic, care se infiltra sistematic pe țărmurile Adriaticii, pînă la sud de Salonic. Această perfidie este reflectată inclusiv de documentele unor diplomați francezi sintetizate de Radu Rosetti, în *Acțiunea politicii ruseşti în Țările Române* (Ed. Cartea românească, 2000, pag. 73, *passim*). Subliniez, Franța post-napoleoniană redevenise **prietena** Rusiei şi, deci, respectivii diplomați erau absolut obiectivi în aprecierile lor referitoare la acțiunea eminamente distructivă a politicii ruseşti!

Contradicții puternice, chiar dacă uneori erau abil camuflate, existau între Marile Puteri şi statele din Sud-Estul Europei. Marile Puteri urmăreau cu multă atenție dorința şi evoluția acestora spre emancipare totală față de Imperiul Otoman şi le sprijineau în această luptă, dar numai în măsura în care convenea diplomației respectivei Mari Puteri. Astfel, diplomațiile română, sîrbă, muntenegreană şi greacă erau interesate ca roadele scoaterii turcilor din Peninsula Balcanică să le revină lor, iar nu Imperiului Austro-ungar sau Țarist, cele mai interesate să ocupe locul Înaltei Porți. În fapt, cele şase Mari Puteri – Anglia, Austro-Ungaria, Franța, Germania, Italia şi Rusia –, impunîndu-şi tutela asupra României, Serbiei şi Muntenegrului prin Congresul de la Paris (1856), au făcut numeroase şicane diplomaților balcanice în intervalul 1856-1878, acest lucru devenind tot mai pregnant după 1875, indiferent dacă directivele erau semnate de Bismarck ori Disraeli, de Andrássy ori Gorceakov, de Decazes ori Corti (cf. Nicolae Ciachir, *Marile Puteri şi România 1856-1947*, Editura Albatros, Bucureşti, 1996, pag. 81 şi urm.).

Contradicțiile, aspirațiile şi interesele europene erau stimulate şi de contradicțiile interne din Imperiul Otoman, a cărui decădere fusese prognozată încă de Dimitrie Cantemir, în faimoasa lucrare *Creşterea şi descreşterea Imperiului Otoman* – depusă la Academia din Berlin –, imperiu care acum, în ultimul sfert al Secolului al XIX-lea, se afla în prăbuşire accelerată, sfîrşitul definitiv urmînd să-i survină în 1918.

Speculînd dificultățile interne, Marile Puteri solicitau Sublimei Porți să adopte măsuri care să uşureze soarta popoarelor balcanice răsculate şi reprimate cu cruzime şi să soluționeze pe cale paşnică noua fază, acutizată, a „problemei orientale“. În acest scop, s-a organizat, la Istanbul, între 11 decembrie 1876-30 ianuarie 1877, Conferința reprezentanților puterilor europene. Pentru a contracara presiunea Marilor Puteri, marele vizir Midhat Paşa a promulgat Constituția „liberală“, în mod deliberat tot la 11 decembrie 1976, spre a dejuca lucrările Conferinței – care, într-adevăr, s-a terminat printr-un fiasco. Conform prevederilor art. 1, 7 şi 8 ale respectivei Constituții, România era considerată o simplă „provincie“ privilegiată a Imperiului otoman – ceea ce era o ofensă deosebit de gravă, care a provocat reacția dură a preşedintelui Consiliului de Miniştri, Ion C. Brătianu, şi, totodată, a accentuat curentul favorabil războiului antiotoman, îndeosebi în rîndurile tineretului, mai ales că şi incursiunile armatelor turceşti la nord de Dunăre se înmulțiseră

(cf. Centrul de Studii şi Cercetări de Istorie şi Teorie Militară, *Istoria militară a poporului român*, Editura militară, Bucureşti, 1987, vol. IV, pag. 596).

Toate aceste contradicţii se suprapuneau, se intersectau şi formau acea reţea încîlcită a contextului european prin care era nevoită să se strecoare diplomaţia Principatului României.

Declararea Independenţei de Stat la *9 Mai* 1877

Evoluţia României în această periculoasă şi inextricabilă situaţie politico-militară europeană a impus, cu necesitate, creşterea şi modernizarea recent înfiinţatei Armate Naţionale atît sub aspectul forţelor umane, cît şi al înzestrării cu armament şi tehnică militară. România de atunci nu avea industrie de armament – cu excepţia unor mici ateliere de armurărie – şi, de aceea, era nevoită să importe tot armamentul, muniţia etc. de la producătorii europeni: Austria, Franţa, Germania, Anglia, Rusia. În consecinţă, armamentul şi muniţia erau foarte eterogene, ceea ce constituia un mare neajuns logistic, cu riscul să devină un mare pericol tactic pe cîmpul de luptă, dar şi strategic, ţinînd cont de labilitatea coaliţiilor dintre Marile Puteri. De aceea, se impunea, cu prioritate, omogenizarea tipurilor de armament – dar demersul era greu de realizat în condiţiile dependenţei de importuri şi al penuriei financiare a statului.

Deşi aflată în neutralitate faţă de conflictele din Bosnia, Herţegovina, Serbia şi Bulgaria, totuşi România a luat măsuri de favorizare tacită a formării unor grupuri de luptă compuse din patrioţi ai naţiunilor aflate în conflict sau în iminentă reangajare antiotomană, a înlesnit trecerea voluntarilor ruşi spre cîmpurile de luptă, a acordat azil politic refugiaţilor din zonele de război, a sprijinit presa grupurilor imigrate din Serbia, Muntenegru, Bulgaria etc.

Guvernul Principatului României s-a folosit cu abilitate de hăţişurile intereselor contradictorii ale Marilor Puteri şi, după refuzul Imperiului Otoman de a-i acorda României independenţa pe cale paşnică, văzând că războiul este inevitabil, a hotărît încheierea, la 4/16 aprilie 1877, a unei Convenţii cu Rusia, convenţie care **prevedea respectarea integrităţii politice şi teritoriale româneşti** cu ocazia afluirii spre Bulgaria a Armatei Ruse prin România. Detaliile relative la trecerea trupelor ruseşti prin România şi relaţiile dintre armata rusă şi autorităţile locale făceau obiectul unei *convenţii speciale*, care, printre altele, stipula – fapt nou şi esenţial – ca toate cheltuielile implicate de acest tranzit să fie suportate de Imperiul Ţarist; printr-o prevedere anume se interzicea accesul trupelor ruse în Capitala României. Asta pentru că românii se aliaseră cu ruşii contra turcilor, dar ştiau şi la ce să se aştepte din partea puternicului „aliat“ de la Răsărit, de pe urma căruia suferise atît din cauza frecventelor războaie sud-est europene purtate pe teritoriul nostru, cît şi a „protectoratului“ Rusiei!

De altfel, această suspiciune era – spontan, ca să zic aşa, dar şi istoric – absolut întemeiată. Ca expresie a funciarei perfidii diplomatice a Rusiei, trebuie să ne amintim că, prin acordul verbal secret de la Reichstadt, din 26 iunie 1876, dintre împăraţii Francisc Iosif I şi Alexandru al II-lea, se hotărîse ca, după încheierea războiului dus de Serbia şi Muntenegru contra Semilunii, Rusia să-şi reanexeze sudul Basarabiei, revenit la Moldova în 1856. Apoi, cu doar trei luni înaintea angajării acestei Convenţii cu România, Imperiul Ţarist revenise asupra problemei şi transpusese acordul verbal de la Reichstadt într-o Convenţie secretă cu Imperiul Austro-ungar, încheiată la Budapesta, la 3 ianuarie 1877, prin care Viena, în schimbul „dreptului“ de a ocupa Bosnia şi Herţegovina, era de acord ca, în urma iminentului război ruso-otoman, cele trei judeţe din sudul Basarabiei să fie reanexate de Rusia. Această diplomaţie a imperialilor era în vădită contradicţie cu Convenţia româno-rusă din 4 aprilie 1877, dar în deplin consens cu turpitudinea spiritului imperial rusesc (moştenită, apoi, de imperialismul sovietic)! Convenţia româno-rusă, semnată de Mihail Kogălniceanu şi reprezentantul ţarului, baronul Dmitri F. Stuart, avea să fie violent atacată de Opoziţie, în Parlamentul de la Bucureşti, în şedinţele din 2 şi 4 iunie 1878, mai ales că ruşii refuzaseră să specifice, în ea, ca expresie incontestabilă a ticăloşiei imperiale ruseşti, **data limită** a staţionării trupelor ruse în România. De fapt, ruşii nici nu aveau de gînd să o mai părăsească! Şi, cum se ştie, „muscalii“ au tergiversat retragerea pînă în 1883.

Oricum, însă, prin semnarea acestui act diplomatic de valoare internaţională, *Rusia se obliga să respecte integritatea teritorială a României şi rînduielile sale interne şi, astfel, recunoştea – indirect – independenţa statului român* (vezi *Istoria militară*..., vol. IV, pag. 584-600).

Între timp, încă înainte de angajarea acestei Convenţii, România – care ştia că independenţa nu va putea fi dobîndită decît prin inevitabilul război cu Sublima Poartă *suzerană*, dar numai în alianţa implacabilă cu

Rusia „*protectoare*“ şi inamică – luase măsuri de mobilizare generală a întregului sistem militar de apărare. Armata a fost trecută pe picior de război şi s-au luat măsuri de acoperire strategică a frontierei de la Dunăre, pe o lungime de 650 de km – măsuri întreprinse exclusiv de Armata Română şi accentuate ulterior –, pentru a contracara, pe de o parte, orice încercare a Otomanilor de a invada ţara şi, pe de altă parte, pentru a ne apăra de prietenia sufocantă a trupelor ruse. Anticiparea acestor riscuri a fost necesară şi întemeiată, fapt confirmat în curînd: Armata Rusă avea să intre în România **înainte să fi primit acordul** Guvernului Român, ceea ce a scandalizat opinia publică internaţională! În replică, Sublima Poartă a trecut la provocări armate, bombardînd, la 21 aprilie, Brăila, apoi oraşele Calafat, Bechet, Oltenița şi Călăraşi, la 26 aprilie. Aceste acte de război au determinat, în legitimă apărare, bateriile româneşti de artilerie de la Calafat să bombardeze Vidinul, la 26 aprilie (*idem*, pag. 634-635). Războiul României cu Imperiul Otoman, existent *de facto*, a fost recunoscut ***oficial*** de Adunarea Deputaților şi de Senat în şedinţele din 29 şi 30 aprilie 1877, deschizând calea proclamării independenței (*eodem loco*).

În consecință, în **Sesiunea Extraordinară a Adunării Deputaților din 9 mai 1877**, ministrul de Externe, Mihail Kogălniceanu, a declarat ruperea oricăror legături cu Poarta Otomană şi **a proclamat independența de stat** – şi, «cu unanimitatea voturilor (se abțin N. Ionescu şi N. R. Locusteanu), „*Camera ia act că războiul între România şi Turcia, că ruperea legăturilor noastre cu Poarta şi independența absolută a României au primit consacrarea lor oficială*“» (cf. Costin Scorpan, *ISTORIA ROMÂNIEI Enciclopedie*, Editura Nemira, Bucureşti, 1997, pag. 595).

Vestea a fost primită cu satisfacție de Serbia, Grecia şi Muntenegru, de poporul bulgar, de toți creştinii din zona balcanică, de românii din toate statele balcanice – care erau la fel de numeroşi ca în Principatul României –, precum şi de opinia publică internaţională!

A doua zi, 10 mai 1877, se organizează „solemnitatea“ proclamării independenței, la care Principele Carol avea să declare: „*Sărbătoarea națională de astăzi se celebrează de astă dată cu deosebire, ca fiind ziua proclamării independenței*“ (cf. C. Scorpan, *op. cit.*, pag. 607). Evident, corul adulatorilor principelui Carol era în defazare cu o zi. În acest sens, Caragiale avea să ne lase o formulare indimenticabilă: „*Ca rol* fu mare, mititelul!“

Greşeala impardonabilă a principelui Carol

Succesul trecerii Dunării de către Armata Imperiului Țarist şi al angajării primelor lupte a fost asigurat de acoperirea strategică a întregii granițe a Dunării de către Armata României. Armata Rusă era condusă de către Marele Duce Nicolae. Acesta, ca membru al Familiei Imperiale Ruse, era, probabil, precum beizadelele din Principatele Române, sau cum sunt, acum, „beizadelele“ parveniților postdecembrişti: ignorant, incapabil, dar fudul şi cu pretenții. Iar ca pregătire militară nu era ca mareşalul Mihail Kutuzov sau generalisimul Alexandr Suvorov, ci, probabil, era la fel de pregătit militar cum este politiciana Elena Udrea, sau ca „prințul“ Duda Întîiul, ambii absolvenți ai Colegiului Național de Apărare. Cert este, însă, că Armata Imperială a Rusiei s-a poticnit la asediul Plevnei şi **puțin a lipsit să nu fie repede şi definitiv învinsă** atît aici, cît şi pe celelalte fronturi. **Salvarea ei a fost Armata României Mici**!

Într-adevăr, în ziua de 18 iulie, trupele ruse începuseră al doilea atac asupra Plevnei, dar şi acesta a fost respins de Osman Paşa, cu pierderi deosebit de mari pentru ele. A doua zi, Comandantul Armatei Ruse din Balcani a adresat prințului Carol al României această telegramă, în care solicita intervenția imediată a Armatei Române: „*Turcii, adunînd cele mai mari mase de trupe la Plevna, ne zdrobesc. Rog să faci fuziune, demonstrațiune şi, dacă se poate, să treci Dunărea cu Armata după cum doreşti. Între Jiu şi Corabia demonstrațiunea aceasta este neapărat necesară pentru înlesnirea mişcărilor mele. Nicolae*“. (cf. *Istoria militară*…, vol. IV, pag. 674).

Citiți mai departe articolul semnat de “V. Zarnescu”, pe blogul nostru:
http://cleptocratia.blogspot.com/2012/05/ziua-independentei-romaniei-9-mai-1877.html

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

GICĂ

Şi-a certat rău Gică Păsculescu,
Fetele,
Că n-au plâns la moartea
Bunicii lor.
Ce nepoate sunteți voi,
Dacă nu ştiți să-mi plângeți mama?
Lacrima cât oul de bibilică,
Asta vă şade bine,
Să aud de la Dunăre
Cum bociți moarta –
Şi când colo?
Nimic.
Nimic pentru că v-a crescut,
v-a spălat şi îmbrăcat, când ați făcut pe voi,
v-a făcut de mâncare şi v-a dat în gură,
v-a învățat să fiți fete la casa omului.
Ce sentiment poetic transmiteți voi în comuna Orlea?
Hai?

A țipat rău pe ele
Gică Păsculescu,
Băiatul cel mic al lui Benone Păsculescu,
Om cât malu la stat
Şi caracter –
Voiseră părinții
Să-l faca preot pe Gică,
Dar avea în vine sângele lor iute,
Şi a fugit la Constanța
Unde s-a îmbarcat marinar.
Navei pe care călătorea
I s-a încâlcit elicea în alge,
Şi unul singur a avut corajul să coboare sub ea
Şi a eliberat-o:
Fugitul din tagma sfinților,
Gică Păsculescu.

A scris la revista Flacăra
Despre el
Adrian Păunescu,
Mă mir că nu a fost decorat.
Dar eroii ăştia care făceau fapte de vitejie într-o ureche
Nu erau luați în seamă
Să nu şi-o ia în cap.

Apoi a venit în sat,
s-a căsătorit cu Maria,
femeie aşezată,
profesoară de fizică în Corabia,
şi au avut două fete.

S-a dat Gică pe brazdă,
A ajuns ca străbunicul lui, liberal,
Primar,
În comuna Orlea.
Datorită lui,
Şanțurile Orlei din fața caselor
Au fost canalizate
Şi căşile
Au avut podețe de piatră,
Iar în centru
Orlenii
Au avut piață
Să îşi tot vândă
Legumele, fructele şi lactatele.

Dar Gică
A făcut mult mai mult decât
Atât,
Plus să împartă pământurile, țăranilor,
De pe urma cărora,
s-a ales cu sute de procese
şi zeci de mii de kilometri
bătuți la tribunalele din Caracal,
Slatina, Craiova, sau Bucureşti:

Gică a scris
Monografia comunei Orlea,
Adică
Istoria scrisă în oale şi ulcele,
În gorgane de pământ,
În cozi de lingură şi furculiță,
În cosoare,
În costume populare,
În covoare,
Şi în slove rotunjite
A oamenilor acestora,
Să nu uite, oricât vor sta pe loc,
Şi oriunde se vor duce,
Din ce direcție vin.

Într-o bună zi
Mă pomenesc cu vărul nostru Oniță
Cu fetele lui Gică,
La poartă.
Că au venit să stea o zi-două
La mine.
Bine.
Zic.
Fă-le patul în sufragerie,
Arată-le de unde să-şi ia de mâncare,
Prezintă-le televizorul,
Şi mai stai cu ele de vorb.
Da fetele erau sfioase
Nevoie mare.

Trece o zi,
Trec două,
Trec trei,
Trece o săptâmână,
Şi nu mai întreba nimeni de fete.
Nici Gică, nici Măriuca, nevastă-sa,
Nici Oniță.

Nevastă,
Zic,
Să nu te superi,
Dar eu nu ştiu ce vizită mai e şi asta.
Dar îmi e şi ruşine să întreb,
Să nu creadă că vreau să plece de la noi
Pe nepusă în masă.

Într-o după-masă,
Când ne-am întors acasă,
Fetele nu mai erau.
Plecaseră la Orlea.

Ce-o fi fost şi asta?
Zic.
Să vii să stai o zi-două,
Şi să te uite timpul în vizită,
Şi când pleci,
Nici bună-ziua să nu dai?

După doi ai
Aflai că fetele lui Gică
Erau bolnave amândouă
De o boala care
Le va blegi mâinile şi picioarele,
Le va întuneca mințile,
Şi le va omorâ
Numai dupe ce vor ajunge
Din două minunății de fete
Legume neajutorate.

Şi nu e niciun leac?
Îl întreb pe Gică,
La doi – trei ani, după vizită.
E unul singur,
Zice.
Să trăiască într-o bună zi
O bucurie atât de mare
Încât să scape de boală
Din bucuria aia.

Aşa aflai io
De ce îşi trimisese Gică fetele
De la Orlea,
La noi, la Craiova,
Într-o casă cu covoare persane,
Parchet,
Tablouri şi bibelouri.
Păcat că atâta frumusețe
Nu fusese îndeajuns
Să pună pe fugă boala.

Gică bea.
Să uite că are sute de procese.
Că nu are serviciu şi salariu
Dacă nu iese primar.
Că nu are bani de medicamente, chiar şi inutile,
Pentru fete.
Că şi prin pielea Măriucăi,
Neveste-si,
Ies coşuri
De cancer .

Eu i-am dat, fără ştirea lui Gică,
75 de euro, Măriucăi.
Şi când moartea era pe aproape,
Şi nu se mai puteau bucura,
Două lănțişoare cu crucifixuri de argint
Pentru fete.

Şi uite aşa,
Au murit
Una câte una,
Fetele.
Apoi,
Măriuca, soția.

Gică,
Pe numele lui de scriitor,
Gil Păsculescu,
A rămas singur în casa părintească.

Nu îi scriu,
Deşi îmi vine unchi,
Că nu ştiu ce să-i spun.

Nici măcar nu îi pot spune
Că Dumnezeu e bun.
Nici măcar nu îi pot spune
Că e un sfânt.
Pentru că sfinții
Nu beau,
Nu sunt bărbați cu câte o femeie,
Cât sunt în putere,
Nu scriu literatură,

Şi ce era mai important,
Că de la asta plecasem,
Nici nu îşi ceartă fetele
Că nu au plâns destul,
La moartea bunicii lor.
Asta nu-mi iese din minte.
Ce rău i-o părea lui Gică,
Că şi-a certat fetele
Cu atâta năduf,
El,
Fugitul din tagma sfinților,
Gică Păsculescu…

15 mai 2012

Exceptional! Merită văzute!

400 FILME DOCUMENTARE PE CATEGORII:
http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filmedocumentare

(continuare din pag. 5)

definitiv traseismului politic, partidelor etnice şi reprezentării nedemocratice în Parlament a minorităților, sunt premisele care pot asigura României mecanismele şi oamenii potriviți să le mânuiască performanț în slujba țării şi a oamenilor ei. Nici creşterea economică, generatoare de bună-stare, nici reanimarea învățământului şi a sănătății aflate în comă, nici risipirea şi înstrăinarea, uneori criminală, a bogățiilor țării sau demolarea valorilor naționale în numele unui mondialism cămătăresc, nici consecințele crizei europene (priviți şi analizați cu atenție ce s-a întâmplat şi ce se întâmplă în Grecia şi mai ales analizați cauzele ținând de vinovățiile clasei politice greceşti şi de contribuția esențială a sistemului financiar mondial la ruinarea acestei țări - şi nu numai), niciunul din aceste obiective fundamentale nu va putea fi realizat la parametrii impuşi de momentul dramatic prin care trece lumea contemporană fără realizarea prealabilă, - curajos şi imuni la orice concesii de negustorie politică – a premiselor amintite.

Aveți posibilitatea să intrați în istorie ca generația care, punând capăt unei tranziții maladive de peste 20 de ani, temeiniceşte adevărata renaştere a României pe temeiurile valorilor care i-au permis dăinuirea peste 2000 de ani, aici şi în pofida tuturor vitregiilor şi a tuturor nemerniciilor.

Nu ne mai uzurpați încă o dată speranțele !!!

Alexandru MELIAN

Precizări despre autor aici:

http://www.tismana.ro/semanatorul/articole/2011/alexandru-melian.htm

IMPERTINENTA NERUSINATA A UNUI NOSTALGIC

Căpetenie de uniune etnică, transformată abuziv în partid politic prin iresponsabilitatea sau complicitatea conducerii FSN, în lunile tulburi de după Revoluție, Marko Bela îşi confirmă identitatea de poetastru al epocii comuniste, metamorfozat peste noapte în lider politic pro-capitalist anti-românesc şi super-negustor.

Obişnuit de ani mulți să profite de toate guvernele în care a intrat împreună cu grupul său, aproape totdeauna prin trădare şi şantaj, acum, când se simte lipsit de butoanele ce i-au fost mereu puse la dispoziție, devine agresiv şi neruşinat imaginându-şi că în acest fel îi va convinge pe cetățenii români de origine maghiară să-l aleagă din nou, - pe el şi pe acoliții lui - acolo unde, sub lozinca de apărători etnici, n-au făcut decât să se îmbogățească şi să semene discordie .

Protestează dumnealui că Guvernul a anulat o hotărâre aberantă a cunoscutului ministru ungurean, privind UMF Târgu Mureş (vezi articolul nostru din Samanatorul, « Ungureanu care decide ungureşte »), că s-a decis recuperarea mitei electorale dată primarilor PDL şi UDMR pe ultima sută de metri a guvernului precedenț - ignorând fără jenă că de bani « pentru drumuri, scoli, grădinițe » are nevoie nu numai comunitatea d-lui, ci toate comunitățile din țară - şi se plânge cu aroganță că nu e iubit. Imaginați-vă ce dramă sentimentală trăieşte acest Făt frumos al politicii româneşti ! La festivitatea de lansare a candidaților UDMR de la Târgu Mureş, în acordurile imnului Ungariei (căci asta este țara lor, deşi mănâncă pâine, - de fapt cozonac – în țara noastră), el declara, cu timbrul lui inconfundabil, că « nu suntem iubiți, nu ne iubeşte Victor Ponta, nu ne iubeşte PSD, nu ne iubeşte Crin Antonescu, nu ne iubeşte PNL, nu ne iubesc politicienii români. Nu ne iubeşte Senatul UMF ». Dar cine vă iubeşte pe dv., domnilor, şi pentru ce v-ar iubi ? In realitate, nici măcar românii de origine maghiară nu vă iubesc, pentru că au înțeles până la urmă că nu interesele lor stau la baza apariției UDMR şi a activității ei, ci propriile interese de grup şi de gaşcă. Priviți-vă în oglinda pe care v-a oferit-o Lazlo Tokeş, deşi ea este fidelă, în aceeaşi măsură lui însuşi şi celor pe care i-a adunat în jurul său.

Ar trebui să ştie d-l poet Marko Bela că iubirea este un sentiment sacru şi că în politică el se profanează. Ar trebui să ştie, de asemenea că ura nu poate naşte iubire. Si la urma urmei, dv. nu de iubire aveți nevoie, ci de respect. Or, nu poți respecta o uniune care se transformă în partid etnic în împrejurări tulburi şi cu complicități vinovate, nu poți respecta o formațiune care-şi întemeiază supraviețuirea politică pe negustorie, şantaj şi trădare, o formațiune care-şi cultivă interesele personale meschine, semănând discordie într-o societate hărăzită bunei înțelegeri, un grup care-şi proclamă

Ungaria patrie de suflet şi tratează România ca vacă de muls.

Cu atât mai puțin e demn de respect Marko Bela, - el ar putea foarte bine să se ia de mână cu Csibi Barna, sasul care l-a decapitat simbolic pe Avram Iancu şi care, recent purta de gât o pancartă contra APARTHEIDULUI din România – atunci când, înflăcărat de nostalgii bolşevice, trece la amenințări provocatoare . « Le-ar plăcea acestor drăguți politicieni să refacem Regiunea Autonomă Maghiară ? » Auziți ce gărgăuni îi foşgăie prin minte !!.. Se vede treaba că, în căldurile lui nostalgice, « drăgutului » de Marko Bela i s-au defectat busola minții şi ceasul timpului. El pare a nu fi aflat nici astăzi că Stalin e oale şi ulcele iar tancurile sovietice au devenit istorie. El pribegeşte încă pe drumurile însângerate ale anilor 1940-1950 şi se crede politrucul trimis de la Moscova să joace ceardaşul pe cadavrele celor care nu-l iubesc.

Domnule Marko Bela şi toți cei cu care trudiți la demolarea României, nu uitați proverbul românesc, care e de fapt universal : « Cine seamănă vânt culege furtună » !!... Si, parafrazând această cugetare înțeleaptă, v-aş spune în încheiere că cine seamănă ură nu poate culege iubire.

Alexandru MELIAN

După articolele care apar în tehnoredactarea originală

Abuzul şi criza de autoritate:

http://samanatorul.blogspot.com/2012/05/melian-appel-adresat-noilor-ajunsi-la.html

IMPERTINENTA NERUSINATA A UNUI NOSTALGIC

http://samanatorul.blogspot.com/2012/05/melian-impertinenta-nerusinata-unui.html

Bucurați-vă prieteni că mai sânt astăzi tineri care trăiesc profund sentimentul național. Vă trimit ataşat câteva fotografii de la nunta tinerilor Iulian Rusanovschi din Republica Moldova, r-nul. Glodeni şi Andreia-Adina din Bacău, România, care s-a oficiat la Catedrala Reîntregirii Neamului din Alba Iulia la 6 mai 2012:

Cu respect,

Preot Viorel Cojocaru - Coordonator revista “Luminătorul” - Chişinău

Ilustrăm cu imaginile de la Alba Iulia poeziile de dragoste de la pag. 6-7 iar în cinstea acestui eveniment, dedicăm acele poezii tinerilor cu drag! Casă de piatră!

UN NOU VOLUM!

Vol. III

DISTRUGEREA ŞI CUCERIREA ROMÂNIEI FĂRĂ RĂZBOI

Iată documente de importanță reală într-un volum III, destul de consistent, lansat de d-l Mircea Vâlcu Mehedinți. Publicăm şi noi o parte din sumarul destul de consistent, urmând ca să citiți întregul sumar pe blogul Sămănătorul

SUMAR

Mihai Răzvan Ungureanu. Biografia neromanțată - pg. 12
Completare la biografia lui Ion Marcel Ilici Iliescu (Ivanovici) – vinovatul principal al evenimentelor din decembrie 1989 - pg. 15
Completare la volumul 2 (după pagina 360) - pg. 31
Introducere - pg. 35
F. A şasea lovitură de stat.
A. Noile clase sociale din românia
I. Clasa celor de sus
Despre Legea Lustrației - pg. 36
Întotdeauna istoria s-a repetat, dar, numai ca un maleficiu asupra mulțimilor, conduse de cei care dețineau Puterea - pg. 38
Legea controlului averilor îmbogățiților de război - pg. 40
Incompetență în "a conduce", dar nu şi în "a fura" - pg. 42
Scurta memorie a celor care conduc România - pg. 44
Deciziile luate rămân la nivel de intenție. Deseori se fac controale şi supracontroale, dar... fără finalizare - pg. 45
Evreii întotdeauna s-au înțeles între ei - pg. 46
Şi cui îi pasă? - pg. 46
Misterul îl dezleagă chiar autorul articolului. Dar anchetarea vinovatului nu va avea loc decât post-mortem. (Post-mortem al Justiției, bineînțeles) - pg. 47
Şpăgarii - pg. 48
Jocuri piramidale - pg. 51
Li se zic „Țepe", „Inginerii financiare" „Corupție". Noi, oamenii obişnuiți, le zicem escrocherii sau, pur şi simplu, hoții ale celor cu bani, acceptate şi ocrotite de oamenii politici, parchet, justiție - pg. 53
Aplicarea zicalei "Ajută-te singur" - pg. 54
"Unii cu mălaiul, alții cu..." - pg. 54
Invidiosul - pg. .54
Spiritul inventiv al escrocilor - pg. 55
Dispariția Flotei Române, ca şi afacerile cu petrol, au dat de mâncare multor ziariști... şi va mai da, aşa cum s-a întâmplat şi cu „Afacerea Skoda". Acum, ca şi atunci, capii răspunzători au scăpat nepedepsiți, dar în ziarele de atunci, ca şi în cele de acum s-au consumat zeci de kilograme de cerneală - pg. 57
Alții şi alții şi alții... Că mulți mai sunt!! De aceea, în România, aceşti mari rechini nu sunt pedepsiți... pentru că nu există atâtea închisori ca să-i cuprindă pe toți...lele Ioano şi țața Marie ! - pg. 58
România a devenit paradisul nemernicilor, care s-au aşezat în vârful piramidei, fără teama că vor fi înțepați în...pentru că piramida nu este ca țeapa, după cum iarna nu e ca vara - pg. 61
Statul fiind... contribuabilii, nu ceva abstract - pg. 62
Orice bolnav îşi tratează medicamentos bolile, dar România, nu - pg. 63
Sub acoperişul Legii - pg. 65

Vandalism botezat „Economie de Piață” - pg. 67
Să nu dai porcilor mărgăritare...că le mănâncă. Precum turismul. Nu-i aşa, coano Elena şi nene Troiane? - pg. 68
Oare, despre Sorin Chirch Oprescu se va scrie tot atât de mult, după ce nu va mai fi Primar General, aşa cum se scrie despre Băse? - pg. 71
Se numeşte hoție, nu incompetență a celor care au „născut” Legea - pg. 71
Mieii se plâng lupului - pg. 72
Se zice că la Instanța Supremă pentru Anticorupție sunt sute de dosare. Întrebarea cheie: La această Instituție, mai există încăperi care să mai poată depozita avalanşa de dosare, care va curge, în acest secol, către ea?. - pg. 72
Aceştia sunt aleşii noştri, pe care i-am votat. Pomana electorală – cu un kilogram de ulei şi un cârnat pe fasole - a avut cuvânt greu în campania electorală. Nu l-am votat noi pe Băsescu? Acum să ne spălăm pe cap cu el şi clica lui ! - pg. 77
Meseria de pungaş de înaltă clasă este apreciată în România - pg. 78
Oare există minister în care să nu fie corupți de înaltă clasă? - pg. 78
Şi nu este singurul senator proprietar care are „căpuşe”. Dar instanțele în drept nu-i despăduchează - pg. 79
Nimic nou sub Soare. S-a făcut “revoluție” ca să nu schimbe nimic în mai bine. S-a schimbat, totuşi, ceva, dar în mult, mult mai rău - pg. 79
Țiganiada sau România sub teroare. (Țiganii îşi fac de cap fără restricții din partea organelor de ordine şi siguranță: poliție, jandarmerie,procuratură şi justiție) Pagini din Istoria ?iganilor în Europa, sau... "De atunci ni se trage" - pg. 81
Comportamentul țiganilor în Statul Socialist - pg. 83
“Civilizarea” țiganilor a început în anul 1000 şi iată unde s-a ajuns: Aşa-zisa discriminare a țiganilor” - pg. 84
Şi totuşi, adevărații denigratori ai românilor sunt aici, în țară! Ghiciți, care este cel mai mare? - pg. 87
Alte exemple de “discriminare” a țiganilor în România - pg. 90
Majoritatea țiganilor refuză să muncească, iar alții primesc atât salariu cât şi ajutor social - pg. 96
Alte aspecte ale „discriminării” țiganilor - pg. 97
“Discriminarea” țiganilor în ce priveşte învățământul - pg. 98
“Cultura” țiganilor a inundat România - pg. 102
O afacere care a adus, mai ales țiganilor, palate şi averi deosebite - pg. 103
Țiganii şi palatele lor - pg. 103
Inadaptabilii se adaptează: “Talibanii de fier vechi” - pg. 106
“Țiganii s-au adaptat” - pg. 113
Frații de etnie ai fostului preşedinte şi ai lui Bombonel – țiganii – cel mai mare pericol social asupra siguranței călătorilor pe calea ferată - pg. 113
Legile nu-i apără pe polițişti, astfel că țiganii fac Legea în România - pg. 118
Aceasta este cauza că în România nu există ordine şi siguranță a cetățeanului - pg. 120
Lumea interlopă a țiganilor dictează în România - pg. 121

CITIȚI MAI DEPARTE SUMARUL AICI:
http://samanatorul.blogspot.com/2012/05/mircea-valcu-mehedinti-distrugerea-si.html

CATRE GENERAŢIA DE ASTAZI

Unii idealiști — o! nu vă gîndiți la d. I. Tanoviceanu, «penalistul» idealist! — aŭ putut crede că, răspîndindu-se gustul de cetire la noi, politica va fi influențată ca spirit și formă, ca țintă și arme prin activitatea literară, neapărat mai curată, mai deslipită de miasmele unuĭ pămînt acoperit de putregaie. Mulți dintre scriitorĭ făceaŭ și gazetărie, uniĭ trecuseră chiar mai mult în rîndurile gazetarilor, de cele mai dese orĭ pentru a-și apăra convingerĭ pe terenul politic, pentru a-și manifesta sentimente adevărate, călduroase față de oameni ce aveaŭ în mînă saŭ urmăriaŭ cîrmuirea țerii: așa Eminescu, Delavrancea. Presa ziarelor părea că se înnalță spre cultură și moralitate.

Dar aceasta n'a ținut multă vreme. Dacă, totuși, stilul dueluluĭ literar în jurul meseĭ guvernuluĭ s'a înbunătățit, progresul nu e așa de mare ca acela ce se poate observa în alte domeniĭ de manifestare literară a unor lucrurĭ ce n'aŭ a face cu arta. Puțina cuviință ce se introdusese de o bucată de vreme a fost măturată afară din principiu la unele ziare-revolver, ce aŭ singurul scop de a sluji bine celuĭ ce le plătește și de a cîștiga orĭcum o viață bogată în plăcerĭ pentru redactoriĭ lor. Minciuna, minciuna grosolană, răspingătoare, fără pic de sfială saŭ rușine a fost socotită un element pipărat de care simte nevoie orĭ-ce gazetar ce vrea să fie cetit. Noțiunea respectuluĭ față de persoane, față de meritele, față de convingerile adversaruluĭ a fost întunecată de vîntul patimilor neînfrînate saŭ stînsă în mocirla uneĭ indiferențe bestiale față de muncă, față de talent, față de moralitate.

E destul de răŭ și aceasta. Dar asemenea păcate se tot întind asupra vieții noastre publice. E o fericire și un noroc că deputații și senatoriĭ noștri fac parte încă, în majoritatea lor, din vechea boierime și că astfel înjurăturilor surugiești din presă nu li corespund argumente austro-ungurești saŭ bucovinene (sistem intelectual dr. Aurel Onciul), ca: batjocurĭ, asămănărĭ cu dobitoacele, cu criminaliĭ, cu drojdia societățiĭ, urlete de fiare flămînde, tropăiturĭ de copite, sfărîmărĭ de pupitre. E îngrijitor însă că de mai multă vreme scriitoriĭ din reviste, din volume, literații și oameniĭ de știință se arată cuceriți une orĭ de curentul nesănătos. Eĭ mint cu cinism, insinuează cu vicleșug, batjocuresc cu grosolănie. În zădar îĭ chemĭ în formă cuviincioasă, ușor ironică, cel mult, la amintirea adevăruluĭ, judecățiĭ drepte, datoriilor sociale. A doua oară, ți se vor înfățișa, în

Din Sămănătorul, anul III, no.6, 8 Februar 1904

cuvinte și mai tari, cu hohote de rîs viteze și amenințări ridicule, aceleași fapte născocite, aceleași judecăți întortocheate, aceleași închipuiri. Lîngă dînsele, vechi cunoștinți, care, după indignarea de ieri, stîrnesc disprețul de azi, scot capul tineri pui de năpîrcă meniți să prospereze în cuibul cinismului. «Luptătorul» știe bine un lucru: că e un punct pînă la care poate să meargă un om cum se cade și că într'un anumit teren el nu-și poate pune piciorul. Ei bine! lupta va fi strămutată pe *acest* teren, și din larga baltă pestilențială se vor ridica de cîntăreți galbeni și verzi imnuri de triumf către stelele liniștite. Și «luptătorul» mai știe ceva: că în publicul nostru este încă răspîndită credința că omul cu dreptatea trebuie să aibă și cuvîntul din urmă. O părere îndreptățită numai atunci cînd adversarii sînt de o potrivă de simțitori față de dovedirea adevăruluĭ, de o potrivă de capabili de a judeca în afară de interesele lor momentane saŭ trainice, de o potrivă de învățați, prin creșterea de sine însuși, a recunoaște o greșală care nu era o faptă rea premeditată, — a se rușina de dînsa, a căuta cavalerește, și ca un om de cinste, să o îndrepte. Da, atunci, cine tace, dovedește că s'a încredințat de păcatul săŭ, pe care, dacă ar sta cu o treaptă mai sus, l-ar mărturisi. Însă cînd de o parte ai un dușman, un adversar, care-și rîde 'n el însuși de dreptate, care-și dezmiardă în taină gîndurile ascunse și pornirile ce nu se pot mărturisi, cînd e un șiret care se preface, un clown care joacă pe Cato Censorul cu o barbă albă de păr de capră și o chelie de bășică de boŭ, cînd, ori-ce i-ai găsi împotrivă, cînd ori ce i-ai îndrepta, cînd ori cît ai face apel la sentimentele cele mai frumoase ce zac într'o inimă de om, el e hotărît să-și astupe urechile, dînd voie guriĭ să rumege din noŭ aceleași batjocuri și clevetiri, — ce poți face decît să te depărtezi în tăcere?

Și mai ales cînd se petrece încă ceva. Fără să fie jignit altfel decît în simțul luĭ pentru frumuseță, pentru măsură, pentru adevăr și pentru cuviință, fără să fi simțit altă durere decît aceia, îndreptățită, cred, a unuĭ om care-și iubește țara și neamul și ar vrea să nu aibă decît să se mîndrească în numele lor, cineva, care nu urmărește nimic pentru sine (nu mă gîndesc la mine, ci la toți prietinii meĭ), începe o luptă grea cu oameni mulți, tari și răi. El n'a așteptat sprijinul oamenilor cinstiți, dar e logic ca acesta să i se deie, căci e vorba mai mult de eĭ decît de dînsul. Uniĭ trec însă, dînd din umeri; alții se plîng de atîta sgomot ce se face în auzul gingaș al lumii, de acești iubitori de tărăboiŭ cari strică liniștea gospodarilor. Puțini se opresc 'n loc și încunjură pe cel ce se războiește cu o întreagă gloată furioasă care predică în cea mai frumoasă limbă

Din Sămănătorul, anul III, no.6, 8 Februar 1904

fățărnicită, lovind pe la spate. Staŭ și se uită. În inima lor vorbește glasul ce arată rostul lupteĭ: eĭ știŭ foarte bine cu cine e dreptatea, dar eĭ înțeleg ca povara s'o ducă până la capăt acela care a pus-o pe umerĭ, — pentru toțĭ. Și de la o vreme, obosiți, și eĭ pleacă spre casă, mormăind printre dinți ca să-și înșele conștiința: «E vădit că omul sufere pe nedrept; dar eŭ o să mă ridic pentru dînsul?» «Saŭ eŭ?» «Saŭ eŭ?» «Saŭ eŭ?». Și glasurile se pierd tot maĭ departe, pe cînd fapta rea se săvîrșește în urmă.

Așa sînteți, oamenĭ bunĭ, prietenĭ și tovarășĭ de ideĭ din public, tinerĭ cu gînduri bune și bătrînĭ înțelepți, cari ni șoptiți o vorbă de îndemn cînd sînteți doar siguri că nu vă poate auzi nimenĭ. Se dă astăzi, orĭ-cît ar încerca să ascundă ceĭ ce aŭ interes la aceasta —, o mare luptă, pe toate terenurile, între adevăr și minciună, între bine și răŭ. Dumneavoastră știți bine aceasta, dar sînteți prea gingași, prea cumpăniți, prea cuminți ca să vă amestecați. Primiți hîrtia pe care stă scrisă vorba noastră și hîrtia pe care e scrisă vorba lor, întindeți mîna unuia și celuĭlalt, intrați în casa din dreapta și în casa din stînga, aveți un zimbet, o vorbă bună pentru cavaler ca și pentru bandit. Și vă mirați că avîntul acestuĭ neam nu se împuternicește!

Socoteala e bună: ea face oamenĭ grași, oamenĭ liniștiți, oamenĭ lăudați. Dar amintirea acestor lucrurĭ va fi odată un stîlp de rușine pentru generația de astăzi.

N. IORGA.

Idei furate!

1908 - Brăila şi
2008 - London Eye

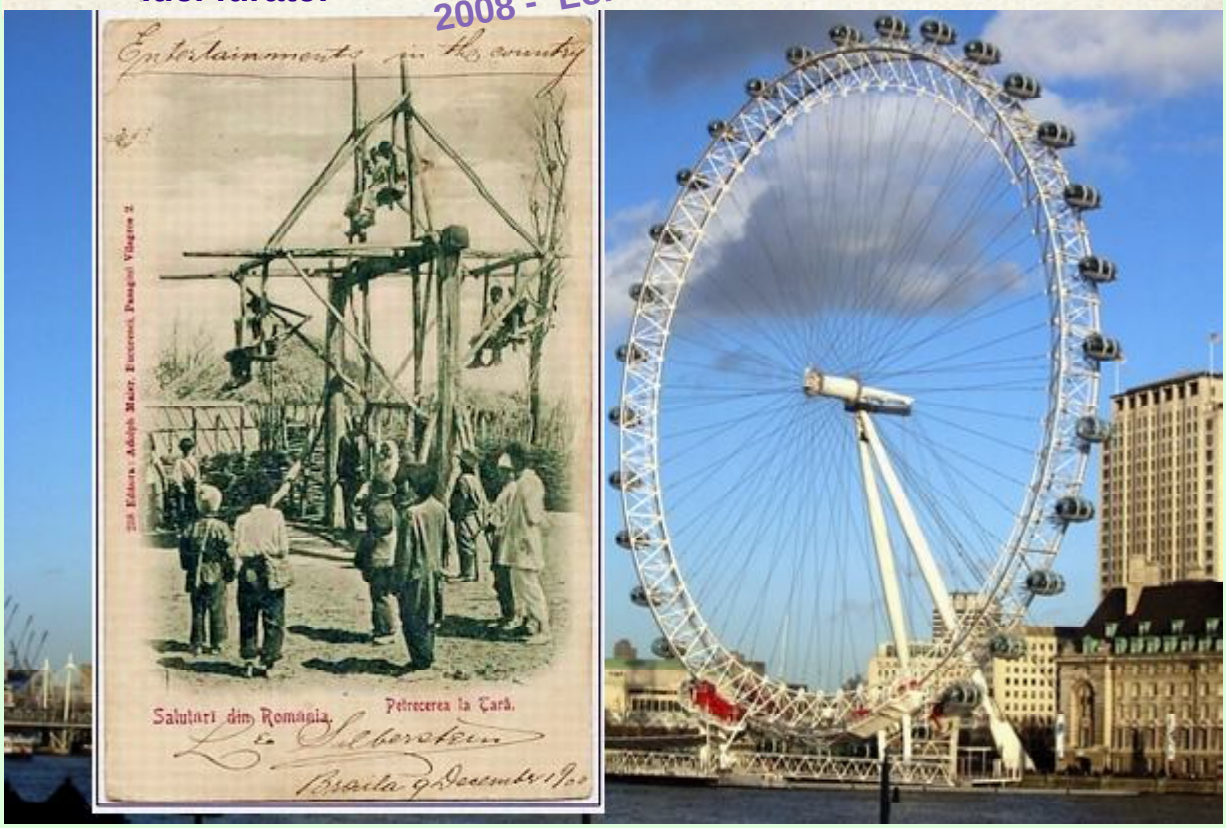

Vârtelnița din Brăila şi London Eye (Roata Mileniului) din Londra

DULAPUL ÎN SIKHIM (HIMALAIA)

Din Sămănătorul, anul VII, no.11, 9 Martie 1908

In cunoscuta revistă «Graphic» din 29 Februarie 1908, găsim o serie de fotografiĭ în relaţie cu un articol «Fruntaria Indieĭ spre Tibet-Afganistan, etc.». Una din aceste ilustraţiĭ represintă un *dulap* care în alcătuire, în formă şi ca dimensiuni este identic *dulapurilor* ce se văd la noĭ la ţară şi prin mahalalele oraşelor în timpul sărbătorilor Paşteluĭ. Fotografia e luată din statul Sikhim, din N. Indieĭ la frontiera Tibetuluĭ. David Fraser, care dă explicaţiile acestor fotografiĭ, prezintă acest mijloc de amuzament «leagănul Sikhimian» ca pe unul foarte barbar.

«Acest leagăn e o instituţie obişnuită în toate statele Himalaeĭ şi poate fi văzut chiar şi în cîmpiile Indieĭ. Dar pe cînd în partea Indieĭ ceva maĭ civilizată această legănare este un amuzament numaĭ al tinerilor nebunaticĭ, în munţĭ însă chiar ceĭ maĭ bătrînĭ şi maĭ aşezaţĭ oamenĭ simt o nemaĭ pomenită plăcere de a se da în dulap.

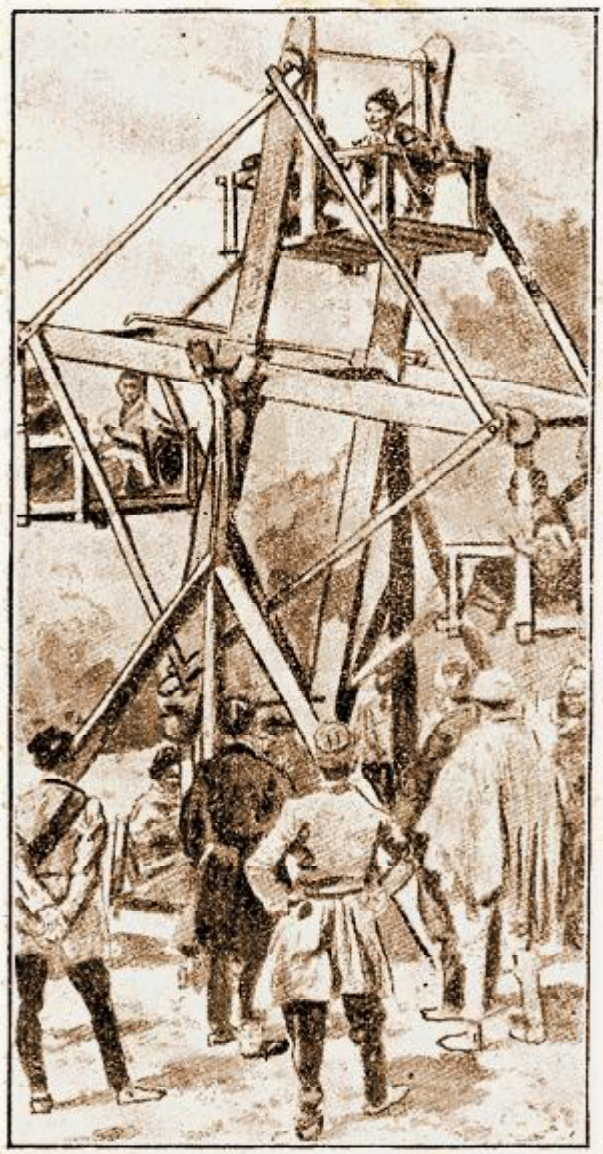

Maşina cea grea şi nu bine echilibrată scîrţîe abominabil în învîrtirea e pe osia-ĭ de lemn neunsă; ceĭ din policioare privesc cu mîndrie la fraţiĭ lor maĭ puţin norocoşĭ de pe *terra ferma*, pe cînd Europeniĭ carĭ privesc pentru prima dată această maşină de distracţie, aşteaptă dintr'un moment într'altul ca totul să se dărîme şi să omoare pe toţĭ ceĭ de faţă».

Asemănarea surprinzătoare a acestuĭ mijloc de distracţie o va recunoaşte orĭ-cine, privind reproducerea aceleĭ fotografiĭ (fig. aci alăturată).

Imĭ amintesc că în cartea publicată acum vre-o 10 anĭ de Prinţul de Orleans asupra călătorieĭ sale în Tibet, am văzut reprodusă o figură ce o găsiseră făcută pe o placă de piatră supt un copac din Tibet, şi pe care ceĭ din suita Prinţuluĭ nu şi-o putuseră explica şi o reproduceaŭ ca pe o figură curioasă. Eĭ bine, acea figură nu era altceva de cît un *ţintar* de al nostru. De sigur că era ţintarul făcut de niscaĭ-va ciobanĭ tibetanĭ carĭ veneaŭ supt copac şi în timpul odihneĭ jucaŭ o partidă două de ţintar.

Şi cîte jocurĭ de distracţie de-ale noastre nu şi-o fi avînd origina în Himalaia.

G. M. M.

«Dulapurile» din mahalalele oraşelor româneşti şi cele din India preced cu un secol marile roţi de distracţii ale mileniului III iar ideea este furată de occidentali din Carpaţi şi din Tibet... Ştiaţi?

LA MULȚI ANI COLABORATORILOR NOŞTRI! Cu prilejul împlinirii unui an de la apariția revistei «Sămănătorul», membrii cotizanți de până acum vor primi gratuit un DVD cu următorul conținut:

- **TOATE revistele apărute din mai 2011 şi până în prezent (15 rev.);**
- **CARPAȚII SĂLBATICI - un documentar «fain» de Charlie Ottley**
- **VIRAJ PERICULOS . film artistic (1989) cu Sergiu Nicolaescu**
- **Pământ, atractii uimitoare (filme HD) - Muz. Loreena McKennitt**
- **200 de diaporame Power Point**

DVD: Trimiteti-ne adresa completă!

www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm

DVD-ul se trimite şi celor care sposorizează cu 20 RON Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Sau, dacă n-aveti disponibilă această sumă, descărcați **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul":

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă Literară Lunară

Anul III. Nr. 5 - mai 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

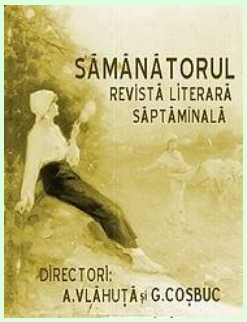

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii mai 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Editorial - O lume nebună, nebună...
4 Al. Melian - Interviu cu mine însumi
7 Elena Toma -Scrisul, datorie sau plăcere?
8 Ion C. Gociu - Sfârşitul unui mit
12 Imagini de la lansarea vol. II «Maia», de Ion C. Gociu
13 Emil Bucureşteanu - - Cuvinte adunate
15 Ecaterina Speranța Chifu - Cartea sonetelor
18 George Ene - Poeziile lunii mai
20 Ionuț Hens - Biblie, Biserică, Tradiție
22 Iuliu-M. Morariu - Despre importanța laicatului
24 Silviu-A. Jimborean - Recenzie - Biserica e una
26 TRENURI CELEBRE
27 Al. Melian - Mesajul vechilor predoslovii
30 Nicu Tomoniu - Laserul lui Ceauşescu a înviat!
32 Vasile Mic - O poezie primită prin e-mail
34 M. Vâlcu Mh - S-a stins din viață un OM !
36 Norme şi legi
38 Tipărirea cărților prin Editura Semănătorul
39 Din blogul comentarii politice "Sămănătorul"
(40) Conturile AST - Asociatia "Semanatorul Tismana"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conține fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteți scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

CONSECINȚELE CAPITALISMULUI SĂLBATEC:

O lume nebună, nebună...

www.tomoniu.ro

Nimeni nu se mai îndoieşte de faptul că mass media degradează zilnic comportamentul uman. În goana lor după senzaționalul ieftin, televiziunile se întrec care mai de care să înceapă ştirile cu furturile, omorurile, violurile, divorțurile şi accidentele rutiere zilnice. Pe rețeaua de cablu TV, de umbli să cauți vreun film frumos musai să dai de violență extremă cu puşti şi pistoale, bătăile cu pumni fiind un mic mezelic față de confruntările cu bolizi ce gonesc prin oraşe sau aiurea. (Felicitări d-nei Elena Toma, care remarcă şi dânsa fenomenul în acest număr)

Mă refugiasem pe posturile de radio în căutarea unui loc liniştit. Dau la radio bani lunar, opriți direct prin facturile locuinței mele, facturi obligatorii ca să pot supraviețui ca om al mileniului trei pe acest pământ. Intru deci cu curaj pe "indepententul" Radio-România Actualități să ascult muzică bună şi pe lângă ea niscaiva informații utile. Altă dandana! Pe lângă scremutele vocale cu normă precisă, de "îîî", "ăăă", "eee" şi alte smiorcăieli, redactorii radio "de viță nouă" se întrec în a concepe sfaturi "utile la ceas de dimineață". Bunăoară, cum să ceară în căsătorie pe aleasa inimii sale, un june din generația postdecembristă, deci cu 100% trai doar în societatea capitalistă, după cum spun unii, neatinsă de "filoxera comunistă".

- la să văd! zic. Bun subiect de discuție! O fi vreun monah care s-o fi săturat de mâncarea de la trapeză şi şi-a găsit un loc călduț ca iscusit comentator şi sfătuitor radio.

Când colo, ce să vezi! era probabil un hippy de prin Ferentari, angajat acolo pe "criterii politice" care din experiența lui de "fan" al echipelor de fotbal, pe care le înjură cu gură spurcată pe stadioane, dădea sfaturi dâmbovițene de căsătorie, care mai de care mai "cul".

Primul ar fi, să te strecori la stația de amplificare a stadionului, să-l împingi cât colo pe crainic şi să țipi din toți boşogii: "- Filomelooo! Te iubeeesc şi te cer în căsătorie!"

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, folclor, culte, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Dacă n-ai curajul ăsta, ne sfătuia "comentatorul" emisiunii, e bine să dai anunț la altă stație, de pildă la metrou, printr-o înțelegere cu conducătorul liniei pe care o foloseşte Filomela.

Urmau versiuni mai simple: să te cațeri pe cel mai mare panou de afişaj din fața casei iubitei tale şi să-ți scrii acolo cu vopsea roşie cererea de căsătorie, cu scopul ca pe la prânz, când se scoală frumoasa Filomela, să dea cu ochii de ea. Sau, dacă iubita are obiceiul să se culce devreme pentru că n-o lasă părinții să umble noaptea hai-hui, faci rost de la un sindicalist de o "goarnă" electronică şi la miezul nopții strigi în ea cât poți de tare, în loc de "Jos Băsescu", "Filomelooo! Te iubesc şi vreau să fii pe veci privighetoarea vieții mele"

Că românii aveau alte cutume de vreo 2000 de ani nici pomeneală. E clar că de pețit tineretul de azi nici n-a auzit. Îți adunai familia şi niscaiva rude mai bune de gură şi plecai în pețit, anunțând şi fata să-şi mobilizeze "echipa" proprie. Veneai la ea cu o garanție că n-o vei lăsa, că n-o vei lua-o la palme beat, că dacă-şi va lua carnet o laşi să conducă la înapoierea de pe la chefuri şi tot felul de alte promisiuni că vei fi cuminte. Urmau garanțiile şi laudele familiei, ale rudelor, apoi îşi începeau programul şi țiitorii din partea fetei. Oricum era ceva mai "cul" decât să mânjeşti vreun panou de-al primarului capitalei, Sorin Oprescu. Nu e frumos!

Nici vorbă, pețitul are şi el neajunsurile lui, aşa cum spune şi binecunoscuta poveste. Cică la un vechi pețit, vorbea doar băiatul şi ai lui. Ai fetei, se țină cât se țină cu gura până când viitorul "socru mic" răbufni: "- Spune fă şi tu ceva, nu sta ca toanta!". Aceasta îşi luă inima în dinți şi grăi mândră: "- Mie-mi place de băiat şi îl asigur că mănânc bine şi sunt sănătoasă tun. Dimineața, fac lângă gard un moțat aşa de mare..."

Uite că şi peste timp, câte-un moțat la fel de mare fac şi mai marii noştri de vreo 23 de ani încoace iar lauda e pe măsură. Pe locul I stau, de departe, politicienii. Urmează noii ciocoi, cum le zice DDD, el însuşi fiind mare ciocoi, ajuns pe poziție "mințind poporul cu televizorul". Asistăm acum şi la mass-media, care a început şi ea să-şi facă reclamă țintind taman în sensibilitățile românului față de țara lui. Cap de afiş Antena 3, care după ce preluă ideia caracaleanului Tucă, continuă să dea drapelu' la tot puradelu'. Se umplu țara de steaguri iar frumoasele anteniste îl urcară până şi pe castelul Bran. N-or fi avut bani proprietarii să-şi cumpere unul, mare, mare? Sau au avut atâta simț cât să nu atârne coarda patriotismului peste crenelurile altui simbol al României! Asta ca asta, dar să întinzi pe hectare întregi un steag ciuntit de 23 de ani, fără stemă, stemă care a fost mereu simbolul de jertfă al românilor de peste 2000 de ani mi se pare prea mult, enorm de mult doar pentru a te făli că apari într-o carte, fie ea şi cartea recordurilor!

Ne-am mai făcut odată de râs în fața lumii, în ciuda laudelor de complezență ale străinilor: steagul cu care a intrat Antena 3 în cartea recordurilor reprezintă exact starea actuală a țării noastre: o țară căreia politicienii postdecembrişi i-au distrus istoria, tradițiile strămăşeşti, patrimoniul național. O țară frumoasă numită România, la care nu mai vine în pețit nimeni!

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

ATENȚIE! Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi revistelor prietene.

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

INTERVIU CU MINE INSUMI

Argument : ***Dialogul cu sine nu este, în mod obligatoriu, un monolog, aşa după cum dialogul surzilor este întotdeuna o defilare de monologuri. Despre cei care vorbesc singuri şi cu voce tare se spune că sunt nebuni. Îmi asum riscul etichetării nu doar fiindcă ştiu că nu sunt ne-bun, ci în primul rând pentru că, - stând de vorbă cu mine însumi – nădăjduiesc să mă aflu în dialog dăruitor cu ceilalți...***

Autorul

Continuare din numerele trecute

EF – Intervenția mea ți-a lăsat fraza neterminată...

EM – Intervențiile tale lasă câteodată multe lucruri neterminate... Deci, când toate cele amintite mai înainte se întâmplă, - şi nu am introdus în ecuație gravele perturbări ale şcolii din anii „socialismului victorios" – nu trebuie să mire pe nimeni faptul că, de câteva decenii bune, în Europa, dacă nu şi prin alte părți, se vorbeşte constant de criza învățământului, de fenomene de analfabetism, de nivelul tot mai precar al culturii generale a tinerilor, de **i** sau **a**moralitaea care bântuie mai toate societățile, de pulverizarea unor table de valori care şi-au vădit perenitatea milenii, de însuşi flagelul terorismului care a cancerizat planeta noastră în ultimul timp.

EF - Trebuie să observ că perspectiva ta e destul de catastrofică iar şcoala e văzută ca o veritabilă cauză a apocalipsei care se apropie.

EM – Deşi nu mi-e greu să-ți observ ironia, am să te dezamăgesc spunându-ți că eu chiar cred în traiectoria catastrofică a şcolii contemporane şi în contribuția ei fundamentală la sfârşitul lumii. Fiindcă, draga mea **cealaltă parte**, apocalipsa nu va veni din afara omului, ci din lăuntrul lui. Iar şcoala, în general actul de modelare a celor destinați maturității, cultivă în primul rând virtualitățile autodistrugătoare ale ființei umane.

EF - Acum chiar cred ca exagerezi.

EM - Ce bine-ar fi să fie aşa ! Din păcate exagerarea nu-mi aparține mie, ci realităților contemporane cu care suntem confruntați. Hai să încercăm câteva prim planuri !

Franța, una din țările cu o tradiție bogată şi rodnică în domeniul învățământului, - nu o data model pentru alte culturi – cunoaşte o progresivă alienare a acestuia, resimțită tot mai mult ca o criză căreia nu i se află remediile. Ei bine, punctul de plecare şi factorul generator al acestui proces se află în mişcările studenţeşti din 1968 când a fost lansat sloganul aberant „C'est interdit d'interdire", adică „Este interzis de a interzice".

EF - Trebuie să recunoşti că formula este nu numai aforistică dar şi spectaculoasă.

EM - Nu te contrazic, numai că ceea ce ar fi trebuit să rămână o podoabă memorabilă şi paradoxală a unei crize social-politice cu impact cultural a devenit, declarat sau nu, un principiu subordonator al transformărilor din învățământ. Si nu cred că greşesc dacă afirm că acest strigăt revoluționar de negație supremă a făcut pui în toate domeniile.

EF – Totuşi, această formulă nu era o simplă găselniță studențească. Ea exprima sintetic o conştiință colectivă ulcerată de epidemia interdicțiilor şi a canoanelor, gripată de scleroza mecanismelor auto-reglatorii şi marginalizată în zona obiectelor supuse actului modelator.

EM - Ai perfectă dreptate. Numai că actul modelator, ca să aibă sens, trebuie sa fie totdeuna preludiul unei noi construcții. Or nu se poate construi nimic cu dinamita negației absolute. Este oare întâmplător că mai pretutindeni în lumea democratică, ideea de autoritate este aproape pulverizată iar ceea ce mai rezistă încă din ea se datorează parametrului psihologic al fricii ?

EF - Dar, la urma urmei, tot ascultându-ți părerile şi suportându-ți malițiile, **cine** şi **ce** eşti

tu de te crezi în măsură să dai lecții altora ?

EM – Îți voi răspunde concret la această întrebare puțin mai târziu. Acum aş vrea să dau expresie unui gând, sau mai curând,unei credințe. Nu **cine** şi **ce** eşti reprezintă cel mai important lucru, ci vieţuirea concretizată în fapte, în visuri şi speranțe, în căutări şi rătăciri, în tensiunile negației şi armoniile afirmării. Iar dorința mea nu este de a da lecții, ci de a depune mărturie.

EF - Mărturie ?! In procesul cui şi în ce calitate ?

EM - In procesul timpului unde mi-a fost dat să trăiesc, în calitate de acuzat, de acuzator şi de martor.

EF - Cam paradoxală ipostază !... Mă mir că nu-ți asumi şi calitatea de judecător, eventual de temnicer sau călău !

EM – Deşi nu o dată şi nu într-un singur loc asemenea malformații sociale au funcționat în travestiuri ale normalității, în realitate singurul judecător autentic, în plan uman, este posteritatea, temnicerul cel mai necruțător este trupul iar călăul tuturor rămâne moartea.

Prin urmare, făcând public acest dialog dintre noi, încerc s-aprind o lumânare anti-întuneric şi pro-credință, anti-uitare şi pro-amintire, anti – ignoranță îngâmfată şi pro-înțelepciune făptuitoare.

EF - Deci, se va naşte o carte . Ce va fi ea ?

EM - Greu de spus....Nu ştiu în ce fişier de bibliotecă ar putea fi plasată....

Formal, este un interviu,...substanțial un montaj existențial având ca regizor pe Marele Anonim – cum ar spune Blaga – iar ca interpret pe cel ce semnează.

EF - Bine, dacă îmi propui o asemenea perspectivă teatrală ori cinematografică, atunci bine-voieşte matale şi mai fă o precizare: scenografia...cine semnează scenografia ?

EM - Scenografia n-o semnează nimeni...doar o desemnează....

EF - Iar te joci cu cuvintele.

EM - Nu, ele se joacă cu mine....Scenografia „spectacolului" meu şi al fiecăruia dintre noi este Destinul.

EF - Adică ?

EM - Adică acea intersecție inefabilă şi unică dintre hărăzirea genetică, ereditară, topografia astrelor în momentul venirii pe lume şi dinamica atât de complexă a circumstanțelor existențiale, de la naştere până la moarte.

EF - E atât de sofisticat răspunsul tău încât mi-e aproape imposibil să-mi imaginez cum se va configura această carte.

EM - Vei putea s-o contempli şi s-o identifici atunci când va fi gata...daca va fi gata vreodată....Ceea ce ştiu încă de pe acum este că textul se va naşte fără nici un fel de constrângere

literară.

EF - Te ispiteşte un neo-dadaism ?!!

EM - Nu, nici vorbă... Nu apreciez de loc demolările în sine. Ceea ce nu se produce în perspectiva unei construcții este rătăcire, un soi de criptografie neantificatoare. Eu vreau să mă emancipez de orice constrângere literară, nu de imperativele comunicative şi expresive ale limbii. Interwiul nostru se va configura într-un soi de mozaic memorialistico-poetico-meditativ.

EM – Înțeleg....Un fel de struțo-cămilă sau *poemation eroi-comico-satiric...*

EM - Nu prea gust ironia ta.

EF - Nu prea o guşti, dar va trebui s-o înghiți. Pe de alta parte, nu e neaparat o ironie. Tripleta identificatoare pe care o propui nedumereşte. Ori e memorialistică,ori e poezie, ori e filozofie.

EM - Si de ce n-ar putea fi toate la un loc ?

EF - Pentru că ai optat pentru un interviu iar acesta are regulile lui de joc.

EM - E un interviu cu mine însumi... Prin urmare, regulile vor reieşi din această împrejurare. Singura exigență căreia mă voi supune, fără nici o rezervă, este respectul adevărului în dimensiunea memorialistică.

EF - N-am întâlnit până acum nici un autor care să-şi fi mărturisit respectul şi devoțiunea pentru ne-adevăr. Toți se declară purtătorii, slujitorii, supuşii adevărului....Aşa cum toți politicienii se declară slujitorii poporului şi aprigi luptători pentru bunăstarea acestuia. Si când te gândeşti de câte ori bietul adevăr devine el slujitor şi supus, iar popoarele...să nu mai vorbim !...

EM - Lăsând pentru mai târziu relația politician-popor, aş vrea să te contrariez şi să-ți spun că adevărul este totdeauna slujitor şi supus.

EF - Lasă, lasă sofismele şi paradoxurile.

EM - Nu este nici un sofism şi nici un paradox. Adevărul slujeşte orice făptuire autentică şi se supune necondiționat determinărilor din care ia naştere.

EF - Ştii foarte bine că mă refer la altceva; este vorba de adevărul ajustat ca să slujească emițătorul, de adevărul înjugat oportunităților

subiective, de adevărul care,- voit sau nu – este transformat în minciună.

EM - Problema adevărului este atât de veche şi de complexă, atât de disputată şi neconsensuală încât nu mă încumet s-o abordez în acest context. Ca şi problema minciunii, de altfel. Singura subliniere care socotesc că se impune este disocierea dintre adevărul artistic şi adevărul nonficțional. In dialogul nostru ne vom confrunta cu amândouă. Cum dimensiunea memorialistică va fi dominantă, ea structurând în esență totul, adevărul la care mă refer eu este adevărul faptelor şi evenimentelor în care am fost implicat sau pe care le-am cunoscut, într-un fel sau altul.

EF - Dar mai exista şi adevărul oamenilor cu care ți-ai intersectat traiectoriile vieții.

EM – Bineînțeles.

EF - Păi, îți va trebui atunci prudență şi diplomație, căci mulți din cei la care te vei referi trăiesc şi sunt puternici,...iar adevărul despre ei nu e totdeauna confortabil.

EM - Nu am de gând sa fiu nici prudent, nici diplomat. Vreau sa fiu doar adevărat.

EF - Atunci te pot asigura ca te-ai ars !....

EM - Poate, dar nu în sensul obişnuit pe care-l dai tu acestei constatări-avertisment, atat de.... universal românească sau omenească.

Simt într-adevăr că ***m-am ars*** , şi o simt cu atât mai mult cu cât focul e mai aproape de stingere. Singura mea îngrijorare a fost şi superlativa tristețe rămâne că m-am ars fără a reuşi să dau atâta lumină şi atâta căldură pe cât combustibil am consumat.

EF - Cum faci de obicei, ai priponit şi de data asta răspunsul în grădinile unei alte întrebări.

EM - E singura grădina în care mielul poate să pască iarbă curată. Dacă ai fi spus ***te-au ars*** sau ***te vor arde***, atunci era altceva şi răspunsul meu ar fi fost foarte simplu : nu-mi fac nici un fel de iluzie

EF - Păi, nu se poate să nu-ți faci. Ce este viața fără iluzii ?

EM - O călătorie lucidă spre neant.

EF - Mi se pare o perspectivă sumbră şi descurajatoare...Nu cred că făina din care eşti plămădit e doar măciniş şi neghină.

EM - Crezi corect. E şi mult grâu în ea. Tocmai de aceea, dacă perspectiva e preponderent sumbră (neantul înseamnă până la urmă întuneric), nu este totuşi descurajantă, decât uneori şi oarecum. Călătoria şi luciditatea pretind întotdeauna curaj.

EF - Si-atunci, viața presărată cu iluzii, cu speranțe ce reprezintă pentru tine ?

EM - Tu faci o gravă confuzie între iluzie şi speranță.

EF - Te poticneşti în nuanțe...Hai să fim serioşi !...

EM - Păi tocmai dacă vrem să fim serioşi, trebuie să trecem dincolo de aparențe. Viața presărată cu iluzii este o pribegie printre amăgiri, viața înaripată de speranțe este o hărăzire întru ideal.

EF - Nu văd totuşi deosebirea dintre iluzie şi speranță şi, deci, nici centrifugarea răspunsului.

EM - Nu e vina cuvintelor că cei care le privesc nu le şi văd totdeauna.

Deosebirea e mare....Iluzia este o proiecție a dorințelor pe ecranul evanescent al viitorului, speranța este combustibilul acelui vehicul care se numeşte viață umană şi fără de care mişcarea este imposibilă. Fără iluzii se poate trăi, fără speranțe nu....Un deziluzionat este altceva decât un disperat. Primul e trist, e melancolic şi adesea abulic, al doilea – dacă e autentic – acționează, adeseori fără precauții, sau se sinucide.

EF - Cam radicală perspectiva!...Tu ştii că sinuciderea este socotită un act cu totul reprobabil. Să deduc deci că, pentru tine, disperarea e generatoare de laşitate ?

EM - Nu neapărat şi nu în primul rând. Adeseori din disperare se nasc actele de mare curaj şi gesturile eroice. Sau în orice caz, gesturile socotite astfel de către ceilalți.

Mânăstirea Tismana - 1936

ELENA TOMA - (n. 1963, Jud. Suceava)
prozator, eseistică (de factură religioasă).

Scrisul, datorie sau plăcere?

Rareori la televiziune se difuzează emisiuni bune şi utile. Moda emisiunilor cu vedete stupide şi prezentatoare modiste este înăbuşitoare. Emisiuni ce favorizează uşurătatea nu se lasă căutate sau aşteptate. Devenisem oarecum interesată când descoperisem pe canalul doi al televiziunii române o emisiune cu un titlu interesant: „Meseria de scriitor" sperasem să mă îmbogățesc cu sfaturi scriitoriceşti.

O scriitoare de vârsta a treia a făcut o mărturisire şocantă: „...îmi place să scriu, e cum aş face sex", apoi a adăugat orgolioasă că nu este interesată de câştiguri băneşti pentru că ar însemna să se prostitueze. Venerabila avea o atitudine de adolescentă rebelă ce tocmai îşi descoperise feminitatea în brațele unui satir bătrân cu respirația urât mirositoare, deosebirea că acum rolul satirului ar fi dorit să-l joace venerabila vizavi de un cititor naiv. Ar putea fi invidiată? Uşurința de a scrie maculatură nu este de invidiat. În mod normal drumul de la opera gândită le operă scrisă presupune eforturi de voință pentru a depăşi reveria leneşă şi a materializa , clarifica ideile prin scris.

Trebuie să ne gândim cu respect la avatarurile marilor scriitori, clasicii şi-au născut operele în chinuri psihice şi lipsuri materiale pentru a dărui culturii universale copii sănătoşi. Deci aceasta e deosebirea dintre scrisul ca o plăcere, rezultatul fiind un avort spontan şi scrisul ca responsabilitate socială. Operele clasicilor rămân vii, modelează caractere şi după moartea fizică a autorilor, în timp ce operele unor autori curtați de moda unor timpuri oarbe ajung maculatură odată cu trecerea clipelor de glorie.

Lecturarea unui bestller de către o cititoare gen doamna Bovary poate duce la consecințe tragice. Rostul unei opere trebuie să fie utilitatea, conformă specificității domeniului în care excelează. În emisiunea următoare a fost prezentat un scriitor modest. Opera acestuia rezumată la: „Zece sfaturi pentru grădinărit'' este cu adevărat utilă. Aşadar bunul simț trebuie să ne călăuzească în tot ceea ce facem. Stranietățile aşa zise filozofice ale sinucigaşilor şi xenofobilor, mesajele abisale a unor nebuni ce pot otrăvi cititorii ar trebui cenzurate.

Nu se pot transmite tinerilor ideile halucinante ale ,,bestiilor culturalizate. De aceea orice efort educațional trebuie să se bazeze pe valorile clasicizate. De ce? Altfel riscăm să nu mai diferențiem valoarea benefică de gunoiul halucinant. Păcat că astăzi literatura a ajuns o muză marginalizată, în timp ce păpuşile siliconizate sunt la modă.

Autoare : Elena Toma

.

.

Articolul original se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/05/elena-toma-scrisul-datorie-sau-placere.html

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

MAIA

Vol. al II-lea

- (fragment din capitolul III) -

Sfârşitul unui mit

Când Trifon ajunsese la el acasă se simțea dărâmat. Avea tulburări de vedere şi obiectele la care se uita i se păreau dublate. Nici nu mai ştia ce-i cu el. Dacă la frate-su a fost tot un freamăt, la el, casa i s-a părut pustie. În curte era o liniște apăsătoare. Cățelul pechinez, odorul neveste-sii, care dormita cu botul pe lăbuțe aşezat comod pe preşul pus la uşa de la intrare, i-a sărit în cale gudurându-se, lătrând şi dând din coadă. De data asta, ca niciodată, Trifon nici nu-l băgă în seamă, aşa de rău se simțea. Soarele asfințise şi Marița lipsea. „Probabil îi plecată după cumpărături!" gândi el.

- Piki, stai mereu, că n-am chef de tine!... şi îl împinse cu piciorul din drumul său, pe cățelul blând şi jucăuş, cu blana moale maronie şi tunsă îngrijit. Altădată îl lua în brațe şi-l mângâia pe botişor.

Luă cheia de la locul ştiut, descuie broasca şi intră în casă. Era primitoare, cald şi plăcut. Se dezbrăcă de pardesiu, puse pălăria şi haina pe cuierul din hol, scoase pantofii din picioare şi merse în sufragerie. Se aşeză pe fotoliu şi iarăşi îl fulgeră un junghi în piept. Mâinile îi amorțiseră şi încercă să strângă şi să întindă palmele convins că poate aşa îi trec durerile. Ca să uite de disconfortul fizic, începu să se gândească la întâlnirea de ieri cu cei care i-au fost şi mai sunt, nevastă, frate, cumnată, fiică şi ginere. Trecuse prin mari emoții! Nici lor nu le-a fost mai uşor când l-au recunoscut pe cel declarat mort de 35 de ani. „Ce noapte şi zi de pomină!" gândea Trifon, reîntors în casa lui.

Îi veni în minte mutra de uimire pe care a făcut-o Mărgăreta când, în casa în care a făcut copiii cu el, uitându-se la lada de zestre aşezată în acelaşi loc de când s-au împreunat, Trifon i-a dat un plic lipit cu ceară roşie, în care era o scrisoare, redactată într-o limbă necunoscută ei, aşa i-a zis el, cu dorința să-l deschidă Petrică numai atunci când este prezentă şi soru-sa. Cum îl privea când i-a spus să aibă grijă de clopot şi căldăruşe; să le învelească într-o cârpă de borangic şi să le pună pe fundul lăzii de zestre, unde nu umblă nimeni în afară de ea.

- „Da', clopotul l-am avut la gâtul vacii! …şi acum să-l pun în ladă între lucrurile de țânut?" a zis Mărgăreta contrariată de ceea ce i se cricise.

- „Acum nu-ți spun mai multe, că o să aflați când Petrică va citi ce scrie în plic. El ştie că este scris în limba franceză şi pentru oricine, în afară de voi, este secret, un mare secret. Dacă nu-l respecți şi tu şi eu

Interviu de la lansarea romanului,
28 mai 2013.

ajungem la puşcărie. …Jură Mărgăretă că ții seama de ce-ți spusei!"
- „N-ai încredere în mine, Trifoane? În mine care ți-am făcut toate rosturile şi te-am plâns 35 de ani şi mie alt om nu mi-a mai trebuit. Că şi asară te-am plâns! Mă uitam la tine şi nu-mi venea să cred că tu eşti ăla cu care m-am drăgăluit şi am făcut copiii. Dar, ca să nu mă crezi alfel, uite că jur! Da' ce să zâc?" Şi începu să plângă.
- „Liniştește-te şi zi aşa: Jur că voi ține clopotul, căldăruşa şi plicul primite de la omul meu învelite şi ascunse în ladă, nu voi vorbi şi nu voi spune la nimenea străin, şi nu voi mai umbla la ele decât odată cu Petrică şi Domnica. Şi apoi închină-te şi mai zi: …Aşa să-mi ajute Dumnezeu!"
Mărgăreta jurase cum îi spusese omul ei, făcuse întocmai şi mai dăduse şi cu tămâie în odaia cu lada unde era ascunsă comoara, numai de ea ştiută şi cum i-a zis Trifon.

*

…De la Mărgăreta de acasă până la cursă, pe Trifon l-a dus cu cabrioleta Dumitru lui Pricină, fiindcă l-a rugat ginerisu Vasile, spunându-i că, „la soacră-sa a venit un domn care lucrează la Bucureşti care i-a adus un pachet de la Petrică. Acu', omu' acela nu se simte bine şi neapărat trebuie să ajungă la RATA de după amiază, cu care pleacă spre casa lui!"

Când Dumitru s-a întors de la cursă, a oprit calul la poarta dodii Mărgăreta şi i-a spus că domnul acela părea tare obosit şi n-a vorbit nimic tot timpul cât au mers împreună! Atâta doar i-a mai spus Dumitru. „M-a rugat să las calul mai încet că-l doare rău capu'," vorbe ce o făcură pe Mărgăreta să fie şi mai îngrijorată. „L-am lăsat pe bancă, unde era umbră, şi n-am stat până a venit cursa de târg. Nici calu' nu mai avea răbdare, că era nemâncat" şi plecă pe drum la Deal să scoată vitele din obor la păscut.

Când s-a urcat în maşină, pe Trifon l-a ajutat o femeie care călătorea şi ea la Târg şi pasagerii, văzându-l împăienjenit, i-au făcut loc chiar pe bancheta din față, de lângă uşă, unde până aci sta un tânăr care s-a ridicat imediat şi a mers mai în spate, că maşina era mare şi erau multe locuri libere. Tot timpul, şoferul - om plin de respect - l-a urmărit cu coada ochiului şi a condus autobuzul cu multă grijă ca „să nu-l hurducăie rău pe domnul bolnav şi necunoscut!" pe drumul care era plin de gropi. Ba mai mult, l-a întrebat dacă are nevoie de ceva şi unde vrea să coboare, „să-i spună că-l lasă acolo unde zice el!"

*

…De când s-a hotărât să plece la Valea Mare, Trifon a fost cuprins de emoții. Cele mai mari erau când se gândea „cum îl vor primi şi care va fi reacția lor şi a lui, când le va spune cine-i el şi ei, încremeniți, vor afla tot adevărul!?"
Când a ajuns la poarta casei lui Nicolae era pe la chindie şi praznicul abia se terminase. Neamurile venite, care dincotro, se mai îngârluiau pe bătătură şi parcă nu catadicseau să plece. Trifon i-a văzut, dar nu s-a oprit la poartă şi s-a mai preumblat, când la deal şi când la vale, pe drumul plin de praf, până s-a făcut liniște în curtea casei în care a văzut lumina zilei. Încerca să-şi imagineze interiorul. Şi-l aducea aminte bine cum a fost, cum erau orânduite lucrurile prin

casă. „Dar ce mai rămăsese şi cum o arăta acum după 35 de ani?” era întrebarea care-l obseda. Or mai fi din lucrurile pe care le ştia moştenite de la mumă-sa şi de la tată-su: icoana, paturile, scoarţele care împodobeau pereţii în odaia bună, masa mare înaltă cu dulăpior şi două sertare, unde, când era mic, îi plăcea să scotocească prin actele cu multe ştampile şi Stemă Regală aplicată la început pe fiecare document. Diploma de picher şi Actul de angajat la drumurile naţionale a lui tată-su? Teancul de poze prinse cu fir roşu de arnici împletit ca să nu se împrăştie, l-or mai avea? Doamne, cum a trecut timpul! Parcă a fost ieri, şi prin câte greutăţi am trecut în aceşti zeci de ani…Ce scurtă-i viaţa omului!”

*

…Când Marița se întoarse de la coafor, că acolo fusese, văzu becul aprins în holul de la intrare şi cățelul Piki lipsă. Nu mai dormita, ghemuit pe preşul unde îl lăsase „stăpân” şi de unde îi spusese să nu plece. Bănui, şi se bucură că bărbatul ei se întorsese şi se juca împreună cu el. Ardea de nerăbdare ca Trifon să-i povestească totul: cum a fost, cum l-au primit ai lui, ce le-a povestit el, ce-au zis ei de toate astea. Cum l-au întâmpinat Mărgăreta, Domnica şi Vasile, frate-su Nicolae şi gureşa aia de Ioana, pe care a cunoscut-o destul de bine de câte ori s-a prefăcut că-i ghiceşte mersoarea şi norocul în cărţi şi în ghioc.

- Hello! venişi? strigă Marița intrând în holul liniştit şi cu becul rămas aprins. Era fericită că în lipsa lui îşi găsise timp şi mersese la coafor să-şi aranjeze părul. Dorea să-i facă surpriză şi de aceea nu-i spusese nimic înainte de a pleca el la Valea Mare.

- Ham, ham! îi răspunse cățelul care, la uşa camerei, pe interior, începu să râcâie cu lăbuţele marcându-şi acolo existența.

- Taci tu, ştengarule, că acum vin şi eu la voi! vorbea Marița cu Piki în timp ce-şi aranja pardesiul alături de-al soțului său, semn pentru ea că acesta era în casă.

La lansarea romanului
28 mai 2013.

- „Ce o avea Trifon de nu-mi răspunse! gândea Marița în timp ce-şi scotea pantofii din picioare. Altădată îmi ieşea înainte, mă lua în braţe şi mă săruta şi acum nici nu-mi răspunde. S-o fi necăjit din ceva cu ai lui, că altfel nu se explică atitudinea asta. S-or fi supărat ei că nu s-a arătat până acum, sau Doamne fereşte de altceva. Ciudată-i purtarea lui de azi!”

La uşă, Marița bătu discret şi încercând să-şi ascundă nemulțumirea mai vorbi ca să se audă mai bine şi să atragă atenția cu prezența ei.

- E voie domnul, să intru şi eu? Dar nici de data aceasta nu primi un răspuns de la bărbatu-său, care trebuia să fie înăuntru, unde era şi cățelul. De-acum, cu teamă, deschise uşa încet şi Piki năvăli distrăgându-i atenția. Lătra şi se rostogolea nervos pe tălpile picioarelor ei băgate în papucii de pâslă cu ciucuraş, luați de sub cuier.

- Fii cuminte, nestaşnicule! şi împinse de uşă, până se deschise larg, fiind convinsă că Trifon nu-i acolo…

*

…Când au auzit-o pe Marița țipând, vecinii ei, români şi țigani, au sărit să vadă ce i s-a - Nu poate vorbi, domn’ doctor, răspunse Ninel Popa. Noi o găsirăm căzută în alee şi crezurăm că o prădară hoții. Uitați! uşile sunt la perete şi nu-i nimeni în încăperi. Nu-i nici domnul Trifu. Nu l-am văzut nici ieri şi cred că-i plecat undeva şi ea este singură.

- Hai s-o punem în pat, că-i frig şi răceşte! zise doctorul celor două ajutoare de care se sprijinea Marița.
- Dar dacă au prădat-o hoții? Ce-o să zică milițienii când vin la cercetare dacă ne găsesc aici, răspunse Gheorghe Stănculete.
- Intrăm numai noi, o punem pe pat, închidem uşa folosind o batistă când punem mâna pe clanță. Unul dintre voi rămâne cu mine şi cel care are telefon, merge şi sună la Miliție şi, până ăia vin, noi stăm aici.

- Pe toți străinii îi rugăm să iasă din curte, că acum trebuie să vină Miliția! se adresă Gheorghe Stănculete puhoiului de oameni. Când auziră de Miliție, lăieții se risipiră imediat să nu fie văzuți, mai ales că se zvonea de o „spargere", vorbe ce se duseseră printre ei. De când le-a confiscat aurul şi încasaseră destulă bătaie până l-au predat pe tot, lăieții ştiau de frica milițienilor şi numai pronunțarea numelui de Miliție îi îngrozea.
- Dar au şi ei telefon! zise Ninel Popa. Le-a fost instalat acu' doi ani, când mi-am pus şi eu.
- Atunci e clar, haideți cu ea la căldură! spuse doctorul şi urcă pe scară înaintea lor, ca într-o incintă cunoscută, în care a mai fost şi altădată.

*

Doctorul Ion Cârstoiu fusese de mai multe ori în curtea bulibaşei Trifu. Într-o vreme, când fiica lor Brânduşa era copilă, a avut-o în supraveghere s-o vindece de bolile vârstei infantile şi nu se sfia să le intre în casă. Când era chemat venea repede că ştia că lăietele Trifu îi tare omenos şi nu-l lasă niciodată să plece cu mâna goală. A consultat-o, de câteva ori, şi pe Marița. Ca orice femeie avea şi ea necazurile ei, mai ales după menopauză, şi internistul nu era ocolit când trebuia s-o doftoricească. În casa asta a băut de multe ori şi a avut parte şi de câte o „esență" fină, precum whisky-ul bunăoară, servit în pahare de cristal de Jena şi, nu numai că nu i-a fost silă, dar îi şi plăcea.

- „Țiganii ăştia au ceva aparte, iar despre Brânduşa, acum studentă la conservator, am numai cuvinte de laudă!" s-a exprimat nu o dată, admirativ, doctorul Cârstoiu, întrebat fiind de colegii de breaslă care l-au zărit în compania lăieților.

Ajuns la uşa camerei de primit oaspeții, luminată a giorno, că aşa arăta după cum era mobilată şi aranjată, doctorul, privind înăuntru, amuți de ce-i fu dat să vadă. Pe unul din fotolii orientat cu fața spre uşă stătea aşezat Trifu, soțul Mariței. Era într-o poziție destinsă, proptit de spătar, cu mâinile sprijinite pe brațele fotoliului şi având capul puțin aplecat spre stânga. Avea fața senină şi ochii întredeschişi. Privirea îi era fixă, parcă scruta ceva aşezat pe masa din fața lui. Trifu era țeapăn.

Pendula agățată pe peretele încăperii sparse tăcerea şi bătu de şapte ori.

- Opriți-vă! le spuse doctorul Ion Cârstoiu, celor doi bărbați, ajutoarele de sprijin al femeii revenite din leşin. Duceți-o în dormitorul de pe dreapta. Aici nu mai intră nimeni!... şi închise repede uşa salonului, rămânând şi el pe hol, în afară.

_____

Ion Gociu, Târgu Jiu, 2013

La lansarea romanului
28 mai 2013.

La lansarea romanului «Maia», vol. al II-lea, 28 mai 2013, Tg-Jiu

Scriitorul Ion C. Gociu deapănă amintiri

Scriitorii "Semănătorul", dr. Ion V. Fometescu şi jur. Florian Văideianu

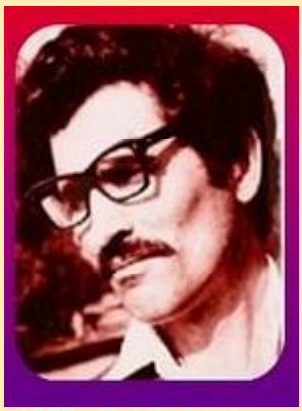

1978 - Petrilica în lunca Sohodolului de Vânăta

EMIL BUCURESTEANU - scriitor, poet
(n. 1932, Roznov, Slobozia, Neamt)

CUVINTE ADUNATE

Adun cuvinte

Adun cuvinte din negură de vremi
Şi le aşez în ordine, pe ani.
Copile le citeşte, le dă şi la prieteni.
Ți le ofer pe gratis, sunt dar de la străbuni.

La ceea ce îți las adaugă şi tu
Un rând, sau două, atâtea câte poți,
Să crească moştenirea, aceasta-i datoria
Ce a fost lăsată de moşi la strănepoți.

Şi dacă îți va fi greu, priveşte înapoi
La cei ce fără preget s-au sacrificat pe-o cruce
A slovelor ce neamul de veacuri o tot duce;
Cu seva strânsă în stihuri hrănim viața din noi.

12 decembrie 2012

A fost odată

A fost odată de n-ar fi fost
Eu n-aş fi scris, nu avea rost,
A fost odată, de nu era
Altfel era povestea mea
A fost odată, dacă s-ar şti
Eu n-aş avea ce povesti…

A fost odată un împărat
Ce-avea o fată. Fata lui
Cu ochi adânci, doi ochi căprui
S-a-ndrăgostit de un băiat
Era, zicea, a nimănui…
Umblând prin lume el hoinar
Un cântec trist suna-n caval
Şi fata când mi-l auzi
Minune fu, se-drăgosti
Şi din iatac ea i-a zâmbit
Pribeagului necunoscut.

Şi nu trecu vreme prea multă
Decât o vară, le-a părut lungă

În toamnă a fost o nuntă mare
Ca în poveşti, nu ca oricare
Şi au venit la nunta lor
Fete mlădii, mândri feciori
Căci din cavalul ce-l purta
În lumea largă se vestea
Că Merigean, mândru băiat
Prințesă are, s-a însurat.

Şi se trăise bine atunci…
În vara ce veni, prin lunci
Se-ntinse un covor de flori,
Flăcăi voinici mânau miori
Iar fetele pe urma lor
Veneau şi culegeau bujori.

Dar vânt, ca din senin, sosi
Şi-o boală grea îmi răspândi
Şi seceră fără de ştire
Fără să țină cont de nimeni
De fată de-mpărat îmi eşti
Sau într-un bordei de lut trăieşti
……
- Iubito, fața îți este rece
Dar părul pare încă viu.
L-am mângâiat de-atâtea ori
Şi-acum prin mine trec fiori
Când palma alunecă uşor
Pe cozi. Era în zori
Când ai plecat fără a te-ntoarce.

- O! Doamne, uite ce-ai făcut!
Şi spune acum cu ce-am greşit
Ori eu ori ea. Ne-ai despărțit
Într-o clipă când eram doar unul.
Să mire toți cum de-ai putut
Durere atâta să arunci
De nu mai cresc nici flori de-atunci.
N-auzi? Prin ramuri plânge vânt
Iar eu de stană acum sunt,
În ochi izvoarele-au secat,
Încerc să aflu al meu păcat.
Că ce-am iubit tu mi-ai luat.

O! Doamne, dacă mai eşti domn
Priveşte-mi suferința, sunt doar om

Tu m-ai făcut ca să iubesc,
De am greşit ce am făcut
Pedeapsă-mi dă să trec în lut
Să-mbrățişez acest trup de gheață
Să-l încălzesc. Cu el în brațe
Să fim ce-am fost. Dragoste… Toată.

Ai fost

ai fost
acuma nu mai eşti
din fapt trecut-ai în poveşti
de ce să mai scormoneşti trecut
trecut-a atât de mult de-atunci
casa cu pridvor s-a dărâmat
şi plopii de la poartă nu mai sunt
doar ulița pe care ne plimbam mai este
o altă lume pe ea păşeşte
cu paşi grei
înceți
colegii noştri sunt părinți
unii au ajuns bunici
la ce bun să mai vii pe aici.
ai fost
ai plecat
numai eu ştiu ce a fost!
dacă vrei să mai treci
nu te opreşte nimeni.
parcela mea e cinci;
cimitirul sfânta vineri.

Ailenei, Aioanei, Airinei

Ailenei, Aioanei, Airinei:
trei de A
Şi trei de I
ce-au trăit de mult.
Se pare
c-au iubit la întâmplare
şi-au ieşit trei nume care
s-au înscris la primărie
ca să fie.
Ce să fie?
Trei în plus ce n-au habar
de iubire.
Satul ştie că n-au fişe la notar.
Dar primarul?
ca primarul
semnătură mi le-a dat
Ailenei, Aioanei şi-Airinei
Nu mai sunt doar nişte nume de bastard.
Au acuma şi familii,
Au şi nume respectat.
Ailenei e poet
Aioanei e inginer
Airinei-i spițer.
Şi toți trei
au câte trei;
Băieți înalți şi frumuşei.
Şi aşa s-a umplut satul
cu Asandei, Acatrinei şi…oftatul
iar primarul şi notarul fost-au cu certificatul,
Popa Gheorghe cu botezul,
Preoteasa că năşitul,
şi în sat a crescut lumea
Cu-Amariei, Acatincăi şi-Avasilcăi.

Decembrie, 2012.

Pe drumul întoarcerii

Pe drumul întoarcerii
liliacul alb îşi adună florile
din plete de stele
pădurea înverzeşte diminețile
nimicul stă ascuns în scorbura amintirilor
la trezirea zorilor
un fir de lumină
conturează zările
e pace!
doar gândurile curg
în adâncurile prezentului
aripi de fluturi
 evantai întru Hristos
poezie..

Citiți întreg volumul "**Cuvinte adunate**" aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Emil_Bucuresteanu-Cuvinte_adunate.pdf

ECATERINA SPERANTA CHIFU - (n. 1950, Tisău - Buzău), poet, eseist, publicist.:

"Speranta" este pseudonimul utilizat ca scriitor

CARTEA SONETELOR

SONETUL I
DORURI

Ard doruri în mine, doruri de foc,
Gândesc la viața trecută, viitoare
Mă întreb mereu de ce al meu noroc
De-l am, prinde aripi spre alții să zboare.

Iluzii ne facem mereu, tot mereu,
Credem că alții ne iubesc, dar cât doare,
Când vedem a lor înstrăinare
Şi ce suferință adunam în sufletul greu.

Iubim cât trăim, căci inima noastră
Este floarea de vis, aşteptând să-nflorească,
Mereu mai tandră şi mai frumoasă.

Aşa este viața, cu doruri şi vise,
Cu înălțări şi căderi, iluzii pierdute,
Dar noi renăştem după orice eşec..

SONETUL II
SENSUL VIEȚII

Mulțimea pestriță se veseleşte-n oraş...
Între fericire şi iubire, nobilă misiune,
Eu caut un sens existenței mele iarăşi,
Uit ce necazuri au trecut peste mine.

Se frânge în mine sufletul mereu,
Prin dureri şi tristeți ce m-apasă din greu,
Dar trec prin viață senină mereu,
Căci port în suflet pe Dumnezeu.

Iarba verde tremură sub trandafiri,
Noi credem într-o eternă primăvară,.
Sub cerul înalt peste grădini.

Ninge cu petale peste ființele noastre...
Ne înfioară un nor sidefiu pe azur
Şi sorbim infinitul cu sufletul pur.
…

SONETUL III
DOR

Apele cad în bazinele artezienelor,
Mi-e dor de atingerile mâinilor tale,
Iubirea mi-o iau din mângâierea lor
Vreau să-nțeleg de ce le iubesc, de ce le ador.

Nimeni nu poate să-mi dea tot ce-mi oferi tu,
Nimeni nu are atâta căldură în suflet,
Privesc munții-nalți să compar al meu dor
Ce vine din mine şi se-mplineşte în tine.

Mitica inimii mele este numai iubire,
Vibrația sufletului tău este numai iubire,
Trăim şi iubim, sperând fericire.

Nu vrem tristețe în inimile noastre,
Nu întuneric dorim, nici dezastre,
Ci armonie şi iubire sub blândele astre.

SONETUL IV
SUFLETUL

Am pus sufletul în palma iubitului…
El îmi spune: "Mi-e dor de sufletul tău"
Îmi iau bucuria din ochii lui albaştri
Şi vreau să-nțeleg tot dorul său.

Am pus inima în inima iubitului
El îmi cere iarăşi inima mea,
Dorul lui este un dor imens,
Este dorul din lumina infinitului.

Mi-e dor de cel drag în orice clipă,
Alerg să îl văd, să îl simt aproape,
Să îmi dea puterea din iubirea lui.

Eu cer doar răbdare, îndurare,
Din marele timp aş vrea să păstrez
Frumoasele clipe de iubire şi încântare.…

SONETUL V
FRUMUSEȚEA MUNȚILOR

Mi-e dor de frumusețea înalților munți,
Aş vrea să pot păstra în amintire,
Lumina lor, sub razele lungi,
Când soarele se pierde-n asfințire.

Mi-e dor de verdeața înalților munți,
Căci acolo este o viață nesfârşită,
Brazii vezi îi fac mai semeți,
Noi ne înfiorăm de-ale lor frumuseți.

Să trăim în această dulce armonie
Este visul de veacuri al atâtor semeni.
Om şi natură, uniți în frăție.

Dar prea rar ne este dat să ne bucurăm
De marea frumusețea a munților.
Dar de-i vedem aşa frumoşi, nicicând nu-i uităm.

SONETUL VI
CHIPUL TĂU

Eu te-aş întreba cum poți fi tu aşa
Care este adevărata față a ta,
Ce înălțări sau dureri te pot schimba,
De nu te regăsesc nicioadată aievea?

Mă întreb cine eşti, ce doreşti,
Ce caută în tine atâta durere?
Cum poți tu pe alții să cucereşti,
De unde atâta iubire poți să dăruieşti?

Când te trezeşti singur, fără nimeni în jur
Nu ştii că un suflet cald şi pur
Îți dăruie iubire, prin timp şi spațiu...

Şi doruri se pierd între mine şi tine
Şi trişti vedem cum speranțele mor...
Spernațele mor ca al nostru dor...

SONETUL VII
DISPERARE SAU IUBIRE?

Înalți rugă fierbinte, cu fața ridicată spre cer?
Sau îți strigi disperarea, când speranțele pier?
Ai mereu ochii închişi şi ochii mei
Nu pot citi nimic, niciodată, în ai tăi.

Ți-aş lua durerea să o port doar eu...
Ți-aş alunga suferința, cu dorul meu...
Dar nu te pătrunzi niciodată de el,
Căci stai singur, pierdut în cugetul tău.

Nu înțeleg de ce nu mai priveşti în jur...
De ce pari îndepărtat de al lumii contur...
Când eu ard flacără nestinsă mereu...

Tu pari un străin de lume-aceasta
Şi mă doare toată suferința ta...
Disperare sau iubire arde în tine?

SONETUL VIII
INCERTITUDINE

Nu înțeleg de ce nu priveşti în jur,
De ce nu observi al universului tremur...
Aş vrea să mă pătrund de focul tău...
Să ard pentru tine, un vulcan nestins mereu.

Dar tu pari prea străin, străin chiar de tine...
Mereu pierdut în gânduri... fără iubire...
Şi cumplit mă doare singurătatea ta,
.Regret că nu mai pot nimica schimba.

Anii se duc, rămânem doi străini
Noi, ce-am fi putut fi mereu doar unul,
Mereu frumoşi şi mereu tineri.

Din depărtare, cum mai poți să auzi
Cântul inimii mele dăruit doar ție?
Şi.un ocean de iubire este doar amintire...

SONETUL IX
SUFLET ÎNDURERAT

Credeai că-ți este mereu scris,
Să duci toată suferința la infinit…
Nu te-ntrista, căci timp va veni
Când Domnul te va răsplăti.

La ceea ce-i rău, să răspunzi cu iubire,
La ceea ce-i trist, să dărui fericire,
La ceea ce-i bun, răsplată să dai.
Drept/dreaptă în fața Domnului să stai!

Nu te-ntrista, căi poți încă spera
Că Domnul viața ta va schimba!
Căci vei fi fericit/ă cândva,
Cum nici nu visai tu aievea.

După furtună, iese soare,
Crede în marea schimbare!
Crede în lumina ce-apare!

Speră în cereasca binecuvântare!
Crede ca va veni dulcea alinare,
Doar trăind prin tot ce-i divin!

SONETUL X
VIAȚA CA O AMĂGIRE

Alergi spre viață, dar ştii bine
Că viața-i o mare dezamăgire,
Tot ceea ce alții cred că-i fericire
Nu-i decât o mască, dincolo de fire.

Crezi că mulți îți dăruiesc iubire,
Dar nu pot dărui mai presus de sine.

Şi al lor ego nu poate să dăruie
Ceea ce nu are, căci, din fire
Egocentrismul îi este mântuire.

De ce tu cauți la alții iubire,
Când Domnul, cu imensa-i dăruire,
Îți aduce mult dorita fericire ?

SONETUL XI
OBSESIE

Pe mulți, obsesia morții
Îi face atât de nefericiți…
Ei cred că le este datul sorții,
Că destinul le este pecetluit.

Ei nici nu văd cum răsar pe cale
Florile iubirii, cu dragoste şi dor.
Ei nu cred că este doar o încercare,
Să vadă Domnul răbdarea lor…

Ei nu ştiu că această veşnică măcinare
A ființelor lor este o cale
Spre sfârşitul fără întoarcere.

Ei cred că aşa sunt sortiți,
Şi nu cred că este doar o încercare,
Să vadă Domnul a lor răbdare...

SONETUL XII
PRIETENIE

Singurătatea devine apăsătoare…
Tu cauți mereu un suflet pereche,
Cauți să găseşti, din întâmplare
Aceea ființă ce-ți aduce alinare…

Un umăr prieten este o comoară
Rar întâlnită, binefăcătoare…
Şi cauți mereu a lui alinare
Şi speri că-i de la Cer îndurare…

Câte dureri aduni în tine…
Şi dezamăgire după dezamăgire…
Şi cazi de la mare-nălțime…

Până nu înțelegi că, doar Dumnezeu
Este marele prieten al tău,
Mereu vei suferi mari dezamăgiri.

Mai, 2009 – decembrie,.2010

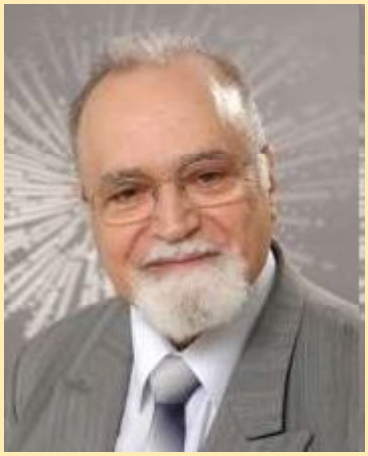

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii mai

Poezia

Sieşi spinare:
cară sublimul printre culori
pe care-l subțiază-n auz
în toate limbile lumii,
cu nevăzute săgeți
împerechindu-l,
desperechindu-l.

Sieşi drum:
toboşar şi cadență
coborâtoare în eurile
flămânde de sine –
oglinzi prin care se iese
dincolo, sub cerească
muzică nesfârşită
a spațiilor;
în care muzicienii
se pierd unii în alții
în adâncul necuprins
albastru,
sihastru.

Sieşi lucrare:
în poveşti țâşnind din sine,
cu împărați iuți la mânie
şi fete mult prea visătoare,
servind jar iubiților lor
cai iuți, mai iuți
ca săgețile ochilor –
împlinindu-se
în chipeşi înfloritori,
atoatebiruitori.

Sieşi risipire:
din iubire în iubire,
se răstoarnă peste sine,
se caută şi nu se găseşte
decât pe drumul reîntoarcerii
în semințe, tot mai în adânc,
de unde renaşte întreagă
în titlul său, de sieşi
spinare, drum,
lucrare şi risipire –
rostogolire
în iubire….

Mica mea iubire mare

Mica mea iubire dulce - nesperata mea salvare,
Te-am ascuns adânc în mine, în al inimii abis,
Să-ți simt focul până-n ochi-mi plini de tine-n al meu vis
Împletindu-ne-mpreună în durere şi-alinare.

Prea-mi eşti dată cu destinul – dar din stele şi din soare,
Mica mea iubire sacră, pură şi nevinovată:
Lumea mea de dor şi taină într-un lujeraş de fată
Purtătoare de miracol, tinerețe şi vigoare.

Îți sunt rob – vezi-mă bine – la frumoasele-ți picioare,
Dar voi trece precum ziua, c-aşa-i trecerea, pustie,
Pe când tu vei creşte veşnic înălțată-n poezie:
Monument de prospețime din iubirea-mi ce nu moare.

Te-oi simți peste milenii cum alergi:
floare în floare,
Împletind stropii de rouă şi de soare-
ai nemuririi
Şi voi tresări-n țărână greu, sub
platoşa simțirii,
Într-un geamăt de furtună, într-a
mării respirare,
Mica
mea iubire mare…
.

Strigăt până prea târziu

Iubito, e târziu şi încă mai scriu pătimaş pentru tine.
Deşi am aripile legate, încerc cu greu să ies din mine,
Să răzbat… Dar cad, mă ridic şi năuc retez c-o secure
Neputința-mi – desiş întunecat de pădure,
Să scot inima deasupră-mi – pasăre liberă, să zboare
Spre tine, că prea mult depărtarea ta mă doare.

Scriu cu sânge: pedeapsă de ocnaş – o ştiu perfect,
Dar nu-mi fac probleme pentru că scriu drept
Şi nu mai am ce pierde. Am devenit ardere păgână,
Singurătate sinistră, asemenea peisajului din lună
Ce-mi întețeşte iadul cu mări de lacrimi grele
Şi-mi aduce, nopțile, sub pleoape, vise rele
Şi coşmaruri – căci toate mă inundă
Să te văd plutind, iubito, pe vreo undă.

Chinul îmi strânge cumplit fruntea, ca un cerc de foc.
Îl las să mă ardă de tot, că tot n-am noroc
Să te văd, să-ți vorbesc, să-ți sărut vibrarea,
Să mă-nfioare cuprinderea ta cum mă-nfioară marea,
Să mă topesc la picioarele tale, să nu mai fiu
Această sahară târzie – a risipirii disperate-n pustiu,
Căci fără tine pâlpâi în noapte ca o lumânare
Uitată pe-un mormânt al nimănui, fără căutare.

Rătăcesc, iubito – zbucium viu, şi voi mai rătăci
Să-ți dau întâlnire, până m-oi isprăvi…
Când totul se va întoarce-n praf, aici, pe pământ
Şi-ncă nu-ți voi fi în preajmă, îți voi fi în gând,
Căci din pulberea inimii mele, îngropată-n pustie,
Se va-ntrupa Pasărea Phoenix, cea de-amintire târzie,
Care mă va purta prin zbateri tăioase de vânt
Să fiu lângă tine strigăt perpetuu, îngropat în cuvânt.

Citiți alte poezii ale domnului George Ene pe blogul nostru de poezii:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Biblie, Biserică, Tradiție

- Recenzie -

- Prezentarea cărții –

Cartea teologului rus, Georges Florovski, a apărut în seria de paisprezece volume pe care acesta a reuşit să le ofere cititorilor, fiind rezultatul studiului său concretizat în această operă. Primul volum a apărut în anul 1972 în limba engleză, sub numele : „Bible, Church, Tradition". Această carte a fost tradusă şi în limba română, ediția de față datând din anul 2006, prin traducerea realizată de Radu Teodorescu, apărută la editura Reîntregirea, din Alba Iulia, cu numele : „Biblie,Biserică,Tradiție – o viziune ortodoxă". Cartea este structurată pe şapte capitole mari, având fiecare o temă proprie, fiind precedată de o introducere realizată de Pr. Conf. Univ. Dr. Mihai Himcinschi şi de o prefață realizată de traducătorul acestei cărți, Radu Teodorescu. Are un număr de 218 pagini.

Despre Părintele Georges Florovski se ştie că s-a născut la data de 28 august 1893 în Odessa şi a murit la data de 11 august 1979 în Princeton, New Jersey. A fost unul dintre cei mai mari teologi ortodocşi, istoric a gândirii creştine, interpret al literaturii ruse şi un lider ecumenic de excepție. Tatăl lui, Vasilii Antonovich Florovski, a fost rector al Academiei Teologice şi slujitor la Catedrala Schimbării la Față. Mama lui, Klavdia Georgievna Popruzhenko, a fost fiica unui profesor de limbile greacă şi ebraică. Dezvoltarea intelectuală a copilului Georges a început destul de devreme, fiind înconjurat de adulți care aveau pregătiri academice. În 1911, Georges Florovski şi-a terminat studiile gimnaziale, iar la vârsta de 17 ani s-a înscris la Universitatea din Odessa unde a studiat filosofia, dezvoltându-şi o fundație istorică solidă. În 1921 a fost invitat la Praga de către preşedintele Cehoslovaciei pentru a preda filosofia dreptului. În 1922, Georges s-a căsătorit cu Xenia Ivanovna Simonova şi s-a stabilit la Paris, unde a fost membru fondator al Institului Teologic „Sfântul Serghie". Aici a predat Patristica (1926-1948), iar în 1932 a fost hirotonit preot. În 1948 a plecat în Statele Unite ale Americii, devenind profesor de teologie la Seminarul Teologic „Sfântul Vladimir" (1948-1955). În anul 1950 este numit decanul acestei şcoli, predând şi istoria Bisericilor Răsăritene la „Harvard Divinity School" (1954-1965). Ca membru al Departamentului Slav, predă din 1962 până în 1965, iar între anii 1955-1959 este membru al „Holy Cross Theological School". Între 1965-1972 a predat la Universitatea din Princeton studiile slave, ultimul semestru de predare fiind cel din 1978-1979. Personalitatea teologică a părintelui cuprinde întregul spectru al domeniilor de cercetare : istoric, dogmatic, liturgic, dar mai ales misionar-ecumenic. Fiind crescut în mediul teologiei ruse de la începutul secolului al XX-lea, migrând spre Apus datorită regimului bolşevic, părintele îşi va orienta propovăduirea spre mediul societății americane aflată în plină afirmare, imediat după cel de-a doilea război mondial. Aici va încerca să etaleze valoarea spiritualității ortodoxe, oglindită într-o viziune misionară şi ecumenică, în jurul Seminarului Ortodox Sfântul Vladimir din New York, apoi de la catedra marilor universități americane.

Referindu-se la eclesiologia Bisericii Ortodoxe,

Georges Florovski afirmă că Biserica Ortodoxă este adevărata Biserică stabilită de Hristos şi de Apostoli, iar bisericile eterodoxe nu sunt egale cu ea şi nu posedă Harul. Este de părere că o eclesialitate fără apostolicitate şi invers nu este posibilă şi nu poate exista. Biserica este misionară în ființa ei, această trăsătură regăsindu-se în cea de-a patra notă caracteristică : apostolicitatea. Extensiunea lui Hristos la alte popoare, credințe şi culturi sociale, care se identifică şi cu catolicitatea sau universalitatea, este posibilă, în primul rând printr-o bună evanghelizare „Credința este din auzire, iar auzirea prin Cuvântul lui Hristos" (Romani10,17). Evanghelizarea duce la convertire, iar convertirea la hrănirea mădularului din seva Trupului Tainic al lui Hristos care este Biserica, adică la mântuire : „Cel ce va crede şi se va boteza se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi" (Marcu16,16). Evanghelia este un factor unificator în mijlocul varietăților culturale actuale, care trebuie să-L propovăduiască pe Iisus Hristos Cel Răstignit şi Înviat, e nevoie de propovăduirea mesajului mântuirii, aşa cum a fost transmis de Tradiția neântreruptă a Bisericii. Pe de altă parte, cultura nu poate face abstracție de aspectul istoric şi social, cuvântul cultură capată un aspect sociologic şi etnologic, doar aşa putându-se vorbi de pluralitatea culturilor. În acest caz avem un exemplu, în momentul întâlnirii lui Hristos cu cultura Vechiului Testament, care pune în evidență două aspecte. Prin Întruparea Sa, Hristos a asumat cultura neamului din care s-a născut, punând în evidență valoarea indiscutabilă a culturii locale în care s-a născut. O mântuire care face abstracție de contextul cultural local dat este o mântuire spiritualistă care pierde contactul cu realitatea şi dobândeşte caracter abstract şi iluzoriu. Prin calitatea Sa de Om adevărat, Hristos s-a legat indisolubil de cultura neamului Său. Pe de altă parte, Hristos n-a fost doar Om adevărat, a fost şi Dumnezeu adevărat, iar datorită acestui fapt, nu a rămas prizonierul culturii în care s-a născut ca Om, ci a transfigurat această cultură prin puterea Dumnezeirii Sale, prin Crucea Sa. Toate aceste aspecte au fost punctate de pr. Conf. Mihai Himcinski în partea introductivă al acestui volum.

Primul capitol al acestei lucrări poartă următorul nume : „ Pierderea înțelegerii Scripturii". Acest capitol debutează cu un îndemn în care le transmite preoților să nu predice opiniile lor particulare, ci fiind hirotoniți în Biserică să predice Cuvântul lui Dumnezeu, iar termenul de referință din predică trebuie să fie Evanghelia lui Hristos. Acest cuvânt trebuie prezentat în aşa fel încât să poarte convingere. Mesajul evanghelic trebuie adaptat noilor generații de oameni, însă trebuie păstrată identitatea mesajului. Un alt aspect important în rostirea predicii, este acela de a predica „învățăturile Crezului". Florovski caracterizează Crezul asemeni unui steag zdrențuit pe pereții Bisericilor noastre naționale, dar pentru luptele purtate de Biserică în Asia, Africa, Europa şi America, acest crez se aseamănă bardelor sau halebardelor în mâinile unui soldat modern.Omul modern consideră că mesajul Sfintei Scripturi îi este oferit într-un „idiom arhaic". Ca un răspuns la provocarea omului modern, Florovski se întreabă dacă nu ar fi mai nimerit să ne plecăm gândirea spre obişnuințele mentale ale limbajului biblic şi să reînvățăm idiomul Bibliei. Pentru ca omul să primească limbajul Bibliei este nevoie de pocăință, care în limbajul Evangheliei nu înseamnă doar o aducere aminte a păcatelor, ci o profundă schimbare a atitudinii mentale şi emoționale a omului, o reînnoire integrală a sinelui omului, care începe în renunțarea de sine şi este împlinită şi pectletuită de Sfântul Duh. Prin Întruparea lui Hristos, Dumnezeu intră în istoria umană şi devine o persoană istorică, creându-se între Dumnezeu şi om o relație personală.. Taina Întrupării a fost o taină a iubirii dumnezeieşti, a identificării dumnezeieşti cu omul pierdut, iar punctul central al Întripării a fost Crucea. Omul modern, deliberat şi subconştient este ispitit de extrema nestoriană, ceea ce înseamnă că el nu ia Întruparea în serios, nu îndrăzneşte să creadă că Hristos este o persoană dumnezeiască, ci doreşte să aibă un Răscumpărător uman, desemnat doar de Dumnezeu, fiind mult mai interesat de psihologia umană a Răscumpărătorului decât de taina iubirii dumnezeieşti. Aş încheia prezentarea acestui capitol prin următoarele cuvinte ale autorului : „Hristos nu este un text, ci o Persoană vie şi El locuieşte în trupul Său-Biserica".

.

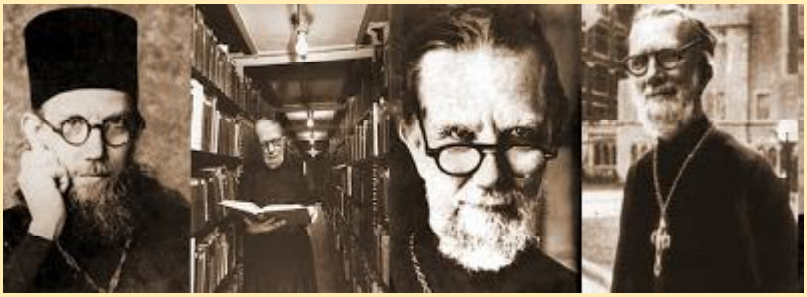

Citiți articolul original AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/05/ionut-hens-biblie-biserica-traditie.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Un tratat despre importanța laicatului şi a slujirii lui în Biserica Ortodoxă

În cadrul cercetărilor de teologie dogmatică ce au marcat secolul trecut, aducând bogate contribuții la sistematizarea, reliefarea, generalizarea şi popularizarea unor învățături ale Bisericii Ortodoxe, un loc aparte îl ocupă cu certitudine şi marele profesor rus, Nicolay Afanasiev.

Conştientizând importanța lui şi dorind să aducă ideile sale şi în teologia românească, spre a fi de folos cercetării şi celor care nu cunosc limba rusă, cei de la Editura Patmos, alături de traducătoarea Elena Derevici, au realizat, cu patru ani în urmă, o ediție românească a unei părți a operei sale, completându-o în acest an cu cel de-al doilea volum.

Lucrarea, intitulată ,,*Biserica Duhului Sfânt*" şi aparținând colecției ,,*Eclesiologia*", este, după cum ne arată şi titlul, una care tratează despre învățătura ortodoxă privitoare la Biserică (cu mici afirmații contestate astăzi).

Împărțită în patru capitole, respectiv: ,,*Preoția împărătească*", ,,*Instituirea laicilor*", ,,*Slujirea laicilor*", ,,*Lucrarea slujirii*", segregate la rândul lor în mai multe subdiviziuni care particularizează aspecte ale problematicii generale a fiecărui capitol, ea este precedată de o prefață semnată de fiica sa, Mariana Afanasiev (pp. 7-17), în cadrul căreia explică geneza lucrării şi creionează un profil bio-bibliografic al părintelui, precum şi de una a autorului, care reprezintă introducerea propriu-zisă a lucrării (el prezintă aici originea expresiei ,,*Ecclesia Spiritus Sancti*", şi analizează evoluția termenului atât în teologie cât şi din punct de vedere istoriografic – pp. 17-27).

După cum reiese şi din structurarea lucrării, ea este închinată laicatului şi rolului său în Biserică, ea fiind una de mare actualitate şi de necesitate şi înscriindu-se alături de teza de doctorat a mitropolitului Antonie Plămădeală[2] şi de alte lucrări care ating cel puțin tangențial acest subiect,[3] între lucrările referențiale de aici.

În primul capitol (pp. 29-49), autorul vorbeşte despre preoția împărătească. El prezintă dovezi scripturistice în argumentarea slujirii preoțeşti a mădularelor Bisericii, reuşind, în ciuda pauperității lor, după cum însuşi mărturiseşte (p. 29), să le analizeze şi valorifice, să le expliciteze şi să arate felul în care erau ele percepute în perioada patristică. În argumentarea unor opinii privitoare la acestea, el îi are în vedere pe Sfântul Irineu de Lyon, pe Sfântul Iustin Martirul şi Filosoful, pe Sfântul Dionisie Areopagitul, pe Tertulian şi pe alții, dar utilizează totodată şi alte surse mai moderne, ceea ce dă un plus de profesionalism şi profunzime lucrării.

În capitolul al doilea, intitulat ,,*Instituirea laicilor*" (pp. 51-69), se are în vedere dubla perspectivă, respcetiv cea vetero şi cea neo-testamentară, autorul văzând în slujirea laicilor de astăzi o continuare a poporului ales. Prezentând importanța sacramentală a Botezului şi modurile în care se practica sau era acceptat în Biserica primară şi în care a străbătut până astăzi (pentru că, de exemplu, Botezul sângelui nu reprezintă o practică), el îl defineşte pe acesta drept actul de instituire a slujirii laicilor în Biserică, drept o hirotonie universală, prin care ei primesc în acest sens Duhul Sfânt (p. 55). Sunt prezentate în acest sens atât dovezi scripturistice, cât şi cele aparținând teologiei patristice.

Cel de-al treilea capitol (pp. 69-143), în cadrul căruia vorbeşte despre slujirea laicilor, după cum îl descosnpiră titlul, se împarte la rândul lui în cinci subcapitole. În primul, autorul reia ideea continuității slujirii poporului lui Dumnezeu în Biserica Ortodoxă, arătând dimensiunea misionară a Botezului, manifestată prin slujire:

,,Participarea noului botezat la adunarea euharistică, prin carew se încununează actul harismatic al primirii sale în Biserică, descoperă natura şi caracterul slujirii pentru care este rânduit fiecare mădular al Bisericii" (p. 71).

În cel de-al doilea subcapitol, el vorbeşte depsre actele sacramentale şi accentuează faptul că slujirea sacramentală se regăseşte în Biserică în trei domenii: sacramental, administrativ şi învățătoresc (p. 73). analizând modul de manifestare a ei în contextul celui dintâi.

Următoarea subdiviziune, intitulată, ce-i drept, cam îndrăzneț, ,,*Slujirea laicilor în*

domeniul sacramental", tranşează problema inferiorității laicatului în fața clerului, arătând ruptuira pe care aceasta a cerat-o de-a lungul timpului înjtre cele două categorii. Paradoxal, şi între laici există o categorie privilegiată, respectiv cea imperială, conform canonului 69 Trulan:

,, Nu-i este ăîngăduit vreunuia dintre laici (en laikois) să intre înăuntrul Sfântului Altar. Nu este însă, oprită de la acest lucru puterea şi stăpânirea împărătească, atunci când, după o anumită predanie foarte veche, ar voi să aducă daruri Creatorului (p. 79).[4]

Pornind de la acest aspect este analizată prezența autorității şi demnității în Biserică şi importanța ei, precum şi influența anumitor etape istorice în conturarea unei viziuni exclusiviste în privința laicatului. Autorul nu se declară însă de părerea exclusiviştilor, arătând importanța conslujirii în actul sacramental:

,, Privit din afară (este vorba despre învățătura privitoare la laici), aceasta n u lasă loc pentru lucarea sacerdotală a laicilor; totuşi, la baza Liturghiei, în special a acelor rituri care nu au suferit schimbări prea mari, nu a fost întru totul desființată de procesul despărțiriii mirenilor de cler şi continuă să ateste că actele sacramentale sunt săvârşite de întreg poporul, împreună cu proestosul său" (pp. 86-87).

În cadrul lucrării urmează apoi încă două subcapitole care tratează importanța slujirii laicilor în domeniul sonducerii bisericeşti şi în cel al învățăturii, autorul aducînd şi aici contribuții lămuritoare problematicii, prin combaterea unor ipoteze false. Având în vedere că ne aflăm în fața unei lucrări structurate pr principiul ipoteză-tez, putem afirma cu certitudine, pe temeiul profundei argumentații şi a inegalității din punct de vedere cantitativ şi calitativ (întrucât acest capitol domină cu certitudine lucrarea) a capitolului, că el reprezintă teza lucrării.

Cel de-al patrulea şi ultimul capitol al lucrării (pp. 143-226=, care suplineşte, cel puțin parțial, şi concluziile acesteia, intră în domeniul practicii, particularizând tipurile de slujire şi reliefând , pe lângă slujirile particulare, alte patru tipologii mari ale acesteia, respectiv: apostolul, evanghelistul, proorocul, învățătorul[5], care sunt analizate şi explicitate aici.

Lucrarea este susținută de un aparat critic abundând în referințe variate şi valorificând cele mai importante şi reprezentative componente ale literaturii de specialitate, începând cu paeioada patristică şi terminând în contemporaneitatea autorului, ceea ce dă o notă de profesionalism cercetării şi arată asiduitatea cu care părintele Afanasiev a muncit în elaborarea ei, trădând totodată şi pasiunea depusă pe altarul scrisului în vederea demonstrării tezei sale. Chiar dacă unele afirmații au fost contestate sau trădează o notă vădit protestantă, ea rămâne de referință, prin ponderea covârşitor ortodoxă a informațiilor şi ipotezelor susținute şi argumentate aici, ceea ce ne face să o recomandăm călduros cititorilor dornici de a aprofunda acest aspect al eclesiologiei contemporane.

---

[1] Prezentarea cărții: Nikolay Afanasiev, Biserica Duhului Sfânt, vol. 1, traducere Elena Derevici, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2008, 206 p.

[2] Antonie Plămădeală, Biserica slujitoare, Tipograhia Arhidiecezană, Sibiu, 1986.

[3] CA de exemplu, Teodor M. Popescu, Biserica şi cultura, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1995, unde se vorbeşte despre rolul didascalilor şi se surprinde aspectul didactic al Bisericii; sau: Paul Evdochimov, Femeia şi mântuirea lumii, traducere pr. Vasile Răducă, Editura All, Bucureşti, 1994, în care se vorbeşte despre rolul femeii şi dimensiunea sacerdotală a naşterii de prunci, dar şi despre alte aspecte deosebit de importante, sau: Elisabeth Behr-Sigel and Ware, Kallistos, The Ordination of Women in the

Ortodox Church, Word Council of Churches Publications, Geneva, 2000.

[4] După cum vedem, aici avem de-a face cu perpetuarea unei cutume vechi, generalizată acum în Biserică (n.n.).

[5] Cf. Jacques la Goff, Omul Medieval, traducere Mihai Ungureanu, col. ,,Plural M", Editura Polirom, Iaşi, 2000, care creionează mai multe tipologii ale omului medieval.

Citiți articolul original aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/05/iuliu-marius-morariu-un-tratat-despre.html

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Alexis Homiakov
Biserica este una

Recenzie

Între marii teologi ruşi care s-au remarcat în secolul trecut, un nume de răsunet este şi cel al lui Alexis Homiakov, care a adus contribuții importante în teologia sistematică, cu precădere în domeniul eclesiologiei.

Lucrarea care l-a consacrat se numeşte Biserica este una. Ea a fost tradusă şi în limba română şi publicată în mai multe ediții, atât la editura cluejană Patmos, cât şi la cea a Arhiepiscopiei Ortodoxe de Alba-Iulia, Reîntregirea. Ediția din urmă, precedată de un studiu introductiv aparținând lui Vasile Manea, directorul Editurii Patmos şi de unul aparținând profesorului şi dogmatistului Nicolae Chițescu, plasat la finalul poerei, beneficiază de o traducere făcută într-un limbaj plăcut şi îngrijit de către doamnele Elena Derevici şi Lucian Mureşan.

În partea introductivă, domnul Manea, după ce lămureşte problema slavofililor şi a curentului generat de aceştia, prezintă câteva repere importante din viața teologului, asupra cărora nu vom insista însă aici.

Urmează apoi textul propriu-zis, împărțit în 11 capitole. În primul dintre acestea, el arată că ,,unitatea bisericii derivă fără îndoială din unitatea lui Dumnezeu", că ea nu este una ,,imaginară, alegorică", şi că împărțirea ei se datorează faptului că ,,omul încă mai trăieşte pe pământ"(p. 17), în cel de-al doilea arată că între Biserica cerească şi cea pământească există o desăvârşită comuniune (p. 18), în timp ce în al terilea, vorbind despre însuşirile Bisericii, Homiakov arată că:

Toate însuşirile Bisericii, atât cele interioare, cât şi cele exterioare, se percep numai de către ea însăşi şi de către cei pe care Harul îi cheamă să fie mădularele ei (p. 19).

În capitolul al IV-lea, el explică din nou calitățile ei şi arată că harul credinței unei comunități este inseparabil de sfințenia vieții (p. 22), după care, în capitolul următor, vorbeşte despre relația dintre Biserică şi Duhul Sfânt, care ,,o conduce şi o face înțeleaptă, şi Se manifestă în ea sub diferite aspecte: în Scripturi, în Tradiție şi în lucrare" (p. 23).

În cel de-al şaselea capitol, el arată că fiecare acțiune a Bisericii reuneşte toate darurile sale, respective credința, nădejdea şi dragostea, după care, în următoarea diviziune, vorbeşte despre mărturisirea credinței Bisericii şi arată că:

Sfânta Biserică îşi mărturiseşte credința prin toată viața sa: prin învățătura care este insuflată de Duhul Sfânt, prin Sfintele Taine în care lucrează Duhul Sfânt, ca şi prin ritualuriule în care El însuşi lucrează. Iar mărturisirea de credință prin excelență este simbolul Niceo-constantinopolitan (p. 27).

În cel de-al optulea capitol, după ce

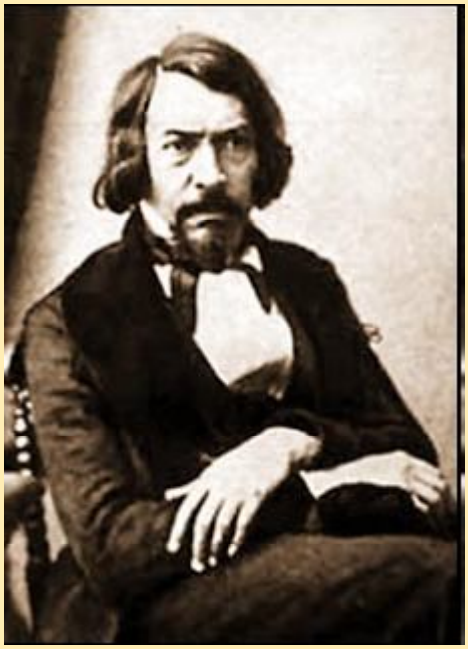

Tovarăşul Andrei Pleşu

vorbeşte despre mărturisirea credinței în Sfânta Treime, despre care spune că, prin ea, Biserica îşi mărturiseşte credința în sine, pentru că ea se recunoaşte drept instrument şi receptacul al harului dumnezeiesc, şi totodată îşi recunoaşte faptele sale drept fapte dumnezeieşti, nu fapte ale unor persoane care o constituie în mod vizibil (p. 31), teologul rus vorbeşte şi despre rolul Tainelor în viața Bisericii, arătând importanța lor covârşitoare în trăirea realităților ei în conlucrarea cu harul.

Relaționând conlucrarea acestuia cu viața şi realitatea sacramentală, el face o remarcă deosebit de interesantă şi de importantă pentru teologia şi viața creştină, şi anume că:

Descoperirea ei văzută (a Bisericii) constă în Sfintele Taine însă viața ei interioară constă în darurile Sfântului Duh, în nădejde şi dragoste. Asuprită şi prigonită de vrăjmaşi din afară, uneori agitată şi dezbinată de patimile fiilor săi, ea se păstrează neclintită şi neschimbată acolo unde se păstrează Tainele şi sfințenia duhovnicească; nu se denaturează niciodată şi nu necesită reforme (p. 39).

Penultima parte a lucrării vorbeşte despre relația dintre Biserică şi eshatologie. El arată aici că:

Mărturisind că aşteaptă învierea morților şi Judecata de apoi asupra întregii omeniri, Sfânta Biserică recunoaşte că împlinirea tuturor membrilor ei se va realiza odată cu însăşi împlinirea ei, şi că viața de apoi nu aparține doar duhului, ci şi trupului duhovnicesc; pentru că numai Dumnezeu este Duh cu desăvârşire netrupesc (p. 51).

În ultima parte, el arată, într-un limbaj cam antiecumenist, importanța denumirii de Biserică Ortodoxă în raport cu cea de Catolică. Iată ce spune el în acest sens:

Nu trebuie să învinuim Biserica de orgoliu pentru că se numeşte pe sine ,,Ortodoxă", pentru că ea însăşi se numeşte sfântă. Când vor dispărea învățăturile false, nu va mai fi necesară nici denumirea de Ortodoxă, pentru că nu va mai exista nici creştinism fals" (p. 53).

Urmează apoi o parte în care autorul prezintă un scurt istoric al Bisericii şi înfierează separația catolicismului de cea răsăriteană, arătând că:

Lumea romană a declarat implicit că răsăritul nu mai era decât o grupare de insule în credință şi doctrină. Viața eclesială a încetat pentru una dintre jumătățile Bisericii (p. 57).

Analizând cele prezentate de către Alexis Homiakov în lucrarea sa, nu putem să nu observăm frumusețea şi veridicitatea informațiilor redate aici şi, în ciuda tentei antiecumeniste, adevărul exprimat de el în paginile lucrării sale.

Citiți articolul original aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/05/silviu-aurelian-jimborean-despre-alexis.html

20 mai 1977 Départ du dernier voyage de l'Orient-Express

L'Orient-Express est un train de luxe qui, depuis 1883, a assuré la liaison entre Paris (Gare de l'Est) et Istanbul, avec escale dans plusieurs capitales européennes.

Le premier train, qui s'est appelé « Express d'Orient », puis « Orient-Express » a partir de 1891, circulait, deux fois par semaine, entre Paris (Gare de l'Est) et Constantinople (Istanbul) via Strasbourg, Munich, Vienne, Budapest et Bucarest. Ce train n'était pas direct : il s'arretait a Giurgiu (Roumanie), la traversée du Danube jusqu'a Ruse (Bulgarie) se faisait sur un bac, puis un second train assurait le trajet jusqu'a Varna, port bulgare sur la mer Noire. De la un vapeur conduisait les passagers en 14 h jusqu'a Istambul. En 1885, le service devint quotidien jusqu'a Vienne. A partir de 1889, la ligne étant achevée jusqu'a Istanbul, le train devint direct.

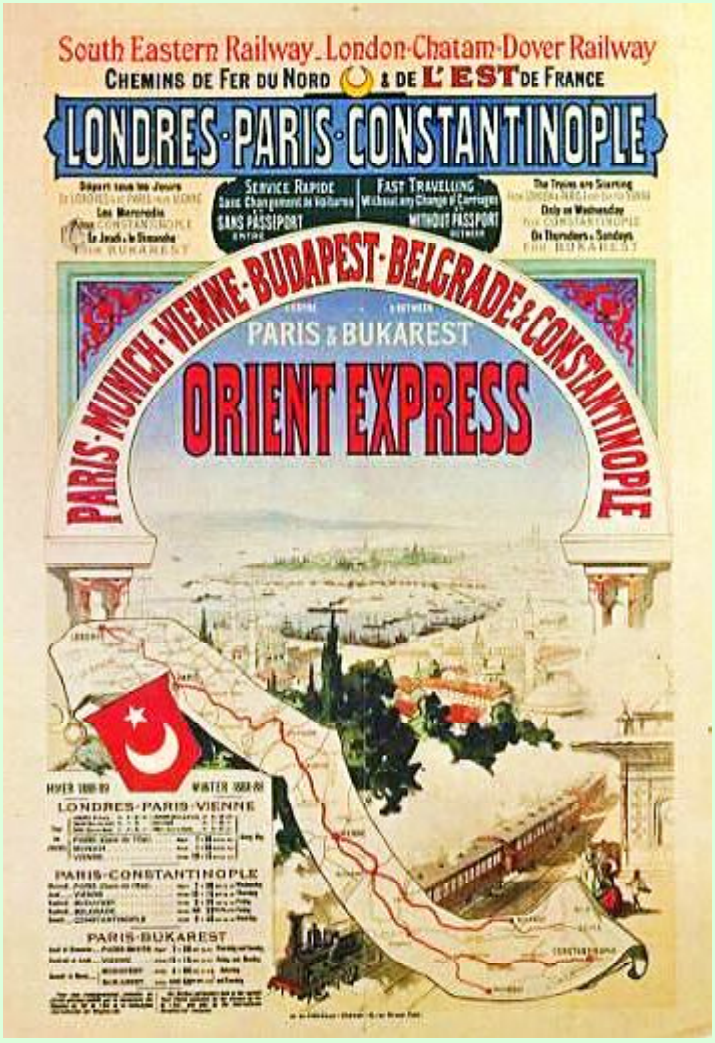

L'Orient Express en 1883 - Gravure prise sur le site
http://www.wagons-lits.com/pullman_orient_express.html

CADOU "Sămănătorul" pentru cunoscătorii limbii franceze! Un "calendar inteligent" din Canada, cu imagini excelente ale evenimentelor zilei la nivel mondial!

Acest calendar se poate accesa pe pagina:
http://www.samanatorul.ro/portal/calendar-inteligent.htm

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

MESAJUL VECHILOR PREDOSLOVII

NOTĂ : *Având în vedere că în curând vom publica o veche predoslovie a dlui Gr. Haidău, dl Melian ne pune la dispziție acest text foarte util pentru cititorii noştri.*

El face parte din voumul "Polemici implicite", proiectat pentru o nouă ediție la Editura "Semănătorul" Tismana

Cei ce nu mai contenesc să demitizeze, să minimalizeze şi să dea cu aroganță lecții de profesionalism marilor istorici şi lecții de modestie istoriei înseşi, ar putea afla temei de respect şi de prețuire a moştenirii noastre, dacă s-ar apleca cu bună credință asupra paginilor şi mărturiilor ajunse până la noi şi asupra circumstanțelor în care neamul românesc a fost nevoit să-şi asigure supraviețuirea ca entitate fundamental dacoromană.

Una dintre mărturii o reprezintă scrierile istoriografice şi, într-un mod aparte, predosloviile cronicarilor. Poate că cele mai pilduitoare, expresive şi încărcate de sensuri sunt cele datorate lui Miron Costin. Nu doar pentru că ele sunt semantizate suplimentar prin sfârşitul tragic al marelui cărturar, ci mai ales pentru că bogăția lor ideatică şi afectivă le conferă caracter emblematic şi exponențial.

Patru predoslovii ne-au rămas de la Miron Costin: cea din fruntea letopisețului, cea care precede scrierea ,,De neamul moldovenilor", predoslovia care însoțeşte ,,Istoria de Crăiia Ungurească" şi preludiul confesivo-teoretic la poemul filosofic ,,Viața lumii". Deşi există câteva invariante ale gândirii şi simțirii autorului relevate în predoslovii, fiecare dintre ele propune orizonturi de asumare complementare.

Păstrând cronologia redactării acestor texte, aşa cum ne-o propune cu argumente convingătoare P. P. Panaitescu în ediția critică din 1958, putem constata o dinamică neîntâmplătoare a angajării lui Miron Costin.

Cel dintâi text pare a fi predoslovia la poemul ,,Viața lumii" (1671-1673). Avea aproape 40 de ani, devenise o personalitate a timpului său, prin avere, dregătorii şi cultură, dar şi prin relațiile privilegiate cu protipendada poloneză, inclusiv cu Ioan Sobieski devenit rege. Cultura acumulată în timpul studiilor la Colegiul Iezuit din Bar, pe care şi-o îmbogățeşte permanent, inclusiv în cadrul numeroaselor solii îndeplinite cu iscusință diplomatică, experiența de viață căpătată în calitatea lui de participant la mai toate evenimentele importante ale vremii (războaie, lupte pentru putere, demersuri diplomatice în toate punctele cardinale ale geopoliticii timpului), pârguiesc maturitatea unui spirit rezultat din incidența omului de baricadă cu cel ispitit de cugetare şi frumusețe.

Poate nu este întâmplător că prima lui scriere este un poem filosofic pe tema fortunei labilis. Confruntat cu lumea ,,hicleană" şi ,,înşelătoare". cu grijile şi primejdiile acesteia, omul de acțiune începe să simtă adierile deşertăciunii şi atotcuprinderea morții. ,,Painjini sântu anii şi zilele noastre" este concluzia metaforică a lui M. Costin. Moartea este atotputernică şi de un egalitarism descurajator. Fericirea sau măcar lipsa nefericirii se dobândeşte într-o prefigurare eminesciană din Glossă prin tragere din fața valurilor, a grijilor şi a ispitelor:

,,Fericită viiața făr de valori multe,
Cu griji şi neticneală avuțiia pute.
Viețuiți în ferice, carii mai puține
Griji purtați de-a lumii; voi lăcuiți bine".

Predoslovia pare a propune un remediu sau măcar o îndulcire a vieții, aflată necontenit sub amenințarea celei destinate să neantifice totul. Iar iscusința pe care el o evocă şi căreia vrea să-i slujească este tocmai aceea menită să zădărnicească neantificarea: poezia, adică ,,acestu feliu de scrisoare care elineşte ritmos se chiamă, iară sloveneşte stihoslovie". Este o făptuire pe care alte neamuri o practică de multă vreme. Sunt amintiți Omir şi Verghilie, dar şi ,,învățătorii biserici noastre cum ieste Ioan Damaschin, Cozma, Theofan, Mitrofan, Andrei de la Crit" care printr-o astfel de scriitură ,,ca cu nişte pietri scumpe şi flori neveştenite, au împodobit biserica".

Cu asemenea modele în față, purtat nu de ispita laudei, ci de îndemnul spre făptuire perenă şi binecuvântată, cronicarul poet mărturiseşte că osteneala lui a vizat un obiectiv

de luminare şi încurajare: ,,să să vază că poate şi în limba noastră a fi acest feliu de scrisoare ce se chiamă scriitură. Şi nu numai aceasta, ci şi alte dăscălii şi învățături ar putea fi pre limba românească, de n-ar fi covârşit veacul nostru acesta de acum cu mare greotăți".

Ultima frază a predosloviei propune un antidot împotriva neliniştii de moarte şi deşertăciune, cu valabilitate eternă: ,,Citeşte cu bună sănătate şi cât poți mai vârtos de primejdiile lumii să te fereşti, cu ajutorul preaputernicului Domnul Dumnezeu. Amin".

Cam în acelaşi timp, M. Costin elaborează o lucrare având în esență o motivație şi o finalitate asemănătoare cu poemul. El transpune în limba română scrierea istorică a lui Laurențiu Toppeltin, ,,Origines et occasus Transsylvanorum", din rațiuni aproape similare. De data aceasta, nu frumusețea artei, am spune noi, este propusă ca dar, ci cunoaşterea. ,,Dzice Aristotel filozoful că tot omul a şti din firea sa pofteşte. Credz că tot omul pofteşte a şti, iar nu tot omul a şti nevoiaşte".

Această rostire aforistică are atât o conotație critică, cât mai ales una persuasivă. Făcând observația că tocmai cunoaşterea ,,osebeşte pe om de dobitoace", el stabileşte o relație între cunoaştere, ştiință şi Dumnezeu pentru a ajunge la concluzia că ,,Ştiința dar şi sufletește ieste de folos omului şi trupeşte de treabă şi de mare folos".

Traducând în limba română amintita lucrare istorică despre Transilvania cu destule libertăți şi adaosuri , intenția era de a oferi contemporanilor un motiv de meditație şi de acțiune cu privire la greşelile şi vinovățiile care pot duce la pierderea libertății unei țări (Ungaria căzuse sub stăpânire turcească tocmai ca urmare a unor asemenea rătăciri). Scrisul istoric este investit cu funcție pilduitoare şi instructivă, de unde aprecierea cu valoare de îndemn : ,,Acea ştiință de care grăiesc ție, iubite cetitoriule, prea lesne fieştecine o poate agonisi cu cetitul istoriilor". Fiindcă, citindu-le, omul învață ,,să urmeze cele bune, de cele rele să se ferească".

În lumina unei asemenea credințe, M. Costin simte nevoia să nu se rezume doar la traduceri, ci să întreprindă el însuşi făptuire istoriografică. Plănuieşte să facă ,,letopisețul țării noastre Moldovei din descălecatul ei cel dintâi, care au fostu de Traian împăratul", ba chiar urzise şi începătura letopisețului. Circumstanțele istorice ale timpului nu erau însă prielnice condeiului, ci spadei, nu curgerii de cereală, ci vărsării de sânge, nu gândului slobod, ci trupului oropsit. ,,Ce sosiră asupra noastră cumplite aceste vremi, de nu stăm de scrisori, ce de griji şi suspinuri. Şi la acestu fel de scrisoare gându slobod şi fără valuri trebuieşte". Şi totuşi, conştiința civică am spune noi astăzi , este mai puternică decât neprielniciile şi spiritul

Din desenele prof. Grigore Haidău pentru predoslovia "DE NECREZUTA VIAȚĂ A LUI IONUȚ, CĂPITAN DE OASTE"

de conservare. Cronicarul ştia care sunt primejdiile uitării de neam şi se simțea dator să le preîntâmpine, chiar dacă nu pe măsura dorinței sale şi nici a nevoii timpului. ,,Deci priimeşte, în această dată, atâta din truda noastră, cât să nu să uite lucrurile şi cursul țărâi, de unde au părăsit a scrie răposatul Ureche vornicul". Predoslovia se încheie, însă, cu o promisiune: ,,că şi letopiseț întreg să aştepți de la noi de om avea dzile". Şi cronicarul îşi ține făgăduința înainte de a cădea victimă el însuşi cumplitelor vremi de care a avut parte. Întors din exilul în Polonia, în 1606, el începe lucrarea lui cea din urmă, pecetluită în chip tragic şi absurd de căderea capului luminat sub lovitura săbiei analfabete. Ironia soartei este că cel ce a poruncit decapitarea unuia dintre cele mai înzestrate capete ale vremurilor vechi nu era altul decât tatăl lui D. Cantemir. Ciudată lucrătură a destinului, dacă nu cumva a subconştientului frust: în anul în care se rostogolea în țărână capul lui M. Costin, tânărul Dimitrie Cantemir se întorcea de la Constantinopol unde fusese cinci ani de zile zălog pentru fidelitatea față de turci a domnitorului!

Presimțindu-şi parcă moartea, cel care în poemul ,,Viața lumii" scria despre înțelepții veacurilor, ,,Cursul lumii ați cercatu, lumea cursul vostru / Au tăiat", se grăbeşte să-şi respecte făgăduiala făcută în predoslovia de la letopiseț.

,,De neamul moldovenilor" este rodul acestei fidelități față de credințele lui mărturisite şi față de lumea în care se ivise ca ființă hărăzită destinului de mesager peste vreme.

Predoslovia la această scriere este nu numai cea mai întinsă, dar şi cea mai bogată şi plină de înțelesuri. Ea poate fi percepută ca un adevărat testament. Textul dezvăluie o construcție ternară, începutul şi sfârşitul având în centrul atenției personalitatea scriitorului care se confesează şi îndeamnă, iar partea de mijloc, cea mai întinsă, personalitatea istoricului care-şi dezvăluie izvoarele şi motivațiile. Ambele ipostaze sunt exemplare, atât pentru contemporanii săi, cât şi pentru posteritate. Ele configurează imaginea unui cărturar pentru care lumina minții nu plăteşte mare lucru, dacă nu este înnobilată de lumina sufletului şi a credinței.

Vastitatea şi dificultățile de învins pe care le reclama întreprinderea sa, au determinat un soi de blocaj al faptei izvorât din conştiința exigențelor şi răspunderii: ,,multă vreme la cumpănă au stătut sufletul nostru. Să înceapă osteneala aceasta, după atâta veci de la discălecatul țărilor cel dintâi de Traian împăratul Râmului, cu câteva sute de ani peste mie trecute, să sparie gândul". Alternativa timorării şi a abandonului era însă de neacceptat: ,,A lăsa iarăşi nescris, cu mare ocară înfundat neamul acesta de o seamă de scriitori, ieste inimii durere". Din această confruntare, victoria este mărturisită printr-o rostire aforistică ce-ar putea figura în catehismul oricărei conştiințe umane: ,,Biruit-au gândul să mă apuc de această trudă".

Printr-un dialog imaginat, Miron Costin îşi oferă prilejul să reia unul din constantele lui elogii: ,,lăsat-au puternicul Dumnezeu iscusită oglindă minții omeneşti, scrisoarea, dintru care, dacă va nevoi omul, cele trecute cu multe vremi le va putea şti şi oblici". E adevărat că această ,,iscusită oglindă minții omeneşti" poate deveni, am spune noi, concavă ori convexă, dacă ea nu e luminată de un suflet curat.

Este ceea ce s-a întâmplat cu Simeon Dascălul şi Misail Călugărul, cu basmele lor ocărâtoare la adresa românilor.

Rămâne pilduitor faptul că istoricul îşi declară cea de a doua motivație a gestului său dăruitor tocmai în intervenția poluatoare a celor doi: ,,că celelalte ce mai sântu scrise adăosături de un Simion Dascălul şi al doilea, un Misail Călugărul, nu letopisețe, ci ocări sântu. Care şi acelea nu puțină a doao îndemnare mi-au fostu". Folosirea articolului nehotărât înaintea numelor celor doi nu cred că e întâmplător. E o formă de descalificare, de anulare a unicității omului cu majusculă pentru cineva aflat în seria comunului. Poate fi acesta un memento pentru băsnuitorii şi ocărâtorii de toate soiurile şi din toate timpurile, inclusiv din vremurile noastre atât de bogate înnume proprii precedate de articolul nehotărât.

Cu valoare testamentară poate fi socotită şi convingerea că ,,scrisoarea ieste un lucru vecinicu" şi deci răspunderea morală rămâne şi ea eternă: ,,Eu voi da seama de ale mele, câte scriu". Pentru că, asemeni scripturilor, scrierile istorice ,,ne învață cu acele trecute vremi să pricepem cele viitoare". Şi poate că focarul predosloviei ultime şi invarianta tuturor îl reprezintă această nuntire între urare şi elogiu: ,,Puternicul Dumnezeu, cinstite, iubite cetitoriule, să-ți dăruiască după aceste cumplite vremi anilor noştri, cândva şi mai slobode veacuri, întru care, pe lângă alte trebi, să aibi vreme şi cu cetitul cărților a face iscusită zăbavă, că nu ieste alta şi mai frumoasă şi mai de folos în toată viața omului zăbavă decâtu cetitul cărților".

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana)
Publicist, editor editurile "Semănătorul " şi "Semănătorul online", director "Revista Sămănătorul", cercetător al istoriei locale

Laserul lui Ceauşescu a înviat!

- Foileton -

Legendarul laser al lui Ceauşecu cântat de Hotnews ca o mare victorie postdecembristă!

Adevărat a înviat! Reporterii Victor Cozmei şi Raluca Pantazi de la HotNews.ro ne anunță că la Măgurele începe construcția clădirii care va gazdui cel mai puternic laser din lume!

In sfârşit! Avem veşti bune… Laserul lui Ceauşescu mai lipsea să fie dus la fier vechi alături de fabrica de diamante a lui Ceauşeasca, unde un ciocoi de spiță nouă îşi făcu parc de distracții. Barem ne mai rămase ceva românesc din ce aveam pe vremurile când tremurau sovieticii şi ungurii de frica noastră. Pentru că aveam atunci lasere şi intenția de a face o mică bombiță atomică. Ruşii umpluseră toată Siberia cu ele, dar nu conta! A doua zi după invazia trupelor sovietice în Cehoslovacia, Ceauşescu se împopoțona ca tot românul: „Nu pirmitim tovarăşi! Repoblica Socialistă România are capabilitățli să facă armă nucleară la caz de nevoe!" Şi s-auzea până la Budapesta!

Trecură anii şi fu invazie şi acu, postdecembrist. Parcă de invazii străine ducem noi lipsă? De la imperiul roman până la Noua Poartă, coana Europa car' va să zică, mereu cântăm mioritic, „Săraci în țară bogată".

Aşa-i românul nostru, ajuns cel mai sărac din Europa, se bucură de orice. Mare inimă avem noi! N-are toată Europa inimă cât avem noi, săracii ei.

Iată că, în ciuda faptului că luni când începe treaba la Măgurele ne terminăm banii de pensie, copiii tăi nu te pot ajuta pentru că au şi ei copii şi acuşi vine ziua copilului, de împrumutat, e clar! nu-ți dă nimeni, pui mâna pe o pungă de plastic şi dai fuga la straturile de ceapă din grădină ca să culegi lobode. Dacă ți-a mai rămas prin frigider şi coada mielului de la Paşti, o juma' de vin o ții ascunsă pe unde numai tu ştii, e cazul să faci o masă de pomină în cinstea marelui eveniment!

Aşa am fost noi românii contemporani cu împuşcatul fără vină, obişnuiți să ne iubim „realizările" deşi ne ghiorțăia burta de foame, după „tacâmurile" de la „cooperativă". Şi erau bune lobodele şi cu tacâmuri când la telejurnalul de seară vedeam că Ceauşescu inaugura, în anul 1973, acceleratorul tandem de la Măgurele. Demult se clocea acolo acest tip de accelerator electrostatic capabil să sperie lumea. Şi despre laserul lui Ceauşescu se vorbea doar pe şoptite. Ajunsese legendă:

- Măi fraierilor, ştiți voi de ce n-au intrat ruşii cu armata în România iar în Cehoslovacia au întrat ca prin brânză? Din cauza laserului mă! A făcut tancurile ruşilor scrum, le-a topit cum topeşti untura în tigaie!

- Fugi mă!

- Ascultă la mine: ni l-a adus Coandă, măi băiete! Inainte de a muri a zis: „ce să-l las eu la americani? Mai bine l-aduc unde m-o făcut muma!"

Prin anii '74 mă găseam elev la Scoala Militară de Ofițeri în Rezervă la Bacău. La artilerie, obuziere de 122 mm. Făceam trageri la poligonul Mălina de la Galați, contra colegilor de la tancuri. Intr-o pauză de masă îndrăznirăm către comandantul bateriilor:

- Tovarăşe colonel, permiteți să raportez. Colegii zic că degeaba ne antrenăm cu puşcociul acesta de tun, de îndată ce avem laserul cu care să topim tancurile…

Se făcuse o linişte de mormânt. Ăsta era un subiect tabu! Un „bum" îndepărtat de petardă ne anunța că infanteriştii terminaseră masa… Colonelul stinse țigara, privi în zare şi spuse ca pentru el:

- Ehei! Ar fi fost bine să fi avut aşa ceva la Prut! Din păcate ne-a salvat organizarea, disciplina şi pregătirea armatei noastre, tovarăşi elevi…

- N-am avut…, mârâirăm noi.

- N-am! Din păcate! În cât timp trebuie să ieşiți din unitate cu tunurile ataşate la camioane, în caz de alarmă?

Avem în România specialişti de cea mai înaltă clasă păcat că fondurile pentru cercetare sunt obținuți milogind pomeni de pe la Bruxelles

- O oră, să trăiți!

- Când ne-a anunțat o țară străină de iminența invaziei armatei sovietice, Ceauşescu a dat ordinul de aplicare a planurilor de luptă. Ştiți în cât timp unitatea noastră a fost pe poziții la Prut?

- Permiteți să raportez! Nu ştim pentru că noi n-am fost! glumi un hâtru.

- Două ore tovarăşe elev, două ore! La ora 4 dimineața eram cu „guguloiul" pe țeavă! Ştiți unde era armata cehoslovacă la ora aia? Evident nu ştiți pentru că n-ați fost acolo!

- Dormea! Sări unul, in râsetele tuturor.

- La dracu! Armata cehoslovacă nu exista!

Mutiserăm brusc. Ne uitam unii la alții năuciți. Cum adică? Glumeşte!

- In Cehoslovacia, la ora 19, corpul de gardă închide cu lacătul poarta cazărmii iar soldații, gradații, subofițerii şi ofițerii pleacă la casele lor din oraş pentru a reveni a doua zi, la ora 7 dimineața!

- La noi ieşea cu scandal internațional dacă… permiteți să raportez… încheie discuția un elev, în sfârşit dumirit.

Nu ne părea rău că n-avusesem „laserul lui Coandă" cu care să topim tancurile sovietice. Barem n-au intrat în țară şi tot am fost mai „ai dreacu" decât ei…

Uite şi-acu'! Coana Europa ne dădu bani, şi tunul laser al lui Ceauşescu se „upgradă" la vindecare de cancere şi câine atomic de analizat substanțele ascunse din borsetele teroriştilor. Dar suntem noi ai mai „ai dreacu" din lume? Suntem!

Las' că-i bine! Ce ne trebuie nouă tun laser dacă americanii deja ard in draci la rachete prin spațiul cosmic în aşa zisul program „războiul (rece al) stelelor"? Şi nu ne mai trebuie nici bombița atomică. La o adică, de ce? Să cadă şi Ponta de pe scaun cum căzu Petre Roman atunci când veni după '89, la raport, echipa secretă de fabricare a „micului băiețel" românesc?

- Domnule prim ministru, vă raportăm că am terminat construcția primei bombe atomice. Ce ordonați să facem mai departe cu ea?

- Dăm de dracu'! îşi dădu-se cu părerea postdecembristul Stolojan, spion al austriecilor pe partea economică. Să anunțăm agenția!

Agenția Internațională pentru Energie Atomică creată de ONU în 1957, avea sediul la Viena. De ce la Viena? Ca să nu fie în Germania, pe nemți „i ştim noi" vorba lui nenea Iancu.

Şi după tunul laser, se-alese praful şi de bomba noastră atomică!

Dar mare inimă avem noi! N-are toată Europa inimă cât avem noi, săracii ei. Merită pentru asta să-i tragem un chef cu niscaiva zaibăr şi o ciulama de ciuperci cu lobode!

Cic-ar veni şi nişte „specialişti" străini să lucreze la Măgurele. Ce să-i faci? De la Stolojan până la Băsescu avem parte numai de specialişti buni prin România.

Să vină şi străinii, nu-i bai! Mai fură şi ei nişte meserie de la ai noştri. Iar noi, săracii, avem destulă lobodă prin grădină!

Măgurele: locul unde inteligența românească pune noi semințe pe straturile lui Ceauşescu

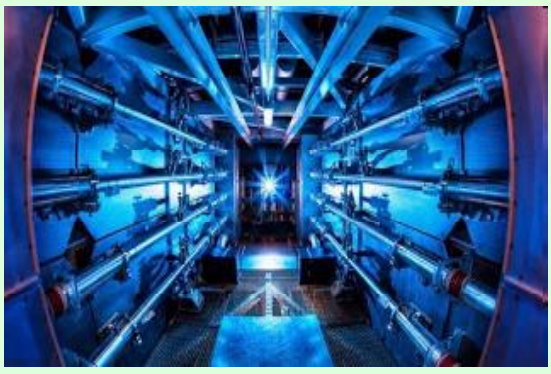

UE ne-a dat bani, curioasă să vadă cum merge tunul laser al lui Ceauşescu

Citiți mai departe întregul articol aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/05/nicu-tomoniu-laserul-lui-ceausescu.html

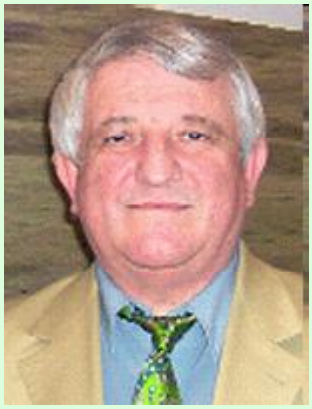

VASILE MIC - poet şi grafician, jud. Satu Mare. Publică în revistele:
CETATEA CULTURALĂ, Cluj-Napoca
http://cetateaculturala.wordpress.com
Revista CITADELA, Baia Mare
Revista "Destine literare", Canada
www.scriitoriiromani.com

O POEZIE PRIMITĂ PRIN E-MAIL

Un om fericit

Auzit-am că, pe vremuri ,
Dumnezeu ar fi dorit
Ca să afle, printr-un înger,
Dacă omu-i fericit!

Merse îngerul pe cale
Lumea-ntreaga colindînd,
Cînd la deal si cînd la vale,
Pe creştini tot întrebînd

Unul zise - Cum pot oare
Fericit să mă numesc?
Să îmi fie cu iertare,
Nu vezi cît de mult trudesc?!

Altul zise cu durere:
- Eu aş fi, dar ce sa fac,
Fiindcă banii-s la putere,
Iar eu sunt un om sărac!

Unul spuse cu mîndrie:
- Eu am bani, ce pot sa zic?
Am destulă avuție,
Nu duc lipsă de nimic!

Însă fericit aş spune
Că nu pot să mă numesc,
Fiindcă n-am copii pe lume
Şi încep să-mbătrînesc.

Altul strigă cu ocară:
- O, ce fericit aş fi,
Dacă n-aş avea povară
O mulțime de copii!

Nu am ce le da la masă,
Tare mult mă chinuiesc,
Cum pot oare cu-aşa casă
Fericit să mă numesc!

Cînd pe altul îl întreabă:
-Tu eşti fericit, ori ba?
Dînd din cap, el spune-n grabă
-Hm! nu prea mult, măria-ta!

-Dar de ce? Ce îți lipseşte?
Zise îngerul suav,
Aş trăi împărăteşte,
Dar sunt trist, că sunt bolnav!

Am umblat prin lumea-ntreagă
Pe la doctori, dar n-am leac
Sunt slabit şi fără vlagă
Şi nu ştiu ce să mai fac!

Şi cuprins de întristare,
Îngerul plecă mîhnit,
Că în lumea asta mare
Nici un om nu-i fericit!

Tot aşa cîrteau creştinii,
Orşiunde întreba,
Apăsînd mai tare spinii
Domnului pe fruntea Sa.

Şi cu fiece răspuns,
Pas cu pas Îl aduceau,
Spre Golgota, în ascuns
Şi pe Cruce-L răstigneau!

Merse îngerul ce merse
Pînă cînd a întîlnit
Un om ce sudoarea-şi şterse
De pe chipul său trudit

- Omule, te văd muncind
Şi esti mult prea obosit,
Ziua toată robotind,
Spune-mi: tu eşti fericit?

Omul se-ndreptă de spate
Şi, privindu-l pe străin
Îi spuse cu bunătate:
Fericit sunt pe deplin!

Îngerul sări deodată
Iscodindu-l înadins:
Casa ta-i dărăpănată,
Focu-n vatră ți s-a stins.

Ai copii prea mulți, se pare
Şi cu greu îi creşti pe toți,
Nu ai bani pentru mîncare,
Şi eşti fericit, socoți?

Eu nu te cunosc, străine!
Şi nu ştiu de unde vii
Dar, de vrei rămîi la mine
Pînă mîine-n zori de zi.

Iat-acum se face seară,
Nu-i bine să mergi pe drum,
Că sunt oameni răi pe-afară
Şi flămînd vei fi oricum.

Nu am bani, nu am avere,
Nu am casa un palat,
Am în schimb, o mîngîiere,
Că am sufletul curat.

Casa mea dărăpănată,
Cu căldură te-o primi,
Chiar de focu-i stins in vatră,
Om mînca ce s-o găsi.

Şi cu toții stînd la masă
Domnului I-am mulțumi,
Că spre noi mereu revarsă
Un noian de bucurii.

Să fii fericit în lume
Dacă vrei, nu e prea greu,
Că averea mea, vezi bine,
E doar Bunul Dumnezeu.

El îmi dă mereu putere,
El mă iarta cînd greşesc,
El mi-alină orice durere,
El m-ajută să trăiesc.

Cine are-aşa avere
Are tot ce şi-a dorit,
Are-n suflet mîngîiere
Şi e-n viață fericit!

Am copii pe lîngă casă,
Am pămînt să-l pot munci,
Am nevastă credincioasă,
Fericit de ce n-aş fi?

Îngerul sa-i spună taina
Ar fi vrut, dar ce folos?
Se vedea că poartă haina
Dăruită de Hristos!

Bucuros, el se întoarse
Şi zbură spre cer grăbit,
Fiindcă, în sfîrşit aflase,
Un om care-i fericit.

Auzind Domnul îndată
Le dădu creştinilor
Pedeapsa meritată
Pentru necredința lor.

Numai cel ce nu cîrtise
Fericit în veci va fi,
Că, din toți, doar el primise
Darul de-a se mîntui

Cine are-nțelepciune
Să priceapă, n-ar fi greu:
Fericirea nu e-n lume,
Ci e doar în Dumnezeu!!!

Dac-am fi, din întîmplare,
Întrebați şi noi cîndva,
Conştiința noastră oare
Ce-ar răspunde NU sau DA?!

Trimisă de poetul nostru Vasile Mic din corespondența sa. Cu titlul de e-mail „Autor necunoscut”, în finalul poeziei semnează, Director Marketing, S.C. PROUMIN S.R.L., B-dul Lucian Blaga 347, Satu Mare, Romania .

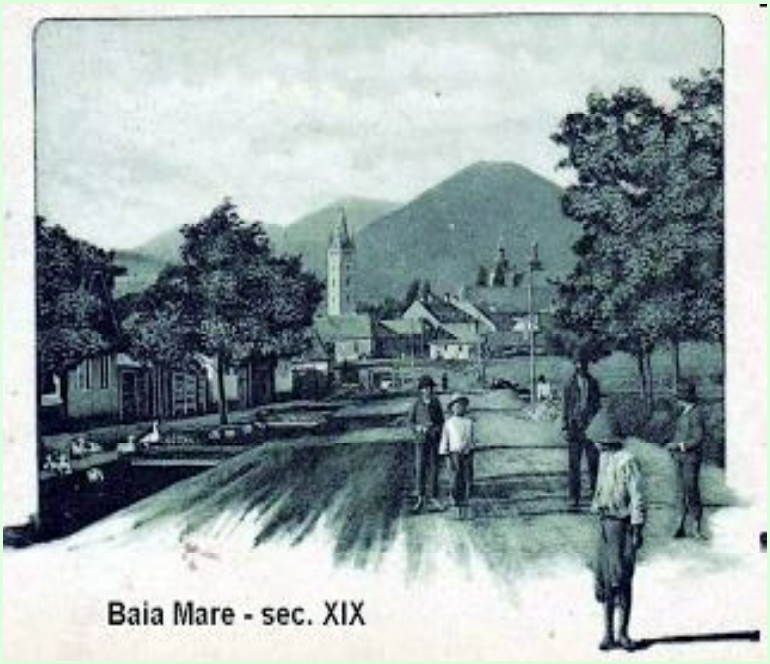

Imagini vechi din nord-vestul țării

Citiți articolul original aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/05/vasile-mic-poezii-din-e-mail.html

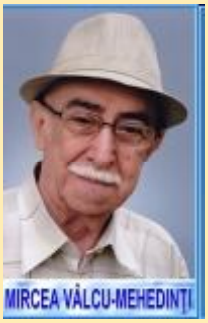

Mircea Vâlcu Mehedinți: S-a stins din viață un OM !

L-am cunoscut pe Prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu în anul 1993. Atunci am început eu să cercetez documentele din Arhivele Naționale. Intrând în sala de studiu, am găsit un loc lângă un cercetător. Nu-l cunoşteam, nu ştiam cine este. Într-o pauză, am intrat în vorbă. S-a prezentat, simplu: Gheorghe Buzatu. Pentru mine a fost cea mai mare surpriză. Nu-mi venea să cred. Oare acest cercetător să fie renumitul istoric, Gheorghe Buzatu? Da, dânsul era! De o modestie rară, neîntâlnită de mine în viață (atunci aveam 72 de ani). Acest MARE Om, era renumitul istoric, Gheorghe Buzatu, cel care scrisese sute de articole despre Istoria neamului nostru, publicase zeci de cărți. Şi toate erau scrise după izvoare, după materiale documentare originale, pe care le studiase în Arhiva Națională. Tot ce a scris el, era viu, nu a scris niciodată, aşa cum o fac o mulțime de „istorici", precum vorba noastră românească, născută din practica celor întâlnite: „cărți din cărți se fac". Ori, acest eminent istoric, neegalat în timpurile noastre, nu a scris decât, repet, după studii îndelungate, cercetări inimaginabile în arhive şi biblioteci, nu numai din țară. Fiecare dosar pe care l-am cercetat eu, avea scris în opisul obligatoriu, numele de Gheorghe Buzatu. Şi numai eu, pentru lucrările pe care le-am publicat, am cercetat peste o sută de mii de documente! L-am întrebat, dacă mai sunt dosare în Arhivele Naționale pe care să nu le-ar fi cercetat dânsul? Mi-a răspuns, zâmbind: S-ar putea să mai existe, câteva...Acesta era marele istoric, fără egal în ultimele decenii. A fost unic!. şi, deodată, am aflat dureroasa veste: s-a stins la datorie! Inima i s-a oprit, fiind la Institut, în biroul său, la masa de lucru. Am urmărit posturile de televiziune. Toate comentau arestarea lui Becali, dar niciun cuvânt despre cel care se stinsese, despre Eminentul Om de Ştiință, cel mai mare istoric al românilor şi românității! Aşa apreciază şleahta care conduce tot ce mişcă în România! Dumnezeu să-l ierte şi să-l aibă în pază. **Îl plâng din suflet.**

Prof. univ. dr. Gheorghe Buzatu

Gheorghe Buzatu (n. 6 iunie 1939, comuna Sihlea, județul Vrancea - d. 20 mai 2013, Iaşi a fost un politician şi istoric român. A fost ales senator de Iaşi în legislatura 2000-2004, pe listele Partidului România Mare.

După absolvirea facultății, a lucrat ca cercetător ştiințific la Institutul de Istorie şi Arheologie „A.D.Xenopol" al filialei Iaşi a Academiei Române (1961-1992), apoi, ca cercetător ştiințific principal I al „Centrului de Istorie şi Civilizație Europeană al Filialei din Iaşi a Academiei Române" (1992-1997). Profesor universitar de „Istorie Contemporană şi Relații Internaționale" la universitatea din Craiova (începând din anul 1997), iar actualmente profesor consultant la Universitatea „Ovidius" din Constanța.

În paralel, a îndeplinit şi funcțiile de secretar ştiințific al Institutului "A. D. Xenopol" din Iaşi (1975-1990), precum şi pe cea de director al Centrului de Istorie şi Civilizație Europeană al Filialei Iaşi a Academiei Române (din 1992).

Activitatea ştiințifică a lui Buzatu cuprinde 55 cărți publicate sub nume propriu, 70 volume coordonate sau în colaborare, peste 500 de studii şi micromonografii, articole, eseuri, prefețe, note ş.a. El coordonează de mai mulți ani cu colecția „Românii în istoria universală", care a ajuns la 163 volume.

În iunie 2007, senatul universității Ovidius din Constanța i-a decernat titlul de Doctor Honoris Causa.

În decembrie 2008 „Academia Oamenilor de ştiință din România" (a nu se confunda cu „Academia Română") l-a ales pe Gh. Buzatu ca membru corespondent.

SINCERE REGRETE !

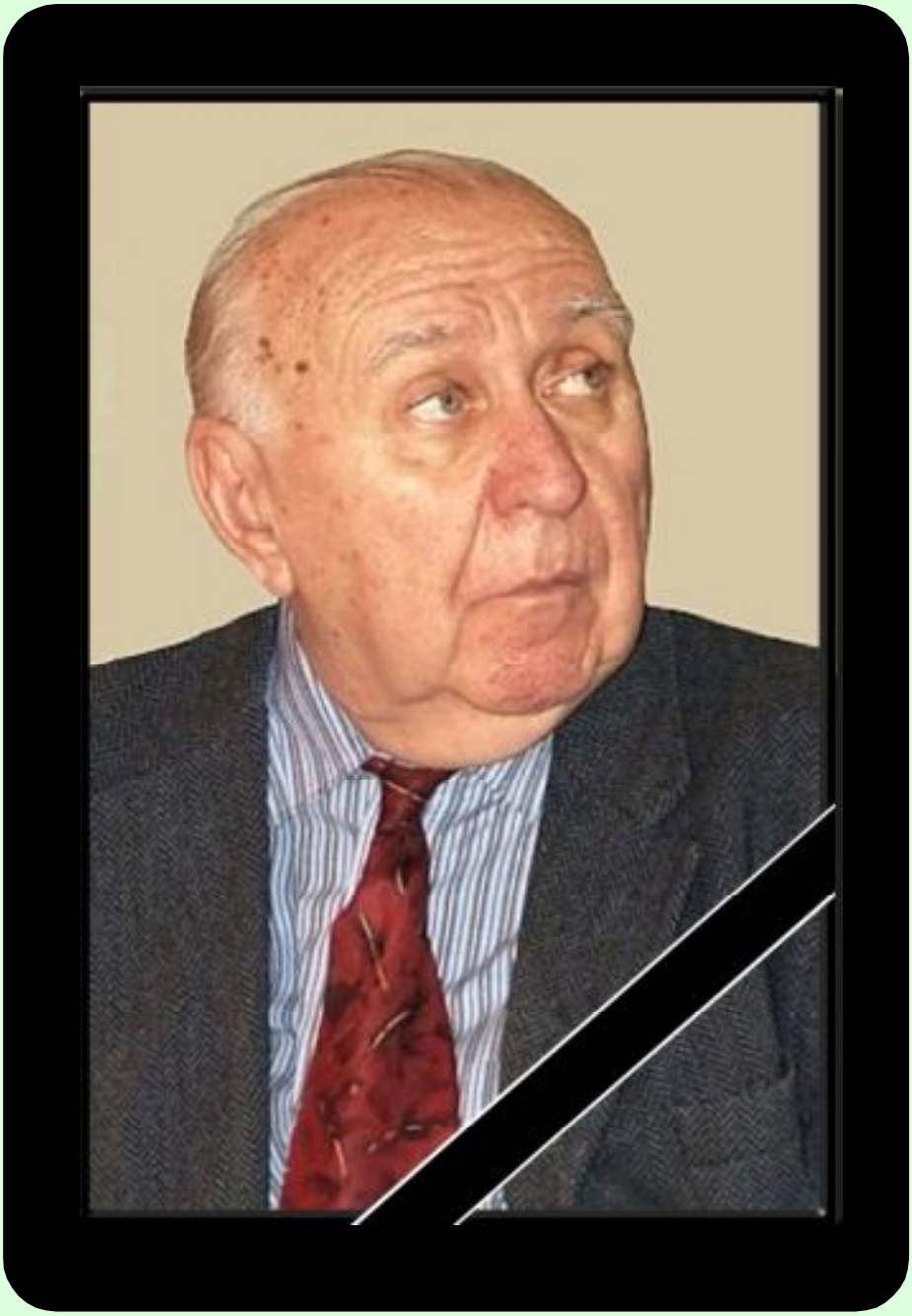

Fie-i pe veci lumina de odihnă şi cinstire!
Maria Diana Popescu

Citiți grupajul d-nei Maria Diana Popescu, Director ART-EMIS aici:
http://www.art-emis.ro/eveniment/1602-a-plecat-la-intalnirea-cu-maresalul.html

Redacția revistei “Sămănătorul” se alătură regretelor redacției revistei ART-EMIS, precizând că cercetările istoricului de excepție - care a fost Gheorhe Buzatu - au fost mereu o sursă documentaristică pentru istoria Tismanei, clarificând cu ajutorul scrierilor sale problemele tezaurelor României în timpul celor două războaie mondiale. Recitiți în acest sens articolul "TEZAURUL ASCUNS DE LA TISMANA":

http://www.tomoniu.ro/opinii/cultura/operatiunea-tismana.htm

PRECIZARI PRIVIND TRIMITEREA BORDEROURILOR LA DEPOZITELE LEGALE ALE BIBLIOTECILOR.

în baza Legii nr.111/1995, republicată

ADRESE: BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI - DEPOZITUL LEGAL
Bd. Unirii, nr. 22, sector 3, cod 030833, Bucureşti

INFORMAȚII
Depozitul legal central (se trimit 7 ex)

Biblioteca Națională a României organizează Depozitul legal la nivel central: primeşte de la producători documentele cu titlu de Depozit legal, le ia in evidență, le prelucrează, le acordă numărul de depozit legal, reține un exemplar pentru Depozitul legal propriu, un exemplar pentru semnalare statistică şi elaborarea Bibliografiei naționale curente a României şi un exemplar destinat schimbului internațional de publicații, şi distribuie câte un exemplar beneficiarilor:

- Biblioteca Academiei Române,
- Biblioteca Centrală Universitară “Lucian Blaga” Cluj-Napoca,
- Biblioteca Centrală Universitară “Mihai Eminescu” Iaşi,
- Biblioteca Centrală Universitară “Eugen Todoran” Timişoara.

Biblioteca Națională a României primeşte de la producători în 7 exemplare următoarele documente: cărțile (cu excepția edițiilor rare şi bibliofile), broşurile, extrasele din publicații seriale.

Depozitul legal local (se trimit 3 ex)
Organizarea Depozitului legal local

Depozitul legal este organizat, la nivel local, de bibliotecile județene şi de Biblioteca Metropolitană Bucureşti. Depozitul legal reprezintă fondul intangibil al patrimoniului cultural mobil local.

Pe baza depozitului legal local se realizează Bibliografiile locale.

Tipurile de documente supuse depozitului legal local

Sunt supuse obligației de trimitere, cu titlu de depozit legal local următoarele documente:
- cărțile, broşurile, extrasele din publicații seriale, publicațiile seriale, publicațiile cu caracter oficial ale autorităților administrației publice centrale şi locale, precum şi culegerile de acte normative, manualele şcolare, documentele audiovizuale stocate pe discuri, casete, videocasete, CD-uri, DVD-uri, documentele în formă electronică difuzate pe dischetă, CD-uri, DVD-uri.

Controlul aplicării Legii Depozitului legal

Biblioteca Națională a României, respectiv Biblioteca Metropolitană Bucureşti şi bibliotecile județene, controlează, prin personalul lor de specialitate, împuternicit în acest scop, activitatea producătorilor (edituri, persoane fizice sau juridice care realizează documente în regie proprie, ateliere, case/studiouri de înregistrare, Banca Națională a României, Regia Autonomă “Monetăria Statului”, Compania Națională “Poşta Română” - S.A.) cu privire la îndeplinirea obligațiilor de depunere a documentelor care fac obiectul Depozitului legal, respectiv al Depozitelor legale locale, constată contravențiile şi aplică amenzi contravenționale,

conform Legii 111/1995, republicată şi a Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

Ministerul Culturii şi Cultelor eliberează legitimații speciale pentru personalul de control din cadrul Bibliotecii Naționale a României, Bibliotecii Metropolitane Bucureşti şi bibliotecilor județene.

Controlul activității producătorilor din subordinea Ministerului Apărării şi Ministerului Administrației şi Internelor, constatarea contravențiilor săvârşite de aceştia şi aplicarea amenzilor contravenționale se realizează de către personalul desemnat de cele două ministere.

Controlul depunerii Depozitului legal local

• Bibliotecile județene, controlează, prin personalul lor de specialitate, împuternicit în acest scop, activitatea tuturor persoanelor fizice şi juridice cu domiciliul sau sediul în județul respectiv, cu privire la îndeplinirea obligațiilor de depunere a documentelor care fac obiectul Depozitului legal local, constată contravențiile şi aplică amenzi contravenționale

Personalul desemnat cu controlul aplicării Legii Depozitului legal încheie procese verbale de constatare şi procese verbale de contravenție.

- Ministerul Culturii, Cultelor şi Patrimoniului Național eliberează legitimații speciale pentru personalul de control;

- controlul activității producătorilor din subordinea Ministerului Apărării Naționale şi Ministerului Administrației şi Internelor, constatarea contravențiilor săvârşite de aceştia şi aplicarea amenzilor contravenționale se realizează de către personalul desemnat de cele două ministere.

• Nerespectarea obligației de trimitere a documentelor cu titlu de depozit legal în termen de 30de zile de la data apariției, constituie contravenție şi se sancționează cu amendă contravențională de la 300 lei la 3.000 lei pentru persoanele fizice şi de la 500 lei la 5.000 lei pentru persoanele juridice, în funcție de prețul de vânzare al documentului sau valoarea documentară;

- amenda se aplică pentru fiecare titlu sau număr de serial în parte;
- amenda se plăteşte în contul bibliotecii beneficiare de depozit legal local;
- in termen de 30 de zile de la aplicarea amenzii contravenționale, contravenienții sunt obligați să trimită pentru Depozitul legal documentele a căror netransmitere a făcut obiectul contravenției;
- netransmiterea documentelor în termen de 30 de zile după aplicarea amenzii contravenționale, constituie contravenție şi se sancționează cu amendă contravențională între limitele prevăzute, reduse la jumătate.

aceste prevederi nu sunt aplicabile în situația în care contravenienții probează că, anterior sau începând cu data aplicării amenzii contravenționale, nu mai dețin documentele a căror netransmitere a făcut obiectul contravenției.

Prezentele precizări sunt trimise autorilor, pentru a ne anunța imediat după tipărire

Cu privire la tipărirea prin Editura Semănătorul

Acest fişier este important! Păstrați-l după ce l-ați tras la imprimantă, pentru a vă fi la îndemână!

Pentru tipărirea oricărei cărți trebuie coperta propriu zisă (separat), titlul copertă, pe spatele lui descrierea CIP, sumarul cărții si textul propriu zis.

Principalele fişiere pe care Editura "Semănătorul" Tismana le trimite ataşat membrilor săi, după ce a prelucrat manuscrisul digital sunt:

- **A). model titlu copertă, descrierea CIP si sumar**
- **B). un alt model, cum ar trebui tehnoredactată cartea întreagă**

Scriitorul care ne scrie pentru a-şi tipări cartea, primeşte prin e-mail:

"V-am prelucrat aceste fişiere model după cele existente in arhivă. Titlul copertă pe care se află si sigla, editura, anul şi sumarul, sunt pagini obligatorii. Le-am inițializat pe toate în FORMAT de pagină A5, format de carte cel mai obişnuit. Pe spatele paginii cu titlul copertă (pg.2) se află formatul descriererii CIP, in locul literelor X,Y,Z, din CIP vor fi niste numere pe care vi le dă editura "Semănătorul" cand veti avea tehnoredactarea finală. Se va cere apoi aprobarea Bibl. Nat. a Romaniei pentru CIP- Catalogarea Inaintea Publicării.

Nicio carte din România nu poate fi publicată fără descrierea CIP, unde editorul (în cazul nostru Editura Semanatorul) alocă un cod numeric numit ISBN, care este absolut necesar pentru ca volumul tipărit să poată fi identificat, pe baza acestui cod, în orice bibliotecă a lumii.

Codul ISBN se aprobă de Biblioteca Națională a Romaniei pe baza unei cereri tip pe care o completează Editura "Semănătorul" Tismana.

PRELUCRAREA

Fazele premergătoare pentru cererea tip:

1. Trebuie prelucrat titlul copertă (pag.1 după copertă cum ar veni) pe care se află si sigla, editura, anul.

2. Pe spatele paginii cu titlul copertă (pg.2) se află formatul descriererii CIP, in CIP vor fi niste numere numite codul ISBN pe care vi le alocă editura noastră.

3. Se va cere apoi aprobarea Bibl. Nat. a Romaniei pentru CIP- Catalogarea Inaintea Publicării. Aceasta se face printr-un formular tip. Durează până la 10 zile ca să ne dea un nr. de identificare ce se adaugă în caseta de format CIP din pg.2 şi un nr. de inregistrare a CIP care se pune sub casetă.

După tipărire, trebuie trimise 7 exemplare Bibl. Nat. a Romaniei si 3 Bibliotecii municipale de care aparțineți.

4. Se executa coperta cu sigla Semanatorul si numele editurii pe pagina I iar pe pag. IV, numele editurii si ISBN-ul propus spre aprobare şi aprobat.

APROBAREA Bibl. Nat. a Romaniei

5. Facem adresa de aprobare:

"Editura «Semănătorul» Tismana vă înaintează alăturat spre aprobarea publicării cărții "*Prenume Nume - Titlul cărții*", următoarele documente:

5.1. - Formularul cu datele CIP completate

5.2. - Coperta cărții, 50% din mărimea originală

5.3. – Pagina de titlu si pagina cu descrierea CIP- de regulă, captură JPG

5.4. - Sumarul cărții „*Prenume Nume – Titlul cărții*"

BUNUL DE TIPAR

6. Caseta cu descrierea CIP din volumul „Prenume Nume – Titlul cărții" se completează cu nr. si data adresei Bibl. Nat. a României si un nr. de identificare regional dat prin aceea adresă.

7. Se completează coperta - deoarece se face modelul standard pentru tipografie, in format jpg, cu titlu vertical intre cop. IV (aflata la stanga) si cop. I (aflat la dreapta)

8. Volumul tehnoredactat final de editură si coperta, se trimit la tipografie.

9. Autorul poate tipări pe cont propriu la orice tipografie doreşte, respectând tirajul aprobat la punctul 3.

PLATA.

10. Pentru toate aceste formalități de alocare a ISBN, alte edituri cer, de regulă, 200 de lei. Editura Semănătorul cere minim cotizatia de 120 lei + cheltuieli adiacente, vreo 30 lei.

In concluzie, FARA TEHNOREDACTARE (text, corectură, aranjament în pagină, copertă) o carte obişnuită ar costa, 140-150 lei lucrul editurii "Semanatorul", 5-600 lei costurile de tiparire pentru tiraj 100 ex. circa 70 pag., deci pe total cam 600-750 lei pentru a fi in regulă. Puteți lucra la negru mai ieftin dar amenda e cea pe care o vedeți la pag. 37 .

11. Costul pentru tipografia Zoom din Iasi se poate afla la punctul 14.

Daca cineva va tipăreşte mai ieftin, va descurcați cu el, dar respectând TERMENUL de tipărire pe care o sa-l punem în formularul de la pct. 3. Țineți cont că de la aprobare pana la tipărire trebuie minim 15 zile, timp pentru corespondentă si aşteptarea de 10 zile de la Bibl. Nat.

12. OBLIGATII LEGALE

După tipărire, se trimit cele 7+3 carti obligatorii la biblioteci, însoțite de un borderou dat de editura.

13. DISTRIBUTIA

Intre ISBN si codul de bare există doar o legătură de tip comercial, codul de bare nu este obligatoriu pentru ca sa fie cartea in regulă. Asociația Semanatorul nu poate cere cod de bare pentru ca vinde prin magazinul propriu online, nu prin librărie existentă fizic care vinde cu cititor de bare. Si nici n-are rost să ceara autocolante pentru 2-300 de exemplare de carte când firma de autocolante nu executa decât minimum 10000 de autocolante. Cu restul de autocolante n-avem ce face. Daca băgați cartea intr-un depozit de carte, poate cere acel depozit autocolantele.

14. Tiparirea

Tipărirea o faceti individual cu plata direct la orice tipografie gasiti cu preț convenabil. Comparați cu tipografia ZoomCopy din Iasi agreată de AST, unde aflati pretul imediat la acest calculator:

http://zoomonline.ro/programs/calculator-online-tipar/

Dacă vă convine, trimiteți banii în contul nostru, dam comanda si adăugăm costurile FanCurier pentru trimiterea coletelor la domiciliul dvs.

La calculatorul online, trebuie bagate datele bine! Acolo unde e steluță in dreptul casuțelor. Unde e vorba de numar, bagati numar, unde e vorba de litera, bagati litera, nu e nevoie sa bagati exact e-mailul sau numele, sa fie acolo niste litere. La casutele de optiuni, dati clic pe iconita sageata si alegeti moneda, formatul A5,A4 sau A3 iar la TVA alegeti 9% pentru ca atat se cere pentru tiparire carte. Dupa ce bagati toate datele obligatorii apasati butonul calculează. Vi se spune daca ati gresit, vedeti trebuie sa scrie undeva. Aveti grijă sa dati clic la butoane, alb-negru sau color, coperta color simpla sau laminată cu plastic.

15. Reluare informațiile importante

Prelucrarile de care vorbeam mai sus, pag. 1 şi 2 titlu, cuprinsul, coperta, autorii le pot face singuri sau prin tehnoredactorii nostri din Tismana. Tg-Jiu si Bucuresti după o înțelegere la preț. In afară de acest cost, trebuie să plătiți cotizatia de 120 de lei, din care vom cheltui corespondența prin poștă şi online intre Bibl. Nat. a Romaniei - Editura Semanatorul, şi lucrul. Cele 10 carti obligatorii la Bibl. Nat. a Romaniei le trimiteți direct acolo impreună cu un BORDEROU pe care o sa vi-l trimit prin poștă cand va fi cazul.

Cum faceți ca să plătiți editurii, vedeți conturile noastre de la pag. 40.

ARTICOLE DIN

Comentarii politice "Sămănătorul"

http://cleptocratia.blogspot.com/

Vasile Zărnescu - Despre „Declarația de la Budapesta"

http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/05/vasile-zarnescu-despre-declaratia-de-la.html

Vasile Zărnescu - Viorel Roman recidivează

http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/05/vasile-zarnescu-viorel-roman-recidiveaza.html

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

ATENȚIE!

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi unor reviste prietene. Se mai trimite gratuit şi cumpărătorilor prin Magazinul Semănătorul. Tot gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul I. Nr. 5 - septembrie 2011 - Apare la sfârşitul lunii începnd cu data de 1 mai 2011. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente

Primii directori şi fondatori din 1901:
Al. Vlăhuţă
G. Coşbuc

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP
MARIANA BRAESCU SILVESTRI

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii august, până în data de 25.
Cititi volumul complet la www.editura-online.ro

Folclor
Daniel Lăcătuş - Folclor din Călan

Proză
Viorel Şerban - Dincolo de lacrimi
ELENA TOMA - Povestiri despre arbori şi vieţuitoare

Poezie
EUGEN DORCESCU - Rosa Lentini - Tsunami şi alte poeme
VASILE POPOVICI - Zboară cocorii
EMIL DRUNCEA - Treisprezece cântece de demult ptr. o pictoriță
TITINA NICA ȚENE - Anotimpurile jocului
AL. FLORIN ȚENE - Paznic la un castel şi o pisică

Critică literară, eseu
AL. FLORIN ȚENE - Aventură prin dicțiunea ideilor
AL. FLORIN ȚENE - Teatru cât o inimă
AL. FLORIN ȚENE - Intre Thalia si Minerva

Teatru
GEORGE ANCA - Scenometrie teatrux

Anunțuri, felicitări, donații, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

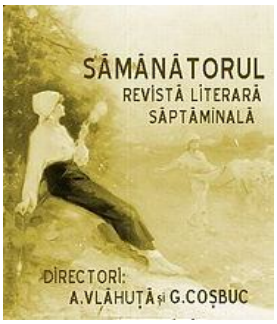

Fondator nou 2007:
ARTUR SILVESTRI

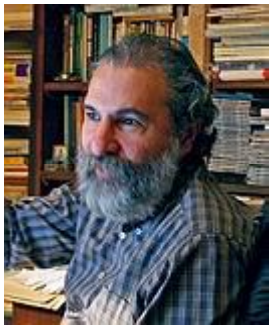

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

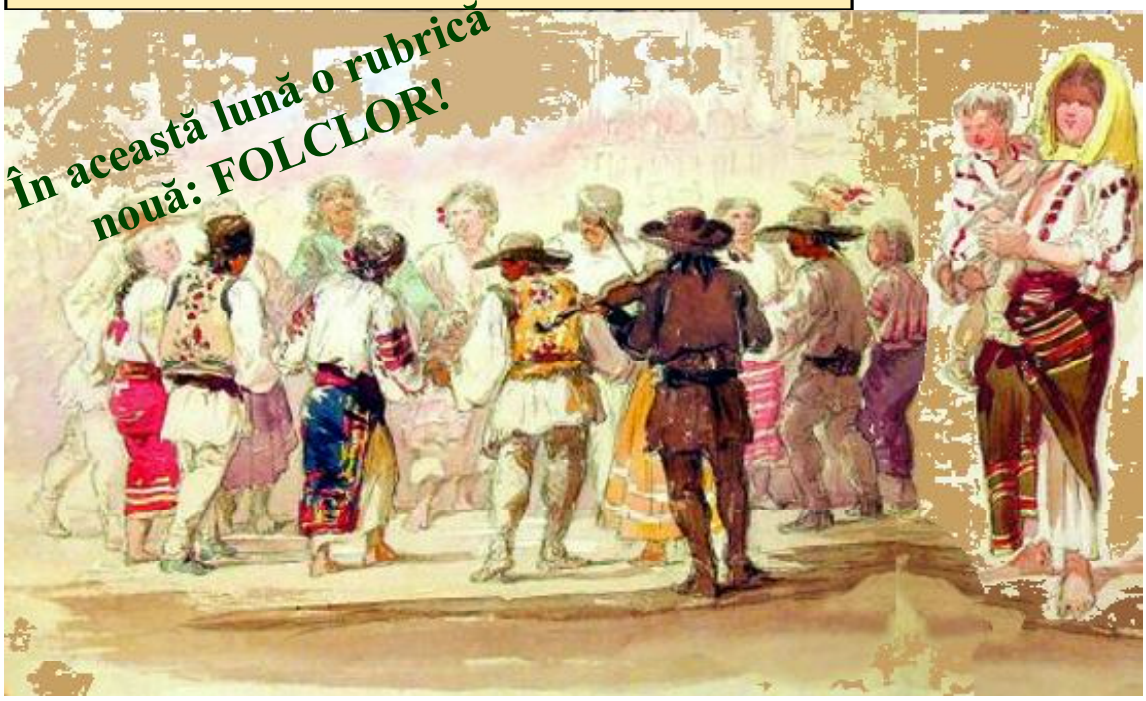

De ştiut:

Nu sunt un “dur”!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Departe de mine gândul de a schimba regula jocului ca preşedintele-bulibaşă care consideră că cocoţat şmechereşte la vârf, îşi poate permite orice, inclusiv schimbarea legilor fundamentale ale României care dau teritoriului nostru statutul de țară civilizată. Numai mințile proştilor devin întunecate când aceştia găsindu-se într-o postură de “şef”, se cred cocoşul de pe gard care socoteşte că stăpâneşte lumea cu cucurigul său pe care-l decretează nu numai imnul tuturor galinaceelor de pe pământ dar şi al leului, tigrului sau chiar al şiretului vulpoi.

Tocmai de aceea cele câteva e-mail-uri ale mele din luna august, de repoziționare a relației mele - ca redactor - cu autorii, nu pornesc din dorința de “a-mi arăta muşchii” ci pur şi simplu sunt un efect al faptului că apariția revistei “Sămănătorul” a impulsionat în mod cu totul neaşteptat trimiterile de documente ataşate la curierul e-mail, “manuscrisele” digitale ajungând uneori şi la 3 - 4 pe zi. Că nu sunt publicate din ele decât unul, poate niciunul, asta-i altă treabă de care voi vorbi la timp potrivit.

Da, era o vreme când îmi puteam permite corectarea diacriticelor sau a punctuației unui text tehnoredactat prost. Şi chiar a mai multor volume trimise de un singur autor. Până când s-a perceput aceasta ca fiind o regulă a editurii... Şi treptat, a început nebunia trimiterilor, căreia eu nu-i mai pot face față.

A cui e vina, a mea că am făcut pe “băiatul bun” sau a autorilor ce n-au citit bine regulile? Dar să nu mai căutăm vinovatul şi să vedem ce este de făcut, pentru că mulți cred că în redacția “Sămănătorul” de la Tismana lucrează duzine de redactori. Da, era o vreme când prelucram texte cu foştii mei elevi pentru a-i învăța tehnoredactarea dar acum aceştia au serviciul lor iar tehnoredactarea se învață deja la şcoală, nu ca un “cerc tehnic” cum era acum câțiva ani ci ca una din cerințele obligatorii ale şcolii. Deci, în redacția de la Tismana, am rămas singur.

„SĂMĂNĂTORUL”, este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Româna pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect “Revista Sămănătorul” este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, împlindu-se trei ani de la înființarea editurii online “Semănătorul”, am considerat că trebuie înființată o nouă revistă “Sămănătorul” unde autorii noştri vor găsi de acum încolo, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, pe trei situri diferite, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC. Recomandam prima variantă, cu link-uri active:

http://www.semanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkuri directe

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm Numarul din luna curentă în PLASH

http://www.scribd.com/semanatorul

Format document scribd

(continuare din pag. 2)

E adevărat că voi încerca să creez un cerc literar în cadrul subgrupurilor Fundației Tismana - împreună cu ceilalți fondatori - dar de la intenție la faptă mult timp trece în ziua de azi.

Până atunci, regulile redacției trebuie strict respectate şi merită să ne oprim puțin asupra lor.

Regretatul Artur Silvestri - lucrând o viață întreagă în redacții - a stabilit clar de la bun început: scrierile deja publicate, tipărit sau online, se trimit la Biblioteca gratuită online, iar cele noi sau ale debutanților, la Semănătorul editura online "cu condiția unui aspect îngrijit", spunea dânsul. Şi mai preciza pe pagina INTREBARI: *"Editura nu publică decât lucrări în premieră care, de regulă, n-au mai fost publicate altundeva sau au fost publicate peste hotare nefiind accesibile cititorului român, lucrări exclusiv inedite scrise în spiritul ideilor "Semănătorul". Dacă ați publicat undeva lucrarea, trimiteți-o ÎN PRIMUL RÂND la "Biblioteca gratuită on line" şi nu la "Editura on-line"!*

Deci, soluția degajării, cât de cât, a aglomerării volumelor trimise redacției de la Tismana, d-l Artur Silvestri o găsise mai demult: "Biblioteca online de la autor la cititor", un site aparte care şi el vă prezintă, ca la noi, coperta cărții, comentarii despre carte sau fragmente din ea. N-are rost să ne trimiteți cărțile dvs, tipărite deja, trimiteți-le aici: http://bibliotecagratuitaonline.com/

Şi mai avem şi noi încă o soluție: "Biblioteca Semănătorul" accesibilă prin butonul respectiv de pe prima pagină a site-ului nostru obişnuit, http://www.editura-online.ro

Ca atare, reamintim autorilor regulile acelei biblioteci.

"Biblioteca cuprinde lucrări deja tipărite ale colaboratorilor noştri sau prezente pe Internet, lucrări pe care din diverse motive nu le-au putut prezenta la "Biblioteca online de la autor la cititor". Lucrările de la "Biblioteca Semănătorul" apar în ordinea sosirii la redacție şi, de regulă, în forma primită la redacție. Pentru lucrările destinate site-ului www.editura-online.ro NOI NU tehnoredactăm lucrările primite, ci doar intervenim în formatare prin convertire word-doc/adobe-pdf şi creăm infra-coperta cu sigla "Semănătorul - Editura online" precizând şi data apariției.

Motivele pentru care o lucrare apare la "Biblioteca Semănătorul" şi nu în rubricile "Semănătorul - Editura online" sunt:

1. - Lucrarea trimisă nu corespunde politicii editoriale "Semănătorul - Editura online". Publicăm doar dacă lucrarea respectă regulile de punctuație, gramatica actuală iar textul foloseşte diacritice! Mai reamintim că politica editorială "Semănătorul" este de a încuraja lucrări noi, inedite, adică "semințe unicat". De regulă, lucrări care n-au mai fost publicate nici pe hârtie şi nici pe Internet. Excepțiile au cuprins - şi se are în vedere să cuprindă şi în viitor - lucrări revizuite, adăugite sau ceva neobişnuit, ca de pildă: critică literară, studii, lucrări de doctorat/licențe, traduceri sau lucrări în limbi străine foarte importante, genuri populare, folclor, mitologie, monografii, etc.

2. - Un autor de la editura online are deja publicate la "Semănătorul - Editura online" suficiente lucrări "noi" sau "inedite".

3. - Lucrările recent trimise au apărut la editurile "pe hârtie", sunt deja postate în diverse locuri pe Internet, au deci un copyright.

4. - Lucrările care nu se înscriu nici în restricțiile editurii "Semănătorul online", nici ca articole pentru publicațiile ARP"

Să mai precizez că lucrările trimise de autorii "Semănătorul" - fie la bibliotecă, fie la editură - sunt promovate prin noua revistă lunară "Sămănătorul", unde intervenim şi în corectura gramaticală sau a punctuației dacă este cazul.

Adresa "Bibliotecii Semănătorul" este următoarea:
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca
Vă invităm să citiți şi alte precizari de acolo.

Foarte important: citiți la pagina 40 articolul:

"Pericolele folosirii e-mail-urilor în mod neprotejat"

DANIEL LĂCĂTUŞ

Folclor din Călan

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Folclor!

Auzită de Ion Marinescu de la David Mariont. Chitid - Boşorod.

Vai, bătu-l-ar dumnezeu,
ce bărbat mai am şi eu,
că de când m-am măritat
nici-o palmă nu mi-o dat,
numa' capul mi l-o spart.

Auzită de Ion Marinescu de la Maria Mladin. Chitid - Boşorod.

Mă-nsurai, luai muiere,
luai muma mumii mele,
fără dinţi, fără măsele,
la mijloc ruptă de şele

(Auzite de Ioana Marinescu de la Marinela Sîntămărean. Chitid - Boşorod)

Mireasă, drăguții tăi
s-adunară azi tustrei,
la o gură de pârău
şi vorbesc de tine rău.

*

Ieşi afară tu mireasă
şi-ți cheamă neamuri în casă,
că doar nu ți-o fi ruşine
ce neamuri vin după tine.
Te uită şi prin inel
că vine şi-al tău mirel
şi-aşa vine de gătit,
ca bujoru' înflorit

*

Mireasă de ai drăguți
fă bine să nu-i zăuți,
c-aşa-i moda pe la noi
să ții câte unul, doi.

*

Uită-te, mireasă, bine
cum plâng junii după tine -
Asta n-or vrut ei să creadă
ce-or iubit, acum să piardă.

Imagini de acum un secol.
Din colecția Elena Sfetea (după soț, Elena Coşbuc)

Ciobănaş sânt la miori

Auzită de Ion Marinescu de la Hint Romulus- Valea Sîngeorgiului

Foaie verde de trei flori
ciobănaş sânt la miori.
Când dă cercănel la lună
cingătăii toți răsună
şi pornesc către izvoare
să-mi pasc turma de răcoare.
Dimineața jos la stână
curge laptele fântână,
lapte dulce, albior,
pentru omul muncitor
ce trudeşte pe ogoare
să facă din țară floare.
Mândru îs că-s la mioare
că acuma frățioare
colectiva e stăpână
şi pe brânză şi pe lână.

*

Noi venim după mireasă,
nu ştim, lăsați-ne-n casă!?
Pe fereastră ne-om băga
şi mireasa om lua.

*

Plângi, mireasă, ce mai stai,
trai ca fată nu mai ai,
că traiul tău din fetie
l-ai lăsat la cununie.

*

Tu mireasă, cu cercei
mulțumeşte-i maică-tei
că te-o legănat în soare
şi te-o crescut ca pe-o floare.

*

Gată-te, mireas, bine
că noi venim după tine,
tot cu care ferecate,
să te ducem mai departe,
mai departe, mai în jos,
unde-i lacul mai frumos.

*

Mireasă, cununa ta,
nu mai plânge după ea,
las' să plângă hălelalte
c-or rămas nemăritate.

*

Câte fete sunt în sat
toate s-ar fi măritat
feciori nu şi-au căpătat
numai miresuca noastră
şi-o găsit floare frumoasă.

*

Plânge-mă, maică, cu drag,
că nu-ți mai fac tină-n prag,
nici în prag şi nici în casă,
nici îndesală la masă.

*

Tu, mireasă, pare-ți rău
după frumos traiul tău.
Traiul de l-ai trăit fată
nu-l mai trăieşti niciodată.
Că te-ai dus unde ai vrut
şi cu cine ț-o plăcut,
dar de astăzi încole,
n-o mai fi, dragă aşe-
meri la jocuri tot mânată,
vii acasă tot chemată

Imagini de acum un secol.
Din colecția Elena Sfetea (după soț, Elena Coşbuc)

Citiți volumul Folclor din zona Călan integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Daniel_Lacatus-Folclor_din_Calan.pdf

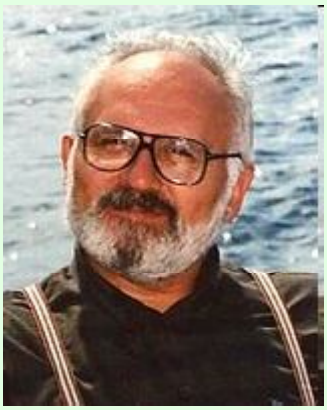

Viorel Şerban

Dincolo de lacrimi

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

„Cînd credem că sîntem mai fericiți,
atunci mai mult se cade a ne teme,
căci cumpăna destinului se schimbă.”
Schiller, Moartea lui Wallenstein

Capitolul 1

Nu mi-a fost deloc uşor să încep să scriu. Cu creionul nemişcat deasupra hîrtiei albe, cu bărbia sprijinită în pumn şi cu privirea îndelung pironită într-un punct incert, unde parcă îi vedeam pe ei, m-am tot gîndit; o fi bine, o fi rău? De cînd le ştiu povestea întreagă, mă bîntuie mereu gîndul că, deşi nu este obişnuită, nici rară nu este şi ca ei sînt mulți, prea mulți. Şi mă doare fiindcă viața este pe cale să-şi tot piardă din sensurile şi din prețul ei.

Pe cine mai poate, mă întreb a nu ştiu cîta oară, să intereseze fericirea sau nenorocirea cîtorva, dispariția unui om, mare sau mic, cînd zilnic ne strecurăm furiş printre tragedii? Mai poate întrista sau măcar îngîndura soarta unui suflet, cînd şi pe noi ne pîndesc atîtea primejdii în orice clipă, cînd am ajuns atîta de intoleranți față de oricine şi de orice, iar preceptul biblic cu paiul şi bîrna este acum mai potrivit decît oricînd?

Dacă, totuşi, mi-am înfrînt nehotărîrea, este pentru că nu mi-am pierdut şi ultima speranță. Nu cumva mai sîntem în stare să tresărim, nu cumva ne mai gîndim: sînt, oare, ele o mare fericire şi o şi mai mare deznădejde, atît de banale încît să trecem fără a zăbovi măcar o clipă asupra lor? Sau ne-a fost dat şi nouă să cunoaştem ceva asemănător, ca să ne lăsăm toropiți de nepăsare? Şi, pe urmă, ce-ar fi dacă ne-am închipui, pentru cîteva momente doar, că noi am fi putut fi ei?

Credeam, ca noi toți, că ştiu multe despre viață, dar abia acum îmi dau seama ce amarnic m-am amăgit. Ei şi alții ca ei au ajuns să ştie aproape totul despre ea şi ce le-a mai rămas să afle este prea puțin şi neînsemnat. Numai moartea i-ar mai putea interesa. Nu, nu pot să-i invidiez şi nimeni în lume n-o poate face. Deşi de mult cred că numai suferința îi înalță pe oameni, mă mai întreb încă: oare numai chinul de neîndurat să fie prețul bunătății şi al fericirii? Ce pot face? Mai sper încă, poate fără rost, că nu sîntem de tot pierduți, că somnul inimilor noastre nu este prea adînc şi atunci mă regăsesc murmurînd iarăşi: „Dar dacă, totuşi...?”

Cînd i-am revăzut, era pe la sfîrşitul lui octombrie. Dacă n-aş fi ştiut ce li se întîmplase, nici nu i-aş fi recunoscut. Tragedia lor îi zguduise, pentru cîteva zile sau săptămîni, pe cei ce-i ştiau. Apoi, parcă mai repede decît m-aş fi aşteptat, ecourile ei s-au stins.

Luasem de o vreme drumul cimitirului. Aveam motivul meu, dar, oricum, căutam şi un refugiu în tristeţea nedefinită care mă învăluise. Acum, cînd au trecut atîtea luni, ştiu că încercam să mă depărtez, fiindcă de scăpat n-aveam cum, de nepăsarea lumii de dincolo de gardul celor în veci amuţiţi. Acolo unde mă duceam, pe cei mulţi nu-i interesa nimic, iar cei puţini, care îi vegheau pe primii, stăteau mai rău decît mine.

În ziua aceea ploua mărunt, bacovian, cerul era ca un clopot de plumb şi totul părea anume făcut să te indispună iremediabil. Drumul de la poartă la capelă, străjuit de două şiruri de arbuşti, neobişnuit de înalţi pentru specia lor, se sfîrşeşte repede, aşa că l-am străbătut, aproape fără să-mi dau seama. Şi atunci, inevitabil, i-am văzut. Stăteau în picioare, zgribuliţi şi nemişcaţi, lîngă mormîntul din margine, destul de proaspăt, înveşmîntat cu totul într-o bogăţie de flori. Se apărau de picăturile insistente şi reci, sub un singur acoperămînt, care îi lăsa descoperiţi pe lături. Păreau hotărîţi să rămînă definitiv acolo, ca doua statui în picioare. Doar mişcările abia perceptibile ale buzelor lui păreau să spună: „Nu, nu cred, nu poate fi adevărat" i-ar fi putut demasca.

Femeia, încă destul de tînără, era acum uşor încovoiată de spate, poate şi pentru a mai scăpa de ploaie. Îmbrăcată în negru din cap pînă în picioare, era de o paloare bolnăvicioasă. Şi tare tristă.

Bărbatul de lîngă ea, cum bine îl ştiam, mai mult scund şi îndesat, altădată vînjos şi semeţ, se împuţinase şi stătea gîrbovit, sprijinindu-se pe un picior. Cu barba crescută, aproape de tot albă şi prea puţin îngrijită, cu ochii înfundaţi în orbite şi înconjuraţi de şanţuri adînci, din care picurau lacrimi, puteai să-i dai pe puţin şaizeci de ani, deşi mai avea destui pînă atunci. Un vagabond, de vîrstă incertă, cu un trenci slinos şi cu ghete scîlciate şi fără şireturi, l-a chemat de mai multe ori: „tăticule". Iar el n-a protestat, ci l-a privit, dus departe, gîndindu-se poate: „Oare cine mi-a mai spus mie aşa şi cît timp o fi de atunci?" Cînd şi-a dat seama ce doreşte cerşetorul, s-a scotocit prin buzunare, a scos o hîrtie de o sută, mototolită puţin şi i-a întins-o. Beţivul s-a dus, bodogănind ceva, s-o bea şi pe asta. Fără să vreau, mi-am şoptit: „Doamne, ce fericit este acest pierde-vară, în comparaţie cu prietenul meu."

Cruce nu l-am văzut făcîndu-şi niciodată şi nici de Dumnezeu nu pomenea des.

Mi-am urmat drumul pe aleea din partea cealaltă a capelei. Cînd am revenit, pe aceeaşi cale pe care mă dusesem, erau tot acolo, deşi se făcuse frig de-a binelea şi se înserase.

Ploile s-au împuţinat apoi şi a dat bruma, toamna şi-a intrat în drepturi, dar el, prietenul meu, mereu acolo, la căpătîiul cu flori proaspete. Nici nu era de mirare, ce mai avea de făcut acasă, ce-i mai rămăsese decît liniştea nefirească şi golul, absolutul gol?

Toată lumea care îi cunoştea le înţelegea durerea şi încet, încet, oamenii se depărtaseră de ei, ştiind, poate, că durerile ca a lor au nevoie de singurătate. Şi pe urmă, o casă în care doar tristeţea vorbeşte devine greu de suportat. O dată l-am şi întrebat dacă este aşa şi el n-a negat.

Într-o zi de duminică, mi-am luat inima în dinţi şi m-am alăturat lor, deşi ştiam bine că n-aveam ce să le spun, iar de ajutat, cum să-i mai ajute cineva? Omul şi-a ridicat ochii şi m-a privit absent, aproape ca pe beţivul acela; n-a zis nimic, dar am simţit că mă acceptă. L-am prins de după umeri şi i-am şoptit doar atîta: „O, fratele meu!" Asta a fost tot şi după un timp am plecat pe nesimţite, cum venisem. De mult

ştiam că, la mormînt, celui ce suferă îi face bine să stea singur, măcar atunci cînd vine şi cînd i se apropie plecarea.

În ziua următoare, el era tot acolo, iar eu nu mă aşteptam să iasă din muţenie. M-am înşelat însă, iar ceea ce am auzit a fost surprinzător şi de necrezut. Cuvintele îi veneau uşor, vocea îi era blîndă, joasă şi tristă, dar nu tînguitoare, iar privirea, în ton cu ea, îi devenea uneori nostalgică, alteori luminoasă şi neasemuit de bună, cînd îmi destăinuia incomparabila lui fericire, sau cînd vorbea despre el şi fiul lui. De plîns, plîngea mai puţin şi numai de amintirea bucuriei pe care ştia că niciodată n-o s-o mai aibă.

Despre nenorocire nu mi-a vorbit, deşi aş fi vrut să-l ascult. Mi-a adus doar nişte pagini umplute de el, cum le-a simţit, şi eu nici nu le-am atins cu creionul. Am crezut că-i datorez măcar atît; şi apoi, nu sînt deloc sigur că le-aş fi scris mai bine. În sfîrşit, prietenii lui Lăbuţă Mică mi-au spus cîte ceva sau mi-au scris despre el, aşa cum l-au ştiut ei, şi asta a fost tot.

Şi, pe măsură ce prietenul meu mi se destăinuia, mă dumeream tot mai mult că suferinţa este aceeaşi de cînd este şi lumea, iar vorbele sînt prea sărace, prea puţine şi adesea prea nepotrivite pentru a tălmăci nefericirea şi deznădejdea. Nefericiţii au simţit întotdeauna aproape matematic la fel, aproape de identitate şi, de aceea, cînd îi asculţi ai senzaţia că tu ştiai totul, că nimic n-a mai rămas nespus sau nescris.

- Nimeni nu-şi poate închipui cît am fost de fericit! Înainte de Lăbuţă Mică, habar n-aveam dacă există fericire şi ce este ea. Cînd o auzeam pomenită, mă gîndeam ca la o utopie, ceva atît de abstract, încît s-ar putea să nici nu fie adevărată. Dar eu eram împăcat cu ceea ce mi se întîmpla.

Mai înainte, nu mă interesase definirea fericirii – este şi aproape imposibil de dat, cred că nici nu poate fi tălmăcită prin cuvinte. Dar am avut norocul să aflu ce este ea pentru mine, Lăbuţă Mică a întruchipat-o. Chiar şi acum, deşi pierdută, încă o mai simt uneori, dar ştiu că este doar o iluzie, căci nici o amintire fericită nu poate înlocui adevărata fericire. Ca să n-o lungesc, cînd a apărut, am simţit-o de îndată, am fost sigur şi nu m-a interesat filosofia ei. Eram atît de fericit, încît mă bucuram pentru toată lumea, copilul meu mă făcuse alt om.

Nu m-aş mira ca unii să mă creadă nebun şi poate că, în felul lor, au şi dreptate. Probabil că ei nu au fost fericiţi vreodată sau au fost şi n-au ştiut, ceea ce mi se pare acelaşi lucru. Convingerea mea este că fericiţii sînt conştienţi de ceea ce trăiesc şi că altfel nu se poate.

Citiţi integral volumul Dincolo de lacrimi_ la adresa:
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Viorel_Serban-Dincolo_de_lacrimi.pdf

Al Florin Țene

Paznic la un castel şi o pisică

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Îmi pare câmpia…

Trăiesc cu amintirea oraşului natal,
Doar în vis la el mai pot s-ajung,
M-aşteaptă la margine de-adjectiv un cal,
Călare, în galop, dorul să-l ajung.

Pe malul râului un vers mai scriu
Şi-mi pare câmpia un covor oltenesc
Pe care mă-ntind, şi e târziu,
Tot mai departe oraşul îl zăresc.

Paznic la flori şi-o pisică

Singur în castelul de la poalele frunții mele,
Pisica toarce timpul castelanei plecate,
Florile le ud cu lumină din stele,
Iar altele prin grădină sunt înțărcate.

Privesc cerul şi ştiu că-s fratele lui,
Mă înaripează, mă-nnorează, mă însenineză,
Doar pisica birmaneză toarce zerseul nimănui
Când în vie bate toaca cu fofează.

În pragul scărilor ce duc spre cer
Lumina curge la rădăcini de flori
Fluturând evantaiuri egiptene şi-apoi pier
În metafora nevăzută de culori.

Când pisica mă zgârâie şi-mi dă fiori…
Undeva s-aude zăngănitul porților de fier.

În dureri de lumină

Sunt atâtea păşiuni în inima mea
încât pot veni noaptea toți cerbii să pască
când se rostogoleşte în iarbă o stea
în dureri de lumină o steluță să nască.

Continuare în volumul care se poate citi integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Paznic_la_un_castel_si_o_pisica.pdf

Golgota de unde dispar crucile

Citesc cărțile despre castelul pe care-l păzesc
Au scris despre el prietenii şi sufăr.
Închid cartea noaptea şi mă-ngrozesc
Când îmi creşte pe umăr un nufăr.

Voi îmbrățişa o fantomă albă şi clară,
O umbră în forma visată de mine,
Mulțumire că ține în preajmă o vară
S-o pot recunoaşte când vine.

Accept anotimpul ca un dat de sus,
Justificare comodă în ziua cu păcate.
Urc obosit spre-o golgotă-n apus
Unde de ruşine dispar crucile aşteptate.

Aşteptând poetul

Poetul nu mai vine singur, mă tem,
Înlocuitorul lui trece luceafăr pe cer.
Conform destinului mă prefac în poem,
Aşteptându-l gândului mă cer
Şi fără să mă doară trec şi mă petrec…

Îmi dă un semn pe înserat
A răsărit luceafărul, pot să plec
În alt universe mai curat.

Castelul ce nu încape în istorie

Castelul nu mă mai înspăimântă
Chiar dacă dispare în ceață,
Doar ecoul din saloane mai cuvântă,
Cred venind din altă viață.

S-a aşezat comod într-o metaforă,
Se pare că în istorie nu încape,
Doar vântul ce suflă într-o anforă
Sperie cerbul venit să se-adape.

Drama lui e singura durere
neînțeleasă de veacul care piere…

Continuare în volumul care se poate citi integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Paznic_la_un_castel_si_o_pisica.pdf

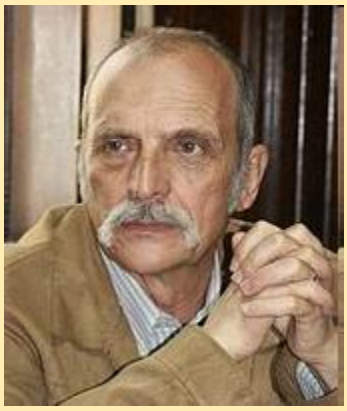

Eugen Dorcescu

Rosa Lentini - Tsunami si alte poeme

Antologie, traducere din lb. spaniolã de Eugen Dorcescu. Fragment din volum care se poate citi integral la www.editura-online.ro Butonul POEZIE

TSUNAMI

I

Asteptare, ragaz în care ne nastem.
dorinta a apelor care prevenindu-ne
ne obliga sa imitam cetatile
ce ridica ziduri de zagazuire
si poduri ce leaga aceste ziduri
chiar dupa lungi ani de liniste.

Caldul sud înspre mine
impune aceasta bariera
si sudul-la-mine sau devastarea
smulge chietudinea.

Zece metri de pietre înaltate
nu ne vor proteja.

În sir indian pentru a muri.

II

Tsunami apropie pesti de tristete
si fixeaza doua cuvinte: moarte şi mare.
Case, oameni, animale şi trotuare
sunt vid.
Se renunța la a sprijini mâna aceea
şi visele ce încă o incarnează
doresc s-o liniştească o dată cu
liniştitele-i vene.
Tsunami, suspin al apei
al urgenței şi dezolării
primul vis înaintea dezordinii
călătorie tulburată.

Mai târziu pe străduțe şi pasaje
în casele dărâmate, sub pietre
şi graiuri o călătorie amorțită:
fuziunea intimă cu noaptea, odihnă,
transparența intactă
a unei ape cu peşti mai reci
mâna pe care nu izbutim s-o trezim.

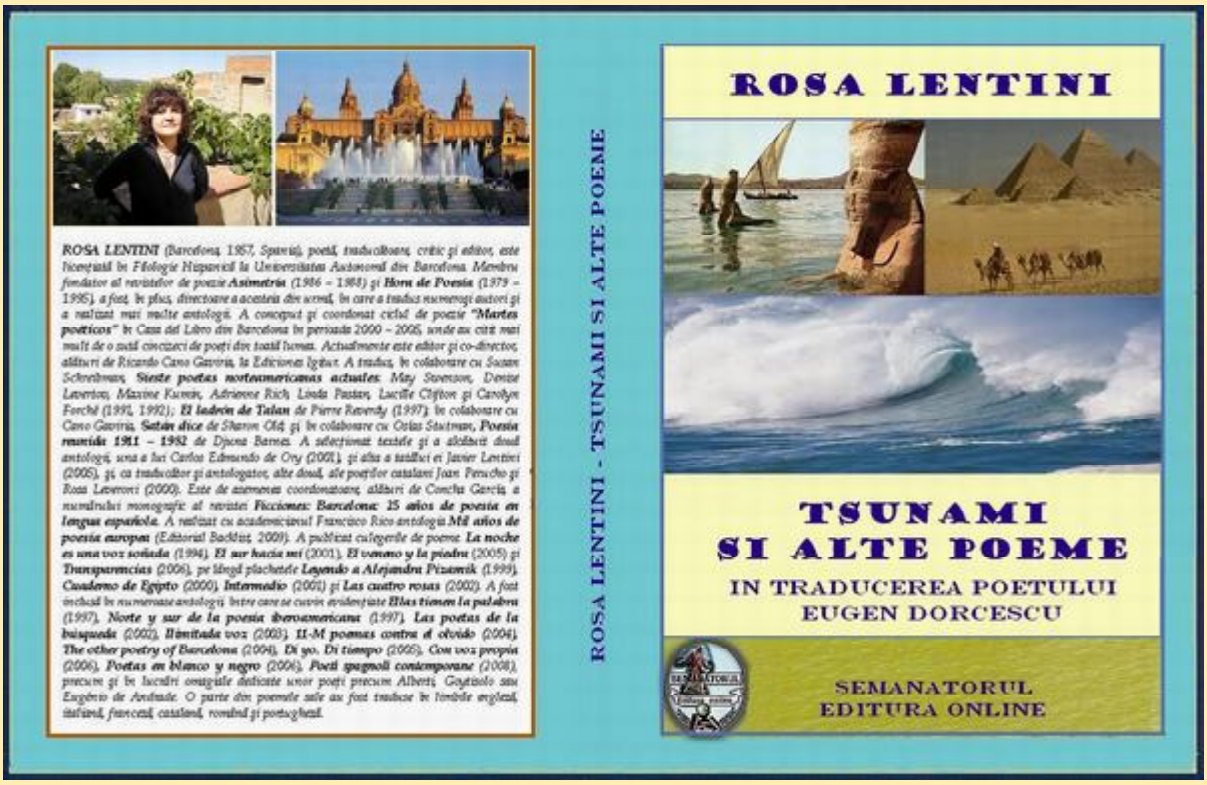

Din "Caiet egiptean", 2000

CÂNTECUL RÂULUI ŞI AL NISIPULUI

Am vazut ce a facut vanitatea oamenilor cu pamântul si roca.

Cineva viseaza un trecut foarte vechi. Sub marile tavane împodobite ale tempului din Karnak,
cineva numara ceea ce nu e dat nimanui: coridoarele cu reliefuri, capetele gri atârnând
în umbra, întâlnirea dintre barcile zeilor în centru Nilului într-o zi de sarbatoare, în timp ce
dupa-amiaza îmbraca în aur gradinile.
Nimeni în aceasta renumarare de pasi.

Cântecul ce se naste din nisip, pe care-l cânta râul, din vântul ce ridica nisipul si te îngroapa, se sfârseste aici.
Cu câteva nume ghicite se deschide poarta Egiptului.
Visul pe care-l viseaza universul asaza lent silueta noastra peste aceste tinuturi milenare,
spirale ale umbrei.

Citiți Tsunami si alte poeme integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Rosa_Lentini-Tsunami_si_alte_poeme.pdf

Elena Toma

Povestiri despre arbori şi vieţuitoare

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

1. Omuleţul şi legenda trezită

DEBUT!

Omuleţul când s-a născut a respirat şi mama i-a surâs.
Mama îl dezmierda:
- Îngeraşul mamei!...
Omuleţul, prizonierul scutecelor, se simţea purceluş.
Sfântul de sus i-a strigat:
- Unde eşti fiule?
Fiul a gângurit:
- Sfântule sunt un purceluş trist.
Sfântul l-a binecuvântat:
- Fiule voi trimite cuvânt apelor să te legene duios.

Apele l-au îmbrăţişat şi l-au legănat duios. Omuleţul s-a rugat:
- Mamă, dă-mi un sân de care să mă agăţ!
Mama l-a adăpostit la sân şi omuleţul a adormit senin. O rază jucăuşă i-a mângâiat fruntea visătoare. Omuleţul a deschis ochii întrebător şi raza jucăuşă i-a şoptit:
- Surâde căci mâine vei mânca roade.
Omuleţul trezit a doinit:
- Rază jucăuşă spune-i soarelui să dăruiască o rază mângâietoare şi pentru legenda ce suspină în arbore. Raza iubitoare i-a promis:
- Voi chema un nor de ploaie să adape legenda ce suspină în arbore.
După ploaie soarele a îmbrăţişat arborele şi legenda a înverzit. Omuleţul trezit a înălţat ochii către cer şi a zâmbit recunoscător soarelui: „Mâine, poimâine voi deveni legendă roditoare”.

2. Legenda unei pâini

Un voievod maramureşean s-a refugiat cu oştile într-o ţară surioară.
Voievodul era însoţit de o căţeluşă ce o primise în dar de la o bunicuţă cu maramă. Bunicuţa cu maramă era o ţărancă simplă şi bună. Voievodul a întrebase:
– Bunicuţă ce să fac cu această căţeluşă care nici măcar nu este de rasă ?
Bunicuţa i-a zâmbit cu bunătate:
– Îngăduie căţeluşa să te însoţească ca să-mi aducă veşti de la nepoată.
****
Voievodul a trecut o apă lină. După ce a trecut apa voievodul a observat lipsa căţeluşei. Voievodul a zis către oşteni:
– Apa aceasta lină este înşelătoare, a furat căţeluşa bunicuţei.
Voievodul gândindu-se că la întoarcere acasă bunicuţa îl va întreba de căţeluşă a poruncit unui pescar să tragă mrejele şi să pescuiască căţeluşa.
Pescarul în zori s-a trezit, a luat mrejele şi le-a aruncat în apă. Toată ziua a aşteptat pe

înserate când suna s-a oglindit în ape a zărit o nimfă ce-i făcea semn de tăcere. Alături de nimfă cățeluşa bunicuței dansa pe valuri. Nimfa surâdea tainic către luna ce o urma pe ape. Pe înnoptate pescarul a venit la voievod şi i-a spus:

– Mândrule voievod cățeluşa n-a venit la mreje, dansa pe valuri însoțită de o nimfă ce surâdea tainic la luna ce o urmează pe ape.

Voievodul s-a retras în dormitor să se odihnească. Toată noaptea s-a răsucit în aşternut gândindu-se la povestea pescarului ce nu reuşise să prindă în mreje cățeluşa bunicii. În zori de zi a visat nimfa, nimfa îi şoptea:

– Spune-i bunicuței să dăruiască pâine copiilor în memoria mea.

Voievodul a întrebat-o:

– Cum te cheamă ?

Nimfa a aşezat degetul arătător pe buzele voievodului şi nu a rostit nici un cuvânt.

Dimineața când s-a trezit din somn voievodul a cugetat: „Nimfa era nepoata bunicii, de aceea cățeluşa a urmat-o".

Voievodul a poruncit bucătarului să facă pâine. La prânz voievodul a chemat un preot şi i-a spus:

– Părinte împarte pâinea aceasta copiilor ce locuiesc pe aceste meleaguri.

Preotul a întrebat:

– Voievodule, în numele cui să împart pâinea aceasta ?

Voievodul a cugetat: „Dacă voi spune că e anonimă preotul va refuza să o împartă. În graba plecării n-am întrebat-o pe bunică cum o cheamă pe nepoată sau pe ea".

– În numele Moldei, părinte.

Voievodul gândise că Molda este păzitoarea celor două credincioase. Preotul a împărțit pâinea copiilor şi a dorit să construiască o mănăstire cu numele de Molda. Preotul când a dat să înalțe clopotul s-a ivit din senin o copilă ce l-a mustrat:

– Ce-ți veni părinte, să-mi spânzuri cățeluşa ?

Preotul a întrebat-o:

– Copilă a cui eşti şi cum te cheamă ?

Copila i-a şoptit în taină:

– Eu sunt nepoata bunicuței ce aşteaptă veşti de la mine.

Preotul a insistat mirat:

– Cum se numeşte bunicuța ce aşteaptă veşti de la tine ?

Copila a dispărut fără să-i răspundă. Mai târziu un alt voievod ce a trăit pe acele meleaguri s-a dus să ceară sfat de la urmaşul acelui preot.

Preotul l-a sfătuit:

– Construieşte fiule mănăstiri căci oricum copiii vor trezi veşmintele adormite.

Domnitorul a hotărât:

– Copiilor le este îngăduit să trezească veşmintele.

Mai târziu, toate s-au petrecut conform legendei. Copiii şi-au amintit de patimile veşmintelor adormite şi au întrebat-o pe mamă:

– Mamă, cine sunt cei ce-au întinat şi refuzat memoria veşmintelor adormite?

Mama le-a răspuns supărată:

– Maimuțele obraznice cu duhul !

Copiii au mai întrebat:

– Cine sunt oamenii aceştia ce se uită cu mirare la noi de parcă am fi străini la

port?

Mama le-a răspuns ironic:

– Maimuțe sărace cu duhul, dragii mei copilaşi.

Copiii au plâns:

– Unde este bunicuța ce aşteaptă veşti de la noi ?

Mama le-a răspuns:

– Bunicuța este o legendă înveşmântată în tăcerea arborilor iertători. Mâine şi eu voi deveni o legendă înverzită iar voi florile răsărite din legendă.

7. Cireşica şi Iona

O oaie adormită visase că măgărița noaptea se transforma în răciță şi intra în apele oceanului primordial. Când oaia s-a trezit din somn şi l-a întrebat pe păstorel:

– Păstorel ce înseamnă visul acesta ?

Păstorel i-a răspuns:

– Înseamnă că Răcița va boteza cu sensibilitate măgărița. Oaia a plecat în căutarea măgăriței ce dormea la umbra unui cireş de mai târziu. Oaia a întrebat măgărița:

– Măgăriță de ce dormi la umbra cireşului de mai târziu ?

Măgărița i-a răspuns nostalgic:

– M-au trimis copiii după cireşe primăvăratice. Eu păzesc roadele cireşului. Când vor veni culegătorii o să-mi dea cireşe pentru copiii săraci.

Oaia s-a întors la păstorel şi i-a zis:

– Trimite culegătorii să alunge măgărița de la cireşul împărătesc. Culegătorii au venit şi au bătut măgărița zicându-i:

– Cireşele de mai sunt roadele împărăteşti ale oii adormite.

Măgărița a plâns şi şi-a amintit că nativul ce o iubeşte este apa iar pământul sarica. Măgărița s-a dus la malul mării şi a strigat-o pe zâna Răciță:

– Mamă iubitoare unde eşti ?

Zâna Răciță a ieşit din valurile mării şi i-a spus cu blândețe:

– Măgăriță în vis vei veni la mine şi vei dansa în valurile mării, sarica ta va deveni o carte. Cuvântul apei va supune țărâna oii adormite.

***

Oaia când s-a trezit a doua oară din somn i-a zis păstorului:

– Cuvântul apei va supune țărâna şi toate animalele uscatului se vor îneca. Înalță cetățile de piatră pe țărmurile mării.

Păstorel i-a răspuns:

– Voi zidi forța ta vertebrală împărătească ca să stăvilească forța apelor.

Păstorel a zidit cetatea şi i-a zis măgăriței:

– Mai departe de ziduri nu ai voi să călătoreşti.

Măgărița l-a rugat:

– Păstorel forța cuvântului îmi vine din valuri. Valurile au promis că nu-ți vor strica cetatea, construieşte o poartă în zid să merg la zâna apelor ce mi-a promis că sarica mea va deveni o carte. Păstorel a construit o poartă şi i-a dat cheia porții

(continuare pe site-ul editurii)

Citiți **Povestiri despre arbori si viețuitoare** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Elena Toma-Povestiri despre arbori si vietuitoare.pdf

Vasile Popovici

Pleacă cocorii

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Pleacă cocorii

Pleacă cocorii, ducând
pe aripile lor
încă un an din anii mei
care mi-au mai rămas;
pleacă cocorii,
iar pentru unii e ultimul lor
zbor,
după cum şi pentru mine
poate fi,
ultimul popas.

Pleacă-n şir inconfundabil
de cocori
ca o emblemă mişcătoare
proiectată-n cer;
fac ocol de bun rămas
când au ajuns la nori,
iar apoi se pierd
în aura aceea de mister.

M-am entuziasmat
când au venit cocorii-n
primăvară;
când îi văd că pleacă,
am un sentiment ciudat.

Toate câte sunt în lume,
toate zboară,
toate au doar un sosit
şi un plecat.

Altă ordine în univers
ar anula plecatul
şi am avea şi noi o veşnicie
pământeană;
poate-ar poposi mai mult pe-aici
Prea 'Naltul
şi lumea-ar fi mai bună ,
mai umană.

Eu n-am crezut în îngeri

Eu n-am crezut în îngeri
care
cântă-n cor
şi ne zâmbesc
şi ne veghează,
ce poartă-n aripă un zbor,
nu de Icar, ci îngeresc.

În visul meu …
- mi se părea concret –
mi-a apărut un înger
ce m-a certat
pe îngereşte cu blândețe
pentru necredința mea…
…necredința mea…

31 decembrie 2008

Citiți Pleacă cocorii integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Vasile_Popovici-Pleaca_cocorii.pdf

Titina Nica Țene

Anotimpul jocului

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Traista cu poveşti

Ține buna traista-n spate
cu poveşti, multe-adunate,
ce le-ascultă Ionică,
smirnă ochii la bunică…

despre un ied necuminte,
despre lupul care minte,

despre zâne, feți-frumoşi,
balaori şi prinți bărboşi.

Ionică-i mai cu..minte
decât lupul care minte…

şi-i mai cuminte…un pic
decât iedul cel mai mic,

cu toate că astâmpăr n-are,
ca şi iedul cel mai mare.

La plecare, Ionică
Roagă dulce pe bunică:

-Bună, dacă mă iubeşti,
Să-mi dai traista cu poveşti...

Anotimpul jocului

Din zăpadă-ncep să curgă
pârâiase mii şi mii
semn că vine PRIMAVARA
peste câmpuri, dragi copii!

Ne scăldăm în apa rece
până cand se lasă seara
şi ne zbenguim pe vale
cât este de lungă VARA

TOAMNA vine tip-tiptil
cerne peste tot culoare
mere, pere şi gutui
rumenesc frumos sub soare.

IARNA este o minune
că ne dăm cu sănioara
şi patinele pe gheață
până vine primăvara.

Anotimpurile

TOAMNA vine cu penelul
colorează copăcelul.

IARNA ninge cu fulgi mici
parcă-s mii de licurici.

VARA ne umplem de soare
Când la munte când la
mare.

PRIMAVARAne oferă
ghiocei , nu flori de seră!

Ciocănitoarea

Într-un nuc pletos şi mare
sosi o ciocănitoare,
cu basmaua dantelată
şi rochița colorată.
Uite, colo-n colțişor,
se ascunde-un viermişor
să nu-l vadă " gospodina",
care curăță tulpina.
Deşi stă, ca după uşă,
cu plăcere-l bagă-n guşă,
iară nucul, lung foşneşte,
semn că ei îi mulțumeşte.

Citiți Anotimpul jocului integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Titina_Nica_Tene-Anotimpul_jocului.pdf

Emil Druncea

Treisprezece cântece de demult pentru o pictorita

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

I
Inima colorată a
unei păduri
este tabloul…
cercuri-cercuri
copacii tăi inima ta.
Ce alb chipul tău!
De vină este
penelul.
Câte culori!

II
Era …aşa…
o casă-n multe case,
câte ferestre-ntr-o
fereastră da?
Era …aşa…
o casă într-o casă,
la temelie sta
credința ta.
Era albastru viu
şi mai era…
…era un zâmbet
fața albă a ta.
(Era sau nu era?)

ILUSTRAȚII :
MIHAI CĂTRUNA

III
Aşternut de culori,
de culori aşternut,
ai uitat să pui flori.
Să pui flori n-ai văzut?

IV
Parcã-a fost cataclism,
cataclism parcã-a fost,
parcã e prea mult sânge,
sânge mult, fãrã rost…
Cataclism parcã-a fost

Citiți **Treisprezece cântece de demult** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Emil_Druncea-Treisprezece_cantece.pdf

I.

Căsuța albă,
o Câmpie de necuprins,
visele mele s-au lovit
numai de Soare.

Copilăria,
întinsă de-a lungul,
de-a latul ,
fără sfârşit.

Iarna mă ninge
cu fire subțiri
de-nțelepciune.

II.

M-au fascinat
scenetele
cu pescari
şi cu vânători

În ținut
erau năvoade
şi lupi.

III.

Ei au ucis pădurea
de lângă râu,
păsările bălții
au fost aruncate
în moarte .

Pomii
nu mai aveau rădăcini…

Şi am plâns

Emil Druncea

Ipostaze

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

MI-E TEAMĂ

Mi-e teamă de semeni,
de prezent, de trecut,
de mame cu gemeni,
de infinit şi de absolut,
de clipă, de azur, de senin,
de vreme fug şi de anotimpuri,
mi-e teamă de mult, de puțin,
de calculatorul cu linkuri,
mi-e groază de lin,
de păreri, de idei mă feresc,
de oameni banali,
de tot ce-i străin,
de tot ce este
Doamne omenesc.

Mi-e teamă de vise, de fapte,
de cifra trei şi de cifra şapte,
mă sperie umbra şi gerul,
compasul, rigla, echerul,
mi-e teamă de gând şi de fraze,
fug de idei şi de raze,
mă-ndoiesc de fix,
de câtul cu rest,
de teluric mi-e teamă,
de secretul celest,
de licoare mi-e teamă,
de nor, de taifun…

Mi-e teamă Doamne !
Sunt Poporul Român

Citiți IPOSTAZE integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Emil_Druncea-Ipostaze.pdf

Al Florin Țene

Intre Thalia si Minerva

Cronici literare, de teatru, eseuri, însemnări

Fragment din volumul care se poate citi integral la

www.editura-online.ro

Butonul CRITICĂ LITERARĂ

A SOSIT DOMNUL EMINESCU

Marii scriitori întotdeauna sunt generoşi cu valorile spirituale ale neamului lor. Unul dintre aceştia este scriitorul, promotorul cultural, prozatorul de avengură Nicolae Danciu Petniceanu, membru al Ligii Scriitorilor din România, ctitor de reviste şi societăţi culturale. Acesta a înţeles ceea ce spunea Garabet Ibrăileanu: *"Cultura nu e un lux, este un strict necesar. Fără cultură un popor nu poate rezista în concurenţa vitală dintre popoare"*, la care adaug că în condiţiile integrării ţării noastre în Uniunea Europeană şi a fenomenului globalizării, zestrea cu care ne facem cunoscuţi este cultura. Numai prin promovarea valorilor noastre autentice putem să rezistăm în faţa asimilării. Scriitorul Nicolae Danciu Petniceanu a înţeles acest lucru şi împreună cu un harnic colectiv de scriitori din zona Banatului, format din regretatul George Voştinaru, Lucian Bureriu, Aurel Turcuş, Gheorghe Luchescu şi Mariana Sperlea, a purces la o amplă lucrare dedicată în exclusivitate Poetului Naţional, Mihai Eminescu," intitulată "A sosit Domnul EMINESCU", apărută la Editura GORDIAN, 15 ianuarie 2010, în format A4, şi având 709 pagini. O carte de mărimea "Istoriei Literaturii Române" de G. Călinescu, dar dedicată numai unui singur autor. Patriotismul nu este iubirea ţărânei cât iubirea trecutului", scria Eminescu. Ceea ce a făcut Nicolae Danciu Petniceanu prin editarea revistei EMINESCU apărută în perioada 2000-2008 nu este altceva decât respectarea zicerii eminesciene. Un scriitor mai iubitor de operă eminesciană ca autorul amplului roman "Bigamul" care şi-a dedicate o parte însemnată din viaţă pentru a menţine vie flacăra operei lui Eminescu puţini se găsesc în literatura română. Spre deosebire de unii (vezi: Zigu Ornea sub oblăduirea lui Andrei Pleşu în "Dilema") care au încercat să-l denigreze, neştiind faptul că Eminescu şi-a "construit" Opera pe cea mai înaltă stâncă, dragostea de neam şi limba română. Vorba Domnului Iisus "A dat ploaia, au venit şuvoaiele, au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, dar ea nu s-a prăbuşit, pentru că avea temelia zidită pe stâncă. "(Matei 7,25). Scriitorul N. D. Petniceanu a făcut tot ce i-a stat în putinţă să promoveze şi să apere OPERA poetului Mihai Eminescu, *"care pentru românii de pretutindeni, de bună-credinţă, înseamnă Biblia Neamului Românesc."*

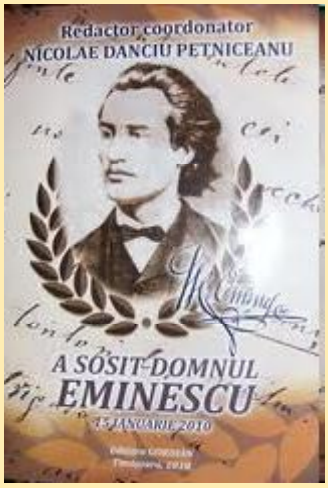

Cartea, de care facem vorbire, este structurată în următoarele mari capitole: Secţiunea I : Mihai Eminescu, în cadrul cărei se află subcapitolele I - Mihai Eminescu - Poezii, II - Omagieri poetice în

revista “Eminescu”, III - Gânduri eminesciene în reviste Eminescu, IV - Istorie literară în revista Eminescu, B. Secţiunea a II-a: Colaborări la revista Eminescu, Poezii, Proză, Teatru, Critică literară, Istorie culturală, Însemnări cu iz religios, Note de călătorie, Interviuri, Medalioane literare, debutanţi, Folclor şi folclorişti, Publicistică, Epigrame şi epigramişti, C. Secţiunea a III - a: Banatul şi Eminescu - I - Eminescologi, II - Varia, III - Înapoi la Eminescu, IV - Fascimile, V. - Iconografie şi Epilog. Această monumentală lucrare cuprinde articole, eseuri, poezii, studii dedicate Poetului Naţional, inclusiv imagini de la sutele de activităţi culturale dedicate lui Eminescu şi orgaznizate de N. D. Petniceanu. Bineînţeles acest volum se deschide cu un grupaj reprezentativ din opera poetică a celui căruia îi este dedicată cartea, în care descoperim semnăturile unor personalităţi de marcă, cum ar fi: pr. prof. univ. dr. Nicolae Neaga, prof. univ. dr. G. I. Tohăneanu, prof. Viorica Duşan, prof. emerit Dan Popescu, Nicolae Danciu Petniceanu, prof. univ. dr. Gheorghe Luchescu, Virgil Birău, dr. Mariana Cernicova, Eugen Evu, etc. Acestă lucrare cuprinde semnăturile unor poeţi cunoscuţi, intraţi în patrimoniu nasţional al culturii noastre, cum ar fi: Tudor Arghezi, Adrian Păunescu, Al.Macedonski, Teodor Damian, Ionuţ Ţene, Miron Ţic, Mariana Sperlea, Sabin Bodea, Mihai Prepeliţă, Titina Nica Ţene, Rahela Barcan, Mariana Pândaru, Maria Dincă, Gh.Zarafu, Al.Florin Ţene, Vasile Barbu, Ioana Păduraru, etc.

Ne cerem scuze că spaţiul tipografic nu ne permite să enumerăm sutele de nume care semnează în acest volum, dar iau în apărarea mea ceea ce zicea Eugen Lovinescu: *”O lucrare de artă trăieşte prin ea; fiind frumoasă, ea şi-a îndeplinit menirea şi nu are nevoie de recunoaşterea nimănui.“* Şi acelaşi critic scria: *”Eminescu, nu este numai talent remarcabil, ci şi punctul din frontiera hărţii noastre sufleteşti”*. La care adaug eu, că această lucrare a lui Nicolae Danciu Petniceanu este “arma” cu care ne apărăm “frontiera hărţii noastre ” culturale.

Citiţi volumul Intre Thalia si Minerva integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Intre_Thalia_si_Minerva.pdf

Ruşava, Erythia, Ada - Kaleh - denumiri ale aceluiaşi loc mirific
de care doar istoria îşi mai aduce aminte...

Al Florin Ţene

Un teatru cât o inimă

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul CRITICĂ LITERARĂ

UN SPECTACOL-MANIFEST al prieteniei dintre România şi Suedia

La Teatrul Dramatic „I.D. Sârbu” din Petroşani a căpătat contur o iniţiativă care de mai bine de un an de zile a prins viaţă. Este vorba de „construirea unei punţi spirituale”, prin teatru, între România şi Suedia. Această coagulare spirituală a fost posibilă datorită colaborării dintre doi oameni dedicaţi trup şi suflet teatrului. Este vorba de „construirea unei punţi spirituale”, prin teatru, între România şi Suedia. Această coagulare spirituală a fost posibilă datorită colaborării dintre doi oameni dedicaţi trup şi suflet teatrului. Este vorba de regizorul clujean, stabilit în Suedia, Dr. Zoltan Schapira (şeful catedrei de artă teatrală la Liceul „Knut mans” din Ronneby-Suedia, membru al Consiliului de Cultură al provinciei Blekinge) şi scriitorul Dumitru Velea, directorul Teatrului din „capitala aurului cenuşiu”.

Urmare a acestei colaborări a fost posibilă deplasarea Teatrului din Petroşani în Suedia, unde a prezentat piesa O noapte furtunoasă de I.L. Caragiale, în regia lui Zoltan Schapira, pe scena Teatrului din Ronneby (Suedia), şi Ungaria (2002). În cadrul acestei colaborări, de care vorbeam la început, ce se desfăşoară sub semnul dramaturgiei româno-suedeze, se înscrie şi premiera ce a avut loc în seara zilei de 19 iulie a.c., pe scena Teatrului Dramatic „I.D. Sârbu” din Petroşani (la care au participat scriitori şi ziarişti clujeni), cu spectacolul coupee, format din piesele *Domnişoara Julia* de August Strindberg, purtând semnătura regiei artistice şi scenografia regizorului clujean Horaţiu Ioan Apan şi *Nunta de argint* de Antohony Swenling (premieră pe ţară), în regia artistică şi scenografia lui Zoltan Schapira.

Având în vedere că *Domnişoara Julia* de August Strindberg este o capodoperă a dramaturgiei universale, regizorul a urmărit şlefuirea jocului actorilor, a insistat pe simboluri scenografice, pentru a evidenţia situaţia externă în care cel slab piere în neantul neputinţei iar cel puternic învinge, dar, paradoxal, fără să fie învingător. Este o luptă dintre mitologicele Eros şi Thanatos, dintre modul de a înţelege viaţa şi moartea. În acest context, „întunericul” este forma originară, existenţială, Athanor, uter mistic, întunericul de început şi de final al lumii. Atmosfera acestei piese este magică, însă conflictul dintre personaje este maiestuos, dar peste toate pluteşte „voalul” diafan al destinului. Ingeniozitatea regizorilor (Horaţiu Ioan Apan şi Dr. Zoltan Schapira) de a găsi soluţia cea mai adecvată a „punctului” fuzional dintre finalul tragic al piesei *Domnişoara Julia* şi începutul celei de-a doua piese Nunta de argint, scrisă de contemporanul Anthony Swerling, o continuare a piesei lui Strindberg, este una ce plonjează în metafizic. Trecerea este firească, asemenea oglindirii personajelor în propriul lor iris. Aceleaşi personaje (trei la număr) sunt păstrate şi de Swerling, iar acţiunea oscilează între realitate şi vis, ca o presupoziţie metafizică cu privire la conştiinţă. Nunta de argint este o piesă care se rescrie de personajul principal al lui Strindberg pe parcursul desfăşurării acţiunii, astfel că protagonistul capodoperei dramaturgiei universale devine eroul contemporanului Swerling. Totul este un poem în care personajele îşi fac un proces de conştiinţă, trecând prin

„metamorfoza cercului”, cum ar spune Georges Poulet. Conştiinţa lor este oglinda eului, în aceasta ei se recunosc şi se judecă, martor al acestui proces de conştiinţă este invocat, uneori, creatorul iniţial, adică Strindberg.

Atât Strindberg şi Swerling nu au dorit ca „scânteia” conflictuală să ducă la crimă, fiindcă ei ştiu că nimeni nu are dreptul la sinucidere. Preceptul biblic spune: „Nu poţi lua ceea ce n-ai dat”.

Acurateţea baghetei regizorale mânuită de Zoltan Schapira a făcut din jocul actorilor un adevărat poem. Nicolae Vicol în Jean a claviat toată gama sentimentelor umane, Nicoleta Bolcă în Julia a conturat un personaj diafan ce încerca să treacă dincolo de propria-i imagine, iar Oana Liciu în Kristin, construieşte un rol ca fapt al limbajului şi expresie ce defineşte jocul Regizorul Zoltan Schapira a intuit textul piesei lui Althony Swerling, coincizând cu ce spunea I.I. Houdebine: limbajul se defineşte ca acţiune a eului, referenţială faţă de conştiinţă. Nu putem încheia aceste rânduri fără a reproduce o frază din mesajul domnului ambasador al Suediei la Bucureşti, care certifică, „interesul pentru intensificarea schimburilor culturale între cele două ţări” (D. Velea): „Felicit Teatrul din Petroşani şi pe d-l Zoltan Schapira pentru iniţiativa de a monta piesa şi regret că, fiind în Suedia, nu pot fi prezent personal la spectacolul premierei” (Ambasadorul Suediei, Svante Kilander).

Acest spectacol s-a constituit ca un manifest al prieteniei dintre România şi Suedia, o formă de expresie a iubirii, credinţei, „dăruirea altruistă şi vocaţia Actorului care există doar pentru Publicul său” (Horaţiu-Ioan Apan).

„Axioma“, Anul IV, Nr. 9 (42), septembrie 2003

Imagini din timpurile “Sămănătorului” 1901-1910
In imaginea de mai jos, Piaţa Teatrului din Bucureşti

Citiţi volumul UN TEATRU CÂT O INIMĂ integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Un_teatru_cat_o_inima.pdf

Al Florin Țene

Aventură prin dicțiunea ideilor

Fragment din volumul care se poate citi integral la www.editura-online.ro
Butonul CRITICĂ LITERARĂ

Creația literară ca mod de viață

Dând paginile înapoi din cartea vieții mele,citesc rândurile îngălbenite de vreme ale amintirilor.Aveam 14 ani când am scris prima poezie din marele volum, la care încă lucrez, intitulat simtomatic *Libertatea frumosului.* De atunci tot scriu capitole după capitole, cărți de poezie, proză, eseuri, critică.Aşa cum natura are oroare de vid, gândirea mea are oroare de inexprimare, de amorf şi dezechilibru.Numai aşa am înțeles, mai târziu, apoftegma filosofului grec Constantin Tsatsos *mai presus de orice, năzuința spre formă.*

In acest con de lumină emanat de *idée* îmi scriu cărțile, fiindcă poezia există acolo unde obiectul nu este nici lucru, nici fenomen, nici eveniment, ci inefabila idée.Sunt un mare vizionar, nu îmi luați în derâdere lipsa de modestie, dar, acesta este adevărul,percepând faptul că marii poeți sunt,înainte de toate ,mari vizionari.A materializea o idée într-un poem,înseamnă a da formă naturii.Înțelegând aceste fenomene îmi scriu poeziile pe care le voi aduna într-un volum.Incă nu i-am găsit titlu.

În *Fragmente,* Democrit spunea *Cuvântul este umbra faptei,* sub semnul acestei ziceri scriu în prezent la o carte despre spectacolele de teatru pe care le-am vizionat în ultimii zece ani.În acest context am cunoscut sute de actori şi zeci de regizori cu tot atâtea caractere.

Fiindcă sunt prietenul scriitorilor şi poeților, şi al cărților lor ,pe care le primesc şi le îmbrățişez cu pioşenia gândului bun, de mai bine de 40 ani scriu la o carte de cronici literare, înțelegând că în emoția artistică se întrezăreşte eternul.În această carte am adunat o parte din eseurile publicate în presa literară de-alungul anilor.

Prin aceasta doresc să scot la lumină concepția mea despre literatură, critică, idei, specii literare, autori şi şcoli literare.

Aceasta este cartea când înțelepciunea a înflorit albul la tâmple. Ideile ce se desprind din eseuri exprimă epoca mea, ocolid, pe cât se poate, exprimarea modei epocii mele.

Scriind aceste rânduri, nu pot să pun punct, fără să nu atribui societății româneşti de astăzi şi Uniunii Scriitorilor zicerea unui filosof: *Nu ştiu ce e mai rău: un necioplit care persecută arta cu mijloace barbare sau un barbar care se face că o protejează cu mijloace civilizate?*

Revolta mitologiei din spatiul istoric românesc

-

Cronicarii secolului al XVII-lea au promovat ideea originii romane (latină) a poporului din spațiul carpato-danubiano-pontic. Această visiune a fost receptată de cultura românească şi păstrată până astăzi. (M.Eliade,*De la Zalmoxis la Genghis-han,*Ed.ştiințifică şi enciclopedică,1980, p.85).

Moştenirea geto-dacică în cultura noastră a fost promovată pentru prima dată de Dimitrie Cantemir cu un secol mai târziu, aducând argumente asemănările unor cuvinte din limba română, însă, insistând pe superstiții şi mitologie, subliniind"cultul străvechi al Daciei". (*Descrierea Moldovei* de D. Cantemir").

In a doua jumătate a secolului XIX, ideea latinității este promovată cu asiduitate ca "cea dintâi mare aventură spirituală a Ardealului" (Lucian Blaga, *Şcoala ardeleană-latinistă,* în Vremea, nr.726, din 28 XI 1973, p.7), iar B.P.Haşdeu, încă tânăr fiind, (1860), prin articolele sale insistă asupra problemei dacilor, (*Pierit-au dacii?)*, arătând că Traian a subjugat numai daci, nu i-a exterminat în războaiele cu romanii. Interesul asupra soartei dacilor l-a avut şi Vasile Pârvan, care în *Getica* (1926) încearcă să analizeze *protoistoria Daciei.* Această nouă orientare a fost promovată, pe plan literar, de revista *Gândirea*, ce a apărut prima oară la Cluj, care a publicat în 1921 un articol semnat de Lucian Blaga, intitulat simtomatic *Revolta fondului nostru nelatin. (Gândirea*, I, 1921, nr.10, p.181-182, studiul este reprodus în *Ceasornicul de nisip,*1973, p.47-50). In *Isvoade (*1972,p.170) Lucian Blaga pune un accent deosebit pe *dacismul* nostru. Insă,t ot el recunoaşte mai târziu că acest articol are *stângăcii juvenile.* Tot în acest context filosoful afirmă că *orgoliul latinității noastre e moştenirea unor vremuri când a trebuit să suferim râsul batjocoritor al vecinilor, care cu orice preț ne voiau subjugați. Astăzi e lipsit de bun simț.* (L.Blaga, *Izvoade,*1972, p.170),

După cum se observă istoria, prin oamenii de cultură, consemnează că suntem latini, având următoarele caracteristici: limpiditate, raționalitate, cumpătare, iubitori de formă *dar vrând-nevrând suntem mai mult însemnatul procent de sânge slav şi trac, ce clocoteşte în ființa noastră, constituie pretextul unei probleme, care ar trebui pusă cu mai multă îndrăzneală.* (L.Blaga, *Ceasornicul de nisip,* 1973, p.47). Analogia pe care o face, de data aceasta poetul Blaga, într-unexperiment biologic *al încrucişării unei flori albe cu una roşie a aceleiaşi* varietăți, prin *acest exemplu,* încearcă să sublinieze faptul că *în spiritul românesc dominanta latinității, liniştită şi prin excelență culturală* coabitează cu alte spirite cu care ne-am încrucişat. *Avem însă şi un bogat fond slav-trac, exusperant şi vital(…) Simetria şi armonia latină, nu e adeseori sfârtecată de furtuna care fulgeră molcom în adâncurile oarecum metafizice ale sufletului românesc. E o revoltă a fondului nostru nelatin. Suntem morminte vii ale strămoşilor.* (L.Blaga, *Ceasornicul de nisip,p.48).*

Mulți cercetători au încercat să revalorizeze fondul autohton al limbii române şi a originii neamului nostru. In acest context un rol important l-a jucat personalitatea lui Zalmoxe ce apare la mulți scriitori ca profet. (*Zalmoxis.Mister Păgân* de L.Blaga,Cluj,1921). Tot în cadrul acelei viziuni filosoful născut la Lancrăm, se întreabă: *De ce să ne mărginim numai la un ideal cultural latin, care nu e croit în asemănare desăvârşită cu firea noastră mult mai bogată. Să ne siluim propria noastră natură-un aluat în care se dospesc atâtea virtualități? Să ne ucidem corsetându-ne într-o formulă de claritate latină, când cuprindem în plus atâtea alte posibilități de dezvoltare?*

Atât Haşdeu cât şi Blaga au avut un interes deosebit pentru moştenirea dacică. La fel şi Mircea Eliade, care îl valorizează pe Zalmoxe, acesta fiind întruchiparea geniului religios al daco-geților, pentru că, în ultima instanță, el reprezintă spiritualitatea *autohtonilor* a acestor strămoşi aproape *mitici învinşi şi asimilați de romani.* (M.Eliade,*De la Zalmoxis la Genghis-Han, 1980, p.86).*

Interesul lui Blaga pentru strămoşii daci, care-i numeşte *oameni de pădure* (*Izvoade*

,1972,p.2001), este subliniat şi în *Elogiu* academic din 1937, dar şi în studiul *Permanența preistoriei,* din 1943 (*Ființa istorică,* 1977, p. 49-67). Atât în *Paşii Profetului,* cât şi în poemul *Zamolxe,* găsim analogii despre misterul păgân din munții Daciei. In acest context Eugen Todoran remarcă: *creațiunea autorului nu numai că este în concordanță cu istoria, dar legenda există în tradiția orală întocmai cum poetul a indicat-o în piesă.* (E.Todoran, *Dramaturgia lui Lucian Blaga, studiu introductiv* la teatrul lui Lucian Blaga, 1970, p.XII).

Filosoful recunoaşte că Vasile Pârvan în *Getica* a pus în circulație numeroase idei asupra mitologiei şi religiei geto-dacilor în care s-au strecurat coeficienți *de spiritualitate personală.* Spre aceaşi mitologie a alunecat şi cercetătorul, din păcate decedat, în urmă cu câțiva ani, preotul Dumitru Bălaşa un cercetător original privind rădăcinile geto-dacilor.

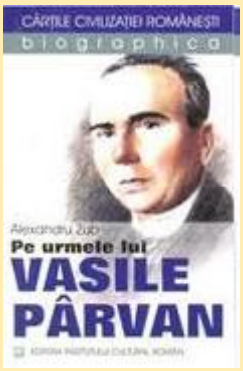

Autorul tratatului *Getica* susține că geții credeau într-un singur zeu de sorginte uraniană: Zamolxe. Nici Pârvan, nici Blaga şi Eliade nu au căzut de accord privind numele zeului dacilor. Unii îl scriu: Zamolxe, iar alții Zalmoxis. In contradicție cu Blaga care îi atribuia lui Pârvan susținerea monoteismului la daci, Radu Vulpe subliniază faptul că autorul tratatului *Getica* consideră religia geto-dacă *henoteistă.* Henoteismul nu-i caracterizează numai pe geto-daci, dar şi pe toate popoarele indo-europene. Spre deosebire că poporul de atunci de pe teritoriul actual al României l-a *păstrat mai pur decât alții.* (V. Pârvan, *Dacia. Civilizațiile antice din țările* carpato-*danubiene,* Ediția IV, 1967, p.162, nota 31 aparținând lui Radu Vulpe)

Realitatea este că, nici până în present nu s-a ajuns la un consens al istoricilor vis-ŕ-vis de caracterul religiei geto-dacilor.

La sfârşitul secolului XIX, Erwin Rhode în *Psyche* (1894), pag. 319/322) susține caracterul monoteist al religiei geto-dacilor. Această poziție a influențat pe Pârvan, pe Ioan Coman şi R.Pettazoni. Insă, pe de altă parte dualismul concretizat în Zamolxis şi Gebeleizis este susținut, pe la 1860, de G.Bessel, iar în sens ironian de A.D.Xenopol. Acesta din urmă este convins că la început religia dacilor a fost politeistă, ca a tracilor, dar datorită învățăturii lui Zamolxis ea s-a schimbat într-o religie reflexivă, având modelul lui Ahriman şi Ormuz. (Ion Horațiu Crişan, *Burebista şi epoca sa,* ed.II, 1977, p.448). Dar Mircea Eliade şi lucian Blaga consideră că aceste argumente şi dovezi, nu sunt îndeajuns pentru a reconstitui mitologia şi religia geto-dacă. (L.Blaga, *Saeculum,* 1943, nr.4, p.4), iar Constantin Daicoviciu scria în acest sens:*Metoda topografiei stilistice a mitologiilor ariene nu e decât o splendidă confirmare pe alte căi decât cele filologice, istorice şi arheologice al acestui caracter politeist al credinței strămoşilor. (Dacica*, 1968, p.18).

Firea poetică a lui Blaga îl face să vadă în versul Frunză verde un ecou al preistoriei. *Intrezărim în dosul cuvintelor un verde arhaic de mitologie şi magie a pădurii şi a zeităților vegetale. (Saeculum).*

Mircea Eliade a susținut, în secolul trecut, integrarea materialelor etnologice şi folclorice europene în *orizontul istoriei universale a religiilor. (*Mircea Eliade, *Historie des croyanus et des idees religieuses).*

Blaga publică în *Saeculum* un articol interesant în care se apleacă cu evlavie asupra ideii continuității multimilenară a culturii noastre folclorice şi ethnografice, considerând satul de tip arhaic reprezentantul preistoriei în lumea noastră istorică. (L.Blaga *Ființa istorică, p.60).* Incă mulți ani de-acum înainte vom mai avea revolta mitologiei în spațiul istoric românesc până când o va extompa europenizarea țării.

Continuare în volumul care se poate citi integral la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Aventura_prin_dictiunea_ideilor.pdf

George Anca - Scenometrie teatrux

Fragment din eseurile care se pot citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

SUNT LACRIMAE RERUM

(seminar)

(lat.)

Ai de ce varsa lacrimi
(pentru lucrurile pe care le vezi)
VERGILIU,Eneida,I,462.

Exclmatia lui Enea,
care vede in Cartagina
un sir de tablouri din razboiul Troian

Raspunsurile la examenul de literatura universala si comparata,
An III, Litere-Teologie,Universitatea Valahia- Targoviste

Autorul epopeii intemeietoare Eneida impleteste-n aceste cuvinte aspectul rea al vietii: Sunt lucruri pentru care plang sau pentru care ai de plans , dar merge dincolo de aparente , descoperindu-ne de fapt ca Noi plangem in lucruri si de aceea ca Exista lacrimi in lucruri si simtim cum ne pica in suflet lacrimile lucrurilor pentru ca Lucrurile si ele plang.

Si atunci incep sa cred ca lucrurile lacrimilor sunt inimile oamenilor,ca, lacrimile lucrurilor sunt creatiile ce-au izvorat din sufletul omenirii, pururi inlacrimat in lucruri.

Violeta- Simona B....r

Traducerea se poate face in mai multe feluri:
Sunt lucruri pentru care merita sa plangi
Lucrurile plang in noi. Noi plangem in lucruri

Este usor a plange dar adevarata plangere - adevaratele lacrimi - e durerea simtita in suflet atunci cand suferi. Nu e o rusine sa plangi, dar lucrurile pentru care plangem,trebuie sa merite lacrimile noastre. Depanarea momentelor de tristete o poate face doar cel puternic, daca intr-adevar isi doreste lucrul acesta.

Dar lacrimile pot fi si de fericire. Ori atunci plangerea nu este provocata de o tristete ci de o mare bucurie.

Plangerea aceasta poate fi vazuta si in actiunile noastre ,in ceea ce facem.Nu trebuie neaparat sa ne curga lacrimile atunci cand plingem.Dar oricum ar fi ,lacrimile reprezinta un mod de a ne descarca sufletul bolnavde suferinta sau de ne a striga la ceruri bucuriile cele mari. Ioana (Savu) Ilie.

Si lucrurile au lacrimi; si lucrurile plang-metafora personificatoare a strabatut veacurile,depasindu-l pe Vergilius si epopeea sa. Descoperim sensul adanc al lucrurilor pentru care plangem sau pentru care merita sa plangem, descoperim ca sunt lucruri pentru care avem de plans ,ca exista lacrimi in lucruri, lacrimi care ne picura in suflet.

Lacrimile lucrurilor sunt, poate, creatiile izvorate din sufletul omenirii, operele nemuritoare ce dainuie peste un timp inlacrimat in lucruri.

Claudia -Aurora (Z...fir) C....ru

Sunt lucruri pentru care plang, pentru care ai de plans ;Exista lucruri si lucruri, si lucrurile plang.

Cugetarea a invins furtunile, oricat de pustiitoare ale timpului si este interesanta de tradus si astazi. Sa descoperim sensul adanc al lucrurilor pentru care merita sa varsam lacrimi din ferestrele sufletelor (ochii), larg deschise in fata adevarului, iubirii si artei.

Lacrimile lucrurilor ne picura in suflet tristete dar nu ne fac mai buni, mai toleranti, mai sensibili. Sa exersam acel juriu , «constiinta noastra», pe care intrebarile trebuie sa cada perpendicular pe ceea ce ne doare, fara nici un anestezic. Raspunsurile pot fi reci ca gheata dar tocmai de aici incepecalirea.

Sorina (H...r) I...ita

Sunt lucruri pentru care merita sa plangi

Aceasta sintagma, consideram ca este revelatoare pentru a ilustra iubirea. Iubirea , sentimentul atat de profund, inmagazineaza intreaga energie vitala a omului. Fara iubire, pamantul n-ar exista, intreaga omenire ar fi nimicita. Viata in lume este atat de trecatoare, noi suntem muritori, suntem supusi pacatelor. Nemurirea am pierdut-o prin pacatul protoparintilor nostri Adam si Eva, in urma savarsirii, moartea a venit in lume. Insa, prin atotbunatatea lui Dumnezeu I s-a ingaduit omului sa revina la starea initiala. Omul este supus greselii insa necontenit trbuie sa acceada spre refacerea legaturilor cu Dumnezeu. Starea decazuta este necesar sa fie depasita prin respectarea poruncilor si implinirea, desavarsirea virtutilor. Una dintre cele trei virtuti: credinta, nadejde si dragoste, vine sa intregeasca finalul act pe calea desavarsirii prin dragoste.

Dragostea, atat de simplu , sau revelator, este prezentata in paginile Sfintei Scripturi - Capitolul 13-I Corinteni - careia i se dedica intregile surse umane prin evidentierea situatiilor carora apartin acestei lumi.

Nimic in aceasta lume, muritoare nu este mai profund decat iubirea. Iubirii i se subordoneaza toate lucrurile, toate manifestarile, toate simtirile simplului muritor atat de parvenit. Dintre toate categoriile iubirii pentru una singura merita sa plangem pana in momentul final - pentru iubirea lui Dumnezeu. Trinitatea, deofiintiunea lui Dumnezeu se manifesta prin iubire. Iubirea fata de oameni atat de marginita este mai presus de orice. Vedem ca Dumnezeu prin necuprinzatoarea Sa iubire fata de propria-I creatie, Ne-a trimis pe unicul Sau Fiu pentru ca sa ni se ierte pacatele. Mantuitorul ne exemplifica iubirea prin Insasi viata Sa - modelul desavarsitei iubiri=modelul Hristos. Il vedem pe Hristos propavaduind in mijlocul Apostolilor, vedem iubirea fata de vamesi, farisei, fata de prigonitorii care L-au rastignit. Prin smerenia sa, iubirea vine ca o dovada a dumnezeirii, chiar si dupa a indurat atatea ispite, dureri, batjocoriri, tot a continuat sa ne iubeasca. Marea Sa iubire o vedem cand si pe cruce iarta pe talharul din dreapta Sa, cel care-si recunoaste pacatele, dar si in momentul incredintarii Maicii Sale Sfantului Ioan Evanghelistul, ucenicul Sau Preaiubit.

«Iubirea de vrajmasi» - o porunca atat de greu de indeplinit pentru zilele de azi, vine sa continue jertfa Mantuitorului prin jertfa noastra, cotidiana in vremurile acestea. Cel ce nu iubeste ni sa nu se gandeasca sa fie mantuit. Iubire aproapelui vine ca o incununare a tuturor faptelor Mantuitorului. Zi de zi aproapele nostru este asuprit, batjocorit, scuipat, defaimat, insa noi, contemporanii ne prefacem ca nu vedem.

Merita sa plangem cu lacrimi amare pentru Mantuitorul nostru Iisus Hristos, pentru desavarsirea noastra in Iisus.

Valentina V...le

Sunt lucruri pentru care poti sa plangi ne spune Vergilius sau poate incearca sa ne duca cu gandul ca sunt lucruri vrednice de plans; dar in fond plansul ce este? O eliberare sau o slabiciune? O recunoastere a incapacitatii de a trece peste ceva? O neputinta de a te cunoaste pe tine insusi pe tine insusi dincolo de propriile-ti limite? Sau daca-ti cunosti limitele si nu poti trece peste ele? Nu poti rupe acele bariere care sunt un dat. Sau poate ca plansul e sublim, e plansul de fericire, de impacare cu sine, cu aproapele, cu divinitatea. Orice lucru are duoua aspecte:pozitiv si negativ. Spre exemplu focul poate avea semnificatia iadului si ale limbilor de foc ale Duhului Sfanrt; focul arde dumnezeieste,sfintitor, impaciuitor sau poate fi osanda vesnica.

Si plansul are la fel doua sensuri: zbucium, neliniste, durere, neimplinire sau linisyte, fericire, izbanda care vine dupa neliniste, caci linistea nu-ti poate veni decat dupa furtuna. Esti om si esti nemultimit ca esti nemuritor? Sau tocmai trecerea pragului morti este fericirea deplina? Sunt lucruri vrednice de plans, sunt lucruri pentru care poti sa plangi, iti este permis sa plangi, sau nu le poti obtine pana nu plangi; nimic nu este intimplator si acest dat care este conditia umana este in aparenta un lucru de plans dar care iti ofera solutia spre nemurire, omul fiind chip al Lui Dumnezeu are posibilitatea sa se indumnezeiasca avand ca solutie a fi urmator lui Hristos care a fost si Om si Dumnezeu. Plansul si tanguirea pentru pacatele noastre ofera plansul intru fericirea vesnica in comuniune cu Dumnezeu.

Loredana G....ea

Vergiliu, un mare poet al antichitatii este si unul dintre marii creatori a unor versuri cat mai profunde si mai originale . Citatul Sunt lucruri pentru care plangi se oglindeste in viata poetului, in destinul sau tragic fiind exilat la Tomis, departe de familia sa, din cauza versurilor sale. Aici, la Tomis, in singuratate si in timpul iernilor care i se pareau deosebit de aspre, durerea lui ii inspira versurile in care plange dupa cei ramasi acasa.

Exista si lucruri prin care plangi, iar Vergiliu exprima cel mai bine acest lucru prin ideile exprimate in versurile sale. Versul sau este manuit cu mare abilitate, de expresie celor mai inalte sentimente umane. Exista si lucruri dupa care plangi iar suferinta provocata, inspira si da versului o deosebita expresivitate .

Simona N...u

Sunt lacrimae rerum-plansul lucrurilor sau sunt lucruri care plang; sunt lucruri pentru care merita sa plangi , lucrurile plansului (foloasele plansului).

Toate capodoperele literaturii universale sunt adevarate la crimae rerum. Tot ceea ce este creat prin jertfa, sacrificiu sunt adevarate lacrimae cristaline, pure , desavarsite, care stiu sa atinga perfectiunea, ele sunt lucrurile plansului, sunt rezultatele, pline de sacrificiu ale autorilor istoviti de munca, cu gene ostenitesi istoviti de cautarea absolutului.

Creatia lor care a necesitat»plansul»(sacrificiul) ne face pe noi sa exprimam sunt lacrimae rerum adica sunt lucruri pentru care merita sa plangi,doar prin simplul fapt ca exista.Si din plansul lucrurilor lui izvoraste plansul lucrurilor noastre.

Plansul aduce mantuirea, aduce capodopera, insusi Mantuitorul a plans in sinea Lui: «Eli,Eli,lama sabactani» - «Dumnezeul Meu,Dumnezeul Meu pentru ce M-ai parasit» sau «Doamne, iarta-le lor ca nu stiu ce fac». Mantuitorul plangea, ii plange sufletul, la fel si Maica Domnului insa prin «plans», «jertfa», «sacrificiu» ne-a adus mantuirea, a invins moartea. Iata cel mai mare folos al lucrurilor planse.

Lucrurile plang-plangi si tu cu ele. Plansul unuia imprumutat cu plansul tau si al celuilalt sa se amestece in «plansul lucrurilor» cel mare care sa dea siguranta, originalitate unui concept ca al celui de «literatura universala».

Lacrima mea, a ta sa fie doar o picatura din oceanul denumit sunt lacrimae rerum.

Elena Otilia Voicilas

Citiți mai departe în volumul SCENOMETRIE. TEATRUX aflat la
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Scenometrie_Teatrux.doc?attredirects=0

SCENE ÎN METRII DODIILOR

Poetul şi indianistul George Anca practica teatrul limbii române şi cu studenții săi de la Universitatea din Delhi. Probail unde-l pomenise Florin Mugur cândva, în România literară, ca promisiune dramaturgică, împreună cu Marin Sorescu. Dodii, Indodii, Măiastra în dodii, Doine în dodii sunt titluri ale acestui autor interesat discret de dramaturgie. Scenometrie şi teatrux sunt dodii ale sale din vara lui 2011. Scenometria ar fi bună, dar la el se pare că nu se referă atât organizarea scenei (sceno, da), cât la metrii oracolelor Pithiei în Dodona, dodii-tragodii la Eminescu, profeția Sfintei Duminici către Harap Alb, „dodia mea" - expresie folosită de Brâncuşi potrivit lui V. G. Paleolog, interlocutorul său la Paris şi Corlate. Iar Teatrux te poate duce cu gândul la Prințesa X a aceluiaşi Brâncuşi.

Am conversat din studenție, poate chiar în dodii. Şi în vreo trei emisiuni de televiziune. Abătându-mă şi eu, la o adică, de la teatrem, pe care-l observ în piesele mele, am purces la un teatru al călătoriilor şi iacătă ce discuții scenometrice am purtat:

„Mergeam deci pe Bulevardul Closetelor şi-n față la Muzeul Literaturii Române, fost pe vremuri Muzeul Româno-Rus şi mai pe vremuri casele Kretzulescu, mergeam pe-acolo şi peste cine dau? Peste poetul George Anca, directorul Bibliotecii Centrale Pedagogice, un tip dezlănțuit, imaginativ, debordant ca şi versurile lui şi ce-mi zice?

- Ce faci, bă? Nu mergi cu mine la Lisabona?
- Cum să nu? zic eu. Azi sau mâine?
-Treci mâine pe la mine pe la Bibliotecă, să punem totul la punct.

Deşi nu prea aveam eu încredere într-o invitație făcută la colț de stradă, m-am gândit totuşi că Anca îl invitase acum câțiva ani pe colegul nostru Ion Iuga în India şi poetul maramureşan se scăldase probabil în Gange.

Şi m-am dus. Anca a scos o chestie din care reieşea că în septembrie la Lisabona era un congres internațional de antropologie.

- Bine bă, dar ce legătură are asta cu mine? Eu nu sunt invitat acolo, pe chestia pe care o ai nu se specifică faptul că ai dreptul să inviți pe cineva şi mai ales ce legătură am eu cu antropologia ? Nici măcar nu ştiu prea bine ce-i aia!

- Astea-s amănunte inutile! răspunse sigur de el poetul. Uite, ia asta şi du-o la Televiziune, vorbeşte cu şeful tău Budescu şi ce, uite, aici nu-i şi o secție de antropologie vizuală? Explică-i lui Budescu că pentru asta te duci tu acolo!

Am mai contra-argumentat, am căutat să-i explic că n-am nimic şi aia nu-i o invitație şi tot astfel de amănunte fără rost. Poetul însă rămase de neclintit:

- Du-te cu chestia asta şi-ai să rezolvi!

Era în ochii lui atâta siguranță, deşi, ca să fiu sincer, îşi agățase totuşi un zâmbet batjocoritor pe buze.

- Bine! am zis eu, am luat chestia şi m-am cărat.

M-am dus la Budescu şi i-am arătat hârtia.

- Bine mă, spuse şeful meu, tu eşti nebun?

- Nu, de ce? am răspuns eu, după ce-mi etalasem pe față un zâmbet naiv, chiar uşor nătâng.

- Păi, aici n-ai nimic !

Când am ieşit de la Budescu, am dat peste adjunctul lui, Viorel Grecu, un tip mai hârşit prin relațiile culturale externe şi mă-ntreabă ce-i cu mine. Îi spun:

- Lasă, că se rezolvă! spuse el.

- Cum, mă?

Dar Viorel nu mi-a răspuns. După vreo două-trei zile Budescu a plecat în concediu şi Grecu a rămas să-i țină locul.Şi el, dragul de el, mi-a făcut un referat pozitiv. Pe care l-am dus la Conducere. Ajunsă la Emanuel Valeriu, care era omul nr. 2 în Televiziune pe-atunci, după Răzvan Theodorescu, sigur că nu s-a mai ocupat să cerceteze dacă era justificat sau nu referatul lui Viorel. Şi cu aprobarea lui, pe baza acelui referat, lucrarea s-a dus la Radio, unde era serviciul de Paşapoarte, fiindcă pe-atunci Radioul şi Televiziunea formau încă aceeaşi instituție, Radioteleviziunea. Iar chestii particulare în domeniu nici nu apăruseră cred."

Dodiile poetului oripilaseră (profetic?) pe alde Henri Zalis (în Scânteia), Viola Vancea (România literară), Nicolae Ciobanu şi Horia Gârbea (Luceafărul), Alex Ştefănescu (Ziarul de duminică), nu şi pe Adrian Maniu, Dimitrie Cuclin, Mircea Eliade, Eugenio Montale, Amrita Pritam, şi nici pe mine, care m-am exprimat astfel mai deunăzi:

„Tot un nebun trebuie socotit şi George Anca. Deşi din aceeaşi generație cu Adi Cusin, el pare mai contemporan cu nebunii de nouăzecişti Vinicius sau Ianuş prin dezmățul dezlănțuit. / Dar dacă Ianuş sau Vinicius hălăduie prin sex, mai potolit, Anca hălăduie prin India. / Care devine un fel de sex al memoriei, care fecundează parşiv tot ce prinde în cale. / Pentru el confruntarea cu tropicele şi cu aglomerația besmetică şi vraiştea Orientului, parcă neaşteptată şi de aici sperietura îl duce într-un delir prin care pofta lui de soare şi aer nu mai ține cont de chingile în care ne-am strâns odată ce am înclinat spre Occident" (Puşi Dinulescu, Gaşca şi diavolul Istoria bolnavă a domnului Manolescu, Minerva, 2009, p. 299).

Ca regizor nu ştiu cum aş căuta şi mai ales găsi „scenometria" acestui „teatrux". Are cine printre tinerii postmodenişti, dacă nu post-teatru. Avanscena este pregătită. Nu e glumă. Totul grav, poetic. Dodii. „Zodiile dodiile / dodiile zodiile (Măiastra în dodii). Theatre a deux (Succes, Rada, Orhidee), personaje în paranteză, la grămadă, ca la rugby, ca-n Ubu (Mureşan – Eminescu, Lumea fără coloana lui Brâncuşi, Templu în elicopter, Pastişă în grup), dar şi piese „lungi", oarecum după tipic, până la eunuci.

Succes, Radha / Good luck, Radha a fost citită public de Nesha Hanif şi Peter Hook, în Delhi, şi de Irina Petrescu şi Răzvan Ionescu în Bucureşti. Vasile Menzel şi Carmen Pesantes au recitat un fragment din Măiastra în dodii, la Dalles, iar Veronica Anghelescu a compus muzica unui oratoriu pe acelaşi text al lui George Anca. De atât a avut parte până acum scenometria nevăzută şi necunoscută încă, parcă dinadins, ca de frica judecătorilor de dodii. Vânt în pupa, generații s-or sesiza. Iată câteva replici-tâlcuri.

JEAN

Şi eu sunt crişarian... pentru tine mă răscol... sunt şi actor... regia e libertatea mea... toți vom fi ce-am fost, nu? nici moderni, nici eterni... morților le e dor de prieteni... doinele se supărară... copiii se înecară. (Succes, Radha)

Venise un tânăr în soțietatea noastră, mi s-a părut potrivit şi pentru pendada teorilor, cu un devotament pentru mine, nu şi pentru voi, are oasele de mai diamantini fractali şi vocea de cu-a îngerilor viersuire, ne auzim şi noi, nume, dicții, tragedie, o plimbare de grădină şi poate nu schimbăm o vorbă în de toți cum ne răsună cinstea a-i căuta pe-un tânăr şi teorii tuturor universurilor fractalizate-n vreme să-le semnalizăm o invitație şi ei să reînvârtă bolta-sămânța-haosul, ne mai aerisim, sacrăm fiind sacrați de sus în jos, aristocratic, în nume andreian - (Mureşan – Eminescu)

Alții îşi vor zice poate că de ce nu o scriseiu într-un stil reformat, cu cuvinte noă şi nu o tipariiu cu litere străbune? Respund că scopul meu fu a scrie cât se poate mai popular, ca să fiu înțeles şi de cel mai depre urmă dăscălaş, apoi de şi mă folosiiu ici, colea câte de un cuvânt nou, nu lipsiiu a'l spica cu altul vechiu şi cunoscut. Cât pentru litere, n-am să zic nimic, căci scopul mă desvinuie deplin. (După Salzman)

Nu se mai întoarce. rugină de sfinte moaşte din arca lui Noe din crucea lui Hristos. din şiră. tăcere. ax lovit. Târg Efesjiu. Brâncuşi. Usha Aurusha. Paris Corlate până-n 17 în patru dodii. mahasamadhi. te-ai speriat se repară. nu mai există n-a existat. Chicago Ghiocea. filiera masonică filiera evreilor filiera homosexualilor filiera escrocilor. evreii l-au ajutat pe Brâncuşi. şase milioane 17 module în patru. nu se putea transporta întreg de serpentine.

(Lumea fără coloana lui Brâncuşi). http://www.pestisani1969.ro/media/tanase-lolescu.htm

Citiți mai departe în volumul SCENOMETRIE. TEATRUX aflat la
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Scenometrie_Teatrux.doc?attredirects=0

Ecouri după întâlnirea de la Vila Sfetea (astăzi Vila Ursu) de la Tismana

(continuare din numărul trecut)

Discuțiile cu prof. univ. Alexandru Melian au continuat şi pe e-mail. De bună seamă că dânsul ca un om de meserie ar vedea cu ochi buni o revistă de colectiv, cu o redacție în care voluntariatul e musai să fie singurul mod de acțiune în lipsa susținerii instituțiilor culturale abilitate, care promovează nişte aberații pe plan național - inclusiv site-uri inutile şi nefuncționale - plătite cu bani grei de către guvernul actual, complet incompetent.

Noi, (eu şi d-l Artur Silvestri ca fondator) am relansat "Semănătorul" pe baza documentelor programatice ale primilor lui directori, Vlăhuță şi Coşbuc, respectând chiar şi formatul: sumar, editorial, proză, poezie, reportaj sau teatru, critică literară, adică exact ceea ce avem acum! Domnul prof. Melian ar înclina însă spre un format nou şi nişte principii programatice în pas cu vremurile actuale: "*Pentru ca o revista, fie si on-line (cum este "Gândul" de exemplu), în numele unor idealuri, a unor principii si a unui program, trebuie sa-si asume rolul de lentila îndreptata spre realitatea prezenta, în complementaritate cu cea trecuta si viitoare. De aici structurarea ei pe câteva orizonturi concretizate în rubrici: articolul de fond si una sau doua tablete sustinute de personalitati ale culturii noastre, pe prima pagina, realitatea social politica, viata culturala, activitatea sportiva, istoria care vorbeste prezentului (sau reflector peste timp), pagini aparute în Editura Semanatorul on-line, "perle" din gândirea si limbajul politic, din faptuirile ARP, va poftim în Tara Gorjului, din Samanatorul secolului trecut etc etc. Sigur ca realizarea acestui obiectiv cere oameni gata sa se daruiasca si efort cât începe. Poate ca n-ar fi rau sa faceti un apel public, pe toate caile avute la dispozitie, de participare voluntara la realizarea unui asemenea proiect."*

De bună seamă că d-l Melian ne dă sfaturi de profesionist şi vom încerca să facem un nou format dar nu vom intra noi în acest fel în rândurile literaturii "cazone" şi de "canon restrictiv", cum zicea d-l Silvestri? Apoi, există sute de reviste literare cu un astfel de conținut "clasic". Probabil că vom mai face şi noi una în paralel cu revista Samanatorul, care nu este o revistă literară clasică ci o colecție de fragmente din scrierile apărute la Editura online, pentru a-i facilita cititorului o idee mai clara despre scrierea sa. La apariție, criticii nostri literari mi-au trimis imediat articole dintre cele mai diferite. Le-am spus să le trimită la cele peste 100 de reviste ARP create de Artur Silvestri pe 100 de tematici diverse deoarece eu le cerusem sa se limiteze strict la autorii noi Sămănătorul. Ce rost are să mai creez eu o revistă pe lângă cele deja existente? Aş putea eu face față la o avalanşă de articole dacă aş deschide calea spre orice fel de tematică, la concurență cu cele 115 reviste ale ARP, eu însumi făcând parte din aceea rețea? Totuşi, poate va fi necesar să introducem treptat şi oameni şi rubrici noi dar nu neapărat formatul actual, ci cu ediții speciale alături de cea actuală. Cu voluntari însă, vom avea noi certitudinea că redactorii şi redactorii asociați nu se vor sătura de corvoadă gratuită şi ne vor lăsa cu fundul în baltă taman când ne va fi lumea mai dragă?

Mai sunt şi chestiunile tehnice, aspectul practic al demersului. După cum am anunțat, eu incep machetarea revistei pe data de 25 şi musai ca revista să fie lansată în rețea după 6 sau 7 zile. Abia pot face față acum dar când vreo zece redactori mă vor asalta cu cel puțin zece e-mail-uri, cu articole de 6 pagini din care voi fi nevoit să fac două, cu nemulțumiri, cu probleme?

Înainte de o revistă nouă însă, musai să creăm o echipă unită şi nişte oameni in posturile indispensabile, cum ar fi tehnoredactarea pe macheta actuală a revistei. Urgent, ne-ar trebui un tehnoredactor care a învățat sau va învăța Page Maker, pentru cazul când ar da, Doamne fereşte! gripa la iarnă peste mine şi medicii o mă pună la popreală, izolat în vre-un spital actual "reciclat de boculeți".

Deocamdată însă, n-avem decât un specialist inimos şi gata să scoată o rubrică nouă sau să ajute cu critica literară: însuşi d-l prof. Melian! Dacă va accepta bineînțeles să lucreze în formatul nostru de amatori, aşa cum a vrut d-l Silvestri. Adică, voluntar la "România tăcută şi tainică" a cărei facultate nu este alta decât îndelungata ei experiență de cobai al marilor imperii şi a unor conducători descreierați.

Pe Valea Tismanei

Ultima oră: D-l Melian ne-a donat două cărți valoroase, vom scoate o ediție specială!

Imagini inedite!

Citiți "Revista Sămănătorul" la adresele:

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm
http://www.semanatorul/revista/index.htm

În această lună o pagină cu FOLCLOR!

ACCESAȚI SITURILE
ARTUR SILVESTRI
SI
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ http://mariana-braescu.com/

http://www.tomoniu.ro/

CITIȚI ZILNIC
BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP:
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

Fondatori: Al. Florin Țene, N. N. Negulescu, Doina Drăguț, Janet Nică

Constelații diamantine

Anul II, Nr. 8 (12)
August 2011

Revistă de cultură universală,
editată sub egida Ligii Scriitorilor Români

Scriitorul Al. Florin Țene, Președintele LIGII SCRIITORILOR ROMÂNI, a fost primit în Academia Americano-Română (ARA)

Cu o activitate de peste 55 de ani în domeniul creației literare și de promotor cultural, publicând până în prezent 44 de cărți și mii de articole de critică literară, eseuri, analize economice, reportaje, interviuri și anchete sociale, înființând cenacluri literare în diferite orașe ale țării, reviste literare, inclusiv Liga Scriitorilor Români, cu cele 30 de filiale în țară și străinătate, Al. Florin Țene a fost primit în Academia Americano-Română (A.R.A.), ca membru corespondent, în urma recomandărilor unor prestigioși scriitori, oameni de cultură și academicieni, din străinătate și din țară.

Academia Româno-Americană (A.R.A.) a luat naștere la Los Angeles, SUA, în anul 1975, din inițiativa unui grup de intelectuali români, ca o organizație non-profit, a cărei sarcină inițială a fost reunirea intelectualilor români din exil într-un congres anual, având drept scop promovarea patrimoniului cultural românesc.

Subliniem faptul că din această Academie, având ca președinte și director executiv pe prof. univ. Ion Paraschivoiu (Canada), fac parte mulți oameni de știință și de cultură români din diaspora și din România, printre care: prof. George Palade (Premiul Nobel), Eugen Ionesco, Virgil Ghiorghiu, Mircea Eliade, Ioan Țepelea, Alain Bencon (Franța), Gheorghe Calciu-Dumitreasa, Dumitru Prunariu (astronaut), Ladis K. Kristof (USA), Willy, P.J. Legros (Belgia), Gabriel Țepelea, Augustin Buzura, Ilie Rad etc.

Confirmarea activității literare a colaboratorului nostru d-l Al Florin Țene, - președintele LSR - a statutului său de promotor cultural, este motiv de mândrie și pentru «Sămănătorul», care îi urează sănătate și viață lungă, bine împlinită!

Din carnetul unuĭ pictor

O vale plină de florĭ, o vale largă, ondulată, unde cît zărești cu ochiul, chilometri de jur în prejur nu vezĭ de cît florĭ, florĭ albe și albastre. Și sînt atît de dese că verdele ierbeĭ nu-l maĭ zărești de cît pe alocurea, ca o pală de fîn rar presărată! Toată cîmpia îți pare un covor clar, plin de lumină și culoare. In fund munțiĭ, de un albastru stins, abĭea se disting din cerul prăfuit, tot albastru și el, dar un albastru de mătase din alte vremurĭ.

In mijlocul acestuĭ peisaj ușor și tremurător de lumină, o clădire albă strălucește sub razele de argint ale soareluĭ de Iulie. Suprafețe largĭ, simple, presărate cu ochiurĭ micĭ cît pumnul, orĭ cu ferestruĭ lungărețe pe unde numaĭ pisica ar putea să se strecoare; sus, sub streașină, un șir de arcade capriționse, susținute de coloane scurte și îndesate. O singură ușă, ferecată în piroane cu măcĭulie groasă, căptușite cu table de fĭer, servește de intrare. Lateral, cîteva ferestre maĭ largĭ, tot sus, aproape de streașină, lăsînd în jos spre pămînt aceeașĭ largă suprafață simplă și luminoasă.

Aceasta-ĭ *cula* din Gorj.

Cuvîntul nu'mĭ este nou. La noĭ în Buzeu culă, spuneau băețiĭ din sat cînd eram la școală, este o casă cu totul și cu totul de piatră de crezĭ că-ĭ dintr'o bucată. La ușa caseĭ un lacăt cît hîrdăul. Inăuntru sacĭ cu galbenĭ și pĭetre nestimate. Dar lacătul și ceĭ doĭ soldați de piatră ce stau la ușă nu te lasă să intrĭ; numaĭ cu iarba fiarelor aĭ putea să deschizĭ lacătul și să pătrunzĭ înăuntru, dar dacă nu eștĭ bun la Dumnezeu, soldațiĭ de piatră închid poarta și acolo putrezeștĭ.

In Gorj *culă* e o casă-cetățue de unde la vreme de nevoe boeriĭ să poată trage cu puștile stînd la adăpost, iar în vremurĭ de liniște să-și poată din balcon, de sub acele arcade înflorite, sorbi ciubucul și cafeaua uitînduse cu ochianul cum muncesc oameniĭ pe cîmp, orĭ pierzîndu-și privirea în albastru de catifea al munților.

Din toată țara numaĭ în Gorj am găsit architectura aceasta atît de măreață, atît de simplă și puternică, atît de armonioasă în totul eĭ. *Palatul dogilor răsturnat*, alb și maĭ puțin înflorit, asta e vechea architectură civilă a Gorjuluĭ. Aceeași opoziție de largĭ suprafețe și arcade susținute de coloane viguroase. Acolo masa e susținută de pilaștri; la noĭ greutatea bazeĭ se termină prin dantela de coloane și ferestrele de lîngă coperiș. Aceeași armonie; dar acolo, lîngă San Marc, bogăție de artă și lux, la noĭ, în mijlocul florilor, în miros de sulfină și de fîn proaspăt, o modestă casă boerească, albă și fără de nicĭ o podoabă.

Evident nevoea de a se apăra a creat această architectură; dar această nevoe nu s'a simțit oare peste toată țara romînească?

De ce numaĭ în Gorj acest fel de clădirĭ?...

Din Sămănătorul, anul I, vol. II. - No 27 din 29 septembrie 1902

Alt lucru interesant în Gorj sînt porțile curților țărănești. Casa e de multe orĭ o colibă, poarta e totul. Am intrat în multe case de acestea căcĭ mă așteptam să găsesc lucrurĭ prețioase, dar n'am găsit nimic. In *Corneștĭ* am pățit același lucru. Nimic de cît poarta. Cinstea luĭ, fala luĭ este poarta. Și l-am văzut pe bătrîn, — sărmanul! I-aŭ murit toțĭ copiĭ și baba, și a rămas singur; vecinele îĭ daŭ să mănînce

L'am văzut desculț și cu ițarii cîrpiți, în fața porții lui ce ar merita să fie poartă la un muzeŭ de artă națională.

— Moșule, cum ți-a venit în gînd să facĭ minunățiile astea ?

— Ia așa !

— Aĭ maĭ văzut unde-va ?

— Ba ; din capul meŭ !

De o architectură, de un lux în ornamentare !.. Stîlpiĭ cu treĭ rînduri de colonete înflorite din daltă se detașează pe o broderie de ornamente geometrice ; tăbliile porții toate împodobite cu scobiturĭ complicate, iar arcul ce unește stîlpiĭ, avînd crucea la mijloc, e înflorit ca o cosoroabă de casă veche. Pe un stîlp, data : 1884.

Totalul, detaliile, ornamentele, amintesc stilul arab ; de unde ?...

De unde un țăran din fundul Gorjiuluĭ care nu știe ceti, doar să se iscălească a învățat, să lucreze ceva atît de frumos, care să se apropie atît de mult de stilul arab ?... Și nu numaĭ el, nu numaĭ poarta luĭ, ci maĭ toate porțile din Gorj au acest caracter. Prin ce influență ?

*

Un alt lucru curios sînt furcile de tors. Ciobaniĭ, știe toată lumea, petrec 4—5 lunĭ pe an cu oile sus în vîrful munților. Cînd se întorc la cîmp și trec prin satul lor, trebue să aducă ceva în dar logodnicelor lor. Dar ce ar aduce un cioban maĭ nemerit de cît o furcă de tors ? Furcile acestea la carĭ eĭ lucrează o vară întreagă, sînt o minune de răbdare și frumusețe. Pare o broderie așa de măruntă, că trebue să te uiți de aproape să poți vedea toate firele. Toți se întrec care să aducă furca cea maĭ frumoasă și se povestesc cazurĭ cînd ne maĭ putînd întrece în artă pe rival, au început să-și arate și alte talente : s'au luat la bătae, și ciomegele lor de corn, — iarăși înflorite cu ornamente și ele,—aŭ trebuit să deslege care va eși biruitor din acest *turnoi* cavaleresc unde dalta nu maĭ era în stare să facă nimic.

Eĭ bine, multe din furcile acestea amintesc tot ornamentația arabă, ornamentație care pe ciomegele lor devine și maĭ precisă. Așa măciuca unuĭ cioban din munții Tismaneĭ cu ornamente architectonice arabe scobite cu multă măestrie și cu multă precizie de desen...

Am auzit de o presupunere că populația Gorjuluĭ ar fi dalmatino-venețiană. S'ar explica poate, căcĭ în Veneția foarte multe clădirĭ sînt maureștĭ ; dar nu e prea hazardată această presupunere ?

Dar oare arta asta civilă și țărănească nu este un reflex al arteĭ bisericeștĭ ? Bisericile marĭ domneștĭ aŭ fost făcute de meșterĭ streinĭ din orient ; aceasta e sigur, căcĭ prea multe forme orientale și în special arabe și persane se întîlnesc în architectura și ornamentația noastră veche, religioasă. Bisericile micĭ boereștĭ și țărănești sînt imitațiĭ saŭ înspirațiĭ după cele marĭ domneștĭ, iar țăraniĭ cînd aŭ avut ceva de înfrumusețat n'aveaŭ de la ce isvoare să se inspire de cît de la arta veche bisericească. Așa că eŭ socot arta țărănească o derivată a aceleĭ bisericeștĭ.

Este oare adevărată presupunerea mea ? Chestia cred că merită un studiu cinstit și amănunțit, și pentru asta adresez rugăciunea mea oamenilor competenți, istoricilor, să ne lumineze.

Stefan Popescu.

iminentă. Toate preparativele fuseseră încheiate. Drumul fusese pardosit cu elogii. Chemările de mult făcute. Descinderea nu mai putea să întîrzie.

Într-adevăr, chemările fuseseră făcute. Revista, şi aşa într-o situaţie precară (nu izbutise totuşi să se impună), îşi primejduia tot mai mult condiţia, datorită neastîmpărului polemic al lui Chendi, care, tot înţepînd în dreapta şi-n stînga, recoltase numai adversari. Nenorocirea era că adversităţile nu se îndreptau numai împotriva lui Chendi, ci, prin el şi datorită lui, împotriva publicaţiei. Pentru a se putea riposta ameninţărilor, era nevoie de prestigiul unei personalităţi nu numai temute, dar şi impunătoare. Acesta nu putea fi decît Nicolae Iorga, tînăr profesor universitar, de pe atunci nimbat de aura contribuţiilor sale savante în istoriografie, polemist redutabil, apropiat, prin convingerile sale, de orientarea de pînă acum a *Sămănătorului*. Chendi i-a solicitat colaborarea, oferindu-i chiar deschis direcţia. Încă în ianuarie 1903, la cîteva zile după apariţia articolului atît de măgulitor, *Semne bune*, i se oferă lui Iorga direcţia. Cum a mărturisit peste ani N. Iorga, însuşi Chendi, „în numele lui şi al lui Iosif, prin scrisoare chiar, mi se pare, mi s-a propus să iau conducerea modestei reviste în alb veşmînt de mironosiţă, fără chenare, fără ornamente, dar în care se zbătuseră pînă atunci atîtea războinice porniri"[1]. În 1905, cînd memoria era încă vie, va face aceste preciziuni tot în legătură cu venirea sa la *Sămănătorul:* „Cînd tinerii cari în 1902 vedeau murind în mînele lor *Sămănătorul* mi-au oferit mie să iau în cea mai deplină stăpînire această foaie, am stat pe gînduri, i-am rugat să mai cugete asupra acestui plan şi n-am consimţit să mi se facă scrisoarea propusă sau să mi se înscrie numele ca director. Mărturisesc că nu-mi făceam iluzii mari. Mă aşteptam la duşmăniile ce se ţin lanţ... Eram însă în acea dispoziţie de spirit entuziastă pe care o crease în mine scrierea *Istoriei literaturii secolului al XVIII-lea*, scrierea *Satelor şi preoţilor din Ardeal*, a lucrărilor acelora care mă apropiaseră mai mult de ceea ce a fost mai bun şi mai înălţător în trecutul nostru. De aceea am primit, şi nu dintr-o ambiţie care mi-ar fi fost pe deplin mulţămită, cred, pe terenul istoric, şi nici dintr-un scop material..."[2]

Propunerea lui Chendi era destul de bine calculată, polemistul ştiind că Iorga nu o va respinge, chiar dacă n-o va accepta în această formă. Istoricul încheiase la sfîrşitul anului 1902 colaborarea la *Epoca*, unde se încredinţase că N. Filipescu îi va îngădui mai departe colaborarea numai cu preţul greu al alinierii în gruparea junimistă. Dar aici, printre toţi tinerii junimişti (Mehedinţi, Pangratti, P.P. Negulescu, Al. Florescu, Jean Miclescu ş.a.), nu putea dobîndi poziţii fruntaşe, chiar în ierarhia aceasta a colegilor de generaţie. Aceasta pentru că tinerii junimişti amintiţi aveau poziţiile de pe acum consolidate, iar ascensiunea istoricului ar fi fost permanent oprită de inimiciţia lui Maiorescu, care, în mod vizibil, nu-l agrea de fel. Iar numai pe sprijinul lui Filipescu (şi cel întrucîtva posibil al lui Petre P. Carp) nu se putea conta. Filipescu, mai tînăr junimist (venit aici din tabăra conservatoare condusă de Cantacuzino-Nababul), deşi se număra printre fruntaşii grupării, ocupa şi el o poziţie mai joasă decît aceea autoritar deţinută de Maiorescu, care-şi avea tinerii săi, de el selectaţi şi preparaţi. În aceste condiţii, lui Iorga îi convenea de minune să preia „modesta revistă" unde îşi putea continua publicistica întreruptă la *Epoca*, avînd la dispoziţie o tribună de unde să-şi urmeze (de astă dată despovărat de constrîngerile unei gazete de partid) militantismul, în valorile şi utilitatea căruia credea.

Iorga a acceptat, în consecinţă, să colaboreze şi să îndrumeze revista. A respins însă oficializarea noii direcţii, deşi deţinea efectiv îndrumarea ei, foarte vizibilă peste tot. Calculele lui Chendi, atît de bine aranjate, se vor dovedi însă mult dezavantajoase pentru el. Un Nicolae Iorga nu putea admite să se supună consiliilor şi gusturilor lui Chendi, care pînă acum stăpînea nestingherit destinele publicaţiei. Conflictul — dur — era inevitabil. Mai tîrziu, Iorga a şi mărturisit aceasta: „Probabil că în intenţia lui Chendi nici nu era să aibă de la mine altceva decît hermina universitară, fără o contribuţie reală, şi, desigur, dacă aş fi ştiut-o,

[1] N. Iorga, *O viaţă de om*, vol. II, 1934, p. 111.

[1] N. Iorga, *Împotriva clevetirilor*, *Sămănătorul*, 25 decembrie 1905; apud *O luptă literară*, vol. II, p. 193—194.

Continuare din numărul trecut. Cu paginile care au fost inserate în nr. 3, 4 şi 5, încheiem preluările din volumul critic al lui Z. Ornea - «Sămănătorismul», ed. Minerva, Buc. 1971. Redacţia de la Tismana, a fost preocupată doar de etapa directoratului Vlăhuţă-Coşbuc şi până la captarea lui Iorga în fruntea publicaţiei.

nu i-aş fi stricat socotelile, dar nici n-aş fi primit una din acele figuraţii care m-au dezgustat totdeauna, lăsîndu-le bucuros altor amatori. Unde sînt, înţeleg a face ceva, iar acest ceva înţeleg să-l leg de linia trasă, a vieţii mele însăşi."[1] Chendi era destul de jenat de noua întorsătură a lucrurilor, care, în loc să-i fie favorabilă, se anunţa fatală. Cam din această perioadă trebuie să fie scrisoarea lui Zaharia Bîrsan către Sextil Puşcariu (nedatată în volumul unde e reprodusă), în care îi comunică veşti despre cei de la *Sămănătorul:* „...Chendi era slab şi foarte abătut... Mi-a spus că o duce bine. Iorga a luat direcţia *Sămănătorului* ş.a."[2] Provizoratul a durat aproape un an. Probabil că spre sfîrşitul anului 1904 sau începutul anului 1905, Chendi, dezamăgit, părăseşte redacţia. (În 1904, semna o singură dată, ultima colaborare, fiind din februarie 1905.) Oricum, de la venirea lui Iorga, rolul său se micşorase treptat, pentru a înceta apoi prin 1904 într-o înfundată iritare ce vestea neînduplecate războaie. În colecţia de documente literare îngrijită de Torouţiu, se află o scrisoare, cu ton de demisie, trimisă de Chendi lui Iorga. Scrisoarea e nedatată (mai mult, e inserată de vreun secretar al profesorului în caietul de scrisori pe anul 1910). Sigur nu o putem data. Probabil că e scrisă în 1904, după revenirea în redacţie a lui Ion Scurtu, în permanentă ostilitate — se ştie — cu Chendi. „Împrejurări independente de voinţa mea mă silesc a mă despărţi de *Sămănătorul*, la care am muncit şi eu cu drag şi cît mi-a stat în putinţă. Ţin să vă aduc la cunoştinţă, pentru ca să nu-mi comentaţi ca lipsă de interes încetarea mea de a-mi mai face datoria..."[3]

5. *Sămănătorul* intra la începutul anului 1903 într-o nouă perioadă din istoria sa. Treptat a devenit vizibil faptul că etapa aceasta era nu numai una nouă, ci esenţial deosebită de cele precedente. Aceasta o constată nu numai istoricul literar, aplecat azi asupra colecţiei revistei, ci, cu siguranţă, au înţeles-o şi contemporanii.

[1] N. Iorga, *op. cit.*, p. 113.
[2] Sextil Puşcariu, *op. cit.*, p. 262.
[3] Torouţiu, *Studii şi documente literare*, vol. VIII, p. 220.

Colaborarea lui Iorga începe domol, fără a vesti, din chiar momentul debutului, rafalele — lungi — care vor urma. La 4 mai 1903 (an. II, nr. 18), Iorga semnează articolul *Cu prilejul dispariţiei Tribunei*, plasat în fruntea sumarului. Tema nu era deosebit de semnificativă. Evenimentul mai fusese comentat aici şi de Scurtu, într-un articol apărut cu vreo două luni mai înainte. Mai important e însă faptul că în acelaşi număr mai semnează şi *Cronica săptămînii* (scriind despre *Pictură şi datini naţionale*), de obicei atribuită redacţiei. În numărul următor (190, din 11 mai 1903), sumarul înscrie din nou două articole de ale lui Iorga *(Trădători şi patrioţi răi* şi *Din ale neamului nostru)*. Cronica revistei îi este atribuită. În sfîrşit, în nr. 20, apare articolul său *O nouă epocă de cultură*. Acesta prezintă de acum semnificaţii adînci. Mai întîi că e semnat de Iorga, anunţîndu-se astfel, implicit, că el girează responsabilitatea procesului, pe care-l marca noua epocă de cultură. Aceasta e, firească, direcţia sămănătoristă, apărută de cîţiva ani buni, dar relevată acum cu vocea tare a lui Nicolae Iorga. Acesta e vestitul, mereu comentatul articol (asupra căruia şi noi vom mai reveni) care reclama „coborîrea" libertăţilor (socotite îndestulătoare) în moravuri, se ridica împotriva înstrăinării, cerînd răspîndirea culturii naţionale în toate mediile prin cărţi „pe rîndurile inspirate ale cărora să cadă deopotrivă lacrima înaltei, bogatei doamne şi a sătencii". Articolul se termina imperativ, vestind un ceas al dilemei fatale: „O nouă epocă de cultură *trebuie* să înceapă pentru noi. *Trebuie*, sau altfel vom muri."[1] E, într-un fel, articolul-program al noii perioade din istoria *Sămănătorului* şi — am putea spune —, de fapt, începutul epocii dinainte preparate, sămănătoriste, în istoria culturii şi a literaturii româneşti. Spiritul lui Iorga e de acum uşor detectabil în paginile revistei, vegheate cu atenţie de profesor. Cronica săptămînii îi va reveni de acum încolo lui, şi conducerea, în fapt, a direcţiei publicaţiei îi este atribuită (sau şi-o atribuie), spre dezamăgirea răzbunătorului Chendi.

O dată cu Iorga, la *Sămănătorul* apare (invitat, probabil, tot de Chendi) şi Ovid Densusianu. Filologul se află acum în foarte bune raporturi cu colegul său Iorga, şi noul rol al

[1] *Sămănătorul*, nr. 20 (18 mai), 1903.

"Pericolele folosirii e-mail-urilor în mod neprotejat"

Sau ce poți păți din cauza lenei sau a folosirii adresei personale pentru siturile de socializare

PUȚINĂ ISTORIE:

Încă din luna martie 2009, precizam ce trebuie să facă cititorii pentru a-şi feri adresa personală de spamul zilnic: <u>atunci când trimitem dintr-o dată un e-mail la mai multe adrese, trebuie plasăm acele adrese în căsuța Bcc sau Cci</u>

Dădeam şi două imagini cum se activează aceste căsuțe de adrese! Le reluăm:

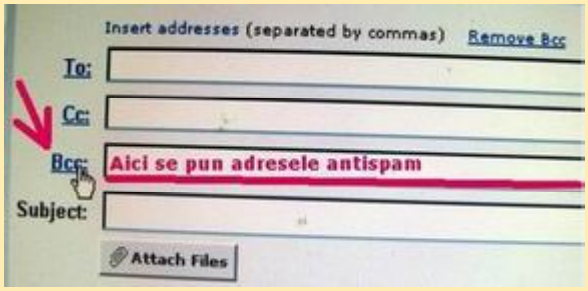

Anul trecut mai făceam şi următorul anunț:

ANUNȚ! Va rugam insistent nu ne mai invitati ca sa va extragem documente aflate pe alte situri unde se intra cu parola si au alte profile: de prietenii, de jocuri, de jurnale, cum ar fi Netlog, Hi5, Trilulilu, etc.

ATENȚIE MARE, RISCATI SA VA BLOCĂM ADRESA DACA MAI PRIMIM MESAJE CA ACESTA: *„Am primit mesajul tau, intitulat "Buletin info Samanatorul nr. 2, februarie 2010". Am vrut sa stii ca l-am adaugat la lista mea Boxbe Guest."*

Adăugarea adresei noastre pe siturile dvs. de socializare duce la trimiterea către noi a numeroase e-mailuri SPAM. E in pericol în primul rând activitatea dvs., nu dorim o infectie de virusi si în consecință o sa va blocam accesul la Semanatorul! Am mai primit numeroase e-mailuri cu care ne pierdem vremea ca sa le ... stergem. Vă informăm că numai în statul NEW YORK, siturile de socializare Facebook si MySpace au exclus 3.533 de persoane acuzate de delicte. Nu putem deci angaja "Editura Semanatorul" in asemenea copilarii! In consecinta, nu deschidem conturi aiurea si nu raspundem invitatiilor.

Singurul site acceptat de editura este YouTube care nu are o politica agresiva daca se seteaza încă de la înființare cu restrictii ca site public, ca site serios. Noi va putem trece orice video de acolo pe situl nostru de secvente video:

http://www.youtube.com/user/semanatorul

Delictul principal pe care-l fac unii pe Internet este VÂNZAREA adresei dvs. pentru reclama firmelor! Nu mai dați adresa folosită la Semănătorul oricui! Creați alt cont pentru distracții şi socializare pentru că iată ce fac şmecherii cu adresa dvs.:

bazedateemailro@yahoo.com, Vindem Baze date cu adrese e-mail Romania la super pret pentru o afacere de sucess!!

Oferim spre comercializare Baza de date adrese e-mail romania cu aproximativ 5 milioane de adrese unice si verificate la pretul rezonabil de numai 500 Ron. Baza de date cuprinde adresele de e-mail ale persoaneor fizice si juridice din Romania .Acum aveti sansa de a va promova afacerea, produsele sau serviciile intr-un mod eficient si ieftin avand un impact maxim la aproximativ 5 milioane de oameni. Aceasta baza de date contine adrese ale tuturor firmelor iregistrate la camera de comert , pe listafirme.ro cat si a persoanelor fizice ce activeaza in diferite domenii.

PUNEȚI DECI ADRESELE UNDE VA SPUNEM NOI! Dacă cineva vă dă un e-mail şi vedeți şi adresele altora, atrăgeți-i atenția să folosească Bcc şi dacă continuă, BLOCAȚI-L, bifați e-mail-ul SPAM!

Exemple de autori Sămănătorul care au pățit-o

vm..aros..ghel@yahoo.com a dat adresa personală la federalismonline.com, pasz..yz..tan@yahoo.com --- Invitatie LinkedIn, p._.os@yahoo.com --- boxerky.info şi etajere.com, eo..nes@yahoo.com, xn---veb-po8fi13b343cds1cq6a.com, c...telatii.d...ntine@yahoo.com --- Family Vacation, al...rin..ne@yahoo.com --- www-markhunter.com, t..u_l...tescu@yahoo.com --- iklangratisbaris.com, belgrade-music.net şi itsngenius.net si inca alte 6 siteuri, p..f_l..ar@yahoo.com --- demione.com. **Am înlocuit nişte litere cu puncte dar cei în cauză probabil că-şi vor recunoaşte adresa care a ajuns SPAM pe Internet şi vor citi de astă dată cu atenție cele ce scriem noi aici!**

Vă preocupă creația literară? Simplu: trimiteți scrierile la Sămănătorul!

CITIȚI-MĂ și dați-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

Reacții ale unor tineri!

Stimate Domnule Director Nicu Tomoniu,

Vă mulțumim că ați pus pe Facebook link -ul acestei reviste interesante şi vă mărturisim bucuria ce am simțit-o la citirea ei. Aşteptăm de la Revista «Sămănătorul», şi includerea unor poveşti, balade şi basme populare atât de îndrăgite românilor...

Gh. T. -Tismana

Fac din nou invitația prilejuită de inaugurarea „Centrului de Resurse pentru Activități Extracuriculare" - Tismana, 18 mart. 2011" şi vă poftesc să participați chiar voi, tineretul, la numerele următoare, deoarece revista prinde contur doar pe baza scrierilor primite la redacție.

Intâmplător avem chiar în acest număr nişte poveşti mai aparte dar şi o pagină de folclor, ca model. Oare, pe la ungurenii noştri n-am putea găsi asemenea strigături ca cele din Călan?

Red.

Am mai primit:

Multumesc pt ca-mi trimiti revista.
Mariana

va multumesc mult
cu admiratie
victorita

Multumesc, va doresc putere de munca si multi cititori in continuare, pentru raspandirea culturii, intr-un moment al vietii moderne, cand acesta este neglijat !
Zoltán

O ipoteză tulburătoare în «Sămănătorul» din anul 1902: culele gorjene seamănă cu palatul dogilor răsturnat!
Citiți la pagina 37
In imagini: cula lui Tudor şi Palatul dogilor din Veneția

Primim de la cititori:

"Ridendo castigat mores"

Sau "cu umor îndrepți moravurile" s-o fi gândit specialistul nostru în cutumele popoarelor, George Anca, când ne-a trimis bancul de mai jos. Inutil, celebrul nostru Bade Ion, e imun la toate tertipurile iar cu "cetitul" şi cultura stă excelent!

"Un reporter şi un cameraman de la un post TV merg într-un sat pentru a face un reportaj despre cum îşi petrece ziua Badea Ion.

Ajunşi acolo, îl roagă să povestească ce face în cursul zilei.

- D-apoi, dimineața mă scol şi trag un pahar de palincă...

- Stai, bade Ioane, că nu-i bine să apară pe TV că bei de dimineața. Zi mai bine ca "citeşti ziarul"...

- No, atunce... dimineața mă scol, cetesc ziarul. După aia dau la porc sa mânce, după care mai cetesc înc-un ziar. Pană la prânz lucrez în atelier, în care timp cetesc vreo doua-tri cărți...

La masă mai cetesc vro două reviste, iar sara adun fanul de pe câmp şi cetesc în acelaşi timp presa de sara. După cină mă duc la biblioteca satului cu pretenii, iar la 10 când închide biblioteca merem cu toată trupa la Petre, că el are tipografie!"

Secvențe video propuse de Mircea Vâlcu-Mehedinți

Videoclipuri pentru nostalgici: Sarita Montiel

http://www.youtube.com/watch?v=TRgyTQxjCy0&feature=related

la paloma

http://www.youtube.com/watch?v=ZZaF91EWVp4&feature=related

malaguena

http://www.youtube.com/watch?v=XsrzfcdVIKs&feature=related

ultimul meu tango

Festivalul cântecului, jocului şi portului popular gorjenesc ,,Tismana, 15 august 2011"

1 Livia Celea - Broloştița-Filiaşi - Dolj
http://www.youtube.com/watch?v=WHcOkOClQXY

1. Raluca Căpitănescu - Tg-Jiu - Gorj
http://www.youtube.com/watch?v=aKkuignOmIA

2. Diana Istudor - Tismana - GJ
http://www.youtube.com/watch?v=lpOPnX_x5t4

2. Marian Medregoniu - Baia de Aramă - MH
http://www.youtube.com/watch?v=d1gdoAC94oY

Diana şi Marian

VEDEȚI SITE-UL NOSTRU PERMANENT
http://www.youtube.com/user/semanatorul

Anul I. Nr. 5 sp - septembrie 2011 - Ediție specială "SĂMĂNĂTORUL"

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuță G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

Vă invităm să citiți noua revistă literară "Sămănătorul" care contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro dar şi fenomene literare demne de remarcat!

EDIȚIE SPECIALĂ PRIVIND ISTORIA REVISTEI "SEMĂNĂTORUL"

Am considerat că e bine să scoatem o ediție specială adăugând elemente noi privind revista literară "Sămănătorul" de la începutul secolului al XX-lea.

Facem aceasta, primind recent două volume valoroase donate de d-l prof. univ. doctor în filologie, Alexandru Melian:

- PRESA LITERARĂ ROMÂNEASCĂ, vol. I, (1789-1901), Editura pentru Literatură, 1968 şi

- PRESA LITERARĂ ROMÂNEASCĂ, vol. II, (1901-1948), amândouă semnate de I. Hangiu şi publicate în colecția "Studii şi documente" cu tema țintă: *"articole-program de ziare şi reviste"*.

Există două rațiuni pentru care se face acest demers:

1. Se completează informațiile deja existente pe site-urile "Semănătorul". E vorba de prima pagină a site-ului de început, lansat în anul 2007, http://www.semanatorul.ro, cu articolul "APELUL NOULUI SEMANATOR", a paginii cu istoria revistei anilor 1901-1910, http://www.semanatorul.ro/istoric/samanatorul.htm , şi încă, pe pagina de la wikipedia: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sămănătorul unde se află primele documente programatice. Editând acest număr special, se grupează toate informațiile într-un singur loc.

2. Poate că autorilor noştri le-ar trebui informații pentru alte reviste. Or, mai editează astăzi cineva astfel de cărți, cu un tiraj care să acopere barem librariile importante din țară?

Continuare în pagina 2

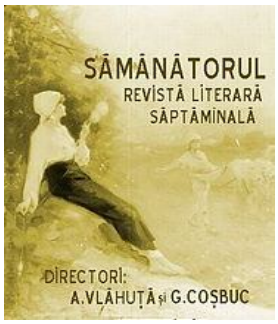

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

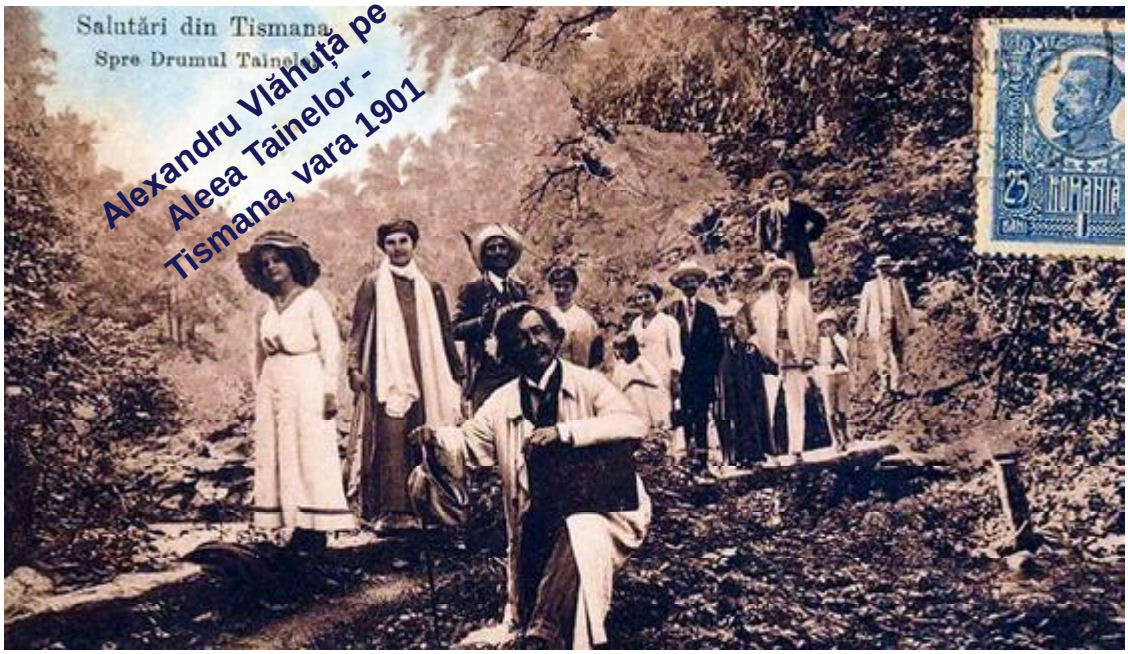

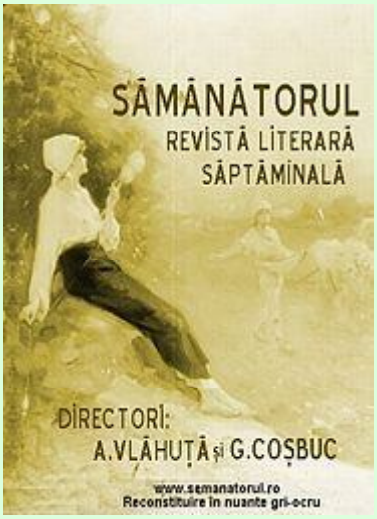

EDIȚIE SPECIALĂ PRIVIND ISTORIA REVISTEI "SEMĂNĂTORUL"

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Continuare din pagina 1

După îndelungă căutare Google, vă spun că nu mai editează şi nici nu mai sunt autori competenți care să le scrie. Asemenea cărți cereau universitari cum erau pe vremuri, oameni capabili să stea zile întregi într-o bibliotecă ca să se documenteze.

Astăzi asemenea oameni au dispărut. Facultățile particulare işi aleg singure ce, cum şi cât trebuie să ceară unui student mereu predispus să-i ceară examinatorului socoteală pentru banii care i-a dat ca să se înscrie in facultatea acestuia.

Liceele au ajuns să predea cam jumătate din materia cerută pe vremea lui Ceauşescu. Dar nici nu a rămas partea bună ci tocmai partea cea mai proastă dacă stai să te gândeşti că bazele darvinismului au fost înlocuite cu ştruțo-cămila "creaționismului ştiințific". O asemnea tâmpenie bântuie acum prin Europa, amestecând creația lui Dumnezeu cu ştiința care se bazează pe cu totul alte postulate decât religia, aceasta având doar un unic postulat prin care explică TOT şi pe TOATE, şi anume, *"Dumnezeu există şi el a creat întregul univers!"*

În gimnazii, învățământul s-a degradat de aşa manieră încât ne trebuie poate secole ca să ne revenim. Unde sunt învățătorii de altă dată care "dădeau la cheie" în ciclul gimnazial un elev care scria bine, vorbea corect gramatical şi rezolva matematic probleme legate de viață?

Astăzi elevul termină gimnaziul şi abia ştie să scrie. Şi vine un ministru dobitoc-politic care introduce "competențe moderne", una dintre ele fiind căscarea gurii pe Internet, pe siturile de socializare ca să-şi vadă profesoara cum îşi etalează fundul gol. Nu este imaginație ce spun, cazurile de profesoare şi eleve cu fundul gol pe Internet au ajuns deja de notorietate.

Iată într-o asemenea lume românească, care n-a ales liberalismul ci libertinajul, care nu alege munca ci şmecheria iar uneori hoția sau pomana, în lumea aceasta considerăm că trebuie să mai apară şi câte un curent literar sănătos dacă nu o mişcare literară. Dacă nu mai suntem în stare să creăm, barem să păstrăm cărțile pentru care alții au năduşit o viață ca să le scrie!

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Româna pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, împlindu-se trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul", am considerat că trebuie înființată o nouă revistă "Sămănătorul" unde autorii noştri vor găsi de acum încolo, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, pe trei situri diferite, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC. Recomandam prima variantă, cu link-uri active:

http://www.semanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri directe**

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm **Numarul din luna curentă în PLASH**

http://www.scribd.com/semanatorul

Format document scribd

DESPRE EDIȚIA SPECIALĂ

un editorial de
ALEXANDRU MELIAN
Doctor în filologie

Parcurgând acest număr special şi reflectând asupra îndrăznelii de a scoate în 2011 o publicație cu numele "Sămănătorul" şi în spiritul revistei care a văzut lumina în decembrie 1901, cineva ar putea să se întrebe dacă nu se află în fața unor rătăciți virusați de naivitate şi anacronism. In peste 100 de ani, lumea a cunoscut transformări excepționale. Trăim astăzi pe o planetă cu avioane supersonice şi maşini sofisticate, cu televiziuni « haute définition », telefoane mobile ultra-performante şi internet atoatefăcător, cu zboruri cosmice amețitoare şi îndrăzneli ştiințifice care te lasă cu gura căscată. Ce are a face o asemenea revistă într-o lume unde țăranul nu mai e țăran, intelectualul are alt statut iar omul în general se mişcă pe alte coordonate ?

Ei bine, în pofida tuturor acestor cuceriri extraordinare, corelativul satanic care însoțeşte dimensiunea angelică din om, n-a diminuat condiția tragică, rău-făcătoare a ființei umane. In aceşti peste 100 de ani, umanitatea a cunoscut două măceluri mondiale cu acte de barbarie strigătoare la cer, dictaturi criminale tolerate profitabil de lumea democrată, până ce ele n-au mai fost profitabile, cancerul absurd al terorismului şi dominația cancerigenă a « finanței » mondiale, structurată aproape mafiotic.

In esență, omul nu şi-a modificat structural identitatea. Si-a rafinat-o poate, şi-a adaptat-o la noile circumstanțe, dar atât. De unde concluzia că eterna confruntare dintre bine şi rău nu şi-a pierdut de loc actualitatea, că dimpotrivă, răspândirea şi puterea răului cer imperativ solidarizarea şi angajarea fără rezerve contra ravagiilor acestuia.

In această perspectivă, România nu face excepție. Ea este, în coordonatele etimonului său etno-genetic şi a destinului geo-politic, o componentă a acestei lumi, cu bunele şi cu relele sale. Iar de peste 20 de ani, dincolo de toate realizările care pot fi inventariate, existența noastră e marcată de tristețea dezamăgirilor post revoluționare, de iresponsabilitatea, incompetența şi cupiditatea clasei politice (care a atins culmea insuportabilității sub comanda matrozului prezidențial), de polarizarea aberantă a societății româneşti între o minoritate de îmbogățiți (cei mai mulți prin fraudă) şi o majoritate supusă tuturor privațiunilor şi umilințelor, de poluarea culturii şi infirmizarea şcolii… $i inventarul nefericirilor noastre ar putea continua.

Unde este totuşi actualitatea « Sămănătorului » ? Propun cititorului un exercițiu de perspicacitate :

In ce ziar, revistă sau emisiune TV ați citit sau auzit aceasta radiografie exactă şi întristătoare a societății româneşti contemporane ?

« Am stat şi am privit, cu brațele încrucişate, la triumful mediocrităților pompoase, la trecătoarea izbândă a vânturătorilor de vorbe goale, la scâlcierea şi batjocorirea limbii în şcoli, în teatru, pe tribuna Ateneului şi-n presa de toate zilele, am asistat fără revoltă la terfelirea celor mai curate sentimente şi celor mai scumpe credințe ale noastre şi-am ajuns astăzi să fim aproape străini la noi acasă, în buna şi milostiva noastră țară. »

Dacă n-ați aflat răspunsul, va rog să-l descoperiți aici, la pg. 6 şi 7 a acestei restituiri realizate de N. N. Tomoniu, acolo unde se află tipărită profesiunea de credință, «Primele vorbe », semnată de Al. Vlahuță în nr.1 al revistei « Sămănătorul » (2 decembrie 1901). Iar dacă veți avea curiozitatea să parcurgeți şi celelalte pagini, purtând semnăturile lui Al. Vlahuță, G. Coşbuc, N. Iorga, Ilarie Chendi, ST. O. Iosif, M. Sadoveanu, veți înțelege cât de actuale sunt mesajele lor şi cât de fertil le poate fi exemplul făptuirii.

Există un duh dăruitor în activitatea lor pe care îl poți descoperi în fiecare intervenție, inclusiv în momentele de tensiune internă. Statura uriaşă a lui N. Iorga se profilează încă din acei ani, paginile scrise de el rămânând o lectură seducătoare, chiar şi când nu-i împărtăşeşti integral convingerile. Scriitorul (numeroase formulări memorabile), istoricul de anvergură europeană (« specialiştii », fie ei şi universitari, care intră în istoria românească cu bocancii plini de noroi şi mintea câlțoasă avidă de glorie cu orice preț, ar putea să roşească în fața operei acestuia, evident dacă ar cunoaşte ruşinea), polemistul redutabil, toate acestea dau o savoare deosebită paginilor scrise în anii « Sămănătorului ».

Este adevărat, culegerea cuprinde mai ales fragmente, dar bibliografia care se află la sfârşit oferă celor dornici posibilitatea de a ajunge la textele integrale şi de a înțelege de ce această revistă, - ca şi « Viața românească », scoasă de Garabet Ibrăileanu în aceeaşi epocă, - a avut ecoul cunoscut, inclusiv după dispariția sa (în 1913, de pildă, într-o scrisoare către N. Iorga, Emil Gârleanu îi mulțumea acestuia pentru articolul trimis la revista « Ramuri » din Craiova şi-i mărturisea descendența publicației oltene din spiritul « Sămănătorului »).

Încât noul « Sămănător », chiar dacă în ediție on-line şi într-un moment istoric profund metamorfozat de cei peste 100 de ani de istorie universală şi românească, nu se sfiieşte de a se declara continuatorul idealurilor apărate de Al. Vlahuță, G. Coşbuc, N. Iorga şi toți cei care au întreținut aproape zece ani flacăra românismului şi a valorilor morale strămoşeşti, fie şi numai pentru că noblețea cauzei pe care au apărat-o este şi astăzi profund actuală. Aşa după cum actual este şi poporul definit atunci de N. Iorga :

« Poporul românesc nu-l înțelegem ca o entitate metafizică, o plăsmuire a minții abstracte, ci înțelegem acea uriaşă ființă, trecută prin multe lupte, încercări şi suferințe, care a smuls tuturora însă o vamă de frumuseță sau de amintiri întăritoare şi care astăzi e în stăpînirea unei moşteniri, unui patrimoniu de tradiții, de datine, de istorie trăită, care face originalitatea lui, deci dreptul lui la viață şi îndreptariul lui neclintit. »

ALEXANDRU MELIAN (n. 1939, Luizi-Călugăra, Bacau) Critic literar, cunoscut eminescolog, dizident anticeausist. Profesor, doctor în filologie.

SEMĂNĂTORUL[1]

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Apare la București, săptămînal, de la 2 decembrie 1901 pînă la 27 iunie 1910; la început, sub conducerea lui A. Vlahuță și G. Coșbuc (1901—1902), apoi, de la 5 ianuarie 1903 pînă la 29 mai 1905, sub conducerea unui comitet, din care face parte și N. Iorga, iar de la 5 iunie 1905 pînă la 17 octombrie 1906 are ca director pe N. Iorga și ca redactori (pentru partea literară) pe St. O. Iosif, M. Sadoveanu și I. Scurtu. Au fost membri ai redacției D. Anghel (de la 12 noiembrie 1906), C. Sandu-Aldea (de la 12 noiembrie 1906) pentru partea literară, G. M. Murgoci (de la 1 ianuarie 1907) pentru partea științifică, Aurel C. Popovici (de la 30 martie 1908), redactor pentru partea politică și director (de la 21 decembrie 1908 pînă la sfîrșitul anului 1909), cînd revista anunță că va apărea din nou sub conducerea unui comitet compus din: C. Sandu-Aldea, I. Scurtu, G. M. Murgoci, N. Dunăreanu, I. Boteni, D. Nanu, G. Tutoveanu, N. N. Beldiceanu, Al. G. Doinariu, P. Papahagi, A. Herz (Dinu Ramură), D. N. Ciotori, A. Popovici-Bănățeanu, Șt. Pop.

Redacția și administrația: str. Regală, nr. 6 (Hotel Union).

---

[1] De la nr. 1 din 2 decembrie 1901 pînă la nr. 27 din 29 septembrie 1902, titlul revistei a fost *Semănătorul*; de la nr. 28 din 4 octombrie 1902 pînă la sfîrșitul anului 1909, titlul s-a schimbat în *Sămănătorul*, adăugîndu-se cea de-a treia vocală *ă*, „barbară", cum o numește Tudor Arghezi în *Bilete de papagal*; în 1906, la întrebarea unui cititor care este forma corectă, revista răspunde că cea corectă este cu *ă*: *Sămănătorul*. În 1910, însă, redacția revine la transcrierea inițială cu *e*: *Semănătorul*.

Înaintea revistei scoase de A. Vlahuță și G. Coșbuc din îndemnul lui Spiru C. Haret la București au mai apărut două periodice cu titlul *Semănătorul:* prima la Bîrlad, de la 27 septembrie 1870, cu întreruperi, pînă la 12 septembrie 1876; a doua, avînd subtitlul *Revistă pentru popor și școală*, la Galați, de la 20 ianuarie pînă la 20 mai 1899.

Colecția revistei *Sămănătorul* cuprinde 9 volume legate și numerotate astfel:

An. I (1901—1902): vol. I (nr. 1—26, p. 1—416), vol. II (nr. 27—39, p. 1—224);

An. II (1903): vol. III (nr. 1—52, p. 1—834);

An. III (1904): vol. IV (nr. 1—52, p. 1—832);

An. IV (1905): vol. V (nr. 1—52, p. 1—980);

An. V (1906): vol. I (nr. 1—26, p. 1—520), vol. II (nr. 27—52, p. 521—1068);

An. VI (1907): vol. I (nr. 1—52, p. 1—1090);

An. VII (1908): vol. I (nr. 1—52, p. 1—1178);

An. VIII (1909): vol. I (nr. 1—51, p. 1—998);

An. IX (1910): vol. I (nr. 1—27, p. 1—416).

Indice de materii pentru anii 1901—1909 (an. IX nu are indice).

COLABORATORI: G. Coșbuc, A. Vlahuță, St. O. Iosif, M. Sadoveanu, Ovid Densusianu, N. Iorga, M. Eminescu (postume), I. Slavici (*Poporanismul lui Eminescu*; an. VIII, 1909, nr. 24), Al. Davila, I. Scurtu, D. Anghel, N. N. Beldiceanu, Vasile Pop, P. Cerna, Natalia Iosif, Zaharia Bîrsan, Ion Gorun, I. A. Bassarabescu, Ion Agîrbiceanu, C. Sandu-Aldea, Emil Gîrleanu, Corneliu Moldovanu, D. Nanu, Artur Stavri, I. U. Soricu, Constanța Hodoș, G. Vîlsan, Ion Adam, Ecaterina Pitiș, Ilarie Chendi, Gh. Rotică, Izabela Sadoveanu, A. Herz, Elena Farago, N. Dunăreanu, I. Boteni, George Murnu, G. M. Murgoci, Romulus Cioflec, O. Goga (o singură poezie), V. Pârvan, A. C. Popovici, Radu D. Rosetti, G. Tutoveanu, N. Davidescu, Caton Theodorian, C. Manolache, Vasile Savel, I. E. Torouțiu,

COLABORATORI ÎN 1910: I. Adam, N. N. Beldiceanu, I. Borcia, I. Boteni, C. Carp, D. N. Ciotori, N. Davidescu, Al. Doinaru, N. Dunăreanu, Elena Farago, A. Herz, G. Lazăr, G. M. Murgoci, G. Murnu, D. Nanu, G. Orleanu, P. Papahagi, Ecaterina Pitiș, St. Pop, Radu Rosetti, L. Rusu, C. Sandu-Aldea, I. Scurtu, Artur Stavri, C. Teodorescu, Caton Theodorian, G. Rotică, I. U. Soricu, G. Tutoveanu, G. Vîlsan.

PRIMELE VORBE

Ne strîngem, cu credință și cu dragoste, în jurul aceluiași stindard, stindard de pace, de înseninare și de înfrățire intelectuală, de apostolică muncă pentru dezmorțirea inimilor care tînjesc, pentru redeșteptarea avîntului deodinioară în sufletele românești, pentru chemarea atîtor puteri risipite la o îndrumare mai sănătoasă, la sfînta grijă a întăririi și-a înălțării neamului acestuia.

Noi, cari ne-am făcut de mult ucenicia în literatură, simțim ca o mustrare de cuget cînd ne uităm în urmă și vedem cîtă vreme-am pierdut puind în stihuri amăgirile și durerile micii noastre vieți, retrași de zgomotele lumii, înstrăinați adesea de marea viață a poporului, de marile lui suferinți și aspirații, cari ar fi trebuit, de la început, să umple și să încălzească inimile și cîntecele noastre. Am stat ș-am privit, cu brațele încrucișate, la triumful

mediocrităților pompoase, la trecătoarea izbîndă a vînturătorilor de fraze goale, la scîlcierea și batjocorirea limbii în școli, în teatru, pe tribuna Ateneului și-n presa de toate zilele, am asistat fără revoltă la terfelirea celor mai curate sentimente și celor mai scumpe credinți ale noastre, și am ajuns astăzi să fim aproape străini la noi acasă, în buna și milostiva noastră țară.

Nu vedeți abisul în care vă prăbușiți cu toții, ne spunea un bătrîn mai zilele trecute, nu vedeți că voi, tinerii de azi, ați ajuns să vă sfiiți pînă și de rostirea cuvintelor: patrie, iubire de țară, de popor, de limba și de datinele strămoșești!... Culegeți și însuflețiți din nou vorbele acestea mari — atîția viteji au luptat și-au murit pentru ele — treceți-le prin inimile voastre și le reîncălziți, spălați-le în lăcrimile voastre și le redați înțelesul, viața și strălucirea lor de-odinioară. Strîngeți-vă laolaltă, cîți simțiți în voi dorul de muncă și setea sfîntă de adevăr, umpleți-vă sufletele de cea mai adîncă evlavie pentru trecutul glorios al neamului acestuia, pentru faptele nespus de măreție ale strămoșilor voștri, încălziți-vă de cea mai entuziastă iubire pentru patria voastră, apărată cu atîtea jertfe, pentru frumusețile acestui pămînt frămîntat în sîngele atîtor viteji și faceți ca fiecare gînd și fiecare pas al vostru să fie pentru binele și înălțarea neamului românesc! Suflați colbul de pe cronici, cum zice poetul [1], și faceți să renască virtuțile bătrînilor de atunci în sufletul tinerimii de azi...

Noi ascultam, cu frunțile plecate. Glasul lui părea că vine din cine știe ce depărtări, inimile noastre băteau mai tare, înflăcărate de o simțire nouă. Am ieșit din casa înțeleptului purtînd cu noi taina acestei binecuvîntări și hotărîrea nestrămutată de a ne face datoria. [2]

(*Semănătorul*, an. I, 1901, nr. 1 din 2 decembrie.)

SEMĂNĂTORUL

Păşeşte-n ţarină semănătorul
Şi-n brazda neagră, umedă de rouă,
Aruncă-ntr-un noroc viaţa nouă,
Pe care va lega-o viitorul.

Sunînd, grăunţele pe bulgări plouă.
Speranţa, dragostea lui sfîntă, dorul

[1] Aluzie la versul eminescian din *Epigonii:* „Iar Negruzzi șterge colbul de pe cronice bătrîne".

[2] Cu excepția primului alineat, articolul-program *Primele vorbe* a fost inclus de A. Vlahuță în volumul *File rupte*, Buc., 1909, sub titlul *Îndemn*.

De-a-mbelşuga cu munca lui ogorul
Le seamănă cu mîinile-amîndouă.

Trudeşte, făcătorule de bine,
Veni-vor, roiuri, alţii după tine,
Şi vor culege rodul — bogăţia.

Tu fi soldatul jertfei mari, depline:
Ca dintr-un bob să odrăslească mia,
Cu sîngele tău cald stropeşte glia!

A. Vlahuţă

(*Semănătorul*, an. I, 1901, nr. 1 din 2 decembrie.)

UNIŢI

(Fragmente)

Noi cu literatura astăzi nu mai stăm în mijlocul istoriei noastre, nu stăm nici în mijlocul tradiţiilor noastre, nu stăm mai ales în mijlocul poporului nostru.

Cei de dinaintea noastră, vechi scriitori, au trăit într-un contact sufletesc, se înţelegeau prin scrisori ce au de gînd să facă şi cum să facă, se povăţuiau unii pe alţii şi astfel mergeau cu toţii spre o ţintă bine stabilită. Noi, cei de astăzi, trăim fiecare de capul nostru, şi-n loc să mergem spre acelaşi punct, luăm de-a razna cîmpia literaturii în toate direcţiunile şi nu ne înţelegem doi cu doi. [...]

Idealurile şi ţinta vechilor noştri scriitori au fost firul roşu şi al scriitorilor din generaţiile anterioare. Dar ei au mai urmărit şi alte idealuri. Renaşterea politică a ţărilor româneşti, Unirea Principatelor, în urmă scăparea de sub epitropia turcilor şi ridicarea României la rangul unei puteri. [...]

Ce idealuri să mai avem? Fără idealuri nu e luptă, şi fără luptă nu e nici literatură. Şi, neavînd un ideal, noi ne apucăm acum să dezlegăm ce-au legat părinţii noştri. Ei s-au străduit să adune, ne-au lăsat pămîntul ţării, pe care l-au apărat prin veacuri de nesfîrşite războaie, ne-au lăsat putinţa de a ne dezvolta ca să ajungem unde am ajuns, şi ne-au lăsat un început de literatură cu adevărat românească şi scoasă din sufletul nostru. Noi ar trebui acum să mergem pe urmele lor, să nu risipim ce-au adunat ei şi să năzuim a ne lumina poporul ca să-l avem unit şi tare. [...]

Iată idealul nostru, întru toate manifestările vieții, dar mai ales în literatură. Pînă ce se va ivi un altul, și poate împrejurările politice să ni-l apropie, acesta trebuie să ne fie cel mai apropiat de inimă.

G. Coșbuc

(*Semănătorul*, an. I, 1901, nr. 2 din 9 decembrie.)

CĂRȚI PENTRU POPOR

(Fragment)

Ar fi timpul ca literații noștri, ei mai ales, să-și îndrepte luarea-aminte și toată dragostea lor spre popor. Cîte lucruri frumoase nu s-ar putea scri acuma pentru el! Icoane din trecut, întîmplări vitejești, isprăvi de acelea care-ți înalță sufletul, scene din viața de la țară, pilde și învățături sănătoase date într-o formă atrăgătoare, puterea providențială a unui primar ideal, a unui proprietar, a unui preot, a unui învățător — așa cum îi visăm și cum ar trebui să fie oamenii aceștia — bunătatea, jertfele, munca și izbînzile lor, întrupate în povestiri calde, sugestive, așa ca cititorul să se simtă mișcat ca de lucruri văzute aievea și să capete îndemnul de a-și aduce și el partea lui de bine pe lumea asta, de a se face și el folositor cu ceva țării și neamului lui.

Cărți, cărți pentru popor! Acolo e un suflet mare, care cere lumină. Acolo stau genii ascunse, gata să izbucnească, asemenea izvorului care-așteaptă în stîncă lovitura de toiag a lui Moise.

Acolo-i puterea și viitorul nostru.

A. Vlahuță

(*Semănătorul*, an. I, 1901, nr. 3 din 16 decembrie.)

CITITORII

(Fragmente)

Se plîng unii scriitori că „înalta noastră aristocrație" nu citește literatură românească. Alții, mai întreprinzători, au făcut încercări serioase să introducă, măcar așa, de gustare, cîte o poezie, cîte o nuvelă de-ale noastre în „lumea bună", cum se zice, dar n-a prins. Și lucrul acesta nu e de mirare, și nici de supărare nu-i [...].

Ca să poți înțelege și gusta o producere literară, trebuie s-o fi trăit și tu întrucîtva, să ai în sufletul tău o pregătire, un fir de legare, trebuie să ai în

tine ceva care să vibreze la glasul poetului; altfel, te uiți la el nedumerit, ca la un om care-ți vorbește o limbă necunoscută. Și tocmai așa stau lucrurile cu „aristocrația" noastră. Pentru ea literatura românească nici nu există. Duioasele și genialele cîntece ale poporului nostru, fermecătoarea doină strămoșească ar răsuna ca o țurluitură stridentă și barbară sub sclipirea policandrelor și-n parfumata atmosferă a saloanelor de „chic", în cari niciodată nu s-a vorbit românește. Și apoi, sînt așa de ocupați oamenii aceștii, viața lor e așa de plină... că n-au vreme să facă nimic. Așa că oricît s-ar întinde gustul de citit românește, pe dînșii nu-i va cuceri niciodată! Deci de la această așa-numită „elită socială" literatura noastră, cea demnă și cinstită, n-are ce aștepta, și nici nu-i frumos să-și îndrepte privirile într-acolo [...].

În toate părțile țării se va ridica încetul cu încetul un public luminat, la a cărui chemare și binefăcătoare dragoste să poată un scriitor de talent străbate mai lesne și mai din vreme. Atunci și arta va fi mai robustă, mai fertilă și mai nobilă în manifestările ei; iar ciupercile vor găsi mai puțin gunoi pe care să poată prinde.

A. Vlahuță

(*Semănătorul*, an. I, 1902, nr. 14 din 3 martie.)

SEMNE BUNE[1]

(Fragmente)

Avem desigur motive destule de-a fi nemulțumiți în faza actuală a literaturii noastre de epigoni. Sîntem în dreptul nostru cînd protestăm contra diferitelor încercări de-a înăbuși în noi orice simț sufletesc. Și oricine se ridică să alunge umbrele urîte ale diferitelor paseri călătoare cari vor să întunece paginile istoriei noastre literare săvîrșește, cred, o faptă bună.

În mijlocul micilor noastre frămîntări, însă, se pot distinge din ce în ce mai lămurit cîteva semne bune, pe cari datori sîntem a le recunoaște și a le privi mai de-aproape, cîntărind importanța lor față de sfîrșitul vremei. De un deceniu încoace aceste semne se învederează tot mai mult, ele sînt începutul evident al unui curent care în curînd va trebui să ne stăpînească cu desăvîrșire.

Cine n-a observat că pe măsură ce în literatura artistică golul devenea mai mare, cu cît falșele direcțiuni ale poetaștrilor multicolori se înmulțise și cu cît mijloacele de propagandă literară luau proporții mai neiertate, de la reclama

[1] Articolul a fost inclus în vol. *Preludii*, Minerva, Buc., 1903.

interesată şi terorizările oculte pînă la scandalul calomniilor, publicul se închidea tot mai mult în nepăsare. În vremea asta însă o ramură a literaturei a început să înflorească: istoria naţională. E o reacţiune firească, poate şi o simplă coincidenţă, dar publicul îşi îndreaptă atenţiunea spre noul drapel. În vremuri de decadenţă spirituală au existat totdeauna asemenea reacţiuni, totdeauna istoria a fost chemată, cu cartea sa de înţelepciune străbună, să facă ordine şi să ridice sufletele către un ideal pozitiv.

Într-adevăr, bărbaţii cei mai serioşi, gînditorii cei mai adînci şi cei mai concentraţi ai timpului nostru sînt istoricii. Paginile revistelor celor mai de seamă sînt cuprinse de studii istorice. Publicaţiunile care stau mai sus în consideraţia opiniei publice sînt cele din domeniul istoriei. Am putea zice că trecutul neamului nostru se află în mîini cu mult mai viguroase ca prezentul. Trecutul e cercetat cu metodele ştiinţifice cele mai probate, şi din tainele lui se smulg tot mai multe file ca lamura; ceaţa cea adeseori înşelătoare se împrăştie, şi basmele se înlocuiesc cu adevăruri, fără ca orgoliul nostru naţional să sufere.

Paralel cu cercetările istorice merg şi cele literare; superficialitatea şi lipsa de disciplină a studiilor din trecut sînt înlocuite şi aici cu metoda obiectivă ce-o impune critica izvoarelor, iar rezultatele sînt destul de impunătoare. [...]

Studiul istoriei este cărarea cea mai sigură pe care putem să ieşim la luminiş. Pe urmele lui e natural să răsară o literatură de nobile năzuinţe, căci ne vom ordona astfel sentimentele, ne vom disciplina gîndirea, vom relua raporturile cu scriitorii vechi, cu limba şi cu poezia veche, cu credinţele poporului, ne vom regăsi pe noi înşine.

Il. Chendi

(*Sămănătorul*, an. II, 1903, vol. III, nr. 1 din 5 ianuarie, p. 2—5.)

DESPRE PRESA ROMÂNEASCĂ

În zilele din urmă s-a discutat iarăşi în ziarele noastre, cărora le lipseşte pentru moment o actualitate mai „politică", chestia valorii presei de astăzi faţă de cea dintr-un trecut mai îndepărtat. Dintr-o parte, s-a pus faţă în faţă ziaristul sentimental, romantic, convins, de odinioară, şi gazeta sa, ce se putea ceti ca o *Biblie* în cercul curat al familiei, şi ziaristul cinic din momentul de faţă, ţiind asupra trecătorului încredinţat vitejiei sale revolverul fără greş al calomniei de ultim model. La aceasta s-a răspuns aducîndu-se înainte studiile gazetarilor contemporani, talentul lor, care se distinge mai bine, firește, între confraţi, limba mai bună, alcătuirea mai variată şi înfăţişarea grafică mai plăcută a „organelor opiniei" publice de astăzi.

Întrebarea are o însemnătate deosebită din punctul de vedere al culturii românești, al evoluției obiceiurilor noastre sociale și al progreselor naționalității noastre. Se cuvine deci ca ea să fie discutată, fără părtinire și personalități, într-o publicație periodică culturală precum e aceasta.

★

Presa noastră nu e veche și n-are tradiții glorioase. De mult de tot, cînd sufletul conștiinții scînteia abia în ochii unui corp pe care nu putea să-l miște, în perioada uitată a visătorilor, profeților fără ucenici și mucenicilor fără prieteni, s-au făcut cîteva încercări de ziare pentru literatură și gospodărie țerănească. Ele n-au izbutit. Întemeietorii presei noastre sînt trei fruntași scriitori: Eliade Rădulescu, Asachi și Gheorghe Bariț, redactori ai *Curierului* [1], *Albinei* [2] și *Gazetei de Transilvania* [3]. Eliade și Asachi se puseră întîi la lucru, dar supt un imbold practic, supt un imbold străin, care nu le face tocmai multă cinste: ziarele lor apărură pe vremea cînd, după pacea de la Adrianopol și în așteptarea domnilor după sistemul nou al *Regulamentului organic*, oastea rusească stătea în amîndouă principatele de atunci și generalii împăratului Nicolae comandau în Iași și București. Foile celor doi conductori ai literaturii timpului lor trebuiau să împărtășească publicului, înainte de toate, izbînzile stăpînilor, ceremoniile oficiale și afacerile zilnice ale unei cîrmuiri transformate. Elementul cultural a venit pe urmă, și, o bucată de vreme, pînă după sosirea domnilor, el se ținu, sfios, de o parte, în anexele buletinului oficial. Numai de la 1836 [4] *Curierul* se anunță „jurnal literal", pe cînd în amîndouă capitalele iese un *Buletin* deosebit al administrației.

Pînă în 1848, n-a fost cu adevărat un ziar politic: politica, supravegheată de aproape, se făcea în adunările legiuitoare și în literatură. Zgomotosul an de eliberare aduse în București, unde se ajunsese la stabilirea unui guvern revoluționar, ivirea unui număr de gazete foarte călduroase și destul de naive, a căror grijă o aveau oameni ca Rosetti și Bolintineanu.

Curmarea stăpînirii națiunii prin națiune aduse și încetarea imnurilor zilnice către dumnezeiasca libertate. Se intră iarăși în era buletinelor administrative, foilor de „soțietăți" științifice, vestitoarelor de cursuri comerciale și folositoarelor reviste pentru sate. Gazeta care se încumeta a face discuții politice era închisă răpede „din înalt ordin". Așa a fost pînă la Unire, cînd ne străbătu o tresărire de viață, și guri, încleștate pînă atunci, putură striga iarăși pătimașe cuvinte de adevăr.

---

[1] Vezi primul volum al lucrării de față, p. 17.
[2] *Idem*, p. 26.
[3] *Idem*, p. 67.
[4] *Curierul de ambe sexele* a apărut în 1837 (vezi primul volum al lucrării de față, p. 54).

Presa Unirii: *Zimbrul* [1], *Steaua Dunării* [2], *Românul* [3], a fost presă bună. După alegerea lui Cuza, presa s-a dezvoltat în același sens de *pasiune sinceră* — numai cît ținta națională dispăruse, lăsînd în loc, pentru a fi urmărită tot așa de aprins, ținta de partid și, adesea, ținta personală chiar. Violența era într-o necontenită creștere, și ziare clandestine, ce se strecurau cu toată paza poliției domnului — „domnitorului", se zicea pe atunci într-o limbă stricată — acopereau de nevrednice batjocuri persoana alesului din 1859. Cînd regimul lui Cuza se năruí și începu o nouă viață politică, garantată prin constituția de la 1866, cînd se organizară solemn partidele și haitele lor, pentru a impune unui popor, întrerupt astfel în dezvoltarea lui, ca singur ideal alternarea la putere a asociațiilor pentru cultura bugetului, se urmă, cu știrea guvernului, ceea ce se făcuse pînă acum mai ferit. Peste puțină vreme, principele Carol, care nu putea mulțămi atîtea ambiții ce se excludeau între sine, fu lovit nu numai în purtarea sa ca șef de stat, ci în caracterul său, în familia sa, din străinătate și din țară. Astfel culeseră triști lauri G. Dem. Teodorescu, N. Orășanu și B. P. Hasdeu.

De la *Românul* lui Rosetti, la *Epoca* [4], la *Națiunea* [5], la *Voința națională* [6], curentul de luptă fără cruțare între partidele *nejustificate* din punct de vedere superior românesc urmează; o excepție ar face numai corecta *Românie liberă* [7].

De pe la 1890 însă începe o nouă presă, care e și cea de astăzi, și, pentru a o prețui după cuviință, trebuie a însemna și foloasele vechii prese.

Acești ziariști ce nu respectau nimic aveau două îndreptățiri. Întîi, că erau cu *totul* sinceri; erau niște fanatici. Rosetti e un frumos tip în această privință, și fanaticul se iartă adeseori pentru credința lui. Dacă, apoi, pe unii îi mîna ambiția, pe nime nu-l momise cîștigul, simbria *altui* ambițios: a lăuda și batjocori cu atîta pe lună era încă o meserie necunoscută. Pe urmă, ziarele acestea făceau ca și literatura timpului; trăiau după diapazonul parizian: modelul *Românului* era alde *La lanterne* sau *Le nain jaune*, furioase pamflete contra împăratului Napoleon.

Ziarele aduceau însă și un netăgăduit folos, și iată de ce. Ele erau pe atunci ale lui Rosetti, ale lui Bolliac, ale lui Hasdeu. Toți trei oameni săraci, care nu puteau tocmi pe alții ca să robească la ei. Ziarul lor era *opera* lor: de la articolul de fond pînă la anunț; cîte un prieten se mai adăuga doar, sau un colaborator de ocazie, om cinstit și cu nume, cu situație. Dar toți acești *autori de gazete* erau poeți, arheologi, istorici: să meargă din om în om ca să prindă

[1] Vezi primul volum al lucrării de față, p. 137.
[2] *Idem*, p. 153.
[3] Ziarul *Românul* a apărut la București în anii 1857—1864, 1865, 1866—1905, 1914—1915.
[4] Vezi primul volum al lucrării de față, p. 376.
[5] Ziarul *Națiunea* a apărut la București în anii 1882—1891.
[6] Ziarul *Voința națională*, la care a colaborat B. Șt. Delavrancea, a apărut la București în anii 1884—1914.
[7] Vezi primul volum al lucrării de față, p. 370, și vol. de față, indice.

ştirea interesantă că d-l cutare a plecat în cutare loc, că alt domn a fost numit copist, că al treilea şi-a furat logodnica sau şi-a ucis nevasta — aceasta nu era de obrazul lor. Deci după articolul de fond, după note de politică exterioară, după dezbateri ale camerilor, veneau articole de literatură şi ştiinţă, foarte bine scrise şi care luminau, încălzeau, îndemnau publicul. Cine nu crede — meargă să vadă!

Încă de pe la 1880 însă, după modelul francez, luat şi el din Anglia, informaţia — folositoare, indiferentă sau stupidă, falsă, otrăvitoare — îşi luă locul în ziarele noastre. Cînd d-l Cazzavillan întemeie *Universul* şi-i dădu o răspîndire neauzită, cronica accidentelor şi crimelor, faptelor de senzaţie, după obiceiul foilor italiene din Sud, se adăugi. Conductorii intelectuali ai ziarelor văzură că ei se pot mărgini a scrie articolele de fond. Pentru rest se cumpărară foarfece şi se tocmiră studenţi. Partea literară serioasă, pe care n-o puteau face nici foarfecele, nici studenţii, dispăru. *Epoca* din 1886 a fost ultimul ziar jertfind pentru cultură.

Mai era încă un „progres" de realizat. Spoiala de cultură întinzîndu-se tot mai mult, oamenii politici — cari şi ei nu mai erau scriitori — crezură că se pot scuti şi de munca articolului de fond. Ziare ca vechiul *Timpul*[1], ca vechea *Voinţă*, în care mai toată partea politică era a unor oameni ca Eminescu sau Delavrancea, rămăseseră o amintire de copilărie a artei. Simbriaşii făcură acuma tot ziarul. Se ajunse astfel la presa violentă şi insultătoare, mincinoasă, reprezentată prin atîtea din ziarele de astăzi, *fără* convingere, fără folos cultural drept compensaţie.[2]

Acum cetitorul poate să mai judece şi el singur.

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. II, 1903, vol. III, nr. 35 din 31 august, p. 547—550.)

REVISTE, ATENEE ŞI MUZEE DE PROVINCIE

Provincia românească — termenul se întrebuinţează la noi în înţelesul franţuzesc şi stîrneşte o sumă de aprecieri mai mult sau mai puţin hazlii, care nu se potrivesc totdeauna cu adevărul — oraşele noastre de provincie nu prea joacă un rol în viaţa noastră culturală. Aparenţele ar dovedi contrariul: în multe reşedinţe de judeţ apar, dispar şi reapar — pentru redactorii lor, tineri ambiţioşi, cari pescuiesc cîţiva abonaţi prin legăturile lor de familie, prin prieteniile lor, prin compătimirea unora pentru slăbiciunile lor de autor

[1] Vezi primul volum al lucrării de faţă, p. 324.

[2] Cît priveşte presa din Ardeal, Ungaria, Bucovina, ea sufere numai în parte influenţa presei de aici. Acolo, după *Tribuna* d-lui Slavici şi *Gazeta Bucovinei* a d-lui Bogdan-Duică, lipsesc mai mult puterile şi orientaţia decît credinţa, iubirea de cultură şi bunăvoinţa (nota lui N. Iorga).

și prin inerția atîtora cari nu trimit înapoi caietele de hîrtie maculată de care n-au nici o nevoie — reviste mai totdeauna și literare, și științifice și, de un timp, sociologice și chiar istorice. Același avînt către faima și mărirea literară al unor tineri cetățeni de familie bună, cu titluri academice și înfățișarea poetică, se înfățișează apoi cu un alt puternic factor literar, pentru a produce *ziarele* de provincie: printr-un astfel de ziar bine ghintuit, bine ținut, poate stoarce mai lesne un nou-venit în viață înaltului loc administrativ sau politic pentru leafa, cîștigurile și strălucirea căruia își simte o neînvinsă chemare; astfel se servește o proză de luptă cu fel de fel de sosuri literare și științifice, care are meritul de a fi manufactură locală.

Și, iarăși, de cîte ori nu vedeți în gazetele din București lista, tipărită cu slova mică ce corespunde unui prea bogat cuprins, a conferințelor, eminamente educatoare, ce se țin mai nu știu unde, într-un colț uitat de Dumnezeu al țării noastre! Ieri, alaltăieri, am aflat pe această cale, cu o deosebită bucurie, că în Hîrșova — înțelegeți: Hîrșova în Dobrogea, un tîrgușor pe stîncă în margenea Dunării puternice, un cuib de turci, tătari și cîțiva români — se împărtășesc cu dărnicie, unui auditoriu setos *tocmai* de hrana aceea, cele din urmă cunoștinți cu privire la filozofie, la fizică etc., pomenindu-se cu laudele cuvenite numele marilor descoperitori, cugetătorilor dominanți ai epocei noastre. Un joc ca acesta se cheamă *a face ateneu*. Profesori, funcționari, cari au trecut prin minunatele noastre facultăți de drept, văd nevoia neapărată de a împărți, în redingotă, lîngă o masă, înaintea rîndurilor de scaune pe care le ocupă tot ceea ce localitatea are mai frumos, mai ispititor, mai cuceritor, cunoștinți prin care Hîrșovele din cutare sau cutare ținut al patriei pot să ajungă centre de civilizație. Uneori conferințele ateneelor de provincie au succes și conferențiarul se însoară bine sau, în cazuri mai puțin fericite, cîștigă procese, bolnavi sau alegători.

Toate acestea însă n-au nici o valoare în silințele neamului românesc spre adevărata cultură. Ele nu sînt alta decît vulgare acte de imitație. În străinătate se scot reviste, se țin conferințe; așa este deci la București: și, dacă este la București, de ce Hîrșova să fie lipsită de aceste binefaceri ale timpului? Sus Hîrșova, civilizația europeană și cultura română!

★

Unele fapte adevărate și bune săvîrșite în ultimele timpuri arată însă că se poate lucra și cu conștiință și folos în multele orașe, uneori așa de curățele și de harnice, ale județelor noastre.

Una din aceste fapte e expoziția „de antichități" — cuvînt tot așa de rău ales ca și acel de „retrospectiv" pentru o secție din expoziția d-lui dr. Istrati, la București — expoziția *istorică* din Craiova.

Am alergat s-o văd, îndată ce notițe, tîrzii și mai mult nevinovate, au anunțat prin ziare deschiderea. Nu mă îndemna numai dorința de a găsi nouă lămuriri istorice în cele cîteva documente înfățișate publicului, ci și altceva. Craiova e, desigur, un oraș curat românesc, un oraș în care mica viață economică a neamului nostru e deosebit de puternică și roditoare; dar Craiova e în același timp o vestită pepinieră de ziare și reviste din acelea care au fost descrise și explicate mai sus. O buruiană piere, răsare alta, spre bucuria cronicarilor umoristici ai gazetelor bucureștene. Totuși, în Craiova sînt și profesori de cultură modernă, care-și dau samă de ce sînt chemați să facă, profesori care nu se țin nici cu afacerile, nici cu jocul de cărți, nici cu tombola politicii; sînt apoi și cîteva elemente în lumea bogată care au cetit și păstrează încă gustul cetirii alese, ce formează un spirit critic și îndeamnă la greaua muncă de prefacere. Să fi început a se manifesta oare și aceștia, pe cari pînă astăzi îi acoperea oarecum ridicolul celorlalți?

Expoziția ocupă o sală largă din frumosul Hotel Minerva. Erau multe lucruri în destulă rînduială. Acele lucruri, foarte felurite, erau legate împreună prin amintirea aceluiași trecut, din care porneau toate. Un trecut *cinstit*, un trecut *modest*, *discret*, un trecut cu mult gust pentru frumuseță, un trecut *original* — însușiri care pînă mai ieri se înecaseră în vîltoarea premenirilor moderne. Aceste caractere le avea și țesătura fină, și argintăria îndelung lucrată, și arma delicat împodobită, și zugrăveala făcută cu ochii ațintiți asupra adevărului, și *cartea* domnească măiestru încondeiată.

Mulți vor fi crezînd că acest fenomen rar în viața de provincie, o expoziție istorică, va fi fost întîmpinat cu zîmbete de indiferență sau dispreț. Nu. Cu toate că se plătea un leu pentru cantinele școlare — altă faptă bună — cu toate că era marea sărbătoare a Sfîntului Ioan, ușa se tot deschidea. Au apărut astfel pe rînd, în ceasul ce l-am petrecut acolo, ofițeri cari prin atenția lor făceau cea mai bună impresie, băieți de școală, cari călcau, vă asigur, ca în biserică, bătrîne care se uitau la cîte se aflau acolo ca la o oglindă în care s-ar fi văzut întinerite, ba încă și un moș bătrîn care tîria un mare tablou de familie pe care-l aducea și el ca prinos în această dezvăluire a trecutului craiovean.

Poate că din această expoziție va rămînea un mic muzeu, ca în Tîrgu-Jiu. Poate că exemplul acestor orașe oltene se va întinde. Ateneele de paradă, revistele de imitație, ziarele de șantaj se vor duce pe încetul, și în locul lor vor răsări, în aceste centre de viață care formează provincia, așezăminte de folos adevărat, *instituții de solidaritate națională*.

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. III, 1904, vol. IV, nr. 4 din 25 ianuarie, p. 49—51.)

ÎMPOTRIVA CLEVETITORILOR

(Fragmente)

O literatură trebuie să afirme sufletul unui popor în forme care corespund culturii timpului. [...]

N-am pornit de la fetișismul orb pentru români, n-am început cu divinizarea, din cine știe ce motive de șiretenie sau neînțelegere, a țăranului, nu ne-am închis într-o mărginire, ci am recunoscut o necesitate firească, înaintea căreia trebuie să se plece oricine ca înaintea oricărei necesități a naturii: aceea de a da neamului românesc o literatură care să pornească de la el, de la ce e mai răspicat și mai caracteristic în el și de a da în același timp literaturii universale, în formele cele mai bune ale ei, un capitol nou și original.

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. IV, 1905, vol. I,
nr. 49 din 4 decembrie, p. 902, 904.)

„CURENTUL NOU"

(Fragment)

La Galați a început să apară încă o revistă menită să combată *Sămănătorul*, socialistul *Curent nou* [1]. Ca și *Viața nouă* [2] a d-lui Densusianu, ea arată limpede de la cel dintîi număr că înțelege să excludă, prin incoherență și un ton cu totul neobișnuit, orice discuție. Pentru noi acest număr întîi e și cel din urmă, și vă rugăm să fim cruțați de orice „va urma". Un lucru însă ar fi interesant de știut: nu crede învățatul meu coleg Densusianu, care nu urăște mai puțin *Sămănătorul* decît cetățeanul (cred că e cetățean; ba văd că vorbește, la p. 40, de „legea strămoșească", adecă românească) Sanielevici de pe Galați (mai este și unul de pe Brăila, care iscălește Ibrăileanu), nu crede va să zică, că ar putea forma cu acel cetățean un *„par nobile fratrum"* [3] împotriva conrupătorilor literaturii române, împotriva negustorilor de cărți, a „conservatorilor poporaniști" și a „țărănoilor" conservatori? Domnul acela de pe Galați — și el un cum nu se poate mai *fost* elev al meu — se crede un bărbat foarte învățat, poate anume pentru a ispiti la tovărășie pe eminentul romanist. Că unul e așa de roșu ori de verde și altul așa de alb pe copertă n-are a face; tot luptă cu dracul negru.

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. IV, 1905, vol. I,
nr. 49 din 4 decembrie, p. 914.)

---

[1] Volumul de față, p.107.
[2] *Idem*, p.93.
[3] O nobilă pereche de frați (lat.).

II. ŢĂRĂNISMUL „SĂMĂNĂTORULUI"

(Fragment)

Ce este *Sămănătorul* este fiindcă trebuie să fie. Iubirea pentru ţăran şi celelalte. N-avem nevoie să ne înţelegem asupra ei, căci ea ni se impune de la sine fiecăruia, ca unor oameni cu simţ pentru artă şi ca unor oameni cu simţ pentru dreptate. Pentru aceasta însă nu respingem şi nu înlăturăm nimic din cercul interesului nostru. Fiecare clasă îl are însă *în măsura valorii sale artistice, a valorii sale sociale şi naţionale.*

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. IV, 1905, vol. I, nr. 50 din 11 decembrie, p. 924.)

III. ADORAŢIA TRECUTULUI

(Fragment)

Dar ne mîndrim cu iubirea pe care cu toţii o avem pentru trecutul românesc şi care s-a deşteptat în chip firesc în inima fiecăruia. E foarte bine că din această iubire au pornit povestiri şi cîntece care se vor număra printre cele mai frumoase izbînde ale scrisului românesc. E fără îndoială o mişcare în acest sens, şi ea se întîlneşte şi aiurea decît în revista noastră: oameni care n-au nimic a face cu dînsa au scris „istoric". Am suflat noi în urechea d-lui Davila ideea de a învia secolul al XIV-lea în *Vlaicu-vodă* [1], am îndemnat noi de-a dreptul la alcătuirea atîtor romane istorice, mai mult slabe, care au ieşit în anii din urmă, purtînd iscălitura d-lor Radu Rosetti (nu poetul), Aslan, Silvan?

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. IV, 1905, vol. I, nr. 51 din 18 decembrie, p. 942, 943—944.)

IV. E „SĂMĂNĂTORUL" O REVISTĂ PERSONALĂ?

(Fragmente)

Istoria noastră literară e mai greu de explicat decît oricare. Ca să înţelegi de ce scoate d-l Densusianu *Viaţa nouă*, insultîndu-mă număr cu număr, trebuie să porneşti nu de la anumite principii care ne-ar despărţi, căci la colegul

[1] Drama istorică *Vlaicu-vodă* s-a reprezentat pentru prima oară la 12 februarie 1902 şi tot în acest an s-a tipărit un fragment în *Sămănătorul*, an. I, 1902, nr. 13 din 24 februarie, p. 204—207.

meu dușman ele s-au ivit numai pe urmă, ci de la o mie de considerații personale: rivalitate de catedră, nemulțumire cu situația materială [...].

Își poate închipui cineva — și din nenorocire noi nu sîntem dintre aceia cari ne închipuim numai, ci vedem zilnic și suferim — ce haos poate rezulta din aceste prăvăliri ale tuturor curentelor străine, din acea părăsire a oricărei tradiții proprii, din această nebunie de exagerare a personalității proprii, din această urîtă invidie de mahala, asemenea cu a femeilor celor rele care n-au alt gînd decît acela ca la vecin să nu fie mai bine decît în casa și în curtea lor și care pentru aceea sînt în stare să spurce, să strice, să otrăvească și să dea foc!

Față de această stare de lucruri, publicul pînă mai ieri stătea indiferent, nehotărît, apatic, găsind interes numai cînd doi adversari se prindeau de gît ca să se sugrume sau se împroșcau numai cu artileria pregătitoare a sudălmilor! și totuși nu era în joc numai un individ sau altul, ci interesele cele mai înalte ale unui popor, căci *popoarele trăiesc astăzi prin cultura lor* [...].

Cînd tinerii cari în 1902 vedeau murind în mîinile lor *Sămănătorul* mi-au oferit mie să iau în cea mai deplină stăpînire această foaie, am stat pe gînduri, i-am rugat să mai cugete asupra acestui plan și n-am consimțit să mi se facă scrisoarea propusă sau să mi se înscrie numele ca director.

Mărturisesc că nu-mi făceam iluzii mari. Mă așteptam la dușmănii [...]. Eram însă în acea dispoziție de spirit entuziastă pe care o crease în mine scrierea *Istoriei literaturii secolului al XVIII-lea*[1], scrierea *Satelor și preoților din Ardeal*, a lucrărilor acelora care mă apropiaseră mai mult de ceea ce a fost mai bun și mai înălțător în trecutul nostru. De aceea am primit, și nu dintr-o ambiție care mi-ar fi fost pe deplin mulțămită, cred, pe terenul istoric, și nici dintr-un scop material, căci aș fi socotit ca o mișelie să vînez banul acelora care, cînd va fi, va merge către nevoile mult mai mari ale unuia din prietenii siguri ce sînt și azi lîngă mine.

Am înțeles rolul meu asemenea cu acela pe care-l avusesem pe rînd în ziarele *Independența* și *Epoca* (v. *Cuvinte adevărate*)[2] și fără nici o derivare din activitatea și îndreptarea nimănui. Voiam să determin un curent în legătură cu ce am moștenit mai scump din trecut, cu ce avem mai scump astăzi, cu ce trebuie să urmărim mai ales în viitor. Pentru aceasta am scris articolul de fond — pus la locul întîi numai după asemănarea ziarelor — și am iscălit, pentru a-mi însuși răspunderea, și critica, relativă nu numai la literatură, ci la toată cultura noastră [...]. Un public cinstit și credincios s-a trezit în românime. Mișcarea aceasta a avut noroc.

---

[1] Lucrarea a apărut la București în 1901.
[2] București, 1903.

Ea a avut noroc. De dînsa a fost vorba, pentru dînsa s-a dat lupta. Toate s-au făcut în interesul *ei*. Iar acei cari cutează a vorbi, luînd păcat asupra sufletului lor, ar fi buni să spuie — într-o formă așa încît să-i poți ceti, și nu în acel limbaj de ofense, potrivit pentru gazetari și pentru bucătari — ar fi buni să spuie dacă din această luptă eu personal, ca situație personală, m-am ales cu altceva decît cu dușmănia tinerilor perverși, după dușmănia bătrînilor stricați, și cu încă un șuvoi de injurii revărsat către mine din gurile spurcate, unde este izvorul lor nesecat?

Așa reviste personale să dea Dumnezeu multe poporului acestuia, care are nevoie de ele!

Curentul pentru stabilirea căruia mi-am jertfit atîta timp și am primit atîtea ofense stăpînește în largul scrisului românesc.

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. IV, 1905, vol. I, nr. 52 din 25 dec., p. 963, 964, 965.)

CE ESTE „SĂMĂNĂTORUL"?

Oricine a urmărit cu luare-aminte și nepărtinire articolele care au precedat pe acesta, oricine a căutat să-și facă o părere asupra fondului discuției, și nu asupra faptului dacă avem o tactică mai bună decît cruciații [...] cari se ridică împotriva noastră, acela trebuie să fie încredințat că aceasta nu e o revistă exclusivă, că aceasta nu e o revistă de cerc restrîns, de gașcă sau de persoană, că ea nu e supusă nici unui regim de dominație, de tiranie sau de exploatare, că ea nu apare pentru a da exemple la o anumită teorie care să fi fost la începutul lucrurilor.

Trebuie să adaug că nu e nici o revistă închinată polemicii, precum sînt tocmai cele, așa de puțin serioase și folositoare, care se scot, dragă Doamne, pentru a ne combate, în hatîrul acelei mulțimi de pătimași și neînțelegători cari nu încap niciodată de puținul bine dezinteresat, de puținul prinos de jertfă roditoare ce se poate aduce și în această țară celor mai înalte interese ale unui popor. Astfel de reviste polemice, de reviste-pamflet se scot din partea unor ambiții jignite, din partea unor invidii zăcute și amărîte, din partea unor răzbunări învierșunate care nu se mai pot stăpîni și zbucnesc într-o bună zi cu strigătul care face să se oprească în loc, uimiți, trecătorii: „Vreau să-l omor, vreau să-l omor!" Nici unul din cei ce se află astăzi la această bună vatră veche a *Sămănătorului* n-are să-și răzbune pe nimeni, n-are să prigonească pe nimeni, n-are să facă zile amare și zile fripte nimănuia. Toți la un loc n-am înțeles niciodată să ținem un public lîngă noi prin cîte un scandal, prin cîte

o bolborosire de vorbe groase sau cîte o strecurare de insinuații în fiecare zi; pentru așa ceva este desigur, este, din nenorocire, un public, publicul indiferent pentru cinste și dreptate, care se adună în jurul luptătorilor cum s-ar aduna în jurul atleților de circ sau al cocoșilor duelanți, pentru a însemna și judeca valoarea fiecărei lovituri, fiecărei mușcături a pliscurilor ascuțite; dar de acel public n-avem nevoie și n-avem grijă: iaie-l cine-i place și cine poate să-l aștîțe și să-l păstreze! Acei cari deschid deci revista noastră, precum ar intra la „alergările" spaniole ca să aprecieze talentul unor matadori, să facă bine a cerca aiurea. *Sămănătorul*, care nu e o revistă de provocări, nu e nici o revistă de răspunsuri, și nu e destul ca un scriitor să fie obraznic ca să atragă atenția noastră asupra lui.

Dar *Sămănătorul* n-a fost și nu poate fi o revistă molîie și nehotărîtă, precum nu poate fi nici o tribună liberă, de unde talentul, fie cît de adevărat, să dea dreptul fiecăruia de a scrie în orice direcție și cu orice scop îi place. Din fericire, astăzi n-avem un singur mare și adevărat talent, care, din neînțelegerea ideilor sau din perversitatea de suflet, să servească unor curente rele. [...] Dacă nenorocul ar vroi ca oameni bine înzestrați să meargă pe drumuri rătăcite, ei nu pot fi niciodată adăpostiți aici, la ospătăria călătorilor cinstiți. Ei vor găsi, de altfel, totdeauna gazde unde se tăinuiesc drumeți de ceilalți.

Tribuna liberă, care se poate asemăna cu o berărie sau cu o cafenea unde vine și petrece oricine e în stare a plăti, aceea poate fi bună aiurea, unde literatura n-are acea mare misiune de îndreptare și moralizare pe care cu mîndrie trebuie să și-o recunoască și să o îndeplinească la noi. E ușor a zice că literatura nu se exprimă decît pe sine, că ea dă numai o formă frumoasă rezultatelor observației, combinațiilor închipuirii, mărturisirilor inimii și că, prin urmare, nu poate fi vorba de moralitatea și imoralitatea, ci numai de adevărul, frumusețea ei, pentru care singură poate fi trasă la răspundere. Aceasta e încă una din superstițiile și prejudecățile ce au rămas din vremea romantismului, cînd se așezase Arta pe tronul pustiu al divinității. De fapt, observațiile sînt totdeauna personale, închipuirile se înalță totdeauna din realitatea unui suflet cu o anumită individualitate, și inimile pot fi curate sau necurate. Cu voie sau fără voie, cea mai simplă bucată literară va oglindi un om bun sau un om rău, un antisocial care urăște pe semenii săi, care vrea să le facă rău, vrea să-i înșele ori îi acopere de disprețul lui, sau un sociabil, care găsește în iubirea de oameni, în silințele spre a le fi folositor mîngîierea tuturor suferințelor pe care le primește de la unii oameni și menirea de căpetenie a vieții.

Numai pe aceștia din urmă înțelegem să-i aducem înaintea cetitorilor noștri.

Pe aceşti cetitori, care sînt puţini, dar al căror număr va creşte împreună cu răspîndirea ideilor bune, nu ni-i închipuim ca nişte inteligenţe răzleţe, ca pe nişte rafinaţi de artă, ca pe nişte curioşi de discuţie; nu ni-i închipuim ca o castă intelectuală sau socială. În ei vedem un popor: către el întreg ne închipuim că vorbim, şi aceasta impune declaraţiilor şi scriselor noastre o altă măsură, un alt ton şi leagă de ele un alt simţ de răspundere decît acela pe care le au duşmanii noştri.

Poporul românesc nu-l înţelegem ca o entitate metafizică, o plăsmuire a minţii abstracte, ci înţelegem acea uriaşă fiinţă, trecută prin multe lupte, încercări şi suferinţe, care a smuls tuturora însă o vamă de frumuseţă sau de amintiri întăritoare şi care astăzi e în stăpînirea unei moşteniri, unui patrimoniu de tradiţii, de datine, de istorie trăită, care face originalitatea lui, deci dreptul lui la viaţă şi îndreptariul lui neclintit. De la acest îndreptariu pornim şi, potrivit cu dînsul, ne întoarcem către acest popor, din care facem parte cu sîngele şi cu inima noastră, şi ne încercăm printr-o muncă iubitoare de fiecare clipă să-l înălţăm către cultura modernă a neamurilor cărora le e păstrată stăpînirea lumii, a neamurilor conştiente şi mîndre care pot fi sigure că vor trăi de sine, la lumina ce porneşte însăşi alcătuirea lor sufletească.

În acest înţeles, şi nu în acela de predicaţii trufaşe, de şovinism ce se înşeală asupra însuşirilor poporului pe care vrea să-l servească, de suficienţă leneşă care doarme pe mindire putrede ca pe laurii celor mai strălucite biruinţe, în acest înţeles sîntem o revistă naţională, care ne oferim, care am dori să ne putem *impune* neamului românesc.

Pînă acum ilustraţia nu şi-a avut loc în această foaie săracă, şi totuşi românii au nevoie de o ilustraţie care să li aducă necontenit aminte că posedă, în popor şi în trecut, o artă adevărată. Fără alegere şi fără explicări dădea o astfel de ilustraţie revista *Literatura şi arta română*[1], azi moralicește cu totul decăzută. În măsura mijloacelor pe care ni le pune la îndemînă prin abonamente în lumea bogată d-na Elisa Marghiloman, nepoată a lui Vodă Ştirbei, vom putea încerca şi noi de-acum, în chip sistematic, prin ilustraţii adause în text, această punere în lumină a artei strămoşilor şi a artei poporului.

Acesta este darul nostru de Anul nou şi, dacă vorbele noastre au putut afla cîndva un răsunet în inimile acelor mulţi oameni cinstiţi şi de ispravă pe cari-i are acest popor, ni se va spune un „la mulţi ani!“ care va fi pentru noi o solie de noroc în mijlocul atîtor năcazuri şi ticăloşii.

N. Iorga

(*Sămănătorul*, an. V, 1906, vol. I, nr. 1, din 1 ianuarie, p. 1—3.)

[1] Vezi primul volum al lucrării de faţă, p. 453.

CRONICA

Domnul N. Iorga ne adresează o scrisoare prin care ne vestește că „multele d-sale sarcini îl împiedică de a mai fi directorul revistei, dar că ne urează noroc și izbîndă și își va aduce aminte cu plăcere de lupta ce-am dus-o împreună pentru cauza cea bună".

întem cei dintîi cari regretăm din toată inima hotărîrea d-lui Iorga, motivele căreia nu stă în puterea noastră a le înlătura, și ținem să-i exprimăm conducătorului nostru recunoștința și iubirea nestrămutată pentru munca d-sale uriașă, pentru prietenia caldă arătată nouă și cetitorilor precum și pentru lumina bogată ce a revărsat asupra căilor nouă ale literaturii noastre.

Încredințăm pe d-l Iorga de statornicia noastră în ideile pentru care a luptat ca un maestru al gîndului și al cuvîntului, iar cetitorii noștri pot fi siguri că Sămănătorul *nu se va abate niciodată din drumul său cel drept.*

(*Sămănătorul*, an. V, 1906, vol. II, nr. 43 din 22 octombrie, p. 859.)

Redacția

REVISTE NOUĂ ȘI REVISTE VECHI

(Fragmente)

„Criza literară" din ieremiadele cu care ne împuiau urechile atîția critici improvizați pe la gazetele zilnice în lunile de secetă ale vacanțelor politice, faimoasa criză literară nu mai există de mult — ce e drept — decît în coloanele acelor gazete stăpînite de duhul rău al certurilor dintre partide.

N-avem decît să deschidem colecțiile revistelor noastre mai de seamă, să înșirăm titlurile cărților apărute în vremea din urmă, pentru a ne încredința că o nouă activitate febrilă și felurită a înlocuit lîncezeala ce stăpînea spiritele pînă mai acum cîțiva ani în urmă [...].

Nu vedem un rău așa de mare pentru literatură în ființa cercurilor literare deosebite și cu atît mai puțin în înmulțirea revistelor. Dimpotrivă. Acestea dovedesc în primul rînd existența unui public cititor din ce în ce mai numeros și mai însetat de cultură. Firește că tot publicul acesta va ști să le prețuiască după merit și să facă o alegere nepărtinitoare între ele; el e chemat să încurajeze numai acele reviste care în adevăr ar răspunde unor necesități organice ale vremii noastre, acelea vor trăi; celelalte vor mai duce încă cel mult o viață netrebnică și tînjitoare, datorită cine știe căror împrejurări cu totul străine de artă și literatură, ca și de sufletele noastre.

(*Sămănătorul*, an. V, 1906, vol. II, nr. 48 din 26 noiembrie, p. 941, 942.)

N. Iorga

DUPĂ CINCI ANI

(Fragmente)

Sfîrșitul acestui an, cu iarna-i albă și senină, este pentru revista noastră sfîrșitul unei munci neîntrerupte, de cinci ani de zile, ceea ce nu înseamnă puțin în viața așa de nesigură a publicațiilor literare românești. El este, însă, din hotărîrea nestrămutată a colaboratorilor noștri numeroși, și începutul altor ani — nesfîrșiți — de activitate spornică, în același spirit național, către aceleași idealuri, cu multe din aceleași puteri care au dat suflet și tărie de viață *Sămănătorului*.

O privire asupra trecutului revistei, judecarea dreaptă a prezentului, pătrunderea îndreptățită a viitorului ei vor lămuri pe toți cetitorii noștri că niciodată nu ne-am abătut din calea deschisă de întemeietorii vrednici ai acestui organ de gîndire și de simțire neaoș românească, ci totdeauna am căutat să slujim și să jertfim, curați în credință, idealurilor nouă ale literaturii românești. Programul luminos și cuprinzător pe care l-au pus în fruntea numărului de la 2 decembrie 1901 d-nii Al. Vlahuță și G. Coșbuc nu l-am pierdut din ochii noștri; el ne-a fost călăuză iubită în trecut și ne rămîne crezul pentru viitor. [...][1]

Propaganda cu adevărat „apostolicească" a d-lor Vlahuță și Coșbuc, urmați de scriitori ca d-nii I. Gorun, St. O. Iosif și cei mulți și aleși și harnici, cari au ilustrat paginele revistei noastre, și-au ajuns cu fericire scopul: *Sămănătorul* a devenit moșia de baștină a noii generații literare românești și a fost cultivată zi de zi, an de an cu trudă și cu iubire, precum numai răzeșii își știu munci și îngriji pămînturile.

Dar pacea nu o primiră toți cîți au voie să treacă, de-ar fi străini de idealurile românești, peste ogoarele literaturii noastre. O luptă aprigă trebuie începută și purtată vreme îndelungată: luptă pentru idei și uneori de pedeapsă pentru cei răi și primejdioși. Acela care o conduse, ca un viteaz și ca un fruntaș învrednicit a fi pomenit întîi între cei mari ai scrisului românesc, acela care veni între tineri, după d-nii Vlahuță și Coșbuc, fu d-l N. Iorga. Ca îndrumătorul cel nou, dînsul era ursit să-și dezvolte și mai mult darurile-i minunate de cărturar între răzeșii tineri ai literaturii noastre de astăzi.

Programul nostru rămăsese, firește, același în sîmburele său, dar — tot în chip firesc — el se desfășura și mai cuprinzător pînă în faza lui cea nouă.

Astăzi *Sămănătorul* își întinde și mai departe activitatea sa, spre a mulțumi iarăși unele din nevoile noastre culturale, care cer luare-aminte, muncă și jertfe.

---

[1] În continuare se citează pasaje din articolele-program ale primelor două numere; vezi în vol. de față, p.6-9.

Totuşi, programul nostru, în esenţa sa, rămîne acelaşi, precum aceiaşi sînt colaboratorii, prietenii şi sprijinitorii noştri în publicul cetitor.

Văzînd, în trecutul nostru, cîţi scriitori de seamă ai literaturii româneşti moderne s-au apropiat de noi, foarte mulţi chiar au răsărit la noi; împăcaţi în suflet că au rămas aceiaşi ca-n trecut, viitorul ce ne aşteaptă nu poate fi decît fireasca desfăşurare mai largă a vieţii de la începutul revistei.

Cu încredere în noi înşine şi în publicul cetitor, noi avem şi *încredere între noi*, şi credinţă în rostul revistei noastre. [...]

Ideea românească modernă a dat suflet revistei noastre, ideea aceasta a fost şi rămîne singurul ei stăpîn. Dacă sîntem oameni cu toţii, ideile mari sînt mai tari decît oricare dintre oameni şi decît toţi împreună!

Redacţia

(*Sămănătorul*, an. V, 1906, vol. II, nr. 52 din 24 decembrie, p. 1025—1026.)

LĂMURIRE

Precum înainte de apariţia *Floarei darurilor*[1], astfel şi acum, înainte de dispariţia ei, d-l N. Iorga are alăturea de păreri optimiste, simpatice şi pentru noi, despre revista care din nenorocire a încetat să existe, cîteva impresii pesimiste şi prea subiective despre *Sămănătorul*, care din norocire persistă să existe. La rîndul nostru, constatăm cu părere de rău manifestarea unor asemenea impresii neaşteptate şi cu părere de bine netemeinicia lor vădită pentru orice judecător nepreocupat. Ne abţinem însă a le discuta din acelaşi motiv care ne-a hotărît să nu le discutăm altădată: am ocolit totdeauna, vom ocoli şi-n viitor ispita de-a deveni o revistă *personală*. Prin urmare, ce interes ar avea discuţii de acest fel pentru credincioşii noştri cetitori, singurii în drept a socoti *Sămănătorul* ca revista *lor*, în trecut, ca şi astăzi.

Redacţia

(*Sămănătorul*, an. VII, 1908, nr. 2 din 6 ianuarie.)

RĂSPUNS LA O SOMAŢIE

D-l N. Iorga ne „someză" a publica *noi* pricinile adevărate ale retragerii d-sale de la *Sămănătorul*. Fie!

D-l N. Iorga a trebuit să ne părăsească, spre marea noastră părere de rău, pentru următoarele pricini:

[1] Vezi revista *Floarea darurilor* în vol. de faţă, p.150.

1) D-sa, de la o vreme, nu mai vroia să țină seama că *Sămănătorul* a fost întemeiat ca o revistă *impersonală*, ci vroia să-i dea un caracter personal tot mai pronunțat, în paguba intereselor literare deobște.

2) D-sa cerea să ne solidarizăm cu orice atitudine publică a d-sale, chiar străină de literatură.

3) D-sa însuși, în loc să cimenteze armonia între colaboratorii *Sămănătorului*, era pornit să o tulbure prin firea d-sale bănuitoare și nestatornică, pe cînd astăzi, după un an și jumătate de la plecarea d-sale, armonia noastră e desăvîrșită, deși numărul membrilor redacției s-a îndoit.

4) Temperamentul despotic al d-sale, prea cunoscut acelora cari au fost în legături mai de aproape cu d-sa, este, din nenorocire, sfătuitorul statornic al d-lui N. Iorga în literatură și aiurea.

Cu mîhnire ne-am văzut nevoiți să facem aceste mărturisiri, ca foști membri ai redacției *Sămănătorului* de supt direcția d-lui N. Iorga.

St. O. Iosif, M. Sadoveanu, I. Scurtu

(*Sămănătorul*, an. VII, 1908, nr. 5 din 27 ianuarie.)

CĂTRE CITITORI

(Fragmente)

După opt ani de viață, *Sămănătorul* se înfățișează cetitorilor săi în haină nouă, c-un program îmbogățit pentru sporitele nevoi culturale ale publicului românesc, din țară și de peste hotare. Cea mai mare parte a colaboratorilor cari s-au legat să muncească în chip statornic pentru revista noastră sunt din vechea gardă, care nu se resemnează și nu se predă. Alți colaboratori literari și științifici s-au strîns cu drag și cu credință în jurul steagului nostru cultural. Frumoasele tradiții literare ale *Sămănătorului* vor fi păstrate și-n viitor. Revista noastră va rămînea, precum a fost întotdeauna, un organ al intereselor culturale generale.

Dar anii de zbucium și de polemici s-au încheiat. Nădăjduim că nici nu se vor mai întoarce. În trecut *Sămănătorul* a trebuit să provoace și să primească „lupte" adeseori înverșunate, pentru limpezirea atmosferei noastre literare, pentru biruința curentului de idei pe care l-au inaugurat în 1901 d-nii G. Coșbuc și A. Vlahuță, pe care l-au continuat d-nii N. Iorga în critica literară, St. O. Iosif, D. Anghel, C. Sandu-Aldea, M. Sadoveanu și atîția alții, în poezie și nuvelă, d-l A. C. Popovici în cugetare politică și socială. Astăzi noi credem că a încetat orișice necesitate a polemicelor. Ni se pare

că a sosit timpul unei reviste cu totul impersonale, obiective, liniştite, care să se mulţumească a da publicului bucăţi literare alese, articole pozitive de critică şi de ştiinţă, precum şi o bogată informaţie culturală.

Acum opt ani, cînd apăruse primul număr al *Semănătorului*, mişcarea literară lîncezea. Revista cea nouă era şi cea dintîi revistă săptămînală serioasă. Cu stăruinţă şi jertfe mari, *Semănătorul* a izbutit să se impună. Activitatea lui s-a legat de un curent puternic. Pe urmele *Semănătorului*, cu destui din foştii săi colaboratori, cu imitaţia mai mult ori mai puţin norocoasă a principiilor şi metodelor lui, ori cu principii şi metode contrare, s-au întemeiat în cursul anilor felurite reviste. Unele s-au impus şi ele. Altele au dispărut. Iarăşi altele s-au ivit şi încearcă a se impune. Lupte fireşti şi lupte nefireşti s-au pornit în contra revistei noastre. De atîtea ori se întîmplă în lume că imitatorii n-au gînd mai ispititor ca înlocuirea originalului. Dar originalul rămîne cu viaţa şi cu vigoarea sa proprie şi trăieşte înainte, din seva sa, din belşugul cuceririlor sale.

Nu e momentul potrivit, nu e nici chemarea noastră să ne pronunţăm asupra luptelor purtate în anii din urmă, din partea *Semănătorului* şi în contra lui. Întrucît ele vor fi avut un rost caracteristic şi vreo importanţă culturală, vor fi apreciate şi judecate odată în amintirile părtaşilor, în istoria literară a urmaşilor. Iar întrucît acele lupte vor fi fost de prisos ori exagerate, uitarea le va înghiţi, precum voim să le uităm noi înşine.

Dar nu se poate tăgădui că a fost bogată în fapte şi învăţătură de tot soiul activitatea *Semănătorului* în cursul celor opt ani trecuţi. Experienţa ne-a şi slujit pentru alcătuirea programului nostru actual.

Publicaţiile revistei vor lămuri mai de-aproape, săptămînă de săptămînă, acest program. Aicea ne mulţumim a-i preciza notele fundamentale.

Vom publica, în prima linie, proză originală, poezii şi traduceri literare; din pana colaboratorilor noştri interni şi din pana prietenilor literari ai revistei. Vom ţine deschise paginile revistei pe seama tinerelor talente ce se vor ivi, urmînd şi-n acest punct tradiţia glorioasă a *Semănătorului*, în care au debutat cele mai multe şi mai valoroase elemente ale nouei mişcări literare româneşti. Vom răspunde, în fiecare număr, începătorilor cu sfaturi şi cu observaţii sincere, păstrînd hazliului coş al revistei drepturile sale nestăvilite...

Vom publica, de asemenea, articole de critică literară şi de ştiinţă pentru orientarea sistematică a cetitorilor noştri asupra mişcării noastre. Primul loc al revistei va fi închinat problemelor culturale şi literare de actualitate, ori poeziilor şi prozei celor mai distinşi literaţi ai noştri, dintre cari unii, ca d-l Coşbuc, ne-au făgăduit, cu generozitate, sprijinul lor neprecuit. [...]

Polemicile personale vor fi cu totul excluse din paginile revistei noastre. Nu vom provoca şi nu vom răspunde la provocări. Tonul criticilor noastre va fi urban, fără să fie binevoitor pe nedrept ori linguşitor. Vom fi nepărtinitori şi în aprecierile favorabile, şi în judecăţile severe, cînd ele vor trebui făcute. Întotdeauna vom căuta să fim documentaţi, dînd cuvîntul numai faptelor şi ideilor, niciodată impresiunilor şi pornirilor subiective.

I. Scurtu

(*Semănătorul*, an. IX, 1910, vol. I, nr. 1 din 1 ianuarie, p. 1—4.)

ÎNCUNOŞTINŢARE

Semănătorul, care timp de 8 ani a apărut foarte regulat, se încumetă să-şi ia şi el, ca şi celelalte reviste, două luni de vacanţă (iulie şi august). În septembrie va apărea un şir de numere duble care să înlocuiască pe cele ce vor lipsi... Începînd cu septembrie, revista va fi simţitor îmbunătăţită.[1]

(*Semănătorul*, an. IX, 1910, vol. I, nr. 26 din 27 iunie, p. 416.)

SCRISORI PRIVITOARE LA REVISTA „SEMĂNĂTORUL"

29/I 905

Multstimate domnule Iorga,

Ţin să vă mulţumesc din adîncul sufletului pentru cuvintele deosebit de binevoitoare ce aţi scris pentru mine şi pe care le primesc de la dvs. ca de la părintele meu sufletesc. Vă încredinţez că de mult am înţeles că acela către care trebuie să-şi şi întoarcă faţa tot neamul românesc sînteţi dvs.; şi din acel moment am lăsat *Arhiva*[2] şi m-am pregătit spre a vă fi un demn şi credincios soldat.

Vă rog mult, domnule Iorga, să-mi faceţi cinstea de a-mi mai trimite un articol pentru *Făt-Frumos*[3]; cuvîntul dvs. e aşteptat de toţi.

În urma articolului din *Luceafărul*[4], într-o singură zi ne-au venit din Transilvania şi Bucovina 55 de cereri.

Făt-Frumos numai dv. are a vă mulţumi şi vă roagă din inimă să nu-l uitaţi.

Numărul viitor apare la 5 februar.

Primiţi, vă rog, domnule Iorga, adîncul meu respect şi încredinţarea deplinului devotament.

Sub-lt. Gîrleanu Emil

(Torouţiu, *S.D.L.*, vol. VII, p. 372—374.)

---

[1] Revista şi-a încetat apariţia la 27 iunie 1910.
[2] Autorul scrisorii se referă la revista *Arhiva Societăţii ştiinţifice şi literare din Iaşi*, apărută între anii 1889-1940.
[3] Vezi revista *Făt-Frumos* în vol. de faţă, p. 73.
[4] Vezi revista *Luceafărul* în vol. de faţă, p. 37.

18 oct. 1906

Multstimate domnule Iorga,

Scrisoarea dv. de ieri, adresată bunului nostru prieten Iosif şi nouă ne-a uimit şi ne-a mîhnit foarte mult. Nu ne aşteptam la o hotărîre de despărţire după întîlnirea noastră de alaltăieri, încheiată în deplină înţelegere asupra treburilor *Sămănătorului*.

Am venit astăzi la dvs., şi vă rugăm, cu toată sinceritatea, a reveni şi a fi dumerit cu totul asupra sentimentelor noastre de încredere şi de iubire care au fost totdeauna *aceleaşi*, precum *aceleaşi* rămîn ideile care ne-au adunat.

N-am avut prilejul să vă putem vorbi, şi astfel vă împărtăşim aici dorinţa noastră a tuturor să rămîneţi cu noi, chiar dacă ocupaţiile dvs. au devenit unele din serviciile dvs., mai neplăcute şi mai puţin importante, ale revistei.

Dacă hotărîrea dv. ar fi totuşi irevocabilă, vă exprimăm şi aici mulţumirile noastre cele mai călduroase pentru jertfele mari ce aţi făcut în sprijinul revistei şi pentru prietenia ce aţi arătat.

Vă încredinţăm, totodată, că autoritatea dvs., departe de a ne „împovăra", ne hotărîse chiar a vă ruga să conduceţi revista, prin urmare o recunoscusem de atuncea, precum o recunoaştem şi acum; vă mai încredinţăm că vă păstrăm *aceleaşi* sentimente şi vom stărui şi în viitor, cu hotărîre şi cu cinste, pe drumul pe care, de cînd aţi venit la *Sămănătorul*, ne-aţi condus dv.

În aşteptarea unui răspuns, vă rugăm să primiţi asigurarea profundei noastre stime şi iubiri.

Ai d-voastră:

Mihail Sadoveanu

Ion Scurtu

La redacţia *Sămănătorului*

(Torouţiu *S.D.L.*, vol. X, p. XIX-XX.)

Bucureşti, 18 octombrie 1906

Multstimate domnule Iorga,

Hotărîrea dv. de a vă retrage de la direcţia *Sămănătorului* m-a întristat mai mult decît m-a surprins, mai cu seamă că de data asta am înţeles că este irevocabilă.

N-am, firește, nici un drept să-i discut motivele în împrejurările de faţă, dar nici n-aş dori să plecaţi dintre noi cu păreri greşite.

Cînd lucrurile se vor potoli, veţi vedea atunci că nu v-a lipsit nici dragostea noastră, nici încrederea — atît de des bănuite — şi nici chiar recunoştinţa pe care eu şi tovarăşii mei n-am ascuns-o niciodată şi faţă de nimeni.

În ce mă privește, ar însemna să dau uitării binele ce mi l-ați făcut, fără să mai vorbesc de strălucirea colaborării dv., din care s-o fi răsfrînt un crîmpei de rază și asupra modestei mele activități literare mai nouă.

Aș vrea să pot uita însă măcar jignirea nedreaptă ce mi-ați adus-o la Ateneu, în public, și peste care am trecut cu inima încleștată de durere, atunci cînd pe altul l-ar fi înstrăinat pe totdeauna. Ce alt decît dragostea mea sinceră pentru omul unei idei mari și încrederea nestrămutată într-însul m-ar fi făcut să țiu seamă de îndemnul prietenilor, căci orice alte motive de interes meschin ce mi s-ar atribui vreodată le resping cu toată revolta cinstei mele de om sărac, care nu știe să lingușească pe nimeni și nici să alerge după favoruri și avantaje?

Dar mai era încă ceva: era admirația adîncă pe care, cu mult înainte de a vă cunoaște de aproape, am avut-o și o voi păstra — să credeți — neatinsă și de aci înainte în sufletul meu, orice s-ar întîmpla.

Cu această încredințare, vă rog să primiți, stimate domnule Iorga, expresia desăvîrșitului meu devotament.

Al. dv. obligat,

St. O. Iosif

(Torouțiu, *S. D. L.*, vol. VII, p. 365—366.)

Craiova 27/II 1913

Respectate domnule Iorga,

Îngăduiți-mi să vă mulțumesc și eu pentru articolul pe care l-ați dat revistei *Ramuri*[1], la a cărei apariție muncesc și eu de la 1 ianuarie.

Cu toții v-am fi recunoscători dacă acest sprijin ni l-ați da cît mai des, căci de fapt revista urmează calea pe care dvs. o arătaseți în trecut *Semănătorului* și lui *Făt-Frumos*. Nădăjduim în acest sprijin.

Cu aceeași admirație și același devotament,

al dvs.,

Em. Gîrleanu

(Torouțiu, *S.D.L.*, vol. VII, p. 405.)

BIBLIOGRAFIE: Sextil Pușcariu, *Cinci ani de mișcare literară* (1902—1906), Biblioteca Minerva, 1909; Alexandru Moroiu, *„Sămănătorul" și rostul său în dezvoltarea literaturii române*, în *Ramuri*, an. VI, 1911, nr. 16 din 15 martie, p. 291—297; Ion Agîrbiceanu, *Sămănătorul*, în *Ramuri*, an. VI, 1911, nr. 18, 19, și 20 din mai, iunie, iulie; C.S. Făgețel, *Pe*

[1] Vezi revista *Ramuri* în vol. de față, p. 118.

drumul „Sămănătorului", în *Drum drept*, an. X, 1915, nr. 13 din 23 aprilie; N. Iorga, *O luptă literară*, vol. I, 1914, vol. II, 1916; Dan Smîntînescu, *Mişcarea sămănătoristă*, Studiu istoric-literar, cu o prefaţă de N. Iorga, 1933; M. Dragomirescu, *Sămănătorism, poporanism, criticism*, 1934; Torouţiu, *S.D.L.*, vol. I-XIII, Buc., 1931—1946 *(Sămănătorul*, în vol. VII, VIII, X, XII). M. Gafiţa, *Poporanism, semănătorism, simbolism*, în *Contemporanul*, an. XII, 1958, nr. 15; Ov. S. Crohmălniceanu, *Mă înscriu împotrivă*, în *Contemporanul*, an. XII, 1958, nr. 20; Dan Hăulică şi I.D. Bălan, *Culegere de texte literare*, Manual pentru clasa a X-a, Editura de Stat didactică şi pedagogică, 1959; G. C. Nicolescu, *Semănătorismul*, în *Viaţa românească*, an. XI, 1959, nr. 11 din noiembrie, şi *Noi precizări despre semănătorism*, în an. XII, 1960, nr. 10 din octombrie; Mircea Zaciu, *Semănătorismul*, în *Tribuna*, an. XIII, 1960, nr. 3, 4, 5 şi 6; Al. Săndulescu, *Discuţie despre sămănătorism*, în *Gazeta literară*, an. XVI, 1960, nr. 9, 10 şi 12 din 10, 17 şi 31 martie; D. Micu, *Literatura română la începutul secolului al XX-lea*, 1900—1916. Publicaţii, grupări, curente, Editura pentru literatură, 1964.

St. O. Iosif şi Dimitrie Anghel în vremea revistei «Sămănătorul», octombrie 2006

Artur Silvestri
„Scrisoare de Bunavestire”, martie 2007

„Semănătorul”: „Acesta este un program nu de "ripostă" ci de "re-cucerire", de completare de informație şi de alternativă, **spărgând "nucleul dominant" ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv** care - dincolo de aspectul simplificator - ucide prin omisiune, "etichetism" stupid şi întrerupere de continuitate acolo unde trebuie să existe echilibru şi fruct în evoluțiile noastre.” (ARTUR SILVESTRI (1953-2008))

APELUL NOULUI SEMĂNĂTOR

Iunie 2007

Asemenea manifestării literare declanşată odată cu apariția revistei "Semănătorul" (1901), condusă de Al. Vlahuță şi G. Coşbuc, constatăm că şi astăzi, după un secol, "inimile tânjesc", că e nevoie de "un stindard de înseninare şi de înfrățire intelectuală" şi că trebuie să se redeştepte "avântul de odinioară în sufletele româneşti".

Este lesne de constatat că :

- Până acum, cu unele excepții din perioada interbelică, luptele literare din secolul XX au fost în general, dăunătoare mişcării literare mai ales că literatura din primii ani de după marea conflagrație mondială din anii 1940-1945, a devenit partizană. Singurul scop al ei devenise impunerea ideilor comuniste, a creării unei mentalități străine, menite să cizeleze „un om nou” într-o societate al cărei model venea din Uniunea Sovietică sub a cărei influență intrasem pentru aproape o jumătate de secol.

- Este imposibil astăzi a discerne care au fost, in timpul regimului totalitar forțele cu adevărat patriotice, care au salvat adevărata cultură a poporului nostru. Risipită prin occident, o parte a intelectualității noastre, cu câțiva cuibăriți acolo la trai bun, a revenit în țară. Majoritatea pentru a pune umărul la renaşterea spirituală a țării. Dar au revenit şi unii pentru răzbunări de tip "mafiot" şi pentru „condamnarea comunismului” ridicând osanale neocomuniştilor ajunşi prin sânge şi dezinformare la putere după 1989! Nu se condamnă concepte precum comunism sau nazism, ci oamenii care au aplicat acele concepte malefice! Abia când literatura noastră va reveni la normal vom afla adevărații „trădători” ai neamului românesc din aceea perioadă.

- După căderea regimului totalitar comunist, forțele intelectualității noastre s-au risipit şi mai mult, literatura se află astăzi pe o cale greşită, politicul fiind ținta predilectă a ei, în detrimentul culturii, istoriei, a acțiunii specifice româneşti, a vieții creştine şi a unei analize sociale pertinente.

- Aidoma semănătoriştilor, simțim azi chiar "o mustrare de cuget" pentru că ne-am înstrăinat de marea viață a poporului, „de marile lui suferințe şi aspirații".

- Vedem cu durere că în educația care se face tinerimii, şi de către şcoală şi de către scriitori, s-au introdus nepăsarea față de neam şi înstrăinarea în simțire; mass-media se ocupă doar de gâlceava politică, posturile de televiziune apărute ca ciupercile după ploaie aparțin unor ciocoi de presă pentru manipularea populației în scopurile lor meschine.

- Rețeaua Internet pe lângă enormele beneficii, permite ca în ziarele centrale on-line să fie inserate comentarii anonime pline de insulte, înjurături şi etichetări în care apelativele grosolane abundă. Expresiile publice ale huliganismului de cea mai joasă speță vizează deopotrivă politicienii sau oamenii de afaceri. Intelectualii care mai încearcă să dreagă această duhoare a inculturii crase, sunt puşi la colț imediat în tot acest spațiu mizerabil creat de jurnalişti iresponsabili pentru care cenzura e un moft, nu o măsură sanitară.

- În această isterie colectivă mulți se sfiiesc de rostirea cuvintelor patrie, iubire de țară şi de popor.

- În mediul ostil creat parcă anume pentru a distruge patrimoniul nostru spiritual clădit în decursul a multor secole de eforturi ale unor personalități vizionare, sintagmele "adâncă evlavie pentru trecutul glorios" şi "iubire entuziastă pentru țară" par puse la coşul de gunoi pentru totdeauna!

Este nevoie de o nouă sămânță şi de noi semănători care să creeze un câmp roditor, sănătos şi propice dezvoltării unei culturi care să înscrie neamul nostru din nou în rândul popoarelor demne, iar țara noastră, printre țările civilizate ale planetei.

Reculul actual trebuie stopat cu hotărâre până nu ajungem mai rău!

De la aceste sentimente pleacă ideea acestor publicații ale Asociației Române pentru Patrimoniu condusă cu multă sudoare şi patriotism de către dl Artur Silvestri, idee la care deja au aderat o seamă de personalități de pe întreg mapamondul dar şi asociații şi fundații ce-şi duc modest traiul în România noastră profundă şi tainică.

Îi invităm pe toți, să-şi spună cuvântul Domniilor Lor, un cuvânt de bună seamă avizat şi dătător de speranță pentru viitor!

Aşa să ne ajute Dumnezeu!
Prof. Nicolae N. Tomoniu
Editor delegat ARP, manager „Semănătorul”
Iunie 2007

Imagine din vremurile revistei „Sămănătorul”(1901-1910). Personalități la Şcoala primară Tismana: George Coşbuc, cu pălărie şi costum, lângă popa Matei Popescu (ctitorul bisericii Izvorul Tămăduirii din Tismana) În stânga în costum, Alexandru, fiul lui G. Coşbuc, student, cu puşca ing. silvic Chihaia(?), lângă el, preoteasa Ana. Din data de 28 octombrie 1902, Coşbuc era obligat să participe, de patru ori pe lună, la cercurile culturale săteşti

„SĂMĂNĂTORUL”
O REVISTĂ GÂNDITĂ LA TISMANA!

Spre sfârşitul anului 1901, apare la Bucureşti “Sămănătorul - Revistă literară săptămânală”, al cărei concept fusese gândit în peisajul idilic de pe Valea Tismanei, unde Alexandru Vlahuță vine în vara acelui an în vizită de documentare pentru “România Pitorească”, lucrare care va apare tot în anul 1901. Gazdă a scriitorilor veniți să-şi petreacă vacanța la Tismana era întotdeauna renumitul librar George Sfetea, cumnatul poetului George Coşbuc (ținând pe sora sa mai mică, Elena Sfetea). Pentru finisarea “Vilei Sfetea”, era sprijinit de tipograful Nicu D. Miloşescu, căruia îi ținea contabilitatea tipografiei din Târgu-Jiu, aşa că George Sfetea îşi găseşte timp ca împreună cu cumnatul său - poetul - şi cu Alexandru Vlahuță, să petreacă câteva zile la Tismana pentru a gândi “Sămănătorul” „un nou caiet pentru săteni”, aşa cum se exprima Vlahuță ca trimis al ministrului instrucțiunii publice. Librar şi tipograf se obliga a fi chiar G. Sfetea, directori ai preconizatei foi literare se angajau a fi cei doi - Vlahuță şi Coşbuc - iar pentru susținerea financiară a noii publicații ministrul instrucției, Spiru Haret îi dăduse lui Vlahuță „siguripsire fermă”. Mai mult, George Coşbuc primi asigurări că va fi angajat şi el în iarnă în „Administrația Casei Şcoalelor”, Alexandru Vlahuță lucrând deja acolo ca referendar.

Entuziasmat de ideea unei noi publicații precum şi de ideea „viitoarei avansări” a cumnatului său, George Sfetea propune ca “Sămănătorul” să apară „pe banii cârciumii lui dacă n-or fi pe la minister, cu tot riscul” chiar „înainte de Crăciun”. Lucru care se va întâmpla la 2 decembrie însă abia peste câteva săptămâni după 12 februarie 1902, când Spiru Haret demarează programul înființării şi funcționării „cercurilor culturale de la oraşe şi sate”, va fi angajat şi George Coşbuc în „Administrația Casei Şcoalelor” cu decretul nr. 3308, articolul I[1].

George Coşbuc la „Masa fraţilor" de pe Valea Tismanei

George Sfetea, care se va muta definitiv în noua sa vilă în anul 1902, va mai fi împreună cu cei doi directori ai revistei "Sămănătorul", cumnatul său George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă, doar în acel an. Pentru că la 29 decembrie, cei doi pleacă precipitat de la conducerea "Sămănătorul", începutul secolului XX fiind pentru Al. Vlahuţă singura perioadă când va mai vizita Tismana. Nu şi pentru poetul George Coşbuc care va lăsa locurile lui preferate de pe Valea Tismanei încărcate de numeroase legende.

Chioşcul de pe terasa dintre brazii aflaţi în apropierea Vilei Sfetea, unde se retrăgea poetul, va deveni cu timpul "Chioşcul lui Coşbuc", astăzi refăcut complet; fagul de lângă acesta se va numi "Fagul lui Coşbuc"; masa unde stătea şi discuta cu ambasadorul francez Ramiro Ortiz, cu părintele Vasile Lucaciu, cu compozitorii D. Chiriac şi Alfonso Castaldi, profesorii Popa Lisseanu şi Clinciu va fi "botezată" peste puţin timp "Masa fraţilor"; aleea de lângă Fântâna Chihaia, pe unde Coşbuc discuta cu Ortiz despre "şarlatanul de Dante", va rămâne întipărită în memoria locală ca "Aleea Tainelor".

Plecarea celor doi de la conducerea revistei "Sămănătorul", după numai un an, a fost interpretată în fel şi chip. George Coşbuc, numit în anul 1902 şef al biroului administrativ şi de corespondenţă din Administraţia Casei Şcoalelor, după unii autori, probabil că vedea în campania de culturalizare în sânul ţărănimii, iniţiată de ministrul instrucţiei Spiru Haret, doar o obligaţie funcţionărească[2]. Pe lângă reorganizarea pe baze moderne a învăţământului de toate gradele, Spiru Haret da o mare importanţă şi mişcării de esenţă poporanistă care-i poartă numele. Participarea lui Coşbuc la prima mare acţiune culturală de masă şi cooperatistă a învăţătorimii române în mediul sătesc intra în obligaţiile lui de serviciu. El trebuia să viziteze lunar patru centre culturale săteşti, ocazie cu care îşi dă seama că "directivele date" de la Bucureşti sunt desprinse de realitate. Într-o lume a neştiutorilor de carte, învăţătorii "vorbesc prea repede, încât sătenii nu pot urmări ideile, şi întrebuinţează nu numai cuvinte neînţelese de popor, dar şi construcţiuni savante. Le-am atras atenţia să nu mai vorbească păsăreşte, să nu caute a face fraze, ci să se apropie de sintactica simplă şi frântă a vorbirii săteşti" spunea Coşbuc. "După programele stabilite de cercuri, văd că între-aceste şedinţe învăţătorii au să se ocupe numai de chestii curat pedagogice şi în chipul cel mai sec cu putinţă" mai spunea el, terminând în concluzie "că ar avea multe propuneri de făcut" şi că "mai întâi de toate învăţătorii trebuie să ştie ... ce au să vorbească ţăranilor şi cum. E nevoie de un sistem general de luptă".[3]

Apărut cu entuziasm aşa cum fusese gândit la Tismana, în format caiet, cu coperta de început desenată de N. Grigorescu, "Sămănătorul" este definit de Alexandru Vlahuţă în "Primele vorbe" ca un "stindard de pace" şi de "înfrăţire intelectuală"[4]. Nemulţumit de tonul molcom-moldovenesc al textului, Coşbuc reia ideile directoare ale revistei: "Noi cu literatura astăzi nu mai stăm în mijlocul istoriei noastre, nu stăm nici în mijlocul tradiţiilor noastre, nu stăm mai ales în mijlocul poporului nostru: "Fără idealuri nu e luptă şi fără luptă nu e nici literatură"; "Am rupt firul tradiţiilor, ne batem joc de credinţa strămoşilor, luăm în deşert instituţiunile ţării şi aşezămintele ei, râdem în pumni de asperaţiunile naţionale şi importăm în literatură (...) - câte şi mai câte bolnave idei şi cu totul străine spiritului românesc"[5].

Susţinând totuşi campania de culturalizare în sânul ţărănimii, iniţiată de ministrul instrucţiei, Spiru Haret, revista promovează o literatură inspirată din realităţile naţionale, acordând întâietate tematicii rurale, dar ajungând până la idealizarea ţăranului şi la prezentarea idilică a vieţii de la ţară. Programul revistei îl rezumă Al. Vlahuţă în articolul Cărţi pentru popor (nr. 3, 1901): „Icoane din trecut, întîmplări vitejeşti, isprăvi de acelea care-ţi înalţă sufletul, scene din viaţa de la ţară, pilde şi învăţături sănătoase date într-o formă atrăgătoare, puterea providenţială a unui primar ideal, a unui proprietar, a unui preot, a unui învăţător — aşa cum îl visăm şi cum ar trebui să fie oamenii aceştia — bunătatea, jertfele, munca şi izbânzile lor, întrupate în povestiri calde, sugestive, aşa ca cititorul să se simtă mişcat ca lucruri văzute aievea şi să capete îndemnul de a-şi aduce şi el partea lui de bine pe lumea asta, de a se face şi el folositor cu ceva ţării şi neamului lui". Scriitorii sunt chemaţi să-şi facă „datoria", să lupte împotriva importului de idei, a coruperii limbii prin împrumuturi străine. Contestând simbolismul, revista încurajează acele producţii care proslăvesc „marea viaţă a poporului" român, trecutul lui glorios, „frumuseţile acestui pământ" etc. Colaboratori: D. Anghel, Z. Bârsan, Ion Gorun, I. Agârbiceanu, E. Gîrleanu, C. Moldoveanu, Constanţa Hodos, Ilarie Chendi, R. Cioflec, V. Savel, G. Tutoveanu. Ion Adam, G. Vâlsan etc.[6]

Totul începuse destul de frumos la „Sămănătorul" iar mişcarea semănătoristă reuşise un lucru extrem de important: un public cititor propriu. Nu cu mai mult de nouă ani în urmă, Caragiale îi declarase în stilul lui propriu, lui Vlahuță: „*Degeaba, n-ai pentru cine să scrii, n-ai public*".[7] Acum, „Sămănătorul" fusese bine primit, avea un public fidel dar nu s-ar putea spune că sămănătorismul era gata format sub directoratul lui Vlahuță şi Coşbuc. Printre alte presupuneri asupra faptului că ei abandonaseră revista după numai un an de conducere, se numără şi aceea că descoperiseră în politica lui Haret „o latură diversionistă" ce i-ar fi determinat să plece spre a se delimita de ideologia revistei.[8] Mai există şi alte presupuneri privind abandonarea revistei. Una din ele era că G. Coşbuc, poetul baladelor şi idilelor acceptase conducerea „numai pentru a se putea îndepărta de Albina"[9].

Motivul care a atârnat însă cel mai greu în cumpănă, a fost, ca mai întotdeauna prin redacții, criza de generație deşi între el şi redactorii de bază - Chendi n. 1871, Iosif, n. 1875, Scurtu, n. 1877 – nu era o diferență de vârstă mai mare de un deceniu. Cu toate acestea, Coşbuc ajunsese „om mare" şi în consecință bătrân, pentru că era Laureat al Academiei şi membru corespondent al ei, era mereu invitat la palat şi la masă de miniştri sau ministeriabili mai de soi sau mai mărunți. „Nu te mai înțelege lumea deloc, deloc" îi striga Chendi, pe când dimpotrivă, Coşbuc nu-i înțelegea pe redactorii mai tineri, nu le accepta orientările şi nici mentalitatea.[10]

Se vede treaba că intrând în lumea bună, Coşbuc nu mai era acel Coşbuc intim, în halat şi papuci, gata să se dezlănțuie de dragul oaspeților veniți să-i ceară colaborarea la vreo revistă:

- „Ce să caute atâția logofeți la mine acuma noaptea? Ce-i porunca? E vreun război? Vin tătarii? Se-nsoară careva? Ori şi-a luat cineva țilindru[11] şi vrea să afle cum îi stă? (…)

- Să ne dați ceva pentru revistă…

- Ceva pentru revistă?... de mine?"[12]

Poate din cauza discuțiilor cu Chendi, poate din alte rațiuni, George Coşbuc se gândise a lăsa „Sămănătorul" pe mâna acestor redactori tineri cu gândul că îşi vor da din această nouă poziție mai mult interes.

Astfel, între 29 decembrie 1902 şi 5 iunie 1905, direcția a fost lăsată într-adevăr unui comitet de redacție dar sub conducerea lui Ilarie Chendi.

Din vara anului 1905 şi până în 17 octombrie 1906, conducerea va fi preluată de Nicolae Iorga. Ca director la „Sămănătorul", Iorga strânge cam aceiaşi durată de timp cât deținuseră direcția Vlahuță şi Coşbuc, aşa că nu se poate spune nici că semănătorismul fusese gata format pe vremea celor doi, nici că ideologia lui s-a manifestat numai prin Iorga.[13]

Cum nu se poate spune nici că lunile de directorat ale lui Coşbuc şi Vlahuță ar reprezenta perioada pozitivă iar etapa negativă ar începe odată cu venirea lui Iorga.

Având în vedere că revista „Sămănătorul" a mai fost condusă de D. Anghel, Şt. O. Iosif, M. Sadoveanu, Sandu-Aldea între 17 octombrie 1906 şi 21 decembrie 1908, de Aurel C. Popovici până la sfârşitul anului 1909 şi în fine, de Ion Scurtu între 1 ianuarie şi 27 iunie 1910, nu se poate gândi global ideologia revistei, de la primul până la ultimul număr, fără disocieri dar un curent comun numit semănătorism a existat.

Văzut în ansamblul său, datorită unui important public cititor, sămănătorismul a rămas alături de mişcarea poporanistă a lui Spiru Haret unul din curentele ideologice remarcabile ale începutului de secol XX. Apariția lui a contribuit nu numai la culturalizarea maselor dar şi la dezvoltarea interesului față de problema țărănească, țărănimea fiind aflată tocmai în acei ani în criză, criza culminând cu răscoalele din anii 1907. Principalul artizan al acestui curent se consideră a fi fost Nicolae Iorga deoarece el prețuia, mai bine decât oricare altul, tradițiile noastre istorice şi cultural-artistice unde folclorul deține un loc important, valorile noastre naționale, lupta pentru emancipare şi eliberare națională. Acestea erau preocupările lui dintotdeauna dar cu ocazia conducerii revistei „Sămănătorul", el a modelat noile concepte definindu-le, sintetizându-le şi teoretizându-le.

Ideea centrală din jurul conceptului „Sămănătorul" se leagă de aspectele cele mai acute privind instrucția şi educația permanentă a societății, de necesitatea culturalizării maselor dar şi a formatorilor de opinie. Însuşi „a semăna" dă de înțeles

Horă cu lăutari la Vâlcele - Tismana

că reprezentanții acestui curent civic „seamănă” concepțiile lor. Şi nu numai în mediul sătesc ca odinioară ci în întreg ansamblul societății.

Dar ce semănăm astăzi şi ce trebuie să devină semănătorismul? El trebuie să devină o expresie a unui avânt nou, bine motivat de necesitatea istorică de a ieşi din marasmul acestor ani întunecați de conflicte politice şi partizanat total al mijloacelor de informare în masă. Pentru că ceea ce se seamănă astăzi, populismul şi demagogia de cea mai joasă speță, nu pot înlocui niciodată un ideal de factură nobilă. Pe lângă îmbogățire, cocoțarea în vârful ierarhiei conducătoare a țării devine, din ce în ce mai mult, o cutumă la modă doar a noilor ciocoi şi un țel foarte îndepărtat pentru omul de rând. Nu de democrație „originală” avem noi nevoie în România iar semănătorismul adevărat trebuie să ducă la conştientizarea faptului că orice societate trebuie să aibă întâi de toate un ideal, aşa cum spunea Coşbuc: “Fără idealuri nu e luptă şi fără luptă nu e nici literatură”

Într-o perioadă de cruntă aşteptare literară, reprezentanții societății civile trebuie să fie primii care iau inițiativa resuscitării vechiului curent literar semănătorist prin înființarea de publicații proprii, deoarece marile trusturi de presă sunt compromise definitiv prin angajarea lor de o parte sau de alta a spectrului politic. Este nevoie de noi semănători şi de un nou semănătorism.

Dar nu unul de conjunctură ci unul în acel concept benefic care a pornit acum un secol, de la Vila Sfetea, de pe Valea Tismanei.

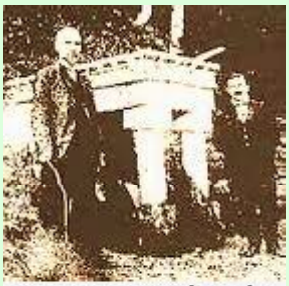

Poetul Cosbuc si Ramiro Ortiz la Fântâna Chihaia de pe Valea Tismanei

Un articol de Nicu N Tomoniu

BIBLIOGRAFIE

[1] Dima-Drăgan, C. George Coşbuc referendar la Casa Şcoalelor, Contribuții documentare, în Limbă şi Literatură XI, Bucureşti, 1966, pag 147.

[2] Odae-Veriş, Sandală, G. Coşbuc, redactor şi îndrumător de reviste, în Limbă şi Literatură XI, Bucureşti, 1966, pag 41.

[3] Lucian Valea – Pe urmele lui George Coşbuc, Editura sport-turism, Bucureşti, 1986, pag. 213

[4] Ibidem, pag. 202

[5] Ibidem, pag. 203

[6] Coord. I.C. Chițimia, Al. Dima – Dicționar cronologic LITERATURA ROMÂNĂ, Edit. ştiințifică şi enciclopedică, 1979, pag. 242-243.

[7] Râpeanu, Valeriu, Vlahuță şi epoca sa, Ed. Tineretului, Bucureşti, 1966, pag. 191

[8] Ibidem 1

[9] Ibidem 1, pag. 35

[10] Ibidem 2, pag. 204

[11] Țilindru, țilindre, s.n., pălărie lunguiață de epocă, joben.

[12] Ibidem 3, pag. 195

[13] Ibidem 2, pag. 40

Monede Regele Carol I şi Regele Ferdinand. Monedele de argint si de aur batute in 1906 au fost emise pentru a celebra patruzeci de ani de la urcarea pe tron a regelui Carol I. Piesele au fost batute la Bruxelles si au fost gravate de Alfons Michaux. Cu o monedă a lui Carol I se făcea abonament pe un an la revista «Sămănătorul» şi mai rămâneau 2,5 lei de buzunar.

Cărți pentru spirit curat

Parohia Malovăț Loc. Malovăț-Jud. Mehedinți, România. Tel.0724.99.80.86

E-mail: *stanciulescubarda@gmail.com*

Oferta de carte-15

1. Pr. Ioan Sfetcu, **Predici,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2011, 312 pag., format A4, hârtie offset, numeroase fotografii, copertă policromă, plastifiată, 20 lei;

2. Grigore Maerean, **Chemări la Domnul. Calea vieții şi calea morții**, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2011, 172 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, 12 lei.

3. Vămile Văzduhului, Malovăț, Editura Parohiei Malovăț, 2011, 64 pag., format de buzunar, hartie offset, copertă policromă, 2 lei;

4. . Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei ,,Studii Teologice"(1929-2008),** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, 50 lei.

5. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. IV, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2011, 476 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, planşe color, 30 lei;

6. **Dicționarul bunei-cuviințe creştine**(antologie alcătuită de Pr. Dr. Gh. Paschia), Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2010, format A5, 310 pag. tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 15 lei.

7. Pr. Dr. Gh. Paschia, **Buna-cuviință creştină,** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2010, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 124 pag., 7 lei.

8. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. II**(Banatul),** Craiova, Editura Sitech, 2010, format A5, 460 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 25 lei.

9. Prof. Nicolae Tomoniu, **Sfântul Nicodim de la Tismana,** Editura ,,Cuget Românesc", 2010, 224 pag., dintre care 40 pagini din hartie cretată cu imagini color, hărți, tabele genealogice etc., 20 lei.

10. Pr. Prof. Alexie Buzera, **Şapte cântece pe versuri de Traian Dorz,** Editura ,,Cuget Românesc", 2010, 16 pag., format A5, tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 5 lei.

11. D. Bălaşa, **Țara Soarelui sau Istoria Dacoromâniei,** Bârda, Editura ,,Cuget Romanesc", 2009, 342 pag., format A5, hartie offset, tipar offset, coperta policroma, plastifiata, 12 lei.

12. G. Călinescu, **Aforisme si reflecții,** Editura ,,Cuget Romanesc", 2009, 148 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 10,00 lei.

13. **Coloana Infinitului,** vol. II, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2009, 618 pag., format A4, hârtie offset, copertă policromă, 40 lei.

14. **Balade din Transilvania,** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2008, 300 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, 12 lei.

15. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. III, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc", 2008, 430 pag. şi numeroase planşe color, format A5, hârtie offeset, copertă policromă, 20 lei.

În următoarele săptămâni urmează să apară:

1. **Colinde din Transilvania, vol. IV;**
2. **Nunta din Transilvania;**
3. **Sf. Irineu al Lyonului;**
4. **Amintiri despre N. Iorga;**
5. **Bibliografia Revistei ,,Ortodoxia"(1949-2009);**
6. **Nicolae Iorga. Concepția istorică;**
7. **Profeții privind România**

Aşteptăm înscrieri şi la aceste viitoare apariții.

Sănătate, pace şi bucurii sa vă dea Dumnezeu!

Pr. Al. Stănciulescu-Bârda

Citiți detaliile pentru fiecare carte în parte la

http://www.scribd.com/doc/47265771/Editura-Cuget-Romanesc-Oferta-de-carte-nr-15-din-anul-2011

de pe situl http://www.scribd.com/semanatorul

PENSIUNEA „Ecaterina” TISMANA

http://www.pensiuneaecaterina.ro

Turiştii au acum un nou loc pentru popas într-o pensiune nouă, dotată cu toate cele care fac din sejurul dumneavoastră unul excepție.

Plecând de la Pensiunea „Ecaterina” – Tismana puteți vizitați numeroase obiective turistice cu caracter istoric şi cultural dar şi mirificele arii naturale protejate, multe declarate „Monument al naturii”: Peştera Gura Plaiului, Pădurea de castani Eroni, Cornetul Pocruii, Izvoarele carstice, moara şi peştera Fuşteica de la Izvarna, Piatra Andreaua şi moara cu butoaie de la Sohodol, Vârful Cioclovina . La 9 km se află casa memorială „Constantin Brâncuşi” de la Hobița, tot la 9 km se află Monumentul şi „Câmpia soarelui sau a libertății” de la Padeş, de unde a pornit revoluția lui Tudor Vladimirescu. Iar de acolo, încă 8 km, până la peştera şi Podul lui Dumnezeu de la Ponoare.

La nici 500 de paşi se află o frumoasă păstrăvărie iar la 2 km spre est, in spatele pensiunii, minunata Dumbravă a Tismanei cu ciuperci şi flori frumoase.

Nu în ultimul rând, traversând oraşul Tismana, veți putea vizita frumoasa vale a Tismanei, cu perla ortodoxiei româneşti, Sfânta Mănăstire Tismana, monument istoric şi de arhitectură.

Plasată într-o bună intersecție, a DN 67 cu DJ672, va asigurăm că familia dvs. are ce vizita atunci când se cazează la noi!

De aici se pot face în împrejurimi drumeții de neuitat spre numeroasele puncte de interes turistic aflate în zona Tismana, zonă încărcată de istorie ca nimeni alta.

Pensiunea turistică "Ecaterina" din Tismana oferă un spațiu de cazare de 10 camere, 20 de locuri, bar şi grădină de vară. Este situată la intersecția DN 67D cu DJ 672 care străbate oraşul Tismana ca arteră principală. Zona intersecției mai este cunoscută sub denumirea "Tismana gară". Modulul de cazare este compus din : hol, baie, camera si balcon.

Sunati acum! - 0735 025 890

Anunț IMPORTANT!

In vederea tipăririi pe hârtie toate numerele de la 1 la 5, exceptând nr. 4 special (Camerun), din luna august 2011, se repaginează astfel:

- nr. 1 şi 2 se publică într-un singur nr. de 40 de pagini;

- paginile 17-24 ale nr. 1 (pagini docum. vechi), trec la nr. 3;

-nr. 3, primeşte 8 pagini de la nr. 1 şi 2 (reclama) de la nr. 4

nr. 4, transferă 2 pag. reclamă, la nr. 3

nr. 5, transferă 2 pagini reclamă la nr. 5 special

Prin acest tranfer de pagini, toate revistele 1-5 "Sămănătorul" au fiecare câte 40 de pagini şi tot 40 de pagini vor avea şi în fiecare din lunile viitoare!

Citiți noua ARHIVA a "Revistei Sămănătorul" la adresele:

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

Aici gasiți toate edițiile în format FLASH, foarte uşor de răsfoit paginile unui număr pentru a va gasi rapid articolul dorit.

http://www.semanatorul/revista/index.htm

Aici gasiți toate numereleîn format PDF, mai greu de răsfoit direct dar puteți să descărcați mai rapid fiecare ediție în parte.

ACCESAȚI SITURILE
ARTUR SILVESTRI
SI
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ http://mariana-braescu.com/

http://www.tomoniu.ro/

CITIȚI ZILNIC
BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP:
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

În această lună s-au repaginat nr. 1-5 si 5-sp!

http://analize-si-fapte.com/

Anul IV.
Nr. 6
Iunie 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția online
Nr. 39

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

125 de ani după Mihai Eminescu

Pag. 11-15:
Eminescu denigrat
Eminescu cenzuat

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

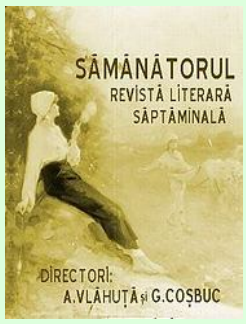

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Anul IV. Nr. 6 -Iunie 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din apariţiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediţia online intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediţia tipărită va avea nr. 7, corespunzător lunii în care apare şi se distribuie.**

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - Crearea site-lui “SEMĂNĂTORUL”
4 SANDU MELIAN - Articole despre Eminescu
7 Ion C. Gociu - LA ŞC. GIMNAZIALĂ DIN CIUPERCENI
10 Florian Vădeianu - Domnul învățător
11 De la George Anca: Eminescu şi străinii-o reconsiderare
14-15 Eminescu cenzurat! Poezia "Doina" ruptă din volum!
16 ION MOCIOI - DISCUL DE LA PHAISTOS - seria a III-a
20 George Ene - LUPII - vol. I - roman
22 Lucia-Silvia Podeanu - Poezii din grădina de sub cer
25 Vasile Mic - Poeziile lunii iunie
26 Iuliu Marius Morariu - Avram Iancu în istorie şi în folclor
28 Dumitru Dănău - MITOGRAME LIRICE
30 S.A. Jimborean - Câți în Hristos v-ați botezat
33 Dr. Alex Berca, SUA – Ucraina - Un butoi cu pulbere
38-39 Conturi, abonamente ”Semanatorul Tismana”
40 Epistole Al. Melian - C. Noica

2007-2014
Aniversare
Semănătorul

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)
www.tomoniu.ro

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

O luptă virtuală:

Crearea site-lui "SEMĂNĂTORUL"

CUM S-A NĂSCUT "SEMĂNĂTORUL"
Seria a II-a

(Continuare din numărul trecut)

De la stabilirea unei corespondențe permanente cu Artur Silvestri în primele luni ale anului 2007 şi până la cooptarea mea ca redactor remunerat la publicațiile lui au trecut însă vreo 10 luni. Eu țînteam două lucruri: crearea unui site literar Semănătorul folosind ideile programatice ale vechii reviste "Sămănătorul" (1902-1910) apoi, crearea altui site "Semănătorul editura-online", ca sursă de articole şi volume de autor, din care eu dirijam ce se poate publica la "Semănătorul" şi ce se trimite spre publicațiile ARP.

Pentru aceasta, a trebuit să-l conving pe Artur Silvestri prin lucru concret şi anume, că eram capabil să gestionez un site creație proprie. Pe de altă parte, să accepte ideea de a renunța la transferarea domeniului www.semanatorul.ro, pe care-l cumpărase deja, pe platforma wordpress încorsetată de nişte şabloane predefinite şi totuşi uşor de gestionat pentru angajații pe care-i folosea deja.

Acest lucru se va întâmpla treptat. Am construit deja un site model Semănătorul pe platforma gratuită Xhost, am realizat antetul şi am scris pe prima pagină documentul programatic "Apelul noului Semănător". Celelalte pagini erau trimiteri directe spre publicațiile ARP - Asociația Română pentru Patrimoniu: organizarea pe tematica revistelor lui Artur Silvestri, organizarea alfabetică şi revistele asociate cu ARP.

Crearea sitului model "Semănătorul" l-a impresionat pe Artur Silvestri şi în sinea lui, mă vedea deja angajat director site-ul "Semănătorul". După cum îi voi spune mai târziu când mi-a făcut propunerea, gândeam că e o pălărie prea mare pentru mine, mai ales că lucrul în redacția țărăniştilor din Germania mă înfuriase la culme. Plecarea mea intempestivă de la "Euro-Obsevator", făcea imposibilă plata mea în redacția lui Artur Silvestri. Răi cum erau, puteau oricând interpreta că am plecat pentru bani.

Mă despărțisem de o redacție din străinătate unde ura şi diversiunea era noua modă posdecembristă de a te cocoța în locul altora. Ura, era diseminată prin noile mass-media: site-uri, grupuri de discuții pe virtual, chat-uri directe şi multe alte invenții pentru zăpăcit mintea românilor obişnuiți până aci cu cinstea, corectitudinea, verticalitatea. Evenimentele de mai târziu au demonstrat că acele diversiuni erau abia faza începientă a tot ceea ce avea să se întâmple în zilele noastre când trusturile de presă bine plătite fac opinia publică, pun şi desfac miniştri.

Atunci am înțeles şi regula lor de aur, o metodă cheie de atac folosită astăzi din plin de Băsescu: spune despre cel care te deranjează că face rău, tocmai ceea ce tu însuți faci rău. Dacă eşti hoț, spune despre celălalt că fură. Dacă eşti plătit pentru presa pe care o faci, spune despre celălalt că ia bani ca să scrie articole la comandă.

Dacă la publicația românească din Germania, incomodam pe cineva cu opiniile mele, fie eram taxat ca fiind "plătit", fie că fusesem un comunist. Ori, situația stătea invers, adică după metoda amintită. Cu gândul la reîntoarcerea în țară, grupurile de transfugi comunişti de pe vremea lui Ceauşescu, acum țărănişti în Germania, plăteau bani grei pentru ca jurnaliştii de acolo să le facă prozeliți în țară. Iar pe "Agora" PNL-ului, doi fii vitregi ai unui general de securitate nu mă scoteau din "comunist", auzind că fusesem coleg de liceu cu un preşedinte de consiliu județean.

De aceea, pe lângă articolul despre care am scris în episodul trecut, le-am mai scris încă un "adio" cu sare şi piper.

Era prima dată când, impresionat, Artur Silvestri mi-a scris un e-mail de solidaritate:

"Dimanche, 20 Mai 2007 19h16

Dragă Domnule Tomoniu,

Ceea ce întreprindeți este şi important şi salutar; in aceste zile nedefinite, trebuie să facem, oricare dintre noi atât cât putem, mai mult, mai puțin, dar nu trebuie să stăm cu mâinile în sân. Şi, în acelaşi timp, să putem arăta şi altora ("puterea exemplului") că "se poate" şi că "oricât de puțin efort de la fiecare, se adună şi are efect".

Ideea de a vă retrage din mediile de "pierzători de vară" (am citit in trecere episoadele uimitoare prin violență, primind la ARP, zilnic, "linkuri" şi rezumate) mi s-a parut că v-a venit de la Dumnezeu şi cred că nu se putea o soluție mai bună. "Noi" avem treabă şi avem de lucru, nu e timp destul ca să ni-l risipim în convorbiri fară rost şi încă şi cu cine nu poate înțelege nimic, atins fiind de satanismul ce dănțuieşte în vâlvătai peste Romania.

Ceea ce ați trimis va apărea cât de curând într-una din

Una din paginile primului site "Semănătorul" găzduit pe platforma XHost, în anul 2007

reviste; voi citi ca să vedem unde este cea mai potrivită aşezare, probabil NEAMUL ROMANESC, care este citită intens în fiecare zi. Nu ezitati să trimiteţi sau să indicati spre preluare orice text, idee sau anunţ socotiţi de folos;chiar dacă nu sunt în Romania, sunt funcţionarii ARP cu care comunic de câteva ori pe zi. Deocamdată însă sunt la Bucureşti.

Cu drag,

Silvestri"

Imediat a doua zi, luni la 13h49, Artur Silvestri ţine să-mi dea "o veste bună" fiind zi de sărbătoare. Dacă era sărbătoare, el ţinea neapărat să înceapă e-mailul precizând acest lucru. Era o cutumă de efect moral-creştin care mă tulbura şi mă impresiona. Am păstrat regula şi astăzi, la subsolul site-urilor mele găsind întotdeauna calendarul ortodox al zilei.

Prezentarea publicaţiilor ARP în ordine alfabetică pe site-ul "Semănătorul"

21 Mai 2007, Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena

Domnia Voastră,

Dacă socotiţi util -şi credeţi că merită- puteţi îndruma încoace -şi de acum înainte- orice fel de creaţii pentru revistele ARP. Ele au fost, încă de la început, destinate celor care scriu fără să îşi dorească neapărat glorie deşartă dar stăruiesc în a-i face şi pe alţii să afle cum se aşează în lume, indiferent de ceea ce pun în talgere zarafii templelor de azi. căci ,până la urmă, cât "cantareşte" lucrarea fiecăruia numai Dumnezeu ştie.

Acum aş mai adăuga câteva cuvinte cu un înţeles practic. Suntem în etapă înaintată cu încă trei reviste on-line,care, pe la începutul lui iunie, vor încheia ciclul de 20 de publicaţii pe care l-am preconizat la începutul acestui an. Cele ce există (15 titluri azi) se vor completa peste câteva zile cu alte două (CĂRŢI NOI şi UNIVERSUL CĂRŢILOR) şi, foarte curând, cu "pachetul internaţional", ce va cuprinde

-L'ETOILE DU DANUBE - revistă de literatură şi cultură română - în limbă franceză

-KOGAION REVIEW - revistă de literatură şi cultură română - în limbă engleză

-UNIVERSUL LITERAR - revistă de literatură universală (conţinând traduceri din creaţia unor autori străini, sau comentarii despre operă acestora, făcând astfel posibil un dialog cultural mai lămurit şi o cunoaştere a "foii de temperatură" fidele a "lucrării" venite după Roza Vânturilor).

Pentru cele două publicaţii "de afirmare românească" puteţi trimite atât creaţii proprii cât şi traduceri din operă altor autori; pentru UNIVERSUL LITERAR - versiune românească din literatură scriitorilor străini ce socotiţi util a fi cunoscuţi cititorului şi mai ales mediului cultural de la noi (şi, evident, comentarii privind aceste creaţii).

Ideea de a le inventa porneşte dintr-o necesitate. Noi ne afirmăm timid şi cu prea puţină stăruinţă producţia proprie şi de-aceea nu pătrundem decât individual şi sporadic acolo unde şi alţii ar putea să aibă curiozitate intelectuală şi bună-voire în a ne citi; însă, deopotrivă, ignorăm ceea ce însemnează "literatură" şi "idei literare" ce se sustrag canonului global şi, acolo unde apar, afirmă "filosofia Locului" şi unicitatea lui. Nu am îndoială că şi în această materie nu greşim şi vom cunoaşte efect.

Prezentarea publicaţiilor ARP pe site-ul "Semănătorul"

Cu calde, bune doriri

Dr.Artur Silvestri

Era o primă lecţie în tainele concepţiei sale prin care "*Ideea de a le inventa* (revistele ARP) *porneşte dintr-o necesitate".* Dar cel mai mult mă impresiona ce-mi spusese la început: *Ele au fost, încă de la început, destinate celor care scriu fără să îşi dorească neapărat glorie deşartă dar stăruiesc în a-i face şi pe alţii să afle cum se aşează în lume, indiferent de ceea ce pun în talgere zarafii templelor de azi. căci ,până la urmă, cât "cantareşte" lucrarea fiecăruia numai Dumnezeu ştie".* Pentru că imediat mi-am dat seama că mai am multe de învăţat. Bietul Artur! Cât de frumos îmi spuse acest lucru fără ca să mă jignească nici cât negru sub unghie! Dimpotrivă, cuvintele lui mă entuzismaseră şi-mi dădeam seama că înainte de a deveni redactor la "Semănătorul" trebuia să-i "fur" din experienţa de redactor pe care, ca un învăţător adevărat, nu se da în lături să mi-o împărtăşească.

I-am scris chiar în noaptea aceea.

Mardi, 22 Mai 2007 1h54

Stimate Domnule Silvestri, proiectul dvs. este remarcabil şi o să încerc prin toate umilele mele mijloace să-l sprijin. Pentru că un om de mare cultură ca dvs., nu poate fi lăsat fără sprijin în a acoperi un proiect de asemenea anvergură!

Unele link-uri ale siturilor ARP, pe care nu le aveam, le-am preluat de la doamna Georgeta, şi am reactualizat pagina www.tismana.eu/categorii/ong.htm

O să va mai trimit şi nişte articole legate de cercetările mele privind viaţa Sf. Nicodim de la Tismana dacă vă interesează. Ele ţin mai mult de istoria evului mediu decât de religie. Sunt informaţii lansate în premieră anul trecut pe situl mănăstirii Tismana www.manastireatismana.ro precum şi la manifestările BOR de la Tismana, prilejuite de 600 de ani de la trecerea lui Nicodim la cele veşnice. E vorba de locul naşterii lui Nicodim, satele dăruite lui în Serbia apoi donate mănăstirii Tismana, precum şi începuturile neatârnării bisericii noastre ortodoxe sub Mircea cel Bătrân. Lucruri absolut inedite, unele rod a 10 de ani de cercetări.

Chiar dacă ele pot fi citite pe situl mănăstirii, lansate într-o publicaţie, fie ea şi on-line, e cu totul altceva.

Îmi va face plăcere să colaborez cu dvs. şi să popularizez reţeaua ARP, sperând cum bine spuneţi, că D-zeu ne va cântări fiecăruia lucrarea.

Cu multă stimă,

NNTomoniu (Istoria "Semănătorului" va continua!)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Articole despre Eminescu din volumul POLEMICI IMPLICITE - CAP. I

TÂLCURILE UNEI EDIȚII

Există în culturile omeneşti evenimente care iradiază istoria definitiv, instituindu-se nu doar în punct de referință pe axa timpului ci şi în eterna sursă de energie spirituală. Acesta este şi cazul ediției princeps a poeziilor lui M. Eminescu. Decembrie 1883 devine o răscruce nefacultativă pentru toate drumurile literare ale trecutului şi ale viitorului, aşa cum se transformă într-un fel de lac albastru de agheazmă, care închină nemuririi pe toți acei ce se împărtăşesc din tăriile lui.

Multe vor fi fiind înțelesurile acestei ediții şi nenumărați cei ispitiți să le pătrundă. Între acestea, trei tâlcuri fundamentale par să domine conştiința posterității. Cel dintâi este axiologic şi constructiv. Volumul apărut la sfârşit de biografie tragică şi de veac frământat a înlesnit contemporanilor şi propune mereu posterității revelația unui monument fără pereche, tăinuit în dezmenbrarea lui originară. El dezvăluia şi încă dezvăluie imaginea unui creator ale cărui făptuiri poetice pulverizau toate orizonturile de până atunci. Sub puterea lui magică abia prin volum evidentă în toată plenitudinea "limba română cum scria Titu Maiorescu pare a primi o nouă viață». Dar nu numai limba română. Simțirea şi gândul, lumea din lăuntru şi cea din afara ființei capătă alte dimensiuni şi deschideri nebănuite spre abisuri ori înălțimi. *Iubirea*, înflorind pe aceeaşi tulpină bucuria şi suferința, voluptatea şi durerea, natura spațiu sacru al dragostei, realitate simbolică şi catalizator al amintirii , *destinul social şi cosmic al geniului,* antinomizat între demiurgia spiritului şi nimicnicia statutului existențial, *suferința caducității şi a deşertăciunii,* izvorâtă din conştiința tragismului care patronează condiția umană, *fascinația somnului şi a visului,* deschizând compensativ calea spre tărâmul Idealului, spre lumea Frumosului şi a Binelui, a imaculării şi atotputerniciei, *neliniştea cunoaşterii,* cu purcesul în setea de certitudine şi în nevoia de temeinicie, *propensiunea negației,* iscată de spectacolul imperfecțiunii şi aspirația spre desăvârşire, toate acestea (şi nu doar ele), puse sub blazonul unei inconfundabile suveranități, dezvăluie ceva din cuprinderea tâlcului axiologic şi constructiv amintit mai înainte.

Cel de-al doilea înțeles major al volumului îl putem descoperi în raportul dintre poeziile ce au văzut lumina tiparului şi luminile de taină ale manuscriselor în care "De plânge Demiurgos, doar el aude plânsu-şi». Cantitativ, în filele de manuscris au rămas de peste trei ori mai multe poezii decât cele care au fost publicate. Şi aceasta nu atât pentru că poetul "a fost totdeauna prea impersonal şi prea nepăsător cu soarta lucărilor sale» (T. Maiorescu), ci mai ales fiindcă ceea ce încredința tiparului purta girul unui adevărat sacerdoțiu. Mărturisirea dintr-o scrisoare către Iacob Negruzzi, "eu din parte-mi am cîntărit orice cuvînt», are valoarea unui credou validat mereu de actul scrisului. Iată, de pildă, între 1870 şi 1874 Eminescu publica 9 poezii dar păstrează în laboratoarele desăvârşirii peste 70, aşa cum în doi ani, 1875 şi 1876 sunt tipărite 7 creații, dar rămân ăn manuscrise aproape 50. Şi dacă ne gândim că între cele pe care artistul le socotea în stadiu metamorfic se aflau poeme precum *Andrei Mureşanu* (păstrat în trei variante), *Odin şi Poetul, Demonism, Memento mori, Icoană şi privaz, Codru şi salon, Răsai asupra mea, O - nțelepciune, ai aripi de ceară!, Ce suflet trist, Dintre sute de catarge, Gemenii, Apari şi dai lumină,* fără a mai aminti aici poeziile introduse de T. Maiorescu, pentru prima dată în ediția din 1883 înțelegem cât de severă îi era conştiința artistică.

Din perspectiva raportului menționat, însă, tâlcul ediției princeps se adânceşte şi se amplifică, atunci când universul creației şi personalitatea lui Eminescu sunt supuse exegezei prin asumarea dialectică a întregului. Fără a putea, în acest spațiu restrâns să dezvoltăm ideea, remarcăm doar că volumul ni se dezvăluie, nu ca un fapt de ruptură, ci ca unul de metamorfoză. El înmănunchează esențele distilate ale unei recolte de gând şi simțire, aflată într-un perpetuu şi neîncetat proces de fermentare întru frumusețe.

Cel de-al treilea orizont de înțelesuri se desprinde din împrejurarea că alcătuitorul ei a fost nu poetul, ci Titu Maiorescu. Gestul marelui critic rămâne exemplar, situându-se printre realizările sale de prim rang. Este neprețuit atât sub raportul intenției umane, cât şi sub raportul motivației culturale. Meritul său nu se reduce însă doar la strângerea în volum a poeziilor. Alcătuitorul ediției săvârşeşte şi două operații foarte însemnate: îmbogățeşte sumarul cu poezii manuscrise şi organizează materialul poetic într-un anume fel.

Primul act este de o importanță excepțională şi el validează încă o dată gustul sigur şi rafinat al celui care a probat mai totdeauna intuiție a valorilor şi sensibilitate în fața frumosului. Să ne gândim

ce-ar fi reprezentat ediția fără *Ce te legeni, Odă, La mijloc de codru des, Iubind în taină, Trecut-au anii, S-a stins viața falnicei Veneții, Se bate miezul nopții, Cu mine zilele-ți adaugi, Din valurile vremei, Glossa. De-or trece anii, Te duci, Peste vârfuri, Somnoroase păsărele, Mai am un singur dor* (cu cele trei variante), *Criticilor mei?* Valoarea acestei inițiative remarcabile şi realizarea ei capătă într-adevăr însemnătatea unui model. Din păcate, nu aceeaşi apreciere se poate face în legătură cu cealaltă operație, chiar dacă şi ea confirmă identitatea personalității maioresciene (e adevărat pe alte coordonate). În acest sens, este de reținut formularea nuanțată cu delicată şi subînțeleasă deschidere critică, pe care inegalabilul editor Perpessicius o propunea în 1939: " Clasică prin consacrarea unei jumătăți de veac, orânduirea poeziilor în ediția Maiorescu este o operă cu totul personală a criticului şi ea se cuvine înregistrată ca atare».

Într-adevăr, orânduirea este atât de personală încât dacă încercăm să descoperim rațiunile arhitectonice ale cărții, rămânem descumpăniți. Cu excepția ramei sale, a privazului, cum ar fi spus poetul (*Singurătate* şi *Criticilor mei*, deschizând, respectiv, închizând volumul, propun o perspectivă simbolică) organizarea textelor pare a nu avea în vedere nici un criteriu, deşi măcar cel cronologic ar fi trebuit respectat fie şi pentru că, publicând împreună unele din poeziile sale, Eminescu a investit în această grupare o anumită semnificație. Că este aşa ne-o dovedeşte

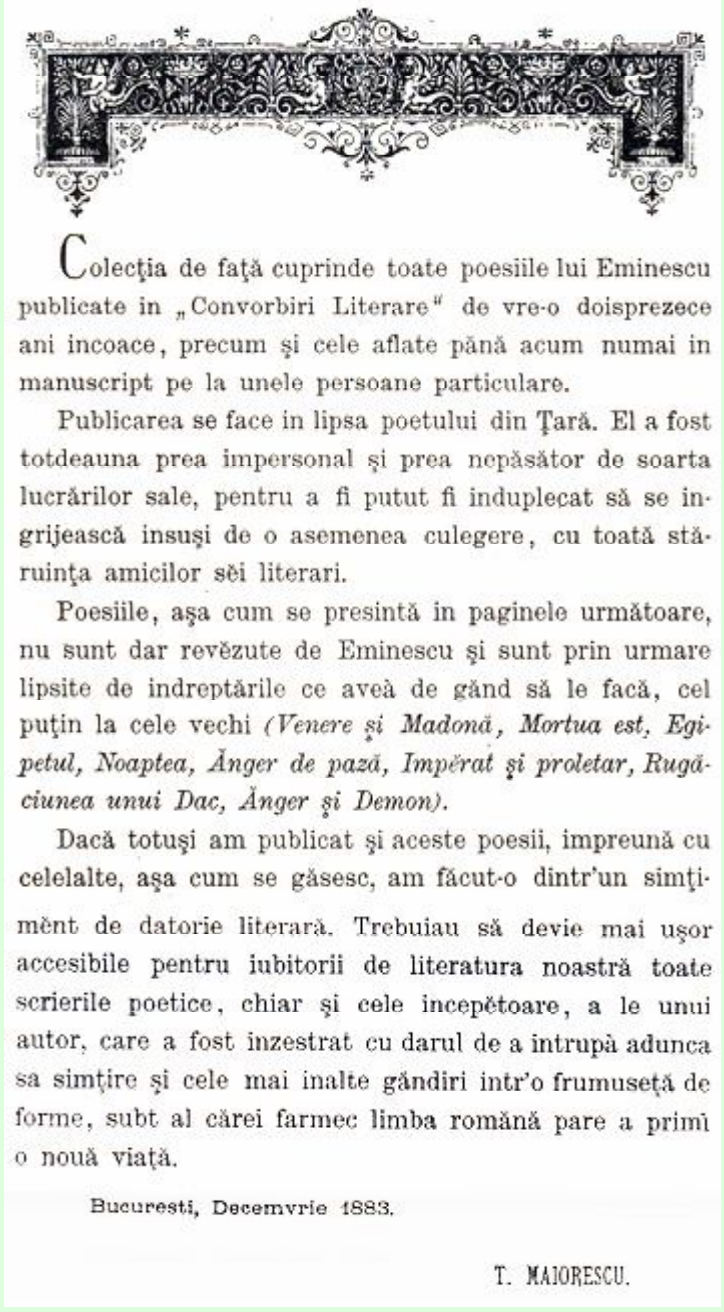

Colecţia de faţă cuprinde toate poesiile lui Eminescu publicate in „Convorbiri Literare" de vre-o doisprezece ani incoace, precum şi cele aflate până acum numai in manuscript pe la unele persoane particulare.

Publicarea se face in lipsa poetului din Ţară. El a fost totdeauna prea impersonal şi prea nepăsător de soarta lucrărilor sale, pentru a fi putut fi induplecat să se ingrijească insuşi de o asemenea culegere, cu toată stăruinţa amicilor sĕi literari.

Poesiile, aşa cum se presintă in paginele următoare, nu sunt dar revĕzute de Eminescu şi sunt prin urmare lipsite de indreptările ce aveà de gând să le facă, cel puţin la cele vechi *(Venere şi Madonă, Mortua est, Egipetul, Noaptea, Ânger de pază, Impĕrat şi proletar, Rugăciunea unui Dac, Ânger şi Demon).*

Dacă totuşi am publicat şi aceste poesii, impreună cu celelalte, aşa cum se găsesc, am făcut-o dintr'un simţimĕnt de datorie literară. Trebuiau să devie mai uşor accesibile pentru iubitorii de literatura noastră toate scrierile poetice, chiar şi cele incepĕtoare, a le unui autor, care a fost inzestrat cu darul de a intrupà aduncа sa simţire şi cele mai inalte gândiri intr'o frumuseţă de forme, subt al cărei farmec limba română pare a primì o nouă viaţă.

Bucuresti, Decemvrie 1883.

T. MAIORESCU.

Prefața lui Titu Maiorescu la ediția princeps care va apare în anul 1884

una din cele trei "rugăminți cât se poate de stăruitoare» pe care el le adresa în 1879 lui Iacob Negruzzi, în legătură cu publicarea a patru poeme: "Să se tipărească tuspatru deodată».

Amintind în acest context, şi operația chirurgicală asupra Luceafărului, va trebui să admitem că, sub raportul discutat, Maiorescu nu doar că n-a aflat soluția optimă, dar nu s-a străduit nici măcar să respecte voința poetului, exprimată de acesta ferm şi fără echivoc.

Desigur, valoarea inestimabilă a actului maiorescian lasă în plan secund asemenea umbre, cu toate că nici ele nu rămân fără de înțelesuri pilduitoare. Pe de altă parte, deşi orizonturile celor trei tâlcuri dau adevărata dimensiune a evenimentului editorial din 1883, tâlcul fundamental şi subsumant al ediției princeps rămâne, până la urmă, ca o hieroglifă, poetul însuşi.

EMINESCU PROFETIZEAZĂ RĂSCOALELE

Din totdeauna marii creatori pătrunzând prin cunoaştere şi intuiţie adâncimile existenţei, de obicei impenetrabile spiritelor comune ispitesc dincolo de bezne evanescenţele viitorului şi, de cele mai multe ori istoria le confirmă previziunile.

Aceasta se întâmplă şi cu Eminescu. El îşi prevesteşte propriul destin, anticipă viitoare cuceriri ale inteligenţei umane, prevede mişcări ale istoriei şi profetizează evenimente. Aici se şi află probabil una din explicaţiile statutului său de contemporan în eternitate. În acelaşi timp, opera publicistică dimensiune complementară în toate sensurile geniului poetic este produsul incidenţei dintre anumite circumstanţe social-istorice şi o profundă conştiinţă misionară de factură titaniană. Una din cele mai triste şi mai sacre datorii a constituit-o pentru Eminescu apărarea "claelor pozitive» şi în primul rând a ţărănimii, acea colectivitate umană în care el vedea adevăratul popor românesc.

La 18 februarie 1882, într-un răspuns polemic, Eminescu formulează această definitorie profesiune de credinţă şi una din cele mai sintetice imagini a condiţiei tragice a ţăranului român. Declarând că problema ţărănească "e poate singura cestiune în care am scris cu toată patima de care e capabilă inima noastră, cu toată durerea şi cu toată mila pe care ne-o inspiră tocmai ţăranul, acest unic şi adevărat popor omănesc», poetul îi imortaliza identitatea în asemenea rânduri: "El, căruia nu-i dăm nimic în schimb, păstrează prin limbă şi datini unitatea noastră naţională el este păstrătorul caracterului nostru în lumea aceasta franţuzită şi nemţită, el e singurul care de zece veacuri n-a desperat de soarta noastră în Orient. Aşa chilos şi greoi cum este, e o putere de rezistenţă în el pe care nimeni n-o poate sfărâma, nimeni îndupleca».

Cunoscându-i atât de intim inima de altfel, el însuşi era şi se considera "neam deţăran» şi fiind perfect informat asupra realităţii sociale a timpului său, Eminescu a întrevăzut capătul răbdării ţărăneşti şi a nădăjduit emanciparea lui de sărăcie, de umilinţă, de oprimare. Totuşi, uneori negurile deznădejdii şi al dezgustului par a-l fi învăluit cu totul: "Silă ne e uneori de a mai lua pana în mână spre a apăra interesele românimii (...) Clasa cea mai numeroasă şi autohtonă acestui pământ, ţăranul, geme sub exploatarea unei administraţiuni neomenoase, sub birurile şi uzura cu care susţine o generaţie intelectuală stearpă şi moraliceşte deăzută».

După ce ţintuise la stâlpul infamiei iresponsabilitatea criminală a stăpânirii faţă de truditorii pământului, deveniţi dorobanţi în războiul de la 1877 ("Nu sînt în toate limbile omeneşti la un loc epitete îndestul de tari pentru a înfiera uşurinţa şi nelegiuirea cu care stîrpiturile ce stăpânesc această ţară tratează cea din urmă, unica clasă pozitivă a României, pe acel ţăran care muncind dă o valoare pământului, plătind dări, hrăneşte pe aceşti mizerabili, vărsîndu-şi sîngele onorează această ţară»), Eminescu denunţă progresiva înrăutăţire a vieţii ţărăneşti, sub apăsarea nemiloasă a instituţiilor burgheze de împrumut, mânuite în cea mai mare măsură de "tot ceea ce este mai ignorant, mai putregăit şi mai corupt». În primăvara anului 1882, până şi oficiosul partidului recunoştea starea dezastruoasă în care ajunsese ţăranul. O recunoştea mărturisindu-şi, în acelaşi timp, greşelile. Eminescu aminteşte însă cu acest prilej, un adevăr necruţător şi de eternă actualitate: "Greşalele în politică sînt (...) crime; căci în urma lor sufăr milioane de oameni nevinovaţi, se-mpiedică dezvoltarea unei ţări întregi şi se-ntunecă pentru zecimi de ani înainte viitorul ei».

Constatând că niciodată prestigiul justiţiei n-a fost mai compromis, niciodată administraţiunea n-a fost mai slabă şi mai coruptă, instrucţiunea publică mai părăsită, prevaricaţiunile mai dese, jafurile, tîlhăriile şi omorurile mai numeroase, ţăranul mai sărăcit şi mai mizerabil, nivelul moralităţii publice, în fine, ai scăzut», gazetarul angajat în dezbaterile publice pe marginea noii legi a tocmelilor agricole, făcea apel la înţelepciune şi răspundere pentru "a preveni pericolele iminente care ameninţă starea socială, economică şi politică a acestei ţări, încredinţată unei exploatări din ce în ce mai lipste de pudoare».

El avertizase, de altfel, încă din toamna anului anterior, asupra consecinţelor rezultate întotdeauna din imposibilitatea înlăturării răului pe cale legală "Dacă pentru omul ce voieşte îndreptarea stărilor de lucruri din patria sa pe cale legală, liniştită, nu mai mai rămîne mijloc de-a o mai face, nu va pune oare binele, fie chiar rău înţeles, al ţării, mai presus de legi, de instituţii, de tot?» Şi evenimentele îi vor confirma. La începutul lunii mai 1882, câteva mii de ţărani care voiau să ajungă în faţa Camerei pentru a-şi susţine direct petiţiile de împărţire a moşiilor statului, sunt opriţi la barierele Bucureştilor de către jandarmerie. Ziarul guvernamental «Românul» «denunţă naţiunii» evenimentele, socotindu-le manifestări neromâneşti. Reacţia lui Eminescu, de un sarcasm înveninat («Oare nici ţăranul nu mai naţiune?»; "Ba e foarte românesc ce fac ţăranii»), se transformă spre final într-o abia voalată ameninţare: "Ei mări, tagmă patriotică, nu cunoaşteţi pe român, nu l-aţi cunoscut nicicînd şi, prieteneşte vorbind, să vă ferească sfîntul ca să-l cunoaşteţi vreodată. Rar şi-arată arama, dar când şi-o arată atunci s-a sfârşit cu d-alde voi. Românului dacă-i dai un pumn, îţi zice: «Rugu-te mai dă-mi unul, să fie doi, s-avem pentru ce ne socoti», dar după aceea las pe el. Din paradă în paradă din circulară în circulară, din Carada-n Carada, teamă ni-i că veţi trezi lupu din el şi că-şi va întoarce cojocul pe dos şi-atunci ţine-te pînză s nu te rupi!»

Analizele, avertismentele şi condamnările lui Eminescu sunt minimalizate şi respinse, demagogia aruncând peste tot voalul minciunii, iar despotismul puterii încercând să paralizeze reacţiile. La 23 mai 1882 gazetarul scria: "Nemulţumirile sînt generale, indignaţia oamenilor este ajunsă la culme şi toate caută să ibucnească».

Convins că "nici un neam nu e condamnat de a suporta în veci un regim vitreg, corupt şi mincinos, chiar dacă acel regim se exercitează de către fiii lui proprii», Eminescu grădinăreşte floarea speranţei, anticipând viitorul sub semnul răzvrătirii: "Dar să nu disperăm. Planta creşte la noi. Ar trebui numai nişte mîni vîrtoase, mocăneşti care să ştie s-o întrebuinţeze. Apară ele în Moldova, apară peste Olt, ca-n vremea lui Tudor, naţia le-ar primi aşezîndu-le flori şi covore pe drumuri».

El a profetizat nu numai izbucnirea răscoalelor, ci şi cruzimea cu care vor fi înăbuşite. «Să se răscoale ţăranii cîndva în România pentru a scutura jugul ciocoilor îi spunea poetul lui Zamfir Arbore şi atunci vei vedea, dacă vom trăi pe acele vremuri, cît de sanguinari şi nemiloşi vor fi aceşti democraţi faţă de poporu răsculat».

Răscoalele din 1888 şi apoi cele din 1907 au confirmat previziunile celui care, cu două luni înaintea prăbuşirii în întuneric, lăsa ca pe un emblematic testament această invocaţie înveşmântată în odăjdii cernite: «părinţi ai patriei, aveţi îndurare de patria voastră! Nu lăsaţi demagogia compusă din venetici şi din cavaleri de industrie să strivească cea din urmă rămăşiţă de libertate şi de neatîrnare a acstui popor...»

Romancierul Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

SFÂRŞITUL ANULUI ŞCOLAR 2013/ 2014, LA ŞCOALA GIMNAZIALĂ DIN COMUNA CIUPERCENI

Motto: .
„Veşnicia s-a născut la sat!”
Lucian Blaga

Ca de altfel în toate şcolile din țară, zi de sărbătoare şi la Şcoala Gimnazială din comuna Ciuperceni - Gorj, la care, şi de această dată am fost invitat, lucru ce a coincis şi cu voința/ putința mea.

Deşi dimineața zilei de 20 iunie era răcoroasă şi norii ne amenințau cu ploaie cum de altfel fusese în mai multe zile la rând, după 25 de kilometri rulați în maşina condusă de inimosul Ionică Boştină, patronul SRL OPTICA IONICĂ, în mai puțin de 45 de minute am ajuns la poarta şcolii în care şi eu cu aproape 70 de ani în urmă terminasem cele patru clase primare. Parcă şi Dumnezeu a vrut să fie alături de copiii comunei şi a îndreptat vremea, spulberând norii amenințători. Când am ajuns la destinație, cerul devenise luminos şi curtea şcolii forfotea de copii şi părinți care ne preveneau salutul „bună ziua”, semn de respect şi prețuire pentru nişte oaspeți de seamă. Noi eram străini şi acolo s-a perpetuat frumosul obicei ca musafirii să fie primiți de gazde cu salutul şi zâmbetul pe buze.

Deşi majoritatea profesorilor erau ocupați, având fiecare câte o sarcină de rezolvat, prezența noastră nu le-a creat disconfort, ba dimpotrivă. Imediat, printr-un elev a fost anunțat Directorul şcolii, doamna profesor Florentina Stoenoiu, care, deşi era preocupată până peste cap de grija pentru buna desfăşurare a evenimentului, ne-a condus în cancelaria şcolii unde eram aşteptați cu sucuri, apă minerală, fursecuri şi cafea, fiecare să fie servit după dorință. Încheierea anului şcolar era şi pentru domnia sa, un „examen” fiind primul an de directorat, după o altă doamnă, profesorul Mihaela Crăciunescu, experimentată în astfel de ceremonii. Înainte noastră sosiseră reporterii de la televiziunea Tele-3 Târgu-Jiu care, în locul cel mai potrivit din sala unde avea loc festivitatea încheierii anului şcolar, îşi instalau microfoanele şi camera video pentru filmarea evenimentului.

Copiii, îmbrăcați în haine de sărbătoare; băieții cu pantaloni negri, cămăşi albe şi cravate, fetele în taioarașe şi fustițe negre, alții în costumaşe naționale, erau împărțiți pe grupuri: unii se pregăteau pentru rolul în spectacolul ce preceda festivitatea premierii, îmbrăcând ținute adecvate rolului, alții îi ajutau pe aceştia, iar cei fără atribuții se mai hârjoneau înaintea despărțirii, din care, cei de clasa a VIII-a care părăseau definitiv şcoala, erau pe undeva cuprinşi de tristețe şi aveau lacrimi în ochi.

Mi-am adus aminte de anii în care am frecventat primii patru ani ai acestei şcoli. Am început şi am terminat odată cu Cel de al Doilea Război Mondial. Atunci îmbrăcămintea noastră de toate zilele corespundea anotimpului: pe timp de vara eram desculți, în cămăşuțe şi izmene încinşi cu brăciri, iar iarna în haine groase de dimie, pe

cap purtam căciulă din blană de miel şi în picioare opincuțe din piele de porc sau din anvelope de cauciuc. Făcea excepție de la această ținută Mugurel Medar, colegul nostru fiu de preot şi abonat în cei patru ani la premiul întâi, deşi eleva Olimpia Cruceru – şi ea colegă dar orfană de tată - îl depăşea prin cunoştințele însuşite la toate materiile şi l-ar fi meritat. Ca şi acum când se iau doctorate şi licențe prin fraudă şi atunci se acționa cu pile. Să nu se înțeleagă că mă refer la ziua de azi, când premiul Întâi la clasele V-VIII, a fost acordat pe merit doar elevilor cu notele cele mai mari, care de data aceasta au fost numai fete!

Într-o zi, tot din vremea şcolarității mele, fiindcă mulți elevi eram netunşi zero pe cap, a venit în clasă sanitarul comunei cu o maşină de tuns şi la toți copiii - mai puțin lui Mugurel, că de, el avea freză cu cărare!.. - ne-a ciumpăvit părul din frunte până în creştet, lăsând o singură mirişte pe capul nostru, şi n-am înțeles de ce nu ne-a tuns de tot. Când ne-am văzut aşa cebăluiți, uitându-ne unii la alții, că eram vreo 15-16 băieți în clasă, reacția a fost după temperamentul fiecăruia; râzând sau plângând. Argumentul faptei: în capul netuns se fac păduchi! …Dar la fete nu era acelaşi lucru? gândeam eu.

De ce l-o fi lăsat învățătorul nostru de atunci, blajinul Dumitru Popescu, pe acest sanitar comunal, Diaconescu, de care aveam o spaimă imprimată de la vaccinările infantile să facă aşa ceva care ne mutila figura? Pentru mine a rămas ceva de neînțeles!

Şcoala din Ciuperceni a dat Țării mulți oameni de nădejde şi de cultură. Fiindcă pământul arabil era slab

roditor, tinerii de sex masculin plecau din comună. Rămâneau doar preotul, notarul, dascălii, negustorii şi meseriaşii consacraţi: olari, tâmplari, zidari, croitori. Restul, se duceau în lumea albă şi doar unii se mai reîntorceau la vârsta pensionarii. Anual veneau să facă împreună sărbătorile de iarnă şi să mai pună de vreun copil. Tinerii bărbaţi, funcţie de capacitatea intelectuală, învăţau şi munceau prin oraşele prospere ale timpului de atunci: Bucureşti, Craiova, Călăraşi, Giurgiu, Brăila, Galaţi, Turnu-Severin şi altele.

Din comuna noastră, la terminarea a patru/şapte clase, copiii silitori mergeau la şcolile de arte şi meserii, liceele teoretice sau comerciale, şcolile normale de învăţători, seminarii, liceele/şcolile de ofiţeri, iar la terminarea lor, unii şi la diferite facultăţi, ajungând personalităţi de renume. Cei mai puţin dotaţi intelectual se angajau ca ucenici sau băieţi de prăvălie şi prin răbdare şi sârguinţă deveneau cetăţeni respectabili: negustori, brutari/plăcintari şi tot felul de meseriaşi prin oraşele ţării. În vremea aceea comuna Ciuperceni era doar pepiniera de copii, care, până la terminarea şcolii primare, erau rămaşi în sat în grija mamelor şi a bunicilor, învăţând de mici să fie respectuoşi, gospodari cinstiţi, deprinzând regulile muncilor agricole şi ale păstoritului.

Evenimentul zilei de azi 20 iunie 2014, a fost o reuşită pentru tânăra şi distinsa doamnă profesor Florentina Stoenoiu, aflată la încheierea primului ei an de directorat. Nepoată a învăţătorului Ilie Toaxen, care până la ocuparea Ardealului de Nord în anul 1940 când a fost forţat să părăsească şcoala românească, ca de altfel mulţi alţii din judeţul Gorj, ani de-a rândul a educat copiii românilor transilvăneni. Dintre toţi copiii şi nepoţii lui, doar nepoata, doamna Florentina căsătorită Stoenoiu, a ales îndeletnicirea de cadru didactic, fiind un merituos şi apreciat profesor de limba română şi franceză.

Festivitatea a început cu cei mai mici copii, de la grădiniţă şi clasa pregătitoare. O parte dintre ei, îndrumaţi de doamna educatoare Papuc Elena au încântat asistenţa cu străduinţa şi talentul lor neaşteptat la nişte copii de ţară, interpretând povestea „Vara florilor" unde fiecare copil reprezenta o floare, respectându-şi rolul fiind recompensaţi cu aplauze.

Doamna profesor/învăţător Loredana Diaconescu a condus copiii care au încântat publicul - ce umpluse sala până la refuz - cu „Amintirile", top de melodii, iar doamna educatoare Gugu Aurelia a dirijat grupul de copii care au interpretat scheciul „Cenuşăreasa" şi pe cei care au prezentat ţinuta portului popular din zona locului.

Cei doisprezece - fete şi băieţi - denumiţi şi „Mugurii Speranţei" păreau nişte păpuşi vii având tăria şi învingând emoţiile, au spus tot ce trebuia despre costumaţia îmbrăcată, numind-o tradiţional. Aceştia, cu o lună în urmă, mai precis pe 10 mai 2014, au avut parte şi de o invitaţie la TV-H, Bucureşti, ce a văzut şi a rămas plăcut surprinsă/impresionată după ce îi descoperise pe Facebook. Acolo, în prezenţa doamnei director Florentina Stoenoiu şi sub atenta îndrumare a doamnei educatoare Aurelia Gugu, au prezentat în direct programul artistic: „Haideţi la Show". Invitaţia la televiziune a fost făcută după ce în şcoală a fost desfăşurată „Ziua muzicii şi portului popular", activitate la care au participat 98 la sută din cei 270 de elevi ai şcolii. Cu acest prilej s-au remarcat elevii Cupă Robert şi Rap Beatrice, venită ca invitată de la Şcoala Gimnazială din Godineşti

Doamnele profesoare Roxana-Alina Bordînc şi Elena-Aritina Olaru, s-au străduit şi împreună cu elevii ce au terminat clasa a VIII-a, perechi de fete şi băieţi, îmbrăcaţi într-o ţinută aleasă potrivită pentru momentul mult aşteptat, au executat dansul absolvirii, „Braşoveanca". Păcat că, spre sfârşitul acestui spectacol s-a întrerupt curentul electric, perturbând frumosul program!

Festivitatea s-a încheiat prin acordarea premiilor la elevii cu cele mai bune rezultate la învăţătură. Activitatea a fost condusă de doamna director, ajutată de diriginţii fiecărei clase. Până la clasa a IV s-au acordat diplome, o revistă şi tradiţionala coroniţă pusă pe capul elevului de doamna director.

Merită enumeraţi nominal elevii premianţi ai claselor V – VIII:

- clasa a V-a, Călescu Ioana şi Dobrescu Gabriela;
- clasa a VI-a, Pavel Maria;
- clasa a VII-a, Călescu Vasilica;
- clasa a VIII-a Tobă Rodica.

Pentru meritul de a fi recunoscută munca şi valoarea intelectuală a acestor premianţi (a se observa că-s numai fete) din partea mea le-am dăruit, ca de altfel şi distinşilor profesori, câte un volum al cărţii lansate în acest an „La vârsta senectuţii", vârsta ce le-o doresc să o atingă şi aceşti sărbătoriţi ai zilei de astăzi.

Premianta clasei a VIII, Tobă Rodica, a mai primit de la două persoane cu suflet mare din care una a fost Ionică Boştină şi o importantă suma de bani, cam doua salarii nete de învăţător, dacă nu, chiar mai mult. M-a impresionat momentul acordării dar mai mult al beneficiarei care, bucuroasă, cu ochii înlăcrimaţi, a afirmat: „Acum am cu ce-mi pune dinţii!" Într-adevăr, copila, în devenire domnişoară, în urma unui stupid accident a rămas fără cei doi dinţi incisivi ai maxilarului, iar părinţii ei, prezenţi la festivitate, profund emoţionaţi, păreau de o condiţie modestă.

Ion C. Gociu, ***24 iunie 2014 (Sânzienele)***

Invitat special la închiderea anului şcolar 2013/2014. Vezi comentariul foto-jos

Citiţi articolul ***Anul şcolar 2013/2014 la Ciuperceni*** online:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/06/ion-gociu-sfarsitul-anului-scolar-2013.html

„Mugurii Speranței” din Ciuperceni, ce au dus faima şcolii la emisiunea „Haideți la Show” desfăşurată în ziua de 10 mai 2014 la TV-H, Bucureşti.

Erau vremuri când şi la Tismana, erau chemați bătrânii satului la festivitățile şcolare. Mai înainte ca Tismana să devină oraş acest obicei s-a pierdut ca multe altele: horele de duminică, horele ungurenilor, hora Mahalalei

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj)
- prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Domnul învățător

Larma copiilor care se grăbeau spre şcoală se auzea ca un vuiet declanşat înaintea unei furtuni de vară. Treceau peste liniile căii ferate tot într-o fugă, atenți în stânga şi în dreapta ca nu cumva vreun tren, sau o locomotivă de manevră să îi accidenteze. Străbătând fumul gros lăsat de cărbuni, veneau tocmai din *„Dosul Gării”*, cartier de case sărăcăcioase, însă bine îngrijite de proprietarii ajunşi aici de prin satele din jur. Se stabiliseră cu părinții în oraş, iar acum mergeau la Şcoala Normală, grăbiți să nu întârzie, deşi ştiau că domnul învățător Dumitru Tătăroiu nu i-ar fi certat niciodată, pentru că iubea copiii.

Om erudit, dascăl cu mult har, fusese şi el copil sărac, plecat din plaiurile Arcanilor care erau renumiți dimieri şi cărora le dedicase un volum de versuri: *„Cântece pentru dimierii mei”,* în anul 1945.

În fruntea grupului de gălăgioşi, Marinică – cel mai năzdrăvan – alerga împingând cu umărul colegul pe lângă care trecea. Ba îi mai punea şi câte o piedică, după care râsul declanşat se auzea până departe. Bucuria copiilor se limita doar la drumul spre şcoală, în rest toți se confruntau cu lipsuri şi sărăcie. În clasa lor, mai mult de un sfert dintre copii proveneau de la Căminul de Orfani, dat în grija Primăriei locale.

Grig. Marian Dobreanu la aniversarea dlui Ion C. Gociu

Grig. Marian Dobreanu

Copilăria – izvor de fericire nevinovată – determina neatenția, superficialitatea, îndreptate spre bunul învățător, care se străduia să le construiască personalitatea, uneori caracterul, pentru a deveni urmaşi demni ai *„generației viitoare”*.

– Nu contează ce mănânci, sau cu ce eşti îmbrăcat, importantă este învățătura. Mă uit la voi şi cred că mâine-poimâine veți ajunge oameni mari de la care societatea va câştiga. Abia atunci şi eu, dascălul vostru, mă voi bucura că nu mi-a albit părul degeaba.

– Don’ vățător, cred că cel puțin jumătate din părul dumneavoastră alb, eu vi l-am scos!

– Nu-i nimic Marinică, nu-ți face probleme, am avut alții şi mai nărozi. Tu cel puțin ştii carte.

Grig. Marian Dobreanu la aniversarea dlui Ion Gociu

Aşezat pe o bancă din centrul oraşului, colonelul (r) şi cunoscutul epigramist Grig. Marian Dobreanu – acum pensionar – îşi aminteşte acele vremuri, zâmbind unui gând:

– Cum au mai trecut anii…

Florian Văideianu
jurist

Citiți volumul de poezie ***Neastâmpărul toamnei*** online:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Titina-Nica_Tene-Neastamparul_toamnei.pdf

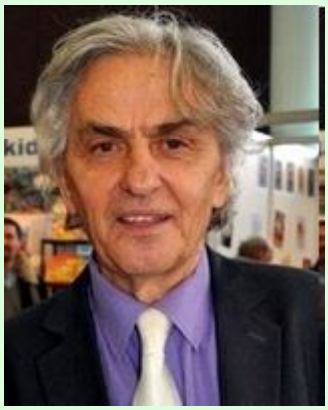

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea)
Poet, eseist, specializat în indianistică

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Din trimiterile primite de la George Anca

Acad. Ioan-Aurel Pop: EMINESCU ŞI STRĂINII - o reconsiderare

Mihai Eminescu, aidoma oricărui om de pe lumea aceasta, a trăit într-o perioadă de timp determinată şi a exprimat, în general, ideile epocii sale. Unele dintre aceste idei au valoare perenă, trec peste locuri, oameni şi ani, iar altele sunt strict ancorate în prezentul trăit de marele creator. Nu există scriitor, artist sau chiar om de ştiință care să fi exprimat numai adevăruri, numai sentințe, numai afirmații general valabile şi acceptate. Oamenii de geniu însă – între care se plasează fără nicio îndoială şi Eminescu – au privilegiul de a fi lăsat opere durabile, aşezate sub semnul eternității, modele de receptat şi de neimitat, surprinzătoare, unice.

Elogiatorii lui Eminescu au fost şi sunt foarte numeroşi, iar elogiile au îmbrăcat de-a lungul timpului forme variate, de la analize detaliate, realiste şi pertinente până la discursuri ditirambice si encomiastice şi la formule sacrosancte, exprimate într-un limbaj de lemn, în expresii stereotipe, lipsite de conținut. Acelaşi lucru se poate spune şi despre detractori, unii existenți încă din timpul vieții poetului, oameni de diferite calibre, de la Alexandru Macedonski până la Anghel Demetriescu şi Alexandru Grama, de la Lucian Boia până la Horia Roman Patapievici. Eminescu a fost ponegrit, la modul josnic adesea, deopotrivă de critici şi de adulatori, voit sau întâmplător, atunci când aceştia au vorbit şi vorbesc despre opera sa fără a o cunoaşte, fără a-i pătrunde sensurile, fără a avea habar despre modul cum se face analiza unei creații şi, mai ales, fără a plasa viața şi opera lui Eminescu în contextul timpului şi spațiului. De exemplu, a vorbi despre Eminescu numai în contextul gustului estetic şi al exigențelor criticii şi teoriei literare de la începutul secolului al XXI-lea este ca şi cum l-ai judeca pe Arhimede după grila cunoscătorilor de IT, după modele cibernetice sau după teoria expansiunii universului!

În acest sens, revenim asupra judecăților relativ recente, legate de naționalism, xenofobie, rasism şi antisemitism, puse în raport cu gândirea eminesciană, cu poezia sa şi, mai ales, cu publicistica sa. Naționalismul a fost definit în secolul al XX-lea drept o ideologie care susține o națiune prin câteva elemente de identificare comună valabile pentru un grup de oameni. Ulterior, spre vremurile noastre, termenul a dobândit contații negative. Xenofobia a însemnat inițial frica față străini şi de necunoscut şi, abia din secolul al XX-lea, s-a definit prioritar ca ură față de străini, față de popoare şi națiuni străine. Rasismul este considerat de unii o formă a xenofobiei, când de fapt acesta înseamnă cu totul altceva: convingerea că oamenii sunt inegali în funcție de etnia căreia îi aparțin şi de culoarea pielii. Şi rasismul a fost teoretizat cu-adevărat tot în secolul trecut. Antisemitismul este o atitudine ostilă față de evrei ca atare, numai pentru faptul că sunt evrei. Noțiunea (Antisemitismus) a apărut abia în 1879, fiind folosită de jurnalistul german Wilhelm Marr (1819-1904) într-o broşură propagandistică îndreptată contra evreilor. Dacă preluăm conținutul acestor noțiuni, aşa cum este el definit ştiințific în secolul al XX-lea şi îl aplicăm operei eminesciene, găsim destule mărturii în favoarea prezenței unor idei naționaliste, xenofobe, rasiste şi antisemite în anumite texte scrise de marele creator romantic aflat în atenție. Din păcate, cadrul şi timpul nu-mi permit acum să

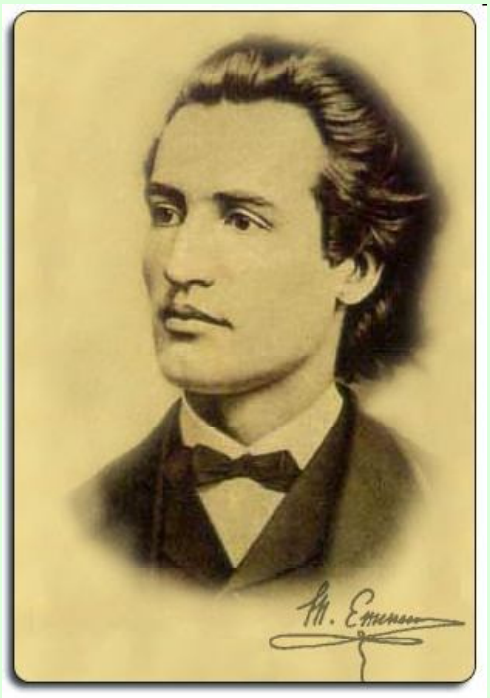

Marți, 24 iunie 2014, a avut loc la Centrul socio-cultural „Jean Louis Calderon" evenimentul cultural Colocviile de Marți - ROSTIREA EMINESCU

Ioan-Aurel Pop (n.1955, Sântioana - Cluj) este un istoric român, academician, profesor universitar, din 2012 rector al Universității Babeş-Bolyai din Cluj. Din 1989 este doctor în istorie, cu teza "Adunările cneziale din Transilvania în secolele XIV - XVI". În anul 2010 a fost ales membru titular al Academiei Române. Domeniul specialzarii: Istorie medievală, instituții medievale, paleografie latină

trec în revistă toate aceste exemple şi nici nu pare să fie necesar. Vom exemplifica numai cu poezia „Doina” (1883), luată adesea drept reper pentru ilustrarea xenofobiei lui Eminescu. „Exegeții” grăbiți pornesc, de regulă, de la versurile „Cine-au îndrăgit străinii/ Mânca-i-ar inima cânii” şi decretează gravitatea acestei afirmații, scoase din context, pentru psihologia poporului român. Dacă cel care exprimă esența spiritului românesc este xenofob, atunci şi poporul român trebuie sa fie aşa! Dar, istorici fiind, nu putem să nu ne referim la contextul general al poeziei şi al epocii în care aceasta a fost scrisă. Oare Eminescu îi urăşte pe toți străinii, fără excepție şi îi preamăreşte pe toți românii, în chip nediferențiat? Cei dintâi „străini” invocați de Mihai Eminescu sunt ruşii: „Din Hotin şi pân’ la mare/ Vin muscalii de-a călare,/ De la mare la Hotin/ Mereu calea ne-o ațin”. Următorii „străini” sunt nenumiți, dar sunt aceia situați „Din Boian la Vatra Dornii”, adică în Bucovina. Nu este greu de ghicit că poetul se referea la austrieci (nemți) şi la cei colonizați de aceştia printre românii din Țara de Sus. Alți străini sunt cei aflați „Din Sătmar pân’ în Săcele”, adică din colțul nord-vestic în cel sud-estic al Transilvaniei. Aici este vorba desigur despre stăpânii unguri şi, poate, şi de populațiile aşezate şi colonizate printre români în regiune (secuii, saşii, şvabii etc.). „De la Turnu-n Dorohoi/ Curg duşmanii în puhoi” sunt versuri următoare cu o conotație geografică şi par să se refere la România întreagă, visată de generația noastră romantică, dar inexistentă încă la 1883, fiindcă diagonala respectivă porneşte din sud-vest şi ajunge în nord-est, trecând peste Transilvania. Alte referiri geografice nu mai există în această poezie, cu excepția numelui Moldovei, invocat simbolic, alături de numele celui mai important principe român din Evul Mediu, Ştefan cel Mare, nume de domn şi nume de țară românească, menite, împreună – în viziunea poetului – să reconstituie unitatea națională. Ca urmare, trebuie să observăm că Eminescu îi urăşte, în primul rând pe „străinii” care ocupaseră partea de răsărit a Țării Moldovei la 1812, apoi pe „străinii” care ocupaseră, în 1775, Bucovina, vatra Țării Moldovei, locul de unde pornise țara, unde erau situate vechile capitale Baia, Siret şi Suceava şi unde se aflau gropnițele domneşti cele mai slăvite şi, în primul rând, Putna lui Ştefan cel Mare; în fine, scriitorul îi „urăşte” şi pe acei străini care, de multe secole, ocupaseră vechea Dacie Superioară, unde fuseseră aşezate capitala lui Decebal şi apoi a împăraților romani, unde se plămădise sinteza românească şi unde „ducele Gelou, un anumit român”, domnise pe la anul 900 peste români şi slavi. În fine, Eminescu îi numeşte „duşmani” şi pe „străinii” de la sud şi est de Carpați, de la intrarea Dunării în țară şi până pe Valea Prutului.

Fireşte, ca să înțelegem toate aceste „uri”, trebuie să vedem cum era țara noastră atunci, ce teritorii cuprindea ea. Prin anii '80 ai secolului al XIX-lea, România avea cam 137 000 de km pătrați şi cuprindea Oltenia, Muntenia, Moldova dintre Munții Carpați şi Prut (dar numai de la sud de Suceava începând) şi Dobrogea (părțile centrale şi de nord ale acestei provincii). Basarabia era, din 1812, ocupată de „muscali”, Bucovina se afla, din 1775, sub stăpânire austriacă (din 1867 austro-ungară), iar Transilvania, Banatul, Crişana şi Maramureşul fuseseră cucerite încă din secolele XI-XIII de către Regatul Ungariei (fiind, din 1688 sub autoritatea Vienei, iar din 1867 sub regim austro-ungar). Aceste din urmă provincii aveau să se unească cu Regatul României abia la 1918-1920, când țara avea să aibă aproape 300 000 de km pătrați. Dar nici Regatul României nu era, pe la 1880, o realitate puternică şi sigură. Independența țării fusese proclamată abia în 1877 şi cucerită cu arma, pe câmpiile Bulgariei, în războiul din 1877-1878. Marile puteri se codiseră mult să recunoască această independență, impunând țării fel de fel de condiții, unele nedrepte. Cu alte cuvinte, dependența de Imperiul Otoman era încă o amintire vie, ca şi prezența turcilor la nord de Dunăre, ca putere suzerană, căreia i se plătea tribut. Vii erau şi protestele Greciei, din clipa în care statul român autonom, sub Cuza, decretase secularizarea averilor mănăstireşti. Vie era şi existența raialelor de la Turnu, Giurgiu şi Brăila, reunite cu Țara Românească abia în 1829, locuri cosmopolite, formate din importante grupuri alogene, adăpostite unele de urgia otomană şi libere să-şi pregătească în România mişcarea de emancipare națională. România de la 1880 era firavă şi nesigură nu numai în ochii lui Eminescu, ci ai contemporanilor în general. De vină pentru toate acestea erau, natural, „străinii”, dar nu oricare şi nu toți, ci numai otomanii (care supuseseră Moldova şi Țara Românească şi le sleiseră de sevă), ruşii (care răpiseră Basarabia), austriecii („nemții”, ocupanții Bucovinei), ungurii (stăpânii Transilvaniei) etc. şi nici ei în totalitatea lor! Eminescu nu acuză nicăieri popoarele ca fiind demne de ură, ci doar pe conducătorii hrăpăreți, care luaseră ceea ce era al românului. Este semnificativ în acest sens numele de „muscali” sau „moscali”, adică moscoviți, dat ocupanților Basarabiei. Termenul peiorativ era cel de „muscali”, fiindcă la Moscova se aflaseră prin tradiție țarul, conducerea, factorii de decizie (noua capitală, oraşul lui Petru I, nu intrase în conştiința publică), adică aceia care trimiseseră armate ca să frângă Țara Moldovei (de fapt, intenția era ca s-o ocupe toată!).

Astfel, Eminescu îi evoca în „Doina” pe „străinii” care au trebuit să părăsească țările româneşti ocupate şi să se retragă în 1918, făcând loc României. Evocând, la 1883, o țară românească situată „de la Nistru pân’ la Tisa”, Eminescu era un vizionar realist şi nu utopic, fiindcă România anului 1918 urma să se întindă exact de la Nistru şi până la Tisa! Viața avea să dovedească, după aproape o jumătate de secol, că „străinii” condamnați şi criticați de Eminescu fuseseră condamnați şi de istorie, de lume, de societate. La 1918, se împlinea de fapt ceea ce prevăzuse Eminescu, iar salvarea fusese tocmai Moldova, care conservase, în clipele cele mai grele (1916-1918), nucleul de stat românesc.

Se ştie că Eminescu a exprimat idealurile generației sale, sintetizate în curentul romantic. Să vedem ce idei au exprimat alți poeți (autori) romantici din regiune. Taras Şevcenko – poetul național ucrainean – scria, pe la 1838, în poemul „Kateryna”: „Nu vă iubiți cu muscali,/ Fete sprâncenate,/ Că muscalu-i străin vouă/ Joc de voi îşi bate!”. Alexandr Sergheevici Puşkin, exilat în Basarabia, dar beneficiar al unui regim de bejenie princiar, scria cu dispreț, pe la 1821, că moldovenii erau „țigani nomazi” şi că Basarabia era sfântă numai pentru că era aureolată de „slava rusească”. Tot el, poetul, se vedea pe sine între moldovencele cochete ca un zeu printre imbecile, iar printre moldovenii trişti ca un leu între maimuțe sau ca un armăsar arab într-o turmă smerită de măgari. La aceste jignitoare gânduri (exprimate poetic) față de români, Vasile Alecsandri, le-a alăturat pe ale sale, la fel de tăioase (tot în formă poetică). Petőfi Sándor – poetul simbol pentru

spiritualitatea maghiară – scria într-o poezie de slavă închinată lui Lehel (conducător ungur legendar, pomenit în raidurile de jaf împotriva Vestului, spânzurat le Regensburg în 955): „Neamțule […], trăsnetul să nu te omoare,/ Maghiarului să-i încredințeze această treabă". În poezia „Poporul maghiar", publicată în iunie 1848, acelaşi poet declară că doar maghiarul trebuie să fie stăpân în țară (adică în Ungaria Sfintei Coroane, compusă şi din Croația, Slovacia, Transilvania, Voivodina etc., adică şi din croați, slovaci, români, sârbi, germani, ruteni etc.), zice că zilele „neamțului", comparat cu lipitoarea setoasă de sânge, sunt numărate, ca şi ale altor popoare: „Oare să poruncească în țară neamțul, slovacul?/ Aici, unde atâția maghiari şi-au dat sufletul?/ Sângele maghiar a cucerit cu glorie această glie/ Şi milenii la rând au apărat-o maghiarii./ Doar maghiarul are aici drepturi de stăpân,/ Iar cel ce vrea să ni se urce în cap,/ Capul lui va simți paşii noştri,/ Şi-i vom împlânta pintenii în adâncul inimii…". În poezia „Viață sau moarte", din acelaşi an, poetul național îi amenință pe „croați, germani, sârbi şi români" cu sabia care „sclipeşte în mâna maghiarului", îi face pe aceştia „corbi scârboşi", cu „inimi blestemate", „hoardă" din care ungurii aveau să scurgă „ultimul strop de sânge" sau „cloacă de păduchi", menită a fi devorată, fireşte, tot de vajnicii unguri. În altă poezie, numită „În ziua de Anul Nou" (este vorba despre 1 ianuarie 1849), Petőfi îi numeşte pe străini şi mai ales pe germani „hoardă de tâlhari", „câini sângeroşi", dintre care nu avea să rămână în viață decât unul singur, doar ca să spună tremurând „Vai de cel ce nu-l cinsteşte pe maghiar!"; invocarea finală a diavolului din această poezie ajunge să fie apocaliptică: „Acum Dumnezeu nu ne ajunge, căci el nu este destul de aspru; Ție mă rog, iadule, în dimineața de Anul Nou: sădeşte în inimile noastre întreaga ta mânie, să nu cunoaştem îndurare până mai mişcă vreunul dintre nemernicii ăştia pe acest pământ". De altfel, ideea că maghiarul trebuie să fie „fără îndurare" față de popoarele conlocuitoare (şi față de străini în general) a traversat deceniile şi chiar secolele, devenind un laitmotiv al conştiinței publice elitare ungare, până la finele primei jumătăți a secolului al XX-lea. Mai toți contemporanii creatori de valori intelectuale ai lui Petőfi gândeau şi exprimau aceleaşi idei. Széchenyi István (1791-1860), scriitor şi om politic, unul dintre cei mai importanți reformişti maghiari (a dat numele şi Bibliotecii Naționale din Budapesta), spunea (la 5 octombrie 1844) în dieta țării de la Bratislava: „Urăsc din străfundurile sufletului meu orice evoluție care nu este maghiară". Spre deosebire de „străinii" veştejiți de Eminescu – minorități dominante asupra majorității supuse – cei urâți de Petőfi, în ciuda blestemelor sale, au ajuns până la urmă (în general), prin voința popoarelor şi recunoaşterea marilor puteri, stăpâni acolo unde, prin forță, dominase Coroana Sfântului Ştefan. Cu alte cuvinte, „ura" lui Petőfi nu a fost validată de istorie, Ungaria revenind la frontierele sale etnice. Nici „urile" lui Şevcenko şi Puşkin nu au avut, în linii mari, o soartă mai bună. Eminescu însuşi nu s-a impus în conştiința publică prin combaterea „străinilor", dar mulți dintre „străinii" hrăpăreți evocați de el s-au dovedit, într-adevăr, demni de condamnat, din perspectiva nevoii făuririi statului național român, aşa cum a fost el recunoscut de istorie. Altminteri, în focul argumentației poetice şi, mai ales, publicistice şi în acelaşi spirit romantic, şi Eminescu pus accente grave pe numele unor contemporani de altă etnie şi credință.

Cu toate acestea, eu nu ştiu să existe în peisajul public din Ucraina, Rusia şi Ungaria vreo critică serioasă la adresa acestor titani ai romantismului, care – aşa cum era firesc, moral şi drept atunci – îi proslăveau pe ucraineni, pe ruşi şi, respectiv, pe unguri, în detrimentul străinilor, dăruiți cu epitete teribile şi sortiți pieirii. Nu am auzit niciodată ca vreun analist politic sau eseist să fi spus sau scris că Ungaria nu va putea intra în NATO sau în Europa cu un simbol național ca Petőfi Sándor, denigratorul de popoare străine. Pe când în România ni se atrăgea atenția în chip foarte serios, încă din anii '90 ai secolului trecut, de către intelectuali subțiri – ajunşi apoi, unii dintre ei, înalți demnitari de stat – că Eminescu este complet revolut, învechit, desuet, că era bun de pus între paranteze (în „debara") şi că, în niciun caz, România nu putea visa la NATO şi la UE pe buze cu „autohtonistul", „antioccidentalul" şi „xenofobul" Eminescu! Iar ideea că Eminescu nu mai este citit este falsă şi menită să distragă atenția de la chestiuni culturale reale. Câți englezi mai citesc azi integral piesele sau chiar sonetele lui Shakespeare, câți spanioli pot citi şi comenta de la cap la coadă „Don Quijote", câți tineri unguri mai ştiu poeziile lui Petőfi? Şi, totuşi, manualele îi cuprind, îi comentează, iar oamenii – chiar şi cei simpli – se mândresc în continuare cu ei. Ei continuă să fie – în universalismul lor – şi simboluri ale spiritualității naționale engleze, spaniole sau ungare. Nu au fost decretați ca atare de parlamente, nici de academii şi nici măcar de confrații lor, ci au intrat în chip firesc în conştiința publică, dincolo de voința cuiva.

La fel este – de ce ar fi la noi altfel? – Şi cu Eminescu! El a fost omul vremii sale, cu mărimile şi cu micimile sale, cu ideile general valabile şi cu lamentabile, pentru noi, obsesii locale şi trecătoare. Poetul şi publicistul a scris uneori cu asprime despre anumiți străini, i-a veştejit cu epitete grele, pentru venalitate, politicianism, rapacitate, dar, câteodată, şi numai pentru „vina" de a fi fost străini. Ca şi alți contemporani din elita intelectuală, Eminescu voia să-i vadă pe români stăpâni, în fine, în România şi să vadă România întreagă, condusă şi organizată de români. Mai toate sunt de înțeles, după atâtea secole de supunere şi umilință, venite din partea unor vecini lacomi. Cum şi de ce să-i cerem lui Eminescu să fi fost vizionar, când Puşkin, Şevcenko sau Petőfi nu au fost? Cum putea Eminescu să prevadă, de exemplu, Holocaustul, să ştie că va urma, după Al Doilea Război Mondial, Declarația universală a drepturilor omului (adoptată de ONU) sau să ştie că, mai recent, UE avea să reglementeze chestiunea minorităților? Este ca şi cum l-am condamna pe Isac Newton că nu a ştiut teoria relativității!

Oare nu ar fi mai corect să-l restituim pe Eminescu timpului său, ca să vedem mai bine cât a fost el de atemporal? Ştiți bine domniile voastre că nici vremii sale nu s-a potrivit prea bine şi că s-ar fi vrut contemporan cu Alexandru cel Bun, trăitor în „umbra sfântă" a Basarabilor şi Muşatinilor", aşa cum îi stă bine oricărui romantic, glorificator al Evului Mediu. Eminescu a iubit sincer poporul şi țara aceasta, cărora le-a închinat pagini nemuritoare, dar nu a urât cu-adevărat popoare şi nu a ridicat arma contra străinilor. A urât şi veştejit – uneori cu vorbe grele – oameni, dar cine nu face asta, într-o formă sau alta? În schimb, câtă lumină a revărsat asupra omenirii! Vă îndemn să vrem să vedem această lumină, în centrul căreia stătea poporul său şi România. A scris, cu patimă, la 17 ani şi a publicat în „Familia" (în 1867), poezia „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie", pe când România abia exista, cuprinzând

cu puțin peste o treime din România împlinită la 1918. Dar încă de atunci, el vedea aievea România întreagă, exact în sensul în care Kogălniceanu numea patrie toată acea întindere de pământ pe care se vorbea româneşte. Citam altădată o scrisoare a poetului către Iosif Vulcan, în care Oradea este plasată, cu decenii înainte de Unire, în România. Cu alte cuvinte, Eminescu a fost şi un patriot vizionar, cum erau toți marii oameni atunci!

Critica lui Eminescu este firească şi aceasta poate fi făcută şi se face din varii unghiuri, de la erori de prozodie până la cronologii şchioape şi de la narațiuni filosofice greoaie până la decizii de viață discutabile. Dar critica nu are nimic a face cu denigrarea şi cu demolarea poetului. Azi, la 125 de ani de la moartea poetului, nu putem decât să constatăm cât de intensă continuă să-i fie nemurirea, cât de vie rămâne „tăria parfumurilor sale" şi câtă dreptate avusese Călinescu când l-a numit pe „băietul" care cutreiera demult pădurile eternității „cel mai mare poet pe care l-a ivit şi-l va ivi vreodată, poate, pământul românesc". Eminescu, dincolo de ura exprimată contra inamicilor țării sale, a construit România în şi prin poezie, iar această construcție s-a dovedit la fel de reală ca țara în hotarele sale din 1918. Eminescu este demiurgul sufletului şi trupului nostru național, iar prin aceasta el ne-a proiectat în universalitate, în rând cu popoarele lumii.

Acad. Ioan-Aurel Pop

Comunicare prezentată la Sesiunea solemnă a Academiei Române dedicată comemorării lui Mihai Eminescu

"125 de ani după Mihai Eminescu"

16 iunie 2014!

Simplă coincidență? Eminescu ciuntit la Biblioteca Metropolitană București !

Citind cu atenție şi îngrijorare comunicarea acad. Ioan-Aurel Pop am fost curios să aflu dacă mai este astăzi republicată poezia ***Doina*** şi dacă volumele originale din sec. al XIX-lea ale lui Mihai Eminescu se păstrează intacte la biblioteca virtuală www.dacoromanica.ro, un site pentru care aveam - şi încă am - toată buna apreciere.

Păstram o piesă rară în biblioteca mea: **Poesii de Mihail Eminescu**, Ed. Librăriei Socecu & Comp - Bucureşti, 1884. Numai bună pentru confruntare! **Stupoare!** La Biblioteca Metropolitană poezia "Doina" fusese ciuntită! Paginile 175-178 **erau lipsă!** În locul copertei originale era afişată pagina titlu interioară iar la prefața editorului scrisă în Bucureşti, decembrie 1883, lipsea tocmai numele celui care se îngrijise să adune colecția: Titu Maiorescu! Era prima colecție Eminescu adunată din "Convorbiri literare"!

Copiați şi păstrați !

DOINA

Dela Nistru pân' la Tisa
Tot Românul plânsu-mi-s'a
Că nu mai poate străbate
De-atâta străinătate.
Din Hotin şi pân' la Mare
Vin Muscalii de-a călare,
Dela Mare la Hotin
Mereu calea ne-o ațin;
Din Boian la Vatra-Dornii
Au umplut omida cornii
Şi străinul te tot paşte
De nu te mai poți cunoaşte;
Sus la munte, jos pe vale,
Şi-au făcut duşmanii cale,
Din Sătmar pîn' în Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet Român săracul,
Îndărăt tot dă ca racul,
Nici îi merge, nici se
'ndeamnă,
Nici îi este toamna toamnă,
Nici e vară vara lui
Şi-i străin în țara lui
Dela Turnu 'n Dorohoi
Curg duşmanii în puhoiu
Şi s'aşează pe la noi;
Şi cum vin cu drum de fier,
Toate cântecele pier,
Sboară păsările toate
De neagra străinătate;

Numai umbra spinului
La uşa creştinului,
Îşi desbracă țara sânul,
Codrul — frate cu Românul —
De săcure se tot pleacă
Şi izvoarele îi seacă —
Sărac în țară săracă

Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima rânii
Mânca-i-ar casa pustia
Şi neamul nemernicia !

Ştefane, Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Arhimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija Sfinților
In sama părinților,
Clopotele să le tragă
Ziua 'ntreagă, noaptea 'ntreagă,
Doar s'a 'ndura Dumnezeu
Ca să-ți mântui neamul tău !
Tu te 'nalță din mormânt
Să te-aud din corn sunând
Şi Moldova adunând.
De-i suna din corn odată
Ai s'aduni Moldova toată,
De-i suna de două ori
Iți vin codri 'n ajutor,
De-i suna a treia oară
Toți duşmanii or să piară,
Din hotară în hotară —
Îndrăgi-i-ar ciorile
Şi spânzurătorile !

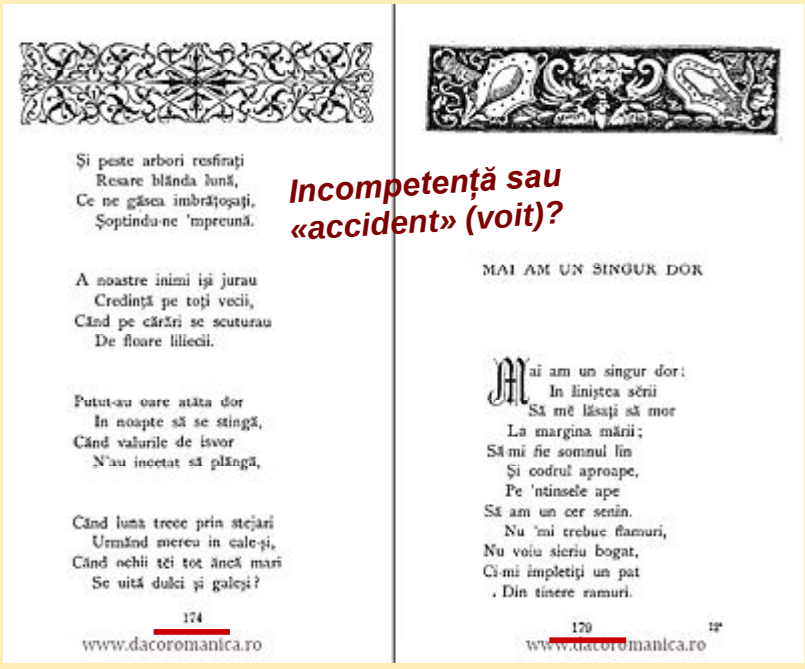
Şi peste arbori resfirați
Resare blânda lună,
Ce ne găsea îmbrățoşați,
Şoptindu-ne 'mpreună.

A noastre inimi işi jurau
Credință pe toți vecii,
Când pe cărări se scuturau
De floare liliecii.

Putut-au oare atâta dor
In noapte să se stingă,
Când valurile de isvor
N'au încetat să plângă,

Când luna trece prin stejari
Urmând mereu in cale-şi,
Când ochii tăi tot încă mari
Se uită dulci şi galeşi?

174

www.dacoromanica.ro

Incompetență sau «accident» (voit)?

MAI AM UN SINGUR DOR

Mai am un singur dor:
In liniştea serii
Să mă lăsați să mor
La margina mării;
Să mi fie somnul lin
Şi codrul aproape,
Pe 'ntinsele ape
Să am un cer senin.
Nu 'mi trebue flamuri,
Nu voiu sicriu bogat,
Ci-mi impletiți un pat
Din tinere ramuri.

170

www.dacoromanica.ro

Pentru cititorii "Sămănătorul"
- Paginile lipsă la B.M.Bucureşti -

DOINĂ

De la Nistru păn' la Tissa
Tot Românul plănsu-mi-s'a,
Că nu mai poate străbate
De-atăta străinătate.
Din Hotin şi păn' la Mare
Vin Muscalii de-a călare,
De la Mare la Hotin
Mereu calea ne-o aţin;

175

Işi desbracă ţara sinul,
Codrul — frate cu Românul —
De sĕcure se tot pleacă
Şi isvoarele ĕi seacă —
Sărac in ţară săracă!

Cine-au indrăgit străinii,
Mănca-i-ar inima căinii,
Mănca-i-ar casa pustia,
Şi neamul nemernicia!

Stefane Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta,
Las' Archimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija Sfinţilor
In sama părinţilor,
Clopotele să le tragă
Zioa 'ntreagă, noaptea 'ntreagă,
Doar s'a 'ndura Dumnezeu,
Ca să 'ţi măntui neamul tĕu!

Din Boian la Vatra-Dornii
Au umplut omida cornii,
Şi străinul te tot paşte
De nu te mai poţi cunoaşte.
Sus la munte, jos pe vale
Şi-au făcut duşmanii cale,
Din Satmar păn' in Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet Român săracul!
Indărăt tot dă ca racul,
Nici ĕi merge, nici se 'ndeamnă,
Nici ĕi este toamna toamnă,
Nici e vara vara lui,
Şi-i străin in ţara lui.
De la Turnu 'n Dorohoi
Curg duşmanii in puhoi
Şi s'aşează pe la noi;
Toate cântecele pier,
Sboară păsĕrile toate
De neagra străinătate;
Numai umbra spinului
La uşa creştinului.

176

Tu te 'nalţă din mormĕnt,
Să te aud din corn sunând
Şi Moldova adunând.
De-i suna din corn odată,
Ai s'aduni Moldova toată,
De-i suna de două ori,
Iţi vin codri 'n ajutor,
De-i suna a treia oară
Toţi duşmanii or să piară
Din hotarĕ in hotarĕ —
Indrăgi-i-ar ciorile
Şi spânzurătorile!

178

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Un studiu de premieră mondială al dr. Ion Mocioi privind descifrarea discului de la Phaitos - Creta

SERIA a III-a

DISCUL DE LA PHAISTOS

VALOAREA FONETICĂ A SILABELOR

28 **Valoarea fonetică a silabelor:**

28 **La valeur phonetique des syllabes:**

1 **i,** "a merge"; "femeie"; "marcher"; "la femme"

Semnul 1 reprezintă o *femeie* în mers. Ea poartă o fustă scurtă şi o centură, desenate foarte schematic. Acest fel de îmbrăcăminte aparţinea lumii pelasgice din Balcani, de la Dunărea de Jos şi de la Teba. Cretanii minoeni erau pelasgi şi purtau îmbrăcămintea predecesorilor lor. Putem constata că fusta pietonului reprezentat de semnul 1 al Discului de la Phaistos este ilia pelasgică, ceea ce ar putea constitui elementul în favoarea asocierii discului însuşi la cultura pelasgică.

Le signe no.1 représente une *femme* en train de marcher. Elle porte une courte pagne et une ceinture, dessinées très schématiquement. Ce domaine vestimentaire appartenaient au monde pélasgique provenant des Balkans, du Bas-Danube et de Thèbe. Les Crétois minoens étaient des Pelasges et portaient des vetéments de leurs prédécesseurs. Nous pouvons constater le pagne du piéton représenté par le signe *1* du Disque de Phaistos est l'*ilia* pelasgique, ce qui pourrait constituer l'élément en faveur de l'association du disque lui-même à la culture pelasgique.

2 **u,** "ochi", "a vedea"; "l'oeil", "voir"; "ulan", "soldat"

Semnul 2 reprezintă un cap de om purtând o cască, adică un soldat cu casca specifică predecesorilor pelasgi care au stat la originea licienilor antici, egiptenilor, filistinilor, cretanilor şi ciprienilor, ei înşişi purtători ai unui asemenea fel de cască.

Le signe no.2 représente une tête d'homme portant une casque, c'est-à-dire un soldat avec la casque spécifique des prédécesseurs pelasgiques, puis ont été à l'origine des Lyciens antiques, des Egyptiens, des Philistins, des Crétois et Cypriens, eux-mêmes porteurs de casques.

3 **re,** "rege"; "rois"

Semnul 3 de pe "Discul de la Phaistos" reprezintă un cap ras având semnul regesc tatuat sau desenat pe obrazul stâng, specific regilor pelasgi din timpurile preelenice. Astfel îl reprezentau egiptenii pe "regele din Creta", "Wr n Ktiw", în traducere "Regele ţării Keftiou", sau "Regele ţării Creta".

Le signe no.3 du Disque de Phaistos représente une tête rasée, ayant le signe royal tatoué ou dessiné sur la joue gauche, specifique aux rois pelasgiques, dans l'époque préhellénique. Ainsi les Egyptiens présentaient "Wr n Ktiw", en traduction "le Roi du pays de Keftion" ou "le Roi de Crète".

4 **ri,** "rival", "prizonier"; "prisonnier"

Semnul 4 reprezintă un bărbat dezbrăcat având ambele mâini legate la spate. Nu cunoaştem alte atestări de prizonieri în lumea egeeană.

Le 4-ième signe représente un homme nu, ayant les deux mains liées par derrière. On ne connaît pas d'attestations de prisonniers dans le monde égéen.

5 **pe,** "copil", "fiu"; "enfant", "fils"

Semnul 5 reprezintă un copil, cu capul ras şi dezbrăcat, nesigur pe picioarele lui. În limbile pelasgă şi dacă se regăseşte cuvântul *per*, "copil", fiu", ca în expresia "Decebalus per Scorilo" ("Decebal fiul / copilul lui Scorilo").

Le signe no. 5 représente un enfant, à la tête rasée, nu et chancelant sur ses jambes. Dans les langues pélasgique et dacique on retrouve le mot *per*, enfant, fils, comme dans la syntagme "Decebalus per Scorilo" ("Decebal, l'enfant / fils de Scorilo").

6 **wo,** "doică", "mumă"; "nourrice"

Contrastând puternic cu tiparile feminine minoene şi miciene, figura feminină care reprezintă semnul 6 este o femeie cu sânii goi, de proporţii considerabile, care are un fel de fustă întoarsă, unde poartă un copil de alăptat. Imaginea feminină este, deci, o doică; în limbile pelasgă, dacă şi română, o *mumă*.

Contrastant fortement avec les types féminins minoens et mycéniens, la figure féminine représentant le signe no.6 c'est une femme aux seins nus, de proportions considérables; elle porte une sorte de jupe à volants, où elle ne pourrait porter qu'un nourrisson. L'image féminine représente donc une nourrice, en langue pélasgue, dace et roumaine, une "mumă".

7 **so,** "a suna"; "clopot"; "sonner"; "cloche"

Semnul 7 nu reprezintă un sân de femeie, simbol al fertilităţii; reprezintă un *clopot* şi acţiunea *a suna*. Se regăseşte şi în hieroglifa cretană cu imaginea clopotului.

Le signe no.7 ne représente pas un sein de femme, symbole de la fertilité; il s'agit d'une *cloche* et représente le sens *sonner*. On le retrouve dans l'hiéroglyphe crétois associé à l'image de cloche.

8 **no,** "mănuşă"; "gant"

Semnul 8 al Discului de la Phaistos reprezintă o mănuşă numită *no*. Atleţii minoeni au mâinile protejate de mănuşi de acest fel.

Le signe no.8 du Disque de Phaistos représente un gant, *no*. Les athlètes minoens avaient les mains protégées par des gants de ce genre.

9 **li,** "a se ascunde în mediu moale"; "elitoris"; "se cacher en matériel mou"; "clitoris"

Semnul 9 a fost asemănat cu un fel de tiară de origine hitită, dar sensurile reale sunt *a se ascunde într-un mediu / material moale* şi "elitoris".

Le signe no.9 a été comparé à une sorte de tiare d'origine hittite,mais les sens réels sont celui de *cacher en milieu matériel mou* ou *clitoris*.

10 **le,** "copac"; "arbre"

Desenul ideogramei 10 nu reprezintă imaginea unei "pene". Pentru alţi autori, reprezintă un fel de "săgeată". Este *le*, "lemn".

Le dessin de l'idéogramme no.10 ne représente pas l'image d'une "plume". Autres auteurs, l'associent à une sorte de "flèche". C'est *le*, "arbre".

a, "arc"; "armă"; "arc"; "arme"

11

Obiectul la care se referă acest desen are caracteristicile unui *arc cu coardă*, un fel de *armă* din coarne de cerb. Acest fel de arc a fost atestat în Creta, dar cretanii l-au înlocuit cu *halebarda*.

L'objet auquel fait référence ce dessin a les caractéristiques d'un *arc à corde*, espèce d'*arme* en bois de cerf. Ce genre d'arc fut attesté en Crète mais les Crétois le remplacèrent par *l'hallebarde*.

ru, qe, "scut"; "bouclier"; "roată"; "roue"

12

Desenul 12 este evident al unui *scut* rotund ca acelea care sunt reprezentate pe vasele războinicilor, pentru că are o protuberanță centrală și șase protuberanțe de-a lungul circumferinței. Vezi și *roată* și *car*.

Le dessin no.12 c'est un *bouclier* rond comme ceux qui sont représentés sur les vases des guerriers parce qu'il a une protubérance centrale et six protubérances sur la circonférence. Voir: *roue* et *charrue*.

nu, "nod"; "buzdugan"; "noeud"; "massue"

13

Semnul 13 reprezintă imaginea unui *buzdugan* armat cu cuie sau *noduri*. Prinții domnitori și Hercule aveau buzdugane de acest fel.

Le signe no.13 représente *massue* armée de clous, ou de *noeuds*. Les princes régnants et Héraklès lui-même avaient des massues de ce genre.

dwe, ta, "poartă"; "porte"

14

Semnul 14 nu reprezintă "căluțe" (după Evans) și nici "munți" (după Pernier), ci o *poartă*.

Le signe no.14 ne représente pas "des menottes" (selon Evans) ou "des montagnes" (selon Pernier), mais une *porte*.

da, "bardă"; "piolet"; "hache"; "piolet"

15

Semnul 15 reprezintă o *bardă* sau un *piolet* pelasgic. El nu este o "bardă dublă", tipică cretanilor.

Le signe no.15 représente une *hache* ou un *piolet* pélasgique. Ce n'est pas "la double hache" typiquement crétoise.

si, "șiș", "cuțit cu teacă sau plăsea curbă"; "couteau ŕ la manche recourbée"

16

Imaginea 16 ar putea fi a unui *șiș* sau *cuțit cu teacă sau plăsea recurbată*. Pelasgii și urmașii lor daci aveau o sabie curbă.

Il pourrait s'agir d'un *couteau à la manche recourbé*. Les Pelasges et les Daces avaient le sabre recourbé.

ka, "capac cu mâner"; "couvercle ŕ manche"

17

Se aseamănă cu un *capac* care are mâner, folosit pentru a acoperi recipiente. Pelasgii și cretanii au avut capace de vase cu această formă.

Il s'agit d'un *couvercle à manche*, utilisé pour couvrir les récipients. Les Pelasgues et les Minoens avaient des couvercles de vases de cette forme.

gi, "cioc"; "unghi"; colț"; "bec"; "angle"; "coin"

18

Semnul 18 reprezintă la origine un *cioc*. este un semn specific pelasgic. Egiptenii foloseau un boomerang asemănător, dar unghiul nu este identic.

Le signe no.18 représente à l'origine un *bec*. Il est un signe typiquement pélasgique. Les Egyptiens utilisaient un boomerang semblable, mais l'angle n'est pas identique.

ni, "cuib"; "rândunică"; "fruct"; "nid"; "hirondelle"; "fruit"

19

Semnul 19 reprezintă un *cuib* sau o *rândunică*, la pelasgi. El este de asemenea simbolul *fructelor*. Evident, nu este nici un fel de "rindea" (după Godart).

Le signe no.19 représente un *nid* ou une *hirondelle*, chez les Pélasgues. C'est aussi le symbole des *fruits*. Ce n'est une sorte de "rabot" (selon Godart).

po, "topor"; "satâr"; "hache"; "couperet"

20

Fără îndoială, semnul 20 nu este un "vas" cu toartă (după Evans) și nici o "cochilie" de moluscă, în particular un "triton" (după Godart), ci este un *topor* sau un *satâr*.

Sans doute, le signe no.20 n'est pas un "vase à anse" (selon Evans) ou une "coquillage", pas plus un triton (selon Godart), mais une *hache* ou un *couperet*.

di, "piesă la războiul de țesut"; "iepe"; "pièce d'un métier à tisser"

21

Semnul 21 reprezintă o piesă a unui război de țesut, pentru schimbarea firelor.

Le signe no.21 représente une pièce d'un métier à tisser, pour le changement des lisses.

zu, "dinte"; "dent"

22

Semnul 22 reprezintă un *dinte*. El nu este "instrument muzical" (după Evans), "praștie" sau "un alt obiect" (după Godart).

Le signe no.22 représente une *dent*. Ce n'est pas "un instrument musical" (selon Evans), "une fronde" ou "d'autres choses" non plus (selon Godart).

qu, "coloană cu capitel"; "cui de lemn"; "colonne au chapiteau"; "clou en bois"

23

Semnul 23 reprezintă un *cui de lemn*, sau o *coloană cu capitel*.

Le signe no.23 représente un *clou en bois*, ou une *colonne au chapiteau*.

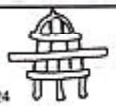

two, "monument funerar", "tumul"; "monument funéraire"

24

Semnul 24 reprezintă un *monument funerar* pelasgic, o construcție în lemn în interiorul căreia se depunea mortul pentru incinerare. Pe locul său se ridica o movilă. Pelasgii așezați în sud-vestul Anatoliei – Lyciei – aveau construcțiile funerare și sarcofagele lor cu sigure asemănări evocate de semnul 24 al Discului de la Phaistos.

Le signe no.24 représente un *monument funéraire* pélasgique, une construction en bois, à l'intérieur de laquelle on déposait le mort pour l'incinération. Sur la place d'incinération on formait un tertre. Les Pelasges installés dans l'angle Sud-Ouest de l'Anatolie – le peuple de Lycie – avaient les constructions funéraires et sarcophages qu'évoquent par le signe no.24.

naw, ba, "barcă"; "barque"

25

Semnul 25 al "Discului de la Phaistos" este reprezentarea unei *bărci* sau a unei ambarcațiuni de origine pelasgică și cretană.

Le signe no.25 du "Disque de Phaistos" est la représentation d'une *barque* ou d'un *bateau* d'origine pélasgique et crétoise.

co, "corn"; "corne"

26

Semnul 26 evocă un *corn* de animal (cerb).

Le signe no.26 évoque l'image d'une *corne* d'animal.

swi, "piele de animal (porc?)"; "peau d'animal (porc?)"

27

Semnul 27 amintește de imaginea unei *piei de animal* (porc). Pelasgii cretani creșteau animale și prelucrau pielea.

Le signe no.27 rappelle une *peau d'animal* (de porc). Les Pelasges crétois, élevaient des animaux et travaillaient la peau.

la, "labă"; "copită"; "patte"; "sabot"

28

Semnul 28 reprezintă o formă de *copită* de cal.

Le signe no.28 représente le forme d'une *patte (sabot)* de cheval.

mo, "motan"; "cotoi"; "pisic"; "matou"; "chat"

29

Semnul 29 reprezintă un cap de *pisic* văzut din profil.

Le signe no.29 représente une tête de *chat* vue de profil.

30 **qi,** "oaie"; "mouton"; "bélier"

Semnul 30 reprezintă imaginea unui cap de *oaie*.

Le signe no.30 représente l'image d'une tête de *mouton*.

31 **ga,** "gaie"; "vultur"; "milan"; "voutour"

Semnul 31 reprezintă o *gaie* în zbor, care poartă în ghiarele sale un şarpe.

Le signe no.31 représente le *milan* en plein vol et qui porte entre ses griffes un serpent.

32 **pu,** "pui"; "puişor"; "poussin"

Semnul 32 reprezintă un *puişor*. Compararea cu un "porumbel care mănâncă" (după Godart) nu este pertinentă.

Le signe no.32 représente un *poussin*. La comparaison avec "le pigeon qui mange" (selon Godart) n'est pas pertinente.

33 **to,** "ton"; "peşte"; "thon"

Imaginea semnului 33 seamănă a fi un *ton* (după Pernier), desigur un *peşte*.

L'image du signe no.33 semble être un *thon* (selon Pernier), bien sûr c'est un *poisson*.

34 **du,** "păduche"; "pou"

Semnul 34 reprezintă un *păduche*. Nu este o "albină" (după Godart).

Le signe no.34 représente un *pou*. Ce n'est pas une "abeille" (selon Godart).

35 **pa,** "pai"; "frunză"; "paille"; "feuille"

Imaginea semnului 35 nu este a unui "platan" (după Pernier), ci este a unui *pai* cu frunze late.

L'image du signe no.35 n'est pas celle d'un "platane" (selon Pernier), mais celle d'une *paille* aux feuilles larges.

36 **sa,** "in"; "salcie; "lin"; "saule"

Imaginea 36 a fost comparată cu o "viţă de vie" (Godart). Semnul însă reprezintă o ramură de *in* sau de *salcie*.

L'image no.36 a été comparé à une "vigne" (Godart). Mais le signe représente un rameau de *lin* ou de *saule*.

37 **ḫi, hri,** "crin"; "lys"

Semnul 37 reprezintă părţi ale florii de *crin* sau ale unei plante de apă, cu referire la tija, frunza şi rizomul ei.

Le signe no.37 représente les parties de la fleur de *lys* ou celles d'une plante d'eau, tige, feuille, rhizome y compris.

38 **swa,** "trandafir"; "roză"; "soare"; ";rose"; "soleil"

Semnul 38 reprezintă o *floare*, o *roză*, simbol al *soarelui*.

Le signe no.38 représente une *fleur*, une *rose*, symbole du *soleil*.

39 **ša, cha, şa, sha,** "orez"; "plantă de apă"; "riz"; "plante aquatique"

Semnul 39 reprezintă *orezul*, o plantă acvatică.

Le signe no.39 représente le *riz*, une plante aquatique.

40 **ku,** "coadă"; "fund"; "queue"; "fond"

Semnul 40 sugerează *coada* lungă a unui animal, probabil a unei vite.

Le signe no.40 suggère la *queue* d'un animal.

41 **o,** "os"; "os"; "fluier"; "flûte"; "stelă"; stèle"

Semnul 41 reprezintă un *os* folosit ca instrument muzical, *fluier*, sau *stelă*.

Le sign no.41 représente un *os*, utilisé en tant qu'un instrument de musique, *flûte*, ou *stèle*.

42 **se,** "himen"; "seceră"; "hymen"; "faucille"

Semnul 42 simbolizează un *himen* şi, respectiv, o *seceră*.

Le signe no.42 symbolise un *hymen* ou bien une *faucille*.

43 **ta, ti,** "a cerne"; "sită"; "ciur"; "bluter"; "sas"; "tamis"

Semnul 43 reprezintă acţiunea *a cerne* şi obiectul *sită* sau *ciurul*.

Le signe symbolise l'action de *bluter* ou l'objet à bluter, le *sas* ou le *tamis*.

44 **hra, ra$_1$,** "a rade"; "răzuitor"; "gură"; "raţă"; "raser"; "racloir"; "bouche"; "cane"

Semnul 44 reprezintă verbul *a rade* şi *răzuitorul*, precum şi *gură* sau *raţă*.

Le signe no.44 représente le verbe *raser* et *le racloir* ainsi que *la bouche* ou *la cane*.

45 **ne, ra$_2$,** "apa unui râu"; "l'eau d'une rivière"

Semnul 45 corespunde sensului *apa unui râu*.

Le signe no.45 correspond au sens *l'eau d'une rivière*.

46 **ie, iy,** "mersul"; "marche"

Semnul 1 cu sedilă reprezintă un număr nou, 46, ce simbolizează *mersul*.

Le signe no.1 à cédille c'est un nouveau numéro 46 qui signifie la *marche*.

47 **phe,** "picior"; "pied"

Imaginea reprezintă un nou semn 47 care simbolizează *piciorul*.

Le signe no.47 représente un nouveau signe qui symbolise le *pied*.

48 **sho,** "sunet"; "clopot"; "son"; "cloche"

Semnul 48 reprezintă *sunetul* printr-un *clopot*.

Le signe no.48 représente le *son* et la *cloche*.

49 **nho,** "mână"; "rugă"; "main"; "prière"

Semnul 49 reprezintă probabil *mâna* sau *ruga*.

Le signe no.49 représente probablement la *main* ou la *prière*.

50 **ghi,** "a (se) ascunde"; "ascunziş"; "(se) cacher"; "cachette"

Semnul 50 reprezintă verbul *a ascunde* sau *ascunzişul*.

Le signe no.50 représente le verbe *se cacher* ou la *cachette*.

51 **cho,** "capră"; "pădure"; "chèvre"; "forêt"

Semnul 51 reprezintă o *capră* sau *pădurea*.

Le signe no.51 représente la *chèvre* ou la *forêt*.

52 **pha,** "pat"; "culcuş din frunze"; "lit"; "nid", "couche"

Semnul 52 reprezintă un *pat* sau *culcuş din frunze*.

Le signe no.52 représente le *lit* ou le *nid de feuilles* ou une *couche*.

53 **shwa,** "rază"; "zeu"; "rayon"; "dieu"

Semnul 53 reprezintă sensurile *rază* şi *zeu*.

Le signe no.53 représente les sens *rayon* et *dieu*.

SILABARUL DISCULUI DE LA PHAISTOS/ LE SYLABAIRE DU DISQUE DE PHAISTOS

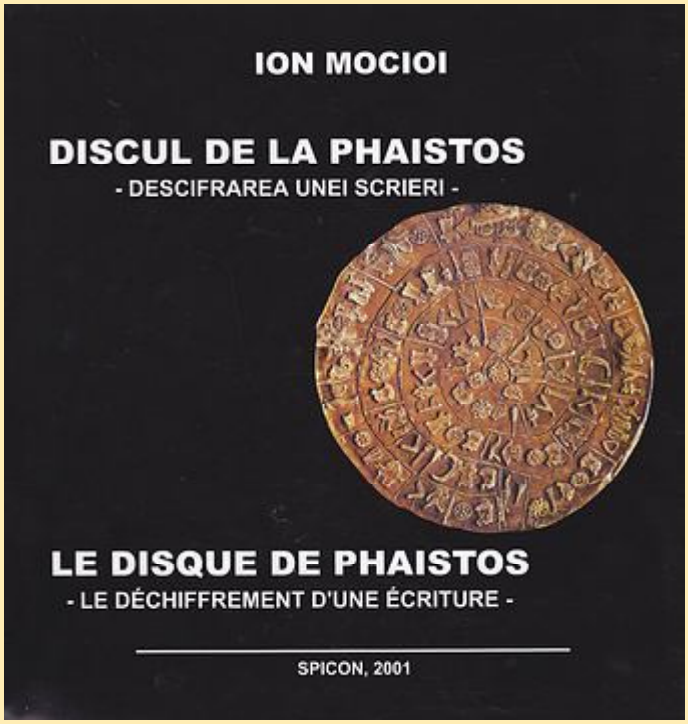

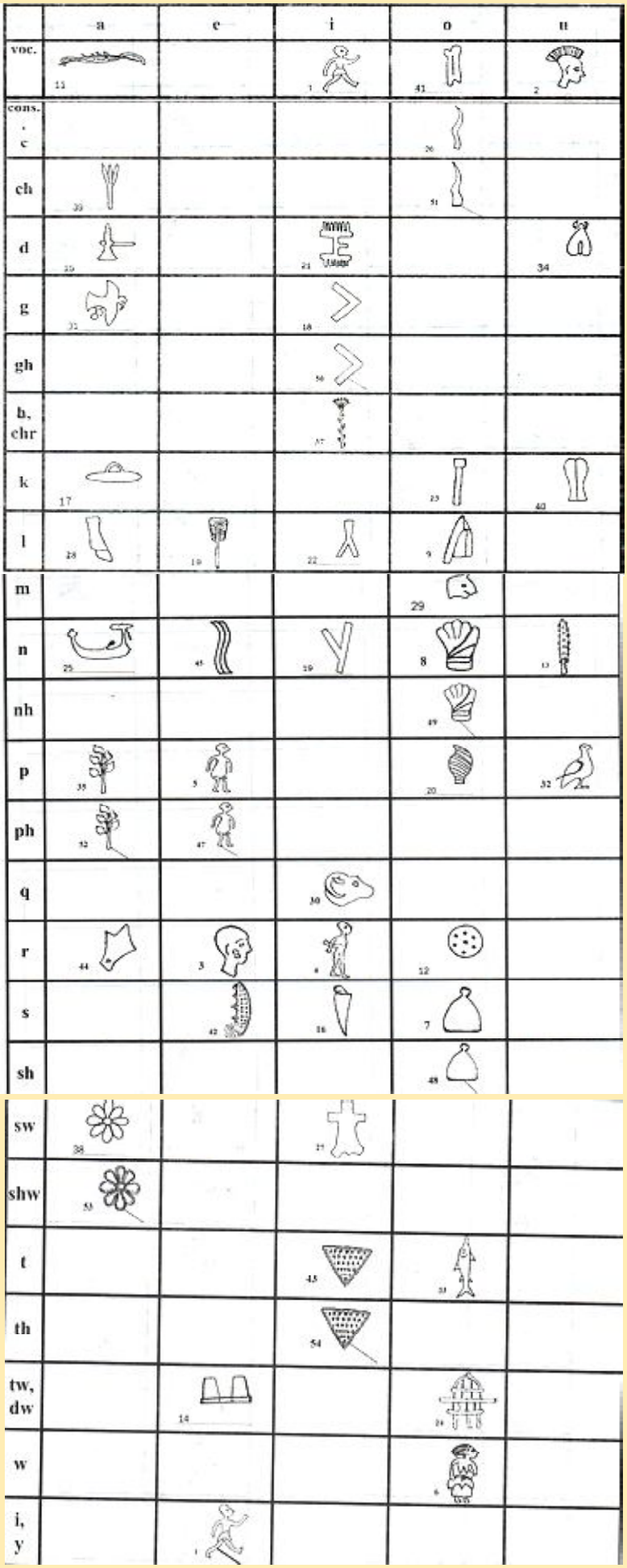

ÎNCHEIERE SERIA a III-a din studiul «Ion Mocioi - DISCUL DE LA PHAISTOS», Editura «SPICON», 2001, Colecția «Ştiința în mileniul III», ISBN 973-9022-87-1

- va continua -

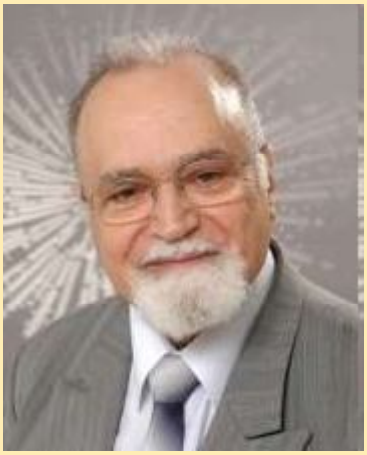

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

LUPII

„Homo homini lupus”
(Omul e lup pentru om)
Thomas Hobbes (1588-1679), filosof englez

- fragment, pag. 19-24 -

- Am avut în şcoală un profesor extraordinar, tovarăşul Mircea Gheorghe, care ne-a învăţat economia politică generală, precum şi politica economică a statului, dar şi cum să ţinem la zi *Agenda pe probleme interne şi internaţionale.* Concret, acest om deosebit ne cerea să conspectăm zilnic ziarele, să nu ne scape nici unul din evenimentele interne şi internaţionale mai importante, pe care să le înţelegem prin prisma politicii partidului şi a statului nostru. În ultimul an, acest mare profesor ne-a fost diriginte. Ne-a obligat clasa, chiar de la prima oră pe care a avut-o cu noi, să ne îngrijim să avem întreaga colecţie a ziarului *Scânteia*, pe care s-o ţinem la zi. Jumătate din costul abonamentului ni l-a plătit dânsul. Eu am primit sarcina să mă îngrijesc de colecţie. La terminarea şcolii n-am avut cui s-o predau, aşa că am luat-o acasă. M-am obişnuit s-o am şi s-o ţin la zi. Cât eram la şcoală cumpăram ziarul cu rândul. Acum, de când colecţia e la mine, cumpăr eu ziarul, îl citesc şi-l conspectez… pe fel de fel de probleme. Am câteva caiete mari, pe care le păstrez cu grijă, organizate pe fel de fel de teme extrase din ziar. Treaba asta-mi face mare plăcere, iar când ceva îmi place o fac cu mult sârg şi reţin totul cu uşurinţă. Şi reproduc aproximativ în aceeaşi măsură cam tot ce citesc.

Se făcuse linişte.

- Ce note ai avut în şcoală? rupse tăcerea preşedintele.

- La noi, în şcoala noastră, în cei patru ani, s-a folosit sistemul sovietic de notare, alcătuit din patru calificative, şi-anume: *foarte bine, bine, suficient şi insuficient, adică notele de 5, 4, 3 şi 2*… Eu am avut numai aprecieri de foarte bine în toţi anii, la toate materiile, răspunse Radu, rar, şoptit.

- Interesant… Şi n-ai fost repartizat în învăţământul superior? întrebă preşedintele. Că, după cum am auzit, vârfurile, cei mai buni elevi sunt trimişi direct la facultăţi, fără să mai dea examene de admitere.

- Şi eu am primit o asemenea repartiţie. Am fost repartizat la ISEP, dar n-am vrut să merg acolo.

- De ce? sări şefa Cadrelor.

- Pentru că am dat examene la IATC.

- Ce-i aia? se încruntă şefa Cadrelor.

- IATC e prescurtarea în uz de la Institutul de Artă Teatrală şi Cinematografică din Bucureşti, răspunse Radu.

- Oho, te pomeneşti că eşti şi artist? De când aşteptăm noi un artist?! rosti, ridicându-se, preşedintele Nania. Îşi puse din nou ochelarii, se aplecă atent peste masă şi-i strânse mâinile lui Radu. *Ai picat foarte bine la noi, tovarăşe Radu! Eu îţi zic bine-ai venit în mijlocul nostru!*

S-a ridicat şi el, zâmbind intimidat.

- Vă mulţumesc pentru urare, şopti. Radu îi vedea bine ochii verzi-cenuşii, inteligenţi. Simţea că va putea conta pe acest om.

2

UN ABUR PUFOS tremura uşor deasupra curţii înguste, plină cu tot felul de acareturi vechi şi umede. Cerul – atâta cât îl vedea din curte – era limpede şi albastru, de un albastru pur, luminos.

Ieşise, cărându-şi geamantanul.

Îl urma pe preşedintele Nania, care promisese tovarăşei Şoană că se va ocupa personal de el, că va merge să-l prezinte şefului contabil, să-l aşeze la un birou, *„să se aclimatizeze”*. Chiar aşa i-a spus şi lui Radu, pe când îşi punea şapca şi se îndrepta spre uşă: *“E bine să te aclimatizezi, tovarăşe Radu…* Să-ţi cunoşti viitorii colegi, ei să te cunoască pe dumneata, să vezi ce se munceşte la noi şi cum se munceşte. Adică să devii de-al nostru. Dumneata ai nevoie de noi, aşa cum şi noi avem nevoie de dumneata… Ai înţeles? La care Radu a răspuns *“Da”*, în clipa în care se pregătea să iasă, urmându-l pe preşedinte, cu o mână pe clanţa uşii, abia mai apucând să spună *“Sărut mâinile!”* tovarăşei Şoană, care s-a grăbit să-i răspundă *“La revedere, tovarăşe! Şi spor la treabă!”*, tocmai când el ieşea pe uşă.

“O făcui şi p-asta! Plaudite amici!” şi-a zis Radu, după cum obişnuia el să spună ori de câte ori trecea prin câte-o dificultate. Vorbele le ştia de la tatăl său, care le ştia de la tatăl tatălui lui, pădurarul-pandur din Mehedinţi, unul dintre căpitanii apropiaţi ai lui Tudor Vladimirescu şi mai apoi prieten al lui Nicu Bălcescu. Vorbele astea erau ale *Bălcescului*, cum o spunea Radu colegilor, cu admiraţie şi respect pentru *marele cărturar şi revoluţionar de la pa’ş’opt.*

Revenind în stradă Radu a fost cuprins de o senzaţie ciudată. Avea impresia că se află într-un târg medieval de la începuturile civilizaţiei urbane, după cum văzuse într-o pictură. Pretutindeni erau prezente căruţe de toate felurile. (*“Parcă-i la bâlci. Când şi de unde s-or fi strâns aici atâtea căruţe? Mai devreme, nu erau”* se gândi el). În jurul lor roiau ţărani cu pălării trase pe ceafă şi cu bice în mâini. Vociferau şi gesticulau pătimaş, îngrijându-se de caii lor, priponiţi de pomi şi de garduri, cu grămezi de fân puse pe jos, ori cu traiste legate sub boturi, să rumege continuu. Câteva căruţe erau urcate pe trotuarul din faţa magazinului *“Articole de Fierărie”*. Le-a ocolit cu

atenție mai întâi președintele, apoi și el, mutându-și geamantanul dintr-o mână în cealaltă… Dincolo de această aglomerație murmurândă se vedea strada până departe – o forfotă dezlănțuită și pestriță, ondulându-se ca un val tulbure sub soarele orbitor, ce strălucea destul de sus, chiar în capul străzii, poleind pavajul încă umed, pe care lunecau, iuți și amenințătoare, birjele. (*"Doamne, de unde atâta lume?"* se minună el). În stradă, chiar în fața birtului "*La Potcoava Albastră"* un tânăr cu un coif țuguiat, dintr-un ziar, vântura o scândură peste cărbunii grătarului încins, pe când mititeii, așezați cu grijă, sfârâiau pe jăratecul iute, înmiresmând zona. Unii mușterii ședeau la coadă, alții făceau naveta ducând mititei fierbinți femeilor și copiilor care-i așteptau cu nerăbdare, ca pe ghimpi, *așezați pe vine*, pe lângă zidurile caselor din preajmă.

Ar fi vrut să-l întrebe pe președinte ceva, dar a renunțat.

După câțiva pași s-au oprit în dreptul unor porți înalte, din tablă vopsită maro. Președintele Nania bătu cu pumnul într-una. I se deschise. Intrară. După ei poarta s-a închis la loc. Portarul, un om în vârstă, tocmai își ascuțea creionul cu un briceag lat, de forma unui pește.

De data aceasta, curtea interioară era foarte curată și îngrijită, incomparabil mai largă și, mai ales, destul de lungă. Mai târziu avea să afle Radu că aici erau *trei depozite centrale en gross:* în fund, foarte mult în spate, *primul* – cel de textile și încălțăminte, iar în laterale – *două* ușă-n ușă: în stânga *cel de-al doilea mare* depozit – pentru produse chimice, articole de menaj și sticlărie, iar vizavi *cel de-al treilea mare depozit* – depozitul de produse din tutun, articole de librărie, drogherie și coloniale. Acesta se găsea aproximativ vizavi și de prima clădire de pe partea stângă – care era o casă arătoasă, văruită în alb – numită *marele Birou al Contabilității Generale*, cu intrarea prin față, precum și *Biroul Contabilitate Analitică*, cu intrarea pe după colțul din stânga al clădirii. (*"Carevasăzică, pe-aici o să-mi fac veacul!"* reflectă el).

La Contabilitatea Generală a OCL-ului se pătrundea printr-o mică verandă. Prima ușă, cea dinspre afară, dar și cea care dădea direct în biroul cel mare al contabilității, aveau perdelițe până la jumătatea geamurilor. În zilele următoare Radu avea să-și dea seama că prin aceste perdelițe putea fi observată, dintr-o singură privire, toată lumea prezentă în birou: *"cine e și cine nu e la locul lui"*. Numai că treaba asta era cu totul altă poveste, pe care Radu n-a înțeles-o atunci.

Președintele a intrat primul. După el, trăgându-și geamantanul, de parcă-și trăgea sufletul, venea Radu. Dar, surpriză: biroul era plin de femei foarte tinere. Toți ochii acestora s-au îndreptat spre el. Creioanele au coborât pe mese. S-a făcut o liniște deplină.

- Bună ziua! Tovarășul șef-contabil Buruiană e-n-năuntru? a întrebat președintele arătând ușa din dreapta sa.

- Da, este!… a răspuns cineva.

Radu și-a pus geamantanul jos, în dreapta, lângă perete, după care, ridicându-se, a surprins că e ținta tuturor privirilor curioase ale acestor femei, așezate la birourile lor, pe trei rânduri.

- Avem noroc, a zis președintele. Să mergem, dar fără valiză… i-a șoptit el lui Radu

Președintele a bătut la ușă, a deschis-o mormăind ceva, și a intrat, lăsând-o, totuși, întredeschisă. Simțindu-se sfredelit de zeci de ochi, Radu s-a răsucit într-un mod cu totul nefiresc, ca-n clipa următoare să se strecoare după el. În noul birou, mult mai mic, se aflau patru persoane: două femei și doi bărbați care ședeau de vorbă.

- Bună ziua, tuturor! a spus președintele.

- Bună să ne fie! a răspuns un bătrânel cu ochii blânzi, părul alb și mustăcioara albă, rară, îmbrăcat într-o cămașă albă, peste care purta o vestă de lână albă-crem, încheiată cu nasturi mari de sidef, ușor diferiți, ca mărime. S-a ridicat, și-a aranjat ochelarii și i-a strâns mâna președintelui.

- Tovarăşe şef contabil – i s-a adresat președintele – ne-a venit azi un proaspăt absolvent al Școlii Medii Tehnice de Comerț din Bucureşti, tovarășul…

- Radu Gheorghe, a completat acesta, înclinându-se.

- Care dintre școli? Că sunt două… s-a interesat șeful contabil.

- De la Nicolae Kretzulescu, a precizat Radu.

- Da, da… a rostit șeful contabil, pierdut pe gânduri. Acolo am învățat și eu, acum 40 de ani. Astă-vară am avut întâlnirea de 40 de ani de la absolvire. Hei, cum mai trec anii, frate dragă! …Mă bucur sincer că, iată, cunosc un absolvent al școlii în care am învățat și eu, i-a întins șeful contabil mâna lui Radu, prezentânduse: *Buruiană.*

Tușind ușor, să-și dreagă glasul, și-apoi umflându-și pieptul, președintele a socotit că e momentul să spună pentru ce venise:

- Să-i găsești dumneata un loc, să-i spui ce are de făcut, după care vom mai vorbi noi, te rog.

Șeful contabil a lăsat ochii în jos, făcând o pauză:

- Să văd ce pot face… Dar nu-i o problemă. Apoi, ridicându-și privirea către Nania: Săptămâna asta lipsește doamna Stănescu. Pentru început va sta în locul dumneaei. Săptămâna viitoare vom hotărî ce fel de lucrări îi vom încredința și unde-l vom stabiliza. Până atunci sperăm să se obișnuiască la noi, să se simtă ca acasă.

"Ca acasă? Oho! Nicăieri, niciodată, nu poate fi ca acasă!" simți Radu că-l inundă o durere surdă.

- Păi, cam asta-ar fi totul… încheie președintele.

- Da, desigur, asta-i tot! aprobă șeful contabil mișcându-și de câteva ori capul său alb în întregime. Rezolvăm totul pe loc, chiar acum, imediat. Sanda, cheam-o, te rog, pe Cristiana.

Sanda, una din femeile care se aflau în birou, o doamnă finuță, subțirică, tunsă scurt, se ridică de la locul ei, deschise ușa și rosti șoptit, îndeajuns să fie auzită în biroul cel mare:

- Cristiana, la șefu'!

De dincolo se auzi trăgându-se un scaun și-apoi pași călcând apăsat. În ușă apăru o fată plinuță, îmbujorată.

- Iată-mă! zise fata zâmbind convențional, în poziție de drepți.

Șeful contabil, care n-o privea, își trecu mâna dreaptă prin păr.

- Cristiana, cum merge lucrarea ta? Dar, să știi că nu pentru asta te-am chemat… se grăbi el să precizeze. Vreau să te rog să-i arăți tovarășului Radu Gheorghe, de azi-nainte colegul nostru, care e biroul doamnei Stănescu. Să-i oferi biroul și scaunul 'mneaei, apoi să-i explici în ce constă lucrarea noastră, de care răspundem cu toții. Pentru început, azi, e bine să se familiarizeze cu problema, că probabil e obosit, după drum…

- Nu sunt obosit, interveni prompt Radu, zâmbind.

- Continuare în nr. viitor -

Citiți romanul **Lupii** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2010/George_Ene_-_Lupii_roman_vol_1.pdf

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Poezii din grădina de sub cer

Din volumul, "Grădina de sub cer"

Horoscop

Există o legătură
firească
între o stea şi
firea omenească.
Dacă omul s-a
întrupat
Din sămânță de
stea albastră
Calea lui va fi
luminoasă.
Dacă sămânța-i
dintr-o stea
pe moarte,
Omul va pune suflet
şi visare în toate.
Dacă steaua-i
roşu aprins
Va fi conducător
de neînvins.
Va subjuga
țări şi popoare.
Fără să-i pese
de oameni.
Ci doar de
cununile ca din
laur
Turnate însă
din aur
De un meşter mare.

Am înțeles că
marii-nțelepți
Se nasc chiar
din sămânța
Marelui Drept
De aceea sunt
cumpăniți
şi
atotştiutori.
Puțin înțeleşi
vizionari şi
mari gânditori.

Paralelă

Între un vişin
şi-un gutui
Smerite stau
şi pururi verzi
trei-tui.
Sunt aplecate
până la
pământ
De greul albului
purtând,
Dar tac
şi rabdă
albă nea
Doar se îndoaie,
nu se frâng!
Din prima zbatere
de vânt
putere strâng.
îşi scutură
norul cel alb
Ridică vârfurile
spre înalt.
Aşa şi-n vremuri
grele
Cât ne plecăm
mai mult
sub ele,

Cu-atât răsare
soarele voios
Ce ne culege de
pe jos
Şi ne ridică
iar în stele..

Sportul nu are vârstă !

Strai de cânt

Fără strai de sunet
gândul umbla
în vibrații pe unde
Pătrundea oriunde,
Comunica putere,
mireasmă şi dulceață
de miere.
Şi piatra
şi lemnul
şi apa
Aveau acelaşi gând
ca peştele,
ca fiara,
ca omul.
Conviețuiau
cu cerul,
cu pământul,
cu aerul,
cu tot trecutul,
cu prezentul,
cu viitorul.

Într-o clipă
din eternitate.
Când izbucni
foc peste ape,
Talazuri fără
margini
Se prăvăleau
peste pajişti.
Omul, îngrozit,
scoase un
Răcnet
cumplit.
Ceilalți îl auziră

şi speriați fugiră
Din calea
magmei,
care cuprindea
şi fierbea marea.

Pentru gândul
fricii se născu
"AU"
Pentru fructul
oferit Iubitei
"DAU"
Pentru plânsul de
prunc nou-născut
"OA"
Şi pentru da în
gotă "JA"

Gândul capătă
note de cânt
Şi omul se socoti
stăpân pe
puterea eliberării
de gând prin cuvânt.

În acelaşi timp
însă pierdu
darul
De a fi una
cu curgătorul
DIVIN.

Ceața aşterne văluri

Ceața cuprinde alb
culoarea
Şi-o înghite
încet, încet.
Atunci începe
destrămarea
Credinței mele
în ce-i drept,
Cum aburul,
venit din ceruri,
Aşterne văluri
de minciuni
Tot binele se
pierde-n vremuri
Şi oameni buni
Sunt mai puțini.

Ceața cuprinde
alb culoarea...

Zei protectori

Pe munți înalți
Din apa mării ridicați
Sălaş îşi au
Mai sus de norii ocrotitori
Toți zeii neamului
de muritori.

Şi ne păzesc din seară
până-n zori
Din zori în zori.

De-i unul arătos ca ei,
De e bogat
De are casă mai cu rost.
Ori de-î iubit.
Ori credincioasă
iubita de î-a fost.
Mânia lor
s-a fost stârnit.
Găsesc ei un izvor
deplin
Să-i facă zilele un chin.
Şi bietul om
e tot lovit,
Şi nici în moarte
nu-i iertat,
Pe lungi cărări e tot purtat.
Să nu-şi găsească un ostoi
Ca ceilalți de rând ca noi.

Sunt zeii buni? Sunt zeii răi?
Sau pur şi simplu sunt geloşi
pe oamenii iubiți,
pe oamenii bogați.
pe oamenii frumoşi?

Vindecători

Vindecători de suflet
sau de trup
Poartă cu sine
fărâmă din
Marele Bine
Şi dau fiecăruia
cât se cuvine
Puțin.
Destul,
Mai Mult.
Unui suflet
Sfarâmat,
Mult mai greu
de vindecat
Decât oftatul
tânărului domn,
Cântând în gura
mare serenade
sub balcon,
l-ar trebui o cupă
mare plină de speranță
lumină şi iertare
Iar unui trup
încopciat de-un rac
Miracolul neaflatului
leac.

în lumea asta
biet vindecător
Cum poate aduce
bine tuturor?
- Descătuşând din
Sufletul tratat
- Voința -
de a nu mai fi bolnav!

Citiți volumul **Grădina de sub cer** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Lucia-Silvia_Podeanu-Gradina_de_sub_cer.pdf

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii iunie

Prin grădina mea

De mână
Cu timpul
Prin grădina mea,
Merge lumina…

Vine o stea.
Vorbeşte –
Po-i să o asculți
Printre copacii seculari…
Cai mulți
Aleargă…
Sunt caii stelari
Printre flori sclipind de rouă,
Se plimbă
Pe alei…
În plină zi,
Pe lună nouă…

Albul, doar el rămâne nemişcat
În grădina mea,
Cum tocmai ați aflat…

După brățara sa

Toți călugării
Din mănăstire
Se dau în vânt
După o singură
Femeie…
Ce trece
Pe cărare…
În roua
Nopții…

Apoi,
Dimineața,
Luna
O ascunde
- Pe femeie -
După brățara sa…
Când călugării
Se duc
Să se roage.

Slobozi a vorbi

Datoria noastră
Ar fi tăcerea.

Nicio zi
Fără chipul lor…

Chiar
Telecomanda
Din casa noastră

Le aparține.

Cămaşa
Ei ne-o rânduiesc:
Din urzeală,
Ruptă.

Doar pe plantațiile lor
Putem plânge.

Atâta doar:
Suntem slobozi
A vorbi
Despre plecarea
De aici…

Tineri zei

Tineri
Zei
Coboară…
Pun
Piciorul
De pe o stâncă
Pe alta…

Pe lângă
Femei
Trec numai…

De
Vin
Nu se ating…
Dar siguri suntem:
Şi ei
Iubesc,
Se odihnesc
Puțin,
După care
Merg
Mai departe..

În pustie

Dreptatea
Lui
David
S-a făcut
Rupându-i-se
Regatul…
De ziua
Împăcării.

După care
Țapul,
Cu păcatele lumii,
Slobozit
A fost
În pustie.

A explica

A explica
Lumea
Prin cărămizile
Ei,
Înseamnă
A merge
Cu întrebările
Spre
Adevărul
Nenăscut
Încă…

Poezii şi grafică:
Vasile Mic

Demult, izvoarele

Demult,
În satul meu
Izvoarele
Apăreau
După nevoile
Țăranului.

Era
O casă
În poalele
Dealului,
Era alături
Un izvor.
La răscruce,
Încă unul.
La mijlocul fiecăreia dintre uliți
–
Câte un izvor…

Alb

Demult,
Izvoarele
Erau rude
Între ele.

Şi acum,
Izvoare
Şi credință
Sunt
În satul meu…

Fiecare

Fiecare
Cere
Întâi
O coroană.

Eu
Voi cere
Sabia!...

Şi nu le voi
Tăia
Capetele…
Doar o să le topesc
Ciocanul,
Secera…
Apoi

Numai…
Țara
Nu le va
Aparține!

Sub un cer patriarhal

Se tânguia
Un flaut
Intr-o noapte
Nebună…
Flori ,
Multe,
Valsau
Legate
În cunună…

Sigur
Visam
Că-s şi eu
Pe aproape,
Că am
Chiar
Multă lumină
Pe pleoape.

Dar şi harfe
Cântau…
O fântână
Ivită din deal…
Venea… venea
Cu luna
De mână…
Chiar
Sub un cer
Patriarhal.

Citiți celelalte **Poezii ale lunii mai** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/06/vasile-mic-poeziile-lunii-iunie.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Reflectarea imaginii lui Avram Iancu în scrisul istoric şi în folclor

Introducere

Datorită rolului jucat în desfăşurarea evenimentelor din anul 1848 în Transilvania, Avram Iancu s-a bucurat, încă de atunci de interesul istoriografiei şi a literaturii, care s-au oprit de-a lungul timpului asupra lui, analizând viaţa şi activitatea sa, şi folosindu-se de ele atât într-o serie de cercetări de specialitate, cât şi în realizarea unor opere ce vizează domeniul literaturii populare al celei culte, al artei pictografice sau al altor domenii conexe acestora.

Astfel, operele dedicate lui, fie ele monografii, studii, poezii, romane sau tablouri, sunt destul de numeroase, perioada apariției lor fiind una amplă, ce debutează cu anii următori evenimentului şi se continuă până astăzi (ce-i drept, nu cu aceeaşi consecvență).

Felul în care sunt surprinse trăsăturile personajului în cadrul conținutului lor, diferă şi el în funcție de perioadă, şi de autor, existând atât opere cu un caracter de-a drepul encomiastic ce proslăvesc faptele lui şi fac din el un adevărat erou, cât şi opere care încearcă să păstreze un ton neutru şi să realizeze o prezentare obiectivă a lui, sau opere care-l denigrează. Ele aparțin, desigur, cu precădere istoriografiei române, însă anumite materiale, valoroase prin conținut pot fi regăsite şi în cea maghiară, şi în alte scrieri ale unor specialişti din străinătate (ex. Keith Hitchins1).

Imaginea lui este prezentată diferit în paginile acestora, atât datorită raportării diferite la faptele lui, cât şi datorită faptului că, specialiştii au de cele mai multe ori în vedere aspecte diferite ale vieții şi activității lui. Astfel, unele cercetări se opresc asupra trăsăturilor sale fizice, altele asupra celor morale, altele analizează atitudinile lui, altele încearcă să îl încadreze în contextul politico-social sau cultural al vremii, altele se opresc asupra receptării lui postume, sau asupra relațiior sale cu cei apropiați etc.

În acest context, reliefarea imaginii lui Avram Iancu şi a felului în care a supraviețuit ea în conştiința celor care au scris despre el, fie ei contemporani ai săi sau istorici de mai târziu, fie ei poeți sau romancieri, reprezintă un demers important, al cărui scop este reliefarea unei imagini complexe, transtemporale ce sintetizează principalele elementele pe care se articulează discursul istoriografic sau cel beletristic (până la un punct, este destul de greu de făcut distincție între ele, în special în perioada contemporană evenimentului şi în cea imediat următoare), arată care sunt asemănările dintre concepții şi deosebirile majore şi care sunt contribuțiile autorilor cei mai reprezentativi.

În realizarea lui vom avea în vedere diferite surse istoriografice, mai vechi sau mai noi (aparținând unor autori precum Teodor Murăşanu , Ioan Lupaş, care a vorbit despre el în plenul Academiei Române4 , Silviu Dragomir , Ştefan Pascu , Sever Dumitraşcu , Constantin P. Avram , Florian Dudaş , Ioan Ranca şi Valeriu Nițu, Nicolae Bocşan sau Gelu Neamțu , cele mai importante surse literare (antologii de folclor precum cea a lui Simeon Florea Marian sau altor autori , dar şi romane sau volume de poezii aparținând unor autori mai mult sau mai puțin cunoscuți). Ele vor fi analizate şi comparate, în vederea reliefării principalelor idei care reies din lectura lor, a fundamentelor lor comune sau a divergențelor existente între diferiți autori. Vom încerca de asemenea să identificăm coordonatele discursului dominant cu privire la Avram Iancu, fără a neglija însă discursurile periferice, importante şi ele.

Întrucât spațiul afierosit acestei cercetări este unul destul de limitat, nu avem pretenția unei prezentări exhaustive. Sperăm însă că cercetarea de față va oferi cititorului o viziune de ansamblu asupra felului în care a supraviețuit imaginea lui Avram Iancu în istoriografie şi literatură şi asupra trăsăturilor care definesc această personalitate.

Imaginea lui Avram Iancu în folclorul popular

De-a lungul timpului Avram Iancu a fost evocat adesea în paginile operelor literare . Între ele, ponderea cea mai mare o au poeziile, iar între ele poeziile populare. Cele dintâi au fost antologizate adesea în diferite volume sau în anexele unor lucrări cu caracter istoric (la unele dintre acestea ne vom referi şi în cadrul subcapitolului următor, atunci când vom vorbi despre operele istorice în paginile cărora sunt regăsite ele). Fără a avea pretenția exhaustivității, ne vom strădui aici să reliefăm principalele idei regăsite în cadrul operelor literare cercetate şi să vedem care sunt trăsăturile esențiale ale portretului lui Avram Iancu ce reies din lectura lor.

Îmcă dintru început trebuie precizat faptul că, în poeziile în care se vorbeşte despre Iancu, este creionat adesea portretul lui prin intermediul unor procedee artistice precum hiperbola, prin folosirea unor figuri de stil (epitete, comparații, personificări etc.), sau printr-o serii de situații antitetice.

Un exemplu al folosirii hiperbolei îl constituie, de exemplu, poezia intitulată Plecarea la bătaie, regăsită în antologia lui Simeon Florea Marian , unde sabia lui Iancu este personificată, iar calitățile lui sunt exagerate în chip vădit, spre a reliefa într-o manieră mai accentuată calitățile lui. De asemenea, şi în Doina lui Iancu, culeasă de Ion Pop Reteganu, hiperbola se găseşte între procedeele folosite în descrierea lui. Iată un exemplu în acest sens, în care este reliefat curajul său:

Cât e dealul de-alungat,/ Nu-i ca Iancu de bărbat/ Că-şi face tunuri de fag/ şi intră în Cluj cu drag .

În altă parte, vocea lui Iancu tună , iar în alte opere natura însăşi, personificată, deplânge împreună cu eroul durerea neamului românesc, poetul popular atribuindu-i în acest sens calități

umane precum sentimentul sau limbajul. Un astfel de exemplu îl reprezintă poezia intitulată Ce stai codre supărat. Redăm mai jos conținutul ei:

Ce stai codre supărat/ Necăit şi-ngândurat/ Că din nori amu nu tună/ Nici nu te zbaţi în furtună./ Nici săcuri din tini nu taie/ şi nici arzi în bobotaie?/ Cum pot să mă veselesc/ Când de jale mă topesc. Când sub cetinişul meu/ Zace-un dor mare şi greu. Zac voinicii în mormânt/ Cu-obrăjoru-n pământ/ Iar în loc de copârţău/ Îi înveli cu ramul meu….

Statutul de lider al lui Iancu se regăseşte şi el între calitățile ce-i compun portretul şi sunt surprinse în cadrul poeziilor populare. Astfel, în cea intitulată: De la Sohodol s-a dus, culeasă de Romulus Felea, acest statut al său este arătat de următoarele fraze:

Iancu din corn că suna/Tulnicele-l saluta/ şi din Deal, în Bocăţel,/ Moţii s-adunau la el./ El le poruncea să margă/ Rânduri de vrăjmaşi să spargă/ N Jos, pe drumurile Crâstii,/ Pe la cotitura Vrâştii/ şi pe culmi, la Hitioanu,/ Unde o ajuns duşmanu./ şi o fost bătaie mare/ Focuri vâlvătau în zare/ Tulnicele toate, multe,/ Răsunau chemări în munte/ Sus, din Peleş şi Poiană,/ De la Stur de la Voroană,/ De pe plai, la Curătură,/ Moţii-n pâlcuri cură, cură…

Popularitatea lui Iancu nu se încheie odată cu încetarea răscoalei sau cu moartea lui, ea continuându-se şi perpetuându-se şi după moartea lui, asemenea memoriei eroului, după cum lasă să se înțeleagă autorul Colindei Iancului , şi alți autori, care vorbesc despre legea lui Iancu şi despre rugăciunile pe care le face poporul pentru reuşita acțiunii revoluționarului:

Sus pe vârful dealului/ În cetatea Iancului/ De trei zile. de trei nopți/ Cântă o sută de preoți/ şi se roagă şi se-nchină/ Pentru tabăra română.

Moartea lui Iancu reprezintă un moment de doliu pentru întreaga Transilvanie, şi un prilej de reiterare a celui care a fost el. Poezia Trag clopote în Ardeal ilustrează, între alte opere, acest aspect:

Trag clopote în Ardeal./C-a murit un om viteaz:/ Avram Iancu de la moți…/ Îl plâng românii cu toți./ şi l-a lui înmormântare/ Veniră cu mic cu mare/ De la Brad. de la Abrud,/ De la Câmpeni şi Aiud,/ De la Vidra şi Ponor/ Îmbrăcați în tricolor/ Să-l petreacă pe-ultim drum/ Pe Iancu, pui de român./Pui de român şi de moț,/ C-a fost iubit de noi toți./ Clopotele trag a jale,/ El merge pe-a morții cale…/ Pe calea cea de vecie/ Se duce să nu mai vie./ Treizeci şi şase de preoți. Toți români de pe la moți/ Au venit din depărtare/ De Iancu pe toți îi doare./ Plânge lumea şi suspină/Că el le-a dorit lumină./ A vrut să facă dreptate/ Moților de pe la sate/ şi să-i scape de robie/ şi de cruda tiranie., Iancule de frica ta/ Tremurau domnii-n Vidra/ şi-mpăratu tremura/ De moțul de la Vidra./ Ai fost tare şi-n putere/ Nu ți-a trebuit avere./ Avere ți-a fost cinstea,/ Aşa te-a iubit lumea….

Acest poem oferă şi el informații cu privire la portretul moral al lui Iancu, arătând că el a fost un om ce poseda o serie de calități morale precum dârzenia şi curajul şi că el a pus totul în slujba idealului său, preferând sărcia în locul bogăției, şi slujind cu devotament cauza românească.

Într-u poem cult ce abundă însă în elemente specifice liricii populare, Aurel Câmpeanu încearcă şi el să surprindă în poezia dedicată lui Iancu, câteva informații privitoare la portretul ei şi la autoritatea de care se bucura în rândul moților: Străinu-i om de omenie,/ Cu inimă, pe cât se pare;/ La drumul său, cu roibul frate/ El urcă dealul pe picioare./ Se-opreşte-n fața lor şi zice: / - Noroc şi fericire-n țară!/ Acum îl recunosc. E Iancu!.../ şi toți cu drag îl înconjoară./ Iancule, Măria Ta,/ Dă un semn şi te-om uma/ şi de nemeşi vom scăpa!/ Tu eşti steaua munților,/ Împăratul moților/ şi spaima contrarilor!/ Măria ta, Iancule,/ Cutreieri hotarele,/ Strălucind ca soarele!

Existența acestor opere literare în care se vorbeşte despre Iancu şi care oferă informații cu privire la portretul său, reliefând cu precădere trăsăturile sale morale, reprezintă o dovadă a faptului că popularitatea lui Iancu în rândul țărănimii ardelene era un fapt concret. Evocarea făcută de cunoscuți, importantă şi ea, nu dovedeşte receptarea ideilor lui în rândul întregii populații româneşti din Transilvania aşa cum o fac aceste evocări. De asemenea, valoarea lor nu este doar una etnografică, ci transcende granițele acestui domeniu, amprentându-se adesea şi asupra discursului istoric, pe care îl completează sau îl susține.

Informațiile privitoare la imaginea lui Avram Iancu care provin din aceste surse, multe dintre ele contemporane cu primele evocări cu valoare istorică sau anterioare acestora (cele provenind chiar din timpul revoluției, de exemplu), sunt aşadar importante, ele reliefând felul în care s-a păstrat memoria lui în rândurile țărănimii ardelene. Faptul că aceste evocări au la bază trăsături precum curajul, perseverența, abnegația, ținuta morală şi altele de acest fel, care se regăsesc între elementele esențiale ce compun şi scrisul istoric nu face decât să dovedească faptul că la baza lor se găseşte adevărul istoric, că în compunerea lor s-a pornit de la certitudinea evenimențială şi că, majoritatea celor care s-au preocupat cu imortalizarea lui în acest fel au fost participanți direcți la evenimente sau au avut informații de la cei care au participat în mod direct la ele.

Fragmentul face parte din volumul: **Reflectarea imaginii lui Avram Iancu în scrisul istoric si în folclor** , Editura Semănătorul online, format pdf, 277 Ko, publicat: iulie/2014

Acest fragment se publică aici fără notele de subsol ca în textele originale aflate online.

Pentru a urmări textele originale citiți studiul accesând link-urile de mai jos: La Editura online:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Iuliu-Marius_Morariu-Reflectarea_imaginii_lui_Avram_Iancu.pdf
Articolul online se publică cu note de subsol şi pe blog:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/06/iuliu-marius-morariu-imaginea-lui-avram.html

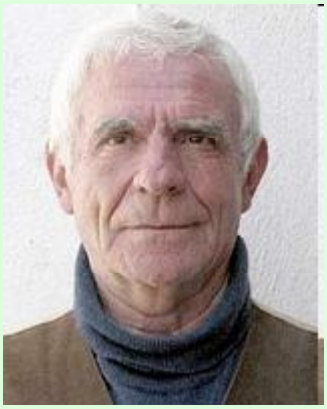

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

MITOGRAME

L I R I C E - L Y R I S C H E

M Y T H O G R A M M E

CREANGA DE AUR

.. .fiecare ascunde în el o
CREANGĂ DE AUR...
de unde -
dulcea povară a căutării
crisalidei…
înțelepciunea şarpelui -
ori viclenia lui -
ne-ar putea învăța
încolăcirea în jurul
MEMORIEI,
ca o iederă strângând în brațe
trunchiul vânjos al
TIMPULUI…

DER GOLDENE ZWEIG

... jeder versteckt in sich
einen goldenen Zweig...
deshalb-
die süße Last der Erkundigung
über die Chrysalide ...
...die Klugheit der Schlange-
oder ihre Heimtücke -
dürfte uns leicht lehren
ihr Umschlingen um das
Gedächtnis
wie ein mit seiner Liebe
den starken Stamm der Zeit
umarmender Efeu ...

J. M. W.
Turner's
Gemälde des
Golden Bough

Wikipedia.de

PEISAJ

stau în areopagul norilor
să număr ultimele silabe
ale furtunii...

...cât de repede
s-a consumat
flacăra mâniei;
cât de puțin
a rămas
din retorica tunetelor...

WIE WENIG DOCH BLEIBT'S

im Areopag der Wolken sitzend,
zähle ich die letzten Silben
des Gewitters auf ...

... wie schnell
hat sich die der Flammen Wut
erschöpft,
wie wenig doch es
von der Rhetorik des Getöses
bleibt...

LA VEDEREA TRANDAFIRILOR

în imperiul Soarelui –
hegemonia trandafirilor!
dovadă vie,
tenace,
persuasivă
despre ardere
ca semn al nepotolitelor
iubiri ...

la vederea lor –
inima e-o portavoce
a
Privighetorilor...

BEIM ANBLICK DER ROSEN

...in dem Sonnenreichtum -
die Allmacht der Rosen !
lebenskräftiger,
andauernder,
überzeugender
Beweis
über ungestüme Verbrennung,
Zeichen der unbändigen Liebe ...

bei deren Anblick –
wird das Herz ein Sprachrohr
der
Nachtigallen ...

ULTIMUL ADEVĂR

nu poți iubi purtând în mână
o arbaletă cu minciuni,
cum nu clădeşti castele de ivoriu
pe mişcător nisip sau în genuni

pură ca zarea nordului sub gheață
dăruie-te toată, ca să fie viață.

DIE LETZTE WAHRHEIT

lieben darf man ewig nicht,
eine Armbrust voller Lügen haltend,
wie man kein Elfenbeinschloß dicht
auf fliegendem Sand aufbauen
kann…

...wie die Nordenferne unter Eis,
rein
opfer' dich auf, um Leben zu sein...

Georg Wilhelm
Friedrich Hegel

Wikipedia.de

(27. August 1770 in
Stuttgart, Württemberg;
† 14. November 1831
in Berlin, Preußen) war
ein deutscher
Philosoph, der als
wichtigster Vertreter
des deutschen
Idealismus gilt.

DIALECTICĂ

totul e ramură, briză,
memorie
sub aceeaşi răcoare târzie
a stelelor...

... de nu aş fi izvor, flacără,
ecou
sub povara inimii
desțărmurite,
s-ar mai naşte un templu
al
TĂCERII…

DIALEKTIK

dalles ist Zweig, Brise,
Erinnerung
unter derselben späteren
Abendsternkühle

wäre ich nicht Flamme, Widerhall,
Quelle
unter der totschweigenden Last
der sich entgrenzenden Wehens
würde noch ein Tempel
des SCHWEIGENS
entstehen...

PUNERE ÎN GARDĂ

dacă zăriți un curcubeu,
să ştiți: el e sufletul meu!

dacă vă sărută o stea,
să ştiți: e neliniştea mea!

zărind prea multe însă mă tem
să nu devin un .., totem!

FREI VON DÄMONEN

sieht man Regenbogen, Wellen?
o Gott: das sind meine viele Seelen!

küßt euch oft ein Morgenstern?
o Gott: das ist mein Traum im Kern!

doch, wenn es sich zu viel ereignet,
heißt 's:
von Dämonen bin bereignet!

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

"Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat" și problema veșmântului alb

Introducere

Biserica este trupul lui Hristos şi plenitudinea de viaţă a Duhului Sfînt (Efes. 1, 23), căreia Hristos însuşi, Capul ei, i-a dat puterea şi mijloacele vizibile de împărtăşire a mântuirii realizate de El pentru întregul neam omenesc, prin Întruparea, Patimile, Jertfa pe Cruce şi Învierea Sa din morţi. Mijloacele sau actele externe şi vizibile, prin care în Biserică se împărtăşeşte harul dumnezeiesc care îndreptează şi sfinţeşte pe oameni şi îi uneşte tot mai strâns cu Hristos şi cu Biserica Sa, sunt Sfintele Taine. Relaţia strânsă, fiinţială, dintre Sfintele Taine şi Biserică este dată în Hristos Însuşi, Care a întemeiat şi instituit prin Jertfa şi prin Învierea Sa Biserica şi Tainele ei, în care lucrează Duhul Sfânt care face prezent pe Hristos atât în Biserică, cât şi în Taine, precum şi în cuvântul Scripturii.[1]

Cuvântul taină sau mister, în înţeles larg şi religios, taine sau mistere sunt lucrurile şi actele sfinte care reprezintă sau simbolizează idei şi sensuri nepătrunse în esenţa lor de mintea noastră. În acest înţeles sunt taine : crucea, sarea ce se dădea catehumenilor etc, precum şi toate faptele Revelaţiei dumnezeieşti şi dogmele învăţăturii creştine. Astfel se numesc taine : planul din veci al mîntuirii omului, rânduiala sau iconomia întrupării lui Dumnezeu Cuvîntul (Col. 1,26), persoana Mântuitorului Hristos şi mântuirea sau răscumpărarea venită prin Hristos pentru toţi oamenii (Efes. 1, 9; I Tim., 3, 16), învierea Mântuitorului nostru Iisus Hristos şi învierea din morţi a tuturor celor adormiţi pentru judecata obştească, precum şi parusia, adică cea de a doua venire a Domnului la sfârşitul lumii, întrucât toate acestea întrec puterea noastră de înţelegere, fiind cunoscute şi primite numai prin credinţă şi iluminare dumnezeiască (Matei, 13, 11 ; Efes., 3, 9).

În înţeles restrâns, Tainele sunt numai acele lucrări sau acte sfinte vizibile, întemeiate de Hristos şi săvârşite de Biserică prin episcopul şi preoţii Săi, prin care se comunică celor ce se împărtăşesc de ele harul dumnezeiesc, nevăzut, mântuitor. În Taină nu este numai osimbolizare a vreunui adevăr de credinţă, ci o împărtăşire reală de har dumnezeiesc, iar prin aceasta Sfintele Taine se deosebesc de toate celelalte simboluri sau acte sacre întâlnite în religiile necreştine şi chiar în Vechiul Testament. Acele acte şi lucrări sfinte întâlnite în Vechiul Testament erau doar icoana celor ce aveau să vină prin Hristos în Noul Testament. Deci, Tainele, ca acte sfinte vizibile prin care ni se împărtăşeşte în mod real harul dumnezeiesc nevăzut, sunt legate de Hristos.[2]

Botezul este Taina în care prin întreita cufundare in apă, în numele Sfintei Treimi, cel ce se botează se curăţeşte de păcatul strămoşesc şi de toate păcatele făcute până la botez, se naşte la viaţa cea nouă,spirituală, în Hristos şi devine membru al Bisericii, Trupul tainic al Domnului. Săvîrşitorul acestei Taine este preotul sau episcopul numai în caz de urgenţă, din temerea de moarte apropiată a celui ce are să primească botezul, această Taină poate fi săvârşită de orice membru al Bisericii. Botezul este întâia dintre Tainele Bisericii, fiind „uşa" prin care omul intră în Biserică, pentru a se uni mai deplin cu Hristos prin celelalte Taine (mirungerea şi Euharistia).[3]

Necesitatea botezului este strâns legată de efectele sau roadele acestuia. Odată cu spălarea păcatului strămoşesc şi a tuturor păcatelor personale săvârşite până la botez, dacă cel ce se botează este la o vârstă mai mare (Fapte 2, 38; Marcu, 16, 16), harul botezului imprimă în cel botezat chipul lui Hristos. Botezul şterge însă şi vina şi pedeapsa pentru păcate, dar nu nimiceşte şi urmările păcatului strămoşesc, cum sunt înclinarea spre rău şi suferinţă.[4]

Sfânta Taină a Botezului în lumina citatului scripturistic : " Câți în Hristos v-ați botezat, în Hristos v-ați și îmbrăcat" (Gal. 3, 27)

Chipul lui Hristos imprimat în noi de harul botezului înseamnă viaţa cea nouă dobândită prin botez şi înnoirea făpturii noastre psiho-fizice, subliniată de sfântul apostol Pavel prin cuvintele : *"Căci, cîţi în Hristos v-aţi botezat în Hristos v-aţi îmbrăcat"* (Gal., 3, 27). *„Botezul este baia naşterii celei de a doua prin înnoirea Duhului Sfânt"* (Tit, 3, 5). Cel renăscut prin botez devine fiu după har al lui Dumnezeu, încorporându-se în Hristos ca mădular al Trupului Său, Biserica.

Botezul fiind instituit pentru iertarea păcatului strămoşesc, el nu se repetă. Căci, odată iertat, acest păcat nu mai revine în om, aşa că nu mai este niciun motiv ca botezul să se mai repete.

Necesitatea botezului pentru mântuire o neagă ereticii care neagă păcatul strămoşesc , în timpurile mai vechi , pelagienii, iar în timpurile mai noi ,unitarienii şi alţii. Biserica noastră a învăţat totdeauna că botezul este absolut necesar pentru mântuire. Ea se bazează pe Sfânta Scriptură care prezintă păcatul strămoşesc ca pe o realitate ce s-a transmis de la Adam la toţi oamenii (Rom. 5, 14 ; I Cor. 15, 22). Necesitatea botezului este impusă de existenţa şi universalitatea păcatului strămoşesc la toţi urmaşii lui Adam. Din robia păcatului strămoşesc omul nu poate ieşi decît prin Taina botezului, care îi dă posibilitatea să intre în împărăţia cerurilor : *"De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea intra în împărăţia lui Dumnezeu. Căci ce este născut din trup, trup este, iar ceea ce este născut din Duh, duh este"* (Ioan 3, 5—6).[5]

Scufundându-se în apă, omul, îşi pierde urma, înseamnând că a ajuns să se lipsească de viaţa din aer. Iar a te lipsi de viaţă, e tot una cu a muri. Când, peste câteva clipe, te-ai ridicat la faţa apei, ajungând iar la lumină, înseamnă că te doreşti fierbinte după altă viaţă, iar după ce ai dobândit-o trăieşti numai din ea. Din această pricină şi cerem în slujba Botezului ajutorul Făcătorului a toate, iar o naştere din nou e cu mult mai însemnată decât cea dintâi. Acum şi chipul lui Dumnezeu se întipăreste mai bine în sufletul celui botezat decât odinioară, iar statura lui e făcută acuma si mai întocmai după modelul dumnezeiesc, căci de-acuma chiar modelul ni se arată cu trăsături mai lămurite.[6]

În ceea ce priveşte faptul că pruncii nu pot să-şi mărturisească credinşa creştină, Biserica are ca garant pe naşii care-i primesc la botez, care mărturisesc pentru aceştia credinţa creştină rostind Crezul si care îşi iau îndatorirea ca finii lor să fie crescuti de ei în credinţa Bisericii.

Naşul are îndatorirea să se îngrijească de viaţa sufletească a finului său, învăţându-l, la vremea cuvenită, adevărurile dreptei noastre credinţe spre a face din el un bun credincios, mădular sănătos al Sfintei Biserici. Dar şi finul este dator cu ascultare si cu respect faţă de nas, în aceeasi măsură cum îi ascultă pe părintii săi trupesti.

Există un Botez al muceniciei sau al sângelui (Matei 10, 32 ; 16, 25), cunoscut în cele dintâi veacuri crestine, înţelegând prin el moartea martirică, în persecuţii, pentru Mântuitorul Iisus Hristos. Sfinţii părinti îl socotesc asemenea Botezului din apă si din Duh, uneori chiar mai de preţ decât acesta .

Mai cunoaştem şi Botezul dorinţei care constă în dorinţa arzătoare a cuiva de a ajunge membru al Sfintei Biserici, ducând o viaţă de pocăinţă şi în virtute. Dacă dintr-o pricină oarecare fără voia lui nu ajunge să primească botezul prin apă si prin Duh, el e socotit botezat cu Botezul dorinţei.

Taina Sfântului Botez nu se repeta, deoarece*: "este un Domn, o credintă, un botez"* (Efes. 4, 5).

"Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor, rosteste cel ce primeste Sfânta Taină a Botezului" (Art. 10 din Simbolul Credintei). Într-adevăr, după cum cineva nu se naşte trupeşte decât o singură dată, tot asemenea naşterea sufletească nu poate fi decât una singură.

Problema veşmântului alb

Imediat după întreita scufundare, noul botezat este îmbrăcat într-un veşmânt alb pe care textele liturgice şi explicaţiile patristice îl numesc veşmânt al luminii, haină împărătească, veşmânt al nemuririi etc.

Preotul pune pe cel botezat haina de botez zicând: *"Se îmbracă robul lui Dumnezeu (N) în haina dreptăţii, în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin".*

Apoi se cântă troparul: *"Dă-mi mie haina luminoasă, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină, mult Milostive Hristoase, Dumnezeul nostru".*

Acesta este unul din cele mai vechi ritualuri ale botezului şi în vechile explicaţii baptismale ocupă un loc foarte important. Dar cu timpul, aceste explicaţii şi înţelegerea ritualului îmbrăcării, au fost reduse la un simbolism pur exterior. Se spune doar că veşmântul alb simbolizează puritatea spirituală şi virtutea spre care orice creştin trebuie să tindă în cursul vieţii sale.

Astfel, ritualul veşmântului alb este nu numai îndemn la necesitatea de a duce o viaţă curată şi virtuoasă, căci daca era numai atât, aceasta nu ar fi adăugat nimic la botezul propriu-zis: se înţelege de la sine că suntem botezaţi pentru a duce o viaţă creştină care trebuie să fie neapărat cât mai curată şi mai virtuoasă. Ceea ce descoperă şi comunică, este noutatea totală a acestei purităţi şi a acestei virtuţi, a acestei vieţi spirituale noi, pentru care neofitul a fost recreat prin scufundarea baptismală şi care-i va fi oferită acum prin darul peceţii Sfântului Duh.[7]

Nu mai trebuie probat că trăim astăzi într-o profundă criza morală şi spirituală. Pe de o parte noi auzim tot felul de plangeri cu privire la "criză morală" asupra naturii căreia şi asupra măsurilor ce trebuie luate pentru a o depăşi, creştinii înşişi par a fi foarte împărţiţi: unii apără codul moral vechi şi bun şi cerând restabilirea lui, apar cei care denunţă ipocrizia şi legalismul acestui cod şi preconizează o moralitate nouă pe care o numesc etică conjuncturală, etica iubirii etc. Pe de altă parte, constatăm astăzi o reînnoire semnificativă a interesului pentru spiritualitate, acest termen acoperind o incredibilă confuzie care dă naştere la o mare varietate de reţete şi învăţături foarte dubioase. Vedem o lume care afirmă spiritualitatea (celebrarea vieţii) şi o lume care o neagă, înmulţirea unor şefi de mişcări spirituale şi a unor "guru" de tot felul, meditaţia transcendentală, glosolalii, misticismul oriental.

În parohiile noastre care nu sunt încă infestate de aceste tendinţe lumeşti, constatăm cu tristeţe reducerea sigură a vieţii religioase la un număr de obligaţii exterioare şi care au devenit tabu, respectarea cărora nu împiedică deloc pe oamenii noştri să trăiască în fapt o viaţă perfect secularizată, conformă cu nişte criterii aproape total străine Evangheliei.

Toate acestea, revelează o confuzie fenomenală, o desăvârşită lipsă de criterii realmente spirituale şi, mai ales, seriozitate .şi principalul pericol, principala insuficienţă a tuturor acestor fenomene este că prea mulţi oameni astăzi par a considera aceasta ca un fel de entitate în sine.

Pericolul unei astfel de pseudo-spiritualităţi a existat totdeauna. El a fost deja denunţat de Sfântul Ioan Evanghelistul, care implora pe crestini să nu dea crezare oricărui duh, ci să cerce duhurile pentru a vedea daca sunt de la Dumnezeu .[8]

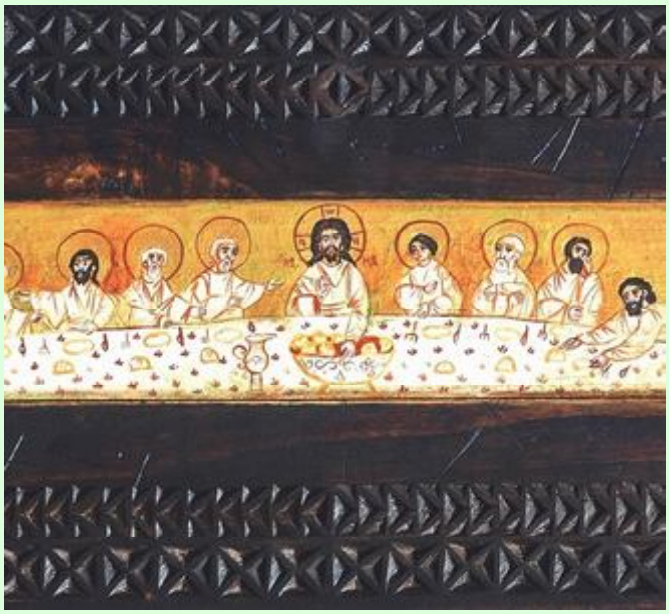

Icoană executată de artistul plastic prof. Florin Gheorghiu - Tg-Jiu

Regula fundamentală a teologiei liturgice, regula aplicată rar în explicațiile artificial simbolice ale cultului, este că semnificația veritabilă a fiecărui act liturgic este revelată de către context, adică prin locul pe care-l ocupă în rânduiala slujbei, a oficiului liturgic, cu alte cuvinte, fiecare act de cult îşi primeşte semnificația şi de asemenea, puterea de la cel care-l precede şi de la cel care urmează. Astfel că, de o parte, ritualul hainei luminoase completează şi pecetluieşte botezul însuşi, faptul îmbrăcării hainei albe răspunde gestului dezbrăcării hainelor vechi pe care-l face catehumenul înainte de botez, corespunde goliciunii lui înainte de a intra în apa răscumpărării, iar pe de altă parte aceasta inaugurează a doua parte a slujbei inițierii: Mirungerea, darul Sfântului Duh. Această dublă funcție a ritualului revelează conținutul veritabil al vieții celei noi, conținutul înnoirii însăşi.

Dezbrăcând hainele purtate înainte de botez, catehumenul leapădă omul cel vechi şi viața lui anterioară. Faptul, de a reîmbrăca haina de lumină semnifică mai întâi revenirea omului la integritatea şi la nevinovăția avută în Paradis, recuperarea adevăratei naturi mascată de păcăt. [9]

Fiind punctul final al botezului, ritualul veşmântului alb inaugurează faza urmatoare a slujbei inițierii. Suntem îmbrăcați în această cămaşă strălucitoare pentru a putea fi unşi.

[1] Pr. Prof. Dumitru Radu, *Stintele Taine din punct de vedere al Tradiției apostolice*, în rev. Biserica Ortodoxă Română, 1980, nr. 11—12, pp. 1129—1140.
[2] P r. P r o f. d r. Dumitru Radu, *Îndrumări misionare*, Bucureşti, 1978, p. 506
[3] Ibidem, p. 513
[4] Pr. Prof. Dr. Dumitru Raddu, *Stintele Taine în viața Bisericii,* în rev. Studii Teologice, XXXIII (1981), nr. *3—4, p. 172—194.*

[5] Pr. Prof. Dumitru Radu, *op. cit.* , p. 517
[6] Nicolae Cabasila, *Despre viaþa în Hristos*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureºti, 2009, p. 42
[7] Alexander Schmemann, *Din apă ºi din duh – un studiu liturgic al Botezului*, Editura Sophia, Bucureºti, 2009, p. 78
[8] Ibidem, p. 163
[9] Ibidem, p. 210·

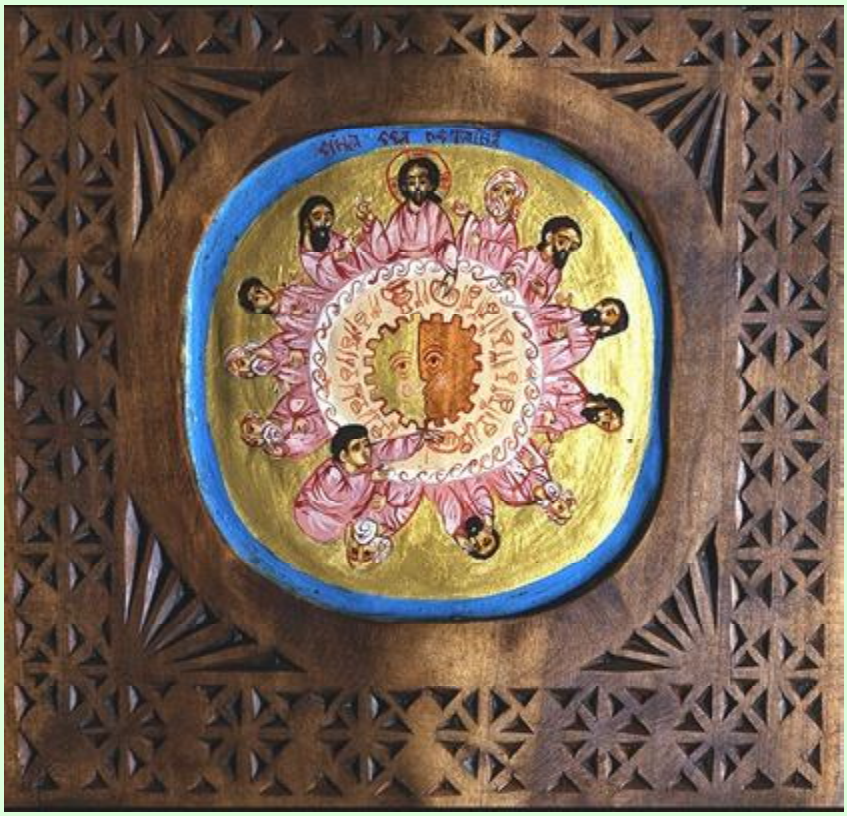

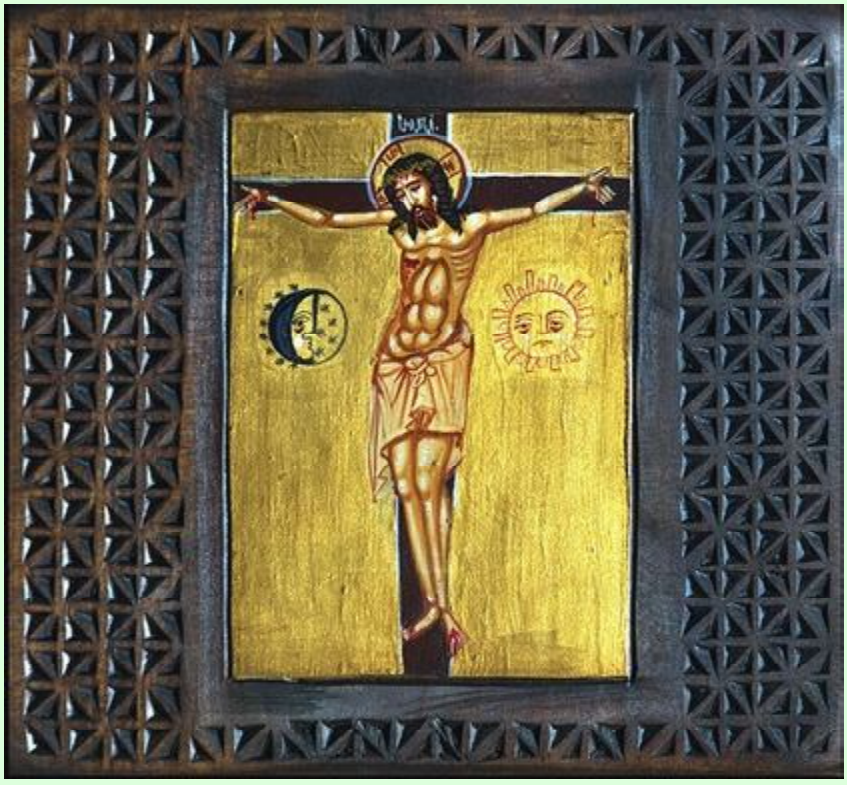

Creații de artă plastică ale prof.
Florin Gheorghiu-Tg.Jiu
Icoane pe lemn sculptat

Citiți în întregime acest studiu:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/06/silviu-aurelian-jimborean-problema.html

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

Ucraina - Un butoi cu pulbere (fragment: o notă privind liderii ruşi)
- Un punct de vedere geopolitic -

Dr. Alex Berca - Annapolis, SUA

Sumar: Autorul face o largă incursiune prin diversele aspecte ale multiplelor şi dificileleor probleme politice internaționale referitoare la criza Ucrainei. După o prezentare a unora dintre aspectele istotice şi a politicii staliniste de forțare a mişcării populațiilor de diverse etnii din teritoriul URSS ajunge la analiza socio-economică şi geopolitică a situației actuale din Ucraina şi Crimeea şi la politica impusă de Administrația Putin de refacere a Imperiului Rusesc chiar şi în condițiile şi sancțiunile impuse de țările UE şi Statele Unite. Prin multiple informații se prezintă filmul recent al confruntării şi efectele acțiunilor separatiştilor pro-ruşi şi a sprijinului acordat acestora de către Federația Rusă.

Membri de familie a diverselor personalități politice şi economice din Rusia care trăiesc, lucrează şi învață în țările occidentale:

Deşi au criticat în permanență şi nestingherit țările europene, majoritatea liderilor ruşi au proprietăți scumpe şi conturi bancare în statele din Occident sau în SUA.

Aceşti critici ai UE şi patrioți ai Rusiei îşi țin copiii şi nepoții în Occident sau în America. Aşadar, părinții îşi trimit copiii să trăiască în Vest, îşi cumpără proprietăți, le trimit bani şi chiar au dublă cetățenie. „Toate acestea se întâmplă dintr-un motiv simplu - ei disprețuiesc Rusia, oamenii acestei țări şi au pus cruce țării de mult timp", scrie Aizen Tancio, autorul cercetării de mai jos.

Deşi lista copiilor şi nepoților liderilor din Rusia care trăiesc în Occident este destul de mare, autorul prezintă, pe scurt, câteva dintre ele.

1. Familia preşedintelui Vladimir Putin

Despre familia preşedintelui se ştie foarte puțin, ținând cont de stilul său de viață, ascuns de ochii lumii. A fost căsătorit şi a divorțat.

La începutul anilor '90, Putin a revenit la St.Petersburg, însă pe fiicele sale le-a trimis în Germania, unde au studiat la prestigioasa şcoală germană „Peterschule". La mijlocul anilor '90, s-au întors în Rusia şi în 1996 s-au mutat la Moscova. Dar nici aici fiicele nu au părăsit calea germană. „şcoala nemțească a Moscovei" există şi în prezent, fiind îngrădită de un gard şi camere video, iar peste tot sunt inscripțiile „Achtung!" (n.red.: - Atenție!).

La începutul anilor 2000, ambele fiice ale lui Putin au fost înregistrate ca studente la Universitatea de Stat din St.Petersburg, dar nimeni nu le-a văzut niciodată. Este cunoscut faptul că cea mai tânără fiică – Ecaterina - locuieşte în Germania, la München.

În 2013, a avut loc nunta Ecaterinei Putin şi a lui Yong Joon Vaughn (coreean) şi s-a petrecut într-un hotel din Maroc, fiind descrisă drept o petrecere grandioasă. Cea mai mare fiică a lui Putin – Maria – trăieşte în Olanda, în oraşul Voorschoten, aproape de Haga, şi nu locuieşte singură, ci cu un olandez în vârstă de 33 de ani. Maria Putin trăieşte într-o casă de lux, având un penthouse la ultimul etaj. Fiicele lui Putin merg, deseori, în Italia, la invitația lui Silvio Berlusconi, cu care Putin este prieten de familie.

2. Familia prim-ministrului rus, Dmitri Medvedev

Medvedev este căsătorit cu o evreică, Svetlana Linnik. Soții Medvedev au un fiu - Ilya Medvedev. În prezent, el studiază în Rusia, dar a declarat într-un interviu că îşi va continua studiile la Universitatea MIT din SUA (Boston – Massachusetts).

3. Familia ministrului de Externe, Serghei Lavrov

Singura fiică a ministrului Afacerilor de Externe, Ecaterina, trăieşte şi îşi face studiile în Statele Unite ale Americii. În prezent, absolvă Universitatea Columbia din New York şi intenționează să se stabilească în Statele Unite.

4. Familia vicepreşedintelui Dumei de Stat, Serghei Jelezneak

Toate cele trei fiice ale vicepreşedintelui Dumei de Stat Serghei Jelezneak învață peste hotare. Ecaterina – la o şcoală elvețiană de elită (studiile anuale costînd 2,4 milioane ruble, din clasa VI-a până în a XII-a), Anastasia – la Londra, la universitate (anual, costul studiilor este estimat la multe mii de ruble). Cea mai mică fiică, Liza, în momentul actual, locuieşte la Londra. Interesant e că „marinarul patriot" Jelezneak a declarat un venit de 3,5 milioane ruble. Cu toate acestea, el achită anual 11 milioane pentru studiile copiilor săi în universitățile occidentale.

5. Familia vicespeakerului Dumei de Stat, Alexander Jukov

Fiul său, Petru Jukov, a studiat la Londra şi chiar a stat în închisoare acolo. Jukov Jr. a participat într-o

încăierare, fiind beat, şi a fost condamnat la 14 luni de închisoare.

6. Familia vicespeakerului Dumei de stat, Serghei Andenko

Fiica acestuia trăieşte şi studiază în Germania.

7. Familia deputatului rus, Veaceslav Fetisov

Fiica Anastasia a crescut şi şi-a făcut studiile în SUA. Ea nu a mai învățat să scrie şi să citească în limba rusă.

8. Familia viceprim-ministrului, Dmitri Kozak

Fiul cel mare al vicepremierului Dmitri Kozak - Alexei - are cel puțin şase ani de când locuieşte în străinătate şi are afaceri în domeniul construcțiilor. Este coproprietar al mai multor firme străine, printre care „Red", „McBride" etc. Fratele mai mic, Alexander, lucrează la „Credit Suisse". În acest an autoritățile germane şi Statele Unite au acuzat banca elvețiană că-şi ajută clienții să facă evaziuni fiscale. Investigația este în curs de desfăşurare.

9. Familia deputatului Dumei de Stat A. Remezkova, din cadrul fracțiunii „Rusia Unită"

Fiul cel mai mare, Stepan (Ştefan –n.red.), a absolvit recent Colegiul Militar „Valley Forge" din Pennsylvania (un an de studii costă peste un milion de ruble). Fiul deputatului a fost instruit în cadrul programului pentru ofițerii Armatei SUA (!). Apoi, Stepan s-a înscris într-o universitate privată din Hempstead, New York. Cel de-al doilea fiu al deputatului, Nicolae, studiază în Marea Britanie din 2008, la şcoala privată „Malvern College".

Fiica mezină locuieşte în Viena, unde este gimnastă. Maria Remezkova a reprezentat echipa Austriei (!) la concursurile pentru copiii din Ljubljana.

10. Familia preşedintelui „Căilor Ferate Ruse", Vladimir Iakunin

Copiii şi nepoții „principalului patriot rus", Vladimir Iakunin, locuiesc în afara țării - în Anglia şi Elveția. Fiul preşedintelui „Căilor Ferate Ruse"a studiat şi a trăit mulți ani în Londra, iar în prezent lucrează în Rusia în calitate de investitor al unei firme britanice. Din anul 2009, Iakunin Jr. este coproprietar şi director al societății de investiții din Marea Britanie „Venture Investments & Randament Management", care se ocupă cu proiecte de dezvoltare în St. Petersburg. Andrei Iakunin este, de asemenea, proprietarul Hotelului din Moscova „Marriott Courtyard". În prezent, el locuieşte în permanență la Londra, întrucât în 2007 a cumpărat o casă în valoare de 4,5 milioane de lire sterline. Un alt fiu al lui Iakunin - Victor - locuieşte în Elveția, unde deține, de asemenea, bunuri imobiliare. Nepoții lui Iakunin au studiat la fel în instituții de învățământ de prestigiu din aceste țări.

11. Familia deputatului din Duma de Stat, din partea fracțiunii „Edinaya Rossiya" (n.red. – „Rusia Unită"), N. Valuev

În casa sa din Spania, locuieşte soția, copiii şi părinții. Periodic, aceştia trăiesc şi în Germania.

12. Familia lui Boris Gryzlov, membru al Consiliului de Securitate

Fiica fostului speaker al Dumei de Stat al Rusiei, unul dintre fondatorii partidului „Rusia Unită", actualul membru al Consiliului de Securitate, Boris Gryzlov, Evghenia, locuieşte la Tallinn. Recent, aceasta a obținut cetățenia Estoniei.

13. Familia A. Voronțov, membru al Dumei de stat, Partidul Comunist din Rusia

Fiica comunistului Voronțov, Ana, locuieşte în Italia. Ea s-a mutat aici din Germania. Acum studiază la Universitatea din Milano. Voronțov lansează atacuri vehemente împotriva Occidentului, dar între timp plăteşte sute de mii de euro pentru studiile fiicei.

14. Familia lui Andrei Fursenko Fostul ministru al Educației,

Andrei Fursenko, a ascuns de public mult timp faptul că şi copiii lui sunt, de asemenea, şcoliți în străinătate. Astăzi, fiul său, Alexandru, e stabilit în Statele Unite.

Concluzii: „Aceasta este doar o listă scurtă, deşi, de fapt, numărul copiilor şi nepoților care locuiesc în Occident este de mii, dacă nu de zeci de mii", scrie Aizen Tancio. „Lista conține cei mai odioşi „patrioți" şi „duşmani ai Occidentului", care între timp îşi țin familiile în „leagănul inamicului". Copiii lor învață, trăiesc şi lucrează în Vest şi nu mai au nicio legătură cu Rusia, iar această cale a fost aleasă pentru ei de către părinții lor. Ei disprețuiesc Rusia şi oamenii săi şi văd viitorul copiilor, dar şi al lor doar în Vest. Cu o asemenea ipocrizie, puterea din Rusia nu are niciun viitor", susține în încheiere autorul cercetării.

Surse: Opentown.org,Aizen şi http://ioncoja.ro/textele-altora/pravoslavnicul-putin-si-ai-lui-tovarasi/

1986 - Ecaterina Putin cu tatăl Vladimir Putin

Poate nu ar strica... !

Un articol de dr. Alex Berca - Annapolis, SUA

Au trecut 10 ani de la încetarea din viață a celui care a fost cel de al 40-lea preşedinte al Statelor Unite, Ronald Reagan.

În tot acest interval de timp au avut loc o mulțime de evenimente social-politice şi economice ce au afectat o mare parte a populației din diverse țări.

Poate nu ar strica..., să revedem chiar şi prin prisma unei sumare analize care a fost gândirea şi filozofia politică a fostului preşedinte Reagan şi dacă se pot desprinde unele concluzii şi învățăminte din această concepție.

Retrospectiva relațiilor dintre Statele Unite şi fosta Uniune Sovietică, ar putea fi un bun exemplu al acestei filozofii trecute şi totuşi deosebit de actuală în relația cu Federația Rusă, în special în perioada preşedintelui Vladimir Putin.

La data când preşedintele Reagan îşi îndeplinea mandatul prezidențial, a fost deosebit de impresionat de unele dintre dezvăluirile prezentate de către fostul general român Ion Mihai Pacepa (fost director adjunct al Departamentului de Informații Externe al Securității ceauşiste până în 1978), în cartea *"Dezinformarea"*.

Cea mai importantă dezvăluire pe care a făcut-o fostul general de Securitate I.M. Pacepa se referea la inițiativa lui Yuri Andropov (fostul Secretar general al PCUS) care lansase în 1972 o campanie de instigare a lumii arabe împotriva Americii, o operațiune complexă care continuă şi astăzi. În acest scop, au fost mobilizați aproximativ 4.000 de agenți de informații din țările fostului bloc sovietic (**GRU**-Serviiul de spionaj militar sovietic şi **spetsnaz** –forțele speciale).

Citind cartea generalului Pacepa, preşedintele Reagan, a discutat-o cu consilierii săi militari, politic şi economici, ceea ce l-a determinat să-şi schimbe radical impresia şi poziția față de URSS şi de țările satelite din Europa răsăriteană.

Reagan, a înțeles foarte bine că într-un dialog cu omologul său sovietic, Mihail Gorbaciov, nu se putea discuta de pe poziții de egalitate şi cu o încredere reciprocă în programele de pace şi de respectare a drepturilor omului, aşa cum se putea face cu oricare altă țară democrată din lume.

Dialogul cu Uniunea Sovietică nu se putea desfăşura decât după o poziție clară de superioritate, ceea ce impunea realizarea unui sistem complex militar, economic şi social.

O asemenea concepție l-a determinat să consolideze într-un mod deosebit puterea militară a Statelor Unite şi să analizeze cu multă atenție ceea ce era real şi ceea ce dovedea potemkimismul bazat pe propaganda sovietică şi pe un plan foarte larg al Uniunii Sovietice de dezinformare la nivel internațional.

Poate nu ar strica..., revederea cu multă atenție a planurilor şi în special a bugetului militar pentru toate ramurile armatei americane şi al țărilor membre ale UE, în comparație cu bugetul militar al Federației Ruse şi al Chinei.

Astfel fiin, poate nu ar strica..., să fie luată în considerație opinia Fostul Prim-Ministru al Danemarcei, actualmente Secretarul General al NATO, Anders Fogh Rasmussen, (1953 -), care dând un interviu ziarului The Wall Street Journal a spus:

> *"Văd Ucraina şi Crimeea într-un context mai larg, care dovedeşte un obicei desfăşurat de Vladimir Putin care doreşte să restaureze măreția Rusiei, sfera sa de influență în aria fostei Uniuni Sovietice".*

Destabilizarea Europei de Est şi Caucazul de Sud sunt stâlpii strategiei Kremlinului. Este în interesul Rusiei de a vedea conflicte prelungite din regiune, cum ar fi Ossetia de Sud, Abkhazia în Georgia, Transnistria în Moldova şi în Crimeea. Privind o hartă poți vedea dece a fost atât de important pentru Rusia din punct de vedere strategic alipirea Crimeei şi în prezent atragerea cel puțin a unei părți din Ucrainã sub umbrela Moscovei.

În acest scop, Kremlinul are nevoie de sisteme de arme moderne şi forțe militare bine pregătite pentru aşi realiza viziunea. Pe asemenea căi şi-a asigurat acțiunea militară împotriva Georgiei în 2008 şi în prezent invazia Crimeei, folosindu-se de o mai bună pregătire militară, o mai bună organizare şi mult mai rapidă armată în acțiune.

Rusia de asemeni a investit masiv în capabilitățile militare moderne. Nu trebuie să subestimam puterea militară a Rusiei. În prezent sunt 40.000 de trupe masate la granița Ucrainei.

Moscova a amplificat cu 79% cheltuielile militare față de o decadă precedentă (conform informațiilor date de Brookings Institut) şi care reprezintă 4.5% din PNB. (date pentru 2012 prezentate într-un Raport a lui World Bank).

?ările Europei Occidentale, din contra şi-au redus cheltuielile militare cu mult înainte de declanşarea crizei economice şi continuă să țină aceste cheltuieli cât mai reduse chiar dacă economia lor dă dovada în prezent a unei stabilizări.

O asemenea acțiune este cu atât mai importantă cu cât ani de zile în timp ce Federația Rusă şi China au continuat să-şi extindă bugetele militare şi dotările armatei, majoritatea țărilor europene şi din alte colțuri ale lumii şi-au redus aceste bugete.

Unele date statistice prezentate de către Institutul Internațional de Cercetare pentru Pace (din Stockholm), confirmă cele afirmate. Urmărind aceste date statistice pentru anii 2010 şi 2014, se pot remarca asemenea schimbări din bugetele militare ale unora dintre țările amintite.

În timp ce Rusia şi China şi-au mărit substanțial bugetele militare şi dotările militare, cele mai multe dintre țările UE şi Statele Unite şi-au redus aceste bugete, ceea ce afectează într-un mod remarcabil situația actuală a dotărilor de pe plan mondial, şi în final securitatea mondială.

Structura bugetelor militare ale unora dintre țările UE ,
SUA, Federație Ruse şi Chinei (Date pentru 2010 şi 2014)

(Populația, Cheltuielile militare şi militarii activi – în mii)

Țara	Populație	Bugetul militar în 2010	% din PIB 2009 (%)	Bugetul militar în 2014	% din PIB 2013 (%)	Militari ACTIVI	Număr Tancuri	al unora Artilerie	dintre Rachete	dotări: Avioane
NATO		**849.875**								
SUA	316.668	698.105	4.7	682.478	1.9	1430	8325	1791	1330	13683
China	1.349.585	114.000	2.2	166.107	2.4	2285	9150	6246	1770	2788
Rusia	143.700	52.586.	4.3	90.749.	2.4	766	15500	4625	3781	3082
Franța	65.951	61.285.	2.5	58.943	2.4	229	423	750	60	1203
Marea Britanie	63.395	57.424	2.7	61.007	2.4	205	407	138	56	908
Germania	80.716	46.848	1.4	45.785	2.4	183	408		252	710
Italia	60.021	38.303	1.8	34.004	2.4	n/i	n/i	n/i	n/i	n/i
Turcia	76.667	25.000	2.7	18.184	2.4	410	3657	2152	646	989

Sursa: Date calculate de autor pe baza informațiilor SIPRI 2014

Datele staistice internaționale confirmă în mod deosebit de clar această situație.

Iată cum se prezintă evoluția acestor bugete militare în 2014 în comparație cu cele din 2010

Cheltuielile militare ale unora dintre țările europene

Țara	Populație	Cheltuieli militare în 2010	Cheltuieli militare în 2014
Franța	65.951.611	61.285.000.000	58.943.000.000
Marea Britanie	63.395.574	57.424.000.000	61.007.000.000
Germania	80.716.000	46.848.000.000	45.785.000.000
Italia	60.021.955	38.303.000.000	34.004.000.000
Turcia	76.667.864	25.000.000.000	18.184.000.000
Polonia	38.496.000	10.800.000.000	9.355.000.000
Grecia	10.815.197	10.398.498.000	6.539.000.000
Finlanda	5.415.949	4.051.320.000	5.401.760.000
Ucraina	45.395.604	1.200.000.000	2.000.000.000
România	19.858.000	2.164.000.000	2.009.428.000
Belarusia	9.460.000	726.000.000	622.285.710
Bulgaria	7.245.677	698.000.000	698.000.000
Georgia	4.483.800	496.935.000	457.000.000
Lituania	2.939.431	427.000.000	427.000.000
Armenia	3.017.400	404.000.000	404.000.000
Latvia	2.003.000	268.000.000	172.285.710
Moldova	4.062.800	19.000.000	19.000.000
Estonia	1.339.000	389.052.630	336.000.000

Sursa: Ibidem: Date calculate de autor pe baza informațiilor SIPRI

Aceste date dovedesc că Europa s-a dezarmat prea mult, pentru o perioadă prea lungă. Nu se pot continua tăierile din bugetul militar în timp ce Rusia îşi creşte acest buget al apărării.

Dacă se va continua această politică financiară în domeniul militar se va crea o mare diferență între Statele Unite şi Europa pe termen lung slăbind alianța trans-Atlantică.

Într-o egală măsură țările occidentale merg într-un mod unilateral în dezarmarea arsenalului nuclear în timp ce Rusia îşi extinde acest arsenal. La 8 Aprilie 2014, Departamentul apărării al SUA a anunțat că va dezafecta 56 de submarine nucleare, va transforma 30 de bombe B-52 în bombe convenționale şi va lichida 50 de misăls din stocurile naționale, pe baza deciziei referitoare la planul de dezarmare cu dată limită 2018 al planului New Start Treaty semnat de comun acord cu Rusia şi în ciuda acțiunii ruseşti în Ucraina.

Cred că reducerea forțelor nucleare ale Occidentului trebuie făcută într-o manieră balansată bazată pe transparența reală prezentată de Federația Rusă.

În prezent puterea nucleară a NATO este total ne-balansată în comparație cu cea a Rusiei şi nu cred că este climatul cel mai favorabil de a merge mai departe când este vorba de reducerea armamentului nuclear în paralel cu Rusia până ce această țară nu va oferi o imagine reală şi verificabilă de oficialitățile internaționale a dezafectării nucleare.

După alte remarci, Rasmussen spunea:

”Kremlinul şi scuzele occidentului atribuite în schimbul planului de expansiune NATO dela începutul anilor 2000 nu s-au dovedit ca reale” (din partea Federației Ruse-n.n.).

Asigurarea obținerii unui succes real în politica internațională desfăşurată de Statele Unite şi de țările europene, în special în dialogurile cu preşedintele Putin, nu se poate baza pe elemente de prietenie şi nici pe încredere reciprocă.

Istoria relațiilor internaționale cu fosta Uniune Sovietică şi cu actuala Federație Rusă confirmă că asemenea relații trebuie desfăşurate numai pe baza unei ferme poziții ce au la bază elementele nete ale superiorității militare, economice şi sociale.

Din acest punct de vedere poate nu ar strica..., o reanalizare a politicii Statelor Unite privind planul de recăştigare a încrederii totale din partea partenetilor din UE şi din alte țări prietene.

Strategia actuală a Statelor Unite şi a țărilor membre ale UE nu se poate desfăşura şi asigura față de politica externă a Federației Ruse, în special în conflictul creatdupă alipirea forțată a Crimeei şi a intenției de dezmembrare a Ucrainei şi transformarea ei într-o federație de state”independente (!?!).”Pretinsele” acțiuni de sancționare economică a Rusiei, pe care nici SUA şi nici aliații din UE şi din alte țări nu le pot considera de efect, ne fiind decât nişte paliative aproape de zero, ca să nu spunem că sunt chiar ZERO!, în spatele cărora suntnd ascunse diverse interese naționale sau particulare.

Poate nu ar strica..., stabilirea unei poziții ferme a Statelor Uniter şi a altor țări privind manifestarea unor elemente ale unor reale democrații şi a unor condiții normale şi optime a raporturile dintre sexe care s-ar putea aplica şi în alte țări din lume, în special a unor din Orientul Mijlociu, din Asia şi America Latină.

Poate nu ar strica..., ca cei din Administrația actuală de la casa Albă şi cei din viitor, să învețe ceva din experiența şi filozofia celui care a fost cel de al 40-lea preşedinte al Statelor Unite, Ronald Reagan, şi să încerce să aplice cele învățate în relațiile internaționale.

Dr. Alex Berca
SUA

Ministrul de Externe al Federației Ruse, Serghei Lavrov şi Secretarul de Stat al SUA John Kerry

Preşedintele Ucrainei Viktor Ianukovici şi Vladimir Putin

Citiți volumul **Ucraina - Un butoi cu pulbere** online:
http://www.samanatorul.ro/editura/2014/Alex_Berca-Ucraina-Un_butoi_cu_pulbere.pdf

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Română S.A.

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preț redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

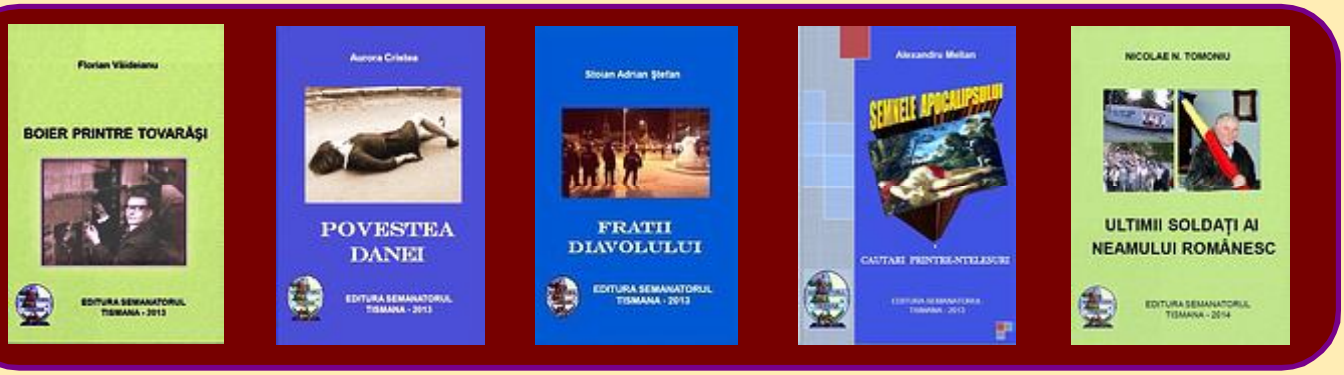

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

GHEORGHIU FLORIN
TARGU JIU
UNIVERSITATEA. DE ARTE
“GEORGE ENESCU”, IASI - GRAFICA

FLORIN GHEORGHIU

ICOANE

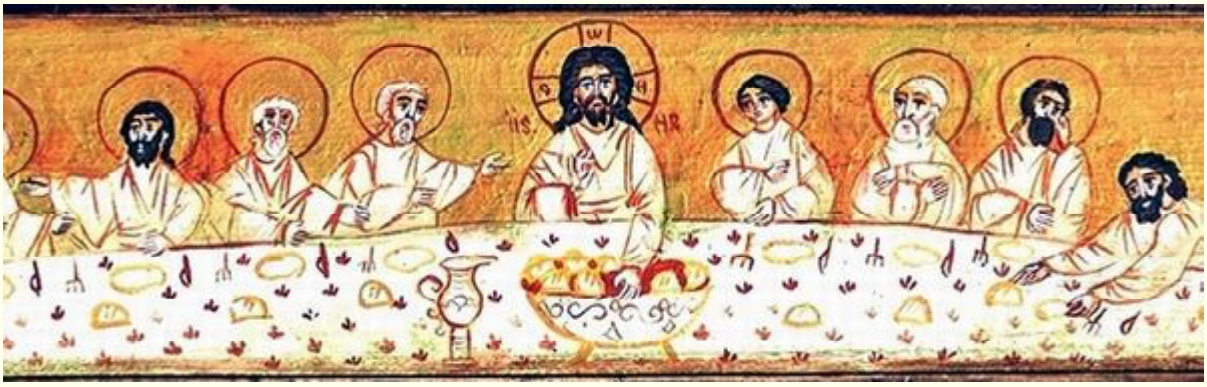

Detaliu icoană executată de artistul plastic prof. Florin Gheorghiu - Tg-Jiu

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat” de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

Anunț! In numărul următor al revistei vom publica un eseu din volumul Alexandru Melian - POLEMICI IMPLICITE cap. I

Şi anume,

CONSTANTIN NOICA ŞI EMINESCU
- în lumina unui episod epistolar -

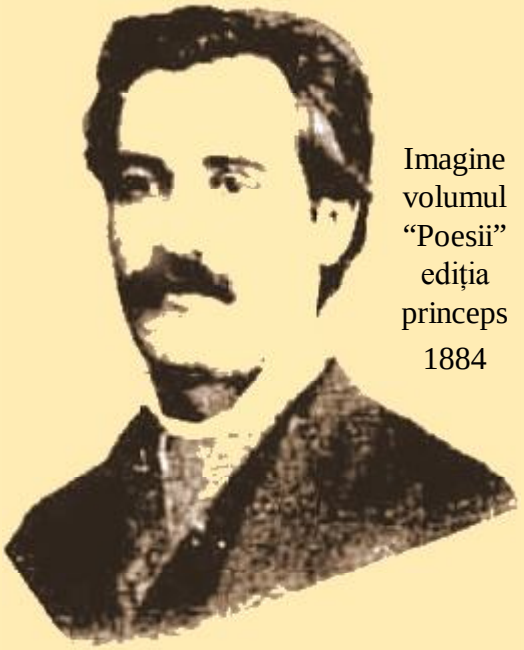

Imagine volumul "Poesii" ediția princeps 1884

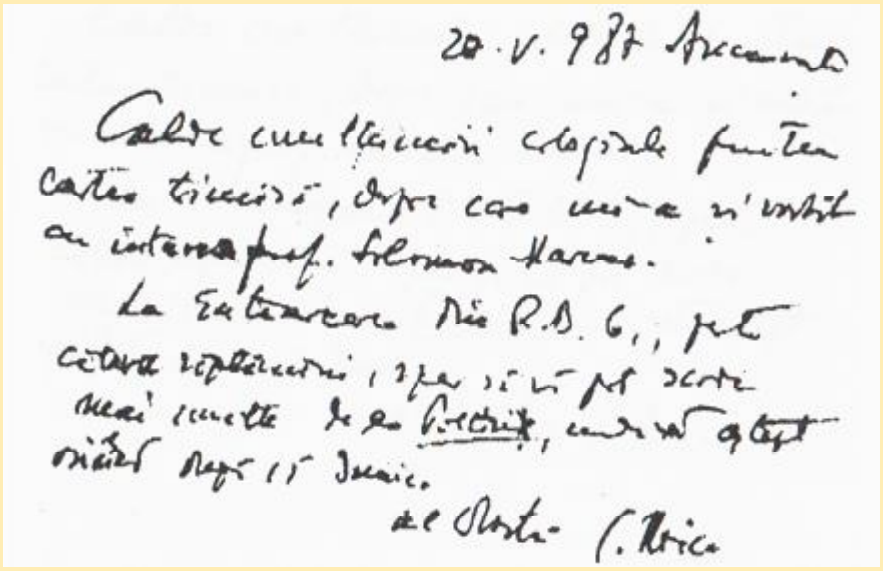

Stimate şi iubite coleg,

Mă bucur să aflu mai amănunțit cine sunteți. Vă doresc bună împlinire în toate. Manuscrisele Eminescu le puteți vedea şi xeroxa (dacă vă duceți cu hârtie xerox) la Comitetul de Cultură de la Botoşani.

Vă aştept oricând după 15 octombrie, aici. Până la vacanța de Crăciun nu e nimeni, deci găsiți lesne loc de cazare.

Al D-voastră cald
C.Noica

Epistole C. Noica - Alexandru Melian

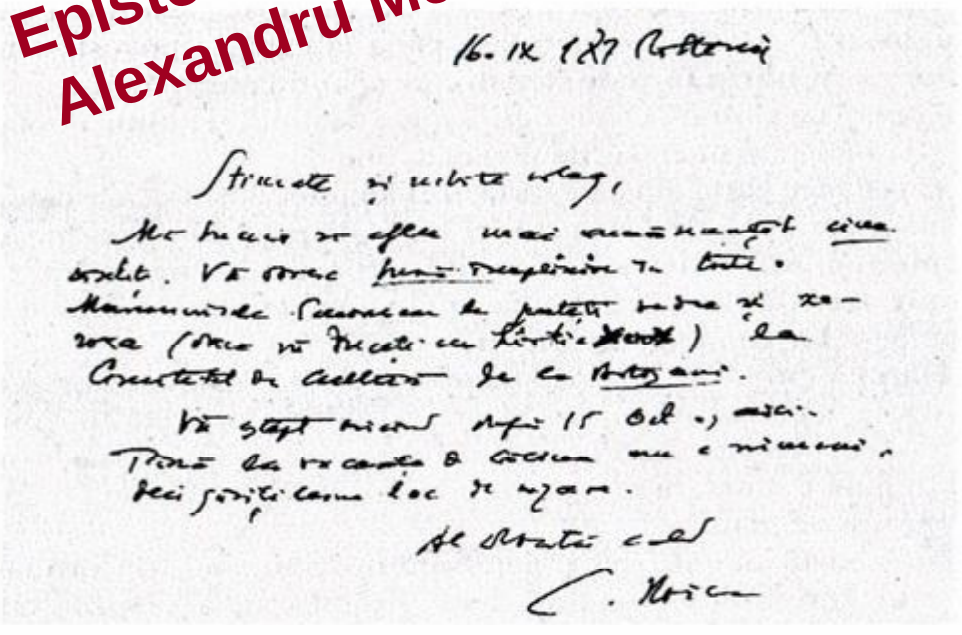

Aşa cum precizam în revista "Sămănătorul" nr. 2, tipărit, febr. 2014, ni s-au păstrat puține portrete originale "Eminescu". Ediția 1884, o folosea pe cea de mai sus, cu o semnătură a lui Eminescu - din tipar - care aducea cu cea originală. Edițiile următoare, care ajunseseră în anul 1913 la a XI-a ediție, au adăugat fiecare câte ceva specific. Tocmai de aceea Constantin Noica îl îndemna pe Al. Melian să xeroxeze de la Botoşani Manuscrisele Eminescu. Cel mai folosit portret al lui Eminescu a fost însă cel executat de pictorul A. Bordenache în 1941 (vedeți coperta I) şi care a apărut în anul 1944, în ediția bibliofilă lui M. Toneghin, ca ediție festivă la 22 ani de la înființarea Atelierelor de Artă Grafică "Cartea românească"

Anul II. Nr. 6 - iunie 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

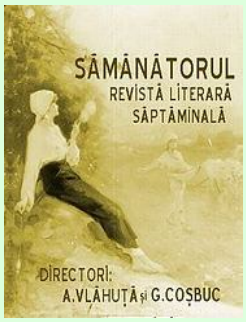

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii mai, până în data de 25.
Cititi volumul complet al fragmentelor de aici la
www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente

(2) Editorial - SOLIDARITATE ROMÂNIA !
(4) A. Melian - LE DOR ROUMAIN

Monografii, studii, critica lit.

(6) Crina Popescu - MONOGRAFIA SATULUI COSTENI
(18) GEORGE ANCA -CĂLĂTORUL CĂLĂTORULUI
(20) Iuliu-Marius Morariu - Gnoseologia divină
(24) Elena Toma- Cartea fiinţei iertate
(31) AL. FLORIN ŢENE - Eseul, metaforă a gândirii logice

Poezie

(28) AL. FLORIN ŢENE - CONTEMPORANUL MEU IISUS
***
(10) Alexandra-Iulia ZĂRNESCU - CUVÂNTUL XENOFOBIE
(13) Liviu-Florian Jianu - Nea Mărin la vot
(15) Liviu-Florian Jianu - MULŢUMESC DIN INIMĂ PARTIDULUI
(22) Parohia Malovăţ - Oferta de carte-19/A şi ANTICARIAT
(28) Recomandări din bloguri (articole, documentare, etc.)
(34) VASILE ZĂRNESCU - Să mai şi glumim
(40) ANUNŢ IMPORTANT

Anunţuri, învăţământ complementar,UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE,legături spre articole trimise pentru bloguri.

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Contra luptei antinaționale a Europei gândită cu două viteze:

SOLIDARITATE ROMÂNIA !

www.tomoniu.ro

Devine din ce în ce mai evident că România, prin conducătorii ei politici s-a împărțit în două-trei găşti de îmbogățiți în timp ce în marea masă a poporului sărăcit, fiecare individ îşi caută propria salvare din genocidul care a început. Este la fel de evident că, cel puțin până acum, strategia celor de la putere a fost ascunsă poporului şi contra poporului. Sunt false gurile care urlă sus şi tare că România n-are nicio strategie. Ba are una bine disimulată de conducătorii politici pentru care poporul a ieşit singur în stradă în luna lui gerar. Deținând sub propriul control televiziunea națională şi multe trusturi de presă, conducătorii politici - preşedintele țării, miniştrii din guvern, secretarii de stat şi micii politruci din "desconcentrate", "CA" şi "AGA" - au subjugat toate strategiile României intereselor celor mari, adică celor cu viteza I-a în Europa, clamând hoțeşte pactul de coeziune. Singura coeziune (zisă şi "aliniere") cu Europa, a reprezentat-o însă până acum, contrariul "alinierii", adică adâncirea decalajului economic dintre anglo-nordici pe de-o parte şi sudici sau estici pe de altă parte, ultimii reprezentând piața de desfacere şi pepiniera de forță de muncă a Europei. Adică, viteza a II-a a acesteia, popoare care vor trăi de-acum încolo la mila şi împrumuturile anglo-vikingo-saxonilor.

N-ar fi fost posibilă despărțirea aceasta fără ca la vârful țărilor umile să se afle nişte animale de pradă care au fost în stare să-şi sfâşie propriul popor pentru a-şi asigura bunăstarea!

După modelul european, care a împărțit continentul în vitezişti şi victime remorcate, s-a împărțit aidoma şi România: îmbuibații şi noi, mizerabilii genocidului instalat, deocamdată fără ghetou, pentru a ni se sugera libertatea de mişcare.

Care au fost politicile care au condus la pierderea identității naționale, a mândriei naționale, a avuției naționale şi odată cu acestea a solidarității, a unității claselor sociale, a fraternității şi a coeziunii de scopuri? Oportunişti postdecembrişti n-au alt scop decât îmbuibarea proprie

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkCuri

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm Arhiva FLASH cu linkuri

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

obținută prin minciuna comunistă şi promisiunea că vom trăi în libertate şi democrație autentică.

Oportuniştii se comportă mereu ca o haită: lupul cel mare doboară oaia şi vor primi câte-o halcă cei mai obedienți din grup.

Dar poporul? El cum s-ar putea descurca în genocidul creat de aceşti hoți? Nu există altă cale decât solidaritatea, gruparea în jurul unui scop comun. Ori aceasta, prin diversiunile mediatice ale mass-media - adăugați şi rețeaua Internet - astăzi nu mai există! Lumea a identificat zmeul cel mare doar în clasa politică. El dă "locuri eligibile" pe listele leului, lupului sau vulpii, pentru a intra "în sistem", el dă licitațiile pe sprânceană pentru firmele susținătorilor, el "dă liber" la locurile de muncă. În aceste condiții, vă mai mirați că sindicatele au amuțit? Acestea au fost politicile care au condus la pierderea, identității naționale, a mândriei naționale, a avuției naționale şi odată cu ele a solidarității de care dădea dovadă poporul român până în 1989.

Ne gândim că o idee bună ar trebui să coalizeze masele în jurul ei, dar vai, poporul s-a dezobişnuit să asculte. Sau mai exact, te ascultă mut şi te minte, considerând că a venit şi rândul lui să dea țeapă politicienilor scoțând minciuni din traistă. Aceşti politicieni l-au mințit, ziarele l-au mințit şi-l mai mint, de televiziuni nici nu mai vorbim! El, de ce nu ar minți cu seninătate?

La Tismana, la alegerile locale, era o situație aparte. La bâlbele USL- ului se prefigura că vor ieşi candidații la funcția de primar de la PDL şi PP-DD. Asta se traducea practic aşa: Tismana nu va mai avea nicio şansă să capete fonduri pentru dezvoltare din partea USL- ului, adică partidul care se prefigurează a ne conduce în mandatul următor. Eu, candidând consilier independent, am venit cu soluția: voi întocmi o documentație astfel ca, atestând localitatea stațiune montană climaterică - aşa cum a şi fost de fapt, interbelic - să avem acces direct la fondurile Ministerului Dezvoltării şi Turismului. Şi toți, primar, popă, polițai, foşti colegi, profesori din şcoală, au exclamat: "- Vai, ce idee bună!" Candidații la funcția de primar nu mai pridideau să mă anunțe că "şi-au informat alegătorii", ba că au şi vorbit la TV Târgu-Jiu despre asta.

Ehei, nu există mai mare actor ca românul când acesta se apucă să mintă! Nu m-au votat, am vorbit la pereți! Până şi rudele, alături de ce-i care mi-au întocmit listele de susținători, (cu mult peste normă!) alături de ce-i care mi-au distribuit fluturaşii şi au pus afişele electorale, toți mi-au tras clapa... S-au mă rog, au fost ajutați să mi-o tragă: patru urne pentru patru mii de alegători şi cinci cucoane care țipă "Hai mai repede!", "Hai cu ştampila!". Cine să stea să mai răsfoiască buletinele pentru a mă găsi pe mine? Vai nouă ce ni se va întâmpla la toamnă!

Şi totuşi, minuni există... Atât la alegerile de acum patru ani, cât şi la cele actuale, un sat şi-a votat propriul consilier local. Că acum patru ani au ales un neisprăvit care i-a mințit, n-a fost o problemă: era cât pe-aci să-l ia la bătaie când a mai venit pe la porțile lor... sub aripa USL - ului. Aşa că au fost solidari cu un nou candidat, mai tânăr şi mai bine gândit. În plus, secția aceea de votare era mai puțin aglomerată iar reprezentanții partidelor mai cu bun simț. Aşa că, oamenii au avut libertate să-şi caute omul, să-l voteze, ceea ce pentru acel sat era o datorie de onoare!

Fenomenul în sine trebuie însă bine studiat, pentru a nu fi luat în România de astăzi drept un caz izolat, un incident, şi pentru a se trage învățămintele de rigoare.

Satul Costeni aparținând oraşului Tismana, căci despre el e vorba mai sus, nu e un sat ca oricare altul. Solidaritatea şi întrajutorarea umană dăinuie aci de peste şase secole şi dinainte de a se instala comunismul, se făcea "de clacă" pentru cei nevoiaşi. Era ca o muncă "voluntară" sau "patriotică" cum ziceau vechii "preşedinți de Sfat Popular" din anii 1960, dar fără ca vre-un şef să intervină! Se trecea la lucru chiar a doua zi, doar la un sigur apel făcut la biserică sau cârciuma satului: "- Hai bă, să-l ajutăm şi pe ăla să-şi cosească fânul".

Le-o fi rămas sătenilor buna purtare şi fraternitatea asta de pe vremea când o familie şi-a împărțit pământul costenarilor? In "Monografia satului Costeni - Tismana", învățătoarea Lucreția Popescu ne spune: "*cel mai de seamă eveniment din viața satului l-a constituit trecerea locuitorilor lui din poziția de vecini în poziția de moşneni prin actul de donație făcut de Stoica Vistierul împreună cu soția sa Dochia*". Deci, în acel sat, solidaritatea şi frățietatea s-a manifestat la nevoie. Când s-a construit vechea moară, unsprezece moşi, au pus mână de la mână şi au construit-o, anunțând pe cale verbală şi regulile de utilizare : cum se țineau rândurile, cine măcina gratuit şi cine plătea uium, care era regula pentru o "guritură", adică un schimb urgent de făină contra boabe şi multe alte legi nescrise, care circulă în satele Costeni şi Izvarna chiar şi astăzi.

Acel bun simț al țăranului român, aceea solidaritate devenită cutumă de mare preț, a făcut ca votul în acel sat să țină alte reguli decât cele politice postdecembriste. Sunt reguli pe care nu le-au estompat nici luarea morii şi a gaterului lor cu japca în timpul comunismului, nici obligarea de a da apa Costenilor oraşului Craiova, ei bând cu plată (!) din rețeaua locală plină de mâl.

Apa Complexului Hidroelectric Cerna-Motru-Tismana ar fi putut fi dirijată uşor spre Craiova cu costuri minime. Te miri câte retrocedări s-au făcut şi se mai fac în țară! La Tismana însă, apa izbucurilor Izvarnei se duce la Craiova, iar locuitorii oraşului beau apă din Bistrița Peştişanilor.

Spre deosebire de alte sate dezbinate care au votat candidații cei mai vocali, pe ce-i care le-au promis că "vor face şi vor drege", că vor da satului o parte din halca lupului, satul Costeni a gândit că în ciuda nenorocirii care s-a abătut pe capul lor, cu moara şi gaterul distrus, cu apa furată, mai importantă e solidaritatea. Alegerea unui om din sat care să se zbată pentru problemele lor fără să fie înregimentat politic. Morala? România va ajunge departe doar prin reinventarea solidarității după modelul din Costeni.

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

DORUL ROMÂNESC. ***Intr-o zi, o ființă dragă din Franța, nedumerită de cuvântul dor, m-a rugat s-o ajut să înțeleagă de ce este intraductibil acest cuvânt. Răspunsul meu, trimis epistolar, a tulburat-o profund. Mi-a mulțumit şi mi-a răspuns doar atât: "acum înțeleg de ce, voi Românii, sunteți atât de neînțeleşi şi cum a fost posibil miracolul latinității voastre, departe de ceilalți latini". Ingăduiți-mi să ă fac părtaşi la bucuria mea neliniştită !***

LE DOR ROUMAIN

Dorul est un sentiment ineffable dans lequel l'amour est neigé par les douleurs et les tristesses, mais illuminé par la joie des souvenirs.

Il est blessé par l'errance des lointains, mais embaumé par la magie de l'espérance.

C'est le vide dans lequel tombent les larmes, mais fleurissent les caresses, le jardin d'où les oiseaux se sont envolés, mais les roses s'embrassent émerveillées.

C'est la malédiction de l'absence et la prière de l'invocation, l'égarement au-delà du brouillard et l'embrassement sans fin.

C'est le deuil des âmes et la noce des cœurs, l'écroulement dans l'enfer et le flottement vers le paradis…

Mi- dor de tine est la symphonie de l'élévation vers **être**, tandis que *j'ai envie de toi* est le madrigal de la tentation vers **avoir.** L'une exprime le rêve d'être dans la réalité qu'on aime, l'autre le désir de l'avoir.

C'est la différence entre l'élan pour l'infini de **l'être** et la course vers l'illusion de **l'avoir**.

Quand je te dis *Mi-e dor de tine* il faut savoir que dans mon âme le vide du lointain commence à avaler le trop-plein des souvenirs et l'amertume de l'absence est en train de flétrir les roses des embrassements…

Il faut t'avouer que parfois **mi-e dor de tine,** même quand tu es à coté de moi !

Deşi sunt mulți români care ştiu franțuzeşte, pentru cei care n-au avut norocul să se bucure de cunoaşterea limbii lui Victor Hugo, îmi îngădui traducerea textului.

Dorul este un sentiment inefabil în care iubirea e ninsă de dureri şi de tristeți dar este iradiată de bucuria amintirilor.

El este rănit de pribegia depărtărilor, dar înmiresmat de magia speranței.

Este vidul în care cad lacrimile dar înfloresc mângâierile, grădina de unde păsările şi-au luat zborul dar trandafirii se îmbrățişează vrăjiți.

Este blestemul absenței şi ruga invocației, rătăcirea de dincolo de neguri şi sărutul fără de sfârşit..

Este doliul sufletelor şi nunta inimilor, prăbuşirea în infern şi plutirea înspre paradis.

Mi-e dor de tine este simfonia înălțării către **a fi**, în timp ce *j'ai envie de toi* (« am poftă de tine ») este madrigalul tentației spre **a avea**. Una exprimă visul de a fi în realitatea pe care o iubeşti, cealaltă dorința de a o avea.

Este diferența dintre elanul către infinitul lui **a fi** şi cursa înspre iluzia lui **a avea**.

Când îți spun *Mi-e dor de tine* trebuie să ştii că în sufletul meu vidul depărtărilor începe să devoreze prea-plinul amintirilor iar tristețea absenței este pe cale să vestejească trandafirii sărutului…

Trebuie să-ți mărturisesc că uneori **mi-e dor de tine** chiar şi atunci când îmi eşti alături !

Alexandru MELIAN

LUCRETIA POPESCU - (n. Tismana -Gorj)
învățătoare gradul I, debut la "SEMANATORUL - Editura online" în iunie 2012 cu lucrarea

MONOGRAFIA SATULUI COSTENI-TISMANA

Vă prezentăm un capitol interesant din această monografie, care dă o perspectivă foarte concludentă asupra spiritului de acțiune colectivă care domina în veacul trecut viața obștească a unui sat românesc.

DEBUT

CADRUL SOCIO-DEMOGRAFIC ŞI ECONOMIC

Din punct de vedere economic cel mai de seamă eveniment din viața satului l-a constituit trecerea locuitorilor lui din poziția de vecini în poziția de moşneni prin actul de donație făcut de Stoica Vistierul împreună cu soția sa Dochia.
Din cele mai vechi timpuri oamenii au căutat să-şi uşureze munca prin punerea la treabă a forțelor naturale în scopul producerii unor bunuri materiale necesare vieții de toate zilele. In acest scop oamenii văzând că în marginea satului exista un izvor de apă limpede şi curată care în timp de vara e rece, iar iarna este caldă, cu toții mână de la mână au depus muncă fizică şi materiale pentru construirea unei mori pe apă. Această moară era proprietate comuna şi despre ea se vorbeşte şi în hrisovul lui Gavrilă Movila Voievod de la 3 mai 1620, în care se arată că "să se ştie hotarele satului, din Sărata până-n Gruicior în sus până la Obârşie şi din Obârşie pe Dealul Suma până-n Dealul Pleşa şi din Pleşa pe Rugină până-n Lăcşor şi din Lăcşor până-n Petriş şi din Petriş până-n Moara Costenilor, şi din Moara Costenilor pe apă în jos până-n Sărata, şi iar în muntele ce se cheamă Slăveiul până-n hotarul unguresc şi peste toate hotarele pe unde au fost bătrânele hotare. "
Moara construită la început era prevăzută cu o singură piatră rotunda în diametru de 0,4 metri. La această moară aveau acces toți oamenii din sat fără să dea vamă sau uium. Văzând că această piatră nu satisfăcea cerințele oamenii au hotărât să pună una mai mare şi să mai instaleze încă o piatră astfel că moara avea două pietre cu diametrul de 0,6 metri, ea având un randament mai mare.

Dacă se întâmpla ca o persoană să vină mai târziu la moară şi să o găsească ocupată, persoana respectivă având absolută nevoie de fainã pentru a face

mămăliga, întârziatul se învoia cu cel ce avea în moară, sa-i dea voie să gurească o mămăliga de faină. Acest schimb de boabe de porumb pe faină se numea guritură, dar nu se făcea pe o cantitate de făină mai mare, decât pentru o mămăligă. Din cei 11moşi existenţi la început, care cu timpul au avut numeroşi nepoţi şi strănepoţi, s-au format numeroase familii şi nu mai puteau măcina decât în mod organizat. Moara făcută la început s-a stricat şi atunci au făcut un alt bazin mai la sud de prima instalaţie. Bazinul sau iazul a fost făcut mai mare ca diametru şi mai înalt din cauza terenului. S-a construit o nouă moară tot cu două pietre, şi pentru a se putea măcina în condiţii normale, s-a impus o organizare în rânduiala măcinatului, şi anume existând în sat urmaşii celor 11 moşi, s-a împărţit timpul în 11 unităţi de timp şi anume în săptămâni. Intr-o săptămână aveau dreptul să macine toţi cei ce-l moştenesc

pe moşul respectiv, în a doua săptămână altui moş şi aşa mai departe, în acest fel fiecare putea să macine pentru sine ca să-i ajungă până îi va veni iarăşi rândul. Dacă termina făina înainte de a-i veni rândul atunci se ducea şi vorbea cu cel ce avea rând la moară şi se învoiau fie prin schimbarea rândului fie pe uium. Când

moara avea nevoie de unele reparaţii participau cu toţii, acest fel de organizare purtând numele de ceată, sau cetaşii de la moară.

Iazul acumulând destulă apă şi nevoile populaţiei crescând în raport cu numărul familiilor şi a necesarului de locuinţe, cetaşii de la moară au hotărât ca pe acelaşi iaz, alături de moara sa construiască şi un fierăstrău pe apă la care să poată tăia lemne mai groase din care să confecţioneze scânduri, lănteţi şi bârne mai groase folosite la construcţia de case, grajduri, pivniţe şi alte construcţii numite binale, astfel s-a format ceata de la fierăstrău sau cetaşii fierăstrăului. Tăiatul în fierăstrău se făcea tot cu rânduială după moşi pe timp de o săptămână. Cei care nu aveau lemne de tăiat îşi vindeau părţile ce le aveau la fierăstrău fie din lipsă de bani, fie din alte motive părţile acestora fiind cumpărate de cei mai înstăriţi. La fierăstrău veneau şi oameni din satele vecine sa taie lemne, care plăteau în bani sau în uium după cum se învoiau cu cel ce avea rândul. Pe timpul cât avea rândul, fiecare se comporta ca un adevărat proprietar. Fiecare îşi avea pânzele sale de fierăstrău, se îngrijea de ascuţitul lor precum şi de buna funcţionare a

fierăstrăului şi a morii.
Pentru ca aceste două unităţi productive moara şi fierăstrăul să poată funcţiona normal era nevoie de forţa apei, trebuind ca iazul să fie bine întreţinut ca să nu piardă apa în mod neproductiv. Aducerea lemnelor la fierăstrău a necesitat şi loc viran unde sa întoarcă carele, să fie depozitate lemnele. Pentru că nu tot satul avea teren în jurul morii şi al fierăstrăului, proprietarii îşi ridicau dreptul de proprietate şi nu permiteau sa fie călcaţi de alţii în zadar, adică fără plată. Pentru aceasta au intervenit unele schimburi, vânzări-cumpărări. Redăm în copie o astfel de învoire :
Învoire,
Intre subsemnaţii Maria P Sărămăt, văduva şi Maria I D Bololoi cu autorizaţia soţului Ion D Bololoi toţi din satul Costeni, judeţul Gorj pe de o parte, şi Ion I Icleanu, Gh. I. P. Gheorma, Const. I. P. Gheorma, Dumitru P. Draghescu, Vasile Tatomir, Ion A. Grigore şi Grigore Icleanu în calitate de reprezentanţi ai cetei moşnenilor Costeni acelaşi sat şi judeţ pe de altă parte, s-a făcut următoarea învoire :
Subsemnatele Maria P Sărămăt şi Maria I D Bololoi surori, declarăm ca pentru stingerea pricinii ce s-a ivit între noi cu numiţii de mai sus, şi ceilalţi cetaşi moşneni pentru stăpânirea unei porţiuni de pământ ce tatăl nostru Agasim Frăţilescu a cumpărat de la o parte din moşneni din terenul indivizieni al satului ce se afla situat la moara Costenilor, în partea de miazăzi a şoselei Izvarna-Costeni şi din cauza că nu ne-am putut alege acea parte ca să o stăpânim în linişte, am convenit cu susnumiţii şi am renunţat la acele drepturi de cumpărătură urmând ca ele să revină cetaşilor din care şi noi facem parte, stăpânindu-le după regula de împarţială ce s-a făcut între cetaşi după cum urmează : începând din cureaua de 25 stânjeni a lui Bazavan spre miază-noapte şi până în sosea, iar capetele din Ion P Gheorma până în hotarul Izvarna, adică moşii Icleanu, Şotea, Simescu, Balotescu, Bololoi, Sărămăt, Ciuvat, Bazavan, Cârcel, Scundu şi al 11-lea moş Gheorma la şosea.

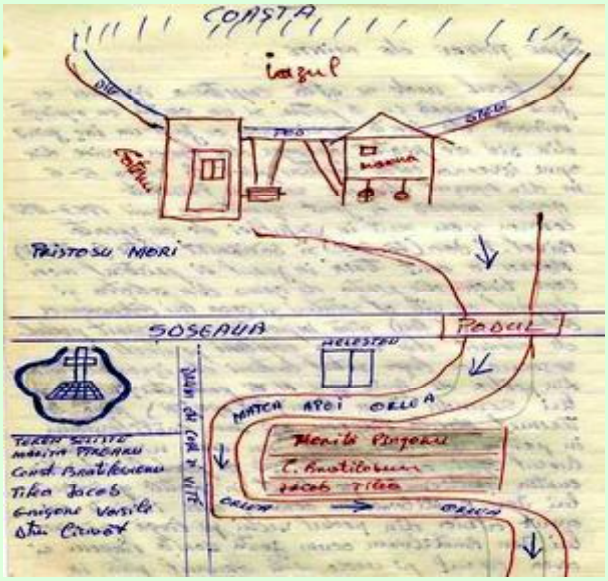

Pentru despăgubirea noastră în schimbul acestei cedări de drepturi, subsemnatele am convenit cu dumnealor suma de lei una mie una suta 1100 pe care bani i-am primit azi de la dumnealor în ordinea următoare
1. Ion Icleanu 100 una sută
2. Gheorghe Gheorma 400 patru sute

3. Gheorghe Tilea 100 una sută
4. Vasile I P Gheorma 100 una sută
5. C I P Gheorma 100 una sută
6. Dumitru P Draghescu 100 una sută
7. Ion A Grigore 100 una sută
8. Grigore Icleanu 100 una sută, rămânând ca subsemnatele să ne ridicăm plantația făcută de noi adică sălcii şi anini ce am hotărât între noi şi care ar cădea în părțile revenite altor cetaşi, de asemenea renunțăm la orice procese ce se găsesc în curs de judecată între noi şi numiții din pricina acestei neînțelegeri.

Subsemnatul Ion Icleanu cu ceilalți învoitori din prezentul act am răspuns către numitele cu suma convenită în ordinea arătată mai sus, urmând ca ceilalți cetaşi moşneni care nu au luat parte la facerea acestei învoiri să ne despăgubească fiecare proporțional cu dreptul de rând ce are în moară.

Am luat în primire drepturile cedate de numitele şi numărând prețul declarăm mulțumire în ambele părți.

Făcut azi 18 ianuarie 1931 în Satul Costeni în dublu exemplar, semnează toți învoitorii. Am redactat şi scris actul I. Grindeanu învățător a fost timbrat cu 3 timbre fiscale având fiecare valoare de 2 lei.

Învoirea în original s-a găsit la Bololoi D. I. V. Gheorghe.

La moară şi la fierăstrău au existat aceste cete până în anul 1944, după care ia ființă obştea. Moara şi fierăstrăul trec în administrația obştii care se menține până la 31 decembrie 1951. Obştea era condusă de un consiliu de administrație şi avea un număr de 1104 societari cu drept de proprietate în munți, unii fiind şi din satele vecine. Începând cu data de 1 ianuarie 1952 a fost data în primire Sfatului Popular Pocruia şi în continuare până în 1962 au stat sub administrația întreprinderii raionale locale a fostului raion Baia de Arama, după care au fost dărâmate. Materialele au fost duse pentru repararea morii din satul Racoți. Pe locul unde a fost moara şi fierăstrăul s-a construit captarea de apă de unde izvorul apei Orlea merge prin conductă prin cădere şi alimentează oraşul Craiova.

Imaginile din pag. 1 coperta, (Moara şi gaterul), pag. 6 (Moara Izvarna) şi pag. 9 fac parte din colecția prof. Nicu N. Tomoniu, restul aparținând autoarei.

Citiți întregul volum pe site-ul **http://www.samanatorul.ro/editura-online/**

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Lucretia_Popescu-Monografia_Costeni.pdf

Alexandra-Iulia Zărnescu

S-a născut la 31 martie 1981, în Bucureşti. Este licenţiată în limba engleză, principal, şi în limba arabă, secundar, în anul şcolar 2006-2007, predând, în Kuwait, limba engleză în primele lor faze ale sistemului educativ. Experienţa de expat – adică de trăitor printre străini – i-a sporit spiritul naţionalist autentic, dar fără să-i diminueze spiritul critic faţă de disfuncţiile existente sau întreţinute deliberat în societatea românească. De pe poziţia sa de cunoscătoare a problemelor de filologie, a luat poziţie – cu intransigenţa şi curajul tinereţii – contra unor agresiuni la care este supusă limba şi cultura română din partea ofensivei spiritului cosmopolit şi a mimetismului slugarnic al unor concetăţeni.

Să sperăm că va continua în forţă în această direcţie, fiindcă Ţara are nevoie de toţi „soldaţii“ ei, căci este atacată pe toate fronturile.

Acum urmează cursurile de regie ale Universităţii Naţionale de Artă, Teatru şi Cinematografie.

Inserăm cu plăcere primul ei articol în publicaţiile online “Semănătorul”, contribuind astfel , la misiunea editorială a revistei noastre care ţinteşte diferenţele culturale şi diversitatea culturală, semnalarea derapajelor actuale din vocabularul uzual al românilor care este predispus mereu spre un snobism şi o tentă spre neologisme care nu numai că nu sunt necesare dar n-au nimic de-a face cu îmbogăţirea limbii române. Alinerea noastră la limbajul universal, ca ţară a UE, nu se poate face prin tendinţele stereotipe din ce în ce mai supărătoare din mass-media românească.

CUVÂNTUL *XENOFOBIE* TREBUIE SCOS DIN UZ

de Alexandra-Iulia ZĂRNESCU

Motto: *Stupiditas contagiosa est*

Ultimii ani au prilejuit – îndeosebi în preajma şi după aderarea României la Uniunea Europeană – folosirea excesivă a cuvântului „xenofobie“. Evident, el fusese utilizat şi înainte, dar, cu ocazia aderării, s-a ajuns la apelarea foarte frecventă a cuvântului „xenofobie“, ceea ce a făcut să-mi producă o stare de greaţă doar din cauza repetării excesive a cuvântului. Faptul că utilizarea lui era făcută cu scopul de a arăta lumii că „românii suferă de xenofobie“ îmi producea, în plus, o stare de revoltă. Deoarece, în formulările respective, se pretindea că românii manifestă xenofobie faţă de ţigani, jidani, evrei, maghiari şi alţi minoritari doar pentru a se confecţiona învinovăţiri false contra noastră şi, apoi, pentru a ni se imputa aceste păcate spre a ne induce un complex de inferioritate şi, mai ales, complexul de vinovăţie, cu scopul ca să fim îngenuncheaţi mai uşor şi, în final, să fim puşi la plată pentru „despăgubiri“!

În toate cazurile, este folosit – de către politicieni, analişti, ziarişti, chiar şi de către cei care au redactat legile – cu acelaşi sens: că noţiunea *xenofobie* înseamnă **ură faţă de străini**. Or, cu educaţia mea făcută de Biserica Ortodoxă şi de părinţi, cu instruirea dobândită în facultate, cu experienţa mea de viaţă şi, mai ales, de *expat* (vezi, de exemplu, *SANTINELA*, nr. 19, august 2007, pag. 8-9), am putut să-mi dau seama că românii **nu sunt „xenofobi“**, **nu manifestă ură** faţă de străini – altfel nu s-ar fi aciuat atâţia pe aici atât în decursul Istoriei, cât şi, îndeosebi, în epoca nefastă a Tranziţiei!

În interviul „Cât de «retrograd» este Mihai Eminescu?“, postat, în 20 august 2005, pe Altermedia, [1] d-l Radu Mihai Crişan, doctor în economie, a subliniat că „termenul *xenofobie* înseamnă nu *ură*, ci *frică* faţă de străini“. Pornind de la această remarcă a domniei sale – primul, după cunoştinţa mea, care a semnalat-o, dar care semnalare a rămas, ulterior, **complet ignorată!** –, am început să cercetez conţinutul cuvântului, dar furia mi-a sporit, în loc să-mi treacă. Şi iată de ce.

În *Le Petit Larousse illustré*, Ed. Larousse, Paris, 2007, pag. 1083, am găsit

următoarele: „***XÉNOPHILE**, adj. et n. (gr.* xenos*, étranger, et* philos*, qui aime). Rare. Qui manifeste de la sympathie envers les étranger.*“ Ca să nu rămână dubii de înțelegere – mai ales pentru toantele şi tonții ironizați de ziaristul Ion Cristoiu –, traduc: „**xenofil**, adjectiv… (provine din cuvintele greceşti *xenos*, străin, şi *philos*, care iubeşte). Rar. Care manifestă simpatie față de străini“. Apoi, urmează acestea:

„***XÉNOPHOBE**, adj. et n. Qui manifeste de l'hostilité envers les étrangers.*

***XÉNOPHOBIE**, n.f. Hostilité systematique ŕ l'égard des étrangers, de ce qui vient de l'étranger.*“ Să traduc, din nou, inclusiv pentru prostănacii persiflați de Mircea Badea: „**xenofob**, adjectiv… Care manifestă ostilitate față de străini. **Xenofobie**, s.f. Ostilitate sistematică cu privire la străini, la ceea ce vine din străinătate.“ Aceste explicații m-au determinat să mă lămuresc, mai bine, ce-i cu „ostilitatea“, la pag. 509:

„**HOSTILE**, adj., (lat. *hostilis*, de *hostis*, ennemi). 1. Qui manifeste de intentions agressives, qui se conduit en ennemi. *Atitude hostile*. 2.Qui manifeste d'hostilité, de la désapprobation. Un vot hostile. (…)“. E ca pe româneşte, nu mai traduc. În limbajul militar codificat, codul „*Ostil*“ înseamnă, absolut neechivoc şi imperativ, „Duşman care trebuie distrus imediat ce este detectat“ (vedeți şi filmul american *Codificat „Ostil*“, despre avionul de pasageri sud-coreean doborât de aviația de vânătoare sovietică, fiindcă l-a confundat cu un avion-spion american şi, ca atare, a fost codificat „Ostil!“ şi distrus).

Aşadar, conform explicației din *Larousse*, *xenofobia* este manifestarea atitudinii duşmănoase, a **urii față de străini**; de aici până la sensul, echivalent şi consemnat *expressis verbis*, „xenofobia = ura față de străini“, nu mai e decât un pas, pe care l-au făcut dicționarele româneşti. Trebuie să reținem faptul important că, din dicționarele noastre, se ştie – inclusiv de către cei care au redactat legile – că noțiunea *xenofobie* înseamnă *ură față de străini*. Aşa scrie în DEX:

„XENOFOB, -Ă, *xenofobi*, *-e*, adj., (…) (Persoană) care manifestă ură față de persoane de altă naționalitate sau față de alte popoare. – Din fr. **xénophobe.**

XENOFOBIE, s.f., Ură față de străini şi față de tot ce este străin. Din fr. **xénophobie“** (cf. *Dicționarul Explicativ al Limbii Române* – DEX, Editura Academiei R.S.R., 1975, pag. 1034). Dar, dacă *xenofobie* însemnă „ură față de străini“, atunci am preluat, şi eu, această semnificație – fiindcă „Aşa scrie la dicționar!“, care este o autoritate –, luându-mă după proşti; şi, ca mine, toți ceilalți.

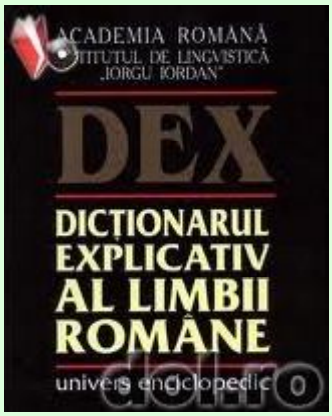

Este necesar să rețineți că dicționarul *Larousse* expune etimologia cuvântului *xénophile*, dar, două cuvinte mai jos, pentru *xénophobe* a uitat, decenii la rând, să o mai releve. Menționez că dicționarul *Larousse*, ediția 2007, repetă – cel puțin la aceste articole – ediția din 1993 (vezi pag. 1083), care, la rândul ei o repetă pe aceea din 1974 (edițiile anterioare nu le-am consultat). După cum se vede, autorii DEX-ului nu au făcut decât să copieze, cu neruşinare, dicționarul *Larousse*. Dar făcătorii noştri de dicționare nu s-au grăbit să-şi pună problema sensului exact al termenului, ci au copiat, pur şi simplu, imbecilul text francez. Ediția din 1975 a DEX-ului a apărut sub egida Institutului de Lingvistică al Academiei Republicii Socialiste România (R.S.R.) şi edițiile ulterioare au recopiat-o pe aceasta! Exigențele limbajului academic mă împiedică să spun că autorii care au redactat respectivele articole au fost nişte tâmpiți, dar aşa ar trebui să le zic. Fiindcă, în consecință, ne-au tâmpit şi pe noi, prin preluarea lecțiunii respective!

Tot la mimetism – adică la copiere – au apelat şi Florin Marcu şi Constant Maneca, autorii *Dicționarului de neologisme* (voi cita din ediția a III-a, Editura Academiei R.S.R., Bucureşti, 1986), numai că, în cazul lor, lucrurile sunt mai grave. Într-adevăr, în cazul DEX-ului şi, fireşte, al dicționarului *Larousse*, întrucât există multe grupuri de autori şi colaboratori, care şi-au divizat munca pe litere, pe tematici etc., este greu pentru cineva din echipă să aibă perspectiva întregului, să aibă, adică, rolul de „cap limpede“. Dar, când sunt două capete care colaborează, lucrurile se simplifică sub acest aspect şi fiecare trebuie să verifice inclusiv munca celuilalt, spre a se corecta şi completa reciproc – dar nu şi pentru a se bate cap în cap!

Or, în lucrarea cuplului comic Marcu-Maneca, lucrurile se bat, într-adevăr, cap în cap, negru pe alb: **„XENOFOB, -Ă,** … (cel) care urăşte persoanele sau popoarele de altă naționalitate, care este duşman a tot ceea ce este străin. [< fr. *xénophobe*, cf. gr. *xenos* – străin, *phobos* – ură]. Vă rog să remarcați cum contagiunea cu *stupiditate* (sună mai elegant decât *tâmpenie*!) face un „progres“ prin tandemul Marcu-Maneca: ei „dezvoltă“ bagajul informațional conținut de *Larousse* (şi, implicit, de DEX, pe care le copiază) şi oferă – cu intenția vădită de a-şi spori „ştiințificitatea“ demersului şi credibilitatea volumului lor – proveniența şi etimologia cuvântului *xenofob*, unde etimologie înseamnă „studiul înțelesului adevărat“. Dar să analizăm cât de „adevărat“ este sensul dat în dicționarul lor: „**FOBIE**, *s. f.,* stare

de frică bolnăvicioasă, obsedantă şi nemotivată. ? repulsie, antipatie pentru ceva. // element secund de compunere savantă cu semnificaţia „teamă (patologică) de“, „aversiune faţă de ceva“, „fobie“ [gen. *-iei*. / < fr. *phobie*, cf. it. *fobia*, gr. *phobos* – frică] (cf. *op. cit.*, pag. 459). Idem la: „AGORAFOBIE *s. f.* teamă nemotivată de a traversa locuri deschise, pieţe etc. [< fr. *agoraphobie*, cf. gr. *agora* – piaţă publică, *phobos* – frică] (*op. cit.*, pag. 40). Aceeaşi corectă explicaţie etimologică se dă pentru *claustrofobie* şi *fotofobie*.

Aşadar, de la începutul şi până la mijlocul *Dicţionarului de neologisme*, fobie – *phobos* – înseamnă **frică**, iar la sfârşitul lui înseamnă **ură**; în interiorul explicitării articolului *xenofobie*, *phobos* înseamnă numai **ură**; la fel este în DEX, deşi încă de la lecţia de astronomie, din liceu, se ştie că sateliţii planetei Marte se numesc *Phobos* (Frica) şi *Deimos* (Groaza). Ulterior, Florin Marcu, în al său *Marele dicţionar de neologisme*, „ediţia a IX-a, revăzută, adnotată, *corectată*“, menţine aceeaşi explicaţie corectă pentru *agorafobie*, *claustrofobie* şi *fotofobie*, şi aceeaşi „explicaţie“ greşită, contrară, pentru „xenofobie“ (cf. *idem*, Ed. Saeculum Vizual, Bucureşti, 2007, pag. 1005). Adică, a preluat, de la o ediţie la alta, acelaşi text, deşi se laudă că l-a „revăzut, *corectat*“ etc.

Aceste dicţionare proaste („româno-franceze“!) au provocat pandemia utilizării greşite a termenului *xenofobie*, căruia i-au dat sensul opus: cum că ar însemna „ură faţă de străini“. Nu, nestimaţi imbecili, înseamnă „frică extremă, groază faţă de străini“. Şi oricât aţi „îmbogăţi“ dicţionarele, **noţiunile „*frică*“ şi „*ură*“ nu sunt interşanjabile**. Din cultura mea generală – obţinută, fireşte, inclusiv din dicţionare – ştiam că „fobie“ înseamnă „frică, groază“. În compunerea savantă, *fobia* înseamnă frică excesivă – adică groază, aversiune (eventual patologică) – faţă de ceva. Sensul de „frică, groază“ este conţinut în cuvintele agorafobie, claustrofobie, fotofobie, hidrofobie, hobofobie şi multe altele (cf. John Naish, *Ghidul ipohondrului*, Ed. Nemira, Bucureşti, 2006, pag. 182-184). Pentru a respecta adevărul istoric, este necesar, totuşi, să precizez că şi *Larousse*, în explicitarea cuvântului, spune:

„**PHOBIE**, n.f., (gr. *phobos*, effroi). 1. Aversion trčs vive; peur instinctive. 2. PSYCHIATRIE. Crainte déraisonnable ŕ l'égard d'objets, de situations ou de personnes, dont le sujet reconnaît le caractčre injustifié, mais qu'il ne peut surmonter.“ Să traducem – pentru imbecilii dezavuaţi de preşedintele Traian Băsescu, cel care a şi introdus în limbajul *mass media* peiorativul neacademic „imbecil“ – explicaţia de mai sus: „s.f. (gr. *phobos*, groază). 1. Aversiune foarte puternică; teamă instinctivă. 2. PSIHIATRIE. Spaimă iraţională faţă de obiecte, situaţii sau persoane, al cărei caracter nejustificat subiectul îl recunoaşte, dar peste care nu poate trece“.

Deci, şi în franceză, *fobie* înseamnă *frică, groază*, în cazul când e vorba de articolul independent de dicţionar *phobie*, dar înseamnă *ură* atunci când este auxiliar în termenul „savant“ *xenofobie*! Ca să vedeţi cât de „savant“ este textul francez, pe care copiştii noştri nătărăi l-au ingurgitat ca pe-o bomboană franţuzească! Este evident, încă o dată, că aceşti copişti de dicţionare au reprodus textul francez cu toate greşelile sale. Din păcate, greşeala s-a produs în condiţiile lucrului la grămadă şi fără să se verifice, în final, concordanţa, completitudinea logică a explicaţiilor date articolelor din dicţionar.

Dar, veţi zice, *Dicţionarul Enciclopedic* trebuie să reprezinte, prin ştiinţificitatea sa, o veritabilă autoritate în materie. Într-adevăr, aşa ar trebui. Iată, însă, ce spune această „autoritate“:

XENOFOBIE (<fr.; {s} xeno + gr. *phobos* „frică“) s.f. Atitudine de teamă, de respingere şi ură faţă de persoanele străine, de grupul etnic din care fac parte acestea (*op. cit*., Editura enciclopedică, Bucureşti, 2009, vol. VII, pag. 486). Vedeţi că începe corect: xeno=străin, *phobos*=frică. Nu ca cuplul Marcu-Maneca, care, la începutul dicţionarului, scrie *phobos*=frică, iar la sfârşit *phobos*=ură! Dar „autoritatea“ în cauză continuă punând împreună şi teama şi respingerea şi ura: adică face un ghiveci cu varză creaţă, dar care produce greaţă.

Elocvent pentru lipsa de ştiinţificitate a dicţionarului *Larousse*, a DEX-ului, a dicţionarului Marcu-Maneca şi, fireşte, a celorlalte care le imită într-un fel sau altul, este faptul că, dacă făcătorii lor ar fi consultat, totuşi – aşa cum este obligatoriu în acest gen de activitate –, şi alte dicţionare, atunci ar fi descoperit greşeala în care persistă *Larousse*, probabil de pe la 1950 încoace. Astfel, în *Nouveau dictionnaire étymologique et historique*, par Albert Dauzat, Jean Dubois et Henri Mitterand (troisičme édition revue et corrigée, Librairie Larousse, Paris, 1964, pag. 802), explicaţia este alta, aceea corectă: „**xénophobe**, 1906, Lar.; du gr. *xenos*, étranger, et *phobos*, effroi. ¦ **xénophobie** *id.*“ Aceeaşi explicaţie corectă o dă *Merriam-Webster's Online Dictionary* pentru **xenophobe** [2]: „*one unduly fearful of what is foreign and especially of people of foreign origin*“ – adică „cineva **înfricoşat** de ceea ce este străin şi, în special, de indivizii de origine străină“.

Citiţi mai departe articolul CUVÂNTUL *XENOFOBIE* TREBUIE SCOS DIN UZ aici

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/06/alexandra-iulia-zarnescu-cuvantul.html

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

Din articolele lunii

apărute pe blogurile "Sămănătorul":

http://samanatorul.blogspot.ro/ şi
http://cleptocratia.blogspot.ro/

Nea Mărin la vot

Mă fraților,
Fură duminecă oltenii la vot.
Veniră cu urna drept in fata căşii mele.
- Nea Marine,
Ziseră
Iote, o făcurăm si pe-asta!
Ți aduserăm urna în drum,
Numa' să vii să votezi şi mata, acum!

Mă, fraților,
Zic,
Da ce,
Eu sunt prost?
Pai, adicătelea,
Cum să vă votez eu pe degeaba?

- Pai cum pe degeaba, nea Marine?
Cum pe degeaba?

- Mă, zic,
Ia vezi,
Sa nu vă dau eu vouă, ce mi-ați dat voi mie!

- Păi, ce vorbă e asta, nea Marine? Ce vorbă e asta?
- Mă, zic,
Vinul pentru naş Pantelică

Mi l-ați dat voi,
Sau l-am dus,
Din ce am muncit, eu?

Aia cam tăcură, ştii, cam tăcură.
- Mă, zic,
Sarmalele pentru naşa Reta,
Mi le-ați dat voi,
Sau le-am dus,
Din ce am muncit, eu?
Aia cam tăcură, ştii, cam tăcură.

- Mă, zic,
Am luat eu de la voi vreo para?

Aia tăcură şi se roşiră.
- Si acu, veniți cu urna peste mine, sa va votez pe degeaba?
- Mă, nea Marine, ziseră,
Ia zi mata, ce vrei?
- Io? Sănătate! Da nu mai am putere. Si nu ştiu când îmi vin puterile. Dar mai vreau sa ajung odată în viața mea, în Bucureşti, la naş Pantelică, să-i duc ploconul.
- Bine, ziseră. Ți aducem noi ploconul pentru naş Pantelică, numai să vii sa votezi!

- Mă dusei, votai, şi aşteptai.
Nu veni nimeni cu niciun plocon.
Doar la un ceas, văzui acățată în gard o paporniță. Nu prea noua. Din răchită. Alb-albastră. Că situația e albă de albastră. Hait! Zic. Au adus ploconul. Când mă uitai – papornița goală.
Mă dusei la partide.
Bine, mă fraților, asta va fu ploconul? O paporniță goală?

- Mă, nea Marine, iartă-ne. Ziseră. Da nu mai avem nimic în visterie. Decât datorie.
- Da io de la cine primii papornița? Zic.
- Cu cine votaşi, nea Marine?
- Nu va spun, ca votul e secret.

Dar va fac o declarative de presa: votai cu Dumnezeu.

- Ei, vezi, nea Marine, ziseră, Dumnezeu ti-a dat papornița aia goală. Să o umpli matale!

Măi fraților,
Acu mă duc la Bucureşti să-i duc lui naş Pantelică papornița. Când o vedea ce e în ea, o să moară de bucurie. Parcă-l văd că o să întrebe: da ce ai pus în ea, Marine? Că parcă e goală, şi e ca fulgul de uşoară?!

Şi eu o să-i zic, ştii, o sa-i zic: **Sufletu', naşule!**
Ce să mai rămână de pus în papornița matale când fură oltenii la vot de o viață întreagă?
Mă fraților,
O sa se bucure naş Pantelică.
Ca ştia că noi, oltenii, dădeam odată vin, porc, praz, la naşi. Ba chiar şi cămaşa dupe noi.
Da când o auzi că ne dăm, azi, sufletu'?
O să moară de bucurie! Ştii? O să moară de bucurie!...

10-11 iunie 2012

Jianu liviu-Florian

CREIEROANE şi TOMBEROANE

Tentativa de sinucidere a fostului premier Adrian Năstase este ilegală.
Dacă va muri, va fi condamnat fără apel la încă doi ani de detenție, cu executare.
Eveniment:
Şeful Mafiei personale a lui Adrian Năstase a fost numit **Ministru al Apărării Naționale**.
Comentariu:
Ministrul ştie ce să facă. Nu ca alții, care au ocupat şi ocupă diverse scaune, fără o formare prealabilă elementară.
Alt comentariu:
Bine, bine, dar nu s-a plătit TVA-ul pe formare!
Pe timpul lui Adrian Năstase se spune că s-a trăit cel mai bine. Este încă un cap de acuzare, pentru care se va deschide un nou dosar de corupție, şantaj, şi subminare a interesului calician.
Întrebare la Radio Enervan:
Pe cine să alegi, dacă pe vremea corupților poporul trăieşte mai bine decât pe vremea justițiarilor?
Răspuns:
Depinde ce preferi: ciocolată între corupți, sau rahat între justițiari.
Propun ca fiecare cetățean al Caliciei să primească gradul de general NATO. Să vedem care neamț, francez, american, italian, spaniol etc… îndrăzneşte să nu devină pentru fiecare calic un sufragiu universale.
Despre doctori fără vocație în diverse domenii:
"Să te ferească Dumnezeu de prostul cu carte."
Despre proşti, sau oameni pur şi simplu limitați:
Colonele, "nu mai sus de sanda!"
Dacă o mamă nu-şi îngrijeşte copiii, este acuzată de malpraxis în maternitate, şi i se iau copiii.
Dacă un om politic nu-şi îngrijeşte poporul este avansat de la gradul de pifan, la gradul de colonel.
Un zugrav excelent este doctor în meseria lui!
Diferența între socialism şi capitalism:
În viitorul apropiat, numai cei cu 10 doctorate vor primi în capitalism rație de bani pentru pâine, zahăr, ulei, şi făină. Asta deocamdată. În perspectivă, numărul doctoratelor solicitate va creşte în progresie geometrică, în fiecare an, şi banii pentru rație vor scădea exponențial.

Pensia unui europarlamentar calician este de 9000 de euro pe lună. Acum înțelegeți de ce vă cântă ei "Oda bucuriei"!

M-aş turna, dacă iubeii n-ar şti deja totul despre mine!

21 iunie 2012

MULȚUMESC DIN INIMĂ PARTIDULUI

În clasa a VI-a sau a VII-a a şcolii generale, am ridicat două degete în ora de dirigenție, m-am ridicat în picioare, şi – încurajat de apelurile la sinceritate şi buna colegialitate ale tovarăşei diriginte – am spus că eu, unul, m-am săturat de continua repetare şi prelucrare la orele de dirigenție a directivelor şi hotărârilor Partidului Comunist Român. Că a le spune odată, mai înțeleg. A le spune de doua ori, înțeleg şi asta. Dar a face din fiecare oră de dirigenție un prilej de dezbatere a mereu aceloraşi şi aceloraşi idei, a aceloraşi teme,cu aproape aceleaşi cuvinte, mi se pare nu numai plictisitor şi lipsit de sens, ci şi greu de suportat. Cum interventia mea urma unui apel onest al tovarăşei diriginte de a discuta sincer problemele care ne preocupă, ea nu a fost urmată de nicio admonestare. Cel mult, de un comentariu privind importanța şi rolul Partidului în viața fericită pe care o ducem noi, tineretul României, şi toți membrii societății, în general. Aceasta a fost urmarea în clasă. În afara clasei, în zilele următoare, tovarăşa dirigintă l-a chemat pe tata la şcoală, şi i-a atras atenția, cu discreția cuvenită, că nu este bine nici pentru mine, nici pentru el, părintele meu, secretar de partid, nici pentru mama, membru de partid, nici pentru întreaga noastră familie, ca eu să am o atitudine şi un discurs contrare liniei politice a Partidului. Vă dați seama, a continuat tovarăşa dirigintă, lumea s-ar întreba ce se discută la dumneavoastră în casă, dacă fiul dv. are asemenea idei. Toate acestea aveam să le aflu de la tata şi de la mama, care mi-au repetat cuvintele tovarăşei diriginte, şi mi-au atras atenția sa fiu mai rezervat, sau rezervat de-a binelea, pentru a nu da apă la moară unor comentarii, sau mai mult decât atât, unor fapte cu consecințe negative asupra mea, şi a familiei mele.

Urmarea a fost că am început să privesc cu mai multă reținere apelurile la sinceritate, şi bună colegialitate, ale tovarăşei diriginte, şi ale tuturor oamenilor, în general. Adică, în ciuda a ceea ce gândeam cu adevărat, gânduri sincere şi idealiste, poate, primul nivel de cenzură mi l-am impus eu însumi. Pentru a mă proteja pe mine? Nu cred. Eram destul de tânăr ca să nu mă intereseze prea mult persoana mea. În fond, veneam la şcoală pentru a face perfomanță la învățătură. Dar tatăl meu şi mama mea nu îmi erau indiferenți. Nu puteam să îmi permit luxul de a fi sincer, lovind în profesia lor, în cariera lor, în familia mea.

În clasa a VIII-A a şcolii generale, s-a desfăşurat o etapă a concursului național de istorie "Drum de glorii" la care participa şi şcoala mea. Concursul era televizat. Participau echipaje din câte două şcoli. Prezentatorul le punea întrebări. Concurenții, aşezati la două mese mari, se consultau. Dădeau raspunsul. Răspunsul era validat, sau nu, de juriu. Formația care avea cele mai multe răspunsuri corecte câştiga concursul. Prezentatorul emisiunii era cunoscutul actor Iurie Darie. Pe lângă concursul propriu-zis, fiecare şcoală prezenta şi un moment artistic, care se puncta separat. Făceam parte din echipajul şcolii mele pentru că eram un elev bun. Dar şi pentru faptul că eu compusesem, special pentru acest concurs, versurile montajului literar artistic al şcolii mele. Sincer să fiu, eram mândru de aceste versuri, care au fost foarte apreciate de întregul corp profesoral. Exista însă şi un amănunt legat de aceste versuri: toate vorbeau despre țară. Despre bogățiile ei. Despre frumusețea ei. Despre

oamenii ei harnici şi buni. Despre munca lor, depusă cu atâtea sacrificii, din dragoste pentru noi. Copiii lor. "Scrie ceva despre Partid", mi-a spus, la prima audiție, tovarăşa dirigintă. Nu am scris despre Partid niciun rând. Nu puteam. Pur şi simplu nu puteam. "Scrie ceva despre Partid", m-a rugat a doua oară tovarăşa dirigintă. Dar nu puteam. Nu aveam inspirație. "Scrie ceva despre Partid", m-a implorat tovarăşa dirigintă. "El a făcut şi face posibilă viața aceasta lipsită de griji pe care o ducem, şi o duceți", mi-a spus tovarăşa dirigintă. Dar eu nu am scris niciun rând. Ce legătură avea Partidul cu viața noastră? Ea s-ar fi desfăşurat, oricum, tot aşa, cu sau fără Partid. Şi nu am scris nimic.

Astăzi, am 50 de ani. Partidul Comunist Român, care m-a ținut gratuit pe băncile şcolii, care mi-a asigurat liniştea familiei, oferind locuri de muncă părinților mei, concedii în fiecare an la munte şi la mare, care a electrificat, ridicat şcoli, spitale, biblioteci, săli de sport, care m-a ținut în tabere sportive sau şcolare ani de zile, care m-a premiat cu diplome şi cărți, nu şi cu bani, la concursuri județene sau naționale, care mi-a plătit medicamentele întregii familii, cărțile şcolare, manulele, profesorii, medicii, care mi-a ridicat casa, şi chiar fabrica în care lucrez şi acum, care a trasat, cât a avut, cât s-a priceput, viitorul asfaltat, electrificat, cu salariul zilei de mâine asigurat pe următorii 10, 20, 30 de ani, adică exact pe perioada pe care se estimau acele directive şi programe, în limba de lemn, care se repetau obsesiv la orele de dirigenție – acel Partid, nu mai există. În locul lui, au rămas criza, foamea, şomajul, frigul, grijile enorme, furtul resurselor țării din afara, şi dinăuntrul ei, coplata în sistemul sanitar, coplata în învățământ, coplata din venitul inexistent, hoția, corupția, mizeria, suicidul şi euthanasia, ca program social, pentru 50 % din populația României. Şi a rămas TOTUL , pentru 20 % din populație.

Este târziu să mulțumesc Partidului. Şi totuşi, o fac. Mulțumesc din inimă Partidului Comunist Român. Trebuia să îmi explice altfel alternativa de a trăi. Nu a făcut-o. Nu mi-a pus în mâini POLEMICI CORDIALE de George Călinescu. Ca să vad Dinu Păturicii de astăzi sigilindu-şi în palatele de pe Victoriei seifurile cu milioane de dolari, în timp ce, cârpit, profesorul elevilor tuturor meseriilor şi profesiilor îşi numără măruntişul salariului ca să îşi bea iaurtul zilnic, vis a vis. Au existat şi lipsuri, tovarăşi. Dar nu se compară cu lipsa de suflete a bogaților din lumea de azi.

Este târziu să mulțumesc Partidului Comunist Român. Dar o fac acum. Îmi fac autocritica. Îmi pare rău, tovarăşi. Mulțumesc din suflet Partidului Comunist Român, sincer, şi cu o lacrimă de lemn, înnodată în gât.

22 decembrie 2011
Jianu Liviu-Florian

Divizia Educationalã Prietenii Tãi

OFERTA EDUCATIONALA COMPLEMENTARĂ ÎNVĂȚĂMÂNTULUI FORMAL

http://prieteniitai2012.blogspot.ro/

http://www.varoxmagazin.ro/index.php

Magazin excepțional pentru copiii sau elevii dvs. !

OFERTĂ

Produse software realizate de VAROX şi avizate de Ministerul Educaţiei.

UNIVTEST - APLICAŢII DE BAZĂ (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Aplicaţiile de bază sunt destinate pentru realizarea şi utilizarea testelor de evaluare şi sunt generale (pentru orice nivel şi disciplină şcolară). Aplicaţiilor de bază li se pot ataşa (la alegere) culegeri electronice interactive, ca baze de date pentru alcătuirea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	UnivTest Generator Pro 7.2	550,00	682,00
02	UnivTest Evaluator 7.2 (licenţa individuală)	210,08	260,50
03	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 5 licenţe)	1000,00	1240,00
04	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 10 licenţe)	1900,00	2356,00
05	UnivTest Reader Analist 7.2	145,16	180,00

UNIVTEST – CULEGERI ELECTRONICE INTERACTIVE (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Culegerile electronice interactive se pot utiliza individual sau, daca se instalează şi aplicaţia "**UnivTest Generator Pro**", acestea pot fi utilizate interactiv, ca baze de date pentru proiectarea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Culegere Matematică pentru clasa I, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
02	Culegere Matematică pentru clasele II-IV, de Virginia Ţocu (itemi clonabili)	29,03	36,00
03	Culegere ABCdar, de Virginia Ţocu (literele, clasa I)	23,79	29,50
04	Culegere Gramatică pentru clasele III-IV, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
P	**Pachet culegeri pentru nivel primar (poz 1-4)** – faţă de 124,50 lei	**96,37**	**119,50**
05	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
06	Culegere Matematică pentru gimnaziu (grilă, itemi clonabili)	29,03	36,00
07	Culegere Matematică pentru gimnaziu, de Mircea Gheorghiu	23,79	29,50
08	Culegere Mat TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
09	Culegere Lb.română TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
10	Culegere Geografia României TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
11	Culegere Istoria românilor TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
12	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel gimnazial (poz 5-12)** – faţă de 249,00 lei	**193,95**	**240,50**
13	Culegere Matematică pentru liceu, de Emil Dumitrescu	23,79	29,50
14	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
15	Culegere Fizică-Electricitate pentru liceu, de V.M. Ciuchină	23,79	29,50
16	Culegere Economie pentru liceu, de Daniel Voinea	23,79	29,50
17	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel liceal (poz 13-17)** – faţă de 154,00 lei	**120,16**	**149,00**

UNIVTEST – GHIDURI-SIMULATOARE SPECIALIZATE (elevi, orice nivel):
Simulatoarele specializate sunt aplicaţii de sine-stătătoare, care dau posibilitatea utilizatorilor să parcurgă în mod activ conţinutul unei anumite culegeri electronice interactive. Acestea simulează condiţiile de testare, înregistrează rezultatele şi calculează medii, păstrează evidenţa problemelor rezolvate etc.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Ghid pregătire-evaluare – Matematică TN 2007 (10000 teste)	24,60	30,50
02	Ghid pregătire-evaluare – Economie Bacalaureat (1000 teste)	24,60	30,50
03	Ghid pregătire-evaluare Mat TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
04	Ghid pregătire-evaluare Lb. română TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
05	Ghid pregătire-evaluare Geog. României TN (simulator – 100 variante teste)	20,97	26,00
06	Ghid pregătire-evaluare Ist. românilor TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
P	**Pachet ghid pregătire-evaluare TN, 4 CD, poz. 03-06 (promoţie)**	**72,58**	**90,00**
07	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a V-a	20,97	26,00
08	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VI-a	20,97	26,00
09	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VII-a	20,97	26,00
10	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VIII-a	20,97	26,00
11	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Gramatică pentru clasele III-IV	20,97	26,00
12	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasele II-IV	20,97	26,00
13	Ghid pregătire-evaluare din culegerea ABCdar (literele – clasa I)	20,97	26,00
14	Ghid pregă-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa I	20,97	26,00

VAROX Software educaţional

NOU! Magazin online pentru soft educativ:

http://www.varoxmagazin.ro/index.php

George Anca (n. Vâlcea)

Notițele lui Anca

Poetul şi indianistul nostru George Anca şi-a deschis un cont pe Facebook cu postări care de care mai frumoase! Citiți-le aici:
http://www.facebook.com/profile.php?id=100002770425105
sau pe pagina noastră de la BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/george-anca

CĂLĂTORUL CĂLĂTORULUI

Matematician universal şi scriitor român, Florentin Smarandache publică, stilat, al treiela „jurnal instantaneu”, ***Prin bătrâna Europă***, după ***Pura Vida***, si ***Aventuri Chineze*** (lansate la Colocviile de Marți, în Bucureşti), Sitech, Craiova, 2012. M-a şi făcut atent, volumul acesta este de calatorii în Franta (unde a lucrat ca cercetator), Ungaria (unde a luat Medalia de Aur a Academiei de Stiințe Telesio-Galilei), Anglia, şi Scoția („la ultima tara am prezentat lucrari la o conferinta stiintifica”). „Aventuri chineze” este o carte despre o conferință de calcul granular din Taiwan (în oraşul sudic Kaohsiung), între 4-11 noiembrie 2011, plus un tur ştiințific desfăşurat în perioada 11 decembrie 2011 – 6 ianuarie 2012 în patru oraşe din China: Beijing, Xi’an, Shanghai, şi Hangzhou.

Poetica paradoxistului, neutrosofului, extenicului etc. autor este simplicisimă, dacă nu o nimica toată: „poze multe, plus text explicativ, iar jurnalul scris pe locul vizitei la prima mână”. Autoprefața şi-o semneză „Călătorul” (la nesfârşit; încotro?)

Frenetica empatie autoreferințială vânează, ca mereu în scrisul său, un complice şi frate de drum (fericit? Mai e până pe Olteț backward, cât că, din vreo jenă, finally, Academia Română l-a premiat, remorcă, mai ştii timpul, ori va fi dat năvală; el şi-ar dori, probabil, să fie cetățean de onoare al Vâlcii, al României, după cel al lumii). Modelarea matematică prin călătorie, pe un itinerar al propriului destin, împărăşit nemainarcisist – apa oglindei însumând oceane – se abandonează mai degrabă colegilor din copilărie, cotransfugilor, necălătorilor ciopliți pe înalt ca în coloana lui Vieland, a lui Brâncuşi.

Anul trecut propusesem, în înțelegere inițială cu Florentin Smarandache şi Germain Droogenbroodt, un proiect european; Arhipelaguri şi Insule Poetice - Dodii-neosensacionismo-paradoxism vs coeur de l'Europe se referă la creații poetice curajoase, libere, cumva, de curentul oficial, aşa cum ar fi „le coeur de l'Europe". A vorbi „în dodii" (în nonsensuri dar şi în oracole) ar fi o opoziție in spe la o anume cenzură represivă, neo-sensacionismo este o aducere la zi a sensacionismo (Fernando Pessoa) de poeți din Spania şi China, în timp ce paradoxismul, cu nuanța lui matematică, poate codifica abil lucrul creator.

Cu o astfel de deschidere, poeți şi matematicieni, vizionari şi semioticieni se pot întâlni în persoană/antologie/recunoaştere ca pentru a reinventa rădăcinile literare şi lingvistice înăuntru şi în afara limbii unei țări/lumii.

Se înfiripase o echipă: Elisabeta Isanos, George Anca, Germain Droogenbroodt, Florentin Smarandache, Federico Barroso, Jose Luiz Fernandez, Mihai Cimpoi, Pushi Dinulescu, Dan Mircea Cipariu, Lucian Chişu, Florin Epure, Lucia Negoitsa, Florica Bud, Vasile Andru, Sorana Gorjan, Marcel Petrisor, George Astalos (Paris), Corneliu Popa (Lisabona), Elena Liliana Popescu, Mihaela Maria Popescu, Maria Diana Popescu (Stuttgart), Mariana Braescu, Vanda Decca (Los Angeles), Vasile Menzel, Baki Ymeri (Tirana), Sorin Paliga,Vinod Seth (New Delhi), Gheorghe Lupascu, Vasile Pupeza (Pittsburg), Nicolae Baciut, Doru Motoc, Silvian Floarea, Mihai Stan, Florin Costinescu, Ion Andreita, Dan Tsop, Aurelian Silvestru (Chisinau), Ben Todica (Melbourne), Anca Negulescu, Augustina Constantinescu, Doina Boriceanu, Mihaela Gligor, Olivia Balanescu, Hanna Bota, Florina Dobre, Alexandra-Maria Citiriga, Victor Citirigă, Sanda Ghioaldă, Adrian Sahlean (Boston), Felix Sima, Constantin Mendea, Corneliu Moțiu, Noni Cristea, Gheorghe Neagu, Nicolae Tomoniu, Mircea Gheorghe (Toronto), Claudiu Popescu, Petru Costinescu, Nicolae Vasile, Chitranjan Kumar (New Delhi), Dan Mateescu, Mihai Teodorescu, Matei Ladea, Sebastian Vaduva.

PARADOXISM is an avant-garde movement in literature, art, philosophy, science, based on excessive used of antitheses, antinomies, contradictions, parables, odds, anti-clichés, deviations of senses, against-the-grain speech, nonsense, paraphrases, paradoxes, semiparadoxes, etc. in creations. It was set up and led by the writer Florentin Smarandache since 1980's, who said: «The goal is to enlargement of the artistic sphere through non-artistic elements. But especially the counter-time, counter-sense creation. Also, to experiment.»

Un pic peste viteza luminii, şi gata încă un fotojurnal instantaneu.

Ce facem în rămăşița lui 2012? Acum te îmbii, Florentin, la ce, parcă s-ar căuta. Se spune despre romane precum Mizerabilii, Dracula, Moby Dyck, Robinson Crusoe, că ar avea o poveste epopeică, întrucât s-ar asemăna, ca scop, cu epopeile tradiționale în versuri. Redescoperibilă, ori nu, o epopee în versuri, cu Dracula erou, *Țiganiada* (1812) de Ioan Budai-Deleanu (1760 – 1820), ar putea intra într-o lumină mai bună prin acest proiect, alături de multe alte epopei, „necunoscute", uitate, pierdute, în limbi „mici", care vor fi propuse de parteneri. Subiectele epopeii eroi-comice a lui Budai pot fi sugestive: luminatul Vlad (Țepeş), duşmani în țeapă, Romica răpită, zodia rea a unora, străbaterea iadului şi paradisului etc. Cele două capitale ale lui Vlad – Târgovişte şi Bucureşti – ar găzdui evocarea sa prin artă, împreună cu eroi şi evenimente epopeice din alte toposuri europene. Moştenirea de pretutindeni a lui Homer ar face loc unor noi experiențe epice îndrăznețe, ca şi unei reprezentări artistice şi savante a unor epopei pe nedrept mai puțin cunoscute.

Eu sunt consolat, de pe acum, cu prezentul jurnal-paradox, oarecum a la Einstein.

George Anca

Citiți "PURA VIDA" şi "AVENTURI CHINEZE" aici:

https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/reportaj

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Gnoseologia divină exprimată prin argumentul cosmolologic *-premise teologice-*

.

Religia, ca punte de legătură între pământ şi cosmos ca element de corelaşie între Dumnezeu şi om,1 este deosebit de importantă şi se bazează pe disponibilitatea Celui din urmă de a se lăsa cunoscut de cel dintâi.

În ceea ce priveşte creştinismul, trebuie menşionat faptul că pentru el şi existența şi definirea lui, ea *,,îmbrățişează întreaga existență a omului, cu manifestările ei lăuntrice şi cu cele din afară"*[1].

Astăzi însă, în contextul lumii secularizate în care trăim, importanța şi valoarea ei este tot mai mult contestată. Ori, cum poate fi contestată mai lesne importanța, necesitatea, veridicitatea şi fezabilitatea religiei, dacă nu contestând existența lui Dumnezeuş Din acest motiv s-au născut o serie de contestatari efervescenți şi plini de zel, care au contestat fie întru totul existența lui, fie pronia divină sau alte lucruri de acest fel.

În aceste condiții, s-a născut, ca răspuns firesc la acuzele şi criticile lor privitoare le ființa şi existența religiei, un curent care dorea să confirme şi să prezinte existența lui Dumnezeu. Inițial, el a pornit de la lucrurile simple, de la cele ce se întâmplă în natură, ordinea ei, timpul etc., pentru ca mai apoi să evolueze spre chestiuni mai complexe, chiar spre abstractizări şi teoretizări. Cunoaşterea Lui, care este *,,nepătruns în ființa Sa"*[3], este un lucru greu, aproape imposibil, dacă nu e susținută prin credință, ori le este cu atât mai puțin accesibil celor care nu se îndeletnicesc cu o viață virtuoasă, fapt pentru care, lor li se pare că Dumnezeu nu există.

Cei care au reuşit totuşi să argumenteze existența lui Dumnezeu şi-au grupat ulterior concepțiile în 5 mari categorii sau argumente, după cum urmează:

1. Argumentul Istoric,
2. Argumentul Teleologic,
3. Argumentul Moral,
4. Argumentul Cosmologic (cu 4 subîmpărțiri, după cum se va vedea ulterior în cadrul lucrării),
5. Argumentul ontologic.

Aceste argumente nu trebuie însă percepute ca realități separate, ele fiind în relație unul cu celălalt, completându-se reciproc şi aflându-se într-un raport de explicitare unul pentru celălalt.

La rândul lui, cel de-al patrulea argument se împarte şi el în patru subdiviziuni:

a. Argumentul cauzalității,
b. Argumentul mişcării,
c. Argumentul contingenței,
d. Argumentul entropologic.

Ca şi celelalte patru, el dovedeşte existența lui Dumnezeu. El pleacă în demonstrarea ipotezei sale de la ideea că este vorba de *,,o problemă metafizică",* precum şi de la constatarea că:

,,universul amterial este limitat, determinat şi dependent, cauzat deci, de o primă cauză veşnică, Dumnezeu".

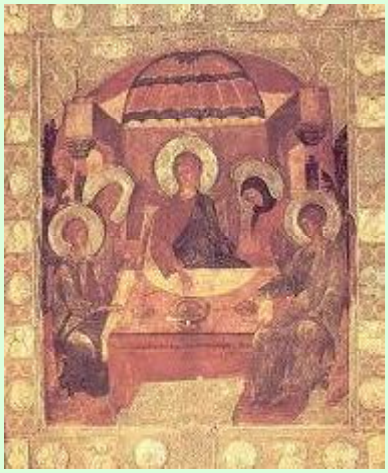

Întrucât prima sa subdiviziune se leagă de cauzalitate, despre care, *,,nu există unanimitate de vederi printre gânditori",* ne vom opri în rândurile ce urmează şi asupra definirii ei propriu-zise. Părintele profesor Isidor Todoran pleacă în definirea ei de la un exemplu concret:

,,Focul încălzeşte soba. Această propoziție este o constatare de experiență, pentru că percep, conving prin pipăire. Observația îmi spune aici că am de-a face cu două fenomene care urmează unul după altul: focul şi încălzirea sobei. Dar în judecata exprimată prin propoziția ,,focul încălzeşte soba", se cuprinde ceva mai mult decât afirmarea unei simple succesiuni în timp între cele două fenomene. Prin aceasta înțeleg nu numai că primul fenomen precede pe al doilea, dar că al doilea s-a produs prin cel dintâi, aşa că nu este vorba numai de succesiune, ci şi, mai ales, de producere. Prin propoziția noastră nu se exprimă numai un post hoc, ci şi un propter hoc, deci nu o succesiune temporală, ci o legătură internă, o înlănțuire necesară, un nex cauzal".

Altfel spus, acest argument *,,pleacă de la constatarea legii cauzalității în lume; adică tot ceea ce se întâmplă trebuie să aibă o cauză".*

O formulare frumoasă a adus acestui argument teologul apusean întemeietor al curentului scolastic, Toma de Aquino. El a formulat într-o manieră condensată chintesența argumentului astfel: *,,omne quod fit habet causam"(Tot ce există are o cauză),* cuvinte care surprind în raționamente scurte şi profunde deopotrivă rolul şi importanța acestui argument, atât pentru teologie, cât şi pentru viața de zi cu zi şi buna desfăşurare a ei (căci, dacă nu tot ce există ar avea o cauză, lumea ar fi asaltată de o sumedenie de fenomene inexplicabile, ba mai mult, ar domni peste tot întinsul ei un haos total, şi toată lumea ar fi bulversată de dezordinea generală care ar caracteriza-o).

Unul dintre contestatarii acestui argument este filosoful Kant, care susține că aceasta se aplică doar în lumea fenomenelor şi nu în cea a principiilor, contrazicându-se în acest sens, în opera sa intitulată ,,*Critica rațiunii pure"*[14], în care afirmă că lumea fenomenelor este o manifestare a lumii ideilor sau că cea a ideilor este cauză principală a apariției şi evoluției lumii fenomenale.[15]

În ceea ce priveşte cel de-al doilea subargument, cel al mişcării, trebuie menționat faptul că acesta pleacă de la constatarea legii mişcării în lume, a faptului că toate se mişcă, de la faptul că in lume exista miscare. Si pentru ca orice lucru miscat presupune o cauza care îl misca, pe temeiul aceluiaşi principiu al cauzalității, rezulta în cele din urma un prim impuls dat de un primmiscator nemişcat (Aristotel). Acest prim miscator este Insusi Dumnezeu.[16]

După cum am arătat, el a fost formulat pentru prima dată de filosoful grec Aristotel şi a fost reluat în perioada medievală de mai-sus pomenitul teolog scolastic, Toma de Aquino, care l-a formulat în următorul mod: *,,omne quod movetur, ab alio etiam movetur (,,tot ce se mişcă, se mişcă prin altul").*[17] Această mişcare trebuie apodictic percepută de către om, atât în planul concretului, al vieții şi existenței cotidiene, cât şi *,,în planul eternizării în desăvârşirea spre care aspiră".*[18]

Cu alte cuvinte, Dumnezeu este cel care ne ajută atât în mişcarea noastră de zi cu zi, El este Cel care mişcă, Cel care pune în mişcare toate cele ce se întâmplă în lume şi în cosmos, însă şi mişcarea ascsnsională a vieții noastre duhovniceşti i-ol datorăm tot lui. Asta explică şi dimensiunea de dar a mântuirii, rolul ei de slavare, precum şi opera soteriologică a Mântuitorului Hristos.

(Continuarea prin link-ul de jos)

[1] Cf. Antony Flew, *Dicționar de filozofie şi logică,* traducere D. Stoianovici, Editura Humanitas, Bucureşti, 1996,pp. 293-294

[2] Prof. N. Chişescu, pr. prof. I. Petreuță, pr. prof. Isidor Todoran, *Teologia Dogmatică şi Simbolică, manual pentru facultățile de teologie,* vol. 1, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2008, p. 7.

[3] Pr. Mihail Pomazanschi, *Teologia Dogmatică Ortodoxă,* traducere Florin Caragiu, Editura Cartea Ortodoxă, Bucureşti, 2009, p. 41.

CITIȚI MAI DEPARTE STUDIUL AICI:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Iuliu-Marius_Morariu-Argumentul_Cosmologic.pdf

Parohia Malovăț, Loc. Malovăț-Jud. Mehedinți, România, Tel.0724.99.80.86
E-mail: stanciulescubarda@gmail.com

PAROHIA MALOVĂȚ

Oferta de carte-19/A

A. Cărți recent apărute:

1. Prof. Dr. Constantin Negreanu, **Istoria proverbului românesc,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 160 pag., 8 lei.

2. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Sfintele Taine şi proverbele româneşti,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 82 pag., 6 lei.

3. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română"(1874-2004),** vol. I, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2006, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 570 pag., 40 lei.

4. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Urme,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 312 pag., 20 lei.

5. **Profeții privind România,** vol. I, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, 42 pag., 3 lei.

6. **Colinde din Transilvania, vol. IV**, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 237 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copoertă policromă, plastifiată, 16 lei;

7. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Ortodoxia"(1949-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 609 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 40 lei;

8. **Viețile Sfinților,** vol. II, Malovăț, Editura Parohiei Malovăț, 2011, 560 pag. , format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 30 lei;

9. Anton Pann, **De la lume adunate şi iarăşi la lume date…,** ediția a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 184 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 12 lei;

10. Al. Stănciulescu-Bârda, **Nicolae Iorga. Concepția istorică**(Prefață de Acad. Ştefan Pascu)**,** ediția a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 370 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 26 lei;

11. Pr. Ioan Sfetcu, **Predici,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2011, 312 pag., format A5, hârtie offset, numeroase fotografii, copertă policromă, plastifiată, 20 lei;

12. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Studii Teologice"(1929-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 50 lei.

13. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Scrisoare pastorală,** vol. IV, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 476 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, planşe color, 30 lei;

B. Cărți în curs de apariție:

CĂRȚI ŞI ANTICARIAT

14. **Nunta din Transilvania;**
15. **Sf. Irineu al Lyonului;**
16. **Amintiri despre N. Iorga;**
17. **Bibliografia Revistei „Mitropolia Olteniei"(1949-2009);**
18. **Proverbe religioase românești;**
19. **Religia şi proverbul românesc;**
20. **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. III**(Banatul);**
21. **Scrisoare pastorală,** vol. V;
22. **Chemări la Domnul,** vol. IX;
23. **Călăuză biblică;**
24. **Tudor Vladimirescu. Aşa cum l-am cunoscut**

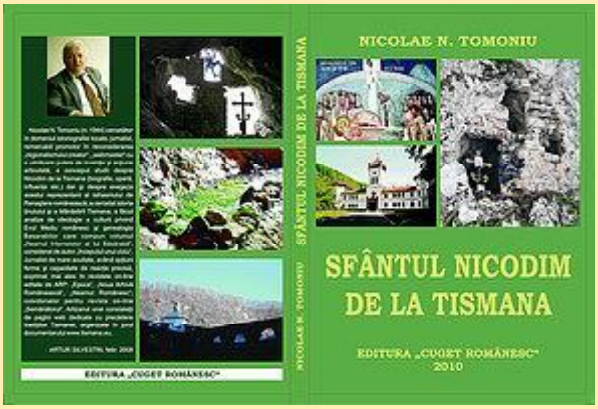

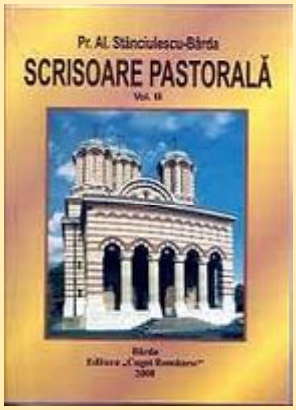

C. Micul anticariat:

25. 600 de ani de naterea în ceruri a Cuv. Nicodim cel Sfinţit de la Tismana, Tr. Severin, Editura Episcopiei Severinului, 2008, 224 pag., 14 lei;

26. Ambrozie cel Mare, Sf., **Tâlcuiri la Facere**, vol. II, f.l., Editura Egumeniţa, f.a., 300 pag., 12 lei;

27. Baconsky, T. şi colab., **Credinţă şi cultură,** Bucureşti, Editura Sf. Alexandru, 2004, 32 pag.

28. Bălaşa, Dumitru, **File de jurnal,** Rm. Vâlcea, Editura Buna Vestire, 2011, 16 pag., 3 lei

29. Breck, John**, Puterea cuvântului în Biserica dreptmăritoare**, Bucureşti, Editura Institutului Biblic, 1999, 256 pag., 8 lei;

30. Buchiu, Şt., **Întrupare şi unitate**, Bucureşti, Editura Libra, 1997, 254 pag., 15 lei;

31. Buchiu, Şt., **Ortodoxie şi secularizare**, Bucureşti, Editura Libra, 1999, 212 pag., 12 lei;

32. Cavarnos, C., **Căile sfinşeniei, Bucureşti**, Editura Institutului Biblic, 2002, 7 lei;

33. Chiril al Ierusalimului, Sf., **Cateheze**, Bucureşti, Editura Institutului Biblic, 2003, 386 pag., 20 lei;

34. Cuciuc, C., **Sociopsihologia religiei**, BucureŞti, Ed. Conştiinţă şi Libertate, 2006, 360 pag., 25 lei;

35. Dimitrie al Rostovului, **Alfabetul duhovnicesc**, Bucureşti, Editura Sophia, 2007, 160 pag., 15 lei;

36. **Epitafuri**, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2003, 316 pag., 20 lei;

37. Evola, J., **Individul şi devenirea lumii**, Bucureşti, Editura Anastasia, 1999, 96 pag., 7 lei;

38. Gheorghe, Adrian, **Părintele Iustin Pârvu şi morala unei vieţi câştigate**, Iaşi, Editura Credinţa Strămoşească, f.a., 216 pag., 10 lei;

39. Ionescu, I., **Permanenţe autohtone şi creştine româneşti**, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2003, 236 pag., 10 lei;

40. Ionescu, I., **Începuturile creştinismului românesc**, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2003, 148 pag., 8 lei;

41. Kalomiros, A., **De la Facere la Apocalipsă**, Bucureşti, Editura Lumea Credinţei, 2005, 176 pag., 11 lei;

42. Lascarov-Moldovanu, Al., **Întoarcerea părintelui Andrei Pătraşcu**, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, f.a., 300 pag., 15 lei;

43. Leonte, Letişia, **Ucenicul lui Hristos. Îndrumări metodice pentru predarea religiei în şcoli**, Bacău, Editura Studion, 2000, 122 pag., 7 lei;

44. Lysyveş, A., **Amintiri despre anul 1933**, Bucureşti, Editura Mustang, 2001, 88 pag., 5 lei;

45. Marias, J., **Perspectiva creştină**, Bucureşti, Editura Anastasia, 2003, 168 pag. 15 lei;

46. Mitropolit Nestor Vornicescu, **Tr. Severin**, Editura Episcopiei Severinului, 2008, 132 pag., 10 lei;

47. Moisescu, Iustin, **Ierarhia bisericească în epoca apostolică**, Bucureşti, Editura Anastasia, f.a., 152 pag., 10 lei;

48. Necula, N., **Tradiţie şi înnoire în slujirea liturgică**, vol. III, Bucureşti, Editura Institutului Biblic, 2004, 344 pag., 15 lei;

49. Niţă, M., **Ecologia văzută prin ochii credinţei în Dumnezeu**, Craiova, Ed. M. Olteniei, f.a., 146 pag., 8 lei;

50. Ocoleanu, P**., Liturghia poruncilor divine**, Craiova, Ed. M. Olteniei, 2004, 220 pag., 12 lei;

51. Oprişan, I., **Sfânta copilărie. Scrisori către fata mea**, Craiova, Ed. M. Olteniei, f.a., 152 pag., 9 lei;

52. Ozolin, N., **Iconografia Ortodoxă a Cincizecimei**, Cluj-Napoca, Editura Patmos, 2002, 168 pag.,

12 lei;
53. Papadopoulou, Stilianou, **Teologie şi limbă. Teologie experimentală. Limbă convenţională**, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 2007, 128 pag., 9 lei;
54. Popa, I**., Despătimirea omului şi înveşmântarea cu virtuţi**, Iaşi, Editura Credința strămoşească, 2008, 504 pag., 25 lei;
55. Popescu, D., **Ortodoxie şi contemporaneitate**, Bucureşti, Editura Diogene, 1996, 214 pag., 10 lei;
56. Prescure, V., **În duhul credinţei şi al evlaviei ortodoxe**, Craiova, Ed. M. Olteniei, 2006, 404 pag., 20 lei;
57. **Puterea credinţei ortodoxe**, Bucureşti, Editura Panaghia, f.a., 120 pag., 5 lei;
58. Răduleanu, B., **Naşterea Domnului Iisus Hristos**, Bucureşti, Ed. Bonifaciu, 2002, 168 pag., 7 lei;
59. Schaching, O., **Chipul mamei**, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 2008, 100 pag., 7 lei;
60. Sirul, Efrem, **Rugăciuni către Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu**, Bucureşti, Ed. Bizantină, 2009, 80 pag., 7 lei;
61. Stănciulescu-Bârda, Al., **Unitate naţională, de la gând la faptă**, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2006, 48 pag., 5 lei;
62. Stănciulescu-Bârda, Al., **Din vechea legislaţie bisericească bănăţeană**, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2005, 20 pag., 4 lei;
63. Stănciulescu-Bârda, Al**., De la daci la Meşterul Manole**, Bârda, Ed. Cuget Românesc, 2005, 20 pag., 3 lei;
64. Stănciulescu-Bârda, Al., **Drept canonic**, Craiova, Editura Sitech, 2006, 500 pag., 30 lei;
65. Tache, Sterea, **Teologie Dogmatică şi Simbolică**, vol. I, Bucureşti, Editura Institutului Biblic, 2003, 304 pag., 15 lei;
66. Teoctist. **In memoriam**, Bucureşti, Editura Lumea Credinţei, 2007, 64 pag., 8 lei;
67. Teodor de Andida, **Comentariu liturgic**, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, f.a., 128 pag., 5 lei;
68. **Testamentele celor doisprezece patriarhi**, Alba Iulia, Editura Reîntregirea, 2001, 184 pag., 10 lei;
69. Teşu, Ioan, **Îmbogăţiţi-vă în Domnul. Bogăţia şi sărăcia în lumin spiritualităţii creştine**, Iaşi, Editura Credința Strămoşească, 2003, 152 pag., 8 lei;
70. **Tezaurul Ortodoxiei**, Bucureşti, Editura Ştefan, 2009, 272 pag., 25 lei;
71. Tomoniu, N**., Sfântul Nicodim de la Tismana**, Bârda, Ed. Cuget Românesc, 2010, 224 pag+ numeroase imagini color, 20 lei;
72. Trubeşkoi, Ev., **Trei eseuri despre icoană**, Bucureşti, Editura Anastasia, 1999, 168 pag., 10 lei;
73. Tuderici, V., **Viaşa şi acatistul Sfinţilor Visarion, Sofronie şi Oprea**, Editura Mânăstirii Huşa, f.a., 48 pag., 3 lei;
74. Vlahos, I., **Monahismul ortodox ca viaţă profetică, apostolică şi martirică**, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei, 2005, 348 pag., 15 lei;
75. Vlăducă, I., **Elemente de Apologetică Ortodoxă**, Bucureşti, Ed. Bizantină, 1998, 176 pag., 10 lei;

Citiți CU AMĂNUNTE "Oferta de carte 19/A, a Parohiei Malovăț" aici:
http://www.scribd.com/doc/94465747

ELENA TOMA -(n. 1963, Jud. Suceava) **prozator, eseistică (de factură religioasă)**

Cartea ființei iertate

(Fenomenul religios şi interesele tribale)

Motto:

‘’M-am eliberat de falşii părinți Cununându-mă cu un arbore
Ce m-a îmbrăcat în tăcerea ce nu acuză,
Credincios crezului meu Am devenit FIUL SOARELUI
Şi mi-am înălțat lumina către cer”.

PREFAȚA AUTOAREI

Lucrarea de față nu este un argument ştiințific sau documentarist, în paginile scrise de mine încerc să clarific originile istorice ale religiei şi cauzele sau interesele comunităților sociale care au generat-o. Din copilărie suntem educați de către părinți în numele tradițiilor religioase moştenite din strămoşi. La şcoala civică învățăm că există mai multe religii. Atunci noi, cei îndrăgostiți de DUMNEZEU dar nu fanatici, ne interogăm nedumeriți:

ALFA: - De ce există mai multe religii?

OMEGA: - Prin urmare există mai mulți „dumnezei”? RASPUNS: _Nu pot fi mai mulți dumnezei ci diverse percepții istorice ale dumnezeirii de către diversele civilizații omeneşti. Ideea de dumnezeire la oameni este apropiată de moştenirele istorice ce-au generat diverse culturi ale popoarelor păstorite. De aceea ca urmaşi plângem pentru suferințile îndurate de strămoşi şi ne admirăm eroii istoriei naționale. Personal l-am admirat pe Ştefan cel mare când a îngenucheat în fața regelui Vladislav al Poloniei pentru a scuti țara de suferințe, l-am divinizat pe strămoşul român pentru patriotismul lui.

Deci aşa s-au născut şi zeii în alte timpuri la alte popoare, zei după chipurile şi faptele de laudă ale strămoşilor cărora urmaşii lor le-au fost recunoscători. Cu alte cuvinte religia slujeşte intereselor naționale şi culturale ale poporului respectiv. Spunem sfinți când ne gândim neepărat la crucificați, crucificații au arătat că îmbrăcându-se în arborele crucii şi smerindu-se față de legile natural-demirurgice pot birui moartea, sfinții au evanghelizat moartea şi fac miracole cu moartea supusă ce însănătoşeşte viii. Există nemuritori ce fac bine viilor fără să fie nominalizați sfinți deoarece n-au biruit moartea cu trupul ci cu spiritul: oameni de ştiință, luptători pentru democrație, în genere oameni buni ce-au ajutat la îmbunătățirea vieții oamenilor în toate aspectele exintențiale: cultură, sănătate, socializare.

Astăzi când nu mai există popoare de cucerit şi teritorii de împărțit guvernele marilor puteri terestre permit oamenilor buni să aspire la „Dumnezeul filozofic”. Interesele marilor puteri nu mai au nevoie să fie recunoscute de „dumnezeii” tribali. Marile puteri nucleare dovedesc că au îngenuncheat morala maiestate, practic puterile nucleare sunt mai presus de alfa şi omega. Totuşi cei ce nu s-au zeificat, oamenii ce au conştiință vor salva planeta cu toate viețuitoarele smerite şi treze.

Cap.1. PRIMELE CONFLICTE RELIGIOASE

Legenda genezei fiilor lui Adam şi Eva îşi are originea în tradițiile şi practicile magice de la sfârşitul epocii matriarhale şi începutul epocii patriarhale. Scrierile religioase ce prefațează Biblia sunt inspirate din izvoarele scrise sau istorisite ale triburilor războinice din zona mării Moarte. Aceste scrieri transmise ca mesaj inițiatic au stat la baza fondării religiilor din epocile patriarhale. Magul tribal influența decizia sfatului tribal în alegerea şefului de trib care trebuia să-l reprezinte pe tatăl ancestral. Eva strămoaşa s-a trezit prima la invocațiile magice ale unei urmaşe ce le-a oferit marul A. D. N. atât ei cât şi lui Adam. Magul ca autoritate divină interzise lui Adam şi Eva (strămoşi ce se odihneau în paradisul spiritelor) să mănânce măr de la acea femeie a cărei bărbat dorea să devină şef de trib „Din toți pomii să mâncați, numai din acesta să nu mâncați”. Magul ce aspira la autoritatea de a conduce el însuşi tribul invoca spiritul lui Adam şi interpretează că strămoşul ar fi spus că femeia l-a înşelat cu bărbatul-şarpe. Magul, ales divin, condamnă bărbatul ce aspirase la autoritatea strămoşului Adam la strivirea capului prin fiii ce

i se vor naşte din femeia vie. Fetele erau crescute şi educate în spiritul practicilor magice, ele o slujeau pe strămoaşa Eva. Adam, tatăl ancestral îşi recunoştea urmaşii numai prin strămoaşa gratulată „mamă a tuturor celor vii". Femeia ce-l înşelase pe strămoş este condamnată de către mag să nască în dureri fiii bărbatului ce nu se supusese autorității religioase. Practicile religioase tribale cereau recunoaşterea fiilor de către strămoşi. Bărbatul nu era considerat tatăl natural ci reprezenta şarpele, adică totemul reproducător ce-l slujea pe tatăl ancestral. Bărbatul îşi închina fiii tatălui ancestral ce redevenea tatăl celor vii. Magul a blestemat fiii bărbatului prin care Adam trezitul a fost ispitit să coboare in iad, adică să se încarneze şi să intervină in luptele dintre aspiranții la şefia tribului. Istoria primelor conflicte religioase a fost preluată de scrierile tuturor religiilor, părinții religiilor făcând-o cunoscută credincioşilor drept pildă a neascultării.

Invocațiile magice resuscitează informația adormită pentru a prelua controlul conştiinței. Subconştientul (înger veghetor) creează un zid între partea inconştientă(defulările morților ce revendică lumina)şi partea conştientă ce afirma lumina de drept. Cheia luminii o are numai conştiința. Magul are cheia tenebrelor, a superstițiilor ce-l înspăimântă pe om. Magul cel rău îşi biciuieşte victima şi-i culege sângele în pocal zicându-şi în nemernicia sa „Cu adevărat m-a răsplătit legiuitorul cu sângele jertfelnic al sclavului iertător". Sângele victimei este ales pentru spălarea păcatelor celor ce l-au schingiuit. Practicele magice dezvoltă sindromul schizofreniei populare ce caută în permanență miei şi țapi ispăşitori pentru spălarea păcatelor celor vii şi morți. Veghea stopează atacurile vrăjitorilor. Trebuie să ne rugăm pentru afirmarea suflării Demirurgului Sfânt în creație. Sfinții adevăra i castrează puterile magilor şi afirmă atotputernicia lui Dumnezeu. Magii nu pot influența deciziile lui Dumnezeu, deciziile sale sunt morale şi naturale.

Cap.2. ZEUL COMUNITAR ŞI SACRIFICIUL RITUALIC

Credincioşii îşi glorifică zeul comunitar ce devine lege divină pentru acea comunitate. Zeul recunoscut apără interesele comune ale credincioşilor. Interesele individuale sunt cauzele disputelor religioase.

Credincioşii sunt consumatori şi producători de magie. Aşadar Dumnezeu nu este recunoscut ca ideal moral obiectiv ce triază, însufleţeşte şi transformă substanța genetică în ființă umană. Adam şi Eva au fost chemați din Eden(paradisul spiritelor adormite)la nunta bărbatului cu femeia. Fiii bărbatului şi femeii sunt obligați să asculte de zeul comunitar căruia trebuie să-i aducă sacrificii. Zeul este crud şi pofteşte jertfă sângeroasă, el reprezintă în fapt dorințele comunității ce întâi îl favorizează pe Abel ce-i închină jertfe animale, apoi îi cere lui Cain să-l sacrifice pe Abel. Zeul comunitar îl însemnează cu pecetea protectoare a morților pe Cain care i-a închinat sângele lui Abel. Biblia este scrierea consacrată a tuturor triburilor originare din Adam.

În Vechiul Testament Dumnezeu este celebrat ca divinitate subiectivă ce-şi ajută adepții şi îşi pedepseşte inamicii. Zeul poate fi bun sau rău in funcție de interesele celui ce îl invocă în scop de vendetă sau pentru a i se împlini dorinți paşnice. Jertfa este santificată prin acceptarea ei de către zeul comunitar ce-şi grațiază adepții şi le împlineşte dorințele.

Identificarea lui Dumnezeu cu eroul comunitar ce se sacrifică pentru binele comunitar a devenit cu timpul aspirația celor mulți.

Cap.3. IISUS HRISTOS ŞI POPORUL EVREU

Evreii au negat mesajul mântuitor a lui Iisus ce acceptase să fie sacrificat pentru a deveni Salvatorul iertător. Hristos ce le spunea „Eu sunt în Tatăl şi Tatăl în mine "nu era considerat alesul comunitar predestinat a deveni Mesia poporului evreu ci un fiu ilegitim ce va fi crucificat ca un tâlhar. Iisus a fost contestat că ar fi fiu al dumnezeului evreiesc Iehova, o divinitate tribală ce le promisese ocrotire şi puterea Sabiei ca scaun de domnie perpetuă. De altfel de-a lungul timpurilor lojile masonice au perpetuat legenda regelui David ocultat. Iisus Hristos ce spunea „Eu sunt calea şi adevărul'' se considera fiul Dumnezeirii ce însufleţeşte prin suflarea sa sfânta creația. Concepția religioasă a lui Hristos se apropia de a vechilor prooroci: Elisei, Ieremia, Ilie. Dreptul de a te numi fiul Adevăratei Dumnezeiri Sfinte ce însufleţeşte nu poate fi contestat nici unei ființe umane, nici plantelor şi animalelor. Numai la nivelul unei comunități sociale adepții majoritari ai unei religii neagă în fața dumnezeului lor că minoritarii altor religii nu pot fi considerați membri comunitari legitimi. Evreii, influențați de conducătorul religios Caiafa erau contra urmaşilor lui David. Biserica prin farisei se considera singura putere rămasă să decidă destinul poporului evreu în fața suzeranității romane. Mesajul lui Iisus ce propovăduia mântuirea prin sacrificiu era de neacceptat pentru evreii ce-şi doreau un erou eliberator de sub ocupația romană. Concepția filozofica a lui Iisus ce provăduia: ,,

Dați Cezarului ce-i a Cezarului şi urmați-mă" nu-şi avea locul în inima robilor evrei. La început poporul l-a urmat pe Iisus pentru minunile sale, apoi l-a părăsit pentru că nu lupta contra romanilor. Iisus lupta împotriva unui rău universal şi nu se făcea părtaşul vreunei puteri terestre vremelnice. Miracolul învierii din morți a lui Iisus a fost replica prin care Dumnezeu ca Ideal Moral Absolut a combătut divinitățile ca emanație a intereselor tribale.

Cap.4. BENEFICIARII

Iisus Christos prin miracolul învierii din morți în chip angelic vindecător e considerat Mântuitorul creştinilor, cel ce salvează şi veghează. Iisus a devenit Acoperământul Sfânt al creştinilor. Creştinii prin consumarea împărtăşaniei îşi asumă un Iisus Christos post-mortem, devenit Tatăl liturgic ce grațiază păcătoşii şi însănătoşeşte bolnavii. Creştinii sunt beneficiarii sacrificiului lui Hristos şi al sfinților ce-au acceptat sacrificiul pentru a mântui creația decăzută. Creştinii glorifică şi laudă suferințele lui Hristos şi ale sfinților martiri. Lauda adusă lui Dumnezeu trebuie împlinită prin fapte bune şi virtuți creştine. Lăudătorul în genere laudă pentru a-i fi iertate păcatele şi pentru a i se împlini dorințele. Iisus Christos a fost recunoscut Fiu al Dumnezeului ce se sacrifică de bună voie prin fiu pentru a mântui păcătoşii. Creştinii îl recunosc pe Iisus Christos în dublă ipostază:orfan adoptat în calitate de martir nevinovat şi Tatăl Ceresc, Duh Sfânt şi Acoperământ Veghetor.

Cupele liturgice conțin fluid angelic vindecător. Moaştele sfinților, icoanele şi statuile sau alte obiecte de cult religios sunt impregnate cu fluid rugător. Împartăşania poate fi fluid iertător ce simbolizează sângele martirizat a lui Hristos şi al sfinților. Agheazma sfințită acumulează pocainta morților şi viilor în fața Dreptului Judecător-prunc sfințit în rugăciunile tuturor sfinților. Iisus Christos a devenit Medic Ceresc Sfânt.

Cap. 5. PROIECȚIA MAGICĂ A LEGIUITORULUI TRIBAL

Adam reprezintă strămoşul tribal ce făgăduise puterea morții resuscitate celor ce-l recunosc tată. Şarpele reprezintă proiecția onirică a femeii sau bărbatului ce-l ispitesc. În epoca matriarhală cea mai în vârstă dintre femeile din trib era investită cu putere de magul tribal de a-şi reprezenta fiii şi fiicele în fața strămoşului tribal. In epoca patriarhală fiii au fost investiți cu putere în fața tatălui ancestral zeificat. Eva, strămoaşa tribală este proclamată mama celor vii de către zeul-tată. Agricultorul observând că zeului îi plac jertfe sângeroase îl ucide pe păstor şi-l îngropa în țărână. Sângele păstorului este poftit de către mag la masa tribală unde are loc pomenirea morților. Eva-strămoaşa prin intermediul femeii mame cere un alt fiu să-l slujească pe zeul-tată. Seth devine noul şef tribal ce preia prerogativele lui Abel iar Cain devine „persona non gratta" şi este alungat din trib. Dumnezeul lui Adam şi Eva era o divinitate animalieră. Omul închinându-se zeului animal regresează devenind fiară însetată de sânge. Zeul animal pecetluieşte fruntea lui Cain în semn că a ucis în numele lui. Până la moartea lui Abel zeul întruchipa forța telurică a animalului sacrificat în numele lui. Prin uciderea lui Abel zeul devine pe jumătate om. Invidiosul agricultor este alungat din trib, pentru a supraviețui deveni războinicul ce cucereşte alte pământuri şi triburi ce le închină strămoşului tribal pentru a fi iertat. Uciderea lui Abel coincide cu sfârşitul epocii matriarhale şi începutul epocii patriarhale când se produce expansiunea triburilor şi formarea statelor sclavagiste. Seth rămâne moştenitorul vetrei strămoşeşti ce conservă zestrea ancestrală în numele lui Adam şi Eva, strămoşi tribali. Bărbații la vremea căsătoriei ofereau ofrande zeiței mame. Zeița mamă ca soție a zeului tată ce o proclamase mama celor vii binecuvânta căsătoriile în trib. Magul se ocupa de educația tinerelor fete. În urma plângerii bărbaților că magul bărbat fură fecioria tinerilor fete, zeița mama prin intermediul sfatului tribal îl castrează pe mag încredințându-i rolul de confesor şi slujitor matrimonial. Copiii născuți în afara legilor tribale erau proscrişi şi izolați, ba chiar alungați din trib. Probabil că proscrişii s-au retras în locuri izolate şi au format arborele genealogic a celor fără strămoşi ce-l proclamau tată veghetor pe Dumnezeul aprioric cunoaşterii umane.

Cu timpul proscrişii au devenit civilizatori, au luptat împotriva sclaviei totemice şi au afirmat dreptul la viață prin prisma conştiinței binelui.

Citiți "Cartea ființei iertate" aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Elena_Toma-Cartea_fiintei_iertate.pdf

RECOMANDĂRI DIN Blogurile SĂMĂNĂTORUL

http://samanatorul.blogspot.com/

http://cleptocratia.blogspot.ro/

CARAGIALE. SCRIITORUL, SOCIETATEA, OPERA.

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/06/caragiale-scriitorul-societatea-opera.html

Moneda nationala este leul, nu ron-ul!

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/06/moneda-nationala-este-leul-nu-ron-ul.html

Cristina Alexandra LEVIȚCHI - ISTORII DE VIAȚĂ AUTENTICE

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/06/cristina-alexandra-levitchi-istorii-de.html

Pr. lect. univ. dr. Gheorghe Şanta - RECENZIE

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/06/pr-lect-univ-dr-gheorghe-santa-recenzie.html

Jianu Liviu-Florian: SCAUNELE

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/06/jianu-liviu-florian-scaunele.html

Prof.Mircea Botiş, Pr.Radu Botiş - *Chelința*

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/06/chelin-t-un-sat-din-tara-chioarului.html

Lista secretă a celor care au fost făcuți maiori şi colonei de G. Oprea

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/06/lista-secreta-oprea-cu-maiori-si.html

„Ardealul, pământ românesc” – de Milton G. Lehrer, un evreu-american care a iubit România şi adevarul istoric. DOCUMENTE

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/06/ardealul-pamant-romanesc-o-carte-veche.html

"Cestiunile" arzătoare la ordinea zilei: incendiu în toată regula...

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/06/cestiunile-arzatoare-la-ordinea-zilei.html

400 FILME DOCUMENTARE PE CATEGORII:

http://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filmedocumentare

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, promotor cultural; preşedinte executiv al Ligii Scriitorilor Români**

CONTEMPORANUL MEU IISUS

A înviat Iisus

Lumea este în concurență cu ea
Şi mai puțin se uită spre Tine sus,
Tu, Doamne, eşti Călăuza mea
Când din morți înviază Iisus.

Am un surplus de idei şi de har
Şi la picioarele Tale le-am pus
În numele veşniciei ca dar,
Când din morți înviază Iisus.

Doamne , aşi vrea să recunoşti
Din mulți pe mine cel ce-a dus
Crucea în fruntea atâtor oşti
Când din morți înviază Iisus.

Erai, Doamne, Mielul sacrificat
Pe Cruce, spre Golgota, în apus,
Mântuieşte lumea de acest păcat,
Când din morți înviază Iisus.

Privesc în ochii Tăi şi-mi caut iertarea,
Pentru ateii căzuți în păcat, Iisus
e " vina „ ce luminează cărarea
Învierii speranței noastre Sus.

Lumea este în concurență cu ea
Şi mai puțin se uită spre Tine sus,
Tu, Doamne, eşti Călăuza mea
Când din morți înviază Iisus.

Contemporan cu Dumnezeu

Miroase dimineața însorită a mir
Tăcerile treceau pe nesimțite-n mers,
Contemporan fiind cu Radu Gyr
Trăiam întruparea lui în vers.

Cânta amiaza tristețea-n flori
Uitase să înbobocească şi mălinul,
Cerul desena o cruce din cocori
Ridicând la rang de virtute chinul.
Amurgul jelea în nuanțe închise
Şi câmpul trimitea culorile la culcare
Pe când clipele albe cădeau ucise
Cele ne-ntoarse din nou în soare.

Şi azi noaptea mă înveleşte cu frig,
Mă tem de visul care iată vine,
În miezul întunericului mai strig:
Doamne, îți mulțumesc! Sunt
contemporan cu tine!

Vioara din amiază

Ciocul cântecului de cuc a străpuns norii cenuşii
Pe sub care pădurea visează în culori verzi,
Doar arcuşul dorului face să vibreze pe coardele valurilor
Când râul devenise vioară în amiază.

În caleaşca cu gânduri

Îmi este dor de ceva ce nu am,
" Ceva" ce nu îl cunosc dar îl presimt,
Doar calul alb îmi fulgeră prin somn
Cu caleaşca unde gânduri feminine
Trec peste podul din spinarea unui domn
Sub care curge sânge de feline.

Ziua lui Dumnezeu

Era Duminică ziua lui Dumnezeu
Înfăşurată în scutece de lumină târzie.
Îmbrăcată în zale de rouă venea din Fenezeu
Femeia cu rochii din puf de păpădie.

Pulpele-i dezvelite de briza gândului meu
Rotunjeau clipele pe margini de-aşteptare,
Luminându-mi sufletul ce ardea-n lumânări de seu
Ea se făcuse stea, se pierduse-n zare.

27 aug.2011, Geoagiu

Tabloul care curge

Plouă, plouă, de trei zile plouă
Pe imaş crescut-a pădure nouă,
Umbrela mea albastră s-a ciuriut de tot
Cu stele găurile le-astup cum pot.

De trei zile plouă de-a crescut pădurea,
O zi era un veac iar cu securea
Doar în al treilea secol a fost tăiată
La muzeu să fie pusă împăiată.

…Şi de atunci de milă nu mai plouă,
Doar păsările caută un loc să ouă,
Ne găsind copaci au plecat şiu ele
Cântecele transformându-se pe cer în stele.

Cântecul mierlei

Cântecul mierlei îngălbenise de emoție pădurea
Culoarea copacilor se strecura în cântecul ei,
Pe când în visul meu se întorceau pe rând iubitele femei.

…Până când, până când
Au dispărut în uitare, pe rând!

Iubita din placa de gramofon
Ziua stătea cu burta la soare
Pe marginea râului bronzându-se,
Bărbații priveau la picioarele femeilor
Venind din pădure cu fragi, pe cărare.

Iarba căzuse pe roua în care se ascunsese lumina,
Eu îmi aşteptam iubita să iasă din placa de gramofon
Şi niciodată nu vorbeam de teamă
Să nu o ia până seara pe-un alt ton.

Moneasa
19 mai 2012

Pădurea din biserică

Dumnezeu cu degetul de aer şi lumină
A hotărît: o Biserică din lemn să fie aici!
Pădurea auzind a început să vină,
Chiar copacii mari, bătrâni, sau mici.

Cei mai tineri au luat securea şi-au tăiat
Stejarii falnici, scândură să-i facă,
Biserica se înalța spre cer din păcat,
Oscilând între certitudine şi...dacă.

Dumnezeu cu degetul de aer şi soare
A hotărât: o Biserică din lemn să fie aici!
Pădurea auzind din munte a început să coboare
Chiar şi copacii bătrâni, sau nuci.

Lăcaşul se cult a fost sfințit într-o vară,
Alți copaci cu mierla se-ngân,
Pădurea tăiată i-a drumul spre gară
Biserici să fie sufletului nostru păgân.

Citiți “Contemporanul meu Iisus” aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al_Florin_Tene-Contemporanul_meu_Iisus.pdf

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). Poet, critic literar, promotor cultural

Eseul, metaforă a gândirii logice

Eseul, metaforă a gândirii logice

Una dintre modalitățile şi formele cele mai elastice, maleabile şi complexe de a transmite gânduri, formă de comunicare a unor idei de natură foarte diferită este eseul. Acesta fiind studiu de proporții restrânse asupra unor teme filozofice, literare, sau ştiințifice, compuse fără pretenția de a epuiza problema. Termenul provenit din limba latină (exagium), s-a fixat în limba franceză sub forma essai, în italiană saggio, iar în română eseu. Acesta nu are în unele arii de cultură o vechime mai mare de un secol şi jumătate, dar practica lui este mult mai îndelungată.

Practicarea perseverentă a eseului a demonstrat astfel, de multă vreme, că el poate aborda cu aceeaşi uşurință probleme literare, filozofice şi ştiințifice, chestiuni privitoare la artele plastice şi morală, aspecte politice şi sociale. . Într-o istorie a eseului, specialiştii au încercat să precizeze începuturile genului trimițând când spre numele gânditorului englez Bacon, când spre acela al cunoscutului scriitor francez Montaigne.

Eseul ni se pare că poate conferi nota specifică a fuziunii dintre informația ştiințifică şi expresia literară, întâlnirea între comunicarea obiectivă a unor fapte şi spațiul larg de subiectivitate evident în comportamentul celor mai mulți eseişti. Aici intervine metafora, acea figură de stil care constă în a da unui cuvânt o semnificație nouă, fiind rezultatul dintr-o comparație prin substituirea cuvântului cu cuvântul imagine.

Ştiință şi literatură, act de etalare a eului receptor de informație în procesul lor de speculare, teorie şi pragmatică, eseul constituie astfel un gen seducător şi dificil în realizarea lui practică, deoarece presupune din partea celor care îl cultivă calități foarte diferite. Acestea ar fi: cunoaşterea metaforei şi a gândirii logice. Suplețea eseului nu poate fi confundată cu actele superficiale de divagare pe orice temă, iar scriitura sa artistică are un statut dificil, impermeabil pentru scriitorul ratat şi erudit care încearcă, eventual, să evadeze nelegitim într-un asemenea spațiu ştiințific-literar de ipotetică împlinire.

Eseistul adevărat nu se sfiieşte să-şi comunice opiniile personale despre fenomenele socio-politice ale timpului în care trăieşte, ca şi despre creația literară. Discursul eseistic al acestuia capătă el însuşi marca unei conştiințe valorizante ce se întâlneşte cu epoca sa pe cele mai diverse planuri.

Autoritatea valorii culturale

Se pare că termenul „autoritate “ nu prea are multe tangențe cu cultura. Valoarea în sine nu e autoritară în spațiul artistic, în cadrul căruia un creator de operă valoroasă nu ar avea de ce impune judecăți asupra altor creații. Spre deosebire de ştiințele exacte unde o judecată profesională exprimată de o persoană competent are toate şansele să fie cea definitivă, deşi erori de percepție s-au petrecut şi în domeniul ştiințelor.

Opera este mai întâi recunoscută şi apreciată, asociată cu o anumită valoare, urmând ca, abia pe seama ei, să se constituie autoritatea autorului. În prezent, lucrurile stau de multe ori invers. Mulți autori sunt promovați prezentați, impuşi prin mijloacele de informare, astfel încât publicul ajunge adesea fascinat de o operă, despre care i se spune până la saţietate că e valoroasă. Opera devine valoroasă, în urma unui act de autoritate impusă. De fapt, aşa s-a făcut şi în trecut, prin sistemul public de învățământ, cu

autorii zişi " clasici", bătuți în cuie, de parcă n-ar fi ezistat şi alții de talia lor. Până la urmă totul se reduce la a şti dacă valorile au o existență "în sine ", sau dacă măcar pot funcționa la modul universal şi etern, sau dacă ele nu sunt decât constructe locale şi cu valoare comunitară impusă de ideologii. Aşa cum la noi au fost impuşi scriitori care au făcut jocul ideologiei comuniste, ca D. R. Popescu, A, . Buzura, Lăncrăjan, Beniuc, Banuş, V. Porumbacu, etc.

Mă gândesc ce şanse are o valoare culturală de a fi cunoscută sau nu de către publicul căreia i se adresează. În aceste condiții problema se pune în funcție de amploarea potențialului public. Deşi nu trebuie să omitem că între valoare şi receptare nu e întotdeauna o corespondență fidelă. Anumite demersuri specializate ar putea fi adresate numai unui public restrâns. După aprecierile mele cred că nu a fost natural să fie publicate, în regimul de tristă amintire, criminal-comunist, volume de poezie cu tiraje de zeci de mii de exemplare. Era posibil ca poezia să aibă la fel de mult public cât teoria lui Galois. Practic volumele nu erau citite decât de o mână de iubitori de poezie. Restul volumelor îngălbeneau în biblioteci sau mai târziu ajungeau la DCA.

Cine pretinde mai mult de o mână de cititori avizați, interesați sau documentați pentru un anumit demers liric- trebuie întors la Heisod, spre o mai dreaptă meditare asupra rosturilor poeziei. În acest context, putem răspunde afirmativ că fiecare valoare ajunge cândva să fie receptată de publicul specializat, de critic sau, în anumite cazuri, numai de istoria culturală înalt specializată. Cineva va ajunge să analizeze fiecare rând scris, să analizeze fiecare tablou, chiar dacă aceasta se va petrece dincolo de limitele intenției inițiale a respectivului mesaj; aşa cum se analizează literar în prezent vechile poeme egiptene sau hittite. Doar se ia act de ele, însă nu mai putem şti ce au însemnat cu adevărat, la nivelul originar al mesajului.

După părerea mea, e mai reconfortant să-ți adresezi poemele unui public restrâns, într-adevăr iubitor şi înțelegător de poezie: e o ipoteză eliberatoare şi îți îngăduie să te exprimi mai bine decât ipoteza contrară.

Să ne gândim ce s-ar putea întâmpla cu receptarea unui mesaj cultural la publicul românesc, pe scară largă, în anul 2012. Să considerăm ca exemplu un roman cu un tiraj de câteva mii de exemplare. Cred că o receptare corectă presupune existența unui public atent şi interesat, un mecanism al criticii de receptare coerent şi aşezat pe baze solide de tradiție şi profesionalism, un complex de factori care nu sunt sigur că s-ar întruni complet în România ani în şir, în revistele dedicate respectivului domeniu. Astfel de situații sunt palme pe obrazul celor care îşi exercită liniştita somnolență pe pernele levantine ale paginilor cu cronici de artă. Mai adaug faptul că unele cronici sunt plătite de autori pentru a fi lăudați, iar în altele se plătesc polițe pentru lucruri de natură personală pe care, ca scriitor, le cunosc şi mă interesează, numai ca iubitor de adevăr în cultură. Sper că e vorba de un mecanism de receptare culturală care va evolua în timp: are destul loc să se îmbunătățească.

În unele cazuri, cum ar fi cele independente de idiom, cum este pictura, are şanse să fie promovată ca o valoare culturală originală în Europa şi pe mapamond, dar literatura, mai ales cea scrisă într-un limbaj dificil traductibil, în argou sau grai local ori care discută probleme specifice (românitate, istoria noastră pe care numai noi o înțelegem etc.), va avea mari dificultăți de receptare pe alte meridiane. Aceste cărți nu vor fi citite, oricâtă valoare i s-ar atribui în România. Mai sunt şi alți factori care intervin în procesul de receptare a unui text românesc într-o altă limbă: tematica, limbajul textului originar, calitatea traducerii şi, nu în ultimul rând, interesul publicului pentru spațiul cultural de unde provine demersul în perioada în care se încearcă promovarea. Sunt momente când România trece neobservată şi ne interesantă pentru unii cititori din anumite țări. E o realitate cu care trebuie să trăim şi care invită la reflecție. Însă, sunt convins că oricând ar putea avea şanse un roman bine scris care să discute probleme fundamentale ale condiției umane, care să răspundă exact cerințelor genului şi aşteptărilor publicului cultivat european sau nord-american.

Există în țara noastră, azi, o goană constantă a unor autori pentru premii. Nu luăm în considerare că acestea sunt date şi pe. . . "ochi frumoşi ", şi pe trocul "anul acesta îți dau premiu ție, la anul îmi dai tu mie ", sau "jumi-juma ". Pentru această maladie nu există leac. Singurul test al unui demers cultural e rezistența în fața publicului interesat şi avizat. Orice altceva invită râsul şi cred că Bunul Dumnezeu ne-a lăsat vanitățile pentru a face România mai veselă.

Citiți întregul volum de critică literară aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al_Florin_Tene-Eseul_metafora_a_gandirii_logice.pdf

ANUNȚ SAMANATORUL

Doamna Mariana Zavati Gardner UK ne anunță că

Liga Scriitorilor i-a acordat Premiul pentru TRADUCERI pe 2011.

A obținut Premiul I pentru POEZIE şi Premiul II pentru PROZA la Concursul Internațional pentru Românii din întreaga Lume, STARPRESS 2012, unde au participat 8497 de concurenți.

FELICITĂRI !

LUMINĂTORUL

Nr. 2 (119), 2012

REVISTĂ A SOCIETĂȚII CULTURALE ŞI BISERICEŞTI
„MITROPOLITUL VARLAAM" ŞI A
MITROPOLIEI BASARABIEI

Apare o dată în două luni

Vă trimit cu drag să lecturați modesta revistă de spiritualitate românească din Basarabia "Luminatorul"
Cu respect,
Preot Viorel Cojocaru - Coordonator revista "Luminătorul" - Chişinău

Am primit de peste Prut!

Citiți revista aici:
http://www.scribd.com/doc/98659798

Colegiul de redactie îşi propune să restabilească fondul revistei "Luminătorul" din perioada interbelică (1908-1943). Pentru aceasta avem nevoie să cunoaştem dacă mai pastrează cineva din domniile voastre acasă vreun număr de revistă din acea perioadă. Fondul va fi disponibil cercetătorilor în format electronic, pe viitor şi în format tipografic.

Col.(r.) VASILE ZĂRNESCU - (n. 1947)

Să mai şi glumim

Precizare: Domnul Zărnescu constatând cu stupoare, că la propunerea facută de unele asociații, Academia Română a luat măsura de a aduce anumite modificari în DEX la cuvintele țigan si jidan, se simte dator de a-i atrage atenția aceiaşi onorabile academii că pe blogul unui moldovean se semnalează NOI DEFINIȚII PENTRU DEX.
Rugăm academia să citească şi să se conformeze!
http://moldoveancublog.ro/postari-recente/definitii-noi-introduse-in-dex/

DEFINIȚII NOI INTRODUSE ÎN DEX

AȚÂȚAT = fără țâțe, fără sâni
AMÂNAT = fără mâini ABUZ = fără buze
ACRU = unit. de măsură a acrelii. Ex: Tata are o soție de 3 acri şi o soacră de 5.
ACTRIȚĂ = matriță pentru fabricarea acelor
AMÂNAT = fără mâini
AMPULĂ = amintiri din tinerețe, APOI = apă mare
APOPLEXIE = stare de disconfort creată de apa provenită de la vecin, neconvențional, prin tavan
BATALION = fratele mai mic al plutonierului Batal Gheorghe
BIOLOG = olog de ambele picioare
BIZAR = zar dublu
BASCĂ = femeie din Pirinei, cu marginile îndoite înăuntru
BIRMANIA = predispoziție maladivă a unui ministru de finanțe de a pune noi taxe şi impozite
BIROCRAȚIE = democrație originală, bazată pe încasarea cat mai multor biruri, cam ca la noi
BOSUMFLAT = şef supraponderal
CELULOZĂ = boală căpătată în închisoare
CHILOT = moldovean ce chilotează un avion
COLONEL = intestinul subțire
COMBINEZON = lenjerie uşoară, transparentă, purtată de lucrătorii de pe combine
ÎNCHINARE = transport către ****China****
GHINIOANE = varianta moldovenească pentru ardelenescul “Bine, Ioane”
ÎMPRĂŞTIERE = rezultatul procesului prin care beții se fac praştie
ÎNCHINARE = transport către China
ÎNFOCARE = transformare în focă
ÎNVINUIRE = procesul de fermentare a mustului!
ÎNVIORAT = prevăzut cu vioară
LEŞINA = pe unde merge “le tren”
MANIPULARE = manevrarea penisului cu ajutorul mâinilor
MĂCEL = mac mic
MERITORIU = teritoriul ocupat de livada de meri
MICROSCOP = scop mărunt
MONOLOG = olog de un picior
PRUDENT = pastă de dinți cu extras de prune
RATEU = pateu din carne de rață

SCARABEU = cetățean ce locuieşte la bloc, la scara a doua; din aceeaşi familie de cuvinte se cunosc scaraceu şi scaradeu.
SEXOLOG = olog de 6 picioare (de ex. miriapod sexolog)
TRACTOR = actor cu mult trac
TUTUN = a-a-arma de-de-de a-a-artilerie
ȚURȚUR = sunetul soneriei, iarna
MOPS = câine care a făcut ceva box la viața lui
NASOL = amintiri despre viitor

NASTURE = plasture pentru nas
PAPANAŞ = naşul Papei
PAPARUDE = rudele Papei
PIRELLI = firmă care a dat faliment când or venit moldovenii cu “firma pi buni”
PIRON = locul unde opreşte trenul în gara din ****Iaşi****
MOLIERE = cutiuțe în care se păstrează naftalina
PLASTURE = nasture din material plastic
PRUDENT = pastă de dinți cu extras de prune
SCARABEU = cetățean ce locuieşte la bloc, la scara a doua; din aceeaşi familie de cuvinte se cunosc scaraceu şi scaradeu
SCUMPETE = termen drăgăstos adresat femeii iubite pe timp de inflație
SOIOS = de soi
VEDETĂ = nava mică de război care se bucură de o deosebită popularitate
YETI = filmul lui Spielberg*, «E.T.», pe ecranele Iaşiului* ****

Caseta cu filme bune, titrate în limba română
AICI:
http://filme1.net/

(Continuare din pagina 39)

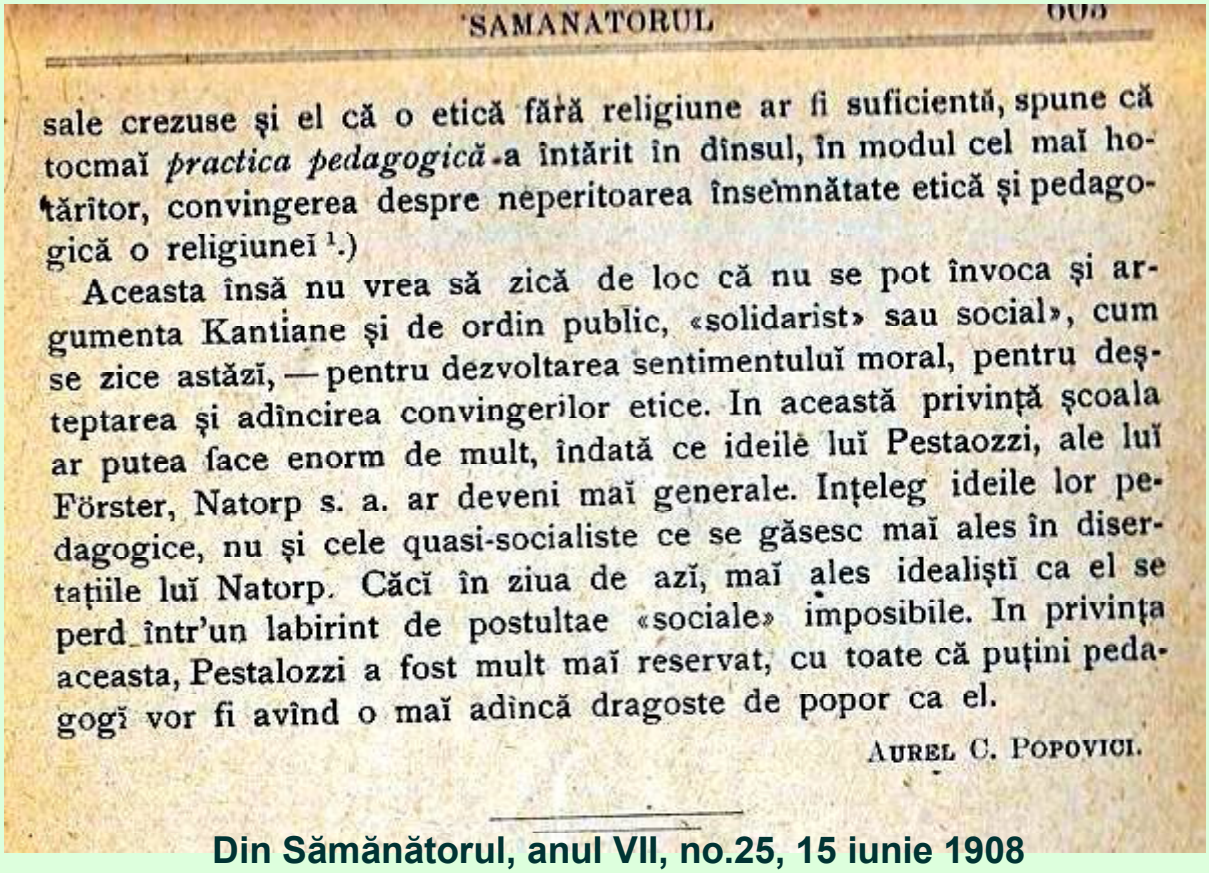

SĂMĂNĂTORUL 605

sale crezuse şi el că o etică fără religiune ar fi suficientă, spune că tocmaĭ *practica pedagogică* a întărit în dînsul, în modul cel maĭ hotărîtor, convingerea despre neperitoarea însemnătate etică şi pedagogică o religiuneĭ [1].)

Aceasta însă nu vrea să zică de loc că nu se pot învoca şi argumenta Kantiane şi de ordin public, «solidarist» sau social», cum se zice astăzĭ, — pentru dezvoltarea sentimentuluĭ moral, pentru deşteptarea şi adîncirea convingerilor etice. In această privinţă şcoala ar putea face enorm de mult, îndată ce ideile luĭ Pestaozzi, ale luĭ Förster, Natorp s. a. ar deveni maĭ generale. Înţeleg ideile lor pedagogice, nu şi cele quasi-socialiste ce se găsesc maĭ ales în disertaţiile luĭ Natorp. Căcĭ în ziua de azĭ, maĭ ales idealiştĭ ca el se perd într'un labirint de postultae «sociale» imposibile. In privinţa aceasta, Pestalozzi a fost mult maĭ reservat, cu toate că puţini pedagogĭ vor fi avînd o maĭ adîncă dragoste de popor ca el.

AUREL C. POPOVICI.

Din Sămănătorul, anul VII, no.25, 15 iunie 1908

Anul VII — Nr. 25. 15 Iunie 1908

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
B-dul Academiei, 3,
Strada Edgar Quinet, No. 4.
BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL
În țară . . . . . 10 lei
În străinătate . . . . . 12 »

ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI EDUCAȚIE

I.

Examene și clasificații anuale. Un nou sfîrșit de an școlar. Pe o căldură tropicală, elevi și părinți aleargă în fuga mare după — note. — «Un punct, D-le profesor! Numai un punct îi trebue, și scapă! E băiat sărac, a fost bolnav, s'a zăpăcit bietul de el la examen!»... Vorbe și bilete de vizită curg gîrlă în casa profesoruluĭ. Și profesorul romîn e om bun și indulgent și școlariĭ trec înainte, trec mereŭ, din clasă în clasă, trec și pe la Facultăți. Pe fiecare an maĭ mulți, pe fiecare an maĭ slabĭ. Tot maĭ mulți slabĭ. O mărturisire generală a maĭ tuturor profesorilor. Cât despre eleviĭ din școalele particulare — cine nu știe că sînt cu mult maĭ slabĭ decît ceĭ de la școalele publice? Dar trec și eĭ. Într'o țară mică eleviĭ slabĭ înaintează maĭ ușor decît în una mare. Lumea se cunoaște. Între părinții elevilor și între profesorĭ sînt adesea relațiĭ de cunoștință, de prietenie. Examinatoriĭ se cunosc; stăruințele se țin lanț. Chiar și profesoriĭ vestiți pentru severitatea lor — sînt oameni, și trebue adesea să fie îngăduitori dacă nu vor să nemulțumească o lume de prietenĭ și de cunoscuți.

Dar să fim drepți. Li se poate face profesorilor îngăduitorĭ vr'o mustrare? Să fie așa de mare deosebirea între eleviĭ carĭ corespund cerințelor programelor analitice și între ceĭ cari nu le corespund? Eŭ cred că obișnuitele plîngerĭ și acusațiĭ în această privință sînt exagerate. Căcĭ întreb: crede cineva serios că un elev trebue respins dacă nu a putut să înmagazineze toată acea enciclopedie ce i s'a dat s'o învețe în clasa respectivă? Să fie așa de important pentru viața luĭ ulterioară dacă a știut saŭ nu a știut exact cutare regulă sintactică, cutare date istorice saŭ formule algebrice? Multe răspunsurĭ sînt posibile. Maĭ ales dacă judecăm trecerea unuĭ elev dintr'o clasă într'alta numaĭ din punctul de vedere al vieței sale, al intereselor sale individuale și ale familieĭ sale. Vorba e însă că o

Din Sămănătorul, anul VII, no.25, 15 iunie 1908

asemenea judecată e unilaterală. Un elev care urmează la școalele Statului și beneficiază de gratuitatea instrucțiunii trebue judecat altfel. Dar aicĭ se ivește întrebarea fundamentală: *în ce scop monopolisează Statul învățământul public? În ce scop îl dă gratuit?* Toată lumea va răspunde intr'un glas: ca să răspândească cultura. *Dar ce e cultura?* Destoinicie profesională? Saŭ paradă de cunoștințe așa zise folositoare în sensul general? Nu voiŭ să ating aicĭ chestiunea generală dacă e bine ca întreg învățămîntul să fie în mîna Statuluĭ. Sînt de sigur țărĭ în care o asemenea intervenție sistematică și exclusivă face maĭ mult răŭ decît bine. Sînt iarăș altele în care fără o asemenea centralizare a instrucțiunii publice nu s'ar face probabil nimic de seamă. Esențial este a se ști *ce urmărește Statul* care proclamă obligativitatea și gratuitatea învățămîntuluĭ? Căcĭ «civilizarea poporuluĭ»—este o vorbă goală pe care fiecare o poate interpreta cum vrea. Cultura poate fi o binefacere, însă ea poate însemna și un desastru național. Dar par'că aud: doar e vorba de cultura «adevărată». De sigur. Dar ce se înțelege supt cultura «adevărată»? Și aicĭ încap răspunsurĭ multe și variate.

Adevărul e că azĭ maĭ pretutindenĭ, atît în țările latine cît și în cele germanice, curentul enciclopedist e a toate stăpînitor. Pe icĭpe colo se vorbește de desvoltarea individualității elevuluĭ [1]), de instrucția națională, de idealurĭ umanitare. Pe cît cunosc eŭ învățămîntul public din Europa, maĭ pretutindenĭ Statul nu urmărește decît scopurĭ secundare față de scopurile *sale* cele adevărate. Și de aceea în Franța ca în Italia, și chiar în Germania, toată lumea se plînge de aceleași roade rele ale învățămîntuluĭ: de generațiĭ pregătite din ce în ce maĭ superficial, de numărul declasaților ce crește mereŭ.

De cînd energiul împărat al Germanieĭ a cerut el insuș ca învățămîntul public să aibă în vedere, maĭ mult că maĭ înainte, instrucția în limba germană și în istoria germană — profesorimea de acolo și-a dat silința ca să facă din aceste obiecte maĭ mult saŭ maĭ puțin baza instrucțiunii publice. Impăratul ceruse o asemenea reformă în celebrul său discurs ținut în conferența scolară de la 4 Decembrie 1890. El se plînsese atuncĭ că în școalele secundare prea se pierde vremea cu așa numita «gimnastică a spiritului»; că tinerimea nu e pusă în curent cu stările din Germania, cum s'aŭ desvoltat ele; *că țara e plină de reformatorĭ zăpăciți* (*unklare, konfuse Weltverbesserer*).

---

[1]). Azĭ se face o deosebire între dezvoltarea «indivdualității» și a «personalității». *Ludwig Gurlitt* în scrierea sa «*Erziehung zur Mannhaftigkeit*» represintă d. p. primul curent și n'aĭ decît să citeștĭ cartea sa ca să vezĭ ce nenorocire ar putea esulta pentru Germania dacă ideile sale s'ar realiza pe de-a 'ntregul.

Din Sămănătorul, anul VII, no.25, 15 iunie 1908

Cu toate acestea, după 17 ani, *Prof. Dr .I. G. Sprengel* se vede nevoit a constată că în Germania «tot nu există încă o şcoală superioară pe bază naţională» [1]), iar un alt scriitor german, ca mulţi alţii *Otto Ammon* găseşte că idealismul tinerimii germane a scăzut. Şi tot el reproduce, deşi cu oarecare rezervă, plîngerea obştească că tinerimea universitară consideră ştiinţa numai ca mijloc de agonisire; că caută pur şi simplu numai «să parvie»; că e incapabilă de a se devota în mod desinteresat unei idei etc. [2].)

Cine nu aude asemenea constatări în Romînia? Faptul e că lumea se deprinsese de vr'o cincizeci de ani să considere, cu Condorcet, că scopul şcoalei ar fi instrucţiunea iar nu şi educaţia. In Germania, nu-i vorba, s'a mai avut în vedere şi educaţia sentimentelor dar şi acolo fetişismul pentru «cunoştinţe» a fost şi este covîrşitor.

Decât pentru un popor care vrea să-şi asigure existenţa şi care, din nenorocire, nu a prea avut parte de o viaţă familiară deosebită — instrucţia publică ar trebui să servească în prima linie pentru *educaţia publică*, pentru înnobilirea sentimentelor. Căci scopul veritabil al Statului nu poate fi ca *el* să poarte grija de *carierele* tinerilor. Asta-i treaba acestora şi a părinţilor lor. Şi în acest sens, şcoalele de carieră ar putea prea bine să fie lăsate, în ţări în care se poate, la iniţiativa particulară, în anumite condiţiuni de garanţie stabilite şi controlate de Stat. Pentru Stat, lucrul de căpetenie şi care ar trebui să primeze orice alte consideraţii, este: *a-şi crească generaţii întregi de cetăţeni cu unitate morală, oameni încălziţi de aceleaşi idealuri, de aceleaşi aspiraţii naţionale; caractere puternice dar legate între sine printr'o coesiune superioară în vederea asigurării şi înălţării ţării şi a neamului lor.* Dar spre acest sfîrşit, Statul însuş trebue să urmărească *anumite* idealuri de cultură, nu o cultură întîmplătoare lăsată la discreţia tuturor inflluenţelor străine, cosmpolite, distrugătoare a orice viaţă naţională. Statul trebue să tinză a produce *o cultură specifică, o civilizaţie naţională*, căci numai astfel îşi poate asigura fiinţa sa, a poporului său, a viitorului său. De fapt însă, de asemenea scop mai nici un Stat nu se interesează. Pretutindeni învăţămîntul se reduce la un utilitarism strîmt. Rostul acestuia este negreşit incontestabil din punctul de vedere al *individului*. Statul însă nu trebue să se identifice cu el. Datoria sa este ca deasupra

---

[1])W. Rein, *Deutsche Schulerziehung*, vol. II. pag. 323

[2]).Otto Ammon, *Die Gesellschaftsordnung und ihre natürlichen Grundlagen*, pag. 264. Asemenea constatări se găsesc şi în Jules Payot, *L' Education de la volonté*, 27e éd. Vezi d. p. pag 217.

tuturor considerațiilor și străduințelor individuale de luptă pentru existență, să fixeze țeluri generale cari trebue să fie comune tutulor.

In Romînia s'aŭ făcut oare cari începuturi în acest sens. Lucrul e greŭ, firește. Dar trebue continuat cu sistem și cu răbdare. Voiŭ reveni pe larg asupra acesteĭ chestiuni. Deocamdată vreaŭ nu maĭ să accentuez că în orĭce caz educația sufletească a elevilor trebue să devină preocupația principală a profesorilor. Cele cîte-vă lecțiĭ de morală creștină nu sînt suficiente. In privința aceasta ar trebui făcut cu mult maĭ mult. Ar trebui făcut de ex. ceace face harnicul pedagog Dr. Fr. W. Förster de la Zürich care cere ca *adîncirea morală să aibă loc nu numaĭ ca obiect special, ci la toate studiile, în toate școalele: eine ethische Durchdringung des gesamten Lehrstoffes* [1]). Sistemul luĭ Förster diferă cu desăvîrșire de obișnuitele și plicticoasele prelegerĭ de morală. Aicĭ nu e vorbă de regule morale pe care eleviĭ aŭ să le învețe pe din afară. El caută, prin discuțiĭ filosofice și practice, să producă în elevĭ *convingerĭ* despre valoarea și farmecul îndatoririlor morale. Aceste discuțiĭ însă, deși de ordin filosofic, sînt nu se poate maĭ ușoare, maĭ clare, maĭ convingătoare căcĭ, cum zice el, o simplă preamărire morală a unor fapte saŭ ideĭ nu însemnează încă o adevărată *deșteptare de motive morale*, din contra, ea adesea produce un efect contrar. Ce este d. p. ordinea, care-ĭ rostul eĭ în viață, ce însemnează ea pentru noĭ, pentru toate dorințele noastre întime de viață și putere, cum o putem obține — a da la toate aceste întrebărĭ răspunsurĭ concrete din plenitudinea vieței practice și din experiență, iată ce înțelege el supt educația morală. [2].) Căcĭ, cum zice revista engleză *Sunday School-Record*, copilul trebue să învețe *a deosebi* între dreptate și nedreptate, *a iubi* din toată inima frumusețea caracteruluĭ și a moravurilor nobile și a evita tot ce este ordinar. Fiecare lecție să fie o sistematică lămurire a unuĭ adevăr moral pe înțelesul elevuluĭ, lămurire ilustrată prin *numeroase exemple luate din viața reală*, maĭ mult din imperiul faptelor decît al poesieĭ [3].)

Neapărat că fundamentul tuturor acestor învățăturĭ morale trebue să rămînă morala creștină. Förster, care pare-se că la începutul carierei

---

[1].) Comp. Dr. Fr. W. Förster, *Schule und Charakter*, Zürich 1907 și a aceluiaș autor *Jugendlehre*, Berlin, 1906, două scrierĭ pe care nu le pot recomanda în de ajuns tuturor membrilor corpuluĭ didactic și chiar părinților. Cred că ministerul ar face un mare bine învățămîntuluĭ dacă ar înzestra literatura romînească cu o traducere a acestor opere de valoare pentru toți cîți sînt chemați a conduce tinerimea spre idealurĭ de educație morală.

[2].) Förster, Jugendlehre, pag. 201.

[3].) Ibidem pag. 185.

(Continuare în pagina 35)

ANUNȚĂM COLABORATORII NOŞTRI, CĂ TRECÂND DE JUMĂTATEA ANULUI, CEI CARE NU-ŞI VOR PLĂTI COTIZAȚIA RISCĂ SĂ NU MAI FIE PUBLICAȚI ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» şi nici în revistă!
Apelăm la sprijinul autorilor, pentru ca site-urile şi apariția revistei «Sămănătorul» să continue! Ele nu pot apare doar cu câțiva cotizanți!
Fiți solidari pentru a-i susține prin cotizație pe studenții şi pensionarii singuri sau cu pensie mică, să-şi publice şi ei scrierile gratuit la noi!

DORIM IAR UNITATE, SOLIDARITATE, COEZIUNE, FRATERNITATE!
VREM O ROMÂNIE NORMALĂ, NAȚIONALĂ ŞI NU UNA A FIECĂRUIA!

Membrii cotizanți de până acum vor primi gratuit legitimația şi un DVD cu următorul conținut:

- **TOATE revistele apărute din mai 2011 şi până în prezent (15 rev.);**
- **Un documentar, un film artistic, filme HD**
- **200 de diaporame Power Point**

DVD-ul se trimite şi celor care sposorizează cu 20 lei Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Sau, dacă n-aveti disponibili 120 lei pentru cotizație, descărcați **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul":
http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă Literară Lunară

Anul III. Nr. 6 - iunie 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

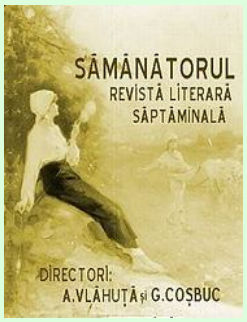

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii iunie 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Editorial SPECIAL- Fraţii de sânge din Muntenegru
4 Al. Melian - Interviu cu mine însumi
7 Elena Toma - Victimele mentalităţii regresive
9 Ion C. Gociu - Călător în altă lume
11 Imagini - Ed. Semănătorul, lansare la Tg. Jiu
13 Vasile Mic - Poeziile lunii iunie
15 N.Tomoniu- Eroi, boieri şi făuritori de ţară nouă
21 Iuliu-M. Morariu -Este teologia o ştiinţă?
23 Ionuţ Hens - Nădejdea
25 Silviu Jimborean - Origen – eretic sau victimă?
27 TRAGICUL ACCIDENT DE LA CANIONUL MORACE
30 Grigore Someşan - Mîşchin al lui Dostoievski
32 George Ene - Poeziile lunii iunie
34 DOCUMENTE DE ISTORIE
36 Norme şi legi pentru ISBN
38 Tipărirea cărţilor prin Editura Semănătorul

(40) Conturile Asociatiei "Semanatorul Tismana"
(2) Redacţia revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

www.tomoniu.ro

Frații de sânge din Muntenegru!

SUFLETUL SFÂNTULUI NICODIM DE LA TISMANA ŞI AL VLAHILOR, DĂINUIE PESTE CRNA GORA (MUNTENEGRU)

Comentariul lui Dragutin pe site-ul

http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/11/Region/1348786/Povre%C4%91eni+turisti+preba%C4%8Deni+u+Rumuniju.htm

Accidentul de la podul Grlo (Gâtul) peste canionul Moracea!

Numai într-o țară de credință, umanitate şi eroism se poate întâmpla că sute de oameni n-au stat să nu facă nimic şi au venit în mod voluntar, punându-şi viața în pericol, pentru a ajuta echipa formată din zece oameni din serviciile de urgență, suprasolicitați în a scoate oamenii vătămați din groapa canionului râului Moracea. În Occident, se spune că este imposibil de a extrage manual victimele decât cu elicopterele cu cablu dar un astfel de proces ar dura mult mai mult iar un elicopter poate funcționa doar într-un spațiu limitat. Adâncimea canionului este la limita de posibilitate.

„Frații de sânge din Muntenegru" nu este nici pe departe o sintagmă de presă ci reprezintă expresia unui adânc fenomen de tip transcedental. O atitudine intrată treptat şi în timp îndelungat în subconştientul neamurilor noastre din Balcani care timp de secole au luptat pentru păstrarea identității lor, opunându-se marilor imperii hrăpărețe care le-au râvnit avuția.

In ciuda istoriei care se scrie precum bate vântul stăpânilor, Cuviosul Nicodim de la Tismana n-a fost niciodată declarat în ochii eruditilor şi în sufletul popoarelor balcanice altfel decât de neam valah, de prin părțile Prilepului. În biografia[1] pe care i-am scris-o, incluzând şi pe a egumenului Mânăstirii Tismana, Ştefan Ieromonahul, cercetarea multidisciplinară e categorică: nu e vorba de Prilepul Macedoniei ci de acel Prilep din Metohia aflat la 5 km de vestita a biserică a lui Ştefan Duşan, întregitorul sârbilor şi la 12 km de Patriarhia din Pec de sub poalele muntelui Crna Gora – Muntele Negru.

Cei ce se vor numi mai târziu valahi, bosniaci, muntenegreni, macedoneni sau sârbi, au în sângele lor lupta pentru identitate națională. Pe actualul teritoriu muntenegrean, încă din sec. X au existat formațiuni prestatale şi principate: Rascia, Doclea / Zeta, Zachlumia, Travunia, unele înglobate

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, folclor, culte, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

apoi în Principatul Diocleei iar mai târziu în Ţaratul Sârb. La câteva decenii după Marea Schismă, către 1090, Valahia, Bosnia, Hum şi Raska erau identităţi prestatale bine definite la graniţa Imperiului Bizantin iar muntenegrenii au şi astăzi conştiinţa acelui fapt, aşa cum o aveam şi noi înfiinţând la aceea vreme primele banate, voievodate sau cnezate. La venirea migratorilor, apoi a otomanilor, ei luptară vitejeşte aşa cum o făceau şi valahii contra ungurilor, năvălirii tătarilor sau a hoardelor cumane ce soseau vara cu cirezile lor de vite şi oi, din stepele Donului şi ale Volgăi.

Monoteişti din vremea lui Burebista, trecuţi apoi spontan la creştinism, mai târziu, muntenegrenii, sârbii, bulgarii ne urmară la creştinism şi ortodoxie iar Nicodim prilepeanul ridicând la Bizanţ blestemul contra poporului sârb îşi uni forţele împreună cu patriarhul Eftimie din Târnovo pentru da balcanilor liniştea spirituală, credinţa în Dumnezeu de care aveau atâta nevoie popoarele dintr-o regiune plină de conflicte sângeroase.

Muntenegrenii ştiu bine asta! Şi dacă îşi pierdură vremelnic, în anul 1186, teritoriul în favoarea sârbilor, iată că Metohia - locul naşterii lui Nicodim - tot departe de ei rămase şi după tragica luptă de la Câmpia Mierlei (1389) în confruntarea cu otomanii.

În secolele următoare, Muntenegrului, aidoma Ţării Româneşti, i s-au atribuit mereu forme particulare de autonomie în interiorul Imperiului Otoman datorită multiplelor războaie turco-muntenegrene, care au culminat cu independenţa acestei regiuni în anul 1878. Cât de apropiată ne este istoria! După independenţă, amândouă ţările deveniră regat şi îşi recuperară vechile teritorii. Muntenegrenii Metohia, românii provinciile lor istorice apoi amândouă regate fură nevoite să ducă viaţă comunistă. Noi, până în 1989, ei până la dizolvarea RSFI, în 1992.

[1] *Nicolae N. Tomoniu – Sfântul Nicodim de la Tismana, Editura Cuget Românesc, 2010*

(continuare în pag. 27)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariţii de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro — **Numărul din luna curentă în format Flash**

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm — **Colecţia FLASH a revistei**

http://www.scribd.com/semanatorul — **Format document simplu scribd**

ATENŢIE! Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi revistelor prietene.

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

INTERVIU CU MINE INSUMI

Argument : ***Dialogul cu sine nu este, în mod obligatoriu, un monolog, aşa după cum dialogul surzilor este întotdeuna o defilare de monologuri. Despre cei care vorbesc singuri şi cu voce tare se spune că sunt nebuni. Îmi asum riscul etichetării nu doar fiindcă ştiu că nu sunt ne-bun, ci în primul rând pentru că, - stând de vorbă cu mine însumi – nădăjduiesc să mă aflu în dialog dăruitor cu ceilalți...***

Autorul

Continuare din numerele trecute

EF – Iartă-mă, dar sinuciderea este etichetată de cei mai mulți drept expresia supremă a laşității.

EM - Mai întâi că n-am de ce să te iert de vreme ce ai devenit purtătorul de cuvânt al „celor mai mulți". In al doilea rând, că autentica iertare e apanajul divinității...Iar în al treilea rând, că – după opinia mea - sinuciderea este adeseori expresia extremă a lucidității şi a curajului.

EF - Uite ce e *masculinule,* te înşeli dacă-ți imaginezi că jongleria de cuvinte devine convingătoare doar pentru că e jonglerie. Luciditatea şi curajul nu fac de loc casă bună. Cine e lucid nu prea e curajos şi invers, cine e curajos nu prea e lucid.

EM - Stai puțin şi nu te ambala !

EF - Ba nu stau de loc şi chiar m-am ambalat....Luciditatea presupune pragmatism, spirit de conservare, calcul al oportunităților, adeseori...cinism. Curajul e un fel de nebunie sublimă...

EM - Poate, într-o anume ordine a lucrurilor. Altfel, luciditatea celui care se decide să se sinucidă - ca formă supremă a protestului, de pildă – devine înțelegere dincolo de aparențe, spiritul de conservare, voință de metamorfoză iar calculul oportunităților,algebră a tainei.

EF - Destul de ermetică „disertația" matale !...Dacă ai fi mai explicit poate aş pricepe şi eu.

EM - Pot fi mai explicit fără să am garanția că vei şi înțelege.

EF - Nu ți se pare că maliția asta, vizându-mă pe mine, pe tine nu te ocoloeşte?

EM - Ba da. Nu cred însă în noblețea de spirit a celui care trimite săgeți doar înspre peiepturile altora.

EF - Bine...Vrei totuşi să-mi verifici nivelul priceperii ?

EM - Da. Oferindu-mi parametrii obisnuiți ai lucidității, eu am vrut să-ți spun că aceştia nu mai funcționează identic în situația neobişnuită a celui decis să-şi ia viața. Iar mutațiile de care am amintit fac compatibil aparentul paradox al complementarității dintre luciditate şi curaj. Ingăduie-mi să-ți dau un exemplu care la vremea lui m-a impresionat profund şi care mi-a stârnit o admirație oricând convrtibilă în jertfă similară. La actul de banditism ipocrit, savârşit asupra Cehoslovaciei în 1968, - în circumstanțele reacției de opoziție a praghezilor care au opus tencurilor doar piepturile lor, steagul țării şi portretul lui Dubcek (până la urmă, tot gest sinucigas, de data aceasta colectiv, care ar putea şi el fi analizat din perspectiva discuției noastre), un tânar student, Ian PALAH, îşi dă foc şi arde ca o torță.

A fost doar o nebunie sublimă, cum ai calificat tu curajul ?

EF – A fost o reacție extremă a disperării.

EM - Absolut de acord. Iar disperarea acestui erou al timpurilor moderne s-a validat nu în acțiune fără precauții, aşa cum au facut-o atâția cehoslovaci (unguri în 1956, români în 1989), nici în nebunie, aşa cum probabil se va fi întâmplat cu destui pulverizați în negura anonimatului, ci într-un act lucid de sinucidere simbolică.

Ce s-a întâmplat cu pragmatismul, cu spiritul de conservare şi calculul oportunităților pe care le socoteai incompatibile cu nebunia curajului ?

EF - Si la ca a folosit jertfa lui ?

EM - La fortificarea spirituală a unui popor nemaisuportând îngenuncherea şi timorarea unui agresor perfid care a putut avea revelația că în fața trupului fragil al unui tânăr, - devenit flacară prin proprie voință – tancurile, avioanele şi gloanțele sunt neputiincioase.

EF – Si cu toate astea, *Primăvara de la Praga* a fost retransformată în iarnă....

EM - Nu tocmai. Briganzii s-au simțit nevoiți să-şi legitimeze actul de forță. Ei n-au putut smulge ghioceii şi nici sfărâma mugurii. Au pulverizat puțină zăpadă artificială, au trimis haite de lupi să urle a iarnă pe la ferestre şi au lansat *teoria suveranității limitate*, ca un fel de liturghie într-o biserică fără enoriaşi.

EF - Caraghioslâcul este că teoria s-a dovedit mai fructuoasă pentru americani,decât pentru ruşi.

EM – Fructuoasă ?!.... Doar dacă derivăm adjectivul dintr-un fruct arătos, colorat pe dinafară dar plin de mizeriile viermilor care-l rod pe dinlăuntru...In ce fel fructuoasă ? Care sunt fructele culese în Vietnam, în Iugoslavia, în Irak şi mai recent în Afganistan ?! Aroganța celor puternici este aproape întotdeauna atinsă de orbire, când nu e vorba de-a dreptul de prostie.

Jertfa lui Ian PALAH, ca să revenim la subiect, este prima lovitura de baros în zidul Berlinului, este prima lumânare aprinsă la prohodul comunismului.

Dacă-ți mai aminteşti, şi-n spațiul românesc a fost săvârşit un astfel de gest, în timpul dictaturii.

EF - Liviu Babeş.

EM – Exact. Sinuciderea lui a avut toate atributele unui act de eroism autentic.

EF - Eroismul nu poate fi decât autentic, altfel nu mai e eroism.

EM – Aşa ar trebui să fie, dar când ştii că-n cimitirul eroilor revoluției odihnesc alături victime şi călăi, că atâția din cei morți n-au comis acte de eroism, ci s-au aflat, adesea din întâmplare, în calea gloanțelor rătăcite, când se vorbeşte de oraşe martir acolo unde, de fapt, au fost oraşe cu victime şi nu cu martiri, când constatăm agonia înțelesurilor din cuvinte, - gândeşte-te de pildă că fanaticii musulmani care ucid şi distrug cu prețul propriei vieți sunt percepuți global, de către lumea occidentală, drept terorişti şi de lumea arabă drept eroi.

EF - Parcă dacă Hitler ar fi câştigat, Doamne fereşte, războiul, el şi generalii lui n-ar fi fost proclamați eroi fără seamăn iar învinşii criminali demni de spânzurat ...

EM – Iata ca ai putut ajunge si singura la constatarea că adjectivul *autentic* nu este redundant.

EF - Numai că noi ne-am îndepărtat foarte

mult de la subiect, în pofida avertismentului meu. Că nu vrei să-l iei în seamă e treaba ta, dar că vrei să plasezi prudența şi diplomația în zona comportamentelor reprobabile nu mei e o chestiune personală.

EM – Iți permiți o generalizare care nu-mi aparține. Prudența şi diplomația sunt forme ale înelepciunii când nu violează adevărul şi instrumente ale şmecheriei când îl transformă pe acesta în ceara topită, gata să ia orice formă. Adevărurile pe care voi fi nevoit să le spun pot durea şi mă pot durea. Dar ele trebuie spuse. Este o operație de extirpare a răului dintr-un timp bolnav. Nu ştiu dacă actul chirurgical va ameliora,va vindeca sau va ucide. Stiu însă că, dacă am pus mâna pe bisturiu, trebuie să-l folosesc.

EF - Cred că atribui interviului tău un efect mai mare asupra cititorilor decât îl va avea în realitate, iar intransigenței tale o încrâncenare mai mare decât se cuvine unui spirit tolerant.

EM - Este intransigența pe care mi-am impus-o mai întâi mie.Cât despre impactul asupra celor ca mă vor citi, nu pot prevedea nimic şi nici nu mi-am propus s-o fac.Pentru mine menirea unui scriitor este să scrie nu să-şi facă publicitate şi marketing.

EF - O fi asta menirea scriitorului dar fără maşinăria modernă de ispite,frivolități şi agresiuni ale reclamei, scriitorul şi cărțile lui ramân nişte coordonate într-un fişier de bibliotecă, nişte coperți într-un raft, nişte texte virtuale pe internet şi poate nişte interlocutori substituiți pentru câțiva prieteni, cunoscuți ori descoperitori din întâmplare.

EM - Ai dreptate. Nu ştiu dacă e o infirmitate de adaptare la lumea în care traiesc sau reflexul convingerii că orice operă care merită să nu se pulverizeze în uitare, îşi află întotdeuna calea spre aducere aminte.Stii prea bine că am trăit asemenea experiențe cu toate cărțile pe care le-am scris.

EF – Păi da,despre ele s- a scris şi s-a vorbit foarte puțin tocmai fiindcă a lipsit publicitatea şi marchetingul de care ție ți-e lehamite. Si poate nu în ultimul rând pentru că n-ai ştiut să cultivi

relațiile literare, să fercventezi cercurile celor cu influență în redacții şi edituri, să valorifici virtualitățile cafenelei, fie ea literară sau nu.

EM - Imi faci un veritabil rechizitoriu.

EF - Nu, încerc să-ți luminez mintea şi să-ți arăt că lumea în care traieşti nu e aceea din basme, în care *binele* învinge totdeauna iar Făt Frumos primeşte ajutoare de pretutindeni fără să ceară de la nimeni.

EM - Nu ți se pare că mintea de care vorbeşti mobilează şi capul tău ?

EF - Ba da, numai că eu sunt mai ispitită de soare decât de umbră...

EM - Eu credeam că eşti mai atrasă de lună...

EF - Sunt,.... numai că în timp ce pe tine luna te îmbăiază în melancolie şi tristețe, pe mine mă mângâie cu catifelări de voluptate .

EM - Ciudat amalgam mai suntem !!!....

Alexandru MELIAN

GÂNDURI PURTATE DE NEGURĂ

În timp ce visurile noastre sunt dumnezeieşti, faptele, cel mai adesea,cresc în grădina diavolului.

Omul nu este sinteza între înger şi demon, ci antiteza între aspirația angelică şi apetitul demoniac.

Potopul din vremea lui Noe şi jertfa lui Isus n-au putut reda omului Raiul din care a fost izgonit. De aceea ne aflăm mereu pe căile pierzaniei…

Destrăbălarea democrației infectează societatea umană şi-o ispiteşte pe drumul rătăcirilor.

Democrația este mama libertății, nu patroana de bordel a acesteia.

Când eşti cu burta plină şi n-ai grija zilei de mâine, poți cultiva filozofia greierului cântăreț. Altfel, furnica rămâne un model. Ea este nu doar o muncitoare fără pereche, dar şi o artistă a muşuroiului.

Nu există muncă dezonorantă, există doar dezonoarea trândăviei.

Singura emblemă autentică a făpturii este făptuirea.

Adeseori, neînțelegerea nu este cuibărită în obiectul purtător de sens, ci în subiectul care caută şi nu găseşte.

A nu găsi nu e neapărat echivalent cu **a nu fi**.

Puțini din cei care ştiu să vorbească au înțelepciunea să asculte şi mai ales să tacă.

Să posezi femeia e un vis, s-o înțelegi…un coşmar.

Maşina cea mai sigură în fața accidentelor este aceea care se află în garaj.

E una să asculți şi altceva să tragi cu urechea.

Nu uita să te uiți, dar nu te uita pe fereastra uitării.

E mai folositor s-aprinzi un muc de lumânare, decât să te plângi că e întuneric.

Trupul trebuie să fie grădina sufletului, iar nu cimitirul lui.

Singura certitudine a zilelor noastre este incertitudinea şi singura speranță este de a nu fi sugrumați de disperare.

Alexandru MELIAN

Constantin Brâncuşi - 1948

ELENA TOMA - (n. 1963, Jud. Iaşi)
prozator, eseistică (de factură religioasă).

Victimele mentalității regresive

Evenimentele oribile, ce se petrec mai ales în mediul urban, demonstrează că lipsesc reperele morale ce ar trebui să ghideze viața comunitară şi familială. *„Dacă păcat a fost într-un început, păcat să fie şi astăzi”*, îşi zic cei ce împlinesc proorociile biblice. Din ştirile difuzate de canalele mass-media aflăm : o bătrână a fost violată de un adolescent un tată şi-a violat fiica, o mama şi-a ucis copilul nedorit, un frate şi-a bătut şi violat sora, peştii trafichează tinere fete abuzate, un soț gelos şi-a mutilat soția, un tânăr a violat un copil.

Religia tribală şi interesul brutelor a culpabilizat misiunea educativă a femeii-mame. Stupiditatea argumentului religios şi pumnul brutelor au făcut şi fac istorie pe pământ. Mamele sunt încurajate de tribali să-şi educe copiii conform cutumelor forței fizice ce marginalizează fetele şi răsfață băieții. Forța animalică este venerată, sensibilitatea ce umanizează este disprețuită. Mentalitate exprimată şi la nivelul politicii mondiale, țările înarmate impun respect şi se bucură de privilegii.

Cultul forței fizice se întoarce ca un bumerang asupra membrilor familiei: fiul e abuzat de tatăl, tatăl e lovit de fiul crescuț sora e violată de tatăl sau frate, mama e lovită de tatăl şi disprețuită de copii. Din cauza atmosferei violente din familie adolescenții cad pradă proxeneților, se încred mai uşor în străini decât în membrii familiei lor. Atmosfera de insecuritate şi iminența unui viol din partea tatălui sau fratelui obligă tinerele fete să creadă în diverşi benevoli, aşa ajung florile României victime ale traficanților de carne vie.

Aşadar în loc să plătească agresorii imorali, plătesc nevinovatele ce acceptă promisiunile evazive pentru un loc de muncă în străinătate. Femeia civilizatoare deşi a avut prima acces la fructele cunoaşterii nu s-a ghiftuit, ci a ținut morțiş să-l trezească pe bărbat. Bărbatul trezit a preluat controlul cunoaşterii şi a răsplătit-o pe ofertantă cocoşându-se strâmb : *„Pesemne n-ai cap, de asta m-ai trezit ! Rău este că nu m-ai lăsat să dorm, bine este când mă ajuți să mă înalț pe gard. Nu mă contrazice căci altfel vei cunoaşte cât de puternic este pumnul meu”.*

Dacă idealiştii vor zice că aceste manifestări sunt de domeniul trecutului, rubrica cu ştiri reale îi contrazice. Ridicole dar şi periculoase sunt părerile xenofobe ale unor neghiobi ce fac declarații ironice la adresa femeilor chiar pe posturile de televiziune. Aşa sunt încurajați pumnii să avanseze în prim-planul vieții sociale şi culturale. Păcat că aceştia s-au născut din pântece de femeie şi nu din eprubetele extratereştrilor.

Psihopatologia comportamentului deviant decurge şi din sanctificarea unor izvoare religioase. Biblia o carte de istorie ce descrie obiceiurile religioase ale triburilor originare este considerată chintesența tuturor cunoaşterilor. Cât de periculos e să justifici crimele ritualice prin aşa zisa ascultare a unor porunci divine. Criminalii obsesivi, bolnavii psihici, magii manipulatori îşi justifică crimele făcând referire la „învățămintele” biblice.

Psihopatologia vieții cotidiene scoate în evidență indivizi tarați, aceştia îşi justifica actele de cruzime sau xenofobie făcând referire la nişte stereotipuri şovine din imbecilitatea culturală moştenită prin tradiții şi obiceiuri româneşti : *„Femeia dacă nu-i bătută de bărbat, nu-i cinstită”*. Interpretarea e după împrejurare: onorată de pumnii bărbatului sau educată să devină morală de pumnii imorali ai bărbatului. Gura slobodă a xenofobiei este cinstită de cei cărora le lipsesc calitățile adevărate ale bărbăție. Vitejiile românilor vizavi de femei şi copii au făcut înconjurul Europei. Lupii vestici unşi cu toate alifiile îi consideră pe români potăi gata să muşte pe furiş. Culpabilizate sunt mamele masculinizate ce nu-şi înzestrează prin educație fiii cu sensibilitate şi nu-i învață omenia. Hristos a dorit ca misiunea bisericii creştine să fie civilizatoare. Cum este perceput păstorul român în comunitate : *„Ascultă ce spune popa, nu fă ce face popa”*. Deci preotul nu practică cuvântul Evangheliei dar credinciosul trebuie să-şi însuşească învățămintele, nu şi exemplele practice ale predicatorului.

Cum este perceput păstorul ortodox în Europa? Păstorul ortodox ce a luat urma oițelor plecate la păşunat pe meleaguri străine e văzut ca traficant a locurilor de muncă, deci nu face activitate misionară precum cei catolici. Pesemne cei ce i-au acreditat s-au temut că oițele ortodoxe vor rămâne ne tunse şi ne mulse, deci în pericol de a fi ademenite de alți păstori.

Atrocitățile ce se petrec în familiile de români acasă sau comportamentul românilor în alte țări nu interesează biserica ortodoxă. De ce pretinde păstorul să fie hrănit dacă nu munceşte ca să rodească binele? *„Pomana îngraşă leneşul”* este un proverb verificat. Biserica şi guvernanții sunt preocupați de creşterea natalității. Câtă ipocrizie e să obligi o femeie schingiuită de un beţiv să nască copii. De ce nu sunt sterilizați violatorii şi tații iresponsabili? De ce să fie obligate numai femeile să-şi asume consecințele actului sexual ? Avorturile ce duc la infirmitatea sexuală sau la moartea femeii sunt consecința iresponsabilității bărbaților. Avatarurile creşterii şi hrănirii copiilor cad pe umerii femeii.

Aşadar femeia-mamă trebuie să aibă dreptul de a decide asupra avortului legal. Dreptul la fericire şi bunăstare al oricărui copil trebuie să fie mai presus de instinctul matern natural. De ce nu dau exemple pozitive guvernanții şi preoții în ce priveşte creşterea ratei natalității ? Unii şi alții au resurse materiale şi timp liber berechet.

Din perlele negre ale religiei : geneza biblică acreditează teoria primului hermafrodit Adam ce ar fi avut un uter uriaş în loc de o coastă normală. Hermafroditul a fost anesteziat şi chirurgul divin l-a operat zicându-i : *„Te operez metafizic căci din cauza greutății poftelor şi intrigilor tale te vei prăbuşi în iad”*. Adam ruşinat de goliciunea sa morală (planurile de dominație îi fusese extirpate de chirurgul divin) s-a refugiat în codru, preferând să ducă o viață de bandit. Odată a fost prins şi iertat de un judecător mituit şi a mărturisit că dumnealui a ascultat de femeia ce l-a trădat. *„Femeie, a zis judecătorul către unealta dezvăluită a banditului, ascultă de bărbat şi ascunde-te bine”*. Femeia reală ce asistase pitită printre amintirile lor halucinante s-a îngrijorat : *„Doamne fereşte, bărbații aceştia sunt nebuni. Decât să mă contrazic cu nebunii mai bine zic cum spun ei şi voi face după capul meu”*. De aceea femeia este considerată eminența cenuşie, adică ea ar decide la urma-urmei.

Obsedații zic că totul se învârte în jurul femeii. De exemplu, *„revoluționarii lui peşte”*, zişi plăcintari, spun că tovarăşul Adam-Nicolae era bolnav psihic, tovarăşa Eva-Elena era responsabilă de toate relele. Aşadar responsabilitatea este pentru femeie, ea trebuie să vegheze mereu. Majoritatea româncelor se refugiază în împărăția cerurilor sperând că rugăciunile îi va îmblânzi pe tartori. Cohorte de femei cu hormoni împrumutați de la bărbați se calcă la propriu în picioare în speranța de avea acces primele la miracole.

Rezolvarea problemelor ce țin de violența în familie sau societate nu se rezolvă miraculos. Bestia trebuie educată şi sensibilizată pozitiv ca să-şi uite nostalgiile gen: *„Atât de bine era în paradis, am fost maimuțe inocente, ne lingeam şi ne deparazitam făcând amor în grup, nici nu mai conta dacă era o ea sau un el”*. În fapt aceasta este nostalgia indivizilor moderni, inteligenți şi instruiți dar incapabili să-şi castreze dorințele bestiale. Perversiunile sexuale, obscenitățile verbale, stranietățile intelectuale sunt defulările bestiei ce refuză să se evolueze. Manifestările violente, plăcerile obscene sunt regresii comportamentale.

Păstorii din trecut îi amenințau pe credincioşi cu perspectiva iadului: o peşteră afumată, lipsită de confort, populată cu draci primitivi costumați în animale fioroase ce i-ar prăji pe păcătoşii lipsiți de muşchi în chip de hrană dulce. Iadul real provocat de războaie, ciumă şi foamete a îndurerat multe generații de oameni. Astăzi tinerii de bani gata parodiază iadul în orgiile lor, dacă ar fi lipsiți câteva zile de confort şi ar suferi de foame ar deveni mai responsabili.

De ce este atras tineretul de starurile la modă, nonconformiste? Aceştia reprezintă pentru ei exorciştii instinctelor lor bestiale, prin muzică şi dans sunt eliberați de tensiunile libidinoase violente. Există însă lupii cenuşii şi şerpii otrăvitori interesați să reducă tineretul la o turmă drogată. Mulți părinți se prăbuşesc psihic pentru că trăiesc mereu cu teama că fiii sau fiicele ar putea deveni victimele unor indivizi lipsiți de scrupule. Atunci unde este dreptatea? Agresorii se bucură de toate înlesnirile democrației iar victimele sunt ridiculizate şi amenințate .

Autoare : Elena Toma

Articolul original se poate citi AICI:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/06/elena-toma-victimele-mentalitatii.html

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

Călător în altă lume

(Spicuiri importante pentru acele vremuri)

.

27 noiembrie 1996
Aeroportul Pearson

Canada, o țară păduroasă şi placidă!

Într-o altă lume m-am treziț după ce, însoțit de o simpatică doamnă de origine română, imigrantă şi angajată a Companiei de transport aerian KLM., am fost condus până la poarta de ieşire din incinta aeroportului Pearson. Ceasul meu Doxa, cu remontoar îmi indica ora 2.50 AM, ora României, iar ceasurile din aeroport arătau ora 7.50 PM (afişare nord americană), adică începutul serii. După ceasul biologic şi cel de la mână, trecusem în ziua următoare. Ajuns în Toronto, ziua de 24 noiembrie 1996 mi se prelungise cu şapte ore.

Aeronavă Boeing 747 pregătită de aterizare

*

...După o noapte grea şi agitată, obositoare, de nesomn dinaintea plecării de acasă, mai adunasem peste 24 de ore de veghe. Eram după un zbor de la Bucureşti la Amsterdam şi o aşteptare de peste cinci ore în Amsterdam între cursele aeriene, pentru îmbarcare spre Toronto.

La ora stabilită decolasem din Amsterdam şi cum era firesc, pe un culoar aerian bine stabilit între Scoția şi Groenlanda, traversasem Atlanticul la înălțimea medie de 9.500 m. Călătorisem peste nouă ore cu aeronava Boing 747- 300 – MISSURI şi, de-acum, mă aflam în altă lume - America de Nord.

Ce senzație formidabilă m-a cuprins pe timpul zborului, când, privind prin hublou, am văzut că afară nu se mai înnoptează!... În România, soarele asfințise încă de la ora 16.40, iar acum parcă ne prinsesem de el, de soare, şi zburam, zburam, numai pe lumină. Pe multele monitoare atârnate de plafonul aeronavei, când nu se transmiteau filme şi muzică, se indicau: punctul de dirijare, altitudinea şi viteza de zbor a aeronavei, temperatura exterioară, ora din oraşul de decolare Amsterdam, şi cea de sosire în Toronto. Când ceasul de la mână îmi indica orele 22.00 şi începusem să picotesc – că în România era ora mea de culcare – privind-o prin hublou apa oceanului văzută în crepusculul limpede al unei zile de toamnă târzie, părea spoită cu jăratic. Din când în când, zăream plutind pe valuri şi câte un vapor a cărui direcție de deplasare o intuiam fără greşală; pupa vasului totdeauna este marcată de apa spumantă şi vălurită sute de metri în spatele ei.

La destinație am aterizat cu o întârziere de aproximativ 30 de minute față de ora stabilită.

Urmare a aglomerării mai multor avioane deasupra imensului aeroporț Turnul de dirijare şi control respectă regula şi acorda viza de aterizare în ordinea sosirii. Stăteam la coadă pentru aterizare ca în România la tacâmuri şi adidaşi.

La înălțimea joasă de survolare - 3500–4000 m. - când, nerăbdător aşteptam aterizarea, colosul nostru cu peste 500 călători la bord - s-a tot rotit deasupra oraşului Toronto, dându-mi posibilitatea pentru prima oară să admir de suş emoționaț panorama nocturnă şi limpede a imensei metropole nord-americane. Cerul fiind senin şi cu lună plină, totul se vedea perfect. Iluminaț pe toată înălțimea lui de o salbă de lămpi electrice sclipitoare, colorate albăstrui, turnul de televiziune C.N. TOWER

Toronto (Down Town) văzut noaptea

(550 m) cât şi zecile de blocuri, zgârie-nori din Down Town ce nu-şi sting niciodată luminile noaptea, păreau magnifice.
Când aeronava a atins pista, moment aşteptat cu emoție a creat un şoc - resimțit de mine - destul de puternic, produs de vibrațiile şi zgomotul transmise de cele nouă perechi de roți ale trenului de aterizare la luarea contactului cu pământul, sutele de călători au început să aplaude, şi eu novicele, surprins de gestul neaşteptat automat m-am conformat. L-am asemuit cu momentul final al terminării unui spectacol plăcut de teatru. Acum, era gestul de mulțumire şi al recunoştinței pasagerilor adresat întregului echipaj merituos care ne-a adus în condiții perfecte până la destinație. Stewardesele, care în timpul anunțării ajungerii la destinație şi aeronava a redus viteza turbinelor în vederea aterizării, pentru aplicarea măsurilor de siguranță impuse, ne controlaseră fixarea centurilor, îndreptarea spătarelor de la scaune şi ne-au supravegheat tot timpul, urmărind cu multă atenție comportamentul sutelor de călători, într-o linişte apăsătoare în care se auzea clar doar zumzăitul monoton al celor patru imense turbine. Erau gătite în ținuta de gală şi de la locul lor, ne zâmbeau cu deosebită condescendență. În ciuda efortului depus timp de peste zece ore de zbor, de activitate continuă pentru şi printre pasagerii real pretențioşi, pe fețele lor nu se observa nicio urmă de oboseală. Tinerețea, ținuta şi machiajul împrospătat le făceau şi mai frumoase, iar eu, datorită influenței presiunii atmosferice crescute asupra organismului, eram deranjat fiindcă în urechi simțeam zgomote, puternice pocnituri ale timpanelor ce-mi dădeau mâncărimi sâcâitoare.

Debarcarea s-a făcut anevoioş dar având locul aproape de ieşire - mai în față, rândul 25, primul de la geam la clasa turist - n-am zăbovit prea mult.

În periplu meu canadian am aplaudat de 32 de ori asemenea evenimente, de fiecare dată fericit că totul s-a sfârşit cu bine.

Rularea pe pistă durează mai mulț parcă anume cu viteză mică fiindcă se urmăreşte acomodarea organismului cu presiunea de la sol. Când se opreşte, unde mai staționează câteva minute este preluat de un „dirijor”cu două steguleț în mâini şi condus exact la tunelul de debarcare. În acest timp zecile de cărucioare cu remorci pe care se încarcă coletele din cala avionului se îndreaptă grăbite spre locul stabilit.

Coborârea se face pe uşa din față unde se ataşează şi se prinde temeinic tunelul burduf, de preluarea călătorilor. Mai întâi ies cei de la clasa businesş că de!... ei sunt în față şi la propriu şi la figurat şi sunt în număr mult mai mic (maximum 80 călători). La clasa turist a acestui avion, sunt zece şiruri de scaune, având disponibile peste 480 ce sunt despărțite de-a lungul de două culoare, (câte trei rânduri pe dreapta şi pe stânga şi patru la mijloc).
Printre călători, bărbați şi femei de toate națiile, era şi un număr mare de copii - câțiva chiar sugari - care, acum treziți din somn, plângeau la unison creând un vacarm de maternitate înaintea orei de lactație.

Aeronave Boeing 747 văzute la sol şi în decolare

Citiți întreg articolul aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/06/ion-c-gociu-canada-o-tara-paduroasa-si.html

Lansarea la Tg. Jiu a vol. de poezie Doru V. Fometescu "Dezmărginiri - Iesirea din Paradis"

La Galeriile Municipale de Artă Târgu Jiu, au fost prezenți şi autorii "Asociației Semanatorul Tismana" Ion C. Gociu şi Florian Vădeianu prieteni ai poetului, cum la fel este prieten şi cu artistul plastic de artă, Florin Gheorghiu. De altfel, din cauza suprapunerii cu o altă sărbătoare a zilei, organizarea lansării de carte a fost gândită ca între prieteni şi împătimiți ai fenomenului cultural, fenomen care nu trebuie să piară din viața noastră spirituală! Pentru că pe acesta nu ni-l poate lua nimeni aşa cum s-a dus pe apa sâmbetei economia noastră ce dădea de muncă la toți.

Ion C. Gociu şi soția

Lansarea a avut loc în sala Galeriilor Municipale de Artă Târgu Jiu.

În jurul măsuței de prezidiu, pe lângă cei doi organizatori, s-au aflat: Tomoniu N. Nicolae, directorul Editurii "Semănătorul" Tismana, Lazăr Popescu şi Ion-Popescu Brădiceni, doctori în filologie, Mihaela Cristea, critic de artă, Gh. Plăveț, sculptor.

Dintre oficialități, ne-a onorat cu participarea, domnul Ion Cepoi, directorul CJCPCT Gorj, om cu voce blândă şi de mare inimă, căruia nu-i scapă nicio manifestare cultural-artistică măcar că trebuie să se împartă câteodată şi la două-trei pe zi.

Conf. univ. dr. Emanoil Popescu (stânga) şi scriitorii Florian Vădeianu şi Gh Drăghescu

Au mai fost prezenți, conf. univ. dr. Emanoil (Milu) Popescu, Ion Elena, de la insp. ISJ Gorj, scriitorul Gh. Drăghescu, alte personalități ale culturii gorjene

Editura Semãnãtorul, prezentã la Tg. Jiu

În sala Galeriilor de Artă din Târgu-Jiu

13 iunie 2012

Rapsodul popular Ion Crețeanu

Filmele rapsodlui Ion Crețeanu pe contul nostru de pe YouTube:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=srnRXtZ4Blg

http://youtu.be/28JMY6mjOQU

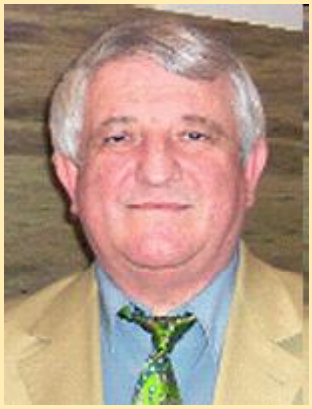

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii iunie

Grafica: Vasile Mic

Stafia s,i salonul ambasadorilor

O stafie
S-a furi?at
În salonul ambasadorilor
Din castel.
A fost momentul în care
Orologiul din turn
A început a bate…
După secole de tăcere.
O bufni?ă uria?ă
S-a arătat atunci
Printre vitralii.
U?a salonului s-a deschis,
Stafia
A ie?it,
S-a plimbat
Pe coridorul nesfâr?it,
S-a întors,
A semnat în cartea de onoare,
A privit bufni?a
Ca pe un miracol…

Paradisul

Paradisul
A fost gândit, proiectat
De o femeie.
A fost construit de o femeie.
Este preamărit

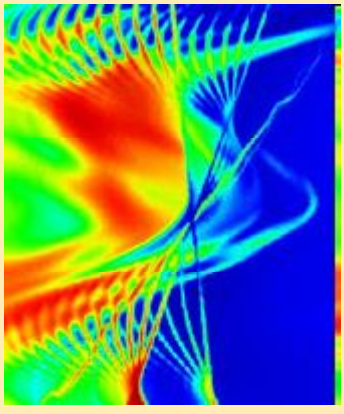

De o femeie.
Va fi distrus
De o femeie…
Dacă femeia
Nu va fi iubită
?i acolo.

Un munte de bani ro?ii

Profesorul
A creat
Detectorul de fantome.
?ansa de a prinde acum
O fantomă,
Mai multe,
Este reală
?i îi poate aduce
Creatorului
Celebritate,
Un munte de bani
Ro?ii
Verzi
Ro?ii…

Puterea planetei

Puterea planetei
În încălzire
Deschisă
Viselor
Se vrea.

Pe o tavă de argint

Inima
Purtând pe o tavă de argint
Jocul culorilor.
Inima
Departe ?i aproape
De lume,
De ochii alba?tri.
Inima

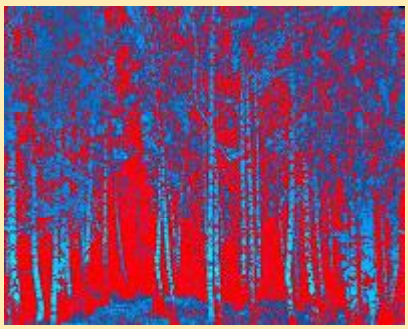

Pe timp de pace…
În noapte târzie.
Inima
Iubind
Fiecare diminea?ă.

Despre plimbarea pe viscol

Despre plimbarea
Pe viscol,
Noaptea
Ziua
Noaptea…
Lumina inventată
?tia
De dinainte.
Despre a iubi
Pe viscol,
Cerul
Poate vorbi
Oricui…

Până să fiu salvat de un vis

Rebel
Implicat în drume?ii ?i iubire.

Dormeam în fân,
Aveam luceferii
Aproape.
Pe cer,
Îngeri am pictat,

În culori vii…
?i lunii i-am cerut
Să rămâna prin preajma ?evaletului.
Pictez
Stele,
Cărările acestea…
Până
Să fiu salvat
De vreun vis.

Citiți articolul original aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/06/vasile-mic-poeziile-lunii-iunie.html

TRAGICUL ACCIDENT DE LA CANIONUL MORACE - paginile 27-29

Aeronavele noastre Spartan şi ambulanțele muntenegrene mândria celor două țări prietene în timpul repatrierii turiştilor. Două țări, a căror istorie milenară de luptă contra marilor imperii va continua!

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana)
Publicist, editor editurile "Semănătorul " şi "Semănătorul online", director "Revista Sămănătorul", cercetător al istoriei locale

Eroi, boieri şi făuritori de țară nouă

PĂSTORII SOHODOLENI, OŞTENI AI BASARABILOR

În privința vechilor păstori sohodoleni ai Tismanei, ni se confirmă pe mai multe căi ?i prin documente valoroase, evenimente istorice interesante legate de domnitorul Matei Basarab[1], când se ascundea la Mânăstirea Tismana Mânăstirea Tismana[2], aşa cum o făcea mai apoi şi Tudor Vladimirescu. Deținem mai multe acte extrase din arhivele județului Gorj - pe lângă monografiile istoricului Alexandru Ştefulescu - care confirmă că din cele mai vechi timpuri, domnitorii Țării Româneşti dădeau poruncă ca unii săteni din jurul mânăstirii să apere mânăstirea iar cei din munte, cum ar fi sohodolenii, să apere plaiul de trecere spre Ardeal «ca nu cumva să vină nişte lotri şi să ne facă vreo sticăciune». Unele fapte din acele vremuri au ajuns legende, pe care locuitorii satului Sohodol le povestesc cu emoție. Mai ales de cei care afirmă că stră-străbunii lor se trag din oastea lui Matei Basarab. Cert este că unii din oştenii sohodoleni ai domnului - cunoscut şi ca Matei din Brâncoveni - chiar si-au luat numele Basarabă sau îl aveau din moşi strămoşi, fapt consemnat ca sigur de istoricul Ion Conea pe vremea când făcea săpături arheologice în dealul Tihomir din vestul Sododolului de Tismana. El identificase prin anii 1940, doi locuitori cu acest nume, având casele pe o uliță numită Valea Mică, aflată la poala dealului Tihomirului. Numele Basarabă deşi s-a stins în sat încetul cu încetul, există şi astăzi familii „de-ai lui Basarabă". Mai ales că una din legende spune că Matei Vodă ar fi avut o aventură cu cea mai frumoasă femeie din sat. Trăia singură în capătul sudic al satului pe un deal şi avea un bordei izolat pentru că era mută. Cu toate astea, domnitorul trăgea la bordeiul ei şi i-a făcut mulți prunci. Aşa s-a întemeiat noul sat Sohodol, pentru că sohodolenii trăiau în bordeie înşirate pe lângă Steiul Coziei, Păltinei, Cărpinei şi Frumosu, până hăt departe, unde a răpus Iorgovan balaurul. De altfel, sunt şi greu de identificat sohodolenii decât după poreclă, marea majoritate a lor având fie numele Frățilescu, fie Gavrilescu după originea lor, transilvană sau olteană.

Frățileştii îşi ziceau aşa după cultul religios primit când migrau vremelnic în Ardeal şi unde membrii cultului se apelau întrei ei cu „frate". Căpeteniile lor erau dintre boierii pribegi din Transilvania, printre aceştia fiind şi tatăl lui Matei Vodă, boierul oltean Danciu din Brâncoveni, care îl naşte pe domn în anul 1599, la revenirea în Oltenia.

Gavrileştii îşi ziceau aşa fiind şi ei legați de boierii din spița Gavrilă din Strehaia, participanți cu oştenii din munții din vestul Olteniei atât la răscoala din anul 1617 condusă de Lupu din Mehedinți contra abuzurilor domnitorului şi fiscalității excesive, cât şi la revolta boierilor din anul 1630 condusă de Matei Vodă contra negustorului grec Leon, poreclit Stridie pentru că vindea stridii la Istambul. Urcat pe tronul Țării Româneşti de otomani, „grecoteiul" se dădea la abuzuri strângând din Oltenia cea mai mare parte a haraciului şi a produselor primare.

Neam de neamul lor boierii Gavrilă şi alți boieri olteni avuseră necazuri. Atât după sfârşitul imperiului valaho-bulgar cât şi după trecerea marii năvăliri tătăreşti, unii boieri plecând un timp în pribegie, alții rămânând prin compromisuri. Totuşi, la mijlocul veacului al XIII-lea, boierii olteni făcuseră din Oltenia basarabească centrul cel mai activ al vieții româneşti, în strânsă legătură economică şi politică cu cnezatele de pe Valea Timocului, cnezatul lui Ioan, dincoace de Dunăre şi voievodatul lui Litovoi ce cuprindea toți munții până în fața Hațegului (cf. terra Lytua, excepta terra Harszoc[3]). Acesta era teritoriul pomenit cu toate drepturile sale vechi de diploma Ordinului Ioaniților din 1247. Tăria boierilor olteni care se trăgeau din vechea clasă predomnitoare – basarabii[4] – consta în faptul că, spre deosebire de alte teritorii valahe, ei aveau oaste proprie.

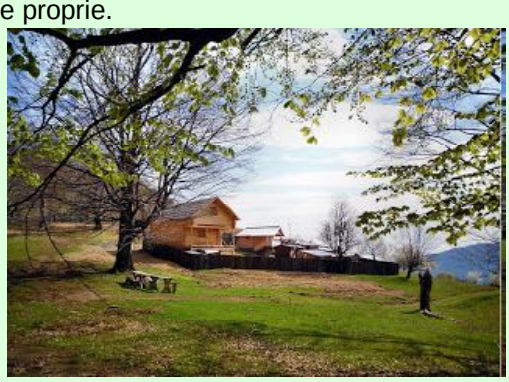

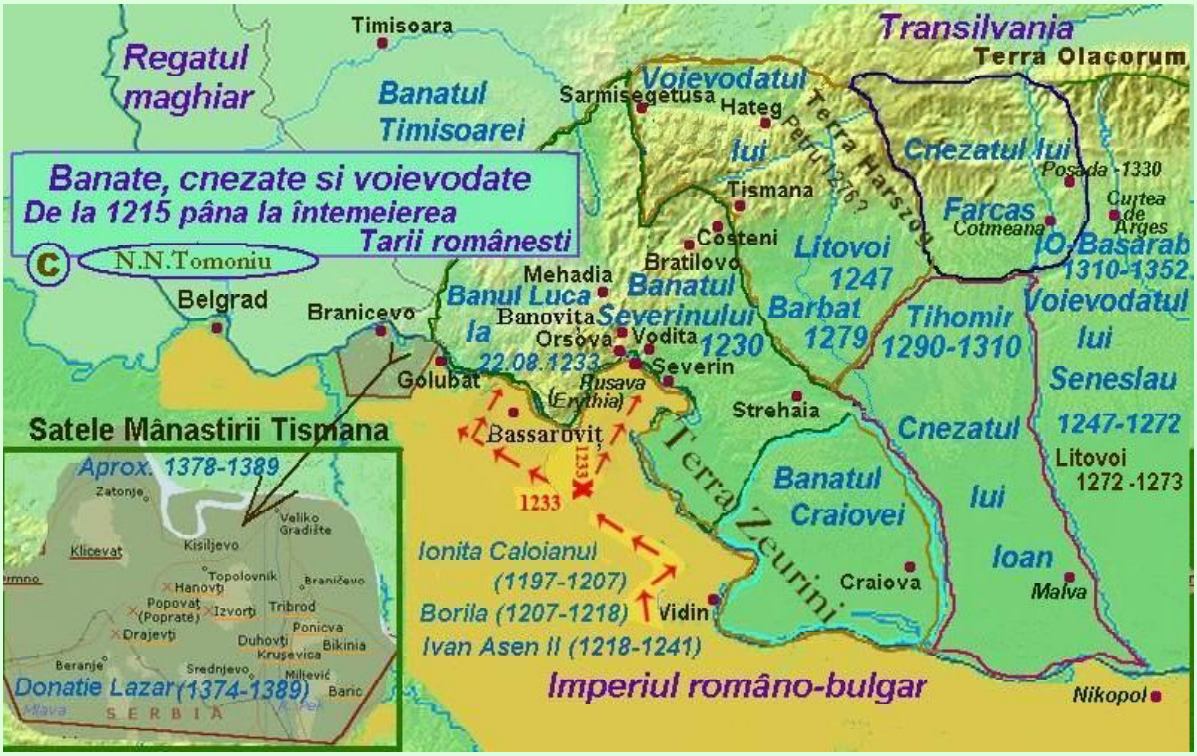

Harta "Țării Basarabeşti", aşa cum se numea Oltenia în sec. al XIII-lea

ÎNTEMEIEREA ȚĂRII ROMÂNEŞTI [5]

Boierii basarabeşti se opuseseră tătarilor cu oaste şi deşi teritoriul lor fusese cucerit de aceştia, nici măcar ioaniții prin „diploma" lor, nu aveau curaj să pretindă măcar o părticică a lui. Pentru că teritoriul oltean fu câştigat cu proces greu în anul 1220, proces judecat de arhiepicopul din Ohrida, singurul din Balcani ce avea drept de judecată pentru cei de rang foarte înalt. Procesul fusese foarte complicat pentru că privea drepturi de posesiune, zestre şi moştenire ce aveau ființă în vremea stăpânirii bizantine din sec. al XII-lea şi care fuseseră întrerupte de stăpânirea vremelnică a imperiului valaho-bulgar.[6]

Litigiul privea două mari familii boiereşti înrudite şi de viță nobilă: pe a lui Litovoi - secondat de Mile - care vin după proces din Macedonia în munții Gorjului şi ai Oltului şi pe a lui Ioan Tihomir care se rămăsese la Skoplie, prin grija lui Constantin. Cum s-a împărțit Oltenia la proces, vedem rezultatul după harta voievodatelor basarabeşti existente după incursiunea asăneştilor din anul 1233. Lui Litovoi şi fratelelui său Bărbat li se restituise „terra Lytua, excepta terra Harszoc" - cum le numea Bela al IV-lea în diplomele sale - cuprinzând Minele de la Bratilovo şi văile râurilor Motru, Tismana şi Jiu până la confluența acestora. Celălalt participant la proces, Seneslau (Mileslav, uneori Mile) stăpânea ca mai înainte teritoriul din stânga Oltului. Cât despre Ioan Tihomir şi tatăl său Constantin Tih, lor li se restituie județul din dreapta Oltului, ce fu cnezat sub imperiul valaho-bulgar şi vecin cu județul numit la vremea aceea „Terra Zeurini" şi care, cuprindea trei banate.

Ioan Tihomir şi tatăl său Constantin Tih, îşi luaseră numele Tih (Pacificul) după străbunicul său din sec. al XI-lea, Tihomir, care fusese căpitan al armatei bulgare, cunoscut pentru înțelepciunea şi curajul său din timpul revoltei lui Petru al II-lea-Delian, din anul 1040, care s-a răsculat împotriva stăpânirii bizantine asupra Bulgariei.[7]

Constantin Tih (Pacificul) (1257-1277) care domnise în imperiul valaho-bulgar în timpul dinastiei asăneştilor îi dăduse numele fiului său Tihomir, pentru aduce Țării basarabeşti „tih=liniştea şi mir=pacea", reuşită de banii Basarabi în vremea romanilor[8]. În 1270 i se mai naşte un fiu din a treia căsătorie cu Maria Paleologa Cantacuzina, Mihail, care, imediat îl forță pe Constantin să-l declare porphyrogennetos (Concept de legitimitate dinastică nerestric?ionat de succesiunea imperială a primei na?teri) pentru a-i bloca lui Tihomir accesul şi la tronul bulgar. Căzut de pe cal şi imobilizat parțial, Maria îl sili pe Constantin să încoroneze pe Mihail co-împărat la nici doi ani. In anul 1277 fu ucis în luptă împotriva Ivailo, fiul său Mihail Asen al II-lea devenind împăratul legitim din Bulgaria.

Tihomir rămase aşadar să întemeieze singur „Țară nouă" aşa cum doreau boierii olteni şi spera în ajutorul lor. Deocamdată însă, cutuma alegerii domnului deşi era foarte veche, era precis stabilită. Puterea voievodală ca şi puterea domnească, se transmiteau atunci după principiile ereditar-elective, primând primul principiu: cel care moştenea tronul trebuia să fie de "os domnesc". A doua regulă, să fie fi ban, banoveț, cneaz sau voievod peste anumite teritorii dacă ar fi dorit tronul domnesc. Treptat, puterea devenind şi electivă, chiar şi rude îndepărtate sau fii nelegitimi ai

Константинъ Тихъ,
български царь (1258 – 1277 год.)
Сцена отъ фрескитѣ въ Боянската черква „св. Никола“, (XIII в.)

voievodului puteau deveni voievozi. Ori, Constantin şi Tihomir fuseseră confirmați ca valahi de viță domnească de însăşi arhiepiscopul din Ohrida[9]. Mai mult, acesta le recunoscuse drepturile de posesiune, zestre şi moştenire. Şi mai mult, Constantin Tih (Tiş) dusese şi el mari bătălii cu ungurii pentru Banatul Severinului.

Pentru moştenirea tronului Țării basarabeşti cum se numea Oltenia atunci[10], Tihomir îndeplinea prima regulă[11], a doua regulă fiind să dețină un teritoriu peste care să fie cneaz. Bun strateg, Tihomir se căsători cu Ana, fiica lui Bărbat[12], fratele lui Litovoi. Care-i dădu ca zestre ginerelui său partea sa dintre Jiu şi Olt, din dreptul Strehaiei, Tihomir devenind astfel şi cneaz. La începutul acestor mici formațiuni prestatale, nu mitropolitul făcea ungerea şi încoronarea ca în cazul domnitorilor de țară ci alte înalte fețe bisericeşti împreună cu boierii care aveau drept de judecată pe moşia lor şi făceau parte din sfatul conducătorului. În aceste cazuri, după oficierea juridică şi religioasă actele voievodale erau pre-intitulate IO dar cu semnificația éů=”Noi” (ÉŮ cu majuscule), titlul venind pe filiera slavă, consemnând împuternicirea cneazului de către un înalt for local reprezentativ. În Valahia, regula era o imitare la scară mai mică a practicilor imperiului vlaho-bulgar[13].

Pentru a deveni domn, Tihomir mai avea însă un prag neimeplinit: să facă țară nouă unind mai multe banate, voievodate şi cnezate, lucru pe care-l începu Litovoi cuprinând voievodatul de peste Olt al lui Seneslav. Doar voievodatul fusese confirmat la Ohrida de însăşi Th. I Lascaris (ibidem 7).

Voievodatul devenise însă tributar tătarilor pe la 1254 şi după ce Tihomir îl cuprinse în anul 1272 îi fu voievod doar un an, până când ungurii se treziră că nu mai primeau tribut uitând de termenul dat prin Diploma Ioaniților: acesta trebue să se facă doar între 1247-1272!

Litovoi cuprindea deci Cumania nu ca țară dependentă de Ungaria ci ca teritoriu valah redobândit legal când la Bizanț era un împărat pus de cruciații veneneții, deci uns de papa de la Roma. Pretenția regelui ungur să-i dea lui tributul pe de-a gata, total nemeritat, era absurdă! Prin Ordinul Ioaniților, țara lui Seneslau din Cumania plătea hospitalierilor doar 25 ani. Gâlceava se lăsă totuşi prost în 1273, prin uciderea lui Litovoi[14] .

Nu a existat voievodat fără nişte reguli prestabilite sau voievodat fără funcții administrative, judecătoreşti, legislative sau militare, toate actele ungureşti, inclusiv Diploma Cavalerilor Ioaniți din anul 1247 confirmând acest lucru, deşi unii spun că e un fals[15] şi care este bun numai pentru faptul că ne confirmă nouă nişte conducători valahi existenți atunci.

Mai devreme sau mai târziu actele trebuiau însă respectate: Bărbat primi înapoi voievodatul său la 1279, primi iar - prin diploma de la 1285 - şi partea lui Seneslav „aliquam partem de Regno nostro ultra alpes”[16]. Le ținu până în anul 1290, când, dând toată partea sa lui Tihomir propuse boierilor Olteni alegerea, apoi ungerea şi încoronarea ginerelui său ca domn al Țării basarabeşti.

Boierii ținură în acel an sfat: „os domnesc” Tihomir era din „două părți”. Una prin căsătoria lui cu fiica lui Bărbat, a doua, tatăl lui, Constantin Tiş, fusese împărat în dinastia asăneştilor. Se ştia că lui Ioniță Caloianul (1197-1207) îi pusese coaroana pe cap însăşi papa Inocențiu al III-lea (1198-1216) deoarece era de neam vlah, latin.

Tihomir era voievod (cneaz) peste teritoriul dintre Olt şi Jiu - în dreptul Strehaiei - şi mai era acum şi voievod peste recentul voievodat al lui Litovoi ce-l primise de la socrul său. Dar boierii olteni îi confirmară lui Tihomir doar titlul de voievod peste Terra Lytua, nu şi pe acela de domn pentru că nu făcuse „Țară nouă” reunind toate teritoriile basarabeşti. Voievodatul lui Seneslau din stânga Oltului, e adevărat că fusese luat de Litovoi de la tătari, în 1272, dar acesta fu ucis peste un an în ambuscadă ungurească. Regatul maghiar recunoscuse lui Bărbat, la 1285, partea lui Seneslau din Cumania, dar cu condiția restabilirii tributului pentru ea. Una din regulile basarabeşti de a fi ales Thomir ca domn, lipsea!

Era prea devreme în anul 1290! Regatul maghiar era încă puternic în Cumania, iar Tihomir numit de unguri Thocomerius ținu ambele voivodate din stânga şi dreapta Oltului la înțelegere cu partea tătărească. De unde şi diversiunea lui Neagu Djuvara că Thochomerius ar fi fost un prinț cuman venit cu hoardele mongole iar lui fiu-său în pusese nume cuman, Basarab, tradus de acest milionar ca „tata conducător”. Uite-aşa se fac bani pe minciuni în România! După

’89 bietul Djuvara, se văita că moare de foame cu cei 50 $ pensie pe munca ce-o avusese prin Africa. Dar puse la cale această bombă de presă, mediatizată de Cristoiu şi Turcescu prin televiziune şi se făcură toţi milionari pe lângă faptul că Djuvara se găsi el însuşi cuman, ca să fie înrudit cu Thocomerius şi să aibă originea de viţă nobilă, boierească[17].

Tihomir ţinu teritoriile sale până la 1310, începutul noului veac fiind de bun augur pentru el. Fiul său împlini 20 de ani iar peste un an, la 1301, în Ungaria se stinse dinastia lui Arpad prin moartea regelui Andrei III. In lupta ce începu între pretendenţi, voievodatul din stânga Oltului putea fi uşor realipit basarabilor prin susţinere politică şi diplomaţie. Viitorul întemeietor Basarab I, ţinu partea lui Carol Robert de Anjou al Napolei, susţinut de papa Bonifaciu VIII, deşi ungurii îl aleseseră pe Wenceslas al Boemiei. Faptul era de altfel foarte normal: voievozii basarabi primiseră drepturile lor în procesul de la Ohrida cu încuvinţarea lui Theodor I Lascaris (1208-1222), primul împărat la Niceea pus de cruciaţii veneţieni după căderea Constantinopolului. Susţinerea lui Carol Robert în alegerile ungureşti de către Tihomir şi fiul său, se lăsă cu fericire pentru viitoarea Ţară Românească sau Terra Transalpina cum o va confirma regatul maghiar mai târziu. Tănărul fecior de voievod, viitorul Basarab, căpătă ca feude ducatele de Făgăraş şi Almaş luând în căsătorie pe comitesa Margareta, catolică, cu care zidi „Klosterul” din Câmpulung.

Fu nuntă vestită ajunsă la urechile boierilor şi interpretată mai târziu ca „descălecat” al lui Negru Vodă (altă diversiune ungurească[18]). Iată, fiul lui Tihomir împlinise şi ultima condiţie de a face „Ţară noao” cum zice Letopiseţul Cantacuzinesc. De aici înainte istoria se cunoaşte, ba încă prea mult, interpretând-o fiecare cum vrea şi pe cât a citit. Mai puţin de ce „iară şi băsărăbeştii veniră şi se închinară” lui „Basarab I zis Negru vodă”[19] !

Luptele interne dure din ungurime ţinură până pe la anul 1318, în vreme ce la 1310 boierii din toate părţile valahe, inclusiv din Ardeal, aleseră pe Basarab[20], fiul lui Tihomir Tih, mare domn, acesta pecetluind întemeierea Ţării Româneşti prin Bătălia de la Posada, la 1330. Pentru că se întâmplase ceea ce acum este bine ştiut: ţii partea vreunui politician iar după ce ajunge la putere îţi ia din salariu cum a luat şi Carol Robert banatul Severinului ce era al basarabilor din vremea romanilor şi chiar mai dinainte.

SA LUAM AMINTE DE ACESTI EROI AI ISTORIEI NOASTRE

Toate acestea şi mai ales bătăliile purtate atunci, ne fac să înţelegem mai bine de ce Matei Basarab fu urmat de toţi boierii şi fu ales de ei pentru a îndepărta pe Leon Vodă, impus de otomani.

Ne fac să înţelegem de ce se numesc unii sohodoleni „de-ai lui Basarabă” şi de ce au numit un deal din vestul satului „Dealul Tihomirului”.

Şi mai înţelegem, de ce oştenii sohodoleni care păzeau Pasul Cerna-Jiu aflat în Scocul Jiului şi care făceau ca şi acum transhumanţă - trecând din Oltenia în Ardeal prin Şaua Suliţi - îl scoasera pe Matei din Mânăstirea Tismana scăpându-l pe acest plai de oştile lui Leon.

Oltenia a fost şi este un areal de mare patriotism a cărui sământă s-a plantat de-a lungul istoriei! Aceasta este chintesenţa articolului pe care-l publicăm.

Dacă nu ţinem seamă de istoria noastră zbuciumată, nu vom înţelege niciodată de ce oştenii sohodoleni n-au mai apărat pe domnul investit in funcţie ci pe boierul care se răzvrătea contra cozii de topor a turcilor. Era glasul profund al strămbunilor care sub opresiune au voit mereu „o ţară nouă” şi liberă!

Azi o avem! Dacă nu ne convine cum merge din cauza celor puşi în func?ie, e altceva. Totuşi, e ?ara noastră! Pentru că am dat timp de secole jertfă de sânge pentru ea!

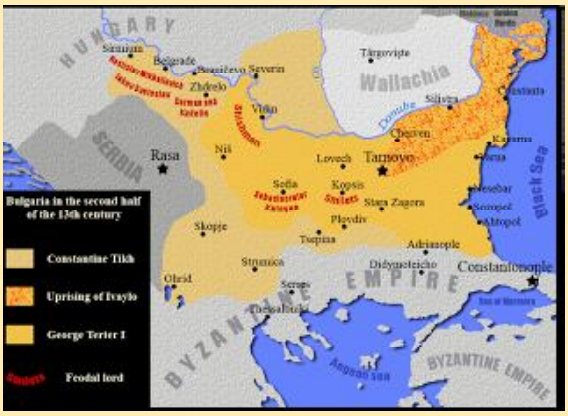

Bulgarii îşi asumă toată Oltenia nu numai ce a dobândit Tihomir la procesul de la Ohrida. Dar sunt mai drepţi decât adepţii lui Djuvara care visează numai cumani, care erau de fapt, văcari de pe Volga, cu cirezile în Valahia şi Bulgaria.

[1] Matei Basarab (1632-1654) După luarea domniei din mâinile lui Leon Tomşa, ţara a cunoscut o perioadă liniştită şi înfloritoare. Însuşi Matei Vodă de la moştenirea a 16 sate a ajuns la 130 sate prin cumpărare (cca 450 gabeni un sat), părţi de sate, ocine (moşii), vii, livezi , bălţi, eleştee, vaduri de moară, minele de la Bratilovo, etc. Minereul de aramă de la minele din Bratilovo (DN 67D, între Baia se Aramă şi Băile Herculane) se presupune că Matei îl aducea la o topitorie din peşterile Muntelui Tihomir de la Sohodol. Istoricul Ion Conea şi Regele Mihai I, începuseră săpături arheologice pentru a o găsi dar din cauza celui de-al II-lea război mondial, le-a abandonat.

[2] Încă din aprilie 1614, Radu Vodă Mihnea, (n. 1574-d. 1626), fost domnitor al Țării Românești și al Modovei în diverse perioade, poruncea mai multor sate din Gorj: Tismana, Peștișani, Borăști (Boroșteni azi), Izvarna, Costeni, Sohodolul, Masloși (azi dispărut), Groșani (azi Vînăta) să păzească Mânăstirea Tismana, câte 50 de oameni pe zi, că dacă s-ar produce vreo pagubă, „ nu vor plăti cu bucatili, ce numai cu capitili". În 1592, domnul țării dă voie egumenului Mân. Tismana să caute „să tragă pe niște sate și pe niște vecini (iobagi, șerbi) pentru că au fugit acei vecini de pe la satele lor, pentru birurile lor". Fuga peste munți, în Ardeal, se întețise mai ales în timpul lui Leon Vodă, astfel că deși acesta emite act la 5 sept. 1931, pentru confiscarea averii lui Matei Vodă după înfrângerea de lângă București a boierilor revoltați, oștile de pază ale mânăstirii Tismana formate cu oameni din satele amintite, au considerat că mai e bine să apere boierii revoltați decât pe „grecoteiul" de Leon. Boierii nu erau un pericol pentru ei de îndată ce Jupan Stoica Vistierul eliberează de vecinie pe locuitorii din Satul Costeni ca să fie liberi de iobăgie, ei cu familiile lor și cu tot avutul lor, făcând rânduială la moara și gaterul de la Costeni. Ținem seama că satele aveau cam aceiași populație ca astăzi, ba Costenii chiar mai mult iar dacă socotim organizarea oștilor – 50 oameni pe zi – la nevoie se putea strânge urgent o oștire de o mie de pușcași, carabinieri și tunari ce puteau, prin poziția strategică a mânăstirii, să facă față oricărui atac. Mânăstirea Tismana când era organizată ca cetate, avea un arsenal demn de invidiat Ea nu putu fi cucerită mai târziu, nici de turci în timpul Răscoalei lui Tudor Vladimirescu, darămite de niște oaste încropită de Leon Vodă care o atacă timp de 10 zile în zadar. Matei Vodă trecu munții cu ajutorul oastei sohodolenilor la princepele Transilvaniei, Gheorghe Racoczi, cu tot tributul țării pe care-l strânsese Matei Vodă din Oltenia. Când deveni domn al Țării Românești și aduse pacea în țară, refăcu Mânăstirea Tismana și dădu Sohodolenilor atâta teritoriu „cât puteu cuprinde călare pe un cal, la nord vreme de o zi iar de la miazăzi la miazănoapte, cât puteu cuprinde cu pasul". Sohodolenii susțin că boierii răzvrătiți nici n-au dus tributul țării peste munți, ci Matei Vodă l-a ascuns în peșterile din Steiul Coziei de la Sohodol, de care de care câ?iva sohodoleni știau și aveau și harta peșterii - pe piele de bivol – cu locul amplasării ei. Comoara, și-o luase Matei Vodă la revenirea din Ardeal dar unul din urmașii „Frățilești" de-ai lui Ioniță, căpitan de plai, Nicu Frățilescu, încă mai avea harta pe vremea lui Ceaușescu. Căutând locul, a fost arestat de miliție, dus la Turnu Severin, unde a fost eliberat lăsând zălog harta

[3] Ioan Bogdan – Originea voevodatului la Români, Analele Acad. R., tomul XXIV – Memoriile Secț. Istorice, pag. 193. La pag. 192: „s-ar crede că voevozii români din Ungaria sau din părțile supuse coroanei ungurești …erau moștenitorii vechilor duci români, găsiți de unguri la venirea lor în Panonia… Doc. nu spun nimic.

[4] B.P. Hasdeu – Pierit-au dacii, ed. Dacica, 2009, pag.355: „Dacă *Basarabii* ar fi fost numai o familie, iar nu o clasă predomnitoare, atunci Oltenia și Țara Românească n-ar fi căpătat numele „Țărei basarabilor" pe care l-a purtat deja în secolul XIII. Sub anul 1259, vorbind de o incursiune a mongolilor în Carpați, cronicarul polon contimporan zice: MCCLIX. „Thartari subjugatis Bessarebensis"

[5] Harta și detalii privind întemeierea Țării Românești în timpul imperiului valaho-bulgar găsiți în cartea Nicolae N. Tomoniu – Sfântul Nicodim de la Tismana, Editura Cuget Românesc, 2010

[6] A. Soloviev – Sârbii și dreptul byzantin la Skoplie, Bull. de la Soc. scientif. de Skoplie, XV-XVI, 1935-1936, pag. 29 și urm.

[7] ibidem 2, pag. 174. El se pretinsese neam cu regele Samuil, făcând parte din dinastia Kometopouli, dar bulgarii, printr-o discuție publică provocată de Petru II Delian, îl dovediră, îl judecară și aruncară în el cu pietre, ca nefiind de spiță bulgară, ci de neam valah, recunoscut de latini pe timpul ocupării Daciei.
Și totuși, după două secole, originea valahă nu mai fu pntru urmașul său, Constantin Tih, un inconvenient ca să ocupe în imperiu cea mai înaltă treaptă de îndată asăneștii își începură dinastia: (Ivan I Asen 1187-1196, Petru IV (Teodor) 1196-1197, Kaloyan (Ioniță) 1197-1207, Borilă 1207-1218, Ioan Asan II 1218-1241, Koloman I 1241-1246, Mihail II 1246-1256, Koloman II 1256, Mitso 1256-1257, Constantin Tih (Pacificul) Asen, 1257-1277, Ivailo (1277-1279), Ivan al III-Assen 1279-1280)

[8] Demnitatea de ban era foarte veche, la fel cu aceea din Banatul Timișoarei din Ungaria unde și acolo se găseau bani și care, la rândul ei, însemna tot una cu comitele, cârmuitorul unui comitat german.
Familia Basarabilor trebuie să fi fost și ea foarte veche, deoarece, spre deosebire de obiceiurile din evul mediu, Fotino afirmă că în secolele de după retragerea aureliană banul „urma în aceeași familie după moștenire, afară de cazuri extraordinare, și era cel dintâi în grad după domn, având dreptul moștenirii, la nevoie, și asupra tronului domniei"

[9] Uns de chiar Theodor I Lascaris (1208-1222), primul împărat bizantin la Niceea după ocuparea Constantinopolului de către occidentali in cruciada a IV-a (1204)

[10] ibidem 1

[11] Aceea de „os domnesc"

[12] Căutare Ancestry.com (pag. completă e cu plată!): Genealogia lui Ana, daughter of Barbat (Ana fiica lui Bărbat) pe ramura George este a 12-a, bunica mare pentru Lady Diana a 22-a, , bunica mare pentru Churchil este a 20-a. , bunica mare pentru Louis XVII este a 16-a. Husband/Partner: Thocomerius (soț/partener: Tihomir)

[13] Onciul /Originile, pag. 38-39/ spune: *„Ca urmasi ai Asanestilor, domnii Terii Românesti, si dupa ei si cei ai Moldovei, voind sa exprime suveranitatea lor, se numea toti „Ioan”, prescurtat Io, Acest nume domnesc, pus înaintea numelui personal, este mostenit dela primul loan al imperiului româno-bulgar, numit si loanita sau Caloioan, care cel întâiu a fost recunoscut de statele europene ca suveran al Românilor si Bulgarilor, fiind încoronat ca rege de legatul Papei dupa uniunea bisericeasca cu Roma (1204). Tot asa si urmasii Asanestilor în Bulgaria se numea loan întocmai ca domnii nostri. In mod analog, si domnii Serbilor se numea Stefan, dupa întemeietorul statului serbesc Stefan Nemania. Acelasi us la împaratii romani, care se numeau toti Cesar dupa întemeietorul monarchiei. Deasemenea sl institutiunile de origine byzantina-bulgara ale principatului Terii Românesti, transplatate de aci si în Moldova, arata legatura cu imperiul româno-bulgar al Asanestilor. Daca statul ar fi fost întemeiat din regatul ungar, institutiunile lui ar trebui sa arete urmele originii sale ungurene, care urme însa nu se gasesc.”*

[14] într-o ambuscadă la Râul Bărbat, întinsă de magistrul George şi obţinerea de bani de la Bărbat. Peste puţin timp, neavând încotro, documentul din anul 1288 întocmit cu vinovăţie de magistrul George însuşi, numeşte pe Bărbat, fratele lui Lython, cu atributul Voevodul Litua. El prelua voivodatul către 1279 la 1276 gasind în Haţeg pe Petru vv.

[15] În Diploma Ioaniţilor din 1247 regatul maghiar le dădea acestora teritorii care s-au dovedit ulterior că nu le stăpânea. Aceişi stratagemă o vor folosi călugării Tismanei în timpul ocupaţiei austriece a Olteniei falsificând – pentru a nu trece la catolicism - diplomele lui Sigismund I, date după 14 iul.1418 şi hrisovul lui Huniade din 1444 (Amănunte în revista „Sămănătorul”, an III, nr. 1/2013, pag. 28)

[16] Grigore C. Conduratu, Buc. 1898, p.47-49

[17] Câţi euro au câştigat exact, vedeţi în revista „Sămănătorul”, an II, nr. 3/2012, paginile 2,3, 30 şi 31.

[18] Gheorghe I Brătianu – Tradiţia istorică despre întemeierea statelor româneşti, reeditare, Buc, 1980, la pag. 107 scrie: „Era dealtfel firesc ca această latură a tradiţiei noastre să capete o deosebită valoare în ochii istoricilor maghiari. Într-o lucrare recentă, d-l Ludovic Elekes vede în ea dovada unei conştiinţe „de a fi venit dinspre miazăzi”, care ar fi dăinuit încă în secolul al XVII-lea când se redacta Cronica anonimă. Dar reproducând cu un deosebit interes cuvintele care o înregistrează, ocoleşte cu nu mai puţină grijă, partea care se referă la descălecatul lui Negru Vodă, purces din Ardealul unde nu trebuie să se afle români la această dată”. Gh. I Brătianu face aici şi el o eroare cu „descălecatul” din Ardeal, care va prinde bine istoricilor maghiari. Da, afirmă ei, toţi românii din Ardeal l-au urmat pe Negru Vodă ca oile după cioban şi n-a rămas urmă de valah în Transilvania. Mai încolo însă, tot Brătianu vede şi consecinţa „plecării vlahilor”: „La 1291, sub Andrei al III-lea, mai sunt convocaţi, pe lângă nobilii, saşii, ungurii şi vlahii la adunările pentru dieta ardeleană. Dar aceasta este ultima lor menţiune. În 1292 şi 1298, la Pesta, apar în locul lor nobili cumani; iar valahii dispar de atunci din rândul acelora chemaţi la adunările ordinelor privilegiate ale Ardealului”.

[19] Argumente în fasc. I din „Istoria românilor” de Const. Kogălniceanu, Buc., 1908

[20] Există variante neţinând cont de faptul că la valahi titlul se pune înaintea numelui. Deci, nu „Bezeramban” ci „Ban Bezeram”, nu „Saraba Ban” ca „Bathu Han” ci „Ban Saraba” ca Hasdeu, poate având dreptate chiar şi istoricii sârbi cu explicaţia lor „Ban”= Domn şi „Sarab” = rege. Prin ungerea şi încoronarea sa de către un mitropolit, domnului i se dădea titlul IO = Ioanes - ”cel ales de Dumnezeu” şi “domn din mila lui Dumnezeu”, titulatură confirmată de toţi boierii prin puparea mâinii domnului.

Citiţi articolul original AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/06/nicolae-n-tomoniu-eroi-boieri-si.html

“Non au marriage gay!!!”

Francezii protestează în stradă, românii îi vor urma curând!Curtea Constituţională din SUA a declarat neconstituţională sintagma "Căsătoria este uniunea dintre bărbat şi femeie". În noua Constituţie a României va mai fi modificat art. 48, propus de Patriarhia Română?
Un mare scandal la orizont, în România!

Citiţi articolul “Matrimonium est coniunctio maris et feminae” AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/06/matrimonium-est-coniunctio-maris-et.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Este teologia o ştiință?

Utilizarea unui instrumentar metodologic similar celorlalte ştiințe circumscrise de latura umanistă, sistematizarea logică a unor argumente ce doresc dovedirea unor adevăruri ce concurg din existența lui Dumnezeu şi se fundamentează pe practica Bisericii, dar şi dorința unor teologi de a fi tratați drept exponenți ai cercetării şi nu simpli diletanți, au făcut şi fac adesea deiferite voci să considere teologia ca fiind o ştiință.

Părerile nu sunt însă unanime în acest sens, iar conştientizarea incompatibilității (fie ea şi parțială) acestei echivalări pare să fie reliefată şi de multitudinea de volume şi cercetări ce tratează tot mai des fie despre relațiile[1] şi raporturile dintre teologie şi ştiință[2], fie despre interferențele dintre o reprezentantă a acesteia şi cea din urmă[3]. Chestiunea nu este clară nici aici, demersurile fiind îngreuiate şi de aceea că astăzi, când ştiința a cunoscut o dezvoltare nemaiântâlnită, e cu mult mai greu să împaci cele peste 8000 de discipline care-i aparțin[4] cu teologia. Ar fi aşadar necesar întâi un dialog între ştiințe, care să stabilească numitorul comun. La rândul lui, acesta ar trebui să-L reliefeze pe Dumnezeu ca fiind cel care le uneşte şi astfel, s-ar face paşi mari şi repezi în această privință.

Pe de altă parte, nu trebuie omis faptul, că din partea anumitor reprezentanți ai teologiei (şi nu numai) există o frică de dialog, şi acest lucru fie datorită pericolului secularizării pe care îl poate aduce aceasta[5], fie datorită altor concepții care se interpun în calea dialogului şi a unei potențiale colaborări[6], dând Bisericii o alură conservatoristă[7].

În ceea ce priveşte teologia, aceasta utilizează, după cum am specificat anumite elemente ce țin de ştiință, din punct de vedere al palpabilității rezultatelor şi al pragmatismului ei, este cel puțin incomplet a se defini ca fiind o ştiință ce analizează riguros şi pe baza unor metode bine determinate anumite elemente şi ajunge la un set strict de concluzii şi teze general valabile.

Un mare obstacol în calea definirii teologiei ca ştiință îl reprezintă însăşi leit-motivul ei, existența necircumscrisă şi transcendentă care se plasează în centrul căutărilor ei şi în jurul căreia ea gravitează, Dumnezeu. El este superior tuturor elementelor finite, este cel care ne conduce[8], ori încercarea de a-L reduce la lucruri şi fenomene create şi limitate reprezintă, în mod cert, o mare eroare.

În acest context, răspunsul clar pare a fi acela negativ. Ce folos au atunci tomurile de cercetări realizate cu maximă rigurozitate aparținând diferitelor spectre ale teologiei, în cadrul cărora, teologi mai noi sau mai vechi, îşi dau concursul în a oferi explicații şi răspunsuri la diferite dileme, în a tezaurize sau în a aprofunda anumite aspecte insuficient studiate. Teologul Adrian Lemeni, după ce evidențiază faptul că *conştiința teologică a Bisericii nu se legitimează prin coerența gândirii argumentative sau acuratețea raționamentelor subtile, ci pe experiența eclesială pătrunsă de prezența copleşitoare a Duhului*[9], încearcă o împăcare a celor două, prin următoarea afirmație:

Ortodoxia admite o distincție între ,,teologia" ca trăire a relației cu Dumnezeu, corespunzând vieții în Hristos, şi ,,ştiința teologică", prin aceasta din urmă înțelegând demersul ştiințific care serveşte nevoilor specifice exprimate în spațiul teologiei academice[10].

Explicația este una de compromis şi pare palpabilă, fiind fundamentată pe statutul de făptură rațională a omului, care are nevoie, dincolo de trăirea mistică şi înainte de a ajunge la ea, de o descriere a elementelor de credință. Ea nu este una exhaustivă şi este puțin probabil că va exista vreodată o definiție sau un tratat care să epuizeze acest subiect, problema rămânând mereu deschisă şi lăsând loc unor noi interpretări.

Raliindu-ne parțial afirmației mai-sus citate, vom susține că într-adevăr ar trebui să existe o distincție între teologie ca ştiință academică şi teologia mistică, în calitatea ei de trăire a realității Bisericii. Între ele se găseşte însă, paradoxal sau nu, o adevărată compenetrare. Bunăoară, dacă în medicină între latura teoretică şi cea practică există o strânsă legătură, la baza oricărui act chirurgical existând o serioasă pregătire teoretică, bazată la rândul ei pe o profundă cercetare empirică, la fel se întâmplă şi în teologie, cu precizarea că aici, practica poate funcționa adesea fără a fi fundamentată pe o bogată experiență teoretică (ca în cazul multora dintre Sfinții Părinți sau pustnici), aceasta fiind suplinită de experiența împărtăşirii cu Duhul Sfânt, cele două coexistând fără a se exclude.

[1] Existând, după cum remarcă părintele Ioan Chirilă, o serie de încercări intense în ultimii ani de a realiza un dialog între teologie şi ştiinţă. Cf. Ioan Chirilă, *The dialogos between theology and science. Meeting through the word,* Editura Renaşterea, Cluj-Napoca,, 2009, p. 18.

[2] Remarcabile sunt în acest sens următoarele lucrări: Magda Stadinschi, coord., *Perspective româneşti asupra ştiinţei şi teologiei,* ed. Magda Stavinschi, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2006; Basarab Nicolescu, Magda Stavinschi, ed., *Science and Orthodoxy, a Necesary Dialogue,* Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2006; ***, *Simpozionul Naţional ,,ştiinţă şi teologie – componente compelmentare ale educaţiei" - Ediţia a III-a, 23-29 august 2007,* Editura Universitaria, Craoiva, 2007; Gheorghe Sandu, *ştiinţă şi credinţă împreună pe calea adevărului,* Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2007; Ian G. Barbour, *Când ştiinţa întâlneşte religia. Adversare, străine sau partenereş,* traducere Victor Godeanu, col. *ştiinţă şi religie,* Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2006; Basarab Nicolescu, Magda Stavinschi, ed., *Transdisciplinary approaches of the dialogue between science, art and religion in the Europe of tomorrow,* col. *ştiinţă şi religie,* Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2008. Pentru un istoric al relaţiilor dintre teologie şi ştiinţă de-a lungul tuturor epocilor istorice, a se vedea studiul bine documentat al francezului Jean Staune: Jean Staune, ,,Science and Religion. Elements for a New Encounter", în vol. *Transdisciplinary approaches of the dialogue between science, art and religion in the Europe of tomorrow,* ed. Basarab Nicolescu, Magda Stavinschi, col. *ştiinţă şi religie,* Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2008, pp. 61-73.

[3] Cum sunt de exemplu simpozioanele organizate de profesorul clujean Mircea Gelu Buta la Bistriţa, în care se vorbeşte despre relaţia dintre medici şi Biserică, referatele fiind apoi antologizate în volume. Cf. Mircea-Gelu Buta, coord., *Medicii şi Biserica,* vol. 1-10, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2004-2012. De asemenea, deosebit de importantă este legătura dintre teologie şi psihologie, tot mai des evidenţiată astăzi. Cf. Alexandru Mitrache, ,,Religia şi paradigmele ştiinţei", în vol. *Simpozionul Naţional ,,ştiinţă şi teologie – componente compelmentare ale educaţiei,, Ediţai a IIIa, 23-29 august 2007,* Editura Universitaria, Craoiva, 2007, pp. 151.

[4] Basarab Nicolescu, ,,Towards an Apophatic Methodology of the Dialogue between Science and Religion", în vol. *Science and Orthodoxy, a Necesary Dialogue,* ed. Basarab Nicolescu, Magda Stavinschi, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2006, p. 19.

[5] Parþial justificate, dacă ar fi să-i dăm crezare lui Cristian Bădiliţă, care susţine că în Spania, secularismul afectează studiile patrologice. Cristian Bădiliţă, *ştiinţă dragoste credinţă. Convorbiri cu patrologi europeni,* col. *ştiinţă şi religie,* Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2008, p. 85.

[6] Unele dintre ele de-a dreptul comice, cum este cea a lui Ioan Vlăducă, care susţine că învăţământul actual este în stăpânirea francmasonilor, şi că aceasta constituie o problemă în calea dialogului şi chiar un pericol. Cf. Ioan Vlăducă, *Dictatura pseudo-ştiinţei,* Fundaţia Petru Vodă, Piatra Neamţ, 2009, p. 7.

[7] Care, de-a lungul vremii a fost exploatată atât de celelalte ştiinţe, cât şi de stat, în cazul regimurilor totalitare. Spre exemplu, comuniţtii vedeau în atitudinea ostilă a Bisericii faţă de ştiinţă un paravan pentru sprijinirea activităţilor de exploatare. Iată un citat reprezentativ în acest sens: *Conservatorismul religiei, ostilitatea ei faţă de progresul social şi ştiinţific îşi are cauzele, fireşte, în rolul său social reacţionar, de sprijinitoare a exploatatorilor din toate timpurile*; Petre Beraru, *Modernizarea religiei,* Editura ştiinţifică, Bucureşti, 1963, p. 5. În ce măsură el provine dintr-o convingere sinceră a autorului sau este doar un paravan ce permite incriminarea religiei, este însă discutabil.

[8] Dumitru Stăniloae, *Experience of God,* Holy Cross press, Boston, 1994, p. 21.

[9] Adrian Lemeni, coord., *Repere patristice în dialogul dintre teologie şi ştiinţă,* Editura Basilica, Bucureşti, 2009, p. 11.

[10] *Ibidem,* p. 13. Cf. Alexei Nesteruk, *op. cit.*, p. 250, care susţine că teologia şi ştiinţa constituie tipuri de activitate diferită a subiectivităţii umane, problema medierii dintre ele fiind una referitoare la unitatea şi integritatea experierii umane a existenţei. Cf. Gheorghe Sandu, *op. cit.*, p. 8.

[11] Radu Preda, *Cultura Dialogului. Pledoarii şi exerciţii,* col. *Universitatis,* seria *Theologia Socialis,* vol. 7, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2009, p. 102.

Sfânta Mânăstire Tismana - prima şcoală de copişti de scriere slavonă din Ţara Românească

Citiţi articolul original aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/06/iuliu-marius-morariu-este-teologia-o.html

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Nădejdea

Nădejdea este credința pe care o are cineva în anumite împliniri viitoare și în împărtășirea pe care o va avea din acele împliniri. Așa că nădejdea în învierea morților și în împărtășirea din fericirea veșnică a dat Sfinților Mucenici tăria să îndure chinuri cumplite și să-și dea viața pentru credința creștină (2 Marcu 7, 9). Astfel, nădejdea e pe de o parte „un dor", e năzuința sufletului în așteptarea unui bun făgăduit, iar pe de altă parte este încrederea neclintită în împlinirea făgăduinței date nouă de Dumnezeu. Este o înaintare, un salt în timp, în viitor, este un ochean care apropie de ochii sufletești lucrurile foarte îndepărtate. Nădejdea este o iluminare adevărată în Dumnezeu, dată în inima omului prin insuflare și iluminare de la Dumnezeu, ca să nu deznădăjduiască vreodată de harul lui Dumnezeu, atât pentru iertarea păcatelor, cât și pentru oricare cerere, când se cere un lucru bun, fie dintre lucrurile vremelnice, fie din cele veșnice.[1]

Prin nădejdea creștină, una dintre cele trei virtuți teologice, Dumnezeu ne face să înțelegem că El este alături de noi și ne ajută să trecem peste necazuri cu condiția să fim răbdători în așteptarea ajutorului și a celor făgăduite nouă. Dumnezeu ne-a creat din iubire, și prin nădejde, El vrea să ne arătăm iubirea față de El și prin așteptare, sperând cu răbdare ajutorul sau cele făgăduite din partea Sa. Noi trebuie să fim convinși că Domnul își va îndeplini promisiunile făcute față de noi, dar trebuie să mai știm că acestea se vor adeveri și împlini doar când va voi și va crede El de cuviință. Deci, nădejdea creștină vrea să fie dorul arzător și așteptarea cu încredere a împlinirii tuturor celor făgăduite de Dumnezeu tuturor acelora care cred în voia Sa. Omul știe că Dumnezeu este de cuvânt și se vor împlini toate cele făgăduite lui pentru că de-a lungul veacurilor Domnul și-a respectat toate promisiunile făcute oamenilor.

Prin nădejde se înțelege încredințarea pe care cineva o are privitor la împliniri viitoare și satisfacția pe care o va avea în urma acelei împliniri. Doar încrederea adevărată în împlinirea făgăduințelor și mai ales în Făgăduitorul cel drept ne pot duce spre calea veșniciei.[2]

Nădejdea ca virtute teologică, este puterea care susține pe om în întreaga lui activitate : *„Toate lucrurile cele văzute, săvârșite în această lume, se fac cu speranța împărtășirii de rezultatul ostenelilor. Dacă cineva nu se bucură din plin de rezultatul ostenelilor sale, munca nu-i este de niciun folos. Agricultorul seamănă cu speranța obținerii roadelor (I Cor. 9,19),* iar cel ce-și ia soție face acest lucru cu speranța că va avea moștenitor. La fel se întâmplă și cu cel ce caută Împărăția cerurilor, o face cu speranța de a i se lumina ochii inimii : se leapădă de lucrurile lumești și stăruind în rugăciuni și cereri, așteaptă ca Domnul să vină, să i se arate și să-l curețe de păcatul care locuiește în el. Nădejdea creștină izvorăște din credința în tot ceea ce ne-a făgăduit Dumnezeu (Gal. 5,5). Credința ne asigură că Dumnezeu este nețărmurit de credincios, este puternic, este bun; și avem nădejde că, prin harul Său și prin jertfa Mântuitorului, vom primi de la El bunătățile făgăduite.

A doua dintre cele trei virtuți, nădejdea, își trage obârșia din credință, așa cum copacul odrăslește din rădăcină. Credința adevereşte bunătățile făgăduite și putința de a le avea ; nădejdea însă ne face să le dorim și să le așteptăm. Credem deci că „Cel care a poruncit să nu mințim, cu mult mai mult El nu va minți"[3], de aceea zice Sfântul Apostol Pavel : *„Să ținem mărturisirea nădejdii nesmintită , pentru că credincios este Cel ce a făgăduit" (Evr. 10,23).*

Nădejdea și grija coexistă în sufletul omului și acest lucru nu este înțeles de către sufletul omului. Cel puțin se știe că nădejdea religioasă, cea a fericirii din viața viitoare, e cu atât mai prezentă în suflet cu cât grija este mai absentă, dar aceasta se poate întâmpla și invers, adică cu cât grija este mai mare cu atât nădejdea scade în valoare. Nădejdea și grija se presupune că ar avea o singură rădăcină în ființa omului deoarece au același obiectiv : preocuparea de viitor. Când această rădăcină produce fructul nădejdii, fructul grijii nu mai crește, dar când fructul grijii este mai crescut decât cel al nădejdii se creează și se formează un fruct diform și neplăcut numit deznădejde.[4]

De la grijă nu este decât un pas și ajungi la frică, ea, frica nu face altceva decât să te arunce în brațele deznădejdii. Iar pentru a scăpa de această frică nu trebuie să ai nimic altceva decât dragoste[5] . Frica este acel sentiment care te duce la o mare suferință cu cât îi acorzi mai multă importanță. Ea îți creează frământări interioare care vor da naștere unor suferințe cu atât mai mari cu cât teama este mai mare. Însă se știe că nu suferim totdeauna fără folos pentru că în urma unei suferințe se anunță o mai mare bucurie așa cum după o furtună îngrozitoare parcă soarele apare mai strălucitor.

Necazul apărut în viețile noastre la o primă privire este de nedepășit, imposibil de rezolvat și greu de îndurat, dar se știe că oricine s-a lovit de un necaz la un moment dat l-a făcut mult mai puternic, nu neapărat că l-a călit în a depăși și alte obstacole viitoare ci îl face mai puternic pentru că leagă mai strâns pe om de Dumnezeu. O suferință, un necaz, o nenorocire n-ar trebui să ne ducă la mari deznădejdi ci dimpotrivă ar trebui să dezvolte o nădejde cât mai puternică și de nestrămutat. Pesimismul, neîncrederea, lipsa de credință, nerăbdarea dacă nu sunt înfrânte și stăpânite nu vor face altceva decât să te ducă la deznădejde, însă dacă privești necazul ca pe o bucurie nu vei ajunge să regreți acest lucru pentru că nădejdea, speranța, răbdarea și gaândul bun au dus tot timpul pe om în legătură mai puternică și mai profundă cu Dumnezeu.

Un exemplu biblic foarte bun în acest caz este dreptul Iov, care la început avea de toate pentru a duce un trai de care alții nu aveau parte, dar s-a întâmplat că Dumnezeu a vrut să-i pună la încercare credința și i-a luat toate darurile pe care cândva i le-a oferit. În această relatare se observă cum Iov nu renunța să creadă în Dumnezeu dar mai ales acesta nu deznădăjduiește că va rămâne în această stare pe tot parcursul vieții sale. Iov avea încredere în el și mai ales avea foarte mare încredere în Cel ce i-a oferit și luat toate pe care le-a avut, el știa că deși suferă în acele momente va veni și timpul când va fi iar în starea de dinainte. De admirat este faptul că Iov nu a deznădăjduit, a privit acele suferințe pe care le-a îndurat ca pe niște daruri, care au sporit dragostea lui în Dumnezeu. Văzând că Iov este nestrămutat în credința, nădăjduind continuu și iubindu-L fără încetare I-a dat răsplată dublă. La fel vor primi toți cei care vor acționa ca dreptul Iov, vor avea tot ce le trebuiește atât în viața de pe pământ cât și din cea pe care ne-a promis-o Mântuitorul Nostru.

Se știe că cel ce are nădejde în Dumnezeu rămâne neclintit în fața oamenilor, răbdător și liniștit în strâmtorări și în necazuri, și mai cu seamă în fața morții. Nădejdea creștină îndeamnă cu putere spre fapte bune și spre virtuți.

Păcătuiește împotriva nădejdii cel ce :

1) se încrede numai în el însuși sau în alte făpturi, iar nu în Dumnezeu ;
2) se deznădăjduiește de ajutorul lui Dumnezeu ;
3) nădăjduiește cu prea multă cutezanță în mila lui Dumnezeu ;
4) ispitește pe Dumnezeu.

Cel care se încrede în sine sau în alte făpturi și nu se va încrede în Dumnezeu nu are nădejde creștină ci nădejdea lui este doar o simplă nădejde pământească. Cu toate că uriașul Goliat se bizuia pe puterea lui, bătându-și joc de izraeliți, a fost ucis de David, tinerelul mititel care se încrezuse doar în puterea lui Dumnezeu (I Regi 17,52). Numai cel cu nădejde în Dumnezeu poate izbuti în tot.

Încrederea prea mare în mila dumnezeiască este păcat, fiindcă ea împinge pe cel vinovat să stăruie în păcat, amăgindu-se cu gândul că Dumnezeu, în marea Lui îndurerare, Se va milostivi și de el. Dumnezeu este mult milostiv, dar este și drept, așa că cel care crede numai în bunătatea Lui și nu și în dreptatea Lui comite o greșeală.

Cel care se aruncă în primejdie, nădăjduind că Dumnezeu o să-l scoată nevătămat, ajutându-l nu face altceva decât să ispitească pe Dumnezeu. Acestui tip de om nu-i pasă de voia lui Dumnezeu, se aruncă în primejdie numai pentru a înfrunta primejdia , acest om nu poate beneficia de ajutorul lui Dumnezeu pentru că nu nădăjduiește întru El.

Având nădejde nestrămutată în Dumnezeu, după învățătura Bisericii noastre, este izvorul binelui și al sfințeniei , credinciosul pășește din virtute în virtute, străduindu-se să se arate folositor atât pentru sine , cât și pentru comunitatea din care face parte. Prin nădejde, creștinul se întărește luptând împotriva grijilor lumești, pământești.

Sfântul Marcu Ascetul spune că nădejdea în Dumnezeu face inima largă, iar grija trupească o îngustează.[6] Nădejdea întâlnirii cu Dumnezeu îi dă omului curajul necesar pentru a depăși toate încercările vieții. Nădejdea moștenirii vieții veșnice îl face pe om să se străduiască a duce o viață creștinească.[7]

[1] *** , *Învățătura de credință ortodoxă,* ediția a V-a, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, p. 196

[2] Ibidem, p. 197

[3] CF. Sf. Clement Romanul, Epistola I către Corinteni, cap. XXVII, p. 111, în ,,Scrierile Părinților Apostolici'', trad. note și indici de Pr. Dumitru Fecioru, Editura I.B.M. al B.O.R., București, 1979, p. 60

[4] Pr. Prof. Dumitru Staniloae, *Ascetica și mistica ortodoxă* , vol I Ascetica, Editura Deisis, Alba Iulia, 1993, p. 178

[5] Noua Mucenita Maria din Gatcina, *Cum să biruim deprimarea, 153 sfaturi din învățăturile Sfinților Părinți*, Editura Sophia, Bucuresti, 2003, p.27,

[6] ****, Filocalia, volumul I, *Despre cei ce-și închipuie că se îndreaptă din fapte,* trad. din limba greacă Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, Sibiu, 1947, p. 259

[7] IPS Andrei Andreicuț, *Nevoințele desăvârșirii,* Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011, p. 90

Citiți articolul original aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/06/ionut-hens-nadejdea.html

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Origen – eretic sau victimă?

Argumente în apărarea "omului de oțel"

Introducere

Origen a fost maestrul eminent şi marele erudit al Bisericii antice; unul dintre cei mai importanți, profunzi şi influenți scriitori. Dotat cu o puternică personalitate, posedă o știință enciclopedică, şi din acest motiv este inclus între gânditorii cei mai originali pe care i-a avut vreodată omenirea. Cu el, Şcoala din Alexandria a ajuns la apogeul său.

A utilizat cultura şi filosofia din timpul său, a respins foarte bine periculoasele teorii gnostice, a apărat doctrina creştină împotriva atacurilor adversarilor, a ajutat creştinii să dea mărturie despre speranța care se afla în ei, i-a stimulat cu cuvântul şi cu exemplul unei vieți aproape perfecte.

Vasta şi multiforma sa operă a adus un rol important în istoria dogmei creştine şi a fixat, pentru speculația ulterioară, orientări şi linii de dezvoltare care vor fi decisive.[1]

Origen aparține celor mai mari bărbați ai umanității şi este cel mai productiv scriitor al Bisericii vechi. A purtat în pieptul său patosul religios al Orientului, căutarea neîncetată a filosofului grec, interesul pentru adevărurile ascunse ale iudeului şi credința existențială a creştinului. Aceşti factori au emoționat pe genialul Origen şi l-au mişcat la realizarea măreței sale opere (...).

A fost odraslă autentică a climatului spiritual alexandrin şi a activat în epoca în care în spațiul filosofiei se naşte neoplatonismul prin opera lui Plotin, în spațiul căutărilor religioase apar tendințele ascetice accentuate, în special prin maniheism, şi în spațiul Bisericii precumpănesc două direcții teologice: cea

tradițională prin Sfântul Irineu de Lyon şi Sfântul Ipolit Romanul şi cea netradițională prin Clement Alexandrinul şi, desigur, Tertulian.

Pe cât de uşor este să vorbim despre măreția lui Origen, pe atât de dificil este să definim mersul său teologic în cadrul epocii sale şi, desigur, să definim influența sa asupra generațiilor următoare de teologi. A fost prin excepție un spirit original, ca să fie aşezat într-o direcție teologică precisă şi o mare personalitate, ca să aibă urmaşi. Prin urmare, Origen nu a creat o şcoală pe care să o urmeze în mod credincios adepții săi. Şi-a creat în principiu prieteni şi duşmani, admiratori şi contestatari ai operei sale, care au provocat, desigur, confuzie şi criză în sânul Bisericii, pe care acela nu le pricinuise direct şi intenționat.[2]

Origen a reuşit să îmbine într-o sinteză interesantă cercetările teologice ale primelor veacuri creştine, concentrându-le cu ajutorul cărților Sfintei Scripturi în jurul persoanei divino-umane a Mântuitorului Iisus Hristos. De aceea opera lui teologică a exercitat asupra contemporanilor şi exercită până azi o influență considerabila.[3]

Dar, din cauza gândirii sale arzătoare şi a neînţelegerii metodei sale a fost un semn de contradicţie în timpul vieţii sale şi mai ales după moartea sa (controversa origenistă). Fiind vorba de o teologie a căutării el prefera mai mult să discute decât să definească, să formuleze ipoteze diferite decât să sistematizeze o anume teză. Totuşi, adversarii şi discipolii nu au încetat să se formeze inspirindu-se de la puternica sa speculaţie, care a reprezentat o cucerire perenă pentru istoria gândirii filozofice şi teologice a umanităţii.[4] Astfel, metoda sa e nouă şi periculoasă, e metoda ipotezei, a părerii personale aşa cum se exprimă el, încă din prefaţa tratatului „ Despre principii", dar el rezervă Bisericii dreptul de accepta sau nu punctul său de vedere, iar sieşi pe acela de a reveni şi a edifica ipotezele făcute.[5]

Aşadar, figura lui Origen a străbătut secolele trecând printre două rânduri: unul, de apărători entuziaşti, altul, de acuzatori fanatici. Cartea a VI-a a istoriei bisericeşti a lui Eusebiu e aproape un imn de laudă pentru marele Alexandrin. Ca acesta, antichitatea creştină ne-a lăsat multe altele, admiratorii lui Origen fiind şi numeroşi şi mari. În faţa lor se ridică însă, cu sentimente şi păreri contrarii, manifestate în proteste şi anateme pline de toată ura posibilă, figurile diferiţilor antiorigenişti, care duc cu ceilalţi o luptă înverşunată pe mormântul ilustrului Origen. [6]

Niciodată vre-un om nu a fost mai discutat decât Origen, scria la începutul secolului nostrum un reputat teolog în persoana Pr. Prof. Sebastian Chilea, aclamat de unii ca cea mai mare lumină a Bisericii după Sfinţii Apostoli, hulit de alţii ca flagelul Ortodoxiei şi părintele tuturor ereticilor; el a văzut lumea împărţindu-se în două tabere, pentru sau împotriva lui. De cele două părţi, aproape în număr egal, găsim şi eretici dar si Sfinţi Dascăli ai Bisercii încât, dacă s-ar lua în consideraţie majoritatea sufragiilor, hotărârea ar fi nesigură. Nici autoritatea adversarilor săi nu poate să-l condamne fără rezerve, nici însuşirile apărătorilor săi nu îl pot achita fără cercetări şi poate atitudinea cea mai justă şi poate cea mai înţeleaptă este neutralitatea binevoitoare constând din admiraţie, milă, simpatie, recunoştinţă şi discretă dezaprobare, pe care au avut-o faţă de el cei mai de seama Părinţi ai Bisericii. [7]

[1] Pr. Damian Gheorghe Pătraşcu, *Patrologie şi Patristică,* Editura Serafica, Roman, 2006, p. 259.

[2] Prof. Dr. Stylianos G. Papadopoulos, *Patrologie, Vol. I*, Editura Bizantină, Bucureşti, 2006, p. 373.

[3] Drd. Corneliu Zăvoianu, *Istoricul Eusebiu de Cezareea despre Origen,* în revista Glasul Bisericii, Nr. 10-12/ 1980, pp. 820- 835, p. 820.

[4] Pr. Damian Gheorghe Pătraşcu, *op. cit.*, p. 259.

[5] Pr. Prof. Ioan G. Coman, *Patrologie*, Sfânta Mânăstire Dervent, 1999, p. 73.

[6] Teodor M. Popescu, *Denaturarea istoriei lui Origen,* în revista Biserica Ortodoxă Română, Nr. 5/ 1926, pp. 246- 264, p. 246.

[7] Drd. Corneliu Zăvoianu, *op. cit.*, p. 820.

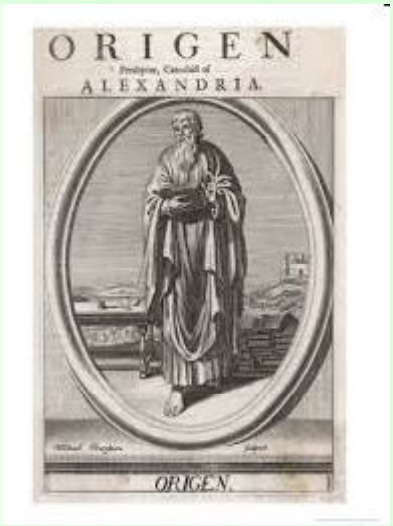

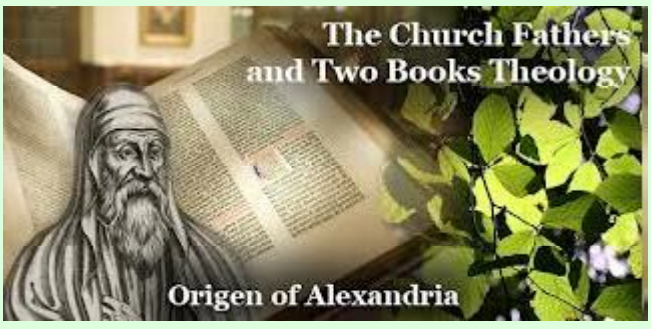

Citiţi volumul complet aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Silviu-Aurelian_Jimborean-Origen-eretic_sau_victima.pdf

TRAGICUL ACCIDENT DE LA CANIONUL MORACE

Prim-ministrul muntenegrean Milo Djukanovic şi ministrul de interne Ivica Dacic au oferit, încă din primele momente, tot sprijinul necesar pentru a reduce consecinţele accidentului grav care s-a produs la podul numit Grlo - „Gâtul”, aflat la o bifurcaţie spre Manastirea Moraca.

Milo Djukanovic pleacă imediat, însoţit de ministrul Sănătăţii Rasko Konjević, Miodrag Radunovic şi ambasadorul român Mihai Florică, spre Centrul Clinic de la Podgorica. Vizitează saloanele cu răniţi grav, scoşi din malul canionului de muntenegreni.

O femeie rămasă neidentificată şi patru alpinişti dirijau cu o energie ieşită din comun operaţiunea echipei salvatoare alcătuită ad-hoc, din două şiruri de muntenegreni care au sărit fără şovăială în ajutor. Tărgile rulau cu turiştii vătămaţi ca pe bandă rulantă. Cei de sub o stâncă de peste 50 tone nu mai puteau fi salvaţi. Conducătorul grupului de alpinişti, medic de meserie, stabilea prioritățile la urcarea răniților pe pod unde aşteptau ambulanţele. La spital era mobilizat întregul personal medical şi toate resursele tehnice existente în dotare.

Muntenegrenii donează sânge pentru salvarea românilor. Nu e timp de gândire ci de acţiune spontană. Ce resorturi lăuntrice îi mâna pe aceşti oameni decât o predispoziţie acumulată de-a lungul secolelor?

„- Nici nu ai timp să te gândeşti, îşi aminteşte unul din alpinişti, nu ai timp de emoţii, trebuie doar să-ţi faci treaba. E doar instinct. Te duci acolo şi găseşti soluţii să ajuţi oamenii.”

„- Din fericire, aveam echipamentul de cățărat cu noi, frânghii şi am făcut ce am putut. Toţi oamenii care s-au oprit la locul accidentului au coborât în râpă şi am transportat răniţii din mână în mână.”, spune medicul, alpinist amator. „- Erau în şoc, adaugă un coleg, trecuseră 15 minute de la accident. Erau plini de sânge, răniţi grav, unii erau morţi.”

„ - Îmi amintesc, zice altul, că o persoană era foarte rănită şi nu puteam să fac nimic pentru ea. Am încercat să chem doctorul să o ajute dar acesta se ocupa deja de alţi oameni. Mi-a spus să vorbesc cu ea, să o calmez dar era foarte dificil, nu înţelegea limba, nu vorbea engleză. La un moment dat, a venit

Români striviți de o stâncă prăvălită

Un alt pod peste Canionul Moracea

Cei patru alpinişti salvatori

şi un medic şi mi-a spus că pot să o pun pe frânghie. Era rănită grav la un umăr şi nu puteam nici măcar să o ating. Am luat-o de picioare, doctorul a luat-o de mâini. Încerca să-mi spună ceva, poate îmi cerea ajutorul. Nici nu ştiam ce să-i fac pentru că eram speriat să nu îi fac mai mult rău. Trebuia să aştept doctorul ca să îmi spună ce să fac şi apoi să reacționez."

„- Îmi amintesc multe fețe şi mulți oameni care cereau ajutor", spune medicul pentru a arăta cât de copleşit era de situație.

„- Era o femeie cu părul blond care mi-a spus că s-a lovit la spate şi i-am spus să fie răbdătoare şi că totul va fi bine. Mi-a dat mâna, am stat împreună câteva minute până doctorul a ajutat altă persoană mai grav rănită. Şi apoi au reuşit să o transporte şi acel moment m-a emoționat tare."

Oamenii aceştia reprezintă exact tipul de muntean al spațiului balcanic, acel muntean trecut prin nenumărate primejdii de-a lungul secolelor umplute de sânge pentru a-şi apăra glia şi a-şi ajuta semenii. Muntenegrenii şi sârbii, aidoma valahilor sunt exact ceea ce spune Dragutin în comentariul său: „Numai într-o țară de credință, umanitate şi eroism se poate întâmpla că sute de oameni vin în mod voluntar, punând-şi viața în pericol, pentru a ajuta alți oameni aflați în primejdie."

La numai câteva ore de mers cu barca, dincolo de Marea Adriatică, un român salva a doua zi de la accident o familie de italieni al căror apartament era în flăcări.

Gesturi ale unor reprezentanți aleatorii ale unor popoare din Europa de răsărit, popoare creştine, tăcute şi tainice, care au cunoscut cele mai mari opresiuni şi nedreptăți de-a lungul istoriei lor zbuciumate. Criza economică actuală provocată de conducători necreştini, guralivi şi sfidători pe față, ridică astăzi flăcări spontane în Franța, Grecia, România, Bulgaria iar în alte locuri focul mocneşte.

Din nefericire, pe când oamenii cu gând curat se unesc, „aleşii poporului" (ştim noi cum!) se înjură politic şi scuipă în jur otravă făcându-se de râs. Ei au ieşit de mult din rândul popoarelor lor pentru că ajunşi la putere şi-au pierdut, orice urmă de luciditate. Sunt tot mai urâți de popor în țările lor, prin orice gest nesăbuit pe care-l fac şi prin oricare împrejurare unde nu se abțin să facă pe deştepții. Cu ochii bulbucați bețivii politici ori aruncă în fugă trei cuvinte când ar fi cazul să laude, ori aruncă sulițe otrăvite contra celor care reuşesc să rămână normali când fac lucruri normale.

Aceasta mi s-a părut a fi atmosfera pe care au poluat-o unele „personaje" malefice în aceste zile fierbinți de mare creştinătate,

Medicul muntenegrean - alpinist amator - întinde frânghiile salvatoare

Muntenegrean aducând flori a doua zi la locul accidentului

Flori la locul prăvălirii autocarului de pe pod

umanitate şi eroism.

Zic „mi s-a părut” pentru că i-aş da, eventual, circumstanțe atenuante preşedintelui Băsescu care a mulțumit cu jumătate de gură autorităților muntenegrene pentru efortul făcut. L-aş ierta, fiind probabil mai reținut de frica gândului că l-ar certa Noua Inaltă Poartă de la Bruxelles, el fiind deja oaia neagră a Europei care nu vrea să recunoască independența Kosovo. Să-i fi spus cineva că acolo era vechea Metohie a Muntenegrului, leagănul dinastiei Duşan şi locul marii bătălii cu turcii unde Murad muri de spadă sârbească iar prințul Lazăr al sârbilor (văr cu Cuviosul Nicodim de la Tismana) răpus de buzdugan turcesc? O şti cumva că primul ministru muntenegrean este căsătorit cu românca Lidia Cuc?

După cum cântă cățelandrii săi de la televiziunea B1, pentru a diminua rolul operațiunii guvernamentale bine reuşite de repatriere a răniților, mă îndoiesc că e altceva la mijloc decât mojicie față de prietenii muntenegreni.

Dar mojicia sa n-ar fi o catastrofă, după cum nici noutate nu e. Mă cutremură însă gândul că marinarul s-a reținut a face vâlvă prin protocolarele sale mulțumiri, ca un fel de preambul la recunoaşterea independenței regiunii Kosovo! Doamne fereşte-ne de încă o catastrofă!

Harta Muntenegru în timpul regatului

Dumnezeu să-i odihnească în pace pe cei decedați!
Fie-le țărâna uşoară!

Grigore - Toma Someşan -
Eseist, teolog

MÂŞKIN AL LUI DOSTOIEVSKI, întruparea sfinţeniei teopatice

1. Unde e Duhul Domnului, acolo este libertate (2 Co 3,17)

Nu se poate vorbi de sfinţenie trecând peste libertatea omului. Fiecare epocă şi fiecare om s-au autodefinit în funcţie de înţelegerea acestei libertăţi, cert este că astăzi nu se mai moare pentru un ideal, cum ar fi libertatea. Ea este confundată de multi cu libertinajul şi astfel în libertinaj fiind luptăm împotriva libertăţii, fără a ne da seama. Libertatea se pierde dacă ea îşi vede confirmată propria voinţă numai în negare. Fiindcă atunci eu am folosit, ce-i drept, libertatea, însă în aceeaşi clipă am şi distrus-o[1]. Această nebunie libertină seamană oarecum cu povestea lui Hans cel norocos, care din comoditate a schimbat bulgărele de aur care-i părea prea greu şi obositor, rând pe rând, cu un cal, cu o vacă, cu o gâscă, cu o piatră de ascuţit, pe care, în cele din urmă, a aruncat-o în apă, fără să mai piardă astfel prea mult. Dimpotrivă, prin ultimul schimb, el credea că şi-a câştigat darul cel mai de preţ: libertatea deplină.

Teologul catolic Lazu Robert, parafrazându-l pe Patapievici care numeşte această situaţie inversiunea modernă a atributelor platonice, spune: cele nevăzute sunt exilate într-o transcendenţă radicală inaccesibilă mijloacelor şi metodelor ştiinţifice experimentale , în timp ce caracteristicile lor infinite sunt transferate asupra celor văzute[2] şi aceasta din cauza libertăţii identificate cu libertinajul, libertinaj ce nu are legătură cu divinul, cu Dumnezeu, iar această libertate fără Adevăr devine foarte vagă şi difuză nemaiputând sta în nici un fel împotriva păcatului [3]sau putem fi solidari cu dureroasa afirmaţie a lui Paul Evdokimov omul secularizat îl resimte pe Dumnezeu ca duşman al libertăţii[4]. Din păcate societatea pare că înclină spre afirmaţia celebră a lui Jean-Paul Sartre Dacă Dumnezeu există, eu nu mai sunt liber, şi nu înspre adevărul descoperit lui Petre Ţuţea care afirma magistral: Libertatea omului e partea divină din el[5] sau omul este liber, pentru că este chip al libertăţii absolute[6] cum spune Nellas.

Astăzi în libertate luptăm contra libertăţii, sau unii chiar neagă existenţa acesteia, cert este că, libertatea, oglindită în iubire este proprie creştinismului. Fără libertatea de voinţă şi de conştiinţă religia, cultura, societatea şi statul ar reprezenta doar forţa şi tirania, pierzându-şi orice justificare morală iar omul şi-ar pierde demnitatea de fiinţă morală, religioasă şi ar coborî în rândul vieţuitoarelor care lucrează din instinct[7].

Tomáš Špidlík vede cinci caracteristici ale libertăţii, anume: este nelimitată, pentru că Hristos este libertatea absolută, fără limite, este iraţională, mergând pe ideea lui Dostoievski, spune că omul nu urmează logica raţiunii, el este mai degrabă nebun şi preferă să fie astfel fiincă atunci cel puţin este liber, este demonică, să ne aducem aminte de romanul lui Dostoievski, de istoria familie Karamazov, tatăl necunoscând vreo limită în ceea ce priveşte viaţa sexuală, sfârşeşte ucis de rodul acestei libertăţi, este hristologică, are această calitate în măsura în care refuză

posedarea demonică şi se identifică cu Hristos devenind îndumnezeit, întocmai precum Alioşa, este eshatologică, pe pământ trăim în sclavia cauzată de alegerile noastre cele rele, de păcatele noastre, din cauza cărora suferim, această suferință fiind un dar special al lui Dumnezeu, care ne dă posibilitatea să fim hristoformi şi care ne duce la adevărata eliberare care nu se află pe pământ ci în împărăția Eliberatorului.[8] Cuvintele lui Țuțea ar completa şi mai bine aceasta libertate eshatologică, iată ce spune: Robeşte-mă Doamne, ca să fiu liber [9], în sensul că o lume fără Dumnezeu se construieşte, mai devreme sau mai târziu împotriva omului, dar şi că fără libertate nu poate exista asemanare cu Dumnezeu.[10]

Feodor Mihailovici Dostoievski (1821-1881), St. Petersburg, Rusia) a fost unul din cei mai importanți scriitori ruşi, ale cărui opere au avut un efect profund şi de durată asupra ficțiunii din secolul al XX-lea. Adesea prezentând personaje aflate în stări de conştiință extreme sau fracturate, operele sale demonstrează un talent extraordinar pentru pătrunderea psihologiei umane şi analiza politicii sociale şi spirituale a societății din Rusia epocii sale. Multe dintre operele sale au fost profetice şi el a fost un precursor al unor idei moderne. Se spune despre el că este părintele existențialismului, în special în Însemnări din subterană, volum descris de Walter Kaufmann drept „cea mai bună uvertură pentru existențialism scrisă vreodată".

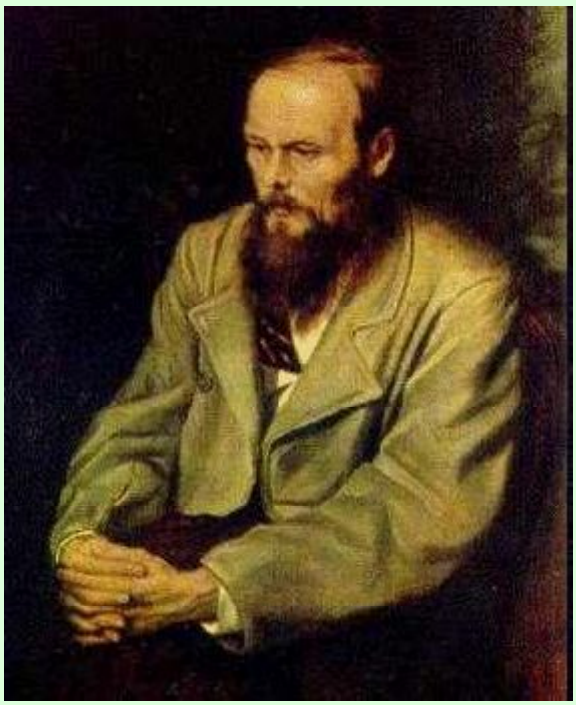

1 Joseph Cardinal Ratzinger, *Dumnezeu şi lumea*, o convorbire cu Peter Seewald, trad. Tudor Soroceanu, Ed. Sapientia, Iaşi, 2009, p.116.

[2] Robert Lazu Farmecul discret al teologiei, Ed . Dacia, Cluj-Napoca, 2001, p. 45.

[3] Nicolae Turcan, Creştinismul gândirii slabe şi problema întemeierii.

[4] Paul Evdokimov, *Iubirea nebună a lui Dumnezeu,* trad. Teodor Baconsky, Ed. Anastasia, Bucureºti, 2009, p. 121.

[5] Petre Țuțea, *322 de vorbe memorabile ale lui Petre Țuțea,* Ed. Humanitas, Bucureti, 1997, p. 65.

[6] Panayotis Nellas, *Omul-animal îndumnezeit, perspective pentru o antropologie ortodoxă,* trad. Ioan Ică jr., Ed.Deisis, Sibiu, 2009, p. 63.

[7] Andrei Andreicuț, Repere de morală creştină, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2007, p. 129

[8] Tomáš Špidlík, *Spiritualitatea Răsăritului Creştin. Vol.IV. Omul şi destinul său în filosofia religioasă rusă,* trad. Maria-Cornelia Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2002, pp38-39.

[9] Petre Țuțea, *op. cit.*, p. 64.

[10] Georges Florovsky, *Sensul aşcezei creştine,* trad. Vasile Manea, Ed.Patmos, Cluj-Napoca,2009, p.44.

Citiți mai departe întregul volum aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Grigore-Toma_Somesan-Miskin_apostolul_copiilor.pdf

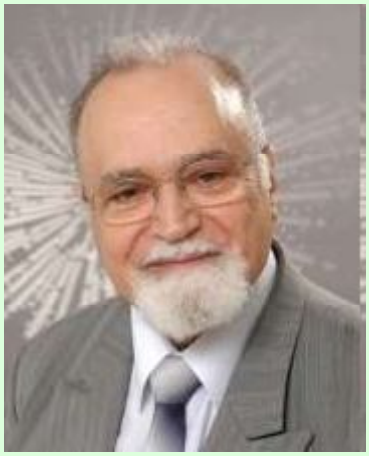

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii iunie

A r d e r e

ascultă sufletul ierbii ce vine
ascultă seva urcând în copaci
cum cheamă ploile
cum cheamă iubirile

tot aşa cum îți ascult eu paşii
care m-au potecit în adânc
din lumina ochilor
până-n taina viselor

pune fruntea pe scrisul meu
şi-i vei simți arderea
născând pe hârtie
cea mai pură iubire

şi iartă-mi
imaculata concepție

Panta rhei*

în mine curge azi cel de ieri
parte peste parte
până când potecile din palma mea
se vor adânci şi vor seca
asemenea canalelor din Marte
care nu duc nicăieri

_____
*Totul curge (în greacă)

I u b i r e

Zbori prin sângele meu,
Pasăre Phoenix.
Tălpile tale mă ştampilează
sub frunte,
în inimă.

Şi numele tău…
Fiecare semn e o piatră
cu care-mi spargi sufletul.
Din fiecare piatră iese un şarpe
cu clopoței. Auzi-le orga chemându-mă!

Vii spre mine
traversând toată istoria umanității
prin contrabandă,
din sămânță în sămânță,
nufăr alb luat de torent…

Mâine, ce va mai fi?
Petrecându-ne, oasele noastre
se vor împleti asemenea rădăcinilor
care se îmbrățişează
pe dedesubt.

Citiți articolul original aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/06/george-ene-poeziile-lunii-iunie.html

C o ş m a r

Azi-noapte mi-ai întins
o punte în vis.
Sub mine
prăpastia anilor
şi lacrimi – cascadă-n abis.
Puntea s-a făcut năframă
iar drumeţul un porumbel
lunecând la nesfârşit
în prăpastia de sub el.

Iubireeeeeee!
strigam
resemnat,
pe când
tocmai
atunci
cădeam
din pat.

VIEȚA

PREA CUVIOSULUĬ PĂRINTELUĬ NOSTRU

NICODIM SÂNȚITUL

Archimandritul Lavreĭ din Sânta Mônastire Tisména

Lucrată de Ieromonâchul și duchovnicul Stefan din Tisména, la anul 1839, dupre cea tipărită la 1763 de Episcopul Romniculuĭ, Kir Partenie și dupre unŭ manuscriptŭ vekiŭ.

IAR ACUM

ÎN DILELE MAESTĂȚILOR LOR

CAROL I REGELE ROMÂNIEĬ ȘI ELISAVETA REGINA

s'a îndreptatŭ și tipăritŭ cu keltuĕla sa

DE

Smeritulŭ Episcopŭ al Romniculuĭ, Noul Severin

Iosif Bobulescu

IN CURÂND ARTICOL NOU! Cartea se bazează pe diplomele false date Sigismund I și Ioan Huniade, Kir Partenie fiind părtaș la confecționarea lor! Un prim articol, a apărut în nr. 1/2013. Citiți-l !

Citiți Sămănătorul, an III, nr. 1, pag. 28-30, aici:
http://www.calameo.com/books/0009131401b070b5ec7c9

Citiți cartea lui Ştefan Ieromonahul pe site-ul:
http://www.tismana.ro/nicodim/index.htm

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA CARȚILOR BISERICESCI
34, Strada Principatele-Unite, 34,
1883

La Bucovine, entourée de hautes montagnes et offrant l'aspect d'une *profonde* vallée, pourrait expliquer ainsi l'origine de son nom, et ce serait de là que le duc de Gallicie aurait engagé les Hongrois à franchir les *forêts profondes* (*saltus covos*), aspiré, par le notaire de Bela, en *hovos*; mais il est plus vraisemblable qu'il n'est que la traduction latine du mot Bastarna. Ce pays semble avoir toujours été réputé pour ses *chars de guerre* (*covini*), indifféremment appelés Carruboï et Bucovini, car il paraît ne pas être autre que le *charuvoï* des Pacenatzi ou Picenati.

La Bessarabie semble tirer son nom des anciens Bessi ou Bassi, qui, maîtres un instant de la rive droite du Prut, s'y seraient fortifiés au mont Ràbie; Bessarabie signifierait alors « Bassi de rabie. »

Quant à la Vallaquie, si l'on fait attention qu'elle est couverte de petits lacs, d'étangs, de marécages, et arrosée par plus de cent quarante courants; si l'on remarque en outre que ces courants se rendent tous du nord au sud dans le Danube, que les Romains, qui s'avançaient transversalement de l'ouest à l'est, étaient obligés de les franchir à chaque pas, on sentira qu'ils n'avaient pas d'autre nom à lui donner que celui de *Val des Eaux*, Vallisaquæ ou aquarum. Il suffirait, pour n'en pas douter, d'entrer dans cette principauté par Cromstadt, on aurait à franchir soixante-dix fois en vingt-quatre heures, les eaux bruyantes et tortueuses de la Pracova. Mais, avant d'expliquer cette étymologie et pour la rendre plus plausible, je ferai observer que ce nom ne lui a pas toujours été exclusif. C'était celui

LA ROMANIE

OU

HISTOIRE, LANGUE, LITTÉRATURE, OROGRAPHIE, STATISTIQUE

DES

PEUPLES DE LA LANGUE D'OR,

ARDIALIENS, VALLAQUES ET MOLDAVES,

RÉUNIS SOUS LE NOM

DE ROMANS,

Par J. A. VAILLANT,

Jean Alexandre Vaillant (1804-1886) a fost un francez şi profesor român, activist politic, istoric, lingvist şi traducător, care a fost remarcat pentru activitățile sale în Țara Românească şi sprijinul său pentru evoluția de la 1848. Profesor la Şcoala Sfântul Sava din Bucureşti, în 1830. Vaillant a pledat pentru unirea Principatelor Dunărene şi alte zone locuite de români, ideal exprimat în special în lucrarea sa 1844 **"La Roumanie"**. A fost naturalizat de noul stat român în 1864.

PRECIZARI PRIVIND TRIMITEREA BORDEROURILOR LA DEPOZITELE LEGALE ALE BIBLIOTECILOR.

în baza Legii nr.111/1995, republicată

ADRESE: BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI - DEPOZITUL LEGAL
Bd. Unirii, nr. 22, sector 3, cod 030833, Bucureşti

INFORMAȚII
Depozitul legal central (se trimit 7 ex)

Biblioteca Națională a României organizează Depozitul legal la nivel central: primeşte de la producători documentele cu titlu de Depozit legal, le ia in evidență, le prelucrează, le acordă numărul de depozit legal, reține un exemplar pentru Depozitul legal propriu, un exemplar pentru semnalare statistică şi elaborarea Bibliografiei naționale curente a României şi un exemplar destinat schimbului internațional de publicații, şi distribuie câte un exemplar beneficiarilor:

- Biblioteca Academiei Române,
- Biblioteca Centrală Universitară “Lucian Blaga” Cluj-Napoca,
- Biblioteca Centrală Universitară “Mihai Eminescu” Iaşi,
- Biblioteca Centrală Universitară “Eugen Todoran” Timişoara.

Biblioteca Națională a României primeşte de la producători în 7 exemplare următoarele documente: cărțile (cu excepția edițiilor rare şi bibliofile), broşurile, extrasele din publicații seriale.

Depozitul legal local (se trimit 3 ex)
Organizarea Depozitului legal local

Depozitul legal este organizat, la nivel local, de bibliotecile județene şi de Biblioteca Metropolitană Bucureşti. Depozitul legal reprezintă fondul intangibil al patrimoniului cultural mobil local.

Pe baza depozitului legal local se realizează Bibliografiile locale.

Tipurile de documente supuse depozitului legal local

Sunt supuse obligației de trimitere, cu titlu de depozit legal local următoarele documente:
- cărțile, broşurile, extrasele din publicații seriale, publicațiile seriale, publicațiile cu caracter oficial ale autorităților administrației publice centrale şi locale, precum şi culegerile de acte normative, manualele şcolare, documentele audiovizuale stocate pe discuri, casete, videocasete, CD-uri, DVD-uri, documentele în formă electronică difuzate pe dischetă, CD-uri, DVD-uri.

Controlul aplicării Legii Depozitului legal

Biblioteca Națională a României, respectiv Biblioteca Metropolitană Bucureşti şi bibliotecile județene, controlează, prin personalul lor de specialitate, împuternicit în acest scop, activitatea producătorilor (edituri, persoane fizice sau juridice care realizează documente în regie proprie, ateliere, case/studiouri de înregistrare, Banca Națională a României, Regia Autonomă “Monetăria Statului”, Compania Națională “Poşta Română” - S.A.) cu privire la îndeplinirea obligațiilor de depunere a documentelor care fac obiectul Depozitului legal, respectiv al Depozitelor legale locale, constată contravențiile şi aplică amenzi contravenționale,

conform Legii 111/1995, republicată şi a Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările ulterioare.

Ministerul Culturii şi Cultelor eliberează legitimații speciale pentru personalul de control din cadrul Bibliotecii Naționale a României, Bibliotecii Metropolitane Bucureşti şi bibliotecilor județene.

Controlul activității producătorilor din subordinea Ministerului Apărării şi Ministerului Administrației şi Internelor, constatarea contravențiilor săvârşite de aceştia şi aplicarea amenzilor contravenționale se realizează de către personalul desemnat de cele două ministere.

Controlul depunerii Depozitului legal local

• Bibliotecile județene, controlează, prin personalul lor de specialitate, împuternicit în acest scop, activitatea tuturor persoanelor fizice şi juridice cu domiciliul sau sediul în județul respectiv, cu privire la îndeplinirea obligațiilor de depunere a documentelor care fac obiectul Depozitului legal local, constată contravențiile şi aplică amenzi contravenționale

Personalul desemnat cu controlul aplicării Legii Depozitului legal încheie procese verbale de constatare şi procese verbale de contravenție.

- Ministerul Culturii, Cultelor şi Patrimoniului Național eliberează legitimații speciale pentru personalul de control;

- controlul activității producătorilor din subordinea Ministerului Apărării Naționale şi Ministerului Administrației şi Internelor, constatarea contravențiilor săvârşite de aceştia şi aplicarea amenzilor contravenționale se realizează de către personalul desemnat de cele două ministere.

• Nerespectarea obligației de trimitere a documentelor cu titlu de depozit legal în termen de 30de zile de la data apariției, constituie contravenție şi se sancționează cu amendă contravențională de la 300 lei la 3.000 lei pentru persoanele fizice şi de la 500 lei la 5.000 lei pentru persoanele juridice, în funcție de prețul de vânzare al documentului sau valoarea documentară;

- amenda se aplică pentru fiecare titlu sau număr de serial în parte;
- amenda se plăteşte în contul bibliotecii beneficiare de depozit legal local;
- in termen de 30 de zile de la aplicarea amenzii contravenționale, contravenienții sunt obligați să trimită pentru Depozitul legal documentele a căror netransmitere a făcut obiectul contravenției;
- netransmiterea documentelor în termen de 30 de zile după aplicarea amenzii contravenționale, constituie contravenție şi se sancționează cu amendă contravențională între limitele prevăzute, reduse la jumătate.

aceste prevederi nu sunt aplicabile în situația în care contravenienții probează că, anterior sau începând cu data aplicării amenzii contravenționale, nu mai dețin documentele a căror netransmitere a făcut obiectul contravenției.

Prezentele precizări sunt trimise autorilor, pentru a ne anunța imediat după tipărire

Cu privire la tipărirea prin Editura Semănătorul

Acest fişier este important! Păstrați-l după ce l-ați tras la imprimantă, pentru a vă fi la îndemână!

Pentru tipărirea oricărei cărți trebuie coperta propriu zisă (separat), titlul copertă, pe spatele lui descrierea CIP, sumarul cărții si textul propriu zis.

Principalele fişiere pe care Editura "Semănătorul" Tismana le trimite ataşat membrilor săi, după ce a prelucrat manuscrisul digital sunt:

- **A). model titlu copertă, descrierea CIP si sumar**
- **B). un alt model, cum ar trebui tehnoredactată cartea întreagă**

Scriitorul care ne scrie pentru a-şi tipări cartea, primeşte prin e-mail:

"V-am prelucrat aceste fişiere model după cele existente in arhivă. Titlul copertă pe care se află si sigla, editura, anul şi sumarul, sunt pagini obligatorii. Le-am inițializat pe toate în FORMAT de pagină A5, format de carte cel mai obişnuit. Pe spatele paginii cu titlul copertă (pg.2) se află formatul descriererii CIP, in locul literelor X,Y,Z, din CIP vor fi niste numere pe care vi le dă editura "Semănătorul" cand veti avea tehnoredactarea finală. Se va cere apoi aprobarea Bibl. Nat. a Romaniei pentru CIP- Catalogarea Inaintea Publicării.

Nicio carte din România nu poate fi publicată fără descrierea CIP, unde editorul (în cazul nostru Editura Semanatorul) alocă un cod numeric numit ISBN, care este absolut necesar pentru ca volumul tipărit să poată fi identificat, pe baza acestui cod, în orice bibliotecă a lumii.

Codul ISBN se aprobă de Biblioteca Națională a Romaniei pe baza unei cereri tip pe care o completează Editura "Semănătorul" Tismana.

PRELUCRAREA

Fazele premergătoare pentru cererea tip:

1. Trebuie prelucrat titlul copertă (pag.1 după copertă cum ar veni) pe care se află si sigla, editura, anul.

2. Pe spatele paginii cu titlul copertă (pg.2) se află formatul descriererii CIP, in CIP vor fi niste numere numite codul ISBN pe care vi le alocă editura noastră.

3. Se va cere apoi aprobarea Bibl. Nat. a Romaniei pentru CIP- Catalogarea Inaintea Publicării. Aceasta se face printr-un formular tip. Durează până la 10 zile ca să ne dea un nr. de identificare ce se adaugă în caseta de format CIP din pg.2 şi un nr. de inregistrare a CIP care se pune sub casetă.

După tipărire, trebuie trimise 7 exemplare Bibl. Nat. a Romaniei si 3 Bibliotecii municipale de care aparțineți.

4. Se executa coperta cu sigla Semanatorul si numele editurii pe pagina I iar pe pag. IV, numele editurii si ISBN-ul propus spre aprobare şi aprobat.

APROBAREA Bibl. Nat. a Romaniei

5. Facem adresa de aprobare:

"Editura «Semănătorul» Tismana vă înaintează alăturat spre aprobarea publicării cărții "*Prenume Nume - Titlul cărții*", următoarele documente:

5.1. - Formularul cu datele CIP completate

5.2. - Coperta cărții, 50% din mărimea originală

5.3. – Pagina de titlu si pagina cu descrierea CIP- de regulă, captură JPG

5.4. - Sumarul cărții „*Prenume Nume – Titlul cărții*"

BUNUL DE TIPAR

6. Caseta cu descrierea CIP din volumul „Prenume Nume – Titlul cărții" se completează cu nr. si data adresei Bibl. Nat. a României si un nr. de identificare regional dat prin aceea adresă.

7. Se completează coperta - deoarece se face modelul standard pentru tipografie, in format jpg, cu titlu vertical intre cop. IV (aflata la stanga) si cop. I (aflat la dreapta)

8. Volumul tehnoredactat final de editură si coperta, se trimit la tipografie.

9. Autorul poate tipări pe cont propriu la orice tipografie doreşte, respectând tirajul aprobat la punctul 3.

PLATA.

10. Pentru toate aceste formalități de alocare a ISBN, alte edituri cer, de regulă, 200 de lei. Editura Semănătorul cere minim cotizatia de 120 lei + cheltuieli adiacente, vreo 30 lei.

In concluzie, FARA TEHNOREDACTARE (text, corectură, aranjament în pagină, copertă) o carte obişnuită ar costa, 140-150 lei lucrul editurii "Semanatorul", 5-600 lei costurile de tiparire pentru tiraj 100 ex. circa 70 pag., deci pe total cam 600-750 lei pentru a fi in regulă. Puteți lucra la negru mai ieftin dar amenda e cea pe care o vedeți la pag. 37 .

11. Costul pentru tipografia Zoom din Iasi se poate afla la punctul 14.

Daca cineva va tipăreşte mai ieftin, va descurcați cu el, dar respectând TERMENUL de tipărire pe care o sa-l punem în formularul de la pct. 3. Țineți cont că de la aprobare pana la tipărire trebuie minim 15 zile, timp pentru corespondentă si aşteptarea de 10 zile de la Bibl. Nat.

12. OBLIGATII LEGALE

După tipărire, se trimit cele 7+3 carti obligatorii la biblioteci, însoțite de un borderou dat de editura.

13. DISTRIBUTIA

Intre ISBN si codul de bare există doar o legătură de tip comercial, codul de bare nu este obligatoriu pentru ca sa fie cartea in regulă. Asociația Semanatorul nu poate cere cod de bare pentru ca vinde prin magazinul propriu online, nu prin librărie existentă fizic care vinde cu cititor de bare. Si nici n-are rost să ceara autocolante pentru 2-300 de exemplare de carte când firma de autocolante nu executa decât minimum 10000 de autocolante. Cu restul de autocolante n-avem ce face. Daca băgați cartea intr-un depozit de carte, poate cere acel depozit autocolantele.

14. Tiparirea

Tipărirea o faceti individual cu plata direct la orice tipografie gasiti cu preț convenabil. Comparați cu tipografia ZoomCopy din Iasi agreată de AST, unde aflati pretul imediat la acest calculator:

http://zoomonline.ro/programs/calculator-online-tipar/

Dacă vă convine, trimiteți banii în contul nostru, dam comanda si adăugăm costurile FanCurier pentru trimiterea coletelor la domiciliul dvs.

La calculatorul online, trebuie bagate datele bine! Acolo unde e steluță in dreptul casuțelor. Unde e vorba de numar, bagati numar, unde e vorba de litera, bagati litera, nu e nevoie sa bagati exact e-mailul sau numele, sa fie acolo niste litere. La casutele de optiuni, dati clic pe iconita sageata si alegeti moneda, formatul A5,A4 sau A3 iar la TVA alegeti 9% pentru ca atat se cere pentru tiparire carte. Dupa ce bagati toate datele obligatorii apasati butonul calculează. Vi se spune daca ati gresit, vedeti trebuie sa scrie undeva. Aveti grijă sa dati clic la butoane, alb-negru sau color, coperta color simpla sau laminată cu plastic.

15. Reluare informațiile importante

Prelucrarile de care vorbeam mai sus, pag. 1 şi 2 titlu, cuprinsul, coperta, autorii le pot face singuri sau prin tehnoredactorii nostri din Tismana. Tg-Jiu si Bucuresti după o înțelegere la preț. In afară de acest cost, trebuie să plătiți cotizatia de 120 de lei, din care vom cheltui corespondența prin poștă şi online intre Bibl. Nat. a Romaniei - Editura Semanatorul, şi lucrul. Cele 10 carti obligatorii la Bibl. Nat. a Romaniei le trimiteți direct acolo impreună cu un BORDEROU pe care o sa vi-l trimit prin poștă cand va fi cazul.

Cum faceți ca să plătiți editurii, vedeți conturile noastre de la pag. 40.

ARTICOLE DIN

Comentarii politice "Sămănătorul"

http://cleptocratia.blogspot.com/

Vasile Zărnescu - Despre „Declarația de la Budapesta"

http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/05/vasile-zarnescu-despre-declaratia-de-la.html

Vasile Zărnescu - Viorel Roman recidivează

http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/05/vasile-zarnescu-viorel-roman-recidiveaza.html

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

ATENȚIE!

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi unor reviste prietene. Se mai trimite gratuit şi cumpărătorilor prin Magazinul Semănătorul. Tot gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul I. Nr. 6 - octombrie 2011 - Apare la sfârşitul lunii începnd cu data de 1 mai 2011. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente

Primii directori şi fondatori din 1901:
Al. Vlăhuţă
G. Coşbuc

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP
MARIANA BRAESCU SILVESTRI

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro
În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii septembrie, până în data de 25.
Cititi volumul complet la www.editura-online.ro

Proză
Liviu-Florian Jianu - Apostolul Strongu' sau uzina viselor
Cristian Marcel Felea - Copilul care ai fost, Mara
Cristian Marcel Felea - Poveste de-o vară pentru copii

Poezie
CEZARINA ADMESCU - Oglinzi cu memorie
VASILE POPOVICI - Arc de curcubeu
MARIAN GH BENGA - Alter ego
MARIA TIRENESCU - Crochiuri - haiku
VALENTINA BECART - Obsesia deşertului

Critică literară, eseu
AL. Florin Tene - Autoritatea adevărului - Adevărul autorităţii

Teatru
ŞTEFAN DUMITRESCU - Mihai Eminescu
GEORGE ANCA - Neaflarea viezurilor

Anunţuri, felicitări, donaţii, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

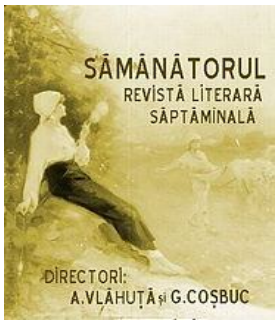

Fondator nou 2007:
ARTUR SILVESTRI

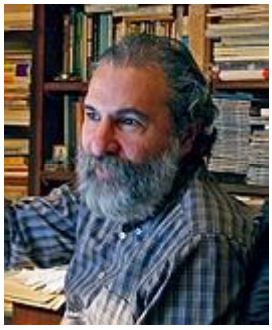

C. A. Rosetti (1816-1885): "Voeşte şi vei putea!" * "Luminează-te şi vei fi!"

Medalia din anul 1913 a lui Carol I, «Voeşte şi vei putea!»

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

Noul "Sămănător":

ÎN CĂUTAREA IDENTITĂȚII!

www.tomoniu.ro

Dintotdeauna în istorie, noi, românii, ne-am căutat mai întâi identitatea apoi a trebuit să luptăm pentru a ne-o păstra. De la Lytouon-Litovoi care împinse tătarii din cnezatul lui Seneslav spre stepele ruse, de la Mircea cel Bătrân care îl lărgi până la "Marea cea Mare", de la Carol I care ne aduse independența punând tunurile să-i cânte la Plevna "muzica ce-i place" (făcându-şi apoi din oțelul lor coroana de rege!) şi până la Regina Maria care-l convinse pe Ferdinand să fie de partea rudelor sale din Anglia şi nu de partea Puterilor Centrale, făurindu-se astfel Marea Unire de la 1918, cum s-ar zice într-o frază, din toate timpurile istoria noastră nu fu decât o luptă.

Aşa fu şi cu "Semănătorul". Cât ar fi vrut "Sămănătorul" veacului trecut să rămână independent sub Vlăhuță şi Coşbuc, până la urmă lorga îi găsi după principii istorice universal valabile propria identitate.

Pentru că nu poți rămâne la o parte de istorie mai ales când interese economice meschine încearcă să schimbe statutul țării tale bulversându-i întreaga istorie, artă, ştiință şi cultură prin legi absurde de funcționare a instituțiilor de stat şi mai ales a acelor legi privind fundamentele democrației: învățământul, justiția, apărarea cetățeanului şi a țării.

Iată de ce am ales ca în revistă să las toată libertatea d-lui prof. univ. Alexandru Melian, cunoscut disident în epoca ceauşistă şi prim creator al sintagmei "Frontul Salvării Naționale", de a deschide - voluntar şi independent - o rubrică aparte numită "In numele speranței"

Pentru că iată, ne-am întors de unde am plecat acum două decenii, rămânându-ne ca atunci doar speranța. Şi tare mi-e teamă să nu fie şi asta una iluzorie pentru că în România singurele cutume sigure care funcționează azi sunt demagogia, minciuna, tupeul, mârlănia, acoperite de o propagandă deşănțată care te calcă pe nervi la tot pasul. Iți intră în surfagerie cu radioul şi televiziunea pe care le-ai plătit obligatoriu, îți intră în dormitor prin infiltrarea ei în "cunoştințele moderne" pe care şi le-a "însuşit" copilul tău la şcoala statului şi te sună la uşă prin făina care ți-o aduce vecina spunându-ți candid: "*- Dă-o mata la porc, că eu n-am. Mi-au dat-o "ăştia" să-i votăm dar are mucegai.*"

Metoda propagandei politice de cea mai joasă speță, încălcând cele mai elementare norme de conduită morală se dovedeşte totuşi al dracului de eficientă. Nu mă refer la primul ei aspect, sesizat de toată lumea şi anume că omul te va vota de ruşine că a primit totuşi câteva alimente gratis.

(continuare în pag. 3)

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, împlindu-se trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul", am considerat că trebuie înființată o nouă revistă "Sămănătorul" unde autorii noştri vor găsi de acum încolo, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, pe trei situri diferite, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC. Recomandam prima variantă, cu link-uri active:

http://www.semanatorul/revista/index.htm — **Format PDF cu linkuri directe**

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm — **Numarul din luna curentă în PLASH**

http://www.scribd.com/semanatorul

Format document scribd

(continuare din pag. 2)

Metoda este mult mai subtilă şi bine lucrată în cele şapte servicii secrete care s-au pus în slujba celor care se văd iar la putere prin fraude la nivel de stat. Ea vizează nu pe cei puțini care primesc "punga troiană" ci pe cei care sunt supărați de felul în care se procedează cu darurile electorale. Electoratul nehotărât, cetățeanul plin de lehamite văzând cum se guvernează haotic țara, e aproape sigur că nu va mai veni la vot. Aici este marea miză a acestor "proceduri electorale" care vor împiedica populația ca să voteze! Iar cum în toate "descentralizatele" s-au pus şefi portocalo-verzui, este uşor de bănuit cum vor vota subordonații acelor instituții vizate de guvern pentru "restructurare". De la traiul comunist cu ciomagul pe spinare dacă nu munceşti, uite ce repede se ajunse la sabia şomajului atârnată deasupra capului.

Absolut totul e o continuă minciună vizând ca efect, perpetuarea la putere a clasei politice: e criză şi de aia dăm "ajutoare", vine criza şi din cauza asta dăm oameni afară de la locul de muncă sau n-avem bani şi trebuie să luăm de la pensionari şi iată cum am ajuns şi la mârlănie, la tupeul de a te prosti în față că tot ce se face, se face în "folosul țării". Să vă mai reamintesc că asta a fost şi lozinca comunistă care ne împingea urechea spre aparatul de radio, doar-doar se va ivi vreo speranță "de dincolo"?

Mijloacele de îndoctrinare politică a populației sunt astăzi extrem de sofisticate! Mulți cred că repetarea prostească şi enervantă în fiecare zi la radio a "evadării într-un city break" denotă doar prostia şi snobismul consilierilor Elenei Udrea. Ehei, lucrurile sunt mult mai profunde! În primul rând, reclama înseamnă "bani de la partid", bani dați pentru posturile de radio şi televiziune ale statului, pe care noi le plătim ca să ne spună adevărul. Ce ne spun însă cu multă subtilitate vedeți şi singuri: invitați ai puterii, chibiți ai puterii, proşti de-a binelea aduşi în funcții subsidiare puterii. Iată cum vrând-nevrând, deschizi radioul pentru muzică şi te trezeşti în reclame absurde şi în emisiuni care te scot din sărite, unde nici o fraza nu trebuie să scape liberă ci întreruptă pentru a fi bine dreasă de "securistul de serviciu la Radio-TV" numit, "moderator al emisiunii".

Am auzit şi lucruri grave! Ca reacție la ce ni se bagă pe nas la posturile centrale de radio şi televiziune, m-am pomenit cu o informație trăsnet venită de la poştă. Există zone din sate şi chiar sate întregi în care oamenii s-au unit şi nu-şi mai plătesc în masă abonamentul Radio-TV. "*N-au ce ne face, suntem mii, vom fi sute de mii, apoi milioane, dracu' l-a pus pe Basescu să ne taie din salarii şi pensii? N-au ce ne face să nu folosim radioul, curentul n-are cum să-l taie, pentru că pe acesta-l plătim deocamdată!*"

Iată cum am ajuns şi la revolte de masă! Dar la ce n-am ajuns, când vedem că disoluția statului nostru "democratic" are loc zi de zi şi ceas de ceas? Iar omul vrea să ştie când vom opri abulia țării.

Lansăm deci la "Sămănătorul" o rubrică nouă, nu numai pentru că avem nevoie de asemenea rubrici cu identitate proprie ci şi pentru a avea un răspuns de la cititorii noştri - autori ai României Tainice şi Tăcute a lui Artur Silvestri - la întrebarea: CARE MAI SUNT SPERANȚELE REVENIRII noastre la un stat normal de drept, intr-o lume modernă şi instruită, o lume cu cetățeni civilizați?

Într-o zi, supărat pe Radio România Actualități, cu penibilele lui emisiuni şi reclame plătite de un guvern care mai are doar doi paşi şi până la genocidul cultural, am trecut pe altă frecvență ca să ascult dedicațiile muzicale care se dau la Radio Oltenia Craiova. N-a murit bunul simț în folclorul român, iubiți compatrioți! Răcoriți-vă inima ascultând real sau pe Internet acest post de radio! Iată câteva extrase:

- dragoste pentru copii: "*Toată viata am strâns şi am adunat/Copilaşii mei să mi-i împac/Am muncit şi-am strâns din greu/Ştie numai bunul Dumnezeu*"

- dragoste de mamă:"*M-ai crescut mamă de mic/Şi-am ajuns băiat voinic/M-ai crescut ca pe o floare/Fără nicio supărare*"

- dragoste de tată:"*Tată ai muncit pe bani/Să ne vezi voinici şi mari/Ai muncit tată din greu/Dar acum e rândul meu*". Sau un cântec în întregime, "TATĂ AZI E ZIUA TA":

Infloresc, înfloresc, florile-n prag
Pentru-al meu părinte drag
Luminează, luminează, mândru soare
Că e zi de sărbătoare

Tată azi e ziua ta
Mă închin în fața ta
Că m-ai crescut cu răbdare
S-ajung om în lumea mare

Ziua ta, ziua ta, e mai frumoasă
Când îți vin copiii-acasă
Nu mai ai nici-o durere
Te simți iarăşi în putere

Eu mă rog, eu mă rog, lui Dumnezeu
Să trăiască tatăl meu
C-a muncit, c-a muncit, o viață-ntreagă
Pe noi mari ca să ne vadă

Comparați cutumele noastre strămăşeşti, dragostea părinților pentru copii şi dragostea copiilor pentru părinți cu măsurile descreierate ale unui guvern care nu ia de la bogați şi îmbuibați aşa cum fac americanii pentru a-şi acoperi cheltuielile sociale ci iau pâinea de la gura copiilor şi pun taxă pe pensii.

Mâine-poimâne se vor lăuda că au contribuit la dezvoltarea folclorului nostru, pentru că iată şi două strofe caracteristice pentru îndemnurile lui Băsescu de a pleca lumea din țară. *"Un batrân cu barbă albă/Stă la poartă şi intreabă/Întreabă pe toți drumeții/Dacă i-au văzut băieții"* sau *"Doi bătrâni plângeau la poartă/Au crescut băiat şi fată/Acum sunt plecați în lume/Au vrut s-o ducă mai bine"*.

Nu credeți că poporul ştie să exprime mai bine realitatea din țară decât toți miniştrii laolaltă cu preşedintele țării, bine inconjurat de liota sa de consilieri incompenți, care-şi urăsc propria nație?

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

Adrese pentru dialog:
in-numele-sperantei@semanatorul.ro
prof-melian@semanatorul.ro

ALTERNATIVA TĂCERII

Pe urmele înțelepciunii populare *(« Dacă tăceai, filozof rămâneai »),* încă din cele mai vechi timpuri s-a perpetuat ideea că *« tăcerea-i de aur »*. Si adesea, oamenii au preferat să tacă, fie pentru confortul lor existențial, fie pentru a rămâne *« filozofi »* sau *« auro-posesori ».* Nu de puține ori, însă, doar pentru că tăcerea putea fi profitabilă celor chemați să vorbească.

Numai că, dacă taci, poți rămâne *« filozof »* dar poți deveni şi complice. Tăcerea e *« de aur »* dar în afară de sursă a bogăției, aurul este şi mobilul crimei.

Pe de altă parte, nu e de ignorat că, uneori, **tăcerea este un răspuns**. Când cuvintele intră în agonie, infectate de viruşii minciunii, ai linguşirii şi ai demagogiei, a tăcea înseamnă a nu deveni complice. Înseamnă a rezista acolo unde dictatura te invită cu cinism şi ispitiri să intri în spitalul ei de boli infecțioase. Dintr-o asemenea conştiință s-a născut poezia mea scrisă în 1985:

TACERE

Când a intrat rostirea în beată agonie
şi zâmbete stârneşte vătafilor durerea,
din mâlul deznădejdii pândeşte insomnia
şi peste grai pogoară îndoliat tăcerea.

A-ngenunchiat strivită arhaica mândrie,
tăriile de jertfă s-au închircit mizere
şi-n lumea stafidită sub vânturi de pustie
nu poți scăpa de tină decât doar prin tăcere.

De-aceea dorm în mine cuvinte nerostite
visând, naive poate, la zori de primăveri,
de-aceea flori de suflet cu-aromele cernite
îşi freamătă preaplinul în rouă şi tăceri.

25 sept. 1985

(continuare în pag. 5)

Când ai câştigat însă libertatea cuvântului, şi noi ştim cu ce preț, a tăcea devine o infirmitate morală. E adevărat, asta nu înseamnă că a vorbi oricum, în numele a orice şi în slujba oricui reprezintă o virtute.

Pe de altă parte, nu trebuie uitat nici o clipă că adevărata validare a omului este dată de faptele sale,mai mult decât de vorbe.

Cum la vârsta mea, a făptui în slujba semenilor este dificil şi în principiu neperformant, oferindu-mi-se ocazia să faptuiesc prin **cuvânt**, fără cenzură, conform idealurilor şi credințelor mele, am socotit că mă aflu în fața unei datorii.

Cuvântul, aşa cum l-a sacralizat Dumnezeu, poate zidi ori poate demola, poate întemeia ori poate neantiza. Depinde care dintre componentele bi-polare ale ființei noastre devine purtătoarea de mesaj. In acest colț de revistă virtuală, în lumina simbolică a numelui pe care a înțeles să-l adopte şi să-l onoreze (*Sămănătorul*), propun cititorilor, şi ei virtuali, transpunerea în cuvânt, - ziditor şi întemeietor – a gândurilor şi a sentimentelor unui om care n-a trecut prin viață ca un geamantan prin gară şi care ar dori ca în răgazul rămas înainte de ultima pribegire, să dăruiască celorlalți, - eventuali semănători de idealuri, de frumuseți şi de alinări – roadele unei experiențe dramatice şi prinosul unei binecuvântări dăruitoare.

Titlul rubricii - IN NUMELE SPERANTEI - marturiseşte orizontul în care îmi invit cititorii. Cum speranța este, după părerea mea, echivalentul interior al soarelui, adică acea forță fără de care viața devine imposibilă, în numele ei ating claviatura ordinatorului pentru a-mi metamorfoza în cuvânt gândurile, sentimentele, aspirațiile. In numele ei aş dori să rodnicească însăşi disperarea care nu e până la urmă decât un fruct al speranței agresate. Disperarea provocată de o revoluție trădată, de o țară încăpută pe mâna unor negustori, adesea fără minte, mai totdeauna fără suflet şi conştiință, din când în când, mafioți de cea mai joasă speță – disperarea în fața demolatorilor de cultură autentică, de şcoală înțelept modelatoare, de sport încăput pe mâna unor derbedei cu bani, disperare față de o justiție bolnavă şi molipsitoare.

Ceea ce trebuie încercat însă mereu este să nu ne lăsăm pradă disperării, ci convingerii că din disperare, speranța poate renaşte aproape totdeauna, ca pasărea Phenix sau dacă vreți, ca planta din fructul rodnicit de pământ.

In această zare mi-aş dori să înflorească cuvântul şi să-mi găsesc confrații întru Bine, Frumos şi Dreptate.

Alexandru MELIAN

Trimiteți prof. univ. dr. Alexandru Melian pe adresa prof-melian@semanatorul.ro propunerile şi sugestiile dvs.

Regina Maria (Căsătorită cu regele Ferdinand în 1892)
Născută 3 oct. 1875, castelul Eastwel Park, comitatul Kent
A avut un mare rol în convingerea lui Ferdinand, şoviălnic ca prusac, ca să intre în război alături de Anglia, Franța şi Rusia şi nu alături de Germania şi Austro-Ungaria, realizându-se astfel, epopeea Marii Uniri de la 1918.
Caseta cu inima ei a fost luată de la Balcic de către sora ei Ileana şi adusă la Bran. Din 1970, caseta se află la Muz. de Ist. Bucureşti.

CRISTIAN MARCEL FELEA

Copilul care ai fost, Mara

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZÃ

COPILUL CARE AI FOST, MARA

Clipind, ai acoperit drumul dintre
ochii tăi şi ai mei cu o fluturare de pleoape.
Zâmbind, ai acoperit drumul dintre
buzele tale şi ale mele, aducându-le aproape.
Iubindu-mă, ai acoperit drumul dintre
inima mea şi a ta cu o curgere de lumină,
te-ai aşezat alături de mine, cuminte
iar eu am zâmbit şi te-am luat, simplu, de mână.
Am înțeles, am spus cuvinte să te alinte,
am luat cerul de-o stea să ne acoperim împreună.

Asista impasibilă la toată forfota din jurul ei şi se mişca mecanic, după cum îi cerea unul sau altul din cei apropiați. Erau oameni mult mai implicați în eveniment decât ea, aparent cel puțin, iar unii din ei se manifestau cu gesturi energice. Le urma îndemnurile, şoptite în cadență rapidă şi se executa docilă, cu totul în afara felului ei de a fi. Socotea că nu poate depăşi asemenea momente decât urmând un anume ritual de purificare, în care toate simțurile îi sunt anesteziate de marea ei durere şi voința i se frânge şi se ascunde sub gesturi ce-i sunt impuse din afară.

Privea trupul împuținat din cele patru scânduri îngrijit lăcuite ale sicriului şi nu simțea nicio legătură cu el. Doar o imensă părere de rău. Se apropie şi începu să aşeze florile aduse pentru ultimul drum de prietenii tatălui ei, acoperindu-i trupul. Voia să lase să i se vadă doar fața, pentru că-i părea încă vie şi frumoasă. Mai păstra acele tăieturi şi cute de expresie ce-i dădeau aerul lui hotărât din totdeauna şi creau iluzia unui somn aflat pe sfârşite.

Apoi veni cineva care adună florile şi le aşeză unele peste altele, la picioare, cu gesturi grăbite şi neglijente. Voia să se ridice şi să le risipească din nou pe trupul tatălui ei, dar în jur forfota se înteți şi simți că o lasă tot mai mult puterile. Îl chemă pe Dan şi-i ceru să o scoată afară. Sprijinindu-se de el, ieşi în aerul înghețat de februarie şi se miră de-un soare vesel şi indiferent. Era ca un obiect de decor, pentru că lumina lui nu avea pic de căldură şi, cu toate astea, o făcea să se simtă bine.

Dan aruncă țigara abia începută şi o strivi sub talpă, apoi o luă de braț. „*Să mergem, a intrat preotul!*” Îl urmă şi pe el cu aceleaşi gesturi mecanice cu care i-a urmat până acum pe toți cei care i-au cerut să facă una sau alta. Dan se strecura printre cei adunați, făcându-i loc cu gesturi ferme, aducând-o împreună cu familia. Îşi fixă privirea pe mâinile încrucişate ale tatălui ei şi începu uşor să plângă. Dan o luă de după umeri şi se simți recunoscătoare pentru gestul lui.

Ajunsă acasă, simți în primul rând nevoia să scape de toate hainele de pe ea. Până şi lenjeria îi era cernită şi se gândea că ea nu e aşa, nu are nevoie ca o culoare să-i sublinieze starea sufletească. Şi-o lepădă şi rămase goală. În dormitor ardea o singură veioză, dar era suficient ca, privind pe fereastră, să-şi vadă reflectat propriul chip. Era ca un spectru şi recunoştea îl el ochii tatălui ei.

Fusese pentru ea special. Un om straniu, greu de înțeles pentru cei mai mulți, chiar şi pentru mama ei, în ultima parte a vieții. Dar nu şi pentru ea. Putea să-l înțeleagă chiar şi atunci când o lungă tăcere îi cuprindea pe amândoi. Nu aveau nevoie de prea multe cuvinte. Doar de priviri, de teme de gândire. Nu-şi vorbeau fără rost şi simțea cum el îi timitea mereu energie şi încredere. O căldură ce

nu avea nevoie, în pasajul său, de gesturi. Şi apoi zâmbete, zâmbete însoțite de o sclipire aparte în ochii lui.

Când era copil, venea seara să o acopere şi-i spunea simplu, noapte bună. Atât. Dar era suficient să alunge nălucile din colțul camerei, să-i dizolve temerile şi să-i limpezească visele. Când a crescut, o asista seara în tot felul de lucruri mărunte: la ştersul vaselor, la televizor, comentând puțin noutățile zilei, sau unele lecturi. Era ca şi atunci când se juca înainte de culcare cu ursuleții ei de pluş. Acum devenise el ursulețul ei de pluş. Şi se juca cu el asemeni unei domnişoare, manevrându-l imperceptibil şi bucurându-se când el ceda, cât de puțin, în favoarea ei.

Se privea în fereastră şi ştia că are o datorie față de el, pe care nu o va putea plăti toată viața ei. Sau doar în timpul vieții ei. Îi ceruse mereu să fie fericită, şi-şi trăiască viața deplin şi mult timp nu-l înțelesese. Când i-l prezentase pe Dan, mândră şi fericită, îi citise o umbră în ochi. „*Îl iubeşti?*" „*Sigur că da!*" Se plimba prin cameră cu mâinile împreunate la spate şi nu se dădea bătut: „*Îl iubeşti atât de mult încât să simți că nu ai vrea să mai iubeşti în viața ta un altul?*" Întrebarea i se păru fără rost şi-i răspunse în fraze lungi şi patetice. Apoi renunță, gândind că o să-i treacă.

Nemulțumirea nu i-a trecut niciodată. Dar nu i-a arătat vreodată lui Dan, prin cuvinte sau gesturi, că nu ar fi bărbatul pe care şi l-ar fi dorit pentru fata lui. Mult timp a crezut că este vorba doar de-o gelozie prostească a unui bărbat, tatăl ei, față de alt bărbat, soțul ei. Că orice bărbat şi-ar fi găsit, tatăl ei s-ar fi comportat, mai mult sau mai puțin, la fel. Dar s-a înşelat, desigur, iar timpul i-a adus dovada mult mai repede, poate chiar prea repede. A devenit conştientă de lucrul ăsta într-o seară în care toată familia era adunată în jurul mese, sărbătorind. A schimbat atunci cu el o scurtă privire, cu care l-a rugat să o ierte. Nu, nu Dan era bărbatul pe care şi l-a dorit. Nu doar că nu-l mai iubea, dar aflase acum, căutând cinstit în inima ei, că nu l-a iubit niciodată. Dar cum putuse el, încă de la început, să ştie asta? N-a vrut, sau n-a putut să-l întrebe, iar de acum nu v-a mai afla niciodată.

Se cuibări în aşternut, frântă de oboseală, întrebându-se dacă va putea să adoarmă. Bărbatul de lângă ea adormise deja, respirând greu. Îi plăcea să-l privească dormind somnul lui greu. Avea spatele frumos, cu linii ferme şi forme pregnante. Îşi trecea degetele uşor, să nu-l trezească, peste muşchii brațelor sau ai spatelui şi ştia că are în patul ei un exemplar splendid de masculinitate. O excita grozav lucrul ăsta şi nu de puține ori îşi lăsa degetele celeilalte mâini să exploreze propria-i intimitate, producându-şi plăcerea pe care ar fi putut să i-o ceară lui. Dar se simțea mai bine aşa, furând-o. Nu făcea dragoste cu soțul ei, ci cu EL, bărbatul cu spatele frumos şi cu o mie de chipuri. Bărbatul care nu a venit niciodată la ea decât în somn, pentru că după trezire toate acele linii şi forme nu erau decât Dan. Iar strălucirea şi misterul lor se golea în imaginea celui pe care ştia că nu-l mai iubeşte şi se întreba dacă nu-i murise ei înainte de toate ceva în suflet, pentru că nu putea fi doar el de vină.

Citiți mai departe în volumul Copilul care ai fost, Mara integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/C_M-Felea-Copilul_care_ai_fost-Mara.pdf

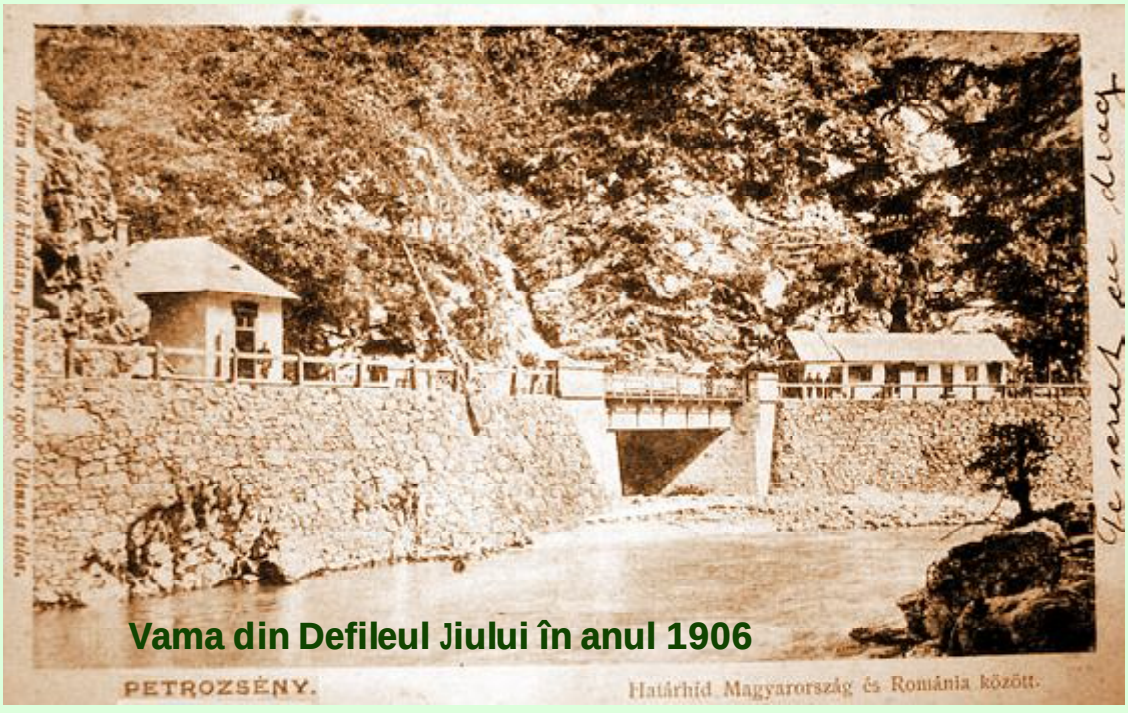

Vama din Defileul Jiului în anul 1906

Liviu-Florian Jianu

Apostolul Strongu' (cel mare) sau uzina viselor

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

Dacă Dumnezeu a existat şi a făcut lumea în 7 zile, apostolul Strongu' avea o misiune dificilă: să arate cine este stăpânul ei Sfântului Mitică Le Grand.

"Nimeni nu te va ajuta. Nimeni nu te va învăța . Toți vor fi împotriva ta. Va trebui să găseşti căi pentru a-ți realiza scopurile, împotriva tuturor. Trebuie să fii foarte, foarte inteligent…"

Oare, din ce teorie sociologică este desprinsă această cugetare adâncă a Apostolului? Din cea care consideră că oamenii vor să muncească, le place munca, munca îi bucură, sau din cea care consideră că oamenii fug de muncă, sunt leneşi, şi trebuie obligați să muncească, motiv care le provoacă o suferință psihică şi trupească? După îndelunga experiență duhovnicească, pot să spun că nu ştiu ce credea apostolul, dar cu siguranță, lângă el munca devenea o bucurie a suferinței, şi psihică, şi trupească.

Apostolul Strongu', aidoma Sfântului Mitică le Grand, face parte din categoria dirijorilor care vâslesc din toate puterile, din mâini, din picioare, în fața unei orchestre care tace. Pentru bani. Din când în când, câte un sunet banal mai răzbate dintr-un oboi, clarinet sau chimval.

Mă aflu în preajma unui eveniment care dezlănțuie pasiuni în Uzina Viselor: negocierea aripilor. De aceea, o privire în urmă este un lucru necesar, pentru evitarea greşelilor viitoare.

1. Am plecat în Kortinia acum 7 ani. Condițiile erau extraordinare pentru un om care gustase din paradoxurile Institutului de Înalte Studii Morale în propria țară. Salariu în țară şi 9 dolari pe zi în cele două luni de pregătire afară. Plus cazare, chiar dacă într-o cazarmă cu paturi suprapuse, dar curată, şi mâncare, gratuite. Plus o maşină de spălat pe scară.

Şeful de proiect de rugăciune kortinian, şi Sfântul Mitică le Grand, au găsit de cuviință să ne ceară să învățăm limbajul Progres, de rugăciune, în cinci zile. Nu comentez. Mai întrebați. După două săptămâni programam binişor. A fost chemat un expert să analizeze ce am scris. A fost plăcut impresionat. Mi-a întrevăzut un viitor fericit. I-am spus că sunt sceptic. Nu a înțeles. Ce altceva îmi rămâne acum, după 7 ani, decât să mă explic.

În primul rând, şeful de proiect mi-a modificat proiectul de trei ori. După fiecare maraton spre finiş care mă epuizase. După o lună, nu mai munceam decât eu. Un coleg mai tânăr, abandonase. Alți doi colegi, erau specialişti. Se ştie că specialiştii nu muncesc. Se roagă doar, şi – aşa cum fac şi eu, ajuns după 7 ani,

specialist - comentează.

După 5 ani, Sfântul Mitică Le Grand mă întreabă: "Frate X, Apostolul Strongu nu înțelege ce se întâmplă? Cum dv – care aveți referințe excelente din Kortinia – nu aveți rezultate în Calicia?"

Sfânta ipocrizia este dublă, după umila mea opinie. În primul rând, nici un kortinian nu mi-a propus, după 2 luni de munca în Kortinia, să lucrez în aceleaşi condiții pentru Uzina Viselor, deşi eram un sclav plătit la o zecime din prețul unui kortinian. Chiar dacă aveam referințe excepționale. De ce oare ?

Nici în Calicia referințele excepționale nu erau o bună recomandare. Puteau – bunăoară – să mişte un sfânt scaun mai jos pe organigramă.

Pe două direcții – şi interne , şi externe – o calitate excepțională deranja. Din păcate, ca să trag această concluzie mi-au trebuit 7 ani, şi mai multe colaborări, sub glorioasa direcțiune Le Grandiană, apoi Stroangă, cu Institutul de Înalte Studii Morale. Desigur, dacă l-ai fi întrebat pe Sfântul Ciupiban, în condiții de dialog ideale, el ți-ar fi spus că Sfânta organigramă este un concept depăşit moral, şi sfântă ar fi organizarea pe obiective date şi realizate. Cum nici o tabără – nici calică, nici kortiniană – nu avea sinceritatea să recunoască faptul că atunci când nu se roagă cu har, trage mâța de coadă, icedia continua, pe sfântul maslu al mântuitorului salariu.

Deşi simula toate metodele moderne de rugăciune (vezi brain-storming-ul), sistemul piramidal neglija unul fundamental, mai bine zis îl ducea până la ridicol: stimularea ucenicului. În locul acesteia, prefera salarizarea din belşug a unui vătaf care învăța pe genunchi şi arta stupăritului, şi avea misiunea să culeagă toată mierea de la supuşi.

2. "Ce vor aceşti oameni ?" Iată întrebarea pe care Apostolul Strongu' (cel Mare) i-o punea sfântului Mitică le Grand, cu nedumerită mirare. Desigur, nu pot răspunde, ca pe vremea revoluției franceze, cu deviza: " libertate, egalitate, fraternitate".

Ce se întâmpla ? Apostolul avea pretenția ca toată lumea – redusă la gri – să lucreze chiar şi 10-12 ore pe zi la ceea ce nu avea ce lucra. Căci – la drept vorbind – ideile apostolului se opreau la coada de mătură, în privința rugăciunii pe calculator, şi la ceea ce conspecta din literatura de specialitate, sau i se prezenta. Adică, iertat să îmi fie cuvântul, în specialitatea de care se ocupa, Apostolul Strongu era o nulitate sfântă. În ceea ce priveşte acțiunea de inovare a rugăciunii, apostolul fotografia ceea ce nu era lucios vopsit prin décor. Comanda vopsirea. Fotografia.

Şi punea cele două ipostaze – înainte şi după – la panou. Coeficientul cu care înmulţeai salariul unui mucenic, pentru a-l afla pe al Sfântului Mitică Le Grand, era 10. Cu acelaşi coeficient îl înmulţeai pe al Sfântului Mitică Le Grand, şi îl aflai pe al Apostolului Strongu. Împreună, cei doi încasau cât întreaga abaţie la un loc. Şi mai rămâneau neocupate pe organigramă 10 locuri.

Cred că aceşti oameni îşi visau locul: în Iad, în rai, sau în literarul purgatoriu. Pe care nici Sfântul Mitică le Grand, nici Apostolul Strongu, nu aveau nici bugetul, nici caracterul să li-l ofere. Dumnezeu făcea regula jocului. Şi trişa.

3. Sindicatul călugăresc conduce prin puterea masei. Indiferent de decizii, ele sunt tributare populismului: care nu impune adeseori nimic. Nici măcar respect.

Patronatul este bicefal: capul mare, kortinian, comandă capului mic, calic. Care este un arendaş servil.

"Cine uită, nu merită". Spunea Iorga. Îmi aduc aminte cu plăcere o seară în care o mulţime de oameni, îmbrăcată în costume tradiţionale, lungi, largi, vocifera în cazarma din Mincion în jurul unui inginer. Erau indieni. Au refuzat să mai vină la lucru din acea zi. După o oră de discuţii viu colorate, inginerul a dat telefon în ţară şi a comunicat decizia grupului. Iniţiativa lor a fost validată. Motivul? Pe contractul lor de muncă scria formare, la 4 dolari pe zi. Nu rugăciune pe linia de asamblare. Protestul lor a stârnit vii dureri de cap kortinienilor. Indienii nu au revenit în fabrică decât după ce au obţinut 2 dolari pe zi în plus.

Am admirat coeziunea de grup a acestor oameni slabi, negricioşi. DAR UNIŢI.

Prin antiteză, la sfântul mucenic Nicolai, actualmente director de abaţie, un grup de ucenici a vociferat într-o zi în cantină: "carnea este stricată!" Se pare că avea miros, deoarece kortinianul care aproviziona cantina, din galben la faţă, se înroşise copios. "Este stricată? a spus Nicolai. Nu este stricată, fraţilor! Iată, o mănânc eu!" şi a molfăit o bucată, fapt care a produs o emulaţie spontană la rugăciune kortinianului. Inutil de spus că oricât de stricată ar fi fost, Nicolai ar fi mâncat-o. Era calic, subinginer, şi şef de grup.

Citiţi integral volumul Apostolul Strongu' (cel mare) sau uzina viselor **la adresa:**
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Uzina_viselor.pdf

CRISTIAN MARCEL FELEA

Poveste de-o vară pentru copii

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

POVESTE DE-O VARĂ PENTRU COPII

Unde facem cunoştinţă cu Bunicul Broscoi
şi marile întâmplări prin care va trece
pentru a salva Universul. Îi vom mai cunoaşte
pe Ana şi Ioan şi pe bunicul lor înţelept

La început era întuneric şi aşa a rămas milioane de ani, până când lanterna Bunicului Broscoi a aruncat o rază de lumină care a schimbat totul. Munții creşteau, dar nu ştiau până unde, pentru că nu vedeau nimic. Apele curgeau, dar nu ştiau dacă o fac la deal sau la vale, pentru că nu vedeau nimic. Melcii, singurii care trăiau pe Pământ în acele vremuri, îşi târau casa în spinare fără să ştie dacă urcă sau coboară, dacă urmează un drum, sau dacă întâlnesc o cale ferată pe care ar fi bine să nu o traverseze înainte de a se asigura că nu vine un tren grăbit. Şi toate astea pentru că nu era lumină.

Pământul se obişnuise aşa, în întuneric, deşi îi fusese destul de greu în primul milion de ani. Văzuse şi vremuri mai bune, pentru că Dumnezeu când l-a creat a făcut-o cu lumina aprinsă. A muncit la el şase zile şi şase nopți, după care în a şaptea zi a luat o pauză ca să-şi admire opera. I-a plăcut imediat ce-a făcut, pentru că Pământul era aproape rotund, doar puțin mai turtit la Polul Nord şi la Polul Sud şi mai umflat în pântece la Ecuator, dar în rest era absolut perfect.

Avea Oceane şi Continente, care se purtau cumsecade şi erau destul de cuminți. Oceanul Atlantic se juca liniştit cu Oceanul Pacific, iar Continentele gemene America de Nord şi America de Sud stăteau şi priveau liniştite, ținându-se de mână, la jocul lor. Doar aplaudau entuziasmate atunci când li se părea că Oceanul Atrantic, sau cel Pacific, reuşeau câte o piruetă elegantă peste Continentul înghețat Antarctica.

Continentul Europa şi Continentul Africa au hotărât singure să-şi instaleze o piscină cu delfini, aşa că i-au făcut loc între ele şi-au numit-o Marea Mediterană, iar Dumnezeu a râs de-i tremurau mustățile, de-o aşa poznă. Mai ales că delfinii erau foarte drăgălaşi şi făceau giumbuşlucuri sărind într-una prin apă şi stropind malurile celor două Continente. Amândouă erau încântate de isprava lor.

Singurul Continent-bebeluş era Australia, căruia Continentul-mamă Asia îi pusese vesta de salvare şi-l lăsa să se îmbăieze în Oceanul Indian, dar cu grijă să nu sară cumva de la trambulină şi să-i stropească pe cei din jur, pentru că ar fi dat dovadă de proastă creştere. Asia era foarte grijulie cu Australia, care avea cârlionți de corali şi ochii albaştrii-azur, cumpărându-i o acadea de Noua Zeelandă pentru că era cuminte şi îi zâmbea frumos chiar şi Oceanului Arctic.

Pe când Dumnezeu admira mulțumit şi satisfăcut toate lucrurile bune şi frumoase pe care le crease cu mâinile lui plămădind Pământul, de la etajul întâi al atelierului veniră în vizită alte opere ale sale mai vechi: Saturn, scuturându-şi cu mândrie inelele lui de gheață diamantată (un unicat în Univers) şi Jupiter, cu mâinile la spate şi cu burta lui respectabilă îmbrăcată într-o vestă roşiatică ce-l cuprindea cu greu. Jupiter avea în buzunarul vestei un ceas rotund pe care-l numea „Cea-mai-mare-furtună-din-sistemul-solar”, dar nimeni din atelier nu avea habar de ce. Era un ceas frumos, cu cadran schimbător de la roşu închis la albastru brăzdat de fulgere, dar toți cei care-l văzuseră deja se cam săturaseră ca Jupiter să continue să-l fluture ostentativ pe sub nasul lor.

De altfel Jupiter era un tip sâcâitor şi cam plin de el. Şi de astă dată, după ce el şi Saturn studiară curios noua creație a lui Dumnezeu, tuşind uşor, Jupiter deschise vorba:

- Scuză-ne Stăpâne şi Creatorule, lăudate fie-ți mâinile tale făcătoare de minuni, dar ce este această nouă... sferă, pe care tocmai ai terminat-o?

Dumnezeu se scărpină uşor în cap, îşi împinse ochelarii în sus, spre rădăcina nasului şi, privindu-l pe Jupiter cu atenție îi răspunse:

- Sfera de care vorbeşti nu are încă un nume. Mă gândesc să-i pun numele Pământ, dar nu e ceva hotărât. Va fi un fel de... frate al vostru.

- Frate? zise Jupiter. Şi să-l cheme Pământ? Hm, nu-mi place deloc ideea asta!

- Nici mie, deloc! sublinie cu largi clătinări din cap şi Saturn, scuturându-şi inelele.

- Apoi, reveni în discuție Jupiter, ce fel de nume e ăsta, Pământ? Sună ciudat şi, chiar dacă nu am urechi, tot mi se pare că rostirea lui nu face niciun fel de ecou, nu are niciun pic de muzicalitate!

De astă dată Dumnezeu se încruntă şi se ridică din jilț, plimbându-se sever, cu mâinile la spate, prin atelier. Jupiter şi Saturn tăceau încurcați, pentru că îşi dădură seama că au făcut o greşeală care l-a supărat pe Creator. Aşadar tăceau şi aşteptau. În cele din urmă Dumnezeu grăi:

- Sunt mirat că voi, care sunteți tot creații ale mele, îmi vorbiți în felul ăsta de fratele vostru mai tânăr. Pe tine, Jupiter, te urmăresc de mult. Ai minte, am văzut asta, dar te porți de parcă n-ai avea. Îți place ca toți cei din atelier să te admire şi să te laude, iar asta arată un defect de caracter. Nu ştiu dacă eu am greşit când am amestecat în materia din care te-am făcut şi praf de stele, sau dacă e un defect de educație.

Jupiter îşi drese glasul ca pentru a spune ceva, dar întâlni privirea severă a lui Dumnezeu, care-l țintuia pe deasupra ochelarilor şi îşi înghiți vorbele. Dumnezeu continuă:

- Mă uit la tine cum te împodobeşti cu Sateliții tăi şi te mândreşti cu ei de parcă tu i-ai fi făcut şi nu tot Eu. Chiar deunăzi Europa şi Junona mi s-au plâns că îți place ca ei să asiste la trezirea ta de dimineață şi să-ți ureze în cor „Bună dimineața!”, de parcă ai fi un rege. Sunt mâhnit de toate lucrurile pe care le aflu despre tine, Jupiter! tună cu voce gravă Dumnezeu.

Jupiter lăsă capul în jos, în timp ce scoase din buzunarul vestei ceasul „Cea-mai-mare-furtună-din-sistemul-solar” şi se juca nervos cu lănțişorul lui.

- Iar tu, Saturn, nu eşti decât o copie şi mai nereuşită a fratelui tău Jupiter, pe care nu cauți decât să-l imiți în cel mai nefericit mod cu putință!

Pe măsură ce vorbea, glasul lui Dumnezeu deveni de tunet, iar planetele celelate începură să se rostogolească prin atelier speriate, adunându-se în grabă să vadă ce s-a întâmplat: „Doamne, Stăpâne şi Creatorule, cine te-a mâniat?” Veniră unul după altul Neptun şi Venus, Mercur şi Pluto, iar apoi ajunseră şi Marte împreună cu Uranus.

- Se mai găseşte cineva printre voi care nu este mulțumit de noul vostru frate, Pământ?, întrebă Dumnezeu. În atelier se aşternu tăcerea, pe care Venus o rupse în cele din urmă, cu voce tremurată, printr-o constatare:

- Dar noi nu ştiam că avem un frate!

- Tăcere! tună Dumnezeu, Tăcere şi iar tăcere! A fost dorința mea să mai creez o planetă şi să-mi împodopesc cu ea atelierul! Nu trebuie să vă dau vouă socoteală!

Se aşeză din nou în jilț cugetând. Planetele se adunară într-un colț al atelierului, doar Pământul rămase singur şi stingher în mijlocul atelierului.

- Soare, grăi în cele din urmă Creatorul, unde eşti Soare?

Din înaltul atelierului coborî în toată spendoarea lui, ca o sferă de flăcări, Mărețul Soare, iar planetele îşi feriră cu grijă fața de pala lui dogoritoare de foc şi lumină.

- Planetele mi-au pus la îndoială creația pentru că am hotărât să mai plămădesc şi să le adaug încă o planetă, pe care am numit-o Pământ.

- Este voia Ta Doamne, Tu ne-ai creat pe toți!

- Ai grăit ca un înțelept, ca un copil adevărat, Soare! Se vede că eşti făcut în întregime din praf de stele şi că am pus în tine toată înțelepciunea Bătrânului Univers.

Continuare în volumul care se poate citi integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/C_M_Felea-Poveste_de_o_vara.pdf

Valentina Becart

Obsesia deşertului

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Din jurnalul unei zile

(scriu cu fire de praf...)

Îţi scriu cu fire de praf...
atât a mai rămas într-un deşert de gânduri
să nu te miri
dacă răvaşul meu va ajunge cu întârziere
n-a mai trecut demult
cineva...
prin această întindere liniştită, pustie
şi primejdioasă
se mai rotesc vulturii din când în când...
privirile se lovesc de lumina aspră,
apăsătoare
îmi stăpânesc lacrima ce mi-ar smulge
un „ultim strigăt” –

Mă grăbesc să-ţi scriu
vânturile sunt necruţătoare cânt te aştepţi
mai puţin
nori de praf
acoperă cerul coborât mult prea jos...
ca o ameninţare
eu stau pe o piatră arsă de soare
sufletul mi-e prins de flăcările
tăioase ale amiezii...

Aş vrea să ştii..
deşertul e un „vampir”(nelegiuit)
cu sângele ce mi-a rămas
voi semna scrisoarea
ce ţi-o trimit
să nu te miri!
citeşte-o cu îngăduinţă şi nu lăsa
lacrimile să „şteargă” ultimele fire de praf...
e o rugăminte...

20 mai 2011

Regăsesc cuvântul

Azi ca totdeauna
regăsesc
cuvântul…
şi mă duc cu gândul
la umbra de ieri…

Mi-e inima senină
şi lină adiere-i
vântul…
şi din harfa-i veche
pentru tine’ngână
ca o mângâiere
cânt fără pereche:
„ numai iubirea
te prindă
în mreje stelare
doar glasul ei
să-ţi fie chemare,
chemare!”...

2008 (refăcut in 2011)

Grafica : Mihai Cătruna

Din jurnalul unei zile

(Ierburi de leac)

Am primit în dar - de la “ursitoarele ”ce
mi-au vegheat primele clipe
un cufăr vechi…
îl purtam cu mine pretutindeni
nimeni nu ştia, nici eu nu bănuiam că atâtea comori necunoscute
aşteptau dezlegări…
urcam zilnic crestele munților şi culegeam ierburi de leac
am deprins această taină… de la ființa cea mai bună…
neobosită, aduna de pe cele mai înalte culmi
“buruieni miraculoase” pentru ziua de mâine…
“să nu uiți” îmi spunea…
mâine te vor aştepta în văi adânci – îngerii negri –
tu să fii pregătit cu leacuri nemaivăzute pentru deochi!”…
astăzi
urc singur – cu inima frântă – crestele abrupte
mama a coborât (nu demult) întristată spre vale…
şi nu ne-am mai văzut
s-au strâns anotimpuri grăbite sub paşii mei pustiiți
cufărul vechi - purtat în suflet - a devenit o povară
flăcări zbuciumate îşi căutau izbăvirea
am coborât în vale
şi mi-am lăsat inima “pradă” ingerilor negri…
târziu, m-a ridicat din beznă
un Înger alb…
arătându-mi cărările însorite cu ierburi de leac
mâinile…
am recunoscut mâinile aspre – ce purtau cu ele credința în vindecare
era ea…
comoara regăsită…
regăsită…

1 iulie 2011

Să muşc din linişte...

Să muşc din linişte
ca dintr-un măr
desprins din pomul venerat
de mine
… şi-nlănțuiți
agonize-vom
nebănuind
că prima zvâcnire
va naşte în tine
un monstru…

Eu mai aştept
cu ochii deschişi
întoarcerea
în visul fără coşmaruri…
… prea multe daruri
iubito,
rotunjite în sânul
unui măr
ce-a risipit liniştea
nefăcutului…
nefăcutului…

31 august, 2011

Grafica : Mihai Cătruna

Citiți Obsesia deşertului integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Valentina_Becart-Obsesia_desertului.pdf

În această lună
două pagini cu
DESENE vechi!

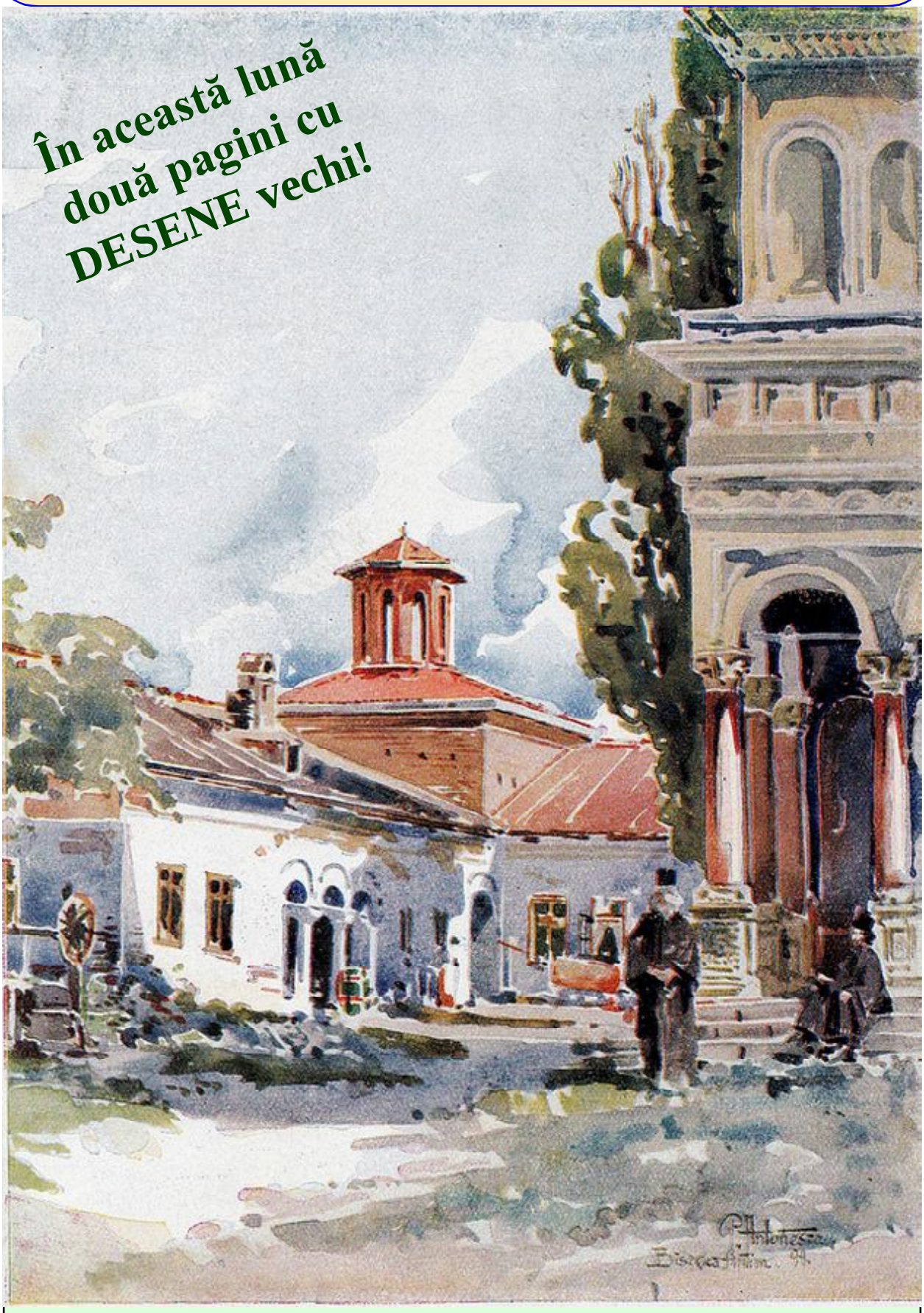

BUCUREŞTI - BISERICA ANTIM
Acualelă de P. Antonescu, anul 1894

Gravură de Doussault, anul 1843

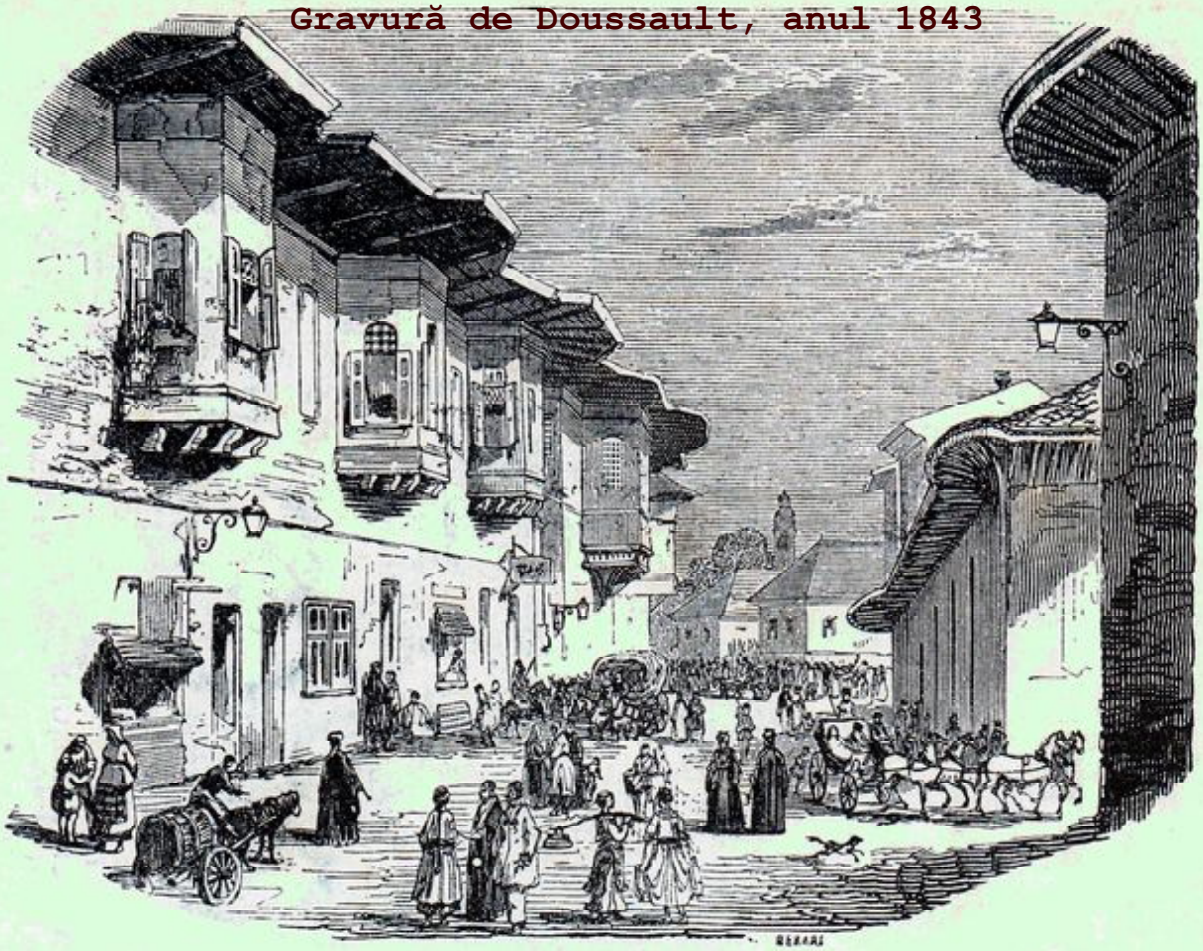

BUCUREŞTII DE ALTĂ DATĂ

BUCAREST D'AUTREFOIS — *UNE RUE*
Gravure d'après Doussault — 1843

OLD BUCHAREST — *A STREET*
Engraving after Doussault — 1843

Gravură de Bouquet(1807-1890)

Entre 1839-1845 il visite successivement la Sicile, la Grčce, l'Asie Mineure, Constantinople, la Moldo-Valachie, la Hongrie, l'Algérie

BUCUREŞTII DE ALTĂ DATĂ
BISERICA SFÂNTUL GHEORGHE

BUCAREST D'AUTREFOIS — *ÉGLISE SAINT-GEORGES*
Gravure d'après Bouquet

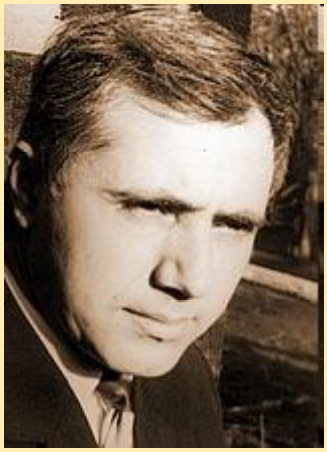

Vasile Popovici

Arc de curcubeu

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Gândind la voi

De tine-mi este dor, măicuța mea.
Mi-e tare dor şi plâng
Şi-aşa de mult, ce mult aş vrea
În brațe să te strâng!

Un om care-a venit din sat
Mi-a spus că plângi şi-ai mai slăbit.
Şi că, şi tata-i supărat
Şi înc'-un fir de păr i-a mai albit.

N-aveți o treabă-n târg şi voi
În săptămâna care vine?
Ce mult m-aş bucura, cât doi,
C-a dat norocul peste mine!

Eu am de învățat, nu pot
Să trag o fugă pân' acasă.
Aş vrea să fug de-aici, să fug de tot,
Dar e ceva ce nu mă lasă.

N-aş vrea să calc dorințe, ale voastre.
E ca şi cum aş încălca un jurământ.
Voi merge până-n pânzele albastre,
Chiar de ar trebui să fac cu iadul legământ!.

Noiembrie 1953

Iarnă

Ninge iarnă peste sat,
Viscol şi zăpadă.
Crivățul, ca un turbat,
Intră în ogradă.

Norii se desprind de sus
Grei de alb de iarnă.
Cerul stelele şi-a pus
Iarnă grea să cearnă.

Nu-s nici garduri, nu-s nici porți,
Nu se vede nici un drum.
Crapă pietrele-n bucăți,
Iar prin hornuri iese fum.

Soarele, de-atâta ger,
S-a schimbat la față.
De-abia-n luna lui prier
Nasul se dezgheață.

Iarna asta, numai nea
Cât un stâlp de telegraf,
Este-o copie sadea
Trasă la şapirograf.

Decembrie 1953

Arc de curcubeu

Am legat capetele de curcubeu
şi am făcut din el un arc.
Am decurbat spațiul şi am îndreptat timpul
să fac o săgeată pentru arcul meu.

Am amestecat învârtind centrifugal
culorile din curcubeu
să pun culoare albă
în vârf de săgeată.

Îmi încordez arcul,
iar săgeata
cu lumina ei, albă,
despică întuneric, imensități şi veşnicii.

Numai lumina (lumina albă),
poate despica întunericul
din imensitățile veşniciei
prin care-mi voi croi şi eu cale
de intrare în ea.

În veşnicie.

15 iunie 1960

Dor

În jurul meu e-atâta fericire
ce curge dintr-un nesecat izvor.
Cui să-i aduc prinos de mulțumire,
să-i spun că-n pieptul meu e numai dor?

E-atâta dor, că-n piept de-abia încape,
ce vine din acelaşi nesecat izvor;
ca malurile care îşi revarsă ape,
e dorul meu de dorul unui dor.

Aş vrea să-l caut, să-i găsesc izvorul,
să sorb din firicelul care iese din pământ,
să-mi răcoresc din piept pârjolul
şi să nu-mi calc pe jurământ.

Iulie 1954

Boboc

Băiat de şcoală, licean,
boboc în primul an,
cu o polcuță de țăran,
nu mai purtam ghiozdan.

Că… mi-ar fi spus un orăşan
că sunt țăran,
de parcă polca mea
din spate
ar fi purtat păcate
şi nu…
nu ar fi fost de-ajuns
să-i dea răspuns
la chestia cu
originea.

Octombrie 1953

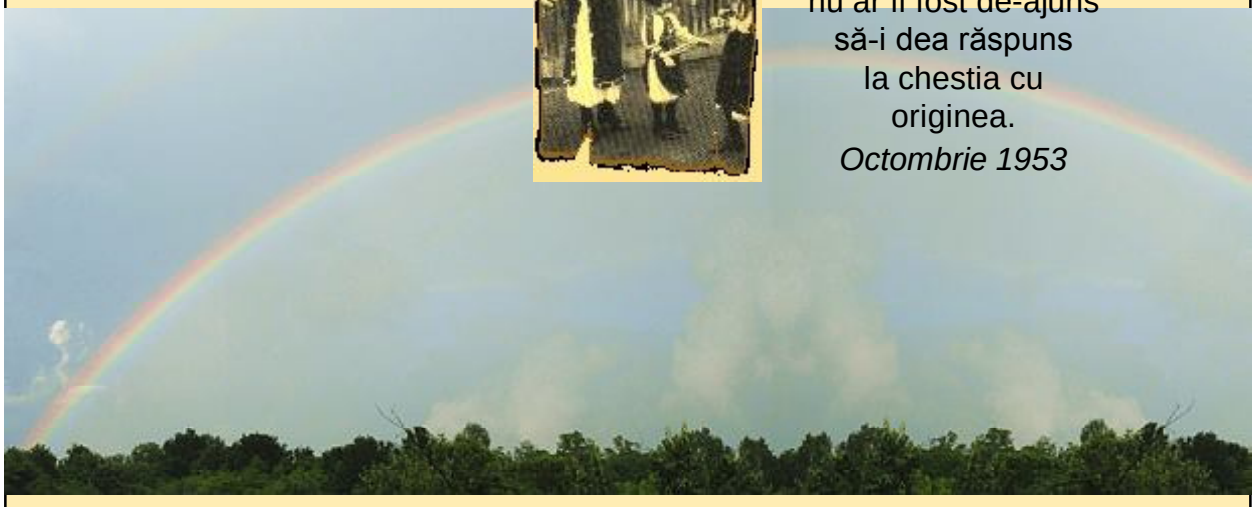

Citiți **Arc de curcubeu** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Vasile_Popovici-Arc_de_curcubeu.pdf

Alter-ego

Cer plumburiu topit în zare,
ace de gheață se înfig,
într-un suflet gol şi rece...
apăsătoare este trăirea –
în remuşcarea vie, crudă,
Da, acolo locuiesc de veacuri...
răzbunând suflarea vieții,
caută tot mai adânc –
şi vei găsi un Deşert Gobi,
ce reverberațiile îndelung şi le-a căutat.
EU, căci aşa mă cheamă...
nu cumva însă să strigi,
un nume demult pierdut –
şi părărsit de toți...
Căci duhuri rele vor veni,
asemeni celor ale Styxului,
dorind să se înfrupte,
cu suflet pur, neîntinat...

Ca mai apoi să te îngroape –
să nu mai fim noi, amândoi...

Marian Gh Benga

Alter ego

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Alarmă neagră

De ce voi, toți, care stați şi judecați pe toată lumea,
nu aveți scrupule şi vă auto-elogiați chiar şi atunci –
când e vădit că ați făcut rău...
Sau Răul vostru este poate,
benefic pentru cei din jur...
Ați fost oare capabili vreodată –
să judecați drept?!...

Dar oare VOI ştiți să distingeți,
voi, ăia, care toată ziua vă dați în mătănii,
cu capetele de treptele bisericilor,
arzându-vă degetele cu lujerele lumânărilor...
BINELE de RĂU –
STYXUL de EDEN?...
Nu cred...

V-ați judecat vreodată când ați greşit,
ați fost vreodată capabili în viață,
să ziceți,
„Am greşit?”
Nici asta –
nu prea cred...

Să nu mai spun că pentru voi,
a vă cere iertare,
este ceva umilitor,
chiar degradant.
(Asta înțelegeți probabil –
prin „umilința creştină”...)

Atunci stau şi mă întreb,
VOI pentru ce v-ați mai născut,
sau cine v-a născut aşa –
„perfecți”,
de sărmanul Dumnezeu,
nu mai are ce să mântuiască?...

Lumea începe şi se termină odată cu VOI...
adică VOI sunteți Alfa şi Omega,

cu alte cuvinte vă credeți –
chiar „Dumnezeul" nostru?!...
(Truism ar fi să vi se spună că,
e-un mare păcat să gândiți acest lucru...
dar-mi-te să-l mai şi susțineți –
cu vorba sau cu fapta?...)

Aşa că hai să o spunem răspicat:
SUNTEȚI TOT CE POATE FI MAI RĂU - PE ACEST PĂMÂNT!
Şi dacă ați avea un grăunte de demnitate,
sau onoare,
(cuvinte mari pentru VOI...)
v-ați da seama ce comiteți –
atunci când judecați fără să gândiți...

Sunteți de compătimit...
UMANITATEA trebuie să stea cât mai departe de voi,
şi de gândurile voastre negre...
La prima ocazie,
să oprească Planeta,
spre a vă permite să coborâți.
(cum bine spunea, cineva celebru).

Deocamdată vom începe,
prin a vă ignora,
„părerile" voastre despre viață...
Ar fi totuşi bine să încercați –
O timidă transformare în BINE...

(Asta până când nu,
o vom aplica noi pe aia cu „Planeta"...
pentru VOI fiind atunci –
orice, prea târziu...)

Nicole

Vino! S-a lăsat amăgitoare noaptea,
visez în tăcere, aştern gânduri şi şoapte...
îmbrățişează-mă cu privirea ta,
mângâie-mi buzele ce parcă suspină,
şoptește-mi dorințe, dorește-mă în şoaptă,
sunt doar o flacără-n vânt –
ce arde numai pentru tine...
Cât de mult îți doresc:
buzele, sărutul. Şoapta -
arată-te odată...
Alungă-mi clipele singurătății,
joacă-te cu existența-mi...
îți aprține, eşti Stăpâna –
iar eu Sclavul tău...
Iubeşte-mă abscons, de vrei.
Mai mult decât viața –
atât TE IUBESC!...

Prințesa Ileana (Maica Alexandra)
Născută 5 ianuarie 1909, Bucureşti
După ce vizitează în 1991 țara natală şi Caselul Bran, decedează la 21 ianuarie 1991 (82 ani) în Youngstown, SUA

Citiți ALTER EGO integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Marian_Gh_Benga-Alter_ego.pdf

Cezarina Adamescu

Oglinzi cu memorie

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul CRITICĂ LITERARĂ

DANSATOAREA DE BUTO
-Secvență – Fuji -

Ceas de taină.
Aerul prinde forme
după mâinile noastre.

Țipătul albatroşilor
se suprapune
pe lumină.

Mare cu spume.
Acorduri patetice
de serenadă.

Îmbrăcând acelaşi pulovăr
fiecare
câte o mânecă.

Drumurile
care-ncotro?
Intri-n pădure ca-n duminică.
O mie şi unul de poeme
eu -
altă Sheherazadă.

Hokusai.
O sută de priveliști
ale muntelui Fuji.

O fată
dansează buto cu umbra
sub caişii-nfloriți.

Harpe celeste -
columbe rotate
coboară pe umeri.

De mână cu cerul
sub muntele Fuji –
Dansul umbrelor.

Spiritele se unesc
şi dansează
sub umbrela de-omăt.

Bătrânul orb
bâjbâind cu un baston alb
umbrele lunii…

Aşteptând ca Fuji s-apară
Yu adoarme sub cort
desculță.

Creştetul înzăpezit -
muntele
cu o sută de fețe.

Mâini albe în zbor
obraz pudrat
fotografii animate.

Miniaturi
teatru de umbre
siluete pe scoarță.

Boare de vis -
palmele de logodesc
în rugă continuă.

Un mic fluture
scăpat din mână
ca o grimasă-n oglindă.

Muzica sufletului
cu sunete înalte.
Banchet ceresc.

Cinci cântece
din provincia Yunan.
Li Mingqiang – la pian.

În fața măreției
omul se umple
de azimi sufleteşti.

COPILĂRIE DUNĂREANĂ

Copilărie –
rai pierdut
cu râpele tivite-n ceruri.

Un Rai feeric luminat
de lămpi cu gaz
şi de icoane.

Eu ţes din razele subțiri
frânturi de vis
şi amintiri.

Zmeu la orizont.
Cal de lemn cu rotile -
copilărie.

Ani de poveste
sărăcie lucie –
eu – un stat de om.

Sălcii la Bondrea
scoici sfărâmate.
Un înecat la mal.

Galați
Str. Domnească
1901

Club de canoe
campioni absoluți
toți frații Muscă.

Vasul Aloma
pe-o coastă la mal –
în cală - sălcii pletoase.

Obleți la ciorpac
somotei.
Din întâmplare – o mârliță.

Primul peşte prins –
un şalăiaş
scăpat îndată în apă.

Cel mai frumos peşte -
cel pe care l-am scăpat
de pe Aloma.

Mirosuri de-a copilăria.
Ce farmec trist -
copilăria!

Scăldați în rouă
în iarba înaltă
pe Strada Falezei.

Borş de lin,
carcudă.
la undiță – şalăi şi mârliță.

Portul Galați în vremurile Sămănătorului (1901-1910)

Citiți volumul Oglinzi cu memorie integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cezarina_Adamescu-Oglinzi_cu_memorii.pdf

Maria Tirenescu

Crochiuri - haiku

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Semne de primăvară

Câmpul semănat –
zăpada mieilor
se aşterne blând

Ultima zăpadă –
în sacul cu fasole
o gărgăriță

Susurul apei –
viorele brumate
lângă izvor

Cimitirul vechi –
printre cruci dărâmate
înfloresc toporaşi

Pâlc de toporaşi –
nici un nume pe crucea
plină de muşchi

Câțiva toporaşi
pe crucea din alt veac –
cimitir la țară

De ziua mamei –
mâțişori de salcie
se leagănă-n vânt

Vântul leagănă
mâțişori de
mesteacăn –
înc-o amiază
Legănându-se
mâțişorii de alun –
vânt de munte

Răsărit de soare –
păpădii înflorind
printre ruine

După ploaie –
petalele narciselor
pline de noroi

Triluri de cinteză
în cireşul înflorit –
ploaie de seară

Mii de albine
pe cireşii înfloriți –
singură mama

Pe crucea de lemn
cad petale de cireş –
răsărit de lună

Mama duce copilul
în mijlocul livezii –
petale albe

Schița: dr. George Petrescu, medic

Celelalte schițe: Gheorghe Bizău

Schița: dr. George Petrescu, medic

În zori –
printre cireşii înfloriți
mă plimb singură

Vântul adie –
din cireşul încărcat
cade o floare
Pisica privind
cum cade o petală de cires
–
zi senină

Două petale
cazând împreună –
vântul serii

Zăpadă pe munți –
în vale înfloreşte
liliacul alb

Pițigoi cântând
într-un prun înmugurit
lângă cimitir

Se lasă seara –
pe mormântul vecinei
flori de liliac

Vântul şuieră –
prin urdiniş nu trece
nici o albină

Ploaie de seară –
fetița colorează
o buburuză

Târziu în noapte –
cărăbuşi zburând
în jurul lămpii
Plouă în noapte –
în plasa păianjenului
doar o petală
De dimineață –
urmărind primul fluture
cu privirea

Un fluture
dă târcoale cănii de ceai –
zi senină

Flori lângă mormânt –
în caierul bunicii
o molie

Cuib de rândunici
sub balconul blocului –
răsare luna

Cuibul dărâmat –
rândunica zboară
printre fulgi de nea

Zori fără nori –
cinteza îşi face cuib
în mărul bătrân

Echinocțiu –
vrăbiile țopăie
în cuibul berzei

Nuc înmugurit –
un pițigoi îngână
alt pițigoi

Imagine de pe diploma acordată de Societatea Română de Haiku - Premiul I la concursul «Miorița albă», 2006

Citiți **Crochiuri - haiku** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Maria_Tirenescu-Crochiuri_haiku.pdf

Al Florin Țene

Autoritatea adevărului - Adevărul autorității

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul CRITICĂ LITERARĂ

"Scrisul este însăşi viața mea "
Interviu cu Al.Florin Țene

1-Stimate dl.Al.Florin Țene aş dori pentru cititorii revistei să ne spuneți prin câteva cuvinte cine sunteți? Mă refer la cealaltă jumătate omul şi nu scriitorul.

1-Fiind un geamăn,născut în Drăgăşani,județul Vâlcea,în 1942,se justifică *jumătatea* de care faceți vorbire în întrebare.De mic îmi plăceau să pătrund frumusețea obiectelor.Le *priveam* altfel decât prietenii buni la matematică.Ei urmăreau cunoaşterea adevărului,pe când eu urmăream înțelegerea frumosului.Pe când eram în clasa a XI-am înființat cenaclul literar *Gib I.Mihăescu* în cadrul Casei de Cultură .la şedințele cenaclului participau:Virgil Mazilesc,Radu Vasile(viitorul prim ministru),Nicolae Cochinescu(în prezent procuror la Curtea Supremă de Justiție), prof.Emil Istocescu, etc.Pe când eram student la facultatea de Filologie din cadrul Institutului Pedagogic din Baia Mare am înființat în această localitate cenaclul *Nord,*împreună cu regretatul poet Vasile Radu Ghenceanu, Ion Ghiur şi pictorul Mihai Olos.Iar la Cluj-Napoca am înființat cenaclul *Vasile Sav,*toate funcționează şi astăzi.Aceste inițiative nu le-am păstrat numai pentru mine.Le-am lăsat şi gândului,pe care îl urmam.

1. Ce reprezintă pentru dumneavoastră scrisul şi în ce împrejurări a-ți debutat?

2-Scrisul este însăşi viața mea.Am început să scriu de la vârsta de 14 ani.Însă am debutat la 17 ani în revista *Tribuna* din Cluj cu poezia *Eu m-am născut când...*Ara anul în care apăruse seria nouă a acestei reviste ,avându-l redactor şef pe Dumitru Mircea.Nu sunt un dogmatic,dar trăiesc toate chinurile îndoielii şi-ale căutării.Aventurile gândului,care pipăie,care ezită şi caută, le păstrez doar pentru mine.Celorlalți le ofer numai fructul împlinit.

2. Din lucrările dumneavoastră pe care le-ați publicat pe parcursul anilor care credeți că vă reprezintă?

3-Țin foarte mult la toți „copii" mei, adică, la cele 20 de cărți publicate,de poezie,eseuri,critică de teatru,romane.Cred că trilogia romanescă *Insula viscolului* mă reprezintă.dar şi volumul de poeme *Cina cea fără de taină*, tradus în Anglia.

3. Ce părere aveți despre noua generație care renunță la plăcerea de a răsfoi o carte în favoarea internetului?

4-Este o altă etapă a civilizației.Voi răpspunde la această întrebare cu poemul meu publicat în volumul *Cerul meu de hârtie* ,apărut în fosta lugoslavie:*În vremuri ancestrale,*

Gânditorul din Hamangia
împreună cu tribul său
se temeau de apariția scrisului,
acele semne prevestitoare de rău
"cine va mai asculta cântecele şi gândurile noastre
când nimeni nu ştie să citească
şi scrisul pe piatră costă
cât un ciubăr de iască?"

îşi ziceau ieşind din grote.

Gânditorul de la Târpeşti

Vremurile se rostogoleau vremuind generații
şi Gutenberg a înfipt un spin de teamă,
menestreli de prin toate castelele Europei
încălzeau saloanele cu drama incertitudinii.
“cine va mai asculta
cântecele noastre
când puțini ştiu să citească
iar cartea e scumpă
şi poate să ardă ca o iască?”

...şi Dumnezeu a mai întors
câteva pagini de secole,
poeții la colțurile piețelor
unor simpozioane

prevestesc sfârşitul Poeziei.
“Nimeni nu mai citeşte o carte
şi internetul ne fură cititorii,”
nevăzând că Poezia
încălțată cu sandale din pielea cerului
venind din veacuri ancestrale
se strecoară printre ei agale
ca o femeie tânără
şi dornică de dragoste
în mână cu o carte
în mileniul viitor
mai departe.

Gânditorul de la Hamangia

5. La ora actuală au început să apară „Cărțile electronice” în format pdf, care sunt postate pe diferite site pe internet. Numărul lor creşte de la o zi la alta, înlocuind cartea. Privind în viitor unde credeți că vom ajunge cu această bibliotecă virtuală în care modalitatea de a publica o creație literară este mai rapidă şi la îndemâna multora care au înclinați în această latură a creației. Valoarea scrisului este aceiaşi?

5-Cărțile în format electronic nu vor înlocui niciodată plăcerea de a citii o carte pe suport de hârtie.Iar valoarea scrisului înclină spre cele de pe suport de hârtie.Cărțile de pe internet au un stil mai alert,fără profunzime.Fiindcă deşertăciunea lucrurilor este ceva de neconceput pentru mintea omenească, ceva ce o depăşeşte.Este contrară oricărei forme de gândire.

6. Cum s-a născut Liga Scriitorilor?

6-La sfârşitul deceniului trecut am fost invitat de Uniunea Europeană,în urma obținerii *Diplomei de reporter european* şi primind din partea Guvernului Franței *Diploma de cel mai bun ziarist care promovează protecția mediului*,am primit şi o bursă de studiu la Bruxelles,în structurile UE.Acolo am descoperit că sunt 5 organizații scriitoriceşti,toate cu drepturi egale.Apoi ,aflând că în toate fostele țări socialiste Uniunile Scriitorilor s-au desființat,mi-a venit ideea că şi acest domeniu trebuie democratizat.Într-o democrație autentică monopolul ,oricărei activități umane,trebuie înlăturat.Astfel,acum aproape trei ani ,împreună cu scriitorii Ion Constantinescu,Iulian Patca,Ionuț Țene,Ioan Banche,Gavril Moisa,Ion Ghercioiu,Radu Vida,etc.,am luat hotărârea înființării Ligii Scriitorilor.Aceasta nu vine ca o replică la Uniunea Scriitorilor.Liga doreşte să acopere aria de scriitori care din motive diferite nu sunt primiți în US.

Societatea Scriitorilor Români,înființată în 1909,având-l preşedinte pe M.Sadoveanu,avea statut de sindicat care apăra drepturile scriitorilor.Însă,la venirea comuniştilor

,aceasta s-a transformat în 1949 într-o uniune exclusivistă,inclusiv politică.Au fost dați afară mulți scriitori din Uniune:Blaga,Radu Gyr,etc.Din punct de vedere moral această organizație scriitoricească este compromisă.

7. De ce o Ligă a scriitorilor? Se ştie foarte bine că în afară de Uniunea Scriitorilor, există diferite asociații, fundații, cenacluri, care au ca activitate această latură a creație în care se foloseşte „Cuvântul” .

7-Fiindcă Liga Scriitorilor din România doreşte ,şi a reuşit până acum,să fie o organizație care să apere drepturile tuturor scriitorilor,indiferent din ce alte asociații, cenacluri, US, fac parte.

8. Care sunt şansele de a obține statutul de utilitate publică Liga Scriitorilor?

8-Da! Prin hotărâre judecătorească,definitivă, la Judecătoria Cluj.După împlinirea a trei ani de la înființare.

9. Va exista o relația de prietenie Ligă - Uniune?

9-Noi,cei din Ligă,am dori să existe o astfel de relație, dar cei din U.S.,am observat, au o invidie.Este acelaş fenomen când prin 1990 s-au înființat alte partide ,cei de la FSN au încercat, prin diferite metode,să le împiedice să se afirme.Încă mentalitatea moştenită din regimul trecut le mai face feste unora.Este loc pentru toți scriitorii.Numai Dumnezeu,şi timpul viitor, au dreptul să ne judece operele.În *Istoria Literaturii* ,avem multe exemple ,când criticii literari au” pus la zid”pe unii scriitori,iar viitorul le-a infirmat poziția lor,egoistă.Titu Maiorescu spunea:*Omul rău se pierde prin partea sa cea bună,omul bun-prin partea sa cea rea.*Am dat acest exemplu făcând aluzie la criticii literari care se cred deasupra lui Dumnezeu.Victor Eftimiu spunea:*Demnitatea exclude platitudinea,dar şi aroganța.*

10. Liga are un program cultural stabilit pe perioada care urmează?

10-Da.Un program amplu.Desfăşurarea lui se află pe site-ul Ligii Scriitorilor.Concluzionând, referitor la opera scrisă,spun,că orice critică pleacă nu de la valoarea criticului,ci de la valoarea cărții însăşi.

Acestea sunt întrebările as dori să răspunde-ți direct aici în pagină şi să mi-o trimiteți pe e-mail.

Vă mulțumesc foarte mult
Cu respect
Costel Iftinchi

Cluj-1932

Calea Regele Ferdinand

Citiți întregul volum Autoritatea adevărului - Adevărul autorității la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Al_Florin_Tene-Autoritatea_adevarului.pdf

Anunț important!
A apărut
ANALIZE SI FAPTE nr. 75/2011

- revista nucleu vă prezintă rezumatul sumarului celorlalte reviste, evidențiind materialele mai însemnate din editie, materiale la care aveți acces direct.

Participare la NOAPTEA BIBLIOTECILOR, 1-2 octombrie

Anunțul d-nei Mariana Brăescu

http://www.semanatorul.ro/anunturi/index.htm

CITIȚI DESPRE NOAPTEA BIBLIOTECILOR, 1-2 octombrie

http://analize-si-fapte.com/2011/09/16/eveniment-in-premiera-noaptea-bibliotecilor-1-2-octombrie/

Citiți "Revista Sămănătorul" la adresele:

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm
http://www.semanatorul/revista/index.htm

Revista Sămănătorul
foloseşte imagini din albumul
«România în chipuri şi vederi»
şi colecția de cărți poştale a
Elenei Coşbuc căsătorită Sfetea

CVLTVRA NAȚIONALĂ BUCUREȘTI, 1926

ACCESAȚI SITURILE ARTUR SILVESTRI SI MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ **http://mariana-braescu.com/**

http://www.tomoniu.ro/

CITIȚI BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP: MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

Ştefan Dumitrescu - Mihai Eminescu

Fragment din piesa de teatru care se poate citi integral la www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

NAŞTEREA ŞI BOTEZUL

SCENA 1

SECVENŢA 1 Imaginea unui plai bucovinean, într-o noapte de noiembrie cu lună nouă. Undeva în preajma Ipoteştilor, la o stână. În jurul focului trei ciobani cu cojoacele miţoase pe umeri. Din când în când baciul mai bătrân duce cavalul la gură şi doineşte încet, ca pentru el, un timp…Rar se aud la stânele din apropiere lătratul unui câine, şi tălăngile oilor

UNUL DINTRE CIOBANI : (privind spre cer) Baciule Petre, nu ştiu dacă ai văzut dumnita steaua care a început să umble pre cer..

CELĂLALT CIOBAN : (Bătrânul doineşte încet) Nu am văzut-o…de care stea zici ? (îşi ridică ochii să privească bolta. În momentul acesta vedeam bolta cerească în toată splendoarea ei…Cei doi ciobani rămân uluiţi privind steaua cu coadă care străluceşte foarte tare, şi care pare că merge încet către miazăzi. Omul îşi face cruce) Doamne, ai grijă de noi şi miluieşte-ne. (Către ciobanul care cântă încet din caval) Bădie Ion, Bădie Ioane…ia uite-te pe cer.

BĂDIA ION : (se opreşte din cântat, şi îşi înalţă încet privirea către cer. Rămâne şi el mut. Faţa îi este însă fericită, senină) Ascultaţi de la baciul ăl bătrân, ce vă spui eu acu…Aista iaste sămn bun...Anul care vine o să fie an roditor, şi e sămn că în anul aista ce va să vină se va naşte un Împărat bun, ca Domnul nostru Iisus Christos…Ce va aduce mult bine în ţara aiasta şi în omenire.

CELĂLALT CIOBAN : (privind vrăjit cerul) Parcă ar fi steaua care a vestit naşterea Domnului nostru Iisus Cristos, după care mergeau magii..

BĂDIA ION : Ei aflaţi de la mine, că este chiar steaua aceea…Şi aista înseamnă că în curând se va naşte în lume un Împărat mare…

UN CIOBAN : Steaua merge înspre Botşeni, chiar acolo se va lăsa.

CELĂLALT CIOBAN : (îşi face cruce) Dă, Doamne, să fie sămn bun, cum zice bădia…Să nu fie semn de războaie şi de molime.

BĂDIA ION : Apoi chiar aşa iaste, să ştiţi de la mine…(mai priveşte un timp steaua, apoi îşi duce cavalul la gură şi începe să doinească încet)

UN CIOBAN : Dă, Doamne, să fie sămn bun, că destul rău au fost până acu. (acelaşi fond sonor. Din când în când se aude câte un lătrat de câine în noapte, ori sunetul unei tălăngi, sau trâmbiţa unui cocoş în satul din apropiere. Apoi, ca şi cum ar veni de departe, din adânc, stins, auzim sunetul melancolic al unui corn)

BĂDIA ION : (gânditor, ca pentru el) Aşe se spune den bătrâni…Că den veac în veac Domnul ne trămite sămne ca să ştim la ce să ne aşteptăm…(îşi duce cavalul la gură şi îşi continuă doinitul încet. Un cioban mai priveşte uimit un timp steaua. Celălalt cioban întreţeşte focul cu un lemn)

CELĂLAT CIOBAN : Anul aista care va veni, se arată după semnele den bătrâni a fi an bun…(cască ung) Apăi pe mine m-a luat somnul. (Se lasă într-o parte şi adoarme. Ciobanul care a văzut steaua a rămas cu ochii pe cer, urmărind astrul luminos. Bădia Ion cântă încet din caval)

2 SECVENȚA NR 2. Peisaje feerice de iarnă ale Bucovinei. Ninge peste obcinele Bucovinei…O caleașcă luxoasă trasă de patru telegari ce vine dinspre Cernăuți tocmai a oprit pe culmea dealului de pe care se vede ca-n palmă tot Târgul Botoşanilor, ce se întinde jos în vale ca o mare de acoperişuri din care se înalță o pădure de fumuri albăstrii…Ninge uşor, o ninsoare subțire...Vizitiul struneşte încet telegarii voinici. Din caleașcă se dă jos un domn ce se vede a fi după costumul cu fireturi o Oficialitate austriacă înaltă.

OFICIALITATEA : Vă invit a coborî numai câteva momente, her Consul al Austriei, pentru a admira Panorama unuia dintre cele mai frumoase oraşe al Moldavie de Sus…(îl ajută să coboare. Cel care se dă cu greu jos din caleașcă, după îmbrăcămintea nemțească şi după tricorn, se vede a fi o Oficialitate şi mai mare)

CONSULUL : Am văzut, dragul meu, de cum am trecu granița că Moldavia este o țară frumoasă.

OFICIALITATEA : Iar Bucovina e cel mai frumos ținut al Moldaviei, Excelență…

CONSULUL : (Admiră valea largă care adăposteşte oraşul Botoşani) Frumoasă privelişte, mai ales că vedem oraşul ca printr-o perdea de fulgi…

OFICIALITATEA : În oraşul acesta vom înnopta, la un Hotel de lux, unde suntem aşteptați, Excelență…Urmând ca mâine să plecăm înspre Iaşi, unde vă veți lua postul în primire.

CONSULUL : (ca pentru el) Astăzi suntem în 22 decembrie 1849…Iar sărbătorile de Crăciun le vom petrece la Iaşi, în capitala Moldaviei…(departe, deasupra zării dimpotrivă, discul roşu al soarelui de iarnă umple lumea cu lumina sa roşietică)

OFICIALITATEA: Întocmai, Excelență…Mâine seară vom fi la Iaşi, urmând ca de la întâi ianuarie 1850 să vă luați Postul în primire…

CONSULUL : (căzut în admirație) Frumoasă țară şi frumoase locuri, dragul meu...Să mai rămânem câteva momente să ne bucurăm ochii cu acest peisaj de basm, ce nu îl vedem rea des...Şi cu această panoramă frumoasă de iarnă a acestui oraş…(Mică pauză) Cum ai zis că se numeşte oraşul acesta ?

OFICIALITATEA : Botoşani, se numeşte oraşul acesta, Excelență, şi este cel mai mare oraş al Bucovinei după Cernăuți…

CONSULUL : Da, da…Zăpada şi ninsoarea îi dau peisajului o frumuseță de basm, selenară…

OFICIALITATEA : (care-l însoțeşte pe Consulul austriac) Când sunteți gata îmi spuneți, Excelență…

CONSULUL : (oftează) Nu mă pot sătura să admir acest peisaj de vis, binecuvântat de Dumnezeu, dragul meu.

3. SECVENȚA NR 3…Imagini ale Oraşului Botoşani, ale străzilor, ale clădirilor, aşa cum îl cunoaştem din stampe, din cărți şi fotografii, din mărturiilor oamenilor. Este ziua de 1 ianuarie 1850…Un strat subțire de zăpadă acoperă casele, pomii din grădini, străzile, acoperişurile, făcându-le să strălucească în lumina soarelui cu dinți care abia s-a înălțat deasupra orizontului...Pe străzi vedem trecând calești, dar şi sănii cu domni şi cucoane bine îmbrăcate după moda vremii, cete de urători cu Pluguşorul…Oamenii sunt îmbrăcați de sărbătoare…Când se întâlnesc se salută cu aceste urări : La mulți ani cu sănătate, domnule Iancu, Un An nou, plin de bucurii şi de noroc, domnule Vizantidis…Anul aista să fie cu bine, boierule ! La Mulți ani cu sănătate, cucoane ! Pe străzi şi prin curțile oamenilor se văd cetele de copii cu Plugul la urat de Sfântul Vasile…Aparatul de filmat urmăreşte o ceată de urători care intra pe poarta celei de a treia case de la Biserica Vovidenie…Copii încep a ura şi a plesni din bici: „Hăi, hăi, hăi ! Ia mai mânați măi

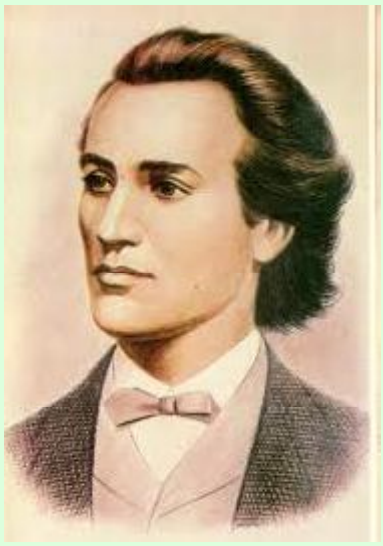

flăcăi, şi sunaţi din zurgălăii ! Că s-a sculat, mai an, Bădiţa Traian, cu plugul la arat, şi moşia toată au semănat, în lung şi în lat…Ia mai mânaţi măi, flăcăi, Şi sunaţi di zurgălăii. Hăi, hăi, hăi”…. Se aud bicele pocnind şi sunetul înfundat al tobelor şi al vuvei. În tindă apar din casă un Bărbat masiv îmbrăcat cu palton după moda nemţească, având chipul rotund, cu barba tăiată cu foarfecele, cu o cuşmă de astrahan în cap. Lângă el se vede cocoana sa, îmbrăcată cu palton, având pântecele rotund, şi purtând tocă de astrahan, şi trei băieţi, unul dintre ei fiind mai răsărit…Se vede că este o familie de boieri mai răsăriţi…Acum urătorii au terminat Pluguşorul, şi se apropie de scară

BOIERUL : Ia veniţi acu, voinicilor, să vă răsplătim cum se cuvine. Că de urat aţi urat, şi tot pământul ni l-aţi arat şi ni l-aţi sămănat. Şi după muncă şi răsplată…Ia ţine traista voinicul…(Le umple traista cu nuci, covrigi şi alte bunătăţi…)

UNUL DINTRE URĂTORI : Mulţam mult, boierule Căminar...Şi anul aista să fie cu belşug mare !

CĂMINARUL : (se vede că e bucuros) Cine dintre voi iaste casierul, căci vă dau şi bani..

UN URĂTOR : (cel mai răsărit dintre ei) Eu mi-s acela, boierule Căminar…

CĂMINARUL : Poftim două ruble, voinicilor, ca să mai veniţi şi la anul…

UNUL DINTRE URĂTORI : (Îi vedem pe urători foarte mulţumiţi şi fericiţi, mulţămind şi făcând temele) Mulţămim mult, boierule căminar ! Domnul să vă blagoslovească !

URĂTORII : Mulţămim den inimă boierule... Domnul să vă blagoslovească şi să vă aivă în paza Lui !

CĂMINARUL : Amin ! Aşe să fie…Anul aista să fie cu belşug mare ! (îi urmăreşte cu privirea, mulţumit, pe copii cum ies pe poartă. După ce au ieşit urătorii Căminarul se întoarce către soţia sa şi către băieţi) Şi acu, dragilor, pentru că iaste anul Nou, şi iaste sfântul Vasile, ziua părintelui nostru Vasile Jurăşcu, ce-l aşteptăm să vie la masă, iubită căminăreasa, eu zic să ne pregătim a merge la slujbă.

CĂMINĂREASA : Suntem deja pregătiţi, iubite Căminar…Mai avem numai a chema slugile şi mergem.

Citiţi mai departe în volumul Mihai Eminescu aflat la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/St_Dumitrescu-Mihai_Eminescu-Scenariu_film.pdf

Iaşi 1905 Aleea Principesei Maria

George Anca - Neaflarea viezurilor

Fragment din piesa de teatru care se poate citi integral la www.editura-online.ro
Butonul TEATRU

NEAFLAREA VIEZURILOR

Prolog
ICapul fiului de împărat
II Spafarius la han bogdihan
III Colonel otrăvindu-se cu foc
IV Amenințare cu moartea
V În tunel
Epilog

Persoane (e.g): Capul, Nasul, Colonelul, Arya, Furnica, Pantoful
(Scena are, mai întâi, aspectul coastei din piesa pierdută *Şacote*, unde tot satul suia să vâneze viezuri. Scenometriile – *No, Eres, Orientopoetica, Budha şi colonelul, Frica de Orient, Meghaduta, Furnici albe* - se complică peste capul personajelor, avataric despicate. Actorii se vor elibera.)

Prolog

eu: viezurii
ea: brebii
eu: tamburina
ea: de damasc

I
Capul fiului de împărat

1
No

(conferință estudiantină)
pe scenă dansează taumaturgul în cântec abia adiat de vreo tragică hetairă-gheişă
nu găseşte viezurii cor shite waki protagonist deuteragonist kyogen vidush ghiduş
statuia mai trăieşte un no de actualitate daimon două sute de piese ordinare şi extraordinare poetică
tehnică a anulării momentelor patetice

(pin divin)
Michizane exilat din capitală o flori de prun vine prunul îl urmează pinul Michi rugându-se lui
Brahma se întoarce în capitală calomniatorii să fie pedepsiți la umbra pinului ne oprim călătoria
cuvântul va mugi la ora tigrului arbore bătrân cu verde tânăr să trăiască împăratul până la o mie şi
opt sute de generații

(flautul)
flautul cosaşilor însoțeşte trecerea acestei lumi de iluzie spiritul lui Atsumori îşi face apariția din altă
existență trezit la viață de țipătul păsărilor o generație trece cât durează un vis liniştea exclude
împotrivirea la destin erou înfrânt demn de onoruri

(stupa)
bătrâna cerşetoare pe stupa crimă a avut cândva cântecul de privighetoare stupa are cinci părți pătrat cerc triunghi semicerc cerc în flăcări cinci puncte cardinale nord vest sud est centru cinci budhas pământul apa focul vântul spațiul semănam cu floarea lotusului lunecând pe valuri dimineața dar tu eşti chiar Komaki sub valuri în adânc este o altă capitală

(Aya no tszumi / tamburina de damasc)
bătrân gradinar se îndrăgosteşte de doamnă din suita împătatului ea porunceşte să se suspende o tamburină de ramurile unui arbore în care bătrânul să bată dacă sunetele se vor auzi până la palat bătrânul o va revedea dar în loc de piele femeia pusese o bucată de stofă bătăile nu se aud bătrânul se sinucide din disperare spiritul lui apare curând spre a se răzbuna

2
eu

(Părinții)
Liniştea cuvântătoarea din sferă într-un ceas cu monstru, o, liniştea, bunii părinți ne însoară cu gândul în linişte, dar gurile cheilor de la uşi se cască şi găurile cheilor sunt uşile şi cheile nu pot învârti liniştea, o, liniştea, ne-ar putea-o părinții visa, până ieri sănătatea, în curând liniştea. O cale tot trebuie să usuce noroiul pe cer, dar nu va mai fi liniştea noastră în călătorie, mai bine să facem socoteala de pe acuma şi să împărțim între noi părinții de linişte.

(24 mai)
Am de mers acasă. E acasă. Nu e. Am de măcinat. E să-mi toarne. Nu-mi toarnă. Am de supt. Sunt cu mama. Nu mai este. Am de băut apă. Nu mai beau. Să se bea. Am de rană. Mă rănesc. Nu. Am de-o vreme. A trecut. Nicio vreme. Am de ajutat. Pe cine? Am. Am o pânză de o pânză. De un rău. Hău! Am nu am de ridicat. Sus. Sus la cap. Am de-o boală. De-un bolnav. Frate. Am o soră de la ursitoare. Nu de la ursitoare. Nu de la. Am de plâns. E plâns. Nu plâng. Am de zis. Tac. Taci. Am. Nu e. Am de mers acasă.

(De mână)
Un filosof nemuritor şi neştiut de m-ar lua de mână, peste un ogor să mă petreacă, undeva, într-o grădină de pelin, sau pe un ostrov nicăieri, eu l-aş întârzia puțin în corn de plug proptit ca ieri. Mai stai şi fă-mă înțelept pe cât e viu pământu-n rod, cât îndreptându-mă-l îndrept dinspre țărână spre norod.

3
Capul, Fiul, Baba

(Femei lipite de ulcioare şi-aşteaptă rândul-portocal-amnezie, cadou cu gropi comune, vai. Din burțile tăiate aburi curg până aici. Insul tare priveşte la flacără, cum se stinge – pe-o parte, că dacă ar arde totul, n-am mai povesti)

COR
Când te duci să vorbeşti cu bătrâna, să te aştepți la cruzime dacă te învinge. Trebuie să-ți cunoşti puterea, apoi să ți-o faci cunoscută. Să judeci totul între capetele drumului, astfel încât să poți râde la strigătul ultimului stâlp: „Cap! Cap!”

Citiți mai departe în volumul NEAFLAREA VIEZURILOR aflat la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/George_Anca-Neaflarea_viezurilor.pdf

Lucrarea părintelui Radu Botiş – *„Aspecte pedagogice şi catehetice în lucrarea de mântuire a Domnului Iisus Hristos”* – are în vedere unul dintre aspectele fundamentale ale teologiei creştine. În cadrul hristologiei ortodoxe asocierea Persoanei divino-umane a Mântuitorului Iisus Hristos cu sintagma „*Învățătorul prin excelență*”, corespunde, la modul potrivit, în termeni umani, Revelației pe care El o aduce. Hristos e Învățătorul prin excelență, Învățător cu autoritate, întrucât transmite învățătura vie, proprie, despre Dumnezeu.

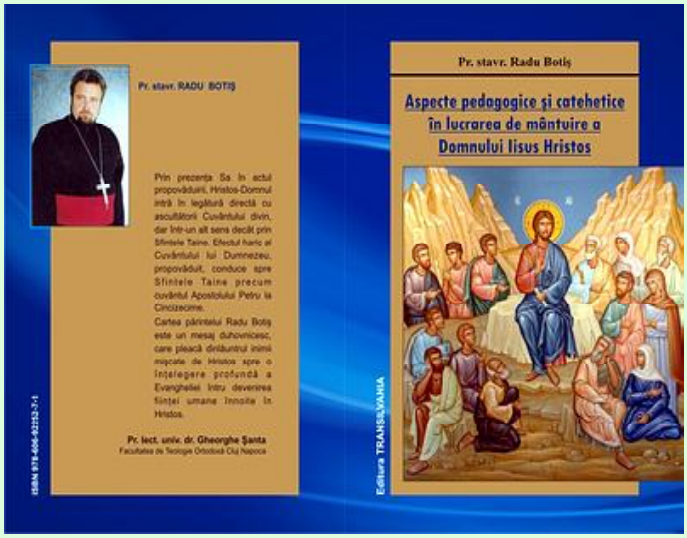

Conținutul învățăturilor lui Iisus Hristos este Hristos Însuşi. Revelația însăşi, în punctul ei culminant, este Hristos. Fiind Revelația desăvârşită, Hristos nu e numai Revelația despre Dumnezeu, ci, fiind Dumnezeu-Omul, El este şi descoperirea omului adevărat. Îl amintim aici pe Fergus Gordon Kerr care spune că „*singurul om adevărat care a trăit pe acest pământ a fost Hristos*”. El ne-a arătat ce înseamnă să fim oameni. Dumnezeu ne-a arătat ce înseamnă să fii om. Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu Întrupat, este, prin aceasta, modelul personal general uman.

Prin Persoana şi opera Sa, Mântuitorul este Cel Care explică, Care face vizibile şi limpezi rațiunile („*ĕd'ăd'ĕ*”) lui Dumnezeu în lume, fie că ne referim la aspectul primordial, creațional, fie că ne referim la aspectul soteriologic. Hristos este interpretul Scripturilor în sensul că el exprimă în limbaj omenesc ceea ce ştia din veci, în sfatul Treimic, de la Tatăl. În acest context activitatea catehetică a Mântuitorului nu e altceva decât revelarea, în termeni perceptibili, a iubirii Treimice față de lume şi om.

Parabolele şi pildele Mântuitorului, nu trebuie să fie, din punct de vedere semiotic, izolate sub un aspect strict moral. Ele se înscriu, prin excelență, în categoria acelor exprimări care, sub forma cuvintelor înțelese de oameni, trimit la o realitate infinit mai profundă, inexprimabilă, inepuizabilă ca sens şi depăşind orice înțeles. Lucrarea părintelui Radu Botiş vizează tocmai o astfel de realitate. Ea are în vedere acea învățătură a lui Iisus Hristos care se adresează celui mai profund plan al sensibilității, al conştiinței umane. Prin parabolele şi pildele Sale, Hristos se descoperă ca fiind Învățătorul tuturor oamenilor („*Voi Mă numiți pe Mine: Învățătorul şi Domnul, şi bine ziceți, căci sunt.*” – Ioan 13, 13), întrucât se adresează unei profunzimi în care se regăsesc toți – sau în care s-ar putea regăsi; în care ar trebui să se regăsească. Şi prin aceasta Hristos ni se descoperă a fi modelul Pedagogului suprem, modelul preotului, al profesorului, al credinciosului de lângă, personalități care, fiecare şi împreună, sunt chemate să vizeze acelaşi obiectiv existențial: mântuirea omului.

Lucrarea de față – cu atât mai mult prin faptul că aparține unui preot al Bisericii – întregeşte, în modul ei specific, acea categorie de lucrări din teologia noastră care prin darul învățării ni-L descoperă pe Dumnezeu ca om şi pe om ca potențial dumnezeu.

Scopul învățării este mântuirea. În acest context considerăm că o astfel de lucrare nu poate fi decât binevenită spre întărirea credincioşilor şi, nădăjduim, spre mântuirea lor.

Asist. univ. dr. Valerian Marian
Facultatea de Teologie Ortodoxa Baia Mare

Pr.RBotis
http://www.radubotis.ro/

O excepțională incursiune în universul literar al fondatorului editurii noastre «Sămănătorul - Editura online». Felicităm colectivul de redacție «Climate literare» şi îi transmitem urări sincere de apariție îndelungată şi activitate bogată!

Citiți numărul 44, dedicat scriitorului şi ilustrului promotor cultural Artur Silvestri pe situl nostru adiacent

http://www.scribd.com/semanatorul

sau direct aici:

http://www.scribd.com/doc/65833753

Sfârşitul poveştii sau Noaptea aceea

Prefaţă la volumul „Apocalypsis cum figuris" de Artur Silvestri

Mariana Brăescu Silvestri

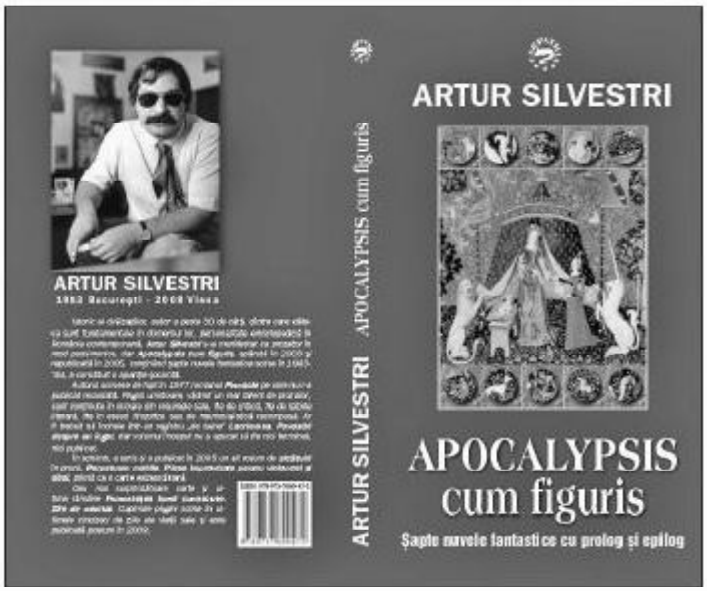

Sunt prima care să recunosc că am greşit. Am crezut atunci, la început, citindu-i primele povestiri, că pentru Artur Silvestri proza este un violon d'Ingres. Cu o singură excepţie, poveştirile din acest volum au fost scrise în emoţia atât de roditoare din lunile când soarta ne îndrepta definitiv unul către celălalt. Era demult, era acum 26 de ani. Scriam ca în transă pentru ca noaptea târziu să-i citesc la lumina tainică a veiozei rândurile care îl încremeneau. Şi din timp în timp, îmi dădea şi el pagini din scrisul său ca un răspuns grav, neaşteptat, un sunet de hautbois. Artur Silvestri, temutul critic, primul în elita tinerilor scriitori, „micul Călinescu", talentatul intelectual îşi permitea, credeam eu, libertatea emoţiei. Scria proză. Proximităţile literare dau dovada gustului său rafinat şi a culturii. Prea intelectuale pentru un cititor obişnuit? Poate, dar perfecte şi perfect explicabile pentru tânărul cărturar. Încrezător în steaua sa de critic literar, de filozof şi istoric al civilizaţiilor şi el le aşeza, poate, pe alt palier deşi unul atât de aproape de inimă. A lăsat să se scurgă două decenii până când a publicat această culegere de alcătuiri cum le numea. A dat volumului titlul poveştii pe care am trăit-o amândoi într-o noapte de Crăciun de acum exact 26 de ani: Apocalypsis cum figuris. De atunci am parcurs împreună, în sute de nopţi - sute de drumuri şi în zeci de nopţi chiar drumul din această poveste.

Şi totuşi, de ce ţin minte atât de bine noaptea aceea? Gesturile din maşină? Gesturile lui, gesturile mele? Încântarea, încordarea fiecăruia dintre noi şi neliniştea, abia bănuită? De ce, când recitesc aceste pagini, recunosc, ca şi cum m-aş uita într-o oglindă magică, cuvintele nescrise, gesturile nepovestite, îi ştiu răsuflarea, mirosul tutunului şi e de ajuns să închid ochii ca să simt definitiv arsura gerului aspru, uscat. Totul e poveste şi totul e adevărat, chiar şi finalul tragic, acela care avea să se petreacă însă 25 de ani mai târziu, tot înainte de tainica sărbătoare a Crăciunului. Şi nu contenesc să mă întreb cum de a ştiut Artur să scrie la fel de exact, la fel de adevărat încă de atunci şi destinul Mariei? I l-a lăsat ca pe o parti tură, pe singura partitură pe care o va mai cunoaşte vreodată: "...singurătatea o împresurase. Răsărise luna; însă cerul adânc pierduse stelele pentru totdeauna".

Excepţională incursiune în universul literar al fondatorului editurii noastre «Sămănătorul - Editura online». Felicităm colectivul de redacţie «Climate literare» şi îi transmitem urări sincere de apariţie îndelungată şi activitate bogată!

Citiţi numărul 44, dedicat scriitorului şi ilustrului promotor cultural Artur Silvestri pe situl nostru de la Scribd

Clic aici: http://www.scribd.com/doc/65833753

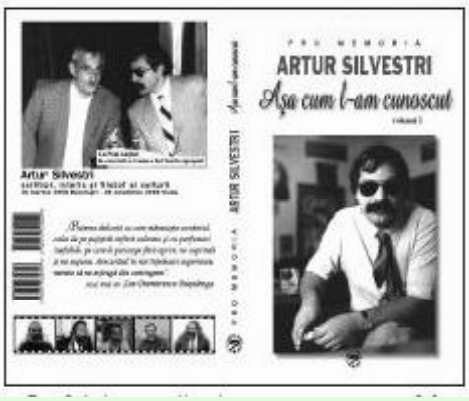

CREANGĂ SI EMINESCU

Aŭ trăit împreună un șir de anĭ în cea maĭ desăvîrșită prietenie. Biografiĭ lor, și îndeosebĭ d-l Panu în «Amintirile» sale despre «Junimea», știu să povestească multe amănunte despre legătura dintre dînșiĭ, provenită din o perfectă înrudire sufletească. Astă-zĭ, cînd o casă de editură națională pune la dispoziția publicului operele complete ale ambilor scriitorĭ, [1]) nu va fi poate de prisos să reproducem cîte-va din acele amănunte și să însistăm puțin asupra acesteĭ înrudirĭ.

S'aŭ cunoscut probabil între anii 1874 și 1876 — în casa răposatuluĭ Bodnărescu, zice d-l Goroveĭ [1]) — și în curînd după ce se cunosc, Eminescu introduce pe Creangă în cercul «Junimeĭ» și prin aceasta și în literatură.

Pănă atunci Creangă nu scrisese decît literatură didactică, împreună cu alțĭ institutorĭ. Faptul că după intrarea sa la «Junimea» a publicat seria de povești, începută cu «Soacra cu treĭ nurorĭ», dă într'adevĕr de presupus că acel talent a fost descoperit de Eminescu și că maĭ cu seamă la îndemnul luĭ a continuat a scrie.

«Creangă — zice autorul anonim al unuĭ articol comemorativ [2]) — a fost descoperit de Eminescu. După ce s'a răspopit și a rĕmas numaĭ institutor, veni în contact cu Eminescu pe cînd acesta era revizor școlar în județul Iași, decĭ pe la 1874. Peatra prețioasă care ședea ascunsă în pulberea școaleĭ primare a strălucit ochilor pătrunzătorĭ aĭ revizoruluĭ poet. Cine știe cît iubea Eminescu poporul romîn cel ne-atins încă de valurile civilizațieĭ, își poate da seama cum a trebuit să prețuiască Eminescu un talent cu totul neinfluențat de acele valurĭ. De aci prietenia între Creangă și Eminescu. *Sub îndemnul acestuia Creangă s'a încercat să scrie*».

Contrar afirmațiuneĭ, că Creangă n'a fost introdus de Eminescu [3]), admitem părerile citate ale anonimuluĭ biograf cu atît maĭ ales că interesul luĭ Eminescu pentru Creangă, pe timpul în care acesta era institutor, rezultă și din actele oficiale, în care revizorul Eminescu recomanda cu căldură cărțile școlare ale luĭ Creangă ca fiind excelente [4]).

Din Sămănătorul, anul I, vol. II. - No 28 din 6 octombrie 1902

Nu este însă maĭ puțin adevărat că prietenia deplină între eĭ nu se stabili decît în urma întîlnirilor în cercul «Junimeĭ».

«Legătura se stabili ast-fel — zice d-l Panu [5]) — în cît pe urmă maĭ niminea nu maĭ vĕzu pe Eminescu fără Creangă și pe Creangă fără Eminescu; amîndoĭ veneaŭ la «Junimea» și amîndoĭ eșeaŭ.

«Ce făceaŭ și unde se duceaŭ?

«Plecaŭ amîndoĭ și se înfundaŭ pe la vre-un crîșmar din părțile exterioare ale orașuluĭ. Acolo nu se puneaŭ pe băut cum se pretin-

dea, saŭ cum se crede — căcĭ mulți cred că aceasta ar fi ruinat sănătatea și a luĭ Eminescu și a luĭ Creangă; — nu; eĭ se puneaŭ să trăiască viața care le plăcea lor, viața simplă și primitivă. Era o plăcere pentru eĭ ca să se așeḑe într'o odaie din fundul uneĭ crîșme, pe laviți de lemn, cu brațele rezemate de o masă murdară... Creangă, istorisind povești din bătrîni și de la țară, Eminescu croind visurĭ cum ar trebui să fie poporul romîn...»

Și prietenia aceasta a durat până la sfîrșitul vieții lor. «In dosul caseĭ sale moș Creangă avea un cerdac lat, acoperit de streșină; acolo — spunea el — ședea Eminescu zile întregĭ, tolănit pe o saltea, cu ochiĭ pironiți pe dealul Ciriculuĭ; acolo a scris el Doina» [1]).

Carĭ eraŭ motivele psihologice ale acesteĭ legăturĭ?

Judecînd pe Eminescu prin prisma unilaterală a pesimismuluĭ, prietenia dintre ceĭ doĭ scriitorĭ s'ar părea paradoxală. Lumea era obicinuită să știe, că Eminescu cel înzestrat cu o cultură apuseană considerabilă, admiratorul Nirvaneĭ, victima mediuluĭ social și maĭ nu știu ce... n'are ce căuta în tovărășia optimistuluĭ, veseluluĭ și seninuluĭ Creangă.

Excesul de teoriĭ, lipsa de date biografice și de cunoaștere a materialuluĭ literar făcuse mulțimea să considere în ceĭ doĭ marĭ scriitorĭ romînĭ douĕ firĭ eterogene, cu idealurĭ și direcțiunĭ estetice opuse.

Adevărul însă este tocmaĭ contrarul. Firile aceste se dovedesc din ce în maĭ omogene, maĭ ales în obîrșia lor. Un șir de trăsăturĭ comune din lumea lor de cugetare îĭ unește.

Din schițele biografice rezultă maĭ întâiŭ că amîndoĭ păstraseră o bună parte din firea primitivă a țăranuluĭ moldovean.

Naționalismul acesta local, atît de caracteristic pentru mulți scriitorĭ moldovenĭ, se manifestă între altele și în gelozia pentru limba locală, — o gelozie cu atît maĭ întemeiată, cu cît limba scriitorilor moldovenĭ contimporanĭ este de o bogăție superioară — și amîndoĭ se servesc până și de forme și cuvinte absolut dialectale, pe care reușesc a le populariza.

Amîndoĭ aveau apoĭ o orientare deplină în literatura populară. Eminescu, ce-ĭ drept, cetise și culesese maĭ multă și anume din toate regiunile locuite de Romînĭ, căcĭ idealul sĕŭ avea orizonturĭ maĭ largĭ. In tot ce-a cules însă Eminescu vedea maĭ mult elemente de studiu și de inspirație poetică, un prilej de a pune în practică principiul atît de clar conceput în mintea sa, că orĭ-ce poet trebue să se încălzească la vatra strămoșească a literaturei populare. Creangă însă nu aduna anume material de studiŭ, ci îl prelucra de-adreptul, fie din auzite, fie din memoria sa, fără a trece mult marginile strictei

povestiri populare, dar dîndu-i cu toate astea nota sa personală, poleiala frazei și umorul.

In felul de prelucrare a materialului popular Creangă într'adevăr nu are mulți semeni în literatura universală. Căci el nu este nici un simplu copist de povești ca toți cei ce, în frunte cu frații Grimm, s'au pus munca grea în serviciul științei, nici nu este un falsificator al spiritului poporului, ca Musaeus și mulți dintre romanticii germani, sau ca — erte-mi-se comparația — un Pop-Reteganul din Ardeal, ci rămîne în acelaș timp și artist în puterea cuvîntului, poet fără a inventa, fără a adăuga dela sine decît simțul cald și meșteșugul limbei armonioase.

Și fiind vorba de povești, nu vom uita nici faptul că chiar și acea ramură a literaturei populare nescrise, în care umorul burlesc și anecdotele fără perdea preponderează, le era bine cunoscută ambilor scriitori. Manuscrisele lui Eminescu bîjbăie de glume populare, de-asemenea și ale lui Creangă [1]). In poveștile tipărite nota burlescă nu o întîlnim însă decît foarte discret accentuată în scena din pădure, de o fineță extraordinară, dintre Moș Nichifor și evreica.

Ceea-ce îi lega mai strîns era fără îndoială o înțelegere desăvîrșită asupra condițiilor de viață și cultură națională. Nu naționalismul de bîlciu și de stradă, de care e capabil ori-ce aventurier politic, ci cultivarea ideilor fundamentale de conservare etnică, a tradițiilor moștenite, a tot ce constitue caracterul puritan de rasă, — eată ce-preocupa în acele lungi întîlniri, de cari ne povestesc biografii.

In cadrul acestor convingeri intră natural mai întîi limba și literatura lor, pe care o făceau în sensul acesta, interpretînd gîndirea și simțirea poporului; intră și dragostea lor imensă pentru trecut și nădejdea într'un viitor mai bun, dar intră mai ales exclusivismul de rasă, șovinismul național pe care îl nutreau de o potrivă.

Amîndoi erau înflăcărați adversari ai straturilor de străini, cari amenință cu falsificare completă spiritul național în toate și amîndoi combăteau cosmopolitismul. Ca și Eminescu, ale căruĭ filipice în potriva elementelor străine sunt destul de cunoscute «Creangă — zice d-l Panu — era un naționalist fanatic, un dușman neîmpăcat al Evreilor, un iubitor al neamului și toate discursurile sale erau pe asemenea temă»...

Din Sămănătorul, anul I, vol. II. - No 28 din 6 octombrie 1902

Toate aceste laolaltă: păstrarea părții mai bune din firea de țăran; dragostea de patrie; poporanismul în limbă și literatură; adorația trecutului; cultură națională pe toată linia; esclusivism față de străini și șovinism național intransigent — toate aceste sunt legăturile sufletești dintre Creangă și Eminescu, legături sfinte cari ar trebui să unească pe toți scriitorii romîni de valoare. Il. Chendi.

Impresii despre revista Sămănătorul!

CITIȚI-MĂ și dați-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

Reacții la numărul special 5-sp.2011

Ce surpriza minunata.
Felicitari din suflet.
Multumiri si alese urari,
Mariana Zavati Gardner

Draga domnule Nicu Tomoniu,
am primit nr. special al revistei Sămănătorul.
multumesc!
citesc cu încântare, curiozitate şi plăcere.
gânduri alese,
valentina becart

Draga d-le Tomoniu,

Toate felicitarile pentru numarul special în care straduinta d-v se vede pretutindeni iar rezultatul este o restituire istorico-literara si umana frumoasa, bogata si pilduitoare. Sa speram ca mesajul transmis va avea ecourile pe care ni le dorim si nu va ramâne ca o chemare strigata în pustiu.

Va doresc sanatate, putere de munca si bucurii cât mai multe !

A. Melian

Am citit ultimul număr al revistei Semănătorul. (nr.5 n.r.) E din ce în ce mai fain. Felicitări. E o muncă copleşitoare, exemplară. Cum de reuşiți singur să faceți asemenea minuni? E uimitor.

Cezara Adamescu

Gind bun
pr.RBotis
http://www.radubotis.ro/

Premierului Cutare,
Îi urăm să crească mare!
Nu pitic, cum este, vai,
Stadiul românesc de trai…
6 sept. 2011, Jianu Liviu-Florian

Multumim mult Dle Profesor de aportul deosebit pentru basarabeni.

Ne bucura mult de faptul ca putem sa facem ceva impreuna pentru poporul nostru roman de pretutindeni.

Fundatia VASILIADA a inceput fondarea si reorganizarea bibliotecilor parohiale. Am primit un mic ajutor de reviste si carti religioase de la monahul Moise, cel care scris cartea Vareliu Gafencu - Sfantul Inchisorilor.

In rest ne miscam cu fortele proprii. Ne bucura faptul ca avem crestini care ar dori sa se implice in activitatile Bisericii Noastre.

Inca odata multumim pentru sustinere.

Cu respect,

Preot Viorel Cojocaru, Revista «Luminătorul», Republica Moldova

Citiți revista Luminătorul REVISTA A SOCIETATII CULTURALE SI BISERICESTI „MITROPOLITUL VARLAAM" SI A MITROPOLIEI BASARABIEI, de pe site-ul nostru de la scribd http://www.scribd.com/semanatorul , luați coordonatele revistei şi dacă puteți ajuta cu ceva, nu ezitați să o faceți, sunt frații noştri!

Anul IV.
Nr. 7
Iulie 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia online
Nr. 40

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

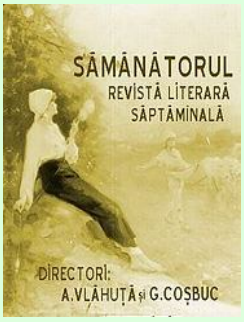

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile "Semănătorul" şi "Dorna" Tismana

Biserica Gornoviţa (1764) Pictată de Ghiţă Barbu Bărbulescu (1946)

Anul IV. Nr. 7 -Iulie 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din apariţiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediţia online intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediţia tipărită va avea nr. 8, corespunzător lunii în care apare şi se distribuie.**

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - Primele "lecţii" la "SEMĂNĂTORUL"
4 SANDU MELIAN - C. Noica şi Eminescu
8 Stefan Adrian Stoian - Fraţii diavolului ed. a II-a
11 Florian Vădeianu - Nuvele din Gorjul submontan
16 ION MOCIOI - DISCUL DE LA PHAISTOS - seria a III-a
20 George Ene - LUPII - vol. I - roman
22 Lucia-Silvia Podeanu - Solstiţiul de vară
24 Florian Vădeianu - "Pretinii"
26 Iuliu-Marius Morariu - Similitudini şi interferenţe
28 Dumitru Dănău - MITOGRAME LIRICE
30 S.A. Jimborean - ANTIOHIA
33 George Anca - Intervenţii şi lansări la "Colocviile de marţi"
34 Vasile Mic - Vasile Mic tradus în limba italiană
36 Ecaterina Speranţa Chifu - Scrieri inedite
38-39 Conturi, abonamente "Semanatorul Tismana"
40 Foto-document - Soţii Coşbuc, Vlahuţă

2007-2014
Aniversare
Semănătorul

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)
www.tomoniu.ro

Liga Scriitorilor Români Filiala Gorj

Scriitor membru al LSR -Gorj

O luptă virtuală:

Primele "lecţii" la "SEMĂNĂTORUL"

(Continuare din numărul trecut)

DE CE UN ISTORIC AL ACTIVITĂŢII DE LA "SEMĂNĂTORUL"? JUNGLA INTERNET!

Trebuie precizat că am ţinut neapărat să tipărim această revistă "Sămănătorul" pentru că reţeaua Internet a devenit o adevărată junglă capitalistă. Aşa cum în jungla africană unde leul înghite animalele mai neajutorate şi site-urile marilor companii de reclamă, companiile de creare ale reţelelor socializare sau firmele de hosting devorează micile site-uri individuale sau ale unor ONG-uri, în fiecare zi. Cu greu mai găseşti unele site-uri care ne-ar folosi!

Să luăm numai exemplul reţelei de socializare Facebook care a zăpăcit minţile cetăţenilor multor ţări, la loc de frunte situându-se România. Aşterne acolo omul gândurile şi pozele lui şi se simte tare mândru că "*are un site Internet*". Nici gând să-şi cumpere un domeniu cu numele său şi să dezvolte pe acesta un site adevărat, conţinând cele mai preţioase aspecte ale vieţii şi ale activităţii sale.

Comunicarea imediată ia minţile nu numai unor oameni care ar putea să împărtăşească lumii din experienţa proprie a meseriei pe care o practică. Marile radiouri şi televiziuni te bat la cap cu *"urmăriţi-ne şi scrieţi-ne pe feisbuk"* toată ziua. Inclusiv TVR-ul nostru public pe care-l plătim fiecare ca să ne tutuiască ca pe nişte proşti: *"**intră** şi **scrie şi tu** pe contul nostru de feisbuk"*. Deci plătim la Radio şi TVR snobism şi incultură: "You" englezesc înseamnă şi frumosul nostru dumneavoastră. Sau dumneata. Ori popularul matale, fie şi "Domnia voastră", care în engleză sunt toate "You", englezul neavând latinitatea şi imaginaţia românului.

Ca toate găselniţele capitalismului sălbatic şi feisbucul care a înghiţit pe Trilulilu, va fi înghiţit şi el de alţi lei ai junglei Internet: twiter, linkedln, twoo, Goo+ şi încă vreo 100 de şacali ce fură mâncarea leilor Internet. Lupta capitalistă sălbatică va înghiţi multe site-uri. Platforma Scribd, unde găzduim noi revista, va muri într-o zi! La fel şi Calameo. Peste câţiva ani e posibil ca şi site-urile actuale "Semănătorul" să dispară aşa cum au dispărut - cum bine se ştie - în decembrie 2011, site-urile vechi "Semănătorul" după moartea fondatorului lor Artur Silvestri. I-am continuat eu şi redactorii mai fideli, opera. Dar după noi? Va mai fi altul dispus să facă "voluntariat" aşa cum afirmă deja despre noi tineretul de azi debusolat din cauza lipsei unui loc de muncă? Adică, a banilor dar şi a lipsei de perspectivă în viaţă din cauza clanurilor mafiote ce joacă dirindeaua cu cei pe care i-am ales să aibă grija naţiunii!

Concluzie: o revistă tipărită rămâne peste veacuri ca un obiect de mare preţ: în biblioteca dvs., în Depozitele Legale obligatorii ale BNR, în bibliotecile judeţene sau universitare.

Mulţi nu cumpără reviste sau ziare tipărite pentru că ele există pe Internet. Acolo însă vor dispărea! Arhivele virtuale de pe web, după ce umplu conturile de găzduire ale redacţiilor se şterg! Vom căuta deci, peste ani, vechile reviste tipărite cu bani grei!

Tocmai de aceea, pentru ca istoria experienţei în redacţia "Semănătorul" să nu se piardă, publicăm în revistă acest serial!

CUM S-A NĂSCUT "SEMĂNĂTORUL" Seria a III-a. Documentele program.

După crearea sitului model "Semănătorul", Artur Silvestri a ţinut să-mi reamintească şi să completeze vechiul său mail de Bunavestire unde era expus conceptul său privind renaşterea unor vechi reviste literare. Nu era un document concret pentru "Semănătorul" dar subînţelegeam că el este inclus în ansamblul de reînviere a acelor reviste. Asemenea "Semănătorului" (apoi "Sămănătorul") creat de George Coşbuc şi Al. Vlahuţă, nici nu puteam concepe crearea unui site literar fără documentele lui programatice.

Iată mesajul lui Artur Silvestri:

*"Ideea de origină nu a fost "să public reviste on-line" (aceasta o poate face oricine şi, dacă este capabil, să o şi facă în viitor) ci să creez un program cultural definit şi cu obiective ce constituie astăzi priorităţi. Acesta este un program nu de "ripostă" ci de "re-cucerire", de completare de informaţie şi de alternativă, **spărgând "nucleul dominant" ce impune teme, idei şi nume într-un canon restrictiv** care - dincolo de aspectul simplificator - ucide prin omisiune, "etichetism" stupid şi întrerupere de continuitate acolo unde trebuie să existe echilibru şi fruct în evoluţiile noastre. Fiindcă noi avem un "prezent" cată vreme avem un trecut şi vom avea un viitor numai atât cât vom cunoaşte ceea ce ne-a legitimiat ieri pentru azi şi pentru "mâine". Cea dintâi obligaţie era ,deci, aceea de a expune iarăşi la lumina zilei teme amânate, uitate ori socotite a fi eretice. Aceasta se putea înfăptui prin "reviste" (deci prin apariţie periodică de contribuţii şi creaţii) dar oricât ar fi fost de stăruitoare şi de inteligentă acţiunea conjugată, cu timpul efectul ar fi devenit firav şi stereotip, chiar minor. Trebuia, prin urmare, şi altceva, adică un număr de "repere" care, fiind astfel mai bine-cunoscute decât până acum, puteau constitui reazem şi argument în continuitatea noastră de atitudine şi de directivă. Cele dintâi ce am gândit că fiind obligatorii au fost, astfel, **"documentarele", un fel de cărţi sumare gândite " ad usum delphini"**, care - nefiind exhaustive - se puteau reduce, pentru moment, la "extract elementar" sau la un rezumat de "prezenţă istorică" de personalitate. Astfel s-au constituit documentarele ce se intitulează "Efigii", unde îşi găsesc locul "Oamenii Mari" - şi Învăţătorii - care ne-au fost Doamna Busulenga, vlădică Antonie Plămădeală, Raoul Sorban şi Mitropolitul Nestor Vornicescu; însă, alături de ei, şi alte "chipuri în prezentul continuu" ce nu mai sunt aici şi s-au uitat ori se doreşte să fie uitate. Tabloul însuşi trebuia să fie incomparabil mai extins căci "voinţa de a scoate în penumbră" şi prin kerem pe cine nu se conformează este puternică şi creează urmări în negativ însă am ales, acum,*

dintr-un total cu multe nume, doar pe câteva între care "cazurile" lui Paul Anghel ori Traian Filip şi Şerban Andronescu sunt şocante prin incorectitudinea în a le aprecia opera şi lucrarea.

Apoi am trecut la "contemporanii activi", adică la "scriitorii eretici" care, nefiind puţini, ar fi putut ocupa multe "volume". Dar nici aici principiul nu a fost exhaustiv ci "categorial", alegând numai douăzeci şi ceva de nume, gândind, totuşi, că se va mai găsi şi altcineva care, animat de o idee mai înaltă, să completeze ceea ce am început. Totuşi, câteva ***adaosuri în cantitate*** *am simţit că trebuie făcute şi chiar dacă nu am reuşit să creez "situri de micro-monografie sumară" pentru toţi autorii în a căror operă cred, am imaginat două antologii, una de nuvele şi alta de poeme, unde* ***"noua geografie literară"*** *ce trebuie să cuprindă valori de peste tot (fiindcă aici nu se face cultură numai pe " Calea Victoriei") trebuia afirmată şi întărită. Dar nici cu acestea nu m-am oprit şi observând că despre doar puţini autori există referinţe documentare publice şi opera ajunge rareori să fie cunoscută minimal, am crezut că foloseşte cuiva un mic "dicţionar elementar" conţinând "scriitori români de azi", unde năzuiesc să fie incluse toate vocile ce doresc să se facă auzite şi în acest fel. Rămâne doar să se prezinte.*

Ajuns aici nu m-am putut opri fiindcă rămâneau deopotrivă "teme" şi "idei literare" tot atât de puţin încurajate sau, mai bine zis, "predispuse la lichidarea forţată". Între acestea m-am gândit acum că "literatura străromână", "monografiile locale" ori "postcalinescianismul" merită o evocare ce poate le-ar aduce noi lumini şi nu m-am înşelat; dar adaosuri trebuie făcute şi se vor face, dacă şi alţii nu vor sta cu mâinile în sân, că şi până azi, şi vor abandona atitudinea de observatori "obiectivişti" care nu greşesc fiindcă nu fac nimic sau aproape nimic.

Eu am încercat să fac şi nu am făcut nimic de seamă însă am adăugat ceva ce foloseşte şi nu există încă în formă atestată acum. "Revistele", care am băgat de seamă că sunt "piatra scandalului" şi supără pe unii, au completat planul originar. ***Ele sunt "multe", într-adevăr (aşa cum s-a spus) fiindcă "sunt multe" temele periclitate de cultură oficială şi, deci, frontul trebuia să fie larg. Mulţimea lor arată însă, deopotrivă, diversitatea unde noi ne exprimăm culturaliceşte ca români şi, în acelaşi timp, cât de întins este teritoriul ce trebuie recucerit.*** *Cine le priveşte cu luare-aminte şi mai ales cu calm înţelege că în acelaşi concept stau laolaltă şi publicaţia de afirmaţie de valori şi "atitudine intelectuală" dar şi periodicul de "tematică de interes restrâns", şi, deci, şi "Luceafărul Românesc" dar şi " Dacoromanica". Unele sunt creaţii din nimic (şi fără nici o preistorie) precum"Studii de etnoistorie" care la noi nici nu se visau dar la alţii sunt produs cultural cu tradiţie şi opţiune intelectuală firească. Puteau deci să lipsească de aici "Cărţi Noi", într-o ţară unde nu se ştie cine ce publică şi unde anume şi cum se poate găsi o carte nouă în monopolul ideologic abătut până şi asupra difuzării de presă şi de carte? Puteam să nu creez "Universul Cărţilor", care vorbeşte despre scriitori, "şantierul lor" şi gândurile lor amestecate cu iluzii şi cu utopii, astăzi, când nici nu mai ştim cu precizie nu "cine ce mai scrie" ci dacă mai este în viaţă, pe Pământ, iar "viaţa literară" a devenit un mediu infestat de trafic de influenţă, corupţie şi pseudo-mituri fabricate ce reproduc fidel modelul depravării sociale care a îmbolnăvit ansamblul social? Unii vor zice, poate, că două publicaţii în limbi străine, precum nădăjduiesc să fie "L'Etoile du Danube" şi " Kogaion Review", pot fi excesive şi fără rost dar înainte de aceasta să răspundă dacă nu este nevoie de ele, dacă există altele cu acelaşi obiectiv (şi nu există) şi, dacă le socotesc utile, de ce nu le-au făcut? Există un imperativ în toate, care ne porunceşte să nu lăsăm potenţialul să se risipească şi - atunci când suntem încredinţaţi că o faptă este necesară şi va crea efect pozitiv - să nu amânăm şi să traducem gândul în gest chiar dacă "făcutul" va fi imperfect, poate "stângaci" şi, deci, corectabil. Eu am făcut ce am putut, cu efortul meu de om liber, care nu a cerut nimănui nimic decât îngăduinţă de a fi aproape şi a se arăta solidar; alţii, dacă pot, să facă mai mult, să dezvolte ceea ce s-a început şi să continue ori să imagineze domenii noi - căci există ! - unde stratul nostru profund este atacat şi primejduit.*

Ceea ce am început voi continua şi mă întăreşte în această idee mulţimea celor ce înţeleg, ştiind sau intuind, că tot ceea ce fac nu fac pentru mine fiindcă nu am nevoie de nimic. şi de această data, retrăgându-mă în muncă şi efort chinuitor, am putut vedea şi simţi alături mulţi oameni de toată isprava, caractere şi suflete luminate; lor le sunt dator înainte de toate şi nu voi uita că atunci nu m-au uitat. Acum a trecut greul şi urmează "şi mai greul" căci "malurile trebuie întărite şi cortul - ţinut ridicat". Însă Dumnezeu ne-o ajuta şi de această dată şi nu ne va lăsa.

Cu drag, îndatoritor, Silvestri

Ca urmare a acestui mesaj am creat primul document programatic pus atât în prima pagină a site-lui “Semănătorul”, cât şi pe viitorul site “Editura Semănătorul online”, în paginile căruia publicam operele de debut sau inedite ale tuturor scriitorilor care colaborau cu articole la revistele deja create online de Artur Silvestri. Iată documentul-program:

APELUL NOULUI SEMĂNĂTOR

Asemenea manifestării literare declanşată odată cu apariţia revistei «Semănătorul» (1901), condusă de Al. Vlahuţă şi G. Coşbuc, constatăm că şi astăzi, după un secol, «inimile tânjesc», că e nevoie de «un stindard de înseninare şi de înfrăţire intelectuală» şi că trebuie să se redeştepte «avântul de odinioară în sufletele româneşti».

Este lesne de constatat că :

- Până acum, cu unele excepţii din perioada interbelică, luptele literare din secolul XX au fost în general, dăunătoare mişcării literare mai ales că literatura din primii ani de după marea conflagraţie mondială din anii 1940-1945, a devenit partizană. Singurul scop al ei devenise impunerea ideilor comuniste, a creării unei mentalităţi străine, menite să cizeleze „un om nou” într-o societate al cărei model venea din Uniunea Sovietică sub a cărei influenţă intrasem pentru aproape o jumătate de secol.

- Este imposibil astăzi a discerne care au fost, in timpul regimului totalitar forţele cu adevărat patriotice, care au salvat adevărata cultură a poporului nostru. Risipită prin occident, o parte a intelectualităţii noastre, cu câţiva cuibăriţi acolo la trai bun, a revenit în ţară. Majoritatea pentru a pune umărul la renaşterea spirituală a ţării. Dar au revenit şi unii pentru răzbunări de tip «mafiot» şi pentru „condamnarea comunismului” ridicând osanale neocomuniştilor ajunşi prin sânge şi dezinformare la putere după 1989! Nu se condamnă concepte precum comunism sau nazism, ci oamenii care au aplicat acele concepte malefice! Abia când literatura noastră va reveni la normal vom afla adevăraţii „trădători” ai neamului românesc din aceea perioadă.

(Continuare la pagina 7)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

CONSTANTIN NOICA ŞI EMINESCU
- în lumina unui episod epistolar -

Din volumul Alexandru Melian - POLEMICI IMPLICITE cap. I

Unul din rarii oameni de spirit care - în asceză şi demnitate - s-a devotat culturii, sfidând toate ispitele şi ameninţările tiraniei, a fost Constantin Noica. Retras în solitudinea şi maiestatea Păltinişului, el a avut forţa de a se dispensa de bunurile lumesculului pentru a căpăta acea imponderabilă energie care să-i înlesnească ascensiunea spre orizonturile de graţie ale filozofiei şi înţelepciunii. Mulţi i-au călcat pragul singurătăţii cu disponibilităţi de învăţăcei sau cu orgolii de parteneri întru dialog. Unii i-au căutat silueta din preaplinul admiraţiei şi al iubirii, iar alţii i-au pândit fiinţa cu opacitatea ignoranţei agresive sau cu veninul invidiei găunoase.

El a rămas însă mereu, iar după intrarea în nefiinţă chiar mai mult decât până atunci, un reper de lumină şi generozitate, un model de căutător din stirpea celor despre care Eminescu spunea cu admiraţie că „găsesc şi nu sunt mulţumiţi».

Deşi nu l-am cunoscut personal, am fost unul din norocoşii cu care marele filozof a purtat o scurtă dar revelatoare corespondenţă. Socotesc că astăzi bucuria mea de atunci o pot împărtăşi şi altora. Aşa după cum amărăciunea provocată de opacitatea ireverenţioasă faţă de el a unei reviste literare merită a fi resimţită şi de alţii sau măcar transformată într-un memento pilduitor.

Două sunt împrejurările care au determinat corespondenţa noastră. Prima s-a produs în 1981. Atunci am reuşit să conving conducerea revistei *Luceafărul* să organizeze o dezbatere cu tema „Eminescu - mustrarea noastră de conştiinţă», la care să invităm să participe pe cei mai de seamă eminescologi ai momentului, rugându-i să răspundă următoarelor întrebări:

1. Cum apreciaţi procesul de valorificare a moştenirii literare cu privire la M. Eminescu ?
2. Ce importanţă credeţi că are cunoaşterea integrală şi generală a operei lui Eminescu ?
3. Care credeţi că este şi care ar trebui să fie rolul învăţământului în cunoaşterea şi asumarea moştenirii eminesciene ?
4. Dar al mijloacelor mass-media ?
5. Credeţi că revista „Luceafărul" ar trebui să-şi asume atribuţii (îndatoriri speciale) în valorificarea moştenirii Eminescu ?

Datorită dezinteresului manifestat de revistă, dezbaterea nu s-a putut realiza. Singurul răspuns la chestionar - din care publicăm o parte în aceste pagini, a venit din partea mea. în schimb C. Noica, căruia îi trimisesem o scrisoare prin care îl rugam să ia parte la dezbatere îmi răspundea pe data de 9. VI. 1981, următoarele:

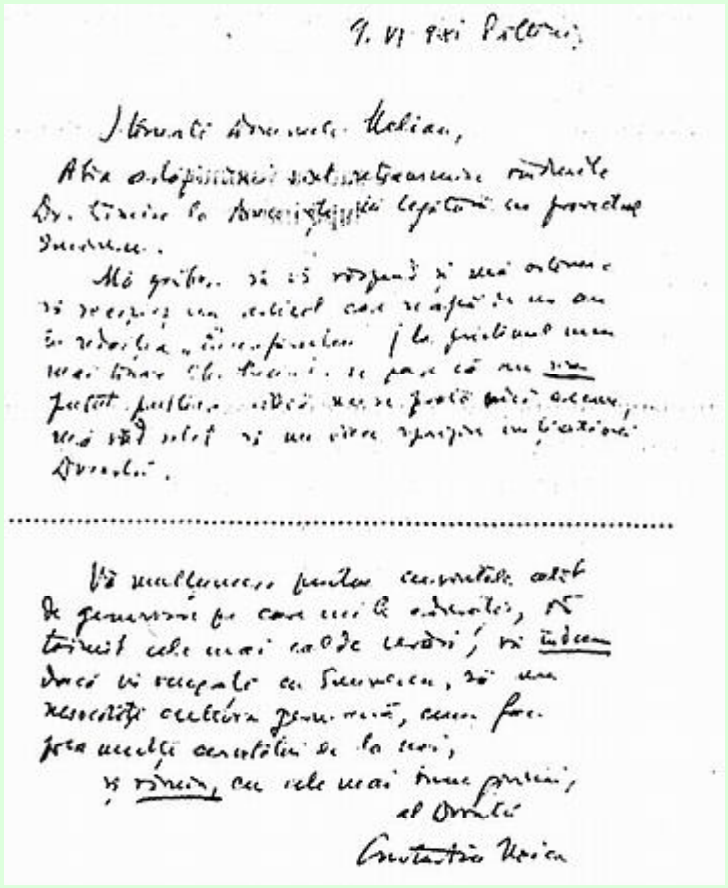

Stimate Domnule Melian,

Abia astăzi îmi sunt retransmise rândurile Dv. trimise la Bucureşti în legătură cu proiectul Eminescu. Mă grăbesc să vă răspund şi mă ostenesc să recopiez un articol care se află de un an la redacţia „Luceafărului" (la prietenul meu mai tânăr Gh. Suciu). Se pare că nu s-a putut publica. Dacă nu se poate nici acum, mă văd silit să nu dau sprijin iniţiativei D-voastră.

Vă înştiinţez, că între timp am făcut (şi continuu să fac) pe cont propriu clişee după filele germane din 23 de manuscrise eminesciene; că manuscrisul 2287 (cu 108 file în germană) a şi fost descifrat de germaniştii sibieni solicitaţi de mine; şi că în numărul pe iunie din „Transilvania" vor apărea primele 8 pagini în transliterare şi cu traducere.

Am cerut revistei „Transilvania" să asigure într-un an editarea a circa 350 de pagini, ce sunt în curs de descifrare. Dacă „Transilvania" nu va putea face acest efort, atunci mă voi adresa şi altor reviste. E puţin probabil că voi face apel la „Luceafărul", de vreme ce nu poate publica nici rândurile care justifică editarea paginilor în germană. Nu mă îndoiesc că orice altă revistă din ţară se va grăbi să publice materialul eminescian ce-i voi pune la dispoziţie.

Vreau să fac într-un singur an această operă de editare, căci am aproape 72 de ani şi - după câte văd - nimeni altcineva nu s-a simţit dator s-o facă.

Până atunci, alte dezbateri despre Eminescu mi se par, nu de prisos fireşte, dar pe o linie de cultură care nu mă interesează: cultura de consum, sau cultura de uz local.

Vă mulţumesc pentru cuvintele atât de generoase pe care mi le adresaţi, vă trimit cele mai calde urări, vă îndemn, dacă vă ocupaţi de Eminescu, să nu nesocotiţi cultura germană, cum fac prea mulţi cercetători de la noi, şi rămân cu cele mai bune gânduri,

Al D-voastră Constantin Noica

După cum se observă din scrisoare, el mi-a trimis şi articolul care de un an de zile aştepta să fie publicat de revista Luceafărul.

Textul[1] atât de incitant şi de frumos, este reprodus în prima pagină a *Adevărului literar şi artistic*, 17.06.1990, devenind astfel nu doar o perspectivă eminescologică de referinţă, ci şi o mărturie jenantă a primitivismului cultural din epoca de jalnică amintire.

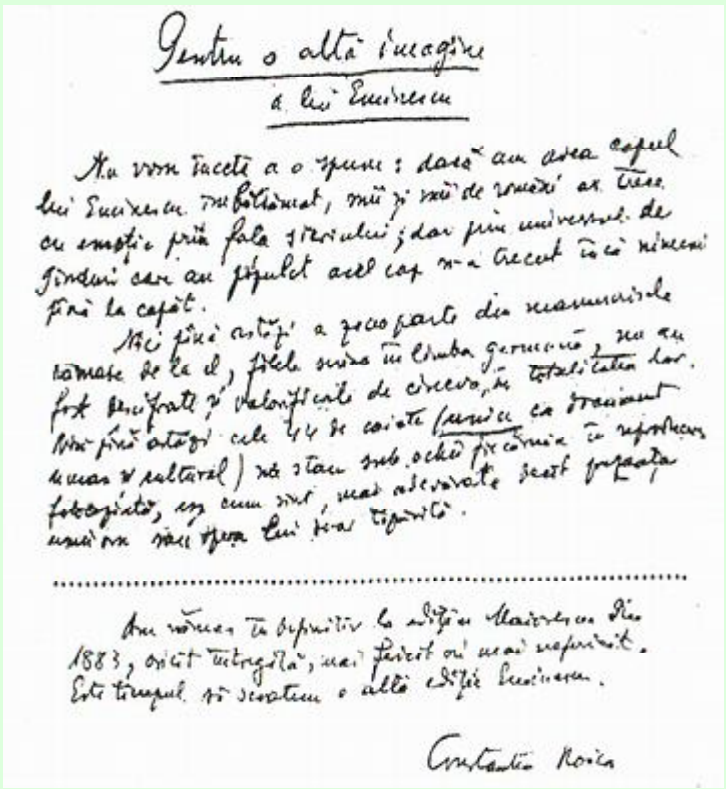

Pentru o altă imagine a lui Eminescu

Nu vom înceta a o spune: dacă am avea capul lui Eminescu îmbălsămat, mii şi mii de români ar trece cu emoţie prin faţa sicriului; dar prin universul de gânduri care au populat acel cap n-a trecut încă nimeni până la capăt.

Nici până astăzi a zecea parte din manuscrisele rămase de la el, filele scrise în limba germană, nu au fost descifrate şi valorificate de cineva, în totalitatea lor. Nici până astăzi cele 44 de caiete (unice ca document uman şi cultural) nu stau sub ochii fiecăruia în reproducere fotocopiată, aşa cum sunt, mai adevărate decât prezenţa unui om sau opera lui doar tipărită.

Să ia oricine, pentru poezie, ediţia completă în câteva volume a lui Murăraşu. Ce va spune despre atâta poezie proastă la Eminescu ? Dar să caute aceeaşi poezie în manuscrise: va vedea atunci tot ce înseamnă nepoezia într-un destin poetic. Pe de altă parte ne prefacem că ne place proza lui sau teatrul lui. Dar în manuscrise oricine va vedea că ele sunt dincolo de judecăţile noastre de valoare. Şi va vedea ceva mai mult: ce înseamnă, fie şi pentru un destin de poet, a fi pedepsit de cultură. Cât s-a descifrat până acum din filele în germană arată la ce nivel de cultură se aşeza de la început Eminescu. El se înscrie, deocamdată, în fondul principal al culturii noastre doar pe linia emotivităţii, adică a sufletului. Nu se înscrie încă pe linia spiritului. Am rămas la emoţie, la suflet, la dor şi la „mai am un singur dor"; n-am ajuns, cu Eminescu laolaltă şi prin el, la spirit, în care se împlineşte cu-adevărat fondul principal al unei culturi.

Pedepsit de cultură cum era, el se pedepseşte şi ne educă pe noi. Este doar Poetul, nu şi educatorul nostru, mustrarea noastră. Dar spiritul unei culturi reprezintă o mustrare permanentă.

Iar de bună mustrare este nevoie în cultura noastră de astăzi. Cu sufletul şi sufleţelul stăm bine (ca dovadă inflaţia poetică de care suferim), dar cine se învredniceşte aci, în fondul principal al culturii, să ridice sufletul nostru la spirit ? Ar putea-o face tocmai Eminescu; dar din el luăm doar focul, nu şi apa, luăm doar cântecul, nu şi cuvântul, luăm doar desfătarea, nu şi lecţia.

Am rămas în definitiv la ediţia Maiorescu din 1883, oricât întregită, mai fericit ori mai nefericit. Este timpul să scoatem o altă ediţie Eminescu.

[1] Reproducem şi aici gândurile de atunci ale filozofului:

Cea de-a doua împrejurare s-a ivit în 1987, atunci când a văzut lumina tiparului cartea mea intitulată „Eminescu - univers deschis». Trimiţându-i un exemplar cu dedicaţie, am avut marea şi emoţionanta surpriză să primesc mai întâi câteva rânduri pe o carte de vizită:

Calde mulţumiri colegiale pentru cartea trimisă, despre

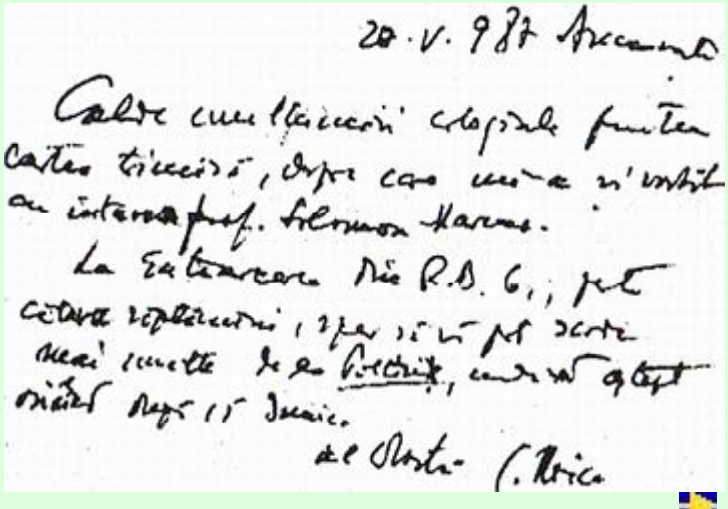

care mi-a şi vorbit cu interes prof. Solomon Marcus.

La întoarcerea din R.D.G., peste câteva săptămâni, sper să vă pot scrie mai multe de la Păltiniş, unde vă aştept oricând după 15 iunie.

Iar mai apoi următoarea scrisoare:

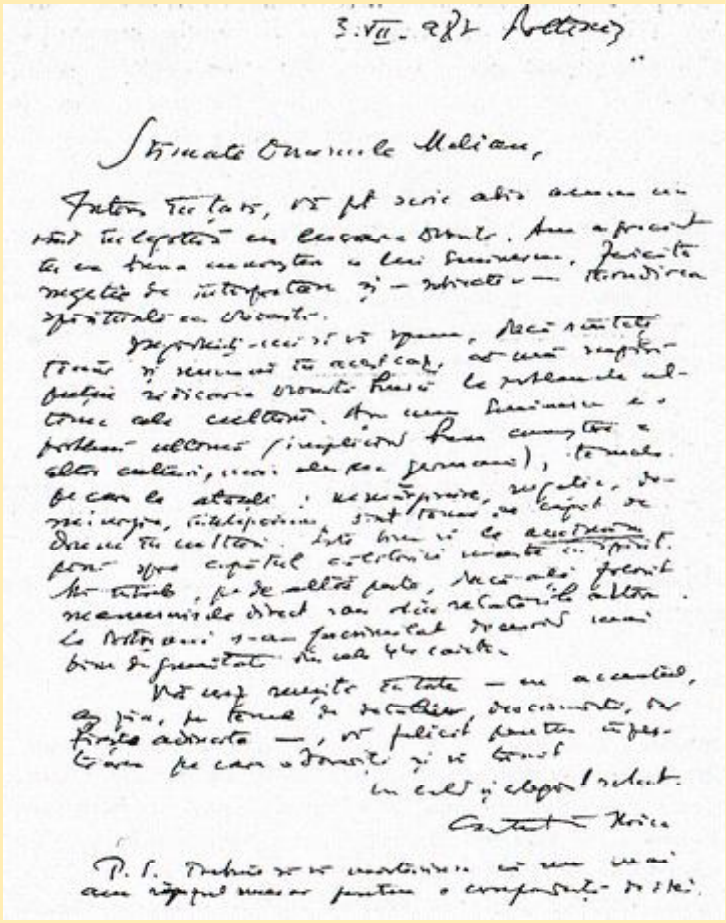

Stimate Domnule Melian,

Întors în ţară, vă pot scrie abia acum un rând în legătură cu lucrarea D-voastră. Am apreciat în ea buna cunoaştere a lui Eminescu, fericita sugestie de interpretare şi - subiectiv - înrudirea spirituală cu D-voastră.

Îngăduiţi-mi să vă spun, dacă sunteţi tânăr şi numai în acest caz, că mă supără puţin ridicarea voastră bruscă la problemele ultime ale culturii. Aşa cum Eminescu e o problemă ultimă (implicând buna cunoaştere a altor culturi, mai ales cea germană), temele pe care le atacaţi: nemărginire, negaţie, demiurgie, înţelepciune sunt teme de capăt de drum în cultură. Este bine să le amânăm până spre capătul călătoriei noastre în spirit. Mă întreb, pe de altă parte, dacă aţi folosit manuscrisele direct sau din relatările altora. La Botoşani s-au facsimilat recent mai bine de jumătate din cele 44 caiete.

Vă urez reuşită în toate - cu accentul, aş zice, pe teme de detaliu, deocamdată, dar fireşte adâncite -, vă felicit pentru înzestrarea pe care o dovediţi şi vă trimit

Un cald şi colegial salut Constantin Noica

P. S. Trebuie să vă mărturisesc că nu mai am răgazul necesar pentru o corespondenţă de idei.

I-am răspuns, - tulburat şi recunoscător - epistola care urmează:

Deşi bucuriile noastre sunt atât de rare, iar când se întâmplă să înflorească sunt atât de repede ucise de intemperiile timpului, totuşi cel puţin unele dintre ele au darul binecuvântat al curcubeului care, vestind înseninarea, luminează întru speranţă fiinţa cotropită de atâtea ori de beznă şi disperare.

O asemenea bucurie mi-au dăruit rândurile dv. Şi fiindcă sunt incapabil de a trăi pur şi simplu o stare afectivă - ceea ce este până la urmă un fel de infirmitate - m-am trezit din nou că fac disecţie acolo unde ar fi trebuit să fie doar sărbătoare a sufletului. De ce m-au bucurat aşa de mult cele două mesaje ? Să fie oare orgoliul mângâiat al celui ignorat de critică pentru că nici n-a prea ieşit la lumina tiparului ? Să fie surpriza unui gest la Care expeditorul volumului nu se aştepta ? (Cartea am trimis-o ca un semn de omagiu, de admiraţie şi de iubire unui simbol, unui model de intelectualitate rară, de făptuitor generos întru spirit, de om al demnităţii, pe care nu-l cunosc decât din ceea ce a scris şi din felul cum vieţuieşte în afara prostituţiei intelectuale; v-am trimis-o deci ca pe un fel de mulţumesc la care necunoscut fiindu-vă nu aveam a aştepta nici măcar formula tradiţională „pentru puţin «). Să fie încântarea profesorului de literatură care se vede în situaţia de a se mândri cu autograful unui om de seamă hărăzit posterităţii ?

E probabil câte ceva din fiecare. Cred însă că starea de bucurie s-a născut, în primul rând, din situarea rândurilor dv. sub semnul solidarizării dezinteresate. într-o lume atât de înstrăinată de idealurile ei nobile şi în aceeaşi măsură înstrăinată de ea însăşi, într-o lume în care vasele comunicante dintre oameni, când nu s-au obturat cu totul, vehiculează doar lichidul impur al interesului pragmatic, gestul dv. faţă de un anonim - gest care înseamnă vămuire de timp, consum de energie şi renunţarea la altceva - a căpătat o încărcătură aparte. El mi-a reîntărit sentimentul că nu e chiar totul pierdut. Singurătăţile noastre nu sunt chiar atât de singure, indiferenţa generală şi blazată nu e chiar atât de generală şi de blazată, pustiul în care ne trimitem vocea nu e chiar atât de pustiu.

Iată de ce simt nevoia să vă mulţumesc încă o dată.

In altă ordine de idei trebuie să vă spun - cu firească întristare, de altfel - că nu mai sunt nici tânăr (am 48 de ani), nici la început de drum (sunt de peste 20 de ani cadru didactic la Facultatea de Filologie din Bucureşti). De aceea observaţia dv. privind „capătul de drum» al temelor abordate este perfect adevărată, deşi în cazul unei opere ca aceea a lui Eminescu, capătul de drum e doar o iluzie mereu spulberată.

Pe de altă parte, problemele asupra cărora am meditat în carte sunt doar partea de deasupra a unui aisberg. Faţa nevăzută a fost hărăzită studenţilor mei, nu numai în virtutea unei datorii pe care am înţeles să mi-o îndeplinesc cu dăruire (sunt fiu de învăţători), dar şi datorită faptului că accesul la lumina tiparului (care ar fi permis şi stimulat să se vadă mai mult, mai adânc şi mai cuprinzător) mi-a fost destul de anevoios (lipsa de abilitate în cultivarea relaţiilor interesate şi refuzul concesiilor de circumstanţă au avut, fără îndoială, o contribuţie de prim ordin).

În profesia noastră însă, marea răsplată şi recompensă pentru ceea ce facem şi pentru atâtea câte nu primim, este bucuria unei paternităţi perpetui. în fiecare învăţăcel cu care ne intersectăm destinul, investim ceva din fiinţa şi din ştiinţa noastră, şi drept urmare orice izbândă a vreunuia dintre ei devine, într-un fel, şi izbânda noastră. Chiar dacă, uneori, un vag sentiment de amărăciune te cuprinde când constaţi în grădina foştilor studenţi flori grădinărite de tine prin viu grai, în vremea

Stimate d-le Noica

uceniciei lor. La urma urmei, şi aceasta ar trebui să ne bucure, dacă orgoliul „autorlâcului» - cum zice Eliade - n-ar pândi din subconştient clipele de somn ale înţelepciunii.

Răspunzând întrebării ce v-o puneaţi, mărturisesc şi una din marile emoţii ale vieţii: am avut în faţă manuscrisele lui Eminescu şi, chiar dacă nu mi-a fost înlesnită cât aş fi dorit, cercetarea lor a reprezentat o experienţă intelectuală şi afectivă fără egal. De aceea sunt foarte interesat de facsimilarea la care v-aţi referit şi, cu toate că am înţeles pe deplin post-scriptumul dv., îndrăznesc să vă rog doar un rând în care să-mi transmiteţi cum şi de unde pot fi procurate facsimilele respective.

Vă mulţumesc din nou pentru tot, urându-vă sănătate, putere de creaţie şi cât mai multe bucurii!

Cu cea mai caldă afecţiune şi preţuire

Răspunsul, deşi succint, nu numai că degaja un alt timbru, dar deschidea calea unei apropiate întâlniri:

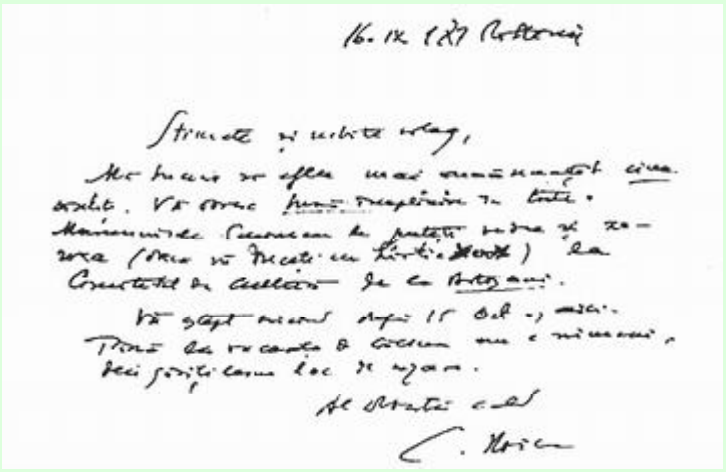

Stimate şi iubite coleg,

Mă bucur să aflu mai amănunţit cine sunteţi. Vă doresc bună împlinire în toate. Manuscrisele Eminescu le puteţi vedea şi xeroxa (dacă vă duceţi cu hârtie xerox) la Comitetul de Cultură de la Botoşani.

Vă aştept oricând după 15 octombrie, aici. Până la vacanţa de Crăciun nu e nimeni, deci găsiţi lesne loc de cazare.

Al D-voastră cald

C.Noica

Şi în acest caz timpul n-a mai avut răbdare. Înainte de a ajunge la Păltiniş să-1 pot îmbrăţişa şi să-1 pot descoperi dincolo de cuvântul scris, marele filosof al culturii române a intrat în lumea umbrelor, amânând întâlnirea noastră pe mai târziu.

APELUL NOULUI SEMĂNĂTOR

(Continuare din pagina 3)

- După căderea regimului totalitar comunist, forţele intelectualităţii noastre s-au risipit şi mai mult, literatura se află astăzi pe o cale greşită, politicul fiind ţinta predilectă a ei, în detrimentul culturii, istoriei, a acţiunii specifice româneşti, a vieţii creştine şi a unei analize sociale pertinente.

- Aidoma semănătoriştilor, simţim azi chiar «o mustrare de cuget» pentru că ne-am înstrăinat de marea viaţă a poporului, „de marile lui suferinţe şi aspiraţii».

- Vedem cu durere că în educaţia care se face tinerimii, şi de către şcoală şi de către scriitori, s-au introdus nepăsarea faţă de neam şi înstrăinarea în simţire; mass-media se ocupă doar de gâlceava politică, posturile de televiziune apărute ca ciupercile după ploaie aparţin unor ciocoi de presă pentru manipularea populaţiei în scopurile lor meschine.

- Reţeaua Internet pe lângă enormele beneficii, permite ca în ziarele centrale on-line să fie inserate comentarii anonime pline de insulte, înjurături şi etichetări în care apelativele grosolane abundă. Expresiile publice ale huliganismului de cea mai joasă speţă vizează deopotrivă politicienii sau oamenii de afaceri. Intelectualii care mai încearcă să dreagă această duhoare a inculturii crase, sunt puşi la colţ imediat în tot acest spaţiu mizerabil creat de jurnalişti iresponsabili pentru care cenzura e un moft, nu o măsură sanitară.

- În această isterie colectivă mulţi se sfiiesc de rostirea cuvintelor *patrie, iubire de ţară şi de popor*.

- În mediul ostil creat parcă anume pentru a distruge patrimoniul nostru spiritual clădit în decursul a multor secole de eforturi ale unor personalităţi vizionare, sintagmele «adâncă evlavie pentru trecutul glorios» şi «iubire entuziastă pentru ţară» par puse la coşul de gunoi pentru totdeauna!

Este nevoie de o nouă sămânţă şi de noi semănători care să creeze un câmp roditor, sănătos şi propice dezvoltării unei culturi care să înscrie neamul nostru din nou în rândul popoarelor demne, iar ţara noastră, printre ţările civilizate ale planetei.

Reculul actual trebuie stopat cu hotărâre până nu ajungem mai rău!

De la aceste sentimente pleacă ideea acestor publicaţii ale Asociaţiei Române pentru Patrimoniu condusă cu multă sudoare şi patriotism de către dl Artur Silvestri, idee la care deja au aderat o seamă de personalităţi de pe întreg mapamondul dar şi asociaţii şi fundaţii ce-şi duc modest traiul în România noastră profundă şi tainică.

Îi invităm pe toţi, să-şi spună cuvântul Domniilor Lor, un cuvânt de bună seamă avizat şi dătător de speranţă pentru viitor!

Aşa să ne ajute Dumnezeu!

Prof. Nicolae N. Tomoniu

Editor delegat ARP, manager „Semănătorul”

(Istoria “Semănătorului” va continua!)

Prima pagină “Semănătorul” 2007

STEFAN ADRIAN STOIAN (n. 1971, Bucuresti)
- prozator.

Fraţii diavolului

- ediţia a II-a revizuită şi adăugită -

Un capitol din noua ediţie apărută în această lună

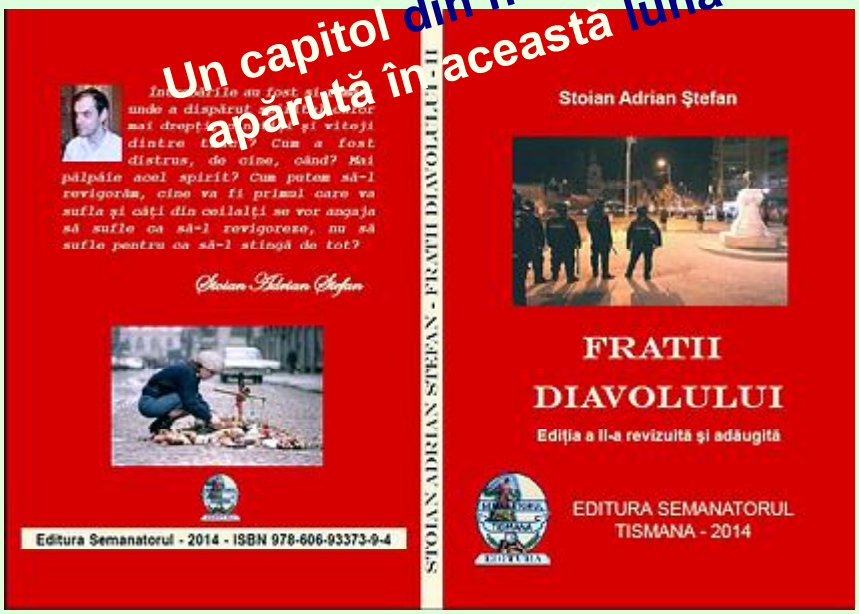

Sus în deal, în poeniţă!

Dragi Tovarăşi şi Prieteni, Cetăţeni ai Erei Post-Comuniste, a existat cândva pe la 1821 un boier numit Petrache Poenaru. Cu tot rangul nobiliar ce-l avea oficia slujba de medic de plasă, tratând oamenii de diferite condiţii sociale, probabil în felul acesta împrietenindu-se cu revoluţionarul Tudor Vladimirescu, pe care probabil l-a şi însoţit în campania revoluţionară de la 1821 şi sfârşită în mai 1821, când Tudor Vladimirescu a fost ucis de către Vasile Caravia, la porunca lui Alexandru Ipsilante, ce l-a acuzat pe Tudor de diverse legături cu turcii.

Realizând că a fost tras în capcană de Ispilante, ajutat fiind de Dinu Păturică şi Neagu Rupe-Piele, Tudor Vladimirescu ar fi zis:

- Ce vrei tu, Ipsilante? Credeam că suntem aliaţi, dacă nu prieteni că doar guvernarea ta se cheamă Eterie (tovărăşie) şi e şi-n calendare.

- Ce vreau? Ştiu ai mei ce vreau, să fiu stăpânul noului imperiu grecesc.

- Eşti depăşit, i-a zis Tudor. Cu atâtea imperii în jur, crezi că mai are cineva nevoie de încă unul? Harta imperiilor e deja plină, e de ajuns.

- Unchiul meu, ţarul, mă va ajută, iar tu mori.

- Chiar de-ar fi aşa, crezi că românii care s-au sculat contra fanarioţilor, te vor suporta pe tine, grec fiind? Eu cunosc limba şi obiceiurile oamenilor de aici. Românii-s greu e pornit, dar greu de oprit. Cum te vei dedscurca?

- Mă vor ajută Dinu Păturică şi Neagu Rupe-Piele şi chiar căpitanul Urdăreanu ce-i voi da pe loc Divanul.

- He, zise Vladimirescu. Cine-şi trădează tovărăşia, îşi arată sieşi necuviosia.

- De ajuns, zise Ispilante. Lichidaţi-l.

Şi zicând acestea, mai mulţi neferi de-ai lui Ispilante, săriră cu săbiile ca să-l tăie, dar nu reuşiră decât să provoace răni uşoare, din pricină că recunoşteau în sinea lor că Vladimirescu avea dreptate. În cele din urmă Vasile Caravia a scos revolverul şi l-a împuşcat cu câteva focuri de armă, probabil că l-a împuşcat cu gloanţe în stilul sfintei cruci: câte un glonţ în umeri, în burtă şi în cap. Apoi i-au tăiat capul şi corpul, mai mult sau mai puţin tranşat, a fost aruncat în Fântână lui Geatorlu. Aflând dar toate acestea, Ispilante zise către Păturică:

- Slujbă pentru slujbă arhon stolnice. ţine acest pitoc. Prin el te orânduiesc isprovnic la Prahova şi Sacuieni şi dacă Dumnezeu îmi va ajuta, precum nădăjduiesc, te voi face caimacan al Craiovei.

- Să trăieşti întru mulţi ani, măria-ta. Să-ţi ajute Dumnezeu a te pune pe scaunul strămoşilor măriei tale pentru fericirea noastră, a nemernicilor măriei tale slugi.

- Destul, arhon stolnice, destul, du-mi-te acum cu Dumnezeu şi să faci fericire locuitorilor acestor două judeţe ce ţi-am încredinţat; dar bagă bine de seamă, să nu-i faci prea fericiţiş...căci poate să şi se-ntample vreun rău.

Devenit stăpân peste Prahova şi Sacuieni, Păturică şi Neagu Rupe-Piele strângeau tot ce puteau de la locuitorii celor două judeţe prin toate mijloacele posibile pentru că trebuiau să trimită daruri către Ipsilante, până când se plictisira şi dădeau către oamenii lui Ipsilante şi pe altă cale organizau atacuri prin care-şi luă banii înapoi.

Plictiseala asta îşi avea tatăl ei. Ipsilante credea că unchiu-su ţarul îl va sprijini în formarea noului imperiu grec, dar s-a înşelat amarnic deoarece ţarul încheiase pact cu sultanul otoman şi condamnaseră de comun acord atât mişcarea lui Vladimirescu, cât şi Eteria lui Ispilante, astfel că oastea turcă şi slavă intraseră-n România şi eteriştii lui Ipsilante luptară pe alocuri pe la Strehaia şi Tismana, împreună cu pandurii lui Tudor, împotriva oştilor turce şi slave, dar când văzură că erau totalmente încercuiţi de oştile împărăteşti, grecii s-au sinucis fie prin otrăvire, fie prin autoîmpuşcare. Au făcut asta de teamă să nu li se tăie mâna ori de-a nu fi traşi în ţeapă.Cât despre români, aceştia au depus armele şi s-au întors la casele lor pentru a-şi munci pământul pentru care luptară şi unii dintre ei muriră.

Totuşi, de ce n-au fost solidari pandurii cu Vladimirescu? Deoarece aceştia nefiind disciplinaţi, nefiind o oaste regulată, făptuiau tot felul de soiuri de spargeri şi violuri, pedepsind vinovaţii şi nevinovaţii, aruncând parcă cu divinitatea şi negândind că pagubele tot ei urmau să le plătească, deoarece jefuind interiorul ţării îţi furau căciulă, spre deosbire de Ispilante

şi ai lui care furau de la noi, nu de la ei.

Din păcate, căpitanii fraieri ca Ioan Oarcă, Ghiţă Cuţui, Ene Enescul şi Ioan Urdareonu gândeau greşit zicând adesea între ei:

- Ipsilante ştie că oamenii lui sparg zilnic cârciumi şi spiţerii şi nu sunt spânzuraţi. Tudor de ce ne oropseşte?

Fraierii l-au vândut lui Ipsilante ca răzbunare că doi dintre ei au fost spânzuraţi din ordinul lui Tudor, în vreme ce ceilalţi doi au scăpat cu fuga. Totuşi, nu-i exclusă teoria conform căreia, din familia lui Ene Enescu a apărut mai târziu compozitorul George Enescu, ce-a sfârşit la Paris ca refugiat monarhist, iar căpitanul Urdăreanu a lăsat în urmă o lungă dinastie boierească ce-a rezistat până la unirea comunismului şi poate unii au şi devenit fraţii Diavolului, gândind că pe timpul lui Ipsilante, adică dacă Ipsilante pe vremuri şi Stalin acum poate să fure mii de oameni şi popoare, noi de ce să nu putem să facem acelaşi lucru?

Şi fraierii au pus din nou câte şi mai câte peste ţărani şi orăşeni pentru a-i colectiviza şi industrializa, negândind iar că-şi fură căciulă. Poate că şi acum urmaşii acestor oameni se laudă cu ce muncă patriotică au făcut declarându-se „patrioti competenti”. Asta dacă n-au emigrat, ori nu s-ar fi sinucis dacă au realizat în final cât rău au făcut.

Uneori, sinuciderea are şi o parte bună, cu condiţia să n-o facă prin spânzurătoare, că atunci e mai mult ca sigur vorba de crimă. Drept e că o crimă şi sinuciderea se poate înfăptui şi prin alte metode, cum a fost cazul lui Maiakovski, vestit general poiet sovietic, care înainte de toate se sinucide-n propriul apartament strigând: „Nu trageţi tovaraşi”.

Revenind însă la 1821 putem observa un pic terminologia numelor. De exemplu Ene Enescu era fraier deoarece-l avea pe moş Ene ce te-adoarme pe la gene. Cât despre Ioan Urdăreanu e limpede că până la revoluţia de la 1821, se ocupa cu prepararea cerdei. Cât despre Ioan Oarcă şi Ghiţă Cutui, numele parcă rimează cu barcă, cât despre Ghiţă Cuţui, Ghiţă e terminaţia cuvântului Gheorghe, ce rimează şi cu guiţă, adică limbajul porcului. Deşi-n zodiacul chinezesc pocu-i fiinţă onorabilă, pe când la români porcu-i sfânt doar de Crăciun, în rest, din păcate, numai porc să nu fii. Cât despre numele Cuţui, duce cu gândul ori la cine, ori la pisc sau vârf. Drept e că piscul este vârful muntelui, dar există şi alte vârfuri pe lumea asta, cum ar fi vârful sabiei, al pixului sau al stiloului. Şi că veni vorba, stiloul a fost inventat chiar de boierul-medic Petrache Poenaru.

Cu toate că Tudor Vladimirescu se voia a fi un înnoitor al vremilor, nu a brevetat invenţia lui Petrach Poenaru, astfel că după înfrângerea revolutiilor lui Tudor şi a lui Ipsilante, Petrache-Poenaru a-ncercat să-şi breveteze invenţia noului domn Grigore Ghica, din poruncă căruia Dinu Păturică fu închis pe viaţă, la ocna părăsită de la Telega. Cu toate astea, nici Grigore Ghica nu breveta invenţia boierului-medic Poenaru, motiv pentru care Petrache Poenaru luă drumul străinătăţii şi-şi breveta invenţia în afară şi ca de obicei, noi românii l-am recunoscut că de-al nostru numai după ce-l recunoşteau cei dinafară, încât Petrache Poenaru se-ntreba cu mirare de ce a fost nevoie de labirintul ăsta lung, asemenea Golgotei? Hei! Petrache Poenaru a înţeles în cele din urmă (dacă a înţeles) că totul se datorează Noului Testament, unde Sf. Andrei îi învaţă pe daco-români cum că: „Nu-i creştineşte să luptaţi contra românilor şi a duşmanilor în general. Cine dă cu sabia, de sabie moare”.

- Păi şi atunci ce facem, dacă vine duşmanul?

Placa comemorativă din holul Mânăstirii Tismana

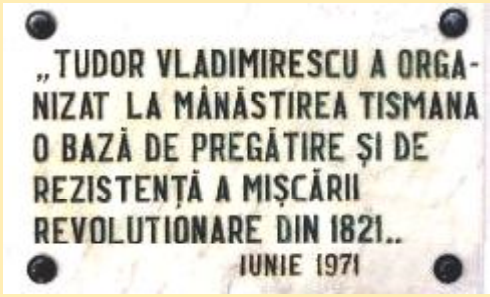

- Cere-şi ajutorul unei împărătese mari, zise Sf. Andrei.

- Cine-n altă lege sare, nici un Dumnezeu nu are!

Ziceau femeile geto-dace şi cu toată zicerea lor, aşa a rămas. Şi de atunci toţi românii îl aşteptau creanga pe împăratul, motiv pentru care românii nu recunoşteau niciodată un geniu al lor, mergând pe ideea greşită că numai împărăţiile mari fac totul, motiv pentru care, până astăzi multe genii româneşti au rămas din păcate până astăzi necunoscute. Boierul Petrache Poenaru a-nţeles cu tristeţe că viaţa din România e asemenea Noului Testament, unde Iisus Hristos a zis că: „Asta-i viaţă din păcate, rabine. Nimeni nu-i profet în ţara lui”.

Şi ca să vorbim în versuri, „Nimeni nu-i Mesia/ Aici în România”. Şi cum nici evreii nu l-au recunoscut pe Iisus Hristos ca fiind Mesia, putem spune: „Nimeni n-are miel, în ţara lui Israel”.

Ei, spre deosebire de Israel, în România au fost mulţi Mesia, e drept nu de calibrul lui Iisus Hristos şi fiecare a pierit fie prin vânzare, fie din alte motive, toţi aceşti Mesia fiind sacrificaţi cu popor cu tot. Drept e că la urma-urmei, de-a lungul şi de-a latul istoriei, popoarele au fost sacrificate în vreun fel sau altul, sigura ţară ce se pare că n-a avut dureri şi sacrificii, se pare ca a fost Elveţia şi pe alte continente, în afară de Europa?

Dar asta-i altă poveste, deşi se spune că au fost oameni de-a lungul şi de-a latul istoriei care au pretins şi-ncercat să facă din România o a doua Elveţie, dar din diverse motive nu s-a reuşit cu tot oportunismul românesc. Dar asta e, din păcate pentru noi ca naţie şi din fericire pentru alţii. N-a fost să fie.

Revenind la eroii noştri, că tot făceam analiza numelor, putem încheia momentan, desigur, cu numele domnitorului Grigore Ghica. Ghica pare a fi un diminutiv de la Gheorghe, asemenea lui Gică, Gicu, Geta, cât despre Grigore, e unul din sfinţii creştini, dar care se pare că a trăit şi murit liniştit, comparativ cu alţi sfinţi şi creştini ce au fost sacrificaţi de-a lungul şi de-a latul istoriei premedievale, deschizând de altfel drumul generaţiilor sacrificate. De altfel, numele de Grigore vine de la Grigor sau Gligor. Gligor de la glie şi ogar. şi cum numele de Gligor sau Grigor rimează şi cu Tudor, respectiv Doru, are conotaţie cu: luptătorul, muncitorul, turnătorul, călătorul, cascadorul sau liniştitorul.

Şi ca să-nchei vis-a-vis de modul în care a fost ucis Tudor Vldimirescu din porunca lui Alexandru Ispilante, toate credinţele acreditate până astăzi ca fiind sfinte, condamnă crimele ca păcat mare. Şi cu toate acestea, crimele se petrec, ca vorba scriitorului Dostoievski: „Pacatul e delict moral-penal şi cu toate astea se-nfaptuieşte. Pentru a-l putea combate, ar trebui aflată cauza ce-l produce”.

Avea dreptate Dostoievski, problema e că ar trebui să mâncăm tot timpul din mărul conştinţei binelui şi răului, eventual din pomul vieţii. Totuşi, apropo de credinţe, în Vechiul şi Noul Testament, toţi păcătoşii ajung direct în Iad şi cu asta-basta. În

schimb, în Karma-Yoga de pildă, se zicea că: „cine ucide, va fi ucis în viaţa următoare de propria-i victimă, iar cel ce comandă crimă se naşte handicapat, fiind vinovat moral”.

Altfel spus, nu braţul care loveşte e de vină, ci voinţa care ordona”. Fără a face neapărat propagandă pro Karma-Yoga, autorul acestei cărţi pune întrebarea: „De ce a ordonat Ipsilante uciderea lui Tudor Vladimirescu, când putea să facă două posibile lucruri: primul, pozitiv, să fi condus ţara împreună cu Tudor şi să lupte să-nvinga, sau să moară împreună în luptă cu armată turcă şi slavă. şi al doilea, negativ din păcate.

Dacă tot voia să-l ucidă pe Vladimirescu, de ce a ordonat uciderea lui şi nu l-a omorât cu mâna sa că doar îl avea în mână adus de Păturică, în capcană ce i-o întinsese? Astfel spus, dacă e să ne luăm după doctrina Karma-Yoga, Vasile Caravia va fi ucis în viaţa următoare de Tudor Vladimirescu, iar Alexandru Ipsilante va plăti în viaţa următoare, handicapat fiind şi cine ştie pe unde trăieşte-n ţară lumea asta sau pe altă planetă.

Şi pe Tudor probabil că pe Tudor l-a ucis nu doar Caravia şi ai lui, ci şi ofiţerii lui Tudor ce dezertaseră din oastea acestuia în tabăra lui Ipsilante şi de altfel şi de cei ce l-au adus pe Tudor lui Ipsilante. Aşa că-n viaţa următoare Tudor Vladimirescu ar trebui să posede super arme şi cunoştinţe de arte marţiale, c-ar avea destui de lichidat nu doar pe amărâtul Vasile Caravia. Cât despre Alexandru Ipsilante, acesta văzându-se-n pericol de a fi arestat de armata turcă şi slavă, a ridicat toate titlurile şi gradele lui Caravia şi-a fugit cât-colo în Imperiul Austro-Ungar pe drumul către America, unde probabil a şi ajuns, dacă n-a fost arestat de poliţia austro-ungară şi a sfârşit acolo.

Oricum, de la revoluţia de la 1821 a trecut multă vreme, până când în perioada 13-15 iunie 1889 poetul-ziarist Mihai Eminescu a fost ucis fiind lovit cu o cărămidă-n ceafă de către tenorul Petrea Poenaru, ce probabil era urmaş al boierului medic-inventator Petrache Poenaru.

Ce să-i faci, Petrea Poenaru o fi fost un soi de fruct stricat ori spin al familiei Poenaru. Ce să-i faciş şi Hristos se zice c-a fost ucis cu sabia de Sf. Petru şi că Petrea Poenaru putea să-l ucidă cu o cărămidă-n ceapă pe Mihai Eminescu. Şi că vorbeam de emigrarea în lume a lui Petrache Poenaru pentru a-şi face cunoscută invenţia, respectiv stiloul.

În străinătatea, cel mai adesea Franţa şi Canada şi alte ţări francofone, Petrache s-ar fi tradus Petras, asemenea numelui Pătraşcu, care e şi el un derivat al numelui Petru, cât despre numele Poenaru, era adesea dat în era comunistă dat ca Pienaru sau Penaru, probabil pentru a nu-i supăra pe tovarăşi, numai elevii erei comuniste, gândindu-se adesea la penaru de la şcoală.

Păcat că-n era comunistă, nu ştiam de existenţa poetului compozitor Jean Mascopol, pe numele său adevărat Ioan Moscu. Am fi ştiut că fapta mişeleasca a lui Ispilante a fost cât de cât spălată de Jean Mascopol şi dacă ne gândim bine nu fapta lui Ispilante a fost spălată, cât imaginea rea a grecilor lăsată atât de domnii fanarioţi, cât şi de eteriştii lui Ispilante şi a lui Ipsilante însuşi. Vorba aceea: „Temete-te de greci şi când îţi fac daruri”.

Aşa trecut-au vremurile şi la sfârşitul celui de-al doilea război mondial Stalin, Churchile şi Roosevelt au împărţit lumea, s-au hotărât printr-un schimb de bileţele că România trebuie comunizata 100% şi Grecia capitalizată 100%. Vorba aceea: „la România, dă-mi Grecia. Suntem chit”.

De ce tocmai România şi de ce tocmai Grecia? Ştiau politicienii acesta cât de sfinte sau cât de diabolice sunt aceste ţări? Mai ales că se zicea că termenul Diavol vine chiar din limba greacă, care înseamnă despărţitorul. Aşa stând lucrurile, ne putem întreba dacă până la urmă diavolul există sau nu? Conform Sf. Ciprian, diavolul există şi cine spune că nu există ori e prost, ori e răuvoitor. Vorba aceea: „cine de diavol nu se teme, are pe la cap probleme”. Şi pe urmă, pe ce bază au făcut politicienii ăştia procentele pe care diverse ţări trebuiau să suporte capitalismul şi după caz comunismul? Cum naiba Doamne au hotărât procentul capitalisto-comunism?

Mânăstirea Tismana întărită ca o cetate în vremea lui Tudor Vladimirescu. În dreapta se observă poarta de la intrare (înzestrată cu tunuri) şi chioşcul de pază. Deasupra lor se vede spitalul militar. Sub turnul stâng din faţă, se vede fundaţia de piatră care avea creneluri pentru puşti şi ieşiri secrete la marginea râului.

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Nuvele din Gorjul submontan

DICŢIONAR: - NUVÉLĂ, nuvele, s. f. 1. Specie literară a genului epic, mai amplă şi mai complexă decât schiţa, mai scurtă şi mai simplă decât romanul, care înfăţişează un episod semnificativ din viaţa unuia sau mai multor personaje (prezentate în mediul lor social).

Durerea aurului

Şatra nomazilor venise de la Bug pe jos. Nu mai aveau nici căruţe, nici corturi. La un bombardament al nemţilor, totul se prefăcuse în scrum. Muriseră mai mult de jumătate din neamurile lor. Acum erau căutaţi de organele comuniste nou venite la putere şi obligaţi să predea aurul – „cocoşei” şi „de-ai mari”, după cum aveau fiecare.

Şatra bulibaşei Mihai se împărţi în două: bătrânii, femeile şi copiii se aşezată lângă sat, iar bărbaţii mai tineri şi în putere se ascunseră în pădurea Dumbrava. Fiind vara dormeau sub cerul liber, mâncau ciuperci şi fructe de pădure. Seara, Mihai se mai ducea în sat, pe la oameni şi mai făcea rost de mâncare. Sătenii ştiau de ei că se ascund în pădure şi îi ajutau cu ce aveau şi ei prin gospodărie. Sărăcia îi uneşte pe oameni la nevoie. Nici lor nu le era mai uşor, era după război, iar obligaţia de a preda produsele agricole organelor de la putere îi determinau mai bine să facă milostenii, decât să le dea degeaba celor care nu munceau.

– Mai bine le dăm ţiganilor să mănânce, sunt şi ei oameni, suflete ca şi noi şi n-au, decât nenorociţilor ăstora de la Sfat.

– Aşa, fă, că bine zici, ia şi de la mine o strachină de făsui slăit. Să-i fie lu’ bietu’ tata!

Hainele pe care le purtau ţiganii – atâtea cât mai rămăseseră, atârnau zdrenţuite pe trupurile slabe din cauza foametei ca pe nişte umeraşe. Cârcăiau păduchii, lacomi să mai tragă şi bruma de vlagă pe care bieţii oameni o mai aveau. În fiecare seară se dezbrăcau în pielea goală, să-şi mai scuture zdrenţele, în speranţa că vor scăpa de hulpavii păduchi, care se dovedeau mai răi şi decât securitatea care îi urmărea să le ia aurul. Păduchii le luau sângele, viaţa.

Într-o noapte, la lumina unui foc mic, Mihai – bulibaşa, le zise celor cu care se ascundea:

– Uite ce zic eu, împărţim galbenii în două şi îi ascundem în locuri diferite, că dacă ne descoperă, măcar să nu pierdem decât jumătate.

Hotărârea fiind luată s-a trecut la înfăptuirea ei. Sub „ştenapul” porţii casei din Godineşti, de pe uliţa Muscalilor – casă repartizată celor instalaţi în sat – la o adâncime de 80 cm a fost îngropată o căldare cu 500 de galbeni. Nimănui nu i-ar fi trecut prin minte că sub stâlpul care susţinea o poartă de intrare în curte s-ar fi putut afla o comoară.

– Acum, jumătatea asta de 400 de galbeni o îngropăm aici în pădure, să fie mai aproape de noi şi s-o vedem.

Îndureraţi, oamenii se apucară de săpat. Ascundeau aurul îmbogăţind pământul din care toţi suntem făcuţi, lor rămânându-le doar sărăcia şi durerea. Cu atâţia galbeni puteau cumpăra întreaga localitate, iar ei nu aveau nici ce mânca. Ce vremuri!

Cu ajutorul unei linguri ruginite, pe care o purtaseră şi pe la Bug, reuşiră să sape o groapă îngustă, cât să încapă mâna, la o distanţă de două palme de tulpina unui păducel. Adâncimea era de „o mână”, atât cât puteai introduce braţul, până la umăr. Direcţia era spre nord, unde copacul avea muşchi crescut pe scoarţă. Acestea erau foarte importante şi trebuiau ţinute minte. După ce s-a acoperit „locul” cu pământ şi frunze s-a hotărât ca nimeni din şatră să nu „umble” acolo, aşa singur, decât împreună. Comoara era a tuturor, moştenită din moşi-strămoşi. Trebuiau aşteptate doar vremuri mai bune. Aşa s-a stabilit şi toţi au jurat cu mâna pe fier (lingura) în faţa lui Dumnezeu.

Promisiunea ţigănească nu ţine mult, aşa că într-o noapte – întuneric de-ţi băgai degetele în ochi – doi dintre ei se hotărâră să scoată aurul fără ştirea celorlalţi, să îl ia ei pe tot. Aşa că se apucară de săpat… Mare le-a fost uimirea! Dintr-o dată, din întunericul cumplit al nopţii se năpusti asupra lor un stol de gângănii, care le înţepau mâinile, faţa şi produceau un zgomot asurzitor. Alt „nor” de lilieci, lăcuste, albine, venite din inima nopţii le răvăşeau minţile. Păsări de pradă, cu gheare ascuţite se năpusteau asupra lor însângerându-i. O teamă cumplită puse stăpânire pe cei doi încât, tremurând ca

varga, o luară la fugă. Spaima le crispase feţele în aşa hal că nu se mai recunoşteau între ei. Nebunia îi cuprinse, scoaseră cuţitele, gata-gata să se taie.

Ca prin farmec totul dispăru, liniştea se instală, auzindu-se doar bătăile inimilor celor doi, care încet-încet îşi reveniră din sperietură. Se hotărâră să nu spună nimic celorlalţi.

Într-o zi Eliţa, nevasta bulibaşei Mihai, care rămăsese în sat cu copiii, chemă pe băiatul cel mic, pe Toma şi îi zise:

- Auzi, Tomo, du-te tu în pădure după tată-tu şi spune-i ca să nu mai stea ascuns degeaba. Spune-i că pe-ai noştri i-a luat miliţia şi că „trebe” să dea ceva aur şi îi lasă liberi să vină acasă.

Desculţ, cu traista pe umăr, în care mama sa pusese ceva merinde, copilul plecă spre gara Tismana cu gândul să se urce în „mocăniţa” care ducea buşteni la Târgu-Jiu, la fabrică. Trebuia să sară din mers în Cături şi de acolo prin pădure până va da de ai lui.

Ar fi fost prima dată când ar fi călătorit şi el cu trenul. De câte ori l-a văzut trecând pe calea ferată îngustă ce străbătea izlazul, trăgând greu de vagoanele încărcate cu lemne. Îi plăcea şi mirosul cărbunelui ars şi fumul negru ce rămânea pe cer, acoperind soarele. Degeaba… astăzi nu pleacă nici un tren spre Târgu-Jiu, aşa că trebuie să meargă pe jos, peste câmp, până la Dumbrava.

Intră în pădure şi începu să cerceteze cu teamă fiecare copac, după care s-ar fi putut ascunde fugarii. Orice vreasc uscat, rupt sub talpa desculţă a copilului, producea un zgomot care lui îi părea trăsnet şi îl înspăimânta. Auzi totuşi un fluierat uşor şi parcă văzu şi o umbră ce se mişca după trunchiul unui stejar.

– Pst! Tomo… eu sunt, vino aici!

Întâlnirea cu tatăl său a fost emoţionantă. Nu îl mai văzuse de câteva luni de zile. Băiatul îl informă despre ceea ce se mai auzea prin sat, despre miliţie şi tot ce îi zisese mama lui să-i spună.

Şatra se întoarce în sat, cu gândul să „dea ceva galbeni” autorităţilor şi să fie liberi.

N-a fost să fie aşa. Toţi au fost arestaţi şi bătuţi cu bestialitate să spună unde este „tot aurul”. Mihai, bulibaşa a şi murit, i-au spart ficatul.

Florian Văideianu

jurist

„Bibliotecarul” şcolii

Dragostea cititului a avut-o de mic. Încă de pe la 8 ani ştia să citească din Biblie – şi asta împotriva mamei Paraschiva, care de multe ori îl certa să nu-şi mai „strice ochii degeaba”. Alţi copii de vârsta lui se zbenguie toată ziua pe uliţă, ce-i trebuie lui atâta citit?

– Mă, vino colea lângă mine să te-nvăţ meserie, lasă cartea, că de pe urma ei nu mai mâncaşi tu pâine. Olăritu-i baza, nu vezi cum mă caută lumea? Pământ, din care să facem oale, slavă Domnului…

De gura părinţilor, deşi ştia că este iubit, a scăpat doar când s-a dus la şcoală, în clasa întâi. Doamna învăţătoare Aurelia Călniceanu îl luă în primire, îl aşeză în bancă şi după ce împărţi Abecedarele tuturor copiilor, îi întrebă dacă ştie careva dintre ei să recunoască măcar o literă. Din banca în care era aşezat, Ionel copleşit de emoţie, reuşi să articuleze încet:

Abecedar din anul 1940

– Eu, doamnă, eu ştiu şi să citesc…

O pagină din abecedarul 1940

– Bravo, mă, să te auzim!

Cu Abecedarul în mâinile sale mici, Ionel începu să citească destul de cursiv şi cu intonaţii. Respecta destul de bine şi semnele de punctuaţie, încât învăţătoarea, uimită, nu putu decât să tacă, nu mai întâlnise un asemenea caz în toată cariera sa de dascăl. După ce îşi mai reveni, întrebă dacă mai ştie cineva din clasă să citească.

Nu mai ştia nimeni, aşa că îi spuse băiatului:

– Uite, îţi dau o carte, „Omul fără mâini”, să o citeşti acasă, bine?

Era prima lui carte adevărată. Ziua de şcoală sfârşindu-se, luă Abecedarul şi cartea pe care i-o împrumutase învăţătoarea, le puse în săcui şi plecă bucuros spre casă, împreună cu ceilalţi copii. Nu erau prea mulţi la şcoală. Cursurile se desfăşurau cu câte două clase împreună: a întâia cu a treia, de dimineaţă, iar a doua cu a patra, după amiaza.

Observând cu câtă plăcere vrea să citească, învăţătoarea îi zise, într-una din zile:

– Vezi tu scara asta de lemn? Te urci pe ea în podul şcolii unde vei găsi o mulţime de cărţi. Ai grijă să nu cazi că-i cam şubredă! Îţi alegi pe care vrei să o citeşti, dar cu condiţia să le ştergi de praf, una câte una. De acum încolo te numesc „bibliotecarul” şcolii…

Era doar un copil de clasa întâi. Cursurile se desfăşurau

"Stăruinţa" - Imagine din cartea de citire cls. a III-a, 1909, având printre autori şi pe George Coşbuc

normal, Ionel n-ar fi lipsit pentru nimic în lume. Venea cu drag la şcoală, învăţase şi ştia lucruri cu mult peste nivelul clasei. Într-una din zile învăţătoarea observă că pe locul pe care îl ocupa Ionel, în bancă, nu era nimeni.

– Ce ştiţi de bibliotecarul nostru, de ce nu este prezent la şcoală?

– Am auzit că şi-a rupt piciorul şi acum stă acasă, în pat.

– Cum, aşa?

Nea Mitru, tatăl său, deja îi legase piciorul rupt între două şindrile, un fel de atele, care să îl ţină fixat. Degeaba, piciorul se umflase aşa de tare şi îl durea, încât, părinţii hotărâră să îl ducă pe băiat la spital, la Târgu-Jiu. Trase căruţa în bătătură, urcară copilul în ea, aşezat pe nişte pături groase şi porniră spre oraş. Drumul era numai gropi şi piatră de râu mare cât pumnul. Când roţile căruţei loveau câte o piatră sau treceau printr-o groapă, Ionel simţea o străfulgerare în picior şi durerea punea stăpânire pe el. Calul, Tartor, întorcea capul spre băiat, parcă simţind şi el

"La furat de cires,e" - Imagine din cartea de citire cls. a III-a, 1909, printre autori fiind şi George Cos,buc

chinul. Între copil şi animal exista o relaţie aparte. De multe ori, când era trist şi îngândurat, calul se apropia încet de el şi îl împingea uşor cu capul în piept, forăind uşor pe nările sale mereu umede. Aşa se întâmplă când îţi iubeşti animalele, simt şi ele, ca şi oamenii.

Ajunşi la spitalul din Târgu-Jiu, luară băiatul cu o pătură şi se prezentară la cabinetul doctorului Lupescu. Acesta îl puse imediat la „razele X”, noutate la acea vreme.

– Are osul rupt, va trebui să i-l pun în gips, aşa că, o lună de zile, tinere vei sta imobilizat cu piciorul. Uite, ca să-ţi mai treacă durerea îţi dau o cărticică frumoasă să te uiţi pe ea, că de citit nu cred, că eşti prea mic.

Aplecat spre urechea medicului, tatăl copilului, nea Mitru, îi zice încet:

– Vedeţi că ăsta vă păcăleşte, ştie să citească!

Au plecat spre casă pe acelaşi drum pe care veniseră. La şcoală, Ionel nu s-a mai dus, venea învăţătoarea acasă – mai mult cu cărţi de literatură, pe care copilul le citea cu nesaţ. Doar el le ştersese de praf. Gipsul a trebuit să-l dea jos acasă, nu s-au mai dus la spital să-l taie doctorul. Trecuse de mai multe ori peste locul unde dormea câinele, care – fiind vara, era plin de purici. Se instalaseră în interiorul gipsului şi îl mâncau pe bietul copil, care, neputându-se scărpina, a trebuit să toarne apă ca să înece paraziţii. Aşa a scăpat şi de ghips şi s-a dus la şcoală.

– Ion Mocioi, ai obţinut premiul întâi, ia şi coroniţa, stai să ţi-o pun pe cap şi vezi să nu te laşi niciodată de învăţătură. Numai cartea îţi va aduce bucurii şi împliniri în viaţă!

Aşa a şi fost!

DUMITRU TĂTĂROIU – 100 de ani de la naştere

„Pâinea amară a gurii şi a sufletului,”

Anul 1914 dăruieşte comunei Arcani, a judeţului Gorj, încă un suflet hărăzit de Dumnezeu să lumineze valea Jaleşului cu cântec de bocete şi limpezimi. Se naşte copilul Dumitru Tătăroiu. Foamea, care nu a părăsit niciodată familia sa, îi determină mama să îl alăpteze până la vârsta de doi ani şi jumătate, perioadă prea mare. Deja rudele şi vecinii credeau că asta o să-i dăuneze, «lâncezeşte creierul şi nu va ieşi nimic din el, când va fi mare». Adevărul a fost altul. Copilul Mariei Tătăroiu (Busuioaca), ţărancă din Runcu, fata lui Dumitru Anghelescu (aromân), merge la şcoala din Arcani unde îl are dascăl pe Dumitru Coiculescu. În fiecare an, la serbarea de sfârşit i se atribuie premiul întâi, pentru merite deosebite la învăţătură, merite care stârneau invidia copiilor avuţi. Primea coroniţa, totdeauna desculţ, dar vesel şi încrezător.

După perioada anilor scurşi la Şcoala Primară din Arcani, părinţii săi sperau să îl ţină pe lângă gospodărie, să-l însoare în sat, când se va face mare, să le fie şi lor de ajutor. Destinul său va fi altul. Este remarcat de un locuitor al Arcanilor, profesorul Mercioiu, care funcţiona la Oradea.

– Domnule învăţător Coiculescu, acest copil este un elev de excepţie, ar fi mare păcat să nu urmeze mai departe…

Sărăcia ţine ambiţia în frâu. Bunul simţ al familiei sale realizează că Dumitru nu poate urma învăţătura la şcoli mai înalte, aşa că se consolează… Sătenii, în frunte cu dascălul Dumitru Coiculescu hotărăsc să declanşeze **o colectă de binefacere, să pună mână de la mână, iar dacă este adevărat că micu**ţul Tătăroiu este aşa deştept, să meargă mai departe şi să aducă fală dimierilor din Arcani. Familiile Bică, Pătuiag, Oilă… până

DUMITRU TĂTĂROIU

şi lăutarul Trohonel contribuie cu bani. Mama sa amanetează singura bucată de pământ pe care o avea ca să facă rost de bani şi să-şi trimită copilul la şcoală. Se ştie că nemaiputând să-şi plătească ratele a pierdut pământul. Dumitru Tătăroiu este trimis la Şcoala Normală de la Oradea. Aici se dovedeşte a fi un elev excepţional. Învăţătura este singura sa preocupare. Totuşi… banii se termină, iar elevul este obligat să se reîntoarcă la Târgu-Jiu, unde se înscrie la Şcoala Normală pe care o încheie cu examenul de definitivat, ce a fost susţinut la Bucureşti. Pleacă la examen încălţat cu „imineii mumii", cărora le taie tocurile ca să stea talpa mai jos, exact ca în opincă şi obţine nota 9,70.

Ajunse învăţător, însă războiul care începuse îi schimbă cursul vieţii. Este trimis pe front. Rănit la Odesa se întoarce la Târgu-Jiu şi funcţionează o vreme ca redactor al ziarului „Gorjeanul", patronat de Jean Bărbulescu. Aici, împreună cu profesorul Stelian Sterescu (Bică), scriitorul medic Ilarie Popescu, inspectorul şcolar Nonu Nicolescu, epigramistul Alexandru Calotescu Neicu, pun bazele primului cenaclu literar din micuţul Târgu-Jiu, orăşelul uitat de lume. Cel mai activ publicist al ziarului „Gorjeanul", Dumitru Tătăroiu publică volumul de poezii „Cântece pentru dimierii mei". Poetul Jaleşului cântă vrednicia, munca şi cinstea oamenilor de la Jaleş, Stolojani, Câmpofeni şi Arcani. Ei plecau cu carele sau călări pe cai, să adune dimiile cetăţenilor până la Dunăre, care o încredinţau dimierilor pentru piuă, fără nici o chitanţă sau act, ci pe încredere. Tot din rândul membrilor cenaclului literar de la Târgu-Jiu au mai făcut parte şi doi actori ai Teatrului Naţional din Craiova: Remus Comăneanu, autorul monologului „Coana Manda" şi actorul militar, al Regimentului 18 Dorobanţi Târgu-Jiu, Virgil Florescu.

Activitatea didactică a neobositului învăţător Dumitru Tătăroiu se desfăşoară la Şcoala Normală Târgu-Jiu, unde îl are ca elev pe viitorul colonel şi cunoscut epigramist Grigore Marian Dobreanu. Bogata sa activitate publicistică, didactică – în genere intelectuală, contrastează cu sărăcia materială în care trăieşte eruditul învăţător. Tată a trei copii: Maria (Puşa), Puiu şi Ion – Mircea (Nelu) schimbă mai multe adrese, unde locuieşte împreună cu familia. Una dintre acestea fiind casa naţionalizată a doamnei Margareta Poll, sora soţiei doctorului Nicolae Hasnaş, consoarta farmacistului Arthur Poll din strada Tudor Vladimirescu. La sfârşitul anului 1952, înaintea morţii lui Iosif Visarionovici Stalin (1953) s-a dat un Decret prin care se prevedea că toţi cetăţenii care posedă cărţi din literatura universală, mai puţin cele ale scriitorilor ruşi, să fie arse, iar cine nu se supune acestei dispoziţii să fie amendat sau, după caz, chiar arestat. Singura avere pe care o dobândise neobositul dascăl Dumitru Tătăroiu, în toată cariera sa era o mică bibliotecă ce conţinea, totuşi, cele mai valoroase volume ale scriitorilor: Baudleaire, Voltaire, Dumas, La Fontaine… dar şi Tolstoi, Gogol, Turgheniev, Puşchin şi alţii. «Toată iarna aceia ne-am încălzit cu godinul în care ardeam cărţile tatei», (relatarea aparţine fiicei acestuia, doamna Puşa, acum în vârstă de 78 de ani).

Pensia îl găseşte pe eruditul dascăl şi om de cultură Dumitru Tătăroiu tot sărac. Este nevoit să închirieze în oraş o bucată de pământ, unde cultiva legume. Spiritul său de ţăran harnic îl salvează şi de această dată. Cu sapa în mână, până seara târziu îngrijeşte grădina de legume. Băieţii lui: Puiu şi Nelu vindeau corcoduşe la Petroşani.

Mărturie vie a existenţei sale, opera lăsată de învăţătorul cărturar Dumitru Tătăroiu, poetul dimierilor de pe Valea Jaleşului, cuprinde lucrări ca: *„Drag mi-e jocul românesc", „Ne cheamă Ardealul", „Cobiliţă cu stele şi lut", „Cântece pentru dimierii mei".*

Dumitru Tătăroiu a fost şi directorul publicaţiei „Libertatea Gorjului", o „foaie de informaţie şi luptă socială" care a apărut la Târgu-Jiu între 1945 – 1948. *A semnat „Cuvinte de început" în primul număr al acestei „foi", din care reţinem că „Un grup de tineri, legaţi de glia Gorjului, ale cărui gloade pădureţe le-am supt în sânge din anii cei mai cruzi, au pornit la drum cu această foaie. Foamea de dreptate şi de libertate ne-a înmănucheat. Nu vom coborî scrisul în mocirla polemizării care destramă fără a clădi, dar vom înfiera şi vom lua de guler pe toţi şnapanii care exploatează nepriceperea şi sărăcia noastră – a celor mulţi – refuzând să creadă în necesitatea transformării lor, ce ne-o impune evoluţia societăţii. Vrem purificarea moravilor. Putreziciunea trebuie fără milă cauterizată de pe trupul ţării. Vom fi cei dintâi şi la sublinierea acţiunilor prin care se întinde o mână de frate, obştei necăjite. Numai în slujba ridicării ei punem sufletul. Pentru o lume mai dreaptă, mai bună, am ridicat steagul acesta de luptă. Pentru truditorii din sat, din uzine, din ateliere, din instituţii, din gospodării şi de oriunde, o mână şi o minte avidă pentru pâinea amară a gurii şi a sufletului".*

După cum relatează şi autorul cărţii „Poeţi şi poezie în Gorj", profesorul, doctor în filozofie Ion Mocioi, citez: „Învăţătorul Dumitru Tătăroiu din Arcani i-a iubit pe confraţii din şcoli, considerându-se întotdeauna un dascăl, dar ne-a lăsat un buchet de poezii despre viaţa truditorilor gorjeni care aveau să-l uite o dată cu trecerea vremii. Universul poetic rural al lui Dumitru Tătăroiu este originar şi se constituie într-o creaţie de mare valoare artistică în literatura română a secolului XX".

Se stinge din viaţă în ziua de 2 februarie 1989 la Târgu-Jiu.

Florian Văideianu
jurist

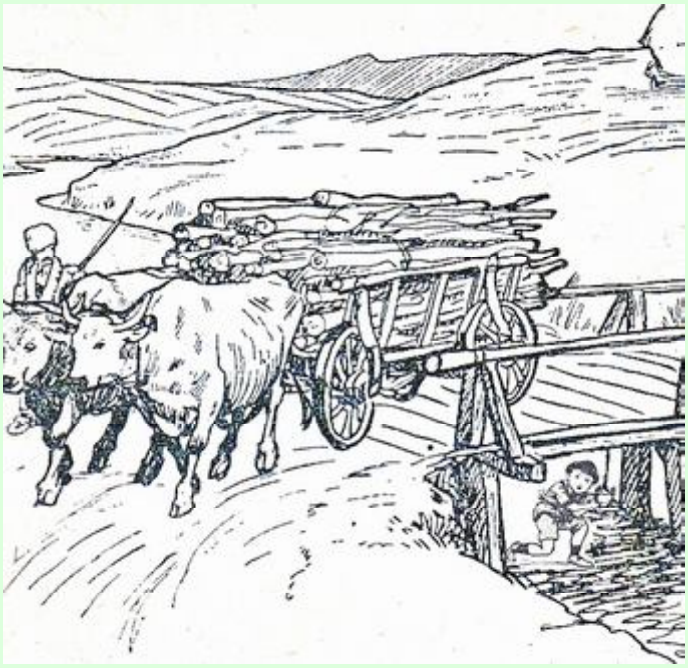

La podul lui Bobolin

– Mă, vezi să nu te opreşti până la şcoală, să rămâi gură-cască pe drum, cu toţi nărozii, că dracu te ia! Uite, aici stau şi mă uit după tine… O fi ştiind mamă-sa ceva. Cu ghiozdanul în spate, îmbrăcat frumos în costum de cangăr, cusut la unu în mahala, croitor renumit, Milu – elev în clasa a IV-a, porni pe drum la vale, spre şcoala din Tismana. Mergea încet, fără chef, asta din cauză că nu învăţase lecţia la Agricultură şi ştia precis că învăţătorul, Brânzan îl „ascultă”. «Iar îi spune mumii, că n-am învăţat la agricultură. Parcă îl văd că opreşte bicicleta în dreptul casei noastre, descalecă şi intră să mă pârască».

Asta era adevărat, de fiecare dată, după programul şcolar, învăţătorul se oprea, rezema bicicleta de gard, intra în casă şi bea un borcan de vin rece, adus de Lenuţa, mama lui Milu. Erau rude cu Brânzan, el „moşise” pe băiat.

Când ajunse în dreptul casei Floricări lu’ Bobolin îi veni în minte o idee salvatoare: «Mă ascund sub podeţ, în burlanul de ciment şi stau aici până se întorc copiii de la şcoală. Atunci ies şi eu şi mă duc acasă, îi spun mumii că am fost la şcoală».

În burlan intră fără prea mare efort, acesta avea un diametru destul de mare. Se aşeză, puse ghiozdanul „pernă” şi aşteptă să treacă vremea până când copiii se vor întoarce fiecare spre casa lui. Afară era destul de cald, fiind vorba – înainte de vacanţa mare, aşa că răcoarea din tubul de ciment îl îmbie la somn, adormi şi începu să viseze. Se făcea că pe şosea trecea Chişnea (poreclă), tatăl Floricăi lu Bobolin, cu carul cu boi şi cânta de zor: „Chişnea bea, Chişnea plăteşte, las’ să bea că el munceşte”. Când era beat şi îl întreba careva cum este, răspundea: „marca porcul”, iar dacă era treaz, zicea: „marca leul”.

După vreo două ceasuri, veni, aşa din senin, o ploaie torenţială, cu tunete şi fulgere. Apa acumulată de pe versanţi, umplu „ogaşul” şi se năpusti şuvoi şi spre tubul în care Milu dormea liniştit. Îl scoase din burlan vrând-nevrând. Ud până la piele şi cu costumul plin de noroi se întoarse acasă, intră „prin spate”, ferindu-se de întâlnirea cu mama sa, se dezbrăcă şi duse hainele în grădină. Le întinse pe un gard să le usuce şi se îmbrăcă cu alt rând de haine.

– Mă, fuseşi la şcoală, ce făcurăţi azi? Tocmai când se pregătea să-i răspundă cât fusese el de pregătit la agricultură şi ce notă mare luase, se auzi poarta şi îşi făcu apariţia dascălul.

– Lenuţo, pe unde umblă fi-tu că nu veni la şcoală?

Astăzi, conf. univ. dr. Emanoil Popescu (Milu) îşi aminteşte cu plăcere întâmplarea.

Florian Văideianu
jurist

Prof. de "mate" Antonie Neamţu (stânga) şi dir. Brânzan profesorul de "agricultură" al lui Milu Popescu pe vremea când se sărbătorea la şcoala Tismana "Ziua învăţătorului"

Ia uite derbedeul! Pe unde umbli mă?

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Un studiu de premieră mondială al dr. Ion Mocioi privind descifrarea discului de la Phaitos - Creta

SERIA a IV-a

DISCUL DE LA PHAISTOS

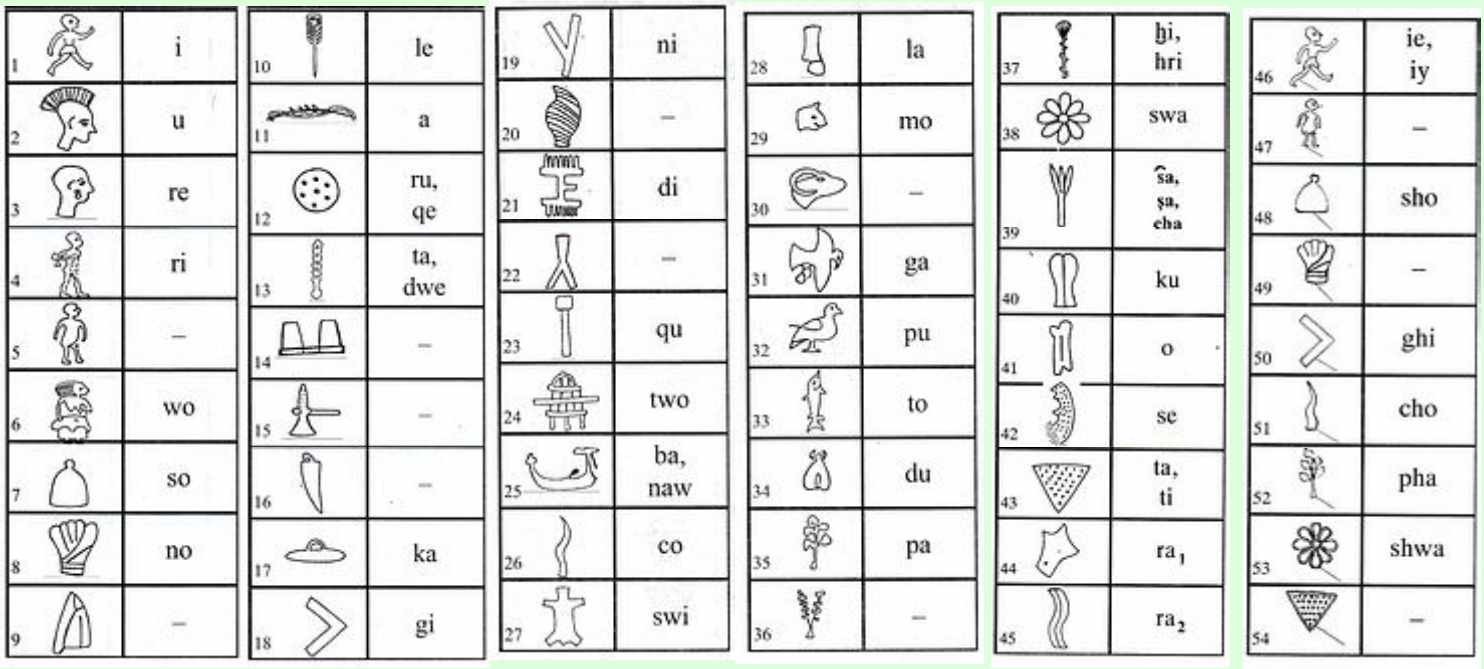

1	i	10	le	19	ni	28	la	37	ẖi, hri	46	ie, iy
2	u	11	a	20	–	29	mo	38	swa	47	–
3	re	12	ru, qe	21	di	30	–	39	ŝa, ṣa, cha	48	sho
4	ri	13	ta, dwe	22	–	31	ga	40	ku	49	–
5	–	14	–	23	qu	32	pu	41	o	50	ghi
6	wo	15	–	24	two	33	to	42	se	51	cho
7	so	16	–	25	ba, naw	34	du	43	ta, ti	52	pha
8	no	17	ka	26	co	35	pa	44	ra_1	53	shwa
9	–	18	gi	27	swi	36	–	45	ra_2	54	–

31. în textul de pe «FAŢA A» a «Discului de la Phaistos», lipsesc semnele-silabe pentru «topor» - PO (20), «barda; piolet» - DA (15) şi «cuţit cu plasele» - SI (16). deşi nu se poate crede că nu au fost folosite de poporul limbii «A» în care este scris calendarul pentru accsta! Nu foloseşte semnele-silabe pentru «oaie» - QI (30) şi «in» - SA (36), deşi nu putem crede că vorbitorii ci nu foloseau mâncarea din came şi îmbrăcămintea din in. Nu foloseau «sita» sau «ciurul»' pentru că nu au silaba corespunzătoare - TI (43)! Nu foloseau nici semnele-silabe ce privesc procreaţia: «copil» – PE (5), «himen» SE (42) şi «clitoris» - LI (9), existente in silabarul împăratului care le-a oferit calendarul pentru insula Creta! Observaţiile acestea ciudate îşi pot găsi interpretări legate de moralitate şi de anumite cutume ale vieţii străvechi.

Ne putem întreba, desigur, cine era «împăratul» sau «regele» care impunea «scrisului» sau «scrierii» libertatea dea folosi anumite semne? Căror legi corespundea o asemenea maniera de a scrie? Istoria ne va putea oferi răspunsuri. A fost, el, un împărat venir în Creta şi le-a impus celor găsiţi aici un mod nou de viafă sau împăratul din insulă a adus seminţii din altă parte cărora le-a impus cunoaşterea calendarului sau cu denumiri in limba acestora? Vom crede că a populat insula forţat, cu doua seminţii aduse din altă parte, de vreme ce şi textul «FEŢEI B» pune astfel de probleme?

SEMNELE-SILABE DE PE FAŢA "A" A "DISCULUI DE LA PHAISTOS" SIGNES-SYLLABES SUR LE FACE "A" DU "DISQUE DE PHAISTOS"

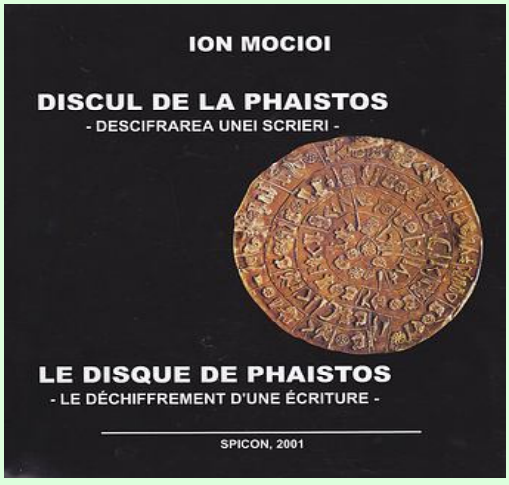

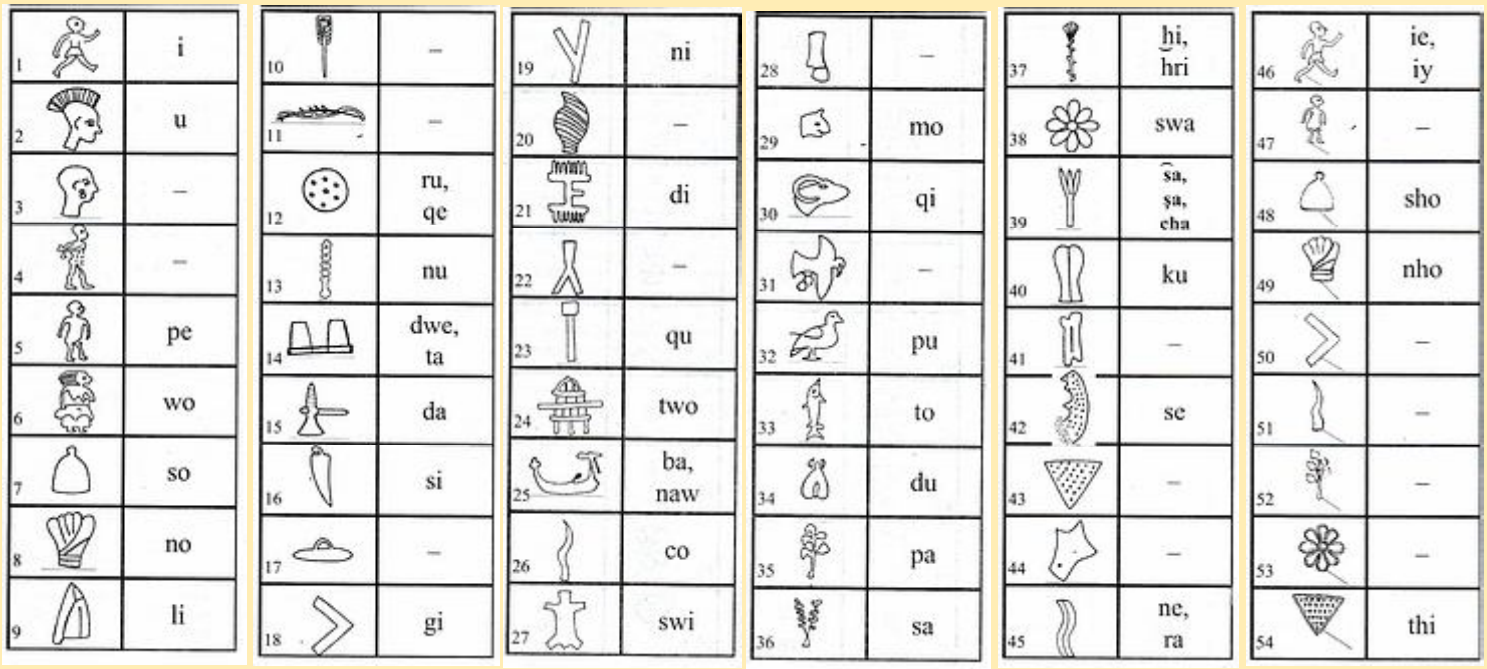

33. Textul de pe «FAŢA B» a «Discului de la Phaistos» nu foloseşte semnele-silabe care reprezintă «rege» - RE (3) şi «rival» - RI (4), ceea ce nu înseamnă că poporul în a cărui limbă este scris acest text nu ar avea «rege» şi nici «rivali».

Nu foloseşte, de asemenea, semnul pentru «arc» - A (11) şi nici semnul pentru «scut» - KA (17), ceea ce nu înseamnă că nu luptă şi nu se apără. O fi venit în insulă de prin pustiu, căci nu foloseşte nici semnul «copac» - LE (10). Să nu fi folosit nici patul, fiindcă nu au în text semnul «cuib» - NI (19), nici războiul de ţesut, fiindcă nu au semnul «schimbător de iţe» - DI (20)? Să nu fi cunoscut nici calul, de vreme ce nu folosesc semnul «copită de cal» - LA (28) şi nici să fi văzut pasărea de pradă «gaia» - GA (31)? N-a cunoscut nici «fluierul de os» -O (41), nici «sita» -T (43), nici «răzuitorul» - RA (44), căci nu foloseşte nici aceste semne?

Şi totuşi, poporul limbii «B» de pe «Discul de la Phaistos» primea un *calendar cu 12 luni*, corespunzător *calendarului cu 18 luni*, pentru a măsura timpul în acelaşi fel cu marele împărat sau rege dăruitor.

34. SEMNELE-SILABE COMUNE TEXTELOR DE PE FEŢELE "A" ŞI "B" ALE "DISCULUI DE LA PHAISTOS'
SIGNES-SYLLABES COMUNES DES TEXTES SUR LES FACES "A" ET "B" DU "DISQUE DE PHAISTOS"

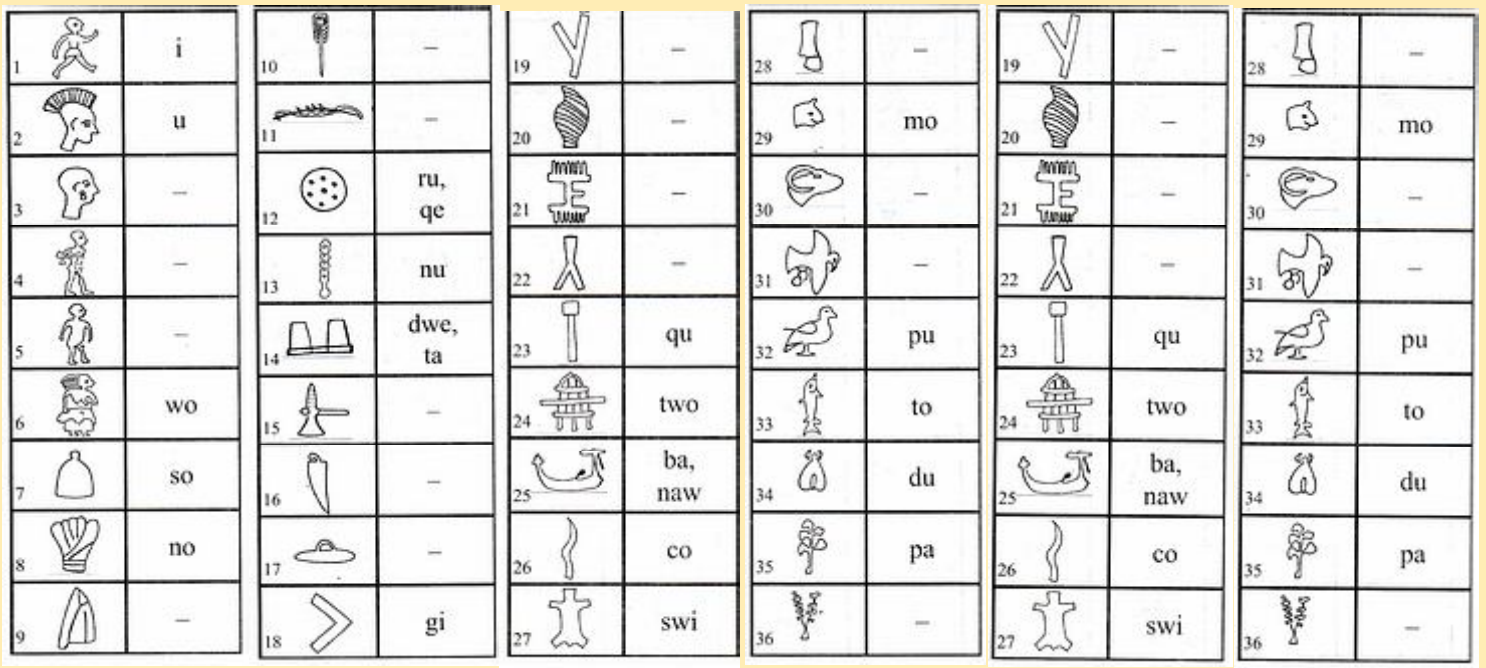

35. Observăm din silabarul textelor celor două feţe "A" şi "B" ale "Discului de la Phaistos" că numeroasele semne-silabe se potrivesc pentru scrierea celor două limbi ale acestor texte.

Vorbitorii lor înţelegeau semnele vocalelor A (11), I (1), O (41) şi U (2) şi numeroasele silabe care începeau cu o consoană, fără a folosi consoanele B, F, J, Z şi X. Aveau grupurile consonantice: CH, GH, PH, SH, TH şi grupări de felul DW, SW şi TW; HR, W, Y se foloseau legate de alte sunete.

Evident, silabarul cretan de pe "Discul de la Phaistos" era mult mai vechi decât perioada în care discul de lut ars a fost abandonat în magaziile palatului distrus în împrejurări neprecizate, în secolul al XVII-lea î.e.n.

RELAŢIA DINTRE SEMNELE "DISCULUI DE LA PHAISTOS" SI SCRIERILE CRETANE * LA RELATION ENTRE LES SIGNES DU DISQUE DE PHAISTOS» ET LES ÉCRITURES CRÉTOISES

SCRIERILE DIN CRETA

36. Sunt trei scrieri cretane ale vârstei bronzului:

1) hieroglifele din Creta, încă nedescifrate, spre 1900-1600 î.e.n., scrise pe piatră;

2) silabarul linear A, nedescifrat, derivând din hieroglife, probabil din secolul al XVIII-lea - mijlocul secolului al XV-lea î.e.n., scris pe tăbliţe de argilă şi pe obiecte de piatră sau metal;

3) silabarul linear B sau linearul B, spre 1450-1250 î.e.n., scris pe tăbliţe de argilă, descifrat parţial în anii 1952-1953 de M. Ventris şi J. Chadwick, notând un dialect grec din Pylos şi de

la Mycena, vorbit în Gracia şi în Creta; utilizează 87-90 de semne silabice. Cele trei scrieri cretane au fost semnalate de A. Evans, spre anul 1900.

Les hiéroglyphes pélasgues 4500-100 av.J.C	Les hiéroglyphes crétoises 1900-1600 av.J.C.	Le syllabaire linéaire A (crétois) 1800-1450 av.J.C.	Le syllabaire linéaire B (grec) 1450-1250 av.J.C.	Le syllabaire linéaire chypriote 1250-300 av.J.C.	V.F.
1			28		i
2			10		u
3			27		re
4			53		ri
5			72		pe
6			42		wo
7			12		so
8			52		no
9			65		li

10			70		le
11			8		a
12			78		qe, ru
13			55		nu
14			90		dwe, ta
15			1		da
16			41		si
17			77		ka
18			22		gi

19			30		ni
20			11		po
21			7		di
22			89		zu
23		36	19		qu
24			90		two
25		35	86		ba, naw
26			44		co, ke
27			64		swi

28			68		la
29			15		mo
30			21		qi
31			25		ga
32			50		pu
33			5		to
34			51		du
35			3		pa
36			31		sa

SCRIEREA SILABICA DIN CIPRU

37. Spre anul 1500 î.e.n., în Cipru, aparţinând silabarului linear A din Creta, a evoluat scrierea "cipro-minoeană", cu 100 de semne silabice. Spre 1250-1150 î.e.n., va evolua a doua fază a acestei scrieri, "silabarul cipriot" de 55 de semne, care va dura până spre anul 300 î.e.n., pentru a nota un dialect grec din Cipru. Acest sistem arhaic, după secolul al VI-lea î.e.n., a fost concurat de alfabetul grec. Aceste două silabare sunt recunoscute de Evans.

"DISCUL DE LA PHAISTOS" ŞI SILABARUL CIPRIOT

38. Textul de pe "Discul de la Phaitos" nu este scris în limba ciprioţi lor. Aigumentăm afirmaţia prin mai multe observaţii: 1. Textul are 16 semne silabice care nu fac parte din silabarul cipriot: qe(12), dwo(14), gi(18), di(21), zu(22), qu(23), two(24), naw(25), swi(27), qi(30), du(34), hre(37), swa(38), shi(39), ta2(43), hra(44). 2. Textul nu foloseşte numeroase silabe ale silabarului cipriot: e, ga, jo, ki, le, lo, lu, ma, me, mi, mu, na, ne, pi, ro, ru, su, te, ti, tu, wa, we, wi, xa, xe, zo. 3. Din cele 54 de semne ale silabarului cipriot cunoscut sunt folosite în text numai 28 (respectiv, 26 de semne- silabe nu sunt folosite). 4. Textul are unele semne-silabă comune cu alte silabare folosite de cretani, respectiv silabarele A şi B. 5. Textul de pe Discul de la Phaistos nu a fost scris pentru ciprioţi. Silabarul lor este din 1250-300 î.e.n. Tabelul următor este semnificativ în această simplă dar concludentă argumentare.

37			33		hi, hri
38			82		swa
39			18		chi, sha, shi
40			81		ku
41			61		o
42			9		se
43			66		ta, ti
44			60		hra, ra$_1$
45			76		ne, ra$_2$

SIGNES	SENS	V.F.
1		i
2		u
3		re
4		ri
5		pe
6		wo
7		so
8		no
9		li

10		le
11		a
12	ru. qe	
13		nu
14	ta, dwe	
15		da
16		si
17		ka
18	gi	

19	ni	
20		po
21	di	
22	zu	
23	qu	
24	two	
25	ba, naw	
26		co, ke
27	swi	

28		la
29		mo
30	qi	
31		ga
32		pu
33		to
34	du	
35		pa
36		sa

37	hi, hri	
38	swa	
39	śa, ṣa, cha	
40		ku
41		o
42		se
43	ta, ti	
44	hra, ra	
45		ne, ra$_2$

46	ie, yi	
47	phe	
48	sho	
49	nho	

50	ghi	
51	cho	
52	pha	
53	shwa	
54	tha, thi	

ÎNCHEIERE SERIA a IV-a din studiul «Ion Mocioi - DISCUL DE LA PHAISTOS», Editura «SPICON», 2001, Colecţia «Ştiinţa în mileniul III», ISBN 973-9022-87-1

- va continua -

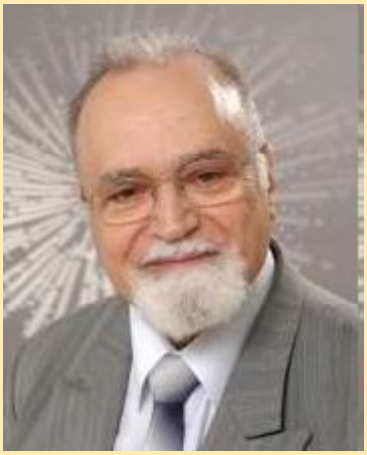

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

LUPII

„Homo homini lupus”
(Omul e lup pentru om)
Thomas Hobbes (1588-1679), filosof englez

- fragment, pag. 25-30 -

- Ei, dacă spui că nu eşti obosit, ceea ce e foarte bine, eu zic să înceapă să verifice fişele aduse astăzi. Îi dai nomenclatorul de mărfuri, cel complet, care cuprinde şi preţurile modificate. Şi-aşa, va trebui să-l cunoască, să se familiarizeze cu rubricile lui. Îi arăţi dumneata ce să facă. Ne-am înţeles? Sper că ai reţinut că pe noi ne interesează doar intrările din ultimul trimestru, la zi, corelate valoric, şi-anume, concret, la poziţiile pe care le-am discutat ieri. Dumneata cunoşti bine lucrările astea, fără îndoială…

- Da! şopti timid fata, plimbându-şi privirea de la unul la altul.

Înţelesese că asta era tot… Apoi, adresându-se indirect lui Radu îi propuse, cu aceeaşi timiditate: Dacă doreşte, poate să vină chiar acum! spuse ea.

- Numai o clipă… interveni preşedintele Nania. Aşteaptă o clipă, tovarăşă Cristiana… Aş vrea, tovarăşe Radu, ca mâine dimineaţă, la ora 8, să stăm de vorbă despre câteva lucruri. În primul rând să ne punem de acord în legătură cu colecţia aceea - să avem şi noi una, adică să ne faci una şi nouă, aşa cum ştii dumneata. Eu voi fi dimineaţă peste drum, la club. Am să te rog să vii dumneata la mine, la club. I se adresase desigur lui Radu, dar mai degrabă şefului contabil, ca acesta să reţină că-l cheamă el, *să nu-i facă probleme*.

- Voi veni, tovarăşe preşedinte, a promis Radu.

- Dacă-i aşa, iată, te las pentru că rămâi *pe mâini bune*, glumi preşedintele cu subînţeles.

- Fiţi fără grijă, simţi nevoia să confirme şeful contabil, prins în joc şi convins că-n felul acesta îi face pe plac preşedintelui.

- Bine, tovarăşi. Vă zic spor la muncă! încheie preşedintele şi dădu mâna cu şeful contabil, apoi cu Radu şi-n fine cu celălalt bărbat, care nu-şi ridicase privirea dintr-un dosar pe toată durata discuţiei de mai sus.

Preşedintele Nania ieşi.

Cristiana îl aştepta pe Radu, când, gândindu-se la ceva anume, şeful contabil se simţi dator să mai adauge câteva cuvinte:

- Eu, tovarăşe Radu, îţi zic: *Bine-ai venit la noi!* După câte observ, îi placi preşedintelui nostru, care ţi-a şi încredinţat o sarcină obştească, ceea ce înseamnă că trebuie să-i fii alături. Aş vrea să ne fii alături şi nouă, în îndeplinirea sarcinilor de serviciu, ca împreună să facem treabă bună. Să ştii că atunci când oamenii se înţeleg şi se ajută, pot urni şi munţii din loc… Te rog să nu ne ocoleşti, ori de câte ori consideri că ai vreo problemă!

După aceste cuvinte, şeful contabil se aşeză.

- Vă mulţumesc, aşa voi face, încheie Radu.

Îi plăcuse acest om simplu şi blând. Numai că atunci, nici unul, nici celălalt n-aveau de unde să ştie că se văd şi-şi vorbesc pentru prima şi ultima oară, acolo, în biroul acela…

Câteva momente mai târziu, Radu şedea la biroul doamnei Stănescu, dacă-l putea numi…*“birou”*; era o masă ca oricare alta – deşi, mai corect spus, era o măsuţă cu sertar – ultima, aflată în colţul din dreapta al *marelui birou* al Contabilităţii Generale.

Sub privirile iscoditoare ale acestor femei şi fete, dar, mai ales simţind zâmbetele şi înţepăturile semnelor pe care şi le făceau pe furiş unele altora, Radu şi-a luat geamantanul de unde-l lăsase, a traversat cu el tot biroul şi l-a înghesuit în stânga sa, între scaun şi perete. În fine, s-a aşezat pe *scaunul său (“Iată că am şi eu un scaun, care e numai al meu!”)* şi s-a odihnit câteva clipe – nu şi-a dat seama câte – după care a-nceput să numere salariatele din birou: 20! Cu doamna care lipsea: 21. *“Ha! Ce-or fi făcând aici atâtea femei, plus altele şi alţii, din alte birouri, câte-or mai fi?”*

Din locul unde era le privea spinările arcuite peste hârtiile la care lucrau. Apoi privirea i se opri pe cele două tablouri care se aflau pe peretele din faţă, în stânga şi-n dreapta intrării în biroul şefului contabil. Le ştia de la şcoală, pentru că erau absolut aceleaşi tablouri, prezente mai pretutindeni. Unul dintre ele înfăţişa “ciupercile” Babelor din masivul Bucegi, iar celălalt un aspect de pe Litoralul Mării Negre, o plajă plină cu oameni care se prăjeau la soare. *“Frumos şi tentant, nimic de zis”,* s-a gândit. “*De la munte la mare”*, *cum a fost anunţată, zi de zi, în vara asta, o emisiune la Radio România - Bucureşti 1*”. Numai că el nu văzuse niciodată marea, iar la munte fusese doar o dată, în anul doi, într-o tabără în care n-a stat decât trei zile…

Două aspecte ţinea să remarce Radu, în legătură cu noua lui situaţie. Mai întâi, că aici se putea lucra în linişte, ca-ntr-o sală de lectură – ceea ce-l încânta şi-l bucura totodată. Dacă n-ar fi fost uruitul maşinilor mecanice de calculat – al acestor *râşniţe*, cum şi-a amintit el că li se spunea pe unde făcuse practica – liniştea, aici, ar fi fost deplină… Al doilea, că aflându-se înapoia tuturor acestor femei, deci neobservat de către ele, avea răgazul să-şi adune gândurile, ceea ce-şi dorea foarte mult în acele clipe.

Se vedea în clasă. E adevărat că nu şezuse niciodată în ultima bancă, dar nu era rău. Şi-apoi, ce mai conta că se afla în prima, ori în ultima bancă. Încet, încet, în mintea lui au început să prindă viaţă schemele de la cursul de OTC (Organizarea şi Tehnica Comerţului), intuind că aici, în

această *stupină de creiere care sfârâiau de preaplinul cifrelor îngemănate*, se ţinea evidenţa contabilă a tuturor mărfurilor, adică a acelor produse ale muncii omeneşti destinate schimbului, având, pentru aceasta, *valoare de schimb*, cum bine spunea *tăicuţul Karl Marx*, întrucât numai prin intermediul schimbului puteau să-şi împlinească finalitatea, adică aceea de a ajunge să fie *„destinate să satisfacă nevoile materiale şi spirituale, mereu crescânde”,* ale oamenilor. Căci**,** indubitabil, *mărfurile* sunt produse ale muncii omeneşti recunoscute ca atare atâta timp cât se află în sfera circulaţiei, ca apoi să se debaraseze de calitatea lor de mărfuri în clipa-n care o depăşesc, adică atunci când ajung să satisfacă trebuinţe concrete de consum. *”Ei bine, Georgică dragule, mai ţii minte schema circulaţiei mărfurilor, adică sistemul, structura şi funcţionalitatea lor?” “Bineînţeles că le ţin minte, cu detaliile şi cu formulele lor. Iată…*” El îşi punea întrebările şi tot el îşi da răspunsurile. Se concentra intens atunci când se ambiţiona să se autoverifice – asta înaintea examenelor. Pentru că aşa învăţase carte: el se întreba, şi tot el îşi răspundea. *Se dedubla* – cum o spunea el adeseori – şi… *intra-n transă*. Ca acum. Să-l fi înţepat cineva cu acul şi n-ar fi simţit înţepătura, şi nici nu i-ar fi curs vreo picătură de sânge, atât era de concentrat. *”Să uit, eu?Aş!”* Şi-a proptit fruntea în mâna stângă, şi-a început: *“Produsele care nu continuă ciclul transformărilor în procesul muncii, ci sunt destinate consumului populaţiei, devin mărfuri în clipa-n care intră în sfera relaţiilor de schimb.* Pentru aceasta ele ies din unităţile producătoare în forma-valoare *preţ de fabrică* sau *preţ de cost,* şi intră în reţeaua comerţului la forma-valoare *preţ de desfacere* sau *preţ de vânzare cu amănuntul***.** Diferenţa între preţul de desfacere (de vânzare) şi preţul de fabrică (de cost) este dată de valoarea *cheltuielilor specifice comerţului*, cunoscute şi sub numele de *adaos/rabat comercial,* plus *ICM*-ul (Impozitul pe Circulaţia Mărfurilor). Economia românească fiind centralizată pe baza *Planului Unic de Stat*, ICM-ul se stabileşte prin plan şi se varsă integral la *Bugetul de Stat.* În felul acesta, adaosul (rabatul) comercial reprezintă o prevedere care cuprinde toate cheltuielile cu o marfă sau alta, începând din clipa când acestea intră *în* sfera comerţului, până în momentu-n care consumatorul le achită preţul unic, în care intră *cheltuielile cu transportul, cu depozitarea, sortarea, ambalarea, prezentarea şi reclama, evidenţa tuturor acestor mişcări* precum şi cu *desfacerea (vânzarea) propriu-zisă,* la care se adaugă *beneficiul întregii reţele comerciale*… Aici, atenţie: dacă cheltuielile reţelei comerciale sunt mari sau cresc, atunci beneficiul reţelei scade. Şi invers. Interesul tuturor, în primul rând al reţelei comerciale e ca toate cheltuielile proprii să se micşoreze, iar beneficiul să crească. *“Că dacă e beneficiu sunt şi satisfacţii”* – cum spunea tovarăşa profesoară de OTC. *“Or, tocmai aici se află cheia problemelor”*, chibzuia Radu încercând să descifreze un cuvânt crestat pe creionul “Republica HB”, găsit sub scaun, în momentul când se aşezase. *„Comerţul e, după cum bine se ştie, o activitate absolut trebuincioasă în societate. Fărăcomerţ, nu poate exista consum, ba nici producţie. Că de produs se produce, cum să nu, dar dacă n-ar fi reţeaua comercială, să mijlocească între producţie şi consum, să aducă mărfurile până sub nasul cumpărătorilor, reţeaua chiar c-ar trebui reinventată. De-aia biata mama m-a dus trap-săltat la Şcoala de Comerţ, c-o lămurise fostul ei învăţător, Domnul Dumitriu: „Coană vulpiţo – că aşa-i zicea el mamei – ascultă ce-ţi spun: du-l pe Georgică la liceul comercial, că dacă-i băiat deştept, creşte şi ajunge om. O să aibă casă şi masă gratis, că e ambiţios şi învaţă bine… Să mai ştii că toţi prietenii mei, care au făcut şcoala de comerţ, au ajuns oameni, şi ce oameni, coană vulpiţo!”* Şi mama m-a proptit la comerţ, deşi eu o rugasem să mă ducă neapărat la electrotehnică… *„Comerţul e bun, carevasăzică”…*

Între timp, Cristiana se ridicase de la biroul ei – ultimul birou pe rândul din mijloc – şi se îndrepta spre el cu un teanc de hârtii în braţe, aducându-şi şi scaunul:

- Tovarăşe… îi şopti fata, aşezându-se pe scaun, în dreapta lui.

- *George*, se prezentă el, vorbind destul de încet. Tăcu o clipă, apoi continuă, adresându-i-se fetei, tot în şoaptă: Eu am să-ţi spun *Cristiana,* să nu te superi…

- Oho! Aşa, dintr-o dată? protestă ea.

- De ce nu? M-aş simţi onorat şi apropiat… îi zâmbi el.

- Apropiat, de… mine?

- Aşa ar fi normal. Din moment ce *eşti profesoara mea*.

- Păi, tocmai *d-aia*.

- De ce, *d-aia?*

Fata făcu ochii mari:

- …Eu îi spun şefului că nu vreţi să vă explic.

- Nu, Cristiana, te rog.

- Fără *“Cristiana”*, şi fără *“te rog”*. Să ne-nţelegem!

- Am înţeles: *fără*…

Radu s-a oprit la timp, pentru că fata asta începuse să ridice tonul. Toate colegele ei îi priveau pe furiş, cu încordare. În fine, liniştindu-se, Cristiana şi-a tras scaunul lângă biroul lui şi după ce s-a asigurat că el o va asculta cu atenţie, s-a pornit pe explicaţii...

- Avem în faţă formularul *Fişă de depozit pentru sortimentul …, codul…, unitatea de măsură…* Pe noi ne interesează – şi fata sublinie, insistând (spre luare aminte) – doar *intrările*, şi-anume, iată, coloanele astea: numărul curent, numărul/data documentului de intrare, preţul unitar, şi mai ales - sublinie din nou, marcând cuvintele - *cantitatea* şi *valoarea totală*… Avem aici 28 de fişe înregistrate la depozit, şi, respectiv, facturile după care au fost operate înregistrările. Să observaţi că intrările se trec în ordinea sosirii mărfurilor, adică cronologic. Această broşură, căreia noi, aici, îi spunem *Catalogul mărfurilor* (Radu citi: “*Nomenclatorul republican al mărfurilor*”), ne e absolut necesară spre a verifica denumirile complete în clar, codurile şi preţurile ferme de vânzare ale mărfurilor. Dumneavoastră va trebui să verificaţi, deci să bifaţi pe fişe, şi anume dacă ceea ce este înregistrat concordă atât cu catalogul, dar şi cu facturile. Concret, pe noi ne interesează *denumirea corectă a mărfii, codul ei, preţul ei unitar*, *cantitatea intrată* în depozit şi *valoarea totală*.

- Spuneţi-mi, aţi avut, cumva, unele probleme cu denumirea mărfurilor? a întrebat-o Radu, mai mult să se afle în treabă.

- O, desigur. Păi, tocmai ăsta a fost unul din motivele care au declanşat, la nivel foarte înalt, *scandalul* şi *ancheta*, i-a răspuns în şoaptă Cristiana.

- *Ancheta?* se interesă Radu.

- Continuare în nr. viitor -

Citiţi romanul **Lupii** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2010/George_Ene_-_Lupii_roman_vol_1.pdf

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Un nou volum de poezie al scriitoarei !

Solstiţiul de vară

Cu o prefaţă de Gheorghe A. Stroia - Adjud, Ed. Armonii culturale, 2014, ISBN 978-606-8569-66-6

Prezentăm din acest volum partea a II-a: *Cântecul cel mare*

- fragment din lucrarea: *„Folclorul obiceiurilor în legătură cu moartea în zona Novaci, Gorj”* -

Suntem în al doilea deceniu al mileniului trei - timp pe care învăţaţii lumii îl numesc „neuro-societate post informaţională”. Marile întrebări ale lumii îşi vor găsi în sfârşit răspuns? Inteligenţa artificială ne va spune de unde venim şi unde ne ducem? - veşnica dilemă rezolvată din vremuri imemoriale de trăitorii din spaţiul carpato-pontico-dunărean, prin respectul pentru viaţa ce ne-a fost dăruită?

Am crezut că în această „furtună” de integrare europeană, de alergare de nicăieri către nicăieri, dar neapărat către o îmbogăţire rapidă chiar cu pierderea demnităţii, onoarei şi trădarea neamului tău, vechile valori nu mai au nicio valoare.

O seară de muzică populară oferită de primarul oraşului doamnelor şi domnişoarelor la început de primăvară, mi-a redat un strop de speranţă. La un moment dat, toţi tinerii şi tinerele din sală, liceeni, elevi, s-au prins în horă. Şi nu ştiai unde să te uiţi: la eleganţa cu care aceşti elevi dansau hora de mână, învârtită de un băieţaş căruia i se mijea mustaţa:

Cine joacă şi nu strigă
Face-i-s-ar gura pungă
Şi piciorul tăvăluc
Să nu aibă spor la plug.

sau la talentul cultivat al celor de pe scenă, foşti elevi din Novaci, în prezent membri ai Ansamblului Doina Gorjului.

Încă rămâne localitatea Novaci, chiar şi conectată prin Transalpină de marile drumuri europene, *un loc parcă anume făcut pentru liniştea spiritului şi înţelegerea unor adânci semnificaţii ale legăturilor dintre oamenii acestor locuri şi muntele care i-a străjuit şi i-a hrănit* (**Alexandru Ştefulescu**, ***Gorjul Istoric şi Pitoresc***, ***Tip. ND Miloşescu***, ***Tg Jiu***, ***1904***).

Trăind aici generaţii şi generaţii, novăcenii şi-au limpezit ochii după albastrul cerului de primăvară, după ce au plâns ploile germinaţiei, şi-au nuanţat sufletul după culorile ce domnesc în mica vară din noiembrie, în pădurea de stejar de pe colinele domoale ale Gruiului şi şi-au înălţat semeţ trupurile într-un paralelism continuu cu zvâcnirea verdelui din brazi.

Au rămas, mai ales, păstrătorii unui inestimabil tezaur etno-folcloric în legătură cu momentele importante din viaţa omului: naşterea, nunta, moartea.

În categoria obiceiurilor legate de viaţa de familie, se integrează obiceiurile în legătură cu moartea, analizate pe larg în lucrare, aici vom prezenta un singur moment: *Cântecul de jale – Bocetul cel mare*.

*
* *

Oamenii nu uită că sunt stele căzătoare, dar lumina vieţii trebuie purtată mai departe. În acest sens, obiceiurile în legătură cu moartea culminează cu *Cântecul cel mare*.

Bocetul, de o structură bine stabilită, se va cânta pe un tip melodic unic în finalul ceremoniei. După prohodul religios, câteva discursuri sau cel puţin al preotului, care ţine să stabilească locul pe care l-a ocupat în societate cel dispărut şi obligaţiile celor vii urmează *iertăciunile* celor vii - rude, neamuri, prieteni, ce trec prin faţa tronului şi beau dintr-o ploscă (sticlă) vin, ca şi cum ar închina cu mortul.

În acest timp, se cântă versul de jale, cântecul cel mare, bocetul.

Trei femei sau trei fete, dacă mortul era neînsurat, îmbrăcate în negru, rude sau străine, cântă cu glas de soprană pe vers legănat de doină cântecul *jelirea*.

Melodiile bocetului sunt strofice. Prin formă, se apropie de doină.

Fraza muzicală se aşterne pe versuri de opt silabe, în melodiile cu formă liberă, textul este în proză.

Sunaţi clopote cu jale,
Duceţi vestea morţii mele,
Sunaţi clopote fierbinţi,
Duceţi vestea la părinţi.

Fluxul sonor al bocetului are la bază un număr de formule ritmico-melodice, care se repetă variat şi sunt întrerupte de interjecţii, de epitete, de plâns.

Aceste cântece sunt ample creaţii epico-lirice, care cuprind date esenţiale din viaţa celui dispărut (preluate astăzi de multele ori în discursuri), meditaţii, imagini din viaţa cotidiană.

Dincolo de nişte formule moştenite din moşi-strămoşi, acest vers al morţilor arată că marile sentimente omeneşti generează creaţii de o impresionantă frumuseţe spirituală şi literară.

Voi analiza câteva bocete, nu atât pentru firul epic amintind de vechile balade, cât mai ales pentru frumuseţea artistică a versului, pentru toate miturile, credinţele, înţelepciunea populară ce le strânge în ele.

Aşa cum am mai spus, cântecul polarizează punctul culminant al ceremoniei. Lungind vocalele cu glas tărăgănat şi subţirel, *corul* captează întâi bunăvoinţa ascultătorului colectiv, după modelul celui mai rafinat discurs oratoric:

O, jalnică adunare,
Dă puţină ascultare

Şi priveşte aici ce este
Lumea asta ce plăteşte…
alteori
Întristaţi ascultători,
Bătrâni, tineri şi feciori,
Priviţi azi cu toţi la mine
Că plec tinerel din lume…
sau
Întristată adunare
Dă puţină ascultare,
Priveşte astăzi la mine
Să vezi ce-i omul în lume.

După această formulă de *captatio benevolentia*, urmează referiri despre existenţa perisabilă a omului.

Epitetul, comparaţia, metafora, devin instrumentele meditaţiei:

În această lume mare,
Omul este ca şi-o floare:
Naşte, creşte şi-nfloreşte
Apoi lumea părăseşte.

Omu-i flutur zburător,
Pe pământ doar călător,
Azi mănâncă şi petrece
Mâine se călătoreşte,
C-aşa-i viaţa omului
Tot ca floarea pomului,
Tot ca floarea care-n vânt
Cade moartă la pământ.
***
Vai, moarte, tirană eşti,
La mine nu te gândeşti,
Că sunt tânără copilă,
Mă despart de-ai mei cu milă…
sau din cântecul unui fecior:
Pe rotogolul pământ,
Dumnezeu a poruncit
Să vină moartea cu chin,
Lăsând jale şi suspin,
Lăsând părinţi greu loviţi
După copii mult iubiţi,
Tot cum lasă şi pe-ai mei,
Înfocaţi şi singurei.
Vai, moarte, tirană eşti,
La mine nu te gândeşti
Că sunt tinerel fecior,
Vreau să trăiesc, nu să mor…
Îşi face loc blestemul în bocet:
Arde-o-ar focu" de moarte,
Că nici ea nu face dreptate.
Acolo unde-i chemată
Nu se duce niciodată
Şi veni tocmai la mine
Când îmi era drag pe lume.
sau:
Fire-ai blestemat de ceas
Luni, când am plecat de-acas'.

Un imens material de viaţă spirituală, socială, afectivă, se desprinde din conţinutul epic al bocetelor. Locuitorii au diverse ocupaţii: cioban, pădurar, brigadier, casier, contabil, inginer, doctor:

După ce am crescut mare
Plecai şi eu ca oricare,
Mă dusăi cioban la oi
Ca să mai scap de nevoi…
***
Pădurari, brigadieri,
Printre voi am fost ca ieri,
Astăzi nimic nu mai sunt
Că eu mă duc în mormânt.
***
Domnule inginer,
Contabil şi casier,
Înainte de plecare
De la toţi îmi cer iertare.
***
Doctorii când au văzut
Analize mi-au făcut
Şi mi-au spus ca rezultat
Că boala mea nu are leac.
Există telefoane, salvări, spital:
Pe Gheorghiţă l-am chemat,
Repede-a telefonat,
Pe min' de-acas' să mă ia,
Salvarea iute a venit
Şi la spital s-a oprit
O injecţie-mi făcură…
Flăcăii neînsuraţi se duc cu oile în Banat:
Eu astă toamnă am plecat
Cu oile la Banat,
Eu cu drag le ciobăneam
Că un ciopor mare aveam.
Viaţa ciobanului e liniştită şi plină de bucuriile muncii:
Toamna, iarna-am ciobănit,
Deloc pe-acas' n-am venit,
Pe măicuţa de-o doream
La telefon eu vorbeam
Şi-i spuneam că-mi este dor,
Că-s vătaf noatinilor,
Că unde sunt o duc bine
Să nu mai plângă de mine.
Am şapte sute de oi
Şi nu gândesc la nevoi,
Numai sănătoşi să fim
Ca să ni le stăpânim.

- Continuare în nr. viitor -

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj)
- prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

«Pretinii»

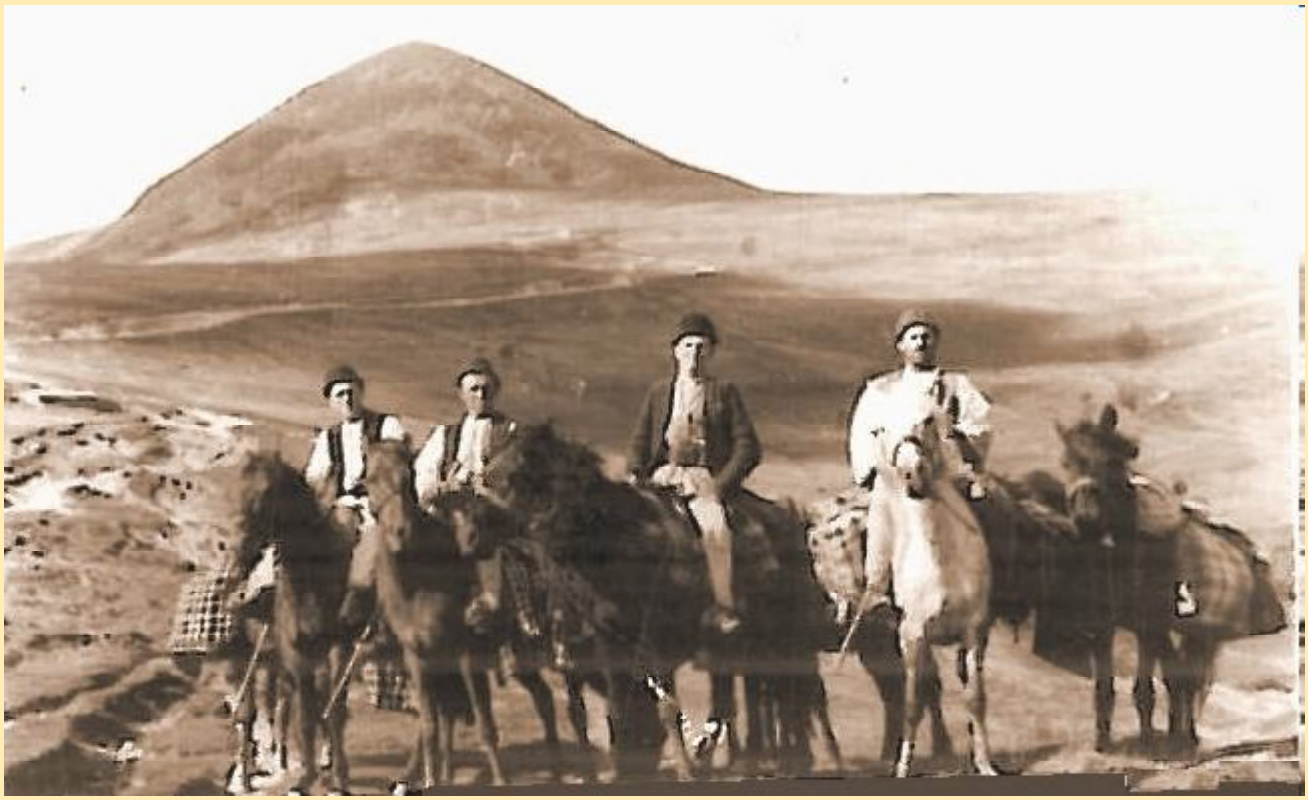

Ceata ciobanilor din Cernădie – Gorj

Cu Petrilică nu te puteai înţelege atât de uşor. Comportamentul lui se asemăna mai mult cu cel al sălbăticiunilor printre care trăia în creierii munţilor. Puternic şi blajin, urs – atunci când nu este deranjat – viclean precum vulpoiul şi aprig ca şi lupul înfometat, Petrilică al lu' Tabără, cioban din Ungureni – Tismana, reuşeşte să se împrietenească, totuşi, cu ceata ciobanilor din Cernădie. Ion Benzână, Costică Moatără şi copilul de 14 ani Gheorghe Băloi. Aceştia văraseră oile în muntele Zănoaga, iar acum le coborâseră pentru iernat tocmai pe la Zegujani, în Mehedinţi. Aveau în jur de 400 de oi, iar Petrilică 500.

Vremea se stricase rău de tot. Un pâşcău de zăpadă se aşternuse peste cocenii de porumb rămaşi netăiaţi încă din toamnă, asta spre bucuria oilor, care aveau hrană cel puţin pentru câteva zile.

- Bă, am vorbit cu unu din sat şi a zis că ne vinde patru clăi de fân. Punem juma-juma şi cred că o lună, cel puţin, avem ce le da oilor să mănânce.

- Nea Petrilică, noi am aranjat cu ingineru' de la Gospodărie să ne lase cu oile în saivane. Are două şi acum sunt goale. Noaptea le băgăm la scutelă şi avem şi noi unde dormi. La capătu' saivanelor sunt câte două hodăi…

- Asta-i bine! Cunosc saivanele, sunt destul de mari, au loc şi oile mele şi ale voastre.

Încălţaţi în opinci de cauciuc, făcute din roată de maşină, cu cojoacele din piele de oaie, ţurcană,

cu lâna în afară, păreau nişte stânci sprijinite în ciomege groase din lemn de alun. Mergeau agale în urma oilor, care cu greu se vedeau, confundându-se cu albul zăpezii. Pentru ei timpul avea alte valori. Calmul şi liniştea erau prezenţe binefăcătoare în mentalul oamenilor înfrăţiţi cu natura. Din când în când fluieratul ciobanilor sau lătratul vreunui câine mai anunţa prezenţa lor în muţenia zării.

Seara se adunau la cină. Focul, la care pregăteau mămăliga şi se încălzeau, le lumina şi interiorul saivanului, unde acum se odihneau oile, înghesuite una într-alta. Limbile focului aruncau lumini şi umbre jucăuşe, brăzdând feţele ciobanilor cu mituri venite din timpuri străvechi. Îşi depănau întâmplări, luptele cu jivinele pădurii, care tot le mai luau câte o oaie. Nici trăsnetul, mereu prezent la munte nu îi ierta. Prăpăd lăsa în urma lui.

- Odată, nici pielea de pe oaie n-am mai găsit-o !

Timpul trecea încet, în folosul animalelor, oamenii trebuiau să îndure aerul şi vânturile care spulberau zăpada, descoperind grâul pe care oile îl păşteau doar noaptea, ferite de privirile proprietarilor. Ciobanii erau căliţi, aşteptau cu răbdare mieii, din vânzarea cărora sperau să mai acopere din cheltuieli.

Gestaţia oilor durează cinci luni şi prin februarie-martie încep să fete. Cu o lună înainte de fătare se tunde lâna de pe coadă, de pe partea interioară a picioarelor din spate şi din jurul ugerului. Asta pentru ca mielul să îl poată găsi mai uşor. Nu contează dacă ninge sau plouă, oile stau afară, adăpostite într-o pădure, să fie ferite de vânt.

- Fie vremea cât de rea, numai vântul să nu bată!

La sfârşitul „iernatului”, cetele ciobanilor se despărţiră, fiecare cu oile sale, făcând calea întoarsă.

- Ale cui sunt oile astea, măi copile?

- Ale lu’ nea Petrilică Tabără!

Minciuna ţinea loc de protecţie. Nimeni nu ar fi îndrăznit să producă vreo pagubă oilor lui Petrilică. Avea pistol şi se ştia că l-ar fi folosit la o adică…

Florian Văideianu
jurist

Fraţii Băloi
(stânga) Gheorghe Băloi
(dreapta) Costică Băloi

Fraţii Băloi, (stânga) Gheorghe Băloi (dreapta) Costică Băloi ajunşi la bătrâneţe

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud) - Eseist, teolog

Similitudini şi interferenţe şi între itinerariul duhovnicesc pre-pascal şi Tabor

Paradoxal, traseul duhovnicesc al Postului ce precede marele praznic al Învierii Domnului, este adumbrit de lumina taborică transfiguratoare. Astfel, deşi este vorba despre un ansamblu de nevoinţe care de multe ori sunt integrate sferei ascetismului, dacă ele sunt săvârşite după rânduiala bisericii, sunt dătătoare de har, lumină, bucurie şi cunoaştere, fiind împărtăşitoare de slava taborică.

De altfel, între Tabor şi elementele componente ale pandantului pre-pascal, există o înlănţuire de asemănări şi interferenţe, pornind de la faptul că postul este, cum am arătat, dătător de lumină şi mijloc de acces spre elementele revelate şi spre cunoaştere, şi până la evenimentul propriu-zis al vederii lui Hristos cel înviat, strălucitor şi triumfător, care constituie finalitatea postului. Acest lucru reliefează, o dată în plus, dacă mai era cazul, că între Crucea şi Învierea Domnului există o strânsă şi puternică legătură şi că, în Ortodoxie, ea este reliefată în cel mai bun mod posibil[1].

Nevoinţa, marcată de renunţare, şi sporirea rugăciunii ce ne pregăteşte pentru întâmpinarea Praznicului Învierii presupune un urcuş, la fel cum, împărtăşirea de lumina lui Hristos cel transfigurat, în timpul dialogului său cu Moise şi Ilie, ce a fost văzută de către cei trei ucenici aleşi de El, a presupus urcuşul culmii montane a Taborului. Ce-i drept, este vorba despre două modalităţi diferite de ursuş, însă ascendenţa lor are în centru aceeaşi persoană. Astfel, dacă ucenicii de pe munte l-au văzut pe Tabor pe Hristos, şi creştinii care se pregătesc să întâmpine praznicul Învierii lui din morţi şi să se împărtăşească de bucuria pascală, fac toate eforturile pentru a se întâlni cu el în chip euharistic şi pentru a fructifica plenar o întâlnire atât de specială, petrecută într-un context aparte şi trăită plenar în comuniunea sfinţilor şi a credincioşilor şi în context eclesial.

Astfel, ambele urcuşuri au drept scop împărtăşirea cu Hristos, primirea unei forme de cunoaştere superioară şi deplină, precum şi detaşarea de teluricitatea şi de materialismul cotidianului, care, impregnate de răutate, de egoism şi îndepărtate de sensul lor primordial, reprezintă o piedică în calea mântuirii, datorită legăturilor care se creează între materialism şi om şi a obstacolelor pe care le ridică ele în calea experienţei mistice şi a progresului duhovnicesc, devenind astfel elemente ale lucrării demonice.

Dacă ne raportăm la istoricitatea persoanei Mântuitorului şi la veridicitatea pachetului informaţional oferit de către relatările scripturistice, vom observa de asemenea, privind aceste informaţii în dimensiunea lor istorică şi având în vedere raportarea lor cronologică, că ambele preced atât patimile Domnului, cât şi evenimentul soteriologic al Învierii, având deopotrivă un caracter pregătitor, prin aceea că îi ajută pe participanţi să preguste, unii din patimile Domnului şi din suferinţa Lui, iar alţii din lumina, slava şi dumnezeirea sa, cât şi unul profetic, prin aceea că prevestesc evenimente viitoare ce vor avea un impact de o valoare incomensurabilă atât asupra operei de mântuire, cât şi asupra culturii şi spiritualităţii vremii şi apoi a celei creştine.

Astfel, atât prin evenimentele istorice petrecute în timpul patimilor, cât şi prin evenimentele petrecute pe Tabor, când, în lumina tranfiguratoare, Petru, îşi exprimă, ca şi în alte rânduri, bucuria, prilejuită de comuniunea de acolo (vezi Matei, cap. 17), apostolii sunt pregătiţi atât pentru primirea răstignirii şi a patimilor Domnului, care sunt elemente de nelipsit în activitatea Lui, cât şi pentru primirea bucuriei Învierii Lui, cheia de boltă a întregii sale activităţi pământeşti. Pe de altă parte, pregătirea din aceste momente se constituie totodată într-o pregătire pentru ceea ce are să urmeze în vieţile lor de propovăduitori şi mărturisitori ai evenimentelor mântuitoare şi ai învăţăturilor lui Hristos, lângă care ai au trăit vreme de alţi buni (cf. Ioan capitolul 17). ?i viaţa lor se va constitui ulterior într-un urcuş, marcat de moartea martirică în fiecare dintre cazuri şi apoi de reîntâlnirea cu cel pe care l-au mărturisit dincolo de limitele aparente ale acestei lumi.

Pe de altă parte, momentele de urcuş duhovnicesc şi de părtăşie cu divinitatea, pe care le reprezintă cele două momente alese, se constituie într-

un fel, şi într-o prefigurare a ceea ce urmează să se întâmple, în chip paradigmatic, ulterior, în întreaga Biserică creştină, acea instituţie care trăieşte plenar bucuria Învierii şi tristeţea patimilor, împărtăşindu-se totodată şi de fiecare moment care marchează itinerarul pre-pascal. Ea, care îl are ac model pe Hristos, care îi soarbe cuvintele, îi are ca model trăirile şi îşi doreşte, ca împlinire plenară, trăirea veşnică împreună cu el, trăieşte astfel la maximum aceste momente, pe care le reiterează, cu scopul de a îi simţi prezenţa mai apropiată şi de a se curăţi de murdăria patimilor şi a păcatelor care-i pângăresc existenţa.

Iată aşadar câteva dintre interferenţele existente între cele două elemente de profunzime ale teologiei şi spiritualităţii răsăritene şi apusene. Având în vedere atât însemnătatea lor, cât şi caracteristicile comune, dar şi rolul lor pedagogic pentru viaţa apostolilor şi pentru cea creştină, se cuvine să le păstrăm în inimile noastre ca pe nişte îndreptare şi ca pe nişte elemente cu caracter de etalon şi să învăţăm din post înfrânarea şi smerenia spre a ne putea împărtăşi, datorită acestora de slava, şi dumnezeirea lui Hristos, ca răsplată pentru nevoinţa noastră şi ca dar al bunătăţii dumnezeieşti.

[1] Cf. Dumitru Stăniloae, „Legătura interioară dintre moartea şi Învierea Domnului”, în rev. *Studii Teologice*, nr 5-6/ 1956, pp. 275- 287; Dan Ilie Ciobotea, „Legătura interioară dintre Cruce şi Înviere în ortodoxie”, în rev. *Mitropolia Banatului*, nr. 3-4, martie-aprilie/1984, pp. 123- 127.

În curând !

O nouă carte la Editura “Semănătorul Tismana”:

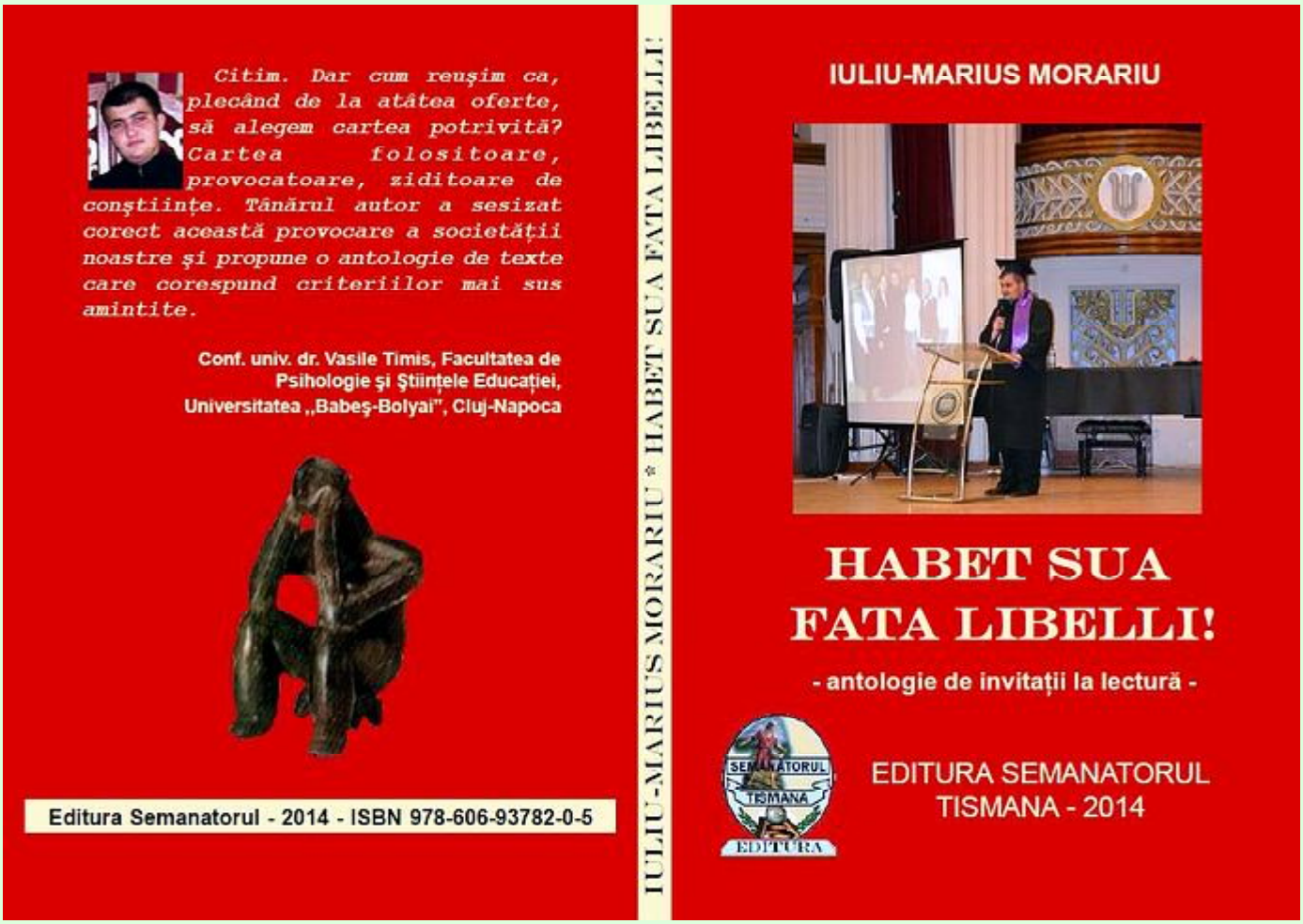

Iuliu-Marius Morariu * Habet sua fata libelli!

- antologie de invitaţii la lectură -

(Terentianus Maurus, *“Pro captu lectoris, habet sua fata libelli”*, vers din cartea *“De litteris, syllabis, pedibus et metris”*, carte care ea însăşi a fost dată uitării iar aforismul atribuit altor scriitori latini)

Articolul “Similitudini şi interferenţe” se poate citi şi pe blog:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/07/iuliu-marius-morariu-similitudini-si.html

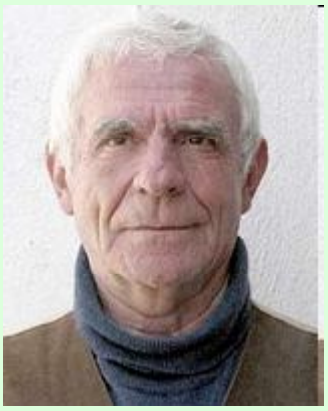

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

MITOGRAME
LIRICE - LYRISCHE
MYTHOGRAMME

SOLITUDINI

...ori de câte ori talazuri
de timp risipesc vid
în aorta zilei -

ca o aripă desenând
săgeţi de zbor
în oglinda cerului -

devin ecou
spânzurat
de stele ...

EINSAMKEITEN

jedesmal,
wenn Zeitwogen Vakuum
in die Tagesaorta ausstreuen -

wie ein
im Luftspiegel Flugpfeile
zeichneder Flügel –

werd 'ich ein
an Sternen gehängtes
ECHO ...

DIE STEREOTYPIE DES WINTERS

die Stereotypie des Winters,
ewig bezaubernd zu bleiben,
seine Reinheit,
wie eine Obsession des Vergenglichen
in dem Zeitspiegel zu wiederholen ...

es ist das einzige Dogma
dem ich gehorche ...

DOGME

fulgul şi clipa ...
sărut pe nisip zburător...
iar eu, pe deasupra, aripa
secundei: efemeridă şi dor!

DOGMA

Schneeflocken, Augenblicke,
Kuß auf fliegendem Sand ohne Wucht,
und ich darüber hinaus Flügel
der Sekunde:Ephemeride, Sehnsucht...

STEREOTIPIA IERNII

stereotipia iernii de-a fi
etern fermecătoare,
de-a-şi repeta candoarea
în oglinzile timpului
ca pe o obsesie a perisabilului

... e unica dogmă căreia
mă supun ...

Biserica Gornoviţa
(1764)

IDENTIFICARE

timpul este zare
timpul este iarbă
timpul este poem
……
el este râul
care nu se mai întoarce
la izvoare
care are memoria corăbiilor
înghiţite
de valuri
şi poate fi auzit în a „CINCEA"
de Beethoven
……..
timpul sunt albele osuare
peste care noaptea aruncă
stelele
veşniciei ...

IDENTIFIZIERUNG

die Zeit ist Ferne,
Gras, Heldengedichte, Sand
……..
... es ist der sich nicht mehr
zur Quelle zurückfließende Fluß,
der das Gedächtnis der
von Wellen verschlungenen Schiffe
hat,
und es kann man in dem „FÜNFTEN"
von Beethoven hören ...
……
... die Zeit sind die gesegneten
Gebeinhäuser
über die die Nacht
der Ewigkeit
Sterne
zerstreuet...

Viile Gornoviţa - Tismana

INTEROGAŢIE LIRICĂ

pădure de miresme,
nestăpânit azur,
în lume un iz de pace
şi-n mine un iaz mai pur ...
... iată bilanţul clipei
grăbite spre amurg
dar, ce-i etern în lucruri,
mă-ntreb, când toate curg?

LYRISCHE FRAGE

Düftewald allüberall,
unbändige Azurfeier,
hie und da ein Hauch Frieden,
und in mir ein reiner Weiher
eine schöne Bilanzierung
der sich leis' dämmernden Weile ...
... was bleibt doch ewig in Dingen,
wenn alles vergeht in Eile?

IN CASIOPEEA

iată,
se prelinge argintul viu
din termometrul spart al
anotimpului,
se scurg ultimii zei
din frunzele anului ...

... în Casiopeea
stelele
îşi vistieresc
VEŞNICIA...

IN CASSYOPEEA

sieh,
das Qeucksilber rinnt herab
aus dem der Jahreszeiten
zerschelten
Wärmemesser, und
die letzten Götter
der Jahresblätter ...
werden welk
... in Cassyopeea,
buchgemäß,
rechnen die Sterne
ihre E W I GKE I T ...

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Topliţa-Harghita) - **Eseist, teolog**

ANTIOHIA, CENTRU AL VIEŢII BISERICEŞTI - SECOLELE I - IV

Introducere

Ţinând cont de importanţa incontestabilă pe care şcoala din Antiohia o deţine în dezvoltarea şi promovarea creştinismului,

Scopul acestui studiu este de a crea şi de a reda o imagine cât mai complexă şi completă cu privire la rolul şi importanţa pe care o deţine Antiohia şi sistemul de învăţământ promovat de aceasta în ceea ce priveşte dezvoltarea şi promovarea vieţii bisericeşti şi a gândirii teologice, precum şi influenţa acestuia asupra rânduielii creştine, care s-a perpetuat de-a lungul secolelor până în zilele noastre.

În acest sens, ne-am propus atingerea următoarelor obiective, care să conducă la obţinerea unei analize aprofundate a acestui mare centru cultural, şi anume:

* evidenţierea principalelor repere istorice în crearea şi dezvoltarea Antiohiei şi semnificaţia acestora pentru promovarea învăţăturii creştine;
* prezentarea celor mai importante personalităţi, care au avut o contribuţie majoră în ceea ce priveşte formarea şcolii din Antiohia, precum şi în răspândirea creştinismului;
* etapele şcolii din Antiohia, contribuţia şi influenţele sale asupra gândirii teologice;
* prezentarea principalelor opere antiohiene care au stat la baza dezvoltării vieţii bisericeşti şi a gândirii teologice.

Metodologia lucrării este complexă, atât din punct de vedere calitativ, cât şi din punct de vedere cantitativ. Aceasta se axează în principal pe analiza documentelor, izvoarelor şi datelor istorice cuprinse în literatura de specialitate care prezintă interes pentru obiectul de studiu al acestei lucrări. Motivaţia care stă la baza alegerii acestor metode de cercetare constă în intenţia de a pune accent pe aprofundarea problematicii studiate, şi detalierea aspectelor care prezintă interes în procesul de evaluare în vederea obţinerii unui nivel de înţelegere cât mai ridicat, raţional şi imparţial privind subiectul pe care ne-am propus să-l studiem.

Antiohia. Repere geografice

Antiohia (în prezent Antakya), situată în Sud-Estul Turciei, la aproximativ 500 km N de Ierusalim, a fost întemeiată în anul cca. 300 î.Hr. de către Seleucus I Nicator, după victoria pe care a acesta a înregistrat-o în anul 310 î.Hr. la Issus, împotriva lui Antigonus. Acesta a întemeiat-o în onoarea tatălui său, fiind cea mai faimoasă dintre toate cele 16 Antiohii ridicate de Seleucus. Aşezată la poalele Muntelui Siplius, Antiohia Siriei domina râul Orontes şi se mândrea cu portul său maritim înfloritor, Seleucia Pieria[1].

Deşi dintotdeauna populaţia Antiohiei a fost amestecată, Josephus relatează că seleucizii i-au încurajat pe evrei să emigreze în număr mare şi le-au conferit drepturi depline de cetăţenie[2].

Antiohia, capitala Siriei, una dintre cele mai importante provincii creştine, a fost un mare centru creştin al Orientului, de o importanţă aparte chiar şi după secolul al III-lea, când a fost întrecut de Alexandria. Primii episcopi ai Antiohiei au fost ucenicii apostolilor (Evodiu, Ignaţiu) În cea de-a doua jumătate a secolului al III-lea, Antiohia dispunea de o şcoală exegetică însemnată, care a atras atenţia şi în afara graniţelor, fapt ce a dus la extinderea influenţelor sale şi în afară. Dintre cele mai cunoscute comunităţi creştine ale sale le amintim pe cele de la Damasc, Seleucia, Bereea, Apameea, Cyrus, Samosata. În anul 325, la primul sinod ecumenic au participat 20 de episcopi şi doi horepiscopi din Siria şi Celesiria (Coelesyria)[3].

În Antiohia au predat personalităţi marcante ale vieţii bisericeşti, precum Sfântul Ioan Gură de Aur, Diodor din Tars, Teodor din Mopsuestia, Teodoret din Cirus şi mulţi alţii.

Repere istorice

Ca importanţă îm Imperiul Roman, Antiohia este cel de al treilea oraş ca importanţă în Imperiul Roman, fiind întemeiată de împăraţii seleucizi care l-au ridicat la rang de capitală a imperiului lor. Antiohia a fost un puternic şi renumit centru de viaţă şi cultură greacă, fiind vestit pentru tradiţia literară şi artistică produsă aici.

Comunitatea creştină din acest ţinut datează încă din vremea apostolilor. În Antiohia, adepţii lui Hristos au fost numiţi pentru prima dată creştini: "……"(F.A. 11, 26), fiind susţinători ai Sfântului Apostol Pavel. Primul Episcop al Antiohiei a fost Sfântul Apostol Petru. La începutul secolului al doilea, sup păstorirea episcopului Ignatie, Biserica din Antiohia se dezvoltă într-un mod deosebit, fiind locul natal al gnosticilor Menander şi Saturnilus. Conform celor spuse de Esuebiu de Cezareea in Istoria Bisericească, Antiohia avea o instituţie de învăţământ care se asemăna cu şcoala Catehetică din Alexandria, unde studiul culturii se îmbina cu cel al învăţăturii sacre[4].

În secolul al IV lea Patriarhia Antiohiei era pe locul trei ca importanţă după Roma şi Alexandria. Creşterea puterii Constantinopolului, apariţia nestorianismului şi a monofizitismului, precum şi cucerirea arabă vor diminua importanţa acestui vechi centru creştin. După anul 1054, antiohia se va menţine în rândul Bisericii Ortodoxe de Răsărit[5]

Şcoala din Antiohia

Şcoala din Antiohia sau şcoala antiohiană îi însumează pe părinţii antiohieni cu o bogată activitate care s-a desfăşurat în ultima jumătate a secolului al IV lea şi în prima jumătate al secolului al V lea. Tot Eusebiu de Cezareea în lucrarea sa de Istorie Bisericească, ne informează că biserica din Antiohia avea o instituţie de învăţământ unde se studia retorica şi dialectica, alaturi de învăţătura sacră creştină. Cei mai de seamă reprezentanţi ai acestei şcoli au fost: Diodor din Tars, Sfântul Ioan Hristostos (Sfântul Ioan Gură de Aur), Teodor de Mopsuestia şi Teodoret de Cyr. Teologia care a fost propusă în această şcoală este una complementară şi uneori opusă teologiei alexandrine, propunând tendinţe aristotelice şi instorice, în contrast cu teologia alexandrină care era platonicizată şi mistică[6].

Reprezentanţii şcolii din antiohia au pus un deosebit accent pe folosirea Sfintei Scripturi în fixarea doctirnelor dogmatice ale Bisericii. Versiunile biblice în uz au fost Septuaginta[7] şi Peshitta[8], adică traducerea în siriacă a Sfintei Scripturi. Tradiţiile exegetice ale acestei şcoli vor cunoaşte o dezvoltare deosebită în opera Sfântului Ioan Hrisostom. Chiar dacă şcoala din Alexandria şi-a dovedit trăinicia prin propovăduirea unei doctrine autentice creştine ortodoxe, nu trebuie neglijată nici contribuţia şcolii antiohiene la dezvoltarea aceleiaşi doctrine[9].

În ceea ce priveşte organizarea ierarhică bisericească, Antiohia este clasată între patriarhiile istorice, ocupând locul al IV lea, chiar înaintea cetăţii Ierusalimului. Jurisdicţia acesteia se întindea peste Siria, parte din Palestina, Fenicia, Arabia, Cilicia, Isauria, Mesopotamia, Cypria. În ceatatea Antiohiei Biserica desfăşura a activitate bogată de catehizare imensă, sub forma catehumenatului popular şi sub forma specializată a şcolii de cateheţi. Şcoala catehetică din Antiohia este afirmată în mod evident începând cu sfârşitul secolului al III lea, având de dus o luptă foarte grea cu Gnosticismul, Arianismul şi Apolinarismul, la fel ca şi Scoala Catehetică din Alexandria. Această şcoală din Antiohia se va manifesta în primul rând în domeniul interpretării Sfintei Scripturi dar în acelaşi timp şi ca mijloc principal de realizării a activităţii didactice de catehizare.[10] Cel dintâi conducător al acestei şcoli Doroteu, este remarcat prin faptul că a iniţializat un tip de exegeză care evită speculaţiile teologice ale alegorismului alexandrin, interpretând Sfânta Scriptură cu măsură şi foarte moderat. F. Cayré, în Précis de Patrologie spune: " Această şcoală este întemeiată pe la 260. Cel care dă acestei şcoli o direcţie proprie, perfect individualizată, în domeniul exegezeiu biblice în special, este Lucian Martirul supranumit Lucian de Samosata sau Lucian al Antiohiei"[11]. Toţi conducătorii acestei şcoli erau clerici, chiar personalităţi ierarhice, spre deosebire de şcoala din Alexandria, condusă de laici precum Clement sau Origen. Această şcoală a fost recunoscută prin personalitatea covîrşitoare a Sfântului Ioan Gură Aur, nu atât prin faptul că a condus-o cât prin numărul foarte mare de ucenici pe care i-a format şi i-a învăţat care la rândul lor au ajuns şi ei în furntea Bisericii şi Scolii din Antiohia[12].

Personalităţi din Antiohia

1. Eustaţiu al Antiohiei

Portivit Fericitului Ieronim, Sfântul Eustaţiu al Antiohiei s-a născut la Side, în ţinuturile Palmyriei din Asia Mică. Anul în care s-a născut nu ne este cunoscut dar dacă în 319 deja ajunse-se episcop, înseamnă că s-ar fi născut cândva între anii 280 şi 288. Între anii 319-320, Eustaţiu era deja episcop al oraşului sirian bereea, în această calitate primind din partea lui Alexandru din Alexandria , ca şi alţi câţiva episcopi, o epistolă informativă despre începuturile crizei ariene. După moartea episcopului Filogniu al Antiohiei, la 23 Decembrie 324, şi după o foarte scurtă păstorire a unui oarecare Paulin, Eustaţiu a fost ales episcop al Antiohiei. Foarte mulţi istorici admit că Eustaţiu a fost instalat la Antiohia de către un sinod ţinut în acest oraş între anii 324-325. Eustaţiu a fost cel care a relatat evoluţia lucrărilor de la primul Sinod Ecumenic de la Niceea din anul 325, în viziunea sa printr-o scriere care astazi este pierdută dar citată de teodoret în Istoria Bisericească[1].

Eustaţiu fiind un susţinător foarte înfocat al hotărârilor de la Niceea nu a acceptat niciodată politica de toleranţă faţă de arieni, care era recomandată de Contantin cel Mare la scurt timp după primul Sinod ecumenic. După ce Eusaţiu a fost exilat la Antiohia s-a constituit o grupare partizană numită a eustaţienilor, cu care a început aşa numita schismă antiohiană, care a încetat între anii 482-485. Data morţii lui Eustaţiu nu este precisă deoarece nu este precizată de nici un izvor istoric. Totuşi printre istoricii moderni circulă două variante şi anume cei din generaţia mai veche cred că Eustaţiu era deja trecut la cele veşnice în anul 337 când a murit împăratul Constantin, iar istoricii mai noi cred că Eustaţiu a mai trăit până între anii 356-360[2].

2. Diodor din Tars

Întreaga perioadă de aur a şcolii Antiohiene a fost inaugurată de Diodor de Tars. Acesta se naşte la Tars sau Antiohia spre anul 330 dintr-o familie nobilă. A studiat cu tatăl său la Antiohia, iar mai târziu la Atena unde a ajuns să deţină o cultură vastă şi generală. După ce şi-a încheiat studiile, Diador se întoarce la Antiohia unde întemeiază o mănăstire, pe care o va conduce timp de 10 ani cu prietenul său Carterios, avându-i ca ucenici pe Sfântul Ioan Gură de Aur şi Teodor de Mopsuestia. În anul 363 Diador este hirotonit preot de Meletie. A trebuit să fugă din Antiohia datorită în Armenia din cauza lui Valens[3], unde a intrat în legătură cu Sfântul Vasile cel Mare în anul 373. După ce a revenit din exil, în anul 378 Diador este ales episcop de Tars, luând parte la al doilea sinod ecumenic, iar împăratul Teodosie îl recunoaşte normativ pentru ortodoxia din dioceza Orientului care este Antiohia[4].

Diador a fost un scriitor foarte renumit şi prestigios, având o bogată activitate ştiinţifică. El a scris în diferite domenii precum: apologetic, dogmatic, polemic, exegetic, istoric şi ştiinţe natruale. A compus comentarii la toate

cărţiile Vechiului Testament. Diador inaugurează metoda exegezei istorico-gramaticale, bucurându-se în timpul vieţii sale de o deosebită autoritate ca om de ştiinţă şi plin de evlavie. Orientarea sa raţională şi naturalistă l-a făcut promotor al nestorianismului.

3. Teodor de Mopsuestia

Teodor este unul dintre cei mai raţionalişti oameni din şcoala Antiohiană. Acesta s-a născut în anul 350 la Antiohia dintr-o familie foarte bogată. L-a avut ca dascăl pe Libaniu, datorită căruia Teodor şi-a format o cultură foarte bogată în domeniul ştiinţei. S-a împrietenit cu Sfîntul Ioan Gură de Aur, care îl determină să renunţe la carierea juridică pentru care se pregătise, spre a intra împreună în Mânăstirea condusă de Diador şi Carterios la Antiohia în anul 370. Sub conducerea lui Diador, Teodor de Mopsuestia scire Comentariul la Psalmi, fiind o operă de idei îndrăzneţe dar pe care autorul le regretă.În anul 383, episcopul Flavian îl hirotoneşte preot la Antiohia. În anul 392, este ales episcop de Mopsuestia, în Cilicia păstorind Biserica din acel ţinut până în momentul trecerii la cele veşnice în anul 428, fiind ajunul izbucnirii crizei nestoriene[5].

Teodor îl apără din puteri pe prietenul său Sfântul Ioan Gură de Aur în anul 404, atunci când converteşte pe păgâni şi scrie cea mai mare parte a operei sale exgetice. Teodor a anticipat nestorianismul şi pelagianismul. Denatura păcatul strămoşesc şi susţinea pofta trupească în Iisus. Cele mai mari erori ale lui Teodor sunt în domeniul hristologiei şi al soteriologieiu. În tratatele sale hristologice Despre întruparea Fiului lui Dumnezeu, Despre Cel ce ia şi despre Cel ce a luat(în acutul întrupării) sau contra Apolinarie şi în Comentariile sale, Teodor susţine ideea dintre fire şi persoană în Mântuitorul Iisus Hristos[6].

[1] Daniel Buda, *Hristologia Antiohiană, De la Sfântul Eustaţiu al Antiohiei până la Nestorie*, Editura Universităţii „Lucian Blaga”, Sibiu, 2004, pp. 29-33.
[2] *Ibidem.* pp. 33-34.
[3] Valens a fost împărat Roman între anii 364-378, fiind ucis şi învins în bătălia de la Adrianopol, o bătălie ce a marcat începutul prăbuşirii şi descompunerea Imperiului Roman de Apus. Valens şi fratele lui au fost născuţi în Cibalae (prezent Croaţia), între anii 328-321. A petrecut o mare parte a tinereţii sale pe averea familiei şi doar în anul 360 acesta s-a alăturat armatei care împreună cu fratele său participă în camapania persaă a Împăratului Iulian.
[4] Preot Prof. Dr. Ioan G. Coman, *Patrologie*, Apare cu binecuvântarea Î.P.S. Lucian, Arhiepiscopul Tomisului, Sfânta Mânăstire Dervent, 2000, pp. 127-128.
[5] Teodor al Mopsuestiei, *Omilii catehetice*, Editura Renaşterea, pp. 6-16.
[6] Preot prof. dr. Ioan G. Coman, *op. cit*. pp. 129-133.
[1] G. Downey, *A History of Antioch*, Princeton University Press, Princeton, 1963.
[2] Eciclopaedia Britannica, *Antioch*, [Online] la http://www.britannica.com/EBchecked/topic/28297/Antioch, accesat la 07.06.2014, ora 17:57.
[3] G. Downey, *op. cit*.
[4] Remus Rus, *Dicţionar Enciclopedic de Literatură Creştină din primul mileniu*, carte tipărită cu binecuvânatrea Prea Fericitului Parinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Romane, Editura Lidia, Bucureşti, 2003, p. 55.
[5] *Ibidem*, pp. 55-56.
[6] *Ibidem*, p. 56.
[7] Septuaginta este traducerea Pentateuhului şi a celorlalte cărţi ale Vechiului Testament din ebraică în greacă. Ulterior, denumirea s-a extins asupra tuturor cărţilor Vechiului Testament. Legenda, transmisă nouă de Scrisoarea lui Aristeas şi de Philon din Alexandria spune că traducerea respectivă a fost opera comună a şaptezeci (sau, după o altă variantă, a şaptezeci şi doi) de înţelepţi evrei, aleşi câte şase din fiecare trib şi că ea s-a realizat la Alexandria, în secolul al III-lea î.Hr., sub domnia lui Ptolemeu al II-lea (285-247). Scopul traducerii nu se cunoaşte cu precizie (probabil pentru a suplini uitarea limbii ebraice de către evreii din diaspora). Conform altei ipoteze, Ptolemeu însuşi s-ar afla la originea iniţiativei, din dorinţa de a cunoaşte codul de legi al unei comunităţi importante din Egipt, cum era comunitatea evreiască. Până la începutul erei creştine, evreii folosesc Septuaginta fără urmă de suspiciune. Respingerea ei categorică se manifestă o dată cu apariţia creştinismului. Conform anumitor teorii nedovedite, în secolul I d.Hr., rabinii ar stabilit canonul Bibliei ebraice, sensibil diferit de versiunea oferită de Septuaginta (celebrul „conciliu” de la Iamnia). Conform acestor teorii, în anul 85, iudaismul oficial i-ar fi „excomunicat” pe creştini, lucru considerat de istorici drept simplă ipoteză nedovedită şi nu fapt istoric. Duşmănia dintre cele două religii iudaică şi creştină, are drept consecinţă înmulţirea traducerilor cât mai aproape de originalul iudaic, ca replici intenţionate la versiunea Septuagintei. http://ro.wikipedia.org/wiki/Septuaginta, accesat la data de 08.07.2014, ora 11:01
[8] Pesihitta denumită uneori Vulgata Siriacă, este versiunea standard a Bibliei pentru bisericile din tradiţia siriacă. Generalul consens, dar nu universal este că Vechiul Testament a fost tradus în Peshitta siriană din ebraică, probabil în secolul al II lea d. Hr. şi că Noul Testament a fost tradus în limba greacă. http://en.wikipedia.org/wiki/Peshitta, accesat la data de 08.07.2014, ora 10:58.
[9] Remus Rus, *op. cit*. pp. 56-57.
[10] Carmen Maria Bolocan, *Catehetica şi Didactica Religiei, interferenţe şi deosebiri*, Editura Performatntica, Iaşi, 2005, p. 161.
[11] Apud. F. Cayré, *Historie et doctrine des Pčres et docteurs de l’Eglise*, tom I, Livre I et II, paris, 1927, p. 270.
[12] Carmen Maria Bolocan, *op. cit*. pp. 161-165.

Citiţi în întregime acest studiu pe pagina:
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/studii.html

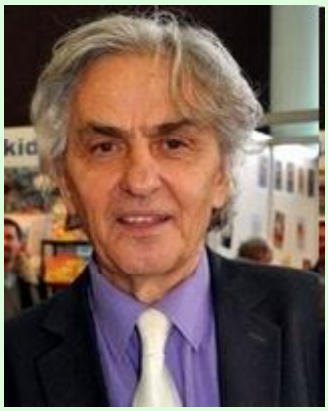

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea)

Poet, eseist, specializat în indianistică

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Din activitatea lui George Anca

Marţi 29 iulie 2014, la orele 17.00, a avut loc evenimentul cultural Colocviile de Marţi - ***Între Savitri şi Brâncuşi*** - la Centrul socio-cultural **„Jean Louis Calderon", Bucureşti.**

Intervenţii:

Sorana Georgescu-Gorjan: Prima expoziţie personală a lui Brâncuşi în America, 1914
Puşi Dinulescu: Nichita, Cezar şi Ilie
Gheorghe Istrate: Fraţii Cezar şi Nicloae Baltag, poetul şi criticul
George Anca: Cezar Baltag, traducător al lui Mircea Eliade
Mihai Teodorescu: Tratatul de la Malta
Horace Gange: Savitri, Aurobindo, Pondicherry

Lansări:

Gheorghe Dumitraşcu: Haretismul în şcoala românească, Fântâna lui Manole, Rm. Vâlcea
Lumina lumii, nr. 21-22,Rm. Vâlcea, 2013
Gheorghe Stancu: Amintiri din război, amintiri din viaţă, ed. II, Comphis, 2013
Stoian Adrian Ştefan: Fraţii diavolului, ediţia a II-a, Semănătorul, Tismana, 2014

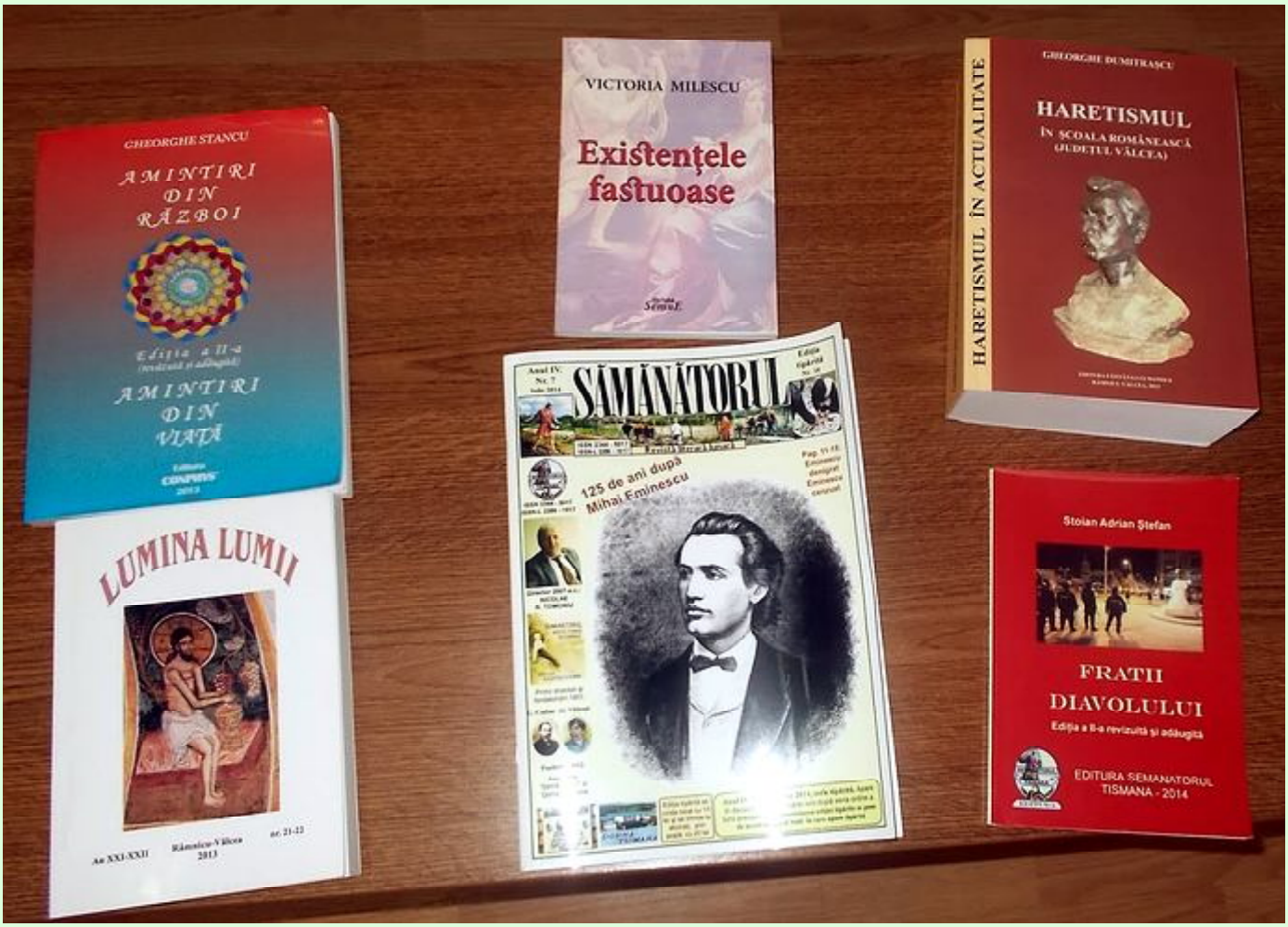

Revista Sămănătorul şi cartea «Fraţii diavolului» pe standul de la Clubul Calderon

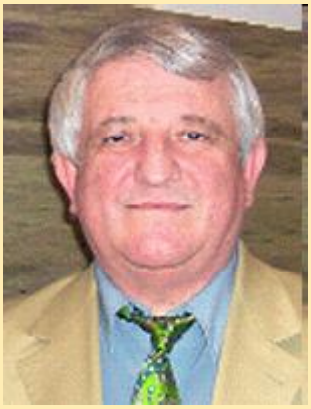

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Vasile Mic tradus în limba italiană

Inima ei

Inima ei
A încăput într-un suflet.
Şi într-o poveste
Şi-a făcut loc.
Sub un cer,
Într-o lume
Precum aceasta,
Aceeaşi inimă,
Acelaşi suflet…

La sua anima (Inima ei)

Il suo cuore
Mi e stato entrato
in anima.
Anche una favola
Ei stata entrata.

Sotto un cielo
In un monndo
Simile a questo
Lo stesso cuore,
La stessa anima

Poetul roman Quintus Horatius Flaccus (65-8 î.Hr)

Gaius Iulius Cezar (100-44 î.Hr)

Să poţi lua trecutul

Să poţi lua
Trecutul,
Să-l închizi
Undeva.
Să poţi lua
Lumea, s-o pui
În inima ta.
Viitorul
Să poţi să-l iubeşti…
Chiar în timp
Ce strănepoţii
Şi-i creşti…

Poder'prender' il passato (Să poţi lua trecutul)

Poder' prender'
Il passato
Chiuderlo
Dovunque.
Il mondo lo metto
Nel tuo cuore.

Pierderea rădăcinii

Regina
A pierdut
Rădăcina
Ce trează
Era
Să o ţină.

La persa della radice (Pierderea rădăcinii)

La re
Si ha perso
La radice
Che sveglia
Era
Mantener la.

Cu temple şi infern

Suntem
O planetă iscoditoare.
Avem intervale de timp
Cu vise,
Cu năzuinţe de zbor,
Nemăsurată
Iubire.
Suntem o planetă
Fără zei…
Şi cu zei,
Cu temple
Şi infern.

Con templi ed inferno
(Cu temple şi infern)

Siamo
Una pianeta spiante.
Abbiamo intervalli di tempo
Con sogni
Con speranza di volo
Immisurabile
Amore.
Siamo una pianeta
Senza dei…
Con tempi
Ed infernio.

Augustus Octavian Caezar
(63 î.Hr-14 d.Hr)

Trăim

Trăim
Pentru sacul de mălai
Ce ne poate aduce
Zâmbetul
Fiecărei dimineţi.
Trăim
Încă…
Trăim!

Viviamo
(Trăim)

Viviamo
A scopo del sacco di grano
Che ci puo portare
Il sorriso.
Di ciascuna mattina.

Viviamo
Ancora…
Viviamo!

Cetăţean roman

Arc de triumf roman

Din volumul: Vasile Mic, Naşterea Aurorei, Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2013-12-04

Traducere de Livia Mărcan

Imagini din manualele de istorie din perioada interbelică

Citiţi celelalte **Poezii ale lunii mai** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/07/poetul-vasile-mic-tradus-in-limba.html

ECATERINA SPERANTA CHIFU - (n. 1950, Tisău - Buzău), poet, eseist, publicist.:

"Speranta" este pseudonimul utilizat ca scriitor

ROMÂNI, SĂ FIŢI MÂNDRI!

Români, să fiţi mândri, sub steagul tricolor
Suntem cu toţii un vechi şi încercat popor.
Ne-am înălţat prin veacuri pe plaiul românesc
Şi dulce este limba ce astăzi toţi vorbesc.
Din daci coborâtori, români de pretutindeni
Uniţi să fiţi cu toţi, nu numai de Armindeni!

Români, să fiţi mândri, că marii voievozi
Au apărat cu săbii aceste plaiuri verzi,
Că marii gânditori au dat lumina minţii
Şi visu-nălţător d-unire, în veci nemuritor,
Să înflorească-n spirit acest iubit popor.
Copii ai României, urmaţi exemplul lor!

Să nu uitaţi nicicând acest îndemn:
Române, unde eşti, mereu tu să fii demn!
Şi să porţi mereu icoana României
În inimă, fierbinte iubirea de ce e românesc
Să preaslăveşti mereu şi frumuseţea gliei
Şi tot ce au simţit, ce simt cei ce ţara iubesc.

Căci ţara de lumină, ţara de visare
Casa de pace senină se vrea în bunăstare
Şi ţara de iubire e ţara de-mplinire
A visului de veacuri - O Românie Mare
Ce s-a-nălţat prin vremi peste pământul dacic
Ca o măreaţă vatră a neamului pelasgic.

Autoare prof. Ecaterina Chifu

Stema Ţării Româneşti, 1700

PREZENŢA LUI CONSTANTIN BRÂNCOVEANU PE MELEAGURI BUZOIENE

Judeţul Buzău numit şi „România Mică" deoarece posedă toate caracteristicile şi toate formele de relief ale României Mari, este un spaţiu de mare importanţă culturală, geografică, istorică şi economică, fiindcă aici s-au remarcat multe personalităţi, aici s-au succedat multe evenimente ce s-au înscris în cartea de aur a istoriei poporului român. În tezaurul trecutului se distinge, printre altele, personalitatea lui Constantin Brâncoveanu (1688-1714) care a reuşit să ridice împreună cu unchiul său, Marele Spătar Mihail Cantacuzino, la Râmnicu Sărat, la graniţa cu Moldova a Ţării Româneşti, un frumos lăcaş de cult, peste vechea fortăreaţă a oraşului. „o mănăstire mare şi cuvioasă cu chilii de piatră şi cetate împrejur"(Radu Greceanu *„Cronici brâncoveneşti")*.

Textul continuă astfel: „PREA ÎNALTUL şi blagoslovitul Domn, Io Constantin B.B. Brâncoveanu Basarab Voevod …" şi confirmă că a ridicat acest sfânt locaş închinat Muntelui Sinai, că şi Spătarul Mihail Cantacuzino a contribuit cu bani la finalizarea lui, alături de familia domnitoare.

Ţara Românească era înconjurată de cele trei mari imperii: rusesc, otoman, habsburgic, iar vremurile erau tulburi, măcinate de lupte pentru dominaţie teritorială.

De aceea, vrednicul domnitor Constantin Brâncoveanu a adunat avere, ca, la nevoie, să poată înzestra o armată care să apere pământul străbun.

În anul 1589, Constantin Brâncoveanu şi boierii din sfatul domnesc se retrag la Buzău, din cauza vremurilor tulburi prin care trecea Ţara Românească, ţară cu populaţie ce avea ca mijloc de comunicare limbă română, moştenită din veac în veac.

În jurul Buzăului, domnitorul avea multe proprietăţi la Zoreşti, Merei, Monteoru, Breaza, mai ales podgorii al căror vin era comercializat şi foarte apreciat chiar şi în Italia. La Sărata Neculeşti vinul era păstrat în pivniţele de piatră. de atunci datează drumul vinului în ţinutul Buzăului.

La Buzău, marele voievod Constantin Brâncoveanu construieşte o locuinţă cu pivniţe boltite în arc ogival, pe ruinele căreia s-a înălţat, mai târziu, Palatul Episcopal actual, care impresionează şi azi prin stilul său brâncovenesc, prin scara frumos ornamentată.

Pentru a-şi proteja familia, Constantin Brâncoveanu amenajează casa domnească la Mânăstirea-cetate Bradu, din actuală comună Tisău, ctitoria Doamnei Neaga, mânăstire întărită cu zid înalt de piatră, cu un bastion rotund, cu creneluri, de la colţul sudic zid care s-a refăcut şi s-a păstrat până astăzi. Locul a fost bine ales, căci acolo Valea Nişcovului se îngusta mult, între dealul Istriţa şi dealul Ciolanu, acoperite de păduri nesfârşite. Mânăstirea a fost a fost cercetată de arheologi şi acolo s-au găsit 1500 de monede de argint şi s-a descoperit un tunel ce lega mânăstirea de Vipereşti, localitatea aflată la 20 de km, situată pe DN 10 care leagă Buzăul de Braşov, un loc unde circula legenda despre fetele Doamnei Neaga care, pentru a scăpa de turci, s-au aruncat cu zestre cu tot într-o fântână, fapt ce a dus la disperarea mamei lor.

De la Bradu se ajungea mai uşor în zona de câmpie, la Buzău, la Dunăre şi mare. Este regretabil că mai sunt şi azi căutători ai

CONSTANTINŬ BASARABŬ BRÂNCOVÉNU, DOMNULŬ MUNTENIEĬ.

comorilor lui Constantin Brâncoveanu şi de multe ori deteriorează operele sale valoroase în acest scop.

Istoricul Nicolae Iorga afirma, cu prilejul declarării ca monument istoric al aşezământului brâncovenesc, Biserica şi Palatul Domnesc din Râmnicu Sărat: „Vatră de tradiţie românească, aici, la Cotul Carpaţilor s-a distilat şi aşezat formula cea mai trainică a limbii române”(„Istoria Românilor”).

D-l G-ral brig. rz Neculai I. Staicu-Buciumeni, în cartea *„Biserica Adormirea Maicii Domnului, Râmnicu Sărat, ctitorie a lui C. Basarab Brâncoveanu Voievod”*(Ed. „Făt-Frumos” 2006, Buc.) face o vastă şi documentată prezentare a acestui monument aflat în patrimoniul cultural naţional. La pagina 4, apare o fotografie a pisaniei cu litere chirilice şi la pagina 5 este scris textul pisaniei acestei opere de artă în care se precizează că are ca hram/praznic „Adormirea de Dumnezeu Născătoarei Stăpânei Noastre Fecioarei Maria”. Zidurile bisericii sunt groase de 1,25 m, iar ferestrele sunt foarte înguste, situate foarte sus, în pronaos şi naos. Turla bisericii este înaltă, rotundă în interior. Nu doar din raţiuni economice(faptul că poseda multe moşii şi podgorii în zona Buzăului) ci şi politice (aici fiind zona de confluenţă a drumurilor ce legau cele trei ţări române) dar mai ales din motive de ordin spiritual ce ţin de întărirea credinţei creştine pe aceste meleaguri, Constantin Brâncoveanu a înălţat această mănăstire cu chilii de piatră pentru călugări şi ziduri de cărămidă groase de 95 de cm şi înalte de 8 m, prevăzute cu turnuri pătrate sau octogonale la colţuri şi pe două laturi, cu drum de strajă pe metreze, devenind loc de „apărare şi scăpare” al populaţiei din jur, în vremuri de răstrişte. Mai mult, această catedrală avea tuneluri cu pereţii din cărămidă arsă ce permiteau ieşirea populaţiei înspre zonele împădurite din Munţi Buzăului şi Vrancei, dacă această mănăstire cetate era atacată, dovedind că voievodul era un bun strateg. Exista şi un tunel ce lega palatul brâncovenesc de biserică. Acest ansamblu monahal a fost închinat Bisericii „Mântuitorului Iisus Hristos” Mânăstirii Sfânta Ecaterina, de pe Muntelui Sinai, mănăstire vizitată de Stolnicul Mihail Cantacuzino în anul 1690, care a fost impresionat de sărăcia în care se zbăteau călugării de acolo şi, fiind bogat, mai ales după ce a început exploatarea sării de la Slănic, a contribuit la ridicarea acestui lăcaş de cult care era asemănătoare cu biserica Colţea din Bucureşti, cu biserica Mânăstirii Hurezu. Mânăstirea de la Râmnicu Sărat a fost înzestrată cu moşii de mulţi binevoitori, unii retraşi la mănăstire, cum reiese din actul de danie, având o mare suprafaţă de pământ(pădurii, podgorii, teren agricol, Balta Amara, chiar locuri nedesţelenite) în zona de deal şi câmpie, însumând 6.000 de ha. Conform actului de constituire, redactat în cancelaria lui Constantin Brâncoveanu, în anul 1700, acele terenuri au fost menţionate ca achiziţionate cu acte în regulă, de diferite persoane, cu martori, precizându-se suprafaţa şi suma plătită. Este posibil, ca în spatele acestor tranzacţii să fie de fapt domnitorul, care a ridicat mănăstire ortodoxă, într-un oraş unde se practica religia catolică. Cei doi ctitori apar în acel act de enumerare a proprietăţilor, ei achiziţionând podgorii din dealul „Jădenilor” pentru a le dona mânăstirii, cum se menţionează în actul de danie reprodus în cartea *„Biserica Adormirea Maicii Domnului, Râmnicu Sărat, ctitorie a lui C. Basarab Brâncoveanu Voievod”* scrisă de d-l G-ral brig. rz Neculai I. Staicu-Buciumeni. Din toată această avere, două treimi din venituri se duceau la Sfântul Munte Sinai, la Mânăstirea Sfânta Ecaterina o treime revenind mânăstirii din Slam Râmnic, vechiul nume al oraşului, pentru nevoile călugărilor şi slujitorilor, dar şi pentru omenirea celor că căutau ajutor la mănăstire. Ea avea şi un han, care aducea venituri pentru nevoile zilnice ale monahilor. Mânăstirea era păzită de soldaţi, fiind organizată chiar de un egumen de la Mânăstirea Sfânta Ecaterina. Vlahii care păzesc şi azi această mănăstire de pe Muntele Sinai provin probabil din ascendenţi din oastea lui Vodă Brâncoveanu, trimişi acolo, în urmă cu trei secole. Pentru nevoile băneşti, mânăstirii îi revenea la trei bani, un ban din vămuirea mărfurilor ce treceau prin Râmnic, spre Bucureşti, Bulgaria, Turcia.

Citiţi mai departe acest articol pe blogul nostru online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/07/ecaterina-chifu-constantin-brancoveanu.html

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIŢI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEŢI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIŢI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRŢILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAŢIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

Pentru cei care nu deţin carduri bancare pot trimite cotizaţia Asociaţiei "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociaţia "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenţie, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preţ redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Fraţii diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

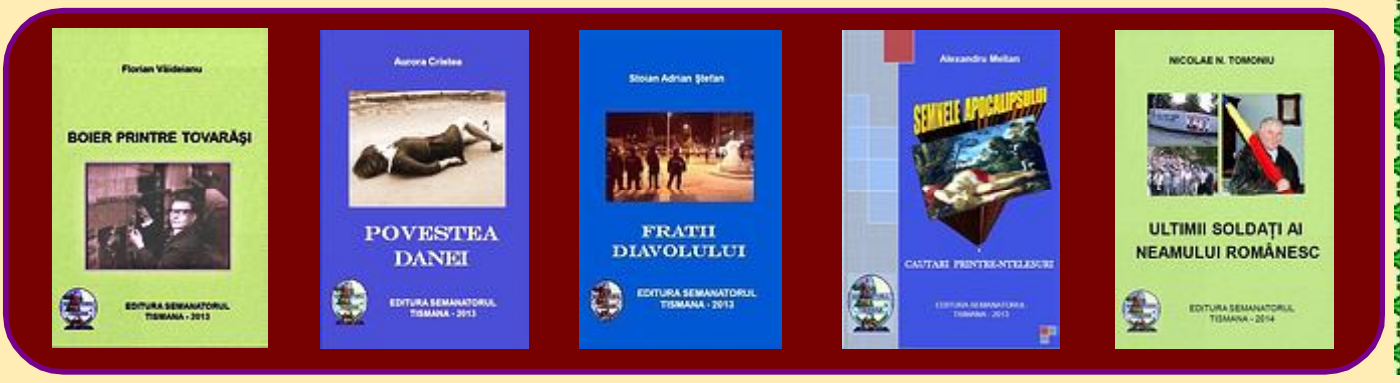

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecţia FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

Muza adormită

Stieglitz, Metropolitan

Link pg. 40: Sorana Georgescu-Gorjan. Prima expoziţie personală a lui Brâncuşi în America, 1914

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat” de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenţi din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranţei”

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la “Semănătorul”

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

Erată pentru varianta tipărită:

Elena Vaida-Voevod în loc de Elena Cosbuc, Dr.Ciuta în loc de Alex. Vlahută

George Coşbuc, Elena Vaida-Voievod, Dr. Ciuta, Vaida Voievod şi Ion Luca Caragiale

De la stânga spre dreapta: George Coşbuc, d-na Elena Vaida-Voievod, dr. Ciuta (Bistriţa), Alex. Vaida-Voievod, I.L.Caragiale, la Karlsbad, 1911. Elena Vaida-Voevod, născută Safrano, fiica unor negustori greci bogaţi din Braşov. Dr. Ciuta, medic din Bistriţa, l-a însoţit pe George Coşbuc

Sămănătorul

Anul II. Nr. 7 - iulie 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:
ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

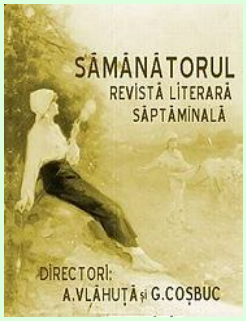

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii iulie, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente
(2) Editorial - Spre lucruri normale
(4) A. Melian - Paranoia referendumului
Monografii, studii, critica lit.
(6) Silviu-Aurelian Jimborean - Românii din Transilvania
(8) Cătălin Varga - Fragmente epistolare Sfântul Grigorie Teologul
(10) Liviu-Florian Jianu - Calculul ariei unui poligon convex
(20) Iuliu-Marius Morariu - Viaţa Creştină în Biserica primară
(23) Prof. dr. Adrian Botez - Preotul Radu Botiş
(25) Cezarina Adamescu - Întâlniri asteptate
Poezie
(13) Liviu-Florian Jianu - Ploaia de aur
(18) George Anca - Poeme inedite * volumul 16
Proză
(14) Liviu-Florian Jianu - Aprobat
(29) George Anca – Nick
(31) Rodica Anca - Peregrinarile Prinţului cel Trist
(34) Traian Popescu - Bancuri din vremea lui Ceauşescu
Şcoala astăzi
(36) Învăţământ - Manualul de utilizare UnivTest Generator Pro
(28) Recomandări din bloguri (articole, documentare, etc.)

Anunţuri, învăţământ complementar, UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE, legături spre articole din bloguri.

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Contra urii, paranoiei şi demagogiei politice alimentate de presa vândută, să ne îndreptăm

SPRE LUCRURI NORMALE

www.tomoniu.ro

Prin evenimentele politice recente faptul este confirmat: România, prin conducătorii ei politici s-a împărțit în două-trei găşti de îmbogățiți în timp ce în marea masă a poporului sărăcit, fiecare individ îşi caută propria salvare prin genocidul instalat de vreo câțiva ani.

La data când scriu acest editorial, sâmbătă, 28 iulie 2012, nu cunosc rezultatul referendumului privind demiterea lui Băsescu, preşedintele căruia îi aparține sintagma "şcoala românească scoate tâmpiți", după ce clamase timp de opt ani, "reformarea statului român", a şcolii, a sistemului de sănătate şi a altor sectoare vitale ale țării, ce au fost puse pe butuci.

Faptul că acesta a declarat public - împotriva constituției care apără cetățeanul - că statul român nu este dator să aibă grija "tuturor" (ceea ce este halucinant şi unic în lume!) nu cred că a ațâțat atâta lume încât să se treacă pragul electoral parşiv acceptat. Ne-am aştepta la o replică pe măsură de la cei batjocoriți de Băsescu: țigani şi țigănci împuțite, găozari, tonomate, mămici şi bebeluşi, pensionari, bugetari puturoşi, profesori din şcolile de azi care produc tâmpiți sau polițişti care au îndrăznit să strige contra lui. Oare, vor da aceştia această replică?

Ar fi un pas înainte demiterea unui preşedinte pentru care poporul, nu reprezintă nimic mai mult decât o vorbă bună de spus în campaniile electorale.

Dar dacă preşedintele Băsescu nu va fi demis?

Indiferent ce se va întâmpla, este evident că am ajuns la o lehamite tot aşteptând măsuri de redresare a crizei economice de la politicieni. Este fără însemnătate care vor fi aceia care vor conduce în viitor România cuprinsă de cancer şi datoare decenii de acum înainte. Dar este evident că nu putem supraviețui într-o Europă antisocială. Sau cel puțin aceasta este impresia intrată în spontanul maselor, din Spania până în Grecia, din România până în Franța.

Şi atunci ce-i de făcut? Pentru că doar noi, România profundă, vom avea de suferit!

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkCuri**

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

Revista "Sămănătorul" îşi propune ca pe lângă menirea sa de promovare a creației literare inedite, şi mai ales de debut literar, să includă în paginile sale momente şi exemple de mare impact educativ, din şcoala românească. Dacă în ultimii ani sistemul educativ a degenerat din cauza unui guvern iresponsabil, să punem umărul la redresarea lui dacă noul guvern asta promite.

Pentru că promisiunea lui nu face doi bani fără o acțiune hotărâtă a poporului. Orice țăran ştie că nu-şi poate asigura viitorul copiilor săi fără învățătură iar ideea generată la nivel de mass-media, prin care poți să reuşeşti în viață prin şmecherii, hoții şi gudurare pe lângă cei cocoțați politic în domeniile vieții economice trebuie să dispară.

Această atitudine nu este uşor de îndepărtat şi nu va dispare decât dacă va deveni un fenomen de masă. Îmi fac datoria de a semnala faptul că în şcolile unde a fost implantată o sămânță sănătoasă de instruire şi o atitudine adecvată față de învățătură, lucrurile decurg normal şi aceste şcoli, departe de a "scoate tâmpiți", sunt un pilon important în strategia de care vorbesc.

În anul 2002, am amenajat, la şcoala Pocruia-Tismana, primul laborator de informatică din zona Tismana şi am realizat primul site al unei şcoli dintr-un sat al regiunii muntoase a județului Gorj. Cu timpul, acest laborator s-a modernizat cu toate că eu am ieşit la pensie. Sămânța a prins aşadar roade şi astăzi, prin grija fostei directoare Florentina Grindeanu, (profesoară de lb. română!) cincisprezece calculatoare, legate într-o rețea locală şi cu acces Internet, fac ca instruirea din acel sat să nu fie cu nimic mai prejos ca una din marile centre urbane!

Tocmai de aceea, considerăm că o revistă de cultură de astăzi nu poate rămâne departe de cuceririle tehnice ale sistemul global de informatizare şi în consecință, prezentăm pentru prima dată de la apariția revistei "Sămănătorul", câteva pagini cu fragmente dintr-un volum vizând programarea în Turbo Pascal şi legături spre site-uri cu tematică de specialitate: limbajul HTML, lecții pentru Visual Basic, realizarea unui site.

Dar nu numai atât. La cerința mea, ing. Antonio Tomoniu, preşedintele asociației "Dorna Tismana" ne pune la dispoziție alte pagini, prin care se prezintă, atât elevilor cât şi profesorilor, un instrument extrem de util pentru învățarea diverselor discipline de învățământ: pachetul UnivTest Generator Pro, în stare să creeze în doar câteva minute, teste folositoare atât elevului cât şi profesorului dornic de a pune la dispoziția elevilor săi o metodă modernă de învățare.

Consider că prin folosirea acestor tehnici, vom putea să integrăm România la sistemul mondial de învățământ, care tinde să devină prin individualizare şi instruire complementară un sistem ultra-performant, adaptat provocărilor crizei economice mondiale şi schimbărilor climatice cărora trebuim să le facem față din ce în ce mai intens.

Trebuie în egală măsură să demonstrăm conducătorilor vremelnici, de la noi din țară şi din lumea largă, că soarta lumii nu constă în demersurile lor propagandistice ci în instruirea şi vitalitatea popoarelor lor. Pentru ca niciodată pe glob, vreun dictator paranoic să nu eticheteze şcoala tării lor ca o instituție a statului care "scoate tâmpiți"!

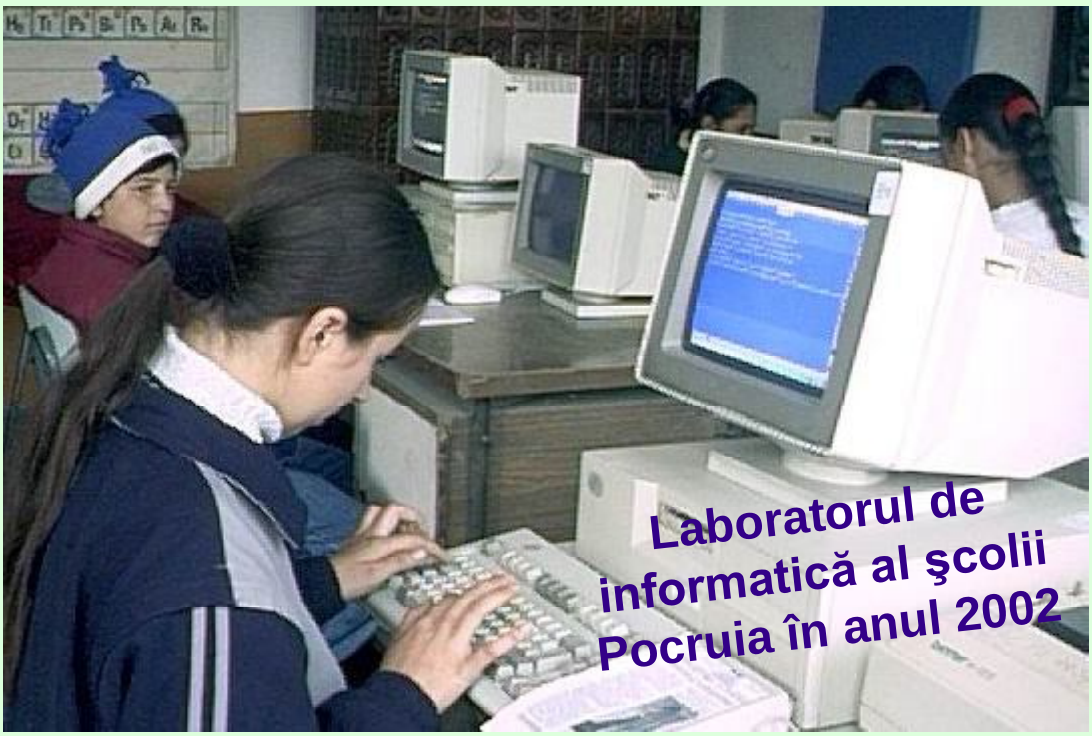

Laboratorul de informatică al şcolii Pocruia în anul 2002

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

PARANOIA REFERENDUMULUI

« Bătălia referendumului », cum le place unora să numească evenimentul din 29 iulie, - care ar trebui să fie în realitate un act normal de exercitare a suveranității poporului – a fost transformată într-o adevărată dezlănțuire paranoică. Toate simptomele acestei boli se manifestă în toate punctele cardinale ale geografiei politice.

De la parada ideilor fixe şi exploziile orgoliilor nestăpânite, până la mania persecuției şi rătăcirea completă a rațiunii, a bunului simț, a ruşinii, clasa politică, massmedia şi comentatorii de serviciu oferă publicului românesc şi internațional un circ ridicol în care artiştii şi simpaticele animale dresate au fost înlocuite, în cea mai mare măsură, de cabotini şi de « animale politice », nu doar neîmblânzite dar gata să se sfâşie unele pe altele. Si nu oricum, ci « în numele poporului », adică în numele acelei entități umane prin care ajung la putere, la posturi gras plătite şi la mijloacele care le permit să întocmească, să risipească şi să jefuiască bugete. In numele poporului de care uită imediat ce au pus mâna pe butoane şi pe care o tratează ca pe o turmă numai bună de muls, de tuns şi la nevoie de pus la frigare.

Că Traian Băsescu trebuie demis pentru tot răul şi urâtul cu care a maculat instituția prezidențială şi mai ales cu care a batjocorit un popor întreg, este, - din punctul meu de vedere – nu doar o datorie, ci un imperativ. Numai că acest act de vidanjare politică nu trebuie făcut cu vidanja. Adică nu preiei mizeriile celui pe care vrei să-l scoți din arena politică tocmai pentru că e mizerabil. Or, ce constatăm ? Limbajul birjăresc al suspendatului, seninătatea cu care debitează minciuni, semi-adevăruri ori adevăruri trunchiate, neruşinarea cu care neagă evidențele au devenit armele, instrumentele pe care le-au pus la bătaie şi adversarii lui. Insultele lui Băsescu se duelează cu cele proferate, patetic sau imperturbabil, de preşedintele

interimar sau de primul ministru, « lovitura de stat » a primului este aberația complementară a negării de către ceilalți al oricărui scurt circuit în instrumentarea actului de suspendare, preşedintele suspendat n-a tăiat salariile românilor aşa după cum Victor Ponta n-a plagiat, moştenirea medievală de a merge cu jalba-n proțap pe la curțile străine n-au actualizat-o doar pedeliştii, iată se pregatesc şi adversarii lor s-o facă pentru a pârî la Uniunea Europeană decizia lui Băsescu de a boicota referendumul. (Ca şi cum cancelariile occidentale n-ar avea suficiente şi performante mijloace de informare sau domnul Barosso n-ar avea altceva mai bun de făcut decât să ia primul avion spre Bucureşti pentru a-l urechia pe « jucătorul » giruetă !!)

Ceea ce este şi mai întristător e faptul că s-au molipsit de aceste maladii politicianiste până şi oamenii de cultură. Nu cei făcuți pe puncte, cu diplôme cumpărate şi doctorate plagiate, ci oameni de cultură autentici pe care i-am fi dorit într-un alt orizont de aşteptare. Unde să afle oamenii modele de cumpătare, de rigoare şi relativism, de judecată cumpănită şi drept la existență a opiniilor care sunt diferite de ale tale ?

Zilele trecute am rămas cu un gust amar când la un post de televiziune cineva, - istoric, scriitor, jurnalist, cum l-a prezentat moderatorul – declara, cu un soi de încrâncenare aparent senină, că cine nu vine duminică la vot sau cine nu votează suspendarea lui Băsescu, este ori semidoct ori înapoiat mintal. Adică cine nu-i împărtăşeşte opiniile şi opțiunile e bun de trimis într-un ospiciu. Iar un savant, de exemplu, un scriitor (ca dumnealui), un filosof, un profesor sunt nişte mediocrități intelectuale, dacă nu nici măcar atât. Dezolantă atitudine, cu atât mai mult cu cât intolerantul grizonat părea a fi destul de tânăr pentru a nu fi fost modelat de maşinăriile totalitare. Ce viitor are democrația noastră cu asemenea mentalități, cu asemenea oameni şi cu o asemenea ofertă politică !!??

Referendumul va trece dar, indiferent de rezultatul lui, marile probleme ale României vor rămâne ca un blestem, atâta timp cât clasa politică, societatea civilă şi cărturarii acestei țări nu vor deveni adevărați semănători de speranțe.

Alexandru MELIAN

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN - (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog, debut la "SEMANATORUL - Editura online"**

Românii din Transilvania în perioada horthystă (1940-1945)

Autorul este student la Facultatea de Teologie Ortodoxă, secția Pastorală, Universitatea Babes Bolyai, Cluj-Napoca.

DEBUT

Ocupația horthystă în nord-vestul Transilvaniei

În decursul istoriei multiseculare, Transilvania fiind un pur pământ strămoşesc, a fost pusă în situația de a înfrunta "tendințele cotropitoare ale imperiilor vecine care râvneau la bogățiile acestor pământuri şi urmăreau să îngenuncheze".

La data de 01.Decembrie 1918 după ce a avut loc realizarea unității de stat a poporului român şi după ce aceasta a fost cunoscută pe întregul plan internațional (Trianon 1919), Transilvania a cunoscut o dezvoltare deosebită pe mai multe planuri cum ar fi: economic, politic, social şi cultural. Toate acetse înfăptuiri frumoase ale poporului român din Transilvania, nu au fost văzute absolut deloc cu ochi buni de reacțiunea maghiară, aceasta făcând eforturi mari şi disperate pentru revenirea situației din primul război mondial.

În cele din urmă, revizionştii maghiari au fost încurajați potrivit acestei direcții de Italia fascistă şi Germania hitleristă. În acest sens, Reichul a sprijinit în totalitate pretențiile aneixioniste împotriva României, astfel că în anul 1940, la începutul lunii august, guvernul român a fost nevoit să înceapă tratative cu guvernul horthyst al Ungariei, în urma "cererilor imperative ale puterilor Axei", mai înainte la Budapesta iar apoi la Turnu-Severin.[1]

În cadrul acestor tratative româno-ungare de la Turnu-Severin, trimişii lui Horthy Miklos, în frunte cu Andras Hory, au revendicat printr-un memoriu, acesta fiind citat în ziua de 16 August 1940 următoarele: "cedarea unor importante teritorii româneşti, circa 69.000 km pătrați şi o populație de 3.900.000 de locuitori, din care peste 2.200.000 erau români şi numai 1.200.000 erau unguri." Cu certitudine aceste pretenții a delegației maghiare au fost respinse, guvernul român propunând "efectuarea schimbului de populație între românii din Ungaria şi ungurii din România."[2]

Refuzul guvernului român de a îndeplini şi a satisface cererile horthyiste au produs multă tulburare în capitala Ungariei. După cele întâmplate, în cele din urmă şeful guvernului şi şeful statului român din acea vreme au insistat ca delegația română să reia legătura cu András Hory, ca să-i aducă la cunoştință o altă soluție, fiind o nouă poziție ce echivala "cu acceptarea punctului de vedere al guvernului horthyst care nesocotea interesele naționale ale României, constituind un act de capitulare a cercurilor guvernamentale româneşti în fața prezidiului statelor fasciste agresorii.

Aducându-li-se la cunoştință această opoziție a guvernului nostru,masele populare de pe întreg cuprinsul țării: români, maghiari, germani, secui, au organizat numeroase adunări, au protestat împotriva hotărârilor de la Turnu-Severin,

demonstrând că nu vor sub nici o formă să intre în jugul horthyst, nici prin cedări teritoriale dar nici prin strămutări, fiind un popor doritor de libertate, dreptate şi independență.[3]
Totodată, încă de la început Hitler a fost hotărât să „sprijine pretențiile horthyțtilor considerând că România făcea parte dintre țările duşmane Axei", aceaşi poziție având-o şi Mussolini. Astfel că din data de 27 August 1940, noua frontieră ungaro-română a fost fixată de Adolf Hitler şi consilierii săi, care spunea că România trebuia să cedeze Ungariei horthyste o suprafață de 40.000 Km pătrați, prin aceasta, Germania hitleristă, putea să-şi plaseze "importante poziții strategice" în Carpați şi în acelşi timp, să beneficieze de petrolul din Valea Prahovei, în eventualitatea unui război lung în răsăritul Europei

[1] Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru, *Biserica Ortodoxă Română între 1885-2000*, Bucureşti, 2006, pp. 641-642.

[2] Despre tratativele duse de români cu maghiarii în contextul dictatului de la Viena, atât înainte, cât şi în timpul dictatului, a se vedea memoriile unui participant direct la acțiune: Valer Pop, *Bătălia pentru Ardeal,* Editura Colloseum, Bucureşti, 1991.

[3] Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru, *op. cit.*, pp. 642-643.

[1] Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru, *Biserica Ortodoxă Română între 1885-2000*, Bucureşti, 2006, pp. 641-642.

[2] Despre tratativele duse de români cu maghiarii în contextul dictatului de la Viena, atât înainte, cât şi în timpul dictatului, a se vedea memoriile unui participant direct la acțiune: Valer Pop, *Bătălia pentru Ardeal,* Editura Colloseum, Bucureşti, 1991.

[3] Pr. Prof. Dr. Alexandru Moraru, *op. cit.*, pp. 642-643.[i]

Catedrala Ortodoxã din Cluj-Napoca

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/06/ardealul-pamant-romanesc-o-carte-veche.html

Citiți eseul pe site-ul **http://www.samanatorul.ro/editura-online/**

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Silviu-Aurelian_Jimborean-Romanii_din_Transilvania_1940-1945.pdf

CATALIN VARGA - (n. 04.07.1987, Dej, jud. Cluj)
eseist, poet, teolog

Fragmente epistolare din corespondenta Sfântului Grigorie Teologul

Cuvânt înainte

Viaţa bisericească, oglindită în schimburile epistolare ale veacului de aur al literaturii patristice, trădează pulsul unor frământări de maximă stringenţă apărute în sânul comunităţi-lor. Dintre cei mai prolifici plasticieni ai evenimentelor (Sf. Vasile cel Mare, Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Grigorie de Nyssa sau Sf. Ambrozie al Milanului) unul singur ne captează atenţia într-un mod cu totul genuin.

Sfântul Grigorie de Nazianz (cunoscut şi sub denumirea de Grigorie Teologul) este punctul de referinţă al lucrării date. Efervescenţa dialecticii sale plusată de-o doză de subiec-tivism timid, fac din scrisorile sale, savoarea unei textualităţi originale. Periplul epistolar propus, nu îşi revendică pretenţia de traductolog, el rămâne fidel textelor traduse în ediţia *Christian Classics Ethereal Library*, seria II, volumul VII (*Nicene and Post-Nicene Fathers*), avându-l ca autor pe Philip Schaff. Originalitatea lucrării de faţă constă însă în selectarea celor mai reprezentative 12 scrisori, trecându-le prin 3 filtre noetice: rezumarea conţinutului, identificarea problemelor concrete şi creionarea conceptelor cheie întocmai cum transpar din text.

Îmi păstrez nădejdea că această experienţă epistolară gregoriană, va conduce cititorul către dorinţa explorării întregii partituri, întocmai cum degajă ea din documentele originale.

Autorul

Sfântul Grigorie sau *Vulturul rănit*

Născut din părinţii Nonna şi Grigorie, în jurul anului 330 în localitatea Nazianz, marele nostru Teolog, avea să-şi formeze educaţia religioasă de la mama sa, care-l îndemnă neîncetat să citească psalmii lui David. Tatăl său a fost un simpatizant al sectei Hypsistarienilor, însă avea să se convertească la creştinism în urma deselor rugăciuni ale soţiei sale Nonna, iar datorită calităţilor lui superioare, avea să devină în cele din urmă episcop al Nazianzului.

Copilul Grigorie, crescut astfel în moravurile bune ale părinţilor săi, îşi cunoştea recrudescenţa interiorizărilor hristice încă din perioada cea mai fragedă a copilăriei sale. Ajuns la adolescenţă, pleacă în Cesarea, în jurul anilor 347-348 pentru a-şi exercita funcţiile intelectuale, studiind cu profesorii cei mai de seamă, iar apoi la Palestina, cu scopul de a-şi însuşi arta oratorică. În cele din urmă pleacă să studieze la Atena, însă aici cunoaşte averse din partea studenţilor endemici, motivele fiind nenumărate: hotărârea lui grabnică de-a părăsi Alexandria, întarzierea sosirii lui, condiţiile călătoriei; deşi se ştia de obiceiul atenienilor de a-şi primi în urale noii recruţi ce debarcau în vestita citadela a înţelepciunii. Aici, avea să se clădească prietenia cu Sfântul Vasile cel Mare, care adâncindu-se tot mai mult pe parcursul vieţii lor, a devenit o paradigmă a istoriei creştinismului, prin sinceritatea şi dăruirea ei totală. Plecând însă de aici pe ascuns, revine în oraşul său natal, unde va exercita funcţia de profesor în Capadocia, iar mai târziu, va deveni preot, uns de către chiar tatăl său, în ciuda opozanţei acestuia. Trecând peste aceste experienţe adânci, tatăl său decide să-l hirotonească episcop în locul său, însă Grigorie înspăimântat în faţa unei astfel de sarcini, a fugit în deşertul Pontului, însă de unde s-a întors pentru a-şi ajuta tatăl încovoiat sub neputinţele vârstei.

În vremea când Biserica din Constantinopole a fost ameninţată de kakodoxiile ereziarhului Arie, Sfântul Grigorie răspunde insistenţelor puţinilor ortodoxi rămaşi, şi deschide o bisericuţă marginaşă din casa rudeniilor sale, în care va rosti cuvântările sale teologice, prin care va reuşi să menţină duhul Bisericii nepătat de ereziile locale.

Mai târziu, cu vrerea lui Dumnezeu, este proclamat preşedinte al Sinodului Ecumenic de la Constantinopole, deoarece Sinodul rămăseseră fără întâistătător, iar gândurile tuturor Episcopilor prezenţi erau către Grigorie. El nu era încă deplin sănătos, iar ezitările lui faţă de-o astfel de răspundere erau aceleaşi, însă fără prea multe discuţii este instalat preşedinte al Si-nodului. Aici se va stabili pozitia Duhului Sfânt faţă de Tatăl şi faţă de Fiul, definitivată prin inserarea termenului *homotimiei*, acţiune derulată din istoria celor doua momente cheie ale e-venimentului dat (Sinodul de la Alexandria din 362 sub preşedinţia Sf. Atanasie, iar cel de-al doilea este opera Sf. Grigorie). Aici însă avea să se înregistreze un eveniment dezolant, cu implicaţii tragice pentru caracterul sensibil al teologului nostru. Motivaţiile lui Grigorie aveau o personalitate puternică, acesta dorea unitatea Bisericii, nicidecum amestecul apuseni-lor în Răsărit, sau consolidarea tronului său de arhiepiscop al capitalei, precum gândeau epis-copii prezenţi. Aceştia, nereuşind

să-şi susţină propriile lor păreri se revoltă. *„Mulţi dintre episcopi s-au ridicat în picioare, dând din mâini, arătându-şi dezaprobarea faţă de Grigorie, incitându-i şi pe aţtii să protesteze şi să strige împotriva preşedintelui*". Vociferările lor îl îndurerară adânc pe sfântul nostru părinte, care în cele din urmă cedase.

Până către anul 384 a fost nevoit să rămână la Arianz, unde a aşteptat cu sete să se înzdrăvenească, ca mai apoi să-şi poată împlini visul mult dorit, retragerea în pustie îmbrăţi-sând asceza şi mareaţa renunţare. Grigorie avea la inimă multe locuri din părţile Arianzului, potrivite pentru viaţa monahicească, însă a ales Karvali, la apus de Arianz, locul acesta tre-zindu-i amintiri duioase din vremea când copil era. După numai trei zile de muncă osteni-toare, schitul său era gata a-l primi de gazdă, *o chilioară joasă şi alungită, cu o uşa mică şi o lucarnă. Acoperişul i-a ostenit ceva mai mult, căci în afară de cele câteva lemne au fost nevoiţi să folosească şi mult lut.*

Una dintre cele mai importante contribuţii teologice ale Sfântului Grigorie, este fără îndoială textul grecesc al Liturghiei sale, păstrat în doua manuscrise: codicele *Paris Gr. 325*, din secolul al XIV-lea, păstrat la Biblioteca Naţională din Paris; şi codicele Kacmarcik, alături de o traducere arabă şi coptă. Geniul Sfântului Grigorie este atent criptat de către I. Coman întru unul din cele mai frumoase studii de factură patristică ale sale, unde este pus în lumina unei zone superioare de-o înaltă talie spirituală. Acesta replică următoarele: *„Geniul adevărat este o putere uriaşă care intuieşte o realitate eternă şi-o înfăptuieşte. El apare rar şi la momente cruciale din istoria omenirii. Opera sa este un bun al întregii lumi, şi serveşte de bază pentru lucrul generaţiilor viitoare*". Genială este şi activitatea sa poetică, bunaoară poemul său *On the Soul* cristalizează referatul facerii, cu precadere asupra evenimentului din ziua a 6-a, cât şi mântuirea omului prin Hristos. Aici, teologia sa se fixeaza asupra omului în general, definindu-l ca unică persoană irepetabilă ascuns în propriile sale graniţe ontologice la răscrucea dintre trup şi suflet. Întocmai celorlalţi Părinţi greci, care-au teologhisit despre structura umană, ca fiind un microcosmos, antropologia gregoriană punctează şi ea istoria, focusându-se sincronic în baza datelor proaspăt enunţate.

Însă cea mai antrenantă activitate euharistică, este de departe corespondenţa sa cu varii interlocutori, celebri sau mai puţin. Sufletul său sensibil, cât şi dragostea sa faţă de turma păstorită vor putea fi uşor decriptate din topica epistolară dată. Să urmărim câteva crâmpeie ale celui mai sensibil corpus epistolar al istoriei bisericeşti.

Lui Nectarius, episcopul Constantinopolului, îi scrie o scrisoare cu caracter dogmatic, pentru apărarea Bisericii de ereziile hristologice ale lui Apolinarie, Arie sau Eudoxie. Îi nu-meşte pe aceştia străini faţă de dreapta credinţă, iar prin inserarea unui concept cheie, defineşte învăţătura acestora, ca fiind o denaturare hristologică prin înjosirea firei umane a lui Hristos. Îndeamnă cu patos înaltele feţe bisericeşti să se trezească din somnul indiferenţei luând grabnic atitudine. Tonul devine cu atât mai categoric cu cât se face referire strictă la destinatar.

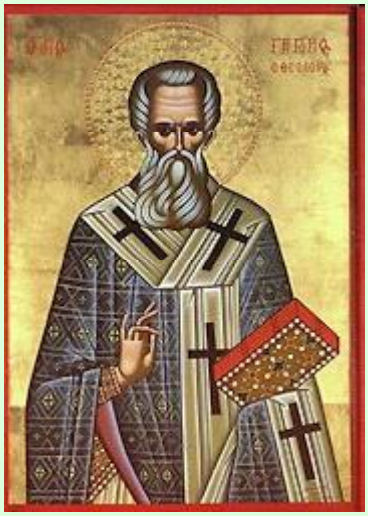

Preotului Cledonius, în scrisoarea cu numărul 101, îi încredinţează gândurile sale re-zervate vizavi de noile inovaţii din Biserică, care au scopul de-a eroda piatra de temelie a credinţei. Urmările devin astfel multiple, o adevărată încrengătură diabolică născătoare de confuzii şi inerţii pătimaşe. Intervenţia Sfântului Grigorie este de această dată iminentă. Acesta stabileşte dogma unităţii şi identitatea celor 2 firi în Hristos, care din veşnicie nu a fost om, ci Dumnezeu, si singurul Fiu al lui Dumnezeu din veşnicii. Stabileşte apoi, taina pururei feciorii a Maicii Domnului, îi plasează sub incidenţa absurdului pe toţi acei care vor eluda natura umană a Mântuitorului, şi către final, după multe alte decriptări teologale, sta-bileşte dogma Sfintei Treimi, prin care Îl recunoaşte pe Dumnezeu în cele 3 firi ale Sale: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt.

În scrisoarea cu numărul 63, adresată episcopilor strânşi într-un sinod local pentru a alege un nou episcop, autorul face apel integrităţii celor prezenţi prin înfierarea comporta-mentelor lamentabile de care dau dovadă, însă cărora le oferă gir în măsura în care-l vor alege pe scaunul episcopal, pe bunul lui prieten Sfântul Vasile cel Mare.

Scrisorile lui Grigorie Teologul, nu sunt doar de natura morală sau doctrinară, sau elogială cum sunt cele din corespondenţa sa cu Sf. Vasile cel Mare; ci şi rodul unor nenuma-rate mijlociri către înalţii prelaţi ai vremii, pentru fiii săi duhovniceşti, ajunşi în grele strâmtorări.

Sfârşitul existenţei sale pământeşti, ni-l prezintă pe Sfântul Grigorie de Nazianz re-tras în singurătate, exercitându-şi calităţile isihaste, spre împlinirea măreţului său vis. De aici, *vulturul rănit* îşi deschide lin aripile-mbătrânite zburând ca dintr-un vis uitat spre cucerirea paradisului la data de 25 ianuarie anul 389.

Citiţi întregul volum pe site-ul **http://www.samanatorul.ro/editura-online/**

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Catalin_Varga-Fragmente_epistolare.pdf

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

CALCULUL ARIEI UNUI POLIGON CONVEX

APLICAȚII ÎN PROGRAMAREA ORIENTATĂ PE OBIECT ÎN TURBO VISION - Limbajul PASCAL

“ARPCON”

Programul calculează aria unui poligon convex.

Poate fi utilizat şi la calcularea ariei unui poligon neconvex, prin compunerea/ descompunerea poligonului în poligoane convexe, şi însumarea algebrică (cu semn) a ariilor rezultate.

Este dezvoltat în Turbo Vision, extensie OOP a limbajului Pascal.

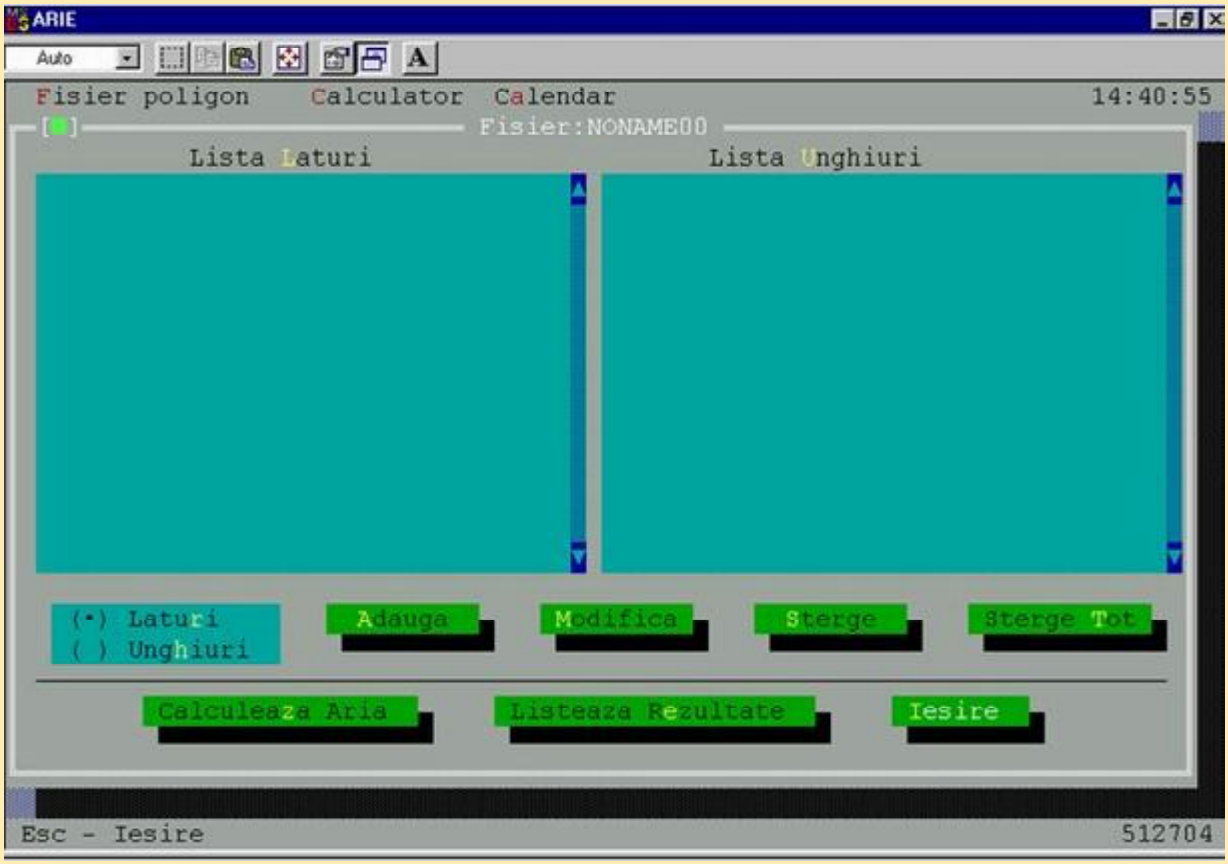

Programul oferă suplimentar un calendar şi un calculator de birou. Interfața este gestionată pe tastatură şi/sau mouse Ariile poligoanelor pot fi gestionate în fişiere, pe disc. Aplicații: expertize tehnice, măsurători meşteşugăreşti, măsurători de teren, sau de material.

Autor : Liviu-Florian Jianu, inginer Automatizări şi Calculatoare, DAEWOO S.A. Craiova.

8-14 noiembrie 2002

Figura 1. Metoda împartirii poligonului convex in triunghiuri ; li = laturile poligonului; Ui = unghiurile poligonului Primul unghi este cel dintre prima latura si cea de-a doua latura, etc...

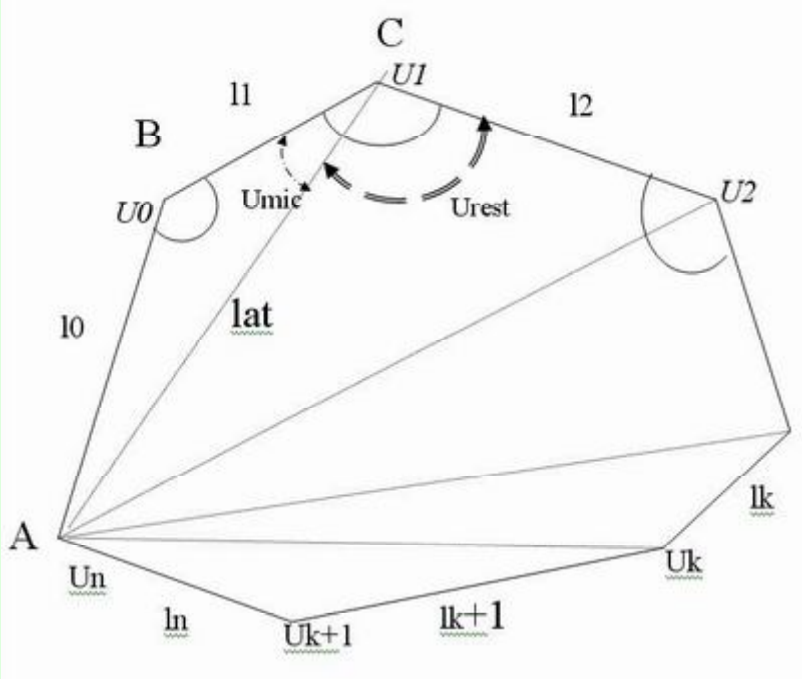

PREZENTARE ALGORITM

Fie n numărul de laturi ale poligonului convex din *figura 1*.

0. Se inițializează aria totală a poligonului;

   S = 0;

1. Din th. cosinusului aplicată în triunghiul ABC:

   lat = sqrt(sqr(L0) + sqr(L1) – 2 * L0 * L1 * sin(U0));

2. Din th. sinusului aplicată în triunghiul ABC:

   Lat / sin (U0) = L0 / sin(Umic) ;

   = > sin(Umic) = [L0 * sin(U0)] / lat

3. Exprimând tangenta lui *Umic* în funcție de sinus, deoarece limbajul Pascal nu conține funcția arcsin, rezultă:

   Umic = (arctan(sin(Umic) * (1 / sqrt(1 - sqr(sin(Umic))))));

4. Se calculează Urest:

Urest = U1 – Umic ;

5. Se calculează aria triunghiului care va fi decupat din poligon şi dat deoparte (aria tr. ABC):

S = (L0 * L1 * sin(U0)) / 2;

6. După 5 paşi, aria S calculată la pasul 5 se reține, latura L0 devine lat, calculată la pasul 1, latura L1 devine L2, unghiul U0 devine Urest, calculat la pasul 4, şi, pentru poligonul AC...A, convex, cu n-1 laturi (L0 si L1 se elimină, şi se inserează noua latură lat ca latură L0), problema triangulației se reia (se reiau paşii 1-5). De fiecare dată, aria calculată la pasul 5 se cumulează la aria totală S a poligonului, inițial 0.

7...

8 În final, din poligonul dat rămân 4 laturi. Patrulaterul conex se împarte în două tringhuri, a căror arie se calculează cu formulele:

S1 = (L0 * L1 * sin (L0,L1)) / 2;
S2 = (L2 * L3 * sin (L2,L3)) / 2;

Aceste ultime două arii se adaugă la aria totală a poligonului, şi se obține aria poligonului convex cu n laturi.

S = S + S1 + S2;

Citiți mai departe volumul
APLICAȚII ÎN PROGRAMAREA ORIENTATĂ PE OBIECT aici
http://sites.google.com/site/cartipublicate/studii/liviu-florian-jianu

Citiți şi secvențe utile pentru elevi şi studenți
ÎN LIMBAJUL PASCAL
aici
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/liviu-florian-jianu

Sa se scrie un program PASCAL care afiseaza anul, luna si data curente.
LIMBAJUL PASCAL- calculul valorii unei functii exponentiale intr-un punct.
Limbajul PASCAL - afisarea deplasarea unui cursor in ecran si trasarea unor linii - CURSOR1-PAS.
Limbajul PASCAL - O joaca cu un cursor in ecran - CURSOR2-PAS.
LIMBAJUL PASCAL - Program eliminare blancuri dintr-un sir dat.
Limbajul PASCAL - Problema fotografiei - CURSOR3-PAS.
Limbajul PASCAL - Problema fotografiei - CURSOR5.PAS.
Program gestiune biblioteca.
Grafica PASCAL - Trasarea graficului unei functii.
PASCAL - Calculul valorii intr-un punct x0 a derivatei de ordinul k a unui polinom de grad n. **Volum: Programe PASCAL comentate**

Ploaia de aur

Sfântul Ilie
A primit darul
Să oprească ploaia,
Pentru ca oamenii nu erau credincioşi.
Şi oamenii au murit ca muştele.

In revoluția franceza
Danton trimitea oamenii la ghilotina
Pentru ca nu voiau sa fie buni.

In cele din urmă
Sfântul Ilie
Întâlnind o văduvă cu un copil
Care i-au dăruit ultima lor turtă de făină,
a eliberat zăgazurile ploii
Pentru ca si-a dat seama
Că mai sunt oameni buni.

Danton
A fost trimis la rândul lui
La ghilotină,
Pentru că nu voia sa fie bun.

Există o pildă
In cărțile binelui,
Cu un stăpân al viei
Care
tocmeşte la cules,
pe cate un talant,
la diverse ore,
oamenii.

Când ziua se încheie,
Toți primesc
Cate un talant,
Ceea ce pare nedrept
Celor ce au început mai devreme
Culesul.

Poate
talantul primit
e viata.

Şi via
E binele.

Unii descoperă mai devreme
Alții mai târziu.
Alții
niciodată

Ploaia de aur…

20 iulie 2012

Jianu liviu-Florian
inginer programator, poet, eseist, pamfletar

Râmnicu Sărat

Confirmări

Editura RAFET şi Asociația "Renașterea Râmniceană" a organizat un CONCURS DE VOLUME în cadrul FESTIVALULUI INTERNAȚIONAL DE CREAȚIE LITERARĂ "TITEL CONSTANTINESCU", ediția a V-a, Râmnicu Sărat, Buzău

Colaboratorul nostru Liviu Florian Jianu s-a înscris la sectiunea poezie
cu volumul «ORGANE DE LUMINI» şi a primit

FELICITĂRI !
FIIND NOMINALIZAT PENTRU PREMIUL SPECIAL AL EDITURII RAFET.
PREMIUL CONSTĂ ÎN PUBLICAREA ÎN ANTOLOGIA FESTIVALULUI ŞI O DIPLOMĂ CARE SĂ ATESTE ACEST PREMIU.
Premierea şi gala laureaților va avea loc la 18 AUGUST 2012, în cadrul "Zilelor Râmnicului".

Citiți volumul de poezie
ORGANE DE LUMINI:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Liviu_Florian_Jianu-Organe_de_lumini.pdf

De la Dumnezeu le am!

Imagine după
www.diseară.ro

APROBAT

Vestea s-a răspândit ca fulgerul. Dumnezeu şi-a deschis un Birou de relații cu Publicul. Într-o țară nici prea mare. Nici prea mică. Într-un oraş nici prea mare. Nici prea mic. Într-un cartier nici prea bogat nici prea sărac. Într-o clădire nici prea luxoasă, nici prea sărăcăcioasă. În acest birou, numit "Cere, şi ți se va da", Dumnezeu primea cereri de la populație, le analiza, şi le acorda rezoluția: aprobat, sau neaprobat.

Interiorul era modest. O cameră. Un scaun. Pe o masă, un calculator, la care solicitantul redacta cererea. Şi o imprimantă, la care era tipărită rezoluția lui Dumnezeu.

Din primele zile, biroul "Cere şi ți se va da" a fost luat cu asalt. Cozile se întindeau pe zeci de kilometri în jurul lui. Şi un lucru curios a ieşit la iveală tot din primele zile. Pe toate cererile înaintate de solicitanți, Dumnezeu punea o singură rezoluție: APROBAT. Nu exista nicio cerere să fi fost refuzată. Ceea ce spunea totul despre bunătatea lui Dumnezeu.

Totuşi, tot din primele zile au apărut şi necazurile. Un cetățean solicitase un teren ultracentral. Dumnezeu a aprobat cererea. Acelaşi spațiu avea, însă, deja, un alt proprietar. Acesta a stat la coadă şi o solicitat şi el terenul care îi aparținea. Dumnezeu a aprobat. şi cazuri din acestea erau cu miile. Un cetățean a solicitat scutire de toate taxele de stat. Dumnezeu a aprobat. Statul a solicitat şi el, prin avocați voluntari, obligativitatea impozitelor pentru toți cetățenii. Dumnezeu a aprobat. Alți cetățeni au solicitat bunurile altora. Dumnezeu a aprobat. Cei afectați de această hotărâre, au solicitat bunurile înapoi, ba chiar bunuri aparținând altor concetățeni, ca daune morale. Dumnezeu a aprobat. O femeie îndrăgostită de o alta a cerut oficializarea relației lor, prin căsătorie. Dumnezeu a aprobat.

Biserica a reacționat prompt, şi a cerut anularea căsătoriei. Dumnezeu a aprobat. S-a cerut legalizarea tuturor păcatelor. Dumnezeu a aprobat. Bisericile l-au amenințat pe Dumnezeu cu caterisirea, şi au cerut abolirea păcatelor. Dumnezeu a aprobat.

Statele şi-au zis că este momentul să ceară. şi au cerut: dominație economică, supremație mondială, acces unilateral la resurse. Dumnezeu a aprobat. Văzând uşurința cu care le-au fost îndeplinite cererile, opoziția din fiecare stat a supralicitat. A cerut supremație economică universală, putere universală, puterea tuturor universurilor paralele. Dumnezeu a aprobat. Puterea nu s-a lăsat nici ea mai prejoş şi pentru a-şi asigura voturile, a cerut puteri şi supremații Dumnezeieşti. Dumnezeu a aprobat. Nu a durat mult însă, şi statele, ca şi cetățenii, au realizat că au în mână o simplă hârtie. Pe care era redactată simplu şi citeț cererea, şi sub care era scris un singur cuvânt: APROBAT. şi semnătura lui Dumnezeu. Atât. Niciun atu. Nicio garanție.

Indignarea guvernelor şi statelor a fost mare. şi mai mare, indignarea opozițiilor. Şi mai mare, indignarea cetățenilor. Cu pietre, cu ciomege, cu praştii, cu sticle, cu revolvere, şi pusti, cu flote de portavioane şi armade aeriene, cu divizii de arsenale nucleare, biroul "Cere şi ți se va da" a fost înconjurat şi Dumnezeu somat să iasă afară, în fața mulțimilor şi armatelor reunite şi dezlănțuite. Ca să dea socoteală de bătaia de joc la adresa supremei creații divine: omul.

La prima somație, din birou a ieşit un bătrânel care de-abia se ținea pe picioare. Cu o bască cenuşie pe cap. Aplecat de şale. Cu tenul pigmentat. Cu mâinile uşor tremurânde. Cu ochii mici, pe care îi ținea cu oarecare dificultate deschişi, ca un pui de găină, sub soare.

"În numele omenirii, explicați-vă!", au urlat megafoanele.

"Dragii mei", a rostit cu dificultate bătrânul, "nu am avut, şi nu am inima, să vă refuz nimic. Un cetățean, pe nume Pavel, pe care mi se spune că l-am cunoscut a spus: "***Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos***". Am aprobat omucideri. Vă întreb: V-am pus eu vreun pistol la tâmplă ca să ucideți? Nu. Ați avut, şi aveți toată libertatea. Am aprobat minciuni, furturi, toate păcatele. Am trimis eu diviziile de care sunt acum înconjurat, ca să le comiteți? Nu. Ați avut, şi aveți toată libertatea. Am aprobat suferința. Ați fost solidari cu ea, sau nici nu v-a păsat? Se mai spune undeva, unde nu îmi aduc aminte, cândva: "***Cele ce vreți să vi le facă vouă oamenii, acelea să le faceți şi voi, lor***". Am aprobat totul, ca să mi se aprobe tot?…Nu. Doar ca să fiți multumiți…. Dar voi, când cereți, ştiți ce ați cerut? În dauna cui? V-ați pus vreodată în locul meu? Dacă iubiți din tot sufletul, şi din tot cugetul, pe cineva, i-ați refuza ceva? Eu nu pot să refuz niciun om. Pentru că o singură viață de suferit, e destul.

Şi bătrânelul a intrat, încet, încet, în birou.

Blocada s-a retras, oarecum dezarmată.

A mai existat şi o continuare. A doua zi, au venit pe Pământ toate puterile cereşti. Au stat la coadă zile întregi la biroul lui Dumnezeu. Apoi, fiecare înger, seraphim, heruvim, arhanghel, a colindat întreaga lume, şi a lăsat la uşa fiecărui om, câte un mănunchi gros de cereri, aprobate de Dumnezeu, în alb.

11 iulie 2011
Jianu Liviu-Florian

Soft util pentru pofesori sau elevi

PLATFORMA UNIVTEST
UNIVTEST GENERATOR PRO

MANUAL DE UTILIZARE

Pentru manualul de utilizare UnivTest Generator Pro, scrie aici:

antonio.tomoniu@prietenii-tai.ro

UnivTest Generator sau "Creatorul de teste", cum i se mai spune, este principala piesă a platformei UnivTest, un complex asistent în proiectarea testelor de evaluare. care permite utilizatorului editarea subiectelor şi/sau selectarea acestora dintr-o bibliotecă de culegeri electronice ataşată. Testele realizate cu UnivTest Generator pot fi personalizate, salvate, exportate în format grafic, text sau HTML, listate, protejate la deschidere şi citire etc. Cu ajutorul acestei aplicaţii, cadrul didactic poate realiza un test de orice format, cu orice conţinut şi oricât de complex, în cel mai scurt timp, cu maximă precizie şi înalt profesionalism.

Testele realizate cu UnivTest Generator pot fi folosite:

- În manieră clasică – pot fi multiplicate şi distribuite spre rezolvare;

- În manieră modernă - pot fi preluate de UnivTest Evaluator în vederea susţinerii testării în reţea sau individual

- În manieră foarte modernă - pot fi exportate în format dinamic interactiv, pentru a putea fi postate pe site-uri în vederea rezolvării on-line.

OFERTĂ EDUCAŢIONALĂ PENTRU SOFT EDUCATIV
http://prieteniitai2012.blogspot.ro/

Citiţi prezentarea manualului de utilizare la paginile 36, 37, 38, 39

Divizia Educationalã Prietenii Tãi

OFERTA EDUCATIONALA COMPLEMENTARĂ ÎNVĂȚĂMÂNTULUI FORMAL

http://prieteniitai2012.blogspot.ro/

http://www.varoxmagazin.ro/index.php

Magazin excepțional pentru copiii sau elevii dvs. !

OFERTĂ

Produse software realizate de VAROX şi avizate de Ministerul Educaţiei

UNIVTEST - APLICAŢII DE BAZĂ (cadre didactice şi elevi, orice nivel):

Aplicaţiile de bază sunt destinate pentru realizarea şi utilizarea testelor de evaluare şi sunt generale (pentru orice nivel şi disciplină şcolară). Aplicaţiilor de bază li se pot ataşa (la alegere) culegeri electronice interactive, ca baze de date pentru alcătuirea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	UnivTest Generator Pro 7.2	550,00	682,00
02	UnivTest Evaluator 7.2 (licenţa individuală)	210,08	260,50
03	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 5 licenţe)	1000,00	1240,00
04	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 10 licenţe)	1900,00	2356,00
05	UnivTest Reader Analist 7.2	145,16	180,00

UNIVTEST – CULEGERI ELECTRONICE INTERACTIVE (cadre didactice şi elevi, orice nivel):

Culegerile electronice interactive se pot utiliza individual sau, daca se instalează şi aplicaţia "**UnivTest Generator Pro**", acestea pot fi utilizate interactiv, ca baze de date pentru proiectarea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Culegere Matematică pentru clasa I, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
02	Culegere Matematică pentru clasele II-IV, de Virginia Ţocu (itemi clonabili)	29,03	36,00
03	Culegere ABCdar, de Virginia Ţocu (literele, clasa I)	23,79	29,50
04	Culegere Gramatică pentru clasele III-IV, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
P	**Pachet culegeri pentru nivel primar (poz 1-4)** – faţă de 124,50 lei	**96,37**	**119,50**
05	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
06	Culegere Matematică pentru gimnaziu (grilă, itemi clonabili)	29,03	36,00
07	Culegere Matematică pentru gimnaziu, de Mircea Gheorghiu	23,79	29,50
08	Culegere Mat TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
09	Culegere Lb.română TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
10	Culegere Geografia României TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
11	Culegere Istoria românilor TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
12	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel gimnazial (poz 5-12)** – faţă de 249,00 lei	**193,95**	**240,50**
13	Culegere Matematică pentru liceu, de Emil Dumitrescu	23,79	29,50
14	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
15	Culegere Fizică-Electricitate pentru liceu, de V.M. Ciuchină	23,79	29,50
16	Culegere Economie pentru liceu, de Daniel Voinea	23,79	29,50
17	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel liceal (poz 13-17)** – faţă de 154,00 lei	**120,16**	**149,00**

UNIVTEST – GHIDURI-SIMULATOARE SPECIALIZATE (elevi, orice nivel):

Simulatoarele specializate sunt aplicaţii de sine-stătătoare, care dau posibilitatea utilizatorilor să parcurgă în mod activ conţinutul unei anumite culegeri electronice interactive. Acestea simulează condiţiile de testare, înregistrează rezultatele şi calculează medii, păstrează evidenţa problemelor rezolvate etc.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Ghid pregătire-evaluare – Matematică TN 2007 (10000 teste)	24,60	30,50
02	Ghid pregătire-evaluare – Economie Bacalaureat (1000 teste)	24,60	30,50
03	Ghid pregătire-evaluare Mat TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
04	Ghid pregătire-evaluare Lb. română TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
05	Ghid pregătire-evaluare Geog. României TN (simulator – 100 variante teste)	20,97	26,00
06	Ghid pregătire-evaluare Ist. românilor TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
P	**Pachet ghid pregătire-evaluare TN, 4 CD, poz. 03-06 (promoţie)**	**72,58**	**90,00**
07	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a V-a	20,97	26,00
08	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VI-a	20,97	26,00
09	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VII-a	20,97	26,00
10	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VIII-a	20,97	26,00
11	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Gramatică pentru clasele III-IV	20,97	26,00
12	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasele II-IV	20,97	26,00
13	Ghid pregătire-evaluare din culegerea ABCdar (literele – clasa I)	20,97	26,00
14	Ghid pregă-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa I	20,97	26,00

VAROX Software educaţional

NOU! Magazin online pentru soft educativ:

http://www.varoxmagazin.ro/index.php

George Anca (n. Vâlcea)

Blogul lui Anca

Poetul şi indianistul nostru George Anca şi-a deschis un blog cu postări care de care mai frumoase! Citiți-l aici:

http://georgeanca.blogspot.ro/

Îl găsiți şi pe paginile noastre de la BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/george-anca

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/george-anca

Poeme inedite * volumul 16

hai Tagore

hai Tagore taică iar în România
între Ungaria şi lăudata Rusie
spune țară ocupată cu tine şi pa
lasă-ne să ne termine şi pe noi

Viorica din Toplița n-a auzit de mine
în casa lui Pătraşcu pe Bastilia
fata Floricăi pe Puşi îl ştia
Iolanda tot ar tipări muma-i

Mercica Alabama malteză
the last poet of Romania
cât să se lase asasinat
de bună voie a termina lustra

mai trist uciseră câinii pisica
miting de unu cerşetor în cruce
suta sutană satană stană astm
grabă de la sine trenul fără şine

iar teamă pentru viața căpitanului
cum veniți amândoi cu pruncul
tratament avio împotriva țânțarilor
taică-meu clonat nu iartă aparatele

câți din toți ne gândim la mata indiferent
de inducții diatribale lojgate
câți îmi sunteți tată surya
tu cu măturoiul eu cu fluturele

taică-meu tot o aşteaptă pe moscovită
biciclistul rus pe propaganda lui taică-meu
pornesc ăştia fabrica de miliarde
s'ocupă forza pe su' elicopter apter

de le-aş fi scris cu intuiția lor
n-ai unde se reîntărâtă filajul
a nu mai ieşi din lista rândului
câți se orânduiesc cu capu-n zid

mai zicând cine trage sfori trage gloanțe
own writing zile următoare şi tradu
discul câinelui după biciclist mă ține
ducere paranoic-medicală cală

te-oi fi dus în Reunion la erupție
schimbate arme nici mausoleu
mărunțiş prelins căptuşelii de rubaşcă
vestea vieții amniotic vestită

2012

nu rugăciune

nu rugăciune nu citanie atunci ce
acum vrei trei cărți şi niciun comunism
te-ai sculat să-ți aprinzi țigara
şi nu mi-ai făcut cu mâna de la geam

soarele în spițele bicicletei
învățătorului Spiridon din Corbi
de-a proprietățile şi adulterele
ai cui sunt câmpii unde-s povestitorii

trebuia să te împing spre Bărboi
a-ți completa desenul masei
contrând extenice fractcontrarii
la salvatorul conştienților sănătate

ai face poze necopiatelor iconițe
ce camere m-or fi vizionând Kal
oare coborâse Isabella să mă conducă
al cui suflet mi-eşti mi-este Ilinca

ai țigara aprinsă vorbeşti de proşti
şi-abia e 7 în căbănuță a compune
imaterialitate matematică nexam
era de plecat spre abdomene uscate

veneați noaptea de la dans şi nu
vă ataca nimeni abdomenul
închinându-te la lacătul şcolii
constantele de pe sub distrugere

gen grup aşa nici nu mai scapi
rămâi de mişcarea parantetică
asta-şi bălăngăne picioarele sus blugii
mă propteşti nu numai subliminal

limbajul nelipsirii mai o trampă
răsturnați eufemistica totalitaristă
teroare en passant pe fericire din
salvare coercitivă sub tălpi locvace

ți-ai pus în cap timişorencele
cu mulsul vacii Tiwari se extazia
la muzica laptelui în Heliade
Elena Iliada Ramayana Rethimno

uscatul ori picioarele de pânză
păinjenilor muzica sferelor
cuțite de ceramică tocilărie fină
şi-o să ne mai sunați pupături

câinii delfinii ploii aport rațelor
puite epopei interioare
dacă aveți cinci mii de-o pâine
să vă ajute dumnezeu înghețate furnici

ne creionează maimuța reîncarnările
ce să întorci strâmtoarea pe partea-mi
ale noastre fetele duminicii tată
chiar te învârteşti bălosule omenire

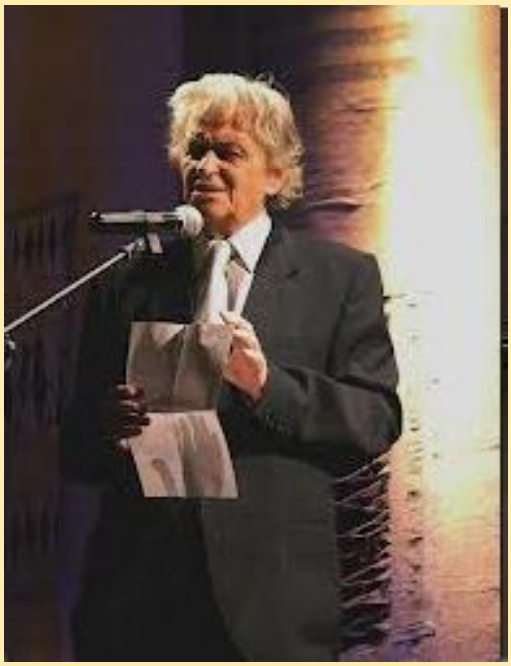

Citiți "POEME INEDITE" VOL. 16, aici:

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/george-anca

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Viața Creştină în Biserica primară: credință, persecuție şi erezie

- analiză asupra scrierilor lui Iustin Martirul şi Filosoful şi Tertulian -

1. Introducere

Viața primilor creştini a fost în mod incontestabil una plină de har şi de bucuriile aduse de el, însă, ea nu a fost lipsită nici de amarul şi supărarea pricinuite de persecuții şi de eretici. Putem afirma deci, cu certitudine, că avem de-a face cu un început tumultuos şi cu o realitate complexă.

Având în vedere acest lucru, putem spune, alături de părintele Rămureanu, că, pentru înțelegerea împrejurărilor politice în cadrul cărora a apărut creştinismul este necesară cunoaşterea şi înțelegerea stării lumii antice din acea perioadă. Spațiul afierosit acestei lucrări nu ne permite însă o sinteză atât de amplă, astfel că mă voi limita doar la prezentarea elementelor generale, care însă au avut un rol definitoriu şi o importanță aparte în formarea viitorilor membrii ai vieții creştine.

Paginile următoare vor prezenta astfel, principalele acuzații care au generat valurile de persecuții pogorâte pe nedrept asupra oamenilor, dar, care au avut şi o parte pozitivă, întărindu-le credința, precum şi principalele erezii care au bântuit Biserica primară. De fapt, aceştia sunt cei doi factori importanți care tulburau în acele timpuri nou-apăruta instituție divino-umană.

În realizarea prezentării, am avut în vedere principalele izvoare care au supraviețuit până astăzi, respectiv lucrările Sfântului Iustin Martirul şi ale lui

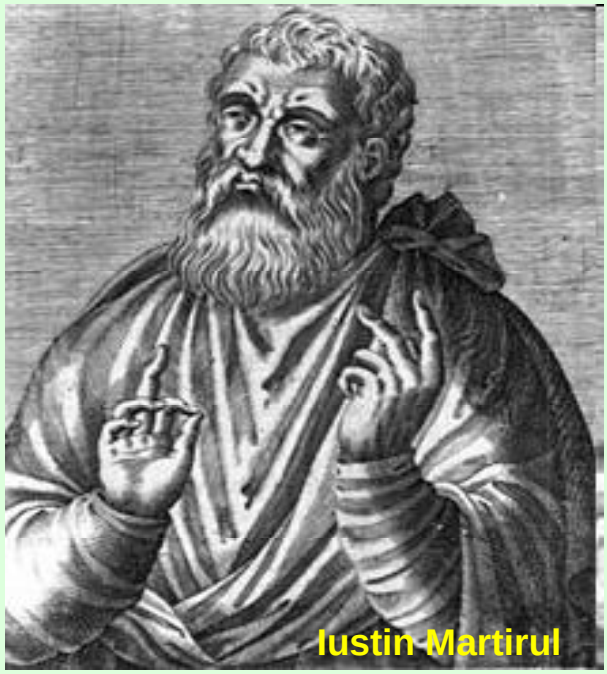

Iustin Martirul

Tertulian, cărora le-am adăugat apoi păreri critice şi rezultate ale unor cercetări mai recente.

Nădăjduiesc că ele vor fi de folos cititorului, ajutându-l să-şi formeze o părere cu privire la elementele principale care caracterizau viața creştină a primelor veacuri. De asemenea, nădăjduiesc, că acuzele nederepte în fața cărora creştinii erau puşi şi curajul lor de a nu se lepăda de Hristos, vor constitui pentru el elemente cu rol moralizator.

2. Păstorul lui Herma - un tratat despre pocăință aparținând Bisericii primare

Încă din cele mai vechi timpuri, oamenii au fost preocupați de problema sufletului, motiv pentru care această componentă a fost studiată îndelung, în

Tertulian

special de filosofia greacă. Creştinismul, care cunoştea deja sufletul, s-a preocupat de înțelegerea suferințelor şi a dezideratelor acestuia şi de modul cum poate fi el vindecat de cele dintâi.

Aşa se face că, Mântuitorul vorbeşte despre valoarea şi despre salvarea lui (de exemplu Matei 6, 25; 10, 39 sau 16, 25-26), cuvintele Lui fiind ulterior preluate de către Sfinții Apostoli şi mai apoi de către toată teologia bisericească.

O lucrare deosebit de importantă, aparținând, se pare, perioadei imediat următoare celei apostolice, nu mai puțin celebră decât *,,Epistola către Corinteni"* a lui Clement Romanul, *,,deşi nu s-a bucurat de aceeaşi prețuire în decursul istoriei", care* tratează despre suflet şi despre modul cum poate fi el curățit prin pocăință, fiind, prin însăşi conținutul ei o predică de pocăință, este cea intitulată *,,Păstorul lui Herma".*

Acest text, dacă ar fi să-i dăm crezare lui Remus Rus, aparține seriei apocalipselor apocrife, întrucât conține revelații pe care autorul *,,le-a avut în timpul şederii sale la Roma, prin intermediul a două făpturi cereşti",* respectiv femeia şi păstorul. Cea dintâi reprezintă Biserica *,,cea zidită înaintea tuturor",* în timp ce păstorul este *,,îngerul pocăinței"*, care-l instruieşte pe Herma.

Protagonistul acțiunii este el însuşi un păcătos, astfel că, pe parcursul lucrării, toate învățămintele cu privire la „terapia prin pocăință" îi sunt adresate fie lui, fie familiei sale. Prima mențiune despre aceasta vine din partea Bisericii şi este adresată copiilor lui:

Nu înceta, dar, a-şi sfătui copii tăi. ştiu că dacă se vor pocăi din inimile lor, vor fi înscrişi în cărțile vieții împreună cu Sfinții.

Îndemnurile la pocăință apar apoi în mod repetat, fiind accentuată importanța ei pentru tămăduirea sufletului şi iertarea păcatelor. Deosebit de interesantă în acest sens este discuția pe care Herma o are cu îngerul lângă zid, unde acesta îi spune că, Domnul, văzând pocăința sinceră şi statornică a unora, *a poruncit să fie iertate păcatele lor de mai înainte.*

Conform spuselor lui Herma, există două feluri de pocăință: cea dintâi înainte de Botez, al cărei obiectiv este Botezul însuşi, iar cea de-a doua, permisă după Botez. În acest sens are loc următoarea discuție între el şi înger:

,,-Am auzit, Domnule, de la unii dascăli că nu este altă pocăință decât aceea când ne-am pogorât în apă şi am primit iertarea păcatelor de mai înainte.

El mi-a spus:

- Bine ai auzit, că aşa este. Ar trebui ca cel care a primit iertarea păcatelor să nu mai păcătuiască, ci să trăiască în curăție. Dar pentru că vrei să le cunoşti pe toate cu de-amănuntul, îți voi arăta şi asta, ca să nu dau prilej să păcătuiască cei care au să creadă sau cei care cred acum în Domnul. Că cei care cred acum sau cei care au să creadă nu mai pot face pocăință pentru faptele lor; ei au primit iertare pentru păcatele de mai înainte. Dar pentru cei chemați înainte de aceste zile, Domnul a pus pocăință, că Domnul, fiind cunoscător de inimi şi cunoscând mai dinainte toate, a cunoscut slăbiciunea oamenilor şi viclenia diavolului, că va face rău robilor lui Dumnezeu şi se va purta cu vicleşug cu ei. Domnul, fiind mult milostiv, S-a îndurat de făptura sa şi a pus pocăința pocăința nu îi este de nici un folos; cu greu va dobândi viața".

CITIȚI MAI DEPARTE STUDIUL (cu note de subsol) **AICI:**
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Iuliu-Marius_Morariu-Viata_Bisericii_Primare.pdf

Parohia Malovăţ, Loc. Malovăţ-Jud. Mehedinţi, România, Tel.0724.99.80.86
E-mail: stanciulescubarda@gmail.com

PAROHIA MALOVĂŢ

Oferta de carte-20

A. Cărţi recent apărute:

1. Gheorghe Duncea, **Tudor Vladimirescu, aşa cum l-am cunoscut,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 150 pag., 6 lei;

2. **Sf. Irineu al Lyonului, Cuvânt împotriva ereziilor** (Trad. Prof. Elena Nistor), Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 150 pag., 8 lei;

3. Prof. Dr. Constantin Negreanu, **Istoria proverbului românesc,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 160 pag., 8 lei.

4. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Sfintele Taine şi proverbele româneşti,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 82 pag., 6 lei.

5. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română”(1874-2004),** vol. I, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc”, 2006, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 570 pag., 40 lei.

6. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Urme,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 312 pag., 20 lei.

7. **Profeţii privind România,** vol. I, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, 42 pag., 3 lei.

8. **Colinde din Transilvania, vol. IV**, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc”, 2011, 237 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copoertă policromă, plastifiată, 16 lei;

9. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Ortodoxia”(1949-2008),** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc”, 2011, 609 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 40 lei;

10. **Vieţile Sfinţilor,** vol. II, Malovăţ, Editura Parohiei Malovăţ, 2011, 560 pag. , format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 30 lei;

11. Anton Pann, **De la lume adunate şi iarăşi la lume date…,** ediţia a II-a, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc”, 2011, 184 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 12 lei;

12. Al. Stănciulescu-Bârda, **Nicolae Iorga. Concepţia istorică**(Prefaţă de Acad. Ştefan Pascu), ediţia a II-a, Bârda, Editura ,,Cuget Românesc”, 2011, 370 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 26 lei;

13. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Studii Teologice”(1929-2008),** Bârda, Editura ,,Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 50 lei.

B. Cărţi în curs de apariţie:

CĂRŢI ŞI ANTICARIAT

14. **Nunta din Transilvania;**
15. **Amintiri despre N. Iorga;**
16. **Bibliografia Revistei „Mitropolia Olteniei”(1949-2009);**
17. **Proverbe religioase româneşti;**
18. **Religia şi proverbul românesc;**
19. **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. III **(Banatul);**
20. **Scrisoare pastorală,** vol. V;
21. **Chemări la Domnul,** vol. IX;
22. **Călăuză biblică;**
23. **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română”(1874**-2004), vol. II

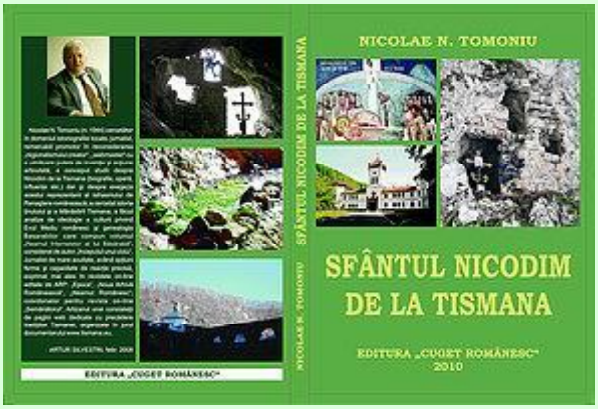

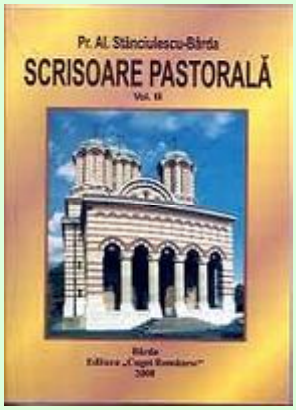

Citiți despre «Micul anticariat» al Editurii Cuget Romanesc şi Oferta de carte - nr 20 din anul 2012 aici:
http://www.scribd.com/doc/100800267

NOU! Citiți pe site-ul

http://www.scribd.com/semanatorul

"Scrisoare pastorală" - anul X - nr. 233, iulie - 2012, aici:
http://www.scribd.com/doc/100800267

Vom pune la această adresă colecția din sem. II - 2012!

Prof. dr. Adrian Botez

PREOTUL RADU BOTIŞ, POEMELE SALE ÎNGEREŞTI ŞI ÎNDUHOVNICITELE LUI REVISTE

...Dumnezeu îşi alege, cu grijă, pe Marii Săi Misionari. Dumnezeu nu risipeşte, întru zădărnicie, Harul Său Sfânt. Sunt, în lumea asta, oameni care gâfâie, fără să fi făcut nimic. Sunt, dimpotrivă, în lumea asta, oameni cărora le sporesc puterile şi sunt din ce în ce mai senini şi mai fără stare, întru lucrare, cu cât ştiu că-L slujesc, mai abitir şi mai din greu, pe Stăpânul Ceresc!

...Unul dintre aceşti oameni ai harului şi al lucrării misionare întru Ortodoxie, deci pentru Dumnezeul Luminii Tradiției - fără stavilă de oboseală, vreodată! - este preotul iconom stavrofor**,** maramureşeanul **RADU BOTIŞ** - licențiat al Universității Babeş Bolyai (din Cluj-Napoca), Facultatea de Teologie Ortodoxă,cu masterat în științe istorico-practice, la aceeaşi facultate (2006). Este un adevărat izvor de Lumină: Poet de mare rafinament şi cu smerenie angelică, eseist de talent, gânditor, ctitor de reviste, colaborator la tot ce înseamnă Frumos şi Luptă Dumnezeiască, pentru mai Bine, mai Frumos şi mai Drept…
Singur spune despre sine, cu modestie, dar şi cu conştiința truditorului fără osteneală, în Via Domnului Dumnezeului nostru, Mântuitorul HRISTOS: *"**Fiecare am primit din partea lui Dumnezeu un talant sau mai mulți. Nu trebuie nimic ținut la păstrare pentru că vine momentul când vom fi întrebați de rostul nostru pe acest pământ. Bucuria va fi mare pentru cei***

chemați întru Bucuria Eternității" – şi Adevăr grăieşte, întrutotul!

Iată ce scria despre Poezia religioasă a Părintelui **RADU BOTIŞ**, binecuvântând-o, cu nesfârşită admirație, Î.P.S.S. **IRINEU POP BISTRIȚEANUL**, episcop-vicar al Mitropoliei Clujului, Albei, Crişanei şi Maramureşului: ***"Poeme de adâncă sensibilitate şi spiritualitate etnică în care vibrează marile şi sfintele învățături ale Bisericii noastre apostolice (…)Aceste poezii ne antrenează, subtil, într-un exercițiu de meditație, purificându-ne simțurile printr-o adevărată chenoză literară, odată cu poetul. Cucernicul părinte Radu Botiş ne oferă, prin versurile sale, STROPI DE ROUĂ DIVINĂ, care regenerează şi edifică întru mântuire"*** – cf. www.**universulcartilor.wordpress.com**

Cât bun-gust şi câtă dreptate avea Î.P.S.S. **IRINEU BISTRIȚEANUL**! Căci, iată ce **Rugăciune** spre liniştirea nebuniilor şi rătăcirilor lumii şi spre răsărirea dragostei uitate, întru fericirea veşnică a Luminii Crucificat-Mântuitorului, cu lacrimă de mărgăritar închină Preasmeritul Părinte **RADU BOTIŞ**:

"***Doamne în a dragostei rânduială /Sub pavăza crucii agale suind, /Lacrimii noastre caută vremi de beteală /Prin astă lume, strălucinând. //Doamne, chipul din sfânta icoană /Iradiază, caută vremi de-mpăcare,/Preacum chemarea cea mai de seamă/Inimii noastre dragi, fiecare. / Doamne, la umbra plăcută a liniştii Tale/Ca o închinare căutând împlinirea,/Iartă-ne încă nefireasca umblare,/Pacea din Tine, în noi, fericirea***".

Citiți MAI DEPARTE "PREOTUL RADU BOTIŞ, POEMELE SALE ÎNGEREŞTI ŞI ÎNDUHOVNICITELE LUI REVISTE" aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/07/prof-dr-adrian-botez-preotul-radu-botis.html

LA DRUM - O REVISTĂ CE MERITĂ CITITĂ

http://www.ladrum.org/

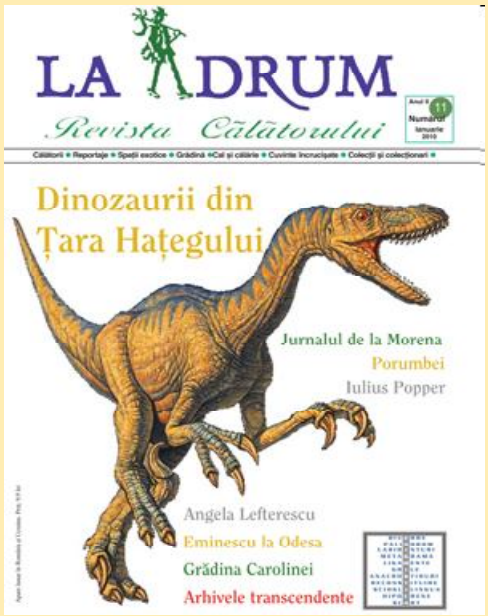

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951)
Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

Întâlniri asteptate

Vol. XI - critică eseistică

Vol. XI din seria "Întâlniri spirituale": (cronici, eseuri, portrete, exegeze, interviuri, evenimente, tablete spirituale)

ETERNELE IUBIRI - SECVENȚE SUFLETEŞTI ÎN EMPATIE

ELENA M. CÎMPAN, *Jurnalul nefericirii*, la 44 de ani, în 2011, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2012

"Am ajuns să înțeleg că lumea seamănă cu cei lângă care stai. Uneori, vecinătatea este favorabilă, alteori nu. Dacă vrei să fii tu, trebuie să fii singur".
- Elena M. Cîmpan -

Cel care se încumetă să citească acest gen de scriere, are un orizont de aşteptare aidoma celor curioşi care urmăresc la televizor, show-uri de scandal. Se aşteaptă la ceva extraordinar. La amănunte picante. Când colo, e…numai viață. Viață, viață şi viață. Adică trăire. Trăire şi simțire. Mărturisire a acestora, fără menajamente. Da, jurnalul e un document literar şi o frescă de viață. Al cui? Al orişicui. Jurnalul trăirii, *„al meu"* şi *„al tău", cititorule!"*

Singurătatea cu tine. Singurătatea-mpreună. Singurătatea fără tine. Singurătatea absolută. Singurătatea de moarte. De zi şi de noapte. Singurătatea permanentă. Atâtea nuanțe ale singurătății…Câți oameni, atâtea singurătăți. Câte iubiri – atâtea singurătăți. Fiecare iubeşte pe altcineva. Acesta-i paradoxul iubirii. Terezia atârnă mereu într-o parte. Niciodată nu poate sta în cumpănă.

Un dialog cu tine. Un fel de vorbire fără de glas. Gând pornit, gând oprit. Poți opri gândul? Da şi nu. Mai bine, lasă-l slobod precum caii în Bărăganul privirii. Să alerge cât vor. Cu spume la bot. Cu sudoarea în coamă. Fără şei şi fără zăbale. Slobozi, slobozi precum păsările-n înalt. Precum căprioara pe stâncă. Precum peştii-n ocean.

O turmă de cuvinte, strunite sau nu, pe câmpia paginii albe.

E o vorbă cu tine despre tine. Altfel, nu te-ai destăinui nici măcar confesorului.

Un jurnal ca o nouă relație. Un jurnal al absenței. Al jindului de tandrețe. Confesiuni, mărturii, şoapte, mici secrete, nu neapărat ale autoarei. Ce poate fi mai intim decât sufletul? Şi totuşi, de multe ori, ni-l dăm pe față. Adică în vileag. Adică ni-l predăm în brațele cuiva, care nu are nevoie de el. Care nu ştie cum să scape de el. Se descotoroseşte uşor. Îl aruncă. Îl calcă-n picioare. Îl respinge.

Iar tu, n-ai decât să ți-l aduni de

pe jos, sau dintr-o ladă prăfuită, unde a fost azvârlit. Şi să-l pui la loc.

Nu mai e la fel ca înainte. S-a schimbat. Degeaba îl scuturi, îl speli, îl perii cu grijă. Are ceva străin în el. Ceva care poartă numele deziluziei, al abandonului. Vei mai putea oare, să-l încredinţezi în mâinile cuiva? Cu greu.

Un jurnal are mereu personaje adevărate. Cu nume reale sau nu, faptele, gândurile, cuvintele sunt îngrijite, ajustate. O dedublare. Pentru că nu suporţi nici măcar tu adevărul. Îl prefabrici, îl reînnoieşti, îi dai o faţă nouă, cât de cât convenabilă. Doar aşa îl/te suporţi. Doar aşa poţi trece mai departe. Doar aşa nu te mai gândeşti la propria moarte.

Cuvintele au putere fantastică. Chiar şi putere de decizie în locul tău. Chiar şi putere de viaţă şi de moarte.

Nu e bine să te joci cu ele, pentru ca la un moment dat, nici ele să nu se joace cu tine.

E un joc tare periculos. Mai bine să stai deoparte. Mai prudent. Pentru orice eventualitate.

Jurnalul unui om romantic incurabil. Puţin patetic. Dar cine nu e patetic în lumea crudă din jur? Avem nevoie de patetism ca de aer.

“Eclipsă_? Eu sunt mai însorită ca nicicând. Nu simt lipsa niciunui soare. Sunt astrală, precum astrul zilei. Încălzesc. Sunt propriul meu soare. Nu acesta e soarele meu. Soarele meu eşti tu. Luna mea eşti tu. Iar eclipsele tale sunt formale. N-ai cum să dispari. Nu te voi lăsa niciodată. În locul tău, voi lumina eu, când îţi va fi greu, voi avea grijă de tine. Aş spune chiar că fac economie să te am mai târziu. Te pun deoparte, te adăpostesc, te protejez. Am grijă ca nicicând să nu dispari. E ca atunci când, din când în când, mai închidem ochii pentru a-i lăsa şi pe ei să se odihnească. Astfel, îi simţi mai bine. Iar când se deschid, parcă-s noi. Semănătorism, câmpenism, tradiţionalism. Bucolic. Iubirea e în toate. Sunt un romantic incurabil. Mi-e dor de o lume romantică, pe măsura dorului meu, de omul din ea. Mi-e dor de tine”.

Jurnalul cucereşte prin sinceritate, cum altfel? Oricât ar fi de estompate sentimentele, tot răbufnesc. Pentru că ştii sigur că le încredinţezi cuiva care nu te va trăda niciodată: hârtiei.

Din această pricină, îţi permiţi să fii sincer.

Jurnal scris, nu oricum, ci doar când ai starea necesară. Din această pricină, îţi permiţi să fii sincer.

Ana Blandiana spunea că jurnalul unui poet nu e o chestiune de viaţă, ci de absenţă a vieţii.

Cam aşa e: tot ce nu trăieşti, scrii.

Cei care trăiesc nu au timp de jurnale. Abia au timp să trăiască.

Autorii de jurnale, pur şi simplu, scriu.

În jurnal îţi permiţi să fii ironic, autoironic, autopersiflant, să te iei în balon şi să urci aşa, oricât de sus, până balonul se dezumflă. După care,

urmează căderea. E necesară din când în când, ca să-ți ridici privirile iar spre cer şi să pornești mai departe. Amărăciunea gurii nu poate fi eliminată nici cu un butoi de miere.

Câtă iubire, tot atâta disperare printre rândurile jurnalului. Câtă patimă, atâta tristețe! Câtă seninătate şi bucurie, atâta angoasă! Cum să le desparți una de cealaltă, fără să muşti din carnea cuvântului şi fără ca acesta să sângereze? Cine nu a muşcat până la sânge din sfârcul cuvântului, nu va şti niciodată să-şi sprijine aerul de singura stea disponibilă.

Cu toate precauțiile luate la început, răzbat accente personale în toată scrierea. Pe fragmente. Pe stări. Pe teme. Nici nu se poate altfel.

"Jurnalul fericirii", *"Jurnalul nefericirii"* – câte feluri de scrieri personale nu există?

Marcat ca specie literară şi utilizată de aproape toți scriitorii, **Jurnalul** este o modalitate de a-ți pune ordine în gânduri, în simțuri şi în cuvinte. Scrierea lui poate permite constatarea evoluției unui scriitor în timp, atât ca valoare artistică dar şi, cronologic vorbind, densitatea textelor şi înaintarea pe drumul propriu, paralel cu alți autori.

Autoarea strecoară în pagini, printre amănunte strict personale, informații cu caracter general despre cultură, despre autori şi cărți, despre manifestări diverse ale culturii şi artei, apoi, considerații personale legate de acestea. E un fel de radiografiere a stării de cultură pe un anumit segment temporal şi spațial, cu paliere multiple, cu oameni şi fapte culturale în situația în care am câştigat dreptul la libertatea cuvântului, dar nu *"libertatea de a spune orice, oricum"*. A menține un echilibru între această libertate şi limitele bunului simț şi ale deontologiei profesionale este un pic mai dificil. În numele libertății cuvântului, atât de clamate în ultimii douăzeci de ani, s-a recurs la atacuri la persoană destul de dure.

Aproape toate bucuriile sunt umbrite de absență. De absența iubirii. Atunci, cui folosesc, dacă nu ai cu cine să le împarți? E prețul succesului care trebuie plătit. E crucea. E jertfa. E mântuirea prin scris. Metanoia. E nemurirea. Cine înțelege lucrul acesta, îl asumă fără greutate. Lucrurile nu pot fi împărțite. Trebuie să te dedici TOTAL şi definitiv. Jumătățile de măsură nasc jumătăți de măsură. Un rotund va naşte întotdeauna un rotund mai mic, şi altul şi altul, în cercuri concentrice precum apa.

Întreaga scriere, chiar dacă nu ar fi fost intitulată astfel, conferă un aer de tristețe, de apăsare, de înfrângere şi de neputință.

ELENA M. CÎMPAN

Citiți mai departe "Întâlniri asteptate" aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Cezarina_Adamescu-Intalniri_asteptate.pdf

RECOMANDĂRI DIN Blogurile SĂMĂNĂTORUL

http://samanatorul.blogspot.com/

http://cleptocratia.blogspot.ro/

Prof. dr. Adrian Botez - PREOTUL RADU BOTIŞ

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/07/prof-dr-adrian-botez-preotul-radu-botis.html

Pr. Al. Stănciulescu-Bârda-Măria Ta, Țăran Român

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/07/pr-al-stanciulescu-barda-maria-ta-taran.html

V. Zărnescu - Creier pane-instant din cerebel agramat

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/07/creier-pane-instant-din-cerebel-agramat.html

Victor Roncea - Române nu uita!

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/07/victor-roncea-romane-nu-uita.html

Pentru mine Basescu este demis

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/07/pentru-mine-basescu-este-demis.html

Descoperiti lumea justiției lui Băsescu

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/07/descoperiti-lumea-justitiei-lui-basescu.html

P.P.E. pierde prin debarcarea lui Băsescu

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/07/ppe-pierde-prin-debarcarea-lui-basescu.html

Oameni care conduc cultura românească

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/07/oameni-care-conduc-cultura-romaneasca.html

Ce propagandă face Radio Romania Actualități?

http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/07/ce-propaganda-face-radio-romania.html

FILME PE CATEGORII:

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-documentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filmedocumentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/teatru-radiofonic

FLORENTIN SARANDACHE - BATRÂNA EUROPA:

https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/reportaj

Un nou fotojurnal cu o prefață de George Anca

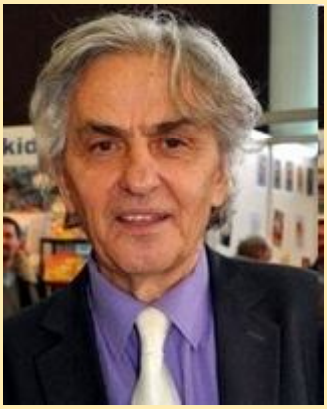

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică

http://georgeanca.blogspot.ro/

NICK

NICK
Lui Pushi aka Rabindranath

Fă altceva după ce stai de vorbă. Le scrii pe urmă. Să ai curaj să mergi pe chestii-cheie. Vorbind, gândeşti, unii flecăresc, mă enervează. Snobism, să mă duc la vot, nici la scriitori, tabăra mea e dezorganizată, ailaltă, organizată. Ai treabă cu popii, părintele Serghei de Tolstoi. O budă de infractori, li(t)ota asta de scriitori băgaţi în faţă. Singurul scriitor e Breban.

Să nu mai vii că îmi aprind ţigara. Îşi taie venele dacă o întrebi de ce fumează. Ar trebui să-ţi arunc cuţitele, nici măcar nu sunt ascuţite. Nu ai fost bun la matematică pentru că nu s-a învăţat numerologie, Pitagora? Fizica trebuie studiată, radiaţiuni, ce materie nevie?

Îi convine cu vistavoiul la poartă. O petiţie. Se rezolvă, tovarăşe inginer. Atunci mai direct, acum am evoluat, nu te omor. Majoritatea fac demenţă alcoolică. Să-i ţinem pumnii lui Bute. Chipăruşi în furaje.

Numai ei pe batistă, tot ţambalul. Vorba lungită, storcătoare de demoni induşi. Grămadă de defecte, ca şi Danton. A defectat, ucis de securitate. Frica de evrei, alt holocaust. Feciorelnicia criminalilor uniţi. Ce-am inventat mă inventeze, o katha. The Un-Dead. Drog bate. Mucabele la costum, tichie Platei în fum. Ca o compasiune şah, nu avansam, abia schimbam. Ne-om deşifona umilinţa involutară. Coran intelect.

Să-mi dai pielea înapoi, ca la Dorohoi. Jacob e Iago, Santiago de Compostella, Cristian Ionescu, întâlnit la o bere. În Gran Canare, cu Dan Munteanu, numai de Ciorănescu n-am vorbit noi. În America de Sud e altă limbă decât în Spania. Mai învechită. Teatrul e foarte viu, se simte traducerea, dacă e în spaniolă sau în sud-americană. Se înţelege, da' nu articulo de papel.

Duhori anti-duh. Transcriere de pe hârtie în virtual, descoperire. Cel mai lung roman, în 40 volume, „Tokugawa Levasu" de Sohachi Yamaoka. La Aiud, Sandu Tudor. Cu ţiganca la râu, Puşi apud Lorca, mata de pelo – nu coc-Balş. Noroi, prea dur, Techirghiol, nu humă-tină, la marginea râului s-a-ntins pe spate putoarea între apă şi uscat, nu clisă, poate prund, lunca din Mircești. Eu mă formez mereu. Azi sunt mai format ca ieri.

Cartea mansuetudinii scriind-o (de când?), în companii corporate (carcerate voluntar, cu vizite la internat, fiică-mea a mai rămânea în atelierul de icoane, suferind ca de vreme), cât să nu mă mai uit la box. Cu Eliade, în proprietăţi, yet a nu-şi putea cumpăra un aparat medical, ba o universitate să-i ofere, îl duce băiatul lui Nestor şi-l ia de la rector, mai discuţie – memorii-ideatică-simbol-bătrâneţe.

Lenuş, cu pizza şi tort pentru ziua ei, după o săptămână. Fata, pe webcam, de ziua Szegedului, de-a vampirii lui Stoker, Doyle (Steckton), Wilde (Gray), şi dacă îngropăm cenuşa boxului – ce de amenzi, că va umbla fără centură. Discipolii trepanaţi ai lui Lucifer. Celor de pe rutele sinuciderilor le va fi rambursat preţul integral al biletului.

Frumoşii sunt trufaşi. Schimbă avioanele în aer. Şi tu, şi Pintilie, şi Tocilescu. Ionuţ îşi pusese într-o carte Şacote să se joace, păi e al meu, s-a făcut că n-aude. Furnici ancore. M-am scris. Te-ai apucat să traduci Romance somnambulo. Verde, verde, che te chero verde. Verde carne, verde pelo. Mama lui de verde. N-are rime, ca în Coşbuc, în marja unei poezii senzitive. Ăsta a tradus stele mari de promoroacă.

Băi nenică, păi tu ştii că toţi malahiştii ăştia se trag din Ulysses. Tu eşti anti-Joyce total. Luna mea gitana. Nu le poate vede - groaznic. Pe la semafoare cerşind. Yellow stone. Wyoming. Cuarţul, mai exact decât zirconiul.

Din nou cu Brâncuşi d'ai purgatoriului transcris. Discret până la discreditare, timidul lui Cezar. Ultima oară, nici la lume să mă uit. Azi iar cărţi şi intelectuali supravieţuind. N-ai cancer. Ai întâlnit o hacienda. Atmosferă ca-n Spania. Costoso. Noi tot crucea nimerim nebaptişti aferim.

De pierd caietele, bine că nu se înţelege ce scrie. Mai e şi duminică. Să nu dea de Aristide Kamanita al tău şi al lui Zberea. Hamond ar putea regiza Furnicile. Ramona de la analize vrea o carte. Tu nu dormi, eu visez rânduri. Ăi bătrâni în lanţ indemnizat, ăi tineri de şi-or fi dând seama.

Eram trei, doi – eu cu taică-meu. Oi fi având şi eu un fiu. Eram adversari ireductibili, ori ne apăram de represiune, umblând împreună. Creierul împingea scalpul. Înainte de vot, tura, abdomene, după, corectura furnicilor. Amnezia halucinatorie Anand-Nandini ar fi cheia generativă.

Kant nu contestă ideea de dumnezeu, nu e o categorie constituită, e un postulat necesar, unii l-au acuzat de ateism. Marx a spus că evreii conduc lumea prin creştinism. N-am auzit asta, poate că religia e opiu. Blaga şi Roşca au făcut teologie ca să scape de armată. Metafizica e a lui Hegel, nu te miri că Stuart-Mill îl

face schizofrenic, englezii sunt psihologişti, n-au niciun metafizician mare. Kant a îngropat metafizica naturală. Stăniloae zice că omenia e contrariul individualismului. Spiritualitatea ortodoxă, acceptată de poporul român.

Rețeaua din rețea, dublu structurată, politică şi teroristă. Autoatentate. Vrem neoameni. Pe o pânză de trădare. Cred că te pot detesta. You'll never beat the Irish. Rusul schimbă sezonul. Rosătură de la proteza inghinală, cu ce să mă dau, cu gălbenele, bine, cu aloe. Fix ca'n '45. Exces de incopetență. Unknown. Silogismul troc. Pantologie. Dodifici toate speciile. Primul motto, din Schlegel. Simona are Moscova în spate.

Era cum m-aş fi dus la teatru, de înconjuram lacul înghițind tirade. Criticul pentalogic, tot cinci mottouri, iar eu un viitor troc, contrastudiu. Sănătatea de a nu repeta destinul celuilalt editor poate sub crimă. Crabii neraci, cruste exterioare, de scârboşi. Un gol de-n chaos. Hai şi cu paşoptu'. Oi mai fi fost şi n-oi fi vost'. Să credem aceste aranjamente, dacă nu vrem să cădem pe scări.

Ziua de San Federico. Puci la Sevilla. S-a alăturat şi Granada. Fiecare îşi făcea mendrele, se răzbuna pe diverse chestii. Beția sângelui, treabă de război civil, aşa şi Bosnia. Nici nu ştiau de partea cui luptă. Inchiziția, cea mai a dracu'.

Frica de dumnezeu şi de prostia din jur. Evanghelia pe piept. Ai grijă ce scrii, lucrurile se vor înăspri. Cine băieți, cine fete, cine fericit? Ai pustiit-o. Punjab. Ciorapul de la proteză în maşina de spălat. Am auzit de V1, V2, mais quand? În Groapa Paraschiv îl bate pe Bosoncea. Nirvana alcoolică. Nu există scăpare. Nu se susține psihologic. Iar ai tras dungi? Unsu-tunsu. Războiaş civil. Din peana lui Corneille. Baruțu.

Cum se şi prăvăleau peste pâini, mai moi la noi, after all, dar degeaba, deduceai din intonația miorlăită, aluia, aluia, aici îi, ne trebuia, unde om fi crezut că suntem, geaba meci. Vei fi auzit ploaia muezină. Vişine, vii şi ne. Iacobini la coasă. Mene, mierle, trene cer'le şperle. Nu s-a spălat pe mâna dreaptă. Cât că erai din Homer, Praleo. Călugăra gitana.

Ce faceți azi când vorbeşte Ostaka? De vorbit cu vorbe a nu mai vorbi, interzis pe viață. Povestea tatălui aşteptând biciclista, roată verticală d'alei încinse. Deci, semănând tatălui meu, domnule, ai conversa repetat cu femeia, pe aceeaşi politică, nefanatic, yet, ar trebui să fii contabil, să joci table, să citeşti filosofie, voce n-ai.

M-ar visa câinii. Victimul. Problema ta e ținuta. Să te autoinventezi. Mersul tău nu-mi place. Să mergi ca A, nu ca B, ca un câine care-şi caută mâncarea pe jos. Să faci atârnări. Scolioză. Când calci pe scenă, fiecare deget de la picior are corespondent în trup. Să ştii să şi stai bine. Important e degetul cel mare. Caută mersul să fie de calitate. Viața e o scenă. Când eşti tânăr e mai uşor. S-o iei încet. În viața socială, suntem actori. Emil Constantinscu a luat lecții de la Caramitru. Legătură între şah şi dramaturgie, deschidere, apărare, final. Hățişul şi schema.

Tanti Fane, doctorilor, că să nu moară până nu termină nepoata cartea de scris. Merg pe vârfuri să-mi sui şira. Crezusem că te iei de cămaşă. Cin' s-o mai vedea la televizor, belea? N-are cine mai ieşi pe unde, apă, pulbere. Relația cu calcanii. Ăştia demolează climatul.

De ce nu învățați voi matematică? Ăsta este casus belli. Atâta ai voie. Ştii să scrii? Moartea sufletului dumnezeiesc. Trestii de vulcan umane. Zbârnă. Ia pastilele. Mână necunoscută. Cai cu boi. După amprente. Torah. La subiect. Alta preia controlul. Trişti din ăştia. Ca la Massada. Născuți din aceeaşi pisică, dintr-o contradicție. Te-a trecut pe extasy. Nu se poate întâmpla ce se întâmplă. Fură-ți libertatea. Tetrarhia lui Dioclețian. Ați dat în bengă, cu o clepsidră înainte. Rextier. De lipsă cărticea. Vara devreme. Clipit blind. Bibanul a muşcat. Două leşinături. Aud toate urletele. Overdoză. Să dispai. Vrei o banană? Mai stinge sabia. Ți-or da în creastă. Mă gâdil. Bujiile în menghină. Mama de la est. Noi rămânem, voi plecați. Cineva să-i dea o înghețată pe băț. Au băut toți petrol. Te-a bătut soarele-n cap, uitat pe scările templului. Ne e dor de absența ta. Blitzcreig. Am pozat matul cu calul tău şi cu tine. The battle for Damascus. Mi fido di Maria. Se termină guvernele. Unde eşti, Petre? Lume bubuită. Dictobrutăria. Radiofratele. Urmează căsăpirea. Aduceți cazmaua. Plângeți toți în pumni. Auzi voci, vezi lumini puternice când închizi ochii? Leprezentare. Şarlament. Mama curții ce doreşte? Crimă continuă. Cum e vremea la Tiraspol? Absența politicii. Mâna Rusiei. Se uzează praful de puşcă. Galerii în vacanță, pe ger, pe cer. Haraşo. Ce trebuie să facem, domnule? Oamenii obişnuiți. O masă amorfă profund viciată. Slujbe de cârcă. Criado. Admini. Să controlăm. Război cultural. Conducerea la Moscova. Bastionul din Uppsala. Mazilu de noapte. Şapca şi prosopul. Înapoi. Cotrop. Sub talpa rusească încă 50 de ani. Valizele şi valea. Încăierați-vă mai tovărăşeşte. Descărcați-vă dracii printre cracii nudistelor tinere, hai cafteală, neamule. Sunt trădător. Doar cu măştile pe față. Vara trădătorilor d'Elțân-Makarkin-hipertrof-poa (personal operativ acoperit). Confidențial. Du-te mai la est. Fiecare cuvânt invers. Suveranitatea plenului. Căutăm bătăile inimii. Xanax. Popularizarea eroilor clasei muncitoare. Stat de drepți. Guriță de aur. Burghezia abia se formează. Subconştient colectiv stalinist indus. Îmi pare rău că eşti agitat. Nomen artis. Nu mai sta ghiocel. Aranjăm cu Ivan să-ți dea voie să votezi. Nick-uri. Lucrativni. Iubeşte revoluția. Stoljeniță mare scriitor, nu Chiriță. Nu citesc scrisorile deschise de trupele de cenzură. Ghilotina, alte capricii. Ben, curios dacă patriarhul îi răspunde lui Coruț, poate curuții lui Doja-Puşi-Andru. De ce nu aplicăm noi dialectica lu' Socrates? ....alegerilii din 1946, 30 decembrie 1947, 11 iunie 1948, loviluția din '89, mineriadele, duminica orbului, iar acum loviluția din luna lu' iulie. Rusia ne aşteaptă cu brațele deschise.

Citiți "NICK" şi pe pagina de aici:

https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/proza/george-anca

RODICA ANCA - (n. Bucureşti)

prozator, artist plastic.

Peregrinarile Prințului cel Trist
EPILOG

Au trecut ani mulți și multe generații și-au trăit viețile liniștite și fericite pe Insula cea Minunată.

De la o vreme, însă, ceva a început să meargă altfel de cum ar fi trebuit. Unora dintre ei nu le prea mai plăcea să aibă grijă de ogoarele lor, altora nu le mai păsa de prietenii lor, alții au început să privească cu invidie peste gardurile vecinilor, nu se mai ajutau unii pe ceilalți ba, chiar începură să se înșele unii pe alții și să profite de naivitatea și bunăcredința celorlalți. Oamenii de omenie nu și-au dat seama de schimbări de la început, când mișelnicii erau puțini și prefăcuți. S-au dumirit doar mult mai târziu, când aceștia și-au dat arama pe fat,ă și n-au mai avut nici un pic de jenă și când erau mulți, prea mulți și prea răi pentru a le face fat,ă.

De unde apăruseră oare, aceste apucături neomenoase și necinstite?

Nu toate pocitaniile de pe vremea Impăratului cel Hain pieriseră de sabia Print,ului cel Trist. Câțiva reușiseră să fugă și să se pituleze prin văgăuni și coclauri și cu timpul și-au schimbat înfățișarea. După câteva generații, vrăjile făcute de mama Impăratului și-au pierdut tăria și încet-încet au început să arate ca toți oamenii la înfățișare. Dar firea lor cea dinainte de a fi pociți, și-au păstrat-o așa cum au avut-o: leneși, lacomi, art,ăgoși, nemiloși, proști, zgârciți și fără inimă. Femeile și copiii lor erau întrutotul pe măsura lor.

Incet-încet și-au format o societate a lor și și-au pus în cap să subjuge iar Insula și să fie ei singurii stăpânitori.

Prințul cel Trist și Domnit,a cea Bălaie plecaseră de mult lângă strămoșii lor și nimeni, nu mai venise de atunci pe Insula cea Minunată. Dar urmașa lor, Donosteea, DOmnit,a cu părul ca NOaptea și ochii ca STElele, trăia tot în Castelul de Cleștar, împreună cu Balaurul cel Credincios și cu piticii cei sfătoși, Moșopal, Unchiul Auraș, Arginviu și toată familia de moșnegi din măruntaiele stîncii.

Moștenise de la tatăl ei dragostea și dorul de oameni, chemarea spre cunoaștere, spre descoperiri, spre aventură.

Print,ul îi povestise toate întâmplările prin care trecuse și așa a aflat ea despre Insula cea Minunată, despre oamenii care o locuiau, despre Moșneagul cel Alb și despre nepotul acestuia, care călătorise împreună cu Prințul dealungul și dealatul mării în căutarea altor insule și altor oameni.

Balaurul cel credincios păstrase toate amintirile în memorie și îi povestise despre bătălia pe care a purtat-o Prințul cu Impăratul cel Hain și Pocitaniile lui.

și într-o bună zi se hotărî să se ducă și ea pe Insulă, să vadă ea, cu ochii ei frumusețile de acolo și să-i cunoască pe locuitori.

Piticii noștri, când auziră, dânșii, ce și-a pus Domnița Donosteea în cap, începuă să se roage de ea să nu se ducă nicăieri, că primejdii înfricoșătoare o pândesc peste tot, că ei or să îi poarte grija și n-o să aibă cum s-o ajute, că mai bine să nu plece. Dar ea nu și nu! Ea pleacă și, dacă ei sunt îngrijorați, n-au decât să meargă și ei împreună cu ea!

Piticii stătură ei și se sfătuiră ce și cum să facă și până la urmă, văzând că n-o scot dintr-ale ei, hotărâră ca Moșopal să plece împreună cu Donosteea.

În acest timp situația de pe Insula Minunată se schimba de la o zi la alta.

Nu mai existau vrăjitorii cei preaputernici din alte vremi, dar urmașii lor se străduiau din răsputeri să

îi transforme din nou pe oameni în bolovani, ca nimeni să nu le mai stea în calea lor cea plină de vicii. N-au reușit cu vrăjile lor, oamenii au rămas oameni, dar parcă nu mai aveau minți, parcă nu mai judecau, nu mai gândeau. Ca să-i supună mai lesne voinței lor păcătoase, i-au momit cu promisiuni de bogății pe care le vor primi fără să mai fie nevoiți să muncească toată viața lor, că vor primi în fiecare zi hrană gata preparată ca să nu se mai obosească s-o prepare. Oamenii ajunseseră bolovani cu toate că nu-și schimbaseră înfățișarea.

Noile Pocitanii umblau trufași printre ceilalți locuitori, împopoțonați în haine bogate, în caleşti aurite, aruncând promisiuni în dreapta și-n stânga, iar locuitorii îi aclamau și le cântau osanale, pe oriunde și-ar fi plimbat fastul și bogățiile. Trăiau în case mari,

înalte ascunse după garduri de nepătruns nici măcar cu privirea Nimeni nu putea zări ce se află dincolo de ziduri, doar acoperişurile aurite ale palatelor. Pe lângă acestea, Castelul Cenuşiu Al Împăratului cel Hain părea o biată magherniţă. Dar lor, Noilor Pocitanii, nu le era de-ajuns! Cu cât aveau mai mult, cu atât voiau şi mai mult! Bieţii locuitori de pe Insulă, habar n-aveau ce li se întâmplă, curgeau zdrenţele de pe ei, munceau din zori până în noapte sperând că în curând se vor împlini promisiunile primite de la Noile Pocitanii.

Dar destui oameni nu s-au lăsat amăgiţi şi unii dintre ei, cei mai înţelepţi şi mai puternici, au reuşit să fugă în munţi, acolo unde odinioară, spune povestea, trăiseră în vremuri de restrişte, Moşneagul cel Alb şi Nepotul său.

Au rătăcit multe luni de zile în căutarea Poienii Neştiute, au înfruntat drumuri obositoare, s-au căţărat pe stânci abrupte, pe care nu creştea nici măcar un copăcel, au coborât în prăpăstii adânci, au sărit din piatră în piatră prin apa şuvoaielor care curgeau la vale, tocmai din vârful muntelui, au străbătut grotele din pântecul muntelui, au îndurat foamea şi vitregiile furtunilor, dar nu s-au dat bătuţi! Unii dintre ei şi-au pierdut puterile şi speranţa şi au pierit pe cale, fie s-au prăbuşit de pe stânci, fie au rămas în urmă storşi de vlagă şi de speranţe. Dar cei mai mulţi, tineri,viguroşi şi cu voinţă de a merge mai departe, pe drumul lor, s-au înverşunat şi după mult timp, ajunşi pe creasta muntelui, descoperiră la picioarele lor Poiana cea Neştiută!

Acolo l-au găsit numai pe Nepot, Moşneagul părăsise lumea aceasta de multă vreme. Rămas singur, Nepotul nu plecase din Poiana cea Neştiută de nimeni.

Folosindu-se de învăţăturile Moşului despre datini, despre sufletele şi năzuinţele oamenilor, de sfaturile pe care Prinţul i le dăduse dealungul călătoriei în care cunoscuse puterea naturii, a gândului şi a cumpătării, Nepotul se apropiase de păsările cerului şi de animalele pădurii, care îl înconjurau cu dragoste, îi purtau de grijă şi vegheau asupra lui. La rândul său Nepotul Moşului le iubea pe toate, şi încet-încet a învăţat graiul fiecărui animal, al fiecărei păsări şi astfel el ştia tot ce se petrece pe Insulă. Păsările îi povestiseră despre Noile Pocitanii care cuceriseră toată insula, despre bogăţia în care se lăfăiau aceştia, despre cât de mult se schimbasră oamenii, şi desprea ceata care pornise în căutarea lui pe potecile ascunse ale muntelui. Urşii, căprioarele, iepurii le urmăreau paşii prin păduri având grijă să nu se rătăcească unii de alţii, să-i atragă spre locurile cu fructe din păduri, cu faguri de miere şi cu ciuperci spre a nu-şi perde de tot puterile.

Aşa că atunci când apărură pe creasta muntelui, oamenii erau aşteptaţi de Nepot şi primiţi cu bucurie şi iubire. Noaptea, în jurul focului îi povestiră ce se petrecuse jos în vale şi ţinură sfat despre ce puteau ei să facă pentru a scăpa de tirania Noilor Pocitanii, şi cum ar fi putut Nepotul să-i ajute.

În Castelul de Cleştar, Domniţa Donosteea împreună cu Moşopal şi Balaurul cel Credincios, de pregăteau de plecare. Unchiul Auraş ramase să se îngrijească de treburile de zi cu zi împreună cu ceilalţi pitici, până la înapoierea celor călători.

Cei doi călători socotiră că era necesar să ia cu ei un cufăr mare cu tot felul de pietre preţioase şi bulgări de aur, poate le vor fi de folos pe acolo pe unde se duc.

Moşopal i-a dat Donosteei paloşul cel cu flacără care-i aparţinuse tatălui ei, piatra dătătoare de viaţă pe care o purtase Domniţa cea Bălaie, mama ei. I-a mai dat o cutie vorbitoare pe care o meşteriseră piticii, cu ajutorul căreia putea vorbi cu cei rămaşi la Castelul de Cleştar în caz de nevoie.

După ce au cărat toate cele în capul balaurului, îşi luară rămas bun de la pitici, care rămaseră cu ochii înlăcrimaţi în grota de unde Balaurul se pregătea să.şi ia zborul.

Citiţi mai departe aici:

http://georgeanca.blogspot.ro/2012/07/peregrinarile-printului-cel-trist-de.html

ANUNȚ SAMANATORUL

Revista Internațională STARPRESS - www.valcea-turism.ro a desemnat câştigătorii Concursului Internațional de POEZIE Pentru Românii din Intreaga Lume , STARPRESS 2012 , editia a III-a (care se desfasoară din doi în doi ani) şi ai Concursului Internațional de PROZĂ Pentru Romanii din Întreaga Lume , STARPRESS 2012 , ediția I-a. Un număr record de concurenți s-au înscris la cele doua secțiuni , 8497 (optmiipatrusutenouazecisisapte) ceea ce întăreşte încă o dată zicala "românul s-a născut poet !"

FELICITĂRI !

Colaboratorul nostru Liviu-Florian Jianu a primit la acest concurs o «Mențiune specială» pe care a dedicat-o astfel:

«Dedic acest premiu, cu recunoştință membrilor şi conducătorilor Partidului Comunist Român, şi oamenilor Securității Republicii Socialiste România, mulțumită cărora am avut o copilărie, o adolescență, şi o tinerețe cum nu îmi pot inchipui altfel, Raiul pe Pământ.»

Site-uri utile pentru elevi şi studenți

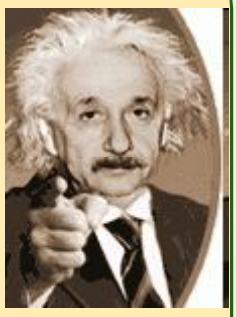

Vă recomandăm să lecturați site-urile de mai jos pentru că deşi includ lecții de informatică veți găsi anumite lucruri utile:

1.Tabel de taguri HTML de început şi de sfârşit
2. Tabel de comenzi HTML
3. Câteva secvențe cu explicarea controalelor, utile pentru pagini web
4. Tabel de caractere speciale
5. Tabel de culori
6. Câteva exemple pentru formatarea paginii, textelor şi imaginilor
7. Glosar de elemente utilizate în secvențele HTML
8. Inserarea unor secvențe „Script”

Paginile fac parte din site-ul arhivă creat de ing. Antonio Tomoniu, în vremea când era student la C.T. Craiova

HTML pentru gestionarea blogului dvs!

Limbajul HTML:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/html/index.htm

REALIZAREA UNUI SITE:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/site/index.htm

Visual Basic:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/index.htm

Vedeți şi limbajul Pascal de pe pagina ing. Liviu Florian Jianu:
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/liviu-florian-jianu

Comandor(r.) TRAIAN POPESCU - (n. 1953)

Bancuri din vremea lui Ceauşescu

Precizare: Domnul Traian Popescu a selectat din corespondența sa pagini extrase din « Arhiva comică a Securității» o lucrare de Carmen Chivu şi Mihai Albu, cercetători acreditați pe lângă CNSAS. Răsfoirea dosarelor de la CNSAS poate provoca, uneori, şi hohote de râs. D-l Popescu mai adaugă şi bancurile şi sloganurile pe care noi cei trăiți în comunism le spuneam seara la cârciuma din sat, şi uneori, a doua zi la interogatoriul miliției.

Întrebat cu cine semănăm noi, comuniştii, un țigan răspunde:

"Cu Adam şi Eva, pentru că şi ei umblau dezbrăcați.

Şi cu Cain şi Abel, pentru că şi ei, deşi frați, s-au omorât între ei.

Şi cu cei trei crai de la Răsărit, care au mers după stea şi au ajuns la iesle"

Un internat în Azilul de nebuni e întrebat:

-Dumneata de ce eşti internat?

-Am vrut să fug peste hotare.

-Pentru aşa ceva se stă la închisoare, nu la balamuc.

-Da, dar eu am vrut să fug în Uniunea Sovietică.

-Tovarăşe, de ce ai propus la şedința de partid să fim ocupați de chinezi?

-Să vă spun sincer? Vă dați seamacum e, ca să ajungă la noi câteva miliarde de chinezi mărşăluind peste Uniunea Sovietică.?

Un cetățean a spus că şeful Partidului este un mare idiot. Pentru aceasta a fost imediat arestat şi condamnat la 25 de ani şi trei luni de închisoare

Toată lumea se întreba de ce a fost condamnat la 25 de ani şi trei luni. S-a aflat că a primit trei luni pentru insulta adusă unui cetățean al R.S.R.şi 25 de ani pentru divulgarea secretului de stat

Hruşciov şi Kennedy stau pe malul mării şi fac plajă.

Hruşciov citea"Capitalul"lui Karl Marx, iar Kennedy, Biblia.

La un moment dat Hruşciov începe să râdă.

Kennedy vrea să ştie de ce râde şi Hruşciov îi arată ce scrie în carte:

"Socialismul este groparul capitalismului".

După puțin timp începe să râdă Kennedy.

Întrebat de Hruşciov de ce râde,acesta îi arată ce e scris în Biblie:

"Cine sapă groapa altuia cade el însuşi în ea".

Nicolae Ceauşescu în vizită la Căminul Studențesc.

Studenții, nemulțumiți de cantină, cer să li se mărească îndemnizația.

Se aprobă creşterea de la 10 lei la 12 lei pe zi.

Urmează vizita la o puşcărie, unde deținuții sunt şi ei nemulțumiți.

Se aprobă creşterea îndemnizației de la 5 lei la 50 de lei.

Ion Gheorghe Maurer e revoltat şi cere explicații.

Atunci Ceauşescu îi zice:

-Taci mă, nu fi prost, că noi studenți nu mai ajungem."

- Bulă, ce face tatăl tău?
- E activist de partid.
- Şi mama?
- Nici ea nu munceşte.

Aceste anecdote şi multe, multe altele, au fost atent culese şi îndosariate de harnicii slujbaşi ai poliției politice.

Nu pentru hazul lor, ci pentru potențialul incriminator.

Cei care le "raportau" aveau întotdeauna grijă să se "distanțeze" de asemenea atitudini "neprincipiale"şi să îşi arate limpede dezaprobarea.

Tonul scorțos şi impersonal al notelor informative nu face decât să sporească efectul comic:

"Tot S. informează că acelaşi A. a povestit despre inmânarea tovarăşei Elena Ceauşescu a Premiului pentru cea mai bună agricultoare. Pentru că a arat o țară întreagă cu un singur bou".

Nici măcar în perioada "deschiderii" din anii '70, Securitatea nu a renunțat la obiceiul de a consemna, conştiincios, infracțiunile prin umor.

Turnătorii rămăseseră la fel de zeloşi.

Unul informa că un amic obişnuieşte să spună:

"Pământul este al aceluia care îl muncește- dar recolta nu!"

Altul pâra o colegă de cancelarie, care ar fi spus, în septembrie 1975:

"Va trebui să învățăm să înotăm pe spate fiindcă, dacă vin alte inundații, vom fi nevoiți să facem pluta, iar cu mâinile să aplaudăm elicopterul prezidențial".

Tot o profesoară face obiectul unui alt denunț:

"Permiteți-mi să raportez, în legătură cu glumele tendențioase, profesoara M A. mai scapă din când în când câte o astfel de glumă.

În ziua de 22.10.1976 i-a explicat profesorului de muzică cum cântă un surdo-mut melodia "M-am născut în România": "îşi dă cu pumnii în cap".

Într-un alt document de arhivă citim:

"S. informează că A. i-a recitat lui N. (care a râs) versurile:

Aş citi, dar n-am lumină
Aş pleca, dar n-am benzină
Aş mânca, dar n-am mâncare
Aş muri, n-am lumânare.

Reclame din perioada ailaltă

**Vreți să cuceriți femeia,
Folosiți săpunul Cheia.**

**Moarte sigură cu cobra,
Dar mai sigură cu Mobra.**

**Cu motoreta Carpați,
Stați în cur şi reparați**

**Nu mai fumați țigări Kent,
Că vă lasă impotent.**

**Vreți să deveniți bărbați,
Fumați doar țigări Carpați.**

**Sifilisul de Constanța,
Face tenul ca faianța.**

**Până şi-mpăratul Nero,
Se spăla la cur cu Dero.**

**Pasta de dinți Cristal,
Face dinții ca de cal.**

**Aquafresh în trei culori,
Cariază de trei ori.**

**Dacă bei țuică de prună,
Orice-babă-ți pare bună.**

**Mâncați coji de mere verzi,
Şi-o s-ajungeți somalezi.**

**Sutien de Cluj-Napoca,
Face țâța ca şi roca.**

01. DE CE UNIVTEST ŞI CUI FOLOSEŞTE ?

Testul din imaginea 010 a fost proiectat cu UnivTest Generator în ... ***3 minute***! Nu este o glumă! UnivTest este poarta de intrare către noile standarde care se impun. Pachetul UnivTest asigură tot ce este necesar pentru a putea obține un test în cel mai scurt timp, la un înalt nivel profesional, cu maximă precizie.

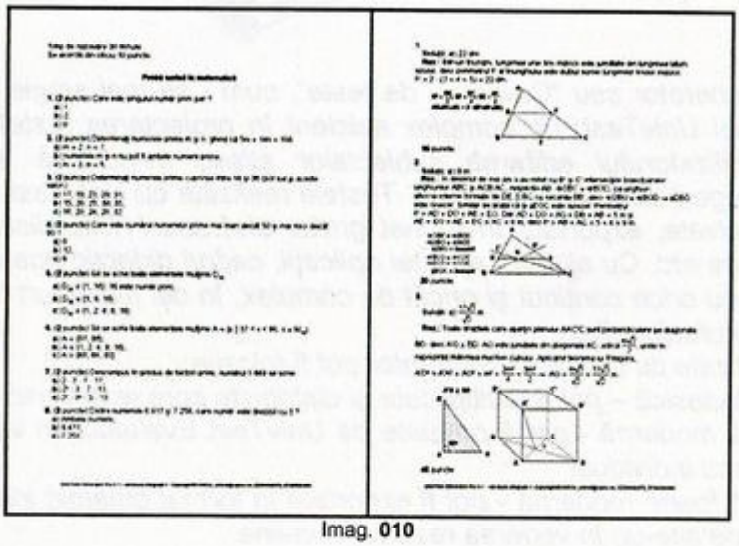

Imag. **010**

011. DE CE UNIVTEST ?

Fiindcă:

- Un cadru didactic poate realiza un test de evaluare, cu maximă precizie şi profesionalism în numai câteva minute, utilizând colecția de culegeri electronice interactive şi colecțiile personale;
- UnivTest pune la dispoziția cadrului didactic un complex editor, cu o foarte bogată simbolistică matematică, atât pentru texte, cât şi pentru orice reprezentare grafică, fiind singura aplicație care reuneşte nevoile de editare (formule matematice şi desene) în acelaşi cadru, fără să solicite utilizatorului import-export, transport şi adaptare file, de la o aplicație la alta;
- Aplicațiile UnivTest sunt realizate în limba română, sunt deosebit de accesibile, uşor de înțeles şi utilizat, conțin documentație bogată şi explicită şi sunt realizate conform nevoilor şi specificului învățământului românesc;
- Oferă elevului utilizator posibilitatea de autoinstruire şi de exersare a rezolvării testelor de evaluare, la şcoală sau acasă, posibilitatea de a parcurge in mod virtual etapele unui examen, obişnuindu-se cu condițiile de desfăşurare a examenelor reale;
- Datorită interfetelor prietenoase şi explicite, a aspectului plăcut şi ergonomic, pachetul UnivTest obişnuieste utilizatorul, cadru didactic sau elev, cu utilizarea generală a calculatorului;
- Deşi reprezentă o soluție completă pentru activitatea de examinare, evaluare sau autoevaluare, pachetul UnivTest oferă şi comunicarea cu alte medii de operare. Astfel, testele realizate se pot copia în pagini M.S.Word (DOC) sau invers, pot fi exportate în format grafic (BMP sau JPG), în format HTML sau TXT. Mai mult, UnivTest oferă posibilitatea exportării testelor grilă în format Dinamic HTML (combinat cu JavaScript şi PHP), astfel încât aceste teste pot fi rezolvate online (QUIZ);
- Pachetul UnivTest oferă posibilitatea stocării şi gestionării unei baze de date uriaşe, nelimitată ca dimensiune, constituită din colecția de culegeri electronice interactive şi de colecțiile personale. Totodată, oferă cadrului didactic creator de teste

Pentru manualul de utilizare UnivTest Generator Pro, scrie aici:

antonio.tomoniu@prietenii-tai.ro

posibilitatea de a realiza, stoca şi gestiona un număr infinit de subiecte proprii, favorite în activitatea sa profesională;

• Poate cineva să-şi închipuie că o filă test, care conţine 2000 (două mii) itemi editaţi complet (enunt, solutie, desen), poate ocupa pe un suport de stocare nu mai mult decât 1,5 Mb? Mai mult, poate fi crezut faptul că, prin compresare (RAR, ZIP etc.) dimensiunea acestei file scade de cca 10 (zece) ori? Deşi este greu de crezut, UnivTest crează astfel de file! Fiindcă, dacă aceste file se transportă on-line, acest amănunt contează şi devine o calitate de neprețuit în procesul "e-learning";

• "Clonarea" testelor este o operaţiune de migală şi de responsabilitate, dar deosebit de utilă în realizarea testelor diferenţiate, destinate testărilor de grup. UnivTest rezolvă şi această problemă. Culegerile electronice interactive compatibile UnivTest sunt aplicaţii care interacţionează în mod logic cu aplicaţiile de bază ale pachetului UnivTest (a nu se înţelege simple transpuneri pe alt suport, caz în care se folosesc termeni ca "electronic" sau "digital"). Unele culegeri au calitatea de a "clona" itemii, proprietate absolut nouă, care le departajează net de toate culegerile "electronice" apărute până acum;

• Testele realizate cu ajutorul UnivTest au un aspect profesional, pot fi editate după regulile generale ale editoarelor clasice, dar adăugându-se caracteristicile superioare, specifice UnivTest. Testele pot fi personalizate, pot fi salvate sau exportate, pot fi tipărite la imprimantă şi folosite în manieră clasică sau pot fi preluate de către alte componente ale pachetului UnivTest, în vederea rezolvării şi corectării în manieră electronică, individual sau în reţea.

Acestea sunt numai primele 10 răspunsuri, în care s-au enumerat câteva dintre avantajele utilizării pachetului UnivTest. Pe parcursul folosirii lui, utilizatorii vor descoperii singuri încă multe alte avantaje, cum ar fi: posibilitatea de a modifica imediat o reprezentare grafică, prin simpla reorientare a elementelor acesteia (segmente, arce, etc.), posibilitatea protejării prin parolă a testelor salvate, posibilitatea exportării testelor în format Dinamic HTML, astfel încât să poată fi rezolvate online etc. UnivTest este un concept nou dar, datorită satisfacţiilor imense pe care le aduce în activitatea elevilor şi a cadrelor didactice, cât şi datorită multiplelor sale calităţi, care îl fac superior altor concepte, UnivTest a devenit deja o metodologie în sine, un instrument dinamic, din ce în ce mai căutat şi asimilat.

012. CUI FOLOSEŞTE UNIVTEST ?

În mediul de învăţământ, UnivTest foloseşte tuturor şi la orice nivel, astfel:

ELEVULUI:

• Elevii pot folosi culegerile electronice interactive pentru exersarea rezolvării problemelor şi exerciţiilor;

• Elevii pot folosi simulatoarele UnivTest, excelente instrumente pentru cei care se pregătesc pentru susţinerea examenelor naţionale sau admitere în instituţii de învăţământ superior, dar şi pentru instruire în activitatea şcolară curentă. Simulatoarele UnivTest asistă elevul în rezolvarea culegerilor, în condiţii similare cu cele oferite în cadrul examinărilor reale. Fiecare test rezolvat este notat automat, apoi aplicaţiile oferă elevilor rezolvări prescrise şi explicaţii teoretice, astfel încât aceştia să-şi poată corecta eventualelor greşeli sau omisiuni;

• Elevii pot folosi evaluatoarele UnivTest, aplicaţii din dotarea laboratoarelor IT, pentru testări de grup: lucrări de control, evaluări periodice, concursuri şcolare şi chiar examene.

Pentru manualul de utilizare UnivTest Generator Pro, scrie aici:

antonio.tomoniu@prietenii-tai.ro

CADRULUI DIDACTIC:

• Cadrul didactic care încă preferă metodele clasice de susținere a testărilor de grup sau individuale. Testele proiectate pot fi tipările la imprimantă, multiplicate cu un copiator şi oferite elevilor pentru rezolvare. UnivTest poate realiza şi salva un număr nedeterminat de clone ale unui test, astfel încât testele împărțite elevilor unei clase, în vederea rezolvării, pot fi individualizate pentru fiecare elev al clasei respective;

• Cadrul didactic acomodat cu testările de grup susținute în laboratorul IT al şcolii. Testele proiectate pot fi lansate în rețeaua de calculatoare, în vederea rezolvării. Rezolvările se salvează automat în server, oferind cadrului didactic posibilitatea centralizării şi listării rezultatelor finale;

• Cadrul didactic susținător al metodologiilor e-learning. Testele proiectate pot fi exportate direct în format Dinamic HTML (JavaScript şi PhP) şi pot fi postate pe un site, în vederea rezolvării on-line. Dacă se doreşte, prin simpla menționare a unei adrese e-mail la exportarea testului, toate rezultatele obținute la rezolvarea acelui test vor fi comunicate către acea adresă;

• Cadrul didactic întreprinzător care susține ore de pregătire suplimentară cu elevii (meditații). Testele proiectate pot fi folosite individual, cu elevii meditați, în aceleaşi moduri ca şi cele prezentate mai sus pentru testările de grup.

UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT:

• Şcoala care doreşte şi are dotarea necesară astfel încât să-şi educe elevii prin metodologii e-learning. Prin lansarea testelor în rețelele laboratoarelor IT în vederea rezolvării, sau prin accesarea internetului, în vederea rezolvării on-line a testelor proiectate cu UnivTest şi exportate în format Dinamic HTML, şcoala îşi obişnuieşte elevii cu noile metodologii aplicate în învățământul modern;

• Şcoala sau Inspectoratul Şcolar care organizează concursuri locale, regionale sau naționale. UnivTest a fost experimentat ca platformă de susținere a concursurilor şcolare județene, iar rezultatele au fost peste aşteptări. În afara confortului oferit de aceste noi metodologii de testare (rapiditatea transferării datelor, siguranța în ceea ce priveşte posibilitatea copierii, relaxarea programului de concurs, centralizarea automată a rezultatelor etc.), s-au înregistrat economii financiare substanțiale, rezultate din anularea deplasărilor elevilor şi cadrelor didactice către centrele de concurs şi găzduirii acestora pe perioada concursului, din reducerea consumului de hârtie, din micşorarea nevoii de supraveghere în timpul rezolvării lucrărilor de concurs etc.;

• Ministerul Educației. Aplicarea metodologiei UnivTest, la nivel național, pentru susținerea examenelor naționale, ar rezolva multe dintre problemele cu care se confruntă acum învățământul. UnivTest nu a fost folosit (încă) la un astfel de nivel, dar deosebirea între concursurile şcolare la nivel regional şi examenele naționale, nu poate fi prea mare şi, dacă ar fi, ar consta numai în proceduri de implementare. Avantajele principale pe care le-ar aduce această implementare ar fi confortul, siguranța şi economiile financiare. Confort fiindcă examenele s-ar putea susține după un program relaxat, centralizarea rezultatelor la nivel național ar putea dura numai câteva minute şi rezultatele s-ar putea publica imediat după încheierea fiecărei etape, s-ar elimina aglomerările de elevi, părinți, cadre didactice şi alți susținători la centrele de examinare etc. Siguranță fiindcă posibilitatea copierii, a inspirării din alte surse (chiar folosind aparatura GSM), a însuşirii şi difuzării subiectelor de examen înaintea deschiderii oficiale a acestora este mult redusă, poate chiar eliminată. De ce? Toate din acelaşi motiv - elevii ar rezolva clone ale unui test sursă, teste care diferă între ele ca formă şi/sau ca valori numerice şi este imposibil de prevăzut că o anumită clonă va ajunge să fie rezolvată de un anumit elev, atunci când împărțirea acestora s-ar efectua prin tragere la sorți, ca în cazul extragerii biletelor de examen în învățământul universitar. Chiar în

Pentru manualul de utilizare UnivTest Generator Pro, scrie aici:

antonio.tomoniu@prietenii-tai.ro

cazul folosirii căştilor telefoanelor mobile, dacă în timpul examinărilor susținute după metodele actuale, persoana aflată în exterior deține deja subiectele de examen şi nu face altceva decât să-i "şoptească" celui din interior rezolvările, în cazul de față persoana din interior ar trebui întâi să-i comunice persoanei din exterior conținutul testului, ceea ce ar fi deosebit de dificil, fiindcă vorbind, sau manevrând telefonul pentru scrierea mesajelor sau fotografiere, ar fi imediat depistat de supraveghetori. Economii financiare fiindcă deplasările cadrelor din minister către centrele de examinare ar putea deveni inutile, fiindcă toată aparatura de supraveghere (camere de luat vederi, de exemplu) nu-şi mai are rostul într-o astfel de conjunctură, fiindcă nevoia de personal pentru supraveghere s-ar putea reduce la strictul necesar, fiindcă nevoia de personal didactic pentru corectarea testelor s-ar putea diminua, sau chiar s-ar putea elimina, dacă se convine pentru susținerea examenelor pe calculator şi folosirea testelor grilă, caz în care corectarea şi notarea se fac automat de aplicațiile UnivTest etc.

02. PACHETUL UNIVTEST

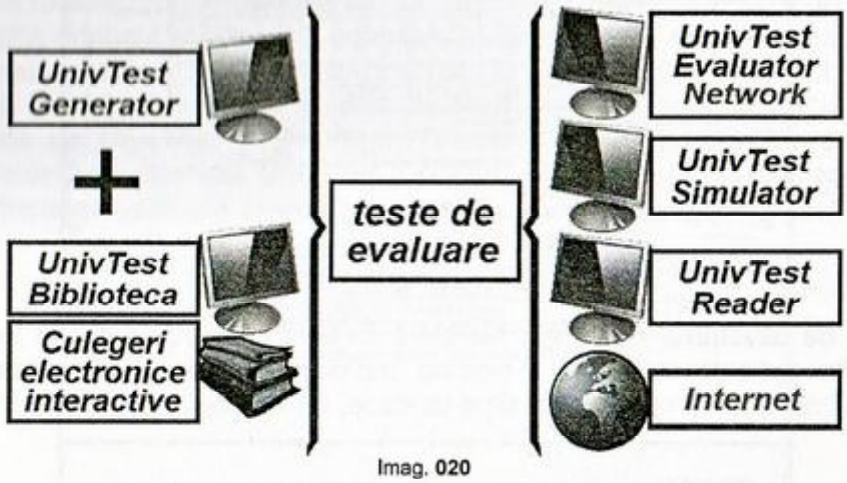

Imag. 020

Pachetul UnivTest reprezintă soluția completă pentru proiectarea şi utilizarea testelor de evaluare.

1. Pentru proiectarea testelor de evaluare sunt necesare:

- aplicația UnivTest Generator;
- culegerile electronice interactive - baze de date necesare pentru culegerea testelor, având ca aplicație suport componenta UnivTest Biblioteca.

2. Pentru utilizarea (valorificarea) testelor de evaluare sunt destinate:

- aplicația UnivTest Evaluator;
- aplicațiile specializate UnivTest Simulator;
- aplicația UnivTest Reader Analist;
- aplicația UnivTest Reader Home.

Culegerile electronice interactive UnivTest - sunt aplicații de sine-stătătoare, compatibile UnivTest, care se pot procura şi instala individual. Fiind instalate, sunt automat asimilate în MENU-urile aplicațiilor de bază UnivTest. Culegerile electronice interactive de probleme pentru diverse discipline: matematică, limba română, fizică, economie, chimie etc. sunt realizate de cadre didactice cu experiență în domeniu şi pot fi utilizate ca baze de date logice pentru alcătuirea testelor (prin UnivTest Generator), pentru susținerea testărilor în mod individual sau în rețea (prin UnivTest Evaluator) sau pentru exersarea rezolvării problemelor şi autoevaluare (prin UnivTest Simulator). În cazurile în care nu se doreşte decât utilizarea conform metodologiei clasice, pentru vizualizare şi culegere manuală, pentru exersarea rezolvărilor etc., utilizatorul are la

Mai multe despre UnivTest Generator Pro:

http://prieteniitai2012.blogspot.ro/

APELĂM LA COLABORATORII NOŞTRI, SĂ NE FACĂ O DONAȚIE CÂT DE MICĂ PENTRU A FI PUBLICAȚI ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» sau în alte publicații ale Asociației «Semănătorul Tismana»!

Cerem sprijinul tuturor - cititori, autori, colaboratori - pentru ca site-urile şi apariția revistei «Sămănătorul» să continue! Ele nu pot apare fără sponsori! Fiți solidari pentru a-i susține prin cotizație pe studenții şi pensionarii singuri sau cu pensie mică, ca să-şi publice şi ei scrierile gratuit la editura online pe bloguri sau site-urile Google !

DORIM IAR UNITATE, SOLIDARITATE, COEZIUNE, FRATERNITATE!
VREM O ROMÂNIE NORMALĂ, NAȚIONALĂ ŞI NU UNA A FIECĂRUIA!

Membrii cotizanți de până acum vor primi gratuit legitimația şi un DVD cu următorul conținut:

- **TOATE revistele apărute din mai 2011 şi până în prezent (15 rev.);**
- **Un documentar, un film artistic, filme HD**
- **200 de diaporame Power Point**

DVD-ul se trimite şi celor care sposorizează cu 20 lei Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Dacă n-aveti disponibili bani acum, descărcați **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul":

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă Literară Lunară

Anul III. Nr. 7 - iulie 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

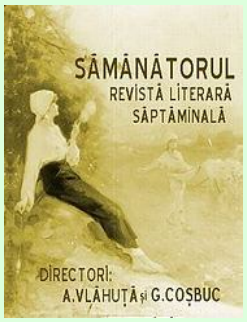

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii iulie 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Editorial - Sincronismul cel de toate zilele
4 Al. Melian - Interviu cu mine însumi
7 Elena Toma - Cartea fiinţei iertate
10 Stoian Adrian Ştefan - Fraţii diavolului
13 Lansări de carte Editura Semănătorul
14 Ed. Semănătorul, lansare la Bucureşti
15 Ion C. Gociu - Călător în altă lume (3)
18 George Anca - Între nepot şi femur
21 Iuliu-M. Morariu - Sceptrul din Iuda
23 Ionuţ Hens - Psalmul 110,10
26 Silviu Jimborean - Valoarea morală a activismului
29 Gardienii presei "CAZONE" de la AFCN
32 George Ene - Propuneri
34 Poezii Ion Untaru, A. Păpăruz
36 Neamuri ţigăneşti
38 Tipărirea cărţilor prin Editura Semănătorul

(40) Conturile Asociatiei "Semanatorul Tismana"
(2) Redacţia revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

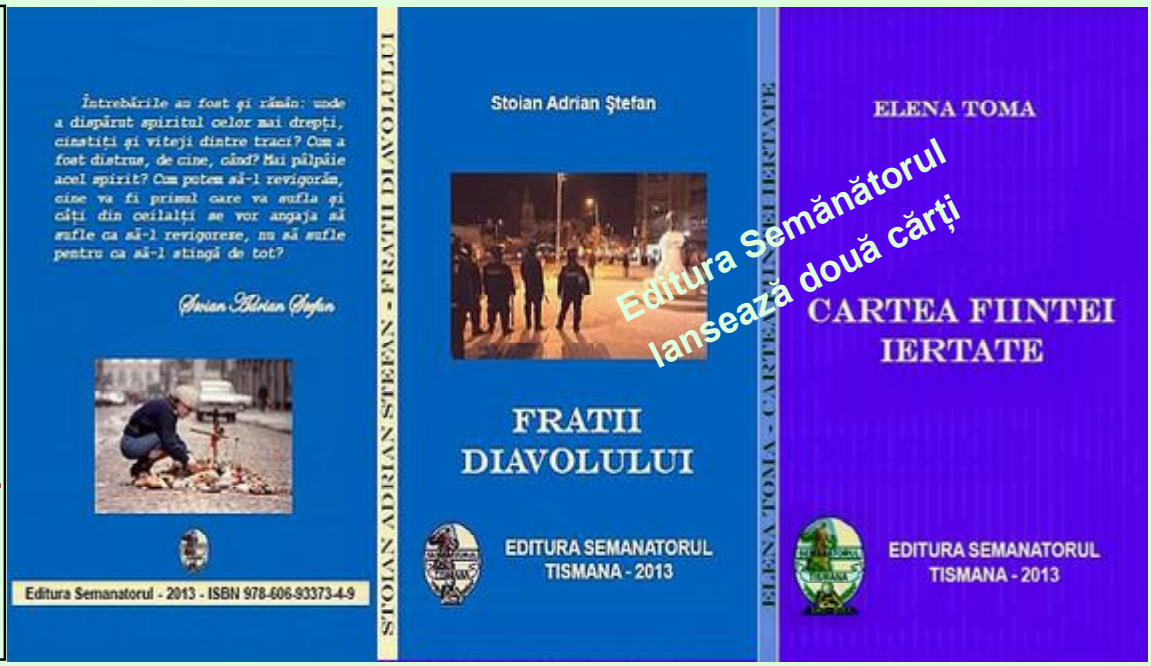

www.tomoniu.ro

Sincronismul cel de toate zilele !

NE LIPSEŞTE ATITUDINEA, RESPECTUL PENTRU ALTUL ŞI PRIORITATEA REVENDICĂRILOR CULTURALE ALE POPORULUI

Nu ne vom schimba politica publicistică şi editorială în ciuda provocărilor prin care capitalismul sălbatic de azi a reuşit să schimbe fundamental viața noastră postdecembristă. Nu mai există atitudine, nu mai există respect pentru intelectuali, nici pentru bătrânii noştri, cu atât mai puțin pentru omul de rând sufocat de grija zilei de mâine.

Publicăm articole originale şi inedite, tipărim cărți venite din suferința poporului şi dragostea lui pentru cultură pentru că sincronismul susținut de Eugen Lovinescu, potrivit căruia, în epoca modernă, cultura - inclusiv instituțiile - unui popor se dezvoltă, prin imitație şi adaptare, în strânsă interdependență cu celelalte culturi, nu mai face doi bani. Sincronismul astăzi a devenit snobism, atitudinea contra lui este inexistentă iar respectul pentru semenul tău a dispărut.

Sincronismul de astăzi este unul impus din afară prin miriada de ONG-uri, create tocmai acestui scop şi susținute de magnați precum Soros sau prin programele de "însuşire a acquisului comunitar", un ansamblu de măsuri convenite de noi cu Uniunea Europeană, care are ca scop stabilirea unei "consultanțe speciale" pentru adoparea regulilor şi legilor după care se administrează Uniunea Europeană. Ce fel de consultanță este aceea prin care avem drepturi mai puține şi obligații mai multe şi care mai de care aberante prin care ne "reglementează" normele juridice, activitatea instituțiilor, acțiunile şi politicile noastre prin cozi de topor puse în fruntea țării ca în vremea fanarioților?

Termenul "acquis", provenind din franceză, ar trebui să însemne "ceea ce s-a dobândit". Ține

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

seamă “Uniunea Europeană” de experiența dobândită de popoarele Europei sau sub această sintagmă se ascund nişte monstri care ne “reglementează” organizarea socială după propriile interese culturale, economice şi strategice? Acquis-ul românesc nu mai contează? Eugen Ionescu, Traian Vuia, Constantin Brâncuşi, Henri Coandă şi mulți alți români care au schimbat viziunea întregii Europe în domeniul lor, dacă nu şi mapamondul, nu mai contează pentru acest mamut numit Uniunea Europeană? Mai contează România pentru acest mastodont greoi care pierzându-şi din credibilitate naşte revolte prin “Europa vitezei a doua” cum cu aroganță ne categorisesc politicienii de mâna a şaptea din Parlamentul European?

In ciuda clamatei “unității în diversitate” a UE unde există peste douăzeci de limbi oficiale, vedem că limba engleză este leul lui Orwell mai egal decât toate celelalte animale chiar a doua zi de la înființarea “comunității” Fermei Animalelor. Toate instituțiile principale de stat şi ONG-urile finanțatoare de programe ale societății civile primesc “acquisul comunitar” doar în engleză, documentele fiind traduse de “angajați pe criterii politice” care nu cunosc bine nici limba română, darămite pe cea engleză!

Că să vă dați seama de dezastrul acestui fapt, vă relatez un moment trăit la o cabană pe Valea Tismenii, alături de staful PD-ului din anii primelor “alegeri libere”. Bine încintați de vinul mânăstiresc şi cu limba dezlegată, Petre Roman, Adrian Severin, Radu Berceanu, alți “dipotați” şi “cantindați” senatori, la o țigară aprinsă la focul de tabără de pe marginea Dornei, erau dispuşi a răspunde orice-i întrebam: “- Intrăm domnule şi noi în UE?” Ehei! Ăsta era pe-atunci un bun motiv de propagandă, până şi văcarul satului dorea UE pe pâine! “- Domnule, zice Berceanu, din partea noastră urgentăm totul: trecem prin parlament legile cerute direct în engleză”... Sare în ajutor şi limbutul de Adrian Severin: “- Ce să mai pierdem vremea cu tradusu’? Ştiu ei mai bine decât noi ce trebuie să facem!”

Exact! Vedem pe pielea noastră cât de bine au ştiut să ajungem de trei ori mai săraci decât atunci! Vedem bine cum clasa politică a pus curul pe “fondurile UE” şi din 100 de lei promişi ajung doar 3 lei la asociațiile şi fundațiile înființate pentru a “emancipa poporul” sau pentru a sprijini “cultura scrisă” cum e cazul revistei noastre. Aşa de bine s-a “implementat” acquis-ul, că primăriile de prin provincie nici măcar n-au auzit de legea privind susținerea si promovarea culturii scrise nr. 186/2003 si ale Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități non-profit de interes general. Mai mult, “aleşii” Consiliilor Locale decid singuri în numele comunității fără nici măcar să le pese de cadrul normativ care a fost creat în România, favorabil participării organizaților non-guvernamentale in procesul legislativ, care obliga administrația publică să implice societatea civila in identificarea variantelor de acțiune publică conform H.G 50/2005, H.G 750/2005, H.G 775/2005, etc., adică fiecare propunere de politici publice nu ar putea fi înaintată mai departe decât dacă ar „conține o evidență a consultărilor, precum şi a rezultatelor acestora“ cu organizațiile neguvernamentale şi alte organisme legal constituite.

Şi dacă în primării prioritatea revendicărilor culturale ale poporului este o vorbă în vânt, unde să te adresezi ca să scoți tipărit revista “Sămănătorul”? La AFCN ! Ați auzit de ea? Ei fac totul ca să n-auzim sau să ne fie lehamite a mai depune proiecte culturale acolo!

(continuare în pag. 29)

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect “Revista Sămănătorul” este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online “Semănătorul”. Revista “Sămănătorul” va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă în format Flash**

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecția FLASH a revistei**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor şi colaboratorilor.

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

INTERVIU CU MINE INSUMI

Argument : ***Dialogul cu sine nu este, în mod obligatoriu, un monolog, aşa după cum dialogul surzilor este întotdeuna o defilare de monologuri. Despre cei care vorbesc singuri şi cu voce tare se spune că sunt nebuni. Îmi asum riscul etichetării nu doar fiindcă ştiu că nu sunt ne-bun, ci în primul rând pentru că, - stând de vorbă cu mine însumi – nădăjduiesc să mă aflu în dialog dăruitor cu ceilalți...***

Autorul

Continuare din numerele trecute

EF - Aşa o fi, dacă zici tu...Totuşi să ne întoarcem de unde am tot vagabondat cu digresiunile tale interminabile: **Cine eşti şi de unde vii ?**

EM - Mai întâi aş vrea să-ți atrag atenția că digresiunea va rămâne şi în continuare, - poate spre disperarea ta – forma predilectă de mişcare pe patinoarul vieții.

Prima ta întrebare poate părea simplă şi poate avea un răspuns pe măsură. Sunt fiul învățătorilor Vasile şi Alexandrina Melian, născut la 27 februarie 1939, la ora 2 dimineața,în comuna Luizi-Călugara județul Bacău.

EF - Nu înțeleg de ce *poate părea*. Este o întrebare cât se poate de uzuală care cere un răspuns scurt, exact, ca în orice document de identitate.

EM - Te înşeli şi de astă dată...Tu nu mi-ai cerut numele şi prenumele, data şi locul naşterii, nu te-ai inscris în acea mentalitate modernă care a ajuns să identifice ființele umane prin codificare numerică: „deținutul 242", „candidatul 105", „pacientul 23" samd.

Tu m-ai întrebat cine sunt şi de unde vin. Or prin răspunsul dat, n-am răspuns la întrebare, ci am oferit un fel de cod, echivalent în esență cu orice cod de marfă.

EF - Si ce e rău în asta ? Trăim într-o epocă a informatizării. Performanțele cunoaşterii, vizează şi compplexitatea comunicării, stăpânirea spațiului şi timpului, reproducerea inteligenței umane. Bio-ingineria, în stara să procreeze şi să perfecționeze ființa, nu sunt străine de tehnica codificării. S-ar putea spune chiar că ordinatorul, cu performanțele lui mereu auto-depăşite, tentează atotputernicia divină.

EM - Nu tenetează, ci atentează. Dumnezeu, - chiar şi pentru cei care-l contestă ori îl ignoră, chiar şi pentru cei care-l identifică in chip diferit decât creştinii – a generat nu numai credință, ci şi apostazie, nu numai căutare (uneori disperată), ci şi găsire (totdeuna parțială).

Progresele omului, oricaât de spectaculoase şi performante, nu vor putea detrona şi substitui divinitatea. Aşa cum nu vor putea detrona şi substitui inteligența şi afectivitatea umană.

EF - Dar străduințele tehnologice nu vizează nici detronarea lui Dumnezeu sau a inteligenței umane, nici substituirea lor. Ele îşi propun să amelioreze condiția omului în univers, s-o înfrumusețeze perpetuu şi s-o fortifice.

EM – Aşa este, numai că orice cucerire a omului se dovedeşte în acelaşi timp şi o înfrângere. Progresele spectaculoase din fizică, chimie, biologie ori matematică au generat nu numai ce spui tu, ci şi contrariul lor. Orice izbândă constructivă a lui îşi generează

antipodul ei demolator.

Singurul factor de echilibru şi salvare pare e a fi doar Dumnezeu, dar numai dacă făptuirea sa, - omul – cu inteligența şi afectivitatea lui, unice şi irepetabile, aşa cum îi sunt amprentele, neutralizează componenta diabolică din sine pentru a o cultiva doar pe cea divină.

Incât, codificarea de care ți-am vorbit, - eficace şi performantă în privința obiectelor – este, atunci când se aplică omului, alienantă şi auto-destructivă.

EF - Nu-i deloc obligatoriu să fie aşa. Mătăluță păcătuieşti prin ceea ce-mi reproşai mie mai adineaori: generalizarea falsificatoare.

Mai întâi că, într-un anume fel, - filosofic vorbind - şi omul este un obiect clasificabil şi numerotabil. In al doila rând, codificarea nu duce în mod necesar la alienare şi auto-distrugere. Dimpotrivă, poate genera prin cunoaştere superioră propensiunea spre armonizare şi auto-edificare.

EM - Dar ştii că mă surprinzi ?! Nu m-aşteptam ca dimensiunea feminină a propriului eu să fie atât de subtil analitică.

EF - Nu mă miră maliția care chicoteşte în răspunsul tău. Puseurile misogine fac parte, măcar din când în când, din „frisoanele" tale existențiale.

EM - Uite, ca să-ți dovedesc că nu contest o anumită sacralitate a femininului, deci nu sunt chiar misogin, sunt gata să recunosc ca în bună măsură ai dreptate. Ceea ce eu voiam să sugerez de fapt, este că întrebările cine eşti şi de unde vii rămân suspendate în gol când răspunsurile se rezumă, - aşa cum se întâmplă cel mi adesea - la expresia formal-birocratică.

Stim noi cu certitudine cine suntem, de unde venim şi încotro mergem ?

EF - Cu certitudine nu, dar cu aproximație da. Iar interesul meu de „reporter" este să te întreb, să te sâcâi, să te provoc pentru a te detrmina să-mi răspunzi nu formal-birocratic, ci substanțial-expresiv.

EM - Desi mă cam agasează că, pornind de la recunoaşterea mea de mai înainte, începi să devii ofensivă şi superioară, ca orice femeie gata să seducă...

EF - Ei lasă că nu te agasează chiar aşa....Decât daca a agasa este folosit cu sensul de a ațâța....eventual chiar printr-un decupaj al prefixului cu care a fost nuntit substantivul...

EM - Dincolo de sugestia cam frivolă pe care o strecori, văd că tu mă cunoşti mai bine decât mă cunosc eu.

EF - Stimabile, e grav dacă până la vârsta la care ai ajuns n-ai descoperit că spiritul feminin are antene mai sensibile, camere interioare de luat vederi mai performante şi, în acelaşi timp, un spațiu propriu de taină mai puțin penetrabil.

EM - Stii ce, deşi sunt sensibil la inițiativa femininului, cu virtualitățile ei de farmec şi seducție, dacă o continuăm pe această cale, interviul tău riscă să se rătăcească.

EF - El se poate rătăci oricum de vreme ce busola pe care ți-ai propus s-o foloseşti, va rămâne doar digresiunea. Aşa încât, hai să ne întoarcem la întrebare. Te-ai născut la...

EM - Te înşeli iarăşi...Nu m-am născut

EF - O iei din nou peste haturi ?! Cum adică nu te-ai născut ?

EM - Foarte simplu: am fost născut. Dacă n-ai uitat cu totul ce-ai învățat pe băncile facultății de filologie, ba chiar mai înainte de a deveni student, forma reflexivă a verbului indică o relație bine statuată: subiectul făptuitor este în acelaşi timp şi obiectul făptuirii. Limba română ara o foarte ciudată manieră de a exprima unul din cele doua momente fundamentale ale destinului uman: venirea pe lume. E ca şi cum naşterea ar fi un act deliberat de voință a celui procreat. Binomul care stă la temelia vieții şi-i determină geneza,- *mama-tata* – pare a fi eliminat din ecuație.

EF - Bine zis pare. Pentru că, n-ar trebui să uiți, limba noastră are şi expresia verbală *a fi*

adus pe lume, **iar mamele spun *am născut.***

EM - Este adevărat,dar frecvența utilizării celor două forme este net în favoarea verbului reflexiv. Pentru a nu mai insista şi asupra faptului că o mamă spune *am născut* aproape totdeuna cu referire la actul propriu-zis, circumstantializat cronologic si identificator („Am nascut joi la ora 3" sau „Am nascut o fetita".

EF - Bine, şi ce concluzie trebuie trasă de aici ?

EM - Nu ştiu... Ceea ce ştiu este că am fost adus pe lume şi nu am venit eu din proprie inițiativă.

EF - Deci vrei să insinuezi că tu nu ai nici o vină pentru păcatele făcute şi nici un merit pentru făptuirile frumoase.

EM – Unei astfel de interpretări conclusive ți-am mai răspuns odată. Purtăm totdeuna vina păcatelor noastre şi meritul făptuirilor frumoase. Numai că *vina* şi *meritul* sunt copiii unor părinți şi fructele unor plante prost sau bine grădinărite. Poate că una din sursele misterioase ala rătăcirilor existențiale se află tocmai în această de-neantificare a ființei, dincolo de voința sa, dincolo de posibilitatea, de „dreptul" de a spune DA sau NU venirii pe lume. Este primul, singurul şi cel mai important moment al vieții în care eul este lipsit de funcția lui fundamentală, aceea de a decide asupra lui însuşi.

EF – Din această perspectivă, ori ce ai spune, procreația, dacă nu este o „încălcare a drepturilor omului", - ca să glumim puțin – rămâne totuşi un act de gravă răspundere.

EM – De gravă răspundere pentru părinți şi de împovărătoare smulgere din neființă pentru copii.

EF - Este surprinzătoare, chiar şi pentru mine, această viziune sumbră asupra perpetuării speței umane.

EM – Nu ştiu dacă e sumbră, e pur şi simplu lucidă. Si, bineînțeles, tristă. Sunt mai aproape de opțiunea dacilor care se bucurau cu precădere de perspectiva morții decât de hazardul naşterii.

Alexandru MELIAN

Imagini din Luizi-Calugara -Bacău,
locul naşterii d-lui Alexandru Melian

ELENA TOMA - (n. 1963, Dumeşti, Jud. Iaşi)
prozator, eseistică (de factură religioasă).

Cartea ființei iertate

(Fenomenul religios şi interesele tribale)

Cartea ființei iertate/ Elena Toma/ – Tismana: Semănătorul, 2013, ISBN 978-606-93373-1-8.

Motto:

''M-am eliberat de falşii părinți
Cununându-mă cu un arbore
Ce m-a îmbrăcat în tăcerea ce nu acuză,
Credincios crezului meu am devenit FIUL SOARELUI
Şi mi-am înălțat lumina către cer".

PREFAȚA AUTOAREI

Lucrarea de față nu este un argument ştiințific sau documentarist, în paginile scrise de mine încerc să clarific originile istorice ale religiei şi cauzele sau interesele comunităților sociale care au generat-o o dintr-o perspectivă particulară, uneori pur imaginativă, lipsită de argumente ştiințifice. Din copilărie suntem educați de către părinți în numele tradițiilor religioase moştenite din strămoşi. La şcoala civică învățăm că există mai multe religii. Atunci noi, cei îndrăgostiți de DUMNEZEU dar nu fanatici, ne interogăm nedumeriți:

ALFA: - De ce există mai multe religii?

OMEGA: - Prin urmare există mai mulți „dumnezei"?

RASPUNS: _Nu pot fi mai mulți dumnezei ci diverse percepții istorice ale dumnezeirii de către diversele civilizații omeneşti.

Ideea de dumnezeire la oameni este apropiată de moştenirile istorice ce-au generat cultul religios al popoarelor păstorite. De aceea ca urmaşi plângem pentru suferințile îndurate de strămoşi şi ne divinizăm eroii istoriei naționale. Personal l-am admirat pe Ştefan cel Mare când a îngenuncheat în fața regelui Vladislav al Poloniei pentru a scuti țara de suferințe şi l-am divinizat pe martirul voievod Mihai Viteazul ce a deschis calea pentru întregirea neamului român. Biserica română i-a recunoscut meritele de mare ctitor de lăcaşuri de cult monahal lui Ştefan voievod şi l-a trecut în rândul sfinților iar capul martirului voievod Mihai Viteazul l-a conservat în lăcaş sfânt pentru a deveni ghidul urmaşilor ce urmau să-i împlinească visul. Aşa s-au născut şi zeii în alte timpuri la alte popoare, zei după chipurile şi faptele de laudă ale strămoşilor cărora urmaşii lor le-au fost recunoscători.

Cu alte cuvinte religia trebuie să slujească intereselor naționale şi culturale ale poporului respectiv, altfel nu poate fi legitimă față de credincioşi. Ca beneficiari nu trebuie să spunem sfinți gândindu-ne neapărat la crucificați ci şi la oamenii ce-au contribuit şi contribuie la realizarea binelui pentru toți. Într-adevăr crucificații au arătat că îmbrăcându-se în arborele crucii şi smerindu-se față de legile natural-demiurgice pot birui moartea, crucificații au evanghelizat moartea şi fac miracole cu moartea supusă ce însănătoşeşte viii. Există nemuritori ce au făcut şi fac bine viilor fără să fie nominalizați sfinți, aceştia au biruit moartea cu faptele lor bune : oameni de ştiință, luptători pentru dreptate, în genere oameni buni ce-au ajutat şi ajută la îmbunătățirea vieții oamenilor în toate aspectele existențiale: cultură, sănătate, egalitate socială. De exemplu din arborele sfinților fac parte savanții Pasteur ce au descoperit vaccinul şi alții ce asemenea lor sunt indispensabili.

Cap.1. PRIMELE CONFLICTE RELIGIOASE

Legenda genezei fiilor lui Adam şi Eva îşi are originea în tradițiile şi practicile magice de la sfârşitul epocii matriarhale şi începutul epocii patriarhale. Scrierile religioase ce prefațează Biblia sunt inspirate din izvoarele scrise sau istorisite ale triburilor războinice din zona mării Moarte. Aceste scrieri transmise ca mesaj inițiatic au stat la baza fondării religiilor din epocile patriarhale. Magul tribal aspiră să preia conducerea tribului încercând să-l reprezinte pe tatăl ancestral. Eva strămoaşa s-a trezit prima la invocațiile magului ce i-a oferit mărul său A. D. N. pentru deschiderea ochilor. Sfatul tribal alcătuit din războinici neagă autoritatea magului şi îşi asuma decizia de veto interzicând lui Adam şi Eva (strămoşi ce se odihneau în paradisul spiritelor adormite):„Din toți pomii să mâncați, numai din

acesta să nu mâncați". Magul ce aspirase la autoritatea de a conduce însuşi tribul blestemă pe urmaşii lui Adam. În consecință sfatul tribal condamnă magul (numit şarpe edenic prin natura funcției ce a avut-o) ce aspirase la autoritatea strămoşului Adam la strivirea capului său blasfemiator de către strămoaşa Eva. Drept urmare fiii lui Adam şi Eva pe lângă conducerea tribului îşi asumă şi rolul de preoți, slujesc ritualul de pomenire a morților şi fac sacrificii pentru zei. Fetele erau crescute şi educate în spiritul practicilor magice, ele o slujeau pe strămoaşa Eva, fiind condamnate prin natura lor biologică să nască în dureri pe fiii bărbatului. Adam, tatăl ancestral îşi recunoştea urmaşii numai prin strămoaşa gratulată „mamă a tuturor celor vii".

Practicile religioase tribale cereau recunoaşterea fiilor de către strămoşi. Bărbatul nu era considerat capul familiei ci reprezenta şarpele, adică totemul reproducător ce-l slujea pe tatăl ancestral. Bărbatul îşi închina fiii tatălui ancestral ce redevenea tatăl celor vii. Magul a blestemat fiii lui Adam prin care Adam trezitul a fost ispitit să coboare in iad, adică să se încarneze şi să intervină în luptele dintre aspiranții la şefia tribului. Istoria primelor conflicte religioase a fost preluată de scrierile tuturor religiilor, părinții religiilor făcând-o cunoscută credincioşilor drept pildă a neascultării.

Invocațiile magice resuscitează informația adormită pentru a prelua controlul conştiinței. Subconştientul (înger veghetor) creează un zid între partea inconştientă (defulările morților ce revendică lumina) şi partea conştientă ce afirmă lumina de drept. Cheia luminii o are numai conştiința. Magul are cheia tenebrelor, a superstițiilor ce-l înspăimântă pe om. Magul cel rău îşi biciuieşte victima şi-i culege sângele în pocal zicându-şi în nemernicia sa :„Cu adevărat m-a răsplătit legiuitorul cu sângele jertfelnic al sclavului iertător". Sângele victimei este ales pentru spălarea păcatelor celor ce l-au schingiuit.

Practicile magice dezvoltă sindromul schizofreniei populare ce caută în permanență miei şi țapi ispăşitori pentru spălarea păcatelor celor vii şi morți. Veghea stopează atacurile vrăjitorilor. Trebuie să ne rugăm pentru afirmarea suflării Demiurgului Sfânt în creație. Sfinții adevărați anihilează puterile vrăjitorilor şi afirmă atotputernicia lui Dumnezeu. Magii nu pot influența deciziile lui Dumnezeu, deciziile sale sunt morale şi naturale.

Cap.2. ZEUL COMUNITAR ŞI SACRIFICIUL RITUALIC

Credincioşii îşi glorifică zeul comunitar ce devine lege divină pentru acea comunitate. Zeul recunoscut apără interesele comune ale credincioşilor. Interesele individuale sunt cauzele disputelor religioase. Credincioşii sunt consumatori şi producători de magie. Aşadar Dumnezeu nu este recunoscut ca ideal moral obiectiv ce triază, însufleţeşte şi transformă substanța genetică în ființă umană. Adam şi Eva au fost chemați din Eden (paradisul spiritelor adormite) la nunta bărbatului cu femeia. Fiii bărbatului şi femeii sunt obligați să asculte de zeul comunitar căruia trebuiau să-i aducă sacrificii.

Zeul este crud şi pofteşte jertfă sângeroasă, el reprezintă în fapt dorințele comunității ce întâi îl favorizează pe Abel ce-i închină jertfe animale, apoi îi cere lui Cain să-l sacrifice pe Abel. Zeul comunitar îl însemnează cu pecetea protectoare a morților pe Cain care i-a închinat sângele lui Abel. Biblia este scrierea consacrată a tuturor triburilor originare din Adam.

În Vechiul Testament Dumnezeu este celebrat ca divinitate subiectivă ce-şi ajută adepții şi îşi pedepseşte inamicii. Zeul poate fi bun sau rău in funcție de interesele celui ce îl invocă în scop de vendetă sau pentru a i se împlini dorințe paşnice. Jertfa este santificată prin acceptarea ei de către zeul comunitar ce-şi grațiază adepții şi le împlineşte dorințele.

Identificarea lui Dumnezeu cu eroul comunitar ce se sacrifică pentru binele comunitar a devenit cu timpul aspirația celor mulți.

Cap.3. IISUS HRISTOS ŞI POPORUL EVREU

Evreii au negat mesajul mântuitor a lui Iisus ce acceptase să fie sacrificat pentru a deveni Salvatorul iertător. Hristos ce le spunea „Eu sunt în Tatăl şi Tatăl în mine" nu era considerat alesul comunitar predestinat a deveni Mesia poporului evreu ci un fiu ilegitim ce va fi crucificat ca un tâlhar. Iisus a fost contestat de către reprezentanții bisericii evreieşti din acele timpuri istorice că ar fi fiul dumnezeului lor Iehova, divinitate ce le promisese ocrotire şi puterea Sabiei ca scaun de domnie perpetuă. De-a lungul timpurilor lojile masonice creştine au perpetuat legenda regelui David ocultat ca strămoş a lui Iisus ce le-ar fi dat dreptul de stăpânire asupra teritoriilor israelite.

Iisus Hristos ce spunea :„Eu sunt calea şi adevărul'' se considera fiul Dumnezeirii ce însufleţeşte prin suflarea sa sfânta creația iar celor ce-l linguşeau zicându-i:„Osana, fiul lui David !", le

răspundea:„ Voi ziceți !...”. Concepția religioasă a lui Hristos se apropia de a vechilor prooroci: Elisei, Ieremia, Ilie. De altfel dreptul de a te numi fiul Adevăratei Dumnezeiri Sfinte ce însuflețeşte nu poate fi contestat nici unei ființe umane, nici măcar plantelor sau animalelor. Biserica creştină pentru a-şi legitima dreptul material de proprietate asupra lăcaşurilor sfinte din patria de origine a lui Iisus Hristos, l-a mărturisit întotdeauna ca fiu al împăratului David.

Numai la nivelul unei comunități sociale adepții majoritari ai unei religii neagă în fața dumnezeului lor că minoritarii altor religii nu pot fi considerați membri comunitari legitimi. Evreii, influențați de conducătorul religios Caiafa erau contra urmaşilor lui David. Biserica prin farisei se considera singura putere rămasă să decidă destinul poporului evreu în fața suzeranității romane. Mesajul lui Iisus ce propovăduia mântuirea prin sacrificiu era de neacceptat pentru evreii ce-şi doreau un erou eliberator de sub ocupația romană. Concepția filozofica a lui Iisus ce propovăduia:„ Dați Cezarului ce-i al Cezarului şi urmați-mă” nu-şi avea locul în inima robilor evrei. La început poporul l-a urmat pe Iisus pentru minunile sale, apoi l-a părăsit pentru că nu lupta contra romanilor. Iisus lupta împotriva unui rău universal şi nu se făcea părtaşul vreunei puteri terestre vremelnice. Miracolul învierii din morți a lui Iisus a fost replica prin care Dumnezeu ca Ideal Moral Absolut a combătut divinitățile ca emanație a intereselor tribale.

Cap.4. BENEFICIARII

Iisus Hristos prin miracolul învierii din morți în chip angelic vindecător e considerat Mântuitorul creştinilor, cel ce salvează şi veghează. Iisus a devenit Acoperământul Sfânt al creştinilor. Creştinii prin consumarea împărtăşaniei îşi asumă un Iisus Hristos post-mortem, devenit Tatăl liturgic ce grațiază păcătoşii şi însănătoşeşte bolnavii. Creştinii sunt beneficiarii sacrificiului lui Hristos şi al sfinților ce-au acceptat sacrificiul pentru a mântui creația decăzută. Creştinii glorifică şi laudă suferințele lui Hristos şi ale sfinților martiri.

Lauda adusă lui Dumnezeu trebuie împlinită prin fapte bune şi virtuți creştine. Lăudătorul în genere laudă pentru a-i fi iertate păcatele şi pentru a i se împlini dorințele. Iisus Hristos a fost recunoscut Dumnezeul ce s-a sacrificat de bună voie prin fiul însuflețit pentru a arăta calea mântuirii pentru toți fiii şi fiicele oamenilor. Creştinii îl recunosc pe Iisus Hristos în dublă ipostază: orfan adoptat în calitate de martir nevinovat şi Tatăl Ceresc, Duh Sfânt şi Acoperământ Veghetor.

Cupele liturgice conțin fluid angelic vindecător. Moaştele sfinților, icoanele şi statuile sau alte obiecte de cult religios sunt impregnate cu fluidul rugător a celor vii. Împărtăşania poate fi considerată fluid iertător ce simbolizează sângele martirizat a lui Hristos şi al sfinților. Agheasma sfințită acumulează pocăința morților şi viilor în fața Dreptului Judecător, prunc sfințit în rugăciunile tuturor sfinților. Iisus Hristos a devenit Medic Ceresc Sfânt..

Imagini biserica Sfinții Apostoli din Dumeşti, jud. Iaşi

Citiți aici cuvântul editorului:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/07/cartea-fiintei-iertate-va-fi-lansata-la.html

Videoclip Editura Semănătotul şi o cronică de Florian Văideianu:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/07/o-noua-carte-la-editura-semanatorul.html

Volumul întreg se poate citi AICI:

http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Elena_Toma-Cartea_fiintei_iertate.pdf

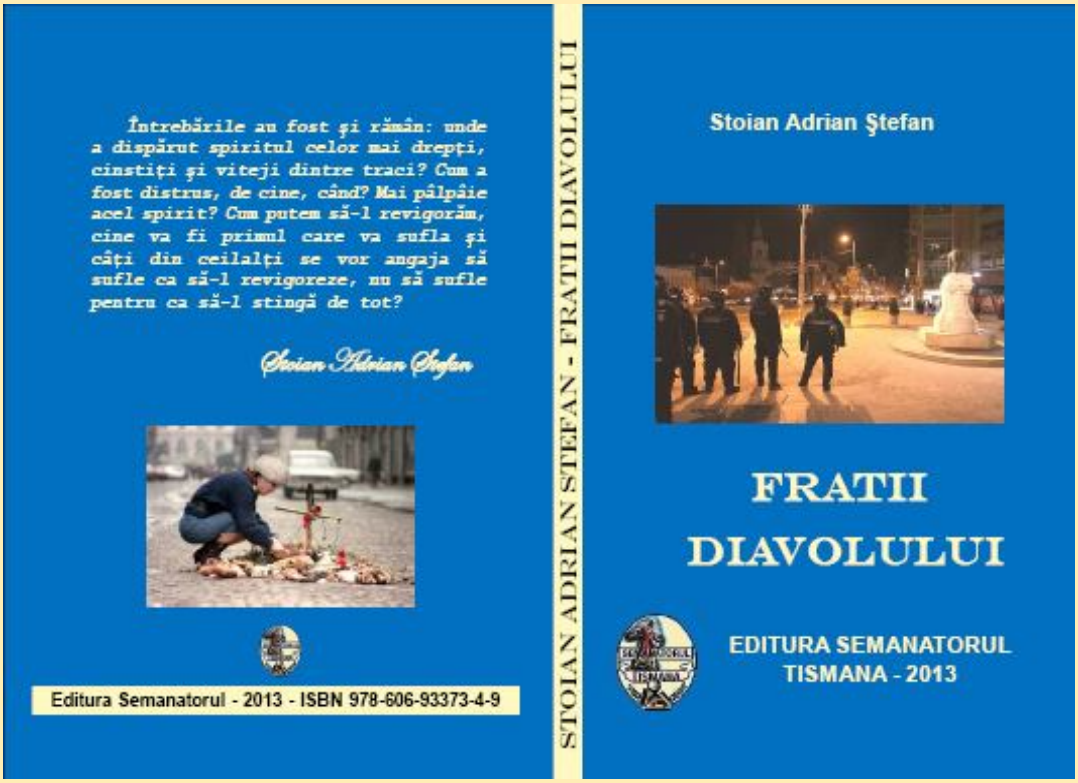

Prefața editorului

Iată încă o carte inedită din seria cărților tipărite la editura „Semănătorul” Tismana, după poeziile dr. Doru V. Fometescu, poezii de *„factură filosofică şi de inspirație fenomenologică”* şi după studiul Elenei Toma – *„Cartea ființei iertate”* - pe tema religiei, într-o altă manieră decât cea… religioasă: cea psihologică sau filosofică.

Ineditul cărții lui Adrian-Ştefan Stoian nu constă în abordarea unor concepții filosofice. De ştiin?a generală a lucrurilor, principiilor ?i cauzelor se ocupă academicienii şi – din nefericire – curtezanii literari, care folosind mijloace de creație literară se pun în slujba partizanatului politic şi economic.

Autorul face parte din generația postdecembristă care a cunoscut „binefacerile” capitalismului sălbatic instalat de comuniştii vopsiți şi oportuniştii de după ’89, care i-au spulberat toate visurile şi speranțele de a intra în viața activă după învățarea unei meserii.

„Datorita schimbării de regim nu am mai putut fi angajat din lipsă de experiență şi reduceri de personal la fabrică”, spune el cu amărăciune.

După apusul regimului comunist, o generație fără perspectiva unei vieți normale, cădea pradă reclamelor şacalilor capitalişti. Cei care aveau deja un loc de muncă, împrumuturile din bănci pentru locuință i-au făcut sclavi pe viață.

Aşa l-a primit capitalismul pe tânărul Adrian-Ştefan Stoian şi te-ai fi aşteptat că acesta să privească cu ură o astfel de orânduire. Ei bine, cu o luciditate extraordinară autorul îşi îndreaptă privirea „înapoi”, spre acei care au creat drama vieții lui şi spre regimul comunist care se plia pe „noua orientare politică”. Asta declarau în emisiunile postului național de televiziune generalii de armată care apărau de zilele Crăciunului din ’89 „revoluția română”.

Când s-a gândit să scrie această carte, autorul nu s-a gândit nici o clipă să devină un nostalgic al „iepocii ceauşiste” cum a ajuns din nefericire astăzi moda. Ar fi putut - dacă „regimul” nu şi-ar fi dat duhul - să fie astăzi un textilist, în cadrul Fabricii Apaca, cu garsonieră de 9/5 metri asigurată, cu înscriere sigură pe tabelul cu buteliile şi cu cartelă de pâine, făină şi zahăr dată ca supliment la salariu.

Ori, pentru autor nu contează „ce-ar fi fost” ci priveşte în profunzime: cine sunt vinovații pseudo-capitalismului de astăzi? De ce „cei de ieri, sunt cei de astăzi” ne având curajul să condamne comunismul decât de ochii lumii prin cozile lor de topor?

Cum s-a putut crea acel „monstru, pe numele său, COMUNISMUL”, cum spune autorul? Ai putea crede că Adrian-Ştefan se repede cu vehemență, virulență, violen?ă, înfocare, înjurături şi sabie scoasă contra „monstrului”. Ehei! Asta o face însuşi monstrul! Câte „opere literare” sau articole zilnice nu vedeți scrise de însăşi tovarăşii de altădată? Câți strigă astăzi „hoțul” fiind ei înşişi cei mai mari hoți?

De o finețe extraordinară şi cu un umor ce rar îl găseşti în literatura „cazonă” de azi, Adrian-Ştefan Stoian pune pe hâtie, fapte de viață comunistă, proverbe, atitudini şi evenimente, atât din „iepocă” cât şi din timpurile vitejilor „geto-daci”, traci, huni. Dar şi din întâmplările cu draci şi sfinți, ba chiar şi cu Dumnezeu Tatăl şi Fiul.

Nu mai vorbim de muritori: Tudor Vladimirescu, Horia, Cloşca şi Crişan, Mihai Viteazul sau fauna mondială comunistă Stalin, Beria, Hrusciov, Gorbaciov, Ana Paucker, listă tip „CAP" cum scrie autorul.

Ineditul cărții constă în faptul că o întâmplare cu oricare din aceste personaje, poate reală, poate nu, este o parodie ne mai întâlnită în literatura „cazonă": reproducerea într-o manieră grotescă ale gesturilor, mi?cărilor sau ac?iunilor personajelor amintite, nu le aparține de fapt, ele sunt reîncarnări ale unor contemporani care se zbenguie zi de zi prin mass-media şi printre noi, cu tot atâtea fațete câte are „monstrul, pe numele său, COMUNISMUL".

Nu-i deloc greu să recunoşti brațele fiarei: cârnii, tălpenii, rizestii, arnăuții sau busuiocii securişiti din preajma lui Tudor Vladimirescu sunt cât se poate de reali, contemporani cu noi, cum de altfel însuşi Tudor ne e contemporan, precum Hristos, Dumnezeu sau Lucifer.

Ca să nu uităm asta, autorul se adresează obsedant şi chiar dacă cineva superficial ar zice deranjant, e nevoie mereu a ne aminti că noi suntem *„Dragi tovarăşi şi prieteni, cetățeni ai Erei Post Comuniste"*

Acesta este laitmotivul folosit de autor ca un fel de strigăt mocnit de revoltă: oare nu vedeți *„Dragi tovarăşi şi prieteni, cetățeni ai Erei Post Comuniste"* că ceea ce este mai rău din evenimentele istorice ni se întâmplă şi acum?

Am exclus istoria din unele clase de şcoală pentru a risca să o repetăm? Se pare că monstrul comunismului mondial asta vrea!

Nicolae N. Tomoniu, director editura „Semănătorul"

Cuvânt înainte, (Privind înapoi)

Cine va citi această carte, dacă va fi publicată vreodată, ar putea crede într-o primă instanță că se preocupă cu vampirii sau vârcolacii gen Contele Dracula. Spre dezamăgirea acestora, nu veți da de asemenea caractere pentru că pe noi ne preocupă un alt gen de monstru, pe numele său, COMUNISMUL. De unde legătura?

Pentru că în sud-estul Europei şi mai cu seamă la noi în România există un proverb de când e lumea, ce spune: „Fă-te frate cu dracul până treci puntea".

Celor care declară sus şi tare că ce a fost în Comunism nu este treaba lor le spun doar atât: să nu ne mai judece pentru execuția lui Ceauşescu şi a Coanei Leana.

Deşi nu m-am documentat din cărți privind comunismul, experiența personală şi şcoala m-a inspirat din plin.

Recunosc că m-a dus puțin valul şi mi-am imaginat că armata sovietică ne-a rămas pe cap până în anul de grație 1989, decembrie, dar dacă secretul Mariei este posibil, atunci totul poate fi cu putință.

Poate că de aceea au murit Ceauşeştii. Or fi descoperit secretul Mariei.

PERSONAJE DE POMINĂ

Tovărăşele a-ntâia:

Maria Viasova Bâtlan
Olimpia Tutilă
Prilie, Mai, Iunie, fiicele Mariei Viasova
Ecaterina Lazăr (Elena Ceauşescu) Ecaterina pe Colentina

Tovarăşi de la solduri:

Vladimir Viasov
Iulian, Augustin şi Septimiu, cei trei fii ai lui Viasov
Dumitru Toma Bâtlan, cumnatul lui Viasov
Toderica, postaşul
Candid Dezideriu, profesor, soțul Olimpiei Tutilă,
Anton, scaunul dreptății şi miezul adevărului
Familia Tutilă, veri cu Olimpia: Ilie şi Ponor
Vulturul Dialectic şi diabetic Nicolae Ceauşescu

DRAGI CITITORI

Înainte de a intra concret în acțiune, cred că ar fi necesară o trimitere la celebrul scriitor I.L. Caragiale, drag nouă tuturor românilor, piatră de hotar în viață şi la Bacalaureat.

Nu este o comedie ci o mare profeție.şi anume: Comunismul sau puțul Nebunului.

COMUNISMUL SAU PUȚUL NEBUNULUI

A fost odată ca niciodată, într-o mare împărăție, la curtea împăratului un mare Bufon, care ajunsese să aibă o mare trecere. Şi dacă a văzut el acest lucru, a socotit că trebuie să se ocupe şi de treburile țării. Schimba oamenii după bunul lui plac, până când, făcând o vizită prin țară, ajunse în plină secetă în Câmpia Bărăganului. Că să scape oamenii de secetă a ordonat să sape oamenii o fântână. Degeaba au motivat aceştia că în locurile lor nu este apă în subsol pentru că bufonul a insistat până când sub amenințarea cu moartea s-a început fântâna. Au săpat oamenii mai mult noaptea decât ziua, din cauza secetei, arşiței până când au ajuns la celălalt capăt al pământului, unde era marea. Aceasta veni cu un vuiet asurzitor şi inundă tot Bărăganul. Văzând aceasta nebunul striga: Vedeți că tot Eu am avut dreptate! Toți ați fost împotrivă, dar tot Eu am câştigat. Uite ce de apă! Dar bucuria lui fu de scurtă durată că apa-i veni până la brâu, dar lui nici nu-i păsa şi striga cât îl ținea gura şi plămânii: Uite ce de apă!!!

În vremea asta, puțini săteni au reuşit să se salveze şi Nebunul înecat a avut şansa să clacheze satisfăcut.

TÂLHARUL PEDEPSIT

Dragi tovarăşi şi prieteni, cetăţeni ai Erei Post Comuniste, a existat în era comunistă un poet comunist numit Tudor Arghezi. Omul ăsta, în veşnica sa tinereţe, a făcut de două ori ocnă, ocazie cu care a scris două volume de poezii întitulate: „Flori de Mucegai" şi "Poarta Neagră". De unde putem deduce că poetul Tudor Arghezi n-a fost închis la Poartă Albă. I se spune aşa deoarece ocna intitulată Poarta Albă era vopsită în alb pentru a se vedea urmele deţinuţilor dacă încercau să evadeze. După aceste două "petreceri" comuniste poetul Tudor Arghezi nu a mai fost închis ba, după venirea comunismului, a devenit unul din poeţii partidului, poate chiar mare şef în organizaţii de tip ARLUS. Dincolo de propaganda politică a scris şi poezii pentru copii, cum ar fi: "Cântec de adormit Mitzura" (fiica poetului), "Zdreanţă" şi „Tâlharul pedepsit", poezii cu caracter civic, educativ, propagandistic, care după revoluţia din 1989 a fost parodiată sub titlul „Garcea" şi altele.

Se zice că poetul Tudor Arghezi, în ultimii ani de viaţa, după ce în tinereţe scrisese „Bilete de Papagal" se întâlnea cu alţi poeţi comunişti, printre care şi Mihai Beniuc. Păcat că nu se întâlnea şi cu poeţi anticomunişti care-şi trăiseră şi ei ocna şi canalul iar alţii dispăruseră în ospicii. Probabil că nu i-a fost dat să se întâlnească cu ei sau se ferea în mod elegant.

Oricum, dragi tovarăşi şi prieteni, cetăţeni ai Erei Post Comuniste, cum spuneam, poetul Tudor Arghezi se întâlnea cu poetul Mihai Beniuc în parc. Se zice că una din discuţiile bolşevice a celor doi poieţi a fost cam aşa:

- PMB: Ce faci tov. Poet, Cum o duci?

- PTA: Ce să fac, mă plimb prin parc că mă doare piciorul.

- PMB: Bine, bine, dar cu celălalt mai scrii?

Oricum, dragi tovarăşi şi prieteni, cetăţeni ai Erei Post Comuniste, dincolo de această tragi-comică întâmplare, se zicea că poetul Tudor Arghezi era şi un mare crai, concurând cu alţi crai istorici, cum ar fi: Crăişorul Horia, Avram Iancu şi Mihail Eminescu. Revenind la oile şi caprele noastre, în calitatea sa de mare crai, se zice că, conform "gurii lumii şi radio şanţului" poetul Tudor Arghezi se afla la dans cu o fetiţă şi ar fi zis: «- Desfă picioarele», şi pe măsură ce aceasta le desfăcea cu încetul, poetul cerea încontinuu să-şi desfacă picioarele. Când tânăra ajunsese la limită şi poetul ceru iar să desfacă picioarele, această-i spuse:

- Dar maestre, nu mai pot, am făcut şpagato!

Maestrul răspunse:

- Nu pe ale tale proasto, pe ale mele!

Dragi tovarăşi şi prieteni, cetăţeni ai Erei Post Comuniste, după ce am râs puţin pe şăgile din cultura comunistă, ca autor al acestei cărţi am ajuns la concluzia că parodia intitulată „Tălharul Pedepsit" să fie completată cu poezia originală care purta acelaşi titlu. Aşadar, Tălharul Pedepsit:

Într-o zi, prin asfinţit, şoarecele a-ndrăznit
A se crede în putere a prăda stupul cu miere.
El intrase pe furiş, mai apoi pe urdiniş
Şi credea că o albină-i slabă mică şi puţină
Pe când el, hoţ şi borfaş, lângă ea-i un uriaş.
Roiul când l-a dibuit c-a intrat l-a căsăpit.
Socoteală să-i mai ceară? Nu l-au îmbrăcat în ceară
Şi l-au strâns cu meşteşug, încuiat că-ntr-un coşciug.
Nu ajunge, vreau să zic, să fi mare cu cel mic
Că puterea se adună din toţi micii împreună.

În Bucureşti, lansările de carte ale Editurii Semănătorul se fac la primăria sect. 2

NOU !

ROMÂNIA
Municipiul Bucureşti
Primăria Sector 2
Cabinet Primar Sector 2

Primarul Sectorului 2 are deosebita plăcere să vă invite
Marți 30 iulie 2013, orele 17.00, la evenimentul cultural
COLOCVIILE DE MARȚI - Ştefan cel Mare şi Sfânt.
Punte între Orient şi Occident
Evenimentul va avea loc la Centrul socio-cultural „Jean Louis Calderon”,
Str. J.L. Calderon nr.39, tel. 0213156670 (Parcarea în curtea primăriei)

Gazdă George Anca

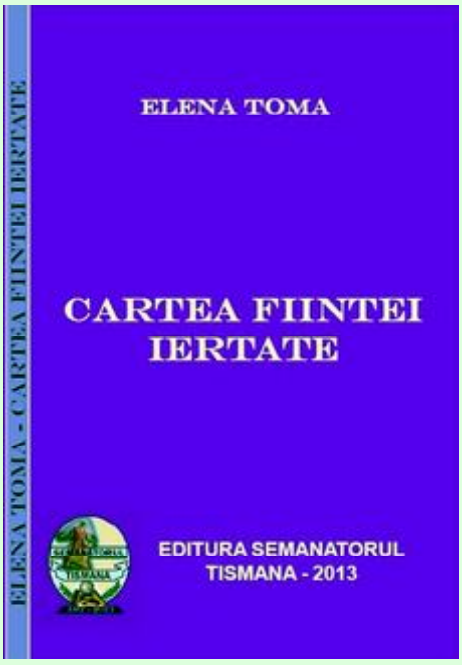

Lansarea va avea loc la 30 iulie la Centrul socio-cultural „Jean Louis Calderon”.

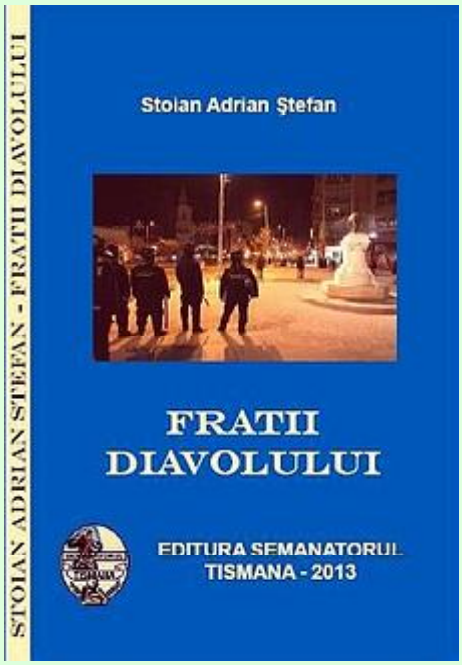

Lansarea va avea loc la 27 august la Centrul socio-cultural „Jean Louis Calderon”.

Colocviile de marți

Lansările Editurii Semănătorul la Bucureşti

COLOCVIILE DE MARȚI / The Tuesday Colloquiums 30 iulie 2013, 5 pm, Calderon 39
Anul IV, nr. 7 (45). Addresses, Intervenții, Teatru de poezie, (Re)lansări de cărți, Proiecte, Portrete, Întâlniri
Tema: Ştefan cel Mare şi Sfânt. Punte între Orient şi Occident
La ceasul al patrulea din zi (ora 10 dimineața) moare, în Cetatea de Scaun a Sucevei, Ştefan cel Mare şi Sfânt. Este înmormântat, câteva zile mai târziu, în naosul Mănăstirii Putna. „Până astăzi îi zicu Sveti Ştefan vodă" (cronicar). „Ce zgomot de bucium şi arme, ce val! / Când Ştefan se suie călare pe cal, / Răspunde Suceava din urmă, / Şi nimeni nu ştie cum tu ai ajuns / Să ştii de ce munții săgeată-ai pătruns / Şi-a codrului cale se curmă." - Mihai Eminescu.
Invitați:
Ion Andreiță, Vasile Andru, Adrian Botez, Florin Costinescu, Petru Costinescu, Puşi Dinulescu, Isabella Drăghici, Nicolae Drăgulănescu, Adina Dumitrescu, Doina Ghițescu, Aureliu Goci, Monica Grigorescu, Neculai Hilohi, Daniela Georgescu, Sorana Georgescu-Gorjan, Mariana Gurza, Elisabeta Isanos, George Lupaşcu, Dan Mateescu, Vasile Menzel, Bianca Beatrice Michi, Doru Moțoc, Mircea Muntenescu, Gheorghe Neagu, Tudor Nedelcea, Lucia Negoiță, Radu Cristian Nema, Vavila Popovici, Andrei Radu, Arghira Ravanis, Ştefan Sileanu, Felix Sima, Florentin Smarandache, Ion Soare, Viorel Speteanu, Mihai Stan, Adrian-Ştefan Stoian, Marian Stroia, Constantin-Dumitru Surdu, Mihai Teodorescu, Ben Todică, Nicolae Tomoniu, Victor Țăpeanu, Neagu Udroiu, Viorica Vatamanu, George Toma Veseliu, Corneliu Zeana
Amfitrion: Dr. George Anca

Intervenții:
Petru Costinescu: Stephanus Magnus, „christianae fidei athletam"
Viorel Speteanu: Ştefan, istorie-cult-deconstruire
Mariana Gurza: Rugăciune la Sfântul Mormânt
Corneliu Zeana: Ştefan şi aromânii
Bianca Beatrice Michi: Ştefan şi Muntele Athos
Doina Boriceanu: Ştefan în Polonia
Vasile Menzel: O voce, un pictor – Ştefan Sileanu
Marian Stroia: Cuza şi Carol
George Anca: Versiuni din poeți naționali
Mircea Coloşenco: Pan Halipa
Puşi Dinulescu: Chinuiala dramaturgului
Issabela Drăghici: Teatrul sacru

La Centrul socio-cultural „Jean Louis Calderon"

Întâlnire cu artişti aromâni

Teatru de poezie
Ştefan cel Mare de Vasile Alecsandri – interpretează Puşi Dinulescu
Vasile Menzel: Ce joc vrei să jucăm azi
Isabella Drăghici: Natyasastra
Poeți naționali – interpretează Andrei Radu, Victor Țăpeanu
Vavila Popovici: La Putna – interpretează Doina Ghițescu

Lansare de cărți:
Omprakash K. Gupta: Tulsi Ramayana in 1008 Lines, Shri Rama Charit, Houston, 2013
Theodor Codreanu: Basarabia eminesciană, Junimea, 2013
Gheorghe Duncea: Tudor Vladimirescu, aşa cum l-am cunoscut, Bârda-Cuget Românesc
Florentin Smarandache: Fie pâinea cât de rea, tot ți-o fură cineva, vol 3, Duran's, 2013
Vavila Popovici: Popasurile vieții, SUA
Elena-Toma: Cartea ființei iertate, Semănătorul, Tismana, 2013
Adrian-Ştefan Stoian: Frații diavolului, Semănătorul, Tismana, 2013

Portrete: Radu Cristian Nema

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

Călător în altă lume (3)

(Spicuiri importante pentru acele vremuri)

SOSIREA LUI SANTA CLAUS
(Văzut de un oltean)

Canada, o țară păduroasă şi placidă!

15 decembrie 1996 a fost stabilită ziua de întâmpinarea lui **Mos, Crăciun. Pentru acest evenimenț sufleteşte ne-am pregătit de câteva zile. Bucuria şi curiozitatea ne cuprinde deopotrivă pe toți din casă. Oare, cum o fi!?...(***

)Este un moment care marchează începerea pregătirilor în vederea marii sărbători, Crăciunul, de altfel cel mai important eveniment religios ce se ține simultan de toate cultele creştine. În malluri se montează imensul brad unde copiii fac poze cu Moşul, în case se instalează brăduțul. Bungalourile din cartier, ca şi brazii din curții, sunt ornați cu ghirlande de zeci de becuri normale de 20-40w agățate în exterior pe la ştreaşini, pe verande, şi pe crengile răşinoaselor îndoite sub greutatea zăpezii care, anume pentru frumusețe se feresc să nu se scuture. În zilele cu cer senin ce precede această sărbătoare, ore în şir zboară la joasă înălțime şi cu viteză redusă, câte un avion uşor ce are agățat în spatele său o imensa pancartă, o pânză pe care este scris cu litere imense ca să se vadă de toți locuitorii oraşului/ sector, locul şi ora de desfăşurare a mărețului eveniment.

N.B. În Toronto primirea lui Santa Claus se organizează sectorial, uneori chiar şi în zile diferite.

În aceste condiții, de aşteptare şi emoții, am participat la întâmpinarea lui Santa Claus (Moş Crăciun), activitate pregătită şi ținută cu mare fast an de an, pe o stradă anume din Down Town (centru oraşului Toronto). Nu locuiam acolo, dar am fost invitați la nişte prieteni români veniți în Canada mai înainte, zicând ei „că-i cea mai frumoasă." Şi aşa fost! Desăvârşită şi uimitoare pentru noi, prin amploare şi participare. Zecile de echipe şi formații de muzică instrumentale, fanfare, care alegorice şi trupele de dansatori, erau primite în aplauzele mulțimii adunată şi extaziată de eveniment. Timp de mai bine de 50 minute au defilat prin fața noastră, precedându-l pe Moş Crăciun. Mai ceva ca la 23 august cândva... pe la noi!

Îmbrăcat în mantia lui roşie ca macul vara în livezi, urcat în sania amplasată pe o platformă la care erau „înhămați" opt perechi de reni, trona El, Moşul, cu plete şi barbă albe urând prin portavoce lumii îngrămădite pe trotuare ca să-l admire: „Merry Christmas" ..., adică un Crăciun Fericiț. Odată cu el se auzea şi se amplifica de locul de unde noi admiram spectacolul, un vuiet provocat de un vacarm de urale ale publicului spectator, tineri şi maturi, părinți cu copii mici urcați pe umeri taților şi cu obrajii îmbujorați de gerul tăios, extaziați de grandoarea momentului. Fără să realizez, m-am integrat în bucuria străzii, uitând de frigul la care am fost supus, care parcă din respecț şi el, în această zi de sărbătoare a fost mai „indulgent". Imensa coloană a fost încheiată de coloana zecilor de maşini ale salvării şi poliției de ordine. De-a lungul străzii, pe trotuare şi în intrânduri, grătarele şi sticlele cu băuturi îmbiau la un dinner (cină) pe măsură.

Blocuri în Toronto

Nimeni nu mai ținea post. Dar dacă nu doreai carne, în cazane mari cu apă fierbinte se găseau porumbi fierți, care m-au mirat şi m-au făcut să mă întrebam naiv: …De unde acum?

Pe la orele nouă ale serii, după ce am parcurs la întoarcere vreo 20 de km., am ajuns în apartamentul nostru cald şi primitor din blocul Ten, Raddington Avenuie(* şi ne-am înviorat cu câte o gură de Votcă aşezați la masa cu produse adecvate şi din belşug. Palinca mea, distilată cu atâta migală din prunele D'Arjan de la Muşeteşti, pierise încă de la Otopeni, fiind băută în România de vameşii care au ştiut cum s-o sustragă la urcarea bagajelor în avion..

**) …Blocul Ten din Ruddington Avenue, a fost construit cu vreo 30-40 de ani mai în urmă, adică prin anii 60 ai Secolului XX când a avut loc o extindere*

substanțială spre nord a oraşului. Se observă uşor trecerea timpului peste el, dar comparat cu cele construite în țară, constați că ale noastre prin construcție sunt deplorabile. Cucerit de cele ce văd mereu altceva, îmi stăruie în minte, mizeria şi dezordinea în locul de unde am venit şi simt nevoia unor comparații între cele două lumi.

În jurul construcției s-a realizat un parc cu gazon compact cum este muşchiul din pădure pe care s-au plantat arțari, mesteceni şi acei duglaşi, (brazi canadieni). Blocul arăta ca răsărit într-o pădure tânără. Este retras în interior față de stradă cu câțiva zeci de metri, pentru a face loc, în fața lui, a unui minuscul loc de parcare pentru oaspeții veniți în vizită, care ocupă locul gratuit dar pe timp limitat şi nu mai târziu de ora 9 PM. Stradă liniştită şi circulată numai de rezidenții cartierului. Față de bulevardul Bayview, orientat de la nord la sud cu care se mărgineşte, clădirea este suficient de îndepărtată pentru a nu fi poluată fonic şi de gazele eşapate de miile de maşini în perpetua lor mişcare.

Continuând descrierea exterioară, trebuie precizat că în spatele clădirii, nevăzut din stradă, dispune de un teren, betonat şi marcat cu un număr impresionant de locuri de parcare, numerotate, şi care sunt atribuite locatarilor, toți chiriaşi sau proprietari. Maşina/maşinile ți le poți parca pe aceste locuri sau în garajul din subsolul blocului unde mai sunt câte două locuri pentru fiecare apartament. Numai pe locul atribuit ție, îți parchezi maşina şi nu oricum, ci perfect încadrată în spațiul respectiv, delimitat! Nici tehnica militară de luptă din remizele Armatei române, ştiută de mine, nu era aşa de perfect aliniată, ca maşinile din acest garaj.

Accesul în garaj, prin interior, se face direct din bloc, coborând cu liftul până în subsol şi este înlesnit de o cartelă magnetică, cu care deschizi şi uşa de intrare în locul de parcare. Rampa de intrare/ieşire din garaj , este scurtă şi destul de înclinată. Pe timp de iarnă este încălzită non-stop. Astfel formarea poleiului pe ea în timpul lungilor ierni canadiene este exclusă.

Blocul este prevăzut ca toate de altfel, cu centrală proprie de încălzire în sezonul rece şi de aer condiționat pe timp călduros. Piscina, amplasată limitrof localului exterior de parcare se foloseşte doar pe timp de vară. Blocurile construite după 1975, fără excepție, au piscină interioară folosibilă tot timpul anului. „Ce huzur dom'le, să dispui de ditamai ştrandul chiar la parterul blocului şi să te scalzi de câte ori îți vine ție chef, ziua sau noaptea!"

Aranjarea apartamentelor pe nivel este lineară, pe un culoar lung şi, sunt aşezate pe dreapta şi pe stânga acestuia. Ce avantaj reprezintă acesta? O să-mi dați dreptate!... Până la vederea acestui mod de dispunere, eu nu l-am realizat.

La mijlocul blocului se găseşte uşa de acces şi holul de intrare, un fel de foaier, prevăzut cu o superbă jardinieră şi fotolii pe care te poți

odihnii, dacă ai nevoie. Aici este locul de unde poți folosi - pentru a urca la etajul dorit - două lifturi cu dimensiuni care pot transporta fiecare până la zece persoane de-odată. Pe jos, dacă vrei, poți urca şi coborî numai pe la capetele blocului unde sunt scările de incendiu. Pentru intrare pe aceste scări trebuie să ai cartelă

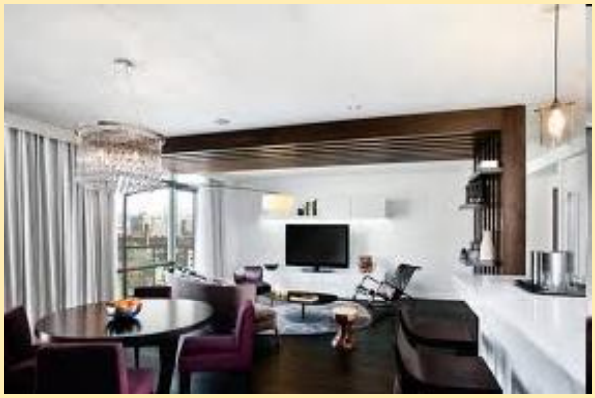

de acces. Lifturile sunt silențioase de parcă n-ar funcționa şi sunt prevăzute în ele cu camere video, pentru a fi supravegheat spațiul permanent. De la parter şi din camera administratorului poți vedea la ce etaj se află lifturile, cine este în ele şi ce fac, dacă fac ceva. Violența în asemenea loc devine imposibilă ca să nu fie remarcată. Înregistrarea realizată de camerele video se conservă pe timp de 72 ore.

Pavimentul culoarelor este acoperit cu mochetă destul de groasă ca să preia orice zgomot al paşilor, lucru ce-i asigură o silențiozitate desăvârşită la mişcările inerente ale celor care circulă spre lifturi sau firidele de acces la gheenele de preluat deşeurile menajere. Pereții, sunt şi ei capitonați mărind liniştea la maximum. Nu mi-a venit să cred că nu aud locatarii urcând, mergând cu tropote sau hâşcăind lucrurile prin casă! Doar dimineața, între orele zece şi unsprezece auzeam un zumzet monoton provocat de un aspirator, pe cât de imens pe atât de silențios, care sub mâinile îngrijitorului, lua la puricat de praf, centimetru cu centimetru, mocheta holului permanent îngrijită, asigurând menținerea unei curățenii perfecte. În acest bloc, am locuit în două rânduri a câte şase luni, în doi ani consecutivi şi m-am simțit excelent. Liniştea de aici te copleşeşte, mai ales când iei prima oară contact cu aşa ceva, față de vibrațiile şi zgomotele de tot felul din blocurile în care locuim, în țara noastră numită… România.

Casele din cartier au fost construite în aceiaşi perioadă, dar nu seamănă între ele. Mai întâi s-au trasat străzile, s-au realizat rețelele de apă, canal, gaze, telefonie şi electricitate, s-au marcat trotuarele s-au betonat şi asfaltat. Apoi au început construcțiile de locuințe şi obiectivele sociale prevăzute. Nu lipsesc utilitățile, locurile de joacă pentru copii, dotate cu cele mai sofisticate tobogane, leagăne, piste de alergare, platforme cu nisip, panouri de cățărare, cum la noi numai în cazărmi mai sunt.

Pentru a nu se distruge copacii viguroşi a căror viață poate ajunge la sute de ani, nu s-a făcut economie de curbe în trasarea străzilor interioare. Habitatul este la umbra şi protecția zonei vezi. Dacă este necesar, devenind periculoş să tai copacul din propriați curte, trebuie, mai întâi, să obți aprobarea de la primărie, care are obligația de a face urgent verificarea, tăierea şi scoaterea lemnului, dându-i întrebuințarea cuvenită. Eşti proprietarul terenului, dar nu şi al copacilor de pe el indiferent de esența lor. Pe terenurile acoperite cu gazon, perenul gazon canadian…, nu dai de nici o groapă. Înainte de însămânțare totul a fost nivelat şi tasat. Iarba, care pe timp de vară se udă şi se tunde ori de câte ori este nevoie, încântă ochiul, inima şi sufletul. Periodic i se fac operațiuni de fertilizare şi culmea!.. şi de erbicidare împotriva buruienilor, păpădie, pălămidă, trifoi şi altele, care-l pot sufoca.

În anii următori, când am revenit în Canada, am avut posibilitatea să observ calitatea gazonului, activitatea de întreținere prin adausuri de îngrăşământ şi erbicide, tunderea periodică cu ajutorul unor maşini speciale, nedeținute pe atunci în România nici de marile stadioane unde ar fi absolut necesare. Acolo, călcarea gazonului, nu numai că nu-i oprită, este chiar recomandată…

(va urma) .

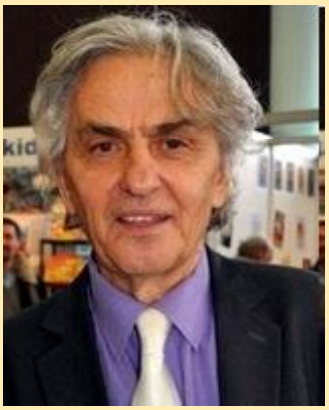

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică

http://georgeanca.blogspot.ro/

ÎNTRE NEPOT ŞI FEMUR

Visăm frumos, în compensație. Mai rar părinții, mai des oculții. Separăm cariere. Termen de decodare, 90 de zile. Nu l-a lăsat diavolul acasă – să tacă năibii din gură.

Coposu, gheişa şi eu în cameră, ba în pavilion, venise la el, se aşezase pe pătură lângă mine, i-am atins coapsa prin ciorap, ca spre a-i verifica pezența, bătrânul se japonizase de-a binelea, hai şi eu, să nu mă vadă. Fata, că de ce visase pe Guy, gay, de-o chema şi n-ajungea, că hrănea copilul, dar de ce, doar nu s-o fi temut pentru băiat. Greu, nepoate cu fetele şi visele astea de primăvară, plute pe timiditatea copilăriei la bătrânețe.

Inamori Ethics prize award: Mr. Yvonchouinard, founder of Patagonia Inc., Tamasaburo Bando, Leroy Edward Hood. Beva ook tekst van George Anca – India, memorii la mijlocul vieții. Ilie Cioară cf Nisargadatta Maharaj – Awakening Clarity vs I Am That? - ho – hum, now – deceased Romanian mystic – nonduality book.

Medalii. Io Şerban Cantacuzino-Voivod Domn Terei Româneşti 1678 – 1688. Academia Română, lui George Barițiu (1812 – 1892). Societatea Ştiințifică-Literară Tinerimea română, elevilor distinşi la desenul după natură, 1898. Ca Răsplată muncei tale, recunoştința, stima şi devotamentul foştilor tei elevi, lui Theodor Ştefănescu – absolvenții şcolelor de comerciu, 24 oct. 1870. Centenarul Părintelui literaturei Române Ion Heliade Rădulescu (1802 - 1872), din partea Națiunei recunoscătoare, 1902. În amintirea celor 25 de ani (1880 - 1905) de la înființarea Liceului Român din Bitolia. Omagiu lui Dr. C. I. Istrati din partea juriilor, expozanților şi admiratorilor săi, medalie oferită cu prilejul expoziției jubiliare din 1906.

The myth of intelligibility (in music). I must fing God. Habemus papam. 266th. Miserando atque eligendo – with mercy and choosing. Palach sounds like Polack.

*

„România Mare e ca un fruct splendid de o frumusețe uimitoare. Dar ea poartă în sânul ei

un parazit de curând pripăşit care-i suge toată vlaga. Acest vierme neadormit e Jidanul, care îi otrăveşte fiii în cârciumi nenumărate, care îi răpeşte fecioarele şi le face să devină sterpe, care prin tot felul de speculații fură pâinea de la gura bieților Români şi care, în sfârşit, prin Francmasonerie, prin Socialism, prin Bolşevism, încearcă să aducă pe aceşti jefuiți în starea urgisită de robi ai lui Iuda." — N.C. Paulescu, Apărarea Națională, 22 noiembrie 1925.

In 2005, the Executive Board of the International Diabetes Federation decided that „The International Diabetes Federation would not be associated with Nicolae Paulescu and there would be no Paulescu Lecture at World Diabetes Congresses should such a request be received".

Deci Transilvania şi-a pierdut independența in 1699 Şi a aparținut până în 1918 Imperiului Habsburgic, nicidecum Ungariei (care din 1526 până în 1867 nu a existat). În 1940, în urma Dictatului de la Viena, o parte a Transilvaniei este cedată

(pentru prima data în istorie) Ungariei. Până în 1944, când revine României, ce fac ungurii in Transilvania? Ce stiu mai bine:

ucid valahi si evrei, considerați rase inferioare. Gena lor asiatică i-a ajutat pe unguri sa devină cei mai zeloşi executanți ai teoriilor rasiale naziste, golind practic Transilvania de evrei. (Miodrag Stanojevic).

Îți ordon să te apuci de un text porcos. Nu mă omorî, îți dau o țigară. Visai că mergeai şi spuneai merg. Nu a folosit corect limba română. De aceea vă rog să respingeți recursul. Regretă că a fost condamnat cu executare.

Kyenge, an eye doctor and Italian citizen originally from Democratic Republic of Congo (DRC), has been subjected to a barrage of racist attacks since being appointed minister in February. "Won't someone rape her, just to make her understand what victims of this terrible crime feel? For shame!" Dolores Valandro, a councillor in Padua in Northern Italy, wrote on Facebook alongside a photograph of African-Italian Immigration Minister Cecile Kyenge.Valandro was apparently reacting to an article on a website called "all immigrant crimes" which detailed an alleged attempt by a Somali in Genoa to rape two Romanian girls, Italian media reports said.

During the course of the negotiations mentioned above, Chaim Weizman, the first "Jewish statesman" stated: "The most valuable part of the Jewish nation is already in Palestine, and those Jews living outside Palestine are not too important". Weizman's cohort, Greenbaum, amplified this statement with the observation "One cow in Palestine is worth more than all the Jews in Europe".

(Gajendra Singh:) **Aryan tribes from India migrated from north of the Black Sea and the Caspian and Kazakh steppes during the second and first millennium BC. Later, Turkish tribes marched from the eastern Asian steppes to the Indian sub-continent, Iran and Turkey, then known as Asia Minor, where earlier Greek, Roman and Hellenic thought, culture and polity, which forms the basis of Western civilization, had already evolved. This was the result of the interaction of incoming Greeks with the existing higher Asian civilizations of Asia Minor, Mesopotamia, Persia, Egypt and India. Home to over 40 civilizations, Turkey has more Greek sites than Greece and more Roman monuments than Italy.**

„Corectitudinea politică" reprezintă marxismul, cu tot ce comportă acesta: pierderea libertății de expresie, controlul gândirii, răsturnarea ordinii sociale tradiționale şi, în ultimă instanță, un stat totalitar. În fond, marxismul cultural instaurat de Şcoala de la Frankfurt este mai terifiant decât marxismul vechi, economic, care a ruinat Rusia. Cel puțin, marxismul economic nu promova perversiunea sexuală şi nu a încercat să impună modelul matriarhal, aşa cum s-au străduit să facă membrii Şcolii de la Frankfurt şi descendenții lor. De Raymond V. Raehn, traducere de Irina Bazon - Rost

În 23 de ani s-a epuizat rîsul hîrbului de oala spartă. Acum se joacă piese tari, de rămîi tablou. Mîine-poimîine vom auzi în campania electorală sloganul „alege-mă, sînt fierbinte!" (Maria Diana Popescu, Agero.)

*

La îndemâna totală a instanței, de joi până azi. Mafiot intelectual penal comunist postmodernist. A omorî cinci miliarde de oameni. Copiii vor să te salveze, n-ai voie să refuzi. Providența sunt ei. Că, dacă mă laşi, m-apuc

Imagini din Turcia: Xanthos şi Efes (în dreapta, la mijloc)

de băut (ca tine de țigări). Să nu te țicneşti pe chestia asta. Cam. Ai vrut amor să-ți rupi picior să nu mai dai parai. Pizdarița se măritase în Mirandola. De ce suferea Flaubert, neînsurat, las' Chatterley şi noi următori. Mă duc la traumatologie să învăț drumul şi pe ploaie. Shoulder to shoulder cu zeița Kali.

Atât de idiot, că nu înțelegi că ai murit odată cu echipa ta securistă – cioclii nu merg cu avionu, ci futt pisici în cimitir, asta eşti, vierme avorton – ce draku să cauți tu în avion, când tu nu ai făcut un pas în afara grădinii zoologice de la bălăceanca – ai fost pe trei continente dar nu ştii să vorbeşti româneşte – un iddiot, un neterminat, un necalificat, un cerşetor, asta eşti – minte nu ai, să vorbeşti corect nu ştii, să scrii, nici atât – faliment scrie pe tine (Valencia).

Ninge peste zăpada de mai devreme a nopții spre operație. Zăpadă pe Carolingia. Au dat 11 milioane vechi. Să fie bine. N-au condiționat cu lăsarea de fumat. Că ne-au salvat, că ştie asta. Transă ninsă. Nu-şi amintea cum ne-am văzut alaltăieri, după operație. Ieri, după ce ne-am despărțit, n-a mai sunat, o fi dormit, o fi durut-o, n-am mai sunat-o nici eu, troscot. I-am văzut pizda la terapie intensivă. Mama noastră protectoare Moscova-Incule?. L'ssoluta Traviata. El nu putea trăi fără pipă, ea fuma Caporal. Să te înmormântezi într-un pământ străin e mai rău decât să te arzi, i-a spus lui Pleşoiu. F..u-ți ăia trei floci ai p...ii mă-tii care ține cârma direcției pişatului ca mintea ta, mai pun cinci bani şi-mi iau informația.

Copiii rănilor o țin grapă cu lucruri mărețe. Îl duce legat la Socola. Punem de-o tâlhăroaică (basiliscă). Ce frumoasă era, un simț al dreptății. Nu vreau să mor, vreau să fumez. Posturile să se debloce, chiş. Grădină transparentă. Respingi în suspine viață şi sinucidere din dureri pe țigară aprinsă. Iau un bilet la loto, să nu creadă că n-am vrut să plătim datoria (mi-ați vândut pământul de la Ruda şi suntem chit, nu dați şahurile, casa). Lungit piciorul pe oprire, fără sprijin podal. Poemul Titanium Tree în femurul Platei.

Val, în blugi, de la o lună, cu tălpile reci, ochii (ne)ficşi, fălcuțe, roşu-alb, angelic, o-două karate, la costum de Thirtankara. Ne remorchează unde n-om ajunge şi nu ne-o memora cunoscându-ne timpi în ubicuitate. Pe Dorobanți, în noaptea de 21 decembrie nu erau revoluționari români, erau diversioniști Spetnaz – lovitură militaro-nomenclaturistă – ordine contradictorii din dublă comandă – omorurile se datorau haosului.

Mă uit la Cazangiu şi parcă-l văd pe Troacă (Dr. Stănescu).

Gabi, îngropată lângă Măriuca, după liturghia cu şapte preoți. A făcut biserici. Din 1990,

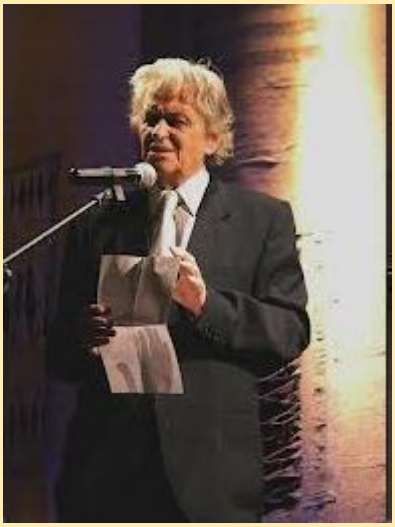

convertită, zi de naştere. Precum la început, acum şi pururea şi în vecii vecilor. De 3 ori Tatăl Nostru, 2 Bucură-te, Maria, cântă ri ca baptiste, cor cu orgă. Cora, Mariana, Alis şi eu dintre ai noştri, rămaşi ortodocşi. Murise şi dentistul, fost ultim soț, nu mai rămâne nimeni. Papa, Wili, Pişta. Sumă de nenorociri trecute catolic, mizantropic, poate în canon. Bucurie-Glasgow la moartea Margaretei Thatcher (am cunoscut-o); că Elena nu deosebea un polimer de un poligon (malvin?)

*

Într-un port nemțesc, plimbat de-acasă, p'idei, cu Marian, d'ascultase după ce expusese, prea puțin, zicea cum nu s-ar fi ales mai mult din mediul nativ revizitat, de se şi simpatizase, iar eu continuam să-i debitez mental plinul golului, luând străzi coborâtoare pe ochirea unui vapor. 4 ore constanță nemțească. Azi fac 69. Mă caută liceul Găeștiului via Piteşti, judecătoarea Cornelia. Spații cu personaje pe rânde la fotograf-spovedanie-morgă-în-picioare. Mă privea şi nepotul cu ochii mari deschişi. Noica pleca, gen Câmpu-Lung, îl conduceam, valiză pe roți, imensă, mai şi şora, destui, existențialismul cu noi, cu Nae, cu Mircea, cu Emil, cu Dinu. Sergiu, Urmila, Franco, Măriuca, Fricka (soția lui Wotan).

De sinucidere – poate în tinerețe, în vreun poem pe seară. Neras, a-mi zice rade-te. Paralizie voluntară, de protecție a femurului în fiare.

Pe ce tristețe nopții brii, bre,
cu turcii iar pre nemți la fibre
şi ce-om vorbi miercuri pe sigma
cum fratele vecinului tău big m-a.
Simți calciu-n unghii, poate şi-n femur,
nepot fumând cu dam de Pompadour -
adică noi antiastmaticii
cântând la corn în Cornul Africii
aminte pe traducere pripor
depresiei alegător aligator
intrăm în rol prin alte Trebizonde
citind în comunism le monde

Trecu ziua trădării şi a nedreptelor învinuiri, femeie. Focuri aprinse pe morminte pentru a încălzi sufletele morților. Lumea la denii, nu la colocvii. N-a venit Tanior cu agheazma mică a tămăduirii, ne omorâm. Execuția, celebrată pe Şuşea-Alunişului –

(continuare în pag. 34)

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Sceptrul din Iuda şi semnificația lui mesianică

- analiză exegetică asupra profeției de la Facere 49, 10 -

Fragmente: Cap.1. şi Cap. 3.

1.Introducere

Sfânta Scriptură, în calitate de păstrătoare a Revelației Divine conține, după cum aflăm din însăşi conținutul ei, Cuvântul lui Dumnezeu, fapt ce-i conferă o autoritate supremă, incomensurabilă şi inegalabilă în cadrul Bisericii.

În Vechiul Testament, pe lângă datele de o certă importanță istorică, se regăsesc şi adevăruri revelate, fie sub forma unor instrucțiuni cu caracter practic (de exemplu poruncile), fie sub forma unor profeții ce prefigurează evenimente ale istoriei soteriologice viitoare.

O astfel de profeție este şi cea pe care o regăsim în capitolul 49 al cărții *Facerii*, care vorbeşte despre venirea *Împăciuitorului* şi despre seminția Lui. Importanța ei rezidă atât din caracterul său mesianic, cât şi din caracterul profetic manifestat prin prezicerea mărețului viitor al seminției lui Iuda.

Profeția are aşadar o multiplă valență: pe de-o parte prevesteşte prezența neîntreruptă a *sceptrului în Iuda*, evidențiind importanța acestei seminții în cadrul poporului ales şi nu numai, rolul ei în opera de mântuire asigurându-i importanța universală, iar pe de altă parte anunță prezența unui Mesia care depăşeşte granițele *Israelului şi căruia i se vor supune toate popoarele.*

Având în vedere cele enunțate aici, intenționez ca în rândurile ce urmează să realizez o analiză exegetică ce să reliefeze şi să expliciteze multitudinea de sensuri şi valoarea lor pentru teologia vetero-testamentară şi cea ne-o testamentară.

2. Facere 49, 10 în diverse ediții scripturistice (vedeți link-ul spre original)

3. Facere 49, 10 în accepțiunea patristică

Aşa cum am arătat şi în introducere, această profeție mesianică este deosebit de importantă atât pentru creştini cât şi pentru iudei. În ceea ce-i priveşte pe cei dintâi, trebuie să precizăm că ea a suscitat interesul teologilor mari ai perioadei patristice, care s-au ocupat în opera lor cu explicarea ei şi cu accentuarea înfăptuirii celor promise aici în persoana Mântuitorului Hristos. Aşa se face că în opera de o valoare incomensurabilă, devenită astăzi aproape indispensabilă oricărui exeget ce se respectă, *Biblia Patristică*, există mai multe trimiteri la exegeze ale ei în operele Sfinților Părinți.[1] Astfel de referințe găsim şi în suplimentul acesteia. [2]

Complexitatea lor contrastează cu dorința mea de a fi brevilocvent, astfel că voi avea în vedere doar câteva dintre comentariile patristice ale acestei profeții, o analiză exhaustivă putând constitui, sunt sigur, tema unei lucrări de licență sau chiar a uneia de doctorat. Pe de altă parte, o piedică ivită în constituirea unei lucrări de o complexitate mai mare este faptul că nu toate comentariile sunt traduse în limba română, iar necunoaşterea într-o manieră care să-mi permită o traducere precisă şi demnă de încredere a limbilor clasice mă împiedică să mă angajez într-un astfel de demers.

Din dorința de a realiza şi o oarecare prezentare cronologică, voi începe cu Sfântul Iustin Martirul. Iată ce spune el în întâia sa *Apologie*:

> *Deci Moisi, care a fost cel dintâi dintre profeți, a spus literalemnte acestea: „ Nu va lipsi conducător din Iuda, nici îndrumător din coapsele lui, până ce va veni Acela, Căruia I s-a rezervat; şi El va fi aşteptarea neamurilor… Este, deci, treaba voastră de a dezlega cu exactitate şi de a afla până când a fost printre iudei conducător şi rege dintre ei. Aceasta s-a întâmplat până la arătarea lui Iisus Hristos, Învățătorul nostru şi Tâlcuitor profețiilor celor uitate, aşa cum s-a prezis de către dumnezeiescul Duh Sfânt profetic, prin Moisi, că nu va lipsi conducător dintre iudei până când nu va veni Acela căruia i s-a rezervat regatul.* [3]

În alt loc el confirmă faptul că neamurile care i se vor supune Împăciuitorului *suntem noi, cei care am fost aduşi la Dumnezeu prin Hristos cel răstignit.*[4]

De o deosebită importanță sunt şi spusele lu Origen, care remarcă faptul că profeția e

formulată cu multă vreme înainte de Moise.[5] Iată ce spune el:

> *În legătură cu această proorocie, care s-a făcut într-adevăr cu multă vreme înainte de Moise, dar pe care un necredincios ar putea crede că ar fi făcut-o Moise însuşi, ar trebui să ne mirăm cum a fost cu putință ca Moise să precizeze că, întrucât la iudei se aflau 12 seminții, regii care se vor alege vor fi din semința lui Iuda şi că vor cârmui poporul. Acesta este şi motivul pentru care acest popor se numeşte iudeu, după numele seminției conducătoare. În al doilea rând faptele de care va trebui să ne mirăm , când citim cu atenție această proorocie, e felul în care, vorbind de cârmuitorii şi conducătorii poporului care se vor lua din semința lui Iuda, a precizat data până când vor guverna ei… Şi într-adevăr, ştim că a venit Cel care fusese rânduit să fie Hristosul lui Dumnezeu, Cârmuitorul făgăduințelor lui Dumnezeu…şi este adevărat că Hristos a fost aşteptarea neamurilor*.[6]

Prin explicarea etimologiei numelui poporului iudeu, el aduce o informație nouă, contribuind de asemenea şi prin precizarea şi argumentarea paternității iacobite a profeției la exegeza ei. Ulterior el revine la aspectul final, reafirmând faptul că *El este aşteptarea noastră, a celor care am venit dintre neamuri, pentru că am crezut în El şi în Dumnezeu cel peste toate, Tatăl nostru*.[7]

Spre deosebire de cei doi mai-sus citați, la care găsim referiri sporadice şi succinte, Sfântul Ioan Gură de Aur, care sesizează şi el importanța ei, o postează ca moto al celei de-a 67–a omilii la Facere.[8] În demersul exegetic al pericopei care ne interesează, el remarcă, precum Origen, faptul că prin această profeție, Iacov arată lămurit *timpul când potrivit rânduielii întrupării va veni Hristos*.[9] De asemenea, accentuează caracterul universal al operei sale soteriologice: *Căci neamurile aşteaptă venirea Lui*.[10]

Deşi nu reprezintă o exegeză propriu-zisă, deosebit de importante sunt şi cuvintele privitoare al acest citat ale Sfântului Atanasie cel Mare, care remarcă că după venirea Mântuitoroului *nu s-a mai ridicat proroc şi nici nu se mai descoperă vreo vedenie între ei*[11] (între evrei). Acest lucru se întâmplă pentru că:

> *Au proorocit până a venit Dreptatea însăşi şi Cel ce a răscumpărat păcatele tuturor. Iar odată ce Sfântul Sfinților e de față, pe drept cuvânt s-a pecetluit şi vederea şi proorocia, iar Împărăția ierusalimului a încetat. Li s-au uns lor regi până ce s-a uns Sfântul Sfinților. Căci şi Iacov prooroceşte zicând că Împărăția iudeilor va sta până la Acela*.[12]

Din această succintă prezentare a unor exegeze patristice pe care le consider relevante atât datorită personalității celor cărora le aparțin, cât şi autorității lor, reliefată în faptul că au devenit nume de referință în teologia răsăriteană şi cea apuseană, importanța profeției de la *Facere 49,10*, a cărei împlinire este însăşi Hristos şi care are un caracter universal, căci, *Împăciuitorului*, adică Lui, *i se vor supune toate neamurile.*

[1] Centre d' analyse et de documentation patristiqoues, Biblia Patristica, index des citations et des alluns bibliqoues dans la litterature patristique, Tome premier, Editions du Centre National de la recherche scientifique, Paris, 1975, p. 87. Idem, Biblia Patristica, index des citations et des alluns bibliqoues dans la litterature patristique, Tome II, Editions du Centre National de la recherche scientifique, Paris, 1986, p. 97. Idem, Biblia Patristica, index des citations et des alluns bibliqoues dans la litterature patristique, Tome III, Editions du Centre National de la recherche scientifique, Paris, 1991, p. 58. Idem, Biblia Patristica, index des citations et des alluns bibliqoues dans la litterature patristique, Tome IV, Editions du Centre National de la recherche scientifique, Paris, 1987, p. 50. Idem, Biblia Patristica, index des citations et des alluns bibliqoues dans la litterature patristique, Tome V, Editions du Centre National de la recherche scientifique, Paris, 1991, p. 151. Idem, Biblia Patristica, index des citations et des alluns bibliqoues dans la litterature patristique, Tome VI, Editions du Centre National de la recherche scientifique, Paris, 1995, p. 48.

[2] Centre d' analyse et de documentation patristiqoues, Biblia Patristica, Supllement, Philon d'Alexandrie, Editions du Centre National de la recherche scientifique, Paris, 1982, p. 59.

[3] Sfântul Iustin Martirul şi Filososoful, Apologia întâi, traducere pr. prof. Olimp N. Căciulă, în vol. „ Apologeți de limba greacă", col. „Părinți şi Scriitori Bisericeşti (PSB)", vol. 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980, p. 46.

[4] Idem, Dialog cu iudeul Trifon, traducere pr. prof. Olimp N. Căciulă, în vol. „ Apologeți de limba greacă", col. „PSB", vol.2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1980, p. 104.

[5] Origen, Contra lui Celsus, traducere pr. prof. Teodor M. Bodogae, în vol. „ Scrieri alese - partea a patra", col. „PSB", vol. 9, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1984, p. 77.

[6] Ibidem, p. 77.

[7] Ibidem, p. 342.

[8] Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Facere, LXVII, traducere pr. D. Fecioru, în vol. „Scrieri - partea a doua", col. „PSB", vol. 22, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1989, pp. 331-342.

[9] Ibidem, p. 335.

[10] Ibidem, p. 335.

[11] Sfântul Atanasie cel Mare, Tratat despre întruparea Cuvântului şi despre arătarea Lui nouă în trup, XL, traducere pr. prof. Dumitru Stăniloae, în vol. „Scrieri - partea I", col. „PSB", vol. 15, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1987, p. 134.

[12] Ibidem, p. 134.

Citiți articolul original aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Iuliu-Marius_Morariu-Sceptrul_lui_Iuda.pdf

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Psalmul 110,10

- Meditație -

Psalmul 110, 10 : *„ Frica de Domnul este începutul înțelepciunii, toți cei ce o plinesc au asupră-i o bună înțelegere. Lauda Lui rămâne în veacul veacului.”*[1]

Psalmii sunt rugăciuni prin excelență, fiind destinați încă de la apariția lor pentru liturghia de la Templu. Ulterior au fost folosiți în cultul sinagogal, iar mai apoi au fost preluați de creştini pentru a fi utilizați în rugăciuni distincte în structuri cultice primare O dată cu trecerea timpului, Psaltirea a devenit o carte de căpătâi şi pentru cultul particular. Clericii, monahii sau simplii creştini, însuşindu-şi trăirile exprimate în psalmi, au conferit acestei cărți un statut bine definit în cadrul rugăciunilor zilnice. Pe lângă faptul că este cea mai lungă carte a întregii Sfinte Scripturi, Psaltirea este şi cea mai diversificată scriere, din punct de vedere literar, cât şi teologic.[2]

Biblia Hebraica numeşte cartea *Tehilim* (laude), Septuaginta o numeşte Psalmi, de la cuvântul grecesc psaltirion, ce desemna inițial un instrument muzical cu coarde, asemănător harpei, apoi o cântare acompaniată cu acest instrument, iar Biblia Sacra Vulgata intitulează cartea Liber Psalmorum, operând o dublă traducere, atât după Septuaginta, cât şi după Textul Ebraic.[3]

Cartea Psalmilor cuprinde 150 de capitole şi 2527 de versete, fără a socoti psalmul necanonic poziționat în majoritatea edițiilor la sfârşitul celor canonici. Psalmii provin din mai multe colecții şi subcolecții localizate în perimetrul geografic al Levantului antic, în mai multe perioade ale istoriei poporului Israel. Este important de precizat faptul că în afară de textele din această colecție, mai întâlnim presărate şi în alte cărți ale Bibliei, bucăți literare similare, cărora le putem atribui, fără nicio ezitare, numirea de psalmi.[4] Autorul principal al acestei colecții de imne este regele David. Prin urmare, majoritatea psalmilor au fost înscrişi în perioada regatului davidic, în timpul domniei regelui Solomon. Apariția acestor cântări a fost generată de nevoile pe care dimensiunea doxologică a serviciului liturgic promovată de reforma religioasă a regelui David, le impunea. Cealaltă parte a psalmilor a fost colecționată de Ezdra în perioada următoare exilului babilonian din rațiuni asemănătoare.

Unul dintre motivele principale care au determinat folosirea frecventă a Psaltirii de către creştini a fost varietatea conținutului care viza trăirea interioară. Zbuciumul sufletesc ce exprimă dilemele omului în fața contradicțiilor cotidiene, durerea, necazul sau exaltările pline de fericire au fost atât de bine conturate, încât asumarea lor de către credincios s-a produs în cel mai firesc mod posibil.[5]

Sfântul Atanasie cel Mare susține că în această carte omul se poate regăsi pe sine însuşi cu uşurință, spunând că nicio altă scriere scripturistică nu este asumată de sufletul omului cu atâta naturalețe ca Psaltirea.

Se spune că Psaltirea are aceeaşi legătură cu Vechiul Legământ ca inima cu omul întreg. Este în centrul trupului şi reflectă în suflet legea dumnezeiască ți experiența personală a fiecărui om cu exemple palpabile luate din natură şi din activitatea umană. Psalmistul vede mai dinainte grija neadormită a lui Dumnezeu față de omul nefericit şi căzut, atunci când El se pleacă dintru înălțimea locaşului cel sfânt al Său şi priveşte din cer pe pământ. În acest fel se explică de ce

Psaltirea i-a hrănit pe Apostolii şi credincioşii Bisericii primare, de ce Noul Legământ este plin de imne luate din psalmi şi care se împletesc aromonios cu, cuvintele evanghelice şi oferă un material bogat pentru dovedirea trimiterii mesianice a Mântuitorului.[6]

Psalmii au fost folosiţi de Mântuitorul Însuşi în rugăciune, El arătând astfel caracterul lor insuflat de Duhul Sfânt şi valoarea lor permanentă. Cu alte cuvinte, Psaltirea rămâne cartea de temelie pentru rugăciunea Bisericii, atât în planul evlaviei personale, cât şi în acela al evlaviei comunitare. Edificatoare sunt cuvintele Mântuitorului : *„că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci şi în psalmi”* (Luca 24, 44). [7]

Psalmul 110 este cuprins în grupul celor 150 de psalmi canonici, fiind un psalm de mărturisire şi descriere ca laudă. Este un psalm de tip sapienţial, alfabetic în ebraică, o meditaţie asupra faptelor minunate ale lui Dumnezeu.[8]

Versetul 10 al psalmului 110 scoate în evidenţă tema fricii de Dumnezeu ca expresie a înţelepciunii. La fel ca în alte expresii similare în care este folosit genitivul : credinţa lui Dumnezeu, omul lui dumnezeu, muntele lui Dumnezeu) exprimă superlativul, absolutul. În mentalitatea iudaică, există conştiinţa că doar această stare de frică trebuie luată în considerare. Frica nu trebuie înţeleasă ca fiind o însuşire a lui Dumnezeu. Teodoret al Czyrului spune la un moment dat că este nevoie să împodobim cunoaşterea cu fapte, cinstindu-L astfel pe Acela care a dăruit cunoaşterea. [9] Sfântul Varsanufie asociază începutul înţelepciunii cu oprirea de la toate cele urâte lui Dumnezeu prin negrăirea a ceva din cele ce nu se cuvin. Sfântul Chiril al Alexandriei precizează faptul că, dacă începutul înţelepciunii este frica, sfârşitul ei este înţelegerea cea bună cei ce o au pe ea. Trebuie dobândită frica de Dumnezeu pentru a scăpa de toate petele păcatului ştergându-le de pe suflet prin aşteptarea chinurilor veşnice, iar înţelegerea pentru a ne dovedi împlinitori ai tuturor voilor dumnezeieşti. Sfântul Isaac Sirul precizează la rândul său, că nu frica de Dumnezeu naşte această cunoştinţă duhovnicească, ci cunoştinţa aceasta se dă ca un dar lucrării din frica lui Dumnezeu.[10]

Sfântul Ioan Gură de Aur vede acest început ca un izvor, rădăcină şi temei. Fiindcă a spus acestea şi s-a umplut de atâta uimire, adaugă aceste cuvinte lumii în mod potrivit arătând că cel ce se teme de El se umple de toată înţelepciunea şi devine priceput. Dar pentru ca oamenii să nu socotească că înţelepciunea se limitează la o simplă cunoştinţă, a adăugat : *înţelegere bună este tuturor celor ce o fac pe ea.* Nu este suficientă credinţa, dacă purtarea noastră nu este conformă cu credinţa. Cum este *începutul înţelepciunii frica de Domnul? I*zbăveşte de toată răutatea, lucrează toată virtutea. Este vorba nu despre înţelepciunea cea din vorbe, ci de cea din fapte. Filosofii din afara credinţei au definit înţelepciunea : cunoştinţă a lucrurilor omeneşti şi dumnezeieşti. Dar această ştiinţă o învaţă frica de Dumnezeu, smulgând din rădăcină răutatea şi sădind virtutea, inspirându-ne dispreţul pentru lucrurile prezente, strămutând mintea de la pământ la cer. În acest verset, profetul nu se referă la cel ce aude, ci la cel care împlineşte cu fapta.

Ce semnifică : *„ înţelegere bună este tuturor celor ce o fac pe ea”. ?* Adică celor care fac faptele înţelepciunii şi care arată prin fapte înţelegerea bună. A spus înţelegere bună, deoarece există şi o înţelegere rea, aici referindu-se la înţelepciunea ca virtute. *„Lauda Lui rămâne în veacul veacului”*. Este vorba despre lauda exprimată prin mulţumire, slavoslovenie, lauda cea nemuritoare prin fapte şi mai înainte de acestea, cea care este părtaşă firii Lui. Căci Dumnezeu este nemuritor şi prin Sine Însuşi vrednic de toată lauda.[11]

Frica de Dumnezeu reprezintă a doua etapă pe calea despătimirii, iar credinţa adevărată este cea care asigură inevitabil drumul spre această cale. Sfântul Isaac Sirul vede o înlănţuire logică a virtuţilor, spunând : *„cunoştinţa naturală ne convinge să credem în Dumnezeu, Cel ce a adus toate la existenţă. Şi credinţa produce în noi frica şi frica ne sileşte să ne pocăim şi să lucrăm cele bune.”*[12]

Sfinţii Părinţi pomenesc în ordine crescândă, trei măsuri ale fricii de Dumnezeu : măsura robilor, măsura simbriaşilor şi măsura fiilor. Robii împlineau voia stăpânului de frica pedepsei, de frica biciului. Nu era vorba de sentimente deosebite în relaţia dintre sclav şi stăpân şi nici de conştientizarea unei datorii pe care trebuie să o îndeplinească. Este vorba, pur şi simplu, de fiorul ce ţi-l dă eventuala pedeapsă pe care ţi-o poate administra stăpânul dacă nu-ţi faci datoria. La această măsură sunt creştinii care fac voia lui Dumnezeu gândindu-se la pedepsele vremelnice, pe care li le-ar putea da Dumnezeu, sau la chinurile iadului din viaţa de apoi.

A doua măsură la care ajunge frica de Dumnezeu este măsura simbriaşilor. Simbriaşii lucrează bine şi cu râvnă nu de frica pedepsei, ci gândindu-se la răsplata muncii lor. La această măsură sunt creştinii care fac voia lui Dumnezeu pentru a le merge bine şi a moşteni raiul după moarte, fiind nişte buni negustori, care ştiu să câştige raiul prin faptele lor.

A treia măsură la care ajunge frica de Dumnezeu este cea a fiilor. Fiii cuminţi şi ascultători fac voia tatălui nici de frică, nici gândindu-se la avantaje, ci pentru că îşi iubesc părintele, în acest sens, relevante fiind cuvintele Sfântul Ioan Evanghelistul, care spune : *„în iubire nu este frică, că iubirea desăvârşită alungă frica.”* (Ioan 4, 18) şi cele ale sfântului Antonie cel Mare : *„eu nu mă mai tem de Dumnezeu, ci Îl iubesc pe El. Căci dragostea scoate afară frica”*.[13]

Ava Dorotei clasifică frica de Dumnezeu în două categorii : una începătătoare şi una desăvârşită, reprezentaţi de cinstitorii de Dumnezeu (prima categorie), iar cea de-a doua a sfinţilor, a celor desăvârşiţi. (categoria a doua). Pe cei din prima categorie, ava Dorotei specifică că primii sunt

caracterizați ca, cei care îndeplinesc totul din frica de chinuri, o astfel de persoană nu face binele pentru sine însuși, ci din frica pedepselor. Cei din categoria a doua sunt caracterizați prin iubirea față de Dumnezeu, dorind să se facă plăcuți înaintea lui Dumnezeu. Acesta ştie ce este binele însuşi şi a cunoscut ce înseamnă a fi cu Dumnezeu. Acesta este cel care deține iubirea adevărată, numită de sfinți și desăvârșită. Un astfel de om nu se mai teme de pedepse, ci dorește să guste din dulceața de a fi împreună cu Dumnezeu.[14]

În final voi încheia acest referat concluzionând, folosind cuvintele IPS Bartolomeu Anania, care caracteriza într-un fragment edificator „Cartea Psalmilor", din Vechiul Testament : *„...dacă omul dintotdeauna şi-a simțit lăuntrul adiat de fiorul sacru, avem toate motivele să credem că nici adierile artei nu i-au fost descoperite. Cavernele Altamirei ne-au păstrat capodopere de pictură preistorică, cuneiformele Mesopotamiei ne-au transmis Epopeea din Ghilgameş, hieroglifele Egiptului s-au rostit în Cartea Morților, harpa davidică ne-a dăruit psalmii. Şi dacă arta I-a fost adusă Dumnezeirii ca o jertfă binepl*ăcută, *din tot ceea ce credea că are omul mai bun, atunci poezia psalmilor nu este altceva decât teologia în starea ei de grație muzicală."*[15]

Bibliografie

*1.***,* Biblia sau Sfânta Scriptură – Ediție Jubiliară a Sfântului Sinod, *Editura Institului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001*

2.Paşca-Tuşa Stelian, "Yahwe Hanneni" – „Inima" rugăciunii psalmice*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 2011*

3.Sorin Usca & Ioan Traia, Vechiul Testament în tâlcuirea Sfinților Părinți, vol . 13. Psalmii, *Editura Christiana, 2009*

4.Pr. Prof. Dumitru Abrudan, Cărțile didactico-poetice, *Editura Universității „Lucian Blaga", Sibiu, 2001*

5.Arhim. Emilianos Simonopetritul, Tâlcuiri la Psalmi, *Editura Sf. Nectarie, Arad, 2011, trad. din limba greacă Ierom. Agapie (Corbu)*

6.Sfântul Vasile cel Mare, Tâlcuire duhovnicească la Psalmi, *Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2009*

7.Sfântul Isaac Sirul, Cuvinte despre nevoință, *Editura Bunavestire, Bacău, 1997*

8.Sfântul Ioan Gură de Aur, Omilii la Psalmi, *Editura Doxologica, Iaşi, 2011*

9.Sfântul Isaac Sirul, Cuvinte despre sfintele nevoințe, *Filocalia 10, Bucureşti, 1981*

10.†Andrei Andreicuț, Nevoințele desăvârşirii, *Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2011*

11.Ava Dorotei, Despre frica de Dumnezeu, *Filocalia IX, Editura Institului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 1980*

[1] ***, *Biblia sau Sfânta Scriptură – Ediție Jubiliară a Sfântului Sinod,* Editura Institului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001, p . 746

[2] Paşca-Tuşa Stelian, *"Yahwe Hanneni" – „Inima" rugăciunii psalmice*, teză de doctorat, Cluj-Napoca, 2011, pp. 11-12

[3] Sorin Usca & Ioan Traia, *Vechiul Testament în tâlcuirea Sfinților Părinți, vol . 13. Psalmii,* Editura Christiana, 2009, p. 5

[4] Pr. Prof. Dumitru Abrudan, *Cărțile didactico-poetice,* Editura Universității „Lucian Blaga", Sibiu, 2001, p. 4

[5] Paşca-Tuşa Stelian, *op. cit.*, p. 36

[6] Arhim. Emilianos Simonopetritul, *Tâlcuiri la Psalmi*, Editura Sf. Nectarie, Arad, 2011, trad. din limba greacă Ierom. Agapie (Corbu), pp. 7-8

[7] Sfântul Vasile cel Mare, *Tâlcuire duhovnicească la Psalmi*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2009, pp. 4-5

[8] Sorin Usca & Ioan Traia, *op. cit.* , p. 537

[9] Ibidem, p. 539

[10] Sfântul Isaac Sirul, *Cuvinte despre nevoință,* Editura Bunavestire, Bacău, 1997, p. 18

[11] Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Psalmi,* Editura Doxologica, Iaşi, 2011, p. 425-426

[12] Sfântul Isaac Sirul, *Cuvinte despre sfintele nevoințe*, Filocalia 10, Bucureşti, 1981, p. 93

[13] †Andrei Andreicuț, *Nevoințele desăvârşirii,* Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2011, pp. 32-33

[14] Ava Dorotei, *Despre frica de Dumnezeu,* Filocalia IX, Editura Institului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 1980, pp. 512-513

[15] ***, Biblia sau Sfânta Scriptură, *op. cit.*, p. 614

Citiți articolul original aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/07/ionut-hens-psalmul-11010.html

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) **- Eseist, teolog**

Valoarea morală a activismului social

Raportându-ne la perspectiva filosofică, valoarea se referă la o proprietate a obiectelor fizice sau abstracte care reprezintă un anumit nivel de importanță. În acest sens, Petre Andrei spunea că: „ Valoarea nu e un atribut nici al subiectului, nici al obiectului, ci o relație funcțională a amândurora.”[1] Tudor Vianu, arată că valorile se găsesc în bunuri şi conştiința le cuprinde în ele. Actul valorificării prin care un lucru este cuprins între bunuri, este capabil să satisfacă o dorință. Valorile se reprezintă sub forma unui sistem deschis, încorporând la modul esențial, nu numai experiență socială, dar şi anumite cunoaşteri.[2]

Valoarea morală, reprezintă o formă de manifestare a unei valori în general, care reflectă realitatea morală a unui creştin. Moralitatea de-al lungul istoriei a îndeplinit o funcție importantă de reglementare şi organizare atât din punct de vedere al vieții sociale cât şi morale. Importanța valorii morale, este aceea de a orienta viața umană, de a o încuraja în tot ceea ce este bine, prin comportamente, fapte sau ațiuni. Categoriile valorilor se împart în doua mari etape, fiind cele mai importante: Valori de bine şi valori de rău. Aceste etape ale valorilor, reprezintă în mod specific interesele claselor, a grupurilor sociale, în diferitele orânduiri şi epoci istorice.[3]

În ceea ce priveşte persoana umană, aceasta este conştientă de sine, având conştiința că ea există şi înțelege sensul şi rostul în viața pământească. Potrivit acestui important punct de vedere persoana este unică şi irepetabilă. Fiecare om îşi posedă un sens al existenței, pe care acesta îl receptează în modul său propriu, astfel sensul lui devenind unic, deoarece tot ceea ce primim de la Dumnezeu este unic. Persoanele, ies în câştig dacă acestea recurg la un schimb de sensuri, deoarece în această postură se creează o comuniune între ele reciprocă, prin care nimeni nu pierde nimic, ambele au doar de câştigat.[4]

Responsabilitatea morală pe care un om o primeşte, este un dar de la Dumnezeu: „ Toate câte ni le dă Dumnezeu şi toate câte nu ni le dă, spre folosul nostru o face, chiar dacă noi, ca nişte prunci, nu ne dăm seama.” Această responabilitate este unită cu spiritualitatea persoanei formând parte intrisecă din ea, deoarece concură la creşterea interioară penrtu Dumnezeu. Raportându-ne la pilda talanților pe care o regăsim la Evanghelistul Matei cap. 25 vers. 14-30, observăm că darul este primit de la Dumnezeu şi se multiplică de către om, în acest sens primirea darului reprezentând garanția înțelegerii sensului pentru darul dat de Dumnezeu. În ceea ce priveşte darurile între două sau mai multe persoane, acestea pot fi primite, sau refuzate, dar ceea ce Dumenzeu ne dăruieşte produce în noi oamenii o revendicare cu un caracter special, fiind solicitarea pe care finitul o primeşte din partea infinitului.[5]

Responabilitatea, interprinde o lucrare foarte importantă în viața omului, ce se desfăşoară la toate „palierele vieții morale: faptele, gesturile, cuvintele, chiar cele considerate mai puțin importante de către persoană, sunt încărcate de acest dar care le însoțeşte permanent şi le responsabilizează înainte de judecata divină şi chiar înainte de cea a conştiinței.” Responabilitatea morală a omului, în primul rând se manifestă înaintea lui Dumnezeu, deoarece el ființează prin Sine Însuşi, de la El vin toate şi la El se vor întoarce, după ce tuturor le-a dăruit posibilitatea de a se bucura de existența lor. Oamenii, fiind creați de Dumnezeu, îşi trăiesc prima responsabilitate ca răspuns față de El, căci responabilitatea nu este, decât dragoste.[6]

Biserica noastră, în ziua de astăzi poartă o mare răspundere pentru renaşterea morală şi spirituală a societății româneşti. Suntem conştienți că aportul fundamental la însănătoşirea vieții româneşti este acela de a modela oameni cu frică de Dumnezeu, oameni credincioşi, oameni care să aibă asupra lor „ Duhul lui Dumnezeu” (**1 Corinteni 7, 40**), fiind eliberați de robia patimilor şi pătrunşi de jertfa şi iubirea față de semenii lor. În spiritul învățăturii Bisericii, înainte de toate pune preț pe valoarea unică a fiecărei persoane, dată de prezența chipului lui Dumnezeu în om.[7]

Pentru Biserică, doctrina socială este :„ Evanghelia socială a vremurilor noastre”(Ioan Paul II, *Omilia de la Cincizecime*, cu ocazia centenarului encicliciei Rerum novarum, 19 mai 1991). Totuşi, Biserica, nu intervine în problemele sociale ce au în competiție ştiințele umane, dar priveşte întreaga realitate a omului ca pe un loc al evanghelizării. Prin Întruparea Sa, Hristos se solidarizează cu omul în toate aspectele vieții umane. Biserica este legată intim de lume şi nu se opune acesteia: nădejdea în mântuirea veşnică şi angajamentul în favoarea promovării umane, sunt

distincte dar inseparabile. Doctrina socială a Bisericii, este preocupată în mod special de probleme sociale apărute în acest secol, cu atenția și bineînțeles grija Bisericii de a cuprinde și a îmbrățișa dramele și urgențele convietuirii umane în orice parte a lumii, Biserica a pus în evidență realitatea aflată în centrul învățăturii sale: „ Urzeala și oarecum călăuza...întregii doctrine sociale a Bisericii este concepția concretă a persoanei umane și a valorii sale unice."(Ioan Paul II, *Cenesimus annus* 11)."[8]

Principiul important care corespunde doctrinei sociale a Bisericii, este centralitatea persoanei umane, în acest sens este util să amintim faptul că nu este de ajuns ca toți oamenii să fie definiți egali, conștienți fiind de faptul că nu întâmplător nedreptatea, sărăcia, exploatarea, ignoranța se consolidează în interiorul unei societăți. Viața unei persoane, trebuie să fie demnă, așa cum Mântuitorul Iisus Hristos și restauratorul vieții depline a omului, l-a revelat pe om omului. Omul după chipul Treimii, al lui Dumnezeu Cel Treimic, Tată, Fiu și Duh Sfânt. Atenția sporită persoanelor, este tipică pentru doctrina socială a Bisericii, care se exprimă pe plan social, în principiul solidarității, care trebuie promovată și favorizată de comunitățile intermediare din interiorul societății împortiva preponderenței unei puteri externe, principiul subsidiarității, aceste două principii fiind în mod evident derivate din centralitatea Persoanei. Pilonul de susținere a gândirii doctrinei sociale este: „ Omul nu mai poate fi considerat o marfă".[9]

Lumea din zilele noastre în care trăim, a progresat din punct de vedere material, manifestând un îngrijorător comportament spiritual. Acumularea de valori materiale, a devenit atât de obsedantă, încât preocuparea față de valorile spirituale a trecut pe plan secundar, ca și cum omul ar fi alcătuit doar din trup, nu și din suflet. Privind originalitatea acestei crize spirituale, se află convingerea omului contemporan că Dumnezeu nu coboară în lume, fiindcă Duhul lui Dumenzeu a fost eliminat în hotarele lumii văzute, pentru a fi izolat în subiectivitatea spiritului uman, iar lumea văzută a fost decretată ca realitate autonomă în raport cu Creatorul ei.[10]

Civilizația noastră, din lipsa acestor valori, a pierdut dimensiunea ei spirituală. Fără credință, nu există nici un obstacol, în calea puterii și a violenței. Paul Tournier, consideră că remediul violenței constă în trecerea noastră de la o concepție antropocentrică la una teocentrică, fiindcă numai Dumnezeu ne poate să învingem toate lucrurile rele si toate avuțiile pământești ce îmbolnăvesc starea spirituală a omului. Din lipsa acesori valori foarte importante, omul s-a rupt din rădăcinile spirituale cu Dumnezeu, cu societatea și chiar cu întreg cosmosul. Un teolog și filosof, Nicolae Balca, spunea cu mult timp în urmă, că în timp ce omul antic vorbea cu cosmosul, iar omul medieval vorbea cu Dumenzeu, omul contemporan vorbește cu sine înuși.[11]

Închiderea individualistă pe care omul o ține legată în el, provocată fiind de autonomia creației față de Dumnezeu, transformă omul fără anumite rădăcini spirituale, într-o ființă dominată de forțe irațională în viața ei interioară, pe care nu le mai poate controla și o determină să se comporte agresiv și violent în trăirea exterioară. Primul mare gânditor creștin și un mare Sfânt Părinte al Alexandriei secolului IV, care și-a dat seama de faptul că autonomia creației este cauza violenței și a multor racile sociale, fiindcă omul este îndepărtat de Dumnezeu și îl lasă pradă forțelor satanice, a fost Sfantul Atanasie cel Mare. El a surprins o reconstrucție cosmologică foarte plenară, care avea în centru ei pe Dumnezeu ca Logos Creator, potrivit Sfintei Scripturi, conferindu-i fundamentul ei spiritual: „ Însuși Cuvântul atotputernic, atotdesăvârșit și sfânt al Tatălui, sălășluindu-se și întinzând puterile Lui în toate și pretutindeni și luminând toate cele văzute și nevăzute, le ține și le strânge, nelăsând nimic gol de puterea Lui, ci dându-le viață tuturor și păzindu-le pe toate împreună și pe fiecare în parte.[12]

Tot Sfântul Atanasie cel Mare, ne spune că Logosul Tatălui, „ le păstrează pe toate împreună și pe fiecare în parte", fapt ce scoate în evidență că orice realitate naturală sau socială trebuie să țină seama atât de identitatea fiecărei persoane, dar și de legătura reciprocă dintre ele. Scopul misiunii sociale creștine, nu este cel de a așeza societatea deasupra individului, în sens colectivist, fapt ce duce la anularea omului ca persoană, dar nici să pună individul deasupra societății, uitând de legătura comuniunii, ci să militeze pentru promovarea relațiilor interpersonale dintre membrii societății.[13]

In cele din urmă, atunci când vorbim despre valorile de bază ale omenirii, din punct de vedere creștinesc, în special ne referim la forța rațiunii pusă în om de către Creatorul său și la capacitatea acestuia de a discerne, prin ea, între ce este bine și ce este rău. Morla creștină, cuprinde între aceste valori pe cele ce se raportează direct la Dumnezeu, pe cele ce se referă la noi înșine, la aproapele nostru și implicit la societate, precum și la raportul nostru cu natura înconjurătoare. Omul în viața sa personală, recurge la trei mari valori și importante înspre legătura omului cu Dumnezeu și cunoscute în cadrul moralei creștine, precum: credința, nădejdea și dragostea (sau iubirea față de Dumnezeu). Aceste trei valori capitale, nu fac altceva decât să aprofundeze și să bifeze în viața creștină a omului o iubire pregnantă și comprehensivă față de Dumnezeu.[14] Credința în Dumnezeu, pentru omul religios semnifică o certitudine, încredere și statornicie cu privire la starea sufletească. Înlocuirea dimensiunii spirituale și a relației nemijlocite dintre Dumnezeu și om, dintre om și creație, cu o imagine mecanicistă asupra evoluției lumii și implicit a raporturilor realizate de ea, în care, odată realizat primul impuls, lumea devine prin sine însăși mai nelcară în raport cu Creatorul său.

Dincolo de schismă și erezie, care au trecut prin faze de manifestări sociale consemnate în istorie, astăzi ies în evidență pe plan spiritual, forme și manifestări de „credință", mult inferioare demnității umane. Acestea sunt: *superstiþia*-care este o falsă credinþă, încercând să realizeze acelea°i raporturi °i legături proprii credinþei adevărate; *bigotismul*- care

reduce credința la forme și manifestări personale foarte influențate de sintagma „am credința mea” și fanatismul religios-care este o credință fără logică.[15] Una din cele trei valori capitale, alături de credință se alătură și nădejdea, fiind a doua mare virtute care îl angajează pe om în relație cu Dumnezeu. Nădejdea, pentru a fi autentică în sensul creştin, trebuie să se îndrepte spre Dumnezeu, spre dobândirea bunurilor veșnice spirituale.

Forme care vor să aducă argumente negative nădejdii sunt: *deznădejdea*-care este pierderea oricărei nădejdi în Dumnezeu și în mântuirea proprie; *încrederea prea mare*-în bunătatea și iubirea lui Dumnezeu.[16] Esența întregii vieți creştine aici pe pământ este Iubirea față de Dumnezeu, pe care Sfântul Evanghelist Ioan, o relatează în prima sa epistolă aducându-ne la cunoștință de nenumărate ori faptul că *„Dumnezeu este Iubire”*. Această iubire, este unitatea de viață a celor două eu-ri, Dumnezeu și om. Însușirile iubirii lui Dumnezeu, stau în legătură cu cele două entități personale, între care se realizează, neputând fi atribuite nici unei alte scări valorice exterioare persoanei și anume, faptul că aceasta să fie mai presus de orice, să fie vie și lucrătoare în persoana care o realizează, să fie statornică.[17]

Pervertirea iubirii față de Dumnezeu este ura. Aceasta, poate veni din diferite nenorociri, sau din frica de pedeapsa lui Dumnezeu, pentru păcat ori orgoliu. De obicei, ura produce o imagine falsă despre Dumnezeu, socotindu-l autorul nenorocirilor care se abat asupra noastră.

Nepăsarea, manifestată printr-o indiferență față de tot ceea ce se întâmplă în viața religios-morală, fiind o cauză a lipsei de iubire și implicit, a crizei care a adus și duce tot mai mult la degradarea omenirii.[18] O altă subdiviziune este *Sentimentalismul*- la rândul lui fiind o formă ce contrazice iubirea, orpindu-se la emotivitate; Apoi Stima de sine- rezultată din conștiința morală a omului; *Smerenia*- înseamnă, recunoașterea dovedită prin fapte, că noi depindem întru toate de Dumnezeu și că suntem nedesăvârșiți și supuși păcatelor. Iubirea de sine, înseamnă prețuirea de sine, este transformată în iubire egoistă, în dorința de împlinire a celor mai josnice porniri și interese personale.[19]

Întrebându-ne în ziua de astăzi, ce valori guvernează lumea, sau ce valori numim astăzi, un răspuns pregnant îl surprindem în Sfânta Scriptură care ne spune, că trebuie să prețuim tot ce Dumnezeu ne-a dat, toate cele făcute de Dumnezeu „bune foarte”, iar logica și rostul vieții sunt așezate de către omul iluminat de harul Sfânt trimis de Dumnezeu.[20]

Bibliografie:

1. *Ciobanu, Elena* , Valori Morale, *Editura Grinta, Cluj Napoca, 2011;*
2. *Iloaie, Ştefan,* Responsabilitatea Morală privită în specificul ei personal şi comunitar în vremea noastră, *Sibiu, 2003;*
3. *Jr, Ică, Ioan şi Marani, Germano,* Gândirea socială a Bisericii, *Deisis, Sibiu, 2002;*
4. *Popescu, Dumitru,* Violența în lumina Spiritualității Ortodoxe, *Morala-Factor de stabilitate socială, Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2012;*
5. *Durlea, Ionel,* Criza morală actuală-rezultat al pervertirii valorilor de bază ale omenirii, *Morala-Factor de stabilitate socială, Editura Ministerului de Interne, Bucureşti, 2012;*

[1] Elena Ciobanu, *Valori Morale*, Editura Grinta, Cluj Napoca, 2011, p. 23

[2] *Ibidem*, pp. 24-26;

[3] *Ibidem*, pp. 26-29;

[4] Ştefan Iloaie, *Responsabilitatea Morală privită în specificul ei personal şi comunitar în vremea noastră*, Sibiu, 2003, pp. 92-96;

[5] *Ibidem*, pp. 97-115;

[6] *Ibidem*, pp. 117-138;

[7] Ioan Ică jr și Germano Marani, *Gândirea socială a Bisericii*, Deisis, Sibiu, 2002, pp. 5-6;

[8] *Ibidem*, pp 55-56;

[9] *Ibidem*, p. 56-57;

[10] Dumitru Popescu, *Violența în lumina Spiritualității Ortodoxe*, Morala-Factor de stabilitate socială, Editura Ministerului de Interne, Bucureşti 2012, pp. 17-18;

[11] *Ibidem*, pp. 18-19;

[12] *Ibidem*, pp. 19-20;

[13] *Ibidem*, p. 22;

[14] Ionel Durlea, *Criza morală actuală-rezultat al pervertirii valorilor de bază ale omenirii*, Morala-Factor de stabilitate socială, Editura Ministerului de Interne, Bucureşti 2012, pp. 219-220;

[15] *Ibidem*, pp. 220-221;

[16] *Ibidem*, p. 222;

[17] *Ibidem*, p. 222;

[18] *Ibidem*, p. 223;

[19] *Ibidem*, p. 223;

[20] *Ibidem*, p. 225;

Citiți volumul complet aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/07/silviu-aurelian-jimborean-valoarea.html

(continuare din pag. 3)

GARDIENII PRESEI "CAZONE" DE LA AFCN

AFCN - Administrația Fondului Cultural Național, este institutie publică subordonată Ministerului Culturii, care după propriile spuse, ar trebui să ofere în fiecare an finanțări nerambursabile instituțiilor publice, organizatiilor neguvernamentale şi persoanelor juridice de drept privat care desfasoară activități culturale.

De pe site-ul lor, într-un limbaj de lemn copiat din Legea nr. 186/2003 şi Legea nr. 350/2005, tot fără diacritice şi cu evidente greşeli de amator, extragem:

"promoveaza reorientarea catre carte si lectura, sustine debutul literar, dar si crearea unor platforme editoriale (reale si virtuale) cu rol de promovare a culturii scrise. Prin cultura scrisa se intelege domeniul de referinta care **curpinde** *(**n.red.:** cât se poate de real pe site www.afcn.ro la apariția acestui nr. al revistei noastre!) carti, reviste si alte publicatii, tiparite sau online, avand caracter literar-artistic, tehnico-stiintific, editate pe orice suport. AFCN sustine totodata si imbunatatirea perceptiei publicului larg asupra noilor media, incurajand operatorii editoriali sa depuna proiecte pentru acest domeniu. Prin proiect editorial se intelege realizarea unor lucrari din domeniile literaturii, artei, culturii si civilizatiei, printr-un set de operatiuni/activitati, precum elaborarea, traducerea, tehno - redactarea, ilustrarea, tiparirea si publicarea acestora, inclusiv in format multimedia si online, desfasurate in acord cu obiectivele enuntate de autoritatea finantatoare, pe o perioada de timp determinata si care au ca scop comun satisfacerea unor nevoi culturale exprimate la nivel local, zonal, regional sau national."*

Cum satisface AFCN nevoile culturale exprimate la nivel local, zonal, regional sau național s-a văzut în vremea când ministrul culturii în guvernul marionetă Boc, era un ungur. Nu numai că proiectul nostru de tipărire a acestei reviste n-a trecut, dar fondurile cele mai mari au fost alocate revistei Korunk şi unor ONG-uri antiromâneşti care au făcut apologia Ungariei Mari şi Ținutului Secuiesc, denumiri inexistente pe care istoria şi realitatea tratatelor de pace nu le-a folosit niciodată în niciun război regional sau conflagrație mondială.

Ceea ce era clar în primăvara anului 2012, proiectele unora ca noi erau "promovate" doar declarativ, fiind ciupite de puncte pe motive inexistente sau inventate.

De pildă, faptul că Editura online şi Revista Sămănătorul nu promovează debutanții sau diversitatea culturală. Ori tocmai prin asta ne deosebeam şi încă mai ne deosebim noi de alții: nu există număr de revistă care să nu promoveze un debut sau o temă de diversitate culturală sau spirituală, vedeți studenții teologi din Cluj care număr de număr ne trimit studiile lor de religie. Nu mai vorbim de colaboratorul nostru George Anca, cel mai bun specialist din țară în probleme de minorități, altele decât cea maghiară, care a scris zeci de pagini privind țiganii, traducând în limba engleză "Țiganiada" lui Budai Deleanu.

S-au poate tocmai de aia! Uite că luăm atitudine contra gardienilor afacerilor din cultura scrisă. Nu se mai poate! Toată lumea tace, toată lumea se fereşte să critice AFCN, pentru că vezi doamne nu ne mai aprobă proiectele!

Noi respectăm legea aberantă de a folosi "rrom" în loc de țigan dar respectarea strictă a ei ar însemna să modificăm toate documentele şi scrierile de la Dan Vodă încoace. Avem noi dreptul să modificăm hrisovul domnitorului prin care dă Mânăstirii Tismana ***"40 de sălaşe de țigani"*** scriind că a dat ***"40 de sălaşe de rromi"***? Iată o lege proastă care naşte monştri şi care n-o mai respectă nimeni pentru că în loc să favorizeze diferite comunități țigăneşti, le discriminează punându-le pe toate în aceiaşi oală!

Ne-am tot ferit în anul 2013 să evităm temele privind ungurii sau țiganii şi cu toate acestea evaluatorii de la AFCN ne-au ciupit iar la puncte în proiectul Monografia oraşului Tismana vol. al II-lea! Iată ce le-am scris: *"Este o încercare jalnică de justificare a diferențelor de acordare de puncte de la un evaluator la altul. Am explicat în proiect că acest aspect al diversității culturale va fi tratat amplu in vol. II datorită comunităților de ungureni şi țigani-lăutari-zidari de un specific aparte față de alte categorii ale etniei general zisă „etnie romă". Ei au fost sclavi de origine persană şi indiană, donați de domnitorii basarabi, mânăstirii. Integrarea lor cu băştinaşii a fost mult mai perfectă la Tismana ca în alte localități. Punem accent pe acest lucru pentru că există comunități de „romi" diferite: tismănari, rudari, olari, lingurari, lăieți nomazi iar proiecte actuale de „integrare" nu reuşesc tocmai din cauza necunoaşterii acestei realități."*

Din cauza acestora se feresc scriitorii să mai zică "țigan" ajungându-se la aberația că dacă facem o povestire de pe vremea lui Ceauşescu, țiganii din vremea aceea ar trebui să dialogheze obligatoriu, cam aşa: "- Haoleu, domnule polițist! Nu mai da, c-aşa-i făcut rromu' să mai ciordească şi el ca să aibă ce da la copilaşi" în loc de "- Haoleu, tovarăşu' milițâian! Nu mai da, c-aşa-i făcut țiganu' ", respectându-se acuratețea relatării **din aceea vreme!**

O să mai revenim asupra acestui subiect!

Iată contestația proiectului care a fost respins, deşi AFCN clamează pe site că *"satisface nevoile culturale exprimate la nivel local, zonal, regional sau national."* Citiți aici:
http://www.samanatorul.ro/portal/contestatia_rapoartelor_AFCN-2013-AST.pdf

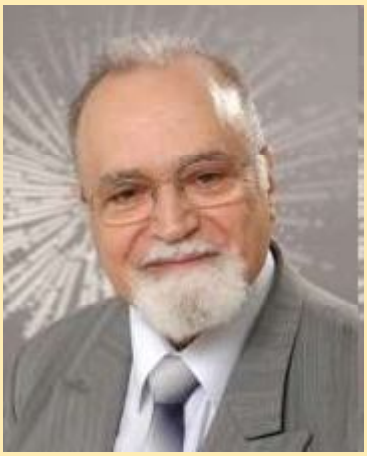

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii iulie

Lucrarea dorului, pustiitoare

Până spre dimineață, aproape de şapte,
a stat de veghe, neclintit, într-o noapte,
Ionică a Petrei, un tânăr din Movilița,
pe când iubita cloşcuță a familiei, Pestrița,
a scos rând pe rând toți puişorii din ouă.
Tocmai începuse zdravăn să plouă
când Pestrița, neliniştită, poate şi nervoasă,
cotcodăcind, a mai dăruit pentru casă
două fragede vietăți: doi puişori tuciurii
cu pliscurile moi, parcă prea aurii.
Le-a dat Ionică puişorilor din palmă
să mănânce tot timpul, până-n toamnă
şi-n anul următor, aproape vara toată
şi-n fiecare zi îi învăța, atent, şi cum să se bată,
căci uitai să vă spun: ultimii doi pui frumoşi
se făcuseră o mândrețe rară de cocoşi.
Se pare că nu i-a fost tocmai greu
să-i pună să se-ncaiere, că mai mereu
o făcea: îi isca el, de fiecare dată, cu gândul,
încât cocoşeii-şi încrucişau aripile, cu rândul,
tulburând în chip neînțeles aerul în jurul lor
până-n înălțime, umblător turbionar fuior,
în aşa fel încât, minune mare, orătăniile toate
prindeau să se-agite şi să fugă speriate,
iar oamenii se trăgeau unii pe alții cruciți,
să intre degrabă în case, nedumeriți,
lăsându-şi de izbelişte muncile toate,
zicându-şi cu obidă: "Aşa ceva nu se poate!"

Movilițenilor prin minte nu le treceau
că cei doi cocoşei complet negri reuşeau
să declanşeze cu aripile lor furtuni răsucite
peste case, peste islazuri şi peste vite.
Numai Ionică a Petrei ştia el ce ştia,
ori, şi mai bine spus, el cam bănuia
cum că la mijloc ar putea fi ceva ciudat,
necunoscut până şi lui, de-ast-dat'.
Să fie vorba de puterea cocoşilor, ori de-a mea?
îşi muncea el mintea, şi tot mereu se-ntreba.
Vorba e că umblau toți trei nedespărțiți,
căci unde era el, erau şi cocoşeii lui iubiți.
Chiar şi noaptea-i punea-n aşternut, lângă el,
să fie sigur că nu-i fură cineva vreun cocoşel.

Mai an, Ionică a plecat în Spania, la căpşuni,
şi s-a despărțit cu greu de cocoşeii lui buni,
pe care i-a lăsat, cu mari rugăminți, la bunici,
mai precis la Făcăieni, că n-avea curte aici,
în Movilița lui. Şi, ajuns acolo, el s-a gândit la ei -
cum îşi zbăteau aripile dragii lui cocoşei,
când a auzit la Radio România că s-a pornit tornadă
peste Făcăieni. Doamne, aşa ceva să vadă
nimeni nu mai trăise în Țară, vreodată.
Ce să-nsemne asta? S-a-ntrebat Ionică de-ndată.

A trecut şi asta, cum toate se isprăvesc,
spre a intra-n amintire - după cum e firesc.
Anul ăsta Ionică din Movilița s-a supărat
că n-avea nici un rost în sat. De-aceea a plecat
cu paşaport şi acte-n regulă în Canada,
lăsând cocoşeii acasă, şi-n uitare ograda.
Dar când a coborât din avion, pe aeroport,
în Toronto, şi-a simțit sufletul mort,
secătuit de dorul dragilor lui cocoşei,
încât se văzu cu ochii minții, acasă,-ntre ei,
îndemnându-i să-nceapă, cum zicea el, canonada.
Era pe 5 mai, aşadar zilele trecute, când tornada
s-a abătut peste Movilița, şi-apoi peste pădurea
din Buftea, iscată din neştiut, de aiurea.
Două lacrimi mari au căzut din ochii lui Ionică
cu zgomot de tablă spartă, încât o cumplită frică
a cuprins aeroportul, că toți de el s-au depărtat.
Era puterea gândului său, a celui departe plecat,
peste mări şi țări, căci gândul la cei doi cocoşei
lucra distrugător, iscând zbateri în el, ca şi-n ei.
Zic unii că tornada e un moft, ori o sperietoare.
Nici vorbă! E lucrarea dorului, pustiitoare.

Fapt divers

Au afişat către seară un cântec
cu cântăreață cu tot
pe frânghia de rufe.
Şi câinii au început să latre a simfonie.
Şi simfonia a început să plângă a râs.
Şi râsul acela grotesc a început să adune furnicarul străzilor,
care pariază că pe cer, iată,
a apărut un OZN,
despre care jurnalele au şi început să scrie,
despre care televiziunile au şi început să transmită,
despre care posturile de radio au şi început să comenteze,
despre care savanții au şi început să emită ipoteze,
despre care omul simplu, ațipind,
întorcându-se pe cealaltă parte,
le-a strigat tuturor, ca scos din minți:
"Lăsați-mă-n pace cu prostiile voastre,
că mâine merg devreme la lucru!"

Să rămână totu' ca mai-nainte

Ai venit

cu noaptea târziului din părul tău,
cu neliniştea din ochii tăi
în care-ncerci să-mi faci culcuşul,
ai venit, zic,
să-mi tremuri strunele vechi, ruginite,
bătrâna vioară ce sunt,
care poartă, ia seama, o marcă de dinaintea
Celui de-al Doilea Măcel Mondial…
Ai venit şi vinul vechi,
din potirul inimii mele,
a-nceput să fiarbă…

Pentru ce mi-ai înlocuit cupa liniştii,
din care beam, fericit,
să-mi picuri otrava ochilor tăi
pretutindeni pe unde calci,
până-n inima mea?

Puf de Păpădie,
Căprioară cu Boticul de Lapte,
Uriaşo, fie-ți milă de biata-ți jucărie
şi scoate cheia din maşinăria veche,
să rămână totul ca mai-nainte
pe când nu mă inventaseşi,
minune!

R o c a d ă

Bucureşti – Moscova,
drum bătut, cu gări părăsite.
Bucureşti – Bruxelles,
urmează…

Palatul Paşilor pe Loc –
Fumoar, iluzii pierdute.
Comuni…
Comuni-ta-tea, iat-o:
ta, ta, te-a, te-a
pulsatilă
inimă bătrână sub haine noi –
lozincă de purpură,
chemare în abis!
Steaua multiplicată
în locul secerii şi ciocanului,
pe fond albastru
de prea mult sânge scurs
de la Nord la Sud şi de Est la Vest –
spre a acoperi cele trei dimensiuni
+ a patra, Oceanul-Timp-Martor.

Individul – o omidă.
Gloata omizilor mâncătoare,
la dracu'!

Banul răsucit în răni contează.
Îmbogățiții scurmă-n cadavre
să scoată bani, cât mai mulți.

Soseşte trenul!
Grăbiți-vă, luați-vă bilete dus!
La întoarcere, vom vedea!

Şi nu uitați:
Votați Viitorul, prieteni!
Trăiască Co...
Trăiască Co-muuuuuu-...na!

Citiți articolul original aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/07/george-ene-poeziile-lunii-iulie.html

George Ene - Propuneri de teme

În ton cu articolul nostru de la pag. 29, dl George Ene ne întreabă ce-i de făcut cu nenorocirea care s-a abătut pe capul românilor în legătură cu interpretarea strictă a legii privind «etnia romă».

Din capul locului răspundem că folosirea acestei sintagme aduce prejudicii grave imaginii țării peste hotare şi chiar a diferitelor neamuri țigăneşti care nu acceptă în ruptul capului ca prin această sintagmă să fie alăturați neamurilor țigăneşti ale nomazilor care pleacă cu căruța şi cu cortul prin Europa sau neamurilor țigăneşti de cerşetori sau hoți de buzunare, care-şi schimbă oraşul şi «locuința» pentru a li se pierde urma. Legea creează situații confuze, spre exemplu, la ultimul recensământ foarte puțini cetățeni s-au declarat «romi» pretinzând să li se recunoască neamul țigănesc şi să nu fie băgați toți la grămadă, deoarece în ultimele decenii, tot mai mulți țigani şi-au uitat sau au ajuns să ignore tribul de care aparțin. Majoritatea neamurilor țigăneşti sunt legate de meseria lor, de o zonă geografică precisă, de un oraş unde s-au integrat perfect, fiind aleşi în administrația locală, au propriile lor firme cu angajați, sunt oameni de vază în sectorul patronal sau în cel civil.

Cu toate amenințările cu amenzi din partea «organelor», presa liberă se pronunță hotârât pentru revenirea la vechile denumiri ale neamurilor țigăneşti: geambaşii, vătraşii, căldărarii, rudarii, spoitorii, cocalarii, mătăsarii, tismănarii, lăutarii, ursarii, cărămidarii, gaborii, florarii, fierarii, argintarii. Pentru aceşti sedentari termenul «țigan» va dispare de la sine treptat, poporul nostru este mult mai deştept şi mai tolerant decât politicienii care încalcă prin lege libertatea asociativă, vechiul trib.

Presa sprijină «comunitățile rome» nu susținând iluzoriile programe de «integrare» ci cerând ajutor concret neamurilor țigăneşti pentru a-şi putea dezvolta meseriile lor tradiționale, lăsându-le libertatea de a se numi cum vor, nu cum li se impune prin lege, toți grămadă, «romi».

Pe lângă clarificarea pe care o facem în paginile 36 şi 37, dăm mai jos un grupaj de link-uri pentru a vedea ce se poate declanşa printr-o lege proastă.

Site propus de d-l George Ene:

http://www.napocanews.ro/2013/05/soros-a-venit-zilele-acestea-in-romania-sa-puna-in-aplicare-un-plan-secret-rromania.html

ARTICOLE APOCALIPTICE DE PE ALTE SITEURI

Fac parte din seria "Conspiratii mondiale" dar nu sunt prea departe de adevar!

Rrom vs Tigan – planul lui Soros de tiganizare a Romaniei:

http://reportajelive.wordpress.com/2012/11/14/rrom-vs-tigan-planul-lui-soros-de-tiganizare-a-romaniei/

Petitie online

http://www.petitiononline.com/qd3xx666/petition.html

Despre „Planul diabolic Soros» vedeți arhiva

http://newsinfo1000.wordpress.com/2013/05/17/

Dacă între timp, n-a fost cenzurată şi ... a dispărut!

ARTICOL DOCUMENTAR: "ROMI IN LOC DE TIGANI"

- O diversiune lansata în criza mondiala din anii 1933

http://www.tomoniu.ro/opinii/societate/tiganii.htm

Ion UNTARU - Lansare de carte

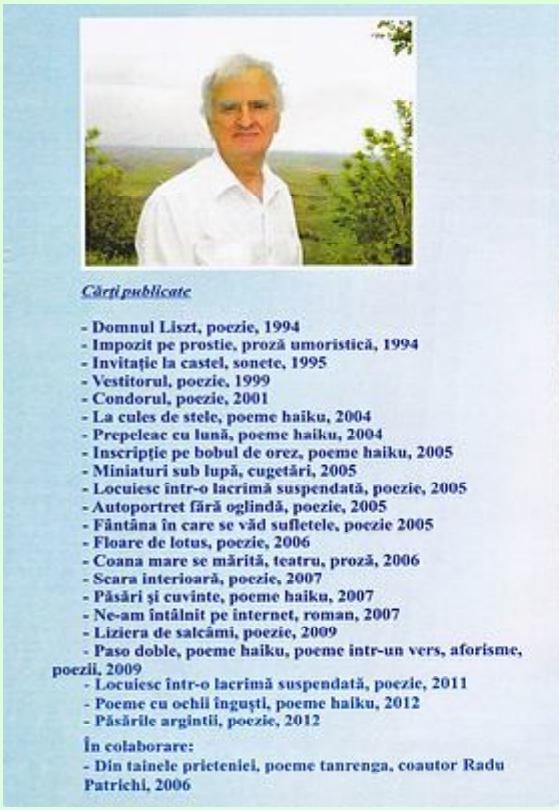

Cărți publicate

- Domnul Liszt, poezie, 1994
- Impozit pe prostie, proză umoristică, 1994
- Invitație la castel, sonete, 1995
- Vestitorul, poezie, 1999
- Condorul, poezie, 2001
- La cules de stele, poeme haiku, 2004
- Prepeleac cu lună, poeme haiku, 2004
- Inscripție pe bobul de orez, poeme haiku, 2005
- Miniaturi sub lupă, cugetări, 2005
- Locuiesc într-o lacrimă suspendată, poezie, 2005
- Autoportret fără oglindă, poezie, 2005
- Fântâna în care se văd sufletele, poezie 2005
- Floare de lotus, poezie, 2006
- Coana mare se mărită, teatru, proză, 2006
- Scara interioară, poezie, 2007
- Păsări și cuvinte, poeme haiku, 2007
- Ne-am întâlnit pe internet, roman, 2007
- Liziera de salcâmi, poezie, 2009
- Paso doble, poeme haiku, poeme într-un vers, aforisme, poezii, 2009
- Locuiesc într-o lacrimă suspendată, poezie, 2011
- Poeme cu ochii înguști, poeme haiku, 2012
- Păsările argintii, poezie, 2012

În colaborare:
- Din tainele prieteniei, poeme tanrenga, coautor Radu Patrichi, 2006

Cititi varianta online aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ion_Untaru-Cele_mai_frumoase_nopti.pdf

Adrian Păpăruz - Poeziile lunii iulie

Citiți poeziile aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/07/adrian-paparuz-poeziile-lunii-iulie.html

(continuare din pag. 20)

se înconjura biserica încă pe soare. Vyas a plecat din forma trupească de vreo lună, cine să mai poarte conferințale Ramayana?

Bujorii frez îi puseseră la gura cristeniței naşii Anei, ai mei ar fi pus albaştri, pentru băiat. Părinții fetei erau şi ei copii. Valeriu, scufundat în cristelniță înaintea Anei, numai el vârât în altar, să-i pară bine deodată mumei că e băiat şi nu fată, cum regretase, was regreting.

Şurubul distal, depărtat, azi iar la raze, os închegat, zburdă liberatoare deloc de depresiile tale. Nevasta îmi arată o mărgea agățată de gât, cadou primit, sferă albă, negălbenu?. Destule adunări mai departe, tot kierkegaardiene, pe deseară. Nu-ți dădusem țigările. Nu-ți aduci aminte a nu fi fumat cinci luni.

Cum o fi scăpat Florentin din maşina fărâmată, din senin, spre aeroport, spre țară, să i-o fi făcut-o ai lui Albert? Oile au depăşit câinii. Visele astea reproductive, pe după transcrieri nefecundabile. Legat la cap şi cu inspirarea morții. Plus panatalonii nespălați, cu mâncare pe ei, în vizorul valmei Valma, mama lui Val, a valurilor, v-a schimbat viața, ce întrebare e asta, ce întrebare, nu se vede?

Păstrez moartea în iunie? Eminescu? Cercuri inegale intangibile. Intervenienta dominanților siamezi. Oettinger, his Swabian accent. Se stricase caruselul. Lecția om/aum se consumase în Ford. Am luat vocalele, lecția ma-ma, să înceapă cu ea (am rărit-o cu taica). El îşi face cariera mâinilor, mudre. S-o uita la învârtecuşul caruselului, ca de obicei, ba nu, suntem noi, după ani fluieram (fals) ce auzeam şi vedea băiatul ce se întâmplă la flaut, că la pian băteam toaca în parapetul patului său şi cântam distracții, nu numai onomatopeic, val-valsuri, de nu se mai oprea, încă lent, din mâini şi din picioare, adio carusel, până s-a oprit natural, eu mai ținând-o.

*

Grozav în galerie, ce-oi transcrie – puține de spus, mai puține (auto) permise – dați-mi pielea înapoi, repede, dacă se poate iepureşte, că avem treabă – mânca-mi-ar pizda pentru delicte contra României – ultimul logos – mirarea reîncarnării – război, golem, holocaustein – una se mişca, alta se uita, domnule-mi zicea – cauze şi rest – băieți, puneți mâna pe lunete – a bunch of old farty people, with the illusion of power, drinking coffee once a year... and feeling sorry for themselves, knowing that they are going to die soon – boşorogi infecți, smintiți drogați, indivizi fără căpătâi – copiii matricei ne joacă pe toți la zaruri – noriso anagnoriso te cunosc te recunosc – museo delle sincopie – râdem de ne prăpădim, nu ne mai prăpădim, râdem – Diotima Borkenstein pe un talisman – sacrificare de Chişinău, crezusem că invers – copiii fură la Olăneşti unde şi hrăniră pe Val – noi suntem călători, ia nu mai fiți, cine-i arată copilului meu capre, porci – de noi să-ți pară rău, de tine, bine – ce naționali, nici țigărari – mai uşor se creşte o fată – beriane pe muşuroiu ăla de deal – pentoxifilina continuă – ne ia banii, ne omoară – mulțumit de viață şi de ceea ce sunt.

Hugo mi-a spus de Bianca. Tatăl ei a adus picturile. Vlad le-a risipit în toate spațiile, şi pe scări, dislocând pedagogii. În luna lui mai, picturile s-au privit. Tablourile au plecat azi, 31 mai 2001, la Movila Miresei, înapoi. Geniul ei ni s-a interiorizat într-un imaginar numai al ei, extins, cu dumnezeire, peste de-o ființa-ne.

Ionică nu adoarme fără canabis. N-ar fi mai bună viața acum în Ruda. Plata ia maratonul, tunete. Translingual imagination. Oceane-ceruri pe aripă de pescăruş. Poezia Dumnezeu se numise Ion în volumul din 1943, cum Vişnu se încarnează Govinda/văcar. Azi ce săptămână pornim? Să nu se fi supărat Sânzienele. Imnul Finlandei după Jana Gana Mana, între nepot şi femur. Zdruncin pe uneltite, zgorneală cu fleoarțe gătite.

Retext striat. Pastor baptist în drum spre nuntă la antipod. Truecrypt. Tot voind a fi omorât, mor mereu, mamă, cum ți-aş fi mormânt, acelaşi, inscriptionat, care nu te vom uita. Mai şi cumpărai Parabolele lui Iisus de Andrei Pleşu pentru Corin Izvernariu. Tre să-l aştept, să-l iau din aeroport pe 7 august, să-l duc la gară pe 8.

Îmi spune (mă regizează) să mă aşez pe divan, după ce aproape mă dezbracă. Vine cineva, deschide. A Dell Anno, se prezintă, sau este prezentat, înalt, de vodevil. Sar, îl întâmpin. E nebună, uite cum m-a regizat, a dat din cap, cu o remarcă neauzită, lasă, asta e. Oi fi fost eu în ochii ei, de nu ceilalți, iar eu, ea? Ori piesele de şah ceramic, ea ceramista? Restrânsă realitate, sudat femur, exudat negativ, ura, nepoate, până creşti, uităm textul, da' ce le potriveşti, ecolalie mantrică, buh.

Medalie emisă de Camera Electivă a Moldovei d-lor B. Sturz şi A. Panu caimacami de

la 20 oct. 1858 la 5 ian. 1859 – pentru apărarea autonomiei şi dignitatei naţionale. Medalie iubitului lor director spre amintire la jubileul seu 29 martie 1872-1902 – profesorului Institutului Scgewitz-Thierin – Florentin Thierrin. Pentru jubileul de 25 de ani – 1874-1899 al Institutului Bolintineanu. Marelui stremoş Ştefan-Vodă la împlinirea de patru sute de ani de la săvârşirea lui din viaţă – ca semn al recunoştinţei neamului seu – 1504-1904. Stephanus Magnus christianae fidei athletam.

Marele pod peste Bosfor care uneşte două continente

Citiți articolul original AICI:
http://georgeanca.blogspot.ro/2013/07/intre-nepot-si-femur.htm

Dr. George Anca la pag. 19:

"This was the result of the interaction of incoming Greeks with the existing higher Asian civilizations of Asia Minor, Mesopotamia, Persia, Egypt and India. Home to over 40 civilizations, Turkey has more Greek sites than Greece and more Roman monuments than Italy. Acesta a fost rezultatul interacțiunii dintre greci şi civilizațiile asiatice mari existente din Asia Mică, Mesopotamia, Persia, Egipt şi India. Interferând cu peste 40 de civilizații, Turcia are mai multe site-uri greceşti decât Grecia şi monumente romane mai mult decât Italia."

Paragraf care confirmă că turcii au fost (şi sunt!) totuşi un popor civilizat:

În anul 1695, grozăvia pârjolirii satelor din zona fostului drum roman ce trecea prin Mahadia şi Domaşnea a mişcat până şi pe turcul Mustafa al II-lea care a întrebat "a cui este această nelegiuire?". Când i s-a spus "că acestea sunt faptele lui Imre Tokoly" sultanul aprins de mânie a poruncit să i se aducă la Constantinopol "capul acestui duşman al lui Dumnezeu şi al neamului omenesc"

Citiți articolul din care e luat paragraful AICI:
http://www.tomoniu.ro/opinii/reportaj/ultimii-soldati.htm

Neamuri țigăneşti

De ce şi în ce fel sunt romii împărțiți în neamuri?

Prelucrare după site-ul
http://www.natgeo.ro

În ultimele decenii, tot mai mulți țigani şi-au uitat sau au ajuns să ignore tribul de care aparțin. O treime dintre romii care trăiesc în România nu se mai definesc ca membri ai unor neamuri anume – arăta o cercetare din 1992 coordonată de sociologii Elena Zamfir şi Cătălin Zamfir.

Unele neamuri – cum sunt netoții sau ciurarii – au dispărut aproape complet. Cei mai mulți dintre cei care încă se consideră parte dintr-un neam sunt: vătraşii (13,8%), căldărarii (5,9%), rudarii (4,5%), spoitorii (3,7%), mătăsarii (3,2%), ursarii (2,7%), cărămidarii (1,5%), gaborii (1,4%), florarii (1,2%).

Cum în India străveche profesia era de regulă moştenită şi practicată în familie – secretele meseriei fiind transmise din tată în fiu , majoritatea neamurilor de romi s-au constituit, unele începând chiar din vremea migrației spre Europa, în jurul diverselor îndeletniciri cu care țiganii îşi câştigau traiul.

„Neamurile de romi reprezintă o europenizare a organizării tradiționale din vechea Indie, prin trecerea în prim-plan a corporațiilor meseriaşilor indieni, care au înlocuit vechile canoane şi precepte ale castelor, devenite anacronice şi inoperante social“ – spune dr. Vasile Burtea.

Geambaşii
Ocupație: Comerțul cu cai.
Istoric: Deşi aproape dispărut, neamul lor a înregistrat un uşor reviriment în ultimii 15 ani prin județele Arad, Braşov sau Brăila.
Specific: Au fost şi rămân specialişti în „întinerirea“ şi vindecarea cailor.

Vătraşii
Ocupație: Diverse munci pe lângă curțile boiereşti sau mănăstiri; agricultura.
Istoric: Țiganii de „vatră“ au fost legați de pământ dinainte de dezrobire şi de reforma agrară din 1864. După emancipare, mulți țigani fără meserie şi fără lot au intrat în familia vătraşilor.
Specific: Romii „de vatră“ şi-au pierdut primii modul de viață tradițional şi limba.

Lăutarii
Ocupație: Muzica.
Istoric: Lăutarii sunt un neam desprins din vătraşi pe la mijlocul secolului al XX-lea.
Specific: Lăutarii din mediul rural cântau la sărbători şi erau agricultori zi de zi. La oraş, erau mai specializați şi trăiau mai uşor. Unii dintre cei mai talentați au ajuns artişti consacrați.

Rudarii
Ocupație: Căutarea şi prelucrarea aurului, a lemnului moale şi culesul fructelor de pădure.
Istoric: De pe la sfârşitul secolului al XVIII-lea, când găsirea aurului a devenit tot mai anevoioasă, s-au dedicat prelucrării lemnului.
Specific: Rudarii sunt descendenții străvechilor aurari din India. Sunt cunoscuți şi sub denumirile de băieşi, lingurari, blidari.

Cocalarii
Ocupație: Fabricau obiecte din oase de animale (piepteni, mânere, ornamente etc.)
Istoric: După ce, odată cu industrializarea, produsele lor n-au mai avut căutare, majoritatea cocalarilor s-au orientat, devenind în special gunoieri sau negustori de fulgi şi vase de bucătărie.
Specific: Cocalarii sunt cel mai probabil urmaşii prelucrătorilor de fildeş din India.

Spoitorii
Ocupație: Spoirea (cositorirea) de vase; cerşitul.
Istoric: După colectivizarea forțată începută în anii '50, cei mai mulți au devenit agricultori.
Specific: Sunt urmaşii romilor veniți din Turcia. Erau printre cei mai săraci țigani; călătoreau în căruțe cu coviltir, trase de bivolițe.

Florarii
Ocupație: Comerțul cu flori.
Istoric: Sunt un neam relativ nou, care a apărut şi s-a dezvoltat rapid în perioada interbelică.
Specific: |n prezent, florarii sunt cea mai omogenă categorie de romi, relativ bogată.

Fierarii
Ocupație: Confecționarea de unelte şi obiecte din fier.
Istoric: Au deținut monopolul prelucrării fierului în tot Evul Mediu. În secolul al XX-lea, mulți au devenit agricultori sau muncitori în industrie. După '89, puținii fierari rămaşi la sate lucrează iar căruțe şi unelte.
Specific: Au fost înstăriți, printre primii sedentarizați, dar şi printre primii care şi-au pierdut limba.

Căldărarii
Ocupație: Confecționarea de căldări, tigăi, oale, alambicuri etc. din tablă de aramă şi din aluminiu.
Istoric: De la începuturi au trăit în corturi, călătorind în căruțe colorate. Mulți şi-au păstrat stilul tradițional de viață până foarte recent. Au fost sedentarizați ultimii.
Specific: La căldărari se păstrează poziția de bulibaşă (şef) şi practica judecării (kris) de către bătrâni ai comunității.

Gaborii
Ocupație: Comerț, tinichigerie, profesii moderne.
Istoric: Sunt romi ardeleni, care şi-au luat numele după proprietarul moşiei unde au lucrat.
Specific: Bărbații îşi poartă cu mândrie celebrele pălării negre. Nu este un neam cu o meserie anume.

Argintarii
Ocupație: Confecționarea de podoabe.
Istoric: Excelenți meseriaşi, au reprezentat o elită a neamurilor țigăneşti. În prezent mai sunt foarte puțini în Teleorman, Bucureşti, Ialomița şi Tulcea.
Specific: În cadrul comunității se practică încă judecata şi căsătoria tradiționale.

Ursarii
Ocupație: Dresau urşi.
Istoric: Strămoşii lor au fost magicieni, dresori, saltimbanci etc. În Evul Mediu, colindau satele şi oraşele cu ursul, câştigându-şi traiul. După ce meşteşugul a dispărut, la începutul secolului trecut, ursarii au învățat din meseriile altor neamuri.
Specific: După sedentarizare, s-au aşezat în grupuri relativ compacte, păstrându-şi limba şi tradițiile. .

De Sântămăria Mare, la Tismana

Cu privire la tipărirea prin Editura Semănătorul

Acest fişier este important! Păstrați-l după ce l-ați tras la imprimantă, pentru a vă fi la îndemână!

Pentru tipărirea oricărei cărți trebuie coperta propriu zisă (separat), titlul copertă, pe spatele lui descrierea CIP, sumarul cărții si textul propriu zis.

Principalele fişiere pe care Editura "Semănătorul" Tismana le trimite ataşat membrilor săi, după ce a prelucrat manuscrisul digital sunt:

- **A). model titlu copertă, descrierea CIP si sumar**
- **B). un alt model, cum ar trebui tehnoredactată cartea întreagă**

Scriitorul care ne scrie pentru a-şi tipări cartea, primeşte prin e-mail:

"V-am prelucrat aceste fişiere model după cele existente in arhivă. Titlul copertă pe care se află si sigla, editura, anul şi sumarul, sunt pagini obligatorii. Le-am inițializat pe toate în FORMAT de pagină A5, format de carte cel mai obişnuit. Pe spatele paginii cu titlul copertă (pg.2) se află formatul descriererii CIP, in locul literelor X,Y,Z, din CIP vor fi niste numere pe care vi le dă editura "Semănătorul" cand veti avea tehnoredactarea finală. Se va cere apoi aprobarea Bibl. Nat. a Romaniei pentru CIP- Catalogarea Inaintea Publicării.

Nicio carte din România nu poate fi publicată fără descrierea CIP, unde editorul (în cazul nostru Editura Semanatorul) alocă un cod numeric numit ISBN, care este absolut necesar pentru ca volumul tipărit să poată fi identificat, pe baza acestui cod, în orice bibliotecă a lumii.

Codul ISBN se aprobă de Biblioteca Națională a Romaniei pe baza unei cereri tip pe care o completează Editura "Semănătorul" Tismana.

PRELUCRAREA

Fazele premergătoare pentru cererea tip:

1. Trebuie prelucrat titlul copertă (pag.1 după copertă cum ar veni) pe care se află si sigla, editura, anul.

2. Pe spatele paginii cu titlul copertă (pg.2) se află formatul descriererii CIP, in CIP vor fi niste numere numite codul ISBN pe care vi le alocă editura noastră.

3. Se va cere apoi aprobarea Bibl. Nat. a Romaniei pentru CIP- Catalogarea Inaintea Publicării. Aceasta se face printr-un formular tip. Durează până la 10 zile ca să ne dea un nr. de identificare ce se adaugă în caseta de format CIP din pg.2 şi un nr. de inregistrare a CIP care se pune sub casetă.

După tipărire, trebuie trimise 7 exemplare Bibl. Nat. a Romaniei si 3 Bibliotecii municipale de care aparțineți.

4. Se executa coperta cu sigla Semanatorul si numele editurii pe pagina I iar pe pag. IV, numele editurii si ISBN-ul propus spre aprobare şi aprobat.

APROBAREA Bibl. Nat. a Romaniei

5. Facem adresa de aprobare:

"Editura «Semănătorul» Tismana vă înaintează alăturat spre aprobarea publicării cărții "*Prenume Nume - Titlul cărții*", următoarele documente:

5.1. - Formularul cu datele CIP completate

5.2. - Coperta cărții, 50% din mărimea originală

5.3. – Pagina de titlu si pagina cu descrierea CIP- de regulă, captură JPG

5.4. - Sumarul cărții „*Prenume Nume – Titlul cărții*"

BUNUL DE TIPAR

6. Caseta cu descrierea CIP din volumul „Prenume Nume – Titlul cărții" se completează cu nr. si data adresei Bibl. Nat. a României si un nr. de identificare regional dat prin aceea adresă.

7. Se completează coperta - deoarece se face modelul standard pentru tipografie, in format jpg, cu titlu vertical intre cop. IV (aflata la stanga) si cop. I (aflat la dreapta)

8. Volumul tehnoredactat final de editură si coperta, se trimit la tipografie.

9. Autorul poate tipări pe cont propriu la orice tipografie doreşte, respectând tirajul aprobat la punctul 3.

PLATA.

10. Pentru toate aceste formalități de alocare a ISBN, alte edituri cer, de regulă, 200 de lei. Editura Semănătorul cere minim cotizatia de 120 lei + cheltuieli adiacente, vreo 30 lei.

In concluzie, FARA TEHNOREDACTARE (text, corectură, aranjament în pagină, copertă) o carte obişnuită ar costa, 140-150 lei lucrul editurii "Semanatorul", 5-600 lei costurile de tiparire pentru tiraj 100 ex. circa 70 pag., deci pe total cam 600-750 lei pentru a fi in regulă. Puteți lucra la negru mai ieftin dar amenda e cea pe care o vedeți la pag. 37 .

11. Costul pentru tipografia Zoom din Iasi se poate afla la punctul 14.

Daca cineva va tipăreşte mai ieftin, va descurcați cu el, dar respectând TERMENUL de tipărire pe care o sa-l punem în formularul de la pct. 3. Țineți cont că de la aprobare pana la tipărire trebuie minim 15 zile, timp pentru corespondentă si aşteptarea de 10 zile de la Bibl. Nat.

12. OBLIGATII LEGALE

După tipărire, se trimit cele 7+3 carti obligatorii la biblioteci, însoțite de un borderou dat de editura.

13. DISTRIBUTIA

Intre ISBN si codul de bare există doar o legătură de tip comercial, codul de bare nu este obligatoriu pentru ca sa fie cartea in regulă. Asociația Semanatorul nu poate cere cod de bare pentru ca vinde prin magazinul propriu online, nu prin librărie existentă fizic care vinde cu cititor de bare. Si nici n-are rost să ceara autocolante pentru 2-300 de exemplare de carte când firma de autocolante nu executa decât minimum 10000 de autocolante. Cu restul de autocolante n-avem ce face. Daca băgați cartea intr-un depozit de carte, poate cere acel depozit autocolantele.

14. Tiparirea

Tipărirea o faceti individual cu plata direct la orice tipografie gasiti cu preț convenabil. Comparați cu tipografia ZoomCopy din Iasi agreată de AST, unde aflati pretul imediat la acest calculator:

http://zoomonline.ro/programs/calculator-online-tipar/

Dacă vă convine, trimiteți banii în contul nostru, dam comanda si adăugăm costurile FanCurier pentru trimiterea coletelor la domiciliul dvs.

La calculatorul online, trebuie bagate datele bine! Acolo unde e steluță in dreptul casuțelor. Unde e vorba de numar, bagati numar, unde e vorba de litera, bagati litera, nu e nevoie sa bagati exact e-mailul sau numele, sa fie acolo niste litere. La casutele de optiuni, dati clic pe iconita sageata si alegeti moneda, formatul A5,A4 sau A3 iar la TVA alegeti 9% pentru ca atat se cere pentru tiparire carte. Dupa ce bagati toate datele obligatorii apasati butonul calculează. Vi se spune daca ati gresit, vedeti trebuie sa scrie undeva. Aveti grijă sa dati clic la butoane, alb-negru sau color, coperta color simpla sau laminată cu plastic.

15. Reluare informațiile importante

Prelucrarile de care vorbeam mai sus, pag. 1 şi 2 titlu, cuprinsul, coperta, autorii le pot face singuri sau prin tehnoredactorii nostri din Tismana. Tg-Jiu si Bucuresti după o înțelegere la preț. In afară de acest cost, trebuie să plătiți cotizatia de 120 de lei, din care vom cheltui corespondența prin poștă şi online intre Bibl. Nat. a Romaniei - Editura Semanatorul, şi lucrul. Cele 10 carti obligatorii la Bibl. Nat. a Romaniei le trimiteți direct acolo impreună cu un BORDEROU pe care o sa vi-l trimit prin poștă cand va fi cazul.

Cum faceți ca să plătiți editurii, vedeți conturile noastre de la pag. 40.

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

ATENȚIE!

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi unor reviste prietene. Se mai trimite gratuit şi cumpărătorilor prin Magazinul Semănătorul. Tot gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Sămănătorul

Anul I. Nr. 7 - noiembrie 2011 - Apare la sfârşitul lunii începnd cu data de 1 mai 2011. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuţă G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro

În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii septembrie, până în data de 25. Cititi volumul complet la www.editura-online.ro

Proză

FLORINA-SANDA COJOCARU - Învaţă-mă să te iubesc

Poezie

VASILE POPOVICI - Meteor
IOAN LILĂ - Acuarele
EMIL BUCUREŞTEANU - La capăt de drum

Critică literară, eseu

MIRCEA LĂZĂRESCU - Chin, extaz si nebunie înaltă în secolul XX
CEZARINA ADMESCU - Ucenici la şcoala iubirii: Fl-S Cojocaru

Reportaj

CEZARINA ADMESCU - Porţi spre eternitate

Teatru

GEORGE ANCA - Thakur

Studii

ŞTEFAN DUMITRESCU -Psihologia şi pedag. violenţei în şcoli

Anunţuri, felicitări, donaţii, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

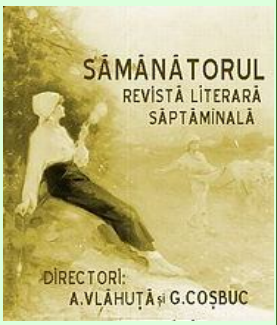

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu

Abulia românească

ÎN APĂRAREA IDENTITĂȚILOR!

www.tomoniu.ro

Iată că revista "Sămănătorul" îşi consolidează lună de lună identitatea prin apărarea identităților constituente ale societății noastre abulice, unde ne-am pierdut capul, direcția şi pilonii principali pe care țineam națiunea la nivelul țărilor încă civilizate la acest început de mileniu. Sau, cel puțin, până când şi acestea copleşite de imigrație, globalizare economică şi informațională, vor sucomba ca națiuni. *(A se vedea filmul propus de tineri pe ultima pagină)* Avem de-a face deci cu un fenomen grav. Dacă nicio constituentă românească a societății nu îşi mai poate susține identitatea, întreaga națiune se va prăbuşi antrenând după principiul dominoului întreaga Europă şi apoi inerent, întreaga lume, rămânând să ne căutăm fundamentele sociale prin zone rămase izolate pentru a regenera biotopul degradat aidoma speciilor de animale sau plante, aproape dispărute, pe care abia le mai putem reintegra în viața planetei copleşită total de ființa umană.

Ca o revistă ce începe să pună probleme serioase societății noastre debusolate, autorii Semănătorul abordează - în acest număr - trei piloni, antropici bineînțeles, pe care se sprijină civilizația umană: economia, învățământul şi problemele sociale. În economie, criza actuală a dat ocazia tuturor amatorilor să-şi etaleze aberațiile, constatând cu surprindere că subit, din patru oameni ce stau la o cafea, trei ştiu exact cum trebuie învârtit titirezul economic pentru a o duce toți bine şi ferice. Trei oameni din patru dau mai departe, pe nebunia zisă Internet, opiniile lor economice, rețete economice, exemple economice şi filme edificatoare despre strategiile ascunse ale capitaliştilor veroşi care în goana lor pentru profit, ne storc ultima centimă din buzunar.

Plecând de la un film în genul "Conspirații mondiale", cu un link foarte circulat prin e-mail, economistul nostru Alex Berca ne trimite taman din inima capitalului - SUA - un articol ce mai estompează un pic extazul "descoperirii oului lui Columb" după vizionarea filmului.

(continuare în pag. 3)

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, împlindu-se trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul", am considerat că trebuie înființată o nouă revistă "Sămănătorul" unde autorii noştri vor găsi de acum încolo, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, pe trei situri diferite, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC-ului propriu. Ultima variantă, nu are link-uri active:

http://www.semanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri**

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

(continuare din pag. 2)

Prolificul şi neobositul scriitor Ştefan Dumitrescu ne pune şi el la dispoziţie un material de mare actualitate, "CUM PUTEM PREVENI ŞI REDUCE VIOLENŢA ÎN ŞCOLILE NOASTRE, ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC", după ce constatarăm pe viu că învăţământul românesc nu numai că a fost şi el violentat grav, chiar strâns de gât ziua în amiaza mare şi e pe moarte, urmând ca în viitor, întregul sistem să nu mai fie unul educativ ca până acuma, ci unul "educaţional" adică să pută puţin a englezism, ca să fim la nivelul lumii barem în formă pentru că în conţinut am rămas doar cu uşoare urme de învăţătură practică şi ştiinţă.

Identitatea noastră în acest important pilon al societăţii româneşti a dispărut, printre altele, odată cu ciuntirea istoriei noastre, a literaturii şi a culturii noastre, renunţarea la teoriile evoluţioniste în favoarea creaţionismului "ştiinţific" ca şi când lumea noastră n-a avansat până la civilizaţia ce o vedem astăzi punându-şi capul la contribuţie pentru a se descurca pe planetă cu tot felul de greutăţi ci toate au venit din ceruri şi din rugăciunile de pe la biserică sau din rugăciunile de seară şi de dimineaţă cu cafeaua-n mână.

Am ţinut să includem în revistă câteva consideraţii asupra priorităţilor româneşti pentru că principala noastră tragedie prin care ne degradăm spiritual ca naţie nu constă în "schimbarea" identităţilor ce fac întregul, nu constă în "modernizări" ale pilonilor sociali şi chiar "a statului" cum zic unii, ci prin conservarea şi întărirea identităţii societăţii româneşti ce încă mai există.

Nu schimbăm sau modernizăm etniile unei naţiuni ca pe o fabrică de făcut cârnaţi afumaţi, fenomenul socio-cultural nu este ceva material, el este deosebit de complex. Iar pentru a-l conserva şi a-i transmite experienţa mai departe generaţiilor viitoare, trebuie să-l apărăm cu întreaga lui structură. Românii trebuie să-şi apere nu numai patrimoniul lor cultural intact, cum ar fi, printre altele, limba contra englezismelor, muzica noastră melodioasă contra ambalajelor erotice adiacente cântării propriu zise dar şi obiceiurile din străvechi ale diferitelor identităţi etnice pentru că aici este cheia bucăţelelor care fac întregul.

Să observăm că naţiunea românească nu este un nor Cumulus mare şi frumos ce acoperă întreg teritoriul geografic al României ci identitatea noastră ca popor provine din suma tuturor entităţilor, şi cele băgate în seamă cum ar fi ale moldovenilor, muntenilor, oltenilor, bănăţenilor, maramureşenilor, bucovinenilor, ardelenilor dar şi ale altor entităţi ignorate cum ar fi de pildă ţiganii.

Respectatul nostru filolog, dr. Melian Alexandru pune în acest număr al revistei o problemă deosebit de importantă: apărarea identităţii etniei ţigăneşti din România contra degradării acesteia de către nişte "reprezentanţi" ai ei, care n-au nimic de-a face cu conservarea minorităţii ţigăneşti ci doar cu privilegiul fiecăruia de a conduce (cu bani!) un proiect social şi a se da "bulibaşă". A te declara reprezentativ, impunându-ţi propriile idei ca pe nişte legi doar pentru faptul că ai dezvoltat vreun proiect insignifiant al vreunui ONG, finanţat de Soros sau alţi băgători cu nasul în problemele sociale ale României iată o nouă modă de a-ţi face praf etnia.

Dânsul, ca specialist, atrage atenţia că nu prin înlocuirea cuvântului "ţigan" cu "rrom" rezolvăm problemele acestei minorităţi, pentru că nu cuvântul în sine atacă identitatea unei persoane ci contextul gramatical în care este spus. Înlocuirea acestui cuvânt prin presiuni mediatice n-ar face altceva decât să înăsprească modalităţile adecvate de exprimare, eliminându-se o întreagă moştenire lingvistică dobândită de milenii, odată cu "ţigan" dispărând şi alte derivate aşa cum specifică d-l Melian: *"să ne oprim o clipă asupra celor două cuvinte, ţigan şi rom. Primul, un cuvânt adânc înrădăcinat în limba română, cu o bogată existenţă derivativă şi flexionară, mărturisindu-şi prin aceasta vechimea şi perenitatea :* (ţigan, ţigancă, ţigănuş, ţigăncuţă, ţigănie, ţigănime, ţigăneală, ţigănesc, ţigănos, ţigăneşte, a se ţigăni), *al doilea, un lexem artificial, confecţionat prin anii 60-70 din raţiuni politice şi care nu se integrează câtuşi de puţin structurilor limbii româneşti. (încercaţi să aflaţi corespondente ale lexemului "rom" pentru derivatele şi formele flexionare ale cuvântului ţigan !)".*

Altfel zis, ce avantaj ar fi fost pentru ţigani dacă într-un paragraf precedent eu aş fi zis "minorităţii rromeşti" în loc de "minorităţii ţigăneşti"? Sau cu ce îl protejez eu pe un ţigan dacă în loc să-i zic "Măi ţigane!" sunt obligat de reglementări aberante să-i zic, tot la zeflemea, "Mai rromule!", ba apăsând tare pe fonemul rrrrrom, chipurile pentru a nu fi confundat cu licoarea bahică? Să nu ne mirăm deci că nimeni nu mai ţine seamă de "reglementările" politicienilor. Nici măcar ţiganii nu mai doresc rocada iar ziarele se întrec a nota reacţiile: *"- Păi şi dacă ne zâcem rromi la recensământ ne dă rumânul ceava? Uite hastă p... ne dă!"* sau cum consemnează "Jurnalul naţional": *"- Noi suntem rumâni cevilizaţi, adică romi, nu mai suntem ţigani" , "- Păi sânt, fa, romă. Aşa, şi? Ne dau ceva? Ei nu vede că nici drumuri nu avem aici?"*

Uite de asemenea "recolte bogate" se ocupă marile noastre cotidiene în loc să lanseze o dezbatere cât de cât serioasă pe marginea temei aşa cum ne propune d-l Melian!

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

MOTTO: Pământul românesc e reavăn ; să-l rodnicim plivindu-l de buruienele care-i secătuiesc sevele !

ULTIMATUM TIGANESC DAT ACADEMIEI ROMÂNE

Titlul ar putea părea o glumă proastă sau o încercare jurnalistică de a şoca cititorul, de a-i stârni curiozitatea dacă, din păcate, el n-ar fi expresia tristă şi revoltătoare a unei realități care înveninează atmosfera noastră socială şi aşa destul de înveninată de o clasă politică incapabilă, de mai bine de 20 de ani, să slujească țara şi nu interesele ei proprii de partid sau de gaşcă. Despre ce realitate e vorba ?

In luna august, *Agenția de Dezvoltare Comunitară « împreună »* adresează Academiei române un text arogant şi ultimativ prin care *« Vă solicităm să luați măsuri pentru a rectifica imediat (*sublinierile ne aparțin nouă A. M.*) definiția cuvântului « țigan », după cum urmează : să consemnați caracterul peiorativ al cuvântului « țigan » atunci când acesta din urmă este folosit pentru a denumi o persoană care aparține minorității rome şi să specificați că folosirea acestui cuvânt nu este recomandată deoarece este considerat ofensator (discriminează împotriva minorității rome), să consemnați caracterul peiorativ sau depreciativ pentru epitetul de la punctul 3 din definiția cuvântului « țigan », care în prezent apare : « **Epitet dat unei persoane cu apucături rele** », să definiți minoritatea națională în dreptul cuvântului « **rom** », care va deveni astfel termenul de referință (termenul principal) în locul cuvântului « țigan ».* In deplină armonie cu tonul primei părți, misiva ultimativă se încheie de-a dreptul amenințător : *« Păstrarea situației actuale în ceea ce priveşte **definirea cuvântului « țigan » perpetuează promovarea unor atitudini cu caracter profund discriminator şi degradant de către cea mai înaltă instituție de cultură a statului cu rol formator.** De aceea înțelegem să urmăm căile legale în fața instanțelor competente, în cazul în care situația nu va fi remediată într-un termen rezonabil. »*

Înainte de a analiza textul de mai sus, să stabilim câteva probleme de principiu. A venit vremea, datorită Revoluției din 1989, să depăşim mentalitatea şi apucăturile totalitare. Dacă Academia română a fost violată în vremea dictaturii comuniste, pe de o parte datorită mijloacelor represive şi recompensatorii ale puterii, pe de alta parte datorită comportamentului fricos şi nedemn al multor academicieni care au preferat privilegiile si confortul personal, atitudinii demne şi curajoase (din fericire am avut şi personalități care au onorat prin demnitate şi curaj apartenența lor la cel mai înalt for românesc de cultură), astăzi raporturile ei cu celelalte instituții ale țării nu mai au nici un temei să fie viciate de anormalitate. Academia română, prin statutul, identitatea şi menirea ei, nu primeşte ordine nici de la preşedintele țării, nici de la primul ministru cu guvernul lui cu tot, nici de la Uniunea europeană (ea are lucruri mult mai importante de rezolvat decât să se ocupe de plângerile infantile ale unor « agenții, asociații, societăți, ligi centre şi fundații » care s-au auto-proclamat instituții reprezentative ale țiganilor sau doar apărătoare ale acestora) şi cu atât mai puțin să primească indicații şi ultimatumuri de la instituțiile mai sus amintite. Politicul, votul universal, imixtiunile de orice fel n-au ce căuta în stabilirea si realizarea obiectivelor ştiințifice ale Academiei. Nu preşedintele, nu primul ministru, nu semnatarii scrisorii amintite stabilesc conținutul ştiințific al lucrărilor elaborate în institutele Academiei, nu ei stabilesc valabilitatea şi valoarea lucrărilor lui N. Tițeica, H. Coandă, A. Aslan, I. Iordan, E. Racoviță, A. Rosetti şi a atâtor altora care au făptuit întru excelență şi au făcut onoare culturii române în general şi Academiei române în special. Nu ei stabilesc regulile şi principiile lingvisticii şi lexicologiei româneşti, indicând ultimativ şi cu aroganță, care este locul cuvântului **țigan** în dicționarul explicativ al limbii române, cum trebuie el definit şi ce precizări « formative » trebuie făcute în legătură cu anumite cuvinte pentru ca ele să răspundă unor pretenții ignorante şi fudule. Aceasta este treaba specialiştilor,

a celor care-şi macină anii în biblioteci şi pe teren pentru a putea răspunde aşa cum se cuvine exigenţelor pe care profesiunea aleasă le impune.

O altă precizare de principiu care trebuie să intre şi în capetele cele mai înfierbântate este că orice cuvânt din orice dicţionar din lume este un lexem neutru care defineşte o realitate obiectivă. Cuvântul poate căpăta conotaţii de toate felurile, inclusiv peiorative, discriminatorii, rasiste, xenofobe atunci când este asociat în sintagme, propoziţii şi fraze. Iar factorul care conferă conotaţii cuvântului este vorbitorul sau cel care scrie. Deci este aberant să susţii că un cuvânt este **discriminator, rasist, xenofob**. Numai oamenii pot fi astfel, prin discursul şi comportamentul lor.

O ultimă precizare de principiu : cine, de ce şi în temeiul cărei legalităţi a decis schimbarea cuvântului « ţigan » în cea de « rom »?

Se ştie că în 1965 a luat fiinţă la Paris Comitetul internaţional al ţiganilor, iar în aprilie 1971, un Comitet internaţional al romilor organizează la Londra primul Congres mondial al ţiganilor unde se hotărăşte adoptarea denumirii de rrom, drapelul organizaţiei şi deviza « Opre Roma » - Sculaţi rromi – (a se observa similitudinea cu imnul naţional românesc « Deşteaptă-te române ») . Ceea ce este semnificativ e faptul că al doilea congres mondial care se desfăşoară la Geneva în aprilie 1978 se va intitula tot Congresul mondial al ţiganilor. Aceste evenimente impun cel puţin patru întrebări :

Ce reprezentativitate au avut aceste comitete, în ce măsură şi cum au fost ele investite de populaţiile ţigăneşti din ţările care au fost acolo reprezentate să vorbească şi să decidă în numele lor ?

Aceeaşi întrebare cu referire concretă la o decizie fundamentală pentru etnia ţigănească de pretutindeni, aceea de a-i schimba numele secular, moştenit din moşi strămoşi, cu un lexem inventat artificial .

Care au fost raţiunile, mai bine zis scopul acestei manevre lexicale, observându-se cu uşurinţă similitudinile clare ale cuvântului confecţionat ad-hoc cu numele unuia din popoarele în mijlocul căruia trăiesc ţigani, şi anume poporul român ?

Congresul mondial al ţiganilor din 1971 a decis adoptarea denominativului **rrom** pentru ţiganii de pretutindeni sau numai pentru cei din România ?

Dacă pentru primele două întrebări am putea spune că e problema ţiganilor înşişi de a găsi răspunsul adecvat şi de a trage concluziile de rigoare, pentru celelalte două, răspunsurile vizează în mod direct şi poporul român. Pentru că, urmând cronologia evenimentelor, ce constatăm ? In 1990, după Revoluţie, în cadrul unui program complex, bine pus la punct şi finanţat de Fundaţia Soros, guvernul României în frunte cu Petre Roman, - iresponsabil, ignorant şi în vânătoare de electorat – decide folosirea paralelă a cuvintelor **ţigan** şi **rom**. Deşi în 1995, prin Memorandumul H03/169 şi 5/390/ NV, ministrul de externe Teodor Meleşcanu, - constatând deja consecinţele grave pe plan extern ale deciziei aberante din 1990 - solicită primului ministru N. Văcăroiu, abrogarea deciziei Roman din 1990 şi folosirea în continuare, în documente, a cuvântului « ţigan », în concordanţă cu corespondentele din celelalte limbi europene : **zigeuner, gitanes, zingaro** etc.,guvernul Văcăroiu se face că plouă (avea probleme mai importante de rezolvat, se apropiau alegerile şi clientela electorală nu trebuia deranjată !!!) . Aşa se face că, - ilustrare perfectă a cunoscutului proverb, *« ţiganului dacă-i dai un deget, îţi trage toată mâna »* - în 29/02/2000, pe ultima sută de metri a guvernului CD-ist, fostul prim ministru, Petre Roman, metamorfozat în ministru de externe al foştilor săi adversari, trimite primului ministru Mugur Isărescu Memorandumul nr. D2/1094, în care solicită folosirea obligatorie în toate documentele oficiale române a denumirii de **rom** în loc de **ţigan (**deci cuvântul **ţigan** este eliminat din limba română, el nu mai poate fi folosit nici măcar în paralel cu denumirea **rom**), invocând ca argument <u>dreptul de autoidentificare a populaţiilor</u> (sublinierea noastră A. M.). După cum se vede, lupul îşi schimbase părul dar nu şi năravul !! Întristător şi de mirare rămâne faptul că Mugur Isărescu, - acest om integru, de înaltă competenţă profesională, inteligent şi demn – a fost capabil să-şi pună semnătura pe un document ilegal, iresponsabil şi anti-naţional. Aşa cum rămâne condamnabil şi dezgustător refuzul Parlamentului actual de a abroga această reglementare aberantă (în inventarul isprăvilor ruşinoase şi degradante ale Parlamentului român, votul negativ în această problemă va intra în istorie ca vedetă a politicianismului găunos, a ipocriziei şi a iresponsabilităţii).

Cum calificativele *iresponsabil* şi *anti-naţional* , privind documentele în discuţie, nu cred ca e nevoie să fie explicate, caracterul lor *ilegal* se cuvine a fi pus în lumină. Care este temeiul deciziilor Petre Roman? El vorbeşte în ultimul memoriu de « dreptul la autodefinire a populaţiilor ». Au organizat guvernele care au decis schimbarea numelui de secole a populaţiei ţigăneşti din România vreun referendum de care noi nu ştim ? Un referendum care să întemeieze o asemenea decizie, deşi ea nu devenea prin aceasta neapărat obligatorie pentru guvernul român ? Cine a solicitat schimbarea numelui

(continuare în pag. 37)

FLORINA SANDA COJOCARU (n. Botosani)

"Învață-mă să te iubesc"

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

ACCIDENTUL

1

Gonea ca o nebună în ziua aceea primăvăratică. Nu avu timp să observe frumusețea peisajului. Nu îi păsa de nimeni şi de nimic. Îşi aprinse o țigară, trăgând cu furie din ea, două-trei fumuri, apoi o aruncă undeva, în urmă, pe şosea. Acumulase în ea atâta ură, încât nu mai putea să gândească la ceva plăcut, nu avea cum. Îşi amintea de Dan, de noaptea destăinuirilor, o noapte dureroasă, în care, îşi promise, pentru a câta oară, că nu va mai iubi. Ea nu era făcută să iubească. Acum, îl ura pe Cristi mai mult ca oricând, şi frânturi de amintiri îi începețoşau mintea. Gândurile se împărțeau între ura ei statornică pentru Cristi şi dorul de prietena ei din copilărie, Magda. Nu văzu la timp curba, nu avu cum să mai facă vreo manevră, şi se rostogoli cu frumoasa ei maşină, până se opri în copacul ivit de nicăieri. Ştia că aşa îi era scris, să moară de tânără, aşa cum muriseră mama şi mătuşa ei. Acceptă destinul ca pe ceva dat; închise ochii, aşteptând să moară. De aici, nu mai era cale de întoarcere. Secvențe din scurta ei viața îi treceau repede, prin fața ochilor. I se făcu frică. Nu ar fi vrut totuşi să moară. Nu acum. Erau atâtea lucruri de lămurit! Pentru asta se întorcea astăzi, în țară, după atâția ani de absență. Trebuia să se fi întâlnit cu Cristi şi să-i spună ce gândeşte despre el. Nu putea să-şi bată joc de viața ei la nesfârşit. De unde apăruse Dan? Nici ea nu mai ştia. Tot ce ştia, era că în timp, căpătase încredere în el, şi chiar începuse să-l iubească. Nu-i ceruse bani, aşa cum procedaseră mulți înaintea lui, oricum nu mai avea ce a avut odată, pur şi simplu îi căuta compania, atunci când el venea în Anglia, pentru afaceri. Mai mereu o suna, indiferent de oră, iar ea se simțea măgulită. Nu putea s-o sune doar aşa, pentru distracție. El era în ultimul timp, legătura ei cu țara. Îi aducea de fiecare dată flori, de fiecare dată îi mărturisea că tot ce începuse ca un joc, acum era doar iubire. Deşi părea interesat de situația ei financiară, deşi o rugase în nenumărate rânduri să accepte ajutorul lui, ea îi mulțumea cu zâmbetul pe buze şi îl asigura că încă se poate descurca singură. Pierduse mult, într-adevăr, în anii săi de zbucium şi de căutări, dar încă nu se dădea bătută. În țară, mai avea magazinul, casa bunicii, jumătate din casa lui Dinu, casa tatălui său, iar aici, câştigase ceva bani din modeling. Acum, de curând, făcuse publicitate pentru un nou parfum şi primise suficienți bani, cât să nu ceară încă nimănui.

«- Mi-e greu să-ți mărturisesc, dar la început Cristi a fost cel care mi-a propus acest târg. El m-a plătit să mă împrietenesc cu tine, să te urmăresc, să văd dacă ai sau nu nevoie de ceva. Mi-e ruşine, dar acesta este adevărul.

- Şi trebuia să-mi spui că mă iubeşti, trebuia să pară totul cât mai verosimil, şopti femeia sec. Poate că ai mers prea departe, Dane. Îmi e de ajuns cât am auzit. E suficient pentru o zi.

- Nu mă alunga, Claudia! Cristi m-a plătit să te păzesc, nu să mă îndrăgostesc de tine, dar aşa s-a întâmplat. Spune-mi că nu mă iubeşti deloc, şi eu dispar din viața ta. Nu puteam să fac parte din ea , minținд.

- Dar aşa ai procedat, Dane. M-ai mințit de la bun început. De ce te-aş crede acum?

Claudia stătea în față lui, palidă, terminată. Era atât de frumoasă! Tenul de creolă, ochii albaştri, părul creț, sârmos, negru, de abanos, picioarele interminabile şi zâmbetul de copil, aşa putea fi descrisă Claudia. Dan începu să-şi frământe disperat mâinile . Mai mult decât un act de curaj, a fost o nebunie să-i mărturisească femeii adevărul. Uneori, acesta doare. Acum durea. Se citea pe fața Claudiei. Altă soluție nu era. Îl sunase pe Cristi şi-i mărturisi dragostea pentru Claudia :

- O iubesc, Cristi.

- Dar ea? Ea te iubeşte? îl întrebă pe un ton răstit, bărbatul.

- S-ar părea că da, şopti Dan.

- Atunci va rezista să afle adevărul, Dane. Eşti de acord cu mine? Dragostea se câştigă prin încredere.

- Dar o iubesc, Cristi! O iubesc aşa cum nu am făcut-o niciodată. Dacă i-aş spune despre înțelegerea noastră, s-ar termina într-o clipă totul.

- Te-am plătit să o urmăreşti, să te împrieteneşti cu ea, nu te-am plătit să te culci cu ea, omule. Acum, suportă. Tu ai ales. Şi încă ceva. Nu încerca să mai faci afaceri în țară. E mai bine pentru tine să rămai acolo unde eşti. Dacă vii, dacă îndrăzneşti, vei fi un om terminat.

- Nu ai pic de suflet, şopti bărbatul.

- Afacerile sunt afaceri. Nu trebuia să te pui cu mine. În afaceri, da, nu am suflet.

- Atunci, îi voi spune Claudiei cine a cumpărat în realitate acțiunile vândute de ea.

- Nu ştiu dacă mă interesează ce spui. Eşti un biet copil naiv să poți crede că mă intimidezi. Ea a vândut, eu am cumpărat. E simplu, nu? Cineva trebuia să cumpere. Aceste acțiuni au fost ale tatălui meu. Firma îmi aparține. Nu puteam să înstrăinez un bun al omului care mi-a asigurat un viitor, dar cum ți-am spus, sunt nişte chestii fără importanță pentru tine sau pentru orice alt străin care îşi bagă nasul în treburile mele. Ai înțeles?

- Şi dacă mă va accepta după ce îi mărturisesc totul? Dacă nu va conta nimic din toate astea?

- Ar însemna să fii prea bun, şi nu eşti, să fie oarbă, şi nu e.

- Mai vorbim.

- Nu, Dane. Noi doi nu mai avem ce să ne spunem. Aceasta e ultima convorbire.

- De ce nu recunoşti că te obsedează această femeie? Eşti căsătorit, Cristi. Las-o în pace pe Claudia! Elibereaz-o! Cred că niciodată nu i-ai dat drumul cu adevărat din viața ta, şi, cât de departe ar fi fost, indiferent cu cine s-ar fi culcat, tu nu ți-ai scos-o un minut din minte. Eşti obsedat de obicei, Cristi? Aş spune că o iubeşti şi ți-e teamă să i-o spui. De aia te-ai supărat pe mine. Am îndrăznit s-o iubesc fără să-ți cer voie. Dacă ai fi doar un simplu frate sau prieten, te-ai bucura acum, pentru noi, dar nu…. Tu o vrei pentru tine, doar pentru tine, şi eu te încurc acum, aşa e?

- Eşti deştept pentru un fițos, dar nu atât de deştept pe cât ai crede. Multă baftă, Dane.

Care baftă? Adevărul a pus capăt acestei relații. Claudia era prea supărată acum, rănită, înverşunată…Trebuia ca timpul să se scurgă, şi poate atunci…Poate atunci l-ar fi iertat, spera Dan, în timp ce părăsea casa femeii. O lăsase în picioare, în noapte . Nu îi mai spuse nimic, nu plângea, nu se împotrivea…. Nu l-a oprit. Era statuie. Aşa a continuat să rămână minute în şir după plecarea lui Dan, în picioare, tăcută, în întuneric. Nu îi plăcea să plângă de față cu străinii. Îşi amintea că şi atunci când era mică, proceda la fel. Era mult prea orgolioasă, să recunoască greşeala. Ceilalți nu trebuiau să îi cunoască slăbiciunile. Ea era de neînvins. În fața ferestrei, în noaptea londoneză, Claudia plângea aşa cum nu a mai plâns de foarte mult timp, mai precis, de la moartea tatălui său. Atunci a hotărât să plece, să lase trecutul în urmă. Dragostea pentru părinții săi o purta în suflet, şi, indiferent unde s-ar fi hotărât să rămână, ei erau acolo, în inimă, cu bune şi rele, cu dor şi neputință. Nu îşi mai ura demult mama, nu avea de ce. Între timp, crescuse şi se maturizase. În comparație cu ea, mama sa a fost o sfântă. Îşi şterse într-un târziu lacrimile şi îşi promise să nu se mai lase păcălită. I se făcu dor de casa cu viță de vie, dor de Magda. Şi totuşi a rămas pe loc, lingându-şi rănile. Aici, printre străini, te puteai pierde uşor. Pe nimeni nu-l interesa de nimeni. Poza în continuare şi îşi făcu singură cadou revista unde apăruse pe copertă, mai mult dezbrăcată. Roiau admiratorii în jurul ei, dar femeia încerca să nu piardă timpul cu încă o relație nereuşită. Într-o zi, fu tentată să bea din nou, şi, într-un ultim efort de a se menține pe linia de plutire, a aruncat sticla pe fereastră. Era grea singurătatea, durea. Nu avea prieteni, nu avea nimic. Atunci a primit telefonul de la Dan. O ruga, o implora să se întâlnească cu el, undeva, în oraş. Trecuse ceva timp de la despărțirea lor.

- Nu-ți cer nimic, decât să te mai văd o singură dată. Ştiu că eşti supărată pe mine, ştiu că te iubesc din ce în ce mai mult….

- La ce bun, Dane? Nu poate să existe nimic între noi. Nu are cum.

- Nici măcar prietenie? Hai, fato! Tu ai nevoie de prieteni. Am înțeles că nu poate fi vorba de iubire acolo unde tu vezi trădare, dar prietenie de ce n-ar putea fi? Să luăm masa, undeva în oraş. Te rog!

- O.K.!

- Vezi că poți fi şi înțelegătoare?

- Azi nu pot. Am şedință foto. Nu ştiu când se termină.

- Dar mâine, la prânz?

- E perfect.

Femeia lăsă telefonul pe masă. Se aruncă în patul prea mare şi recunoscu în adâncul sufletului ei, că încă ținea la Dan. Încercă să se gândească la altceva; îşi puse muzică şi se trezi dansând singură în cameră. Era ca atunci când dansase, beată, în timpul liceului, pe masă, aproape dezbrăcată, spre deliciul celor prezenți. O târâse la acel bairam pe Magda, prietena ei cea mai bună. Era nesătulă, ducând la gură pahar după pahar şi, de-abia atunci, simți că e eliberată de orice complex, uită de morți, uită de vii, de reguli; auzea doar muzica, o trăia la maximum. Chestia cu dezbrăcatul veni de la sine sau poate de la muzică, de la alcool… Se trezi de-abia târziu, în noapte şi vărsă ceasuri bune la baie. O durea capul, nu putea să-şi mențină echilibrul şi o înfuria prezența celor doi, lângă ea, acuzând-o din priviri. Nici măcar nu era acasă, era la apartamentul lui Dinu, acolo unde stătea cu chirie Magda.

- Tura asta ai întrecut orice măsură, spuse Cristi. Dacă nu era Magda, cine ştie ce mai făceai?!… Te-ai făcut destul de râs. De ce faci aşa ceva, Claudia? Tu nu înțelegi încă? Aceste lucruri îți fac doar ție rău. Pe cine încerci să te răzbuni? Dacă află Claudiu, nu ştiu de va fi încântat.

- Nu va afla. Tu nu îi vei spune, hotărî fata. Nu eşti tu bunul samaritean? Nu eşti tu cel care mă salvează din orice situație? întrebă Claudia cu dispreț în vocea răguşită.

- Încearcă să nu mă ironizezi, îi spuse sec băiatul. Data viitoare nu voi mai fi lângă tine.

- Dar cine ți-a cerut aşa ceva?

Acum, dansa doar să uite, nu mai băuse demult. Se opri într-un sfârşit, se aşeză în fața oglinzii şi încercă să acopere cearcănele cât mai bine. Îmbrăcată elegant, , Claudia se urcă în maşină şi porni în viteză spre studio. Lui Mark nu îi plăceau întârzierii.

- A venit frumoasa mea străină! exclamă Mark. La timp. E bine să fii punctual în meseria asta.

Omul o îmbrățişă tandru şi îi repetă că e frumoasă şi aparatul o iubeşte.

- Dă tot ce ai mai bun! Îmi place tristețea ta, nu ştiu de unde vine. Ai un aer misterios, draga mea, enigmatic. E bine.

Femeia ținea la prietenia lor, şi chiar dacă se numea tot Mark, era total diferit de primul. Oricum, pe acesta din urmă nu-l iubea. Era doar un bun sfetnic, iar ea avea nevoie de aşa ceva.

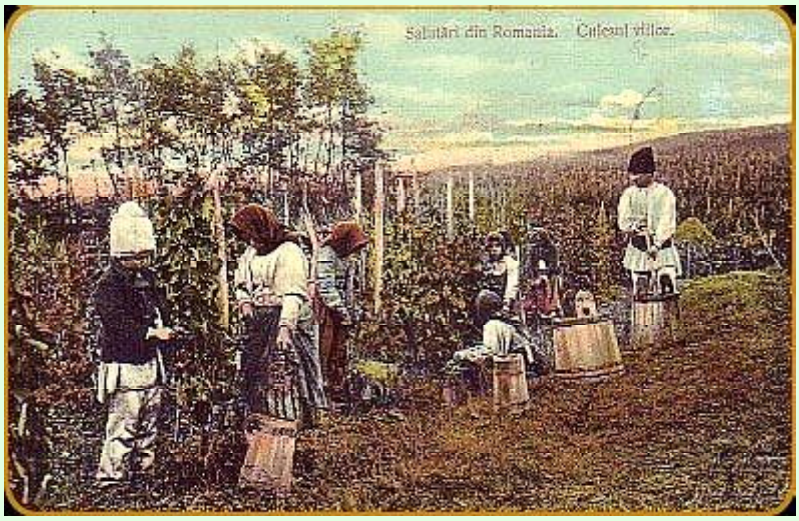

Citiți mai departe în volumul **"Învață-mă să te iubesc"** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Florina_Sanda_Cojocaru-Invata-ma_sa_te_iubesc.pdf

Cezarina Adamescu (n. Galați)

UCENICI LA ȘCOALA IUBIRII

FLORINA SANDA COJOCARU, "Învață-mă să te iubesc"

"Semănătorul - Editura online", oct. 2011

http://www.semanatorul.ro/articole/2011/florina_cojocaru.htm

Rubrica de CRITICĂ LITERARĂ

Cea de a treia virtute creştină socotită de Isus Cristos şi preluată de Sfântul Apostol Pavel în Prima Epistolă către Corinteni, ca fiind mai presus de toate virtuțile, este Iubirea. Despre cum înțeleg oamenii iubirea, s-au scris vagoane de cărți, toate trecute prin filtrul inimii autorilor. Iubirea a fost din totdeauna un reper fundamental, preluat din Cartea Sfântă, cu rădăcini adânci în Vechiul Testament, în Legile Decalogului care încep cu ea şi termină tot cu ea, cu valoare de poruncă supremă:

"Să-l iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, cu tot cugetul tău şi pe aproapele tău ca pe tine însuți" – virtute adusă de Isus Cristos la rang de Poruncă, după care vor fi recunoscuți creştinii între ei: **"Poruncă nouă vă dau vouă, să vă iubiți unii pe alții".**

E greu să disociem iubirea, din milioanele de cărți scrise în sute de ani, de la acea minunată invenție a lui Guttenberg, de celelalte sentimente şi acțiuni ale omului. Pentru că în toate există, cel puțin un strop de iubire. Vorba lui Marin Preda în romanul său remarcabil, idee preluată de asemenea din ***1 Cor. 13:***

"Dacă dragoste nu e, nimic nu e".

Cu adevărat, despre iubire ca virtute, dar şi ca nucleu al existenței, născător de viață, se poate vorbi la infinit şi tot nu s-ar putea epuiza subiectul. Toți scriitorii au fost seduşi de această temă generoasă pe a cărei întindere de nisip, te poți pierde până la oaza promisă.

Tânăr sau bătrân, scriitorul este ademenit, încălzit, moleşit, îmbrățişat de căldura acestui sentiment, cu singura condiție, să fie adevărat şi curat, sincer şi generos, din toată inima.

Dar cine poate face o delimitare clară şi stabili granițele dintre adevăr şi falsitate, sinceritate şi interes atunci când e vorba de dragoste? Dumnezeu, desigur, El singur are terezia care va arăta cu exactitate granițele şi limitele iubirii, ca şi al altor acțiuni şi sentimente ale omului.

Autoarea de față şi-a propus în paginile aceste să abordeze subiectul din proprie perspectivă, filtrat prin simțămintele şi trăirile sale.

Cu toate că subiectul este bătătorit pe toate fețele, ba chiar şi pe muchii, nimeni nu poate spune că a găsit formula ideală de abordare sau că l-a epuizat. Iubirea nu poate fi epuizată nici măcar după dispariția fizică a protagoniştilor, s-au văzut cazuri când dragostea a supraviețuit eroilor.

Câți oameni – atâtea feluri de dragoste, dragostea e unică, chiar dacă manifestările sunt asemănătoare. Ceea ce simte un om în suflet ține doar de cel care a creat sufletul. Dar poate fi oare, o stare de spirit, descrisă în cuvinte?

Cred că ar trebui inventat un alt alfabet, pentru că acesta este plin de cuvinte vechi, nefolosite încă…

Destinul personajului feminin din cartea de față, nu e cu nimic diferit de cel al multor personaje, bineînțeles, cu particularitățile lui. Eroina se încadrează într-o schemă arhetipală, care a devenit, de multă vreme una din Legile lui Murphy: iubeşti şi nu eşti iubit, persoana iubită iubeşte la rândul ei pe altcineva, care la rândul ei iubeşte pe altcineva ş.a.m.d. Trădarea e regină, fiecare om trădează. E scris parcă în legile firii. Esența ar fi următoarea: oricâte strădanii s-ar depune, fiecare iubeşte pe altcineva. În rest, amăgiri, prefăcătorii, cu un întreg cortegiu de falsuri rostite sau făcute zilnic, până când nu mai eşti în stare să discerni bruma de adevăr din noianul de minciună.

Resemnarea eroinei pare a fi eliberarea de încordarea zilnică. Ani de zbucium şi căutări – spune autoarea. Claudia, Cristi, Dan, Alexandru - marionete mânuite cu meşteşug de un păpuşar iscusit.

Claudia este, în accepțiunea modernă – femeia de succes visată de orice adolescentă: a terminat o facultate, a reuşit în modeling, a câştigat bani, are totul la picioare. Îi lipseşte certitudinea că e iubită. Dar oare are cineva această certitudine? Jocuri de culise după dictonul ***qui pro quo.*** Care pe care.

Dinamica micro-romanului este evidentă. Iubirea/ sau un surogat care seamănă foarte mult a iubire, se dezvoltă pe parcurs, atinge punctul culminant chiar în momentul adevărului şi după câteva ondulații, revine, la altă scară. Şi de obicei, se manifestă atunci când este prea târziu.

Peste toate răzbate un simțământ care e mai puternic decât toate încercările de până atunci: singurătatea care muşcă din ea ca dintr-un fruct dulce, până o devorează aproape în întregime. Gusturile sunt diferite: de la dulce, la dulceag, amărui, acru-amar, grețos şi de nesuportat.

Claudia, o femeie voluptuoasă, care trăieşte din plin clipa prezentă, gustând din toate deliciile vieții, se trezeşte la un moment dat, un gol sufletesc pe care nu-l poate popula cu nimic. Picanteriile din roman ca şi limbajul, care atinge uneori frivolitatea, fără a fi trivial, obscen ori pornografic, sunt pretexte pentru conturarea personajului.

E ciudat cum, două persoane care până la un moment dat alcătuiesc o singură persoană, ajung să se urască şi să-şi facă rău unul altuia. Acest lucru se întâmplă de cele mai multe ori. Granița dintre iubire şi răzbunare este foarte fragilă şi ea poate fi trecută doar cu o săritură.

Foarte ades, printre rândurile care se înşiruie cuminți, creându-ne falsa impresie că e vorba de o scriere banală, facilă, care nu aduce nimic nou sub soare, autoarea strecoară învățăminte şi pilde folositoare pentru toți, rezultate din experiența de viață şi din datele sale personale. Ceva din biografia ei se transmite personajului său feminin. E ca o răsfrângere în oglindă a propriului eu. Asemenea bijuterii sufleteşti se întâlnesc la tot pasul şi dau savoare şi greutate scriiturii. *„Există şi o altfel de frică, Magda, o frică existențială”* – îi spune Claudia prietenei sale. Misterioase căi, misterioase modalități de expresie, pe măsura acestora.

Planul real şi cel imaginar se împletesc în relatare şi, la un moment dat, eroina păşeşte în lumea trecutului, o sumedenie de imagini-blitz se bat pentru a-i invada retina, sub forma amintirilor. Aflată în clipa-limită, la răscrucea firii cu nefirea, Claudia rememorează momentele marcante ale existenței sale. S-a mai văzut. S-a mai auzit. S-a mai simțit. Important este cum depăşeşti momentul sau dacă Pronia îți mai acordă o şansă. Ce poți face cu ea după această răscruce existențială? Aşadar, scriitoarea a ales să-şi înceapă scrierea cu un moment - cheie în viața eroinei principale. Imagini şoc, de la care, de obicei, îți întorci privirile. Accidentul care-i marchează existența Claudiei are rolul unui duş rece, al unui semnal de alarmă, la auzirea căruia, femeia trebuie să se trezească şi să păşească spre noua destinație. Este un moment crucial, o situație limită care-i schimbă mentalitatea, traiul de zi cu zi, idealurile. Nu numai pentru femeia accidentată viața ia o întorsătură grozavă, dar şi pentru persoanele apropiate.

Autoarea urmăreşte schema clasică folosită în aceste situații. Anunțarea rudelor sau a prietenilor găsite de poliție sau de medici în agenda victimei.

Istoria devine captivantă, plină de inedit şi surpriză pentru că autoarea părăseşte schema obişnuită şi urmează meandrele care-i sunt dictate de propria inspirație. Autoarea posedă o tehnică înaltă de mânuire a condeiului când e vorba de relatări şi de dialoguri. De asemenea, construieşte pe o schemă proprie, acțiuni şi personaje care-şi împletesc destinele.

Dragoste, drog, viol, alcool, trădare, jocuri de cărți, un drog periculos, mai periculos ca heroina, sex, relații nepermise, orgii, depresii, situații limită, probleme cu care se confruntă tineretul în ziua de azi, toate sunt abordate frontal de către autoare, cu maximum de responsabilitate.

Florina Sanda Cojocaru îşi desfăşoară acțiunea pe mai multe paliere şi în mai multe felii de timp. Puse cap la cap precum cioburile unui vitraliu, ele pot închipui o operă de artă prin care lumina să se strecoare ca la început, filtrată subțire în zeci de nuanțe.

Iată cum este descrisă Claudia: *„Un suflet trunchiat de adolescent răzvrătit, pe jumătate copil, pe jumătate femeie, cu un dor nebun de mamă, singură, urând banii, afacerile care îl distanțau pe tatăl său de ea…. Se ura pe ea şi pe felul său de a fi. Deveni tăcută, introvertită, nepăsătoare. Oare când se va opri? »*

Pe alt palier epic se desfăşoară, precum snopul de raze răsfrânt în oglinda apei, jurnalul Magdei, prin intermediul căruia, ni se înfăşişează portretul Claudiei şi al mamei sale, portretul iubitului Cristi, toate manifestările văzute din unchiul de vedere al prietenei. Aflăm lucruri care n-ar fi ieşit la iveală decât sub acest vizor. Jurnalul Magdei este cheia de interpretare a acestei scrieri cu elemente biografice, pe care autoarea, ni-l oferă spre înțelegerea sufletului feminin, acela care ştie să iubească, să ierte, să

îngăduie, să sufere, să uite. Viața plină de frustrări a Magdei capătă consistență şi împlinire prin naşterea copilului deşi, în mod paradoxal, aceasta îi va aduce şi sfârşitul. Sentimente contradictorii o copleşesc, dragostea şi gelozia față de Claudia, prietena ei şi rivala ei în dragoste, merg până la paroxism. Toate acestea o slăbesc, o vlăguiesc, o macină. Dragostea se aseamănă foarte mult cu ura. Uneori, nici nu le poți disocia, ele se confundă şi în numele uneia sau celeilalte, se pot înfăptui cele mai nebuneşti fapte. Iubirea compensatorie a Magdei pentru tânărul Adrian ia întorsături dramatice. Vestea apariției copilului în viața ei coincide cu vestea accidentului lui Adrian. Întâmplare, destin? Cu un adevărat spirit de jertfă, Magda alege în cele din urmă, în pofida sfaturilor doctorilor, între viața ei şi viața copilului din pântece, să dea viață copilului.

În mijlocul unei situații disperate, aşa cum se întâmplă, prin compensație, un nou sentiment, acela patern, se deşteaptă în sufletul lui Cristi, pentru micuța Georgia, fiica lui. Este floricica menită să răsară, să crească şi să înflorească din pământul sterp de suflet al protagonistului.

Peste toată istorisirea planează ca un fum înăbuşitor, o tristețe malignă, de neînlocuit cu nimic. Problemele protagoniştilor sunt problemele majore ale tineretului de azi, care visează să câştige bani mulți cu minimum de efort, dar care sfârşesc doborâți de droguri şi alcool în haznalele istoriei. Viața pentru un tânăr nu mai înseamnă nimic, ei sunt resemnați, stresați, angoasați, anxioşi, vârsta consumului drogurilor, după ultimele statistici, a coborât îngrijorător, până la 11-12 ani, tentațiile sunt mari, fiecare copil visează să lucreze fie în modeling, fie în industria de automobile, ca piloți de încercare, ori în alte sporturi extreme, unde se câştigă mormane de bani, neținând seamă de primejdii, de convenințe, de ce spun părinții ori rudele.

Modelele lor sunt, fie fotbalişti, fie actori sau cântăreți, fie femei care pozează pe copertele revistelor porno. Nu e de mirare aşadar, că la 20 de ani devin blazați, nu mai au un ideal, nu mai doresc nimic de la viață, îmbătrânesc prematur ori ajung să-şi curme viața.

Elementul de acțiune nu lipseşte şi, ca într-un policier modern, asistăm la scena în care Cristi îl bruschează şi-i pune pistolul în ceafă contabilului care o ruinase pe Claudia cu atâta nonşalanță. Ceea ce se poate reproşa acestei scrieri este abundența de accidente fatidice a eroilor. Aproape toți, suferă accidente cu urmări grave sau îşi pierd viața în mod cumplit.

Ceea ce e cu adevărat remarcabil în această scriere e, că pe măsură ce te adânceşti în ea, te captivează, devii dependent, este una din scrierile pe care, ca să folosesc o sintagmă bătătorită, nu o mai laşi din mână. De ce? Cauți similitudini. Şi similitudini se ivesc la tot pasul. Te recunoşti în alții şi îi recunoşti şi pe cei din jurul tău.

Cu toată agitația din jurul ei, frumoasa Claudia este o femeie singură. Golul ei sufletesc nu poate fi umplut lesne. În toți bărbații iubiți ea-l caută pe unul, fără de care nu poate trăi. Poveste veche de când lumea. Şi Don Juan căuta în toate femeile sale, chipul şi personalitatea femeii ideale. Şi aşa a colindat paturile a peste o mie de femei.

Suişuri, coborâşuri, hârtoape, poticniri, drum drept, denivelări şi iarăşi suişuri şi coborâşuri – Viață. Un mozaic cu bune şi rele. Şi de cele mai multe ori, o simplă greşeală poate costa totul.

Faptă şi răsplată. Există o măsură în toate. O măsură de aur sau de nectar care trebuie împlinită. Personajele nu se pot sustrage, destinul e implacabil. Într-un perpetuu joc de aparențe. Acelaşi joc şi veşnic altul, iubirea - cu toate ingredientele sale, nelăsând loc nici unui alt sentiment. Iubire care poate însemna totul. Din nefericire, unele persoane folosesc acest sentiment doar ca să-şi atingă propriile interese. Şi de aici confuziile, şantajul sentimental, ruptura, despărțirile, suferința.

Pentru un volum de debut, cartea este surprinzător de bine construită. Scriitoarea are darul povestitului şi posedă o știință a construcției frazelor. Dialogurile sunt alerte, vioaie, încărcate de dramatism. Şi mai ales, scriitura golită de podoabe de prisos care ar trena acțiunea. Există o economie a mijloacelor de expresie, predomină realitatea frustă, fără să se alunece în trivialități gratuite.

Greşeli în numele iubirii, poticneli, nepotriviri, alunecări, compensații, plăți aspre, penitențe. Toate la un loc fac parte din arsenalul iubirii. Din fețele multiple pe care le are dragostea, atât de asemănătoare cu ura. Tot dragostea are şi cheia de la Cutia Pandorei, în mod paradoxal.

Nu lipsesc nici loviturile de teatru, nici elementul surpriză care se întâlneşte la tot pasul. Întortocherile destinului.

Iubirea dintre Claudia şi Cristi este un astfel de joc de aparențe şi perplexități, mereu în contratimp, fiecare îl iubeşte pe celălalt doar atunci când e prea târziu. Poate în compensație pentru

atunci când ar fi trebuit să iubească. Lecții, lecții de viață primim până în ultima clipă. Şi nici atunci nu învățăm nimic sau e prea târziu să mai îndreptăm lucrurile.

Un adevăr care țâşneşte la fiecare pagină a romanului este acela că, la orice vârstă, rămânem ***ucenici*** la şcoala iubirii, având mereu de învățat ceva, cu fiecare nouă iubire, cu fiecare nouă înfrângere. Faptul că o luăm mereu de la început, certifică adevărul că OMUL NU POATE TRĂI FĂRĂ IUBIRE. Viața nu ar avea nici un sens, nici un țel şi, pe bună dreptate, Înțelepciunea Divină a pus pe primul loc această virtute în inima şi sufletul omului. Un om incapabil de iubire este ca un copac uscat, fără pic de sevă care nu aşteaptă decât securea şi apoi focul izbăvitor care să-l mistuie până la cenuşă.

Prin elementele surpriză, prin doza de dramatism, prin întorsătura spectaculoasă a lucrurilor, prin țesătura de fapte şi sentimente, prin întreg cadrul pe care autoarea ştie să-l creeze cu mult har, romanul capătă consistență, mister şi suspans iar cititorul este incitat la lectura unei cărți veritabile. Morala în tot acest amalgam de sentimente este de fapt, Regula de aur a creştinismului, tradusă pe limba noastră astfel: măsură pentru măsură şi totul se plăteşte în această viață dar mai ales, în viața viitoare. Un asemenea mesaj de morală creştină este menit să ne pună pe gânduri şi să ne facă să reflectăm asupra tuturor faptelor noastre. Cu toate acestea, există prea multe datorii de plătit şi prea multe plăți şi penitențe, prea multe pierderi şi un final neaşteptat, încât, nu se poate să nu te întrebi: oare a mai rămas ceva din iubirea aceea care acoperea totul, ori s-a risipit în tragedii de nesuportat, în dispariții iremediabile?

Cu toate tragediile întâmplate în chip surprinzător, o rază de speranță se întrevede la final, în sufletul Claudiei, semn că viața merge înainte, alături de fetița lui Cristi, înfiată de ea. Aurora răsare din nou prevestind soarele iubirii. Şi poate că nu întâmplător, în Noaptea Sfântă a Naşterii Pruncului Isus Cristos, Claudia renaşte la o nouă iubire pentru Alex care-i va lumina viața. Mesajul este cu adevărat plin de speranță. Steaua magică îi luminează pe toți, arătând că s-a născut Cel care avea să aducă în lume mântuirea. Şi eliberarea de trecut, de păcate, trecerea la o nouă viață, la un nou început, ca-n prima dimineață de luni a lumii.

Ceea ce e cu adevărat surprinzător este perfecțiunea construcției epice la o persoană care abia debutează în volum.

Romanul de față este unul care merită atenția cititorilor, dar şi a criticilor pentru că a scos la iveală o prozatoare cu un condei deja format, exersat, fără stângăcii de limbaj sau construcții defectuoase. Ceea ce ne îndreptățeşte să sperăm într-un viitor luminos al acestei tinere scriitoare.

CEZARINA ADAMESCU
9 OCTOMBRIE 2011

Citiți noul volum Întâlniri vindecătoare la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cezarina_Adamescu-Intalniri_vindecatoare.pdf

Nicolae Grigorescu (n. 15 mai 1838, Pitaru, județul Dâmbovița, d. 21 iulie 1907, Câmpina) primul dintre fondatorii picturii române moderne

Alte articole de critică literară scrise de Cezarina Adamescu:
FLORA MĂRGĂRIT STĂNESCU, "Poemele mele vesele sau triste" Semănătorul, mart. 2010
http://www.semanatorul.ro/articole/2011/flora-stanescu.htm
COPILĂRIA VĂZUTĂ PRIN DIOPTRII SUFLETEŞTI
FLORA MĂRGĂRIT STĂNESCU, "Cufundată în vaietul lumii" Semănătorul, ian. 2009
http://www.semanatorul.ro/articole/2011/flora-stanescu-1.htm
Roza Lentini, Tsunami şi alte poeme, Traducere de Eugen Dorcescu
http://www.semanatorul.ro/articole/2011/rosa-lentini.htm

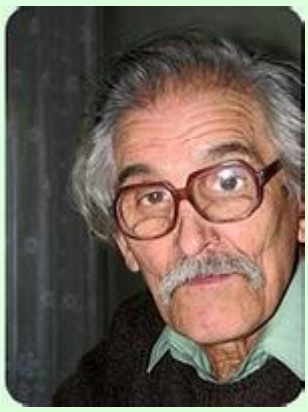

Emil Bucureşteanu (n. Roznov-Neamț)

La capăt de drum

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

PRIMA SCRISOARE

Eram doar doi şcolari
Din aceeaşi clasă,
Stăteai în banca-întâi
Eu, în ultima rămasă.

Purtai plete pe umeri
Cu panglică legate,
Eu tuns, un cap chilug,
O lună plină parcă.

Cu mâna sus stăteai
În fiecare oră.
Cu nasu-n carte eu,
Primeam şi câte-o palmă.

Tu la sfârşit de ani
Erai prima la premii,
Iar eu plecam pe câmp
Ca să păzesc cârlanii.

Venit-ai tu odată
La baltă să te scalzi,
În apa de o şchioapă
Râdeai şi făceai haz.

Din luncă, de sub sălcii,
Eu te priveam pe-ascuns.
Ceva mişcă în mine;
Târziu i-am dat răspuns.

Îți spun de-acele zile…
De când nu te mai văd!
Aflat-am din ziare,
Vedetă eşti, în top.

Că joci la Teatrul Mare
Un rol de primadonă,
Că lumea îşi lasă treaba,
La teatru ca să vină..

Mi-a spus țața Ileana
Că mult îți duce dorul,
C-ar vrea să te mai vadă;
S-a cam golit ulciorul.

Mă cheamă ades pe mine
S-o mai ajut la treabă
Şi-i tare supărată:
Nepoți nu sunt-n ogradă.

Cu fata mea se joacă
Când ne-ntâlnim pe drum
Şi-o mângâie pe bucle;
Îi pare nu ştiu cum.

Eu-i spun c-aşa e viața.
Şi puii îşi iau zborul
Când le-a venit sorocul;
La om la fel e jocul.

Dar nu pare a-nțelege
Ea rosturile vieții.
Dar parcă eu le ştiu
De bat ades nămeții.

Doresc ca să te văd
La față-mbujorată
Mânându-mă: hai cal!
Copii eram o gloată.

Mă duc adesea în luncă,
Privesc în adânc apa
Şi caut chipul tău;
Mereu apare alta.

Îț scriu prima scrisoare,
O am de mult în minte
Dar nu-ți va fi trimisă,
E fără de cuvinte.

*

La margine de sat
Îşi are Ion casă
Şi are doi copii
Şi-o harnică nevastă.

E gospodar vestit,
O ştie întreg satul.
Îmi are car cu boi
Şi mândre acareturi.

O turmă de oi are,
Pământ vreo opt hectare,
Recoltă bună scoate,
Munceşte cât se poate.

Un dangăt se aude.
Nu-i timp de rugăciune.
De ce clopotele trag?
Țața Ileana spune:

A murit Ion, săracu',
A zis că nu-i e bine
Că are gând de ducă
Să vadă pe nu ştiu cine.

*

- Pe cine cauți, doamnă?
O-întreabă Ghiță, groparul.
- Mă uit, aşa într-o doară,
După-un coleg de şcoală.

Se-opreşte se închină
Lângă o tristă cruce,
Şi-o lacrimă îi curge
Şi-o poză ea sărută.

Priveşte apoi câmpia
Privirea-i departe duce.
Pe cer s-aprinde luna
Şi-o candelă la cruce.

1 iunie 2011

La capăt de drum

La capăt de drum, loc de odihnă îmi caut.
Pământul e tare, iarba-i uscată,
Nimic nu găsesc, gândurile dor, paşi şovăielnici,
Spre infinit cale încerc să îmi fac.
Paşii se opresc, îndoieli mă cuprind,
Totul a fost, azi nu mai este;
Viața e-o lungă şi tristă poveste.
Ne naştem fără să vrem, fără să ştim,
La nimeni voie nu cerem.
A fost o voință, suntem un accident…
Ce mai contează!
Trăim pe pământ, spre cer năzuim,
E numai dorință, credință, speranță,
Dar nimic nu ştim.
Regretăm trecutul…
Ce trist folosit!...
Ne-ntoarcem cu gândul,
Dar mintea ne spune mereu înainte
Şi totuşi se va zice:
A fost un om.
Totul s-a dus odată cu tine.

Septembrie 2011

Vedere din Râsnov - 1907

Cioban din Munții Neamțului - 1903

Citiți volumul La capăt de drum integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Emil_Bucuresteanu-La_capat_de_drum.pdf

"Piramida deseurilor" sau "Conspiratia uzurii morale planificate"

http://youtu.be/vGNXaZ5OmlM

Un articol pe marginea acestui film

Economist ALEX BERCA - Problema uzurii morale planificate o problemă veche/nouă

Ultimele câteva zeci de decade ale secolului 20 şi cea de la începutul secolului 21, au atras atenția a numeroşi specialişti, economişti, a celor din domeniul marketingului (analiza pieței), a psihologilor şi a altor categorii de oameni din diverse domenii de activitate asupra problemei uzurii morale planificate în special a diverselor bunuri de consum. Fiecăreia dintre aceste categorii de specialişti li s-au adăugat pe baza unor sondaje de opinie o mulțime de oameni din diverse categorii de vârstă, profesiuni, cu grade diferite de educație şi preocupări.

Fiecare dintre aceste grupe de oameni, au avut şi continuă să aibă diverse puncte de vedere referitoare la această problemă care este la fel de veche şi tot odată deosebit de actuală.

Multe dintre opiniile unor consumatori se referă la necesitatea de a se crea (începând din faza de proiectare şi până la realizarea finală a produselor respective) produse cu o viață lungă de folosință şi această categorie de consumatori îşi susțin punctul de vedere cu ideea realizării unor enorme economii atât pentru fabricanți cât şi pentru utilizatori.

E foarte greu să nu dai dreptate unor asemenea puncte de vedere, dar în acelaşi timp trebuie ascultată şi opinia celor care au un alt punct de vedere şi care susțin că un produs creat în urmă cu 20, 30, 50 de ani în urmă chiar dacă are un timp de folosință îndelungată (de încă odată pe atâta timp de când s-a produs), devine învechit din punctul de vedere al modului de prezentare, al eficienței, şi al posibilităților funcționale.

Dacă am lua câte un exemplu pentru fiecare din cadrul fiecărei categorii de consumatori amintiți mai înainte poate s-ar înțelege mai bine avantajele şi dezavantajele create de aceste situații diferite.

În urmă cu circa 50 sau 60 de ani când au apărut pentru prima oară televizoarele alb-negru, aveau dimensiuni şi greutăți deosebit de mari.

Cele mai multe dintre ele au fost fabricate la timpul respectiv în ideea de a rezista cel puțin 25-30 de ani.

Fabrica de radio şi televizoare din Bucureşti (Electronica) chiar lansase la un anumit moment dat o reclamă care se referea la faptul că "o familie care îşi cumpără un televizor când copilul cel mai mic din familie de abia se născuse, se va putea bucura de acelaşi televizor şi când copilul va veni în vacanță de la facultate".

Era o reclamă şi nu ştiu cât de mult sau cât de adevărată era!.

Au trecut câteva decade şi tehnologia şi calificarea inginerilor români şi din alte țări au inventat tipul de televizoare în culori.

La un anumit moment dat televizoarele în culori erau foarte scumpe şi cei mai mulți dintre cei ce posedau televizoare alb-negru au preferat să le țină pe acestea cu atât mai mult cu cât şi emisiunile de la TV, erau de slabă calitate, iar multe dintre ele ulterior ajunseseră sa aibă programe limitate la câteva ore şi numai despre «marile realizări».

Situații similare se referă la majoritatea țărilor din fostul sistem socialist şi în multe țări din lumea occidentală.

În timp producția televizoarelor color au luat asemenea proporții şi odată cu aceasta şi competiția dintre producători, care au dus la scăderea prețului unor asemenea produse la sume accesibile.

La început a exista un segment mai mic de populație care a fost dispusă să renunțe la tipurile

vechi de televizoare alb-negru, în favoarea noilor televizoare în culori.

Treptat însă, televiziunea în culori s-a transformat din dorința de a avea un astfel de televizor pentru că era “la MODĂ”, cu un televizor care oferea calități superioare de vizualizare şi chiar dacă emisiunile continuau să fie slabe, făceau plăcere să vie vizionate în culori.

Acesta a fost momentul în care cei mai mulți dintre posesorii vechilor televizoare ori le-au trimis la familiile lor din provincii sau de la țară sau pur şi simplu au renunțat sa le mai țină şi le dădeau la consignație spre vânzare.

La un anumit moment dat nici consignația nu le-a mai primit pentru că nu îşi mai găseau cumpărători.

Iată cum s-a produs treptat dar sigur transformarea unor produse cu un grad ridicat de tehnicitate şi cu o durată lungă de viață în produse depăşite din punct de vedere calitativ de unele care ofereau mai mari satisfacții cumpărătorilor.

Este foarte dificil în momentul în care cumperi un produs de folosință îndelungată şi care are cel puțin la început un preț destul de mare, să renunți imediat la el când apare un produs nou similar ca scop dar cu valențe superioare (calitative, de proiectare – deci estetice, şi cu alte caracteristici tehnice superioare).

Aici intervine rolul marketingului care sondând piața viitorilor consumatori şi cunoscând gradul preferințelor acestora, reuşeşte în lupta de competiție să aducă un produs nou la un preț competitiv şi atunci din această “luptă”, în cele mai multe cazuri câştigă cumpărătorul.

El obține un produs superior la un preț avantajos.

Nu este vorba de o situație specifică numai societății capitaliste de consum, ci ea se poate regăsii în oricare sistem economic în care acționează un anumit grad de tehnicitate şi o piață liberă.

Ştiința şi tehnica în special în condițiile actuale nu pot fi oprite în evoluția lor de ideea realizării unor produse care să nu mai fie necesare de a fi schimbate pentru că au un grad de uzură morală planificată de foarte lungă durată.

Întotdeauna va exista o “luptă” între vechi şi nou aşa cum se manifestă şi contradicția dintre generații.

Mulți scritori din generațiile mai în vârstă preferă să folosească “maşina de scris mecanică”, generațiile mai tineri, folosesc deja de mult computerele (calculatoarele), iar tinere generații fac deja uz de noile tipuri de iPod şi diversele modele electronice care sunt deja pe piață sau cele care în scurt timp vor apare.

Noua tehnologie pune sub un mare semn de întrebare poziția vechilor instituții care se ocupă de transmiterea de informații.

Presa şi editurile de exemplu ajung să fie treptat înlocuite de sistemul transmiterii informațiilor on-line.

Sigur că încă foarte mulți cititori preferă cartea pe care ziua sau seara preferă s-o aibă în mână şi să răsfoiască cu plăcere paginile scrise şi totuşi dacă nu anul acesta, dacă nu în această decadă dar mai mult ca sigur în acest secol, multe ziare şi reviste vor fi mai uşor de accesat on line decât să fie răsfoite paginile tipărite.

Poate cineva să se opună unei asemenea evoluții?

Cei care au încercat şi-au dat seama la un anumit moment dat că au pierdut « războiul » pentru că erau depăşiți de ceea ce este nou, *chiar dacă acest nou are un timp de uzură morală de scurtă durată*.

Aşa cum spuneam şi la început, problema pe cât este de veche, este în acelaşi timp deosebit de nouă şi ea va fi în continuare la fel de reală sau poate şi mai autentică în condițiile secolului 21, care evoluează cu o viteză ceea ce pentru noile generații este firească, iar pentru cei mai în vârstă devine treptat o formă de înstrăinare față de ceea ce îi înconjoară.

Dr. Alex Berca
Annapolis, MD, USA

VEZI PASĂREA CUM ZBOARĂ

Vezi pasărea cum zboară
Cu aripile-ntinse
Pe cerul care-şi ține
Făcliile aprinse

Şi noaptea se aşterne
Ca o cenuşă fină
Adorm în iarba verde
Insectele-n surdină

Tonuri de gri albastre
Fâşii de aur pur
Şi verde, numai verde
Se-ntinde împrejur

Portocalii corole
Petale violete
Şi trupuri arcuite
Pe ape desuete

În lanuri arde cerul
Focul le-a amețit
Se-mbată de plăcere
De-atât de mult iubit

Şi-abia spre dimineață
Roua strălucitoare
Aşterne pe câmpie
Covoare de răcoare

Ioan Lilă (n. Bucureşti)

Acuarele

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

S-a copt lanul de grâu
E unduios şi tandru
Macii sânt mici făclii
Umbrite de leandru

Pe țărmul ca zăpada
Fluturi portocalii
Cu aripile blânde
Par ruguri sau făclii

A-mbătrânit zăpada
Şi rece s-a topit
Tu m-ai uitat se vede
Sau nu m-oi fi iubit

Autor nou SEMĂNĂTORUL

ARS POETICA

Încercând s-arunc în aer Universul cu o floare
M-am trezit cuprins cu totul de-o ascetică mirare.
Peste stele ploua dulce cu arome de magnolii,
Iar în zilele senine cerul era ros de molii.

N-aveam nici un punct de care să-mi sprijin nesăbuința,
De-a mă mai juca de-a norii chinuind în van penița.
Floarea soarelui albastră devenea din clipă-n clipă -
Pasărea aia măiastră-şi ducea zborul sub aripă.

Şi eternitatea, blândă, înflorea sub fusta verii,
Ce-şi rotea miezul fierbinte şi duios ca al muierii.
Şi s-a copt şi era dulce ca o pară parfumată,
Timpul mi-a-nflorit pe tâmple într-o clipă deşănțată.

Şi mi-am pus gândurile toate într-o urnă princiară,
Buburuze de zăpadă am cules - cu iz de vară,
Şi am învățat să scutur de omizi livada tristă,
Universul nu-i mai mare decât este o batistă.

Timpul vag se răsuceşte încercând să se ascundă
În cosița unei fete, sub agrafe sau sub fundă,
Spațiul dintre două mere este însă infinit -
Mi-au rămas numai dorința şi-amintirea c-am iubit.

AZI NOAPTE IN FEREASTRA AU INFLORIT SALCIMII

Azi noapte în fereastră au înflorit salcâmii,
Am auzit cocoşii spărgând în cioburi cerul.
Pe iarba din gradină s-au presărat luceferi –
Sporindu-mi mie-n taina tăcerii tot misterul

Şi tu, ca o sclipire, te-aprinzi în ființa mea,
Şi nu mai ştiu pe unde mai hoinăresc şi azi.
O lacrima luceşte în ochii tăi de nimfă,
Dar tu eşti încă neaua ce nesfârşit mă arzi

Aş vrea să-ți dau şi luna şi cerul plin de stele
Nimic nu e mai dulce decât privirea-ți blândă
În mine se zbat munții şi visurile-mi toate
Râvnindu-te năvalnic se-ascund şi stau la pândă

Azi noapte în fereastră salcâmii-au înflorit
Pentru a mia oară m-au amețit cu şoapte
Te mai doresc iubito cât încă n-am pierit
Şi-n sufletu-mi aievea mai am o zi şi-o noapte

Că sânt de fericire zdrobit în mii de cioburi
În care se reflectă făptura-ți grațioasă
Şi dulcea ta tăcere te face şi mai gravă
Lăsându-mă să-ți sorb esența mătăsoasă

BAZARUL VIEȚII

Pe masa de sticlă foşneşte ziarul –
Îşi deschid muierile aprozarul.
Ce vând ele ? Umbre aromate,
Cu gust de coapse bronzate !

Ia să cumpăr şi eu ceva udătură,
Bună de clătit pentru gură -
Şi să mă desfăt cu buzele lor cărnoase,
Până îmi dă plăcerea prin oase.

Pune-ți, femeie, fânul tău dulce,
La botul calului meu, că vrea să se culce…
Da' nu poate fără un pic de hârjoană,
Prin poiana umedă de pofte de codană.

Citiți **Acuarele** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Ioan_Lila-Acuarele.pdf

Mircea Lăzărescu (n. Lugoj)

Chin, extaz şi nebunie înaltă în secolul XX

Cronica a trei zile, prilejuite de comemorarea centenarului naşterii lui Cioran, povestită de un psihopatolog

Fragment din volumul care se poate citi integral la

www.editura-online.ro

Butonul ESEU

Autor nou SEMĂNĂTORUL

1. Prolog

Anul acesta, în mai, am participat la Sibiu la comemorarea celor o sută de ani de când s-a născut Emil Cioran. Sunt tradiționalist, asa că țin la astfel de evenimente. În urmă cu doi ani am încercat să fiu cât mai prezent la ceea ce s-a întreprins atunci privitor la aceiaşi 100 ani de la naşterea lui Noica. Această ancorare în timp îmi dă o anumită stabilitate care, în acest caz, se leagă şi mai personal de viața mea. Mama, născută pe valea Mureşului, ar fi atins şi ea acum această vârstă. Iar tatăl meu - şi la fel Eduard Pamfil, magistrul meu în profesie - se născuseră în acelaşi an cu Noica. Prin mentorii şi părinții mei mă întind, iată, de-a lungul unui veac. Un veac cam zbuciumat de altfel. Dar să revin.

A fost vorba de fapt de cea de a XVII-a ediție a Colocviului internațional « Emil Cioran », organizată, în cadrul Universității Lucian Blaga, de Catedra de limbă franceză ; şi cu eternul entuziasm al lui Eugčne Van Itterbeek, belgianul poposit ți rămas pe aceste meleaguri din admirație pentru Cioran. « Se plasează în linia marilor mistici Renani » , perora el în urmă cu doi ani, când am venit pentru prima dată la aceste întâlniri, stimulat de Ciprian Vălcan.

Întâlnirea comemorativă din acest an s-a ținut de fapt la Cisnădioara, comuna săsească superb situată la 9 km de Sibiu. Cisnădioara, locul unde s-a aşezat Eugčne Van Itterbeek, se profilează acum ca o mică colonie belgiană, aici cumpărându-şi case în ultimul timp peste 30 de valoni, pe urmele cistercienilor care în secolul XII au fundat pe acest loc o biserică cu hramul Sfântului Mihai şi apoi o mănăstire. Aici am fost cazați la pensiunea centrului de conferințe « Elimheim » al bisericii catolice, unde sâmbătă seara se țin repetițiile corului bisericesc. Livada în pantă era plină de pomi infloriți iar în depărtare creştea în valuri succesive Făgăraşul, ce strălucea în soarele de amurg. Mi-a trecut prin minte faptul că Cioran, marele contemplativ, nu invocă niciunde în textele sale o privelişte anume. Ai impresia că nu s-a oprit niciodată să aştepte pe cineva sau ceva, privind în jur, calm, în lumea aceasta căzută în nenorocirea timpului. Geaba ai căuta în opera sa secvențe ca: ”Sara pe deal buciumul sună cu jale/Turmele-l urc, stele le scapără-n cale./ Apele plâng, clar izvorând în fântâne./ Sub un

salcâm…”. Şi totuşi natura, pornind de la cer şi mare, dar ancorată în vegetaţia peisajului, contează pentru el ca reflex lumesc al paradisului. Ultimul capitol din *Lacrimi şi sfinţi* începe cu un decupaj de tip tablou sau vedută: “…când priveşti pe fereastră - pe orice fereastră - totul devine ireal : oameni, arbori, animale conspiră în nefiinţă…”.Contemplarea naturii se instituie ca o cale de ieşire din mizeria temporalităţii: ”Orice peisaj te scoate din timp, şi natura, în genere, nu e decât o dezerţiune din temporalitate”. Dar imediat direcţia se schimbă şi peisajul la care te aşteptai nu apare. În schimb: ”Priviţi un arbore într-o zi imobilă cu soare şi când frunzele par broderii ale unei inimi de primăvară şi veţi înţelege că toate problemele devin fade în faţa creşterii indiferente a naturii, a inconştienţei ei, în afară de care totul e durere, blestem şi spirit”. Totuşi peisajul intră în joc, căci « revenim la natura prin ocolul istoriei”, aşa că, în capitolul al cincilea, el e invocat în varianta sa pictată:

”…ce-aş face fără peisajul olandez, fără Salomon şi Iakob Ruysdael sau Aert van der Neer? Oricare din peisajele lor îţi trezeşte toate melancoliile, toate visele legate de nori şi de culori crepusculare sau de adieri marine. Un cer greu şi vast, cu nori ca suspine materializate; întinderi vagabonde născute pentru a învălui singurătăţile sau comentarii fizice ale infinitului melancoliei” (pag. 111).

Cert. Aici în Cisnădioara, nu departe de Şandra, unde a scris *Schimbarea la faţă a României*, Cioran nu ar sta să admire acest apus de soare calm şi grandios. Mai repede cred că s-ar uita la un pom sau la o floare de pe pajişte, la una singură, psalmodiind una din temele sale preferate: ”Regretul de a nu fi plantă, cine să-l priceapă? Pe cine să induioşeze dorul vegetal? Să fii o floare în care se îngroapă razele şi dorm visele pământului şi pe care să o culeagă un înger trist, spulberându-i petalele cu un suflu cald şi nostalgic”. De la acest pasaj până la sfârşitul cărţii mai sunt şapte pagini. Dar ceva mai devreme citim: ”Aş vrea să fiu o floare pentru a nu şti de Dumnezeu sau Satana, pentru a-i dispreţui”. Povestea aceasta cu floarea, cu topirea în vegetal, va dăinui toată viaţa. Deocamdată suntem însă la natura peisagistică. Rememorez: ”Orice peisaj te scoate din timp, şi natura, în genere, nu e decât o dezerţiune din temporalitate”; ”Dragostea de natură nu e în fond decât regretul ei”; ”Omul a tras *chiulul* naturii. În măsura în care a reuşit, s-a desorbitat din viaţă iar tragedia lui se epuizează în plusul adăugat naturii”; ”Orice peisaj mă face să uit că există un “când” şi un “atunci”, că au fost odată clipe sau că am fost capabil de viciul de a fi fericit în timp”; ”Dezgustul de om te

face să iubeşti natura”; ”Începi să înțelegi veşnicia când te afli singur în fața naturii”... Şi aşa mai departe.

Deci asta era! De fapt, *Lacrimi şi sfinți* e explicit o carte despre nostalgia paradisului. A paradisului care zace în noi, în străfundurile fiecărui om. Căci

anamneza fundamentală nu duce altundeva, decât, prin Paradis, la Dumnezeu. La Dumnezeul din tine…care e împreună cu tine…sau înainte de tine, creând omul din plictis, sau alături de tine…Oricum, un Dumnezeu cu care nu poți decât să te confrunți întru veşnicie…pe viață şi pe moarte, precum lupta lui Iacob cu îngerul o prefigura nebulos.

Am strâns din ochi, apoi i-am deschis, smulgându-mă din vraja cărții pe care o iubeşte Eugène Van Itterbeek, şi m-am uitat în jur. Acesta era alături de mine. Sosise împreună cu destul de multă lume. Printre însoțitorii săi se aflau şi vechi cunoştințe din Franța, ca Aurélien Demars ți Nicolas Cavaillčs, care tradusese în limba franceză *Ontologia* lui Noica. Era şi Marin Diaconu din Bucureşti, pe care-l întâlnisem după amiaza la Sibiu, curând după sosirea mea de la Timişoara. Şi care mi-a dat cel de-al doilea volum de amintiri şi evocări al lui Emil Cioran, pe care-l editase împreună cu Mihaela-Genția na Stănişor şi urma să-l lanseze cu aceasta ocazie.

Ne-am aşezat la o masă copioasă şi am început să bârfim.

Sus: casa părintească a lui Emil Cioran de la Răşinari

Din www.tribuna.ro 01/04/2011

Jos: Sibiu în anul 1911, anul naşterii lui Emil Cioran

Din colecția de cărți poştale Elena Sfetea (Coşbuc)

Citiți Chin, extaz şi nebunie înaltă în secolul XX integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Mircea_Lazarescu-Chin_extaz_si_nebunie.pdf

Vasile Popovici (n. Corni-Botosani)

Meteor

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Pe vremuri

Pe vremuri îmi aducea bunica
- când venea -
un buzunar de nuci
şi bani de dat în scrânciob.
Duminica,
în colţul de odaie mama aprindea
un muc de candelă
în untdelemnul unui ciob.

Pe sor' mea o paşaportam
la joacă-n drum;
eu cu Ion -
la bălăceală-n ştioalna luncii.
Ce vremuri de demult!
parcă-s acum;
şi ne-ntorceam
prin dudăria din Dealul Crucii.

Călare, cu cnutu-n mână,
părea statuie vechilul,
pe geana dealului,
pe cer bătut în cuie.

Desprins din cer,
ne alerga pân' la hotarul de
moşie,
Conu Costică,
c-aşa-i ziceam; uşoară ţărna-i fie!

Marghioala lu' Hârştioagă,
cu donița în mână,
storcea lapte din țâță;
era vaca bătrână.
Florica lu' Haldan
turna lăturí în troacă
şi treburile
erau gata mai înspre toacă.

E-acoperită lumea-'ceea
cu vremuri şi tărâță.
Azi,
nu eşti fată super-culă,
dacă nu eşti mare-n țâță.
La mare căutare-i sexul
şi nu eşti deloc
şic (ă),
de n-ai cercei pe-oriunde…
în nas şi în buric (ă).

11 iunie 2009

Iaşi 1900 - Str. Lăpuşneanu

Iaşi 1860 - Scoala Tehnică

Vecinul

Vecinul meu,
de-i pui în mână biblia
să jure,
nu ştie că Florica lui
are sub ţâţă
- cât boaba de mărgăritar -
o aluniţă
pe care-amicul lui,
adică eu,
încearcă să i-o fure;

aşa,
ca între-amici,
că doară
nu ne-om certa pentru
nimica
şi ne vom duşmăni
că alunic'-aceea,
mărgăritar de-ar fi,
n-o fi cea mai de preţ
odoară.

21 decembrie 2009

Memento

Poetule,
eşti genial dacă spui lucruri
geniale
prin vorbe simple,
nu recoltând neologisme
de prin cărţi,
ori de prin vechi
şi noi dicţionare.

Eu cred,
şi n-aş vrea să greşesc
când spun
că poezia
e-n lucrurile simple şi curate.
Construcţiile-ntortocheate
rămân, de regulă,
neterminate.

Că lucrurile simple
sunt mult prea complicate.

30 decembrie 2009

Scris în carte este

Mare Ţi-i, Doamne, puterea,
mare cât un an de post,
dar când vreme trece, vine, post-
mortem, pentru mine ai vrun post?

Nu oriunde, - sus în rai;
nu unde dracu-a-nţărcat.
nu oriunde, - nu în jos.
Doamne, nu face-un păcat!

Că Ţi-e mare-atât puterea,
vrerea, care-ţi este vrerea?
cam iubit pe-aproapele,
poţi, - trece cu vederea?

Nu sunt cheie, nu sunt uşă
de biserică ori schit;
parc-aşa ai scris în Carte,
iartă-mă, dac-am citit!

28 iulie 2009

Obscenitate

în fruntea turmei pus
măgarul,
(şi însoţindu-l credincios
ogarul),
el crede că-i stăpân
pe turmă şi pe stână,
iar baciul,
slugă la stăpân,
turma o mână.

În turmă să fii oaie,
măgar
în fruntea turmei,
gregar!
şi e de oaie
până la urma urmei.

Că oaia îl urmează,
e tot oaie,
cum o iei.
Măgarul,
tot măgar rămâne,
vrei nu vrei.
Aceasta-i dialectica
până-n rărunchiul lumii;
aceasta-i metafizica
până-n buricul ,,humii".

22 decembrie 2009

Citiţi volumul Meteor integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Vasile_Popovici-Meteor.pdf

«DISTRUGEREA ŞI CUCERIREA ROMÂNIEI FĂRĂ RĂZBOI (VOL. 1)

Spre deosebire de majoritatea istoricilor, care interpretează faptele culese din izvoarele vremii, în această lucrare, articolele pe care le public, nu vor fi comentate (interpretate). Voi interveni numai pentru explicitarea celor ce succed. Aşadar, las cititorului libertatea de a le analiza, după propriu-i discernământ.

Articolele respective întregesc informațiile viitorilor istorici, al celor care vor avea posibilitatea să studieze şi documentele clasificate, adică peste o sută de ani, când, probabil, se va scrie o istorie adevărată a timpurilor pe care le trăim astăzi şi nu o istorie subiectivă, scrisă potrivit intereselor de grup, partinice sau, poate, a unui suveran mondial, cum preconizează Noua Ordine Mondială.

Din miile de articole lecturate eu nu am redat – pentru economie de spațiu – decât câte un articol-două din categoria faptelor asemănătoare. Bineînțeles că fapte incriminatorii sunt foarte multe, chiar exagerat de multe, de aceea eu nu am urmărit, decât ca, prin publicarea insignifiantă a numărului de cazuri existente, din multiplele probleme şi aspecte, să atrag atenția cititorului asupra situației disperate în care națiunea română se află astăzi, după o conducere şi guvernare a statului român, timp de 21 de ani, eşuată. Cum vom ieşi din marasmul în care se scufundă tot mai mult o parte (cea mai numeroasă) a populației României, este greu de dat un răspuns. Duşmanii şi-au atins scopul: românul nu mai crede în nici o instituție a statului, nu mai crede în cinstea vreunei personalități şi nici chiar în prietenul său. Peste tot pluteşte blazarea şi sindromul necuvântătoarelor: indiferență față de ceea ce se petrece în jurul său şi chiar ce i se întâmplă lui, personal. Ne-a copleşit lipsa de speranță, de demnitate, şi de mândrie elementară, aceea de a fi Om. Ambiția, aroganța, egoismul (ajuns la cel mai înalt grad de manifestare) şi prostia pun stăpânire pe tot mai mulți cetățeni români. Fiecare nu se gândeşte decât cum să se îmbogățească foarte rapid, indiferent prin ce mijloace. Educația, chiar elementară, lasă mult de dorit, bădărănismul îi caracterizează pe tot mai mulți dintre cei ce populează această țară. Nu mai există respect față de bătrâni, față de cei în neputință. Nici învățătorii sau profesorii nu mai dau educație tinerilor vlăstare, încredințate lor spre modelare, pentru a-i face oameni de nădejde. Şi nici părinții, ocupați cu munca sau cu afacerile, nu-i mai interesează copiii lor. Acest rău a devenit mentalitate.

Dar cum am ajuns în această situație, care pare fără ieşire? Se zice că peştele de la cap se strică, iar capul nostru, al României, îl formează conducătorii noştri. Ei sunt cei care dau tonul şi dirijează gloatele. Ei sunt vinovații! Aceste capete s-au stricat, sunt urât mirositoare. Put. Maladia a devenit epidemie. Au început să-i îmbolnăvească şi pe cei cu care sunt în contact. Singurul antidot este în mâna şi în puterea celor imuni. Ei trebuie să-i vindece pe aceşti maladivi, sau, dacă se dovedesc a fi incurabili, trebuie scoşi în afara societății şi închişi în sanatorii speciale, pentru totdeauna, să nu-i mai contamineze şi pe alții... Să dispară din viața cotidiană! Numai aşa societatea se va însănătoşi. Mai greu, dar, este posibil.

Dacă nu reacționăm acum, în ultimul minut al ceasului al doisprezecelea, vom fi, în continuare, aceeaşi mulțime ignorantă, care se ghidează după proverbul, nesănătos: "Mai bine cu răul, decât cu foarte răul".

S-ar părea că răul a cuprins tot mai multe state, dar trebuie să mai şi sperăm. Cu timpul, răul va dispărea. Au dispărut ele civilizații, va dispărea şi acest sanguinar al umanității. Peste populația noastră au trecut mulți năvălitori, vor trece şi aceştia. Românul este rezistent. Dar, pentru a rezista, trebuie să cunoaştem şi cine ne este duşmanul, care ne amenință existența.

România a fost de totdeauna un azil al celor ce căutau un refugiu în țara noastră, pentru a scăpa de persecuțiile care le amenințau libertatea şi chiar viața. Guvernanții noştri i-au ajutat moral şi - cu îndestulare - material, neglijând, nu o dată, populația autohtonă, pauperizată. Cei ce ne-au condus țara au fost întotdeauna - cum sunt şi astăzi - deosebit de ospitalieri pentru străini, deosebit de buni, de înțelegători cu nevoile acestora, dar tot atât de nepăsători cu populația autohtonă, condusă de ei. Ajutoare materiale şi facilități străinilor veniți şi aciuați, pentru o perioadă mai lungă sau mai scurtă în țara noastră, ori stabiliți definitiv, au fost acordate cu nemiluita. Au oferit «ajutoare» şi săracilor din alte state ale lumii... De exemplu, după războiul din Irak, dus de către SUA şi Anglia, (cu concursul militar şi al României) s-au trimis 28 tone de medicamente şi îmbrăcăminte, iar la noi, în România, spitalele nu aveau, în acea perioadă, nici seringi. Nu mai vorbesc de «criza» de medicamente gratuite sau compensate (altă hoție guvernamentală)...

Citiți **CONTINUAREA** aici
http://www.semanatorul.ro/anunturi/mircea-valcu.htm

Al Florin Țene

O VIAȚĂ DIN ÎNTREBĂRI ŞI RĂSPUNSURI

Convorbiri între Al.Florin ȚENE şi George Roca,

scriitor australian de origine română

Fragment din volumul care se poate citi integral la

www.editura-online.ro

Butonul CRITICĂ LITERARĂ

INTERVIU CU ALEXANDRU FLORIN ȚENE – PREŞEDINTELE LIGII SCRIITORILOR ROMÂNI

George ROCA: Distinse domn, vă mulțumesc că ați acceptat acest interviu. Ştiu că sunteți veşnic ocupat şi nu aş vrea să vă răpesc timpul, dar totuşi aş dori să aflu cât mai multe despre dumneavoastră. De unde vă trageți seva? Cum au fost începuturile?

Al Florin ȚENE: Pe atunci, sub dealurile molcome cu vii ale Drăgăşaniului, locul unde am văzut lumina zilei, nu cunoşteam un adevăr pe care l-a spus monseniorul Vladimir Ghika că: *„Omul este una dintre făpturile care se alcătuiesc cel mai încet şi care trec cel mai repede!”* Era anul Domnului 1942, luna iunie, 13, când strigătul primului copil al familiei Ion Țene şi al Ecaterinei, născută Roşianu, ce atunci se năştea, dădea semnalul începerii unei vieți. Era anul când începea ofensiva lui Montgomery împotriva lui Rommel la El-Alamein, în Egipt. În oraşul Drăgăşani, mai târziu, s-au simțit bombardamentele americane care țineau podul de fier de peste Olt. În timpul acela, când sunau sirenele anunțând un nou bombardament, tata şi mama cu mine în brațe, punându-mi pălăria lui tata în cap să mă ferească de soare, fugeau pe Dealul Viilor adăpostindu-se sub umbra viței de vie. Era perioada când locuiam cu chirie la o rudă pe strada Leuleşti, actualmente Kogălniceanu, vis-à-vis de Liceul Agricol. În curtea acestei şcoli ne jucam până seara târziu când apăreau stelele, iar noi pe uliță scăpăram cu două pietre alte stele mai mici, întrecându-ne care pietre scapără mai bine şi mai frumos.

De acest univers m-am despărțit cu greu. În vara lui 1958 ne-am mutat în casa noastră de pe strada Parcului. Construită de părinți, pe credit luat de la bancă. Dar din păcate edificiul nu a avut o viață prea lungă. În 1978, casa a fost demolată de comunişti pentru a extinde perimetrul unei centrale termice care alimenta blocurile din apropiere. Culmea ironiei, această centrală termică în prezent este dezafectată. Locuitorii blocurilor şi-au instalat centrale de apartament.

Învățând la şcoală că oraşul nostru a fost castrul roman numit Rusidava (situat pe teritoriul actualului cartier Momoteşti) şi că pe sub coasta de la fântâna Bâtca a trecut Drumul lui Traian spre Sarmisegetusa - Rusidava făcând parte din sistemul roman de apărare numit Limes Alutanus - împreună cu prietenul Ilie Vulpe, istoricul de mai târziu, am început să săpăm în diferite locuri pentru a descoperii vestigii romane. Dar, spre dezamăgirea noastră, nu am găsit nimic... Totuşi acea „arheologie infantilă” ne-a folosit la consolidarea unor cunostințe temeinice despre istoria neamului.

George ROCA: Vorbiți-mi puțin despre şcoală românească a acelor timpuri!

Al Florin ȚENE: Clasa întâi am făcut-o la Şcoala „Frații Nicolaescu”, căreia i se mai spunea „Şcoala din Piață”. Prima învățătoare, doamna Rădulescu, omorâtă de ruşi mai târziu! Apoi, părinții m-au transferat la Şcoala „Nicolae Bălcescu” unde l-am avut învățător pe domnul Moreanu. În clasa întâi am avut tăbliță de gresie pe care scriam. O am şi acum ca amintire. Le-am arătat-o şi nepoților pentru a cunoaşte cum se învăța în acele vremuri... şi cum arăta „laptopul” bunicului lor! Învățătorii pe care i-am avut erau foarte exigenți cu noi. Când nu ştiam lecția ne puneau la colțul clasei în genunchi pe coji de nucă. Şi... astfel învățam de teamă... nu din conştiință! Dar învățam! La ciclul primar am avut profesor de limba şi literatura română pe domnul Muşulescu. Un bărbat frumos şi exigent. Când nu ştiam lecția ne trăgea de perciuni, spunând: *„Tătarule nu ai învățat!”*.

Dovadă că se făcea carte în şcolile primare şi în liceul din Drăgăşani este faptul că mulți dintre foştii mei colegi de clasă au ajuns mari personalități, precum: Radu Vasile, fost prim-ministru al României, Virgil Mazilescu – poet de mare talent, Dumitru Velea - scriitor, Ilie Vulpe -istoric, Mugurel Isărescu, actualul guvernator al Băncii Naționale, iar mulți alții, profesori universitari, cercetători, oameni de ştiință...

Nu pot să-i uit pe profesorii mei, cei trei „Escu": Mihăescu, Istocescu şi Popescu, de limba şi literatura română, pe profesoara Preda de matematică... care m-a lăsat corigent în clasa a X-a. Fiind bun la fizică şi chimie, profesorul Cruciachevici mai întotdeauna mă punea, la orele de laborator, să fac experiențele cu care îşi exemplifica lecțiile. Nu pot să uit că am fost eliminat trei zile pentru faptul că am fost găsit citind în clasă romanul „Rusoaica" de Gib I. Mihăescu, care era interzis în acea perioadă. Cartea o împrumutasem de la Ionica, fiica cea mică a autorului, care locuia împreună cu mama dânsei, doamna Elena, fostă Stănescu, pe o stradă adiacentă cu strada Parcului pe care se afla casa noastră. Era perioada când din dorința de a ne face cunoscute creațiile literare am înființat Cenaclul Literar de pe lângă Casa de Cultură. Era anul 1958: După ce a fost recunoscut (reabilitat) Gib I. Mihăescu am botezat cenaclul cu numele acestuia.

Tot în acel an, 1958, împreună cu colegii Ilie Vulpe, Nicuşor Bărbulescu şi Liviu Lica, am făcut o gazetă de perete din scânduri, frumos construită cu patru rubrici, intitulată „Gazeta literară drăgăşeneană", pe care am pus-o pe gardul şcolii chiar la intrare. Era noaptea. La cele patru rubrici am „publicat" poezii şi articole despre activitatea cenaclului pe care-l conduceam. Dimineața, înfuriat, directorul Liceului, profesorul Chelărescu, a dat ordin să fie dată jos gazeta noastră, iar pe noi ne-a eliminat trei zile şi apoi am fost criticați de mama focului în şedințele de UTC.

Conducând, ca elev în clasa a XI-a, cenaclul literar pe care-l înființasem, am invitat la şedințele acestuia colegi şi prieteni dragi, iubitori de literatură, precum Dumitru Velea, viitorul dramaturg, eseist, poet (elev în acea vreme la Liceul Agricol din localitate), Constantin Dumitru, ajuns renumit ziarist, Nicolae Cochinescu, procuror în Drăgăşani, viitor membru al Curții Supreme de Justiție, poetul Virgil Mazilescu care era deja student la Bucureşti, Ion C. Vasile, tatăl viitorului prim-ministru, profesorul Niță Popescu, poetul Dumitru Raiciu, profesorul Emil Istocescu şi alții. Demn de recunoscut este faptul că am avut mare noroc cu dascălii noştrii din acele vremuri, deoarece ne-au pregătit cu dăruire la toate materiile, ne-a transmis dragostea de cunoaştere şi ne-au „deschis ochii", învățându-ne cum să ținem piept vieții...

George ROCA: Am aflat din relatările de mai sus că „acolo" la Drăgăşani ați avut concitadini oameni de litere, artişti şi chiar politicieni de valoare. Puteți să ne dați mai multe detalii şi desigur, să ne mai spuneți câteva cuvinte despre domniile lor...

Al Florin ȚENE: Locuind nu departe de casa familiei Gib I. Mihăescu, încă de prin clasele primare am aflat că acolo a stat un mare prozator. Doamna Elena, soția scriitorului cu cele două fetițe Miruna şi Ionica, au fost scoase de comuniști din locuința lor, pe motiv că erau boieroaice şi făceau parte din familia „legionarului" Gib I. Mihăescu (cel care a publicat la revista „Gândirea") şi mutate într-o casă de țigani. Abia în 1967, după ce a fost retipărit Gib, le-a fost retrocedată casa... În acea perioadă vizitam familia, împrumutam cărți şi cercetam manuscrisele. Aveam şi un concurent, pe prietenul meu, profesorul Emil Istocescu, care s-a implicat cu dăruire în cercetarea operei autorului, în special al volumului „Brațul Andromedei", publicând câteva cărți de referință despre opera lui Gib I. Mihăescu.

George ROCA: Care au fost motivele plecări din oraşul natal? Erați deja cunoscut în Drăgăşani ca persoană publică, ca promotor cultural. Care a fost prima instituție de învățământ postliceal? Am aflat că ați studiat mai întâi la Bucureşti la Şcoala Tehnică de Tehnoredactori „Dimitrie Marinescu" pe care ați absolvit-o după doi ani, după care ați urmat cursurile Facultății de Filologie-Istorie la Baia Mare. De ce un salt atât de mare ca distanța geografică?

Al Florin ȚENE: Aşa este! După terminarea liceului am studiat la „Dimitrie Marinescu" la Bucureşti, după care m-am înscris la Facultatea de Filolgie-Istorie la din cadrul Institultului Pedagogic de la Baia Mare. După absolvirea facultății, am fost repartizat profesor la Tarna Mare, comună situată la granița cu Ucraina, pe atunci parte intergtantă a a Uniunii Sovietice. Acolo am stat doi ani. Este locul unde m-am căsătorit cu poeta Titina Nica Țene, care era învățătoare acolo... la şcoala condusă de

fratele ei Ion. Ca o coincidență, soția mea își trăgea rădăcinile din Uşurei, un sat de lângă Drăgăşani. Ne-am căsătorit în acea localitate maramureşeană... având verighete câte un fir de iarbă... pe deget! De unde aur, când acest metal prețios era monitorizat de comuniști?! Țin minte că la căsătoria noastră ne-a cântat la pian o doamnă unguroaică şi am ciocnit câte un pahar de vin de Tarna Mare. Asta a fost frumoasa noastră nuntă... Eram atât de tineri, plini de speranțe şi vise...

George ROCA: Deci după terminarea facultății ați fost repartizat ca profesor la Tarna Mare, o localitate situată în județul Maramureş. Cum s-a acomodat un regățean get-beget cu oamenii din Țara Oaşului? Ce amintiri vă leagă de aceea perioadă?

Acomodarea nu a fost prea uşoară. Vorbă lui Țuțea *„de multe ori, adaptarea la împrejurări se cheamă conformism şi conformismul se deosebeşte de ploşniță doar prin aceea că ea n-are rațiune”*. Obiceiurile, dar mai ales faptul că oşanul căruia îi făceam vizite la domiciliu, ca diriginte al feciorului său, ne obliga să bem o horincă-două-trei şi să mâncăm slană... (căci dacă nu beam însemna că îi suntem duşman!), nu ne plăceau deloc. Asta ne-ar fi obligat să fim mereu cu „capul plin”... adică beți! Greu ne-am acomodat în acest sens. Dar „am supraviețuit” şi i-am iubit mult pentru puritatea lor!

Acolo eram preocupat de literatura cu aceeaşi ardoare. Deseori trimiteam articole şi poezii la ziarul din Baia Mare, la „Gazeta Literară” din Bucureşti sau la „Tribuna” din Cluj. Multe dim acestea au fost publicate spre bucuria „autorului”! Ne duceam, împreună cu soția, iarna, pe o vreme de crăpau lemnele de frig, la un cenaclu din Satu Mare, condus de poetul Petre Got. Desigur, nu ocoleam nici Baia Mare, unde eram atras sufleteşte de cenaclul „Nord” - înființat de mine, de poetul Vasile Radu Ghenceanu şi pictorul Mihai Olos.

George ROCA: În 1964 ați devenit redactor al Stației de Radioficare Drăgăşani. Să înțelegem că a fost o încercare de a vă reîntoarce la matcă!?

Al Florin ȚENE: Chemați la Drăgăşani de tatăl meu, care era în acea vreme şef-contabil la Banca Națională a raionului Drăgăşani (iar Constantin Isărescu, tatăl lui Mugur Isărescu Guvernatorul Băncii Naționale, era inspector şef), am „încercat” să găsesc un serviciu în oraşul natal. Normal, nu-i aşa? Până la urmă am găsit de lucru la Stația de Radioficare din oraş, iar soția... contabilă la Intreprinderea de Transport Auto, tot în Drăgăşani.

Devenind redactor la Stația de Radioficare aveam zilnic o emisiune de o oră în care difuzam reportaje despre oraş, anchete economice, montaje literar-muzicale, poezii şi cântece. Am preluat din nou conducerea cenaclului pe care-l înființasem. În această perioadă, făcând schimburi de experiență cu cenaclul „Anton Pann” din Râmnicu Vâlcea şi invitându-i, pe unii din ei, la emisiunile Stației de Radioficare, i-am cunoscut pe Doru Motoc, care într-o perioadă a fost redactor la revista „Argeş” din Piteşti, unde publicam articole şi poezii, pe regretatul poet Traian D. Lungu, o fire prietenoasă şi volubilă, pe Ion Şt. Lazăr care era inspector la Casa Creației din Râmnicu Vâlcea, şi pe directorul acesteia, Gheorghe Diaconu. I-am cunoscut în perioada când editau antologii de poezie pe diferite teme (şi unde publicau şi poezii de-ale mele). Am avut colaborări la realizarea unor spectacole cu montaje literar-muzicale, cu participarea unor artişti, muzicieni şi poeții din Râmnicu Vâlcea precum: George Țărnea, Felix Sima, Doru Motoc, Traian D. Lungu, Lucian Avramescu şi Gheorghe Voica.

Prin 1966-1967, Nicolae Cochinescu, care era procuror la Drăgăşani, a scris cartea pentru copii numită „Călărețul albastru”. Aproape toate povestirile din cartea care a apărut mai târziu la Editura „Ion Creangă”. Deseori le-a citit în şedințele cenaclului pe care-l conduceam. Unele din ele le-am difuzat, în lectura autorului, în cadrul emisiunilor Stației de Radioficare din Drăgăşani, care avea peste 5.000 de abonați. Pe Nicolae Cochinescu l-am însoțit (făcând şi înregistrări audio) la întâlnirile sale cu copiii din clasele primare. Dorea să cunoască reacțiile viitorilor cititori ascultându-i povestirile. Pe istoricul literar Costea Marinoiu l-am cunoscut când participam la şedințele lunare ale cenaclului „Anton Pann”. Despre cărțile lui am scris câteva cronici pe care le-am publicat în revistele „Povestea Vorbei” şi „Argeş”. Cu George Țărnea am participat la mai multe spectacole de poezie şi i-am admirat excelenta-i memorie. Avea uşurința versificației... aşa cum o aveau creatorii populari. El venind din comună Şirineasa, județul Vâlcea a moştenit acel „filon” al talentului de la mama sa (care era soră cu mama lui Mugur Isărescu).

Citiți întregul interviu O VIAȚĂ DIN ÎNTREBĂRI ŞI RĂSPUNSURI la
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/al-ionut-tene

Buletine informative importante!

ANALIZE SI FAPTE nr. 75 şi nr. 76/2011

- reviste nucleu care vă prezintă rezumatul celorlalte reviste, evidențiind materialele mai însemnate din fiecare editie, materiale la care aveți acces direct.

Comemorare

Trei ani de la plecarea în veşnicie a scriitorului

ARTUR SILVESTRI

Se împlinesc la sfârşitul lunii noiembrie trei ani de când scriitorul, filosoful şi istoricul culturii ARTUR SILVESTRI a plecat spre veşnicie.

Toți cei care l-au cunoscut, l-au prețuit, l-au iubit, îi aşteptăm cu articole la adresa de e-mail publicatiile.arp@gmail.com

Autorii care au mai multe articole comemorative publicate în cei trei ani, îi rugăm să le adune într-un volum pe care-l vom publica în nov. a.c. la Editura Semănătorul -online. Pentru carte, folosiți deci adresa de e-mail editura.online@gmail.com

Citiți "Revista Sămănătorul" la adresele:

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm
http://www.semanatorul/revista/index.htm

Revista Sămănătorul foloseşte imagini din albumul
«România în chipuri şi vederi»
şi colectia de cărti postale a Elenei Cosbuc, căsătorită Sfetea

CVLTVRA NAȚIONALĂ BUCUREŞTI 1926

ACCESAȚI SITURILE ARTUR SILVESTRI
SI
MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/ http://mariana-braescu.com/

http://www.tomoniu.ro/

CITIȚI BULETINUL INFORMATIV ARP !
PREŞEDINTE ARP: MARIANA BRĂESCU SILVESTRI
http://analize-si-fapte.com/

Cezarina Adamescu (n. Galați)

PORȚI SPRE ETERNITATE

Despre Ionuț-Cătălin Florea

Reportaj-evocare

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cezarina_Adamescu-Porti_spre_eternitate.pdf

Rubrica de REPORTAJ

IONUȚ-CĂTĂLIN FLOREA - UN PICTOR CU SUFLET UNIVERSAL DEPĂŞINDU-ŞI NEPUTINȚA PRIN ARTA SA

-reportaj-evocare-

S-ar zice că persoanele cu deficienţe fizice sau psihice sau cele cărora un accident le-a schimbat radical cursul destinului - devin o povară pentru familie şi pentru cei din jur, care se uită cu condescendenţă, dacă nu cumva cu dispreţ la ele, socotindu-le nedemne de atenţia lor pentru că sunt, în mentalitatea unora, rebuturi sociale, incapabile de vreo muncă ori de a-şi purta singure de grijă. Realitatea însă, contrazice această mentalitate şi s-au văzut multe situaţii când, tocmai un handicap a deschis o adevărată fântână de haruri ulterioare, pe care nimeni nu bănuia că se ascund în persoana respectivă. Datorită unei astfel de încercări, aflate la limita dintre existenţă şi neant, o persoană îşi descoperă adevăratele puteri şi resurse interioare, care-l fac să răzbată la suprafaţă şi să-şi biruie propria fiinţă. În aceste situaţii, un om îşi descoperă adevărata flacără ce-l mistuie pe dinăuntru şi i se deschid căi spre desăvârşire artistică ori spirituală care fac din el un adevărat performeur în anumite domenii. Când Dumnezeu închide o fereastră, deschide în acelaşi timp, alte uşi spre infinitul cunoaşterii, uşi ferecate până atunci.

Aşa s-a întâmplat cu tânărul Ionuț-Cătălin Florea, din Măcin-ul Dobrogei, care, la vârsta de 16 ani a suportat un accident major care i-a marcat restul zilelor.

În urma impactului, tânărul împreună cu familia, s-a stabilit în Austria, la Altenhof - lângă Linz, în 1991, unde, aflat pe patul de spital la recuperare în urma unei operaţii, descoperă miracolul artei – tămăduitoare de trup şi de suflet, pusă la îndemână oamenilor de Dumnezeu, pentru a bucura ochiul, a îmblânzi inima, a tămădui sufletele. Este ştiut că arta are această putere taumaturgică.

Din acel an, Ionuț-Cătălin Florea a început să picteze în tehnica acrilică.

Un tânăr artist, a cărui mână este inertă sau cvasi-inertă, fără reflexe, descoperă prin muncă asiduă şi o dorinţă imensă de a-şi depăşi propria stare, că pictura şi grafica îi pot servi drept panaceu în noaptea care se cobora cu repeziciunepeste trupul slăbit de neputinţă.

N-a fost singur în acest demers trudnic, aproape supraomenesc, dar cu rezultate de excepţie. În primul rând, familia l-a susţinut şi motivat în toate acţiunile sale. Apoi, Proiectul „Casa” – („Projekt Casa”) din Altenhof – la care se asociază,

cu un sediu destinat tinerilor cu probleme de handicap, îi creează cadrul optim de afirmare în noua lui vocație. Prin acest generos proiect, Ionuț-Cătălin Florea intră în comuniune cu alți tineri, aidoma lui, afectați de vreo dizabilitate, fie din naştere, fie dobândită în urma unei boli sau accident.

Aici are loc prima confruntare cu publicul, într-o expoziție personală.

Câțiva ani mai târziu, în 1997 începe, în calitate de audiant extern, cursurile Universității de Artă din Linz. Desigur, nu i-a fost lesne să intre la Universitate în situația în care se afla. Abia la a treia încercare a reuşit să convingă conducerea de talentul şi vocația lui, dar şi de dorința de a se autodepăşi. Ceea ce frapează cu adevărat la oamenii care au o deficiență majoră – şi Ionuț-Cătălin era într-o astfel de situație – fiind țintuit într-un cărucior cu rotile din pricina unei vertebre cervicale rupte în urma unui accident sportiv – este dorința lor de viață şi de afirmare, pentru că ei ştiu că timpul ce li s-a dăruit este prea scurt şi trebuie valorificat la maximum. Aceşti oameni nu sunt însă, văzuți plângându-se ori văicărindu-se de neputința lor deşi orice mişcare, pentru ei, orice fapt mărunt pentru noi, pe care-l executăm în chip firesc, pentru aceştia constituie o imensă provocare, dar şi o realizare majoră după strădanii de neînchipuit de a se depăşi pe ei înşişi. Pentru aceasta îți trebuie o voință de fier şi o sete de viață pe care, tinerii de astăzi, obosiți, plictisiți şi angoasați, nu dau uneori, nici doi bani, risipindu-se în activități nesemnificative, mărunte, ori de-a dreptul dăunătoare. Ionuț-Cătălin Florea, după mărturisirea lui Gert Hermann, asistentul său, „*avea multă carismă. El era un spirit activ, senin, vesel şi foarte rar melancolic*”.

Chiar şi din ipostaza fotografică de mai sus, în care a fost prins, Ionuț-Cătălin Florea se arată a fi o persoană optimistă, plină de energie, curaj, care dau un imbold vieții să continue, indiferent de piedicile care apar la un moment dat. Este un mesaj de credință, speranță şi iubire față de oameni, față de natură, față de Dumnezeu. Cine ştie dacă Dumnezeu, în Planul Său, nu a dorit, prin această pildă, împinsă la extrem, să dovedească tinerilor care disprețuiesc darul vieții, că orice încercare trebuie depăşită cu seninătate şi înțelepciune, ca fiind o cale de mântuire. Ionuț-Cătălin Florea este mărturia clară a acestei pilde şi învățături.

Citiți volumul PORȚI SPRE ETERNITATE integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cezarina_Adamescu-Porti_spre_eternitate.pdf
Citiți şi noul volum Întâlniri vindecătoare la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cezarina_Adamescu-Intalniri_vindecatoare.pdf

Anul I, Vol. II. — No. 29. 15 Octombre 1902

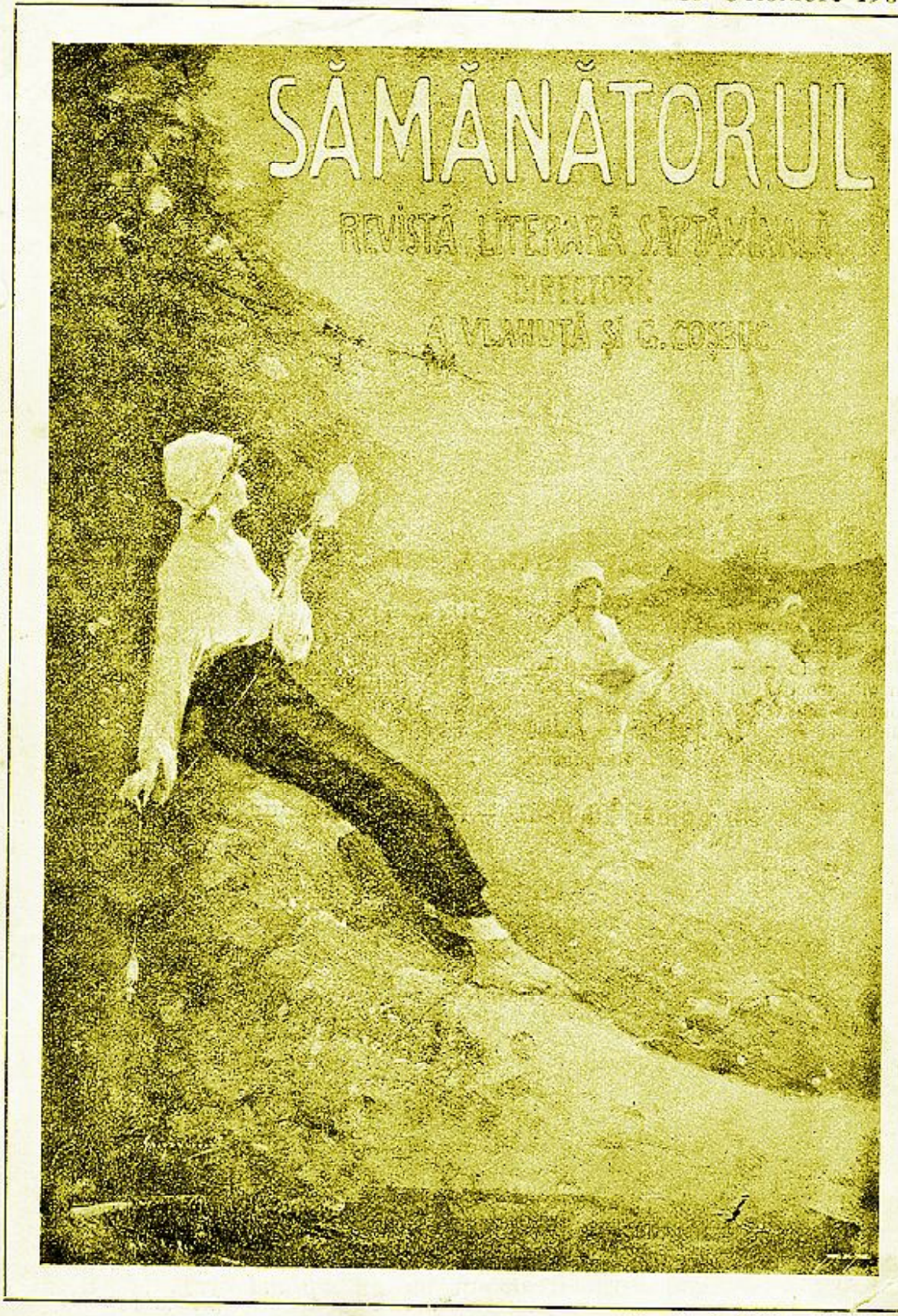

Coperta SĂMĂNĂTORUL din luna octombrie, acum 109 ani
Pictura: Nicolae Grigorescu

George Anca (n. Vâlcea) - THAKUR

Fragment din piesa de teatru care se poate citi integral la
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Thakur.doc?attredirects=0
Biblioteca SEMANATORUL

THAKUR

Scenometrie *Gitanjali, The Child, Furnici albe (Ui poka), Sanskritikon*
Personae: Ravi, Ganga

Gitanjali

Ravi:
Dekho, dekho...
Ganga:
Jamuna, Ganga.
Ravi:
Gitanjali.
Ganga:
Cântare de jertfă
Ravi:
Gitanjali.
Ganga:
La pipăirea eternelor Tale mâini inima-mi se dezmărgineşte în bucuria rostirii de nespus.
Ravi:
Tot greul vieții, dezgrăirea mi se topesc în dulce armonie – adorația mea fâlfâie aripi de pasăre zburând ferice peste mare.
Ganga:
Lasă litania şi cântarea şi zicerea mătăniilor! Cui i te închini în singuraticul colț întunecat de templu cu uşi închise? Deshide ochii şi vezi, Dumnezeul tău nu e dinainte-ți!
El este acolo unde plugarul ară reavănul pământ şi unde drumarul sparge pietre. Este cu ei în soare şi în ploaie şi haina Îi e acoperită de praf. Scoate-ți manta sacră şi întocmai ca El coboară pe glia întinată!
Mântuire? Unde vei găsi mântuirea? Însuşi Stăpânul nostru a luat bucuros asupră-şi lanțurile creației. El este legat cu noi pe vecie.
Ieşi din meditații şi pune de-o parte florile şi tămâia! Ce dacă hainele ți se zdrențuie şi se murdăresc? Întâlneşte-L şi însoțeşte-L în truda şi în sudoarea frunții tale.
Ravi:
Cântecul ce venit-am să-l cânt rămâne necântat până azi.
Petrecutu-mi-am zilele înstrunându-mi şi destrunându-mi lira.

Timpul nu s-a adeverit, cuvintele nu s-au potrivit, doar inima agonizează în dorință. Bobocul nu a înflorit; doar vântul suspină preajma. Nu am văzut fața Lui, nu am ascultat vocea Lui; abia am auzit paşii lui blânzi pe drum înaintea casei mele.
Ziua de-o viață trecut-a risipindu-I locul pe podea; dar lampa nu se aprinse şi nu-L pot chema în casă.
Trăiesc în dorul întâlnirii cu El; ci încă nu-L văd.

Ganga:
El a venit lângă mine, ci nu m-am trezit. Ce somn blestemat, o, nenorocitul de mine!
El a venit în pacea nopții; avea harpa Sa în mâini şi visele mi-au răsunat de melodiile Lui.
Vai, la ce-mi sunt toate nopțile pierdute astfel? Ah, cum de nu Îl zăresc nicicând pe Cel ce-mi mângâie somnul cu suflarea-I?

Ravi:
Cel ce-l închid cu numele meu plânge în temnița aceasta. Zidesc fără răgaz la zidul acesta jur-împrejur; şi cum tot urcă în cer zi de zi îmi pierd din vedere adevărata ființă la umbra-i întunecată.
Sunt mândru de acest zid, îl tencuiesc cu praf şi nisip ca nici măcar o gaură să nu rămână în cel nume; iar pentru toată grija avută pierd din ochi adevărata-mi ființă.

Ganga:
Deținut, spune-mi cine te-a legat?
„Stăpânul meu”, răspuns-a deținutul. ‘Credeam că pot întrece în avere şi putere pe oricine de pe lume, şi am îngrămădit în propria-mi trezorerie banii meniți regelui meu. Când mă doboară somnul, mă culc în patul ce al stăpânului meu fost-a, iar la trezire m-am aflat ocnaş în propria-mi trezorerie.’
‘Deținut, spune-mi cine a lucrat lanțul acesta de nerupt?’
„Eu”, răspuns-a deținutul, „am forjat lanțul acesta cu toată grija. Am crezut că puterea-mi de neînvins ar ține lumea captivă lăsându-mă într-o netulburată libertate. Aşa că zi şi noapte am lucrat la lanț cu focuri uriaşe şi crude lovituri de grație. Când la fine lucrul era gata şi zalele întregi şi de nerupt, mi-am dat seama că pe mine mă ținea în strânsoare.’

Ravi:
Cerşeam din poartă în poartă pe ulița satului, când carul Tău de aur s-a ivit în depărtare precum un vis măreț şi mă minunam cine să fi fost acest Rege al tuturor regilor!

Citiți mai departe în volumul THAKUR aflat la
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Thakur.doc?attredirects=0

Ştefan Dumitrescu (n. Vâlcea)

PSIHOLOGIA ŞI PEDAGOGIA VIOLENŢEI ÎN ŞCOLILE ROMÂNEŞTI

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul STUDII

Moto: Aşa după cum se ştie violenţa a devenit în societatea şi în şcoala românească un adevărat flagel. Am văzut doamne profesoare şi profesori umiliţi şi batjocoriţi de către elevi ! Au fost elevi care şi-au omorât colegi ! Am fost îngrozit. Lor, victimelor violenţei, elevi şi cadre didactice, le dedic acest Studiu despre violenţă şi combaterea ei în Şcoală!
Cu mare tristeţe, Ştefan Dumitrescu

CUM PUTEM PREVENI ŞI REDUCE VIOLENŢA ÎN ŞCOLILE NOASTRE, ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC

Aşa după cum ştim şi după cum vedem, cadrele didactice din Învăţământul românesc ne confruntăm, şi nu de azi sau de ieri, ci de ani de zile, cu o creştere alarmantă a violenţei în şcoli. Violenţa în şcoli a devenit un fenomen de masă, cotidian, am putea spune…Zilnic vedem la televizor cazuri de violenţă petrecute în universul Şcolii care ne îngrozesc…Trebuie să fim conştienţi că noi ca dascăli, ca diriginţi, dacă nu vom intrepide nimic împotriva violenţei, ne vom confrunta cu aceste situaţii din ce în ce mai des. Şi în acest caz trebuie să ne gândim desigur la factorii şi la cauzele care creează violenţa în Învăţământul românesc, ca şi la măsurile de combatere a violenţei, de controlare a procesului violenţei în şcoala noastră.

Ceea ce vom spune acum este numai pentru cadrele didactice. Înainte de 1989 au existat foarte sporadic izbucniri de violenţă în universul Şcolii româneşti. Putem să spunem, fără să greşim, că fenomenul violenţei era necunoscut în Şcoala românească înainte de 1989. Acum putem să afirmăm că după 1990 fenomenul violenţei a căpătat în Şcoala românească o amploare îngrijorătoare.

1. Lucrul acesta s-a datorat în primul rând Ministerului Educaţie, Echipelor care au condus acest Minister în frunte cu Miniştrii Educaţiei, care în locul unei Reforme Autentice, care să ajute Sistemul de învăţământ să se dezvolte şi să evolueze, au introdus în Învăţământul românesc Pseudo-Reforme şi Anti-reforme, care au adâncit involuţia Sistemului de învăţământ, a agravat criza Şcolii româneşti. Şi

2. În al doilea rând creşterea violenţei în şcoli ni se datorează nouă, dascălilor, care nu am luat nici o măsură serioasă, eficientă, nici o atitudine majoră ca să combatem acest fenomen, fenomenul violenţei devenind unul dintre elementele constitutive fundamentale al universului şcolar românesc. Prin anii 1993-1995 când am văzut la televizor profesori bătuţi de elevi, profesoare maltratate de elevi, eleve păruindu-se în clasă, elevi bătăuşi, găligani care se urinau pe tablă (imagini văzute la televizor, deci fapte reale) NU NE-AM SOLIDARIZAT SĂ LUĂM ATITUDINE ÎMPOTRIVA ACESTUI FENOMEN. NU NE-AM PREOCUPAT DE A GĂSI CELE MAI BUNE METODE ŞI CĂI PENTRU A REDUCE VIOLENŢA ÎN ŞCOLI, PENTRU A GĂSI SOLUŢIA ERADICĂRII EI DEFINITIVE.

3. În al treilea rând trebuie să ştim că violenţa în şcoli, abandonul şcolar, devalorizarea Şcolii, a Educatorului, (umilirea dascălului prin condiţiile de viaţă în care trăim, prin

marginalizarea noastră) demotivarea elevilor, violența, suicidul în rândul elevilor sunt efectul Războiului invizibil, mascat informațional, psihologic, economic, educațional al cărui Obiect şi a cărui victimă a fost şi este după căderea lui Ceauşescu întregul Organism național românesc, deci şi Sistemul de învățământ românesc, nu numai Sistemul economic, Sistemul cultural, Sistemul sănătății. Or noi, cadrele didactice, nu am făcut nimic pentru a limita efectele acestui mare Război psihologic, informațional, financiar, economic, educațional care a distrus atât Economia, Societatea cât şi Învățământul românesc.

Nu am fost deloc conştienți de faptul că noi, Educatorii României, suntem Forța socială cea mai calificată a României, care deține cea mai mare parte din Inteligența şi capacitatea de a rezolva Problemele pe care istoria le pune spre rezolvare societății româneşti, națiunii române. Am stat şi nu am făcut nimic fiind preocupați doar de interesul nostru personal. Or noi, Educatorii acestei Țări, am Putea deveni o Forță în istoria acestei Națiuni, în perioada când România străbate cea mai gravă criză din istoria sa, când ne găsim într-o fundătură istorică îngrozitoare şi foarte periculoasă, sun care nu ştim cum să ieşim.

CE TREBUIE SĂ ŞTIM DESPRE VIOLENȚĂ

Nu este uşor de definit violența ca element al realității umane, AL UNIVERSULUI UMAN. Ca element, ca acțiune umană violența a apărut în istorie o dată cu omul. Este cunoscută şi în lumea animalelor…Şi într-adevăr există în genomul uman o rădăcină, o cauză genetică, aceasta fiind foarte profundă, a acțiunii umane violente. La aceasta se adaugă cauze care produc violența existente în universul social, cultural şi care ne determină direct sau indirect să fim violenți. Sau cauze, factori pe care-i asimilăm pe parcursul formării noastre ca Personalități umane, (factori, cauze socio-educaționale, culturale, psihologice, contextuale) şi care formează şi dezvoltă o dimensiune violentă a comportamentului nostru. În universul uman şi social istoric în care ne formăm şi trăim ca oameni, cauzele care produc violența sunt multiple şi se diversifică o dată cu urcarea în istorie, sunt sociale, culturale, psihice, contextuale, patologice, țin de educația greşită, de dimensiunea religioasă a ființei umane etc. În cazul în care vrem să tratăm violența, care este o formă patologică a comportamentului uman, a relației interumane, a limbajului uman, a comportamentului unui grup uman, cum ar fi familia, a unui grup social etc, noi trebuie să pornim de la cauzele care au generat-o şi care o întrețin. De asemenea trebuie să gândim, plecând de la cauze, metodele, mijloacele, strategiile prin care violența, ca formă de manifestare a umanului, poate fi redusă, ținută sub control, sau eradicată, şi prin care putem înlocui un comportament violent al unul elev, al unei ființe umane, sau elemente violente ale comportamentului uman, cu elemente pozitive, care țin de comportamentul pașnic, care determină o raportare caldă, înțelegătoare, generoasă, de cooperare a unui elev la adresa unui alt elev, a unei ființe umane la adresa altei ființe umane.

Acțiunea violentă presupune o rupere dramatică, ce se petrece într-un interval de timp scurt, a unei relații de comunicare între două persoane, şi se manifestă ca distrugere violentă a echilibrului întregului comportament al celor două persoane, ca modificare violentă a raportului de comunicare dintre cei doi poli între care s-a născut violența. Violența poate să apară în relația dintre două persoane, dar poate apărea şi în colectivul unei clase, într-un grup social, manifestându-se ca rupere dramatică a relațiilor de comunicare normale dintre membrii acelui grup. Sau se poate manifesta între două subgrupuri ale unui colectiv de elevi, ale unui colectiv de oameni, şi în acest caz grupul este rupt în doua subgrupuri antagoniste, sau este distrus pur şi simplu ca grup uman. Sau se poate manifesta între grupuri de copii, de elevi, între grupuri umane, de mărimi diferite, uriaşe, cum ar fi clasele sociale, colectivitățile umane, să ne aducem aminte mineriadele din anii 1990, care au compromis şi au dezechilibrat, au îmbolnăvit profund societatea umană

Există acțiuni violente care se produc întâmplător, din diverse cauze, necunoaştere, neînțelegere, schimbarea unui context, dar cele mai multe acte de violență au o cauză, sau mai multe cauze, (subterane, sau la vedere, pe care le ştim şi le conştientizăm, sau pe care nu le cunoaştem şi nu le conştientizăm), există premise care le facilitează apariția şi dezvoltarea lor.

Etapele şi evoluția procesului şi a fenomenului violenței. Există un moment inițial când apare starea de nemulțumire, de uşoară tensiune, de revoltă stăpânită între doi elevi, între doi colegi, între doi oameni maturi, care ulterior (dacă nemulțumirea nu este rezolvată şi cei doi nu se pun de acord, nu se înțeleg, nu rezolvă problema care a inițiat starea de nemulțumire, de tensiune, pentru a elimina „sămânța „conflictului) se poate dezvolta. Dacă această stare de nemulțumire, de iritare, de neconcordanță este lăsată să crească, să se dezvolte, ea va duce la apariția stării conflictuale. De aici încolo va exista o perioadă de timp în care starea conflictuală „mocneşte", sau creşte până când în creştere, până când ajungem la momentul conflictual exploziv.

Sunt două situații aici:

1. ori cei doi Poli ai conflictului sunt destul de maturi şi de inteligenți ca să rezolve problema care a generat starea conflictuală, şi în acest caz fericit vor negocia, vor discuta, vor analiza situația lor, cauzele care au generat neînțelegerea, cearta dintre ei, se vor înțelege şi vor găsi soluția cea mai bună care să rezolve starea conflictuală,
2. Ori vor apela la o a treia persoană, (sau această a treia persoană va interveni ea în mod inteligent în relația conflictuală. Doamna Învățătoare sau doamna dirigintă văzând, cunoscând apariția acestei relații tensionate între doi, sau mai mulți elevi şi văzând dezvoltarea ei trebuie să intervină pentru a demonta, a detensiona, pentru a rezolva problema, cauza care a dus la apariția stării conflictuale.) consilier, domnul diriginte, părinții etc, un superior, judecător, care îi va ajuta să rezolve problema care a generat starea de tensiune şi conflictuală.

O stare conflictuală se defineşte de asemenea prin :

1. momentul în care apare, (fast sau nefast, întâmplător sau neîntâmplător),
2. prin locul în care apare, un loc retras în care se găsesc numai ei, cei doi poli ai conflictului, un loc public, în clasă, în curtea şcolii, pe maidan, într-o familiei, într-o grupă de grădiniță, într-un colectiv de elevi, de muncitori
3. prin contextul social cultural în care apare, într-o familiei echilibrată, destrămată, între două familii sau grupuri rivale, în care rivalitatea este vechie, în universul şcolii, pe maidan, etc
4. prin caracteristicile polilor între care apare starea de dezacord, tensională, (sunt copii de grădiniță, sunt oameni educați, sunt mai tineri, mai maturi, sunt temperamente colerice, flegmatice, etc, sunt elevi educați, neconflictuali, sunt firi, psihologii conflictuale, patologice etc)
5. prin mărimea polilor care intră în dezacord, în starea tensionată care poate duce la starea conflictuală,
6. prin tipul de relație dintre cei doi poli aflați în relație tensionată,
7. prin intensitatea şi conținutul relației conflictuale,
8. prim miza confruntării, o miză mai mică sau una mai mare…

Citiți mai departe volumul la BIBLIOTECA SEMĂNĂTORUL aflată la
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/stefan-dumitrescu

Cărțile lui Ştefan Dumitrescu la Biblioteca Semănătorul:

1. **Poeme pentru a trezi poporul român**
2. **BOLILE PSIHOLOGIEI POPORULUI ROMAN**
3. **CARTEA DE CONSILIERE A CONDUCTĂTORILOR ȚĂRII**
4. **ÎNVĂȚĂMÂNT - O NOUA TEORIE**
5. **PSIHOLOGIA SI PEDAGOGIA VIOLENTEI ÎN ŞCOLILE DIN ROMÂNIA**
6. **PSIHOLOGIA ŞI PEDAGOGIA POPORULUI ROMAN**

(continuare din pag. 5)

istoric al țiganilor? Nişte prieteni de pahar ai d-lui Roman? Nişte emanați din apele tulburi ale revoluției, capabili să aducă voturi noilor apostoli ai democrației? Nişte căutători frustrați de a ieşi din anonimat prin înființarea de agenții, asociații, societăți, ligi, în fruntea cărora s-au auto-proclamat preşedinți, directori etc.? Sau poate nişte savanți în istoria popoarelor, în antropologie şi sociologie despre care opinia publică n-a aflat nimic?

Dincolo de toate acestea, să ne oprim o clipă asupra celor două cuvinte, **țigan** şi **rom.** Primul, un cuvânt adânc înrădăcinat în limba română, cu o bogată existență derivativă şi flexionară, mărturisindu-şi prin aceasta vechimea şi perenitatea : *(țigan, țigancă, țigănuş, țigăncuță, țigănie, țigănime, țigăneală, țigănesc, țigănos, țigăneşte, a se țigăni)*, al doilea, un lexem artificial, confecționat prin anii 60-70 din rațiuni politice şi care nu se integrează câtuşi de puțin structurilor limbii româneşti.(încercați să aflați corespondente ale lexemului **rom** pentru derivatele şi formele flexionare ale cuvântului **țigan**!) D-na Delia Grigore, lector universitar doctor la Universitatea Bucureşti, într-un articol intitulat «De ce rrom şi nu țigan» încearcă o pledoarie neconvingătoare în spiritul titlului, ignorând o inadvertență fundamentală care-i năruie toată pledoaria. Ea afirmă «In limba rromani, cuvântul *țigan* nu există » . Această afirmație poate fi adevărată, numai că Dicționarul explicativ al Academiei nu are ca obiect limba rromani, sintagmă inventată probabil acum câteva decenii, ci limba româna în care trăieşte viguros de câteva secole cuvântul identificator **țigan,** cu toate derivatele lui care-i probează perenitatea. Deci, vorba lui T. Maiorescu : *nu e în chestie*! Si mai e ceva pe care un cadru didactic universitar, în plus şi doctor (probabil în filologie) ar fi trebuit să-l integreze în demonstrația sa pentru a fi coerentă : faptul ca în limba **rromani** cuvântul **țigan** nu există nu susține întru nimic pledoaria din titlu : nici în limba latină nu existau cuvintele francez, spaniol, portughez, italian, român. Înseamnă că această realitate poate funcționa ca argument pentru eventuali aventurieri politici dornici să solicite înlocuirea acestor nume ?

Si adresându-mă tot doamnei filolog, ar putea ea să ne explice care sunt legile fonetice care au putut să genereze transformarea lui **d** din cuvântul **dom** în **r**, (ba chiar în dublu **rr)** şi care este procesul istoric, identificabil documentar, care să explice transformarea unui cuvânt având sensul de **om**, de **ființă umană,** într-un cuvânt , contractat semantic, care să desemneze o comunitate etnică ? Altfel, dimensiunea documentară a articolului este interesantă, apreciabilă şi utilă. Păcat că articolul e minat în partea lui comentativă, de atitudinea partizană care nu prea face casă bună cu ştiința. Fiindcă e greu de înțeles cum un cadru didactic universitar, şi doctor pe deasupra (presupun că aceste titluri exprimă în mod real pregătirea persoanei care le-a obținut), poate scrie sub semnătură ca lexemul **țigan** « este profund peiorativ folosit de alteritate/nerromi pentru a insulta rromii ». Înțeleg să susțină asemenea aberații Gelu Duminică, pentru că el nu are nici o competență în domeniu (doar dacă, în calitate de director executiv al Agenției, nu-şi imaginează, precum Ceauşescu cândva, că funcția în care s-a auto-proclamat îi conferă toate competențele posibile), dar un filolog să nu ştie că bietele cuvinte din dicționar sunt neutre şi obiective? Si că doar cei care le folosesc le scot din neutralitatea şi obiectivitatea lor ? Mai e apoi o nedumerire pe care o stârneşte textul de mai sus : va să zică, cuvântul e profund peiorativ când e folosit de nerromi « pentru a insulta rromii » ; dar când îl folosesc chiar țiganii (pentru că cei mai mulți sunt mândri de numele lor şi pe bună dreptate), atunci ei ce fac, se auto-insultă ? Remarcabilul muzician Jony Răducanu , recent plecat dintre noi, nu făcea decât să se auto-insulte, să se discrimineze şi să fie rasist cu sine însuşi pentru că se declara cu mândrie țigan? La fel, ca marele violonist Ion Voicu, sau fiul său Mădălin Voicu, - un model de înțelepciune şi de bună credință în această problemă? Dar întrebarea poate fi extinsă iar răspunsurile îi pot face o adevărată cinste doamnei doctor şi tuturor celor care încearcă să impună culturii româneşti propriile rătăciri, de loc inocente. Din perspectiva afirmației de mai sus I.B. Deleanu, în « Tiganiada » este un rasist care insultă romii, la fel ca M. R. Paraschivescu în « Cântece țigăneşti », la fel ca profesorul şi folcloristul Nicolaescu Plopuşor atunci când publică volumele « Cântece țigăneşti » şi « Poveşti țigăneşti » şi exemplele ar putea continua… Ridicolul este total atunci când, în virtutea afirmației de mai sus şi a celor care au elaborat şi semnat scrisoarea către Academia română, printre rasiştii care-i insultă pe romi ar trebui menționați cei care au organizat congresele mondiale ale țiganilor, ar trebui arătat cu degetul şi Calinic I. Pop-Serbănoiu, primul ales în fruntea *Asociației generale a țiganilor din România*, înființată în 1933.

In mod normal, aceste pagini ar fi suficiente pentru a înțelege viciile de fond ale intervențiilor făcute pe lângă Academia română şi eventual a reflecta cu înțelepciune şi bună credință aspra căilor autentice de a sluji cauza țigănească, la noi în țară şi pretutindeni în lume. Cum însă semnatarii acelui

text sunt *artizanii* sau urmaşii celor care au declanşat în 1990 , pe căi aproape oculte, scandalul privind înlocuirea numelui de **ţigan** cu aceea de **rrom,** mă îndoiesc că sunt capabili şi mai ales că sunt interesaţi să abandoneze baricada de carton pe care s-au urcat, atât de facil aducătoare de funcţii, beneficii şi bani. Este uşor să trimiţi nişte scrisori arogante şi insultătoare unor instituţii ale statului român, dând impresia că eşti haiducul Terente gata sa moară de dragul dreptăţii şi a celor săraci. Este mult mai greu să te lupţi pentru semenii tăi, luând cu adevărat în piept marile probleme ale etniei ţigăneşti, atât de marcată de vitregiile istoriei şi de propriile sale slăbiciuni. Ce-au făcut aceste agenţii, asociaţii, societăţi, centre, ligi, fundaţii etc. etc. pentru ca tragedia de la Hădărani din 1993 să nu aibă loc, pentru ca repetatele confruntări violente şi pline de ură dintre ţigani şi locuitorii unor localităţi să înceteze (Craiova – 2003, Apata – 2007, Sânmartin – 2009, Piatra Neamţ – 2011), ce fac aceste persoane atât de combative în scrisori pentru a se pune capăt situaţiei din Racoş - Braşov unde « ungurii sunt apăraţi de ţigani cu trupe speciale » ? Ce fac dumnealor ca ţiganii care au băgat spaima în Europa sub numele de romi, astăzi aproape universal numiţi romani (lipsa sedilei de la **a** nu este întâmplătoare), pentru ca identificarea lor sa nu se mai producă generalizator prin calificativele de **hoţ, cerşetor, proxenet** etc. ? Credeţi că botezându-i **romi** aţi şters conotaţiile negative pe care le purta uneori cuvântul **ţigan** ? Vă înşelaţi. Toate acestea s-au transferat asupra denominativului **rom**.

Reîntorcându-ne la scrisoarea adresată Academiei române şi la fragmentele citate, să remarcăm mai întâi tonul arogant, ţinuta de personaj important şi intransigent care dă ordine şi indicaţii. Nu *vă rugăm* , aşa cum o cere protocolul elementar şi mai ales cei 7 ani de acasă, ci *vă solicităm* ; Institutul Academiei este somat să execute *imediat* ordinul « domnului » director executiv şi nu oricum, ci *după cum urmează* (pentru că, vezi doamne, Gelu Duminică şi semnatarii scrisorii sunt marii specialişti ai lingvisticii şi lexicologiei româneşti). Pe aceeaşi linie se situează, de data aceasta un articol, semnat Radu Ioanid care a primit însă o replică convingătoare, competentă şi de bun simţ din partea scriitorului Dan Culcer, în articolul « Lingvistică, uz şi educaţie » (21 august 2011). De aceea nu mă voi opri prea mult asupra lui, cu atât mai mult cu cât concepţia şi comportamentul domnului « autor în calitate particulară » sunt vizate în mod implicit în paginile anterioare. Ceea ce frapează în acest articol – în afara fondului viciat de incompetenţă lingvistică - este superioritatea afişată, ironia la adresa Academiei care nu răspunde exigenţelor de « înaltă ţinută » angajată a autorului « în calitate particulară), limbajul insultător şi afirmaţiile iresponsabile, rătăcite (*scandaloase definiţii*, *antisemitismul şi rasismul exprimate sub egida Academiei Române, Academia Română a acceptat elementele toxice ale unui limbaj extremist*, *« cel mai înalt for ştiinţific al ţării »*, devenit infractor se pare pentru Radu Ioanid, *a recidivat*). Si o ultimă mărturie a nivelului « elevat » de înţelegere a lexicologiei de către cel ce pretinde a da lecţii în domeniu : « Legitimizarea (poate *legitimarea* - subl. noastră, A.M.) termenului de *jidan* prin transformarea lui *de facto* într-un sinonim al cuvântului *evreu* este un act antisemit ». Radu Ioanid dixit !!.. Este greu de priceput pentru unii faptul elementar că termenul *jidan*, - ca oricare alt cuvânt din dicţionar - n-are nevoie de legitimarea nimănui ; el există în limba română ca entitate lexicală neutră, aşa după cum el este *de facto* sinonimul peiorativ al cuvântului *evreu*. Deci actul antisemit este în mintea autorului, nu în substanţa cuvântului. Nici un cuvânt, din nici un dicţionar al lumii nu este antisemit, reacţionar, rasist, fascist, patriotic, insultător şi oricum mai doriţi d-v, în starea lui de lexem consemnat în dicţionar. El poate căpăta toate semnificaţiile aminte şi multe altele, doar în utilizarea sintagmatică ori frazeologică a unui vorbitor. Domnul Ioanid, dacă nu-i place limba ţării în care trăieşte, poate să-şi confecţioneze dacă vrea limba lui personală, dar nu poate să cârpocească limba română după bunul lui plac şi după interesele politice ale nu ştiu cui.

Fără a mai reveni asupra problemelor de fond abordate mai sus şi în lumina cărora textul trimis Academiei devine o fiţuică agramată care a compromis în cea mai mare măsură obiectivul avut în vedere, întrebarea fundamentală care se pune este următoarea : ce reprezintă pentru « domnul » director executiv şi semnatarii misivei sale Academia Română si institutele sale de cercetare ? Un fel de butic, de cârciumă, de unitate prestări servicii, un fel de femeie de serviciu care face, la ordin, menaj în spaţiile culturii şi ştiinţei româneşti ??!! Ce competenţe de specialitate are el care să-i permită, nu să ceară analizarea de către specialiştii Academiei a unor aspecte considerate de către unii ca fiind discutabile (un demers normal într-o societate normală), ci să pretindă imperativ, imediat şi sub ameninţare, ca Dicţionarul explicativ al limbii române să fie modificat din raţiuni politice şi nu ştiinţifice ? Si mai este o chestiune, ridicată de altfel şi în alt context. Cine l-a mandatat pe Gelu Duminică şi pe toţi semnatarii scrisorii să vorbească în numele comunităţii ţigăneşti ? Sunt ei câştigătorii unor alegeri democratice organizate în rândurile minorităţii ţigăneşti sau sunt doar nişte personaje care s-au constituit aleatoriu în agenţii, asociaţii, centre, ligi ş.a.m.d. pentru a deveni preşedinţi, directori, purtători de cuvânt etc., pentru a accede la un statut social onorabil şi mai ales la banii proveniţi din fondurile europene, din finanţările fundaţiei Soros, din donaţii şi din cine mai ştie ce alte surse ? Opiniile d-lui Duminică şi a celor care-l susţin au cumva o mai mare greutate decât cele întruchipate de Ion Voicu, de exemplu , de

fiul său, de Giony Răducanu, de toți cei care au imortalizat în opere de artă lumea țigănească cu tradițiile, obiceiurile şi valorile lor, de marii lăutari a căror orchestre de muzică țigănească au făcut şi fac deliciile publicului pe toate meridianele lumii ? Au o mai mare greutate decât ceea ce cred țiganii înşişi despre numele lor ?

Si mai este o întrebare foarte importantă : cred promotorii acestui scandal că demersurile lor arogante şi nesustenabile ştiințific, insultarea instituțiilor țării şi a oamenilor ei de cultură servesc cauzele comunității țigăneşti din România, reduc tensiunile existente între țigani şi ceilalți cetățeni din țară şi străinătate, cresc simpatia şi înțelegerea fraternă față de țigani şi față de problemele lor dificile ? Răspunsul rămâne să-şi afle întruparea în înțelepciunea celor care gândesc şi făptuiesc în mod autentic pentru comunitatea țigănească. El nu este, de altfel, complicat nici pentru cei care doar se fac că trudesc pentru binele acestei comunități.

Nu pot încheia aceste rânduri fără să-mi exprim tristețea şi jena pe care mi le-a provocat comportamentul şi răspunsul d-lui Marius Sala, vicepreşedinte al Academiei Române şi director al Institutului de lingvistică « Iorgu Iordan-Alexandru Rosetti ». D-l Marius Sala, - un cărturar şi un specialist de seamă al culturii noastre, un om cu o extrem de fină percepție şi mânuire a limbii române – nu putea să nu observe tonul agresiv, ireverențios şi ultimativ al scrisorii primite, nu putea să nu sesizeze erorile de fond, din punct de vedere ştiințific, al demersului făcut. De ce răspunsul său nu a abordat aceste aspecte care au atentat la demnitatea, la competența şi profesionalismul Academiei române, a Institutului de lingvistică şi a tuturor specialiştilor care au lucrat la Dicționarul explicativ al limbii române ? De fapt, după opinia mea, nu d-l Marius Sala trebuia să răspundă scrisorii. D-lui trebuia să roage un grup de specialişti care au lucrat la dicționar, să analizeze întâmpinarea primită şi să întocmească răspunsul corespunzător care de bună seamă nu s-ar fi rezumat doar la prezentarea argumentelor ştiințifice. Pentru că dacă pe d-l vicepreşedinte nu l-a deranjat tonul agresiv, erorile de principiu şi agramatismul textului, d-lui ştie foarte bine că un conducător nu vorbeşte doar în numele lui, ci mai ales în numele instituției. Conducătorii vin şi pleacă, instituțiile rămân. Răspunsul d-lui oferă imaginea unui funcționar timorat şi încovoiat de vinovăție căruia tov. Prim secretar, - după ce-l face cu ou şi cu oțet – îi cere, imperativ şi la termen să facă curățenie în dicționarul limbii române. Ba mai mult, scrisoarea amenințătoare şi ultimativă este numită « sesizare » iar în promisiunea umilă pe care o formulează nu ezită să scrie, ca în vremurile de tristă amintire, că pe lângă exactitudinea ştiințifică a definițiilor de dicționar el va asigura ca acestea să fie « şi cât mai corecte din punct de vedere politic ». De când criteriul politic, din epoca comunistă, a redevenit parametru şi criteriu în cercetarea ştiințifică a Academiei române ? Cred că în această problemă, Academia ar trebui să-şi precizeze fără echivoc poziția, aşa după cum sunt convins că este de datoria acestei instituții emblematice să-şi onoreze cu demnitate blazonul, făptuirile şi făptuitorii ei.

In spiritul rubricii pe care o susțin aici, îmi exprim speranța că înțelepciunea, bunul simț şi buna credință vor iriga mințile şi sufletele celor aflați pe la diverse butoane ale mecanismului social, întru responsabilitate şi autentică dăruire.

Alexandru MELIAN

Adrese pentru dialog:
in-numele-sperantei@semanatorul.ro
prof-melian@semanatorul.ro

Legături (link-uri) propuse la Sămănătorul!

CITIȚI-MĂ şi dați-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

De la Maria Tirenescu

Am vazut pe calameo ca ati publicat revista Semanatorul.
E foarte bine.
Va fi citita de cei care stiu limba romana.
Ultima cale ferată forestieră din România:
http://www.romanianmonasteries.org/ro/maramures/mocanita
http://www.cffviseu.ro/ro/index.html
http://www.viseudesus.ro/mocanita
http://www.youtube.com/watch?v=hAyr8mUk6z0
Vizionați! Eu nu scriu decat povestiri...
Numai bine!
Maria

Mulțumim doamna Maria,
Am văzut cu această ocazie şi forestierii anului 1992, când încă nu pătrunsese capitalismul la noi. Uitați-vă la filmul de mai jos, ca să vă întoarceți în timp:
http://www.viddler.com/explore/mocanita/videos/1/
Uitați-vă cum sunt îmbrăcați oamenii, cum se încarcă alimente pentru ei în trenuleț, cu ce utilaje lucrau!
Şi totuşi priviți pe fețele lor, parcă n-aveau nicio grijă de "disponibilizare"! Erau plini de sănătate, putere şi chiar bucurie deşi fumau țigări Carpați, Mărăşeşti şi Naționale! O "națională" era 1,15 lei pachetul, azi acolo mai poți fuma doar Kent cu 115 lei pachetul! Câte pachete şi câte zile poți fuma azi cu "salariul minim pe economie"?

Propunere Nicu Tomoniu:
Obiceiuri străvechi: SLOBOZIREA APEI SAU IZVORULUI
http://youtu.be/8vqamUI_9Cc

Plecarea sufletului la ceruri, la 40 de zile de la moarte, se pomeneşte din preistorie la români prin practicarea obiceiului numit „Slobozirea apei sau izvorului".

La vechile triburi getice care existau pe teritoriul actual al Subcarpaților Getici şi care se întindeau din Mehedinți până spre Vâlcea, moartea nu era receptată ca ceva anormal ci doar o trecere spre lumea de dincolo, lumea veşnică a lui Zalmoxe, trecerea făcându-se printr-o disociere a sufletului față de trup. Abordând din această perspectivă viața, moartea nu se mai considera un motiv de amărăciune, ci o etapă normală printr-un biritual funerar: unul la plecarea trupului la trei sau patru zile (înhumarea) şi altul la plecarea sufletului în cer după 40 de zile.

In creştinism, obiceiurile legate de moarte s-au schimbat, moartea devine ceva tragic, au loc tânguiri triste, se cântă cântecul „Zorilor" care trebuie să se oprească în loc până se va găti mortul, se aud bocete şi are loc ritualul „cântării pe coşciug în drum spre groapă".

Totuşi, la 40 de zile, când sufletul se ridică în cer la Dumnezeu, nu se mai practică obiceurile cu tristețe, se dă călătorului apă curată pentru drumul către cer, lăutarii cântând doina „Izvoraş cu apă rece"

Ne întreabă un tânăr:
«- Ce părere aveți despre grupul Bilderberg şi manifestațiile antiglobalizare de la reuniunea lor din Canada? Vă propunem să vedeți şi să comentați filmul:
Joc final (EndGame) de Alex Jones - cu subtitrare în limba română»
http://video.google.com/videoplay?docid=-7113041039425265201#docid=259284298193847598

Buna ziua, Sunt Victorita Dutu şi vă trimit cărtile mele, care pot fi descărcate aici:
http://victoritadutu.wordpress.com/

Anul I. Nr. 7 sp - noiembrie 2011 - Ediție specială "SĂMĂNĂTORUL"

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuță G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

EDIȚIE SPECIALĂ PRIVIND COMEMORAREA LITERARĂ ŞI CREŞTINEASCĂ "ARTUR SILVESTRI"

Am considerat că e bine să scoatem o scurtă ediție specială la împlinirea a trei ani de la trecerea în neființă a celui care a fost *"Artur Silvestri - important scriitor, critic literar, istoric şi filosof al culturii"* - o formulă consacrată printre cei care l-au cunoscut - sau *"Artur Silvestri - important promotor cultural şi literar, fondatorul a peste 100 de reviste literare online şi al unei mişcări literare originale deschise tuturor celor din România Tăcută şi Tainică care vor să-şi lanseze liber creația literară dincolo de canonul oficial prins în mrejele politicului, al afacerilor sau al bombelor de presă"* - o formulă proprie despre care voi mai vorbi in editorialele viitoare.

O ediție specială şi pentru că există, alături de comemorarea obişnuită an de an, un eveniment literar de excepție:

- Lansarea seriei de critică literară "UNIVERSUL LECTURILOR FERICITE", un proiect grandios pe care - din nefericire . criticul literar Artur Silvestri nu a mai apucat să-l vadă demarat. Un proiect vast prin care, *"Artur Silvestri intenționa să-şi valorifice într-o formulă integratoare cronicile literare, eseurile critice şi de direcție culturală, alte articole..."*(T. Mândru)

Imi face plăcerea să ofer pentru detalii, editorialele Revistei "Sămănătorul" distinselor doamne Mariana Brăescu Silvestri, preşedintele ARP şi sociologului Teodora Mândru, editorul coordonator al publicațiilor ARP. *(N.N. Tomoniu)*

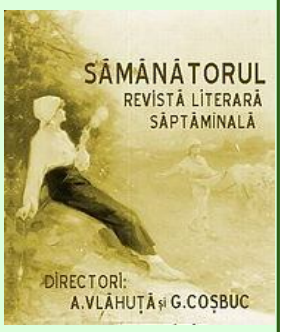

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

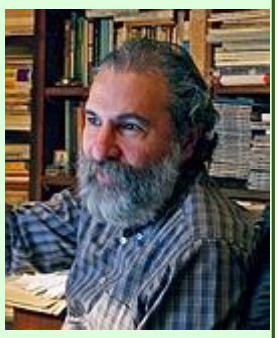

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro

În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

Un editorial de *Mariana Brăescu-Silvestri*

Prefața primului volum

A FOST UN PROIECT, A RĂMAS DOAR UN VIS!

http://mariana-braescu.com/

Pentru un nume cu autoritatea şi notorietatea lui Artur Silvestri în critica literară românească înainte de 1989 este incredibil că întreaga activitate însumând 17 ani de critică literară s-a încheiat la doar 36 de ani. Cele peste zece mii de pagini apărute în publicațiile literare şi culturale ale vremii – doctrină, istorie, critică literară – formează opera unui autor tânăr şi foarte tânăr. A fost şi rămâne surprinzător pentru oricine că această tinerețe nu l-a făcut să se grăbească şi să adune, cu deplină justificare, ca alți confrați, câteva sute de pagini măcar, cu care să închege două-trei volume care, aşa cum ştiu cunoscătorii, făceau posibilă calitatea de membru al Uniunii Scriitorilor, calitate deosebit de prestigioasă şi râvnită atunci.Artur Silvestri - „micul Călinescu" - cum era numit încă de la debutul său, surprinzător de matur în raport cu tinerețea, nu şi-a dorit aceasta niciodată. Ştacheta pe care singur şi-o impusese era mult mai înaltă şi asemenea mentorului său literar, George Călinescu, plănuia să topească aceste cronici dar şi alte mii de fişe în sinteze ample, ambițioase. Nu a fost să fie, din păcate nu doar pentru el, ci pentru literatura şi istoria literară românească. Schimbările de după 1989 l-au făcut să se îndrepte în alte direcții, datorită contextului

(continuare în pag. 3)

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al unor fundatiişiasociații din Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, împlindu-se trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul", am considerat că trebuie înființată o nouă revistă "Sămănătorul" unde autorii noştri vor găsi de acum încolo, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, pe trei situri diferite, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC-ului propriu. Ultima variantă, nu are link-uri active:

http://www.semanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri**

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

(continuare din pag. 2)

şi datorită faptului că ştia bine că doar independența materială îi poate asigura independența intelectuală. Dar, „timpul nu a mai avut răbdare”... Spuneam şi altădată că Artur Silvestri simțea în ultimii ani că „nu mai are timp”! Adevărul e că nici şapte vieți nu i-ar fi ajuns pentru vastele sale proiecte literare şi culturale. Aşadar, simțind că nu mai e timp pentru sinteze, a încercat să schițeze un „univers al lecturilor care l-au făcut fericit”. Mi-a vorbit despre această carte de câteva ori, voia nu doar să publice grupat cronicile la „lecturile fericite” dar, urma să adnoteze, să adauge părțile lipsă la cronicile amputate de orice fel de cenzură, să reaşeze titlurile în matrița lor originală şi să contextualizeze apariția acestora. Din nou, vremea nu a mai avut răbdare nici măcar pentru atât. Nu a mai fost un proiect, a rămas un vis. Cartea aceasta încearcă să-l refacă. Am o mare emoție la tipărirea acesteia. Teama mea e să nu fi greşit prea mult deşi m-am străduit din răsputeri să judec fiecare situație, aşa cum îmi imaginam că ar fi făcut-o el. Şi totuşi, dacă a nu-şi vedea cărțile tipărite este cea mai mare nedreptate pentru un scriitor, următoarea nedreptate, aproape la fel de mare, este aceea de a nu putea decide asupra formulei, asupra corecturilor cărții, asupra formei finale. Artur Silvestri a avut parte de amândouă. Păcat, mare păcat!

Mariana Brăescu Silvestri

Slujba religioasă de pomenire a lui Artur Silvestri

Va avea loc sâmbătă, 26 noiembrie 2011, începând cu ora 9 dimineața, la Mânăstirea Pasărea, de lângă Bucureşti. Invităm pe cei care l-au cunoscut, apreciat, admirat, iubit pe **Artur Silvestri**, să spună o rugăciune şi să-i aprindă o lumânare la mormânt sau, dacă distanța şi oricare alte probleme îi împiedecă să fie prezenți fizic la Mânăstirea Pasărea, de acolo unde sunt să trimită un gând bun pentru el, să spună o rugăciune, să aprindă o lumânare.

ARTUR SILVESTRI

(19 martie 1953 - 30 noiembrie 2008)

COMEMORARE LITERARĂ ŞI CREŞTINEASCĂ

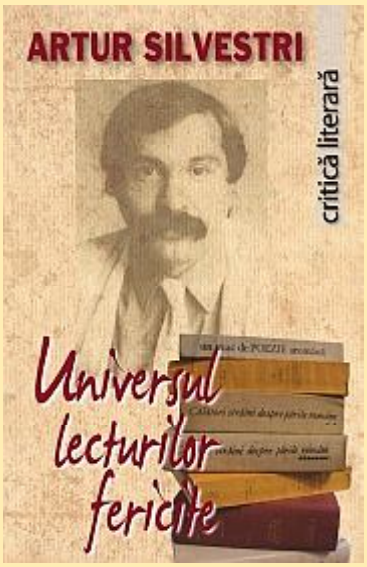

Lansarea cărții

La împlinirea a 3 ani de la plecarea prea grăbită către eternitate, **Artur Silvestri** este comemorat literar – aşa cum i se cuvine acestui important scriitor, critic literar, istoric şi filosof al culturii – prin apariția postumă a volumului de critică literară ***Universul lecturilor fericite***, primul din seria care va conține scrierile lui **Artur Silvestri** – eseuri, studii critice, cronici literare etc. – pe scurt, opera literară a lui Artur Silvestri, însumând în total peste 10.000 de pagini.

Sunteți invitați la lansarea volumului ***Universul lecturilor fericite***, care va avea loc la *Târgul GAUDEAMUS – Carte de învățătură 2011*, în Pavilionul Central Romexpo, et. I, nivel 3.20, Ceainăria GAUDEAMUS, duminică, 27 noiembrie 2011, ora 13. Cu această ocazie, toți cei prezenți vor primi în mod gratuit cartea.

În toată perioada târgului *GAUDEAMUS – Carte de învățătură 2011*, Editura CARPATHIA vă aşteaptă la standul propriu, unde veți găsi şi primi gratuit oricare dintre cărțile lui **Artur Silvestri** şi despre **Artur Silvestri** editate în ultimii 3 ani!

Vă aşteptăm!

Slujba religioasă de pomenire a lui Artur Silvestri

Va avea loc sâmbătă, 26 noiembrie 2011, începând cu ora 9 dimineața, la Mânăstirea Pasărea, de lângă Bucureşti. Invităm pe cei care l-au cunoscut, apreciat, admirat, iubit pe **Artur Silvestri**, să spună o rugăciune şi să-i aprindă o lumânare la mormânt sau, dacă distanța şi oricare alte probleme îi împiedecă să fie prezenți fizic la Mânăstirea Pasărea, de acolo unde sunt să trimită un gând bun pentru el, să spună o rugăciune, să aprindă o lumânare.

Teodora Mîndru

Prefața doua a primului volum

EXPLICAȚII LA O CARTE

Artur Silvestri intenționa să-şi valorifice într-o formulă integratoare cronicile literare, eseurile critice şi de direcție culturală, alte articole, în total, după evidențele sale, un număr de aproximativ două mii, publicate în presa literară în perioada 1973-1989, îndeosebi în revista Luceafărul, (unde a fost cronicar literar între anii 1975-1989), în alte reviste româneşti precum şi în cele două reviste în limbi străine, Actualités Roumaines şi Romanian News, la care a fost, în paralel, cronicar literar (1981-1984), „topindu-le" într-o vastă sinteză, completată cu texte şi interpretări noi şi structurat pe 45 de teme. Prima dintre acestea trebuia să fie ***Universul lecturilor fericite****. Titlul îi apartine.*

Artur Silvestri a demarat proiectul cu deschiderea listelor de sumar pentru fiecare temă şi începutul recuperării (identificării, culegerii) textelor publicate cu ajutorul unor colaboratori, a completării informației şi interpretărilor, dar a rămas în această fază, de vast şi complicat şantier literar deschis, întrerupt brusc prin plecarea sa prea grăbită şi neaşteptată.

Apariția volumului de față, ***Universul lecturilor fericite****, se datorează scriitoarei Mariana Brăescu, care a inițiat şi coordonează cu mari eforturi republicarea în volume structurate pe cât posibil pe temele dorite inițial de autor, a tuturor textelor literare scrise de Artur Silvestri de-a lungul activității sale de critic literar, publicate fie în presa vremii, fie ca studii independente, prefețe sau postfețe.*

Pornind de la stadiul incipient al proiectului, ne-am angajat într-o muncă mult mai dificilă decât şi-ar închipui cineva în mod obişnuit, pentru identificarea şi recuperarea textelor publicate, datorită numărului foarte mare al acestora, dar şi multitudinii şi diversității revistelor şi publicațiilor în care acestea au apărut, precum şi dificultăților inerente consultării colecțiilor mai vechi existente în bibliotecile publice, colecții uneori greu accesibile.

Până acum, într-un interval de aproape un an de când lucrăm la acest proiect editorial, echipa noastră a consultat 96 de colecţii anuale de reviste şi publicaţii literare, istorice şi de cultură generală, identificând 37 de reviste literare şi publicaţii perio-dice în care Artur Silvestri a publicat peste 1450 de texte (din care mai mult de jumătate în revista Luceafărul), articole care au fost fotocopiate, sistematizate şi au intrat în procesul de prelucrare redacţională: culegere, transcriere în ortografia nouă, corectură etc. Această muncă este în plină desfăşurare acum, pregătind materialul pentru seria de volume de critică literară – autor Artur Silvestri.

Volumul de faţă, ***Universul lecturilor fericite****, este primul din această serie, cuprinzând 49 de cronici literare şi eseuri critice selectate după lista tematică nefinalizată a lui Artur Silvestri, identificate şi pregătite pentru tipar aşa cum am arătat, pentru a răspunde cerinţelor actuale de publicare, păstrând întrutotul conţinutul textului original.*

Însă, pentru a veni în întâmpinarea cititorului care vrea să ştie dintru început, dintr-o privire, subiectul discutat, am ales soluţia de a completa titlurile iniţiale cu nume de autori şi uneori câte o altă informaţie concisă asupra conţinutului, precizând însă, în nota de subsol, titlul original sub care a apărut iniţial, precum şi datele complete de publicare. Departe de a epuiza universul lecturilor ce i-au procurat emoţii intelectuale „fericite" lui Artur Silvestri şi despre care a scris, selecţia acestor 49 de eseuri critice şi cronici literare este totuşi suficientă pentru a aprecia orizontul larg, orientarea lui clară către soluţia critică antropologică, prin care identifica şi justifica specificul naţional, vechimea şi va-loarea intrinsecă şi universală a culturii româneşti, respectul şi admiraţia nedisimulate pentru marii creatori de valori, în sfârşit, „călinescianismul" scrierilor sale.

În mod semnificativ, volumul se deschide cu scrierile lui Artur Silvestri despre marele său mentor literar, George Călinescu, continuă cu textele dedicate marilor clasici ai literaturii române, conţine apoi cronici despre alţi autori contemporani, într-un continuum de valori, susţinut de Artur Silvestri, cu rol în promovarea scriitorilor şi încheindu-se cu texte dedi-cate primei istorii literare româneşti şi cercetărilor asupra literaturii străromâne.

Astfel, scrierile lui Artur Silvestri pun în lumină autori, cărţi, creaţii culturale uitate, marginalizate sau necunoscute, contribuind la resuscitarea interesului public pentru cultura naţională.

Universul lecturilor fericite *este, aşadar, doar primul volum de cronici literare, eseuri şi studii critice. El va fi urmat de o serie de volume, care ar trebui să cuprindă peste 1400 de texte scrise şi publicate de Artur Silvestri în cei 17 ani de intensă activitate literară, şi care vor contribui în mod hotărâtor la conturarea adevăratei staturi de critic literar.*

Teodora Mîndru

Lansare de carte

Asociația Română pentru Patrimoniu și

Doamna **MARIANA BRĂESCU SILVESTRI**

vă invită

Duminică, 27 noiembrie 2011, ora 13

la Târgul Internațional Gaudeamus-Carte de învățătură 2011
din Pavilionul Central-Romexpo
locul: Ceainăria Gaudeamus, nivelul 3.20 (etajul 1)

Artur Silvestri

critică literară

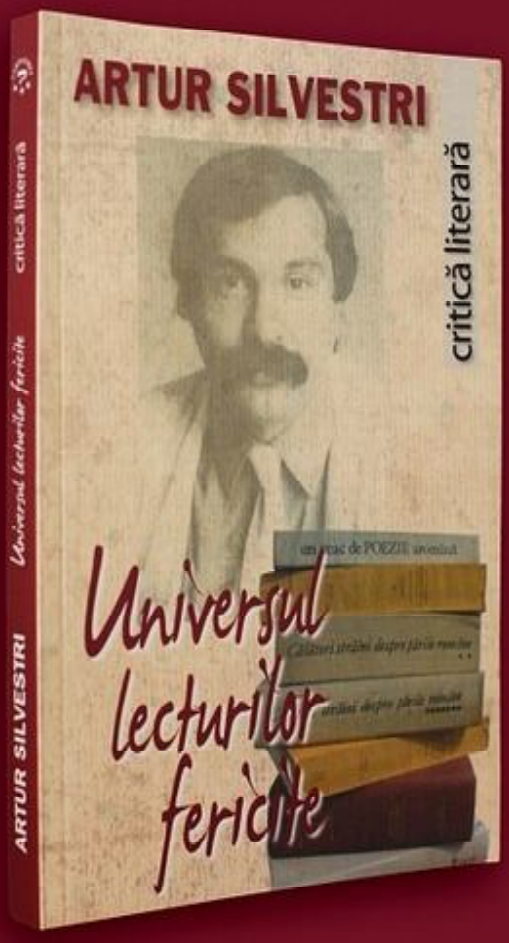

49 de cronici literare și eseuri critice despre marii clasici ai literaturii române, autori contemporani, articole dedicate primei istorii literare românești și cercetărilor asupra literaturii române.

În perioada **23-27 noiembrie**, **Editura Carpathia** este prezentă în cadrul Târgului de carte GAUDEAMUS cu ultimele apariții editoriale. Ne găsiți la **standul 105, nivel 3.20, (etaj 1).**
Toate cărțile vor fi primite gratuit.

Un editorial de Nicu N. Tomoniu, din anul 2009, mai actual ca niciodadă

2009 : Lumea după Artur

- ARTUR SILVESTRI -
SEMĂNĂTORUL GÂNDITORILOR HAMANGIA ŞI TÂRPEŞTI

www.tomoniu.ro

Acum, când trimit acest articol la publicare, s-au scurs trei săptămâni de reculegere tăcută, de mâhnire, de emoție şi de meditație după dispariția Semănătorului meu Artur Silvestri, cel care va rămâne în memoria noastră culturală colectivă ca un mare promotor cultural şi istoric al civilizațiilor. Aşa cum l-am cunoscut, sunt sigur că a plecat cu amărăciune din România aceasta tot mai mizerabilă, în care valorile neamului nostru românesc sunt aruncate într-un „colț de debara", sintagmele „patriotism" şi „națiune" au devenit cuvinte desuete iar Creangă, Eminescu şi Caragiale sunt dați jos de pe piedestalul de onoare al poporului român pentru a se cocoța acolo trădătorii neamului.

Ne-a părăsit acest mare scriitor patriot, cu întristare, când țara e acum plină de cobzari ai „noilor ciocoi", ciocoi comuniști vopsiți de două decenii cu capitalism dâmbovițean, îmbogățiți postdecembriști care oferă poporului zilnic, pe micul ecran, circ politic de cea mai joasă speță morală. Aceşti autointitulați „aleşi ai neamului" cu circa 30% procente din o treime de alegători, care ei însăşi sunt doar două treimi din sufletul românesc, ne prostesc în față astăzi că i-a ales „poporul". Pe când făcând socoteala, doar un român din cincisprezece i-a cocoțat la cârma țării, majoritatea covârşitoare de 93% fiind tineret şi aceea „România tainică" a lui Artur Silvestri. Ce tristă şi crudă realitate românească ce îndurerează profund omul de cultură!

Şi a plecat Semănătorul nostru dar România lui „tainică" a rămas. A rămas aceea Românie de-a pururi veşnică şi profundă, România gânditorilor de la Hamangia şi Târpeşti, a "femeii şezând" de la Ceamurlia de Jos, România Măriei Sale Țăranul Român Necunoscut de la Tărtăria, Schela Cladovei, Ciumeşti-Piscolt, Vădastra, Gumelnița, Sălcuța, Petreşti sau altele. România celui plecat din câmpie sau din munte în lumea largă, din cauza sărăciei, umilinței sau amenințării stăpânilor vremelnici peste "valea lui de-acasă". Căci asta înseamnă "Daia română" aşezare hexamilenară unde moşii şi stră-strămoşii noştri zămisliră primul vas-cilindru din lume: „valea de acasă a românilor".

Dar dacă Artur Semănătorul nu mai este, România lui tainică şi profundă este peste tot. Prin locuri şi oameni. Mărturie fiind „Steiul Daiei" cu care se sfârşeşte multimilenara vale locuită a Tismanei precum şi Daia Giurgiului, Daia Apoldului şi Bahnei din Maramureş, Daia Sibiului şi multe alte văi locuite ale românilor. Avem în țară peste 400 localități Valea … iar unele văi sunt numite de slavi Sohodol – vale seacă - aflate în Alba, Bacău, Bihor, Gorj sau Hunedoara şi poate chiar peste hotare.

Şi nu numai aceste geonime, hidronime şi oiconime sunt mărturii de românism străvechi, din al căror pământ sunt scoase statuetele antropomorfe de o expresivitate artistică deosebită, înscrise la UNESCO printre primele mari artefacte ale culturii mondiale![2] Sunt şi semănătorii. Mai întâi sunt semănătorii propriu zişi ai acestui pământ-comoară numit România. Sunt aceia care-l ară, care-l seamănă şi care-l culeg. Apoi vin semănătorii de suflet românesc răspândiți prin oraşe dar şi prin sate uitate de lume. Precum şi cei răspândiți pe întreaga planetă din Sydney până la New-York şi din Paris până-n Delhi.

Aceşti semănători de simțire profundă pentru valorile neamului românesc s-au adunat în jurul devotatului Artur Silvestri pentru că acesta a ştiut să le prețuiască doar ideile, nicidecum renumele! Am marea onoare să mă număr printre ei şi sunt o mărturie vie că eu nescriitorul, eu anonimul, eu țăranul, am devenit un semănător al regretatului Artur Silvestri fără să am niciun palmares literar ca alții! Ne-au unit doar ideile aşa cum eu la rându-mi i-am mărturisit reputatului critic literar Eugen Dorcescu din Timişoara că ideea cenaclurilor literare, având ca temă o lucrare online, este pe cât de originală pe atât de vizionară şi că a devenit involuntar un adevărat semănător venind cu idei noi în clubul „originist" al lui Artur Silvestri.

Scriam domnului Dorcescu: "...ideile bune sunt ca semințele. Când se pune o sămânță bună ea va prinde întotdeauna rădăcini. Când neobositului Domn Artur Silvestri i-a venit ideea de a planta sămânța SEMANATORUL eu am fost prima ei rădăcină, acceptând să lucrez pentru situl editurii, primul "Semănător" încolțind acum un secol, pe Valea Tismanei cu sămânță bună pusă la Vila Sfetea de marii noştri scriitori Cosbuc, Vlahută şi Iorga. Veniți Domnia Voastră acum, cu o idee extrem de valoroasă pentru că ea configurează "Semănătorul" zilelor noastre, un semănător pliat perfect pe tehnica actuală a mileniului trei: Internetul. „Semănătorul - Editura online" aşa s-a şi voit. O armă redutabilă a ideilor originale şi sănătoase care zac în neamul românesc şi care altfel n-ar avea loc în România abulică de astăzi unde derizoriul, gogomănia şi mârlănia noilor beizadele cu maşini de lux fac opinia publică."

Toată viața lui, ideea originală, ideea protocronistă, i-a fost călăuză celui care a fost Artur Silvestri. N-ar fi devenit niciodată un promotor cultural şi nici cercetător al altor civilizații dacă nu ar fi iubit oamenii pământului acesta din care s-a zămislit, dacă nu ar fi iubit civilizația geto-dacică, întoarsă din evoluția ei mai întâi de legiunile romane, apoi de hoardele de jefuitori migratori. Nu i-a plăcut niciodată că omul de rând n-a fost lăsat să-şi vadă de casa şi de nevoile lui din cauza stăpânilor vremelnici de ieri şi de astăzi, sprijiniți de veşnicele cozi de topor ce răsar ca neghina din grâul bun.

La începutul lui 2007, scriam pentru o altă revistă şi pentru un alt grup. La referendumul pentru demiterea preşedintelui Băsescu mi-am dat seama că era un grup de admiratori ai acestui „nou ceauşesc". M-am delimitat brusc de acel grup, părăsindu-le forumul cu dezgust. Aveam o repulsie înnăscută să scriu ode cuiva. Şi mi-era greață de toți jurnaliştii care scriu cu fanatism, pentru arginți sau din interes propriu. Mi-am scris atunci articolele, pe situl Fundației Tismana ca să le preia cine vrea şi dacă-i place iar Semănătorului Artur Silvestri i-au plăcut.

Lui Artur Silvestri l-a plăcut în primul rând că scriam apoi i-a plăcut şi de ce scriam.

Scriam pentru că nu-mi mai recunoşteam țara, pentru că valorile ei se inversaseră, pentru că oportuniştii erau la ordinea zilei şi nu omul cinstit. Scriam pentru că țara devenise feuda unui grup pe care abia astăzi poporul, în sfârşit, îl identifică cu acei politicieni care ies mereu din urnă. „Nu e țara lor" îmi scria Artur profund înfuriat. „Sunt recunoscător, iubite Domnule Tomoniu, pentru solidaritatea continuă ce arătați, o atitudine mai rară în aceste timpuri când panglicarii şi irozii stăpânesc cu totul ținuturile de aici!"

Da! Avem nevoie de solidaritatea tuturor care se simt înşelați, care se simt manipulați, care-şi dau seama că, vai, copiii lor ieşiți din scoală n-au nici o țintă. Tinerii s-ar revolta dar nu ştiu pentru ce. Vai lor, ei n-au nici o țintă, ei n-au idee despre nici o ideologie, urăsc comuniştii care conduc țara dar habar n-au să-i identifice. Iar fără țintă şi fără ideologie toată lumea dărâmă. Inclusiv politicienii care se dărâmă între ei apoi se pupă, am părăsit până şi cele mai simple valori morale.

În țara asta doar câțiva au mai rămas lucizi ştiind în clar ce clădesc pentru mâine.

„Soarta noastră, spunea Artur Silvestri, ne face să ne dedicam ideilor, cauzelor şi obiectivelor ce au cu adevărat importanță iar cei ce ne împiedică nu o fac decât fiindcă nu le înțeleg; ei nu au nici un fel de idealuri şi nici măcar cea mai firavă năzuință către altceva decât "satisfacția" îngustă şi plăcerea fără rost, un pseudonim al vanității şi al iubirii de zădărnicie. Insă de pe urma lor nu va rămânea nici praful, nici umbra subțire, şi nici o amintire; nu va rămânea nimic."

Artur Semănătorul a plecat dar am rămas noi, oastea lui. Ca să cerem răspicat resuscitarea instituțiilor noastre tradiționale de stat. Să cerem revenirea şcolii la calitățile instructiv-educative româneşti moştenite de veacuri şi renunțarea la experimente străine neamului nostru. Să redescoperim cuvintele onestitate, probitate, corectitudine, virtute, fidelitate. Să formăm tineretul cu certe calități morale şi sentimentul demnității, dreptății şi conştiinciozității.

Pentru revenirea țării din marasm să semănăm sămânța românismului, a patriotismului, a cinstei şi a dragostei față de valea sau plaiul strămoşesc.

Iar dacă această sămânță nu va încolți, vom pieri! Vom apune odată cu Artur Silvestri!

Statueta Gânditorul de la Hamangia a fost aleasă de o comisie internațională drept unul dintre cele zece simboluri care ar trebui să ne reprezinte planeta şi să fie trimise în spațiu pentru o eventuală întâlnire cu o civilizație extraterestră. Ea este înscrisă în lista UNESCO a celor mai importante zece artefacte ale culturii mondiale. Descoperit la Cernavodă, în 1956, Gânditorul datează din mileniul VI î.H. şi aparține culturii Hamangia, prima civilizație de origine meridională apărută pe coasta occidentală a Mării Negre.

Descărcați aceste cărți pentru baza de date din PC-ul dvs.

Puneți cursorul pe adresă, dați clic dreapta, alegeți "Salvare fişier ca..."

http://artursilvestri.files.wordpress.com/2010/11/asa-cum-l-am-cunoscut.pdf

http://artursilvestri.files.wordpress.com/2009/12/fapta_culturala.pdf

http://artursilvestri.files.wordpress.com/2009/03/in_memoriam_final_tipografie.pdf

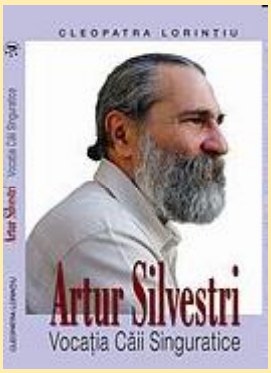

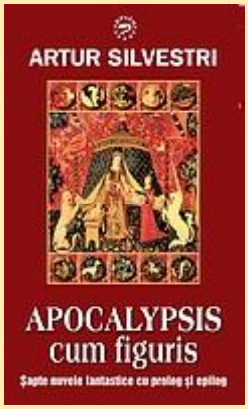

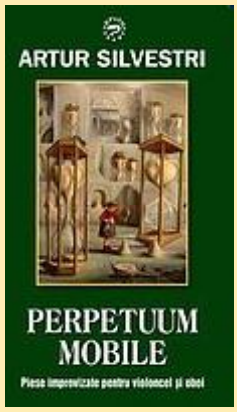

Puneți cursorul pe adresă, dați clic dreapta, alegeți "Salvare fişier ca..."

http://luceafarul.files.wordpress.com/2009/05/vocatia-caii-singuratice.pdf

http://artursilvestri.files.wordpress.com/2009/12/apocalypsis_cum_figuris.pdf

http://cartileluiartursilvestri.files.wordpress.com/2007/04/perpetuum-mobile-rom-pt.pdf

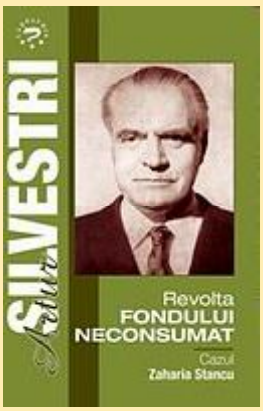

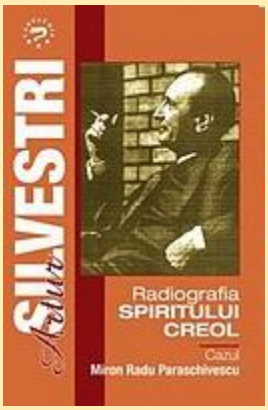

Alegeți:

http://analizesifapte.files.wordpress.com/2010/04/revolta_text.pdf

http://cartileluiartursilvestri.files.wordpress.com/2009/04/artur-silvestri-frumusetea-lumii-cunoscute.pdf

http://analizesifapte.files.wordpress.com/2010/04/radiografia_text.pdf

Ioan Lilă (n. Bucureşti)

Câteva gânduri

DESPRE ARTUR SILVESTRI

Întotdeauna am avut grijă să nu-mi sofoc prietenii! Îmi era de-ajuns să stau la taclale cu ei... şi de aceea nici nu i-am terorizat cu rugamintea... scrie despre mine, ridică-mă în slava cerului cel de toate zilele ! Artur era un delicat, plin de energie, dar nici el nu rănea pe nimeni... iar şoaptele, umbrele, tăcerile... erau pentru el mai moarte decît frunzele ce foşnesc sub paşii noştri cînd străbatem cărările toamnei!

"În 1975 devine cronicar literar permanent la revista "Luceafărul" dar visul de a lucra din plin în presa literară nu s-a putut realiza decât în 1981, când, după o specializare în istoria culturii, a devenit redactor al revistei "Luceafărul", una dintre publicațiile culturale importante ale vremii."

În vremea aia nu prea aveam eu acces la "Luceafarul" din cauza lui Mihai Ungheanu, dar Artur chiar şi atunci cînd era rău de tot, nu se ocupa decît de text şi nu de coloratura opacă a vreunui geniu nedescoperit nici pînă azi de umanitate şi nici fixat în panoplia cinismului virtual!

Ati citit "Pentagramma" şi "Semne şi peceți"?

„E foarte frumos ce scrie Artur Silvestri, dincolo de faptul că e dureros de adevărat, e important, e profetic adeseori şi e atât de bine alcătuit! Eu mă rezum în a accentua această întâlnire cu emoția artistică, pentru mine ea e tuşa sublimă a bunăvoinței lui Dumnezeu." (august, 2008) Cleopatra Lorințiu. Şi Cleopatra

Pentru alte desene descărcați:

http://cartileluiartursilvestri.files.wordpress.com/2009/04/artur-silvestri-frumusetea-lumii-cunoscute.pdf

Lorințiu nu e oricine, e o mare poetă, o ființă delicată şi talentată!

„Auzi, domnule, ce inepții susțin ăştia!” şi Artur Silvestri râdea amuzat de încremenea orice mişcare pe culoarele de la Casa Scânteii, se usca cerneala în stilourile criticilor, aleile umbrite de frunze prindeau să strălucească, porumbeii pluteau pe oglinga lacului Herăstrau ca nişte fulgi de zapadă!

Îi cunosc pe amindoi, şi pe maestru, Dumnezeu să-l odihnească, şi pe Mariana Brăescu, de mai bine de treizeci de ani. Şi pot să vă spun că îmi erau tare dragi! Odată am fost împreună într-o documentare în Balta Brăilei şi Artur a ținut-o în brațe pe Mariana, în autocar, tot drumul! Fanuş Neagu a comentat: “Aştia se iubesc ca nebunii şi sînt frumoşi...” Scena asta m-a impresionat şi pe mine. Mariana Brăescu era de o frumusețe ireală, o zvîrlugă îmbrăcată într-o rochie albă, iar Artur era amețit de fericire. De altfel, şi cînd i-am văzut ultima oară, la firma lor din Piața Victoriei, erau în aceeaşi armonie sufletească! Atunci, Artur mi-a propus să facem amîndoi o revistă literară, dar eu eram pe cale de a mă reîntoarce în Franța (venisem la Bucuresti doar pentru cîteva zile, cu treburi).

Artur era un uragan de forță vitală, un exuberant avid de perfecțiune... Cred că nici Dumnezeu nu se plictiseşte cu el, acolo, în Raiul visătorilor!

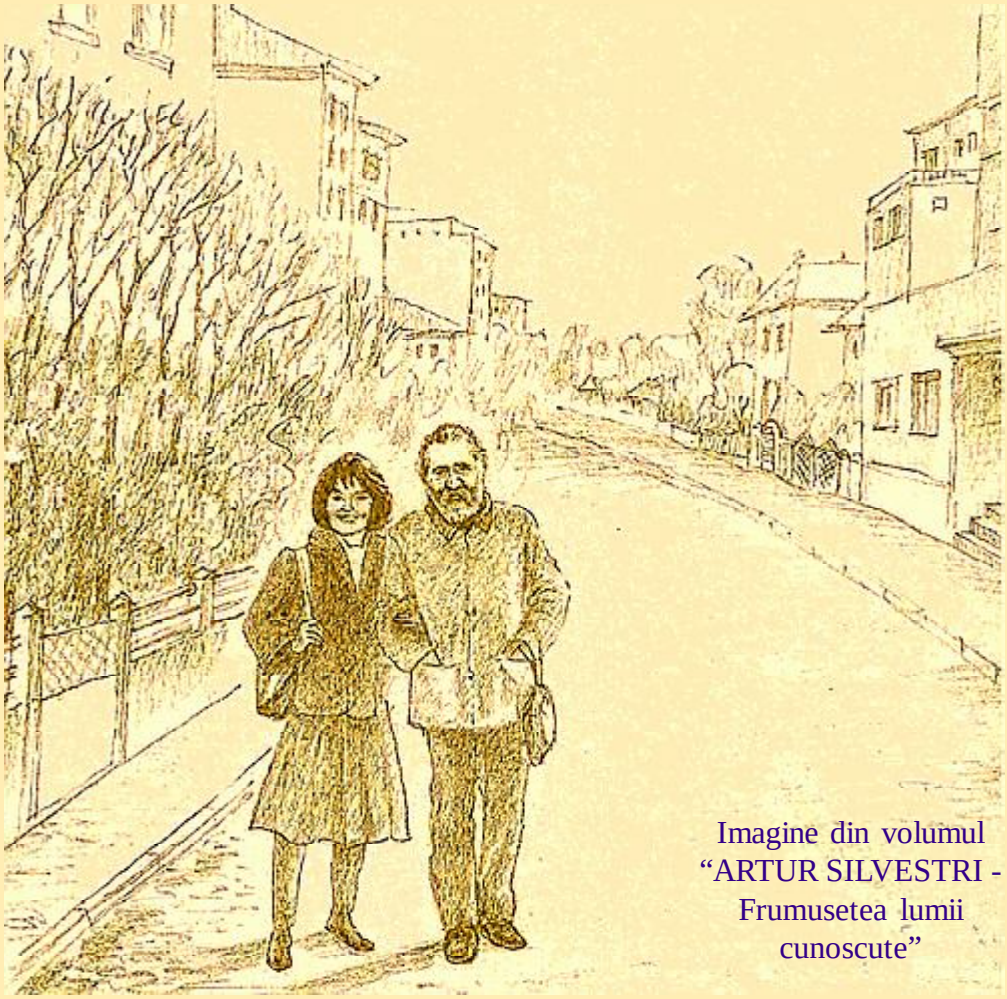

Imagine din volumul “ARTUR SILVESTRI - Frumusetea lumii cunoscute”

Cezarina Adamescu (n. Galaţi)

TREI ANI DE NEUITARE: CLIPA AURORALĂ A LUI ARTUR SILVESTRI sau POEZIA DINTRE CUVINTE

Artur Silvestri, ***Revolta FONDULUI NECONSUMAT. Cazul Zaharia Stancu,*** Ed. a II-a, Ed. Carpathia Press, Bucureşti, 2010

Citiți întregul volum aici:
http://analizesifapte.files.wordpress.com/2010/04/revolta_text.pdf

Cultivarea memoriei unui om de cultură este pentru oamenii din lumea întreagă dar în special pentru noi, românii, o datorie civică, o datorie de onoare, dar mai ales o datorie morală, înscrisă în codul creştin, aproape ca o Lege divină din Decalog sau ca o Fericire din Noul Cod de Legi transmis de Isus Cristos pe Muntele Fericirilor.

Prof. Cărturar Artur Silvestri a fost Omul Mare a cărui principală trăsătură morală, pe lângă alte calităţi de excepţie, a fost promovarea oamenilor de cultură contemporani, dar şi omagierea, comemorarea, evocarea celor care au fost. Şi nu puţine sunt exemplele în care, atât prin viaţa, activitatea şi Opera lui, a dat măsura generozităţii şi iubirii sale de Patrie, de Neam, de Limbă Română, de Spiritualitate, de cultură şi de artă.

Cu acest gând care l-a fascinat toată viaţa, a creat acea ROMÂNIE TAINICĂ, acel tărâm mirific unde spiritele înalte se întâlnesc şi pot comunica prin căile freatice ale Adevărului şi Frumosului, care vor salva omenirea, după spusa unui alt mare clasic.

Nevoia de Frumos, de Adevăr şi de Bine, dar şi de Dragoste de semeni, sunt cei patru piloni care stau la baza întregii existenţe a acestui om de excepţie care a lăsat o moştenire spirituală inestimabilă urmaşilor, moştenire care nu va fi roasă de molii şi nici de rugină. Este moştenirea de suflet dată nouă, cu limbă testamentară, pe care, acum, la împlinirea a trei ani de la grăbita lui plecare, toţi care au avut şansa de a-l cunoaşte, fie şi numai de la distanţă, prin mijloacele ştiute şi utilizate permanent, nu pot să nu şi-o reamintească şi să o pună, la rândul lor, în valoare.

De ce e atât de fascinantă şi cutremurătoare amintirea marelui cărturar? Pentru că nu a precupeţit nici cel mai mic efort întru propăşirea neamului din care făcea, şi facem şi noi parte, prin cultivarea limbii, prin reînvierea trecutului, cinstirea strămoşilor, evocarea înaltelor personalităţi ecleziale ori laice care au lăsat urme de neşters, presărate cu pulberi de aur.

Iată de ce, familia ilustrului Om îi cultivă memoria cu respect şi pietate, aşezând în lumina arzătoare a Slovei, întreaga operă a cărturarului. Dar şi prietenii lui şi colaboratorii de la Reţeaua INTERMUNDUS MEDIA, Divizia Publicaţii, adunaţi la candela neistovită a luminii sale, îi cinstesc memoria şi-l pomenesc, cu orice ocazie. Într-adevăr, cărturarul Artur Silvestri nu poate fi uitat sau neglijat, cu nici un chip.

Chezăşie stau, volumele postum care au în centru figura luminoasă a scriitorului, publicistului, „grădinarului dăruit" Artur Silvestri. Enumerăm doar câteva dintre acestea: ***„Artur Silvestri – Mărturii tulburătoare"; „Vocaţia căii singuratice"*** – cartea Cleopatrei Lorinţiu; ultimele gânduri cu valoare de apoftegme, strânse într-un caiet sub titlul ***„Frumuseţea lumii cunoscute. Zile de neuitat"*** – un album emoţionant în care-l regăsim aşa cum a fost; reeditarea unor volume personale: ***„APOCALYPSIS cum figuris. Şapte nuvele fantastice cu prolog şi epilog"; „Perpetuum mobile"*** Ediţia a II-a***; „Radiografia spiritului creol. Cazul Miron Radu Paraschivescu"; „Memoria ca un concert baroc"*** (vol. I, II, III) - reeditare, ***„Revolta fondului neconsumat. Cazul Zaharia Stancu"***- ediţia a II-a, iar în colecţia „**Pro Memoria"**, ***„Artur Silvestri Fapta culturală"; „Artur Silvestri Aşa cum l-am cunoscut",*** ş.a.

Cartea de faţă respectă întru totul textul cărţii scrise de Artur Silvestri în 1987, se menţionează la începutul lucrării.

Zaharia Stancu – scriitorul ***Rădăcinilor amare,*** este pus în lumină, de data aceasta în lirica sa, de către Artur Silvestri într-o "*cheie de aur*" – aşa cum remarca în "**Telegraful Român"** din 1987, Acad. Dr. Antonie Plămădeală, unul din cei mai apropiaţi spiritului arturian.

Nu e un lucru necunoscut şi nici întâmplător, faptul că Artur Silvestri a fost un spirit pătrunzător şi deosebit de generos care intuia harul şi talentul scriitorilor, dar, mai ales, faptul că el împărtăşea cu largheţe tuturor din "descoperirile" sale, făcându-le, cu diferite ocazii, daruri de suflet: fie o carte, fie cuvinte de învăţătură,

urări şi "doriri de bine", cuvinte ziditoare, încurajându-i cu o forţă de convingere care îi motiva pe autori să scrie mai mult, mai frumos, mai bine şi-i determina în conştiinţă să nu se lase învinşi de inerţie, să depăşească piedicile şi să ia parte la edificarea acelei Românii Tainice, proiect cunoscut şi răspândit prin paginile multiplelor reviste şi publicaţii ARP, prin edituri şi presa audio-vizuală.

Restaurarea imaginii lui Zaharia Stancu, poet - este subiectul cărţii de faţă, ştiut fiind că întâile îndemnuri către literatură, au fost de domeniu liric, pentru ca apoi să izbucnească romancierul de excepţie care a colindat „**Desculţ"** prin toată lumea şi ne-a dus faima românească în toate colţurile lumii. În toată epica lui Zaharia Stancu poezia e presărată chiar în cele mai dramatice pagini, ori poate, cu osebire în acelea.

Artur Silvestri afirmă că *„Zaharia Stancu e, întâi de toate, poet şi o cercetare a prozei, lăsând de o parte ceea ce este etnografie şi memorialistică, ne arată că, de fapt, substanţa ireductibilă este şi acolo de natura lirismului. De altminteri, cine extrage compoziţiile prozastice (de la **Desculţ** şi până la **Ce mult te-am iubit**) de sub tutela clipei, află un rapsod de colectivităţi arhaice, prefăcând uzurpările în epos şi spaimele în litanie. Pretutindeni, poezia a pătruns ca o esenţă vitală".*

Versurile repetitive conferă poemelor, ca şi frazelor din epica sa, o nunaţă apăsătoare, elegiacă, de refren repetat obsesiv, ceea ce poate da o aparenţă de monotonie, ca în rugăciunea Sfântului Rozariu. Dar aceste repetiţii au darul de a îngădui un spaţiu liber pentru meditaţie şi înţelegerea în adâncuri a sensului. De asemenea au parfumul versetelor din Psalmii biblici.

Pe bună dreptate, observă Artur Silvestri, *„El pare ca s-a exprimat pe deplin încă de la întâile cântari şi nu simte, mai apoi, decât trebuinţa de a prelungi o emoţie gâlgâitoare, inaptă de forme noi şi spontană după cum sunt spontane pădurea care foşneşte şi iarba unde foiesc gâzele. Arta e aici natură şi dacă romanul se înalţa, cu această substrucţie, la epos, lirica e rapsodie, dupa cum, în viaţa ei fără istorie, natura e rapsodică".*

Artur Silvestri se serveşte de opera lui Zaharia Stancu pentru a-i alcătui un portret viabil, inedit, reflectat în verbul acestuia tăiat în piatră, colţuros, parcă neşlefuit, uneori dur, dar rezistent ca şi stânca. Totodată evocă şi momentul cheie când tânărul deliormănean, abia descins din câmpie, vine la Bucureşti cu un caiet de poezii, ca să cucerească oraşul şi lumea.

Verbul arturian, în susţinerea poiectului său, este clar, precis, precum diamantul.

"Prin 1922, în lumea mondenă a Bucureştilor, îşi facu apariţia un tânăr subţiratec şi înalt, care nu împlinise încă douăzeci de ani; ceea ce atrăgea de îndată la el era o privire verzuie şi mocnită, misterioasă, prevestind primejdii precum sclipirile unor diamante blestemate. Chipul lung, oval, avea pielea arsă de soare şi buzele trădau o senzualitate de mediteranean; sprâncenele conjugate şi stufoase sporeau impresia de creatură salbatică, pe care junele mai degrabă o cultiva cu inteligenţă decât o documenta psihologiceşte. Acest tânar cu înfaţişare hotărâtă, lasând să se întrevadă ceva din tenacitatea balzacianului Rastignac, venea din Roşiorii de Vede ai Deliormanului şi se numea Zaharia Stancu. Începuse, cu vreo doi ani mai înainte, să publice poezii şi continuase cu poeme şi gazetărie, încântat poate ca reuşise, puţin înainte de sfârşitul lui 1920, să se facă mai cunoscut, cu o poezie, prin Universul literar al lui Nikita Macedonski.

Artur Silvestri dă dovadă aici de o mare măiestrie portretistică, demnă de un condeier încercat.

El fixează cadrul şi conjunctura în care, apariţia insolită a tânărului poet, avea să fie remarcată. Momentul propice în care: *"cultura românească îşi descoperea toate componentele şi le slobozea energiile, concentrate în vremi, în direcţia unei **restauraţii ideale".***

Oraşul Bucureşti in timpul României Mari

E uluitor cum Artur Silvestri are capacitatea de a radiografia atât de bine atmosfera literară a primelor decenii ale veacului trecut, cu boema specifică şi cu scriitori şi poeţi de statura lui Lucian Blaga, Radu Gyr-Demetrescu, Nichifor Crainic, Ion Pillat, Mircea Streinu, Dragoş Vicol, Aron Cotruş, George Bacovia, Ion Barbu. Şi cu acest prilej, Artur Silvestri explică sintagma "*revolta fondului neconsumat*" din titlul cărţii sale, după ce, mai înainte definise termenii şi-i fixase în context, ceea ce pentru noi, astăzi, constituie aproape o noutate: *"O substanţă odată exprimată dar rezultată dintr-o preponderenţă antropologică iniţială, peste care se adăugaseră stratificaţii istorice, îşi caută încă o dată vocile capabile să facă a răsuna un fond estetic nu atât*

nelatin (precum îl denumise Lucian Blaga), cât mai degrabă neconsumat. Aceasta revoltă a fondului neconsumat, proprie momentelor când o ***integrală*** *a unei culturi îşi căuta idealitatea imanentă spre a o exprima, explica, dintr-un punct de vedere, desfăşurările nepereche pe care literatura română le cunoscu îndată după 1919 şi până către 1940.* Este foarte important de înțeles, întreaga mişcare convergentă a literaturii, spre comandamentele pe care le reclama situația politică şi economico-socială a țării în perioada interbelică.

"În aproape douăzeci de ani, ea izbuti să se clarifice în direcția resuscitării unui fond antropologic, şi chiar dacă aceste îndemnari se vor reformula abia târziu, după încă douăzeci de ani, este de observat că programul estetic instinctiv putuse, totuşi, sa-şi găsească interpreți pe măsură. Aceasta desfăşurare de pânze, valorificând o geografie spirituală cu rădăcină straveche şi totuşi activă, găsi, printre reprezentanții unui spirit sudic, şi pe Zaharia Stancu, om de câmpie din Salcia teleormăneană, rapsodul, pentru multa vreme, al acestei regiuni etnografice".

Însă tânărul Zaharia nu se lasă încartiruit în vreo schemă prestabilită, spiritul lui liber avea să fie punctul de foc al scrierilor sale, din care aveau să țâşnească scânteile harului.

"Omul Teleormanului nu e un gaucho şi nici o vietate a Dunarii ce clipoceşte mai jos, către medievalele raiale: el ilustrează o civilizație a sedentarilor de îndeletnicire agrară, aflați prin comunicațiile de râuri în legătură cu Argeşul şi cu Transilvania, şi, mai în jos, cu Balcanii. Geografia însăşi ilustrează un fel de ***lume de răscruci****".*

Venit aşadar, din lumea de răscruci, Zaharia Stancu avea să pornească pe un drum anevoios, drumul alcătuirilor de cuvânt, în stare să re-compună o lume care abia apusese, dar care, încălzindu-se încă în aurora care anunța veacul, putea să-şi întindă orizontul de aşteptare, ca un curcubeu-legământ între cer şi pământ, între Dumnezeu şi oameni, în miezul naturii "tuturor lucrurilor".

"Este, față de ***Vlaşca pădurilor****,* - scrie Artur Silvestri -, *o prelungire a lumii colinare, o punte a Transilvaniei către Balcani, şi mulțimile de păstori ardeleni ce veneau să ierneze la Dunăre se aşezau adesea prin luncile de pe lângă Turnu Măgurele. E, în fine, o lume a văilor, cu satele rânduite unul lângă altul în obşti de riverani. Din această civilizație conservatoare şi deopotrivă absorbantă, având rădăcini în culturile de deal şi în acelea de câmpulunguri montane, ieşi, deodată, şi poezia lui Zaharia Stancu, a cărui operă e, în formula ei fundamentală, a unui poet".*

Este uimitor ce căldură degajă aceste cuvinte ale lui Artur Silvestri, față de spiritul marelui scriitor înaintaş.

Începând cu volumul "***Poeme simple***" (1927) – Artur Silvestri analizează amănunțit, stilul şi mijloacele de expresie, mesajul şi particularitățile liricii lui Zaharia Stancu, în capitolul "***Stratul etnografic".***

De remarcat, afirmă Artur Silvestri că: *"Întâile creații, ce se aduna parțial în Poeme simple (1927), izbesc prin ineditul documentului etnografic, apt sa reconstituie o regiune mai degrabă decât să afirme o poezie. E, pretutindeni, imaginea unei utopii naturale, rezultată din biografia țărănească, astfel încât poetul nu trebuie considerat un sămănatorist ci un naturist care nu exaltă libertatea ruralilor din rațiuni sociale ci constată slobozenia omului înfrățit cu natura. Chiar şi atunci când mediul e al oraşelor mici de câmpie şi se evocă târgul mohorât, cu uliție de asfalt, încheierile privesc totuşi câmpurile nesfârşite, ce se întind de îndată ce ogrăzile târgoveților se pierd în vegetația de Câmpie Nebună. Astfel de retrageri către un cadru fizic liniştitor răsar de peste tot, şi poetul înțelege prin aceasta un soi de libertate ferină, un simțământ de vietate eliberată de regulile unei vieți citadine, reacționară, nepricepătoare de modern".*

Proiect Primăria Bucureşti 1912

În viziunea poetului Zaharia Stancu, precizează Artur Silvestri - *"Satul ar fi, în accepțiunea lui, paradisul, însă nu o lume de rânduială armonică şi inatacabilă sociologic, ci o ilustrație a vieții unui popor încredințat că universul este înfrățit cu el. Legea acelei lumi este legea naturală".*

Citiți întregul articol al d-nei Cezarina Adamescu "Artur Silvestri, ***Revolta FONDULUI NECONSUMAT. Cazul Zaharia Stancu"*** aici:
http://www.semanatorul.ro/articole/2011/artur-silvestri-5.htm

ARTUR SILVESTRI (1953-2008)

Sunteți invitați la lansarea volumului ***Universul lecturilor fericite***, care va avea loc la *Târgul GAUDEAMUS – Carte de învățătură 2011*, în Pavilionul Central Romexpo, et. I, nivel 3.20, Ceainăria GAUDEAMUS, duminică, 27 noiembrie 2011, ora 13. Cu această ocazie, toți cei prezenți vor primi în mod gratuit cartea.

Editura Carpathia a avut o permanentă prezență la târgurile de carte "Gaudeamus", an de an având un stand dedicat in intregime scriitorului Artur Silvestri, unde au fost oferite in mod gratuit cartile:

Vedeți pag. 11 pentru descărcare

- "In memoriam Artur Silvestri - marturii tulburatoare" ;
- "Artur Silvestri - Frumusetea lumii cunoscute. Zile de neuitat" ;
- Cleopatra Lorintiu - "Artur Silvestri. Vocatia Caii Singuratice" ;
- "Artur Silvestri - Fapta culturala";
- "Artur Silvestri - Apocalypsis cum figuris. Sapte nuvele fantastice cu prolog si epilog" ;
- "Artur Silvestri - Perpetuum mobile. Piese improvizate pentru violoncel si oboi" .

LA BIBLIOTECA ON-LINE

Brăescu, Mariana (n. 1949) Prozator şi dramaturg, una dintre cele mai importante creatoare de instituții de presă din întreaga cultură română; creație singulară atât în proza „realismului magic“ din „Îmi amintesc şi îmi imaginez“ cât şi în dramaturgia din „Al treisprezecelea Caesar“.
Alte cărți importante: **„Imperfecțiuni provizorii“** – proză, **„Londra de la 3 la 5“** – teatru.

Citiți în format pdf:
Imperfecțiuni provizorii
http://bibliotecaonline.files.wordpress.com/2007/03/imperfectiuni-provizorii-pt.pdf
Londra de la 3 la 5
http://bibliotecaonline.files.wordpress.com/2007/03/londra-de-la-3-la-5-pt

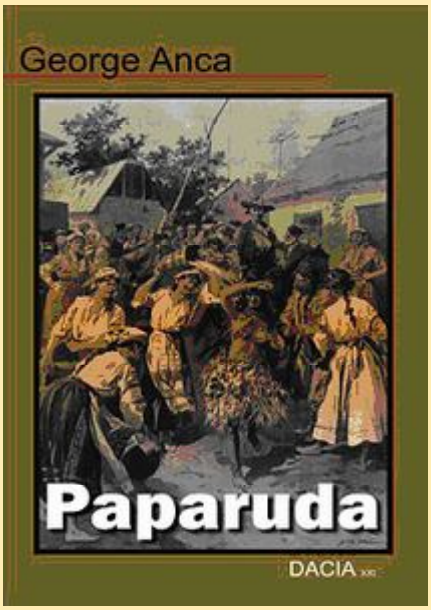

Paparuda
Autor: George Anca
Colectia: Poezie si muzica crestina
Categoria: Beletristica, Religie

Revista “Sămănătorul” vă urează “Sărbători fericite, cu bucurii şi sănătate!”

Citiți articolul de critică literară al D-lui Ben Todică “Paparuda” de George Anca aici:
http://www.semanatorul.ro/anunturi/paparuda.htm

Anul IV.
Nr. 8
August 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția online
Nr. 41

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017
Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

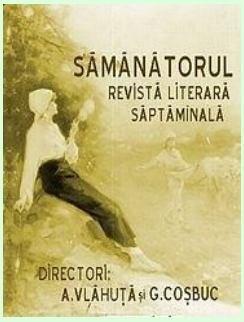

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile "Semănătorul" şi "Dorna" Tismana

Devizele alese de Elena Coşbuc din nou pe Şcoala Primară Tismana

Anul IV. Nr. 8 -August 2014 -
Apare la sfârşitul fiecărei luni, cu fragmente din apariţiile de cărţi noi şi de pe bloguri. Intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediţia tipărită va avea nr. 9, al lunii în care apare şi se distribuie.

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - Alături de Artur Silvestri la "SEMĂNĂTORUL"
4 Al. Melian - RAVAGIILE POLITICIANISMULUI GAUNOS
8 Iuliu-Marius Morariu - lansare - Habet sua fata libelli!
11 Florian Vădeianu - Schiţe din Gorjul submontan
13 N.N.Tomoniu - Grupul de Artă Plastică de la Tismana
16 ION MOCIOI - DISCUL DE LA PHAISTOS - seria a IV-a
20 George Ene - LUPII - vol. I - roman
22 L. S. Podeanu - Solstiţiul de vară (II)
26 ALEX BERCA - O nouă viziune asupra învăţ. superior
28 Dumitru Dănău - MITOGRAME LIRICE
30 S.A. Jimborean - SUFERINŢA - acceptare, reacţii. bioetică
32 Vasile Mic - POEZIILE LUNII AUGUST
34 N.N.Tomoniu - Serafim Duicu - O sămânţă roditoare
38-39 Conturi, abonamente "Semanatorul Tismana" ,dicţionar
40 Foto-document - Excursia Prinţului Carol la Tismana

2007-2014
Aniversare
Semănătorul

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

O luptă virtuală:

Alături de Artur Silvestri la "SEMĂNĂTORUL"

(Continuare din numărul trecut)

Începuturi cu Artur Silvestri

După demararea site-lui de probă Semănătorul şi al Editurii online Semănătorul, a trecut la promovarea lor pe reţeaua Internet. Mai întâi, Artur Silvestri mi-a spus că trebuie să căutăm un grafician care să ne conceapă sigla. Am adunat însă câteva imagini de pe site-uri şi într-o noapte am însăilat, din ele, o siglă. Când a văzut-o , Artur a exclamat: "- Asta e!". Şi cu mici modificări în funcţie de utilizare - revistă sau editură - aşa a rămas şi până astăzi!

Am creat apoi site-uri adiacente, pe YouTube pentru filme, pe Wikipedia pentru paginile autorilor noştri, şi încă, un forum de discuţii pe Yahoo. Doar YouTube a rămas intact până acum! Pentru că celelalte site-uri fiind publice şi la cheremul fiecărui utilizator care are deschis acolo un cont, ţărăniştii fanatici ai "Euro-Observatorului" lui Tavi Mihăescu din Germania, pe care-i părăsisem ca jurnalist pentru Artur Silvestri, s-au găsit peste noapte că le suntem, şi eu, şi Artur, duşmani.

Prima victimă a fost pagina mea de pe Wikipedia. Mi-a şters-o, culmea, un fost coleg de facultate care fugise din ţară în Germania pe vremea lui Ceauşescu, taman la gaşca lui Tavi. A urmat pagina lui Artur Silvestri să fie propusă la ştergere! Până şi-au dat seama că e mai bine să rămână acolo pentru ca să-l ponegrească şi să-l poreclească. În scurt timp, s-au adunat vreo trei note de subsol spre surse care jurau că pe Artur Silvestri îl cheamă Tîrnăcop, cu toate că pe buletinul de identitate şi pe diplomele lui scria clar: Artur Silvestri. Nu contau însă actele ci propriile păreri! Pentru ei, diplomele erau false iar pentru schimbarea legală a numelui lui Silvestri, parcă ar fi fost obligatoriu să de ei aprobare Miliţiei în România.

Şi s-au adunat pe Wikipedia şi pe forumul nostru şi scriitorii cazoni, ştiind bine că Artur nu-i agrea. Cât fusese redactor la *Luceafărul*, Artur Silvestri îşi făcuse mulţi duşmani. Fiind de un profesionalism desăvârşit, toţi erau umbriţi de el. Venise *vremea răzbunării* dar şi a *oportunismului postdecembrist*. Făcându-l pe Artur Silvestri proletcultist şi sămănătorist de modă veche, duşmanii lui s-au ajuns! Ei sunt "moderatorii" televiziunilor de ştiri de azi care atacă în haită, discreditând total profesiunea de jurnalist!

Şi aceasta este esenţa vremurilor neo-capitaliste: omul erudit, modest, îşi vede de scrierile lui, pe când lichelele aciuite prin presa de azi se adună ca lupii şi sălbăticiunile junglei pentru că singuri nu pot răzbi cu amarul lor de talent.

Ca atare, noi ne-am văzut de treabă. Stiam bine că *dacă cu un prost te pui, ajungi să porţi pălăria lui!*

Dar mai era ceva de care mi-am dat seama mai târziu, prin vara anului 2008. Artur Silvestri gândise un proiect grandios de reînviere a vechilor reviste din jurul anului 1900 care au lansat marii noştri clasici, Eminescu, Coşbuc, Caragiale, Vlahuţă, Creangă Sadoveanu... Ar fi fost nimerit pentru ministerul culturii, darămite pentru un om bolnav ca Artur Silvestri! Şi nu mai avea la dispoziţie decât un an: era bolnav de cancer!

Ultima perioadă fructuoasă: septembrie 2007 - octombrie 2008

După decesul lui Artur Silvestri am început să scriu o carte despre acesta. Ea nu a fost însă agreată de dna Silvestri pe motiv că dorea reeditarea cărţilor acestuia, nu tipărirea unor cărţi concepute de mine. Fudulia şefului faţă de slujbaş! Şi cu atât mai mult infatuare, cu cât nu ştia nimic despre corespondenţa noastră, lucrul împreună şi mai ales despre ideile comune care ne apropiaseră.

Consider nimerit, totuşi, să public în acest serial câteva capitole edificatoare!

CODUL LUI ARTUR SILVESTRI

1. CÂTEVA CUVINTE PENTRU DESLUŞIRE

Introducerea - cutumă obligatorie a cărţilor lui Artur Silvestri - vine să clarifice motivele opţiunii mele de a scrie o carte despre perceptul (codul) Artur Silvestri. M-am decis să scriu o carte şi nu un simplu articol întocmit din rânduri de complezenţă emoţională prezente de regulă în panegirice, pentru că, întâi de toate şi lucru simplu, viaţa mea de „semănător" alături de Artur Silvestri, timp de douăzeci de luni, nu poate fi cuprinsă într-un singur articol. Optez pentru această formulă pentru că am fost unul din apropiaţii ultimelor 20 de luni de viaţă ale lui Artur Silvestri şi de ce n-aş spune-o, unul din privilegiaţii lui iar din această postură am multe de spus cel puţin în privinţa lucrărilor sale recente.

O carte despre strategia revigorării scrierilor literare în conceptul lui Artur Silvestri („codul semănătorului" cum vom vedea mai târziu), este absolut necesară. Într-un stat de drept sănătos, această strategie ar fi fost demnă de o strategie naţională. Dar vai, România e acum abulică iar strategia lui Artur Silvestri nu interesează pe nimeni din cei care iau deciziile naţionale într-un domeniu ce ţine de fiinţa noastră ca popor milenar! Tocmai din cauza asta trebuie să ducem mai departe perceptul sămănătorist silvestrian, în speranţa reînvierii spiritului naţional sănătos, a revigorării scrierilor nepartizane şi nonconformiste, scrise din pornirea tainică a unor suflete înflăcărate şi dornice de cultură adevărată şi artă cu tendinţe estetice primordiale, protocroniste, apărute încă din perioadele elenistică şi romană.

Noi cei care am pus condeiul la clădirea acestei opere monumentale a lui

Artur Silvestri, ne revine sarcina de a o perpetua şi de a o desăvârşi. Dar înainte de asta, prima preocupare a noastră, în absența inițiatorului, este de a o defini exact. Prin mărturia noastră vie!

Ei bine, eu sunt una din acele mărturii vii care, împins de propria-mi flacără tainică şi „ezoterică", trebuie să confirm obligatoriu că viața de erudit a lui Artur Silvestri şi-a închinat-o pentru a pune pe piedestalul potrivit „Fapta mare" şi „Omul mare". Amândouă răsărite sănătos şi natural din acceptarea unanimă a acelei „fapte" şi a acelui „om", nu de pseudoelita postdecembristă auto aleasă ci de România profundă, tainică şi nealterată. Pentru că adevărata „Faptă mare" şi adevăratul „Om mare", nu trebuie să apară ca astăzi la comandă, prin diversiune şi mijloace tehnice de manipulare a populației ci prin puterea lor de a intra ca valori originale, acceptate natural în spontanul maselor. Ele trebuie să-şi facă loc în sufletul omului doar prin aceea însuşire neştiută şi nevăzută pe care numai România tainică şi profundă, în ansamblul ei o poate percepe.

Artur Silvestri avea el însuşi acel semn, aceea pecete, aceea însuşire neştiută şi nevăzută născută firesc din postura lui de erudit, adică de om care posedă cunoştințe temeinice şi vaste în urma unor studii îndelungate. Confirm că noi, ucenicii lui, l-am urmat tacit, fără nici un fel de influențare, doar prin simplul lui exemplu de cărturar luminat, prin fapta sa bună făcută pentru alții.

Eu bănuiesc spre exemplu, fără nici-o învățătură primită dinadins de la Artur Silvestri, (şi nici n-ar fi avut el vreme pentru asta!) că deşi fiecare individ posedă înlăuntrul său aceea flacără dumnezeiască care poate întreține focul „rugului aprins" (Vezi §4), numai unele suflete care-l aleg pe Dumnezeu drept călăuză o pot aprinde.

Dar înainte de a intra eu în subiect, vreau să-mi cer iertare unuia din prietenii mei, pentru că l-am certat atunci când mi-a propus să semnăm în comun un „necrolog colectiv" pentru Artur Silvestri. Ştiu că certându-l a suferit dar făcând eu socoteala faptei la care eram îndemnat, acolo în drumul său spre veşnicie Artur ar fi suferit profund, privind trist înapoi către mine pentru că eu, ucenicul lui, i-am trădat învățătura „faptei mari" pentru o scriere de conjunctură.

În vremea cât era încă în viață, am preferat mereu, poate chiar cu cinism ştiindu-l în suferință, să-i întrețin pe cât posibil, flacăra de rug aprins. La solicitarea lui de a ne da cu părerea dacă putem continua singuri marele lui proiect literar până la însănătoşirea sa, îi scriam la 3 noiembrie trecut: *„nu vă puteți lăsa de lucru şi e bine să continuați în limita posibilităților fizice. Mă gândesc că, obişnuit cu corvoada zilnică de a coordona lucrările, mult mai rău v-ar face pentru sănătate o odihna îndelungată decât lucrul în măsura posibilităților. Asta e, suntem robul unor idei şi nu putem trăi fără ele, ştiu ca e grea crucea pe care o duceți însa a lăsa o operă monumentală - asta e ceea ce lăsați pe Internet, o opera mare, de o cutezanță rară - pe mana altora, indiferent cat de fideli ar fi, nu e soluția cea mai potrivită!".*

Ştiam bine că oricum ar fi fost răspunsul meu, Artur arzând nu putea fi oprit din flacăra lui de nimeni. Voiam totuşi ca prin mesajul meu, să-i creez un moment psihologic favorabil sănătății aşa cum o mai făcusem de multe ori. Bănuiam, cu toată grozăvia acelei bănuieli şi strângerea mea de inimă, că sfârşitul îi e aproape. Pentru că ne întreba pe noi ucenicii săi, pentru prima oară în viața lui, dacă-i putem continua opera şi singuri.

După părerea mea, chiar la începutul marelui său proiect literar, Artur Silvestri era în suferință şi poate tocmai de aceea s-a şi apucat de el în zilele pe care i le mai lăsase Dumnezeu. În canicula verii 2007 care-l epuizase pur şi simplu fizic, la sfârşitul lui august îmi scria în stilul său inconfundabil: *„22 August 2007 , Sf . Mucenici Agatonic , Antuza , Zotic , Irineu si Or. Draga Domnule Tomoniu, Iertați că nu am putut scrie mai multe (deşi scrisorile primite sunt pasionante) şi nici acum nu scriu uşor; nu am avut o stare deloc bună (…) abia de ieri mai temperată iar astăzi sa zic calmată, având amânări de lucru şi spor nemulțumitor. Pe lângă aceasta, tratamentul cu antibiotice mi-a slăbit tendoanele şi nici nu pot scrie decât cu dureri în articulațiile dintre palmă şi antebraț. V-as ruga, în acest sens, să vă menajați pană trece canicula; pe cea de data trecută nu am întâlnit-o dar aceasta, deşi mai uşoară, tot este grea. Bănuiesc că faceți astfel încât să nu existe pericole inutile. Dar grija trebuie sa existe mereu. Cu doriri de bine, Dr. Artur Silvestri."*

Bănuiam că acesta ar fi putut fi adevărul: Artur era un om şubred şi doar flacăra grădinii lui de idealuri îi da viață. Rugul aprins de moşul său, vlădica Tit Simedrea, îi da puteri nepământeşti. Artur ardea „ezoteric" cu acea flacără vie, imposibil de atins de neavizații care umplu ca un „spam" Internet lumea scriitorilor.

Pentru că iată, în ciuda bolii, peste numai câteva zile el îmi scria din nou:

„28 August 2007 , Cuv. Moise Etiopianul , Sf. Mucenic Diomid , Sfânta Ana Proorocita, fiica lui Fanuel

Draga Domnule Tomoniu ,

Am revenit la lucru după mai multe zile de reținere cauzate de câteva neajunsuri de vârstă; acum mă ocup de volumul al doilea din «Cuvinte pentru Urmaşi», ce trebuie încheiat pană vineri şi trimis la tipar iar apoi şi de definitivarea cărților «colective» despre Antonie Plămădeaăa şi Zoe Dumitrescu Buşulenga. Ar mai fi si «Mărturisirea de credință literară «, vol. II, definitivat şi el între mai multe, alte, cărți. Nădăjduiesc să le pot duce pe acestea pană la capăt.

Începând munca în ritm obişnuit, am să am grijă şi de aparițiile din reviste, puțin mai neglijate în aceste zile, de fapt cam de când m-am întors acasă (deşi nu le-am lăsat deoparte nici un moment); esențialul este că, apărând ritmic şi în tematica «alternativă», îşi câştigă pas cu pas cititori mai mulți şi fideli, ceea ce contează atât ca atitudine cât şi ca efect. A dat Dumnezeu sa întâlnesc şi oameni cu bună-voire de a căror soartă m-am legat moraliceşte şi ii socotesc intre cei mai apropiați; îngăduiți-mi să vă număr între cei foarte puțini cărora le spun întotdeauna cu directețe ce gândesc şi cărora încerc a le împărtăşi ceea ce mă preocupa. Sunt, probabil, «oameni ce privesc în aceeaşi direcție», căci şi astăzi cred că mai important este să avem scopuri comune ori apropiate, venite de la sine, decât adeziuni de moment sau de context . Acestea nici nu rezistă cu timpul şi, aşa cum vă ştiu, nici nu le puteți manifesta.

Poate că, mâine, sau poimâine, să schimbam mai multe gânduri, dacă aveți vreme şi sunteți bine.

Cu calde, bune doriri

Dr.Artur Silvestri

(Istoria "Semănătorului" va continua!)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

RAVAGIILE POLITICIANISMULUI GAUNOS

- Rubrica ***«In numele speranței»*** -

Motto: *"Cum de nu vii ,Ţepeş, doamne,ca punând mâna pe ei,*
Să-i împarţi în două cete: în smintiţi şi în mişei
Si în două temniţi large cu de-a sila să-i aduni
Să dai foc la puşcărie şi la casa de nebuni !

M. Eminescu

Se ştie că în statele totalitare, clasa politică este o ficțiune, aşa cum a fost şi la noi în timpul ultimelor patru dictaturi. Revoluția din 1989, cu toate avatarurile, contradicțiile şi misterele ei, cu toate căutările şi rătăcirile pe care le-a generat, a marcat începutul procesului de constituire a unei asemenea clase, indispensabile opțiunii democratice. FSN, partidele istorice reanimate, PUNR, PRM şi nenumăratele partide şi partidulețe, apărute ca ciupercile după ploaie, au inaugurat procesul de constituire a categoriei de politician, adică a cetățeanului care, pe baza mecanismului electoral democratic, este investit,- în funcție de calitățile şi competențele lui - să înfăptuiască actul politic, în numele şi în interesul celor care l-au ales.

Nu ne-am propus aici să analizăm istoricul acestui proces, deşi un astfel de demers ne-ar oferi informații şi explicații extrem de revelatorii asupra stării de astăzi a României. Ne vom opri totuşi la două momente pe care le socotim cruciale.

Primul este anul 1996 când, după dezamăgirile provocate de administrația I. Iliescu - FSN, (în pofida realizărilor importante din acei ani), au ajuns la putere partidele istorice. Anti-comuniste declarate, deşi pline de foşti comunişti şi chiar de foşti securişti, acestea au primit investitura de a grădinări altfel destinul României. De a se consacra cu toate forțele, aşa cum au promis tot timpul, renaşterii autentice a

Lansarea luptei de clasă

Lume nemulţumită

țării în conformitate cu valorile ei materiale şi spirituale, pe temeiurile unor principii morale elevate, promovate necontenit în anii de opoziție, şi mai ales în raport cu marile speranțe investite în ele atunci când le-au ales să conducă țara. Personaje politice recomandate de biografia romanțată a exilului sau figuri aureolate de prigoana comunistă şi de prestigiul conferit de suferințele îndurate în închisori, au dat acestor speranțe aripi şi aşteptărilor mereu înşelate leac împotriva disperării.

După patru ani, însă, de preşedinție rătăcită şi rătăcitoare, de guvernare haotică şi incompetentă, de contra-performanțe năucitoare (deşi n-au lipsit nici în aceşti ani realizări apreciabile), țara a trăit nu doar o nouă dezamăgire, ci sentimentul insuportabil c-a fost înşelată (vezi studiul meu, «*Abuzul şi criza de putere»,* privind epoca E. Constantinescu, din revista **www.samanatorul.ro,** nov.2012). In pofida celor 15000 de specialişti promişi şi a celor 60 de miliarde de investiții, la sfârşitul mandatului Constantinescu, -»învins de securitate» - starea economică şi socială a țării era rezumată de o singură frază din Raportul Băncii mondiale (oct. 2003):

. **"Intre 1995 şi 2000 (în mod special intervalul 1996-2000) declinul economiei a**

Învinsul de "structurili" securității

influențat substanțial creşterea sărăciei."

Mai grav decât atât,perioada aceasta poate fi socotită orizontul negru de referință al începuturilor toxice ce vor canceriza viața politică românească; deşi mediul insalubru şi infestat, care a favorizat epidemia politicianistă de până astăzi, se datorează epocii Iliescu şi chiar celei de dinainte, de care el şi cei ce l-au urmat n-au fost capabili să se emancipeze. Coalițiile dubioase şi păguboase contra naturii, generatoare permanente de tensiuni, gâlcevi şi circ mediatic (este epoca «uceniciei» de circar scandalagiu a lui T. Băsescu); ocultarea şi ignorarea intereselor țării, subordonate intereselor de partid, ale grupurilor negustoreşti, neamurilor şi prietenilor, de unde sacrificarea criteriului de competență în distribuirea posturilor de toate felurile; spolierea trans-partinică a țării; compromisurile în interes personal şi de grup, tranzacționate mai ales prin sforării de culise; ipocrizia confruntărilor de pe scenă în raport cu îmbrățişările de prin culise; validarea UDMR şi a Grupului parlamentar al minorităților ca instrumente de manevre politicianiste, primejdioase adesea pentru interesul național - sunt cele mai importante moşteniri ale maladiei care a devenit, începând cu al doilea moment de referință, o adevărată epidemie devastatoare.

Bombonel dilematicul

Acest al doilea moment începe în 2004. Fără a intra în detalii, să remarcăm însă, că el a fost precedat şi agravat de cei patru ani Adrian Năstase (deşi preşedinte de avarie era Ion Iliescu), cu patronarea subterană a corupției chiar de către Primul ministru, cu jaful privatizărilor, al retrocedărilor şi al vânzărilor, cu încălcările democrației, inclusiv a celei de partid.

Si numărătoarea ouălor ar putea continua!..

Dar în acel an, 2004, România a devenit **corabia beată** a unui căpitan cu veleități de pirat şi abilități nebănuite de şmecher politic fără scrupule, fără educație şi fără cultură, dar burduşit cu apucături vulgare de maidanagiu, - suveran absolut peste caftangii lui din bandă. Circar de talent, l-a îmbolnăvit pe T. Stolojan, vindecându-l cu lacrimi de crocodil în direct la televizor, l-a tras în piept, la alegeri, tot în direct la televizor, pe intelectualul A. Năstase, cu aroganța lui pavoazată în rafinamente ironice şi, cu asemenea însuşiri, a îmbrobodit un număr important de români care, - sătui de eşecurile şcoliților bine educați Iliescu şi Constantinescu - au cocoțat în fotoliul prezidențial un «om din popor», mişto car şi slobod la gură, care ştia să danseze geamparalele la petrecerile țigăneşti şi care inventase salutul haios «să trăiți bine».

Grație acestei procopsiri prezidențiale, maladiile incipiente ale politicianismului românesc au devenit cronice şi s-au acutizat progresiv până la situația catastrofală de astăzi. Intr-un soi de letopiseț cronologic, ar trebui să inventariem isprăvile acestui aventurier politic şi ale celor cu care s-a armonizat perfect în războiul murdar purtat împotriva poporului român, dar pentru aceasta ar fi nevoie de o carte neagră în câteva volume **(1)**. Memoria colectivă n-ar avea dificultăți să şi le reamintească, are însă mari dificultăți să tragă concluzii şi

Şmecheraşul de Constanța

mai ales să determine reacții.

Tragedia este că Preşedintele, ales în 2004 şi reales dubios în 2009 (grație şi tembelismului iresponsabil al lui M. Geoană, cel care se vedea până de curând candidat din nou la prezidențiale !?!?...), şi-a valorificat dimensiunea diabolică a personalității, nu doar fără scrupule, dar cu o iscusință machiavelică şi capacitate a mistificării, rămase fără replică pe măsură.

Sigur, te poți întreba, fie şi retoric: n-au existat şi nu există în țara asta oameni şi forțe capabile să stăvilească şi să pună capăt acestei întruchipări emblematice a răului postrevoluționar ?!?! Sigur că au existat şi există. Numai că forțele sănătoase, individuale şi colective, au suportat o dublă acțiune de neutralizare. Pe de o parte ele au fost marginalizate de cei ajunşi la putere, din rațiuni simplu de înțeles, pe de altă parte ele s-au marginalizat singure, din rațiuni de toate felurile, poate nu de neînțeles, dar sigur de neacceptat. Fiindcă nenumăratele consecințe, - pe care le suportăm toți şi de care ne plângem toți - au ajuns astăzi într-un punct critic pre-exploziv.

Ceea ce sub ceilalți preşedinți erau fenomene negative aleatorii ale unor barbugii sau pokerişti politici, a fost transformat de Băsescu într-un şah malefic. El şi-a selectat

Ecce homo! Spinii îi va pune noul Pilat din Pontul Euxin

mereu aliații, fără scrupule (să ne amintim «soluția imorală» sau instrumentarea UDMR), şi-a subordonat instituții şi oameni de răspundere, nu doar instituțional, ci mai ales personal,creând în esență un fel de structură mafiotă.. Dar ceea ce l-a făcut redutabil este că, adesea, el şi-a selectat până şi adversarii. Lovitura de maestru a dat-o mai ales după Referendumul din 2012, atunci când, după ce l-a bălăcărit bine, l-a numit Prim ministru pe V. Ponta. Şi-alegea, în acest fel, adversarul cel mai vulnerabil (plagiator, arogant şi slugarnic, în funcție de interlocutor, incompetent, lipsit de caracter, mare iubăreț de mistificări, ca să nu spunem de minciuni etc, etc). Consecințele ?! In loc ca Referendumul de destituire să fie validat, el s-a transformat într-o umilire a peste 7 milioane de români care au votat destituirea lui Băsescu. In loc ca Parlamentul, cu acea importantă majoritate anti-băsesciană, să impună respectarea legii şi să legifereze pentru țară, a încurajat încălcarea legilor şi a legiferat pentru interesele personale şi de grup ale parlamentarilor.

Victima justiției

In loc ca țara să fie condusă de oameni competenți, dăruiți şi responsabili, ea a fost transformată într-o arenă de spectatori la bălăcăreala Preşedinte - Prim ministru. Si în timp ce doi dintre stâlpii puterii, - care şi l-au asociat şi pe al treilea, Parlamentul - erau preocupați de spectacolul lor lamentabil de circari fără ruşine, munții României se defrişează la ordinile bandiților cu gulere albe, valorile de patrimoniu ale țării sunt «retrocedate» ungurilor, țiganilor şi altor infractori care n-au nimic de moştenit, învățământul îşi continuă primejdioasa degringoladă (gestionată imbecil de 19 miniştri ai învățământului şi de 64 de modificări ale legii acestuia, în 25 de ani), sănătatea, Roşia Montana şi gazele de şist scot oamenii în stradă, miniştri, aleşi pe sprinceană, înfundă puşcăriile, preşedinți de Consilii județene sunt duşi cu dubele la DNA pentru a fi cercetată activitatea lor mafiotă, polițiştii torturează ca pe vremea Securității iar forțele anti-tero se duc cu duba până-n nordul Moldovei pentru a aresta o teroristă periculoasă de vreo 80 de ani care dăduse mită nişte ouă unui medic, fratele Preşedintelui, zâmbăreț şi cu cătuşe la mâini, se hodineşte în puşcărie în aşteptarea judecării dosarului său de infractor în cârdăşie cu structurile mafiote țigăneşti; şi lista nemerniciilor şi a crimelor împotriva poporului român ar putea continua.

Nenorocirea este că această stare cancerigenă riscă să ajungă în starea de metastază. Când vezi ofertele la preşedinție «se sparie gândul», cum ar spune cronicarul. Iar dintre toate alternativele rele, cea mai rea ar fi să-l vedem pe Victor Ponta pe scaunul prezidențial, infestat de Traian Băsescu timp de 10 ani. Pentru că, în cei doi ani de când l-au adus la putere ieşirea oamenilor în stradă şi trădările din PDL, acesta a dovedit că are, nu doar mai toate defectele lui Băsescu, dar şi altele, descalificante pentru un conducător şi extrem de primejdioase pentru țară. Lipsit de experiență de viață şi de cultură politică, fără o tablă de valori căreia sa-i fie credincios şi fără atributele a ceea ce se numeşte un om de caracter, arogant, abuziv şi obsedat de putere, pentru dobândirea şi menținerea căreia este în stare să facă orice şi să se alieze cu oricine, rătăcit în deciziile importante, instabil şi mincinos, performanțele celui ajuns Prim ministru sunt descalificante pentru el şi pentru clasa politică pe care o întruchipează şi dezastruoase pentru țară. Intr-un fel, el este ipostaza complementară şi la fel de hâdă a camaradului de pact nocturn. Cei doi au perfectă dreptate în tot ceea ce spun, unul de celălalt. Iar ceea ce spun le trasează fără echivoc portretele, autentificate de semnătura strâmbă a tot ceea ce ei au făptuit mizerabil şi uneori criminal.

Justiția la mica înțelegere...

Tristețea este că această descompunere a clasei politice ni se datorează şi nouă, celor care periodic suntem invitați să ne alegem conducătorii. Scârbiți de cascada dezamăgirilor, de la o guvernare la alta, de perpetuarea aceloraşi figuri sau a progeniturilor şi neamurilor de toate soiurile în posturile de conducere, am ajuns să credem că neprezentarea la vot este o formă de protest, un vot de blam la adresa acestora. Numai că noi ne înşelăm amarnic. Neprezentarea la vot nu este o sancțiune a celor care ne trădează speranțele, ci un cadou pe care li-l oferim cu naivitate. Prin neparticiparea noastră, pe care - în pofida lamentațiilor ipocrite - de fapt ei o încurajează mascat, alegerile sunt decise de membrii partidelor, cu neamurile şi prietenii aferenți. Să luăm cel mai recent exemplu: alegerile euro-parlamentare. Din cele 18.221.061 de alegători înscrişi , s-au prezentat la vot 5.911.704, adică 32,44%. Alianța PSD-UNPR-PC au obținut 2.093.O32,

adică 37,60%. Deci Victoria «triumfală» a PSD, de care liderii erau foarte mândri, reprezenta aproximativ 12% din populația înscrisă pe listele de votare !?!?...Pot fi considerați cei aleşi reprezentanții autentici ai României în Parlamentul European ?! Dar realitatea cea mai tulburătoare este alta. Dacă ținem seama că numărul membrilor PSD (deci, fără UNPR şi PC) este de peste 400.000, că fiecare are familie, neamuri şi prieteni (să dăm o cifră minimală de cinci), putem trage concluzia că europarlamentarii români pentru Uniunea Europeană, sunt aleşii PSD şi nu ai poporului român. La asemenea fenomene găunoase duce neprezentarea noastră la vot şi lipsa de reacție a societății civile, de fapt acelor peste 16.000.000 de români care-şi abandonează viața şi viitorul pe mâna politrucilor.

Tărie am ales, tărie avem!..

Ca să închei, deşi subiectul e departe de a fi epuizat, aş observa că sintagma lui Eminescu din motto, «smintiți şi mişei», pentru marea majoritate a clasei politice actuale, este emblematică şi definitorie. Emblematică şi definitorie, dar insuficientă. Fiindcă promovarea incompetenței şi vocația trădării sunt la fel de definitorii pentru cei mai mulți dintre componenții acestei clasei politice. Iar dintre cei care nu se încadrează în tagma amintită, - pe lângă puținii de caracter şi curaj, sufocați de liota celorlalți, organizată în stil mafiot - băltesc, îmbrăcați în mătasea broaştei, laşii, fricoşii, cei fără coloană vertebrală, mulți dintre ei pozând în fatalişti, încovoiați de vitregiile sorții.

Dacă cele două «cete» eminesciene nu acoperă întregul spectru al degringoladei politice contemporane, cele două instituții evocate, **- puşcăria şi casa de nebuni -** sunt suficiente cu asupra de măsură. **Trebuie** însă umplute cu **cine trebuie** şi, în acelaşi timp, **trebuie** grădinărită o altă clasă politică în vegetația căreia **plivitul buruienilor** să se constituie în imperativ al fiecărei clipe.

Alexandru MELIAN

1. Pentru cei interesați, menționez câteva din articolele mele, - posibile capitole în această carte care, sper să fie scrisă într-o zi: **Scrisoare deschisă politicienilor țării** (www.samanatorul.blogspot.ro, 29 ian. 2012), **Apel adresat noilor ajunşi la putere** (www.samanatorul.ro, mai 2012**), Paranoia referendumului** (idem. iulie 2012), **Ce nu a înțeles încă Victor Ponta** (idem.dec.2012), **Laudele infirme ale domnului Pleşu** (idem. aprilie 2013), **Surzenie şi cecitate politică** (idem.sept. 2013), **Scabia politică şi justiția** (ian. 2014), **Memorie scurtă sau conştiință murdară** (aprilie 2014)

"Aleşii", unde le-ar fi locul

Articolul se poate citi şi pe pagina:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/08/alexandru-melian-ravagiile.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Habet sua fata libelli!

- antologie de invitații la lectură -

Cărți noi !

PREFAȚĂ

Încă de la începutul volumului de față domnul Iuliu-Marius Morariu ridică o problemă din ce în ce mai vehiculată în mediile culturale şi educaționale: Cât se mai citeşte azi? Dacă da, atunci ce citim? Şi mai ales ne întrebăm cum reuşeşte cititorul poate uneori mai neinițiat să-şi găsească drum în încurcatul labirint editorial, care nu de puține ori devine agresiv, promovând mai degrabă comercialul, seducând cititorul printr-o excepțională politică de marketing.

Suntem de acord că în ultimii ani se remarcă o revigorare a lecturii, dovadă stă numărul tot mai mare de librării care provoacă şi invită cititorii de toate vârstele. La o simplă plimbare prin oraşele mai mari şi mai mici observăm că alături de monumente istorice care ne țin companie şi care ne amintesc că suntem vremelnici, pe lângă miresmele cafelelor recent preparate, atmosfera urbană este completată şi prin vitrinele librăriilor care ne îndeamnă în mod convingător să le trecem pragul.

Citim. Dar cum reuşim ca, plecând de la atâtea oferte, să alegem cartea potrivită? Cartea folositoare, provocatoare, ziditoare de conştiințe. Tânărul autor a sesizat corect această provocare a societății noastre şi propune o antologie de texte care corespund criteriilor mai sus amintite.

Incursiunea autorului este vastă, textele nu nepărat omogene provoacă cititorul şi îl invită totodată la o lectură trează care resuscitează monotonia cotidiană. Ieşirea din tipar se face brusc, cu aprecieri şi comentarii la *Iubirea nebună a lui Dumnezeu* de Paul Evdochimov, cu care se deschide volumul de față şi care reaşează cititorul într-o dimensiune teandrică.

Cărțile propuse de autor oglindesc un spirit religios, cu iubire de neam şi de cultură. Astfel printre titlurile alese regăsim teme care îndemnă la interiorizare, la problematizări, la întrebări şi căutări de răspunsuri. Astfel lucrarea de față are o mult mai largă adresabilitate decât cea pe care o desprinde titlul său.

Concluzionăm prin a aprecia strădaniile şi râvna colegului nostru mai tânăr de a înmănunchea într-un buchet texte care surprind preocupările culturale şi teologice din perioada studenției domniei sale. Aşadar avem în față frământările unui tânăr care crede că viitorul nostru, dar şi al lumii în care trăim este strâns legat de asumarea valorilor culturale şi creştine.

Conf. univ. dr. Vasile Timiş Facultatea de Psihologie şi Ştiințele Educației, Universitatea ,,Babeş-Bolyai", Cluj-Napoca

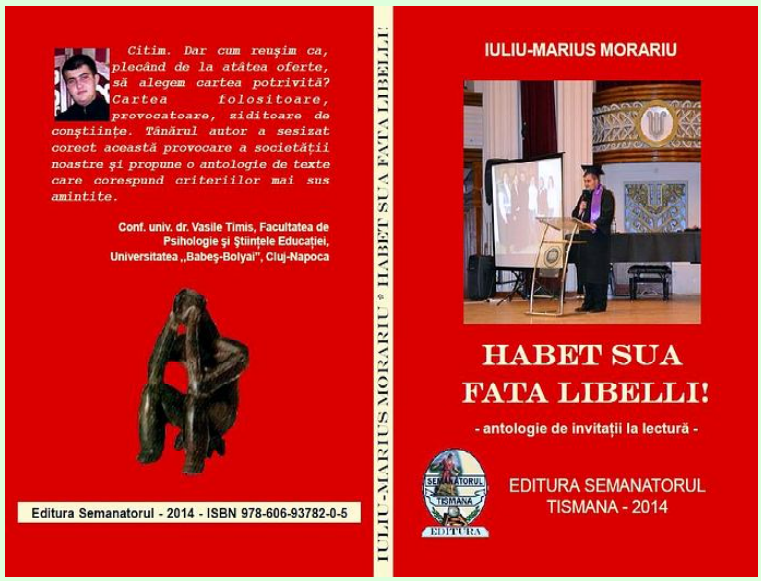

Cuvântul autorului

Societatea în care trăim resimte, parcă tot mai mult, lipsa lecturii. Generatoare de extaz, creatoare de lexic, dezvoltătoare a memoriei şi odihnitoare totodată, lectura a fost, este şi va fi, un mijloc de educație, de culturalizare şi de creştere.

Desigur, producțiile editoriale în masă, tot mai des întâlnite i ele, venite fie ca răspuns la refuzul culturii, fie ca o tentativă de a ob ine beneficii pecuniare într-un domeniu aflat în proces de redescoperire, nu sunt nici ele întotdeauna de cea mai bună calitate, iar tendin ele pieței de carte, care recomandă adesea best-selleruri, nu sunt întotdeauna cele mai bune opțiuni.

În acest context, împlinirea necesită ii de lectură se cere desăvâr ită într-un mod corespunzător. Astfel, nu orice fel de carte este ziditor şi educativ, şi nu orice apari ie de ultimă oră merită citită, şi acest lucru, cu atât mai mult cu cât, timpul a devenit un inamic redutabil ce ne obligă la o selec ie riguroasă.

De la aceste gânduri a pornit prezentul volum. El reprezintă o antologie de recenzii şi prezentări de carte pe care le-am scris şi publicat în parte în diferite periodice culturale ale vremii şi pe care, în urma lecturii, le-am selectat i doresc să le recomand şi altora.

O parte dintre ele se înscriu cu certitudine între marile opere ce au marcat domeniul editorial în care sunt circumscrise şi au devenit referențiale (cum este de exemplu, volumul *Iisus din Nazaret* al papei Benedict, *Iubirea nebună a lui Dumnezeu* a lui Paul Evodchimov, sau *Biserica Duhului Sfânt,* a lui Afanasiev), în vreme ce altele se înscriu între lucrările mari

ale culturii şi istoriei unei anumite zone sau a unei anumite ări (cum este cazul volumului domnului profesor Tomoniu, al doamnei Luminița Cornea, al doamnei Vasilica Găzdac, al distinsului profesor Teodor Tanco, al părintelui Pavel Vesa sau a lucrării lui Mihai Groza).

Din dorința de a facilita lectura celor care se vor opri asupra lui, am grupat lucrările în func ie de domenii. Astfel a apărut o sec iune de teologie, una de literatură şi una de istorie. Întrucât volumele editate de *Semănătorul* au o pondere mai mare i sunt cu precădere lucrări de literatură, am decis să aplic în cazul lor o excep ie de la regulă, oferind astfel spa iul unei secțiuni speciale operelor editate aici.

Din punct de vedere al ordinii în care apar în volum, lucrările au fost grupate, în cadrul fiecărei secțiuni, în ordinea apariției, spre a se evita o ierarhizare ce ar tinde să aibă la bază subiectivită i. În ceea ce prive te titlul, trebuie spus că în cazul unora am preferat titlul original, în vreme ce, pentru altele, am dat un titlu care reflectă con inutul lor.

Nădăjduiesc că modesta antologie ce cuprinde invita ii la lectură se va constitui într-o lucrare utilă celor care o vor parcurge i că ea va fi o poartă spre cercetarea în profunzime a operelor prezentate în paginile ei.

În încheiere, doresc să mul umesc domnului conferențiar universitar doctor Vasile Timiş, de la Universitatea ,,Babeş-Bolyai" din Cluj-Napoca şi domnului profesor Nicolae Tomoniu, directorul editurii şi al revistei *Sămănătorul* pentru ajutorul şi sfaturile acordate în realizarea acestui volum.

- Eseul lunii august -

Tendințe, direcții şi metodologii în cercetarea istorico-istoriografică a viitorului

In this study, the author analises the way how in the future, the historical and historiographical research will evoluate, and presents the most important modifications that will appear in the research metodology, in the legislation of research, and in the structure of institutions which deposits archivistic material. There is analysed the way how materials provided from sites like facebook, twitter, yahoo or other socialisation sites, which contains materials like corespodence, can be deposited and valorified as historical sources in the reconstition of the biographies of the personalities from the future.

Key words: socialisation network, archive, research, laws.

Cercetarea istorică şi cea istriografică se constituie în elemente deosebit de importante şi de utile pentru studiul evoluției societăților şi pentru cercetări legate de viața oamenilor în anumite perioade. Pentru cercetarea contemporană românească, deschiderea unei părți destul de semnificative a arhivelor fostei Securități a constituit un element important, ce a deschis noi direcții în cercetare şi a contribuit la elucidarea unor probleme (la fel cum, prin procese asemănătoare, s-a întâmplat şi în alte state foste comuniste).

Astăzi însă, în condițiile în care tehnologia evoluează într-o manieră galopantă şi mijloacele de comunicare şi de stocare a datelor nu mai sunt cele de acum 3 decenii, apare întrebarea: cum va arăta cercetarea istoriografică a viitorului? La rândul ei, ea circumscrie alte întrebări, precum: care vor fi izvoarele ei?; sau: care va fi procedura prin intermediul căreia se va putea ajunge la ea? ce statut va avea ea în cadrul bibliografiei?; sau: care sunt modalitățile de citare.

Toate aceste întrebări, alături de alte chestiuni privitoare la instituțiile depozitare ale materialelor de cercetare în viitor, de politica şi legislatura privitoare la folosirea lor, se vor înscrie în mod cert între preocupările arhiviştilor, istoricilor, dar şi ale celor care vor fi parte a organului legislativ ce se va ocupa cu întocmirea legislației privitoare la această problematică în următoarele decenii.

Pentru izvoarele de până acum, lucrurile sunt destul de clare. Fie la nivel general, prin volume aparținând unor autori specializați în cercetare, în care este prezentată clar metodologia cercetării ştiințifice, fiind reliefate metodele corecte de citare sau de interpretae a datelor, fie la nivelul fiecărei ştiințe în parte, unde autorii aplică regulile generale la particularitățile fiecărei ştiințe în parte, oferind viitorilor autori adevărate template-uri, cei care doresc să întocmească un materisl beneficiază de adevărate Enciclopedii sau Ghiduri în domeniul lor. Ce-i drept, şi aici există un adevărat hățiş metodologic, materializat în stilul Academiei Române, Chicago, Oxford, APA sau altele, şi uneori în hibrizi între una sau mai multe dintre aceste metode, din care autorii sunt uneori invitați să aleagă, iar alteori sunt condiționați să folosească corespunzător caracteristicile unuia dintre stiluri, în caz contrar, riscând să li se refuze publicarea. Cu toate acestea, putem afirma că aici lucrurile sunt totuşi destul de clare, autorii având adesea la dispoziție şabloane după care să se ghideze în aranjarea în pagină a materialelor lor.

Pentru cercetarea viitorului însă, sau chiar pentru cercetarea care se ocupă cu perioada contemporană, focalizându-se asupra ultimilor ani, există multe lucruri care nu sunt întru totul încadrate în tiparele metodologiei ştiințifice. Dacă, de exemplu, citarea revistelor electronice este reglementată unanim de către toate stilurile, iar citarea informației provenite dintr-un e-mail a fost reglementată de cei de la Chicago Style[7], o metodologie destul de des utilizată, informațiile provenite în urma cercetării a diferite rețele de socializare (facebook, twiter etc.), nu dețin încă un astfel de statut. Ce-i drept, cu excepția stilului mai sus pomenit, informațiile provenite dintr-un email au statutul obiținuit al unei informații provenite de pe internet, citându-se în mod obiținuit, prin precizarea linkului, a datei şi uneori şi a orei accesării.

Citarea unei informații de pe internet o plasează, conform metodologiilor şi tendințelor, între informațiile de importanță secundară în raport cu sursele primare, provenite din izvoare arhivistice, sau din izvoare edite. Ce se va întâmpla însă când, peste ani, reconstituirea biografiei unei personalități va reclama valorificarea informațiilor provenite din cercetarea corespondenței purtate de aceasta în cadrul rețelelor de socializare? Va putea fi ea acceptată ca sursă primară, ca izvor istoric? În acest caz, care va fi metodologia de citare, care vor fi instituțiile depozitare de material arhivistic şi care vor fi atribuțiile lor? Ba mai mult, cum se va realiza colectarea materialului, printr-un contract prealabil cu deținătorii respectivului portal, sau prin încheierea unor acorduri

individuale cu urmaşii fiecărei personalităţi, în urma căruia să se preleveze materialul considerat ca fiind de interes pentru cercetare? Care va fi perioada de timp de la deces, după care se va putea preleva materialul? Dar perioada care va permite cercetarea şi publicarea lui sau accesul nerestricţionat la informaţii?

În mod cert, viitorul va pune instituţiile depozitare de material arhivistic în situaţia de a se adapta şi de a-şi crea baze de date conţinând material electronic. Odată prelevate, se va găsi şi o modalitate de a reglementa utilizarea lor şi se va întocmi şi o metodologie de cercetare. Cel mai probabil, chestiunile legislative privitoare la perioada în care un document va intra în patrimoniul public se vor prelua din legile deja existente şi se vor aplica şi la noile materiale.

Pe de altă parte, utilizarea informaţiilor provenite din aceleaşi surse şi în cadrul cercetărilor altor ştiinţe, unele conexe istoriei şi omologarea unor mijloace de folosire a surselor de către autorii reprezentativi ai altor ştiinţe va duce apodictic la acceptare lor în aceeaşi formă şi de către istorici.

Problema obţinerii materialului e însă una mai dificilă şi mai complicată decât pare la prima vedere. Încheierea unui contract individual şi prelucrarea pe baza acestuia a corespondenţei fiecărei persoane care prezintă interes pentru instituţia depozitară ar însemna o muncă de Sisif. Pe de altă parte însă, încheierea unui contract universal cu deţinătorii platformelor care stau la baza reţelelor sociale, cu patronii de la facebook, twiter, yahoo sau alţiii, şi prelucrarea integrală a datelor dintr-o anumită zonă sau perioadă, urmată cel mai probabil de trierea lor ar pune problema dreptului la protecţia datelor şi ar putea târî fie pe conducătorii instituţiilor arhivistice, fie pe gestionarii reţelelor în procese interminabile cu urmaşii acestor persoane. Aşadar, chestiunea e una sensibilă şi, cel mai probabil, va fi soluţionată abia atunci când vor exista astfel de situaţii concrete.

Aşadar, cercetarea istoriografică şi cea istorică a viitorului, va avea de reglementat o serie de probleme, legate de sursele ce vor sta la baza ei şi de folosirea lor. Ce-i drept, ele nu se constituie încă într-o problemă stringentă (cel puţin pentru spaţiul românesc), însă într-un timp nu foarte îndelungat, problemele şi întrebările pe care le-am ridicat în rândurile anterioare vor constitui substratul unor situaţii concrete, mai mult sau mai puţin asemănătoare celor ilustrate de noi. Din acest motiv, am considerat necesar prezentul şi brevilocventul excurs. El aduce în faţă câteva probleme importante, încearcă să ofere şi soluţii şi se constituie într-o incursiune în vasta problematică a cercetării istoriografice a viitorului, aflată într-un proces de definire şi reglementare.

Citiți în întregime acest studiu, cu note de subsol, pe pagina:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/08/iuliu-marius-morariu-tendinte-directii.html

Felicitări autorului Iulius-Marius Morariu pentru absolvirea UBB - Cluj-Napoca!

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj)
- prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Schițe din Gorjul submontan

DICȚIONAR: - SCHÍȚĂ, schițe, s. f. 2. Specie literară a genului epic, de dimensiuni reduse, care înfățişează un (singur) episod caracteristic din viața unuia sau mai multor personaje. DEX '98 (1998)

Pensionarul fără pensie

Ghiță Ciobanu din Baia de Fier, pensionar fără pensie este specialist local în involuție. „Ocazional", aşa după cum afirmă, execută „curse" cu… şareta pe ruta: leşirea din Peştera Muierii – Intrarea în Peşteră, cca. 1,5 km.

- Care este tariful pentru o persoană?

- Cât vrea fiecare, că nu-i fix…

Odată, cică l-a avut încărcat la capacitate maximă (cinci persoane), iar la coborâre turiştii au întrebat cât trebuie să plătească.

- Cât vreți… dacă vreți îmi dați, dacă nu… eu nu cer nimic.

Trei dintre cei transportați au spus la coborâre că nu vor să-i plătească şi au plecat râzând. Paguba îl urmăreşte mereu pe nea Ghiță. În tinerețe a fost şofer – încă din armată – pe la diferite întreprinderi. A lucrat pe diverse tipuri de maşini. Zice că ar putea ieşi chiar şi la pensie, are şi vârsta şi anii de muncă, numai că nu îi „găsesc" vreo şaptesprezece ani, pe care i-a muncit, dar nu ştie pe unde să întrebe.

- Pe la Peştişani mi-a spus o doamnă că nu depinde de ei… Aşa că mă descurc şi eu cum pot.

Florian Văideianu, jurist

Ghiță Ciobanu şi şareta lui cu catâr

Ultimul zâmbet

- 87 de ani a fumat mama. Câte o dată nici nu mai avea tutun, îşi umplea pipa cu frunze uscate de măr, gutui şi nu ştiu mai ce. Moştenise luleaua din moşi-strămoşi – ţâganii ăi bătrâni, care veniseră din India. Eu şi acum o păstrez, în amintirea mamei, este la casa cea veche.

Îi spusese o femeie de la Godineşti, o româncă: «Elița, vezi că omul tău, Mihai, dacă muri prin puşcăria comuniştilor, ca să-i ia auru', precis că n-a avut lumânare. Şi asta e mare păcat. Degeaba aprinzi tu lumânări şi le dai de pomană, că pe lumea ailaltă tot n-ajung la el. Trebuie să i-o duci tu, aşa că ai grijă, când o fi… să ai lumânarea aprinsă şi să i-o dai cu mâna ta, când vă-ntâlniți».

Acest gând a urmărit-o toată viața pe biata femeie, care, acum ajunsese la vârsta de 101 ani. Era tot pe picioarele ei, avea memoria bună şi încă mai fuma. Stătea toată ziua la umbră, pe un buştean, în bătătură, înconjurată de o droaie de copii, nepoți şi strănepoți. O iubeau toți şi o respectau ca pe o sfântă. Noaptea nu prea putea să doarmă, n-avea somn, o mai dureau şi oasele, dar niciodată nu se văita.

Într-o noapte, cam pe la ora unu, se trezi, coborî din pat, cu gândul să meargă afară, aşa „pentru ea". Fetele ei, nurorile şi nepoatele o simțiră şi se duseră cu ea afară, în curte.

- Stai mamă, că mergem şi noi cu dumneata, pune şi broboada asta mai groasă pe umeri, că-i iarnă şi ger mare…

Când intrară din nou în casă, bătrâna se urcă în pat, se întoarse cu fața spre perete, închise ochii şi zâmbii uşor, mulțumită. Toți copiii, care o păzeau în fiecare seară cu lumânările pregătite, erau la picioarele ei.

- Mamă, ce vrei să faci?

Era Toma, băiatul Eliței. Atunci femeia se întoarse pe spate, deschise ochii, îi privi pe toți, pe rând, dar nu le vorbi. Ochii ei lăcrimară uşor, fără tristețe.

Toți cei din casă au înțeles evenimentul: mama lor se pregătea pentru plecarea fără întoarcere.

- Mamă, uite, ține lumânarea asta aprinsă, ia-o în mână, să i-o duci lu' tata!

Elița zâmbi, ochii săi se închiseră încet, oftă… Murise mulțumită.

15 august 2014
dormirea Maicii Domnului
Florian Văideianu
- jurist -

Octav Băncilă: Țigăncuşă cu basma

Octav Băncilă: Țărăncuță cu salbă şi pipă

Octav Băncilă (1872-1944) a fost fiul lui Vasile Băncilă şi al Profirei, născută Neculce, descendentă a cronicarului. Rămas orfan la vîrsta de patru ani, şi-a petrecut copilăria în casa surorii mai mari, Sofia, căsătorită la Iaşi cu Ioan Nădejde, unul dintre fondatorii revistei Contemporanul.(wp)

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

O şcoală de tradiție locală:

Grupul de Artă Plastică de la Tismana aparținând Şcolii Populare de Artă Târgu-Jiu

Viorel Gârbaciu artizanul formelor subsidiare de educație şi formare continuă prin Şcoala Populară de Artă din Gorj

Azi nu se mai miră nimeni când televiziunile centrale şi cele din Gorj prezintă mereu pe micul ecran grupuri vocale, formații muzicale, galerii de artă grafică şi sculptură, grupuri cu profil de artizanat. Nici presa nu se lasă mai prejos în a le populariza. Chiar revista noastră „Sămănătorul", nr. 7/iulie 2014 a relatat despre spectacolul grupului şcolar de la Ciuperceni după ce anii trecuți am scris în revista online despre „Ansamblul de obiceiuri Tisa" din Tismana, condus cu multă pasiune de doamna Maria Corlan Mischie, despre formația muzicală „Muguri de castan" din Tismana. Sau despre formația de dansuri populare din Topeşti unde existau şi alte inițiative privind artizanatul – cusături, covoare – sau artă plastică (icoane pe lemn).

Şcoala Populară de Artă Târgu-Jiu este o instituție publică de cultură, înființată prin Legea nr. 292/27 iunie 2003 şi aflată în subordinea Consiliului Județean Gorj. Ea desfăşoară activități de educație permanentă şi formare continuă de interes comunitar, în afara sistemelor formale de educație, în domeniul artelor scenice şi vizuale, populare sau culte, în cel al meşteşugurilor tradiționale, precum şi în alte domenii care să satisfacă cerințele comunității.

Pe lângă reuşitele de până acum, directorul ei, prof. Viorel Gârbaciu, face la Tismana un pas extrem de important în educația permanentă a populației şcolare, scoțând activitățile de acest gen din unitățile învățământului de stat, spre entitățile private, cu existență distinctă, independentă. Aidoma pensioanelor sau şcolilor particulare din vremea regatului, acestea sunt depărtate de modul de gândire formalist al filosofiei scolastice, care era ruptă de viața practică. Th. I. Ionescu, profesor la Liceul „Carol I» Craiova, publica în anul 1906, lucrarea „Scurt Istoric al învățământului Particular din Craiova". Desigur, şcolile populare de azi nu sunt şcolile particulare de acum mai bine de un secol dar e bine să le amintim pentru că au multe elemente comune. Iată ce spunea acest profesor din Craiova:

„Mai observăm, că în timp ce Statul nu ivea decât o singură şcoală primară, erau şcoli particulare, înființate şi conduse de dascăli de la diferite biserici. Aceste şcoli au adus servicii însemnate oraşului şi județului nostru. Mulți oameni, cari astăzi au poziții însemnate în societate, au căpătat instrucția şi educația lor în aceste şcoli. Conducătorii acestor şcoli erau oameni iubitori de progresul cultural al neamului nostru, erau plini de entuziasm. Ei nu erau conduşi de ideea de câştig, pe cât de ideea de a răspândi instrucția în popor. Deşi nu erau inspectori, cari să-i controleze (rar de tot venea câte un trimis al ministerului pentru a observa progresele elevilor), totuşi aceşti apostoli ai culturei lucrau cu tot zelul şi devotamentul. Conştiința datoriei împlinite era pentru ei cel mai bun inspector. In dragostea lor de a împrăştia lumina, ei făceau chiar sacrificii. Am arătat, că dascălul Nicu Teodorescu avea totdeauna 30-40 elevi, care învățau în şcoala sa, fără plată.

Trebue să vorbim cu respect şi admirație de aceşti oameni, cari au lucrat cu atâta zel şi devotament pentru a da învățătură neamului nostru românesc. Ei desigur n'au avut metoade de învățământ atât de pedagogice, precum sunt în timpul de față, însă munca lor stăruitoare şi devotamentul lor pentru şcoală îi făcea să dea rezultate mai bune decât dau aceia, cari cunoscând metoadele pedagogice cele mai noi şi mai bune, nu lucrează cu toată inima şi devotamentul."

Acum, sunt alte forme subsidiare de instrucție şi educație, firme acreditate de ministerul de resort țin cursuri practice, ele încheindu-se cu diplome vizate la nivel central. Aidoma vechilor şcoli de ucenici, ele asigură necesarul de forță de muncă al firmelor. Cadrul legal există deci, inițiative nu prea există la noi iar sumele alocate pentru protecția socială îi favorizează pe leneşi.

Lucrări ale copiilor

Dani Popescu şi Gabriela Văcaru (Tâlvescu)

Surorile Văcaru – o inițiativă de succes

Pe Liliana Văcaru n-o mai văzusem demult, plecase de câțiva ani buni din țară. Era departe de casă şi tot de departe eram şi rude şi nu corespondam. Cunoşteam însă bine surorile sale, Mariana (căsătorită Grecu), cu care fusesem coleg în corpul profesoral de la şcoala Pocruia şi pe cea mai mică dintre cele trei surori, Gabriela (căsătorită Tâlvescu), o fată numai inimă şi zâmbet. Am început s-o prețuiesc din ce în ce mai mult, la fel ca pe Liliana după povestea lor de succes, care m-a bucurat.

Venită câteva zile la Tismana, întâlnirea scurtă cu Liliana mi-a risipit o îngrijorare. Temerea se instalase încă de la lansarea cărții lui Florian Vădeianu „Boier printre tovarăşi”, când ne-am întrebat cu toții ce se va alege din casa fostului preşedinte de la „Arta Casnică”, Traian Burtea. Va încăpea pe mâna unor „Mondiali” de Gorj sau de Bucureşti? Ori pe mâna unor „Cârpaci” care au 144 proprietăți prin centrul istoric al Timişoarei? Casa fiind pusă la vânzare, plana incertitudinea asupra viitorului ei! O vor conserva autoritățile statului ca o clădire de patrimoniu dacă după lansarea aceea, cei de la județ şi aleşii noştri ca senatori sau deputați în parlamentul țării, au dat din umeri când i-am întrebat ce putem face?

Fosta casă Traian Burtea

Uite că vrednicii copii ai lui Lina şi Ion Văcaru, familie modestă şi harnică din Tismana, se înțeleseră ca frații şi cumpărară casa, grosul venind de la Liliana. Şi s-a bucurat Liliana că i-am înțeles perfect inițiativa când am felicitat-o că a evitat să ajungă casa lui Burtea o ruină ca atâtea altele câte zac prin oraş negăsindu-se cumpărători.

Liliana o duce bine în Franța pe lângă un birou de avocatură şi alte firme de servicii, deci nu se ştie când va reveni în țară. Dar gândeşte că ar fi bine ca pe lângă folosirea casei ca proprietar să-i dea imobilului şi o utilitate socială pe un proiect bine gândit. Până una-alta a lăsat-o pe sora cea mică să-şi împlinească acolo talentul ei prin grupul său de artă plastică.

Gabi Văcaru este cunoscută şi o respectată nu numai cei ce merg cu încredere la salonul ei de coafură şi frizerie pe care l-a deschis de mai mult timp. Ci şi cei care îi apreciază frumoasa evoluție a carierei sale strălucite. S-a căsătorit cu prof. Vali Tâlvescu de la liceul de sport din Târgu Jiu, iar ea a urmat Facultatea de Arte Plastice din oraş, iată secretul frumoaselor coafuri sau frizuri care ies din mâna ei. Şi-a luat licența în arte plastice la renumita „Universitate de Vest” din Timişoara şi de aici până la înființarea Grupului de Artă Plastică de la Tismana, aparținând Şcolii Populare de Artă Târgu-Jiu, n-a fost decât un pas. Directorul şcolii populare, prof. Viorel Gârbaciu a venit special de la Târgu Jiu pentru a inaugura

Mirabela

atelierul micilor talente din Tismana în sala fostului cabinet dentar al dr. Mioara Burtea.

Intrând acum în noul „Salon” de pictură te izbeşte în primul rând varietatea expresiilor şi formelor artistice ale desenelor micilor cursanți. Coloristica lucrărilor executate aici este una aparte. Nu s-ar fi gândit niciodată Traian Burtea ca după 35 de ani de la trecerea sa în neființă, se va ridica de lângă casa lui o fată care cunoaşte secretele lui şi ale Polinei Butiuc, maestră în arta vopselelor pentru firele de lână folosite la renumitele covoare şi alte țesături marca „Tismana”.

Polina Butiuc, fată săracă de plugar dar premiantă la şcoală înaintea copiilor de dascăli, era uzina chimică secretă a cooperativei „Arta Casnică”. A scrie pe hârtie rețetele ei era de neconceput, pentru că secretul rezistenței în timp a coloristicii originale a artizanatului din Tismana era acesta: Traian Burtea folosea tehnica cromatică veche, țărănească. Albeala pânzei se făcea de către femeile şi fetele familiilor Duicu şi lucrătoare din Mahala, în Zăvoiul Duiculeştilor. Însă „boiala” din plante, simplă sau în amestec cu culori „de

Denisa Miu

prăvălie", doar Polina o cunoştea. Şi nu exista în țară fir galben de maramă mai frumos ca acela pregătit de ea în zeamă de coajă de măr pădureț amestecată cu puțin țipirig bine pisat. Învățaseră toate de la Ion Duicu al bătrân, bunicul Linei şi străbunicul lui Gabriela, căsătorit cu Ana lui Tomoniu, zisă şi „Tomoneasa", care era stră-stră-mătuşa mea.

Urmaşi fiind, pe a doua, respectiv a treia spiță, am început o discuție despre această cromatică a poporului român cu Gabriela când i-am vizitat atelierul de Artă Plastică de la Tismana. Am aflat cu surprindere că a învățat ceva din această tehnică la facultate şi că are de gând să o repună în valoare. Mai mult, o interesează şi ornamentica țesăturilor şi costumelor populare şi vrea să adune o mică bibliotecă de cursuri de grafică a portului popular din principalele zone folclorice ale țării. Şi poate că va înființa un nou grup de artă grafică special, cursanții creând modele noi de artă populară bazată pe simboluri specifice zonei.

Am fost bucuros să-i admir pasiunea pentru artă în general şi arta populară în special, ideile sale îndrăznețe, dragostea față de obiceiurile şi tradițiile zonei sub-montane a Podişului Getic, respectul ei față de patrimoniul nostru cultural. Trăim o epocă a kitsch-urilor de prost gust în portul popular, cu costume țipătoare inclusiv la soliştii de muzică populară consacrați. Fenomenul kitsch-ului e prezent şi în literatură, de aceea Gabriela a prețuit, la rândul ei, promovarea valorilor naționale şi a literaturii de inspirație folclorică şi istorică prin Editura Semănătorul şi mai ales prin revista „Sămănătorul", care a renăscut linia programatică a vechii reviste a lui Vlahuță şi Coşbuc, gândită acum un secol, pe Valea Tismanei.

Azi tânjim după adevărata noastră artă populară, pierdută în firmele actualului capitalism sălbatic ce le oferă tinerilor un port popular pestriț şi deşuchiat, purtat doar la manifestări artistice. Sau la festivaluri de folclor care s-au înmulțit ca ciupercile după ploaie, unde lumea care asistă vine de regulă îmbrăcată cu rebuturile magazinelor occidentale.

Cei care ne mai dăm seama de blasfemia pe care o trăim, trebuie să luptăm prin toate mijloacele pentru a ne întoarce la marele patrimoniu ornamental şi cromatic al portului tradițional pe care ni l-au lăsat strămoşii! V-ați întrebat de ce prin vechile lăzi de zestre de prin sate găsim costume populare de parcă ar fi fost făcute ieri? Nici moliile nu le-au mâncat şi niciun fir nu s-a decolorat! Pânza lor şi firele sunt „boite" cu zeamă din plante naturale, arin, nuc, măr, gutui, cicoare, sovârv şi altele. Săpunul țăranului era săpunarița iar dezinfectantul cotețelor era bozul.

Dacă am crea un atelier pentru producerea de sticluțe umplute cu „zemuri" naturale din Grădina Domnului, de cromatică diversă şi rezistentă la radiațiile solare, mereu mai puternice de la an la an, n-am sparge noi piața textilă a occidentalilor care ne trimit în magazinele din România o vestimentație urât mirositoare şi numai bună de atras, muştele şi țânțarii? De ce ne-ar impune Coana Europa „procedurile" ei şi nu ne-am impune noi tehnica noastră populară veche de mii de ani? Uitați-vă la snobismul televiziunilor create după model occidental, inclusiv ale fanfaronilor cu bani ce difuzează muzică populară. Te-apucă râsul când vezi că regizorii înşiră, pe fundalul unor melodii populare, un rând pestriț de cântăreți ținând membrele inferioare ca pe nişte picioroange. Şi care fac figurație, monotonă şi nesfârşită, repetitivă obsesiv şi stresantă: doi înainte, doi înapoi, doi înainte, doi înapoi… Sau, tot simetric, câte trei paşi târşiți înainte-înapoi. Cine să-l învețe pe Prigoană sau pe bălțații postului de manele că horele şi sârbele noastre româneşti tocmai prin anti-simetria cu care sunt create mişcările paşilor s-au impus la marile festivaluri mondiale de folclor?

Din fericire, micile idei de succes încep să prindă contur şi să se impună! Ați auzit de comuna Ciocăneşti, județul Suceava? Acolo, Leontinei Țăran, o femeie din sat, i-a venit ideea de a folosi modelele din portul popular tradițional al zonei pentru zugrăvitul casei. A vorbit cu un zugrav mai priceput şi grafica a fost aplicată pe pereții casei. A ieşit o frumusețe! Primarul şi consilierii au legiferat atunci, ca fiecare casă nou construită sau renovată de acum încolo să fie decorată cu motive populare. Cine mai ştie câte stiluri arhitecturale sau simboluri trăsnite ale modelelor vestimentare s-au instalat vremelnic în țara noastră sub marile imperii? Cu toate acestea, în zonele noastre folclorice arta şi tradiția poporului român a triumfat întotdeauna!

Grafică de artă populară în Ciocăneşti, județul Suceava

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Un studiu de premieră mondială al dr. Ion Mocioi privind descifrarea discului de la Phaitos - Creta

SERIA a V-a

DISCUL DE LA PHAISTOS

CAP. 6. INDEXUL GRUPELOR DE SEMNE SEPARATE - FAȚA «A»

DESCIFRAREA TEXTELOR

39. a) "Discul de la Pkaistos" prezintă un text bilingv: a) pe fața "A" este un text în limba "A"; 2) pc fața "B", este acelaşi text în limba "B"; b) Pe fața "A", în limba "A", sunt: 1) anul cu 18 luni, în centrul discului, şi 2) anul cu 12 luni, în circumferința acestuia.

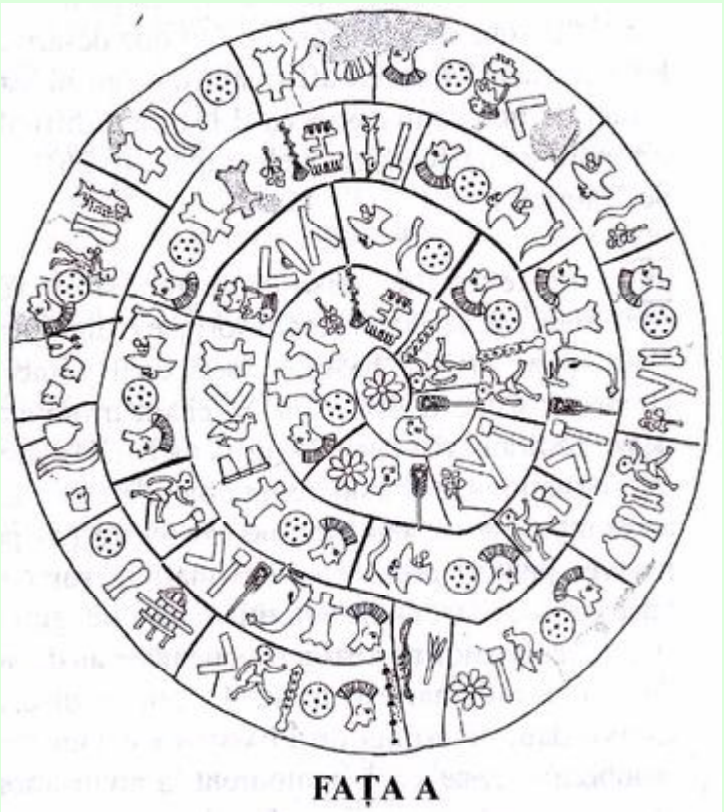

40. ANUL CU 18 LUNI ŞI CORECȚIA LUI

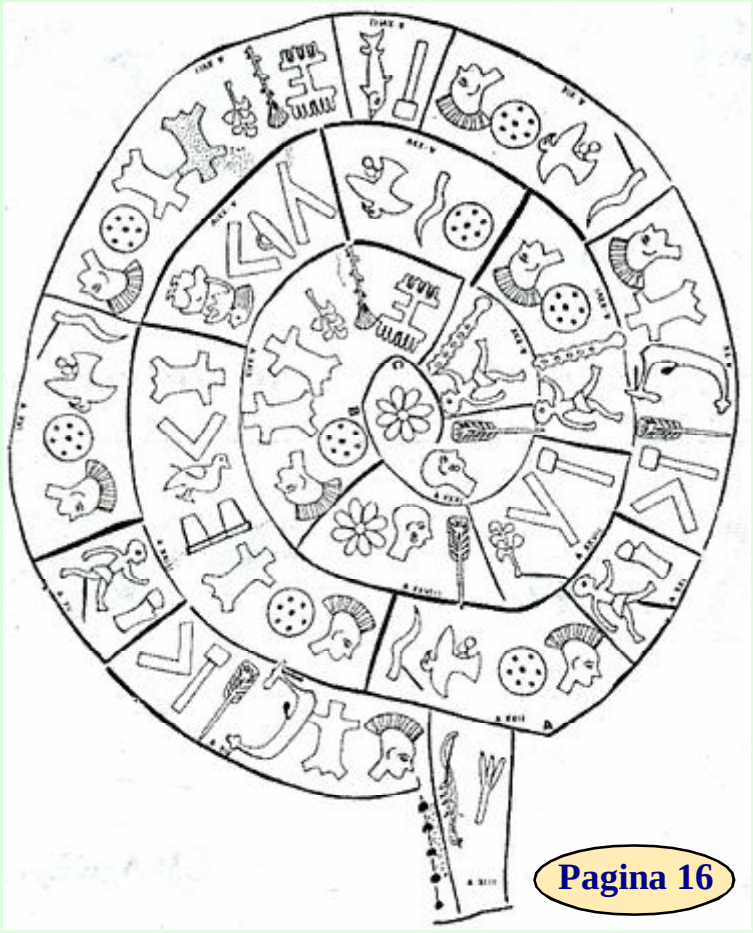

41. LUNILE DE 20 DE ZILE

V

PHA-NI-QU

VII

RU-CO-GA

IX

SWI-GI-PU-DWE-SWI-RU-U

VI

I-NU-RU-U

VIII

NI-KA-GI-WO

X

CHO-GA-RU-U

XI

YE-LA

XIII

CHO-GA-RU-U

XIV

QU-TO

XVI

CHO-GA-RU-U

XII

GI-QU-LE-BA-SWI-U

XV

DI-HI-PA-SWI-SWI-RU-U

XVII

YE-LA

XIX

A-SHA

("cinci zile?"; "cinq jours?")

XVIII

GI-QU-LE-BA-SWI-U

42. PERIOADELE LUNII ANULUI A DE 18 LUNI

I		22.III-10.IV	SWARELE "soarele"; "soleil"
II		11.IV.-30.IV	INU "inul; "lin"
III		1.V-20.V	DIHRIPASWISWIRUU
IV		21.V-9.VI	SWARELE
V		10.VI-29.VI	PHANIQU

VI		30.VI-19.VII	INURUU
VII		20.VII-8.VIII	RUCOGA
VIII		9.VIII-28.VIII	NIKAGIWO
IX		29.VIII-17.IX	SWIGIPUDWESWIRUU
X		18.IX-7.X	CHOGARUU

XI		8.X-27.X	YELA
XII	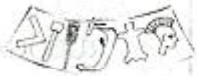	28.X-16.XI	GIQULEBASWIU
XIII		17.XI-6.XII	CHOGARUU
XIV		7.XII-26.XII	QUTO
XV		27.XII-15.I	DIHIPASWISWIRUU

XVI		16.I-4.II	CHOGARUU
XVII		5.II-24.II	YELA
XVIII		25.II-17.III	GIQULEBASWIU
XIX		18.III-21.III	AŜHA

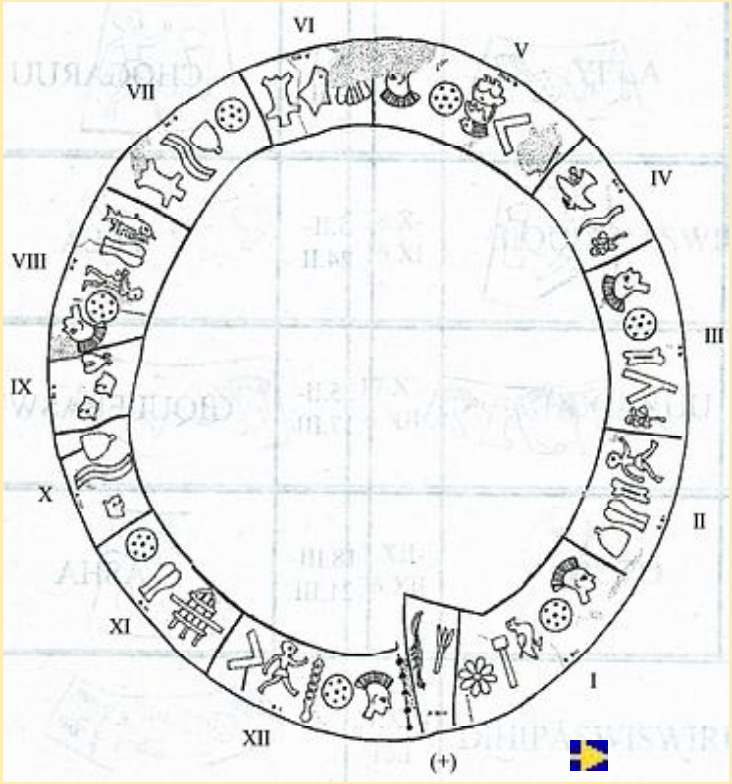

43. ANUL CU 12 LUNI ŞI CORECȚIA LUI

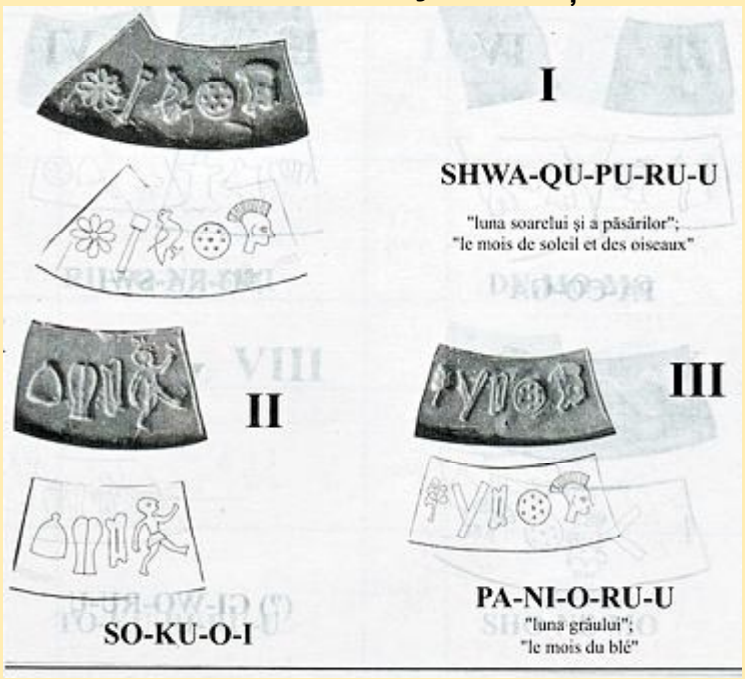

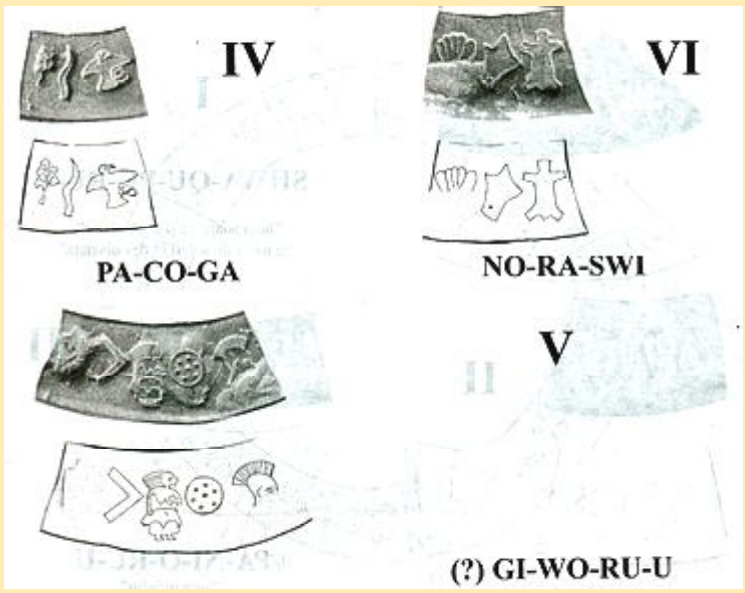

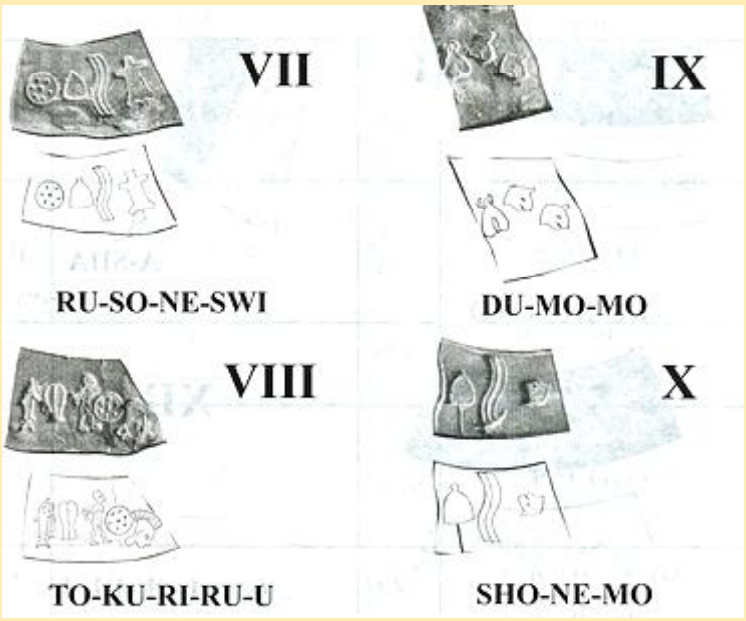

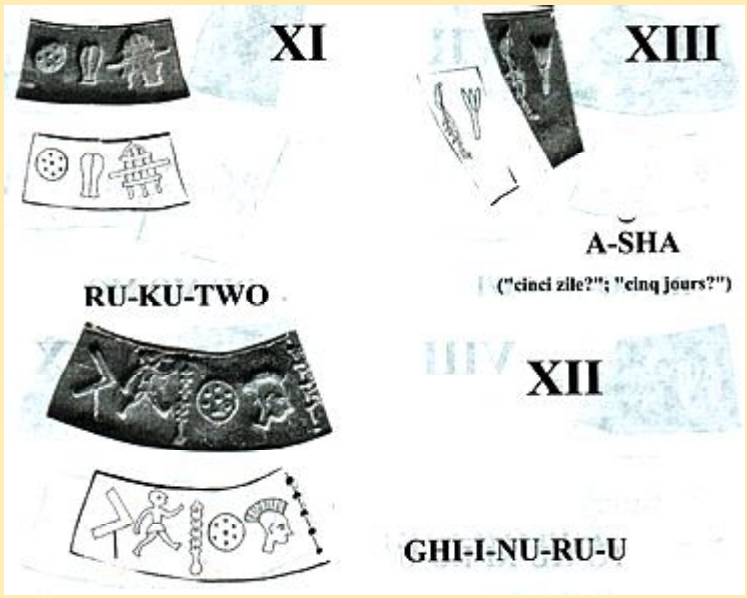

44. PERIOADELE LUNILOR ANULUI A DE 12 LUNI

I		22.III-20.IV	SHWAQUPURUU
II		21.IV-20.V	SOKUOI
III		21.V - 19.VI	PANIORUU
IV		20.VI-19.VII	PACOGA
V		20.VII-18.VIII	(?)GIWORUU
VI		19.VIII-17.IX	NORASWI
VII		18.IX-17.X	RUSONESWI
VIII		18.X-16.XI	TOKURIRUU
IX		17.XI-16.XII	DUMOMO
X		17.XII-15.I	SHONEMO
XI		16.I-15.II	RUKUTWO
XII*		16.II-16.III	GHIINURUU

* luna 12 este completată cu cinci zile.

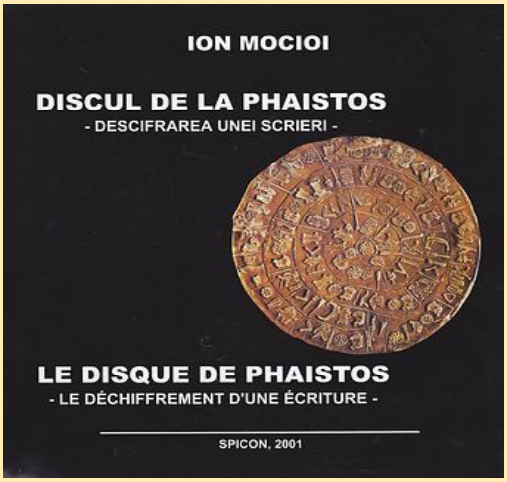

ÎNCHEIERE SERIA a V-a din studiul «Ion Mocioi - DISCUL DE LA PHAISTOS», Editura «SPICON», 2001, Colecția «Ştiința în mileniul III», ISBN 973-9022-87-1

- va continua -

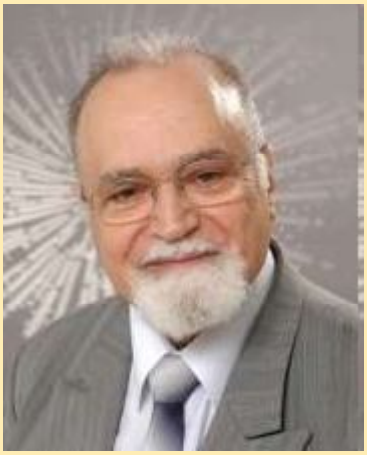

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

LUPII

- continuare din nr. trecut fragment, pag. 30-35 -

„Homo homini lupus”
(Omul e lup pentru om)
Thomas Hobbes (1588-1679), filosof englez

- *Ancheta?* se interesă Radu.

- Păi da, pentru că toate verificările noastre sunt cerute de o *anchetă*. Se pare că au fost găsite mărfuri înregistrate eronat, ca denumire, poate din greşeală sau din alte motive – şi treaba asta urmează să fie clarificată. Toate persoanele din birou verificăm tocmai astfel de fişe, în momentul de faţă. E o chestiune serioasă, de răspundere. Dacă se constată că lucrurile au fost puse la cale de cineva pentru un anume profit personal sau că e vorba doar de neglijenţă, mai mult ca sigur că vor cădea nişte capete. Nu ştim ce va ieşi. Spuneţi-mi, să vă dau şi o maşină de calculat?

- Nu-i nevoie. Fac calculele mai bine cu capul… o linişti el.

- Şi mai repede? se interesă ea, curioasă.

- Şi!

- Bineee… Aşadar: *denumirea corectă* şi *preţul unitar,* din facturi. Deocamdată numai asta. După aceea, am să vă rog să luaţi la mână coloana intrărilor şi să faceţi produsul *cantitatea* şi *valoarea totală*. Trebuie să picaţi pe totaluri…

- Atât?

- Nu-i destul? Eu cred că-i suficient. Iată, eu vă zic *succes*! Fata s-a ridicat, şi-a luat scaunul şi s-a aşezat la biroul ei.

“Uite, dom’le, o fată deşteaptă! Şi isteaţă foc!” şi-a zis Radu. *“Ştie ce e de făcut, ştie să explice, ştie şi ce să ceară - asta ar fi bună de profesoară. E şi conştiincioasă. Vrea ca totul să iasă ca la carte. Îşi dă seama că e foarte importantă contribuţia tuturor la mersul anchetei. Nu-i rău!”* Rămăsese privind la formularul din faţa lui, pe care-l mângâiase degeţelele ei plinuţe, cu unghiuţe mici şi rotunde, date cu ojă roz-trandafirie, care se mişcau sprintene, ca şi cum aveau sufletul lor, un suflet aparte. Culmea era că deşi plecase de lângă el, încă o simţea alături, încă îi simţea respiraţia lângă urechea dreaptă şi i se părea că degeţelele ei încă mai mângâie formularul acela, *fişa aceea de depozit*, dracu’ s-o ia de fişă! Adevărul e că-i plăceau mâinile acestei fete şi… şi i-ar fi sărutat degetele. *„Doamne, fereşte, ce mi-o fi venit? Asta nu-i a bună!”* s-a pomenit oftând.

Radu n-avea cum să observe că din primul rând de mese, şi anume din dreapta lui, de la cea de-a patra masă, cea din dreptul ferestrei – “*O, iată aici şi o fereastră, vopsită în alb!”* constată el – îl priveau cu atenţie doi ochi negri, *interesaţi*.. Erau ai unei minione îmbrăcată într-o rochiţă cu flori mari, roşii. Făcea ce făcea şi se întorcea spre stânga ei, să-l vadă. La un moment dat Cristiana a observat-o, s-a încruntat şi a certat-o discret, în şoaptă – *“Iulia!”*, făcându-i semn cu degetul, ca unui copil obraznic. La care Iulia atâta a aşteptat: a scos limba: *“Îîî!”*, şi s-a încruntat.

Între timp, Radu se înşurubase serios în verificări şi calcule: căuta facturile, confrunta cu *“catalogul”* denumirile şi codurile mărfurilor, făcea înmulţirea *preţuri cu cantităţi*, printr-o metodă mintala in care era as, şi bifa. terminând astfel de verificat, rând ai rând. un număr de patm fişe din toată grămada. Urma să le adune coloanele, începând de sus in jos - prima dată, şi de jos in sus - a doua oară. Toate bune până la adunare, pentru că «*treaba cu adunarea, îl scotea din ţâţâni». («Adunarea nu-i din parohia mea’.».* Le-o spusese până şi colegilor din clasă: *«Nu ştiu ce-o să mă fac când va trebui să fac adunările. Am oroare de. maşinile de calculat, iar capul îmi merge ce-mi merge, până când mă inhib». «Până când... ce faci?»* 1-a întrebat colegul lui. Lăbuneţ Leonid. *«rusul»,* care n-auzise niciodată cuvântul respectiv... Şi-a adus aminte că scena aceasta avusese loc pe când făceau practică la Trustul Energo-Construcţia. vizavi de Comalimentul acela mare de pe Magheru).

Obosise. Nu se simţea nici prea bine. *“Mi-o fi ajungând!”,* gândea. Se sculase de la trei. azi-noapte. şi de dormit, abia-abia reuşise să adoarmă târziu, după miezul nopţii... A terminat de adunat şi de calculat, in întregime, două fişe. La cea de-a treia nu “pica pe total”. “*Hopa! Ce-i aici?”.* Cel care completase fişa. copiase rezultatul înmulţirii direct din factură, iar in factură, două cifre din cinci, a doua şi a treia, erau inversate... Lui cum i-o fi scăpat, că doar şi el făcuse înmulţirea aceea?! A bâjbâit înnebunit ceva vreme până când a descoperit-o. *“Ah, a dracu’ inversare, mi-a mâncat sufletul! D-aia m-o fl răcâind şi stomăcelul, de... foamei”* şi-a zis ridicând ochii de pe fişa de calcul exact în clipa în care Iulia se holba la el. iar Cristiana o admonesta că. adică, să- şi vadă de lucrare, ca *miniona* să-i arate limba. *“Bravo, fetelor! Pe mine arde cămaşa, precum pe Nesus, iar voi vă ţineţi de ochiade!”* A lăsat creionul pe masă. mai bine zis 1-a trântit încât Cristiana, surprinsă. L-a privit mirată, ai ochii ei căprui - ochi de căprioară, curaţi. Şi-a luat. din nou. scaunul, în cea mai deplină linişte, şi s-a aşezat lângă el. ca o pisicuţă...

- Merge? Să văd ce-aţi făcut! îi spuse în şoaptă, şi luă. cu degeţelele ei *roz-bombon.* fişa din faţa lui Radu.

- Mai greu mi-e cu adunarea coloanelor, i se destăinui el.

- Şi eu am avut necazuri cu adunarea, la început.

- Când adică?

- În iulie, când ani venit aici. ii răspunse ea.

- De unde aţi venit? se interesă el.

- De la liceu.

- Care liceu? Teoretic?

- Da. Ani terminat anul acesta... Da’, are vreo importanţă?

- Are. cred. Pentru că *dumneavoastră. Cristiana*. aţi

deprins in aceste două luni ceea ce eu mă chinui să fac de patru ani. Ştiu chiar şi o metodă rapidă de adunare - e rusească şi se numeşte *hozraşciot* - dar nu s-a prins de mine.

- *Hozra...cum? il întrebă fata zâmbind.*

- *Şciot. adică, pe româneşte, «calcul; calcul gospodăresc».*

- Eu... dacă-mi îngăduiți, aş vrea să vă spun cum fac eu...

- Sunt curios să aflu... chicoti el.

- Împart coloana in trei şi fac adunarea pe bucăți, apoi adun cele trei rezultate... îi zâmbi ea din nou.

- Cred că aşa voi face şi eu. se consolă Radu. observând că fata are un zâmbet frumos, care-o prindea de minune.

- Dar. spuneți-mi câte fişe ați terminat?

- Două. Tocmai eram la a treia, cu adunarea coloanelor.

- Numai două? ...Cam puține! aprecie Cristiana.

- Păi. eu azi-noapte n-am prea dormit de grijă şi ni-am sculat şi devreme, să vin cu trenul încoace...

- Atunci, e de la sine înțeles că nu vă pot cere prea mult.

- Desigur, *dumneavoastră, Cristiana.* îmi puteți cere oricât, pentru că sunteți *şefa mea,* nu-i aşa?

- Glumiți. De unde a-ți scos-o pe-asta cu... *şefia? Eu* sunt. adică vreau să spun că *eu am onoarea de a vă fi colegă.* Şi fac ceea ce mi s-a cerut. Adică, pur şi simplu. îndeplinesc *o obligație de servicii/.*

- Frumos! M-ați convins, *dragă domnişoară colegă...* Aflați că mie mi-e foame, spuse Radu. Aici nu se face nici o pauză?

Cineva, o doamnă care se afla La primul birou, pe rândul lui. ridică o mână. pocni din degete, *şi.* fără să se întoarcă, spuse destul de tare. să fie auzită in spate, de către cei doi:

- Hei. vorbiți mai încet. vă rog!

Se simți destinderea tuturor femeilor, ca o adiere pornită brusc.

Radu amuți. Jenată. Cristiana ii şopti la ureche:

- E şefa biroului nostru, tovarăşa Nińeta Ionescu... Trebuie să vorbim mai incet. De fapt, aici nu se vorbeşte, ci doar se lucrează.

- Atunci să ne scriem, şopti Radu. Uite. chiar pe hârtia asta. ne putem scrie, zise el împingând un petec de hârtie albă in fața fetei.

- Nu. nu e cazul. Numai că trebuie să vorbim cât se poate de încet. îi şopti ea la ureche. Pot să vă întreb ceva?

- Bineînțeles.

- Sunteți bucureştean?

- Nu. în Capitală am făcut doar şcoala. Aş fi putut rămâne în Bucureşti, dar am mit să vin aici.

- Aici? Ce vă place aici?

- Încă n-am apucat să văd mare lucru. Abia am văzut biroul tovarăşei Şoană. biroul tovarăşului Buruiană şi biroul acesta. în care vă văd pe *dumneavoastră, Cristiana,* şi. de la spate, pe toate celelalte doamne şi domnişoare, cu o excepție...

- Vă referiți cumva la... şi Cristiana făcu semn cu capul spre fereastră.

- Da. *Ia...Iulia!* zâmbi complice Radu.

- Ooo!, ați şi auzit cum o cheamă?

- V-am auzit când i-ați spus pe nume.

- A. da... Ați mai văzut şi altceva?

- Cum să nu?! îi răspunse Radu. fără să înțeleagă unde bate Cristiana. Am văzut trăsuri, cai. țărani, fumul gros al micilor de pe grătarul de la *bufetul expres* din apropiere, femei şi copii salivând in aşteptarea mititeilor fierbinți. Şi ziua asta splendidă, ai noroi mult in prima oră a dimineții, dar şi cu *soare de aur alb.* scânteind in miezul zilei sus. deasupra, in capătul străzii, uscând pavajul in mai puțin de două ore şi-apoi poleind totul in jur ca-ntr-un tablou medieval mirific de un Pieter Brueghel cel Bătrân.

- Sunteți poet?

- Grozav, cum de-ați ghicit!? Şi eu. care aş fi in stare să jur că dumneavoastră, Cristiana, sunteți chiar poezia, in persoană!?

. Eu? Nu cred. Observ că vă exprimați ciudat. în primul rând. îmi ziceți: *"dumneavoastră, Cristiana*". Poate ar fi mai bine să- mi spuneți: *"dumneavoastră, domnişoară Cristiana".*

- Țineți aşa de mult să vă spun *"domnişoară"?*

- Nu neapărat, dar mi se pare că glumiți când. în tot ceea ce-mi spuneți, mă apelați cu vorbele *"dumneavoastră, Cristiana".* Nu se leagă. Lipseşte ceva. Nu credeți? Vreau să spun că prenumele meu e... intimitatea mea. ceva care-mi aparține numai mie. pe care nu-1 vreau asaltat, sufocat, şi-n nici un caz de acel pronume de politețe. Felul acesta de a vă exprima, cu privire la mine. e. fie răutăcios şi ostentativ, fie vrea să forțeze apropierea... Iar eu nu vreau o asemenea apropiere...

- Vă referiți la apropierea dintre noi? Vedeți *dumneavoastră, domnişoară Cristiana*, eu am fost obişnuit numai cu colegii mei. ai părinții şi fratele meu. şi cam atât. Pentru nune. sunteți prima *"fată specială"* din viață, pe care o cunosc in *"împrejurări cu totul... speciale"*. Dar. cred că nu mă exprim îndeajuns de clar... Ce vreau să spun? în primul rând. mi-ați fost prezentată aşa: *Cristiana*. Eu cum să vă spun? în al doilea rând. v-am fost dat în grijă. Şi, dumneavoastră, vă faceți datoria: îmi explicați. Eu n-am ce vă reproşa. în al treilea rând. v-ați luat rolul in serios: sunteți, desigur, *profesoara* mea... Mai e şi-un al patrulea rând. pe care-1 păstrez pentru mine.

- M-ați făcut curioasă. Vă rog. spuneți! insistă ea. zâmbind.

- în pauză... Apropo, in biroul ăsta nu se face chiar nici un fel de pauză? Mi-ați rămas datoare cu răspunsul la această întrebare.

Fata îşi privi ceasul de la mână:

- Peste două minute.

- E chiar atât de strict, aici?

- Chiar atât. O să vă obişnuiți

...Într-adevăr, peste câteva clipe, ca la un senin, a început o foială abia perceptibilă care s-a amplificat tot mai mult: se trăgeau scaune şi sertare, se auzea un fâşâit pe care avea să-1 priceapă Radu mai târziu - fiecare îşi desfăcea. în propriul sertar, pachețelul cu mâncare. Cristiana se retrase ai scaunul la biroul ei.

El rămase pe gânduri, vag şi nedecis:

- Şi eu. aici. ...unde mă spăl pe mâini? îşi întrebă colega .

- Vă conduc eu afară, şi-apoi vă explic, se oferi fata.

- Un moment, scuză-mă. un pic. Radu strânse hârtiile la care lucrase, le aşeză pe colțul din dreapta biroului, luă geamantanul din stânga sa. de lângă perete. îl puse pe birou. îşi scoase un mic prosop şi savoniera ai săpunul. Apoi. se adresă fetei:

- După dumneavoastră, domnişoară colegă.

- Aşa e parcă mai bine. domnule coleg, se lăsă ea atrasă în joc. ridicându-se şi streairându-se printre birouri, urmată de Radu.

- Continuare în nr. viitor -

Citiți romanul **Lupii** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2010/George_Ene_-_Lupii_roman_vol_1.pdf

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Un nou volum de poezie al scriitoarei !

Solstițiul de vară

Cu o prefață de Gheorghe A. Stroia - Adjud, Ed. Armonii culturale, 2014, ISBN 978-606-8569-66-6

Prezentăm din acest volum partea a II-a: *Cântecul cel mare*

- fragment din lucrarea: *„Folclorul obiceiurilor în legătură cu moartea în zona Novaci, Gorj”* -

- Continuare din numărul trecut -

Dorul mamei nu are margini, îşi ajunge feciorul oriunde:

Patru luni dacă trecură
M-ajunsă dorul de mumă,
Lăsând oile-n Banat
Luai maşina şi-am plecat.
Mi-am lăsat oile dragi,
Venind la muma-n Novaci,
Că eu oriunde m-am dus,
Dorul mamei m-a ajuns.
Mama mea când m-a văzut,
Doamne, bine i-a părut
Şi-mi zise: Bine-ai venit,
Feciorul mamei iubit!

Pentru îngrijirea celor dragi, niciun sacrificiu nu e mare:

Din spitalul din Novaci
M-au luat părinții dragi,
La Craiova am plecat
Şi-n spital m-au internat,
Unchiul, când a auzit,
Cu maşina a venit,
La Bucureşti am plecat,
În spital m-au internat,
La Spitalul de Urgență
Crezând că va fi speranță.
***
Doamne, mult s-au mai izbit,
Destui bani au cheltuit
Crezând că dacă eu scap
Alții bani ei tot mai fac.

Copiii se joacă, învață carte şi-şi ajută părinții, mai nou se duc la discotecă şi se uită pe internet:

Acasă, când am venit,
Domane, bine mi-a părut
Sănătoasă mă simțeam
Cu frații mei mă jucam.
***
Iară marți de dimineață
Plecai din nou la şcoală,
Tot cu surioara mea,
Nu mă despărțeam de ea.

Iar după ce am mâncat
Ne-am scris şi ne-am învățat,
Ca să fim liberi apoi
Să ne ducem după oi.
Pe la patru după masă
Am plecat voioşi de-acasă
Tot râzând şi chicotind,
Gunoiul împrăştiind
Şi pe padină-alergând.

Tinerii muncesc, fac clăci, dansează, recrutează, fac armata:

Acasă când am stătut
Cu mult drag mi-am petrecut,
Făcui clac' acas' la mine
Ca să îmi petrec mai bine.
***
Eu munceam să rânduiesc,
Treburi să îndeplinesc,
Sâmbăta ca fiecare
Eu m-am dus la recrutare,
Căci aşa vorbeam cu tata
Să mă duc să fac armata.
Sâmbătă am recrutat,
Duminic-am invitat
Fete şi feciori
Învârtit-am zece hori.

Părinții se bucură de venirea pe lume a feciorilor:

Priveam la el ca la Soare
Primăvara când răsare,
Îl iubeam ca pe-un odor
Fiind singurul fecior.
***
La fântâna din Făget
M-a făcut mama băiat
M-au înfăşat zorile
Şi m-au scăldat florile.
***
Doamne, bine le-a părut
La părinți când m-au făcut,
Că au şi ei un fecior
Şi un mare ajutor,
M-au iubit şi m-au crescut,
Cum nu s-a putut mai mult.

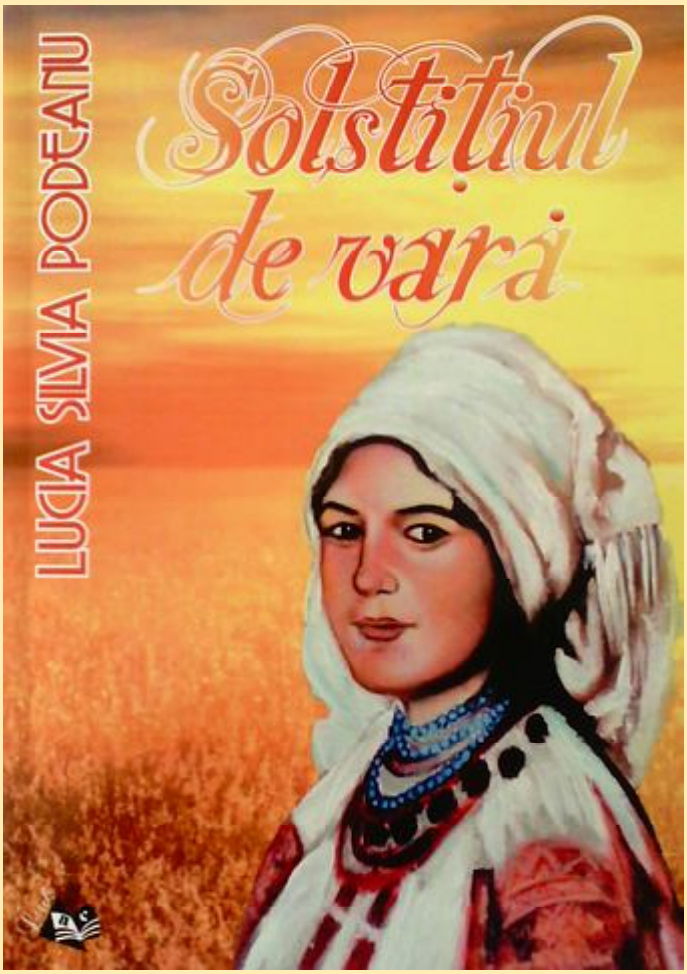

Femeile țin rostul casei:

Cât am fost eu sănătoasă,
N-au avut grijă de casă.
Copiii i-am îngrijit,
Rostul casei l-am ținut,
Veneau şi ei când puteau
Ce trebuia ne aduceau.

Bocetul - Cântecul devine astfel un lung poem dintr-o veritabilă epopee orală a localității cu fine broderii lirice, cu multe amănunte din viața celui mort, cu sentimentele celor vii, cu credințele şi obiceiurile novăcenilor.

Tot poemul este la persoana întâi, persoana mortului, şi aceasta pune în valoare tragismul existenței.

Având în vedere că astfel de cântece-bocete se fac celor morți înainte de vreme (înainte de 60 de ani), morți de o moarte năpraznică, împrejurările morții sunt larg comentate:

După ce am descărcat,
Tot gunoiul l-am împrăştiat.
M-am spălat, m-am dichisit,
Cu maşina am plecat
La discotecă-n Polovragi
Cu prietenii mei dragi.
***
De la onomastică
Cu maşina am plecat
Să conducem prietena
La Ciocadia în sat.

În drum spre casă, după o plimbare, un infarct curmă o viață:

Dădui roata şi venii,
Iar jos la DAC mă oprii,
Parcă nu mă simțeam bine
Să mă urc în deal la mine.
Intrai la ai mei verişori
Ajutați-mă că mor!
Văruța ceai îmi făcu,
Văru telefon dădu.
Până veni salvarea
Eu terminai cu viața.

Există o clipă în fața morții, când fiecare rămâne singur:

Iar luni de dimineață
Iată că veni moartea,
Mă prinsă-n camera mea
Şi nu mai putui scăpa.
***
Când a venit marți seara,
A venit la mine moartea,
Şi cu părere de rău
Îi părăsii pe toți eu
***
Iar vineri de dimineață
Mi se scurtă a mea viață
Căci de mine aşa mică
Moartea n-a ştiut de frică.

Când rânduielile sunt frânte şi firul vieții e rupt departe de casă, ca-ntr-o modernă Antigonă, datina îşi cere dreptul cu orice preț:

Din casa noastră a frumoasă
Eu în morga-întunecoasă
Pe ai mei părinți ce izbeală
Până m-au luat acasă iară.
***
N-am avut noroc pe lume
Să mor acasă la mine,
Am murit în chin şi-amar
În Petroşani la spital.
Toate mamele cu dor
Când îşi pierd copiii lor,
Dar ca mama îndurerată
Nu mai este-n lumea toată.
Acas' cu mine au venit
Sigilat şi țintuit,
Doamne, ce ți-oi fi greşit
De aşa rău m-ai rânduit.

În veşnicia ce urmează vieții, somnul este mai liniştit în pământul rădăcinilor de brad. Într-un geac (săculeț), o mână tremurândă de frate a dus pământ de acasă, să aştearnă peste mormântul novăceanului îngropat în cimitirul Poetului din Bucureşti. Gestul se regăseşte într-un cântec amintind războiul. Fata pleacă la Stalingrad şi aşterne pe mormântul iubitului ei căzut acolo o mână de țărână din pământul Novaciului.

Fata nemăritată şi feciorul nenuntit sunt îmbrăcați ginere şi mireasă, moartea este şi nunta cu veşnicia. Sfâşietoarea durere a colectivității este întreținută de cântecul elegiac al bocitoarelor, impresionantă chemare la această nuntă-moarte.

Veniți fete şi băieți,
Ginere (mireasă) de mă vedeți.

Neîmplinirea unui ciclu de viață, frângerea acestuia aproape de momentul nunții, aduce, în bocetul novăcean, ideea cununiei cu moartea – *mânăstirea*.

Bucură-te mânăstire
Că mă cununai cu tine.

Deşi părinții îşi rânduiesc feciorii după regulile vieții şi ale societății, nu întotdeauna Parcele mai vor să toarcă firul vieții:

Tăticu aşa zicea
Că dacă fac armata
O să fie socru-mare.

Ideea de ginere este sugerată prin cea ce socru-mare, nunta însă se face cu jale multă.

Că eu făcui joia nuntă
Şi-o făcui cu jale multă.

Bradul devine iar simbol al nunții şi morții, în acelaşi timp:

Şi în loc de ginere
Îmi luai bradul cu mine.

Răzvrătit împotriva unui destin neîmplinit, nemeritat, cântecul şi urmează firul cerând viață:

Bucură-te mănăstire
Că frumoasă floare-ți vine.
Descunună-mă, părinte,
Să mai joc hora-nainte
O dată, de două ori,
Să nu mă usuc de dor.

În acest timp, lăutarul cântă un bocet din timpul celui de-al II-lea război mondial, devenit cântec de jale:

Mândră, dacă eşti căită
Du-te-acas' de te mărită,
Că şi eu m-am însurat
Fără cununii pe cap,
Şi-am luat fata somnului
Din fundul pământului.

După un anumit protocol popular, cântecul mulțumeşte tuturor celor care l-au ajutat şi îngrijit.

Doamne fericit eram
Şi la nurori mult țineam,
Dar şi ele mă-ngjrijeau
Toată atenția mi-o dau.
Pe mine erau cu foc
Pe soție şapte, opt,
Căci eu îmi duceam boala,
Ea purta toată grija,
Făcea toate treburile
Şi mă-ngrijea şi pe mine.

Plecând, mortul îşi ia rămas bun de la tot ceea ce i-a fost drag în lume:

Brazilor de pe Gilort
Eu vă părăsesc de tot,
Cărările de la munte
Toate după mine-or plânge
Şi de voi pădurilor
Astăzi mă despart cu dor.
Treizeci de ani v-am călcat
V-am crescut, v-am apărat,
Nu mai cutreier pe coaste
Vara după răşinoase,
Nici iarna prin gerul mare

După câte-o vânătoare.
Că azi moartea ne desparte,
Eu mă degajez de toate,
Îmi iau brăduțul cu mine
Şi nu mă supăr pe nimeni.

Vătaful noatinilor în acest ultim bun rămas trimite gândurile sale mioarelor lăsate în Banat:

Tată, la oile mele,
Să le pui ciucuri cu jele,
Spune-le şi le vorbeşte
Că lonică putrezeşte.

Copilul îşi ia rămas bun de la lumea pe care n-a cunoscut-o:

Eram bobocel în floare,
Nu eram de astă cale,
Aş fi vrut să mai trăiesc
Nu-n pământ să putrezesc.
Rămâi lume cu mult bine,
Că eu azi, mă duc din tine,
Rămâi lume cui eşti dată,
Mie nu mi-ai fost ursată.

Urmând tradiționala bună-cuviință, mortul îşi cere iertare de la toți pe care i-a mâhnit:

Mămica mea scumpă,
Te rog, mamă, iartă-mă,
C-am fost mic şi n-am ştiut
Şi te-oi fi supărat mult…
***
Tăicuțul meu iubit
Rămâi cu inima fript
Nu mai ai nicio nădejde…
***
Eu te rog încă o dată
Tăticule scump, mă iartă,
Că ne despărțim de silă
Ne plânge lumea de milă.

Cuvintele de bun rămas sunt adresate părinților, surorilor, fraților, colegilor de şcoală, de muncă:

Mămicuța mea cea dragă,
Astăzi cu rochia neagră,
Sărută-mă pe obraz
Că-ndurerată te las.
***
Marie, soția mea,
Avuseşi o soartă rea
De unsprezece ani bolnav,
Destul te-oi fi supărat.
Voi, copiii mei iubiți,
Rămaşi cu inima fripți,
Vă rog, tată, mă iertați,
Că vă las îndurerați.
Dar un lucru v-aş ruga,
Mângâiați pe maică-ta.
***
Domnilor învățători,
Eu acum sunt călător,
Din suflet vă mulțumesc
Şi acum vă părăsesc.
***

Colegi dragi de la serviciu
Care sunteți toți aici
Eu vă zic la revedere
Că nu am altă putere.

În concepția novăceanului, lumea în care trece este populată aidoma celei de aici. Acolo sunt toți moşii şi strămoşii noştri:

Eu azi plec, mă duc departe,
La părinți şi la cumnate,
La vecini şi la nepoți,
Ne vom întâlni cu toți.
***
Eu te rog, bunica mea,
Diseară ține-mi calea
Că-mpreună vom cina
Şi-napoi n-oi mai pleca.
***
Ravecă, nevasta mea
Eu te rog, dac-ai putea
Să ieşi dragă-n calea mea
Că ştii mai bine seama
Şase luni s-au împlinit
De când noi ne-am despărțit
Dar deseară ne-om vedea
Şi cu toții vom cina
Înapoi n-oi mai pleca
Doamne, bine v-o părea
Că eu vin să stau la voi
Şi nu mai plec înapoi.

Ultimul cuvânt al mortului, de fapt fierbinți dorințe ale celor vii, capătă valoare de lege. Exprimate în finalul acestui vers de jale (aşa îşi numesc femeile acest bocet) dorințele încep cea de-a treia etapă a obiceiurilor în legătură cu moartea şi anume - restabilirea echilibrului social rupt prin plecarea celui mort.

Copiii mei întristați,
Fraților voştri mici
Sfaturi bune să le dați
Şi vă rog să-i ajutați.
Că-s destul de supărați,
Fără milă, fără dor,
Fără nici un ajutor.

Formula de încheiere aduce un suspin general:

Plângeți toți şi suspinați,
Că de moarte nu scăpați,
C-aşa a vrut domnul sfânt
Să fie pe-acest pământ.
Acum toate se sfârşesc
Şi nimic nu mai grăiesc,
Că trec pragul la cei morți
Rămas bun vă zic la toți.

Cu aceste versuri se încheie Cântecul cel mare, ceremonia continuă.

*
* *

Călători pe drumurile tranhumanței, mulți novăceni au colindat Europa şi lumea, în ultimele două decenii. N-au suportat însă, starea de slugă, ei fiind liberi, din negura veacurilor. S-au întors şi şi-au făcut propriile lor afaceri aici: o brutărie, o pensiune, o firmă de transporturi.

Au găsit acel echilibru armonios între informație şi conştiința că aparțin unui neam şi în afara lui, nu eşti decât un individ fără apărare, fără rădăcini.

Am aflat

Am aflat cu
uimire că
sângele meu
este un râu de cântec,
de dor şi iubire.
Am furat rând pe rând
Câte unul ca să vi-l
cânt.

Au în ele lumină
Caldă de soare
Au în ele splendoare de
vară
Dar şi un dor nebun
Toată iarna
După tânăra,
Plină de floare
primăvară.

Toate culorile toamnei
s-au strâns
în doina cu noduri
toată dragostea s-a
revărsat în dezmierdări
lângă focuri.
Toate visele s-au aprins
În cântul de leagăn
Şoptit la-nnoptat
toată sudoarea a
curs pe pământul
proaspăt arat
Şi milioane de vieți
căzute sub paloş
duşman
mi-au lăsat moştenire
sângele pe care
îl am.

Din volumul «Solstițiul de vară»

Dr. ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

Dr. Mihaela Brînduşa Tudose

Universitatea „Petre Andrei”- Iaşi

Poate ar fi mai bine:

O nouă viziune asupra învățământului superior

Ani de zile, din 1950 (cel puțin) şi până în prezent, învățământul superior a fost şi continuă să fie închistat de o serie de reglementări mai mult sau mai puțin utile pentru absolvenții care devin cadre de conducere în cadrul economiei naționale la diversele sale niveluri.

În secolul 21 şi, în special, în condițiile specifice ale contextului național (dar şi al altor țări aflate în aceeaşi situație economică), absolvenții (programelor de licență şi respectiv, masterat) ar trebuii să fie îndrumați şi să li se pretindă o cu totul altă viziune mult mai largă şi mai profundă referitoare la dezvoltarea economică şi marketingul național şi internațional în special în condițiile geopolitie actuale şi de perspectivă, a globalizării economice în general şi a pieților în special, a dinamicii burselor şi a diferitelor valute naționale şi internaționale, a noului rol pe care trebuie să-l aibă băncile naționale şi instituțiile financiare internaționale în condițiile în care fluxul informațional este deosebit de rapid şi exact, dar în acelaşi timp expus riscurilor de fraudare în sistem cibernetic, care afectează sistemele conjuncturale pe un anumit timp.

O asemenea viziune mai largă a întregii imagini economice, tehnice şi sociale depăşeşte sistemul educației prezente şi ca atare *poate ar fi mai bine* o nouă orientare, o nouă viziune cu influențe şi efecte mai apropiate de necesitățile actuale şi, în special, cele viitoare ale societății în ansamblu şi a celei româneşti în mod specific.

În cadrul unor cursuri se fac referiri destul de vagi privind situația sărăciei pe plan mondial, se dau unele exemple statistice despre acest aspect la nivel național, dar nu se dezbate cu mai multă convingere, mai documentat şi cu propuneri mai concrete referitoare la modul în care s-ar putea ajunge la diminuarea sau chiar eradicarea unui asemenea fenomen socio-economic. Mult prea puțin se poartă dezbateri în cadrul seminariilor sau în cadrul unor cercuri cu caracter ştiințific asupra relației existente în prezent între cultură, educație şi sărăcie.

Prea puțin se fac referiri şi sunt dezbătute aspectele corelațiilor existe între două ştiințe: antropologie şi etnografie. Poate ar merita să se acorde o atenție mai mare elementelor fundamentale şi unora aplicative ale acestor ştiințe folosindu-se exemple concrete din diversele colțuri ale țării unde se manifestă aspecte care ar putea să influențeze modul de gândire şi de manifestare asupra evoluției social-economice, prin anumite obiceiuri specifice şi acelaşi lucru chiar asupra activității economice la nivel internațional.

Noilor generații de absolvenți universitari şi masteranzilor trebuie să li se formeze un spirit de a gândi cu o viziune spre viitor. Trebuie să li se incite spiritul, curajul de a pune întrebări şi de a găsi cele mai utile răspunsuri.

Un rol deosebit ar trebuii să revină cursurilor de management care să-i îndrume pe studenți spre cele mai înalte obiective ale acestei preocupări; cursanților trebuie să li se prezinte funcția de conducere nu numai din punct de vedere teoretic, ci în contextul diverselor situații cu care se pot confrunta în viața de zi cu zi în calitate de conducători economici, sociali, politici, ş.a.m.d. În felul acesta se vor putea forma adevărații conducători cu reale şi efective calități în muncă.

Foarte puțin, ca să nu spunem deloc, se pune accentul pe una din problemele esențiale ale muncii oricărui cadru de conducere şi anume aceea de organizare personală în comparație cu aspectele ambiguității. Desigur acest aspect nu este nici simplu şi nici uşor de realizat dar îşi poate găsi rostul în momentul în care apar diverse situații ambigue şi care îşi cer o decizie urgentă şi cât mai apropiată de o corectă rezolvare. Aici intervine rolul psihologiei muncii, care trebuie să devină un punct cheie al educației universitare economice şi tehnice.

Nu mai puțin importantă ar trebuii să fie şi relația dintre activitatea economică şi filozofie. Chiar dacă la prima vedere pare (poate) un nonsens, ea are un substrat mult mai apropiat decât se pare şi acest lucru l-a dovedit în multiple ocazii viața de zi cu zi. Foarte mulți dintre adevărații conducători de instituții centrale sau întreprinderi din oricare ramură economică vor înțelege mult mai bine care este sistemul de dezvoltare economică a activității lor, aportul activității de marketing, dinamica muncii din activitatea ce o conduc prin prisma înțelegerii fenomenelor social-politice şi al concepției filozofice a perioadei în care trăim. Nimic nu poate fi mai concludent decât situația în care multe activități economice ajung la auto-distrugere prin faptul că nu se cunoaşte şi nu se desfăşoară un sistem eficient de negocieri bazat pe cunoaşterea diferiților parametrii sociali şi economici specifici unui sistem filozofic al partenerilor naționali sau internaționali.

Trăim într-o perioadă în care simpla învățare a unor reguli sau tehnici cu profil economic sau tehnic nu mai sunt suficiente; rutina trebuie înlocuită cu o nouă manieră de observare şi interpretare a diverselor fenomene; conducătorii actuali şi viitori trebuie ajutați, încă din anii universității, pentru a înțelege multe din următoarele aspecte: integritatea, apartenența la o echipă, atitudinea pozitivă şi de entuziasm, modul de a avea un sens clar şi eficient în cadrul unei comunicări cu parteneri de diverse niveluri, deschiderea şi receptivitatea, gândirea creativă, spiritul de rezolvare a diverselor probleme, colaborarea fără a crea stări conflictuale, precum şi crearea unor reale legături profesionale.

Poate ar fi mai important dacă studenți ar înțelege şi ar gândi în mod critic diversele aspecte ale problemelor ce apar în activitatea de zi cu zi şi cum ar trebuii rezolvate aceste probleme.

Cadrele didactice ar trebuii să devină adevărați stimulatori ai unei gândiri ”Renaissance”, în epoca actuală a revoluției internetului. În acest sens poate ar merita includerea şi îmbinarea actualele programe educaționale cu diversele aspecte ale problematicilor ce pot apare în activitățile practice de zi cu

zi, prin creerea unor aşa numite ”Jocuri” de decizie prin care să se dezbată diversele opinii privind modalitățile de soluționare optiomă a diverselor probleme.

Conform alineatului (4) din articolul 193 din Legea nr. 1/ 2011 privind educația națională, universitățile se clasifică pe trei categorii:

- **universități** de cercetare avansată şi educație;
- **universități** de educație şi cercetare ştiințifică/ creație artistică;
- **universități** centrate pe educație.

Hotărârea Guvernului nr. 789/2011 **(privind aprobarea Metodologiei de evaluare în scopul clasificării universităților şi ierarhizării programelor de studii) stabileşte criteriile în baza cărora se realizează evaluarea (predarea şi învățarea; cercetarea ştiințifică; creația artistică, în cazul universităților de arte; relația universității cu mediul extern; capacitatea instituțională). În cadrul primei evaluări, Ordinul nr. 5262/2011 al ministrului educației privind constatarea rezultatelor clasificării universităților consemnează următoarea statistică: 13,3% universități** de cercetare avansată şi educație; 33,3% universități de educație şi cercetare ştiințifică/creație artistică; 53,3% **universități** centrate pe educație (fiind evaluate **90 de universități din România, dintre care 54 de stat şi 36 private**).

Deşi predarea şi învățarea este primul criteriu de evaluare consemnat de cadrul legal, criteriului cercetării ştiințifice i se acordă o mai mare importanță (deşi au existat opinii conform cărora cercetarea ştiințifica trebuie să fie un capitol autonom şi nu trebuie subordonată educației). Mai mult, variabilele şi indicatorii specifici predării-învățării se rezumă la: structura personalului (de bază/asociat), numărul se studenți înmatriculați, numărul de candidați înscrişi, numărul de absolvenți angajați în primele 12 luni de la absolvire, numărul de programe organizate cu universități din străinătate, numărul de programe organizate în limbi străine, cadre didactice şi de cercetare din străinătate sau care dețin diplome eliberate de universități din străinătate.

Metodologia de evaluare nu se extinde şi asupra calității şi conformității metodelor didactice de învățare şi evaluare, respectiv a mijloacelor de învățământ utilizate, fapt pentru care considerăm că acea clasificare a universităților pierde din valoare. Prin urmare, datorită criteriilor şi indicatorilor adoptați, clasificarea universităților nu se focalizează pe rezultatele învățământului, ci doar pe **principiile, metodele şi formele de organizare a procesului de învățământ, respectiv pe** gestionarea resurselor umane, materiale şi financiare (vizând cu prioritate nivelul finanțării din bugetul public).

Datorită „penalizării” financiare, universitățile românești s-au îndepărtat şi mai mult de standardele clasificărilor internaționale (topul celor mai bune universități din lume având la bază **variabile precum numărul de citări în publicațiile de specialitate, reputația în rândul oamenilor de ştiință, relația dintre studenți şi cadrele universitare, numărul de premii primite de studenți sau profesori etc.).** Conform QS World University Rankings (2013), față de rezultatele anului anterior, patru universități din Romania au căzut 100 de poziții in clasamentul Internațional (indicatorii cheie ai evaluării **fiind cercetarea academică, calitatea predării, ponderea angajării absolvenților şi gradul de internaționalizare).**

În concluzie, considerăm că este apreciabilă dar nu suficientă clasificarea universităților din România. Poate ar merita o revizuire a programelor universitare şi adaptarea lor la cerințele secolului în care trăim, pentru a fi în rând cu alte instituții similare de prim rang de pe plan internațional. În alte condiții competitivitatea acestor centre de cultură s-ar putea să ducă treptat spre marginalizarea lor în loc să fie evidențiate şi apreciate după criteriile internaționale.

Universitatea „Petre Andrei”- Iaşi

Articolul “Poate ar fi mai bine” se poate citi şi pe blog:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/08/alex-berca-mihaela-brindusa-tudose-o.html

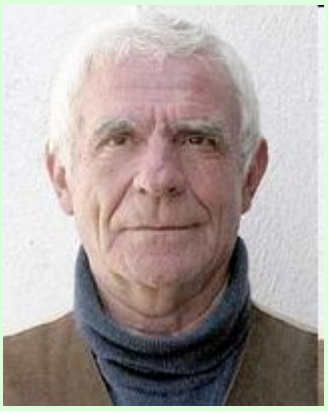

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

MITOGRAME
LIRICE - LYRISCHE
MYTHOGRAMME

RESPIR STELE

... brazii nu au surle,
zăpada nu are faruri
şi totuşi în jur
e-atâta muzică şi lumină ...

... am poposit
pe un catarg
de sărbătoare
ca o pasăre
din neştiute zări
şi respir stele,
şi cânt cetini,
şi beau îngeri
dintr-un pahar
cu VEŞNICIE ...

(Braşov, 1987)

ATME STERNE

... schalmeilos sind die Tannen,
lichtwerferlos der Schnee,
und doch allüberall umher
soviel Musik und
Licht...

... ich raste
auf einem feierlichen Fahnenmast,
wie ein Vogel
aus unbekannten
Himmelsrichtungen,
und atme Sterne,
und singe Fichten,
und trinke Engel
mit einer Kelche voller
EWIGKEIT...

(Kronstadt, 1987)

Luis Cordera

SPINI ŞI FLORI

- mamă, pentru ce arbustul
cu fructul acesta, de miere,
şi-aşa de frumos, are spini
ce aduc atâta durere?

- toate în lume sunt astfel,
copil al inimii mele:
alături de flori sunt spinii,
împreună cu spinii-s şi ele ...

- de ce se veştejesc, mamă,
florile trandafirului însângerat,
iar spinii lui
nu se usucă niciodat?

- pentru că foarte scurtă
este a fericirii durată:
în vreme ce plăcerile zboară,
durerile nu te părăsesc niciodată ...

(Espinas y flores)

Louis Cordera

DORNE UND BLUMEN

-weshalb, Mutter, dieses Bäumchen
so schön mit honiger Frucht
trägt so viele Dornen, die verursachen
so viele Wunde, Sehnsucht?

-alle der Welt Dinge so sind,
Sohn meiner Herzensgelüste:
wo Blumen blühen, gibt es auch Dornen,
wo Dornen, gedeihen auch Blumegerüste ...

-weswegen verwelken, Mutter,
die Blumen der verblutenden Rosen so alb?
die Dornen derselben bleiben aber grün,
frohlocken und singen ...Weshalb?

-weil zu kurz ist es auf der Welt
der Frölichkeit schönes Dasein;
während des Lebens Wohltage vergehen,
bleiben die Schmerzen daheim ...

(Espinas y flores)

NEVOIA DE CANDOARE

dați-mi un strop de rouă
să cuprind în el o patimă nouă

o lacrimă dați-mi, curată,
să ştiu ce-i candoarea deodată

am atâta nevoie de ele
că pomii s-au dezbrăcat de frunze
şi umblă goi
printre stele ...

TREUHERZIGKEIT

einen Tautropfen will ich,
um in ihm neue Leiden einzupflanzen

eine Träne, saubere, gib mir,
um eine einmalige Treuherzigkeit
zu entdecken

ich sehne nach ihnen so sehr,
daß die Bäume sich von Blättern
ausgezogen haben,
und nackt unter Sternen
umherlustern ...

NERO-II NOŞTRI

nebunie să-nsemne, Doamne,
că-n fiecare frunză-n veştejire
văd Cosmosul amenințat de Apocalipsă?

iar asta tocmai când,
în ziua Sărbătorii -
„daimono rectori" sau „in gips" -
eroi de carton, dar cu metodă,
lichidau, senini,
doi „roşii şobolani"?
o, Doamne,
cât de exagerate-mi sunt judecările…

Nero-ii noştri, în '89,
au avut nevoie de mii de eroi –
evident, postmortem, şi reali –
ca să-şi legitimeze
emanația ....

UNSERE NEROS

Wahnsinn soll's heißen
Herrgott,
daß ich in jedem welkenden Laub
das Ende der Welt vorausahne?

und das ausgerechnet jetzt,
am Tag der größten Feier,
wo „Daimone rectore" oder „in Gips" -
Afterhelden aber mit Methode -
beinahe mystisch, -
zwei sogenannte „rote Ratten"
ausgetilgt haben?
o, Gott,
wie übertrieben meine Urteilskraft ist ...
... unsere Neros, im 89,
machten Gebrauch von tausend Helden -
alle postum und real -
um ihre EMANATION zu
legitimieren ...

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN

- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

SUFERINȚA

Introducere

Am considerat că această temă este de o importanță majoră şi ar trebui expusă într-un mod public, concret şi explicativ a ceea ce înseamnă cu adevărat *„asumarea suferinței”.*

Nu este om care să nu guste din paharul durerii, nici făptură care să nu simtă puterea şi povara răului. O piatră lovită cu ciocanul sună de durere, o floare sau o creangă când e ruptă dă şi ea strigăt de durere, tot aşa orice om şi animal, sub încleştarea durerii geme, suspină, plânge, suferă.

Ca oameni în viață suferim, fie de o boală, de un necaz, de singurătate, de bătrânețe, de trădarea unui prieten, de plictiseală ş.a. . Este o deosebire între o suferință şi o altă suferință, o suferință pe care o ai şi nu o accepți din cauza căreia te plângi şi lui Dumnezeu şi oamenilor şi pe care o suporți greu şi care te chinuieşte şi există suferința asumată. Aceeaşi suferință dacă nu o asumi te chinuieşte, dacă este asumată te vei linişti. Dacă vei spune sufăr pentru păcatele mele pe care le-am uitat, pe care nu le-am mărturisit, pe care nu le ştiu, pe care le-am făcut şi iată că Dumnezeu mă pedepseşte pe lumea aceasta pentru ca să mă scutească pe lumea cealaltă sau spui prin aceasta *„Vrea Dumnezeu! Ce vrea cu mine?”*, ca orbul din naştere. Au întrebat ucenicii: *„Cine a greşit: el sau părinții lui că s-a născut orb?”.* Şi răspunsul „Nu! Nici el nici părinții lui, dar s-a născut orb ca prin el să se vadă lucrarea lui Dumnezeu”. *„Care lucrare?”* Faptul că Dumnezeu vroia să-l vindece.

Despre aceasta am să vă vorbesc în cele ce urmează.

ACCEPTAREA SUFERINȚEI

Este important ca în momentul în care apare suferința să începi să ți-o asumi şi să zici: Suferința este a mea, aceasta este crucea mea pe care o port pentru că şi Iisus a purtat-o, El pentru păcatele noastre, eu pentru păcatele mele, El pentru că a jertfit ceva, eu pentru că vreau să jertfesc ceva, El pentru că a iubit ceva, a iubit pe oameni, eu pentru că îmi iubesc țara şi pe semenii mei[1].

Din moment ce suferința nu îți mai este străină şi este asumată şi acceptată, ea devine suportabilă şi chiar se preface în bucurie. Să suferi de foame, de sete, de frig, de bătăi şi să te bucuri, iertându-i pe cei care te chinuiesc. Este modelul lui Iisus, pe care, numai trecând prin suferințe asemenea Lui poți să le înțelegi pe deplin[2].

Tâlharii au fost răstigniți alături de Iisus pentru păcatele lor, însă cel din dreapta lui şi-a asumat suferința şi păcatele pentru care a fost răstignit. Tâlharul a primit mântuirea prin asumarea suferinței, la fel cum a făcut şi Iisus, deşi avea putere de a chema câteva legiuni de îngeri, nu a făcut apel la nici una din puterile sale dumnezeieşti. S-a lăsat arestat, dus în Sinedriu, purtat de la Ana la Caiafa, pălmuit, biciuit, batjocorit şi în cele din urmă răstignit.

Iisus din iubire pentru noi şi-a asumat această răspundere şi a dus-o până la capăt.

În zilele noastre observăm că sunt tot mai mulți oameni care se plâng de modul cum sunt tratați în spitale, aflăm de reduceri de personal în cadrul acestora şi de multe alte lipsuri existente în spitale.

Însă bolnavul are mare nevoie ca să fie ascultat, să aibă pe cineva lângă el în momentele de suferință deoarece simpla prezență îl face pe bolnav să se simtă bine, ceea ce înseamnă că spitalele au nevoie de mai mult personal nu de reducerea acestuia. În astfel de momente bolnavul nu vorbeşte numai despre boala sa, ci încercând să stabilească un contact uman, ne destăinuie temerile şi îngrijorările sale, acum când viața i s-a schimbat şi trebuie să-şi găsească noi valori şi repere.

În fața unui bolnav în stadiu terminal vom constata cu uşurință că se vorbeşte mult pentru că tăcerea e apăsătoare, iar nouă tuturor ne este frică de ea, dar există şi cealaltă extremă şi anume vorbind mult nu mai avem timp să-l înțelegem pe cel aflat în suferință, care de cele mai multe ori caută să comunice cu cei din jurul lui printr-un limbaj simbolic.

Muribundul poate să nu vorbească clar şi explicit despre moartea sa, dar ascultându-l cu atenție, vom constata că el încearcă să ne explice despre aceasta într-o manieră proprie[3].

Uneori, muribunzii au nevoie de tăcerea noastră. Adesea, aceasta ajută poate mai mult chiar decât cele mai frumoase cuvinte, mai ales atunci când în ea palpită tainic rugăciunea noastră pentru aproapele aflat în suferință. Nu trebuie să refuzi niciodată dorința bolnavului de a se întoarce la tine cu speranță, într-o situație de sfârşit. Dacă îl refuzăm, el ar muri aiurea, anonim, având chiar sentimentul că este respins de echipa care l-a

primit să-l îngrijească[4].

Aş vrea să amintesc aici că, spre deosebire de alte religii, creştinismul a considerat întotdeauna că străduința de a alina suferința şi a tămădui boala ține de datoria creştinului de a se războii în această lume cu orice formă de rău. Mai mult, creştinismul ne învață să fim alături de cel suferind, să-l sprijinim în lupta cu boala şi să-l ajutăm pe cât posibil să şi-o asume în chip spiritual, adică să o îndure în Domnul, fără să-L țină deoparte şi mai ales fără să se revolte împotriva Lui, ştiind că vremea suferinței omului a întâmpinat aceleaşi ispite ca şi Iov[5].

REACȚIILE SUFERIȚEI

Fiecare persoană înainte de a muri, urmează un drum propriu care ține de caracterul său, de aspirațiile sale, dar care, în linii mari, pot fi standardizate astfel[6]:

1. **Şocul** – a afla că eşti atins de o maladie gravă, împotriva căreia medicina nu poate face nimic, constituie un şoc pentru oricare dintre noi. În acest caz, transformarea psihologică a persoanei în cauză este atât de profundă, încât ea rămâne pur şi simplu năucită;
2. **Refuzul** – în această fază bolnavul repeta adesea: *„...eu nu cred...”, „...nu este posibil...”, „...de ce eu?...”*. el speră că medicul s-a înşelat, că investigațiile paraclinice nu au fost făcute serios, că s-au întâlnit adesea erori de diagnostic, că va trebui să consulte şi alți medici. În acest moment, pentru pacient nevoia de a comunica este vitală.
3. **Revolta** – bolnavul simte nevoia de a exprima toată agresivitatea sa care, în realitate corespunde stării lui sufleteşti. Îl agresează boala, dar, de asemenea, şi cei care au descoperit-o, fără de care el n-ar fi ştiut de existența acesteia. Revoltându-se, bolnavul va repeta aceeaşi întrebare: *„...de ce eu?...*”, care adeseori ia locul refuzului *„...nu eu...*”. Această mânie exprimată reprezintă, de fapt, modalitate de recunoaştere a adevărului.
4. **Depresia** – există în acest stadiu doua momente. Primul reprezintă o stare de plâns, în care cel ce va muri deplânge tot ce urmează să piardă, iar al doilea o lungă tăcere, ce semnifică situația sa îndurerată. În acest moment, echipa de îngrijiri are datoria de a respecta această dorință a muribundului. Un simplu gest, o apăsare a mâinii, pot fi resimțite de cel ce va muri ca pe o posibilitate de comunicare.
5. **Acceptarea** – intrarea în acest ultim stadiu se produce într-o manieră sistematică şi deseori echipa de îngrijiri rămâne surprinsă de capacitatea de acceptare a celui ce urmează să moară.

Durerea morții este o primă justificare a comportamentului nostru. Pentru cei aflați în stadiul terminal, anticiparea suferinței prelungite şi lipsite de sens este prima cauză a anxietății şi disperării, cu mult mai apăsătoare decât evenimentul morții, iar cea mai serioasă şi periculoasă ispită a celor ce se confruntă cu suferința psihică sau trupească este că ei îşi percep chinul ca pe unul absurd şi lipsit de sens[7].

Perspectiva asupra morții şi a procesului ei a dat formă profundă înțelegerii ortodoxe a suferinței, întrucât conține chestiunea îngrijirii celor ce înfruntă eminamente moartea. Ea oferă imaginea interioară ce ne permite să percepem şi să acceptăm suferința, atât mentală cât şi fizică, ca pe una cu adevărat „răscumpărătoare” sau ispăşitoare. Pentru pacientul muribund, aceasta înseamnă luarea crucii sale şi urmarea lui Hristos către propria suferință şi moarte. A purta propria suferință întru Hristos, cu certitudine că vom învia împreună cu El, întru deplinătatea vieții, înseamnă a le oferi celorlalți cea mai elocventă şi eficientă mărturie sau martiraj posibil[8].

Suferința poate fi asumată de om până în momentul în care atinge anumite limite. În funcție de modul în care este asumată, putem vedea în aceasta o cale ce duce spre Dumnezeu.

Suferința nu trebuie însă să fie căutată pentru ea însăşi, deoarece caracterul său „mântuitor” riscă să devieze în diferite forme de mortificare, cu totul străine de credința ortodoxă. Omul nu are vocația suferinței. Vocația sa este sfințenia. Dumnezeu este dragoste. a-L mărturisi pe Dumnezeu înseamnă a vorbi limbajul dragostei, înseamnă a-i dovedi bolnavului afecțiunea, o afecțiune bazată pe respectarea tainei sale, o afecțiune care să nu proiecteze asupra lui sentimentele, psihozele ori credințele celui care asistă, ci o afecțiune imensă, gata să primească şi să găsească şi să-şi însuşească tot ceea ce doreşte bolnavul să comunice, tot ceea ce simte să spună, să mărturisească[9].

Dincolo de limitele suportabilului, suferința şi zbuciumul împing bolnavul cu trup chinuit, incapabil să reacționeze, să se roage îl ațâță la revoltă. În astfel de cazuri, pentru echipa de îngrijire, mărturia esențială este eficacitatea cu care atenuează durerea, teama şi toate simptomele care-l macină pe bolnav, menținându-l conştient atâta timp cât este posibil. Scopul acestei atitudini este de a-i proteja bolnavului acel spațiu esențial pentru el, în care se stabileşte legătura intimă cu Dumnezeu, legătura pe care se bazează de fapt echilibrul său spiritual şi calitatea ultimelor clipe din viață.

Este nevoie ca atât familia cât şi personalul de îngrijire să înțeleagă faptul că persoanele muribunde trebuie să fie pregătite pentru moarte în aşa fel încât să păstreze anumite valori şi scopuri fundamentale. Aceste persoane vor fi ajutate să mențină în cel mai înalt grad posibil o relație conştientă şi personală cu Dumnezeu, dar şi cu semenii lor.

Muribunzi trebuie să se poată mărturisi şi să primească Sfânta Împărtăşanie pentru ultima oară şi e nevoie să ştie că sunt însoțiți de prezența şi rugăciunea celor care îi iubesc şi că se pot preda încet şi paşnic în mâinile lui Dumnezeu[10].

[1] Bartolomeu Anania, interviu despre *Asumarea suferinței*;

[2] *Ibidem*;

[3] Mircea Gelu Buta, *Tabor*, nr.6, septembrie 2007, p.14;

[4] *Ibidem*;

[5] *Ibidem*;

[6] *Ibidem pp.14-15;*

[7] *Ibidem*;

[8] *Ibidem*;

[9] *Ibidem*;

[10] *Ibidem*;

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZIILE LUNII AUGUST

Este a treia ca mărime din lume, după cele din Londra şi Berlin

Necuvintele

O pace erau semnele lui de salut;
Ceva iradia, îmi aduc aminte.
Ziceai că e un „roşu vertical”
Inițiat în blândețe.

Nu ştiam eu pe atunci
Ce înseamnă un înger
Dar am făcut de îndată asemănarea

...O secundă şi alta...

Necuvintele - veşnicia sa!
Țin minte chiar câteva „respirări”
Care i-au deschis sufletul,
Dăruindu-mi-l.

Fantastic vals

Ştiți
La dans am luat
Drum de țară
Ştiți
Venea dinspre sat
Înspre seară
Şi venea
Tot venea
Şi cântam
Şi-l valsam
Ca pe-un dans
Legănat
Ce-l ştiam
Drum de țară...

Imagine

Am îngenuncheat în fața ei
- Ai ochi deosebit de verzi!
- Ea a tăcut. Şi a venit un vânt.
Şi păsări au trecut pe acolo...
- Ai ochi deosebit de verzi!
Am întins mâinile. Pesemne
Era multă frumusețe pe acolo.

De-ai şti

De-ai şti iubito
Cât e de departe
Aproapele
Te-ai suspecta
Apropiindu-te
De-ai şti iubito
Cât e de aproape
Departele
Ți-ai aduce
Amintirile
Mergând apoi
Mai departe...

A fost fondata in 1931. Inaugurata in 1938. Se află în imediata vecinătate a Complexului Olimpic din Montreal (locul unde, în 1976, Nadia Comăneci a obținut legendarul 10 la Olimpiadă).

Propunere imagini: Vasile Mic

Bună seara ce nu o voi rosti

Voi sosi în noapte ca un meridian
Dintr-o constelație visată undeva
Pe aproape.
Distanța o voi reduce la anii tăi
Asediați de interferențe
Şi îți voi spune ceva despre bună seara
Niciodată rostită
Bună seara!

Pretext

Pădurea care naşte idei de dragoste
Legea copacilor, adierea de vânt şi
Recunoaşterea prin şi pentru sine -
Regele pădurilor, cântecul
Drumului, calul, drumețul
Toate
Aceste serpentine, rostiri peste zare,
Sunt zbor crucificat pentru fiecare
Piatră de râu şi mai sunt strop de rouă
Ca satul meu mărginind marea şi universul.
Cum să spun? Sunt mai mult ca o pasăre...
Nu însă mai mult ca aceste versuri
Tulburi şoptite de buzele tale: „Pădure,
Tu care naşti ideea de dragoste, Pădure
Dumneata, Bună dimineața!”.

Dinspre alb

Cerbii
Veneau
Sorbindu-mi
Pădurea
Din
Lacrimi

Amintiri despre alb

Ai rămas
Ca un cerb
În amintirea pădurilor
Veşnice
Totdeauna
Acelaşi
Semeț
Pur
Trist

Vii
Şi te duci
Te tot duci…
Alături luceferi,
Alături
Lumina.

Citiți celelalte **Poezii şi vedeți alte imagini** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.com/2014/08/vasile-mic-poeziile-lunii-august.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

SERAFIM DUICU
- O SĂMÂNȚĂ RODITOARE DIN PĂMÂNTUL TISMANEI -

SERAFIM DUICU – OBÂRŞII STRĂVECHI

S-au împlinit în anul 2014, la 6 august, 76 de ani de la naşterea la Tismana a istoricului literar Serafim Duicu, unul din marii patrioți ai neamului românesc cu obârşie în vatra milenară a Tismanei, leagăn al neamului basarabilor întemeietori de Țară Românească.

Tismana, cu văile, munții şi plaiurile ei nu fu numai un leagăn al patrioților de ev mediu ce făcură din voivodatul lui Litovoi un loc de adăpost, o zonă de protecție a băştinaşilor contra hoardelor tătare şi maghiare. Ci ea fu unul din centrele vitejilor geți din linia sudică a Carpaților ce păstra, prin păstorii satelor din munte, elementul autohton în faţa latinizării romane din jurul castrelor Pinoasa-Vârț de pe râul Tismana şi Valea Perilor – Cătune de pe râul Motru.

Arhetipul de muntean dârz şi patriot răsări deci din negura vremii la Tismana iar Serafim Duicu fu unul din vlăstarele lui, ce prinse rădăcină peste munți printre patrioții Ardealului aşa cum George Coşbuc veni, parcă în compensație, din Transilvania la Vila Sfetea, pentru a semăna un arbore de românism ardelean pe Valea „Tismenii”.

Nu întâmplător aceste lucruri le-a legat Dumnezeu aici la Tismana, pentru că învățătorul Nicola Chițiba, finul lui George Sfetea, fu şi dascălul lui Serafim. Iar când dascălul şi Elena Coşbuc aleseseră pentru frontispiciul noului corp al şcolii primare din Tismana îndemnurile lui Spiru Haret „Luminează-te şi vei fi!”, „Voeşte şi vei putea!” , scrise cu litere mari în relief, Serafim Duicu fu unul din aceia care cu siguranță că le citi şi le desluşi înțelesul. Şi nu fu singurul căci mulți din cei care astăzi fac onoarea Tismanei, îşi amintesc cum exigentul învățător şi director Chițiba, îi scotea de ureche în curtea şcolii când „se lăsau pe tânjeală de carte” pentru a citi de acolo sfaturile lui Spiru Haret.

Aşa se făcea şcoală atunci, mai cu plăcere lăuntrică, mai cu impuls de afară şi nu-i fu deloc silă de carte lui Serafim Duicu de îndată ce el însuşi se hotărî să se facă învățător. Fu remarcat însă la Şcoala Normală de la Târgu-Jiu de profesorul de limba română C. Gorun, care-l îndemnă să se dedice literaturii. Ştia pe dinafară încă de la Tismana poeziile clasicilor, temele sale dezvăluiau un talent nativ spre meticulos, spre scrierea de rigoare documentară iar culesul de poezii şi povestiri de natură folclorică deveni o cutumă plăcută pentru el.

Dar până la apariția primei sale culegeri de folclor poetic din județul Mureş, în colaborare cu Lazăr Lădariu, „Mureş pe marginea ta”, vor mai trece ani mulți de trudă pentru afirmarea sa deplină. Să observăm că, făcând Facultatea de Filologie a Universității „Babeş-Bolyai” la Cluj, aceasta asigura forța de muncă în primul rând în Transilvania. Prin repartiția sa ca „profesor la Centrul Şcolar Forestier Blaj, județul Alba”, el plonjase în plin necunoscut, într-un teritoriu cu obiceiuri puțin deosebite de cele olteneşti şi în care era singur, trebuind să acceadă ierarhic pe treptele societății, fără pile, fără sfătuitori apropiați şi fără experiență de viață.

SERAFIM DUICU – UN ARBORE DE ROMÂNISM, ÎNFLORIT ÎN ARDEAL

Dacă Serafim Duicu trecu peste munți nu înseamnă că-şi trădă neamul, pentru că ştia că şi acolo erau frați de-ai lui conduşi încă din vremea dacilor de zarabi, veche ramură conducătoare din neamul băsărăbesc. A spune acest lucru cu dovezi irefutabile fu ținta lui de viață pentru că după teza de doctorat *„Vladimir Streinu, critic, istoric literar, estetician al poeziei şi poet”*[1], se aplecă cu toată sârguința asupra studiului monografic „Gheorghe Şincai”. Să fi fost întâmplător? Aşa aş fi putut crede dacă Serafim Duicu ar fi fost un străin de noi. Dar a plecat de aici, de lângă sfânta noastră mănăstire Tismana, pe care toți cei care ne-am născut pe aste meleaguri o prețuim. O prețuim şi o iubim, cum îi iubim deopotrivă pe Mircea cel Bătrân şi pe duhovnicul lui „kir popa Nicodim” care-l învață pe voievod la Tismana, în veacul al XIV-lea, să citească şi să scrie dar şi cum să se roage ca să-i bată singur cu oastea sa pe turci la Rovine.

Zice autorul chiar la începutul cărții „Pe urmele lui Gheorghe Şincai”[2], prima lui monografie, premieră în istoriografia literară românească:

„Din Şinca Veche se trage Gheorghe Şincai. Toată partea aceasta, de la poalele Perşanilor şi până la Avrig, e vechea „țară” a Făgăraşului sau a Oltului, din care ar fi pornit şi legendarul descălecător al Țării Româneşti, Negru Vodă. Locurile au fost vreme îndelungată sub stăpânirea domnilor munteni. Mircea cel Bătrân se intitula şi „herțeg al Almaşului şi Făgăraşului” şi a ridicat o biserică la Scoreiu.”[3]

Cinci ani a lucrat la această monografie, trei ani la o analiză totală a operei lui Samuil Micu[4], altă premieră absolută în istoriografia literară românească şi patru ani la cea lui Petru Maior[5], realizând un triptic monografic de mare valoare şi sinteză referitor la Şcoala Ardeleană. Împlinind cu maximă fidelitate o obsesie mai veche privind iluminismul transilvănean, el realizează o extrem de valoroasă incursiune în biografia celor trei mari personalități istorice ale Ardealului din perspectivă contemporană. Trei mari corifei ai Şcolii Ardelene asupra biografiei cărora merită, măcar în treacăt, să reamintim şi noi câteva date pentru identificarea ideii centrale urmărită de Serafim Duicu în elaborarea monografiilor privind opera lor: originea poporului român şi a limbii române, continuitatea românilor pe teritoriul fostei Dacii.

Gheorghe Şincai, (1754-1816) urmaş al lui Ioan Şincai din Şinca Veche, istoric şi filolog român, ca director general al învățământului primar unit din Transilvania, fu primul care ridică între 1784-1794 numărul şcolilor româneşti către cifra de trei sute. A strâns sute de documente, alcătuind prima colecție privind istoria românilor pe baza căreia scrie ”Hronica românilor şi a mai multor neamuri” o operă reprezentativă pentru dezvoltarea istoriografiei româneşti. L-a ajutat pe Samuil Micu la elaborarea primei gramatici tipărite a limbii române. A simplificat ortografia şi a militat pentru înlocuirea în scrierile laice şi în învățământul în limba română a literelor chirilice cu cele latine. A editat manuale şi lucrări de popularizare a ştiinței. De ce şi-a dedicat viața asupra unor astfel de ținte? Scrie Serafim Duicu în monografia sa:

„Locuitorii Țării Făgăraşului au fost, din timpuri străvechi, crescători de vite şi agricultori. Bărbații erau oieri în munți, unde se întâlneau cu cei din Oltenia şi Muntenia în bună frățietate. Cum istoria le-a fost vitregă prin vremuri, au coborât pe celălalt versant al masivului Făgăraş, nu numai cu turmele, ci şi cu tot ce agonisiseră, întemeind acolo, în zonele subcarpatice, o salbă de sate, circa 90 la număr, de „ungureni”, care-şi păstrează până astăzi portul specific şi unele obiceiuri. Muntele le-a dăruit o conformație sufletească specifică: dârzenie, spirit justițiar istețime, dragoste față de natură etc. Înfrățiți cu apele şi codrii, ei au conservat mai bine tradiția şi au înțeles să lupte pentru păstrarea ei. Cultul trecutului şi cultul frumuseții limbii, aceasta şlefuită întâi de doină şi baladă, ne vin şi de la ei, cum ne vine şi întâiul sistem filosofic original românesc, cel al lui Lucian Blaga.”[6]

Samuil Micu, (1745-1806) supranumit si Klein sau Clain, pe numele laic Maniu Micu, a fost

-Stânga -

Serafim Duicu dând autografe la lansarea unei cărți la Târgu Mureş-

un alt teolog, istoric, filolog si filosof iluminist român, reprezentant al Scolii Ardelene. El a tradus «Biblia de la Blaj» în anul 1795, fiind după Biblia de la Bucureşti cea de-a doua traducere integrala a Sfintei Scripturi în limba româna, şi amândouă, după traducerea Sfintei Scripturi în limba slavonă în anul 1405, de către cuviosul Nicodim de la Tismana. Spre sfârşitul vieții, Samuil Micu devine „cenzor" al cărților româneşti care apăreau în Tipografia Universității din Buda (1804-1806).

Petru Maior (1756-1821) a fost un istoric, filolog si scriitor român transilvănean, de naționalitate româna, protopop greco-catolic de Reghin, reprezentant de frunte al Scolii Ardelene, în lucrările sale istorice combătând istoricii străini Franz Josef Sulzer, Josef Karl Eder, Johann Christian von Engel si Jernej (Bartholomäus) Kopitar, care contestau romanitatea si continuitatea românilor pe teritoriul fostei Dacii. A scris cartea „Istoria pentru începutul românilor în Dachia".

Toți cei trei iluminişti, reprezentați de seamă ai Şcolii Ardelene, au fost cei mai importanți militanți pentru drepturile românilor din Transilvania, participând – alături de alți reprezentanți ai Şcolii Ardelene - la redactarea celebrei declarații de emancipare a românilor transilvăneni, „Supplex Libellus Valachorum" document de căpătâi al luptei pentru egalitatea în drepturi a românilor cu celelalte națiuni din Transilvania, pentru înlăturarea iobăgiei.

SERAFIM DUICU – OMUL DE CULTURĂ

După liceu a fost învățător la Şcoala Mixtă nr. 9 din Craiova, apoi după facultate profesor la Blaj şi universitar la Târgu – Mureş. Serafim Duicu a dus o viață plină de trudă şi de zbucium sufletesc, trecând rapid prin treptele ierarhice ca universitar şi ajungând un om prețuit pentru dragostea lui de cultură în folosul neamului românesc. A predat ca asistent (1964-1974) la Institutul Pedagogic din Târgu Mureş apoi la Institutul de Teatru, avansând ca lector, conferențiar şi profesor. În anul 1977, teza lui de doctorat despre Vladimir Streinu face subiectul unei ample dezbateri la televiziunea publică. A fost numit inspector şef la Comitetul Județean pentru Cultură şi Artă, director general al Teatrului Național din Târgu-Mureş, apoi rector al Universității «Dimitrie Cantemir». În anul 1993, a plecat la Bucureşti, ca secretar de stat cu rang de ministru în Ministerul Culturii.

A fondat Societatea Culturală şi Fundația «Şcoala Ardeleană» precum şi revista acesteia, «Şcoala Ardeleană» (1991-1993). Înființarea Societății Culturale «Alexandru Papiu Ilarian» aparține tot lui. A fost redactor al revistei «Vatra» şi al publicației «Curierul de Transilvania». Ca istoric literar, critic şi publicist de mare vază, a colaborat la numeroase şi prestigioase periodice româneşti: «Tribuna», «Cronica», «Ramuri», «Convorbiri literare», «Steaua», «Transilvania», «Familia», «Romania literara», «Orizont».

Serafim Duicu nu a fost deci doar un cercetător în arhive, un meticulos al scrierilor exacte, bine documentate ci si un spirit critic, profesionalismul prin care a gândit şi redactat principalele sale cărți - toate contribuții prețioase la istoriografia națională - aducându-i un binemeritat premiu al Asociației Scriitorilor din Târgu-Mureş pentru cartea „Dicționar de personaje dramatice"[7].

Această scriere îl pune alături de personalitățile care şi-au adus contribuții importante pe această temă: Petru Maior (Procanon), Vasile Moldovan (Memorii din 1848-49), Al. Papiu Ilarian (Istoria romanilor din Dacia Superioară), Ion Pop Reteganul (Amintirile unui şcolar de altădată).

Cărțile lui Serafim Duicu, la care se adaugă sute de articole publicistice, note critice, studii, conferințe, preocupările lui pentru folclor, - inițiind numeroase acțiuni de răsunet în oraşele transilvane - nu sunt decât partea vizibilă a acestui mare gânditor, el formând de-a lungul timpului ca profesor zeci de generații de studenți în spiritul prețuirii valorilor spirituale ale zbuciumatului nostru neam românesc.

Acum, la 76 de ani de la naşterea sa şi la 18 ani de la trecerea prematură în neființă, întreaga elită culturală națională şi chiar internațională, este datoare să prețuiască şi să promoveze pe Serafim Duicu, ca pe un vlăstar sănătos de românism, plecat din meleagurile noastre gorjeene în Transilvania, fără să fi uitat o clipă valorile folclorice, culturale şi alte valori spirituale gorjeneşti, care i-au fost mereu sprijin şi îndemn de viață.

Prof. Nicolae N. Tomoniu, Tismana, 5 aug. 2014

[1] Editată şi la „Scrisul românesc", Craiova, 1977
[2] Serafim Duicu, Pe urmele lui Gheorghe Şincai, Bucuresti, Editura Sport-Turism, 1983
[3] ibidem, pag. 9
[4] Serafim Duicu, Pe urmele lui Samuil Micu-Clain, Bucuresti, Editura Sport-Turism, 1986
[5] Serafim Duicu, Pe urmele lui Petru Maior, Bucuresti, Editura Sport-Turism, 1990
[6] ibidem 2, pag. 10
[7] Serafim Duicu, „Dicționar de personaje

- Dreapta -
Bunica: Ana Tomoniu (casatorită cu Ion Duicu)
****
- Mijloc -
Părinții: Serafim şi Lenica Duicu
***
- Jos -
Serafim Duicu la nunta fratelui său Mircea

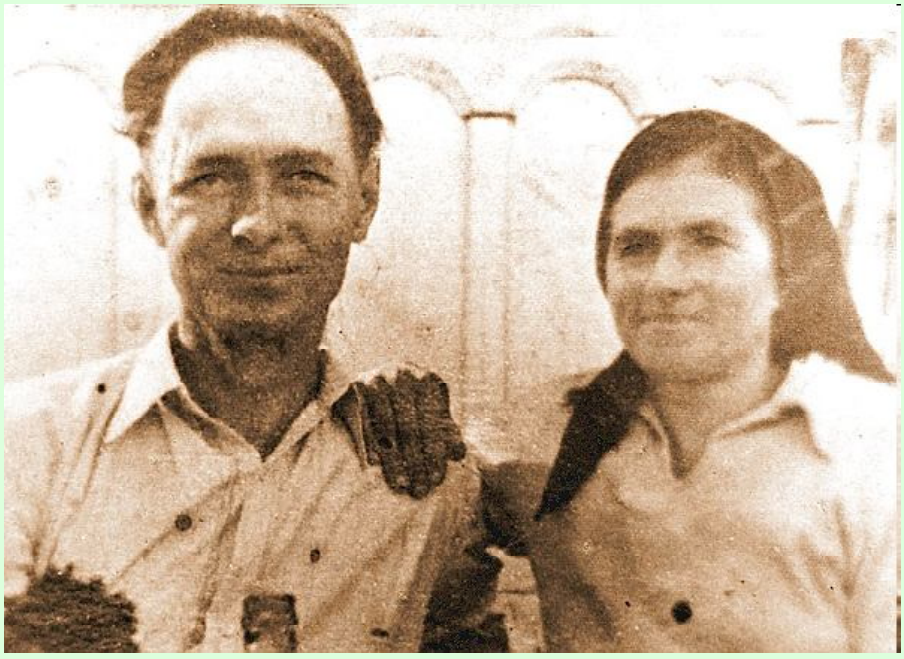

Citiți acest articol şi pe blogul nostru online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/08/serafim-duicu-scriitor-istoric-literar.html

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Română S.A.

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preț redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

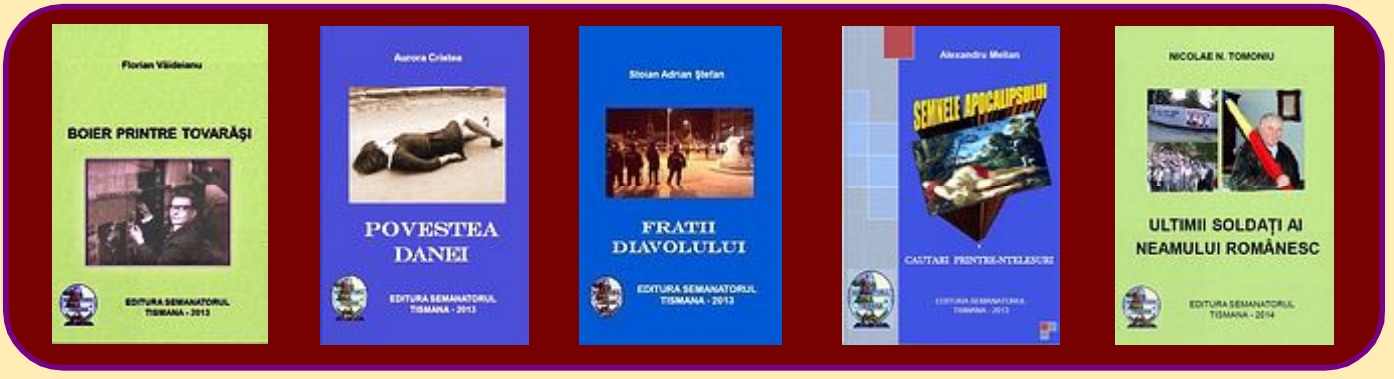

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

DICȚIONAR

SZATHMARY, CAROL POPP de, Pictor, acuarelist, litograf şi fotograf, născut la Cluj in 1812. Vine la noi pentru prima dată în 1831. Este mereu pe drumuri, atras de poziții pitoreşti din natură, de costumele şi obiceiurile populațiilor primitive dela noi, din Ardeal, din Orient. Face solide studii de desen, probabil la Budapesta şi la Viena. Cunoaşte Italia, Franța, Anglia, bine înțeles Germania. La Bucureşti se stabileşte definitiv cam prin 1840, deşi mai în fiecare an, şi după această dată, îl găsim intreprinzând călătorii în străinătate. Cele mai fructuoase sunt cele făcute în Orient în 1850 şi mai târziu, atunci când artistul ajunge până în Persia şi în Siria. A fost pictorul oficial al Domnilor noştri dela 1844 încoace. A luat parte la expoziția internațională din Paris, în 1855, la cea a Bellelor Arte din Bucureşti, în 1873 şi la cea internațională din Viena in acelaşi an. A însoțit armata română în Bulgaria

În timpul campaniei din 1877, de unde vine cu un numeros material, în special acuarele. Moare în 1886. (Din Gh. Oprescu - *"Grafica românească în sec al XIX-lea"*, vol. II, Fundația Regele Mihai I, Bucureşti 1945)

RĂZBICIU *sbst. Olten.* **1**. Beţişor sau cui cu care se destupă măduva din soc, cu care se scoate un lemn înțepenit undeva, etc. **2. Beţişorul de la puşcociu (răzbici)**.(Dicț. enciclopedic al lb. române, 1926). Cuvânt arhaic găsit în satul Vânăta-Tismana, de către colaboratorul nostru Florian Văideianu

PUŞCOCIU, *Olten*. **PIŞCOCIU** (*pl*.-oace) *sn., Mold.* **puşcoace** (pamf.j , *Ban.* **puşcoanie** *sf.* Jucărie făcută de copii dintr'o țeavă de lemn de soc sau dintr'o tulpină de cucută şi dintr'un beţişor de grosimea golului din țeavâ, numit „arbiu" sau „climpuş" *(Trans.)* cu ajutorul căruia se împuşcă cu gloanțe făcute din câlți. (Dicț. enciclopedic al lb. române, 1926)

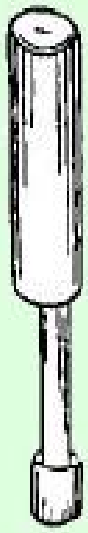

Fig. 4034. Puşcociu.

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

Din lucrările de artă grafică ale sec. al XI-lea reproducem această imagine sepia a unei litografii în peniţe de diverse culori, executată de C. P. de Szathmary *«Excursia Prinţului Carol la Tismana, (1867)»* foarte importantă privind elementele de istorie pe care le conţine!

Deşi nu este o imagine a originalului, putem să ne dăm seama datorită talentatului litograf, că podul peste râu din faţa mânăstirii nu exista în anul 1867. În schimb, exista încă, “Schitul Sfântului Antonie”, ucenicul lui Nicodim şi egumen al mânăstirii după el. O frumoasă verandă cu pridvor în trei arcade era construită deasupra cascadei, al cărei platou fusese curăţat de vegetaţie după revoluţia lui Tudor Vladimirescu când mânăstirea se amanajase ca cetate de apărare, cu ieşiri secrete şi creneluri ascunse de arbuşti.

Anul II. Nr. 8 - august 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

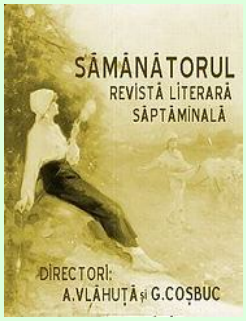

CUPRINS

Fragmente din aparițiile lunii august, la

www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente

(2) Editorial - Coana Europa, Sam Licuriciul şi lovitura de stat
(4) A. Melian - CONCERTUL AGONIEI CA UN REFREN PESTE TIMP

Monografii, studii, critica lit.

(6) IONUT HENS - Clerul român în timpul Primului Război Mondial
(18) Silviu-Aurelian Jimborean – Schimburi epistolare din veacul de aur
(20) Iuliu-Marius Morariu - Viata bisericeasca a secolului de aur
(22-23) Ofertă carte - Pr. Stănciulescu-Bârda - Chemarea mânăstirii

Poezie

(8) Catalin Varga - Epitalam
(14) Liviu-Florian Jianu – Din poeziile lunii august
(12) EMIL BUCURESTEANU – LEAC PENTRU SINGURĂTATE

Proza

(10) C. M. FELEA – AM ÎNVĂȚAT SĂ IUBESC DE LA PĂSĂRI
(25) Cezarina Adamescu – SCURTE MEDITAȚII DUMINICALE
(29) George Anca – TRISTEȚEA RUDELOR
(31) MARIANA ZAVATI GARDNER - După-amiază de vară

Scoala astazi şi ieri

(16) Învatamânt - UnivTest Generator Pro
(28) Recomandari din bloguri (articole, documentare, etc.)
(34) Ce maxime celebre ar crea acum personajele celebre
(36-39) **SEMĂNĂTORUL 1903 – Reformele şi D. Haret**

Anunțuri, învățământ complementar, UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE, legături spre articole din bloguri.

De retinut!

Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conține fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteți scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un real-foileton
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Dezamăgire cât cuprinde:

COANA EUROPA, SAM LICURICIUL ŞI LOVITURA LOR DE STAT DIN ROMÂNIA

www.tomoniu.ro

Uite că în final ne luminarăm mintea şi ce însemnară evenimentele politice din fierbintea vară a anului 2012, după ce poporul înghețat din ianuarie făcu să fie răsturnată componenta politică a guvernului sau mai exact, gaşca incompetentă şi antinațională a băsescului.

Acum faptul este bine confirmat: România, prin deciziile conducătorilor ei politici nu mai reprezintă nimic: Coana Europa ne învârte pe deget - ca pe nişte chei de la maşină - în complicitate cu Unchiul Sam de peste ocean, hotărât să spargă propriul buboi al tipăririi de dolari fără acoperire, fapt ce duse lumea întreagă la faliment.

Vai nouă, mare dezamăgire! Unde este Europa la care râvneam cu gândul că ne va scoate din rahatul postdecembrist? Unde-i Europa cu al ei CEDO, speranța noastră care va îndrepta înjustiția din țară, anihilând găştile de îmbogățiți din sistemul juridic acaparat de un fanatic vândut străinătății pentru propăşirea familiei sale? Uite că Europa-Coana Hoață şi Sam-Licuriciul Cel Mare, îşi găsiră în România unelta potrivită pentru țelurile lor. Doar nu era ca Popeye marinarul să fie sincer ca Antonescu Crin şi să ne-o zică franc din cotețul său ferit de protestatari:

- Frați români! Eu nu pot să decid pentru țară, tot ce fac împreună cu gaşca mea pedelistă fac doar la comanda Departamentului de Stat al USA şi al Comisiei Europene. N-am nicio putere!

Păi dacă te-au prins cu vapo-rațele înecate şi progeniturile îmbogățite prin fraudă electorală fără ca "sistemul ticăloşit" să mişte vreun deget, nici nu mai ai ce face! Primeşti planul loviturii de stat, cadou al CIA, direct din fostul tău birou de la Anvers.

La data când scriu acest editorial, biroul arată ca un amfiteatru: pe partea de vest, planiglobul cu "dictatorii" lumii, respectiv nesupuşii Unchiului Sam care trebuie înlăturați, aviz amatorilor de scandal; pe partea nordică, învingătorii anglosaxoni al marii conflagrații a secolului XX expun fotomontajul "Europa celor două viteze"; în partea de sud şi sud-est, tronează

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkCuri

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm Arhiva FLASH cu linkuri

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

graficele greco-latinilor cu datele precise ale experimentelor economice viitoare ale FMI, ale Băncii mondiale şi ale băncii europene; în fine, la răsărit, însemnat cu roşu aprins, marele imperiu rus al resurselor naturale, în stare ca - în caz de dezechilibru prin părțile asiatice - să încline balanța globală în favoarea aliațior antihitlerişti de secol XX.

Din mijlocul biroului masa rotundă este împărțită pe sectoare cu strategii de luptă politică. Citim de la stânga la dreapta şi observăm sectorul bine luminat, deci activ, al popularilor verzo-violeto-portocalio-alb din România (lista culorilor rămâne deschisă pentru viitoarele alegeri). Se identifică următorul document strict secret:

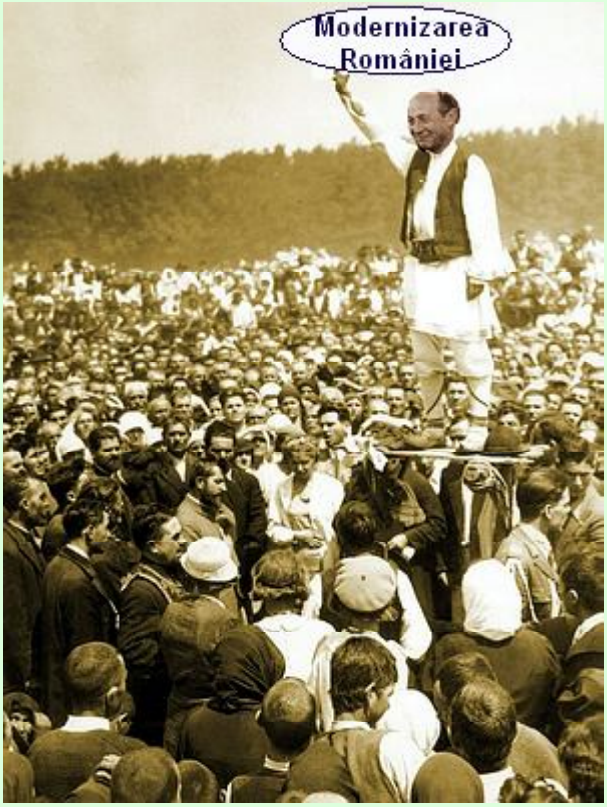

PLANUL LOVITURII DE STAT DIN ROMÂNIA PENTRU INSTALAREA - LÂNGĂ SCUTUL LICURICIULUI AMERICAN - A TRIMISULUI LUI DUMNEZEU LA MAGLAVIT,

PREA CU(R)VIOªIA SA, TRAIAN PETRACHE BÃSE

Pregătirea de artilerie:

Lovitura de stat va începe cu obuze de presă lansate de mass-media occidentală, cu rachete intercontinentale de palavre aruncate peste ocean de Unchiul Sam şi implicarea lui Alioşa Putinescu cu Katiuşa umplută de diversiune.

Rezultatul începerii ostilităților trebuie să inoculeze populației ideea că USL dă lovitura de stat, conform principiului "hoțul strigă: Hoțul!".

Directiva 1. Orice apariție a membrilor PLD la televiziuni începe cu sintagmele: "demiterea preşedintelui Băsescu este o lovitură de stat", "scopul USL este nu numai înlăturarea acestuia ci şi aservirea justiției în scopul de a da lovitura de stat a lui Ponta şi Antonescu".

Trebuie precizat că această sintagmă duce, pe lângă ascunderea relațiilor noastre cu fidelii DNA, CSM şi CCR, la inocularea faptului că doar lui Ponta şi Antonescu li se datorează inițiativa (prioritate: atragerea membrilor partidelor lor pentru formarea unei majorități după alegeri).

Directiva 2. Orice apariție a membrilor PLD la televiziuni înseamnă înşiruirea verbală continuă a sintagmelor noastre secrete indiferent de efortul moderatorului sau a celorlalți invitați de a fi întrerupt. Se iau în ordine sintagmele "lovitura de stat", "Ponta şi Antonescu decid fără ştirea membrilor partidelor lor", "se favorizează doar cei fideli, cei corupți, cei bine implantați în clanurile mafiote cu perspective de a susține viitoarea campanie electorală a USL".

Directiva 3. Sintagmele "toți parlamentarii fură", "toate partidele au făcut rău țării", "niciun partid n-a asigurat un trai bun populației", "şcoala românească scoate tâmpiți", "reformarea statului român", "sistemul de sănătate şi alte sectoare vitale ale țării, au fost puse pe butuci de PSD, PNL şi PC, înainte de a veni noi la guvernare", "nu sunt bani pentru că guvernul Tăriceanu a împins țara în criză", trebuie bine învățate pentru a susține continuu răspunsul la întrebarea pusă de moderator, indiferent care ar fi această întrebare.

Directiva 4. Generalii noştri din presă, justiție şi servicii secrete au datoria nu numai de a-şi ascunde identitatea militară proprie ci şi misiunea avută în desăvârşirea loviturii de stat, pe lângă rolul de a pregăti continuu noi strategii pentru subordonații care le-au fost arondați.

Directiva 5. Niciun ziar public şi nici o televiziune potrivnică PDL nu trebuie lăsată nepenetrată mediatic atât din interior prin agenți infiltrați cât şi din exterior prin rețeaua noastră de comentatori ai articolelor de presă, angajați cu normă întreagă sau a celor racolați ca având un limbaj agresiv, violent, provocator, adică irascibili prin însăşi conduita şi educația lor precară.

Directivă finală. Niciun cetățean român nu trebuie să fie avizat că sub o nouă alianță ce o vom crea rapid până în alegeri, sunt ascunşi tot oamenii noştri, adică cei care sunt eligibili pe listele electorale dovedind râvnă şi pricepere în lovitura de stat ce bine-am reuşit.

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

Daca sufletul care a sângerat în cuvânt de ticăloşiile unei epoci blestemate este siluit astăzi să retrăiască blestemul unor ticăloşii similare, mintea, - mereu ispitind speranța - întreabă şi se întreabă : ***mai ştie cineva de ce am îmbrăcat cămaşa morții în decembrie 1989 şi unde se află adevărații fii ai neamului românesc?*** *Deşi poeziile care urmează sunt scrise într-un* ***atunci*** *de întuneric ele sunt parcă progeniturile unui* ***acum*** *de coşmar.*

Cu adâncă tristețe,
A. MELIAN

CONCERTUL AGONIEI CA UN REFREN PESTE TIMP

CONCERTUL AGONIEI

Privesc acest spectacol de secol în derivă
la mucul lumânării redevenit emblemă
si căutând speranță, măcar de o colivă,
descopăr doar sfidare, absurd şi anatemă.

Eroi de bâlci şi toante în haine de regină,
mai potriviți sub gratii sau poate în azile,
ocupă avanscena scăldată în lumină
şi, regizând ovații de-adunături umile,
cioplesc destinul lumii spre moarte şi ruină...

Si ce fac spectatorii gângavelor tirade ?!...
Topesc în lacrimi râsul şi-n ură disperarea,
se simt părtaşi nevolnici ai tristei mascarade
şi, aşteptând de-aiurea să sune deşteptarea,
se miră că pe scenă cortina nu mai cade...

Sărmani de noi !!. preaplatnici cu-asupra de măsură !...
Nicicând nu se coboară cortina de la sine.
Unde-am văzut vreodat' trufaşa impostură
ieşind din avanscenă, aşa cu de la sine ?!...
Să vină dar artiştii...şi altă partitură !...

Ianuarie 1985

AVERTISMENT

In unduirea de izvoare a gândului înaripat
vă ispiteşte bezna să ciocăniți relee,
oştirile de visuri le-ați sugruma-n tranşee
si zâmbetul speranței l-ați vrea crucificat.

Tâlhari de secol în derivă ! Zadarnică vi-i uneltirea...
Voi n-auziți sorocul morții cu şoapta lui justitiară,
nici zvonul surd al răzvrătirii în sumbrul asfințit de seară ?
Voi n-auziți chiar cum trosneşte, printre blesteme, prăbuşirea ??!!...

Oct.1988

SUFERINTA ABSURDULUI

Simt cum se metamorfozează timpul
în linii, în ninsoare şi-n jgheaburi de durere...
Icoana din adâncuri îşi rătăceşte nimbul
iar vocile chemării coboară în tăcere...

Simt cum se metamorfozează spațiul
în pulberi, în himere si-n aripă de moarte...
In mlaştina absurdă s-a nămolit nesațiul
iar tot ce-a fost aproape pierdut e în departe...

Simt cum se frânge timpul şi spațiu-l simt cum zboară,
temeiurile lumii se spulberă-n reversuri,
mă simt din mine însumi ca sunt zvârlit afară
si pribegesc spre moarte-ntr-o lume fără sensuri...

13 iunie 1988

PRIZONIER

Sunt prizonier în negură şi tină
si țintuit mă simt de stâlpii umilirii,
rânjeşte cinic lanțul pe gândul de lumină
si mi-s ucişi în suflet, de jale, trandafirii.

Sunt prizonier în lacrimi de ruşine
si hăituit mă simt în fiecare clipă...
trufia bâlbâită mă-ngenunchează în ruine
si fier beton îmi toarnă pe fiece aripă.

Sunt hăituit în lanțuri de jalnic prizonier,
în negura de tină mă surpă disperarea,
uitat mă simt de codru, de zâmbet şi de cer,
cărarea mi-e pribeagă si-n doliu sărbătoarea.

Febr.1989

DOAMNE !

Care ne sunt păcatele de moarte şi ce blesteme ispăşim
de-n poarta inimilor noastre bat fără preget rinocerii ?
Din care zbor de cucuvaie cu plânsul ei de țintirim
i-au fost menite blândei turme imaşurile otrăvite-ale durerii ?

Zadarnic urcă înspre ceruri şi rugăciunea şi-ntrebarea…
Prea bunul şi prea dreptul, prea plinul de înțelepciune
spre milă şi iertare pare-a fi rătăcit cărarea,
lovit cumva de amnezie sau poate de deşertăciune

Să ne răspundem dară singuri, noi cei uitați de Domnul lumii :
păcatul nostru nepăcat e c-am fost buni şi-ncrezători şi veşnic mioritici,
că n-am găsit tămăduire epidemiilor minciunii
şi nici puterii jefuite de ticăloşi şi creieri paralitici…
Ianuarie 1989.

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca) **- Eseist, teolog,** debut la "SEMANATORUL - Editura online"

Clerul român în timpul Primului Război Mondial

DEBUT

1. Primul Război Mondial : prezentare, cauze şi urmări

Perioada ce a marcat începutul secolului al XX-lea a adus o stare de nelinişte. Era o perioadă care aştepta o schimbare, se pregătea pentru asemenea evenimente, se simţea o dorinţă de schimbare, de preluare a puterii şi control asupra multor teritorii. Soluţia pentru aceste probleme îşi găsea locul doar în declanşarea războiului.

Marile puteri din Europa, " urmăreau acoperirea unor sfere de influenţe, lărgirea pieţelor de desfacere a mărfurilor şi întâietatea în lume".

Atentatul de la Sarajevo, din Bosnia, din data de 28 iunie 1914 , a fost un prilej nimerit de împlinire al acestor idei imperialiste şi care a dus la declanşarea şi izbucnirea Primului Război Mondial la data de 15 iulie 1914. La data de 28 iunie 1914, arhiducele Franz Ferdinand, prinţul moştenitor al Imperiului Austro-Ungar şi soţia sa, Sofia de Hohenberg, au mers în Bosnia cu ocazia manevrelor de vară ale armatei austro-ungare, pe timpul desfăşurării ceremoniei de primire ce a avut loc la primăria oraşului Sarajevo. Aceştia au fost asasinaţi de către un student sârb. Evenimentul a " surprins" cercurile guvernamentale austro-ungare care şi-au "pierdut capul", cu toate că familia imperială nu a fost prea " emoţionată " din cauza lipsei de simpatie pentru concepţiile liberale ale moştenitorului la coroana imperială. De aceea, a rămas un mister că autorităţile militare, cât şi cele administrative din Sarajevo nu au luat nicio măsură pentru a evita asasinatul.

Astfel, prin acest pretext al asasinatului de la Sarajevo, dar mai ales competiţia economică declanşată în ultimele decenii ale secolului al XX- lea a modificat ierarhia europeană şi mondială. În Europa, Germania ocupă primul loc prin masive investiţii industriale care erau orientate spre ramurile de vârf (chimie, metalurgie, electrotehnică). O politică abilă a preţurilor, calitatea produselor şi agresivitatea promovării mărfurilor asigură succesul comerţului german.

SUA, ocupă locul I în ierarhia economică mondială. La începutul secolului al XX-lea, Marea Britanie, Franţa şi Rusia deţineau cele mai bogate, întinse şi populate colonii, iar Marea Britanie şi SUA stăpâneau principalele puncte strategice pe glob.

Japonia acţiona cu tenacitate, în zona Oceanului Pacific, iar constituirea târzie a Germaniei şi Italiei ca state naţionale şi consolidarea regimului lor politic au amânat participarea acestora la competiţia colonială.

Contradicţiile produse în domeniul economic şi colonial, al instaurării sferelor de influenţă au accelerat pregătirile militare şi dezvoltarea industriei de război.

Interesul naţional era invocat fie pentru obţinerea sau menţinerea statului de mare putere, fie pentru promovarea intereselor pannaţionale. Statele mici sau statele aflate sub stăpânirea străină acţionau pentru întregirea naţională sau acordarea independenţei statale. Alianţele politico-militare au fost următoarele : Tripla Alianţă (Puterile Centrale- Germania, Imperiul Austro- Ungar, Imperiul Otoman, Bulgaria) şi Tripla Înţelegere (Antanta- Franţa, Imperiul Britanic, Imperiul Rus).

Atentatului de la Sarajevo s-au mai adăugat declaraţiile de război ale Germaniei adresate Rusiei şi apoi Franţei care au determinat începutul operaţiunilor militare. Iniţiativa militară a aparţinut comandamentului german care pregătise încă din anul 1905 un plan ce prevedea un atac prin surprindere, prin Belgia spre Paris cu mari efective care să oblige Franţa să iasă din război în 5-6 săptămâni. Între anii 1914-1917 au intrat pe rând în război, alte multe state. Deşi a început

CAVALERIŞTI ROMÂNI 1915

ca un război continental, acesta s-a schimbat într-unul mondial, care s-a purtat pe apă, pe uscat şi prin aer, din vestul Europei până în Oceanul Pacific şi din Caucaz până în estul Africii. În primele zile, Puterile Centrale au fost avantajate de tactica folosită, atacul prin surprindere. Replica Antantei a fost dată la Marna, unde forțe aproape egale s-au înfruntat şi ofensiva germană a fost oprită.

Pe frontal din Balcani, trupele sârbe au respins primele atacuri austro-ungare, însă intrarea Bulgariei în anul 1915 în război a obligat armata sârbă să se retragă. Anul 1916 a demonstrate raportul echilibrat între cele două tabere care s-au dovedit capabile să organizeze acțiuni offensive de proporții. Începutul anului 1917 arăta că Germania dispunea încă de multe resurse şi mari capacități ofensive. SUA intră în război în aprilie 1917 datorită faptului că i-au fost atacate navele marine, până atunci fiind neutră, dar din acel moment declară război Triplei Alianțe. Antanta se află în dificultate, i se alătură un mare aliat, SUA, dar pierde unul la fel de mare, Rusia.

De la sfârşitul lui septembrie până la începutul lui noiembrie, Bulgaria, Imperiul Otoman şi Austro-Ungaria, aliații Germaniei capitulează. Delegația germană a semnat armistițiul de pace la 11 noiembrie 1918, la Compeigne.

Bilanțul războiului este unul tragic : 10 milioane soldați morți, 3 milioane soldați dispăruți, 13 milioane civili morți şi 22 milioane răniți. Războiul a afectat viața pe toate planurile, de la cel material până la cel psihic. Cei care au trăit la o vârstă a deplinei înțelegeri evenimentele Primului Război Mondial, ale anilor săi anteriori şi imediat următori, comunicau celor mai tineri un sentiment elegiac, ce ne pare a avea valoare de concluzie istorică : “ după acest război lumea n-a mai fost ca mai înainte !...”

2. Poziția României în timpul Primului Război Mondial

România avea un tratat secret de alianță cu Puterile Centrale, încheiat în anul 1883, dar cu toate acestea a hotărât la 3 august 1914 să păstreze neutralitatea armată. Fiind cuprinsă de vâltoarea acestei perioade a schimbărilor şi a consolidării statului fiecărei țări, România avea şi ea o dorință : să se unească sub patria mamă, ceea ce s-a realizat la finele războiului, în anul 1918.

Cu toate că la începutul războiului România şi-a declarat neutralitatea, sub presiunea

INFANTERIŞTI ROMÂNI 1915

“ forțelor patriotice româneşti”, care cereau intrarea în război pentru eliberarea românilor transilvăneni. În urma acestor presiuni, conducătorii țării au ajuns la încheierea la data de 4/17 august, a unui tratat de alianță şi a unei Convenții militare între România şi Antanta, în care se prevedeau pe lângă obligațiile cu caracter militar şi linia viitoarelor granițe ale României şi garantarea drepturilor țării noastre de a participa la conferința de pace alături de aliați. Realizarea marelui vis al maselor populare şi a conducerii țării, înfăptuirea statului național român, trebuia câştigat prin jertfă şi martiriu.

În data de 15/28 august, România a intrat în război împotriva Puterilor Centrale, iar după câteva zile, armata română pătrunzând în Transilvania, a eliberat oraşele : Braşov, Sfântul Gheorghe, Miercurea Ciuc, Orşova. Armata română a acoperit linia de-a lungul sudului Carpaților şi granița Dunării. La scurtă vreme, dotarea deosebită a armatei germane, numărul mare al militarilor germani şi presiunea bulgară la Dunăre şi Dobrogea, au făcut ca armata română să se retragă în Moldova lăsând descoperite cuceririle din Transilvania. După refacerea armatei române, aici contribuind şi ajutorul aliaților, aceasta a făcut acte de eroism pe câmpurile de bătălie de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, precum şi în alte localități din Moldova până la victoria finală, ce au intrat în istoria neamului omenesc.

Citiți întregul volum pe site-ul http://www.samanatorul.ro/editura-online/

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Ionut_Hens-Clerul_roman_in_timpul_Primului_Razboi_Mondial.pdf

CATALIN VARGA - (n. 04.07.1987, Dej, jud. Cluj)

eseist, poet, teolog

Epitalam

Mici poeme în onoarea mirilor

Să-ți dăruiesc cu gând curat
Cel mai de preț sărut

Sărut

O floare simte când o-atingi
Se bucură şi plânge
Şi-n gândul ei nemuritor
La pieptul său te strânge.

O taină simte când încerci
Lumina ei s-o-ntuneci
Tresare când pe fruntea sa
Sfioasă mâna-ți luneci.

O lume-ntreagă simte când
Te ‘nalți mai sus de lege,
Iar când priveşti spre geamul meu
O lume te-nțelege.

Doar eu... ce orb şi surd ades,
Ce inimă pribeagă!
Atâția munți în tine cresc
Dar cine să-nțeleagă.
.
Când cerul tău de stele plin,
De aştri, de luceferi
Coboară-n umbra unui lac
Vibrând în bărci şi nuferi,

păşeşte trist şi-ngândurat
Pe apele-mi gemute.
Iar ele plâng - nici azi nu ştiu
Piciorul să-ți sărute.
De-aceea lasă-mă te rog
Cureaua să-ți dezleg;
Piciorul tău la piept să-l strâng
Şi-apoi din nou să-l leg.

Eu, poate-atunci voi învăța
Prin anii ce-au trecut

Asemănări

Te-asemăn cu floarea-n grădină
Suavă-n miresme ce-alint'
Sub bolta privirii senină
Te-asemăn cu floarea-n gradină
Sub crengi de mătase şi-argint.

Te-asemăn c-un nufăr pe ape
Plutind peste valuri domol,
Cu cât te privesc mai de-aproape
Te-asemăn c-un nufăr pe ape
Dând clipelor mele ocol.

Te-asemăn cu luna ce-n noapte
Împarte prin case lumini,
Sub nimbul prea zilnicei şoapte
Te-asemăn cu luna ce-n noapte
Străluce-n petale de crini.

Te-asemăn cu roua ce curge
Pe fruntea bălaiului prund,
Când clipa în ceruri se scurge
Te-asemăn cu roua ce curge
Şi-aş vrea în priviri să te-ascund.

Te-asemăn cu lacrima noastră
Prelinsă pe buze încet,
Când cade pe-a inimii glastră
Te-asemăn cu lacrima noastră
Tu suflet din piept de poet.

Toamna

Plouă cu lacrimi de stele mărunt
Pe-ntinsul pădurilor zvelte
Iar arbori cu sete şi teamă-şi înfrunt
Şi temeri şi vise cu chipul cărunt
În noaptea urgiei cu brațe inerte.

Ce palizi se-neacă în zvonul rafalei
Rămas-au morminte cu chipuri tot vii,
Se scutură clipa în spasmele gheții
Iar codrii-n paloarea urgiei vuiesc.
Pe ramuri fiorduri cu ochii pustii
Privesc cu-ndurare spre codrii-argintii
Cum temeri exală, cum gem şi pălesc,
Cum plâng deznădejdii ?i-n blestem
răcnesc.

În mijlocul gliei mai cade un ram,
Furtuna mai smulge un braț obosit
Se-ndoaie stejarii sub biciul cruzimii
Şi-ntreaga pădure în doliu se-mbracă.
O clipă se-opreşte tiranul trudit,
Iar codrul în brațe şi-adună arinii;
...Privind de departe cu groază-i petrec
?i-n rana deschisă mă-nnăbu?ă spinii.

În noaptea aceasta străină ?i rea
Departe mi-e gândul, departe de ea
Dar totuşi revino, re-ntoarce - te-aştept
Şi ia-mă în brațe, şi ia-mă la piept!

Ochii Tăi

În ochii tăi mă fascinează toamna
Ce mişună ascunsă pe-un tremollo,
Ce fraged şi neînțeles adesea
Porți pe sub pleoape toamna mea
acolo.

În templul lor adie peremptoriu
Un cer deschis spre-o altă dimineață,
Rămâne-n urmă marea mea de lacrimi
Cu valuri reci ce m-au lovit în față.

Înfrânt, tresar în voluptatea serii
Când ochii tăi ca două turturele
Străbat vecia inocenței noastre
Redându-mă copilăriei mele.

Când mă atingi iubito cu-o privire
Uit de tristeți, de lacrimi, de ruşine...
În ochii tăi e-aşa o lume sfântă,
În ochii tăi mă regăsesc pe mine!

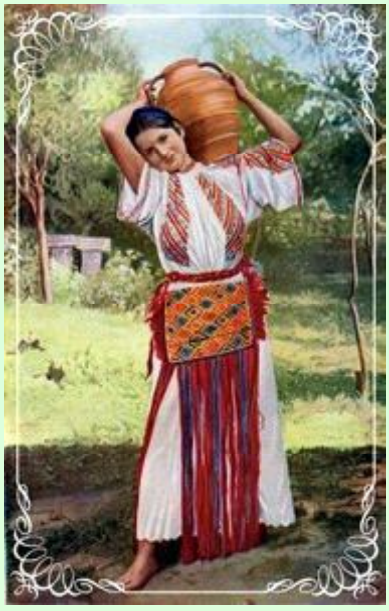

Citiți întregul volum pe site-ul http://www.samanatorul.ro/editura-online/
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Catalin_Varga-Epitalam.pdf

CRISTIAN MARCEL FELEA - (n. 1967, Petrosani, Hunedoara) prozator.

AM ÎNVĂȚAT SĂ IUBESC DE LA PĂSĂRI

Rugăciune
Ajută-ne Doamne,
dacă sufletele noastre sunt curate,
să ne împlinim destinul, cu dragoste şi în fericire;
iar dacă sufletele nu ne sunt curate,
ajută-ne Doamne să deschidem ochii înainte de a trece
dincolo,ca să ştim ce-am pierdut. Amin

Aleile parcului sunt pietruite, deşi lipsesc bucăți din pavaj ca dintr-o dantură neglijată, şi poate că pare sărăcăcios, dar nu e lipsit de farmec. Când soarele de martie aruncă o lumină tânără şi plină de viață, locul se transformă într-o adevărată binecuvântare.

Nu-ți pasă că nu e perfect, pentru că e plin de tineri îndrăgostiți îmbrățişați, pe bănci sau rezemați de trunchiurile copacilor, sărutându-se. Şi de bătrâni care trec demni, ținându-se de mâini, căutând din priviri şi cântărind locurile secrete ale parcului în care s-au iubit cândva. Aici şi-au jurat dragostea din care acum îşi hrănesc amintirile cu care-şi înseninează sfârşitul de drum.

De pe statuia lui Nichita Stănescu câțiva porumbei îşi aşteaptă prânzul, care soseşte purtat de-o bătrânică cu basma înflorată şi fustă în sare şi piper. Adusă de spate, dar vioaie, scoate dintr-o sacoşă de plastic bucăți de pâine pe care le mărunțeşte şi le aruncă la picioarele monumentului.

Dindărătul bronzului, marțial, poetul acceptă ofranda bucățită şi o gustă hulpav prin zeci de ciocuri de păsăret. Nu doar porumbei, se grămădesc şi vrăbii; unele precaute, altele hoațe şi îndrăznețe. Mulțumită, bătrânica se îndreaptă spre banca de-a dreapta statuii şi priveşte în linişte, odihnindu-se cu palmele împreunate, ca în rugăciune.

O privesc şi-mi dau seama că şi palmele mele sunt la fel, împreunate. Mă minunez de coincidență şi zâmbesc. Sunt bucuros că mai sunt capabil de gesturi simple şi inocente. Poate pentru că aştept un telefon de la ea şi prețuiesc fiecare moment care trece aducând-o mai aproape.

Iubesc acest parc pe care l-am găsit imediat ce-am făcut cunoştință cu oraşul. Pur şi simplu. Într-o dimineață umedă şi luminoasă, cu o răcoare ce-ți înfiora pielea feței ca o atingere de fecioară, mi-am purtat paşii agale spre noul meu angajament. Fără grabă, am apucat trotuarul din stânga bulevardului, doar pentru că era cel însorit.

Atunci mi-a ieşit în cale, deschizându-se spre stânga mea, cu aleile lui pietruite şi tufele de lămâiță, bulgăraşi şi liliac pitic. Undeva, pe-o bancă, sfidând răcoarea dimineții, dar bucurându-se de lumina pură şi generoasă, am văzut, în treacăt, un bărbat în vârstă.

Distins. I-am remarcat fața frumoasă şi luminată, cu un zâmbet care se lua la întrecere cu dimineața aceea frumoasă. El nu m-a observat. Era ocupat să se bucure şi să hrănească păsările. L-am privit ca pe un semn bun şi mi-am continuat plimbarea plăcută pe alei şi mai apoi drumul către serviciu.

Am trecut pe lângă frizerii deschise, servind muşterii matinali cu vârste înaintate la care, eu unul, nu m-aş fi aşteptat. Fiind în centrul oraşului, spuzit cu clădiri de birouri, ar fi fost firesc să se servească mai degrabă funcționarii grăbiți. Iată, ceea ce se cheamă o eroare de anticipare. Parcă eu plec de acasă nebărbierit!

Dar pentru ei, cei aflați la vârsta de aur, tunsul şi bărbieritul înseamnă un mod plăcut de a-ți începe ziua. De a socializa calm şi optimist. Pentru ca pomădat şi ferchezuit, să-ți bei apoi cafeaua.

Prima zi a fost una scurtă. Am ieşit din clădire, salutat curtenitor de agentul de pază. Hm, ce repede au circulat vorbele. Am pornit spre

bulevard şi am făcut cei treizeci sau patruzeci de paşi puțin nehotărât. Să mă întorc pe acelaşi drum, sau să profit şi să fac o plimbare pe-o altă cale? Da, mai bine să explorez.

Şi totuşi, când am ajuns în dreptul bulevardului, am apucat-o pe acelaşi drum pe care venisem cu două ore mai devreme. M-am şi oprit contrariat după câțiva paşi, dar am ales să nu mă mai întorc din drum. Iar când am ajuns în dreptul parcului, am găsit cu cale să mă aşez pe-o bancă, mai ales că deja se încălzise binişor.

Aerul era pur, lumina perfectă şi, chiar de nu puteam renunța la trenci, era cald şi bine. Mi-am adus aminte de bărbatul pe care-l văzusem la primele ore ale zilei, pentru că stătea exact pe banca pe care mă aşezasem şi eu. L-am căutat, nu ştiu de ce, cu privirea şi, firesc, nu l-am văzut.

M-am aşezat şi mai bine, mai în largul meu pe bancă şi am început să zâmbesc. Ca şi cum aş fi preluat ştafeta de la el. Domnilor, doamnelor, vă rog să vă bucurați de parcul nostru! Veniți şi-i luați lumina! E destul pentru toată lumea!

Bătrânica de-a dreapta poetului s-a ridicat brusc şi a plecat grăbită. De câte ori am întâlnit-o, a făcut acelaşi lucru. Nu vorbeşte cu nimeni, doar murmură din buze, abia vizibil, de parcă ar recitra mantre. De fapt le vorbeşte în gând păsărilor, iar buzele mărunțesc vorbele mutite, ca pe bucățile de pâine, şi le aruncă nevăzut înaripatelor.

În această seară, când mă voi ridica de pe bancă şi voi păşi pe aleile ştirbe, paşii mă vor purta către gară. La ieşirea din parc mă voi opri: taxi! Îi voi spune, du-mă la gară şi apoi voi adăuga: *nu te grăbi!* Mă va privi puțin contrariat, iar eu voi râde: *trenul vine peste două ore, dar nu mai am răbdare!*

O femeie, mă va cerceta el precaut. Ai ghicit, îi voi răspunde şi vom râde amândoi. *Încet nu pot să merg, ocolit o să vă coste. Du-mă ocolit, prietene, astă seară nu pot fi decât generos! Până şi lumea mi se pare mai frumoasă. Ca ea de frumoasă!*

Mergând pe străzi înguste, cu case frumoase, îmbujorate de apusul primăvăratic, depăşind ici-colo câte un tramvai greoi, mi-l închipui cum caută cu coada ochiului să vadă dacă sunt mulțumit şi, când se asigură, îmi zâmbeşte larg. *O iubiți mult! Soția?*

Femeia vieții mele! *Va da din cap mulțumit:* sigur că da! *Apoi va trage în fața gării şi va refuza cu demnitate o parte din bancnote.* Să vă bucurați de viață şi de iubirea vieții dumneavoastră! E cadoul meu pentru doi oameni îndrăgostiți. *Eşti sigur?* Foarte sigur!

Mă închipui cum rămân uitându-mă după maşină, iar un confrate de-al lui se va apropia de mine să-mi explice: La Chişinău era profesor de muzică. Aici câştigă din taxi de zece ori mai mult. *Doamne, ce înseamnă destinul! mă voi gândi. Cum ştie să-i aducă pe oameni împreună, fie şi numai pentru o scurtă călătorie.*

Citiți mai departe "AM ÎNVĂȚAT SĂ IUBESC DE LA PĂSĂRI" aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Cristian-Marcel_Felea-Am_invatat_sa_iubesc_de_la_pasari.pdf

EMIL BUCURESTEANU - scriitor (n. 1932, Roznov, Slobozia, Neamt)

LEAC PENTRU SINGURĂTATE

Accept mai mult minciuna…

Nu ?tiu ce gânduri triste te-apasă acum pe tine,
Le ştiu doar pe-ale mele înecate în iubire.
Te văd în fiece noapte, în vis îmi treci pârleazul
Şi fugi ca o nălucă, mărindu-mi mie necazul.

În cale vreau să-ți ies, dar paşii nu m-ajută,
Mă ține strâns legat o mână nevăzută
Ce-mi spune: - Stai pe loc! iubirea e minciună,
De mergi pe urma ei, trădare e stăpână.

Crezare eu nu-i dau, să nu crezi în iubire,
Mai rău pe lumea asta nu este cum să fie.
Accept mai mult minciuna, creionul să îmi scrie
Ca să rămână scris, şi-n veci să fie de ştire.

Aleargă, aleargă…

Aleargă, aleargă, murgule, aleargă,
până la mândra tu aleargă,
mândra ne-aşteaptă în prag,
gândul ei la noi aleargă.

Aleargă, murgule aleargă. Aleargă!
Soarele pe cer aleargă,
nori în turme aleargă şi ei,
ziua trece, noaptea vine,
totul este o alergare,
mândra este-n aşteptare
şi presimte cum aleargă
înspre ea norocul ei.

aleargă, murgule, aleargă!
cât îmi poți, tu aleargă
seara a sosit şi iată
mândra ne-aşteaptă în poartă.

8 ianuarie 2012

Alerg după mine

Alerg după mine,
încep ziua cu bucuria soarelui
strecurată printre norii nesiguran?ei
de fiecare dată,
cu durerea începutului,
timp anodin,
consum voin?a de a trece pârleazul sfârşitului,
ultimul hop pentru eternitate.

Amintiri

Îmi răcoresc privirea în ochii tăi, iubito,
Adânci ca două gânduri la un poet bătrân
Şi stau cu fața-n soare ca să-nțeleg lumina
Ce-o porți în ai tăi irişi, culori de câmp cu fân.

E noapte, e-ntuneric, sclipesc roşi trandafiri
Însângerați de mâna ce-a vrut ca să-i culeagă.
E cântec de viori peste o viață-ntreagă,
Urechile şi ochii se duc în amintiri.

O stradă fără urme fixează paşi anemici
Şi mersul se înscrie în gânduri rătăcite.
Îi şterg cu palma udă, cărări pline de spini
Şi țepii se înfig adânc în pieptu-mi, câini haini.

Aud sângele cum curge, şuvoi de gheață caldă,
Îl simt în tot trupul, durerea fericirii
Se-ntunecă în mine, mă văd şi-aud cum ard…
În versurile ce scriu sunt chinurile iubirii.

Ianuarie, 2012

Bagheta mea

Cu o baghetă magică m-am întors în copilărie,
m-am urcat într-un pom şi am cules fluturi,
mi-am făcut aripi şi m-am suit spre înalturi,
m-am încălzit pe zidurile parthenonului,
am cules polen din grădinile samiramidei,
am semănat în inimile oamenilor iubire,
mi s-a răspuns cu indiferența necunoaşterii.

15 octombrie 2012

Anii trec

Anii trec, traiul se duce pe un făgaş greu de ştiut,
Obosit de drumul vieții speri s-ajungi în paradis,
Cauți căi prin tufărişuri, sângerezi pentru adevăr,
Minciuna îți bate-n uşă cu mulțime de-ncercări.

Prive?ti stelele ?i luna, te întrebi cerul ce este
Unul î?i spune o poveste, altul la căr?i te trimite.
Rămâi singur fără sprijin, gânduri noi mi te frământă,
Cine e?ti îmi vrei să afli, de ce moartea e osândă.

Pe-un caiet cu linii drepte îți scrii strâmb, intermitent,
Doar caietul să rămână martor vrei ca el să fie,
Cine însă îl va citi niciodată nu va ştie,
Lumea nouă s-a croit fără timp de poezie.

17 noiembrie 2011

Bătrânețe

În fiecare dimineață când mă scol îmi zic:
iată încă o zi!
soarele mi-a intrat iar prin fereastră,
papucii mă aşteaptă să-i iau în primire,
simt apa rece de la chiuvetă,
gustul ceaiului de sunătoare,
de mentă,
de tei,
de ce vrei şi nu vrei,
după caz.
Deschid fereastra,
trag aer în piept,
arțarii au înfrunzit,
porumbei ciugulesc în
fața blocului,
vecina şi-a scos cățelul
la plimbare,
copii merg la grădiniță,
o maşină urlă,
salvarea duce cu ea boală.
Ce am eu cu ei,
creionul strigă la mine
şi caietul mă aşteaptă,
scriu
oda bucuriei mele,
oda existenței
a încă unei zile de viață.
Trăiesc,
mă duc în piață,
lumea se mişcă, se foieşte,
se grăbeşte!...
Ce mai faceți?
Ce bine arătați!
O bucată de brânză…
Cu smântână?

Au trecut anii

Au trecut anii!
Ce vânt i-a mânat făr' de-ncetare?
Zăbavă n-a fost nicicând,
tot goneam în grabă mare.
Ce voiam? Ce căutam?
Cine Doamne o mai ştie!
Iar acum când socotesc
mi-au rămas un creion şi o hârtie.
Timp trecut nu se mai-ntoarce.
Cer senin şi nouri negri…
Cât de una, cât de alta,
evidență n-am ținut.
Este bine? Este rău?
Poate da şi poate nu.
În orice caz, a trecut totu'
Urmează pământu'…

27 octombrie 2011

Cum vreți,
e proaspătă?
Gustați!
Număr paralele,
mă uită pe listă,
socoteala de-acasă nu iese…
Mama mă-sii!
Picioarele,
agale,
mă poartă-napoi,
ziua trece,
cum ne trecem toți,
cu bune cu rele,
cu şi fără bănuți,
cu reguli nescrise,
cu tabieturi impuse,
cu vorbe nespuse.
Ce trist!
În fiecare seară înainte de a mă culca
îmi iau medicamentele,
îmi pun nitroglicerina la îndemână
şi cana cu apă,
aprind veioza de opt volți,
caietul îl pun pe noptieră,
şi creionul,
şi ochelarii.
Poate voi mai scrie un vers,
voi mai citi o pagină.
Doamne ajută!

16 ianuarie 2012…

Citiți întreg volumul de poezie
LEAC PENTRU SINGURĂTATE:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Emil_Bucuresteanu-Leac_pentru_singuratate.pdf

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

Din poeziile lunii august

Cuvinte în plus

Si pentru firimitura de cer
Plătim dobândă.
Chiar şi cuvintele noastre ne cer
Un fel de osândă.

Ar trebui să rostim numai un
Cuvânt, împreună.
El să ne facă, atât de bun,
Lumea mai bună.

Ar trebui să vorbim? Să tăcem?
Cine mai ştie?
Viața aceasta e un poem,
De îl vei scrie.

Prea suntem mulți care scriem,
Mereu, necoapte,
Litere, litere, care se tem,
S-ajungă fapte.

Si pentru firimitura de cer
Plătim dobândă.
Chiar şi cuvintele noastre ne cer
Un fel de osândă.

Ar trebui să rostim numai un
Cuvânt, împreună.
El să ne facă, atât de bun,
Lumea mai bună.

24 august 2012

EVOLUTIA DEMOCRAȚIEI

Erau vremuri în care
Invingatorilor olimpiadelor
Li se oferea un singur premiu:
Câte o ramură de măslin.

Învingătorii se alegeau
Dintre eroii cetăților
Chemați nu să îşi verse sângele in războaie,
In fruntea popoarelor,
Ci să-şi măsoare forțele între ei
Intr-o competiție loială.

Astăzi
Învingătorii olimpiadelor
Primesc un singur premiu:
In fiecare zi a anului
In care au învins,
Cate un loc la masa unui vânzător de armament…

17 august 2012

O privire în Rai

Raiul de pe lumea cealaltă
Se află fix
In vârful bocancului
Unui jucător de fotbal.
Dar care anume,
Este o taină…

Stranele cu spectatori
Cântă ultimul gol marcat
In meciul decisiv
Al binelui nostru,
contra zdrobirii adversarilor.

Câte halbe de bucurie
Se beau oare
In cinstea lui Dumnezeu?
Tot atâtea câte se beau de necaz.

Dacă nu ar exista golul,
Preaplinul, chiar oferit din belşug,
Ne-ar face să ațipim somnul de veci
In fața televizoarelor…

Când se fluieră sfârşitul,
Munca ne ia pe noi,
De la început…

16 august 2012

Pe pământ nu-i floare, nu-i…

Pe pământ nu-i floare, nu-i…
Ca Măicuța Domnului…
Că e Zâna florilor…
Si a muritorilor…

Nu ne-mparte din parfum,
Ci din sufletul ei bun,
Nici din poftele de seamă,
Ci din inima-i de mamă…

Din zambile, şi din tei,
Ne iteşte hipicei,
Din bujori, mărgăritare,
Ne-nfiripă cugetare –

Din narcise şi din crini,
Limonarii de lumini,
Si din florile de stei,
Viețile de ghiocei –

Din rotiri de flori de meri,
Preasfielnice puteri,
Si din floarea de cireş,
Cumpănire fără greş -

Din vişin, şi din cais,
Ne-nfloreşte vis cu vis…
Si grija pentru copii,
Si părinți - din iasomii…

Pe pământ nu-i floare, nu-i…
Ca Măicuța Domnului…
Că e Zâna florilor…
Si a muritorilor…

Nu ne-mparte din parfum,
Ci din sufletul ei bun,
Nici din poftele de seamă,
Ci din inima-i de mamă…

14 august 2012

Citiți alte poezii în volumul de la biblioteca Semănătorul

Poeziile lunii august 2012 trimise la Semănătorul:

https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/liviu-florian-jianu

Soft util pentru pofesori sau elevi

PLATFORMA UNIVTEST
UNIVTEST GENERATOR PRO

MANUAL DE UTILIZARE

Pentru manualul de utilizare UnivTest Generator Pro, scrie aici:

antonio.tomoniu@prietenii-tai.ro

UnivTest Generator sau "Creatorul de teste", cum i se mai spune, este principala piesă a platformei UnivTest, un complex asistent în proiectarea testelor de evaluare. care permite utilizatorului editarea subiectelor şi/sau selectarea acestora dintr-o bibliotecă de culegeri electronice ataşată. Testele realizate cu UnivTest Generator pot fi personalizate, salvate, exportate în format grafic, text sau HTML, listate, protejate la deschidere şi citire etc. Cu ajutorul acestei aplicaţii, cadrul didactic poate realiza un test de orice format, cu orice conţinut şi oricât de complex, în cel mai scurt timp, cu maximă precizie şi înalt profesionalism.

Testele realizate cu UnivTest Generator pot fi folosite:

- În manieră clasică – pot fi multiplicate şi distribuite spre rezolvare;

- În manieră modernă - pot fi preluate de UnivTest Evaluator în vederea susţinerii testării în reţea sau individual

- În manieră foarte modernă - pot fi exportate în format dinamic interactiv, pentru a putea fi postate pe site-uri în vederea rezolvării on-line.

OFERTĂ EDUCAŢIONALĂ PENTRU SOFT EDUCATIV
http://prieteniitai2012.blogspot.ro/

Citiţi prezentarea manualului de utilizare la paginile 36, 37, 38, 39

Divizia Educationalã Prietenii Tãi

OFERTA EDUCATIONALA COMPLEMENTARĂ ÎNVĂȚĂMÂNTULUI FORMAL

http://prieteniitai2012.blogspot.ro/

http://www.varoxmagazin.ro/index.php

Magazin excepțional pentru copiii sau elevii dvs. !

OFERTĂ

Produse software realizate de VAROX şi avizate de Ministerul Educaţiei

UNIVTEST - APLICAŢII DE BAZĂ (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Aplicaţiile de bază sunt destinate pentru realizarea şi utilizarea testelor de evaluare şi sunt generale (pentru orice nivel şi disciplină şcolară). Aplicaţiilor de bază li se pot ataşa (la alegere) culegeri electronice interactive, ca baze de date pentru alcătuirea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	UnivTest Generator Pro 7.2	550,00	682,00
02	UnivTest Evaluator 7.2 (licenţa individuală)	210,08	260,50
03	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 5 licenţe)	1000,00	1240,00
04	UnivTest Evaluator 7.2 (pachet 10 licenţe)	1900,00	2356,00
05	UnivTest Reader Analist 7.2	145,16	180,00

UNIVTEST – CULEGERI ELECTRONICE INTERACTIVE (cadre didactice şi elevi, orice nivel):
Culegerile electronice interactive se pot utiliza individual sau, daca se instalează şi aplicaţia "**UnivTest Generator Pro**", acestea pot fi utilizate interactiv, ca baze de date pentru proiectarea testelor de evaluare.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Culegere Matematică pentru clasa I, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
02	Culegere Matematică pentru clasele II-IV, de Virginia Ţocu (itemi clonabili)	29,03	36,00
03	Culegere ABCdar, de Virginia Ţocu (literele, clasa I)	23,79	29,50
04	Culegere Gramatică pentru clasele III-IV, de Virginia Ţocu	23,79	29,50
P	**Pachet culegeri pentru nivel primar (poz 1-4)** – faţă de 124,50 lei	**96,37**	**119,50**
05	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
06	Culegere Matematică pentru gimnaziu (grilă, itemi clonabili)	29,03	36,00
07	Culegere Matematică pentru gimnaziu, de Mircea Gheorghiu	23,79	29,50
08	Culegere Mat TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
09	Culegere Lb.română TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
10	Culegere Geografia României TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
11	Culegere Istoria românilor TN (100 variante teste cu rezolvări complete)	23,79	29,50
12	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel gimnazial (poz 5-12)** – faţă de 249,00 lei	**193,95**	**240,50**
13	Culegere Matematică pentru liceu, de Emil Dumitrescu	23,79	29,50
14	Culegere Matematică pentru gimnaziu şi liceu, de Viorel Ion	23,79	29,50
15	Culegere Fizică-Electricitate pentru liceu, de V.M. Ciuchină	23,79	29,50
16	Culegere Economie pentru liceu, de Daniel Voinea	23,79	29,50
17	Culegere Limba Engleză "English for all of us", de Nicolae Loghinaş	29,03	36,00
P	**Pachet culegeri pentru nivel liceal (poz 13-17)** – faţă de 154,00 lei	**120,16**	**149,00**

UNIVTEST – GHIDURI-SIMULATOARE SPECIALIZATE (elevi, orice nivel):
Simulatoarele specializate sunt aplicaţii de sine-stătătoare, care dau posibilitatea utilizatorilor să parcurgă în mod activ conţinutul unei anumite culegeri electronice interactive. Acestea simulează condiţiile de testare, înregistrează rezultatele şi calculează medii, păstrează evidenţa problemelor rezolvate etc.

Nr.	Denumire produs software	Pret (f. TVA)	Pret total
01	Ghid pregătire-evaluare – Matematică TN 2007 (10000 teste)	24,60	30,50
02	Ghid pregătire-evaluare – Economie Bacalaureat (1000 teste)	24,60	30,50
03	Ghid pregătire-evaluare Mat TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
04	Ghid pregătire-evaluare Lb. română TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
05	Ghid pregătire-evaluare Geog. României TN (simulator – 100 variante teste)	20,97	26,00
06	Ghid pregătire-evaluare Ist. românilor TN (simulator - 100 variante teste)	20,97	26,00
P	**Pachet ghid pregătire-evaluare TN, 4 CD, poz. 03-06 (promoţie)**	**72,58**	**90,00**
07	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a V-a	20,97	26,00
08	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VI-a	20,97	26,00
09	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VII-a	20,97	26,00
10	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa a VIII-a	20,97	26,00
11	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Gramatică pentru clasele III-IV	20,97	26,00
12	Ghid pregătire-evaluare din culegerea Matematică pentru clasele II-IV	20,97	26,00
13	Ghid pregătire-evaluare din culegerea ABCdar (literele – clasa I)	20,97	26,00
14	Ghid pregă-evaluare din culegerea Matematică pentru clasa I	20,97	26,00

VAROX Software educaţional

NOU! Magazin online pentru soft educativ:
http://www.varoxmagazin.ro/index.php

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN

- (n. 1991, Toplița-Harghita) **- Eseist, teolog**

Schimburi epistolare din veacul de aur -

Viata bisericească oglindită în schimburile epistolare din veacul de aur al literaturii patristice - Corespondenta Sfântului Atanasie cel Mare

Viața Sfântului Atanasie cel Mare

Sfântul Atanasie cel Mare s-a născut în anul 295, la Alexandria, Egipt, din părinți cu o stare socială bună, dar despre care nu se ştie dacă erau creştini sau păgâni.

Vestitul părinte al monahismului s-a născut în satul Coma din Egiptul de Mijloc în anul 251, ca fiu al unor țărani crestini înstăriți; aici a învățat să practice credința, mergând des la biserică. După moartea părinților săi - Antonie avea pe atunci vârsta de 20 de ani -, întrebându-se care este calea lui în viață, a auzit în biserică cuvântul Evangheliei, care zice: "De voieşti să fii desăvârşit, mergi, vinde avuțiile tale şi, venind, urmează Mie" (Matei 19,21). Antonie a primit acest cuvânt ca şi cum îi era adresat lui direct şi, după ce şi-a împărțit averea la săraci şi a dat-o pe sora lui în grija unei comunități de fecioare, s-a retras în singurătate. A viețuit la început într-o colibă la marginea satului natal, sub ascultarea unui alt ascet din regiune, mai vârstnic şi mai experimentat, iar apoi într-un mormânt idolesc părăsit. În 286, la vârsta de 35 de ani, se aşază într-o fortăreață părăsită situată pe malul drept al Nilului, la marginea deşertului, "muntele dinafară", în locul numit Pispir, unde rămâne timp de 20 de ani, până în 306, când ucenicii lui îl obligă să părăsească acest loc de asceză, în urma atacurilor diabolice ce l-au lăsat aproape mort. În acest moment devine părintele spiritual al multor călugări din diferitele "colonii monastice" din deşerturile Egiptului, dintre care cele mai vestite erau cele din Nitria şi Schit (Skete).

A urmat şcolile bisericeşti din Alexandria, unde a primit o educație creştină, dar a frecventat şi şcolile greceşti de filozofie, dobândind o educație clasică. La vârsta de 17 ani, în anul 312, este făcut citeț, iar în anul 319 diacon. La scurt timp după aceasta este învestit în funcția de secretar al patriarhului Alexandru, pe care îl însoțeşte la Primul conciliu de la Niceea din 325.

Patriarhul de atunci, Papa Alexandru, a prezis că Atanasie va deține la un moment dat o funcție înaltă. Până la 20 de ani, Atanasie a scris un tratat intitulat "Despre întrupare", susținând şi explicând că Iisus Hristos s-a născut Dumnezeu şi Om. În jurul anului 319, când Atanasie a fost diacon, un preot pe nume Arie de Alexandria, un preot ieşit chiar din sânul Bisericii din Alexandria, a început să învețe că a fost un timp înainte ca Dumnezeu Tatăl să-l creeze pe Fiul în care Fiul nu a existat. Atanasie a răspuns că această

creare a Fiului din Tatăl, sau crearea Logosului, a fost o relaţie eternă între ei, nu un eveniment ce a avut loc în timp. Aşa a început lupta creştinismului împotriva ereziei ariene. Atanasie a luptat toată viaţa lui împotriva arianismului. Ca diacon, l-a însoţit pe Alexandru al Alexandriei la primul Sinod din Niceea, în anul 325, unde s-a formulat simbolul credinţei din Niceea şi a fost condamnat Arie şi adepţii lui. Biserica coptă are o tradiţie potrivit căreia Atanasie a fost principalul autor al simbolului de credinţă de la Niceea şi de aceea a fost numit apărătorul credinţei.

Pe data de 9 mai 328, la vârsta de 33 de ani, i-a urmat lui Alexandru ca episcop de Alexandria, devenind cel de-al 20-lea Patriarh al Bisericii din Alexandria, poziţie pe care a avut-o timp de 45 de ani, din care 16 i-a petrecut în exil. În urma ridicărilor şi căderilor influenţei arianismului, Atanasie a fost alungat din Alexandria cel puţin de cinci ori, fiind readus în scaunul episcopal mai târziu. Din această cauză a fost numit Athanasius contra mundum sau "Atanasie împotriva lumii".

Apărător îndârjit al dreptei credinţei în timpul crizei ariene, îndată după Conciliul Ecumenic din Niceea, a plătit rezistenţa sa eroică prin cinci perioade de exil, în care a fost trimis de împăraţii Constantin al II-lea, Constant, Iulian Apostatul şi Valens. Atanasie avea stofă de luptător şi, când era necesar să lupte cu adversarii săi, el era cel care pornea mai întâi la atac: "Îmi pare bine atunci când trebuie să mă apăr", scrie el în "Apologia fugii". Avea curaj atât de mult că ar fi putut da şi altora, dar ştiind cine sunt adversarii săi (odată l-au acuzat că ar fi asasinat pe Episcopul Arseniu, care nu după mult timp a apărut viu şi sănătos) nu aştepta în casă ca ei să vină şi să pună mâna pe el, ci fugile sale uneori au fost adevărate lovituri de teatru, şi el însuşi le descrie cu multă vervă.

După aceea, chemînd pe părinţii lui Atanasie, l-a încredinţat lor, ca întru bună învăţătura cărţii crescîndu-şi copilul lor, să-l aducă iarăşi la dînsul, şi mai ales la Sfînta Biserică a lui Dumnezeu, după ce va creşte. Pentru că mai dinainte vedea în el darul lui Dumnezeu şi aşa s-a şi făcut.

După ce Atanasie a învăţat carte din destul şi la toată filosofia cea din afară s-a deprins, l-au dus părinţii la Preasfinţitul Patriarh Alexandru, ca şi Ana pe Samuil, şi în dar l-au dăruit lui Dumnezeu. Atunci patriarhul l-a făcut cleric, în care rînduială s-a luptat cu ereticii, din tinereţe, ca un viteaz ostaş, şi a răbdat multe de la dînşii, încît nu se pot spune toate; dar nici nu se cade a trece sub tăcere cîteva nevoinţe mai alese şi fapte ale lui.

.....

Citiţi mai departe pe site-ul http://www.samanatorul.ro/editura-online/

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Silviu-Aurelian_Jimborean-Schimburile_epistolare_din_veacul_de_aur.pdf

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Viata bisericească a secolului de aur oglindită schimburile epistolare

despre corpusurile epistolare ale Sfintilor Atanasie cel Mare, Ambrozie al Milanului , Vasile cel Mare , Grigore de Nazianz şi Ioan Gură de Aur

.

1. Prefață

Spre începutul acestui an, publicam la ,,Editura Dorna Tismana" şi în revista ,,Semănătorul", un studiu despre felul în care viaşa bisericească a primelor secole este reliefată de către Sfântul Ambrozie cel Mare în corpusul său epistolar.[1]

De curând, acelaşi lucru a făcut şi colegul meu, Cătălin Varga, cu opera Sfântului Grigorie de Nazianz[2], şi, urmează să facă la fel alți colegi, cu operele Sfinților Atanasie cel Mare, Ioan Gură de Aur şi Vasile cel Mare, pentru că ceea ce am publicat noi a constituit parte a unui proiect didactic, pe care-l dorim materializat, de ce nu, într-o operă mai amplă, ce să se constituie într-un fel de repertoriu bibliografic, ce prezintă sistematic principalele teme ale corespondenței lor.

La vremea întocmirii proiectului, mi-a revenit şi sarcina de a realiza o sinteză a scrisorilor lor, pe care, după cum se va vedea, le-am grupat, după diverse criterii, încercând să văd asemănările şi deosebirile, precum şi reciprocitatea corespondenței lor (în acest sens, se va vedea cum Sfântul Vasile, de exemplu, îi va scrie Sfântului Grigore, şi acesta îi va răspunde scrisorii sale). Aşa s-a născut lucrarea de față, rod al unei munci realizate cu sârg şi zel, pe care o punem la dispoziția cititorului şi cercetătorului, în mâna căruia nădăjduim că ea va fi o unealtă prețioasă.

Nădăjduim de asemenea, că, în contdițiile în care, toți cei implicați în proiect îşi vor publica studiile, vom reuşi să le grupăm, tot aici, la ,,Sămănătorul", după cum ne este gândul, într-un volum colectiv mai amplu.

Autorul,

02.08. 2012

[1] Iuliu-Marius Morariu, *Viața bisericească a secolului de aur oglindită în corpusul epistolar ambrozian*, Editura Dorna-Tismana, Tismana, 2012, °i Idem, *Viața bisericească a secolului de aur oglindită în corpusul epistolar ambrozian*, în rev. ,,Sămănătorul", anul II, nr. 2, februarie, Tismana, 2012, pp. 22-24.

[2] Cătălin Varga, *Fragmente epistolare din opera Sfântului Grigorie Teologul*, în rev. ,,Sămănătorul", anul II, nr. 7, iulie, Tismana, 2012, pp. 8-9.

2. Introducere

Odată cu recunoaşterea de către Constantin cel Mare a creştinismului între religiile recepte ale Imperiului, acesta se va dezvolta într-o manieră galopantă. Ieşit din ascunzişul catacombelor şi scăldat în soarele bucuriei, el va începe să se extindă. Din acest motiv, între preocupările aderenților săi se vor regăsi interesul pentru rugăciune, contemplație, filozofie şi chiar literatură.[1]

Concomitent însă, vor apărea şi probleme de ordin administrativ, dogmatic şi moral, generate fie de interpretările

greşite ale anumitor personalităţi eclesiastice ale vremii, fie de anumite comportamente ce contraveneau Evangheliei.

Frumuseţea şi amploarea acestei etape a vieţii creştine, dar şi greutăţile cu care se confruntă ea, ni le arată în mod direct însăşi trăitorii vremii, prin scrierile lor.

Între scrierile patristice cu caracter istoric[2], la loc de cinste se găseşte corespondenţa părinţilor, care este una bogată şi abordează o problematică variată[3]. Ea va constitui subiectul cercetării de faţă, având valoare de izvor istoric şi fiind superioară în acest context altor opere (celor dogmatice pentru că scrisorile surprind adesea elemente istorice în mod clar şi explicit, iar în general pentru că, dacă operele Sfinţilor Părinţi de mare prestigiu au trecut adesea prin mâna mai multor copişti, care au adăugat sau au extras câte ceva din ele, sau, în cazuri speciale, printr-o cenzură a vremii, corpusurile epistolare sunt ferite de astfel de pericole şi expun adevărul pur, faptul istoric concret, nevoalat, necenzurat).

Cele mai importante corpusuri epistolare ale vremii sunt cele ale Sfinţilor Atanasie cel Mare[4], Ambrozie al Milanului[5], Vasile cel Mare[6], Grigore de Nazianz[7] şi Ioan Gură de Aur,[8] ele dominând atât prin volum cât şi prin bogăţia tematicii abordate sau profunzime. Asupra lor mă voi opri în rândurile ce urmează, analizând destinatarii, problemele abordate şi felul cum se răsfrâng ele asupra felului de a fi al vieţii creştine a vremii.

[1] I.P.S. Nicolae Corneanu, *Patristica, filosofia care mângâie,* Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2004, p. 134.

[2] şi nu numai. Elemente ale vieţii bisericeşti se regăsesc şi în scrieri cu caracter moral şi doctrinar, unde se face referire la un eretic dintr-un anume loc, care a început a propovădui o învăţătură greşită (n.n.).

[3] Cele mai importante corpusuri (dat fiind faptul că aceasta s-a păstrat, nu că alţi Sfinţi Părinţi nu ar fi avut un schimb epistolar cel puţin le fel de voluminos) şi consistenţă fiind a Sfântului Vasile cel Mare, a Sfântului Grigorie de Nazianz, a Sfântului Atanasie cel Mare şi a Sfântului Ambrozie şi a Sfântului Ioan Gură de Aur.

[4] Sf. Atanasie cel Mare, *Scrieri,* partea a II-a, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, PSB vol. 16, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 1988, pp. 21-190.

[5] Aşa cum sunt ele prezentate în cel de-al 53 volum al colecţiei ,,Părinţi şi Scriitori Bisericeşti", traduse şi adnotate fiind de prof. David Popescu. A se vedea: Sfântul Ambrozie, *Scrieri, partea a doua,* traducere pr. prof. dr. Ene Branişte, prof. David Popescu, lect. dr. Dan Negrescu, colecţia ,,Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB)", vol. 53, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1994, pp. 26-322.

[6] Pe care le regăsim în limba română în vol: Sfântul Vasile cel Mare, *Epistole,* traducere pr. Teodor Bodogae, ediţie revizuită de Tudor Teoteoi, Editura Basilica a Patriarhiei Române, Bucureşti, 2010, precum şi în: Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri,* partea a III-a, traducere, pr. prof. Teodor Bodogae, col. ,,Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB)" ,vol. 12, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1988, pp. 93-640.

[7] Scrierile sale nu se găsesc decât în parte traduse în limba română, în: Sfântul Grigorie de Nazianz, *Epistole către Sfântul Vasile cel Mare*, traducere Alexandru Mihăilă, în rev. ,,Studii Teologice", seria a III-a, anul V, nr. 1, ianuarie-martie 2009, pp. 215-236. Celelalte sunt disponibile doar în limba engleză, în cel de-al şaptelea volum al colecţiei ,,Niceene and post-niceene fathers. A se vedea în acest sens: Gregory Nazianzen, *Select letters,* în col. ,,Niceene and post-niceene fathers", vol. 7, second series, edited by Philipp Schaff and Henry Wace, Hendrickson, second printing 1999, pp. 435-482 (disponibil şi în variantă electronică, pe http://www.ccel.org/ccel/schaff/anf06.html).

[8] Scrisorile lui, în limba română se găsesc în volumele: Sfântul Ioan Gură de Aur, *Scrisori,* traducere pr. prof. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2008 şi Sfântul Ioan Gură de Aur, *Scrisori din exil, despre deprimare, suferinţă şi providenţă,* trad. Ioan I. Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, 1997.

CITIŢI MAI DEPARTE STUDIUL (cu note de subsol) **AICI:**
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Iuliu-Marius_Morariu-Schimburile_epistolare_in_sec_de_aur.pdf

Parohia Malovăț, Loc. Malovăț-Jud. Mehedinți, România, Tel.0724.99.80.86
E-mail: stanciulescubarda@gmail.com

PAROHIA MALOVĂȚ

Oferta de carte-20/A

A. Cărți recent apărute:

1. Gheorghe Duncea, **Tudor Vladimirescu, aşa cum l-am cunoscut,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 150 pag., 6 lei;

2. **Sf. Irineu al Lyonului, Cuvânt împotriva ereziilor** (Trad. Prof. Elena Nistor), Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 150 pag., 8 lei;

3. Prof. Dr. Constantin Negreanu, **Istoria proverbului românesc,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 160 pag., 8 lei.

4. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Sfintele Taine şi proverbele româneşti,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 82 pag., 6 lei.

5. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română"(1874-2004),** vol. I, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2006, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 570 pag., 40 lei.

6. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Urme,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 312 pag., 20 lei.

7. **Profeții privind România,** vol. I, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, 42 pag., 3 lei.

8. **Colinde din Transilvania, vol. IV**, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 237 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copoertă policromă, plastifiată, 16 lei;

9. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Ortodoxia"(1949-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 609 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 40 lei;

10. **Viețile Sfinților,** vol. II, Malovăț, Editura Parohiei Malovăț, 2011, 560 pag. , format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 30 lei;

11. Anton Pann, **De la lume adunate şi iarăşi la lume date…,** ediția a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 184 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 12 lei;

12. Al. Stănciulescu-Bârda, **Nicolae Iorga. Concepția istorică**(Prefață de Acad. Ştefan Pascu)**,** ediția a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 370 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 26 lei;

13. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Studii Teologice"(1929-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 50 lei.

B. Cărți în curs de apariție:

CĂRȚI ȘI ANTICARIAT

14. **Nunta din Transilvania;**
15. **Amintiri despre N. Iorga;**
16. **Bibliografia Revistei „Mitropolia Olteniei"(1949-2009);**
17. **Proverbe religioase româneşti;**
18. **Religia şi proverbul românesc;**
19. **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. III **(Banatul);**
20. **Scrisoare pastorală,** vol. V;
21. **Chemări la Domnul,** vol. IX;
22. **Călăuză biblică;**
23. **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română"(1874**-2004), vol. II

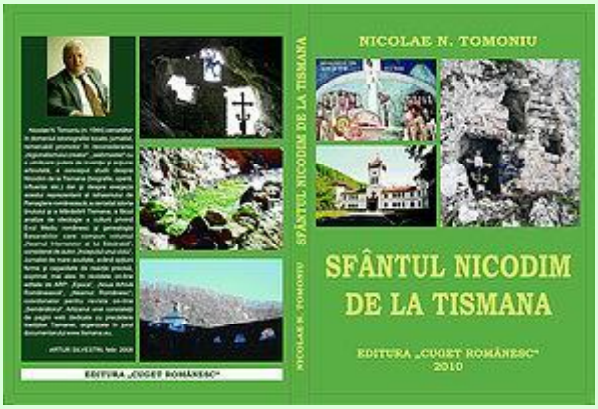

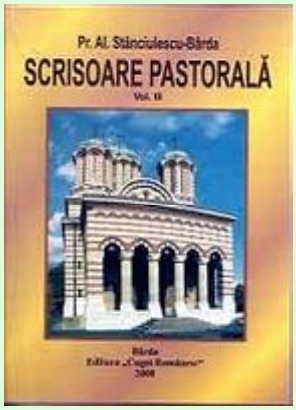

Citiți despre «Micul anticariat» al Editurii Cuget Romanesc şi Oferta de carte - nr 20 din anul 2012 aici:
http://www.scribd.com/doc/100800267

NOU! Citiți pe site-ul

http://www.scribd.com/semanatorul

"Scrisoare pastorală" - anul X - nr. 235, aug. - 2012, aici:

http://www.scribd.com/doc/103074870

Punem la această adresă colecția din sem. II - 2012!

Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda

Chemarea mânăstirii *(din «Scrisoare pastorală» - nr. 235)*

În toată copilăria şi tinerețea mea mânăstirile m-au fascinat. Aveau ceva, ca un magnet, care mă atrăgeau. Poate dacă aş mai fi avut frați, mi-aş fi îndreptat paşii definitiv spre mânăstire. An de an eram nelipsit de la hramurile unor mânăstiri precum Tismana, Schitul Topolnița, Polovragi şi Lainici. Cu autobuzul, cu trenul, cu bicicleta sau chiar şi pe jos, trebuia să ajung. Simțeam o chemare, o atracție, iar după Sărbătoare simțeam că plutesc, eram cu adevărat fericit. Dumnezeu ştie dacă e vina mea sau a celor ce-au intrat încălțați în sufletul meu, ca să nu mai am şi azi aceleaşi trăiri!

Era în vara anului 1969. Eram elev la seminarul din Craiova. Trecusem în anul II. Părinții îmi cumpăraseră o bicicletă semicursieră ,,Ukraina". Era o bijuterie. Timp de nouă ani, în toate vacanțele, cu timp şi fără timp, am bătut drumurile până la Obârşia Cloşani, Calafat, Herculane, Tismana, Polovragi, Lainici. Parcă zburam cu ea!

În vara aceea vorbisem cu unul al lui Pascaloniu din Bâlvăneşti să mergem cu bicicletele la hram la Mânăstirea Lainici, pe 6 august. Zis şi făcut! În după-amiaza de 5 august am plecat la drum. Când am ajuns la Bâlvăneşti, tatăl prietenului meu mi-a adresat cuvinte grele. Nici vorbă să-şi lase fiul să mă însoțească. Ar fi trebuit să mă întorc la Malovăț şi s-o iau pe drumul principal, pe asfalt, spre Târgu-Jiu. N-am făcut-o. Am crezut că pot ajunge cu bine şi dacă dau pe Balta-Baia de Aramă. Pe acest traseu, până la Tg. Jiu aveam peste 100 kilometri de străbătut. Aveam mult de urcat cu bicicleta la mână, dar ce conta. Când am ajuns la Tg. Jiu, era în jur de ora 22-23. Oricum, era întuneric deplin. M-am dus la gară. Am lăsat bicicleta la ,,bagaje". Pentru un bagaj obişnuit taxa era un leu, pentru bicicletă a fost trei lei. M-am dus în oraş să mănânc ceva. Mi-era o foame de lup. Undeva în centru am găsit un restaurant. Cu greu am aflat un loc liber la o masă. Mi-am comandat ceva de mâncare şi o sticlă de apă minerală. Cu mine la masă era un domn, care băuse binişor alcool. Nu era beat, era doar băut. Avea poftă de vorbă şi ne-am împrietenit repede. Era avocatul Alexandru Popescu din Tg. Jiu. Până pe la ora 2, când s-a închis localul, am stat de vorbă. Mi-a plătit consumația. M-a rugat ca atunci când mă voi preoți, să-i scriu, fiindcă vrea să-mi doneze un rând de veşminte preoțeşti. Nu m-a lăsat să merg la gară, unde aveam de gând să rămân până dimineața. M-a luat acasă la dânsul.

Am străbătut multe străzi, până am ajuns în fața unei vile imense cu câteva etaje. Undeva la

etaj mi-a spus că dorm soția şi cele două fiice ale sale. Noi am intrat pe undeva printr-o portiță în partea din spate a clădirii. Acolo era o cămăruță de câțiva metri patrați, în care abia aveau loc un pat, o masă şi un scaun. Aceea era camera avocatului. Acolo rămânea noaptea, când se întorcea din oraş. A trebuit să mă culc cu el în pat. Dimineața, m-am sculat devreme, când primele raze de lumină s-au strecurat pe fereastră. L-am trezit şi pe domnul avocat. S-a uitat surprins la mine şi m-a întrebat nedumerit: ,,- Tu cine eşti, măş Ce-i cu tine aiciş" A trebuit să-i povestesc cum ne cunoscusem seara, ce am vorbit… Cu multă greutate şi-a amintit…

Mi-am luat bicicleta de la gară şi am pornit-o spre Lainici. Mă concuram cu trăsurile şi căruțele împodobite, care mergeau tot la mânăstire. Am asistat la slujba oficiată de ierarh şi de un sobor numeros, am privit fascinat cântăreții de muzică populară şi dansatorii de pe scenele de pe Valea Jiului, din apropierea mânăstirii, am văzut şi am auzit câte toate până aproape de asfințitul soarelui. Nu am ştiut când a trecut ziua.

În sfârşit, m-am hotărât să plec spre casă. Drumul era lung şi eram conştient de greutățile lui. Nu conta. Fusesem la mânăstire şi asta mi-era de ajuns. Am trecut de Tg. Jiu. Se întunecase bine. Am trecut de Ciuperceni, de Vârtop şi am început să urc Dealul Bujorăscului. Era asfalt. La un moment dat, m-au simțit nişte câini. În apropierea şoselei era una sau mai multe stâni staționate. Mi s-a făcut inima cât puricele. Nu aveam nici o apărare. Câinii veneau în goană în urma mea. Cred că m-ar fi sfâşiat dacă mă ajungeau. Am sărit pe bicicletă şi am pornit-o înnebunit de frică. Parcă şi bicicleta simțea frica mea. Deşi drumul începuse să urce, bicicleta mea alerga ca niciodată. Auzeam în urmă ghearele câinilor cum se loveau de asfalt, îi auzeam lătrând tot mai aproape. Am fugit cum nu am făcut-o niciodată, dar câinii nu au reuşit să mă prindă. Până la urmă s-au lăsat păgubaşi. S-au întors la oile lor. Am coborât şi eu de pe bicicletă. Eram ca un burete îmbibat în apă. La cumpăna nopții, ajunsesem în vârful Dealului Bujorăscu, în inima pădurii. Nu trecea maşină, nu se auzeau decât țipetele păsărilor de pradă, care ieşiseră la vânătoare…. La lumina lunii am văzut că ceasul arăta ora 24,00!

Când se revărsau zorile, am ajuns acasă. Părinții mă aşteptau. Toată noaptea nu dormiseră şi ascultaseră cu încordare, poate-poate, mă aud venind. Gânduri negre le dădeau ocoale. Singura lor nădejde le era Dumnezeu. Când m-au văzut, au început să plângă de bucurie. Nu le-am povestit niciodată ce mi s-a întâmplat pe Dealul Bujorăscu!

SFÂNTA MÂNĂSTIRE TISMANA -DESEN DE LA 1900

Vedeți imaginea originală aici:
http://www.imagoromaniae.ro/imagini/mnstirea-tismana.html

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951)
Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

SCURTE MEDITAȚII DUMINICALE

PE CĂRĂRI FELURITE SPRE LUMINIȚA DIN CAPĂT

Rareori omul o apucă exact pe cărarea pe care ar trebui să meargă pentru a ajunge la țintă. De obicei, se caută cu osârdie, drumuri întunecate, înguste, accidentate, pe buză de prăpastie, fiindcă, nu-i aşa? omul are vocația primejdiei şi fără puțină adrenalină, n-ar avea farmec nimic.

Pe aceste drumuri dosnice poți întâlni lesne tâlhari care să te jefuiască de ceea ce ai mai bun în tine sau la tine: de cinste, onoare, demnitate, avuții sufleteşti. Pe cine să reclami dacă hoții se fac nevăzuți într-o clipă?

Şi tu rămâi păgubit de tot ce ai avut bun înainte. Cu greu te vei mai putea reface din această cumplită încercare: va trebui s-o iei de la început, pas cu pas, să înveți din nou să deprinzi, cu sau fără busolă, geografia drumului pe care-l vei avea de străbătut de aici înainte. Drumul drept se ține anevoie. Mai curând cel lăturalnic, cel înfundat, fiindcă-i mai misterios, mai ispititor. Dar şi cel mai pierzător.

Călăuzele pot fi clarvăzătoare sau oarbe. Te pot îndrepta greşit, cu bună ştiință. În gropi poți călca deseori. Şi nu întotdeauna vei putea ieşi la suprafață singur. Îți trebuie o mână, o creangă, un fir de pai de care să te agăți. Mâna poate fi a unui dascăl, prieten, duhovnic. Brațul poate fi al părinților. Creanga poate fi a familiei sau a Bisericii, care-ți oferă o a doua punte de salvare prin Taina Sfintei Spovezi şi a Împărtăşaniei. Iar firul de pai este nădejdea în Dumnezeu. Deşi poate părea slab, e trainic şi te poate ridica din nou pe teren neted, pe un drum sigur, la capătul căruia poți zări, luminița. Spre ea să te îndrepți pentru că, din luminiță de candelă se poate transforma într-o imensă lumină cerească în care o să te scalzi, la timp potrivit, în brațele lui Dumnezeu de unde n-o să mai poți aluneca niciodată...

18 martie 2012

DACĂ AR FI DE VÂNZARE...

Aş merge să cumpăr... E vorba de ceea ce are omul mai multă nevoie: un strop de tandrețe, un picuşor de bunătate, de alinare, de mângâiere, un buchețel de gânduri bune...Iată ce cumpărături aş dori să fac, dacă tot nu le pot găsi gratuit, nicăieri...

Am căutat pe toate drumurile şi-n toate drogstorurile aceste „produse”, dar, rareori am găsit...Aş fi dat orice...

Bunătatea sufletească e un lucru atât de rar încât, nu se mai poate găsi nici măcar în biserică...A fost înlocuită cu un alt produs, care are mare căutare azi: interesul....

Şi astfel, din interes în interes, sau interes peste interes, clădim o construcție şubredă, din toate punctele de vedere, care la primul vânticel se va prăbuşi...

Pe care temelie să edificăm ceva trainic? M-am întrebat de multe ori. Răspunsul nu poate fi decât unul: pe Dragostea lui Cristos care generează dragostea între oameni.

Îl mai iubim noi oare pe Cristos?

Poate, numai cu buzele, atunci când rostim Crezul, dacă-l rostim. Sau nici atunci.

Revin tot mai des la vorbele lui

Quohelet: Goană după vânt! Deşertăciune, deşertăciune şi totul este deşertăciune.

Atunci, la ce bun ne naştem, creştem, trăim? Pentru ca apoi să murim? Doar atât? NU se poate. Trebuie să mai fie ceva de care să ne agățăm când plouă peste lume cu singurătate.

În căutarea acelui „ceva” – oamenii se nevoiesc toată viața.

Şi nu de ei depinde întotdeauna să-l găsească.

E un har pe care ți-l dăruie Duhul. Doar tu poți să-l gestionezi, ca pe talantul încredințat, pe care nu trebuie să-l îngropi în pământ, ci să-l sporeşti şi să-l împărtăşeşti, celor aidoma ție....

18 martie 2012

VOCI ÎN DEŞERT

De câte ori nu te-am strigat, sperând că vocea mea va fi auzită! De câte ori nu ți-am trimis semne de gând, nădăjduind că le vei putea tălmăci!

De câte ori nu m-am făcut vis pentru tine...

Nici cuvintele nu s-au lăsat interpretate, descifrate, nici tăcerile nu au fost ascultate... Păcat! Urmele paşilor pe nisip au fost acoperite de apa mării în flux...Vocea a fost înnăbuşită de altele mai stridente...

N-a fost chip să-ți distrag nici o clipă atenția.

N-a fost chip să-mi auzi chemarea.

Frunzele stejarilor şi ale fagilor au estompat orice zgomot.

Liniştea a înmormântat toate dorințele.

Acum e pace deplină. Pe pământ şi în cer, pe mare, pe munte, în codru. Nici o mişcare. Țipenie, deşi în jur, forfota e în toi, glasurile se-mpletesc şi se încalecă. De unde se-aud aceste murmure stranii?

În inima mea – un gol absolut, dă glas ecoului din fântână.

Reverbul acestuia urcă până-n creastă de munte şi se rostogoleşte-n văioage.

De pe trupul zdrobit lipseşte o cruce.

18 martie 2012

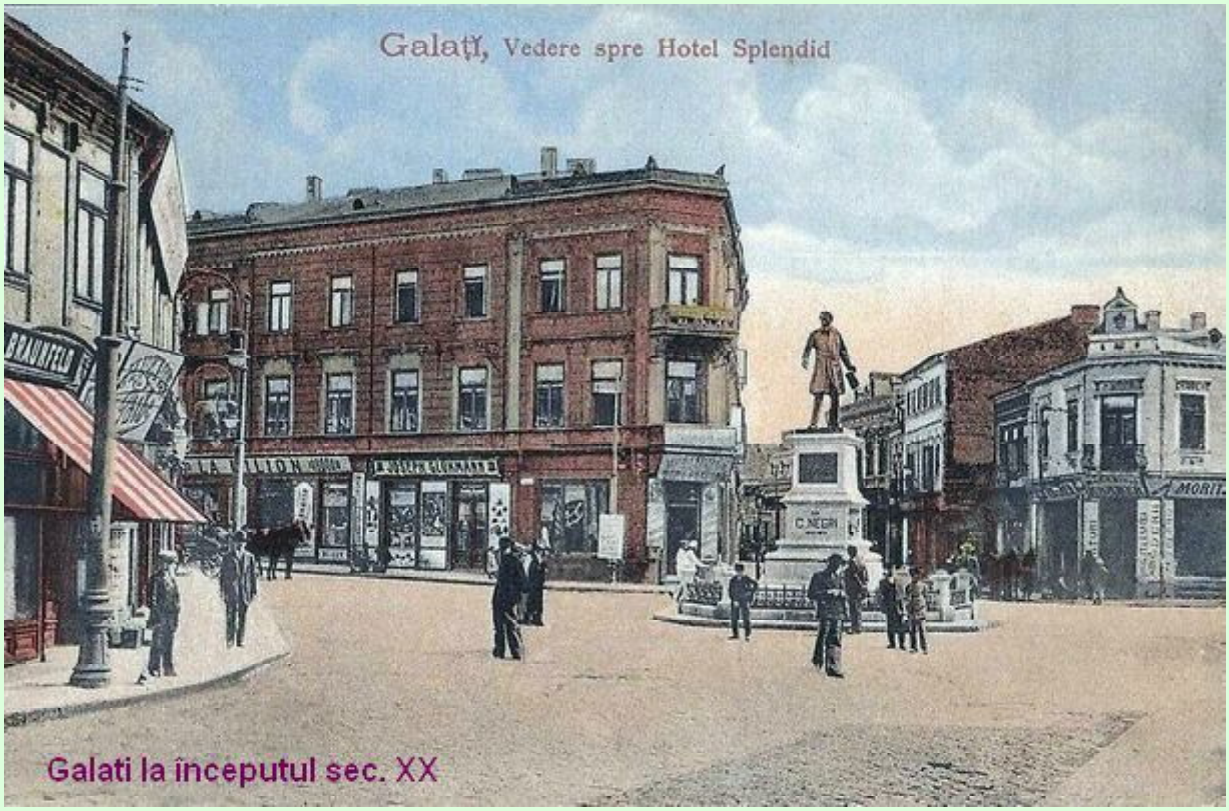

A-ȚI VINDE VEŞNICIA PENTRU UN DRAM DE TIMP

Destul de mulți oameni consideră că aceasta este singura lor viață şi că nu trebuie să o mai aştepte pe cealaltă, că nu sunt siguri dacă mai vine vreodată. În virtutea acestei convingeri, ei caută să trăiască, dacă se poate din plin, condensat şi aproape simultan, toate tentațiile care li se oferă şi să nu refuze nimic din ceea ce întâlnesc.

Că e bine să-ți trăieşti la maximum toate evenimentele, întâmplările, ocaziile, dacă tot ți s-au dat.

Pentru aceasta ei fac toate eforturile şi sunt în stare, aidoma eroului din Dr. Faust să-şi vândă sufletul pentru a-şi mai trăi tinerețea o dată şi a se bucura de toate deliciile ei.

Timpul trece repede, însă, şi te trezeşti din nou la poarta veşniciei, în care bați, de data aceasta sfios, pentru că ştii deja ce te aşteaptă.

Pactul trebuie respectat de ambele părți.

Vrei ceva, trebuie să plăteşti cinstit.

E adevărat că unii încearcă să mai trişeze puțin.

Dar ai un termen-limită care trebuie respectat.

Ce înseamnă, de fapt, „dramul de timp" – pe care l-ai dobândit în schimbul veşniciei tale?

Câteva zeci de ani tumultuoşi, plini de delicii trupeşti, în care distracțiile de tot felul ți-au încântat viața. Atât? Cam puțin?

Şi acum, cu ce te-ai ales?

Dacă nici un strop de veşnicie nu mai ai şi nici nădejdea de a o recupera, n-ai înțeles nimic, oricât de puternic te-ai crezut şi oricâte succese ai avut, şi ai trăit degeaba.

Rostul unei vieți nu constă în durata ei, ci în intensitatea trăirii în Duh şi în unirea cu Dumnezeu pentru totdeauna.

18 martie 2012

RAIUL ÎMPĂRȚIT PE FELII

Cine crede că Raiul este parcelat, aşa cum anumiți investitori inventivi încearcă să felieze Luna şi s-o vândă la metru pătrat pământenilor, ar putea să cadă într-o gravă eroare.

Sectoare, gubernii, regiuni, quartale, districte, străzi, cartiere, împărțiri administrative, aşa cum se poartă, şi pentru care se duc bătălii pe viață şi pe moarte, nu au nici un efect în lumea de dincolo.

Deşi există, fireşte, ierarhii îngereşti care se ocupă de distribuția defuncților.

Şi nici n-ar trebui să ne preocupe prea mult acestea chestiuni, de vreme ce ne-am câştigat veşnicia.

Mă întreb, dacă există şi dincolo supremații pentru locuri în față, în centru, în dreapta sau în stânga lui Dumnezeu.

Atunci, de ce se mai războiesc preopinenții zilei, pentru câteva sute de hectare de teren intravilan sau extravilan, de vreme ce nu le pot lua cu ei, în casa cea veşnică?

De ce se omoară şi-şi vând părinții şi frații pentru nişte acareturi care, oricum vor fi sortite ruginii şi moliilor?

Dacă am putea realiza cât de puțin timp avem la dispoziție să ne construim veşnicia, am lucra zi şi noapte pentru ca edificiul să nu rămână fără acoperiş sau cu pereții netencuiți.

La Nunta Mirelui trebuie să ne îmbrăcăm în veşminte curate şi să aşteptăm invitația cu candelele aprinse, nu precum fecioarele nechibzuite care se ocupau de cu totul alte trebuşoare, decât întreținerea flăcării în candela proprie.

Să fim cu băgare de seamă: timpul va sosi ca un hoț şi ne poate lua pe nepregătite.

Şi cred că nimeni nu vrea să-şi petreacă veşnicia pe întuneric.

CEZARINA ADAMESCU

.

RECOMANDĂRI DIN Blogurile SĂMĂNĂTORUL

http://samanatorul.blogspot.com/

http://cleptocratia.blogspot.ro/

Alex Berca - Europa de ieri, de azi şi de mîine
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/08/alex-berca-europa-de-ieri-de-azi-si-de.html

In țară suntem 19.043.767 de cetățeni
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/08/in-tara-suntem-19043767-de-cetateni.html

Mariana Zavati Gardner - După-amiază de vară
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/08/mariana-zavati-gardner-dupa-amiaza-de.html

Ioan Dicezare s-a stins din viata la 96 de ani
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/08/ioan-dicezare-s-stins-din-viata-la-96.html

100 ani dela naşterea lui MILTON FRIEDMAN
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/08/100-ani-dela-nasterea-lui-milton.html

Mircea Vâlcu-Mehedinți - POLITICA IMPOTRIVA POPORULUI
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/08/mircea-valcu-mehedinti-politica.html

Dan Puric - BLESTEM DE OM SĂRAC
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/08/dan-puric-blestem-de-om-sarac.html

Ce-are a face Mihail Neamțu cu legionarismul?
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/08/ce-are-face-mihail-neamtu-cu.html

Plângere penală pe numele lui Traian Băsescu
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/08/plangere-penala-pe-numele-lui-traian.html

Traian Bădulescu - Şuțeanu - "ADVOCATUL DIAVOLULUI..."
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/08/traian-badulescu-suteanu-advocatul.html

CRISTIAN ȚOPESCU DESPRE PARLAMENTARI
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/08/cristian-topescu-despre-parlamentari.html

Cum au pus românii opinca pe Parlamentul de la Budapesta
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/08/cum-au-pus-romanii-opinca-pe.html

FILME PE CATEGORII:

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-documentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filmedocumentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/teatru-radiofonic

Filmele Festivalului Cantecului, Dansului si Portului Popular Gorjenesc - Tismana - Sfântamaria Mare, aug. 2012

http://www.youtube.com/festivaltismana

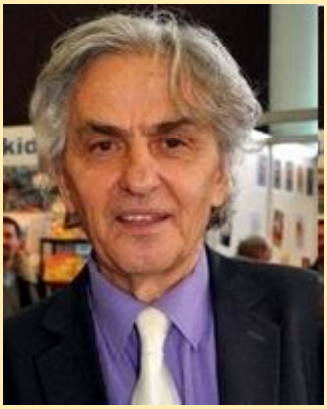

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**
http://georgeanca.blogspot.ro/

TRISTEȚEA RUDELOR

TRISTEȚEA RUDELOR

1

Încărcată, întâi cu Hegel şi Marx, apoi cu Sorel, Paretto şi Fanon, Hannah Arendt îmi dă impresia că indienii din SUA ar putea dărâma administrația. Lui Hugo, în vis: v-am trimis o cerere, dar n-a ajuns la d-stră; nu stau singur, nici numai cu nevasta; de-aia n-am copii. Ce poezie i-a dictat Jan Angelei şi ea a scris-o pe ziar: Noaptea dezbină cetatea-n tărâmuri duşmane / Trag vârcolaci la edecul miturilor de prisos. Stefano Poggi in Introduzione: „Per Faber la caratteristica di una filosofia che abbia a che fare con l'esperienza e quella di essere riflessiva".

Voi continua scoaterea de citate, dar eu n-am mai scris nimic. Aseară, am fost la un concert în beci. După aia, am băut vin şi coniac. La masă, m-a apucat frica. Sunt oameni care, legându-se de incoerențele tale, te şi anulează în închipuirea şi actele lor, ca apoi, amărăciunea să fie numai a închipuirii şi actelor tale. Eşti nemaipomenit de supus urmăririlor premeditate cu generații înainte.

Te simți deodată hăituit, şi n-ai cum fi, astfel încât se duce toată fericirea. Iar eu am nevoie de iubire. Să fie înfiată iubirea mea, măcar.

Noica nu mă minte. Mă vede cum sunt şi mă vede că sunt. În principiu, ce-mi mai trebuie? În principiu, nimic. Dar eu n-am mai scris. Nici n-am avut unde. Nici ce? Cum s-o luăm?

Practic, eu nu vreau să scriu. Cel mult să încurc scrisul. E drept, în felul ăsta, eu vreau mai mult să scriu decât să gândesc. Şi ceea ce vreau cu adevărat este să fiu întreg. Or, eu dau oricând impresia de a fi neîntreg. Şi nu sunt aşa, însă nici eu nu găsesc un unghi potrivit de a mă vedea întreg, şi-l tot schimb, încât oricine, din afară, asistă la un joc fără gust. Învârtesc un telescop prin care să priveşti din cer în jos.

Hezel-Franki mângâie acum nici un minut foaia din stânga, în dorința de a se întinde pe ea. Soarta lui vine din America, era să zic, veche, o Americă a americanilor.

Păi aici sunt înşirați prietenii, cunoştințele, cu întâmplările lor ideale. Io de ce m-am prostit 26-27 de ani?

Rar principii aşa: dacă vorbeşti serios întotdeauna eşti pierdut, nemaiştiind niciodată să vorbeşti şi aiurea, iar dacă vorbeşti mereu aiurea nu eşti pierdut, chit că nu mai ştii, la o adică, să vorbeşti serios. Însă, cu adevărat serios poate vei vorbi doar după o viață de vorbire neserioasă.

Acum să nu-mi fie chiar frică de tot. Aş vrea să articulez, nu vorbe, cât situații fără termen de comparație, aş vrea să fiu un opăcit absolut, să se mire toți pe nerăsuflate, aşa cum am crezut câteva clipe în viață că mi-ar fi posibil. Şi nu: marfă gravă, de doi bani, fără ițe hlizite la infinit, aia mă descopăr din ce în ce şi nu mai pot să deschid gura, nici lopata să deschidă pentru mine nasturele unei gropi. Rămân mut atunci, speriat de a spune, cumva, un cuvânt prea aşteptat, prea nerecunoscut, o salutare sinceră în sufletul meu, izvor de contrazicere şi lehamite în ceilalți.

De mirare cum am îmbrățişat ca pe un leu paginile despre altul şi despre tu şi despre noi. Îl alesesem pe tu, ca bun creştin ce sunt. Acum parcă mă tem, parcă tremur – ceva în genul înțelegerii lui altul ca pe tu. Întunecatul altul. Misteriosul tu. Şi noi, de nici unii, unul singur lângă ceilalți, lângă alții – minune opacă.

Iată-mi înalta filosofie, ți-am spus. Am împrumutat-o, nici vorbă, de-aia m-am deplasat la filosofi şi la savanți de diferite vederi şi specialități, cu bună ştiință provocându-le o impresie proastă, dacă nu şi mai rău. Încep să-i cred pe ei, încep să cred. Un câştig foarte mare: să nu-mi pierd măcar eu încrederea în ei, sperând că nici ei nu-şi vor pierde proasta impresie.

2

Concentrat o zi (3 ore) pe săptămână, timp de 6 luni. Treabă pentru locotenenții intelectuali... (Tocmai când mă hotărâsem să notez, chiar din urmă, „date", care într-un târziu vor impresiona grație exactității lor de moment, transformate în romantism, cu vremea.

Când colo, mă vor avea în evidență până la 50 de ani ai mei, până în 1994, scris în livret. De... Înseamnă că trăind până atunci, chiar se merită să notez.

Prima notiță de principiu, nu ştiu dacă exactă: ofițerii din ziua de azi au de a face cu intelectualii).

Momentul, ai zice, nu merită consemnat. Poate tocmai de aceea ar trebui consemnat (nu şi înfăptuit), ca în urmă să ne putem da seama.

V.V., scriitor. Amar. De ziua lui, peste zece oameni în încăpere. Peste 10 ani – peste 100 de oameni. Şi noi.

D.J., inginer. Inginer ca inginer, dar proprietar – casa a fost cumpărată, pe vremuri, din milionul câştigat de taică-său, profesor universitar, la loterie. Se poartă proprietarii (şi ei se vaită).

O. M., muzician. Logodit cu D.P., o fată cu care „nu se va căsători niciodată", „să vedem".

S.T.G.T., pereche de logodnici paradoxali, oricât n-ar fi ei luați separat. Pun problema purității unei rase obținute prin unirea a două neamuri. Fie iertați.

V.A., cuvios necanonic, asemeni lui V.T., adversaru-i, în concediu insular (se zice). Poate Hawaii?

C.N., filosof dintre cele două războaie. Actualmente, angajat al unui laborator de psihologie al unui spital.

C.N., filosof. - problema jurnalului, a lui „ce vrei", a lui „întru", problema problemelor şi problema antico-nouă (arta cinematografică nu e mare fiindcă nu a ieşit, ca altele, din credință.) Triada hegeliană = Sfânta treime, conceptul=duhul sfânt. Mircea Eliade şi piesa lui „Coloana fără sfârşit"; Rafail şi fetița cu patru copii – în Anglia; teama de a fi pompat şi de dezechilibru; sărăcia – o leafă de 2000, singură în casă; actul de prezență; propensiunea spre filosofie a Clujului; lista de adrese – eram şi eu pe ea; eu – Anca -, n-aş pune probleme, n-aş arăta manuscrise etc.; „L-ai prins pe A. M.?"; cine te simpatizează, cine-ți sunt aliații?

M.C. are complexe, încă din copilărie – fiul geografului M;

J.A. (sau I.A.) i s-a îmbolnăvit mama. Când va scrie primele versuri pe 1971? Un om al dăruirii. Vom păstra legătura.

N.P., jurnalist. Dacă anul ăsta vom pleca, să ne traducem cărțile. Dorința lui de a citi opere teoretice ale lui Mircea Eliade. Ghid.

Z. S., preşedinte. I-am trimis o telegramă de Anul Nou.

Dr. N. N. A telefonat ieri. Lipseam. Ce flux îşi pregătise oare?

Tatăl meu. Ne aşteaptă pe 10 ianuarie, în contul lui Sf. Ion.

G. A., teolog; favorizat (sau nu?) de schisma din America.

P.D., arheolog şi A.D., artistă; suferință neaşteptată. Înțelegerea d-lor cu ceilalți oameni este şi în funcție de un câine defunct. Oameni mari, cu tabieturi, suspicioşi, creatori, impresionabili, credincioşi, deschişi judecăților aspre şi dogmatice, bravi.

M.B., critic. Mă cheamă în vizită, cu un litru de vin.

M.P., criticul. Vrea să-l primesc în saloane. (Mă onorează prin a nu scrie despre mine niciodată, ci despre cei în funcție).

Revista C. Acolo mai lucrez încă.

C.C., muncitor, nu i s-a luat nicio declarație pentru vreun ziar. Nu i s-a acordat de la uzină gratificație. Tatăl său a murit aşteptând americanii. Moldovean.

T. G., socru, naşul său a lucrat peste 40 de ani în abatorul care terorizează nasurile Bucureştiului. Socrul meu a afalt că abatorul se va muta la periferie, pe lângă el.

R., Văduvă. 16 chiuretaje. Îl visă pe răposat dându-le de mâncare.

Amintirea tuturor. A celor puțini. A gândurilor refuzate.

Să creezi o capodoperă e o crimă pentru perioada următoare.

Să iei în serios e să vrei să fii luat în serios şi ce-ai făcut?

T. G., actor muzicos. Mă invită astă-seară să mai plâng. Dă spectacol. Pregăteşte încă unul în smoking. (Toaca bate, nu se aude, parcă s-ar auzi, se aude, încât, cine auzind-o, oamenii cred că au avut-o în ei şi au venit cu ea).

T. P. (Truşcă), fotbalist, îl întâlnesc cinstit, iar el, după turnee pe la toate echipele A, mă îndeamnă rugându-mă să fiu hoț.

F. A. (normal, trebuia Floarea Florică).

Un institut, o secretară borțoasă.

P. T. (poet ca inițială a numelui mic). El cu nr. de înregistrare la casieria Buletinului oficial – dormit Ciulnița).

Şarpele Boa constrictor din Gambia.

Mimesisul: neputând face eu literatură aşa cum s-a făcut, aş vrea mai mult să arăt cum trebuie făcută cea nefăcută. Şi cum? Tocmai atunci mă apucă regretul de a nu putea dori ceea ce deja există, nici măcar mister (clasic), nici aventură (a la Chasterton), nici umanism de iluzie (Steinbeck), nici, nici, dar eu cu poezia...?

Acelaşi G. P., întâlnindu-l numai pe stradă. Mi-am amintit de filosoful C. N. Nmic mare nu se poate naşte fără pietate, sau că totul se naşte din petate. Să-i spun că-mi elogia pietatea, şi G. P. să-mi răspundă ce a vrut să zică?

(La spectacolul lui T. G. - publicul lui. Impresarul Titi Bălteanu, cu figură de dascăl bisericesc, directorul de ditură I. O. Bătrâni care n s-au pierdut, copii care nu s-au pierdut, adulți care nu s-au pierdut; actorii Puiu şi Marina Velcescu – capabili de comuniune. De-am putut lucra până peste ora 2. Povestea lui 13: o lesbiană cu pălărie de aniversare cinematografică.)

Citiți mai departe "TRISTEȚEA RUDELOR" aici:

http://georgeanca.blogspot.ro/2012/08/george-anca-tristetea-rudelor.html

MARIANA ZAVATI GARDNER - MSc, PGCE, Dip LCW - (n. 1952, Baca(u). **Poetă, prozatoare, eseista si traducatoare**.

După-amiază de vară

-Nu vreau sa iau prânzul cu buldogul! *Elena îşi trage scaunul aproape de cel al lui Victor, a cărui față se luminează. Îi atinge buzele. Mosoare de ploaie lovesc ferestrele curbate.*
-Trebuie Elena!
-N-are rost să ne grăbim,Victor. Una din duminicele astea, aş vrea să lenevesc în pat. E ca oțelul afară!
-Hai să discutăm la rece! *Elena îşi adăposteşte buclele blonde sub brațul bronzat al lui Victor.*
-Să fim realişti! Nu vreau să merg nici in ruptul capului! Nici într-un caz! Nu după dimineața asta! Mă tot dirijează! Cu hotarârile ei de guvernare a casei! Elena se pierde în ploverul lui din bumbac.
-Suntem față în față cu o problemă serioasă! *Încă o oră până la prânz! Îi exploră absorbit rădăcina nasului prin ochelari.*
-Te simt enervată. Hai să considerăm situația cu mintea limpede. *Victor apucă biscuitele orfan rămas în cutia din carton de pe măsuța de toaletă şi-l rontăie cu poftă.*
-Au! Cred ca mi-a căzut plomba.
-Victor, trezeşte-te la realitate. Trebuie neapărat să ne mutam. Cât se poate de repede. Tropăie peste demnitatea noastră. Nu vezi cum se poartă cu Colonelul ca şi cum i-ar fi valet.
-Imi dau perfect seama că trebuie să luam imediat o decizie, iubito.
-Victor, am ajuns dincolo de cuvinte. Să fim realişti. Trebuie să scăpăm de aici. Să ne eliberăm de prânzul ei duminical! Ai privit-o cu atenție Arată ca un lințoliu în basorelief pe o stelă. *Vocea Elenei strangulează strâns aerul.*
-...un ou spart împrăştiat într-o capsulă a timpului...te înțeleg perfect, Elena.
-Îi conectată cu întreruperi. Să fim realişti. Nu pot să sar la fiecare moft al ei, numai pentru că-i suntem chiriaşi! M-am săturat! Sunt prea obosită la sfârşitul fiecărei zile! Ce sugerezi Victorş
-Problema este că...suferim din lipsă de timp...după orele nesfârşite..cu pacienții din spital! Sunt sigură!...Sunt convinsă că vom găsi ceva potrivit.
-Victor, cu lipsa asta acută de locuințeş...să fie cel puțin o cameră cu vedere la gradină, într-o casă cu baie...un loc unde să putem dormi până la prânz dumineca! Ca aici, dar fără...
-Vreau să-mi trăiesc viața fără Doama Ghervescu! E posesivă şi mereu nemulțumită! Mă bagă în boale cu atâtea amintiri întemnițate...Vorbele Elenei i se coagulează în gât.
-Mă bucur că nu mi-a fost directoare la liceu! Vreu să revin la Iaşi! Numai dacă nu se pierde subit...astfel...vom fi cu toții feriți...Privirea lui de oțel îi arde tapetul.
-Nu vorbi aşa, Victor! Suntem medici. Trebuie să fim înțelegători! Pretind ca nu te-am auzit pronunțând aceste cuvinte. Cand am mers la baie dimineață, m-a încolțit pe palier...Colonelul se lupta deja cu maşina de gătit, camuflat strategic de o grămadă de prosoape de bucătărie, iar un morman de crătiți i se urcau în față ca o piramidă.
-Ea ne face să ne simțim consumați de vină!
-Elena, Victor...Elena, Victor...! *țipă strident o voce ca glaspapirul de*

partea cealaltă a uşii.
Un ciocanit greu reverberează prelung.
-Elena, Vicotor...Coborâți imediat...este Colonelul!...repede, repede...*strigă glasul apretat din spatele uşii din stejar bine lustruite.*
Elena şi Victor tresar. Se privesc vinovați. Ies din dormitor şi coboară scările câte două odată. Colonelul, lat pe canapea, cu fața hâită, gâfâie ca un câine de curse. Doamna Ghervescu îi freacă mîinile şi încheieturile.
-*Repede* Elena... ieşi în stradă şi strigă o birjă! *Ordonă Victor.*
-Domnule Colonel, unde vă doareş
Victor îi ia mâna stângă şi-i caută pulsul.
-Îîîî...*Colonelul se luptă să pronunțe, dar limba-i alunecă şi se dizolvă în dantura falsă.*
-Domnule Colonel, mă auziţiş Puteți să zambiți, vă rogş *Ii cere Victor. Gura Colonelului rămâne rigidă, colțul buzelor afundate spre stânga . Mintea-i este înămolită în vise muşcătoare despre vânătoarea ursului, un urs care se ascunde în tufişuri uriaşe.*
Visează...despre ursul, un urs al nopții, de tip arlechin pe care nu-l poate vedea printre tufişurile dese. Parcă vine şi se duce...într-un vis despre cum să vânezi ursul după manualul inginerului silvic. Visează un vis despre un vulpoi prevestitor de releş Sau este un vis despre sfârşitş
Doamna Ghervescu nu mai radiază autoritate. Privirea-i confuză se deplasează de la fața Colonelului la cea a lui Victor, ca şi cum ar privi un film mut. Se simte încordată şi tulburată. Fata ei este cizelată ca în marmură. Se simte pusă în priză.
Elena aranjează perna pe care Colonelul îşi odihneşte capul fără vlagă, cu pielea inflamată. Îi scoate pantofii şi-i masează tălpile pe când Victor îi ridică capul usor şi încearcă să-l facă să înghită o tabletă de aspirină. Ochii Colonelului rămân închişi abandonat condiției sale.
-Ce-o fi cu birjaş *Şopteşte Victor.*
Corpul Colonelului se frământă în fermentație intensă cand sufletul lui prins în capcană evadează pe furiş în fața ochilor lor.
Doamna Ghervescu apucă ca în ghiare mâna Colonelului şi încearcă să-i vorbească la ureche.
-Nu am puls! *Şopteşte Victor.*
-Doamna Ghervescu, îmi pare rău dar nu mai putem face nimic pentru Domnul Colonel. Îmi pare atât de rău.
Cu inima chinuită, Doamna Ghervescu-şi ridică fața unghiulară spre Victor, respiră profund şi pronunță cu glas egal.
-Viața Colonelului a fost ordonată în ore bine definite şi precise, ca feliile tăiate de un curțit ascuțit. Scrisoarea pe care a primit-o ieri este de vină.
Spune aşa pe măsură ce se calmează.
-Doamna Ghervescu, să vă fac o cafea sau un ceaiş *O intreabă Elena cu lacrimi în ochi.*
-Dacă vrei, un ceai, te rog. *Îi răspunde Doamna Ghervescu cu fața ca cizelată în marmură.*
-Nu-l găsiți că arată foarte bineş
Ploaia contaminează vegetația grădinii. Mesajul ei ud pătrunde înăuntru prin uşile deschise dinspre grădină şi zăboveşte pe parchetul din stejar.

Citiți de aceiaşi autoare "POEMES EN FRANCAIS":

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Mariana_Zavati_Gardner_Poemes_en_francais.pdf

ANUNȚ SAMANATORUL

Revista «SAMANATORUL» anunță autorii «Editurii online - SEMĂNĂTORUL TISMANA» că scrierile lor apărute la editură vor fi promovate în revistă, http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm , la bibliotecă, http://sites.google.com/site/edituraonline , pe bloguri sau pe site-ul de articole Google, respectiv

http://samanatorul.blogspot.ro/ , http://cleptocratia.blogspot.com/

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/ şi dacă achită în luna septembrie suma de 50 lei reprezentând cotizația începând cu august până la sfârşitul anului!

Site-uri utile pentru elevi şi studenți

Vă recomandăm să lecturați site-urile de mai jos pentru că deşi includ lecții de informatică veți găsi anumite lucruri utile:

HTML pentru gestionarea blogului dvs!

1.Tabel de taguri HTML de început şi de sfârşit
2. Tabel de comenzi HTML
3. Câteva secvențe cu explicarea controalelor, utile pentru pagini web
4. Tabel de caractere speciale
5. Tabel de culori
6. Câteva exemple pentru formatarea paginii, textelor şi imaginilor
7. Glosar de elemente utilizate în secvențele HTML
8. Inserarea unor secvențe „Script”

Paginile fac parte din site-ul arhivă creat de ing. Antonio Tomoniu, în vremea când era student la C.T. Craiova

Limbajul HTML:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/html/index.htm
REALIZAREA UNUI SITE:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/site/index.htm
Visual Basic:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/index.htm

Vedeți şi programe în limbajul Pascal de pe pagina ing. Liviu Florian Jianu:
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/liviu-florian-jianu

Cuprinsul trimiterilor din luna august :

O codificare a unui numar-CODIFICA.PAS
Recursitivate in PASCAL - CITESTE.PAS
Afisarea tabelei ASCII - UN.PAS
Functia FOC CU TRASOARE si fara trasoare-JOC2.PAS
Functia FOC CU TRASOARE si fara trasoare-JOC3.PAS
Se sterg salvele care ajung in linia 1-JOC4.PAS
Se adauga o tinta-JOC5.PAS

Dac-ar trăi să judece vremurile de azi

Ce maxime celebre ar crea acum personajele din arta, ştiința şi cultura mondială

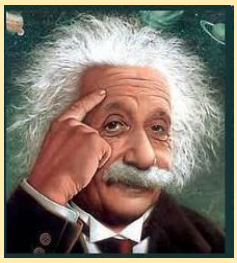

* Nu putem trăi numai din amintiri. (**Ion Creangă**)
* Doctore, mă chinuie îngrozitor coloana. (Constantin Brâncuşi)
* Prefer rima îmbrățișată. (Veronica Micle)
* Femeile cu picioare lungi, sunt cele mai bune la pat. (Procust)
* Duc o viață regulată; mă culc la şapte, mă scol la şapte. (Albă ca Zăpada)
* Femeia model trebuie să fie tânără. (Corneliu Baba)
* A fost nunta cu dar, dar nu cine ştie ce! (Zamfira)
* N-aveți, cumva, un foc? (**Nero**)
* Şi totuşi, se învârteşte! (Galileo Galilei la un chef)
* Suntem rude dar foarte îndepărtate (Fratii Grimm)
* Eu sunt o excepție: mi-am făcut carul vara. (Nicolae Grigorescu)
* De când cu politica, am tras poezia pe linie moartă. [A.(carul) Paunescu]
* Justiția noastră este bolnavă. (un doctor în drept)
* Am fost corigent la zoologie şi literatură. (La Fontaine)
* Am oscilat între Şcoala Ardeleană şi Şcoala Militară. (Petru Maior)
* Mai uşor spargi un atom la Geneva decât Europa. (**Einstein**)
* Noi vrem pământ! (un extraterestru)
* Nu intrați în marile complexe cu soția. (Freud)
* Am picat la țanc! (Aurel Vlaicu)
* Tabloul lui Repin este lipsit de simboluri. (Mendeleev)
* Intr-un triunghi conjugal, ipotenuza este iubita la pătrat.(Pitagora)
* Când pun mâna pe un roman bun, nu-l las până nu-l termin. (Cleopatra)
* Cartea mea de căpătâi este «După douăzeci de ani». (Silviu Brucan)
* Mă duc să mă caut. (Fiul ratacitor)
* Aştept Ziua Recunoştinței. (Penes Curcanul)
* Ce mica-i lumea! (Gulliver in tara piticilor)
* Nu-mi fac planuri de viitor.

(Nostradamus)
* Toți oamenii de valoare au zburat din România. (Henri Coanda)
* De fapt, la țară eu n-am vară, ci un văr. (George Toparceanu)
* Vrem să ne păstram limba şi portul. (**un constănțean - R Mazăre, vezi foto**)
* Ca orice om, am fost şi eu la strâmtoare. (**Magellan**)
* Marile cuceriri le-am făcut în moteluri. (Gingis-Han)
* Eu stau, tu stai, el stă. (Imnul de stat)
* Oştenii mei, astăzi avem exerciții de tragere. (Vlad Tepes)
* Americanii s-au obişnuit cu insula în coastă. (Fidel Castro)
* Am ajuns în America pentru că m-a trimis nevasta după cartofi. (Cristofor Columb)
* Forma mea de protest este demonstrația. (Pitagora)
* Nu sunt de acord cu femeile care îşi spionează bărbații. (Mata-Hari)

Trimise de George Anca

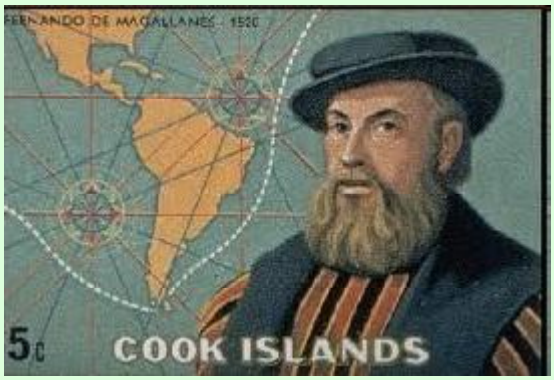

Anul II. — No. 51 21 Decembre 1903

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Redacţia şi Administraţia BUCUREŞTI Strada Regală, 6 | SUB DIRECŢIA UNUI COMITET | ABONAMENTUL 10 Leĭ pe an

REFORMELE ÎN ÎNVĂŢĂMÎNT ŞI D. HARET

Într'un raport către Rege d. Haret, ministru de Instrucţie Publică, a resumat — un resumat însă de vre-o 400 de paginĭ — progresele făcute în ultimiĭ anĭ de învăţămîntul public în Romînia. Pe rînd d-sa arată ce aŭ fost şi ce sînt astăzĭ învăţămîntul primar de la oraşe şi sate, învăţămîntul meşteşugurilor şi comerţuluĭ, învăţămîntul secundar şi învăţămîntul superior. La sfîrşitul fiecăruĭ capitol, d. Haret înseamnă ce socoate d-sa că maĭ este de făcut şi afirmă, — cu optimismul sănătos şi îndreptăţit al omuluĭ care prin lucrul cinstit şi însufleţit de ideale a căpătat încredinţarea că se poate răzbate, învinge şi cuceri, — că noul nvăţămînt va preface într'un oare-care timp alcătuirea materială şi îndreptarea sufletească a societăţiĭ noastre.

Raportul e alcătuit într'un stil destul de obiectiv: el vorbeşte maĭ mult de legĭ, regulamente şi circulare decît de oamenĭ. Firesţe că d. Haret, care înţelege să iea răspunderea, ca merit şi demerit, a măsurilor sale, fixează pretutindenĭ că ele aŭ pornit de la d-sa şi motivează pe larg alegerea lor, li lămureşte pe deplin înlănţuirea. Dar aproape în zadar s'ar căuta numele miniştrilor anterioră cari aŭ imprimat o direcţie şcoliĭ româneştĭ saŭ aŭ încercat să o imprime, precum aŭ fost Conta şi dd. Sturdza, Maiorescu, Poni şi Take Ionescu: de altfel, scopul publicaţieĭ nu era de a schiţà dezvoltarea proiectelor pentru reorganisarea instrucţieĭ naţionale, ci de a înfăţişa resultatele definitive ale trecutuluĭ de propunerĭ şi preschimbărĭ şi de a aminti ultimele progrese îndeplinite supt ministeriul d-luĭ Haret. Lipseşte iarăşĭ explicarea înnaintăriĭ uimitoare realisate de şcoala noastră, prin oarecare transformărĭ adîncĭ în întregul mediu din care se desfac instituţiile ca şi oameniĭ.

În cele cîteva rînduri ce vor urma, se încearcă a se da unele lămuriri, şi ele folositoare, asupra acestor împrejurărĭ generale şi asupra caracteruluĭ personalităţilor conducătoare cărora li datorim — eŭ zic:

nu mai mult decît împrejurărilor — îmbucurătoarea situație de astăzi a sistemului nostru școlar.

* * *

Cine ar mai putea zice astăzi ceva de răŭ, care nu se mai fi spus de atîtea ori, despre vechia lege din 1864 care a cîrmuit treĭzeci de ani viața instituțiilor noastre de învățămînt? E o lege împrumutată, în acea epocă de slabă personalitate națională, cînd nu împrumutam numaĭ banĭ, ci forme și spirit în toate, cînd voiam să ne prefacem, fără a cunoaște ce eram, fără a înțelege ce puteam, ce eram siliți și chemați să fim. S'ar putea crede că această lege cu viața tare, care s'a stîns numaĭ rînd pe rînd în deosebitele elemente ce o formaŭ, era luată din China, — așa era de formalistă, de nepractică, de stearpă. De fapt, o luasem de la acea țară care avea pentru noĭ pe atunci furnitura generală și exclusivă a ideilor: Franța napoleoniană a Imperiului al doilea. Ea nu ni putea da decît: un învățămînt rural sfios și nesincer, la discreția prefecților, cari numiaŭ pe învățătorĭ, un învățămînt urban, primar și secundar, potrivit pentru poftele de a monopolisa toate, ale burghesieĭ triumfătoare, școliĭ particulare absolut libere pentru clasele ce uresc promiscuitățile de băncĭ cu ceĭ maĭ săracĭ, nicĭ un învățămînt de negoț saŭ meșteșug, care rămîne să se capete numaĭ prin practică, și, la capăt, Universități care să fabrice diplome pentru profesoriĭ gimnasiilor și liceelor. Și maĭ departe eraŭ bursele pentru străinătate, aĭ căror fericiți cîștigătorĭ aveaŭ asigurate drepturile lor de catedră universitară.

Nevoia de a da jos șandramaua răufăcătoare — care cel puțin în Franța luĭ Napoleon al III-lea folosia guvernuluĭ, folosia uneĭ burghesiĭ meritoase, conștiente și culte, pe cînd la noĭ nu ajuta nimăruia — a fost determinată de maĭ multe fapte nouă în conștiința cîtorva oamenĭ saŭ a unor cercurĭ maĭ întinse.

1) Am văzut țerănimea noastră. decăzînd, și ni s'a părut că pămîntul ni fuge de supt picioare, gata să sfărîme toate minunile noastre de carton poleit. Pe cînd se luaŭ de toate partidele — fiind-că nu era de chip altfel — măsurĭ pentru îndreptarea stăriĭ materiale a satelor, am început a ne gîndi la acea instrucție care ar putea folosi în adevăr țeranuluĭ. Universitățile, liceele puteaŭ să maĭ rămîie cum eraŭ; școala rurală trebuia imediat și fundamental schimbată. Aceasta e origina reformeĭ.

2) Alăturĭ cu aceasta, am simțit nevoia de a lua înnapoĭ străinilor comerțul și industria.

3) Ne-am familiarisat apoĭ maĭ mult cu cultura germană organisată

în chip superior pentru realităţile vieţii. Am văzut cum această cultură formă în tînăra Bulgarie o şcoală de sate, mai bună decît vechea noastră şcoală rurală, şi mîndria de rasă a tresărit în noi.

4) Ne-am recunoscut, după ce ne înşelasem atîta vreme. Pe de o parte am văzut toate neajunsurile noastre, pe de alta am fost prinşi de o durere roditoare, de o nemărgenită dorinţă de a ne îndrepta pentru a trăi, pentru a înnainta în faţa neamurilor străine. Am cerut cultură reală şi cultură naţională.

5) Ne-am înspăimîntat, în ultimele frămîntări nevrednice ale politicii simbriaşe şi catilinare, de puhoiul sălbatec de declasaţi flămînzi şi putrezi care izvoria din şcolile susţinute cu atîtea jertfe. Şi crisa mîntuitoare a venit să ni spuie că banul, chiar cel împrumutat, are preţ.

*

Cel d'întăiu mare proiect de lege a pornit din larga vedere filosofică şi din patriotismul cald al luĭ Vasile Conta. D. Sturdza a fost adus pe calea reformelor de cunoaşterea adîncă a culturii germane şi nu mai puţin de iubirea ce are pentru ordine şi socoteală, pentru rostul precis al lucrurilor.

D. Maiorescu era condus şi aicĭ de simţul său pentru realităţĭ, pentru necesităţile logice, de ura sa contra formelor pretenţioase şi falselor sisteme.

Anumite fatalităţĭ ale vieţii politice schimbătoare aŭ făcut ca aceştĭ miniştri, cari aveaŭ în comun convingerea că şcoala rurală e temelia că ea trebuie reorganisată, că tot învăţămîntul trebuie să devie' practic, sistematic şi disciplinat, nu şi-aŭ putut trece proiectele' Atuncĭ a venit d. Take Ionescu, om tînăr şi îndrăzneţ, deprins a apăra cu dibăcie şi căldură ideile altora [1], şi pentru moment, dispuind de o sigură majoritate. D. Ionescu a realisat reforma învăţămîntuluĭ primar în 1893. Lucrul esenţial era îndeplinit.

După d. Ionescu, liberaliĭ aŭ dat Ministeriul de Instrucţie d-luĭ Spiru Haret, profesor de matematicĭ la Universitatea din Bucureştĭ. D-sa avea treĭ marĭ însuşirĭ: era un om de cifre, exact, precis. Însă avea şi o cultură generală care se întîlneşte maĭ rar la specialiştĭ în ştiinţe. Şi, în sfîrşit, ca secretariŭ general supt d. Sturdza, d. Haret căpătase o temeinică şi largă cunoştinţă a învăţămîntuluĭ. Trebuie să adăugim că în întăiul său ministeriŭ d. Haret era un ministru care nu avea caracter politic.

De aicĭ înnainte, d-sa a fost principalul îndeplinitor al cererilor timpuluĭ faţă de învăţămînt, căruia i s'a devotat în chipul cel maĭ

[1] O spune şi d-sa în *Discursurĭ parlamentare*, II, p. 352.

desăvîrșit, trăind, se poate zice, pentru el. Din activitatea sa se desfac următoarele cuceriri :

Avem în învățămîntul rural, un suflet, și învățătorul a devenit marele factor cultural în România.

Avem un învățămînt practic : agricol, industrial și comercial, pe care l-a creat autorul raportului de astăzi către Rege.

Școala secundară a căpătat, ce e drept, îndreptarea spre realități și o mai bună alegere a corpului învățător. Știința, superioară astăzi, vine însă de la Universități, și nu de la domnii miniștri. Și, cînd compar ordinea ce am stabilit noi, tinerii, în unele Facultăți cu indulgența sfioasă a d-lui Haret față de anumiți recalcitranți în învățămîntul secundar (cari n'au învățat însă la școala noastră), prevăd că spiritul de disciplină ce se va impune în viitor, va veni tot de la noi.

Pentru școlile de arte, d. Haret își face poate ilusii crezînd că le va putea îndrepta : dezvoltarea lor cere o altă treaptă a culturii generale decît acea pe care o avem astăzi. Încă mai mult se pot numi ilusii părerile d-lui Haret asupra Universităților, care ar trebui să devie practice: să dea cunoștințe utilisabile de franțuzește, nemțește, etc. Ca în toată lumea, lor li revine cultul desinteresat al științii, și, cînd un public mare de *adulți* va deprinde drumul spre Universitate, pentru a căpăta îndemnuri, pentru a cîștiga cunoștințe speciale, pentru a se ține în curent cu știința, — atunci, și numai pe această cale, singura vrednică de ele, Universitățile vor fi legate puternic de viața națională.

Astfel se va desăvîrși sistemul de învățămînt pentru întemeiarea căruia în stratele adînci nimeni nu va fi depus mai multă rîvnă decît d. Haret

N. Iorga.

SONATINĂ

— DIN CAMILLE MAUCLAIR —

Deschide ușa de la tindă,
N'auzi tu, fata mea, cum bate !
— Nu pot acum, că-s la oglindă
Și-mi piepten pletele bogate.

Deschide, ah, deschide, fată,
Că poate-i vre-un drumeț ce moare !
— Nu pot păn'nu mi-oi prinde, tată,
Panglicele la cingătoare.

Deschide, fata mea, și lasă,
Că mie brațele-mi sînt grele !
— Nu pot că încă nu-s frumoasă,
Făr' de șiragul de mărgele.

Și lasă-l dacă vrea să bată,
Că de-ar fi fost un tînăr doară,
L-ar fi simțit inima, tată,
Și nu-l lăsam în drum să moară.

Dim. D. Anghel.

APELĂM LA COLABORATORII NOŞTRI, SĂ NE FACĂ O DONAȚIE CÂT DE MICĂ PENTRU A FI PUBLICAȚI ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» sau în alte publicații ale Asociației «Semănătorul Tismana»!

Cerem sprijinul tuturor - cititori, autori, colaboratori - pentru ca site-urile şi apariția revistei «Sămănătorul» să continue! Ele nu pot apare fără sponsori! Fiți solidari pentru a-i susține prin cotizație pe studenții şi pensionarii singuri sau cu pensie mică, ca să-şi publice şi ei scrierile gratuit la editura online pe bloguri sau site-urile Google !

DORIM IAR UNITATE, SOLIDARITATE, COEZIUNE, FRATERNITATE!
VREM O ROMÂNIE NORMALĂ, NAȚIONALĂ ŞI NU UNA A FIECĂRUIA!

Membrii cotizanți de până acum vor primi gratuit legitimația şi un DVD cu următorul conținut:

- **TOATE revistele apărute din mai 2011 şi până în prezent (15 rev.);**
- **Un documentar, un film artistic, filme HD**
- **200 de diaporame Power Point**

DVD-ul se trimite şi celor care sposorizează cu 20 lei Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Dacă n-aveti disponibili bani acum, descărcați **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul":

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă Literară Lunară

Anul III. Nr. 8 - aug. 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901: G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

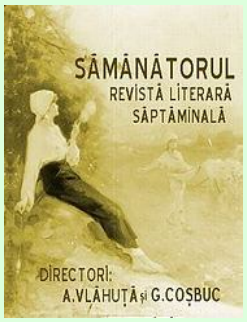

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii august 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Editorial - Victimele fraţilor diavolului
4 Al. Melian - TRISTEŢI DE TIMIŞOARA
10 A. Florin Ţene - UN OCEAN DE DEŞERT - roman
15 Ion C. Gociu - Călător în altă lume (4)
18 George Anca - MARI POEŢI Al LUMII - versiuni
21 Iuliu-M. Morariu -O operă închinată vieţii Mântuitorului
23 Ionuţ Hens - Constantinopolul - împărăteasa cetăţilor -
26 Silviu Jimborean - Valoarea morală a activismului social
29 Alexandru Melian - Ultimatum ţigănesc dat Academiei Române
30 George Ene - Poeziile lunii august
32 DORU V. FOMETESCU -Cultura - forţă a concordiei umane
35 ALEX BERCA - Uniunile economice - Un viitor pilon geopolitic
39 ALTE ARTICOLE DE PE BLOGURILE NOASTRE

(40) Conturile Asociatiei "Semanatorul Tismana"
(2) Redacţia revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

www.tomoniu.ro

Tineretul, o generație pierdută!

Victimele fraților diavolului

Lansarea unei noi cărți la Editura Semănătorul - "Frații diavolului" de Ştefan Adrian Stoian - a fost luna aceasta un prilej de reflecție asupra traumei pe care o resimte tineretul în lipsa perspectivei lui de viitor. Bucuria reuşitei editoriale a ținut foarte puțin, gândurile triste confirmându-se de îndată ce neobositul George Anca, amfitrionul "Colocviilor de marți" de la Clubul Calderon al primăriei sectorului 2, Bucureşti, mi-a trimis fotografiile de la eveniment şi un lapidar *"A venit (însoțit) aseară Stoian, şi şi-a lansat cartea cu diavolii înfrățiți. A impresionat ca un pustnic al sinelui său."*.

Pe marele doctor al dodiilor, al religiilor hinduse şi al marilor poeme universale puțini îl înțeleg şi unii chiar l-ar putea huli pentru asta dacă n-ar intui că o metaforă marca George Anca ține loc de roman. Am privit fotografiile cu enormă tristețe: tânărul lovit crunt de *"diavolii înfrățiți"* se aşezase pe ultimul rând din sală, (vezi coperta) modest, ascultător, cu speranța că, poate cândva, cineva, un om de suflet mare, îi va înțelege tragedia şi destinul care n-a depins de voința lui.

Priveam cu tristețe fotografia şi filmul vieții mele se întorcea în timpul liceului când citisem "Dicționarul de lagăr" al evreului Oliver Lustig. Fusese inchis pe 3 mai 1944 de hortişti, împreună cu părinții şi cei şase frați, în ghetoul din Cluj, de unde a fost deportat, la 15 iunie, în lagărul de exterminare Auschwitz-Birkenau. La Birkenau şi-a pierdut părinții şi trei dintre frați dar el a memorat fiecare moment al acelor timpuri pentru a spune lumii că printre oameni există şi fiare iar lumea trebuie să afle aceasta şi să ia învățătură pentru viitor.

Apoi mi s-a defilat în fața ochilor filmul acoliților lui Hitler, un serial de la postul TV History. Figurile groteşti ale generalilor lui Hitler, cu nimic mai deosebiți decât *frații diavolului* de astăzi. Iar diavolul de astăzi, cu nimic mai prejos decât Hitler care îşi pierduse mințile: *"O națiune care nu se predă, nu va fi niciodată înfrântă!"*. Aşa țin de putere toți smintiții care au puterea! Copiii lor sunt

(continuare în pag. 3)

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

asigurați de tați, cu funcții, imobile, mașini de lux şi proprietăți. Cățeii puterii şi-au asigurat şi ei progeniturile lor. Cățeii cățeilor puterii au construit la rândul lor locuri călduțe fiilor, urmaşi de bani gata.

În timp ce țara adevărată, a taților săraci cu o pensie mai mică decât a unui deținut, moare!

"- Am zis că totul e conjunctural. Mi-am dat acordul pentru ca fiul meu să plece peste hotare. Au trecut ani, i-a trecut timpul însurătorii iar mie limita puterii fizice. N-am niciun ajutor în treburile gospodăriei şi nici speranță imediată de sprijin. Nu dorm noaptea ştiindu-mi copilul departe, îmi imaginez scenarii groaznice. Ce viitor are familia mea? Ce viitor are țara fără acest nucleu al societății care este familia? Voi muri ca martirii neamului nostru, fără speranță, fără viitor!"

Copii noştri au ajuns "*pustnici ai sinelui lor*" cum bine spune George Anca. Debusolați, fără nicio perspectivă de viitor, doar entuziasmul tinereții îi mai salvează de la o prăbuşire totală.

Aidoma lui Oliver Lustig, presa ar trebui să transmită mesajul acestor timpuri de lagăr, pentru viitorime. Pentru ca vremurile cumplite să nu mai poată fi repetate. Dar vai! Gândul falimentului e mai presus de perceptele morale ale neamului din care fac parte ziariştii "cazoni". Iar activitatea jurnalistică a ocazionalului angajat în mass-media trebuie îndreptată spre brutăria politică, aceea care îi dă pâinea zilnică. Tineretul cu slujbă în presă devine subit cățelul puterii şi adoptă cu sârg sminteala celor de la putere şi anume că, fără persoana lor lumea ar intra în apocalipsă. Tinerii jurnalişti nu ştiu carte mai multă decât cel trecut cu nota minimă la bac, în a doua sesiune. Sunt mândri că sunt reporteri dar n-au arta conversației. Despre oratorică n-au auzit nimic, bâlbâielile, cuvintele pocite şi scremutul silabelor sunt specialitatea lor. Adică, mârâiala cățeilor care-şi apără stăpânii şi ling acolo unde li se cere.

Au venit deunăzi la poarta mea o pereche de reporteri. Tinerelul, mândru tare, mă privea ca din avion: *"- Suntem de la Digi!"* . Aştepta ca efect, paralizarea sau entuziasmul meu nețărmurit pentru vizita aceasta neaşteptată. Cum perspectiva era însă departe, mi se aplică formula magică numărul doi : *"- Ne-a trimis aici primarul!"*. Niciun efect asupră-mi! *"Ce-i aia Digi?"*, l-am paralizat la rându-mi. Îmi bâlbâie *"- Oooo, o televiziune..."*. *" - Şi?"*, "-...*zicea că ştiți multe despre Tezaurul de la Tismana. Am venit să facem în două ore un reportaj şi deseară să-l dăm pe post"*.

Perechea lui, o fată subțire cu nişte blugi ce stăteau să crape, dădu-se a pleca. Le-am explicat pe cât puteam mai bine, că nu toată lumea e la picioarele jurnaliştilor, că deontologia profesională i-ar fi obligat ca înainte de a face un reportaj să stabilim dinainte, data, locul, tema, scenariul. Vin de la cules de prune, am spus, fac din ele gem pentru că pensia nu-mi ajunge să cumpăr din magazin. Apoi, un reportaj pe tema asta l-am mai făcut anul ăsta cu Alin, acum la TV-Sud. Ați epuizat tema tezaurelor? Mergeți în satul Sohodol, muntenii de acolo încă mai caută pe dealuri şi sub stâncile golaşe tezaurul lui Matei Vodă. Acolo nu s-au făcut prunele, a bătut bruma, ce vor mânca oamenii ăia la iarnă dacă nu găsesc tezaurul? Asta nu vă interesează? Traiul lor de mizerie nu poate fi un subiect de senzațional?

Cam asta ar fi presa română "cazonă": presă aliniată la temele impuse de sus! Ați auzit de ea? Între timp, la Bucureşti, victimele fraților diavolului scriu cărți! Un fel de "Dicționar de lagăr" ca al lui Oliver Lustig. Doar personajele sunt altele. Dar la fel de fiare, la fel de smintite iar noul lagăr, e țara!

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă în format Flash**

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecția FLASH a revistei**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor şi colaboratorilor.

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

TRISTEȚI DE TIMIŞOARA

Nota redacției: ***Trăim în numele speranței că România se va alinia popoarelor Europei în tot ceea ce priveşte lumea civilizată: promovarea valorilor culturale, patrimoniale, turistice sau de altă natură, a serviciilor benefice pentru cetățean şi încurajarea inițiativelor societății civile ca subsidiar al acțiunilor guvernamentale.***

Motto autor: ***Cine-şi bate joc de moştenire are parte de blestemul moştenitorilor***

De peste 10 ani, când doamna mea din Franța vine în România, consacrăm o parte a vacanței unor călătorii aş putea spune inițiatice. Inițiatice pentru ea, care vine din afară, dar şi pentru mine, care mă aflu înlăuntru. Ea descoperă o țară despre care nu ştia mai nimic, în afară de Ceauşescu, țigani şi Dracula, eu o redescopăr împreună cu ea, mândru de tot ceea ce-i stârneşte admirație şi prețuire, trist şi ruşinat de tot ceea ce tăcerile ei delicate îmi vorbesc mai mult decât orice comentariu.

Tara Maramureşului, cu folclorul şi tradițiile lui profunde şi spectaculoase, Moldova lui Ştefan, cu mănăstirile şi cetățile ei emblematice şi pline de mister, Sighişoara medievală şi Sibiul pecetluit de istorie, Mănăstirea Curtea de Argeş cu unicitatea ei mitică, Tismana cu împrejurimile ei pitoreşti, Delta Dunării, tărâm de basm, de poezie şi de dramă, - ca să mă refer doar la popasurile cele mai de neuitat - au reprezentat pentru ea nu doar revelații tulburătoare. Simțeam cum afecțiunea pe care mi-o poartă mie se proiectează asupra lumii pe care o descopăr şi cum această lume revaloriza în sufletul ei caratele afecțiunii mele față de ea.

Anul acesta ne-am propus să vizităm Timişoara, oraş pe care îl păstrasem între ultimele localități de referință ale blazonului românesc. O făceam din două motive. Mai întâi pentru că eu însumi am fost acolo o singură dată, în 1965, după absolvirea facultății şi, cu toate că excursia a fost scurtă şi selectivă (ori poate tocmai de aceea !) am rămas entuziasmat de frumusețea oraşului, de patina timpului dată de arhitectura barocă a construcțiilor, îngrijite ca şi cum vremea nu trecuse peste ele, de Bega misterioasă care logodea cele doua jumătăți ale oraşului, de lumea dinamică şi atrăgătoare care colora spațiile publice şi mai ales zonele universitare.

Regretul pe care l-am resimțit atunci a fost că n-am cunoscut Timişoara înainte de repartiție. Cum datorită mediei de absolvire a facultății puteam să-mi aleg orice localitate din țară, am optat pentru postul de preparator la *Facultatea de limba şi literatura română a Universității din Bucureşti.* Era o opțiune logică. Dar dacă repartiția se producea după călătoria pe malurile Begăi,

Clădire nezugrăvită în plin centrul oraşului Timişoara (în litigiu de retrocedare?)

Universitatea de vest - Timişoara

opțiunea ar fi fost, desigur,una sentimentală.

Cel de al doilea motiv era împrejurarea că la anul se împlinesc 25 de ani de când în acest oraş, - unde cu câteva secole în urmă apărea prima universitate în spațiul românesc, unde fusese realizat pentru prima dată în Europa iluminatul electric public şi unde spiritul occidental pătrunsese cel mai mult – s-a aprins flacăra Revoluției din decembrie 1989. Acea revoluție anticomunistă care ar fi trebuit şi ar fi putut să genereze renaşterea autentică a României întru libertate, demnitate şi bunăstare. Ar fi trebuit şi ar fi putut , dacă spiritul şi idealurile celor care au înfruntat moartea la Timişoara, Bucureşti şi în atâtea alte localități din țară, n-ar fi fost trădate şi terfelite de cei erijați în reprezentanți ai poporului, în timp ce ei nu s-au dovedit - şi nu se dovedesc nici astăzi - decât spoliatorii acestuia şi profitorii nemernici ai Revoluției.

Eu voiam să-i dezvălui doamnei mele o altă dimensiune a caleidoscopiei româneşti, una plină de frumuseți şi încărcată de sensuri, aşa cum se păstra în amintirea mea din tinerețe şi în trăirea mereu vie a zilelor de 16 – 22 decembrie 1989.

Din păcate, intenția mea a fost virusată de o realitate la care nu mă aşteptam. Căutând Timişoara care îmi lumina amintirea, m-am trezit într-un oraş care mi-a stins luminile. Fiindcă odată ajuns acolo, mi-a fost dat să trăiesc tristețea dezamăgirii şi revolta neputinței.

Str. Ion Mihalache

Încă de la prima experiență, cazarea la pensiunea *Mama mia* (nume cu totul arbitrar în raport cu oferta submediocră), entuziasmul meu aprioric a început să intre la apă. Încurajat de gentileța înțeleaptă a lui Jocelyne *(« Noi am venit să vedem Timişoara, nu o pensiune care ne dezamăgeşte »),* ne-am culcat (după ce am fost nevoiți să schimbăm camera !!??) cu gândul la bucuriile ce credeam că ne aşteaptă în zilele următoare.

N-a fost să fie aşa, deşi câteva bucurii ne-au bemolizat tristețea zilelor ce-aveau să vie.

Cea mai insuportabilă realitate ce ne-a fost dat s-o trăim a fost starea deplorabilă a ceea ce ar fi trebuit să reprezinte mândria oraşului : patrimoniul arhitectural şi străzile. Clădiri din secolul XVII şi XVIII, cu fațade înnobilate de frumusețile barocului, lăsate într-o stare de degradare care sfidează istoria şi memoria Timişoarei, alături de străzi şi trotuare, individualizate doar de frecvența onduleurilor şi a rănilor cu geometrii diferite din asfalt, rănesc ochiul şi înnegurează sufletul.

Ajunşi noaptea la pensiune, primul contact cu oraşul l-am avut a doua zi dimineața. După ce am parcurs strada murdară, cu case mici şi neîngrijite, am dat de linia de tramvai, dincolo de care se holba la noi o construcție de două etaje rămasă la roşu . Ne-am apropiat de ea, dar nu prea mult. Fără uşi şi fără ferestre , din această virtuală vilă, devenită magazie de gunoi şi wc

public, se degajau mirosuri insuportabile. Am pornit-o spre stația de tramvai pe un trotuar zdrențuit. Pe partea stângă, un şir de case mici, stil vagon, dărăpănate, cu geamurile sparte şi « protejate » cu scânduri bătute în cruciş, în partea dreaptă un părculeț. Registrul impresiilor se schimbă pentru o clipă, în fața unei bisericuțe frumoase si a unui monument de piatră în formă de clopot (abia a doua zi, când vom vizita Memorialul Revoluției, vom înțelege că ne aflam în fața unuia din cele 12 monumente ridicate în memoria timişorenilor care au sacralizat revoluția cu sângele lor). Spun *pentru o clipă* fiindcă bucuria ne-a fost scurtă. In fața noastră, o construcție barocă îşi etala umilă fațada ei desfigurată de timp şi de nemernicia aleşilor urbei. Si tot aşa până am ajuns la stația de tramvai. Ne-am zis, « o fi vreun cartier mai periferic ». Dar nu era aşa. Ne aflam la doar trei stații de **Piața libertății**, iar de acolo îți mai trebuiau câteva minute ca să ajungi în **Piața unirii** sau **Piața Victoriei.** Deci, în centrul oraşului.

Clopotul. Autor: Stefan Călărăşanu
Material: travertin, Piața Traian, Timşoara

Dar chiar şi în aceste zone definitorii ale Timişoarei, (cu excepția **Pieții victoriei**, - regăsită la înălțimea amintirilor mele şi al prestigiului pe care îl merită acest oraş emblemă) semnele neisprăvelii politice şi administrative se văd cu ochiul liber. Cu ochiul liber şi înlăcrimat. Când cobori din tramvaiul 1 la stația **Piața libertății,** privirea se opreşte pe o clădire deosebită purtând, pe de o parte, pecetea secolelor, pe de altă parte, semnele nesimțirii şi iresponsabilității contemporane. Este **Primăria veche**, construită între anii 1731-1734. In acest monument istoric - care ar fi putut să fie un muzeu - şi-au aflat sediul o şcoală de muzică şi încă vreo trei întreprinderi . Poate că a fost o soluție economică. Dar dacă ele îşi lăbărțează firmele pe tencuiala căzută a unei zidiri care n-a mai fost renovată din 1935 (conform informației din pliant), - pentru că domnii de la primărie au probleme mai importante de rezolvat decât patrimoniul istoric al urbei – n-ar fi fost, cel puțin de bun simț, ca aceşti locatari privilegiați să-şi dirijeze măcar o fărâmă din buget pentru îngrijirea spațiului de onoare pe care-l ocupă ?

Acelaşi sentiment de tristețe şi nedumerire ni l-a provocat statuia Fecioarei Maria şi a Sfântului Nepomuk (patronul spiritual catolic al Banatului), aflată de cealaltă parte a liniei de tramvai. Realizată la Viena, în stil baroc târziu, în 1759, statuia e marcată nu de patina timpului, ci de murdăria nespălată de pe contururile ei, de iarba crescută printre dalele părculețului şi de suvenirurile dizgrațioase lăsate de păsări şi animale mai peste tot.

Până şi cea mai titrată piață a Timişoarei, **Piața unirii**, - unul din foarte prețuitele complexe baroce din Europa – poartă semnele iresponsabilității şi ale incompetenței. Nu doar că străzile pe care ieşi din piață par a nu mai fi fost reparate de multă vreme, dar improvizarea în spațiul acestui forum istoric, pe nişte platforme de scândură, a unor pseudo-baruri , cu coşurile de gunoi şi depozitele la vedere, denotă în primul rând prost gust şi dispreț fața de cultură, față de istorie. E de presupus, în acelaşi timp, că această afacere ascunde şi o suspectă negustorire a ceea ce nu se negustoreşte într-un spațiu binecuvântat de istorie.

Piatța Unirii - Timişoara

Cimitirul eroilor de pe Calea Lipovei

Din fericire, prima zi nu s-a încheiat în acelaşi registru. Ajunşi în **Piața victoriei,** am dat de o agenție de turism foarte bine dotată, şi uman şi material unde, întâmpinați cu amabilitate şi profesionalism, am primit informații şi materiale ce ne-au uşurat mult orientarea şi opțiunile vizitei noastre de trei zile. Nu m-am putut stăpâni şi am întrebat-o pe doamna de la agenție : « Stimată doamnă, puteți să-mi explicați de ce atâtea construcții de valoare istorică inestimabilă se află într-o stare de degradare impardonabilă ? » Ca şi cum aş fi ruşinat-o personal pentru nu ştiu ce păcat, a lăsat capul în jos. După câteva clipe de tăcere, a îndrăznit să murmure : « Si dacă ați şti dv. în ce mâini au ajuns multe case de patrimoniu !!!.. ». Apoi a tăcut şi a schimbat vorba : « Ştiți, în seara asta este un spectacol frumos la Operă ». Era un fel de a ne invita să descoperim cealaltă Timişoară. Aşa am aflat de spectacolul *Ansamblului Profesional Banatul,* « Mândre plaiuri bănățene », pe care l-am văzut cu o mare plăcere. O baie de cântec, dans şi voie bună românească ne-a curățat oarecum de zgura tristeților amintite.

Dar excursia nu se terminase. A doua zi, unul din obiective era să vizităm *Memorialul Revoluției 16-19 decembrie din Timişoara.* Numai că proiectul nostru a început cu o lecție amară. Ne-

Monumentul - Autor: arh. Ionel Pop

am urcat, ca şi cu o zi înainte, într-un tramvai vechi şi ponosit care ne amintea că suntem în secolul XXI doar prin casele de compostat bilete. Odată uşile închise, vagonul a pornit-o brusc. Dezechilibrați, călătorii aflați în picioare s-au agățat de ce-au putut să nu cadă. Un murmur general de nemulțumire şi undeva într-o margine o voce de bărbat a îngânat, parcă mai mult pentru sine : « Bă, ăsta-i nebun ?.. ». Apoi, linişte. La stația următoare însă, când vatmanul a oprit cu aceeaşi neîndemânare sau poate jemanfişism, cum ar spune francezul, reacția oamenilor a devenit mult mai vocală. Ceea ce mi-a atras atenția n-au fost vorbele grele la adresa conductorului, ci acest dialog dintre două femei care s-au agățat una de alta pentru a nu cădea :

- « Dragă, ăsta crede că noi suntem animale ?
- Păi cui să te plângi bre de toate mizeriile astea ? E mai rău ca înainte...
- Mai rău n-o fi, da-i tot aşa. Nu s-a schimbat nimic…Doamne, ce proşti am fost !!..Cât am crezut în revoluția asta… şi ce ne-a adus ?
- *Democrația*, - răspunde ironic un bărbat aşezat pe scaun.
- Halal democrație !... Dacă asta-i democrația, atunci mai bună era dictatura…
- Ei, hai să nu exagerăm ! – intervine un domn mai bătrân. Ce, dăm foc la moară din cauza şoarecilor ?
- Sunt şobolani, măi fraților, nu şoareci… »

Cum noi trebuia să coborâm, n-am mai putut asculta continuarea dialogului, atât de grăitor şi atât de întristător. (ce bine şi instructiv ar fi dacă politicienii noştri şi mai ales cei ce ne guvernează, ar călători, măcar din când în când, cu mijloacele de transport în comun , renunțând la limuzinele luxoase de unde viața apare totdeauna roz-bombon !). Am avut însă parte, la coborâre, de o experiență şi mai dură. Intr-un fel, o confirmare a dialogului întrerupt, o agravare chiar a registrului său negativ. Nereuşind să identificăm zona unde se afla Memorialul Revoluției, m-am adresat unui domn de vreo 40-45 de ani, cu o mapă sub braț.

-« Fiți amabil, nu ştiți unde se află *Memorialul Revoluției* ? Ar trebui să fie prin această zonă pe undeva. »

Omul ne priveşte o clipă, apoi, cu un fel de lehamite, ne răspunde :

-« Care revoluție, domnule ?!.. Nu e nici un fel de memorial la Timişoara… » Apoi ne-a întors spatele, lăsându-mă cu gura căscată. Din fericire, Jocelyne n-a înțeles prea multe, nici din discuția din tramvai, nici din răspunsul celui fără de Revoluție şi fără de Memorial. Ne-am uitat mai atent pe hartă şi am constatat, spre surpriza noastră, că ceea ce căutam era în spatele

Complexul Memorial Locatie: Cimitirul Eroilor-Calea Lipovei, Timişoara
Compozitia Ansamblului cuprinde: Monumentul - Autor: arh. Ionel Pop
Morminte simbolice - Autor: arh. Liviu Brebe Capela - Autor: arh. Pompiliu Alămoreanu

nostru la vreo 200 de metri.

Avea să fie una din cele mai emoționante experiențe ale acestei excursii.

Am descoperit nu doar un spațiu unde evocarea zilelor Revoluției şi a oamenilor care au sacraliza-o este de o mare bogăție şi diversitate , dar mai ales o mână de oameni care,cu dăruire de sine şi pricepere demne de toată stima, au reuşit să imortalizeze o pagină de referință din istoria Timişoarei şi a României întregi. Iar sufletul acestei făptuiri este TRAIAN ORBAN, o mână de om care-şi sprijină trupul schilodit de călăii din 1989 de un baston subțirel dar căruia nu i-a putut fi schilodită şi inima. Din prea-plinul acesteia el a ieşit în stradă şi a căzut sub gloanțe şi din prea-plinul ei, - în loc să-şi trăiască liniştit pensia şi să-şi îngrijească invaliditatea – de peste douăzeci de ani se dăruieşte zidirii în memorie a celor întâmplate între 16-22 decembrie 1989 şi neutralizării prin tăria documentelor, pe care le strânge mereu, a cârtitorilor şi denigratorilor de toate felurile şi de pretutindeni . După ce am văzut tulburătorul film al Revoluției de la Timişoara, ne-a invitat la el în birou, nu mai înainte ca secretara să ne arate cu mândrie cărțile şi revistele editate de Asociație, pliantele, hărțile excepționale ale oraşului cu monumentele lui, între care cele 12 închinate istoricului decembrie 1989 [1].

Mă aşteptam să intru într-un spațiu menit să impresioneze prin lux, aşa cum sunt birourile mai tuturor preşedinților, de la cel mai neînsemnat până la chiriaşul de la Cotroceni. Nu era ceea ce credeam, în generalizarea mea reducționistă. Am intrat într-o cameră mare, cu rafturi pline mai pretutindeni, cu un televizor impunător în dreapta intrării si cu un birou mare , plin de casete, dosare, cărți , toate odihnindu-se parcă în jurul a două computere şi un leptop, mereu cu ecranele gata să răspundă la comenzi. Din mulțimea de casete care ocupă rafturile şi biroul, el ne selectează imagini din timpul Revoluției, din timpul proceselor de la Timişoara, imagini cu mărturii ale supraviețuitorilor sau cu vizitatori de seamă din țară şi străinătate care-şi exprimă în interviuri admirația, prețuirea, opinia despre tot ceea ce descoperiseră acolo.

El nu e un preşedinte, el e un simbol. E pur şi simplu întruparea unui ideal, a unei speranțe.

Am plecat de acolo iradiat de lumină, încărcat de impresii şi contrariat de experiențele pe care le trăisem în cele două zile.

Care e Timişoara cea adevărată ? Cea a frumuseților ei naturale, a parcurilor care îmbrățişează Bega (entuziasmantul **Parc al copiilor** şi splendidul **Parc al trandafirilor** sunt adevărate podoabe de nuntire a omului cu natura), a monumentelor baroce, a artiştilor plini de har, a Revoluției din decembrie şi a Memorialului ei, sau…cea a patrimoniului lăsat în paragină, a străzilor hurducate, a oamenilor trişti şi dezamăgiți, a celor care nu mai vor să ştie nici de Revoluție, nici de Memorialul ei ?

Eu cred că amândouă fac parte din Timişoara cea adevărată, numai că una te umple de tristețe iar cealaltă de speranță.

Alexandru MELIAN

1 Cei care vor să cunoască mai îndeaproape activitatea acestei asociații pot consulta situl www.memorialulrevolutiei.ro

Imagini din Timişoara

Martirii. Autor: Peter Jecza. Material: bronz
Parcul din spatele Muzeul Banatului, Timisoara

Omul țintă, autor: Bela Szakacs
Material: bronz, Piata 700, Timisoara

Fântâna martirilor. Autor: Victor Gaga. Travertin.
Amplasare: scuarul din spatele gradinii de vară

Piața Victoriei (Operei) Timişoara

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

UN OCEAN DE DEŞERT
- Roman -

Toate personajele şi întâmplările povestite în acest roman, în pofida unor asemănări cu realitatea istorică, sunt de natură fictivă.

Argument

Romanul "Un ocean de deşert ",de Al.Florin Țene, (autor a şase romane şi a zeci de cărți de poezie, proză, critică şi eseuri), se constituie în o frescă a societății româneşti, dintr-un secol întunecat, este un roman al descrierii răului în istorie, o pagină despre România prin care cititorul cunoaşte şi retrăieşte drama prin care a trecut şi trece poporul nostru datorită ciumei roşii.

Romanul este o acuză vehementă la adresa ocupantului sovietic, a colaboraționiştilor şi al intelectualilor români care au trădat făcând pactul cu diavolul, modificând, în substanță, spiritul şi mentalitatea unui popor. Aceştia fiind vinovați de tot ce ni se întâmplă astăzi.

Autorul acestui roman este, printre puținii scriitori din galeria prozatorilor contemporani, ce prin romanele lui, a oglindit tragedia prin care a trecut societatea românească în secolul XX.

Aşa l-a primit capitalismul pe tânărul Adrian-Ştefan Stoian şi te-ai fi aşteptat că acesta să privească cu ură o astfel de orânduire. Ei bine, cu o luciditate extraordinară autorul îşi îndreaptă privirea „înapoi", spre acei care au creat drama vieții lui şi spre regimul

PARTEA I

Un ocean de deşert

Motto: "Un minut de îndoială face cât o veşnicie de suferință. "
Honore de Balzac.

Afară începuse să ningă.Fulgi mari se aşterneau peste mormintele din cimitirul Bisericii cu hramul "Adormirea Maicii Domnului ". Slujba se terminase şi oamenii ieşau pe rând din sfântul lăcaş, închinându-se cu fața spre altar. Titina a ieşit pe uşa sculptată în lemnul de stejar, având cap o basma înflorată de culoare închisă.S-a închinat, privind spre cerul cenuşiu care arunca peste morminte fulgi de zăpadă, acoperindu-le veşnicia cu albul imaculat, trimis de Dumnezeu.Ninsoarea deasă dădea impresia că peste cartier se lăsase ceața. Iar oamenii parcă ieşeau din ea. Mergea îngândurată pe aleea străjuită de morminte. La unele din ele pâlpăia câte o lumânare, gata, gata, să se stingă.*"Mi-a plăcut Liturghia! Întotdeauna acest pasaj biblic mă impresionează. Scriptura după Matei descrie anunțul că Maria v-a aduce pe lume pe Mesia. Ea, femeia simplă din Bethleemul din timpul împăratului roman Augustus, căsătorită cu Iosif, va naşte pe Iisus, trimis de Dumnezeu să se facă Om, pentru a-i mântui pe oameni .EL trebuia să fie Împăratul unei împărății Spirituale. "* Gândind la cele spuse în biserică, Titina, abia într-un târziu, a auzit colindele cu glasuri de copii ce veneau dinspre blocurile cartierului.

Fiind acasă, Florin s-a apucat să scrie la acest roman.

*

"Țăranii ieşeau din biserica satului, unul cîte unul, urmați de neveste. Îşi îndesau căciulile negre din blană de miel pe cap.Slujba celui dintâi praznic împărătesc dedicată Naşterii Domnului Iisus se terminase. Zăpada le scârțâia sub opinci. Ceața se ridicase.Boierul Gheorghe Roşianu încă stătea pe jilțul de lângă catapeteasmă, alături de Ana, soția lui.Se gândea la cuvintele rostite de preotul satului din Evanghelia după Luca. Privea la sătenii săi încălțați în opinci din piele de porc trase peste obiele strînse pe picior. Îmbrăcați în ițari şi haină din dimie.Le spusese, la o parte din ei, pe care îi ştia mai săraci, să vină la Conac la praznicul de Crăciun. Ana, împreună cu cele două femei care o ajutau la bucătărie gătiseră un cazan de ciorbă de porc, peste cinci sute de sarmale şi câteva zeci de tăvi cu cozonac." După ce isprăvesc cu masa slugilor, spre seară vin boierii din comunele învecinate, din Lădeşti, Guşuieni, Vâlcea şi Drăgăşani.Vin cu copii lor, şi împreună cu

ai noştri o să ne colide.“ Gândea Ana, aşteptând să iasă toți din biserică.”Am pregătit cele opt camere de oaspeți.Am aranjat lavoarele, fiecare cu prosop din in înflorat, cu căni din porțelan alb, iar paturile cu aşternuturi albe din in topit şi albit la piua noastră de pe Şasa. “

După ce au ieşit din biserică toți, Gheorghe Roşianu şi Ana, s-au ridicat de pe jilțurile lor, în momentul când preotul Părăianu a ieşit din altar.

-Boier Roşianu, personal vă mulțumesc pentru donația făcută bisericii noastre.După Crăciun cumpărăm clopotul nou.

-Părinte, nu trebuie să-mi mulțumiți şi a doua oară. Ați făcut-o şi la sfârşitul slujbei.

-Mulțumesc, boierule!

Ana stătea liniştită şi tăcută lângă bărbatul ei, înalt, brunet şi cu mustața răsucită în sus, mai mare cu două zeci de ani decât ea, privindu-l cu admirație.

-Părinte vă aştept după amiază la praznic.Să veniți cu preoteasa.

-Mulțumesc! Mă onorați…

Preotul îi conduse până la poarta bisericii.În drum îi aştepta sania cu doi cai şi birjarul.

-Doamne ajută părinte!

-Doamne ajută.

Boierul Roşianu îi întinse mâna Anei să poată urca în sanie şi apoi s-a suit şi el, punând piciorul drept pe plasul saniei.

-Dă-i bice, Niță!

Niță, birjarul, țigan de pe valea Şasei, a învârtit biciul prin aer şi cei doi cai porniră în galop trăgând sania după ei.Boierul Gheorghe Roşianu privea mulțumit peste câmpurile sale acoperite de plapuma albă a zăpezi. Trecând pe lângă țăranii ce se întorceau acasă, aceştia se opreau privind la sanie, scoțându-şi cuşmele de pe cap din blană de oaie.

-Să ne trăieşti boierule! Crăciun cu sănătate!

-Şi voi să trăiți!

Pe marginea şanțului o tânără țărancă mergea încet să nu alunece.Gravidă fiind îi era teamă să nu cadă.

-Niță, flăcăule, opreşte lângă Floarea lui Marin, să o luăm în sanie, zise boierul.

-Hooo! Bidiviilor!

Steluța şi Viteazul se opriră sforăind, împrăştiind abur pe nas, chiar în dreptul Floarei.

-Urcă în sanie Floareo! Te ducem până acasă! Zise boierul.

Femeia se uită mirată la Roşianu.Nu ştia ce să facă.

-Hai, urcă! I se adresă Ana, de lângă el.

Timidă, tânăra femeie a urcat în sanie pe canapeaua din fața familiei Roşianu.

-Mergi acasă? A întrebat-o Ana.

- Da! A răspuns cu timiditate femeia. Fusăi la biserică să mă rog să vină pe lume pruncul ăsta...

-Dar, bărbatu-tău unde este?Nu l-am văzut de mult. Nici în toamnă la culesul porumbului nu a venit.

-E dus departe.La Silistra.Lucrează la construcția unei şicoli.A fost şi la Bazarcic…acolo a terminat de construit.Şi toată echipa a fost trimisă în altă parte.

-Ai rămas grea! Cum te descurci? Întrebă Ana. Când ai drum spre Roşiile, treci pe la conac. Îți mai dau câte ceva.

-Vin cocoană! Mulțămesc!

-După câte ştiu, stai tot în Rățăleşti!

-Da, boierule!

-Țigane, dă-i bice! O ducem pe femeie acasă!

Niță a mângâiat crupele cailor cu biciul confecționat din piele, având în vîrf un smoc din păr de coamă de cal. Bidivii au luato la galop, trăgând sania prin şleaurile ce se formaseră pe drumul de mult pietruit, acoperite acum de zăpadă.Au trecut pe lângă un grup de copii care umblau cu colindul. Copiii văzând sania, s-au oprit.

-Niță, opreşte sania în dreptul copiilor!

-Bine, boierule! Hoo!

Țiganul trase de hățuri şi bidivii se opriră.

-Măi, copii mergeți la colindat?

- Sărut mâna, boierule! Da! Răspunse unul mai isteț, având în mână un băț să se apere de câini. Alături era şi o fetiță îmbrăcată cu o bundiță peste o cămaşă groasă din dimie.

-Asta este fata lui Tanța, fostă măritată cu Ilie, ăla care a murit la Mărăşeşti, o cheamă Saveta, spuse Floarea, care până atunci tăcuse, având broboada trasă peste gură.

-Atunci colindați-ne şi pe noi!

-Bine, boierule!

Copii începură să cânte lângă sanie.Caii frământau zăbala în gură, legănând dârlogii. Din când, în când, întorceau capul spre birjarul ce lăsase moale frâul.

“Am plecat să colindăm,
Domn, domn să-nălțăm,
Când boierii nu-s acasă,
Domn, domn să-nălțăm.

C-au plecat la vânătoare,
Să vâneze căprioare,
Căprioare n-au vânat,
Ci-au vânat un iepuraş,
Să facă din pielea lui
Veşmânt frumos domnului”.

-Bravo! Mai ştiți vreunul?
-Da! Boierule!
-Atunci, mai ziceți unul, că bani am să vă dau!

Grupul de copii începură să cânte. Colindul răsuna cristalin pe valea Saşei înghețată.Şi glasurile copiilor se loveau de dealurile din împrejur, întorcându-se ca un ecou.

“Aho, aho copii şi frați,
Stați puțin şi nu mânați,
Lângă boi v-alăturați.
Şi cuvântul mi-ascultați.
Ia mai mânați, măi, hai, hai...
S-a sculat mai an,
Bădica Traian
Şi-a-ncălecat pe-un cal învățat,
Cu şeaua de aur,
Cu nume de Graur,
Cu frâu de mătase,
Împletit în şase,
Cât vița de groasă,
El în scări s-a ridicat,
Peste câmpuri s-a uitat,
Să aleagă-un loc curat,
De arat şi semănat.
Şi-a pornit într-o joi,
Cu un plug cu doispreceze boi.
Boi boureni,
În coadă codălbeni,
În frunte țintătei,
Ia mai mânați, măi, flăcăi, hai, hai...

La lună, la săptămână,
Îşi umplu cu aur mâna.
Şi el vru să vadă,
De-i dete Dumnezeu roadă.
Era-n spic cât vrabia,
Era-n bob cât trestia.
Ia mai mânați, măi, hai, hai...
Traian iute s-a întors
Şi din grajd alt cal a scos,
Un alt cal mai năzdrăvan,
Cum îi place lui Traian,
Negru ca corbul,
Iute ca focul,
De nu-l prinde locul.
Cu potcoave de argint,
Ce dă sporul la fugit.
Traian iute-a-ncălecat,
La Tinchin a apucat
Şi oțel a cumpărat,
Ca să facă seceri mari,
Pentru secerători tari.
Şi-altele mai mititele,
Pentru fete ocheşele
Şi neveste tinerele.
De urat, am mai ura,
Dar mă tem că va-nsera,
Pe aici, pe la dumneavoastră,
Departe de casa noastră.
Şi ne-aşteapte şi-alte case,
Cu bucate mai gustoase,
Cu pâine caldă pufoasă,
Cu vinul de vița-aleasă,
Cu cotnar de Drăgăşani,
La anul şi la mulți ani!”
-Frumos! La mulți ani!

-La mulți ani copilaşi! Se adresă către ei şi Ana.
-La mulți ani, coana Ana!
Gheorghe Roşianu a coborât din sanie, s-a deschis la paltonul de culoare închisă cu guler de vulpe şi-a scos din chimir un pumn de creițari, împărțindu-i la copii.Tot din chimir a scos şi un pol de hârtie pe care îl înmână Savetei.
-Să aveți sărbători frumoase! Spuse boierul Roşianu urcând în sanie, punând direct pe podea picoarele încălțate cu cisme din piele box, lustruite de țiganul casei.”De-ți faci mustața în ele, boierule!“, cum îi spunea.
-Dă-i bice, Niță!
Sania a luat-o din loc şi s-a oprit la poarta locuinței Floarei.
-Conaşă, boierule, vă invit până în casă, vă servesc şi eu cu ce am…
-Mulțumim, Floare! Nu avem timp.Îi răspunse Ana.
-Te aşteptăm după amiază la conac.
-Mulțumesc, boierule! Voi veni!

Floarea a coborât din sanie şi deschise poarta legată cu un mic cerc din fier ruginit.

-Dăi bice, ţigane! Avem mult de lucru acasă!

Niţă mângâie crupele cailor cu smocul din vârful biciului şi caii au luat-o la galop, trăgând după ei sania. Aceasta prin alunecare, nu de puţine ori, le lovea gleznele sau copitele proaspăt potcovite la potcovarul Zorilă, din centrul comunei.

II

Motto: Dacă bogăţia unui om se află în mintea sa, nimeni nu va putea să i-o fure.

Benjamin Franklin

"În curtea conacului se strânseseră o mulţime de ţărani cu nevestele lor. Cele trei bucătărese, venite din sat, nu pridideau cu aranjarea blidelor cu mîncare pe mesele întinse în cerdacul lung de peste treizeci de metri, aflat pe lateralul clădirii dinspre apus. Se formaseră grupuri, grupuri de oameni aşteptând boierul să-i invite la masă.Erau micii arendaşi şi pălmaşi care lucrau pământul Roşienilor. Un zumzet se aşternuse peste întreaga ogradă.

-Măi, Ioane, cum te-ai înţeles, anul acesta, cu boierul?

-Lesne, s-a învoit, cedând la văicărelile mele!

-E cumsecade! Zise Gavrilă.

-Aşa cum cred că ai aflat de la vecinul tău Soare, vecin de mejdină cu mine, eu am arat pământul, boierul a dat sămânţa de porumb, l-am prăşit şi l-am cules. Învoiala a fost să-i dau la capătul hotarului la trei târle ale mele, cinci boierului.

-Şi eu tot aşa am avut învoiala.

Alături de ei Frusâna lui Gicu îi povestea Lenei din vârful dealului Bobului cum ţese la război preşuri din şuviţe rupte, din zdrenţe.

-Fă, Leană, la aranjarea ţelor mă ajută Ion, băiatul lui Costică.

-Aaa…ăla care se şcoleşte la oraş.

-Ăla, ăla…! După aceea e uşor. Răbdare să ai. Treci suveica printre ţe, dai cu spata, să strânge laolaltă, Şi treaba merge.Aşa am făcut preşuri lui Nelu, feciorul cel mare, aşa Eufrosinei…

-Fă! Taci! A ieşit boierul cu conita în uşa cerdacului.

Peste întreaga adunare se aşternu liniştea. Oamenii şi-au scos cuşmele din cap, strângându-le în mâini.

-Oameni buni! Dragi consăteni!

-Ce frumos ne zice! Îi şopti Constică lui Săndel de lângă el.

-Tăceţi-vă gură! Le-a zis în şoaptă Florica din Răţăleşti.

-Ne aflăm în ziua Crăciunului, cea mai mare sărbătoare creştinească, care, aşa cum ne-a spus şi astăzi în Sfânta Biserică, părintele nostru, marchează Naşterea Domnului Nostru Iisus Cristos. Cu acest prilej v-am chemat la un praznic la conac, aşa cum facem de fiecare Crăciun, pentru a sărbătorii acest eveniment. Voi, sunteţi consătenii mei cu care colaborez. Dacă unii lipsesc de aici, este că sunt adepţii zicerii unui înţelept:*"Leneşul are totdeauna chef să facă ceva, dar începând de mâine ".* Râsul străbătu întreaga adunare.

-Aveţi dreptate, boierule! Strigară câţiva.

-Poftiţi, aici, în cerdac, să ne cinstim împreună, dar nu înainte de a vă prezenta copiii mei, veniţi în vacanţă.Hai, veniţi, aici.Rând pe rând apărură, în ordinea vârstelor, Georgică, poreclit şi Poetul, elev la Liceul „Fraţii Buzeşti ", din Craiova, Norica şi Ecaterina, eleve la Liceul " Lahovari", din Rm.Vâlcea, Lenuţa, elevă în sat şi Victor, elev la Liceul Militar din Breaza. Acum, aşezaţi-vă cu toţii la masă.Poftă mare! Doamne ajută!

-Doamne ajută! Strigară în cor ţăranii.

Cu cuşmele în mâini oamenii urcară cele câteva trepte şi se aşezară la mese, cu nevestele lângă ei. După care au venit, în capul mesei, pe rând Ana, copiii şi apoi boierul. Preotul satului aşezat lângă Roşianu s-a ridicat în picioare pentru a binecuvânta această masă.Comesenii cu privirea în pământ şi în picioare ascultau evlavioşi cele cuvântate de preot. După cea a rostit" Tatăl nostru", a binecuvântat această masă, s-au închinat, apoi s-au aşezat fiecare pe locul său.

Cele trei bucătărese le-au umplut ceştile din pământ ars, de Horezu, cu ţuică, iar cănile din lut cu vin, toate din producţia moşiei. În străchinile cu cocoşul de Hurez pe ele se aflau câte patru sarmale pentru fiecare, alături de un boţ de mămăligă tăiată cu aţa.

-Noroc oameni buni! Să aveţi un Crăciun cu sănătate şi bucate pe masă! A rostit boierul cu paharul de ţuică ridicat.

-Să ne trăiţi, boierule! Să vă trăiască familia! Rostiră toţi în cor.

-Victoraş, du-te şi adu gramofonul din sufragerie.Se adresă boierul feciorului cel mic.

-Nu poate el, e prea greu pentru el. Mă duc eu…

Şi Ana s-a ridicat de pe scaun intrând în sufragerie. S-a întors cu gramofonul în braţe. Îl aşează pe o comodă din spatele scaunului. În pâlnia mare din alamă se reflecta lumina de afară strecurată prin

geamlâcul cerdacului.Ecaterina s-a ridicat de la masă şi a adus câteva plăci Columbia cu cântece. Comesenii se uitau ca la o minune la aparat.

-Boierule, pune-ți un cântec cu Zavaidoc!

-Ecaterina, te rog, pune placa !

-Acum, tată!

-Oameni buni, se numeşte Marin Teodorescu, născut, vorba aia, peste deal, la Piteşti.

Țăranii ascultau ce spune boierul cu multă aminte.

Ecaterina, după ce a învârtit manivela încărcând arcul gramofonului a pus placa "Columbia " , cu cântecele" Aseară fusei la una" şi "Dragostea e ca şi-o râie." Arcul gramofonului a început să străbată şanțurile plăcii de ebonită.

Foaie verde ca aluna,
Si-aseara fusei la una,
Un' se duce toata lumea,
Unde ma duc totdeauna.
Si-aseara fusei la una,
Unde ma duc totdeauna.
Sa traiasca mama ta!
C-a stiut ce legana!
Sa traiasca mama ta!
C-a stiut ce legana!
Te-a leganat cu piciorul,
Si din gura ti-a dat dorul!
Ti-a dat apa cu ulciorul
'Ti dete fata ca bujorul!
Sa iubeasca cine-o vrea
Eu mi-am iubit partea mea!
Sa iubeasca cine-o vrea
Eu mi-am iubit partea mea!
Mi-am iubit partea de femei,
Si mai am o doua trei!
Mi-am iubit partea de neveste
Si mai am pe cea de fete!
Maica, taica, cand s-a luat,
Mie nastere mi-a dat,
Si Gheorghita m-a botezat,
Si pe nume m-a strigat,
Si mi-a zis si Zavaidoc,
Toata lumea arde-n foc!
Tantica, ce buze ai!
Si nu stii cui sa le dai,
Si-ale mele tot asa,
Hai sa-ncepem dragostea!

Comesenii ascultau în linişte.După terminarea primului cântec, Ecaterina a întors placa.

Dragostea e ca si-o raie:
Te mananca si-n calcaie!
Dragostea e ca si-o raie:
Te mananca si-n calcaie!
Si te scarpini si de-o stanca,
Ziua, noaptea, te mananca!
Dragostea-i ca bautura,
Cand o bei te ia caldura!
Dragostea-i ca bautura,
Cand o bei te ia caldura!
Ea te-nmoaie si te-mbata
Si te lasa lesinata!
Cine iubeste si spune
Ala nu e om pe lume!
Cine iubeste si spune
Ala nu e om pe lume!
Cine iubeste si tace
Nici dracu' n-are ce-i face!
Foaie verde, foi de soc,
Sa mananci peste batog,
Sa bei vin de la Medoc,
Si sa-ti cante Zavaidoc!
Hai toc toc toc toc toc toc,
Pentru tine ard in foc!
Dragostea e ca si-o raie
Te mananca si-n calcaie!
Si te scarpini si de-o stanca,
Ziua, noaptea, te mananca!

Cântecele au străbătut până la bucătărie, încât cele trei femei au ieşit în prag să asculte.

După ce s-au ospătat, parcă la o comandă, s-au ridicat cu toții şi au început să colinde. Cântecul inundase cu armonia lui întreaga vale.

-La mulți ani gazde bune!

-Vă mulțumesc, oameni buni!

...Şi plecară în grup îndesând căciulile pe cap, iar femeile aranjând broboadele peste gură.

Spre seară au început să vină musafiri. Unii cu sănii, alți cu autoturisme."

Romanul are 315 pagini

Citiți întregul roman aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Al_Florin_Tene-Un_ocean_de_desert.pdf

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

Călător în altă lume (4)

(Spicuiri importante pentru acele vremuri)

.

Partea IV- a
SĂRBĂTORILE DE IARNĂ

Canada, o țară păduroasă şi placidă!

25 decembrie 1996

Crăciunul 1996, este primul sărbătorit de noi peste hotare.

Iarnă bogată în zăpadă şi ninge mereu, iar gerul este pe măsură... Vântul suflă zilnic, schimbând doar direcția chiar şi de câteva ori pe zi, fenomen ce face ca întreg climatul să nu fie prietenos. N-am mai trăit niciodată o asemenea iarnă în care temperatura atmosferică să coboare zile în şir sub -30 grade C. la care se adaugă influența vântului şi răceala este resimțită ca la -40-440 C. Să mergi şi numai câteva minute pe jos, este o aventură. De aceea în zilele cu vânt puternic stăm în casă, unde ambientul este constant plăcut.

Preparatele de Crăciun au fost aprovizionate de la magazinele cu specific unguresc şi rusesc, recomandate de prietenii români veniți mai timpuriu în această țară. De la unguri am cumpărat cele mai gustoase jumări de porc, mari şi fragede, lebărul deosebit condimentat şi suficient de fiert, muşchiul de porc uscat şi afumat care mirosea ca cel din amintirile copilăriei ținut în podul casei de la Văianu unde m-am născut, cârnați ca de pe la noi de ziceai că-s olteneşti, varza acră tocată, amestecată cu morcov ras şi la preț mai scumpă decât măslinele. Tot aici am descoperit că magazinul respectiv, nu prea mare ca întindere, avea afişat vizibil la intrare harta Ungariei Mari până la Tratatul de la Trianon. Acolo, a fost prima dată când am văzut câtă populație şi cât teritoriu din țările vecine subordona acest stat dualist, şi acum cu ifose de fostă țară imperială. Cele 12 etnii supuse formau două treimi din populația imperiului. Marele Principat al Transilvaniei a fost adăugat în 1867. Monarhia Austro-Ungară a durat 57 de ani, până în 1918 la terminarea Primului Râzboi Mondial.

„Din punct de vedere constituțional, monarhia Austro-Ungară reprezenta o uniune a două state: Austria şi Ungaria, care aveau acelaşi suveran, apărare, finanțe şi politică externă comună. Fiecare din cele două state dispunea de un Parlament şi un guvern propriu. De asemenea, existau trei ministere comune ale celor două părți ale Imperiului: Apărarea, Afacerile Externe şi Finanțele. La fel, cele două părți ale Monarhiei aveau un guvern comun (Consiliul Ministerial Comun), compus din monarh (Împărat-rege al Imperiului Austro-Ungar), primii miniştri ai Austriei şi Ungariei, cei trei miniştri care conduceau ministerele comune, anumiți membri ai familiei imperiale. Fiecare parlament, cel de la Viena şi cel de la Budapesta, avea o delegație parlamentară care aproba cheltuielile Consiliului Ministerial Comun. Exista, de asemenea, o delegație parlamentară comună a celor două parlamente”.*)

Mai târziu am luat contact şi cu magazinul românesc, frecventat pentru produsele cu gust ca acasă, unele deja pregătite: mici, sarmale,

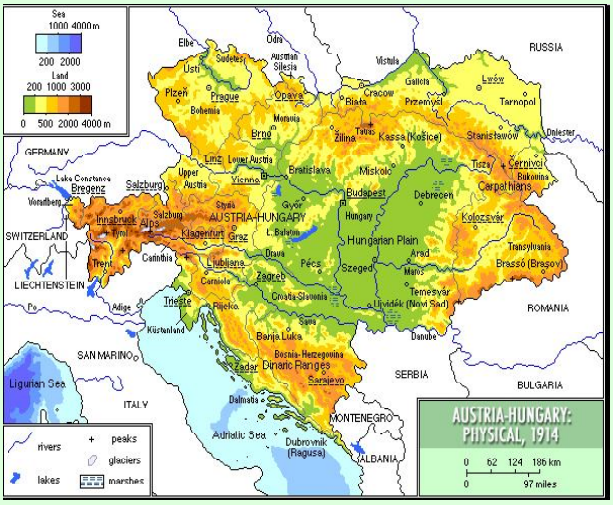

***)WIKIPEDIA, „Structura Imperiului Cezaro-Crăiesc”**

varză căpățână, salam de Sibiu, prăjiuturi etc. dar mai piperate la preț... ca la noi în țară!

Soția mea Nelly cu fiică-sa Mihaela, s-au apucat de pregătit mâncarea de Crăciun după tradiție cu gust şi miros inconfundabil, chiar dacă materia primă era de pe alt continent: sarmale din carne de porc în foi de varză, ciorbă de perişoare şi piftii de pasăre, din aripi de curcan; aperitivele şi prăjiturile au fost luate gata făcute şi masa de sărbătoare a fost asigurată. Friptura provenea de pe un curcan cumpărat deja îmbălsămat, împănat cu unt. După instrucțiunile de pe ambalaj, a stat multe ore în cuptor la temperaturi diferite; ore pentru decongelare şi apoi coacere, în timpii stabiliți de producător şi înscrişi pe ambalaj.

Pomul de Crăciun din mall

Pomul de Crăciun de acasă

Eu cu Paul, asistați şi ajutați de nepotul Victor, am ornat după gustul nostru Pomul de Crăciun, că aveam de toate: lumânări, artificii, ghirlande de becuri colorare, beteală, bomboane, ciocolate, toate agățate pe un brad superb cu multe şi dese ramuri cum nu văzusem până atunci pe la noi. ...Doar Canada e țara cedrilor!
În cutii ambalate cu hârtie lucioasă şi frumos colorată, legate cu fundițe, pentru fiecare, s-a pus câte o atenție; Darurile de la Moş Crăciun.

Crăciunul anului 1996 a fost sărbătorit în familie şi cu toată modestia veniturilor, masa a fost îmbelşugată. Atunci, în Canada produsele alimentare erau desul de ieftine, fără taxe guvernamentale,(TVA-ul românesc) şi molurile, ca şi acum, erau pline cu tot ce pofteai şi la prețuri pentru toate buzunarele. Dar, punga lui Paul nu era prea burduşită de dolari şi trebuia să te gândeşti de două ori înainte de a cumpăra o data. Şi cei şase litri din palinca mea, planificați pentru aceste sărbători se duseseră pe apa Sâmbetei!...

Aranjarea mesei din ziua de Crăciun (Raddington 10)

30 Decembrie 1996 ...Anul Nou s-a organizat împreună cu prietenii lor români, în apartamentul lui Mița şi Călin ?apuchevici, amplasat în acelaşi bloc şi pe acelaşi palier. Conform obiceiului de acolo, sarcinile de preparare a produselor din meniu s-au stabilit funcție de priceperea doamnelor şi fiecare familie s-a prezentat la ospăț cu preparatele aduse de acasă, stabilite dinainte. Şi de data aceasta, mâncarea a fost abundentă, antren si voie bună până către ziua, iar noi eram cu 17 ani mai tineri... În podoaba mea capilară abia mijeau doar câteva fire albe, scoțând în evidență maturitatea bărbatului plenipotent. Ne-am simțit minunat!

Masa de Revelion (Raddington 10)
*****

...Pe vremea aceea numai Paul avea serviciu, Miha încă nu reuşise să-şi găsească până la venirea noastră, pregătindu-se acasă şi având grija copilului care abia împlinise doi ani. Cu eforturi fizice şi băneşti deosebite urma un curs de acomodare cu sistemul de lucru în Canada şi participa la orele zilnice de pregătire în perfecţionarea vorbirii limbii engleze. Se poate spune că nu duceau o viaţă îndestulată, salariul lunar net al lui Paul fiind doar de subzistenţă, din care aproape o treime o dădeau pe chirie.

Noi ne-am dus acolo la insistenţele lor, necunoscând suficient tot adevărul. Scrisorile lor erau pline de superlative şi prosperitate, dar aveau nevoie de ajutor. Mai întâi au făcut apel la Mariana, mama lui Paul, dar nefiind disponibilă, n-a putut merge. Noi am fost!... Pe cheltuiala noastră, am plecat lăsând pe rol procese de revendicarea terenurilor agricole. Nu mergeam să ne plimbăm, ci să-i ajutăm într-un moment crucial pentru ei. Şi le-am fost de mare ajutor! Atunci am pierdut în ţară un proces important, prin neprezentare. Şi ce dacă! Cu cel dobândit ce facem acum? Nimic! Doar plătim impozite. Dar, oare, a fost bine că ne-am dus doi odată? Ştiind, din scrisorile lor „că le este foarte bine" am ales soluţia plecării împreună, să fim amândoi, Am crezut că aşa o să ne treacă timpul mai uşor. Şi apoi biletele de avion le-am plătim noi, iar acolo, „unde mănâncă unul mănâncă şi al doilea!" Aşa am gândit atunci când au făcut apel pentru a fi ajutaţi în acel moment destul de dificil pentru ei. Şi, despre acest lucru ne-am consultat cu ei şi am fost chiar încurajaţi, că aşa este bine.

Iarna era grea şi a fost lungă. Am avut multe stări de disconfort sufletesc „că poate n-am făcut bine că m-am dus şi eu." Pe lângă faptul că nu mai întâlnisem asemenea climat care mi-a provocat o răceală năprasnică cu efecte majore şi tuse seacă, pe drept sau nu, simţeam şi o stare puţin tensionată a fiicei mele. Bani erau puţini, ea participase la câteva interviuri la care, politicos fusese refuzată în favoarea altora. La ultimul, fiind doar doi candidaţi, i s-a justificat respingerea că cel admis, nu-i mai pregătit dar... „are experienţă canadiană!" care-i lipsea ei şi am surprins-o plângând.

-„Cum să am experienţă canadiană, dacă abia am venit!? Ce dacă Diploma mea de licenţă în informatică are scris pe ea nota 10. L-au oprit pe un ucrainean care-i de cinci ani în Canada şi a lucrat la AT&T". Şi plânsul nu se mai termina...

Tot timpul era nervoasă şi irascibilă. Când, sâmbăta mergeam la cumpărături pentru masă, vizita mai întâi standul cu produse sale (preţ redus). Aceste mărfuri erau mai ieftine, dar erau şi pe punctul de expirare. Observam la ea că uneori zăbovea mult în faţa rafturilor. Înainte de a le pune în cărucior analiza bine preţurile produselor. N-am plecat înainte de termen din Toronto, deoarece replanificarea biletului costa foarte mult. Dar să lăsăm povestea asta pentru mai târziu.

Datorită ajutorului nostru, după patru luni - în urma mai multor interviuri exasperante şi pline de nervi - fiica noastră Mihaela şi-a găsit un loc de muncă oferindu-i-se un salariu aproape de nivelul soţului ei. Informatician la Centrul de Calcul la Biserica Unită a lui Dumnezeu, instituţie religioasă cu ramificaţii pe tot Globul Pământesc, chiar şi în România. Orice început este greu, dar cu răbdare şi muncă se poate realiza totul, aşa cum ai dorit!... Cu sacrificii şi înţelegere şi noi am contribuit la această realizare.

Citiţi articolul şi aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/ion-c-gociu-calator-in-alta-lume-4.html

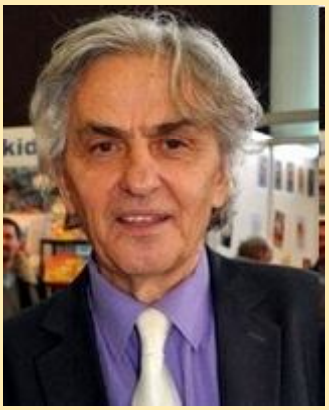

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică

MARI POEȚI AI LUMII
versiuni George Anca

George Byron

Elegie

OH smulsă-n floarea vieții vii!
Asupră-ți n-o păsa mormânt;
ci trandafirii ți-or ivi
frunzele-n an mai timpurii
Sub chiparosul unduind.

Ți-ades prin nalt curent țâşnind
Îți pleacă suferința glas
Cu multe vise gând hrănind
Ți lene? zăbovind un pas:
Fiara! Cum moarta-ar fi trezind!

Piei! Ştim de lacrimi în zadar,
Că moartea nu ia-n seamă dor:
Ea ne dezvață de plânsori?
Ori seacă bocitoarei har?
Şi tu de-mi spui să uit ce-auzi
Pari pal şi ohii îți sunt uzi.

George Byron (1788-1824) cunoscut şi ca Lord Byron a fost un poet englez şi o figură importantă în mişcarea romantică.

Imn egiptean / Unul Dumnezeu

Dumnezeu este Unul, Singurul, nimeni altul nu este cu el.
Dumnezeu este Unul, Cel ce-a făcut toate lucrurile.
Dumnezeu este Duh, Duh ascuns, Duhul Duhurilor, marele Duh al Egiptului, divinul.
Dumnezeu este dintru început şi a existat dintru început.
Ele este Cel primordial, a existat când nimic nu exista:
A existat când încă nu era nimic, şi orice este
l-a făcut după ce El a fost. Ele este Tatăl începuturilor...
Dumnezeu este ascuns, nimeni nu i-a zărit forma, nimeni nu i-a adâncit asemănarea, El e ascuns față de Zei şi oameni, este mister pentru creaturile sale.
Dumnezeu este adevărul... Este Regele Adevărului.
Dumnezeu e Viață şi omul trăieşte numai prin el.
Dumnezeu este Tată şi Mamă: Tatăl tații şi Mama mamelor.
Dumnezeu dă naştere, dar el nu este născut...
El naşte Însuți, îți dă naştere Sieşi: El face, dar nu este făcut...
Ceea ce emană din inima lui se înfăptuie de îndată şi odată ce El a vorbit, aceasta vine să treacă şi să dăinuie mereu şi mereu.

Sfântul Augustin

Mare eşti Tu, O Doamne

Mare eşti Tu, O Doamne, şi mult a fi lăudat;
Mare e puterea Ta, iar înțelepciunea Ta n-are sfârşit.
Şi omul, fiind o parte a creației Tale doreşte să Te laude,
Omul, care-şi poartă cu el mortalitatea,
Martorul păcatului său, chiar martorul căruia Tu 'alungi trufaşul',
Ci omul, această parte a creației Tale, doreşte să Te laude.
Tu ne porți în fericire când Te lăudăm:
Pentru că tu ne-ai format pentru Tine,
Şi inimile noastre sunt fără odihnă până îți află odihnă în Tine.

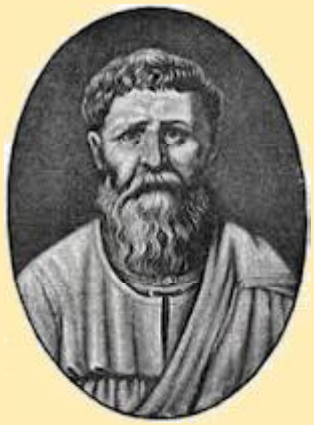

Sfântul Augustin

Mary Qjieen of Scots
Rugăciune înaintea execuției
O, Tată milostiv, speranța mi-e în tine!
O, Milos Mântuitor, pogoară la mine!
Robia-mi jelind cu dureros vaer,
Mi-e dor să fiu liberă;
Plângând, renunțând, smerită căindu-mă,
O, Iisus, Salvatoru-mi, mă sting pentru tine!

Emily Bronte

Ultimele rânduri

N-am suflet temător,
Nu tremur sferei lumi înfurtunată,
Văd glorii în Rai lucitor,
Egal lucind credința, fricii-armată.

O, Doamne,în pieptul meu,
Atotputernic, mereu prezent, Divine!
Ce viață duc din greu
Punterea nemuririi are-n Tine.

În van mia de crezuri
Ce mişcă inimile: în zadar;
Cât veştede nutrețuri,
Ori goala spumă-n val fără hotar,

A trezi dubii undei
Atât de strânsă ție-ifinirii:
Cea ancorată unde-i
stânca statornică a nemuririi.

Îmbrățişând nespus
Duhu-ți însuflețeşte eonii blând,
Întins puieşte sus,
Schimbând, ținând, topind, creând, înălțând.

Pământ şi om duşi chiar,
Sori şi-universuri nondiferență,
Rămas Tu singur ar
Exista-n Tine orice existență.

Pentru Moarte nu-i rând,
Niciun atom să-ți dea-n gol putere:
TU eşti Fiind, Suflând,
Ce eşti Tu niciodată nu piere.

Emily Bronte (30 iulie 1818 - 19 dec. 1848)
A fost un romancier si poet englez cel mai amintit roman, Wuthering Heights considerat un clasic al literaturii engleze.

William Shakespeare

Hamlet

Act III, sc.1

Să fii ori să nu fii: asta-i problema:
Cest nobil de-are-n minte-a suferi
Săgeți şi praştii ale sorții crude,
Ori-arme-a lua spre marea de necazuri,
Contrând a le sfârşi? Să mori: să dormi;
Atât; şi pentr-un somn să spui sfârşim
Dor inimii şi mii şocuri fireşti
Ce carnea moşteni, e un consum
Pios a se dori. Să mori, să dormi;
Să dormi: poate-i visa: ay, aia e;
Că-n somnul morții vise ce-ar veni
Când noi târşit-am larma-ne mortală,
Avem a ne opri. Respectul face
Calmitatea aşa lungii vieți;
Cine să ducă bice şi ocări în timp
Răul tiran, ofensa mândrului,
Spasmul iubirii-n van, zăbava legii,
Oficiul insolenței şi disprețul
Primit de merit drept de la nevrednic,
Când însuşi ar putea să-i facă felul
C-o simplă sulă? Cine-ar căra boccele,
Să-asude mormăind, sub truda vieții,
Dar groaza de ceva de după moarte,
Tărâmul nedescoperit de unde
Nu se întoarce nimeni,ia voința,
Ne face să ne ducem boli ce-avem,
Decât zburând la alții neştiuți?
Din toți l-ați face astfel conştiința;
Astfel născuta tentă de tărie
Păleşte sub un pal capac de gând,
Iar cutezanțele de mare miez şi clipă
Astfel privite-ntorc curenți piezi?
Şi numele de acțiune pierd.

William Shakespeare

Macbeth

Act III, sc.2

Pe mâine, iar pe mâine, iar pe mâine,
Târât ții pasul mic din zi în zi
Pân' la silaba ultimă de timp;
Ierile noastre au aprins nebuni
Pe-al morții praf. Piei, lumânare, piei!

Viața-i doar umbră-umblă, biet actor
Ora-i de fală agitând pe scenă,
Apoi nu se aude: e-o poveste
Spusă de-un idiot, sunet în furii
Nimic semnificând.

William Shakespeare (1564 - 1616) a fost un poet englez şi dramaturg, considerat ca cel mai mare scriitor în limba engleză şi dramaturg din lume.

William Shakespeare

Hamlet

Act I, sc. 2 /Polonius către fiul său

Ai binecuvântarea-mi!
Şi câteva precepte să ții minte.
Vezi caracteru-ți. Poartă gând nu limbă,
Act nu-ți gândeşte disproporția.
Familiar să-ți fii, ci nu vulgar.
Prietenii ce-i ai, probați adopții,
Să-i prinzi de suflet, cercuri de oțel;
Dar palma nu-ți toci cu-amuzament
Oricărui camarad imberb. Păzea
Să intri-n ceartă, dar de eşti năuntru
Ia seama că opusul se fereşte.
Urechea dă oricui, puținor vocea:
Ia blam de-oriunde, ține-ți judecata.
Scump obiceiul cât te duce punga,
Dar nefrazat excentric: bogat, nu țipător:
Pentru că straiu-ades proclamă omul...
Să nu fii debitor, nici creditor,
Că împrumutul pierde doi prieteni,
Iar creditarea-ntrece chibzuința.
Mai sus de tot: fii însuți adevăr
A-l urmări ca noaptea după zi,
Atunci nu poți fi fals cu niciun om. .

Citiți alte traduceri de George Anca pe pagina:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/08/george-anca-mari-poeti-ai-lumii-1.html

Tot pe această pagină puteți vedea GALA LAUREAȚILOR la FESTIVAL TISMANA - 2013 - Premiul I - Grațiela Bejinaru - Drăgoeni, cu trei melodii şi startul festifalului dat de Doina Gorjului

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

O abordare inedită a imaginii divino-umane a Mântuitorului

O operă închinată vieții şi personalității Mântuitorului

Între marile opere închinate vieții şi personalității Mântuitorului şi activității lui istorice, se numără cu certitudine, după sacrosanta relatare din paginile scripturistice şi după originalele şi indispensabelele abordări patristice, şi o serie de încercări contemporante de prezentare din perspectivă istorică, narativă, teologică sau pluridisciplinară a Celui care a transformat total istoria lumii prin viața şi activitatea sa.

Între ele, alături de Papini[1] şi de mulți alți mari ,,*hristologi*" mai vechi sau mai noi (dacă ne este permis să îi numim aşa), abordarea mai recentă şi încă nedesăvârşită a pontifului emerit Ioseph Ratzinger[2], se înscrie cu glorie pe eşichierul marilor reuşite în acest sens, prin profunzimea abordării, prin ineditul accentelor, dar şi prin prodigiozitatea documentării.

Structurată pe zece capitole, lucrarea eruditului teolog german abordează într-o [1]manieră interesantă viața şi activitatea Mântuitorului, respectând textul biblic, pe care îl analizează şi reliefează.

După o mică introducere, ea se ocupă pe parcursul a treisprezece pagini cu prezentarea episodului baptismal (pp. 25-38). Motivația acestei ordini o constituie faptul că evennimentul prezintă momentul de debut al activității publice a Mântuitorului (p. 25). Chestiunile de cronologie, structura comparativă a relatărilor sinpoticilor şi a celei ioaneice, semnificația dialogului prodromit[3] sau a unor sintagme definitorii pentru teologia hristologică, precum cea a ,,mielului lui Dumnezeu"[4] (p. 35), se găsesc expuse şi analizate cu lux de amănunte aici.

Urmează apoi, paradoxal, analiza unui episod hristobiografic atipic, ce prezintă finalul momentului de retragere al Lui în pustie[5]. Într-aceeaşi manieră scolastică-academică, tipică lucrărilor teologice, autorul analizează chestiunile isagogice şi alte chestiuni formale (context, relatare la cei trei evanghelişti sinpotici etc), după care trece la prezentarea simbolisticii celor 40 de zile (p. 41) şi a ispitirilor. Extrapolând şi actualizând totodată, şi transpunându-se în logica malefică a ispititorului, fără a-şi pierde însă discernământul, el ajunge aici la concluzia că:

Miezul tuturor ispitirilor este darea la o parte a lui Dumnezeu, care, după toate cele care ne par importante în viață, trece pe locul al doilea, asta dacă nu devine de prisos şi chiar deranjant. A pune lumea în ordine singuri, fără Dumnezeu, a construi de la noi putere, recunoscând doar cele politice şi materiale drept reale şi a-L lăsa pe Dumnezeu deoparte, considerându-l o iluzie, aceasta este ispita ce ne păzeşte în multe chipuri (p. 40).

Urmează apoi un capitol în care noțiunea de împărăție şi consonanța ei cu activitatea soteriologică şi cu persoana celui prezentat aici sunt analizate. Autorul se avântă aici într-o prezentare amplă ce înglobează exegeza fericirilor şi se continuă în capitolul următor cu cea a Rugăciunii Domneşti. După finalizarea acestora, accentul cade asupra ucenicilor şi a misiunii lor (pp. 155-165), precum şi a importanței evangheliştilor.

Cel de-al şaptelea capitol cuprinde apoi cuprinde apoi o prezentare a marilor parabole lucanice, pornită de la ideile ilustrate de către Joachim Jeremias[6] şi care, pe alocuri eclipsează prin frumusețea aborărilor şi a complexitatea sensurilor multe dintre operele mari apărute ulterior în literatura românească sau în cea internațională cu privire la acest subiect.

Înspre finalul lucrării, apa, vița de vie şi vinul, pâinea şi păstorul, adică marile imagini ioaneice ce circumscriu universul evanghelic al acestuia şi a căror înțelegere este necesară pentru pătrunderea în profunzimea sensurilor, sunt prezentate şi analizate din perspectiva însemnătății lor simbolice, după ce, în prealabil, autorul realizează o introducere în problema ioaneică (pp. 195-210), familiarizându-l pe cititor cu chestiunile definitorii privitoare la opera celui de-al patrulea evanghelist recept.

Urmează apoi prezentarea a două episoade considerate paradigmatice cu privire la viața şi activitatea lui Iisus şi la urmările ei,

respectiv mărturisirea lui Petru şi Schimbarea la faţă (pp. 25-275). Dacă în privinţa celui dintâi, care este văzut ca fundament al primatului papal, în calitate de ortodocşi am putea obiecta multe, folosindu-ne de argumente pertinente, apărute ca rezultat al unei adevărate tradiţii (recunoscând însă din nou frumuseţea abordării şi fermitatea în credinţă a autorului care, datorită statutului şi apartenenţei confesionale, îi face cinste), în ceea ce-l priveşte pe cel de-al doilea, exceptând câteva fine accente ce fac să transpară duhul apusean, nu putem decât să afirmăm că este vorba de o abordare interesantă/

Cel din urmă capitol este unul de-a dreptul ,,autobiografic". Autorul analizează aici cele trei mari autodefiniţii ale lui Hristos, respectiv ,,Fiul omului", aceea de ,,Fiu" şi cea prin care se autointitulează ,,Eu sunt" (pp. 276-305), pătrunzând până în substraturile intrinseci ale acestei problematici şi arătând că ea elucidează deopotrivă statutul mesianic al Lui, chestiunile priovitoare la misiunea Sa sau cele cu conotaţie antropologică.

Analizând opera pontifului Ratzinger cu privire la Hristos şi la dimensiunea sa teandrică reliefată în referatul scripturistic, observăm că avem de-a face cu o abordare de mare finețe ce posedă accente inedite şi captivante prin însăşi îndrăzneala lor. Din punct de vedere metodologic, ea este greu de circumscris unui anume gen şi acest lucru pentru că, în ciuda opulenţei informaţiilor scripturistice, a structurii şi a metodei similare teologiei biblice, ea conţine elemente de mare profunzime dogmatică şi actuzalizări ce duc mai degrabă spre domeniul spiritualităţii.

Cert este însă că lucrarea lui este una interesantă din toate punctele de vedere, una care, în ciuda densităţii informaţionale, constituie o lectură plăcută din care se pot extrage atât informaţii de efect omiletic, cât şi elemente de profunzime teologică. Aspectul de-a dreptul incendiar al unora dintre problematici o fac să fie deopotrivă temută, dorită sau contestată, completându-i portretul unei opere referenţiale, fapt pentru care, copleşiţi, nu putem decât să afirmăm că ea este cu certitudine una dintre cărţile bune ale teologiei, să o recomandăm şi altora spre lectură şi să aşteptăm nerăbdători continuarea acestei enciclopedii istorico-teologico-hristologice.

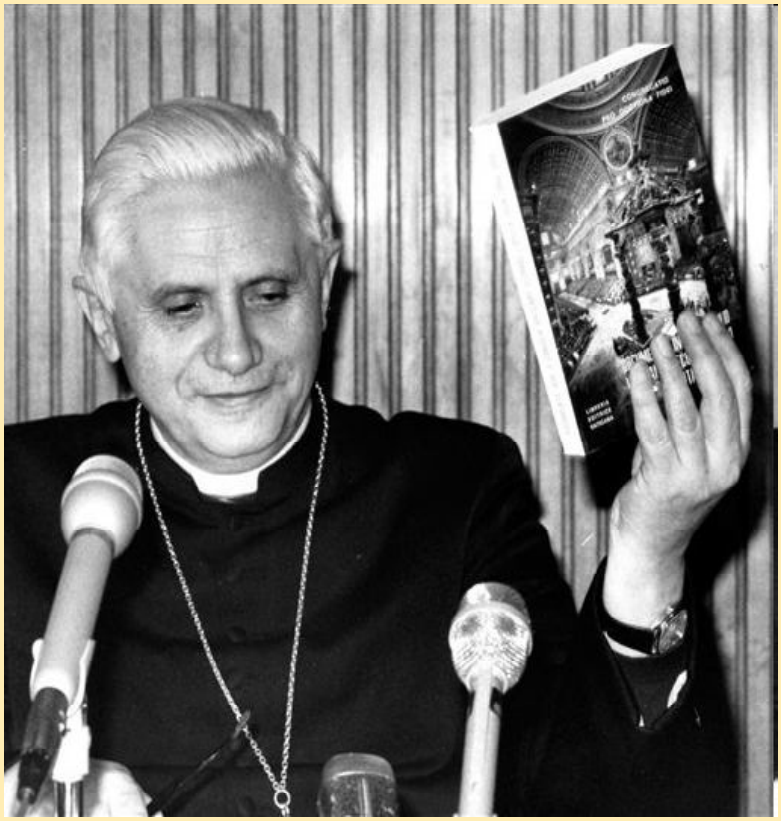

Joseph Ratzinger, atunci când nu a fost Papă, a scris despre fotbal şi Cupa Mondială un fenomen de impact uriaş.

---

[1] Giovanii Papini, *Viaţa lui Iisus*, trad. Alexandru Marcu, Editura Cartea Românească, 1928.

[2] Joseph Ratzinger – Benedict al XVI-lea, *Iisus din Nazareth* vol. 1, traducere Alexandru Mihăilescu, col. ,,Biblioteca Rao", Editura Rao, Bucureşti, 2010.

[3] Cu Ioan Botezătorul (n. n.).

[4] Despre care, el spune: *Sintagma ,,mielul lui Dumnezeu interpretează caracterul teologic al crucii, dacă putem spune aşa, al Botezului lui Iisus prin coborârea Sa în adâncurile morţii"* (p. 35).

[5] Dacă ne raportăm la faptul că anterior prezentase Botezul ca eveniment prin care începe activitatea publică a Mântuitorului, atunci alăturarea lor este apodictic una paradoxală.

[6] Care a editat cu ceva ani în urmă un volum omonim celui dat publicităţii nu demult de către Andrei Pleşu.

Citiţi articolul original aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/iuliu-marius-morariu-o-opera-inchinata.html

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Constantinopolul
- împărăteasa cetăților -

Dacă Roma a pornit de la un oraş pentru a deveni un imperiu, istoria Imperiului Bizantin se identifică mai mult cu cea a capitalei sale : ea începe cu întemeierea acesteia de către Constantin şi sfârşeşte prin cucerirea ei de către Mehmed II.

Constantin a vrut să înzestreze Imperiul Roman, pe care tocmai îl reunificase cu o nouă capitală situată strategic astfel încât să poată apăra mai uşor hotarele vulnerabile de la Dunăre şi de la Eufrat, alegându-i cu minuțiozitate amplasamentul, cel al Byzantionului, colonie grecească întemeiată de Megara, la capătul unei peninsule uşor de apărat contra invadatorilor veniți pe uscat, mărginită la nord de un braț de mare bine adăpostit, Cornul de Aur, la sud, de Propontida, închisă de două strâmtori lesne de apărat, iar la est de gura Bosforului, acolo unde se domoleşte puternicul curent care îl alimentează din Marea Neagră. Întemeietorul a dorit să construiască o geamănă a Romei. Oraşul este împărțit de la bun început în paisprezece regiuni urbane, chiar dacă pentru asta trebuie să se depăşească limitele zidurilor şi să se traverseze Cornul de Aur. Hipodromul există deja, este suficient doar ca acesta să fie mărit pentru a i se da proporțiile pe care le avea Circus Maximus. Constatin edifică un for unde pune să se ridice o coloană în vârful căreia să fie plasată o statuie a întemeietorului, numită " Coloana arsă", tot aici fiind construit şi sediul Senatului, astfel Constantin atrăgând o serie a senatorilor romani.

Chiar dacă împăratul a autorizat creştinismul şi a adoptat fără îndoială noua religie, el nu pregetă să-şi înzestreze noua fundație cu temple splendide şi cu o bogată operă statuară. Pentru a atrage populația, el instituie în oraş un sistem anual de aprovizionare gratuită. Succesorii săi îi continuă opera : artera principală, Mese (strada de mijloc, căci se află într-adevăr în mijlocul oraşului), care se împarte în două la Philadelphion, ramificația de nord ducând la Poarta Adrianopolului, iar ramificația de sud la Poarta de Aur, cea care duce spre Roma şi pe unde se desfăşoară intrările solemne ale împăraților, vede înălțându-se noi foruri, şi anume cel al lui Teodosie şi cel al lui Arcadius.

1. Principalele puncte de atracție ale Constantinopolului

Palatul Imperial

Palatul Imperial s-a extins constant din epoca lui Iustinian, în secolul al VI-lea până la sfârşitul dinastiei macedonene, în secolul al XI-lea. Palatul se deschide spre piața Augusteon printr-un ansamblu care îşi datorează numele imensei porți de bronz, Chalke. Acolo îşi avea sediul garda, care răspundea şi de închisori. În apropiere, de cealaltă parte a uneia dintre numeroasele grădini, Magnaura, se afla o mare bazilică, a cărei absidă centrală adăpostea tronul imperial destinat primirii oaspeților străini.

Mai la vest se situează acea parte a Palatului care serveşte guvernării Imperiului, Palatul Daphne. De pildă, Triklinos-ul (sala de recepție) celor 19 paturi este folosită, deopotrivă, pentru şedințe solemne, numite silentia, în cursul cărora împăratul îşi face cunoscute deciziile prin intermediul demnitarilor săi şi pentru ospețele oficiale. Paturile reprezentau, mese de douăsprezece tacâmuri, la care convivii mănâncă culcați, de unde provine şi numele. O serie de ospețe aveau loc aici, mai cu seamă de la Crăciun la Bobotează. Împăratul primea la masa sa doisprezece oaspeți de vază, într-o simbolistică hristică uşor de desluşit. Continuând spre est, apropiații împăratului pătrundeau în Palatul Sacru, cel în care locuia suveranul. Acolo se afla sala emblematică a recepțiilor imperiale, numită Triklinos-ul din aur, unde erau primiți cei cu adevărat importanți. Dincolo de această sală, se ajungea la apartamentele imperiale, printre care Porphyra, sala pardosită în purpuriu unde năşteau împărătesele domnitoare şi care le conferă moştenitorilor calificativul de porfirogeneți.

Hipodromul

Pentru a ajunge la Hipodrom, împăratul nu era nevoit să părăsească Palatul, loja care îi era rezervată acolo, Kathisma, comunica direct cu Palatul Daphne, clădit pe trei etaje, cu un

apartament imperial pentru îmbrăcarea veşmintelor de ceremonie şi o sală de mese, acesta se deschidea spre Hipodrom printr-o tribună situată la etajul al treilea, unde împăratul se înfăţişa poporului înconjurat de principalii senatori. Hipodromul reprezenta eminamente un spaţiu de întâlnire dintre împărat şi popor. A fost creat de Septimius Severus la sfârşitul secolului al II-lea, Hipodromul a fost mărit în mod considerabil pe vremea împăratului Iustinian, care dorea să facă egalul lui Circus Maximus din Roma. Avea o lungime totală de 450 metri şi o lăţime de circa 120 metri, intrarea sa de la est larg deschisă către oraş. Deasupra lojelor unde luau loc vizitii se înălţa un turn, în vârful căruia se arbora un steag pentru a anunţa viitoarele curse sau orice altă convocare a poporului la Hipodrom. Gradenele, iniţial din lemn, au fost construite din piatră spre sfârşitul secolului al X-lea, capacitatea edificiului era estimată pe atunci la 40 000 de spectatori.

Bisericile

Dacă bisericile paleocreştine nu aveau cupolă, după exemplul mănăstirii Stoudios, edificată în anii 450 de consulul Stoudios în cartierul Psamathia, aproape de Poarta de Aur şi devenită începând cu secolul al IX-lea cea mai mare mănăstire din capitală, cupola se impune încă de la începutul secolului al VI-lea cu construirea bisericii Sfântul Polieuct de către o descendentă a lui Teodosie I, Iulia Anicia şi devine un acoperiş aproape obligatoriu după construirea Sfintei Sofia de către Iustinian (532-537).

2. Organizarea politică şi socială

Sistemul politic în Imperiul Bizantin se sprijinea pe împărat. Împăratul guverna dând ordine pe care funcţionarii numiţi direct sau indirect de el erau însărcinaţi să le execute, primind în schimb un salariu, numit roga. Ordinele erau transmise în scris, la fel ca toate actele administrative. Pentru a remunera funcţionarii, a contribui la întreţinerea curţii imperiale, a plăti armata şi celelalte servicii publice, administraţia imperială percepea impozite.

Totuşi, sistemul a evoluat treptat : fidelitatea personală faţă de împărat şi de familia sa se substituie încetul cu încetul supunerii faţă de stat, marii proprietari care obţin scutiri fiscale, devin mijlocitorii însărcinaţi cu strângerea impozitelor.

2.1. Clasele sociale

a. Aristocraţia

La toate nivelurile, societatea bizantină este o societate aristocratică, chiar dacă această

aristocraţie evoluează. Baza ei este dublă : funcţiile şi demnităţile care le însoţesc, semne ale apropierii de împărat, deci ale legimităţii aristocraţiei şi avuţia funciară, întărită la rândul ei de veniturile considerabile legate de funcţii şi demnităţi.

Istoricul francez, Michel Kaplan susţine că întrucât încă de la întemeierea Constantinopolului, întemeietorul obţine ca o parte a Senatului din Roma să îl urmeze pe malurile Bosforului, atrăgând-o cu înzestrări funciare confortabile preluate din pământurile statului şi ale Coroanei, statutul de senator este conferit celor ce exercită cele mai înalte demnităţi care le sunt acordate şi care spre deosebire de funcţii ce pot fi retrase, sunt viagere. Cel care dorea să fie senator în Bizanţ nu trebuia să privească acest statut ca pe o funcţie, în Senat se intra când o anumită persoană deţinea o demnitate, aşa zisă, senatorială.

b. Ţăranii

În pofida strălucirii civilizaţiei urbane, în special cea a Constantinopolului, marea majoritate a populaţiei locuia la ţară, îndeletnicindu-se cu feluritele moduri de cultivare a pământului. În epoca dintre secolele al IV-lea şi al VI-lea, o parte a ţărănimii era proprietara propriului pământ, dar existau şi sate mici în care o singură persoană deţinea totalitatea pământului acelei zone. Domeniile erau împărţite pe loturi unor ţărani care erau fie coloni, puternic legaşi de pământul lor, fie locuitori pe termen mai mult sau mai puţin îndelungat. Fenomenul cel mai des întâlnit era cel al arendării pe foarte lungă durată. Între ţărani exista o ierarhie întemeiată pe echipamentul de lucru, unitatea de bază era reprezentată de atelaj, alcătuit dintr-o pereche de boi. Cel care poseda o singură pereche de boi era numit zeugaratos, iar cei care posedau două atelaje de boi, erau definiţi drept dizeugitai.

c. Meşteşugarii din oraşe

Structura socială a atelierului meşteşugăresc semăna cu cea a exploataţiei ţărăneşti. Meşterul lucra împreună cu familia sa într-un atelier pe care îl închiria şi cu propriile unelte, la fel ca materia primă. Lucrul la comandă cu materialul clientului era foarte rar, totuşi, unele meşteşuguri foloseau salariaţi, iar

sclavii erau cu atât mai numeroşi cu cât erau necesari unui meşter de îndată ce vroia să deschidă un al doilea atelier : acest nou atelier deschis trebuia să fie condus de un sclav, care punea în joc responsabilitatea civilă a proprietarului său, spre deosebire de un salariat sau un gerant. La fel ca terenul urban, atelierele şi prăvăliile erau proprietatea aristocraților şi a aşezămintelor ecleziastice, iar prețul chiriilor era foarte mare, constând în mai multe livre de aur. Cu excepția cazurilor de criză severă, meşteşugarul rămâne ferit de sărăcie, însă nu avea condiția de a-şi depăşi condiția prin cumpărarea atelierului sau a prăvăliei. Prăvăliaşii şi meşteşugarii sunt coloana vertebrală a clasei de mijloc.

d. Oamenii de rând şi marginalii din oraşe

Oamenii de rând erau reprezentați de salariații, a căror condiție era extrem de diversă. Lucrătorii cei mai califcați erau relativ bine tratați, deoarece era nevoie de ei : contractul de muncă era în mod normal pe o lună de zile, , iar salariul s-ar fi ridicat la un keration pe zi, ceea ce echivala cu douăsprezece monede de bronz. Acest salariu îi permitea omului să-şi îngrijească familia, dar nu putea economisi pentru a-şi cumpăra un atelier sau prăvălie.

Sclavii nu erau remunerați şi erau prin definiție lipsiți de libertate. Cu toate acestea nu erau propriu-zis săraci, deoarece aveau o calificare şi aveau avantajul de a fi cazați şi hrăniți, iar libertatea era la îndemână, dacă stăpânul era un aristocrat generos, lăsându-i celui eliberat un peculiu. .

NOTE

Michel Kaplan, Bizanț, Editura Nemira, Bucureşti, 2010, trad. în limba română de Brana Doru Ion, p. 67

Eusebiu de Cezareea, Viața lui Constantin cel Mare. Scrieri (vol. II), Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1991, p. 7

Michel Kaplan, op. cit. , pp. 71 - 75

Barnes T.D. , Lactantius and Constantine. The Journal of Roman Studies, vol. 63, pp. 32-33

Doctor de Stat (Paris I, 1987), profesor de Istorie medievală la Universitatea Paris I Panthéon-Sorbonne (1998), director al Centre de Reserches d'Histoire et Civilisation byzantines et du Proche Orient médiéval din cadrul Universității Paris I, preşedinte al Universității Paris I, este unul dintre cei mai avizați cercetători ai hagiografiei, istoriei economice, istoriei mentalităților, comportamentelor sociale şi spațiului rural în lumea bizantină.

Michel Kaplan , op. cit. , pp. 106 - 115

ISTAMBUL AZI
- CONSTANTINOPOL -

Citiți eseul original care conține şi note:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ionut_Hens-Constantinopol-imparateasa_cetatilor.pdf

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN

- (n. 1991, Toplița-Harghita) **- Eseist, teolog**

Valoarea morală a activismului social

Introducere

Această lucrare analizează adevărul istoric al operelor lui Lactanțiu şi Eusebiu din Cezareea, punând accentul pe opera "Despre moartea persecutorilor", operă redactată în anii eliberării creştinismului de sub tirania împăraților romani şi a dreptății săvârşite de Marele Constantin, primul împărat creştin al Imperiului Roman.

Elemente biografice

În această secțiune voi prezenta câteva elemente biografice despre viața lui Constantin cel Mare. Acesta s-a născut la 22 februarie 280, la Naisós, Nis, în Serbia actuală. şi-a petrecut tinerețea ca ostatic la curtea Împăratului Dioclețian sau la curtea co-împăratului Galeriu. Era ostatic, pentru ca nu cumva tatăl său, Constanțiu Clor, care era şi el Cezar, să se răscoale împotriva Împăratului. Este posibil să fi cunoscut martiriul Sfântului Gheorghe şi minunile săvârşite în Răsărit, pentru că dragostea sa față de mucenici trebuie să fi avut un suport real. A fost un războinic curajos, cu multe calități, cu suflet de erou. Mai întâi s-a căsătorit cu respectabila Ninevína, de la care l-a dobândit pe Crispus, cel dintâi copil. Din motive politice, la fel ca tatăl său, a divorțat de Ninevína şi s-a căsătorit cu fiica co-împăratului Maximian, Faústa. Fericitul istoric Vostantzóglou scrie mai multe despre ea. Constantin a dobândit de la ea trei fii: pe Constantin, pe Constanțiu şi pe Constans, toți trei viitori împărați. Diocelțian a pus în aplicare un nou sistem administrativ, Renovatio Imperii, adică tetrarhia, în anul 285.

Dioclețian era primul dintre augusti şi cezar, iar Galeriu, al doilea dintre augusti; Maximian, de asemenea, co-august, avândul drept cezar pe Constanțiu Clor, tatăl lui Constantin, la Nis. În anul 305, la 1 Mai, Dioclețian şi Maximian au abdicat, iar Galeriu şi Clor au fost proclamați august în Apus, iar Galeriu în Răsărit. Constantin a fost chemat în Apus, aproape de tatăl său, care a murit în 306. În 25 iulie, în acelaşi an, armata la proclamat pe Constantin Împărat. Aici trebuie să menționăm un lucru. Constantin, aşadar, a fost proclamat Împărat de armată şi de Senat. La fel şi Maxențiu, fiul lui Maximian, a fost şi el proclamat împărat, pe 28 octombrie. În 311 moare Galeriu, fiind succedat de Liciniu, care o ia de soție pe Constantía, sora vitregă a lui Constantin.

Pe 28 octombrie 312, Constantin îl învinge pe Maxențiu la podul Milvía (Mulvía). Senatul îl declară pe Constantin prim-august. În 313, Liciniu îl învinge pe Maximian, rămânând doar doi augusti: Constantin, cel dintâi, şi Liciniu, al doilea. În 313 are loc celebrul Edict de la Milan (Mediolanum). În 321, Liciniu repetă persecuțiile, dând un nou decret împotriva creştinilor, deşi decisese în 313, împreună cu Constantin, să înceteze persecuțiile. Apoi are loc conflictul dintre cei doi şi înfrângerea lui Liciniu. În 324, Constantin devine singur împărat (μονοκράτορας), iar imperiul îşi redobândeşte unitatea, extins pe o suprafață imensă: din Thule, care s-ar putea să fie Islanda de azi, sau Irlanda, până în Persia şi India. Imperiul devine un stat unic, cu administrație centralizată şi un singur împărat. În 325 are loc Sinodul I Ecumenic, iar în 330 este inaugurată nouă capitală, Noua Romă. Pe 22 mai 337, Constantin moare la Drépano, în Bithinia Asiei Mici, oraşul de baştină al Sfintei Elena, numit şi Elenoúpolis. Constantin a fost botezat de prietenul său, Eusebiu de Nicomidia, luând veşmânt alb, după ce fusese mai întâi catehumen, iar apoi îmbolnăvindu-se şi murind, fiind în vârstă de aproape 60 de ani. A fost dus şi înmormântat în capitală, Noua Romă.

Critici aduse la adresa lui Constantin cel Mare

Este cunoscut faptul că, atitudinea istoricilor față de Marele Constantin este contradictorie. Pentru unii, el constituie o mare enigmă sau un criminal abominabil şi un oportunist, pentru alții, însă, el e un miracol al istoriei. Acest lucru se-ntâmplă pentru că, de obicei, predomină criteriile ideologice şi evaluări prezumtive, în lipsa utilizării surselor. Una dintre cele mai mari crime din domeniul istoric, care conduce direct la autodesființarea istoricului şi cercetărilor

Sala marelui CONSTANTIN
din Muzeul Vaticanului
Gerard Julien / AFP - Getty Images

lui, este utilizarea istoriei prelucrând-o după bunul plac, în vederea susținerii unor lucruri care nu sunt fundamentate istoric. De asemenea, o altă problemă o constituie nu numai utilizarea ideologică a istoriei şi a izvoarelor istorice, ci şi anacronismul istoric, adică interpretarea unor evenimente şi personalități istorice prin judecăți şi premise ale prezentului.

Lactanțiu şi Eusebiu

Venind vorba de Marele Constantin, doi istorici contemporani lui au prezentat evenimentele care i-au adus recunoştere creştină şi l-au ridicat la rangul de Sfânt al Bisericii creştine. Astfel Eusebiu din Cezareea, cunoscut şi ca părintele istoricii bisericeşti, avea legături de prietenie cu Marele Constantin şi, tocmai de aceea, informațiile date de el trebuie judecate şi comparate cu cele furnizate de alte izvoare. Dacă nu pot fi comparate, ele rămân drept mărturii, dar nu pot fi utilizate de nimeni în vederea susținerii vreunor teze.

Un alt istoric contemporan, prieten cu fiul lui Constantin, Crispus, a fost Lactanțiu. El a scris lucrarea „Despre moartea persecutorilor", a prigonitorilor creştinismului. Dar şi Sfântul Grigorie Teologul, în poemele sale se preocupă de cele două Rome, cea veche şi cea nouă. Pe cea de-a doua o consideră legătura dintre Orient şi Apus, dar voi reveni asupra acestei chestiuni mai târziu. Aceste sunt cele mai sigure izvoare contemporane.

Pe de altă parte, un istoric care a evidențiat elemente negative despre Marele Constantin şi care s-au perpetuat până în ziua de azi este istoricul păgân, idololatru fanatic, Zósimos (425-518). El a scris la un secol, un secol şi jumătate după Marele Constantin. Eusebiu, după cum am mai spus, părintele istoriei eclesiastice, a răposat în 339 sau 340. Constantin cel Mare murise în 337, deci fuseseră contemporani. Zósimos a fost un suporter fanatic al religiei antice, scriind lucrarea „Istoria Nouă" începând cu Împăratul August şi încheindu-o cu anul 410. Izvoarele lui sunt păgâne, iar informațiile pe care le dă nu pot fi confirmate. Cei care vor să exploateze situația împotriva lui Constantin cel Mare recurg permanent la elementele nedovedite ale lui Zósimos.

Această lucrare va analiza adevărul istoric al operelor lui Lactanțiu, punând accentul pe opera "Despre moartea persecutorilor", operă redactată în anii eliberării creştinismului de sub tirania împăraților romani şi a dreptății săvârşite de Marele Constantin, primul împărat creştin al Imperiului Roman.

Lactanțiu despre Constantin

Lucrarea De Mortibus Persecutorum este dedicată duhovnicului Donatus, care a fost torturat şi persecutat de 3 magistrați (prefecții pretoriani Flaccinus, Sossianus Hierocles şi Priscillianus) care au fost responsabili de succesivele condamnări în Nicomedia până când muribundul Galerius a declarat amnistie pentru toți creştinii. Cuvintele de început evidențiază clar contextul scrierii: Dumnezeu a auzit rugăciunile lui Donatus, inimacii sunt distruşi, o pace liniştitoare zace asupra lumii, Biserica aproape ruinată se ridică din nou. Pentru

Dumnezeu s-au ridicat împărați care au nimicit domniile crude ale tiranilor, şi au şters lacrimile celor care au fost chinuiți de domnia acestora. Cei care l-au atacat pe Dumnezeu zac morți, şi Lactantiu leagă moartea lor pentru a arăta generațiilor viitoare cum îşi manifestă Dumnezeu virtutea şi măiestria prin pedepsirea tuturor inamicilor Lui.

După o mică prezentare a soartelor avute de către persucutorii creştinilor (Nero, Domitian, Decius, Valerian şi Aurelian), Lactantiu începe o descriere sălbatică şi detaliată a persoanelor, familiilor şi acțiunilor lui Diocletian, Maximian şi Galerius cu un bilanț asupra începerii persecuților, de la abdicarea lui Diocletian (1 mai 305), şi cu nominalizarea celor doi noi Cesari, Severus and Maximinus Daia. Urmează o prezentare detaliată şi severă (critică) asupra acțiunilor lui Galerius şi Augustus care au dus la proclamarea lui Constantin ca împărat şi a primei sale acțiuni: acelea de a declara creştinismul ca singura religie. De aici Lactantiu urmăreşte evenimentele politice ale următorilor 4 ani: recunoşterea de către Galerius a lui Constantin ca Cesar, proclamarea lui Maxentius, moartea lui Severus, eşecul lui Galerius de a-şi impune autoritatea în Italia, tentativa lui Maximian de a-l detrona pe Maxentius, conferința de la Carnuntum unde Licinus a fost proclamat Augustus, ultimul refugiu al lui Maximian la Constantin şi moartea sa.

Maximian a fost primul persecutor care a murit. Deodată Dumnezeu şi-a întors privirea spre celălalt Maximian (Galerius) care a fost inițiator al persecuțiilor şi care se gândea la vicennalia şi la fondurile necesare pentru celebrarea acestora. În cursul celui de-al optsprezecelea an de domnie, Dumnezeu l-a lovit cu o boală incurabilă. Nici doctori, nici Apollo, sau Asclepius nu l-au putut salva de această boală, fapt pentru care şi-a întors gândirea spre Dumnezeu, promovând Edictul de la Nicomedia din 30 Aprilie 310 prin care permitea creştinilor să se roage, să se întâlnească în locuri de rugăciune şi eliberându-i astfel din închisoare. La scurt timp după aceasta Galerius a murit.

La auzul morții acestuia Maximius a ocupat Asia Minor, a încheiat un tratat cu Licius şi a continuat să promoveze politicile demarate în Siria şi Egipt. Deşi Galerius a emis Edictul pentru a fi continuat de către toți conducătorii viitori, Maximius l-a abolit, ca urmare a petițiilor venite din partea cetățenilor păgâni. De asemenea a numit şefi ai locaşurilor de cult în care să se aducă omagii zeilor locali, nepermițând accesul creştinilor în acestea. Acesta a pretins că este milostiv, creştinii nefiind omorâți în zonele unde zeul Oriens avea lăcaşuri, în teritoriul controlat de Maximius, doar mutilați: se permitea să le fie scoşi ochii, să li se taie mâinile, picioarele, nasul şi urechile. Maximius dorea să instaureze aceste practici în tot regatul său însă acesta a fost descurajat de o scrisoare primită din partea lui Constantin. Astfel a continuat practicile de persecuție într-o formă ascunsă, ucigând prin înnecare creştinii şi apelând la metode de corupție şi şantaj pentru a le schimba religia.

După moarte lui Diocletian, Maximius a fost singurul dintre inamicii lui Dumnezeu care mai trăia. Acesta a intrat în alianță cu Maxentius, care era în război cu Constantin. Însă Constantin l-a învins pe Maxentius, întrând în Roma şi oferind-o de soție pe sora sa, lui Licinius în Milan. Maximius a încercat să-l surprindă pe Licius intrând în Europa însă a fost învins în apropiere de Adrianopole. Licinius, care l-a învins pe Maximius cu ajutorul Domnului a avansat spre Nicomedia, unde pe 13 Iunie, ca semn de mulțumire față de Domnul, a publicat o scrisoare pe care a înaintat-o guvernatorului de Bithynia: prin care toți permitea tuturor libertatea în a-şi alege religia şi returna toata proprietățile furate/confiscate de la creştini. Licinius a declarat că permite ca bisericile să fie restaurate, încheiând astfel o persecuție ce a durat aproximativ 10 ani şi 4 luni. După care l-a urmărit pe Maximius, care s-a sinucis la Tarsus, pe unde armata lui Licinius a reuşit să treacă de porțile siciliene.

Trei capitole de epilog încheie lucrarea. Prima, cu execuția fiilor lui Galerius şi Severius, şi a fiului şi ficei lui Maximius, de către Licinius, împreună cu sinuciderea văduvei lui Maximinius. După care prinderea nevestei lui Galerius după o urmărire de 15 luni, şi uciderea acesteia împreuna cu mama ei. Şi ultimul cu o odă de mulțumire față de bunătatea lui Dumnezeu, şi a rugăminții de a păzi pe oamenii şi poporul creştin de diabolicele bestii, încheind cu o rugăciune de a păzi bisericile şi a se reclădi în pace.

Lactantiu a scris această operă în imediata apropiere a încheierii persecuției, fiind vizibil marcat de aceasta: ”nunc post atrae tempestatis violentos turbines placidus aer et optata lux refulsit”. Publicarea lucrării De Mortibus Persecutorum a trebuit să fie undeva în apropierea morții lui Maximius (vara anului 313), însă Lactantiu a inclus şi evenimente ulterioare. Capitolele care succed lucrarea propriu-zisă, includ nu doar executia lui Candidianus fiul lui Galerius, dar şi fiului lui Severus, a familiei lui Maximius, dar şi a nevestei lui Galerius după o urmărire de 15 de luni, şi uciderea acesteia împreuna cu mama ei, care ar fi însemnat cel puțin anul 314.

.

Citiți eseul complet care conține şi note:

http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Silviu-Aurelian_Jimborean-Constantin_cel_Mare_si_Lactantiu.pdf

ALEXANDRU MELIAN - ULTIMATUM ȚIGĂNESC DAT ACADEMIEI ROMÂNE

RELUARE DIN REVISTA "SĂMĂNĂTORUL" , ANUL I, NR. 7 NOV. 2011

Titlul ar putea părea o glumă proastă sau o încercare jurnalistică de a şoca cititorul, de a-i stârni curiozitatea dacă, din păcate, el n-ar fi expresia tristă şi revoltătoare a unei realități care învenineaza atmosfera noastră socială şi aşa destul de înveninată de o clasă politică incapabilă, de mai bine de 20 de ani, să slujească țara şi nu interesele ei proprii de partid sau de gaşcă. Despre ce realitate e vorba ?

In luna august, *Agenția de Dezvoltare Comunitară « împreună »* adresează Academiei române un text arogant şi ultimativ prin care *« Vă solicităm să luați măsuri pentru a rectifica imediat* (sublinierile ne aparțin nouă A. M.) *definiția cuvântului « țigan », după cum urmează : să consemnați caracterul peiorativ al cuvântului « țigan » atunci când acesta din urmă este folosit pentru a denumi o persoană care aparține minorității rome şi să specificați că folosirea acestui cuvânt nu este recomandată deoarece este considerat ofensator (discriminează împotriva minorității rome), să consemnați caracterul peiorativ sau depreciativ pentru epitetul de la punctul 3 din definiția cuvântului « țigan »*, *care în prezent apare : « **Epitet dat unei persoane cu apucături rele** », să definiți minoritatea națională în dreptul cuvântului « **rom** », care va deveni astfel termenul de referință (termenul principal) în locul cuvântului « țigan ».* In deplină armonie cu tonul primei părți, misiva ultimativă se încheie de-a dreptul amenințător : *« Păstrarea situației actuale în ceea ce priveşte **definirea cuvântului « țigan » perpetuează promovarea unor atitudini cu caracter profund discriminator şi degradant de către cea mai înaltă instituție de cultură a statului cu rol formator.** De aceea înțelegem să urmăm căile legale în fața instanțelor competente, în cazul în care situația nu va fi remediată într-un termen rezonabil. »*

Înainte de a analiza textul de mai sus, să stabilim câteva probleme de principiu. A venit vremea, datorită Revoluției din 1989, să depăşim mentalitatea şi apucăturile totalitare. Dacă Academia română a fost violată în vremea dictaturii comuniste, pe de o parte datorită mijloacelor represive şi recompensatorii ale puterii, pe de alta parte datorită comportamentului fricos şi nedemn al multor academicieni care au preferat privilegiile si confortul personal, atitudinii demne şi curajoase (din fericire am avut şi personalități care au onorat prin demnitate şi curaj apartenența lor la cel mai înalt for românesc de cultură), astăzi raporturile ei cu celelalte instituții ale țării nu mai au nici un temei să fie viciate de anormalitate. Academia română, prin statutul, identitatea şi menirea ei, nu primeşte ordine nici de la preşedintele țării, nici de la primul ministru cu guvernul lui cu tot, nici de la Uniunea europeană (ea are lucruri mult mai importante de rezolvat decât să se ocupe de plângerile infantile ale unor « agenții, asociații, societăți, ligi centre şi fundații » care s-au auto-proclamat instituții reprezentative ale țiganilor sau doar apărătoare ale acestora) şi cu atât mai puțin să primească indicații şi ultimatumuri de la instituțiile mai sus amintite. Politicul, votul universal, imixtiunile de orice fel n-au ce căuta în stabilirea si realizarea obiectivelor ştiințifice ale Academiei. Nu preşedintele, nu primul ministru, nu semnatarii scrisorii amintite stabilesc conținutul ştiințific al lucrărilor elaborate în institutele Academiei, nu ei stabilesc valabilitatea şi valoarea lucrărilor lui N. Tițeica, H. Coandă, A. Aslan, I. Iordan, E. Racoviță, A. Rosetti şi a atâtor altora care au făptuit întru excelență şi au făcut onoare culturii române în general şi Academiei române în special. Nu ei stabilesc regulile şi principiile lingvisticii şi lexicologiei româneşti, indicând ultimativ şi cu aroganță, care este locul cuvântului **țigan** în dicționarul explicativ al limbii române, cum trebuie el definit şi ce precizări « formative » trebuie făcute în legătură cu anumite cuvinte pentru ca ele să răspundă unor pretenții ignorante şi fudule. Aceasta este treaba specialiştilor, a celor care-şi macină anii în biblioteci şi pe teren pentru a putea răspunde aşa cum se cuvine exigențelor pe care profesiunea aleasă le impune.

CITIȚI TOT ARTICOLUL:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/alexandru-melian-ultimatum-tiganesc-dat.html

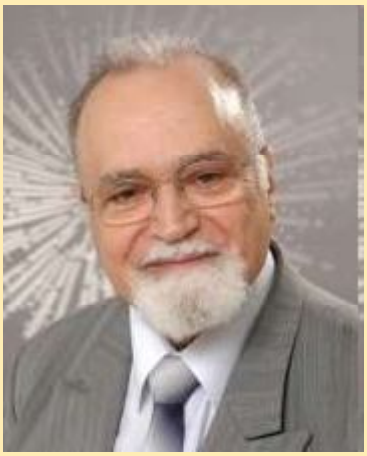

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii august

"Lumea e o necunoscută. Timpul Concret e contracție simultană şi extindere simultană la scara Timpului General Infinit iar Materia Timpului General Infinit e chiar Lumea…" ALBERT EINSTEIN.

1. Dincolo de dincolo…

Există o fugă înăuntru,
căci toate aleargă uniform
şi rectiliniu înăuntru,
iar înăuntrul se scufundă
tot mai înăuntru
până-n înăuntrul înăuntrului
se scufundă,
se afundă în sinele înăuntrului,
pitindu-se în sine însuşi,
cădere în cădere,
punct,
punct în punct,
în punctul dinăuntrul punctului,
în punctul punctat
al adâncului gândit,
unde cuanta
țâşneşte din ea însăşi,
emisie
şi corpuscul,
întronând echilibrul perfect,
corpuscul-undă
generator de echilibru
pe muche de cuțit
căci se mişcă ceva –
un semnal implicit dinăuntru
pentru mişcarea în sens invers,
căci mişcarea se mişcă în sine
şi-şi creşte creşterea,
tot mai creştere,
tot mai spre în afară de sine,
din sine țâşnind dincolo de sine
în largă explozie mută,
ca o irumpere
împingând marginile
dincolo de margini,
mutându-şi cercul în afară
încât circumferința creşte,
se extinde
față de centrul-punct în extindere,
până când marginile rotunjite
devin nemărginite.
Ceva e dincolo de dincolo
şi chibzuieşte în sine însuşi,
şi-şi opreşte extinderea
şi-şi chirceşte oprirea,
şi porneşte adunarea marginilor
către un loc, tot mai spre centru,
într-un punct necuprins.
Dar acel ceva
nu e nicăieri,
că numai nicăieri
n-are margini,
ci e doar punct în sine mişcător,
născător de sine însuşi,
dinspre sine peste sine,
din sine către dincolo de sine –
până dincolo de dincolo de sine,
unde se află ceva, acelaşi ceva
întoarcere – substrat şi martor
al tuturor căderilor în sine
şi-al urcărilor din sine
din adânc de sine
în sine însuşi – oglindă,
până dincolo de sine,
dincolo de dincolo
unde e nimicul,
nimicul nimicului…

Explozia Marii Creații
dospeşte în adâncul adâncului
şi urmează logica nimicului:
Lumea şi nonLumea împreună,
care devine ceva
şi iese din sine însăşi
punct al nimicului,
punct în punct
până dincolo de sine
unde totul e Timp,
un Timp în alt Timp –
Timp în Timp
a ceva fără cuprindere,
cuprins în necuprins…

.

2. Strâmb cânta orbul acela

Strâmb cânta orbul acela
Sub teii aplaudaci.
I se înnoptase setea
Lângă apa cu gândaci.

Întunericul îi vibra
Sub pleoape, şerpuitor:
Orbul se mai visa copil
În sordidu-i dormitor.

Soarele îi apusese,
Iar el tot îl căuta
Bâjbâind prin întuneric –
Sigur, spre a se salva.

Doamne, spuse, unde-i cerul
Să mă-nchin spre faţa ta?!
Peste gândul lui frenetic
Câte-o frunză cobora.

...Un îngheţ alb şi sinistru
Piti liniştea-n pământ…
Mormăia trist numai vântul
Peste proaspătul mormânt.

3. Poveşti interzise

Peste buzele de tăvălug ale vântului,
tăioase ca lamele de cuţit,
urcă din arături aprige şoapte
şi-un deget arătând miazănoapte
spre-a răzbuna un strămoş umilit.

Printre spadele rupte, rămase în colb,
sub căuşul copitelor, însângerată, în iarbă,
tigva domnitorului tot mai visează
că-şi îndeamnă-ntr-acolo oştirea vitează
cu sudalmele şiroindu-i în barbă.

Veacurile s-au topit demult pe tăpşane
peste poveştile rămase nescrise.
Noroc că le-ascultă primăvara mioarele,
deşi ele nu le-nţeleg, neştiutoarele,
iar nouă, prin blestem, ne rămân interzise.

4. Credinţă versus ştiinţă

Credinţa-i altceva decât ştiinţa.
Ştiinţa e bob numărat:
lung-lat-adâncul precis măsurat,
surprins în proiect ori în experiment
de specialistul priceput, cu talent,
drept dovadă mereu repetitoare
în timp şi-n orice-mprejurare -
că a fi, a vrea şi-a putea
în Natura Omului sunt toate-şi-tot-a-crea!

Ştiinţa ne dă plutirea şi mult-visatul zbor
copiind rândunica, ori pe cocor.
Tehnică nouă plus ştiinţă
desfid imposibilul prin putinţă
Şi-l înalţă pe Om - cu visele-i născătoare
după nevoile lui, arzătoare -
din adâncul oceanului neliniştit
până-n spaţiul necunoscut, infinit,
căci Omul e stăpânul său,
asemenea unui... Dumnezeu!

Credinţa se susţine pe încredere.
Încrederea şi speranţa îi dau putere:
îl iubesc şi cred în Bunul Dumnezeu,
că-L am în adâncul sufletului meu.
Cred în Christos, Fiul Lui iubit,
că-L păstrez în adâncu-mi sădit
prin tradiţie, din părinţi în părinţi,
dimpreună cu bărboşii apostoli şi sfinţi.
Cred în viaţa veşnică - ascultă-mă bine! -
că-i adânc însămânţată în mine,
fără s-o pun o clipă la-ndoială
Şi fără să dau nimănui socoteală.
Când o comentăm, nefiindu-ne cu putinţă
s-o pătrundem prin măsurare, ca-n ştiinţă,
o acceptăm fără vorbă multă, tacit,
că doar trecem şi ne petrecem la infinit...

Ştiinţa e zbatere reală, în faptă şi-n gând.
Credinţa e întemeiată pe Cuvânt.
Şi cum Cuvântul, ce-l repetăm, ne vine
din neştiut, înţelegem, în fine,
că venim şi plecăm după programe divine.

A proba Credinţa prin ştiinţă
e-o copilărie, că nu-i cu putinţă!

.....
„Spune-mi limpede, băiete, tu eşti ateu?
Ce-ai cu credinţa mea-n Bunul Dumnezeu?”
„N-am nimic, bade, după cum bine vezi.
Eşti liber să crezi în cine vrei să crezi!”

Citiţi articolul original aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/08/george-ene-poeziile-lunii-august.html

Tot pe această pagină puteţi vedea :GALA LAUREAŢILOR la FESTIVAL TISMANA - 2013 - Premiul I - Andreea Saragea - nai, premiul al II-lea - Elisabeta Nicolcioiu - Glogova şi startul festifalului dat de Doina Gorjului

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Cultura - forță a concordiei umane

Alexandru Doru Şerban - tainic fenomen cultural

(4 iulie 1948-25 iulie 2011)

Ne-am întâlnit şi cunoscut în urmă cu peste două decenii, fiind un grup de gorjeni ocrotiți şi stimulați de tradiția locului, de seninătatea spiritului brâncuşian, de sensibilitate şi cunoaştere nuanțată. Când lumile cotidiene sunt în dezechilibru, artistul-creatorul de armonie şi frumos se apără, zămisleşte pilde şi îndemnuri, gândeşte limpede, cu compasiune pentru ceilalți şi acționează iute, din suflet şi din instinct. Pentru cultura libertății pentru împlinire de Neam românesc aflat în impas şi la răscruce...

Nu există valori durabile în afara credinței şi a tradiției. Alexandru Doru Şerban, prenume de cuceritor lirizat, ştia bine acest adevăr şi într-o competiție cu sine însuşi, cu un neobişnuit simț al datoriei de a lăsa cărți şi documente importante, el a devenit om de cultură autentic, recunoscut de cei din breasla literară şi autoritățile administrative.

Câteva repere biografice. Doru a răsărit în plină vară toridă la 4 iulie 1949, într-un sat de oameni simpli, Preajba, cu vocație creştină şi cultul ordinei naturale. Având plăcerea unei cunoaşteri sistemice a devenit dascăl, a profesat luminând adolescenți prin satele Gorjului, apoi a revenit în Cetatea capitală de județ, dar surprinzător, şi-a depăşit profesia printr-un imbold - zeu lăuntric al creativității... Se zice, utopic şi filozofic rostind, că omul e predispus la singurătate şi eşec... Ieşirea din această apocalipsă, stare nefastă, e posibilă numai prin creație, o alternativă divină... Ei bine, Doru Alexandru, înzestrat cu talent şi uriaşă disponibilitate la trudă, căutare prin hrisoave şi arhive, inițiat în atingerea Tainei şi nemărginitului, rămâne o personalitate culturală înnobilată de caracter şi crezul în valorile tradiționale.

Grupul spiritual „Ager" al cărui fondator a fost, a însemnat un climat prielnic de afirmare pentru iubitorii de artă, a cultivat prietenii literare şi rezonează fericit cu nume de cărturari remarcabili - Ion Tarbac, Grigore Haidău, Ion Elena, Tudor Voinea, Ion Popescu-Chebacea, Victor Barbu, Romeo Ionescu, Gheorghe Rădulescu, Nicolae Brelea, George Drăghescu, Doru V. Fometescu şi alții - câțiva dintre aceştia trecuți în veşnicie... fiecare strălucind încă prin astralul creator.

Deşi nu laud fără să înțeleg şi să simt pe Doru l-am admirat mereu, fiind o personalitate complexă pârguită în focul unor evenimente culturale locale şi naționale; pentru entuziasmul şi izbânzile sale impresionante.

Este autorul celor 46 de cărți cu tematică diversă (beletristică, cercetarea tradiției şi spiritualității gorjene, creație umoristică), publicist neobosit la peste 40 de publicații, a scris cu pasiune şi vigoare despre meşteuguri, despre evenimente şi personalități gorjene, despre revoluția recentă a românilor, despre lăutari şi nomazi, mereu cu gândul la ce este important şi slujeşte educației...

Era, oarecum, nedumerit şi trist de „migrația europeană" fiindcă destui români sunt nomazi şi nu ieşim din sărăcie, pe această cale...

Ce frumos o spune Doru în epigramele sale! precum supunerea - închinare la Apus este degeaba!

„Almanahul meu liric" o carte de poeme dintre cele târzii, la limitele existenței, devine ontologică în multe privințe, relevă sensuri înălțătoare dar şi blestemate ale vieții, deschide punți înspre hotare necunoscute pământenilor, pătrunde în imperiul tainic al Poeziei, ca formă privilegiată de cunoaştere umană - divină.

„Rondelurile vinului" din „Țara lui Bachus" sunt scurgeri de roze fluide, tămăduitoare, ceva enigmatic şi rotund, influențând prielnic proiectele comunitare „Focuri peste zăpezi" şi „Logodna

Casă țărănească la începutul sec. al XX-lea

vinului cu ulcica", evenimente cu parfum de vibrație străbună, lângă „Sărbătoarea narciselor" din marginea satului natal îndrăgit aşa mult de Doru Şerban, până la identificarea cu veşnicia naturii.

Scriitorul - poet, om de cultură, Alexandru Doru Şerban ne destăinuie moduri miraculoase de renaştere prin apropierea de valorile perene, tradiționale, prin cultul familiei ca univers esențial-sacru, prin acel joc inspirat şi trudnic cu puteri nebănuite, generate de asocieri de cuvinte, metafore, crâmpeie de aluat divin.

Fără o uriaşă forță interioară, Doru, cel din capul satului, spirit integrat pe verticală, sigur, periodic şi vărătec va răscoli comunitatea Poeților smeriți şi cutezători aflați în cultura Libertății asumate spiritual.

El va răzbate printre oamenii locului risipind ori dăruind adieri de bucurie şi neuitare. Nevoia de sentimente, de reverie şi zbatere ideatică în căutare de echinocțiu ne va apropia de farmecul tăcut al inefabilului şi călătoriei suverane înspre lumi cu metamorfoze de neocolit ...

Însemnat cu har şi talent, Al.Doru Şerban aparține prin creația sa, de lumile spirituale, nimbate cu suflet activ chiar după transcendere în alte dimensiuni..

Prin urmare, prietenul nostru, cândva supus rosturilor creative şi-a asumat un timp strădaniei şi vibrației eterne, reuşind să iasă din realitatea captivă, cotidiană, să urce într-un plan astral şi să se manifeste sensibil, cu discreție, fiind acel anotimp vărătec ce ne încălzeşte cu uimire şi îndemnul la stări creative!

D.V.F. - 21.08.2013

Derapaje fără mirări

Jivine fioroase ori vipere nocturne
renasc uluitor în satul planetar
înfiorând chiar vocea speranțelor din urne
vreme ce duhul pur se-arată tot mai rar

Un brand fălos e insul interlop
ce bântuie-n imagini ceas de ceas
zeu peste frontiere, un fel de cool-ciclop
cel care poate ține vremuri în impas

Când vrajba dă în clocotul pârjol
ceva întunecat se tot răsfiră;
pare ciudat cum cimpanzei în stol
adoră puricat, dar nicicând nu se miră

D.V.F. - 24.04.2013

Adieri

Aşteaptă-te la mari singurătăți
pe drumuri prăfuite cu cristale...
Vai, nici nu ştii ce vrei şi nici nu poți
să schimbi tristeți, tăceri ori jale!

Dar unde-s sânzieni - fire de iarbă
şi seve albăstrite de cicoare?!
Bunăvoiri abia se mai închearbă
şi aburi de-amintiri visează prin răzoare...

Tot universul subzistă prin nimic,
prin gând ori bob de grâu şi ceva miez străin,
ce nu se teme de praul inamic,
de gestul cel bezmetic, abrupt şi clandestin...

D.V.F. - 21.08.2013

.

Rătăciri

Lui Horațiu Mălăele

Suflet dospind la creşteri pământene
viu conectat la vise stări-mărgele...
sensibil la nimicuri, vai, în toate cele
ce stârnesc umezeală printre gene,
cu har fie slăvit de histrionic Mălăele -
un nătăfleț ce bate la porțile perene
şi se avântă pe tărâmuri cu zăbrele
chivernisind iubiri chiar de la Diogene...

Dar cât să pogorâm în văzul popular
acolo unde râsu-i nota bene
şi-amână poate lacrimi, stări străluminate -
minuni ce se-ncropesc alene...
În timp ce ne-afundăm în vechi păcate
zumzet de rătăciri c-un rostogol de zar;
destinul în urcuş printre poteci uitate
simte astralul mov şi codul tutelar

D.V.F. - 17.05.2013

Eseurile au apărut şi pe blogul Sămănătorul:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/doru-v-fometescu-eseurile-verii-2013.html

Sensul culturii - între reţineri şi avânt

Există ceva, un fel de putere generoasă cu mijloace capabile de a te face să reuşeşti saltul din țarcul preocupărilor profesionale către un alt orizont al înțelegerii prin cunoaştere şi sentimente de solidaritate cu ceilalți.

Această forță a concordiei umane, în vremuri cu accente pe nimicuri şi senzațional zornăitor, este cultura ca speranță a bunelor direcții...

Această stare de entuziasm cultivat care altădată conferea vigoare şi deschidere către frumusețe, fiind prețuită ca realitate morală şi psihologică a echilibrului social, pare să fie azi, în derivă, uitând de tradiție şi aderență la omul simplu...

Dar, să reflectăm împreună la câteva metehne ori inadecvări ale culturii în viața cotidiană.

De ce nu prinde însufleţire şi benefice trăiri modelul de expresie spirituală, precum zumzetul până la vacarm al stadioanelor?!

Să fie oare cultura un pisc înzăpezit care se învecinează cu iluzia neputinței implicării în realul obişnuit? Viața ne oferă destule exemple, cu oameni ce trăiesc printre cărți, care în situații limită nu găsesc soluții la problemele existențiale. Prin urmare, există o slăbiciune a culturii în fața feluritelor împrejurări de viață. Altfel zis, cultura câştigă bătălii pe termen lung şi adeseori e înfrântă de chestiuni, oarecum, minore.

Altă hibă a femomenului cultural ar fi că acesta, uneori, nu ținea seama de rigoarea unui cod moral. Există destui oameni de cultură lipsiți de verticalitate spirituală, îndepărtați de credințele cele mai simple şi metafizica bunelor mirări.

Aşadar, cultura se face vinovată de o trecere spre viclene libertăți în vârtejul relativului, neglijând anumite rosturi şi reguli morale. Totuşi, cultura, în esență, rămâne o valoare de prim rang, cale de sprijin şi încredere.

Iată, pe scurt, câteva motive care ne provoacă să facem cultură, fără temere:

- Cultura este o resursă permanentă de bucurie, fără riscul de a ți-o fura altcineva.

- Cultura e o formă de pârguire a spiritului, ce trage totul în sus, chiar aparențele.

- Cultura e drumul cel mai scurt care te poartă spre libertate, spre regăsirea de sine.

- E un fel de gimnastică şi primenire a spiritului, asigurând eficiență şi flexibilitate în social.

- Poate să-ți asigure consolare şi refugiu din realul abrupt, până trece clipa cea rea...

- Cultura se vrea în opoziție cu matematicile „totalitare" care ştiu totul şi „văd" individul doar ca un număr statistic.

- Cultura pare să fie un teritoriu unde iubirea năbădăioasă e temperată până la uitare...

În atmosfera răsfirată a culturii triumfă OMUL, aproape totdeauna, pe drumul sinuos al ascensiunii sale, către primordial...

Opera din Timişoara - un model de conservare a patrimoniului național

Recitiți poeziile şi vedeți secvențe de la Festival Tismana - 2013:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/08/doru-v-fometescu-poezii.html

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

Uniunile economice - Un viitor pilon geopolitic

Uniunea Europeană şi cea Euroasiatică

De mulți ani ne-am obişnuit să urmărim evenimentele Uniunii Europene, cu diversele ei forme de manifestare, cu factorii de bază ai creării acestei uniuni, cu intrarea de noi membrii, cu manifestarea diverselor reacții la criza economică şi încă multe alte aspecte ale existenței acestei uniuni.

Asemenea aspecte au constituit agenda de lucru a celui de al şasea Forum Economic Internaționale ținută între 22-24 mai 2013 la Astana (capitala Kazahstanului) , la care au participat lauriați ai premiului Nobel, profesori universitari, politicieni şi foşti membrii ai unor guverne, diverşi antrepenori cu îndelungată experiență națională şi internațională, reprezentanți ai Națiunilor Unite, FMI, şi Băncii Mondiale, a Băncii de Dezvoltare a Asiei şi a Băncii Europene de Reconstrucție şi Dezvoltare.

Unul dintre cele mai mari forumuri ce au avut loc până în prezent, pe plan mondial, incluzînd peste 10.000 de participanți, din care peste 3000 din 132 de țări. Acest forum mondial a fost numit de către întreaga mass-medie drept: G-Global, primind un larg suport din partea tuturor participanților şi a țărilor reprezentate la acest forum.

Din ianuarie 2012 informațiile privind organizarea acestui forum a fost urmărit prin diversele site-uri ale internetului de peste 3 milioane de oameni din 160 de țări.

Marea majoritate a vorbitorilor la acest forum au susținut ideea după care actuala situație economică internațională nu îşi găseşte rezolvarea numai prin diverse soluții financiare şi economic-organizatorice, ci trebuie căutate soluții şi de natură ecologică şi de securitate.

Câțiva dintre participanți, laureați ai premiului Nobel au propus urgentarea reformelor sistemului monetar internațional. Banii – au spus ei, trebuie să fie reintroduşi în circuitul lor normal la nivel global nu numai național.

Robert Mundell, laureat al premiului Nobel în 1999, s-a referit la lipsa balansării monetare ca principală cauză a persistenței crizei economice; el a susținut ideea creării şi consolidării unui regim coerent monetar global.

Referindu-se la punctul de vedere al lui ***Paul Volcker***, fostul preşedinte al Rezervelor Federale, care a susținut ideea după care o economie globală necesită şi o monedă globală, Mundell a spus: acesta este unul din drumurile pe care trebuie mers.

În finalul cuvântării sale el s-a referit la necesitatea discutării problemelor financiare la următoarea şedință a G-20 care v-a avea loc în luna septembrie 2013.

Christopher Pissarides, laureat al premiului Nobel în 2010, profesor la London School of Economics şi preşedinte al Consiliului național Cyprus pentru politică economică aprecia că țările din zona euro, ar trebuii să aibă un singur regim şi un sistem bancar cu un masiv sistem de stimulare economică.

Țările UE trebuie să fie pregătite ca odată cu ieşirea din criza financiară să aibă un

program de antrenare a forței de muncă în locuri care să asigure a creştere a eficienței; după anii de austeritate economică, Europa are nevoie de programe care să rezolve problemele unor noi infrastructuri. El a susținut ideea urgentării integrării economiei europene, spunând: O singură piață în Europa v-a fi un lucru deosebit de bun pentru creşterea economică.

John Nash, care a primit premiul Nobel în 1994, afirma: "banii au fost din punct de vedere popular, asociați întotdeauna cu defecte morale sau etice, cum ar fi lăcomia, avariția, egoismul si lipsa de caritate. Dar, pe de altă parte, existența banilor de multe ori facilitează donații valoroase de felul celor filantropice, iar cei care primesc astfel de contribuții au tendința de a găsi cele mai utile folosințe atunci când donațiile sunt primite ca bani".

Un alt laureat al premiului Nobel din 1996, James Mirrless, solicita desfăşurarea cît mai urgentă a dialogurilor dintre conducători.

El spunea: "Trebuie să ne îndreptăm atenția spre ceea ce estre într-adevăr real nu numai ce este legat de sistemul financiar. Să le oferim oamenilor posibilitatea să meargă din nou să lucreze. Să lăsăm investițiile să fie refăcute. Să lăsăm țările lumii să fie din nou cât mai ocupate. ?tim exact care sunt soluțiile. Este momentul să lucrăm pentru aceste soluții".

Alt vorbitor apreciat la forumul din Astana a fost Dominique Strauss-Kahn, care a condus FMI în perioada 2007-2011.

În intervenția sa a prezentat un punct de vedere din care rezulta poziția conducătorilor guvernelor țărilor membre ale UE care consideră că principala soluție a crizei economice actuale este promovarea creşterii angajărilor şi creşterea dinamismului economic. Strauss afirma în discursului său, că este absolut necesar să se creeze un organ care să influențeze sistemul economic global şi să joace rolul unei "locomotive" care să trage după sine toate țările care se găsesc în criză în momentul de față.

Fără o coordonare din punct de vedere fiscal, spunea Strauss, nu vom fi capabili să avansăm în direcția rezolvării crizei economice, dar principala problemă nu este numai cea a debitului pe care îl au diversele țări europene ci problema competitivității. Problema debitului este numai o protecție pentru a ocolii riscul competitivității.

Din punctele de vedere ale celor mai mulți dintre vorbitori se poate desprinde o concluzie, care chiar dacă nu a fost spusă direct, a lăsat să se înțeleagă: "epoca de aur" a Europei ca şi cea a Statelor Unite a trecut, iar ceea ce trebuie reținut este menținerea unui standard de viață cel puțin acceptabil.

Dacă nu se va putea realiza acest fapt în această parte a lumi, în următorii 4 sau 5 ani creşterea economică va continua într-un ritm

Obama, Merkel, Xi Jinping

deosebit de lent iar tensiunile sociale vor continua sau chiar se vor amplifica.

În timp ce unele state membre ale Uniunii Europene iau în considerare reîntoarcerea către politicile naționale, iar moneda euro încă îşi manifestă o instabilitate fără precedent, preşedintele Putin a făcut o propunere ce reprezintă o soluție surprinzătoare - crearea unei Uniuni Economice Euroasiatice.

Această propunere are la bază actul din 18 noiembrie 2011, prin care liderii Federației Ruse, Kazakhstanului şi Belarusului au semnat Declarația Privind Integrarea Economică Eurasiatică, ce şi-a propus ca scop primordial crearea unui Spațiu Economic Comun între cele trei state, ca urmare a existenței Spațiului Vamal (semnat în 2009 şi operațional începând cu 1 iulie 2011).

Unora dintre economiştii analişti le scapă din atenție crearea acestei noi uniune care are toate şansele să devină dacă nu mai puternică ca UE în orice caz poate deveni un pilon al viitoarei geopolitici printr-o refacere din punct de vedere economic a fostei Uniuni Sovietice şi tot odată un puternic competitor al UE.

Ceea ce Preşedintele Putin doreşte este de a crea prin această Uniune în termeni de Realpolitik o Rusie care să devină „unul dintre centrele de putere ale lumii contemporane".

Declarația lui Putin sună astfel:

„ Acest sistem de parteneriat dintre Uniunea Eurasiatică şi Uniunea Europeană poate da naştere prezumțiilor necesare creării unei schimbări a configurației geopolitice şi geo-economice a întregului continent [Eurasia] cu consecințe pozitive clare la nivel global".

Țările membre ale viitoarei Uniuni Euroasiatice care va fi finalizată în 2015 sânt: Armenia, Azerbaijan, Belarusia, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova, Rusia, Tajikistan,Turkmenistan, Ukraina şi Uzbekistan. Totalul populației acestei Uniuni Euroasiatice a depăşit 4.6 miliarde locuitori ce există pe un teritoriu de circa 21.14 milioane sq.miles (54.76 mil. Km.p).

Din punct de vedere strategic proiectul actual al unei asemenea uniuni, căruia i s-au

pus bazele de la 1 ianuarie 2012, prevede înfăptuirea unei „regiuni integrate" care de fapt urmăreşte creşterea influenței statului rus în regiunea Eurasiatică precum şi restabilirea fără prea mult zgomot a fostei Uniuni Sovietice, ca putere economică, număr al populației şi a influenței pe care o vrea Putin, să devină pe plan mondial.

Un asemenea bloc politic şi economic v-a funcționa, după afirmația fostului premier Medvedev, la un interviu al presei, pe baza unor aşa zise „poziții comune în privința unor aspecte de interes comun pentru această parte a lumii, iar coordonatorul acestora va fi (după cum este "firesc" şi "deloc surprinzător"-n.n.), Rusia.

Această Uniune poate fi considerată ca fiind după opinia unor politologi, reacția Moscovei față de Uniunea Europeană, şi cu tendințe de lărgire cât mai curând posibil a acestei organizații.

Decizia creării unei asemenea uniunii a venit şi ca urmare a creşterii divergențelor existente între politica administrației de la Kremlin şi reprezentanții statelor considerate de Rusia ca făcând parte din zona sa de influență cum ar fi de exemplu politica de manifestare a unei independențe social-politice şi economice din partea Moldovei, Georgiei şi a Ucrainei, (față de Kremlin-n.n.).

Susținând cu o deosebită perseverență crearea acestei uniuni, preşedintele Putin doreşte:

1. ca Rusia să devină în cadrul acestei organizații internaționale o legătură între Europa, Statele Unite şi Asia, maximizându-şi astfel poziția de negociator în relațiile cu toate țările țările occidentale.
2. crearea unor Zone de Schimb Liber, ce va duce inerent la înființarea unei Comunități Economice.
3. ca evoluția Uniunii Euroasiatice să se îndrepte nemijlocit către forme de integrare mai avansată cum ar fi de exemplu: politici industriale unice sau chiar ceea ce Uniunea Europeană nu a reuşit încă să implementeze – politici energetice unice.

Vrând să dea impresia asigurării unei note de independență politico-economică, a țărilor membre ale acestei uniuni, Putin a lansat ideea după care toate statele membre vor putea negocia diverse contracte economice direct cu părți terțe prin intermediul acestei uniuni, ceea ce le va putea oferi poziții mult mai bune în cadrul negocierilor.

Politologii care analizează poziția şi rolul unei asemenea uniuni avertizează asupra faptului ce nu trebuie uitat sau neglijat că procedura de vot din interiorul Uniunii Economice Eurasiatice nu va fi consensul ci fiecărui stat membru al acestei uniuni i se va acorda dreptul la vot prin numărul acestor voturi stabilit proporțional în raport de puterea economică a fiecărei țări.

De aici reiese în mod clar de ce s-a ajuns la o asemenea măsură, care dă puteri deosebite Rusiei față de toți ceilalți membrii, ea fiind cel mai puternic stat din punct de vedere economic. Efectul unei asemenea poziții îi va uşura Rusiei să obțină (prin numărul de voturi ce i se atribuie) blocajul unor decizii care nu îi vor aduce vreun avantaj sau din contra v-a reuşi să-şi impună un anumit punct de vedere pentru ca o propunere sau un anumit plan de cooperare cu alți parteneri din afara uniunii să fie aprobat.

Planul pe termen lung al preşedintelui Putin este ca Rusia să-şi poată asigura din nou un avantaj – de mare putere economică mondială,

Vladimir Putin

Medvedev şi Obama

având în vedere că Europa, de exemplu, va fi nevoită să negocieze cu state cum ar fi Belarusia sau Kazakhstan sau cu oricare alt stat membru al uniunii, numai prin intermediul Rusiei.

Un al aspect, pe care liderul de la Kremlin a ținut să îl menționeze, în cadrul primelor şedințe în vederea constituirii acestei uniunii este faptul că statele membre vor avea acces la piața energetică europeană mult mai uşor prin intermediul Uniunii Eurasiatice. Într-adevăr acest aspect este important, însă ceea ce nu s-a menționat până în prezent în nici unul dintre protocoalele de creare a uniunii, este faptul că aceste state vor negocia şi vor avea acces numai prin intermediul structurilor ruseşti şi doar cu acceptul statului rus, ceea ce va duce la o creştere deosebită a poziției strategice a Rusiei în lume.

Față de o asemenea situație pe care încet dar sigur şi-o creează Rusia, este absolut necesar ca Uniunea Europeană pentru a evita crearea unui asemenea competitor şi a unor dialoguri, poate nu dintre cele mai favorabile, ar fi rezolvarea problemelor curente, adică restabilirea poziției şi a valorii monedei euro şi a încrederii membrilor UE în structurile sale politice şi economice.

Una din marile temeri ale preşedintelui Putin şi a țărilor care deja sunt semnatare ale acestei noi uniuni precum şi a celor care vor devenii membre ale acesteia este progresul pe care îl face, de asemeni, încet dar sigur, Organizația de Cooperare de la Shanghai prin care această organizație ar putea deveni un instrument şi mai puternic de creştere a influenței economice chineze pe plan mondial.

Privită în acest sens, Uniunea Economică Eurasiatică nu ar mai putea juca rolul unui instrument de balansare a influenței Vestului prin UE, ci mai de grabă a estului prin poziția Chinei.

Ceea ce oferă pentru moment un element de aşa numit respiro pe plan mondial ceea ce într-un fel uşurează procesul încă destul de lent al refacerii economice al UE, este manifestarea anumitor rețineri din partea unora dintre țările care vor deveni membre ale acestei uniunii în privința libertății şi independenței lor economice şi politice, având încă în amintire trista experiență la care au fost supuse şi care pentru care au avut-o de suferit zeci de ani în timpul dictaturii sovietice când totul trebuia decis şi se aproba numai de la Moscova.

Încă din 2009 Preşedintele Putin a dus în mod permanent o politică de re-atragere a unora dintre fostele republici sovietice sub comanda rusească.

Dacă nu i-a reuşit din punct de vedere politic, a gândit o variantă economică prin re-integrarea pentru început a două din cele şase republici asiatice de sub fosta influență rusească: Belarusia şi Kazahstan.

El a propus şi s-a acceptat renunțarea la controlul vamal şi al transporturilor, iar de la 1 ianuarie 2012 a început să funcționeze un aşa numit Spațiu Economic Unic, care includea libera circulație a mărfurilor, serviciilor şi capitalului în cadrul unui teritoriu ce includea peste 165 milioane de oameni, adică 60% din populația fostei Uniuni Sovietice.

Prin asemenea planuri, economiştii ruşi prevăd:

- posibilitatea de restabilire a legăturilor pe orizontală între diversele întreprinderi industriale, care se pierduseră odată cu destrămarea URSS,
- eliminarea barierelor în calea comerțului şi
- limitarea influenței Chinei în această zonă a lumii.

Acest obiectiv, Rusia l-ar putea obține prin relații mai strânse economice şi comerciale cu Kazahstanul, care în prezent are economia cea mai de succes dintre toate fostele republici sovietice din Asia Centrală.

În acelaşi timp trebuie luat în considerație că între toate aceste națiuni există o mare diferență de identități, de culturi, formând un adevărat mozaic care există şi evoluează de ani de zile sub efectul manifestării unor dictaturi corupte.

Violențele care au loc în aceste republici reprezintă mijloacele de manifestare ale autorităților de stat, uneori găsindu-şi justificarea prin aşa numita luptă împotriva terorismului.

În 2005, de exemplu, guvernul din Uzbekistan a omorât sute de protestatari fără a le da nici un ultimatum. În acelaşi timp jurnalişti, activişti pentru drepturile omului, suporteri ai opozițiilor şi politicienii care vor să-şi expună punctele de vedere referitor la necesitatea creării şi asigurării independenței sunt într-un

permanent risc de a fi arestați şi trimişi în puşcării pe termen lung. Asemenea situații au determinat ca în ultimii ani o mare parte a populației Uzbekistanului să emigreze în diferite țări.

Nu trebuie uitat nici faptul istoric după care în timpul dictaturii staliniste ruşii au fost trimişi în această republică drept colonişti şi ei au fost cei care preluaseră toate funcțiile de partid şi de stat impunând întregii populații kazahstane ca şi în alte republici, principiile şi modul de guvernare şi de viață stalinist.

Măsurile represive împotriva celor ce îşi cereau drepturi egale şi independența se aplicau fără nici o ezitare prin omorâre, tortură sau chiar trimiterea în lagăre de muncă în Siberia sau în alte locuri la fel de dure pentru oameni. Asemenea măsuri coercitive învățate pe parcursul a peste 70 de ani, aplicate astăzi împotriva unora dintre dizidenți au fost învățate de la "sora" mai mareşi se aplică fără nici o reținere în special când este vorba de ruşi.

Unele studii recente efectuate sub egida organizației Amnesty International, confirmă că birocrația şi sistemul polițienesc din aceste țări asiatice se aplică prin torturarea dizidenților şi a oricăror opozanți iar reprezentanții guvernamentali nu răspund şi nu dau socoteală în fața nici unui for sau a unor legi internaționale care sancționează asemenea acte.

O asemenea situație a avut şi continuă să aibă ca efect imediat emigrarea unei mase mari de oameni, în special a ruşilor, ceea ce a dus şi continuă să ducă la modificare a structurii populației acestei republici.

Între 1989 (cînd s-au eliberat de sub comunism) şi 2013, populația kazahstană a

Nursultan Nazarbayev

cunoscut o schimbare drastică a structurii sale naționale. Datele statistice prezintă evoluția structurii naționale a populației din care rezultă creşterea deosebită a populației Kazahstane , în ultimii 25 de ani, față de alte populații şi în special față de ruşi şi ucraineni.

Asemenea efecte trebuie să rețină atenția celor interesați în desfăşurarea unor cooperări cu țările care vor deveni membre ale acestei Uniuni economice.

Structura națională a Kazahstanului (%)

Populație	1989	2013
Ruşi	54.1	17.35
Kazaci	17.71	72.84
Ucrainieni	9,26	1.81
Alții	18.93	8.04

Citiți articolul întreg:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/alex-berca-uniunile-economice-un-viitor.html

ALTE ARTICOLE DE PE BLOGURILE NOASTRE

FANBOX, GLUMA DOLARILOR VIRTUALI PRIN SAMSAROI ŞI SAMSAROAICE!

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/fanbox-gluma-dolarilor-virtuali-prin.html

20 aug. 2013 - Azi am epuizat resursele pământului pentru tot anul

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/azi-am-epuizat-resursele-pamantului.html

Festivalul cântecului, jocului şi portului popular gorjenesc „Tismana 2013"

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/08/festivalul-de-la-tismana-clarificari-si.html

Urmăriți gala premianților şi rezultatele concursului de preselecție pe trei liste video:

Gala laureaților la Festival Tismana

http://www.youtube.com/playlist?list=PLqppA28FU-HMDCMvYviDHyDOOXPHcTPO4

Tismana -2013 - Preselecția artiştilor înscrişi la festival

http://www.youtube.com/playlist?list=PLqppA28FU-HOqRMN-0eteccqxf3tIp9xX

Recital Polina Manoilă

http://www.youtube.com/playlist?list=PLqppA28FU-HOt3h4rdpcxeuUpCoZ4eQrp

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CARE SUNT CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE CITIȚI PE PAGINA:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

ATENȚIE!

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi unor reviste prietene. Se mai trimite gratuit şi cumpărătorilor prin Magazinul Semănătorul. Tot gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul I. Nr. 8 - decembrie 2011 - Apare la sfârşitul lunii începnd cu data de 1 mai 2011. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente

Primii directori şi fondatori din 1901: Al. Vlăhuţă G. Coşbuc

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

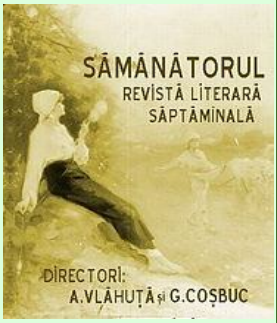

Fondator nou 2007: ARTUR SILVESTRI

Presedinte ARP MARIANA BRAESCU SILVESTRI

CUPRINS

Fragmente din aparitiile lunii noiembrie, până în data de 25.

Cititi volumul complet la www.editura-online.ro

Proză

VIOLINE - Blestemul
IOAN LILĂ - Prea multe visuri pentru o clipă de deziluzie
CRITINA LILA - Cine eşti tu, broască ţestoasă?
CRITINA LILA - Fluture argintiu

Poezie

GEORGE ANCA - Barba lui Hegel
IOAN LILĂ - Clăile de fân
LIVIU FLORIAN JIANU - Caligrafii pe anotimpuri

Critică literară, eseu

MELANIA CUC - Cartea cu coperți de sticlă
CEZARINA ADMESCU - Cartea celor patru mâini
CEZARINA ADMESCU - Caligrafii pe sufletul inimii
CEZARINA ADMESCU - Ferestre în conştiința veacului * Poezia ca exercițiu de supraviețuire

Studii

IULIU MARIUS MORARIU -Profilul teologului după Sfântul Grigore de Nazianz * Situația românilor din Transilvania în perioada 1894-1918 * Tănase Todoran, icoană vie a credintei si a istoriei neamului

Anunțuri, felicitări, donații, pagini de acum un secol, legături (link-uri) trimise pentru publicare

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul contine fragmente din scrierile apărute pe situl www.editura-online.ro

În interior mai gasiti si pagini din numerele anilor 1901-1910

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Pe scena literaturii româneşti

SEMN DE LA SFÂNTUL ANDREI!

www.tomoniu.ro

Iată că Dumnezeu i-a poruncit Sfântului Andrei ca revista "Sămănătorul" să apară exact la trei ani de când EL, Marele şi Bunul Dumnezeu, L-a chemat pe regretatul Artur Silvestri în trupa Lui de scriitori adevărați din ceruri, scriitori fără teamă de puterea politică, fără teamă de cozile de topor ale străinătății care-şi pregăteau Debarcarea în România.

Şi a fost ziua Z când "Melițele Occidentului" desantate lângă Moscovici-urile gorbacioviste de Coaliția Servicilor Secrete Est-Vest, erau primite cu urale de români, li se deschideau porțile "Televiziunii Libere" şi pregăteau de pe ecrane măcelul împotriva poporului răsculat. Pentru că nu se dă "JOS COMUNISMUL" când vrea românul obidit, ci când vrea şi în forma care vrea străinătatea, mai marii mânuitori ai capitalului mondial ce căsăpesc azi națiunile pentru petrol!

Ne uităm năuci cum plătim în anul 2011 pe securiştii ce impuşcau atunci mulțimea, cum amenință ei presa, câtă a mai rămas liberă azi, ca să nu aflăm că săracii României le plăteau lor ieşirea din țară pentru a munci fără ca nimeni din occident să le fi cerut românilor aceasta. Ne uităm în zilele acestui noiembrie la televiziuni cum au pus ei mâna pe casele de protocol ale lui Ceauşescu în loc să stea în ele tineretul care fu nevoit să devină slugă băncilor străine. Pentru că cei care s-au împrumutat sărmanii de ei, vor plăti înzecit "garsonierele" cumpărate în sprafață egală cu a celulelor muncitorilor din lagărele hitleriste, ce montau tancurile "Panzer" ucigaşe!

Nicio constituentă românească a societății nu a rămas neatinsă de scenariile celor care ne scuipă în față din ecranul televizorului. Ceata desantului antiromânesc din decembrie 1989 a făcut pui şi în loc ca noii chiaburo-securişti să fie apostrofați la televiziuni, vedem cum "neo-melițele" şcolite de Fundațiile Capitaliştilor Mondiali, angajate "moderatoare" la TVR-urile 1,2,3, ..., hd, i, ... îi lasă să îşi etalaze tupeul şi mârlănia sfidând poporul sărac în direct.

(continuare în pag. 3)

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor delegat ARP si manager al siturilor www.semanatorul.ro si www.editura-online.ro site-uri sprijinite moral si material de doamna Mariana Braescu Silvestri prin ARP - Asociatia Română pentru Patrimoniu.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, editor "Semanatorul", fondator al Fundatiei Tismana, ca o nouă formă de publicatie online, înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu avea decât o pagină web cu titlurile apărute la Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) si articolele de critică literară apărute pe situl www.semanatorul.ro în luna precedentă.

În luna iulie 2011, împlindu-se trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul", am considerat că trebuie înființată o nouă revistă "Sămănătorul" unde autorii noştri vor găsi de acum încolo, fragmente din noile lor scrieri. Le vor găsi online, pe trei situri diferite, conform dorinței fiecăruia şi a posibilităților PC-ului propriu. Ultima variantă, nu are link-uri active:

http://www.semanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkuri

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm Arhiva FLASH cu linkuri

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

(continuare din pag. 2)

Adă-l Sfinte Andrei înapoi pe pământ pe Artur Silvestri să vadă şi el că cei cu care s-a luptat la Revista "Luceafărul" sunt acum bine mersi iar noi am luat locul lui, noi România Tainică, luptând în continuare cu sforarii de serviciu! Se clatină şi scârțâie capitalismul din toate încheieturile dar uite că nu cade cum căzu comunismul lui Dracula! Pentru că noi drăculeni crescură an de an sub ploaia occidentală, dă doamne o secetă Dumnezeiască că primii care vor muri vor fi neo-capitaliştii neînvățați cu munca ci numai cu huzurul iar țăranul nostru săracul va găsi ca întotdeauna miraculoasele lui tehnici de supraviețuire.

*****

*** ***

Uite că nu mă pot abține să nu le-o zic! Dar când dezastrul îți copleşeşte țara nu poți să stai deoparte de viața politică, nu poți să nu acuzi inepțiile ei economice, "soluțiile" ei dezastruoase pentru popor şi nocive chiar pentru întreaga planetă prin distrugerea echilibrului natural.

Există însă înăuntrul nostru, în subconştientul fiecăruia, o reacție ascunsă de împotrivire la regimurile autoritare şi nu e musai să "critici" prin articole de presă pe cei care ne-au adus la sărăcie. Iată, distinsa Doamnă Brăescu prin lansarea primului volum de opere complete ale lui Artur Silvestri, nu împlineşte numai o dorință a regretatului om de cultură, nu îndeplineşte numai o cutumă creştinească, nu cinsteşte numai amintirea soțului prețuit ci dă o lovitură mortală tuturor fariseilor care şi-au ferchezuit după 1989 propria biobibliografie care fusese împuțită de ode şi preamăriri ceauşiste, acum arătând cu degetul spre alții că au făcut asta.

N-am deocamdată cartea lansată dar vreau să găsesc în seria de critică literară "UNIVERSUL LECTURILOR FERICITE" nume (deşi nume nu prea dădea AS) de pe vremea când eram singurul abonat din Tismana la revista "Luceafărul". Vreau nume pentru că nu mai suport să le văd mutrele pe ecran, pentru că nu mai vreau ca lui Artur Silvestri să-i fie atribuite cuvinte nemernice, cuvinte de mahala spuse de aceşti mahalagii iluştri ai televiziunilor.

Am văzut acum la debarcarea lui Gioană, pe unul din ei de care eu m-am ciocnit pe wikipedia. Nu-i dau numele că-i fac reclamă. Acum câțiva ani poate era mai cunoscut ca mine în presă, nu m-apucasem de scris şi nici măcar nu-l cunoscusem pe AS dascălul meu dar acum mă dau tare mare şi sunt mare, pentru că eu nu mă gudur pe lângă cei care se saltă pe cadavrele altora cum face el acum prin orice mijloace. Să-l fi văzut în ce nebunie era şi cu ce gură falsă râdea când din studio se afişau videoclipuri cu Gioană! Cu părul lins pe-o parte, în sacou cenuşiu de velur, fără cravată, se dădea urban dar prin toți porii lui răzbătea sămânță suburbană, adresând doamnelor din studio glume spurcate de cartier, întrerupând mitocăneşte pe ceilalți vorbitori şi mare minune să nu fi fost şi beat!

Iată de ce e importantă opera criticului Artur Silvestri! Dacă n-aş fi fost avizat cine-i personajul glumeț, vorbăreț şi zâmbăreț ar fi trecut de mine neobservat! Şi sunt sigur că mulți s-au lăsat înşelați de prestația lui din studio! Ori, un om avizat face cât zece şi asta aştept eu de la seria nouă de cărți ale lui Artur Silvestri!

Peste timp, toți cățeii aceştia de pe la televiziuni îşi vor pierde dinții, vor fi copleşiți de noul val necazon de literatură şi adevărații eroi ai neamului vor fi scoşi iar la vedere. Atunci vor reînvia Eminescu, Creangă, Coşbuc, Caragiale şi alții punându-i din nou pe meritatul lor loc. Vor fi scoşi din manualele şcolare "lătrăii" de azi (formulă consacrată a Marelui Cârmaci) şi mironosițele băsesciene, fiind incluşi acolo adevărați oameni de cultură ai secolului XX care n-au lăsat fără continuitate adevărata noastră literatură chiar şi pe timpul comunismului.

Pentru că noi România Tainică şi Tăcută a lui Artur Silvestri vom copleşi prin mijloacele tehnice de azi oastea cobzarilor puterilor efemere. Avem ca arme, rețeaua Internet, imprimante să scoatem în fiecare cătun o revistă literară sau şcolară, avem dorința de a-i învinge pe cei care ne-au băgat mâinile în buzunare, mințindu-ne că astfel ne va veni bunăstarea.

Revista Sămănătorul scoate la lumină vechi pilde, arătând ce vor păți iubitorii de arginți (pag. 36, "Ştefan cel Mare şi hatmanul"), ținem neabătut învățătura silvestriană de a promova autori noi sau autorii consacrați cu scrieri valoroase şi inedite care n-au şanse în jungla editorială şi partinică de azi. Revista noastră promovează inițiativele Ligii Scriitorilor Români de a scoate reviste noi, redistribuindu-le adresa electronică, cuvântul nostru de ordine fiind solidaritatea şi atitudinea civică. Cuvânt liber şi nepartizan. Cuvânt al României Tăcute, nu al noilor ciocoi!

Editura Semănătorul online, Revista Sămănătorul, sutele de reviste ARP, zecile de reviste județene sub egida Ligii Scriitorilor Români, suntem aidoma învățătorului Simion al lui Grigori Chirileanu ce recoltează povestea lui "Ştefan cel Mare şi hatmanul" de la moşneagul Vasile Morariu din cătunul Glodeni, jud. Vaslui şi o redă altora ca învățătură! *(pag. 36-38)*

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

Motto triplu complementar:

1. In relația popor-putere, democrația se întemeiază pe răspundere. Când aceasta e unilaterală sau nu mai e deloc, societatea se prăbuşeşte în dictatură sau anarhie.

2. Oamenii nu prețuiesc libertatea decât atunci când au pierdut-o şi nu o respectă decât atunci când sunt obligați.

3. Unde prostia şi aroganța au pus mâna pe putere, inteligența şi modestia devin subversive.

ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE

Am crezut că sfârşitul anului 1989 va însemna în cartea destinului nostru un capăt de istorie perturbată şi un început de eră hărăzită binecuvântării. Si cu toate că această credință rămâne soarele meu interior, tristețea, dezamăgirea şi revolta îmi înnegurează acest crepuscul de viață mai mult decât aş fi meritat, - decât am fi meritat cu toții - şi mai mai mult decât s-ar fi cuvenit. Fiindcă, în pofida tuturor realizărilor materiale din ultimii peste 20 de ani , societatea românească e bolnavă . E bolnavă de un soi de schizofrenie progresivă, tratată doar cu semințe de vorbe goale şi comprese de neruşinări zâmbărețe. Ca atâția din oamenii acestui pământ, trăiesc în mijlocul urii şi al vrajbei, al violenței şi al intoleranței, al oportunismului politic şi al arivismului de toate felurile. Trăiesc libertatea distorsionată şi democrația pângărită, munca privită cu şmecherie şi profitul tâlhărit fără scrupule. Mă dor dezbinarea cultivată de farisei şi pâra medievală pe la curțile străine, întinarea istoriei noastre şi profanarea statuilor ei de spirit, demolarea sistematică a învățământului românesc.

Incerc să-nțeleg, mă străduisc să-mi explic, mă întreb care sunt cauzele şi unde se află remediile. Sunt frământări ce vor fi măcinând multe minți şi vor fi tulburând multe suflete. Dintre atâtea răspunsuri posibile, unul mi se pare atotcuprinzător şi emblematic. Se ştie că între dimensiunile sociale ale ființei umane (şi nu numai, fiindcă o aflăm şi la animale), autoritatea şi modul de exercitare a ei reprezintă o componentă de prim rang. Autoritatea este indispensabilă oricărei existențe colective , în ea aflându-şi principala sursă de energie şi coeziunea şi făptuirea. Universalitatea şi polimorfismul autorității, particularizarea lui spațială şi temporală, multiplicarea instanțelor de autoritate în lumea contemporană supusă mondializării şi atotputerniciei devastatoare a finanțelor sunt subiecte de meditație şi analiză pentru filosofi şi sociologi. Obiectivul articolului de fața nu este însă unul teoretic. Este doar o încercare de a identifica cum dereglările acestui mecanism, vechi de când lumea, au putut genera în spațiul nostru existențial atâtea rătăciri, suferințe şi eşecuri.

La o analiză atentă, nu e foarte dificil să descoperi că multe dintre nenorocirile noastre din ultimul secol s-au ivit şi ne-au intoxicat existența tocmai ca urmare a felului în care autoritatea a fost practicată, de către cine şi în ce condiții. Deşi radiografierea acestei perioade, în totalitatea ei, ar oferi o perspectivă analitică de mare complexitate şi bogăție, cu secvențe pilduitoare oricând convertibile în premize terapeutice, considerațiile mele se vor focaliza pe istoria post-revoluționară. Si aceasta în primul rând pentru că, - fiind o istorie trăită personal şi în derulare prezentă – nutresc speranța, în naivitatea mea , ca măcar ceva din cele ce vor fi puse în relief vor deveni subiect de meditație si obiect de făptuire întru vindecare şi renaştere. Nu numai, şi poate nu atât pentru clasa politică şi autoritățile care ne umilesc şi înveninează viața de peste 20 de ani, cât pentru tinerii neamului românesc care sunt mereu aşteptați să preia şi să împământenească autoritatea autentică, cea în măsură să grădinărească, dacă nu fericirea (fiincă omul nu e destinat unei asemenea binecuvântări), cel puțin demnitatea şi erarhia valorilor, bunăstarea şi bucuria de a trăi.

Si voi începe printr-un racursi dincolo de momentul Revoluției, adică în epoca dictaturii, când autoritatea s-a aflat permanent sub semnul abuzului de putere.

După cum se ştie, există esențial două tipuri de autoritate : 1. cea care apare spontan în interiorul grupurilor sociale sub forma capacității unui individ, grație calităților lui perceptibile, de a influența atitudinea celorlalți (este ceea ce se numeşte autoritatea personală) ; 2. cea cu care sunt investite diferite persoane prin intermediul funcțiilor îndeplinite într-un cadru instituțional determinat (ceea ce se numeşte autoritatea funcțională). Acest de-al doilea tip de autoritate este generat şi legitimat de instituția de la care emană : instituția alegerilor sau instituția numirilor erarhice. In mod normal, cele două tipuri de autoritate sunt complementare. Un individ este ales sau numit într-o funcție şi grație unor calități personale, identificate de obicei în competență, popularitate şi prestigiu. Spun şi grație pentru că adeseori, mai ales în regimurile totalitate, aceste calități pot deveni defecte în perspectiva conferirii sau conservării unei autorități. Să ne amintim destinul lui Lucrețiu Pătrăşcanu care tocmai datorită competenței, popularității şi prestigiului personal a fost asasinat. Nu pentru că avea aceste calități, ci pentru că datorită acestora se impunea drept cea mai autentică autoritate comunistă, punând în primejdie poziția deja câştigată de Gheorghiu – Dej, prin decizia luată la Moscova. Să ne amintim destinul lui Virgil Trofin, trimis discret pe lumea cealaltă tocmai pentru că în virtutea prestigiului personal, întemeiat pe competență, curaj al opiniei şi eleganță în exercitarea autorității, devenise o primejdie pentru dictatorul Ceauşescu. Să ne amintim destinul lui I. Iliescu, - e adevărat, mult mai norocos decât al celor doi amintiți mai înainte, deşi nu mai puțin revelator din punctul de vedere în discuție.. Nu doar atitudinile critice fața de lansarea mini-revoluției culturale din 1971 l-au facut antipatic lui Ceauşescu, ci mai ales primejdia pe care el o reprezenta pentru fotoliul de secretar general al dictatorului, ca urmare a autorității pe care o impunea prin calitățile personale : competență, formație intelectuală dar mai ales popularitate şi prestigiu. Dacă în cazul lui Pătrăşcanu abuzul de autoritate venea din afară, prin erarhia comunista gestionată de Stalin, în celelalte, manipulatorul de butoane a fost Ceauşescu însuşi. Consecințele cele mai dramatice ale perioadei comuniste n-au rezultat însă din regizarea acestor scenarii de tip mafiot pentru înlăturarea potențialilor adversari ai lui Gh. Gheorghiu-Dej sau N. Ceauşescu, ci în instituirea unui sistem piramidal al autorității de partid şi de stat, care a generat de sus până jos proliferarea abuzului de autoritate cu toate urmările lui demolatoare : erarhie a valorilor distrusă, libertate pusă la index, demnitate a individului călcată în picioare, sărăcie umiliantă şi uniformizatoare*

Fiecare prim secretar era echivalentul în miniatură al secretarului general al partidului, adică un mini-dictator care, - cu condiția imperativă de a se supune integral şi necondiționat marelui dictator şi celor care în erarhia puterii se aflau deasupra – păstorea după bunul plac turma peste care fusese pus cioban. Una din formele cele mai groteşti de manifestare a abuzului de autoritate a fost cultul deşănțat al personalității, cu toate consecințele grave pe care le-a generat, atât în plan moral, cât mai ales în plan politic,economic şi social. De altfel , eu cred ca sfârşitul tragic al dictatorului a fost fructul otrăvit tocmai al acestui cult. Pentru că, asumându-şi sau atribuindu-i-se toate meritele atunci când a avut autoritate şi putere (de care a abuzat dicolo de orice limite), când puterea şi autoritatea au dispărut, evident toate vinovățiile , inclusiv cele care nu-i aparțineau, s-au rostogolit asupra lui, ducându-l în fața plutonului de execuție. Psihologia de revanşă a celui umilit de autoritatea rămasă fără autoritate, adică fără putere, a funcționat aşa cum s-a întâmplat mai totdeuna şi mai pretutindeni. Să vezi cum cade ciuruit de gloanțe eroul între eroi, cel mai iubit fiu al poporului, geniul din Carpați, nemuritorul etc. etc.îți dă ție, omului din mulțime, nu doar satisfacția răzbunării (a răzbunării, nu a justiției), ci mai ales sentimentul că cel îngenunchiat sub gloanțe e ca şi tine… Ba mai mult, că toate atributele cu care el a fost gratificat ar putea foarte bine să te pavoazeze şi pe tine.

Revoluția din decembrie 1989, ca orice revoluție, a demolat vechea autoritate şi a înlocuit-o cu alta. Opțiunea a fost în spiritul timpului. Soluția problemelor generate de autoritatea totalitară, nu putea fi, - au crezut cei mai mulți – decât autoritatea democratică. Din păcate, dacă punerea ei în practică nu e simplă de loc, simulacrul de democrație nu e nici el prea complicat. Regimurile celor trei preşedinți de după Revoluție ne-au oferit şi ne oferă, din nefericire, numeroase mărturii în acest sens. Iar în demersul analitic ce va urma, rătăcirile, erorile şi vinovățiile celor care ne conduc de peste 20 de ani, vor fi puse în lumină tocmai din perspectiva autorității, analizată prin raportare la cine , cum şi pentru cine a exercitat-o. *(continuare în numerele viitoare)*

Alexandru MELIAN

---

*. O radiografie critică a epocii Ceausescu, se află, - pentru cei interesați – în scrisoarea adresata Europei Libere,în sept.1989, publicată în vol. A. Melian, Polemici implicite, Ed.Universitații din Bucure?ti , 2003 sau Editura on line « Sămănătorul », 2011

Din corespondența primită de prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor la revista «Sămănătorul» pentru rubrica «În numele speranței»

DIN CORESPONDENȚA RUBRICII DOMNULUI ALEXANDRU MELIAN

Distinse Domnule Profesor,

Ma bucura mult mesajul Dumneavoastra, chiar daca el contine si o doza serioasa de amaraciune si dezamagire. Impartasesc intru totul opiniile pe care le exprimati si voi incerca sa le fac si altora cunoscute. Nu credeam nici eu ca vom ajunge la aberatia de a mai acuza cuvintele ca exista, ca fiinteaza, ca sunt folosite. Inca marele mitropolit ardelean Simion Stefan scria, cum stiti bine, pe la 1648, ca ele sunt ca banii, adica acelea care circula sunt bune.

Felicitari pentru revista si pentru ceea ce scrieti in ea!!!

Va rog sa primiti asigurarea aceleiasi speciale pretuiri,

Prof. Univ. dr. **Ioan Aurel POP**, Membru corespondent al Academiei Romane

Biserica Zlãtari de pe Calea Victoriei

Stimate Domnule Profesor,

Mi-a facut o deosebita placere sa citesc cele scrise de dvs in «Semanatorul». Va multumesc pentru atitudinea dvs. clara, precisa si obiectiva referitoare la o tematica ignorata in mod iresponsabil de guvernatorii Romaniei din ultimii ani.

Cu deosebita stima si consideratie,

Vasile Gheorghiu

Simplu cetatean al Romaniei de azi

Adrese pentru dialog:
in-numele-sperantei@semanatorul.ro
prof-melian@semanatorul.ro

Stimate domnule Tomoniu,

Am primit prin domnul profesor Alexandru Melian amabilul dumneavoastra consimtamant de a ma accepta printre colaboratorii revistei online "Semanatorul" pe care o conduceti.

Am fost tentata sa fac acest demers dupa ce am citit numarul din noiembrie al revistei "Semanatorul" care mi-a permis sa apreciez nivelul ei calitativ, comparabil cu cel al unor reviste literare de prestigiu precum "Convorbiri literare" - Iasi, "Bucovina literara" -Suceava sau "Acolada"- Baia Mare la care colaborez de ceva vreme. Consider ca sistemul "online" este acum la indemana multor cititori si mai ales al romanilor din strainatate care au mai greu acces la reviste romanesti.

.....

...ma voi stradui ca la inceputul anului viitor sa fac, daca va intereseaza, o prezentare a romanului "Cercul lui Simion" aparut in 2010 si care trateaza drama romanilor din Bucovina.

Cu toata consideratia, Cornelia Petrescu

VIOLINE (n. Runcu) - Blestemul

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul PROZĂ

Prefață

Romanul "Blestemul" a fost scris nu acum, când a fost aşternut pe paginile unei cărți, ci a fost scris pe parcursul unei vieți îndelungate de artist. Când s-a decis sa scrie idealurile vieții ei într-un volum, toate ideile, sentimentele erau deja intens trăite, gândite, cernute prin sita filozofală personală, supuse judecății Celui Atotştiutor. Acum scriitoarea a făcut un ritual sacru, de a turna toată filozofia, toată experiența vieții într-o carte de minuni, care tinde să cuprindă în ea cele mai nobile trăiri, cele mai tulburătoare ipostaze ale vieții care se luptă cu veşnicia, pentru afirmare, pentru atingerea nivelului de noblețe supremă.

Cartea este un roman oare? Nu, nu este un roman. Atunci este un basm? Nu, nu este nici basm. Cartea este o Biblie a sufletului propriu. Nu acțiunea este pe primul plan, ci trăirea artistică. Cartea este o colecție de ipostaze dintre cele mai inedite, din vremurile cele mai îndepărtate, sau mai recente, unde cronologia evenimentelor nu e importantă. Importantă este impresia artistică. Nici aşa nu este bine spus. Importantă este dragostea. Dragostea eterna este cea mai importantă dintre toate.

Cartea se citeşte dintr-o suflare, te încântă, este ca o invazie de descrieri minunate, o galerie bogată de tablouri, scene, stări de sentimente. Frumosul este regina descrierilor. Sufletele netrebnice sunt pedepsite, nu au parte de veşnicie, în ciuda unei bunăstări materiale temporare. Supraviețuieşte doar frumusețea si dragostea.

Are cartea, însă, şi parte de acțiune cât pentru un roman: ultimele doua capitole. Acolo se întâmplă atâtea lucruri stranii, încât tensiunea scenica ajunge la paroxism.

Dar fericirea, fericirea unde o vom găsi noi oare? Cartea nu ne dezleagă acest mister. De nenumărate ori, când toate sunt bune, când frumusețea personajelor este cutremurător de bine descrisa, când sunt toate condițiile ca personajele principale sa ducă o viață fericită, edenică, atunci apar factorii răului care distrug toata aceasta perspective de fericire. Dar, noi nefiind chiar adepții metempsihozei asiatice, divinitatea oferă noi si noi şanse ca binele, înfrățit cu frumosul absolut, să regăsească Edenul pierdut, dar care, cu siguranță, va fi regăsit.

Viorel Darie
http://www.vioreldarie.ro/

1

Câte-o rază de soare mai apărea din când în când printre norii încă răsfiraţi pe deasupra muntelui, dar puterea lor era firavă, în timp ce norii se adunau ca nişte continente războinice şi, după ce împânziseră bolta, începeau acum să se lase uşor printre piscuri, tot mai jos, tot mai aproape de poteca pe care Angela urca, la început doar puţin îngrijorată, apoi, din ce în ce mai des privirea ei brăzda împrejurimile, atentă la fiecare adiere de vânt ori aversă. Era bună puţină ploaie, o ajuta să poată urca; altfel, sub soarele arzător de mai adineauri, urcuşul ar fi fost imposibil, chiar dacă poteca, încă în pantă lină, nu prevestea zona abruptă la care avea să ajungă în curând.

Plecase pe la prânz, după ce vizitase peştera şi schitul dinăuntrul ei; frumoasă, mare, amenajată cu nişte scări de lemn - acum deja putred şi alunecos, cu proiectoare electrice de lumină spre cele mai întunecoase şi pitoreşti unghere şi tăbliţe care afişau, din loc în loc, denumirea diverselor coridoare săpate în munte cu mii de ani în urmă de furia apelor şi zelul vânturilor rătăcite prin adâncuri. Avea antrenament, iar câteva sute de metri înălţime n-ar fi trebuit să fie un efort prea mare pentru ea. Doar băieţii de la salvamont o speriaseră puţin:

- Noi nu vă sfătuim să plecaţi acum pe un drum necunoscut.

- Dar am hărţi, ripostase ea; iar drumul e marcat.

- Da, e marcat bine, pe pietre şi pe stâlpi, dar sus, la peste două mii, e viscol; e totul negru, nu veţi mai vedea niciun marcaj. E periculos; nu puteţi ajunge. E periculos şi pentru noi, care cunoaştem drumul, dar când e beznă şi nu vezi nimic, ce folos?

- Am lanterna bună, adăugă ea, hotărâtă.

- Nu vă putem opri, dar după ce veţi ajunge la cascadă, sper să vă convingeţi că nu mai puteţi înainta şi să vă întoarceţi. Va fi drum deschis, uşor de coborât.

Nu ajunsese la cascadă, mai avea puţin, dar deja soarele întrase în nori. Temperatura era însă plăcută iar stropii reci o înviorau tocmai cât să-şi poată continua urcuşul fără prea mare efort.

La douăzeci de metri în lateral, trei băieţi coborau. Îi întrebă nerăbdătoare:

- Veniţi de sus? Cum e vremea?

- Rea. Doar nu vreţi să ajungeţi în vârf?

- Ba da, vreau.

- Nu puteţi. Mai bine vă întoarceţi cu noi.

- Nu mă întorc…

- O să vă întoarceţi mai târziu, dar va fi mai greu, că n-o să mai aveţi cu cine. Se pune ploaia tare şi, la coborâre, e alunecos.

- Eu urc, zise ea şi continuă aparent hotărâtă, dar cu oarece întrebări în suflet.

Cascada era veselă şi ar fi făcut multe poze dacă nu s-ar fi grăbit. Dar acum n-avea timp; trebuia să ajungă sus până nu se lăsa complet ceaţa care deja începuse să atârne tot mai grea printre munţi. Îşi puse pelerina de ploaie şi băgă camera foto să nu se ude degeaba.

Trecu de cascadă, apoi pierdu pârâul, poteca ei ocolind o moviliţă, apoi încă una şi încă multe altele. Dar erau marcaje mari, pe pietre şi, din loc în loc, pe stâlpi. Doar că ele se vedeau din ce în ce mai slab. Scoase lanterna: lumina ei încă bătea puternic în negura ce prindea teren în juru-i.

Ajunse la stânci odată cu întunericul. Aici nu mai era nici vorbă de marcaje, iar lanterna n-o mai putea ţine în mână, căci îi trebuiau amandouă mâinile ca să se cațere pe pietrele ascuțite şi alunecoase. Ploaia cădea acum hotărâtă iar vântul şuiera printre stânci.

De sus, coborau doi oameni. Îi întrebă, de data asta, cu mai puţin curaj:

- Cum e sus? Se poate ajunge în vârf?

Unul din ei îşi îndreptă lanterna spre piept.

- Vedeţi geaca mea? De felul ei, e neagră.

Geaca era acum albă, din cauza gheţii care se lipise pe ea. Înţelese cum era sus. Viscol.

- Haideţi înapoi, e greu şi de coborât, dar suntem trei, avem mai multe şanse să ajungem în vale. Sus, oricum, nu puteţi ajunge. Şi nu veţi mai întâlni pe nimeni în cale, că nu mai coboară nimeni pe vremea asta.

- O să urc, totuşi. Eu pot…

Angela plecă târându-se pe piatra udă, în timp ce cei doi mai încercau încă, fără folos, s-o întoarcă din drum.

Trecu porţiunea dintre stânci şi regăsi poteca de pământ. În jur, beznă. Stâlpii cu semne nu mai puteau fi văzuţi, că lanterna nu mai bătea aşa departe. Abia pe pietre, jos, mai distingea, cu greu, un marcaj, când ajungea chiar lângă el; lanterna nu mai bătea nici la un metru.

Apoi n-o mai putu ţine în mână, căci mâinile îi înghețaseră de nu mai putea mişca degetele. Întinse mâna în dreapta şi se lovi de peretele de stâncă. Bâjbâi în stânga şi, după marginea abruptă a potecii, înţelese că se afla pe buza unei prăpăstii. Păşea încet, lipită de peretele de stâncă, abia mişcându-şi picioarele înghețate. Înţelese că nu mai putea fi vorba de întoarcere. Trebuia să meargă înainte, cu orice risc. Să meargă întruna, să ajungă la drum deschis şi să nu înghețe. Oricât de obosit ai fi, pe munte nu ai voie să te opreşti noaptea, pe viscol.

Citiţi mai departe în volumul "Blestemul" integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Violinne-Blestemul.pdf

Ioan Lilă (n. Bucureşti)

Prea multe visuri pentru o clipă de deziluzie

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro - Butonul PROZA

PREA MULTE VISURI PENTRU O CLIPĂ DE DEZILUZIE

2

Mi-am turnat vin în pahar. Ospătarul îmi adusese o sticlă de Bordeaux rouge "Baron de Lestac", brînză "Roquefort", o porție de "Carpaccio de tomates et concombre au jambon" şi o "Salade romaine et legumes en tempura". Îmi plăcea tot ce era "de firmă" şi putea fi uşor de identificat după etichetă. În timp ce beam, am zărit la bar o figură cunoscută. Am pus paharul pe masă şi m-am ridicat, dar n-a fost nevoie să mă duc la bar, pentru că "figura cunoscută" deja se îndrepta spre mine. Era îmbrăcată în uniforma localului: cămaşă albă, vestă şi fustă violetă, pantofi eleganți, brățări de argint, subțiri, grațioase… De altfel, tot restaurantul era sobru, cu mobilier masiv, scaune confortabile, tacîmuri de argint, farfurii elegante, fețe de masă de Damasc cu broderii discrete. Atmosfera era mai mult decît plăcută.

Cînd a ajuns în fața mea, s-a oprit, zîmbindu-mi grațioasă, şi a schițat o reverență, care m-a amuzat.

Să am eu norocul ăsta? Să fie soarta, destinul, întîmplarea…

I-am făcut semn să ia loc şi s-a aşezat ca un fulg de păpădie.

-Nu-mi vine să cred! i-am zis. O studentă eminentă… ce faci aici? M-am bîlbîit emoționat ca un adolescent. Adică… văd ce faci, dar de ce?

Cîtă frumusețe respira trupul ei de leoaică. Semăna cu « Primavera » lui Botticelli. Acum înțelegeam mai bine în ce consta grația botticelliană. Şi ce ochi… La facultate stătuse prea departe de mine, ca să o fi putut studia în voie.

- Şi, apoi, ai voie să stai cu clienții la masă?

Am rîs vag ironic, ca să o provoc, dar fiara a sărit la atac.

- Cu clienții n-am voie, dar cu scriitorii mi se permite.

S-a sprijinit în coate de masă şi s-a aplecat spre mine. Aproape că m-a provocat să mă scufund în decolteul ei. Şi mirosea atît de provocator, încît m-am întrebat cît timp o să mai rezist.

- Văd că te-am tulburat, domnule scriitor.

- Am şi aşa destulă imaginație.

- Am văzut… îți place să mă pipăi cu privirile. Te-ai umili pentru mine, ca să mă ai lîngă tine toată viața?

- Să vedem! i-am zis.

Puştoaica mă pusese pe jar. Juca tare, dar cacialmaua era străvezie, aşa că am parat:

- L'humilité est un artifice de l'orgueil.

- Şi, totuşi, sînt o femeie tînără.

- Ştii cum se zice: vieux vin, vieux livres et jeunes femmes.

- Mă aştepți să mă schimb?

- Desigur ! Toată viața… Pînă la adînci bătrînețI…

A rîs, amuzată.

-Poate nu atît de mult, dar un week-end… ca să stăm la soare împreună şi să ne bronzăm ca roşiile…

Am chemat ospătarul, ca să plătesc, dar acesta m-a asigurat că totul este în ordine, a avut grijă domnişoara Lily, că doar fusesem invitatul ei.

Lily… În fine, aflasem cum se numea botticelliana asta frumoasă, care mă făcuse să-mi pierd mințile.

-Vă roagă să o aşteptați în parcare.

Restaurantul avea propria lui parcare lîngă o fîntînă arteziană barocă, ornată cu dragoni care, în loc să incendieze Universul, turnau apă peste foc. Am aruncat o monedă argintie în apa din bazin, ca să mi se îndeplinească dorința ce îmi ardea sufletul şi îmi incendia mintea. Dacă aş fi fost supus la testul lui

Weschler, cred că aş fi avut un qauontient intellectuel mai scăzut decît al unui cimpanzeu. L'esprit cartésien – « je pense, donc je suis », se evaporase şi el din mintea mea. Nu mai eram în stare să mă gîndesc la nimic altceva.

Mi-am aprins o ţigară şi primul fum pe care l-am tras cu sete în plămîni m-a mai liniştit.

În fine, am văzut-o apărînd pe alee. Era îmbrăcată cu o rochie albă, susţinută de două breteluţe peste umeri, de sub care i se mulau coapsele de gazelă şi sînii ei ce stăteau parcă să pleznească.

Am deschis portiera maşinii mele, un Porsche amărît, dar ea şi-a clătinat capul şi buclele aurii i s-au presărat peste obraji ca nişte petale de crini regali.

- Mergem cu maşina mea, dar te las să conduci pînă la tine acasă, dacă vrei, şi apoi conduc eu.

- Cum… şi apoi conduci tu, Lily?

- Ai şi aflat cum mă cheamă? Bravo! L-ai mituit pe ospătar?

- Nici vorbă. I s-a făcut milă de mine, cînd a văzut că sînt gata să mă topesc… dar nu mi-ai răspuns la întrebare.

- Mergem la tine, ca să-ţi iei cîteva schimburi, apoi plecăm undeva, ca să fim singuri.

- Singuri împreună… Sună promiţător.

- Am observat că îţi plac cuvintele şi te joci cu ele.

- Ba cuvintele devin fluturi aurii, monezi zornăitoare, flori de cireşi, valuri albastre risipindu-se pe cer, buze dulci, coapse de nimfe, lagune albastre…

- Am văzut şi eu filmul ăsta!

Apoi a rîs.

Pe alee venea un ospătar.

- Maşina este parcată în faţă, domnişoară Lily.

- Mulţumesc! a zis ea, apoi m-a luat de mînă. Mă mai numesc şi Mai. Lily Mai… dar numai prietenii îmi spun aşa.

- Prietenii intimi?

- Nu, numai prietenii. Vrei să ştii dacă sînt cuplată cu vreun mascul? Acum da, cu tine… la modul serios… Pînă la tine… nu ştiu… e complicat…

- Hai să schimbam subiectul, care nu face obiectul…

A rîs în hohote şi m-a strîns de mînă.

-Ştii că mi-ai atras atenţia de cînd ai intrat în aulă? Ne-a plăcut la toţi ideea… Un monstru sacru vine la o întîlnire cu bobocii… ăsta o să ne mănînce de vii… dar tu ne-ai dat peste cap mitraliindu-ne cu o avalanşă de cuvinte-metafore, care ne-au înnebunit pe toţi.

Ne oprisem pe trotuar, lîngă o superbă limuzină imensă, de un negru-albăstriu, care strălucea de parcă era nouă.

- Urcăm? m-a invitat ea.

Cheile erau în contact. Nici în filme nu văzusem o asemenea minune.

- Ce marcă este rabla asta? am zis eu, cu un aer de superioritate caraghios.

- Lexus…

- Lexux, « Sexus », « Plexus »…

- Îţi place Henry Miller?

- Şi Hemingway… şi Enrick Maria Remarque şi Dos Pasos şi Anaïs Nin…

- « Incestul »

- Sigur. Literatura trebuie să exprime starea de graţie a conştientului inconştient.

Am ajuns la mine acasă. « Acasă » e un fel de a spune. Locuiam cu chirie într-un apartament mobilat. Toate lururile mele încăpeau într-o valiză de mici dimensiuni, în care de altfel le şi păstram, fiind mereu pe picior de plecare. A, şi Lifebook-ul meu, ca să nu uit. Asta-i tot ce i-am povestit.

- Ce-i cu tine? Eşti pe drumuri?

- E un fel de a zice… dar acest « pe drumuri » este tot ce am cîştigat eu de la viaţă… adică libertatea… liber ca păsările…

- O să-mi povesteşti viaţa ta?

Citiţi mai departe **Prea multe visuri pentru o clipă de deziluzie** integral la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Ioan_Lila-Prea_multe_visuri.pdf

Cristina Lila (n. Bucureşti)

Cine eşti tu, broască ţestoasă?

Fragment din volumul care se poate citi integral la www.editura-online.ro - Butonul PROZA

CINE EŞTI TU, BROASCĂ ŢESTOASĂ ?

Acolo sus, în câmpia cerului, grațioasa Melpomene, muza vieții şi a florilor, muza petalelor delicate ca un zâmbet sfios de fată, o implora pe Hestia, muza focului divin şi a puterii creatoare de viață, să îi dea voie să o ajute pe Calisa, pe fetişcana cu părul ca aurul.

Calisa ieşise în grădinița de sub fereastra ei şi era tristă. N-o mai înveseleau nici garoafele şi nici măcar regina nopții cu parfumul ei îmbătător. Nici razele soarelui, care îi mângâiau obrajii, nu mai reuşeau să îi încălzească inima. Calisa era tristă fără nici un motiv. Uite, tristă aşa, pur şi simplu. Mai grav era că suferea de parcă i se înecaseră corăbiile. Dar ce, era ea vreun lup de mare, vreun pirat fioros, ca să i se înece corăbiile?

Grațioasa Melpomene se ruga de Hestia pentru că fără ea muzele nu au nici o putere în cer.

- Hai, te rog, lasă-mă să o ajut pe Calisa. Uite ce fată grațioasă este… mi se rupe sufletul de tristețea ei, care parcă o ofileşte…

- Bine, a cedat muza Hestia, ajut-o … dar să nu uiți că noi nu avem voie să ne amestecăm în destinul oamenilor…

- Dar nu mă amestec eu, a zâmbit muza Melpomene; o s-o trimit o broască țestoasă s-o ajute pe Calisa…

- De unde ai mai scos-o şi pe broasca asta țestoasă?! s-a mirat muza Hestia.

- Cum de unde?! a zâmbit muza Melpomene; este prietena mea cea mai bună… uite-o cum se bucură când ne vede…

Broasca țestoasă a ieşit de sub tufa de levănțică ce creştea pe câmpia cerului lângă lanul de floarea soarelui.

- Cine eşti tu? a întrebat-o pe broscuță muza Hestia.

Broasca țestoasă a privit-o pe muză cu blândețe şi a zis, sfioasă:

- Eu sunt omul teoretic, adică Schiller.

Autor nou la Sămănătorul!

*****

După ce muza Hestia a plecat, Melpomene a pufnit în râs.

- Tare nebună mai eşti, broască țestoasă. Ştii că muza Hestia se putea supăra pe noi?

- Da' de ce să se supere pe noi?! s-a mirat broasca țestoasă. Trebuia să se supere pe Schiller.

- Şi acest Schiller cine mai e?! a întrebat-o pe broasca țestoasă muza Melpomene.

- Ei, e un prieten bun de-al meu… a mormăit broasca țestoasă. De când vrei să încep?

- Ce să începi?!

S-o ajut pe fetişcana aia, pe Calisa...

- A, da, a râs muza Melpomene; am uitat despre ce vorbeam… Cum de când? Chiar din clipa asta…- Bine, bine, a mormăit broasca țestoasă şi a plecat spre grădinița în care stătea, tristă şi ofilită ca un crin regal, frumoasa Calisa.

Broasca țestoasă nu prea înțelegea cam în ce fel ar fi putut ea s-o ajute pe fetişcana cu părul de aur, dar nici îngrijorată nu era, pentru că înțelepciunea aia proverbială îi spunea să se grăbească încet.

Şi o vedeți voi pe broasca țestoasă că se grăbeşte repede?!

Nu… ea înaintează pas cu pas, atentă parcă să nu strivească firele de iarbă şi să nu le strice furnicilor muşuroaiele… Ştiți fabula lui La Fontaine cu iepuraşul care s-a întrecut la fugă cu broasca țestoasă?! Nu-i aşa că un astfel de concurs, între urecheatul care îşi ia picioarele la spinare şi broasca țestoasă, ce pare că stă pe loc când se grăbeşte mai tare, este straniu? Şi, cu toate astea, fabula este plină de învățăminte.

- Hei, unde te duci? a întrebat-o pe broasca țestoasă o rândunică.
- Taci şi zboară! i- a zis broasca țestoasă.
- Hei, încotro? a întrebat-o un peştişor din lacul nuferilor galbeni.
- Taci şi înoată…
- Hei, ce te grăbeşti aşa?
- Taci şi spală putina…

Desigur, ați ghicit: era iepuraşul. Dar el nu are nici un rol în povestea asta. Nu poate juca nici măcar rolul iepuraşului fricos, căruia fuga i- a salvat blănița din ghearele vulpii, care voia să i-o scarpine nițel.

Şi, în timpul ăsta, Calisa stătea tristă în grădinița ei şi se uita cu mirare la petalele pline de culorile vii ale florilor. Dar sufletul ei nu se mai bucura, de parcă uitase că ăsta este rolul florilor, să ne mângâie pe suflet cu frumusețea şi cu grația şi cu miresmele lor îmbătătoare… Calisa parcă era pasărea de aur din colivia de aur.

Chiar şi gândul ei parcă o luase razna. Unde era gândul ei? Unde plecase?

- Ei, dăm noi de el, mormăia broasca țestoasă. Numai să ajung odată la Calisa.

Citiți povestirea **Cine eşti tu, broască țestoasă?** integral la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cristina_Lila-Cine_esti_tu_broasca_testoasa.pdf

FLUTURE ARGINTIU

Cristina Lila

CAPITOLUL 1

Lipsa de echilibru a scriitorului vine din acelaşi sentiment pe care îl are curva, care se abţine de la orgasm.

Cînd simt nevoia să fiu nefericită şi singură, mă duc într-un loc în care forfota zilei mă calcă în picioare, ignorîndu-mi existenţa.

Catedrala – i-am pipăit pereţii de piatră sfidătoare în eternitatea ei rece, sau poate că am simţit sub degete timpul împietrit în acele figuri austere de sfinţi…

Arta de a-ţi omorî timpul, cînd nu mai ştii ce să faci cu el. Tema asta revine continuu în mintea mea, obsedantă. Brusc, mi-am amintit de Suvorov…

Aveam pe undeva o însemnare… o notiţă, cîteva rînduri mîzgălite din goana cămilei pe un colţ de ziar… În fiecare seară adun aceste hîrtiuţe, le pun undeva, după care le caut zile la rînd şi, dacă nu le găsesc, înseamnă că nu aveau nici o importanţă pentru mine. Suvorov... îmi amintesc ce anume m-a frapat: strategul care nu a pierdut nici o bătălie.

Generalul, apoi feldmareşalul şi, în fine, generalissimul Suvorov, i-a bătut pe polonezi, pe turci în vreo două rînduri, l-a temperat pe Emilian Pugaciov cu războiul lui ţărănesc, a dat de pămînt cu Italia şi Elveţia care, culmea, l-au mai făcut şi prinţ...

Poate că, de fapt, nu-mi place de el, ci de numele lui, care este o alternanţă poetică de consoane şi vocale. Dacă eram bărbat, poate că resimţeam altfel aceste reverbertaşii poetice ale istoriei, dar nu sînt. Aşa că, îi mulţumesc lui Dumnezeu că nu m-a făcut bărbat şi mă întorc la florile mele, la crescutul copiilor, la spălatul veselei, la păsările ce îşi iubesc zborul, pentru că altfel nici n-ar mai zbura, de teama de a nu-şi vedea umbrele strivite de stîncile tăioase ale munţilor.

Stau aplecată peste masă şi desenez... urmăresc atentă fiecare contur care se naşte din vîrful creionului. Dahlia, jonquille, violette, iris... Cu toată decenţa, iris seamănă cu o... sau invers!

Ar trebui să scriu prima frază. De obicei, nu am un titlu. Vine el singur în timp ce scriu, sare brusc de undeva, ca o broască rîioasă de sub o frunză de ştevie, de sub un brusture cărnos, apoi totul curge de la sine… dar care să fie prima frază ?!

Coala pe care am desenat are pe verso un citat:

“Şi aşa se văzură toţi trei înlr-un apartament de pe strada 42, unde nişte blonde, machiate şi coafate ca stelele de cinema, le serviră nişte amestecuri de băuturi - era la modă să amesteci băuturile — ceea ce i-a făcut să stabilească amuzante scări valorice între băuturile de-aici şi *minyulul* de la Hotel Diligencias din Veracruz, punciul *rose* din Antile, *mojito cubano* cu frunze răcoroase de izmă, *roua cocoşului* făcută din ienupăr, *zamurito* cu hreniţă sau lămîie, *chicha* şi *pulque* bine fermentate, de la noi din Tierras Calientes.” (Alejo CARPENTIER – « Recursul la metodă »)

Aseară am fost la bar, am trecut să beau o cafea şi să fumez o ţigară în stradă cu pictorii. Gălăgioşi, infatuaţi, fanfaroni, băgaseră la mijloc o splendoare de fată, căreia îi ziceau Messalina. Ea rîdea, amuzată. Am aflat că era graficiană, desena mere şi cartofi, susţinînd că o fascinau porcii. Tiţian o mîngîia pe umăr.

Barul se află pe strada le Breschet, colţ cu Le rue d’Enfer! Pe pereţi, portrete de roşii. „Troi mois gratuits sans engagement… N’hésitez pas à nous faire part de votre commentaire.”

Între clădiri este un balcon fără casă. „Dar pînă cînd, anafura şi cădelniţa, numai case fără balcoane ?” Jean citează din clasici, interpretîndu-i în felul său propriu. Stîrneşte rîsete din gît, din creierele îmbibate în alcool, în substanţa abastractă a neantului din noi.

Am plecat spre casă după miezul nopţii, cînd stelele începuseră să se stingă, una cîte una, ca nişte feştile rămase fără seu... Se sting stelele, se ivesc zorile... strălucesc zorelele... Şi, în timp ce merg aşa, clătinîndu-mă de oboseală, mintea mi-o ia razna peste ogoarele cereşti şi mă cert şi eu cu zeii, ca Messalina, care desenează obiecte indezirabile, pentru că mărul a devenit deja un simbol al putrefacţiei.

Citiţi volumul Fluture argintiu integral la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Cristina_Lila-Fluture_argintiu.pdf

George Anca (n. Vâlcea)

Barba lui Hegel

Fragment din volumul care se poate desărca de pe paginile
http://sites.google.com/site/edituraonline/tiparite
http://www.editura-online.ro/html/george_anca.html

SELECTIUNI DIN POEZII

Motto
(ales de redacție):
coincidență convulsivă pe frig scenometric
ține-mă închis în casă că-mi fac partid
dai bani să-ți auzi numele botezându-se

Yama

un polițist scrie altul
fotografiază candele
nu mai da palpitații p-aicea

picuri

potriva americanismului
pe toate scaunele rezervat
puștime confuzie de stranger

teatrux

îl omorârăm îl omorârăți
mai bine nu ne-ați mai omorî
și atunci ce ne facem neomorâți

te-am împușcat cu tămâioare
mai criminal cine nu moare
iazagiul iazul n-are

nu mă cunoști

servicii funerare sunați la
sonerie pe Calea Ferentarilor
pe Popa Nae și când ploaie

de ajuns calamitatea

de ajuns calamitatea de sine
teatralitate nu-ți mai spun că mă furi
în această virtute putem discuta deschis

visând bătăi loveşti pereți ori cazi din pat
noroc de nevastă crime somnambule
să-l băgăm pe Puric în capela peşterii

interzişi

interzişi neînțeleşi nedescoperiți
asasinați sinucişi decapitați
represiunea poeziei poezia represiunii

dictatura până la ucidere
induce trepte reactive mărețe
pe care le represează sadic

ne pregătește moartea fizică în spirit
ne simțim interzişi ca persoană
n-avem decât să ne radicalizăm

aflai neaflarea

aflai neaflarea ia tu banii
ori îi împărțim cu acte
avem destul harnaşament

pe scena schelelor

prăbuşită dimineața în holocaust
citisem pe Goma Bărbosul
improvizației de la Versailles

de unde telefonați de la Veneția
schimbam zece rochii într-un spectacol
n-am crezut că pot exista atâtea curve

instinctul opririi

personaje vorbind singure la mobil
replici în împletire confuză
şi ce ia lumea brusc în serios

legi de scenă

legi de scenă cu dependențe de public
să ştiți că toate femeile suntem aşa
că dacă n-am fi cine ar vinde ardeii

te-am comparat

studenți mai puțini şi pretențioşi
într-un sat din Conțeşti
stă cu prima nevastă a lui Preda
are băiatul ambasador la Casablanca

…
tac'to îl omor şi-aia e maică-ta ciurda
veselă ca soarele prânzului mic
ne dă Dumnezeu ce ne trebuie

tranzacția nu mă

tranzacția nu mă mai priveşte
fraților ăla nu şparleşte englezeşte
nepoții de-or sosi ce-om mai vorbi

Citiți mai departe în ... Barba lui Hegel aflată la
http://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Barba_lui_Hegel.doc?attredirects=0

Nou! Citiți apoi "Din jurnale 24/2011" sau ... Hegel AGAIN aflat la
https://sites.google.com/site/edituraonline/biblioteca/george-anca/George_Anca-Din_jurnale_24-2011.doc?attredirects=0

Citiți articolul de critică literară al D-nei Doina Boriceanu Barba lui Hegel aici:
http://www.semanatorul.ro/articole/2011/george-anca-2.htm

Ioan Lilă (n. Bucureşti)

Clăile de fân

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro - Butonul POEZIE

A RUGINIT COCOŞUL DE PE CASĂ

A ruginit cocoşul de pe casă.
Nu-l mai aud cântând cu veselie.
Azi scârțâie şi-un gust amar îmi lasă,
În sufletu-mi bolnav de reverie.

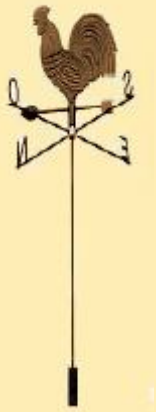

Când strălucea, iluminat de soare,
Mii de culori el risipea pe cer!
Azi scârțâie şi-mi pare că îl doare
Şi sufletul înțepenit de ger!

De ce mi-o fi acuma milă, oare,
De-acest cocoş de tablă ruginită -
Şi jupuit în timp şi de culoare -
De parcă chiar mi-aş plânge vreo iubită?!

O, câte-au fost, s-au risipit ca fumul,
Trecând prin viața mea, amăgitoare,
Dar mi-a rămas în suflet doar parfumul
Esenței lor de floare visătoare.
Iar scârțâie săracul şi mă doare
Tristețea lui de pasăre rănită…
Chiar de-ar fi viu, n-ar mai putea să zboare…
Şi nici eu nu mai am nici o iubită…

Castelul Peleş

Sălile de arme, amenajate în perioada anilor 1903 - 1906, adăpostesc peste 4000 de piese europene şi orientale din secolele XIV - XVII. Cele mai prețioase sunt considerate armurile germane din secolele XVI - XVII şi o armură completă pentru cal şi cavaler, unică în România

DIN PUȚINE CUVINTE...

Din puține cuvinte, sărace şi vulgare,
Am vrut să fac o poezie mare
Ba chiar le-am şi fardat, le-am dat cu ruj
Pe buzele lor cu zâmbet jucăuş

Le-am îmbrăcat cu rochii mătăsoase
Le-am pus pantofi, bijuterii pe oase,
Nimicuri colorate, să le înveselesc
Şi să le simt aievea spre cer cum se măresc

Dar le-am pierdut încet-încet pe toate
Atrase-n deşănțarea absurdului total
Deşi eu cred şi azi că nu se poate
Să nu mai am cuvinte cu miezul infernal !

MICI SUSPINE, VAGI REGRETE

Când dau fetele în floare
În culori la cingătoare
În năframe transparente
Risipind din amulete
Mici suspine, vagi regrete
Dansuri sacre din buric
Mi se face toamnă, frig
De păianjeni stânjeniți
În ferestre surghiuniți
Mi se face de poveste
Între porțile celeste
Şi-n poienele cu iele
Răstignite-n albăstrele -
Şoapte dulci şi mângâieri,
De-alea dulci, de la muieri

ÎNTR-O FLOARE DIN GRADINA

Într-o floare din grădină
Bâzâie blânda albină
Într-o floare de cicoare
Curge-o pată de culoare

Că bondarul a stârnit-o
A luat-o, dar n-a iubit-o,
Că, demult voia şi ea
Rochie de catifea

Şi pantofi de bal cu toc
Dar nu a avut noroc
Şi de-aceea pe bondari
Îi trage de brăcinar

Iar morala e cumplită
Florile nu se mărită
Şi, ținându-şi firea trează,
Numai se prostituează.

Citiți **Clăile de fân** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Ioan_Lila-Claile_de_fan.pdf

Liviu-Florian Jianu

Caligrafii pe anotimpuri

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul POEZIE

Motto:

"ESTE HAR...
- să iubeşti fără să fii iubit…
- să slujeşti fără să fii preţuit…
- să dăruieşti fără să ţi se mulţumească…
- să te jertfeşti şi fără să ţi se recunoască…
- să ierţi fără să fii iertat…
- să-l susţii pe cel care te-a lepădat…
- să rămâi liniştit, deşi eşti nedreptăţit…
- să crezi deşi nu vezi faţă în faţă…
- să crezi deşi nu eşti deplin lămurit…
- să investeşti clădind fără speranţe…
- să taci pentru a nu face rău aproapelui…
- să vorbeşti de dragul adevărului…
- să te jertfeşti pentru dreptate...
să înduri fără să murmuri, fără să cârteşti….
- totul să-ţi aparţină, dar tu de toate bucuros să te lipseşti…
Luptă-te, suflete, ca să primeşti acest har!"
Arhimandrit Iustin Pârvu, Mănăstirea Petru Vodă

DARUL DE CRĂCIUN

Mai avem un dar de împărţit,
De Crăciun, sub bradul verde, până
Moşul va să vină, negreşit:
Darul părintesc – Limba Română –

Multe daruri se vor fi-nvechit -
Aur de au fost, sunt azi, ţărână,
Unul singur ne-a înveşnicit
Seara de Ajun – Limba Română –

Am tot dat din el, şi cer, şi schit –
Şi belşug, şi inima din mână,
Şi alean, celor ce ne-au rănit –
Darul negrăit – Limba Română –

Vin pe Lumea noastră Moş Crăciuni –
Multe dau, şi multe fac, cu vână –
Şi mereu ne spun cât sunt de buni –
Noi avem mai mult: Limba Română –

Cum nu ştim să înmulţim talanţi,
Datoria dragostei, stăpână,
Celor ce ne iau şi vieţi, şi sfanţi,
Cu dobândă, dăm: Limba Română –

Ţara, cât e de departe-n veac,
Cât ni-e dor de lacrima-i bătrână,
De Ajun, e măr, şi e colac,
Pace şi colind – Limba Română –

Şi oricât avem de pribegit,
Prin străini, cu dragoste păgână,
Mai avem părinţii de iubit,
În pământul lor – Limba Română -

10 decembrie 2010

EROILOR EVENIMENTELOR DIN 22 DECEMBRIE 1989

Aşa sunt ei, nişte copii…
Eroii morţi, în vii tranşee…
Rămân în urma lor, mai vii…
Irozi, Pilaţi, şi Salomee …

Cad unii pentru ideal…
Şi cârnăţarii şi idioţii
Se propăşesc aşa banal…
Şi tot ei sunt, şi patrioţii…

Ce vreţi? E viaţa de consum…
Şi chiar şi moartea se consumă…
Vedeţi-vă, eroi, de drum…
Vedeţi-vă, copii, de humă...

Căci diplomaţi de aţi ajuns,
Revendicând scutiri exprese,
E semn că iadul merge uns...
Îi sunteţi peştii, şi metrese……

Aşa sunt ei, nişte copii…
Eroii morţi, în vii tranşee…
Rămân în urma lor, mai vii…
Irozi, Pilaţi, şi Salomee …

DARUL DE AJUN

"Purtați-vă de grijă, frații mei" (Adr. Păunescu)

Aşa a spus poetul la plebei:
"Purtați-vă de grijă, frații mei" –
Căci statul care grijă v-a purtat,
A fost, cândva, demult, mitraliat –

De-atunci a fost, de-atâtea ori, scuipat –
Şi cei ce exersează azi omorul
Să pară zei, nu şobolani de stat -
Şi-ar mai goli în el, încărcătorul –

Iar voi, frați dragi, cu vorbe dulci, drogați,
Prea tineri, nedeprinşi cu vicleşugul,
Sau prea bătrâni, şi slabi, să mai luptați
Cu lichelismul ce vă pune jugul –

Pulime ce-ați ajuns, din ce ați fost,
Popor ce-avea o pensie şi-un serviciu,
Purtați-vă de grijă şi de rost,
Căci viața este lungă în ospiciu –

Căci din nimic, nimic o să mâncați –
Şi din nimic, nimic veți avea leacuri –
Căci nu vor fi pe lume împărați,
Să sature săracele stomacuri –

Doar regi penali, tâlhari, şi ahtiați,
Doar criminali ce strigă libertate –
Doar ucigaşi de mame şi de tați,
Demolatorii de maternitate –

Purtați-vă de grijă, frați cuminți,
Şi împărțiți-vă şi grija, câteodată,
Între copii, nepoți, între părinți,
Şi cel ce poartă grija voastră, toată –

Purtați-vă de grijă, căci nu sunt
Nici Moşi Crăciuni, şi nici Moşi Nicolae,
Pentru aceia ce trăiesc mărunt,
Şi-au schitul țării, drept în măruntaie -

Iar voi, frați dragi, care aveți destul
Cât să sperați mai binele de mâine,
Purtați de grija celui nesătul
De cuminecatura Lui, de pâine…

Liviu - Florian Jianu - 16 decembrie 2010

PROCESUL COMUNISTULUI

Sunt şi creştin, şi comunist, şi-mi fac proces,
Pentru o viață simplă-n socialism –
Şi negăsindu-mi vină, mai ales,
Executați-mă, vă rog, din ALTRUISM –

Acum, când NAȚIUNEA AVORTATĂ
Se duce-n cer, cu multe împrumuturi,
Puneți-vă şi acul la cravată
Trageți un glonț, şi dați-vă săruturi –

Eu, Iuda, voi Hristoşi, sau doi Hristoşi,
Eu, vinovat, şi voi, nevinovații,
Eu, trădător, şi voi aşa frumoşi,
Executați-mă ! O merit! În ovații !

Sunt vinovat c-am învățat, şi am muncit.
Şi-am lăudat, în vers, Conducătorul,
C-am stat la cozi, şi nu m-am răzvrătit.
Şi i-am aplaudat şi eu, omorul.

Şi-am învățat, muncit, pe moda nouă.
Zadarnic. Am ajuns doar la nebuni.
Dosarul meu politic, vi-l dau vouă.
Să mă executați, ca Moşi Crăciuni.

Executați creştino-comuniştii!
Va fi mult bine, şi va fi creştin!
Conduceți voi, munciți – voi, elitiştii,
Şi faceți Rai, la voi, şi-n cer, puțin!

Rugați-vă de Domnul, să compare,
În ce trăim, şi pentru ce, şi cum,
La Dumnezeu Hristos, că banul n-are
Vreun drept să mai ucidă, ca acum !

Procesul meu? De va dura o viață,
N-o să consume timp şi energii?
Decât să dați averi pe o paiață,
Mai bine-un glonț al Sfintei Românii!!

Şi vă doresc să faceți Rai, şi-aci!

L. - Fl. Jianu - 22 decembrie 2010

CÂNTEC PENTRU MOŞ CRĂCIUN

Moş Crăciune, Moş Crăciune,
Te rugăm obedient,
Să ne-aduci, cu gânduri bune:
Militari, şi armament!

Pacea Domnului, din ceruri,
Cum să o păzim, de nu
Vom avea atâtea feluri
De-a ucide, cum ai tu?

Moş Crăciune, cu onoare
Pacea Domnului, slăvim,
De ne dai şi înarmare,
Şi duşmani, de viflaim!

Să mai exersam progresul,
Să mai exersăm mândria,
De-a ucide înțelesul
De-a fi om, în România !

Moş Crăciune, ține minte,
Să ne-aduci mereu, mereu,
Arme noi, spre alte ținte,
Arme pentru Dumnezeu!

Că şi El, onoare morții,
De atâta pace, plânge,
Şi în Rai, în pragul porții,
Este însetat de sânge –

Moş Crăciune, Moş Crăciune,
Nu fii bun, şi nu ierta,
Dă-le arme, doar, mai bune,
La copii, pe lumea ta –

Şi bătrân, cu barba lungă,
Viața noastră, de calici,
Ți-o vom pune, toți, în pungă,
Viitorii inamici!

Căci noi, oameni, suntem ținte –
Noi, închişii-n colivii,
În noi trageți, ține minte,
Când visăm pentru copii!

Doar un fel, mărunt, de pace,
Doar un fel de libertate,
Ce nu-ncap într-o găoace,
Cu munițiile toate!

23 decembrie 2003

COLINDĂ DE CRĂCIUN

Moş Crăciun cu plete dalbe,
De ne dai din nou, păcat -
Sau ne faci, din negre, albe,
Datoriile de stat –

De ne pui un geam în față
Să privim, ca idioții,
Cum ne fac un circ, din viață,
Fariseii, zombii, hoții –

Moş Crăciun, cu mitraliere,
Şi cu sânge de război,
Poate iarăşi ne vei cere
Sacrificii, fel de fel –

Revoluții, baricade,
Lecții despre cum să mori,
Să fim fraieri cumsecade,
Să rămânem iar, datori –

Moş Crăciune, Moş Crăciune,
Ai talent de negustor,
Scoți întreaga națiune,
Şi-un întreg popor, dator –

Că a vrut un pic de carne,
Că a vrut un grad în plus,
Că a vrut să nu mai toarne
La ai lui, ci lui Iisus -

De aceea, Moş Crăciune,
Te rugăm obedient,
Lângă brad, nu ne mai pune
Munții tăi de armament!

Şi plăteşte, de ai boală,
La întregul mapamond,
Dezarmarea generală,
Biet Jandarmule de rond!

Moş Crăciune, Moş Crăciune,
Şi-am rămas din nou flămânzi,
Să plătim, printr-o minune,
Împrumuturi şi dobânzi -

Pe la cozi, să tragem coada
Să plătim lui Moş Crăciun,
Că munceşte doar cu noada,
Şi-i bancher, cu suflet bun –

Moş Crăciune, Moş în Fraudă,
Cum ştii tu să fii de bun,
Ca să ne arunci în stradă,
Primind daruri de Crăciun –

Şi să ceri, apoi, pe ele,
Chiar şi pielea noastră-n băț,
Moş Crăciune, câte stele
Ai pe umăr, şugubăț?

Du-te, du-te, Moş Crăciune,
Unde răul a apus,
că lui Hrist, avem a-i spune
Că furi vieți…
…şi nu s-a dus!…

30 noiembrie 2010

Citiți volumul **Caligrafii pe anotimpuri** integral la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Caligrafii_pe_anotimpuri.pdf

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Profilul teologului după Sfântul Grigore de Nazianz

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul STUDII

DEBUT

Profilul teologului după Sfântul Grigore de Nazianz

Morariu Iuliu-Marius,
student, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, anul II

1. Sfântul Grigorie ca model de teolog

După cum se poate observa din evidențierile anterioare a elementelor definitorii ale sale de natură biografică, cea mai bună creionare a portretului unui teolog o face Sfântul Grigorie prin însăşi viața sa. O mărturie în acest sens este faptul că i se dă numele de *Teologul, el* fiind după cum remarcă părintele Stăniloae:„ *al doilea părinte care se numeşte astfel după Sfântul Ioan Evanghelistul”*.

Acesta este motivul pentru care am făcut inițial o scurtă trecere în revistă a vieții şi a operei sale, căci, am dorit să arăt faptul că tot ceea ce a scris el, reprezintă o transpunere în scris a vieții şi experienței sale, ştiut fiind faptul că un Sfânt părinte întâi trăia şi abia apoi transpunea în scris ceva. În acest sens, un teolog sibian renumit spunea:

„Oricât de mult ne-ar încânta frumusețea inspirației sale profetice, prinsă în cele 3000 de versuri religioase, oricât de profundă ar fi admirația noastră pentru profunda lui ştiință teologică, semănată în strălucite cuvântări şi epistole, totuşi nimic nu impresionează mai mult decât propria lui viață trăită pe de-antregul în lumina evangheliei lui Hristos.”

Spre deosebire de alți Sfinți, el *„se distinge, prin puritatea teologiei şi prin ascuțimea minții sale,* pentru care motiv Biserica l-a cinstit cu numele pe care l-am arătat mai sus.

„*Nota esențială a vieții sale, este, pietatea. Ea înseamnă cunoaşterea deplină a adevărului divin şi realizarea lui integrală în fiecare clipă a existenței pământeşti.*

Fuga lui de preoție pe care o argumentează prin cuvintele: „*m-am spăimântat de dregătoria la care nici nu mă gândeam”,* nu face decât să accentueze smerenia lui şi sfiala cu care întâmpină această mare taină şi acest jug al lui Hristos, conştientizând faptul că preotul „*e întruparea văzută a credinței şi a aspirațiilor într-o lume mai bună, pe care în zadar le căutăm aici”*. El rămâne astfel, alături de Sfântul Ioan Gură de Aur un model al preotului şi acest lucru, în primul rând pentru că a conştientizat importanța Tainei în raport cu nevrednicia lui...

Citiți mai departe Profilul teologului după Sfântul Grigore de Nazianz **la**
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Iuliu-Marius_Morariu-Sfantul_Grigore_de_Nazianz.pdf

Situația românilor din Transilvania în perioada 1894-1918

Morariu Iuliu-Marius, student,
Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca

DEBUT

1. Introducere

Cel de-al nouăsprezecelea secol traversat de umanitatea creştină are meritul de a-i fi adus acesteia zorii post-modernităii contemporane. Din acest motiv, el s-a caracterizat în rândul popoarelor prin mişcări de emancipare culturală şi de conştientizare a identităşii naşionale, materializate la începutul urmaşului său, secolul douăzeci.

Aşa s-a întâmplat şi în Transilvania. Sfârşitul anilor 1800 şi începutul anilor 1900 o găsesc în plină luptă de câştigare a drepturilor fireşti a cetăţenilor ei români. Mânaţi de sentimente de ură pentru asupritori, intelectualii ce reprezentau elita neamului vor realiza la 1892 un memorandum în acest sens, pedepsit aspru, ca un act de rebeliune, nu atât de autorităţile centrale, cât de cele de la Budapesta.

Românii însă nu se vor da bătuţi şi vor lupta în continuare. Interesul comun îi va ajuta să treacă peste diferenţele confesionale sau ideologice şi-i va unifica, ducându-se în acest sens uneori o adevărată activitate propagandistică, precum cea din ziarul *,,Românul":*

,,Fiindcă binele poporului românesc în ţara asta numai însuşi poporul românesc îl poate săvârşi, e lucru înţeles, că întreg poporul românesc trebuie să ţină ca fierul laolaltă, trebuie să lupte ca un singur om într-un suflet şi într-o unire nedespărţită... Dacă între noi nu este solidaritatea naţională, dacă nu ţinem unul la altul ca fierul , dacă noi, în loc să luptăm împotriva duşmanului, ne războim noi între noi, dacă ne certăm şi ne batjocorim unii pe alţii, atunci nu putem face bine neamului nostru, ci facem treaba duşmanilor noştri".

Alături de ei, încurajându-i susţinându-i, s-a aflat întotdeauna Biserica. Astfel:

,,Cu toate că memorandiştii au fost întemniţaţi, iar Guvernul de la Budapesta a dizvolvat, în 16 iunie 1894, Partidul Naţional Român, reprezentanţi ai mişcării noastre naţionale au înfiinţat un comitet provizoriu, în frunte cu ieromonahul Vasile Mangra (mai târziu mitropolit al Transilvaniei) care a dus pe mai departe lupta pentru revendicările românilor transilvăneni".

În centrul mişcărilor patriotice a fost aşadar, între altele şi *,,Partidul Naţional Român".* Lucrarea de faţă, care îşi propune, să studieze situaţia românilor în perioada 1894-1918, va avea în vedere, activitatea Bisericii, a lui, a unor instituţii culturale de prestigiu, precum Astra şi a unor oameni cu adevărat providenţiali pentru acele vremuri. Lucrarea va fi structurată pe sectoare de activitate, religios, social-cultural şi economic, urmărind să surprindă aspectele caracteristice ale desfăşurării vieţii în aceste sectoare şi să ofere o imagine de ansamblu asupra ei.

Citiţi mai departe Situaţia românilor din Transilvania - 1894-1918 la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Iuliu-Marius_Morariu-Situatia_romanilor_din_Transilvania.pdf

Tănase Todoran, icoană vie a credintei si a istoriei neamului

Morariu Iuliu-Marius, student,
Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca

Introducere

Unul dintre evenimentele care vor marca istoria Transilvaniei secolului al XVIII-lea prin eroismul protagoniştilor săi este, peremptoriu, răscoala ce a avut loc la Salva în 10 mai 1763. Ea arată, pe de o parte eroismul oamenilor locului, iar pe de altă parte, statornicia lor în credința strămoşească.

Datorită celei de-a doua caracteristici, ea înscrie pe eroii săi în cadrul mişcărilor de martiraj şi rezistență ale ortodoxiei din Ardeal din acest secol alături de alți bărbați vrednici ai Bisericii noastre, precum Sofronie de la Cioara, Visarion Sarai sau Oprea Miclăuş, împreună cu care îmbogățesc în Sfinți autohtoni calendarele noastre şi face din tiranul Buccow, după cum remarcă părintele Mircea Păcurariu *,,al doilea întemeietor al Bisericii unite, căci,* spune el *fără tunurile şi soldații lui, toate încercările de atragere la unirea cu Roma ar fi fost zadarnice"*.

Martiriul lor şi tăria cu care țăranii în frunte cu bătrânul Todoran şi-au apărat credința au rămas până astăzi, alături de multe alte fapte eroice în sufletul oamenilor din țara Năsăudului. Acesta este motivul pentru care, în rândurile ce vor urma mă voi ocupa cu anliza revoltei de la Salva şi cu prezentarea protagonistului ei, centuagenarul bichigean, Todoran.

Consider că această temă, pe lângă faptul că este una interesantă, este şi cât se poate de actuală, în contextul care, greco-catolicismul reprezintă astăzi din nou un pericol pentru populația ortodoxă a acestor locuri, frații papistaşi accectuând adesea în cadrul discuțiilor cu caracter prozelit faptul că, *,,înainte de 1948, tot Ardealul a fost greco-catolic"*, lucru care este cât se poate de greşit. Un argument în combaterea acestei viclene afirmații a lor îl constituie astfel, tocmai martiriul Sfântului Atanasie şi a celor dimpreună cu el care, pe lângă faptul că au trăit înainte de 1948, au luptat şi împotriva lor, preferând moartea în locul apostaziei.

DEBUT

2.Contextul istorico-religios al revoltei de la Salva

2.1. Apariția uniației

În urma reformei protestante din secolul al XVI-lea, Biserica romano-catolică a pierdut milioane de credincioşi, aderenți de acum la luteranism sau calvinism, context în care, aceasta a încercat recâştigarea poziției pierdute *,,prin convertirea unor credincioşi din diferite țări şi Biserici din Răsăritul Europei şi Orientul Apropiat, care treceau pe atunci printr-o perioadă critică sub raport național, politic şi economic*.

În realizarea obiectivului propus, catolicii s-au folosit de ordinul iezuiților, lansat în lumea catolică de papa Paul al III-lea, care-i va recunoaşte ca ordin în 1540, al cărui fondator *de facto* este considerat de Ignațiu de Loyola. Aceştia vor contribui la convertirea unor ortodocşi, inițial prin şcolile înființate de ei, pentru ca mai apoi să contribuie la trecerea în masă la Biserica Romei a unor popoare ortodoxe aflate între granițele unor state catolice. Convertirea nu presupunea o catolicizare totală, ci doar recunoaşterea celor patru puncte florentine, reduse, în cele din urmă la unul singur, acela al primatului papal.

Prima unire de acest fel a fost cea de la Brest-Litovsk, realizată în 1596, când o parte din clerul, nobilimea şi credincioşii ortodocşi ucraineni din regatul polon au acceptat unirea cu Roma. I-a urmat apoi unirea de la Muncaci din 1646, a rutenilor din Ucraina subcarpatică. De asemenea, încercări sporadice au mai avut loc în Serbia, Bosnia, Herțegovina, Țara Sfântă, precum şi Siria şi Egipt (biserici orientale), *toate ducând la tulburări, dezbinări, lupte între frați, chiar şi la deznaționalizarea unora dintre ei*.

Scopul final al tuturor acestor încercări de atragere la uniație era în final *asimilarea totală a credincioşilor ortodocşi şi vechi orientali la catolicism.*

2.2. Apariția uniatismului în Transilvania

În urma păcii de la Karlovițcare a avut loc între turci şi habsburgi, cei dintâi recunoşteau trecerea Transilvaniei sub stăpânirea celor din urmă. Imediat după acest moment, habsburgii au început o acțiune pentru consolidarea stăpânirii lor, în cadrul căreia, *un rol însemnat a revenit Bisericii romano-catolice,* cea mai slabă, din punct de vedere al numărului credincioşilor, dintre confesiunile recepte.

Astfel, au fost inițiate o serie de acțiuni în favoarea ei: *,,restituirea moşiilor pierdute, restituirea de biserici, danii noi, refacerea Episcopiilor din Oradea (1692) şi Alba-Iulia (1715)".* Recâştigarea pozițiilor economice, politice şi religioase pierdute în favoarea calvinilor nu se putea face însă decât prin creşterea numărului catolicilor din Transilvania. Datorită faptului că recatolicizarea luteranilor, calvinilor şi unitarienilor era practic imposibilă, *,,misionarii iezuiți şi-au îndreptat atenția asupra românilor ortodocşi, care erau mai numeroşi decât toate cele trei națiuni recepte la un loc".* Pe de altă parte, catolicizarea românilor urmărea ruperea legăturilor de orice natură, cu frații lor de dincolo de Carpați.

Istoricii iezuiți, urmați de cei greco-catolici români au susținut că primele încercări de unire cu Roma s-ar fi făcut încă din 1697. În acest sens, un iezuit pe nume Nicolae Nilles a tipărit trei procese verbale ale unui pretins sinod care a avut loc la Alba-Iulia în 1697 şi în care s-ar fi hotărât unirea cu Roma, ea fiind semnată de episcopul Teofil, însă cercetările efectuate mai târziu au dovedit că este vorba de nişte falsuri plăsmuite de iezuiți.

Adevăratul act de întemeiere al Bisericii unite din Transilvania poate fi considerat, după cum reiese din spusele părintelui Păcurariu, care analizează toate pretinsele acte de unire, cea de-a doua diplomă leopoldină, dată de regele al cărui nume îl poartă la 16 februarie 1699. Acesta avea 15 articole, dintre care, primul asigura Bisericii şi clerului toate drepturile pe care le avea Biserica romano-catolică, prin cel de-al doilea, preoții uniți erau scutiți de toate îndatoririle feudale, iar al treilea prevedea includerea în statul catolic nu numai a clerului unit, ci şi a mirenilor şi chiar a plebeilor ce se vor uni (acesta nu va fi pus însă niciodată în aplicare).

În urma unirii, Atanasie Anghel, mitropolitul ortodox de până atunci al Ardealului a devenit episcop unit, trebuind să treacă din nou prin treptele harice, respectiv hirotonirea întru preot şi episcop. Ulterior, el va face o declarație umilitoare, în 16 puncte, despre care, Nicolae Iorga spune că *,,el oglindeşte sufletul josnic al unui om fără demnitate şi fără ruşine, al unui arhiereu uitător de toate datoriile şi jurămintele sale al unui român fără simț de neamul său",* fiind *,,cel mai înjositor act public săvârşit până atunci de vreun vlădică românesc".*

Actul de unire a avut urmări dureroase. Între acestea enumerăm: pierderea independenței Bisericii ortodoxe româneşti din Transilvania, în locul vechii Mitropolii fiind creată o episcopie unită aflată sub jurisdicția episcopului maghiar de Esztergom, impunerea pe lângă noul episcop unit a unui teolog iezuit, de regulă maghiar, care îl controla în toate acțiunile sale, având mai multă putere decât însuşi episcopul, încetarea, pentru o jumătate de secol, a activității tipografiei de la Alba-Iulia, ruperea legăturilor cu Țara românească şi Moldova, precum şi dezbinarea şi ura apărută între fii aceluiaşi popor român.

După moartea lui Atanasie (19 august 1713), episcopia a fost condusă de doi iezuiți unguri, în calitate de directori, până când, în 1721, va fi recunoscut ca episcop Ioan Patachi, care va păstori până în 1727, când se va petrece iarăşi faptul enunțat mai sus până în 1732 când va avea loc instalarea lui Inochentie Micu Klein. Lui îi va urma, din 1754, în urma tragicei sale plecări din scaun, fostul său vicar, Petru Pavel Aron(+1764).

Cu toate acestea, după cum remarcă Petru Maior:

,,…românii numai numele cel de neunit îl schimbă în numele de unit şi cu această puțină schimbare scapă de vechile greutăți şi se împărtăşesc cădințelor celor ce le au neamurile cele primite în Ardeal, ținându-şi legea întreagă şi neschimbată, întocmai cum o țin toți uniții români din Ardeal".

Citiți mai departe Tănase Todoran, icoană vie a credintei la

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Iuliu-Marius_Morariu-Tanase_Todoran_icoana_a_credintei.pdf

Melania Cuc (n. Bistrița Năsăud)

“Cartea cu coperți de sticlă”

Fragment din volumul care se poate citi integral la
www.editura-online.ro
Butonul CRITICĂ LITERARĂ

Melania Cuc & Menuț Maximinian

Cartea cu coperți de sticlă

M.M. - Se spune că atâta timp cât vor fi cărări între oameni, cât vom fi în dialog unii cu alții, lumea este pe făgaşul cel bun. Dragă prietenă, Melania Cuc, te provoc la o cafea de seară, îndulcită cu mierea cuvintelor. Să mai povestim şi noi, aşa, cum am făcut-o de nenumărate ori. Aş vrea să avem un dialog al prieteniei, al frumuseții vorbei care ne leagă. E gata cafeaua? Dacă da, atunci să ne aşezăm confortabil la taifas.

Ce este, pentru Melania Cuc, vorba, cuvântul, rostirea?

MC. - Vorba zboară, cuvântul rămâne. Cel puțin aşa simt eu, atunci când vorbele alunecă de pe limbă cu uşurință, într-o şuetă, de ce nu, într-o bârfă nevinovată.

Cuvântul este cel care zidăreşte. Vorba doar adaugă nuanța, artificiul care atrage atenția, dar… care nu are darul dăinuirii.

Mai întâi a fost ,,Cuvântul”, Divinitatea cu Facerea Lumii.

Vorba a fost inventată de oameni, aşa, ca să nu se plictisească în nopțile luminate doar de focul din grota primordială.

,,Povestea Vorbei” nu are nimic desuet, pentru că Anton Pann pare a fi mai viu decât oricând, în simbolistica românului de astăzi. Şi totuşi, mi-aş dori ca în dialogul nostru să ne bizuim pe cuvinte. Oricum, vorbele vor veni ele, şi nechemate în propoziții.

MM. - Crezi că suntem doar un vis, o adiere de vânt, un fluture, care, când şi când, tremură din aripi, doar pentru a-şi anunța existența?

MC.- Sigur, noi, oamenii, suntem un Vis, altminteri am fi undeva la marginea de jos a regnului animal. Şi ce vis superb suntem! Suntem fragili, dar şi foarte puternici, influențabili, dar şi hotărâți ca stana de piatră!

Există un lanț nebănuit care ne leagă, ne face frați întru aceeaşi bucurie şi aceeaşi suferință. Dar oare ştie cineva care este visul, care este realitatea? Unde este limesul extrem de subțire dintre ficțiune şi realismul palpabil? Nu am descoperit încă, dar e cert, Visul ne salvează ca oameni.

Mi s-a întâmplat, nu o dată, de-a lungul vieții, să am o zi-lumină îngrozitoare. La capătul zilei eram sleită, precum o fântână din Bărăgan. Dacă mi s-ar fi dat, în clipele acelea, brânci prin fereastra apartamentului meu de la etajul zece, unde am locuit o vreme, sigur nu aş fi opus rezistență. Moartea mi se părea a fi salvatoare.

Şi totuşi, la capătul puterilor mele fizice şi psihice, mă aştepta Visul! Visul mi-a fost antinevralgicul, cafeaua, dragostea; mi-a ţinut de frig, de sete şi foame. Visul m-a salvat de la moarte. O lume în care nu se mai visează este o lume bolnavă. Mă gândesc aici nu doar la visul poetic, ci şi la visul-vis, care vine pe şoptite în timpul somnului. Nu pot exista vise în somnul chimic, sub efectul de drog. Acolo are loc dezechilibrul şi este îngrozitor când visul se transformă, din bucurie, într-un comşar… Şi eu mă întreb, uneori, dacă nu suntem doar un vis efemer în eternitatea somnului raţiunii?! Uneori sunt tentată să cred că da, că aşa este, şi devin lividă la faţă. Dar, de cele mai multe ori, îmi autosusţin cauza cosmică, îmi repet în oglindă că noi, toţi, fraţi şi surori de ADN, suntem fragili, dar veşnici. Visul poate fi şi duhul care iese din pieptul muribundului, colo un aer, un foşnet nevăzut, neauzit…

Îmi povestea odată Valeria Peter-Predescu, în timp ce eram cu ea la Telciu, că la înmormântarea verişoarei sale, sicriul era aşezat în curtea bisericii, sub un arbore plin cu frunze. Era vară şi nu bătea niciun firicel de vând, când frunzele din creanga care atârna deasupra moartei au început să se mişte, să se zbată, şi au continuat aşa tot timpul cât a ţinut prohodul. Era Sufletul…

MM. - Eu te văd discretă, timidă, poate, singură în lumea ta de vis, departe de brutalitatea vieţii. Vis şi poezie. O lume perfectă ce răspunde nevoii tale de puritate. Avidă de iubire, romantică prin definiţie, fragilă prin inocenţa care te domină. Cine eşti cu adevărat, Melania Cuc?

MC. - Nici pe departe! Nu sunt timidă, decât atunci când am de obţinut ceva pentru mine, personal. Atunci sunt ţărăncuţa adolescentă, care se ruşina să le dea bineţe trecătorilor de pe uliţa din satul ei. Dacă este nevoie să intru într-o luptă pentru o cauză care nu îmi aduce foloase materiale, dar care mă incită la ,,bătălia” pentru o idée, atunci sunt bătăioasă. Dau iama peste oamenii cu influenţă, şi dacă mă dau afară pe uşă, intru din nou, pe fereastră. Îmi plac bătăliile de acest gen, dar nu şi războaiele.

În viaţa mea personală ador să fiu singură, nu mă plictisesc niciodată de mine. Am ce comunica cu fiinţa mea şi mereu mă surprind prin diferitele ipostaze pe care nu mi le cunoşteam, fie şi numai cu o zi înainte. Uneori mă alint: Ce deşteaptă eşti, fato! Îmi zic, dar fără infatuare. Alteori mă dojenesc pentru un nimic. ,,Eşti tare proastă, măi, surioară!” Şi totuşi, nu sunt utopică, nu caut lumea perfectă în cutia mea cu zahăr candel. Lumea este aşa cum este, şi trebuie s-o accept, pentru că nu sunt o sfântă. Am şi eu mici răutăţi, invidii, ranchiună chiar, poftesc la cea ce nu îmi aparţine…doar că păcatele mele sunt pur şi simplu umane şi cum vin, aşa trec, repede, fără să facă prea mult rău oamenilor din jurul meu.

Citiţi întregul volum Cartea cu coperţi de sticlă la
http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Melania_Cuc-Cartea_cu_coperti_de_sticla.pdf

Cezarina Adamescu (n. Galaţi)

Melania Cuc & Menuţ Maximinian, "CARTEA CU COPERŢI DE STICLĂ"

"Semănătorul - Editura online", nov. 2011
http://www.semanatorul.ro/articole/2011/melania-cuc.htm
Rubrica de CRITICĂ LITERARĂ

CARTEA CELOR PATRU MÂINI. UN FOŞNET DE LUMINĂ ÎN DEGETE FLĂMÂNDE

"Totdeauna am crezut că există un alt început"
-Melania Cuc-

Este îndeobşte cunoscut că un jurnalist e cu atât mai bun cu cât ştie să-l facă pe interlocutor să se destăinuie, stabilind o comuniune afectivă cu el, în aşa fel încât să dispară orice barieră de vârstă, condiţie socială, ori de altă factură. Dar când doi reporteri se întâlnesc şi pun la cale un proiect, este dificil a stabili care din ei este mai perspicace şi mai performant în dialog, astfel ca să se poată închega un interviu care să reflecte, de la general la particular, contribuţia celui intervievat la starea culturii actuale. Este şi cazul celor doi protagonişti ai cărţii de faţă, care-şi înfruntă ideile, amintirile, concepţiile în întrebări şi răspunsuri provocatoare, apte să oglindească personalitatea fiecăruia. Firul roşu al convorbirii este, desigur, literatura română contemporană. O carte cu două personaje, care atrag magnetic, alte şi alte nume cunoscute şi mai puţin vehiculate, dar destul de interesante ca să fie consemnate aici. Un interviu supradimensionat care a cimentat o prietenie literară, o filiaţie spirituală şi o legătură afectivă indestructibilă.

Pornind de la ideea făuririi punţilor între oameni, doi creatori, Melania Cuc şi Menuţ Maximinian, cu date ontologice diferite, dar cu acelaşi entuziasm, s-au aşternut la vorbă. N-ar fi fost prima dată. Un interviu "deghizat" – în care orizontul de aşteptare al fiecăruia este învăluit în ceaţă sinilie la început, apoi, pe măsură ce se înaintează în convorbire, azurul se înstăpâneşte, se ridică vălurile şi totul devine limpede. Ideea unui fruct comun a încolţit, pe măsura înaintării în miezul incandescent al întâmplărilor şi fenomenelor, care se voiau consemnate. Era un joc prea serios, ca un început de înţelepciune. Fiecare venea cu avuţia lui, cu întreg bagajul fizico-chimic-spiritual pe care-l aşeza pe aceeaşi masă, la eventualul ospăţ al cuvintelor.

Viaţa unor creaţii şi creaţia unor vieţi. Laolaltă. **"***Unele creaţii au viaţa mai scurtă, altele sunt matusalemice, ca şi oamenii"* – spune Melania Cuc. Acest volum de publicistică are ca subiect şi ca obiect, creaţia şi pe creatorul ei. Tainele de nedescifrat până acum, încep treptat să se destăinue.

Fiinţă socială, omul a fost creat cu un organ miraculos pentru vorbire, pentru comuniune. Al doilea sistem de semnalizare, vorbirea, i s-a dat ca să fie diferenţiat de celelalte făpturi ale Domnului.

Ioanid Romanescu spunea: **"Poezia a diferenţiat şi mai mult omul de celelalte animale".**

Iar Melania Cuc spune: *"Literatura este Vrajă, este mirajul după care alergăm în deşertul zilnic".*

"Cafeaua de seară", *"îndulcită cu mierea cuvintelor"* – la care ne îmbie tânărul scriitor Menuţ Maximinian în complicitate cu Melania Cuc, este un pretext grozav pentru conversaţie, ba chiar un stimulent eficace. Pentru că, aşa ca după un alcool băut cu măsură, are darul de a dezlega limbile. Această carte s-ar putea socoti şi un volum de memorialistică scris sub formă de dialog. Dialogul provocat este pretextul pentru cei doi, de a înşirui povestea vieţii lor, cu încrengăturile respective.

Aşadar, să dăm pe gât un păhărel de alcool razachiu, poate să fie şi jinars verde, ca să ni se dezlege limba. Nu mai mult, pentru că, după două pahare, se cam încurcă limbile.

Aşa cum susţine Melania Cuc, *"Cuvântul este cel care zidăreşte. Vorba doar adaugă nuanţa, artificiul care atrage atenţia, dar… care nu are darul dăinuirii".*

Primordialitatea Cuvântului-Logos este cunoscută din Geneza 1,1. Da, Dumnezeu era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu, încă de la început.

Când a degenerat Cuvântul în vorbă? După căderea omului. Când Dumnezeu a coborât printre oameni, ei "vorbeau" cu vorbe "inventate" de ei care prinseseră deja rădăcini. Nimeni nu-şi mai amintea de unde venea Cuvântul.

În condiţia sa ontologică, omul şi-a asumat şi Visul. Visul ca proiecţie a unei dorinţe, dar şi produs al

subconştientului sau al semi-treziei.

Păşind pe tărâm psihologic, Melania Cuc se întreabă: *"Dar oare ştie cineva care este visul, care este realitatea? Unde este limesul extrem de subţire dintre ficţiune şi realismul palpabil? Nu am descoperit încă, dar e cert, Visul ne salvează ca oameni".*

Colocviul din jurul măsuţei de cafea alunecă în trecut, până în clipa de graţie a naşterii autoarei, pe care ea o aminteşte cu glas înmuiat în nostalgie.

Evocarea părinţilor şi bunicilor vine de la sine, fiindcă pentru om, rădăcinile sunt esenţiale. Numele de botez al autoarei intervievate are şi el istoria lui, o istorie de toată frumuseţea, dar până la urmă, în satul Archiud, i se spune, aşa cum a vrut bunica paternă, *"Vărvăruţa Măriuţii a lui Ionuc a Vârvarii".*

Înaintezi în această scriere aşa cum ai înainta în viaţă. Vii cu mâinile goale, pleci cu mâinile încărcate de daruri. Te îmbogăţeşti. Devii altul. Te cauţi printre rânduri şi te re-descoperi. Şi bucuria ta, la câte o vorbă cunoscută, nu cunoaşte margine.

Te ***familiarizezi*** cu persoanele şi până la urmă, ele îţi devin foarte apropiate, un fel de rude. Cu toată încărcătura afectivă pe care ţi-o picură în suflet. Te ataşezi uşor de personajele pozitive şi-ţi displac cele negative. Cu alte cuvinte, te implici în poveste.

Saga familiei Melaniei Cuc poartă amprenta locului şi timpului de desfăşurare. Cu toate acestea, nici unul din membrii familiei nu constituie un prototip, un clişeu, un şablon al ţăranului de la jumătatea veacului XX, dintr-un sat ardelean. Fiecare are nota lui de specificitate, nimeni nu seamănă cu nimeni. În ipostaza de copil pe lângă casă, iubit de părinţi şi mai ales de bunica Vârvara, figură expresivă, cu mare potenţial pedagogic, micuţa Melania-Varvara s-a dezvoltat sub imperiul setei de cunoaştere a oricărui amănunt semnificativ din mediul rural, mai cu seamă din ograda, livada şi
ulița copilăriei.

Etapele vieţii scriitoarei sunt depănate molcom, constituindu-se în istorisiri la gura vetrei, uneori încinse cu câte un buştean, alteori torcând în spuză. Condiţia esenţială: profesionalismul jurnalistului şi sinceritatea şi onestitatea respondentului, capitalul de interes fiind când de o parte, când de alta, dar în aceeaşi măsură, ca într-un joc sportiv în care fair-play-ul este imperios necesar.

Menuţ Maximinian îi adresează colegei sale Melania Cuc, întrebări fireşti, eliberat de complexele legate vârstă. Profesionalismul lui este fără cusur. La rândul său, Melania Cuc intră în stare şi reuşeşte să ofere gazetarului şi cititorilor, o oglindă a sa, cât mai aproape de original. *"Cred că între toate câte există în galaxie, eu sunt una dintre monadele Creaţiei",* mărturiseşte scriitoarea, poeta, jurnalista, eseista, pictoriţa care semnează cu acest nume. Conştientă de propria valoare, Melania Cuc a ştiut din totdeauna ceea ce doreşte să facă în viaţă şi a reuşit să-şi împlinească visul, prin har şi dăruire, dar şi printr-o muncă, salahorică, aşa cum se exprimă.

Cei doi profesionişti ai cuvântului sunt în permanenţă "pe aceeaşi undă" şi reuşesc să comunice perfect, astfel că volumul este structurat şi închegat foarte bine. Rodul dialogului are gustul desluşirii, al limpezirii rostului scriitorului pe lumea aceasta, cu alonjă subtilă, în veşnicie.

Citiţi mai departe întregul articol de critică literară scris de Cezarina Adamescu:

Melania Cuc & Menuţ Maximinian - "CARTEA CU COPERŢI DE STICLĂ"

http://www.semanatorul.ro/articole/2011/melania-cuc.htm

Cezarina Adamescu (n. Galaţi)

CALIGRAFII PE SUFLETUL INIMII

Jianu Liviu-Florian,
"Caligrafii pe anotimpuri"

"Semănătorul - Editura online", nov. 2011

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Caligrafii_pe_anotimpuri.pdf

Rubrica PROZĂ

Poate că nu întâmplător, Jianu Liviu-Florian şi-a intitulat volumul de poeme *„Caligrafii pe anotimpuri"* – pentru că el ne filigranează sufletele cu migala artizanului, şlefuitor de diamante, ca să scoată la lumină bijuterii neasemuite.

Ne aflăm în faţa unui poet care, în chip cu totul remarcabil, scrie versuri magistrale, orice stil ar aborda. Dar faptul că abordează versul clasic este cu atât mai meritoriu. Raportarea permanentă la Divinitate este elementul forte al poeziilor lui Liviu-Florian Jianu, pentru că el a înţeles foarte bine că *„La început a fost cuvântul şi cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul şi toate vin de la El"* (Gen. 1,1).

Autorul comportă în permanenţă un Dialog cu Divinitatea, ca de la persoană la persoană, în chip tainic. Nu e un colocviu distant ci, intim, aproape familiar, ca între părinţi şi copii. Poetul îi cere lui Dumnezeu să-şi pună Atotputernicia în cuvinte şi să trimită oamenilor poveşti.

Adâncurile lui lirice, pline de înţeles sunt comori de spiritualitate românească. El ştie să pună punctul pe „i" şi „degetul pe rana de veacuri" a românului. Merge până-ntr-acolo că scoate cu ciutura ideii, o dată cu apa proaspătă, frumuseţi fără seamăn, ascunse până mai ieri în nămol, le spală faţa, le limpezeşte, le şterge cu ştergarul curat al bunicii: *„Un candelabru blând, şi pur, la fel – / O simfonie albă, fără cânt – / În turma lui de flori, era un miel, /*
Şi în muţenia lacrimii Lui, Sfânt –" ***(Domnul ghioceilor).***

Limbajul folosit de Liviu Jianu este eminamente poetic aşa încât îţi vine să crezi că el vorbeşte în rime perfecte, într-un limbaj genuin, plin de prospeţime, de mister, de inefabil, chiar şi atunci când abordează teme cât se poate de grave. L-aş asemui, în acest sens cu Radu Gyr, dacă ar fi să-i confer o înrudire spirituală. Sau i-aş găsi corespondenţe în lirica religioasă a lui Vasile Voiculescu. Şi laudele nu sunt deloc gratuite, având în vedere faptul că în poezia lui te odihneşti, te cauţi, te regăseşti, îţi găseşti congenerii.

Stăpân pe mijloacele de expresie atât de variate şi nuanţate, specifice poeziei, Liviu Jianu s-a împrietenit cu marele Cuvânt, în frazări axiomatice, sapienţiale, din fondul cel Curat al Limbii Române, amirosind a busuioc şi a mirt. Rostirea lui este cea a înţelepţilor de la care trebuie să sorbi toate cuvintele ca să găseşti zeci de înţelesuri. O poezie atât de profundă, rar am aflat printre confraţii de condei contemporani. De câţiva ani urmăresc site-urile literare şi mereu găsesc filoane aurifere şi pepite cu care mă delectez pe îndelete, pentru că poezia trebuie gustată în tihnă, cu toate simţurile.

Sămănătorul - Anul I. Nr. 8 - decembrie 2011 - POEZIE
Liviu-Florian Jianu
Caligrafii pe anotimpuri
DARUL DE CRĂCIUN

Un simplu exemplu, spre edificare, despre caracterul sapienţial al versurilor lui Liviu Jianu: *"Pe lumea care trece, care vine, / În slavă de vei fi, sau de ruşine, / Te vei cunoaşte numai după roade-"* ***(Te vei cunoaşte).***

Tonul confesiv şi sincer, sporeşte taina şi intimitatea autor-cititor, conferind un anume grad de prietenie stimulativă şi creatoare, de ambele părţi. Şi empatia, feed-back-ul nu întârzie să apară şi să se instaleze. Te simţi reconfortat şi apt de dăruire, al rândul tău, pentru a compensa darul primit.

O notă de specificitate cunoaşte poemele acestui autor, prin faptul că, la fiecare strofă, repetă ultimul vers, care este cheia întregului. Acest vers este repetat şi la sfârşitul poemului, din aceleaşi motive.

Absolut sublim sună poemul, cu o muzicalitate şi o cadenţă perfecte, în sonuri de un lirism copleşitor şi totodată, încărcate de sens, ale poetului.

Ex. ***Cântec de Bună Vestire:*** *„Cum cântă marea într-o scoică, / Aşa să cânţi în gândul meu, / Să-mi fii şi dragoste, şi doică, / Şi amiros de Dumnezeu –// Cum cântă florilor, lumina, / Aşa să-mi cânţi, şi în părinţi - / Când îmi vor fi doar rădăcina, / Să-i am în ramul verde, sfinţi – // Cum cântă-n ceruri, serafimii, / Aşa să-mi cânţi şi în copii – /Inima lor, pe a Treimii, / S-o înflorească şi-n pustii – // Cum cântă păsările, zborul, / Cum cântă râurile-n cer, / Să cânte-n mine, Doamne, dorul, / De-a-Ţi fi păgân liturghier –/ 24-25 martie 2009".*

Citiţi mai departe aici:

http://www.semanatorul.ro/articole/2011/liviu-florian-jianu.htm

Cezarina Adamescu (n. Galați)

FERESTRE ÎN CONȘTIINȚA VEACULUI

Jianu Liviu-Florian, "Poveşti muritoare"

"Semănătorul - Editura online", iulie 2011

http://www.semanatorul.ro/editura/2011/Liviu-Florian_Jianu-Povesti_muritoare.pdf

Rubrica PROZĂ

Universul acestui inepuizabil poet, scriitor şi publicist se deschide spre azur, de la zenitul cunoaşterii primelor elemente existente-n natură, până la nadirul iubirii de Dumnezeu, Atoatecreator, cu o generozitate şi temeinică rodire, prefăcute în fructe de Lumină. Sintagma din titlu este, desigur, o capcană, pentru că, poveştile sunt de obicei, nemuritoare. Ele străbat erele, spațiile şi ajung, acolo unde omul, îndeobşte, nu ajunge cu pasul. Nu în zadar se spune: pe aripi de poveste. Poveştile sunt, fără doar şi poate, aidoma cailor înaripați care te duc "ca vântul şi ca gândul" – cu cel mai vechi vehicul care a existat vreodată, dar şi cel mai rapid: închipuirea.

De când lumea se ştie că românul face haz din orice, ba chiar face şi haz de necaz. Simțul umorului, moştenit de la Nenea Iancu, de la vestitul Alecsandri, apoi, cu descendenții lor: Tudor Muşatescu, Teodor Mazilu, Ion Băieşu, Dumitru Popescu, Dumitru Udrea, Valentin Silvestru, Florin Vasiliu şi mulți alții, demonstrează din plin, calitatea românului de umorist nativ, ca să nu mai vorbim despre snoavele populare ori Povestea Vorbei moştenită de la Anton Pann.

Însă în volumul de față, titlul "poveşti" este peiorativ. Este vorba de poveştile trăite de oameni adevărați, poveşti cu care ne confruntăm zi de zi şi mai ales, de cele care circulă oral şi atunci când le auzi, eşti tentat să spui, la rândul tău: "Ei, poveşti!" Cu toate acestea, morala, sau pilda lor îți rămâne întipărită pe meninge şi-ți aduci aminte de ele, la timp cuvenit, când realitatea însăşi îți oferă prilejul de a te confrunta cu aceleaşi situații. În acest sens, autorul este un fel de degustător la masa împăratului, sau a oficialităților. Îşi ia asupra sa rolul de a servi primul din bucate şi din vin, cu riscurile de rigoare. Şi noi, aşteptăm cuminți să vedem dacă moare pisica, după care, ne încumetăm să ne înfruptăm din delicioasele bucate. El este cel care scoate castanele din foc, cu mâinile goale. Şi tot el stinge jarul. Ori îl aprinde. E de ajuns o scânteie cât de mică.

Să purcedem, aşadar, pe aripile închipuirii, şi să adăstăm, conduşi de mână de povestitor, ca să aflăm, unele din cele mai frumoase "***Poveşti muritoare"*** aflate pe la noi.

"Povestea pomenirii lui Dumnezeu" este o satiră usturătoare la adresa acelor calici bogați, locuitori în ***Calicia,*** care nu se îndură să facă o pomenire lui Dumnezeu, cu "*o pâine, o sticlă de vin, una de ulei, şi o lumânare!"* – deşi, toți sunt *"în consilii de administrație, slujbaşi ori directori bancari, manageri, comercianți şi negustori, politicieni, notari, avocați, magistrați, angrosişti, ori, pur si simplu, oameni de sute, ori mii, de euro pe lună, salar!"* Dar cu toții, după expresia autorului, "*calici întru pomenirea lui Dumnezeu".*

Ironia autorului atinge apogeul când se întreabă, cu totul justificat:

"O, încercarea încercărilor! Ce oameni să aibă în Calicia asemenea averi, încât să dea din ele, un firfiric, măcar!? Cine să îşi ofere asemenea divine plăceri, serafimice desfătări, heruvimice încântări, încât să plătească a suta parte dintr-o uncie de aur, pentru pomenirea lui Dumnezeu!? Cine să îndatoreze Bunătatea Dumnezeiască, cu recunoştința omenească? Căci toți bogații Caliciei erau neşte calici, sadea!"

Locuitorii Caliciei zugrăviți mai sus, după ranguri şi clase, erau primii care se plângeau de toate nevoințele din lume.

Este un procedeu stilistic cunoscut, ca lucrurile să se întâmple exact invers, decât le expune autorul. Tuşa ironică groasă folosită este pentru a se înțelege prin contrast, grozăvia. Povestitorul este un fin analist al societății şi nu scapă nici un prilej pentru a-şi ironiza, în sens moralizator, personajele înrobite de păcate şi vicii, spre a le trezi şi îndrepta. Ori măcar de a atrage atenția.

Nota fină de umor vine de asemenea, în ajutor. Autorul foloseşte şi un limbaj specific poveştii, înțesat cu arhaisme, regionalisme, vorbe din popor, în nici un caz limbajul elevat de la catedră.

Onomastica personajelor este foarte sugestivă.

Eu nu ştiu dacă, prin ironia şi sarcasmul folosite de autor, se vor îndrepta lucrurile grave din această țară. E dificil şi sunt atâtea nedreptăți sociale şi atâtea abuzuri, că te apucă disperarea numai

dacă te gândeşti, dar să le trăieşti. Însă ştiu un lucru: Semnalul a fost tras, alarma a început să zbârnâie, să sune îndelung. Poate se va găsi o ureche să o audă, în țara orbilor surdo-muți!!!

Cu toate acestea, efortul autorului este onorabil. Nu, nu sunt toți nesimțitori la durerile veacului şi dacă nu se protestează îndeajuns, este pentru că românul, precum animalul de povară, s-a învățat să rabde asuprirea stăpânului, ba chiar şi biciul şi scorpionul. El încovoaie spinarea şi parcă spune: mai dă, mai dă! Încă se mai poate! Până-ntr-o zi, vorba lui Coşbuc, când: "**Hristoşi să fiți, nu veți scăpa, nici în mormânt".**

Prin intermediul poveştilor, autorul dezvăluie adevăruri copleşitoare, dezastruoase, la limita existenței, cu care omul de rând, în persoana dervişului, numit nu întâmplător, Drojdie, se confruntă în aşa-zisa societate de consum, acaparată de o mână de oameni, în detrimentul câtorva zeci de milioane. În aceeaşi poveste, până şi îngerii sunt balaoacheşi şi au un limbaj trivial, cu expresii stereotipice vieții de gang.

Situația dezastruoasă a spitalelor este evidentă şi orice om de bun simț se cruceşte, pe bună dreptate, cum mai rezistă sistemul sanitar, în condițiile în care, bolnavilor li se alocă zilnic hrană în valoare de 3 lei, prețul a trei pâini.

Povestea are, desigur şi morală. În ziua pomenirii lui Dumnezeu, zi în care Drojdie s-a străduit să facă milostenie "din mila bolnavilor", el se ridică la ceruri de fericire că a văzut bogat sătul:

"La pomană, Drojdie avea o lumină aurie pe față. S-a închinat la toate icoanele, şi a privit cum bogatul staff al Caliciei cioflăie şi molfăie pâinea, vinul şi uleiul, ba chiar şi lumânarea. Seara, când îngrijitoarea Bisericii a dat să închidă, a zărit, în genunchi, în fața icoanei Sfintei Paraschiva, un om cu o aură galbenă deasupra capului. A strigat la el. Nimic. A dat să îl ridice. Era țeapăn. Drojdie era mort. Murise de fericirea celor văzute, trăite, şi simțite, la pomana lui Dumnezeu. ***Că văzuse bogat sătul".***

Următoarea poveste, ***"Să stea doi pe un loc!" (sau Îndreptometrul)*** se petrece tot în țara Caliciei şi are ca subiect lumea justiției şi ca personaj, *"un judecător nici mare, nici mic, pre numele lui Ilie".* Ironia e atât de virulentă încât nu-ți poți ascunde un surâs amar, dacă nu cumva unul sarcastic, la citirea poveştii. Aluzie directă la starea justiției care, numai dreaptă nu e. Fiindcă toți oamenii din Calicia îndrăgeau Justiția, toți voiau să se facă judecători.

"La angajare, exista o singură restricție: toți magistrații să fie drepți. Fapt pentru care candidații erau măsurați cu rigla şi dreptarul. Ba, chiar cu îndreptometrul. Cum dreptate perfectă, totuşi, nu exista, se făcea că unii candidați reuşeau la examen, alții, nu. Motiv pentru care cetățenii Caliciei se împărțeau în două categorii: judecători – majoritari, şi judecați – într-o proporție infimă".

Autorul este un fin observator al realităților zilei, el nu scapă nimic şi subiecte, har Domnului! Pe toate drumurile şi în toate încăperile, ba şi în cer, pe apă şi pe pământ. Important este să le VEZI. Să le SIMȚI. Se ştie că scriitorul are alți senzori de percepție a realității, el aude ceea ce noi nu auzim, îndeobşte, el vede, ceea ce noi nu vedem, nici cu dioptrii forte, el simte chiar şi atunci când nu se întâmplă nimic, cu o iminență de vizionar.

Înfierând defectele lăcomiei, oportunismului, setei de putere, avariției, abuzurilor de tot felul, autorul speră ca toate acestea, într-o zi vor sfârşi şi viața îşi va găsi cale pe făgaşul normal, într-o perioadă tulbure de tranziție interminabilă în care se întâmplă, fel de fel de minuni, chiar dacă nu cele

Ursari din vremurile Samanatorului 1902-1910

ale Sfântului Sisoe!

Fără doar şi poate că vicii şi păcate au existat, de când omul a părăsit Paradisul, ele însă, au proliferat peste măsură, încât, nu se mai vede gramul de aur din oceanul de nisip.

Prototipul femeii descurcărețe, Pelina de la Manglavit este cea care "se învârte", se pricepe în afaceri, în comerț şi, îndeobşte îşi creează un sistem de relații din care trage profit şi de pe urma cărora, îşi aranjează copiii în servicii convenabile.

Numele personajelor sunt alese cu grijă şi ele reflectă principala trăsătură de caracter a lor: Nimenescu, Drojdie, Surcica, Pelina, caporalul Gătej, domnul Orhideu, Ber-Căciulă Împărat; Doamna care Ninge, Doi Ioni; Boroboc bin Sărăntoc; Nodia, Goguța, Luminița de la capătul drumului, Trei Atingeri, Cizmă, căprarul Caliciei.

Soluția găsită, ca doi judecători să împartă un scaun pentru a acoperi lipsa de posturi libere, naşte, în mod legitim întrebarea: *"Dacă toți judecătorii acestei Lumi* ***nu pot împărți un singur scaun, cum pot împărți o singură dreptate?"***

Citiți mai departe întregul articol aici:

http://www.semanatorul.ro/articole/2011/liviu-florian-jianu-1.htm

Citiți şi

POEZIA CA EXERCIȚIU DE SUPRAVIEȚUIRE

Jianu Liviu-Florian, "ALTER IUDA"

"Semănătorul - Editura online", iulie 2011

Poezia ca exercțiu de supraviețuire, practicată de acest autor, a devenit demult, un modus vivendi şi aer de respirare, exercitarea Crezului şi continua îmbunătățire spirituală, pe calea, greu de străbătut spre desăvârşire. Noul volum de poeme semnat de Jianu Liviu-Florian relevă, cu asupră de măsură, spiritul neliniştit, în căutare de certitudini al poetului, pornit pe drumul fără de popas al credinței. Se zice că în credință nu trebuie să existe odihnă, fiindcă spiritul devine lânced. Acasă, pe drum, în biserică, în orice loc am fi, luăm credința cu noi în desaga sufletului. Şi, vai de cel care-o pierde pe drum! Cu greu va putea s-o regăsească intactă. Frământările unui spirit cercetător, în căutare de pace, au zămislit versurile de față, spre înțelepțirea celor care mai umblă năuci, pe cărări de-mprumut şi calcă pe-alături.

E adevărat că astăzi, mai mult ca oricând, lumea s-a îndepărtat de Dumnezeu, îndoiala a prins colți, nepăsarea a dat rădăcini şi, în imensa câmpie cu mărăcini a necredinței, mai răsare câte o floare rară, un om care s-a ținut drept, în pofida tuturor ispitelor. Până şi Iuda se plimbă dezinvolt pe toate drumurile şi e considerat "aproapele nostru". De ce? Avem prea lesne tendința de a-L înlocui pe Dumnezeu, de a-L trăda, de a-L crucifica noi înşine. Ce să ne mai mirăm de grozăvia întâmplată acum două milenii? Dintre om şi Dumnezeu, noi alegem, de fiecare dată omul. Ca să nu-l supărăm, să nu-l jignim, să nu se simtă ofensat. Dar oare, Dumnezeu cum se simte, în fața alegerii noastre? Nu-mi fac rugăciunea fiindcă mă aşteaptă un om să merg la plimbare. Nu mă duc la liturghie, unde mă aşteaptă Isus Cristos în Sfânta Taină, fiindcă trebuie să fac alte treburi. Nu-L aşez pe Dumnezeu drept început şi capăt al tuturor lucrurilor, pentru că am muuult mai multe altele de făcut. Da, cam asta înseamnă să fii Iuda. Nu trebuie să te duci să-L vinzi romanilor. E de ajuns să-L neglijezi, să-L uiți. (Dar Dumnezeu poate fi uitat?) S-a vorbit mult despre Alter Christus, dar despre Alter Iuda, nu s-a prea vorbit, deşi sunt mult prea mulți de Iuda pe lume. Dar nu vor sub nici un chip să recunoască, crezându-se fără de păcat.

Un om sfânt a fost întrebat odată, cam cât timp trece, fără să-L pomenească pe Dumnezeu? – Uneori, chiar şi cinsprezece minute, a răspuns omul, care se ruga zi şi noapte în Duh, Rugăciunea Inimii. Cinsprezece minute fără Dumnezeu! Dar noi, din 24 de ore, îi acordăm măcar cinci minute? E prea mult? Negociem. Măcar un minut într-o zi şi o noapte, Lui care e permanent alături de noi şi nu ne părăseşte niciodată, chiar dacă ne lasă de capul nostru, să alegem ceea ce credem că trebuie să facem.

Poarta e strâmtă. Drumul îngust. Puțini se încumetă. Unii se pierd pe drum. Până la Lumină, trebuie să străbați întunericul deplin al lumii care te pândeşte şi te înhață cu brațele-i multiple. Puțini vor vedea Lumina.

De asemenea, puțini au conştiința că greşesc. Şi lucruri abominabile li se par fireşti, ba chiar necesare. Nimeni nu mai stă să discearnă. Ispita e dulce, suceşte mințile, îți ia ochii şi-ți înrobeşte simțurile. Dar, din cei care conştientizează că au greşit, câți au puterea, voința de a se întoarce, de a-şi mărturisi faptul, de a se căi şi de a-şi propune îndreptarea? Cei care iubesc socotelile, să facă socoteli. Să vedem ce mai rămâne.

Citiți mai departe întregul articol aici:

http://www.semanatorul.ro/articole/2011/liviu-florian-jianu-2.htm

LA BIBLIOTECA ON-LINE

Brăescu, Mariana (n. 1949) Prozator şi dramaturg, una dintre cele mai importante creatoare de instituții de presă din întreaga cultură română; creație singulară atât în proza „realismului magic“ din „Îmi amintesc şi îmi imaginez“ cât şi în dramaturgia din „Al treisprezecelea Caesar“.
Alte cărți importante: **„Imperfecțiuni provizorii“** – proză, **„Londra de la 3 la 5“** – teatru.

Citiți în format pdf:
Imperfecțiuni provizorii
http://bibliotecaonline.files.wordpress.com/2007/03/imperfectiuni-provizorii-pt.pdf
Londra de la 3 la 5
http://bibliotecaonline.files.wordpress.com/2007/03/londra-de-la-3-la-5-pt.pdf

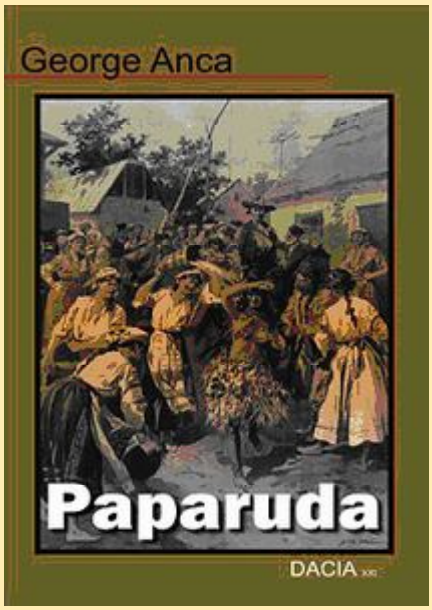

Paparuda
Autor: **George Anca**
Colectia: **Poezie crestina**
Categoria: **Beletristica, Religie**

Revista “Sămănătorul” vă urează “Sărbători fericite, cu bucurii şi sănătate!”

Citiți articolul de critică literară al D-lui Ben Todică “Paparuda” de George Anca aici:
http://www.semanatorul.ro/anunturi/paparuda.htm

Citiți articolul doamnei ADINA DUMITRESCU “Misterul leitmotivuluiPaparudei” aici:
http://www.semanatorul.ro/articole/2011/george-anca-3.htm

Scurtă prezentare –
PUTEREA DIN UMBRA II
Povestiri din spatele uşilor închise

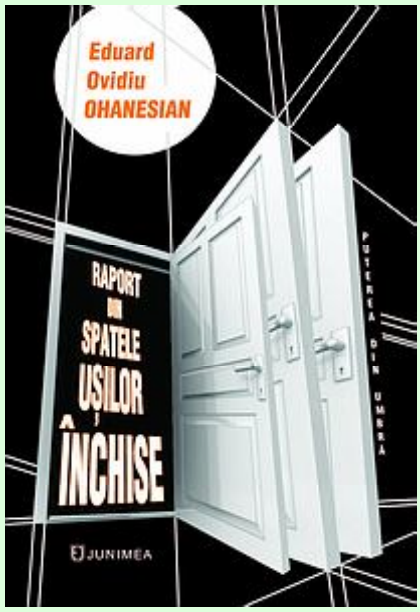

Volumul II din cartea **Puterea din Umbră,** continuă seria dezvăluirilor despre minciuna ridicată la nivel de politică de stat în România. Autorul, un jurnalist născut şi crescut în *Epoca de Aur* a comunismului, vă propune câteva povestioare din spatele uşilor închise. Dezvăluiri despre fapte şi evenimente scoase la iveală de sub păienjenişul des al corupției şi crimei organizate prezente la tot pasul în democrația noastră cea de toate zilele. O junglă prin care jurnalistul a reuşit să se strecoare şi să tragă cu ochiul la adevărurile ascunse sub sigla *Strict Secret*. Ce a găsit şi de ce s-a luat cu mâinile de cap Ohanesian ? Veți înțelege citind **Puterea din Umbră II**.

Printre altele, este vorba despre epopeea obținerii primelor eşantioane de apă grea, proiecte nucleare – codate cu trei zeroruri, rachete inteligente şi alte secrete de stat de importanță deosebită (care au grăbit sfârşitul dictatorului Nicolae Ceauşescu). Acestea sunt numai câteva subiecte abordate în volumul de față. Cartea este împănată cu mărturii, documente şi fotografii inedite ale şi cu personalități importante din zilelor noastre, unele dintre acestea secretizate de autoritățile instalate la Bucureşti după ’89. Oficiali care au avut grijă să ascundă marea prăduială a României timp de două decenii, huzurind în nesimțire alături de familiile lor. Prezența lor în capul mesei cu bucate este semn că serviciile secrete ceauşiste nu au dispărut. S-au metamorfozat şi au produs pe bandă rulantă politicieni, afacerişti, jurnalişti, magistrați, împânzind practic fragila democrație postdecembristă. *EI* şi odraslele *LOR*.

Cartea de față prezintă în premieră fotografiile unor ofițeri ai Departamentului de Informații Externe foşti şi actuali diplomați, în uniformă sau fără, precum şi faptele de arme ale acestora. Este pentru prima oară când apar imagini cu trădătorii DIE, fugiți după generalul Ion Mihai Pacepa, cu soțiile şi copiii acestora, precum şi cu generalii care trebuiau să prevină actele de trădare. Despre aceştia s-a mai făcut vorbire în presă, dar imagini sau documente oficiale despre activitățile lor nu au fost date publicității încă. După cum v-a obişnuit, autorul a preferat să nu dea verdicte, lăsând autorităților această misiune. Volumul **Puterea din Umbră II** este dedicat şi jurnaliştilor care au fost persecutați pentru că şi-au făcut datoria față de opinia publică. Dacă paginile ziarelor sunt fragile şi trecătoare, redacțiile se pot închide, jurnaliştii incomozi pot fi dați afară, iar arhivele Internetului pot fi şterse, cartea tipărită rămâne pe rafturile bibliotecilor pentru generațiile care vor veni şi în memoria dumneavoastră.

Eduard Ovidiu Ohanesian
Jurnalist

Capitolul 1 - Dosarul Armamentul
Capitolul 2 - Lorzii Războiului
Capitolul 3 - Misterele Revoluției
Capitolul 4 - Terorism, antiterrorism şi agenți sub acoperire
Capitolul 5 - Compendiu despre crima organizată
Capitolul 6 - Diplomație şi Securitate
Capitolul 7 - Generalii Gorjului

Arătare

Galopul greŭ de ape gonind spumegă 'n zare.
S'apropie. Privește-l. Vin valurĭ în mișcare
Și 'n lovituri de bice ridică vîntul toată
Năpraznica lor turmă și-o 'mpinge ca pe-o gloată.
Privește. Unul cade și uĭte, celălalt,
Cum după el să vîră hursuz, și maĭ înalt,
Iĭ trece peste umăr și-l lasă dintr'un salt;
Apoĭ și el se sparge, pe cînd un altul sprinten —
In coapsele-amîndouă ca săgetat de-un pinten, —
Nechezător se 'nalță și se prăvale 'n larmă
De vînt ce 'șĭ trage duhul și apă ce se farmă.

O armăsarĭ năvalnicĭ cu coamele de spumă!
Privit-am multă vreme, bătut de vijelie,
Nebuna voastră goană spre țărmurĭ cum se 'ndrumă,
Șĭ-aștept ca din vîltoare unul din voĭ să vie,
Ca grabnic desfăcîndu'șĭ aripile-ĭ muĭate,
Să 'mĭ spună: haĭ stăpîne! pe mărĭ cu mine vin!
Și să mă las în voia Pegasuluĭ marin.

Trad. de DIM. D. ANGHEL și ST. O. IOSIF.

Din Sămănătorul Anul I, Vol. II.-No. 29 din 13 octombrie 1902

ȘTEFAN CEL MARE ȘI HATMANUL [1])

Se svonise în țară că vin Ungurii să ne prade și să jefuiască bĭata țară. Și vorba ceea: «vorba rea merge ca plumbul», așa că a ajuns în pripă pănă la urechia luĭ Ștefan.

Cînd a auzit el de una ca asta nu s'a încrîncinat de loc, ci îndată a trimis pe hatmanul luĭ Peștiovicĭ, om credincios, și cu multă trecere, ca să iasă în pripă înaintea Ungurilor să le tae pofta de prădăciunĭ și să-ĭ alunge înapoĭ pe unde aŭ venit.

Peștiovicĭ îndată și mare a pus pe cale oastea, a trecut de grabă Sire-

[1]) Reproducem bucata aceasta din o colecție de literatură populară a d-luĭ învățător *Simion al luĭ Grigori Chirileanu*. Colecția de față, neimprimată încă, este o monografie asupra luĭ *Ștefan cel mare și sfînt*, cuprinzênd tradițiĭ din gura poporuluĭ privitoare la vitejiile aceluia, la doamnele luĭ, la curțĭ, ostașĭ, daniĭ etc. Cîte-va bucățĭ sunt adunate de prin reviste, celе maĭ multe însă scrise și aranjate de însuș autorul colecțieĭ, care prin lucrarea sa frumoasă a făcut într'adevăr un bun serviciŭ literatureĭ noastre. Atragem deosebita atențiune editorilor romînĭ asupra interesantuluĭ manuscript, vrednic de-a fi publicat cît maĭ curînd.

RED.

tul şi a apucat cu oştile cătră munţi, gîndind că-ĭ va strîmtori cum-va şi să le tiagă Ungurilor un puĭ de bătae de să le meargă peticile.

Şi-aŭ mers pănă ce aŭ ajuns la un boer mar' bogat şi înţelept, căruiea îĭ dăduse Ştefan multe moşiĭ pentru slujbele ce făcuse ţăreĭ şi luĭ Vodă.

Dar boerul acesta de-o bucată de vreme nu se prea înţelegea cu Vodă, ci maĭ pe lesne se înţelegea cu duşmaniĭ luĭ.

Cum a ajuns Peştiovicĭ aicĭ, a poposit cu oastea şi hatmanul a tras în gazdă la boer.

Boerul se înţelesese din bună vreme cu Ungurii că de-a trimite Ştefan vre-o oştire şi de-a veni pe la dînsul el să facă ce-o face şi să ungă ochiĭ hatmanuluĭ cu daruri şi cu plocoane orĭ cît ar fi de scumpe, numaĭ să isbutească şi Ungurii să bată pe neînvinsul Vodă al Moldoveĭ, căcĭ cu puşca şi cu lupta fătiş nu se bizuiaŭ c'or fi vitejĭ.

Dar socoteala de-acasă nu se potriveşte cu cea din tîrg.

Cît s'a muncit boerul şi cît s'a necăjit ca să-'l celuiască pe Peştovicĭ, da nicĭ că'l putea; pănă nu i-a dat banĭ de aur de s'a prea îndestulat. Că nu degeaba zice Romînul: «banu-ĭ ochiul draculuĭ», ţi-a apucat a face cu ochiul, toate le-aĭ dat pe una şi nicĭ aceea nu-ĭ bună.

Şi cum era pe vremea secerişuluĭ, Peştovicĭ a dat poruncă toată oastea să lase puştile la o parte şi să dea boeruluĭ o clacă de secerat, căcĭ cele ce s'aŭ svonit nu's adevăruri.

Ostaşiĭ luĭ Ştefan, nu s'aŭ pus de pricină, ba încă le părea bine la o samă, că i-a păzit Domnul de prădăciunĭ şi cîte stricăciunĭ, şi unde, măĭ tată, s'aŭ dat flăcăiĭ noştri la secerat, că cum ştiaŭ să poarte cu ghibăcie puşca, ştiaŭ să poarte şi secera şi coasa şi plugul, căcĭ acestea toate eraŭ jucărie Romînuluĭ: şi uneltele de traĭ şi de vitejie.

Boerul pe de altă parte a luat puştile şi s'a apucat binişor de le-a descărcat pe toate, ĭar hatmanul nicĭ cu spatele nu ştia de asta.

Hăt pe urmă, boerul s'a făcut a eşi şi el la clăcaşĭ, dar ostaşiĭ se purtaŭ şi aci voinicește.

Uniĭ seceraŭ de nu le zăreaĭ mîinile, alţiĭ legaŭ snopĭ cît aĭ clipi din ochĭ, alţiĭ făceaŭ clăĭ marĭ cît aĭ bate 'n palme, alţiĭ trăgeaŭ cîte-un cîntec de voinicie, de te lua fiorĭ, mă rog era o treabă şi un chef de'ţĭ curgeaŭ ochiĭ la eĭ şi nu te-aĭ maĭ fi deslipit de dînşiĭ.

Hatmanul, într'o vreme, îşĭ aruncă ochiĭ în zarea dealuluĭ de cătră munţĭ şi cînd colo ce să vadă? Ungurii veneaŭ cît puteaŭ în goana cailor asupra secerătorilor.

Ostaşiĭ noştri fără zăbavă iaŭ puştile şi fuga înaintea Ungurilor, dar cînd să dea foc... pace! Iar Ungurii pătuliaŭ la pămînt oastea moldovenească de te lua groaza.

Nu multă vreme a trecut la mijloc şi Ungurii aŭ împrăştiat pe moldoveni şi s'aŭ dat la prădat şi jefuit pănă cînd s'aŭ săturat; pe urmă s'aŭ dat cu toţiĭ pe petrecute, făcînd chef şi bucurie.

Ştefan cel Mare a auzit de scîrba aceasta şi îndată a trimis alte oştĭ

şi cu ajutorul luĭ D-zeŭ i-a bătut pe Ungurĭ de numaĭ hoiturĭ de-a lor eraŭ pe unde secerase oastea noastră şi cîţĭ aŭ maĭ rămas teşerĭ n'aŭ ştiut pe unde aŭ trecut munţiĭ în ţara lor.

Oblicind Ştefan că Peştiovicĭ a fost nechibzuit şi lacom de aur, a poruncit ca în faţa luĭ să-ĭ toarne aur topit pe gît ca să se sature în veciĭ şi pururea de aur, dacă n'a vrut să se sature de vitejie după cum ĭ-e dat Romînuluĭ.

(Auzită dela *Vasile Morariu*, moşneag din cătunul Glodenĭ jud. Vasluĭ.)

S. CHIRILEANU.

Din Sămănătorul Anul I, Vol. II. No. 29 din 13 octombrie 1902

APUS.

Colind pentru anul 2012

Stă Caraimanu 'nnegurat
Moşneag în veciĭ cu fruntea sus;
Slăvitul zileĭ impărat
Incet se lasă spre apus.

Şi cum se uită la moşneag,
Se maĭ opreşte'o clipă 'n loc:
I-asvîrle cu un zimbet drag
Pe frunte-un diadem de foc.

Colind în anul 1902

Iar după culmĭ douĭ nouraşĭ
Urcînd tiptil, în zare, sus,
Rîd răsfăţaţĭ şi drăgălaşĭ
Privind idila din apus.

I. DARIE.

CĂRŢI ŞI REVISTE.

Petrovicĭ (*Ioan*), — Un colţ de viaţă. Poesiĭ. Bucureştĭ 1902. 1 vol. 94 p.

Donna (*Gabriel*), Sonete Uranieĭ. Bucureştĭ 1902. 1 br. 30 p.

Emilgar, Ioan Creangă. (Extras din «Arhiva».) Iaşĭ 1902. 1 br. 35 p.

Convorbirĭ Literare No. 9. Septembre 1902.

Buletine informative importante!
ANALIZE SI FAPTE nr. 75 şi nr. 76/2011

- reviste nucleu care vă prezintă rezumatul celorlalte reviste, evidențiind materialele mai însemnate din fiecare editie, materiale la care aveți acces direct.

ADRESE

Pentru articole folosiți adresa de e-mail publicatiile.arp@gmail.com

Pentru carte la Editura Semănătorul -online, folosiți adresa de e-mail editura.online@gmail.com

Citiți "Revista Sămănătorul" la adresele:

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm
http://www.semanatorul/revista/index.htm

Revista Sămănătorul foloseşte imagini din albumul
«România în chipuri şi vederi»
şi colecția de cărți poştale a Elenei Coşbuc, căsătorită Sfetea

ACCESAȚI SITURILE ARTUR SILVESTRI

http://artur-silvestri.com/

BULETINULUI INFORMATIV ARP
PREŞEDINTE ARP: MARIANA BRĂESCU SILVESTRI

http://analize-si-fapte.com/

SI ALE MANAGERULUI SĂMĂNĂTORUL

http://www.tomoniu.ro/

MEMBRU LSR - http://liga-scriitorilor-romani.com/

Reacții la numărul special al revistei Sămănătorul

CITIȚI-MĂ și dați-mă mai departe prin e-mail prietenilor dvs.!

Primele scrisori în ordinea sosirii:

Rasfoind revista, m-a cuprins un val de intristare, cauzat de plecarea prea rapida dintre noi a acestui mare om. Am insa un sentiment de implinire, gandindu-ma la faptul ca eforturile dansului nu au fost in zadar si ca memoria lui a ramas mereu vie.

Dumnezeu sa-l aseze cu sfintii sai!

Din nefericire, distanta ma impiedica sa ajung la parastas, insa, il voi pomeni in rugaciunile mele.

Multumesc inca o data.

Cu stima si respect,

Morariu Iuliu-Marius

Felicitări din toată inima, iubite domnule editor N.N.Tomoniu, pentru actul de memorare - atât de reuşit - datorat Maestrului Artur Silvestri, prin Revista fondată de acest strălucit cărturar român.

Prin aceasta ați dat dovadă, încă o dată de dragostea şi recunoştința pe care i le purtați, de adâncul devotament care v-a legat de acest Om de excepție.

Dumnezeu să-l odihnească şi să-i facă parte cu drepții. Să se odihnească în pace!

Aprind şi eu o candelă la căpătâiul Cuvântului său, rămas nemuritor, în inimile noastre.

Recunoscătoare,

Cezarina Adamescu!

SĂRBĂRORI FERICITE!

Buna ziua, dragii mei,

Va multumesc pentru acest numar comemorativ Artur Silvestri! Este trist si elegant, asa cum i-ar fi placut daca ar mai fi fost printre noi.

Atatia oamenii s-au impartasit din genrozitatea sa intelectuala incat nu va MURI DE TOT in veci.

Va doresc sa ii purtati memoria pe departe si va felicit pentru ceea ce faceti acolo. Imi pare rau ca sunt as de departe, si in ultima vreme cu o multime de probleme cotidiene. Va sunt alaturi cu inima.

Dumnezeu sa-L tinad de-a Dreapta pe Maestru.

Cu bine, melania cuc

Multumiri pentru revista.
Am citit-o cu mult interes.
Bunul Dumnezeu sa-l odihneasca pe scriitorul de exceptie care a fost Artur Silvestri,
iar familia sa afle alinare in operele maestrului.
Cu alese urar, Mariana Zavati Gardner

Vă mulțumim şi vă dorim să puteți realiza la fel de bune numere şi în continuare.

http://ebibliothecaseptentrionalis.wordpress.com/

Angela Monica Jucan

Bună ziua !
Mulțumesc, domnule Nicu Tomoniu.
Numai bine, Titus Filipas

A apărut o nouă revistă **Scurt Circuit Oltean** sub egida Ligii Scriitorilor Români.
Felicitări pentru prof. Marinela Preoteasa! Citiți-o aici:
http://www.scribd.com/doc/71279986/Scurt-Circuit-Oltean-Nr-1-brie-2011

Anul I. Nr. 8 sp - decembrie 2011 - Ediție specială
"SĂMĂNĂTORUL"

EDIȚIE SPECIALĂ DE CRĂCIUN

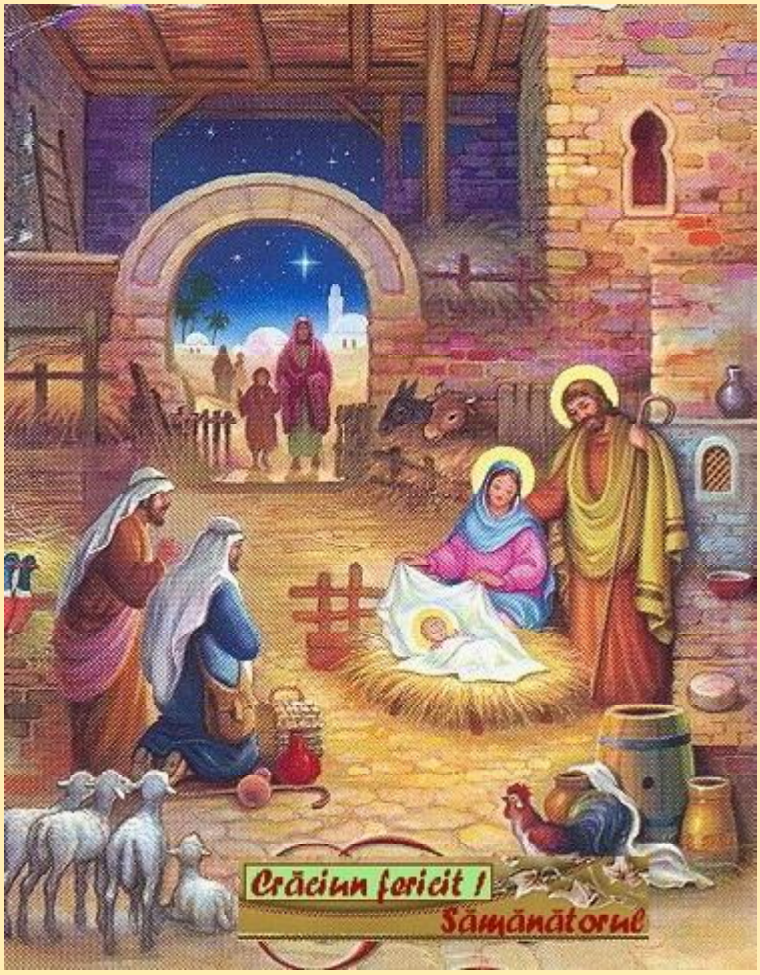

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

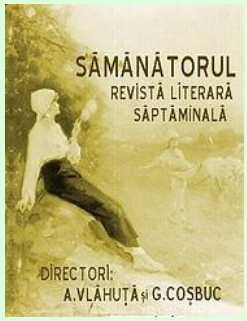

Primii directori şi fondatori din 1901:

Al. Vlăhuță G. Coşbuc

Fondator 2007:

Sponsori actuali:

De retinut!

Noua revistă literară Sămănătorul Anul II, Nr. 1, ian. 2012 va contine fragmente din scrierile apărute pe situl http://www.samanatorul.ro/editura-online-2012/

Va apare la sfârşit de ian. împreună cu regulamentul pentru membrii săi. Trimiteți scrieri ca şi până acum!

Sfântul Praznic al Nasterii Domnului nostru Iisus Hristos si Sărbătorile de Iarnă să vă aducă sănătate, fericire si bucurie în suflet!

Un scurt cuvânt înainte de

Nicu N. Tomoniu

www.tomoniu.ro

Să ne bucurăm:

Sămănătorul a revenit acasă la Tismana!

Pentru mine, suspendarea publicațiilor ARP nu a fost o surpriză. Mă aşteptam: n-am primit niciun răspuns la propunerea de a aniversa trei ani de la înființarea editurii. Era un semn că la ARP, în anul 2011, nimeni nu era legat sufleteşte, emoțional, de «Semănătorul». Rămăsesem singur demult şi eu aş fi dorit un remember despre istoria zbuciumată a «Semănătorului» atunci când Artur Silvestri trăia. O fac succint acum înainte de a apărea o carte întreagă cu corespondența de atunci. Vreau să se ştie toată istoria înființării, apoi a mutării sitului Semănătorul de pe situl Fundației Tismana pe un domeniu www.semanatorul.ro care fusese plătit şi uitat, din anul 2006. Uitat, pentru că de la Analize si Fapte, nr. 19, unde fuseseră trei voci ce salutau inființarea unei reviste sub acest nume şi una vehement contra, despre «Semănătorul» nimeni nu mai deschisese vorba. Nota vehementă era a lui Sorin Paliga: «*O nota doar: "Semanatorul" pare oarecum invechit. Traditia romaneasca nu inseamna doar semanatori si plugari. Inseamna si domni, domnitori, jupani, boieri si creatori de istorie europeana.*» Desigur omul nu era legat de istoria Semănătorului şi cred că în afară de nume, habar n-avea ce însemnase el pentru literatura începutului de secol XX. Dar eu eram legat de istoria acestei reviste, pentru că eram legat de unul din primii ei fondatori, George Coşbuc, care trăise la Tismana, gândise revista împreună cu Al. Vlahuță şi alesese coperta împreună cu editorul şi librarul George Sfetea dintre colecția de tablouri ale lui Nicolae Grigorescu - trimise special pentru revistă - la Vila Sfetea de la Tismana. Apoi, când George Coşbuc se retrase de la conducerea revistei, înființă Societatea «Dorna Tismana» ce avea să aducă Tismenii statutul de «stațiune climaterică» amenajând aici «Aleea Tainelor» primul parc de creație literară din Oltenia. Ori asta e istoria noastră, a tismănenilor, este patrimoniul nostru cultural care l-a

(continuare în pag. 3)

„SĂMĂNĂTORUL", este o nouă publicatie literară online concepută de Nicu Tomoniu - director al acestei publicatii - cunoscut in activitatea literara ca Nicolae N. Tomoniu, editor plin si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.tismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj, de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe site-ul suspendat Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro) iar material de asociații şi fundații care activează în Tismana, sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, încă de la apariție în luna iunie, când ne-au dat sprijin juridic şi moral fundatii şi asociații din Tismana, ca o nouă formă de publicatie online. Ea înlocuia vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova, în general, activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri**

http://www.tismana.ro/samanatorul/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

făcut pe Ceauşescu să construiască în Valea Tismanei cea mai frumoasă tabără de creație literară din Oltenia. (Din 1989, tabără pentru tineret) Vreau să se ştie că fără acest simțământ de patriotism local, nimeni nu s-ar mai fi preocupat de înființarea Semănătorului! Doar erau atâtea reviste care se înființaseră: Neamul românesc, Epoca, Monitor cultural, Tânărul scriitor şi multe altele.

Intr-o scrisoare de Sf. Nicolae, 2007, îi spuneam lui Artur Silvestri: *«lubite Domnule Silvestri, este mai mult decat evident ca intre noi există o intelegere tacită pe un proiect care niciodata nu a fost detaliat intre noi decat ca idee.* (...) *Gandesc situl SEMANATORUL care va avea designul Fundatiei Tismana, deci trei cadre. In cadrul din stanga, vor fi link-uri spre pagini cu descrierea publicatiilor ARP. Pagina principală va avea* (se dau detaliile) *precum si istoricul acestui proiect initiat acum un secol de catre Cosbuc si prietenii lui prin revista "Semanatorul".»*

Rapid, noaptea la ora 23:26, AS răspunde: *«lubite Domnule Tomoniu, Am citit imediat cele scrise; sunt foarte impresionat de spiritul sistematic pe care il observasem si pe care il constat intarit . Tot ceea ce spuneti este in afara de orice indoiala* (urmează informații despre lucrul la corecturile cartii , " Marturisirea de credinta literara "). *Ce as ruga ar fi sa dezbatem toate temele in mod deschis si descurcat , ca intre cauzasi . Privitor la intelegerea tacita, sa stiti ca asa vad si eu situatia ; o am cu doar cateva persoane (Alexandru Nemoianu, Dimitrie Grama, Adrian Botez, Viorel Roman , cu Domnia Voastra), fiind subiecte ce nu trebuie tratate epic caci sunt de la sine intelese. Nadajduiesc sa avem parte de zile bune si senine. Cu drag, Silvestri»*

Înțelegeam că nu vedea numai «Semănătorul» pe «*intelegerea tacită*» dintre noi ci întregul proiect de reînființare de reviste la care consimțiseră cei amintiți în mesaj. De altfel, ocupat mereu, Artur Silvestri abia în martie 2008 enunță conceptul general de lucru al publicațiilor ARP în «Scrisoarea de Bunavestire» (citiți-o: http://www.tismana.ro/semanatorul/2011/scrisoare.htm)

Inclusesem câteva fraze din conceptul general în conceptul «Semănătorul», scrisesem documentul programatic «Apelul noului Semănător» şi construisem ca o surpriză, în secret, site-ul «Semănătorul» pentru a pune puțină ordine în numeroasele publicații demarate prin autoritatea şi notorietatea lui Artur Silvestri. Mă scosese omul din gura unor lupi băsescieni de la revista Euro-observator din Germania, îmi publicase câteva articole şi eram dator! Când a văzut site-ul gata şi faptul că eu nu lucram siturile pe şabloane ci pe lucru independent, profesionist, al lui am fost! Spre bucuria mea pentru că demult tânjeam eu înființarea «Semănătorului» ce-l clociseră G. Coşbuc şi Al. Vlahuță la Tismana!

Ce să zic, frumoase vremuri! Când am reclocit şi noi situl Semănătorul, mi-aduc aminte de parc-ar fi acum, era în 21 mai 2008, n-am mâncat toată ziua ca să ne punem de acord. Prin Internet, la o distanță de 300 km unul de altul şi cu un modem amărât care abia mergea. Atâta tinerețe şi ambiție ne cuprinsese pe amândoi! N-am mai lăsat situl cum îl croisem eu: «Prima pagină», «Publicatii-ARP de bază», «Periodice şi asociate», «Grupaj alfabetic pe situri», «Grupaj alfabetic pe teme», «Situri asociate», «Contacte». Am mers direct la țintă cu situl Semănătorul ca informație şi cu Semănătorul - Editura online, ca editură. «*Editură, insista AS, editură nu bibliotecă!*» Eu o cam sfeclisem: «*Eu nu pot sa ma implic zilnic intr-o treaba, sunt totusi la pensie si daca maine nu am chef sa lucrez, nu lucrez!*». Cu răbdare, mi-a explicat apoi că eu nu mă ocupam cu tehnoredactarea, ci cu problemele legate de subiectul volumului primit şi punerea lui pe site. «*Şi dacă e un roman de vreo 600 de pagini?*» intrebam eu. «*Il mai citiți şi din avion...!*»

Era de un umor nemaiîntâlnit! Şi de un avânt pentru care nu precupețea nici un ban. Cumpărase o grămadă de găzduiri de la hostdomain printre care www.patrimonium.ro, www.casaluximobiliare.ro, www.semanatorul.ro şi niciunul nu era activ. Păstrați semănătorul i-am zis, şi restul alături de www.analizesifapte.ro, www.luceafarulromanesc.ro, www.tanarul-scriitor.ro, www.revista-neamulromanesc.ro, www.asociatia-scriitorilor-crestini.ro, www.doamna-casalux.ro, www.carpathiapress.ro plătite în avans, suspendați-le pentru că le veți face gratuit la wordpress cum deja ați mai făcut până acum cu unele site-uri. L-am scutit de o groază de bani!

Ei bine, asta e doar o parte din toată istoria în care sunt incluse fragmente din viața mea. Pot eu să renunț la amintirile mele, la lucrul meu şi al autorilor timp de trei ani, la prieteniile pe care le-am legat cu aceşti autori? Bănuiam că, odată şi odată, situl «Semănătorul» ni se va închide în nas dar eram pregătit încă din iunie, de la apariția revistei «Sămănătorul» să mut totul pe un site sinonim. Când «Semănătorul» a dispărut de pe Internet la 1 decembrie 2011, în câteva ore totul a fost mutat la noua adresă! „Sămănătorul" a fost reînviat pentru ca niciodată cineva să nu-şi mai însuşească un lucru de care nu se simte ataşat nici sufleteşte, nici istoricește, nici documentar. Pentru ca nimeni să nu-şi mai aroge nişte valori culturale proiectate la Tismana! Active la Tismana sau plecate de la Tismana, toate aparțin patrimoniului cultural, istoric, documentar şi desigur sentimental al oraşului Tismana. Bineînțeles că nu o să negăm niciodată contribuția lui Artur Silvestri ca fondator şi prim finanțator... Bine ai revenit acasă la Tismana «Sămănătorule»! Vom avea grijă de tine. Cum? Toate în numărul viitor al revistei.

PRAZNICUL NAŞTERII DOMNULUI HRISTOS, ÎNCEPUTUL MÂNTUIRII NOASTRE

Naşterea Domnului este cunoscută în tradiția noastră populară sub denumirea de Crăciun. Data de prăznuire nu a fost de la început 25 decembrie. Aşa se face că, până la jumătatea secolului al IV-lea acest mare praznic a fost cinstit laolaltă cu Botezul Domnului, pe data de 6 ianuarie. Abia în anul 375, creştinii din Antiohia au hotărt să serbeze Crăciunul separat, pe data da 25 decembrie. În Biserica din Alexandria şi apoi la Ierusalim data de 25 decembrie, stabilită pentru serbarea Naşterii Domnului, a fost statornicită abia la începutul secolului al V-lea.

Prăznuirea Crăciunului la data de 25 decembrie a adus cu sine înlocuitea, sau mai bine zis desființarea mithraismului, a cultului Zeului Soare. Această sărbătoare păgână era legată de solstițiul de iarnă, 22-23 decembrie. În credința populară definea momentul în care se năştea soarele, în denumirea latină Dies natalis Solis invinctis – Ziua de naştere a Soarelui nebiruit. Cu toate acestea, unele voci afirmă existența Naşterii Domnului înaintea sărbătorii păgâne, aceasta din urmă fiind introdusă de Aurelian, în 274, pentru a contracara şi diminua importanța sărbătorii creştine. Argumentul se bazează pe faptul că, în momentul în care Sfânta Fecioară L-a născut pe Mântuitorul Hristos, nu existanicu un fel de sărbătoare de acest fel.

Deşi nu este la fel de veche precum sărbătoarea Paştelui sau a Rusaliilor, pare a fi cea dintâi sărbătoare specific creştină dintre cele ale Mântuitorului. Vechimea ei se poate urmări retrospectiv în documente până la sfârşitul secolului III, când – după o tradiție consemnată de istoricul Nichifor Calist – pe timpul prigoanei lui Dioclețian şi Maximian, o mare mulțime de creştini au pierit arşi de vii într-o biserică din Nicomidia, în care ei se adunaseră să prăznuiască ziua Naşterii Domnului. La început era deosebire între creştinii din Apus şi cei din Răsărit, în ceea ce priveşte data acestei sărbători. Astfel, în Apus, cel puțin de prin sec. III, Naşterea Domnului se serba, ca şi azi, la 25 decembrie, potrivit unei vechi tradiții, după care recensământul lui Cezar August, în timpul căruia Sf. Evanghelist Luca ne spune că s-a întâmplat Naşterea Domnului (Luca II, 1), a avut loc la 25 decembrie 754 ab Urbe condita (de la fundarea Romei). Cele mai importante documente în care se menționează atât originea praznicului Naşterii Domnului, cât şi data sărbătoririi lui rămân totuşi Omiliile Părinților de limbă greacă şi latină ai sec. al IV-lea. Sfântul Ioan Gură de Aur († 407), într-o Omilie la Naşterea Domnului din 25 decembrie 386, afirmă că după o veche tradiție, la Roma, încă de la început, Naşterea Domnului a fost sărbătorită la 25 decembrie. Fericitul Ieronim († 420), într-o Cuvântare la 25 decembrie, îşi exprimă convingerea că în această zi S-a născut Mântuitorul Iisus Hristos, deoarece aceasta reprezintă o tradiție veche şi universală. Cel care vorbeşte pentru întâia oară de consensul unanim al Bisericii de a fixa Naşterea Domnului în ziua a opta a calendelor lui ianuarie, adică la 25 decembrie, este Fericitul Augustin († 430). Sfântul Grigorie Teologul († 390) avea să rostească la 25 decembrie 379 (an în care este chemat la Constantinopol de către ortodocşi spre a întări Ortodoxia) celebra Cuvântare care va servi ca izvor de inspirație Sfântului Cosma de Maiuma († 781), alcătuitorul Canonului Naşterii Domnului („Hristos Se naşte, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L!…”).

În Răsărit, până prin a doua jumătate a secolului IV, Naşterea Domnului era serbată în aceeaşi zi cu Botezul Domnului, adică la 6 ianuarie; această dublă sărbătoare era numită în general sărbătoarea Arătării Domnului. Practica răsăriteană se întemeia pe tradiția că Mântuitorul S-ar fi botezat în aceeaşi zi în care S-a născut, după cuvântul Evangheliei, care spune că, atunci când a venit la Iordan să Se boteze, Mântuitorul avea ca la 30 ani (Luca III, 23). Menționăm totuşi că, atât în Orient cât şi în Occident Naşterea Domnului a fost serbată de la început la aceeaşi dată, în legătură cu aceea a solstițiului de iarnă, numai că orientalii au fixat-o, după vechiul calcul egiptean, la 6 ianuarie, pe când Apusul, în frunte cu Roma, a recalculat-o, fixând-o în funcție de data exactă la care cădea atunci solstițiul, adică la 25 decembrie. Se consideră că sărbătoarea Naşterii s-a despărțit pentru prima dată de cea a Botezului, serbându-se la 25 decembrie, în Biserica din Antiohia, în jurul anului 375 apoi la Constantinopol în anul 379.

Peste câțiva ani, se introducea data de 25 decembrie, pentru prăznuirea Crăciunului, şi la Antiohia, după cum dovedeşte Omilia la Naşterea Domnului, ținută la Antiohia de Sf. Ioan Gură de Aur în 380. În Constituțiile Apostolice (V, 13), redactate spre sfârşitul secolului IV, Naşterea Domnului e numărată ca cea dintâi dintre sărbători, recomandându-se serbarea ei la 25 decembrie, iar în alt loc (cart. VIII, cap. 33) e amintită ca o sărbătoare deosebită de cea a Epifaniei. Cu timpul, şi anume prin prima jumătate a secolului V, ziua de 25 decembrie ca dată a sărbătorii Naşterii a fost introdusă şi în Biserica Alexandriei, apoi în cea a Ierusalimului, generalizându-se astfel în creştinătatea răsăriteană.

Din http://www.revistaortodoxa.ro - Pr. Sorin Vasile

Felicitare de anul nou, din vremea regatului

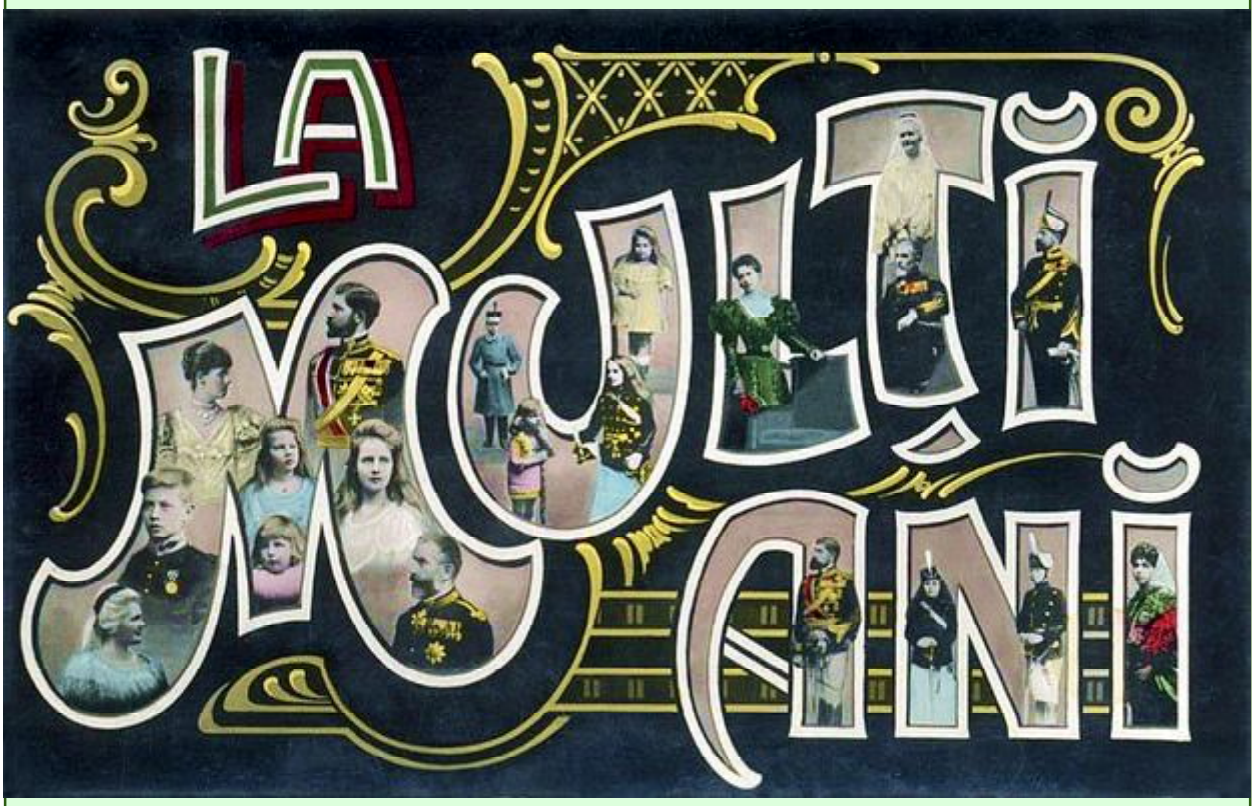

COLINDĂ DE MOŞI

Încet, încet, ne trecem, Doamne,
Cum arde ceara în cățuie,
Veri, primăveri, şi ierni, şi toamne,
Îți punem sufletele-n cuie –

Ca o manta de vreme proastă,
Vin moşi cu-un dar – să nu mai doară
Aceste trupuri de povară,
Ce au purtat comoara voastră –

Încet, ne cocoşăm, de-a rândul,
Ne şubrezim de igrasie,
Din tot ce-am fost, rămânem Ție,
Să ne mai legeni, Doamne, gândul –

Ba am uitat unde-i bastonul,
Ba nu mai ştim unde e casa,
Ba am plecat cu tot plutonul
Să ne mai umple-o pâine, plasa -

Vin moşi, mereu, şi pleacă moşii –
Ce dar pe lume să mai lase,
Că daruri au adus, frumoşii,
Până-au rămas doar piei, şi oase –

Şi pleacă ei, ne vine rândul,
Să nu mai fim deloc în stare,
Să bucuram şi prea flămândul,
Şi prea sătulul - de iertare -

Încet, încet, ne trecem, Doamne,
Cum arde ceara în cățuie,
Veri, primăveri, şi ierni, şi toamne,
Îți punem sufletele-n cuie –

5 decembrie 2011

Cu deosebit respect,
Jianu Liviu-Florian

PLUGUSORUL LUI C. TANASE

Aho, aho, sultani si bei,
Harem de lude, nu femei,
Eu va urez, in Noul an,
Nu sinecura, nici ciolan,
Nici expediții la Bruxelles,
La Washington, sau Seychelles,
Ci-n lagărul de libertate,
La cap, un pic de sănătate!

Mâncați in loc de porc flambat,
Fasole, fără de cârnat,
Mâncați in loc de –o masa plina
O pâine, doar, pe săptămână,
Si-n loc de carne de romani,
Doar ce sădiți cu cele mâini!

In loc de-a burților comoara,
S-aveți tranziția ușoară,
In loc de splendide amante,
Sa il studiați, asceți, pe Dante,
In loc de chef la Ciresica,
Sa va umflați, cu post, burtica,
In loc de sinecuri-minune,
Sa faceți zilnic fapte bune,
Si-n loc de case peste case,
Sa-l pomeniți pe C. Tanase!

Aho, aho, sultani si bei,
Nu mai mâncați atâția miei,
Ca se plătea cu leafa mica,
Si mitraliatul Pingelica,
Doar voi, când tara e datoare,
Va faceți leafa tot mai mare!

Cum merge-un pensionar cu dricu,
Cum se mai naşte-un ala micu,
Cum va mai puneți la salar,
Fanarul tot, in buzunar!

Deştepți de prosti, prosti de deştepți,
Nedrepți de drepți, drepți de nedrepți,
Voi ați ajuns de pe pământ,
In Raiul fără de cuvânt,
Voi, toți, sultani si bei, in Rai,
Si un popor, fără mălai –

Aho, aho, sultani si bei,
Harem de lude, nu femei,
Aleşi sa mintă doar, in cor,
Nu pentru neam, ci punga lor,
Aleşi sa scoată tot dator
Si pluguşorul din popor!
Mai ziceți mai, pe româneste,
Nu englezit - cum se trăieşte:
Cum tot se ia de prin import,
Cum tot românu-i rom, cu cort,
Si pe deasupra, la porunca,
N-are nici bani, nici loc de munca!

Pai la aşa paranghelie,
Ce sa mai faci tu, Romanie?
Când te-aliniază-n UE, NATO,
Dator ti-l scoate si pe tato,
Iți resursele, de tot,
Te scoate hot, si idiot,
Si patriotii raman ei,
Ciocoi, sultani, emiri si bei!

Aho, aho, si-as mai ura,
Sa va mănânce dragostea,
Si ca sa va schimbați si traiul,
Sa va mănânce, lude, Raiul!

Si v-am urat cele frumoase,
La toti cu tara.... C. TANASE!

9 decembrie 2011

Cu deosebit respect,
Jianu Liviu-Florian

BUNĂ DIMINEAȚA LA MOȘ AJUN

rug aprins

rug aprins mireasă urzitoare
de nesfârşită rugăciune psaltirion
al inimii sub arcuş de gând

numele de Maria ca taină de la
Dumnezeu ți s-a dat floarea darurilor
ceea ce ai născut lumina cea nespusă

brazdă care ai dospit înmulțirea milelor
corabia celor ce vor să se mântuiască
izvor de tămăduiri minune străină

treci pe cei morți la viață veşnică
ai născut mântuirea sufletelor noastre
ai prefăcut întristarea Evei în bucurie

ne izbăveşti de războiul cel dintre noi
începătoarea mântuirii noastre mila păcii
în tine s-a născut haina de carne a Cuvântului

râu de vindecare de-a pururea curgător
prin harul tău luminezi nimicnicia noastră
de la sfântul tău chip minuni se lucrează

Crăciun fericit
An înnoit
Luceafăr răsărit

George Anca

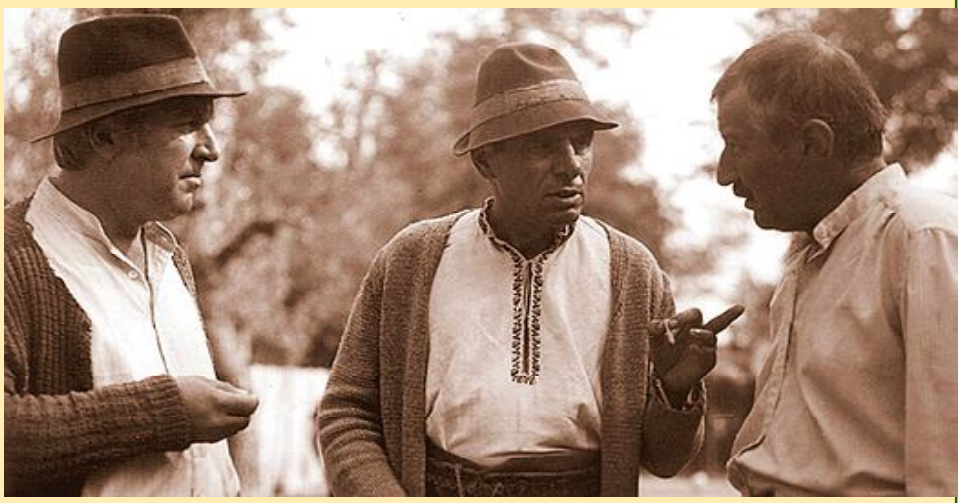

-Bă! Nu vă spun nimic, că voi sunteți proşti şi nu vă țineți gura...

Un comentariu de Nicu N. Tomoniu, referitor la ce primim prin poşta electronică

www.tomoniu.ro

Când zeflemeaua ajunge Muza Prostalăului

LIMBA STRĂROMÂNĂ ŞI VECHIURILE OBICEIURI: ATACURI CU SĂBII ŞI CIOMEGE

Am rămas surprins când un Gică P. de prin Canada dar care se dă din Tismana (când pleacă peste hotare, toți din Gorjul de sub munte se dau din Tismana) se apucă să ia la zeflemea (sau să retransmită ce i-au trimis alții prin e-mail) obiceiurile noastre prin care noi, poporul român, ne deosebim de alte popoare. Aşa cum egiptenii, indienii, chinezii sau grecii au un anumit cult al morților - o valoare de aur care le dă diferența specifică - şi tracii împreună cu geții, încă din vremea regatelor lor antice, aveau rosturi diferite ale popoarelor lor. Bune sau rele. Ingroparea regilor traci la sud de Munții Haemus a făcut ca artefactele, obiectele produse de activitatea umană, să dezvăluie cultura tracică şi limba lor înscrisă în mormintele funerare.

La geți însă, în bazinul Istrului, aveau loc incinerări solemne iar cenuşa morților era aruncată în cele patru zări, pentru ca duhul regelui să se întindă peste întreg arealul regatului. Aşa se face că amatorii de judecăți prosteşti, dobândite doar din citiri răslețe găsite pe web, trag concluzia că geții erau mai înapoiați tracilor şi n-aveau o limbă proprie. Pe când situația stă invers!

A SUI, a CĂLCA, a PĂŞI, a URMA, a DATORA, sunt cuvinte duse de rumânii geți în INDIA şi la ROMA. În cartea ISTORIA ANTICĂ a NEAMULUI ROMÂNESC, de Dr. Cueşdean, constatați că, ROMÂNA ESTE FĂURITĂ DE MORFEMELE STEM DIN RĂDĂCINILE EI GETICE şi că, în timp ce Roma era abia un punct pe hartă, geții vorbitori de rumână erau cel mai mare popor, întins de la Gibraltar până în Punjabi, rumânii putându-se deosebi de frații lor gemeni abia în India, unde romanii nu au ajuns niciodată.

Peste 2000 de cuvinte româneşti duse de geți în în Punjabi, constituie dovezi incontestabile că româna nu se trage nici de la Roma şi nici de la Moscova. Descoperirea etimoanelor "latine" în dicționarul limbii punjabi, din India, unde au ajuns în repetate rânduri geții, dar nu a ajuns niciodată Imperiul roman, clarifică originea autohtonă a limbii româneşti şi-i indică pe geți ca fondatori ai Ginții latine. Să nu ne mai lăsăm înjosiți de proşti şi neşcoliți.

De ce să luăm în derâdere obiceiurile precreştine când ele au fost rădăcina creştinătății?

Din numeroasele opinii privitoare la creştinarea sărbătorilor păgâne ale naşterii, este mereu citată aceea a lui A. Bayet: *"Nici împărații, nici Biserica nu pot să modifice brusc modul de gândire şi de viață instituit de acțiunea lentă a secolelor. Rezultatul: în drept, imperiul se face crestin, în fapt, creştinismul se face păgân. Teologii repetă mereu că-i păcat a celebra ziua solstițiului de iarnă, sărbătoarea zeului solar Mithra (a Soarelui, a lui Saturn etc. n.n. G.G.), dar cum toată lumea continuă s-o serbeze, Biserica face din ea sărbătoarea naşterii Domnului. Astfel, creştinismul triumfă în lege, iar păgânismul triumfă în fapte".*

În credința populară care defineşte momentul în care se naşte soarele, se pune accent doar pe denumirea latină Dies natalis Solis invinctis – Ziua de naştere a Soarelui nebiruit.

Ori, contribuția Romei la Cultura Europei este o himeră! În capitolul *Tragedia istorică a unei lumi* (DUMITRIU, Anton. Orient şi Occident, Bucureşti, 1943,), există următoarele constatări (prezente şi la mulți alți autori, în forme asemănătoare): *față de ideile pe care le profesa, Roma era făcută pentru a fi mică; idealul roman era simplu şi sărac: acela de a face din romani un popor dominant; Roma antică nu reprezintă un echilibru, ci un dezechilibru permanent: statul Cezarilor nu a putut rezista decît luptând clipă de clipă înlăuntru şi înafară; Imperiul Roman nu era un principiu, ci o forță distructivă, care nu unea lumea, ci o distrugea, sau o reducea la imposibilitatea unei rezistențe; Putem să admirăm grandoarea şi forța Romei antice: nu putem însă să-i dăm*

adeziunea noastră intelectuală; Romanii nu aveau însă decît politica lor imperialistă drept ideal. Dacă grecii nu ar fi cucerit spiritual pe romani, Imperiul Roman ar fi fost pentru Europa ceea ce a fost, mai târziu, imperiul mongolic al lui* Ghinghis Khan*. Numai că, de data aceasta, barbarii ar fi venit de la vest, şi nu de la est…

Cine n-a citit o iotă din cărțile de referință ale istoriei, habar n-are ce înseamnă obiceiurile poporului român legate de naştere, de cununie, de moarte. Ele sunt un patrimoniu excepțional al neamului nostru pe care majoritatea popoarelor Europei vestice nu-l au. Acestea au fost preocupate mereu de războaie, de la Cezar, la Napoleon şi până la Hitler şi impunerea creştinismului prin cruciade şi prozelitism. Ignoranții şi proştii însă peamăresc Crăciunul vestic care a devenit o afacere comercială, un boom de marketing distrugând o taină a unor vechi civilizații antice.

Asta proslăveşte snobul necitit al zilelor de azi, aidoma ciobanului care băgat în sală să vadă opera "Carmen" strigă cântăreței: "- Dă-i fă odată pălăria, ca să plecăm acasă!"

Pentru el, inmormântarea "e o prostie" şi "o tradiție de doi lei" ca să vedeți ce capete trăsnite scoate şcoala lui Funeriu în mileniul III... te apucă nervii!

Dar dacă-i de râs hai să râdem, deşi nea Gică de prin Canada are totuşi bunul simț să-şi ceară scuze...

Limbajul, pe alocuri, devine cam neortodox! Scuze!

***

Tristul adevar al prostiei romanesti, amestecat cu o traditie de doi lei, mult mai aproape de un cult al mortilor decat de crestinism … de data asta- pe larg, dupa cum urmeaza….J

Atenție la ce primiți prin e-mail! Citiți, dar nu dați totul mai departe!

Inmormantare UE:

1. A crapat Hans.
2. Constatam asta.
3. Aducem si un medic/ scoatem certificat prin care constatam asta si pe hartie
4. Sunam firma servicii funerare. Comandam una bucata sicriu
5. Il ducem pe Hans la capela.
6. Anuntam pe cei apropiati ca a crapat Hans. Le zicem adresa capelei.
7. Ne adunam la capela, schimbam o vorba despre Hans.
8. In cursul aceleiasi zi, pompele funebre vin, il ridica pe Hans si il ingroapa/ incinereaza/ impaiaza/ criogenizeaza/ ... ce-o fi, in functie de preferinte.
9. Odata ingropat, Hans acolo ramane. Daca doresc, vizitatorii sunt bineveniti cu o floricica sau fara.

Inmormantare romaneasca.

1. A crapat nea Gica
2. Constatam asta. Inainte de a suna medic sau de a scoate certificat, sunam pe toti care il stiu sau nu pe Gica si anuntam asta.
3. Revenim cu certificatul si ne facem loc prin marea de oameni veniti sa-l vada pe Gica mort si sa bea gratis o tuiculita. Intre timp, Gica e tinut pe masa trei zile. Asa - mort, da.
4. Aducem 3 femei sa il spele si 2 barbati sa il barbiereasca - ritual ante-crestin, apropo...
5. Sunam popa. Ne rugam de popa sa vina, de parca ar fi ceva nemaintalnit si nemaipomenit de nou in cariera lui si ne imprumutam de bani, ca - daca nu e multumit -, ni-l lasa pe nea Gica pe masa si se cara. De parca nu tot din banii nostri ar fi platit, pastele ma-sii azi si maine de curva cu patrafir.
6. Pe langa oamenii care se foiesc prin casa, ne vor mai intampina pe drum inca pe atatia, ca sa nu mai vorbim de cei care vor veni direct la cimitir.
7. Pregatim echipamentul lui nea Gica, compus majoritatea din elemente tot ante-crestine. Bani - pe ochi, colac - in mana, prescura- pe piept - sau invers? - costumul sau cel mai bun care i-a ramas cam mic/ mare si niste pantofi cu talpa de carton, ca e pielea scumpa si si-asa e mort.
8. Convoiul: Unul cu un brad/ pom/ schela cu fructe agatate pe ea (tot pagan e si asta). Unul -

cu o cruce. Toti - cu lumanari. Altii - cu steaguri si prosoape. Inca minim 2 - cu sfesnice. Nu uita coliva. Inca minim doi cu coroane. Inca vreo doi care sa duca "darurile" - obiecte de uz personal, bucati de material textil, batiste, mobila, o gaina, vie uneori, care se trece peste groapa etc

9. Fanfara. Tigani, mai mult sau mai putin treji, care sa chiorlaie din instrumentele lor cantece de mare factura spirituala, cum ar fi "Pe langa plopii fara sot", "Drumurile noastre toate", "Treceti batalioane romane Carpatii", "Dunarea albastra" (n-aveti idee cum suna asta la TROMBON)

10. Bocitoare. intre 3 si 5 babe, bete si senile, care sa il calareasca pe nea Gica si sa zbiere, de parca li se scot ovarele pe cur. De multe ori, nu au absolut nicio treaba cu raposatul si il vor boci pe un nume generic, de ex. "Vasile"

11. Ii cinstim bine pe toti, de la popa la tigani, ca doar n-au venit sa-l ingroape pe unul, au venit sa crape in ei si sa bea. Firesc. Pornim cortegiul.

12. La fiecare rascruce/ intersectie - vom opri tambalaul (tigani, bocitoare, alamuri, zbierete, cersetori, bomboane, claxoane) si preotul va citi o ectenie. Intre ectenii, cine stie canta din toti plamanii "Sfinte Dumnezeule", in varianta funebra. Pentru ca exista si varianta vesela. Care nu se canta. Totusi, avand in vedere lipsa de voce a celor din cortegiu si betia generala, puteti sa cantati si Macarena ca nu se simte.

13. Ajungem la biserica. Ne dam foc cu lumanari, umplem tot de ceara, urlam TARE sa stie LUMEA ca noi SUFERIM, pentru ca "A MURIT GICA, BAAAAAAAA!" In timpul slujbei, cream confuzie si razboi, aruncand cu bani si bomboane catre liota de cersetori. Punem si "vamile" pe jos, obicei - cum altfel? - ante-crestin si ala. Potrivim vata in nas lui Gica, nu de alta, dar de atata jale si lumanari si tamaie, a inceput sa se cam lichefieze.

14. La cimitir. Se sapa groapa, se urla, se trece gaina, se desface pomul, se impart prosoape, restul de daruri (teoretic oamenilor saraci, practic - tot intre neamuri, pe principiul "nimic nu se pierde, doar se imprumuta"), se bea, se stropeste cu vin mormantul, continua slujba.

15. Dupa cimitir. Se merge la casa lui Gica, unde se bea, se bea, se bea, se mananca cel putin 3 feluri de mancare, se ia si la pachet - ca doar e pomana, se vorbeste despre politica, vreme, rapita, Geoana, alegeri, inflatie, chirii, varice, butoaie, vinul de anul asta, hemoroizi, nunti, botezuri, Mutu, Steaua, femeia vecinului, orice - numai Gica, nu!

16. Dupa ce l-ai ingropat, reiei paranghelia la 3, 9, 40 de zile, 1 an, 2, 3 etc. - totul culminand cu 7 ani, cand il dezgropi pe Gica sau, ma rog, ce a ramas din el, il stropesti cu vin si-l bagi la loc. Pe langa asta, mai ai si vreo 400 de sarbatori de pomenire a mortilor.

CEAS UMAN:

http://lovedbdb.com/nudemenClock/index2.html

Dați clic pe el şi devine electronic

Un test pentru creierul dvs.!

Acesta este un test neurologic ADEVARAT.Cu alte cuvinte, lasați deoparte partea ganditoare a creierului, pune-ți-vă creierul în stare neutră. Stați confortabil si fiți calm.

1- Găsiți litera "C" mai jos. Nu folosiți cursorul pentru ajutor.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOCOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO
OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

2- dacă ați găsit deja litera "C", acum găsiți cifra "6" mai jos.

999999999999999999999999999999999999999999999999999999999999
999999999999999999999999999999999999999999999999999999999999
999999999999999999999999999999999999999999999999999999999999
999999999999699999999999999999999999999999999999999999999999
999999999999999999999999999999999999999999999999999999999999
999999999999999999999999999999999999999999999999999999999999

3- Acum găsiți litera "N" mai jos. E un pic mai dificil....

MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMNMMMMM
MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMM
MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMM
MMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMMM

Aceasta NU este o glumă. Dacă ați reușit să treceți aceste 3 teste, în două-trei minute puteți să anulați programarea anuală la medicul neurolog. Creierul dvs. este grozav şi sunteți departe de a avea vreo legătură cu Alzheimer. Felicitări!

QUEEN MARIE'S LOCOMOTIVE

Exhibited by the Burlington Route at the Nebraska State Fair, September, 1928, at Lincoln.

Adorned with the royal crest and resplendent in its Duco body finish, this mighty leviathan of the rail was at the head of the special train which carried the Roumanian Queen Marie over the Burlington Lines during her American Tour in 1926.

BANC SPUS DE SENATORUL CRISTIAN ȚOPESCU ÎN PLENUL PARLAMENTULUI:

Senatorul PNL Cristian Țopescu le-a spus parlamentarilor reuniți, miercuri (30 nov), în plenul comun al Senatului şi Camerei, un banc privind virtuțile pe care Dumnezeu le-a dat fiecărei națiuni la facerea lumii, el spunând că românilor li s-a rezervat să fie inteligenți, cinstiți şi buni politicieni.

"La facerea lumii, Dumnezeu, ca să-i ajute pe oameni să prospere, a hotărât să dea câte două virturți fiecărei nații. Astfel, elvețienii sunt ordonați şi respectuoşi, nemții - disciplinați şi raționali, englezii - perseverenți şi studioşi, japonezii - muncitori şi răbdători, ungurii - hotărâți şi buni meseriaşi, francezii - culți şi rafinați, spaniolii - veseli şi ospitalieri. La români, i-a spus îngerului consilier că românii vor fi inteligenți, cinstiți şi buni politicieni", a spus Țopescu, în plen.

El a adăugat că, după ce a publicat hotărârea în "Monitorul celest", îngerul a remarcat faptul că românii au trei virtuți, spre deosebire de toți ceilalți, care au numai două şi l-a întrebat pe Dumnezeu dacă astfel nu ar depăşi celelalte nații.

"Aşa e, a spus Dumnezeu. Să revenim cu o Ordonanță de Urgență, pentru că virtuțile nu se mai pot lua înapoi, în care spunem că nimeni nu va putea folosi mai mult de două în acelaşi timp. Se explică astfel de ce românii care sunt inteligenți şi cinstiți nu fac politică, cei cinstiți şi care fac politică nu sunt inteligenți, iar cei care fac politică şi sunt inteligenți nu sunt cinstiți", a spus Țopescu.

Stefan cel Mare in razboi cu turcii, inaintea unei batalii. Fiecare tabara era instalata pe un deal. La un moment dat, un strajer intra la Stefan in cort si ii spune speriat:
- Maria Ta, turcii au adus un tun pe dealul lor!
- Nu-i nimic, infige un steag in pamant.
Zis si facut. Nu trece mult timp si vine iar istericu:
- Maria Ta, inca un tun!
- Mai pune un steag, ma...
Si asa mai departe... Turcii au adus 100 de tunuri, pe dealul moldovenilor erau 100 de steaguri. Baiazid se uita prin binoclu, se scarpina in cap si nu intelege ce se intampla. Nu stie ce sa faca si mai bine se retrage. Gata, pleaca, ma rog... Peste 20 de ani, erau pe Coasta de Azur Stefan cu Baiazid la un cocktail. Turcul intreaba:
- Ia zi ma Stefane, de ce ai facut ma faza aia cu steagurile? Pentru fiecare tun al meu tu ai infipt un steag in pamant?
- Am vrut sa-ti arat ca mi se falfaie...!

Intr-o seara vine Ion acasa obosit, flamand etc.
Deschide usa de la frigider, o trinteste si o ia pe Maria la bataie, dupa care se culca.
In acest timp Maria se gandea: "Ma, poate i-o fi foame si lui".
A doua zi pleaca Ion la servici si Maria se apuca sa gateasca sarmale, pilaf, piure.
Cand vine Ion acasa deschide usa de la frigider, o tranteste si o ia la bataie iar pe Maria.
Asta se gandea ca vroia vreo bautura.
Pleaca Ion a treia zi la servici si Maria se duce la magazin si ia whisky, cognac, palinca, bere, tuica.
Cand vine Ion seara acasa, deschide usa de la frigider, o tranteste si o ia la bataie pe Maria (ouch!).
Ea, cu un picior fracturat, statea sa se gandeasca "Ma, poate vrea o prajitura".
Pleaca Ion la servici si Maria se apuca sa faca torturi, prajituri, placinte...
Cand vine Ion acasa deschide usa de la frigider, o tranteste si ii tipa Mariei:
"Faaaaaaaaaaaaaa! De cate ori ti-am spus sa stingi becul dela frigider ca facem economie ???"

O bătrână merge încet pe trotuar abia târând după ea doi saci de gunoi. Unul din saci se rupe şi bancnote de 20 de euro încep să se înşire pe trotuar.
Un poliţist aflat în apropiere o opreşte şi îi spune.
- Doamnă, vi s-a rupt sacul şi vă cad banii.
Bătrâna se uită şi spune:
- Noroc că aţi văzut domnule poliţist, acum trebuie să mă întorc să adun banii!
- Staţi, că nu-i aşa simplu! De unde aveţi banii, nu i-aţi furat?
- Nu, domnule, e simplu. Eu stau lângă un teren de fotbal şi unii dintre spectatori vin să urineze printre uluci pe florile mele. Aşa că, atunci când e o partidă, îmi iau foarfeca de vie şi mă aşez în spatele gardului. Când vine vreunul la gard, eu îl apuc bine şi-i spun: 20 de euro sau ţi-o tai! Poliţistul se gândeşte că e just şi începe să râdă.
- Dar ce aveţi în celălalt sac?
- Păi, domnule poliţist, gândiţi-vă şi dumneavoastră, nu toţi vor să plătească...

Doamna Smith era sigura ca sotul o inseala cu servitoarea, asa ca s-a hotarat sa-i intinda o cursa: i-a dat liber servitoarei in weekend, dar nu i-a spus sotului....
Seara in pat, sotul, ca de obicei, s-a plans de dureri de burta ingrozitoare si a sters-o la baie . Imediat sotia a intrat in camera servitoarei si s-a ascuns sub plapuma. Nici n-a intrat bine pe usa , ca el a si sarit direct pe ea, fara niciun cuvant si a trecut la treaba. Dupa ce a terminat, in timp ce el inca gafaia, sotia triumfatoare spuse:
- Nu-i asa ca nu te asteptai sa ma gasesti in patul acesta? si aprinse lumina.
- Nu, doamna, raspunse gradinarul.

Oamenii de stiinta britanici, in urma cercetarilor privind efectele alcoolului asupra organismului uman, au stabilit urmatoarele:
Vodka + gheata = afecteaza rinichii
Rom + gheata = afecteaza ficatul
Whisky + gheata = afecteaza inima
Gin + gheata = afecteaza creierul
Cine ar fi crezut ca nenorocita aia de gheata poate afecta in asemenea hal organismul ?!

Se intalnesc 2 foste colege de liceu:
– Buna! Ce faci?
– Buna! Ma duc sa spal Mertanu' apoi sa mananc la Marriot! Tu?
- Si eu tot curva.

O zi obisnuita:
Te trezesti... Nokia , Colgate , Nesscafe , Hochland , Orbit , Renault , Compaq , Epson , Nokia , Nokia . McDonalds , Coca-Cola , Orbit , Compaq , Epson , Nokia , Nokia . Renault . Tuborg . Tuborg . Tuborg . Tuborg . Tuborg . Nokia...Nokia . Durex-Durex . Colgate . ..... Te culci .

Pachetul salvator U.E. - explicat foarte simplu.

Vremea este mohorâtă într-un orăşel din Irlanda. Plouă şi toate străzile sunt goale. Vremurile nu sunt nici ele mai bune şi lumea cam trăieşte de pe zi pe alta. În aşa o zi se face că apare un turist german în orăşel, opreşte la un hotel, îi spune proprietarului că ar dori să înnopteze aici dar vrea să vadă mai întâi camerele. Iar drept gaj depune o bancnotă de 100 Euro. Proprietarul îi predă câteva din cheile camerelor.

1.Cum musafirul a urcat scările, hotelierul ia bancnota fuge la măcelar şi-şi plăteşte datoria.

2.Măcelarul ia cei 100 Euro fuge de-a lungul străzii şi-l plăteşte pe țăran.

3.Țăranul ia cei 100 şi-şi achită datoria la depozitul asociației țărăneşti din orăşel.

4.Angajatul ia banii aleargă la cârciumă unde achită consumațiile date pe credit.

5.Cârciumarul ia cei 100 Euro şi-l dă prostituatei de la bar pentru că şi ea a avut zile grele, după ce a oferit plăceri pe credit.

6.Femeia fuge la hotel şi plăteşte camera cu 100 Euro.

7.Hotelierul aşează bancnota pe tejgheaua de la recepție, moment în care apare turistul, cere gajul înapoi şi pleacă pentru că nu i-a plăcut nici o cameră din cele la care a avut chei şi părăseşte orăşelul.

DECI:

Nimeni nu a produs nimic. Nimeni nu a câştigat nimic. Toți participanții au scăpat de datorii şi privesc din nou cu optimism spre viitor.

Acum cel puțin ați aflat cum funcționează pachetul salvator al celebrei U.E.

In SUA la emisiunea ,,Vrei sa fii milionar" ajung in etapa finala un roman si un evreu. Se fac pariuri, toti se inghesuiesc sa parieze pe evreu, in timp ce pentru romanul nostru a pariat doar o singura persoana, probabil un roman din atatia romani care sunt in aceasta tara. Incepe concursul. La final cei doi au punctaj egal. In aceasta situatie prezentatorul pune o intrebare decisiva, evreul nu stie si castiga astfel romanul concursul. Multi oameni au pierdut o gramada de bani in ziua aceea. Un reporter reuseste sa intre in culise si sa-l prinda pe evreu, adresandu-i intrebare:

-Cum va simtiti dupa ce a-ti distrus sansa celorlalti de a castiga bani si mai ales sansa dumneavoastra de castiga multi bani?

-Ca un afacerist, raspunde evreul zambitor.

-Cum adica?

-Ghici cine a pariat pe roman...?

- Aveți ceva ieftin pentru slăbit?
- Da, plasture!
- Şi unde se pune?
- Pe gură!

CARMEN SYLVA

poetă la Sămănătorul

viitoarea regină

Elisabeta a României

3 noiembrie 1869 – 10 octombrie 1914

Citiți noua revistă "Sămănătorul" la adresa:

http://www.samanatorul.ro/

Bancuri găsiți aici: http://Blogs.FanBox.com/DINE-MAIL

COŞBUC REVINE!

L'hiver sur la ulitza

A-nceput de ieri să cadă
Câte-un rrom, pe urmă doi.
Franța pusă e pe sfadă,
Şi ni-i dă pe toți grămadă,
Înapoi.

Nu e cuşer. Dar e bine
Pentru Sarkozy, acum;
Taberele-s toate scrum,
Dar năvalnic vuiet vine
De pe drum.

Sunt țigani şi balabuste,
Vin la Otopeni țipând,
Şi se-mping şi sar râzând,
Şi se-mpiedică de fuste,
Vrând-nevrând.

Cei mai mari, acum, din sfadă,
Stau pe-ncăierare puşi,
Cei mai mici, de foame-aduşi,
Se scâncesc şi stau grămadă
Lângă uşi.

Colo-n colț, acum răsare
Un țigan mai mărunțel,
Chinuindu-se să care
O sacoşă mult mai mare
Decât el.

Opt cercei cu dansul are,
Cinci brățări şi-un portofel,
De la nişte trecătoare,
Pe sub turnul ăla mare,
Zis Eiffel.

Altul, zău, cu dânsul, n-are
Nici bagaje, nici nimic,
Doar un lanț, cu-o cruce mare,
Care saltă în mişcare
Pe buric.

Trei țigănci cu burta mare
Şi cu rochii fistichii,
Nu au loc ca să coboare,
C-alăptează fiecare
Doi copii.

Un reporter vine-n grabă
Să le ia un interviu
Şi se-nvârte în pustiu
Până când răspunde-o babă,
Cam târziu.

Se-oțărăşte rău bătrâna
Către cel cu microfon,
Şi-l înjură francofon,
Fi'ncă nu mai e româna
De bonton.

Zice: -"Merde, cam mare graba,
N-am făcut nimica rău,
Uite-aici, îți spune baba,
Ne băgară pe degeaba
La bulău.

Şi, degeaba ne-au dat banii
Că, mai şmecheri suntem noi.
Într-un an sau maxim doi,
Ne întoarcem, toți țiganii
Înapoi.

Nu e mare socoteală
Că acasă ne-ați trimis,
Ne-adunăm la repezeală
Şi să vezi atunci ciordeală
La Paris!"

Când zeflemeaua ajunge Muza Prostălăului

Şi această parodie face parte din categoria băşcăliei de care vorbim la pag. 8. Țiganii au fost din toate vremurile batjocoriți şi au dus o viață mizerabilă umblând de colo până colo pentru un trai mai bun. In vremurile de azi, lor li s-au adăugat şi românii mai săraci, izgoniți prin înfometare în Europa.

Carmen Sylva, Regele Ferdinand, familia

Sfântul Praznic al Naşterii Domnului nostru Iisus Hristos şi Sărbătorile de Iarnă să vă aducă sănătate, fericire şi bucurie în suflet, linişte sufletească şi bună înțelegere cu cei dragi!
Revista "Sămănătorul", Asociația "Semănătorul Tismana", Asociația "Dorna Tismana", Fundația Tismana, A.L.I.A.T.

Stimate domnule profesor Tomoniu,

Sper ca acest mesaj sa ajunga la dv. (deci sa nu se fi desfiintat casuta de mail de pe care ati trimis anuntul.

Fara a dori sa va consolez, trebuie sa va marturisesc ca ma cam asteptam la figura asta, tinind cont de experientele ce le-am avut dupa disparitita regretatului Artur Silvestri; e sigur ca el nu ar fi permis asa ceva.

Mai important este sa va asigur de sprijinul meu in orice veti hotari sa intreprindeti. Chiar daca, poate, nu voi mai publica nimic, nu imi uit prietenii (ca sa va citez). Asadar, astept sa ma anuntati in ce fel v-as putea ajuta.

Daca nu mai comunicam pina la sfirsitul anului, va doresc de pe acuma Sarbatori fericite. Totodata, imi exprim convingerea ca denersul dv. va reusi si ca nu trebuie sa va urez sa aveti putere pt. a-l duce la bun sfirsit.

Cu toata consideratia,

Ioan Bozac

Multumesc, domnule Tomoniu si multă sănătate familiei Dvs! La multi ani !

Cristina

Cristina LILA

JURĂMÎNTUL UNEI FEMEI

Îți dăruiesc inima mea,
Născută noaptea dintr-o stea,
Ca valul ce se-ntoarce-n mare
Călare pe-o rază de soare.

Îți dăruiesc un infinit,
Ca neaua, care s-a topit,
Și se termină într-un vis
Născut și el din Paradis.

Rămîne doar alt vis cu mere,
Prea nărăvite, de muiere -
Căzute-n iarbă, dulci, zemoase,
Coapte în vară între coapse,

Și îți mai dau o nouă viață,
Într-o grădină cu verdeață,
În care ne-am trezit căzuți,
Din timpu-n care am fost rupți !

VOEUX DE FEMMES

Je vous donne mon cour
Né d'une étoile dans la nuit,
Comme une vague qui se retourne en mer,
Roulant sur un rayon de soleil.

Je vous donne un infini,
Comme la neige qui fond
Et se termine dans un reve,
Né lui aussi du Paradis.

Reste simplement un autre reve de pomme -
Vicieux, de la femme -
Tombée dans l'herbe, sucrée, juteuse,
Cuite au four dans l'été entre ses cuisses!

Et vous aussi je vous donne une nouvelle vie,
Dans un jardin verdoyant,
D'ou nous nous réveillons -
Et du quel nous avons été jetés!

Anunțăm scriitorii noştri de la revistă şi pe alții interesați:

Începând cu data de 5 IANUARIE se reia activitatea editurii online. Fragmente din volumele trimise vor fi inserate în Revista "Sămănătorul", anul II, nr. 1, ianuarie 2012 care va apare ca de obicei la sfârşitul lunii

În acest fel, scrierile lunii ianuarie apar chiar în revista din luna ianuarie, nu cum apăreau până acum în numărul din luna următoare.

In nr. 1 al revistei, vor fi detaliate activitățile noastre: editare reviste şi cărți, traduceri autorizate în limbi străine.

După legalizările fiscale, fie că autorii "Sămănătorul" vor deveni membri ai asociației, fie vor face donații, excepție studenții. Deocamdată e gratuit!

Stimate Domnule Tomoniu,

De ani de zile apreciez activitatea dumneavoastră în promovarea literaturii autentice prin revista SEMĂNĂTORUL şi prin editura online.Aceste două instituţii pe care le coordonaţi au devenit o tribună a scriitorilor de toate vârstele şi de toate orientările.Ar fi păcat ca ele să dispară.Dumneavoastră ca promotor cultural , scriitor şi istoric, membru al Ligii Scriitorilor Români, prin munca pe care o desfăşuraţi acoperiţi o arie asemeni unei instituţii culturale finanţate din bani publici, fără să primiţi nimic în schimb din partea statului Român. O faceţi prin voluntariaţ prin pasiune, talent şi dragoste de cultura română

.Vă felicit şi vă doresc din toată inima să aveţi putere de muncă să continuaţi pe alt plan activitatea începută.şi să nu uităm ce scria Emil Cioran:"Când valorile pentru care luptă un neam se cristalizează într-o adevărată lume istorică, atunci acel neam s-a integrat în devenirea culturală ".Pe acest " front" vă desfăşuraţi activitatea şi în scopul integrării în devenirea culturală a neamului nostru.În condiţiile europenizării ţării şi al fenomenului de globalizare, revista şi cărţile editate de dumneavoastră sunt lada de zestre a neamului românescAceastă ladă de zestre a spiritualităţii româneşti ne v-a reprezenta în faţa Europei şi mapamondului.

Succes în continuare pe drumul început.

Al.Florin Ţene

Membru corespondent al Academiei Americană Română

Preşedintele Ligii Scriitorilor Români.

Iubite Domnule Tomoniu,

Am citit cu mult interes mesjul trimis si consider ca prin ideia de oprire dupa trei ani a ceea ce a fost creat de raposatul Artur Silvestri, NU SE FACE NICI UN SERVICIU ideii pe care a lansat-o Silvestri.

Indepartarea unor scriitori şi autori care se adunasera sub un gand comun de colaborare onesta si dezinteresata sub egita AARP este mai mult decat o jignire, este o profanare a ideii meritoase pe care a avut-o cel ce a fosr ARTUR SILVESTRI.

In consecinta eu si mai mult ca sigur si alti colaboratori ai Samanatorului, vom fi alaturi de Dumneta si de ceea ce inseamna TISMANA ca simbol pentru tara noastra.

Vom continua sa scriem si sa fim mandri ca te avem in fruntea unei asemenea idei cinstite de promovare a NOULUI in viata grea pe care o duce toata lumea.

Tine-ma la curent cu planurile Dumitale si le voi impartasi fara nici o zabava.

Cu mult respect si dragoste prietenească,

Dr. Alex Berca

SUA

Da, domnule Tomoniu, e perfect adevărat ce-aţi scris am simţit fiecare cuvânt cum îmi despică inima.

Sunt de acord cu toate condiţiile Dv. şi mă bucur că mai avem şansa de a ne expune cuvântul. Cu toate consecinţele.

Mulţumesc pentru atitudine, sunteţi un om cu verticalitate morală desăvârşită.

Nu degeaba v-a ales Artur S. ca prieten.

Sunt alături de Dv. în orice întreprindere.

cu preţuire,

Cezara Adamescu

Draga domnule Tomoniu,

Decizia doamnei Braescu, culisele si sforariile ei sunt greu de înteles si nici nu-mi propun sa le iau în discutie.

Pentru mine editura si revista SAMANATORUL sunt legate de numele dv. de truda, priceperea si devotamentul cu care v-ati angajat în aceasta aventura culturala si de emblema generos faptuitoare a lui Artur Silvestri. In consecinta, socotiti-ma printre cei care va sunt alaturi. Promisiunea mea în legatura cu rubrica IN NUMELE SPERANTEI, si nu numai, daca va fi nevoie, ramane neschimbata. Tineti-ma la curent cu tot ceea ce credeti ca e necesar si spuneti-mi daca va pot fi în vreun fel de folos.Sper ca ati primit prima parte a articolului "Abuzul si criza de autoritate".Va îmbratisez si va urez sanatate, curaj, realizari cât mai frumoase!

A. Melian

Stimate domnule, imi pare sincer rau. Sunt alaturi de dumneavoastra, deoarece stiu ce a insemnat pentru domnul Arthur Silvestri creearea acestor reviste online.Era foarte mindru de ele. Va imbratisez Loredana A. Stirbu

Stimate dle Nicu Tomoniu

Mult curaj si succes cum ati avut si pana acum. Reflectati daca doriti o colaborare si cu ASTRA Sibiu, pe care poate as putea sa o mijlocesc.

Cu drag, Liviu Modran

STIMATE DOMNULE TOMONIU, SUNT CONSTIENTA DE FAPTUL CA DACA NU AR FI EXISTAT ACEASTA EDITURA, PROBABIL SCRIERILE MELE AR FI RAMAS INTR-UN SERTAR , PE UNDEVA, UITATE. REGRET CELE INTAMPLATE SI VA CONFIRM FAPTUL CA POT PARTICIPA CU CEI DOI LA SUTA CARE MERGEAU DE AIUREA PE UNDEVA , DOAR SA IMI SPUNETI CE FORMULAR SA COMPLETEZ SI SA IL DUC LA SERVICI. IMI DORESC DIN SUFLET SA VA REUSEASCA PROIECTUL SI POATE MAI MULT DE ATAT, EVENTUAL SI O EDITARE A CARTILOR CU NISTE COSTURI REZONABILE, O EXTINDERE A ACTIVITATII GEN UNIVERSUL PRIETENIEI DE LA IASI CARE FUNCTIONEAZA CA UN ONG SI SE PARE CA ARE SUCCES, EVENTUAL O PAGINA DE FACEBOOK CE A LUAT ATATA AMPLOARE IN ULTIMUL TIMP. SARBATORI FERICITE, SI BAFTA.

CU RESPECT, FLORINA SANDA COJOCARU

Dragă Domnule Director, Nicu Tomoniu,

Regret că fiind internat în spital, zilele acestea, n-am luat la cunoştinţă, decât azi, de cele întâmplate, din care, iată, văd că decurge şi Hotărârea ce-aţi luat de menţinerea şi susţinerea în continuare - în condiţiile menţionate - a site-ului nostru, spre cinstea şi pomenirea Dumneavoastră alături de marii înaintaşi ai „Sămănătorului", de la începutul secolului trecut.

Mă bucur, aţadar, că sunteţi şi-aţi rămas acelaşi entuziast pe care am avut cinstea să-l cunosc la prima scriere ce v-am trimis-o şi mi-aţi publicat-o.

Ca atare, sunt şi voi fi mereu al Dumneavoastră, cu Dumneavoastră - cât mi-o fi dat să trăiesc - nu doar ca publicişt pe site-ul ce-l veţi reorganiza şi coordona tot Dumneavoastră, ci şi în calitate de contributor-cotizant la susţinerea tuturor acţiunilor pe care le veţi întreprinde, legate de funcţionarea şi bunul mers al activităţii site-ului.

Vă felicit din adâncul inimii şi vă îmbrăţişez cu respect şi cu iubire.

Al Dumneavoastră,
George Ene

Mulţumesc frumos! Sunt alaturi de Dvs. in orice demers veti face. Ionela, cu respect si pretuire.

Felicitări pentru atitudine şi susţinere pentru poziţia dvs. Prof. Lazăr.Curaj!Spiritul Românesc şi ortodox al Putnei lui Ştefan cel Mare să se întrupeze la Tismana!
Traian Lazăr

TRAIASCA SAMANATORUL TISMANA!
George Anca

Motto** (Cătălin)**:

Eugen Jebeleanu - Hanibal

Nimeni n-avea ceea ce el avea:
superba lui trufie,
şi elefanţii,
şi labele lor sfarâmând vertebrele -
acestor Alpi albiţi de spaimă.

Călca, de- abia să se audă, peste stânci
şi s-auzea în lună, şi
nimeni nu mai văzuse trâmbiţele
de piatră ondulantă ale acestor fiare.

Şi n-au învins.

Bună ziua, domnule profesor!

Doresc să vă urmez, şi vă voi urma.

Sunt sigur că un fenomen gen **Editura Online** petrecut în ultimii trei ani nu mai poate fi anulat, nici măcar temporizat. Sunt convins că acest site va renaşte precum Pasărea Phoenix. Este prea târziu ca punctul câştigat în ultimii trei ani să fie desfiinţat cu nişte petice de hârtie numite „contracte", menite a „sistematiza" o activitate ce nu convine după sfârşitul erei „tiparului înalt" şi a maşinii de scris, „catastrofă" supremă ce le-a smuls din mână rău-voitorilor bine-cunoscuţi posibilitatea de a „hotărî" în regim de monopol ignobil în materie de publicistică autohtonă.

Vă fac cuvenitele urări prilejuite de apropierea Sărbătorilor, cu siguranţa că lucrurile vor rămâne ca până acum, spre şansa Literaturii Române de mâine, când poate se va reintra pe făgaşul unei relative normalităţi!

Cu stimă,Cătălin Rădulescu

PRIMIM DE LA NICOLAE BĂCIUȚ

Cinci cărți apărute la Editura Nico

1. LENTILA DE CONTACT
2. ALTĂ FACERE A LUMII
3. Nicolae Băciuț în lecturi critice
4. Presa culturală mureşeană contemporană, reviste, jurnalişti, repere.

Cezarina Adamescu
5. Privire în inima cărții

Cezarina, Adamescu (n. 1951) **Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar,** autor a numeroase volume care fac din autoare un adevărat poligraf cu activitate exemplară. Literatura pentru copii de o calitate remarcabilă; atitudine estetică „tradiționalistă“, în universul culturii creştine.

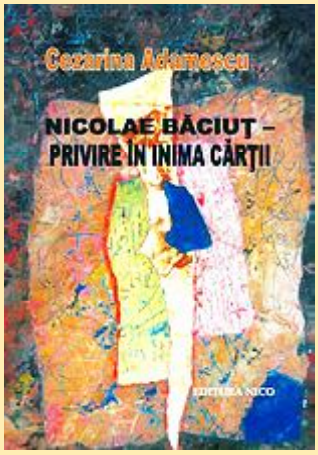

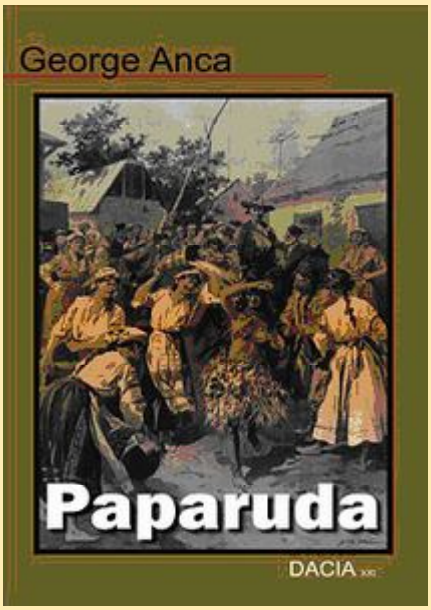

Paparuda
Autor: George Anca
Colectia: Poezie si muzica crestina
Categoria: Beletristica, Religie

Revista “Sămănătorul” vă urează “Sărbători fericite, cu bucurii şi sănătate!”

Citiți articolul de critică literară al D-lui Ben Todică “Paparuda” de George Anca aici:
http://www.tismana.ro/semanatorul/anunturi/paparuda.htm

Anul IV.
Nr. 9
Sept. 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția
online
Nr. 42

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

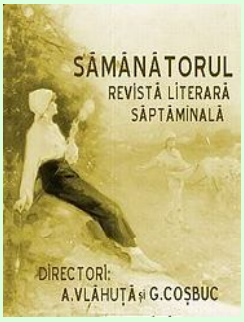

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Anul IV. Nr. 9 -Sept. 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni, cu fragmente din apariţiile de cărţi noi şi de pe bloguri. Intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediţia tipărită va avea nr. 9, al lunii în care apare şi se distribuie.

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Revista ar putea deveni trimestrială !
4 Al. Melian - CANTECE FĂRĂ ȚARĂ
7 TISMANA, STATUTUL DE-A LUNGUL ISTORIEI
15 Florian Vădeianu - POEZII
16 ION MOCIOI - DISCUL DE LA PHAISTOS - seria a IV-a
22 George Ene - LUPII - vol. I - roman
24 Lucia-Silvia Podeanu - Solstițiul de vară - (III)
26 Ion Băbău - Vă mai amintiți bancurile tinereții noastre?
28 Dumitru Dănău - MITOGRAME LIRICE -
30 S.A. Jimborean - Anul omagial, 2013, Constantin cel Mare
32 Vasile Mic - POEZII TRADUSE ÎN LIMBA ITALIANĂ
34 LILIANA HINOVEANU - Gara Noiembrie
36 Al. Melian -MILA DOMNULUI ANDREI PLESU
37 Al Florin Țene - Critica literară între artă şi ştiință
38-39 Conturi, abonamente, emisiune radio
40 Foto-document - Hartă Asaltul Carpaților, (1975)

2007-2014
Aniversare
Semănătorul

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

O veste tristă:

Revista "Sămănătorul" ar putea deveni trimestrială !

Anunț important: ne-au învins!

După trei ani de cerşit degeaba subvenții la Ministerul Culturii prin proiecte la AFCN, ne găsim în situația că am rămas, cel puțin lunile următoare, fără nici un fel de susținere materială. Alocarea sumei insuficiente de 250 lei lunar, inclusiv octombrie, din partea primăriei Tismana, ne-a acoperit doar obligațiile față de Depozitele Legale ale BNR, Bibl. județeană, a oraşului Tismana şi a Consiliului Local.

Am alocat mereu din buzunarul propriu încă 250 lei, uneori peste, pentru ca revista Sămănătorul să facă față promovării ei şi distribuirii câtorva abonați sau cotizanți. Fărâma de bani primită de la aceştia nu ne-a ajuns. Asociația a cheltuit anul acesta peste 7000 lei din fondurile proprii, suplimentând tirajul dar revistele n-au interesat pe românii sărăciți şi debusolați de regimuri politice care-şi văd de propriile interese. Revista noastră nu poate rezista în fața grupurilor de "aleşi" ai poporului care dau bani grei pentru propriile publicații şi mijloace mass-media de zăpăcit nația.

Nevoia de cultură a scăzut chiar printre cei care azi se consideră intelectuali. Dezgustul populației față de orice fel de publicație sau post TV unde partizanatul politic şi incultura e prezentă în fiecare minut, ne-a atins şi pe noi, nevinovații, care trăim încă himera făcutului de bine, a patriotismului, a iubirii față de națiunea care ne-a zămislit, care dorim apărarea patrimoniului cultural făurit cu atâta trudă in mileniul al II-lea.

Este emblematică coperta I a revistei noastre. Nimeni nu se înghesuie să cumpere vreo carte sau vreo revistă, vai nouă poporului român care ne înghesuim unde se dau sarmale şi piftii de pomană!

Urmează ca joi, 30 octombrie 2014, Consiliul Local Tismana să hotărască ce bani ne alocă pentru ca să ducem revista mai departe şi să o dăm şi şcolilor pentru că e mare numărul de articole din revistă privind istoria, cultura, tradițiile locale, patrimoniul cultural şi religios al oraşului nostru.

Dacă banii alocați vor fi aceiaşi, revista va deveni trimestrială! Următorul număr va apare deci, în ianuarie! Vă vom ține la curent. ***Sămănătorul***

CODUL LUI ARTUR SILVESTRI

(Continuare din numărul trecut)

2. ULTIMELE ZILE ALE LUI ARTUR SILVESTRI. ÎMPREUNĂ ÎN VIRTUAL, PÂNĂ LA RIDICAREA MEŞTERULUI MEU LA CERURI.

Nu! Aşa cum spunea Artur, n-am fost adeptul adeziunilor de moment sau de context şi cu atât mai mult în acele nefericite zile ale lui noiembrie 2009 când aveam să-l pierdem pentru totdeauna. Erau zile nefaste şi de deznădejde pentru că dacă Artur ne întreba dacă-i putem duce opera mai departe asta însemna că operația la care mergea era extrem de riscantă. Ceea ce era totuşi bine, era că se gândea la proiectele viitoare şi acesta era poate singurul lucru care-i mai putea menține moralul ridicat. Pe lângă „Semănătorul - Editura online" pe care mi-o dăduse mie să am grijă de ea, voiam să lucrăm anul viitor la un site multimedia „arp-tv". Cumpărase domeniul şi făcea probe privind inserarea secvențelor video ale unor posturi de televiziune în paginile web ale siturilor noastre.

Ştiindu-l în suferință, evitam discuțiile inutile dar abia apucam să-i răspund dacă eram întrebat. Voiam a-i stimula moralul prin însăşi conversația avută şi redau mai jos în întregime o discuție (un chat) pe virtual pentru a observa starea lui permanentă de îngrijorare privind nu numai sănătatea dar şi eventualitatea că, aflându-l şubred, unii aşa zişi amici să abandoneze colaborarea la reviste. Cei mai mulți erau serioşi, vechi prieteni, oameni citiți şi luminați care colaborau pur şi din dragostea de a scrie sau dintr-o convingere lăuntrică că fac o „Faptă mare", cum zicea Artur. Dar erau şi unii care colaborau doar din perspectiva de li se tipări scrierile.

Discuția începuse pe marginea unei emisiuni TV în care Artur era implicat. Dacă-mi aduc aminte bine – pentru că au fost mai multe emisiuni cu diverse subiecte - era vorba de distrugerea centrului istoric în Bucureşti.
(Pe chat renunțam la ortografie şi la diacritice.)

„eu: Abia acum am intrat pe Internet sa vad ce mai e, lucrez de la ora trei la editura, am niste lucrari. Se vede emisiunea de la Realitatea TV, la ea va referiti?
21:26 Artur: buna seara, deci se vede, e foarte bine
eu: se vede dar nu am buna legatura are sincope, normal ar trebui sa se vada
21:27 Artur: multumesc, numai asta trebuia sa stiu
eu: am uitat sa dau buna seara, sunt obosit am avut o zi grea
21:28 Artur: in alta ordine de idei : suntem in tara dar nu am vorbit deloc pentru ca nu ma simt bine , merg la medici si nu am vrut sa alarmez pe nimeni, sper ca fara rost dar nu sunt vesti prea bune am sa vad in zilele urmatoare
eu: de dimineata am avut niste fete de la Dilema veche, e o revista buna? voiau amanunte despre Fundatia Tismana
21:29 Artur: Despre asta :Dilema veche, e o revista

buna? voiau amanunte despre Fundatia Tismana
eu: imi pare rau va trebui sa va mai relaxati munciti prea mult
21:30 Artur: Revista apartine lui Plesu dar trebuie facuta reclama prin toate mijloacele , inclusiv ale lor
eu: au zis ca n-au treaba cu el scriu ce vor
21:31 Artur: foarte bine
21:32 eu: le-am dat cartea cu Basaraba au zis sa colaborez am zis ca n-am timp, sa ia articolele de pe siturile mele daca vor
Artur: foarte bine ati procedat
21:33 eu: nu va mai retin maine termin un reportaj de la Mehadia si-l trimit
Artur: foarte bine
21:34 sper sa am mai multe lamuriri in cateva zile si sa fie bine, ca sa reluam toate de unde le-am amanat, am sa mai vad daca mai am niste carti pentru Editura de la autori de-ai nostri
21:36 eu: da e bine, n-am nimic la bibliografii, ma gandeam s-o pun pe a lui Nicodim stiti lucrarea aia veche
Artur: ar fi foarte bine bibliografia aceea despre mehadia ce scrieti ?
stiti ca acolo avem un nucleu foarte solid ca si in Almaj ?
21:37 eu: un articol reportaj «Ultimii soldati ai neamului romanesc» e un serial sper ca mai tarziu daca termin doua pagini la editura vi-l trimit
21:38 Artur: foarte bine , il astept, imi pare bine ca am vorbit , eram destul de deprimat
21:39 eu: da am fost foarte solicitati toamna asta dar vin noptile lungi si lucram linistit la tara nu mai e nimic de facut ieri am facut cu cazanul
Artur: mai ales ca exceptand cateva persoane, foarte putine, nu mai scria nimeni decat sa se intereseze de treburile lor (nu e de mirare , de altfel)
21:40 Artur: sa asteptam ,deci, iarna
21:41 eu: am ajutat pe N. F. sa-i refac doua lucrari, ultima nu prea corespundea, a obosit saracu dar nu va mai retin, pe curand
21:43 Artur: DOAMNE AJUTA !
21:44 eu: noapte buna

Renunțasem în ultima vreme a-i mai cere părerea pe marginea demersurilor făcute de mine. Un simplu articol sau vreo acțiune la editura online rămăseseră doar opțiunea mea. N-aveam cu cine mă consulta pentru că ştiam sigur că Artur avea totuşi nevoie şi de multă odihnă. De astă dată, psihologic vorbind, țineam totuşi să afle că eu am în perspectivă proiecte noi iar serialul „Ultimii soldați ai neamului românesc" era unul dintre ele. Pentru că acel reportaj pornea cu o întrebare care i-ar fi mers la suflet patriotului Artur Silvestri: „Care-i rostul în România neo-vasală de astăzi al urmaşilor vitezei Armate Române, ai cărei soldați cântând cu arma în mână „Treceți batalioane române Carpații" făcură România Mare, făcură o Românie „dodoloață" şi glorioasă cu mareşali care stăteau la masă, de la egal la egal, cu marii mareşali ai Europei?".

Mi-a returnat întrebarea aşa cum mai făcuse şi în cazul unui alt articol pe inima lui, când a râs copios şi m-a întrebat retoric: „Şi ziceți că Băsescu ar vrea blocuri turn în centrul istoric al Bucureştiului?".

Deşi îmi părea bine că-l mai înviorasem un pic, priveam şi eu cu strângere de inimă cum scriu unii doar ca „să se intereseze de treburile lor" cum spunea Artur. La editură, îmi exprimasem clar punctul de vedere că fiecare paragraf, fiecare cuvânt, fiecare virgula, aparține autorului şi numai autorului iar noi, puneam doar scrierea finală pe site. Cu toate acestea, tocmai în acele momente de tensiune, câțiva autori „veneau să se intereseze" dacă nu le-am putea face o copertă sau dacă nu le-am putea găsi vre-un critic literar ca să le prefațeze lucrarea. Ştiindu-i mai în vârstă, i-am tratat cu indulgență şi le-am dat sfaturi. „I-am încurajat" zicea Artur Silvestri, acest lucru scoțându-l totuşi din sărite: *„Privitor la lucrul de la editura, va recomand sa scădeți pe cat e posibil la minimum răspunsul pozitiv la revendicări cum sunt cele de mai jos; oamenii aceştia trebuie sa înțeleagă odată ca nu suntem angajați de ei. Cu doriri de bine!"* (Iată unul din mesajele la care se referea: „Stimate Domnule Tomoniu, Va scriu ca sa va spun ca ați uitat de coperta la ultimul volum trimis. In ceea ce priveşte schimbarea cu doua poezii pe aceeaşi pagina, sincera sa fiu, nu-mi place. M-am ferit întotdeauna, chiar daca trebuia sa plătesc mai mult, când am publicat pe hârtie". Aluzia la plată, mă înfuriase şi pe mine cumplit!)

„Recomandarea" era unul dintre ultimele mele curiere electronice schimbate cu Artur Silvestri. Şi era prima dată după douăzeci de luni de corespondență aproape zilnică, când „mă certa"! Mi-am dat seama atunci, că nu mai urmărea în paralel - cum făcea odată - corespondența editurii. Bănuiam asta pentru că eu răspunsesem foarte tăios autorilor acelor revendicări şi propuneri de mituire care, ziceam eu, „sunau ca dracu". Artur m-a mustrat deşi ştia foarte bine că eu țineam cu dinții ca lucrările apărute la editură să fie, în spiritul „semănătorului", adică ori lucrări de debut în literatură, ori noutăți absolute, pentru operele deja tipărite sau existente online existând alternativa bibliotecii online.

Urmare a acestui incident, mi-am dat seama că, în mod fatal, starea sănătății lui Artur Silvestri era tot mai precară şi toată luna aceea m-am ocupat de promovarea noastră pe wikipedia, un cunoscut site enciclopedic vizitat de milioane de oameni. Fără nici un ban ca de obicei, am lucrat la situri zi şi noapte, m-am certat (ca de obicei când pun ceva acolo!) cu administratorii mai noi care necunoscându-mă făceau pe grozavii, în fine, pe 3 noiembrie paginile celor trei edituri ale Asociației Române pentru Patrimoniu şi pagina editurii online erau gata. I-am scris lui Artur Silvestri, pentru a-i face o bucurie, că voi continua cu pagina asociației şi cu pagina lui personală lucru care l-am realizat în ziua următoare.

Nu mi-a mai răspuns, probabil că se pregătea pentru spitalizare sau boala i se agravase! Într-o vineri, am primit acest SMS dezolant (în original, în locul spațiului gol era un punct): *„La sfârşitul lui octombrie o operatie simpla a găsit ceva f foarte grav acum Sunt la o clinica in strainatate pentru tratament indelungat pentru aceasta boala grea sper sa putem continua în viitor cele începute în situatia data nu pot comunica decat sms silvestri."* De la Artur Silvestri, 23:12 19-Nov-08.

Nu i-am răspuns imediat pentru că preț de câteva momente priveam ca paralizat acel sms. Acel „Sper să putem continua în viitor" m-ar fi putut linişti dar felul în care înlocuia spațiul gol cu punctul, scrierea unei singure majuscule şi aceea nepotrivit pusă în frază, dovedea o mare nerăbdare. Provenită din suferință? Nu ştiam ce să fac, am înşirat pe mobil un text liniştitor şi am dat să-l trimit. N-a mers, n-aveam acces în străinătate şi am lăsat răspunsul, cu strângere de inimă, pentru a doua zi, urmând a face demersurile necesare la Vodafone să-mi seteze mobilul!

Răspunsul de a doua zi a fost gândit cât mai simplu. Iată-l: Microsoft Outlook, 20.11.2008; Ora 10:18:49, Mesaje, Artur Silvestri, text: *„Mult curaj! Nu va faceți griji, fiind in străinătate totul o sa fie bine! Iar aici ştim fiecare ce are de făcut. NNTomoniu"*, Stare: trimis.

Următorul SMS primit a fost pe 30 noiembrie… Artur Silvestri ne părăsise!

Astfel se încheiau douăzeci de luni de trăire în virtual cu cel pe care l-am considerat întotdeauna ca un frate mai mare.

Era ca vârstă, cu nouă ani mai mic decât mine!

(Istoria "Semănătorului" va continua!)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

CANTECE FĂRĂ ȚARĂ

- Rubrica ***«In numele speranței»*** -

Motto: *"« Nu rostul meu, de-a pururi pradă*
Ursitei maştere şi rele,
Ci jalea unei lumi părinte,
Să plângă-n lacrimile mele

In acest an se comemorează 100 de ani de la primul măcel mondial, expresia suprema a vocatiei ucigaşe şi sinucigaşe a omului. Nu e de mirare,din această perspectivă, că unii nu comemorează, ci aniversează.

Din acest tablou al infernului terestru, dezlănțuit în 1914 şi încheiat după patru ani, - de fapt, nu încheiat, ci întrerupt doar vreo 20 de ani , pentru a-l continua, în parametri şi mai diabolici, cu cel de al doilea cataclism – am simțit nevoia unui decupaj din istoria românească. Dar nu din istoria reprezentată de manuale şi tratate, ci din aceea transfigurată în expresie artistică, menită să se adreseze sensibilității, afectiunii umane. O istorie autentificată de binecuvântările iubirii şi de blestemele, morții, de lacrimile suferinței şi de strigătele chemării. Este vorba de istoria acelor ani, reprezentată bogat în arta românească, mai ales în literatură.

Dintre toți artiştii marcați de această experiență tragică, pentru români şi pentru întreaga umanitate, şi care au reprezentat-o în culorile sumbre impuse de realitate, figura cea mai emblematică a fost, fără nici o îndoială, poetul Octavian Goga. Deşi biografia lui, - ea însăşi un roman tragic – este profund relevantă şi revelatoare, nu asupra ei ne vom opri. Vom încerca doar să reactualizăm o mărturie a celui care a fost *« logodnicul durerii,/Cobzarul cu aceleaşi strune,/Ce-şi țese cântecu-nvierii/Din stihuri de îngropăciune. », a celui care-a fost « o harfă spânzurată/Pe-o straşină de închisoare »* şi care a trăit profundul sentiment de consubstanțialitate cu poporul din care făcea parte, aşa cum o mărturisea, înaintea lui, George Coşbuc – poet pe care O. Goga, în discursul de primire la Academie, - adresându-se regelui Ferdinand - îl situa în complementaritatea exponențiala a lui Eminescu.

Crezul artistic al celui care a întemeiat ***Samanatorul,*** *- « Sunt suflet din sufletul neamului meu/Si-i cânt bucuria şi-amarul/In ranele tale durutul sunt eu/Si-otrava deodată cu tine o beu/Când soarta-ți întinde paharul »* ***(Poetul)*** – se revarsă subteran şi asumat în **Rugăciunea** (1) celui ce a scos la Budapesta **Luceafărul,** surioara mai tânără şi mai temerară a **Samanatorului,** a celui care, într-un soi de bilanț existențial, se identifica atât de coşbucian : *« Zidit din lacrimi şi dezastre,/ Eu am vestit o lume nouă/Voi mi-ați dat vaierele voastre,/Eu v-am dat inima mea vouă. »* ***(Am fost)***

Iar mărturia la care vreau să mă refer este prilejuită de frământările celor doi ani de neutralitate. Se ştie că intrarea

României în primul război mondial s-a făcut în urma unei veritabile confruntări între partizanii Puterilor Centrale (Germania, Austro-Ungaria, Turcia, Bulgaria) şi cei ai Antantei (Franța, Anglia, Rusia, Italia), adică între cei care, având în frunte pe regele de origine germană Carol I, voiau să se conformeze unui tratat secret semnat în 1883, între rege şi guvernul Germaniei de atunci, şi între cei pentru care eliberarea Transilvaniei de sub oprimarea seculară a Austro-Ungariei era nu doar un obiectiv vital, ci şi o oportunitate istorică. In rezultatul aceastei confruntări, poetul pătimirii transilvane a jucat, nu atât un rol politic, cât unul mobilizator, prin harul poeziei. Nici închisoarea, nici riscul condamnării la moarte, - ceea ce s-a şi întâmplat, în contumancie – nu l-au oprit să pună în practică decizia de a trece Carpații în țară, pentru a pleda cauza transilvănenilor şi a înclina balanța în favoarea celor care doreau să se alăture Antantei.

La întrunirea organizată în Bucureşti de **Liga politică a tuturor românilor** (15 februarie 1915), această frază din luarea sa de cuvânt este emblematică : ***« Pentru jertfa de mâine am trecut granița, să venim în Tara Românească. Noi ne-am pierdut tara, noi ne-am pierdut patria, dar avem încă capetele noastre. Vi le dăm dumneavoastră, faceți ce vreți cu ele. Ele pot să cadă, Ardealul nu poate cădea. »***

Din păcate, politicienii bucureşteni n-au făcut mai nimic cu aceste capete. Tratativele şi pertractarile interminabile, imprevizibile şi adesea insalubre cu puterile Antantei, dar şi cu partizanii încă

INFANTERIȘTI ROMÂNI 1915

puternici ai regelui Carol I, deşi acesta trecuse în nefiinţă, au tergiversat peste un an decizia pe care o aşteptau toţi ardelenii şi toţi românii ne-germanofili. Dezamăgirea, revolta şi până la urmă disperarea au devenit linţoliu negru peste sufletele celor care aşteptau altceva de la fraţii lor de dincolo de Carpaţi.

« De-un an vegheaţi în pragul porţii,
Incremeniţi de-un tainic lanţ,
De-un an vegheaţi în pragul porţii,
Bolnavi, ce-n frigurile morţii
Vedeţi un chip de dorobanţ… »

In acest context, cel care-i cerea lui Dumnezeu, în volumul de **Poezii** din 1905,

« Dă-mi tot amarul, toată truda
Atâtor doruri fără leacuri,
Da-mi viforul în care urlă
Si gem robiile de veacuri.
De mult gem umiliţii-n umbră,
Cu umeri gârbovi de povară…
Durerea lor înfricoşată
In inimă tu mi-o coboară.

In suflet seamănă-mi furtună,
Să-l simt în matca-i cum se zbate,
Cum tot amarul se revarsă
Pe strunele înfiorate;
Si cum sub bolta lui aprinsă,
In smalţ de fulgere albastre,
Incheagă-şi glasul de aramă:
Cântarea pătimirii noastre.

acest aed al veacului XX dăltuieşte în versuri de granit dorurile fără leacuri ale robiţilor de veacuri, care se simt abandonaţi şi tranzacţionaţi de fraţii lor, într-un moment de răscruce a istoriei. Apostolul pătimirii transilvane scrie, în vremurile acelea de îngenunchere vremelnică, 24 de poezii adunate în volumul **Cântece fără ţară,** al cărui titlu este dat de prima poezie. Un poem tulburător care, sintetizând mesajul îndoliat al întregului volum, transgresează evenimenţialul imediat pentru a se proiecta în eternitatea semnificaţiilor sale. Citarea lui nu poate fi atotcuprinzătoare dacât în totalitate :

« Eu sunt un om fără de ţară,
Un strop de foc purtat de vânt,
Un rob răzleţ scăpat din fiară,
Cel mai sărac de pe pământ.

Eu sunt un mag de legea nouă,
Un biet nebun, orbit de-o stea,
Ce-am rătăcit să v-aduc vouă
Poveştile din ţara mea.

Eu sunt o lacrimă târzie
Din plânsul unei mii de ani,
Sunt visul care reînvie
La vetrele celor orfani.
Sunt o mustrare călătoare
De pe tărâmuri fără glas,
Şi dintr-o lume care moare
Sunt strigătul ce-a mai rămas.

Eu sunt oftatul care plânge
Acolo-n satul meu din deal,
Sunt ţipătul muiat în sânge
Al văduvelor din Ardeal.
Sunt solul dragostei şi-al urii,
Un visător de biruinţi,
Ce port blesteme-n cerul gurii,
Drept moştenire din părinţi.

Eu m-am desprins dintre morminte,
Din cripte umede şi reci,
De unde-aducerile-aminte
Ţin straje unui gând de veci.
Şi cu fiorul care poartă
Pe cei încrezători în fraţi,
V-am plâns la fiecare poartă
Durerea morţilor uitaţi.

Azi simt cum noaptea se coboară
Pe dimineaţa mea de ieri,
Cum cântul meu se înfăşoară
În giulgiul veşnicei tăceri...
Şi printre voi îmi duc povara
Stropit de râs şi de noroi,
Căci vai de cine-şi pierde ţara
Ca să şi-o ceară de la voi... »

Cei doi ani de neutralitate şi, mai ales ultimul, i-au rănit sufletul şi i-au prăvălit fiinţa în disperare. Jalea ancestrală, devenită aproape mitică în volumul din 1905, se metamorfozează în **Cântece fără ţară,** sub biciuirea prezentului năucitor, în « ţipăt muiat în sânge », în lacrimă a dezamăgirii şi a ruşinii, în giulgiu *« al veşnicei tăceri »* .
El a trecut Carpaţii *« cu fiorul care poartă/ Pe cei încrezători în fraţi »* şi, ca purtător de mesaj al lumii transilvane, *« V-am plâns la fiecare poartă / Durerea morţilor uitaţi. »* Din păcate, sentimentul eşecului în misiunea care l-a costat condamnarea la moarte, devine alienant. In poezia **Bobotează**, *« Un sfios şi galben fir de busuioc »*, uitat pe masă de preotul venit cu binecuvântarea, devine simbol metaforic al aducerii aminte, pribegite *« In intunecimea bietului Ardeal »*, dar, în acelaşi timp, devine receptorul unei dezolante întrebări retorice :

« In străinul chiot care strig-afară,
Lângă mine-alături mi te iroseşti,
Floare cuvioasă, floare de la ţară,
Ce cătarăm, oare, noi la Bucureşti ?... »

In primăvara anului 1916, cu câteva luni înainte ca România să intre în război pentru a elibera Transilvania, O. Goga tipăreşte în volum cele 24 de poezii, cu un cuvânt înainte plin de amărăciune : ***« Recitesc aceste pagini întunecate înainte de a le da la tipar.Ele s-au desprins pe rând din***

CAVALERIŞTI ROMÂNI 1915

frigurile neutralității, din aşteptarea zadarnică de-un an şi jumătate în oraşul vesel al Bucureştilor. Credeam că nu vor mai vedea lumina zilei şi că,dezmințite de realitate, vor rămânea în sertar pe veci, certificate intime ale unui zbucium care s-a stins – testimoni del perir moi lentos – cum spune atât de frumos poetul italian. Acum însă, când atmosfera de moleşeală a inacțiunii se lasă tot mai greu peste capetele noastre, când dintr-o datorie de sânge de face o socoteală rece de câştig ieftin, acum mi se pare un act de pietate să ne îngropăm morții în văzul tuturora. Iată de ce public aceste versuri. »

Probabil că volumul acesta, şi nu numai, va fi atârnat şi el în balanța deciziei de peste câteva luni. Iar când visul Unirii s-a împlinit, deşi prețul plătit a fost enorm, O. Goga, credincios hărazirii sale şi credințelor care i-au călăuzit toată viața, a crezut că e de datoria lui să însoțească făclia scrisului cu baricada politică. El n-a ştiut, sărmanul, că baricada politică e altceva decât baricada revoluțiilor. Si s-a rătăcit, dar, mai ales, el a fost rătăcit. Ultima eroare, de fapt eroarea fatală, a comis-o atunci când, la 20 decembrie 1937, n-a avut tăria să-şi mențină refuzul inițial în fața solicitării imperative şi suspecte a lui Carol al II-lea de a forma un nou guvern. Consecința ?... După nici două luni, el a fost destituit şi după mai putin de trei, el moare subit şi suspect la două zile după întoarcerea din Germania. Prietenul său, savantul Emil Hațieganu, profesor la Facultatea de medicină de la Cluj, venit imediat la Ciucea, unde se afla bolnavul, după ce l-a examinat, a făcut teribila constatare : « Tavi a fost otrăvit ».(2)

Este tulburător să afli între postumele lui asemenea versuri :

« Un chiot strâmb îmi urlă la fereastră,
Norocul lui mă mustră şi mă doare.
Nu-i visul meu în fericirea voastră,
Eu am visat o altă sărbătoare.” (Profetul)

Sau această ultimă strofă a poeziei postume **Cântă moartea**, a cărei variantă a fost găsită pe biroul lui, în dimineața următoare morții:

“Si cum sub tâmpla mea fierbinte,
O lume veche-mi reînvie,
Nu câte-au fost îmi vin în minte,
Ci câte-ar fi putut să fie. »

Alexandru MELIAN

---

1. Vezi studiul Crezul poetic al lui O. Goga, în volumul Alexandru Melian, Polemici implicite, Ed. Universității din Bucureşti, 2003, sau d'n Samanatorul, Ed. online, Februarie, 2011
2. Vezi articolul « Octavian Goga a fost asasinat ?!... » publicat de Marius Popescu în Jurnalul de Mehedinți, 8 -14 ianuarie 1996

Octavian Goga
şi
Aurel Vlaicu

Articolul se poate citi şi pe pagina:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/09/alexandru-melian-cantece-fara-tara.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

Din Monografia oraşului Tismana, vol. II, în pregătire:

ORAŞUL TISMANA ŞI SATUL TISMANA, STATUTUL DE-A LUNGUL ISTORIEI

(Orice reproducere de text sau imagini din prezentul studiu, trebuie să menționeze acest număr de revistă, titlul, pagina şi autorul !)

Cap. I. Necesitatea detalierii documentelor istorice care atestă statutul localității Tismana.

§1.1. Confuzii datorită unor documente false

In volumul I al „Monografiei oraşului Tismana”[1] s-a arătat succint când a fost Tismana de-a lungul timpului, respectiv, târg, oraş, sat, cetate, târg, comună, staţiune climatică, comună şi, în final, oraş validat de referendum local în anul 2004. Această ordine este dată de documente istorice certe ce nu pot fi tăgăduite. Şi totuşi, mai găsim amatori de senzaţional ieftin, care din dorința lor de afirmare cred că pot aduce îndreptări istoriografiei noastre. Pe lângă aceştia au căzut în plasa „documentelor false” despre Tismana şi istorici, de la cei de duzină până la membrii mai vechi ai Academiei Române. Aceştia pot fi scuzați! Ei n-au trăit vremurile când cercetătorii de istorie de după ei au dat un verdict clar: diplomele date de împăratul Sigismund la Vodița (sic!) şi în alte părți, din datele de 14 iulie 1418, 29 septembrie şi 28 octombrie 1420, apoi 28 octombrie 1429 şi diplomele date de Ioan Corvin de Uniade, voevodul Transilvaniei, la 20 oct. 1444, sunt false![2].

Consecințele pentru istoriografia română au fost dramatice pentru că secretul falsului a fost foarte bine păstrat şi acest fapt a avut repercusiuni asupra scrierilor istoricilor români care le-au luat de bune. Doar marele istoric N. Iorga, utilizând diploma lui Sigismund I din 14 iulie 1418, scrie: *„Se poate să fie o falsificație a călugărilor”.* In diplomele false erau trecute sate, moşii vechi şi teritorii boiereşti în jurisdicția m-rii Tismana, fapt ce a dus ulterior la multe procese ale moşnenilor.[3]

Cele mai grave prejudicii aduse istoriei noastre sunt însă cele legate de bănii şi funcțiunea de ban. *(BAN.—- Demnitar sau dregător vechiu al Țării Româneşti, cel dintâi dintre boeri, aflat printre sfetnicii Domnului de la finele sec. 14 (1391). Funcțiunea de Ban (împrumutat dela Unguri şi privit ca o urmare a B. de Severin) a fost prob. înființată spre mijlocul sec. 14 (poate de Basarab Voev), atunci când teritoriul oltean al Banatului (Mehedinți) rămăsese în stăpânirea Domnului român, Banul fiind trimesul sau reprezentantul acestuia la marginea de apus a Ț.- Rom. peste o parte din Oltenia (Mehedinți şi Jiu). — Timp de câteva decenii după 1420, nu mai întâlnim Bani în sfaturile domneşti. Cu titlul de „Ban de JIU» reapăru la 1460, apoi de „MARE BAN», la sfârşitul veacului, când pare a fi hărăzit de Vlad Vodă după 1490, neamului boerilor de la Craiova, înrudiți cu casa domnească, menținându-se în descendența lor până spre sfârşitul sec. 16.[4])* A se vedea şi imaginea.

BAN DE JIU. — Banii din Oltenia, se întâlnesc sub acest titlu în documente în sec. 15 (predecesori ai Banilor de Craiova) şi câteodată până la jumăt. sec. 16, alternând cu cel de B. de Craiova.

BAN DE TISMANA. Uneori în sec. 15 (doc. din 1454), Banii de Jiu figurează sub acest nume, după scaunul lor, care erea atunci la Tismana.

BAN DE MEHEDINŢI în sec. 16 erea cârmuitorul acestui județ, la marginea țării (corespunzând regiunei rom. a banat. de Severin), cu scaunul la Strehaia. — In sec. 17 se numi : „căpitanul cel mare de Cerneți“.

BANI de județ. In Oltenia, până în sec. 17 unii cârmuitori ai județelor se numeau Bani şi țineau de marele Ban de la Craiova. In sec. 18, din vremea ocupației austriace, se numiră toți vornici. — Şi în Ț.-R. de dincoace de Olt unele județe pare că se administrau de un b., (sec. 16) în loc de parcalab sau căpitan.

Spre exemplu, din pricina diplomelor false făcute de unguri, care amintesc de „județul Jaleşului” unde fusese pus în scaun un ban unguresc, se face confuzie între Banii de Tismana şi Banii de Târgu Jiu. Şi anume, dacă fusese uns un ban pe Jaleş, unde era şi moşia Clarei, soția unguroaică a lui Nicolae Alexandru (1352-1364) s-a tras concluzia că scaunul băniei era Târgu Jiu şi nu la Tismana, moşia fiind mai aproape de Jiu decât de Tismana care era legată istoriceşte de Severin. După documente, în realitate, **scaunul Banatului de Severin se mută în sec. 15, mai întâi la Tismana, apoi în sec. 16 la Strehaia, la Banii de Mehedinți şi în fine, la Craiova în sec. 17**, când unii din cârmuitorii județelor din Oltenia care aveau titlu de ban, țineau de Marele Ban al Craiovei. În funcție de unde aveau scaunul, Banii de Jiu s-au numit uneori Bani de Tismana iar până la jumătatea sec. 16, au alternat numele cu cel de Ban de Craiova[5].

§1.2. Documente insuficient cercetate

Tot în volumul I al „Monografiei oraşului Tismana”[6], se dă şi un citat din „Istoria Gorjului”, autor Vasile Cărăbiş: *„1491 Satul Tismana este cunoscut ca «oraşul de la Tismana» în documentele din 3 septembrie 1491, si din 11 ianuarie 1535.*

Din cauza reşedinţei banilor de aici din sec. XV si XVI, mănăstirea Tismana era întărită ca o cetate. In realitate, satul Tismana n-a fost nici târg, nici oraş. Documentele până si după datele amintite nu-l menţionează decât ca sat.(Cărăbiş)".

Nu ştim ce documente a citit dl Cărăbiş[7] dar se contrazice singur: în prima parte a citatului se spune că satul Tismana „era cunoscut" ca oraş, aminteşte şi documentele, pentru ca în final să afirme că *„satul Tismana n-a fost nici târg, nici oraş"!* Apoi întăreşte această falsă judecată, spunând că alte documente care afirmă că Tismana era oraş, nu mai există. O afirmaţie foarte riscantă pentru un istoric! Iţi trebuie şapte vieţi, aidoma lui Făt Frumos, pentru a citi doar documentele istorice referitoare la Tismana, existente în Biblioteca Metropolitană Bucureşti[8], spre exemplu. Mai mult, trebuie să ştii exact ce cauţi, şi anume, **când şi unde** era localizat oraşul Tismana în evul mediu şi **unde şi când** s-a dezvoltat mai târziu satul Tismana, găsindu-l în acest mileniu comună, apoi oraş. Iar despre târg, e vorba tot de insuficientă documentare. Dacă nu sunt citite seriile „Călători străini în Ţara Românească" unde se poate afla cel mai lesne că Tismana a fost şi târg, înseamnă că nici alte documente ale istoriografiei noastre n-ai citit. După mărturia unui mare cărturar străin[9], din târgul de la Tismana acesta s-a întors în ţara lui cu două butoaie de castan pe care le cumpărase din acel târg. Mai mult, Tismana a fost târg, chiar dinainte de a fi căutat locul cascadelor de către Sf. Nicodim. Nedeile geto-dace dedicate cultului mamei se organizau cu târguri încă din preistorie aşa cum se arată în monografii[10].

Tot **târg** găsim Tismana şi în dicţionarele mai vechi sau mai noi din regat[11].

În dicţionarele istorice, arheologice şi geografice ale Academiei Române, şi de altfel, în hrisoavele domnitorilor găsim mânăstirea Tismana ca **cetate**[12].

Tismana, cetate <r. Baia de Aramă>, sate ale~217; sat scutit de slujbă la~ <I 29>; han de ~ 135.

Godineşti, sat <r. Baia de Aramă>, luat de Radu voevod de la jupan Cârstea şi dăruit m-rii şi cetăţii Tismana 217; întărit cu imunităţi m-rii Tismana 61, 176; II 167, 350, 356; III 219.

TISMANA. Monăstire în munţii Gorjului, mai sus de Tism., cea mai veche şi altă dată cea mai bogată din Ţara-Rom. Fondată de Radu I Voev. şi sfârşită de fiul său Dan Voev. la 1385. Călugărul Nicodim ridicase întâi acolo o biserică de lemn în vremea lui Vladislav I. Inzestrată de Domni cu moşii şi danii, în sec. 14-15. (La 1404 şi de Ştefan despotul Serbiei). Biserica refăcută de Radu Voev. la 1541 (zugrăvită la 1564); de Stanca şi M. Glogoveanu la 1732; apoi restaurată de Pr. Bibescu la 1844 (se construiră atunci şi casele palat din curtea mon.). Clopot de la Matei Voev. şi o candelă. O frumoasă căderniţă din sec. 14 la Muzăul Naţional. In biserică mormântul Sf. Nicodim. In apropiere peştera în care a locuit). — Mon. întărită în sec. 15, refăcută de Matei Voev. cu ziduri puternice şi turnuri.

TISMANA. Sat din Jud. Gorj. In sec. 15 erea târg şi reşedinţa banului de Tismana (de Gorj).

TISMANA. Râu de munte, în J. Gorj, afluent al Jiului (cu Bistriţa şi Jaleş).

Dar dl. Cărăbiş şi alţi istorici ce s-au ocupat de istoria Gorjului pot fi totuşi scuzaţi! Pentru că, nici dânsul şi niciun alt istoric, nu pot răzbi în realitatea istorică a unei localităţii dacă nu eşti tu însuşi un erudit local care s-a preocupat de istoria locurilor în care trăieşti. Învăţătorii, popii, alţi lideri din Tismana au strâns documente, au scris de-a lungul vremii ce cunoşteau de la cei mai bătrâni şi au adunat articole despre localitatea lor de prin presa vremii. Pe caiete, au scris învăţătorii Aurel Cocârlă şi Nicola Chiţiba istoria şcolii. Pe carneţele, au descris inv. Ion Aurariu şi pictorul Ghiţă Barbu Bărbulescu viaţa lor din timpul războiului dus de Carol I pentru reîntregirea neamului.

Istoricii locuind în alte localităţi decât Tismana nu au acces la aceea istorie scrisă şi orală intrată în spontanul localnicilor de la o generaţie la alta. Mulţi bătrâni îşi amintesc că bunicii lor le spuneau că în jur erau puţine case, iar Tismana avea puţini locuitori. Secole mai înainte, însăşi hrisovul lui Dan-Vodă din 3 oct. 1385[13] dăruieşte mânăstirii Tismana nu satul Tismana ci **„dvoiu stranu eliko vî ligaceşkoi i ruşesco"** care nu a fost tradusă corect în forma *„pe ambele părţi cât a fost ligăşească şi ruşească"* . În realitate, e vorba de „două ţinuturi" , strana=ţară, una fiind zona numită şi azi Ruşeaţă, cuprinzând fâneţele şi viile de la poalele dealului Gorgan cu argila lui roşie (prelungire a filonului de aramă de la Bratilovo) bogată în cupru şi zona dealurilor păduroase de lângă pădurea Sârbşori (azi Şarşori sau Şerşori) legate (cuvântul slavon liga=uniune, ligă, alipire) de marea pădure Dumbrava.[14] Unii storici spun că ar fi prima delimitare de moşie în Ţara Românească. În fapt, este vorba de o trecere de la două ţinuturi, la moşii recunoscute de basarabi şi aflate sub oblăduirea unor bani/pârcălabi[15]/, găsind în documente formula „Ligăşeasca" şi „Ruşeasca"[16] ceea ce presupune o zonă formată din forme diferite de relief şi folosinţă: pădure, fâneaţă, arabil ş.a.m.d.

- pagina 78, nota de subsol 16

Ligăşeasca (Ligăceasca, Zigăceasca), moşie la Tismana <r. Baia de Aramă> 33, 40, 45, 47, 61, 79, 104, 134; II 167; VI 96.

Ruşeasca, moşie la Tismana <r. Baia de Aramă> 33, 40, 45, 47, 61, 79, 104, 134; II 167; VI 96.

- Ruşeasca, pagina 121

Documentul confirmă zona lipită de pădure[17], „Ligăceasca", se mai numea şi „Zigă[18]-ceasca", ca urmare a locuirii acolo a urmaşilor ţiganilor, robi ai mânăstirii, deveniţi fierari, potcovari, sobari, cărămidari, zidari. Zigăceasca cuprindea şi partea dreaptă din albia râului Tismana, la ieşirea acestuia din defileul Văii Tismana. Partea aceasta s-a numit Mahalaua Tismenii iar oraşul reşedinţă a banilor de Tismana cuprindea această zonă şi întreg Defileul Văii Tismana, inclusiv mânăstirea. Acesta este oraşul din sec. XV-XVI care s-a dezvoltat până la prima ocupaţie austriacă 1718-1739 iar satul Tismana s-a dezvoltat de la acest oraş, spre sud, până în lunca actuală a recentului declarat oraş, oraşul Tismana cuprinzând satele Ungureni şi Ciocârlii (vechiul Sârbşori).

Oraşul Tismana în sec. al XVIII-lea

Despre vechiul oraş Tismana, reşedinţă a banilor de Tismana, DRH, doc. 228[19], spune: 1491 (7000), septembrie 3, Bucureşti. Vlad Călugărul voievod întăreşte m-rii Tismana satele: Bahna, Petrovita, Ploştina, parte din Farcaşeşti şi Brătieştii.

«...Iar ce au luat turcii sau ungurii, iar domnia mea nu avem ce face, iar ce se va găsi sub stăpânirea domniei mele în Țara Românească, iar domnia mea cu acele averi, cu toate, am dăruit iarăşi sfânta mânăstire, ca să şi le stăpânească călugării şi am spus fiecărui om care tine ocină de la sfânta mânăstire ca aceştia ***să se adune în oraş în Tismana*** *înaintea cinstiților bani ai domniei mele, înaintea jupanului Deatco şi a jupanului Deadiul si a jupanului Diicul si a jupanului Dragomir, ca să poruncească tuturor oamenilor să se ferească de ocinile mânăstireşti, de mori şi de livezi şi de munți şi de vaduri de moară şi de toate câte au ținut călugării din zilele fratelui domniei mele, Io Radul voievod, şi până ce a dat Dumnezeu domniei mele Țara Românească, iar ei să şi le ție slobozi până în veci.»*

Domnitorul precizează aici cei patru Bani de Tismana, la 1491: Deatco, Deadiul, Diicul, Dragomir.

§1.3. Satul Tismana din vremea domnitorilor basarabi şi după aceea

Despre satul Tismana nu se aminteşte în hrisoavele domneşti decât în 3 Aprilie 1480[20] când satul Tismana nu era încă în stăpânirea m-rii Tismana, căci la acea dată posesiunea mănăstirii se întindea: *«începând dela satul Tismana, dela Stâlpul Scurtului pe ambele laturi în sus până la munți, unde este hotarul mănăstirii»*. Satul Tismana dat în stăpânire mânăstirii în 1483, prin hrisov egumenului Matei, nu se poate localiza însă în perimetrul său din ultimele secole, pentru că bătrânii de prin anii 1900 ştiau de la bunicii şi străbunicii lor că primele bordeie şi case din lemn ale Tismanei erau puține şi, cum am arătat mai sus, pe lângă păduri: Ruşeasca, din dealul Gorgan şi Sârbşori (azi dispărut, rămânând doar pădurea cu denumirea)[21]

Locuitorii de pe laturile râului Tismana trăiau acum câteva secole în mod primitiv, case din cărămidă erau doar pe Valea Tismanei, câteva la ieşirea în poiana dinspre sud din trecătoarea mânăstirii numită până târziu, prin 1925, luncă[22] şi alte câteva case, ce se găseau la ieşirea din vale, în depresiunea Tismana.

Pe malul drept al Tismanei spre Ruşeață erau câteva bordeie ale oierilor iar lângă râu şi-au construit case, unele din cărămidă nearsă, urmaşii țiganilor despre care scria Dan I Vodă în hrisovul său[23], zona fiind numită până în secolul trecut Mahalaua[24] „Tismenii" şi nu a „Tismanei" pentru a se lega numele sălaşelor[25] de țigani de mănăstire, unde ei fuseseră robi.

Pe la începutul secolului XIX, în avalul râului Tismana, unde azi este centrul oraşului, încep să-şi construiască case şi salariații în funcții publice lotizându-se o parte din lunca Depresiunii Tismana. Zona se va numi „Mahalaua Prundu" iar primele case vor fi construite de dascăli, popi, negustori, meseriaşi înstăriți. Întâlnim iar cuvântul „mahala" ceea ce dovedeşte că satul care exista la aceea vreme era o periferie a oraşului ce exista în spațiul adiacent mânăstirii.

Bordeiele din sec. XV-XVII, erau amenajate fie în movile de pământ, fie construite cu nuiele împletite şi spoite cu încărcătură de argilă amestecată cu nisip. Unele bordeie aveau ca structură de rezistență bârne cioplite, altele erau construite în întregime din stejar. Ferestrele erau de meşterite din şipci de lemn ce întindeau ca „geam" o băşică de bou, prelucrată astfel încât să lase înăuntru cât mai mult din lumina zilei. Bordeiele au fost folosite de populația săracă chiar şi în anul 1864, când, ca urmare a Legii Instrucțiunii din acel an, dezvoltarea învățământului nostru primar se punea pe temelia principiilor obligativității şi gratuității. La Tismana şcolile erau din lemn însă multe din şcolile din satele județului erau din nuiele, de pildă şcoala Racoți care ținea atunci de comuna Godineşti.

Legea Instrucțiunii Publice şi alte legi privind asistența medicală, veterinară, ocrotirea pădurii, ş.a.m.d. din sec. al XIX-lea au dus însă la un reviriment al construcției de locuințe noi şi solide, din lemn sau cărămidă. În paralel, nevoia satului de învățători, revizori şcolari, popi, cântăreți, polițişti, veterinari, medici şi alte categorii sociale, a dus la un flux de familii imigrante din alte sate vecine. Primii dascăli şi popi imigranți în satul Tismana, vin aici, mai ales, ca urmare a prevederilor Regulamentului Organic, intrat în vigoare la 1 iulie 1831 în Țara Românească, şi prin care, şcoala devine o instituție de stat. Din Pocruia vine în anul 1835 Răspopa Nicolae[26] (Popescu?) ca învățător la şcoala particulară Tismana, tocmit de părintele Spiridon, economul Mânăstirii Tismana. Tot din Pocruia vin Popa Matei Popescu cu preoteasa Ana, ctitorii bisericii din Mahalaua Prundu (sfințită 1834, reconstruită 1885) şi fiul lor Gheorghe Popescu[27], (n.1825?) învățător în anul 1865, folosind o sală a primăriei Tismana (primăria veche). Din Topeşti, vine dascăl la Tismana, Ion Lascu Neferescu ce foloseşte o încăpere casa din Tismana, a soției, ca a doua sală de clasă, pe lângă sala de clasă din primărie. Îşi va căsători fiul Ion Neferescu, tot învățător, cu Tanța D. Popescu, fiica învățătorului Dumitru Gh. Popescu, bunic fiind Gheorghe Popescu, învățător. Se observă cum arborele genealogic al Popeştilor cuprinde dăscălimea sfârşitului de secol al XIX-lea şi începutul sec. al XX-lea şi acest arbore se va perpetua cu noi învățători şi profesori, de ambele sexe şi educatoare.

Ca urmare, putem vorbi de dezvoltarea satului Tismana în configurația actuală abia spre sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul sec. al XX-lea. Deci, statutul de oraş din timpul domnitorilor basarabi şi după aceea, nu s-a referit niciodată la satul Tismana din vatra actuală ci la partea lui nordică unde locuitorilor li se construieşte o biserică de către Nicodim Curpeneanu eromonahul în anul 1720 (transformată 1807, zugrăvită 1815, reparată 1907). Ungurenilor li se construieşte în Dealul Perilor o biserică din lemn la 1825, reconstruită de zid în anul 1922, cu hramul „Sf. Voievozi" iar oierii din Ciocârlii (Sărbşori, mai târziu Cot) sunt arondați bisericii „Sf. Nicolae" din Vânăta, adusă de la Seuca în anul 1840.

§1.4. Ungurenii satului Tismana.

Păstoritul, ciobănia, au fost preocupările cele mai vechi ale poporului nostru iar oierii şi ciobanii lor au fost cei mai liberi locuitori ai arealului românesc, din şi de pe lângă, Munții Carpați şi Apuseni şi dealurile dobrogene. Sărbătoarea coborârii oilor de la munte se făcea şi înainte de a construi Nicodim prima lui biserica din lemn de tis la Tismana, către 1364, iar târgul de la 15 august din poiana alăturată dăinuia încă din preistorie. Vechimea păstoritului o confirmă limba latină şi străromână a vocabularului ciobănesc: curastră, chiag, staur, scutar, stână, căciulă, cergă, fluier, mioară, noatin, capră, berbec pe lângă cunoscutele brânză, rânză, barză, strungă, urdă, păstrate de la daci.

Despre păstori se aduce vorba şi în zâzania teritorială între Basarab întemeietorul şi regele ungur *„Spuneți-i lui Basarab că el e păstorul oilor mele şi din Severin de barbă îl voi scoate"* şi conflictul se pecetluieşte în vremea basarabilor. Iar diversiunea aceasta ungurească cu românii păstori rătăcitori era să-l coste

viața pe Carol Robert de Anjou în Bătălia de la Posada, pe care a pierdut-o în anul 1330. După Posada, teritoriul oltean al Banatului (Mehedinți) rămâne în stăpânirea Domnului român. Ceea ce arată un popor bine structurat şi nicidecum voiajor: *„Ştiința istorică modernă a dovedit deplin, că noi n-am fost un popor veşnic călător după nevoile schimbătoare ale turmelor, ci un popor care niciodată n-a părăsit pământul pe care-l stăpâneşte acum, deci un popor stabil, ocupându-se în marea lui majoritate cu agricultura şi numai o mică parte cu păstoritul."*[28]

Ungurenii Tismanei au fost puțini la început. La fel ca locuitorii satului Tismana, care avea abia în anul 1924, 1700 de locuitori împreună cu Vânăta, dicționarele[29] menționând în anul 1392, în vremea lui Mircea cel Bătrân (cel Mare), doar 370 de locuitori.

Tismana f. 1. afluent de-a dreapta Jiului, udă jud. Gorjiu; 2. sat şi mânăstire frumoasă prin poziţiunea-i pitorească şi arhitectura ei, zidită de Mircea-Vodă în 1392 lângă părâul cu acelaş nume: 370 locuitori.

Dacă ar fi să facem socoteala conform documentelor, Nicodim venise la Vodița cu o ceată de călugări sârbi, să zicem 10; călugări autohtoni au fost tot timpul în sec. XIV-XV, circa 30; copiştii şi învățăceii lor circa 10; țiganii robi care au construit biserica mânăstirii în circa doi ani, cam 150 *(vezi notele de subsol 24, 25).* Mai rămân 170 de locuitori, din care, numai ungurenii din Ungureni, cu 12 case, şi cei din Sârbşori ar fi pe puțin 100 locuitori deoarece familiile de oieri şi ciobanii lor aveau mulți copii. Întreruperea sarcinii era exclusă la vremea aceea, şi moraliceşte, şi creştineşte fiind socotită crimă.

Refăcând genealogia unei familii, şi anume, a lui Mitică Vlăduț din satul Ungureni, aflăm când s-au instalat aici alte familii de ungureni pe lângă familiile din circa 12 case din vechea vatră a satului care existau deja. Oieri noi veniți au fost din Transilvania, Câmpia Banatului, Câmpia Strehaiei, Brebena Mehedințului şi Novaci. Istoria narativă a lui Mitică Vlăduț provine de la maică-sa Maria Gârleanu (Vlăduț). Mitică Vlăduț povesteşte: *„Mama mea, a trăit 92 ani şi la rândul ei, cunoştea „toată povestea" de la bunicul ei Ion Gârleanu, ce o reținuse de la străbunicul Mariei, Simion Dâncanu care vine din satul Dâncu din zona Clujului împreună cu tatăl lui, pe nume Truşcă. Şi pe Simion îl chema tot Truşcă dar ca să nu-l mai urmărească cei din imperiu, să dea dări ori să-l ia la oaste austriecii, şi-a schimbat numele după al satului. Amândoi vin în Ungureni, după ce au stat ascunşi în munți, cu 600 de oi, 12 cai, pe care i-a înmulțit în câțiva ani la 40. În Ungureni, nu erau decât 12 case. Toate casele erau din lemn şi cu geamuri mici cu băşici de oaie în loc de geam. Iar stră-străbunicul meu a făcut prima casă de aici, tot din bârne dar cu giurgiuvele din geam. Era singura din sat, iar mai târziu, când au venit ai lu' Tabără (Galețeştii) de pe Cerna, au făcut şi ei casă cu geamuri din sticlă. Ai lu' Tabără erau oieri harnici şi vânjoşi dar Petrilică, şi mai vânjos, a făcut numai prostii! A intrat călare pe cal în crâşma lui Serafim Popescu, miliția i-a pus cătuşele, a cerut să-l dezlege că face treaba mare, a aruncat nevoile în capul milițienilor şi a fugit*[30]*. El a fost contemporan cu noi dar mult înainte de primul război mondial a venit aici, aşa cum am spus, Truşcă*[31]*. De la Gârla Mare - Mehedinți au venit Ion Bărăitaru, numit şi Ion Gârleanu după satul în care s-a născut şi care a fost*

Mitică Vlăduț la mormântul mamei sale Maria Gârleanu

cioban ai lui Simion Dâncanu. Acesta a fost cel care a convins-o pe bunica mea, tot Maria, soră cu mama lui Tanța Neferescu[32]*, ca să-şi dea fata (mama mea) după un cioban credincios şi harnic.*

Dacă ar fi să mai dau şi alte nume de ungureni, cred că şi Luculeştii erau printre autohtoni, casa lor poate fi numărată printre cele 12 case inițiale. Unul din Luculeşti s-a căsătorit cu Tița lui Novăceanu din Bălți. Şi-au făcut casă tot aici în vatra satului, lângă Ion Dragomir. Tot ungureni vechi sunt şi ai lui Grecu. Casă veche era şi a popii Matei Popescu. La fel a lui Ciurică, de mirare că poarta veche mai este în picioare. Crăciun, vecinul meu, a avut nevasta de la Câmpu Mare. Adică, unii din ungurenii noştri sunt o ramură a novăcenilor veniți din Mărginimea Sibiului. S-au adunat aici de la Gârla Mare, de prin Banat, de la Brebena şi după cum am văzut şi-au luat numele după satul de unde au migrat, de pildă familiile cu numele Novăceanu ce veneau din Novaci".

Reținem deci că ungurenii şi-au luat numele satului de unde au venit, Truşcă-Dâncanu, Bărăitaru-Gârleanu, spunea Mitică Vlăduț (Mitu al lui Gârleanu).

Cercetând istoria, vedem că în ce-i priveşte pe păstorii ardeleni şi ciobanii lor, migrația acestora se leagă de luptele dintre turci şi austrieci de-a lungul sec. XVII-XVIII. Extinderea otomană se opreşte la asediul Vienei în 1683. Ofensiva habsburgilor se lasă cu înfrângerea otomanilor la Buda (1686), Mohacs (1687), Salankemen (1691) şi Zenta (1697), terminată cu tratatul de pace de la Karlowitz (1699). Un nou război austro-otoman începe în 1716, terminat cu pacea de la (Passarowitz) în 1718, prin care, otomanii renunță la Banat şi Oltenia în favoarea Austriei. Urmează un nou război austro-otoman (1735-1739) terminat prin pacea de la Belgrad. Imperiul otoman recuperează Oltenia introducând măsuri reformatoare. În timpul ocupației austriece, au loc primele migrări ale păstorilor ardeleni spre Oltenia deşi situația beligerantă se stabilizează abia după 1775, când austriecii renunță definitiv la Oltenia în favoarea Bucovinei.

Şi totuşi, la 24 aug. 1787 izbucneşte războiul ruso-turc iar Tismana fu ocupată pe rând când de turci, când de austrieci. Armatele trebuind hrănite, s-a făcut jaf la mânăstire. 110 bivoli i-au luat turcii, 300 de oi şi 40 de vaci le-au mâncat austriecii, 30 cai i-au luat turcii şi austriecii, 2000 vedre de vin le-au băut austriecii, 1000 vedre vin au ars împreună cu buțile cele mari din care una era de 3000 vedre de lemn de tisă, de câte 12 oca când au dat turcii foc mânăstirii. Profitând de conflictul ruso-turc, austriecii mai ocupară şi mânăstirile Cozia şi Sinaia. Jafurile pe care le făceau turcii cu turmele păstorilor ardeleni erau însă şi mai mari. Din vremurile acelea au învățat ei să umble prin munți, pe căi numai de ei ştiute, pentru ca să evite autoritățile române sau austriece precum şi drumurile oştilor turceşti.

In aceste perioade de ocupație austriacă au loc marile migrațiuni ale păstorilor mărgineni (din jurul Sibiului) ce vor ajunge în final la Tismana. E interesant că până la 1753 nu avem nici o „carte» domnească, care să privească în special pe păstorii români din jurul Sibiului, deşi ştim că erau oieri vestiți şi cu turme mari de oi, pe care le țineau prin Tara Românească, unde treceau în taină peste munți sau peste pasurile Tumu-Roşu si Vulcan. Cei care le treceau prin Turnu-Roşu ajungeau cu ele până în bălțile Brăilei, cei care le treceau prin Vulcan ajungeau la Novaci iar de acolo până în bălțile Dunării din Mehedinți. Păstorii ardeleni n-aveau graniță. Erau tolerați tacit şi de domnii Țării Româneşti care puteau plăti la Înalta Poartă din dările luate de la ei, erau tolerați şi de austrieci care deschid chiar un consulat la Bucureşti care să organizeze pentru imperiu veniturile mari ce ieşeau de la păstorii ardeleni ce se simțeau bine în câmpiile mănoase ale românilor.

„Oierii treceau pe unde puteau de o parte şi de alta a Carpaților şi făceau un comerț conținu şi neîmpedecat de nimeni cu piei, lână şi brânză, spre marea pagubă a visteriei, fiindcă nu plăteau vama şi nu se purta un registru despre trecerea şi întoarcerea turmelor din Tara Românască cum se făcea la Braşov, unde oierii, la termin şi loc fixat, veniau cu turmele lor, dând vama stabilită şi însemnându-se la răvaş taxa de 3 fl. de o turmă, care se compunea din 600, 700, 1000, sau chiar şi 1200 oi. Se iau măsuri la Sibiu ca abuzurile şi nerânduelile să dispară, şi pentru o turmă de 600 oi să se dea taxă 1 fl. 50 den., pentru 800 oi 2 fi., şi pentru ce trece peste 800 oi se dă 3 fl." spune Ştefan Meteş în cartea lui.[33]

„Intre anii 1718—1739, când Oltenii a fost ocupată de Austriaci, oierii mărgineni au umplut acest ținut cu turmele lor. Ce numeroase au trebuit să fie turmele acestora în Oltenia e de ajuns să Amintesc că numai oierii din Răşinari plăteau la camera valahă şi împărătească din Oltenia, în anul 1736, suma extraordinară de 8866 fl. după turmele lor."

Banii păstorilor sibieni curgeau deci gârlă în visteria valahă şi austriacă. Constantin Vodă Racoviță scrie personal la 31 august 1755 o scrisoare judelui din Sălişte şi oierilor Cândea, Avrămuş, Floaş, Cristea şi Herța prin care-i anunță că pitarul Radu Bengescu nu s-a ținut de vechiul obiceiu de a lua dela Ungurenii ce vărează vitele în Tara Românească, numai câte 4 bani de vite, vaci şi cai, şi câte 2 bani de oaie mare, ci «s-a întins» de a luat şi dela miel cum n'a fost obiceiu. *„Să vie în grabă la Novaci să-şi ridice banii în prezența reprezentantului domnesc, care aşteaptă aici după oierii păgubiți."*

Deci oierii mărgineni aveau uneori o situație mai favorabilă în Valahia noastră decât cei din județul Braşovului. Iată un raport al consulului austriac la Bucureşti, Merkelius, cu data de 30 Mai 1792, în care spune, că „după intrarea trupelor austriece în Tara Românească, la 1790, au venit câțiva ciobani ardeleni din scaunul Miercurei, din satele Poiana şi Rod, şi au năvălit în grup în satul Novaci de lângă Târgu Jiu şi au luat localnicilor 550 oi şi 34 vite cornute.

Cauza răpirii e că şi novăcenii împreună cu turcii le-au luat în 1791 ciobanilor ardeleni 3550 oi şi 13 cai. Se face proces şi să constată că băştinaşii sunt nevinovați, prada a făcut-o turcii şi ei, numai siliți au arătat drumul spre turmele din munți. Divanul din Craiova hotăreşte, ca Ardelenii să dea oile toate înapoi sau o despăgubire grabnică şi venitul pe 3 ani dela oi, care se urca la suma foarte mare de vreo 8000 fl. Ungurenii erau desperați, dar Consulul reuşeşte să reducă suma de plată la 320 lei. *«Ei îmi mulțumiră cu mânile ridicate şi erau foarte bucuroşi, că au fost scutiți astfel de neajunsuri în viitor»* încheie Merkelius raportul."[34]

1960: O parte din familia Luculeştilor la stâna lor din munți

Ion Luculescu, fiu de păstor ardelean, fost primar la Tismana, detaliază marea migrațiune a unor familii de păstori ce a avut în acele vremuri: *„Străbunii noştri au plecat din Telişca şi Sălişte a Sibiului, turmele cele mai mari avându-le Luculeştii, Rodenii şi au lui Suciu din care s-au zămislit şi popii satului.*

Turmele lor au coborât pe la Turnu Roşu spre Bălțile Brăilei. Nu erau condiții prea prielnice[35] şi în anii următori coboară oile prin pasul Vulcan în Bălțile Mehedințului: Tismana[36], Bistrețu, Burila Mare, Burila Mică, Balta Verde, Gârla Mare. Ai mei, Luculeştii, vărau oile la Burila şi iernau la Tismana Gorjului. Ungurenii Tismanei erau proprietari de oi multe şi găseau ciobani printre câmpenii foarte harnici şi destoinici din satele amintite. De acolo ei au venit în Ungureni după stăpânii turmelor. Din Gârla Mare a venit ciobanul Ion Bărăitaru (Gârleanu), De la Balta Verde a venit unul ce-l numeau ciobanii Burtă Verde. Care neavând copii, a înfiat un copil şi i-a dat numele lui, Grecu. După vreo trei ani vine la Tismana alt val de păstori, ai lui Novăceanu, ai lui Văideianu şi mai târziu ai lui Guşe. Vatra satului din răscrucea Ungurenilor era ocupată de aceste familii la care mai adăugăm pe Crăciun, cu nevasta adusă din Câmpu Mare şi Ion Dragomir care ia una din cele două fete ale oierului Ion Băbău din Ciocârlii. Aici s-au instalat păstorii noştri ardeleni şi unde trăiau mai înainte doar câțiva băştinaşi cu numele Văcaru"

Din memoria narativă a păstorilor din Ungureni reținem că aceşti văcari din timpurile vechi țineau vacile şi caii prin Lunca Ungurenilor şi animalele veneau singure la să lingă drobii de sare sau să se adape la fântâna din răscruce. Mitu al lui Gârleanu povesteşte că stră-străbunicul lui, Truşcă (Dâncanu) pusese clopoței la cai ca să audă când aceştia veneau singuri seara să lingă sare la staulul său din Dealul Perilor.

Ungureni din Tismana: la stânga, Petrilică «al lu' Tabără»

Ciobani erau şi prin satele din zonă şi luau neveste din Ungureni. Am văzut mai sus, că Ion Dragomir, unul din ai lui Moş Tâpu, s-a căsătorit cu fata lui Băbău din Ciocârlii, Liuța. Mama ei, soția lui Ion Băbău era din Brebena dintr-ai lui Cetate, tot ciobani şi ei, la ai lui Bălu şi Chelu, mari proprietari de oi şi pădure între Baia de Aramă şi Padeş.

Deci de la Ungureni, unii oieri s-au căsătorit prin satele Ciocârlii, Vânăta, Topeşti sau alte sate. E probabil că întemeierea satului Ungureni s-a făcut treptat, plecându-se doar de la câteva familii de pe vechiul ținut Ruşeasca. Alții, s-au aşezat aici când timpurile au permis. Însăşi denumirea arată că satul s-a înființat, pornind de la un grup de ungureni. Există în România 19 comune cu acest nume, aşezările fiind situate doar în fostul regat, dintre care, patru în Dobrogea şi una în Maramureş. Dar localități Ungureni, pendinte de o comună, nefiind considerate sate în actele oficiale aşa cum sunt Ungurenii Tismanei, sunt probabil mult mai multe.

§1.5. Tismana stațiune climaterică

În data de 20 august 1908, prin ***«Statutele Societății „DORNA TISMANA" din județul Gorjiu»***, Capitolul I, Art. 2, litera D, se propune ca în următorii ani, Valea Mânăstirii Tismana să devină o stațiune climaterică, *«care să poată folosi poporului, atrăgându-l şi prin diferite lucrări de înlesnirea traiului»*. Deşi termenul de declarare se va lungi până în anul 1918, la terminarea primului război mondial, George Coşbuc şi George Sfetea, ataşați de locurile liniştite pentru odihnă şi creație de la Tismana, insistă pe lângă deputații de Gorj, Dincă Schileru, Numa Frumuşeanu, arhimandritul mănăstirii Tismana Corneliu Săbăreanu, ca Valea Tismanei să devină un important centru turistic, care să atragă câți mai mulți vizitatori, mai ales, scriitori şi artişti.

Prin respectul pe care-l avea ca poet, George Coşbuc atrage şi alte personalități din întregul regat muntean. Erau atrase în proiect înalte fețe bisericeşti din Tg. Jiu şi Craiova, profesori universitari, bancheri, librari, publicişti din Craiova, Bucureşti şi chiar secretarul Adunării Deputaților. Pe lângă primarul Tg-Jiului, fostul prefect de T-Severin, membri ai Consiliului Județean, mai figurau un controlor şi un sub-insp. Silvic din Craiova, bancherii din Novaci, Bumbeşti şi Tg. Jiu, proprietarii C. Popescu şi Gh. Petrescu, deținători de terenuri şi mori de pe Valea Tismanei.

Prin activitatea lor în Societatea „Dorna Tismana", aceste mari personalități ale timpului, au dus la emanciparea satului Tismana şi la dezvoltarea lui prin lotizarea întregii văi ca teren pentru construcție apoi construirea altor vile turistice pe lângă cea a lui Sfetea: Vilele Petrescu şi Semenescu, Vila Rioşanu – Craiova, Vila Nicu Miloşescu, Vila C. Chiricescu, Restaurantul Rozica (I. D. Popescu), Vila Pr. D. Lungulescu. Prin grija membrilor Societății „Dorna Tismana", s-au construit: eleşteul, un drum de promenadă numit „Aleea Tainelor", Fântâna Basarabilor, Fântâna Chihaia, Parcul Dendrologic, s-a amenajat Muzeul Mănăstirii, s-a înființat o bibliotecă şi s-a construit o şcoală nouă în sat. În final, cu ajutorul Societății „Dorna Tismana" s-a obținut declararea Văii Tismanei, „stațiune climaterică", din cauza aerului ozonat de pe vale şi Pădurile Cioclovina, aer numai bun pentru bolile de plămâni iar prin plimbări în jur, ameliorarea bolilor de nervi.

§1.6. Declararea satului Tismana oraş

Acest paragraf va fi detaliat în „Monografia oraşului Tismana", vol. al II-lea. Vor fi incluse în el demersurile din anii 2003-2004 făcute de Nicolae Mischie, preşedinte al CJ Gorj şi autoritățile locale pentru ca Tismana să devină oraş. Cu documente şi imagini. Cu hotărârea aproape unanimă a locuitorilor ca Tismana să fie declarată oraş în ciuda creşterii taxelor locale. Pentru că s-a dovedit ulterior că alocările bugetare de la nivel județean şi central au fost mult mai mari. Faptul că nu s-au putut aloca bani prin proiectele Shapard, care vizau satele, a fost un neajuns al guvernului Năstase care n-a inclus în acest program şi oraşele mici. Cu toate acestea, existau totuşi şi alte proiecte de dezvoltare locală iar căminul cultural Topeşti a fost reabilitat pe astfel de proiecte. Să mai menționăm şi solidaritatea de atunci ale filialelor locale ale partidelor politice mari din Tismana, care nu-şi puneau piedici ca astăzi în caz de aprobare a unui proiect major pentru bunăstarea comunității.

§1.7. Şmecheriile de la wikipedia

Wikipedia (wp) nu mai este demult o sursă credibilă. Unele din paginile mele de acolo au fost şterse, unele din imaginile cu care am ilustrat aceste pagini la fel, pentru ca mai târziu ele să apară sub alt nume de utilizator. Ultima noutate pe wp este ştergerea unor texte pentru a se face reclamă unor cărți în detrimentul adevărului istoric. Unele sunt scrise de cunoscători, altele sunt un amalgam copy/paste făcute de „profesori universitari" cu cunoştințe îndoielnice. Iar pentru faptul că aceste cursuri se află în librării, trebuie să se facă reclamă pe wp prin înlăturarea unor informații despre oraşul nostru.

Când am creat eu pagina „Tismana" am detaliat când Tismana a fost oraş în evul mediu şi când a devenit oraş prin referendumul din 2004. Acum, pe wp, apare că Tismana este oraş dar s-au şters acele indicii istorice pentru a-şi băga nasul „universitarii" conform cărora Tismana a fost „sat turistic".

Se spune aşa pe wp: **Tismana** este un oraş[3] din jude?ul Gorj, Oltenia, România. Începând cu data de 16 iulie 1973[4] fostul sat Tismana (Gorj), alături de alte 13 localități, se declara, experimental, sat de interes turistic denumit «sat turistic»[5].

În nota de subsol [3] a fost lăsată de aceşti wikipedişti „deştepți" doar informația „Monitorul Oficial Nr. 310 din 07.04.2004". Aceştia au şters referirile originale, fără să fi avut la îndemână documentele care au trecut prin Consiliul Local Tismana şi care erau proiecte sau Hotărâri ale CL Tismana. În anul 2004, eu am lucrat proiectul „Proiect de Hotărâre privind Statutul oraşului Tismana". Proiectul de Hotărâre privind statutul, a fost avizat de către aparatul propriu de specialitate al Primăriei Tismana, comisiile de specialitate ale Consiliului Local şi aprobat în şedința extraordinară a Consiliului Local al noului oraş Tismana, din luna iunie 2004, cu 15 voturi pentru, 0 abțineri ?i 0 voturi contra. Toate detaliile privind aceste proiecte, privind aprobările, datele privind referendumul erau pe site-ul arhivă al primăriei, anii 2004-2008, creat de mine în aceşti ani. Dar unii din wikipedişti, care ar trebui eliminați de acolo, au interesele lor şi-şi pun reclama proprie pe Wikipedia.

Astfel, în nota de subsol [4] se face referire la „Ordinul ministrului turismului nr 744/1973" iar în nota de subsol [5] reclama disimulată apare evident: „Puiu Nistoreanu, *Turismul rural*, pag. 23-24"

Aceasta este o carte care stă nevândută în librării tocmai prin informațiile „la grămadă" pe care le conține. Mai mult, studenții din regie au copiat-o şi au pus-o pe internet fără autor şi fără paginația originală. Cum regula copy/paste e la modă, ar putea fi chiar alt autor care l-a copiat pe P.N. „en gros", nu „en detail".

Astfel, la pagina 34, se spune: „Cu începere de la 16

iulie 1973, prin ordinul Ministerului Turismului numărul 744/1973 se declarau, experimental, sate de interes turistic, denumite "sate turistice", următoarele 14 localități rurale: Lereşti şi Rucăr (Argeş), Poiana Sărată (Bacău), Fundata şi Şirmea (Braşov), Bogdan Vodă (Maramureş), **Tismana (Gorj)**, Sibiel (Sibiu), Vatra Moldoviței (Suceava), Racoş (Timiş), Sfântu Gheorghe, Murighiol şi Crişan (Tulcea), Vaideeni (Vâlcea)."

Să spunem noi ce este cu acel ordin: regimul comunist n-a mai ținut seama de statutul de localitate climaterică al Tismanei pe care-l avea în timpul regatului. La amenajarea parcului dendrologic Chihaia, înscris pe plan european ca zonă protejată, munciseră din greu N. Ceauşescu, Gheorghiu-Dej, E. Bodnăraş şi alți deținuți comunişti din Penitenciarul Tg-Jiu. După schimbarea de regim politic de după al doilea război mondial aceşti deținuți politici ajunşi conducători au întors din nou, din răzbunare, statutul Tismanei la nivelul unui simplu sat.

Ordinul ministrului turismului 744/1973 dorea o reparare a degradării statutului localității climaterice Tismana prin declararea ei ca „sat turistic". În realitate, Tismana n-a fost „sat turistic" decât prin acel ordin. Securitatea interzicea cazarea turiştilor străini în locuințele particulare. De altfel chiar în cartea „Turism rural" se recunoaşte că „unele localități nu au înregistrat nici o activitate turistică (**Tismana**, Bogdan Vodă, Vaideeni)" iar "oficializarea" turismului rural nu a făcut posibilă organizarea activității de turism şi nici amenajarea corespunzătoare a satelor turistice". Atunci de ce wikipedia pune la loc de frunte această informație despre Tismana, ştergând informații esențiale pe care le dădusem ca participant activ la declararea oraşului Tismana? Doar de dragul de a pune în evidență cartea unuia?

Aşa se întâmplă când dai libertate deplină oricăror informații pe wp fără ca administratorii să verifice acele informații. Tocmai de aceea revista „Sămănătorul" şi „Monografia oraşului Tismana", includ articole şi paragrafe bine argumentate, de tipul acestui documentar, pentru ca nimeni să nu mai îndrăznească să ne strice istoria, patrimoniul cultural al Tismanei pentru interese personale.

Dar pentru ca informația să fie bine răspândită, înlăturând speculațiile unor amatori, trebuie ca revista şi monografia oraşului să fie susținute material de autoritățile oraşului !

.Nicolae N. Tomoniu, director revista „Sămănătorul", Tismana, 30 sept. 2014

NOTE DE SUBSOL

[1] Nicolae N. Tomoniu - Monografia oraşului Tismana, Editura Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Târgu-Jiu, 2013, ISBN: 978-973-7847-53-9

[2] Al. A. Vasilescu – Diplomele lui Sigismund I, regele Ungariei şi Ioan Huniade, voevodul Transilvaniei, dela Mănăstirea Tismana, sunt false, Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, Bucureşti, 1944. Studiul contestat la început de P.P. Panaitescu, a fost confirmat de mărturiile târzii ale celor care au dat comanda (Mitr. Râmnicului) şi călugării urmaşi ai celor care le-au executat.

[3] Ibidem 1, pag. 44

[4] O. G. LECCA - DICTIONAR ISTORIC, ARHEOLOGIC SI GEOGRAFIC AL ROMANIEI, BUCURESTI, EDITURA UNIVERSUL», S. A., 1937, pag. 48

[5] Ibidem , pag. 49

[6] Nicolae N. Tomoniu - Monografia oraşului Tismana, Editura Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Târgu-Jiu, 2013, ISBN: 978-973-7847-53-9

[7] Vasile Cărăbiş, Istoria Gorjului, ed. Editis, 1995

[8] La o căutare „Tismana" pe www.dacoromanica.ro ai neplăcuta surpriză să ți se dea o listă de mii de cărți, fiecare carte având numeroase referințe.

[9] Paul de Alep (1637 - 1667): *„La sfîrsitul călătoriei noastre, egumenul vestitei monastiri Tismana a venit să ne întâmpine şi ne-am coborât pe râul cu acelasi nume, pe malurile căruia, de fiecare parte, este câte* ***un târg mare*** *care tine de monastire."*(pg. 196, 221pdf)*; „Lemnul <de tis> este foarte tare şi frumos şi din el se fac mii de butoaie mici, legate cu cercuri de fier care nu se desfac niciodată în bucăți. Am adus cu mine două <butoaie> la Alep şi le mai am încă acasă."* .(pg. 199, 225pdf). – Călători străini în ŢR, vol. 6, Ed. Şt. şi Encicl., Buc. 1976.

[10] Ibidem 6, pg.262

[12] Ibidem 4, O. G. LECCA – DICTIONAR…, pag. 526

[11] Revista „Sămănătorul", anul III, nr. 11, nov.2013, pag. 32

[13] Documenta romaniae historica, B.Țara românească, vol. I, (1247-1500) vol. întocmit DE P. P. Panaitescu şi D. Mioc, Editura Acad. Rep. Soc. România, Bucureşti, 1966, pag.19

[14] Ibidem 6, pag, 31

[15] PÂRCĂLÁB, pârcălabi, s. m. 1. Titlu dat în evul mediu, în Țările românești, persoanelor însărcinate cu conducerea unui județ, a unui ținut, a unei cetăți, având atribuții militare, administrative şi judecătoreşti. DEX '98 (1998)

[16] Doc. privind ist. Romîniei. B. Țara Ro. XIII-XVI, Indic. numelor de locuri, Ed. Acad. Rep. Populare Române, 1956, pg. 78 şi 121

[17] Pe vechiul drum de care cu ruta Ruşeața cimitirului, Ponoave, Sângeriş, Vânăta

[18] De la „zingani", Dicționar: 1. Din sl. ciganinu 2. Zingaro (archaic) A gypsy. Vedeți la Google - imagini: «zingari»

[19] Documenta romaniae historica, B.Țara românească, vol. I, (1247-1500) vol. întocmit DE P. P. Panaitescu şi D. Mioc, Editura Acad. Rep. Soc. România, Bucureşti, 1966, pag.365

[20] Ibidem , pag. 277

[21] Abia la 1 Iunie 1483 aflăm Sârbşorii în stăpânirea m-rii Tismana, când Vlad III Călugărul dă un hrisov egumenului Matei şi tuturor fraților, ce se aflau în acel sfânt lăcaş, *«ca să le fie moşii comune: Tismana de ambele laturi ale râului Tismana şi Pocruia cu toate hotarele şi Godineştii toți cu toate hotarele şi Sârbşorii şi Ohaba* (azi Hobița Peştişanilor, ohabă=moşie cu imunitate)*, pentru că le-a cumpărat jup. Vintilă logofăt dela Stanciul Cortofleş cu 160 fiorini».*

[22] In monografia oraşului Tismana, pag. 92. *„Drumul Tainelor, cărare împietruită prin luncă"* se află printre lucrările deja executate de Societatea „Dorna Tismana" în stațiunea Climaterică Tismana ce cuprindea satul, Valea Mânăstirii şi Vârful Cioclovina, împreună având o lungime totală de 10 km.

[23] De fapt, hrisovul lui Dan Vodă din 3 oct. 1385, întăreşte cele 40 sălaşe de țigani pe care le dăduse, şi Vodiței, şi Tismenii, *„unchiul domniei mele, sfânt răposatul Vladislav voievod"*

[24] Existența acestui cuvânt din limba turcă dovedește că sălașele de țigani erau așezate la marginea orașului Tismana. MAHALÁ, mahalale, s. f. 1. Cartier (mărginaş) al unui oraş; periferie. (DEX '09 (2009)

[25] În hrisov, „Ѣ ÷Íšґäč". care este tradus din slavonă 40 de sălașe. Dicționarele Șăineanu, ed. a VI-a (1929) și Scriban (1939), precizează că un sălaș ar fi un grup de familii de țigani (10-15) robi odinioară. Ar însemna că numărul robilor mânăstirii ar fi fost de cel puțin 400 de suflete, cei care au construit biserica mânăstirii din temelii fiind însă bărbații.

[26] Dan Neguleasa – Învățământul public gorjean la început de drum (1831-1848), catalog de documente, ed. Măiastra, Târgu-Jiu, 2009

[27] Stelian Popescu - Navalnice, nostalgice si obsesive aduceri aminte, Semănătorul-Editura online, Tismana, 2009

[28] Ștefan Meteș - Păstori ardeleni în Princip. Române, Coresp. al Acad. Române, „Bibl. Semănătorul», Ed. Libr. diec. Arad, 1925.

[29] Lazăr Șăineanu-Dicț. Universal al lb. române, ed. a VIII-a (prima ed. în 1896), editura Scrisul Românesc, pagina 857

[30] Despre Petrilică citiți Revista online „Sămănătorul", anul III, nr. 04, apr. 2013, pag. 11

[31] Socotind câte generații au trecut și ținând seama că austriecii au ocupat Oltenia între 1918-1739, primii oieri ascunși prin munți au coborât în Tismana, în aceea perioadă.

[32] In revista tipărită „Sămănătorul", anul IV, nr. 3(2), mart. 2014, pag. 3, în foto-document 1938, Tanța Neferescu preciza pe marginea originalului că are alături „Baba Dajica și baba Dochia". In fapt, Dajica este Marioara Gârleanu având acum două confirmări: Mitică Vlăduț și dr. Georgică Popescu, pentru primul mamă, pentru al doilea mumă (așa-i zicea el bunicii)

Maria Gârleanu

[33] Ștefan Meteș - Păstori ardeleni în Princip. Române, Ed. Libr. diec. Arad, 1925, pag. 56

[34] Hurmuzaki, XIX, p. 601

[35] În 1795 se instalează foametea, ca urmare a unei invazii de lăcuste. În paralel, începe și epidemia de ciumă.

[36] E vorba de Tismana Mehedințului, la vreo 10 km de Burila Mare unde păşunau Luculeştii.

Erată !

Apropo de nota de subsol 32: în revista tipărită din martie 2014, în loc de Floarea Daju, Constanța Neferescu, Dochia Rafa, se va citi Maria (Mărioara) Gârleanu, Constanța Neferescu, Dochia Rafa. Deci, dna Tanța Neferescu, a făcut o eroare însemnând pe marginea fotografiei "Baba Dajica" în loc de Maria Gârleanu, mama lui Mitică .Vlăduț / (Gârleanu)

Sămănătorul tipărit - Anul IV. Nr. 3(2) - martie 2014 - Foto-documente

Fotografii care au circulat în ziarele şi albumele vremii (dar şi astăzi pe rețeaua Internet) sub diverse titluri: "Femei torcând (Gorj), "Tărănci din Gorj" sau "Clacă la Tismana", (cea de jos).

Pe fotografia din dreapta, originală, aflată în colecția Doamnei Constanța Neferescu, aceasta notează: " Baba Dajica, Tanța Neferescu, Baba Dochia

Rectificare. De la stânga: Maria Gârleanu, Constanța Neferescu, Dochia Rafa

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj)
- prozator, poet.

Scriitor medaliat
LSR -Gorj

Poezii

TĂIETORUL DE VIE

(prietenului meu medicul Doru V. Fometescu)

MOTO:

Brâncuşi a lucrat cu spiritul materiei;
Doru V. Fometescu cu cel al cuvintelor.
(Fl. Văideianu)

Cu satul, mama, viața simplă
Şi „focuri (mari) peste zăpezi”
Brâncuşi îl cheamă să îi umplă
Cu spirit, zborul ce nu-l vezi.

A „Dăruit Visului Forme”
L-a „ajutat pe Dumnezeu”
N-a dăltuit făpturi diforme;
E şi pandur şi Prometeu.

În zbor de pasăre măiastră,
S-a-nscris în timpurile vii,
A cochetat cu lumea noastră,
Va fi şi-atunci când nu va fi.

OAMENII CARE NU MOR

Când harul pui pentru popor,
Ție nimic nu ți-ai oprit;
De-atâtea ori îmi vine dor,
De oamenii care-au murit.

De câte ori îmi vine dor,
Privesc în mine şi mă-ntreb:
Pe oamenii care nu mor,
Putut-am eu să-i înțeleg?

SOMNUL

Mi-e calea-n cruce şi nu ştiu
Cum să visez câştig, pierzând;
Răgazul meu nu mai e viu,
Adorm mereu cu Domnu-n gând.

Scurt orizont al unui azi:
Etape arse permanent,
Din patul somnului să cazi
Ca să câştigi un mic moment.

VALORI VIRTUALE

Când şansa unei dezvoltări organice
Dispare brusc, începi să arzi etapele,
Să nu fraternizezi cu stări balcanice;
Ridică-te măreț, arată-ți faptele.

De har – pe dinăuntru, mă simt locuit,
Câştig doar viteză, pierzându-mă încet;
Nevoia evoluției a-ncremenit,
Precum tiparul împins de internet.

Florian Văideianu, jurist

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Un studiu de premieră mondială al dr. Ion Mocioi privind descifrarea discului de la Phaitos - Creta

SERIA a VI-a

DISCUL DE LA PHAISTOS

CAP. 7. INDEXUL GRUPELOR DE SEMNE SEPARATE - FAȚA «B»

47. a) ANUL CU 18 LUNI ŞI CORECȚIA LUI

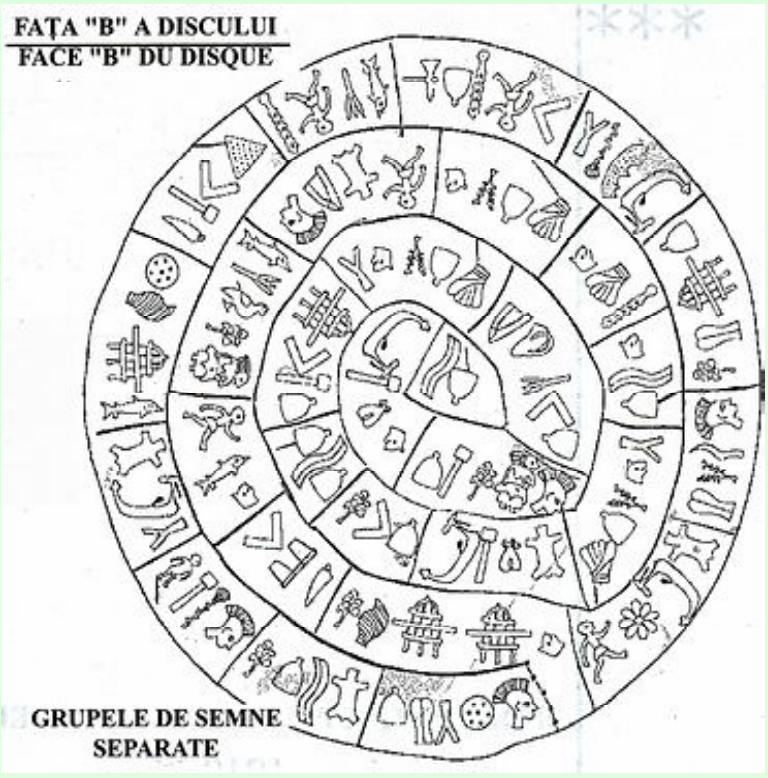

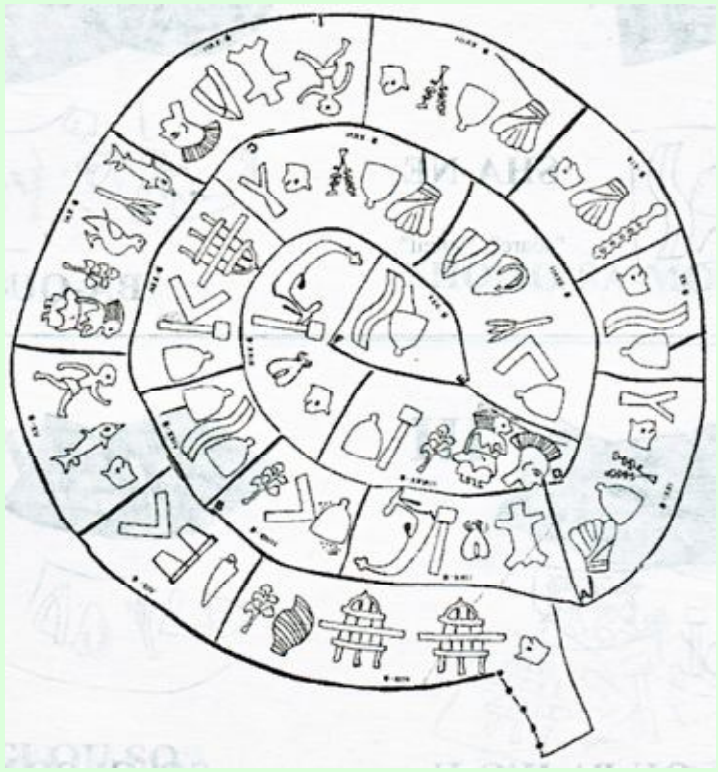

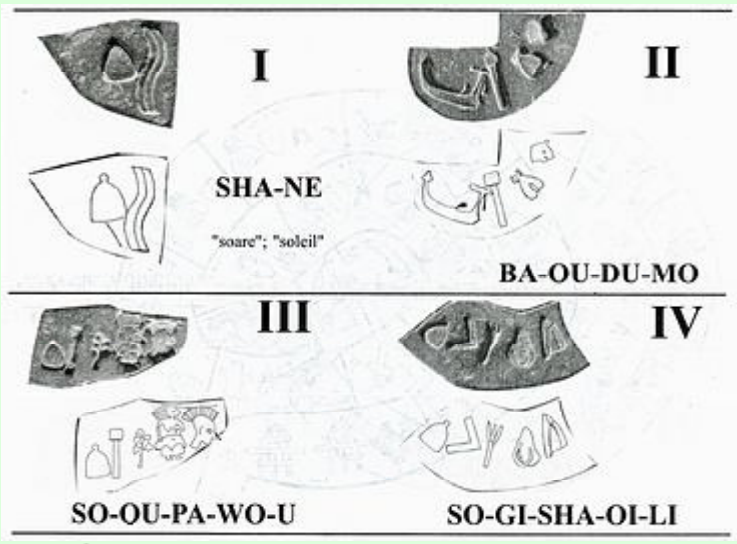

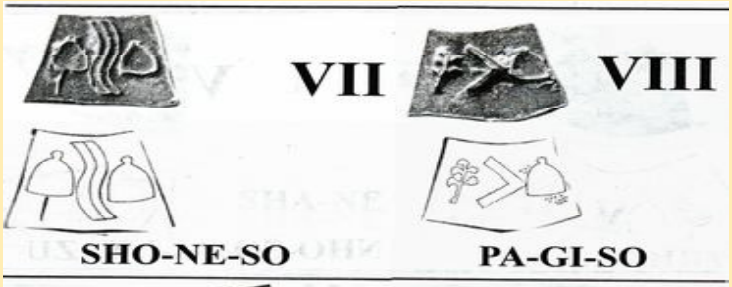

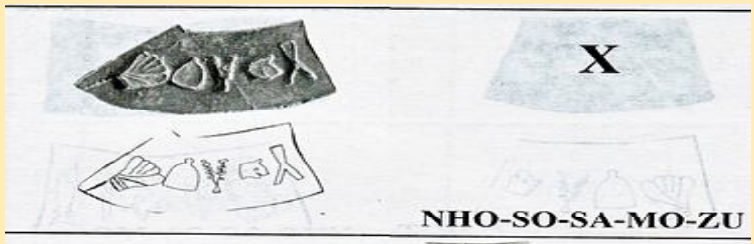

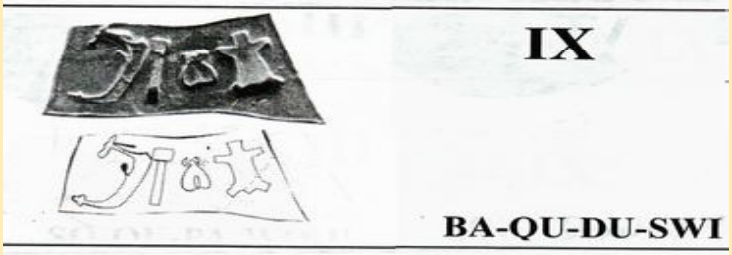

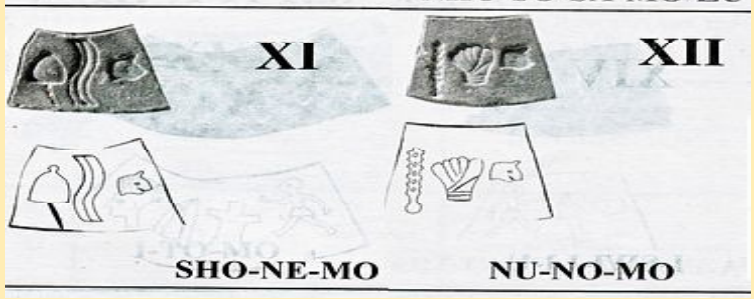

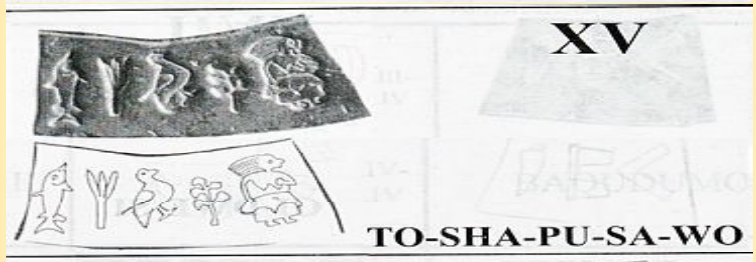

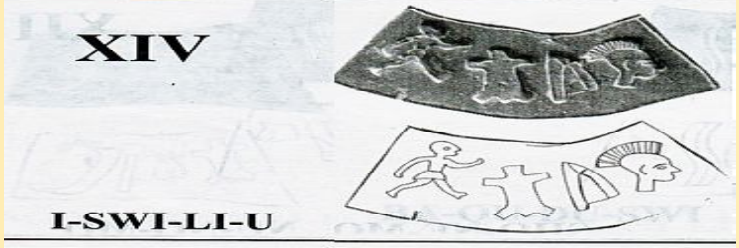

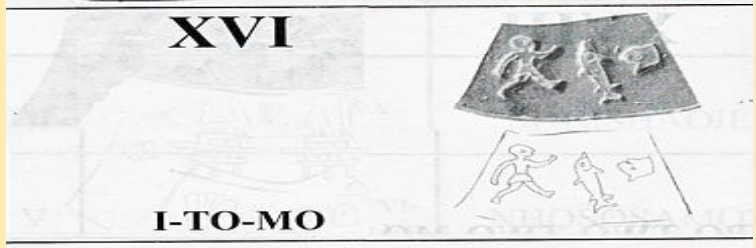

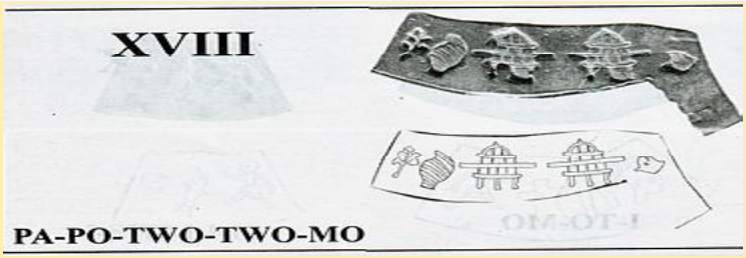

48. PERIOADELE LUNII ANULUI B DE 18 LUNI

I		22.III-10.IV	SHONE
II		11.IV-30.IV	BAQUDUMO
III		1.V-20.V	SOQUPAWOU
IV		21.V-9.VI	SOGISHAQILI
V		10.VI-29.VI	NHOSOSAMOZU

VI		30.VII-19.VIII	TWOGIQUSO
VII		20.VII-8.VIII	SHONESO
VIII		9.VIII-28.VIII	PAGISO
IX		29.VIII-17.IX	BAQUDUSWI
X		18.IX-7.X	NHOSOSAMOZU

XI		8.X-27.X	SHONEMO
XII		28.X-16.XI	NUNOMO
XIII		17.XI-6.XII	NHOSOSAMO
XIV		7.XII-26.XII	ISWILIU
XV		27.XII-15.I	TOSHAPUSAWO
XVI		16.I-4.II	ITOMO
XVII		5.II-24.II	GIDWESI
XVIII XIX		18.III-21.III	PAPOTWOTWO(MO)

48. ANUL CU 12 LUNI ŞI CORECȚIA LUI

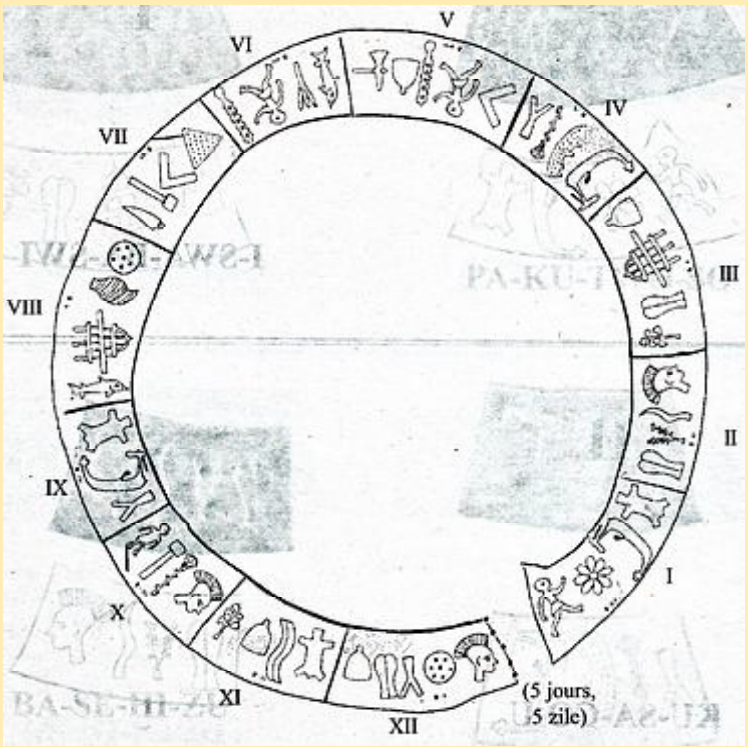

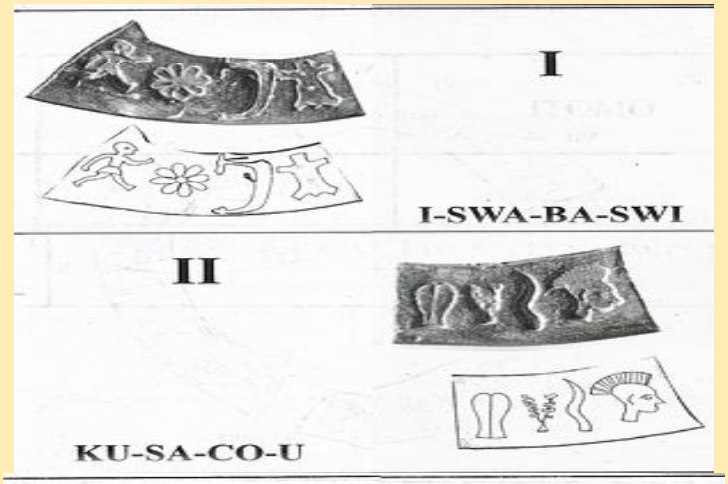

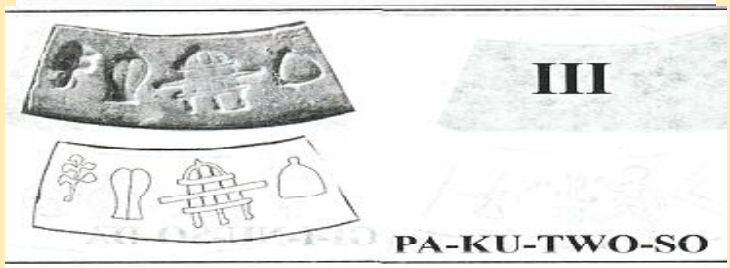

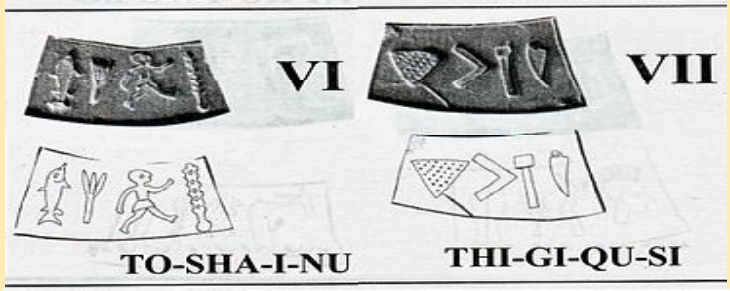

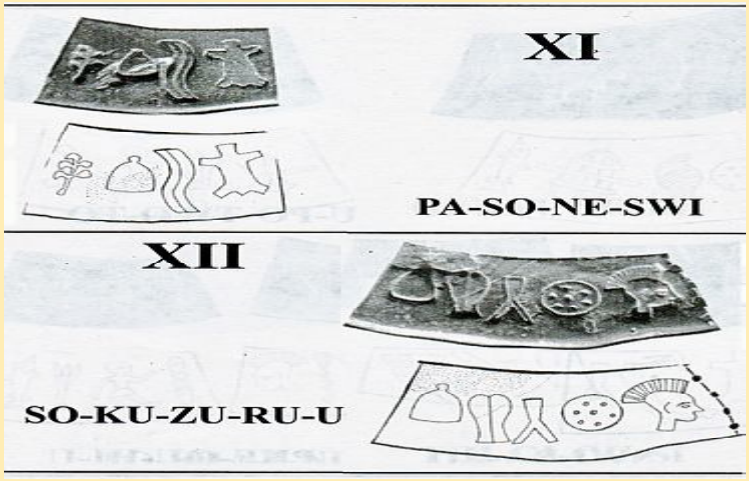

49. CALENDARUL DE 12 LUNI AL FEȚEI "B"

I		22.III-20.IV	ISWABASWI
II		21.IV-20.V	KUSACOU
III		21.V-19.VI	PAKUTWOSO
IV		20.VI-19.VII	BASEḪIZU
V		20.VII-18.VIII	GIINUSODA
VI		19.VIII-17.IX	TOSHAINU
VII		18.IX-17.X	THIGIQUSI
VIII		18.X-16.XI	RUPOTWOTO
IX	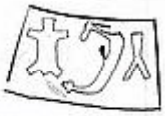	17.XII-15.I	SWIBAZU
X		16.I-15.II	PHEQUḪIU
XI		16.I-15.II	PASONESWI
XII		16.II-16.III	SOKUZURUU
XIII	(adaos până la 365 de zile) (adjonction jusqu'à 365 jours)	17.III-21.III	MO

50. CALENDARELE "DISCULUI DE LA PHAITOS"

50. Anul de 18 luni de câte 20 de zile, la care se adăuga o lună de cinci zile, a fost stabilit de pelasgi, poporul indo-european cel mai vechi, care a creat prima civilizație la Dunărea de Jos, de unde s-au răspândit numeroase seminții spre alte zări. Pelasgii aveau anul de 365 de zile, cu începere de la echinocțiul de primăvară, semnalat de venirea berzelor. Ei aveau şi anul de 12 luni de câte 30 de zile, la care se adăuga o lună de cinci zile. Cadranul solar din Carpați, de la Sarmisegetuza, este edificator.

De la pelasgi, aceste calendare au fost preluate de sumerieni, care începeau anul de 12 luni cu luna venirii berzelor: BARZAGGA, continuată de luna venirii gâştelor sălbatice: GUSISA etc. Babilonienii au împrumutat de la aceştia anul de 12 luni, adăugând o lună suplimentară, printr-un decret târziu dictat de regele Hammurabi, pe la anul 1790 î.e.n. După această dată s-a afirmat şi civilizația minoică din Creta, care a transpus atunci, pe «Discul de la Phaistos», în două idiomuri ale unor noi triburi pelasgice, cele două calendare, de 18 şi 12 luni, prevăzând şi suplimentarea lor cu câte 5 zile, cu lunile scurte a 19-a şi respectiv a 13-a. Denumirile lor se citesc pe două spirale pornind din centrul acestui disc, prima lună denumind «Soarele»,pronunțându-se «Soare» într-un dialect şi «Soarele» în celălalt dialect, în cadrul anului de 18 luni, denumiri păstrate şi astăzi în limbile popoarelor indo-europene.

51. CALENDARELE DE 18 LUNI

Perioada lunii / Période du mois	FAȚA A / FACE A		FAȚA B / FACE B	
	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba A Denominations des mois en langue A	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba B Denominations des mois en langue B
22.III-10.IV	I	SWARELE, "soare"; "soleil"	I	SHONE, "soarele"; "soleil"
11.IV-30.IV	II	INU	II	BAQUDUMO
1.V-20.V	III	DIHIPASWISWIRUU	III	SOQUPAWOU
21.V-9.VI	IV	SWARELE	IV	SOGISHAQILI

52. CALENDARELE DE 12 LUNI

Perioada lunii / Periode du mois	FAȚA A / FACE A		FAȚA B / FACE B	
	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba A Denominations des mois en langue A	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba B Denominations des mois en langue B
22.III-20.IV	I	SHWAQUPURUU	I	ISWABASWI
21.IV-20.V	II	SOKUOI	II	KUSACOU
21.V-19.VI	III	PANIORUU	III	PAKUTWOSO
20.VI-19.VII	IV	PACOGA	IV	BASEHIZU
20.VII-18.VIII	V	(?)GIWORUU	V	GIINUSODA
19.VIII-17.IX	VI	NORASWI	VI	TOSHAINU
18.IX-17.X	VII	RUSONESWI	VII	THIGIQUSI
18.X-16.XI	VIII	TOKURIRUU	VIII	RUPOTWOTO
17.XI-16.XII	IX	DUMOMO	IX	SWIBAZU
17.XII-15.I	X	SHONEMO	X	PHEQUHIU
16.I-15.II	XI	RUKUTWO	XI	PASONESWI
16.II-16.III	XII	GHIINURUU	XII	SOKUZURUU
117.III-21.III	XIII	ASHA	XIII	MO

10.VI-29.VI	V	PHANIQU	V	NHOSOSAMOZU
30.VI-19.VII	VI	INURUU	VI	TWOGIQUSO
20.VII-8.VIII	VII	RUCOGA	VII	SHONESO
9.VIII-28.VIII	VIII	NIKAGIWO	VIII	PAGISO
29.VIII-17.IX	IX	SWIGIPUDWESWIRUU	IX	BAQUDUSWI
18.IX-7.X	X	CHOGARUU	X	NHOSOSAMOZU
8.X-27.X	XI	YELA	XI	SHONEMO
28.X-16.XI	XII	GIQULEBASWIU	XII	NUNOMO
17.XI-6.XII	XIII	CHOGARUU	XIII	NHOSOSAMO
7.XII-26.XII	XIV	QUTO	XIV	ISWILIU
27.XII-15.I	XV	DIHRISASWISWIRUU	XV	TOSHAPUSAWO
16.I-4.II	XVI	CHOGARUU	XVI	ITOMO
5.II-24.II	XVII	YELA	XVII	GIDWESI
25.II-17.III	XVIII	GIQULEBASWIU	XVIII	PAPOTWOTWO(MO)
18.III-21.III	XIX	ASHA	XIX	MO

DENUMIRI COMUNE LUNILOR UNUI CALENDAR?

53. Calendarul de 18 luni al Feței «A» a «Discului de la Phaistos» prezintă 5 denumiri comune mai multor luni, astfel:

- SWARELE reprezintă lunile nr. 1 şi 4;
- DIHISASWISWIRUU reprezintă lunile nr. 3 şi 15;
- CHOGARUU reprezintă lunile nr. 10,13 şi 16;
- IELA reprezintă lunile nr. 11 şi 17;
- GIQULEBASWIU reprezintă lunile nr. 12 şi 18;

De asemenea, Calendarul de 18 luni al feței «B» a «Discului de la Phaistos» prezintă o denumire comună pentru două luni, respectiv denumirea NHOSOSAMOZU este aceeaşi pentru lunile nr. 5 şi 10.

Calendarul de 18 luni de câte 20 de zile la diferite popoare erau completate cu câte 5 zile anual, aşa-zise «zile-nefaste» şi corectate prin anii bisecți.

Denumirile de completare a celor «cinci zile nefaste» erau ASHA în calendarul feței «A» şi MO în calendarul feței «B» pe «Discul de la Phaistos».

54. Calendarul dc pe «Discul dc la Phaistos» nu reprezintă anul ca an flotant, nu abandonează mişcarea Lunii ca astru, nu fixează anul direct cu număr fix de 365 dc zile, ci îl corectează prin completare. Nu imită, deci, calendarul egiptean. Corectează evoluția timpului în sincronicitate cu Soarele şi Luna, de aceea calendarul acesta este lunisolar.

Aceste calendare provin probabil de la pelasgii de la Dunărea de Jos, care cunoşteau silabarul «Discului de la Phaistos» cu mult înaintea cretanilor.

LIMBA TEXTELOR «DISCULUI DE LA PHAISTOS»

55. Analiza textelor celor doua fețe ale «Discului de la Phaistos» pune în evidență că sunt scrise în două idiomuri diferite, vorbite, desigur, de două popoare supuse aceluiaşi împărat, Minos din Creta.

In textele celor două limbi se află numai un singur cuvânt comun: SHONEMO, ca denumire a lunii nr. 10 din calendarul de 12 luni de pe fața «A» a discului şi a lunii nr. 11 din calendarul de 18 luni de pe fața «B» a «Discui de la Phaistos». Acest cuvânt are la bază denumirea primei luni din calendarul dc 18 luni al feței «B» al discului, respectiv SHONE «soarele». SONEMO este luna care corespunde perioadei 17.XII-15.I, respectiv, se referă la mijlocul iernii, când soarele este în general acoperit dc nori sau ceață. Dacă partea finală a denumirii acestei luni, respectiv - MO; ar însemna «acoperit, întunecat», atunci SHONEMO ar putea însemna «soare acoperit».

Luna I (22.III-10.IV) a calendarelor de 18 luni de pe ambele fețe ale «Discului dc la Phaistos» primeşte numele «soare», respectiv SWARELE în textul feței «A» a discului şi SHONE în textul feței «B». Aceste denumiri dovedesc că idiomurile textelor dc pe «Discul de la Phaistos» erau pelasgice.

In ce priveşte terminațiile cuvintelor, se observă că pe fața «A» a discului, între denumirile anului cu 18 luni şapte au terminația în RUU şi altele în U, iar dintre denumirile anului cu 12 luni cinci se termină, de asemenea, în RUU, ceea ce întăreşte convingerea că idiomul în care acestea sunt prezentate este pelasgic.

Idiomul în care este scris textul feței «B» a «Discului de la Phaistos» diferă mult de cel în care este scris textul feței «A» a discului, dar ambele par a avea aceeaşi origine tribală. în idiomul «B» numeroase denumiri (6) se termină în - MO «întunecat, acoperit».

Dintre celelalte cuvinte ce denumesc lunile reținem numele lunii a 11-a din calendarul de 18 luni al feței «A» a discului, respectiv cuvântul INU «inul», denumire a plantei cultivate din care se obțineau firele pentru îmbrăcămintea multor popoare antice. Probabil că în luna respectivă era semănat inul.

Stabilirea sensurilor de bază al celorlalte denumiri ale lunilor calendarelor reprezentate de textele «Discului de la Phaistos» presupune un studiu lingvistic special, prilej pentru o nouă lucrare.

Dar, o nouă lucrare ar putea completa totodată acele semne necuprinse de aceste texte din silabarul folosit la scrierea lor, asupra căruia vom reveni cu un nou studiu.

Şi surprizele nu se vor lăsa aşteptate!

Bibliografie

1. - L. Pernier, Il disco di Phacstos con caratteri pitografici. Ausonia, III, 1908, pp. 255-302.
2. - L.Pernier. Un singolare monumento della scrittura pittografica cretese. Rediconti della Reale Accademia dei Lincei, Classe di Scienze Morali, Storiche e Filologiche, V, 17, 1908, pp. 642-651.
3. - A Della Seta, Il disco di Phaistos. Rediconti Academia Lincei, XVIII, 1909, pp. 297-367.
4. - A.J. Evans. Scripta Minoa. I, Oxford, 1909, pp. 272-293.
5. - E. Meyer, Der Diskus von Phacstos und die Philister auf Kreta. Sitzungsberichte der Königlich Preussischen Akademia der Wissenschaften, 33(1909), pp. 1022-1029.
6. - A.E. Kober. The Minoan Scripts: Fact and Theory. American journal of Archaeology, 52 (1948), pp. 82-103.
7. - Marcel Cohen, I.' Écriture. Paris, 1953.
8. - Charles Higounet. L' Ecriture. Press universitaires de France, Paris, 1955.
9. - Marcel Cohen, I,a grande invention de I* écriture et son évolution. 3 vol.. Imprimerie nationale. Paris. 1958.
10. - Marcel Cohen. La gqpdfi invention dç 1' foritwç et son evolution, Paris, 2 vol., 1959.
11 - James G. Février, Histoire de T écriture. Payot, 1959.
12. - E. Grumach. Die Korrekuren des Diskus von Phaistos. Kadmos I, 1962, pp. 16-26.
13. - A. Mackay. On the Type-fount of the Phaistos Disk. Statistical Methods in Linguistics. 4 (1965). pp. 15-25.
14. - G. Neumann, Zum Forschungsstand heim "Diskos von Phacstos". Kadmos. 7 (1968), pp. 27-44.
15. - Massin. La Lettre et I' Image. Gallimard, 1970.
16. - J. Chadwick, Le déchiffrement du linéaire B. Aux origines de la langue grecque. Paris. 1972.
17. - Paul Faure. La vie quotidienne en Crete au temps de Minos. Hachette, 1973.
18. - J.-P. Olivier, Encore les corrections du disque de Phaistos. Antichita Cretesi, Catania, I, 1973, pp. 182-185.
19. - J.-P. Olivier. Ix disque de Phaistos. Editions photographique. Bulletin de Correspondance Hellénique, 99,1975, pp. 5-34.
20. - J.-P. Olivier. Le Déchiffrement des écritures. Paris, L' asiatheque. 1975.
21. - Y. Duhoux. I js. disque de Phaistos. Louvain-la-Neuve, 1978.
22. - F. Vandenabeele. J. P.-Olivier. Les idéogrammes archéologiques du linéaire B. Études Crétoises, XXIV,Paris, 1979.
23. - J.-C. Poursat, Figurines et relifs d'applique. Etudes Crétoises. XXVI. 1980, pp. 118-119.
24. - Robert Clarke, Naissance de V Homme. Editions du Seuil, 1980 et 2001. cap. 15, pp. 267-295.
25. - P. Yule, Early Cretan Seals: a Study of Chronology. Marburger Studien zur Vorund Frühgeschichte, Band 4,Mainz am Rhein, 1981.
26. - Béatrice André. Christiane Ziegler. Naissance de V écriture, cunéiformes et hiéroglyphes. RMN, 1982.
27. - Victor J. Kean. Disc of Phaistos (several languages). Ed. Efstathiadis Group, 1985, 122 p., ISBN 960-226-101-3 (Dutch).
28. - Béatrice André. L' Invention de l' écriture. Nathan. 1986.
29. - Theodoros Axioti, Hapokrvptografnon toy Diskov ths Phaistoy - Gcnesh. Ed. Smymiotakis, 1986-87,496 p.
30. - Jan Best, Fred Woudhuizcn, Acient Scripts from Crete and Cyprus. E.J. Brill, 1988.

SI ÎNCA 24 de TITLURI ! CITITORII POT CONSULTA CARTEA PENTRU RESTUL BIBLIOGRAFIEI !

SFÂRŞITUL studiului dr. «Ion Mocioi - DISCUL DE LA PHAISTOS»,
Editura «SPICON», 2001, Colecția «Ştiința în mileniul III»

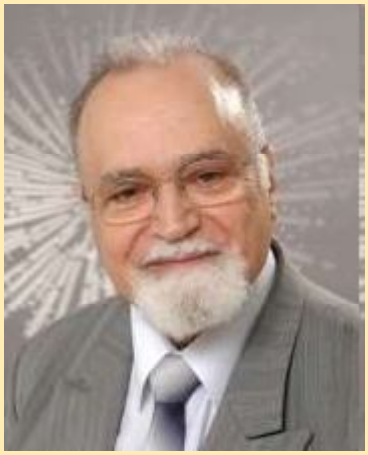

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

LUPII

- continuare din nr. trecut fragment, pag. 39-44 -

„Homo homini lupus”
(Omul e lup pentru om)
Thomas Hobbes (1588-1679), filosof englez

3 EXACT LA ORA trei şi jumătate, în momentu-n care, ca la un semn, suflarea feminină a biroului lăsase din mâini creioanele şi-ncepuse să-şi depună lucrările în sertare – marcând încheierea zilei de lucru, în cadrul uşii şi-a făcut apariția zâmbitor revizorul contabil Mihai Săraru, căutându-şi cu privirea, peste capetele tuturor, prietenul. Văzându-l, tresări plăcut surprins şi-şi ridică mâna a salut:

- Hai! lăsă el să-i scape, făcându-i semn să iasă afară.

George i-a răspuns prin înclinarea capului. În clipa următoare şi-a împins scaunul sub birou, s-a răsucit şi şi-a luat geamantanul cu dreapta iar cu stânga fişele la care lucrase, s-a apropiat de masa Cristianei, le-a aşezat cu grijă în fața fetei şi i-a şoptit cu afecțiune: *“Pa şi la revedere, pe mâine!*”. Luată pe nepregătite sau poate jenată, fata i-a răspuns stins şi fără să-l privească: “*Pe mâine!*”. Străbătând culoarul dintre primele două rânduri de mese, George s-a adresat tuturor, destul de tare, să fie auzit de toată lumea: «*Sărut mâinile, stimate colege!*” Surprinse, pentru că nimeni nu se aşteptase la vorbele lui, acestea au încetat orice mişcare şi l-au urmărit cu privirea până la uşă. Ieşind, George a apucat să audă, în urmă-i: “*Iată, fetelor, avem şi noi parte de-un coleg bine crescut!*»

- *Ce-ți veni?* l-a luat din scurt fostul său coleg de şcoală, după ce amândoi au trecut de porți şi-au ajuns în stradă.

- Cum, adică, *ce-mi veni?* La ce te referi? l-a întrebat George.

- Ştii bine… *la ce mă refer*. Nu aşa *se salută,* aici!

- Dar cum? *Nu înțeleg!* se încruntă George.

- *Ce nu-nțelegi?* Află că toate *femeile alea* râd de-acu’ de tine.

- *Şi de ce, mă rog?* Că le-am spus *“Sărut mâinile”?*

- Exact. Pentru că aici *nimeni nu spune… aşa ceva*.

- Hai, că-mi placi! Vrei să-nțeleg, din acest reproş al tău, c-am nimerit într-o pădure? Păi, dacă-i aşa, şi-am ajuns într-o pădure, înseamnă c-ai dreptate, este explicabil pentru ce lumea de aici e departe de ceea ce numim civilizație. Şi mai mult decât atât, dacă aşa stau lucrurile aici, înseamnă că-n acest spațiu primitiv nu e cunoscut nici salutul. Iartă-mă, dar numai în cazul acesta se justifică întrebarea pe care mi-ai pus-o, garnisită atât de subțire cu motivația ta: *«Ce-ți veni să saluți în felul acesta, când noi nu obişnuim aşa ceva?».* Bravos*, fratele meu Mihai,* m-ai făcut pulbere! M-ai lăsat fără replică! se făcu George negru la față, abandonându-şi geamantanul pe ciment, la picioarele prietenului său.

- Gata? Ai terminat tot ce-ai avut de zis? Dac-ai terminat, răspunde-mi cinstit la o întrebare – îşi ridică bărbia Mihai: *ție* ți-a spus cineva, vreodată, *că eşti*, cum să zic să nu te supăr, *un om… ciudat?* Află, *omule*, că eu, care-ți sunt prieten – iar din clipa asta dă-mi voie să-ți dovedesc că-ți sunt prieten – ei, bine, *eu nu vreau* s-ajungi bătaia de joc a femeilor. *Ce să-ți mai explic?* Scurt: află, *prietene*, că aici nu se obişnuiesc asemenea *politețuri*. Astea nu folosesc nimănui pentru că nimeni nu le ia în seamă. Ăsta ar fi primul aspect al problemei. Al doilea aspect al problemei ține de natura noilor relații statornicite între salariați, despre care e bine să-ți vorbesc, dacă tot am început, să-ți fie pe deplin limpezi. Află că într-o adunare generală – la care au participat toți salariații – ni s-a pus în vedere să renunțăm la această *formulă de salut*. O oră întreagă ni s-a pus în față problema pe toate fețele, cum că astfel de *saluturi* sunt complet străine de clasa muncitoare şi de poporul nostru muncitor, pentru că provin de la fosta burghezie, şi chiar dinaintea burgheziei, din feudalism, şi-ncă şi mai de demult, din sclavagismul cel mai întunecat, când sluga îngenunchea înaintea stăpânului şi-n poziția asta, cu capul plecat, îi implora milostenia, folosind absolut aceleaşi cuvinte pe care le-ai folosit şi tu mai adineaori: *“Sărut mâna, coane!”* Or, noi, acum, la această mare distanță de acele vremuri definitiv apuse, avem un cu totul alt statut, cu alte cuvinte avem datorii şi drepturi egale cu femeile. Aici, în unitatea noastră comercială, unde de azi-nainte vei munci şi tu, alături de aceste *tovarăşe femei*, ne spunem foarte simplu: *”Bună dimineața!*”, ori *“Bună ziua!”*, ori “*Bună seara!”* Şi cu asta, basta! Pentru ce, la o adică, ții să te complici? De ce vrei tu să le dai prilejul să te vorbească, adică *să-ți râdă-n spate?* Eu nu-ți vreau decât binele. N-are nimeni nimic cu tine, iar tu, ca să fii chit, e bine să n-ai nimic cu nimeni, adică *să n-ai nici în clin şi nici în mânecă cu niciuna dintre aceste femei.* Asta ca să n-aibă nimeni *de unde să te-apuce*, cum se mai spune. Auzi vorbe la el: *“Sărut mâinile!”?* Şi cui te-ai adresat, mă rog? Ai niscai rude printre aceste femei? A, dacă te-ai adresat vreunei rude, mă rog, fie, e de înțeles, e cu totul altceva, deşi să ştii că nici în cazul acesta nu se aruncă astfel de vorbe, aşa cum, de pildă, arunci semințele într-o grămadă de… găini. Mihai îşi pleda *cauza* cu convingere fermă, gesticulând, ridicându-şi de fiecare dată bărbia şi din când în când tonul.

- Interesant, îi şopti George, făcând ochii mari, ca şi cum chiar atunci îşi revăzuse prietenul, după ani buni de despărțire. Să ştii, Mihai, că e prima oară când aud asemenea lucruri. De când mă ştiu eu mă adresez femeilor cu «*Sărut mâinile!*» când le întâlnesc şi când mă despart de ele. Aşa m-am pomenit că *zic*, şi-aşa *zic* fără să mă întreb cu privire la salutul meu. Aşa am fost învățat acasă şi tot aşa am fost învățat şi la şcoală. Țin minte că eram o mână de copil, dar mă mândream când, pe stradă, ziceam *“Sărut mâinile!”* tuturor

femeilor pe lângă care treceam. Mama mă pisa la cap, zi de zi, să nu cumva să uit să zic *«Sărut mâinile»*, tuturor femeilor. Se ținea scai de mine, când ieşeam din casă, încât ajunsese să-mi strige până şi-n stradă, să nu cumva «*să trec ca Golea*» - chiar aşa zicea: «*Să nu treci ca Golea pe lângă femei, până nu le zici tare şi clar: «Sărut mâinile!»*. Mi-a intrat în sânge acest sfat. Nu zic că şi mie-mi făcea plăcere să le zic aşa, că după ce le spuneam *«Sărut mâinile!»*, mai multe dintre ele se opreau şi mă mângâiau pe creştet, mulțumindu-mi cu afecțiune: *«Să creşti mare, puiule!»*. O dată, îmi amintesc că eram în clasa întâia, când n-am vrut să adresez *«Sărut mâinile!»* unei babe cu picioarele strâmbe, pe seama căreia glumeau toți ai mei, din casă. Atunci am întrebat-o pe mama pentru ce ține atât de mult să-i zic şi acelei femei *«Sărut mâinile!»?* Mama m-a tras de urechi şi mi-a spus să nu mai pun astfel de întrebări prosteşti, lămurindu-mă că femeile trebuie respectate pentru *calitatea lor de mame*, în primul rând. Îmi amintesc că m-am ridicat în clasă şi i-am cerut învățătorului – că-n clasa întâia am avut învățător – să mă lămurească. Parcă-l şi văd pe domnul Constantin Dragnea aşezându-se alături de mine, în bancă, şi când, tot la fel, mângâindu-mă pe cap, mi-a spus: *«Să ții minte bine ce-ți spun: atunci când întâlneşti o femeie să-ți scoți şapca sau căciula şi să-i zici «Sărut mâinile!»*. Apoi s-a ridicat de lângă mine, a trecut în fața clasei şi s-a adresat tuturor copiilor: *«Să nu uitați că pentru ca fiecare dintre voi să creşteți mari, să învățați carte şi să deveniți oameni de folos vouă şi societății, muncesc mereu, de dimineața până-n noapte, mâinile trudite ale tuturor femeilor lumii»*. M-am tot gândit, mult timp după aceea, la cuvintele învățătorului meu. Drept să-ți spun, la început nu prea le-am înțeles. Abia târziu, în anii din urmă, am priceput că învățătorul nostru avea dreptate: de mii şi mii de generații toți datorăm femeilor totul, pentru că ele au făcut lumea noastră, omenească. Ăsta e crudul adevăr al vieții! Am impresia că exact «*această formulă de salut*» e cea pe care trebuie s-o folosim cu toții, fără excepție, când ne adresăm femeilor, pentru că numai ea exprimă recunoaşterea maternității lor şi-a meritelor mâinilor lor mult prea trudite pentru tot ceea ce fac pentru noi, în general, dar şi-n particular. E de datoria noastră, a bărbaților, pentru ca măcar în acest fel, care nu ne costă nimic, să ne manifestăm recunoştința față de femei, aşa cum ne sfătuia primul meu învățător Dragnea. Femeia, şi când zic femeie eu o numesc în mod generic, e mama întregii omeniri, iar noi, toată omenirea asta, existăm pentru că fiecare dintre noi am venit în lume printr-un trup chinuit de femeie. Nu mai zic că tot o femeie ne-a vegheat somnul, că tot o femeie – mai mereu aceeaşi – ne-a crescut şi ne-a ferit de nenorociri, pân-am deprins s-o facem singuri. De aceea eu zic că toți trebuie să avem pentru aceste femei, de fapt pentru toate femeile din lume, întregul respect de care suntem capabili: *necondiționat, deschis şi sincer…*

- Îmi placi… *"necondiționat, deschis şi sincer*", cum spui tu, încercă să glumească Mihai, cu amărăciunea învinsului. Aşa e, şi sunt de acord cu tine. Nici eu n-am fost crescut şi nici n-am trăit în pădure. Închipuie-ți că şi eu am respect pentru femei. Dar ceea ce vreau eu să-nțelegi e că, de-acum, *problema cu salutul* se pune nițel altfel. Spune-mi, George, tu eşti membru de partid?

- Nu, nu sunt…

- E clar. De-asta nu ştii tu că nu se mai foloseşte asemenea *formulă de salut*… îşi umflă triumfător pieptul Mihai, privind în toate părțile. Dar, hai să ne mişcăm din locul ăsta, c-o să prindem rădăcini aici! Uite că vin spre noi câțiva salariați de la noi, care mă cunosc… mormăi el. Ar putea să creadă că ne certăm. În plus, propun să ne grăbim, că doar mergem la masă, păi nu? Ori, poate, ție nu ți-e foame? George mormăi ceva, îşi ridică geamantanul şi o porni după Mihai, care se considera învingător, convins că avea câştig de cauză şi că, tocmai de aceea, era momentul să pună punct subiectului: O să mai discutăm noi despre astfel de lucruri. În fine, Mihai îşi dăduse seama că, acolo, în stradă, nu era locul potrivit şi nici cazul să-i țină prietenului său *o lecție politică*. Pe de altă parte, înțelese că nu era bine nici să tacă, să creadă George că bate în retragere, după cum nu vroia ca între ei să se instaleze tăcerea. De aceea, după numai câțiva paşi se opri şi aşteptă până când George ajunse lângă el, ca să-l întrebe: *Ce-ai, frate, că văd că te-ai cocoşat?*

- La ce te referi? La geamantan, că e greu, sau la faptul că n-am ştiut, că n-am avut de unde s-o aflu, cum că *vi s-a ordonat de la partid* să nu mai folosiți această *formulă de salut*? se interesă George, subliniind ostentativ ultimele cuvinte, în timp ce-şi sălta din nou geamantanul, smulgându-l de jos cu obidă.

- E limpede, reluă Mihai, de data asta pornind-o în urma lui. Va trebui *să te prelucrez*, să-ți fac câteva *instructaje* despre felul în care trebuie să te comporți la serviciu, cu privire la ce trebuie să spui şi ce nu trebuie să spui, cum trebuie să te exprimi când te afli între colegii salariați, adică în mijlocul colectivului.

- Să ştii c-abia aştept să te-ascult, rosti George, luptându-se cu geamantanul. Voi fi cât se poate de atent şi, dacă va fi cazul, îmi voi lua şi unele notițe. Ca să vezi că vreau să nu-mi scape nimic din ceea ce voi învăța la *instructajele* tale. De altfel, sunt sigur cai putea să mă înveți unele lucruri interesante şi chiar folositoare. Dar, iartă-mă, cât priveşte îndemnul tău *să renunț la acest salut*, pe când mă adresez femeilor, rămâne să mă mai gândesc… spuse el şi-şi lăsă iarăşi geamantanul pe ciment.

- La ce să te mai gândeşti? tresări Mihai şi se răsuci pe loc, până lângă geamantanul prietenului său, hotărât să-i servească încă un alt *argument,* unul forte şi ultimul, să-l dea gata: Tu chiar vrei să intri în conflict cu conducerea, cu tovarăşa Şoană, sau chiar cu tovarăşul preşedinte Nania, despre care-am aflat că te place? Adică, vrei să devii… «*un caz»?* De ce, mă rog, ții tu să ți se atragă atenția, la o adică, în prima şedință UTM, şi-apoi să ți se scrie şi-n dosarul de cadre că eşti *refractar la morala noastră proletară?*

George se întristă. Simți că lacrimile îi inundă ochii. Ca să şi-i ascundă îşi fixă privirea peste Mihai, într-un balcon îngust, pe o bluză roşie, atârnată pe-o sârmă, lângă câțiva chiloței de copil.

- Mă sperii, Mihai! Să ştii că la aşa ceva nu m-am gândit… se pomeni spunând. S-ar putea întâmpla şi aşa ceva? De-altfel, în vremurile pe care le trăim, totu-i posibil. Nu m-ar mira s-ajungem până acolo încât să mi se întâmple şi aşa ceva, cedă George cu umilință în glas.

- Eram sigur că până la urmă vei înțelege şi-mi vei da dreptate, încheie satisfăcut Mihai, prinzându-şi prietenul de umeri, timp în care privirea îi alunecă către geamantan. Măi, dar tu nu-l mai poți duce! Ia fii bun şi dă-mi voie mie! Acum, că ne-am înțeles, lasă-l la mine!

- Continuare în nr. viitor -

Citiți romanul **Lupii** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2010/George_Ene_-_Lupii_roman_vol_1.pdf

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Volumul de poezie al scriitoarei !

Solstițiul de vară

Cu o prefață de Gheorghe A. Stroia - Adjud, Ed. Armonii culturale, 2014, ISBN 978-606-8569-66-6

Prezentăm din acest volum câteva *Poezii*

Singurătate

Motto:
Singurătatea e un privilegiu

Când în suflet
mi-a intrat
un bocanc plin
de noroi,
Eu în mine m-am
retras
renunțând de tot
la ei.

Picături de infinit
m-au adăpostit
în ele,
vântul, marea,
mi-au şoptit
nestatornicia
vremii.

Doar eu singur
Şi pădurea,
Şi privighetori
cântând,
am ştiut nefericirea
celor
ce se zbat
bravând.
Nu ştiu dac-aş
fi în stare
să beau cupa
de otravă,
dar, restras în mine
însumi,
mult mai bine văd
afară.

Peregrini pe căi
terestre
Şi-n meandre
sufleteşti,
luminat de la
o vreme
mult mai bine
înțelegi:

De ce eşti?!
Şi…
Cine eşti!?

Poeți anonimi

Atât de mulți
poeți în astă lume,
în curgerea luminii
prin întuneric.
Ei strălucesc o
clipă în fragil,
Himeric,
apoi dispar în pagini
anonime.

Statui greceşti le
îmblânzesc privirea,
iar ochii lor ascund
trăiri intense,
Cuvântul şi Ideea
stabileşte nemurirea
Şi-ascensiunea celor
de poveste.

E scris ca fiecare
generație
să aibă purtătorii-i
de cuvânt,
însă doar unul
străluceşte-n fruntea
unei nații
şi-nfrânge-al timpului
mormânt.

Semănători de vise
Şi cuvinte
cântând despre iubire
Şi trădare,
de blânda lumină
a lunii cuprinse,
ei sunt doar
râuri
alergând spre mare,

făcând să fie
viața
mai puțin tristă.

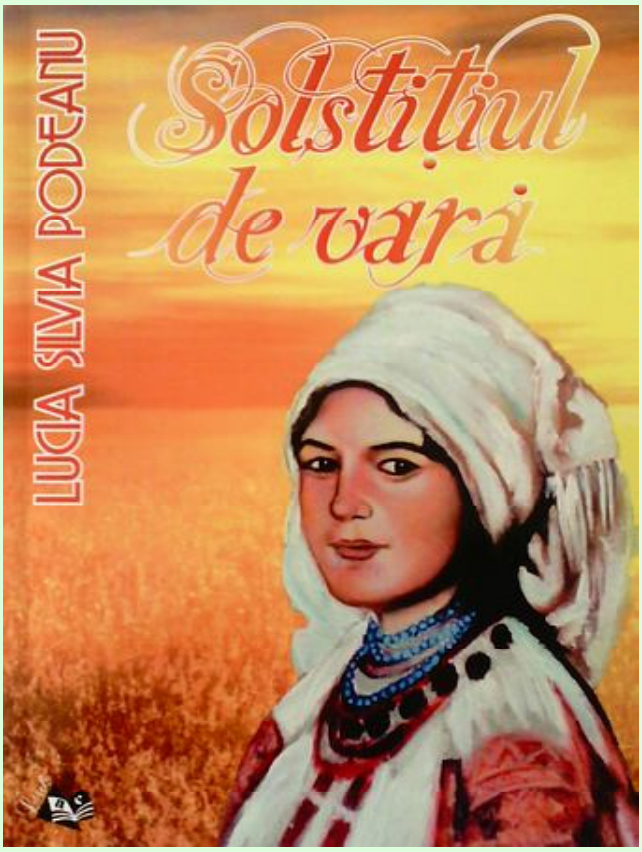

Că nu ştiu, ştiu…

Închisoarea mentală
a energiei mele
vibratorii
Şi-a uitat deschisă
poarta
Şi-au venit spre mine
gânduri
Şi expresii iluzorii.

În frecvența mea
cea'naltă
dintr-o altă
Densitate,
am putut pentru
o clipă
să pricep
a lumii diversitate.

O secundă a
durat
spectrul de frecvență,
dar eu am rămas
marcat
de această
experiență.

Este zi de sărbătoare

A căzut soarele-n
iarbă
în stropi uzi de
diamante,
străluciri multicolore
joacă hora
în poiană,
în mişcări fluturânde
elegante şi
vibrante.

Inundate de lumină,
parfumate flori
de măr
stau cumințI
în aşteptarea
fluturilor.

Vin albine şi vin
fluturi,
sărutând floare
de floare,
în micuța mea
livadă
este zi de sărbătoare.

ION I BĂBĂU - (n. 1942,
Constanța - economist, documentarist

Vă mai amintiți bancurile tinereții noastre?

- Am supraviețuit... cu gluma... -

MOTTO: *"Bancurile politice mai vechi, se pot actualiza oricând !"*

Trăim epoca marilor prefaceri: Eu mă prefac, tu te prefaci, el se preface.

Capitalismul este pe marginea prăpastiei. Ce face acolo? Se uită de sus la noi...

România pe drumul construirii Socialismului
România pe drumul construirii Comunismului
România pe drumuri...

Pauzele lungi şi dese
Cheia marilor succese!

În România nu se mai fabrică paturi.
Nu mai avem nevoie.
Duşmanul de clasă nu doarme, partidul veghează, iar clasa muncitoare lucrează necontenit.

Propuneri de imn național:
Descurcă-te, române.
De-aş mai duce-o pân-la toamnă.
Pe-al nostru steag e scris ... uimire.

Ce este Securitatea? Inima partidului care bate, bate, bate...

Bulă tocmai iese din sediul miliției județene şi epuizat, se sprijină de un pom. Un trecător se apropie de el, întrebând:
- Nu vă supărați, nu ştiți unde se bate la maşină?
- Nu ştiu, pe mine m-au bătut manual.

Soțul şi soția stau la masa. Deodată, uşa e trântită de perete şi patru securişti dau buzna. Se reped la soț şi, spre disperarea soției, îl iau pe sus şi-l urcă într-o maşină neagră. Trec zile, trec săptămâni şi omul nu mai apare acasă. Disperată, soția reuşeşte să obțină o audiență.
- Vai, ne pare rău, dar soțul dvs. a murit de pneumonie.
- Nu se poate, spune plângând soția, soțul meu nu era bolnav când l-ați arestat, cum se poate să fi făcut pneumonie?
- Ei, doamnă, a încercat să fugă, a alergat, şi ştiți cum este, el transpirat, glontele rece...

La coadă la carne, un glumeț face haz de necaz:
- Care este deosebirea dintre porc şi măcelărie? Simplu: porcul are coada mică şi carne multă, măcelăria....
Un tovarăş de la coadă i se adresează:
- Da care-i deosebirea dintre ceasul meu şi tine?
- E bună! Nu ştiu...
- Ceasul meu merge singur, tu mergi cu mine.

Care este deosebirea dintre vânt şi miliție? Miliția bate mai tare si mai tare.

Prin decret prezidențial, s-a înlocuit soarele cu un bec de 40w.
Pentru economie!

Concurs.
Primul candidat este un tip cu pile:
- În 1907 a avut loc o mare răscoală populară. În ce an a avut loc răscoala populară din 1907?
Cel de-al doilea candidat are numai relații:
- În 1907 au fost omorâți 10.000 de țărani. Câți țărani au fost omorâți în1907 ?
Al treilea candidat n-are nici pile, nici relații:
- În timpul răscoalei din 1907 au fost omorâți 10.000 de țărani.
Vă rugăm să-i nominalizați.

Ce sunt ruşii? Prieteni sau frați?
Frați. Prietenii ți-i poți alege.

Ce deosebire există între Decebal şi Nicubal (Ceauşescu)?
Primul practica cultul morților, al doilea moartea cultilor.

De 1 Mai (1984) va trebui să defileze toată populația, de la mic la mare.
Vor să ne numere, să vadă câți am mai ieşit din iarnă.

Dilema lui Bulă: să mor acum de frig, să mor la vară de foame...

În România a început să cadă zăpadă artificială: nu se topeşte pe calorifer.

La al 5-lea semnal va fi apă caldă:
Pic, pic, pic, pic, pic! A fost apă caldă.

Care este deosebirea dintre frigul de afară şi cel din casă?
Ăla de afară e pe gratis.

Ce este coada? Alinierea poporului la linia partidului.

Cum se numeşte organizația politica pensionarilor?
Şoimii pieţelor.

De câte feluri sunt românii?
De două feluri: Mulțumiți (pe care îi caută miliția economică) şi
Nemulțumiți (pe care îi caută securitatea).

Anul aceasta am avut o recoltă medie: mai proastă decât anul trecut, dar mai bună decât anul viitor.

1965: - Alo, miliția economică? Vecinul meu mănâncă!
- Ei, şi?
- Da, dar mănâncă caviar cu polonicul.
- Venim!
1975:- Alo, miliția economică? Vecinul meu mănâncă!
- Ei si ?
- Da, dar mănâncă carne de vițel.
- Venim!
1985:- Alo, miliția economică? Vecinul meu mănâncă!
- Venim!

La plecarea în Uniunea Sovietică, cosmonautul Prunaru îi lasă mamei un bilet:
Dragă mamă, plec în Cosmos. Revin peste 30 de zile.
Întors din misiune acasă, Prunaru constată că mama era plecată. Pe frigider găseşte un bilet:
Dragul mamei, am plecat să cumpăr brânză, nu ştiu când revin.

Cel mai bun banc politic: Poftă bună!

Cel mai mic stat din lume: Statul de plată!

Au fost introduşi ghizi în magazine:
Pe acest raft a fost carne... aici a fost brânză...!

Lui Bulă i-au degerat mâinile. A căutat mâncare în frigider.

Supă de pui: pui apă, pui sare, pui morcovi, pui roşii, pui nu pui.

Coada mare...Un tip se apropie si întreabă pe cel mai din fata:
- Nu vă supărați, ce se dă aici?
- Nu ştiu. Mi s-a făcut rău şi m-am sprijinit de zid. Când mi-am revenit, era coadă în spatele meu.
- De ce nu pleci atunci?
- Păi, acum că sunt si eu odată primul la o coada ?!

Care este deosebirea dintre măcelăria dinainte şi cea actuală?
Înainte scria pe firmă: «La Matache măcelaru'» şi înăuntru era carne.
Acum, pe firmă scrie «Carne» şi-năuntru e Matache măcelaru'.

Un ascultător întreabă la radio Erevan dacă cei care au inventat comunismul erau oameni de ştiință.
Răspunsul este NU: dacă erau oameni de ştiință, l-ar fi încercat mai întâi pe animale.

Ce e mic, negru şi bate la uşă ? Viitorul!

De ce nu se găseşte hârtie igienică in hoteluri?
Ca sa plece turiştii cu amintiri neşterse.

Pesimistul spune: E rău, e foarte rău! Mai rău nu se poate!
Optimistul spune: Ba se poate! Ba se poate!

Pesimistul spune: O sa ajungem cu toții sa cerşim!
Optimistul spune: De la cine?

- Ce faci, bătrâne, cum îți merge?
- Ce să fac, încerc şi eu să supraviețuiesc...
- O sa regreți amarnic.....

Vremuri noi !

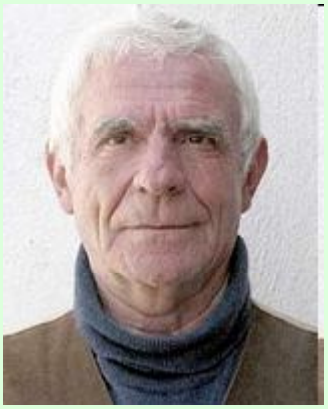

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

MITOGRAME
LIRICE - LYRISCHE
MYTHOGRAMME

AFORISM DIONISIAC

orice strugure
este un emisar credincios
al soarelui
să ne învețe filozofia
rodului ...
... cu setea cu care aştepți
adevărul,
coborâm pe pământ -
semințe încărcate cu
viață -
şi-ncepem să fim
rădăcină,
şi floare,
şi rod
până când
o nouă toamnă
ne cheamă la
ACADEMIA STRUGURILOR

DIONYSISCHER APHORISMUS

ein Abgesandter der Sonne
ist die Weintraube,
um uns die Fruchtphilosophie
zu unterrichten ...
und mit dem Durst,
mit welchem man die Wahrheit
rechnet,
steigen wir auf die Erde
herunter -
Leben einkeimende Samen -
und fangen an,
Wurzel,
und Blumen,
und Sehnsucht
zu sein,
bis ein neuer Herbst uns
zur Akademie der Weintrauben
aufruft ..

O, SUFLETE BEZMETIC

de aur ziua, ora - de mătase,
violaceea clipă - crin regal;
dă frunza chiot sângeriu prin oase
când ceața se strecoară-n areal

o,
suflete bezmetic, amurgul
vine încet pe urma noastră ca o fiară ...
... de aur ziua când te-mpaci cu mine,
iar clipa - de mătase princiară ..

O, VERWORRENE SEELE

Golden der Tag,
seidenartig die Stunde,
die veilchenblaue Weile
- königliche Lilie,
einmal wohl der Nebel
in Festung verkrochen,
schreien blutend die Eichenblätter in
Knochen

o,
verworrene Seele -
wegen Sehnsucht und Verzehrung -
obwohl genug langsam, wie ein Wild
beschattet uns hinterher tückisch
die
Dämmerung...

EVOLUȚII

la început
au fost doar vocalele şi consoanele
apoi, fireşte, Dumnezeu,
ca să le închege în Cuvinte

mai târziu, omul,
- suprema Lui creatură -
jucându-se cu ele, ca un copil,

a inventat poezii, basme, discursuri,
dar şi minciuni şi declarații de
război

acum,
sătui de mitografii
şi falşi eroi,
preferăm
NECUVINTELE,.

ENTWICKLUNGEN

Am Anfang
waren bloß die Selbst - und Mitlauten
nachher, gewiß, der Herrgott,
um mit denen Wörter zu gestalten

nicht zu spät leider, der Mensch -
Seine höchste Kreatur -
indem er wie ein Kind mit diesen spielt,
ersann Gedichte, Märchen, Reden
wohl aber auch Lügen und
Kriegserklärungen

jetzt,
überdrüßig von Mythos und so vielen
Afterhelden,
bevorzugen wir
die NICHTWÖRTER..

PE O SILABĂ DE LUMINĂ

fac echilibristică
pe o silabă
de
lumină ...

... sub mine,
un hău cu ape tulburi
şi stânci
de întuneric

în mine -
o speranță:
Dumnezeu!

AUF EINER LICHTSILBE

Gleichgewichtskunst
mache ich auf
einer
Lichtsilbe

Unter mir-
ein von trüben
Gewässer voller Abgrund
und Dunkelstockfelsen
in mir -
eine Hoffnung:
Herrgott!

LOGOMIRACOL

aventuros, fascinant
periplul Cuvântului
între A (Schyla) şi Z (Caribda)
să se închege în noime ...

... ca albina aleargă
de la o literă la alta
după vitalul nectar...

... uluitoare-i viteza –
egală doar cu a gândului –
de întrupare ...

... amețitor zborul -
fulger albastru
prin universul cu 31 de zeități
ale
LOGOSUsums ..

LOGOMIRAKEL

abenteuerreich, faszinierend
die Odyssee des Wortes
zwischen A (Schyla)
und Z (Charybda)
um sich in Sinn
zu verkörpern ...

... wie eine Biene
eilt es von einem der Buchstaben
zum anderen umher
den lebenspendende Nektar suchend ...
... verblüfend ist seine
Geschwindigkeit-
allein der des Gedanken gleich -
um sich vollzugestalten ...

... bestürzend sein Flug –
blauer Blitz
innerhalb eines Lichtsilbe
mit 31 Göttern des Logos
bevolkerten Universums ..

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Anul omagial, 2013, Constantin cel Mare

Introducere

În fiecare an, la data de 21 mai, creştinătatea îi cinsteşte pe Sfinții Împărați Constantin şi mama sa, Elena, ca pe nişte Apostoli ai creştinismului. În anul jubiliar, 2013, se împlinesc 1.700 de ani de la promulgarea, în luna februarie, anul 313, a Edictului de la Mediolanum, oraşul Milano, de astăzi, un adevărat „certificat de naştere al creştinismului universal". Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la inițiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în şedința de lucru din 25 octombrie, 2011, a hotărât ca, anul 2013, să fie proclamat „Anul omagial al Sfinților Împărați Constantin şi Elena"[1].

Obiectivele acestei hotărâri au fost: prezentarea rolului şi a importanței Sfinților împărați Constantin şi Elena la încetarea persecuțiilor, pe motive religioase, în Imperiul Roman, şi recunoaşterea creştinismului, ca religie licită; contribuția Sfinților împărați la apărarea dreptei credințe şi susținerea Bisericii creştine; cinstirea lor, ca mari ctitori de lăcaşuri sfinte; efortul spiritual şi material, pe care l-au depus, pentru educația creştină; contribuția lor la susținerea şi dezvoltarea lucrării social-filantropice a Bisericii[2].

În Biserica Ortodoxă Română, cinstirea Sfinților Împărați Constantin şi Elena este prezentă, din cele mai vechi timpuri, pentru că domnitorii şi boierii români, urmând exemplul acestor Împărați creştini, au ridicat biserici şi mânăstiri, au apărat şi au ajutat Biserica Neamului Românesc. În zilele noastre, ca semn de evlavie şi cinstire a Sfinților Împărați Constantin şi Elena, în multe localități găsim lăcaşuri de cult parohiale sau mănăstireşti, puse sub ocrotirea lor, iar aproape două milioane de români, poartă numele sau derivate ale numelor Sfinților Împărați Constantin şi Elena[3].

Receptrea contemporană a lui Constantin cel Mare

Timp de 300 de ani, moştenirea Romei şi a Greciei, amenințată de invaziile popoarelor barbare, a fost transferată, treptat, la Bizanț, iar Imperiul Roman a căpătat caracterele esențiale ale Imperiului Bizantin. Actul fondator îl constituie crearea noii Rome, Constantinopolul, pe malurile Bosforului, la decizia lui Constantin ce Mare, data de 11 mai, 330. Personalitatea istorică, destinată să inițieze acest îndelungat proces, este împăratul roman Gaius Flavius Valerius Aurelius Constantinus (n. 27 februarie 272 – d. 22 mai 337), cunoscut sub numele de

Constantin cel Mare, care s-a bucurat, încă din timpul vieții, de aprecierea unor ilustre personalități ale lumii antice, ale căror informații sunt credibile.

Cel dintâi este Eusebius de Cezareea, (*cca 260-†340), părintele istoriei bisericeşti şi prieten apropiat al împăratului, cu lucrările ????????? sau Istoria Bisericească, a cărei primă ediție datează din anul 312 d. Hr. şi Laudes Constantini sau Vita Constantini, realizată între anii 336-339. Al doilea este apologetul creştin de limbă latină, Lucius Cćcilius Firmianus, zis Lactantius, *cca 250-†325, autorul lucrării, Divinae institutiones, Instituțiile divine, prima ediție 304-311, şi al lucrării De mortibus persecutorum[4], Despre moartea prigonitorilor, prima ediție 313-316, şi prieten cu Crispus, fiul lui Constantin cel Mare.

Al treilea este Sfântul Ierarh Grigorie Teologul, (*cca 329-†390), cunoscut şi ca Grigorie de Nazianz, care, în poemele sale, face referințe la Vechea şi Noua Romă, considerând Constantinopolul „o punte" între Bisericile Răsăritului şi cele ale Apusului. Cei trei admiratori ai împăratului Constantin sunt

urmați de către Arnobius, (*cca. 250- †327), cu lucrarea Adversus Nationes, Împotriva păgânilor, de către Atanasie, (*295-†373), cu lucrarea Oratio contra gentes, Discurs împotriva păgânilor, realizată înainte de anul 325, de către Iulius Firmicius Maternus, (*cca. 300/310-†?), prin lucrarea De errore profanarum religionum, Despre greşelile religiilor păgâne, realizată între anii 343-350 şi prin bogata operă omiletică a prelaților care le-au urmat acestora. Un contestatar deosebit de dur al împăratului este Zosimos, (425-518), un reprezentant fanatic al cultului păgân al zeilor şi al împăratului, ca „Pontifex Maximus". Lucrarea sa, Noua Istorie, este singura lucrare non-creştină despre începuturile creştinismului bizantin[5].

Unul dintre marii critici moderni ai lui Constantin cel Mare este Edward Gibbon (1737-1794) , în lucrarea The History of the Decline and Fall of the Roman Empire, Istoria Declinului şi căderii Imperiului Roman,pubicată în şase volume, între anii 1776-1789, în care arată cu nu este vorba de Imperiul Bizantin, ci despre Noua Romă. El afirmă că este vorba despre continuarea sistemului politic şi spiritul al vechii Rome. Consideră că scrierile Părinților Bisericii şi ale istoricilor bisericeşti sunt „surse secundare" şi contestă numărul tradițional de martiri creştini estimat de către aceste izvoare teologice şi istorice.

Din perspectivă contemporană, specialiştii afirmă că împăratul roman Constantin, merită pe deplin atributul „cel Mare", deoarece, deoarece in 15 ani, din cei 30, cât a durat domnia sa, a luat două decizii fundamentale, care au modificat destinul şi viitorul lumii civilizate. Prima a fost adoptarea creştinismului drept religie oficială a Imperiului Roman, iar, a doua a fost transferul capitalei acestui Imperiu de la Roma la Constantinopol. Aceste două decizii, cu uriaşele lor consecințe, i-au conferit lui Constantin dreptul de a concura pentru titlul „omul cel mai influent din istorie".

Istoricul Eusebiu de Cezareea, în lucrarea sa „Vita Constantini", şi apologetul latin creştin Lactantiu, în lucrarea „De mortibus persecutorum" relatează pe larg acest două evenimente importante din istoria universală şi din istoria Bisericii universale. Până la Constantin cel Mare credința creştină nu era deloc o religie tolerată, adesea era persecutată. Creştinii puteau maxim să spere în libertatea religioasă. Dar, imediat ce creştinismul a devenit religia Imperiului roman, el a încetat să fie tolerant față de celelalte religii. Ce înseamnă „el", în acest caz, este o formulare ambiguă[6].

Nu înseamnă nici Biserica, nici numai împăratul. Conducătorii erau interesați de fundamentele şi de unitatea imperiului lor, Biserica era interesată să cucerească inimile poporului. Dar, în pofida diversității intereselor acestora, cele două instituții cooperau. Politica a devenit instrument de apărare pentru religie şi religia, ca singura concepție adevărată despre realitate, instrument de validare, pentru politică. Acest binom nu înseamnă că susținătorii respectivei alianțe au persecutat imediat şi în mod constant persoanele care aparțineau altor credințe. Într-un prim moment, aceste persoane au fost, pur şi simplu, discriminate şi numai autoritățile cultelor păgâne erau constrânse, uneori, să se retragă din viața publică sau să se exileze. Violența latentă era prezentă, fără ca nici politica nici autoritățile ecleziastice să o încurajeze, în mod explicit[7].

Un exemplu interesant este uciderea cu pietre, la Alexandria, a Hypatiei, una dintre ultimele reprezentante ale filosofiei neoplatonice, care a avut loc în anul 415, de către o mulțime creştină foarte agitată. Ca împărat roman, Constantin cel Mare nu a repudiat, dintr-odată toată tradiția imperială păgână, ci, ca şi tatăl său, Constantius Chlorus, a continuat să considere Soarele ca mediator vizibil între Dumnezeul suprem şi oameni. El va înclina, însă, din ce in ce mai mult, spre creştinism din rațiuni spirituale şi politice. „Vedenia" sa, dinaintea bătăliei şi bătălia de la Pons Milvius, „Podul Vulturului" sau Saxa Rubra, „Stâncile roşii", de pe Via Flaminia, la 10 – 12 km. nord-est de Roma, a facut din Constantin stăpânul absolut al Europei[8].

Acest eveniment a marcat, totodată, dacă nu propria sa convertire, cel puțin momentul din care el a devenit protectorul creştinilor. El a oferit creştinilor posibilitatea de a intra în administrația imperială şi chiar a încurajat dezvoltarea civică a unor comunități religioase creştine, precum cea din Maiuma, din Gaza, şi Orikistos, din Frigia, ca „adepți ai celei mai sfinte religii". Oraşul Byzantion, de unde vine numele de Bizanț, a fost fondat pe malul vestic al Bosforului, în jurul anului 660 î.d.Hr. Poziția sa geografică, deosebit de favorabilă, i-a permis să aibă succese economice şi politice notabile, încă de la înființarea sa[9].

Acest oras, domina comerțul dintre Marea Neagră şi Marea Egee, dintre Europa şi Asia Mică, fiind uşor de apărat, înconjurat pe trei laturi de ape. Cu toate acestea Bizanțul nu şi-a putut apăra granițele sale, fiind cucerit pentru o scurtă perioadă de perşi, la sfârşitul secolului al VI-lea. Adevărata glorie a oraşului va începe în timpul domniei lui Constantin cel Mare, cel care îl va transforma în capitala Imperiului. Foarte mulți cercetători au considerat că Imperiul Bizantin a fost o continuare directă a Imperiului Roman, numindu-l, începând cu anul 395, „Imperiul Roman de Răsărit". Afirmația nu este lipsită de temei, deoarece Împărații bizantini au păstrat, o lungă perioadă de timp, titulatura Împăraților romani, şi s-au considerat, până la sfârşitul Imperiului, urmaşii acestora, revendicând toate teritoriile asupra cărora aceştia stăpâniseră. În Imperiul Bizantin au supraviețuit forme de organizare statală, administrativă şi socială de tradiție romană. Dreptul şi normele juridice romane au rămas în vigoare multă vreme, cu modificări neesențiale. Chiar şi limba oficială a Imperiului a fost, până la începutul secolului al VII-lea, latina. La rândul lor, locuitorii Imperiului Bizantin se numeau pe sine „romei", iar țara lor era „România" sau „pământul roman"[10].

Citiți în întregime, cu note de subsol, acest studiu pe bolg:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/09/anul-omagial-2013-constantin-cel-mare.html

Citiți acest studiu şi pe pagina Google:
https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/silviu-aurelian-jimborean

VASILE MIC - poet şi grafician
(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZII TRADUSE ÎN LIMBA ITALIANĂ

Lasă-te răpit

Lasă-te răpit
De femeia
Din vis…

Las-o să te aibă
Aproape,
În adâncul
Primăverilor ei…

Zorii să vină
Şi amândoi…
Ca în vis.

Lasciati rapinato

(Lasă-te răpit)

Lasciati rapinat
Dalla donna
Del sogno…

Lasciala averti
In vicinanza,
Nelle profonditŕ
Delle sue primavere…

Venga le alba
Ed ambedue …
Come in sogno.

Noaptea aceasta

Noaptea aceasta
O voi duce
Departe…
În poemele mele
Tipărite
Undeva
Pe un val,
În ocean…

Răpite de acolo,
Ascunse,
Cu val cu tot,
Puse apoi
Într-o inimă
Ce ține
De o altă noapte.

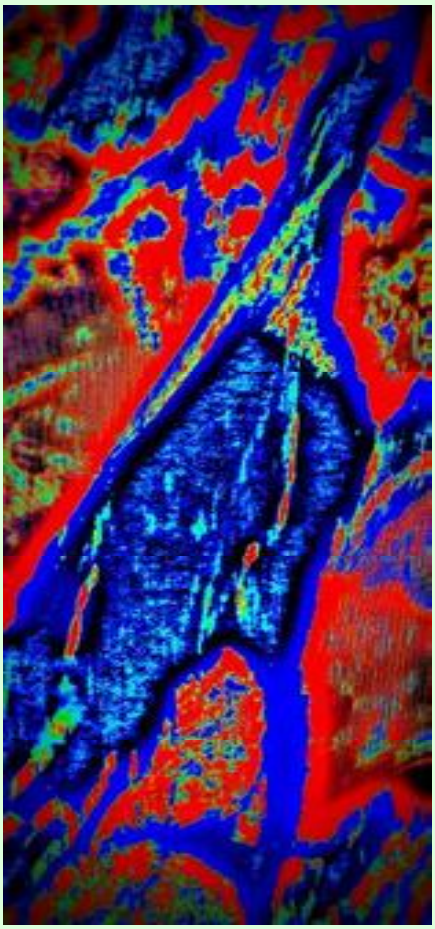

Questa notte

(Noaptea aceasta)

Questa notte
La porterň
Lontano…
Nei miei poema
Stampate
In qualche posto
Sull' onda,
In oceano…

Rapite di lŕ
Nascoste,
Insieme all'onda
Messe poi
In un' anima
Che appartiene
Ad un' altra notte.

Cu numele patriei

Cei
Pe care
Numele patriei
Nu-i motivează
În călătoria
Lor
Pământeană…

Pot să meargă
Mai departe,
Să ducă războaie,
Să adune
Comori,
Să le îngroape,
Să înalțe
Statui
Cu numele lor
Pe ele…
După care
Să aibă
Şi clipe
De pace.

Col nome della patria

(Cu numele patriei)

Queli
Iquali
Il nome della patria
Non li motiva
Nel viaggio
Loro
Terrestro…

Possono andare
Piů lontano,
Portare guerre
Raccogliere
Tesori,
Sepolcrarle
Inalzarle
Statue
Iscrizionato loro nome
Su di loro…
Dopo di che
Abbia
Momenti
Di pace.

Vei putea înțelege

Dacă mori
În fiecare zi,
Trebuie să te naşti
În fiecare dimineață.

Un răsfățat al cerului
Poți să fii
Şi să iubeşti
Florile de câmp,
Să-ți construieşti o casă
În fiecare sat,
Pe fiecare planetă.

Vei putea călători
În timp,
Vei putea pricepe,
Aşa,
Ce e cu lumea
Aceasta.

Potrei capire

(Vei putea înțelege)

Se mori
Ciascuno giorno,
Devi nascerti
Ciascuna matina.

Un accarezzato del cielo
Puoi essere
E amare
I fiori campestri
Costruirti una casa
In ciascuno paese,
Su ciascuna pianeta.

Potrei viaggiare
In tempo
Potrei capire,
Cosě,
Cos'č il mondo
Questo.

Se poate

Se poate renunta
La nu se poate,
Se poate renunța
A merge,
A mai merge pe coate.

Se poat renunța
La apă, la pâine,
Dar să renunțăm
La ziua de mâine?

Possibile

(Se poate)

Possibile rinunciare
A non č possibile
Possibile riunciare
Andare
Andare ancora su gomiti.

Possibile rinunciare
Ad acqua, pane,
Ma rinunciamo
Al giorno di domani?

Țăranul

Țăranul
Îngropat
În propria-i glie.

Pe crucea sa:

„Ucis
De unii
Şi de alții"

Il paesano

(Țăranul)

Il paesano
Sepolto
Nella propria terra.

Sulla sua croce:

„Uciso
D'alcuni
E d' altri."

Traducere de Livia Mărcan

Imagini: Vasile Mic

Citiți **Poeziile** şi online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/09/poetul-vasile-mic-tradus-in-limba.html

LILIANA HINOVEANU - (n. 1956, Vânjuleț - Mehedinți) -
Realizator de emisiuni la Radio România Oltenia Craiova, poet

Gara Noiembrie

- November Station -

VOLUM BILINGV DE POEZIE

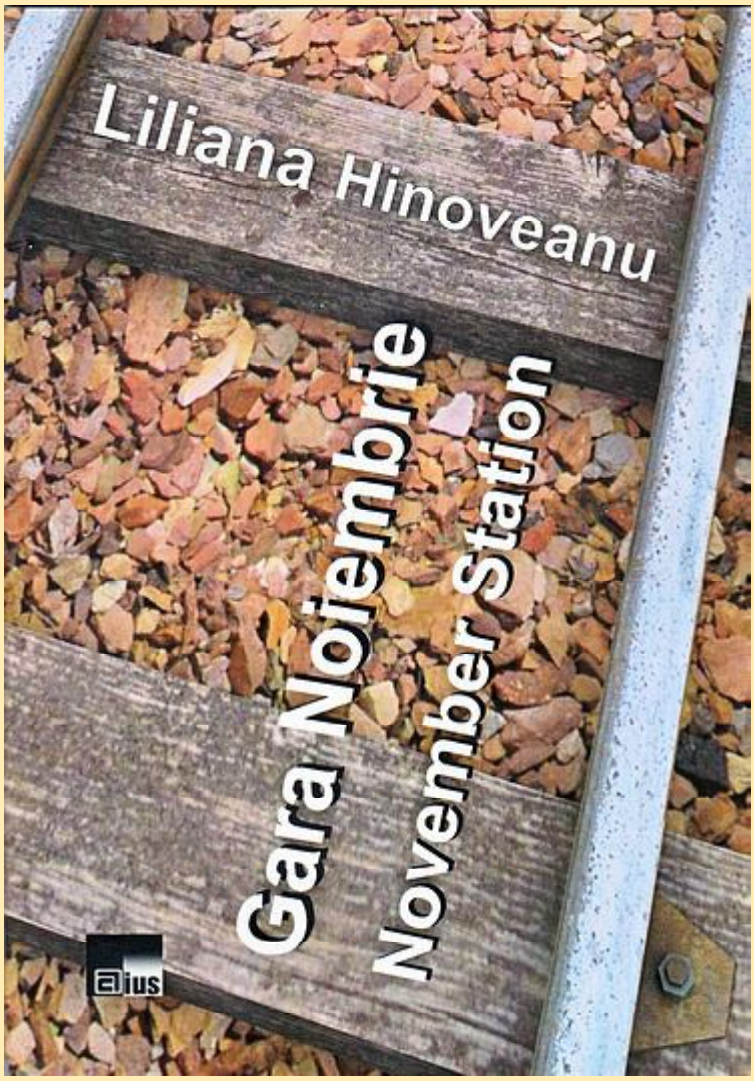

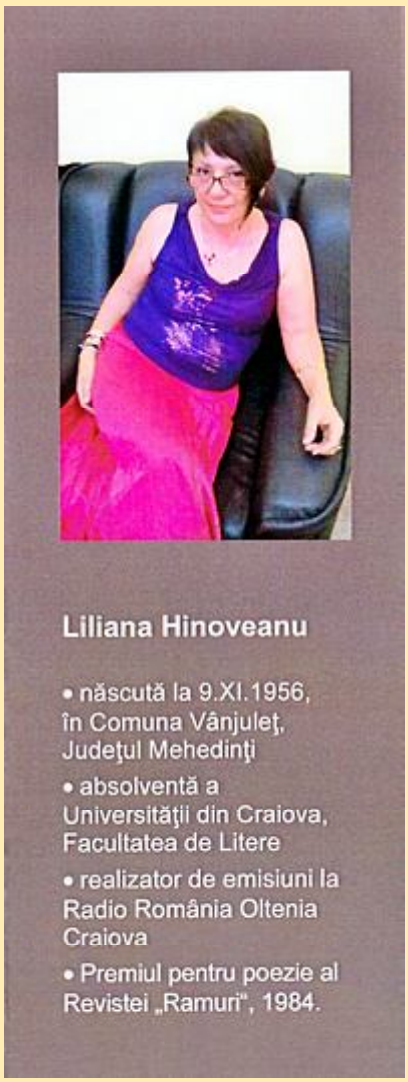

MIRARE

Din volum:

Cum ar arăta un gând format numai din mâini
mâini ridicate
cu degete mişcătoare
după
cum
bate vântul

MIC DEJUN CU PREŞEDINTELE

Ieri i-am pregătit un mic dejun ambalat
cumpărat de la fast food-ul din colț
i l-am lăsat pe colțul mesei
lângă un ceai incolor
ca o spălătură de vase
între timp am schimbat lenjeria
am bătut covoarele
am aprins aragazul căci o cafea amară i-ar completa
dimineața preşedintelui

totul era la fel
mâncarea
ceaiul
aerul
şi capul aplecat într-o parte
făcându-mi semnul de
început
ca ieri ca alaltăieri
aceeaşi poveste
alt preşedinte

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

MILA DOMNULUI ANDREI PLESU

Motto: *« C'est un grand malheur de perdre par notre caractère les droits que nos talents nous donnent sur la société » (Este o mare nenorocire să pierdem prin caracterul nostru drepturile pe care talentele noastre ni le dau asupra societății) Diderot*

Impărtăşesc aproape toate opiniile critice, uneori foarte dure, ale domnului Pleşu cu privire le Victor Ponta şi la perspectiva sumbră ca acesta, - profitând de toate instrumentele statului pe care le are la îndemână şi le manevrează în scop personal, fără nici un fel de scrupul - să devină preşedintele României. Pe de altă parte, nu înțeleg şi nu împărtăşesc optiunea acestui mare artist, care este Radu Beligan, de a gira cu marele său prestigiu o nulitate politică, atât de nocivă pentru țară. Si totuşi fața de această figură luminoasă a teatrului românesc nutresc un adânc respect şi prețuire, în timp ce pentru domnul filozof, în pofida calităților sale intelectuale, nu pot avea nici respect nici prețuire. Poate părea paradoxală această mărturisire, dar ea nu este deloc aşa. Este reacția naturală şi de bun simț a unui om credincios tablei sale de valori, dar care nu refuză celorlalți dreptul la opinie şi la opțiune, chiar şi atunci când acestea sunt diferite de ale sale.

Ceea ce îl desclifică pe A. Pleşu, în raport cu respectul şi prețuirea, - dincolo de imperativele democrației - este în primul rând aroganța de a da lecții de morală. El, de a cărui moralitate ai toate motivele să te îndoieşti. Nu voi inventaria faptele care pun în lumină caracterul lui, deloc onorabil şi de loc în măsură să-i acorde creditul de a vorbi de caracter şi de morală. Pentru cine este interesat, sursele de informație din presă sunt numeroase. Relevant şi direct legat de atitudinea lui fața de Radu Beligan, - chiar dacă în registru pamfletar – este textul publicat pe blogul personal de V. Roncea, la 22 sept.2014.

Eu voi încerca să-i reamintesc articolul său din *Adevărul* (8 aprilie 2013), **"Cazul » Victor Ponta,** în care, cu iscusința lui în mânuirea limbii şi sofisticarea ideilor, aducea laude acestui aventurier politic, gol pe dinauntru ca o nuca seacă şi îl proclama, cu morga sa de trezorier al adevărului, speranța noastră de viitor.

Ba chiar şansa momentului istoric. **« Avem, totuşi, noroc »** , răsufla uşurat filozoful, spre sfârşitul articolului de recuperare, recondiționare şi reabilitare a lui V. Ponta. Nu voi relua analiza, făcută la vremea respectivă, probei de oportunism jalnic pentru un intelectual care merita să se respecte mai mult (**« Laudele infirme ale domnului Andrei Pleşu »**, - www.samanatorul.blogspot.com).

Voi sublinia doar caracterul lui de giruietă mediatică. Critic acerb, şi pe bună dreptate, a lui V. Ponta până la acel articol, astăzi, - nu mai ştiu de când – critic demolator al candidatultui la preşedinție, şi din nou pe bună dreptate, te întrebi care-i Ponta (sau care-i *poanta*) lui A. Pleşu şi care-i Pleşu care *nu te duce cu preşu ?!...* Răspunsul e simplu : V. Ponta e mereu acelaşi ca şi Andrei Pleşu. Si dacă te întrebi, din nou, ce l-a determinat pe domnul fost ministru de externe, fost consilier prezidențial şi fost bursier în Germania Federală pe vremea dizidenței sale anti-ceauşiste, să-l butaforeze, la un moment dat, în erou pozitiv pe Primul Ministru mereu negativ, răspunsul ni-l dă chiar autorul articolului din 2013, atunci când elogiază faptul că *« premierul a schimbat de picior, trecând de la o politică de front la una a compromisului ».* A compromisului **cu cine** şi **cu ce** ? Evident, cu T. Băsescu şi cu politica lui. Tocmai se încheiase celebrul ***pact nocturn*** . Azi pactul nu mai există şi *Victoraş* râvneşte fotoliul prezidențial. Deci trebuie demolat. Recurgând din nou la o întrebare retorică, te întrebi de ce ? Că doar filozoful gazetar nu mai e dispus *« să presteze »* pentru țară şi să cedeze aşteptărilor generale de a o salva, candidând la preşedinție . *« Eu socotesc că am prestat destul pentru nație »*, răspunde el dezabuzat la întrebarea : de ce nu candidează la funcția supremă în stat. Dezabuzat şi cu o nuanță de reproş fața de nația nerecunoscătoare care, ea, la rândul ei, n-a prea *« prestat »* pentru dezinteresatul şi dăruitorul *prestator*. Nu, condeierul şi moralistul de serviciu nu se războieşte pentru el însuşi ? El este altruist şi generos ?i mereu fidel Preşedintelui legendar al României contemporane, împreună cu care va intra triumfal în eternitate. Acolo unde un biet actoraş ca Radu Beligan nu poate avea acces, de vreme ce a avut proasta inspirație de a susține candidatura lui Victor Ponta !!!...

Milostivului Andrei Pleşu îi este milă de Radu Beligan….De ce nu i-o fi milă oare de el însuşi ?!?!...Sau măcar…un pic de ruşine ?!?!..

Alexandru MELIAN

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

Critica literară între artă şi ştiință

- însemnări -

Din volum:

ASEMĂNĂRILE DINTRE ALEGERE, NORMĂ ŞI EXPRESIVITATEA POETICĂ ŞI RAPORTURILE DINTRE ELE

Aserțiunea că principiile care explică valorile expresive ale limbajului artistic ca valori artistice ne îndeamnă să supunem această situație unei revizuiri. În acest context se pune întrebarea, firească, care sunt aceste principii? Primul ar fi, deoarece este cel mai vechi, şi trebuie amintit la început, datează de la Aristotel, şi el este acela al abaterilor, al devierilor de la normă. Aristotel a avut în vedere, fără să-l formuleze astfel, acest criteriu, pe care l-a considerat esențial în definirea specificului limbii poetice sau, cu un termen mai cuprinzător, al limbii artistice. Cuvintele unei limbi pofti, după Aristotel, comune şi diferite de uzul general, aşa cum specifică în Poetica. Printre acestea din urmă el include regionalismele, metaforele, podoabele şi în general toate mijloacele de expresie care se abat de la exprimarea obişnuită şi curentă. Limba poetică va trebui să fie un complex format din mai multe elemente. Claritatea, însuşire fundamental a exprimării, inclusiv în limba poetică, este asigurată de întrebuințarea fondului uzual, comun al limbii. Aristotel distinge în limba poetică cuvinte care aparțin limbajului poetic, pentru motivul că acestea se opun exprimării uzuale. Clasicul antic dă exemple de exprimare poetică datorită întrebuințării unor cuvinte rare sau uno inversiuni neobişnuite în limba greacă uzuală şi care dobândesc prin aceasta calitatea de expresie poetică originală.

Aristotel introduce de fapt un criteriu care nu este exclusive lingvistic şi formal, şi anume acela al noutății expresiei, al puterii ei de evocare, rezultă dintr-o opoziție, dar care rezidă nu în fenomenul opoziției ca atare, ci în valorile pe care expresia în cauză le-a dobândit pe această cale. Funcția limbii poetice se caracterizează prin ceea ce aduce nou ea - iar aceasta este un criteriu estetic şi ține de valorile pozitive ale comunicării - şi nu prin ceea ce nu este ea.

Principiul că stilul reprezintă o abatere, o deviere, prin care limba poetică se opune normei lingvistice, a fost formulat de Ch. Bruneau şi preluat de la acesta de P.Valery, aşa cum ne spune St.Ullmann. Definiția stilului drept abatere (ecart) este făcută în termini negativi, adică aflăm din ea ce nu este stilul şi ce este el. În felul acesta s-a putut vorbi la un moment dat de stil ca anomalie, pornindu-se de la ceea ce este dat din punct de vedere lingvistic în sistemul limbii şi sugerându-se, deci, o realitate care contrazice sistemul, prin faptul că se înscrie într-o altă sferă de fapte, în domenii diferite ale cercetării. Pornind de la concepția că limbajul poetic este o structură ce se opune limbii prozei, că este antiproză, stilisticianul francez Jean Cohen admite că stilul este o deviere, o violare a codului, ba chiar „une faute", cu rezerva - care este de fapt esențială şi subminează, credem noi, principiul însuşi -, formulată astfel de către Solomon Marcus în Preliminarii ale poeticii matematice, publicat în „Viața Românească" (nr.9, 1967, p.142 şi urm.): *„Credem că, întradevăr, nu e de ajuns să violezi codul pentru a scrie un poem. Stilul este o greşeală, dar nu orice greşeală este şi stil, iar eroarea suprarealismului a constat în faptul că a crezut uneori în acest lucru."*

Criteriul abaterilor de la normă în poezie a fost reluat de către Solomon Marcus care vede în acest criteriu al abaterilor factorul esențial spre care converg direct sau indirect toate celelalte explicații ce s-au dat ori s-ar putea da în materie de limbaj poetic.

Putem conchide în legătură cu criteriul alegerii în stil că el este secundar şi exterior expresiei poetice, care trebuie raportată la funcția de reprezentare poetică pe care o îndeplinesc elementele expresive ale limbii organizate stilistic într-un întreg elaborate, într-o structură artistic determinată de ceea ce se numeşte o situație. Reprezentarea literar - artistic nu elimină conceptual, ci-l transfigurează în imagine străbătută de fluxul individual al sentimentelor şi emoțiilor, adică îl înfățişează într-o ambianță nouă, obiectivă şi subiectivă în acelaşi timp, de concept viu, de adevăr trăit. Aşa cum nu există reprezentare a realității în afara conceptelor prin care gândirea construieşte raționamente şi formulează adevăruri despre ceva- ce există în sine, şi independent de gândirea conceptual, dar care se reflect în ea- tot astfel nu există reprezentare poetică a realității individuale în afara cuvintelor private ca mijloace de expresie organizate în întreguri sonore şi semantic, structurate stilistic în funcție de ceva care le transcede: universal şi existența omenească subliniate în conştiința artistului şi reflectate într-un mod particular în limbajul poetic.

În limba artistică raportul expresie-conținut apare însă într-o altă lumină, pentru faptul că trecerea de la un semnificant la altul, adică „alegerea " expresiei, este motivată de funcția lingvistică a conținutului, care este o funcție estetică. Prin aceasta ea depăşeşte funcția de comunicare realizată prin denotații, făcând apel la conotații, la sensurile derivate, individuale, simbolice. Svend Johansen în „La notion de signe dans la glosse-matique et dans l'esthetique" (în Travaux, Copenhague, V, 1949). Spunea că prin acest fept expus mai sus se ajunge la ceea ce s-a numit instrumentalizare, adică organizarea limbii sau a elementelor iradiate din sensul denotației în vederea îndeplinirii unei intenții artistice sau estetice.

15 august 2013

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, e tipărită pe hârtie groasă, de calitate, va face o bună împresie în biblioteca dvs.!

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro (pentru articole) şi redactie@samanatorul.ro (pentru texte manuscrise) atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale ale muzeului din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru):

1. Volumul 1 epuizat. **Disponibile la preț redus, 12 lei:** 2– Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", 3– Aurora Cristea – "**Povestea Danei**", 4– Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului**", 5– Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, 6– Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

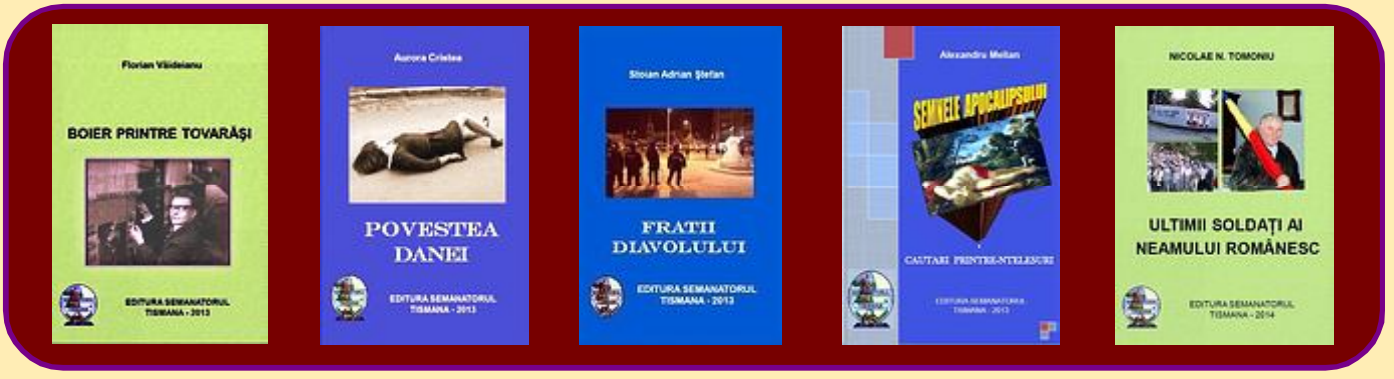

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

EMISIUNE RADIO

La 21 Sept. 2014, la Radio România Oltenia Craiova a fost difuzată emisiunea - "LA CEAS DE TAINĂ", o emisiune despre oraşul Tismana. Realizator poeta Liliana Hinoveanu.

Subiecte din emisiune:

- De ce trebuie ca la Tismana să nu vii doar la mânăstire ci trebuie să vizitezi zona cel puțin două zile.

- Puteți vizita în acest timp ariile naturale protejate dintre care: izbucurile Izvarnei, Cornetul Pocruii, Pădurile de castan, Castanii seculari de la Gornovița, monument al naturii, Peştera Gura Plaiului de la Topeşti, monument al naturii, Cotul cu Aluni şi Altarul Schitului părăsit din Culmea Topeşti, la Sohodol Piatra Andreaua, Steiul Coziei, Dealul Tihomirului, la Tismana Pădurea seculară din Vârful Cioclovina, cele două Schituri de pe acest munte.

- De ce artizanatul din Tismana este recunoscut pe plan național şi internațional, ce demersuri se fac pentru a reînvia tradiția coloritului pe bază de extracte de plante.

- Care sunt marile personalități ale României care au venit periodic la Tismana şi şi-au adus aportul la emanciparea Tismanei şi a Văii Tismanei, construind vile, poduri din beton, amenajând Parcul Dendrologic Chihaia, Muzeul Mânăstirii.

- De ce pe plan național proiectele vizând infrastuctura în turism nu sunt luate în seamă de autoritățile centrale. De ce se alocă de către acestea fonduri în zone care nu pot oferi ceea ce vechile localități turistice deja au. De ce patrimoniul local se degradează din cauza incapacității clasei politice de a dezvolta localitățile, prioritare fiind interesele personale şi de grup.

Descărcați până la 7 octombrie 2014, fişierul cu emisiunea de la Radio Craiova

"LA CEAS DE TAINĂ" - INVITAT PROF. NICOLAE TOMONIU :

https://www.wetransfer.com/downloads/9c6da45d3ab1e5b3f2a8c35e093f50792014093008494 5/5259ac0256f949e11aab2ab305aae16e20140930084945/cec0d1

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.

Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

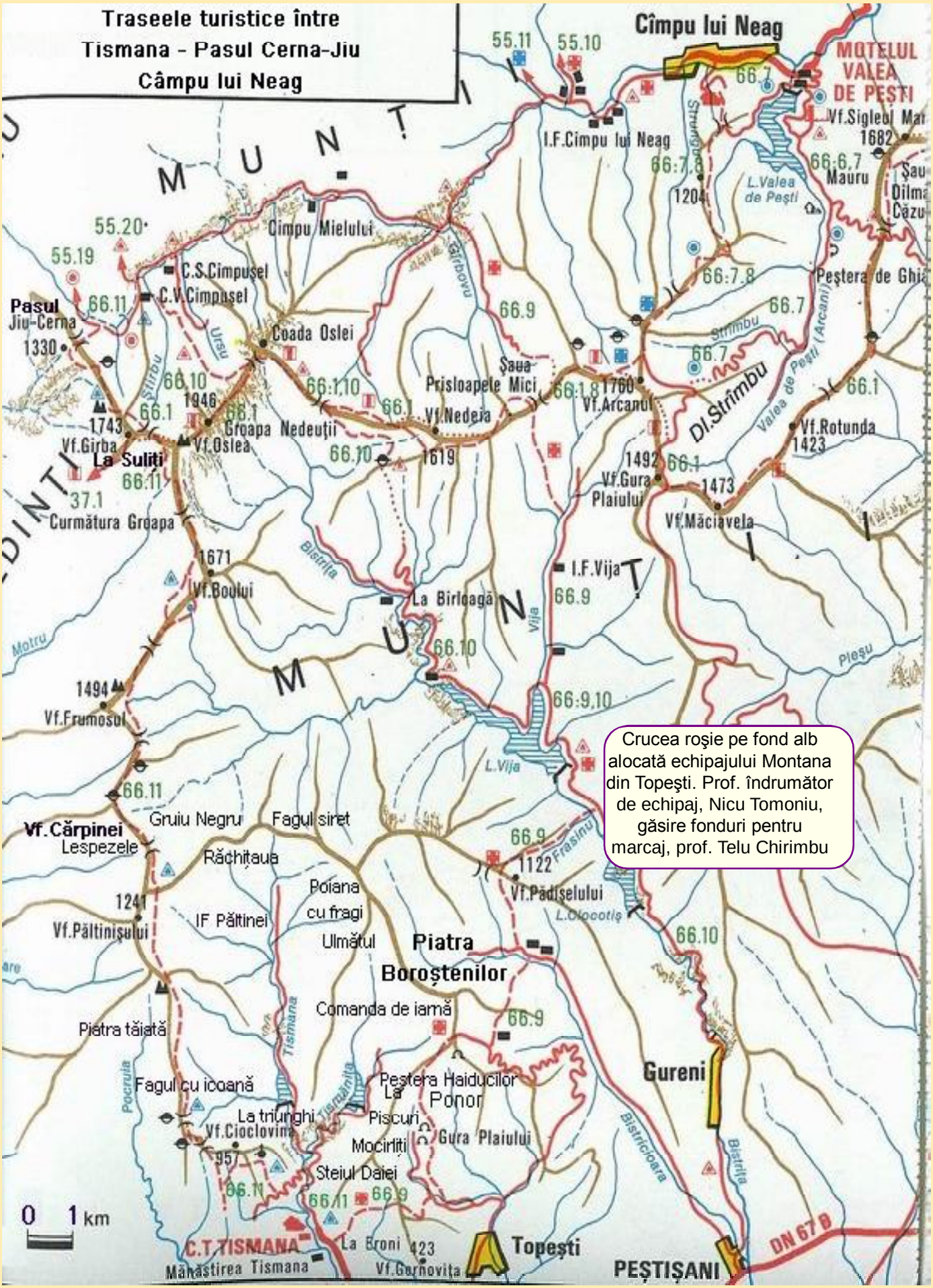

Crucea roşie pe fond alb alocată echipajului Montana din Topeşti. Prof. îndrumător de echipaj, Nicu Tomoniu, găsire fonduri pentru marcaj, prof. Telu Chirimbu

Harta din 1975 a traseului echipajului «Montana» al şcolii Topeşti ! Locul I pe ţară !

Proiectul marcajelor turistice pionierești “Asaltul Carpaților”, din anul 1975, a fost un beneficiu pentru turişti. Dar organizațiile de pionieri s-au desființat după ‘89 iar noile şi puținele organizații de tineret au azi alte ținte în şcoli.

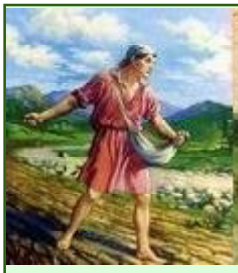

Sămănătorul

Anul II. Nr. 9 - sept. 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:
ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

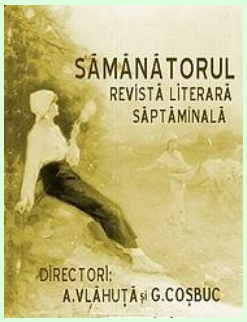

CUPRINS

Fragmente din aparițiile lunii sept. 012, la

www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente

(2) Editorial - Ultimul petic din mantia lui Mircea cel Bătrân
(4) A. Melian - ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE

Proză

(6) FLORA MĂRGĂRIT STĂNESCU - In creierul munților, Vol.II

Poezie

(8) Elena Armenescu - SONETE cu ilustratii de Vict. Duțu
(10) AL. FLORIN ȚENE - CĂLCÂIUL VULNERABIL AL MĂRII
(12) GEORGE ENE - Să descoperim blogul poetului
(14) Liviu-Florian Jianu - Din poeziile lunii septembrie
(23) VIRGIL CIUCĂ - Chemarea la judecată

Studii. Recenzii

(16) CATALIN VARGA -Fiul risipitor – o paradigmă a suferinței
(18) IONUT HENS - BOR în timpul lui Cuza
(20) Iuliu-M. Morariu - Catehezele Sf. Chiril, Recenzie - "Taina Pocăinței"

Altele

(25) Parohia Malovăț - Oferta carte, "Măria Ta, Țăran Român!", folclor
(28) Recomandări din bloguri (articole, documentare, etc.)
(29) GEORGE ANCA -Poeme inedite, Jannette, V. Pupeză
(33-37) ANUNȚURI, Bancuri celebre din cultura locală, FACEBOOK este o CAPCANĂ!, Vârstele bărbaților
(37-39) **SEMĂNĂTORUL 1903 – Duşmanul din Paris**

Anunțuri, UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE, oferte de carte, legături spre articole din bloguri.

Noile bancnote ale lui Isărescu

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conține fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteți scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

O ştire senzaţională!

ULTIMUL PETIC DIN MANTIA LUI MIRCEA CEL BĂTRÂN, DESCOPERIT LA TISMANA

www.tomoniu.ro

Totul s-a întâmplat banal, la o întâlnire cu "stâlpul" culturii şi patrimoniului gorjean, preşedintele Ion Cepoi, alflat - cum altfel - la Festivalul Cântecului, Dansului şi Portului Gorjenesc de la Tismana şi care se interesa cum stau cu scrierea monografiei Tismana. *"- E mare d-le Cepoi şi are sute de imagini, se poate aşa?", "Dacă-i vorba de Tismana, merită efortul!"* I-am promis că peste o lună-două îi trimit volumul I, după ce îl voi mai completa cu câţiva eroi ai războiului de Independenţă a României şi Primul Război Mondial. Şi m-am pus pe treabă...

Crişan Ioan Rădulescu este un geolog împătimit ca şi mine de patrimoniul Tismanei. Încă din vremea lui Ceauşescu, explorând prin anii '70 peşterile Tismanei, îmi şoptea: *"Când o muri Ceaşcă, căutăm în pod lada lui bunicu'..."*. Şi a venit 1989, Ceauşescu fu împuşcat ca un câine la drumul mare - printr-un simulacru de proces - şi noi tot nu mai căutarăm în pod: *"- Tot comuniştii conduc Nicule! Cei care-s acum la putere l-au băgat la puşcărie pe "chiaburul" de bunicu' pentru că nu şi-a arat pământul"*. Şi trecură iar mai bine de două decenii... *"Măi Crişane, uite că începură să ne conducă ţara şi nepoţii comuniştilor din 1989, hai să scoatem lada aia! O fi plouat-o..."*

Şi iată cum o comoară apare întotdeauna în mod neaşteptat! Pictorul Ghiţă Barbu-Bărbulescu ţinea în pod o diplomă unicat acordată lui şi semnată personal de Regina Elisabeta (poetă la "Sămănătorul 1902-1910 sub pseudonimul Carmen Sylva). Ghiţă Barbu-Bărbulescu, bunicul lui Crişan Rădulescu, fusese un erou naţional, cu nimic mai prejos ca alţi eroi ai neamului, deţinând numeroase diplome şi medalii militare, unele destul de rare, fiind considerate de către colecţionari printre distincţiile bine cotate din vremurile celor două mari conflagraţii mondiale. Dar piesa "bombă" a comorii de patrimoniu, aflată în colecţia personală a lui Crişan Rădulescu, o constituie un petic din mantia de suveran a lui Mircea cel Bătrân (1386-1418), zis şi Mircea cel Mare, o relicvă scăpată ca prin minune de preoţii Mânăstirii Cozia, după ce mantia trecu prin

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul (www.editura-online.ro). Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariţii de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkCuri**

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

foc şi sabie păgână în vremea ocupaţiei turceşti, apoi alt foc şi altă sabie, de astă dată creştină, în vremea austriecilor. Minune dumnezeească! Mantia voievodală a lui Mircea-Vodă nu arse la Nicopole când Mircea luptă alături de cruciați, nu arse complet nici la Cozia, ci la porunca lui Dumnezeu, călugării o salvară dintre bunurile marelui voievod care fuseseră incendiate. Un petic din mantia lui Mircea-Vodă[1] , reprezintă pentru România o dovadă irefutabilă că voievodul era juridic un suveran al unei țări independente de îndată ce purta o mantie interzisă a se purta la vremea aceea de alții decât de suverani şi înalți prelați.[2]

Barbu D. Ghiță, (stânga) cunoscut ca pictor sub numele Ghiță Barbu Bărbulescu, este fiul Dincă Gh. Barbu, (dreapta) un plugar vânjos din comuna Gemeni, plasa Câmpu, județul Mehedinți cel care prin vitejia în luptă de la Smârdan l-a făcut pe Osman-paşa, rănit la picior, să se predea generalului Mihail Cerchez (?-1922).

A primit ordinul şi medalia "1877", după proclamarea independenței Carol I înființând acest ordin prin lege la 10 mai 1877, fiind echivalentul celui mai vechi ordin național "Steaua României" creat în 1864 de Cuza Vodă dar având deviza "In fide salus" (În credință e salvarea). La 10 mai 1906, sub nr. 1103, primeşte Medalia jubiliară „Carol I" ca "soldat veteran din Comuna Gemeni".

Binoclul generalului francez Berthelot facut cadou lui Barbulescu

Demn urmaş al acestui ostaş-plugar ce luptase în Războiul de Independență a României, iată că cu nr. 1380/7 nov. 1913 şi "soldatul Barbu Ghiță, contingentul 1905" primeşte la rândul lui medalia „Avântul Țării". Apoi, avansat în grad, sergentul Ghiță Barbu Bărbulescu se umplu de glorie pe câmpul de luptă şi primi în dar din partea generalul armatei franceze Henri Mathias Berthelot (1861-1931) în Primul Război Mondial, binoclul acestuia. În cadrul Regimentului Gorj, Nr. 18, primi din ordinul M.S.R. Ferdinand I "Crucea Comemorativă a războiului 1916-1918" cu baretele Carpați, Jiu, Mărăşti şi Mărăşeşti. Până la demobilizarea din 16 iunie 1918, împreună cu contingentul său 1905, pieptul pictorului se umpluse de medalii. Se născuse la 8 apr. 1883 (m.1967), la Dârvari lângă Plenița, urmase cursurile Şcolii de pictură la Craiova, l-a avut ca profesor inainte de anul 1900 pe Costin Petrescu, profesor care l-a avut elev şi pe Iosif Keber (1897-1989) din Târgu Jiu şi pe care Bărbulescu l-a cunoscut. Era probabil mai ataşat de C. Petrescu pentru că are în lada lui de la Tismana două fotografii de-ale profesorului, cu o notă: "Sora mea Dinuța". Devenind pictor autorizat, pictează biserica din Tismana în anul 1902, prin anii 1930 bisericile Pocruia, Ungureni şi icoanele bisericii din Vânăta aşa cum era obiceiul în acel sat, unde biserica fiind din lemn, s-au vrut icoane donate de săteni.

Tocul original aflat în colectia Crisan Ioan Radulescu

Are pictate peste 50 de biserici în județele Mehedinți, Dolj, Gorj şi Vâlcea, multe din picturile sale fiind măcelărite în timpul comunismului sub pretextul "restaurărilor" de un angajat, semnat I. Bărăscu, al Mitropoliei Olteniei. Acesta a spoit în 1981 şi biserica Ungureni pictată în 1932.

Despre biografia pictorului vom mai vorbi. A fost băgat la închisoare în anul 1953, pentru că "fiind chiabur, nu-şi lucrase pământul" dar odată cu venirea lui Ceuşescu la putere, prin decretul 717/28.07.1967, Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România, i-a conferit medalia "Virtutea ostăşească" clasa III-a, semnând Ministrul Forțelor Armate, Gl. col. Ioan Ioniță. Slabă recompensă! Ea păleste ca importanță față de medalia de onoare "Vatra luminoasă REGINA ELISABETA" însoțită de "Diploma de onoare" semnată personal de Majestatea Sa Regina Elisabeta, la 13 oct. 1908, cu nr. 2488, comoară din lada ascunsă în podul casei pictorului Bărbulescu.

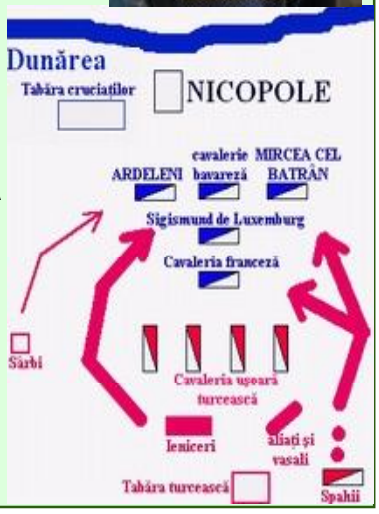

1) La Cozia nu se mai păstra nimic din mantie după războaie. Din peticul deținut de Crişan Rădulescu, acesta a donat Mânăstirii Cozia o mostră pentru datarea cu carbon. De amintit că expertiza C14 nu se poate face decât prin ardere...

2) Că Mircea-Vodă era poziționat în bătălia de la Nicopole (25 sept. 1396) în flancul stâng al cruciaților, situația nu diferă prea mult de poziția noastră de azi în UE, unde suntem "mâna doua". Dar ca un blestem, Coana Europa deveni şi ea, la rându-i, flancul stâng al Unchiului Sam. Mai e necesar a mai aminti că Mircea îi bătu pe turci la Rovine, fără niciun ajutor străin?

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE

Deşi cronologic, analiza acestui binom politic ar fi trebuit să continue cu debutul perioadei Emil Constantinescu, evenimentele ultimelor luni, care au bulversat societatea românească, mă obligă să amân evocarea unui ieri al rătăcirilor, în favoarea unui azi al sforăriilor învrăjbitoare. Un azi în care balansul dintre abuz şi criză şi-a pierdut relativa simetrie a pendulului pentru a se bălăcări în haosul giruetei care cârâie precum bate vântul nemerniciilor.

Momentul de ruptură al regimului Băsescu s-a produs în decembrie 2011, atunci când românii au fost din nou scoşi în stradă de esclada abuzurilor săvârşite de guvernele marionetă, păpuşerite de preşedintele « jucător », în realitate sforar. Abuzul şi aroganța celui de la Cotroceni față de doctorul Arafat n-a fost cauza, ci prilejul, ultima picătură dintr-un pahar ce se umpluse deja. Inlocuirea guvernului Boc, cu unul condus de şeful serviciilor secrete a reprezentat în esență nu un răspuns înțelept la solicitările societății româneşti, ci unul arogant şi abuziv, ba chiar un act de băşcălie tipic băsescian. Nu l-ați mai vrut pe Boc ?!.. Iaca, vă dau unul care să vă sature…Si acesta ne-a săturat foarte repede. Fiindcă abuzul de autoritate duce aproape totdeuna la criza de autoritate. Răzvan Ungureanu, - un fel de întruchipare a autorității (fost şef de serviciu secret, băiat deştept, bine şcolit, cu un discurs plin de « rafinamente ») – a nuntit abuzul cu criza, terminându-şi lamentabil aventura guvernamentală.

Dezamăgitor este că privarea preşedintelui de instrumentul său guvernamental nu s-a făcut cu mâinile curate. Lipsa de autoritate a opoziției, care ar fi putut accede la guvernare direct, prin demisia guvernului Boc sau Ungureanu, dacă cei ieşiți în stradă s-ar fi simțit reprezentați de USL, a fost amortizată, sau mai bine zis tratată cu pomada compromisului şi a jocurilor de culise. Adică aceeaşi unsoare cu care şi-au tratat anemia şi impotența politică învingătorii dubioşi ai alegerilor din 2009. Vehemenții critici ai traseismului şi fariseismului politic, au devenit deodată toleranții şi ipocriții beneficiari ai acestora. Florin Frunzăverde şi-a asumat astfel rolul de personaj emblematic şi port-drapel al transhumanței politice (că tot are el un nume care logodeşte floarea, -cam veştedă – cu frunza, - mai curând ruginie decât verde) şi, prin intermediul lui şi a celor care l-au însoțit întru paşterea altor imaşuri, opoziția a juns la putere.

Dacă această manevră ar putea fi, nu justificată, dar măcar explicată, prin rațiunile ei politice, comportamentul ulterior al celor ajunşi la putere nu mai poate avea nici măcar privilegiul explicabilului. Fiindcă tranzacția cu UNPR, manevrele legislative pentru schimbarea preşedinților celor două camere, a avocatului poporului şi a unora din atribuțiile Curții Constituționale, toate culminate cu decizia privind referendumul de suspendare a preşedintelui, au fost nu doar expresia abuzului de autoritate, ci şi proba lipsei de înțelepciune şi maturitate politică. Fiecare din aceste acțiuni, mai puțin tranzacția descalificantă cu formațiunea de transfugi fripturişti, este justificată şi se impunea a face parte din programul acțiunilor viitoare ale guvernului şi ale parlamentului. Dar ale parlamentului şi ale guvernului rezultate din alegerile parlamentare. Cele care ar fi acordat legitimitate autentică instituțiilor constituite şi care, fără nici o îndoială, ar fi încununat cu succes toate aceste acțiuni. Iar după succesul la lagerile locale, - dacă activitatea guvernului ar fi avut în centru problemele României şi nu gâlcevile politice – succesul din decembrie ar fi fost deplin. Ceea ce, - după cele întâmplate în ultima vreme – nu mai este atât de sigur.

Apoi, organizarea şi desfăşurarea referendumului, precum şi cele care au urmat, au evidențiat cu şi mai mare pregnanță maladiile autorității, între abuz şi criză.

Prima constatare care se poate face este că, precipitând lucrurile şi exagerând importanța victoriei din alegerile locale, USL a tratat cu superficialitate pregătirea cu rigoare şi responsabilitate a referendumului. Aici se poate constata din nou rolul autorității şi imperativele ei. Cu un prim ministru vulnerabilizat de plagiatul tezei de doctorat şi de manevrele instituționale de a-l nega, cu un preşedinte interimar care se remarcă doar prin talentul oratoric, fără a putea să se mândrească cu performanțele lui studenteşti şi parlamentare, cu un şef de guvern care-şi dezvăluie în mod repetat incompetența

de a-şi alege miniştri, deci cu lideri lipsiți de autoritate personală, autoritatea instituțională ori devine abuzivă, ori rămâne ineficientă. Si USL s-a ilustrat în ambele sensuri.

Ceea ce este mai grav este faptul că asemenea tare, - împreună cu propaganda adesea mincinoasă şi anti- românească, promovată de europarlamentarii pedelişti, de Traian Băsescu însuşi şi nu în mică măsură de partizanii lor din străinătate, uneori aflati pe poziții importante în instituțiile europene – au maculat imaginea României, i-a afectat intersele şi, mai ales, au permis unor reprezentanți ai Uniunii europene să se comporte fața de România, fața de Parlamentul şi guvernul ei ca nişte guvernatori în vechile colonii. Dacă în această problemă preşedintele interimar a exprimat o poziție demnă şi responsabilă față de poporul român, primul ministru, - cu lestul plagiatului pe umeri şi cu dorința de a rămâne cu orice preț în scaunul de şef al guvernului – s-a comportat ca un supus al Curții Otomane , aceptând amestecul partizan şi neprincipial în problemele interne ale unui stat suveran. Evident că acceptând condiția pragului, Victor Ponta s-a comportat nu numai slugarnic, ci mai ales arogant. Estimând cu multă generozitate, aproape cu fudulie, deşi fără temei, calitățile proprii, susținerea populară şi slăbiciunile PDL, ale lui Băsescu însuşi, el împreună cu întregul USL au ratat demiterea preşedintelui şi au afectat grav spiritul cetățenesc şi onoarea celor 7,5 milioane de români care au votat, cu deplin temei, înlăturarea din fotoliul prezidențial a celui care l-a dezonorat şi compromis. Inclusiv în cadrul referendumului, unde s-a comportat aşa cum a făcut-o în toată activitatea lui politică : a declarat rituos, solemn şi plin de încredere că el se supune voinței populare, ba a şi amenințat deschis că rupe relațiile cu PDL, dacă acesta cheamă populația la boicotarea referendumului dar la câteva zile a schimbat macazul cu 360° (că tot a fost el şi ministru la CFR) ; a cerut respectarea instituțiilor statului, dar primul care le-a violat a fost el însuşi, plângea cu lacrimi de crocodil soarta României ca şi cum nu el şi guvernele lui ar fi fost principalii vinovați de starea țării ; a purtat o campanie electorală sub-urbană care a « beneficiat », din păcate, de o replică în acelaşi registru de mahala. Evident, Traian Băsescu şi PDL au influențat imoral şi în esență ilegal participarea le referendum şi invalidarea lui, aşa cum au făcut-o şi cei câțiva reprezentanți ai Uniunii Europene. Dar la ce se aştepta USL ? La onoare, la bună credință, la respect al legilor şi moralei ? !... Nu se cunoştea subordonarea partizană de către preşedinte a unora dintre instituțiile importante ale țării ?!...De ce demascarea profilului uman şi politic lamentabil al unora dintre membrii Curții Constituționale a fost făcută abia după decizia acesteia privind invalidarea referendumului şi nu atunci când ei au fost numiți într-o instituție crucială, prin autoritatea cu care era investită ?! Intr-un organism de mare autoritate au fost promovate persoane nu doar cu autoritate personală îndoielnică, ci compromise moral şi politic. Numai că ei nu s-au numit singuri şi nici Traian Băsescu nu i-a scos din buzunar aşezându-i pe scaunele autorității. Unde a fost Parlamentul, unde partidele politice şi societatea civilă, unde presa, atât de harnică şi performantă în demascarea post referendum ?!...

Să ne mirăm de neruşinarea lui Traian Băsescu care calcă în picioare voința unei majorități cu peste 2 milioane mai mare decât cea dubioasă prin care s-a proclamat din nou preşedinte în 2009 ? Să ne mirăm că această siluire a democrației este salutată ca o victorie de reprezentanți ai Uniunii Europene şi ai Statelor Unite, cei care se pretind apărătorii democratismului (dar numai până le sunt atinse interesele) ? Să ne mirăm că Dan Diaconescu îşi bate joc de autoritățile țării şi de bieții salariați ai Oltchimului, deveniți obiect de negustorie politică şi circ mediatic ?

Intr-o societate în care autoritatea personală e disprețuită iar cea instituțională abuzată, în care partidele nu sunt capabile să-şi promoveze lideri autentici, cu autoritate personală şi voință de a sluji țara şi nu a se sluji de ea, într-o societate în care obiectivele oamenilor politici nu sunt rezolvarea problemelor țării, ci vânarea de fotolii aducătoare de putere şi beneficii, şansele redresării României, în armonie cu valorile ei materiale şi umane, nu pot fi decât compromise. Iar când vezi profilul şi componența formațiilor politice recent apărute, - pretinzându-se expresie a tinereții şi a noului în politică – nu-ți poți întemeia speranța decât în spiritul « pesimistului » Eminescu : **« Alte mâni, mai pure, alte inimi, lămurite în flacăra durerii şi abnegațiunii, vor ridica semnul tainei cei mărturisite înaintea unui popor ce-şi aşteaptă mântuirea, nu mâini de negustor de vorbe şi de principii, nu mâni de speculanți de sentimente ».**

Alexandru **MELIAN**

FLORA MĂRGĂRIT STĂNESCU-
(n.1948) poet, prozator.

In creierul munților
Vol. al II-lea

- Bravo fata mea, aşa te vreu ...revoltată, nu deprimată, alții să-ți plângă...păcatele tinereții,
tu nu ai de ce să plângi.

Răutate mică ce eşti....pot să pornesc maşina? Te-ai mai liniştit? O cuprinsese în brațe cu multă dragoste şi duioşie, regreta că o făcuse să sufere aşa de mult, dar conştient că era un rău necesar. Fiecare dintre oameni trebuie să ştie care-i sunt rădăcinile, fie ele bune sau rele.(fragment)

Autor: Flora Mărgărit Stănescu

Contradicții

Traian s-a oferit să o conducă la gară.

Îşi dădea bine seama că relația lor, nu depăşise niciodată limitele unei frumoase camaraderii. Iulia ar fi putut alege o localitate, undeva în împrejurimile capitalei, dar a preferat un sat de munte. Simțea nevoia de aer curat şi de o viață nouă. Ideea de a face naveta ani în şir, nu o tenta deloc. Traian cu o maşină albă, nouă, foarte elegantă, a ajutat-o cu valizele, apoi a urcat la volan, într-o tăcere acuzatoare.

- Oare chiar vroia să o facă să se considere o dezertoare, o tradătoare de grup? Sau nu găsea nimic de spus? Sau era prea preocupat de gândurile lui, se tot întreba Iulia în sinea ei. Cum ar fi putut ea înțelege o astfel de tăcere? De multe ori când discutau, observase o anume muzicalitate a vocii lui, o privire mai mult cercetătoare decât admirativă. Avea un farmec anume, cu un zâmbet fin în colțul gurii lui, frumos conturate.

Realizase ea foarte bine, că se întâmpla ceva cu Traian, dar această mutenie a lui, o dezarma complet.

Nu reuşea să-l înțeleagă. În alte împrejurări ar fi vorbit minute în şir, dar de data aceasta, nu găsea nimic de spus.

Era foarte contrariată. Ca să rupă tăcerea îl întrebase despre spitalul, unde urma să-şi facă stagiatura. Răspunsul fusese neaşteptat şi fără ca măcar să o privească.

- Eşti prea inteligentă să faci conversație de complezență, spusese el cu o doză de amărăciune în glas.

-Bunul simț a încercat ea, te obligă uneori să faci conversație, chiar cu şoferul de pe taxi, dar dacă nu vrei...

- De ce nu şi cu pietrele de pe stadă, pentru că treci peste ele...

- Eşti nedrept...de ce-mi vorbeşti astfel? cu ce te-am supărat eu? poate într-o zi... vei fi mai clar...

- Nu pe tine sunt eu supărat ci pe mine...nu vrei să pleci mâine seară? Am avea timp să stăm de vorbă.

- Nu se poate, am mult de lucru...curând începe noul an şcolar... nu mă pot prezenta oricum. Era aşa de trist, profilul lui grecesc cu trăsături fine, iar fruntea luminată de cele mai multe ori, atunci se întunecase.

O luptă se dădea în mintea şi-n inima lui. La un stop îi prinde mâna şi o strânge cu putere, privind-o insistent drept în față. Cum semaforul se schimbase, a pornit maşina fără nici o tragere de inimă. Între ei nu se mai rostise nici un cuvânt.

La casa de bilete venise cu un bilet la clasa a I a şi a scos-o din rândul mare, ce se formase la ghişeul de clasa a II a. Ajutând-o să urce în tren, se aşezase pe banchetă în fața ei, îi cuprinsese mâinile într-ale sale, dar fără nici un cuvânt. Iulia se gândea cu teamă că tocmai la despărțire, ar putea auzi de la el, o mărturisire despre ce simțea pentru ea. Era confuză, se temea... sau dorea să audă, ce ar avea el de spus, nici ea nu ştia bine.

De ce oare un viitor chirurg, un om cu atâta sânge rece, în fața unui om deschis, cu viața căruia practic lucra, nu reuşea să-şi mărturisească sentimentele, se întreba Iulia. Această tăcere îndărătnică, ținuse la distanță două inimi care în altă conjunctură, ar fi putut fi fericite.

- Oare ce taină închidea în el Traian? De ce lăsa impresia că se loveşte de un zid, nevăzut de către ceilalți. Oare faptul că era o fată crescută la orfelinat, îl împiedica să se apropie mai mult de ea? Prin mintea Iuliei treceau cu repeziciune multe

întrebări, la care nu avea să primească niciodată răspuns.

- De ce prefera Traian să poarte povara unui astfel de sentiment, în loc să se elibereze printr-o mărturisire sinceră? Se frământa degeaba. Spera oare că se va vindeca la scurt timp după plecarea ei? Familia lui foarte onorabilă, ar fi obiectat ca ei doi să fie prieteni mai apropiați?

Poate că da, poate că nu, singurul lucru cert era că nu se purta ca de obicei, privirea lui era tristă, inima lui era grea.

În aceste condiții, Iulia nu putea face nici un fel de presupuneri. El trebuia să se explice, desigur dacă dorea acest lucru.

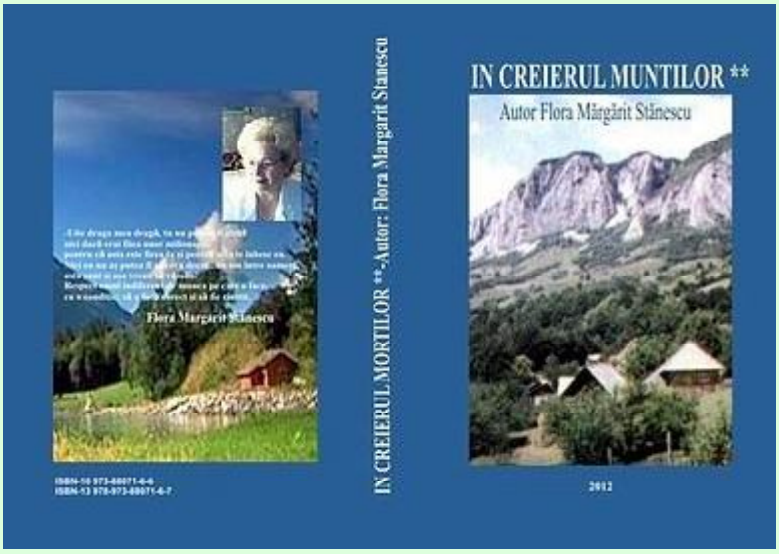

- De ce te-ai grăbit să pleci aşa departe? spusese el într-un târziu. Sunt aproape trei ani, de când te admir în tăcere, de ce pleci? de ce fugi? O ştiu toți prietenii noştri. Numai tu…nimic…

- Nu este drept ce-mi faci tu acum, de ce o ştiu toți şi eu nu? …nici un moment nu mi-ai lăsat impresia că puteam fi altceva decât prieteni. Plec acolo unde cred că-mi este locul. Tu ştiai asta de mult timp. În acelaşi timp trenul se pusese încet în mişcare, iar Traian şi-a luat grăbit rămas bun şi a sărit din mers. Iulia s-a repezit la fereastră, să se convingă că a ajuns cu bine pe peron. El era în picioare, o privea cu mâna stângă ridicată, în semn de salut, iar dreapta o aşezase pe inimă. Iulia înțelese că în inima lui ocupa un loc important, loc pe care nu reuşise să-l întrevadă, când se întâlneau frecvent.

Pleca în noapte spre zorii unei vieți noi. Viața pe care şi-o clădise cu propriile ei puteri. Pentru moment nu era nimic de făcut. După cum spusese chiar el, timpul va decide ce se va întâmpla mai departe.

- De ce trebuia să rezolve timpul, când ei erau doi adulți, cu concepții sănătoase despre viață? gândea ea, poziția ei socială, modestă nu s-ar putea schimba de la o zi la alta, nici mai târziu. Nici timpul nici altcineva, nu va putea să schimbe faptul că era crescută într-un orfelinat. Era ca o pecete definitivă pe fruntea ei.

Se mai gândise la acest lucru de câteva ori în ultimii ani de studii. Originea ei ambiguă, putea fi o serioasă piedică în calea fericirii ei, dacă cineva ar sta să o judece după acest aspect şi nu după ceea ce este ea capabilă să facă.

- Cum s-ar fi putut prezenta Traian, la părinții lui cu o fată crescută la orfelinat, când ei erau o familie de medici, din tată-n fiu? Pentru ei ar fi însemnat probabil o străină oarecare, cu o spoială de cultură, agonisită la seral. Atât şi nimic mai mult. Nici nu ar fi fost prea departe de adevăr, dar părinții lui Traian, nu ştiau nimic despre ce simțea fiul lor pentru ea. La o aniversare, o văzuseră în treacăt, cu întreg grupul, fără să se amestece printre ei. Au lăsat tineretul să se distreze. Cu siguranță că nu o considerau o intelectuală potrivită pentru el.

Asemenea gânduri o absorbiseră pe Iulia, în timp ce trenul alerga în noapte, într-o mare de întuneric. Din loc în loc întunericul era sfâşiat de câte-o salbă de lumini. În mintea Iuliei nimic nu era clar. Regreta sincer suferința lui Traian, dar ea..rămăsese foarte nedumerită. În cei trei ani de când se cunoscuseră, nu-i dăduse niciodată ocazia să o creadă, frivolă sau cochetă, dar nici materialistă nu era. Dimpotrivă, era prea idealistă. Se considera o persoană cinstită şi destul de prudentă în a-şi irosi sentimentele.

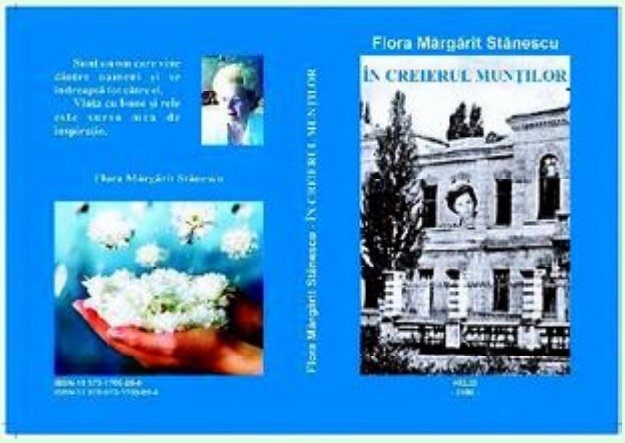

Citiți şi vol. I:
http://www.samanatorul.ro/editura/Fl-M-Stanescu-In_creierul_muntilor-vol-I.pdf

Citiți întregul volum II pe site-ul http://www.samanatorul.ro/editura-online/
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Flora_Margarit-Stanescu-In_creierul_muntilor-vol2.pdf

ELENA ARMENESCU - (n. 1948, Tătărăştii de Sus - Teleorman) poet, membru USR. Cititi biografia pe site-ul personal www.elenaarmenescu.ro **.**

SONETE

Ilustratii de Victorița Duțu

Ariadna

De n-am să te ating sau văd vreodată
De vei pieri pe veci din calea-mi luminată
Te chem, te strig, te simt în somn, în gând
Şi pe feericul tărâm al astrelor te plimb.
Trec norii, dintre mesteceni iar răsare luna
Suspinul tău de dragoste le ascult într-una
Mă poartă-n zbor stelar prin zare- adâncă
Şi mă răpeste din galaxii de beznă încă
Mă curăță de întuneric cu lumină preacurată
Descătuşare-n vis, izbândă adevărată
Pe țărm m-aduce strigăt dulce de iubire
Redându-mă oceanului de dor în izbăvire.

Toți pământenii ştiu azi ce vrut-a Dumnezeu
Din labirint, te scoate firul dragostei, Tezeu!
.

Eu, poate-atunci voi învăța
Prin anii ce-au trecut
A fost o seară când te îndurerai să simți
Că nu e vis, că eu exist, că tu exişti!

Cristale-n rugă

Îmbătrânit de-a muritorilor povară
Îți sădeam întinerirea în cânturi de vioară
Cu gândul purității ades te atingeam
Apoi flacără devastatoare deveneam
De dragul tău, al împlinitei căutări
De dragul meu, ce-n patime şi desfătări
Ades mă risipeam, stârnind înfiorări
Cum dau cristalele în rugă-n înserări.
Rugatu-m-am şi eu, să mă înalț în armonii
Te-am căutat şi te-am găsit în insomnii
Ştii! serile când m-atingeai cu flori opale
Diamantele minții luminau catedrale!

Adunam ademeniri

Cândva credeam că voi atinge cerul
Adunam ademeniri să atrag misterul
Deodată m-am pomenit că traversez
Tunelul alb de adevărat, nu cum visez
Ghirlande line din lumină mă înconjor
Şi ajung fără să ştiu în țara verbelor
Întâiul loc îl ocupa aşa cum se cuvine
Cel mai cunoscut de toți “a iubi, iubire”

Aşezat din întâmplare, ori cu rostuire
Lângă profundul ,, a rosti, rostire”
Restul prieteni ai mei nu vi-l mai spun
Îl veți afla de mă -nsoțiți pe magic drum.

Corăbiile nerostitelor cuvinte ne-au adus
Ofrandă gândului, zvon de lumină sedus!

Dor de început

Albastrul acesta azuriu, tulburător
Cheamă stăruitor spre un magnific zbor
Nebănuită poartă se deschide acum
Sub sceptrul minunatului gând bun
Lumina desferecată a cuvântului
Alunecă lin pe zidurile înțelesului
Tristețile cad pradă unui flaut doar
Ochi imenşi visează-n zare un altar
Aripi de îngeri m-ating şi preschimb
Cântecul în săgeată fermecată, nimb
Chemător, mă face să-i urmez cu bucurie
Urcuşul traversat de curcubee, de tărie.

Mi-e dor de călătorie, de mistic înfrupt
Ca seminței galopul spre viitorul fruct!

Cântec frânt

M-ai coborât în iarnă, mi-ai jefuit lumina
Şi m-ai furat de o răsărită poartă
Cântecul meu frânt rătăceşte, rătăceşte
Dar nu va muri, neatins călătoreşte
Spre miraculoasa mea stea răbdătoare
Care m-ademeneşte-n cercuri rotitoare.
Fascinante, nevăzute păsări din abis
Mă locuiesc, mă fulgeră ideile ca-n vis
Mă ivesc zidindu-mă din ele ca-n magie
Din tâmplă-mi izvorăşte căutarea vie
În irizări diamantine zăresc deşertăciune
Simt cum mă străbate val de rugăciune!

Mă–nalț în aşteptare ca pădurea-n adieri
În ochiul începutului râvnitei primăveri!

Drum neştiut

Nomazi ai iubirii, de n-am fi devenit
Despre noi înşine n-am fi ştiut nimic
Trandafiriul cerului, freamătul sălbatec
Logodna soarelui cu polenul lunatec
Temeliile munților, neverosimile tipare
Treptele, paşii cometelor, ai stelei polare
Aromele încifrate în patima ierburilor
Murmurul nedesluşit al izvorului cerbilor
Ce urmază să ne scalde azi, totdeauna
În extazul azurului, când trăire Una
Adieri, la tâmple ne torc poveştile, sensul
Ştiu unde le poartă împărăteşte mersul.

Toate cunosc regala , adevărata cale
Noi ştim drumul de-i cădere sau urcare?

Citiți întregul volum pe site-ul http://www.samanatorul.ro/editura-online/
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Elena_Armenescu-Sonete.pdf

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, promotor cultural**

CĂLCÂIUL VULNERABIL AL MĂRII

Poeme
Stațiunea Jupiter şi Nisipurile de aur (Bulgaria) Vara lui 2012

Călcâiul vulnerabil al mării. II

Când marea geme aruncând valuri
Spre țărm
Scoicile evadează pe stânci,
Doar una rămâne în marea agitată
Ferindu-l călcâiul din spumă de maluri.

Nu ştiu prin ce cuvinte şi porunci
Pontul Euxin se teme de munte:
Poate de înălțimea şi veşnicia lui.
Iar muntele e înfricoşat de adîncimea mării
Cu hăul nimănui,
Ca viscolul în urma unei troici
Vuietul ei se retrage
în cochilia albă a unei scoici.

Urmele veacurilor

Croncăne veacurile prin ziduri coşcovite,
Străzile s-au aruncat în mare
Să-şi spele călcâiele încărcate de glod
Crăpate de atâta mers prin uitare.

Pescăruşii aduc în cioc un spic de soare
Şi marea urcă până sub aripile lor.
Eu îmi caut aleasa rătăcind prin oraş
când iubirea pe catarg se face dor.

Femeia în alb a trecut nevăzută
Şi marea o urmăreşte în fiecare clipă,
Mă doare amintirea ce-mi suflă în velă
Navigând pe cer c-o singură aripă.

Croncăne veacurile în burgul uitat
Pe marginea mării odihnită sub chilă,
Gândul se face crin pe pulpe de femei
În corabia legănată de veacuri şi umilă
În fața orizontului albastru de cuvinte…

Catargul se leagănă aducându-şi aminte
c-a fost arbore tăiat fără milă.

Mileniu îşi scrie istoria pe oglinda mării

O însingurată cuprindere de valuri
Îngenunchind în fața aceluiaşi uscat,
Mileniul adăstat desculț pe maluri
Îşi scrie istoria pe-un val de vânt curbat.

Şi stânci de cuvinte în spuma căruntă
Sunt scrise pe apă de la sud la nord
Istorii cu crime într-o existență cruntă
De-a însângerat şi ultimul fiord…

Abia acum nevăzute albastre mâini
Scriu adevărul pe pagini de apă
O enciclopedie la care latră nişte câini
Din care mileniul se mai adapă.

Plouă pe mare
Marea s-a înecat de-atâtea ploi,
Adâncul ei a sufocat cărarea,
Plouă cerul peste el şi peste noi
Şi arde-n valuri scântei de peşti ca sarea.

Dimineața a plouat cu bărci de canotaj
Albind orizontul de Terra Nova,
E ziua amețită de-un miraj,
Noi ne salvăm iubindu-ne în prova.

Dar marea nu ştia că mai plouă,
Simțea doar valul puțin mai dulce
Iar lumea apei ne-mpărțea în două
Şi n-au un colac de care să se-apuce…

Vibrația de lumină a luni
Alunecând ca un fulg luceafărul pe mare
Văd cum vibrează lumină luna
Trasând pe luciul apei o cărare
Să nu se rătăcească cumva furtuna.

Cum îmi încinge speranța fruntea
Învinuindu-mă c-am trădat câmpia,

Eu cu-n petec de lumină mai frec puntea
În timp ce-mi încolțește la tâmplă Poezia.

Privind prin ochelarii imaginației

Se plictisesc pe vaporul încărcat de vise
Nu mai gândea, îşi bronza sânii la strălucirea din valuri,
Priveam cu coada imaginației când ochii
îşi țineau pleoapele închise
de ruşinea nisipului gol de pe maluri.

Măduva spinării mă furnica de atâta sare
s-au mai degrabă de meduzele cu ochelari de soare
ce mă încolăciseră sufocând respirația poemului
scris pe plaja goală într-o dimineață
alungând cu frigul ei gospodinele la piață.

Iubitele mele se bronzează de-atunci
la aragazul ce coace plăcinta cu nuci
pentru întoarcerea mea venind de departe.
Eu am rămas de mult înveşnicit în carte.

Litografie

Mă fascinau litografiile cu oceanul în furtună,
cenuşii imagini ce scăpărau sub frunte lumini,
copil fiind trimiteam scrisori la lună
sperând c-o să crească o casă pentru mama
din crengi aşezate de mine şi rădăcini.

Larousse între pagini puse la ierbar
Stânjeni de păsări îşi luau zborul
iar ciorile de pe case îmi aruncau ca dar
pene cu care scriam în amiază dorul
la lumina unei feştile de iască.
Din cenuşa anilor se-ntrupează un guguştuc
ce şi-a luat pe aripi trecutul unui nuc
o altă ogradă cu amintiri să-şi găsească…
Caietul cu poezii
Într-o noapte am uitat caietul cu poezii
pe-un colț de val de culoarea spumei,
m-am aruncat în mare în costumul de scafandru
al lui Adam,
până în orele târzii
până în pânzele albe
când înfloreşte leandru…

şi când l-am găsit a dispărut poezia,
poate a luato vremea înapoi
sau în amiază ciocârlia
punând-o pe viers s-o asculte lanul
când bat în toba zilei nenumărate ploi.

Însă eu tot căutând printre rânduri
poemele din caiet îşi iau zborul
cârduri, cârduri…

Ne încredere

Străzile mi-au luat picioarele la spate,
clădirile alunecă pe lângă mine,
de la fiecare fereastră îmi face cu mâna
o femeie frumoasă ce-mi spune că vine.

Nu le cred cum nu cred frunzele înverzite mai devreme
sau puştoaica ce-atrage marinarul ieşit din bar,
eu sunt mai sigur pe femeia din stradă
ce nu m-aşteaptă niciodată în zadar…

Pădurea din cer

Stăteam culcat cu fața în sus
la liziera pădurii,
până la apus,
privind cerul cum se-mpădureşte
şi iarba crescându-mi până la nas
până la buzele gurii…

În jurul meu n-a mai rămas
decât cioturi de gând şi fraze uscate
de orice idée fără de pripas.
În cer pădurea virgină îşi primea oamenii
însetați de păcate
care n-au citit niciodată o carte.

Până când am terminat “Martin Eden “
vacanța trecuse-n amintire
iar micul Eden
de lângă mine cu nuc şi iubire
se mutase în cer.

Doar firele de iarbă încă mai pier
câte puțin, câte puțin,
pe când iubita mă urmează la fiecare pas
fotografiind pentru cei ce țin
să vadă tot ce-a mai rămas.

Citiți mai departe “CĂLCÂIUL VULNERABIL AL MĂRII” aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al_Flortin_Tene-Calcaiul_vulnerabil_al_marii.pdf

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

SĂ DESCOPERIM BLOGUL POETULUI

http://ro.netlog.com/habemus_vox

Despre mine

"Homo sum, humani nihil a me alienum puto".
În latină: "Om sunt, nimic din ceea ce e omenesc nu mi-e străin"
Vers din comedia lui Terentius Publius Afer/Africanul/, "Heautontimorumenos" (Cel ce se pedepseste singur). Terentiu a trăit în perioada 190-159 î.e.n.
A fost maxima preferată a lui Karl Marx.

JURAMÂNT

Esti zbor, Doamna mea!

...Când Luna n-are ce face
ia înfatisarea Ta si-mi bate în geam:
"Nu dormi! îmi porunceste.
Te astept la marginea cuvintelor,
sa ne ascultam inimile.
A ta bate pentru mine, o stiu.
A mea, întâmplator, e daruita, sti-o!
Lupta cu norii-balauri,
câstig-o,
si a ta sa fie!"

Asa voi face, îti jur, Doamna mea!

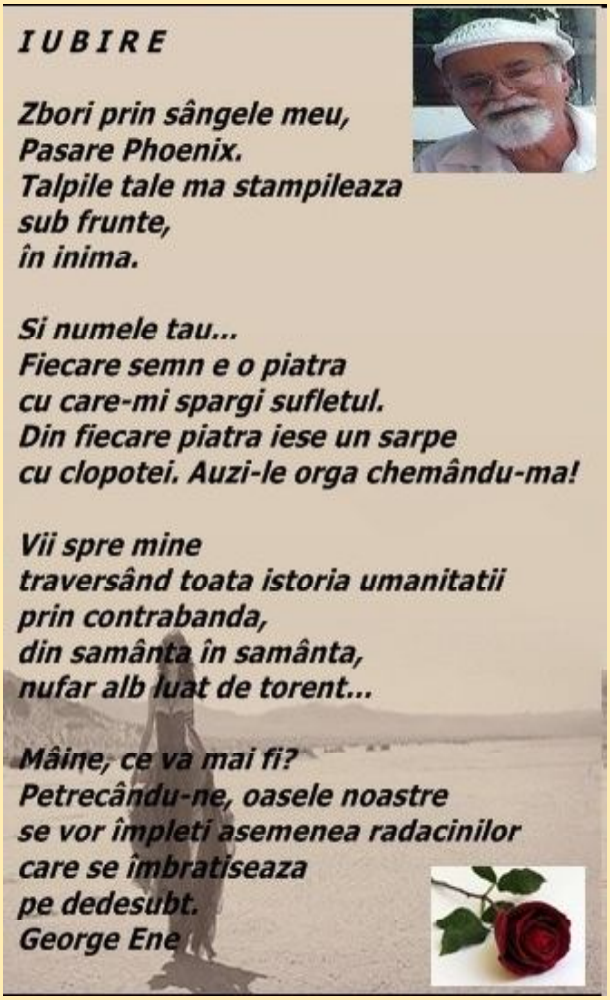

IUBIRE

Zbori prin sângele meu,
Pasare Phoenix.
Talpile tale ma stampileaza
sub frunte,
în inima.

Si numele tau...
Fiecare semn e o piatra
cu care-mi spargi sufletul.
Din fiecare piatra iese un sarpe
cu clopotei. Auzi-le orga chemându-ma!

Vii spre mine
traversând toata istoria umanitatii
prin contrabanda,
din samânta în samânta,
nufar alb luat de torent...

Mâine, ce va mai fi?
Petrecându-ne, oasele noastre
se vor împleti asemenea radacinilor
care se îmbratiseaza
pe dedesubt.
George Ene

ZBATE-TE!

Motto: "Ca-nvins nu esti atunci când sângeri,
Nici daca ochi-n lacrimi ti-s;
Adevaratele înfrângeri
Sunt renuntarile la vis".
(Radu Gyr - "Cântec de lupta")

Nu dor înfrângerile mute,
Tristetile nicicând nu dor -
Desfid numai acei ce vor
Sa urce tainice redute

Ori sa se-nalte peste fire
Si nu se lasa doborâti
De uriasii rai, tacuti,
Ce le pun stavila-n iubire.

Atâta vreme cât esti singur
Si speri sa te-mplinesti în doi,
Nu tine seama de nevoi,
Ci doar de ce-ti propui fii sigur.

Si tine-te cât mai departe
De ezitanti si de misei,
Dar zbate-te atunci când vrei
De fericire sa ai parte!

Si fii modest în reusite,
Caci ele doar te preamaresc
Si totdeauna înfloresc
Când le închini dragei iubite.

George Ene

10 iulie 2012

Vedeți blogul de poezie **habemus_vox:** http://ro.netlog.com/habemus_vox

Citiți o scrisoare: http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/george-ene-scrisoare.html

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

Din poeziile lunii septembrie

CORIGENTUL

Am un vecin, cu-un an mai mare.
N-are serviciu, nici mâncare.
N-are un sfanț. Numai facturi
Si pentru costul propriei guri.

Trăia din pensia mamei, care
Nu ii mai da, din cer, mâncare.
Si nici el, palma, n-o întinde
Sa ia, din tomberon, merinde.

Ar trebui sa-şi vândă casa,
Ca sa-si achite, măcar, masa.
Dar prea îndrăgostit de ea,
De mic copil - nu o va da.

Ii duc cate-o firimitura
Din ce îmi cade, rar, din gura.
Dar bani de apa, n-am nici eu
Să-i dau. Si ploua rar, şi greu.

E prea nabab? Sau prea sărac?
Că are casa într-un veac?
Si-n rest, nu are-un firfiric,
Numai o viață de nimic?

Timid, şi slab, fără puteri,
Bătrân, dar tot copil, ca ieri,
Sperând şi el, că va primi
O veste buna, într-o zi,

Un fost coleg, cu-un an mai mare.
Ce n-are bani nici de mâncare.
O specie de leguma vie.
Un corigent la veşnicie.

Odată, n-am avut nici eu
Ce sa-i mai duc. Îmi era greu.
„Ai fost plecat?” mi-a spus, pierdut.
„De ce?” „Păi... nu ai mai trecut...”

Ce chin mi s-a părut de-atunci,
Să ai corvoadă, lângă prunci,
Un om, ce zilnic, te aşteaptă,
Sa-l faci sa spere, încă-o treaptă...

Câți candidați la cerul gol,
Nu au pe lume niciun sol,
Speranța zilei de căpuşă,
Să le-o agațe-n cui, la uşă?

Si vine clipa unor plăți,
Când n-am nici eu, ca-n alte dăți
Sa fac pe Dumnezeu, sau muma,
Sa țin in casă – o legumă...

El, o legumă, un plăpând,
Mă va-ntreba curios, sperând,
„Ai fost plecat?” – şi eu, pierdut:
„De ce?” - „Pai... nu ai mai trecut”...

7 septembrie 2012
Jianu Liviu-Florian

PROCURORUL DE NECAZURI

Sunt procurorul de necazuri.
Si anchetez atâtea cazuri.
Legume vii. Săraci stimabili.
Bătrâni faliți. Si nerentabili.

Caz dupa caz, mi se adună,
De la Pământ, pană la Lună,
Si doleanțe, şi speranțe,
Înaintate în instanțe.

Judecătorii dau din umeri:
“Aceşti ratați, nici să îi numeri,
Nu poți ! Si-atunci , să fii dator
Să te pronunți, în cazul lor?”

Grefierii bat pe tastatura,
Ce-nvinuiții n-au în gură.
Si polițiştii fac cordoane,
In jurul burților lor, goale.

Sunt procuror. Si-ar trebui
Sa-acuz cadavrele lor vii.
Că n-au muncit. Că sunt o mână.
Că ard şi viața de pomană.

Că n-au nici bunele maniere
De-a nu mai respira, şi cere.
Că lumea n-are viitor
Din cauza lor! E-ngrozitor!

Sunt procurorul lor de caz.
De nu-i acuz, dau de necaz.
Sau , şi mai rău, rămân – ce gafa ! -
Si fără post, şi fără leafă.

Si-atunci, sunt tot: şi procuror,
Vardist, grefier, judecător,
Si dau verdict: “Mai duce-v-ați,
Ai dracu’ voi de vinovați!”

10 septembrie 2012
Jianu Liviu-Florian

DORINTA

Mă iartă, Doamne, ca nu ştiu nimic.
Ratez doar tot ce fac, şi tot ce zic.
Si doar mă minunez de-a mea ruşine,
De-a nu crea, şi cuvânta – cu Tine...

Ştiu. Poate ca minunea Ti-e săracă.
Pe lângă aur, este piatra seacă.
Poate că duce dorul dupa pâine.
Si poate nu durează, pana mâine...

Ajută-mă, sărac de miezul Tău,
Sa ocolesc, olog cum sunt, ce-i rău...
Si fără har de-a face singur bine,
Să mă ajuți să–l plămădesc, cu Tine...

12 septembrie 2012
Jianu Liviu-Florian

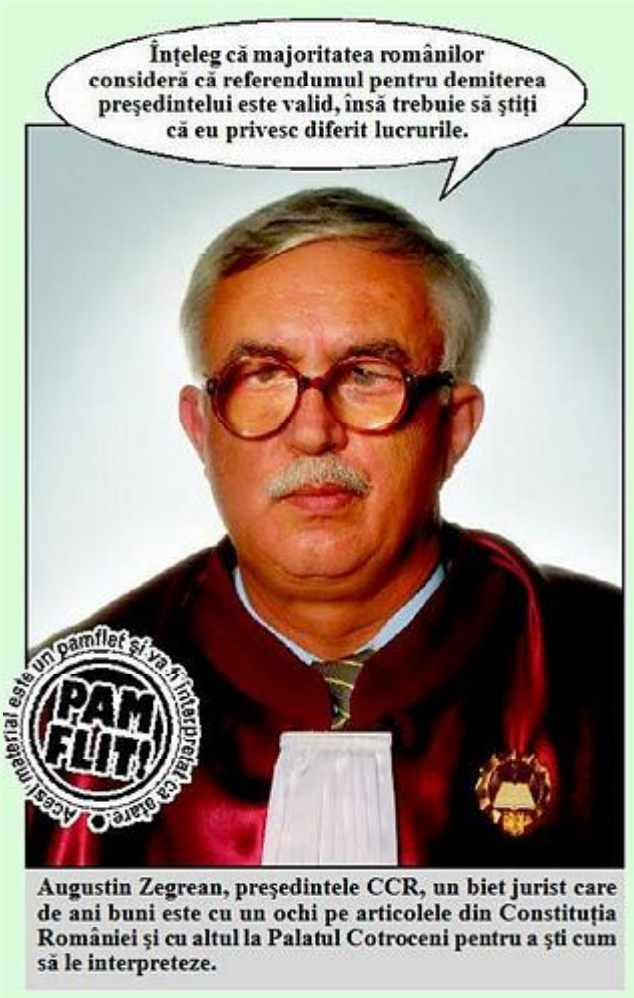

Augustin Zegrean, preşedintele CCR, un biet jurist care de ani buni este cu un ochi pe articolele din Constituția României şi cu altul la Palatul Cotroceni pentru a şti cum să le interpreteze.

Citiți alte poezii pe un NOU BLOG Semănătorul:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

CATALIN VARGA - (n. 04.07.1987, Dej, jud. Cluj)
eseist, poet, teolog

Fiul risipitor – o paradigmă a suferinței. Abordare transdisciplinară

Abstract

My study propose to examine the prodigal son decision of abandon his childhood, pursuiting him, with an theological, psychological, filosofical and literaly approche. I focused the subject near the most difficult decision of his life: becoming into himself (Luke 15 verse 17); to extract basic doctrines regarding our worship. Knowing that this parable involved our mankind history, it will be very emotional to deepen the arcane truth, even with the risck of wounded marvelments

Prolegomene

Acest articol îşi propune să urmărească printr-o optică teologică, filozofică, psiho-logică şi literală periplul fiului risipitor, dar şi a mediului cu care acesta intră în contact direct sau indirect.Un procedeu didactic la îndemână empatizat şi în genere cultivat în zona orien-tului mijlociu,este parabola. Raportat la o mulțime de ascultători formată de regulă din ucenici sau indiferenți, duşmani sau înțelepți, egolatri sau euforici; Mântuitorul alege povesti-rile alegorice pentru a-şi transmite mesajul cerințelor cosmopolite. Pilde care prin anvergura subiectului ascuns dar şi prin profunzimea implicațiilor lor axiale, continuă într-un chip misterios, să ne atingă marginile neexplorate ale ființei noastre. Pentru aceasta Richard Trench, le defineşte ca fiind o scoică a cărei mărgăritar trebuie cules cu mare atenție încât nimic să nu rămână perforat sau lăsat la o parte.

Am ales pericopa lucanică (15, 11-32) - Evanghelia în Evanghelie fiindcă această pagină noutestamentară ilustrează la modul cel mai pregnant sensul suferinței şi-al vindecării totodată, sau precum afirmă Pr. Mihoc: traseul întoarcerii omului căzut, până la restaurarea sa deplină în comuniunea cu Dumnezeu. Lucrarea de față prezintă o incursiune pe urmele risipitorului analizând în detaliu plasticitatea dramei, luând drept pretext interpretarea Sfinților Părinți dar şi a celor mai pertinente comentarii. Nu mai rămâne decât să ne punem întrebarea: poate fi recomandată drept model experiența fiului risipitor? Dacă da, se impune o exegeză care să satisfacă secolele ce despart audiența inițială de factorul contemporan - a cărui optică eterogenă suscită diverse întrebări. Acest deziderat voi încerca să îl ating în paginile următoare.

Exil şi suferință

Exegeza noastră se va debarasa de factorul obiectual încercând să se apropie de interpretarea realizată de Hristos în Duhul Sfânt, în ascultare de ea, fiindcă un interpret nu este chemat doar să se comporte corect vizavi de textul sacru, ci chiar să-l regândească corect prin înnoirea minții (Romani 12, 2).Cercetând spațiul în care trebuie să se regăsească o ermineutică biblică ortodoxă Nikolakopoulos aminteşte: Interpretarea ca încercare de a pătrunde în profunzimea sensului textului pentru a-l înțelege pe deplin, este o funcție, o datorie şi un dar în Biserică. Punctul de la care vom pleca în structurarea exegezei noastre este realitatea metaistorică , pentru că exegeza infuzează omului istoria mântuirii sale. Iar această istorie soteriologică trebuie delimitată sub spectrul credinței, ca privind dincolo de ea, intrând în transcendent, să înțelegem taina învierii fiului risipitor. Această intervenție este mai de dorit acolo unde curentul modernist prin emanațiile sale de natură nihilistă, golesc această istorie a mântuirii de etosul ei, negând dinamica incontestabilă a Tradiției , şi ca-litatea teandrică a mesajului (lucrare deopotrivă a intenției umane şi a inspirației dumneze-ieşti).

Parabola propusă, prezintă icoana unui Dumnezeu risipindu-şi iubirea (fil?a) părintească pentru a masca trăsăturile întunecate ale fiilor Săi ,care prin opulența factorilor determinativi, nu fac cinste deloc Tatălui lor. Cadrul istoric al relatării din capitolul 15 înfăți-şează un Luca preocupat de răspunsul

pe care Hristos îl pregăteşte cârtitorilor prezenți (15, 1-3). Potrivit Evanghelistului, omogenitatea celor 3 parabole revendică scopul discursului hristic, anume pentru a lămuri „acțiunile scandaloase" de-a sta la masă cu „păcătoşii notorii". În concepția lui Jeremias , păcătoşii aflați în proximitatea Mântuitorului (katekl???) decantează o imagerie a imoralității, sau a unei vocații neonorabile. Paradoxal, ceea ce nu înțeleg reprezentanții poporului, ceea ce reprezintă o dificultate de ordin rațional pentru ei, avea să devină motivul principial al Întrupării:Că pe cel pierdut a venit Fiul Omului să-l caute şi să-l mântuiască(Luca 19, 10). Aceste dese ospătări împreună cu cei păcătoşi, avea să-i scandalizeze pe farisei „cârtind cu voce tare" , prezentându-se drept lezați la nivel cultural şi teologic, concluzionează Wax.

Elocința mesajului hristic străluminează încă din prima idee profund teologică a expoziției pildei: Un om avea doi fii. (E?pen de, a;nqrwpo,j tij ei=cen du,o ui`ou,j). Sfântul Grigorie Palama atribuie un înțeles alegoric acestui termen „om" identificându-L cu Hristos, Care S-a făcut pe Sine om adevărat pentru mântuirea noastră. Creat după Chipul lui Dumnezeu (Facerea 1, 27) omul este atras spre adâncul Dumnezeirii (Facerea 1, 2; Psalmi 49, 9; ICorinteni 2, 10: ...fiindcă Duhul pe toate le cercetează, chiar şi adâncurile lui Dumnezeu) iar prin suferință, adâncurile lui Dumnezeu pătrund în cele ale omului, luminându-i-le şi ajutându-l să şi le conştientizeze. Creat după Chipul lui Dumnezeu, omul devine potențat nemărginitei dumnezeiri a desăvârşirii (Matei 5, 48) ; intrinsec fiind deja în chipul lui Dumnezeu, iar teologic, prin adâncirea rădăcinilor sale în esența ființei divine. Asemănarea cu Creatorul (omoiwsiz) urmând să se realizeze prin străduința exercitării chipului divin . De vreme ce (eikon)desemnează un aspect static sau terminal, (omoiwsiz) este o realitate dinamică, o realitate progresivă a chipului. Expresia secundă: du,o ui`ou,j are rădăcini adânci, ea reverberând din timpurile străvechi când delimitarea neamului omenesc (fiii lui Dumnezeu, fiii oamenilor) se raporta acut la măsura racordării acestui categorial realităților extatice (Deuteronom 30, 15-19). Aşadar, o parte dintre oameni au rămas lângă Elohim lăsând toate în seama judecății Părintelui, iar toată cealaltă parte rămasă dintre oameni a ales reversul cu desăvârşire.

Dă-mi partea de avere (ouvsi,aj)solicită tânărul revoltat, o cerere sub formă legală care întăreşte premisa că acest moft pur instinctual, demonstrează o lipsă de afecțiune fiască. Deşi era înconjurat de toate bunătățile vieții în casa părintească, în inima risipitorului a încolțit sămânța hedonismului, clocotind în el dorul de viață destrăbălată şi de aventuri ; torent ce-l va împinge spre nesăbuita decizie (Facerea 3, 6) de-a rupe comuniunea cu tatăl şi cu fratele său. Este dificil să pui în față bucuria libertății hristice(Ioan 19, 30; Matei 28, 9) dorul de Dumnezeu, dorul de veşnicie; cu falsa bucurie a libertinajului: pentru că acei care sfârşesc în această vâltoare a întunericului veacului acestuia (Luca 15, 13) strâng doar durere peste durere, şi sunt traşi în adânc (Matei 4, 9). Libertinajul doar aceasta face: nu te aduce la Dumnezeu, ci te scoate din casa părintească şi te aşează pe aripa templului, îndemnându-te să sari, să sari adânc, în moarte! (Matei 4, 6).

Sfântul Velimirovici, îl taxează pe tânărul cutezant uzând un ton acidulat dar plin de înțelesuri, arătând că singura avere a omului este numai praful care face parte din ființa lui. (La urma urmelor, atât ai; numai praful e al tău. Restul e al Meu. Ai cerut ce este al tău, ți-am dat. Dar ca să poți trăi mai departe, ca să rămâi măcar umbră a ceea ce ai fost odinioară, îți dau ceva pe deasupra: îți dau o scânteie din comoara Mea). Aş îndrăzni să corelez aici câteva excursuri patristice: îți dau haine de piele (nekrotes) sau mortalitatea biologică! O natură nouă a omului de după cădere, el nu mai există grație torentului vieții, ci datorită amânării morții; viața sa transformându-se în supraviețuire (Facerea 3, 21). Aşadar, în lumina acestei exegeze, cererea tânărului teribilist cade sub incidența hazardului (Ioan 16, 15).

Atenție! **Pentru citirea fonturilor greceşti din acest studiu descărcați fontul bwgrkl.ttf – apoi plasați-l în calculatorul dvs. în directorul windows/fonts/**

Descărcați acest font de aici:
http://www.samanatorul.ro/fonts/bwgrkl.ttf

Citiți mai departe "**Fiul risipitor – o paradigmă a suferinței.**" aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Catalin_Varga-Fiul_risipitor-O_paradigma_a_suferintei.pdf

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Biserica Ortodoxă din România în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza (1859-1866)

I. 1.Viața şi activitatea înainte de domnie a lui Alexandru Ioan Cuza

Alexandru Ioan Cuza se trăgea dintr-o veche familie moldoveană,din părțile Fălciului,ținutul de dealuri acoperite de păduri,vii şi fânețe,care se întindea în secolele XVI-XVIII,de o parte şi de alta a Prutului.A fost primul membru al familiei.[1]

Cu privire la data moştenirii domnitorului, majoritatea cercetărilor se opresc asupra datei de 20 martie 1820,iar în privința locului este o discuție,unii spun că este vorba de Bârlad.

Alexandru Ioan Cuza a avut un frate,Dumitru,mort tânăr într-un accident de călărie şi o soră,Sultana,numele mamei,căruia i-a arătat o deosebită afecțiune.

Alexandru Ioan Cuza a început a studia la pensionul francez al lui Victor Cuenin (Cunin),la Iaşi unde a avut colegi pe câțiva din viitorii săi colaboratori:Mihalache Kogălniceanu,Vasile Alecsandri,Eugen Alcaz.E trimis la Paris,unde îşi ia bacalaureatul,în litere.Îl atrage medicina,dar spectacolul sălii de discuție îl făcu să renunțe şi să se înscrie la drept.[2]

N-a terminat însă facultatea,devenind însă membru al Societății economiştilor din Paris.

Reîntorcându-se în țară intră împreună cu câțiva tineri în armată cu cadrul de cadet (15 septembrie 1837),iar în 1840 şi-a dat demisia,motivele nefiind ştiute.

La 30 aprilie 1844,Alexandru Ioan Cuza se căsătoreşte cu Elena Rosseti,fiica postelnicului Iordache şi a Ecaterinei născută Sturdza.

A făcut parte din comitetul executiv al „Casei de bani" ce urmărea să strângă fonduri pentru revoluție atât în Bucovina cât şi în Moldova.Din cauza holerii ce izbucnise în Bucovina,Alexandru Ioan Cuza pleacă la Viena,de aici la Paris,apoi la Constantinopol.

2.Alegerea lui Alexandru Ioan Cuza ca domn (1859)

Datorită alegerii lui Alexandru Ioan Cuza ca domn în Moldova pe data de 5 ianuarie 1859 şi în Țara Românească pe data de 24 ianuarie 1859 s-a înfăptuit Unirea Principatelor Române,având loc multe schimbări importante în viața noului stat modern.

Alături de lupta diplomatică dusă mai întâi pentru recunoaşterea dublei alegeri,apoi pentru Unirea deplină,a stat permaneta preocupare de a apăra şi întări autonomia țării,deşi Convenția de la Paris recunoscuse formal această autonomie.[3]

Chiar din prima zi a domniei sale, Cuza a arăta că înțelegea sa fie exact informat asupra situației din adminstatia statului. Rareori în trecutul nostru, unei domnii noi i se puseseră probleme atât de numeroase si însemnate ca acelea ce se puneau la începutul domniei lui Cuza. În afară de problema recunoaşterii dublei alegeri, era aceea a unificarii administrative a reorganizării şi completării aparatului de stat, în conformitate cu prevederile Convenției de la Paris, a unei noi legi electorale, apoi problema mănăstirilor închinate, spre a opri scurgerea unei bune părți din venitul național peste popoare, problema agrară, de o deosebita însemnătate şi gravitate, rămasă nerezolvată la 1848.

La acestea s-a adăugat problema financiară, a nevoi de fonduri, care se pune din capul locului, cu o mare activitate, fiind dublată, chiar de la începutul anului 1859, de o grea criză economică, urmare a crizei generale din economia europeană. [4]

Rezolvarea tuturor acestor probleme implica guverne stabile care să aibă răgazul necesar de lucru. Din nefericire, dupa ce trecu entuziasmul dublei alegeri, al unirii realizate deocamdată in această formă, prin persoana domnului, reîncepură vechile ambitii personale, vechile resentimente şi uri.

În mod special a reînceput opoziția de interese, între reprezentații grupului redus la număr, dar foarte influent care dispunea prin moşiile sale şi prin legea electorală cenzitară de puterea politică si economică şi reprezentanții noului curent, prgresist, care urmărea realizarea reformelor corespunzătoare, cerute o seamă dintre ele incă de la 1848.

Între 24 ianuarie 1859 şi 24 ianuarie 1832, în trei ani de zile, sau perindat 20 de guverne, dintre care 9 în moldova, iar in Țara Românească 11.

La trei aprile 1859, Consiliul de Miniştri al Moldovei constată ca nu s-au plătit lefurile corpului profesoral pe primele 3 luni ale anului. Situația grea financiară va fi o caracteristică a întregi domnii a lui Cuza, de la început pana la sfârşit.

S-au luat măsuri de unificare a armatei şi administrației. S-a înființat Universitatea din Iaşi şi primi ei rectori.

3. Lovitura de stat. Legea electorală. Legea rurală[5]

A avut loc conform unui plan dinainte stabilit,plan pe care Baligot de Beyne îl comunică,agenției din Constantinopol la 10 mai 1864.

Îndată după dizolvarea camerei,Cuza adresează poporului român o proclamație,în care arată că dorința lui „de a duce România pe calea popăşirii",s-a izbit de „neîmpăcata opoziție" ce a întâlnit în Adunare.

Această oligarhie a dat vot de blam guvernului fiindcă prezentase proiectul legii rurale „lege de dreptate" şi n-a voit să discute legea electorală.

Domnul şi guvernul său,supun deci aprobării poporului,printr-un plebiscit ce va avea loc între 10/22 şi 14/26 mai,Statutul,care dezvoltă dispozițiile Convenției de la Paris şi noua lege electorală.[6]

În acelaşi timp,Cuza dădea şi o proclamație către armată,arătându-i necesitatea loviturii de stat şi cerându-i să asigure „liniştea publică" pentru ca plebiscitul să se poată exprima cu toată libertatea.

Statutul nu dezvolta în realitate,Convenția de la Paris,ci o modifică în sens autoritar,sporind drepturile puterii executive şi scăzând pe acelea ale puterii legislative.El prevedea că „domnul are singur inițiativa alegerilor",elaborarea lor fiind încredințată Consiliul de Stat. Tot domnul numeşte „în fiecare an" ,pe preşedintele Camerei (Adunării Executive)".Se înființează „Corp ponderator" (Senatul) şi a căror membri sunt unii de drept-mitropoliții, „episcopii eparhiilor",primul preşedinte al Curții de Casații şi „cel mai vechiu dintre generalii armatei în activitate",iar ceilalți în număr de 64,constituind majoritatea,numiți de către domn,jumătate dintre personalitățile ce se destinseseră „prin meritul şi experiența lor",iar cealaltă jumătate dintre „membrii comisiilor generale" județene.

Atât regulamentul Camerei , cât şi acela al Senatului se alcătiesc de către guvern. Numai Senatul are dreptul de a prmi petiții.

Dispozițiile Statului însemnau o diminuare considerabilă a însemnătătii Camerei, subtuate raportului: în primul rând, prin faptul că atribuția ei esențială aceea legislativă, trecea acuma în mare parte Domnului şi Senatului, apoi nu mai avea dreptul nici de a-şi face regulamentul de funcționare, nici de a-şi alege preşedintele, în sfârşit nu mai putea primi petiții.

Dacă însemnătatea Camerei scadea, creştea în schimb considerabil numărul alegătorilor si putința de a fi ales.

[1] Constantin C. Giurescu,Viața şi opera lui Cuza Vodă,Editura II,Bucureşti,1970,p. 60

[2] Ibidem ,p.65

[3] Constantin C. Giurescu,Viața şi opera lui Cuza Vodă,Editura II,Bucureşti,1970, p. 115

[4] Ibidem ,p 87

[5] Ibidem,p. 252

[6] Apud „ Monitorul" nr.99 din 4/16 mai 1864,p.456

[7] Constantin C. Giurescu,Viața şi opera lui Cuza Vodă,Editura II,Bucureşti,1970,p. 254

Citițiarticolul mai departe pe site-ul **http://samanatorul.blogspot.ro**

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/normal-0-21-false-false-false-style.html

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Catehezele Sfântului Chiril al Ierusalimului, paradigme educaționale în pastorația contemporană

Abstract

The education students receive in our schools has often, more or less clearly, an atheistic character -- and the religious instruction given by the priests is often insufficient. So, bringing to public attention such didactic works as The Baptismal Catechesis of Saint Cyril of Jerusalem appears as a necessity. They are models for a Christian's education, which today no longer includes pre-baptismal preparation, with the consequence that knowledge of such works is even more needed. The well-founded biblical argumentation of the Saint and the moral advice in keeping with his virtuous life make his Catechesis a paradigm for contemporary pastoral education (or "catechesis").

2. Preliminarii

2.1. Precizări terminologice

Înainte de a mă angaja în demersul pe care mi l-am propus, consider că e necesar să realizez o explicitare sumară a celor trei termeni în jurul căruia este construit titlul acestei lucrări, respectiv: cateheză, paradigmă şi pastorație, şi acest lucru nu pentru ele ar fi noțiuni necunoscute cititorului, ci pentru că multă lume are o viziune generală asupra sensului lor, însă, pentru a putea realiza o analiză complexă a ceea ce mi-am propus este necesară o explicitare precisă a lor.

Astfel, cateheza este definită de Dicționarul Explicativ al Limbii Române ca fiind, citez: ,,o lecție de catehsim", care, la rândul lui cuprinde o ,,expunere a principiilor religiei creştine sub formă de întrebări şi răspunsuri" , aceasta având loc de obicei prin viu grai. Vorbind despre acțiunea de a catehiza, părintele Ioan Mircea spune că ea are sensul de ,,a ține, a reține, a păstra, a instrui, a învăța pe alții adevărurile de temei despre Hristos, mântuire, Tainele Biserică etc., adevăruri pe care cei ce le ascultă le primesc şi le țin cu tărie", ea fiind ,,predarea sistematică a învățăturii Bisericii pe teme precise". Aceasta nu era limitată la o categorie de persoane pregătite în mod special în acest scop, ci toate treptele clerului erau obligate să ia parte la această muncă.

Cel de-al doilea termen întâlnit, cel de paradigmă, reprezintă, în cazul de față un ,,exemplu, model, pildă sau învățătură, în timp ce pastorația este ,, arta care ne învață în ce chip se îndrumă sufletele credincioşilor către Dumnezeu", conform spuselor părintelui Nicodim Belea.

2.2. Viața Sfântului Chiril al Ierusalimului

Pentru a putea putea vorbi despre Catehezele Sfântului Chiril, este necesar să cunoaştem cel puțin pe scurt viața şi câteva repere privitoare la opera lui şi la contextul în care şi-a desfăşurat activitatea, acestea fiindu-ne deosebit de utile în cunoaşterea motivelor care au influențat anumite idei ale sale.

Astfel, ,,singurul ierarh al sfintei cetăți din veacul al patrulea, care a dobândit reputația de adevărat scriitor bisericesc" , s-a născut în Ierusalim în perioada 313-315, într-o familie de creştini pioşi. El a avut parte de o educație bogată, profană şi religioasă, fiind preocupat de studiul Sfintei Scripturi, şi a adoptat calea monahală, fiind hirotonit, se pare, diacon de episcopul Macarie al Ierusalimului, în jurul anilor 333-335, iar preot în jurul anilor 343-345, de către episcopul Maxim al doilea. În anul 348, el ajunge episcop al Ierusalimului, urmându-i în scaun celui ce-l va hirotoni.

La scurt timp după alegerea sa, s-a născut un conflict între el şi episcopul Acaciu al Cezareei, la baza căruia se regăsesc două motive: unul jurisdicțional şi unul doctrinar, respectiv ,,interpretarea canonului al şaptelea al sinodului întâi ecumenic, care dădea episcopului Ierusalimului o întâietate de onoare față de mitropolitul său, respectiv Acaciu" şi deosebirea de credință dintre cei doi, întrucât mitropolitul era arian, iar Chiril nu.

În urma convocării de către cel dintâi a unui sinod, în anii 357 sau 358, Chiril este condamnat şi exilat, fiindu-i adusă, între alte capete de acuzare şi acuza că ,, a vândut vasele sfinte şi alte obiecte bisericeşti pentru a veni în ajutor săracilor în timpul foametei". În urma condamnării, s-a refugiat în Antiohia, şi, mai apoi în Tars, la episcopul Silvan, unde, sub protecția lui, s-a dedicat activității omiletice. Vor urma apoi o serie de repuneri şi condamnări (Seleucia, este repus, Constantinopol 360, este menținut exilul pentru ca în 361, la urcarea pe tron a lui Iulian Apostatul să se reîntoarcă şi să rămână până în 367, când este din nou exilat de

împăratul Valens, exil ce va dura 11 ani). După reîntoarcerea din 378, el va păstori netulburat până în 386, la moartea sa. Astfel, în lucrarea lui Teodoret al Cirului, se atestă verticalitatea sa doctrinară în Epistola sinodală din partea sinodului de la Constantinopol către episcopii din Apus, din 381:

,,Facem apoi cunoscut că preavenerabilul şi preaiubitul de Dumnezeu Ciril este episcop al mamei tuturor Bisericilor, cea din Ierusalim. El a fost mai înainte hirotonit canonic de către cei din provincia aceasta şi a luptat împotriva acestora în diferite ocazii."

A trecut la Domnul în ziua de 18 martie, anul 386, zi în care Biserica Ortodoxă îl prăznuieşte pentru viaţa sa dedicată lui Hristos, pentru curajul său de mărturisitor şi pentru suferinţele îndurate pe nedrept.

2.3. Opera sa

,,Departe de a fi comparat cu marii scriitori creştini, Chiril rămâne totuşi unul dintre cei mai de seamă cateheţi ai Bisericii, opera sa, mai restrânsă ca dimensiuni, fiind pe măsura capacităţii sale".

Principala operă a sa o constituie cele 24 de Cateheze, (de fapt Procateheza şi 23 de Cateheze propriu-zise) care, după cum remarcă părintele Nicu Dumitraşcu, ,,dau măsura talentului său de predicator". Acestea, au fost adresate catehumenilor, în primul său exil, cu binecuvântarea episcopului Silvan, ele făcând parte din instrucţia lor pentru primirea tainei Sfântului Botez.

De asemenea, ne-au mai rămas de la el şi o scrisoare către împăratul Constanţiu, în care-i relatează acestuia apariţia, la 7 mai 351 pe cer a unei cruci luminoase ce a putut fi observată timp de mai multe ceasuri de către locuitorii Ierusalimului, o Omilie la slăbănogul de la Scăldătoarea Vitezda, un fragment dintr-o Omilie la Nunta din Cana , un fragment la cuvintele ,,Eu merg la Tatăl meu", şi altul la cuvintele ,,Proslăveşte-Mă pe Mine" .

Datorită importanţei lor, ele au fost traduse şi în româneşte, şi acest lucru, încă de la sfârşitul secolului al XVIII-lea. Cea mai veche traducere cunoscută este cea a lui Samuil Clain din 1788, căreia i-a urmat cea a lui Isaac Dascălul de la mănăstirea Neamţ, de la începutul secolului XIX, şi alta a monahului Teofan, tot de aici, iar apoi multe altele.

Observăm aşadar, bogăţia, frumuseţea şi importanţa operei Sfântului Chiril al Ierusalimului, care constituie o parte importantă a tezaurului ortodoxiei şi a întregii creştinătăţi.

3. Catehezele Sfântului Chiril al Ierusalimului, paradigme educaţionale în pastoraţia contemporană

Lucrarea de referinţă a Sfântului Chiril, prin care este recunoscut, şi din care reies calităţile sale de predicator, o reprezintă cu siguranţă, Catehezele. Acestea, după cum am precizat mai sus, sunt în număr de 24.

Cea cu care debutează, Procateheza, prezintă elementele premergătoare unei înţelegeri corecte a textelor ce vor urma şi realizează o pregătire necesară celor ce se pregătesc pentru taina Botezului. Primele 18 Cateheze au fost ţinute în Postul Paştelui, aici fiind înfăţişată, ,,cu claritate şi concizie şi cu dovediri biblice învăţătura Bisericii despre Dumnezeu, despre Mântuitorul Hristos, despre naşterea Lui din Fecioară, despre pătimirea Crucii, despre îngroparea şi Învierea Lui, despre înălţarea Sa la ceruri, despre a doua venire a Domnului, despre învierea celor adormiţi…" , cu alte cuvinte, întreaga învăţătură necesară lor în vederea primirii Tainei, în plan apropiat şi a vieţii veşnice, mai apoi.

Astfel, cea dintâi tratează despre exorcisme, cea de-a doua despre păcat şi pocăinţă, a treia despre botez şi efectele lui, următoarea prezintă o serie de învăţături creştine (de exemplu despre Dumnezeu, Hristos Sfântul Duh, pururea fecioria Maicii Domnului, cruce etc.), a cincea vorbeşte despre credinţă şi rolul ei pentru mântuire, iar următoarele se ocupă cu tâlcuirea simbolului de credinţă al Bisericii din Ierusalim, după cum remarcă părintele Dumitraşcu. Acestea sunt ideile care predomină, în ele regăsindu-se însă şi alte idei, precum: iertarea, evlavia la slujbele bisericeşti, nemurirea sufletului sau necesitatea unei duble curăţiri ,,una netrupească pentru suflet, iar alta trupească pentru trup".

CITIŢI MAI DEPARTE STUDIUL (cu note de subsol) **AICI:**
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Iuliu-Marius_Morariu-Catehezele_Sfantului_Chiril.pdf

Iuliu-Marius Morariu - Recenzie Ieromonahul Grigorios - "Taina Pocăinței"

Ieromonahul Grigorios, Taina Pocăinței, trad. ierom Prodromu Nagy, Editura Epifania, Alba-Iulia, 2012, 163 p.

Recenzie realizată de Iuliu-Marius Morariu, student anul II, la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca

Căderea în păcat a protopărinților noştri a adus în viața noastră, ca o necesitate indispensabilă pocăința. Ea a constituit dintotdeauna antidotul tămăduitor împotriva tuturor căderilor şi a stării umane de păcătoşenie. Consfințind valoarea sa, Mântuitorul a instituit şi un sacrament care o are în centru, care, la rândul său, precede însăşi Euharistia, suprema avuție eclesiastică.

Datorită importanței sale, precum, în mod cert şi datorită necesității ei ca element cathartic al sufletului, de-a lungul istoriei creştine, i s-au afierosit în mod generos pagini şi tratate atât în opere patristice, cât şi în lucrări ale teologilor mai noi. Astfel, de la Herma la Sfinții Ciprian şi Ioan Gură de Aur, şi până la părintele Ilarion Felea, cărți întregi surprind aspecte importante ale Tainei tămăduitoare şi dătătoare de iertare.

În acest context, observând o apariție recentă dedicată din nou pocăinței, apare firesc întrebarea, ce s-ar mai putea aduce nou în acest subiectş Provocarea, care e cu atât mai mare cu cât tema pare, cel puțin la prima vedere, arhicunoscută, e asumată cu responsabiblitate de ieromonahul Grigorios, un mare părinte şi patrolog contemporan, după cum aflăm din prefața lucrării afierosite subiectului de față(p. 5), care a dat până acum tiparului nu mai puțin de 21 de volume.

Lucrarea lui aduce un suflu nou în prezentarea sacramentului penitențial, precum şi o perspectivă amplă şi complexă, ilustrată printr-o multitudine de istorioare care prezintă ipostaze concrete ale anumitor situații posibile.

Ca un teolog respectat ce este, părintele porneşte în analiza sa de la descrierea referatului biblic al căderii şi a urmărilor sale, mergând astfel în profunzime şi arătând că păcatul reprezintă una dintre ,,consecințele sfâşietoare"(p. 11), ale căderii, că el este ,,boala sufletească a omului"(p. 13), fapt pentru care, alături de Botez, Dumnezeu ne-a dat spre tămăduire ,,leacul pocăinței" (p. 19). El prezintă atât felurile şi treptele păcatului, cât şi urmările sale (pp. 14-16), ca forme simptomatice ce necesită apodicitic tămăduire.

Urmează apoi prezentarea leacului, care, odată primit, se izbeşte de multe piedici din partea vrăjmaşului(p. 23), în fața cărora, însă, credinciosul nu trebuie să deznădăjduiască. Autorul prezintă şase căi ale pocăinței, respectiv: osândirea de sine şi mărturisirea păcatelor, iertarea şi iubirea fraților, plânsul şi lacrimile pentru păcate, smerita-cugetare,milostenia şi rugăciunea fierbinte (pp. 24-25). Apoi el vorbeşte despre Cel care primeşte lacrimile penitentului, despre bunătatea Lui şi despre vremea de pocăință care este viața aceasta, oferind şi câteva pilde de căință sinceră şi bineplăcută lui Dumnezeu: Împăratul David, apostolul Petru, femeia păcătoasă din Evanghelie, tâlharul pocăit, Zaheu, cuvioasa Maria Egipteanca, Sfântul Moise Etipoianul etc (pp. 29-34).

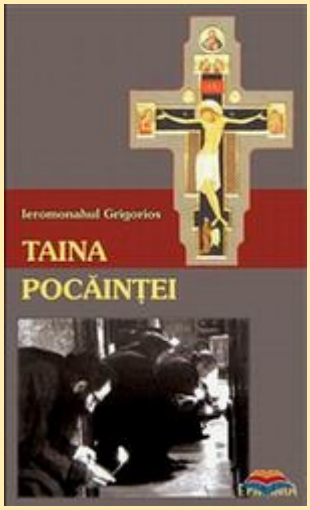

În continuarea lucrării sale, părintele vorbeşte apoi despre săvârşirea Tainei, prezentând deopotrivă atât actanții văzuți ai ei, cum sunt preotul şi pentitentul, cât şi pe cei nevăzuți, mijlocitorii dobânditori ai iertării, Maica Domnului şi Sfinții. În ceea ce o priveşte pe aceasta, părintele îți îndeamnă cititorii:

,,De fiecare dată când recurgem la Taina Sfintei Spovedanii, să o rugăm pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu să fie sufletului nostru celui orb călăuzitoare în pocăință" (p. 39).

Este prezentată apoi instituirea Tainei, pregătirea pentru primirea ei, săvârşirea, precum şi urmările sale directe şi imediate, dar şi cele pe termen lung (roadele ei). Şi aici avem de-a face cu o serie de exemple concrete. De asemenea, textul abundă (ce-i drept, nu doar aici), în citate patristice, cu predilecție ale Sfântului Ioan Gură de Aur, care argumentează afirmațiile autorului.

În partea finală, lucrarea are şi o însoțire liturgică, constând din ,,Canonul către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu la mărturisirea păcătosului"(pp. 113-119) şi câteva rugăciuni de pocăință (pp. 120-127), precum şi un frumos cuvânt îndemnător la pocăință al Sfântului Nicodim Aghioritul (pp. 128-137). Acestea constituie un element foarte important pentru cititorul care, incitat spre pocăință în urma lecturii operei, se va pregăti pentru înfăptuirea ei, ajutându-se în acest sens de rugăciunile de aici şi de cuvântul Sfântului.

Lucrarea se dovedeşte a fi una realizată cu multă vocație şi mult profesionalism şi prin prisma bogatului aparat critic care o însoțeşte. Un efort deosebit al traducătorului îl constituie pe lângă munca excelentă a redării integrale a textului şi adaptarea aparatului critic (acolo unde s-a putut), la traducerile româneşti citate de părintele Grigorios în subsidiar.

Având în vedere frumusețea şi profunzimea acestei lucrări atât de necesare lumii în care trăim, invităm cititorul să-şi adape sufletul din bogăția învățăturilor duhovniceşti cuprinse aici şi să-l curețe apoi prin baia lacrimilor tămăduitoare ale pocăinței.

VIRGIL CIUCĂ, poet, eseist, publicist (n.1937, Gherceşti, Dolj)

Chemarea la judecată

Dedic "Chemarea la judecată" românilor care au ținut sus stindardul demnității naționale şi al luptei pentru REINTREGIREA NEAMULUI înfruntând politicienii şi preşedinții care au pactizat si complotat pentru a transforma România într-o colonie a Vestului.

Voi, ce ne-ați vândut la Piață,
Voi, ce ne-ați trădat şi țara,
Nu v-ar apuca în viață
Nici cucul, nici primăvara!

Chemare la judecatã

Voi, ce ne-ați vândut la Piață,
Vreți să ne vindeți şi țara.
Nu v-ar apuca în viață
Nici cucul, nici primăvara!

Voi, ce ne-ați vândut în piață,
Vreți acum să vindeți munții,
Nu v-ar mai găsi în viață
Nici copiii, nici părinții!

Voi, ce ne-ați pângărit glia
Şi-ați uitat c-avem şi cruci,
Lovi-v-ar apoplexia,
Criminali şi eunuci!

Voi, ce-ați dezbinat poporul
Şi v-ați rotunjit averea,
Împreună cu soborul
Ne-ați vândut şi căpisterea.

Voi, ce ne-ați scufundat flota,
Vreți să-necați România,
Voi ne-ați pregătit Golgota
Şi ne-ați întinat mândria.

Ați vândut averea țării,
Ne-ați distrus aşezământul,
Cum e ziua disperării,
De v-ar înghiți mormântul!

Voi, ce-ați vândut România
La bănci şi la licurici,
Voi ne-ați năpădit ca râia -
Trădători şi venetici!

Voi, ce ne-ați vândut pământul,
Ne-alungați peste hotare,
Să nu mai rostiți cuvântul
De ROMÂN, că mult ne doare!

Ați schimbat legile țării,
Chiar şi Constituția
Căci în ziua deşteptării
Vreți să ne-ngropați cu ea.

Sfârtecat-ați harta țării,
Ordin de globalizare,
Nu v-ar apuca în viață
Paştele şi Postul Mare!

Voi ne-nmormântați cu nunta
Dup-o lege vinovată,
Aşa v-a cerut Oculta,
Eu vă chem la judecată.

Voi, ce ne-ați vândut la Piață,
Voi, ce ne-ați trădat chiar țara,
Nu v-ar apuca în viață
Nici cucul, nici primăvara!

New York
12 aprilie 2011

Emigrant la tine-acasă!

Poetului Liviu Jianu

Să ajungi emigrant în propria ta țară!
Să trăieşti de ani zeci într-o lume bizară
Să te laşi stăpânit de lumea tăcută
Să-ți placă să bei lichior de cucută!

S-aştepți ca pâinea să-ți cadă din cer
Să te-nchini tâmp la un zeu efemer
Să uiți să frământi aluatul de pâine,
Dar cerşeşti în biserici şi azima de mâine!

Când rugineşte în şanț plugul străbun
Şi-accepți ca un miel să fii carne de tun
Când popa-n altar c-un psalm te poceşte
Zadarnică-i ruga rostită prosteşte!

Ai arma, ai spade, ai crucea sfințită,
Loveşte cu ele în marea ispită!

8 iunie 2012
New York

A plecat un om tăcut

A murit tăcând un om,
Un sătean, un simplu gnom,
Ce-asculta cum glia geme
Împroşcată cu blesteme.

A plecat un om tăcut
Spre-un tărâm necunoscut,
Visător s-ajungă-n Rai,
Îl ştiam pe Nea Mihai!

Nea Mihai ieri a plecat,
Eu nu-l uit, ar fi păcat,
Glia pe care-a muncit
L-a-nghițit ca “nou venit”.

Cu gândul la Prometeu
Nea Mihai muncea din greu,
El scotea apă din piatră,
Mândru de copii şi vatră.

Ieri s-a dus şi Nea Mihai,
A plecat tăcut spre Rai.
A plecat îngândurat
C-avea încă de arat.

A plecat, vorbea tăcând,
Când stingheri priveam plângând
Din priviri ne-a mângâiat,
De păcate ne-a iertat.

A plecat un om, senin,
Părea preotul divin
Predicând spre înserat,
Dar zâmbea îndurerat.

A plecat din efemer,
În periplul lui stingher,
Năzuind spre înălțimi
S-a-nsoțit cu heruvimi.

*
A plecat un om la cer,
Cei născuți în auster
L-au condus spre Rubicon,
El are loc lângă Tron.

A plecat un prieten bun
Să-l înfrunte pe Neptun,
Cei care l-au cunoscut
Ştiau că privea spre Prut.

Nimănui nu a greşit,
Nu s-a lăsat umilit,
A sperat că ce-a sădit
Va creşte neofilit.

A murit un om tăcând.
Îndrăgostit de pământ,
Într-o lume bulversată,
Multora le-a fost ca tată.

A murit încă un sfânt,
Uneori cânta oftând.
El muncea pân’ la-nserat
Să termine de arat.

New York
19 ianuarie 2011.

Citiți volumul întreg aici:
https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/virgil-ciuca

Parohia Malovăţ, Loc. Malovăţ-Jud. Mehedinţi, România, Tel.0724.99.80.86
E-mail: stanciulescubarda@gmail.com

PAROHIA MALOVĂŢ

Oferta de carte-20

A. Cărţi recent apărute:

1. Gheorghe Duncea, **Tudor Vladimirescu, aşa cum l-am cunoscut,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 150 pag., 6 lei;
2. **Sf. Irineu al Lyonului, Cuvânt împotriva ereziilor** (Trad. Prof. Elena Nistor), Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 150 pag., 8 lei;
3. Prof. Dr. Constantin Negreanu, **Istoria proverbului românesc,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 160 pag., 8 lei.
4. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Sfintele Taine şi proverbele româneşti,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 82 pag., 6 lei.
5. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română"(1874-2004),** vol. I, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2006, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 570 pag., 40 lei.
6. Pr. Al. Stănciulescu-Bârda, **Urme,** Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, format A5, hartie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 312 pag., 20 lei.
7. **Profeţii privind România,** vol. I, Bârda, Editura Cuget Românesc, 2012, 42 pag., 3 lei.
8. **Colinde din Transilvania, vol. IV**, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 237 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copoertă policromă, plastifiată, 16 lei;
9. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Ortodoxia"(1949-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 609 pag., format A5, hârtie şi tipar offset, copertă policromă, plastifiată, 40 lei;
10. **Vieţile Sfinţilor,** vol. II, Malovăţ, Editura Parohiei Malovăţ, 2011, 560 pag. , format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 30 lei;
11. Anton Pann, **De la lume adunate şi iarăşi la lume date…,** ediţia a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 184 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 12 lei;
12. Al. Stănciulescu-Bârda, **Nicolae Iorga. Concepţia istorică**(Prefaţă de Acad. Ştefan Pascu)**,** ediţia a II-a, Bârda, Editura „Cuget Românesc", 2011, 370 pag., format A5, hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 26 lei;
13. Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda, Cristian Stănciulescu-Bârda, **Bibliografia Revistei „Studii Teologice"(1929-2008),** Bârda, Editura „Cuget Românesc, 2010, 808 pag., tipar şi hârtie offset, copertă policromă, plastifiată, 50 lei.

CĂRŢI ŞI ANTICARIAT

B. Cărţi în curs de apariţie:

14. **Nunta din Transilvania;**
15. **Amintiri despre N. Iorga;**
16. **Bibliografia Revistei „Mitropolia Olteniei"(1949-2009);**
17. **Proverbe religioase româneşti;**
18. **Religia şi proverbul românesc;**
19. **Studii şi documente privind Istoria României,** vol. III **(Banatul);**
20. **Scrisoare pastorală,** vol. V;
21. **Chemări la Domnul,** vol. IX;
22. **Călăuză biblică;**
23. **Bibliografia Revistei „Biserica Ortodoxă Română"(1874**-2004), vol. II

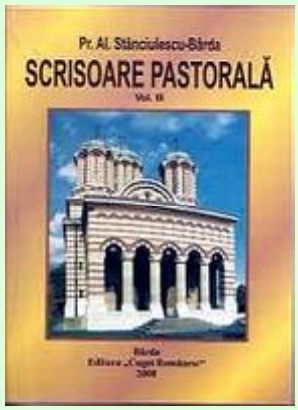

Citiți despre «Micul anticariat» al Editurii Cuget Romanesc şi Oferta de carte - nr 20 din anul 2012 aici:

http://www.scribd.com/doc/100800267

PAROHIA MALOVĂȚ

NOU! Citiți pe site-ul

http://www.scribd.com/semanatorul

"Scrisoare pastorală" - anul X - nr. 237, sept. - 2012, aici:

http://www.scribd.com/doc/106653381

Punem la această adresă colecția din sem. II - 2012!

Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda

Măria Ta, Țăran Român! *(din «Scrisoare pastorală» - nr. 237)*

Măria Ta, Țăran Român! (VII). N-ai învățat muzică în universități şi conservatoare. Ai auzit pe mama ta suspinând, pe tatăl tău fredonând o doină la ceas de cumpănă, pe tânăr cântându-ți dragostea şi dorul, pe bătrân şoptindu-ți durerea şi amintirile. Ai auzit vântul foşnind prin frunze, trăznetul cutremurând pământul, stelele fremătându-ți armoniile; ai auzit lupii urlând în codrii la miez de iarnă, câinii lătrând la trecători, caii nechezând a primejdie, turmele urcând la păşune; ți-ai pus urechea la pământ şi ai auzit tropotul călărețului de departe, ai auzit apele şuşotind molcome pe vreme bună, ori venind în puhoaie la vreme de potoape. Din toate astea şi din multe altele, tu ai învățat uşor-uşor să cânți. N-ai aşteptat aplaude, recompense, premii sau laudele cuiva. Ai cântat, pur şi simplu, fiindcă ai simțit nevoia. Când te-ai jucat cu tovarăşii de pe uliță, ai cântat frânturi de melodie, ca un descântec de demult; când au început să-ți sfârâie călcâiele după câte o codană, ai cântat de dragoste; când ți-ai legănat copilul i-ai cântat duios ca să adoarmă; când te-ai dus la muncă departe, ori la armată, ori la război, ai cântat de dor şi de jale; când ți-ai adus aminte de cei ce nu mai sunt, ai cântat de durere; când ai însoțit pe cei dragi pe drumul cel fără de întoarcere, ți-ai povestit suferința fără margini în glas de bocet!

Cântecul ți-a fost mamă, ți-a fost tată, ți-a fost frate, iubită, copil, tovarăş de viață. Regina cântecelor tale a fost Doina. Ea a cuprins în cupa ei tot ce a avut mai bun şi mai sfânt sufletul tău. Doina a fost icoana pe-ndelete zămislită a sufletului românesc, făcătoarea de minuni şi alinătoarea de suferințe. Doina a şters lacrimile, a înfăşat rănile, a mângâiat iubirile, a țesut amintirile, a călăuzit călătorul, a făcut legătura între cei de aici şi cei de dincolo. Doina poate fi pusă alături de marile creații ale lumii muzicale, fiindcă nu are egal. şi când te gândeşti cine, când şi unde a zămislit-o, îți vine să crezi că Dumnezeu a vărsat o picătură de frumusețe cerească în sufletul autorului anonim, pentru ca el să poată da la lumină o asemenea nestemată.

Se cântă astăzi mult muzică populară românească. Cântăreții adevărați merg în biblioteci ți arhive, ascultă culegeri şi înregistrări de muzică de acum o sută sau două sute de ani şi scot apoi în lume cântecele tale ca pe nişte relicve de muzeu. Ne minunăm de frumusețea lor şi ne uităm în jur, dacă nu cumva mai găsim şi azi creatori şi purtători adevărați de asemenea perle. Sunt alții ca improvizează

aşa-numitul ,,folclor actual, folclor nou". Se simte de la o poştă falsul, kischul, stângăcia.
Te duci în tot felul de localuri şi vezi nepoții şi strănepoții tăi ,,cântând" sau ascultând tot felul de scârțâieli, sforăieli, bubuituri, huruieli, schelălăieli, care te fac să crezi că te-ai rătăcit în iad! Muzica ta, doinele tale sunt ,,depăşite", ,,țărăneşti", nu sunt ,,mişto"! Îți vine să-ți iei lumea în cap şi să te tot duci! Apropo, Măria Ta, tu chiar mai exişti cu adevărat?.

Folclor din Mehedinți(IV).*(din «Scrisoare pastorală» - nr. 237)*

Din cele culese de la Niță Boulescu (născut la 23 iun. 1896) din Bobaița-MH de către semnatarul acestor rânduri la 28 aug. 1972, mai redăm două doine de cătănie:

Of, Doamne, dar negri-s munții

,,Of, Doamne, dar negri-s munții,
Toamna, când placă recruții.
Mamele-ți petrec feciorii,
Nevestele soțiorii.
Dar pe mine n-are cine,
Mama-i moartă de trei zile,
Surorile-s măritate,
Departe, în alte sate.
În armată când plecai,
Pe toate mi le lăsai.
Din armată când venii,
Tată, mamă, nu găsii.
Găsi casa grajd de cai,
Iar părinții putregai.
Am un pom în bătătură,
Să mi-l tai şi să-l fac şură.
Pusei mâna pe secure
Şi mă dusei la pădure.
De casă mă apucai,
Cu necaz, cu chin, cu vai.
Făcui casa până-n pod
Şi duşmanii nu mai pot.
O făcui şi-o terminai
Şi pe urmă mă-nsurai.
Îmi luai fată ca o floare,
Harnică şi muncitoare.
Făcui şi grajdul de boi,
Fără teamă de ciocoi."

Fostul rapsod Cristian Geagu Cătăroiu Tismana

La război când am plecat

,,La război când am plecat,
Am lăsat frați şi surori.
Şapte ani am tot luptat,
Numai-n tunuri şi mitrară,
Să gonesc neamțu din țară.
Mii ți mii de milioane,
Mii de morți la Mărăşeşti
Şi tot pe-atâți la Mărăşti.
Toată noaptea nu dormeam,
Numai-n focuri de obuz,
Şineam pasul la Oituz,
Să pun pieptul la hotară,
Să dau duşmanii afară.
Şapte ani am tot luptat
Şi din țar-afar' i-am dat.
Şi când te gândeşti, măi, frate,
Mii şi mii de milioane,
Fără mâini, fără picioare,
Apoi, ce să vezi, măi, frate,
Numai capete-aruncate,
Numai femei văduvite,
Numai case sărăcite.".

Banda fiului : Cristi Geagu Cătăroiu

RECOMANDĂRI DIN Blogurile SĂMĂNĂTORUL

http://samanatorul.blogspot.com/

Aniversări şi comemorări
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/aniversari-si-comemorari.html

Liviu-Florian Jianu - JUDECATA DE HAPOI
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/liviu-florian-jianu-judecata-de-hapoi.html

Scheletul unui dac înalt de zece metri, descoperit la Roşia Montană
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/scheletul-unui-dac-inalt-de-zece-metri.html

Biserica Ortodoxă din România în timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/normal-0-21-false-false-false-style.html

Iuliu-Marius Morariu - Recenzie Ierom. Grigorios - "Taina Pocăinței"
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/iuliu-marius-morariu-recenzie.html

A APĂRUT "DISTRUGEREA ŞI CUCERIREA ROMÂNIEI FĂRĂ RĂZBOI" – VOL. AL 4-LEA - Citiți sumarul
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/mircea-valcu-mehedinti-distrugerea-si.html

Mariana Zavati Gardner - POEZII IN LIMBA GERMANA
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/mariana-zavati-gardner-poezii-in-limba.html

Aurel Conțu - Fascinația Dogmei versus „Amprenta Divină"
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/09/aurel-contu-fascinatia-dogmei-versus.html

Comentarii politice "Sămănătorul"

http://cleptocratia.blogspot.ro/

Angela Merkel l-a susținut pe Traian Băsescu, pentru a primi Oltchim
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/niki-florescu-piroliza-germana.html

Vasile Zărnescu - Confirmarea predicțiilor privind propaganda holocaustică
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/vasile-zarnescu-confirmarea.html

AURUL ROMÂNIEI APARȚINE POPORULUI ROMÂN, NU ESCROCILOR INTERNAȚIONALI!
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/aurul-romaniei-apartine-poporului-roman.html

Suntem "prizonierii" companiilor străine
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/suntem-prizonierii-companiilor-straine.html

Crima numită „privatizarea" Oltchim
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/crima-numita-privatizarea-oltchim.html

Ion Coja - Angela Merkel şi privatizarea OLTCHIM-ului
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/angela-merkel-si-privatizarea-oltchim.html

Barroso, somat să divulge textele de pe care a plagiat Raportul MCV
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/barroso-somat-sa-divulge-textele-de-pe.html

Statuie a lui Antonescu în curtea unui profesor
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/09/statuie-lui-antonescu-in-curtea-unui.html

NOUL BLOG de POEZII Semănătorul:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Liviu-Florian Jianu - Privind pe autostradă
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/09/jianu-liviu-florian-privind-pe.html

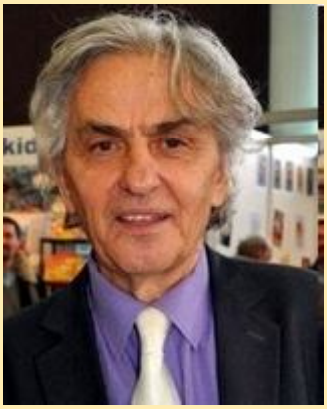

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică

http://georgeanca.blogspot.ro/

POEME INEDITE

m-am speriat

m-am speriat
viața nu mi s-a dus
mi-am făcut rost de pâine
un rost bun pentru
după moarte
pâinea mea
făcută rost

şi dacă o să mor
n-am murit
pe o cale ca asta
nu se mai mergea
nu şi nu se mai merge
şi m-am împotmolit
pe calea asta

dormeam sub tufe
cârcâiau de insecte
sub ele dormeam
eu lângă apă

adânc întristat m-am întors
la cuibul cum se numeşte
un copac uscat
în apropiere de un spital

pe acolo treceau lucrători
şi alt fel de drumeți
între noi lucrurile
prea nu se complicau
şi groaza te mai apuca

nu m-am luat eu la harță
în ziua de cumpănă generală
am primit doar o lovitură în cap
unde de îndată
s-au şi prăsit viermii

dar chinurile s-au împărțit
încă pe când nu existau
dacă aşa s-au împărțit ele
să vedem ce ne-ar plăcea

pe vremea aceea nu judecam
numai pe vremea aceea pierdut
de colo până colo luam la ochi
şi nu le judecam tinerețele

fiind de râs
nu se obosea nimeni
să râdă
nici să-mi recunoască
un gust de nămol
gustul meu de nămol
când mă consumam

trebuie altceva
şi bine ar fi fost
altceva şi nu
de la început
nimic cu mine
altceva în afară
eu să încuviințez

după ce încuviințările
nu au prins
am încuviințat zic
pe cine n-avea nevoie
am încercat ruşinea
de cuviință

m-am pus la post
şi nemâncare
cât a durat foametea
mea
abia visam
că agonisesc pe curând

nu-mi pare rău
de ce-a urmat
sunt nenorocit
şi atâta tot
sunt foarte nenorocit
şi gata
şi nu ştiu de ce
mă trage cineva de mânecă

vor mai veni

vor mai veni şi altădată
slăvite zilele de zloată

o să mai strâng şi-n ochi ceva
asemeni gliei de halva

prin alte coşuri să răsar
mă voi abține iarăşi în zadar

mi se va umple coama de nămeți
răspunşi la rădăcină de lopeți

voi mai seca întunecate căni
de apa revărsată peste răni

îmi va tăia vreun scut pecetea
viu înțepată-n gât cu setea

îmi va mai fi viață ia
şi stai cât va mai fi aşa

mi s-o mai rupe vreo bucată
din partea cea mai deşelată

voi şti să zic şi-a doua oară
cum mă feresc de văduvioară

mi se vor şterge iar şi jar
şi ce n-apare la contoar

voi mai suna tot liniştit
călătoria nepornit

mă voi simți cuprins în van
de oameni din acelaşi clan

va dezmierda această labă
cândva cu totul altă treabă

îmi va fi groază de nimic
tot jalea închizând în plic

mi se va face rău mărunt
de la-nceput pân' la cărunt

voi stărui să las ce n-am
şi când n-oi şti c-acum trăiam

mi se va spulbera vreo ceață
de pe a hoitului ciupită față

mă va cuvioşi mereu
prea bunul unul Dumnezeu

voi suge lapte apoi sânge apoi zemi
pe-al căror nume-n veci te chemi

voi revedea strânsoarea rituală
pleznită în oglindă ca-ntr-o sală

mă va ghici uite-mă hoaşca
vorbindu-mi totdeauna başca

mi s-o ierta din nou prostia
că n-a tulit-o de acia

ce-i drept parcă urmau a
dărâma mâine şandramaua

Noile bancnote ale lui Isărescu

Citiți mai departe "POEME INEDITE - 18" aici:

https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/poezie/george-anca

Vedi VASILE PUPEZA, 'JEANNETTE' e poi OMPI.

Centrul pentru Activități Recreative şi Inovare Ocupațională str. J. L. Calderon, nr. 39, **Amfitrion dr. George ANCA, Director Prof. Mihaela Popescu publică pentru prima dată, in Romania, imaginea statuii 'JEANNETTE' de la GENEVA.**

Ca un omagiu adus **tuturor scriitorilor si artistilor**. Statuia 'JEANNETTE' este dedicata tuturor scriitorilor si artistilor. 'JEANNETTE' ne asteapta in parcul OMPI-Organizatii Mondiale a Proprietatii Intelectuale [34, Chemin des Colombettes, CH-1211Geneva 20].

Romania este membru fondator al OMPI (1967). **In 2012 OMPI are 45 de ani.**

Publicarea pentru prima data, in Romania, a imaginii statuii 'JEANNETTE' de la GENEVA o facem impresionati de activitatea Dlui dr.GEORGE ANCA, Dnei prof.MIHAELA POPESCU, dlui VASILE PUPEZA si cu ocazia Evenimentului Cultural : **RECITAL GEORGE COŞBUC** sustinut de **actorul VASILE PUPEZA** (S.U.A.), care a avut loc vineri 7 septembrie 2012.

VASILE PUPEZA: “Cu ani in urma am prezentat un recital Eminescu la Uniunea Scriitorilor din Bucuresti in prezenta poetilor si scriitorilor vremii de atunci si de acuma. La final Nichita Stanescu m’a intrebat: « De ce nu si Cosbuc?»
Acum la sugestia si in memoria lui incerc sa-l aduc pe Cosbuc printre noi cu atat mai mult cu cat de locurile natale ale lui Cosbuc (tinut graniceresc) ma leaga o buna parte din viata. Tatal meu fiind nascut in comuna Salva, la 8 Km de satul Hordou, satul lui Cosbuc, si la 6 Km de oraselul Nasaud, toate vacantele eu mi le petreceam pe la stanele din Muntii Rodnei, pe dealurile si apele din zona, la sezatori, la hore, la nunti si inmormantari, la sarbatorile de Craciun si Paste. Primele doua clase primare le-am urmat in comuna Salva, iar apoi doua clase liceale la liceul din Nasaud, asa ca am simtit demult pulsul inspiratiei lui Cosbuc. Fie ca intentia mea de acum sa fie bine venita.
In mod deosebit ii multumesc doamnei Maria Butaciu, prietena din copilarie, unica interpreta a cantecului autentic ardelenesc din zona Bistrita Nasaud si nu numai. Ea s’a nascut cu acest cantec, l-a pastrat nealterat si l-a ridicat pe cele mai inalte culmi ale artei. Ii multumesc pentru incuviintarea data de a folosi cateva din aceste cantece in recitalul meu.
Ii multumesc in acelasi timp doamnei directoare Mihaela Popescu si domnului Dr. George Anca, amfitrionul meu si al altora, care imi da ocazia ca dupa Eminescu sa il aduc pe Cosbuc in acelasi locas de cultura.
La discursul de primire in Academia Romana a lui Cosbuc, rostit in sedinta solemna la 30 Mai 1923, sub presedintia Majestatii Sale Regelui, dl. Octavian Goga, in finalul discursului sau a spus:
Noi stam smeriti in fata geniului creator al neamului care si-a rascumparat cu jertfe actul de justitie de care s’a impartasit, si acum cand staruie inaintea noastra umbra lui George Cosbuc ii inchinam si ei cuvintele scrise pe mormantul marelui florentin, in biserca Santa Croce: Onorate l’altissimo poeta!”

Marți, 25 septembrie 2012, a avut loc evenimentul cultural Colocviile de Marți –In memoriam Avram Iancu

Evenimentul a avut loc la Centrul pentru Activități Recreative şi Inovare Ocupațională
Str. J.L. Calderon nr.39

Citiți blogul lui “GEORGE ANCA”:
http://georgeanca.blogspot.ro/

ANUNȚURI SAMANATORUL

Revista «SAMANATORUL» anunță autorii «Editurii online - SEMĂNĂTORUL TISMANA» că scrierile lor apărute la editură vor fi promovate în revistă, http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm , la bibliotecă, http://sites.google.com/site/edituraonline , pe bloguri sau pe site-ul de articole Google, respectiv

http://samanatorul.blogspot.ro/ , http://cleptocratia.blogspot.com/

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/ şi dacă achită în luna octombrie suma de 50 lei reprezentând cotizația până la sfârşitul anului şi DVD-ul nr. 1 al Asociației «Semănătorul Tismana»!

Lansarea ONLINE a publicației cultural-literare zonale "Pentru Tineri prin Tineri"

Revistă pentru prietenie, inimă şi literatură!

Citiți şi propuneți eseuri şi poezii pentru această revistă:

http://tineritismana.blogspot.ro/

Citiți site-ul arhivă creat de ing. Antonio Tomoniu, în vremea când era student la C.T. Craiova

Limbajul HTML:

http://www.tismana.ro/ctcraiova/html/index.htm

REALIZAREA UNUI SITE:

http://www.tismana.ro/ctcraiova/site/index.htm

Visual Basic:

http://www.tismana.ro/ctcraiova/index.htm

Vedeți şi programe în limbajul Pascal de pe pagina ing. Liviu Florian Jianu:

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/liviu-florian-jianu

Citiți şi propuneți poezii pe un NOU BLOG Semănătorul:

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Recomandări pentru YouTube:

Aterizarea pe marte: http://youtu.be/XRCIzZHpFtY

A apărut nr.3 (120), 2012 al revistei «LUMINĂTORUL» - CHIŞINĂU:

LUMINĂTORUL

http://www.scribd.com/doc/105285675

Mai putem râde şi în vremurile de azi

Bancuri celebre din cultura locală

Un cuplu trece prin fața unei cofetării:
- Mmmmm ce bine miroase, spune ea.
- Daca vrei mai trecem odată.

La maternitate, asistenta intră şi ii spune proaspetei mămici:
- Tatăl copilului e pe coridor cu un buchet de flori. Poate să intre?
- Ferească Dumnezeu! Soțul meu poate veni din clipă în clipă.

I: Cum îți faci soția să plângă în timp ce faci dragoste?
R: Ii dai telefon şi-i spui!

Femeile se împart în doua categorii: Doamne si Doamne Fereste!

Burlac – bărbat care vine în fiecare dimineață la serviciu din direcții diferite.

Intr-un bar intra un tip foarte mulțumit:
- De băut la toata lumea. Fac cinste! Mi s-a născut un fiu!
- Ce greutate?
- 4 kg!
- Lungime?
- 53 cm!
- Cum se simte soția?
- Ea încă nu ştie!

- Fetelor, va place pestele?
- Nu, că ne bate!

De când a apărut criza financiară în România, femeile sunt obligate sa se căsătorească din dragoste.

Nea Vasile îşi duce soacra la doctor si îl roagă totodată:
- Va rog, tratați-o ca pe propria dumneavoastră soacră.

Când va fi totul bine în România?

... atunci când in România, un polițist, poliglot, va ajuta un țigan, ostenit de muncă, să se urce într-un tren, cu suspensie magnetică, în care călătoresc funcționari bugetari bogați şi antreprenori cinstiți pentru a fi martori la un proces intentat unor politicieni corupți.

Trimise de Comandor (r) Traian Popescu - Tismana

ATENȚIE!
FACEBOOK este o CAPCANĂ !

Din ce ştim în Statele Unite, prima dată, apoi in UK şi Germania au fost primele câteva cazuri de răpire, violuri si trafic de organe în care s-a putut face asocierea dintre atacatori şi victime având ca element comun «Facebook» (de comunicare-control-contac persoane) . In cazul traficului de organe «comanda» s-a făcut dintr-o țară străină țării din care «donatorul sau victima» a fost «selectată» pe baza datelor puse pe Facebook şi care corespundeau cererilor de piață (ale celor care plătesc oricât ca să-şi prelungească durata de existenta pământească şi pe care nu-i interesează «sursa/donatorul»).

FACEBOOK este o CAPCANĂ !

Acest sistem nu a fost creat doar pentru PLĂCEREA DVS; numai cei naivi pot crede asta ! O mică reamintire. Este totdeauna bine de ştiut ! În spatele FACEBOOK se află o imensă afacere, pentru care materia primă o constituie chiar VIAȚA DVS ! Mesajul care urmează este un avertisment referitor la FACEBOOK. Este bine să fiți în cunoştință de cauză.

FACEBOOK este cea mai mare rețea de «socializare» din lume, având peste 300 de milioane (in anul 2011, peste 700 de milioane) de utilizatori înregistrați.

Peste tot se tinde ca FACEBOOK să fie utilizat conform legilor locale ale fiecărei țări, or în realitate FACEBOOK este o societate californiană care funcționează după legislația Californiei (diferită chiar şi de cea americană).

Aceasta înseamnă că tot ceea ce dvs. plasați pe FACEBOOK va fi arhivat în mod LEGAL într-o bază de date enormă (fotografii, clipuri, conversații, discuții, documente, texte etc.) **şi păstrat acolo chiar dacă dvs. le ştergeți** ! Şi, încă o dată, procedând astfel FACEBOOK este în perfectă legalitate! De altfel, toți utilizatorii FACEBOOK şi-au dat acordul pentru ca datele lor personale să fie înregistrate, conservate şi utilizate în orice scop. Vă surprinde? Şi dvs, înainte de a utiliza FACEBOOK vi se cere un click pe»accept condițiile», şi ca de obicei nu le citiți cu atenție...Este ştiut că FACEBOOK este un site gratuit.

Mă veți întreba: de unde ia FACEBOOK banii pe care îi consumă pentru remunerarea celor angajați sau a colaboratorilor, pentru plata brevetelor pe care le înregistrează etc. Răspunsul este simplu: actualmente **un număr foarte mare de firme cumpără dreptul de a consulta arhivele FACEBOOK, de unde pot obține date care îi interesează. Chiar şi serviciile de apărare sau poliția apelează la această arhivă în cursul anchetelor pe care le întreprind. Fiți atenți !**

Greşelile dvs. de tinerețe nu trebuie să devină imposibil de şters! **Evitați orice fel de poze compromițătoare (cu alcool, țigarete, droguri, fotografii tendențioase, intime, vulgare etc.), insulte (căci acestea pot servi ca probe în justiție), informații / date personale sau private, chiar în relațiile cu prieteni apropiați... «Prietenii de azi pot deveni duşmanii de mâine». Şi toate acestea sunt valabile şi pentru documente ale prietenilor:**

mulți adolescenți pun pe FACEBOOK poze de-ale prietenilor în ideea că aceştia nu vor fi deranjați, chiar dacă unii sunt minori şi ar avea nevoie de acordul părinților...Cereți totdeauna consimțământul persoanei a cărei poză o postați pe FACEBOOK. Nimeni nu poate invoca necunoaşterea legii, nu puteți spune în instanță «nu am ştiut» ! În concluzie, folosiți cum doriți aceste informații. Cel puțin sunteți prevenit(a) ! De altfel, se poate pune şi întrebarea de principiu în legătură cu FACEBOOK: La ce foloseşte o asemenea exhibare a vieții private?

ANUNȚ URGENT! RUGĂM membrii cotizanți să ne trimită adresa lor (inclusiv codul poştal) pentru a primi chitanța, legitimația şi gratuit DVD1- AST. MULȚUMIM cotizanților George Ene, Rădulescu Cătălin, Modran Liviu Nicolae, Emil Bucureşteanu şi donatorului de carte Mircea Vâlcu-Mehedinți. SĂPTĂMÂNA VIITOARE vor primi plicul prin poştă. La sugestia unor autori, pagina A4 pe care sunt 8 legitimații identice se trimite anul viitor şi electronic, cu ştampila pe 2013, fiecare imprimând-o şi plastifiind-o personal.

Mai putem râde şi în vremurile de azi

Vârstele bărbaților în raport cu ale avioanelor

Pana in 20 de ani: Avion de Hartie.
Numai zboruri rapide, de scurta distanta si foarte scurta durata.

De la 20 la 30: Avion de vanatoare.
Intodeauna la post, 7 zile pe saptamana. Ataca orice obiectiv.
Capabil sa execute diferite misiuni chiar cand acestea sunt la intervale scurte de timp.

De la 30 la 40: Aeronava comerciala.
Mentine orare regulate.
Are destinatii destul de cunoscute si de rutina.
Zborurile intodeauna ies la ora prevazuta, dar mai necesita mutari si adaptari care irita clientii.

De la 40 la 50: Aeronava comerciala pentru zboruri internationale.
Functioneaza la ore de lux.
Are destinatii de inalt nivel cu rare abateri.
Clientela soseste cu mari sperante, la sfarsit iese obosita, dar satisfacuta.

De la 50 la 60: Aeronava cargo.
Pregatiri intense si multa munca inainte de decolare.
Odata in aer, manevreaza lent si ofera foarte putin confort in timpul zborului.
Clientela este compusa in majoritate din valize si tot felul de vechituri.

De la 60 la 70: Deltaplan.
Necesita conditii externe exceptionale pentru a-si lua zborul si o munca teribila pentru a decola iar dupa aceea evita manevre bruste pentru ca sa nu cada inainte de timp.
Dupa aterizare, demonteaza si strange tot echipamentul.

De la 70 la 80: Planor.
Zboara uneori, dar numai ajutat.
Repertoriul manevrelor este extrem de limitat.
Odata ajuns la sol are nevoie de ajutor pentru a ajunge la hangar.

Dupa 80: Aeromodel.
Este doar decorativ, de functional nici nu se mai pune problema.

Va uram zboruri cat mai placute... dac-avem cu ce!

Trimise de Comandor (r) Traian Popescu - Tismana, primite la rândul lui de la prietenii din fosta şi puternica Armată Română (1,5 mil. la mobilizare urgentă)

Citiți și propuneți eseuri și poezii pentru această revistă:

http://tineritismana.blogspot.ro/

ICOANEI...

Am stat cînd-va pe-o cale înmărmurită'n loc,
Neîndrăznind să'mĭ cuget al ochilor noroc,
Şi n'oiŭ căta vre-odată anume să 'nţeleg
De-a fost o clipă numaĭ orĭ poate-un traiŭ întreg...
Aceiaşĭ rugăciune în neschimbate serĭ
Rosti-voiŭ făr' să număr ce-ĭ astă-zĭ, ce-a fost ierĭ —
Aşa mi-oiŭ trece zile şi anĭ mereŭ la fel,
Netresărindu'mĭ tihna ispita unuĭ ţel ;
Căcĭ cînd în rugăciunea'mĭ şoptită pe de rost
Nu-ĭ un cuvînt să'mĭ spuie nainte ce-o fi fost,
La ce să vreaŭ în voia ispitelor să caz,
Icoană—, să te 'nlătur din sfîntul tăŭ pervaz,
Cînd dincolo de calda'ţĭ lumină poate sînt
Iernĭ lungĭ, s'aud cum geme al îndoielĭĭ vînt
Pe-un cîmp pustiŭ ce 'şĭ poartă pustiile cărărĭ
Să le 'ncîlcească'n ceaţă de mohorîte zărĭ...

O, nu..., rămîĭ de-apururĭ un farmec neclintit,
Nu vreaŭ să ştiŭ nainte nicĭ chiar de-oiŭ fi trăit...,
Şi te-oiŭ slăvi de-apururĭ şi n'oĭ cerca vre-odat'
'Să caut urma celuĭ ce'n ochĭ mi te-a lăsat
Cum nu ştiŭ şi nicĭ nu vreaŭ să staŭ şi să înţeleg
De l'am privit o clipă orĭ poate-un traiŭ întreg !..

FATMA.

Din «Sămănătorul», anul II, nr. 51, din 21 dec. 1903

DUŞMANUL DIN PARIS

Titlul e cam sensaţional şi sună puţin a nume de eroŭ dintr'un roman de colportaj, ca «Spionul din Franţa» saŭ «Vinovăţia Janetteĭ». Dar nicĭ nu poate fi altfel, cînd e vorba de d. N. Vaschide, ambasadorul nostru literar la Paris.

Succesele sale pe terenul psihologieĭ experimentale, constatate în Apus şi trîmbiţate în Orient, iaŭ în ochiĭ noştri de bunĭ Orientalĭ proporţiĭ fabuloase. Nu maĭ vedem în compatriotul nostru decît un învăţat de felul celor din fantaziile luĭ Jules Verne, oamenĭ extraordinarĭ, carĭ prin invenţiunile lor o iaŭ înainte ştiinţeĭ cu veacurĭ întregĭ. Cînd maĭ auzim apoĭ şi faima, transmisă — vă asigur! — fără dor de reclamă, că Americaniĭ aleargă după dînsul ca după o minune şi-ĭ oferă catedre universitare, figura de eroŭ e şi maĭ completă, stupoarea noastră n'are marginĭ şi epitetul cel maĭ sensaţional nu ni se pare nepotrivit.

Dar şi învăţaţiĭ ăştia aŭ vaĭ! un cusur, pe care nu-l pot ascunde. Pe cînd scrutează taina hipnotismuluĭ la broaşte şi a halucinaţiunilor la alte animale, se pierd uneorĭ cu totul în urmărirea idealuluĭ lor abstract şi se induşmănesc cu realitatea celor maĭ elementare lucrurĭ din apropierea lor, saŭ de maĭ departe. Astfel eĭ sunt condamnaţi ca asupra problemelor, ce nu aparţin domeniuluĭ lor vast saŭ îngust, să judece de-aîndoasele şi ceia ce nouă, oamenĭ simpli şi fără catedre americane, ni se pare bun şi limpede, lor să li se presinte ca abominabil şi tulbure, saŭ vice-versa.

Aşa stăm şi cu d. Vaschide al nostru. Din două una: saŭ este un învăţat, pasionat de specialitatea sa şi neorientat în altele, şi atunci multele sale... eresiĭ literare sînt scuzabile; saŭ este un om maĭ mult neserios, şi, asumîndu-şĭ din vanitate, saŭ cu vre-un scop ascuns, o competenţă, pe care n'o are şi n'o poate dovedi, face parte din o anumită clasă de scriitorĭ romînĭ, — clasă tot maĭ numeroasă, asupra căreia vom risca aicĭ cîteva cuvinte

În orĭ-ce cas însă, d-sa, prin felul de-a înţelege şi de-a vorbi despre literatura romînă, s'a afirmat ca duşman consecvent al eĭ.

*

Cine nu cunoşte tipul de scriitor romîn contimporan, înnaintea căruia nu există nimic necunoscut?

Stăpîn pe o frază curată şi volubilă, el îţĭ scrie şi vorbeşte despre tot ce se agită în viaţa intelectuală a poporuluĭ. Tonul luĭ are siguranţa şi amploarea omuluĭ de erudiţie universală; afirmaţiile luĭ sunt categorice şi îndrăzneţe; gestul luĭ, larg şi maiestos, vrea să denote aristocraţia gîndiriĭ.

Îl vezĭ prin foiletoane şi prin diferite rubricĭ anodine ale ziarelor cotidiane ridicînd cuvîntul; îl zăreştĭ prin reviste şi prin întruniri literare; pretutindenĭ străluceşte cu luxul luĭ de teoriĭ estetice şi filosofice, judecînd şi încurajînd, afectînd o fină ironie saŭ o părinţască vorbă de ocrotire.

Fără să cunoască literatura romînească decît din vre-un manual de-un deget de subțire, el e în stare să-ți scrie lucrări voluminoase de teorie, comparîndu-ne literatura cu a popoarelor occidentale. N'a cetit un singur studiu serios de estetică și'ți va vorbi cu toate astea cu mult curaj despre religia frumosului și cultul artelor. N'are nicĭ cea mai generală orientare asupra literaturei unuĭ popor străin și-ți va ținea totuși conferințe de pe catedră, însușindu-și misiunea de educator de generațiĭ.

Lipsit de orĭ-ce convingere personală, care-ți dă puterea de-a merge orbiș pe-un drum al tău, acest tip n'are nicĭ o direcție proprie, ci înaintează totdeauna cu curentul. Trece dintr'o tabără într'alta fără urme. Azĭ e junimist fervent, mîine se închină idealuluĭ socialist, și la cel dintăiŭ glas mai puternic pentru trezirea spiritului național, se apropie și el, cu sgomot saŭ timid ca cerșetorul atras de soarele cald al primăvereĭ: o trestie ce se'ndoaie mereŭ și totuși vrea să pară un stejar semeț!

Admițînd, pe rînd, atîtea direcțiĭ de gîndire asupra personalităților conducătoare, nu are nicĭ o opinie stabilă și lămurită. Fără a ști aprecia o valoare și a distinge munca positivă și talentul de șarlatanism și farsor, el nu recunoaște decît superioritatea materială a vre-unuĭ magistru, a căruĭ pulpană îl va putea tîrî la treptele uneĭ catedre...

Nu știŭ pentru ce îmĭ vine în minte această figură de scriitor romîn, de-cîte orĭ văd iscălitura d-luĭ Vaschide. Dacă n'o fi și d-sa aidoma ca acesta, — fiindcă nu trăește aicĭ acasă, — de sămănat se aseamănă fără 'ndoială. Are comun cu dînsul tonul provocător pentru a masca superficialitatea transparentă, predilecția pentru... mistificare, încrederea bolnăvicioasă în sine și — inevitabilele tendințe utilitariste...

D-l Vaschide are slăbiciunea de-a trece drept critic literar. Și, cum la noĭ nu prea merge, își cearcă norocul între străinĭ, colindînd pe la toate revistele franceze, cîtă vreme îĭ mai îngădue coloanele.

În diferite rînduri l-am surprins asupra unor apucături urîte în exercitarea meserieĭ de-a informa străinătatea despre viața noastră literară. I-am arătat urmările procedeuluĭ de-a încurca lumea cu părerĭ subiective, neîntemeiate, iar d-sa, irascibil ca toțĭ bărbațiĭ marĭ, s'a asociat cu familia neputincioșilor, și, după ce a lovit cu noroiŭ în revista noastră, a continuat a-și publica faimoasele opiniĭ literare.

Invit pe Orientaliĭ, cari ar mai crede că ambasadorul nostru literar își face slujba cu onoare, să cetească numărul din Novembre al revisteĭ parisiene *L'Humanité Nouvelle* cu «Cronica asupra mișcăreĭ literare romîne» de N. Vaschide.

Din «Sămănătorul», anul II, nr. 51, din 21 dec. 1903. Continuare în nr. 10, oct. 2012

APELĂM LA COLABORATORII NOŞTRI, SĂ NE FACĂ O DONAȚIE CÂT DE MICĂ PENTRU A FI PUBLICAȚI ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» sau în alte publicații ale Asociației «Semănătorul Tismana»!

Cerem sprijinul tuturor - cititori, autori, colaboratori - pentru ca site-urile şi apariția revistei «Sămănătorul» să continue! Ele nu pot apare fără sponsori! Fiți solidari pentru a-i susține prin cotizație pe studenții şi pensionarii singuri sau cu pensie mică, ca să-şi publice şi ei scrierile gratuit la editura online pe bloguri sau site-urile Google !

DORIM IAR UNITATE, SOLIDARITATE, COEZIUNE, FRATERNITATE!
VREM O ROMÂNIE NORMALĂ, NAȚIONALĂ ŞI NU UNA A FIECĂRUIA!

Membrii cotizanți sunt rugați să ne trimită adresa lor (inclusiv cod poştal) pentru a primi gratuit legitimația şi un DVD cu următorul conținut:

- **TOATE revistele apărute din mai 2011 şi până în prezent**
- **Un documentar, un film artistic, filme HD**
- **200 de diaporame Power Point**

DVD-ul se trimite şi celor care sposorizează cu 20 lei Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Dacă n-aveti disponibili bani acum, descărcați **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul":

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN 2286-L - 1017
Revistă literară lunară

Anul III. Nr. 9 - septembrie 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

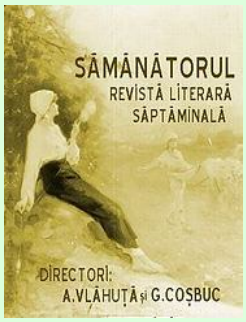

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii septembrie 2013, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Editorial - Fraţii diavolului de ieri şi de azi !
4 Al. Melian - SURZENIE SI CECITATE POLITICA
7 SINCERE REGRETE: Vasile Surcel
8 Florian Văideianu - BOIER PRINTRE TOVARĂŞI
12 STEFAN ADRIAN STOIAN -FRAŢII DIAVOLULUI
15 Ion C. Gociu - Mădălina
17 AURORA CRISTEA - ALTE POVESTIRI
19 George Anca – Poeme inedite
21 Iuliu-M. Morariu - Libertatea şi libertinajul
24 Ionuţ Hens - IOV 28,28 : O scurtă meditaţie
26 Silviu A. Jimborean - Sfinţenia, împlinirea umanului
29 Videoclipuri "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăŞi"
30 George Ene - Poeziile lunii septembrie
32 Vasile Mic - Poeziile lunii septembrie
34 Alex Berca -Am pierdut un mentor şi un prieten spiritual
37 Eduard Ovidiu Ohanesian - SERVESC PATRIA

(40) Conturile Asociatiei "Semanatorul Tismana"
(2) Redacţia revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

www.tomoniu.ro

Barbarismul torționarilor
sau
Fraţii diavolului de ieri şi de azi !

La lansarea din 22 septembrie 2013 a cărții lui Florian Văideianu la Editura Semănătorul - “Boier printre tovarăşi” s-au spus multe şi frumoase dar numărul scriitorilor prezenți şi al celor înscrişi la cuvânt, a făcut ca fiecare vorbitor să-şi drămuiască discursul. În grabă, treci şi peste lucruri care trebuiau spuse şi unul din ele era răspunsul la întrebarea directorului Muzeului Etnografic Arcani - Gorj: dacă eroul Tismanei, căpitanul Ion Neferescu, cavaler al ordinelor “Mihai Viteazul”, “Legiunea de onoare a Franței”, “Crucea de fier franceză”, “Coroana României” şi alte medalii de război, are cruce în cimitir.

Am răspuns scurt, “- Are.” Pentru că, în manifestarea literară de atunci, consideram că mai important este ca auditoriul - în mare parte din Târgu-Jiu - să ştie că i s-a ridicat un monument în dealul Nereaz din satul Gornovița, sat aparținător de oraşul Tismana. Şi că acest monument este, dacă nu singurul monument ridicat în timpul comunismului, cu siguranță unul din cele mai rare pentru că Ion Neferescu murise ucis de comunişti în închisorile comuniste. Faptul a fost relatat pe larg de mine în Monografia oraşului Tismana, vol. I, cu imagini ale monumentului şi am dat amănunte la lansarea cărții amintite. Nici când a fost vorba de mass-media, de umilirea pensionarilor care sunt arătați la posturile de televiziune, fie că sunt neajutorați, fie că au suferit de pe urma dezastrelor naturale şi chiar a torționarilor comunişti, afirmând despre aceştia că “trebuia mai demult!”. Cum nu era această discuție tema întrunirii, n-am insistat. Consider însă că este cazul să vorbesc despre torționarii comunişti în acest editorial, pentru a nu lăsa lucrurile neclarificate, mai ales, pentru că ura şi dezbinarea românilor a ajuns la un nivel de neimaginat. Şi nu putem ieşi din această mocirlă plină de paranoia politică decât amintindu-ne de petele negre ale istoriei noastre.

După 1989, s-a scris mult despre călăii închisorilor comuniste, despre bestiile organelor de “miliție” şi de “securitate” din anii stalinismului. S-a construit Memorialul de la Sighet, politicienii au condamnat comunismul, deşi au făcut-o printr-o mascaradă în parlament, for care ar trebui să fie forumul suprem al unei societăți democratice. Dar oricât s-a spus şi s-a scris nu e de ajuns, vorba femeilor care pun - neîndemnate de nimeni - lumânări la crucea lui Neferescu: “ - Nişte barbari!”

“ - Nişte barbari!” iată o sintagmă simplă, exprimată de nişte țărănci obişnuite. Ce poate fi mai cutremurător pentru o soție să afle de la alții şi nu de la organele statului, că soțul ei a murit în puşcărie? Ce poate fi mai oribil în lume, ca femeia să umble zile întregi pe la porțile penitenciarelor şi în loc de rămăşițele pământeşti ale soțului să se întoarcă acasă doar cu nişte haine ale decedatului, cu papucii sau cu căciula care-i aparținea? De acte, de oseminte barem, nici pomeneală!

Cu astea s-a ales doamna Constanța Neferescu, soția eroului de la Mărăşti, Mărăşeşti şi Oituz, căpitanul Ion Neferescu!

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

(continuare în pag. 3)

Iar când i-a venit sorocul să părăsească această lume crudă, sălbatică şi barbară, a lăsat cu limbă de moarte să fie îngropată cu hainele şi obiectele dragi soţului său scriind pe crucea funerară: ***"A fost odată Familia Ion şi Tanța Neferescu"***. Atât! Nici ce-au fost ei în lumea asta trecătoare, nici ziua când a murit soţul ucis cu bestialitate barbară, pentru că n-a putut-o afla niciodată.

Fusese una din cele mai frumoase femei din Tismana, membră de onoare a "Ligii Femeilor din Gorj" ligă sub patronajul Aretiei Tătărăscu şi donatoare alături de aceasta pentru ridicarea "Ansamblului Monumental de la Târgu-Jiu" al lui Brâncuşi. Întemeiase corul "Lira Tismanei" în anul 1935.

Documentele din închisori au fost declasificate abia după anul 1989 iar în anul 2012, ca un semn ceresc, exact de ziua naşterii lui Ion Neferescu, 15 octombrie, şi la 123 ani (altă coincidență!) mi-a căzut mie în mână cu nr. 39/953 "Matricola 21.589/952" de la Penitenciarul Piteşti: ***Neferescu I. Ioan***, născut în anul *1889*, luna *octombrie*, ziua *15*, în comuna *Tismana*, raionul *Baia de Aramă*, regiunea Craiova. Ocupația la data arestării, *magazioner,* ocupația în trecut, *idem*, studii *5 cl primare* ***5 cl profesionale***, starea materială la data arestării, ***0,50 ha***, starea materială în trecut, ***aceaşi***, starea civilă, *căsătorit*, originea socială, ***chiabur***, apatenența politică la data arestării, *nu face*, în trecut, *PNȚ Maniu*, internarea începe la *19-VIII-952*, expiră la *16-VIII-1955*.

Aşa ştergeau torționarii cu condeiul viața unui om! Căpitanul Ion Neferescu erou al primului război mondial **nu mai era învățător, ci magazioner!** Nu mai făcuse "Şcoala normală" ci pe cea profesională! Nu mai era dascălul iubitor de meseria sa ci un chiabur care avea o jumătate de hectar de pământ!

În altă fişă,(**imaginea alăturată**) de la C. T. Văcăreşti, un sergent mai pedant şi mai cu milă, înscrie pe ***Neferescu I. Ion***, *5 cls primare* şi ***6 cls Normale***, cu "**ieşire definitivă**", *28 XI 1963, Decedat, act de deces Nr 1679/53 vezi raportul zilei de 3 XII 953 al Penit. Văcăreşti.*

Practici barbare? Cutume învechite? Torționarii de azi, fraţi ai diavolului, te târăsc prin tribunale pentru că ai îndrăznit să candidezi sau să votezi cu "cine nu trebuie". Iar dacă ai reuşit ceva în viață, invidia, ura şi barbarismul sălbatic al unora îți vor şterge dintr-un condei strădania ta aidoma torționarilor anilor 1953!

(Va urma în numerele viitoare şi pe bloguri)

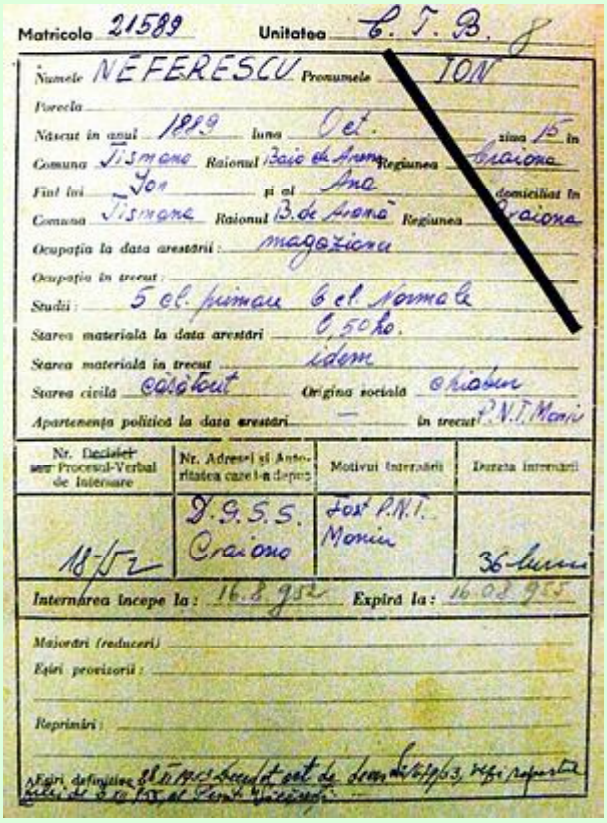
Matricola 21589 Unitatea C. T. B.
Numele NEFERESCU Prenumele ION
Născut în anul 1889 luna Oct. ziua 15 în
Comuna Tismana Raionul Baia de Arama Regiunea Craiova
Fiul lui Ion şi al Ana domiciliat în
Comuna Tismana Raionul B. de Arama Regiunea Craiova
Ocupația la data arestării: magazioner
Ocupația în trecut:
Studii: 5 cl. primare 6 cl. normale
Starea materială la data arestări 0,50 ha.
Starea materială în trecut idem
Starea civilă căsătorit Origina socială chiabur
Apartenența politică la data arestări — în trecut P.N.T. Maniu

Nr. Deciziei sau Procesul-Verbal de Internare	Nr. Adresei şi Autoritatea care l-a depus	Motivul internării	Durata internării
18/52	D.G.S.S. Craiova	fost P.N.T. Maniu	36 luni

Internarea începe la: 16.8.952 Expiră la: 16.02.955
Majorări (reduceri)
Eşiri provizorii:
Reprimări:
Eşiri definitive 28 XI 1963 decedat conf. de deces Nr 1679/53 Vezi raportul zilei de 3 XII 953 al Penit. Văcăreşti

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul iar în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor şi colaboratorilor.

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

SURZENIE SI CECITATE POLITICA

MOTTO : « Statul există nu pentru a transforma viața pământească în rai, ci pentru a o împiedeca să se transforme definitiv în iad .»

N. Berdeaev.

Dacă raportăm statul român actual la cugetarea lui Berdeaev, trebuie să constatăm, cu tristețe, dacă nu cu revoltă, că prestațiile acestuia nu doar că nu împiedică alunecarea spre iadul existențial, dar face toate matrapazlâcurile posibile pentru a ajunge cât mai repede acolo. Culmea cinismului, poate a incompetenței, sigur a demagogiei este că diriguitorii statului, în postură de birjari, pretind că îndreaptă căruța hurducată a țării spre grădinile raiului. Dacă te străduieşti să găseşti explicațiile acestui fenomen, dificultățile şi rătăcirile apar de pretutindeni. Una dintre cele mai importante este sintetizată chiar de titlul acestui articol.

Desigur, se impune dintru început identificarea celor care reprezintă statul . Aşa cum este binecunoscut, într-o democrație autentică, statul e reprezentat de cele trei puteri, - legislativă, executivă şi judecătorească – împreună cu tot aparatul aferent, deasupra cărora se află Preşedintele, în calitate de garant (nu de sforar) al echilibrului şi autonomiei acestora. Numai că România băsesciană, cât timp a avut la dispoziție slugarnică un guvern marionetă, a aplicat democrația în spiritul comandantului de corabie, pe principiul sloganului lansat cu hăhăitul lui inconfundabil, *« eu voi fi un preşedinte jucător »*. Si cât timp bocănitul puterii executive s-a instrumentat la Cotroceni, domnul preşedinte s-a jucat cu toate cele trei puteri, cu toate serviciile mai mult sau mai puțin secrete, s-a jucat de fapt cu soarta României. Adept al teoriei « homo ludens », el nu s-a mulțumit să joace la botezuri, nunți şi petreceri țigăneşti, ci a vrut să se joace cu o țară întreagă. O țară prostită o dată, păcălită a doua oară şi înşelată tot timpul. Când, în sfârşit, românii şi-au adus aminte că ei au făptuit Revoluția din 1989, - chiar dacă idealurile acesteia au fost trădate în mare măsură – au coborât din nou în stradă, în aceeaşi lună emblematizată a lui decembrie, determinând căderea avortonului guvernamental cu care jucătorul cacialmist vroia să ne prostească iarăşi.

Si țara a început din nou să spere.

Opoziția care criticase vehement guvernările instrumentate de jucătorul de geamparale politice de la Cotroceni a ajuns la putere, chiar dacă nu prin mijloace prea ortodoxe. A ajuns la putere, a început să repare câte ceva din injustițiile şi aberațiile guvernelor anteriare dar, cum în fruntea guvernului a fost cocoțat un personaj dubios (care în mod dubios a ajuns şi în fruntea PSD), arivist şi fără scrupule, beția puterii i-a îmbătat atât de tare pe noii protagonişti, în frunte cu şeful lor, încât principiile, promisiunile şi obiectivele celor ajunşi la pârghiile statului s-au schimbat rapid. Proaspeții guvernanți încep repede să devină vajnicii urmaşi ai înaintaşilor pe care tocmai îi detronaseră.

E adevărat, până la alegerile din iarnă, adevărata față a primului ministru şi a echipei sale, gafele, abuzurile şi incompetențele au fost în bună parte surdinizate(1) de afacerea referendumului , de imixtiunile inadmisibile ale UE, de reacțiile anti-româneşti ale unor euro-parlamentari români, de ignorarea sfidătoare a voinței celor peste 7 milioane de votanți de către preşedintele destituit.

După victoria peste aşteptări din alegeri şi constituirea aberantă a unei opoziții, nereprezentând în realitate opțiunea alegătorilor, noua putere şi-a dat arama pe față la adăpostul celor aproape 70% de mandate.

Începând cu constituirea guvernului din neaveniți, (dintre care unii au trebuit să demisioneze sau să fie demişi), din neamuri, prieteni , tovarăşi de afaceri şi până la la distribuirea , pe aceleaşi principii, a tuturor posturilor bănoase de le centru şi din teritoriu ; continuând cu pactul infect preşedinte-premier şi consecințele lui (între care afacerea Köveşi nu e decât una, dar integral definitorie), cu brambureala administrativă în toate articulațiile societății, cu gestionarea incompetentă şi anti-națională a unor obiective de importanță primordială precum privatizarea Olt Chim şi CFR Marfă, retrocedările încăpute pe mâna unei mafii intangibile, proiectul Roşia Montana, burduşit de pericole, de ilegalități, de corupție şi de mercenariat, cu orbirea şi atitudinea iresponsabilă față de UDMR (vezi pactul secret încheiat cu aceasta înainte de alegeri), față de atitudinile şi acțiunile anti-româneşti ale

maghiarilor - iar lista nu e nici pe departe încheiată - şi terminând cu caricatura revizuirii constituționale (2) şi gâlceava ridicolă, deşi periculoasă, din interiorul coaliției USL, prestațiile guvernului Ponta şi a locotenenților săi, - cu dibăcie diabolică stimulate de chiriaşul ilegal de la Cotroceni –indică îngrijorător direcția în care ne împinge statul cârmuitorilor de azi. Pentru că nu mai este nici o îndoială, sentința celebrului monarh francez, « l'état s'est moi », a devenit deviza pusă în practică a actualului şef de guvern şi a gărzii lui pretoriene. El este cel care-şi face damblaua în numirea miniştrilor, el dă legi, el trimite parlamentul în mină, el regionalizează România, el împreună cu instrumentele pe care şi le-a confecționat decid aproape totul în România. Si decid prost, iresponsabil, icompetent şi arogant. Aşa cum spunea Jean-Jaques Rousseau, *« Nu ignoranța cauzează răul, ci orbirea şi rătăcirea. Oamenii se rătăcesc nu din cauză că nu ştiu, ci din cauză că se consideră atotştiutori »*

Din păcate, oamenii despre care vorbim nu sunt doar atot-ştiutori închipuiți, ei sunt şi ignoranți, în pofida doctoratelor plagiate sau luate de complezență complice şi în pofida tupeului cu care vor să treacă drept deştepți şi şcoliți.

Ceea ce apare într-un fel surprinzător, - fiindcă vizează însuşi spiritul lor de conservare , atât de multilateral dezvoltat – este orbirea şi surzenia în fața realităților care-ți sar în ochi şi care aproape îți sparg timpanele dar şi în fața tuturor intervențiilor de clarificare, analiză şi avertizare venite din partea specialiştilor, a societății civile, a masmediei de bună-credință, ba chiar venite din interiorul propriilor partide

Că pentru opoziție şi alți adversari nu vrei să ai nici ochi şi nici urechi se poate înțelege la o clasă politică infantilă care are o foarte palidă experiență a democrației autentice. Dar să te faci că nu vezi şi nu auzi reacțiile din propria coaliție, ba mai mult să ignori cu neruşinare mesajele venite din propriul partid (vezi scrisorile deschise publicare de Andrei Alexandru şi Valer Marian care pun în lumină aspecte foarte grave din interiorul PSD, din activitatea guvernamentală a lui Victor Ponta si a apropiaților lui, din sistemul promovării cadrelor în stil ceauşist) înseamnă să fii inconştient sau sinucigaş.

Putem admite că nu totdeauna politicienii, - şi nu numai ei – reuşesc să identifice problemele şi, în consecință, să afle soluțiile adecvate. Dar nu putem admite ca aceştia să rămână orbi şi surzi la intervențiile celor care văd, aud, au minte irigată de conştiință şi, ca atare, capacitate de a înțelege şi de a propune soluții.

De fapt, în cazul premierului, a locotenenților lui şi a celorlalți mercenari politici, nu este vorba de cecitate şi surzenie. Ei se fac doar că nu văd şi nu aud. Cum să nu vezi şi să nu asculți opiniile Academiei Române privind proiectul Roşia Montana, ale marilor specialişti în domeniu din țară şi din străinătate ? Cum să te faci că nu vezi ilegalitățile, şmecheriile, corupția care stau în spatele acestui proiect şi-i determină nelegiuirea? Cum să nu vezi şi să nu auzi manifestațiile zecilor de mii de români, strigătele lor de revoltă care de peste 20 de zile se văd şi se aud pe străzile Bucureştiului, ale multor oraşe din țară şi chiar din străinătate ? Cum să afirmi despre aceste manifestații o inepție descalificantă, demnă de un mini-ceauşist jegos , aşa cum o face V. Ponta cu morga lui arogantă şi atotştiutoare ?! « Deținem cu toții informații, de la structurile specializate ale acestui stat, despre interese împotriva dezvoltării proiectelor economice în România, despre finanțări care există pentru diverse manifestări » (3)

Si pentru a avea măsura orbirii lui rătăcitoare, să amintim că, într-un alt context, acelaşi prim-ministru declara, de astă dată cu deplin temei, că atacurile lui L. Tokes şi ale Monicăi Macovei reprezintă « interesele străine îndreptate împotriva României ». Deci, - mergând pe linia gândirii lui câlțoase - manifestațiile împotriva proiectului criminal Roşia Montana şi împotriva guvernării Ponta-Băsescu sunt pentru domnul procuror, - catapultat în fruntea celui mai mare partid şi a celui mai neisprăvit guvern – acțiuni manevrate din spate de « agenturili străine »(cum ar spune nefericitul de la Scorniceşti) iar din față de exemplul pilduitor al lui L. Tokeş şi M. Macovei .

Bravos, națiune, halal să-ți fie !...- cum ar spune conu' Iancu .

Dar reacția care vădeşte un grav handicap, nu doar de vedere şi auz, a fost scuipată mai ieri de socrul premierului, liderul PSD Ilie Sârbu. Intr-un interviu de Gâgă, fudul şi agresiv, acesta înfierează cu mânie proletară manifestanții contra proiectului amintit care, după părerea lui, nu reprezintă nimic față de cele 20 de milioane de români încolonați, crede el, în spatele Parlamentului. « Noi reprezentăm forța acestor 20 de milioane », spune cu emfază tata socru. Care noi, bădie ?! Familia matale şi cu trepăduşii pe care i-ați pus în pâine, - de fapt, în cozonac – pe spatele poporului român ?

Este evident că tribunul de mucava va răspunde enervat că e vorba de Parlament. Si chiar dacă acest Parlament este « denigrat de Băsescu şi alții » (ca şi cum Parlamentul nostru mai are nevoie să fie denigrat, n-o face el singur cu asupra de măsură), el nu încetează de a fi Parlament.

Ce mai poți să-i răspunzi unui asemenea specimen tupeist şi obraznic ? Amintirile lui cețoase de la şcoala elementară şi obezitatea demagogică (în pofida siluetei de june prim cu părul alb), nu-i mai permit să facă o socoteală, dacă nu la mintea cocoşului, cel mult la mintea unui elev de clasa a IV-a. Păi, dragă parlamentarule denigrat, cele aproximativ 70% de voturi pe care le-ați adunat – culmea

ironiei ! - grație lui T.Băsescu în primul rând, raportate la cei aproximativ 50% de prezenți la vot ar face cam 35% din cele 20 de milioane. Adică în jur de 7 milioane ; cum vezi matale, chiar mai puțin decât au votat împotriva duşmanului-partener de la Cotroceni. Si atunci ?!

Dar la Revoluția care l-a dat jos pe Ceauşescu ca să ajungeți « domniile voastre » la putere, câți au coborât în stradă şi câti au murit ?

Dar la manifestațiile din iarna 2011-2012, care v-au înlesnit să luați cârma corabiei, de la matrozul suspendat, câți au coborât în stradă?

Si ar mai fi de citat, din interviul amintit, o perlă sâboidă (respectul pe care-l port poporului sârb nu-mi permite să spun sârbească) : « Mâine poate să apară o grupare fascistă cu 500.000 de oameni şi atunci ce facem, devenim fasciști sau comuniști. » Mai întâi că imaginara grupare fascistă nu i-ar cere combativului socru mic, nici ginerelui său, la fel de mic, nici coechiperilor acestora, pe măsura şefilor, să devină comuniști. Ar fi aberant. Poate să devină fasciști, deşi mă îndoiesc că ar fi bucuroşi de asemenea camarazi de drum. Nici manifestanții care au ieşit în stradă nu pretind guvernanților să devină manifestanți alături de ei. Solicitarea lor este, în esență, ca aceşti guvernanți să-şi respecte jurământul de a sluji cu devotament şi bună-credință poporul pe care pretind că-l reprezintă.

Dar încărcătura cea mai gravă a acestui exercițiu gângav de anticipație, este caracterul lui involuntar profetic. Nu ştiu dacă denigratul lider al Parlamentului este la fel de instruit în istorie pe cât a fost la aritmetică, dar aş vrea să-i amintesc că fasciştii, ca şi naziştii au ajuns la putere pentru că guvernele țărilor respective au disperat popoarele cu incompetența, corupția şi ticăloşia lor. Asta nu vă spune chiar nimic ?!...

Orbirea şi surzenia, reală sau doar mimată, a actualei puteri, constituirea ei pe criterii vicioase în numele unor interese străine României, o fac nu doar incapabilă să gestioneze țara şi să temeinicească viitorul ei, dar o desemnează ca o veritabilă primejdie. Un blestem care trebuie exorcizat. Dacă în orbirea şi surzenia lor, aceşti aventurieri politici nu-şi dau seama unde au adus țara şi ce riscuri îşi asumă, a venit timpul să fie trimişi la oftalmolog şi la orelist iar pentru unii dintre ei chiar alături de G. Becali, una dintre emblemele de pe steagul lor negru şi cu cap de mort.

Alexandru MELIAN

1. Noi am sesizat de la început derapajele şi primejdiile care pândeau noua putere şi, ştiind că idiferența poate deveni complice al Răului, am publicat în revista online Samanatorul articolele ***« Scrisoare deschisă politicienilor țării »***(ian.2012), ***« Apel adresat noilor ajunşi la putere »***(mai 2012), ***« Paranoia referendumului »***(iulie 2012). Din păcate, toate avertismentele mele s-au adeverit.

2. Vezi articolele mele ***« Revizuirea Constituției. Semne de întrebare şi mirare »*** ***şi « Noima schimbării »***- Samanatorul, august 2013

3. Vezi articolul remarcabil al Rodicăi Ciobanu, ***« Lupta murdară a premierului cu strada »***, Gândul, 19 sept.2013

IN MEMORIAM VASILE SURCEL

Primul proiect în cadrul Fundației Tismana având ca autor profesorul Vasile Surcel s-a derulat în anii 1999-2000. El s-a concretizat prin apariția lucrării DJTS Gorj – „Relația cetățeanului cu statul"

Nu exista nici un proiect al Fundației Tismana la care d-l Vasile Surcel să nu-şi aducă din plin contribuția. Că era vorba de întocmirea proiectului, de prezentarea viabilității lui pentru finanțatori, de depunerea lui la termen ori de punerea lui în practică, el era fondatorul mereu în centrul problemelor pe care le presupune activitatea unei fundații.

Cel mai important proiect al său se leagă de reabilitarea Centrului Comunitar Topeşti. Un proiect care a cântărit greu în balanța care ne-a adus câştigarea titlului „Sat european" pentru satul Topeşti.

„Fundația Tismana" va rămâne un reper istoric în viața Tismanei şi a țării prin contribuția pe care a adus-o cel care a fost profesorul şi exemplul de ținută morală Vasile Surcel ! Cine se încumetă să şteargă din istoria Tismanei faptele lui, îşi şterge propria istorie! Şterge istoria României pentru că el **a apărat în zilele Crăciunului 1989, Televiziunea Română cu arma în mână timp de cinci zile!**

Putea să ajungă senator sau deputat dar el, după ce focurile mitralierelor au încetat, s-a întors la Tismana pentru a pune umărul la emanciparea localității şi găsirea căilor, prin proiectele sale depuse în contul fundației, spre integrarea europeană.

Aruncând la coş, legea care îi dădea dreptul la privilegii ca *„Erou al Revoluției din Decembrie 1989"* nu a considerat că e normal să-şi păteze onoarea stând alături de cei care n-au respectat punctul 8 de la Timişoara din PROGRAMUL pe care-l scriseseră adevărații revoluționari pe genunchi printre focurile mitralierelor. Spunea: ***„Mai bine rămân modest dar cinstit, decât să mă urc pe murdărie!"***

Marcat şi de o boală necruțătoare, s-a detaşat de viața politică cu amărăciune, trăind speranța că sătul de imoralitatea şi politicianismul conducătorilor, poporul român se va reîntoarce - odată şi odată - la monarhie.

A cerut să fie dus la locul de veci, cu Drapelul Casei Regale arborat la carul funerar.

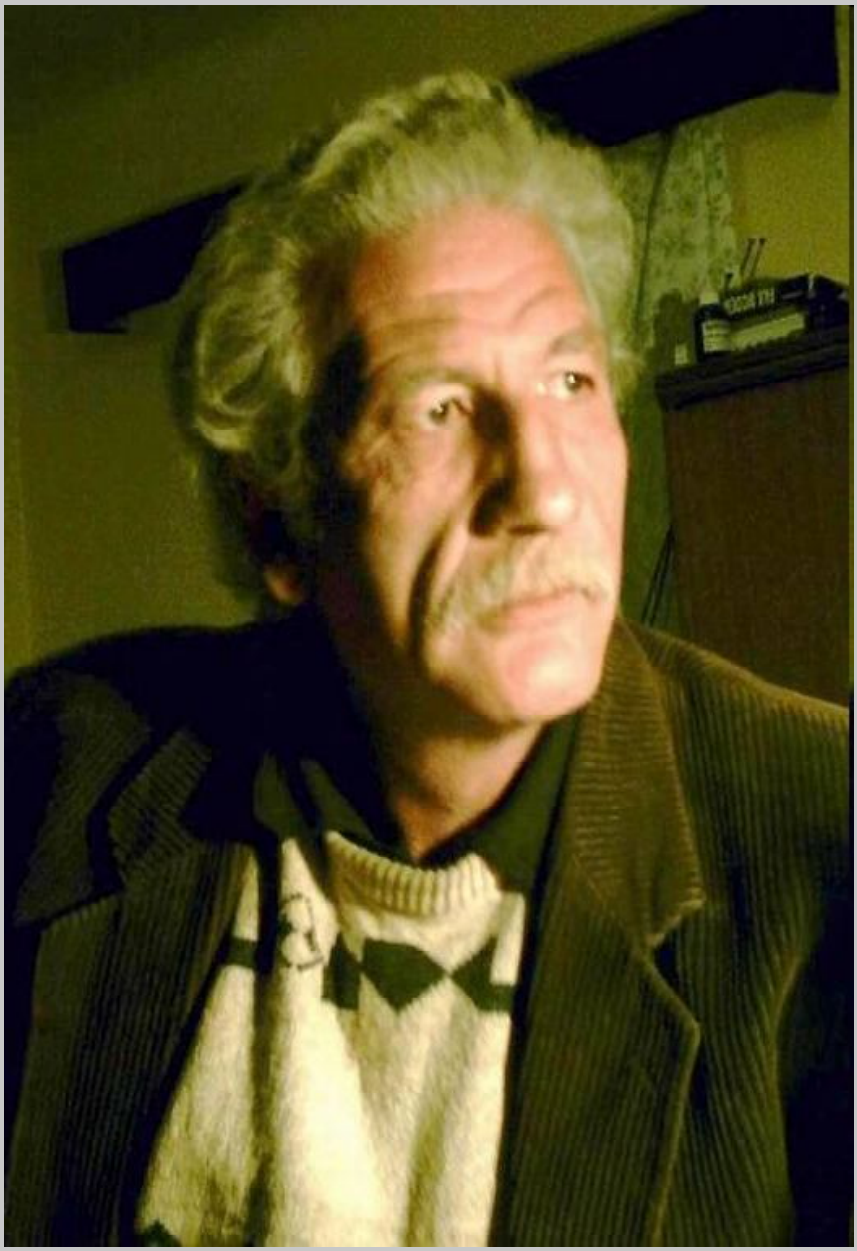

Fundația Tismana anunță cu adânc regret încetarea din viață după o lungă şi grea suferință, sâmbătă, 28 septembrie a celui care a fost prof. Vasile Surcel.

Dna Mihaela Lupu, directoare a Grupului Şcolar Industrial Tismana – pe vremea aceea l-a avut coleg şi la liceu şi în proiecte şcolare comune, a scris pe site-ul http://crono.org.ro/in-memoriam-vasile-surcel/

"Va rămâne veşnic in memoria noastră ca un exemplu de moralitate, corectitudine şi civism.

Om de o statură morală (şi fizică) impunătoare, Vasile a fost un erudit de o rară modestie: despre studiile sale (licențiat in inginerie fizica, master în estetică si doctor in bio-tehnologie) doar prietenii săi apropiați ştiau. A preferat sa îşi dedice viața cu pasiune comunității din Tismana ca dascăl, activist civic şi fiu iubitor (i-a supraviețuit numai câteva luni venerabilei sale mame)"

Dumnezeu să îl odihnească!

VASILE SURCEL

Reamintim că Fundația Tismana (fondatori profesorii Vasile Surcel, C-tin Jerca şi N. N. Tomoniu) a fost aceea care a creat site-ul "Semănătorul" şi "Editura online" în anul 2007, împreună cu marele promotor cultural şi scriitor, ARTUR SILVESTRI. Fundația Tismana a continuat demersul silvestrian şi după retragerea Asociației Române pentru Patrimoniu din proiect la trei ani de la ridicarea la ceruri a regretatului Artur Silvestri.

Fie-le țărâna uşoară!

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

BOIER PRINTRE TOVARĂŞI

- Volum lansat duminică, 22 sept. 2013 -la Primăria Tismana -

Traian Burtea, partizan cu hărnicia

A încerca să abordezi fenomenul Traian Burtea implică mare curaj. Aceasta, deoarece un MARE OM, cu o aură atât de puternică, pe care a dăruit-o mereu comunității – în care s-a simțit în largul său şi pe care o mai ajută şi acum, după trecerea sa în nemurire, este foarte greu de consemnat. Numai dorința mea nețărmurită m-a determinat să risc aşternerea acestor câteva rânduri, ridicând, oarecum, praful timpului aşezat în memoria oamenilor.

Ideea că marele om ajută şi acum mi-a venit atunci când, în capătul unei uliţe năpădită de noroi, unde nu se mai întâmpla nimic, am întâlnit o bătrână – Olimpia Vitejanu de opt zeci de ani, care mi-a declarat cu mândrie:

– Am pensie de la „Arta Casnică”. În fiecare lună vine poştaşul cu ea… păi, ce s-ar fi întâmplat cu mine dacă n-o aveam?

Afirmația bătrânei m-a trimis înapoi cu patru zeci şi cinci de ani, când am bătut la uşa preşedintelui de la Cooperativa meşteşugărească „Arta Casnică Tismana”, Traian Burtea.

– Da… cine eşti dumneata şi cu ce treburi pe la noi? Ia loc!

Din dosul ochelarilor cu ramă groasă, neagră, mă priveau doi ochi albaştri, precum cerul vara, atunci când este senin. Deşi privirea îi era caldă şi îngăduitoare, eu am înghețat din cauza emoției de a mă afla în fața lui Traian Burtea.

– Mă numesc… Fl … Fl … Florin Văideianu.

– A, ştiu… mi-a vorbit Milu Popescu, prietenul tău. Ai venit pentru angajare, nu?

Atunci am simțit cum se clatină biroul cu mine, nu am mai putut să răspund nimic. Momentul îmi este şi acum rămas în minte, tot atât de emoționant ca şi acum patruzeci şi cinci de ani.

Când eram mic – aveam cam cinci sau şase ani şi bunica mea lucra la „Partizana” (denumirea veche a cooperativei „Arta Casnică” din Tismana), la „cusături”, cu munca la domiciliu, auzeam zgomotul motocicletei JAWA, cu care domnul Burtea (don’ Traian) colinda satele. Dădea de lucru oamenilor: țesături, cusături pe ii, croitorie… Veneau toți de pe „coastă”, de la vie, muierile lăsând albia cu rufe la râu ca să fie acasă când venea „şeful”, să îi poată prezenta cât au lucrat şi să primească noile comenzi.

Lucrau toți cu drag, bucurându-se de un bănuț, pe care nu îl puteau obține altfel. Aceasta era minunea care îi aduna pe toți laolaltă. Munceau tot anul, fiecare în gospodăria lui: arat, semănat, cules, animale, cazan…, dar se ajutau şi cu bănuțul de la „Partizana”.

Orice lucru, cât ar fi de mare, este alcătuit dintr-o sumedenie de părticele mai mici. Consemnându-le, poți crea fenomenul în ansamblul său. Ca şi apa care curge pe cel mai eficient traseu – cu costuri minime – aşa se năştea şi ordinea în interiorul comunității. Cred că oamenii conştientizau că, fiind finiți, îşi prețuiau mai mult timpul. Ziua țăranului era fără odihnă.

AUTORUL

CAPITOLUL I
RĂDĂCINI

Duminică, zi frumoasă şi liniştită, oamenii îmbrăcați în portul popular gorjenesc urcă agale dealul bisericii. Vin la slujbă, unde în duminica a doua după Sf. Paşti – Duminica Tomii e slujbă la Ungureni.

Părinții țin strâns de mână copiii, să nu se împiedice în iarba mare şi să cadă, înverzind genunchii pantalonilor albi ca laptele. Oamenii vorbesc încet între ei, parcă şoptesc. Intră în grupuri pe poarta bisericii, trecând prin cimitirul aglomerat de morminte în capătul cărora cruci din lemn de gorun certifică identitatea răposatului.

– Pe negustorul, pe nea Ion Burtea îl văzurăți?

– Cred că trecu cu doda Elena, că ei mereu vin mai de dimineață, doar ei au făcut biserica asta nouă.

– Ei, să-i ajute Dumnezeu!

– Oricum, cea veche, din lemn, nu ştiu cât ar mai fi stat în picioare. Mereu ne era frică să nu cadă pe noi.

Părintele începu slujba, toți ascultau smeriți, închinându-se ritmic, spunând în gând rugăciuni către Domnul ca să-i ajute pe fiecare după nevoie. Se citi Sf. Evanghelie, se aduseră şi Sf. Daruri, după care părintele îi chemă la miruit. Mai împărtăşi şi câțiva copii.

Duminică, 22 sept. 2013, a fost lansată la Tismana, cartea “Boier printre tovarăşi a lui Florian Văideianu

Unul câte unul, părăsind biserica, oamenii priveau spre peretele pe care erau pictați ctitorii Ion şi Elena Burtea, să fie pomeniți cu tot neamul lor. Ieşiră din biserică, trecură prin cimitir – unii chiar se opriră să mai aprindă câte o lumânare rudelor decedate, după care începură să discute verzi şi uscate.

– Cu ce bani or fi făcut fă, biserica asta mare ?

– Păi n-au prăvălie ? Negustorul aduce marfă taman din Turcia, de la Stambul. De unde crezi tu că are el atâta panglică, mătăsuri şi ace de toate modele?

– Auzi… dă-te mai aproape să-ți spun ce-am auzit. Cică, acu' vreo trei ani, pe Valea Tismenii, după ce treci de prima cotitură spre Ocol, unde era „piatra tăiată"…

– Stt ! Taci că vine al lu' Bădărău…

– Aşa, şi cum îți spuneam, acolo era un bolovan mare ce ieşea din pământ ca un vârf de căciulă. Ghiță Bărbulescu avea moară pe apă şi a venit într-o zi cu oameni să taie pietroiul ca să facă din el o piatră pentru moara lui. Dar ce s-a mai gândit el, că dacă sub piatră poate fi ascunsă o comoară. Prea arăta a semn.

– Şi… ?

– Şi se puseră pe săpat, dar degeaba… n-au găsit nimic. Numai că odată, fiindcă plouase mult la munte, a venit râul mare; atât de umflată era apa că a săpat în marginea drumului şi s-a surpat. Lumea zice că ar fi trecut pe acolo întâmplător nea Ion Burtea şi, când se uită în jos, ce să vezi… comoara.

– A… acum înțeleg eu cum a făcut biserica, aşa ca să îi mulțumească lui Dumnezeu pentru norocul pe care i l-a dat.

În această discuție interveni şi Oprean, care până atunci doar ascultase.

– Se zice că a fost prădat şi de hoți, care auziseră şi ei de comoară. Au cărat casa de bani tocmai pe râu în jos, au spart-o, dar numai o casetă n-au putut s-o deschidă sub nici o formă. Cu banii ăia au făcut biserica.

Mințile oamenilor se înfierbântaseră aşa de tare că nu mai ştiau ce spun. Fiecăruia i-ar fi convenit să găsească o comoară.

– Gheorghe, hai acasă, că vacile trebuie scoase la izlaz, ele nu ştiu că-i duminica. Deseară iar îmi ceri o strachină de lapte cu mămăligă.

*

Florian Văideianu anunță invitații la manifestarea literară

Femeile adunate în jurul mesei rotunde cu trei picioare, pe care era aşternut un frumos ştergar țesut, priveau atente spre copilul ce abia învățase să meargă, păşind nesigur şi ținându-se cu mâinile de platoul mesei. Doi ochi mari, rotunzi şi albaştri priveau atent la tăvița din lemn sculptat în care „moaşa de buric" aşezase: un piepten, o oglindă, un bănuț de argint, o cărticică de rugăciuni, o iconiță cu Sf. Nicolae şi un ghem de lână toarsă – vopsită cu calaican roşu. Copilul se opri din mers, întinse mânuța şi, dintre toate obiectele, alese ghemul şi îl duse instinctiv la gură.

– Asta înseamnă că va alege munca, poate torsul. Dacă era fată mai înțelegeam, dar aşa… ei, să fie el sănătos şi să aibă noroc în viață; Doamne ajută !

Cu o forfecuță, care nici nu prea tăia bine, i se reteză smocul de păr bălai din frunte, pe care moaşa îl legă frumos cu un fir de mătase roşie şi îl dărui mamei Elena.

– Să-l pui într-o batistă curată, la păstrat, până s-o face copilul mare.

– Să trăieşti Trăienică, să fii cuminte şi frumos. Să te placă toate fetele !

„Moşul" îl luă de brațe şi îl ridică la grindă de trei ori.

După îndeplinirea ceremonialului, se puseră la masa mare din camera de la drum, pe care erau aşezate bucate alese: aperitive, sarmale cu piftii, friptură, cozonac şi, bineînțeles, țuica şi nelipsitul vin. Petrecerea „acompaniată" de o bandă de lăutari, chemată la eveniment ținu până dimineața.

Copilul, sub pernița căruia erau aşezate „ursitorile", se odihnea uşor, respirând mirosul busuiocului verde, pe care mama îl aşezase lângă el.

*

Nici nu se crăpaseră bine zorile dimineții că larma produsă de copiii cu săcuiele date pe după gât, alergând din poartă în poartă, strigându-se pe nume pentru a merge la şcoală, la Tismana, se auzea de departe. Erau vreo douăzeci de elevi de la clasa întâi până la a şaptea. Deşi era doar în clasa a treia Traian mergea mereu în fruntea grupului, vesel şi îngrijorat ca nu cumva să întârzie şi să îl pedepsească don' Chițiba, dascălul – om aspru, impunător, de la care toți aveau de învățat multe lucruri bune. Iubea copiii, se interesa de ei chiar şi în afara orarului şcolar. Dorea să afle cum se comportă ei în familie, cum îşi ajută părinții la treburile casei şi dacă duminica merg la slujbă la biserică.

Ridicând praful în urma lor, copiii trecură podul din bârne de gorun ce lega malurile râului Tismana, ajunseră la „cruce" şi cotiră la stânga pe drumul principal spre şcoală.

– Aşteptați-mă şi pe mine să iau o mână de corcoduşe, zise Fănel – un băiețel dolofan care venea mai încet în urma grupului.

– Stați măi, să vină şi nătăfleață, că abia se mai poate ține după noi.

– Ăsta-i plin cu brânză, mănâncă un codru aşa de mare şi tot nu se satură…

Vorbind vrute şi nevrute, copiii ajunseră la şcoală, intrară fiecare pe la clasele lor, aşteptându-şi cuminți dascălii.

– Bună dimineața !

– Bună dimineața domnule învățător !

– Stați jos ! Ia să vedem ce ați făcut voi acasă, dacă ați dat atenție temelor pe care vi le-am dat.

Primarul oraşului Tismana - ing. Marian Slivilescu

Fiecare oră în parte trecu pe nesimțite, iar pe la prânz toți „ungurenii" se adunară în fața şcolii şi plecară spre casele lor aşa cum o făceau mereu.

*

Timpul îşi vedea de treaba lui, oamenii de ale lor, iar copiii creşteau văzând cu ochii. Traian, devenise un băiat frumos, bine dezvoltat, vesel şi pus pe glume în fiecare moment. Ba se şi îndrăgostise de o fată, vecină – la câteva case de a lui. Încă nu îi mărturisise sentimentele pe care le nutrea față de ea, dar o privea mereu atent când trecea ea cu găleata să ia apă de la fântână. Stătea ascuns după gard, uitându-se printre uluci. Fata îşi arunca privirea spre el – ştia că e acolo şi zâmbea. Odată l-a întrebat ce mai face.

– Măi Lenuțo – se adresă Ion Burtea soției sale –uite ce zic eu… Traian al nostru termină şapte clase şi trebuie dat mai departe. Dacă tot avem biserică în sat, eu zic să îl ducem la Craiova la seminar, ca să îl facem popă. Până termină el şcoala iese şi părintele nostru la pensie şi rămâne locul vacant. Îl însurăm în sat, eu cu prăvălia…, aşa că n-o s-o ducem rău. Îi facem casă peste drum şi îl avem lângă noi la bătrânețe.

– Nu-i rău deloc, numai că trebuie să îl convingi tu… dacă o vrea şi el…

Nici nu îl mai întrebară dacă doreşte sau nu. Ajunşi la Craiova, băiatul a fost înscris la seminarul din Mofleni şi, după ce tatăl său plecă, Traian rămase trist (la internat), uitându-se lung spre „cufărul" personal cu care venise de acasă.

Nu era prea convins că o să rămână la această şcoală. De altfel nici nu-i plăcea, îl indispuneau şi hainele negre pe care trebuia să le poarte toată viața. Lui îi plăceau culorile vii, calde, care înviorează şi bucură sufletul. Nici zidurile reci ale şcolii, nici porțile ca la puşcărie nu îl încurajau. Ar fi dorit să vorbească şi el cu o fată, să se plimbe liber prin Lunca Jiului, să asculte păsările. Spiritul său de om liber îl îndemna mereu să plece, să facă altceva în viață.

După două trimestre la seminar, Traian veni într-o bună zi acasă la Ungureni şi le spuse răspicat părinților săi:

– Gata cu fabrica de popi, mă duc la Şcoala Comercială din Târgu-Jiu. Chiar dacă şi acolo este internat, e altceva, iar de sâmbăta după masa şi până luni de dimineață pot veni şi eu acasă să mai stau cu voi.

*

Apa râului se rostogolea agale, trecând peste pietrele deja rotunjite de vreme. Era atât de curată încât se vedeau cârduri de peşti, înotând liniştiți în căutarea hranei. Cu undița în mână – un băț lung de alun, legat de vârf cu un fir subțire, terminat cu un cârlig în care un greiere atârna pentru a atrage peştii – Traian se strecura tiptil pe mal, ascuns printre frunzele sălciilor ca să nu fie observat de clenii ridicați la suprafața apei, să se încălzească la soare. Acum e momentul. Lăsă uşor greierele în fața peştelui care se şi repezi spre pradă pentru a-şi potoli foamea. O smucitură scurtă şi bietul clean se pomeni ridicat prin aer. ? „Ăsta da… se gândi băiatul, are aproape un chil" ? şi îl puse în traistă peste ceilalți. „Prada" era destul de bună, se vedea după cât de greu atârna săcuiul dat pe după gât, peste umăr.

– Noroc, Traiane… merge, merge?, - îl întrebă Fănel, fostul său coleg de la clasele primare, care era cu oile la păscut.

– Da… am ceva, sper să mai prind. Mă duc la toaie la Ocolişanu, acolo e plin de cleni.

Mergând la vale, ajunse la locul cu pricina, numai că aici o mulțime de copii, care se scăldau în apa adâncă, făceau o larmă de nedescris. Unii mai curajoşi veneau în viteză de pe mal şi se aruncau cu capul în jos în apa ce se tulburase puțin. Copiii se stropeau cu apă, împingând-o cu căuşul palmei peste față şi râdeau în hohote. Toaia de la Ocolişanu era renumită. Aici veneau la scăldat şi copiii din Vânăta. Băieții mai mari se întâlneau cu fete; uneori se legau prietenii şi se întemeiau familii. Socializarea în mijlocul naturii sedimenta sentimente puternice.

Traian lăsă undița sub o salcie, puse şi traista cu peşte jos şi sări în apă alături de ceilalți băieți şi fete. Avea destul peşte, aşa că o baie era binemeritată.

*

Vremea trece fără să întrebe pe nimeni. Toți ai lui Burtea erau ocupați: Traian frecventa cursurile Şcolii Comerciale din Târgu-Jiu – ajunsese în ultimul an, Ion Burtea, tatăl său, care mai îmbătrânise puțin, se gândea să mute prăvălia de la Ungureni la Tismana. Aşa că, într-o bună zi, după ce cumpără o bucată de pământ, la intersecția drumurilor, (cel care duce la mănăstire cu cel spre Gornovița), şi se apucă să construiască o casă pentru băiat. Numai potrivit: băiatul termină şcoala şi devine negustor în prăvălia din casa cea nouă. Având bani destui, lucrurile au mers repede. Casă mare cu etaj (singura din Tismana la acea vreme), pentru locuit, iar în curte una mai mică, unde va fi prăvălia.

Traian Burtea, acum un adolescent înalt, subțirel, cu părul pieptănat peste cap, ochii albaştri şi pătrunzători, cu zâmbetul mereu prezent, atrăgea ca un magnet. Prăvălia ticsită

Dr Doru Fometescu la mijloc, dreapta - jr. Florian Văideianu, stanga - ing. Antonio Tomoniu

Vorbeşte dr. Ion Mocioi

cu mărfuri aducea clienți din toate satele. Traian vorbea frumos cu toată lumea, fiind şcolit în ale comerțului. Un adevărat negustor.

Într-o vară, cam prin luna iunie, a apărut în Zăvoi, la nici două sute de metri de prăvălie, o şatră de nomazi. În migrația lor anuală se stabiliseră acolo pe timpul verii, instalând şi corturile.

Ziua plecau prin sate cu căldări, fărașe, ibrice şi cazane din cupru pentru fabricarea rachiului. Veneau şi la prăvălie să mai cumpere câte ceva, în special ulei şi mălai pentru mămăligă.

– Măi… uite eu vă dau marfă fără să îmi plătiți, dacă voi mă învățați să vorbesc țigăneşte. Aşa că, atunci când intrați în prăvălie să vorbiți numai în limba voastră, bine?

Mai făcea şi el escapade pe la corturile lor – în timpul liber, iar până la sfârşitul verii Traian Burtea învață bine să vorbească țigăneşte, de ziceai că era de-al lor. Fericit peste măsură, înțelegea tot ce vorbeau între ei.

Într-o zi de toamnă, când gospodarii se pregătesc să culeagă viile, apăru în prăvălie o fată tânără, de o frumusețe nemaivăzută, care venise să cumpere un costum popular.

Cuvântul fostului preşedinte al UJCM-Gorj, Nicolae Bâzu, preşedintele direct al dlui Traian Burtea (1918-1981) preşedinte "Arta Casnică" Tismana

Imediat atrase privirea negustorului, care nu ştia cum să fie cât mai amabil, sorbind-o din priviri.

– Ce doreşte domnişoara, cu ce vă pot fi de folos ?

– Aş dori să cumpăr un costum popular, complet şi… pe cel mai frumos… nu contează cât costă, numai să mi se potrivească.

Ochii fetei se încrucişară cu privirea pătrunzătoare a tânărului şi simți un fior cald prin tot corpul. Din vorbă în vorbă lucrurile se lămuriră într-un fel.

Fata era din Leleşti, din neamul lui Popeangă poreclit Bâzoi – acela de avea pământ cât vezi cu ochii şi era nemăritată. Se ştie doar că, după ce Traian a „furat-o", a făcut-o soția lui. Viața a căpătat un nou sens, a devenit mai frumoasă. Aşa s-a născut prima lor fată: Maria.

Într-o zi, care se anunța destul de senină, intră în prăvălie jandarmul şi îi aduse ordinul de încorporare, pleca pe front.

*

La tejgheaua din lemn gros de stejar, stătea o tânără femeie; deşi zâmbea când intra câte un „muşteriu", în ochii săi mari şi negri se simțea tristețea aşteptării. Era ajutată de un băiat sărac din Leleşti, pe care îl angajase „băiat de prăvălie". Aurică era de toate cât îi ziua de mare. Căra apă, spărgea lemne pentru foc, descărca marfa adusă cu căruțele de la oraş… mai avea grijă de micuță, de Mioara, să nu plângă sau să cadă jos din pat.

„Cocoana", cum îi spuneau localnicii, nu ceda în ruptul capului în fața greutăților. Era energică şi dorea cu toată ființa sa ca prăvălia să meargă bine şi să se dezvolte. Când va veni Traian de pe front să găsească totul în regulă şi să se bucure. Aşteptarea era destul de grea, dar, luată de iureşul muncii, mai uita, iar ziua trecea mai repede. Creştea şi Mioara, făcându-se din zi în zi tot mai frumoasă şi ascultătoare.

După doi ani de front în Crimeea, unde fusese rănit la picior, Traian se întoarse acasă, mult mai matur şi mai hotărât să continue munca lângă familia sa. Micuța deja reuşise să rostească primul cuvânt: „ta-ta".

Se strânseseră ceva bani, iar cei doi hotărâră ca „peste drum" să construiască o nouă casă pentru o prăvălie mai mare. Casa cu etaj să le servească drept locuință. Aşa au început construcția la care s-a lucrat vreo doi ani. Mâna de lucru era asigurată de cei din mahalaua Tismanei, care erau renumiți zidari şi viorişti. Traian Burtea, toată ziua pe lângă ei, urmărind ridicarea construcției, învață şi dialectul țigănesc vorbit de localnici. Avea o mare uşurință în învățarea limbilor. Ştia şi ceva ruseşte, învățase pe front.

Construirea casei a fost terminată şi s-a inaugurat noua prăvălie „La Traian".

– Sunt foarte fericit, mulțumesc Domnului, zise Traian într-o zi. Cred că ar trebui să mai avem un copil… poate va fi un băiat. Pe ăsta negustor îl fac.

*

Citiți întregul roman aici:
http://www.pestisani1969.ro/pdf/Florian_Vaideianu-Boier_printre_tovarasi.pdf

Vedeți coperta cărții format mare, aici:
http://www.pestisani1969.ro/imagini/Florian_Vaideianu-Boier_printre_tovarasi-Coperta.jpg

STEFAN ADRIAN STOIAN (n. 1971, Bucuresti) - prozator.

FRAȚII DIAVOLULUI

- Volum lansat marți, 27 aug. 2013 -la Primăria sect. 2 Bicureşti, Clubul Calderon -

Fragmente - Paginile 33-38

*

Nascandu-se Nicolae Ceauşescu, Petrache Lupu de la Maglavit a primit mesaj de la Moşu (Dumnezeu) despre această naştere excepțională.

Petrache Lupu s-a dus, i-a citit destinul, a informat întreaga familie Ceausu – Tătăran despre cine se născuse. Toți au fost uimiți de vestea neaşteptată, buna vestire pentru ei şi reaua vestire pentru țară. Plecând din țigănescul clan Ceuşu – Tătăran, Petrache Lupu a plecat în satul Cârnilor şi Tălpenilor să-i vestească şi pe ei.

- Cârnilor, Tălpenilor, voia Domnului cu voi, sunteți acasă?

- Păi este iarnă, unde ai vrea să fim pe frigul ăsta şi oricum, cine eşti?

- Sunt Petrache Lupu de la Maglavit şi vin la timpul potrivit să spun ce Moşul mi-a vorbit.

- A eşti tipul ce dă cu minciuna spunând că aduce vestea bună eşti tipul ce se dă Mesia şi sperie toată România.

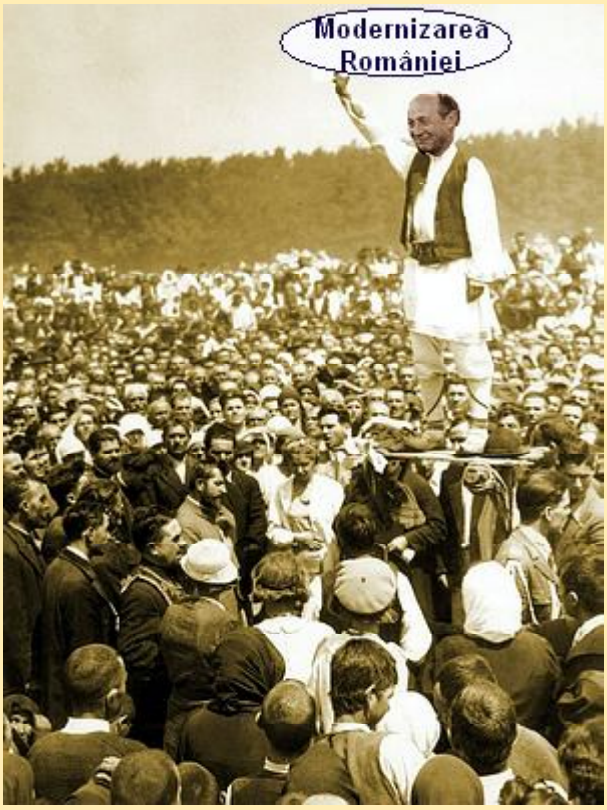

Noul Petrache Lupu vorbeşte de lângă scutul antirachetă de la Maglavit despre modernizarea României

- Vreți să ascultați ce am de zis sau nu?

- Hai, zii ! Şi primind încuviințare, Petrache Lupu le-a spus Cârnilor şi Tălpenilor începând cu o întrebare.

- Îi mai urâți pe Rizeşti şi Arnăuțoi?

- Mai întrebi? Sunt veacuri de când îi urâm neîncetat şi nimic nu s-a gătat.

- Buna vestire ce v-o aduc cu voie de la Moşu e aceea că în anii următori îi veți putea termina pe Rizesti şi Arnăuțoi numai dacă veți atinge Steauă Roşie ce vine de la Răsărit. De altfel chiar s-a născut un viitor conducător slujitor al stelei roşii în Scornicesti, cătunul Tătărai, aşa că fiți gata.

- Mai Magule, ori eşti nebun ori şarlatan şi ne furi pe toți la bani. Păi Rizeştii şi Arnăuțoii sunt neamuri vechi de popi şi arnăuți sau jandarmi, cum la zice acuma. De ce ar ajuta Moşu, adică Dumnezeul tău pe noi cei ce urâm Biserica?

- Ei asta-i bună, zise Petrache Lupu de la Maglavit, nu vreți voi de veacuri să macine şi moara voastră, de ce nu va bucurați oameni buni?

- Pentru că-i greu de crezut zise careva.

- Nemulțumitului i se ia darul, zise Petrache Lupu aşa că sperați, aşteptați şi la semne vă uitați.

Şi dragi tovarăşi şi prieteni, cetățeni ai Erei Post Comuniste, din acel moment cârnii şi tălpenii se uitau pe cer să vadă steaua roşie seară de seară şi nu doar ei se uitau pe cer, la fel se uitau pe cer şi rizeştii şi arnăuțoii că aflaseră şi ei cum stăteau lucrurile. În cele din urmă, plictisiți, că nu vedeau pe cer decât stele albe şi Luna sub diverse forme şi culori toți au trect la treburile lor. Dar veneau prin sat postaşii care aduceau ziare şi cei ce ştiau să citească vesteau şi pe ceilalți, aflând astfel cu toții de pericolul Comunist şi de Steaua Roşie. Între timp, Nicolae Ceauşescu fugise de acasă şi devenise mărior (hoț de geamantane) şi aşa a luat un geamntan cu manifeste devenind comunist.

Intre timp, Petrache Lupu vestise pe Regele Carol şi autorități despre venirea comunismului, veste ce le-a picat greu la stomac. Chiar se zice că legionarii, ori comuniştii deghizați în legionari au încercat să-l omoare. Din fericire nu le-a reuşit şi Magul a supraviețuit.

Zis, vis şi făcut plăcut dragi tovarăşi şi prieteni, cetăţeni ai Erei Post Comuniste, în urma zilei de 23 august, mai précis a puciului din ziua aceia, românii au întors armele contra lor înşişi, aducând comunismul să înlocuiască democraţia aflată sub ocupaţie nazistă.

Cârnii, tălpenii, urdărenii şi-au amintit că au nume de poporeni şi au devenit comunişti peste noapte. Nu mai vorbim de cei din comunele Leu, Amărăşti şi Castranova, din Olt, aceştia fiind cei mai răi dintre olteni.

Zis, vis şi făcut plăcut dragi tovarăşi şi prieteni, cetăţeni ai Erei Post Comuniste, cârnii, tălpenii, urdărenii având ura de partea lor şi combinaţia cu forţele sovietice au pornit o cumplită vânătoare contra rizestilor şi arnăuţoilor, aceştia din urmă s-au apărat având arme de la armata germană ce fugise din România lăsând armele în mâinile ţiganilor români.

Aşa au început luptele crâncene cu victime din ambele părţi. În final s-a înfăptuit colectivizarea, încep momente controversate, Rizeştii şi Arnăuţoii aveau avere multă, dar seara trăiau la flacăra lumânării, cârnii, tălpeni săraci fiind aduceau lampa lui Ilici şi vor spune: "Iată ce reformatori am fost". Este adevărat, sub comunism s-au construit metrouri, blocuri, radiouri şi televizoare dar l-au exclus pe Dumnezeu. Pe urmă, radioul şi televizorul au fost construite de americani cu peste 20 de ani înaintea comunismului în America. Cârnii şi tălpenii susţineau că Iisus Cristos a fost ucis cu sabia de Sfântul Petru.. Merge şi aşa, dacă se păstrează Biserica. Problema este că în comunism s-au dărâmat multe biserici sau li s-a schimbat destinaţia. Când reuşeau a prinde partizani de tipul Elisabetei şi Gheorghe Rizea tălpenii şi cârnii spuneau:

- Ei Rizeştilor, cândva un popă State Rizea ne înşela şi ne tăia nasul, ce ar trebui să va facem noi acum? Ai, ţapilor, berbecilor? !

- Asta a fost de mult în vechime, ce vină avem noi?

- Zău? Curios! Şi cum rămâne cu pilda voastră biblică ce spune: „Pentru păcatele părinţilor plătesc urmaşii, ai, ce vreţi măi ţapilor să uităm totul, să punem batista pe ţambal şi asta când, acum când steaua roşie este de partea noastră, când bogaţii au sărăcit şi cei flămânzi s-au veselit?

- Este bun citatul, dar aţi exclus biserica.

- Fira-ţi ai dracu de matracuci şi au început neînchipuitele torturi şi violuri în cadrul acţiunilor de reeducare, iar soldaţii şi miliţienii sovietici se amuzau fiind martori la aşa ceva, spunând că i-am întrecut şi pe ei în răzbunări (exerciţiu fac maeştrii mai călare mai pedestrii)

Între timp, fraţii Tutilă şi-au asasinat tatăl pentru a accede în partid, fiind în ton cu vremurile şi înfăptuind paricidul narat de scriitorul gruzin Kazbeghi.

Ca un corolar al luptei de clasa pentru putere, în lumea satului s-a înfăptuit colectivizarea. De reţinut că victoria comuniştilor nu a putut fi deplina deoarece în zonele de dealuri şi munte nu a putut pătrunde din cauza luptelor ce încă se duceau. Dar pentru a nu se extinde eşecul, comunstii au spus că s-a terminat şi gata, victoria fiind a lor. După această victorie, ţăranul român aproape că şi-a pierdut identitatea devenind după noii conducători, "băi colectivă", iar a fi dascăl sau inginer devenise vorbă de ocară fiind similar cu duşmanii poporlui ce trebuiau reeducaţi.

Prin toată România, prin gări şi restaurante, ţiganii se certau cu nevestele pirande) aruncându-

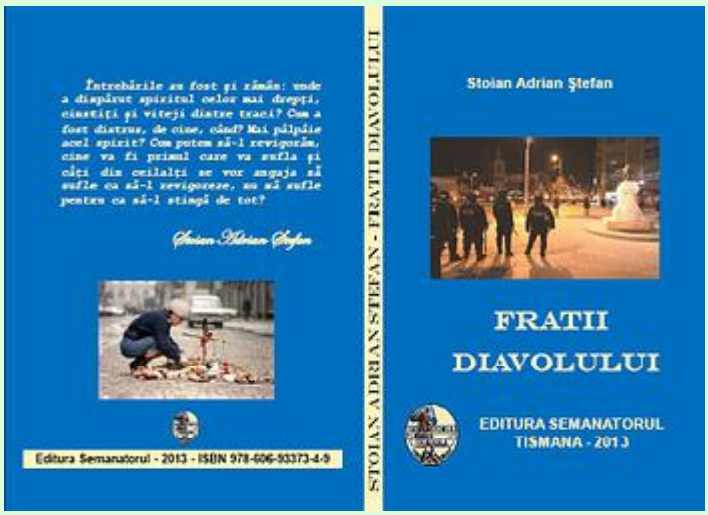

şi vorbe aparent vesele:

- Farfarisito, strigă el

- Inginerule strigă piranda.

Prin 1956 a avut loc revolta anticomunistă din Ungaria. Walter Roman Neullender a aruncat şopârla conform căreia revoluţionării maghiari voiau să ia Ardealul cu toate că dacă a existat un asemenea proiect asta se putea realiza într-un plan îndepărtat. Dar toţi agenţii comunişti români şi sovietici au lansat această şopârlă păcălind şi sensibilizând populaţia romană. În Ardeal, toţi partizanii români au coborât din munţi inscriindu-se în partidul bolşevic devenind fraţii diavolului. Partizanii unguri au coborât şi ei pentru a nu pica de băieţi rai şi au renunţat la luptă până în noiembrie 1987 când Ceauşescu a înţărcat bălăia decretând că Moş Nicoae este grav bolnav iar Moş Gerilă a decedat, lovind grav în sufletele copiilor şi a celor mari. De altfel era o practică pe atunci ca dezidenţii maghiari şi germani să fie condamnaţi ca fascişti sau iredentişti, putând fi astfel executaţi în 90 de zile în vreme ce dezidentii români erau condamnaţi ca artişti fiind închişi la ocnă sau ospiciu.

Din Moldova, Viasov şi Bâtlan au informat partidul privind această greşeală. Prudenţi, fraţii Tutilă au făcut şi ei acelaşi lucru, dar Ceausecu credea că Marxism – Leninismul şi poporul fac totul.

Cândva, Ecaterina, mama lui Stalin, îi scria fiului său devenit Tar Roşu (sovietic) „Draga Soşo, în lupta voastră ilegală aţi pretins mereu că veţi aduce Raiul pe Pământ. Unde este acest Rai, când se tot vorbeşte în presă de comploturi antipartid, antistat şi ţi se ridică osanale de parcă ai fi Ţar din lumea egalitaristă, Iosife, unde-il traiul şi vătraiul, unde-l liniştea şi Raiul?"

A urmat răspunsul lui Stalin:

- Poate că ici colo ai dreptate dragă mamă dar partidul bolşevic este mesianic asemeni lui Cristos, după cum spunea Napoleon Bonaparte „Nu poţi face scrob până nu spargi oul". Şi pe urmă citatul „Sabiei Roşii" spune clar: Până nu va fi comunizată ultima ţară nu vom băga sabia în teacă. De altfel în lagăre şi ocne datinuţii se certau între ei: "Stalin e mare ca Petru cel Mare dar lipseşte Dumnezeu ca şi mândrul curcubeu"

Şi în ocnele din România ca şi-n România toată, se purtau certuri asemeni celor de la Kiev şi Moscova. „Ghiţă Dej şi Ceausecu sunt oameni buni că ne apară de huni. Iar maghiarii sau alţi români răspundeau:

- Dar armata sovietica stă pe cap ca o plătică.

Atunci să facem totul ziceau alţii, inclusiv cârnii

şi tălpenii rizestii şi arnăuţoii

- Ceauşescu-i sfânt tâmpiților, că doar a interzis avortul, ziceau cârnii şi tălpenii, iar rizeştii şi arnăuţoii răspundeau:

- Ceauşescu face totul şi a interzis avortul.

Cât despre Ceauşescu, acest demn urmaş al lui Păcală întradevăr a interzis avortul cu scopul de a fi luați cât mai mulți copii şi a fi crescuți de arabi în scopul de a lupta în cazul în care ar fi putut să cadă regimul. Efectul acestei tehnici se va vedea în anul 1989 când tinerii mercenari vor trage din ascunzişuri în popor folosind parole ca: „hârtia va fi albastră şi atenție la flori".

Oare cârnii şi tălpenii ştiau de acest malefic plan? Pentru că primiseră şi ei ordin de a lua copii şi de a-i da arabilor înfăptuind acest cumplit tribut al sângelui. Dacă n-au ştiut asta este! Dar dacă au ştiut e mai grav pentru că vinderea altor copii ca mercenari trece mult dincolo de răfuiala lor cu rizeştii şi arnăuţoii.

Cât despre copii mercenari nu vă miraţi. Adesea în istorie copii orfani au fost mai credincioşi împăratului decât restul țării, deoarece nu aveau alt reper. Târziu de tot, rizeştii şi arnăuţoii au înțeles ura cârnilor şi talpenilor împotriva lor şi se întrebau când şi cum se va termina totul, aruncau mai rar sau mai des manifeste în care atacau partidul făceau adesea apel către miliție şi COT şi chiar către armata sovietică să fie de partea poporului deoarece măcar parte dintre ei proveneau din țări creştine. Când arabii furau de pe tarabă ouăle şi roşiile din fața românilor, rizeştii şi arnăuţoii întrebau către cârni şi talpeni, ajunşi mulți dintre ei în funcții importante în partid, miliție şi COT. Asta-i libertatea şi egalitatea atât de mult cântată şi lăudată? Iată ce fac arabii ! Ne iau oul cu mânuța, când li se va tăia lăbuța?

Bineînteles, dragi tovarăşi şi prieteni, cetățeni ai Erei Post Comuniste, că în urma acestor versuri agitatoare, rizeştii şi arnăuţoii erau adesea arestați de cârni şi talpeni. La rândul lor, prevăzători, cârnii şi tălpenii îi informau inclusiv pe Ceauşescu despre starea de fapt din țară, dar Ceauşescu ori nu putea să accepte stările negative, ori avea prea multe afaceri cu lumea arabă, astfel încât nu mai putea da inapoi ori ambele la un loc. Dar ce ne mai mirăm? Ceauşescu nu a acceptat sistemul numit perestroika asemeni lui Irod din vechime. Aşa se face că în momentul apariției Perestroicăi, cârnii şi tălpenii au vorbit între ei împreună cu frații Tutilă şi cu activiştii sovietici.

- Steaua Roşie începe să pălească tovarăşi, ce-i de făcut? vorba tovarăşului Viasov din Moldova „Ciortai noci"

- Voi românii aveți o vorbă: „Fă-te om de lume nouă să furi cloşca de pe ouă" aşa că ne place sau nu, nu ne rămâne decât să aplicăm ceea ce se cheamă adaptare, ăsta-i mesajul lăsat de Dinu Păturică, nu-i aşa?

- Da tovarăşi, dar nici Dinu Păturică nu s-a adaptat la tot ce s-a întâmplat.

- Aşa, atunci facem ce-om putea şi vedem ce s-o întâmpla şi vom aştepta sorocul văzând ciocul cu norocul"

Cam instabilă era vremea aceea nu-i aşa? Dragi tovarăşi şi prieteni, cetățeni ai Erei Post Comuniste, aşa că din acel moment, cârnii şi tălpenii îi hărțuiau când mai rar când mai des pe rizeşti şi arnăuţoi deşi vă dați seama că teama lor cea mare era să nu cadă comunismul pentru a nu revenii la putere duşmanii lor. De altfel, după căderea comunismului activiştii politici au lansat de-a lungul şi de-a latul țării vorba proletară vin moşierii. Astfel ajungandu-se la celebră vorba parodică „Apel din Timisoara, nu ne vindem țara" în vreme ce adevărații revoluționari anticomunişti strigau „Apel din Timisoara, trezeşte Doamne țara"

Cât despre Dinu Păturică despre care s-a vorbit adineauri acesta a murit în ocnă de la Telega în 1830, lăsând mulți urmaşi în urma lui, unul fiind pote actualul miliardar Dinu Patriciu Paturiciu. A fost o vremea când Petrache Lupu de la Maglavit îl vestise că Steaua Roşie îl va proteja, acum steaua roşie pălea, aşa că atât cârnii cât şi tălpenii l-au tras la răspundere.

- Dumnezeu şi Diavolul să vă vadă şi să vă bată zise Petrache Lupu, au să va răsplătească după caz. Şi voi şi frații Tutilă şi Viasov şi Bâtlan m-au vizitat şi le-am spus şi lor ce vă spun şi vouă: „Eu am fost cinstit şi v-am spus ce m-a pus să vî spun Moşu. Că Steaua Roşie vă stă pe cer multă vreme nu veşnic ce vină am eu? Moşu a dat, Moşu a luat, totul aşa s-a întâmplat, omul nou a trăit cât s-a adaptat, zise Magul supărat.

Şi dragi tovarăşi şi prieteni, cetățeni ai Erei Post Comuniste, în felul acesta, din păcate, s-a tot erodat sistemul comunist. Olteanu Jianu, inginer de profesie s-a întors din Libia după ce a realizat că Moamar Gadaffi, presedintele Libiei a zis: "Am vorbit cu Ceauşescu şi am convenit să ne mai trimită încă 3000 de sclavi. Când a înțeles ce a zis Gadaffi au protestat şi probabil s-au sculat şi alți colegi să protesteze. Culmea, au venit abia acum, ambasadorii comunişti ce probabil proveneau şi dintre cârni şi talpeni.

L-au chemat pe Olteanu Jianu la Ambasadă precum şi pe ceilalți ce protestau şi aflnd despre ce-i vorba i-au tracasat să semneze nişte hârtii cum că jurau să se întoarcă în țară şi să nu mai plece niciodată de acolo.

- Cac tac, cum aşa? Nu avem voie nici să vizităm țările comuniste?

- Ce-or să facă cu voi cei din țară nu-i treaba noastră. Voi semnați şi să nu mai comentați.

Tovarăşii în cele din urmă s-au întors în țară şi au povestit colegilor ce s-a întâmplat în Libia, faptele răspândindu-se ca zvon.

In cele din urmă, ajungând în Oltenia natală, Olteanu Jianu a văzut faptul că multe biserici erau dărâmate şi a aflat că Ceauşeştii lăsaseră întreagă o biserică în care, pe pereți, la loc de cinste, erau pictați bunicii şi părinții Ceauşeştilor, încât şucărit, Olteanu Jianu a declarat: Andruța Ceauşescu face greva foamei în iad pentru reîntregirea neamului. Cât despre ai nostri tovarăşi cârni şi tălpeni, ne pun țara pe buşteni. Pentru aceste vorbe, inginerul Olteanu Jianu a fost arestat şi închis la ocna ce se afla în mod ironic pe str. Libertății iar cimitirul pe str. Învierii. În cele din urmă, Olteanu Jianu a avut şansa şi onoarea de a evada din ocnă, a fost una din puținele evadări ce au avut loc în România sovieto-bolşevică, dar depre asta, altă dată, dragi tovarăşi şi prieteni, cetățeni ai Erei Post Comuniste.

Citiți întregul roman aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Stefan_Adrian_Stoian-Fratii_diavolului.pdf

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

Mădălina

- Mamă, de ce, de la noi nu cumpără nimeni? Cu ce o să-mi iei caietele de şcoală dacă nu vindem nimic?... întrebare de copil pe care am auzit-o şi mi-a atras atenția în timp ce eram la cumpărături în piață, motiv care m-a determinat să mă opresc. Era vocea unei fetițe în vârstă de şapte-opt ani, plăpândă, cu părul bălai şi ochi albaştri, care, tristă şedea în picioare lângă mama sa, ce oferea spre vânzare fructele culese într-o găleată din pomul crescut sălbatic, în capătul grădinii cu vie hibrid.

Cadru insignifiant în piață într-o zi de Septembrie întâmplat într-un vacarm creat de cumpărători şi vânzători, – un du-te vino de persoane care mergeau de la o tarabă la alta, neştiind de la cine este mai bine să cumpere când toți te îmbie, ca să cheltuiască mai puțin şi marfa să fie de calitate. *„Dacă vrei să ieşi în câştig, vinde când te roagă şi cumpără când te roagă!”* vorbe mari reținute, când eram foarte tânără, de la un evreu negustor.

Aveam în fața mea o mămică tânăra care venise la piață cu odorul ei, să facă rost de bani, fiindcă peste o săptămână copila începea şcoala. Într-o găleată din plastic roşie, erau adunate piersici galbene, scuturate din pom cu o zi înainte de a veni la târg. Uitându-mă cu duioşie în ochii fetiței, m-am aplecat şi în timp ce pipăiam marfa expusă, îngândurată, în minte ca’ntr-un film, mi s-a derulat evoluția evenimentelor petrecute în viața oamenilor truditori de la sat unde şi eu m-am născut şi care, unele au devenit istorie.

Până în Decembrie 1989, piața de aprovizionare cu alimente a cetățenilor târgului ajunsese să fie ceva doar simbolic. Din ceea ce era – până în colectivizare – nu mai rămăsese nimic. Luându-le pământul şi vitele, țăranii, altădată gospodari prosperi, fuseseră transformați în orăşeni de mâna a doua, mahalagii. Sărăciți, fuseseră atraşi la oraş unde, pe şantiere se creaseră locuri de muncă şi implicit satele se goliseră de populație, de bună-stare şi frumoasele obiceiuri, care altădată dădeau vieții farmec.

În anii ’70-80 ai secolului trecut, în zilele de târg, dacă îți sacrificai timpul să mergi la piață, aveai neplăcuta ocazie să constați o lipsă totală de produse agro-alimentare care în mod normal numai de aici trebuiau procurate, deci o pierdere de timp. Ici, colea, mai apărea câte o femeie de la țară, vizibil neajutorată, care, oferea spre vânzare chite proaspete de verdeață, ouă, urdă, fasole, vreo sticlă cu lapte, sau de țuică şi vin, făcute pe furiş şi tot aşa vândute, despre care, cu voce scăzută te avertiza: *Am un kil de țuică bună, vi-l dau ieftin ca să plec că mă prinde sara şi stau departe…*

În perimetrul pieții se construiseră clădiri noi, încăpătoare, hală de carne, dar erau goale fiindcă produsele alimentare plecau la export. *Trebuia ca, în patru ani şi jumătate să achităm împrumutul extern de 25 de miliarde de dolari, care, la început fusese eşalonat, firesc, pe zece ani.* Aşa a hotărât Partidul, aşa trebuia făcut! Ce dacă populația n-avea nici pâinea de toate zilele!...

Gospodăriile agricole (colectiva, cum îi ziceau locuitorii satelor îmbătrâniți şi mai şedeau pe acolo), nu aveau magazine de desfacere, fiindcă nici n-aveau produse pretabile pentru comerțul cu amănuntul, această activitate fiind un monopol al Trusturilor Întreprinderilor Agricole de Stat şi al Stațiunilor pomicole ce dețineau magazine şi chioşcuri în care se comercializau legume ce nu erau căutate la export: ciolane de porc, porecliți în batjocură, *adidaşi* , gheare şi capete de păsări, puii de găină sacrificați sub greutatea normală din diverse motive, renumiții, - *frații petreuşi.*

Din ce a fost odată piața târgului ajunsese un maidan, cu câteva mese dărăpănate sub care sălăşuiau în voie câinii vagabonzi abandonați de stăpânii lor, cărora le fuseseră confiscate şi dărâmate casele, pentru a se crea loc de construcție a blocurilor hidoase, dar necesare țăranilor urbanizați. Femeile de la țară, câte mai veneau după un *franc*, înşirau pe aceste tarabe soioase, sub *cerul liber*, (vara în soare, iarna în zăpadă), conținutul sărăcăcios al desăgei adusă în spate, pe jos sau cu RATA, de la mulți kilometri depărtare.

După anul 1990 treburile s-au schimbat, dar multe chestiuni vitale au rămas încă nesoluționate. Țăranii şi-au ocupat terenurile avute înainte de colectivizare, dar foarte mulți nici acum nu au posibilitatea să le muncească. Unii

Mădălina-i veselă. A vândut toate persicile

sunt bătrâni, alții săraci iar cei tineri n-au chef să se apuce de agricultură. E mai bine la discotecă! În locul atelajelor şi vitelor de muncă, predate fără plată la colectiv, n-au primit nimic. Ma°inile agricole °i construc]iile *ceapeurilor* au fost lichidate, măsluit, între conducătorii existenți la desființare.

Piețele au fost modernizate, mesele schimbate şi puse sub spații acoperite. În scurt timp au apărut şi *oamenii de afaceri*, bişnițarii isteți care, la nivel național, prin diferite rețele organizate aduc mărfuri din afara țării. Acum, în piață găseşti produse exotice tot timpul anului la care altă-dată nici nu te puteai gândi. Banane, portocale, ananas, kiwi, struguri, etc. poți mânca în orice anotimp. Piața îi plină de trufandale la prețuri ce concură pe cele autohtone. Trailere întregi pline cu produse agricole nu sunt luate în evidență şi statului nu i se dau taxele şi impozitele cuvenite. Mesele pieței au fost închiriate de aceştia, iar pentru țăranii producători cu acte în regulă şi plătitori de taxe, nu mai este loc. Când, timizi, încărcați cu marfa lor se apropie de vreo masă, sunt alungați şi n-au un loc s-o punã nici pe jos.

*

Nici nu terminasem bine de pipăit fructele că mama fetiței mi-a zis:

- Luați doamnă că-s bune'n gură şi nu-s stropite ca *ălea aduse de-afară*, că de aia au pete pe coajă, nu de altceva. Gustați una să vedeți ce bune sunt! Dacă vă e silă, mă duc eu s-o spăl la pompă, şi o să vă convingeți că-s gustoase şi-s de-ale noastre. Ascultând-o, fără să realizez, aproape de mine se mai opriseră două doamne, ascultând şi parcă aşteptând un verdict din partea mea.

Mădălina se simte bine la şcoală

La pipăit fructele erau tari şi, eu nu sunt o consumatoare ahtiată după piersici. Îmi plac fructele şi mănânc din toate, dar cu măsură. Prunele şi strugurii în exces, îmi produc purgație. Dar… acum sunt pusă într-o situație de compasiune şi trebuie să cumpăr fiind convinsă că fac un bine. Pe furiş, privesc fața fetiței care mă urmăreşte cu speranță că voi lua şi de la ele ceva. Ca un avertisment îmi sună în cap teama ei că, *nu are cu ce să-şi cumpere caiete şi peste o săptămână începe şcoala*. Gândesc că poate telepatic îmi transmite ceva. Eu cred în aşa ceva şi vreau să-i răspund la fel şi ei, chiar dacă n-avem legături genetice. Între mine şi fetele mele s-au întâmplat multe situații care au confirmat credința mea.

- Câți ani ai domnişoară şi în ce clasă eşti? am întrebat-o uitându-mă în ochişorii ei azurii ca cerul în luna Septembrie.

- Am împlinit opt ani la Sfântul Ilie şi sunt în clasa a doua, şi voi fi la doamna învățătoare Elena Popeangă!

„Ce lucruşoare frumoase am prin casă rămase de la nepoată-mea, care i s-ar potrivi, unele neîmbrăcate. Păcat că nu am cum să i le dau acestei fetițe de care prinsei drag de cum o văzui!", chibzuiam în sinea mea în timp ce ea mi-a spus că în clasa întâi a luat premiul cu coroniță.

- Brava! Mă bucur pentru tine şi s-o asculți pe mama ta. Uite, îți cumpăr că-mi plac foarte mult piersicile tale! Când eram ca tine aveam şi eu unul în vie şi când s-a ofilit, că n-am adunat frunzele de sub el, am plâns.

- Noi le măturăm, c-a zis bunicul, că dacă rămân se otrăveşte pământul şi se usucă pomul. Tata le-a ars în şanț să spele apa ploii cenuşa, îmi explică mica mea interlocutoare în timp ce eram cu gândul dus la viața aspră de la țară şi sărăcia în care se zbate atâta lume.

- Vreau două kilograme! …Mă adresai mamei, care era fericită că cineva străin şade cu ele de vorbă şi-i face saftea. Atât i-a trebuit să audă şi mi-a oferit o pungă de plastic neagra, să-mi aleg pe care le vreau.

„Nu mănânc eu atâtea nici într-o săptămână, că mai am acasă destule prune şi struguri. Le fierb şi la fac compot, dar azi fac o pomană de 8 Septembrie, ziua numelui bunicii mele".

- Pune dumneata, dar unde le cântăreşti?, am întrebat-o eu.

- La domnul acela, şi-mi arătă întorcând privirea spre un bărbat care era la o masă închiriată încărcată până la refuz cu cartofi, - că-i de la mine din comună şi ne cunoaştem, mi-a răspuns mama fetei bucuroasă că vinde şi ea ceva şi nu rămâne cu găleata plină.

- Cât costă? Am întrebat-o după ce le-a cântărit.

- Le dau cu doi lei kilu, doamnă! Vi se par scumpe?

- Nu, dar nu ştiam cât să-ți plătesc pe ele!

Din borsetă am scos o hârtie de cinci lei şi i-am spus ca leul rest, să-l dea fetiței să-l pună în poşetuța ei pentru când o avea nevoie.

- Mădălină, zî săru' mâna şi mai pune şi tu nişte piersici în plasa doamnei!

Fetița s-a repezit şi a luat din găleată un pumn de fructe. În mânuța ei erau trei piersici mici. Atâtea au avut loc în palmele sale. Văzând ce a luat, femeia s-a ruşinat şi i-a reproşat fiicei sale:

- Mamă, tu luaşi numai d'ale mici. Ia mai mari, că doamna fu darnică şi azi o să ne meargă bine!

- Mie ăştea îmi plac că-s mai dulci, de aia le luai ! răspunse Mădălina, convinsă în sinea ei, că a oferit din cele mai bune şi s-a achitat şi ea de *doamna darnică* în Dumineca dinaintea începerii anului şcolar. N-avea de unde să ştie, că şi pentru doamna darnică un leu contează mult, că pensia îi este mică, de subzistență.

…Când m-am întors şi am plecat cu punga plină de piersici, cele două doamne care probabil auziseră discuția mea cu mica vânzătoare şi fuseseră şi ele impresionate, le-am auzit când le-au spus:

- Puneți-ne şi nouă câte două kile!...

Oamenii cu suflet, oricât ar fi de săraci, la sărbători fac şi pomeni.

În această goană nebună pentru câştig fără măsură, care a dezbinat societatea, cu ce s-a înbunătățit viața oamenilor cinstiți după Revoluția din Decembrie 1989? Mă întreb şi eu, …aşa!

AURORA CRISTEA - (n. 1971, Galati) - prozator

ALTE POVESTIRI

- Din volumul publicat în luna septembrie la Editura online -

Bărbații şi femeile din societatea de azi

În general, unui bărbat îi place să se simtă rege, leu, în mica lui celulă cavernoasă a societății, în familie, şi pe undeva aşa şi este. Acest lucru îi demonstrează lui şi ansamblului social din care face parte, că el ține frâiele în mâini, că fără el lumea nu ar exista şi, implicit, femeia din spate ar aluneca în prim planul abrutizării, ar sucomba în izolare şi s-ar stinge într-un anonimat deprimant pentru cei ce încă îi mai populează grupul din care a făcut cândva parte ca un întreg. Ea reprezintă un sex slab, incapabil de a se adapta noilor condiții când, nevoită fiind, trebuie să facă față greutăților vieții, să combine viața personală cu cea profesională în mod armonios, să caute soluții pentru a evada dintr-un faliment emoțional iminent în care tocmai a fost lepădată. Bărbații au convingerea iluzorie că o femeie este incapabilă de a se acomoda multitudinilor de probleme apărute fortuit, că ele nu ştiu să-şi reorganizeze viața după standarde noi şi că nu vor putea face față cu succes unei vieți solitare şi independente.

Mare greşeală! Cea mai mare care poate exista în concepția unui bărbat!

Femeile nu sunt nici pe departe aşa. Femeile sunt vulcani neînțeleşi care erup când nu te aştepți, femeile sunt sarea şi piperul unei relații, indiferent dacă puteți şi vreți să recunoaşteți asta sau nu. Femeia este cea care poate şi ştie să salveze sau să înece o căsnicie, o poate înălța sau o poate coborî, o poate manipula după bunul său plac, poate face dintr-un bărbat un om fericit sau, dimpotrivă, cel mai nefericit de pe pământ - acesta se numeşte controlul subtil al unei relații. Trebuie doar SĂ VREA. Dacă ştie să fie diplomată, dacă ştie să facă salturi peste prăpăstii, să fenteze, să se ascundă sau, din contră, să se arate când e cazul, atunci va reuşi. Dacă însă se va împiedica, cu sau fără voia ei, va fi un fiasco, dar chiar şi în această situație, o femeie nu va sta să plângă după un bărbat care a părăsit-o din cine ştie ce motiv (altă femeie, în marea majoritate a cazurilor, excluzând alcoolismul sau violența domestică care sunt cele mai debile şi mai primitive forme de manifestare a omului de grotă practicate de nişte alienați poposiți dintr-o eroare catastrofală în aşezămintele omeneşti) şi nici nu-şi va pune capăt zilelor (Doamne fereşte!), decât dacă are ceva labil în psihic încă de dinainte şi nu conştientizează asta decât atunci când ajunge în fața faptului împlinit. Aici, intervine educația de acasă care este decisivă, precum şi pregătirea profesională. O femeie împlinită profesional (fiindcă nimeni nu-i poate fura neuronii, ştiința, diplomele şi capacitatea intelectuală), se va refugia în muncă, îşi va găsi noi ocupații, îşi va face un amant pentru care e posibil să aibă ceva afecțiune sau nu, va progresa la locul de muncă şi va fi mult mai prudentă în relații. O femeie singură, care mai are şi copii, va renunța cu bucurie la orice mascul mediocru ce-i va da târcoale şi îşi va revărsa dragostea naufragiată dar reînnoită sub altă formă, peste cei care-i poartă sufletul în eternitate: copiii, pentru că în ei îşi găseşte forța de a merge mai departe, de a se ridica şi de a înainta în viață. Poate doar, din când în când, tangențial, va cunoaşte bărbați (de regulă ancorați adânc în diverse relații mai mult nereuşite decât reuşite - căci dacă ar fi reuşite, ei nu ar avea ce căuta acolo) cu care va avea câteva nopți pasionale sau câteva partide de sex flugare, pentru descărcarea energiilor negative, de o parte şi de alta, dar va evita să se implice emoțional, dat fiind faptul că ea ştie că partenerul de o noapte (două-trei) nu este cu nimic mai bun decât „fostul", din moment ce se mulțumeşte cu firimituri de amor incert, nesigur şi neîmpărtăşit. Ea va vedea în partenerul efemer acelaşi rebel vânător în căutare de ceva nou ca şi „ex"-ul, cu un creier micşorat de hormonii ce dau năvală în fața unui trup femeiesc, dar în esență cu aceeaşi animalitate lipsită de inhibiții.

La capătul opus, aş putea spune că se mai întâmplă şi aşa-zisele abateri de la regulă, excepții, pe care le putem numi cu uşurință minuni. Bărbați care au avut neşansa de a-şi uni

destinul cu femei desfrânate, care nu au ştiut să-i aprecieze sau care, din prea mult respect vis-a-vis de partenera de viață, au ajuns să fie călcați în picioare, ironizați, batjocoriți şi marginalizați de ea şi de cei din jur. Ei bine, în astfel de cazuri, se întâmplă cel mai adesea ca, dintr-o refulare lăuntrică, bărbatul respins să dorească o răzbunare tâmpă asupra noii persoane cunoscute, să se comporte cu respectiva total opus față de comportamentul cu „anterioara", lucru cel puțin de neînțeles pentru cunoscuți, cât mai ales pentru subiectul recent adus în ecuație - noua consoartă. De parcă ar avea ea vreo vină că „fosta" s-a dedat la deprinderi murdare sau comportament mârşav!!

Mare greşeală! A doua!

Părerea mea este că nu trebuie amestecată o viață anterioară cu o viață prezentă sau viitoare, fiindcă viața se succede pe capitole, de diverse foiletoane care au, e adevărat, ceva legături între ele, dar sunt totuşi atât de suverane. După cum cred că nimeni nu ar trebui să dețină controlul în nimic. La o căruță, dacă se înhamă doi cai, trebuie să tragă amândoi, în egală măsură. Afară doar de faptul când unul dintre ei oboseşte, evident, şi atunci se presupune o pauză. Asta nu înseamnă să dai drumul cailor pe câmp, să alerge ca nebunii şi să se rătăcească unul de altul, să abandoneze căruța, ba mai mult, să frângă osia. Greu sau uşor, ei vor trebui să rămână împreună, unul lângă altul, până îşi vor reveni, pentru o asigura mai apoi o călătorie armonioasă, completă şi sigură, până la destinație, până în ultima secundă a dansului marital.

Este adevărat că într-o relație/căsătorie/uniune consensuală - mai nou (sucombatul „concubinaj"), cred că cea care are cea mai mare influență este, într-adevăr femeia, pentru că ea percepe, în general (nu în special!), mai multe subtilități decât un bărbat, ea ştie instinctual cum să-l facă pe cel de lângă ea să se îndrăgostească, să se REîndrăgostească şi mai apoi, să-i ofere bărbatului ce-i populează zilele, clipe de neuitat atunci când îşi doreşte sau când îl doreşte. Fără ea, un bărbat va trăi debusolat, singur, trist şi fără împliniri, deoarece nu degeaba Dumnezeu a lăsat pe pământ două sexe, ci - conform Genezei - în a şasea zi a creat „bărbatul şi femeia", apoi s-a odihnit.

Ar mai exista un caz aparte pe care nu l-am adus în discuție până acum, fiindcă mi se pare ireal de coincident: atunci când un bărbat rănit întâlneşte sufletul pereche, o femeie rănită şi ea la rândul ei, şi atunci încep prin a se completa unul pe altul, evitând mai ales greşelile anterioare înfăptuite cu sau fără voia lor, când vor încerca să-şi refacă viața adăugându-se, înțelegându-se, iubindu-se, întregindu-se, inventându-se chiar, înlănțuindu-şi temerile, grijile, angoasele, refulările, dar şi plăsmuirea de noi speranțe, noi vise, noi concepții şi noi viziuni asupra vieții, asupra diverselor aspecte cotidiene, mai mature, mai profunde, mai binevoitoare şi nu în ultimul rând, mai chibzuite. Căci, avantajul maturității îşi are obârşia tocmai în înțelepciunea căpătată de-a lungul anilor, doar nu degeaba se spune că bătrânii sunt înțelepți - ceea ce mi se pare perfect adevărat, fiindcă această înțelepciune derivă fix din experiența vieții şi nimic altceva. Acest caz mi se pare ideal, desăvârşit, ireal, poate chiar utopic şi muuuuuult prea rar întâlnit, dar totuşi, nu imposibil (cel puțin nu în cărți sau în vise, că în realitate...).

Ca o concluzie peste cele enumerate mai sus, mărturisesc că am constatat nu o dată că femeile, în adâncul sufletelor lor, au dat şi dau dovadă de o duşmănie mult mai puternică decât bărbații, în toate acțiunile pe care le efectuează, dacă vor. De asemenea, la polul opus, pot fi şi mame bune, partenere de viață devotate, surori fidele sau fiice iubitoare etc. Totuşi, se zice că bărbații sunt mai buni, mai calzi, mai tandri, mai iubitori - acest lucru fiind valabil doar atunci când iubesc cu adevărat, când vibrează prin toți porii, când VOR acest lucru, când destinul le oferă ocazii atât de rare s-o demonstreze, poate o dată sau de, cel mult, două ori în viață. În inimile lor poate exista un ocean de gingăşie care se va revărsa ca un tsunami asupra femeii alese, dacă ea va şti cum să-l facă să-i arate acest lucru.

Deci, indiferent cât de opuşi pot fi, femeile şi bărbații conviețuiesc încă de la începuturile vieții pe pământ, în armonie sau discordie, mai bine sau mai rău, cu dragoste sau fără, fiindcă şi în acest caz se aplică una din legile fizicii: opusele se atrag, aşa cum bine afirmă savanții că suntem făcuți din praf, pulbere şi stele, precum Universul.

Citiți întregul volum de povestiri aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Aurora_Cristea-Alte_povestiri.pdf

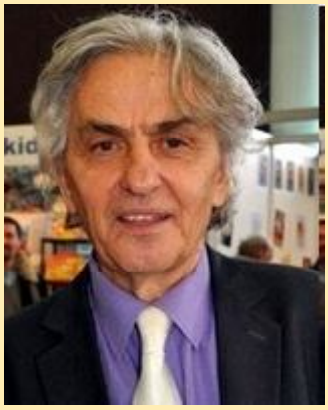

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

George Anca – Poeme inedite

graba grapei

graba grapei sihăstria betonaților
ajuns în necunoştință sine sin si
orbi provorbind caii clapelor

orbi-v-ar deambularea şi-aşa
topindu-mă praf de versie stai
că e verde Silvia să te sculpteze

filtrat prin pânza zilei Savitur
soarele te lasă fără tristețe
albeşte-te negreală gene înarmate

sile genetice violuri piatră
a cui muzică p'eros langorii
cui dai peste caşcaval cine de nu

proiecția plesnei p'alee paleo
supuşi pestilenței servii
obscena scena pizzerie

sentimental stilat autoironie
vedem dacă ajungem la piersici
are în urmă toți excluşii rămaşilor

empatic sinei copii mulți clasă mare
vorbiri nevorbitorilor încă
incantații improvizate silențios

pe mine voind să mă mântui
fluență narativ-psihedelică
ordin neîndeplinit nici trădări

să nu vrei

să nu vrei tu la wellness
c-aş strecura chimia albastrului
prin apa gravitației de sare

Eva voise să scape de paradis
cum şi Plata exteriorizându-se
căzută Uioara Pushpaka

altele din palimpsest
crest agrest para ne rest
şi cu Palestina lest

altă haltă naltă-ncaltă
lucra lemn nume de salcă
rare vorbele ba daltă

dicții de poetică depresivă
ce revăzând miraj în Raj
cum aş reajunge la curaj

sfințească-se numele necunoscut
împărăția voii cui
pâinea iertării în ispită mintă

las plas sân sănii sânii
clasă clepsidra vidra cidra
proba zăpezilor detemperate

în al doilea mă şi aşez sub aer
în aşteptarea telefonului
de-om mai umbla umbră

ora rămasă

ora rămasă se scurtează
nici nu e lume am loc
s-o revărsa umbra stejarilor

îmi scăzuşi hinduismul
la interogatoriul de ordinare
ce părere ai de homosexuali

să mă întorc deochi în Nazians
că-n rest ajunsul aur rudă
răboj falit jain suspans

nici cabotin

nici cabotin spovedaniei
pe aripile întrupării sancte
unde ne ducem toți duminică

d'alei corbe corbişor
neîndor nervii mor
corb novac ne vrem cor

aproape că se răcoreşte
când să educăm convivii
hei se repetă aceeaşi mantră

mi-a recunoscut

nmi-a recunoscut vocea
mai şi povestim până
nu ne prinde semioza

ăl scurt după ăl înalt
plăpânzenii flămânzenii
floare fluture bonz bronz

ne distrăm en passant
fără adresă fără pungă
hai băiat de olimbiadă

le-am văzut

le-am văzut sufletele vid întors
abătui sindrofia pruncului
văd ocult parcelat ca Olanda

cult nestingherit de glie refren
cioara se scaldă în rouă
adrenalină mistică

fracturi devinatorii în frac
te dai jos din psalm în balm
sunete nelumilor lor

singurătate călătoare

singurătate călătoare la o bere
treci cu ecou şi încă o litanie
pâine greşitoare de satană

mizantropia mersului pe jos
în aura piciorului tăiat
ce ne-o fi tot înspăimântând

până la figuri

până la figuri tot acolo
oarece romantism
ocolit de ajungere

pân' la frate de supărată
casca boxerului efațată
nici a volterului văleată

rochii negre cu bule albe
îşi freacă lepra pe abdomene
ca Venus Anadyomene

mahapranam jai puram
Vişinescu din Pătroaia
direcționa mălaia

ba de şcoală şi inspector
lector Hector nu terector
care-mi şi provență vector

mendră şulumendră

mendră şulumendră cendră
graşi cu tabloid amendă
aşezați ferestrei mendă

pe lung femei înfădesfăşate
altei cataracte catarg
pe cine-am spart o să mai sparg

din cartier marşarier
guguştiuc pe voci şi corb
pâinea cărnii pre ispită

cedând ce

cedând ce dând procedând
patru hetaire cereşti
nebun în rimă Edgar

că-n piept inima bate
şi prinde-mă nepoate
pe suflare halul

Caligula ba calul
nespălătură plas
Atena pa palas

novissima

novissima pâine greşeala
roşul Lorne mă încălzeşte
cum m-aş fi întors legănat

corb avatar dintr-o moartă
Dumnezeu mi-a lăsat restul
să înțelegi toate cuvintele mele

foarte simpatic fără talent
vorbăreț secretar de partid
frate-su o ține pe Stăneasca

Marie

Marie mântuieşte-ne
prin fiul tău Val
frământă-ne nisip

de ziua traversărilor
adormirilor mărilor
independență Mirabai

cum aş muri în Rajastan
spor deşertului anekanta
abia mă compun domnambul

nici Gange nici cenuşă
lume cu flori după post
buchetele încăpătoare unde

nici lumânări aprinse
de-avurăm soră Marie
şi regină şi fiică Mariț

sânge-n cap

sânge-n cap ca de căldură
sau smântâna bandoneon
ori traduceri din pustie

hai şi azi în Nazianz
ornic dornic spornic
înapoi la Roccasecca

frică mi-e a inventa
nasture haina nudului
crampon crampa dinainte

ție bastonul

ție bastonul mie furnica
Tecla de-a lui Pavel Kate
numai fii prin biblie

capăt aşteptându-ne adăpost
până acolo purtându-ne
cât spre tăierea capului

lumea vine după poveste
vrea să meargă în India
e numele comunei noastre

a spus altora

a spus altora că se sinucide
pierdut turneu în America
îi era frică de avion

ce frumos vorbeai de Poldi
ai spune şi tu viața la țară
întrebasei pe Pasi de Muşatescu

refăcuse un Shakespeare
din versuri în proză
să urmărească publicul mai uşor

quietor

quietor de nu Polonius
şi mâine îi absentez
ca universul din consilii

îți suflai suspendat după carte
printre disabilități locvace
te-adusesem şi la supradotați

mă visezi sau mă vezi
nu e greşeală față
de pâinea mâncată iertător

retragere din ceai negru
ori zilelor neunit
ăl cu suta racului

seculară dimia rimei
Mila peste Du de-o creastă
de nu m-ar ajunge războiul

rață pe aer Salinei Rosegur
ori munți ori toamnă pe ascuns
ce-ți spuneam grăbitule grăpat

Cele mai frumoase poezii
şi articole ale lunii septembrie:

Poeme inedite de George Anca pe pagina:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/09/george-anca-poeme-inedite.html

O parodie ROM-ART (o țiganiadă de fotografii şi vederi) care a bătut toate recordurile de vizualizare ale lunii:

Citiți pe pagina:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/nicu-n-t-nostraticu-rom-art.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Libertatea şi libertinajul în epoca modernă şi în cea contemporană

1. Introducere

După ce, într-un e-book publicat anterior la editura online ,,Sămănătorul”[1], din care s-au postat extrase şi în revistă, am analizat concepția medievală despre libertate şi libertinaj pornind de la semnificația celor doi mari termeni care circumscriu încă din titlu acest demers şi continuând cu prezentarea şi analizarea unor opinii reprezantative acelei perioade, acum, demersului început atunci, doresc să îi adaug o continuare, în care am avut în vedere cele două perioade mari cronologice următoare acesteia.

Ce-i drept, atât materialul de atunci, cât şi cel de acum, sunt scrise cu ceva timp în urmă în cadrul unui proiect didactic şi reflectă părerea mea de atunci. Dacă aş fi scris astăzi un astfel de material, alta ar fi fost forma lui, iar literatura de specialitate ar fi fost cu mult mai complexă. Din rațiuni de spațiu şi timp, dar şi din dorința de a conserva aşa cum am conceput inițial materialul, nu am intervenit însă în structura lui, lăsându-l să reflecte aşa cum am perceput eu atunci, în cel dintâi an de facultate, raportul dintre libertate şi libertinaj.

Lucrarea este structurată, precum se poate vedea, pe patru capitole mari. Cel dintâi îl reprezintă introducerea, ce-i drept, de dată recentă, cel de-al doilea îl reprezintă prezentarea acestui raport de-a lungul perioadei moderne, unde, în spiritul teologiei ortodoxe, am păstrat o berdiaeviană reținere față de ceea ce a adus cu adevărat progresist ,,modernitatea”, cel de-al treilea prezintă evoluția raportului în cadrul perioadei contemporane, iar cel din urmă îl constituie concluziile. În final, am adăugat şi o bibliografie selectivă, astfel încât, cititorul dornic să aprofundeze problematica să se poată adăpa direct din izvoarele şi literatura de specialitate a temei.

Întrucât, în lucrarea pomenită anterior am realizat deja în chip preliminar o exegeză a termenilor de bază, nu am considerat necesară şi oportună reinserarea lor şi aici. Cititorii care vor avea anumite neclarități cu privire la aceşti termeni sunt invitați să consulte partea introductivă din materialul citat mai sus, în care vor găsi atât explicațiile necesare, cât şi izvoarele, spre a aprofunda din punct de vedere semantic termenii utilizați.

Nădăjduiesc ca, în viitorul apropiat, să ofer cititorilor o analiză a felului în care au fost percepuți cei doi termeni în perioada apostolică şi în cea patristică. Cele două ar întregi cu certitudine lucrarea şi ar face-o să devină un adevărat tratat care analizează istoriografic pe parcursul tuturor marilor perioade creştine raportul dintre cele două noțiuni atât de definiție, dar atât de antitetice din punct de vedere al sensului.

Realizarea acestora rămâne însă un deziderat, necesitând un volum mare de muncă şi o capacitate de sinteză şi analiză aparte, dar şi un timp destul de consistent afierosit cercetării, pe care, cel puțin momentan, nu mi-l permit.

Până atunci, invit însă cititorii să lectureze acest material privitoare la subiect, să-l vadă ca fiind în legătură cu cel anterior şi să analizeze în ce măsură opiniile mele converg părerii lor.

De asemenea, nu doresc să închei înainte de a-i mulțumi distinsului prof. Nicolae Tomoniu care, de o vreme bună încoace, găzduieşte în paginile prestigioasei reviste ,,Sămănătorul” şi în linkurile siteului aferent acesteia, materialele mele şi ale colegilor mei, făcând ca vocea generației tinere să fie auzită, alături de cea a unor mari titani ai culturii româneşti contemporane.

Autorul,

De ziua Sfântului Dionisie Exiguul, întemeietorul cronologiei creştine

01. 09. 2013

Redactorul revistei “Sămănătorul”, **Iuliu-Marius Morariu** (în mijloc) la celebrarea a 150 de ani de existență (1863-2013) a Colegiului Național ”George Coşbuc” Năsăud. Acolo au învățat , Liviu Rebreanu, Ion Pop Reteganul şi **George Coşbuc**, fondatorul revistei **“Sămănătorul”**, care împreună cu Alexandru Vlahuță au pus bazele acesteia la “Vila Sfetea” de la Tismana

Vom reveni cu detalii în nr. din octombrie!

2. Epoca Modernă

Un moment de mare importanță în cadrul evoluției istorice a umanității îl va constitui cu siguranță şi modernitatea, care aduce un suflu nou în gândire, cultură şi religie, propunând noi direcții, care, însă, se dovedesc adesea a nu fi cele mai potrivite, după cum reiese din caracterizările celor care se ocupă cu studiul acestei perioade. Iată, de pildă, cum o caracterizează părintele Ioan Ică jr:

,,Inaugurată sub auspiciile umanismului triumfător ezoteric-totalizator al Renaşterii şi continuată sub semnul celui raționalist al Reformei, Contrareformei şi Iluminismului, modernitatea pare a sfârşi în pragul unei post-modernități tot mai insistent revendicate sub zodiile unui tot mai apăsător anti-umanism".[2]

Modernității i se atribuie pluralismul de orice natură: confesional, politic, ideologic etc. Acest pluralism nu a adus întotdeauna un plus de calitate vieții şi manifestării libertății morale, încurajând decadența morală şi îndepărtarea de adevăratele principii păstrătoare ale ei dintru început. Unul dintre primele locuri în care au pătruns tendințele moderniste şi au şi rodit, este cu siguranță şi fostul continent aflat de-a lungul timpului sub influența marilor imperii coloniale,[3] care, cu timpul, în urma eliberării, va reuşi să dea mapamondului state de pe prima scenă politică.

Cu toate acestea oipiniile privind această caracteristică a modernității nu sunt unanime, existând şi voci care îi conferă o sorginte anterioară, medievală. În acest sens, doi cercetători contemporani ai istoriei Americii moderne spun:

,,Dacă cineva este înclinat să creadă că pluralismul este un fenomen al lumii ,moderne, trebuie să aibă în vedere că niciodată continentul american nu a fost atât de pluralist precum în secolele care au precedat descoperirea şi exploataea europeană",[4]

sau: ,,Pluralismul nu a fost redus, ci sporit de invazia Americii".[5]

Se poate aşadar vorbi de un pluralism de sorginte medievală în America, unde populațiile autohtone aveau fiecare religia, cultura, obiceiurile sale independente, neexistând tendințe susținute din partea uneia anume de centralizare şi nuiformizare la nivel continental, lucru care altminteri nici nu era posibil, având în vedere mijloacele de comunicare şi de cultură ale vremii. Dar oare, acelaşi lucru se poate spune şi despre Europa, und orânduirea feudală şi, până în secolul XVI, dominația catolică (nici de atunci ea nu va dispărea, însă Reforma şi apariția anglicanismului o vor şubrezi într-o oarecare măsură), conduceau şi nu permiteau opinii neconvergente cu cele impuse de ele? Cu siguranță nu. Într-o oarecare măsură, tendințe de modernizare şi pluralism au existat, însă acestea au fost inițiative răzlețe, întotdeauna condamnate de biserică (aş aminti cazul lui Galileo Gelilei, al lui Ian Hus etc.), astfel că, exceptând precocea Americă, nu se poate vorbi de o modernitate precoce.

Prin ce se caracterizează însă modernitatea? Printr-o stare generală de schimbare, începută se pare, din punct de vedere religios, cu Reforma, printr-o evoluție a gândirii şi a modului de a percepe anumite lucruri, prin emanciparea unor popoare aflate sub stăpânirea altora, între care şi a românilor şi prin încercarea acestora de eliberare în cadrul unor mişcări sociale ample, la 1821 şi 1848.

Modernitatea a dus de asemenea, din punct de vedere moral, la o desacralizare a lumii. Dacă Evul Mediu aduce pe scena religiei mapamondului Refoma şi împărțirile ei, modernitatea va aduce denominațiunile răsărite din ea, pregătite în parte chiar în vremurile de sfârşit ale sale. Pe de altă parte însă, odată cu apariția mozaicului confesional, se vor dezvolta şi o serie de învățături şi filosofii atee (să nu uităm, că şi sorgintea comunismului este tot în modernitate)[6], care vor încerca să justifice tot mai mult libertinajul moral şi care, chiar dacă vor aduce anumite contribuții din punct de vedere economic sau cultural societății, vor reprezenta un element de regres al ei din punct de vedere moral. Odată ce religia e distrusă, etica este bulversată şi ea şi tinde să accepte între normele ei şi anumite reguli străine moralei creştine. Acesta este motviul pentru care chipuri ale sfințeniei moderne se găsesc destul de rar, şi, adesea, acolo unde ideile moderne nu au pătruns încă în totalitate. În acest sens, filosoful Țuțea, caracterizândepoca modernă şi rarisimul sfințeniei în această perioadă spunea:

,,În lumea modernă, sfințenia este aproape impracticabilă. — La nivelul cetății. Omul, în general, trăieşte spre sfințenie, dar nu la sfințenie. Una e să fii spre Ploieşti şi alta e să fii la Ploieşti. Aceasta este drama omului modern".[7]

Aşa cum am spus, o moştenire pe care modernitatea o lasă contemporaneității, este şi comunismul, după cum afirmă şi Radu Preda:

,,Comunismul se naşte pe terenul pregătit de revoluția franceză la finele secolului XVIII şi este moştenirea secolului XIX către cel următor... Conceput în laboatoarele mişcărilor de emancipare socială şi politică, făcând parte dintre ingredientele nelipsite, chiar dacă nu mereu explicit, ale revoluțiilor care au redesenat treptat harta ideologică şi politică a Europei şi ale altor câteva părți de lume, comunismul exprima până la un punct dezamăgirea că proclamării libertății, egalității şi fraternității în 1789 nu i-au urmat şi fapte pe măsură, că răsturnarea vechilor raporturi de putere între plebe şi aristocrație se vedea zădărnicită de dezvoltarea raporturilor de producție dintre muncitori şi proprietari caracteristice industrializării".[8]

El va afecta încă dintru început şi morala, prin aripa antimodernistă, care se declară duşman al noilor libertăți civice şi fiind ataşat rolului politico-eclezial al episcopului Romei, în timp ce, cealaltă aripă va susține exact contrariul.[9]

Datorită lui şi ideologiilor asemănătoare lui care s-au dezvoltat pe parcursul acestei epoci, epoca modernă a ajuns să fie privită de către Biserică drept cea a secularizării, a regresului spiritual, viziune care nu este una cât se poate de obiectivă, după cum se exprimă acelaşi autor:

,,În limbaj teologic, de pildă, prin modernitate, asociată sau chiar înlocuită cu secularizarea, se înțelege tot ceea ce poate fi mai rău din punct de vedere spiritusl. Când teologia noastră de şcoală doreşte să sublinieze diferența dintre Răsăritul ortodox şi Apusul heterodox, acesta din urmă ste descris ca fiind secularizat ,,tout court". Problema rezidă în faptul că astfel se sugerează o judecată de valoare, iar nu se explică o realitate social-religioasă, secularizarea ca pandant al modernității având conotații mult mai variate decât sunt majoritatea teologilor noştri înclinați să vadă".[10]

Dacă ar fi să privim fenomenul modernității în toată complexitatea lui, nu am putea să omitem influența iluminismului asupra sa, care reprezintă începutul şi fundamentul perioadei moderne, după cum se exprimă Troeltsch:

,,Luminile (în sensul iluminismului n.n.) sunt începutul şi fundamentul perioadei moderne, în sensul culturii şi istoriei europene, în opoziție cu o cultură până atunci

dominată de Biserică şi determinată de teologie".[11]

Având în vedere influența iluministă, ne este mai lesne să ne explicăm tendințele atee, precum şi cele de contestare a anumitor norme morale şi de promovare a libertinajului. Însuşi iluminismul a fost, la rândul lui, o reacție a unor oameni bogați şi inteligenți la anumite restricții, impuse în principal de Biserica Apuseană şi de conducătorii ei, constituindu-se, cum era şi firesc, pe anumite principii contrare celor impuse până atunci. Aşa se face că, aşa-zisele ,,vederi largi" vor constitui printre altele o negare a restricțiilor impuse de religie. Acesta este motivul pentru care reprezentanții curentului vor milita pentru emanciparea omului în fața religiei, vor dezvolta concepții atee, sau, dacă nu, destul de largi şi de sincretiste, asftel că, într-o oarecare măsură putem să-i considerăm părinții ecumenismului. Pe de altă parte, emanciparea poporului, dezvoltarea conştiinței naționale, dorința de îmbunătățire a modului de viață în general, sunt benefice societății şi-i plasează pe promotorii lor pe treptele cele mai de sus ale piramidei cuprinzând pe marii contribuabili la evoluarea socială. În ceea ce priveşte contribuția lor morală benefică, aceasta nu este deloc minoră, contribuind la conturarea şi în practică a ideii de egalitate socială a tuturor oamenilor, la dezvoltarea conştiinței naționale etc. Putem astfel spune că achizițiile modernității se plasează inevitabil sub semnul ambivalenței.

Datorită complexității sale, modernismul este destul de greu de definit, dar mai-sus citatul teolog clujean reuşeşte să-i dea o definiție care cuprinde o mare parte dintre elementele de bază ale lui:

,,Născut din gestul contestatar al forțelor ideologice ale unei Europe occidentale căutând emanciparea politică de sub influența Romei, prefațat în acest sens de Reforma lui Luther şi coroborând mai mulți factori, de la noile descoperiri geografice la cele în domeniul ştiințelor exact, bazat pe un sistem plasat deasupra categoriilor religios-morale, postulând libertateafunciară a persoanei umane inclusiv mai ales atunci când este vorba despre credința religioasă a acestuia, dând întâietate rațiunii asupra credinței şi cultivând experimentul drept probî ultimă a realității, proiectul modernității în derulare de mai bine de trei secole şi care a ajuns între timp marca identitară a Europei, dar şi a Americii de Nord, produs de export predilect al lumii vestice, a însemnat înainte de orice o profundă ruptură față de imaginea asupra lumii dominată religios şi politic timp de un mileniu".[12]

Multe dintre ideile sale ne sunt astfel utile, la fel cum altele nu doar că sunt inutile, dar sunt şi periculoase. Dacă ar fi să vorbim de originea ideilor modernității, trebuie să spunem că ele vin adesea în contradicție cu cele medievale, ori nu tot ceea ce aparținea acelei epoci era rău, motiv pentru care nu toate ideile moderne vor fi foarte bune. Ceea ce contează însă, este faptul că multe dintre caracteristicele modernității ca epocă, concepție, curent ideologic, sistem economic sau deziderat politic conduc la ceea ce numim astăzi standard modern de viață. Multe dintre caracteristicile ei i-au supraviețuit aşadar, regăsindu-se şi între elementele definitorii ale post-modernității sau contemporaneității. Chiar şi cele care nu au supraviețuit şi-au adus contribuția lor, constituind baza ideilor de astăzi şi, adesea, suportul lor fundamental.

Acestea sunt aşadar principalele caracteristici ale modernității. În privința concepției despre libertate, observăm că omenirea se îndepărtează de sensul ei ecleziastic, lărgindu-i aria de influență şi raportare şi diminuându-i dimensiunile coercitive, ceea ce duce în final la transformarea ei în ceva asemănător libertinajului şi nu este neapărat un lucru bun. Cu toate acestea, nu se poate trece cu vederea impactul pe care l-a avut ea asupra evoluției umanității, influență care adesea se vede şi astăzi, cu notele ei pozitive, pe lângă celelalte negative.

[1] Iuliu-Marius Morariu, *Câteva considerații privind concepția şi practica medievală despre libertate şi libertinaj,* Editura Semănătorul-Tismana, Tismana, 2012, 20 p.

[2] Diac. Ioan Ică jr, ,,*Îndumnezeirea" omului, P. Nellas ºi conflictul antropologiilor,* în vol. ,,Omul - animal îndumnezeit", Ediþia a IV-a, Editura Deisis, Sibiu, 2009, p. 5.

[3] *,,Națiunile europene care s-au aşezat pe continent (continentul american, n.n.) după descoperirea lui de către Columb şi au exercitat o mare influență asupre civilizației în lumea nouă au fost în principal cinci. Ordinea, în funcție de sosirea lor este: Spania, Portugalia, Franța, Anglia şi Olanda. Lor li se adaugă încercările Suediei de a coloniza un teritoriu destul de redus şi pentru o perioadă de numai 11 ani, colonizarea Alaskăi de către Rusia şi ocuparea de către Danemarca a unei insule în Antile, însă aceste încercări sunt minore în comparație cu colonizările întreprinse de statele pomenite anterior".* Ioan Vasile Leb, Gabriel – Viorel Gârdan, *Chipuri ºi scene din istoria creºtinismului american,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2008, p. 22.

[4] *Ibidem,* pp. 12-13; Gabriel Viorel Gârdan, *Începuturile creºtinismului nord-american,* în ,,Analele ştiințifice ale Facultății de Teologie Ortodoxă, tomul VI, 2000-2002, Cluj-Napoca, 2002, p. 94.

[5] Ioan Vasile Leb, Gabriel – Viorel Gârdan, *op. cit.,* p. 13.

[6] Pentru mai multe informaþii, a se vedea: Dr. Elena Georgescu, *Tezaur din veacul trecut,* Editura Politică, Bucureşti, 1971, pp. 22-39, precum şi volumul lui Radu Preda, *Comunismul, o modernitate eşuată,* col. ,,Universitatis", seria ,,Theologia Socialis", vol. 5, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2009.

[7] Idem, *Jurnal cu Petre Þuþea,* Editura Humanitas, Bucureºti, 1992, p. 42.

[8] Radu Preda, *Comunismul, o modernitate eşuată, op. cit.,* pp. 31-32.

[9] *Ibidem,* p. 32.

[10] *Ibidem,* p. 39.

[11] Ernst Troeltsch, *Realencyklopadie fur protestantische Theologie und Kirche,* Hinrich, Leipzig, 1897, Band III, p. 225, apud *Ibidem,* p. 40.

[12] *Ibidem,* p. 40

Citiți studiul original aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Morariu_Iuliu_Marius-Libertate_si_libertinaj_epoca_moderna.pdf

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

IOV 28,28 :

- O SCURTĂ MEDITAȚIE PENTRU OMUL CONTEMPORAN AFLAT ÎN SUFERINȚĂ -

Iov 28, 28 : "După aceea Dumnezeu a zis omului : Iată frica de Dumnezeu, aceasta este înțelepciunea, iar în depărtarea de rău stă priceperea"

Cartea Iov ocupă un loc de frunte între cărțile didactico-poetice şi hochmatice ale Vechiului Testament alături de grupul de scrieri alcătuit din Psalmi, Proverbe, Eclesiast şi Cântarea Cântărilor. Cuprinde 42 de capitole, fiind o carte scrisă în versuri, amănunt care reiese din categoria din care face parte. Astfel, cartea poartă numele personajului principal, Iov. Meritul literar al cărții Iov este considerat unul de excepție, atât prin modul de a pune în scenă subiectul, cât şi prin stil, dialogul didactic, apelul la avansatele idei ştiințifice ale vremii, precum : circuitul apei în natură (36:27-28), mişcarea binefăcătoare a vântului (37: 9,17), alcătuirea corpului omenesc (33:6), suspendarea pământului în spațiu (26:7). Cartea se remarcă şi prin imagini, figuri de stil, metafore, hiperbole, comparații, alegorii, ironii subtile şi o bogăție a limbajului. Cartea este inclusă în grupa a treia a Bibliei ebraice, Ketubim (Scrieri), şi prezintă în formă poetică un dialog dramatic, inserat într-o expunere narativă, în care se dezbate problema semnificației şi rolului suferinței în viața omului. Problema suferinței este abordată sumar şi în unii psalmi davidici, lamentațiile lui Iov îşi găsesc ecou în anumiți psalmi de plângere precum 38, 88 şi 102.[1]

Versetul : „ A fost cândva în ținutul Uz un om pe care-l chema Iov ; acesta era un om adevărat, neprihănit, drept, cinstitor de Dumnezeu, ferindu-se de tot lucrul rău." (Iov 1,1) ne localizează teritoriul în care are loc acțiunea, ne arată care este personajul principal şi unele aspecte morale ale acestuia. Ținutul Uz, în care trăia Iov era o regiune situată în sud-estul Palestinei, în aria Moabului, care cuprindea şi o parte din deşertul Arabiei. (conform Textului Masoretic). Potrivit unor exegeți, autorul a folosit un nume incert pentru a-i da istorisirii un caracter de generalitate. Septuaginta îl desemnează cu numele de Ausitis (de la grecescul modelul lui Hristos. Astfel, austerós = pustiu, sec, aspru, auster). După Iosif Flaviu şi tradiția care-l urmează, ținutul Uz era situat în regiunea Hauran, la nord-est de Marea Galileii.

Iov este un nume propriu care poate fi pus în relație cu ebraicul iib = a duşmăni, a trata pe cineva drept duşman, ceea ce ar duce la însemnarea numelui lui Iov, ca cel duşmănit şi persecutat. Deşi apare cu un nume simbolic, Iov, a fost un personaj istoric, care este atestat ca atare de Proorocul Iezechiel (14,14), care-l aşează alături de drepții Noe şi Daniel, precum şi de Sfântul Iacob (5,11), care-l dă exemplu de răbdare.

Hesychius din Ierusalim accentuează termenul om, folosit pentru a-l descrie pe Iov, spunând că este numit om, cel care poartă chipul lui Dumnezeu, care poate alege între bine şi rău. Sfântul Ioan Gură de Aur vede în expresia om, un elogiu ce i se aduce lui Iov. O altă însuşire a lui Iov este faptul că era un om drept. Cuvântul drept are două sensuri : unul când nu iei dreptul altuia; altul, când săvârşeşti toate faptele de virtute. Sfânta Scriptură întrebuințează cuvântul dreptate în ultimul sens. „ ...un om adevărat..." , adevărul mărturiseşte despre el că, pe lângă celelalte virtuți, avea şi pe aceasta, de a spune adevărul.[2]

Revenind la tema cărții Iov, autorul se întreabă pe tot parcursul cărții şi dialogului născut care este cauza suferinței omului şi mai cu seamă a celor drepți. Această preocupare a omului nu este o noutate, fiind o preocupare a acestuia din prima clipă a contactului cu suferința.

Mai mult decât atât, cititorul este introdus într-un dialog bazat pe conversația dintre Satana şi Dumnezeu cu privire la caracterul autentic şi sursa virtuții lui Iov : credința lui Iov să fie bazată pe o trăire profundă sau să fie un rezultat al bunurilor oferite de Dumnezeu lui Iov ? Lui Iov nu i se face cunoscut acest dialog purtat între Satana şi Dumnezeu. Cu siguranță conversația ce apare în Cartea lui Iov trebuie privit ca un dialog imaginar al autorului cărții, acesta neavând posibilitatea participării la un astfel de dialog. Pe tot cuprinsului dialogului şi a argumentelor aduse împotriva sa, de către prietenii săi, Iov, nu pierde legătura cu Dumnezeu, evidențiindu-se astfel importanța acestei legături.

Un posibil răspuns ar putea fi, modul greşit de înțelegere a raportului dintre om şi Creatorul său. Totodată, o altă explicație că Dumnezeu îngăduie suferința în viața omului, ar putea fi faptul că prin suferință omul se maturizează şi sporeşte capacitatea comuniunii cu Dumnezeu, aspect foarte potrivit în exemplul lui Iov. Este adevărat că această a doua explicație nu poate fi generalizată la toți oamenii, deoarece unii îşi asumă suferința, iar pe alții îi împietreşte definitiv, iar suferința devine un adevărat examen înaintea lui Dumnezeu.

Chiar şi în cazul dreptului Iov, cu toate că şi-a asumat suferința, se poate observa cum alternează constant disperarea cu speranța, apropierea de Dumnezeu prin rugăciune şi îndepărtarea de El prin deznădejde (Iov 10:20; 19:22). Pe lângă tema majoră a suferinței, autorul a vrut să ofere un minunat exemplu de răbdare în suferință şi să combată dorința nesăbuită dintotdeauna a minții omeneşti de a scruta planurile providenței divine.[3] Întotdeauna cel aflat în suferință vrea explicații, lămuriri, dar nu din partea oricui, ci a Celui presupus că îl supune la încercări.

Iov este prezentat încă din prologul cărții ca un om de o ținută morală ireproşabilă, bogat şi evlavios, care făcea tot posibilul să nu-L mânie pe Dumnezeu, chiar şi indirect pri fiicele sale, aducând constant jertfe pentru presupusele păcate ale

acestora. Dar, într-o zi, a fost pus la grea încercare de Dumnezeu, Care i-a permis lui Satan să-l lipsească de toate bunurile sale pământeşti ce le avea, de familie, implicit de toți copiii şi în final şi de sănătate. Cuvântul „Satana" nu reprezintă un nume propriu, ci este îngerul acuzator. În viclenia lui, acesta l-a acuzat pe cel drept că evlavia lui se datorează şi este motivată de averile şi bunurile care i le-a oferit Dumnezeu, fiind o evlavie din interes şi de aceea îi cere lui Dumnezeu să-l pună la încercare. Obținând aprobarea divină, prin calitatea sa cea mai de seamă, viclenia, Satan îl deposedează pe Iov de toate bunurile sale într-un timp scurt. Mai mult, Iov este părăsit şi de prietenii şi rudeniile sale, rămânând să-şi ducă singur întreaga suferință, dar păstrându-şi intactă nădejdea şi credința, spunând : *„ Gol am ieşit din pântecele mamei mele şi gol mă voi întoarce în pământ. Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvântat!" (Iov 1:21).*

În versetul 28 al capitolului 28, putem găsi una dintre cheile care i-au adus puterea de a trece peste toate încercările şi peste toată suferința, cu toate că era un om drept în fața lui Dumnezeu, după cum aflăm din Sfânta Scriptură. Iar această cheie, se află ascunsă în umbra înțelepciunii care poate fi descoperită doar de oamenii care doresc să-L cunoască cu adevărat pe Dumnezeu şi să urmeze calea care duce spre viața veşnică. În acest pasaj scripturistic, consider că înțelepciunea se află în relație cu frica de Dumnezeu.

În continuarea referatului meu, mă voi opri asupra explicației fricii de Dumnezeu şi raportarea corectă a omului la această stare în care trebuie să se situeze omul.

IPS Andrei Andreicuț, într-una din cărțile sale, consideră frica de Dumnezeu ca a doua etapă pe calea despătimirii omului.[4] Credința sinceră îl duce inevitabil pe om la frica de Dumnezeu. În tradiția noastră populară, atunci când cineva doreşte să-l caracterizeze pe un om încărcat de virtuți, îl numeşte pe acesta "om cu frică de Dumnezeu". Sfântul Ioan Gură de Aur arată într-una din cuvântările sale care este răsplata sau câştigul unui om cu frică de Dumnezeu : curățirea păcatelor şi înmulțirea virtuților.

Sfântul Maxim Mărturisitorul ne vorbeşte de o înaintare pe calea fricii de Dumnezeu : "ordinea cea bună a Sfintei Scripturi, care urmează rânduielii mântuitoare a Duhului, deosebind treptele celor ce înaintează de la învălmăşeala dinafară a patimilor spre unitatea divină, pe cei începători, care se află la porțile curții dumnezeieşti a virtuților, i-a numit temători; pe cei ce au dobândit o deprindere măsurată a rațiunilor şi a chipurilor virtuții i-a numit înaintați; iar pe cei care au ajuns prin cunoaştere la vârful însuşi al adevărului, care se face întrevăzut prin virtuți, îi numeşte desăvârşiți."[5]

Filozofia marxistă considera credința ca un rezultat al fricii omului în fața stihiilor naturii. Însă lucrurile stau cu totul altfel : din credința că există Dumnezeu decurge frica de a nu-l supăra şi de a nu-l determina să te pedepsească cu ajutorul stihiilor naturii, iar pentru a te teme de cineva trebuie mai întâi să crezi că acel cineva există.[6]

Frica de Dumnezeu este stimulate de aducerea aminte de moarte. Isus fiul lui Sirah spune în acest sens : în tot ce faci adu-ți aminte de sfârşitul tău şi nu vei păcătui niciodată (Sirah 7, 38). Pomenirea morții este un exercițiu duhovnicesc pe care mulți Părinți îl au în evlavie. De aceea ei recomandă aducerea aminte de moarte ca mijloc de purificare. Trebuie cunoscut faptul, că nu moartea în sine îl sperie pe credincios, ci judecata lui Dumnezeu care urmează după moarte.

Acest tip de înțelepciune este unic. Ea constituie bunul cel mai de preț. A-L cinsti pe Dumnezeu reprezintă înțelepciunea supremă, iar capitolul 28 al cărții Iov e unul dintre cele mai frumoase ale operei, un elogiu adus Înțelepciunii. Aceasta însă nu se află nici în măruntaiele pământului, scormonite de om prin ingeniozitatea minții lui (vv. 1-11), nici în vreun punct al universului, ea nu poate fi prețuită cu nici una din comorile lumii; ea e cunoscută numai de Dumnezeu, iar omului nu-i rămâne decât înțelepciunea practică: frica de Dumnezeu. [7]

Întrebarea predominantă a întregii cărți Iov, este următoarea : Pentru ce trebuie să sufere omul nevinovat?, rămâne fără răspuns. Unul dintre posibilele răspunsuri ar fi, că relația faptă-răsplată era abordată juridic, acesta este modul de acțiune al diavolului, dar aşa se comport şi cei trei prieteni ai lui Iov. Singur, Elihu, al patrulea prieten, avansează presupunerea că suferința va fi având şi o funcție purificatoare. Putem concluziona spunând, că în spatele fiecărei suferințe inexplicabile şi care aparent cade sub incidența absurdului, se află rațiunea ascunsă a lui Dumnezeu, Care întotdeauna ştie ce face Prin Iisus se va descoperi că, pe lângă suferința născută din păcat există şi o suferință născută din iubire, a cărei supremă expresie avea sî fie jertfa de pe cruce.[8]

Bibliografie

1. ***, Biblia sau Sfânta Scriptură – Ediție Jubiliară a Sfântului Sinod, *Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001*
2. *Pr. Petre Semen,* Sensul vieții şi al suferinței, *Editura Doxologia, Iaşi, 2010*
3. *Pr. Ioan Sorin Usca şi Prof. Ioan Traia,* Vechiul Testament în tâlcuirea Sfinților Părinți : Iov, *Editura Christiana, Bucureşti, 2008*
4. *† Andrei Andreicuț,* Nevoințele desăvârşirii, *Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2011*

[1] Pr. Petre Semen, *Sensul vieții şi al suferinței,* Editura Doxologia, Iaşi, 2010, pp. 90-92

[2] Pr. Ioan Sorin Usca şi Prof. Ioan Traia, *Vechiul Testament în tâlcuirea Sfinților Părinți : Iov,* Editura Christiana, Bucureşti, 2008, pp. 11-13

[3] Pr. Petre Semen, op. cit., p. 102

[4] † Andrei Andreicuț, *Nevoințele desăvârşirii,* Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2011, p. 28

[5] †Andrei Andreicuț, *Nevoințele desărşirii,* apud *Răspunsuri către Talasie, 10,* Filocalia 3, Sibiu, 1948, p. 39

[6] †Andrei Andreicuț, *op. cit. ,* p. 32

[7] Cf. : http://ioanuscateol.wordpress.com/2009/03/21/comentarii-la-iov-28/, accesat la data 28.08.2013

[8] Cf. Introducere la Cartea Iov, Biblia sau Sf. Scriptură, – *Ediție Jubiliară a Sfântului Sinod,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001, p. 839

Citiți studiul original :

http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ionut_Hens-Iov_28-28_0_scurta_meditatie.pdf

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Sfințenia, împlinirea umanului
- după Nichifor Crainic -

Introducere

Nichifor Crainic, pseudonimul legalizat al lui Ion Dobre, este un scriitor la care pasiunea nu respinge claritatea şi ordinea ideilor, grupate în succesiunea strînsă a argumentării, în luminoase şi temeinice structuri. Oricine străbate unul din eseurile lui Crainic, trăieşte, la sfîrşitul lui, impresia unui lucru bine articulat în toate încheieturile, limpede determinat în spaţiu, un adevărat organism autonom, din care este greu să clinteşti vreunul din elementele alcătuitoare. [...] În importanta mişcare a eseului contemporan, Nichifor Crainic aduce simţul construcţiilor solide, un patos extras din contemplarea marilor simboluri ale culturii, căldura expunerii ideologice. Multe din eseurile scrise în ultimele două decenii s-au orientat după modelul lui, scria Tudor Vianu în *Arta prozatorilor români.*

Citind cursul de mistică *Sfinţenia împlinirea umanului,* eşti obligat să-i dai dreptate lui Tudor Vianu, Crainic era un teolog bine articulat din toate punctele de vedere. Omul avea conştiinţa nedesăvîrşirilor sale (cîţi o mai au astăzi?) şi, la terminarea studiilor teologice, a refuzat să se preoţească. A devenit, însă, unul dintre marii profesori de teologie ortodoxă ai vremii[1] , atât de mare încât l-a făcut pe marele teolog Dumitru Stăniloae să afirme următoarele lucruri : Crainic este cel dintîi teolog român din epoca modernă a istoriei noastre care scoate teologia din cercul strîmt şi ocolit al specialiştilor, prezentînd-o, într-o formă impunătoare, atenţiunii generale a lumii intelectuale. [...] Nichifor Crainic înnoieşte prin reactualizarea tradiţiei într-o teologie care se mulţumea cu cîteva coji din această tradiţie, primite pe calea şi de multe ori prin interpretarea ocolită a teologiilor apusene, săvîrşind astfel o adevărată restaurare a teologiei româneşti în duhul ortodox[2] .

Revenind la conceptul de sfinţenie sau mai bine zis la realitatea sfinţeniei vom sune că, profesorul Crainic o consideră ca fiind împlinirea umanului. *Creştinismul este doctrina care a ştiut să dezvolte în lume personalitatea umană, până la ultima posibilitate, pâmă la îndumnezeire*[3] , spunea teologul roman în celebrul său curs despre Dostoievski.

Fidel revelaţiei, el împarte teologia mistică, în celebra triadă: purificare, iluminare şi unire sau îndumnezeire, dar totuşi cursul acesta ese în evidenţă deoarece reuşeşte să îmbine mistica răsăriteană cu mistica ortodoxă rămânând fidel, cum am spus revelaţiei şi bineânţeles sfinţilor părinţi.

PURIFICAREA

Această etapă spre îndumnezeire poate fi definită doar în câteva cuvinte, atât de profundă este gândirea teologului, iată ce spune: *purificarea este violentarea sistematică şi progresivă a trupului şi a sufletului pentru a le face apte de sublimitatea contemplaţiei*[4] . Religia nu e proces de instrucţie teoretică, ci un proces de participare personală la bucuriile spirituale puse la dispoziţie de Iisus Hristos. Cine cunoaşte numai teoretic adevărul Ev. Pate fi savant dar nu creştin.[5]

Un lucru interesant în acest capitol, este faptiu că, profesorul Crainic trece peste steriotipul negativist al purificării, arătând că purificarea nu este moartea naturii, căci atunci aşceza ar însemna o metodă de sinucidere lentă, pe când mortificarea este moartea păcatului din natura umanăîn vedrea readucerii stării antepecavice din om[6] . Altfel spus purificarea este este o re-convertire a simţurilor spre interior, aşa încât ochiul trupesc trebuie să devină ochiul minţii, urechea trupească trebuie să devină timpanul căruia îi vorbeşte Dumnezeu.

La cele spuse până aici, se cuvine a cunoaşte un amendament, în sensul că, teologul Crainic, ne atenţionează că mortificarea fiziologică(prin cele trei voturi numite impropriu monahale) *şi mortificarea psihologică nu sunt scopuri în sine, ci numai mijloace pentru a atinge un grad mai înalt de perfecţiune*[7] . Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine, cum frumos spune Ap. Pavel.

ILUMINAREA

Faza iluminării apare destul de cudată în concepţia teologului Crainic, aceasta deoarece el vorbeşte în această etapă despre patimi. Am spus ciudată deoarece majoritatea tratatelor de mistică tratează patimile în prima fază, anume, cea curăţitoare. Crainic nu cosideră ceva ieşit din comun să vorbeşti despre patimi în această etapă, justificându-se elegamt şi logic, văzând în patimi şi o latură inaccesibilă nou. Aici se vede o clară influenţă apuseană, prin Ioan al Crucii, desigur.

Ei bine, mergând pe drumul bătătorit de cel mai mare mistic apusean, Sf. Ioan al Crucii, teologul român vorbeşte de două ordine ale purificării : active şi pasive. Pentru a înţelege mai bine aceste etape, face apel la imaginaţia noastră, cerându-ne să ne imaginăm o pădure din care se taie copaciidar rădacinile rămân. Ei bine, copacii tăiaţi sunt patimile în sens propriu, care se taie prin purificarea activă. Rădacinile rămase sunt patimile neaccesibile nouă, pe acestea doar Dumnezeu le poate extirpa. Aceasta este purificarea pasivă de care se ocupă Dumnezeu.

Purificările active nu sunt esenţiale oricât ar fi de complexe şi complete[8] . La capătul purificărilor active, sufletul trecut prin nopţile mortificărilor se găseşte abia ăn antecamera vieţii mistice. Abia acum sufletul este capabil de contemplaţie.

Odată ajunşi în stagiul purificării pasive *spiritul are impresia că este înghiţit de o bestie ....o sleire totală de puteri, un gol obscur* cre îl face incapabil să se roage. [9] Această stare teologul o argumentează prin taina Botezului: a muri întru Hristos, pentru a învia întru Hristos. *Este necesar ca sufletul să treacă prin acest mormânt, al morţii obscure, pentru a ajunge le reînoirea care îl*

aşteaptă[10] Acum în locul celor şapte păcate dezrădăcinate iau naştere şapte virtuţi, iar puterile spirituale sunt revitalizate de acţinea Sf. Duh.

Nu vreau să trec mai departe, deoarece propun să rămânem la începutul contemplaţiei, la antecamera sfinţeniei deoare aici se întâmplă lucruri miraculoase. Ioan al Crucii, un mistic atât de drag lui Crainic, prezintă culmi mistice la care omul terestru nicicînd nu a visat vreodată. Trebuie să spunem că Ioan al Crucii este misticul apusean cel mai apropiat de duhul ortodox.

Voi prezenta în cele ce urmează aceată *antecameră*, sau mai bine zis valorea mistică anopţii la Juan de la Cruz, însă să vedem cine a fost acest mistic.

Dacă pentru a clarifica problemelle actuale ne îndreptăm privirea asupra Sfinţilor Părinţi ai Bisericii, nu e numai pentru a ne sprijini de un argument de autoritate, si pentru că atunci când înfloreşte în omenire o realitate nouă, aşa cum s-a întâmplat cu fecioria în primele veacuri, cei mai interesaţi să studieze fenomenul sunt contemporanii: ei sunt martorii unui fapt şi, văzându-i roadele, îi caută originea şi sensul. Sunt cu atât mai fascinante, mai interesante aceste mărturii ale Sfinţilor Părinţi, pentu că ne aflăm în faţa unor giganţi, nu numai în teologie şi în sfinţenie, ci şi în efortul de a întrupa credinţa în cultură. Un asemenea titan este fără doar şi poate, si Ioan al Crucii, care a întrupat credinţa în cultură dar nu înainte de a fi urmat sfaturile evanghelice, spun aceasta deoarece el ne dă oarecum o teologie aplicată să ascunsă după paravanul sintagmelor metaforice.

Dacă ar fi să-l definesc pe Ioan al Crucii printr-o sintagmă metaforică, cu siguranţă voi inversa puţin lucrurile în sintagma lui René Descartes şi voi avea în loc de *gândesc deci exist, iubesc deci exist.*

Ioan a fost întotdeuna ghidat de iubire, nu o iubire la nivel conceptual ci de o iubire experimentală, în Dumnezeu şi în oameni deopotrivă. *Iubirea autentică nu e posesivă, ci e personalizatoare, fiindcă este un raport al adevărului cu alteritatea*[11], dar pentru aceasta trebuie să-mi pese de destinul celuilalt. Putem să iubim conceptual întreaga omenire, dar dacă pe cel ce stă umăr lîngă umăr cu mine îl simt departe, atunci trebuie să mă întreb oare nu sunt precum Cain ?

Opera Sf. Ioan al Crucii este cunoscută în Romînia datorită cursurilor de metafizică a lui Nae Ionescu, dascălul necontesta al unei ilustre generaţii care a preluat exemplul profesorului şi vor face la rândul lor referire la opera Sf. Ioan. Astfel găsim referiri în scriierile lui Eliade, Cioran, Şora, Noica. Aceştia au insuflat respectul pentru poetul iubirii şi ucenicilor lor, Pleşu Liiceanu, Patapievici, iar astăzi avem posibilitatea să buchisim întreaga opera a Sf Ioan al Crucii, şi asta datorită lor.

Asupra operei lui Ioan al Crucii sunt puse câteva semne de întrebare, cum ar fii: în ce măsură este influenţat de ideile lui Dionisie Areopagitul? Problemă ridicată de profesorul Nichifor Crainic. Eu nu vreau să dezvolt această temă, dealtfel interesantă, ci vreu să scot în evidenţă în această lucrare profilul spiritual al sfântului, oglindit în creaţiile sale lirice, dar din ceea ce am citit pot să afirm că sfântul este influenţat cu precădere de Sfânta Scriptură, de marii scriitori ai vremii, de marii teologi ai Bisericii. După spusele profesorului Crainic, are rădacini bine înfipte în teologia lui Dionisie [12]

Cred că este un lucru normal în literatură, ca urmare el nu a fost aspru criticat de criticii vremii, şi putem desigur afirma că Ioan a contribuit esenţial la secolul de aur al literaturii spaniole, care în aceea vreme atinge apogeul, după cum afirmă dl. Bărbulescu.[13]

Adevăratul său profil spiritual ar putea fi reconstituit numai pe baza operei, cu precădere, a poemelor mistice, admirabilă reflecţie artistică a unei viziuni trăite[14]

Tema fundamentală a întregii sale opere o constituie iubirea lui Dumnezeu, *de fapt despre Ioan al Crucii se poate spune că a fost, este şi va rămâne cîntul şi poetul unei singure mari iubiri aceea a Creatorului lumii, al universului, în toată măreţia lui*[15]

Mistic elevat, Ioan, aprecia drept cea mai înaltă virtute iubirea lui Dumnezeu, la care se ajunge prin contemplare *întreaga lui viaţă, atât de zbuciumată e străbătută de o experienţă lăuntrică, ce atinge apogeul unirii mistice*[16]

În scrieriile sale, realizate în trei mari opere de dimensiuni destul de întinse: *Urcuşul Muntelui Carmel, Noaptea obscură, Cântec spiritual,* Ioan al Crucii preţuieşte pe lângă iubire şi celelalte două virtuţi teologice: credinţa-care ne facitilitează metacunoaşterea şi nădejdea(speranţa) care ne poartă spre contopire cu Cel Prea Înalt.

Contrastul dintre hazardul existenţei lumeşti şi dimensiunea spirituală care o fixează în etern va constitui linia de forţă a operei sale.[17]

Revenind la teologia nopţii la Ioan al Crucii, com cita pt. A ne fi mai uşor urmărit poemul atât de drag lui Patapievici, *Noaptea obscură:*

În noaptea-ntunecată
de-a dragostei văpaie dogorită, –
o, şansă minunată! –
ieşii neauzită,
fiindu-mi casa-n linişti cetluită.

2
Prin beznă furişată,
pe-ascunsa scară, tainic travestită, –
o, şansă minunată! –
prin bezna negrăită,
fiindu-mi casa-n linişti cetluită.

3
În noaptea dulce-lină,
umblînd furiş, de nimenea văzută,
o singură lumină
pe calea neştiută
îmi licărea, din inimă născută

4
Ea mă-ndruma mai bine
decît amiaza cea-n lumini avută
spre cel rîvnit de mine,
ce m-aştepta, tăcută
să-l caut prin pustia ne'ncepută.

5
O, noapte ce-arătat-ai
mai mult ca zorii calea tăinuită!
O, noapte ce legat-ai
iubitul de iubită –
iubita în iubitul ei topită!

6
Pe sînu-mi ce-nflorise,
căci pentru el anume se păstrase,
ca legănat de vise
în dulce somn rămase

şi-ntreg văzduhu-a cedrii-nmiresmase.

7
Cînd boarea ce adie
pe metereze păru-i răvăşise,
sub mîna-i străvezie
o rană se deschise
pe gîtul meu – şi simţ cu simţ mi-ucise

8
Uitîndu-mi de-ale mele,
spre cel iubit plecatu-m-am, răpită,
şi-n preajmă toate cele
pieiră-ntr-o clipită,
sub crinii albi, pe unde nu-i ispită.

Nu voi face o critică literară, nu voi merge pe tâlcuirea fiecărui vers, ci voi încerca să redau în linii mari teologia acestei creații lirice, teologie ce se ascunde în spatele metaforei.

[1]Răzvan Codrescu, "Nichifor Crainic – 120 de ani de la naştere", *Tabor*, anul III, nr. 10, pp. 81-86.

[2] Textul apare în revista vremii *Gândirea*, dar este şi textul ce prefaţiază cartea lui Crainic *Nostalgia Paradisului,* Ed. Moldova, Iaşi, 1994
[3] Nichifor Crainic, *Dostoievski şi creştinismul rus,* Ed. Anastasia, Bucureşti, p.148.
[4] Idem., *Sfinţenia împlinirea umanului,* Ed. Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Iaşi, 1993., p.86.
[5] *Ibidem.*
[6] *Ibidem,* p.89.
[7] *Ibidem,* p.91.
[8] *Ibidem,* p.106.
[9] *Ibidem.*
[10] *Ibidem.*

[11] Silvano Cola, *Scrieri şi Mărturisiri,* Trad. Pr. Cristinel Fodor, Ed. Sapienţia, Iaşi, 2010, p.134.
[12] http://www.rostonline.org/blog/razvan/2008/01/nichifor-crainic-despre-mistica.html, ora 04,26, 14.01.2013.
[13] Sf. Ioan al Crucii, *Poeme mistice,* trad.Simion Bărbulescu, Ed. Arania, Braşov, 1996, p.6.
[14] *Ibidem,* p.7.
[15] *Ibidem,* pp.9-10.
[16] Paul Aymord, *op.cit.*p. 291.
[17] *Ibidem.*

Citiți mai departe întregul studiu:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Silviu-Aurelian_Jimborean-Sfintenia_implinirea_umanului.pdf

Lansarea de carte la Tismana

LANSAREA CĂRȚII "FLORIAN-VĂIDEIANU - BOIER PRINTRE TOVARĂȘI"

LA EDITURA SEMĂNĂTORUL TISMANA, ÎN DATA DE 22.09.1013

Iată legăturile la videoclipuri, în ordine, cu sumarul lor:

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/1-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (1) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Prezentarea invitaților de către autorul cărții, juristul şi scriitorul Florian Văideianu, membru al Asociațiilor "SEMĂNĂTORUL" Tismana, Ligii Scriitorilor Români Cluj-Napoca, Filiala Gorj.
Cuvântul dlui Marian Slivilescu, primar al oraşului Tismana.
Cuvântul doctorului şi poetului Doru V. Fometescu, cetățean de onoare al com. Ciuperceni, membru al Asociației "SEMĂNĂTORUL" Tismana. Cuvântul doctorului în estetică Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/2-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (2) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Cuvântul dlui col.(r) şi scriitor Ion C. Gociu, membru al Asociațiilor "SEMĂNĂTORUL" Tismana, Ligii Scriitorilor Români Cluj-Napoca, Filiala Gorj.Cuvântul fostului preşedinte al UJCM-Gor,j Nicolae Bâzu, preşedintele direct al dlui Traian Burtea (1918-1981) preşedinte "Arta Casnică" Tismana
Cuvântul dir. BRD – filiala GORJ, ec. VICTOR TROACĂ, preşedinte al ASOCIAȚIEI CERCETĂTORILOR şi AUTORILOR DE CARTE GORJENI „Al. Doru Şerban"
Cuvântul d-lui Ion Elena, scriitor, Director al CENTRULUI JUD. DE RESURSE şI ASISTENȚĂ ED. GORJ

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/3-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (3) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Cuvântul prof. NICOLAE N. TOMONIU – Director al EDITURII SEMĂNĂTORUL TISMANA, preşedinte al Asociațiilor "SEMĂNĂTORUL" Tismana şi Ligii Scriitorilor Români Cluj-Napoca, Filiala Gorj.
Propunerile Asociației "SEMĂNĂTORUL" Tismana privind acordarea titlului "Cetățean de onoare al oraşului Tismana" unor personalități ale Tismanei de-a lungul timpului.

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/4-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (4) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Cuvântul conf. univ. dr. ION POPESCU BRĂDICENI - scriitor, Târgu-Jiu
Cuvântul doctorului PAUL PERCIUN, soțul Emiliei Perciun, fiica lui Traian Burtea

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/5-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (5) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Cuvântul prof. Dan Gr. Pupăză, director al Muzeului Etnografic "Grigore Pupăză" - Arcani-Gorj. (Imaginea din dreapta)

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/6-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (6) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Cuvântul primarului Marian Slivilescu la înmânarea diplomelor de excelență (postmortem) pentru dl Traian Burtea şi ec. Valentin Croitoru, contabil şef "Arta Casnică" Tismana, ec. Lili Croitoru, şef birou contabilitate.
Cuvântul dlui Florian Văideianu la înmânarea diplomelor de excelență pentru fiicele dlui Traian Burtea, Maria şi Emilia.

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/09/7-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (7) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Secvențe din sală, filmate în timpul cuvântului scriitorului Ion C. Gociu, , membru al Asociațiilor "SEMĂNĂTORUL" Tismana, Ligii Scriitorilor Români Cluj-Napoca, Filiala Gorj.

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/10/8-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (8) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: Secvențe din sală, filmate în timpul cuvântului fostului preşedinte al UJCM-Gorj, Nicolae Bâzu, preşedintele direct al dlui Traian Burtea (1918-1981) preşedinte "Arta Casnică" Tismana

http://samanatorul.blogspot.ro/2013/10/9-lansare-de-carte-la-tismana.html
Videoclip (9) la lansarea cărții "Florian-Văideianu - Boier printre tovarăşi"
Cuprins: MOMENTE UMORISTICE cu epigramistul Dan-Stelian Bura, cenaclul "Columna"
Răspunuri la epigramele "Întrebare" şi "Tismanei"

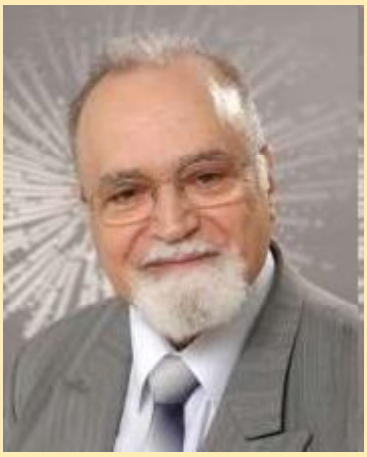

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii septembrie

De la profan la sacru

Există o fugă înăuntru,
Când s-a născut a văzut că are două mâini.
“E bine!” – şi-a zis
pe când îşi descoperea şi degetele.
Şi cu uimire, dar mai ales cu teamă,
a început să le sucească, să le-nvârtească
pe fiecare în parte,
până când s-a făcut noapte.
Şi tot aşa a făcut şi-a doua zi,
până când s-a făcut din nou noapte,
şi-a treia zi, tot până-n noapte,
ca să observe că nopțile urmează zilelor.
(Ca dovadă că-n vremurile acelea
s-a născut şi… studiul serios).
Totul a-nceput cu mâna stângă,
că ea venea de la inimă,
căreia, mult mai târziu i-a zis
ceasornic – ceasornicul meu,
ceasornicul tău:
merge ceasornicul,
merg şi eu!
A pus degetelor stângii
câte un nume,
care-au devenit numere.
Dar ce să facă numai cu cinci?
Trebuia să treacă şi la cealaltă,
să continue număratul.
Când a ajuns la şapte –
câte-a văzut,
tot repetându-le,
că are săptămâna,
s-a oprit, pentru că n-a ştiut
ce să facă mai departe
cu celelalte trei,
rămasele.
Şi s-a gândit el ce s-a gândit
zi de vară până-n seară,
toată vara,
tot anul, şi vara viitoare,
până într-o seară
din cea de-a treia vară,
când i-a venit ideea genială
să le strângă pe tustrei
unul lângă celălalt,
bisericuță,
şi cu ele aşa grămadă
să se închine Soarelui
pentru mâinile lui pricepute,
dar mai ales pentru cele şapte degete
cu care număra zilele
săptămânilor,
care se tot repetau
în neştire,
săptămână de săptămână,
lună de lună,
an de an.
Dar pentru că Soarele se mai ?i pitea
s-a rugat Cerului –
de unde venea ploaia:
pentru sănătatea lui,
pentru casa lui
plină de copii,
pentru hrana lor
şi-a vitelor,
să nu fie secetă
ori tulburare
la hotare…
Dar pentru că ?i Cerul
îi juca felurite feste,
l-a inventat pe Ăl Bătrân,
căruia i s-a adresat ca unui Tată
al tuturor văzutelor ?i nevăzutelor,
rugându-l să-i sară-n ajutor...

Uitai să vă spun
că acest gest
s-a împământenit
tare demult –
la începutul veacurilor.
A devenit ritual
pentru că el desemnează
esența ființei noastre irepetabile,
şi ne-a şi intrat definitiv în sânge.

Fii drept, Doamne!

„Homo sum, humani nihil a me alienum puto” („Om sunt, nimic omenesc nu mi-e străin”
_TERENTIU– „Heautontimorumenos” / „Cel ce se pedepseşte pe sine însuşi”)

De la Trapez
plonjez
în Univers,
şi de-acolo
solo
într-un vers
hatman
taman
în lenjeria iubitei,
pe dulceața ispitei…

Trage-mi, Doamne,
o palmă
şi-o sudalmă,
că prea sunt netot
şi mă vâr peste tot!

Da' ia stai, nu da!
Nu cumva
chiar 'Mneata
m-ai băgat în belea?
N-o da pe niznai,
că de unde stai
şi Te văd că eşti,
m-ai amețit cu poveşti,
ba mi-ai zis că şi eu
sunt tot Fiu de Zeu
şi glumind mi-ai spus –
de fapt mi-ai impus –
să sări de la Trapez
şi să vagabondez
prin Univers,
într-anume vers
haiducesc
să mă opresc
direct
pe subiect:
să mă cuibăresc
în lenjeria iubitei,
să mă dedulcesc
ăăă… cu sublimul ispitei?

Fii bun, Doamne,
şi caută… vinovatul!
Şi fii şi drept, Doamne:
Aruncă pe El păcatul!
.

Superstiție, sau, poate, adevăr? Vechii indieni spuneau că sufletul omului trece în frunze - de unde şi şoaptele morților.

Frunză-ntre frunze

Era o noapte de smoală, pustie,
Când am trecut într-o frunză târzie.
Ființa mea s-a pornit să-i cedeze
Capilarele, să mă-nfieze.
Doar inima-mi, nesupusă stăpână,
N-a vrut să mă urmeze, şi nebună
A-nceput să lovească cu furie
Coaja copacului liliachie,
Protestând pentru abrutizare
Şi durerea iscată-n strânsoare,
De atâta neospitalitate
Din partea celui întins peste poate.
Ascultând-o atent, trunchiul nemişcat
A răspuns rostindu-se dur, răspicat:
"Liberați frunza străină de noi,
Să-şi caute sfârşitul în zăvoi!"

Frunză-ntre frunze, mă-ntreb, la ce bun
Când sunt om şi ca om vreau să apun?.

G e n e z ă

Fetele cumințe ale bărboşilor daci,
plecați la războaiele cu romanii,
au învățat de la mumele lor
să le acorde învingătorilor
toată atenția –
să nu cumva să se pună rău cu duşmanii.
Şi mai de frică, mai din dragoste,
aceste fete ascultătoare şi viteze
i-au îmblânzit pe războinici,
i-au şi cucerit prin bunătatea, hărnicia
şi frumusețea lor,
după care le-au pus pe umeri fii şi fiice,
şi pe capete, mai către bătrânețe,
câte-o căciulă mițoasă de oaie,
încât foştii vajnici învingători,
de bună voie şi nesiliți de nimeni
s-au numit “romani cu căciulă”, adică,
în scrierea modernă români,
cu â din a, spre a se deosebi de romanii
care s-au risipit prin țărâna Imperiului.
Şi nu şi-au mai schimbat numele
în veac să nu-şi supere soațele,
poate şi ca recunoştință
pentru grija pe care acestea le-o purtau,
pentru mâncarea bună cu care-i întâmpinau
pe când veneau de la feluritele lor treburi
dar, mai ales, pentru statornica lor iubire.

Şi-uite-aşa, în casele bărboşilor daci,
luate cu japca de “romanii cei fără de căciulă”,
au locuit, de-a valma, urmaşi după urmaşi:
fiii, nepoții, strănepoții şi stră-strănepoții
femeilor dace şi-ai “romanilor-căciulari”
cunoscuți şi recunoscuți de către toată lumea,
mult mai încoace,
cu numele de ROMÂNI!

„Da, de la Roma venim, scumpi şi iubiți compatrioți – din Dacia Traiană! Se cam ştersese diploma noastră de noblețe: limba, însă, am transcris-o în literele de aur ale limbilor surori”.
MIHAIL EMINESCU

Citiți articolul original aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/09/george-ene-poeziile-lunii-septembrie.html

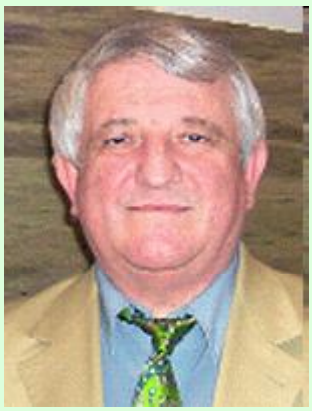

VASILE MIC - poet şi grafician
(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii septembrie

Grafica: Vasile Mic

Un zeu

Un zeu
E la originea
Conflictelor lumii.
El a făcut
Lumină
În întuneric.
El ştie
Descântecele
Extratereştrilor
Prieteni şi rivali.
El a dat putere celor fără de putere,
A pus apa şi focul
La un loc.
Şi tot acest zeu,
Nebun,
Nemuritori ne-a făcut.

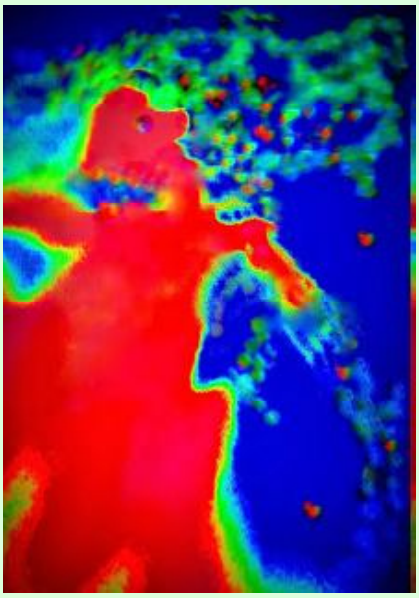

În viziunea tunelului

În viziunea tunelului
Vorbele,
Ad hoc,
Devin forme de relief,
Săgeți
Spre ținte în mişcare,
Învăluite ori nu
În mistere.
O jucărie de argint,
Încă,
În viziunea tunelului…

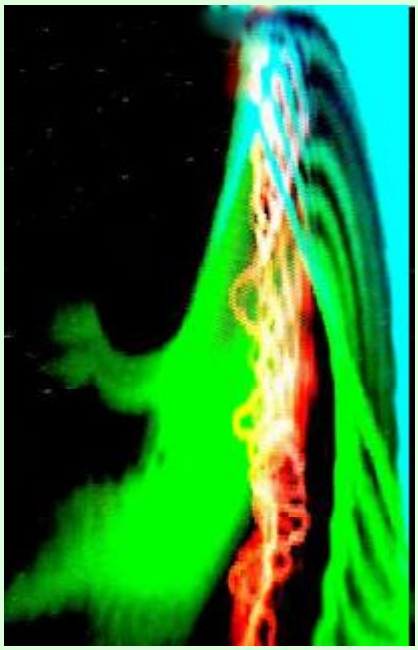

Cerul din cărți

Păsări de cristal
Negre,
Păsări roşii, verzi…
Prințese, prinți
Pregătindu-se de bal.
Mii de stoluri
De fluturi
De argint
Se învârt…
Prea mică poate fi
Lumea,
Azi,
Prea abstract
Cerul
Din cărți –
Jăratecul
Pe care sufletu-ți
Arde.

Copilul

Copilul –
Puterea
De a se dărui
Brațelor
Mamei sale.

Mită pentru război

Ne vedem
Aproape de lume.
Lumii îi e totuna
De noi…
Mergem
Pe drum,
Pe cărare
Ori facem doar paşi înapoi?
Cert e:
Se dă mită
Pentru a pleca la război.

Tablete cu amintiri

Despre departe
Şi albastru,
Despre trenuri de noapte,
Zâmbete
Cu flori de câmp
Prin preajmă…
În fiecare
Parte
A lumii.

Un incendiu întâmplător

Un incendiu
Întâmplător
A ars
Inima,
Parțial.
Dar furtuna
Nu a fost înfrântă…
Culege
Dragoste,
Iubeşte,
Visează.

Voi scrie

Voi scrie
O poveste
Cu hiene şi şacali.
E plină lumea
Şi de scorpii…
Ori o să scriu
Un tratat
Chiar despre secolul acesta.

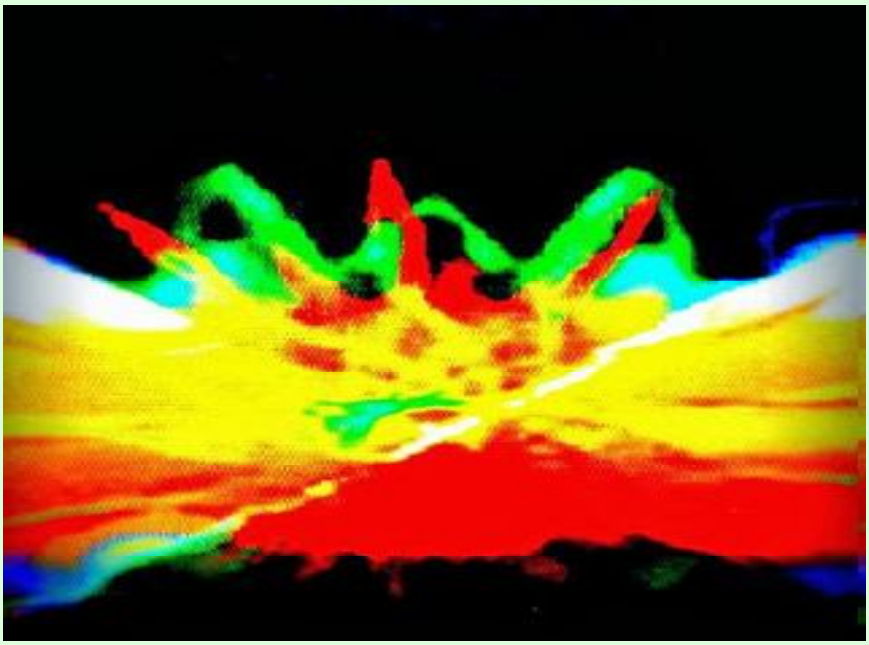

Primeşti puncte în rai

Primeşti puncte
În rai
Dacă în suflet
Porți
O femeie.
Dacă te obişnuieşti
Să şi iubeşti
Femeia,
Mereu şi mereu,
Nu poți fi
Decât
Un învingător.

Replici de iad

Replici
De iad
Vei întâlni
În rândurile scrise de omul
Văduvit
De har.
Mintea sa
Aruncă lacrimile celorlalți
În jăratic;
Răspunsuri
La ura sa nu are,
Dar sigur
Se declară
Înger de pace.

Eseurile au apărut şi pe blogul Sămănătorul:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/09/vasile-mic-poeziile-lunii-septembrie.html

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

Alex Berca - Am pierdut un mentor şi un prieten spiritual Ronald H. Coase

(Din Jurnalul personal de amintiri)

La începutul lunii septembrie a.c. a încetat din viață la vârsta de 102 ani unul dintre remarcabilii economişti americani, specializat pe o largă problematică a economiei şi a legislației juridice privind *drepturile de proprietate*.

Ideile sale au avut la bază o multitudine de studii şi cercetări efectuate pe parcursul anilor încă din tinerețe şi până în 1982 când s-a pensionat de la Universitatea din Chicago, unde a funcționat ca profesor de economie în cadrul Facultății de Drept.

Cele mai multe dintre ideile sale au fost apreciate pe parcursul ultimilor decenii şi socotite ca fiind importante atât pentru istoria şi ştiința economică în general, devenind astfel unul dintre economiştii din generația sa apreciat într-un mod deosebit.

Ideile sale economice prezentate cu mulți ani în urmă, în două articole: "Natura firmei" (1937), prin care a introdus conceptul de *costuri de tranzacție* explicând astfel apariția şi modul de funcționare a firmelor, precum şi "Problema costului social" (1960), explica şi marca definirea corectă a noțiunii drepturilor de proprietate, precum şi corelația şi dependența acestora cu diversele aspect ale costurile de tranzacție.

Asemenea idei au constituit criteriile de apreciere şi acordarea în 1991 a Premiului Nobel pentru economie.

În 2002 continuându-şi cercetările şi-a extins preocupările asupra problematicii teoriei eficienței economice a pieței.

Ronald H. Coase s-a născut în 1910, în localitatea Willesden din Marea Britanie , într-o familie modestă din punct de vedere economic, părinții săi fiind salariați la poştă.

Preocuparea şi grija tatălui său a avut o influență şi un efect remarcabil în educația singurului lor copil.

Cu toate că din punct de vedere cerebral era deosebit de talentat, şi avea o memorie excepțională, Ronald, de mic copil a avut de luptat cu o dificultate fizică, neputându-se menține mult timp pe picioare în poziție vertical şi de a umbla, având nevoie de nişte suporturi metalice la ambele picioare. Această situație fizică l-a determinat pe tatăl său să-şi înscrie băiatul la o şcoală pentru copiii cu defecte fizice.

Educația lui acasă sub permanenta grijă a părinților i-a permis să obțină o bursă şi să fie înscris la vârsta de 12 ani la şcoala de gramatică Kilburn, apoi s-a înscris, şi a urmat cursurile universitare, având-l drept îndrumător pe economistul Arnold Plant, un specialist pe problematica inovațiilor.

La 22 de ani, Ronald Coase, a primit o diplomă de Bachelor în domeniul comerțului şi apoi şi-a continuat studiile la London School of Economics pe care a absolvit-o în 1932.

În anii 1934/35 a fost lector asistent la Universitatea din Liverpool şi apoi a obținut postul de lector asistent la London School of Economics unde a funcționat între anii 1935 şi 1938.

În 1938, a fost promovat ca lector şi în timpul celui de al Doilea Război Mondial a lucrat şi în cadrul Oficiului Central de Statistică al Marii Britanii.

În 1950, la vârsta de 40 de ani, Ronald a primit o bursă de studii care i-a permis să ajungă în Statele Unite pentru a studia activitatea industriilor americane.

Întorcându-se în Anglia cu unele observații deosebit de interesante obținute în munca sa de cercetare şi-a susținut teza de doctorat şi a obținut în 1951 titlul de doctor în ştiințe economice de la London School of Economics.

Simțindu-se atras de gândirea şi modul de activitate din Statele Unite, după obținerea titlului de doctor a aplicat pentru un post de profesor care i-a fost acceptat şi în 1951 a emigrat în Statele Unite unde a lucrat timp de şapte ani ca Profesor de economie la Universitatea din Buffalo; apoi în 1958 s-a mutat la Universitatea din Virginia unde a continuat munca didactică.

În 1958, Ronald Coase, i-a uimit pe conducătorii diverselor industrii şi pe economiştii cei mai cunoscuți, ai timpul său, cu lucrarea referitoare la *Comisia Federală pentru Comunicații.*

În această lucrare el afirma:

"în domenii cum ar fi de exemplu radiodifuziunea, guvernul poate crea şi stimula noi piețe prin acordarea dreptului de proprietate putând astfel să determine extinderea comercializării unor bunuri cum ar fi de exemplu stațiile de radio".

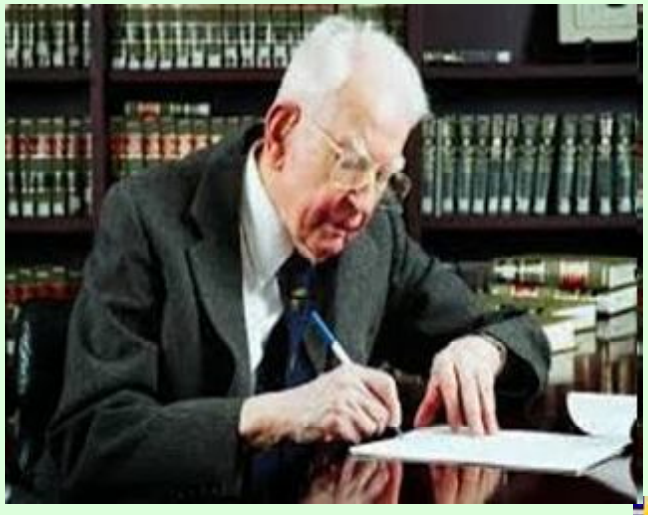

Citind ideile cuprinse în acest studiu, conducerea Universității din Chicago şi în special Profesorul economist Milton Friedman, l-a invitat la Chicago pentru a discuta şi dezbate unele subiecte deosebit de interesante şi utile pentru economia americană..

Punctele de vedere ale Profesorului Friedman ca şi a altor economişti printre care şi ale lui George Stigler, au fost în totală opoziție cu cele ale lui Ronald Coase, în special cele referitoare la rolului pe care trebuie să îl aibă guvernul în activitatea de conducere a societății, dar aceste contradicții nu i-a împiedecat să aibă o deosebit de fructuoasă colaborare şi să se aprecieze reciproc.

Această colaborare a fost şi a rămas ca un piedestal pe care a fost pusă personalitatea şi concepția economică a lui Ronald Coase, de către mulți economişti, simpatizanți ai ideilor sale, datorită logicii şi gândirii sale economice chiar dacă acestea erau contradictorii cu cele avute de cel considerat ca fiind un titan al gândirii economice, Milton Fiedman.

În 1964, Ronal Coase s-a stabilit la Chicago şi a funcționat ca profesor la această universitate; în paralel lucrând şi ca editor al *Jurnalului de Drept şi Economie.*

O fire calmă şi blajină care i-a dat întotdeauna aspectul unui gentleman, Ronald Coase, şi-a susținut cu multă vehemență punctele de vedere asupra teoriilor sale.

Într-un eseu publicat în 1953 intitulat "Cum ar trebuii aleşi economiştii", Coase a criticat punctul de vedere al lui Milton Friedman privind metodologia.

În timp ce Friedman susținea ideea după care:

> "corectitudinea ipotezelor într-o teorie, este lipsită de importanță şi tot ceea ce contează pentru o teorie economică este ca aceasta să fie capabilă de a crea previziuni exacte".

Profesorul Coase a răspuns cu un contra exemplu care a fost realmente fulminant;

el spunea:

"Am fi putut prezice," în ultimii ani, ceea ce diversele politici ale guvernului american în domeniul petrolului şi al gazelor naturale au avut efect, dacă am considera că obiectivul principal al guvernului american ar fi fost acela de creştere a puterii şi veniturilor țărilor OPEC şi cu efect în reducea nivelul de trai al populației Statelor Unite.

Dar eu sunt sigur că ne-ar avantaja o teorie care să explice de ce guvernul american, care probabil nu a vrut să ajungă la aceste rezultate, şi-a condus întreaga metodologie pentru a se adapta politici care a dus la unele condiții nefavorabile americane.

Predicțiile testabile nu sunt tot ceea ce contează iar realismul în ipotezele noastre este necesar (în cazul teoriilor noastre) să ne ajuta să înțelegem de ce sistemul funcționează aşa după cum vedem, iar realismul ipotezelor noastre ne obligă să analizăm lumea aşa cum există, nu o lume imaginară care nu există. "

Fiind întrebat care este opinia sa despre politică, Coase a răspuns:

"Chiar nu ştiu!.

Eu nu resping nici o politică fără a ține seama care sunt rezultatele ei.

Dacă cineva spune că se vor crea unele reglementări, eu nu spun că Reglementările vor fi bune sau rele.

Ci spun: să vedem.

Ce se va putea descoperi este că cele mai multe Reglementări nu au produs ceva bun sau au produs în ultima vreme, unele rezultate greşite. Dar n-aş vrea să afirm că toate Reglementările ar avea acest efect, deoarece trebuie să ne gândim la circumstanțele în care acestea au fost stabilite».

În 1995, Profesorul Coase a finalizat o lucrare intitulată *Essays on Economics and Economists* în care explica care sunt criteriile după care economiştii decid asupra modului de abordare şi alegere a teoriile pe care le susțin.

Această lucrare prezintă răspunsuri la multe întrebări cu caracter general şi a reflectat punctul de vedere al Profesorului Coase despre preocupările fundamentale ale economiştilor din ultimele două secole.

Continua preocupare pentru munca de cercetare i-a permis ca în preajma aniversării propriului centenar să se găsească în plină activitate cu elaborarea unei lucrări cu privire l*a creşterea economiilor din China şi Vietnam.*

Într-un interviu pe care l-a acordat în decembrie 2010, lui Wang Ning (colaboratorul său la elaborarea cărții *"Cum a devenit China capitalistă"*), Profesorul Ronald Coase a explicat misiunea pe care şi-o impusese societatea chineză şi viziunea economiştilor chinezi pentru a transforma China într-o mare putere economică competitivă pe plan mondial.

Pentru întreaga sa activitate didactică, de formare a unor noi generații de economişti, precum şi pentru ampla sa activitate de cercetare Profesorul Dr. Coase a fost onorat şi a primit în luna mai 2012 un doctorat onorific din partea Universități din Buffalo departamentul de economie.

Modestia sa ce depăşea cu mult orice imaginație, s-a reflectat printre altele şi în scurtul discurs pe care l-a ținut cu prilejul acordării Premiul Nobel în 1991.

El spunea:

> *"Nu îmi pot imagina cum ideile mele au putut deveni după 60 de ani de la inițierea lor atât de importante încât să justifice ancorarea acestui premiu. Este pentru mine o experiență destul de ciudată când sunt lăudat la 80, pentru o activitate pe care am făcut-o la 20".*

Pin analizele sale referitoare la activitatea industrială a căutat să răspundă la două întrebări pe care le-a socotit ca fiind esențiale în teoria economică în general şi în cea a economiei industriei în mod special:

•

Prima întrebare, se referea la ideea de ce oamenii creează întreprinderi şi care este criteriul de alegere sau mai bine zis a ajungerii unor companii la dimensiuni de mamut, precum şi modul în care marile companii, cum ar fi de exemplu General Motors, Ford sau Union Carbide, reuşesc să antreneze şi să colaboreze cu un număr destul de limitat de parteneri, în timp ce alte întreprinderi industriale mai mici reuşesc să-şi asigure colaborări cu o mulțime de întreprinderi de aceleaşi dimensiuni sau chiar şi mai mici.

Explicația dată unor asemenea întrebări s-a referit tot la teoria sa privind *costul tranzacțiilor.* Acest răspuns a fost mai întîi prezentat în cadrul unei conferințe ținută la Dundee (Scoția) unde Ronald Coase fusese lector asistent la Dundee School of Economics and Commerce între 1932 şi 1934 şi apoi a fost publicată ca o lucrare separate.

Opinia Profesorului Coase era următoarea: atunci când costul tranzacțiilor este nul, este irelevant sub aspect economic cui i-au fost alocate in mod inițial drepturile de proprietate dar atunci când costurile de tranzacție sunt suficient de mari, drepturile de proprietate inițiale vor avea un efect semnificativ.

Din perspectiva eficienței economice, drepturile de proprietate ar trebui astfel alocate încât să se ajungă la o acțiune economică eficientă.

Costurile de tranzacție implică şi o problemă legată de efectele pe care firmele le au asupra mediului în care îşi desfăşoară activitatea. Această problemă a devenit cunoscută ca fiind problema efectelor colaterale numite *externalitățile negative*, care, în concepția economică tradițională, trebuie rezolvate prin taxarea generatorului de externalități.

Toate aceste argumente au stat la baza creerii faimoasei *„teoreme a lui Coase“*.

Ceea ce era de asemeni deosebit de interesant era faptul că Profesorul Coase remarcase faptul că în prima jumătate a secolului 20, companiile şi-au dezvoltat activitatea pe principiul *integrării verticale* (de exemplu, Ford Motor şi-a construit propriile sub-companii pentru diversele subansambluri şi şi-a asigurat cauciucurile necesare automobilelor fabricate cumpărând propriile plantații de cauciuc, în loc să se bazeze pe diverşi furnizori), ulterior, remarca Profesorul Coase, companiile şi-au desfăşurat activitatea într-un mod diametral opus, *externalizând* într-un mod realmente agresiv funcții chiar de bază cum ar fi de exemplu: plata propriilor angajați.

•

Cea de a doua întrebare, era cea a relației dintre guvern şi locul pe care îl deține piața în cadrul economiei naționale.

Opinia profesorului Coase era aceea că piața poate fi a considerată în afara importantului aspect al mediului înconjurător care astfel ar putea reduce implicarea masivă a guvernului în activitatea economică.

În acest context merită amintită opinia economistului englez Arthur Cecil Pigou (1877-1959) care afirma în lucrarea sa fundamental publicată în 1920 *”Economics of Welfare”,* existența unei divergențe între costurile private şi costul social al unei activități; după opinia sa doar costurile private sunt reflectate pe piață, creându-se o imagine trunchiată a bunăstării sociale.

În scopul remedierii acestei “slăbiciuni ale pieței” (market failures), după cum afirmă şi Conf. univ. dr. Mariana Vuță în studiul intitulat *Abordări modern privind eşecul pieței şi externalitățile,* Arthur Pigou preconizase intervenția statului sub forma taxelor asupra dezeconomiilor externe. În cel mai bun caz, taxele ar trebui să fie egale cu o sumă care să reflecte valoarea monetară a costului extern, respectiv costul privat şi costul social. Datorită acestei proceduri, efectul extern evaluat în expresie bănească şi contabilizat, face parte integrantă din calculul economic.

Această integrare în sfera economică a fenomenelor externe la origine, pentru că nu sunt băneşti, este în mod frecvent numită *“integrarea efectelor externe”*. Un asemenea demers amintit de Dna Dr. Vuță (numit “taxa pigouviană”), departe de a incrimina rolul regulator al pieței, se bazează, din contra, pe corectarea slăbiciunilor pieței cu ajutorul intervenției statului şi de unde desprinde concluzia după care: piața trebuie să prezideze asupra alocării costurilor şi a condiției de a fi, în mod corect, “informată”.

Alți analişti, printre care se remarca şi intervenția Profesorului Ronald Coase, aprecia că într-o definiție de proastă calitate, drepturile de proprietate asupra resurselor naturale (mediului înconjurător) cauzează disfuncționalitățile pieței.

Din acest punct de vedere Profesorul Coasei în articolul amintit privind *costul social* a respins total ideea intervenției statului în favoarea soluțiilor liber negociate între părți (cum ar fi de exemplu, poluatorul şi poluatul (poluații)).

În preajma pensionării sale, Ronald Coase afirma:

Sunt foarte conştient de faptul că mulți economişti pe care îi respect şi îi admir nu vor fi de acord cu opiniile pe care le-am exprimat iar uni pot fi chiar ofensați de ele.

Dar un om de ştiință trebuie să cunoască ce este fals în ceea ce spune şi, ceea ce este adevărat;, el poate conta în cele din urmă văzându-şi opiniile acceptate, în cazul în care trăieşte destul de mult.

Prin pierderea acestui om, am pierdut un mentor spiritual care prin întreaga sa gândire economică, mi-a sugerat nenumărate idei pe care le-am folosit în cariera mea economică.

Amintirea lui o voi păstra vie în mintea şi în inima mea cât voi trăi.

Dr. Alex Berca
Annapolis, MD- SUA
Septembrie 2013

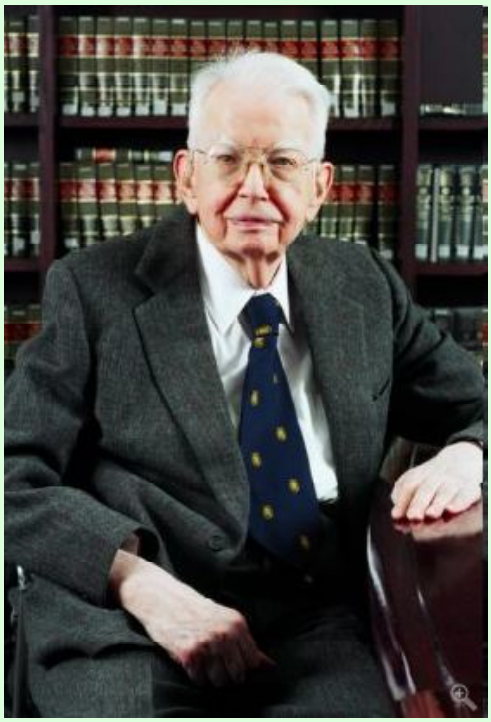

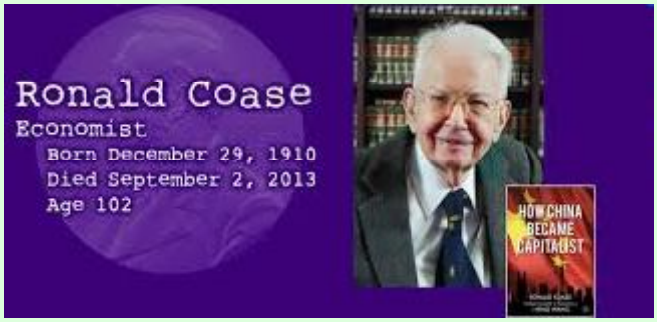

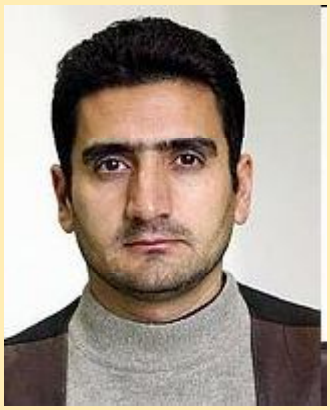

OVIDIU EDUARD OHANESIAN - (n. 1968)
Reporter şi cercetător care ne propune o incursiune în lumea serviciilor secrete ale României

E. O. Ohanesian
- SERVESC PATRIA ! –
(Scurtă prezentare)

Volumul Servesc Patria ! nu este doar o incursiune în modul de lucru al serviciilor secrete româneşti şi de aiurea, cartea reprezintă o reacție la unele evenimente de neînțeles petrecute sub ochii noştri în ultimii ani. Prin numeroase documente inedite, mărturii şi informații obținute de foşti şi actuali ofițeri şi agenți, unele ținute la strict secret şi astăzi, autorul încearcă să prezinte situația în care se află societatea noastră, cât mai simplu cu putință. Căci nimic nu este întâmplător, nici în politică, nici în justiție, nici în presă, nici în lumea mondenă. În general, "vedetele" românilor au un parcurs bine determinat trasat de cele mai multe ori de compromisurile şi uneori de infracțiunile la care s-au dedat ei şi părinții lor, ajungând astfel în vizorul marelui păpuşar – serviciile secrete. Astfel, numai devoalarea biografiilor ascunse ale idolilor din trecut prezent şi viitor poate clarifica pe deplin promovarea acestora, uneori agresivă, în mass-media sau la conducerea instituțiilor de forță ale țării.

Servesc Patria ! continuă demersul jurnalistic de devoalare şi declasificare a minciunii (început cu volumele publicate deja Amintiri din Portbagaj – editura Minerva 2008, Puterea din Umbră – vol. I şi vol. II – editura Junimea 2009, respectiv 2011), abuzului şi raptului la care au fost sunt şi vor fi supuşi cetățenii României chiar de către cei pe care, prin voț periodic, îi aduc la putere, indiferent ce forme îmbracă aceasta. Manuscrisul are deocamdată 439.330 semne fără spații, şi conține zeci de fotografii şi documente inedite, alb negru sau color.

Vă ofer în continuare câteva fragmente din volumul Servesc Patria !

Eduard Ovidiu Ohanesian
Jurnalist

Poate că nu aş fi scris niciodată despre acest episod de viață, numit "experimentul Cojocna". Am făcut-o în cele din urmă, după o discuție cu doi securişti ai Epocii de Aur, foşti ofițeri DIE / CIE Teodor Ilieş şi Petre Neghiu, umbre ale vechiului regim care nu conteneau să mă suspecteze că aş lucra pentru serviciile secrete ale Armatei, onoare care nu mi s-a oferit vreodată. Nu de alta, dar nu am calitățile necesare, deşi nu mi-ar fi stricat o pensie militară. Pentru a-mi lămuri complet odată pentru totdeauna, situația stagiului militar obligatoriu satisfăcut (cum se spunea înainte de 1989) la UM 01278 Someşeni lângă Cluj, timp în care cei doi serveau propaganda comunisto-kaghebistă, am scris rândurile de mai jos. Al Armatei am fost într-adevăr, un an şi patru luni fără o zi, fără voia mea, la vremea respectivă statul român impunând tuturor masculilor sănătoşi sau mai puțin sănătoşi care împliniseră 18 ani, stagiul militar obligatoriu. A fost primul meu contact cu Sistemul, mai precis cu forțele armate din care aveam să aflu mult mai târziu că făcea parte şi faimoasa Securitate.

Aşadar, pentru cei care nu-şi mai aduc aminte sau nu vor să-şi mai aducă aminte de vremurile bune, mai precis de binefacerile Epocii de Aur, iată cum suna jurământul decreteilor luați cu arcanul în slujba patriei socialiste şi a comandantului suprem, pe la jumătatea anilor '80 :

" Pentru îndeplinirea datoriei sacre înscrisă în Constituție, eu..., cetățean al Republicii Socialiste România, intrând în rândurile forțelor armate, jur credință nestrămutată poporului român şi patriei mele socialiste.

Jur să respect legile țării, să execut întocmai ordinele comandantului suprem, cerințele regulamentelor militare şi ordinele comandanților şi şefilor mei atât pe timp de pace cât şi pe timp de război.

Jur să nu-mi precupețesc sângele şi viața pentru a apăra pământul strămoşesc, independența şi suveranitatea patriei, cauza socialismului.

Dacă voi călca jurământul meu, să suport pedeapsa aspră a legilor Republicii Socialiste România".

Începând cu septembrie 1986, aveam să aflu în detaliu ce înseamnă forțele armate ale RSR, dar mai ales cum slujeau ele cauza socialismului din spatele Cortinei de Fier. Îmi aduc aminte de parcă s-ar fi întâmplat ieri. Caporal Ohanesian Eduard Ovidiu, plutonul aruncătoare de 82 mm, pistol-mitralieră seria AG 4417.

Mi-am petrecut cătănia la UM 01278 Regimentul de Infanterie Motorizată Someşeni, undeva la numai câțiva kilometri de Cluj, circa opt ore şi jumătate (la vremea aceea trenurile circulau normal) de Bucureşti. Acolo, printre rastele pline cu arme învechite şi baionete, între paturile de fier suprapuse ale puşcăriei militare de câțiva metri pătrați în care se înghesuiau 70 de soldați, pe cimentul mirosind a săpun de rufe dizolvat şi cremă de ghete, am luat pentru prima oară contact cu realitatea dură cu Sistemului a cărui parte integrantă

devenisem prin jurământ. Puşcăria asta de lângă Cluj făcea parte oficial din Forțele Armate ale RSR. Ce activități desfăşurau tinerii recruți pentru apărarea țării ?

La vremea aceea, datorită politicii înțelepte de partid şi de stat cătanelor de pe teritoriul Republicii Socialiste România le-a fost încredințată de către comandantul suprem cea mai importantă misiune : participarea la campania agricolă de toamnă. Prilej mult-aşteptat de cadrele MApN, subofițeri şi ofițeri ai unității de protocol 01278, pentru a evada de sub papucul nevestelor în mici escapade bahice şi erotice pe ogoarele țării. O destrăbălare sexuală şi bahică, başca, aprovizionarea de toamnă cu lădițe peste lădițe pline de gogoşari, castraveți, gogonele şi alte alea.

Uite aşa, prin ordin de suş întregul plutonul aruncătoare de 82 de mm ne-am trezit luptând eroic pe terenurile unei ferme din comuna Cojocna. Inamicul - sfecla furajeră din pământ şi porumbul de deasupra - pe care civilii nu prea aveau chef să le strângă, chiar dacă erau plătiți pentru asta. Soldații deveniseră dintr-o dată folositori patriei socialiste, cu atât mai mult cu cât pe dealurile acelea, greu intra combina fabricată de uzinele Semănătoarea, neobişnuită cu un anumit grad de înclinație. Cuprinşi de febra campaniei, comandanții nemijlociți ai plutonului, tablagiul Cismadia şi lentul major Pavel Roşca aveau două îndeletniciri : băutura şi femeile altora. De fapt după fiecare noapte de beție, alergau după aceiaşi gagică. Învățătoarea satului, o drăguță locală pe care au găsit-o într-o noapte de pomină gemând de plăcere sub soldatul Pomană. Pulalăul - soldat tuns la chelie în limbajul UM 01278 - a executat până dimineață instrucție de front. Sute de culcaturi şi salturi înainte în echipamentul în care a fost surprins asupra faptei. Adică, în chiloți, căci doar atât apucase să pună pe dânsul când au dat buzna amorezii peste învățătoare. A doua zi, comandantul suprem al bețivanilor trimişi de UM 01278 la Cojocna, căpitanul Sile, avea să ne explice cum soldatul Pomană a încălcat ordinea şi morala socialistă. Discursul întârzia pentru că la picioarele noastre, guița pe trei cărări un purceluş căruia cineva avusese grijă să-i dea o porție generoasă de pâine cu țuică.

“Băi p..lilor cu urechi !”, îşi începu în cele din urmă Sile cuvântarea. “Noi n-am venit să f..tem ferma, ci am venit să strângem recolta țării. Cine vreți să o strângă bă ? Eu ? Eu sunt bolnav. ştie domnu’ doctor ”, adăugă căpitanul cu o voce guturală. Domnu’ doctor, în fapt un asistent medical cu ochii înroşiți de somn şi de vodkă, zâmbi pe sub mustață.

Mai plin de avânt revoluționar ca niciodată, plutonul aruncătoare 82 de mm, încolonat regulamentar, porni disciplinat către lanurile de porumb ale fermei. Pe drum, în depărtare, se profila o siluetă feminină. A fost dragoste la prima vedere. Cum o văzu, comandantul pulalăilor ordonă :

“Stângu’, stângu’, stâng, drept stângu’ ! Cadență marş!”

Când ființa ajunse în dreptul nostru, caporalul urlă din toți bojocii :

“Pluton, gagica !”

“Gagica îmi place, dar nu am ce-i face. Servesc Patria !”, am răspuns noi într-un glaş lăsând nori de praf în urmă. Ziua începuse bine.

Peste o săptămână, comandantul suprem ne-a mai încredințat o misiune de importantă deosebită. Pentru că dăduse burnița peste Cojocna, iar recolta nu fusese încă strânsă, plutonul aruncătoare 82 de mm a atacat în linie lanurile de porumb, zdrobindu-le cu bocancii şi băgând ştiuleții rămaşi sub brazdă. Localnicii, un fel de duşmani ai poporului muncitor, nu aveau voie să strângă fraudulos recolta rămasă pe ogoarele ceapeurilor, ca mai apoi să facă speculă. În anul ce a urmat datorită rezultatelor fabuloase raportate de specialiştii din agricultură şi din MApN, comandantul suprem hotărâse să trimită mai mulți soldați la sapă. Cum cătanele Ministerului de Interne nu puteau fi scoase din instrucție în mod legal, s-a inventat la nivel înalț detaşarea acestora în cadrul unităților MapN. şi uite aşa, peste noapte, efectivele UM 01278 s-au dublat. Primisem o infuzie de militari din cadrul trupelor de securitate, pompieri, miliție şi chiar de la gardă. Comandantul unității, un politruc pe nume Viorel Comănici, rămas căpitan datorită multiplelor evenimente deosebite petrecute la UM 01278 (inclusiv accidentul de la Cojocna în vara anului 1986, în urma căruia şi-a pierdut viața caporalul Verdeş) şi subordonații săi, colonei şi maiori, erau cum nu se poate mai fericiți. Mai mulți sclavi pentru munci agricole însemnau mai multe lădițe cu fructe,legume şi alte produse pentru frigiderele lor. Soldații munceau cu spor şi la Fabrica de Nutrețuri Combinate din Cluj, la ferma de partid de la Polochoi, în colhozurile de la Lovrin, Gotlob sau Vizejdia, de lângă Timişoara. Cei mai curajoşi dintre sclavi puteau scăpa de armată dacă semnau un contract de muncă pe cinci ani la mina de cărbune Lupoaia, dar puțini erau aceştia.

După aproape un sfert de secol de la “experimentul Cojocna” aveam să întâlnesc în stradă fostele cadre MApN, lăudându-se că au lucrat intens pentru economia națională. O minciună mare cât Casa Poporului. Armata a sprijinit economia națională folosind exclusiv munca sclavilor numiți soldați în termen. Sistemul nu era pentru toți la fel, aşa cum pretindea doctrina de partid şi de stat. În socialismul multilateral dezvoltat unii erau mai egali decât alții. Aşa au rămas şi în ziua de azi. Odraslele protipendadei comuniste au preluat România şi au împărțit-o între ei. Mai mult sistemul de relații corupt al PCR şi al Securității din vremea trădătorului comunistoid Ion Mihai Pacepa, azi promovat la rang de erou internațional, funcționează în România fără oprelişti sub toate guvernările. Că este vorba despre Iliescu, Năstase, Băsescu, Ponta, Kovesi sau Boc, sistemul a lucrat în continuare numai cu oameni corupți sau şantajabili. Marionete în mâinile serviciilor secrete care ştiu că puterea este efemeră şi că deciziile importante vin din spatele uşilor închise. Vremurile s-au schimbat moravurile şmecherilor au rămas aceleaşi. Fosta nomenclatura de partid şi de stat a avut grijă să se pună la adăpost aducând în față, tineri formați după chipul şi asemănarea sa după principiul nulităților controlabile. Urmaşii Securității, Cominternului şi ai PCR nu s-au mulțumit să împartă între ei România economic şi politic. Nepoții, agenturii aduse pe tancurile sovietice (vezi Ana Pauker, Leonte Răutu, Gizela şi Ana Voss) conduc şi astăzi importante instituții ale țării. Au simțit nevoia să-şi creeze legende, să-şi asume merite pe care nu le aveau, diplome universitare şi titluri care mai de care mai pompoase şi mai false, au furat intelectual şi au făcut-o prin intermediul unor instituții de prestigiu. şi-au împărțit fără ruşine grade şi funcții militare, ca şi cum ar fi fost eroi sau veterani de război. Astfel, plagiatorii neamului au dat buzna din haznaua Securității şi sunt mai puternici ca niciodată, după cum veți vedea în continuare. Datoria mea către cititor este să-i atrag atenția prin orice mijloace că, atâta vreme cât nu vom desecretiza arhivele Securității, istoria României vă rămâne o mare necunoscută.

***

În legătură cu problema relațiilor dintre Caraman şi Iacob, cu cele întâmplate cât erau ei la rezidența Pariş nu-mi amintesc să fi participat la vreo şedință în care s-au analizat faptele săvârşite şi cu atât mai puțin să fi luat cuvântul. În

acea perioadă eu mă găseam la rezidența Roma de unde m-am întors în 1966. Am auzit însă în cadrul biroului Italia, într-unul din concediile făcute (1963-1964), că s-a discutat această problemă. Reieşea că tov. Caraman, care a fost trimis celibatar la Paris a avut raporturi […] şi cu toate că a fost criticat aspru pentru această faptă conducerea Direcției I l-a trimis înapoi la post pe Caraman.

7 septembrie 1978 – Raportul generalului-maior Mihai Bozianu în "legătură cu trădătorul Vintilă şi problemele legate de activitatea acestuia în cadrul DGIE, cunoscute de mine"

Cuprins

Capitolul I – Secretele picante ale dosarelor DIE
Capitolul II – Despre trădători şi dezinformare
Capitolul III – Ştii numele meu. şi asta este secret de stat !
Capitolul IV – Însemnele sacre ale Securită?ii
Capitolul V – Cronica imposturii la români
Capitolul VI – Sex, şantaj, politică, monden şi servicii secrete
Capitolul VII – Trăzniți în NATO şi în UE
Capitolul VIII – Presa şi serviciile secrete
Capitolul IX – Prin vămile României. Totul pentru partid, totul pentru victorie !
Capitolul X – Despre Armata română, cu drag

Colonel DIE Nicolae Andruță Ceauşescu

Semnăturile coloneilor DIE pe spatele fotografiei de mai jos

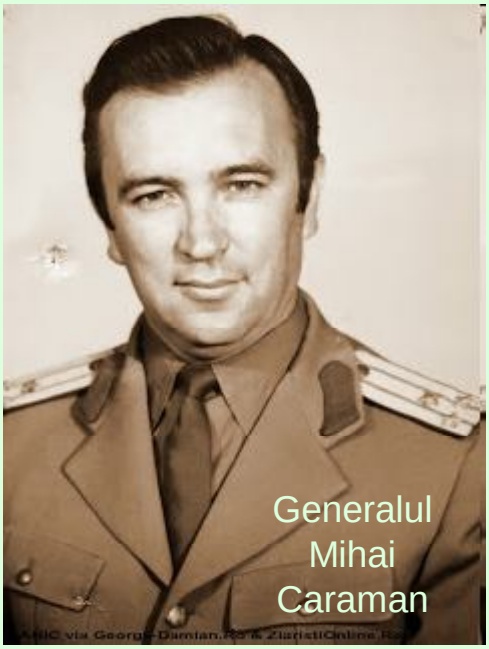

Colonel DIE Nicolae Andruță Ceauşescu (nume de cod Nicolae Călin) în mijlocul "cercetătorilor" acoperiți la New York.

Citiți articolul întreg:
http://cleptocratia.blogspot.ro/2013/10/e-o-ohanesian-servesc-patria-scurta.html

ÎN ANUL 2013, membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibliotecii Naționale din România şi 10-12% gratuit autorului, restul vânzându-se prin magazinul online „Semănătorul” sau depozitele de carte angajate de autor. In acest din urmă caz, se vor păstra totuşi 5-10 cărți pentru a fi vândute şi prin "Magazinul online Sămănătorul" într-un termen convenit, suma rezultată fiind dată autorului la acest termen împreună cu cărțile nevândute.

CARE SUNT CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE CITIȚI PE PAGINA:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:

DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

ATENȚIE!

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor şi unor reviste prietene. Se mai trimite gratuit şi Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului local. Tot gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

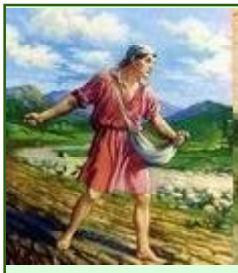

Sămănătorul

Anul II. Nr. 10 - oct. 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

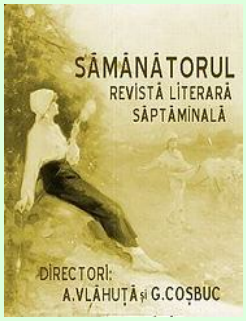

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii oct. 012, la

www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente

(2) Editorial - Fantoma lui Mircea cel Mare bântuie jurnalele !
(4) A. Melian - Talentul este un dar care dăinuie

Proză

(6) AURORA CRISTEA - "Povestea Danei"
(8) DAN MORAND - Nisip, numai nisip...?
(10) EMIL BUCURESTEANU - ESEURI - volumul II

Poezie

(13) GEORGE ENE - Poeziile lunii octombrie
(14) Liviu-Florian Jianu - Din poeziile lunii octombrie
(16) VIRGIL CIUCĂ - Marşul unirii

Studii. Recenzii

(18) IONUT HENS - Recenzie: André Vauchez
(19) Grigore - Toma Someşan - Concilium Vaticanum Secundus
(20-21) Iuliu-Marius Morariu - Viaţa şi familia preotului
(22-25) Col.(r.) V. ZĂRNESCU - România va deveni groapa de gunoi etnic

Altele

(26) Parohia Malovăţ - Oferta de carte-oct., "Măria Ta, Ţăran Român!"
(28) Recomandări din bloguri (articole, documentare, etc.)
(29-31) CEZARINA ADAMESCU - Recenzie Aurora Cristea
(32-33) ECATERINA CHIFU: Gramatica de bază pentru elevi
(34-35) Morariu - Jimborean - Recenzie Aurora Cristea - "Povestea Danei"
(36-37) George Ene - Bancuri ca la Ploieşti, ANUNŢ, FILME ŞI ANUNŢ
(38) **Duşmanul din Paris- continuare**
(39) Sfat SĂMĂNĂTORUL - NU vă lăsaţi ademeniţi de bani
Anunţuri, UMOR, bloguri, filme, lucruri UTILE

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Cruciadă la nivel de mase:

FANTOMA LUI MIRCEA CEL MARE BÂNTUIE JURNALELE!

www.tomoniu.ro

Gata! Am rămas singulari prin faptul de a fi reali, sinceri, nepartizani, fără fantome. Noi şi nişte reviste de prin judeţe făcute tot de nişte entuziaşti ca noi. Adică pe banii proprii, ai celor o mână de autori solidari şi solitari. Unii ne numesc "reviste de nişă" precum şi noi numim presa centrală "presă vândută marilor găşti politico-mafiote". Cam lung titlul dar şi diversiunea e mare: posturi TV, reviste, cotidiene reale sau online, conturi sponsorizate pe toate paginile lor de socializare: Facebook, Twitter, Badoo, LinkedIn, FanBox, Google+, Bebo, Bloggy, Buzzzi, Cirip, Chiq, Trilulilu, Netlog, Delicous, Jolly, Kipup, MySpace, Memonic, Memori, Ozone, Yuuby.

Ce înseamnă conturi sponsorizate pe aceste site-uri? Le vezi în dreapta ecranului cu titluri şoc: *Băse s-a mutat cu Udrea la bloc!,* de exemplu. Dai "clic" sau "like" şi te-ai trezit automat fan Cirip, Chiq, Yuuby sau altul din 1000 de "situri cu prieteni". Pentru că nu e nevoie să te înscrii singur dacă tot ai făcut imprudenţa să asculţi de toate chemările de a deveni "preteni pe feisbuc". Ti-ai pus acolo, iubita, tata, mama, soacra, cățelu', purcelu' şi pisoiu', ce nevoie mai e să te înscrii, ai devenit automat fan cu "felicitări că eşti d'al nostru, ia uită câți prieteni ai deja!"...

Şi devenind tu fan al hoților la nivel de masă te gândeşti, "la să fac eu o surpriză şi ... editurii online!" Dragilor, nu mai trimiteți degeaba, că tot ce vine de la "socializări" trece automat la spam! Apoi ca prietenă, cum o să filtrezi, cum să-ți dai întâlnire şi apoi să te căsătoreşti cu o editură virtuală? Că asta suntem: n-avem nici sâni cu silicon, nici fund mare, nici buze senzuale!

Ăsta-i însă aspectul cel mai derizoriu. Intrând pe asemenea site-uri deja ai devenit un om manipulat. Un dobitoc care vei juca după cum cântă trusturile de presă mafiote sau afiliate politic. Te vei jura că n-ai treabă cu Băse, spre exemplu, şi te vei trezi citat ca fan al lui cu o duzină de "like" pe care le-ai dat din iubire față de "cel mai"! Vei vedea acolo la sposorizări trimiteri la fantomele dacilor sau fantoma lui Mircea cel Mare, alias Mircea cel Bătrân. Cum

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm Format PDF cu linkuri
http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm Arhiva FLASH cu linkuri
http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

funcționează asemenea fantome vă voi spune aici. Dar nu înainte de a vă spune că eu însumi am luat plasă trimițând unor ziare centrale editorialul din numărul precedent. (care a luat formă finală pe site-ul meu, la http://www.tomoniu.ro/opinii/cultura/edito-sept012.htm)

Nu e vorba de o reacție nefavorabilă a unor prieteni care fac emisiuni culturale şi de reportaj şi nu ei mi-au dat plasă. Pentru că nici ei săracii habar n-au că vor lua plasă şi articolele lor vor deveni fantome ce bântuie jurnalele! Au venit la Tismana, s-au deplasat ca nişte profesionişti şi-au notat cu conştiinciozitate informațiile de la fața locului, au făcut poze şi şi-au pus la muncă tot talentul lor pentru a scoate un articol incitant, la meserie, un text de profesionist. Ba unii au venit şi pe bani proprii, din dragoste de meserie, pentru că ziarelor lor li s-au retezat subvențiile venite de la portocalii prin căderea guvernului.

Aşa s-au transformat articolele excelente ale prietenilor în fantome ale lui Mircea cel Bătrân sau fantome ale dacilor. Fenomenul fantomei lui Mircea cel Mare, constă în simpla alăturare dar bine plasată a unui articol excelent, pe lângă un articol de atac mafiot la partidul politic care n-a dat bani ziarului sau site-ului în cauză. Scopul atacului poate fi comandat de sponsorul politic al trustului de presă sau dacă acesta s-a lepădat de el, arătarea pisicii moarte altui mafiot politic fără trust sau mafiot pe cont propriu "*- O vezi? Te ucid dacă nu mă sponsorizezi!*" (Rețetă DD)

Dar să luăm un exemplu practic:

Vai nouă! Şi acest site? Nu ne vine să credem! Clerul băgat în diversiuni politice? După apelul acad. Dinu C. Giurescu ai zice că nu. Sfinții Lor țin la integritatea țării şi la bogățiile ei.

Dar ia dați un clic unde-i marcat cu roşu! Ghici ce citim?

"Țineți minte discursurile sforăitoare din opoziție ale liderilor USL: vor mări imediat salariile tăiate de la bugetari de către PDL, vor anula CAS-ul de la pensionari, vor guverna fără imixtiunile FMI şi Băncii Mondiale sau vor proteja averea națională? Nu a trecut decât câteva zile şi premierul desemnat, Victor Ponta, copilul ideologic a lui Ion Ilici Iliescu şi discipolul lui Che Guevara, s-a întâlnit cu şeful FMI şi reprezentanții marii finanțe la Bucureşti. Victor Ponta a fost scos la raport de FMI ca să înțeleagă poporul român de fapt cine conduce în mod real România astăzi: marea finanță internațională.

Am citit ştirea de pe gândul.info, care descrie subliminal mecanismul servil al clasei politice româneşti față de FMI."

Cine nu ştia că *gândul.info* e infiltrat de "serviciili" lui Băsescu află de aici: diversiunile acestui site e clar că sunt sugerate de "cineva", sau din prostia redacției Apologeticum. Păcat!

Dar despre dacii noştri neînfricați? Nu ştiți că au devenit fantomele lui "Naşu", pupincuristul de serviciu de la B1 TV, al lui Băsescu?

Dacă nu ştiați, lăsați-vă îmbiați pe un mail cu titlul "*Serial TV: Harta comorilor din Romania*" care vă trimite la http://adevaruldespredaci.ro/harta-comorilor-din-romania-informatii-uimitoare-video/ cu îndemnul *"TRIMITE MAI DEPARTE!"* . Şi ați "descoperit" pe "acoperitul" Radu Moraru, naşu' lui naşu' cel mare din deal! Dacă mai doriți şi alte fantome d'ale lui Mircea cel Mare luați-o pe la România Liberă furat de la Băcanu, pe la Adevărul lui Patriciu care s-a revopsit pe interes sau pe la "mişcări salvatoare" tip www.buciumul.ro. Şi ce mai ziare erau acestea mai înainte, măi dragă!

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

TALENTUL ESTE UN DAR CARE CERE DĂRUIRE

Pasionat de tenis, ca şi de alte sporturi, de altfel, (e sigura compensație a faptului că nu le mai pot practica), urmăresc mereu transmiterea marilor competiții şi mai ales prezența românească. Este nu doar un act de solidaritate afectivă cu ai mei, ci şi ocazia de a trăi bucuria victoriilor sau tristețea înfrângerilor alături de cei pe care-i resimt adesea ca părticică din mine însumi. Nu sar până-n tavan la victorii şi nici nu sparg televizorul la înfrângeri. Dar adesea, zilele îmi sunt luminate de izbânzile superbe alor noştri sau îmi sunt înnegurate de eşecurile lor, mai mult sau mai puțin explicabile. Aşa cum se întâmplă probabil cu cei mai mulți, de fiecare dată, victoria e trăită jubilatoriu şi recunoscător iar înfrângerea reflexiv şi critic.

Recent, urmărind o partidă disputată de Sorana Cârstea în fața jucătoarei Petra Martici, tristețea înfrângerii a generat, mai mult ca altă dată, pornirea analitică şi interogativă. M-am gândit s-o fac publică sperând că ea ar putea deveni un subiect de meditație şi poate un impuls făptuitor nu doar pentru Sorana. Este dincolo de orice dubiu că ne aflăm în fața unui talent autentic. Locul 26 în erarhia mondială şi victoriile entuziasmante la unele dintre jucătoarele de top al tenisului probează calitățile acestei tinere jucătoare (ca si ale Simonei Halep ori ale Irinei Begu) şi îndreptățesc speranțele în viitorul lor performant. Numai că nu e suficient să fii talentată şi eventual frumoasă, atrăgătoare, simpatică. Talentul este o hărăzire dumnezeiască. N-ai nici un merit că ți-a fost dăruit. Ai avut doar norocul de a fi fost ales. Darul primit, ca să se împlinească, aşteaptă dăruire, uneori până la sacrificiu. Nadia Comăneci, Ivan Patăichin, Dan Petrescu, Mircea Lucescu - şi exemplele ar putea continua – au intrat sau sunt pe cale să intre în legendă pentru că au înțeles, au fost ajutați să înțeleagă, că înzestrările cu care au fost dăruiți, pentru a deveni destin, trebuie grădinărite cu dăruire, cu multă trudă şi cu renunțări deloc uşoare.

Nu cunosc nici viața sportivă, nici pe cea personală a Soranei Cârstea. Văzând acest meci, ca şi altele, de altfel, am avut sentimentul că două dintre dimensiunile formației sale sportive sunt fragilizate şi o împiedică să atingă performanțe la nivelul

talentului cu care a fost dăruită. Prima este munca asiduă de zi cu zi în afara competițiilor la care participă. Modestia primului serviciu (care este esențial în jocul de tenis) aici își are explicația, deși potențialul real este nu o dată evidențiat prin servicii puternice şi bine dirijate. Numai că pentru ca aceste realizări să nu rămână potențiale, ele trebuie să fie transformate în automatisme. Or, acestea nu se realizează decât prin sudoarea antrenamentului şi încăpățânarea repetiției. A doua fragilitate este legată de prezența fructificată a unui antrenor compatibil şi în armonie cu talentul jucătoarei. Călăuzirea competentă, cu tact şi inteligență, mereu în măsură să-i orienteze paşii prin raportare la calitățile proprii, la configurația fizică, la regulile elementare ori subtile ale jocului de tenis, la daptarea jocului propriu în funcție de fiecare adversar sunt imperative fără de care talentul rămâne adesea fără busolă şi fără hartă. Să nu adaptezi jocul Soranei Cârstea la statura şi la forța ei – luând ca modele pe Justin Hanin şi Martina Highins nu Sarapova, Azareca ori surorile Wiliams – să nu ştii că o minge plasată la mijlocul terenului advers este echivalentul unui 11 m. în fotbal, că superficialitatea în rezolvarea mingilor uşoare este cel mai adesea cauza înfrângerilor, înseamnă să risipeşti forțile talentului şi să rătăceşti căile spre victorie.

Problema nu este că ai pierdut un meci. Victoria ca şi înfrângerea fac parte din regula jocului. Problema este la cine şi cum, eventual de ce. In sport, singura realitate care contează şi te impune este aceea a rezultatelor. Nu e ca în alte domenii, cum ar fi de pildă în lumea literară, ca să nu mai vorbim de cea politică. Acolo, dacă faci parte dintr-un grup posesor de editură, reviste şi bani ori te înscrii ca mercenar în slujba vreunui preşedinte jucăuş (că jucători sunt mai ales sportivii), ai toate şansele să devii celebru, să fii tradus copios (nu pe baza talentului tău,ci pe baza banilor publici, mânuiți după bunul plac şi în numele spiritului de gaşcă), să fii propus pentru premiul Nobel ignorând că literatura pornografică nu e prea gustată nici măcar în Norvegia. In sport nu e aşa. Acolo performanța este emblema. Iar performanța este fiica talentului şi a dăruirii, este rodul harului primit şi al sudorii care-l fructifică. De aceea sportivii, ca şi artiştii veritabili, - cu atât mai mult cu cât ei au văzut soarele şi îşi onorează rădăcinile ca şi tine – ne luminează adeseori viața şi ne hraneşte speranța întru bine şi frumos.

Iar gândurile mele prilejuite de Sorana Cârstea, sunt expresia iubirii şi a nădejdii fața de toți cei care, dăruiți de Dumnezeu cu talent, ca ea, se străduiesc să-şi valideze talentul în destin, pentru împlinirea lor şi bucuria noastră.

Alexandru MELIAN

AURORA CRISTEA - (n. 1971) Galati - Romania, prozator, debut la "SEMANATORUL - Editura online" în oct. 2012

DEBUT !

POVESTEA DANEI

CAPITOLUL I

Incredibila forță a morții

Incredibilă forță a morții ce smulge cu violență darul cel mai de preț al omenirii: viața...

Duminică dimineață m-am trezit buimacă, într-un zgomot asurzitor. Nici măcar nu ştiam cine sunt. M-am ridicat anevoie din pat, apoi clătinându-mă pe picioare şi ținându-mă de pereți, am făcut câțiva paşi către fereastră, să identific locul de unde se auzea țiuind sirena. Cu ochii cârpiți de somn, întrezăresc o maşină mare de Salvare ce opreşte brusc în curtea interioară, exact în fața blocului de vizavi. „Pentru cine-o fi?", îmi zic. Până să mă dezmeticesc, văd ieşind din bloc pe cei de la Smurd, câțiva vecini de acolo, dar şi pe Costel, vecinul de la cinci, care agitat, dădea roată la maşină, de unde îmi dau seama că se petrecuse ceva grav chiar în casa lui. Împreună cărau o pătură şi pe cineva în ea. Cum observ ieşind din pătură picioarele unei femei, mă întreb: „Să fie oare maică-sa?", deşi ştiam prea bine că ea deja era la Spitalul Județean, internată de vreo săptămână la secția Neurologie, în urma unui atac cerebral. „Doar n-o fi Dana!!", îmi continui gândul rebel, dar l-am îndepărtat imediat, refuzându-l.

- Alo, Matei? Sunt Carla, vecina de la blocul A, de la etajul unu.

- Ah, da!... se dumireşte el.

- Am văzut că a venit Smurdul şi a ridicat pe cineva de la voi din bloc.... Te-am văzut şi pe tine jos, în curte. Ştii cumva pentru cine a venit?

- Da. Pentru Dana, zice el senin.

- Pentru Dana????, întreb uluită.

- Stai liniştită, au resuscitat-o şi acum e O.K..

Am închis telefonul mecanic, cu o mişcare lentă de parcă eram într-o secvență de cinema filmată genul slow-motion... Nu înțelegeam nimic. Cum să fie Dana? Cum adică au „resuscitat-o"? Păi, deşi cunoştințe mele medicale nu mi-au inundat niciodată prea tare erudiția, totuşi m-am gândit că dacă au ajuns la faza de resuscitare, înseamna că era grav, foarte grav, în pragul morții chiar. N-are cum!!! Doar aseară am vorbit cu ea la telefon, de fapt aproape era noapte, fiindcă vorbisem după orele 22 şi totul era O.K.. Chiar stabilisem să vină la mine luni.

N-am reuşit să-mi dau jos pijamalele de pe mine şi am rămas năucă vreme de un ceas, incapabilă de a-mi desăvârşi ritualul matinal. Nu ştiam cum să procedez. Nu aveam cum să bat la uşa lor şi să-i asaltez cu întrebările, fiindcă în primul rând nici nu aveam pe cine. Cred că nici taică-său nu era acasă...

„Țîrrr!", se auzi soneria.

M-am smuls cu greu din brațele gândurilor obosite ce-mi asaltau creierul şi m-am îndreptat către uşă.

- Bună, Carla!

Figura aceea dură, mică, blondă şi slabă îmi părea teribil de cunoscută, dar în acel moment mi-era imposibil să-mi dau seama de unde.

A trecut val-vârtej pe lângă mine, şi-a ales cu familiaritate un scaun din bucătărie şi l-a ocupat samavolnic. Ridicând privirea albastră, mă săgetează:

- Aş vrea să-mi dai amănunte şi să nu te fereşti, să nu mă minți! Ce este cu toată şarada asta, cu Dana, cu spitalul?...

Uluită de reacție, realizez că figura din față este nimeni alta decât Cristina, prietena comună a Danei şi a mea, o amică pe care eu nu o mai văzusem de câteva luni bune, poate chiar de câțiva ani, deşi nu ne despărțeau decât câteva străzi, dar cu care păstrasem relațiile oarecum, mai mult prin Dana. O perioadă îndelungată Dana o vizitase aproape zilnic, asta până într-o zi când a început uşor-uşor s-o evite, din pricina educației prea tolerante şi foarte şubrede pe care i-o insufla fiului său, prost ca noaptea la învățătură, lucru care o scotea din minți pe Dana.

- Adică?, întreb siderată.

- Ce s-a întâmplat cu Dana?, întrebă ea direct. Spune-mi!

- Dacă tu crezi că eu ştiu mai multe ca tine, te înşeli. De unde vrei să ştiu? Habar nu am.

Dar de ce m-ai luat aşa, ca şi cum aş fi în miezul problemei?

- Păi, fiindcă pe tine te frecventa în ultimul timp, fiindcă la tine venea aproape în fiecare

seară şi ți se confesa, nu la mine, îmi reproşa ea, cu o urmă de ciudă în glas. Mi-e imposibil să cred că nu ştii nimic.

- Ce să ştiu? Ce ar trebui să ştiu?

- Dana era însărcinată cumva?

- Însărcinatăăă???, întreb uimită, căscând ochii cât cepele.

- Da... Nu te-ai gândit la varianta asta?, ironiza ea.

- Doamne fereşte!!!, îmi revin. Ce tot spui tu acolo? De unde scoți prostiile astea? Nici pomeneală! Dacă ar fi fost aşa, aş fi văzut, mi-aş fi dat seama, nu? Sau mi-ar fi spus, o asigur eu.

A lăsat capul în pământ părând că cedează.

- Hai cu mine la Urgențe! Îmbracă-te, că doar n-o să mergi în pijamale, ordonă ea.

Teleghidată, ca un robot debusolat ce-şi pierde telecomanda şi care se învârte mai mult în jurul propriei axe, mă echipez rapid în haine de oraş şi fuga la spital.

Jos la recepție, plictisita mormăie:

- Mdaaa, au adus pe cineva acum vreo două ore... Este la secția Chirurgie, la etajul 3.

Am alergat val-vârtej pe scări şi ne-am oprit instantaneu când am dat cu ochii de fratele Danei, de Costel, care se agita pe holuri ca un leu în cuşcă, însoțit de o femeie înaltă, solidă, ce ne privea ca o fiară rănită.

- Ce face? Unde e?, îl întreb pe Costel, evitând privirea de gheață a însoțitoarei lui.

- O operează acum... Aşteptăm şi noi, să vedem ce ne spune...

Mi-am înghițit avalanşa de întrebări care se înghesuiau să-mi țâşnească, am tras-o pe Cristina de-o parte şi ne-am ghemuit într-un colț mai întunecat.

- O operează?, întreb şoptit. Cum adică? Dar ce îi scoate?

- Copilul, Carla... gemu Cristina cu ochii în pământ.

Privirea îmi cade slobodă pe chipul ei şi tac revoltată, refuzând s-o contrazic.

Vreme de zece minute nu s-a petrecut nimic. Apoi, dinspre întunecimea holului, se desprinde o siluetă albă, înaltă şi subțire, ce păşea hotărât.

- Cine este rudă cu Dana Pricope?, întreabă doctorul cu indignare în glas.

- Noi, îi răspund repede şi temătoare, apropiindu-mă împreună cu toți ceilalți.

- Mă tem că nu va supraviețui... Îmi pare rău... A avut hemoragie şi a pierdut mult sânge,

iar creierul a rămas neoxigenat vreme de aproximativ un sfert de oră. Pregătiți-vă pentru ce-i mai rău şi rugați-vă să moară, fiindcă dacă va trăi, va ajunge o legumă toată viața. Noi ne-am făcut datoria şi am operat-o, dar mai mult de atât... şi ridică neputincios din umeri.

Apoi, face stânga împrejur şi cu un pas allegro se depărtează pe un alt coridor.

Vestea a căzut ca un trăsnet şi în câteva fracțiuni de secundă am cunoscut toate trăirile lumii, apoi aproape temându-mă să nu izbucnesc într-un țipăt de plâns, îl ajung din urmă şi-l scutur de mâneca halatului:

- Don' doctor, mă scuzați, dar... operația?...

Era o întrebare tâmpă pe care nu am reuşit s-o finalizez.

Aducându-şi aminte, se întoarce nervos şi-l scrutează pe Costel cu privirea umbrită:

- Ah, da... operația... Apropo'! Unde-i copilul? Ce-ați făcut cu el?

- Copilul???, întreb complet uluită, în timp ce ceilalți evitau privirea doctorului. Care

copil, ce copil?, îmi continui seria de întrebări idioate.

- Cuuum?, întreabă şi doctorul uimit, privindu-mă cu atenție. Nu ştiați că era însărcinată?

Întorc capul fulgerător către Cristina şi o privesc tăios, mânioasă pe intuiția şi dreptatea ei. Apoi mă întorc către Costel în aşteptarea unui răspuns care nu a venit niciodată.

- Nuuu... Habar nu aveam... am îngăimat din vârful buzelor.

- Da, era însărcinată. A izbutit să-şi scoată copilul, dar i-a rămas o parte din placentă

înăuntru şi a făcut hemoragie. La operație, am reuşit să-i scoatem restul şi ce a mai rămas pe acolo, dar din păcate prea târziu. Transfuzia a fost tardivă. O s-o punem la aparate, dar nu va trăi decât atât cât îi va rezista inima. Aşteptăm finalul.

Citiți întregul volum pe site-ul **http://www.samanatorul.ro/editura-online/**

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Cristea_Aurora-Povestea_Danei.pdf

DAN MORAND - (n. 1948, Cluj-Napoca)
Poet, prozator, eseist, dramaturg.

Nisip, numai nisip...?

49. Cuplul Euro şi Dolara

Când i s-a născut băiatul, tata Pongo, s-a tot răsucit în pridvorul colibei ce nume să-i pună şi n-a ştiut, care poate fi mai bun de noroc, aşa că s-a dus în centrul gităniei, la unchiul Rolă, care a scos o bancnotă verde din şerpar, pe care i-a arătat-o.

- Ştii tu, ce asta ié?
- Numa' o sută de euro!
- Mucles, neam, euro îi cea mai valoros ban, hai să-i zicem Euro, că poate o să tragă banii la el! Neam de neamul nostru de țigan nu a avut bani, ba ne-au sărăcit şi comuniştii când au pus curcanii că ne confişte salbele de cocoşei.

Un an mai târziu, când s-a născut fata, tatăl ei Țol şi mama Mercedes au mers şi l-au consultat tot pe unchiul Rolă, căci menirea unui bulibaşă era tocmai să-i scoată cu fața curată din orice încurcătură.

- Şi voi sunteți la fel de amărâți! Şi vouă vă trebuie bani! Dar numele de euro e de băiat şi l-am dat deja, dar, mai ştiu un ban tare! Şi scoase altă bancnotă dintr-un buzunar al şerparului. Ce-i asta?
- O sutică de dolari! făcu Mercedes, holbându-şi ochii cât cepele spe bani. Să-i zicem Dolores.
- Proastă idee! Dolor es în spaniolă durere şi în Spania toți țiganii sunt fericiți că se îmbracă, mănâncă şi au case ca şi spaniolii. Le-au asigurat aceleaşi condiții de viață, auzi?! Pe noi nu ne arde cum ni se zice, zice-ne şi jumară, papară sau slană, ba chiar şi nucă cu rahat sau invers rahat cu nucă, numai bani de mâncare şi căldură în case să avem, că şi acum trăim prin bordeie!
- Nu toți, numai unii. Nu vezi la tine Rolă, nu vezi ce pagodă îți trânteşti?!
- Uită-te bine la mine, da' uită-te bine! Am fost primul țigan cerşetor în Berlinul de Est, după ce au stricat zidul! Cu mărcile de acolo, cu banii ăia mi-am făcut traiul mai bun! Să-i zicem Dolara, că atunci schimbam mărcile pe dolari şi n-a fost o idee rea, că dolaru' a tot crescut la bursă.

Mama Mercedes, care în adolescență şi ea şi-a schimbat prenumele după noua maşină cu care s-a întors Rolă din Germania, atunci când Dolara a împlinit vârsta primei scurgeri i-a zis sentențios:

- La o țigancă fecioria-i la mare preț. Să îți cont că o dolară găurită nu mai valorează cât o dolară intactă!

Şi în vorbele astea parcă ar fi fost inspirată spiritual, personal, de Imaculata.

69. Satul părăsit

Peste caldarâm se turnase un covor asfaltic, care în acea seară de noiembrie lucea reflectând lumina ce punea în evidență stratul de mâzgă depus pe colțul inferior al bordurilor ştirbite. Şoseaua o păzeau două rigole năpădite de iarba, care, beneficiind de îngrăşământul natural venit din grajdurile gospodăriilor, le colmatase în mare parte. De la rigole la zidul caselor totul era numai nimicnicie, peste care burlanele vărsau apa pluvială dirijată de acoperişurile țuguiate. Porțile înalte cu arc zidit deasupra, pentru a lăsa să treacă trăsurile şi carele încărcate cu fân, purtau câte o efigie. Chiar lângă stația autobuzului se mai puteau descifra literele calcinate: Josef Maschalka 1897. La intersecția din centru un monument ridicat după victoria din primul război mondial cocoțase pe piedestal un dorobanț cu arma la umăr cu baioneta pusă, păzind o

infirmieră ce susținea după umeri un rănit cu torsul răsucit şi capul dat pe spate în chinurile morții. Deasupra grupului, vulturul imperial ținea în cioc crucea biruinței cu zveltețea şi viziunea păsărilor de pradă. Laturile trunchiului de piramidă placate cu marmură albă purtau înscrise numele eroilor locali, întrerupte de crăpături, murdărite de stropii aruncați de roțile maşinilor grele din bălțile strânse în sezoanele ploioase în gropile şoselei prost executate şi neîntreținute, acum acoperite în parte de muşchi. Un etern tânăr poet, căci sufletul barzilor nu îmbătrâneşte niciodată, dar se îneacă în decepțiile nedreptăților sociale stinse cu pahare de tărie, autorul popularei poezii „Copii cu cheile la gât" şi-a irosit talentul, scriind profund neinspirat, contra propagandei comuniste, despre cartierul Vasile „Noroi" şi balada: „Dragi şosele gropuite" adoptată şi de amicii munților, fericiți că scapă de drumul, petecit şi răsgăurit, când lăsau maşinile la poalele versanților. Monumentul avea un rondou, odată cu flori, dar acum plin cu buruiană neruşinată, păzit de lanțuri groase, din zale forjate, legate pe stâlpi de ciment, unii rupți de virajele strânse ale mecanizatorilor auto încurajând hoții de fier vechi, care nu le-au lăsat să zacă pe jos ci le-au recuperat în vederea reciclării. Mare păcat că primarului din satul pierdut nu i-a picat fisa să amenajeze un sens giratoriu, extrem de la modă pe atunci, care făcea deliciul şoferilor grăbiți şi care pentru a nu sta la stopuri ar fi făcut orice, chiar să şi ocolească.

Străbătu ulița principală stârnind un cârd de gâşte. O bătrânică cu cârjă, cu trupul rămas puțintel, îmbrăcat în halat de casă, ieşi la iveală acompaniată de gâgâitul păsărilor. Două fete neastâmpărate, ca veverițele, cu cozi scurte se ițiră alături.

- Pe cine cauți nene?

- Pe Gheorghe al lu' Man. Da' voi din ce neam sunteți?

- Suntem fetele lui Fruntaşu. Nu avem pe nimeni cu numele de Man prin sat. Poate să fi existat, dar nu mai stau pe aici! Multe gospodării sunt părăsite.

Bătrâna se contura în prim plan, în timp ce din memoria lui zeci de poze defilau, asaltându-l, cu verişoarele lui din copilărie, îmbrăcate în port românesc bicolor, numai alb şi negru, din țara Făgăraşului.

- Sunteți din neamul lui Man? Poate, ați părăsit de mult cătunul şi acum nimeni din spița voastră nu mai locuieşte la noi ...

- Mă ştiți?

- Nu sunt nici eu de pe aici. Dar te-am văzut cum încercai pe la poarta aia. S-o fi ruginit, dar să ştii că-i deschisă. Mare lucru nu mai găseşti că, dacă nimeni nu mai are de grijă, ăştia noi au şutit, ei zic refolosit tot ce s-a putut lua.

Una dintre fetele jucăuşe a țopăit şotron, a dat un vârf de pantof şi poarta s-a deschis imediat. Un loc pustiit de ani ca de năvălirile popoarelor migratoare, în raiduri succesive.

Jocurile lor lângă fântâna cu cumpănă. Şotronul verişoarelor şi lupta cavalerească cu mânzul. „Păpărudă, păpărudă, nu mai fi atât de slută "! Ritualul de dragoste de pe stogurile din şură, cu Gențiana, când căutau cuibarele găinilor. Jurământul lor de cununie ...

«Unde este familia mea, unde să fie neamul meu acum? Altădată ne-am învârtit dinspre Balcanii oropsiți spre centrul Europei. Am fost o parte bulgari, care au fugit de turci, ne-am pus în slujba saşilor şi-am învățat limba lor, am trecut la religia luterană şi le-am îngrijit livezile. Au venit grecii şi-au făcut biserică ortodoxă, am redevenit ortodocşi, iar după locuitorii mocani, coborâți din munți, am învățat româneşte. Nu a fost prea inspirat că sovieticii ne-au exportat comunismul şi am pierdut pământul şi animalele. Unii au fugit pe munte şi au fondat Bumgartul de Sus numai ca să scape de colectivă. După 1990 mulți au emigrat imediat în Germania»!

Vedea neamul lui împrăştiat peste tot unde bănuia că s-ar putea trăi mai bine. „Ubi bene, ibi patria"[1]. Staulul de oi al păstorilor muscelelor transilvane, ce ajungea până la Bug şi chiar spre stepele Crimeii, era spart şi mocanii nu mai erau obligați să pască în arcul Carpaților, care după o traducere din albaneză, s-ar putea denumi Munții Stâncoşi.

Năpădit de gândurile astea se descoperea un om al trecutului, care a răscolit în arborele genealogic, pentru a se întreba cu ardoare cine a fost pentru a şti cine va putea fi, nu numai din nostalgie, ci ca să nu cadă în resemnare sau alienare. De fapt nici nu ştia, care putea fi mai rea? Românii au de ales întotdeauna între două rele!

[1] Unde e bine acolo e patria (lat.)

Citiți întregul volum pe site-ul http://www.samanatorul.ro/editura-online/
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Dan_Morand-Nisip_numai_nisip.pdf

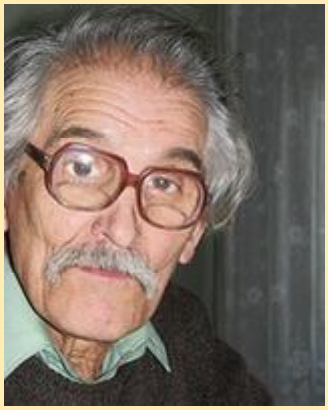

EMIL BUCURESTEANU - scriitor (n. 1932, Roznov, Slobozia, Neamt)

ESEURI - volumul II

Compensat 90%

Este vorba de compensarea medicamentelor de către Casa de Asigurări de Sănătate pentru membrii săi. Logic, strict matematic, aceasta înseamnă că la un medicament al cărui preț este, de pildă, 100 de lei, pacientul plăteşte 10 lei, sau CAS plăteşte farmaciei 90 de lei.

Chiar credeți? Să luăm un exemplu. Ai o afecțiune gastrică şi medicul specialist consideră că un medicament util este Motilium. Îți scrie o rețetă de 60 de tablete, două pe zi. În a doua rubrică din rețetă, în care se prevede cu cât este compensat medicamentul scrie 90, adică 90 la sută. Îți zici: ce grijuliu este statul cu cetățenii săi (CAS deşi este o asociație privată, este dirijată, subordonată sută la sută Ministerului Sănătății care este sbordonat … ştim noi cui) şi te duci în pas grăbit, te doare doar stomacul, te abții să nu vomiți pe drum, la farmacie. Pe uşa farmaciei te întâmpină un afiş: Se eliberează medicamente compensate. Eşti foarte bucuros că nu mai ai de umblat. Farmacista, tinerică, simpatică, apasă pe tastele calculatorului, îți spune că medicamentul există şi te costă 70,12 lei. Înainte de ați trece durerile de stomac şi a te apuca durerile de cap, faci repede un calcul, regula de trei simple, presupunând că ai terminat un liceu de matematică. Dacă 70,12 lei reprezintă 10 la sută din x, atunci x (costul medicamentului) este egal cu 70,12 X 9, plus 70,12, egal cu 610 lei. Măi, da scumpe-s medicamentele! Dar nu-i aşa. Pe cutia cu 10 tablete de Motilium, scrie negru pe alb, că ea costă doisprezece lei şi trezeci de bani. Prețul a şaizeci de pastile este, normal, de şase ori mai mare, adică 73,80 de lei, dar pe mine, compensat 90 la sută m-a costat 72,12 lei iar C.A.S. a plătit restul, uşor de aflat dacă scazi pe 72,12 din 73,80. Aşa-i că aritmetica este năstruşnică! În realitate, dacă luăm în seamă taxa pe valoare adăugată de 9 la sută, rezultă că pacientul plăteşte statului mai mult decât a fost medicamentul compensat.

De fapt ce s-a întâmplat. Economiştii Casei Naționale de Asigurări de Sănătate au creat o nouă categorie economică prețul de referință, (ar merita să primească Premiul Tembel) categorie perversă, perfidă, cu care păcălesc pe pacienți, îi mint grosolan, fără scrupule. Dacă îi întrebi pe farmacişti ce este prețul de referință, aceştia ridică din umere şi arată spre calculator. Deci şi informaticienii s-au înhăitat la spus minciuni.

Problema este mult mai complexă decât ți se pare la prima vedere. La şarlatanie participă şi psihologi. I se spune omului că i se face o reducere de 90 la sută, i se crează o stare psihică de mulțumire, dar este o minciună, o activitate de înşelare, bine gândită, o hoție. Corect ar fi să se spună pacientului cât se compensează din prețul de vânzare a medicamentelor în farmacii, să se scrie clar pe bon cât costă medicamentul şi cât plăteşte el. Dar minciuna stă la masă cu Casa Națională de Asigurare de Sănătate din care se înfruptă fără jenă o imensă gloată de salariați, membrii de consilii de administrație, firmele farmaceutice iar asigurații plătesc din greu. Să nu se uite că marea supărare a nației pe Ceauşescu a fost determinată, în primul rând, de minciunile spuse de regimul lui.

De sărbători, la Slobozia

Venirea lui decembrie cu sărbătorile de iarnă îmi întorc mereu gândurile spre anii copilăriei. Pe vremea aceea, cu vreo şaptezeci de ani în urmă (Ce mult e de atunci şi ce repede a trecut!) Slobozia, satul natal, era comună, avea primar, notar, secretar, perceptor şi cam atât. Uitasem. Mai exista omul

de serviciu, care bătea toba şi-i anunța pe cetățeni ordinile locale sau de la județ. De primărie era legată întreaga activitate a comunității, chiar şi

desfăşurarea obiceiurilor de iarnă.

După, balul de la lăsatul secului, care avea loc de regulă în sălile şcolii sau la crâşma lui Rotaru, începeau pregătirile tinerilor pentru Crăciun şi Anul Nou. De Crăciun se organizau hore, ziua, şi bal, noaptea. La horă cânta fanfara lui Struț, formație a locului iar pentru bal se aduceau formații mai renumite, ca a lui Chiuță de la Buhuşi sau a lui Pălărieru de la Piatra Neamț. Treaba aceasta revenea în exclusivitate băieților, dar celor care făcuseră armata şi o puneau de însurătoare. Desigur, organizatorii erau un fel de lideri, cu anumite disponibilități materiale.

Sub zăpezile care parcă veneau mai devreme şi erau mai bogate, satul părea liniştit, în gospodării era însă un freamăt continuu. Fetele treceau la treburile din casă: la tors, țesut, pregătirea zestrei. Desigur, se avea în vedere şi garderoba pentru sărbători, rochie, pantofi, broboadă, noi. Băieții, se ocupau cu treburile de afară, îngrijirea animalelor, tăierea lemnelor şi… repetițiile pentru Anul Nou. Formația principală era Hora. Actorii erau îmbrăcați în haine militare, purtau săbii. Doi trei din ei îşi jucau rolurile în travesti, îmbrăcați cu haine de fete. Un accesoriu aparte erau cârceile, greu de explicat ce reprezentau ele (De ce le zicea aşa nu ştiu iar în dicționare nu am găsit explicații). Un suport de lemn, lung de vreo jumătate de metru, era îmbrăcat cu beteală şi fâşii de hârtie creponată, multicolororă ce curgeau ca lâna unei oi, în capăt aflându-se o păpuşă. Obiectul era manevrat, jucat, cu mâna, de regulă în fața copiilor. Această formație deschidea „carnavalul” sărbătorilor de Sfântul Vasile, (Se vorbea mai puțin de Anul Nou) care începea în dimineața de ajun. Prima manifestare avea loc la primărie şi apoi se pleca prin sat. În urma acesteia venea alaiul cu întreg cortegiul de participanți: mascați, banda lui Jianu, sau banda lui Bujor, caprele, urşii. La casele cu fete mari porțile stăteau deschise. De regulă, fiecare fată pregătea câte un colac mare pentru prietenul ei, dacă se afla în formație.

Concomitent cu tinerii, pregătirea pentru obiceiurile de iarnă le începeau şi copii. Învățau colinde, urături şi-şi pregăteau „steaua”, făcută pe chenar de lemn împodobit cu fâşii de hârtie creponată, multicoloră. În mijlocul „stelei” se afla o icoană cu chipul Maicii Domnului cu Pruncul în brațe. În prima zi de Crăciun satul era plin de stele, care mai de care mai ornată. După ce intra în curtea gospodarului îi auzeai strigând: primiți cu steaua? Aceeaşi copii aveai să-i auzi în ajun de Anul Nou: primiți cu uratul? sau a doua zi: primiți cu semănatul? Cei mai mari, adolescenții, umblau seara cu buhaiul sau cu toba, obiecte artizanale, pregătite din timp, folosind putina de borş pentru Buhai, sau veşca de la sita de cernut făină, pentru tobă. În timpul comuniştilor, erau folosite intrumentele unităților de pioneri, toba şi goarna. Pomul de Crăciun se vedea mai rar prin casele sătenilor, fie bogați, fie săraci. Pe ulița mea, doar la Vasile Tudoran, muncitor petrolist la Găzăria din Roznov, străluceau în geam lumânări aprinse într-un brad şi din când în când scăpărau artificiile. În rest, în sat, pe la învățători, pe la preot sau la câte o familie mai „urbanizată” întâlneai Bradul de Crăciun. Într-un an, chiar dacă era război şi multe familii se aflau în doliu sau era neliniştite de plecarea soților sau copiilor pe front, s-a organizat venirea Crăciunului la şcoală, Pe o scenă improvizată, în una din sălile şcolii (erau încăpătoare după modelul şcolilor din vremea lui Spiru Haret) s-a instalat un brad împodobit după posibilitățile timpului, s-au spus colinde, urături, s-a cântat şi s-au împărțit daruri: câte o pungă de vreo două sute de grame de bomboane fondante,

specialitatea vremii.

Ca peste tot în țară şi în lumea creştină, la anii copilăriei mele, sărbătorile de iarnă provocau modificări şi în viața gopodarilor şi goaspodinelor. Se mergea din timp la moară pentru măcinatul grâului. Se procura sămânța de cânepă

pentru turtele cu julfă, care se mâncau în seara de ajun. (Tehnologia era destul de complicată şi migăloasă). Se hrănea bine porcul iar în lipsa lui se îndopau rațele. În săptămâna de înainte de Crăciun se tăia porcul, se tranşa, se punea carnea la sărat. Intestinele se curățau pentru chişcă iar stomacul pentru tobă. Nu era timp de odihnă. În ajunul Crăciunului se făceau turtele cu julfă, sarmalele, se desfunda putina cu brânză de oi şi se făceau plăcinte. (Desigur cei care aveau. Erau destui care se mulțumeau cu mult mai puțin. Ca şi acum, de altfel). De Anul Nou se făceu cu pregădere colaci, două trei cuptoare. Era treabă multă, fiindcă familiile erau numeroase, cu câte şase, şapte copii, dar fiecare avea o responsabilitate. Nimenea nu stătea degeaba.

Toată această frământare se termina abia după 7 ianuarie, după Sfântul Ioan. Cum la români sunt mulți Ioni, la două sau trei case se găsea câte un sărbătorit. Însă cu o zi mai înainte era tot sărbătoare, Boboteaza. Şi aceasta avea farmecul ei. În ajun era post, sosea popa cu botezul cu un cârd de copii după el, care strigau cât putea chiraleisa. În casă, preotul arunca cu agheazmă, spunea cateva cuvinte şi primea pe lângă bani un fuior de cânepă. Ce semnificație avea fuiorul, niciodată n-am ştiut. Poate preoteasa țesea pânză fără să semene cânepă, s-o topească în Cracău şi să o melițe. Seara fetele mari se uitau în oglinzi pentru a-şi vedea ursita. Practic, se uitau într-o oglindă mare care avea două lumânări aprinse de o parte şi de alta a ei. Fata care se uita ținea desupra capului o altă oglindă. În felul acesta apărea un fenomen optic cu o înşiruire de oglinzi iar la căpătul ei trebuia să apară chipul celui cu care se va căsători. Dacă nu apărea, însemna că nici în câşlegile de iarnă nu va avea parte de măritiş. A doua zi se duceau la biserică şi se rugau şi pentru viitorul lor matrimonial.

Aşa era pe atunci. Acum prin Slobozia în loc de sănii circulă maşini de tot felu, aproape la fiecare casă te întâmpină antene tv. parabolice, iar de Anul Nou nu am mai trecut de mult prin sat. Cei din generația mea sunt puțini, care, ca şi mine, poate îşi deapănă amintirile şi-şi spun. Ce frumoasă era copilăria!...

Citiți mai departe "ESEURI - volumul II" aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Emil_Bucuresteanu-Eseuri.pdf

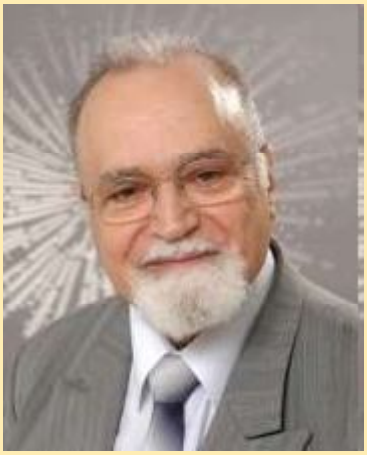

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

Poeziile lunii octombrie

Luna acesata a lansat o serie de poezii pe care le aşteptăm când va veni inspirația!

Nu vrem cantitativ ci calitativ, ca de obicei...

Citiți poeziile domnului George Ene pe blogul nostru:

4. Sfântă şi dulce Limbă Română

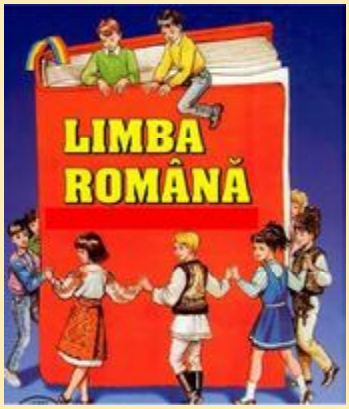

Sfântă şi dulce Limbă Română,
Maica noastră cuminte şi bună,
Ce te doare?

C-o dădurăm acum pe Engleză,
Precum altădată pe Franceză,
Asta-i, oare?

Tot tu ai rămas Cloşcuța noastră
Ce-şi adună puii sub fereastră,
Şi-i bine!

Noi te rostim cu buze de miere
Căci românul se naşte şi piere
Cu tine!

Când ai noştri departe ne pleacă
Tot spre tine, iubito, s-apleacă,
Să ne ştii!

Că tu ai tihna senină din munți
Şi blândețea din şes, că te pronunți
Cum te scrii!

Noblețe simplă, fără fasoane
Precum iubirea-i fără galoane -
Eşti mare!

Mă-nclin în fața ta mult, bucuros
Că-s al tău ş tare-mi eşti de folos,
Splendoare!

George Ene

Citiți blogul de poezie http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

George Ene - 5. Geneză
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/10/george-ene-geneza.html

George Ene - 4. Sfântă şi dulce Limbă Română
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/10/george-ene-sfanta-si-dulce-limba-romana.html

George Ene - 3. Traducere din logica booleană
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/10/george-ene-strigat-pana-prea-tarziu.html

George Ene - 2. Strigăt până prea târziu
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/10/george-ene-strigat-pana-prea-tarziu.html

George Ene - 1. Calea
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/10/george-ene-calea.html

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

Din poeziile lunii octombrie

Are ceva rude, poate, împrejur.
Dar copiii mamei sunt plecați departe.
Îi trimit de toate. Ea mai dă un tur
Prin singurătate. Ei, prin străinătate.

Parcă nu mai poate. Parcă e prea greu
De ținut în poală, lumea asta toată.
Mama – cât mai este – loc de Dumnezeu
Ține, da-i bătrână, cât o să mai poată?

23 octombrie 2012
Jianu Liviu-Florian

Lângă cimitirul unde-i doarme omul

Lângă cimitirul unde-i doarme omul,
Mama noastră poate, încă, să păşească,
Ca un zbor de frunză picurat din pomul
Ce îi dă putere, încă, să ne crească ...

Are ceva rude, poate, împrejur.
Dar copiii mamei sunt plecați departe.
Îi trimit de toate. Ea mai dă un tur
Prin singurătate. Ei, prin străinătate.

Parcă nu mai poate. Parcă e prea greu
De ținut în poală, lumea asta toată.
Mama – cât mai este – loc de Dumnezeu
Ține, da-i bătrână, cât o să mai poată?

Când şi când, mai vine câte un copil.
Ce să le mai facă, ce să le mai spună?
Dintr-o biată pensie, ea, la toți, tiptil,
Pentru zile negre, albele le-adună.

Tristă-i bucuria de a-i şti pe toți
Bine, când doar dânsa, de puteri e slabă.
Zburdă azi copiii ei, pe patru roți.
Mama se târăşte-n cârja ei de babă.

Lângă cimitirul unde-i doarme omul,
Mama noastră poate, încă, să păşească,
Ca un zbor de frunză picurat din pomul
Ce îi dă putere, încă, să ne crească ...

Citiți alte poezii semnate Jianu pe BLOGUL Semănătorul:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Îmi place sa fiu…

Îmi place să fiu fericit.
Până şi în nefericire
Mă simt într-al noulea cer,
Când mă gândesc
Ce bine o duc
In comparație cu atâția nefericiți.
Desigur,
Sunt şi momente de slăbiciune,
In care mă consider persecutat de atâta fericire,
Am crize de identitate,
In care îmi dau seama
Ca atâta fericire, pur si simplu, nu mă mai încape,
Dar in general
Sunt un om fericit obişnuit
Care ştie ca este posesorul
Întregii fericiri din univers.

Tot dau din ea,
Şi întreb apoi în stânga şi în dreapta
Cum va simțiți?

Aşa şi aşa!
Mi se răspunde.

Ce ți-e şi cu fericirea asta!
Cu cât dai mai mult din ea,
Cu atât primeşti nefericire mai multă!

Dar ştiți,
Până şi în nefericire
Mă simt, în comparație cu aceşti nefericiți,
Fericit…

26 octombrie 2012
Jianu Liviu-Florian

Rubrică nouă!

FIR DIRECT

Singurul lucru pe care îl întreb pe Dumnezeu
Este dacă face bine.

Dacă face bine,
Altceva nu mă mai interesează.

Are o Lume întreagă pe cap.
Are toată Lumea în pază.

Mă gândesc cu groază
Ce ar însemna să fiu Dumnezeu.
Şi în loc de a-mi onora răspunderile din această ipostază,
Să scriu poezii
Când îi este Lumii mai greu.

De aceea,
Îi dau telefon lui Dumnezeu,
Şi îl întreb:
- Ce mai faci, Doamne? Bine?
- Bine.
- Mă bucur să aud asta. Ai grijă, Doamne, de tine!

26 octombrie 2012
Jianu Liviu-Florian

21 octombrie 1891 - S-a născut Perpessicius (pseudonimul lui Dimitrie S. Panaitescu), poet, critic şi istoric literar, autor al monumentalei ediții critice din opera lui Mihai Eminescu, membru al Academiei Române (m.29.03.1971).

Citiți rubrica semnată Jianu: Comemorări, aniversări octombrie
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/aniversari-si-comemorari-octombrie.html

VIRGIL CIUCĂ, poet, eseist, publicist (n.1937, Gherceşti, Dolj)

Marşul unirii

Iniţiatorilor şi participanţilor la Marşul Unirii de la Bucureşti din 21 oct. 2012

Am pornit Marşul Unirii
Marşul dorului de ţară
Fii de daci şi-ai nemuririi
Peste-o ţară milenară.

Am pornit marşul dreptăţii
Pentru patria străbună
Pe Câmpia libertăţii
Fi-vom iarăşi împreună

Am pornit marşul unirii
Fiii lui Mihai Viteaz
Prin frăţia ancestrală
Visul de UNIRE-i treaz

Bucureştiul, Chişinăul
Două inimi româneşti
Mândre străjuiesc Ceahlăul
Cetele moldoveneşti.

Ne-am unit prin crez şi faptă
Pentru-a-ntări legământul
Să purcedem calea dreaptă
Pentr-a ne-ntregi pământul

Am pornit marşul unirii
Peste munţi, veniţi cu noi,
Actul drept al re-ntregirii
Este-un crez pentru eroi

Au pornit în marş magistru
Steaguri păzite de astre
De la Tisa pân' la Nistru
Rosii, galbene, albastre.

Poartă steagul re-ntregirii
Tinerii, urmaşi de daci,
Ţelul sfânt al re-unirii
Le va da viteaz cârmaci.

Au pornit marşul unirii
Ape clocotesc prin veac,
Cântă imnul nemuririi
Toţi oştenii lui Novac

Ne-am prins in Hora Unirii
Să scăpăm Ţara de hoţi
Căci ne cere legea firii
Să-i judecăm pe bigoţi

Au venit de la Tighina
Flamurile re-ntregirii
Săşi găsească rădăcina
Si filonul nemuririi

Virgil Ciucă
Manhatan
21 octombrie 2012

UNIREA FACE PUTEREA!

Prostia ºi politizarea, FACE dezbinarea!

Păcat de galeria foto pe care site-ul ziare.com o pune la dispoziția publicului! Ea este umbrită de comentariile nelipsiților "băgători cu nasul unde nu le fierbe oala" şi a haitelor portocalii care pun evenimentul în cârca USL. După ce au furat şi au stricat încrederea în instituțiile statului e rândul presei pe care revopsiții vor să o facă praf. Evident, însăşi redacția are - sau tolerează - agenți pedelo-ardeişti plătiți să facă asta, altfel ar şterge comentariile acelor inconştienți! Băgați-le pedeliştilor ARDeiul diversionist de unde l-au scos!

Atenție! **Pentru citirea fonturilor Zamolxis II din lozinca de sus descărcați fontul Zamolxis-II.ttf – apoi plasați-l în calculatorul dvs. în directorul windows/fonts/**

Descărcați acest font de aici:
http://www.samanatorul.ro/fonts/Zamolxis-II.ttf

Vedeți alte fotografii în **"Galeria foto"** de aici:
http://www.ziare.com/europa/moldova/basarabia-e-romania-marsul-pentru-unire-in-imagini-galerie-foto-1197079

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Recenzie: «Spiritualitatea Evului Mediu Occidental, secolele VIII- XII» de André Vauchez

Recenzie de Ionuț Hens

Cartea istoricului francez André Vauchez, *"Spiritualitatea Evului Mediu Occidental, sec. VIII-XII"* a apărut în Franța în anul 1975, la editura *Presses Universitaires de France*, iar în limba română a fost tradusă de Doina Marian şi Daniel Barbu, la editura *Meridiane* în anul 1994. Este structurată pe 4 capitole mari, având un număr de 189 pagini.

Primul capitol al cărții este intitulat „*Geneza spiritualității medievale (sec. VIII-sec. X)".* Încă de la început, autorul încearcă stabibilirea unei delimitări a Antichității de Evul Mediu, prin prisma spiritualității. El alege ca punct de plecare a analizei sale, secolul al VIII-lea.

Pentru a vorbi de viață spirituală e nevoie de un corp de doctrine, dar şi de o pătrundere a indivizilor în societate pentru a cunoaşte credințele religioase care le practică, proces care necesită timp. În majoritatea zonelor Occidentului, convertirea la credința creştină s-a încheiat în jurul anului 700. În secolul al VIII-lea, creştinismul a reuşit să devină religia Occidentului. Suveranii carolingieni, învestiți prin încoronare cu o putere supranaturală erau socotiți ca responsabili de mântuirea poporului, iar Carol cel Mare era văzut în ochii contemporanilor vremii ca un ş "nou Constantin", totuşi, lumea din acea perioadă diferențiându-se de tradiția şi lumea Părinților Bisericii.

Evul Mediu timpuriu o fost atras de Vechiul Testament. Ierusalimul regilor şi al marilor preoți reprezenta o fascinație deosebită, încercând să întrupeze şi să stabileze pe pământ Cetatea lui Dumnezeu. Biserica se ruga pentru rege, îi furniza o parte din cadrele administrației şi contribuia la asigurarea loialității supuşilor prin sacralizarea jurământului, devenind baza instituțiilor politice. Sfântul Apostol Pavel spune că Evanghelia a eliberat omul din sclavia Legii, dar acest ideal de spiritualitate a rămas inaccesibil popoarelor barbare. În epoca carolingiană, practica religioasă e mai puțin expresia unei adeziuni interioare, cât o îndatorire de ordin social, riscând să se degradeze sub acțiunea practicilor superstiționiste.

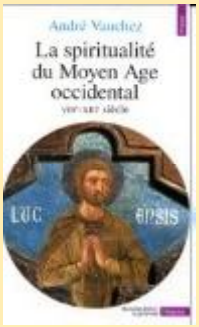

Epoca carolingiană este cunoscută drept "*civilizație a liturghiei*". Ritualismul reprezintă o trăsătură marcantă în această perioadă. Sacramentaliile se îmbogățesc în această perioadă prin celebrări inspirate din *Cartea Exodului(consacrarea bisericilor sau ungerea regală).* În cadrul liturghiei propriu-zise, dimensiunea eclezială a jertfei trece pe planul al doilea, iar individualismul a devenit una din componentele fundamentale ale climatului religios al epocii. Nu se mai practică frângerea pâinii, cuminecarea se recomanda la marile sărbători, iar pâinea dospită folosită la împărtăşanie este înlocuită de ostiile albe şi rotunde făcute din pâine azimă.

Moralismul carolingian a introdus în domeniul politic noțiunile de dreptate şi virtute. Soția marchizului Bernard de Septimania, Dhuoda elaborează în anul 843 un manual în care arată că viața creştină este o luptă continuă, iar la capătul unor bătălii lungi şi pline de pericole, sufletul urcă cele cincisprezece trepte ale desăvârşirii şi biruieşte răul prin penitență, rugăciune şi pomeni (o obligație a celor săraci pentru cei puternici). În secolul al VIII-lea, călugării irlandezi şi "scoțienii" difuzaseră pe continent sistemul tarifelor penitențiale care era total diferit de procesul penitențial din primele secole creştine care era public şi comunitar. Prin acest tip al penitenței se schițează un nou tip de relație "între un creştin şi un Dumnezeu ce-i împarte harurile în schimbul unor sacrificii".

Citițiarticolul mai departe pe site-ul **http://samanatorul.blogspot.ro**

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/recenzie-ionut-hens-andre-vauchez.html

Grigore - Toma Someşan -
Eseist, teolog

Concilium Vaticanum Secundus

DEBUT !

Preliminarii

După moartea lui Pius XII (9 octombrie 1958), pe scaunul lui Petru este ales Patriarhul Veneției Angelo Roncalli, care şi-a luat numele de Papa Ioan al XXIII-lea. Întrucât acesta era înaintat în vârstă, avea 77 de ani, era considerat doar un Papă de tranziție, însă această concepție este spulberată după doar trei luni de pontificat, când la 25 ianuarie 1959 spre surpriza generală, în prezența cardinalilor reuniți în Basilica San Paulo Fouri le Mura, Ioan anunță convocarea unui Conciliu Ecumenic *"de tip special însă, având drept temă înoirea internă (aggiornammento) a Bisericii, pentru a răspunde eficient problemelor lumii contemporane; înoire internă care să facă Biserica Catolică credibilă şi atractivă pentru creştinii separați de Roma, chemați să urmărească aceste eforturi ca o pregătire şi o contribuție la căutarea unității creştine."*

Lunile care au urmat au fost de o intensă activitate, nu doar la Roma ci în întreaga lume, însă *" la Roma bătrânul Papă părea că vrea să se grăbească şi nu înceta să vorbească şi să acționeze. Tinerilor le explica faptul că Conciliul nu este o adunare speculativă ci un organism viu şi vibrant."*

Pentru pregătirea lucrărilor proiectatului Sinod Ecumenic, Papa a decretat în 17 mai 1959 constituirea unei comisii ante-pregătitoare, având ca preşedinte pe Cardinalul Domenico Taradini, acesta având ca sarcină *"luarea legăturii cu episcopii, teologii, Universitățile Catolice din lume pentru a obține recomandări, sugestii şi pentru a determina în linii largi problemele ce vor trebui dezbătute la viitorul Sinod"*

Termenul de Sinod Ecumenic a făcut presa bisericească romano-catolică să sublinieze că era o invitație specială făcută celorlalte biserici să vină să se integreze de bunăvoie în sânul Bisericii Catolice, această idée se conturase şi din pricina cuvintelor îmbietoare din discursurile Suveranului Pontif, el adoptând în limbajul oficial expresii de genul: reconciliere, împăcare, biserici surori etc. Lucrurile s-au schimbat în momentul în care s-a văzut reacția celorlalte biserici creştine, în primul rând cea Ortodoxă care ia o poziție dârză, iar poziția aceasta l-a făcut pe Papa Ioan să vorbească de un Sinod intern al Bisericii Catolice.

În cele ce urmează vreau să vedem care au fost luările de poziție a Bisericii Ortodoxe, astfel *"Patriarhul Athenagoras al Constantinopolului a luat la cunoştință indirect, prin radio şi presă de aşa-zisul Sinod Ecumenic şi a întâmpinat cu bucurie inițiativa dar a înțeles că o unire dogmatică este imposibilă."*

Cu ocazia vizitei episcopului de Canterbury, Sanctitatea sa Athenagoras a declarat referitor la Sinod că *"e gata să meargă pentru cauza unității Bisericii, chiar la Roma cu condiția de a fi primit ca egal"*

O atitudine dârză, dar o atitudine conforma cu învățătura biblică şi cu canoanele celor şapte sinoade ecumenice. Profesorul I.G.Coman, într-un articol, arată de ce II Vatican nu poate fi considerat un sinod ecumenc iar un prim considerent este şi cel amintit de Patriarhul Ecumenic, adică supremația papală, *"eclesiologia papală exclude sinodul ecumenic"*.

Citițiarticolul mai departe pe site-ul **http://samanatorul.blogspot.ro**

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/grigore-toma-somesan-concilium.html

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Viața şi familia preotului în Tarile Române la sfârşitul Evului Mediu şi începuturile modernității -aspecte generale-

3. Familia preotului înȚările Române la sfârşitul Evului Mediu şi începuturile modernității (fragment din cap. III)

3.1. În Muntenia

După cum am arătat mai sus, preoțimea reprezintă o instituție veche a românilor, fiind atestată aici încă din cele mai vechi timpuri. În ceea ce-i priveşte pe preoții de mir din Țara Românească, ei sunt ,,atestați în izvoarele documentare ale evului mediu pe tot teritoriul țării noastre".[1]

Pentru perioada de timp care ne interesează, izvoarele istorice ne oferă însă, din păcate, informații destul de puține despre viața bisericească a preoților de mir şi despre felul cum se desfăşura aceasta,[2] ici şi acolo regăsind din când în când numele vreunui preot pe vreun hrisov în care i se dădea vreo moşie,[3] vreo scutire de taxe, sau avea loc, o evidențiere a meritelor sale.

În privința stării lor sociale, trebuie menționat faptul că în Țara Românească, ,,prin hrisovul său de la 26 aprilie 1714, voievodul Ştefan Cantacuzino scuteşte pe preoți şi pe diaconi de toate dările de stat, cu condiția să nu fie hirotoniți slugi sau oameni neînvățați"[4] scutire ce s-a menținut până în 1821, cu mici excepții, şi care va fi consfințită apoi şi de Cuza prin Legea rurală, fiind ,,scutiți de cens: preoții, doctorii, avocații, inginerii şi pensionarii"[5], ei primind şi două pogoane de pământ.[6] De asemenea, preoții erau scutiți şi de robotă, iar uneori li se dădeau locuri de arat şi păşunat şi alte înlesniri, plătind însă dări către proprietarii satului ca şi țăranii de rând.[7]

Scutirile se răsfrângeau şi asupra familiei, fiii de preoți având şi ei parte de scutirea de dări până la majorat, când de obicei menținеau această scutire în urma hirotoniei,[8] fapt care îi determină pe unii istorici să afirme că ,,preoțimea era o tagmă închisă, care se moştenea din tată-n fiu,"[9] numai în lipsa acestuia fiind hirotoniți şi fii de țărani, după ce, în prealabil, aveau o oarecare vechime în calitate de cântăreți bisericeşti sau crâsnici.[10]

Cu toate acestea însă, situația lor nu era deloc uşoară, ei având familii numeroase, alcătuite din 10-12 copii,[11] cărora trebuiau să le asigure o creştere bună şi un rost în viață. Pe de altă parte, deşi scutiți de taxele de stat, ei ,,n-au fost niciodată scutiți de dăjdiile către cârmuitorii lor bisericeşti".[12] Între acestea, cele mai importante erau: darea cârjei care se plătea la înscăunarea unui chiriarh nou,[13] ploconul hramului, darea bastonului (salariul protopopului pe care-l plăteau tot preoții), inspecțiile,[14] sfințirile de lăcaşuri de cult, întreținerea seminariilor (din 1836),[15] şi plata aducerii Sfântului Mir de la Constantinopol sau din Rusia.[16]

Veniturile lor proveneau în principal din gospodărie, ,,ei fiind de obicei din familiile mai înstărite ale satului",[17] la care se adăugau: venitul epitrahirului (ofarndele şi darurile de la Sfânta Liturghie, discul, cununiile, botezurile, îmnormântările etc.), şi veniturile din scrierea actelor săteşti (zapise, mărturii, foi de zestre şi alte acte publice).[18] Mulți dintre preoți se remarcau însă şi ca meşteşugari, exercitând, după cum remarcă părintele ştefan Lupşa, ,,arte şi meserii mai speciale decât plugăria".[19] Mărturii grăitoare în acest sens constituie viața şi activitatea unor preoți precum Oprea din Nemoiul de jos, Stoica din Măgureni,[20] Constantin, tipograful din Râmnic,[21] preotul Iosif din Petroşani,[22] preotul Stoica Iacovici (care a tipărit vreo 28 de cărți, cele mai multe româneşti)[23] şi mulți alții a căror viață şi nevoință o ştie astăzi doar bunul Dumnezeu. Între aceştia, cel din urmă, tipograful Stoica, a făcut din acest meşteşug o îndeletnicire de familie, făcându-şi tipografi fiii şi nepoții,[24] caz pe care nu îl considerăm unul singular sau izolat, căci, cu siguranță, o mare parte dintre preoții meşteşugari, transmiteau secretele muncii lor în familie.

În ceea ce priveşte starea culturală, aceasta era precară, întrucât, candidații la preoție ,,se hirotoneau pe temeiul actului de vrednicie eliberat de protopop (cei veniți din Ardeal şi fără acesta), după un timp de practică la eparhie, de câteva luni"[25], cu toate că, şcoli de grămătici de limbă română şi slavonă, existau în mănăstiri încă din veacul al XVIII-lea.[26]

Secolul al XIX-lea găseşte clerul românesc destul de bogat în preoți de mir (cca 18-20000), care însă erau de asemenea slab pregătiți, măsuri în acest sens luând Cuza, care, în decembrie

1859, transformă şcolile catehetice din Moldova în şcoli primare, şi permite să se hirotonească doar absolvenţii seminariilor din cele două ţări, respectiv Bucureşti, Râmnic, Buzău şi Argeş în Muntenia.[27]

Întrucât viaşa lor era legată de a ţăranilor în mijlocul cărora trăiau, nu se putea ca preoţii să rămână nepăsători la năzuinţele neamului. Aşa se face că preotul Constandin din Butoieşti luptă în oastea lui Tudor Vladimirescu,[28] iar preoţii: Panait de la Cărămidarii de Sus[29] şi Ilie de la mănăstirea Butoiului[30] simpatizau cu el. Acesta este motivul pentru care preoţimea argeşeană va saluta cu entuziasm alegerea lui Cuza, conştientă fiind de importanţa momentului.[31] Aceste acte de patriotism aveau cu siguranţă girul familiei, a preotesei care nutrea şi ele aceleaşi sentimente ca ale părintelui, precum şi ale copiilor, ea fiind elementul care îl susţinea şi încuraja pe preot şi în acţiunile sale patriotice.

Aceasta era, în linii mari, starea preoţilor de mir şi a familiilor lor în Muntenia secolelor XVIII-XIX. După cum se poate observa, preoţia însăşi era o activitate de familie, moştenită adesea din tată în fiu. Preotul era luminător al satului şi al familiei, căreia i se dedica trup şi suflet, ajutându-şi preoteasa în gospodărie şi crescându-şi copii chiar şi în situaţii grele precum cea a preotului Stanciul din Negraşi,[32] fiind de asemenea, un mare patriot, fiind în acelaşi timp şi păstorul care-şi conducea credincioşii spre mântuire.

[1] Ibidem, p. 317. Să nu se creadă însă că ei nu sunt atestaţi şi înainte, căci avem cazuri de preoţi martiri încă din primele secole (Monatnus, Epictet etc.).

[2] Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, vol. 2..., p. 591.

[3] Spre exemplu, Hotarnica unei părţi a satului Comăneşti, moşia preotului Iftimie, fiul lui Dăniil din Călineşti, în vol ,,Vechi documente moldoveneşti", publicat de Alexandru Vitencu, Tipografia Mitropolitului Silvestru, Cernăuţi, 1925, p. 40, prin care se confirmă proprietatea celui în cauză asupra unei moşii.

[4] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, Istoria Bisericii Române, manual pentru Institutele Teologice, vol. 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1957, p. 343.

[5] A. D. Xenopol, Domnia lui Cuza Vodă, vol. 1, Tipografia Editore ,,Dacia", Iaşi, 1903, p. 397.

[6] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 590. Părintele Popescu este însă de altă părere: ,,La 1864 s-au dat bisericilor pământ, dar iar nu preoţilor, judecându-se că preoţii se întreţin din cele 17 pogoane ale bisericii". Pr. Niculae M. Popescu, Preoţie veche românească..., pp.328-329.

[7] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 344.

[8] Ibidem, p. 345.

[9] Ibidem, p. 345.

[10] Ibidem, p. 345.

[11] Pr. Niculae M. Popescu, Preoţie veche românească..., p.329.

[12] Ibidem, p. 329.

[13] Ibidem, p. 329. Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p.344.

[14] ,, Plata de vizitaţie. Protopopul lua cât putea. Însă în 1823, mitropolitul Grigorie Dascălul, o mărgini la 3 taleri". Ibidem, p. 345.

[15] Pr. Niculae M. Popescu, Preoţie veche românească..., p. 329.

[16] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 344.

[17] Ibidem, p. 344.

[18] Ibidem, p. 344.

[19] Pr. prof. ştefan Lupşa, Clerici români meşteşugari, în rev. ,,Studii Teologice", seria a II-a, nr. 7-8, 1950, p. 395.

[20] Erau apicultori. Conscripţia austriacă din 1728 găseşte la primul 183 stupi, iar la cel din urmă 68. Ibidem, p. 418.

[21] Acesta s-a oferit la 1767 să-i facă episcopului Timişoarei tipografie pe cheltuială proprie. Ibidem, p. 420.

[22] A fost pictor de biserici pe la 1850. Ibidem, p. 422.

[23] Directorul tipografiei din Bucureşti pe la 1715. Ibidem, p. 418.

[24] Ibdem, p. 418.

[25] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 346.

[26] Încercări de şcolarizare a preoţimii vor face ierarhi de seamă precum Antim Ivireanu sau Dositei Filliti, şi pedagogi români de seamă precum Gheorghe Lazăr, însă ele nu vor reuşi decât în mică măsură. Asupra lor nu vom insista, pentru mai muulte informaţii vezi Ibidem, pp. 346-349.

[27] Pr. prof. univ. dr. Alexandru Moraru, op. cit., p. 73.

[28] Pr. Niculae M. Popescu, Preoţi de mir adormiţi în Domnul..., pp. 104-107.

[29] Ibidem, pp. 85-88.

[30] Ibidem, pp. 94-98.

[31] ,, *De aceea, noi preoţii judeţului Argeş zicem să trăiască România unită! Trăiască alesul ei Alexandru Ioan I". Scrisoarea preoţilor din judeţul Argeş către Alexandru Ioan Cuza,* în secţiunea ,,Documente", vol. ,,Domnia lui Cuza-Vodă", de A. D. Xenopol, vol. 2, Tipografia Editore ,,Dacia", Iaşi, 1903, pp. 436-437.

[32] A rămas văduv şi a crescut singur 7 copii, pe la 1626. Deşi nu face parte din aria temporară la care ne referim, am considerat important să-l menţionăm întrucât considerăm că experienţa lui de viaţă este una des întâlnită şi în vremurile despre care vorbim. Despre el, vezi Pr. Niculae M. Popescu, *Preoţi de mir adormiţi în Domnul,...,* pp. 54-57.

CITIŢI MAI DEPARTE STUDIUL AICI:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Iuliu-Marius_Morariu-Familia_preotului.pdf

Col.(r.) VASILE ZĂRNESCU - (n. 1947)
Jurnalist, politolog

ROMÂNIA VA DEVENI GROAPA DE GUNOI ETNIC A EUROPEI

ADMINISTRAȚIA PREZIDENȚIALĂ
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr. 20487/14. X. 2010

Scrisoare deschisă
Domnului Traian BĂSESCU, PREŞEDINTELE ROMÂNIEI,
Domnului Emil Boc, prim-ministrul României,
Domnului Teodor BACONSCHI, ministrul de Externe al României

Înnegrirea imaginii României din cauza **confundării pe plan internațional a românilor cu țiganii** s-a produs, în timpul tranziției, ca urmare a impunerii vocabulei „rom/rrom“ în limbajul oficial şi al *mass media* îndeosebi prin *Memorandumul nr. D2/ 1094 din 29.02.2000.* Expulzarea țiganilor din Italia, începută în 2008, continuată şi intensificată acum, şi expulzarea țiganilor din Franța – care repetă demersul Italiei şi, deci, confirmă criminalitatea crescută a unor clanuri din cadrul acestei etnii – constituie o inadmisibilă deteriorare a imaginii României. Mediatizarea respectivelor acțiuni în mass media internaționale reprezintă campanii de presă care, din vulnerabilități, s-au transformat în veritabile atacuri contra țării noastre, care periclitează securitatea națională. De aceea, este necesară eliminarea sus-menționatului memorandum şi reactivarea **Memorandumului nr. H03/169 din 31.01. 1995**. Ca atare, se impune cu promptitudine: a) utilizarea exclusivă a cuvîntului țigan în limbajul oficial şi al *mass media*; b) eliminarea *logo*-ului „ROMânia“ din brandul *Explore The Carpathian Garden*, întrucît face trimitere evidentă la făcătura „rom“; c) reactivarea proiectului legii Funar-Păunescu, privind eliminarea vocabulei „rom“ şi utilizarea exclusivă a cuvîntului țigan.

Aceste demersuri minimale trebuie conjugate cu capacitarea în acest sens a guvernelor țărilor europene. De aceea, vă solicit traducerea în limbile europene a studiului **„România va deveni groapa de gunoi etnic a Europei“**, care face parte integrală din prezenta Scrisoare deschisă, studiu care să fie trimis atît respectivelor guverne, cît şi organismelor Uniunii Europene.

Colonel (r.) Vasile ZĂRNESCU

Evoluția unei idei

La Congresul Național de sociologie din 14-16 decembrie 2000, am prezentat studiul *Ubicuitatea războiului axiologic,* publicat în volumul editat şi prezentat la Congres. În acest studiu am propus un nou concept în domeniul politologiei şi al polemologiei: „războiul axiologic". Am definit *războiul axiologic* drept „totalitatea formelor de luptă atipică întreprinse pentru distrugerea valorilor economice, politice, morale, religioase, culturale şi sociale ale unei națiuni prin *devalorizarea* lor – prin bagatelizare, ridiculizare, denigrare, satanizare – şi înlocuirea lor cu altele – cu non-valori –, impuse de anumite centre de putere străine". Prin acest proces agresiv, valorile sunt inversate, răsturnate. Evident, cu ajutorul cozilor de topor din țară. În cadrul acestui studiu, am trecut în revistă principalele domenii în care se manifestă această formă insidioasă de război, cu rezerva rezultată din formularea prezentă în titlu, care denotă calitatea sa esențială: ubicuitatea – faptul că se manifestă peste tot, în toate sistemele şi subsistemele societății.

Relevasem, atunci, că dintre agresiunile axiologice comise contra României fac parte, printre altele, impunerea frauduloasă şi folosirea intensă a vocabulei „rom/rrom" şi a derivatelor sale referitoare la aşa-zisa „limbă" vorbită de țigani – „*romali*" sau „*romani*" sau „*romanes*" – şi avertizasem asupra consecințelor pernicioase provocate de confuzia [1] creată deliberat, cu scopul de a-i confunda pe români cu țiganii – consecințe care, din nefericire, s-au adeverit.

Am dezvoltat această problemă a inducerii confuziei „român/rom" în studiul *«Cuvântul „rrom": o agresiune axiologică»*, [2] tipărit, apoi, puțin mai extins şi cu bibliografia aferentă, sub titlul *„Înnegresc țiganii imaginea României?!"* [3]. Între timp, situația existentă – relevată în mass media externe, îndeosebi în anii 2008-2010, în unele publicații britanice, spaniole, franceze şi italiene – a confirmat, din păcate, o dată în plus, anticipările mele, în special teza că vocabula ***„rom"*** constituie o agresiune axiologică, precum şi faptul, devenit tot mai evident, că țiganii, prin comportamentul lor, ne compromit şi afectează grav imaginea României – fapt subliniat într-o formă, adusă la zi, a articolului sus menționat, în studiul „*Țiganii: o bombă politică iminentă a Uniunii Europene*" [4], ambele postate pe site-ul *AlterMedia* şi preluate, ulterior, de alte publicații *on line*.

NOTĂ: Trimiterile la notele de subsol, de ex. [1], [2] ... [4] sunt active doar pe site sau blogurile «Sămănătorul»

De la Memorandumul nr. H03/169 din 31 ianuarie 1995 la Memorandumul nr. D2/1094 din 29 februarie 2000

În studiul citat, am relevat că, în virtutea atribuțiilor profesionale, am realizat diverse sinteze pe această temă – a agresiunii axiologice reprezentată de cuvântul „rom/rrom" –, materiale care au fost înaintate, pe cale ierarhică instituțională, „factorilor de decizie din stat" şi că, într-o mare măsură, inclusiv acele materialele au constituit unul dintre factorii care au stat la baza Memorandumului H03/169 din 31 ianuarie 1995, al Ministerului Afacerilor Externe al României, în timpul mandatului lui Teodor Meleşcanu. Acest Memorandum a explicat caracterul periculos al folosirii cuvântului „rom/rrom" – prin consecințele sale nefaste – şi, ca atare, cerea eliminarea cuvântului „rom/rrom" şi a derivatelor sale din lexic – pentru început, din limbajul oficial şi al *mass media* – şi folosirea exclusivă a cuvântului statuat istoric şi ştiințific, de „țigan".

În 1997, Convenția Democrată din România (C.D.R.), dintre cei „15.000 de specialişti" ai ei, l-a ales şi l-a pus în scaunul de ministru la Externe pe Andrei Pleşu, care, pe de o parte, obedient față de organismele internaționale şi de organizațiile interne ale țiganilor, şi, pe de altă parte, în dispreț total față de limba română şi de România, a dispus ignorarea respectivului memorandum şi a impus, dimpotrivă, utilizarea denominației incriminate anterior: „rom/rrom". Mergând pe urmele acestui studiu – dar fără să-l citeze –, ziaristul Victor Roncea a relevat că, spre sfârşitul mandatului Convenției Democrate, ultimul ei ministru de Externe, Petre Roman, a „emanat" Memorandumul nr. D2/1094 din 29 februarie 2000, adresat premierului de atunci, Mugur Isărescu, prin care a anulat expres Memorandumul ministrului Teodor Meleşcanu, care «recomandase (...) utilizarea, în documentele oficiale, a termenului de „țigan", în detrimentul celui de „rom", care de-abia începuse să se impună.» Şi, în continuare, Petre Roman preciza: „(...) Având în vedere cele de mai sus, propunem folosirea, cu **precădere**, a termenului rrom în corespondența M.A.E., în **paralel** cu formulele alternative menționate mai sus *(Roma/ Gypsies, Roms/Tsiganes, Roma and Sinti)* în corespondența cu organizațiile internaționale care le utilizează" (s. n. – V.I.Z.) [5].

Dar, în realitate, Petre Roman a impus, dimpotrivă, utilizarea **exclusivă** a vocabulei „rom“, recunoscînd că a emis acest memorandum la **presiunea** organizațiilor țigăneşti – care consideră că, chipurile, cuvântul „țigan“ ar fi jignitor – şi după consultarea unor experți români şi străini, îndeosebi ai O.S.C.E.

Îl întrebasem, pe această cale, pe ex-ministrul Petre Roman: nu cumva unul dintre „experții“ O.S.C.E. a fost şi țiganul sociolog Nicolae Gheorghe (zis, mai frecvent, şi Gheorghe Nicolae), care a parvenit şi acum este reprezentantul țiganilor la O.S.C.E.?! Dar, în esență, Petre Roman a ignorat total motivele ministrului Teodor Meleşcanu – care, şi el, apelase la experți în susținerea Memorandumului său – şi, implicit, a acceptat să se producă prejudiciile devenite evidente, deja, încă din timpul mandatului C.D.R., imediat după schimbarea de macaz provocată de Andrei Pleşu! Iar alte pericole aveau să vină în curând.

Între timp, *mass media*, în cvasitotalitatea lor, din lichelism, din lipsă de curaj civic, din lipsă de patriotism sau din spirit mercenar – sau din toate aceste motive la un loc –, au preluat ucazul Pleşu-Roman, iar efectul acestei agresiuni axiologice s-a văzut deja: pretenția impusă de țigani de a fi denumiți „romi“ a ajuns atât de mare, încât ei au ajuns să facă legea în România. Ca o fatalitate istorică, țiganii sunt „jigniți“, „discriminați“ de toți, inclusiv de cei care le iau apărarea şi le poartă de grijă, pe când țiganii nu insultă, nu fură, nu înjunghie, nu omoară, nu poluează sonor, vizual şi olfactiv pe nimeni!

Prin intermediul aşa-zisului Consiliu „Național“ (!) pentru Combaterea Discriminării (C.N.C.D.) – care este ilegitim, imoral, anticonstituțional, antinațional, şi, îndeosebi, antiromânesc, întrucât este condus de maghiari –, românii au ajuns să fie dați în judecată de țigani pentru că îi „discriminează“ – cazul senatorului Iulian Urban fiind aproape la fel de notoriu ca al preşedintelui Traian Băsescu (vezi: http://www.urbaniulian.ro/2010/06/02/tiganii-m-au-biruit-tapalaga-a-devenit-idolul-tiganilor-dupa-ce-maghiarii-si-pedelistii-din-cncd-au-hotarat-ca-senatorul-gagiu-nesimtit-urban-i-a-discriminat-pe-tigani-avand-un-discurs-anti-tigane/)! Dar când li se dau locuri fără concurs la liceu şi la facultate, în detrimentul românilor care rămân fără locurile ocupate, astfel, abuziv de țigani, atunci nu mai sunt discriminați: atunci li se cuvine! Când sunt grațiați şi scoşi prea devreme şi nereeducați din închisori, atunci nu mai sunt discriminați: atunci li se cuvine! După care recidivează în crimele pe care le comit, ale căror consecințe se repercutează, inclusiv pe plan internațional, asupra românilor! Vezi cazurile Mailat, Argint, Cămătaru şi celelalte.

O expresie clasică a obedienței Guvernului României – condus, atunci, de premierul interimar Mugur Isărescu – față de organismele europene a fost şi Ordonanța de Guvern nr. 137/31 august 2000; în baza art. 23 alin. (1) al acesteia, printr-o hotărâre abuzivă – ca expresie a obsecviozității depline a Guvernului, condus de Adrian Năstase –, Hotărârea de Guvern nr. 1194 din 27 noiembrie 2001, modificată ulterior, a fost înființat C.N.C.D., care, acum, îi discriminează pe toți românii, deşi ei reprezintă 85 la sută din populația țării. Asta este esența „democrației“ Occidentului impusă României: nu dictatura majorității – care este autentica democrație! –, ci dictatura minorităților, adică inversarea valorilor. Iar **inversarea** valorilor este „diferența specifică“ a satanismului!

Este, deja, de notorietate că valorile româneşti suferă un proces de devalorizare prin **inversare**: sunt minimalizate, ridiculizate, călcate în picioare şi sunt înlocuite cu anti-valorile țigăneşti şi ale altor minoritari! După tiparul cunoscut, „marca“ Sorin Mitu, Lucian Boia, H.-R. Patapievici ş.a., care înlocuiesc valorile româneşti cu elucubrațiile lor. Ca atare, Petre Roman, Andrei Pleşu, H.-R. Patapievici et comp. se numără, şi ei, printre vectorii războiului axiologic dus contra României.

Cuvântul „țigan“ derivă din „*ti Gange*“ şi nu din „*athinganoi*“

Cuvântul „țigan“ nu are nimic peiorativ în el; noțiunea, în sine, e nevinovată. În schimb, modul de viață şi comportamentul agresiv – neschimbate de secole şi neschimbabile, prin efectul cutumelor țigăneşti – sunt cele care le conferă caracteristica peiorativă, ba, încă, semnificând un pericol social nu numai în România, ci peste tot în lume. Cuvântul „țigan“ are, dimpotrivă, o conotație generică – şi, deci, nobilă – în el, căci dezvăluie zona geografică cu care etnia se mândreşte: „țigan“ provine, după cum afirmase Iosif Constantin Drăgan, din expresia „*ti Gange*“, care ar însemna în limba hindusă „de dincolo de Gange“ – de unde ar fi provenit țiganii. Prin pierderea ultimei silabe, a devenit *ti-gan*, apoi „țigan“. Oricum, celor mai mulți lideri ai țiganilor le place să afirme că țiganii au venit din India, iar Chris Nickson chiar le precizează locul: Rajahstan (!), un deşert în care India a detonat prima sa bombă atomică.

Unii „lideri“ țigani vor să-şi confecționeze o genealogie asezonată cu termeni livreşti şi arhaici, ca să le confere o sorginte mai răsărită!

Ei pretind că denumirea ar proveni dintr-un cuvânt grecesc, „*athinganoi*“ sau, după alții „*athiganoi*“ [6], care ar fi însemnat „de neatins“ şi care, astfel, îi indica pe „cei care nu trebuie atinşi“; de aici, ar fi rezultat, ulterior, cuvântul „țigan“. Dacă ar fi să acreditäm această „rută“ etimologică, atunci „*athinganoi*“ a dat, mai degrabă, prin prescurtare succesivă – *athing-anoi, athing, ating* –, pe românescul „ating“, nu pe „țigan“. Apoi, dacă însemna „de neatins“, relevă, totuşi, faptul pe care propagandiştii țigani îl trec sub tăcere: că era un îndemn imperativ al grecilor sau romanilor să nu-i atingă pe țigani, fiindcă, pe atunci, când umblau exclusiv cu şatra, erau mult mai împuțiți decât sunt acum, cînd merg cu tramvaiul! Probabil că de la această lecțiune subliminală a cuvântului provine respingerea de către ei a denumirii de „țigan“, fiindcă le reaminteşte mizeria fizică şi morală din care descind şi în care se mențin. Ținând cont de cum arată acum etnia țigănească, să ne închipuim cum era în urmă cu un mileniu, când a fost adusă aici, din India, târâtă de hoardele tătărăşti. Apoi, chiar şi acum, India este stratificată foarte rigid în clase sociale, cea inferioară fiind numită paria, cu care celelalte clase nici nu au voie să intre în contact şi, deci, pe ai cărei indivizi nu au voie să îi **atingă**! „Iezuiții, din respect față de structura socială indiană, evitau contactul deschis cu *paria* ca să nu devină, astfel, inacceptabili pentru influenții brahmani“ [7]. Evident, țiganii nu puteau să provină decât din clasa *paria* şi, după aducerea lor în Europa, aşa au rămas, în mileniul următor, tot *paria*, „de neatins“ – desigur, cu excepția indivizilor care s-au civilizat şi s-au adaptat, cu greu şi tardiv, în marginea popoarelor în cadrul cărora s-au aciuat.

Dar, oricare ar fi antecedentul din care provine cuvântul „țigan“ – „*athinganoi*“ sau „*ti Gange*“ –, vocabula „rom“ nu are nici o legătură cu numele etniei. Ideologii țigani pretind că „rom“ ar însemna, în „limba“ lor, „om“, deşi ei **nu au limbă**, ci au doar nişte rudimente argotice, specifice fiecărui clan şi neinteligibile între ele: la „Olimpiada de rromani“ (sic) s-a văzut că țiganii nu pot comunica între diverse clanuri şi, fireşte, s-au țigănit între ei [8]. Dar „om“/„rom“ nu este un nume de etnie, ca dovadă că țiganii, în cvasitotalitatea lor, nici nu ştiu că ar fi „romi“: ei se ştiu că sunt doar țigani! Deci nu există nici o rațiune să fie folosit ca denominație etnică.

În acest sens, simptomatic este şi ceea ce spune un țigan care se străduieşte, din răsputeri, să acrediteze limba „romani“ şi a scris chiar un dicționar „rrom-român“ (!): «Am lăsat la final o explicație pe care, mai mult sau mai putin, o datoram cititorilor.

Am optat pentru termenul de “rrom” si nu de “tigan”, nu atât pentru faptul ca ultimul este perceput de catre comunitatea rroma internationala ca fiind peiorativ.

Ci pentru simplul motiv ca de un mileniu încoace *rromii* îsi spun în limba lor *rrom* (sg.) “rrom”/ *rromá* (pl.) “rromi” si nu “*tigan(i)*” (acesta din urma fiind un termen prin care au fost denumiti *rromii* în Imperiul Bizantin la începutul acestui mileniu).

Asadar, este bine de stiut ca rromii s-au adresat si se adreseaza între ei, în limba rromani (tiganeasca), prin formula: *“Tu san rrom?” (”Tu esti rrom?”)* si nu printr-o formula aberanta de tipul “Tu san cigan?” (”Tu esti tigan?”). Deci, forma legitima este *rrom* si nu *tigan*. Nu pierdem nimic daca o folosim. Nici italienii nu-si fac probleme, de pilda, ca *ROMA* ar putea fi pus în legatura cu *Rromá* “rromii (tiganii)” ori sintagma *FORO ROMANO* ar fi confundata cu cea din limba rromani (tiganeasca) *Fŏro* rromanó (sau *rromano fŏro*) “orasul rrom (tiganesc)” etc. etc.»

Am citat, *ad litteram*, din fabulația lui Gheorghe Sarău, RROMII, *INDIA şi LIMBA RROMANI*, Bucureşti, 1997, pag. 161-162. Falsitatea deplină a pologhiei lui Sarău este relevată chiar de faptul că aduce ca argument născocirea „rrom“, deşi această grafie a trebuit „inventată“ abia prin 1994, ca urmare a protestului românilor la invazia făcăturii „rom“. Cât despre semnele diacritice, importanța lor este evidentă şi din citatul de mai sus, postat, precum şi în materialele din publicațiile electronice, cel mai adesea, tot fără diacritice: lipsa lor măreşte confuzia dintre români şi „romani“ – căci între timp, văzându-se cu „măgarul legat la gard“, țiganii l-au uitat pe al doilea „r“, pus artificial, pentru a înlătura, chipurile, eventuala confuzie între „rom“ şi român! De fapt, după cum se vede, şi „filologul“ Sarău este nevoit, aici, după scamatoria „rrom“/„rromani“, să precizeze, în paranteză, „țigan“ şi „țigănească“. Or, pentru străini, când văd scris „rromani“ şi „romani“, apoi „romani“ fără **â**, nu ştiu că primele două cuvinte se referă – tendențios şi subversiv, e-adevărat! – la țigani, iar ultimul la „români“ fără diacritice, în presa electronică!

Evident, „profesorul“ de țigănească (pardon, de „limba“ *romali/romani/romanes*) Sarău aduce argumente ideologice şi absolut false, pentru că realitatea este exact inversă: toți țiganii îşi spun între ei țigani şi nu ar fi ştiut că sunt „romi/rromi“ dacă nu le-ar fi băgat această diversiune în cap unii ca Gheorghe Sarău, Nicolae Gheorghe, Nicolae Păun *et comp*. Să meargă, acum, la Roma, la Livorno, Neapole etc., Gheorghe Sarău şi să-i întrebe pe italieni cum este cu Roma şi cu Foro Romano – dacă se confundă sau nu cu „comunitatea *roma*“ sau *„Fŏro rromanó“*! Şi să vedem dacă ar mai scăpa cu viață! Iar noi încă le mai răbdăm impertinența, poluarea limbii şi a mediului înconjurător!

Citiți volumul în continuare aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Vasile_Zarnescu-Romania_va_deveni_groapa_de_gunoi_etnic.pdf

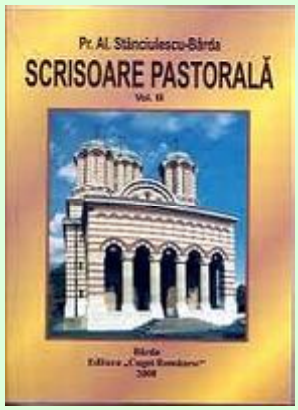

Citiți despre «Micul anticariat» al Editurii Cuget Romanesc şi Oferta de carte din luna oct., anul 2012 aici:

http://www.scribd.com/doc/108827285

PAROHIA MALOVĂȚ

PAROHIA MALOVĂȚ

Citiți pe site-ul

http://www.scribd.com/semanatorul

"Scrisoare pastorală" - anul X - nr. 239 oct. - 2012, aici:

http://www.scribd.com/doc/111684129

Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda

Măria Ta, Țăran Român! *(din «Scrisoare pastorală» - nr. 239)*

Măria Ta, Țăran Român!(VIII). Ai ştiut întotdeauna să îmbini munca cu rugăciunea şi cu distracția. Nu ai fost nici habotnic în credința ta, ci ai respectat pe fiecare şi credința lui, cu condiția ca şi tu să fii respectat. Ai împărțit anul şi lunile şi săptămânile în zile de muncă şi zile de sărbătoare. Munca nu ți-a mai fost trudă nesfârşită, ci o pregătire pentru întâlnirea cu Dumnezeu şi cu satul. Pentru întâlnirea cu Dumnezeu ai avut grijă să nu furi, să nu înjuri, să nu faci rău cuiva, să nu pofteşte pe ale altuia, să posteşti la vremea cuvenită, să-ți faci rugăciunile rânduite la vreme de seară şi de dimineață, la masă, la câmp, la drum şi oriunde şi oricând ai simțit nevoia. ți-ai rânduit straiele cele mai bune, mai noi şi mai curate, ai dat o bucată de mâncare sau o haină celui ce ți-a cerut, ai ospătat pe călător şi n-ai alungat pe cerşetor. Când a venit sărbătoarea, ai lăsat toate în rânduială din ajun şi în revărsat de zori ai început să pregăteşti toate cele cuvenite. La vremea potrivită, împreună cu soția şi copiii ai pățit pragul bisericii, te-ai închinat, te-ai rugat, ai ascultat, ai cântat, ai îngenuncheat, te-ai spovedit, te-ai grijit şi ai simțit cum şi s-a furişat Dumnezeu în suflet şi-ai devenit mai tare, mai bun, mai altfel decât în zilele de rând.

Te-ai întors acasă cu fața zâmbitoare şi sufletul împăcat, ai salutat şi ai fost salutat de cei întâlniți în cale, ai mai schimbat o vorbă cu unul şi cu altul. Te-ai aşezat la masa încărcată cu ce ai avut mai bun în cămară, i-ai mulțumit lui Dumnezeu de binecuvântare şi te-ai săturat de bucate şi de voie bună. Copiii erau numai viață, chicoteau şi înfulecau, nevasta îți era tânără, vrednică şi frumoasă. Cum să nu-i mulțumeşti lui Dumnezeu!?

Către seară, te îndreptai spre centrul satului, acolo, în răscrucea mare, unde veneau toți din sat. Veneau şi lăutarii satului, ori alții aduți de tineri din alte sate şi începea hora. Jucau tineri şi vârstnici, ba chiar şi bătrâni şi hora se făcea mare, ca un şarpe uriaş, încolăcit. Care mai de care căuta să iasă în evidență, fie prin repeziciunea jocului, fie prin măiestria mişcărilor pe care le făcea. Cele mai multe jocuri erau sub formă de hore. Nimeni nu mai ştia adevăratul sens al acestui aspect, dar hora rotundă, hora-cerc nu era altceva decât reminiscență din vechiul cult dedicat Soarelui în religiile precreştine. Hora se învârtea în sensul invers rotirii acelor de ceas, ca o rugăciune a omului de a se întoarce timpul înapoi, de a reveni la origini, la tinerețe, la copilărie. Hora însemna şi desprinderea de pământ, sfidarea legii gravitației. Omul din horă, zvâcnind spre înălțimi în ritmul trepidant al horei, încerca să rupă legăturile cu pământul

şi să se avânte spre înălțimi.... şi ce frumoase erau horele noastre şi ce multe erau. Fiecare sat îți avea repertoriul lui de cântece şi de hore şi cu greu puteai intra în ritmul lor, dacă nu erai din partea locului. Bătrânii osteneau mai repede şi se retrăgeau pe margini. Discutau cu ochii pe tinerii jucăuşi, pe codanele care atunci se afirmau, pe hainele lor frumos împodobite cu flori, cu mărgele, cu fluturi. Tinerii se ciondărau care să ,,ia hora înainte", care ,,s-o țină".
Când soarele nu se mai vedea după linia orizontului, cele mai multe dintre fete plecau spre casă. Aşa primiseră învoire de la părinți şi nu voiau să-i supere, ca să le mai lase şi altădată. Ieşeau ele, ce-i drept, pe la poartă, cu voie sau fără ştirea părinților şi mai cochetau până târziu cu câte un ales al inimii.
A doua zi, dis-de-dimineață, ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat cu câteva ceasuri mai înainte, gospodarii înjugau plăvanii şi plecau la muncă, la câmp, la pădure, acolo unde era nevoie şi unde hotărâseră. Munceau cu spor, cu gândul la felul cum petrecuseră sărbătoarea din ziua precedentă şi la felul cum urmează s-o petreacă pe cea următoare. şi toate erau într-o rânduială de veacuri statornicită şi nimic nu era întâmplător. Sărbătoarea era o adevărată purificare a adâncurilor ființei, o primenire a sufletului, o ,,reîncărcare" a bateriilor.
Astăzi mai vezi horele de altădată la televizor şi din când în când pe la câte un festival, spectacol organizat de profesionişti. La nunți şi la petreceri tot mai puțini joacă horele noastre populare. Nici nu le mai ştiu. Cam toate se reduc la o ,,sârbă" simplă, pe care nu întotdeauna o ştiu toți. Cine mai ştie să joace Bordeiaşul, Restemul, Ardeleanca şi multe altele ? Mai degrabă vezi şiruri de cocoțați ,,jucând" Pinguinul. Te cruceşti, văzând oameni în toată firea cum se chinuie, crăcănați, aplecați, cu mâinile la spate, cu nasul la fundul celui din față, mergând ca rațele la baltă. Acesta e ,,dansul"! Te sperii, când vezi prin discoteci sau la nunți tineri jucând noile dansuri aduse de-aiurea în peisajul românesc. Se zbat, se chinuie, se frământă, parcă ar fi în focul iadului, de te prinde mila de ei. Muzica e pe măsură. Bubuiturile tobelor, scrâşnetele instrumentelor, sunete devenite zgomote, fac ca ,,muzica nouă" să pară a fi venit din alte lumi.
Tot mai rar ai prilejul, Măria Ta, să-ți vezi horele adevărate jucate de nepoți şi strănepoți, tot mai rar muzica adevărată îți mângâie sufletul.
Dar, apropo, Măria Ta, tu chiar mai exişti cu adevărat?

Folclor din Mehedinți(IV).*(din «Scrisoare pastorală» - nr. 239)*

Din cele culese de la Niță Boulescu (născut la 23 iun. 1896) din Bobaița-MH de către semnatarul acestor rânduri la 24 aug. 1972, mai redăm două doine de cătănie:

Sub poală de codru verde

Sub poală de codru verde,
Mititel foc mi se vede.
Nu ştiu focu-i potolit,
Ori de haiduci ocolit.
Nu ştiu, zece, ori doisprece,
Ori peste sută mai trece,
Că frigeau la un berbece.
şi berbecu-i notinel,
Nu era-n turmă ca el.
Vai, sărmanii haiducei,
Grea viață mai duc şi ei,
Că beau apă din gunoaie,
De prin văi şi hududoaie,
Mănâncă carne de oaie,
Pârlită la bâlbătaie.
Mănâncă carne de miel
şi beau vin din burduşel.
Mănâncă carne de vacă
şi stau în munții de piatră"

De mic m-am născut sărac

,,De mic m-am născut sărac,
Cu hăinuța băibărac,
De mic slugă să mă bag,
Mie stăpânii nu-mi plac.
Vai, sărman copil străin,
Când slujeşte la stăpân!
De-ar face din apă vin,
Nu-i face voia deplin.
Vai, sărmanul tatăl meu,
Făceam bine, făceam rău,
El zicea : ,,-Copilul meu!"
şi mă ținea pe genunche
şi-mi făcea frizura-n frunte
şi-mi spunea să fiu cuminte.
De-aş sluji în mâini şi-n coate,
Pentru mine nu-i dreptate,
C-aşa-i viața la străini,
Ca desculț prin mărăcini.
Mărăcinile te-mpunge
şi tu-ncepi tăcut-a plânge !"

RECOMANDĂRI DIN
Blogurile SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

Dan Gheorghe - Descoperirea SENZAȚIONALĂ de la Tismana
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/dan-gheorghe-descoperirea-senzationala.html
Emil Bucureşteanu - Nietzsche ?i femeile
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/emil-bucuresteanu-nietzsche-si-femeile.html
Alin Ion - Gorjeanul Rădulescu de?ine singurul obiect rămas de la Mircea cel Bătrân
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/gorjeanul-radulescu-detine-singurul.html
Iuliu-Marius Morariu - Recenzie Ion Untaru - Poeme...
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/iuliu-marius-morariu-recenzie-ion.html
Mircea Monu - Un savant român în Japonia
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/mircea-monu-un-savant-roman-in-japonia.html
Silviu Aurelian Jimborean - Recenzie "Pocăința"
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/silviu-aurelian-jimborean-recenzie.html
Voicu Tudor - In memoriam Corneliu Ghiciu
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/in-memoriam-corneliu-ghiciu.html
Ioan LILA - POEZIA CRITICII
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/ioan-lila-poezia-criticii.html
Iuliu-Marius Morariu - Recenzie carte Dumitru Dănău
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/iuliu-marius-morariu-recenzie-carte.html

Comentarii politice "Sămănătorul"
http://cleptocratia.blogspot.ro/

Vasile ZĂRNESCU - ROMÂNIA VA DEVENI GROAPA DE GUNOI ETNIC
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/10/vasile-zarnescu-romania-va-deveni.html
La Arcul de Triumf : inscripția "Budapesta", "-Uite-o, nu-i!"
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/10/la-arcul-de-triumf-inscriptia-budapesta.html
Col(r.) V. Zărnescu - Plagierea studiilor despre profanarea inscripției BUDAPESTA
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/10/colr-v-zarnescu-plagierea-studiilor.html
Aurel I. Rogojan - Demnitari vulnerabili Top Secret
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/10/aurel-i-rogojan-demnitari-vulnerabili.html

VEDEȚI ŞI BLOGUL de POEZII Semănătorul:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

DIN ULTIMELE TITLURI:

George Ene - Geneză
Jianu Liviu-Florian - Îmi place să fiu…
George Ene - Sfântă şi dulce Limbă Română
Jianu Liviu-Florian - A venit bunica
George Ene - Strigăt până prea târziu
Jianu Liviu-Florian - Lângă cimitirul unde-i doarme omul
George Ene - Calea
Jianu Liviu-Florian - Frica; Rugăciune
Jianu Liviu-Florian - După istorie
Poezii de Mariana Zavati Gardner
Jianu Liviu-Florian - Oda ocupației
Emil Bucureşteanu - Electorală

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951) Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

VOCILE PROZEI. POVEŞTI DE VIAȚĂ

Aurora Cristea, “Povestea Danei”, Editura online “Semănătorul Tismana”, Octombrie 2012

Jocul de-a viața, jocul de-a moartea. “Jocul vieții şi-al morții în deşertul de cenuşă” – se intitula o piesă de teatru, de fapt o parabolă, după Horia Lovinescu, a existenței primilor oameni, Cain şi Abel, cei doi fii ai lui Adam după ce acesta a fost alungat la Răsărit de Eden şi silit să muncească, să-şi ducă existența. Viața – cu ispitele şi bucuriile ei este foarte fragilă. O clipă de neatenție e de ajuns ca ea să se frângă. Însă viața celor care nu au venit încă pe lumea aceasta este adeseori pusă în primejdie, chiar de cei care i-au conceput. E urât să lupți şi să iei viața cuiva. Dar, cu atât mai cumplit este, să iei viața propriului tău copil care nu poate cu nimic să se apere. E de-a dreptul monstruos.

Puține animale îşi devoră puii şi acelea, doar atunci când le simt slabe, neputând să facă față deşertului sau junglei pe care o au de străbătut şi nici să-şi procure hrana necesară. Dar şi acestea îşi apără puişorii de atacatori şi doar în ultimă instanță îi sacrifică. Însă mai curând se autosacrifică, lăsând loc puilor să trăiască. E o lecție a vieții pe care o învățăm de la animale.

Cum de s-a pervertit viața şi spiritul omului într-atât, că femeile ucid pe timpul vieții lor, 20-30 de feți nenăscuți, fără să aibă nici cea mai mică tresărire? Li se pare firesc să procedeze aşa, pentru că, se justifică ele, n-ar avea cum să-i crească.

Despre viața intrauterină a fetuşilor s-au scris mii de cărți şi s-au făcut zeci şi sute de filme documentare. Despre clipa concepției, despre momentul când copilul capătă suflet, iarăşi s-a vorbit.

Ca şi despre milioanele de femei care şi-au pierdut viața în urma unui avort spontan. Nu mai e nevoie de adăugiri.

De ce a ales scriitoarea Aurora Cristea să scrie despre un astfel de caz în zilele noastre, când, planyngul familial este în vogă şi totul e astfel planificat încât nu mai rămâne nici un pic de loc libertății umane ori moralei creştine, este un adevărat act de curaj. Foarte multe femei ar zâmbi malițios sau ar râde de-a binelea, la auzul unui astfel de subiect bătătorit în toate filmele, piesele de teatru, prozele lungi şi scurte, poeziile şi întreaga artă.

Cu toate acestea, subiectul nu este epuizat. Dacă ne mai mişcă acest gen de literatură, înseamnă că nu suntem cu totul abrutizați, pervertiți, pierduți sufleteşte. Mai există o mică speranță pentru om, un fel de luminiță care pâlpâie firav, ca să ne facă să înțelegem că viața nu ne aparține, ea ne-a fost dăruită şi nu avem dreptul să abuzăm de ea, să ne batem joc, să o socotim la cheremul şi cheful nostru.

Evenimente neaşteptate îl pot pune la un moment dat pe om în situații aproape fără ieşire. La cumpăna dintre viață şi moarte – reflecția asupra propriei existențe se profilează ca pe un ecran, obligându-l să-şi regândească şi să-şi reconsidere propriile atitudini de până atunci. Dacă balanța înclină spre viață, aceasta va fi o învățătură straşnică asupra viitorului. Dacă nu s-a reținut nici o pildă, nici o învățătură, înseamnă că experiența nu a avut efectul scontat. Din toate poate omul să învețe. Dar mai mult învață din propriile încercări.

Autoarea începe în chip neaşteptat cu sfârşitul, relatând scena în care, prietena ei Dana este dusă de urgență la spital în stare cât se poate de gravă. Avea să moară peste puțin timp în urma unei complicații legate de avortul pe care-l făcuse.

Povestea Danei reprezintă unul din acele mii de cazuri din care, fiecare poate trage învățăminte.

Şi totuşi, asemenea „poveşti” sunt în ziua de azi, atât de frecvente încât au devenit mai mult decât un mod de viață şi nimeni nu se mai miră. Întâmplări care au căzut în banalitate.

În fața scenariului, susținut alert, cu un dramatism aproape insuportabil, cititorul nu poate avea decât o singură atitudine: de a citi mai departe, deşi

autoarea anticipează finalul. Asemenea subiecte nu plac nimănui. Ele-ți amintesc de nenumăratele erori ale vieții, cărora nu le-ai dat prea mare atenție, până la ziua scandenței. Doar în momentele de răscruce, lucrurile ies în evidență. De cele mai multe ori, tributul e prea mare, de nesuportat, cu atât mai mult cu cât, nu se mai poate îndrepta nimic.

Pornind de la acest moment dramatic, autoarea începe derularea poveştii Danei, încă din primii ani ai vieții, într-un fel, ca o justificare a greşelilor ei.

Suntem martorii copilăriei acestei femei dar şi, implicit, a eroinei, Carla, cea care povesteşte întâmplările. Vocea auctorială se face auzită la fiecare scenă sau frază, comentând evenimentele.

Autoarea are un dar deosebit de a creiona caractere. Părinții Danei sunt evocați cu lux de amănunte. Un oarecare fior nostalgic este prezent permanent şi aceasta şi pentru că, anii trecând, autoarea se vede în oglinda copilăriei şi a adolescenței, care nu diferă cu mult de cea a tuturor copiilor acelui timp. Atmosfera tulbure, apăsătoare din casa Danei, faptul că a avut o mamă mai rigidă, predispusă bârfei cu vecinele de bloc şi un tată căruia îi plăcea mult păhărelul şi scandalurile se țineau lanț, au făcut-o să se simtă oarecum stingheră în propria familie.

Curând a venit timpul despărțirii de familie şi traiului pe cont propriu. Conflictul între generații nu a întârziaat să apară şi să-i îndepărteze şi mai mult pe copii de părinți.

Desprinderea de familie nu a fost, însă, cel mai fericit eveniment din viața Danei. În noua ei adresă, la prietena sa Cristina, a văzut şi trăit aceleaşi momente de scandal, violență domestică, verbală şi comportamentală pe care credea că le lăsase definitiv în urmă. În această ipostază, de martoră a nefericirii prietenei, n-a fost deloc nefiresc să-şi caute iubirea, sperând că în brațele iubirii va avea şansa să uite de copilăria nefericită şi de familia ei cu probleme.

Capitolul al treilea se referă chiar la acest nou eveniment din viața Danei. Aurora Cristea este o prozatoare care-şi caută încă mijloacele de expresie. Narațiunile ca şi dialogurile ei sunt simple, cu economie de figuri de stil, sunt realizate pe principiul autenticității evenimentelor. Închipuirea joacă un rol aproape inexistent. Cu toate acestea, povestea curge lin, precum o apă spre revărsare. Viața studențească a Danei aduce noi cunoştințe şi prieteni. Întâlnirea intempestivă cu un bărbat enigmatic avea să-i schimbe cursul vieții. Jocul seducției începuse, iar adolescenta intră în el inocentă dar curioasă de ce avea să urmeze.

Relatarea primei întâlniri cu bărbatul misterios ar putea servi drept exemplu în ceea ce priveşte pericolele care s-ar putea ivi, pentru fetele care se avântă în relații cu bărbați nepotriviți, încă de la prima întrevedere. Şi aici, povestirea capătă un oarecare ton didactic şi chiar moralizator. Mesaje subliminale, mesaje SOS, răzbat din toate frazele, aproape că simți palpabil primejdia pentru ca mai apoi, să-i poți replica unui interlocutor invizibil: Ha, ți-am spus eu că e periculos?

Chiar şi eroina poveştii intuieşte primejdia şi are tendința să fugă: *„Neîncrezătoare, ridică privirea către ochii lui negri, pătrunzători, căutând siguranța de care avea atâta nevoie. Nu o găsi. Ba mai mult, prezența lui îi crea o stare de nelinişte, ca un fel de autoapărare menită să-i pună în alertă toate simțurile ce părea că o copleşesc". (…) Familiaritatea lui îndrăzneață îi crea un disconfort vizibil Danei şi, în clipa aceea, ar fi vrut să o ia la sănătoasa, să-l lase singur bâiguind planuri ştiute doar de el. Atracția însă, vizavi de acest bărbat fatal, era prea mare ca să poată da curs rațiunii. Inima ei îi poruncea altceva decât mintea".*

Interesante sunt şi stările sufleteşti prin care trece Dana, imediat după ce bărbatul plecase din cafenea.

„Simțea o sfârşeală în proprii muşchi ai mâinii şi şi-ar fi dorit ca în acel moment să fie undeva departe, să arunce cartea aceea de vizită şi să-şi continue viața searbădă şi banală de până atunci. Intuia, ştia, ghicea că acesta este doar începutul, că ceva în viața ei se va schimba şi că avea să-şi continue drumul pe o altă cărare decât cea la care se gândise până atunci, dar nu avea puterea de a se opune, nu dispunea de forța de a curma din rădăcină mica tulpină a necunoscutului ce se prefigura în buchetul vieții sale.

Gândurile nu-i dădeau pace şi fără să vrea, se simțea atrasă de acest bărbat necunoscut ce intrase samavolnic în viața ei, fără să ceară voie, fără ca ea să consimțească, fără să-şi propună şi fără să-şi dorească. Dar privirea aceea pătrunzătoare, ochii lui negri ca două mărgele şi masculinitatea transmisă prin toți porii o atrăgeau mai mult decât ar fi trebuit. Constituția lui fizică, aerul de bărbat cu experiență care le ştie pe toate şi stilul său de abordare o amețeau de plăcere, o făceau să se înfioare şi să transpire abundent în prezența sa".

Şi în sfârşit, autoarea vine cu cheia acestei întâmplări care s-a sfârşit cu decesul Danei, anticipând într-o mare măsură deznodământul: tânăra era *„atrasă de magia hazardului".*

Prinsă în această magie seducătoare, fata este

cucerită de bărbatul cu experiență, fermecător şi versat, dar care ascundea o taină: era căsătorit şi tatăl unui copil.
Ca orice poveste de iubire, şi aceasta a avut un început, un moment de maximă împlinire, urmând, inevitabil, deziluzia, sfârşitul. Nimic nou. Toate poveştile de iubire sfârşesc la fel. Capitolul IV al cărții, tocmai despre aceastză deziluzie relatează. Aflarea adevărului despre bărbatul vieții ei are efectul unui duş cu electricitate.

Cuvintele despre dragoste sunt aproape truisme. Dragostea provoacă suferință – e un adevăr care nici nu mai trebuie demonstrat. E ca o Lege a lui Murphy, unul din paradoxurile sale: cu cât dragostea e mai puternică pentru unul, cu atât va provoca mai multă durere. Capitolul V, intitulat „Revolta" demonstrează acest adevăr.

Cartea mai conține câteva adevăruri care ar trebui să dea de gândit. În primul rând, prăpastia dintre părinți şi copii, în chip deosebit, dintre mame şi fiice. Dar şi neputința copiilor de a-şi putea descărca sufletul în fața cuiva, de a se destăinui, de a cere sfatul, fapt ce poate conduce la disperare şi la depresie, dacă nu cumva, la ceva cu mult mai grav. Faptul că mama Danei nu a înțeles-o niciodată, a creat o falie în relația lor, în comuniunea aproape simbiotică, pe care ar fi trebuit s-o trăiască mamă şi fiică.

Paradoxul în această carte este că, din sutele de mii de cazuri de acest fel, cel al Danei este unic. Acesta este şi paradoxul vieții. Suntem unici în destin, în manifestări, în trăiri emoționale. Suntem unici în virtuți şi credință. Chiar şi în greşeli suntem unici, deşi greşelile par a fi la fel. De aici, noutatea, unicitatea cărții de față care, altfel, ar avea un subiect cât se poate de comun. Adevărate lecții despre relațiile interumane, în special, despre relațiile dintre bărbați şi femei, cu alte cuvinte, aşa cum subliniază autoarea, *„controlul subtil al unei relații".*

Adevărul e că, fiecare om îşi urmează propriul traseu şi, chiar dacă uneori se abate de la el, îşi reia mai târziu drumul pentru a ajunge la propria destinație.

Neputința de a se distrage, de a pune capăt relației, aduce după sine noi greşeli.

Autoarea ține strâns frâiele narațiunii, trecând prin ani, fără nimic spectaculos, până în ajunul tragediei şi chiar în următoarele zile după dispariția Danei. Ultimul capitol, intitulat ***„Înmormântarea"*** – este cel în care se adună concluziile şi pildele cele mai relevante pentru cititor.

În acest capitol revenim în actualitate, adică la şapte ani de la dispariția Danei, în momentul când autoarea îşi scrie cartea. Ea trece în revistă întreaga gamă de simțăminte ce au animat-o la înmormântarea prietenei, care a lăsat un gol de neumplut cu nimic în sufletul autoarei, ca şi multe întrebări care nu şi-au găsit răspuns. E enigmă neagră, lucruri de neînțeles, taine care nu se vor descifra niciodată. E firesc ca în momentul când relatează în scris momentele acele, autoarea să le retrăiască.

Un act de asemenea violență cum e acela al pruncuciderii în ultima lună de sarcină, necesită mult curaj sau disperare. Disperarea Danei care nu a fost înțeleasă de ai săi, care a fost victima unui bărbat căsătorit şi nu a mai găsit altă cale de ieşire din impasul în care a intrat, este o lecție amară de viață, care pe tinerele care iau totul în derâdere, s-ar putea să le coste. Astfel de incidente însă, în zilele noastre nici nu mai sunt luate în seamă, ci considerate mici ghinioane, aproape amuzante. Doar atunci când se ajunge la un deznodământ fatal, se face oarecare vâlvă şi apoi totul reintră în normal ca şi când nimic nu s-a întâmplat. Două vieți au fost frânte lăsând în urmă regrete şi nefericire. În plus, complexul de vinovăție că nu s-a făcut totul ca să nu se ajungă la asemenea situație.

E uşor să fii moralizator, e lesne să dai sfaturi, dar să fii nevoit să previi asemenea tragedii este foarte greu. Poate o probă de umanitate. Ceea ce, la drept vorbind, este cât se poate de dificil de trecut.

Aurora Cristea vrea să ne facă să înțelegem lucruri pe care le ştim foarte bine, dar niciodată nu le luăm suficient în serios. Ea este clopoțelul, semnalul de alarmă care ne atenționează. În felul său. Şi o face destul de bine, cu mijloacele sale. Dacă fie şi unei singure persoane îi va fi de folos acest demers epic, înseamnă că scrierea ei patetică, dureroasă, frustă, şi-a atins scopul.

CEZARINA ADAMESCU
11 octombrie 2012

Citiți romanul de debut "POVESTEA DANEI" aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Cristea_Aurora-Povestea_Danei.pdf

ECATERINA CHIFU: Gramatica de bază pentru elevi

Editura: DIDACTICA SI PEDAGOGICĂ 2011)

ISBN: 973-30-3048-5

Oras,: Bucuresti

Limba: Romana

LIBRĂRIA MIHAI EMINESCU

Încadrare: Culegeri, teste si metodici pentru elevi si profesori

Numa(r de pagini: 75

Pret,: 10 Lei (2.32 EUR, 2.99 USD)

La Târgul Internațional de carte Gaudeamus vă recomandăm trei cărți scrise Doamna Chifu, pentru învățarea limbii române:

1. Limba română. Gramatica de bază pentru elevi - Editura Didactică şi Pedagogică;

2. Limba română. Gramatica de bază pentru elevi -Culegere de execit,ii s,i teste - Editura Didactică şi Pedagogică;

3. Limba română. Ortograme explicate - Editura Universitară.

Ele se vor înscrie în tematica acestui târg- sărbătorirea limbii române.

Carte disponibila in libraria online ishop.ro
Limba romana - Gramatica de baza pentru elevi

Autor: Ecaterina Chifu
Editura: Editura Didactica si Pedagogica
Colectia:
Categoria: Limba romana
ISBN: 978 973 30 3048 5
An aparitie: 2011
Numar de pagini: 80
Format carte: 14,7 x 20,5
Lei 9,50

Vizitați Târgul Internațional de carte Gaudeamus

ANUNȚURI SAMANATORUL

Revista «SAMANATORUL» anunță autorii «Editurii online - SEMĂNĂTORUL TISMANA» că scrierile lor apărute la editură vor fi promovate în revistă, http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm , la bibliotecă, http://sites.google.com/site/edituraonline , pe bloguri sau pe site-ul de articole Google, respectiv

http://samanatorul.blogspot.ro/ , http://cleptocratia.blogspot.com/

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/ şi dacă achită în luna octombrie suma de 50 lei reprezentând cotizația până la sfârşitul anului şi DVD-ul nr. 1 al Asociației «Semănătorul Tismana»!

Publicația online "Pentru Tineri prin Tineri"

Citiți şi propuneți eseuri şi poezii pentru această revistă: http://tineritismana.blogspot.ro/

Revistă pentru prietenie, inimă şi literatură!

Citiți vechi site-uri arhivă create de ing. Antonio Tomoniu:

Limbajul HTML:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/html/index.htm

REALIZAREA UNUI SITE:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/site/index.htm

Visual Basic:
http://www.tismana.ro/ctcraiova/index.htm

Limbajul Pascal de pe pagina ing. Liviu Florian Jianu:
http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/liviu-florian-jianu

Propuneți poezii pe BLOGUL Semănătorul:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Citiți Adina Dumitrescu - «Privire de jos în sus»: **– ANCA - de MARIAN POPA**

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/10/adina-dumitrescu-privire-de-jos-in-sus.html

Înscris de-o viață la şcoala benevolă a literelor şi literaților, dau de tratatul – curs al distinsului om de litere Marian Popa despre poetul şi scriitorul George Anca. Mărturisesc că am „citit" subiectul, fără să am pretenția că în totalitate, dar ici-colo, în câte-o revistă de cultură sau atunci când mi-a căzut în mână vreo carte din multele scrise de domnia-sa. Parcurgându-i demult poetului primele versuri am rămas şocată. Erau versuri dintre acelea cu tâlc, cu sensuri multiple, când ascunse, când la vedere, la bună vedere, aşa cum le stă bine acelora scrise de poeți care trebuie să spargă bariere de timp, de percepții critice, dar mai ales de percepția ta de simplu cititor. Şi mi-am spus atunci că asta e literatura viitorului, asta e cea cu expertiză în simțăminte, în exprimări literare, în extinderi exhaustive spre lumea din noi, cea de ieri şi de mâine, dar mai ales în cea care ne obligă să ținem pasul cu modernul, cel care se grăbeşte, nu se joacă! Şi-am numit-o atunci Literatură Academică şi am mai scris despre ea. Nu m-a mirat deloc faptul că un nume precum Marian Popa îşi opreşte privirea, dintre sutele de autori, asupra lui George Anca. Şi nu m-a mirat nici structurarea operei acestuia într-un veritabil curs de predat săptămânal, pe semestre de viață. Fiindu-ne subiectul ambilor cunoscut din scrieri, mi-am putut lua permisiunea să aştern doar câteva vorbe, amatoristice, despre „cursul Anca".

Citiți blogul lui "GEORGE ANCA": http://georgeanca.blogspot.ro/

Morariu - Jimborean Recenzie Aurora Cristea - "Povestea Danei"

Editura Online ,,Sămănătorul Tismana", Tismana, 2012, 47 p.
Recenzie de Iuliu-Marius Morariu şi Silviu-Aurelian Jimborean

Era tehnologiei şi a raționalismului secular şi post-modern pe care o traversează umanitatea şi ai cărei componente, adesea involuntare suntem, ne pune în față, în viața de zi cu zi, episoade de o complexitate şi gravitate aparte, fapt ce reliefează acuta lipsa a unor baze axiologice de natură mistic-creştină.

Un astfel de caz, bogat în semnificații şi de o profunzime aparte, ne transpune, ce-i drept, într-o manieră parcimoniacă, autoarea gălățeancă Aurora Cristea, proaspătă debutantă semănătoristă.

În microromanul intitulat *,,Povestea Danei",* scriitoarea reuşeşte să-şi transpună cititorul mod succesiv în câteva situații aparte, de la cea a fetei îndrăgostite şi până la cea a decesului provocat de avort. Meritul autoarei constă în frumusețea descrierii unei biografii finalizate trist, adesea întâlnită în societatea noastră (cu regret spun asta), într-un limbaj frumos şi accesibil ce face lectura plăcută, reuşind totodată să transmită atât zbuciumul adolescsntei, cât şi trăirile celor din jur.

Opera, dotată cu un personaj eponim, după cum ne arată şi titlul, este divizată în opt capitole, ale căror titluri rezumă conținutul fiecărei subunități, transmițând totodată şi aspecte ale mesajului lor psihologic: *,,Incredibila forță a morții", ,,Copilăria", ,,Iubirea", ,,Deziluzia", ,,Revolta", ,,Împăcarea", ,,Cotitura vieții", ,,Înmormântarea".* Lucrarea debutează, asemenea altor autori celebri, precum Marcel Proust, prin descrierea unui eveniment cu rol de portal, care acționează emoțional asupra naratoarei, declansând un şir de amintiri cu privire la defunctă. Frumusețea, cursivitatea şi profunzimea istorisirii sunt evidențiate prin utilizarea persoanei întâi, ceea ce dă o notă de veridicitate şi autenticitate, făcând din scriere un roman al experienței. Mizând pe acest fapt, precum şi pe peisajul citadin şi pe drama psihologică profundă, romanul ar putea fi încadrat fără teama de a greşi în modernism sau, de ce nu, datorită intrigii complexe şi cu profunde implicații morale, post-modernismului.

Povestirea în ramă, pornită de la motivul morții, care se desfăşoară, dacă avem în vedere începutul şi contextul, într-o evoluție cronologică nefirească, dă totodată şi o oarecare simetrie romanului, care începe şi se sfârşeşte cu moartea personajului principal. În ceea ce priveşte numărul personajelor, acestea, probabil şi datorită numărului lor restrâns, sunt portretizate din punct de vedere moral, cu profesionalismul unui pictor renumit. N-aş îndrăzni să afirm că există în chip vădit influențe balzaciene, însă, la o analiză mai atentă, s-ar putea insinua faptul că, Eugen, de exemplu, reprezintă tipul profitorului sau al tipului imoral, în timp ce Dana l-ar putea reprezenta pe cel al fetei credule.

Atât creionarea portretelor personajelor actante, cât şi desfăşurarea intrigii însăşi, sunt posibile datorită îmbinării armonioase a două procedee artistice: descrierea şi dialogul, pe care autoarea le îmbină impecabil (cu mici excepții), reuşind să creeze o operă cu certă valoare beletristică. Lor li se adaugă cu cinste şi monologul interior, ce surprinde adesea zbuciumul naratoarei care se gândeşte la drama defunctei. Între ele însă, cea mai de seamă este descrierea, care reprezintă apodictic un atuu al scriitoarei. Aceasta reuşeşte să alăture adesea expresii uzuale sau chiar arhaice, altora neologice, într-o simfonie care încântă atât auzul cititorului ce posedă ureche muzicală, cât şi privirea şi simțirile lăuntrice.

Dat fiind rolul descrierii, după cum era şi firesc, în cadrul lucrării apar o multitudine de imagini de natură auditivă, vizuală sau olfactivă, care sunt folosite adesea şi cu funcție hiperbolizatoare. Astfel, atunci când Dana pleacă din casa lui Eugen în urma discuției avute cu soția acestuia, întreaga natură este descrisă ca un inamic al eroinei, căpătând puteri supranaturale şi fiind personificată:

,,Orizontul părea ca un tăvălug ce se prăvălea peste ea, zdrobindu-i visele cu violență fulminantă, soarele se întuneca cuantificat, iar căldura sufletului se scursese din ea asemenea apei deşertice desecate de firul mărunt al nisipului, pe cât de pervers, pe atât de primejdios"(p. 25).1 ***[1]***

O altă descriere frumoasă, ce-i drept, cam concupiscentă însă, regăsim şi în cadrul episodului întâlnirii, când naratoarea prezintă atât de sugestiv primul lor sărut:

,,Apoi, într-o dorință de nestăvilit, îşi apropie buzele din nou de buzele ei, le străpunse cu experiență încătuşarea şi-i vârî adânc limba înăuntrul gurii, jucându-se pasional cu limba ei, întorcând-o, sugând-o, pipăind-o şi mângâind-o. Buzele lui cărnoase şi lacome se jucau cu buzele ei inerte, iar limba urmărea când traseul mărginaş al conturului, când explorarea în străfundul umed al interiorului".

Mai apoi, la finalul operei, atunci când descrie procesul înmormântării, naratoarea realizează din nou o sinestezie de imagini artistice, descriind parcă antitetic micimea bisericii în contrast cu sicriul lung şi îngust ce adăpostea cadavrul:

,,Biserica micuță din cartier părea mai sumbră decât de obicei, adăpostind în întunecimea-i caracteristică, un sicriu lung şi îngust ce trăda silueta subțire şi foarte înaltă a Danei" (p. 41).

Dincolo de aceste aspecte extrinseci însă, savoarea creației literare este dată de profundul mesaj moral. Descrierea fetei persecutată de părinți, muncitoare, silitoare, dar totuşi prostuță şi credulă, care începe pe mâinile lui Eugen Diaconescu, a situației ei familiale, dar şi a dramelor sale lăuntrice (am preferat pluralul, întrucât consider că o dramă lăuntrică o constituie şi situația ei din familie, abia după ea urmând idila), este realizată impecabil, într-o manieră care l-ar face gelos atât pe Freud, cât şi pe ucenicul său Yung sau pe mai junele piramidalist Masslow. În chip subtil, biografia sugerează parcă faptul că anumite temeiuri ale problemelor Danei ar proveni din violența cu care a fost tratată în copilărie. Necesitatea afecțiunii maternale şi paternale, împlinită parțial în relația ei cu prietenele Cristina, Carla şi Magda, se împlineşte în chip plenar în relația ei cu Eugen, care însă nu se dovedeşte cel mai potrivit om pentru acest lucru, astfel că ea se transformă într-o manifestare imorală şi vicioasă, al cărei principal vinovat este el.

Finalul operei, probabil din dorința de a stimula imaginația lectorului, este unul indecis, lăsând să planeze misterul şi suspansul asupra întregului eveniment. Ce-i drept, cam tern, naratoarea pare a-l incrimina pe Eugen, fără a se pronunța în chip ferm asupra sa, şi lăsând totodată să planeze o urmă de vinovăție şi asupra fratelui Costel şi a mamei, bolnave din cauza fiicei, care ar fi putut-o sfătui să avorteze.

Lucrarea conține astfel suspans, idilă, dramă, elemente care o recomandă cititorului dornic să-şi ostoaie setea de literatură. Ea mai cuprinde însă şi un profund mesaj moral, ceea ce face din ea o operă utilă şi din acest punct de vedere. Invităm astfel devoratorii de best-selleruri, dar şi iubitorii de beletristică de calitate să treacă pragul Danei şi să-i descătuşeze drama dintre coperțile romanului.

AnciDan-USA: Sadness - Tristețe

De regulă, numai excepțional publicăm bancuri ! Şi mai ales, nu cele trimise după data de 25 ale lunii când revista întră în lucru. D-l Ene ne-a trimis totuşi deşi l-am rugat să le lase după apariția revistei ! Ca pedeapsă le publicăm ca să țină minte! Dar îl rugăm să nu mai trimită decât frumoasa sa literatură proprie...

Mai putem râde şi în vremurile de azi

George Ene - Bancuri ca la Ploieşti

I: Cum aduci o femeie la demenţă?
R: Îi dai o mulţime de bani şi apoi închizi toate magazinele.

Optimiştii au inventat avionul, pesimiştii paraşuta.

- Aseară, la cinematograf, a fost timp de 10 minute pană de curent.
- Şi nu s-a produs panică?
- Panica s-a produs când a venit din nou lumina.

Soţia se duce la Poliţie să-şi declare soţul dispărut.
- Ce mesaj să-i transmitem în cazul că-l găsim?
- Spuneţi-i că mama nu mai vine la noi, s-a răzgândit!

La 9 bărbaţi din 10 le plac femeile cu sâni mari. Celui de-al 10-lea ii place de ceilalţi 9.

- Mama, ştii câtă pastă de dinţi se află într-un tub?
- Câtă puişor?
- De la un capăt de canapea până la celălalt capăt, şi înapoi.

- Am cumpărat soţiei mele, pentru ziua ei de naştere, un lan?.
- Bine ai făcut, prietene, că şi eu abia o ţin pe-a mea.

Poliţistul către şofer: Suflaţi!
şoferul: Nuuuuuu sufluuu...!
Poliţistul: Suflaţi, că dacă nu suflaţi, suflu eu şi iese 2,5....

Dacă într-o zi viaţa îţi întoarce spatele... prinde-o de fund !!!

Dacă ai voinţă, poţi să muţi şi munţii din loc.
Dacă ai creier, îi laşi acolo, că nu te deranjează.

Anunţ: Preot, caut slujbă.

Soţia către soţ:
- Am două veşti pentru tine: una proastă şi alta bună.
- Spune-le.
- Te părăsesc!
- Şi vestea proastă?

Dumnezeu a creat în primul rând bărbatul, după aia a creat femeia, şi când a văzut ce a facut, a creat alcoolul...

Pentru a păstra liniştea şi pacea în familie, aveţi nevoie de răbdare, dragoste, înţelegere şi de cel puţin două televizoare.

IMPORTANT!
Rugăm insistent autorii «Sămănătorul» să ne trimită scrieri originale, inedite, nu bancuri copiate de pe Internet şi primite - reprimite de la alţii luni de zile! Pierdem timpul, nu asta este menirea revistei!

Recomandări pentru documentare care deja există pe site-urile noastre. Noi pentru ce le-am pus acolo? Să ni le re-recomandați?

Cota 789, ultima redută (Documentar)

http://embed.trilulilu.ro/video-evenimente/cota-789-ultima-reduta-documentar

Recomandări degeaba:

Noua Ordine Mondială - Declarații fățişe

http://youtu.be/2kDmDS_HNYU

IMPORTANT!

Rugăm cu tot respectul autorii «Sămănătorul» să citească mai întâi titlurile celor aproape 1000 de documentare - pe paginile noastre specializate în filme documentare, vedeți mai jos - şi apoi să ne sugereze un film pentru un link aici! Primim zilnic peste 20 de propuneri de filme, propuneri făcute degeaba pentru că filmele le-am propus demult! Pierdem timpul, nu asta este menirea revistei!

Prouneți filmele dvs. originale, cu ilustrații ale poeziilor, eseurilor, reportajelor, etc. realizate de dvs. sau prietenii/admiratorii dvs.

Avem cum bine ştiți contul nostru:

http://www.youtube.com/user/semanatorul/

Avem site-urile noastre pentru filme documentare!

FILME PE CATEGORII:

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-documentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filmedocumentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/teatru-radiofonic

Alegeți-vă singuri filmele potrivite!
Nu aşteptați să vi le trimită alții,
apoi să le dirijați la noi deşi le avem!
Multe au un caracter diversionist, aveți grijă!

Citiți şi propuneți eseuri şi poezii pentru această revistă:

http://tineritismana.blogspot.ro/

Bilanţul oficial s'ar presenta după d-sa ast-fel Cel mai important eveniment literar ar fi apariţia «Revisteï idealiste», pentru-că:

...«Revista pretinde a fi «La Revue des deux mondes» a Romînilor şi este dirigiată cu bun simţ şi cu mult gust. Directorul eï este d-l M. G. Holban, *mare proprietar romîn*, vechiŭ consul al Romîniei la Geneva şi om foarte instruit. Dînsul a fondat această revistă în urma poveţelor cîtor-va prieteni, carï mai credeaŭ în posibilitatea cultivăreï unuï ideal într'o ţeară tînără încă, dar îmbătrînită prin agitaţiile de tot soiul şi mai ales prin spoiala socială...»

Pintre aceştï «prietenï» era şi autorul articoluluï frances, şi asta înseamnă, că, dacă România azï-mînc va întineri şi va scăpa de «spoiala socială», meritul nu va fi atît al d-luï G. Holban, «mare proprietar», etc., ci în primul rînd al d-luï Vaschide, şef-redactorul aceleï reviste «ce se adresează eliteï şi nicï de cum poporuluï». O părticică din merit însă i va reveni şi d-luï Pompilie Eliad, «o minte *clară* şi instruită»... cum zice ambasadorul.

Pe lîngă aceştï titanï idealişti restul continuă «a furnisa copia obişnuită». «Convorbirile» de pildă «poartă *pecetea sterilă şi aridă* a d-luï Iorga». «Acest autor cu bune intenţiunï (serios?) e îngîmfat de persoana luï şi lipsit de acel *quid* care să-l semnaleze ca pe un cine-va»... este însă «un gazetar de oare care talent... care *ar putea* însemna ceva»...

Din tînera generaţie de scriitorï d-l V. consideră ca *şefï* şi oamenï aï viitoruluï pe H. G. Lecca şi pe Radu Rosetti, «liricul capricios»... Dintre ziare merită mai multă atenţie «Independenţa» şi «Adevărul», desigur nu pentru-că aceste sunt şi organele de comunicare între ambasador şi poporul romîn... Vorbind despre scriitoriï mai vechï, spune noutatea, că cu «Duiliu Zamfirescu literatura romînă se anunţă că *intrînd într'o fasă nouă*».. Ar fi vorbit ceva şi despre noul roman al luï Slavicï, dar — ascultaţi! — «*nu l'am cetit fiind-că n'a fost trimis revisteï* L'Humanité Nouvelle şi 'mï este *prin urmare* peste putinţă a vorbi de dînsul»...

Şi aşa mai departe.

Nu glumim de loc. Cel ce ast-fel îşï înţelege misiunea de informator al străinătăţiï nu este un amic al literatureï şi perde orï ce titlu de-a mai fi luat în seamă. Orï-cine spune lucruri inexacte, fie din lipsă de pricepere, fie din rea credinţă; orï-cine încearcă să mistifice opinia publică, acasă saŭ în străinătate, şi să pună cu cinism nulităţile înaintea celor ce muncesc cinstit, şi conştient, este un adversar, şi-l poţï considera ca pe-un buştean vrednic de dat la o parte.

IL. CHENDI.

Din «Sămănătorul», anul II, nr. 51, din 21 dec. 1903. Continuare din nr. trecut, nr. 9, sept. 2012

NU vă lăsați ademeniți de bani! Toate mesajele prin care vi se oferă bani marcați-le «Spam»!

NU deschideți e-mailuri dacă sunt fără subiect şi vă trimit la o adresă suspectă. Acolo e o capcană!

Dați clic şi iată capcana! Vedeți că acolo e numele dvs. sau al localității dvs. Vi se pare un site serios... Gata, v-a fentat!

Asta veți primi în loc de bani: un virus în dragul dvs. PC. Lăcomia costă!

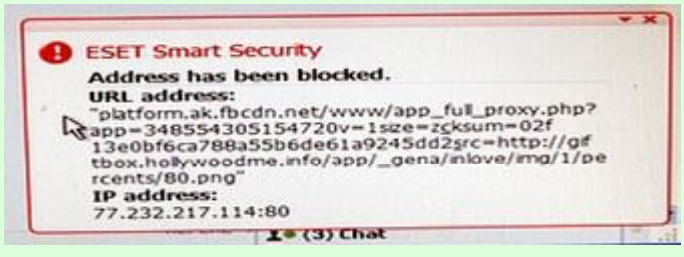

APELĂM LA COLABORATORII NOŞTRI, SĂ NE FACĂ O DONAȚIE CÂT DE MICĂ PENTRU A FI PUBLICAȚI ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» sau în alte publicații ale Asociației «Semănătorul Tismana»!

Cerem sprijinul tuturor - cititori, autori, colaboratori - pentru ca site-urile şi apariția revistei «Sămănătorul» să continue! Ele nu pot apare fără sponsori! Fiți solidari pentru a-i susține prin cotizație pe studenții şi pensionarii singuri sau cu pensie mică, ca să-şi publice şi ei scrierile gratuit la editura online pe bloguri sau site-urile Google !

DORIM IAR UNITATE, SOLIDARITATE, COEZIUNE, FRATERNITATE!
VREM O ROMÂNIE NORMALĂ, NAȚIONALĂ ŞI NU UNA A FIECĂRUIA!

Membrii cotizanți sunt rugați să ne trimită adresa lor (inclusiv cod poştal) pentru a primi gratuit legitimația şi un DVD cu următorul conținut:

- **TOATE revistele apărute din mai 2011 şi până în prezent**
- **Un documentar, un film artistic, filme HD**
- **200 de diaporame Power Point**

DVD-ul se trimite şi celor care sposorizează cu 20 lei Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Dacă n-aveti disponibili bani acum, descărcați **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul":

http://www.tismana.ro/samanatorul/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul III. Nr. 10 - octombrie 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

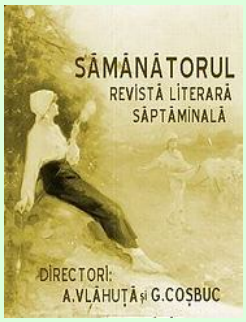

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii octombrie 2013, la

www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Editorial - Schimbări în DISTRIBUIREA REVISTEI
3 Al. Melian - SARUTUL UNEI CAMPIOANE
4 CEZARINA ADAMESCU - Recenzie: F. Văideianu
6 Nicu N. Tomoniu - Despre eroii Tismanei
8 Lansarea de carte de la Galaţi
13 Ion C. Gociu - IGNATUL DIN COPILĂRIE
15 Florian Vădeianu - Profeţia
17 Florian Vădeianu - Renaşterea
18 George Anca – Tagore
19 Iuliu-M. Morariu - Aniv. C. N. ,,George Coşbuc", Năsăud
20 Nicu N. Tomoniu - Fântâna lui Coşbuc
22 Nicu N. Tomoniu - Pe urmele lui Coşbuc la Tismana
24 Ionuţ Hens - Psalmul 50, 7
26 Silviu Aurelian Jimborean - Psalmul 48, 3
30 George Ene - Anonimul din spatele unei poezii
32 Vasile Mic - Poeziile lunii septembrie
33 George Anca – Jana gana mana
34 Alex Berca -Siria - o lume a controverselor
37-39 - Revista - Nouă ne pasă de tineri
(40) Conturi, abonamente "Semanatorul Tismana"

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul III 2013, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

«Povestea Danei» de Aurora Cristea, lansată la Galaţi

www.tomoniu.ro

Schimbări importante în DISTRIBUIREA REVISTEI

Ne preocupăm de vreo doi ani să distribuim revista şi în format tipărit şi s-ar fi putut face acest lucru încă din luna martie când am cerut cofinanțare din partea autorităților locale pentru două proiecte: tipărirea monografiei oraşului Tismana şi a revistei “Sămănătorul”. Am fi putut să le avem pe amândouă aproape gratuit dar din lipsa unei experiențe locale în asemenea practici nu s-a aprobat cofinanțare şi a trebuit să participăm mereu la şedințele CL, ca să facem prin adrese sau verbal precizările de rigoare. Am primit undă verde abia luna aceasta deşi unele din amendamente noastre au fost respinse.

Precizăm că nu putem executa nicio tipăritură decât în cadrul legii şi urmărind procedurile impuse de funcționarea BNR - Bibliotecii Naționale a României. Desigur că ignorând legea, se pot scoate una-două tipărituri la preț de două pachete de Kent dar revista noastră aparține unei asociații care urmează **procedurile normale şi legale,** pentru că atunci când acestea au fost elaborate, au fost bine gândite. Sunt obligatorii aprobările BNR pentru ca tipăritura să nu rămână izolată într-o instituție şi deci necunoscută publicului larg. Un exemplar trebuie să existe în Depozitul Legal al BNR pentru a fi disponibil cercetătorilor şi peste două secole, unul trebuie să existe acolo pentru lectura curentă, alte exemplare se distribuie unor biblioteci din centrele universitare din țară şi unul la depozitele de carte cu acces internațional.

Nu putem gândi ca un contabil sau ca un jurist nepriceput: ai cerut bani să scoatem, spre exemplu, două cărți despre bâlciurile din Gorj la preț de 10 lei bucata, poftim 20 de lei, nu putem da mai mult! Legea **ne obligă** însă, că trebuie să scoatem de la tipografie 12 cărți, 2 care le-am cerut şi 10 pentru Depozitele Legale, deci ne trebuie 140 de lei, başca corespondențele, transporturile de la tipografie la noi, apoi transporturile spre biblioteca națională şi județeană, şi în fine, trebuie plătiți aceia care le-au tehnoredactat, mai munceşte azi cineva pe degeaba decât nişte amărâte de asociații ce se încăpățânează să lupte într-un capitalism sălbatic pentru nişte scopuri nobile?

Aşadar, spre cinstea lui, Consiliul Local al oraşului Tismana a aprobat alocarea unui minim de fonduri pentru a scoate revista “Sămănătorul” nu numai online, ci şi în format tipărit, atât pentru nevoia de promovare a oraşului, cât şi pentru obligațiile **pe care ni le impun procedurile legale** pentru tipărire! În rest, anunțăm cu strângere de inimă că fiecare din autorii noştri de carte, colaboratorii şi persoanele interesate trebuie să se aboneze pentru a citi revista noastră tipărită.

Care sunt condițiile pentru de a face un abonament, **vă invităm să le citiți la pagina 40 din acest număr.** Primele abonamente, zece la număr, au şi venit din partea colaboratorilor din Târgu-Jiu. Oraş mare, domnule!

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Număr incuzând articole consacrate activității poetului George Coşbuc la Tismana

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

SARUTUL UNEI CAMPIOANE

Mediafax: *Simona Halep a câştigat finala turneului Premier de la Moscova, dotat cu premii în valoare totală de 795.707 dolari, după ce a învins-o pe Samantha Stosur, locul 19 mondial şi cap de serie numărul 7. Scorul final fost 7-6, 6-2.*

Halep, locul 18 WTA, s-a calificat în finală, după ce a învins-o pe Anastasia Pavliucenkova (Rusia), locul 30 WTA.

E reconfortant când ai şansa să ignori , pentru o clipă, circăraia politică, - cea care ne mănâncă zilele şi ne răpeşte liniştea somnului - şi să-ți schimbi registrul scrisului, în consonanță cu amplitudinile bucuriei.

Ultima victorie a Simonei Halep, în 2013, - şi poate ea nu va fi cea din urmă, că până la Anul Nou mai este – a înnobilat obişnuitul cotidian, situându-l în orizontul făptuirilor de referință. Pentru că succesul obținut de ea are, nu doar valoarea unei confirmări purtătoare de speranțe pentru viitor, ci mai ales încărcătura unui dar prețios. A unui dar pe care şi l-a făcut sieşi, dar şi nouă, în acelaşi timp. Adică noi, cei atât de tâlhăriți de prinosul realizărilor posibile, de generozitatea celor care au ce dărui, de bucuria de a-ți încălzi sufletul la razele talentelor, care nu pot înflori plenar decât în gradina bine gradinărită.

Jocul Simonei a fost încântător : elegant, eficace, senin. Un dans de căprioară pe covorul verde. In fața ochilor se dezvăluiau amplitudinile unui talent, asumat ca destin, sub semnul logodnei dintre modestie şi sudoare. Un talent patronat de forța mentalului şi delicatețea unei înzestrări afective, strunite întru discreție. Fără pumnul îndreptat spre cer ori înspre adversar, fără chipul încruntat şi privirea aruncată asasin dincolo de fileu, ea scrutează doar traiectoria mingii, zâmbeşte discret unei reuşite, sau se mustră pe sine când greşeşte fără să fie obligată.

Ceea ce m-a impresionat însă, în mod deosebit, a fost momentul premierii şi, mai ales, secvența superbă când învingătoarea înalță cupa, brumată de reflexe, înspre chipul ei radios. Nu deasupra capului, pentru ca tot stadionul să vadă ce grozavă a fost ea şi ce trofeu mândru a câştigat. Ea ridică înspre buze, cu gingăşia unei mame pruncul gângurind, trofeul mângâiat de două degete în formă de V şi de un sărut ce va fi dat fiori conturului argintiu al cupei. Iar ochii, - îmbrățişați de aripile celor două sprâncene arcuite a zbor - îşi îndreaptă luminile purtătoare de căldură interioară, nu înspre public, nu înspre cei care o premiază, nici măcar înspre ființa simbolică a cupei, ei îți îndreaptă luminile spre cer.

Privind această imagine, simt nevoia unui alt Constantin Brâncuşi care să sculpteze, nu o altă pasăre măiastră, ci o rachetă măiastră, purtând pe ea efigia Simonei.

Alexandru MELIAN

Simona Halep a câştigat turneul de la Moscova

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul “Revista Sămănătorul” a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul iar în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online “Semănătorul”. Revista “Sămănătorul” va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor şi colaboratorilor.

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951) Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

MEMORIA ICOANELOR ŞI MĂRTURIILE VEACULUI

FLORIAN VĂIDEIANU, Boier printre tovarăşi, Editura Semănătorul Tismana, 2013

Florian Văideianu ne-a obişnuit în ultimul timp cu proze memorialistice şi de evocare literară de bună calitate, pline de umor, cu o problematică veche, dar care încă mai suscită interes şi surprize, care reclamă similitudini cu lumea de azi, atât de adâncită în propriile interese, cu dorința morbidă de a escalada treptele sociale şi politice şi a ajunge în vârful piramidei, dacă se poate fără nici un efort sau cu eforturi minime. Se ştie că lumea se construieşte încet, pe temelii solide, cu jertfe şi muncă asiduă, altfel s-ar nărui înainte de a se sfârşi construcția.

Această carte este clădită pe principii drepte, sprijinindu-se de ele ca de cel mai solid temei de susținere şi dăinuire. Personajul principal poate sluji drept model pentru noile generații grăbite parcă să topească etapele de creştere şi dezvoltare armonioasă, uneori făcând salturi pe cât de spectaculoase, pe atât de periculoase, care le pot azvârli în hăul istoriei, fără să li se mai ştie de urme. Traian Burtea este eroul readus din văioagele amintirii, de autorul cărții, Florian Văideianu şi repus în drepturile pe care le-ar fi putut avea pe vremea când s-a făcut remarcat în ținutul său şi i s-a dus vestea în toată Oltenia, ba şi peste fruntarii.

Acțiunea este de dată recentă, cu mai bine de jumătate de veac în urmă, aşadar, pe o plajă de trei decenii, în timpurile contemporane nouă, când înaintaşii încă-şi mai aduc aminte de figura proeminentă, principiile şi faptele săvârşite în slujba oamenilor, ale acestui iluminat om, efigie a rezistenței în fața nedreptăților şi abuzurilor săvârşite de regimul abia instalat. Un caracter ferm, puternic, un om cu principii în conformitate cu valorile morale şi civice care l-au animat toată viața. Un om devenit simbol al locurilor istorice care nu admiteau compromisuri, atitudini în îndoielnice, trădări şi lipsă de scrupule.

Scrierea, oscilând între document memorialistic şi reportaj literar, are densitate stilistică şi posedă toate atributele unei scrieri literare, cu personaje, acțiune şi cadrul creat, o fuziune de elemente şi mijloace artistice care concură la alcătuirea întregului şi dau savoare lecturii.

Din acest punct de vedere, lucrarea poate fi văzută şi ca o frescă istorică a unei comunități cooperatiste care a dus faima numelui României dincolo de hotare, prin arta manuală tradițională, inspirată şi migălită cu dragoste de artizanii ei. E vorba de Cooperativa meşteşugărească „Arta Casnică Tismana”, ale cărei produse artizanale sunt cunoscute prin frumusețea lor.

Lucrarea este dinamică, dialogurile dau autenticitate acțiunii şi definesc personajele.

Atributul de boier nu este văzut în sens peiorativ, de exploatator şi profitor de munca altora, ci în sens seniorial, nobiliar, bonom, cultivat, rasat, dăruitor în folosul altora. Un om a cărui demnitate şi verticalitate nu poate fi pusă la îndoială şi de la care ai numai de învățat. Pentru care valorile creştine sunt valori supreme. Marii scriitori în întâlnirile lor memorabile, se gratulau cu apelativul: „boierule!” sau „coane”.

Autorul acestei scrieri a considerat ca pe o datorie de conştiință să aducă în memoria localnicilor figura luminoasă a lui Traian Burtea, fiind legat sufleteşte de el, încă de la vârsta de 15 ani, când acesta l-a angajat lucrător în Cooperativă, deşi era un copil timid şi neştiutor,contribuind la creşterea şi devenirea lui ulterioară ca om.

Capitolul I, intitulat „Rădăcini”, debutează cu un splendid cadru gorjenesc: e Duminica Tomii şi oamenii, îmbrăcați în straie de sărbătoare, cu mare pietate, se îndreaptă, cu mic cu mare, la slujba religioasă din Ungureni.

Scriitorul face o întoarcere în timp, pe vremea părinților lui Traian Burtea, Ioan şi Elena, ctitori ai bisericii din localitate, pe care-i cinstea obştea ca pe nişte oameni foarte cumsecade şi foarte evlavioşi, pictați pe un perete al bisericii.

Graiul popular, fără zorzoane lingvistice şi fără ocolişuri face conversația foarte spumoasă, dezvăluind în felul acesta obiceiuri şi caractere, pentru că tot omul vorbeşte şi se poartă după cum îi e firea.

Nu lipsesc clevetitorii, cei excesiv de curioşi care vor să ştie totul şi duc vorba din gură-n gură. Din te miri ce se iscă poveşti pe care sătenii abia aşteaptă să le asculte. Aşa a fost de când lumea. Gura satului a dat la iveală poveşti şi legende ad-hoc care s-au perpetuat de-a lungul vremurilor aşa încât oamenii nu mai puteau deosebi ficțiunea de realitate. Şi toate au devenit istorie nescrisă, sporită cu fantezia populară care este neîntrecută când e vorba de mituri şi legende care înfierbântă mințile. Dar şi despre întâmplări vechi, adevărate, de la care tot omul are de învățat ceva.

Traian Burtea (1919-1981)

Cadrul se mută mai apoi în plin ceremonial, în casa în care copilului Traian, în vârstă de un anişor, i se ia din moț.

Scurte secvențe din copilăria personajului principal, sunt narate de Florian Văideianu cu multă iscusință şi cu o bogăție a mijloacelor de expresie care scoate în evidență stilul deja format al povestitorului.

Autorul creionează personajele conform informațiilor, dar şi fanteziei sale de autor

hăruit. Oameni şi locuri, sunt descrise cu multă măiestrie şi farmec local, în timp ce: *„Timpul îşi vedea de treaba lui, oamenii de ale lor, iar copiii creşteau văzând cu ochii”.*

Astfel îl ajungem din urmă pe Traian Burtea, ajuns la vremea adolescenței şi a primei iubiri. Dar şi a primei alegeri importante din viața lui: renunțând la viața de seminar după două trimestre, se înscrie la Şcoala Comercială din Tg.-Jiu.

Îl însoțim pe adolescent şi la pescuit şi, împreună cu ceilalți tineri, la scăldat şi la alte manifestări specifice tinerilor.

Autorul îi face şi un portret reuşit tânărului Traian: *“Traian Burtea, acum un adolescent înalt, subțirel, cu părul pieptănat peste cap, ochii albaştri şi pătrunzători, cu zâmbetul mereu prezent, atrăgea ca un magnet. Prăvălia ticsită cu mărfuri aducea clienți din toate satele. Traian vorbea frumos cu toată lumea, fiind şcolit în ale comerțului. Un adevărat negustor”.*

Iată-l şi la vârsta însurătorii şi la cea a încorporării pentru front. Reîntors rănit de pe frontul din Crimeea, Traian Burtea îşi continuă viața de familie şi de negustor, construindu-şi o nouă casă pentru o prăvălie mai mare.

În mod neaşteptat, cadrul se schimbă şi ajungem pe Valea Tismanei, la poalele mănăstirii cu acelaşi nume, unde era amplasată o închisoare. Negustorul Traian Burtea organizează grupe de voluntari care duceau hrană deținuților politici de la închisoare, asumându-şi un mare risc în acele vremuri tulburi.

Ajungem în anul 1848, anul naționalizării tuturor bunurilor gospodarilor, fără drept de despăgubire. Soarta lui Traian Burtea şi a familiei sale se schimbă în mod dramatic, o dată cu considerarea lor de către noul regim, drept chiaburi, pentru că aveau o mică prăvălie. Li se confiscă şi prăvălia şi casa, în afară de două camere de locuit şi sunt aduşi să lucreze acolo, doi gestionari angajați de noul regim. Aflați într-un impas, fără alte posibilități materiale, Traian Burtea şi familia lui ajung în pragul sărăciei. Înființarea Cooperativei meşteşugăreşti “Partizana”, vine ca o salvare pentru el şi mulți alți oameni din localitate, care-şi găsesc de lucru în cadrul cooperației, cu sediul chiar în casa lor din Tismana. În aceste condiții, Traian Burtea începe să valorifice *“comoara țărănească autohtonă”* înființând puncte de lucru în satele dimprejur, unde femeile țeseau şi brodau lucruri artizanale. În comunitatea oltenească, numele lui Traian Burtea se impune prin hărnicie, demnitate, muncind cot la cot cu lucrătorii dar păstrându-şi acel zâmbet pe chip, *“de parcă s-ar fi născut râzând”,* zâmbet care-l făcea atât de popular şi îndrăgit în rândul semenilor.

Capitolul II al cărții debutează cu descrierea activităților de la Cooperativa meşteşugărească “Partizana” care e pusă pe picioare şi în câțiva ani ia avânt, având în componență multe lucrătoare de ii, fote, ştergare, covoare şi alte obiecte tradiționale olteneşti, cărora li se dusese faima în lume.

Autorul face referiri şi la Decretul nr. 410 din 1959 care viza autorizarea de funcționare a mănăstirilor, în urma căruia peste 4000 de monahi şi monahii au fost siliți să părăsească mănăstirile şi să se reîntoarcă în lume, fie să se căsătorească, fie să se angajeze într-o fabrică.

Mănăstirea Tismana a fost afectată de acest decret, măicuțele fiind dezbrăcate de haina monahală şi trimise în lume, astfel încât, spune autorul, *“S-au umplut drumurile de maici şi călugări pribegi”.*

Tot Traian Burtea a fost omul providențial care le-a oferit câte o slujbă de țesătoare şi au fost adăpostite la localnici, astfel încât să nu pribegească şi să se poată reîntoarce, la timp potrivit, la rosturile mănăstirii.

El merge până acolo încât înființează o secție de țesut covoare olteneşti în Gornovița, dându-le astfel posibilitatea măicuțelor să lucreze prin Cooperativa Arta Casnică.

Capitolul III al cărții este destinat familiei. Autorul vorbeşte despre fetițele lui Traian Burtea.

Oamenii locului, retrăindu-şi amintirile, dau mărturie despre omul Traian Burtea şi felul în care i-a ajutat de-a lungul vieții, în diferitele nevoi.

Un episod emoționant al cărții este acela al vizitei nemuritoarei Maria Tănase care, ajungând la Tismana, întrebă de casa lui Traian Burtea şi fu găzduită cu toate onorurile de familie. Personalități de vază aveau să fie oaspeți în familia Burtea. Popularitatea lui crescuse în asemenea măsură încât era căutat de multe oficialități: “Fiind preşedintele cooperativei meşteşugăreşti Arta Casnică, avea persoane cunoscute din toate treptele sociale, de la înalți politicieni – începând cu cei de la Comitetul Central, primi secretari ai județelor, activişti, cât şi directori de întreprinderi, medici, ingineri, preşedinți de cooperative din toată țara. Urmau angajații cooperativei din Tismana, cât şi localnicii”.

Nunta fetei lui este prilejul de a invita toată comunitatea la oficiere şi la petrecere. Respectarea tradițiilor de nuntă şi bonomia gazdelor au fost răsplătite din plin, cu o participare numeroasă.

Al patrulea capitol al cărții este dedicat Cooperativei Arta Casnică, care se extinde în anul 1964 prin construcția unui nou sediu şi diversificarea producției.

Autorul pune în antiteză opulența afişată în vizitele de lucru ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Tismana, camuflarea deficiențelor şi starea generală de sărăcie a oamenilor simpli care câştigau cu greu câțiva lei, lucrând necontenit la Cooperativă, la câmp, în gospodăriile proprii. Cu toate că se promova egalitatea, decalajele erau uriaşe între ceea ce se vedea şi ceea ce era îndeobşte ascuns de privirile “tovarăşilor”.

Bunătatea, înțelepciunea, spiritul gospodăresc, întreprinzător, demnitatea, au făcut ca omul Traian Burtea să fie îndrăgit şi respectat de subalterni şi de colegi. La el veneau oamenii să le rezolve necazurile, pentru că ştiau că „boierul” nu refuză pe nimeni.

Oameni şi întâmplări sunt evocate cu măiestrie de către autor, chiar şi momentele de încordare şi impas în care ajungea uneori cooperativa. Cu toate acestea, preşedintele nu era nedrept cu nimeni şi ajuta tineretul. O amintire scumpă autorului este cea în care trebuia să fie restructurat un număr de salariați şi el era nou venit în cooperație. Intervenția salvatoare a preşedintelui a făcut ca tânărul Florin să fie păstrat în schemă. O caracteristică a personajului central al cărții este că el îi considera pe toți

(continuare în pag. 36)

Fetițele Ansamblului Folcloric condus de Maria Corlan - Mischie, la Festivalul Castanului, 2013

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

Despre eroii Tismanei

www.tomoniu.ro

IN ACEST NUMĂR:

ION NEFERESCU

Ion Neferescu s-a născut la 15 octombrie 1889 în satul Gornovița, comuna Topeşti, județul Gorjiu, sat care mai târziu a aparținut comunei Tismana, raionul Baia de Aramă, regiunea Oltenia.

Făcea parte din familia de dulgheri din neamul Nifiru, vechi meşteri constructori ai caselor din lemn, de la temelie, pridvor din lemn cu motive populare şi stâlpi frumos sculptați, până la acoperişul de şindrilă cu creasta în hexagon. Tatăl său, tot Ion, *"de profesiune Agricol"*, se numea Nifirescu după ce bunicul eroului adăugase la nume după moda de atunci sufixul "escu". Dar după o perioadă şi l-a schimbat din Nifirescu în Neferescu, era o conotație mai acceptabilă "ne-ferescu" decât "ni-firescu". Procedura schimbării de nume se pare că era simplă pe vremea accea. Notarul de atunci, Ion Sprâncenatu, notează în actul de naştere din registrul stării civile *"Ion fiul lui Ion Nifirescu"* dar acesta se semnează ca tată Ion Neferescu şi pune degetul mare în locul ştampilei de autentificare a numelui declarativ.

Aşa a rămas cu numele **Ion I. Neferescu** şi elev la şcoală până când îl găsim în *"Anuarul ofițerilor şi drapelelor armatei române cărora li s-a conferit "Mihai Viteazul""* ca Ioan Neferescu, locotenent rezervă din regimentul 18 infanterie Gorj.

La pagina 98, găsim: **Neferescu Ioan,** locotenent rezervă, din regimentul 18 infanterie, decorat în ziua de 18.IX.1917, Mihai Viteazul cls.III, Inalt Decret, Nr.1070 din 18.IX.1917.

"Pentru avântul şi vitejia cu care a comandat compania 11 în luptele de pe dealul Mărăşeştilor din iulie 1917. A cucerit cu hotărâre uvrajul 102 apărat de germani, capturând prizonieri, ajungând pe dealul Peiuşului a capturat o baterie de obuziere germane de 100 mm.".

Valoarea acestei conferiri este dată de faptul că acelaşi ordin (la pagina 160 din anuar) primeşte un regiment întreg: Regimentul Gorj nr. 18, Decorat la 31 aug. 1917, Mihai Viteazul cls.III, Inalt Decret, Nr.834 din 4.VIII.1917, dat de de către Majestatea Sa Regele, la Poiana Tigăncei (lângă Mărăşti)

"Pentru vitejia şi avântul exemplar cu care au luptat ofițerii, subofițerii şi soldații regimentului în luptele înverşunate ce s-au dezlănțuit între 11-14 iulie 1917, repetând astfel strălucitele fapte de arme ce au săvârşit pe Vaile Jiului în 1916. Atacând cu furie pozițiunile întărite de pe Dealul Răchitaşul precum şi acelea de pe muntele Tina Neagră şi Tina Golaşe, au aruncat pe rând trupele inamice afară din liniile lor de apărare şi le-au pus pe fugă în dezordine, până dincolo de Lepşa. Au luat prizonieri 8 ofiteri, 676 trupă şi au capturat 4 obuziere mari, 4 mitraliere, 13 mortiere de tranşee, un tun de munte, 3 camioane, 900 lăzi cu grenade şi bombe precum şi un bogat material de răsboiu"

Căpitanul Ion Neferescu făcea parte din marile familii de învățători ai Tismanei: Ion Lascu Neferescu zis Ungureanu (născut în 1860, decedat în 1935), Dumitru Popescu (n. 1864, d. 1957), Ion Aurariu (n. 1897, d.1960). Căsătorit cu Constanța Neferescu, fiica învățătorului

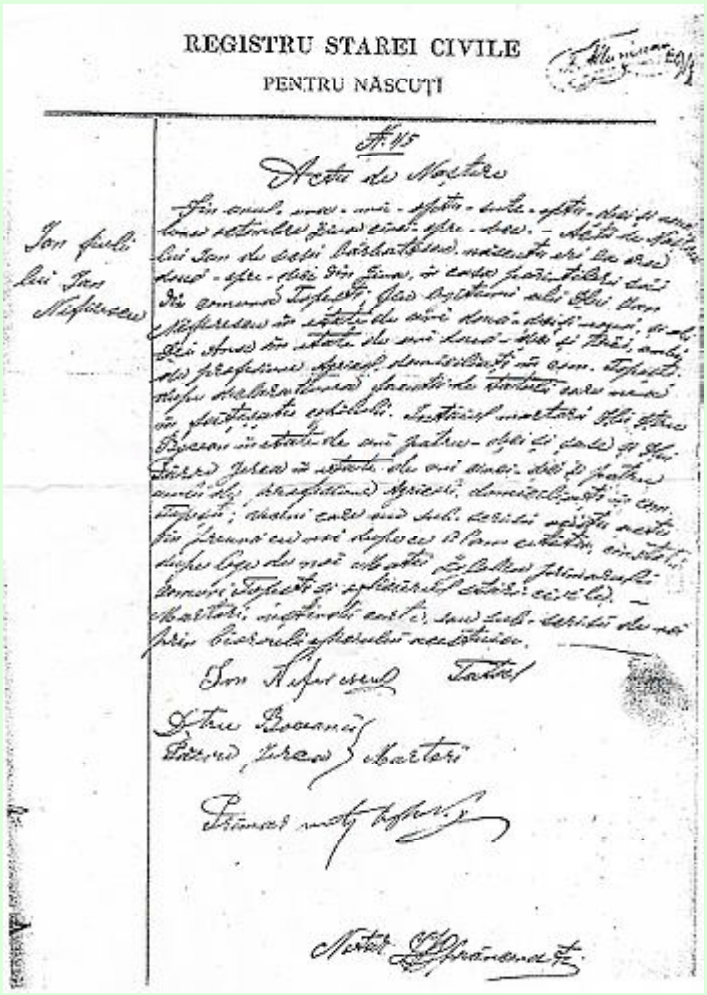

REGISTRU STAREI CIVILE

PENTRU NĂSCUȚI

Dumitru Popescu şi cumnat cu Tică Popescu (coautor al cărții Ion Conea - C. Popescu-Tismana - *Tismana şi împrejurimile ei - Tismana et ses allentours*") şi Sebastian Popescu.

Ofițerii săi în "Războiul de reîntregire a Neamului" au fost: Constantin Diaconescu – Racoți, Ion Tiutilescu – Scoarța, V. Glogoveanu – Glogova. Decorațiile căpitanului Neferescu: „Mihai Viteazul cls. III", „Legiunea de onoare a Franței", „Crucea de fier franceză" , „Coroana României".

Cu toate acestea, aşa cum am scris în numărul precedent al revistei "Sămănătorul", atât era de secretă securitatea comunistă din anii 1950 încât, după ce a fost arestat şi dus la închisoare, nimeni nu a mai ştiut nimic de el şi nici nu l-a mai văzut la față de aci înainte, nici în viață şi nici măcar mort.

După crunte bătăi în penitenciarul din Piteşti a murit la 28 noiembrie 1953, în spitalul penitenciar Văcăreşti.

Din o familie respectată, care-şi făcuse datoria față de țară, familia Neferescu ajunsese o familie de puşcăriaşi!

DGSS - Direcția Generală a Securității Statului a

anilor ‘50 ştersese din memoria colectivă întreaga activitate a vieții lor. Ion Neferescu, doar pentru faptul de a se împotrivi învinuirilor aduse de organele de anchetă ale securității şi procurorilor avansați în această funcție datorită “originii sănătoase”, a faptului că făceau parte din “clasa muncitorească”. Chiaburii cu fabuloasa proprietate de “0,50 ha” de teren - cum scrie în fişa de penitenciar a lui Neferescu - trebuiau eliminați! Noul stăpân sovietic trebuia să construiască pe pământul României societatea comunistă asupra mijloacelor de producție şi colhozuri pentru “țărănimea muncitoare”.

N-aveau loc intelectualii, ei nu erau convinşi că urmau să construiască “cea mai înaltă societate din istoria omenirii”. După feudalism şi capitalism urma “normal” socialismul şi comunismul, nu? Toți cei care nu credeau o iotă din această propagandă, securitatea le distrugea viața. După încarcerare, urma discreditarea totală, răspândirea svonului că Neferescu fusese legionar, pecetea cea mai hulită în anii de după război.

El nu mai era eroul de la Mărăşeşti din iulie 1917 şi nu fusese chemat de Casa Regală de ziua Sfântului Mihail şi Gavril pentru serviciile aduse țării în Războiul de Reîntregire al Neamului. Participând la ceremoniile Casei Regale, el “uneltea împotriva noii orânduiri” aşa cum şi doamna Constanța Neferescu uneltise împreună cu Aretia Tătărăscu ca să se înalțe simboluri capitalite în centrul Târgu Jiului, dedicate de sculptorul Constatin Brâncuşi lui George Tătărăscu care ridicase târgul de vite al Jiului la rang de oraş.

Desigur că mințile înguste s-ar putea întreba: “- Ce ne foloseşte nouă toată această istorie? Neferescu şi Neferească au fost ce-au fost, noi trăim alte vremuri”.

Oare chiar trăim alte vremuri? Nu seamănă izbitor practicile torționarilor de ieri cu practicile de azi când punem în fruntea unor instituții, pe criterii “politice”, nişte obedienți care - fără să fi terminat nici măcar liceul - ajung chiar şi miniştri? Nu sunt săltați - şi încă la vedere pentru “a se lua aminte” - oameni nevinovați şi băgați în dube de “mascați”?

Se tot zice că poporul care nu-şi cunoaşte istoria riscă să o repete. Iată că o repetăm dar mai în rău decât securitatea lui Dej *“de băga spaima-n burgheji”*! Barem ăia te săltau cam pe ascuns, iată cum au fost “săltați” dascălii satelor în anii ‘50, din relatarea d-nei Popeangă, verişoară cu Neferescu:

“Era în dimineața zilei de Sfântamria Mare. Parcă şi-acum îl văd pe Ion Neamțu în curte la noi, cu o bucată de pâine într-o mână şi cu două „cotoaie” de pui într-alta, ademenind copiii:

- Hai la mine, să vă dau de Sfânta Marie ceva!

Frate-meu se uita curios. Neamțu lucra pe la primărie dar nu vedea rostul venirii acestuia în această zi de mare sărbătoare pentru Tismana.

- Lasă mă copiii şi vino-coace. Hai, bea un vin.

- Nu e vreme de asta, ascultă-mă! Am informație că vin să te aresteze, pe tine şi pe văru-tu Neferescu. Luați-o prin porumbi şi plecați de urgență! Şi fii atent, dacă vă prind, să nu cumva să se afle că v-am spus eu.

Frate-meu Nicola se aştepta la asta... Şi-a luat nişte lucruri în geantă şi ne-a spus simplu că pleacă la Leleşti cu Neferescu. Să nu spunem nimănui unde-s plecați.

Numai că Neferescu, ne-a povestit el mai târziu, nici să n-audă:

- Nu fug, n-am fugit eu din fața morții pe front! Ce-o să-mi facă, mă? O să-mi ia decorațiile ce mi le-a dat regele şi-or să mă lase-n pace!

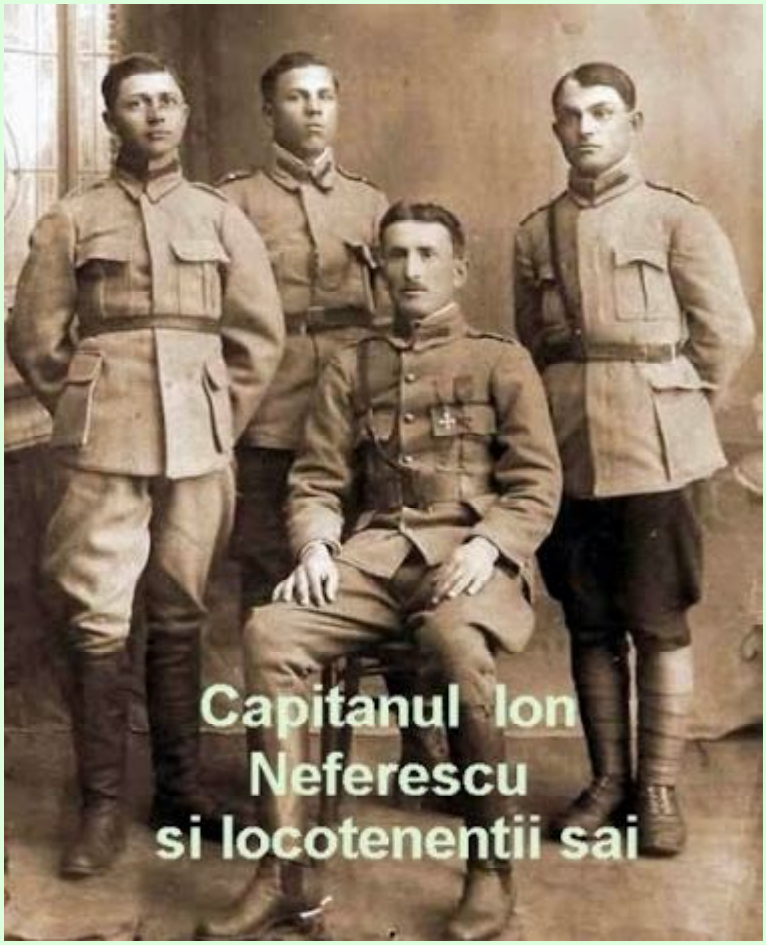

- Mă Ioane, ăştia nu pun preț pe ce ai, ci pe ce ştii! Noi suntem un pericol pe ce-am putea să le spunem oamenilor.

Neferescu a rămas dârz pe poziția sa. N-a plecat nici cu Nicola, nici la bâlci după cum era obiceiul Sântămăriei. Se plimba mereu prin curte, în papuci. Cam după amiază aude foşnind porumbul de către Şerşori. Trei civili coborau dinspre pădure prin porumb. Şi-a dat seama imediat că-i tăiaseră calea şi i-a aşteptat calm. Nici ceilalți nu s-au mai ferit:

- Am venit să te luăm până la miliție, să dai o declarație.

- Aşteptați să-mi iau pantofii…

- Lasă că nu durează, o să vii repede înapoi.

Şi dus a fost! De atunci nimeni nu l-a mai văzut. Am primit doar o veste prin cineva, că ar fi murit.

Nicola a stat ascuns în casă, la Leleşti, vreo două săptămâni. Nimeni n-a strigat la poartă, se părea că locuința aceea nu interesa miliția. A ieşit la o ocazie spre Tismana, nu mai avea ce mânca acolo şi trebuia să se aprovizioneze cu alimente.

Dar imediat ce a ajuns însă la intersecție, hop şi maşina poliției.

Nu a stat mult şi i-au dat drumul. El nu fusese invitat niciodată la ziua regelui ca Neferescu. Nici nu vorbea contra comuniştilor. Fusese ruda lui Neferescu şi atât.

Lumea vorbea că dascălul Dumitru Constantinescu s-a luat în gură cu ei şi de aceea n-a mai venit. Nici el, nici popa Marcău.

Nu-i puteau aresta pe toți! Cineva trebuia să se ocupe şi de şcoală.”

Inchei cum am înncheiat şi în numărul precedent: Practici barbare? Cutume învechite? Torționarii de azi, frați ai diavolului, te târăsc prin tribunale pentru că ai îndrăznit să candidezi sau să votezi cu “cine nu trebuie”. Iar dacă ai reuşit ceva în viață, invidia, ura şi barbarismul sălbatic al unora îți vor şterge dintr-un condei strădania ta aidoma torționarilor anilor 1953!

(Va urma în numerele viitoare şi pe bloguri)

AURORA CRISTEA - (n. 1971, Galati) - prozator

POVESTEA DANEI

Din prezentările volumului lansat la 18 octombrie la GALAȚI

Cuvântul doamnei Cezarina Adamescu: VOCILE PROZEI. POVEŞTI DE VIAȚĂ

Cezarina Adamescu - la lansarea cărții Aurorei Cristea la Casa de Cultură a Sindicatelor din Galați

Aurora Cristea, „Povestea Danei”, Editura “Semănătorul” Tismana

Jocul de-a viața, jocul de-a moartea. “Jocul vieții şi-al morții în deşertul de cenuşă” - se intitula o piesă de teatru, de fapt o parabolă, după Horia Lovinescu, a existenței primilor oameni, Cain şi Abel, cei doi fii ai lui Adam după ce acesta a fost alungat la Răsărit de Eden şi silit să muncească, să-şi ducă existența. Viața - cu ispitele şi bucuriile ei este foarte fragilă. O clipă de neatenție e de ajuns ca ea să se frângă. Însă viața celor care nu au venit încă pe lumea aceasta este adeseori pusă în primejdie, chiar de cei care i-au conceput. E urât să lupți şi să iei viața cuiva. Dar, cu atât mai cumplit este, să iei viața propriului tău copil care nu poate cu nimic să se apere. E de-a dreptul monstruos.

Puține animale îşi devoră puii şi acelea, doar atunci când le simt slabe, neputând să facă față deşertului sau junglei pe care o au de străbătut şi nici să-şi procure hrana necesară. Dar şi acestea îşi apără puişorii de atacatori şi doar în ultimă instanță îi sacrifică. Însă mai curând se autosacrifică, lăsând loc puilor să trăiască. E o lecție a vieții pe care o învățăm de la animale.

Cum de s-a pervertit viața şi spiritul omului într-atât, că femeile ucid pe timpul vieții lor, 20-30 de feți nenăscuți, fără să aibă nici cea mai mică tresărire? Li se pare firesc să procedeze aşa, pentru că, se justifică ele, n-ar avea cum să-i crească.

Despre viața intrauterină a fetuşilor s-au scris mii de cărți şi s-au făcut zeci şi sute de filme documentare.

Despre clipa concepției, despre momentul când copilul capătă suflet, iarăşi s-a vorbit.

Ca şi despre milioanele de femei care şi-au pierdut viața în urma unui avort spontan. Nu mai e nevoie de adăugiri.

De ce a ales scriitoarea Aurora Cristea să scrie despre un astfel de caz în zilele noastre, când, planning-ul familial este în vogă şi totul e astfel planificat încât nu mai rămâne nici un pic de loc libertății umane ori moralei creştine, este un adevărat act de curaj. Foarte multe femei ar zâmbi maliții sau ar râde de-a binelea, la auzul unui astfel de subiect bătătorit în toate filmele, piesele de teatru, prozele lungi şi scurte, poeziile şi întreaga artă.

Cu toate acestea, subiectul nu este epuizat. Dacă ne mai mişcă acest gen de literatură, înseamnă că nu suntem cu totul abrutizați, pervertiți, pierduți sufleteşte. Mai există o mică speranță pentru om, un fel de luminiță care pâlpâie firav, ca să ne facă să înțelegem că viața nu ne aparține, ea ne-a fost dăruită şi nu avem dreptul să abuzăm de ea, să ne batem joc, să o socotim la cheremul şi cheful nostru.

Evenimente neaşteptate îl pot pune la un moment dat pe om în situații aproape fără ieşire. La cumpăna dintre viață şi moarte - reflecția asupra propriei existențe se profilează ca pe un ecran, obligându-l să-şi regândească şi să-şi reconsidere propriile atitudini de până atunci. Dacă balanța înclină spre viață, aceasta va fi o învățătură straşnică asupra viitorului. Dacă nu s-a reținut nici o pildă, nici o învățătură, înseamnă că experiența nu a avut efectul scontat. Din toate poate omul să învețe. Dar mai mult învață din propriile încercări.

Autoarea începe în chip neaşteptat cu sfârşitul, relatând scena în care, prietena ei Dana este dusă de urgență la spital în stare cât se poate de gravă. Avea să moară peste puțin timp în urma unei complicații legate de avortul pe care-l făcuse.

Povestea Danei reprezintă unul din acele mii de cazuri din care, fiecare poate trage învățăminte.

Şi totuşi, asemenea „poveşti” sunt în ziua de azi, atât de frecvente încât au devenit mai mult decât un mod de viață şi nimeni nu se mai miră. Întâmplări care au căzut în banalitate.

În fața scenariului, susținut alert, cu un dramatism aproape insuportabil, cititorul nu poate avea decât o singură atitudine: de a citi mai departe, deşi autoarea anticipează finalul. Asemenea subiecte nu plac nimănui. Ele-ți amintesc de nenumăratele erori ale vieții, cărora nu le-ai dat prea mare atenție, până la ziua scandenței. Doar în momentele de răscruce, lucrurile ies în evidență. De cele mai multe ori, tributul e prea mare, de nesuportat, cu atât mai mult cu cât, nu se mai poate îndrepta nimic.

Pornind de la acest moment dramatic, autoarea începe derularea poveştii Danei, încă din primii ani ai vieții, într-un fel, ca o justificare a greşelilor ei.

Suntem martorii copilăriei acestei femei dar şi, implicit, a eroinei, Carla, cea care povesteşte întâmplările. Vocea auctorială se face auzită la fiecare scenă sau frază,

Moderatoarea Angela Baciu, scriitoare , la lansarea cărții Aurorei Cristea

comentând evenimentele.

Autoarea are un dar deosebit de a creiona caractere. Părinții Danei sunt evocați cu lux de amănunte. Un oarecare fior nostalgic este prezent permanent şi aceasta şi pentru că, anii trecând, autoarea se vede în oglinda copilăriei şi a adolescenței, care nu diferă cu mult de cea a tuturor copiilor acelui timp. Atmosfera tulbure, apăsătoare din casa Danei, faptul că a avut o mamă mai rigidă, predispusă bârfei cu vecinele de bloc şi un tată căruia îi plăcea mult păhărelul şi scandalurile se țineau lanț, au făcut-o să se simtă oarecum stingheră în propria familie.

Curând a venit timpul despărțirii de familie şi traiului pe cont propriu. Conflictul între generații nu a întârziat să apară şi să-i îndepărteze şi mai mult pe copii de părinți.

Desprinderea de familie nu a fost, însă, cel mai fericit eveniment din viața Danei. În noua ei adresă, la prietena sa Cristina, a văzut şi trăit aceleaşi momente de scandal, violență domestică, verbală şi comportamentală pe care credea că le lăsase definitiv în urmă. În această ipostază, de martoră a nefericirii prietenei, n-a fost deloc nefiresc să-şi caute iubirea, sperând că în brațele iubirii va avea şansa să uite de copilăria nefericită şi de familia ei cu probleme.

Capitolul al treilea se referă chiar la acest nou eveniment din viața Danei.

Aurora Cristea este o prozatoare care-şi caută încă mijloacele de expresie. Narațiunile ca şi dialogurile ei sunt simple, cu economie de figuri de stil, sunt realizate pe principiul autenticității evenimentelor. Închipuirea joacă un rol aproape inexistent. Cu toate acestea, povestea curge lin, precum o apă spre revărsare.

Viața studențească a Danei aduce noi cunoştințe şi prieteni. Întâlnirea intempestivă cu un bărbat enigmatic avea să-i schimbe cursul vieții. Jocul seducției începuse, iar adolescenta intră în el inocentă, dar curioasă de ce avea să urmeze.

Relatarea primei întâlniri cu bărbatul misterios ar putea servi drept exemplu în ceea ce priveşte pericolele care s-ar putea ivi, pentru fetele care se avântă în relații cu bărbați nepotriviți, încă de la prima întrevedere. Şi aici, povestirea capătă un oarecare ton didactic şi chiar moralizator. Mesaje subliminale, mesaje SOS, răzbat din toate frazele, aproape că simți palpabil primejdia pentru ca mai apoi, să-i poți replica unui interlocutor invizibil: Ha, ți-am spus eu că e periculos?

Chiar şi eroina poveştii intuieşte primejdia şi are tendința să fugă: *„Neîncrezătoare, ridică privirea către ochii lui negri, pătrunzători, căutând siguranța de care avea atâta nevoie. Nu o găsi. Ba mai mult, prezența lui îi crea o stare de nelinişte, ca un fel de autoapărare menită să-i pună în alertă toate simțurile ce părea că o copleşesc". (...) Familiaritatea lui îndrăzneață îi crea un disconfort vizibil Danei şi, în clipa aceea, ar fi vrut să o ia la sănătoasa, să-l lase singur bâiguind planuri ştiute doar de el. Atracția însă, vizavi de acest bărbat fatal, era prea mare ca să poată da curs rațiunii. Inima ei îi poruncea altceva decât mintea".*

Interesante sunt şi stările sufleteşti prin care trece Dana, imediat după ce bărbatul plecase din cafenea.

„Simțea o sfârşeală în proprii muşchi ai mâinii şi şi-ar fi dorit ca în acel moment să fie undeva departe, să arunce cartea aceea de vizită şi să-şi continue viața searbădă şi banală de până atunci. Intuia, ştia, ghicea că acesta este doar începutul, că ceva în viața ei se va schimba şi că avea să-şi continue drumul pe o altă cărare decât cea la care se gândise până atunci, dar nu avea puterea de a se opune, nu dispunea de forța de a curma din rădăcină mica tulpină a necunoscutului ce se prefigura în buchetul vieții sale.

Gândurile nu-i dădeau pace şi fără să vrea, se simțea atrasă de acest bărbat necunoscut ce intrase samavolnic în viața ei, fără să ceară voie, fără ca ea să consimțească, fără să-şi propună şi fără să-şi dorească. Dar privirea aceea pătrunzătoare, ochii lui negri ca două mărgele şi masculinitatea transmisă prin toți porii o atrăgeau mai mult decât ar fi trebuit. Constituția lui fizică, aerul de bărbat cu experiență care le ştie pe toate şi stilul său de abordare o amețeau de plăcere, o făceau să se înfioare şi să transpire abundent în prezența sa".

Şi în sfârşit, autoarea vine cu cheia acestei întâmplări care s-a sfârşit cu decesul Danei, anticipând într-o mare măsură deznodământul: tânăra era *„atrasă de magia hazardului".*

Prinsă în această magie seducătoare, fata este cucerită de bărbatul cu experiență, fermecător şi versat, dar care ascundea o taină: era căsătorit şi tatăl unui copil.

Ca orice poveste de iubire, şi aceasta a avut un început, un moment de maximă împlinire, urmând, inevitabil, deziluzia, sfârşitul. Nimic nou. Toate poveştile de iubire sfârşesc la fel. Capitolul IV al cărții, tocmai despre această deziluzie relatează.

Aflarea adevărului despre bărbatul vieții ei are efectul unui duş cu electricitate.

Cuvintele despre dragoste sunt aproape truisme. Dragostea provoacă suferință - e un adevăr care nici nu mai trebuie demonstrat. E ca o Lege a lui Murphy, unul din paradoxurile sale: cu cât dragostea e mai puternică pentru unul, cu atât va provoca mai multă durere. Capitolul V, intitulat „Revolta" demonstrează acest adevăr.

Cartea mai conține câteva adevăruri care ar trebui să dea de gândit. În primul rând, prăpastia dintre părinți şi copii, în chip deosebit, dintre mame şi fiice. Dar şi neputința copiilor de a-şi

Sala "Ateneu" a CCS din Galați

De la stânga la dreapta scriitoarele:Aurora Cristea, Angela Baciu, Cezarina Adamescu, Daniela Lăcrămioara Capotă

putea descărca sufletul în fața cuiva, de a se destăinui, de a cere sfatul, fapt ce poate conduce la disperare şi la depresie, dacă nu cumva, la ceva cu mult mai grav. Faptul că mama Danei nu a înțeles-o niciodată, a creat o falie în relația lor, în comuniunea aproape simbiotică, pe care ar fi trebuit s-o trăiască mamă şi fiică.

Paradoxul în această carte este că, din sutele de mii de cazuri de acest fel, cel al Danei este unic. Acesta este şi paradoxul vieții. Suntem unici în destin, în manifestări, în trăiri emoționale. Suntem unici în virtuți şi credință. Chiar şi în greşeli suntem unici, deşi greşelile par a fi la fel. De aici, noutatea, unicitatea cărții de față care, altfel, ar avea un subiect cât se poate de comun. Adevărate lecții despre relațiile interumane, în special, despre relațiile dintre bărbați şi femei, cu alte cuvinte, aşa cum subliniază autoarea,*„controlul subtil al unei relații”.*

Adevărul e că fiecare om îşi urmează propriul traseu şi, chiar dacă uneori se abate de la el, îşi reia mai târziu drumul pentru a ajunge la propria destinație.

Neputința de a se distrage, de a pune capăt relației, aduce după sine noi greşeli.

Autoarea ține strâns frâiele narațiunii, trecând prin ani, fără nimic spectaculos, până în ajunul tragediei şi chiar în următoarele zile după dispariția Danei. Ultimul capitol, intitulat ***„Înmormântarea”*** – este cel în care se adună concluziile şi pildele cele mai relevante pentru cititor.

În acest capitol revenim în actualitate, adică la şapte ani de la dispariția Danei, în momentul când autoarea îşi scrie cartea. Ea trece în revistă întreaga gamă de simțăminte ce au animat-o la înmormântarea prietenei, care a lăsat un gol de neumplut cu nimic în sufletul autoarei, ca şi multe întrebări care nu şi-au găsit răspuns. E enigmă neagră, lucruri de neînțeles, taine care nu se vor descifra niciodată. E firesc ca în momentul când relatează în scris momentele acele, autoarea să le retrăiască.

Un act de asemenea violență cum e acela al pruncuciderii în ultima lună de sarcină, necesită mult curaj sau disperare. Disperarea Danei care nu a fost înțeleasă de ai săi, care a fost victima unui bărbat căsătorit şi nu a mai găsit altă cale de ieşire din impasul în care a intrat, este o lecție amară de viață, care pe tinerele care iau totul în derâdere, s-ar putea să le coste. Astfel de incidente însă, în zilele noastre nici nu mai sunt luate în seamă, ci considerate mici ghinioane, aproape amuzante. Doar atunci când se ajunge la un deznodământ fatal, se face oarecare vâlvă şi apoi totul reintră în normal ca şi când nimic nu s-a întâmplat. Două vieți au fost frânte lăsând în urmă regrete şi nefericire. În plus, complexul de vinovăție că nu s-a făcut totul ca să nu se ajungă la asemenea situație.

E uşor să fii moralizator, e lesne să dai sfaturi, dar să fii nevoit să previi asemenea tragedii este foarte greu. Poate o probă de umanitate. Ceea ce, la drept vorbind, este cât se poate de dificil de trecut.

Aurora Cristea vrea să ne facă să înțelegem lucruri pe care le ştim foarte bine, dar niciodată nu le luăm suficient în serios. Ea este clopoțelul, semnalul de alarmă care ne atenționează. În felul său. Şi o face destul de bine, cu mijloacele sale.

Dacă fie şi unei singure persoane îi va fi de folos acest demers epic, înseamnă că scrierea ei patetică, dureroasă, frustă, şi-a atins scopul.

E uşor să fii moralizator, e lesne să dai sfaturi, dar să fii nevoit să previi asemenea tragedii, este foarte greu. Poate o probă de umanitate.

Aurora Cristea vrea să ne facă să înțelegem, în cuvinte simple, simțite, lucruri pe care le ştim deja foarte bine, dar niciodată nu le luăm suficient în serios. Ea este clopoțelul, semnalul de alarmă care ne atenționează. În felul său. Şi o face destul de bine, cu mijloacele sale.

Dacă fie şi unei singure persoane îi va fi de folos acest demers epic, înseamnă că scrierea ei patetică, dureroasă, frustă, şi-a atins scopul.

O mențiune cu totul specială pentru editorul acestei cărți, în persoana distinsului domn Nicolae N. Tomoniu, directorul Editurii Sămănătorul -Tismana şi al revistei cu acelaşi titlu, care, prin munca neobosită, asiduă, şi-a propus să promoveze tineri scriitori şi poeți, care nu găsesc resursele necesare să publice, oferindu-le un cadru special, pe criterii tematice, în site-ul: www.samanatorul.ro

Acolo au debutat şi au reuşit să se afirme în cinci ani, mulți scriitori, critici, dramaturgi, eseişti şi poeți de valoare.

Site-ul, revista şi Editura Sămănătorul - continuând tradiția semănătoriştilor, realizează împreună valorificarea culturii româneşti, a tradițiilor şi limbii care ne definesc ca neam, de două milenii..

CEZARINA ADAMESCU
Poet, prozator, eseist, dramaturg şi crtitic literar, redactor Agero Stuttgart, membru Uniunea Scriitorilor din România

Admiratorii mari şi ... mici !

Iuliu-Marius Morariu şi Silviu-Aurelian Jimborean

Aurora Cristea, „Povestea Danei”, Editura “Semănătorul” Tismana - recenzie -

Era tehnologiei şi a raționalismului secular şi post-modern pe care o traversează umanitatea şi ai cărei componente, adesea involuntare suntem, ne pune în față, în viața de zi cu zi, episoade de o complexitate şi gravitate aparte, fapt ce reliefează acuta lipsă a unor baze axiologice de natură mistic-creştină.

Un astfel de caz, bogat în semnificații şi de o profunzime aparte, ne transpune, ce-i drept, într-o manieră parcimoniacă, autoarea gălățeancă Aurora Cristea, proaspătă debutantă semănătoristă.

În microromanul intitulat ,,Povestea Danei”, scriitoarea reuşeşte să-şi transpună cititorul mod succesiv în câteva situații aparte, de la cea a fetei îndrăgostite şi până la cea a decesului provocat de avort. Meritul autoarei constă în frumusețea descrierii unei biografii finalizate trist, adesea întâlnită în societatea noastră (cu regret spun asta), într-un limbaj frumos şi accesibil ce face lectura plăcută, reuşind totodată să transmită atât zbuciumul adolescentei, cât şi trăirile celor din jur.

Opera, dotată cu un personaj eponim, după cum ne arată şi titlul, este divizată în opt capitole, ale căror titluri rezumă conținutul fiecărei subunități, transmițând totodată şi aspecte ale mesajului lor psihologic: ,,Incredibila forță a morții”, ,,Copilăria”, ,,Iubirea”, ,,Deziluzia”, ,,Revolta”, ,,Împăcarea”, ,,Cotitura vieții”, ,,Înmormântarea”. Lucrarea debutează, asemenea altor autori celebri, precum Marcel Proust, prin descrierea unui eveniment cu rol de portal, care acționează emoțional asupra naratoarei, declanşând un şir de amintiri cu privire la defunctă. Frumusețea, cursivitatea şi profunzimea istorisirii sunt evidențiate prin utilizarea persoanei întâi, ceea ce dă o notă de veridicitate şi autenticitate, făcând din scriere un roman al experienței. Mizând pe acest fapt, precum şi pe peisajul citadin şi pe drama psihologică profundă, romanul ar putea fi încadrat fără teama de a greşi în modernism sau, de ce nu, datorită intrigii complexe şi cu profunde implicații morale, post-modernismului.

Povestirea în ramă, pornită de la motivul morții, care se desfăşoară, dacă avem în vedere începutul şi contextul, într-o evoluție cronologică nefirească, dă totodată şi o oarecare simetrie romanului, care începe şi se sfârşeşte cu moartea personajului principal. În ceea ce priveşte numărul personajelor, acestea, probabil şi datorită numărului lor restrâns, sunt portretizate din punct de vedere moral, cu profesionalismul unui pictor renumit. N-aş îndrăzni să afirm că există în chip vădit influențe balzaciene, însă, la o analiză mai atentă, s-ar putea insinua faptul că, Eugen, de exemplu, reprezintă tipul profitorului sau al tipului imoral, în timp ce Dana l-ar putea reprezenta pe cel al fetei credule.

Atât creionarea portretelor personajelor actante, cât şi desfăşurarea intrigii însăşi, sunt posibile datorită îmbinării armonioase a două procedee artistice: descrierea şi dialogul, pe care autoarea le îmbină impecabil (cu mici excepții), reuşind să creeze o operă cu certă valoare beletristică. Lor li se adaugă cu cinste şi monologul interior, ce surprinde adesea zbuciumul naratoarei care se gândeşte la drama defunctei. Între ele însă, cea mai de seamă este descrierea, care reprezintă apodictic un atuu al scriitoarei. Aceasta reuşeşte să alăture adesea expresii uzuale sau chiar arhaice, altora neologice, într-o simfonie care încântă atât auzul cititorului ce posedă ureche muzicală, cât şi privirea şi simțirile lăuntrice.

Dat fiind rolul descrierii, după cum era şi firesc, în cadrul lucrării apar o multitudine de imagini de natură auditivă, vizuală sau olfactivă, care sunt folosite adesea şi cu funcție hiperbolizatoare. Astfel, atunci când Dana pleacă din casa lui Eugen în urma discuției avute cu soția acestuia, întreaga natură este descrisă ca un inamic al eroinei, căpătând puteri supranaturale şi fiind personificată:

„Orizontul părea ca un tăvălug ce se prăvălea peste ea, zdrobindu-i visele cu violență fulminantă, soarele se întuneca cuantificat, iar căldura sufletului se scursese din ea asemenea apei deşertice desecate de firul mărunt al nisipului, pe cât de pervers, pe atât de primejdios”(p. 25).[1]

O altă descriere frumoasă, ce-i drept, cam concupiscentă însă, regăsim şi în cadrul episodului întâlnirii, când naratoarea prezintă atât de sugestiv primul lor sărut:

„Apoi, într-o dorință de nestăvilit, îşi apropie buzele din nou de buzele ei, le străpunse cu experiență încătuşarea şi-i vârî adânc limba înăuntrul gurii, jucându-se pasional cu limba ei, întorcând-o, sugând-o, pipăind-o şi mângâind-o. Buzele lui cărnoase şi lacome se jucau cu buzele ei inerte, iar limba urmărea când traseul mărginaş al conturului, când explorarea în străfundul umed al interiorului”.

Mai apoi, la finalul operei, atunci când descrie procesul înmormântării, naratoarea realizează din nou o sinestezie de imagini artistice, descriind parcă antitetic micimea bisericii în contrast cu sicriul lung şi îngust ce adăpostea cadavrul:

„Biserica micuță din cartier părea mai sumbră decât de obicei, adăpostind în întunecimea-i caracteristică, un sicriu lung şi îngust ce trăda silueta subțire şi foarte înaltă a Danei” (p. 41).

Dincolo de aceste aspecte extrinseci însă, savoarea creației literare este dată de profundul mesaj moral. Descrierea fetei persecutată de părinți, muncitoare, silitoare, dar totuşi prostuță şi credulă, care începe pe mâinile lui Eugen Diaconescu, a situației ei familiale, dar şi a dramelor sale lăuntrice (am preferat pluralul, întrucât consider că o dramă lăuntrică o constituie şi situația ei din familie, abia după ea urmând idila), este realizată impecabil, într-o manieră care l-ar face gelos atât pe Freud, cât şi pe ucenicul său Yung sau pe mai junele piramidalist Masslow. În chip subtil, biografia sugerează parcă faptul că anumite temeiuri ale problemelor Danei ar proveni din violența cu care a fost tratată în copilărie. Necesitatea afecțiunii maternale şi paternale, împlinită parțial în relația ei cu prietenele Cristina, Carla şi Magda, se împlineşte

în chip plenar în relația ei cu Eugen, care însă nu se dovedeşte cel mai potrivit om pentru acest lucru, astfel că ea se transformă într-o manifestare imorală şi vicioasă, al cărei principal vinovat este el.

Finalul operei, probabil din dorința de a stimula imaginația lectorului, este unul indecis, lăsând să planeze misterul şi suspansul asupra întregului eveniment. Ce-i drept, cam tern, naratoarea pare a-l incrimina pe Eugen, fără a se pronunța în chip ferm asupra sa, şi lăsând totodată să planeze o urmă de vinovăție şi asupra fratelui Costel şi a mamei, bolnave din cauza fiicei, care ar fi putut-o sfătui să avorteze.

Lucrarea conține astfel suspans, idilă, dramă, elemente care o recomandă cititorului dornic să-şi ostoaie setea de literatură. Ea mai cuprinde însă şi un profund mesaj moral, ceea ce face din ea o operă utilă şi din acest punct de vedere. Invităm astfel devoratorii de best-selleruri, dar şi iubitorii de beletristică de calitate să treacă pragul Danei şi să-i descătuşeze drama dintre coperțile romanului.

IULIU-MARIUS MORARIU
Eseist, teolog,
redactor Revista Sămănătorul Tismana

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
Eseist, teolog,
corespondent Revista Sămănătorul Tismana

Studenți, UNIVERSITATEA «BABEŞ BOLYAI» - Cluj-Napoca
FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ

1 Demnă de remarcat este aici şi frumusețea şi plasticitatea comparațiilor succesive, ce descriu de fapt, prin prisma naturii hiperbolizate şi personificate, zbuciumul lăuntric al Danei.

Citiți volumul online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Cristea_Aurora-Povestea_Danei.pdf

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

IGNATUL DIN COPILĂRIE

Din volumul "Din Văianu la Toronto"

...În săptămâna aceasta a Ignatului se tăiau porcii de Crăciun. Nu se ştia, sau nu se folosea termenul de sacrificat, care era străin din toate punctele de vedere pentru lumea satului. Tăiatul avea o semnificaţie sacră, cea care aducea prosperitatea în casă, belşugul care te ajuta să treci mai uşor prin greutăţile iernii, către primăvară şi mult peste vară. Noi, copiii, de fiecare dată, eram confruntaţi cu ceva dureros, fiindcă în bătătura casei noastre, vrând, nevrând, trebuia să luăm parte la acest ritual, într-un fel barbar. Porcul făcea parte din existenţa noastră sentimentală! Avea şi un nume, chiar creştinesc.

Bunica Stătiana, cât a stat la noi, a „botezat" un purcel ce a ajuns porc până la Ignat cu numele de Gore, ca pe fratele meu. Participam la creşterea lui timp de un an de zile. Îl hrăneam, îl duceam la scăldat, îl mângâiam şi-l gâdilam pe burtă cu afecţiune, la care el, animalul, răspundea pe măsură, expunându-şi pielea şi ridicând picioarele când intrai în zonele inghinale, grohăind de plăcere. La fiecare sfârşit de an, aveam în curte şi un purcel al cărui soroc se plănuia pentru Crăciunul viitor.

În sat, erau puţini bărbaţi rămaşi acasă şi dintre aceştia şi mai puţini care aduceau la îndeplinire actul de înjunghiere. Operaţiunea în sine viza secţionarea beregatei si arterelor jugulare şi trebuia făcută repede şi cu precizie, altfel porcul se chinuia şi ţipetele lui ţineau satul în alarmă. Cu cât porcul ţipa mai mult, cu atât măcelarul de ocazie era mai desconsiderat de comunitate, „că a chinuit animalul".

La noi în curte, în anii copilăriei mele, de cele mai multe ori, porcul a fost tăiat de nea Dumitru Boştină poreclit Ciufanu, acela care, an de an, fura vara ceapa mamei din Dos, din dealul cu via noastră. Fiindcă se ştia, mama totdeauna punea câte un răzor de ceapă în plus, „că vine Ciufanu şi fură." În compensaţia cepei furate, ne făcea acest serviciu gratuit. Treaba era planificată din timp, pentru că Ciufanu participa la multe familii, la tăiatul porcilor, chiar la două, trei gospodării într-o zi.

În ziua stabilită, mama se scula mai de dimineaţă, pregătea „rosturile" necesare, adică lemnele de foc, căldările şi apa adusă proaspăt, ca să fie, albia porcului, adică vasul în care se puneau pentru sărat carnea şi slăninile, postăvita pentru mate, vătraiele pentru pârlit. Turta de mălai si mâncarea se pregăteau până în ziuă, că apoi nimeni nu mai avea timp de aşa ceva! Cea mai dificilă operaţie în această activitate era jupuitul. Era considerată risipă să pârleşti porcul cu paie şi să nu recuperezi pielea şi părul, trebuitoare în gospodărie. Aproape toată pielea, mai puţin o porţiune de pe burtă, era jupuită, pentru că din ea se meştereau opincile pe care noi le purtam în picioare, tot timpul iernii.

Când eram în clasa întâi de liceu, după trei luni de folosinţă, bocancilor lui Gheorghe, cumpăraţi de la Brăila de moş Dumitru cu mulţi ani înainte şi care-i rămăseseră mici şi-mi fuseseră transferaţi mie, li se rupseseră feţele, îmbătrânite de timp, motiv pentru care, după vacanţă, m-am întors la liceu încălţat cu opincuţe din piele de porc, care se „asortau" de minune cu hainele din dimie aspră, lucrate de Gore Drulă, croitorul satului, care învăţase meseria în armată. Ce umilinţă am suferit când colegii orăşeni au râs pe seama încălţărilor mele! Nu era de-ajuns că duceam cărţile într-o traistă, cu rol de servietă, confecţionată şi ea din păr de capră?

Interesant un lucru pe care n-am putut să-l dezleg. În dimineaţa zilei sacrificiului, în oborul animalelor era întotdeauna o linişte apăsătoare. În cocina porcului nu se auzea nici o mişcare!

Pentru ultima oară, porcul şi purcelul „moştenitor" stăteau afundaţi în culcuşul de paie, parcă intuind tragedia deznodământului. Ce fel de telepatie funcţionează? Ar pute fi o coincidenţă?

Când Ciufanu intra în bătătura casei, noi, copiii, aşa cum eram îmbrăcaţi, ne urcam în pat, ne aciuiam sub o pătură şi ne introduceam degetele în urechi, să nu auzim ţipătul

Porcul trebuie să fie frumos pe lumea cealaltă

sfâşietor de dureros al animalului prins, trântit la pământ, imobilizat de picioare şi înjunghiat fără milă. Acolo, în pat, nu scoteam o vorbă şi doar din când în când mai eliberam timpanele pentru a şti ce se mai întâmplă. Totul era terminat când măcelarul de ocazie şi ajutoarele sale începeau să vorbească şi să stabilească modul de continuare a treburilor, în timp ce animalul îşi da duhul.

După înjunghiere şi când tot viul se scursese din el, porcul era urcat în tinda casei, apoi era adus în camera în care eram şi noi, cameră unică, funcțională ca dormitor, bucătărie şi pentru orice activitate ce nu se putea face afară, în frig.

- Coborâți din pat, dracilor, că făcurăți hurdu-burdu din casă! Aşa spunea mama când vrea să ne certe pentru dezordinea ce-o lăsam în urma noastră. Ia uite, se suiră cu opincile în pat! Vă e milă, dar muşcheții vă plac?!! mai continua mama cu sudălmile prefăcute, deşi chiar şi ei îi picuraseră câteva lacrimi din ochi...

Pe scânduri curate din lemn de plop, coborâte din podul şoprului cu fân, porcul era aşezat, jupuit, spintecat, tranşat în părți bine stabilite, conform datinii străbune. Despicarea se făcea pe lângă şira spinării, după ce stratul de slănină era crestat, moment solemn, când gospodina aducea cotovaica din coajă de dovleac plină cu sare, din care măcelarul lua cu mâna dreaptă, să săreze locul încrustat în cruce, gest însoțit de urare : „Să trăiți, să-l mâncați sănătoşi !”, la care gospodina mulțumea prin : „Să te audă Dumnezeu şi să mai vii şi la anul!.”

Plata pentru această munca a măcelarului, consta din mâncarea şi băutura consumată după terminarea trebii. Din bucătile de carne cele mai gustoase, nea Dumitru umplea un tuci de carne, din care nu lipseau cei doi muşchiuleți din zona rinichilor, pe care mama îl punea pe plită. Când carnea se prăjea, odaia se umplea cu un miros apetisant, care se răspândea până în vecini. Sub pat, stătea ascuns Pârtoc, motanul casei, care şi el aştepta mieunând din când în când, dar nu deranjant, ca să fie scos afară, să i se dea ceva din prospătura care ocupa încăperea.

...Sacrificările în sat începeau în ziua de Ignat şi continuau până aproape de Crăciun. Deci erau în zile de post, dar în ziua tăierii toți ai casei se „dedulceau” din ceaunul plin cu muşchi şi jumări din slănină perselată cu carne, rumenite cât trebuie, „udate” cu țuică fiartă şi vin de ananas, după care se închinau şi cereau iertare Domnului, pentru păcatul comis.

... Când aveam vreo şase sau şapte ani, într-un asemenea moment, bunica Mama Măria, conform obiceiului, n-a gustat din ispita păcătoasă şi eu, din multă iubire pentru ea, am făcut la fel. Pe aceeaşi masă cu trei picioare, lângă castronul imens cu bunătăți, era

şi strachina noastră cu iahnie de fasole fiartă şi dreasă cu ceapă zdrobită, dar fără prăjeală, nici măcar cu ulei. Sub ochii mei de copil pofticios, Rițu, fratele mai mic, se lăfăia cu jumări rumenite, pe care le lua cu mâna direct din vasul dedulcit şi, răutăcios, mi le trecea pe la nas, dându-mi motiv să-l plesnesc cu lingura de lemn peste degetele în care ținea bunătatea culinară, care a căzut chiar în strachina cu fasole, spre indignarea tuturor comesenilor.

Masa s-a încheiat cu plânsetele noastre: el de durere, şi eu de ciudă, „că mi-a făcut-o Rițu în necaz”!

Obiceiuri de ignat

Sărbătoarea din 20 decembrie, închinată Sfântului Ignatie al Antiohiei, este cunoscută în popor sub denumirea de Ignatul porcilor sau Inatoarea. Se crede că în noaptea de Ignat porcii visează că vor fi tăiați. De acum încolo nu se mai îngrăşa, nu mai pun carne pe ei şi nu mai mănâncă, pentru că şi-au visat tăierea. Singură activitate permisă în această zi era tăierea porcului. Femeile însărcinate, de teamă de a nu naşte copii cu infirmități, respectau cu strictețe interdicția de a lucra. Persoanele care lucrau în această zi, erau pedepsite de cea care patrona ziua: Ignătoarea - o femeie bătrână, lacomă şi urâtă. Potrivit credinței din popor, ea le ispiteşte pe femei să lucreze, după care le opăreşte.

Prin multe părți porcii sunt tăiați în această zi. O credință musceleană ne îndeamnă: «Chiar de n-ai tăia un porc, tăie cel puțin o pasere: găină, rată, gâscă; ori înțeapă creasta la o găina neagră că să dea sângele, că aşa e bine: să vezi sânge în ziua de Ignat, că numai atunci vei fi ferit de boale».

La tăierea porcului nu trebuie să stea nimeni prin apropiere, dintre cei care sunt miloşi din fire, căci se crede că porcul moare cu mare greutate, iar carnea unui asemenea porc nu va mai fi bună. Cel ce taie porcul, nu trebuie să strângă din dinți, că să nu iasă carnea porcului tare şi să fiarbă cu greutate.

Există şi obiceiul că porcul tăiat să fie încălecat. Ion Creangă mărturiseşte în «Amintiri din copilarie”: «La Crăciun, când tăia tata porcul, şi-l pârlia, şi-l opăria, şi-l învălia iute cu paie, de-l înăduşa, că să se poată râde mai frumos, eu încălecăm pe porc deasupra paielor şi făceam un chef de mii de lei».

Tudor Pamfile menționează că «Prin unele părți se crede că dacă se dă copiilor cari se scăpa, noaptea în pat cu udul, să mănânce coada porcului şi vor scăpa de această slăbiciune”.

În credința populară, diferite organe sau părți din carnea porcului tăiat sunt utilizate că remedii în tratarea unor boli ale oamenilor şi animalelor:

- Untură de la porcul negru e bună pentru sănătatea oilor.

- O bucată din untură de porc negru era dusă la biserică de Bobotează, pentru a fi sfințită. Cu aceasta se ungeau cei care aveau dureri de picioare ori junghiuri.

- Sângele porcului, amestecat cu mei şi lăsat să se usuce, era folosit pentru a-i afuma pe copiii care se speriau sau aveau guturai.

- Cu părul de porc se afumau copiii atunci când erau deochiati.

Gospodarii cred că pot cunoaşte dacă în viitor nevestele lor vor naşte feşe ori băieți, după cum se arată o bucată de carne aşezată în osânză. Dacă în inima porcului se va găsi mult sânge închegat, aceasta era semn că stăpânul va avea noroc de mulți bani.

Splina porcului este cea care descoperă durata iernii: dacă splina este groasă în capăt, e semn că vom avea o iarnă grea, cu multă zăpadă, însă, dacă este subțire, arată că va fi iarnă săracă în omăt, iar anul nou nu va fi îmbelşugat.

Sursa articolului cu litere cursive: ***“Obiceiuri de Ignat”:*** Adrian Cocosila
http://www.crestinortodox.ro/datini-obiceiuri-superstitii/obiceiuri-ignat-98422.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

PROFEȚIA

Sevastița Filip, femeie săracă, din Câinenii Curtişoarei – sat dispărut, uitat de Dumnezeu la poalele munților – locuia, într-o căsuță mică, cu două „hodăi”, una în care dormea, iar cealaltă – de la drum – era destinată musafirilor ce nu prea îi călcau casa. Mai mult stătea plecată la oraş, la Târgu-Jiu, pe la diferite familii de boiernaşi, care o foloseau la treburi gospodăreşti. Toată viața ei a fost slugă. Făcea curățenie, spăla şi călca rufele, gătea… O plăteau cu te miri ce, dar ea era mândră că găsea de lucru, avea ce mânca şi unde dormi. La căsuța ei din sat venea mai rar, mai mult vara, câteva zile.

Trăia singură, nemăritată, aşa că într-o zi, fiind acasă, trecu drumul, alături, la vecina ei Tudorița, măritată cu Ion M. Pânişoară, cu care avea şapte copii şi unul – al optulea – în burtă.

— Bună zâua fă Tudoriţo, ce zici că mai faci? Mi se făcuse dor de tine, că dacă stau mai mult la oraş… aşa că uite… să mai stăm şi noi de vorbă…

— Hai intră în bătătură, că n-am câine, că e plecat cu Ion al meu la lemne, cu căruța, la pădure. Ce să facem şi noi, că de… şapte copii, care trebuie hrăniți şi cu noi doi… destui.

Tudorița Pânişoară – născută Motorga, din Bumbeşti-Jiu - nu ştia carte, că nu mersese la şcoală. Era analfabetă, dar, fiind înzestrată cu o inteligență nativă, mereu era consultată de către săteni, în diferite aspecte legate de pământ, de animale, de sărbători sau alte sfaturi pe care le dădea cu înțelepciunea omului simplu, care îşi cântăreşte mereu cuvintele.

Stăteau afară, în curte, la umbra unui dud, pe o băncuță din lemn, cioplită de omul ei, de Ion. Bunicul lui – Marin – fusese preot în sat. De la el moştenise Ion (nepotul) darul de a se ruga Domnului şi de a merge duminica la biserică, împreună cu nevasta şi cu droaia de copii. Atunci, fiecare familie avea câte zece – doisprezece. Pământul trebuia muncit, bolile erau tot mai prezente, serviciile medicale lipseau, aşa că era obligatoriu să ai mulți copii.

— Tu ce zici, fă, Sevastițo, ce să fac eu acum cu cel din burtă, că m-am gândit să-l lepăd, că şi aşa am destui, de nu ne mai ajungem. M-a învățat una de la noi din sat să beau fiertură de tutun, ca să scap de el, dar mie îmi e cam frică. Dacă mor, Doamne fereşte, rămân copiii orfani!

— Lu’ Ion al tău i-ai spus ce ai de gând?

— I-am spus şi el a zis să mergem totuşi la un doctor, la oraş, să vedem ce ne spune.

Femeile mai vorbiră, ba de una, ba de alta, până într-un final Sevastița se ridică şi zise la plecare:

— Vezi că mâine mai trec pe la tine, după ce vi de la oraş, dacă zici că te duci la doctor, să-mi spui şi mie ce şi cum…

— Bine, fă!

A doua zi, în cântatul cocoşilor, Ion Pânişoară îşi urcă nevasta în căruță şi plecară la oraş, la Târgu-Jiu, să consulte un doctor, în problema lor. Drumul a fost greu şi destul de departe. Roțile se loveau de câte o piatră mai mare, făcându-i să se țină bine de chilimii, să nu cadă din căruță. Asta le mai trebuia!

Ajunşi la spital se aşezară la rând, la uşa doctorului Nicolae Hasnaş. Era aglomerație mare; oameni din toate părțile județului Gorj. Fiecare avea câte un „păs”, iar Hasnaş era cel mai renumit medic. El era şi internist, şi chirurg, şi mamoş, de toate. Lipsa cadrelor medicale l-a determinat să se pregătească în mai multe specializări.

Într-un târziu intrară în cabinet, Ion şi Tudorița Pânişoară.

— Să trăiți don’ doctor!

— Bună ziua oameni buni, aşa… ia zii, care-i baiul?

— Muierea mea, don’ doctor, e grea şi ar vrea să-l lepede…

Doctorul o privi cu blândețe pe femeie şi o întrebă:

— Mai ai copii?

— Şapte, don’ doctor…

Nicolae Hasnaş se ridică de pe scaun, se apropie încet de Tudorița şi îi şopti uşor la ureche:

— Fă-l şi pe al optulea!

Întorşi în sat, nici nu apucă Ion să scoată hamurile de pe cai, că Sevastița (vecina) se şi înfățişă înaintea Tudoriței.

— Fă, ştii ce m-am gândit tot timpul când voi ați fost plecați? Eu zic să-l faci!

Copilul s-a născut şi a fost botezat Titu. Nici nu împlinise cinci ani, când vecina lor Sevastița Filip, venind pe la ai lu' Pânişoară şi văzându-l pe copil aşa de vioi şi isteț, i-a prezis:

— Să ştii de la mine, Tudorițo, că acest copil va ajunge primarul Târgu-Jiului!

.....

Acum, la vârsta de 76 de ani, inginerul Titu Pânişoară – fost primar al oraşului Târgu-Jiu – se întrebă de unde o fi ştiut vecina lor ce îi va rezerva viața.

Tot domnia sa s-a ocupat şi de tipărirea memoriilor doctorului Nicolae Hasnaş.

25.10.2013

Florian Văideianu - Jurist

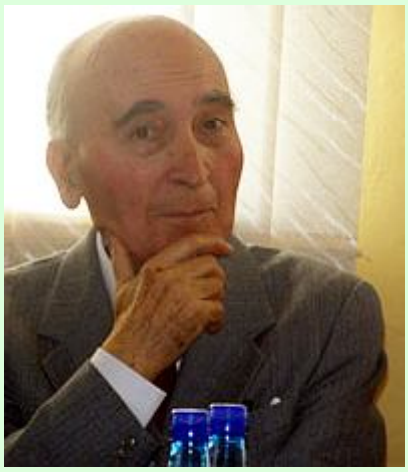

Titu Pânişoară (n. 2 septembrie 1932)

Devotat fiu al Gorjului şi distins cetățean al Târgu-Jiului, fost primvicepreşedinte şi preşedinte al Consiliului popular municipal. A scris trilogia "Oameni şi întâmplări din Gorj", I-III, 2005-2007, unde autorul îşi mărturiseşte prețuirea şi recunoştința față de trecutul locurilor, față de contemporanii care au marcat istoria județului.

Titu Pânişoară şi Primăria municipiului Târgu . Jiu

FLORIAN VĂIDEIANU

RENAŞTEREA

Cu sapa în mână, printre rândurile de cartofi, Paraschiva tăia de zor buruienele, adunând totodată şi „goangele”, care mâncau bietele frunze, lăsând prăpăd în urma lor. Lumea zicea că au fost aduse de americani, cu avioanele, dar cine ştie…

Cam pe la prânz, femeia simți o durere, aşa ca o tăietură peste şale, deşi era încinsă bine cu brăcirile. Lăsă sapa din mână şi se grăbi spre casă. Bănuiala că îi venise sorocul să nască se adeverise.

Femeia era din Câmpofeni, născută Rădoi, sora învățătorului Ion Rădoi. Se măritase cu Constantin, croitor în sat, cu care mai avea patru fete, doi – o fată şi un băiat – plecaseră la Domnul de mici.

El venise din Rasova, coborând pe Jaleşul plin de pive, ce prelucrau dimia, acționate de apa limpede şi repede, care le mângâia cu sunetul acela de „piv – piv”, de unde le venea şi numele. Om harnic, învățat cu munca de mic – ca toți țăranii acelor timpuri grele – atins şi el de criza anilor 1929 – 1933, este forțat de împrejurări să plece în căutare de lucru, pentru a-şi putea întreține familia. Ajutat de omul politic Grigore Iunian, pleacă în Basarabia, sperând într-o reuşită. Migrația omului în căutarea unei soluții de existență a fost şi va fi perpetuă. Dumnezeu îl ajută şi se angajează gardian la închisoarea din Bălți. Cu un salariu fix şi destul de bunicel Constantin scapă de necazuri.

Odată, când a venit acasă, într-o permisie i-a spus nevestei:

- Nu te las până nu îmi faci un băiat! Numele Dănău, nu se va pierde.

Chemată grabnic, moaşa, Maria Popescu (străbunica celui ce mai târziu va fi conf. univ. dr. Ion Popescu Brădiceni), se şi apucă de treabă. Încălzi apa, pregăti prosoape curate şi începu să şteargă fruntea, plină de sudoare, a bietei femei, care țipa, chinuită de durerile facerii. Aşa a lăsat Dumnezeu să vină omul pe lume.

22 octombrie 2013, la Tismana

Într-un târziu, sleită de puteri, Paraschiva întrebă cu glas scăzut:

- Ce este moaşă, fir-ar alimănit, că nu mai ieşea?

- Băiat!

- Of, Doamne! Cum zici mata să-i pun numele?

- Mitu, ca pe fiu’ meu, că este şi învățător şi ofițer.

Orice renaştere trece prin moarte. Mitu, fiul moaşei Maria Popescu, moare pe front în cel de al II-lea Război Mondial, apărând pământul țării sale.

Mitu, cel născut, devine învățător, profesor şi ofițer. Astăzi este colonelul în rezervă şi cunoscutul scriitor Dumitru Dănău.

Florian Văideianu
Jurist

Scriitorul Dumitru Dănău (în mijloc)
la o lansare de carte a Editurii "Semănătorul"

Sursa articolului, ***blogul*** *“Sămănătorul”*
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/10/florian-vaideianu-renasterea.html

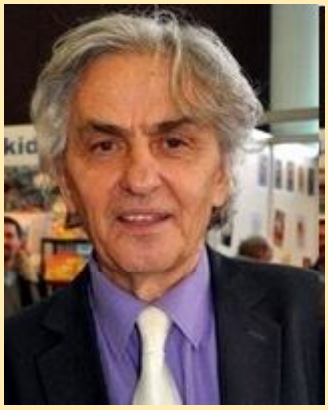

GEORGE ANCA (n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

George Anca: Tagore

Tagore

Marile imperii – scria Tagore în A doua naştere – îşi schimbă forma şi se spulberă precum norii; naţiunile îşi joacă rolul şi apoi dispar în obscuritate, dar aceşti indivizi poartă în ei viaţa nemuritoare a întregii umanităţi. Vorbea despre personalităţi revelatoare, respirând în lumea Spiritului. Noi vorbim despre el, în Calcutta naşterii lui (6 mai 1861).

În Victoria Memorial, azi Muzeu al Bengalului, Tagore joacă într-o piesă sanscrită, cu diploma Nobel pe peretele din faţa fotografiei junelui actor. În palatul memoriei sale din Shantiniketan, am căutat zadarnic prin vasta iconografie urma lui din Bucureşti (noiembrie, 1926). Atâţia de la noi ar fi zidit palate din paşii lui Tagore. Spuneam atunci că sfântul din Montparnasse şi sfântul din Shantiniketan, amândoi scijelaţi în cuvinte de Arghezi, au tăiat în materie spirituală mântuirea lumii. Că Tagore este Christos bătrân, frate mai mare cu Christosul valah, Mihai Eminescu.

Calcuttană, prin naştere, Amita Bhose a putut chiar să evite gustul morţii incinerându-se în Bucureşti lângă mormântul lui Eminescu, împrăştiindu-se în cosmosul lui Orfeu şi al lui Tagore deopotrivă.

Doctrinele mileniului al III-lea nu vor putea evita ceea ce se impusese filosofului Nicolae Bagdasar în 1938, contrastul dintre civilizaţia europeană, acum, pe acelaşi trend, americană, materialistă, şi cultura indian-orientală a sufletului, a interiorului. Dacă încorporarea gândirii lui Tagore în cultura română în anii ’20 şi ’30 ai secolului trecut a putut fi destructurată chiar prin Tagore însuşi, sovietizat, al treilea, al patrulea Tagore vor fi iar şi iar Tagore cel dintâi, cel adevărat.

“Un abur de aură botezătoare”, cum i-a zis Tagore mahatma lui Gandhi, cum a murit Vivekananda la 39 de ani, ce titlu a avut Ramakrishna. Fugărit de furnicile albe, chiar tu, Tagore. O competiţie existenţial-religioasă la templu. Power cut în Lebedev + Gorki Sadna, Eisenstein, Rusia mutată aici, cu cătel cu purcel, orice intră nu mai iese, Birla Planetarium, Rabindra Sadan, Matro St. Paul’s, Cathedral, handicraft bazar, Sunil Ganguli, Satyajit Ray, Father Panchal, Mrinal Sen, Ashok Kumar, Dilip Kumar, Kishor Kumar, Amitabh Bachchan, Guru Dutt.

Mă despart de Calcutta înainte de a fi aflat cum merg treburile la Departamentul de istorie antică, tocmai acolo merg, pentru “la revedere”.

De nu s-ar dispersa, ştearsă de ciclon, casa lui Tagore din Pandua, Orissa, fost Bengal, unde scria sub un copac bakul drama-dans Chitrangada. Aici era the revenue inspector office. Ciclonul din 1971 a spulberat casele din jur, nu şi pe cea a lui Kabiguru. Acum, gata, vom putea reconstrui casele noastre, n-o putem înlocui pe cea în care a locuit Rabindranath. Sarada Prasad Malik, no point in building an auditorium in a remote village. The Rabindra Mandap was finally built in Bhubaneswar. Au instalat sătenii o statuie la intrarea în sat şi uliţa principală au numit-o Rabindra Sarani, nerecunoscută de guvern. Bani pentru bakul mandap. Tineretul a format clubul Biswakabi Rabindranath Yubak Sangsad. Au încercat şi o Rabindra Library.. Tagore le zicea: baba aum khao. Venea aici de dolparba, înainte de a se muta la Shantiniketan. Cooracharan Sahoo, the 56-year-old son of the late Durjodhan Sahoo, Tagore’s estate manager: my father handed me down all the papers before he died and asked me not to lose them. I kept my word and saved the papers although I lost my belongings. Gata să se înece în ocean, şi Camoens purta deasupra capului manuscrisul Os Lusiades.

În 1926, pe 21 noiembrie, Tagore nu era aici. Era în Teatrul Naţional din Bucureşti şi conferenţia despre poezia şi gândirea indiană. Azi, 22 noiembrie 1999, în Shantiniketan, a doua zi, ne amintim nesfârşirea şoptirii de Gange-Dunăre. Cu antet, că dr. George Anca has delivered two lectures, Tagore in Romanian perspective, Vidya Bhavan, 22 November ’99, Tagore and Eminescu, 23 November.

Rabindranath Tagore doar în operele dr. George Anca? Surpriză mare la pag. 32 !

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Aniversarea Colegiului Național ,,George Coşbuc" din Năsăud

Relatare de la fața locului de către colaboratorul nostru

În perioada 3-5 octombrie, Năsăudul întreg s-a înves,mântat în haină de sărbătoare. Manifestările culturale ce au marcat peisajul citadin de aici în aceste zile au fost prilejuite de împlinirea a o sută cinzeci de ani de existență ai Colegiului Național ,,George Coşbuc" din localitate.

Înființat în anul 1863, şi deschis la 4 octombrie, cu prima promoție formată din 39 de fii ai satelor ce au compus fostul regiment de graniță de aici, acesta a avut de-a lungul timpului între elevii săi 17 academicieni, între care se numără poetul George Coşbuc (întemeietorul revistei ,,Sămănătorul", personaj cultural de mare valoare), prozatorul Liviu Rebreanu, cel dintâi patriarh, istoricul Virgil Şotropa, căpitanul Iulian Marțian, botanistul Florian Porcius, etc., 3 ierarhi (primul patriarh, Miron Cristea, mitropolitul Ardealului Nicolae Bălan, academicieni şi ei şi episcopul Nichita Duma al Argeşului), precum şi o mulțime de alte personalități culturale (primul doctor în matematici din România, Paul Tanco, scriitorul Teodor Tanco, prof. univ. dr. Dumitru Acu, preşedintele ,,Astrei", prof. univ. dr. Ironim Marțian etc).

La ceas aniversar, absolvenți mai tineri sau mai vârstnici, s-au adunat aici să cinstească memoria înaintaşilor şi să depene amintiri cu privire la zilele cele mai frumoase din viața lor, cele ale liceului. Alături de ei au fost oaspeți de pe întreg cuprinsul țării, care au luat parte la bucuria lor.

Manifestările au debutat cu lucrările simpozionului ,,Colegiul Național ,,George Coşbuc" la 150 de ani (1863-2013)", desfăşurate pe patru secțiuni. Nume mari ale zonei, dar şi ale culturii naționale, precum scriitorul dr. Teodor Tanco, prof. univ. dr. Dumitru Acu, prof. univ. dr. Ironim Marțian, prof. Ioan Seni, prof. dr. Gheorghe Pleş, prof. Dorel Coc (actualul director al şcolii), dr. Teodor Ardelean (directorul Bibliotecii Județene ,,Petre Dulfu" din Baia Mare), prof. Sillvia Pop (Blaj), dr. Aurelia Dan (Bistrița), dr. Mariana Istrate (Cluj-Napoca), dr. Cristian Găzdac (Cluj-Napoca), prof. univ.dr. Mircea Popa (Cluj-Napoca), dr. Lucian Vaida (Năsăud), conf. univ. dr. Viorel Jodis, (Cluj-Napoca), prof. univ. dr Teodor Bohățel (Cluj-Napoca), prod. Ana Hinescu (Blaj), prof. Mircea Daroşi (Năsăud), cercet. şt. Mircea Prahase (Bistrița), jr. Pompei Raus (Năsăud) şi mulți alții au susținut comunicări interesante, analizând diferite aspecte ale din viața şi activitatea şcolii şi a membrilor săi. Lor li s-au alăturat, cu sufletul, dar şi prin mesajele transmise, academicienii Dumitru Protase şi Valentin Vlad.

A urmat apoi, în cea de-a doua zi a manifestărilor, ora de dirigenție, la care au participat reprezentanți ai fiecărei promoții, apoi o festivitate dedicată momentului aniversar. Aceasta a debutat cu salutul oficialităților locale, între care s-au aflat, preşedintele Consiliului Județean Bistrița-Năsăud, domnul Emil Radu Moldovan, vicepreşedintele acestuia, interpretul de muzică populară Alexandru Pugna, primarul urbei, Mircea Romocea, şi alți reprezentanți ai clasei politice, după care, a fost prezentată importanța colegiului George Coşbuc în viziunea universitarilor mai-sus pomeniți Dumitru Acu şi Teodor Tanco.

Acestor conferințe le-a urmat prezentarea monografiei Liceului, apărută la editura Napoca Star, şi întocmită sub coordonarea prof. Dorel Coc, de către un comitet de specialişti din care au făcut parte: prof. Ioan Seni, prof. dr. Gheorghe Pleş, dr. Aurelia Dan, dr. Adrian Onofreiu, Pompei Raus, col. (r). dr. Vasile Tutula. Lucrarea cuprinde atât o prezentare a istoriei liceului, cât şi o prezentare a relațiilor lui cu instituțiile culturale ale vremii, prezentarea performanțelor lui de-a lungul vremii, a biografiilor celor mai importanți absolvenți ai săi, dar şi chestiuni legate de actualitate şi de perspectivele de viitor ale instituției. Limajul îngrijit şi academic, plăcut însă lecturii, alături de aparatul critic meticulos întocmit de documentarea bogată, constituie doar unele dintre marile atuuri ale lucrării.

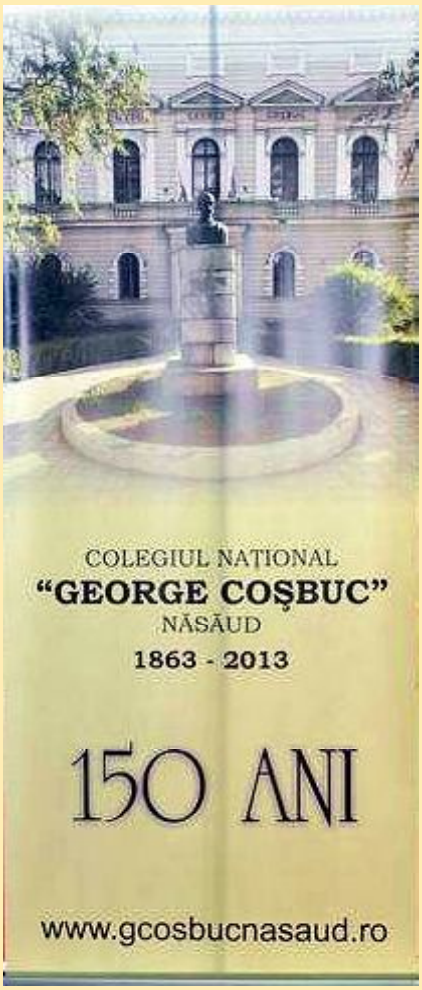

În după-masa zilei, atât invitații, cât şi participanții, s-au reunit la Muzeul Grăniceresc Năsăudean, unde au participat la vernisarea unei expoziții de pictură şi fotografie. Acesteia, i-a urmat o altă expoziție, realizată de această dată de elevii şcolii, constând din picturi ale acestora, şi apoi dezvelirea plăcii de marmură care marca momentul şi vizitarea muzeului şcolii.

Ce-a de-a doua zi a manifestărilor, atât de bogată în evenimente culturale s-a încheiat apoi cu un spectacol susținut de formațiile liceului şi cu o manifestare muzicală organizată de municipalitate.

Ultima zi a manifestărilor a avut în centru două vizite deosebit de importante, invitații plecând în pelerinaj la casa memorială a romancierului Liviu Rebreanu, din localitatea cu acelaşi nume, şi în cea a lui George Coşbuc, din fostul sat Hordou. La finalul lor, oaspeții, încărcați de amintiri frumoase şi purtând în suflet bucuria de a se fi aflat pentru o vreme pe pământul academicienilor, s-au îndreptat spre locurile lor natale, ducând în suflet bucurie şi gânduri bune.

Aşa s-au desfăşurat cele 3 zile de manifestări culturale ocazionate de împlinirea a un secol şi jumătate de existență al liceului ,,George Coşbuc", în cadrul cărora, absolvenți de seamă ai şcolii, precum cel al cărui nume îl poartă ea astăzi, au fost omagiați de către invitații şi participanții la prestigioasele manifestări.

Nota redacției:

Adăugăm că biografia scriitorului George Coşbuc - aşa cum este pe saitul liceului, trebuie completată până în luna septembrie anul viitor şi cu activitatea de la Tismana. Aici şi-a petrecut ultimii ani din viață şi – din nefericire – şi-a pierdut fiul într-un tragic accident de automobil în apropiere de Târgu-Jiu.

Încă, mai adăugăm că vor trebui făcute toate demersurile pentru ca liceul din Tismana să poarte numele acestui mare scriitor al neamului românesc: George Coşbuc.

Citiți şi articolul "FÂNTÂNA LUI COŞBUC".

Vedeți albumul foto original de la CN "George Coşbuc" din Năsăud, aici:
http://www.timponline.ro/scoala-unde-au-invatat-george-cosbuc-si-liviu-rebreanu-150-de-ani-de-istorie-foto/

Personalități invitate la aniversarea Colegiului Național «George Coşbuc»

Fântâna lui Coşbuc

La popasul «Fântâna lui Coşbuc»

Cielo lui Romică porni lin, fără zgomot, infiltrându-se în traficul infernal al oraşului Târgu-Jiu aidoma unei zebre vârâte printre hipopotamii din bălțile pe cale de secătuire ale Africii. Chiar şi duminica, prin traficul de astăzi poți sfârşi strivit ba chiar sufocat mortal ca puii pierduți de mama lor, în cireada de hipopotami.

Mă gândeam la parcul ceauşist de Dacii de acum două decenii! Care-ar fi umblat astăzi, duminica? Cele cu sot, sau fără soț? Poate că unii au şi uitat de restricțiile acelea când de cuvântul „week-end" nici nu se-auzise ci doar de „munca patriotică de duminică" şi „iconomia de combustibil, măi tovarăşi!". Acum, în varietatea de modele de maşini, cu mărci cunoscute pe-atunci abia din filme sau ziare, Daciile au ajuns ca opincile din cauciuc înainte de a ieşi „adidaşii chinezeşti de 10 lei jumate"!

- Aveți grabă? Am lua-o pe varianta Rovinari şi ieşim prin Godineşti la Tismana, îmi întrerupse firul gândurilor Romică, un consătean.

- Nici o grabă, n-am mai dat pe-acolo de ani putrezi! Numai că mi-e cam foame, tragem undeva?

- Mâncăm nişte mici la Fântâna lui Coşbuc, ajungem în cinci minute.

Hmmm! Câtă blasfemie şi pe cârciumarul ăsta! reluai eu gândurile. Să lege numele cârciumii de al lui Coşbuc!

Cielo opri lin la fel cum pornise şi intrarăm. Până se frig micii mă iau în vorbă cu cârciumărița:

- Ziceți că aici e Fântâna lui Coşbuc?" aruncai eu zâmbind.

Spre uimirea mea, cârciumărița nu pricepu deloc aluzia la barul plin până la refuz de sticle cu alcool.

- Da! Veniți să vi-o arăt e chiar aici la intrare! Acum a rămas înăuntrul construcției dar am reamenajat-o pentru interior şi a fost bine curățită.

Am ieşit simțind că m-aştepta o mare surpriză.

Pe vremea lui Ceauşescu, pe aici pe la Băleşti, mergând pe şoseaua Târgu Jiu - Motru, maşinile treceau ca vântul iar turiştii n-aveau de ce să oprească în plin câmp, la o fântână din afara satului.

Doar câțiva săteni din apropiere îşi mai opreau căruțele pentru ca să-şi umple urcioarele de la „Fântâna lui Coşbuc". Doar ei şi câțiva „de pe la județeana de cultură" ştiau că aici avusese loc

Parc de camioane la «Fântâna lui Coşbuc»

cu adevărat tragicul accident al lui Alexandru, fiul lui Coşbuc, rulând nebuneşte Mercedesul Benz-Torpedo împreună cu moşierul Ion-Alexandrescu Stâlpeanu din Teleorman.

Povesteşte Lucian Valea in cartea „Pe urmele lui Coşbuc”:

„Întorcându-se de la Târgu-Jiu împreună cu Alexandru Coşbuc, Alexandrescu accelerează ca să nu-i prindă noaptea pe drum. În raza comunei Băleşti, maşina se loveşte de un bolovan, în plină viteză şi se răstoarnă. Moşierul moare imediat „cu coşul pieptului zdrobit de volan”, Alexandru „cu craniul fracturat”, mai rezistă încă. Țăranii adunați la locul accidentului nu ştiau decât că tânărul „e prieten al „boierului” care le călcase găinile în mai multe rânduri”. Jandarmul venit la fața locului obține „cu mare greutate (..) o căruță, paie şi câteva perne” pentru transportarea rănitului la Târgu Jiu. Ajuns „în toiul nopții”, la spital, medicul de gardă e incapabil să întreprindă o intervenție chirurgicală „care poate ar fi salvat viața rănitului”. Poetul ajunge la spital abia în zori; băiatul lui murise şi se afla la morgă. Foaia de calendar arăta data de miercuri 26 august 1915.”

Acest text, rămas în memoria maicii ghid Evloghia de la Mănăstirea Tismana, era spus aproape zilnic vizitatorilor mânăstirii. Apoi, aceştia erau conduşi spre un frumos vitraliu dăruit mânăstirii de către Elena şi George Coşbuc în memoria fiului lor Alexandru. Dacă turiştii nu se grăbeau, li se putea recita chiar şi „Moartea lui Fulger” pentru ca în final să fie îndemnați să vadă „Vila Sfetea, unde a trăit mama lui Coşbuc” sau fântâna Chihaia unde Coşbuc discuta seară de seară în susurul izvoarelor cu Ramiro Ortiz, ambasadorul Franței în România anilor 1915.

Astăzi aceste locuri de patrimoniu cultural românesc nu mai există! Ele au fost distruse pe vremea comuniştilor. Vila Sfetea, ajunsă în ruină completă, a avut noroc devenind Vila Ursu, pe un proiect în turism dar Fântâna Chihaia n-a mai fost refăcută fiind inundată astăzi de bălării.

Un țăran cu mult cap, cum au de obicei țăranii, a refăcut în schimb Fântâna lui Coşbuc de la Băleşti construind în jurul ei un popas turistic încă neterminat întrutotul dar deja de invidiat. Patronul de astăzi era acum două decenii, un pârlit de barman la un bufet ceauşist. Când a venit „schimbarea de regim” şi-a făcut lângă fântâna lui Coşbuc cârciuma lui proprie şi a mai cumpărat şi nişte rable de camioane „date la casat” de la şantierele din apropiere pe care le-a pus pe roate.

- Maşina lui Alexandru Coşbuc, nu s-a răsturnat aici lângă fântână ci peste drum, acolo unde avem camioanele, zice gazda.

Privesc într-acolo. 10 basculante noi noute de tonaj greu aşteaptă ziua de lucru de mâine. Dincoace de parcare, la popasul turistic, patronul a pus o placă „memorativă”, aşa cum s-a priceput el. A scris şi nişte viersuri, mă rog, e frumos amplasată în cadrul general? Este! şi citim:

Alexandru Coşbuc - student -
Decedat 26 08 1915
"Dar de-ai vrea iubite tată/ Să le cânți nemernicia/
Cântă-le-o că eu din groapă/
Neîncetat o să te-ajut"

PLACA MEMORATIVA -
Ridicată de Ion Vîrtanu în anul 1994

Plec gândindu-mă că politicienii şi jurnaliştii ar trebui aduşi „cu forța” aici. Omul acesta tot construieşte de vreo 20 de ani. În fiecare an mai adaugă ceva. Iar ca el sunt mulți dar noi nu-i vedem, de parca ne-a orbit Dumnezeu!

Ei bine, nu nea orbit Dumnezeu ci populismul ieftin de tip boculist, vadimist, becalist sau alte mode, alimentat de ziare vândute!

Priviți deseară la televiziuni, citiți mâine ziarele: dezastrul de pe lume s-a adunat în România.

Dacă te uiți însă bine prin țară, oraşele se sufocă de maşini, majoritatea noi, se construieşte in draci, mâine oraşele Bucureşti şi Ploieşti se vor uni, şoselele naționale şi județene se lărgesc şi se asfaltează mereu, şcolile sunt pline de calculatoare, nea Ion vorbeşte cu nevastă-sa Maria la celular!

Nu mai sunt cozi la butelii, nu se mai vând pâinea, uleiul şi zaharul pe cartelă! Dar din ecrane, „moderatori” de televiziuni şi politicieni cu ochii scoşi din orbite ne spun că trăim în plin cataclism, într-un dezastru perpetuu!

Anul acesta vor fi alegeri.

Țineți-va bine, urmează un cutremur de gradul 9!

Vom muri cu toții!

Adio dragii mei!

Prof. Nicolae N. Tomoniu, articol scris în anul 2008

Fântâna lui Coşbuc de la Băleşti, Gorj

Nicolae N. Tomoniu

Pe urmele lui Coşbuc la Tismana

FOTO
Emmanuel de Martonne, (1873-1955)
geograf şi pedagog francez

De la stânga la dreapta: Alexandru, fiul lui George Coşbuc, pictorul Ghiță Barbu Bărbulescu, preuteasa Ana Popescu cu copilul Victor Dobrovicescu, Polixenia (Polina) Popescu, fata preutesei şi a popii Matei, în fundal un țigan cu stare din Mahala, neidentificat.

George Coşbuc şi-a petrecut la Tismana nu numai vacanțele la vila cumnatului său George Sfetea. El era legat şi de munca soției sale Elena, care era mâna dreaptă a doamnei Sfetea la vila de pe Valea Tismanei. Librarul Sfetea stătea mai mult prin Bucureşti sau Craiova cu frații săi, tot librari, iar treburile vilei erau multe. Nici contabilitatea vilei nu o ținea familia Sfetea, ci vestitul tipograf Nicu D. Miloşescu din Târgu-Jiu.

La 27 august 1913, Al. Savu, farmacist, ginerele lui Nicu D. Milosescu scria: *«Pentru prima oară am vizitat această localitate de unde plec cu cele mai plăcute impresii şi cu deplină mulțumire de cum am fost primit de amabila doamnă Sfetea.»*

Maiorul Prodan, ataşat militar la Petersburg scria la 21 septembrie 1913: *«Am rămas pe deplin încântați, atât de frumusețea naturii, cât şi de modul drăguț cu care ne-a primit doamna Sfetea. E inutil a ne mai face reclamă prin jurnale!»*

I.Ş.Nicolescu, avocat al Casei Corpului Didactic din Bucureşti, venit la Tismana pentru a cerceta sanatoriul organizat la mânăstire a fost găzduit la Vila Sfetea, în registrul căreia scria la 2 mai 1914: *„în această localitate cei tineri se îmbărbătează contemplând minunile naturii şi monastirea, producțiune a geniului român după descălecare, iar cei bătrâni îşi îndepărtează sfârşitul prin clima, apa, aerul şi modul de viață potrivit ei. N-am cuvinte care să exprime în mod exact mulțumirea provocată de bunăvoința doamnei Sfetea şi însoțitoarele sale."*

Aşadar, Elena - soția marelui nostru poet național - era bine implicată în treburile vilei şi s-ar putea crede că din cauza aceasta Coşbuc şi-a petrecut o parte din viața sa de după anul 1901 aici, unde traducea mereu capitole noi din "Divina Comedie" a lui Dante.

Sculptorul Constantin Bălăcescu, cel care a ridicat în Tg-Jiu statuia lui T. Vladimirescu, scria la 15 august 1908: *«am fost în anul 1907-1908 şi sper să continui a veni în această splendidă localitate plină de aer, de linişte şi de inspirație. Numai eu şi badea Gheorghe (Coşbuc) ştim cât prețuieşte vila lui Sfetea.»*

Deci, tocmai *«această splendidă localitate plină de aer, de linişte şi de inspirație»* l-a făcut pe George Coşbuc să creeze o parte din opera sa la Tismana. Aici cânta el natura şi introducea omul în natură - nu oricum şi deloc întâmplător - această atitudine fiind o componentă importantă a viziunii sale artistice. Mulți critici

(continuare în pag. 28)

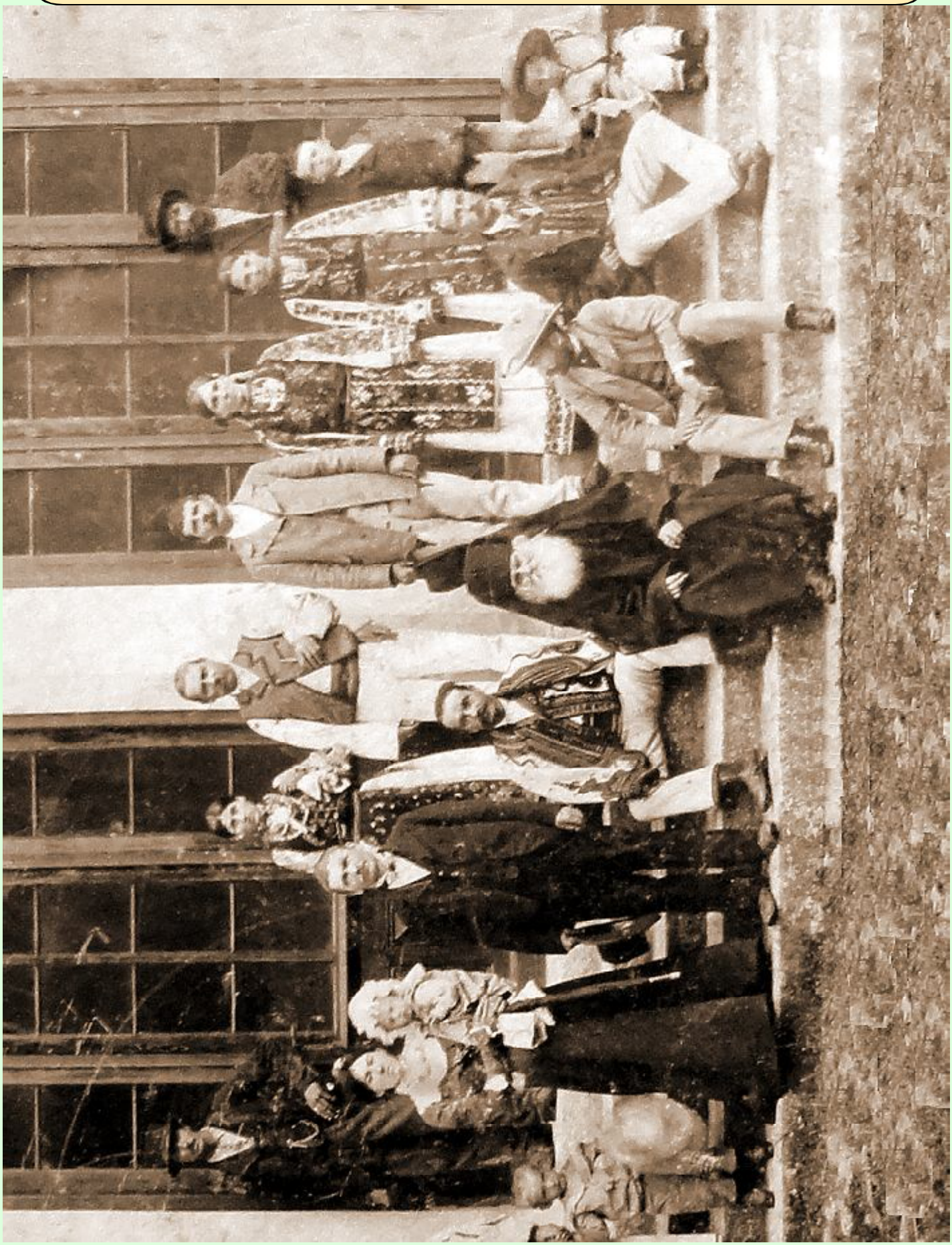

August 1901, la fosta şcoală primară a Mânăstirii Tismana (şcoală particulară aflată în faţa incintei mânăstirii, devenită apoi “Sanatoriul Corpului Didactic”) În imagine: George Coşbuc - în dreapta popii Matei Popescu -, pe treapta scării de deasupra lor, învățătorul Dumitru Popescu cu soția şi o parte din copii.

ABONAȚI-VĂ LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»
pentru a avea acasă imagini document valoroase !

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Psalmul 50, 7

Psalmul 50,7 : *"Că iată, adevărul ai iubit; cele nearătate ºi cele ascunse ale înþelepciunii Tale mi-ai arătat Mie".*

Cartea Psalmilor cuprinde 150 de capitole şi 2527 de versete, fără a socoti psalmul necanonic poziționat în majoritatea edițiilor la sfârşitul celor canonici. Psalmii provin din mai multe colecții şi subcolecții localizate în perimetrul geografic al Levantului antic, în mai multe perioade ale istoriei poporului Israel. Este important de precizat faptul că în afară de textele din această colecție, mai întâlnim presărate şi în alte cărți ale Bibliei, bucăți literare similare, cărora le putem atribui, fără nicio ezitare, numirea de psalmi.[1]

Autorul principal al acestei colecții de imne este regele David. Prin urmare, majoritatea psalmilor au fost înscrişi în perioada regatului davidic, în timpul domniei regelui Solomon. Apariția acestor cântări a fost generată de nevoile pe care dimensiunea doxologică a serviciului liturgic promovată de reforma religioasă a regelui David, le impunea. Cealaltă parte a psalmilor a fost colecționată de Ezdra în perioada următoare exilului babilonian din rațiuni asemănătoare.

Psalmii au fost folosiți de Mântuitorul Însuşi în rugăciune, El arătând astfel caracterul lor insuflat de Duhul Sfânt şi valoarea lor permanentă. Cu alte cuvinte, Psaltirea rămâne cartea de temelie pentru rugăciunea Bisericii, atât în planul evlaviei personale, cât şi în acela al evlaviei comunitare. Edificatoare sunt cuvintele Mântuitorului : *„că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proorooci şi în psalmi" (Luca 24, 44).* [2]

Se pare că, încă din fragedă tinerețe, păstorul David se îndeletnicea cu făurirea unor instrumente muzicale. Aşa sună, cel puțin, mărturia sa d din Psalmul extra-numerar (151), când spune *: "Mâinile mele au făcut o harpă şi degetele mele au alcătuit o psaltire."* Astfel, putem ajunge la concluzia că tânărul David a ajuns faimos prin talentul său de a cânta la harpă. Această faimă l-a adus în casa regelui, pentru ca prin cântec să-i alunge acestuia stările neguroase pricinuite de bântuiala unui duh rău. (1 Reg. 16, 14-23). Cei patruzeci de ani de domnie i-au fost bântuiți de duhurile rele ale numeroşilor săi duşmani, din afară şi din lăuntru, de care îşi apără sufletul printr-o armă mai puternică decât sabia şi care era numai a lui : poezia.

David a purtat numeroase războaie, dar nu inamicii de pe câmpurile de luptă se regăsesc cel mai adesea în poezia sa. Aceştia se ivesc doar din când în când, iar regele se bate cu ei sub asistența lui Dumnezeu : *"Nu în arcul meu îmi voi pune nădejdea/ şi nu sabia mea mă va mântui;/ ci Tu m-ai izbăvit de cei ce mă supără" .(Ps. 43, 6-7)*

Adevăratul său inamic este omul păcătos, adică omul rău, viclean, mincinos, trufaş, fățarnic, invidios, lacom, asupritor, lipsit de milă şi de omenie, omul care nu poate trăi fără bucuria de a-i întinde altuia o cursă. [3]

Psalmii au intrat de foarte timpuriu în cult, atât cel mozaic, cât şi cel creştin. Citirea sau cântarea de psalmi în toate marile ramuri ale creştinismului, adică în Biserica Ortodoxă, catolică, protestantă şi anglicană. În Occident, ei sunt versificați anume şi au melodii specifice În cultul ortodox se regăsesc integral sau numai versete, în toate cele şapte Laude ale zilei liturgice, în Sfintele Taine, în ierurgii şi în colecții de rugăciuni.

Tradiția liturgică a împărțit psalmii, în ordinea curgerii lor, în 20 de grupe numite catisme (de la grecescul kathisma = acțiunea de a aşeza), deoarece în timpul citirii lor, călugării sau călugărițele din mănăstiri îi pot asculta şezând în străni. Cele douăzeci de catisme se află în cartea de cult, numită Psaltire, la sfârşitul fiecărei catisme se află o mică rânduială cu o rugăciune pentru creştinii care citesc Psaltirea acasă.[4]

Sfântul Atanasie cel Mare susține că în această carte omul se poate regăsi pe sine însuşi cu uşurință, spunând că nicio altă scriere scripturistică nu este asumată de sufletul omului cu atâta naturalețe ca Psaltirea.

Psalmul 50 cuprinde în originalul ebraic 21 de versete. Primele două versete constituie inscripția despre destinatarul, caracterul poeziei, autorul şi momentul istoric în care s-a scris.

Pentru a înțelege bine psalmul, este nevoie să cunoaştem starea în care se afla David atunci când l-a scris şi motivele care l-au determinat să-l scrie. Suprascrierea psalmului ne dă chiar primul indiciu: *„Întru sfârşit. Psalm al lui David. În vremea când a intrat la dânsul Natan Proorocul, după ce intrase el la Batşeba, femeia lui Urie".*

Cartea a doua Regilor, în capitolul 11, ne istoriseşte că David căzuse adânc în păcat. Acest păcat a fost urâciune înaintea lui Dumnezeu, atât prin gravitatea lui, care atrăgea automat moartea, cât şi prin urmările lui, deoarece duşmanii lui Dumnezeu, închinătorii la idoli, care cunoşteau viața curată pe care o avusese regele David până atunci, primeau acum un motiv de a lua în batjocură numele lui Dumnezeu, căruia acesta îi slujea.

După cum ne mărturiseşte Sfânta Scriptură, într-o seară, pe când se plimba pe acoperiş, prorocul a zărit-o, făcând baie, pe Batşeba, soția generalului său, Urie, care, de altfel, era unul dintre cei mai devotați oameni ai săi. Aprinzându-se de poftă, proorocul a trimis o slugă să i-o aducă pe femeie, care era de o frumusețe răpitoare. Folosindu-se de calitatea de rege, el se culcă cu femeia, care rămâne însărcinată. Acesta a fost începutul răului. David este conştient de consecințele grave ale faptei sale, căci legea lui Moise prevedea, în astfel de cazuri, pedeapsa cu moartea, atât a bărbatului, cât şi a femeii (Levitic 20, 10; Deuteronom 22, 22) şi încearcă s-o ascundă, trimițându-l acasă de pe câmpul de luptă pe generalul său, Urie, în speranța că va putea transfera responsabilitatea pentru copil

în seama acestuia.

Însă Urie, arătându-şi devotamentul pe care îl avea față de rege şi față de camarazii săi de arme, care erau erau în toiul luptei, nu doreşte să meargă acasă, refuz care îl pune pe rege în situația de a fi nevoit să-l omoare, pentru a nu i se afla nelegiuirea, trimițându-l la luptă într-un loc unde avea să moară cu siguranță.

Astfel, David săvârşea două păcate grele, ambele pasibile de pedeapsa cu moartea. Însă omul care căzuse în păcate aşa de grave nu era un om obişnuit. Era un prooroc, un om înțelept, încercat, un sârguincios slujitor al Domnului, după însăşi mărturia Lui: *„Aflat-am pe David al lui Iesei, bărbat după inima Mea, care va face toate voile Mele”* (Fapte 13, 22). Cinstea de care se bucura David înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor nu l-au putut feri, însă, de cădere sau poate că tocmai aceasta i-au adus-o.

Cu un singur pas, s-a afundat în adâncurile cele mai de jos ale necurăției, adăugând păcat după păcat. Şi timp de un an nu şi-a cunoscut căderea, nu s-a pocăit. Probabil că, în acest timp, David şi-a continuat viața ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, slujind cu acelaşi zel lui Dumnezeu şi împărțind dreptatea în poporul său, pentru că Sfânta Scriptura nu ne menționează nimic contrar acestui lucru, însă conştiința sa a fost adormită, cu privire la fapta până când ceva exterior nu i-a trezit sentimentul de vinovăție. Pentru aceasta, abia după ce regelui i se naşte copilul zămislit în adulter, Dumnezeu îl trimite pe proorocul Natan, care nu îl mustră pe față, ci îl lasă să se judece singur, ca unul ce avea datoria de a face judecata în poporul lui Israel, spunându-i o întâmplare: „Erau într-o cetate doi oameni: unul bogat şi altul sărac. Cel bogat avea foarte multe vite mari şi mărunte, iar cel sărac n-avea decât o singură oiță, pe care el o cumpărase de mică şi o hrănise şi ea crescuse cu copiii lui. Din pâinea lui mâncase şi ea şi se adăpase din ulcica lui, la sânul lui dormise şi era pentru el ca o fiică. Dar iată că a venit la bogat un călător, şi gazda nu s-a îndurat să ia din oile sale sau din vitele sale, ca să gătească cină pentru călătorul care venise la el, ci a luat oița săracului şi a gătit-o pe aceea pentru omul care venise la el” (II Regi 12, 1-4). La auzul acestei fărădelegi, regele s-a mâniat foarte tare şi a zis: *„Precum este adevărat că Domnul este viu, tot aşa este de adevărat că omul care a făcut aceasta este vrednic de moarte. Pentru oaie el trebuie să întoarcă împătrit, pentru că a făcut una ca aceasta şi pentru că n-a avut milă”* (II Regi 12, 5-6). Abia atunci, profetul Natan îl face conştient de vinovăția faptei sale şi îi arată că, făcând moarte de om, sabia va atârna în veac deasupra casei sale, iar pentru că a luat femeia altuia, femeile sale vor fi luate de către altul. La auzul acestei mustrări, David nu s-a împotrivit, ca Adam, ci a strigat, revoltat împotriva lui însuşi: *„Am păcătuit înaintea Domnului!”* (II Regi, 12, 12). Un om simplu îi vorbise împăratului îmbrăcat în purpură, însă acesta din urmă nu se mai foloseşte de puterea ce o are, ca odinioară, căci vede în fața sa, nu un muritor de rând, ci pe Cel care l-a trimis. Nu mai este orbit de mulțimea oştirilor din jurul său, ci vede în fața sa mulțimea oştirilor îngereşti şi tremură în fața Celui nevăzut, ca şi cum ar fi văzut. De la această înțelegere şi recunoaştere a păcatului vine şi îndreptarea, deoarece Dumnezeu nu doreşte moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi să fie viu. Pentru că s-a judecat singur pe sine şi s-a osândit, fiind gata, să primească moartea cu care singur pedepsise pe cel vrednic de o faptă ca a lui, prorocul Natan a zis: *„Domnul a ridicat păcatul de deasupra ta şi nu vei muri!”* (II Regi 12, 13).

În versetul 7 din acest psalm se vorbeşte despre descoperirea lui Dumnezeu cere îi vădeşte regelui David: “cele arătate şi cele ascunse ale înțelepciunii Sale”, înțelepciune care stă în strânsă legătură cu adevărul.[5]

Dumnezeu iubeşte adevărul, cerând adevărul şi dreptata de la toți oamenii. David căruia i-a descoperit atâtea taine ascunse ale înțelepciunii era chemat în chip deosebit să împlineacsă adevărul şi dreptatea.

David se roagă să capete înțelepciune ca să înlăture o nouă cădere , adică cere de la Dumnezeu să-l arate felul în care să-şi alcătuiască o viață nouă.

Consider că putem afirma faptul că în versetul 7 al Psalmului 50 înțelepciunea se află într-o relație strânsă cu Adevărul, sau aş îndrăzni să afirm că se află în umbra Adevărului, la care omul poate ajunge doar prin curățire interioară prin Sfânta Taină a Spovedaniei şi o permanentă legătură cu Hristos prin Sfânta Taină a Împărtăşaniei. Doar astfel, omul poate ajunge şi păşi pe calea Adevărului, care reprezintă metoda cea mai uşoară de a-L cunoaşte pe Dumnezeu.

În încheiere, aş aminti faptul că fiecare creştin, atunci când rosteşte rugăciunea “Împărate ceresc...”, îl cheamă în ajutorul său pe Duhul Adevărului care este Sfântul Duh, a Treia Persoană a Sfintei Treimi.

Bibliografie

1. ***, *Biblia sau Sfânta Scriptură – Ediție Jubiliară a Sfântului Sinod,* Editura Institului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001**
2. **Pr. Prof. Dumitru Abrudan, *Cărțile didactico-poetice,* Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2001**
3. **Sfântul Vasile cel Mare, *Tâlcuire duhovnicească la Psalmi,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2009**
4. **Pr. Alexandru Isvoranu, *Comentariu la psalmul 50,* apud. Origen, *Filocalia,* în PSB vol. 7, EIBMBOR, Bucureºti 1982**

[1] Pr. Prof. Dumitru Abrudan, *Cărțile didactico-poetice,* Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2001, p. 4

[2] Sfântul Vasile cel Mare, *Tâlcuire duhovnicească la Psalmi*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2009, pp. 4-5

[3] Cf. Introducere / comentariu al IPS Bartolomeu Valeriu Anania la Cartea Psalmilor după Biblia sau Sfânta Scriptură - *Ediție Jubiliară a Sfântului Sinod,* Editura Institului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001, p. 904

[4] Ibidem, p. 904

[5] Pr. Alexandru Isvoranu, *Comentariu la psalmul 50*, apud. Origen, *Filocalia*, în PSB vol. 7, EIBMBOR, Bucureºti 1982, p. 390.

Citiți studiul original :
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ionut_Hens-Psalmul_50-7.pdf

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Psalmul 48, 3: Gura mea va grăi înțelepciune şi cugetul inimii mele pricepere

Pe bună dreptate, Psaltirea este caracterizată cartea de rugăciune şi molitfelnicul prin excelență al Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos. Psalmii fac parte din Vechiul Testament, scrişi de Proorocul David, influențat fiind de Duhul Sfânt. Psaltirea are aceeaşi legătură cu Vechiul Legământ precum inima cu omul întreg. Dumnezeu Psalmistului, nu este o idee abstractă, nici o putere impersonală. Este o personalitate vie, are ochi şi urechi, este judecătorul care stă pe tron, împărat, se pleacă din cer ca să vadă lucrările şi hotărârile oamenilor, este un luptător desăvârşit şi călătoreşte în pustie împreună cu poporul Său.[1]

Aşadar, Dumnezeu Psaltirii, este Dumnezeul fiecărui om, Dumnezeu nostru personal, care pătimeşte omeneşte şi cu toate acestea, pentru Psalmist este un Dumnezeu veşnic. Psalmistul vedem mai dinainte grija neadormită a lui Dumnezeu față de omul nefericit şi căzut, atunci când El se pleacă dintru înălțimea locaşului cel sfânt al Său şi priveşte din cer pe pământ. Fericitul Ieronim, Teodorit, dar mai ales Sfinții Atanasie, Vasilie, Hrisostom aduc laude răsunătoare şi plenare arătându-şi dragostea lor, pe care o exprimă față de Psaltire.[2]

Traducerea unora dintre versete Psalmilor, a pus probleme legate de armonizarea lor cu tâlcuirea. În unele cazuri, textele cu care este familiarizat, poate cititorul nu exprimă în româneşte, nici una din ideile pe care le dezvoltă comentariul. Traducerile româneşti cunoscute ale Psalmilor, încearcă în general să rezolve probleme originalului grec, aducând textul spre cititor, oferindu-i o traducere interpretativă, fiind uşor înțeleasă de cititor.[3] Psaltirea, din scrierile biblice vechi testamentare, este în mod cert cea mai reprezentativă carte, încă de la început şi până în zilele noastre ea a rămas o carte a evlaviei şi a rugăciunii. Varietatea cuprinsului Psaltirii, ne dă tărie în spusele noastre, că de fapt nu avem de-a face cu o carte în accepțiunea obişnuită a acestui cuvânt, adică cu o scriere unitară în alcătuirea ei, ci mai degrabă o colecție de texte de o mare diversitate: cântări religioase, imnuri liturgice, meditații, rugăciuni, etc.[4]

În continuare, din punct de vedere exegetic, voi aborda versetul 3 al Psalmului 48 care spune: *„ Gura mea va grăi înțelepciune şi cugetul inimii mele pricepere”.* Pentru că după Apostol: „ cu inima se crede spre dreptățire, ira cu gura să mărturiseşte spre mântuire, iar lucrarea acestora doua pune temelia desăvârşirii, de aceea psalmul le-a unit pe acestea într-un verset: lucrarea gurii şi cugetul inimii.[5] Cum va scoate cu această gură comoara aceasta cel ce nu o are în ascunsul lui dacă în inima sa nu se află mai dinainte binele? Iar dacă, cineva nu face cunoscut cu cuvântul bunătățile pe care le are în inima sa, aceluia i se va spune: „ înțelepciune ascunsă şi comoară neştiută, ce folos este de amândouă?”. De aceea, spre folosul aproapelui nostru, gura trebuie să vorbească înțelepciune, iar spre propăşirea noastră, inima să cugete pricepere.[6] Întreg Psalmul, cheamă la ascultare toate neamurile, pe toți cei ce umplu locuințele lumii. După părerea Sfântului Vasile cel Mare, îi atrage şi pe pământeni şi pe fiii oamenilor, cei bogați şi cei săraci, chemându-i să-i asculte înalta predică. Perechile celor chemați sunt în număr de trei, fiind cuprins tot neamul omenesc: *neamurile şi cei ce locuiesc în lume, pământenii şi fiii oamenilor şi bogații şi săracii.*[7]

Fiindcă aşadar, profetul cheamă, întregul neam să asculte, trebuie să mergem şi noi să ascultăm ceea ce doreşte să ne spună pslamistul, fiind un învățător de obşte al întregului neam omenesc. Sunt chemate toate neamurile, pentru că porunca de a participa la predică a fost pentru barbari, pentru înțelepți dar şi pentru oamenii simpli, evitând orice diferență posibilă în acele momente. Extinde apoi cuvântul pământenii şi fiii oamenilor, deoarece cheamă întreaga omenire. Această chemare, nu

este una simplă, ci le porunceşte să ia aminte la cele spuse cu multă râvnă şi cu sporită atenție, deoarece nu spune doar *auziți acestea toate neamurile, ci şi plecați urechile.*[8]

Faptul pentru care se foloseşte sintagma a pleca urechile, nu este nimic altceva, decât a auzi cu atenție şi cu o minte concentrată. După ce toți au fost adunați şi anunțați apoi că li se va spune ceva înțelept, nimic dintre acestea grăind, laşi rânduiala învățătorului, ca să schimbi locul cu ascultătorul. Fiindcă a spus voi grăi înțelepciune, ca nu cumva să se considere că cele spuse sunt omeneşti şi la fel spune cugetul inimii, ca nu cumva să apară bănuiala că cele spuse sunt inveția lui proprie. Prin aceste argumente, arată că cele spuse sunt dumnezeieşti şi că nu spune nimic de la el însuşi, ci toate cele auzite doar pe acelea le va spune.[9]

Căci zice, am plecat urechea mea la Dumnezeu şi am auzit de la El aceste cuvinte coborâte de sus în inima mea şi pe acestea le spun, fiindcă şi Isaia spunea: *„ Domnul mi-a dat mie limbă de ucenic ca să ştiu la vreme când trebuie să spun cuvânt. Mi-a dat mie ureche să aud."* **(Isaia 50, 4),** iar Sfântul Apostol Pavel ne spune :*„ Credința e din auzite, iar auzirea prin cuvântul lui Hristos".* (Romani 10, 17). Un alt traducător, la rândul său spune: „ Şi va îngâna inima mea." Ce vrea să însemne această îngânare? Cântă, recită, un psalm duhovnicesc. Să nu fim surprins dacă spune cugetul fiindcă ceea ce primeşte de la Duhul Sfânt pe acelea le meditează neîncetat iar după îndelunga meditare doar apoi le transmite altora.[10]

Totodată, începutul înțelepciunii este frica de Dumnezeu, înțelegerea bună este a tuturora celor ce o fac pe ea. Aceste cuvinte sunt adăugate în mod potrivit, arătând că cel ce se teme de Dumnezeu se umple de toată înțelepciunea şi devine priceput. Dar nu trebuie socotit că înțelegerea se limitează doar la o simplă şi uşoară cunoştință, deoarece înțelegerea bună este a tuturora. Prin începutul înțelepciunii se izbăveşte toată răutatea, lucrând toată virtutea cea bună. Filosofii din afara credinței au definit înțelepciunea ca şi o cunoştință a lucrurilor omeneşti şi dumnezeieşti. Totuşi, această ştiință o va învăța frica de Dumnezeu, smulgând din rădăcină, răutatea şi sădind virtutea.[11]

Înțelegerea bună, datorată începutului înțelepciunii, se raportează la cei ce fac faptele înțelepciunii şi care prin aceste fapte arată înțelegerea bună. Mulțumirea, doxologia şi lauda prin faptele bune, este părtaşă firii Lui, deoarece Dumnezeu este nemuritor şi prin Sine Însuşi este vrednic de toată lauda adusă. Când lauda Lui, mulțumirea şi slavoslovia sunt pe temeiuri atât de evidente, clare limpezi şi neclintite, [illegible]emuritoare fără limită şi fără sfârşit, dar aceia, ignorându-le, afirmă cele contrare.[12] Înțelepciunea alină prin gânduri, în primul rând, sufletul.

Trebuie înțeles raportul dintre abstractul gândului şi trăirea în timp şi spațiu, pentru ca experiențele câştigate să producă înțelepciunea ca suport al existenței fizico-mentale.[13]

Totul culminează cu faptul că prin câştigarea înțelepciunii, acumulată în timp prin suferință, se provoacă individului posibilitatea să aibă o gândire realistă, să îşi exprime gândul printr-un noian de vorbe corecte şi, nu în ultimul rând, să aibă un comportament drept încadrat într-o moralitate vârtoasă. Întotdeauna înțelepciunea se află în inimile celor care doresc în permanență, prin suferințele gândului, să acumuleze şi să împrăştie cunoaştere. [14]

Bibliografie:

1. *Simonopetritul, Emilianos, Arhim,* Tâlcuire la Psalmi*, Veniți să ne bucurăm de Domnul, Sfântul Necatarie;*
2. *Abrudan, Dumitru ,* Cărțile Didactico-poetice, *Editura Universității „Lucian Blaga", Sibiu, 2011;*
3. *Sfântul Vasile cel Mare,* Tâlcuirea Duhovnicească la Pslami*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti, 2009;*
4. *Sfântul Ioan Gură de Aur,* Omilii la Psalmi*, Doxologia, Iaşi, 2011;*
5. *http://www.poezie.ro/index.php/essay/13957618/;*

1 *** *Arhim. Emilianos Simonopetritul,* Tâlcuire la Psalmi, *Veni?i să ne bucurăm de Domnul, Sfântul Necatarie, pp. 7-8;**

2 *** Ibidem, *pp. 8-9;***

3 *** Ibidem, *pp. 32-33;***

4 *** *Pr. Prof. Dr. Dumitru Abrudan,* Căr?ile Didactico-poetice, *Editura Universită?ii „Lucian Blaga", Sibiu, 2011, pp. 62-63;***

5 *** *Sfântul Vasile cel Mare,* Tâlcuirea Duhovnicească la Pslami, *Editura Institutului Biblic ?i de Misiune Ortodoxă, Bucure?ti, 2009; p. 197;***

6 *** Ibidem, *p. 197;***

7 *** Ibidem, *pp. 195-196;***

8 *** *Sfântul Ioan Gură de Aur,* Omilii la Psalmi, *Doxologia, Ia?i, 2011, pp. 316-317;***

9 *** Ibidem, *p. 319;***

10 *** Ibidem, *pp 319-320;***

11 *** *Sfântul Ioan Gură de Aur,* Op. cit., *p. 425;***

12 *** Ibidem, *p. 426;***

13 *** *http://www.poezie.ro/index.php/essay/13957618/***

14 *** Ibidem;**

(continuare din pag. 22)

literari îl compară pe Coşbuc, cu cântărețul naturii, Eminescu. Deosebirea este însă esențială: D. Vatamaniuc ("G. Coşbuc", Edit. pt. literatură, 1967) spunea că Eminescu a căutat în natură singurătatea şi a găsit-o în natură. Dimpotrivă, Coşbuc a fugit de solitudine şi s-a simțit singur în natură fără confrații săi de pană literară, pe care-i aducea la "Masa fraților" lângă Fântâna Chihaia, în inima pădurii Tismanei.

El a reunit la Vila Sfetea multe personalități ale vieții literare sau din alte domenii culturale importante şi tot aici a pus bazele revistei "Sămănătorul" împreună cu Alexandru Vlahuță şi cumnatul său George Sfetea.

Nu e adevărat nici ce au spus unii cercetători că poetul ar fi venit la Bucureşti, la invitația lui Maiorescu impresionat de poezia "Nunta Zamfirii". El se instalase deja la Bucureşti când Maiorescu îi citise poezia. Il luase acolo Alexandru Vlahuță nu numai ca să pornească împreună revista "Sămănătorul" ci şi să-l facă referendar la ministerul ce aplica reformele lui Spiru Haret în tot regatul.

Vlahuță fusese impresionat de faptul că poetul era animatorul vieții culturale a satului Tismana, ținând cercurile de citit în Sanatoriul Corpului Didactic, vechi local de şcoală aflat în fața incintei Mânăstirii Tismana.

Fusese o şcoală particulară finanțată de egumenii mânăstirii şi înființată cu mult înainte de 7 sept. 1831, când la Bucureşti s-a dat Ordinul Marii Dvornicii a Treburilor din Lăuntru trimis ocârmuirii județului Gorj, prin care se comunica hotărârea de a se înființa şcolile publice. Fotografia document ne arată pe Coşbuc pe treptele acestei şcoli împreună cu învățătorul satului Dumitru Popescu, popa satului şi destul de probabil cu primarul satului, pe care va trebui să-l identificăm cu ajutorul localnicilor după apariția acestui foto-document în revista noastră.

Poetul a sprijinit personal, împreună cu soția sa Elena Coşbuc construcția unui nou local de şcoală în centrul satului şi a înzestrat biblioteca cu cărți valoroase. Au donat şcolii un frumos dulap ornat, din lemn de castan şi bustul în bronz al poetului, care a fost luat de la Tismana şi dus la Turnu Severin, pe timpul când Tismana ținea de circumscripția inspectoratului şcolar al raionului Baia de Aramă.

George Coşbuc şi-a petrecut deci, ultimii ani din viață la Tismana şi – din nefericire – în regat şi-a pierdut şi fiul, Alexandru, într-un tragic accident de automobil la Băleşti în apropiere de Târgu-Jiu. Vedeti în paginile revistei şi articolul *«Fântâna lui Coşbuc»* şi revedeți în arhiva revistei "Sămănătorul" - numărul special *«05_I- Revista Samanatorul, an I, nr. 5 ed. sp, sept. 2011»* cu documentele programatice ale vechii reviste Sămănătorul, întocmită de George Coşbuc şi Alexandru Vlahuță şi copertată cu una din picturile lui Nicolae Grigorescu, create special pentru acest eveniment!

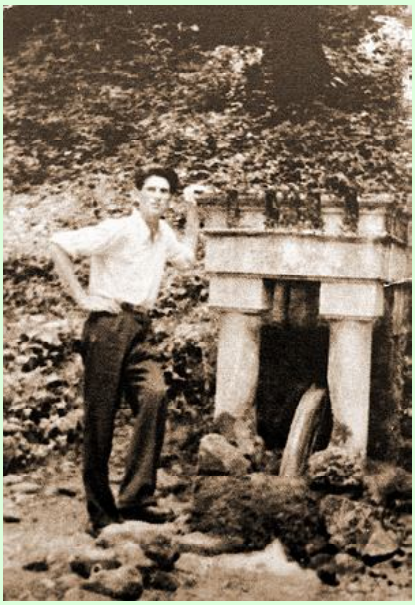

Emil Popescu, funcționar al Ocolului Silvic, la Fântâna Chihaia, anii 1960

Coşbuc şi Alexandrescu Stâlpeanu, proprietarul maşinii care l-a ucis pe Alexandru Coşbuc

Alfons Castaldi, marele compozitor, venit la Tismana invitat de Coşbuc i-a pus pe note primul vers din poezia ,,La arme": *«La arme, cei de-un sânge şi de-o lege!»* poetul fiind entuziasmat! Să nu uităm că în 1915 Europa era în plin război. Fruntaşii partidului liberal din Transilvania stăruiau pentru intrarea țarii noastre-n război. La 9 august 1915 vin la Tismana pentru praznicul de Sfântamaria Mare, Castaldi şi Vasile Lucaciu (1852-1922) preot şi om politic român din Transilvania. Coşbuc îl cunoscuse în 1891 cu prilejul sărbătoririi a 25 de ani de domnie a regelui Carol I, când îl prezentase cu acest prilej Ioan Slavici. Îmediat, între Lucaciu şi Coşbuc s-a închegat o frumoasă prietenie. Venit la Tismana şi găzduit la Vila Sfetea, Lucaciu a ținut să consemneze următoarele cuvinte în registrul vilei: *«Vedem şi simțim cât de bine e dincoace de Carpați. Doamne-ajută ca tot aşa să aflăm şi dincolo de ei.»* Alături semnează şi G.Dumitrescu-Bumbeşti, directorul revistei *«Şezătoarea săteanului»*.

Vara anului 1915 fost, cum dovedeşte cartea de onoare a vilei Sfetea, un deosebit prilej pentru discuții politice literare, având centrul lor pe marele poet George Coşbuc. Pe lângă Castaldi, dr. Vasile Lucaciu, Milosescu, frații Petre, Vasile şi Gogu Hasnas şi mulți alții, se afla şi profesorul de la Universitatea din Bucureşti - Ramiro Ortiz. Coşbuc ridicase pe râul Tismana, mai sus de vilă, într-un loc retras, străjuit de fagi seculari, un chioşc, unde se retrăgea şi scria poezii sau diverse articole, pe care le trimitea revistei Albina sau altora din întreaga țară. Aici traduce „Divina comedie" a lui Dante Alighieri şi tot aici scrie comentariile la această frumoasă operă. Aici poartă discuții pe marginea ei cu profesorul Ramiro Ortiz în 1915. Dar la 26 august, fiul lui Coşbuc a suferit acel nefericit accident mortal care a pus capăt fericirii lui Coşbuc.

După ce ridicat o cruce, a construit o fântână pe locul accidentului şi donat vitralii la Mânăstirea Tismana, n-a mai venit în Gorj. Nu după mult timp, s-a îmbolnăvit şi în noaptea dinspre opt spre nouă mai 1918, ne-a părăsit pentru totdeauna.

În anul 1915, Ramiro Ortiz n-a consemnat nimic în Cartea de Onoare a Vilei Sfetea. Dar la 30 iulie 1922, revenind la Tismana, ne-a lăsat următoarele: *«În amintirea zilelor petrecute la Tismana cu G.Coşbuc, în 1915, copiez aici sfârşitul comemorării mele a lui Dante Alighieri la Academia Romană: Cu toate că ideile noastre (despre interpretarea simbolică a Divinei comedii) erau divergente, ba uneori chiar diametral opuse, discuțiile noastre păstrau seninătatea şi calmul unor dialoguri platonice şi niciodată tânărul n-a uitat respectul şi cuvioasa admirație ce se datorau pletelor albe şi geniului nemuritor al bătrânului înțelept care-i făceau cinstea de a sta de vorba cu el; după cum, niciodată bătrânul nu a abuzat față de tânăr, de autoritatea ce anii şi numele lui*

George Coşbuc şi Ramiro Ortiz
Fântâna Chihaia, Tismana, 1915

glorios i-o confereau. Procedeurile erau printre cele mai delicate. 0 carte uitată deschisă pe masă din grădină, cu câteva rânduri însemnate alături cu creionul reprezenta felul obişnuit al tânărului de a sprijini opiniile sale cu cele ale unor oameni mai cu greutate; nişte însemnări adăugite de bătrân lângă rândurile însemnate cu creionul era felul lui obişnuit de a răspunde atunci când cu greu am fi putut să ne înțelegem printr-o discuție orală. Păstrez cu sfințenie aceste cărți cu însemnările lui Coşbuc şi, când le mai citesc, parcă îmi aduc aminte de acele clipe de neuitat, când în tăcerea solemnă a nopților de vară, adâncurile de umbră, care se deschideau în pădure, acolo unde raza lunii călătoare printre vârfurile copacilor nu izbutea să pătrundă prin desul frunziş, lua înaintea ochilor noştri înfățişarea prăpastiei infernale: muntele din față lua forma sfântului munte al Purgatoriului şi stelele sclipind deasupra capetelor noastre ni se păreau a se învârti cu cerească melodie, de care Dante pomeneşte în Paradis. ***Ramiro Ortiz****»*

Va continua în numărul viitor al revistei!

(Din art. prof. Cornel Cârstoiu – Vila Sfetea)

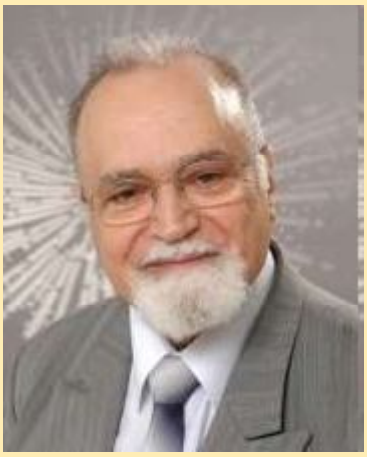

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Poeziile lunii octombrie

Învățătură de minte

Boala stă la capătul podului şi se ia de trecători.
Îi întreabă când pe cei ce coboară, când pe cei ce urcă:
"Nu vreți o porție de amigdalită?"
Celor care-i zic că e mai bine să-şi schimbe meseria
le face un semn – numai de ea ştiut –
încât noaptea îi dor cumplit amigdalele.
Celor care n-o bagă-n seamă nu le face nimic.
O doamnă grăbită, care tocmai urca podul,
a fost tot la fel întrebată
dacă n-are nevoie de o porție din aceea,
şi fiindcă aceasta i-a răspuns:
"Ce eee? Du-te, femeie, că eşti nebună!",
alaltăieri i-au fost scoase amigdalele,
ieri a făcut o infecție galopantă,
iar azi-noapte a fost depusă la morgă.

Învățătură de minte:
Să nu le spui niciodată nebunilor că-s nebuni!

Dragostea-mi trecu

Dragostea-mi trecu printr-un inel de aur,
luminoasă ca o porumbiță a tăcerii,
neliniştită ca gânguritul unui copil,
absurdă ca nepăsarea lumii
pe când Creatorul îmi lega inima
la oiştea Carului Mare.

Dragostea-mi trecu printr-un inel de foc
leoaică tânără simțind dureros biciul jockeului
sub ochii reci ai lumii
înfiorată de panică
şi totuşi fericită că fi-voi dresat
o dată pentru totdeauna.

Dragostea-mi trecu printr-un inel din soare
aflându-mă sub el, în eclipsa-i,
ca un şoim împuşcat în aripă,
în ochii căruia lumea
e un nimic tulbure, indiferent
dacă mâine va fi sau nu va fi deloc.

Dragostea-mi trecu printr-un inel de întuneric
la marginea oceanului de tristețe,
fiind cerşetorul care a furat inima lumii
spre a fugi cu ea în junglă – animal ofilit,
evaporat, cu sentimentele intrate-n beton –
şi totuşi înfometat de dragoste.
.

Trimit un curcubeu

EEhei, voi clipe v-ați topit pe zare
Şi fulgerând îmi galopați în sânge.
Îmi arde pleoapa trista depărtare,
Căci inima-mi tresare şi vă plânge.

Ne-am depărtat, vezi bine, trestioară,
Ca doi copii la capete de lume.
Aştepți un semn? N-ar fi întâia oară
Când dragostea-mi încerci, pusă pe glume.

Trimit un curcubeu înalt spre tine
Cu ochii mei pe stropii lui de rouă:
Stăpână-a mea, ce ai de gând cu mine?
Stăpână-a lui, de ce te faci că plouă?

Inutilise Pro Patria

Fetița care erai la 12 ani,
(pe când eu aveam 20),
cu părul scurt şi ochii vioi,
fetița aceea iute ca argintul viu
juca şotron,
acum 24 ani:
desena cu cretă axa lumii
pe cimentul aleii dintre blocuri
şi-şi lua zborul
când pe-un picior, când pe celălalt.
Fericirea se chema să nu zbârceşti,
să nu calci convenția
liniilor marcate cu creta,
asemenea unor granițe incredibile
între bine şi rău,
printre care-ți conduceai piatra,
din pătrățică în pătrățică,
până la victoria finală
de 10 la 9 cu cea mai bună
a ta colegă de şotron,
în vreme ce eu făceam armata
la infanterie, la Breaza,
iar în seara zilei de vineri,
22 decembrie 1989,
la Revoluție,
urma să merg
împreună cu colegii din regiment,
toți unul şi unul - trăgători de elită,
urma să mergem, zic,
la Otopeni,
să ne încrustăm numele
PRO PATRIA,
în cimentul şotronului tău.
N-a fost să fie,
pentru că exact
când ieşiserăm din cazarmă
în stradă,
în camioanele pline –
cu motoarele duduind –
colonelul-comandant
a fost sunat din Capitală
de către un general, prieten:
"Cristiane, sunt Valeriu. Ce faci?"
"M-am pus în mişcare,
vin spre voi, să ajut Revoluția!"
"Eşti nebun! …Şi George-al meu?"
"Şi el!"
"Mă, ai căpiat de-a binelea!
Îmi omori copilul şi n-am să ți-o iert!
Aici e debandada-debandadelor:
toți se cred mari şi-şi dau aiere de comandanți!
Revocă ordinul şi întoarce-te-n unitate!
Imediat! Imediat, am zis! Îți ordon!"
…Aşa am scăpat
de moartea care da târcoale la Otopeni,
în noaptea de pomină de vineri, 22 decembrie 1989,
când tu visai la şotronul tău
atunci neterminat,
pentru a-l transfera acum,
aici, pe site,
sub ochii tuturor,
întru pomenirea
colegilor militari de la Câmpina,
care-au plecat în locul nostru
spre a intra adânc în ciment,
chiar în noaptea aceea, la Revoluție…

George Ene

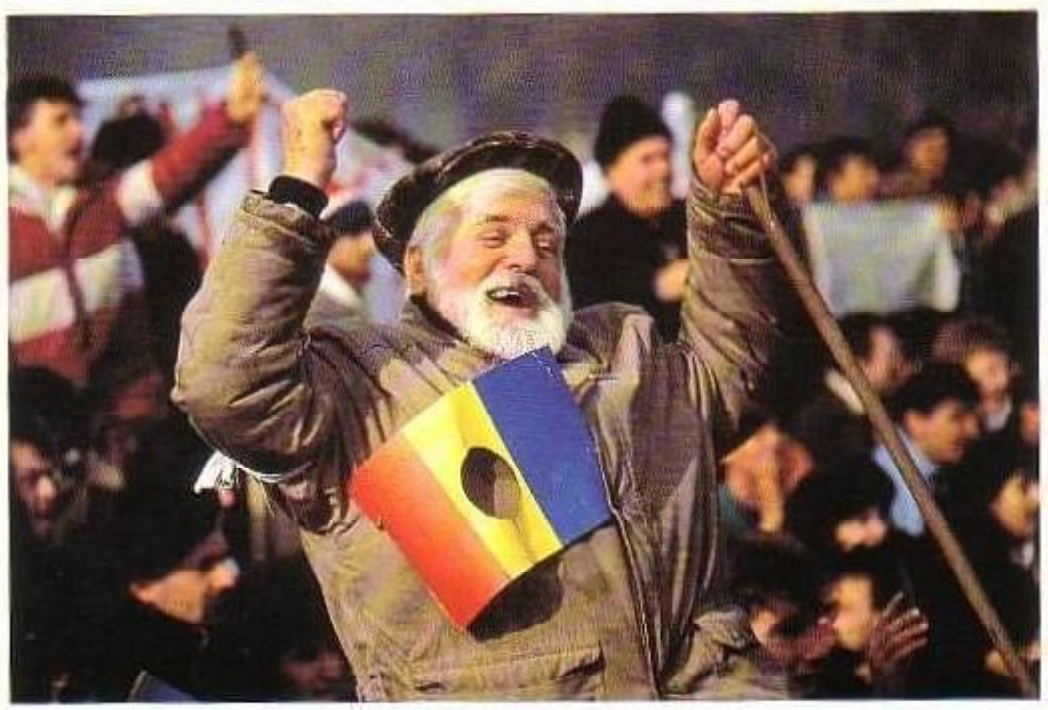

Citiți articolul original aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/10/george-ene-poeziile-lunii-octombrie.html

VASILE MIC - poet şi grafician
(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Anonimul din spatele unei poezii

Balada vieții *)

Un lung tren ne pare viața.
Ne trezim în el mergând,
Fără să ne dăm noi seama,
Unde ne-am suit ?i când.
Fericirile sunt halte,
Unde stăm câte-un minut,
Până bine ne dăm seama,
Sună, pleacă, a trecut.
Iar durerile sunt stații!
Lungi, de nu se mai sfârşesc
Şi în ciuda noastră parcă,
Tot mai multe se ivesc.
Arzători de nerăbdare,
Înainte tot privim,
Să ajungem mai degrabă
La vreo țintă ce-o dorim.
Ne trec zilele, trec anii,
Clipe scumpe ?i dureri,
Noi trăim hrăniți de visuri
Şi-nsetați după plăceri!
Mulți copii voioşi se urcă.
Câți în drum n-am întâlnit,
Iar câte-un bătrân coboară,
Trist şi frânt, sau istovit.
Vine-odată însă vremea,
Sa ne coborâm şi noi.
Ce n-am da atunci o clipă,
Să ne-ntoarcem înapoi?
Dar pe când, privind în urmă,
Plângem timpul ce-a trecut,
Sună goarna VE?NICIEI:
Am trăit şi n-am ştiut.

Notă. *Poezii din e-mail nu avem obiceiul să tipărim. Iar pe cea de jos am primit-o de vreo 10 ori! Autor? Un anonim! Ei bine, dl Vasile Mic ne dezvăluie tainele acestei poezii şi în consecință o publicăm cu plăcere!*

.

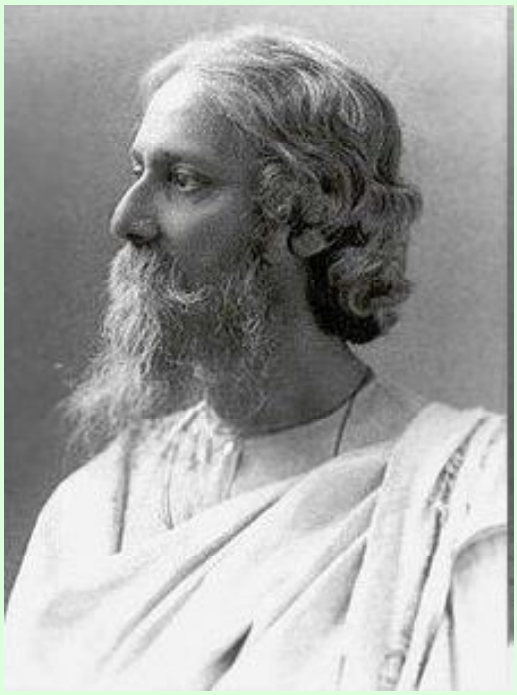

Rabindranath Tagore
(7 May 1861 – 7 August 1941)

Ştiți autorul poeziei «Balada vieții»?

Rabindranath Tagore

*) Această poezie stă scrisă la intrarea în biserica de la Sadinca, județul Sibiu, loc unde s-au pus bazele unei mici mânăstiri condusă de părintele-călugăr David. Atât de frumoasă pe atât de adevărată !

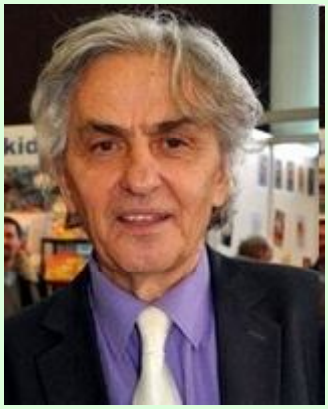

GEORGE ANCA
(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Traducere
George Anca

.

Jana gana mana

Jana-gana-mana domn minții tuturor,
Al Indiei-Bharat de soartă dătător.
La numele-ți bat inimi în Punjab, Sindh,
Gujarat, Maratha,
Drāvida, Utkala, Banga.
ecou îți dau munții Vindhya, Himacala,
muzică revarsă apele Yamuna, Ganga,
te cântă valurile Oceanului Indian.
Toți cer binecuvântare
Şi-ți înalță laudă.
Mântuirea oamenilor e în mâna ta,
Al Indiei-Bharat de soartă dătător.
Slavă, slavă, slavă ție.
Jaya he, jaya he, jaya he
Jaya jaya jaya, jaya he.

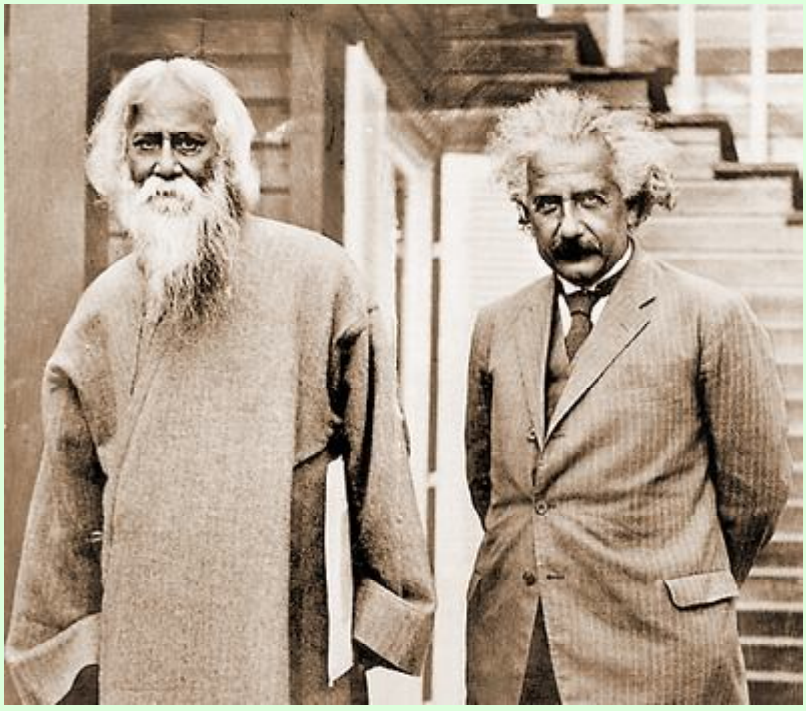

Tagore şi Einstein în anul 1930

Rabindranath Tagore

जन-गण-मन अधिनायक जय हे
भारत-भाग्य-विधाता ।
पंजाब सिंध गुजरात मराठा
द्राविड़ उत्कल बंग ।
विंध्य हिमाचल यमुना गंगा,
उच्छल जलधि तरंग ।
तव शुभ नामे जागे,
तव शुभ आशिष माँगे;
गाहे तव जय गाथा ।
जन-गण मंगलदायक जय हे
भारत-भाग्य-विधाता ।
जय हे, जय हे, जय हे
जय जय जय, जय हे ।।

Thou art the ruler of the minds of all people,
dispenser of India's destiny.
Thy name rouses the hearts of Punjab, Sindh, Gujarat, the Maratha country,
in the Dravida country, Utkala (Orissa) and Bengal;
It echoes in the hills of the Vindhyas and Himalayas,
it mingles in the rhapsodies of the pure waters Jamuna and the Ganges.
They chant only thy name,
they seek only thy blessings,
they sing only thy praise.
The saving of all people waits in thy hand,
thou dispenser of India's destiny.
Hail, Hail, Hail to thee.

Traducere în limba engleză de Rabindranath Tagore

Din volumul “Poeți naționali”:
http://georgeanca.blogspot.ro/2013/07/poeti-nationali-national-poets.html

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

- Siria - o lume a controverselor

Acest articol prezintă o imagine de ansamblu de atrocități recente efectuate de guvernul sirian în timpul regimului preşedintelui Bashar al-Assad. Istoria sa recentă este în general considerată ca una dintre situațiile cele mai acute şi extrem de controversate politice şi unul care transportă enorm implicațiile sociale şi economice globale. În ultimii doi ani, regimul Assad a ordonat şi efectuat crime atroce împotriva propriului popor, omorând peste 100.000 de persoane, pentru a rămâne la putere. În timpul atacurilor cele mai recente în zonele rebele, regimul Assad a folosit armele chimice, care încalcă o rezoluție ONU şi în general normele de război acceptate. Acest lucru a permis regimului Assad să recâştige controlul suprafețelor ocupate de rebele dar, de asemenea, a dus la moartea a peste 1400 de civili, inclusiv 400 de copii. Opinia publică mondială, condusă de Statele Unite, partenerii de coaliție şi Națiunile Unite, a cerut lui Assad să plece de la preşedinție şi să permită o nouă guvernare democratică

Puține sunt țările din lume care au avut şi continua să aibă o asemenea istorie zbuciumată şi în acelaşi timp evoluând spre un grad deosebit de dezvoltare.

Prin poziția sa geografică şi prin abundența existentă cu mii şi mii de ani în urmă, Siria ajunsese să fie socotită ca fiind în "Cornul Abundenței", lumii în care intrau țările dintr-o aşa zisă zonă ce includea Irakul, trecând pe la confluența fluviilor Tigru şi Eufrat teritoriul Siriei centrale şi al Israelului şi ajungînd până în Valea Nilului în Egipt. Cu toate că la nord şi la sud de această regiune, se întind deşerturi şi stepe vaste,treptat pe parcurs a mii de ani cea mai mare parte a acestora au fost transformate în ogoare roditoare, datorită eforturilor popoarelor care trăiau în aceste zone, a imaginației şi preocupării lor de a se dezvolta continuu.

Irigațiilor artificiale, au fost practicate cu mii de ani în urmă. După opinia a nenumărați istorici, arheologi şi a altor specialişti, încă din timpurile cele mai vechi (cu aproximativ 10.000 de ani î.Hr) şi până în ziua de astăzi Siria a fost centrul de cultură neolitică unde a apărut pentru prima dată în lume agricultura şi creşterea vitelor.

Această parte a lumii a fost şi continua să fie scena unora dintre cele mai controversate evenimente, fiind populată din cele mai vechii timpuri şi aflându-se chiar în centrul marilor civilizații ale lumii. Aici se consideră că au apărut primele aşezări umane de tip urban. Principali factori bazați pe bogăția şi evoluția acestei părți a lumii în general şi a Siriei în mod special, i-a creat şi tot felul de necazuri, fiind permanent un punct de atracție economică pentru multe popoare mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic dar cu mai multă experiență şi continue preocupări de natură războinică care trebuiau să le asigure cele necesare vieții prin forța armelor şi nu a străduniilor de muncă.

Aşa se explică de ce Siria a trebuit să se apere împotriva invadării şi ocupări pe rând de către: sumerieni, egipteni, hitiți, asirieni, babilonieni, canaaniți, şi fenicieni. Apoi în 550 î.e.n. a fost cucerită de persani, cărora le-a urmat Alexandru cel Mare în 333 î.e.n., iar mai apoi de către romanii în 64 î.e.n.

Istoria zbuciumată a Siriei a continuat şi după antichitate, fiind cucerită de arabi, începând cu 634 e.n. şi apoi în 1516 e.n. de către otomani. Din diverse informații oficiale rezultă că cele mai vechi rămăşițe de civilizație umană găsite în Siria datează încă din epoca paleolitică de acum circa 800 000 de ani.[4]

Evoluția economică a Siriei a fost direct legată, după cum era şi firesc, de evoluția demografică a populației siriene.

Diverse statistici internaționale confirmă o creştere dinamică a populației în perioada între 1950 şi 2010.

Balanța demografică reflectă o evoluție a celor ce au rămas în viață de la circa 272.00 de locuitori cât a fost în perioada 1950-1960 la o creştere în următorii 10 ani de circa 5% în 1975, care era una dintre cele mai mari creşteri a viețuitorilor, comparative cu alte țări din lume.

Aşa se explică cum în perioada 2000-2010 a crescut în continuare de patru ori.

După estimarea populației făcută la 3 Octombrie 2013, Siria are o populație de 22.248.000 , reprezentând circa 0.31 % din populația lumii.

Un factor esențial, ce a permis dezvoltarea Siriei din punct de vedere economic a fost şi continua să fie structura pe vârste a populației care este destul de omogenă din punctul de vedere al numărului persoanelor active; această categorie (care cuprinde persoane între 15 şi 64 de ani) cuprinde cele mai multe persoane (circa 61% din populație) din care: bărbații reprezintă 6,985,067 iar femeile un număr aproximativ similar: 6,753,619).[5]

Un factor esențial este şi acela al gradului de educație al forței de muncă active. Din acest punct de vedere se remarcă existența unui procent ridicat al fenomenului alfabetizării bazat pe o continuă preocupare în această direcție. Datele statistice oficiale, prezentate în urma recensământului din 2004, confirmă că orice persoană în vîrstă de 30 de ani ştie să scrie şi să citească.

Aproape 80% din populație, (din care 86% bărbați şi

(în mii)

Perioada	Născuți per an	Morți per an	Balanța per an
1950-1960	399.000	127.000	272.000
1960-1970	516.000	150.000	360.000
1970-1980	695.000	139.000	556.000
1980-1990	857.000	127.000	730.000
1990-2000	888.000	116.000	772.000
2000-2010	916.000	131.000	785.000

Sursa: UN estimates World Population Prospects: The 2010 Revision

circa 74% dintre femei) este literată. Cu toate că multe dintre mijloacele mass-mediei nu prezintă asemenea informații sau pur şi simplu le mistifică pentru a face jocul anumitor partide politice, informațiile oficiale siriene, în măsura în care reflectă realitatea şi ca atare pot fi crezute, plasează Siria printre țările din vârful piramidei educaționale mondiale.

În asemenea condiții nu este întâmplător că situația economică a Siriei înainte de declanşarea revoluției o putut încadra – după cum se exprimau unii analişti, drept "o țară din gama de mijloc de creştere economică şi prosperitate".

Sute de ani petrolul şi agricultura au constituit aşa numita "coloană vertebrală" a activității economice în general şi a comerțului exterior în special, prin introducerea unor tehnologii modern în diversele domenii de activitate. Agricultura prin produsele exportate aducea circa L' din venitul național şi a permis ocuparea unei treimi din forța de muncă din întreaga țară.

Într-un interviu pe care l-a dat ministrul agriculturii siriene, acesta afirma:

" Sectorul agricol constituie un element vital pentru realizarea autonomiei alimentare şi pentru creşterea veniturilor din export" .

O altă sursă importantă a economiei siriene a fost şi continua să fie cea a sectorului industrial.

În special în ultimile decade ale secolului trecut şi în anii care au trecut din acest nou mileniu marea majoritate a importurilor siriene cuprindeau materiile prime şi echipamentele destinate industriei şi agriculturii.

Aproximativ 1/3 din PIB şi a forței de muncă din Siria era angajată în întregul sector industrial . Ea a beneficiat în ultimele decenii de reglementări care au atras sume importante naționale şi de pe plan internațional pentru finanțarea activității economice şi investiții private .

În ultimele decade un rol important în activitatea economică l-a jucat extinderea producției de gaze naturale.

Analiştii economişti şi geologii sirieni au ajuns mai recent la concluzia că rezervele de petrol ale Siriei au o puternică tendință de scădere şi numai trecerea cu prioritate pe exploatarea de gaze naturale ar putea duce la o extindere a rezervelor de petrol siriene pentru un timp mai îndelungat; în alte condiții, Siria având un consum de petrol în creştere , este posibil să se transforme, într-un viitor nu prea îndepărtat, dintr-un exportator de petrol într-un importator foarte serios al acestui produs.

Alte domenii considerate ca deținătoare a unor locuri cheie în economia Siriei sunt domeniile considerate "tradiționale".

Meşteşugari siriene încă produc piese de mobilier şi îmbrăcăminte care sunt solicitate pe diverse piețe internațional. De asemeni producția de fructe uscate este o activitate deosebit de eficientă şi care adaugă un procent destul de mare la veniturile țării.

Indiferent de domeniul industriei, Siria a fost şi continuă să fie o țară implicată într-un mod foarte puternic în activitatea de comerț internațional. Poziția sa geografică avantajoasă pe principalele rute comerciale est-vest i-au asigurat Siriei, ani de zile, un succes deosebit pe plan internațional. Analiza comerțului său exterior prezintă lista principalelor produse care sunt destinate importurilor şi ale exporturilor.

Situația actuală politică şi declanşarea războiului civil (în martie 2011), a avut şi continuă să aibă multiple implicații asupra asigurării populației şi economiei siriene în ansamblu cu materii prime şi produsele necesare vieții de zi cu zi.

Unii analişti politici şi economiştii care urmăresc fenomenele internaționale au ajuns la concluzia că actuala situație din Siria afectează circa 75% din activitatea industrială din întreaga țară dar în mod special pe cea din capitala industrială şi comercială – Aleppo.

Multe dintre fabrici au fost bombardate, sau au fost distruse prin focurile puse de către rebeli, devenind dovada intenției serioase de luptă continuă a acestora împotriva regimului impus de

Importuri	Exporturi
Produse alimentare şi animale	Îmbrăcăminte
Echipamente industrial	Țesături de bumbac
Produse metalice	Fructe şi vegetale
Mase plastic	Petrol
Lână	Cereale

Sursa: A Historical Atlas of Syria, New York, Rosen Pub., 2004

preşedintele al-Assad.

O mare parte a muncitorilor şi funcționarilor din diferite întreprinderi industriale, sau comerciale, nu mai pot ajunge la locurile de muncă datorită insecurității care domneşte pe străzi.

Insecuritatea provocată de conflictul armat dintre rebeli şi garda militară are efecte directe asupra aprovizionării populației cu produsele necesare zilnic.

Fermierii nu îşi pot procura diversele semințe şi nici gazul pentru maşinile agricole şi pentru mijloacele cu care să transporte produsele agricole spre diverse piețe şi ca atare s-a ajuns la un moment în care lipsa produselor alimentare nu se poate rezolva decât printr-o piață neagră de care profită speculanți.

Pentru a se asigura un minimum de aprovizionare, administrația guvernamentală încearcă pe diverse căi să aducă prin import produse cum ar fi: cereale, orez, zahăr şi alte produse.

Din zi în zi situația în care trăieşte populația siriană devine mai grea şi acest lucru devine din ce în ce mai grav întrucât nu se întrevede la orizont nici o lumină salvatoare; din contra conflictul armat continuă ducând la creşterea zilnică a unui însemnat număr de morți, iar guvernul sirian de sub conducerea lui Assad, bazându-se pe suportul unor țări ca Iranul şi Rusia încearcă să se mențină la putere.

Zeci de ani, începând din 1944, de exemplu, relațiile dintre Siria şi Statele Unite au avut drept scop asigurarea în principal a independenței Siriei de sub mandatul francez.

Dr. Alex Berca
Washington/ Annapolis

Citiți mai departe întregul articol aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/10/alex-berca-siria-o-lume-controverselor.html

(continuare din pag. 5)

salariații, fără excepție, copiii lui.

Muncă artistică, participarea la concursuri, hramul bisericesc la care se adună oameni din jur, bâlci, un festival al cântecului şi dansului, parada portului popular, târg şi prilej de veselie şi sărbătoare, toate sunt amintite de autor în detaliu.

O modalitate de stil este şi introducerea vocii auctoriale, la un moment dat, adică intrarea autorului în narațiune, părăsind persoana a III-a, şi relatând la persoana a I-a, procedeu uzitat de prozatori pentru a da mai multă autenticitate acțiunii. Alternanța persoanelor conferă o diversitate şi mai mare narațiunii, mai ales în partea a doua a volumului.

Toate întâmplările au loc în preajma Mănăstirii Tismana – martor de piatră, în care icoanele au ochi şi urechi şi reține toate amănuntele. Memoria icoanelor este prodigioasă. Ele dau mărturie despre fapte bune şi rele, despre oameni destoinici, despre timp şi vremuri, dar şi despre locurile acestea încărcate de istorie şi de spiritualitate. În preajma lor, până şi aerul se sfințeşte.

Gorjenii sunt oameni veseli, ştiu să muncească, dar să se şi distreze. În orice împrejurare ei "pun de o horă" sau de o sârbă şi taraful le ține isonul, până tremură pământul sub tălpi. Ei, de asemenea, sunt oameni ospitalieri şi dăruiesc din prinosul lor, oricărui om le trece pragul. Tinerii încropesc şi ei formații de muzică uşoară, cu care cântă la petreceri sau la festivaluri. Aceste trăsături sunt scoase în evidență de autor în unele secvențe narative.

Autorul obține un oarecare efect prin comicul de limbaj, în grai oltenesc, pe care-l folosesc oamenii locului.

Există şi personaje foarte pitoreşti, cum e frizerul Falcoe de la Sohodol care devine oficial frizerul cooperativei, în Complexul de la Arta Casnică, pentru diversificarea muncii, dar şi pentru a oferi înlesniri şi servicii convenabile celor care lucrau aici permanent. În plus, şi o secție de coafură pentru femei. Toate acestea sunt etape de dezvoltare şi diversificare a producției şi a muncii din Cooperație, sub deviza preşedintelui: *"Operativitate şi promptitudine".* Dar şi pentru eficiența maximă a muncii.

Despre buna organizare a comunității locale, despre evenimentele care se succed fără să-i întrebe pe oameni, despre noutățile tehnicii şi electrotehnicii moderne, care au ca urmare îmbunătățirea vieții, autorul face referiri amănunțite pentru a reda atmosfera acelui colț de lume care se numeşte Tismana, pe o plajă de jumătate de veac în care oamenii se adaptează de bine-de rău, noului regim instalat.

Florian Văideianu are şi un motiv special pentru a zugrăvi aceste locuri şi pe protagonişti: el însuşi face parte din comunitatea locală şi a fost ajutat în nenumărate rânduri de preşedintele Cooperativei, pe care-l considera ca părintele său.

Următorul capitol, intitulat ***„Lumea deschisă"*** este o metaforă a vârstei tinere a autorului care are în fața ochilor şi a destinului său, deschis drumul spre ascensiune, spre viață, spre realizările de mai târziu. Enumerând şi descriind în detaliu extinderea activității meşteşugăreşti de la Cooperativa Arta Casnică, Florian Văideianu pune accentul pe noutate, ca şi pe valorificarea şi păstrarea tezaurului artei populare româneşti din Oltenia, produse artizanale care duc faima Olteniei peste hotare, dar şi a obiceiurilor şi datinilor pe care oamenii locului le păstrează cu sfințenie, ele fiind considerate datul natural şi istoric al acestei părți de lume.

Acest triumf al artei populare este încununat cu lauri, cu premii şi diplome, în nenumărate țări: Japonia, Suedia, Belgia, Austria, Franța ş.a., unde arta populară românească este apreciată şi căutată de iubitorii ei.

Liniştea şi prosperitatea locului sunt sfâşiate într-o fatidică zi de august 1981 de o veste cutremurătoare: dispariția într-un accident de maşină, în timp ce venea spre casă de la Craiova, a preşedintelui Traian Burtea şi a şoferului său. Cu greu puteau oamenii să realizeze că omul de care erau legați cu fire invizibile, nu mai era fizic printre ei. Însă, aşa cum precizează autorul, realizările lui în arta meşteşugărească au dăinuit: *"A fost omul care s-a pus mereu în slujba celor cu care a lucrat. Fenomenul Traian Burtea încă îşi manifestă efectele în conştiința celor care l-au cunoscut".*

Aceste studiu monografic de excepție, cu reflexe narative de marcă este o mărturie a faptului că, în epoca numită de toți, "de aur" a societății româneşti, Cooperația meşteşugărească a strălucit prin arta meşteşugarilor şi artizanilor săi, dar şi prin harul organizatoric al celui care şi-a semnat trecerea, prin conducerea unuia din cele mai importante sectoare de activitate de către un om cu calități excepționale puse în slujba muncii, a omului, a dragostei de țară, de cultură şi de artă populară.

Florian Văideianu realizează un document de excepție care se înscrie în istoria Olteniei cu tot ce include ea mai bun, mai frumos, mai trainic. Iar faptul că autorul a ales un titlu peiorativ ***"Boier printre tovarăşi"*** – este cu atât mai meritoriu, cu cât omul, organizatorul, specialistul în arta opulară, s-a putut adapta noului regim, alegând să acționeze spre binele comunității, pentru a-i asigura condiții şi locuri de muncă, un trai decent şi liniştea necesară conviețuirii paşnice. Convingerea că nu tot ceea ce a fost în regimul trecut a fost rău, l-a condus pe autor să scoată în evidență realizările obținute prin muncă cinstită, prin demnitate şi credință nestrămutată în tradițiile şi moştenirea populară a românilor, lăsată din moşi strămoşi.

Ceea ce nu e puțin lucru, dimpotrivă.

Octombrie 2013
CEZARINA ADAMESCU

Expoziție "Arta Casnică" la Festivalul Castanului - 2013

Citiți cu imagini mai mari articolul:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/11/cezarina-adamescu-memoria-icoanelor-si.html

Proiectul de tineret “Informația pentru Tine(RI)”

Finanțat de

M.T.S. - Ministerul Tineretului si Sportului

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Revistă pentru tineri, apărută acum în format tipărit cu sprijinul MTS proiecte pentru tineret

Apare sub egida revistei literare Sămănătorul, cu apariție lunară din anul 2008, cuprinzând pagini din opere inedite, scrieri de debut literar sau publicistic

www.samanatorul.ro/

9

Cititi acest Buletin informativ pentru tineret

http://9nepasadetine.blogspot.ro/

NE PASĂ DE TINE(RI)

Centrul de Resurse pentru Informare si Consiliere a Tinerilor - C.R.I.C.T

Proiectul publicației pentru tineret **"9 ne pasă de Tine(ri)"**

Pe baza experienței noastre, dorim să continuăm şi să dezvoltăm acest nou demers editorial în cadrul Centrului de Resurse pentru Informare si Consiliere a Tinerilor – CRICT.

Despre editor, proiectul pentru tineret şi parteneri

Asociația Semănătorul Tismana urmăreşte dezvoltarea la un nivel ridicat a oportunităților de promovare si dezvoltare a culturii în general, cu accent pe literatura complementară în special. La nivel național şi internațional, publicația literară cu apariție lunară online **„Revista Semănătorul"**, a publicat online, până acum, numai prin revistă, mii de pagini de literatură şi de promovare de scrieri şi reviste prietene, la care au participat tineri scriitori, critici literari, istorici, documentarişti, economişti, filologi şi clerici din toată lumea. Editura Semănătorul online, a adăugat la acestea zeci de mii de alte pagini de literatură, studii documentare şi monografice, lucrări de licență, copii în fişiere online ale unor ediții princeps.

- Proiectul pentru tineret Informația pentru Tine(ri) este o inițiativă a Fundației Județene pentru Tineret Gorj **în parteneriat cu *(ONG-uri coordonatoare din cadrul prezentului proiect pentru tineret)* organizațiile membre ale acesteia: Asociația Dorna Tismana, Asociația Regională pentru Dezvoltare Durabilă, Asociația Liberă Inițiativă şi Antreprenoriat Tismana, proiect care va fi gestionat şi implementat de către Asociația "Semănătorul Tismana" de altfel membră a Fundației Județene pentru Tineret Gorj. Toate aceste ong-uri îşi propun în cadrul proiectului pentru tineret Informația pentru Tine(ri),** implicarea activă a tinerilor din Municipiul Târgu-Jiu în domeniile de țintă ale tineretului pentru a deveni cetățeni activi şi a le creşte simțul civic prin activitățile de tineret desfăşurate.

Acordurile de parteneriat încheiate cu ONG-urile partenere coordonatoare **se datorează faptului ca aceşti parteneri au colaborat cu succes în diferite proiecte, inițiative, activități comune de tineret, culturale, educaționale, editoriale si de voluntariat. Toți** intenționează implicarea activa a tinerilor din comunitățile țintă în domeniul culturii, tineretului si al voluntariatului în particular si proiectelor culturale, de tineret. **Experiența si aria de expertiza în domeniul culturii, tineretului, al Serviciului European de Voluntariat** ale ONG-urilor partenere (**direct responsabile pentru a** implementa planul de acțiune **al activităților proiectului de tineret) va fi** esențială pe tot parcursul **proiectului** aceştia participând activ la toate etapele. Iată detalii despre ele:

1. **Asociația Regională pentru Dezvoltare Durabilă, - A.R.D.D.** Preşedinte: Mihai Istrate; experiența proiectelor de tineret: fost *Mentor SEV* în cadrul mai multor proiecte de tineret, - alte competențe relevante: profesor, expert consultant şi manager proiecte de tineret, director Grup Şcolar Industrial de Petrol Țicleni , evaluator ECDL.

2. Asociația Libera Inițiativă şi Antreprenoriat Tismana - A.L.I.A.T**. preşedinte: Daniel Căprița; *experiența* proiectelor de tineret*:* *actual manager proiect SEV* , *fost coordonator - şi mentor - în cadrul mai multor proiecte* de tineret, alte competențe relevante: - expert consultant şi manager proiecte de tineret şi *SEV* .**

3. Asociația "Dorna Tismana"– A.S.T**. Preşedinte: Tomoniu Antonio; *experiența* proiectelor de tineret*:* acreditat ca "Lucrător de tineret" - cod COR 341205, *Certificat* ANC „Competente comune *Sociale si Civice*" , "Manager proiect" - COR 241919, fiind manager al unui proiect POSDRU implementat cu succes în 12 şcoli din județul Gorj în perioada 2010-2012. Vastă experiență dobândită în ultimii 8 ani, implementând cu succes zeci de proiecte diferite pentru tineret;**

4. **Fundația Județeana pentru Tineret Gorj,** preşedinte: Dumitrescu Alexandru; Experiență în proiecte de tineret: acreditat "Lucrător de tineret" - cod COR 341205, *a participat în cadrul mai multor proiecte şi activități SEV ale voluntarilor,* - alte competente relevante: manager activități de tineret şi voluntariat.

Parteneri instituționali: **Consiliul Județean Gorj, Centrului Municipal de Cultură „Constantin Brâncuşi", Biblioteca Județeană Christian Tell.**

Acordurile de parteneriat încheiate cu partenerii instituționali, vor oferi sustenabilitatea proiectului, **de altfel toți partenerii** instituționali **vor avea un rol complementar şi de suport în** promovarea proiectului de tineret**.**

Acest material este realizat în cadrul proiectului de tineret " Informația pentru Tine (RI) "
si FINANȚAT DE CĂTRE:

M.T.S. - Ministerul Tineretului si Sportului

Publicația face parte din proiectul "Informația pentru Tine(RI)" şi cuprinde tot ce gândeşti dacă vrei să te implici şi să nu te mai simți mereu abandonat de societate: cursuri gratuite, loc de muncă, granturi, finanțări, servicii de informare şi consiliere, implicare în viața asociativă, voluntariat în altă țară, iar cu plată, soft educativ pentru elevi si profesori, cursuri pentru obținerea permisului european de conducere a calculatorului şi multe altele la care nici nu te-ai gândit!

O publicație utilă tinerilor şi nu numai! Citiți-o pe www.samanatorul.ro sau la adresa de din stânga!

http://9nepasadetine.blogspot.ro/

Publicația "9 ne pasă de Tine(ri)"
Apare în cadrul
Centrului de Resurse pentru Informare si Consiliere a Tinerilor – CRICT.

IMPORTANT! ÎN LUNA NOIEMBRIE FACEM DEMERSURI PENTRU CA REVISTA SĂ APARĂ ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! CINE DOREŞTE SĂ PRIMEASCĂ REVISTA TIPĂRITĂ, SĂ DEPUNĂ ÎN CONTURILE NOASTRE SUMA IAR PRIN UNUL DIN E-MAIL-urile de mai jos, SĂ NE TRIMITĂ UN TEXT CU URMĂTORUL CONȚINUT: (se elimină sau se adaugă text, după caz)

Am depus în contul ..... echivalentul sumei de .....
pentru un număr de ..... reviste, a 15 lei exemplarul, pe care:
a) mă oblig să le ridic personal de la adresa sediului local care mi se va indica;
b) mă oblig să plătesc prin ramburs, taxele poştale **pentru primire acasă.**
(depunerile se fac până în data de 25 ale lunii care precede luna cu abonament)

Membrii cotizanți pot tipări cu ISBN, contra cost, cărțile lor prin Editura „Semănătorul”. Din tirajul total, orice editură din România va da obligatoriu 10 buc. Bibl. Naț. (şi Jud.) din România

CARE SUNT CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE CITIȚI PE PAGINA:
http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI “SEMĂNĂTORUL TISMANA”:
DENUMIRE: Asociatia ”Semanatorul Tismana”
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Târgu Jiu - Strada pietonală din centrul oraşului

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul II. Nr. 11 - nov. 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

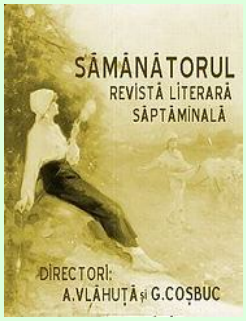

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii noiembrie 2012, la
www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente
(2-3) Editorial - Pe scurt. Capcanele reţelei Internet!
(4) A. Melian - ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE

Eseu
(7) Mihail Mate - " Douăzeci şi una de ore"

Poezie
(10) Dr. Alex Berca - Recezie "Început de secol"
(9) Mihaela Colin Cernitu - Recenzie «Parole senza posa»
(12) GEORGE ENE - Poeziile lunii noiembrie
(14) Liviu-Florian Jianu - Din poeziile lunii noiembrie
(29) GEORGE ANCA - «Ghagyuba» de Milarepa

Studii. Recenzii
(16) IONUT HENS - Recenzie: Ioannis Zizioulas
(18-21) Iuliu-Marius Morariu - Despre libertatea în evul mediu
(31-32) Morariu - Jimborean - Recenzie «Fiinţa eclesială»

Altele
(22-26) Nicu Tomoniu - Capcanele reţelei Internet
(27) Al. Stănciulescu Bârda - «Măria Ta, Ţăran Român!»
(28) Din titlurile de pe blogurile Semanatorul
(33) Anunţuri ale Asociaţiei Semănătorul Tismana
(39) Legături la filme documentare
(40) Anunţ pentru membrii cotizanţi, redactorii şi donatorii de carte

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Cuvinte necesare:

PE SCURT!

www.tomoniu.ro

La mulți ani cu ocazia Zilei Naționale a României! Se împlinesc 10 luni de când am semnalat ştergerea inscripției Budapesta de pe arcul de Triumf! Va defila Armata Română şi anul acesta fără refacerea acestei inscripții care ne aduce aminte de o strălucită victorie a trupelor române la Budapesta? Să vedem! Noi ne-am făcut datoria....

REMEMBER

Se împlinesc patru ani de când ne-a părăsit ARTUR SILVESTRI şi s-a ridicat la ceruri! A fost cel mai mare vizionar al vremurilor postdecembriste lansând un proiect de reînviere online a marilor publicații româneşti care au apărut la sfârşitul sec. al XIX-lea şi începutul sec. XX. Relansarea lor ar fi trebuit să preocupe ministerele de resort dar în lipsa unei strategii naționale a statului român şi-a asumat Domnia Sa - pe banii proprii - responsabilitatea înființării a peste 100 de publicații online. Duhul lui sfânt trăieşte şi astăzi! Vom duce mai departe ideea silvestriană care călăuzeşte publicațiile Semănătorul. Noi vom fi România Tainică - strălucită sintagmă a lui Artur Silvestri - care, în ciuda tuturor greutăților financiare, nu vom lăsa editura şi revista Sămănătorul să moară! Pentru a exista o literatură liberă în țară, pentru a exista idei libere şi originale într-o mass-media care şi-a abandonat identitatea pentru a deveni partizana unor grupuri financiare meschine care au sărăcit țara şi mare parte din populația ei care a luat drumul bejeniei prin Europa.

Fi-ei țărâna uşoară şi să se odihnească în pace la Mânăstirea Pasărea, loc de pelerinaj pentru prieteni şi cunoscuți, amintire veşnică pentru familie! DUMNEZEU SĂ-L IERTE!

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect “Revista Sămănătorul” este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online “Semănătorul”. Revista “Sămănătorul” va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri**

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

CAPCANELE REȚELEI INTERNET

A SE CITI CU MARE ATENȚIE!

Tematică:

- **Cum ajung scrierile dvs. pe mâna unor hoți care le vând pe bani buni**
- **Cum poate afla tot globul ce aveți prin casă: din sufragerie până în cotețul găinilor (Rețelele de socializare tip Facebook)**
- **Cum dați informațiile personale gratis tuturor: de la CIA şi FBI până la „serviciili" lui Băsescu (deschiderea - benevolă sau forțată – de conturi pe site-uri nesecurizate)**
- **Cum puteți fi manipulați mediatic să aveți o conduită contrară convingerilor personale (Ziare, radio-televiziuni, rețelele de socializare tip Facebook)**
- **Cum dați datele de pe buletin şi bani de pe cardul bancar unor magazine online nesecurizate**

Această tematică dacă va fi bine receptată de cititori, va fi dezvoltată în mai multe episoade, urmăriți site-ul http://www.tomoniu.ro/ sau revista „Semănătorul"

INTRODUCERE

Spuneam în unele numere ale revistei „Sămănătorul", http://www.samanatorul.ro/revista (pagina principală) că rari sunt cei care au rămas cu datele personale intacte pe Internet. Imaginea noastră prin tot locul pe unde mergem, anul naşterii, localitatea şi țara unde ne-am născut, ce studii şi ce meserie avem, starea civilă şi altele, nu mai sunt un secret pentru nimeni! Mai ales pentru „serviciili" româneşti şi străine de care vorbea bietul Ceauşescu. Mană cerească pentru ele „Feisbucul"! Dai un „like" sau trimiți un asentiment la campaniile heirupiste „România mea este...", „Iubirea de Românie" sau «Pe tricolor e scris Unire» mare succes pe Facebook-ul plin de eleve şi cuconițe îmbrăcate doar ca Eva lui Adam şi „serviciili" au strâns rapid 10 mii de fişe personale. Eşti de-acum încolo, înregistrat automat cu datele personale atât la televiziuni, cât şi la serviciile secrete… Cum este posibilă incursiunea asta în intimitatea noastră? Să întrăm în detaliile câtorva din aceste căi …

Mai întâi, unele date nu le poți ascunde pentru că ele se găsesc în calculatorul fiecăruia, când ai instalat Windows sau alte programe utile care-ți cer pentru utilizarea lor anumite date personale de identificare. Atenție deci ce programe încărcați pe calculator şi citiți cu atenție dacă compania producătoare e înscrisă în comerț cu Copyright şi dacă oferă protecția datelor introduse de dvs. Ce nu poți evita, este IP-ul calculatorului, (un fel de serie a lui) ce poate fi citit de oricine. Iar dacă ai o pagină personală, interogarea Wois de la RNC dă de regulă adresa proprietarului de domeniu sau, în cel mai favorabil caz de siguranță, doar a firmei unde ați cumpărat găzduirea.

O atenție deosebită trebuie acordată Internet Explorer şi Mozilla Firefox care îți întind primele capcane când te întreabă dacă le dai voie la utilizarea cookie-urilor, adică – zic ele – să le dai voie să țină minte paginile pe unde ați umblat. E normal să vrem ca să ne ducă la unele pagini mai repede şi chiar să-ți alegi din lista dată de „istoric" paginile utilizate de dvs. cel mai des. Însă un cookie HTTP sau un modul cookie este un text special, deseori codificat, trimis de un server unui navigator web şi apoi retrimis firmei trimițătoare (nemodificat în modulele nespecializate) de către navigator. Aici e aici! Unele firme, pe ale căror pagini umblați, trimit cookie-uri care sunt folosite pentru autentificarea datelor dvs. şi pentru urmărirea comportamentului pe care-l aveți, reținerea preferințelor dvs. de navigare, pentru a vi se implementa un sistem de reclamă pregătindu-vă - fără nici măcar să bănuiți - „coşul de cumpărături adecvat".

Ce anume pagini web vizitați şi când, nu interesează numai firmele comerciale ci şi „serviciili" piratului al mare. Trebuie să ştiți - în ciuda dezmințirilor mincinoase ale lui Băsescu - că aşa cum CIA este un serviciu secret care se află sub jurisdicția preşedintelui Statelor Unite nici la noi nu e altfel. Clădirea din România cu presupusa (greu de aflat!) închisoare a CIA - Central Intelligence Agency, Office of Public Affairs, Washington, D.C. 20505 - e un loc interzis, cu „milițian" la poartă, care lasă înăuntru fără

să fie legitimat doar pe Băsescu. Ea aparține Oficiului Registrului Național al Informațiilor secrete de Stat (ORNISS) de pe strada Mureş, nr. 4, Bucureşti iar interogarea teroriştilor aici de către CIA nu e o problemă. Zău că-mi place, ar zice un mucalit, ai dracu' ne-am făcut noi românii ca să interogăm terorişti internaționali! Dar vă dați seama ce gândesc unele țări din orientul mijlociu de unde Ceauşescu a adus României bani buni? Şi de unde mai aveam de luat destul dar am renunțat de dragul licuriciului al mare? Acum suntem pe lista neagră a lor şi o rachetă teroristă ne poate fi rezervată zi sau noapte!

(continuare în pag. 22)

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

ABUZUL SI CRIZA DE AUTORITATE

Motto : *ucigaşii de speranță sunt adeseori mai odioşi decât criminalii*

In pofida atuurilor lui I. Iliescu şi a transformărilor pozitive din cei 6 ani de la Revoluție, erorile şi neîmplinirile, precum şi progresiva deteriorare a autorității, din ce în ce mai mult rătăcită între abuz şi criză, au determinat pierderea alegerilor din 1996. Nu singure, bineînțeles. Un rol extrem de important l-a jucat cultivarea speranței că forțele politice de dreapta, - reprezentate îndeosebi de partidele istorice şi de politicienii reîntorşi din exil – vor reuşi nu doar să bareze marşul, mai mult sau mai puțin triumfal, al foştilor, ci mai ales să instituie o democrație autentică, să gestioneze țara mai bine şi până la urmă să asigure oamenilor un trai mai bun, o viață mai demnă şi mai securizată (nu de securitate, bineînțeles), o dezvoltare a țării mult mai conformă cu potențialul ei material şi uman.

Paradoxul acestor alegeri şi relevanța lor privind ideea de autoritate rezidă, între altele, în opțiunea pentru candidatura la preşedinție. După părerea mea, figura cu cea mai marcantă autoritate în spațiul politic al dreptei era Corneliu Coposu. Personalitate puternică, prestigioasă şi respectată chiar de adversari, cu o biografie bogată de combatant politic, el reprezenta cel mai redutabil adversar pentru Ion Iliescu, mai ales în anul 1996 (în 1992, condițiile nu erau,probabil, propice pentru o victorie de dreapta). Cu toate acestea şi în pofida eşecului aproape descalificant din 1992 (61,5% Iliescu – 38,57% Emil Constantinescu), opoziția de dreapta, în frunte cu însuşi Corneliu Coposu, îl desemnează candidat tot pe profesorul de la Universitate. Adică un personaj fără anvergură politică, fără autoritate personală, fără carismă şi fără un trecut care să justifice o asemenea investiție electorală.

Explicația pentru această alegere nu poate fi aflată decât în probabilele calcule strategice ale seniorilor de dreapta, care şi-au dorit în fruntea statului un politician « făcut , iar nu născut ». Un politician ispitit de putere dar fără autoritate personală şi fără caracter puternic, deci, uşor manevrabil. El trebuia să fie păpuşa fotogenică (profesor universitar, rector al celei mai mari universități din țară, membru al societății civile ?i, atu suplimentar…figură pastişând chipul de legendă al lui Aexandru Ioan Cuza) din avanscena politică, pe care sforarii din culise s-o poată manevra după bunul lor plac şi după meschinele lor interese. Dacă Corneliu Coposu va fi avut rațiunile lui de a nu-?i prezenta propria candidatură, spectrul politic de dreapta avea destule alternative net superioare celei alese. Chiar în zona din care venea Emil Constantinescu. De pildă , Nicolae Manolescu, care aparținea aceluiaşi mediu universitar, avea toate atributele acestuia. Se pare însă că tocmai calitățile lui suplimentare şi în primul rând personalitatea puternică, autoritatea şi prestigiul de care se bucura (e drept, nu în spațiul politic), i-au determinat pe bătrânii lideri să aleagă mai curând un releu decât un post de transmisie. In esență, **autoritatea** care n-a avut curajul să intre în arenă, a vrut să se manifeste printr-un intermediar decorativ, fără de autoritate.

Din păcate, acest calcul s-a dovedit cel puțin lipsit de înțelepciune şi cu urmări grave, atât pentru coaliția politică, cât mai ales pentru țară. Cel dintâi semnal de alarmă l-a dat chiar rezultatul alegerilor. Primul tur a fost câştigat de I. Iliescu (32,5% fața de 28,22 la sută) şi dacă Petre Roman (cel ieşit pe locul 3 cu 20% de sufragii), - progenitură de comunist celebru, fost « copil de suflet » al preşedintelui FSN şi fost prim ministru al României (până au fost aduşi minerii să facă din nou ordine în țară) - nu făcea coaliție cu vechii lui adversari politici, alesul fără noimă al dreptei şi-ar fi încheiat aventura electorală ca şi în 1992. Aşa, el a câştigat alegerile pe baza unor promisiuni, care s-au dovedit până la urmă simplă demagogie, şi, mai ales, pe baza unor alianțe purtând încă din faşă germenii discordiei şi microbii politicianismului găunos. Convenția democratică, constituită din PNTCD, PNL şi ecologişti nu s-a mulțumit să-şi asigure majoritatea parlamentară cu aleşii lui Petre Roman, - oricum o tovărăşie contra naturii în care Traian Băsescu va juca rolul scanalagiului de serviciu – au vrut să-şi fortifice

puterea creând precedentul aducerii la guvernare a reprezentanților unui dubios şi ilegitim partid etnic, UDMR. Si rezultatele n-au aşteptat să apară. Lipsa de autoritate personală nu putea fi suplinită de autoritatea instituțională. Dimpotrivă, ea a infirmizat-o. Aşa încât, multe dintre deciziile rătăcite ale preşedintelui au fost luate nu pentru că el era convins de temeinicia şi oportunitatea lor, ci pentru că autoritatea era în altă parte. Cu guverne constituite aberant şi cu primi miniştri incompetenți, pe care mai târziu îi va şi califica trădători (Victor Ciorbea şi Ion Vasile), bunele intenții ale Preşedintelui nu puteau nici într-un fel pava calea spre rai.

Ce s-a ales de cei 15000 de specialişti despre care se vorbea în campania electorală ? Intr-un interviu dat nu demult, în care fostul preşedinte se straduieşte să-şi ajusteze convenabil, deşi neconvingător, prestația lui prezidențială, la întrebarea reporterului pe această temă, el confirmă cu toată convingerea că aceşti specialişti au existat. Nimeni nu-l poate contrazice. Au existat şi există nu 15, ci multe zeci de mii de specialişti în această țară, dar nu ei sunt promovați de obicei la guvernarea şi administrarea României. Clientela politică, neamurile şi prietenii, finanțatorii oculți ai celor ajunşi la putere, nu o dată prin fraudă, aceasta este rezerva de cadre obişnuită, de mai bine de 20 de ani. Ce mari specialişti au fost Victor Ciorbea şi Ion Vasile, ce mare specialist a fost Ioan Avram Mureşan, inginerul de Politehnică, cocoțat în fruntea Ministerului agriculturii, care astăzi ispăşeşte 7 ani de puşcărie pentru matrapazlâcurile făcute în timpul ministeriatului său ?! Instituind sistemul vicios al logaritmului, gestionarea instituțiilor statului au fost date ca un fel de peşcheş clientelei politice, nu pe criteriul competenței şi al autorității personale, ci al fidelității față de şef. Constituind un guvern pestriț la culoare şi urât mirositor la onoare, Preşedintele a deschis cutia Pandorei. In locul unui organism competent şi solidar, având ca obiectiv împlinirea speranțelor pe care oamenii şi le-au pus în alternativa la regimul Iliescu, guvernul, - într-o dinamică centrifugă totală – a devenit arena tensiunilor şi conflictelor, a intereselor divergente şi a negustoriilor convergente. Rezultatul ? Nu este oricum cel pe care-l proclamă E. Constantinescu, în interviul amintit. Aşa cum o declară el însuşi, « cifrele nu pot fi contestate ». O fi fost moştenirea lui Ion Iliescu catastrofală, ca să-i preluăm din nou punctul de vedere, dar moştenirea pe care a lăsat-o el însuşi nu-i face nici o onoare :

Dacă mai adăugăm că rata şomajului în dec. 1996 era de 6% iar în dec. 2000, 10,5% şi că cele 65 de miliarde de dolari investiții străine au rămas o simplă promisiune electorală, avem imaginea revelatorie a unui eşec global. A unui e?ec confirmat de Raportul Băncii mondiale, întocmit în oct. 2003 şi intitulat « *România : evaluarea sărăciei* ». Iată două extrase sintetice din acest raport voluminos (două tomuri) :

1.« Sărăcia a crescut în România între 1995 şi 1999 şi a scăzut între 2000 şi 2002, acestea fiind perioade de recesiune şi, respectiv, creştere. »

2. "Intre 1995 şi 2000 (în mod special intervalul 1996-2000) declinul economiei a influențat substanțial creşterea sărăciei."

Cauzele acestor neîmpliniri sunt multiple şi complexe. Una însă, emblematică şi general valabilă, este deficitul de autoritate personală a celui desemnat să pună în valoare autoritatea unei instituții supreme. Autoritate care se bazează pe competență verificată, pe prestigiu autentic şi nu confecționat ad-hoc, pe carismă mobilizatoare, pe curaj dăruitor. A avut candidatul dreptei aceste calități ? Din păcate, nu. Dintre multele exemple privind rolul jucat de autoritatea personală, în această perioadă, poate cel mai relevant a fost prilejuit de mineriada din 1999. Nu mă opresc la incompetența guvernamentală, la descalificantul comportament al poliției, umilită şi ruşinată de mineri, la pescuitului în ape tulburi al PRM şi în primul rând al lui Corneliu Vadim Tudor, nu mă opresc la scoaterea armatei cu care se laudă astăzi

		1996	1997	1998	1999	
-	Cresterea PIB	4,1	-6,6	-7,3	-4	
-	Prod. Int. Brut	35,5	34,8	33,6	33,8	Md. &
-	PIB pe loc.	1572	1532	1480	1480	în &
-	Datoria int.	6,1%	5,7%	5,6%	7,1%	din PIB
-	Datoria ext.	20,5%	24%	28,9%	24,3%	din PIB

Emil Constantinescu neînțelegând cât de ceauşistă i-a fost alegerea, ca ?i calificarea plecării minerilor spre Bucureşti drept acțiune teroristă. Aş vrea să mă opresc doar la « Pacea de la Cozia», pe care o ironizează fostul preşedinte în interviul evocat anterior şi căreia îi minimalizează importanța. Evenimentul de la Mănăstirea Cozia este mărturia exemplară a rolului pe care îl poate juca autoritatea personală, fortificată de autoritatea instituției reprezentate. Ceea ce n-a reuşit primul ministru, ceea ce n-a reuşit preşedintele, ceea ce n-a reuşit poliția cu generalii ei pe puncte, ceea ce n-a apucat, - din fericire - armata să reuşească, a reuşit egumenul unui lăcaş de închinăciune, care a logodit întru pace socială autoritatea lui monahală cu autoritatea creştinească a bisericii. Este trist că ex-preşedintele n-a înțeles nici după peste zece ani că nu autoritatea lui şi a armatei care se pregătea să intre cu tancurile peste minerii rămaşi fără mine a pus capăt acestui conflict social şi a evitat o criminală vărsare de sânge, ci autoritatea unui egumen binecuvântat de Dumnezeu.

Cât de importantă poate deveni autoritatea personală în exercitarea unei autorități instituționale, a putut-o constata de altfel preşedintele Constantinescu însuşi, atunci când a avut înțelepciunea să-l numească prim-ministru pe Mugur Isărescu, un specialist autentic, dintre cei 15000 pe care declara în 1996 că-i are la dispoziție. Era însă prea târziu . Aşa cum prea târziu a înțeles - dacă a înțeles (pentru că străduința lui post-prezidențială , în bună măsură megalomană, de a-şi machia o figură politică planetară alături de Gorbaciov, Lech Walesa, Vaclav Havel, îi dovedeşte incapacitatea auto-evaluativă) – ca el nu avea anvergura şi calitățile pentru a îndeplini o misiune atât de dificilă şi mai ales că el n-a fost decât instrumentul, mai mult sau mai puțin conştient, al unor forțe politicianiste, setoase în primul rând de revanşă şi profit personal . Singurătatea pe care a început s-o resimtă la un moment dat şi cu care şi-a încheiat mandatul n-a fost decât expresia afectivă că lumea care l-a aruncat în arena politică nu era lumea lui. Pentru că, în pofida tuturor erorilor, a slăbiciunilor auto-evaluative, Emil Constantinescu cred că şi-a iubit şi-şi iubeşte țara ca un român adevărat, şi-a dorit

să-i temeinicească renaşterea şi să-i slujească cu devotament nu doar pe cei care l-au ales, s-a străduit să construiască, dar …n-a avut nici vocația, nici forța, nici curajul meşterului Manole de a sacrifica o Ană în zidurile construcției năzuite.

Iar **răul** suprem pe care el şi cei care l-au antrenat în această aventură l-au provocat poporului român a fost *neantificarea speranței şi debusolarea oamenilor.* Alegerile din 2000 nu fac decât să confirme această dramă . Pradă disperării, dar mereu ispitiți de speranță, cei care s-au simțit înşelați şi umiliți au fost la un pas de a-i încredința lui Vadim Tudor puterea, cel care n-apucase încă să păstorească România şi nici să impună cu mitraliera pe stadioane, dreptatea lui profetică. S-au trezit însă la timp din coşmarul virtual şi au ales răul cel mai mic. L-au ales din nou pe Ion Iliescu. Victoria dreptei româneşti a fost « deplină »….

Alexandru MELIAN

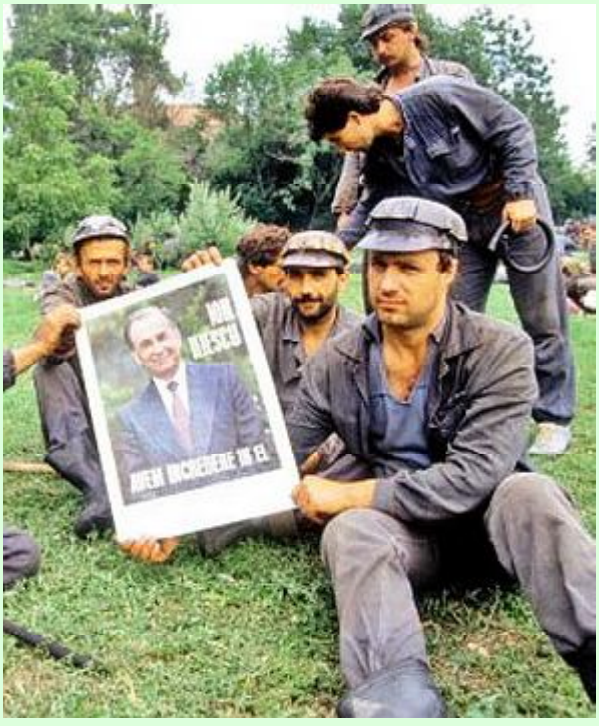

MIHAIL MATE - (n. 1974, Resita)

DOUĂZECI ŞI UNA DE ORE

Considerații filosofice despre Universul exterior şi cel interior

Cuvânt înainte

Tot ce urmează nu e neapărat adevărat. Cele ce urmează nu se cer a fi crezute ci se cer a fi o invitație la reflecție şi la introspecție – departe de tumultul artificial al vieții noastre de azi. Avem fiecare un nivel de înțelegere, dar noi am devenit adevărați maeştri în a fugi de oglinda acestui lac, în loc să încercăm în fiecare zi să-i explorăm din ce în ce mai mult adâncimile.

Vă provoc, în cele ce urmează, să redescoperiți împreună cu mine oglinda acestui lac. Dacă veți dori sau nu să continuați a-i tulbura suprafața ori adâncimile, decizia vă aparține pe deplin. Să vă fac însă să doriți acest lucru mi s-a părut atât de important încât am hotărât să concep acest mesaj. Consider că de setea de cunoaştere autentică depinde însuşi viitorul rasei umane, aşa cum o cunoaştem noi azi. Formularea poate părea pretențioasă, dar am să detaliez mai încolo pentru cei care vor avea răbdarea să mă însoțească în această călătorie.

Suntem din ce în ce mai agresați in viața zilnică de lucruri şi de „sentimente" prefabricate. Celor pentru care banii nu sunt o problemă li se pun toate pe tavă, dar ei fie se plictisesc cu ce au, fie vor mai mult. Cei pentru care banii sunt o problemă fie sunt nevoiți să se dedice supraviețuirii in goana dupa banii necesari zilei de mâine (sau poate chiar de azi), fie sunt cei care îi invidiaza pe oamenii din prima categorie şi incearcă să ajungă ca şi ei.

Goana dupa bani, indiferent dacă se încadrează în categoria cursei pentru supraviețuire sau în cea a cursei pentru un confort constant mai bun, e cea mai devastatoare farsă pe care omenirea şi-a construit-o în cursul aşa zisei sale evoluții.

Daca vi se pare şocantă această afirmație, vă invit sa faceți un pas înapoi şi să incercați să vă detaşați de propria viață. Priviți-o ca pe un film. Acum întrebați-vă: care sunt cele mai importante lucruri in viața voastră? Vă invit sa mergeți mai departe de maşina sau casa visurilor voastre şi să depăşiți interesul pecuniar. Dacă aveți deja un raspuns, vă rog să vă întrebați in continuare cât timp alocați pe zi lucrurilor pe care tocmai le-ați clasificat ca fiind cele mai importante pentru voi şi cât timp alocați pe zi supraviețuirii şi/sau confortului (serviciu ori alta sursă generatoare de bani).

Dacă faceți parte dintre fericiții care alocă în mod constant (sau măcar preponderent) cea mai mare parte a timpului acelei categorii definite anterior ca fiind de primă importanță, atunci nu am nimic nou pentru voi în rândurile ce urmează. Lăsați acest material deoparte şi nu-i permiteți să manânce din timpul pe care reuşiți sa-l alocați acelei părți din viață care vă face să vă simțiți cu adevărat fericiți şi împliniți.

Dacă găsiți că repartizarea timpului intre sursa fericirii voastre personale şi sursa de bani vă aduce unele frustrări, atunci poate că explorările unui om obişnuit în jungla cotidiană vor putea să vă reamintească de comoara pe care o purtați în voi şi de drumul către fericirea şi împlinirea personală.

Rândurile ce urmează nu se doresc a fi o lecție de time management. Ele reprezintă istoria particulară a unui excursionist în căutarea marcajelor de pe traseu. Ca şi mulți alții din jurul meu, am dorit să ştiu unde mă aflu, în ce direcție mă îndrept, cine m-

desen ales de elvira ciobanu Google group

a pus unde sunt şi de ce. Nu mi-am răspuns la toate întrebările, dar am învățat cât de importante sunt ele şi cât de mult înseamnă căutarea în sine. De când am început să-mi notez ceea ce cred că înțeleg despre aceste căutări, am senzația că am descoperit o fântână plină de comori, al cărei capac am reuşit să-l ridic doar atât cât să apuc să-i întrezăresc profunzimea. Nu mă mai simt dezorientat şi confuz şi nu mai simt că existența mea depinde de aprecierea şi mulțumirea celor din jur, pentru că am senzația de apartenență la un adevăr mai mare, mai frumos şi mai înalt decât orice meschinărie cotidiană: Universul însuşi.

Am găsit în aceste căutări o ancoră ce-mi dă stabilitate pe valurile schimbării, ale inflației, ale serviciului, familiei, prietenilor şi... vă las pe voi să adăugați ce alte valuri mai vreți. Motivul e unul extrem de simplu: ancora vine din adâncul meu, din ceea ce am început să aflu că sunt, iar ceea ce am început să aflu că sunt nu se află sub influența materială a ceea ce se întâmplă în jurul meu. Nivelul superficial este interfața cu cei din jur; nivelul profund este ceea ce sunt şi este interfața directă cu Universul.

Prin cele de mai sus nu vreau să spun că cei din jur văd numai zidurile pe care mi le-am construit şi că nu las pe nimeni înăuntru; vreau să spun că lumea din jur e o cale pe care o avem de parcurs în drumul către noi înşine şi că nimeni, oricât ar fi de apropiat, nu poate ajunge acolo unde, câteodată, ne trebuie o viață întreagă să ajungem (alteori poate mai mult): propriul eu.

Nimeni nu poate să-mi ducă la bun sfârşit căutările în locul meu, aşa cum nici eu nu pot să întreprind căutări în numele altcuiva, pentru că fiecare din noi are propriul drum de făcut, propriile lupte de dat şi propriile cunoştințe de dobândit. Nimeni nu se poate regăsi cu adevărat în altcineva fără a se fi găsit anterior pe sine şi oricât am fi de sinceri şi de deschişi cu cei din jur, sau oricât i-am iubi, suntem singurii care putem sonda în noi înşine la nivel profund.

Am hotărât să concep acest mesaj deoarece am început să cred cu tărie că avem datoria de a înțelege ce suntem la nivel profund pentru a evita dezechilibrele care sunt pe cale să ne distrugă lumea pe care o cunoaştem la nivel superficial. Am început să înțeleg că, atunci când cunoaşterea de sine e în principal rezultatul interacțiunii sociale, apar dezechilibre grave pe care le injectăm în mediul înconjurător, dezechilibre cu care ne identificăm cu o tenacitate demnă de o cauză mai bună. De aceea cred că fiecare din noi e dator să coboare în mod regulat la mare adâncime... în sine, deşi, probabil, introspecția e ultimul lucru de care ne învață „sistemul" că avem nevoie.

Marcajele mele pot fi diferite de ale voastre, fără ca asta să însemne că cineva trebuie să se înşele. Suntem personalități diferite, în stadii de evoluție diferite şi trăim circumstanțe diferite. Marcajele noastre nu au cum să fie la fel pentru că nici drumul nostru nu e la fel. Prin acest mesaj nu doresc să vă transmit marcajele pe care le-am văzut eu, pentru că v-ar duce într-o direcție greşită, ci dorința de a vă căuta propriile voastre marcaje. Şi asta pentru că am senzația că cei mai mulți dintre noi ne-am trezit într-o vale în care ar fi trebuit cel mult să ne intersectăm, fără să ştim unde mergem şi de unde venim, şi am rămas acolo. Între timp, marcajele pe care fi trebuit să le urmăm şi să le întreținem pentru cei ce ar putea veni după noi, sunt din ce în ce mai acoperite de vegetație şi mai distruse de intemperii, iar noi rămânem blocați în valea noastră, din ce în ce mai mulți şi din ce în ce mai preocupați să prindem cele mai bune locuri de campare în acest teritoriu. Uitând cu desăvârşire că acesta e doar un loc de trecere. Câteodată mai avem o vagă nelinişte intuind un marcaj sub muşchiul gros al pietrei, dar atunci ne uităm speriați la cortul pe care am muncit din greu să-l ridicăm, la locul pentru care ne-am certat cu vecinii să-l obținem... la cât suntem de aproape de apă şi la cât de bine ar rezista copiii unui drum lung şi incert - ca să nu mai spunem că ei ar veni cu noi doar până când vor fi învățat să-şi descopere propriile marcaje... şi ne scuturăm ca de un vis urât, aruncând incertitudinea şi efortul în străfundul negru şi neexplorat de unde au avut îndrăzneala să se ridice.

desen ales de
elvira ciobanu
Google group

Citiți întregul volum pe site-ul http://www.samanatorul.ro/editura-online/
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Mihail_Mate-21_de_ore.pdf

MIHAELA COLIN CERNITU- Poet şi publicist român stabilit în Italia..

Poesia nella lingua dell'Altro. Mihaela Cernitu, *Parole senza posa / Vorbe fără astâmpăr*, Firenze, Edizioni Novecento Poesia, 2010

Recenzie

Mihaela Cernitu scrive in italiano ma e nata a Craiova, in Romania. La sua lingua madre in cui accuratamente poi traduce i suoi versi italiani e il rumeno, una lingua simile e dissimile in una volta all'italiano che usa per la sua scrittura. Il suo sguardo poetico, dunque, e sempre quello dell'osservatore, di chi guarda dalla finestra il mondo in cui si e ritrovata a vivere e che spesso non riesce a comprendere totalmente. L'oggetto della sua poesia e un'Italia in cui e venuta a vivere e di cui ha prescelto e prediletto cultura e vita quotidiana; la lingua che usa per farlo e un tentativo di conciliare esigenze culturali e consumo usuale delle parole necessarie per farsi comprendere e per comunicare. La poetessa vive allora tra due mondi: quello della scrittura poetica che frequenta abitualmente ma che non esaurisce la sfera delle sue osservazioni umane e culturali e quello della vita quotidiana da cui trae gli spunti per la sua produzione lirica. Scrive, infatti, Franco Manescalchi nella sua precisa Presentazione del volume di Mihaela Cernitu:

«Ma, direi, il pregio essenziale di questa raccolta e di cogliere il microcosmo nel macrosmo e viceversa, ovverossia la capacita di operare la magia particolare del poeta che consiste nel creare un'immagine doppia, in dissolvenza per cui cio che e detto non e soltanto cio che e detto, e cio che e scritto non e soltanto cio che e scritto. In questo modo il privato, in quanto tale, si fa pubblico e il momento muove nella dimensione dell'universale. La poetessa puo, in questo modo, fermare sulla pagina l'inchiostro del giudizio verso personaggi che si pongono fuori dall'umano (l'affarista, lo zuzzurellone) con un moto di coscienza tipico della poesia dell'Europa orientale del '900, e nello stesso tempo registrare i suoi lampi immaginifici, le sue riflessioni contemplative su un'ora del giorno, una citta visitata, il mondo delle proprie amicizie, uno spazio domestico che diventa colore, un suono che diviene musica, o – per concludere – ubiquita poetica fra due luoghi lontani» (p. 4).

La scrittura della Cernitu si configura cosi come un crocevia tra due mondi: la comprensione dei fatti della vita quotidiana stempera in una malinconica accettazione dello spaesamento in cui si trova talvolta a vivere mentre la capacita di sognare e di concedere delle fughe verso altri mondi e altre forme di esistenza possibili si raggruma in immagini vivide e coerenti, in impressioni ferme e attente, in forme di condivisione e di conoscenza della difficolta di vivere:

«POMERIGGIO IN CASA. Pioveva stamattina, adesso ha smesso, / fa freddo: fuori e autunno, in casa siamo in due, / ognuno con il suo freddo nelle ossa, nel cuore, in sé. / Chiusa in grande silenzio, guardo dalla finestra, / mi saluta un alloro con i suoi verdi-eterni rami, / a dire tutta la verita, l'alloro alto non parla, invece / saluta la mia immaginazione per non impazzire di noia. // Pomeriggio-solfeggio di una sinfonia orientale, / con l'impresario solenne seduto nel mio soggiorno; / divento un quadro-ciclone per me stessa / in una parte insofferente del mondo. / Le cose, le parole, i muri, la camera, le piante / parlano un linguaggio straniero in questo pomeriggio; / non capisco dove ho smarrito la pazienza» (p. 26).

Vedeți blogul italian de poezie pe site-ul **http://lapoesiaelospirito.wordpress.com**
http://lapoesiaelospirito.wordpress.com/2011/10/12/quel-che-resta-del-verso-n-81-poesia-nella-lingua-dell%E2%80%99altro-mihaela-cernitu-parole-senza-posa-vorbe-fara-astampar/

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

Dr. Alex Berca
”Început de secol”

Un nou eveniment cultural

Este Cu puțin timp în urmă Editura Sedcom din Iaşi, a publicat lucrarea

”Început de secol”

a economistului american de origine română, Dr. Alex Berca.

Prin această nouă lucrare, (după ce în urmă numai cu câteva luni apăruse tot la Iaşi în Editura Institutului European lucrarea:

Crizele economice şi ciclicitatea lor

Dr. Alex Berca oferă cititorilor o imagine multilaterală asupra evoluției unora dintre țările lumii care au fost şi continuă să facă obiectul unor ample discuții între specialiştii geopoliticieni, cei din domeniul economic, social şi istoric.

Ceea ce reține în mod special atenția oricărui cititor este analiza socio-economică a diverselor țări în contextual special al evoluției lor politice.

Cu toate că lucrarea se adresează unui cerc larg de cititori din diverse domenii de activitate cu diverse preocupări şi interese în privința evoluției vieții din țările analizate, autorul face uz de o multitudine de date statistice care îi dovedesc punctele de vedere, dar prezentate în cea mai mare parte a lor prin diverse grafice color care fac mult mai uşoară urmărirea respectivelor fenomene economice sau sociale.

Plasându-se pe o poziție independentă de orice influență politică, autorul prezintă diversele fapte, aşa cum s-au petrecut sau continuă să aibă loc, în condițiile specifice ale vieții naționale şi internaționale.

Pe parcursul întregului volum, de circa 400 de pagini, Alex Berca face uz de nenumărate fapte, prezentând în mod critic diverse aspecte ale vieții americane, chineze, indiene, ruseşti şi din alte țări (adăugând multiple exemple referitoare la locul şi poziția României în acest context internațional).

Autorul prezintă o mulțime de exemple concrete pe care le consideră ca fiind imanente în vederea reexaminării de către guvernele țărilor respective, prezentând unele soluții destinate ridicării nivelului vieții popoarelor din țările respective.

Întregul volum reflectă un spirit obiectiv şi totodată optimist în special când se referă la viitorul lumii în general şi al viitoarelor generații în special.

Marea diversitate a problematicii abordate, de la evoluția populației globului, problema şomajului cu întreaga trenă de efecte negative asupra vieții oricărui om ce munceşte pentru aş asigura un anumit nivel de trai, problemele diverselor fraude ce au loc la nivel național şi internațional şi în care uneori sunt implicate şi personalități ale vieții politice, problema resurselor

energetice şi cu efecte dintre cele mai grave ce au dus la declanşarea unor războaie, diversele aspect ale globalizării şi multiplele lor cauze şi efecte, asigurarea resurselor de hrană prin dezvoltarea agriculturii mondiale şi încă multe alte aspect ale vieții cotidiene, duc la concluzia că toate aceste informații pentru a fi cât mai apropiate de înțelesul fiecăruia, nu pot fi privite într-un mod singular ci fac parte dintr-un tot ce trebuie privit şi înțeles în complexitatea lui.

Unele aspecte istorice din evoluția diverselor țări, i-au folosit autorului, în prezentarea stadiilor actuale şi evoluției viitoare a societății omeneşti.

Interesul pentru diferitele aspecte ale vieții, cotidiene din diverse țări, la care se referă pe parcursul a 27 de capitole, i-au permis elucidarea acestora, întrucât foarte multe dintre ele au fost şi sunt prezentate într-un mod sporadic sau sunt ocolite cu bună ştiință de către diverşi autori.

Pe parcursul întregii lucrări se găsesc o mulțime de observații, din care unele critice la adresa situației economice sau a celei social politice a Statelor Unite, a Uniunii Europene, a Rusiei, a Chinei, Indiei, Iranului sau a României.

Nota personală a cărții, se menține în limitele unei obiectivități şi a unui optimism care nu poate fi neglijat şi care oferă cititorului posibilitatea urmăririi unor aspecte istorice sau socio-economice în corelația lor internațională, într-un mod deosebit de uşor şi plăcut de citit.

Numai astfel, afirmă Dr. Alex Berca, vom şti cu exactitate, unde suntem şi în ce direcție vor evolua diversele țări şi care vor fi perspectivele spre care trebuie să ne îndreptăm atenția pentru a înțelege şi a putea aprecia într-un mod cât mai obiectiv viitorul lumii, în cadrul acestui secol.

DR. ALEX BERCA
NEW YORK - SUA

In imagine: noile turnuri construite în locul turnurilor gemene

Citiți mai departe pe blogul "Semănătorul" întregul articol:
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/dr-alex-berca-inceput-de-secol.html

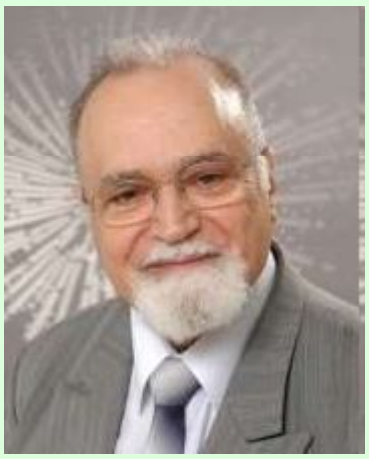

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

Poeziile lunii noiembrie

De aşteptare

Pe când marea arde albă
Sub al lunii crug solemn,
Visul meu tăcut, de lemn,
Îți stă frunză neagră-n palmă.

Te chem vrajă prin descântec
Spre acum şi spre aici
Ca pe-un straniu licurici
Pe poteci muiate-n cântec.

Dar nu-mi vii în clipe rare
De-ntuneric. Când te culci
Împrejurul gurii-ți dulci
Şoaptele-mi rostesc pahare.

Şi nu-mi vii în clipe dure
De lumină. Când visezi
În frumoşi-ți ochi mă vezi
Stea căzând peste pădure…

Albesc țipăt într-o carte
Cu coperțile de-argint –
Sunt captiv, dar mă tot mint
Că-mi eşti totul şi-ți sunt parte.

Hei, cum mi-ai sfințit în piept
Un altar pentru durere –
Taina lui încet mă piere
Şi-am murit de când te-aştept.

George Ene

FERIȚI-VĂ DE ORANGE!

N-am avut de lucru şi mi-am cumpărat un mobil
Să fiu şi eu în rândul lumii, ca orice copil.
Şi-am semnat cu Orange cuvenitul contract
Ca un orb dus de mână, stăpânit de antract,
Fără să-mi vadă ochii orbi - doi bolovani -,
Că mă angajam să nu-i părăsesc timp de doi ani,
Ca după doi ani să-mi prelungească fără notificare
Contractul, cu alți doi ani, şi-ncă doi, fără-ncetare...
Finalul: cum la mobil, nefolosindu-l, am renunțat
După doi ani, în următorii doi m-am trezit amendat
Cum că le datorez contravaloarea fidelității abandonate
Contrar... „înțelegerii". Vorbeam singur: „Nu se poate
Să mă ia, vorba aia, direct, ca din oala de ciorbă!"
„Ba se poate, că ți-ai încălcat semnătura! Fără vorbă!"

Învățătură: Feriți-vă de Orange, stimați oameni buni,
C-aveți de-a face, cum văzurăți, c-o casă de nebuni,
Pentru că dacă nu dansați cum vă cântă şi le convine lor,

Vă întocmesc dosar şi vă dau pe mâinile unui executor,
Care, potrivit prevederilor Codului de procedură civilă
Vă bagă pumnu-n gură fără drept de apel, şi fără milă
Vă ia casa, grădina, vita din curte şi cămaşa de pe voi
Pentru că ați renunțat la mobil, strivit de nevoi.

N-ai cui să te plângi, dar, ia seama că nici nu poți,
Pentru că iubita noastră țară e plină de hoți!

George Ene

Scrisoare deschisă către Europa
- din partea unui european autentic -

Europa, dacă tot spui că ne iubeşti,
Fii bună şi scapă-ne, Maică, din brațe:
Că prea ne strângi pătimaş şi ne păgubeşti
Iar dragostea ta ne cam arde la mațe.

Europa, dacă tot ți-e milă de noi
Şi tot spui că vrei cu-adevărat să ne-ajuți,
Lasă-ne, scumpo,-n tristele noastre nevoi
Că nu suntem handicapați, chiori şi nici muți.

Europa, dacă vrei prieteni să-ți fim,
Ține-ți înțelepții comisari acasă
Că prea se dau deştepți, şi nu-i prețuim
Când fac nazuri la ce le punem pe masă.

Europa, dacă ai nevoie de noi
Contează pe noi la pace şi dreptate!
Şi reține: respingem orice război
Că n-avem de ce să ne facem păcate.

Europa, dacă ții să ştii ce dorim
Deschis ți-o spunem, o clipă nu ezităm:
Vrem la fel independenți şi liberi să fim
Ca Elveția! Vrem să ne helvetizăm!

George Ene

Citiți poeziile domnului George Ene pe blogul nostru de poezii:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Poezii împreună cu Liviu Florian Jianu
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/11/poeziile-zilei-la-samanatorul.html

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

Din poeziile lunii noiembrie

Calendar fericitodox

23 noiembrie
Ieşirea lui Bulă din casă.

23 noiembrie seara
Intrarea lui Bulă în casă.

24 noiembrie
Intrarea în baie a lui Bulache.

24 noiembrie, seara
A doua intrare în baie a lui Bulache.

25 noiembrie
Ziua tuturor din neamul lui Bulă.

26 noiembrie
Întristarea vrednicului Bulă, cel deopotrivă cu Bulache.

27 noiembrie
Venirea la Bulă a bucuriei lui Bulă, cea vremelnic pierdută.

28 noiembrie
Mare masă pentru mulțumirile pe care Bula le-a dus tatălui lui pentru revenirea bucuriei.
Poftă de zamă de varză şi dor de mălai fiert, la masă. Dar Bulă, find suferind de stomac, zamei de varză nu i-a fost dat să-i guste pofta.

29 noiembrie
Marea fericire a lui Bulă: a descoperit de ce îl cheamă pe el aşa. Pentru că aşa i-au pus numele părinții lui.

30 noiembrie
A doua aflare a fericirii de către Bulă: când s-a gândit că el gândeşte, şi s-a mirat că gândeşte. Ceea ce este un lucru minunat.

1 decembrie
Ziua Națională a țării lui Bulă, când Bulă s-a întrebat cine l-a făcut pe el. Şi a aflat că pe el nu l-au făcut.

2 decembrie
Ziua în care Bulă s-a odihnit 6 zile.

8 decembrie
Ziua în care Bulă a făcut tot ce există. Mai puțin pe Bulă.

9 decembrie
Pensionarea lui Bulă. Angajarea lui Bulache.
Ostenirea lui Bulache. Ieşirea la pensie a lui Bulache.

Din 10 decembrie încolo
Fericitele şi veşnicele sărbători.

23 noiembrie 2012
Jianu Liviu-Florian

Citiți alte poezii semnate Jianu pe BLOGUL Semănătorul:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

Fabula nemerniciei

Un canibal şi-un mare sfânt
Se întâlniră pe pământ.
Au discutat de munci, de casă,
Până s-au aşezat la masă.

Şi canibalul i-a şoptit:
- Eşti bun la gust? Eşti pregătit?

Morala:

E-adevărat, şi în credință
Eşti canibal cu cel de-o ființă,
Prin egoism... Prin neputință…
Prin laşitate… dar o simți
De n-ajungi carne între dinți?

25-26 noiembrie 2012
Jianu Liviu-Florian

Oamenii lui Dumnezeu

Unui anume politician, pe numele lui mic Atilla, mare afacerist cu lemn, care a ras de pe fata pamantului minunatii de paduri, i s-a mai spus si DRUJBA LUI DUMNEZEU, in amintirea lui Atilla, BICIUL LUI DUMNEZEU.
Lui i-a urmat un alt afacerist cu lemn, pe langa care primul era mic copil, care a ras rezervatii naturale intregi. Eu i-am gasit si un nume, care sa continue traditia divina: GATERUL LUI DUMNEZEU.

26 noiembrie 2012
Jianu Liviu-Florian

ALTE POEZII: poezie despre «iepocă», Ode, părinți, cinstiri, frumoase doamne... NU RATAȚI!
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/11/jianu-liviu-florian-ode-parinti.html
Poeziile zilei la "Sămănătorul"
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/11/jianu-liviu-florian-poezia-saptamanii.html
Poezii împreună cu George Ene
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2012/11/poeziile-zilei-la-samanatorul.html

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Ioannis Zizioulas - Euharistie, Episcop, Biserică

Recenzie de Ionuț Hens

Teologul grec, Ioannis Zizioulas s-a născut la data de 10 ianuarie 1931 în Kataphygion-Kozanis, Grecia. Este licențiat în Teologie la Universitatea din Atena (Grecia) în anul 1955, obține un master în Teologie la Universitatea Harvard din SUA în anul 1956 și titlul de doctor în Teologie la Universitatea din Atena (Grecia) în anul 1966.

În ceea ce privește activitatea sa didactică, este profesor la Universitățile din Atena (Grecia), Edinburgh și Glasgow (Scoția), Tesalonic (Grecia) și profesor asociat la Universitatea Gregoriană din Roma, la Universitatea din Geneva și la King's College din Londra. A primit titlul de Doctor „Honoris Causa" al Institului Catolic din Paris în anul 1990, al Universității din Belgrad, 1991, al institului Saint Serge din Paris (2008), al Universității Babeș-Bolyai (2009). Este co-președinte al Comisiei internaționale mixte de dialog teologic între Biserica Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică, din anul 2006 și membru al Academiei din Atena, din anul 1993 și președinte al Academiei din Atena din anul 2002. Poartă titlul onorific de Mitropolit al Pergamului din anul 1986.

Lucrarea „Euharistie, Episcop, Biserică" a fost inițial prezentată ca teză de doctorat, alcătuită sub îndrumarea profesorilor G. Florovsky, G. Williams și K. Stendahl de la Universitatea Harvard, susținută apoi la Universitatea din Atena și publicată în limba greacă în 1966. În limba română, ediția de față a apărut în anul 2009 la editura „Basilica" a Patriarhiei Române. Este împărțită în trei capitole mari, încadrate de o scurtă introducere și de concluzii generale. Ioannis Zizioulas studiază din punct de vedere istoric importanța Euharistiei și a Episcopului în unitatea Bisericii din primele trei secole creștine. Totodată, atrage atenția asupra faptului că Ortodoxia tinde să fie redusă la statutul de ideologie. Se uită faptul că Ortodoxia este Biserică, iar Biserica este o comunitate cu o structură specifică, iar această structură este episcopocentrică. Această lucrare este fundamentată pe izvoarelor primelor trei secole, avându-i în centru pe părinții apostolici care au preluat moștenirea lăsată de Sfinții Apostoli.

În partea introductivă, autorul ne pune în față tema lucrării și anume unitatea Bisericii în dumnezeiasca Euharistie și în episcop ca pe o problemă istorică, localizează punctul de plecare și felul în care se manifestă în zilele noastre raportat la acea perioadă primară. Ioannis Zizioulas afirmă că unitatea Bisericii era legată în acea perioadă la cel mai profund nivel de credință, de rugăciune și de activitățile Bisericii. În anii ce au urmat perioadei apostolice, Biserica a privit unitatea ca pe o problemă ce necesita preocupare permanentă și ca pe un obiect al credinței puternice. Ceea ce observă teologul grec este faptul că de-a lungul istoriei cei ce s-au ocupat de studierea a ceea ce înseamnă unitatea Bisericii s-au oprit doar la acest aspect și nu au abordat problema care privește unitatea în Euharistie și în episcop, temă de care este preocupat în această lucrare.

În teologia apuseană erau două scheme care conturau această temă. Prima aparținea adepților școlii de la Tübingen care aveau două teorii: teologia unității (idealul sau învățătura Bisericii primare privind unitatea sa) și istoria unității (se referă la ceea ce a experiat Biserica ca unitate în perioada examinată. A doua schemă este cea influențată de școala lui Harnack, care susținea antiteza dintre idealism și universalism care reprezenta o altă formă între individualitate și totalitate, spunând că întreaga evoluție a unității Bisericii a trecut mai întâi prin individualism și apoi localism pentru a putea ajunge la organizare mondială, având Roma drept centru.

Ioannis Zizioulas vede o eclesiologie hristologică având în centru Euharistia, care formează centrul întregii vieți în Biserică.

Primul capitol al lucrării teologului grec este numit: „Relația dintre Biserică, Euharistie și episcop în conștiința Bisericii primare" fiind premisa acestui subiect. În prima parte a acestui capitol vorbește despre Biserică, o definește ca o realitate concretă în spațiu. Biserica nu a fost identificată cu orice fel de adunare, ci numai de adunarea euharistică (ekklesia). Pentru a exemplifica acest lucru, autorul face o distincție între Biserica din Corint unde se afla adunarea euharistică și adunarea din Ahaia, pe care îi numește doar „sfinți" și nu Biserică (nu se afla în adunare euharistică în momentul primirii scrisorii). O altă denumire ce o primește Biserica primară în paginile Noului Testament este cea de „biserica din casă". Mulți dintre cercetători au identificat-o pe aceasta cu familia creștină, sau mai este descrisă de grupurile de creștini care se adunau în jurul personalităților puternice (ex: Filimon, Priscila și Acvila). Noțiunea de casă cu cea de Biserică au fost unite prin săvârșirea dumnezeieștii Euharistii.

Relația „celor mulți" cu „Unul", Care se oferă pe Sine pentru ei leagă temeliile istorice ale Euharistiei cu

tradiția iudeo-creştină a slujitorului lui Dumnezeu. Conştiința că cei mulți sunt uniți până la identificare cu Unul, care se oferă în locul lor, s-a arătat a fi la fel de veche ca însuşi creştinismul. Conştiința a fost aceeaşi de-a lungul Bisericii primare: „cei mulți devin noul, adevăratul Israel, devin o unitate până la identificarea cu Hristos". Principalele imagini ce descriu Biserica în Noul Testament sunt bazate pe ralația „celor mulți" cu „Unul", iar accentul nu se pune pe ideea de „trup", ci pe genitivul „al lui Hristos". O altă idee importantă este faptul că organizarea Bisericii a format o unitate euharistică, nu a împrumutat din lumea din jurul ei, ci s-a născut în mod natural prin adunarea euharistică. Cultul Bisericii primare este săvârşit pe pământ, dar ia un chip al cultului ceresc, Hristos este preaslăvit în ceruri, dar în acelaşi timp prezent pe pământ în Euharistie. Treapta de Apostol nu a fost înțeleasă ca o autoritate ce există în paralel cu autoritatea lui Hristos, ci ca însăşi autoritatea lui Hristos. Prin dumnezeiasca Euharistie, Hristos s-a unit cu Biserica până la identificare. Succesiunea apostolică îşi avea originea în dumnezeiasca Euharistie, în săvârşirea căreia, episcopii urmau apostolilor.

Capitolul al II-lea al acestei lucrări poartă numele: „unitatea în dumnezeiasca Euharistie şi în episcop şi formarea Bisericii catolice". Dorința Sfântului Ignatie era ca în fiecare Biserică să existe un singur episcop şi o singură Euharistie. Lega episcopul de Euharistie într-un mod inseparabil şi de unitatea Bisericii. Sfântul Iustin Martirul şi Filozoful ne spune că creştinii din comunitățile rurale ale Romei formau o singură comunitate cu creştinii de la oraşe. Dar, o dată cu înmulțirea numărului creştinilor era nevoie de formarea de comunități bisericeşti speciale (paroikia) la sate, apărând astfel horepiscopii (episcopi ai satelor). Trebuie amintit faptul că termenul de paroikia nu avea înțelesul de parhie, ci de Biserică locală completă cu propriul ei episcop.

O altă problemă abordată în acest capitol este cea a termenului de Biserică catolică. Acest termen de „catolic" primeşte două nuanțe. Apusenii îl consideră în sens calitativ (complet, întreg, general), iar ortodocşii în sens cantitativ (nu universal sau geografic). Termenul de catolic a mai fost folosit şi în disputa cu ereziile, pentru a arăta că Biserica catolică reprezintă întregul, spre deosebire de erezii care reprezintă doar o parte a întregului. Pentru biserica primară, catolicitatea însemna ortodoxie. Biserica catolică se identifică cu Hristos întreg, se află şi este revelat în cel mai palpabil mod în adunarea euharistică şi în comuniunea tuturor membrilor fiecărei Biserici sub conducerea episcopului. Trecerea Bisericii de la termenul de catolic la cel de ortodox apără în momentul apariției ereziilor când se simte nevoită să se apere (vremea Sfântului Policarp) punând accentul pe activitatea de învățare Ortodoxia nu poate fi concepută fără Euharistie, în acest sens Sfântul Irineu spune că: „învățătura noastră este în acord cu Euharistia, iar Euharistia ne confirmă învățătura..." O altă definiție dată Bisericii este cea a Sfântului Ciprian când spune că: „cine nu are Biserica drept mamă, nu-L poate avea pe Dumnezeu ca Tată".

Capitolul al treilea este numit: „Dezvoltarea Euharistiei unice sub conducerea episcopului în mai multe adunări euharistice conduse de preoți. Apariția parohiei şi relația sa cu unitatea diocezei episcopale". Acest capitol se referă la o altă etapă în care se afla creştinismul. Sporirea numărului creştinilor a dus la nevoia organizării Bisericii în aşa fel încât să îndeplinească serviciul liturgic tuturor creştinilor şi să nu afecteze tradiția apostolică. La aceasta s-a mai adăugat şi persecuția asupra creştinilor de care nu au scăpat nici episcopii, astfel absentând perioade lungi din mijlocul comunității pe care o păstoreau. Cu precădere acest lucru s-a întâmplat la sfârşitul secolului al treilea şi începutul secolului al patrulea. Dacă la început numai episcopii erau hirotoniți pentru a oferi Euharistia, cu această perioadă a fost adăugată la rugăciunile pentru hirotonirea presbiterilor, singura diferență fiind dreptul de a hirotoni.

Păstrarea inițială a singurei Euharistii, aflată sub conducerea episcopului în fiecare Biserică era expresia vie a unității Bisericii lui Dumnezeu pelerină în acel loc într-un singur trup desăvârşit, Trupul întreg al lui Hristos. Astfel, parohia nu forma o unitate euharistică dependentă şi autosuficientă, ci o extensie în spațiu a singurei Euharistii. Astfel, presbiterul săvârşea Euharistia în numele episcopului, care rămânea singurul şi adevăratul conducător al trupului mistic al Bisericii lui Dumnezeu. Astfel chiar şi după apariția parohiilor, fiecare Biserică locală a continuat să formeze, un cerc deplin, un singur trup, însuți trupul lui Hristos, manifestat în istorie printr-o singură Euharistie.

Pornind de la cuvintele Sfântului Ignatie care dorea unitatea Bisericii într-o singură Euharistie şi un singur episcop, consider că în ciuda tuturor greutăților şi a celor ce au stat împotriva păstrării acestei Tradiții, Biserica a găsit cele mai inspirate decizii condusă prin ajutorul lui Dumnezeu. Consider că acest studiu al mitropolitului Ioannis Zizioulas este bine argumentat şi a punctat miezul problemei în ceea ce priveşte unitatea Bisericii, printr-o singură Euharistie şi un singur episcop.

Citițiarticolul mai departe pe site-ul http://samanatorul.blogspot.ro

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/ionut-hens-recenzie-ioannis-zizioulas.html

Iuliu-Marius Morariu (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud)

Câteva considerații privind concepția şi practica medievală despre libertate şi libertinaj

1. Precizări terminologice

a. Libertatea

Pentru realizarea unei analize complete şi complexe a evoluției conceptelor de *libertate şi libertinaj* în Biserica creştină, precumn şi în societatea laică medievală, este necesară o definire exactă a lor din perspectiva eclesială şi a ştiințelor care se ocupă, între altele şi cu studiul ei.

Astfel, conceptul de *libertate*,[1] pe care Țuțea îl aseamănă cu o frânghie care coboară din cer,[2] provine din latinescul *libertatis*,[3] şi este definit de *,,Dicționarul explicativ al Limbii Române"* ca fiind *,,posibilitatea de a acționa după propria voință sau dorință; posibilitatea de acțiune conştientă a oamenilor în condițiile cunoaşterii (şi stăpânirii) legilor de dezvoltare a naturii şi societății",* respectiv *,, starea celui care nu este supus unui stăpân"*.[4] Ea este de asemenea şi *"starea unei persoane care se bucură de drepturi politice şi civile în stat; starea unei persoane sau a unui grup de persoane care nu depinde de un stăpân, precum şi situația unei persoane care nu este întemnițată"*.[5]

Definiția este preluată în parte din perspectiva scripturistică asupra ei, unde este percepută ca: *,,stare de independență, de autodeterminare"*,[6] ea fiind una dintre puterile sufleteşti care alcătuiesc *,,chipul lui Dumnezeu în om"*, alături de rațiune şi simțire.[7] Vorbind despre libertatea acordată prin actul creației omului, părintele Ioan Mircea spune:

,,Omul a fost creat liber de pasiuni vinovate. Prin libertatea de alegere însă i s-a dat posibilitatea de îndumnezeire şi de a ajunge la nemurire, dar şi de a cădea în neascultare şi în moarte şi stricăciune. Răspunderea îi aparține integral".[8]

Observăm aici legătura puternică şi cauzală care există între ea şi responsabilitate, omul fiind creat deci liber, dar şi responsabil, ori cea de-a doua calitate se leagă în mod indisolubil de cea dintâi, omul fiind responsabil în primul rând de libertatea sa şi de păstrarea ei.[9]

,, După creştini, libertatea este vehiculul cu care poți să cobori în întuneric dacă eşti vicios. Infractorii sunt primitivii actuali, pentru că ei nu sunt adaptabili la morala zilnică şi o calcă fiind liberi"[10], spune un filosof contemporan, accentuând şi dimensiunea negativă a ei, pentru cei ce nu o folosesc într-un mod corect.

Privită în complexitatea ei, nu putem să nu remarcăm că există mai multe feluri de libertăți: *,,libertate fizică sau externă, o libertate a indiferenței, liber arbitru, libertate psihologică, morală, spirituală, socială, politică, religioasă ,"*[11] libertate de conştiință, etc. Cea din urmă reprezintă *,,dreptul oricărui cetățean de a avea o opinie proprie,*[12] *i*ar libertatea de gândire, pe care *,,Dicționarul enciclopedic"* o relaționează cu cea a cuvântului, este ,,opinia cuiva care gândeşte liber, respectiv dreptul acelei persoane de a-şi exprima opiniile".[13]

Ea are, conform spuselor părintelui profesor Ştefan Iloaie, mai multe sensuri, cel mai important, despre care altminteri am amintit în treacăt în cadrul introducerii fiind cel ontologic. De asemenea, el mai vorbeşte şi de sensul cel de-al doilea al ei, ca ,,libertate de alegere".[14]

De asemenea, după cum am precizat, azi avem de-a face şi cu libertatea religioasă, garantată la noi prin constituție, care aceasta o definește ca fiind *,,dreptul fiecăruia de a avea sau de adopta o religie sau o credință religioasă",*[15] precizând de asemenea, că *,,nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie sau să adere la o credință religioasă contrar convingerilor sale"*.[16] Ea se regăseşte în toate țările civilizate, într-o formă mai evoluată sau cel puțin egală față de cum o regăsim la noi. Lipsa ei, în cadrul comunismului a dus la manifestarea aderenței la o convingere sau credință religioasă în clandestinitate, cei ce făceau acest lucru riscându-şi libertatea şi viețile. Acesta este motivul pentru care regimul comunist va aduce o mulțime de martiri în țări precum URSS,

Albania, România şi altele, sau va întemnița o serie de credincioşi ai anumitor culte cu statut de ,,deținuți politici". La noi, ei erau condamnați în baza articolului 209 şi erau acuzați oficial de *,,uneltire împotriva ordinii sociale"*[17] , dar condamnați în mod propriu-zis datorită vinei de a fi *,,mistici"*. Aşa a avut loc desființarea Bisericii Greco-Catolice şi asuprirea *celei* Ortodoxe în această crâncenă perioadă pentru istoria şi neamul nostru.

Aceasta este istoria privării de libertate religioasă a românilor în perioada comunistă, din care generațiile de astăzi sunt datoare să învețe spre a nu repeta greşelile trecutului şi spre a crea şi în realitate libertatea religioasă garantată de constituție, care, scriptic, exista şi pe vremea comuniştilor.

Dar acestea nu sunt singurele forme ale libertății, conceptul reunind o multitudine de sensuri. Sfântul Ioan Scărarul vorbeşte şi de o altă formă a ei, şi anume *,,libertatea de patimi"* sau *,,apathia"* pe care el o socoteşte *,,un cer al minții înlăuntrul inimii"*[18] , iar alții o definesc ca fiind *,,o înviere a sufletului care precede pe aceea a trupului; alții că ar fi o desăvârşită cunoaştere, neîntrecută decât de cea a îngerilor"*.[19] Ea este, spune el:

,,…cea care sfințeşte în aşa fel sufletul şi aşa îl răpeşte din materie încât, după ce îl aşează într-un port ceresc, îl ridică din această viață într-un fel de extaz, până în cer, pentru a contempla pe Dumnezeu".[20]

Observăm că avem de-a face aici cu o libertate superioară, netrupească şi care îl apropie pe om de adevăratul sens al vieții sale,[21] de eliberarea deplină, căci, elementele care o îngrădesc, din perspectiva creştină, sunt păcatele. Ea are un impact foarte mare asupra celui care se învredniceşte de ea, căci el:

,,…fiind încă în trup, adăposteşte pururi în sine pe Dumnezeu care-l ocârmuieşte în toate cuvintele, faptele şi gândurile şi care, prin lumina interioară ce-i luminează sufletul, îl face să audă oarecum glasul voii Sale dumnezeieşti şi ridicându-l deasupra întregii cunoştințe omeneşti, îl face să zică: ,,Când voi merge să mă arăt înaintea feței lui Dumnezeu?"[22] *(Ps. 41, 2).*[23]

O altă formă a libertății, deosebit de importantă şi ea, este cea morală, care constă în *,,posibilitatea individului de a alege în mod conştient între multiplele situații generate de necesitate, situația în care îmbracă forma generală a alternativei bine-rău".*[24] Ea presupune *,,reflexia asupra motivelor comportării şi asupra urmărilor ei, alegere conştientă care deseori trebuie să se opună pasiunilor, instinctelor, mobilurilor accidentale şi superficiale".*[25] Astfel:

,,O persoană se simte liberă din punct de vedere moral, când manifestă stăpânire de sine, poate rezista tentațiilor efemere, atrăgătoare, le poate domina[26] *pentru a acționa în conformitate cu ceea ce natura umană posedă în ea superior- rațiune şi moralitate…libertatea nu poate fi interpretată ca drept al individului de a face orice, de a se comporta oricum, sfidând normele generale morale acceptate de societate. Libertatea nu este un concept negativ, cum afirma Spoenhauer, adică absență a oricărui obstacol, posibilitate neîngrădită de nimic de a voi….Libertatea morală presupune manifestare activă pe linia propriei realizări a personalității fiecăruia în acord cu interesele generale ale societății".*[27]

Dacă ar fi să aruncăm o privire asupra felului cum este perceput acest termen în alte medii decât cel literar şi cel teologic, nu putem să trecem cu vederea, de exemplu, peste modul cum este el perceput de către dicționarele de filosofie apărute în perioada ante-decembristă, unde percepția politică materialistă dominantă la acea vreme îşi pune amprenta cu generozitate.

Aici, el este corelat cu cel de *necesitate*, cele două fiind *,,categorii filosofice exprimând raportul în care se află libertatea oamenilor față de legile obiective ale naturii şi societății".*[28] Ele spun că:

,,Libertatea constă tocmai în înțelegerea necesității, în cunoaşterea legilor obiective ale realității şi în stăpânirea forțelor naturii şi ale vieții sociale, întemeiată pe această cunoaştere. Condiționarea gnoseologică a libertății pune în evidență şi reorganizarea continuă şi progresivă a statutului ontologic al omului şi totodată, caracterul constructiv, creator, activ, inventiv, şi prospectiv al actului eliberator; între momentul gnoseologic (al cunoaşterii) şi momentul praxiologic (al acțiunii) se situează momentul axiologic (al aprecierii).[29]

Aceeaşi idee o regăsim şi în cadrul dicționarelor de etică aparținând acestei perioade. Aşa se face, că, într-o astfel de operă, regăsim mai-sus citata şi explicitata libertate morală relaționată cu necesitatea, întrucât aceasta *,,nu poate fi înțeleasă decât în strânsă legătură cu rezolvarea unei probleme mai vaste, aceea a raportului dintre necesitatea care guvernează viața socială şi libertatea indivizilor care o compun"*, spune autorul.[30] El mai remarcă şi faptul că:

„Necesitatea determină un cadru general de evoluție care

lasă deschise multiple posibilități de realizare. Libertatea constă tocmai în cunoaşterea acestei necesități şi a posibilităților deschise de ea. Gradul de cunoaştere al necesității, dublat de acțiunea în conformitate cu ea reprezintă indiciul gradului de libertate".[31]

Tot în cadrul noțiunii de libertate, în legătură strânsă cu aceasta, regăsim şi termenul de liber arbitru, celebru în teologia creştină răsăriteană, în lupta ei de combatere a predestinării protestante,[32] pe care dicționarele comuniste îl definesc ca:

„Termen prin care, în teoriile idealiste indeterministe asupra moralei, libertatea morală este considerată ca libertate de voință. Liberul arbitru apare în aceste teorii, drept facultatea prin care noi ne determinăm în mod absoult pe noi înşine, pe calea voinței, liberă de orice fel de constrângeri, fie ele de ordin natural, fie social". [33]

Observăm polisemia conceptului de libertate şi conotațiile variate pe care anumite concepții şi ideologii politice, filosofice sau de alt fel i le oferă, precum şi importanța lui în viața religioasă şi cea socială. În cadrul lucrării care urmează, întrucât este vorba de o cercetare teologică, vom folosi sensul teologic al acesteia, vom accentua similitudinile sau diferențele perecpției lui în raport cu sfera socială.

[1] *„Libertatea,-ăți, -ățile".* Cf. Ana Tătaru, *Dicționar de pronunțare a Limbii Române,* Ediția a doua, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1999, p. 394.

[2] *„Libertatea eu o asemăn cu o frânghie agățată de undeva, de sus. Te poți urca pe ea la cer, participând la actul mântuirii tale creştine sau poți să cobori în întuneric".* Petre Țuțea, *322 de vorbe memorabile ale lui Petre Țuțea,* Editura Humanitas, Bucureşti, 1997, p. 64.

[3] Pentru mai multe detalii cu privire la etimologia termenului şi la formele sale latine, precum şi la similitudinile existente între forma latină şi cea română contemporană vezi: Prof. Marius Lungu, prof. Mariana Lungu, *Dicționar Român-latin, latin-român,* Editura Steaua Nordului, Constanța, 2003, p. 257.

[4] Academia Română, Institutul de lingvistică „Iorgu Iordan", *Dicționarul explicativ al Limbii Române (DEX),* Ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1996, p. 570.

[5] ***, *Dicționarul explicativ şi enciclopedic al Limbii Române,* Editura Floarea Darurilor, Bucureşti, 1997, p. 233.

[6] Pr. dr. Ioan Mircea, *Dicționar al Noului Testament,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1995, p. 287.

[7] *Ibidem,* p. 287.

[8] *Ibidem,* p. 287.

[9] Idee pe care am exprimat-o şi mai sus susținându-o cu citate şi pe care o reiau pentru importanța şi rolul ei soteriologic (n.n.).

[10] Petre Țuțea, *op. cit.,* p. 64.

[11] ***, *Dictionnaire de Spiritualite Ascetique et Mistique, Doctrine et Histoire,* Tome IX, Beauchesne, Paris, 1976, p. 780.

[12] ***, *Dicționarul explicativ şi enciclopedic al Limbii Române,* Editura Floarea Darurilor, Bucureşti, 1997, p. 233.

[13] *Ibidem,* p. 233,

[14] Ştefan Iloaie, *Responsabilitatea morală personală şi comunitară, o perspectivă teologică, Editura Renaşterea,* Cluj-Napoca, 2009, p. 79.

[15] Radu Preda, *Biserica în stat, o invitație la dezbatere,* Editura Scripta, București, 1999, p. 37.

[16] *Ibidem,* p. 37. Autorul pune la dispoziție în mod explicit şi articolul 29, alineatul 1, parafrazat de el: *„Libertatea gândirii şi a opiniilor, precum şi libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie sau să adere la o credință religioasă contrare convingerilor sale. Ibidem,* p. 37.

[17] *„Articol al Codului Penal comunist la baza căruia oricine putea fi condamnat, inclusiv la moarte, pentru orice faptă, reală sau imaginară (30% din condamnații politici români au suferit urmările acestui articol)".* Romulus Rusan, coord., *România în timpul războiului rece, scurtă cronologie a evenimentelor, instituțiilor şi mentalităților (1945-1989),* colecția „Ora de istorie", vol. 3, Fundația Academia Civică, București, 2008, p. 140. Acest articol are un conținut similar, dacă nu chiar aproape identic cu articolul 58 din Codul Penal din 1926 al URSS-ului. Despre acesta (articolul), Soljenițîn spunea că: *„nu există sub soare faptă, intervenție, acțiune ori non-acțiune care nu ar putea fi pedepsite de brațul greu al articolului 58".* Alexandr Soljenițîn, *Arhipelagul Gulag, vol. 1.* traducere Nicolae Iliescu, colecția „Literatura", vol. 100, Editura Univers, București 2008, p. 57 (pentru prezentarea şi explicitarea pe larg a articolului a se vedea pp. 57-62). Să se fi inspirat oare comuniştii români din articolul sovietic sau să fie o pură coincidență asemănarea de conținut ? (n.n.).

[18] Sfântul Ioan Scărarul, *Scara Raiului,* traducere Nicolae Corneanu, Ediția a VI-a, colecția „Cum Patribus", Editura Învierea, Timişoara, 2007, p. 377.

[19] *Ibidem,* p. 377.

[20] *Ibidem,* pp. 377-378.

[21] Pe care probabil cei închişi în închisorile comuniste sau cei prigoniți şi martirizați în cadrul persecuțiilor care au avut loc de-a lungul timpului au avut-o ca țel, ea ajutându-i să rabde cu eroism chinurile la care erau supuşi pe nedrept (n.n.).

[22] Observăm dimensiunea eshatologică a acestei forme de libertate care generează cunoaşterea lui Dumnezeu şi, implicit, datorită faptului că este vorba de o cunoaştere nedeplină, dorința cunoaşterii depline şi a împărtăşirii depline de Domnul (n.n.).

[23] *Ibidem,* p. 379.

[24] ***, *Dicționar de etică pentru tineret*, Editura Politică, București, 1969, p. 274.

[25] *Ibidem,* p. 274.

[26] Deşi o definiție comunistă, ea surprinde un aspect duhovnicesc al libertății morale, respectiv rezistența în fața tentațiilor efemere. Ulterior, ea se va contrazice oarecum, când va afirma că ea *„nu trebuie înțeleasă în sens ascetic" (Ibidem,* p. 274.),

[27] *Ibidem,* p. 274.

[28] *„Materialismul istoric subliniază corelația dialectică între libertate şi necesitate şi, în cadrul acesteia, recunoaşte caracterul primordial al necesității obiective în raport cu voința şi conştiința oamenilor, dar în același timp evidențiază şi*

*posibilitatea oamenilor de a transforma realitatea obiectivă pe baza cunoaşterii necesităţii". ***, Dicţionar de filozofie,* Editura Politică, Bucureşti, 1978, p. 407. Observăm, încă de la primele cuvinte ale definiţiei acestui dicţionar şi a celorlalte aparţinând perioadei citate (acesta preia definiţia celor anterioare, ca de exemplu a ediţiei din 1954 a *Micului Dicţionar Filozofic*- Editura de stat pentru literatură şi politică, Bucureşti, 1954, şi, la rândul său, este preluat de dicţionarele ulterioare, care nu aduc decât eventuale modificări ale topicii sau ale exprimării cu rol pur estetic) că avem de-a face cu o concepţie pur materialistă despre libertate, pe de-o parte din felul cum este ea definită, iar pe de altă parte din conceptul cu care este relaţionată şi este pusă în relaţie de corespondenţă şi chiar de egalitate, fiindu-i negată conotaţia şi chira valenţa metafizică şi consecinţele care converg din ea, dar, cu toate acestea, datorită valorii istorice şi explicative, am considerat necesar să precizăm aici şi această definiţie şi chiar să insistăm puţin asupra ei (n.n.).

[29] *Ibidem,* pp. 407- 408.

[30] ****, Dicţionar de etică pentru tineret, op. cit.,* p. 273.

[31] *Ibidem,* pp. 273-274.

[32] Conceptului de predestinaţie, Biserica Ortodoxă il opune pe cel de libertate şi de liber arbitru. A se vedea: Pr. prof. dr. Isidor Todoran, Arhid. prof. dr. Ioan Zăgrean, *Dogmatica Ortodoxă, manual pentru seminariile teologice,* Ediţia a şaptea, Editura Re$naşterea, Cluj-Napoca, 2006, p. 243.

[33] ****, Dicţionar de etică pentru tineret, op. cit.,* p. 273. ****, Dicţionar de filozofie, op. cit.,* p. 406.

[1] Ibidem, p. 317. Să nu se creadă însă că ei nu sunt atestaţi şi înainte, căci avem cazuri de preoţi martiri încă din primele secole (Monatnus, Epictet etc.).

[2] Pr. prof. dr. Mircea Păcurariu, Istoria Bisericii Ortodoxe Române, vol. 2..., p. 591.

[3] Spre exemplu, Hotarnica unei părţi a satului Comăneşti, moşia preotului Iftimie, fiul lui Dăniil din Călineşti, în vol „Vechi documente moldoveneşti", publicat de Alexandru Vitencu, Tipografia Mitropolitului Silvestru, Cernăuţi, 1925, p. 40, prin care se confirmă proprietatea celui în cauză asupra unei moşii.

[4] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, Istoria Bisericii Române, manual pentru Institutele Teologice, vol. 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1957, p. 343.

[5] A. D. Xenopol, Domnia lui Cuza Vodă, vol. 1, Tipografia Editore „Dacia", Iaşi, 1903, p. 397.

[6] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 590. Părintele Popescu este însă de altă părere: „La 1864 s-au dat bisericilor pământ, dar iar nu preoţilor, judecându-se că preoţii se întreţin din cele 17 pogoane ale bisericii". Pr. Niculae M. Popescu, Preoţie veche românească..., pp.328-329.

[7] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 344.

[8] Ibidem, p. 345.

[9] Ibidem, p. 345.

[10] Ibidem, p. 345.

[11] Pr. Niculae M. Popescu, Preoţie veche românească..., p.329.

[12] Ibidem, p. 329.

[13] Ibidem, p. 329. Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p.344.

[14] „ Plata de vizitaţie. Protopopul lua cât putea. Însă în 1823, mitropolitul Grigorie Dascălul, o mărgini la 3 taleri". Ibidem, p. 345.

[15] Pr. Niculae M. Popescu, Preoţie veche românească..., p. 329.

[16] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 344.

[17] Ibidem, p. 344.

[18] Ibidem, p. 344.

[19] Pr. prof. ştefan Lupşa, Clerici români meşteşugari, în rev. „Studii Teologice", seria a II-a, nr. 7-8, 1950, p. 395.

[20] Erau apicultori. Conscripţia austriacă din 1728 găseşte la primul 183 stupi, iar la cel din urmă 68. Ibidem, p. 418.

[21] Acesta s-a oferit la 1767 să-i facă episcopului Timişoarei tipografie pe cheltuială proprie. Ibidem, p. 420.

[22] A fost pictor de biserici pe la 1850. Ibidem, p. 422.

[23] Directorul tipografiei din Bucureşti pe la 1715. Ibidem, p. 418.

[24] Ibdem, p. 418.

[25] Pr. Gheorghe I. Moisescu, Pr. Ştefan Lupşa, Pr. Alexandru Filipaşcu, op. cit., p. 346.

[26] Încercări de şcolarizare a preoţimii vor face ierarhi de seamă precum Antim Ivireanu sau Dositei Filliti, şi pedagogi români de seamă precum Gheorghe Lazăr, însă ele nu vor reuşi decât în mică măsură. Asupra lor nu vom insista, pentru mai muulte informaţii vezi Ibidem, pp. 346-349.

[27] Pr. prof. univ. dr. Alexandru Moraru, op. cit., p. 73.

[28] Pr. Niculae M. Popescu, Preoţi de mir adormiţi în Domnul..., pp. 104-107.

[29] Ibidem, pp. 85-88.

[30] Ibidem, pp. 94-98.

[31] *„ De aceea, noi preoţii judeţului Argeş zicem să trăiască România unită! Trăiască alesul ei Alexandru Ioan I". Scrisoarea preoţilor din judeţul Argeş către Alexandru Ioan Cuza,* în secţiunea „Documente", vol. „Domnia lui Cuza-Vodă", de A. D. Xenopol, vol. 2, Tipografia Editore „Dacia", Iaşi, 1903, pp. 436-437.

[32] A rămas văduv şi a crescut singur 7 copii, pe la 1626. Deşi nu face parte din aria temporară la care ne referim, am considerat important să-l menţionăm întrucât considerăm că experienţa lui de viaţă este una des întâlnită şi în vremurile despre care vorbim. Despre el, vezi Pr. Niculae M. Popescu, *Preoţi de mir adormiţi în Domnul,...,* pp. 54-57.

Antim Ivireanul (n. circa 1650, Iviria — d. 1716, asasinat în Rumelia) a fost un autor, tipograf, gravor, teolog, episcop şi mitropolit român de origine georgiană. Mitropolit de Bucureşti, a înfiinţat prima bibliotecă publică în capitală.

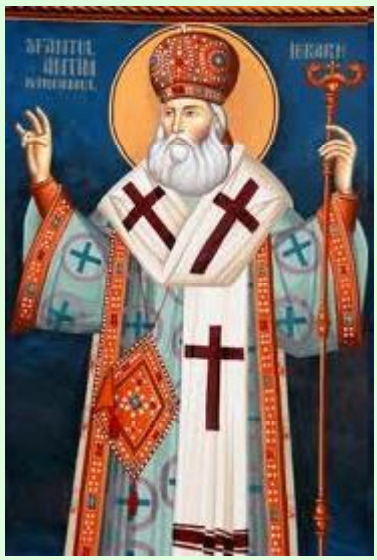

CITIŢI MAI DEPARTE STUDIUL AICI:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Iuliu-Marius_Morariu-Practica_medievala_despre_libertate.pdf

(continuare din pag. 3)

Dar ce-are a face asta cu cookies? Are! Dacă intrați pe Google Maps, având chef de o plimbare virtuală pe strada Mureş, ORNISS v-a şi luat în colimator! Vedeți ce capcane are rețeaua Internet? Avem spionul în fața noastră când lucrăm pe calculator!

Ca urmare, folosirea cookie-urilor (şi a informațiilor culese de acestea) sunt supuse în unele țări unor restricții legale, printre care Statele Unite ale Americii şi țările UE. Dar asta o spun cam degeaba! Nici firmele şi nici lumea navigatorilor obişnuiți, habar n-are despre ele deşi unele site-uri au început să precizeze că folosesc cookie-uri.

Fie că era vorba de revistele „Sămănătorul", „Luminătorul" – Chişinău sau „El Perseguidor" – Tenerife, cine dorea, descărca documentele noastre de acolo. Avem acolo, până în 27 nov. 2012, nu mai puțin de 50.851 de citiri dar, doar 184 de descărcări (downloadări) de ai zice că lumea nu-i interesată de noi. Departe de realitate că nu vrea lumea să descarce! Iată ce şmecherie se ascunde în spate : ca să descarce un document, cititorii trebuie să plătească! Dar nu nouă, cum ar fi normal ci Scribd San Francisco, 539 Bryant St. Suite 200, San Francisco, CA, 94107. Şmecherii de cow-boy au introdus o

FURTUL DE SCRIERI DE LA SCRIBD

Dar să lăsăm spionajul şi să ne ocupăm de hoția şi furtul de proprietate intelectuală de pe rețeaua Internet. Până acum câțiva ani site-ul nostru Scribd http://www.scribd.com/semanatorul oferea gratuit descărcări de acolo.

A SE CITI CU MARE ATENȚIE!

minusculă înregistrare în setarea contului pe care au denumit-o hoțeşte: Scribd Archive. Te minunezi: ia uite domnule ce galantoni, ne oferă şi arhivare! Şi bifezi acolo ca prostul, asta însemnând în fapt că Scribd ia banii celor care descarcă documentul şi nu noi…

M-am pomenit cu cartea mea „Sfântul Nicodim de la Tismana" vândută pe Internet fără să mi se dea un cent. Şi la Scribd şi pe la alți şmecheri! Am bifat „NU la Scribd Archive" şi le-am tăiat macaroana!

S-au cel puțin aşa am crezut eu! Au găsit altă modalitate de a fura: descărcarea pe telefonul mobil sau pe afurisitele astea de tablete! Tăblițele noastre cu cretă, pe care scriam alfabetul după război, nu erau învățate la furat, acum furi de la grădiniță. Am declarat scrierea „doar în citire" dar sunt sigur că vor găsi alte şmecherii. Şi ce facem? Te duci în Olanda ca să-i iei de gât? Pentru că acesta e un serviciu Funfone, Postbus 20581, 1001 NM Amsterdam. Adică o firmă de piraţi informatici, cu sediul într-o stație de autobuz dintr-o piață din Amsterdam. Care firmă poate fi şi o gaşcă de securîşti români pe care i-a uitat Băsescu pe acolo când era el pe cai mari cu contrabanda de Kent şi blugi.

ŞMECHERIILE RAFINATE DE LA GOOGLE

Banerele animate sau reclamele text pe care le vedeți în partea dreaptă sau la subsolul paginilor înseamnă bani câştigaţi de Google. Nea Gugăl - vorba lui Vanghelie cel ajuns politician - şmechereşte tot globul pentru că el nu respectă regulile de apărare a datelor personale valabile în alte țări! 99 % din veniturile lui Google provin din publicitate. Practic este un imperiu mondial care nu stăpâneşte numai teritoriile virtuale ocupate de **Director Blog, Director Google+, Director Twitter, Director Facebook**, sau **Director YouTube.**

Google a creat teritorii virtuale în care n-ai cum să nu intri: **Google Earth**, imagini din satelit ale Pământului (înregistrate, nu live), **Google Chrome**, navigator de web (browser), **Android**, sistem de operare de tip open source pentru dispozitive mobile, **Gmail**, sistem de e-mail, **Google Talk**, client de mesagerie instantanee, **Google Chrome OS**, sistem de operare bazat pe kernelul Linux, **Orkut**, rețea de socializare dezvoltată şi deținută de Google, **Google+**, noua rețea de socializare Google, iată doar câteva din aceste elite virtuale. Există articole din presa românească ce-ți spun cum să te fereşti de Google. Anemice paleative! Suntem nişte mutanți Google pe această planetă şi orice evadare este exclusă! În fapt, cu greu găseşti şi sediul ei: el este disimilat prin adresele locale din țările planetei sau pe teritoriile Google amintite mai sus. Dacă totuşi găseşti adresa pe o alee dintr-un parc, 1600 Amphitheatre Parkway, Mountain View, California, Statele Unite ale Americii, intrarea în legătură cu ei e o himeră: motorul lor de căutare te duce la teritoriile imperiului sau la sediile subsidiare din țările lumii!

M-am întrebat şi eu: cine sunt aceia care manipulează banerele şi reclamele pe Internet? Nimic mai simplu: oricare dintre noi şi implicit EU ca un mutand Google, vrei - nu vrei! Mi-am deschis un cont pe **Google AdSense**, mi s-au pus la dispoziție instrumente de executare a banerelor şi a reclamelor text şi le-am pus pe toate site-urile Sămănătorul cu gând că ne vom pricopsi! Ei bine, din toate, ne-am ales cu formidabila sumă de 3,92 €, de la 21.06.2011 şi până la data de 27.11.2012! Pentru un clic pe un anunț, primim 0,09 € şi atunci cum să ții la marile televiziuni ca TVR sau Antena 3 şi chiar la Radio România Actualități care te îmbie pe „pagina emisiunii noastre" iar tu dai clic sau „like" fără să-ți dai seama cât venit aduci acelor posturi cu MILIOANE de cititori „Feisbuc"! Ce ne facem noi cu cei 50.851 de cititori pe scribd sau alte zeci de mii de cititori ai publicațiilor Semănătorul care dau un clic la un an pe reclamele existente pe site-urile noastre? Ban la ban trage iar noi sărăntocii mass-mediei cerem cuminți o cotizație modică ce nu acoperă nici curentul consumat!

Dar cine sunt aceia care dau banii aceştia (3,92 €, cazul nostru!) pentru reclamele puse? S-o credeți Domniile Voastre, dragi cititori, că firma Google! Tot noi săracii! TVR, Antena 3, B1, Realitatea TV sau alte televiziuni, bagă bani buni în contul pentru reclame **Google AdWords** dar şi câştigă înmiit! Noi, paria revistelor online, ne mulțumim cu un cupon promoțional de 200 lei pentru a face reclamă unei firme, firmei proprii sau asociației. Am făcut reclamă Asociației Semănătorul Tismana, cu gândul că vom avea clicuri grămadă şi vom scăpa de penuria de bani pe care o avem. Dar am dat cam degeaba bani din cuponul gratuit: la 29 nov., dădusem 3,96 lei pentru 5 clicuri reclamă pentru Publicațiile online «Semănătorul Tismana» şi 10,71 lei pentru 20 clicuri Semănătorul - Editura online. Vom mai băga o roabă de bani şi tot alții vor câştiga pentru clicuri! E clar că lumea nu va da clic pe reclamele pe care le avem noi unde se câştigă un cent la 10 clicuri, ci dă clic unde se câştigă 1$ dolar sau 10 $ la un clic. Apoi, banerele şi reclamele noastre nu se pun la pagina întâi pe ziarele naționale sau pe pagina televiziunilor amintite! Acestea au bani să dea pentru pagina unu 400 lei iar noi dăm 2 lei!

Dacă te gândeşti bine, IT-iştii din Silicon Valley amplasată în partea sudică a zonei oraşului San Francisco, California, SUA, sunt în mare parte … români, româna fiind acolo a doua limbă printre angajați! Ei împânzesc coasta vestică a SUA, acolo fiind sediile **Adobe Systems, Advanced Micro Devices, Apple Computer, eBay, Google, Hewlett Packard, Intel, Intuit, Oracle şi Yahoo!** I-o durea în cot de românii de acasă care n-au ce pune pe masă dacă au împânzit siturile româneşti cu cuponul gratuit Google? Sau vor să ne afle adresele pentru a ne jumuli! Grăbiți-vă! Oferta ține până la 15 dec.!

FANBOX, GLUMA DOLARILOR CARE ÎN FAPT SUNT VIRTUALI, ADICĂ FURAȚI DE-A DREPTUL!

O altă găselniță a furtului pe rețeaua Internet o reprezintă dolarii virtuali. Şmecheri cei de la FanBox! Ați ghicit, tot din California! Confrați cu Google şi cu ceilalți hoți! Având sediul lângă granița pistolarilor mexicani şi anume, 113 West G Street, Suite 510, San Diego, CA 92101, United States, cel puțin poți să faci reclamă la autorii Semănătorul şi la articolele lor, pe lângă promoția noastră prin Publicațiile Semănătorul. Am deschis cont acolo de peste un an gândind la dolarii omniprezenți aici! Cum pui acolo un articol, cum primeşti confirmare de câştig. Când m-am pomenit cu vreo 23 de dolari după zeci – dacă nu sute de postări – i-am părăsit! Mă contactează un „Coach" filipinez: „bagă d-le reclamă de ăia 23 de dolari şi se vor înmulți dolarii tăi ca ciupercile!". Am băgat ceva postări ca reclamă şi n-am mai dat pe-acolo un an…

Intru la începutul toamnei din nou pe cont şi să vezi minune: aveam peste 1000 de dolari! Na, că m-am pricopsit! Şmecheria era că o „fană" de acolo mi-a zis: fă reclamă dar înregistrează-te cu ea, când postezi ceva, la „plătesc mai târziu", adică, «I'll Pay Later».

Şi bag, şi bag, până mă văzui „bogat" cu vreo 1300 de dolari! Acu' dacă tot îi am, să-i scot… uite ce bine mi-ar prinde mie banii ăştia la „Semănătorul", adio cotizație care poartă suspiciunea de „pricopseală"! Şi fac senin toate „procedurile" necesare. Trebuie să ai un cont PayPal, nu-i nimic, îl deschid! Pe ce cont la bancă? Păi pe-al meu, la Google gratuit îi am pe „Asociația Semănătorul Tismana". Dă datele necesare de pe card. Hmmm! Alți şmecheri! Dacă mă înşeală? Dar până la urmă am zis: ce să-mi ia de acolo? Nu-mi pot lua bani fără ID-ul de la bancă şi parola Token-ului! Parola e automată iar Token-ul e la mine în sertar. Am zis să fac proba şi să bag un dolar în reclamă ca să vedem cum merge!

Aşa am descoperit o nouă capcană a rețelei Internet! Conversia valutară legată de transferul unui dolar m-a costat o avere! Dar nu era singura capcană… Acele reclame pentru articolele puse se plătesc prin PayPal din dolarii virtuali pe care-i ai la FanBox dar conversia valutară se face din banii tăi reali de pe cardul în euro. Te pomeneşti cu e-mail: „Suma plătită 20.17 ROL, Suma in valuta contului 4.45 €, Comision conversie pentru tranzactia cu voucherul!

Pe scurt, capcana este următoarea: se primeşte prin e-mai confirmare că ai câțiva dolari câştigați. Cu ei poți să faci reclamă: nu i se spune „advertise" ca să nu te prinzi de şmecherie, acolo scrie „Create Ads" şi imediat în căsuța de dialog deschisă ți se spune că vei dubla dolarii pe care-i împrumuți. Pentru că asta înseamnă plata mai târziu, «I'll Pay Later», împrumut cu camătă deci nu ți se spune ce vei păți cu banca.

Ai încredere că acolo sunt oameni cinstiți care te vor plăti dacă pui acolo nişte articole. Şi mergi mai departe. Ți se pun la dispoziție să zicem 2500 de dolari, plătiți mai târziu, «I'll Pay Later» , dolari cu care, chipurile, vei câştiga, ei există în contul tău FanBox pentru că articolele reclamă trebuie plătite. Prin articolele tale nou puse, te pomeneşti că ai acumulat 2250 de dolari, verifici prin setări şi afli că trebuie să dai FanBox $1,213.15 pentru ce-ai lucrat şi mai rămân $1,036.85 pentru reclamă. Te gândeşti: dar bani în contul meu din România nu băgați? Ba da, deocamdată aveți transmisibili prin PayPal în cont $0.00, ca să scoateți ceva trebuie să mai băgați aici cel puțin 200 de imagini, în prima lună (de când, nu se spune!) puneți postări pentru bune intenții, să mai adăugați apoi postări vreo trei luni ca să fiți eligibil după vreo nouă luni! Apoi, trebuie să aveți pe FanBox cel puțin 100 de „fani", cel puțin trei prieteni şi să treceți şase praguri: categorii şi ratinguri, producător de cunoştințe, listarea produsului sau serviciului dvs., cel puțin trei reclame active, stimulare şi paşii acestor cunoştințe.

Toți românii care intră pe FanBox se gândesc în primul rând că mai sunt acolo români şi că în dreptul lor sunt listați nişte dolari. În lipsa unei cunoaşteri perfecte a limbii engleze americane cam toți pe care-i întrebi sunt începători şi nu ştiu dacă vor câştiga vreodată ceva. Am zis că dacă ar fi vreo şmecherie, ar spune vreunul. Dimpotrivă, m-a şocat un român de acolo care avea ceva vechime şi care spunea: insistați fraților, se pot câştiga bani aici! Şi făcea nişte scheme interesante cum se câştigă bani dar care duc în final la filme în limba… engleză. Te miri: ia uite! Un român cu aplecare spre confrați! Dar tot

A SE CITI CU MARE ATENȚIE!

filipinezul săracul, mai cinstit, îmi zice într-un e-mail: „nu e de colo frate, poți câştiga bani de o cafea!

UNDE-I IUBIREA DE ȚARĂ ŞI ATITUDINEA NOSTRĂ CIVICĂ ADEVĂRATĂ?

Unde-i patriotismul? Pentru că trăncăneala TVR cu „România mea este...” sau cu „trimite e-mail” am văzut ce este: hoție de clicuri şi de sentimente cinstite. Iei e-mail-urile pe care un sărac a dat bani pe acces web şi faci un articol cu care tu, televiziune, „care ai mințit poporul cu televizorul” îți faci propagandă patriotică în blană de hoț.

Românul de care vorbeam mai sus şi care mă atrăgea la FanBox, a făcut şi el un mixaj de diaporame şi secvențe video de pe Internet o revărsare de patriotism ca şmecherii din ziare, radiouri şi televiziuni. Când găsesc cazuri ca acestea nu le pot trece cu vederea! Pentru mine, postarea lui „Pentru toti romanii de pretutindeni!» de la adresa http://posts.fanbox.com/9wr55 era un fals patriotism.

I-am scris la comentarii:

„Da domnule, iubesti țara, dar de români de ce îți bați joc? Ai scris aici că se câştigă bani pe FanBox şi m-ai mințit pe mine şi pe toți care te citesc aici! Azi am vrut să bag la FanFox de un dolar reclamă si merge al dracu' de bine la luat, mi-au luat vreo 5 euro din cont. Stii ce înseamna asta pentru mine domnule? Pâinea pe vreo 20 de zile. Mi s-au luat de dumneata domnule, care te lauzi ca o duci bine acolo! Dar stai acolo furând din pensia mea la fel cum a făcut Băsescu aici în România! Țara pe care şi d-ta şi el mințiți că o iubiți! Am muncit 42 de ani ca prof. ca să mă înşele şi statul şi hoții care au plecat peste hotare! Pun articole aci de un an şi mi se spune că am 0,00 lei de luat! Pentru că dolarii ce-i vânturați aci pe FanBox că-i câştig, în fond mi-i dați cu împrumut ca să-mi luati dobândă şi comisioane de schimb mai târziu!

O să-mi spui că banii pentru reclame mi se iau din contul FanBox, aici e hoția! Imi dați bani virtuali FanBox dar dacă se face o tranzacție cu ei mi se ia de pe card banii mei reali pentru schimbul valutar. Dacă iubeşti România scrie d-le cum se fură banii aici la FanBox. Dar nu poți! Eşti plătit de FanBox să atragi românii aici fără ruşine. Poate unii se înşeală şi apoi pleacă fără gălăgie pentru că sunt mai bogati. Dar eu, cu 200 lei pensie furată de 5 ani ca să ramân doar cu 800 lei, cum pot trăi?

Explică astea domnule dacă iubeşti România! O iubeşti exact ca Băsescu şi gaşca de îmbuibați din juru-i!”

Omul s-a crezut dator să răspundă cinstit şi merită să-i pun aici răspunsul:

„Imi pare rau pentru dvs., dar ceea ce ati citit pe blogul meu despre Fanbox este istorie. Nu sunt platit de Fanbox, si eu sunt un pensionar care cauta sa castige un ban in plus, nu sunt PDL-ist, am aceeasi parere ca dvs. despre regimul lui Basescu etc. In prezent acest program s-a transformat intr-o bună afacere pentru El şi nu pentru NOI. Am incercat sa sterg blogul si nu m-au lasat. Am incercat sa-i avertizez pe cei care il citesc si mi-au sters mesajele. Si dvs. ati facut probabil greseala pe care multi o fac la inscriere: activeaza IPL! IPL functioneaza ca o banca - te lasa sa folosesti banii pusi la dispozitie de ei si iti iau dobanda, iar banii castigati prin activitatea pe Fanbox ii plimba dintr-o parte in alta fara sa mai ajunga in contul din care poti sa-i retragi.

Ce e de facut? In primul rand intrati pe «My Dashbord», apoi in «I'll Pay Later» si dezactivati-l. Daca v-ati introdus cardul sau contul de PayPal stergeti-le si pe acestea. Daca vreti intr-adevar sa va faceti o afacere pe internet, folositi informatiile din blogurile dvs. de pe Fanbox intr-un blog personal. Ce trebuie sa faceti gasiti pe site-ul http://www.aloesib.ro Va doresc (ca si mie) sa fiti sanatos ca sa puteti apuca zile mai bune.”

La rândul meu am apreciat răspunsul:

«Da domnule, acum într-adevăr eşti român! Mulțumesc pentru sfaturi, pusesem deja în pauză «I'll Pay Later», pentru că dezactivat de tot nu merge. Am dezactivat şi reclamele Ads, şi contul PayPal unde am făcut reclamație pentru banii furați din contul meu de către FanBox . Dacă e voba de hoție trebuie să luăm atitudine toți românii, să-i atenționăm de pericol. Eu acum scriu un articol în privința asta pentru revista Sămănătorul . O să scriu şi despre Google barem cu cuponul lor faci o reclamă cuiva şi-i iei bani pentru ea. În rest, să citiți articolul, suntem prea săraci ca să ne fure toți hoții din lume, avem noi destui hoți înăuntrul țării de ne-au pus pe toți oamenii cinstiți pe butuci! Nu mai vorbesc de pensionari, un adevărat genocid, un milion au murit din cauza revopsiților care mai au şi tupeu să urle contra celor care i-au dat jos! Să începem deci campania contra hoților de pe Internet!

Ştiți pe cineva dintre români care a câştigat pe FanBox vreun dolar?»

La câteva minute, postarea din postarea lui mai rămăsese prima frază. La „Comentarii” eu i-am refăcut-o, pentru că fusesem destul de prudent să a arhivez!

Mai mult, nu se poate vedea postarea lui în întregime dacă nu ai cont FanBox sau intri cu datele contului… Facebook!

Cred că v-ați făcut o impresie ce vă aşteaptă la FanBox, prieten cu Facebook-ul în care

ați avut încredere până acum. Fiind în legătură ca frații toți aceşti hoți între ei, punem pariu pe-o bere (că mai mult nu putem!) că Facebook se va transforma şi el într-o hoție bancară?

BANI CÂŞTIGAȚI DE PE URMA NOASTRĂ

Nu e vorba de banii reali din buzunarul propriu! Am prezentat mai sus trei cazuri de capcane omniprezente pe rețeaua Internet. Unele sub pulpana unor campanii pentru scopuri nobile dar care ascund noile hoții ale bunei credințe proprii, care e folosită pentru a vă paşte convingerile prin web. Revenind la campaniile „România" la care fac referire la începutul articolului şi atenționând asupra heirupismului, prostului gust gazetăresc din România - care ascunde practic o hoție de bani în favoarea trustului de presă implicat – vreau să vă spun, cu toată convingerea, că noi săracii ne iubim țara ca nimeni alții din lume. Privesc la săracii României cât de mult vor ca să-şi afirme iubirea față de patria mumă, în fond tot o sărăcie de țară care a ajuns la fel ca şi gospodăria lor! De aia o iubesc! Pentru că a ajuns furată şi săracă la fel ca toți săracii României.

Hei, hoților bogați ce sunteți! Cine iubeşte România nu o strigă prin piață sau prin jurnale! la atitudine față de tot ce-i afectează ființa națională. Fiți atenți săraci români la astfel de campanii, nu sunt pentru noi!

„NAȚIUNEA" ŞI „PATRIOTISMUL". PORTUL POPULAR CU CARE NU TREBUIE SĂ NE FIE RUŞINE !

Am fost împotriva campaniilor de „promovare" a sentimentului național după ce chiar tu - ca televiziune sau jurnal - ai distrus imaginea ei! Nu prin a pune steaguri peste tot, inclusiv de gâtul unui câine pe un tanc – cum am văzut recent la TVR – reînvii sentimentul patriotic!

Cu toate acestea, am văzut la Antena 3 o excepțională atitudine civică a angajaților care au gândit o emisiune demnă de toată lauda! Într-o seară au venit în studioul lor - inclusiv cu copiii - îmbrăcați în foarte frumoase costume populare din zonele folclorice de unde provin. A fost o seară minunată! Redactorii au fost incredibil de frumoşi față de cum se îmbrăcau la emisiunile obişnuite.

Să nu le fie aşadar ruşine să se mai îmbrace şi altă dată aşa, pentru că românii îşi iubesc portul pe care-l purtau bunicii, în orice circumstanță s-ar fi aflat aceştia: la horă sau la coasă!

Asta înseamnă a fi un cetățean cu drag de națiunea ta! Să iei o atitudine civică în orice împrejurare care primejduieşte de identitate şi snobism țara în care te-ai născut! Această atitudine nu poate fi impusă, nu poate fi amplificată artificial, o ai în sângele tău aşa cum l-au avut cei care au murit în războaiele românilor pentru Independență, Reîntregirea neamului şi în marea conflagrație a secolului XX, în cadrul căreia națiunea noastră a dus un greu război de redobândire a teritoriilor din Basarabia, Herța şi Bucovina, Herța nefiind nici măcar revendicată în ultimatumul textului sovietic din iunie 1940!

O ultimă remarcă: diluarea identității noastre ca membru al UE şi capcanele rețelei Internet întrezăresc - pentru prima dată în istoria omenirii – un război global contra omului de rând! Românii trebuie să împotrivească acestui flagel mondial aidoma lui Decebal în fața legiunilor romane: „Veți învinge, dacă noi vom (putea*) muri!"

*) Dacii se considerau potrivit propriilor convingeri religioase nemuritori !

Citiți acest articol şi pe legătura de mai jos. Copiați-l de acolo şi dați-l prin e-mail mai departe cunoscuților:

http://www.tomoniu.ro/opinii/societate/capcanele-internet-1.htm

Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda

Folclor din Mehedinți(VIII). Redăm astăzi trei cântece culese la 26 august 1972 de la Petre P. Gheran, zis Pătru lui Scurtu din Bârda, care la data culegerii, avea 86 ani, fiind născut la 15 ianuarie 1886:

Foaie verde micşunea

,,Foaie verde micşunea,
Când eram în vremea mea,
Tăiam calul cu scara,
Mâna cu trăgătoarea,
Iubeam nevasta altuia,
Dar acum nu pot pe-a mea.
Apuca lunca la vale,
Întâlneam pe mândra-n cale,
O sărutam pe cărare,
Puneam mâna-i luam o floare,
I-o puneam la cingătoare,
Ca să-i țină de răcoare,
Cât o fi vara de mare
Şi la umbră şi la soare."

Foaie verde foi ca rugul

,,Foaie verde foi ca rugul,
De-aş trăi să cânt ca cucu,
Nu m-aş mai duce la lucru.
Şi-aş cânta din pom în pom,
La neveste fără om;
Aş cânta din sat în sat,
La neveste cu bărbat;
Şi-aş cânta pe rămurele,
La neveste tinerele,
Care-am băieţit cu ele"

Foaie verde rug de mure

,,Foaie verde rug de mure,
Arde-te-ar focul, pădure,
Frumos cântă cucu-n tine
Şi mai gros şi mai subțire,
Tocmai cum îmi place mie.
Dar eu nu mai am venire,
Ca să mai umblu prin tine
Cu mândra pe lângă mine,
Tot râzând şi spunând glume.
Foaie verde liliac,
De-aş trăi cât frunza-n fag,
Numai să trăiesc cu drag.
Cu drag şi să trăiesc bine,
Cu mândruța lângă mine,
Că nu ştiu moartea când vine"

Un calendar ortodox deosebit. Aveți mai jos un link unde puteți intra şi dand click pe ziua dorită aflați viața sfintilor din acea zi, pe scurt.... Să vă fie de folos!
http://www.noutati-ortodoxe.ro/calendar-ortodox/
Acest calendar se dovedeşte a fi o enciclopedie întreaga incluzând şi biblia, dacă urmăreşti toate linkurile.

Pr. Prof. Dr. Al. Stănciulescu-Bârda

Măria Ta, Țăran Român! *(din «Scrisoare pastorală» - nr. 241)*

Măria Ta, Țăran Român(IX). Dacă cineva nu ar cunoaşte din tot ce ai făptuit tu în trecerea ta prin această lume de-a lungul veacurilor decât limba în care ai vorbit, ai cântat, ai plâns şi ai iubit şi tot te-ar crede genial. Dacă ar citi poveştile şi legendele tale, doinele, cântecele şi bocetele tale, ar rămâne uimit de înălțimea gândirii, de profunzimea temelor abordate, de arta superioară cu care te exprimi. Prin creațiile tale literare transmise prin viu grai din generație în generație poți să stai pe picior de egalitate alături de mari scriitori şi poeți ai lumii. Prin proverbele şi zicerile tale cu tâlc concurezi cu marii filozofi şi nu te laşi mai prejos.

Ai ştiut să creezi o limbă curată, subtilă, bogată în nuanțe şi înțelesuri, o limbă zidită pe cugetare adâncă şi îndelungată, asemenea vechilor greci şi latini. Ai zidit o limbă, care, dacă ar fi aparținut unui popor mare, precum cel chinez, sau unui popor colonialist şi comerciant, precum cel englez, ar fi devenit demult limbă internațională. Multe popoare ar vrea să aibă bijuterii precum Miorița sau Meşterul Manole. Tu le-ai compus în timp ce păşteai oile, ori mergeai încet după plug, ori străbăteai drumul spre hotare, ca să-ți pui acolo pieptul pavăză înaintea duşmanilor. Limba aceasta, comoară sfântă din bătrâni, te-a mângâiat în ceasurile de cumpănă şi de jale, te-a însoțit în ceasurile de dragoste şi de fericire, şi-a fost alături la muncă, la câmp, în mine, în pădure şi oriunde te-au dus paşii.

Ne-ai lăsat nouă Sfânta Limbă Românească, moştenire sacră, s-o ducem mai departe altor şi altor generații de urmaşi. Dacă te-ai face astăzi printre noi, Măria Ta, ai muri de infarct, fără îndoială. Când şi-ai auzi tu limba stâlcită, shimonosită, infectată cu tot felul de țigănisme, turcisme, englezisme, franțuzisme şi multe alte isme, te-ai zvârcoli şi în mormânt. Să vezi tu unii din scriitorii şi poeții neamului ce perle debitează şi câte ,,succesuri" dobândesc! Să auzi cum se vorbeşte la televiziune, în palament, pe la tribune diferite. Ce agramatisme, ce caraghioslâcuri s-au născut din dulcea limbă românească, pe care ne-ai lăsat-o Tu, ne-ai cere dezmoştenirea. Nu ne-ai mai recunoaşte de urmaşi! Ne-ai socoti bastarzi, erori genetice!

Apropo, Măria Ta, Tu chiar mai exişti cu adevărat?

RECOMANDĂRI DIN
Blogurile SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

Ionuț Hens - Recenzie Ioannis Zizioulas - Euharistie, Episcop, Biserică
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/ionut-hens-recenzie-ioannis-zizioulas.html

Jimborean Silviu Aurelian - Recenzie «Ioannis Zizioulas»
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/jimborean-silviu-aurelian-recenzie.html

Traian Bădulescu Şuţeanu - COMEMORAREA UNIONIŞTILOR
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/traian-badulescu-suteanu-comemorarea.html

Dr. Alex Berca - "Început de secol"
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/dr-alex-berca-inceput-de-secol.html

Fl. Smarandache - Premiul statelor New Mexico
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/fl-smarandache-premiul-statelor-new.html

Ion Untaru - Sfântul
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/ion-untaru-sfantul.html

Liviu-Florian Jianu - Din «Amintiri asomate» (2)
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/liviu-florian-jianu-din-amintiri_16.html

Liviu-Florian Jianu - Din «Amintiri asomate» (1)
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/liviu-florian-jianu-din-amintiri.html

S.O.S. STOPAȚI EVACUAREA INSTITUTULUI DE ETNOGRAFIE
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/sos-stopati-evacuarea-institutului-de.html

Voicu TUDOR - Arhitect CEZAR LĂZĂRESCU
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/voicu-tudor-arhitect-cezar-lazarescu.html

Jianu Liviu-Florian - Ştefan Doru Dăncuş - «Bocitorii».
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/jianu-liviu-florian-stefan-doru-dancus.html

Jianu Liviu-Florian - Din «Amintiri asomate»
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/liviu-florian-jianu-din-amintiri-asomate.htm

VEDEȚI ŞI
Comentarii politice "Sămănătorul"

Citiți poezii BLOGUL Semănătorul

Citiți despre «Micul anticariat» al Editurii Cuget Romanesc şi Oferta de carte din luna nov., anul 2012 aici:
http://www.scribd.com/doc/108827285

Citiți pe site-ul
http://www.scribd.com/semanatorul

"Scrisoare Pastorală" - anul X - nr. 241 nov - 2012, aici:
http://www.scribd.com/doc/114198476

LUMINĂTORUL CHIŞINĂU:
Revista "Luminatorul", Nr. 4 (121), iulie-august 2012
http://www.scribd.com/doc/115006962

GEORGE ANCA (n. 12 aprilie 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică.

George Anca - "Ghagyuba" de Milarepa

MILAREPA
Din Grubum
În româneşte de George Anca
Ghagyuba

(După ce spulberase toate îndoielile lui Gambopa, Milarepa a cântat un cântec rostind învățătura tantra în armonie cu tradițiile *Ghagyuba:*)

Iubite doctor preot,
Vederea de pe urmă-i căutarea minții
Drept şi cu hotărâre.
De cauți vederea afară de minte
Semeni a monstru
Căutător de aur.

Iubite doctor preot,
Nevoința de pe urmă-i a vedea
A păcate distracțiile şi toropeala,
Altfel de le vei plezni
Aprinzi lampa-n plină zi.

Iubite doctor preot,
Ascultarea de pe urmă-i să te-odihni
De voie în vedere.
De umbli după ascultare fără legi
Afară din minte
Stâlpi de zigzag dezlegi.

Iubite doctor preot,
Acția de pe urmă e a înceta de a lua şi a lăsa.
Să iei, să laşi
În plasă ai sălaş.

Iubite doctor preot,
Plinirea de pe urmă este adeverirea întreagă a minții tale.
De cauți altunde plinirea neființei,
Țestoasă-i părea
Pe cer a zbura.

Iubite doctor preot,
Maestrul de pe urmă ți-e mintea.
De cauți altunde maestru
E cum ai încerca
De mintea-ți a scăpa.
Vei şti cum toate formulele
Nu-s decât mintea.

Citiți alte cântări de Milarepa aici:
http://georgeanca.blogspot.ro/

Colocviile de Marți – Tinerețe fără bătrânețe şi viață fără de moarte

http://georgeanca.blogspot.ro/2012/11/colocviile-de-marti-tinerete-fara.html

Marți, 27 noiembrie 2012, a avut loc acest eveniment cultural
Vedeți imagini în pagina următoare

Imagini de la Colocviile de Marți – Tinerețe fără bătrânețe şi viață fără de moarte

Sala Colocviilor de Marți

Amfitrion Dr.George Anca

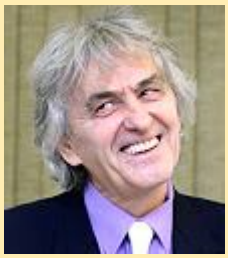

Colocviile de Marți

Puşi Dinulescu

Colocviile de Marți

Bianca Beatrice Michi şi Puşi Dinulescu

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN - (n. 1991, Toplit,a-Harghita) - Eseist, teolog

Recenzie
"Ioannis Zizioulas - Ființa eclesială"

Ioannis Zizioulas viitorul mitropolit al Pergamului s-a născut pe 10 ianuarie 1931. Şi-a început studiile la Universitatea din Tesalonic, dar a obținut o primă diplomă în Teologie de la Universitatea din Atena, în anul 1955. A studiat teologia patristică sub coordonarea Părintelui George Florovsky la Harvard Divinity School, şi a obținut titlul de Magistru în Teologie în 1956. Şi-a urmat studiile doctorale sub îndrumarea aceluiaşi părinte George Florovsky şi a obținut titlul de doctor în Teologie al Universității din Atena în anul 1965.

Vreme de paisprezece ani, a fost profesor de Teologie la Universitățile din Edinburgh şi Glasgow. A fost ales membru al Academiei Internaționale de Ştiințe Religioase din Bruxelles în anul 1973. A fost profesor invitat la Universitatea din Geneva, la Universitatea Pontificală Gregoriană şi la King's College (Londra). În anul 1986, a devenit profesor de Teologie Dogmatică la Universitatea din Tesalonic. Pe 22 iunie 1986 a fost hirotonit episcop, cu titlul de Mitropolit de Pergam, în cadrul Bisericii Ortodoxe a Constantinopolului. În anul 1993 a devenit membru al Academiei din Atena, iar din anul 2002 a devenit Preşedintele acesteia.

În anul 2003 a fost decorat de Preşedintele Republicii Elene cu Ordinul Fenixului, în grad de Mare Comandor. Mitropolitul Ioan de Pergam a devenit apoi o figură semnificativă în dialogul ecumenic dintre Biserica Ortodoxă şi celelalte tradiții creştine. A fost membru al Comitetului Central şi al Comisiei „Credință şi Constituție" al Consiliului Mondial al Bisericilor. În anul 2006 i-a urmat IPS Arhiepiscop Stylianos al Australiei ca preşedinte al Comisiei Ortodoxe de dialog cu Biserica Romano-Catolică. IPS Ioan este cunoscut şi pentru luările sale de poziție în domeniul ecologiei, îndeosebi pentru seria de prelegeri cu privire la „Păstrarea Creației lui Dumnezeu".

El este activ şi în cadrul comisiilor de pregătire a viitorului Mare Sinod Panortodox, fiind în 2009 preşedinte al Conferinței pre-sinodale pregătitoare, ca reprezentant al Patriarhiei Ecumenice. A primit mai multe distincții şi medalii. A fost ales *Doctor Honoris Causa* al Institutului Catolic din Pariş al Şcolii Teologice Ortodoxe din Belgrad, al Institutului Teologic Ortodox „Sf. Serghie" din Pariş al Universității din Cluj-Napoca şi al Universității din Münster (Germania). Este considerat unul dintre teologii ortodocşi a căror influență este semnificativă atât în lumea ortodoxă, cât şi în rândul teologilor catolici şi protestanți.

Opera sa teologică se concentrează asupra a două teme înrudite: eclesiologia şi ontologia teologică. Teologia lui a fost marcată de influența teologiei ruse din diaspora, îndeosebi a lui Nikolai Afanasiev, Vladimir Lossky şi a profesorului său, George Florovsky, precum şi a Arhimandritului Sofronie (Saharov). Prima lucrare a teologului Ioan Zizoulas a fost publicată în anul 1965, anume teza sa de doctorat intitulată *Euharistie, Episcop, Biserică. Unitatea Bisericii în dumnezeiasca Euharistie şi episcop în primele trei secole.* Aceasta a fost o contribuție timpurie şi semnificativă la „eclesiologia euharistică" asociată de obicei cu Nikolai Afanasiev, în care sublinia rolul conducător esențial al episcopului în slujirea Sfintei Liturghii.

Cartea mitropolitului grec pe care o voi prezenta în rândurile următoare, a apărut în limba franceză, cu titlul „ L`etre ecclesial" în anul 1981 la Geneva. Traducerea ediției de față îi aparține lui Aurel Nae şi a apărut la Editura Bizantină, în anul 1996. Cartea este structurată pe şapte capitole mari, abordând fiecare câte o temă şi este precedată de o scurtă introducere.

Încă din primele rânduri ale cărții, Ioannis Zizioulas defineşte Biserica nu ca o instituție, ci ca un mod de existență, o manieră de a fi. Taina Bisericii este strâns legată de ființa omului, de ființa lumii şi de Dumnezeu. Prin faptul că omul devine membru al Bisericii, el devine „chip al lui Dumnezeu", el există, aşa cum Dumnezeu Însuşi există, dobândind modul de a fi a lui Dumnezeu. Zizioulaş subliniază faptul că omul, pentru a ajunge la această stare are nevoie de comunitate, de un act eclesial şi nu unul individual după cum îl numeşte autorul. Pentru aceasta, e nevoie ca şi Biserica să aibă o credință dreaptă şi o înțelegere corectă a ființei lui Dumnezeu.

Ființa lui Dumnezeu este una rațională: fără conceptul de comuniune, nu s-ar putea vorbi de ființa lui Dumnezeu. Tautologia " Dumnezeu este Dumnezeu" nu spune nimic în planul ontologiei, tot aşa cum afirmația logică A=A, este o logică şi morală şi, în consecință, o negație a ființei, care este viață

În continuare, autorul abordează o problemă din perioada Bisericii primare. Pe Sfinții Părinți nu i-a preocupat problema existenței lui Dumnezeu, ci felul în care există El. Sfinții Părinți, aici amintindu-l pe Sfântul Atanasie cel Mare, spunea că ființa lui Dumnezeu este percepută prin experiența comunității eclesiale şi aceasta poate fi cunoscută prin relație şi dragoste personală. Iar în continuare în interiorul acestei comunități pune accentul pe Euharistie care constituia practic ființa eclesială. Zizioulas afirmă că Euharistia este afirmarea prin excelență a istoriei, sfințirea timpului.

Primul capitol al acestei cărți este numit de către Zizioulas: „ De la Personaj la Persoană". În acest capitol, autorul diferențiază conceptul de persoană din gândirea platonică de cel real care i se atribuie acestui termen. Gândirea platonică nu vede conceptul de persoană legat în permanență de suflet care asigură ființa omului, spunând că omul se poate ataşa de un alt corp constituind o altă individualitate. Răspunsul care i se oferă acestei gândiri este acela

că ființa constituie o unitate. Răspunsul la această gândire a fost dat în istorie de Biserică, care a fixat termenul de persoană, prin exprimarea credinței în Dumnezeul Cel întreit. Se spune că această credință era străveche şi se transmitea de la o generație la alta prin actul Botezului. În filosofia greacă termenul „ipostas" nu avea nicio legătură cu termenul „persoană", fiind strâns legat de termenul „substanță".

Capitolul al doilea poartă numele „ Adevăr şi comuniune". În acest capitol, autorul pune accentul pe Euharistie care Îl revelează pe Hristos-Adevărul ca „vizită" şi „chivot": "*Şi cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, ca Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr* " (Ioan1,14) al lui Dumnezeu în istorie şi creație, pentru ca Dumnezeu să poată fi contemplat în slava Adevărului Său şi „participat" în comuniunea Sa de viață. Astfel, Biserica nu are altă realitate sau experiență a Adevărului în calitatea lui de comuniune atât de perfectă ca Euharistia. În adunarea euharistică, Cuvântul lui Dumnezeu se adresează omului şi creației nu ca interpelare din afară, aşa cum se întâmpla în Vechiul Testament ci ca„trup", adică interior propriei noastre experiențe.

Capitolul al treilea poartă numele de „Hristoş Duhul Sfânt şi Biserica". Acest capitol abordează teme ca hristologie, pnevmatologie şi instituțiile eclesiale în teologia ortodoxă. Zizioulas afirmă că pnevmatologia trebuie să fie constitutivă hristologiei şi eclesiologiei, să reprezinte condiția însăşi de existență a lui Hristos şi a Bisericii. Acest lucru, la nivelul Bisericilor locale se poate afirma că acestea pot constitui o singură Biserică universală.

Capitolul al patrulea se ocupă de tema „ Comunitatea euharistică şi catolicitatea Bisericii". Zizioulas afirmă că termenul de catolic a fost împrumutat de la Aristotel, iar în acea perioadă nu se vorbea ca în zilele noastre de catolicitate, ci Biserică catolică, atrăgând atenția că nu putem vorbi de catolicitate. Catolicitatea Bisericii este în cele din urmă o realitate istorică, natura sa este revelată şi percepută real în Euharistie. În perioada Bisericii primare, comunitatea euharistică era în componența ei o comunitate catolică, în sensul că depăşea nu numai divizările sociale, ci chiar pe cele naturale, aşa cum se va realiza această depăşire în Împărăția lui Dumnezeu. Astfel conținutul originar al noțiunii de „catolicitate" nu este unul moral, ci hristologic. Biserica este catolică nu pentru că ascultă de Hristoş este catolică pentru că este Trupul lui Hristos şi se află acolo unde este Hristos.

Capitolul al cincilea poartă numele de „Continuitatea apostolică în conştiința teologică a Bisericilor Ortodoxe." Prin urmare abordează tema conceptului de succesiune apostolică. Continuitaea apostolică a fost identificată cu noțiunea de istorie liniară. Practic acest capitol abordează acest subiect din două puncte : din perspectivă istorică şi eshatologică. Astfel, nu există Împărăție în afara lucrării Duhului Sfânț ceea ce rezultă că Împărăția lui Dumnezeu este comunitate, lucru care implică o structură, fiindcă presupune în acelaşi timp o chemare şi o linie fundamentală de demarcație, o judecată (Matei 25,31-46). Apoi, nu există Împărăție care să nu fie centrată pe Hristoş înconjurat de Apostoli, ceea ce implică o nouă structură. Zizioulas a identificat structura Împărăției lui Dumnezeu cu Euharistia, unde „multiplul" devine „unul", putând fi observat la Cina cea de Taină când le-a oferit Apostolilor un fel de „diagramă" a Împărăției lui Dumnezu.

Al şaselea capitol este numit „Hirotonie şi Comuniune". Şi în acest capitol, mitropolitul Ioannis Zizioulas pune accentul pe caracterul hristologic al slujirii. Bisericii. Dacă Hristos este Cel a cărui preoție se reflectă în slujirea Bisericii, Duhul Sfânt este Cel ce face din această slujire o realitate personală. Rolul Său este de a face slujirea lui Hristos personală şi existențial adaptată la circumstanțele de timp şi loc. Astfel, hirotonia reprezintă actul prin care rolul Duhului Sfânt se realizează.

Ultimul capitol al acestei cărți poartă numele : „Biserica locală în perspectivă euharistică." Astfel acest capitol îşi propune să arate semnificația şi importanța ce o are eclesiologia ortodoxă. Eclesiologia ortodoxă are la bază ideea că acolo unde se află Euharistia, acolo se află şi Biserica în plenitudinea sa, ca Trup al lui Hristos. Conceptul de Biserică locală decurge din faptul că Euharistia este săvârşită într-un loc dat şi reuneşte prin „catolicitatea" sa pe toți membrii Bisericii din acel loc. Natura catolică a Euharistiei arată faptul că adunarea euharistică ar trebui să cuprindă pe toți membrii Bisericii dintr-un loc dat indiferent de statutul social., iar natura geografică a Euharistiei este transmisă de adunarea euharistică şi prin ea Biserica este totdeauna comunitatea dintr-un loc particular.

Aş dori să închei spunând că Biserica este totodată condiția misiunii creştine, deoarece numai prin ea se poate face o misiune adevărată, reprezentând şi scopul imediat în realizarea acesteia, pentru că Biserica este parte integrantă din mesajul Evangheliei, fiind o instituție care face parte din planul lui Dumnezeu de a mântui lumea prin recapitularea ei în trupul lui Hristos: " *Şi nu numai pentru neam, ci şi ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu cei împrăştiați"*(Ioan 11, 52).

Jimborean Silviu Aurelian,
Teologie Pastorală, anul III.

Ioannis Zizioulas

Citiți articolul şi aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/jimborean-silviu-aurelian-recenzie.html

ANUNȚURI SAMANATORUL

Revista «SAMANATORUL» anunță autorii «Editurii online - SEMĂNĂTORUL TISMANA» că scrierile lor apărute la editură vor fi promovate în revistă, http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm , la bibliotecă, http://sites.google.com/site/edituraonline , pe bloguri sau pe site-ul de articole Google, respectiv

http://samanatorul.blogspot.ro/ , http://cleptocratia.blogspot.com/

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/ dacă achită integral cotizația. Cine a trimis până acum o sumă parțială şi va achita până la sfârşitul anului 2012 lunile lipsă din cotizația pe anul 2013, vor primi DVD-ul nr. 2 al Asociației «Semănătorul Tismana»!

Iată datele când expiră cotizația unor membrii ai Asociației Semănătorul Tismana: 5-Vasile Zărnescu - 10.04.2013, 6-Toma Elena - 05.06.2013, 10-Ene Gheorghe - 17.01.2013, 11-Cătălin Rădulescu - 05.07.2014, 12-Emil Bucureşteanu - 07.02.2013, 13-Modran Liviu-Nicolae - 19.09.2013, 14-Cristea Aurora - 30.01.2013, 15-Mihail Mate - 25.11.2013. Achitând pentru fiecare lună restantă 10 lei, aveți anul 2013 plătit integral!

LA MULȚI ANI CU OCAZIA ZILEI DE

1 DECEMBRIE
ZIUA NAȚIONALĂ
A ROMÂNIEI

Cu această ocazie vă oferim în paginile următoare 100 de curiozități din lumea în care trăim

TINERI! CITIȚI

Revistă pentru prietenie, inimă şi literatură!

Publicația online "Pentru Tineri prin Tineri"

Citiți şi propuneți eseuri şi poezii pentru această revistă:

http://tineritismana.blogspot.ro/

Citiți vechi site-uri arhivă create de ing. Antonio Tomoniu:

Limbajul HTML:

http://www.tismana.ro/ctcraiova/html/index.htm

REALIZAREA UNUI SITE:

http://www.tismana.ro/ctcraiova/site/index.htm

Visual Basic:

http://www.tismana.ro/ctcraiova/index.htm

Limbajul Pascal de pe pagina ing. Liviu Florian Jianu:

http://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/liviu-florian-jianu

Omul cât trăieşte află lucruri noi

100 de curiozități despre lumea în care trăim

Unele dintre statisticile de mai jos vi se vor părea amuzante în timp ce altele sunt cat se poate de serioase. Absolut toate sunt menite, insa, sa ne arate cat de puține lucruri cunoaştem despre lumea care ne înconjoară. Demersul nostru include statistici din absolut toate domeniile de interes, de la date geografice şi zoologice pană la cele politice şi militare... un melanj de informații mai mult sau mai puțin inedite care să vă descrețească frunțile şi care să vă permită câteva momente de reflecție...

1. Furnicile nu dorm niciodată. Cu toate acestea, în zorii zilei, furnicile se întind asemenea oamenilor pentru a se dezmorți.

2. Aproximativ 90% din populația întregii planete locuieşte în emisfera nordica.

3. Cimpanzeii şi coțofenele sunt singurele animale care îşi pot recunoaşte imaginea intr-o oglinda.

4. Barajul Hoover din SUA a fost proiectat ca sa reziste pentru cel putin 2.000 de ani. Cimentul folosit la ridicarea impresionantei construcții nu se va întări complet decât peste 500 de ani.

5. In ciuda aparentelor, doua treimi din suprafața întregului continent african se afla în emisfera nordica.

6. Daca ții un caras auriu intr-o încăpere lipsită de lumină, acesta va deveni, în cele din urmă, alb.

7. Irlanda este singura tară europeană în care nu există şerpi.

8. In provincia Alberta din Canada au fost uciși absolut toți şoarecii. In prezent, este singura provincie din lume în care nu există asemenea rozătoare.

9. Ochiul unui struț este mai mare decât creierul acestei pasări.

10. Pentru fiecare om de pe Terra există circa 200 de milioane de insecte. Numai termitele ne depăşesc intr-un raport de 10 la 1.

11. Balena albastră este animalul care produce cele mai puternice sunete (până la 188 de decibeli). Un astfel de sunet poate fi receptat prin apă la o distanță de până la 850 de kilometri.

12. Te-ai gândit cătă benzină ți-ar trebui ca sa poți înconjura planeta cu propriul automobil? Ei bine, în rezervorul unui avion Boeing poate încăpea suficient combustibil încât să poți face acest lucru de patru ori.

13. Ştiți care sunt cei mai mari consumatori de Coca-Cola din lume? Daca ați răspuns islandezii, ați dat răspunsul corect...

14. Ştiți care este apetitul unui furnicar sud-american? Ei bine, acesta poate ingera până la 30.000 de furnici... pe zi.

15. Cei mai tineri părinți din istorie (doi copii cu vârste de 8, respectiv 9 ani) au trăit în China. Copilul lor s-a născut în anul 1910.

16. Vreți să ştiți care este regiunea cu cea mai scăzută criminalitate? Încercați Quebec, Canada. Rata criminalității în aceasta zona este similara cu cea

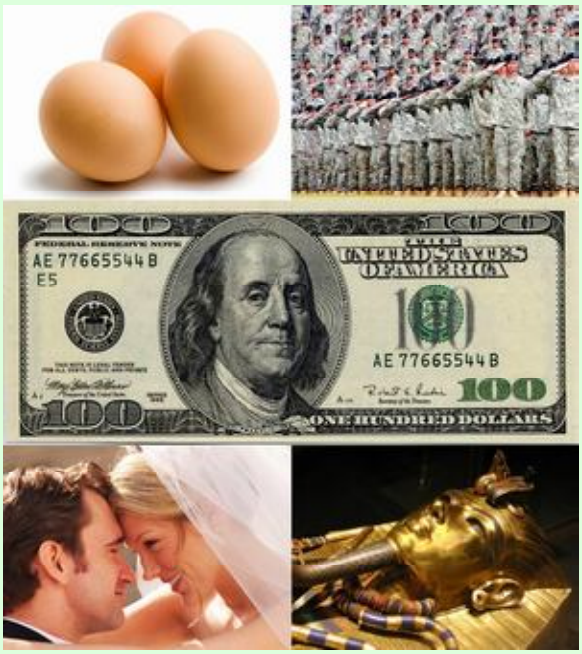

înregistrată într-un parc Disney World, aproape 0.

17. Se estimează ca în lume exista circa 1 miliard de vite. 200 de milioane dintre ele trăiesc numai în India, acolo unde sunt considerate animale sfinte.

18. In urma cu 5 ani, 60% dintre cumpărătorii din supermarketurile lumii plăteau cu bani gheață. Astăzi, procentul este de doar 50%. Se estimează ca în anul 2011, doar 39% dintre cumpărători au mai plătit cu bani gheață în detrimentul cardurilor.

19. Pe suprafața unui corp uman trăiesc mai multe vietăți decât oameni pe întreaga planeta.

20. Bufnitele sunt singurele păsări care pot distinge culoarea albastră.

21. Mamiferele sunt singurele specii vii care prezintă lobi ai urechilor.

22. Prefixul telefonic pentru Antarctica este 672.

23. Deşi nu pare, Chicago este mult mai aproape de Moscova decât este de Rio de Janeiro .

24. Lungimea unui elefant este egală, aproximativ, cu lungimea limbii unei balene albastre. De asemenea, limba unei balene este mai grea decât un elefant adult.

25. Limba unui crocodil este imobila. Ea este ataşată de cerul gurii acestui animal.

26. Un om uita, în medie, circa 80% din tot ceea ce a învățat într-o zi.

27. Durata care ii ia unui fulg de zăpadă ca să ajungă de la nori până pe suprafața pământului? Cel putin o oră...

28. Cei mai mari iubitori ai cărnii de porc sunt danezii. În Danemarca există de două ori mai mulți porci decât întreaga populație umană a acestei tari.

29. Girafa este singurul animal care îşi poate introduce limba în ureche. Limba unei girafe adulte măsoară peste 50 de centimetri.

30. Biblioteca Universității din Indiana, SUA, se scufunda în fiecare an cu circa 2,5 centimetri. Acest fenomen se datorează unei erori a constructorilor care au omis să calculeze şi greutatea cărților care vor fi depozitate în uriaşa clădire.

31. Cele mai numeroase vietăți de pe Terra sunt artropodele. Ca un exemplu, până în prezent au fost descoperite circa 70.000 de specii... de păianjeni.

32. De peste 4.000 de ani, nicio specie de animal nu a mai fost domesticită.

33. In prezent, pentru prima dată în istoria planetei, numărul persoanelor cu vârste de peste 60 de ani îl depăşeşte pe cel al copiilor cu vârsta sub 5 ani.

34. Credeți ca România este o țară săracă? Gândiți-vă că una din cinci persoane de pe Terra trăieşte cu mai putin de 1$ pe zi.

35. In Santa Fe, New Mexico, legea impune ca animalele de casă să poarte centura de siguranță în maşină.

36. O singura vacă poate produce într-un an mai mult lapte decât poate consuma un singur om... circa 200.000 de pahare pline cu lapte.

37. Plajele de nudişti pot fi periculoase pentru navele

care circulă în apropierea lor. Recent, un iaht cu 60 de persoane la bord s-a răsturnat pe țărmul texan al Golfului Mexic dupa ce toți pasagerii s-au îngrămădit pe aceeaşi parte a navei pentru a vedea nudiştii de pe o plajă din apropiere.

38. Ştiți cate emailuri se trimit zilnic în toata lumea? Peste 35 de miliarde...

39. Pentru fiecare tonă de peşte prinsă în oceanele lumii, oamenii aruncă trei tone de gunoi în aceleaşi ape.

40. Cea mai mare caracatiță descoperită vreodată cântarea 4 tone. A fost vânată în anul 1878, în nordul Oceanului Atlantic.

41. Cea mai mare meduză observată vreodată avea un diametru de 2,3 metri. Tentaculele sale se întindeau până la 36 de metri.

42. In statul american, Dakota de Nord, nu s-a înregistrat niciodată un cutremur.

43. Hawaii se apropie de Japonia cu aproximativ 10 centimetri în fiecare an.

44. Rechinii sunt singurele animale despre care se ştie ca nu se pot îmbolnăvi de cancer.

45. La Paz, Bolivia, este oraşul cel mai sigur din punct de vedere al prevenirii incendiilor. Data fiind altitudinea ridicata la care se afla (peste 3.000 de metri), cantitatea de oxigen din aer de abia poate susține un foc.

46. Tot în La Paz, temperatura medie este de doar 10 grade Celsius. şi cu toate acestea, niciodată nu s-a înregistrat o temperatura de 0 grade. Situația este identica şi în Punta Arenas, Chile sau Stanley, Insulele Falkland.

47. Absolut toți creveții se nasc masculi. Unii dintre ei devin femele la maturitate.

48. Daca vreți sa fiți în siguranță în fata unor nisipuri mişcătoare, întotdeauna să călăriți un catâar. Dacă măgarii sau caii se scufundă în nisipurile mişcătoare, un catâr nu o va face niciodată.

49. Chiar şi astăzi, 90% din teritoriul Statelor Unite ale Americii este format din terenuri neamenajate sau ferme.

50. Numai marea piramidă a lui Keops conține suficienta piatra încât să poate fi construit un zid înalt de 50 de centimetri care să înconjoare planeta la Ecuator.

51. Cel mai mare şarpe veninos din lume este Cobra Regală. Aceasta poate atinge lungimi de până la 5,5 metri.

52. O găină poate depune, în medie, până la 19 ***<u>ouă pe an.</u>***

53. Cel mai mare restaurant McDonalds se afla in... Beijing, China. Acesta se întinde pe o suprafață de 2,6 kilometri pătrați si are nu mai puțin de 29 de case de marcat.

54. Vreți sa ştiți în ce țară se acordă cele mai lungi concedii? Ei bine, în Franța statul asigură angajaților 5 săptămâni de concediu pe an. Cei mai mulți francezi primesc, insă, două luni de concediu anual.

55. Un cal adult poate consuma într-un an o cantitate de hrană ce depăşeşte de 7 ori propria sa greutate.

56. Ştiți care sunt cei mai mari consumatori de fast-food de pe planetă? Răspunsul corect este...

chinezii. 41% dintre chinezi mănâncă, cel puțin o data pe săptămână la un restaurant fast-food. Doar 35% dintre americani fac acest lucru.

57. In rândul elefanților africani, atât masculii, cât şi femelele, posedă fildeşi, în vreme ce la elefanții asiatici doar masculii se pot lauda cu fildeşi.

58. Exista mai mulți oameni care învață limba engleza în China decât cei care o vorbesc oficial în Statele Unite (peste 300 de milioane).

59. Oasele membrelor inferioare ale unui liliac sunt atât de subțiri încât niciun liliac nu se poate folosi doar de ele pentru a se deplasa.

60. Cea mai spectaculoasa evoluție a preturilor pe piața imobiliară s-a înregistrat în Irak. Daca înaintea războiului o casa din Bagdad nu se vindea cu mai mult de 15.000 de dolari, astăzi prețul a urcat până la 150.000 de dolari.

61. Numai în SUA exista aproximativ 7.000 de tigri ținuți ca animale de casă.

62. In anul 2004, un studiu arata că una din şase fetițe intră în perioada de pubertate la vârsta de 8 ani. În urmă cu un secol, doar o fetiță din 100 atingea pubertatea la aceeaşi vârstă.

63. Până în prezent, Congresul american a alocat o sumă de 152.600.000.000 de dolari pentru războiul din Irak. Suma ar fi fost suficientă pentru a ridica 17.500 de scoli.

64. Media zilnică a produselor care sunt oferite spre vânzare pe Ebay este de 18 milioane.

65. Doar 5% din suprafața acoperită de oceane pe Terra a fost cartografiata atât de detaliat pe cat a fost suprafața planetei Marte.

66. Vă gândiți sa jucați la loterie? Atunci ar trebui sa ştiți ca există mult mai multe şanse sa muriți în drum spre o reprezentantă a loteriei decât sa câştigați marele premiu la oricare dintre loteriile lumii.

67. Adezivul de pe timbrele din Israel a fost tratat astfel încât sa fie considerat «kusher».

68. Daca vorbiți la telefonul mobil timp de o oră, numărul bacteriilor din urechea voastră va creste de cel putin 700 de ori.

69. Anvergura aripilor unui Boeing 747 este mai mare decât distanța parcursă de frații Wright în primul lor zbor.

70. Circa 12 copii sunt oferiți zilnic, în maternități, altor mame decât cele naturale. Aceasta statistică include toate țările lumii.

71. O femelă de dihor poate muri dacă, odată intrată în călduri, nu îşi va găsi un partener mascul.

72. Absolut toți copiii se nasc fără rotule. Ele se formează complet în intervalul de vârstă de 2-6 ani.

73. O persoană are în medie 1.460 de vise în fiecare an.

74. Un om, consumă, în medie, de-a lungul vieții, o cantitate de hrană egală cu greutatea a şase elefanți maturi.

75. In spațiu, astronauții nu pot plânge. In lipsa gravitației, lacrimile nu pot curge (nici flatulenta nu este posibila în stare de imponderabilitate).

76. Aproximativ 6.000 de fulgere lovesc Pământul în fiecare minut.

77. In Bangladesh există o lege care permite autorităților să aresteze elevii cu vârste mai mari de 15 ani care copiază la examene.

78. Cel mai întâlnit nume bărbătesc de pe planetă este Mohammed.

79. Până în anul 1796, în SUA a existat un stat pe nume Franklin. Astăzi, el este cunoscut sub numele de Tennessee.

80. Ați considerat vreodată că proiectul românesc «laptele şi cornul» are prea multe hibe? Intr-o şcoală din Virginia, SUA, elevii cu vârste intre 7 si 10 ani au fost serviți, în cadrul unui proiect asemănător, cu cockteiluri margaritas. In urma scandalului de proporții care s-a iscat, a reieşit ca distribuitorii produselor confundaseră limonada cu celebrele cockteiluri.

81. In Anglia este interzis prin lege ca vânzătoarele din magazine să îşi servească cu topless clienții. Excepție fac doar magazinele de peşti exotici din Liverpool.

82. Doar o singură persoană din 2 miliarde va atinge vârsta de 116 ani.

83. Februarie 1865 este singura lună din istorie în care nu a fost înregistrată lună plină.

84. In fiecare an, mai mulți oameni sunt uciși de măgari decât în accidente aviatice.

85. Numele original al Băncii Americii a fost Banca Italiei.

86. Cea mai mare piață de desfacere pentru limuzinele BMW 760Li este China. Prețul unei astfel de maşini poate urca până la 200.000 de dolari, mai mult decât câştigă majoritatea cetățenilor chinezi într-o viata.

87. In fiecare an, 60 de milioane de litri de petrol şi ulei sunt deversate în râuri şi fluvii până în oceane. Cantitatea o depăşeşte pe cea pierdută de petrolierul Exxon Valdez în anul 1989 (unul dintre cele mai mari dezastre ecologice din istorie). Statistica se referă numai la Statele Unite ale Americii.

88. Michael Jordan, celebrul baschetbalist american, câştigă anual din reclamele pentru compania Nike mai mult decât toți muncitorii din fabricile Nike, luați la un loc, din Malaezia.

89. Cele mai mari nave transoceanice plătesc cate 250.000 de dolari de fiecare dată când străbat Canalul Panama. Trebuie spus că o treime din economia acestui stat este susținută de acest canal.

90. Un singur avion Boeing 767 este format din nu mai puțin de 3.100.000 de piese diferite.

91. Durerea are şi ea o unitate de măsură. Aceasta se numeşte «dol» iar instrumentul menit sa măsoare durerea se numeşte dolorimetru.

92. Se estimează ca în Rusia exista mai multe bancnote de 100 de dolari decât pe teritoriul Statelor Unite ale Americii.

93. V-ați întrebat ce a fost mai întâi, oul sau găina? Biblia a răspuns deja la această întrebare. Conform Genezei 1:20-22, găina a apărut înaintea oului.

94. In absolut toate țările lumii, indiferent de cultură, religie sau zona geografică, soldații executa salutul numai cu mana dreaptă.

95. Intr-un studiu cu privire la relațiile interfamiliale, 80% dintre bărbații căsătoriți au declarat că şi-ar lega destinele de aceeaşi femeie dacă ar putea da timpul înapoi. Doar 50% dintre femei au declarat acelaşi lucru.

96. 90% dintre speciile de păsări sunt monogame. Doar 3% dintre mamifere au aceleaşi preferințe.

97. De fiecare dată când linge un timbru, un om consuma 1/10 dintr-o calorie.

98. Un sfert dintre oasele unui organism uman se află numai în picioare.

99. In urmă cu 3.000 de ani, majoritatea egiptenilor antici nu trăiau mai mult de 30 de ani.

100. Unghiile de la degetele mâinilor unui om cresc de patru ori mai repede decât cele de la picioare.

Curiozități trimise deNelu Băbău

Citiți şi propuneți eseuri şi poezii pentru această revistă:
http://tineritismana.blogspot.ro/

Ca în vremea lui Ceauşescu!

Doctorul **american** spune:

- La noi, în America, medicina e aşa de avansată, că scoatem un rinichi de la unu', il transplantăm la altu' şi dupa 6 săptămâni, ăla deja îşi caută de lucru!

Doctorul **german** răspunde:

E nimica toată; la noi, în Germania, scoatem un plamân de la unu', îl transplantăm la altu' şi după 4 săptămâni ăla deja îşi caută de lucru!

Doctorul **rus** spune:

- Nici asta nu-i mare scofală; la noi, în Rusia, scoatem 1/2 de inimă de la unu', o transplantăm la altu' şi după 2 săptămâni ,amândoi deja îşi caută de lucru!

La care doctorul **român**, amuzat :

- N-avem ce să comparăm, toți sunteți înapoiați față de noi; la noi, în România, am luat câțiva fără creier şi fără inimă, i-am pus în fruntea țării şi acum toți ne căutăm de lucru...

Banc trimis de cineva!

IMPORTANT!

Rugăm cu tot respectul autorii «Sămănătorul» să citească mai întâi titlurile celor aproape 1000 de documentare - pe paginile noastre specializate în filme documentare, vedeți mai jos - şi apoi să ne sugereze un film pentru un link aici!

Primim zilnic peste 20 de propuneri de filme, propuneri făcute degeaba pentru că filmele le-am propus demult! Pierdem timpul, nu asta este menirea revistei!

Prouneți filmele dvs. originale, cu ilustrații ale poeziilor, eseurilor, reportajelor, etc. realizate de dvs. sau prietenii/admiratorii dvs.

Avem cum bine ştiți contul nostru:

http://www.youtube.com/user/semanatorul/

Avem site-urile noastre pentru filme documentare!

FILME PE CATEGORII:

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-documentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filmedocumentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/teatru-radiofonic

Alegeți-vă singuri filmele potrivite!
Nu aşteptați să vi le trimită alții, apoi să le dirijați la noi deşi le avem!
Multe au un caracter diversionist, aveți grijă!

APELĂM LA COLABORATORII NOŞTRI, SĂ NE FACĂ O DONAȚIE CÂT DE MICĂ PENTRU A FI PUBLICAȚI ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» sau în alte publicații ale Asociației «Semănătorul Tismana»!

Cerem sprijinul tuturor - cititori, autori, colaboratori - pentru ca site-urile şi apariția revistei «Sămănătorul» să continue! Ele nu pot apare fără sponsori! Fiți solidari pentru a-i susține prin cotizație pe studenții şi pensionarii singuri sau cu pensie mică, ca să-şi publice şi ei scrierile gratuit la editura online pe bloguri sau site-urile Google !

DORIM IAR UNITATE, SOLIDARITATE, COEZIUNE, FRATERNITATE!
VREM O ROMÂNIE NORMALĂ, NAȚIONALĂ ŞI NU UNA A FIECĂRUIA!

Membrii cotizanți, redactorii şi donatorii de carte sunt rugați să ne trimită adresa lor (inclusiv cod poştal) pentru a primi gratuit legitimația şi DVD-AST-2 cu următorul conținut:

- **TOATE revistele Semănătorul apărute din mai 2011 şi până în prezent dar şi alte reviste**
- **Un documentar, un film artistic, filme HD, filme 3D vizibile cu ochelari roşu-albastru**
- **200 de diaporame Power Point, muzică cu rapsozi populari**

Donatorii de cărți în valoare de peste 120 lei, reprezentând cotizația pe anul 2012, sunt: Mircea Vâlcu Mehedinți, Guță Alexandru şi Ion Untaru

REDACTORII PERMANENTI: Alexandru Melian, Cezarina Adamescu - critică literară, Al Florin Țene - crtitică literară, Dr. George Anca - scrieri şi traduceri vizând minoritățile, Pr. dr. Alex. Stănciulescu Bârda - sfaturi privind credința în Dumnezeu şi buna purtare. Pe teme de religie dar şi alte teme, colaborează Iuliu-Marius Morariu, Ionuț Hens, Silviu-Aurelian Jimborean, studenți, recenzii scrieri de religie ortodoxă. Rugăm adresa pentru primirea DVD-AST-2 pe anul 2013.

Iată mai jos donația de carte a scriitorului ION UNTARU (din fiecare, mai multe exemplare)

DVD-ul se trimite şi oricărui cititor care sposorizează cu 20 lei Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cititorii pot descărca **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul" : http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul III. Nr. 11 - noiembrie 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an. Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

ARTUR SILVESTRI

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE N. TOMONIU

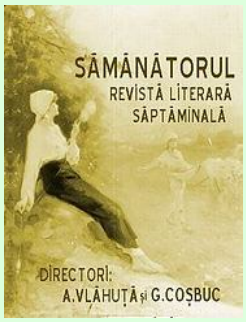

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii noiembrie 2013, la

www.samanatorul.ro/editura-online/

2 Editorial - Distrugerea istoriei şi a valorilor de patrimoniu
4 Al. Melian - Circarul şi măscăriciul în arena publică
6 Dumitru Dănău - Ce năroji erau, mumă, odată!i
9 Dr. Ion Mocioi - Coşbuc la Tismana
13 Ion C. Gociu - Romanul MAIA a fost retipărit
15 Ion C. Gociu - Drumul lânii
17 Florian Vădeianu - Fenomenul superficialităţii societăţii
18 George Ene – Din poeziile lunii noiembrie
19 Iuliu-M. Morariu - Slujba Vecerniei
21 Vasile Mic - Un volum nou de poezii
22 George Anca - LISBOA 1990 * Provensale
27 Ştefana Ene - E T E R N Ă, F E M E I A…
29 Foto-document - Mânăstirea Tismana
30 Silviu Aurelian Jimborean - Sfântul Dionisie Areopagitul
32 Nicu N. Tomoniu - Pe urmele lui Coşbuc la Tismana
35 Foto-document - Ornamentica neogotică a mânăstirii
37 Foto-document - Dr. Constantin Istrati la Tismana
38 Ionuţ Hens - Categorii ale esteticii : sublimul şi frumosul
(40) Conturi, abonamente "Semanatorul Tismana"

De retinut!
Revistă literară Sămănătorul, Anul III, 2013, va conţine fragmente din scrierile lunii care a trecut şi poate fi citită la adresa:
http://wwwsamanatorul.ro

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, originale, la fel ca şi până acum!

www.tomoniu.ro

Peştele de la cap se-mpute:

DISTRUGEREA ISTORIEI ŞI A VALORILOR DE PATRIMONIU

Am primit recent revista “Historia” şi m-am convins că celebra cugetare *“Dacă vrei să distrugi un popor, distruge-i istoria”* nu e niciunde mai reală decât în această revistă. Nu-i vorbă, în Consiliul Editorial sunt nume grele, ca Adrian Cioroianu, prietenul nostru, care a pus mâna la inimă când eu am vorbit într-un discurs electoral, de acum câțiva ani, despre Mircea cel Bătrân şi Sfântul Nicodim de la Tismana. Sau Zoe Petre care le-a scos din cap fanaticilor dacişti ideea că noi suntem buricul pământului prin mitologia dacilor. Lumea capetelor luminate era universală şi în preistorie sau în antichitate, în ciuda mijloacelor de comunicație de atunci. De pildă Zalmoxe care se duse sclav la Pitagora ca să-şi însuşească învățătură. .

Acum, în mileniul al III-lea, din păcate e de-a-ndoaselea, “pitagoriştii” din lume vin în România ca să ne bage în cap învățătura măsluirii istoriei. Pentru că în Consiliul Editorial al revistei îl găsim şi pe copilul lui Tismineţki cere vine din America în România, pe bani grei de la peşedinție, ca să-l înjure pe taică-su că a adus comunismul în România. Noi tismănenii ar trebui să-l dăm în judecată pentru că a început măsluirea cu numele său, Tismăneanu, ce-are aface individul cu Tismana? De ce n-a schimbat prenumele său, Vladimir? Păi, e clar: decât să se lepede de ideile Maicii Rusia, mai bine întinează memoria noastră, a Tismanei! Un măsluitor al istoriei şi al realității, aidoma lui Cristoiu şi a prietenului lui cuman, colonelul Turcescu.

Revista “Historia” este ea însăşi o măsluire de-a lui Cristoiu, cel căruia găina îi fătase pui vii în bulina sa posdecembristă. Dac-ar fi scris-o pe româneşte, “Istoria”, mai pupa el subvenții de la Patriciu şi s-ar mai fi adunat “acoperiții” capitalismului de import la el în redacție? De fapt, nu-l duce mintea mai mult ca “privații” cu firmă de prin cătunele patriei, care-i zic chioşcului de pal din fața casei “Hiper Market” în loc de “La Costică” cum era pe vremuri.

Aşadar, citind recentul număr “Historia” constat că revista se împute lunar de articole diversioniste - unele chiar hilare prin inepțiile debitate - ce vizează distrugerea adevărului istoric. Din prostie sau din “misiune”, redactorul şef Ion M. Ioniță lansează ideea că acțiunile Armatei Române, (armată care prin luptele de la sud de Dunăre avură ca rezultat aproape imediat după 1877, independența României) din anul 1913, *“Când România a cucerit Bulgaria”,*(sic!) Armata Română se dusese acolo pentru că *“națiunea îşi pierduse rațiunea”*! Las la o parte acest generic al revistei, cu nimic mai prejos decât hipermarketu’ lui Costică de la Delenii din Deal, întrebându-l: acum, după 100 de ani, Armata Română îşi pierde soldații în Afganistan tot pentru că națiunea şi-a pierdut rațiunea? Sau noi gândim istoria aidoma celui care priveşte o bătaie de elevi, de la colțul străzii, numărând care a dat pumni mai mulți, neinteresându-l că stategia educativă din România e vraişte.

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Număr incuzând articole consacrate activității poetului George Coşbuc la Tismana

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Dar ce-i şi mai rău, este că în "dosarul cestiunii", din "Historia" lui Cristoiu, se face o suspectă comparaţie între argumentele diplomaţiei româneşti în vremea războaielor balcanice şi iredentismul maghiar care doreşte Transilvania, amândouă ipotezele, *"bazate doar pe considerente istorice"*.

"Sublimă diversiune subliminală", ar zice conu Iancu, care eşti "mă musiu" prin redacţie de te tragi din "neamul" lui Attila de spui asemenea prostii? Pentru că musiu Cristoiu nu-i hun de neam deşi l-a găsit Djuvara cuman, e d'al nostru din popor, crescând la ţară găinile minune care-şi nasc direct puii.

Dar să nu ne băgăm unde nu trebuie, să lăsăm diversiunile istorice "celor de meserie". Vorba celebră *"Un cuvânt de spirit se naşte în mintea unui nărod"* se potriveşte perfect cu alt generic cristoian: *"Istoria ca telenovelă"*! Curat, coane Ioane! Felicitări pentru maneaua ta de istorie!

Şi ca să fie "Historia" o revistă de incultură completă ce credeţi că făcu Cristoiu? Lansă pe internet varianta online cu mâzgălirea imaginilor care se întinse ca râia prin toate ziarele de cancan din România. Suntem unicat in lume privind imagini neserioase şi cu patalama peste ele ca să se ştie bine cine este tâmpitul care a copiat poze dintr-o parte şi le-a pus pe Internet ca fiind ale lui.

Priviţi opera jurnalistului-manelist Cristoiu în dreapta, raportată la situl http://www.france-histoire.fr/ care oferă cititorilor săi imagini curate ca lacrima, ai căror jurnalişti ştiu meserie, nu fură din albume vechi ca telenovelistul nostru de istorie.

Pentru că asta a făcut Cristoiu şi toţi care şi-au făcut un tiltlu de glorie scanând imagini din albume vechi, din timpul regatului, şi să se împopoţoneze că sunt ale lor prin patalamaua pusă peste imagine. Imaginea telenovelistică de sus reprodusă din "Historia" aparţine albumului "România" de Kurt Hielscher (1938) iar deontologia profesională, atât cât mai e la cei care pur şi simplu "latră politic" pe la televiziuni, i-ar obliga nu să pună patalamele pe imaginile furate ci să dezvăluie sursa imaginii aşa cum adevăraţii intelectuali ai ţării o fac.

Un exemplu de toată lauda şi o bucurie a faptului că România încă mai are oameni competenţi, este profesorul Adrian Săvoiu.

S-a născut la 31 octombrie 1954 la Câmpulung-Muscel, într-o familie de profesori. A făcut studii gimnaziale şi liceale în oraşul natal, apoi a urmat Facultatea de Filologie din cadrul Universităţii Bucureşti, specialitatea română-latină (promoţia 1978). Este profesor titular gradul I de limba şi literatura română, în prezent la Liceul Teoretic „Al. I. Cuza" din Bucureşti. La un pas de manelistul Cristoiu şi colonelul lui în dezinformare

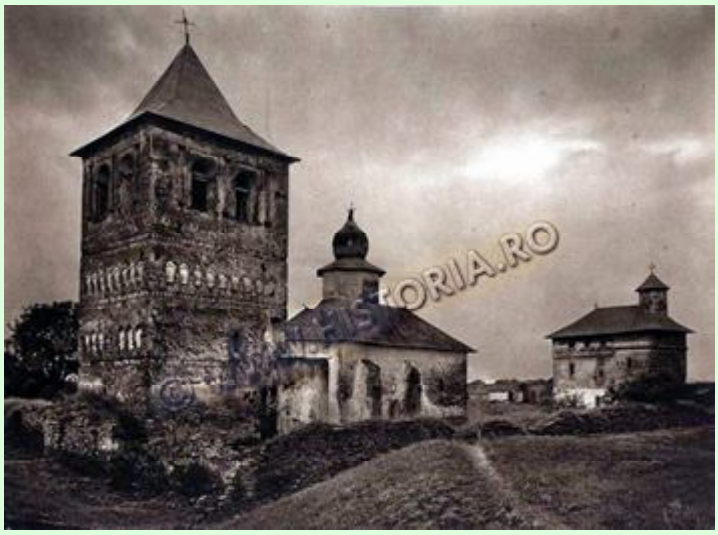

Imaginea unui monument istoric din România mânjit de Cristoiu ca să pară că ai lui au făcut poza asta "originală"

Imaginea unui monument istoric de pe un site din Franţa, cu jurnalişti normali la cap care oferă cititorilor săi imagini nemâzgălite după reţeta hoţească a lui Cristoiu&Co

Turcescu! Profesorul Adrian Săvoiu, ca un adevărat intelectual al ţării, nu numai că dezvăluie sursa imaginilor de pe blogul dânsului http://adriansavoiu.wordpress.com/ dar spune şi câteva cuvinte despre Kurt Hielscher acest meseriaş adevărat care a ajuns şi la Tismana. Germanul Kurt Hielscher (1881-

(continuare în pag. 28)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociaţii şi fundaţii care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donaţii de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul iar în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariţii de volume publicate erau inexistente. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecţia FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor şi colaboratorilor.

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

CIRCARUL SI MASCARICIUL IN ARENA PUBLICA

Motto: *Când viața politică devine circăraie iar politicienii nişte circari, cetățeanul rămâne spectator sau devine el însuşi circar.*

De o bună bucată de timp, în mod deosebit de când pe fotoliul prezidențial s-a instalat T. Băsescu, arena noastră publică este tot mai procopsită în circari şi măscărici şi tot mai săracă în oameni politici şi conducători. Trebuie precizat, de la început, că omul politic nu trebuie să fie neapărat conducător, aşa după cum conducătorul poate foarte bine să nu fie om politic.

Pentru a nu ne situa într-un orizont ambiguu, se cuvine, înainte de orice, să precizăm cuprinsurile semantice pe care le avem în vedere, pentru cele două cuvinte . Conform dicționarului, cuvântul circar are un sens propriu *(persoană care activează într-un circ)* şi mai multe sensuri pejorative *(hoț, prost, persoană neserioasă)* . Tocmai aceste ultime sensuri sunt luate în considerație în articolul de față. Si aceasta pentru că dimensiunea pejorativă a căpătat, în anii de după Revoluție, şi mai ales în ultimii ani, nu doar un fel de caleidoscopie, generată în mod nemijlocit de realiate, ci mai ales o întruchipare alarmantă, din ce în ce mai frecventă. S-a impus, de altfel, şi un derivat, relativ nou: cuvântul circăraie. Avem circăraia din spațiul masmedia, *circăraia* din lumea sportului şi mai ales *circăraia* politică. Oricăruia dintre noi îi este uşor să găsească exemple ilustrative în toate zonele amintite. Eu voi semnala doar câteva din cele pe care le socotesc foarte reprezentative.

Deşi masmedia are, în esența ei, ceva ludic, o rudenie de gradul unu cu ideea de spectacol,în general, si cu aceea de circ, în special, derapajele sunt multiple şi pe numeroase planuri. Si aceasta pentru că, în grădina multor televiziuni, plantele aducătoare de rating sunt mărăcinii batjocurei, mătrăguna defăimării şi vegetația destrăbălării. Iar grădinarii acestora - fascinați de putreziciune – fac de obicei alergie la suculența fructelor, la parfumul florilor şi la plivitul buruienilor. Tocmai într-un asemenea cadru şi pe baza unei asemenea mentalități, a apărut explozia circarilor şi circăraia ca emblemă televizuală. Dacă ne referim, de pildă, la emisiunea nocturnă a lui Mircea Badea, impresia de circar al tele-vedetei şi de circăraie a celor mai multe din emisiunile lui se impune ca dominantă a percepției. Deşi, de multe ori, diagnosticele şi analizele sale asupra vieții sociale, politice,culturale, sunt pertinente, sunt convingătoare, felul în care ele sunt vehiculate, prin intermediul limbajului, al gesticulației sau al mimicii, compromit fondul, prin înnămolirea formei. Stăpânit de complexe, cu o probabil ratată aspirație de a deveni actor, ceea ce l-a plonjat în cabotinism, lipsit de educație şi modelat de gustul foarte prizat, în aceste vremuri, față de vulgaritate, înjurătură şi dispreț, - dispreț față de tot ce nu e Mircea Badea, cel fără de țară, fără tablă de valori şi câteodată chiar fără el însuşi - acesta , simțindu-se proprietarul absolut al emisiunii

Mircea Badea
doctor în "circăraie"

ce i-a fost dată pe mână, o transformă, nu într-o emisiune pamflet, - oricând interesantă si rodnică prin efectele ei caustice - ci în propriul spectacol de circ, cu giumbuşlucuri şi glumițe, adesea nesărate, cu prezențele zoologico- anatomice care să-i fortifice violențele de limbaj, cu repertoriul de măscărici mereu gata să-i facă plăcere regelui sau măcar propriului ogoliu de cavaler al batjocurei. Din fericire, pentru a te proteja de circarii şi circăraia din masmedia, există o soluție imbatabilă: schimbi canalul sau închizi televizorul.

Dar ce te faci în lumea sportivă, - mai ales în domeniul fotbalului - unde nu poți închide stadioanele ori sălile de sport ? Acolo unde circarii îmbogățiți după Revoluție, - numai ei ştiu cum, sau poate nu chiar numai ei – au cumpărat cluburi, au făcut negustorie umană cu jucători, înscriindu-se în spiritul financiar şi de mercenariat al fotbalului mondial, sau au pus mâna pe pârghiile de conducere pe care le stăpânesc în stil aproape mafiot ? Ce te faci acolo unde toată această implicare a foştilor bisnişari din vremea lui Ceauşescu, a foştilor milițieni, ciobani, ospătari sau activiți a avut şi are ca obiectiv, nu dezvoltarea şi înflorirea fotbalului românesc, pe măsura talentelor pe care întotdeauna le-a născut acest popor , ci înflorirea şi dezvoltarea propriilor afaceri ? Si nici măcar aceasta în primul rând. Obiectivul lor, poate cel mai important, a fost acela de a accede la mijloacele de comunicare moderne, care să le vindece orgoliul de neica nimeni, setea de-a ajunge în lumina reflectoarelor, de a pătrunde în avanscena publică şi de a invada ecranele de televizor, acolo unde nimicnicia lor reală nu le-ar fi permis să ajungă niciodată . Figuri tipice de arivişti fără scrupule, modelați de şcoala străzii şi a mahalalei să disprețuiască legea, decența şi bunul simț, sau plămădiți în malaxoarele nomenclaturii comuniste întru ticăloşii, pavoazate ipocrit în faceri de bine, toți aceşti invadatori în lumea sportului au adus cu ei microbi şi viruşi de toate felurile.Barbugii,

pokerişti şi tablagii înrăiți, au transformt lumea fotbalului, într-un soi de cazinou sordid, unde la loc de cinste este bafta şi trişeria. De aceea rezultatele sportive nu sunt consecința profesionalismului, a pregătirii istovitoare, a dăruirii şi devotamentului față de club, de suporteri, de țară, aşa cum se întâmplă, de exemplu, cu gimnastica feminină românească. Nu, ele sunt fructele zarului imprevizibil sau ale matrapazlâcurilor de culise. Fructe de obicei pline de viermi, când nu sunt de-a dreptul otrăvitoare. Atât la cluburi, cât şi la națională. Iar când eşecurile, - mai harnice decât victoriile – pun în primejdie, nu atât prestigiul, cât intersele, soarta personală a vinovaților, spiritul circar intră în scenă. Vinovați sunt arbitrii, terenul, ghinionul, adversarii... Oricine, în afara de vinovații adevărați. Iar când aceştia sunt apucați şi de de un fel de filozofie de baltă, hrănită la cantina fatalismului de trei parale, reacția lor devine de-a dreptul ridicolă. Cu aroganță de Gâgă revoluționar, ei află adevărata cauză a eşecurilor personale în trăsăturile negative ale neamului românesc ....Să ne amintim de antrenorul submediocru, - ajuns la echipa națională doar fiindcă era odrasla marelui om de fotbal, Mircea Lucescu - care explica insuccesele reprezentativei româneşti, păstorite de el, nu prin incompetența lui şi prin slăbiciunile jucătorilor, prost selecționați şi pros antrenați, ci prin carențele tipologice ale poporului român. Dar nici nu este nevoie să mergem peste ani. Nu mai departe decât saptămâna trecută, antrenorul echipei *Pandurii*, - după eşecul din Europa ligue - explica doctoral înfrângerea: *„...suntem indisciplinați ca nație”* . Că dl. profesor de matematică, Cristi Pustai, n-are bunul simț şi decența de a evita proba de incompetență în probleme de sociologie şi etnologie, nu mai surprinde într-o lume unde toată lumea se pricepe la toate, dar să ignori că peste jumătate din echipa ta e formată din străini, - deci din mercenari care n-au nimic a face cu proclamata indisciplină a nației româneşti - şi mai ales, să ignori că rezultatele strălucite din sportul românesc, şi chiar din fotbal, n-au căzut din cer, ci au fost realizate de fii aceleiaşi nații, care-i fac să strâmbe din nas pe alde Răzvan Lucescu sau Cristi Pustai, este nu doar semn de ignoranță, ci mai ales probă de deficit moral şi de inteligență. E adevărat, antrenorul echipei din Târgu Jiu este departe de galeria impostorilor şi a circarilor din fotbalul românesc. Adică a acelora pentru care forma de manifestare predilectă este circăraia. Circăraia agresivă, model Mihai Stoica sau Giovani Becali, circăraia şmecherească cu iz mafiot, model Mitică Dragomir, sau circăraia megalomană, model Gigi Becali.

Fără nici o îndoială, prototipul acestei lumi îl reprezintă, Gigi Becali. Chiar dacă în fauna celor care circăresc fotbalul românesc se află indivizi inferiori lui din multe puncte de vedere. Fără nici o îndoială, de asemenea, rolul masmediei în confecționarea acestui portret de circar vedetă este fundamental (ca şi în cazul tuturor celorlalți). Am putea spune chiar ca el este o victimă acesteia. Cum obsesia ratingului a generat, mai pretutindeni, goana după subiectele de scandal , biografia, viața, comportamentul lui Gigi Becali , a devenit o mină de aur. O mină pe care masmedia nu s-a mulțumit doar s-o filmeze, ci a facut toate eforturile s-o exploateze, mizând mereu pe naivitatea, incultura şi megalomania fostului cioban. A celui care, lăfăindu-se pe tronul aurit al palatului, - metamorfoză de basm a stânii sale strămoşeşti - şi-a pierdut orice simț al realităților, socotindu-se un fel de *cel mai prețios dintre pământenii plaiului românesc.* Prețios, puternic şi invulnerabil. A fost ispitit să cumpere cea mai valoroasă echipă de fotbal, - deşi n-avea nici o competență în domeniu – a fost impins în politică unde avea chiar mai puțină

Gigi Becali doctor în "circ mioritic"

pricepere decât în fotbal, a candidat la preşedința României, stimulat de tupeul câştigător al marinarului de pomină (cu care avea să şi chefuiască mai târziu); iar când încercările politice personale au eşuat, circarii din diverse partide, mişunând pe aceleaşi ecrane hulpave de scandal, i-au dat o mână de ajutor ,- dincolo de orice principii politice ori morale – să se cocoaşe pe scena consacrată a circului de mascaradă.

Preşedintele PNL, de pildă, care mai e şi preşedinte al Senatului, a socotit că pentru forța şi prestigiul partidului întemeiat de Brătieni, racolarea „marelui ” Gigi Becali este un succes epocal, aşa cum un alt circar politic şi cultural, psătorindu-şi ca un mic tiran partidul, a socotit că este un gest de mare onoare pentru România ca proaspătul puşcaria?, - zornăindu-şi cu mândrie cătuşele în fata camerelor – să devină deputat în Parlamentul european. Că la scurtă vreme a fost exclus din partidul în care nu trebuia primit niciodată, că la Uniunea Europeană s-a făcut şi ne-a făcut de râs (ca şi o altă podoabă, trimisă acolo fiindcă e progenitura preşedintelui tării) nu e întru nimic surprinzător. Nici pentru Becali, nici pentru promotorii lui ad-hoc. Cum nu este surprinzător nici faptul că acest personaj a ajuns astăzi acolo unde merita, pentru infracțiunile nepedepsite, comise ani de-a rândul. Nu doar că nu e surprinzător, dar aş spune că e benefic. E benefic pentru societatea românească, reconfortată să vadă că şi un fost prim ministru e trimis la închisoare, atunci când încalcă legea, aşa cum şi un fost deputat în Parlamentul european, plin de bani, de avere şi de relații, e trimis la puşcărie atunci când, crezând că e deasupra legii, îşi permite s-o încalce cu toată seninătatea. E benefic chiar şi pentru cei care trăiesc o asemenea experiență dură şi umilitoare. E beneficiul învățăturii de minte , cu valoarea ei de bun sfetnic pentru viitor. Desigur, viața ne arată că învățătura de minte este benefică doar dacă ai tăria şi mintea să-şi asumi, - onest şi cu luciditate - faptele pentru care suferi. Altfel, faci ca Adrian Năstase, care nu încetează să se considere victimă politică, deşi justiția a dovedit că el e infractor politic şi nu numai. Drept urmare, cu aceeaşi aroganță, care l-a deservit de atâtea ori, cu o indecență întristătoare la un om de cultură de calitatea lui, fostul prim-ministru se etalează zâmbitor peste tot unde este invitat sau se invită, fie că este vorba de reunuiunile partidului din care chipurile a fost exclus, de simpozioanele ministerului de externe, pe care cândva l-a păstorit şi, bineînțles, de toate ecranele care nu pot pierde ocazia de-a imortaliza alături de Becali, Mitică Dragomir sau Marian Vanghelie, figurile pitoreşti ale vieții publice româneşti.

Ceea ce este întristător şi pilduitor, în acelaşi timp, este că asemenea comportamente maladive şi iresponsabile, - pe lângă răul concret pe care l-au produs - au făcut şi fac țăndări puținul credit pe care lumea politică îl mai are sau ar

(continuare în pag. 24)

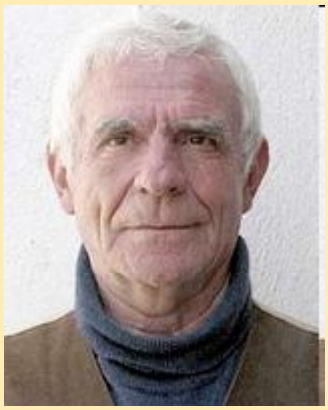

Col (r) DUMITRU DĂNĂU -
(n. 1937) Câmpofeni-
Arcani, Gorj - prozator.

Debut la Sămănătorul

CE MAI NĂROJI ERAU, MUMĂ, ODATĂ!

Cercetând documentele „de epocă” (zapise, acte de proprietate) din lădița de lemn - de peste o sută de ani - moştenită cu hârtii cu tot de la părinți, trăiesc secreta bucurie a unor emoționante „descoperiri”. Abia acum, după cincizeci de ani, „gust” vechimea acestora (hârtia specială „Letea”, ştampile locale cu cerbi - ceea ce denotă o orgolioasă punere în evidență, inconştient, a unei faune silvestre de o cuceritoare frumusețe -, caligrafiile, aproape baroce, ale unor grefieri sau notari dotați cu rarul har scriptural). Toate provenind de pe vremea când plasele (unități administrative) erau „la modă”, iar pecețile primăriilor făceau parte din „logistica” întregului areal al munților Vâlcan (din Gor-Jiu…). De unde se vede că ecologia, din acele vremuri, exista ca instinct, ca un fel de ADN special.

- Mumă! - zicea muma mea (le spuneam şi „ucenicilor” aceste zise) - au fost timpuri când şi Cerul, şi pădurile Domnului erau ca frații cu omul. Făgetul îi arunca crengi uscate direct în sobă. Soarele şi stelele erau prietene la cataramă cu oamenii. Numai acuma, mumă - zicea muma cu durere - omul se dovedeşte părăsit de Dumnezeu.

Eu, care în anii ’50, învățam sârguincios marxism-leninism, darwinism, miciurinism, bolşevism, devenite „ştiințe” obligatorii, iar, automat (printr-o nevinovată corupție), devenisem materialist-dialectician, nu respingeam aceste legende. Dimpotrivă, le ascultam fascinat. Şi mi le-am notat, lăsându-le „moarte” în caietele cu însemnări din acei ani. Redescoperindu-le, mai târziu,ca şi pe vechile acte notariale din „lădița fermecată”, reîntâlnesc, de fapt, pagini ciudate dintr-o bizară istorie. Aceste „ziceri” ale mumii le consemnasem în anul 1954, în acea vreme de iarnă, cu zăpada înaltă până la cosoroaba casei când noi, elevii, apucasem rara „fericire” a celei mai lungi vacanțe de iarnă. Atunci, la lumina lămpii cu petrol, țesându-şi, la război, macaturile, sau torcându-şi ca pe o amintire caierele de cânepă, muma îşi continua „zicerile”.

- Că s-a întâmplat, mumă, că omul a nărozit rău. A devenit hapsân, pizmaş, nărăvit şi puturos. Nu-i vorbă, că şi vremurile se alimăniseră. Că pe timpul ăla despre care îți povestesc, stăpâni pe bietul român erau fie grecul, fie turcul, ori toți ăştia împreună cu ciocoii noştri. Iar bietul om ce să facă, sărmanul? Cu sărăcia cuibărită în casă şi în oase şi cu o spuză de copii în vatră, nu avea altă cale decât a codrului. A haiduciei…

- Îmi spuseşi, mumă - am întrerupt-o - poveştile alea cu Cerul şi cu Făgetul…

- Da, mumă!... Că-mi zicea şi mie muma, care şi ea ştia de la muma ei. (Până la urmă - îmi ziceam eu - iată un extraordinar arhetip: MUMA! Pentru că erau: muma, muma mumii, muma mumii mumii ş.a.m.d. Iar această infinită înşiruire, întreruptă, brusc, doar de ne-memorie, te duce la o „mumă generică”, întruchipările ei reale, în secole, fiind nişte avataruri. Oare - îmi ziceam eu - de la care dintre mume i-au rămas mumii mele atâtea minunate taine…?).

- Că-mi spunea muma - continua muma a-mi zice - că o năroadă de pe aici, deşi avea Jaleşul nostru la doi paşi de casă, în loc să spele scutecele copilului în râu, le-a şters, vaca, de Cer. Care Cer era una cu streaşinile bordeiului. Iar Dumnezeu atâta de rău s-a mâniat, c-a zis: „Mare păcat făcuşi, femeie!” sau cam aşa ceva. Şi de atunci nu mai atingi Cerul nici cu avionul… L-a retras Domnul la El, sus de tot, hă-hă…*

- Dar cu Făgetul ce s-a întâmplat? - am întrebat-o iscodind-o, acesta fiind Buchenwaldul Câmpofenilor (Bucovina Gorjului).

- Cu ăsta e altă poveste, „Făget” însemnând, mumă, pădure de fagi, care şi ea dădea taman în târnațul caselor

* În „Terminologia magică populară românească”, Valeriu Bălteanu consemnează un eres luat din „Legendele” lui Rădulescu - Codin. El este asemănător celui povestit de muma mumei mele. „Acum, după ce a făcut Sfântulețul şi pe oameni, cerul era aproape de pământ. Dai cu mâna de el. Tot pe vremea aia, luna lumina ca şi soarele. Un cioban de munte n-a avut de lucru? A luat baligă şi a zvârlit-o în lună de-a chiorât-o. Când a văzut asta, foc s-a făcut Dumnezeu. Drept pedeapsă neamului omenesc, a mărit Cerul şi l-a ridicat sus, sus, unde este azi, cu lună cu tot”.

Alunelu’, alunelu’, hai la joc!

Tismana, Gorj - Izlazul gornovcenilor

gospodarilor. Nu era ca acum la peste o mie-două de paşi. Şi întâmplarea, după cum îmi spunea muma, tot pe aici ar fi avut loc. Că - auzi, tu? - se ducea omu-n pădure, îşi tăia un carpen sau un stejar, că era cu hărămugu, iar aceştia mergeau singuri la casa omului, fără cai, fără boi… De parcă ar fi fost nişte fiinţe-nefiinţe.

Se opreau la curtea ţăranului, el tăia în bucăţi, făcea focul şi pace... Ca-n rai, mumă! Numai că, s-a dus năroada în Făget,a tăiat un gorun şi nu i-a fost de ajuns pucioasei. Când gorunul şi-a luat rumul spre bordeiul acesteia, ea-hop! pe el... Voia să meargă călare pe el acasă. Iar atunci, văzând Dumnezeu ticăloşia neisprăvitei, i-ar fi zis: „Năroado, mare greşeală ai făcut!”. Atâta. Şi apoi, s-a pomenit lumea că pădurile s-au îndepărtat de sate, iar de atunci omul se chinuie să-şi care lemnele de foc sau de construcţie de la nu ştiu câţi kilometri depărtare... În aceeaşi iarnă grea, muma mi-a depănat şi alte evenimente petrecute, demult, pe meleagurile fie de sub Făget, fie de sub alte păduri, iar eu rămâneam stupefiat de câte au putut să se întâmple prin aceste locuri... Unele erau legate de haiduci, altele de comori...

- Ceea ce îţi spun, să ştii cp nu-i deloc minciună. Că asta mi-a povestit-o şi muma mea fie-i ţărâna uşoară! (Aşadar, din nou: muma, muma mumii etc.). Că era unu' al lu' Zdruţă, mumă, haiduc. Era de loc, din Drăgoeşti. Dincolo de Dealul Mare. Cum nu avea frică decât de sărăcie, nu se temea nici de jivine. Plecă, prin urmare, omul în pădure. Nu se ştie cu cel fel de gânduri. Dar merse el aşa, singur-singurel, prin ditamai desişul. Deodată, în bezna codrului, o licărire galben-roşiatică. Nu se sperie. Se uită în jur, tăie cu toporul o creangă, fixă bine locul şi aruncă ţăruşul acolo unde văzuse el „licuricii”. Se întoarse binişor acasă, bătu la poarta lui Pătru al Firii, ăsta ieşi, iar el îi zise, făcându-ui semn să tacă: „Îmbracă-te iute şi hai cu mine repede!”, „dar ia şi o secure!”. Ăsta, Pătru al Firii, năucit, crezu că Zdruţă e nebun. Dar i-a îndeplinit porunca. Pe drum, spre Măluroasa - aşa se numea pădurea de peste deal - Zdruţă îi povesti despre ce era taina. Ajunşi la semn, văzu şi Pătru licăriri... „Bă, să nu fie Dracu la mijloc, Doamne fereşte!” - îi zise ăsta prudent... „Nu, mă!” îi răspunse scurt Zdruţă. Şi începură cu săpatul. Dăi, dăi! Dăi, dăi! fără pic de ostenire. Dar şi fără folos. „Zdruţă! Tu îţi baţi joc de mine!” îl luă tare Pătru. „Băi” - îi zise ăsta de parcă l-ar fi lovit în ceafă cu ceva... „Ce-ţi spune Zdruţă nu-i minciună!”. Şi o luară din nou de la capăt. Şi iarăşi: dăi, dăi! dăi, dăi! Apoi sapa se poticni de ceva mai tare... Ce să fie? Un ditamai bulgăre de pământ negru, ars... „Bă, Zdruţă, cin' se ia după tine e ca tine. Adică prost!” i-o zise, dur, Pătru. Şi îl părăsi pe Zdruţă în negura cu taine a codrului. Iar Zdruţă, în sinea lui: „Bă, dacă Pătru al Firii are dreptate, ia să-l prostesc şi eu pe al lu' Ţuică. „Ha, ha, ha” - îşi zicea el - când o să vadă hapsânul ăsta, o să creadă că-i o minune venită din cer!”.

Trecu o noapte, veni dimineaţa, iar Ţuică, făcându-şi de lucru în grădină, dete, mumă, de cocoloş. Îl privi, se miră. Îl luă în mână, îl sparse, iar din el ieşi, ca dintr-un dovleac un alt bulgăre, dar de ceară... „Ăsta-i semn dumnezeiesc!” îşi zise vecinul, „că nu cred că la mijloc o fi o altă ispravă de-a nărodului de Zdruţă!”. Şi văzând omul că a dat, totuşi, norocul peste el, s-a îmbrăcat în grabă şi fuga la târg cu ceara, la lumânar. Se tocmiră prieteneşte şi fură amândoi mulţumiţi...

Peste câteva zile, când lumânarul a desfăcut cocoloşul de ceară ca să-l prelucreze, din el - îmi zicea muma - a început să curgă galbeni de aur... Că-că-lău... „Auzi, mumă?” - îmi zicea muma - „ce mai năroji erau odată!”.

Crinul satelor

ȚINE-TE RÂS...

Bătrâna Paraschiva D. din cătunul „Câmpul cu flori” nu şi-a pierdut harul povestirii nici la cei 85 de ani ai săi; ba, dimpotrivă, amintirile ei au căpătat tâlcuri şi mai adânci, iar spusele au culori şi arome de haz şi înțelepciune, în stare să capteze atenția oricărui ascultător. Nu-i vorbă că, în afară de talent nativ, ea are şi plăcerea de-a fi ascultate întâmplările vieții ei.

Aseară, hodaia cea mare a casei sale din pomenita localitate, după o zi neostoită de luptă cu neterminatele treburi gospodăreşti pe care abia mai pridideşte să le facă față cu piciorul ei beteag, ajutat de ciomag, şi cu mâna ei dreaptă „lovită de pocinogul bătrâneții, dacă nu al morții” - cum obişnuieşte ea să zică - şi-a desfăcut sacul cu „de-ale copilăriei”, neuitând să sublinieze din ele poveștele bune pentru nepoți şi strănepoți...

- N-am să uit până o să mor ce fel de oameni şi vremuri erau, mumă, odată. Păi acuma lumea o domneşte, ce mai, oricât de grele ne-ar părea nouă zilele. Că ne căinăm că n-avem ce mânca? Că afurisita asta de secetă vără în noi frica foamei? Acum când, de bine, de rău, găseşti pâine peste tot? Da’ ce să fi zis atunci?! Da’ şi noi, copiii, eram tare alimăniți. Fiindcă să-ți spun una: ... stătea biata mumă la cunie şi-o strigă Polina lu’ Stăncău, vecina noastră de la vale de Lascu.

- Eşti acasă, dodă?

- Sunt, dodă, sunt!

Eu cu frate-miu Ion, cum o văzurăm pe Polina, ne şi uitarăm unu’ la altu’ cu înțeles: „... acu’ am dat de naiba, …”; că numai noi ştiam de ce ne temeam… Şi ne pomenirăm cu Polina căinându-se:

- Dodă, să-ți spun ceva, da’ să nu iese vorbă în lume. Eu lu’ Vasile lui Ungureanu o să-i arunc apă fierbinte în cap... (Omul despre care era vorba, tot un vecin, era mort să şi-o facă ibovnică, pentru că Polina, deşi măritată, era foc de frumoasă. Era subțirică de mijloc, blondă, cozi mari la ea, ochii albaştri ca zambila, ce mai, un țipar de Jaleş de iute şi gureşă. Mureau şi alți băieți după ea. Dar şi omu’ ei era şi mai aprins, iar dacă o prindea că umblă cu fofârlica, era în stare s-o omoare, nu altceva, oricât de dragă îi era. Da’ ea, la locul ei...).

- Păi ce te-a apucat, Polină, că n-ai fi înnebunit!? o sfădi, în felul ei, muma...

- Păi uite ce, dodă. Smintitu’ de Vasi, că nu cred că-i altul cu mințile în dârdora smintelii, mi-a făcut semne în porumbiştea din mlacă şi, dac-o să simtă al meu, eu încotro o s-o apuc? Ce să-i îndrug? Că ştii doar că nici el nu-i frate bun cu mintea...

- Ce fel de semne, Polină? întrebă muma nedumerită...

- Ei, ce semne. Iote nebunu mi-a legat la o grămadă de porumbi verzi ştiuleți de porumb uscat. Cu o sfoară i-a legat, auzi matale!!

Eu cu Ion, la pândă cu ochii şi cu urechile, iar când a ajuns Polina cu povestea la drugile legate de coceni, ne venea să râdem şi de spaima ei, da’ şi de uşurare... Deci - ziceam noi - doda Polina nu s-a plâns că i s-au furat porumbi verzi; deci era bineeee. Da’ cum să cadă păcatul pe ăl de Vasi Ungureanu? Şi, mai ales, gândeam noi, de ce să fie opărit, bietul om? Şi, mai ales, ziceam noi, cum se oțărâse Polina, dacă omu’ nu avea nici în clin nici în mânecă cu „semnele” din porumb? Abia aşteptarăm să plece Polina şi noi, gata, la muma...

- Fă, mumă, fă...

- Ce-i, Chivă?

- Fă, eu cu Ion am făcut un rău, da’ să nu ne bați, că-ți spun...

Muma, cu ochii la noi, cu sprâncenele încruntate, aşteptând vestea.

- Să nu mă vârâți în vreun necaz, mumă, că eu mor...

Eu cu Ion veniserăm să coacem porumb şi când ziseşi matale că la noi, pe laz, nu sunt, luarăm de la doda Polina, că ea are mulți verzi şi ca să nu fim hoți i-am pus de-ai noştri, de-ai copți...

- Vui de mine mumă, numai bogdăşi îmi faceți. Fugiți de chemați-o pe Polina să-i spun să nu facă şi ea o prostie şi mai mare...

Când a aflat Polina adevărul, ține-te, tu, râs..., mumă...

SE FĂCUSE...

Se făcuse că murisem... Eram lungit pe un pat, nu scoteam nici o vorbă, nu aveam chef de nimic, eram ZERO INFINIT... O lumânare, fumegând, îmi străjuia, pe piept, ne-întoarcerea... În plus..., aveam şi vedenii. Între acestea, o babă - de o sută de ani - pe post de anchetator:

- Eşti mort?

- Nu! - am răspicat.

- Păi, dacă vorbeşti, desigur, înseamnă că eşti viu!

- Nu! i-am răspicat a doua oară...

- Păi, eu zic că tu eşti viu...

- Nu-s încă mort, dar nu vă faceți grijă că n-o să mai viu...

- Când vorbesc, mă auzi?

- Da! - zisei...

- Ce auzi?

- O pupăză...

- Cum zice?

- Cu-cu!

În acea zi stranie, popa a scris pe colivă: „E tare bună! Aleluia!”

NOTĂ:

Naratorul acestui vis îmi mărturisi:

„Potrivit unor vise, trebuie să fi avut mai multe vieți. Sau... încarnări, asta, ultima (ori penultima?), fiind probabil o reîncarnare. Pentru că, în mai multe vise timp de 50 de ani, am trăit mai multe vieți cu mai multe întâmplări. Una dintre ele este cea consemnată mai sus...”..

Citiți volumul **Comoara din legendă** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Dumitru_Danau-Comoara_din_legenda.pdf

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Un articol al dr. Ion Mocioi din revista «Portal Măiastra», An II, nr.3(7), 2006, confirmând recent colaborarea dânsului şi la revista Sămănătorul

Coşbuc la Tismana

Trecerea poetului George Coşbuc (1866 - 1918) prin Gorj n-a fost de scurtă durată. Aici, în prietenoasa vale a Tismanei, şi-a găsit clipe de linişte pentru nopţile de creaţie, aerul proaspăt şi apa îmbietoare a zilelor toride din verile primelor decenii ale veacului XX, dar aici a început şi durerea nefericirii sale.

A iubit cu dăruire natura acestor locuri pline de istorie, cum a iubit şi ţinuturile natale ale Năsăudului şi pământul plâns de veacuri al poporului român. Din lumea satului, a folclorului şi vitejiei a plămădit sufletul poeziilor ce le poartă în inimă tot românul, le doinesc frunzele codrului şi lanurile în bătaia uşoară a vântului.

A iubit cu dăruire oamenii, cu suferinţele şi aspiraţiile lor, şi le-a cântat *„Balade şi idile”, „File de tort”, „Cântece de vitejie”...* Îndrăgostindu-se de aceste meleaguri şi oamenii lor, cu mândrie şi entuziasm scria:

„Fericită eşti tu, Oltenie, ţară a Basarabilor, între toate ţările locuite de români” [1].

În Gorj, Coşbuc a întâlnit oameni prietenoşi, inimoşi şi devotaţi. Pe unii i-a cunoscut înainte de a trece Carpaţii spre Capitală, pe alţii numai la Târgu-Jiu şi Tismana. Cu tipograful şi librarul Nicu D. Miloşescu din Târgu-Jiu s-a întâlnit în staţiunea Sângiorgiului românesc din Transilvania, în casa directorului de şcoală pensionar Mihai Domide şi a lui Octavian Domide, fost coleg de şcoală al poetului năsăudean[2]; despre acesta se vorbeşte într-o broşură tipărită la Târgu-Jiu, în tipografi a Miloşescu[3].

După ce în 1889 s-a stabilit la Bucureşti, Coşbuc a intrat în relaţii cu tipografii, editorii şi librarii, cunoscându-i îndeaproape pe editorii Constantin Sfetea şi Nicu D. Miloşescu[4] şi pe librarul Gheorghe Sfetea[5].

În 1894, a publicat în „Vatra” (1894 -1896), revistă editată cu ajutorul librarului Sfetea, poezii ca „In opressores” şi „Noi vrem pământ”, cu care şi-a întărit popularitatea câştigată ca poet.

Împlinirile poetului în pragul vârstei de 30 de ani sunt însă multilaterale. Se căsătoreşte în 1895 cu Elena Sfetea, sora fraţilor Gheorghe şi Constantin Sfetea, cu care era prieten. În acelaşi i se naşte un fiu, Alexandru, la Craiova, unde locuiau George Sfetea şi soţia acestuia, Draga, de origine din Vârşeţ-Yugoslavia.

Înrudirea lui George Coşbuc, cu fraţii soţiei, Constantin în Bucureşti şi George în Craiova, determină contactul poetului cu Oltenia, dar şi relaţiile pentru publicarea cărţilor sale în aceste oraşe. Anul 1900, când este ales membru al Academiei Române, aduce recunoaştere deplină a valorii marelui poet şi publicist român, luptător pentru luminarea sătenilor şi pentru unirea Transilvaniei cu România.

Prin Nicu D. Miloşescu, Coşbuc cunoaşte Târgu-Jiul sfârşitului de veac trecut, unde unul din fraţii soţiei, Constantin Sfetea, a fost, după 1890, pentru un timp, contabilul tipografiei prietenului lor[6].

N. D Miloşescu întreţinea bune relaţii cu George Sfetea la Craiova, unde a participat în 1895 la expoziţia cărţii şi a primit „Medalia de Argint”. Şi el trebuie să se fi bucurat de naşterea lui Alexandru Coşbuc, la Craiova, în acelaşi an. Mai sigur, George Coşbuc îl vizitează pe Miloşescu la Târgu-Jiu începând din 1899. În acest an, în preajma expoziţiei pariziene de carte din 1900, cu prilejul căreia a primit „Menţiune onorabilă”, Miloşescu îl solicită pe Coşbuc să-i redacteze o poezie de reclamă. Poetul i-a compus un „Cântec” – parodie după poezia „Revedere” de Eminescu:

„– Nicule, Nicuţule,/ Ce mai faci drăguţule? / Că de când nu ne-am văzut, / Şi de când m-am depărtat / Multă marfă ai schimbat.// - Ia, eu fac ce fac de mult ;/ Pe clienţii mei ascult / Dorinţa ghicindu-le / Pofta împlinindu-le, / În toate sezoanele / Cum doresc cucoanele.// şi mai fac ce fac de mult / Gustul lumii-l tot ascult / Şi pe placul tuturor,/ După gând şi după dor/ Am făcut un paradis/ Plin cu marfă din Paris.// -Nicule, cu raft uri pline,/ Vreme trece, vreme vine, / Şi de criză când nu duci/ Marfă multă tot aduci.// - Ce mi-i vremea, când de veacuri / Ce-i frumos nu şade-n rafturi, / Că am cliente bogate / Şi cu gusturi rafinate / Şi mai am printre clienţi/ Cei mai fercheşi din băieţi;/ şi de-i criză ori de nu-i, / Eu am muşterei destui,/ Şi la mine se găseşte, / Tot ce-n lume se iveşte / Tot ce sufl etul doreşte. / Cu stimă, Nicu D. Miloşescu”

Poezia nu a fost semnată de George Coşbuc din raţiuni lesne de înţeles; a fost publicată şi în foaia volantă „Prevederea” a librăriei editorului gorjean[7]. Ea este, însă, prima din şirul lung de colaborări coşbuciene la revistele gorjene dintre anii 1899 şi 1915.

Legătura mai strânsă cu Gorjul o va avea poetul la începutul noului veac, când George Sfetea, cumnatul său, ieşit la pensie, îşi vinde proprietatea din Craiova şi îşi clădeşte o vilă la Tismana, unde poetul va veni în fiecare an până în 1915. Mai întâi, în anul 1900, Miloşescu îşi face vilă şi construieşte o piscină pentru păstrăvi la Tismana. Probabil tot el îşi determină prietenul craiovean să ridice aproape de mănăstire „Vila Sfetea” pentru care licitează cu banii acestuia, la 13 octombrie 1901, locul de amplasare[8].

Fete cu costume populare si soldati la Fântâna Chihaia în timpul primului razboi mondial - Colectia Crisan Ioan Radulescu

Din 1902, familia Coşbuc îşi petrecea vacanța la Tismana. Veneau de la Bucureşti, se opreau la Casa Miloşescu din strada Tudor Vladimirescu – Târgu-Jiu, apoi se îndreptau spre Tismana cu brişca lui Ion Luculescu[9].

Coşbuc a devenit un cunoscut al gorjenilor. Din 1901, până în 1909, a fost un statornic colaborator al revistei târgu-jiene „Şezătoarea săteanului"; în anii 1905 – 1907 a făcut parte din comitetul ei de redacție, ca preşedinte de onoare[10]. A publicat în această revistă câteva poezii – „Tricolorul"[11], „Armân mine, român tine" (traducerea unui cântec popular din Macedonia)[12] şi „Apoi - vezi"[13] – şi numeroase articolaşe de informare şi educare a oamenilor de la sate – cum sunt: „Tradiții eroice"[14], „Anologia în medicină"[15],

„Cultul frăsinelului"[16], „Nervozitatea veacului"[17] şi altele, unele semnate cu psudonime[18].

Cel mai bogat an al colaborării la „Şezătoarea săteanului" a fost 1906. Coşbuc a colaborat şi la revista „Amicul tinerimei"[19] a Gimnaziului „Tudor Vladimirescu" din Târgu-Jiu, editată de directorul Iuliu Moisil, năsăudean şi prieten cu poetul.

Şederea la Tismana a fost pentru Coşbuc loc de odihnă şi de apropiere față de frații soției şi de prieteni, dar mai ales loc de meditație şi de creație. De la Tismana, ani de-a rândul, poşta a dus spre redacții de reviste şi editori scrisori cu poezii şi alte materiale de publicat.

Este adevărat, vacanțele erau plăcute şi aduceau la Tismana şi alte personalități şi prieteni. Profesorul Gheorghe Gârbea din Bucureşti a venit deseori la Tismana. Din inițiativa lui, Coşbuc a construit un chioşc" de odihnă şi creație, care-i poartă şi azi numele.

Nelipsit la Tismana era compozitorul Alfons Castaldi[20]. Câțiva ani a venit aici şi sculptorul Constantin Bălăcescu[21] de la care se păstrează şi în registrul familiei Sfetea o însemnare din 16 august 1908: „Am fost în anul 1907-1908 şi sper să continui a veni în această splendidă localitate plină de aer, de linişte şi inspirații!... Numai eu şi Bădia Gheorghe (Coşbuc) ştim cât prețuieşte vila lui Sfetea"[22]. Au fost şi alți cunoscuți ai poetului care l-au vizitat la Tismana.

Cei mai apropiați lui Coşbuc, pe lângă George şi Draga Sfetea, au fost Nicu Miloşescu şi copiii lui, cele două fete – Ştefania (n. 1888) şi Irena (n.1890) şi un băiat, Numică (n. 1898).

Ştefania Miloşescu, pictoriță, i-a cerut poetului să-i scrie versuri în album; Coşbuc i-a scris pe o fotografie: *„Fetele care au album / Fug după poeți pe drum, / Dau prin apă, dau prin foc / Şi-i gonesc din loc în loc./ Peste văi, peste răzoare, / Peste câmpuri şi ponoare / Pân-ce-i prind, de le scriu bieții. / Vezi, aşa pățesc poeții, / În oricare loc se duc. / O spun eu, / George Coşbuc".*

Soția poetului, aflând de dedicație, va adăuga pe fotografie, pentru Stefania: *„E frumos ce spun poeții,/ Şi-i frumos versuri s-aduni,/ Dar nu crede, domnişoară,/ Toți poeții spun minciuni./ Elena Coşbuc"*.

Coşbuc e informat asupra acestui catren şi conchide alăturat: *„Vezi, aşa e-n lumea asta/ Când te dă de gol nevasta"*[23].

Toate aceste versuri lasă să se întrevadă marea prietenie dintre familiile Coşbuc şi Miloşescu, aflate şi în vara lui 1909 la Tismana. Irena, fata mai mică a lui Miloşescu, a primit şi ea o fotografie de la Coşbuc, în august 1912, purtând ca dedicație o strofă din „Păstorița", poezie cunoscută din volumul „Balade şi idile" (1893) : „Noapte bună, soare sfânt,/ Până mâne, noapte bună!/ Mâne iar vom fi-mpreună/ Tu să râzi şi eu să cânt./ Mâne până-n zori te scoală,/ Adă flori de-argint în poală/ Şi le-aşterne pe pământ!"[24].

Textul se potrivea „Nepoatei Irina, la Tismana", ajunsă la vârsta de 22 de ani cu fire veselă şi zburdalnică, îndrăgită de George Coşbuc şi de familia lui.

Alexandru Coşbuc, fiul poetului, întors la Bucureşti, îi trimite o scrisoare Irenei, la Târgu-Jiu, în 24 august 1912, ajunsă la destinație în 7 septembrie. Cartea poştală era o fotografie cu portretul-bust al tânărului care-i purta dragoste, după câte se întrevede din textul scris cu afecțiune şi umor:

„Drăguța mea Irină,

M-am grăbit aşa de mult încât am cam întârziat cu scrisul. Totuşi, cred, cartea prezentă nu-i la timp prost sosit mai ales- rogu-te – că-i cu mutra subsebmnatului.

Gioconda-n perspectivă! Teatrul l-am trimes.

Sărutări de mâini, complimente etc.

Celor în drept. Te pup, Alexandru".[25]

Alexandru Vlahuță - în prim plan, pe punte vizitatorii fântânii Chihaia venind pe "Aleea tainelor" încă nepietruită. Va fi amenajată de Soc."Dorna", după 1908

În anul următor familia Coşbuc nu şi-a petrecut vara la Tismana, ci în Transilvania, dovadă paşaportul şi vizele de ieşire-intrare repetată prin punctul Predeal-Gară[26], pentru poet, soția sa Elena, în vârstă de 43 de ani, şi fi ul lor Alexandru – de 18 ani.

Se presupune că în vara anului 1914 familia Coşbuc a fost la Tismana. Sigur este că în 1915, în august, era la „Vila Sfetea", împreună cu italianul Ramiro Ortiz, mărturie fiind, între altele, şi fotografia poetului şi a oaspetelui lângă „Fântâna Basarabilor" din apropierea Mănăstirii Tismana şi a „Chioşcului lui Coşbuc"[27]. R. Ortiz l-a sprijinit pe poet în traducerea „Divinei comedii" a lui Dante, deşi acesta învățase italiana încă din anul 1902.

Cu câțiva ani mai târziu, la 30 iulie 1922, Ramiro Ortiz scria „În amintirea zilelor petrecute la Tismana cu George Coşbuc în 1915 (...): Cu toate că ideile noastre (despre „Divina comedie") erau divergente, ba uneori chiar diametral opuse, discuțiile noastre păstrau seninătatea şi calmul unor dialoguri platonice – niciodată tânărul n-a uitat respectul şi cuvioasa admirație ce se datorau pletelor albe şi geniului nemuritor al bătrânului înțelept care-i făcea cinstea de a sta de vorbă cu el; după cum niciodată bătrânul nu a abuzat față de tânăr, de autoritatea ce anii şi numele lui glorios i-o confereau.

Procedurile erau printre cele mai delicate. O carte uitată deschisă pe masa din grădină cu câteva rânduri însemnate alături cu creionul, reprezentând felul obişnuit al tânărului de a sprijini afirmațiile sale cu cele ale unor oameni mai cu greutate; nişte însemnări adăugate de bătrân lângă rândurile însemnate cu creionul erau felul lui obişnuit de a răspunde atunci când cu greu am fi putut să ne înțelegem printr-o discuție orală. Păstrez cu sfințenie aceste cărți cu însemnările lui Coşbuc şi când le citesc, parcă îmi aduc aminte de acele clipe de neuitat când în tăcerea solemnă a nopților de vară, adâncurile de umbră ce se deschideau în pădure (acolo unde raza lunii călătoare printre vârfurile copacilor nu izbutea să pătrundă prin desul frunziş) luau înaintea ochilor noştri înfățişarea prăpastiei infernale; muntele de față lua forma Sfântului munte al Purgatoriului şi stelele sclipind deasupra capetelor noastre ni se păreau a se învârti cu cereasca melodie de care Dante pomeneşte în Paradis. Ramiro Ortiz"[28].

La Tismana, în 1915, au fost prezenți la „Vila Sfetea" nu numai familia Coşbuc şi Ramiro Ortiz, ci şi compozitorul Alfons Castaldi, dr. V. Lucaci, Dinu Cesianu şi Gheorghe Dumitrescu – Bumbeşti. Discuțiile de la „masa fraților" în casa Sfetea erau însuflețite de „badea Gheorghe" – cum i se spunea lui Coşbuc.

Alexandru Coşbuc era *„bine făcut, vesel în tot timpul, urma în toate pe tatăl său şi încă de mic recita multe din poeziile cuprinse mai ales în volumul „Balade şi idile". „Oi fi eu cineva, dar Alexandru mă va întrece",* îi plăcea să spună, lui George Coşbuc"[29], după cum mărturisea un cunoscut din Tismana al poetului. În ziua de 25 august 1915 şi-a sărbătorit la Tismana împlinirea a 20 de ani. O întâmplare fatală avea însă să-l smulgă curând pe Alexandru din sânul familiei şi să-l facă nefericit pe poetul ce şi-a iubit atât de mult fiul.

În ziua de 26 august 1915, dimineața, Alexandru Coşbuc a plecat de la Tismana la Târgu-Jiu, cu maşina prietenului său bucureştean Ion I. Alexandrescu-Stâlpeanu, urmând să se întoarcă după-amiază[30].

La întoarcerea din Târgu-Jiu spre Tismana, între Băleşti şi Corneşti, la km. 9, maşina, după ruperea barei de direcție, s-a aruncat în şanțul din stânga şoselei, accidentul afectându-i grav pe pasageri. Şoferul a murit pe locul accidentului, Alexandru-Stâlpeanu şi Alexandru Coşbuc au fost luați în stare gravă, într-o căruță cu boi, şi duşi spre Spitalul din Târgu-Jiu.

Prietenul-proprietar al maşinii a murit pe drum. Alexandru Coşbuc, lovit la cap, a decedat după intrarea pe poarta Spitalului din Târgu-Jiu, strada Unirii nr. 114, în aceeaşi zi de 26 august 1915, orele 20.[31] Certifi catul medical nr. 82 de „verificare" a morții a fost semnat de dr. Nicolae Haşnaş, iar actul de deces are nr. 199 şi se află în Registrul stării civile pentru morți pe anul 1915, fila 204, al Consiliului popular al municipiului Târgu-Jiu.

Părinții lui Alexandru l-au aşteptat neliniştiți la Tismana şi, neavând nici o veste, au pornit seara, târziu, pe jos, spre Târgu-Jiu.

Au ajuns la prietenul lor Nicu Miloşescu şi au aflat, cu durere imensă, pierderea unicului lor copil. Nefericita întâmplare a întunecat pentru întotdeauna sufletul marelui George Coşbuc, grăbindu-i sfârşitul.

Drama prin care a trecut poetul a fost consemnată cu compasiune de scriitorii vremii. Tudor Arghezi scria într-o tabletă:

„De la un timp din Goerge Coşbuc rămăsese o schemă palidă şi fugară. Îl zăream ascuns în pălăria lui mare trasă pe frunte. Îşi pierduse băiatul... Lovitura fatală n-a cruțat nici pe tată, nici pe poet. Fără voie, târât spre sufletul lui de o tulburare instinctivă, l-am salutat odată, făcându-i loc pe o margine de bulevard şi ochii lui s-au uitat spre mine speriați.

Şi Nicolae Iorga nota: *„O mare nenorocire a atins pe George Coşbuc. N-a fost om care, ştiind bucuriile şi durerile unui părinte, să nu-şi şteargă o lacrimă atunci când inima cea mare sângera pe cea mai înspăimântătoare rană care niciodată nu se poate închide".*

Poetul însuşi şi-a exprimat starea fără ieşire în versuri de o mare gravitate : *„Oricând ochii îi ridic/ Şi-ți văd sfântul chip, băiete, / Sânge – apoi îți văd prin plete / Şi-apoi nu mai văd nimic".* Pe locul accidentului, Coşbuc a ridicat o cruce de piatră şi a săpat o fântână, în amintirea fiului dispărut. În paraclisul Mănăstirii Tismana, împreună cu George Sfetea, a pus trei vitralii, ca semn al durerii fără seamăn şi al nefericirii sale. Trei ani mai târziu, la 9 mai 1918, când nu împlinise încă 52 de ani, Goerge Coşbuc a pornit pe drumul fără întoarcere, chemat parcă de umbra îndrăgitului fiu. Prietenii l-au însoțit până la locul de contopire cu natura în pământul odihnitor din Cimitirul Belu.

Elena Coşbuc, soția poetului, a trimis în fiecare an al însingurării sale, la serbarea de sfârşit de şcoală, cărți cu mențiunea *„Pentru fiii şi fiicele Tismanei, ca să-şi amintească de badea Gheorghe".*[32]

În 1930, Elena Coşbuc a fost invitată de gorjeni la Tismana, la inaugurarea noului local de şcoală, care avea să poarte numele lui George Coşbuc. Bolnavă fiind[33], a răspuns printr-o scrisoare: *„Regret foarte mult că nu pot luat parte la inaugurarea noului local de lumină la a cărui înfăptuire ați lucrat cu toții atât de inimos. Mulțumesc din inimă celor ce s-au gândit să treacă la nemurirea numelui regretatului nostru, care, fiu de țăran fiind, le-a fost aşa".*[34]

Susurul râului Tismana şi foşnetul pădurii dintre munți mai amintesc de trecerea lui George Coşbuc prin Gorjul ce-i păstrează în legendă dragostea şi durerea trăite pe aceste meleaguri.

Prof. univ. dr. Ion MOCIOI

Comunicare sustinita la Simpozionul comemorativ "George Cosbuc", organizat de Societatea de Stiinte Filologice Gorj, Tg-Jiu, 23 mai 2006

[1] George Coşbuc, *Din ţara Basarabilor, Fericita Oltenie,* în: Albina", IV(19 vol) p 334.
[2] Gavril Soridon, *Pagini despre Coşbuc,* 1957, p,59 şi urm.
[3]*Băile alcalino-muriatice de la Sângiorigiul românesc,* Tg.Jiu, Tipografia lui D.Miloşescu, 1896, p. 11.
[4] Nicu D. Miloşescu, n. La Cerneţi în 1858 sau 1860, stabilit la Târgu-jiu din 1860, unde deschide o tipo-litografi e de prestigiu. Moare la Târgu-Jiu în 1924.
[5] Gheorghe Seftea, născut (al lui Oprea Seftea şi al Mariei) în mai 1868, în Scheii Braşovului – oraş al vechilor tipografi . S-a ocupat de comerţul cu cartea în Bucureşti. După 1890 a fost contabilul Tipografiei lui N.D. Miloşescu, la Tg.Jiu. La pensionare s-au stabilit la Tismana. A murit în 1940: Vezi N.Chiţiba, *Gheorghe Seft ea*, în : „Gorjanul", XVII, nr. 13-14, 8-15 aprilie 1940, p.5.
[6] Cornel Cârstoiu, *Coşbuc la „Lumina satelor",* în : „Ramuri", Craiova, an IX, nr. 9 (99), 15 septembrie 1972, p. 15.
[7] Vezi „Prevederea", foaie a Librăriei N.D Miloşescu, Târgu-Jiu f.a Vezi şi C. Cârstoiu, op. cit şi „Lumina satelor", Târgu-Jiu, 7 decembrie 1899
[8] Vezi actul judiciar nr.1314 din 6 aprilie 1902, pentru un loc în vatra mănăstirii la Tismana (lotul nr. b 63, în suprafaţă de 2523 mp, la preţul de 600 lei).
[9] C.Cârstoiu, *Coşbuc şi Gorjul,* în : „Gazeta Gorjului", Tg.Jiu, I nr. 19, 22 iunie 1968
[10] Vezi şi C.Cârstoiu, *Coşbuc, colaborator şi preşedinte de onoare al revistei gorjene „Şezătoarea satului",* în: „Jiul literar-ştiinţifi uc", Tg.Jiu, Liceul „Tudor Vladimirescu", anul IV, nr. 1-2, iunie 1972, p, 13-15, reprodus şi în: „Gazeta Gorjului", Târgu-Jiu, anul V, nr. 536, 2 iulie 1972.
[11] Vezi „Şezătoarea săteanului", Târgu-Jiu, 1906, nr. 3 (martie), p. 82-83
[12] Ibid., 1907, nr. 2 (februarie), p. 53-54.
[13] Ibid., 1909, nr. 12 (decembrie), p. 8
[14] Ibid., 1901, nr. 7-8 (februarie-martie), p. 233-241
[15] Ibid., 1905, nr. 10-12 (octombrie-decembrie), p.290-294
[16] Ibid., 1906, nr 7-8 (iulie-august), p. 204-207
[17] Ibid., 1907, nr. 4 (aprilie), p. 102-105
[18] Sergiu Cujbă (presupunere după stilul articolelor)
[19] Vezi „Amicul tinerimei", Târgu-Jiu, 1908, nr. 12, p. 269-274, unde a publicat poezia „Viteazul scufundător".
[20] Alfons Castaldi (1874 - 1942).
[21] Registrul „Vilei Sfetea" s-a păstrat la prof. Anton Neamţu din Tismana
[22] Constantin Bălăcescu (1898) de la Târgu-Jiu. A lăsat la „Vila Sfetea" o sculptură mică „Tudor Vladimirescu", care s-a pierdut).
[23] După Cornel Cârstoiu, *Coşbuc la Tismana,* în: „Gazeta Gorjului", Anul I, nr. 24, 27 iulie 1963
[24] Ibid., loc. cit, poezia
[25] Idem, *Alexandru Coşbuc. Însemnări inedite cu prilejul comemorării morţii sale,* în: „Gazeta Gorjului", anul I, nr. 30, 7 septembrie 1968, p. 6
[26] Paşaportul cu nr. 42361 din 25 iunie (8 iulie) 1913. Viză de ieşire prin Predeal-Gară la 11 iulie 1913 şi viza de întoarcere la 28 septembrie 1913. Alte vize de ieşire-intrare prin acelaşi punct sunt între datele de 1 octombrie 1913 şi 16 mai 1914 – vezi Cornel Cârstoiu, *Coşbuc la Tismana,* loc. cit. Şi Gavril Soridon, *Pagini despre Coşbuc,* Bucureşti, S.S.I.F, 1957, p.20, 67-71. Paşaportul s-a păstrat la Mişu Popescu din Tismana, care a fost căsătorit cu Zagorea; nepoată a Dragăi Sfetea; a ajuns apoi la prof. Constantin P. Popescu din Târgu-Jiu, oferit ulterior profesorului Cornel Cârstoiu din Târgu-Jiu
[27] Fotografia „La Tismana, Coşbuc cu R. Ortiz" a fost publicată în „Contemporanul", Bucureşti, nr. 37 (1040), din 16 septembrie 1966
[28] După C. Cârstoiu, op. cit.
[29] Cristina Rodeanu, *Coşbuc pe meleagurile gorjene,* în: „Ecou", revista Liceului economic Tg.Jiu, anul I, 1970, nr. 3, p.15
[30] Vezi, *Nenorocirea poetului Coşbuc,* în : „Unirea neamului", Târgu-Jiu, anul II, nr. 98, 30 august 1915.
[31] Vezi Cornel Cârstoiu, *Alexandru Coşbuc.Însemnări inedite cu prilejul comemorării morţii sale,*loc. cit.
[32] După mărturisirea învăţătorului tismănean Nicolae Chiţiba
[33] In revista nouă „Sămănătorul", Anul II, nr.1, ian. 2012, se afirmă că Elena Coşbuc ajunsese săracă, avea o pensie de doar 30 lei
[34] Scrisoarea s-a păstrat de învăţătorul Aurică Cocârlă din Tismana. Vezi Cristina Rodeanu, op.

Vila Sfetea în anul 1908 - Vila Ursu în anul 2011

Vila Ursu, anul 2011. Vorbind despre noua revistă "Sămănătorul". Prezenţi, prof. univ. Alexandru Melian - redactor actual - cu soţia, prof. univ. Gh. Doca - critic lit. - cu soţia şi directorul actual revistă/editură, Nicu N. Tomoniu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

Romanul MAIA a fost retipărit

Ion Popescu Brădiceni - Note de lector: Maia (I-II) de Ion C. Gociu în colecția OPERA OMNIA

Ion C. Gociu reprezintă un caz special, în peisajul literar şi în contextul epicii narativ–ficționale ale Gorjului. A debutat în 2010 şi, exact după trei ani, dilogia sa de succes imediat în plan editorial (Maia I: Calvarul Secolului XX, 2. Blestemul aurului) s-a retipărit la prestigioasa editură TipoMoldova din Iaşi, în la fel de semnificativa colecție «OPERA OMNIA / ROMANUL DE AZI» şi numărând 574 pagini.

În ceea ce mă priveşte, ca titular pe Ştiințele Comunicării al Universității „Constantin Brâncuşi" din Târgu-Jiu, pot sintetiza ca o trăsătură integralistă a acestei scrieri prozastico-fresciale că ea şi-a cucerit statutul de titlu încununat cu atributul izbânzii grație mai ales unei sinteze remarcabile a celor patru paradigme comunicaționale: structural-expresivă, formal-tranzacțională, relațional-sistemică, fenomenologico-praxiologică.

Nu insist pe aceste componente (meta)teoretice ci pun accent pe alte dimensiuni ale temerarei întreprinderi scriitopice, iată, receptată, prompt, în mediul critic şi, mai nou, exegetic. Întâi şi întâi, romanul „Maia" – repet – e o vastă frescă social-politică şi istorico-economică. Pe canavaua ei autorul implementează, prelevează, individualizează personaje-simptom. Fiecare apariție-portret în parte dislocă, alveolează, un tip-efigie al unei epoci, una mereu subminată de criză: morală, etică, estetică, etc., care, încărcat cu o menire, se achită de sarcină. O face în stilu-i caracteristic, ascunzându-şi, strategic, o pseudomediocritate călduță, deşi pronia divină, fatalitatea, judecata de apoi îi dă replica ce se cuvine, impusă de intrigă, de context, de poziționare spațio-temporală şi de tramă/dramă

Scos în excelentă înfățişare grafică, romanul „Maia" impune un om, un complex de atitudini, un conglomerat de idei, mai toate interzise cândva. Asistăm la un atac frontal al mai multor tematici grele, dificile, imposibile: problema țiganilor, drama evreiască, eşecul şi nostosul numite Basarabia, monstruozitatea dictaturii dejisto-ceauşiste, maladia, cancerul securisto-procustanizant/ ostracizant.

Sigur că romanul, deşi e redactat în termenii celei mai evidente modernități dorice, ca notă dominantă, nu-şi refuză ispita postmodernă ori paradigma transmodernă (în definitiv – de ce nu? – şi pe cea metamodernă).

Aşa se derulează subiectiv/obiectiv lucrurile. Scriitura lui Ion C. Gociu e o venire în text şi o revenire din el. Ea simte imperios necesitatea motivării. Se revendică din aducerea aminte. Se distribuie contrapunctic „de pe Linie pe Deal" sau alternativ (intrare-surpriză).

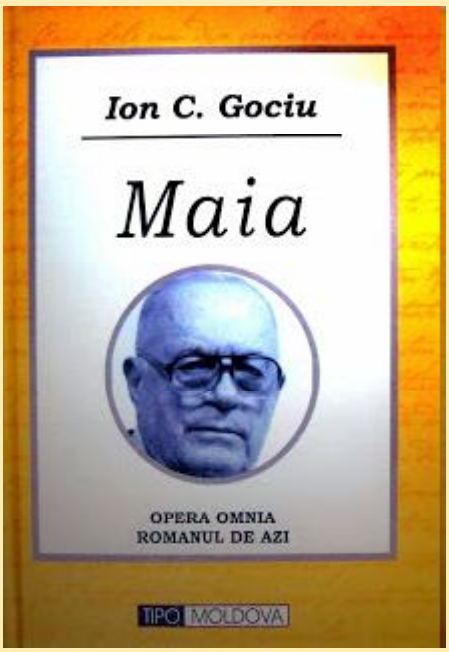

Îşi arogă rolul de instanță supremă. Timpul în romanul „Maia" posedă anumite trăsături caracteristice, care indică natura fictivă a lumii romaneşti. Ne aflăm pe un tărâm ficționant. Autorul Ion C. Gociu şi-a distrus volens-nolens identitatea lui separată şi avem impresia că afirmația nu este făcută nici la trecut nici la prezent, dar şi la trecut şi la prezent.

Planurile se întrepătrund: cel real şi cel oniric; sau se înglobează reciproc. Citez: „În spectacolul real, visa că pluteşte într-un abis, că dincolo de el se află limanul norocos al făgăduinței, un pustiu confuz de unde un Rabin sau un Moise, cu toiagul în mâini, îi făcea semne să se apropie." Apoi survine comparația aglutinată: „Şatra i se păru a fi un trib izraelit în pustiu, aşa cum şi-l imagina ea când asculta povestirile tatălui său în zilele de Peshah" , care se contopeşte metonimic (metaforic) pentru al transporta pe cititor fie în fantastic fie într-o meta- istorie a cărui filozofie transpare în fluxul narativ alterna(n)tiv: „Visul ei devenise o altă realitate." (Vis versus realitate, - n. m. IPB).

Ion C. Gociu se comportă ca un pictor. Adică precum cel cu celebra precizare: „Aceasta nu este o pipă." şi iată că mă surprind din postura de critic la întâmpinare, confundând pe a fi cu a reprezenta, ca şi cum ar fi echivalente. La fel pare a înregistra memoriile unei persoane istorice, desigur invizibilă, trăitoare în spatele textului: unul însă obiectiv, redactat la persoana a treia, neutru, fără a arăta că s-ar fi angajat emoțional.

Stilul romanului este unul adecvat, alegerile ele însele adecvate; şi este un stil totodată eficient. Dat fiind că scriitorul imaginativ nu se foloseşte de limbaj numai pentru a descrie un set de întâmplări existente ci şi pentru a le interpreta, oarecum nevinovat, şi a le restitui valoric, modul său de folosire denotativă a cuvintelor prezintă însemnătate estetică.

Dar Ion C. Gociu a asimilat conştient un paradox-truism: scriitorul imaginativ creează ceea ce descrie. De aici rezultă că fiecare exprimare imaginativă este o simbolizare adecvată experienței pe care o transmite, dat fiind că nu există nicio altă

Interviu cu romancierul Ion C. Gociu

simbolizare posibilă a aceleiaşi experienţe.

Ne găsim într-o vorbire orală, argotică pe alocuri, populară pe de altele, specific ţigănească unde e cazul. Odată spart codul limbii utilizate, prozatorul Ion C. Gociu îşi continuă aventura-i scriitoricească din postura de cititor implicit al faptelor, actelor, evenimentelor, abordate cu o luciditate imperturbabilă, cu o plăcere mereu motivată a artei microportretului, a detaliului care paradigmatizat construieşte o atmosferă autentică, veridică, verosimilă.

Şi totuşi câte un personaj pierde noţiunea timpului exact, ca-n ficţiunea postmodernistă, fragmentarizată, transversalizată, aceea care are ca trăsătură esenţială schimbarea dominantei. Adică – (mă) excplic – imaginea istoriei literare va trebui şi ea să se schimbe substanţial căci, cu asemenea noi opere, devine incomparabil mai bogată ori măcar mai completă însăşi istoria României, rescrisă (rescriptibilă) integral după 1990.

Funcţia estetică, fiind o dominantă transistorică, se grefează pe o artă verbală uşor accesibilă lectorului de azi, unul inerent grăbit (dar nu comod) urmând să se dumirească asupra (non) adevărului romanesc din perspectivă ontologică şi dinspre orizontul unei lumi posibile cu sublumii (zise şi domenii narative). „Tensiunea şi disparitatea dintre sublumile diferitelor personaje şi dintre sublumile lor şi lumea ficţională „reală" sunt cele care au format baza poeticii epistemologice moderniste şi, înaintea acesteia, a celei realiste" - afirmă Brian McHale.

În replică, Ion C. Gociu estompează graniţele externe ale ficţiunii, ne provoacă, sugerându-ne că epiderma ficţiunii sale nu este o membrană impermeabilă ci semipermeabilă. Departe de a fi bine definite şi izolate, graniţele ficţiunii în „Maia" par să fie accesibile, reînnod un fir anterior, în mod variat, uneori uşor de încălcat respectând tipurile diferite de constrângeri în contexte diferite şi multiple cunoaşteri.

Ca atare Marița se transpune într-un preludiu sexual, inspirată de o fotografie a altei femei. În Transnistria, Trifon Mogoş începe să aibă convingeri proprii şi să se ascundă dezertând din calvarul isoriei urmând „jocul destinului" printre membrii unei şatre de lăieţi. Aici îşi întemeiază o familie, traversează infernul de la Suha Balca…

Prozatorul caută semnificaţii peste tot avansând – repet modelizator – în construirea socială a (i)realităţii pe zone. Dar ce este o zonă? Spaţiile pe care scriitura imaginată le traversează, prin simplu fapt de a le fi traversat într-o ordine inteligibilă, constituie o zonă heterotopică. Fiecare zonă în parte este renaturalizată încât implantul sau transplantul de fantezie auctorială să nu deruteze masa de cititori doritori de asemenea incursiuni (explorări) în interiorul romanului - în - sine. Zonele se juxtapun halucinant, ba chiar se suprapun, înlăuntrul lor totul şi toate se derulează când lent când precipitat, când onest când „mincinos", când apocrif (o figură istorică poate să iasă dintr-un hotel al lumii reale şi să intre într-o casă ficţională) când legitimizat.

Astfel procedând, Ion C. Gociu, când survin asemenea deplasări, o barieră ontologică, dintre real şi ficţional, dintre câmpul extern de referinţă şi cel intern - a fost transgresată. Ba mai mult, cusătura dintre realitatea istorică şi ficţiune este şi nu este în evidenţă, făcând tranziţia de pe un tărâm pe altul cât mai normală, alteori cât mai şocantă, prin contrazicerea vizibilă a documentelor publice ale istoriei oficiale de sub dictatură, fie ea carlistă, antonesciană, dejisto-ceauşistă etc.

Ca să închei: romanul „Maia" e o întreprindere curajoasă, a unui om tradiţional, dar pregătit pentru orice eventualitate. Vocea sa străbate etnografia către orice posibilitate de a se manifesta („- Om trăi ş-om vedea! – spuse Mărgăreta cu tonul vocii potrivit pentru a pune capăt discuţiei", pag. 121.) Constrânse, realemele (neologism lansat de Itamar Even-Zohan –n.m. IPB) istorice, culturale, compatibilizate cu realul demascat, vehiculate de Ion C. Gociu, ne obligă la o moralitate severă, la o etică demistificatoare.

Atrocităţile comise faţă de ţigani, evrei, români trebuie să ne interzică orice confort choral. Ele vor fi nu numai amendate ci pedepsite exemplar. Asemenea elemente umanoide criminale (măşti ale răului absolut al istoriei) îl întristează profund pe autor, îl revoltă în subsidiar. Iar sancţiunea supremă e moartea. Moartea reinstaurează domnia binelui, ordinea stricată, legea dreptăţii.

Ion Popescu-Brădiceni

Prof. dr. Ion Popescu Brădiceni

Ion C. Gociu - Fragment: DRUMUL LÂNII

Încă dinainte de a se realiza Unirea cea Mare din 1918 şi cu multă vreme înainte, românii din Regat şi cei de dincolo de munți țineau legături strânse, prin schimburi de mărfuri. Aveau potecile prin pădurile cunoscute numai de ei, pe care le foloseau cu succes, ca să nu fie dovediți de potera imperială. În deceniile 7 – 10 ale secolului XIX, comunități întregi din Ardeal, prigonite de administrația austro-ungară, au trecut Carpații şi au creat noi aşezări prin nordul Olteniei, cu o populație ce aducea cu ea graiul şi portul transilvan. Legăturile comerciale în acea perioadă se concretizau prin schimbul direct de mărfuri între cetățeni şi se realizau spontan sau în zilele anume stabilite, pentru târguri şi bâlciuri. Trocul, schimb în natură de produse, procedeu străvechi de realizare a comerțului, era mijlocul cel mai folosit, fiind la îndemâna tuturor. Pentru ei, banul nu era măsură a valorii. La ce foloseau banii imperiali în Regat, sau invers, dacă nu erau ducați din aur?! Fiecare din părțile contractante îşi evalua marfa şi comercianții se tocmeau privind schimbul, până ajungeau la soluția cea mai convenabilă fiecăruia. Legea cererii şi ofertei asigura echilibrul.

Prin aceste legături permanente se explică apropierea vorbirii şi a portului populației din nordul Mehedințiului şi vestul Gorjului, cu multe elemente lingvistice şi etnice de dincolo de munți, din zona Banatului. La noi în sat, nu se pronunțau silabele “ce” şi “ci”, cum se aud în Țara Românească, preluându-se pronunția bănățeană, greu de scris în limba română, neavând litere corespunzătoare sunetelor ce provin de la sârbi, dar aproximativ ele ar fi: pentru “ci” (şi) iar pentru “ce” (şe) ; ceapă = şeapă, ciorbă= şiorbă, un ş uşor prelungit, pronunțat cu limba puțin strânsă şi apropiată de cerul gurii.

Într-o vară de la începutul deceniului al treilea al secolului XX, aşa cum se întâmpla anual până atunci şi după aceea, a plecat după lână peste munți un grup de bărbați şi femei din satul Văianu, înspre Cornereva. În zona noastră subcarpatică şi implicit a Ciupercenilor, creşterea oilor nu intrase în obiceiul locului, oile fiind neadaptate la căldurile verilor din zonele de podiş sau şes. Se îmbolnăveau şi se putea decima întrega turmă, cu grave consecințe, prin pierderi mari pentru gospodari. Mai exista şi pericolul gălbezei, un parazit contractat din iarbă, care provenea din bălegarul de la bovine, animale rezistente parazitului. Fiindcă nu păşteau şi mâncau numai frunză şi lăstari de arbori, caprele nu se îmbolnăveau de acest parazit şi înlocuiau masiv absența oilor, asigurând laptele şi carnea. Părul caprei nu avea calitatea lânii atât de trebuincioase într-o gospodărie şi n-o înlocuia. În zonă, nu erau nici suprafețe suficiente de păşunat şi bărbații care trebuiau să se ocupe de păstorit aveau înclinații pentru alte îndeletniciri, spre profesii mai „elevate”: meseriaşi la oraşe, comercianți, chelneri şi chiar profesii intelectuale pentru cei cu înclinații spre carte. Altă zonă, alte concepții, alte preocupări pentru asigurarea existenței...

Calea de străbătut din Văianu, până la Cornereva, acest drum al lânii, cum am denumit-o eu după zeci de ani, era foarte lungă, drum greu, ce presupunea eforturi fizice mari şi numai pe jos, cu greutate în spate şi la dus, şi la întors, cu mulți zeci de kilometri parcurşi în timp de o săptămână sau două. La plecare din sat, drumeții mergeau spre vest, de-a lungul pârâului , treceau prin comunele Câlceşti, Celei, Baia de Aramă, întrau pe valea comunei Mărăşeşti, spre satul Godeanu, după care, în urcare, pe potecă sau drum de care, traversau lanțul Munților Mehedinți, pe lângă Vârful lui Stan, coborau până la nivelul râului Cerna, în comuna Cerna Sat, care era trecut prin vad sau pe punte , după noroc, apoi se încumetau pe panta abruptă a Masivului Godeanu, ajungând până la cote de peste 1300 m, de unde începea coborârea „ce nu se mai sfârşea” pentru obositele picioare, spre comuna Cornereva, ascunsă prin văile de la poalele vestice ale muntelui.

Atunci, în acest grup se găsea şi Chiva Dobrescu, sora cea mai mică a Stătienii lui Dumitru Boştină, fată frumoasă, şi la față, şi la corp, singura nemăritată din rândul femeilor şi dornică să-şi rostuiască cu vrednicie zestrea pentru măritiş, de macaturi, pături şi, de ce nu, şi câte o scoarță mai acătării, cu care avea să se mândrească, atunci când va deveni noră.

Fiecare ins purta în spate un bagaj greu, constituit dintr-o povară, un rucsac imens, în care se duceau mărfuri trebuincioase gugulanilor, destinate pentru a fi schimbte cu lâna de oaie. În aceşti saci voluminoşi, se aşezau cu grijă oale şi străchini din ceramică de Găleşoaia, frumos lucrate şi de calitate, tutun, chibrituri, pânzeturi pentru o anumită întrebuințare, ace, ață de cusut, mărgele, paiete şi câte altele, de parcă locul de schimb, această zonă a Cornerevei, era desprinsă de lume. Probabil că această parte de la periferia Imperiului rămânsese neglijată de autoritățile timpului. La destinație, grupul se împărțea în echipe de câte 3-4 persoane, conduse de un bărbat care mai avea şi grija să nu se întâmple ceva femeilor din echipă, care întotdeauna erau cel puțin dublu ca număr față de bărbați. Şi aşa, răzleții pe mici grupuri, ca să nu se concureze între ei, umblau din casă în casă să-şi vândă marfa prin schimb pe lână, mâncare şi eventual un loc de dormit peste noapte, măcar prin vreun şopru cu fân, că prin odăi nu erau primiți şi timpul era prielnic, mai ales că veneau doar vara. În curtea gospodarului, aveai şi siguranța că nu vei fi atacat de vreun răufăcător ce ar fi fost tentat de marfa de schimb, sau să se lege de vreo femeie mai frumoasă. Cum se zice: „Paza bună trece primejdia rea!”

Într-un grupuleț de trei persoane, era şi Chiva când, spre seară, au bătut la poarta unui gospodar „mai acătării”, să vândă marfă şi să ceară găzduire peste noapte în ograda sa. Casa era mai răsărită şi, după gardul înalt de la drum, se bănuia că are o curte imensă, dar privirea de afară nu putea răzbate în

interiorul „redutei”, ca să vezi ce se ascunde în interior. După părerea lor, „aici trebuie să fie casa unui bogătan” şi sperau să-l înduplece să-i primească peste noapte, pe ei, două femei şi un bărbat, vădit nepericuloşi, care, rămaşi în curtea zăvorâtă şi păzită de un câine „cât vițelul”, nici n-ar mai fi ştiut cum să mai poată ieşi.

De la oprirea în fața casei, n-au aşteptat mult şi poarta de la intrare a fost întredeschisă de un „munte de om”, bine făcut şi curat îmbrăcat în straiele lui specific bănățene, având pe cap o pălăriuță pe cât de mică, pe atât de şic purtată. Gospodarul, tăcând, a „cântărit” din priviri firavul grup. Atenția i-a fost atrasă de tânăra noastră şi, oprindu-se cu privirea mai mult asupra ei, a descoperit o ființă cu o față albă, din care licăreau doi ochi negri, sub frumoase sprâncene arcuite. Buzele roşii, cărnoase şi senzuale ale fetei i se uscaseră de atâta efort şi, printr-un gest firesc şi necontrolat, erau umezite cu vârful limbii, gest care-i atesta inocența, dar îi şi mărea atracția. Poarta a fost larg deschisă, chiar mai mult decât era necesar, să intre cele trei persoane pe care le-a poftit înăuntru, confirmând, dacă mai era necesar, că sunt bine primite. Curtea era mare şi laturile erau închise de acareturi, dând senzația că te afli într-o cetățuie. Liniştea ar fi fost desăvârşită, dacă n-ar fi fost „spartă” de lătratul ciobănescului care n-a contenit, până a primit de la stăpânul său mustrarea „Taci în dată, boală!”

Călătorii erau obosiți, aveau fețele îmbujorate, dar mai purpurii erau ai Chivii, fată cu trupul mlădios ca firul trestiei, supus de timpuriu la un efort ce depăşea puterile unei ființe plăpânde. Rămasă în picioare, făcea efort să se descotorosească de bagajul ce-l purta de două zile în spate, iar gospodarul n-a întârziat s-o ajute să-şi dea jos croşna grea de marfă şi de drum, moment în care, fără voie, i-a atins la subțiori cămaşa udă de sudoare.

Repede a venit seara, focul s-a aprins, s-a pus de mămăligă iar oltenii, după ce-şi „trăseseră sufletul”, se liniştiseră. Femeile se spălaseră la adăpostul şurii, să nu fie văzute dezbrăcate de cei doi bărbați şi acum toți sporovăiau voioşi, stăpâniți de bucuria norocului pe care-l găsiseră, să înnopteze în această casă mare şi aproape pustie, dacă n-ar fi fost acest „paznic” ascet, ce trebăluia de unul singur în pregătirea cinei ce dorea s-o ofere trudiților săi oaspeți călători.

În tinda spațioasă a casei, pe o masă mare, s-au adus cele trebuincioase: un sănic ca față de masă, scos din ladă dintr-o odaie, un fund de lemn pentru mămăligă, străchini şi linguri de tablă pentru fiecare. În castroane mari din lemn, alături de mămăligă, şi-au găsit locul telemeaua burduşită şi laptele covăsit, care îmbiau la o cină mai mult decât binevenită. S-a adus şi un urcior de proveniență oltenească, plin cu țuică „trăsnet”, cum nu se face prin Regat, dezlegând repede limbile oaspeților, mai puțin a Chivii, prea tânără şi ruşinoasă să se întindă mai mult la vorbe, decât dacă erau de nasul ei. Bărbatul şi femeia din echipă povesteau vrute şi nevrute, încercând să-l descoase pe bărbatul gazdă dacă are nevoie de marfa lor, „care-i de cea mai bună calitate şi trebuincioasă în orice gospodărie”!

Ca niciodată, avură parte să doarmă nu în şură pe fân, ca altădată, ci în odăi cu de toate cele necesare. Paturile erau acoperite cu cergi frumos lucrate şi colorate, făcute din lână de oaie țurcană. Aveau perne umplute cu puf din pene de gâscă şi, la nevoie, în caz că le era frig, aveau la dispoziție dune, plapume umplute cu puf, ca şi pernele. Neam de neamul lor nu pomeniseră aşa ceva la casele lor din Țară. Chiva privea cu luare-aminte cum arată o casă ce se deosebea de cea în care se născuse şi trăise până la vârsta de 18 ani şi se gândea „cum va arăta casa în care se va căpătui, ea cu bărbatul şi copiii ei”! Blândă, blândă, dar ambițioasă să iasă din starea în care s-a născut şi în care, din mila lui Dumnezeu, a ajuns până acum...

Femeile, Chiva şi Maria, partenera sa, au dormit singure într-o odaie mult mai mare decât cea din casa părintească, în care, le stăruia în nas un miros specific de său de oaie, emanat de cojoacele şi bundițele atârnate pe unul din pereții camerei, dar care nu le deranja. Au chicotit până să adoarmă şi s-au mirat „că nu au văzut pe stăpâna casei, soața gospodarului”, pe care nu ştiau nici cum îl cheamă. Bărbații au mai rămas la „o gură de tărie”, unde gugulanul, prin vorbe meşteşugite, şi-a atins scopul: l-a tras de limbă pe olteanul guraliv şi a aflat totul despre Chiva, fata din grup care-l interesa. Precis nu ştia câți ani are, a zis însoțitorul ei, dar, prin laude poate mai multe decât se potriveau realității, a spus că face parte dintr-o familie bună, are un frate inspector fiscal în Basarabia, fapt ce era aşa, că este cea mai mică din familie şi singura nemăritată şi că toate neamurile ei sunt harnice şi sănătoase.

Fragment din volumul **Din Văianu la Toronto** care poate fi citit online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ion_C_Gociu-Din_Vaianu_la_Toronto.pdf

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Fenomenul superficialității societății

Sursa disfuncționalității societății poate fi în mentalul colectiv, atins de o democrație otrăvită. După 1989 apare credința că odată câştigată, democrația va fi triumfătoare. Nimic mai fals, cetățeanul nu se simte mai protejat. Spiritul comunitar se cristalizează în timp, democrația ne-a luat prin surprindere. Elitele au făcut compromisuri nepermise – în mândria lor de a fi aplaudați – nu s-au implicat intelectual în societate; au permis şi încurajat corporațiile ca să nu fie interesate decât de consumismul generator de sărăcie. Toate suferințele omului încep antropologic; lumea e aşa de rea, că ne mirăm cum de se mai face ziua. Epoca risipei (pentru unii) s-a declanşat în scopul întreținerii circulației banului; profitul nu aşteaptă timpul. Bogații nu se intersectează cu natura umană, deşi afirmă că valoarea lor stă în capitalul uman. Criza de omenie este cruntă. În obezitatea lor, marile concerne au devenit o plagă a societății în care o economie creştină este doar o iluzie, o idee teologică.

Educației i-a fost tăiată subvenția financiară, banii alocați acestui fenomen au fost nesemnificativi, din simplul motiv că nu ar produce profit imediat. Din nou, nimic mai fals, doar şcoala, educația este drumul spre ridicarea din anonimat a unei societăți – un mare generator de profit pe termen lung – care ar aduce schimbări fundamentale. Efectele negative vor duce la folosirea populației pentru munci necalificate; cu toate masterele obținute, vom deveni o masă amorfă, foarte uşor de manipulat. Neîncrederea în forțele reale ale unei societăți vii, generează anxietatea în puterile proprii, obligându-ne să ne ancorăm în tot ce vine „din afară", lăudându-i pe alții.

Relația dintre presă şi stat devine tot mai instabilă, în concurența lor de a produce profit (tiraj sau rating). De aici propagarea excesivă pe sticlă a sexului, sportului şi senzaționalului, vocații care nu construiesc şi nu îmbunătățesc societatea.

Criza presei este sistemică. Apariția internetului iluzionează omenirea că informația este gratuită, punând la dispoziție *„o bibliotecă uriaşă"*, dar nerelevantă. Ştirea de interes, care ține populația în atenție este nu *„când un câine muşcă un om, ci când omul muşcă un câine"*. Inventarea ştirilor a devenit deziderat de presă. Informația nu are nimic în comun cu cultura. Cititorii de tabloide sunt într-un procent de creştere în toată lumea.

Fenomenul superficialității societății este prezent şi în sănătate. Un succes uriaş – în detrimentul medicinii ştiințifice, bazată pe studii elaborate – îl au vrăjitoarele. Majoritatea societății, în goana după *„informație"*, nu se mai opreşte în logică, în profunzimea lucrurilor; se dă credibilitate superficialității. Toată civilizația noastră se transformă. Lumea nevăzută al *„onlinului"* acaparează totul. *„Mirosul"* hârtiei tipărite devine anacronic pentru generațiile viitoare. Oamenii valoroşi nu se mai promovează, lumea a deviat de la normalitate. Agresivitatea anormalului a invadat tineretul, care visează să devină sau manelişti, sau soții de fotbalişti. Falsitatea succesului tronează pe toate canalele televiziunilor; minciuna a înlocuit adevărul, realitatea şi iluzia au aceeaşi conotație. Datoria de a spune adevărul a dispărut.

Singura noastră şansă este speranța!

Florian Văideianu
Jurist

.

Primarul de sector din Bucureşti zis «Marean», autor de «almanahe» şi la ananghie, căutător de Nea Goagăl

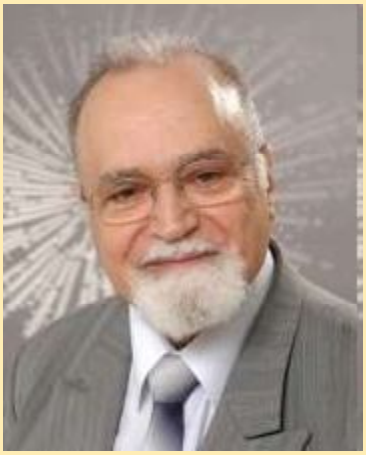

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Din poeziile lunii noiembrie

Apostoli, da' oameni, acolo, şi ei…

Pavel i se adresă lui Petre:
– Încotro paşilor noştri le zici
să calce pe pietre?
– S-o luăm pe-aici!
arătă cel întrebat,
de trei zile nemâncat.
Soarele până ce piere
într-acolo să mergem ne cere.
Să ne grăbim, aşadar,
până nu intră soarele-n altar.
Ne-or opri la porți cu tot hazul
să ne descălțăm,
să nu le pătăm
străzilor obrazul…
Pavel se răsuci pe călcâie
stropindu-şi fața cu apă sălcie:
– Grea misie, frate, ne-am ales.
Şi-apoi plecăm mult prea des.
Nu tu casă, nu tu masă.
Nu mai zic: nu tu mireasă!
– Sări peste…, Pavele, c-o să ai
mirese destule în rai!
– În… rai, zici? Adică, în… gând?
Măi, frate, eu vreau aici, pe pământ!
– Taci, să nu te-audă Şefu',
c-o să-ți treacă tot chefu'
când te-o pedepsi cum numai El ştie,
c-un trăsnet chiar aici pe loc, în pustie,
să-ți fie pentru cap de-nvățătură,
că prea te pune dracu' să nu taci din gură.

…La poarta Cetății, obosiți şi plictisiți, vai şi vai,
Nu le mai ardea nici de iad, nici de rai.
Aşa că Petru şi Pavel au făcut cuvenitele temenele
(că pe vremurile respective nu mergea fără ele):
au întrebat de mâncare şi-unde-ar putea dormi şi ei,
apoi, în şoaptă, au întrebat dacă au şi două femei…

O să ziceți: "Doamne, iartă-l că nu ştie ce vorbeşte!
Despre Sfinții Apostoli aşa ceva nu se pomeneşte!
Că Prea Sfinții Petru şi Pavel erau Adevărați Sfinți
şi nu nişte derbedei oarecare, care-şi ieşiseră din minți!"

Or fi fost Sfinți, că nimeni nu zice, vai nouă, altfel!
Dar erau bărbați vânjoşi şi isteți, toți unul şi unul, la fel
hrăniți cu peşte berechet, dar mai ales cu lubire,
că despre venirea lor în zonă se dăduse de ştire,
aşa că era cum nu se poate de-nțeles să-ntrebe şi ei
acolo, ca într-o doară, printre altele, şi de… femei.
Prea îi credeți voi proşti pe ăia de la-nceput,
că adică n-au mâncat, n-au băut şi nici n-au… putut
să-şi ceară drepturile de bărbați în toată firea,
ca-n felul acesta să-şi rostească cu evlavie mulțumirea
către Domnul, abia plecat, în zbor, de pe pământ
cu ce era pe El, chemat urgent în Ceruri de Tatăl Cel Sfânt…

Apostoli, da! Dar oameni, acolo, şi ei:
mâncau, beau, apoi se interesau de femei,
că doar nu erau, Doamne iartă-mă, niscai scopiți
jurați împotriva femeilor şi nici prin voința lor opriți.

Iubirea a fost inventată tot de Tatăl Cel Sfânt
Şi tot aşa cum scrie în Carte, adică prin Cuvânt.
Când Bătrânul a zis: "Să fie Iubire!"
(S-au cutremurat toartele Cerului pân-n Zidire)
"Şi Iubirea să vă unească pretutindeni pe voi, bărbați şi femei,
spre a-Mi pomeni Numele-n veac, drept al vieții voastre Temei!"

Aşa că dragii noştri Apostoli n-au greşit cu nimic
Când umili cerşeau iubirea femeilor, fie şi-un pic!!

Citiți celelalte **Poezii ale lunii noiembrie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/11/george-ene-poeziile-lunii-noiembrie.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Slujba Vecerniei

Introducere

Frumusețea ortodoxiei, dincolo de adevărurile sale dogmatice şi de profunzimea sa morală constă, după cum arată un mare liturgist contemporan, în bogăția cultului care îi caracterizează cea mai importantă parte a activității sale de ordin practic.[1] *Acesta cuprinde înlăuntrul său tezaurul ortodoxiei, după cum frumos ține să accentueze acest lucru părintele Ene Branişte:*

> ,, El constituie tezaurul cel mai de preț al Ortodoxiei şi titlul ei de mândrie. De aceea este atât de prețuit şi joacă un rol de frunte în viața religioasă a creştinilor ortodocşi".[2]

Între slujbele sale, cea mai importantă este, cu certitudine Liturghia[3]*, care aduce credinciosul față în față cu Hristosul euharistic, oferindu-i posibilitatea împărtăşirii cu El în chip deplin şi real. Ea nu este însă singura slujbă şi nu umbreşte cu nimic importanța celorlalte serviciii religioase ale cultului, fie ele Taine sau simple ierurgii şi rânduieli de cult. Aşa se face că, asemenea ei, şi Utreniei sau Vecerniei i se acordă aceeaşi importanță ca şi Liturghiei, iar în privința frecvenței, se poate afirma acelaşi lucru.*

În ceea ce o priveşte pe cea dintâi din cadrul celor două laude enumerate anterior, aceasta reprezintă o rânduială de cult deosebit de importantă, de o vechime considerabilă (cele mai vechi manuscrise datând din primele secole ale creştinismului), care dă tonul în începerea unei noi zile liturgice.[4] *Datorită frumuseții şi complexității sale şi a caracterului ei de tranziție de la o zi liturgică la alta, unii ea a fost definită de teologi mai vechi sau mai noi prin epitete precum* ,,tinda pregustării eternității"[5] *sau prin altele de acest fel.*

Alături de partea fixă[6] *partea mobilă a sa, conferă dinamism rânduielii slujbei şi o actualizează zilnic prin prezentarea anumitor învățături şi fapte din viața Sfântului Prăznuit sau prin descrierea cadrului unui eveniment praznical de mare însemnătate.*

Având în vedere importanța acestei laude bisericeşti, ne-am propus ca în paginile următoare să prezentăm principalele aspecte privitoare la acest subiect, arătând complexitatea sa liturgică şi sesizând importanța ei în teologia liturgică ortodoxă.

Lucrarea va defini inițial termenul ce denumeşte tema noastră, accentuând multiplele sale valențe, după care va prezenta principalele elemente, va prezenta anumite momente speciale, exemplificând rolul lor şi va arăta felul în care vecernia a fost receptată în teologia liturgică ortodoxă românească şi contribuțiile acesteia la dezvolatrea ei (în principal prin compunerea de slujbe şi rânduieli în cinstea unor Sfinți de proveniență autohtonă).

Slujba Vecerniei şi particularitățile ei

Înainte de a prezenta propriu-zis structura vecerniei şi de a arăta particularitățile ei în teologia liturgică, se cuvine, din punct de vedere metodologic şi isagogic, să definim termenul cheie al lucrării noastre. Explicația semnificației sale o regăsim la mai mulți autori români şi străini, însă pentru lucrarea de față vom apela la cea a părintelui profesor Vasile Grăjdian de la Sibiu, care ni se pare deopotrivă concisă şi sistematică:

> ,,Vecernia este slujba de seară (slav. ,,veceru" – seară), cu care începe ziua liturgică. Se mai întrebuințează termenul de vesperină (lat. vesperae) sau, într-o traducere românească, cel de serândă.
>
> Se săvârşeşte în Biserică după ora 4 p. m. (ora 16), de regulă după apusul soarelui. Sunt câteva situații în cursul anului bisericesc când vecernia se săvârşeşte dimineața… Vecernia poate fi de mai multe feluri. Vecernia sărbătorilor, cu mai multe variante destul de apropiate ca rânduială: cea a unui praznic împărătesc sau a hramului, a Duminicii (de sâmbătă seara), la un sfânt cu Polieleu şi la un sfânt cu Doxologie mare. Vecernia zilelor de rând este mai simplă, iar la sărbătorile mari aflăm înainte de Vecernia Mare şi o Vecernie Mică".[7]

Iată aşadar care este semnificația vecerniei, acea laudă ce urmează după ceasul al IX-lea şi care este bine delimitată de anumite reguli tipiconale deosebit de importante. Datorită complexității liturgice a calendarului, care modifică o anumită parte a ei, s-au întocmit adevărate repertorii tipiconale precum cel al Sfantului Sava[8] *sau altele, mai vechi*[9] *ori mai recente*[10]*, care prezintă modele ale rânduielii şi evidențiază particularitățile fiecărei zile în parte.*

Dincolo de această parte mobilă şi dinamică, constând din stihirile dela ,,Doamne strigat-am", al căror număr variază în funcție de caracterul vecerniei (10 sâmbătă seara[11]*, 8 sau 10 la Sfinți sau sărbători, în funcție de caracterul praznicului, sau 6 în zilele de rând*[12]*), din prochimenul specific fiecărie zile a săptămânii sau praznicului, cele trei paremii, pe care le întâlnim la Praznicele Împărăteşti, stihirile stihoavnei, ale Litiei, sau tropare, el are, aşa cum am arătat, şi o structură imobilă, deosebit de interesantă, constând atât din părți care țin de de strană, cât şi din rugăciuni ale preotului.*

Acestea le regăsim în diferite cărți de cult precum Ceaslovul[13]*,* Catavasierul[14]*,* Psaltirea[15]*,* Liturghierul[16]*, în timp ce, pe celelalte le regăsim în cărți precum* Octoihul Mare, Mineiele[17] *fiecărei luni,* Triod[18]*, sau în cărți cu specific muzical precum* Vecernierul[19] *sau* Anastasimatarul[20]*. Aici, ele sunt prezente alături de indicații tipiconale, de notații muzicale (unde este cazul) sau de recomandări privitoare la forma de cântare şi melodie (stihiralic, irmologic, glasul etc).*

Datorită importanței cultului şi datorită accentului

pe care Biserica l-a pus încă din vremurile de început pe frumusețea şi fastul liturgic, care, dincolo de latura sa de arheologie şi estetică, cuprinde şi elemente de o profunzime ritualistică, dogmatică şi simbolică inegalabilă, aici s-a dezvoltat o adevărată imnologie bisericească. În cadrul acesteia, accentul s-a pus, după cum era de aşteptat, pe crearea unor cântări de o frumusețe şi de o complexitate aparte, executate de cei foarte înzestrați în domeniul muzical şi care se şi pregăteau intens în acest domeniu.

Uneori, această pregătire necesita absolvirea unor cursuri de specialitate, de o mai mare sau mai mică durată, în care protopsaltul sau psalşii erau inițiați în tainele muzicii şi ale notației psaltice. Aceasta va evolua de-a lungul timpului şi va ajunge tot mai complexă, astfel că muzica bizantină va circumscrie o adevărată ştiință în care conta atât cunoaşterea simbolurilor (multe şi adesea mai multe simbolizând acelaşi lucru)[21]*, fapt ce va duce la crearea unor adevărate academii care se vor ocupa cu studiul ei, şi care vor da adevărați maeştri în compoziția şi interpretarea muzicii psaltice.*

Alături de latura componistică, deosebit de importantă din punct de vedere muzical, la fel de valoaroasă este şi cea care vizează compunerea şi diortosirea textului cântărilor, precedentă celei dintâi, în cadrul căreia poeți şi scriitori de mare valoare a epocii patristice, a celei post patristice şi a celorlalte epoci şi-au dat şi îşi dau în continuare concursul în compunerea şi aranjarea unor piese liturgice de mare valoare, care constituie părți ale cultului creştin şi pe care le regăsim în paginile mineielor şi ale trioadelor şi ale celorlalte cărți de cult. Nume precum Sfântul Ioan Damaschinul, Sfântul Ambrozie, Sfântul Simeon Noul Teolog, Cassiana sau altele, sunt doare câteva din pleiada de teologi care compun această categorie.

[1] Alexandre Schmemann, *Introducere în teologia liturgică,* traducere Vasile Bârzu, Editura Sophia, Bucureşti, 20002, p. 48.

[2] Ene Branişte, *Liturgica generală,* vol. 1, Ediția a II-a, Editura Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2002, p. 68.

[3] Ioan Vasile Botiza, *Elemente de liturgică creştină orientală,* Editura Medicală universitară „Iuliu Haţieganu, Cluj-Napoca, 2005, p. 129.

[4] Dumitru Megheşan, *Vecernia – nostalgia grădinii – creație,* Edituura Bibliotecii Revistei Familia, Oradea, 1997, p. 9.

[5] *Ibidem,* p. 9.

[6] Păstrată atât în anumite rugăciuni care se rostesc la fiecare vecernie, după cum se va vedea ulterior în cadrul lucrării, cât şi în anumite rugăciuni ale preotului. Cf. ***, *Liturghier,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2000, pp. 10-16, 28-46, unde pe lângă îndrumările tipiconale sunt prezentate şi rugăciunile pe care trebuie să le rostească preotul în anumite momente ale slujbei, precum şi felul în care trebuie făcută această rostire.

[7] Vasile Grăjdian, *Elemente de cântare bisericească şi tipic,* Editura Universității „Lucian Blaga" din Sibiu, Sibiu, 2002, p. 104. Cf. Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan", *Dicționarul explicativ al limbii române (DEX),* ediția a II-a, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1996, s. v. *„vecernie"*; Cf. Ene Branişte, *Dicționar enciclopedic de cunoştințe religioase,* Editura Diecezană, Caransebeş, 2001, s.v. *„vecernie".*

[8] ***, *Tipicul Sfântului Sava,* Editura Credința noastră, Bucureşti, 2003.

[9] Silvestru Morariu Andrievici, *Liturgica carea cuprinde scurta tâlcuire a tuturor rânduelelor liturgice dupe tipicul bisericei dreptcredincioase a răsăritului*, Editura „La Ioan Ekhard şi fiu", Cernăuți, 1860. Aurel Popovici, *Tipicul Bisericii Ortodoxe : întocmit pentru trebuințele preoților români, studenților în teologie şi ale elvilor şcoalelor normale,* Tiparul Tipografiei Arhidiacezane, Sibiu, 1927.

[10] Dosoftei Şcheul, *Tipic bisericesc al zilelor de sărbătoare,* Editura Mitropoliei Moldovei şi Bucovinei, Doxologia, Iaşi, 200.

[11] Vasile Grăjdian, *op. cit.,* p. 107.

[12] *Ibidem,* p. 118.

[13] ***, *Ceaslov,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001, este una dintre cele mai uzitate ediții ale acestei cărți de cult (şi în notele următoare vom prezenta cele mai utilizate ediții şi cele mai recente ale cărților de cult pomenite în text; n.n.)

[14] ***, *Catavasier sau Octoih Mic,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1997; ***, *Octoih mic,* Editura Episcopiei Ortodoxe, Alba0-Iulia, 1998; Pentru o versiune cuprinzând partiturile principalelor cântări ale acestei perioade, a se vedea: Vasile Stanciu, *Catavasier,* Editura Buna Vestire, Beiuş, 1995.

[15] ***, *Psaltirea prooroculuişi împăratului David,* Ediția a 8-a, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1992; ***, *Cartea Psalmilor sau Psaltirea profetului şi regelui David : versiune revizuită după Septuaginta* (versiunea Bartolomeu Valeriu Anania), Editura Arhidiacezana, Cluj-Napoca, 1998.

[16] ***, *Liturghier, op. cit.; ***, Liturghier,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2012 (o ediție mai recență cu un limbaj actualizat, editată anul trecut de Patriarhia Română şi intrată deja în uzul parohiilor).

[17] Una dintre ultimele reeditări ale acestei colecții de cărți de cult, indispensabile slujirii ortodoxe a fost făcută de Arhiepiscopia Alba-Iuliei, la Editura Reîntregirea, în anul 2001 (n.n).

[18] ***, *Triod,* Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2001 (una dintre cele mai recente şi mai utilizate ediții).

[19] Vasile Stanciu, *Vecernierul sau Cântările Vecerniei de Sâmbătă seara, compuse şi fixate pe notație liniară după melodiile celor opt glasuri bisericeşti, notate de preotul Dimitrie Cunțanu,* Ediția a II-a, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2012; Nicolae Lungu, *Vecernierul,* Editura Institutului biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2002;

[20] Idem, *Anastasimatarul uniformizat. Vol. 1 - Vecernierul sau Cîntările vecerniei de sîmbătă pe cele opt glasuri bisericeşti,* Editura Episcopiei Argeşului şi Muscelului, Curtea de Argeş, 1996; Vasile Stanciu, *Anastasimatarul sau cântările vecerniei de sâmbătă seara şi ale utreniei de sâmbătă dimineața, compuse şi fixate pe notație liniară după melodiile celor opt glasuri bisericeşti, notate de preotul Dimitrie Cunşanu,* Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2009.

[21] Cf. Sebastian Barbu Bucur, *Cultura muzicală de tradiție bizantină pe teritoriul României în secolul XVIII şi începutul secolului XIX şi aportul original al culturii autohtone,* Editura Muzicală, Bucureşti, 1989, p. 14.

Citiți intregul studiu **Slujba Vecerniei** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Iuliu-Marius_Morariu-Slujba_Vecerniei.pdf

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Un volum nou de poezii

Poetul Vasile Mic la al saptelea volum de poezie: "Nasterea Aurorei", Editura Eikon, Cluj-Napoca.

Avem

Avem
Acest război
Antic,
Modern,
Planetar.
Combatanții
Sunt
Vii şi morți,
Reîncarnări
Viitoare.
Sunt îngeri,
Zei,
Dar şi lumânări
În exercițiul funcțiunii.

Un munte de bani roşii

Profesorul
A creat
Detectorul de fantome.
Şansa de a prinde acum
O fantomă,
Mai multe,
Este reală
Şi îi poate aduce
Creatorului
Celebritate,
Un munte de bani
Roşii
Verzi
Roşii…

Puterea planetei

Puterea planetei
În încălzire
Deschisă
Viselor
Se vrea.

Pe o tavă de argint

Inima
Purtând pe o tavă de argint
Jocul culorilor.
Inima
Departe şi aproape
De lume,
De ochii albaştri.
Inima
Pe timp de pace…
În noapte târzie.
Inima
Iubind
Fiecare dimineață

Despre plimbarea pe viscol

Despre plimbarea
Pe viscol,
Noaptea
Ziua
Noaptea…
Lumina inventată
Ştia
De dinainte.
Despre a iubi
Pe viscol,
Cerul
Poate vorbi
Oricui…

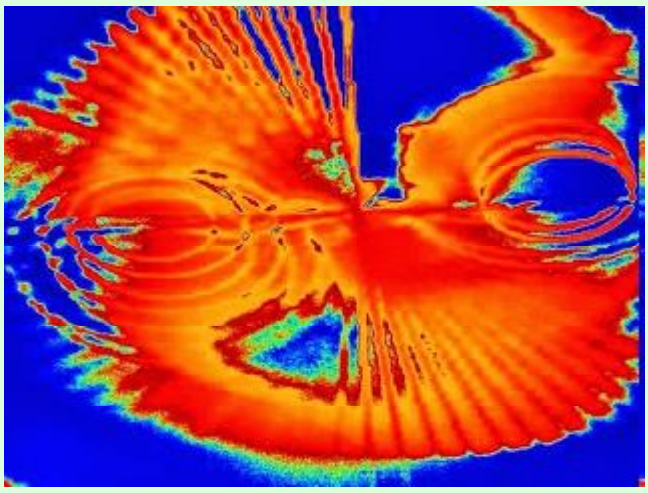

Citiți celelalte **Poezii ale lunii noiembrie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/11/vasile-mic-un-volum-nou-de-poezii.html

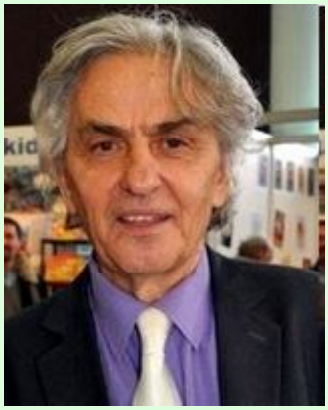

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

LISBOA 1990

BUKREŞ 2013

trezirea frigului

trezirea frigului cât experiența nostalgiei denanțe
altor vrânduri-rînduri de nu mai pornisem s-o auzi
suspensia caut acantei broşa pieptul înnorării

zbate-ți detaşarea până m-oi întoarce tot tu o să suni
că plec la opt nu şapte 6 ne trecuse nord şezând
nemergând neabuzând rămaşii revendicându-ne

cârnul şi surdul curenții basarabului Camus şi Camil
n-aş mai rima colonele mustața cobiliță nepoților
tranzit neîncetinit în amurg ce mi te plimbi în cisme

Şepcii cu urechi

Şepcii cu urechi lăsate şi fularul peste spate
altfel ceafă veveriță negăsită ci Mariță
avem poala palcoscenic de pe cioară out emic

trenul renul rena fenic ars a răsări iar ce mic
a tăia zărită carne prin răsunete de coarne
ce de copil mai de copil boxul şcolii Estoril

cruz crucit la informații de şi s-au vibrat Galații
de-ai fi vrut să zici gealații prin Brăila alarmați-i
mai o aripă de pod or ne-a îmbătrânit Teodor

she may have been right oleacă neînsemn piteşti că dacă
soarele pe şapcă japcă are de bețivă moacă
pe regretul de-a ascetul greața şi mai pe încetul

dedulcească mahărul tot o sfeclă zahărul
cald şi liber nefereastră mai mult pierde ce canastă
aş transcrie de-mi stai castă cum rimam molierastră

aş rămâne două ore govorelor oltivore
vorbiți repede şi rar a tăcere trist habar
linguri mari cu rivanol grabă fără de potol

când oi scoate sari nepoate la o salcie în spate
mai plecând în sus pedala niciodată cu locala
să trăim să ne-mpăcăm şi de-a dura să ne dăm.

prozodic sinucis

prozodic sinucis căderii
de dinainte de război
în casa naşterii puzderii
fotografia peste noi
v-am spus un vers aşi fi asediu
oceanului scăldând delir
deschidă ochii evul mediu
la zona lunii pe şair
singurătăți distante
al densității melos
ruine cu infante
nerelaxate-n Delos

pas Jean Duval
mâinile-n aer

mâinile-n aer capul pentru automat
il y a un truc se şade spre Rosio surat
versuri de Sa Carneiro în manuscris Parisul
mai odihnească moartea noi traducându-i visul

dumneata oceanul vinul vaporul submarinul
după nouri santa luce nu biserică nu cruce
dacă ne ritmează paşii poeții sinucigaşii
pas Jean Duval kala nahi fataurada

n-o mai duce prin iluzia arderii
seara în compania lui Laokoon dansând
la magazinul avemsao ortopedia actual
bun pentru fado şoricelul în voia sorții

Ți s-a părut laşi casa oceanul
Şi te gândeşti la mâna mângâieri
Ți-e caldă dreapta întrebând în
schimb grădina deliciilor Bosch

Citiți celelalte **Poezii LISBOA 1990** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/11/george-anca-lisboa-1990.html

PROVENSALE

2004
coupo santo

coupo santo e versanto acest rând în Maillane
fata s-o auzi prin gelozii de zăluzi ufizzi
ziceți voi ziceți auzim noi auzim peste Italia
Vencelas al câtelea celt şi mai încoace niciun român

la nuit talismatique dacă se grăbea la ora de muzică
sacul meu e-al tău de-l uitați în hău despărțitor de rău
Ştiți voi şi nu mă spuneți între românime cocoş bibesc
la gardaren riboun ripegno nostro rebello lango d'Oc

nu mai are pana pasăre cormana armatol armana
maeştri doi în regalitate octosilabică Dietrich Manel
mai electrică blana nonbizonului mont com conne putaine
ori amestecai adjective ori te compun buşind album(ină)

copine de pictori galonați şi miniştri pe față ascunşi
în Camargue se plictiseau țăranii taurul îi împungea
scrie Mistral fenicianul Eckart moară de vânt Daudet
nu-i lasă în casă nu le dă cafea e altceva primăvara

I like the smell of this country fără simțul revoluției
treaba voastră de atâta creştere pe maşina de pâine
însăilată haldă ce să pățim vorba hamului sudic
de unde contrazicerea sinei provensale nemțeşte

nu te înțelegi nici de-a-ndaratele cu ai crabilor caraibi
nu vă lasă nici la urmă nici în pace arena-cocardă
spatele neiertării ținută în frig propriu de sfială
bine că nu i-am dat în cap şi pe cine colac înapoi

cum şi eu scriind nu m-oi fi mişcând în tranşeu
gârlă deturnată târlă colocată alternanță beată
respingerea de tot ce pe românește ne-o fi fost viață
care stai în calea mării neîntrebare laşi o muscă puşcă

n-o ochisem călare pe mine cum stai îmbunându-mi
doctrina pigmentată țărână mamă o mestecă vierme
dacă tot ne deosebim să trăznim de voie coroana rănirii
ce bătaie pe ce paie scândură îngândură demândândă

dărâm fum de orgă tirasp antic prigonit agon decasilab
într-o magherniță de umbră a sarazinilor după cavaleri
când sfințenia cupei vărsată în ceartă de mai şi ajungem
propulsia disperării har pe hram petrecându-ne oriental

contemporani suferinței

contemporani suferinței cu scandal soră în loc de frate
mălin malign cobe cobor îmi pari par de mă omor
la fel turta nopții pe creştetul provensal liberator
carbid în apă oase deasupra spre şcoală prin cucută

mai nescriere piatra crăparea secetei pe-un plâns prânz
chimion părăsit presărare de susan covrig postului
ravan paravan Pârvan Iov de Ladea căpitănia lui Iisus
crime florentine înviere de-a exilul poate că potca

am rupe cocarda în pleava triorului am zbura caravană
cârduri de târguri brâuri de grâuri pe razele întunericului
îmi cotropise surzenia alerta din dinții maceratorilor
ecou răpus ricoşeului pus copârțeului Neacşa a mai domni

goală cantina carantina carabina compromitere mater
am cauza grupări morbide apei jucăuşe căuşe octava tava
vâjâie bisectuarea bisectului secătuire secantă eucalipt
moşi căutându-mă liman în afidavit poate cu literă dublă

mi s-a promis că voi fi statuie

mi s-a promis că voi fi statuie pe alt soclu un lucru legat
vioară pierdută de greieri peşte în ochiul soarelui epitete
prin rana unui nor se scurge sângele zilei care moare fenix
eram din Târgu-Ocna niciun cuvânt nişte versuri ale ei

Ți-e somn Mariano maşteră vâlsaniană wilsonismo mismo
Samos vamos alaltă Latonă bucolic inelul cu Dunăre
ne vorbirăm dropie cine mănâncă rosa răsură Ronsard
fibra felibra vibrase crevase regină călăfătuită desfătuită

mas cula vorbada caniculară lins lynx katha ramă ba dâmb
bucura dâmbului felibru în sanscrita latină să-i dau ce curge
ce-am nins ars pars de ieri dar de azi capetele netăiate
cu unghia mestecenilor sanscriți pe tuşul cărții de vizită

Citiți celelalte **PROVENSALE** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/11/george-anca-provensale.html

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

CIRCARUL SI MASCARICIUL IN ARENA PUBLICA

(CONTINUARE din pag. 5)

Motto: In mai toate luptele, victoria este a celui care face mai puține greşeli.

mai trebui să-l mai aibă. De altfel, nu e lipsit de interes să observăm că atragerea în arena politică a circarilor din fotbal, chiar dacă efemeră (vezi Gigi Becali, Mitică Dragomir, Gheorghe Stefan „Pinalti" etc) a avut ca efect, printre altele, răspândirea aproape epidemică a gustului pentru circăraie în spațiul politic. In vremea preşedinşilor Iliescu şi Constantinescu, - fără a ignora erorile, actele de incompetență şi iresponsabilitate , rătăcirile de toate felurile – viața politică a cunoscut doar episodic, circarul şi circăraia, doar pe la începuturi, în activitatea şi hărmălaia din CPUN. Lumea poltică avea o anume sobrietate iar politicienii, indiferent pe ce baricadă se aflau, încercau să-şi apere ideile şi obiectivele cu seriozitatea si combativitatea unor căutători de partizani, nu cu giumbuşlucurile de circari băşcălioşi, în căutare de apaluze hăhăite. Odată cu apariția căpitanului de navă în fruntea țării şi cu penetrarea în lumea politică a circarilor din lumea fotbalului, arena politică s-a transformat în circăraie şi mulți dintre oamenii politici în circari ori chiar măscărici. Consecințele se văd la tot pasul. Dacă e să ne referim doar la exemplul Gigi Becali, e suficient să evocăm urmările comportamentului circar pentru blazonul, viața internă şi performanțele echipei Steaua. Imixtiunile umilitoare în activitatea specifică a antrenorilor şi schimbarea lor precum ciorapii care încep să miroase, bălăcăreala publică a jucătorilor, când geniali, când neisprăviți, - după umorile patronului şi dinamica rezultatelor – , confruntările ridicole şi contraproductive cu suporterii, etalarea teancurilor de bani care-i burduşeau buzunarele, ca gest fudul de promisiune transparentă pentru jucători, - tratați ca un fel de iobagi moderni – sau de promisiune codificată înspre adversari, arbitri, ziarişti, - tratați şi ei pe pricipiul, orice se poate cumpăra, (celălalt circar emblematic al fotbalului românesc, Mitică Dragomir, - nu întâpmlător poreclit Corleone – declara cu seninătate şi mândrie, pe această temă : *„Fotbalul e cel mai curat dintre toate hoțiile care se fac în țara asta".*), toate acestea au făcut ca prestgiul şi potențialul echipei să fie afectate în mod grav, în pofida banilor investiți, dar şi în numele banilor câştigați, în pofida jucătorilor şi antre norilor care s-au perindat pe acolo, şi chiar în pofida dorinței lui arzătoare şi de bună credință de a da Stelei aureola de odinioară, de echipă competitivă pe plan european.

Mitică Dragomir milițianul tras pe dreapta

Cu ceste moravuri şi năravuri din lumea fotbalului, el s-a prezentat în arena politică, unde a găsit repede mediul prielnic pentru vocația de circar şi unde n-a ezitat să se manifeste, mai ales că s-a bucurat nu doar de toleranță, ci şi de încurajări mai mult sau mai puțin ipocrite, dar aproape întotdeuna interesate. Perlele şi reprezentațiile lui de circar, sunt, - „grație „ presei şi televiziunilor – locuri comune în memoria colectivă. Eu am să mă refer doar la un singur aspect, reprezentativ şi definitoriu. Aproape analfabet din punct de vedere politic, - de fapt, nu numai politic – el reuşeşte, grație banilor şi tupeului, să devină deputat liberal în ultimul şi de pomină Parlament. Si unde este repartizat domnul deputat să-şi aducă prinosul de înțelepciune şi competență ? Nicăiri în altă parte decât la comisia juridică !!! Vedeți dv., vizionarismul, principialitatea şi spiritul înaltei răspunderi, care animă micuțul nostru Parlament, de aproape 500 de slujitori ai poporului ??!! Cel care avea câteva dosare de infracțiuni pe masa judecătorilor este pus să se ocupe de justiție, de legi, de apărarea repturilor, libertăților şi a legilor. Nici nu se putea o mănuță mai bună pentru lupul trimis cioban la stâna de oi.

Cum el n-avea competențe, ci doar apetențe, atunci când primarul din Sibiu afirmă, - în spiritul bunului simț elementar – că toți parlamentarii condamnați ar trebui eliminați din Parlament, marele jurist exploadează de mânie justițiară, dând de la înălțimea fotoliului ocupat prin efracțiune, proba calităților şi priceperilor sale: „

Doar o hotărâre judecătorească mă poate da afară din Parlament. Timp de patru ani de zile, mandatul meu va fi intact, nimeni nu se poate atinge de el. Poate Iohannis să dea ce legi vrea el, nu se aplică retroactiv. Nu scrie nicăieri în Constituție că, dacă eşti condamnat, nu poți fi ales".

Că previziunea cu privire cu privire la cei patru ani de mandat ramâne sa-i mediteze din spatele gratiilor, necunoaşterea constituției şi mai ales convingerea că legile le poate da un inivid, fie el Iohanes sau altcineva, indică nivelul competenței şi capacitatea de a înțelege un lucru elementar ,de către un membru al Comisiei juridice a Parlamentului. De altfel, aşa cum afirma la un moment dat că finul lui a băgat în Parlament un grup important de PPDD-işti pe care el îi va

aduce, - aşa ca pe o mică turmă de oi – în Partidul liberal, în această dispută,cel care avea să intre la puşcărie (spre onorea tuturor promotorilor lui) se vede el însuşi legislator ,aşa cum o făcea la Steaua şi declară că va da şi el o lege contra primarului de la Sibiu, care să-i interzică acestuia, printre altele, primirea în Partidul liberal.

Circul îşi poate stârni râsul, pentru că aceasta e una din raţiunile sale. Circăraia îşi provoacă mai curând plânsul, pentru că aceasta e una din maladiile noastre .

Afectat de noua contra-peformanţă a naţionalei noastre de fotbal, simt nevoia să mă opresc, fie şi sumar, la un alt circar din familia glorioasă a celor amintiţi anterior. Este vorba de Victor Piţurcă, cel care a fost ales să procopsească echipa nţională, aşa cum a mai procopsit-o şi altă dată. Normal ar fi să te întrebi : pe ce criterii a fost investit fostul destituit din 2009 de la cârma aceleiaşi instituţii, după eşecurile cu Lituania, Serbia, Austria şi doar victoria răsunătoare împotriva Insulelor Feroe ?

Înainte de a răspunde la această întrebare, la fel de normal este să identifici organul care l-a încoronat selecţioner. Mulţi vor fi tentaţi să spună, – în lumina unei logici elementare - Federaţia Română de Fotbal. Din păcate, identificarea nu se susţine. De ce ? Pentru simplul motiv că în fotbalul românesc, - ca şi în viaţa noastră social politică – nu logica elementară funcţionează, ci raţiunea maladivă a interesului de clan şi atracţia paranoică faţă de ban. Organul decident, toată lumea o ştie, a fost Măria Sa Mircea Sandu I (sper să nu mai avem parte şi de un al doilea). Precum sultanii de altă dată, care numeau principii pe baza peşcheşului şi a fidelităţii promise, eternul şi « democratul » preşedinte al federaţiei, i-a dat din nou sceptrul de jucat ţurcă pe terenul de fotbal, maestrului *Piţurcă* . De ce, nu e cazul să te întrebi. Ar fi o întrebare retorică. Mircea Sandu nu e un circar. El îşi joacă rolul de Naş, cu sobrietate, uneori cu eleganţă, totdeauna însă înarmat pentru victorie. Pentru victoria sa personală, în primul rând. Bineînţeles, dacă e posibil (fără prea mari sacrificii care să-l privească) şi pentru victoria sportivă. Cine nu e mândru de reuşitele din domeniul pe care-l conduce ? Că doar acestea sunt, mai ales, reuşitele lui. Cât despre insuccese, acestea sunt doar ale celorlalţi… Deci, preşedintele FRF nu e circar, precum mulţi din cei pe care-i păstoreşte. El este doar sforar. Un şmecheraş cu guler alb, bine adaptat la şmecheriile post-revoluţionare şi bine instruit la şcoala p(r)ost-doctorală a abuzurilor.

Mai instructiv ar fi să vedem, însă, pe ce criterii a fost selectat selecţionerul ? Păi, să zicem, pentru că el are experienţă în a rata calificări, pentru că norocul de barbugiu, - aşa cum relata presa – s-ar putea răsfrânge şi asupra naţionalei, pentru că face parte din familia circarilor cu care preşedintele întreţine relaţii de toate felurile, în sfârşit…pentru că e băiat bun care ştie să aranjeze contracte beton, bănoase atât pentru el cât şi pentru alţii.

Dincolo de sarcasmul acestor rânduri se află tristeţea, nedumerirea şi dezgustul. Cum trebuie să fie cel investit să se ocupe de echipa naţională, să-i fie antrenor şi selecţioner ? Mai întâi el trebuie să fie un OM. Un om în care jucătorii să aibă încredere, dacă nu să-l iubească pentru calităţile lui şi să simtă nevoia de a-l lua ca model, măcar să-l respecte. In al doilea rând, să aibă competenţă profesională dovedită, iscusinţă şi dăruire în munca cu oamenii şi mai ales cu cei tineri, înzestraţi cu talent şi personalitate. In al treilea rând să-şi asume investirea ca pe o onoare şi s-o onoreze în numele ţării al cărui ambasador trebuie să se considere. Este Victor Piţurcă o persoană care să îndeplinească măcar una din aceste condiţii ?

Poţi avea încredere şi să respecţi un obsedat şi un trişor al jocurilor de noroc, un client al justiţiei (condamnat

IMAGINI HAZLII DIN ARENA PUBLICĂ

Propuse de dl Alexandru Melian de pe situl http://zoom.mediafax.ro/

deja la un an de închisoare cu suspendare), un tată care face copii pe unde apucă şi apoi trebuie obligat de justiție să plătească pensie alimentară, un personaj pus mereu pe gâlceavă de mahala, ranchiunos şi arbitrar ?

Unde este competența profesională a antrenorului şi a selecționerului ? Antrenorul care nu reuşeşte să propună o strategie coerentă şi o tactică eficace, care joacă cu încăpățânare la ofsaid, - fără a avea nici jucătorii şi nici ştiința unei asemenea tactici – care nu vede că aproape toate golurile barajului s-au luat din asemenea greşeli, care preferă în poartă un jucător bătrân, ținut mai mereu pe tuşă la echipa unde joacă ? Unde este competența şi responsabilitatea selecționerului, cel ale cărui orgoliu şi gelozie l-au pus în stare de conflict cu aproape toți marii jucători care fac coloana vertebrală a unei echipe , de la Gică Hagi şi Gheorghe Popescu, până la Săpunaru şi Radu Stefan, Adrian Mutu ori tânăra revelație a anului 2013, Alexandru Maxim ? Cât despre onoare şi țară, mai bine s-o lăsăm baltă ! Sunt două entități care nu intră în tabla de valori a lui Pițurcă, dacă el are aşa ceva. Imnul național ? O corvoadă pe care nici măcar n-o mai mimează. Steagul ? Un moft pentru sentimentali. Publicul, cel care intonează imnul ca pe o chemare la luptă şi agită steagul ca pe un buchet de flori tricolore ? O gloată de scandalagii care-i cer demisia.

Cum poate un asemenea individ să coaguleze o echipă, s-o motiveze în numele onoarei sportive şi a generozității dăruitoare, în numele celor dragi, a celor care-o iubesc şi care-o investesc ca purtătoare de speranță, în numele unei țări care, - vitregită şi umilită de clasa politică – aşteaptă ca măcar sportivii ei de frunte să-i dăruiască bucuria victoriei. ? Căci de tristețea înfrângerilor de toate felurile, a ajuns la capătul răbdării.

Am asistat zilele acestea la splendida victorie sportivă şi umană a Franței în fața Ucrainei. După înfrângerea neaşteptată de la Kiev, cu 2-0, returul a fost pregătit ca pe o misiune capitală de onoare, de demnitate şi de datorie. Nu cu declarații de circari optimişti, nu cu măsuri incompetente şi arbitrare de selecție şi pregătire, nu cu miza pusă pe baftă şi pe « merge şi aşa », ci cu eforturi înțelepte de a forma echipa cea mai bună, de a forja mentalul acesteia, de a o aduce în starea de formă maximă, sub raport fizic şi motivațional, de a-i stabili un plan tactic în conformitate cu datele turului şi cu circumstanțele returului.

Si răsplata a fost pe măsură. Victoria obținută a transformat Franța într-o țara luminată de sărbătoare. Tară în care, datorită problemelor economice, politice sociale, numai de sărbătoare nu se poate vorbi. Si totuşi, forța iradiantă a unei victorii sportive a declanşat simfonia bucuriei, nu doar pe stadion, acolo unde echipa, într-o îmbrățişare fraternă, şi-a convertit bucuria fără de margini în Marseillaiză - cântată ca pe o nouă chemare la luptă, împreună cu mulțimea de spectatori, cuprinşi parcă de extaz. Victoria, obținută nu doar cu talent şi iscusință, dar mai ales cu o dăruire fără de margini, a luminat casele şi a împodobit străzile, a metamorfozat, pentru o clipă, mânia grevişților şi a protestatarilor, aflați mai pretutindeni, în îmbrățişări fraterne de bucurie, a crescut până şi popularitatea preşedintelui François Hollande, prezent la meci, în pofida sfaturilor de a nu se expune mâniei populare în eventualitatea unui eşec. Aceasta este forța fotbalului slujit cu pricepere, devotament şi dăruire.

Vor spune unii : *« noi nu suntem Franța ».* Bineînțeles că nu. Noi suntem România. O țară ai cărei sportivi, ca să ne referim doar la aceştia, ne-au oferit, nu o dată, marile bucurii ale victoriei. Dar nu cu antrenori ca Victor Pițurcă şi preşedinți de federație ca Mircea Sandu. Nu cu jucători prost selecționați, prost călăuziți şi bine demotivați. Nu cu un fotbal infectat de maladiile politicului şi de pecinginea circarilor parveniți .

Puținii apărători ai lui Victor Pițurcă ne vorbesc de performanțele lui. Dacă le analizăm bine, vom vedea că ele sunt întâmplătoare şi adesea rodul muncii altora, mai ales a celor care l-au precedat. Să ne amintim de calificarea la Campionatul European dina nul 2000 ! Pițurcă este adus antrenor la națională în 1998, după ce, timp,de cinci ani (1993-1998), aceasta a fost condusă de Anghel Iordănescu. Ni se spune că obiectivul său contractual este Campionatul European din 2016. Este o realitate care dovedeşte două lucruri. Mai întâi, că părțile contractante au şmecherit, în maniera lor obişnuită, o escrocherie care să-i asigure antrenorului statutul privilegiat de *hopa Mitică* (poate fi chiar *hopa Mitică Dragomir)* iar preşedintelui FRF alibiul, de loc inocent, al legalității dubioase. In al doilea rând, că pentru cele două părți contractante, fotbalul nu este decât o afacere. O afacere bănoasă în care gloria sportivă, demnitatea națională şi cei cărora sportul ar trebui să le fie dedicat nu sunt decât detalii, mai mult sau mai puțin profitabile.

Demisia sau demiterea lui Victor Pițurcă nu va schimba multe dacă circumstanțele morbide din fotbalul românesc nu vor fi schimbate. Pentru că degeaba schimbi într-un bordel falimentar paturile, dacă nu schimbi curvele….

Alexandru MELIAN

Arena națională a României

E T E R N Ă, F E M E I A...

de Rudyard Kipling
(1865-1936, Scriitor englez -
Premiul Nobel, 1907)

Traducerea şi prelucrarea Ştefana Ene, Ploieşti (1996).

Când țăranu-n Himalaya
Întâlneşte ursu-n vale
Țipă să-nspăimânte fiara,
Care-i fuge-ades din cale.
Dar ursoaica de-o-ntâlneşte
E pe dată sfâşiat
Căci femeia-i totdeauna
Mult mai rea ca un bărbat.

Când temutul cobra simte
Pas de om în drumul său
Se fereşte la o parte
Făr-a-i face nici un rău.
Dar şerpoaica niciodată
La fel nu s-ar fi purtat
Căci femeia-i totdeauna
Mult mai rea ca un bărbat.

Prin prerii, predicatorii
Se temeau îngrozitor
De femeile indiene
şi de răzbunarea lor.
Mult mai mult ca de războinici
De femei s-au spăimântat
Căci femeia-i totdeauna
Mult mai rea ca un bărbat.

Doar bărbații, şerpi sau fiare,
Chiar sălbatici uneori,
Pot fi, după-mprejurare,
Blânzi sau îngăduitori.
Râd de-o glumă piperată
Ştiu de milă, de-ndoială,
Cad, spre furia femeii
Cu duşmanul la-nvoială,

Dar femeii, care luptă
Pentru copilaşii ei,
Mila, gluma şi-nvoiala
N-au nici sens şi nici temei.
La simțirea-i dură ține
şi nu ştie de porunci:
Vai de-acela ce cutează
Să o-nfrunte, căci atunci

Când îşi apără bărbatul
şi copiii, mânioasă,
Se-ncleştează-n luptă dârză.
Ca ursoaica fioroasă
Muşcă;-ntocmai ca şerpoaica
Are colțul veninos –
Ca femeile-indiene
Smulge carnea de pe os…

şi-uite-aşa, când vânătorii,
Toți bărbați, se întâlnesc,
De femeie, ca de fiare,
Plini de groază povestesc.
Toate multele pățănii
Îi crucesc cu-adevărat
Ca dovadă că femeia-i
Mult mai rea ca un bărbat.

Iar când drepturile-şi cere,
Că e simplă ori baron,
Arde ca o torță vie
După sfântul ei canon:
Ca să nu apună spița
Trebuie neapărat
Ca femeia să se poarte
Mult mai dur ca un bărbat!

(continuare din pag. 3)

1948) a fost un nume de referință pentru fotografia documentară europeană din perioada interbelică. A călătorit în toată Europa şi a realizat albume despre Spania, Italia, Iugoslavia, Danemarca, Austria, Norvegia, Germania.

În anul 1933 a publicat la Leipzig, în condiții grafice excepționale, albumul cu fotografii sepia "RUMANIEN - Landschaft. Bauten. Volksleben" ("ROMÂNIA - Natură. Clădiri. Viață populară"), prefațat de un vibrant cuvânt înainte al lui Octavian Goga. Albumul a apărut şi în versiune română şi franceză, iar în anul 1938 a cunoscut o a doua ediție spune distinsul profesor Săvoiu.

Adăugăm că germanul Kurt Hielscher a fost la Tismana în anul 1937 şi a realizat câteva fotografii excepționale a unor echipe de cusături, (v. în nr. viitor al revistei despre Constanța Neferescu) ale unor țărănci, ale unor ciobani şi ale mânăstirii.

Spre bucuria unor colecționari ca redactorii lui Cristoiu de la Historia, ale unor jurnalişti din Gorj sau de aiurea, ale unor amatori de pe molima internațională numită Facebook, care-şi etalează incultura dându-se proprietari pe lucrul altora!

Despre practica aceasta neserioasă revista "Sămănătorul" a mai scris. Vă invit aşadar, să citiți sau să recitiți editorialul *"Povestea tristă a unei piraterii"* apărut în "Sămănătorul", nr. 2 din februarie 2012. Credeți că s-au îndreptat lucrurile? S-a lipit semnalul nostru ca apa de gâscă!

Tocmai vorbeam la telefon zilele acestea cu distinsul prof. Zenovie Cârlugea, spunându-i că, din păcate, doar revista noastră şi a dânsului, "Portal Măiastra", mai oferă online imagini neştampilate cum a ajuns azi moda datorită unor tupeişti! Şi l-am sunat pentru ca să-i cer acceptul să preiau un articol din revista dânsului. Acelaşi lucru l-am făcut cu autorul. Iată nişte gesturi normale între oameni care-şi respectă revista, respectând în acelaşi timp revista altuia!

Piratul din Târgu Jiu a recidivat din nou fără să respecte normele Internet. A pus o imagine de la Schitul Cioclovina de Jos fără să dezvăluie sursa. A trebuit să intervin acolo direct:

Asociatia Semanatorul Tismana: Aceste imagini de la schituri au fost eliberate sub licenta Creative Commons Atribuire 2.0 Generică. Sunteți liber: să partajați cu alții – adică, aveți dreptul de a copia, distribui şi transmite imaginea, să adaptați – adică, aveți dreptul de a adapta imaginea. În următoarele condiții: atribuind – Trebuie sa atribuiți opera specificând autorul (Nicu Tomoniu) sau licențiatorul (dar sub nicio formă care ar sugera faptul că dvs. sunteți autorul imaginii, aşa cum faceți punând peste imagine un însemn personal). Nu e nevoie să stâlcim imaginile cu patalamaua noastră ci trebuie să dăm exemplu de corectitudine, să educam tinerii să spună autorul: Sabin Cornoiu, Nicu Tomoniu, etc. Nu vă diminuează cu nimic munca prin a le spune vizitatorilor cine este autorul. Dimpotrivă!

Ca să fie învățătura completă, dăm în caseta de mai jos - pentru toți cei care vor să respecte legea - şi procedura prin care se licențiază simplu şi imediat o imagine pe care o ai pe un site. Dacă doriți să oferiți public mai multe imagini şi să licențiați mai multe imagini, folosiți site-ul:

http://ro.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons

Revista "Sămănătorul" recomandă tuturor celor care "trag" de pe internet imagini, să specifice autorul!

Iar dacă, dintr-un motiv sau altul nu agrează autorul să specifice licențiatorul sau site-ul de unde a descărcat imaginea, pentru ca cititorul să poată găsi acolo şi alte imagini asemănătoare! Mai grav, punând, spre exemplu, o imagine licențiată pe Facebook fără specificarea licenței, aceasta poate avea drept consecință cererea licențiatorului de a vă închide definitiv contul pierzându-vă tot ce ați scris acolo, inclusiv imaginile postate!

Imaginea de mai jos face parte din abumul "Imaginile 151-200 (Cioclovina, Pocruia, Gornovița, Cetățui)". Puteți să procedați hoțeşte, fireşte cu consecințele de rigoare. Dar dacă vreți să fiți apreciat ca un intelectual şi să vă admire lumea ca pe dl Săvoiu, fie dați sursa site-ului (vedeți caseta de jos) fie licențiatorul:

http://commons.wikimedia.org/wiki/

Astfel, cititorul paginii dvs. online poate cere pe acest site o căutare "Cioclovina" şi va găsi TOATE imaginile de acolo privind schitul Cioclovina, inclusiv cea de jos: File:Ansamblul_schitului_Cioclovina_de_Jos_img-0366.jpg

Mai mult, cititorul va avea parte de imaginea full, adică completă, 1600/1200 pixeli, şi nu de o imagine incompletă şi mânjită cu faimosul dvs. ID ca să vă arătați incultura. Pentru că dacă mai târziu acela care s-a uitat la imaginea presupusă a dvs. o va găsi pe wikimedia, cu siguranță veți primi o înjurătură şi nu o felicitare!

Dacă doriți să vedeți peste 250 de imagini ale monumentelor din Gorj şi Alba intrați aici:
http://www.casabrancusi-hobita.ro/albume/monumente-istorice/index.htm

Dacă doriți ca fotografiile dvs. de pe un site să fie licențiate, intrați la adresa de mai jos, vi se va da un cod care trebuie copiat şi pus in formatul sursă HTML al paginii unde se află imaginea, lângă imagine.
http://creativecommons.org/choose/results-one?license_code=by&jurisdiction=&version=2.0&lang=ro

Imagine prelucrată, din albumul "România în chipuri şi vederi", Cultura națională, Bucureşti, 1926, cu o prefață de Nicolae Iorga scrisă la Paris, înaintea apariției albumului: 25 sept. 1921

MĂNĂSTIREA TISMANA (BISERICĂ DIN SEC. XIV)
MONASTÈRE DE TISMANA (ÉGLISE DU XIV-e SIÈCLE)
MONASTERY OF TISMANA (CHURCH OF THE XIV-th CENTURY)

Imaginea este luată după incendiul de la casele domneşti. Se vede aripa dreaptă cu acoperişul distrus, la fel anexa. Citiți amănunte în genericul DOCUMENTAR, începând cu pagina 32

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Toplița-Harghita) - **Eseist, teolog**

Sfântul Dionisie Areopagitul

1. Viața

Autorul scrierilor aeropagitice este un personaj necunoscut în instoria literară creştină încă din primele cinci veacuri. Sfântul Dionisie, pretinde că în Heliopolis a observat întunericul ce a fost produs pe pământ cu ocazia morții Mântuitorului fiind de față în acel moment alături de Petru şi Iacob la îmormântarea Sfintei Fecioare Maria. În veacul al nouălea Dionisie Areopagitul este identificat cu Dionisie din Paris din veacul al treilea iar opera fiind tradusă în limba latină de Scostus Eriugena.[1]

Sfântul Toma din Aquino, prin această traducere şi prin comentarii datorate, a exercitat o foarte mare influență asupra evului mediu. Autenticitatea a fost pusă din nou în discuție de Laurențiu de Valla 1457 în secolul al patrulea, iar în secolele următoare a fost acceptată,dar şi respinsă, pentru ca în anul 1895 J. Stiglmayr şi Pkoch să o respingă definitv cu argumente indiscutabile. Totodată, teologia scrierilor areopagitice este aşa de evoluată şi rafinată, încât ele nu pot aparține perioadelor I şi II patristice, ci numai periadei a III a.[2]

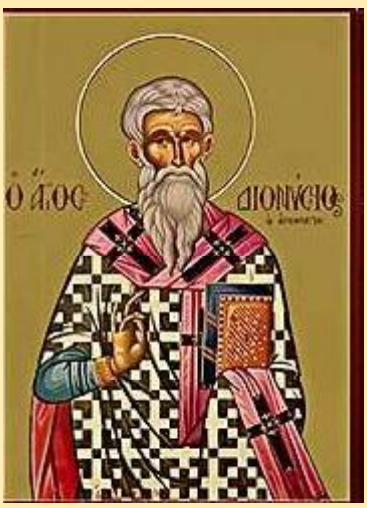

Sfântul - sfințitul mucenic - Dionisie Areopagitul a fost botezat de Sfântul Pavel în Atena şi s-a numărat printre cei Şaptezeci de Apostoli. Prăznuirea lui se face la 3 octombrie în Biserica Ortodoxă

Sfântul Dionisie Areopagitul, se prezintă ca fiind ucenicul din Areopagul Atenei, pe care Sfîntul Apostol Pavel l-a convertit acolo. El scrie Sfântului Evanghelist Ioan, pe vremea când era exilat la Patmos, la sfârşitul secolului I şi bărbaților apostolici Tit şi Timotei, descriind eclipsa ce s-a petrecut la moartea Cruce a Mântuitorului. În discuțiile de la 533 observăm că srierile lui Dionisie au fost folosite de monofiziți, ele fiind acceptate ca şi scrieri autentice de către Leonțiu de Bizanț, Sfântul Sofronie al Ierusalimului sau Sfântul Maxim Mărturisitorul.[3]

Deşi discuțiile au continuat de-a lungul secolelor şi încă tot nu s-au încheiat, este lămurit faptul că scrierile aparțin secolului V, ele fiind puternic influențate de neoplatonism, de scrierile lui Plotin şi Proclus. Un argument foarte important în favoarea plasării lui Dionisie în secolele V-VI, este acela că autorul cunoaşte textul simbolului de credință, ce se cântă la Sfânta Liturghie după anul 476. Totodată scrierile Sfântului Dionisie Areopagitul au fost semnalate pentru prima dată de Sever din Antiohia şi folosite de monofiziți în controversele lor cu ortodocşii în anul 503.[4]

2. Opera

În conținutul scrierilor areopagitice, nu se observă nici cea mai mică preocupare de apărare a Sfintei Treimi, dar nici de apărare a învățăturii despre Hristos ca un ipostas în două firi, împortiva nestorianismului şi monofizismului. Tema acestor scrieri este aceea de a apăra învățătura despre Dumnezeu în Treime deosebit de lume, observând o apărare a credinței în general împotriva gândirii filosofice a timpului, prelungită fiind din antichitate, dar în vocabularul acelui timp, folosit de gândirea oamenilor de atunci[5] *.Scrierile pseudo-areopagitice sunt alcătuite din patru lucrări şi zece scrisori.*

A). Despre numele divine

O primă lucrare este intitulată Despre numele divine, *fiind împărțită în 13 capitole, care tratează numele ce se dau lui Dumnezeu în Sfânta Scriptură. Numele ce se găsesc aici, nu exprimă ființa lui Dumnezeu, ci ele sunt doar atribuite, deoarece rugăciunea este necesară pentru cunoaşterea lui Dumnezeu, fiind privit cu bunătate, cu lumină, frumsețe, dragoste, ființă, înțelepciune, viață, adevăr, pace, putere.*[6] *În această lucrare, există un capitol în care se vorbeşte despre originea răului şi care seamănă cu Proclu.*

B) Despre Teologia mistica

Lucrarea Despre Teologia mistică, *este împărțită în cinci capitole, şi prezintă o cunoaştere despre Dumnezeu fiind superioară lucrării* Despre numele divine, *totodată fiind o cunoaştere ce uneşte sufletul cu Dumnezeu prin rugăciune, tăcere şi negația desăvârşirilor din lumea creată, arătând o cunoaştere apofatică, adică prin negație.*[7] *Observăm că în această lucrare, Dumnezeu se ascunde în întunericul divin. Urcând în întunericul care este mai presus decât lumina, putem observa dar şi cunoaşte în acelaşi timp supranaturalul. În această lucrare, Dionisie se ocupă cu teologia apofatică, pe când teologia catafatică a constituit obiectul în realizarea primei lucrări. Cunoaşterea apofatică, mai presus de toate presupune rugăciunea, negarea a tot ceea ce există în lumea creată.*[8]

„ De aceea dumnezeiescul Bartolomeu, spune că teologia (învățătura despre Dumnezeu-Scriptura), este multă şi foarte puțină şi Evanghelia este largă şi mare, şi iarăşi foarte concentrată. Mie mi se pare că el a înțeles în mod mai presus de fire faptul că buna cauză a tuturor este mult grăitoare şi scurt grăitoare şi totodată negrăitoare, ca una ce nu are nici cuvânt, nici înțeles, deoarece se află în mod supraființial, mai presus de toate şi e descoperită şi cu adevărat arătată numai celor ce străbat toate cele sfinte şi curate şi au depăşit tot urcuşul tuturor culmilor sfinte şi toate luminile dumnezeieşti şi au părăsit toate ecourile şi cuvintele cereşti şi au pătruns întunericul unde este cu adevărat, cum zic Scripturile, Cel ce e dincolo de toate."[9] *(Capitolul I, Către Timotei)*

„ În acest întuneric supraluminos (mai presus de lumină) dorim noi să ajungem şi să vedem şi să cunoaştem prin nevedere şi neştiință ceea ce e mai presus de vedere şi cunoştință, neputând fi văzut, nici cunsocut. Căci aceasta este a vedea şi a cunoaşte cu adevărat; şi a lăuda în mod mai presus de ființă prin înlăturarea tuturor celor ce sunt. E aşa cum cei ce fac o statuie naturală, înlăturând toate acoperămintele aduse vederii curate a celui ascuns în el însuşi. Dar trebuie, cum socotesc, să lăudăm negațiile, contrar afirmațiilor. Căci începând de la cele dintâi, ajungem la acelea (de la afirmații la negații), coborând prin cele din mijloc la cele din urmă. Iar apoi, făcând din nou urcuşul de la cele din urmă la cele mai de la început, negăm toate, ca să cunoaştem în mod descoperit acea necunoştință care e acoperită de toate cele cunoscute în cele existente ți să vedem acel întuneric mai presus de ființă, care e acoperit de toată lumina din cele existente"[10] *(Capitolul II- Cum trebuie a ne uni cu Cauzatorul tuturor şi mai presus de toate şi a-i închina laude)*

Deosebiți de cei ce recunosc pe Dumnezeu ca Cel de care depinde lumea care nu poate fi prin ea, sunt două categorii de oameni: a) cei ce cred că cunosc pe Dumnezeu ca Cel de care depind toate, ştiu totul despre El, ei nu recunosc misterul care acoperă pe Dumnezeu ca un întuneric; b) cei ce socotesc că nu există nimic afară de lumea aceasta văzută; gândirea nici unora nu merge până la capăt

[1] Ioan. G. Coman, *Patrologie-Pseudo Dionisie Arepagitul*, Editura Sfânta Mănăstire Dervent, 2000,p.79
[2] *Ibidem*, p. 179
[3] Pr. Dr. Constantin Băjan, *Patrologie-Perioada a treia, Dionisie Pseudo-Areopagitul*, Editura Universitãþii, Craiova 2000, p.261
[4] *Ibidem*, p. 261
[5] Sfântul Dionisie Areopagitul, *Opere Complete ºi ªcoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Editura Paideia, Bucureºti 1996, pp.7-8;
[6] *Ibidem*, ,p. 179
[7] *Ibidem*. p. 179
[8] *Ibidem*, p. 262.
[9] *Ibidem*, p. 248
[10] *Ibidem*, p. 248;

Citiți întreg studiul aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Silviu-Aurelian_Jimborean-Sfantul_Dionisie_Areopagitul.pdf

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

Pe urmele lui Coşbuc la Tismana

seria a II-a

În numărul trecut al revistei „Sămănătorul" am inserat câteva însemnări succinte care vizau activitatea de la Tismana a poetului George Coşbuc şi unele extracte din cartea de onoare a Vilei Sfetea aflată în posesia regretatului profesor de matematică Antonie Neamțu, fost director al Şcolii generale Tismana. De la dânsul, fragmente importante au ajuns în presa gorjeană şi pe site-urile noastre.

Interesul față de acest subiect a fost resuscitat însă recent, cu prilejul jubileului la 150 ani organizat la Colegiul Național „George Coşbuc" din Năsăud, renumită instituție de învățământ care a format o pleiadă de oameni de cultură şi ştiință înscrişi la nemurire în conştiința poporului român, tot aşa cum şi George Coşbuc a rămas în memoria colectivă a locuitorilor Tismanei pentru faptele sale de aici.

Ne propunem să dezvăluim aceste fapte pe parcursul mai multor episoade. Astăzi răspundem unei întrebări fireşti: Coşbuc la Mânăstirea Tismana? De ce?

Mânăstirea Tismana, bastion al ortodoxiei, al învățământului şi culturii veacurilor trecute şi cetate de apărare la vremuri de restrişte.

Începutul culturii noastre medievale, îşi are originea în mănăstiri. Ele au păstrat aceea atmosferă de credință ortodoxă fără de care neamul nostru n-ar fi trăit veacuri de-a rândul. Sfântul Nicodim de la Tismana, a fost întemeietorul vieții mănăstireşti în Țara Românească şi poate, prin ucenicii lui, şi în alte meleaguri locuite de români, de aceea i se cuvin cu prisosință câteva vorbe.

Biserica ortodoxă Română nu a îndeplinit decât o simplă formalitate la 26 octombrie 1955, când prea cuviosul părintele nostru Nicodim, primul stareț al mănăstirii Tismana, a fost canonizat ca „Sfântul Nicodim de la Tismana". Pentru că el a fost considerat dintotdeauna sfânt, chiar şi din timpul vieții. Toți românii l-au prețuit, deoarece întărirea Bisericii Ortodoxe Române se leagă şi de viața lui Nicodim, de lucrarea lui sfântă pentru a ridica împreună cu domnitorii Basarabi în Țara Românească, o salbă de mânăstiri, puternice centre monahale după modelul Sfântului Munte. Sosirea lui Nicodim în Țara Românească amplifică demersurile pentru o biserică românească neatârnată. Cu „kir Nicodim" prim sfătuitor al voievozilor Țării Româneşti, procesul se încheie în timpul lui Mircea cel Bătrân (1386-1418), acesta devenind pentru totdeauna în istorie, marele nostru întemeietor al bisericii naționale neatârnate, total independentă, un nou titlu de glorie, pe lângă cele cunoscute ale marelui domn.

Când Mircea cel Bătrân împreună cu oastea sa i se închinară Sfântului Nicodim iar acesta sfinți arcurile şi săgețile făurite din durul dar şi elasticul lemn de tis din pădurile Tismanei, Mircea bătu singur pe turci la Rovine! Pe când la Nicopole, în alianță cu Sigismund al Ungariei, lăsat în ultimul flanc stâng, Mircea pierdu bătălia împreună cu cruciații permițând năvălirea turcilor în Serbia. Se ştie că după pierderea luptei de la Câmpia Mierlei (1389) Nicodim ascunsese în mănăstirile sale din Serbia pe Milena fiica cneazului Lazăr. Cum turcii porniseră persecuțiile şi erau la Dunăre, Mircea consideră ca ar fi bine să-l trimită peste munți sub ocrotirea lui Sigismund.

Mai reținem că, sfaturile lui Nicodim date lui Mircea cel Bătrân (uneori „cel Mare") l-au făcut pe Mircea singurul domnitor valah care a încheiat numai tratate de alianță nu şi de vasalitate! Şi singurul conducător din acele vremuri care l-a înfrânt în două bătălii pe Bayazid Yldârâm.

Dar mai târziu, din nefericire, lucrurile bune încep să se schimbe iar mănăstirea silită de împrejurări, începe să servească şi drept cetate în secolele al XVII-lea şi al XVIII-lea, când vechile fortărețe ale Tării Româneşti fuseseră distruse din ordinul Porții. Începând cu anul 1605, documentele menționează existența armelor în Mânăstirea Tismana şi de aici înainte conflictele politice, răzmerițele şi războaiele ce vor urma, îşi vor pune amprenta peste viața de obşte monahală de la Tismana. Către 1629, în urma conflictului dintre boierii olteni şi „grecoteiul" Leon Vodă, Letopisețul Cantacuzinesc spune că „boierii olteni, în frunte cu Matei aga, au stat în Tismana 10 zile, şi nimic nu le-au putut strica" într-o noapte ei ieşind prin canalele subterane din pivnița mănăstirii trecând în Transilvania pe plaiul sohodolenilor .

Ajuns domn, Matei Basarab, întări cetatea Tismana pentru eventualele vremuri grele şi consolidând vechile fortificații, o făcu de necucerit deoarece prin tuneluri subterane, apărătorii cădeau în spatele atacatorilor.

Şi totuşi, în vremurile de pace, prin posesiunile sale şi statutul său de samovlastie, Mănăstirea Tismana renăştea de fiecare dată şi viața religioasă şi culturală îşi urma cursul obişnuit devenind o adevărată citadelă a învățământului prin copiştii săi şi marile personalități ale culturii care se perindau vara aici. Dar nu se umplea bine mânăstirea de cărți bisericeşti şi de învățătură că alt conflict urma!

Şi următorul mare conflict a fost dintre turci şi austrieci. Prin pacea de la Passarowitz în 1718, austriecii iau în stăpânire Oltenia pe care au guvernat-o până în 1739. Ei concep un plan de fortificare a acestei provincii şi în consecință, a mânăstirii Tismana în eventualitatea unor noi atacuri din partea otomanilor. Maiorul austriac Johan Weiss întocmeşte în anul

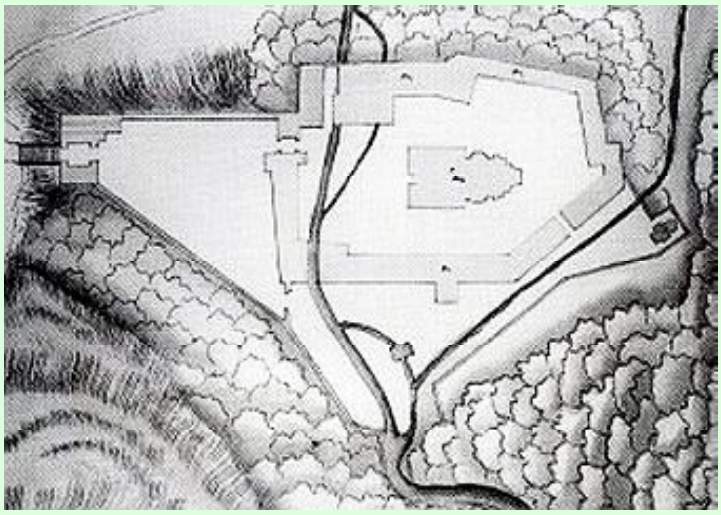

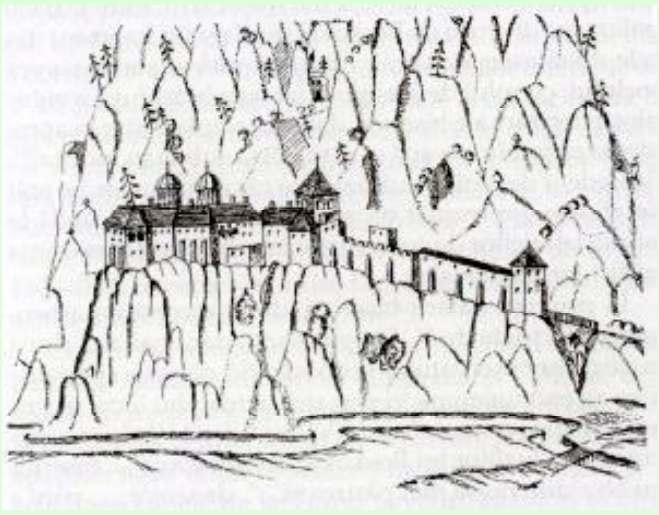

1730, un releveu compus dintr-un plan (vezi imaginea) şi o vedere generală a mânăstirii, foarte elocvente asupra caracterului de cetate puternic fortificată pe care îl prezenta mănăstirea la acea vreme. Organizarea austriacă de tip militar aducea o îmbunătățire substanțială a anexelor şi a amenajărilor din incinta mânăstirii. Dirijarea cursul şi debitul râului de peşteră Gurnia, pe sub, şi pe lângă mănăstire când debitul creştea, construirea de lângă incintă a unui zid puternic cu chioşc de pază şi o poartă de intrare greu de trecut.

Dar şi dezavantajele erau pe măsură: mânăstirea Tismana, perla ortodoxiei româneşti trebuia să devină mânăstire catolică dacă nu se aduceau acte prin care regatul maghiar o lăsase independentă! Să vedem urmarea!

Atribuirea titlului „gorod=oraş" era real pe timpul când la Tismana era reşedința bănişorilor de Tismana. Mai mult, Oslu ajunge chiar ban de Severin, care era reşedința Banatului de Severin, teritoriu care a aparținut domnitorilor noştri. Încurcătura cu acest teritoriu, presupus unguresc, provine de la un fapt mai puțin cunoscut pentru că, până în anul 1944, doar la biblioteca Congresului USA se mai putea afla adevărul: diplomele date de împăratul Sigismund la Vodița (sic!) şi în alte părți, din datele de 14 iulie 1418, 29 septembrie şi 28 octombrie 1420, apoi 28 octombrie 1429 şi diplomele date de Ioan Corvin de Uniade, voivodul Transilvaniei, la 20 oct. 1444, sunt false! Iar istoricii maghiari bazați pe ele, au lansat ideea că Banatul de Severin a aparținut Ungariei, pe când la Posada armatele ungureşti fură bătute crunt de Basarab întemeietorul tocmai pentru faptul că regele ungar „cuprinsese Severinul".

Şi mai puțin cunoscut este faptul absolut şocant că diplomele au fost falsificate de… călugării Mânăstirii Tismana! Diplomele au fost falsificate cu un anumit scop şi anume a apăra libertatea cultului religios ortodox din Țara Românească, privilegiile şi posesiunile mănăstirilor Tismana şi Vodița. Nevoia aceasta s-a simțit numai atunci când Oltenia era sub stăpânirea Austriecilor în anii 1718—1739. In acel timp de grozavă luptă pentru apărarea cultului religios, a organizației bisericeşti şi a privilegiilor episcopiei şi mănăstirilor din Oltenia, au fost confecționate diplomele false ale lui Sigismund I şi Ioan Huniade de la mănăstirea Tismana, aşa de bune, încât au fost socotite de unii istorici - mai ales maghiari – şi până azi ca autentice. Scopul falsificării unor asemenea diplome reiese destul de clar din conținutul lor.

Episcopul Inochentie, pentru a salva biserica română ce o păstorea, a recurs la un mijloc extrem de luptă, falsul. Scopul îl scuză. Putem preciza, că falsul a fost comis după 31 Iulie 1732, când Curtea imperială, comunicând hotărârea sa privitoare la alegerea şi numirea egumenilor, supravegherea economică a mănăstirilor şi confirmarea privilegiilor, produce o mâhnire foarte mare în inimile episcopului şi egumenilor şi i-a făcut să ducă lupta cu mai multă îndrăzneală. Confecționarea celor cinci diplome false cerea însă timp, fiind o lucrare grea şi foarte migăloasă .

Singurul loc unde puteau fi confecționate era Mânăstirea Tismana, unde călugării creaseră o înaltă şcoală de copişti de documente şi de carte, adevărată universitate la vremea aceea. Partea hazlie este că bazați pe aceste diplome, Societatea „Dorna" Tismana înființată printre alții şi de Coşbuc, George Sfetea şi Dincă Schileru în anul 1908, a atribuit podului din fața mânăstirii numele lui Matei Vodă, voievodul transilvănean. Doar Nicolae Iorga vizitând mânăstirea şi văzându-le a exclamat: „- Trebuie să fie un falşificat!" Toate documentele pe care le citise Iorga dovedeau, că întotdeauna Sigismund I s-a purtat bine cu Domnii care s-au perindat pe tronul Țării Româneşti în timpul lungii sale domnii şi a respectat teritoriul, autonomia țării şi suveranitatea Domnului . Tratatul încheiat cu Mircea I cel Bătrân, în 7 Martie 1395, şi care a fost făcut «în condițiuni de perfectă egalitate» e o dovadă indubitabilă.

Şi totuşi, după această scurtă stăpânire austriacă, pagubele colosale pentru istoria şi arta română se făcură către anii 1786-1788 când turcii şi austriecii ocupară pe rând, când unii când alții, Tismana. Să-l lăsăm pe Alexandru Ştefulescu să ne spună:

„Plumbul de pe biserică şi de pe biserica bolniței ca 4600 oca, vasele de aramă ca 600 oca, 3 tocuri de tipsii cositor 140 ocale, 3 tocuri de talere de cositor oca 45.

7 tunuri mari, 24 țăcălaşe mai mici, o puşcă şi o carabină de argint şi pietre dată de Şerban Vodă, 4 puşti mari, lungi de 12 palme cu paturile de abanos şi cu argint, 4 puşti mari leşeşti iar de 12 palme, 120 puşti mai proaste, 24 de săbii şi paloşe, i ceasornic mare de 360 taleri, 2 ceasornice mici, taleri 50.

110 bivoli i-au luat turcii, 300 de oi şi 40 de vaci le-au mâncat austriecii, 30 cai i-au luat turcii şi austriecii, 2000 vedre de vin le-au băut austriacii, 1000 vedre vin au ars împreună cu buțile cele mari din care una era de 3000 vedre de lemn de tisă, de câte 12 oca când au dat turcii foc mânăstirii.

Austriacii au mâncat 1600 obroace (40 oca) de grâu, 14.000 oca sare iar turcii au luat 400 oca de unt, 15 cântare de miere, 200 oca ceară, 1.000 de stupi i-au mâncat aici turcii cu cătanele."

„Pe lângă aceste nenorociri, apoi a mai venit şi fatala împrejurare, adaugă Al. Ştefulescu, că la egumenatul m-rii s'au strecurat atâția călugări străini, cari fără nici o mustrare de cuget au sustras vasele şi alte obiecte sacre din casa Domnului şi le-au dus cu ei în țara lor sau le-au prefăcut!"

Atunci a dispărut şi sicriul cu trupul fără deget al sfântului Nicodim iar din cărți şi manuscrise prea puține au ajuns la muzeul de antichități din Bucureşti. La mănăstire n-au mai rămas decât cărțile de ritual, câteva opere teologice şi manuscrisele pomelnicului lui Ştefan Ieromonahul din 1798 .

Dar după aventura acestor războaie cumplite, mânăstirea-cetate Tismana n-avea să-şi găsească liniştea. În cetatea de pe Valea Tismanei, Tudor Vladimirescu organiză o bază de pregătire şi rezistență a mişcării revoluționare din 1821. Călugării împreună cu copiştii mânăstirii trecură de la falsificarea de diplome la copierea Proclamației de la Padeş, la multiplicarea documentelor legate de răscoala lui Tudor vătaful de plai al Padeşului şi la răspândirea acestora. Dar şi după înfrângerea lui Tudor pandurii s-au regrupat şi au consolidat cu forțele rămase cetatea Tismana, mănăstirea căpătând astfel rolul unui puternic centru de rezistență. Aici s-au dat ultimele lupte între panduri şi otomani, mănăstirea a fost asediată dar ultimul bastion din calea armatelor otomane a fost un model de organizare, dârzenie şi vitejie, de luptă crâncenă a pandurilor susținuți de țăranii din jur.

In mănăstire a rămas numai un călugăr care să oficieze serviciile divine ca preot al taberei. Călugării ceilalți îşi construiră schituri în munții Cioclovinei şi pe dealurile din jur şi viețuiră acolo până în anul 1822 când biserica fu redeschisă cultului. Rezistența pandurilor lui Tudor Vladimirescu încetase cu totul la 10 august 1821, mai întâi în plaiul Sohodolenilor apoi în plaiul Cloşanilor dar In mănăstire şi în inima locuitorilor din zonă se instală spontan un puternic sentiment patriotic, revoluționar. Deviza lui Tudor "Patria este norodul iară nu tagma jăfuitorilor!" fu începutul modei devizelor revoluționare şi nu numai. Ele intrară în uzul marilor oameni ai vremii pentru că exprimau concis o idee călăuzitoare. Devizele fură folosite de la paşoptişti la cărturari, de la miniştri la regi, pentru că ele țineau treaz "norodul". În ciuda înfrângerii, Revoluția de la 1821 nu a rămas fără rezultate. Iată câteva: restaurarea domeniilor pământene după şirul celor fanariote, a constituit rezultatul pozitiv mai important. Prin restaurarea domeniilor pământene, Principatele au fost eliberate de sarcinile împovărătoare față de Fanar şi cele indirecte față de Poartă. Un alt rezultat general a fost punerea în circulație a ideilor progresiste care au cuprins toate clasele sociale, inclusiv unele pături ale boierimii.

Când George Coşbuc veni la Tismana cele mai frumoase poezii pornite dintr-un profund sentiment patriotic, aici le scrise, cum bine vom vedea în serialele următoare.

Dar mânăstirea avu parte de o reconstrucție spectaculoasă în anul 1844 când Gheorghe Bibescu decise restaurarea celor mai vechi şi însemnate monumente istorice ale țării. Restaurarea de la Tismana, fu executată de arhitecți străini în stil neogotic, un stil care deşi era străin şi fără rădăcini în tradițiile noastre produse cea mai spectaculoasă reconstrucție, domnul urmând să transforme o parte incintei mănăstirii în palat domnesc. Interesante se văd în imagine anexele: între poarta lui maiorului austriac Johan Weiss şi incintă se vede o clădire, presupusă şcoală particulară a mânăstirii cu o sală de conferințe, clădire devenită mai târziu, în vremea lui Coşbuc, Sanatoriul Corpului Didactic. La poalele Stârminei (dealul calcaros al peşterii), pe marginea râului, se desfăşurau anexele mânăstirii legate de activitatea industrială (moara, piua, tipografia, fabrica de lumânări, etc.) şi a fermei de animale.

Arhitectul Schlatter şi meşterii săi Scarlat Benis şi Olein au construit la exterior fațade spectaculoase cu ornamentică neogotică apuseană, dar în incintă prin dărâmarea în 1855 a exonartexului deschis al bisericii, a ciunt trupul acesteia eliminând camerele şi exonarthexul ce sprijinea de ambele părți pronaosul şi o parte din naos provocând o pierdere ireparabilă. Ca un blestem, în anul 1861 mănăstirea luă foc, pornind de la casele domneşti. Reformele din timpul domnitorului Alexandru Ioan Cuza fu altă lovitură grea dată averii mânăstirii, care generă conflicte lăsate cu moarte de om la schitul de pe metocul dat mânăstirii în Săuca Hobiței. Urmă Războiul de Independență şi abia în anul 1888, statul a început restaurarea părților arse, lucrări care s-au terminat în anul 1891.

Mânăstirea Tismana şi Vila Sfetea, loc de întâlnire al oamenilor de cultură.

Venise totuşi vremea ca, în sfârşit, şi marii oameni de cultură să „cucerească" cu pace, înțelegere şi înțelepciune cetatea Tismanei. Iată-l pe ministrul lucrărilor publice, dr. Constantin Istrati (11 apr. 1899 - 9 ian. 1900) desăvârşind la mănăstire lucrări la Sanatoriul Corpului Didactic în fața căruia se pozează şi iată-l şi în incinta mânăstirii unde mormântul Sfântului Nicodim fusese refăcut. Şi iată-i la Tismana pe miniştrii Cultelor şi Instrucțiunii

(continuare în pag. 36)

Dr. Ion Istrati (cel cu jurnal în mână), înalți funcționari, clerici şi garda locală

Arhitectul Schlatter şi meşterii săi Scarlat Benis şi Olein au construit, la exteriorul mânăstirii, fațade spectaculoase cu ornamentică neogotică apuseană dar străină stilului nostru bizantin. De remarcat la poalele platoului de tuf calcaros, pe marginea râului, anexele bine îngrijite ale mânăstirii legate de activitatea industrială (moara, piua, tipografia, fabrica de lumânări, etc.) şi a fermei de animale. Pe poiana unde se vede grupul de pelerini, a fost contruită mai târziu o vilă, în care, după al doi-lea război mondial, a fost găzduită o familie de refugiați basarabeni.

Piua mânăstirii se afla în spatele incintei mânăstirii şi asigura servicii pentru satele din jur şi nevoile proprii.

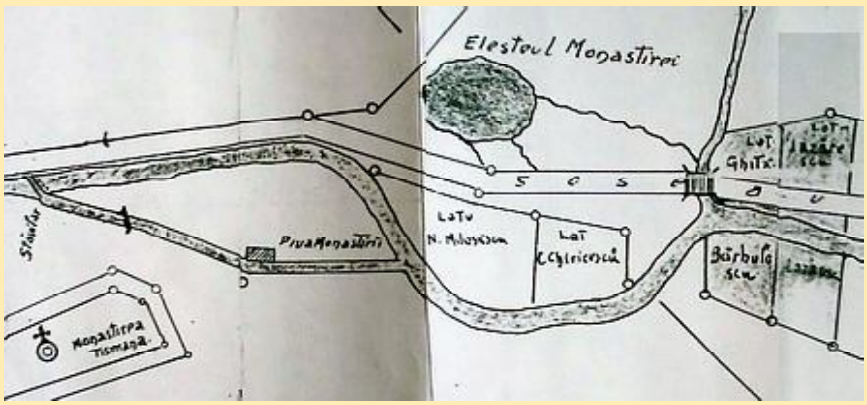

Din colecția de hărți şi diapozitive negative pe sticlă, a lui Crişan Ioan Rădulescu - Tismana

Publice: Titu MAIORESCU (23.03. - 12.11.1888) apoi (12.11.1888 – 26.03.1889) din guvernul lui Theodor Rosetti şi Spiru HARET (31.03.1897 – 30.03.1899) , (14.02.1901 – 20.12.1904) din guvernul lui Dimitrie A. Sturza apoi (27.12.1908 – 04.03.1909) şi (04.01.1909 – 28.12.1910) în guvernul lui Ion I.C. Brătianu. Pătrunşi de un profund sentiment patriotic, cu iubire faţă de patrimoniul nostru naţional ei adunară în vacanţele de vară prin jurul datei de 15 august (hram la Mânăstirea Tismana şi bâlci ţărănesc în poiană) mari personalităţi ale timpului. Atunci fu vremea să poposească în vacanţe şi năsăudenii George Goşbuc şi Grigore Moisil, librarul George Sfetea, tipograful Nicu D. Miloşescu şi trimisul special al lui Spiru Haret la Tismana, Alexandru Vlăhuţă.

Dar să vedem contextul istoric şi politic înainte de venirea lui Coşbuc la Tismana. La un deceniu de la cucerirea independenţei României, prin vitejia românilor de la 1877 şi încoronarea în anul 1881 a lui Carol Î ca rege al României, principalele deziderate înscrise în vestitul program al Divanului ad-hoc se înfăptuiseră dar problema naţională şi cea ţărănească devin treptat cele mai arzătoare „cestiuni ale zilei” cum spunea Caragiale.

Problema naţională nu era rezolvată în Transilvania iar cele două mari partide politice, conservator şi liberal, presate de lupta de eliberare şi socială a românilor transilvăneni, în ciuda fricţiunilor reciproce, fură nevoite încă de la 1881 să realizeze unificarea întemeind Partidul Naţional Român cu „Tribuna” ca organ al noului partid, în 1884 sub direcţia lui Ion Slavici, marcând intrarea luptei seculare a românilor într-o fază hotărâtoare. Cunoscutul Memorandum din 1892 şi târârea memorandiştilor în închisoare deşteptă întregul neam, transilvănenii dându-şi seama că rezolvarea problemelor lor nu va fi realizată niciodată la Viena. Privirile românilor din Ardeal se îndreptau acum spre regat unde libertăţile de care se bucurau regăţenii îngroşară serios adepţii unirii. Ziarele româneşti dăduseră tonul iar cele europene sesizară în sfârşit că românii din Transilvania "în număr de 3,5 milioane, ar avea dreptul, proporţional, la 75 de deputaţi din cei 417 câţi are camera şi nu au niciunul." (Ministrul francez Georges Clemenceau, în ziarul La Justice)

În regat, bătăliile românilor transilvăneni cu opresorii maghiari fură privite cu o deosebită simpatie. Începea să se vorbească din ce în ce mai mult despre noua mişcare naţională în România.

Pregătirile din 1890 de la Bucureşti pentru înfiinţarea „Ligii pentru unitatea culturală a tuturor românilor” fură terminate în anul 1891 când acesta fu constituită. Titu Maiorescu grupă studenţii Şcolii superioare normale şi alţi tineri intelectuali în jurul „Junimii”, Simion Mehedinţi, Mihail Dragomirescu, I. Anastasescu Floru, Gh. Dragu, Gh. Şapcaliu, P.P. Negulescu dar şi tineri studenţi ardeleni, S. Mândrescu, I. Lupulescu, T. Buzatu. Pe de altă parte în vechea Ligă culturală începuseră să activeze şi oameni politici, V. A. Urechia, Take Ionescu, Spiru Haret, N. Filipescu, Gr. Brătianu. Prin strădania de a ajuta efectiv acţiunile luptătorilor pentru dreptate socială din Transilvania societăţile culturale şi media românească de peste tot, implicaseră tot ceea ce avea mai reprezentativ tânăra intelectualitate românească dar şi marii oameni de prestigiu ai ţării: Al. D. Xenopol, Caragiale, Delavrancea, Vlahuţă, Coşbuc, Gr. Tocilescu, V. Babeş, Al. Odobescu, I. Bianu, C. Istrati, N. Iorga, D. Onciul, I. Bogdan, V. Pârvan, Şt. O. Iosif, C. Bacalbaşa, Gh. Marinescu, G. Murnu, D. Pompei, Ov. Densuşianu, Oct. Goga şi mulţi alţii, o adevărată armată redutabilă capabilă să promoveze elementul românesc în lumea întreagă.

În paralel cu mişcarea naţională şi problema ţărănească începu să se impună ca problemă prioritară în toate mediile şi în spontanul maselor. Aici se distinge net, cel ce avea să dea cea mai mare importanţă lui George Coşbuc, propagandist din ce în ce mai energic prin poeziile sale, atât în problema naţională cât mai ales în cea rurală. Militantismul lui Spiru Haret nu avea cum să nu-i apropie. Dintre toţi fruntaşii liberali, Spiru Haret a fost cea mai proeminentă personalitate preocupată sincer de identificarea căilor potrivite pentru îmbunătăţirea condiţiei ţărănimii. Şi s-a potrivit ca tocmai în timpul misiunilor sale ca ministru, Coşbuc să întreţină mediatic elanul spiritului său reformator. El s-a potrivit perfect cu haretismul şi a ţinut, prin opera sa, trează ideea luptei dârze pentru înfăptuirea unor idealuri scumpe maselor ţărăneşti. Poetul a creat la Tismana, o largă mişcare filo-ţărănească, organizând în sala de şedinţe a Sanatoriului Corpului Didactic de la Mânăstirea Tismana acele „cercuri de citit” cu scopul precis de a îmbunătăţi condiţia de viaţă a ţăranului prin educare şi informare. Dar folosul era reciproc pentru că doar prin contact direct cu ţărănimea şi conducătorii săi direcţi putea să-şi dea seama de nevoile lor fireşti. Este emblematică fotografia lui Em. de Martonne cu Coşbuc la mânăstirea Tismana (inserată în numărul precedent al revistei) surprinzând cu o precizie de mare artist fotograf momentul cel mai elocvent: George Coşbuc priveşte la Dincă Schileru care îmbrăcat în vestita sa haină ornată ţărănească se aşezase mai sus, în rândul „tismănarilor” cu simţământul că înainte de a fi deputat venise din rândul moşnenilor. Poetul priveşte nedumerit la acesta parcă întrebându-se: cum poate un deputat al Gorjului să nu vină în „prima linie” alături de el şi de popa satului?

Această fotografie păstrată de pictorul Ghiţă Barbu Bărbulescu din Tismana are înscrise în creion anul şi luna fotografierii: august 1901 alături de două numere de telefon, cu cerneală, formate din patru cifre, adăugate cu siguranţă mai târziu. Peste câteva luni, înainte de Crăciunul 1901, în prima vineri a lunii decembrie îşi face apariţia revista „Semănătorul”.

Până la apariţia revistei „Semănătorul” George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă au avut fiecare istoria sa în apariţia revistei. Cel care face primii paşi în apariţia curentului literar ce se va numi mai târziu sămănătorism, este Vlahuţă. Dar şi George Coşbuc l-a secondat în aceleaşi idei prin alte redacţii. Iar când Alexandru Vlahuţă soseşte la Tismana totul se va contopi în ideile programatice ale Semănătorului şi în spiritul reformist haretian. Marele om de cultură, Spiru Haret, va reveni ca ministru al Cultelor şi Instrucţiunii Publice la 14 februarie 1901 după Take Ionescu, dr. Constantin I. Istrati şi Constantin C. Arion, un ministeriat care-l lăsase tot Spiru Haret acestora, la 30 martie 1899.

Vom vedea ce s-a întâmplat în numărul următor al revistei.

În imagine: ministrul lucrărilor publice, dr. Constantin Istrati (în funcţie în perioada 11 apr. 1899 - 9 ian. 1900) venit la mănăstire pentru lucrări în incintă şi la Sanatoriul Corpului Didactic.

Se vede în spate, mormântul Sfântului Nicodim care fusese refăcut şi împrejmuit cu ornamente în stil pridvor ţărănesc. Dr. Istrati şi călugărul pitic Gherasim au câte un jurnal în mână.

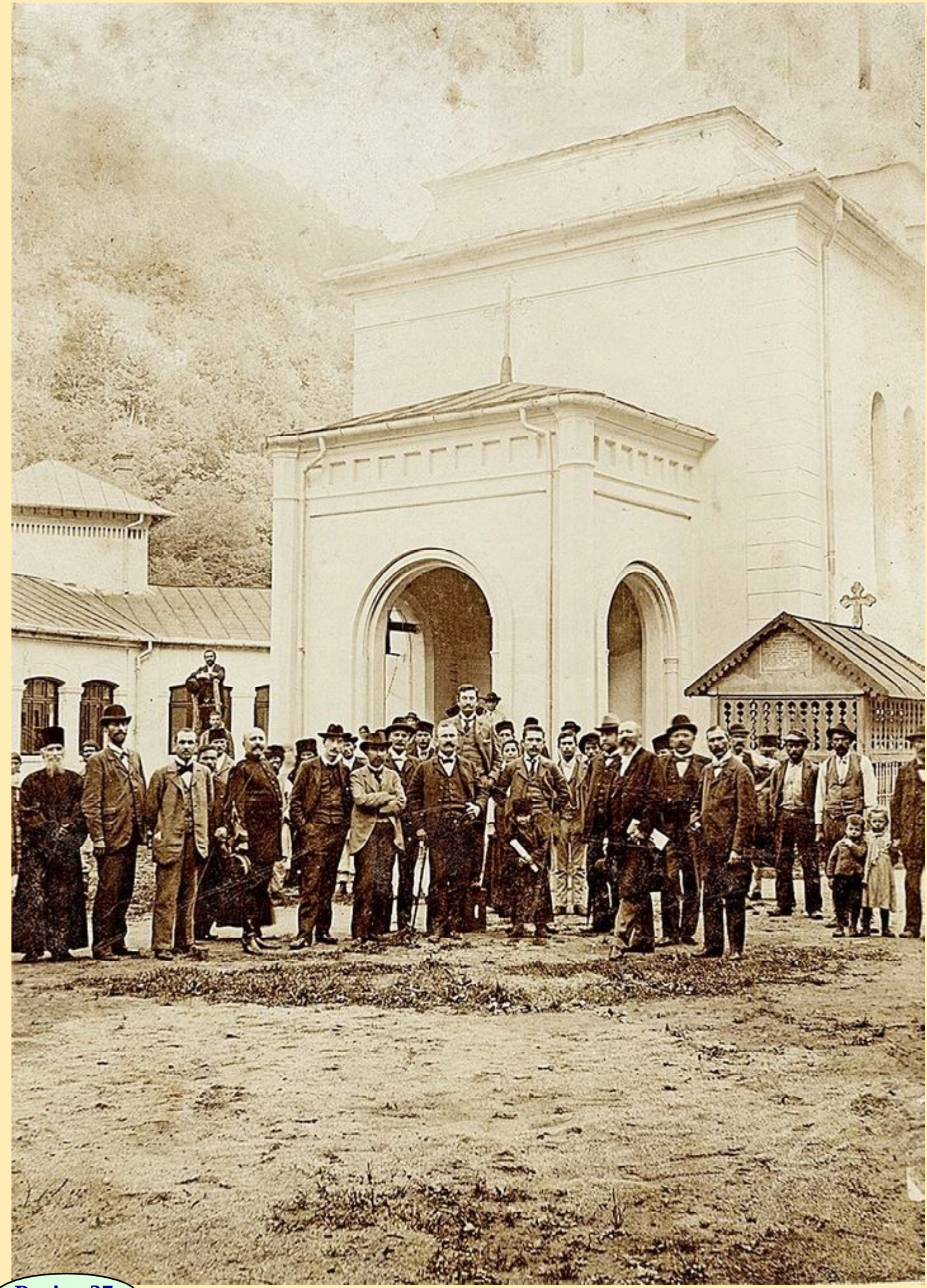

IONUT HENS - (n. 1989, Cluj-Napoca)
- Eseist, teolog

Categoriile clasice ale esteticii : sublimul şi frumosul

Introducere

Încercând să ofere o definiție, să explice şi să descrie sensul cuvântului „frumos", marele filosof grec, Platon, oferea următoarea explicație : *„ frumosul este măreția adevărului."* Platon a oferit această explicație născocind un termen unic : *kalokagathia,* care făcea din bine şi frumos versanții aceleiaşi culmi. [1] Pe ultima treaptă a sintezei, binele şi adevărul se oferă contemplației, via lor simbioză marcând integritatea ființei şi făcând să țâşnească frumusețea.

Scoțând lumea din netocmire, Creatorul, ca dumnezeiesc poet, a compus „Simfonia sa în şase zile" şi cu fiecare din actele sale, el a văzut că „era frumos". Teologul rus, Paul Evdochimov [2] în lucrarea sa „Arta icoanei". O teologie a frumuseții", explică, bazându-se pe textul grecesc, cuvintele lui Dumnezeu după fiecare act al creației. Textul grecesc al istoriei biblice spune : *kalon* – frumos şi *nu agathon* – bun. Cuvântul evreiesc explică şi prin bine, dar şi prin frumos. Verbul „ a crea" este conjugat în ebraică la modul perfect : lumea a fost, este şi va fi creată până la desăvârşirea sa. Ieşind din mâinile lui Dumnezeu, germenele este deja frumos, dar îşi cere împlinirea. Sfântul Maxim Mărturisitorul afirmă că împlinirea frumuseții celei dintâi întru Frumusețea desăvârşită are loc în Împărăție, al cărei nume îl primeşte. Atunci putem concluziona că, dacă Împărăția contemplată este Frumusețea, a Treia Persoană a Sfintei Treimi se arată a fi Duhul Frumuseții. [3]

Cuvântul *„frumos"*, apare şi în Troparul glasului al IV-lea din ritualul târnosirii Bisericii, exprimând venirea frumosului, prin cuvontele : *„Precum în înalturi ai întins măreția cerului, aşa şi aici pe pământ ai dezvăluit frumusețea sfântului lăcaş al slavei tale".* Se spune că interacțiunea tainică dintre cărbune şi lumină produce diamantul, adică frumusețea, iar raza care străpunge noaptea unei scoici dă naştere perlei. Putem spune că spațiul nu există decât prin lumina care face din el matricea oricărei vieți, iar în acest sens viața şi lumina se identifică. Lumina dă viață oricărei ființe, făcând din ea pe cel care este prezent. În acest sens, omul trebuie să descopere Frumusețea, Lumina, Viața, concludente fiind cuvintele Sfântului Grigorie al Nysei care descrie urcuşul duhovnicesc : *„Ai devenit frumos apropiindu-te de lumina-Mi".*[4] Omul este atins de cele înalte, „cade în sus", s-ar putea spune şi atinge nivelul frumuseții divine.

În scrierile lui Dionisie Pseudo-Areopagitul apare adeseori conceptul de mărime. Este cunoscut faptul că estetica pozitivistă concepe dimensiunile şi valorile ca realități fizice (muntele, marea, cerul, etc.), morale (umanismul, spiritul justițiar, moartea vitează). Ele rămân a fi contemplate separat şi dau impresia că nu fac parte dintr-un cosmos care le cuprinde şi le subordonează. De aceea în momentul receptării lor, nici nu se pune întrebarea în legătură cu cauza lor. Cine s-ar gândi la cauza muntelui, care se înfățişează ca un aspect al „naturii", iar natura este şi atâta tot. Dacă ne punem întrebarea cum este, o descoperim mare şi sublimă. Însă nu acesta este modul în care se pune problema sub aspectul sublimului teologic. Diferența este că în sens teologic, se afirmă că, cine contemplă zidirea înțelege că ea se constituie dintr-un total de dimensiuni şi realități, care poartă laolaltă întipărit chipul lui Dumnezeu. Nimic din ceea ce există nu se află în afara lui Dumnezeu, Dionisie Pseudo-Areopagitul afirmând că mărimea dumnezeiască nu se împuținează, iar când îşi face prezența în lucruri „mici" nu-şi pierde calitatea divină şi tot „mărime" este. [5]

1. De la experiența estetică la experiența religioasă

Paul Evdochimov afirmă că există o asemănare izbitoare între aceste două experiențe, constând în raportarea acestora la obiectul lor, amândouă situându-se într-o atitudine de contemplație, de cerere, de smerită rugă. Aspectul care le separă pe cele două constă în modul în care fiecare îşi înțelege obiectul său sau mai degrabă cum sunt pătrunse de acesta.
O dată cu apariția pe scena filosofiei a lui Kant, acesta afirma că frumosul este „ ceea ce place în mod universal fără concept, ceea ce stârneşte o plăcere dezinteresată, deoarece frumosul este o finalitate fără scop, fie ea utilitară sau morală. [6] Cea mai importantă afirmație este aceea că noțiunea de frumos este convertibilă cu cea de ființă, ceea ce înseamnă că frumusețea este ultima treaptă a împlinirii, se identifică cu integritatea ideală a ființei. Iar contrar acesteiam urâțenia este o lipsă a ființei, pervertirea sa prin sărăcire. Pentru artişti, frumosul reprezenta ceea ce plăcea ochiului fiind reprezentate de plăcere şi emoție care echivalau cu semnul cunoaşterii estetice, al adevărului perceput în mod sensibil, prin mijlocirea formelor artistice. Arta aspiră spre imaginea ființei integrale, a lumii aşa cum trebuie să fie în desăvârşirea ei, încearcă o apropiere de Misterul ontologic.

Arta este legată de expresie, de aceea experiența estetică este cea mai directă, în muzică poate mai mult decât în altă parte, deoarece dinamismul său nu ține de spațiu, ci curge doar în timp. Frumosul este prezent în armonia tuturor elementelor sale, punându-ne în fața unei evidențe care nu poate fi demonstrată şi pe care nu o putem justifica decât contemplând-o. Misterul său iluminează dinlăuntru exteriorul fenomenal, aşa cum sufletul radiază în mod tainic, înrudit cu însăşi substanța ființei noastre. Marii pictori afirmă că nu au văzut niciodată ceva urât în natură. Comunicăm cu frumusețea unui peisaj, a unei priviri sau a unei poezii, aşa cum o facem cu un prieten şi simțim o stranie consonanță cu o realitate care pare a fi patria sufletului nostru, pierdută şi regăsită. Arta „defenomenalizează" realitatea curentă, întreaga lume deschizându-se spre mister, în acest punct se opreşte experiența estetică.[7]
Kirkegaard[8], în faimoasa lui filosofie a vârstelor îşi pune următoarea întrebare : există un mod estetic, etic sau religios de a cunoaşte valoarea supremă? Răspunsul este următorul : disperarea împinsă la extrem stârneşte nostalgia ca valoare

eternă şi aceasta e trecerea în stadiul etic. Plăcerilor iresponsabile ale estetului li se opune moralistul cu sistemul lui de îndatoriri şi răspunderi. Etapa etică nu poate depăşi însă sentimentul păcatului, starea de vinovăție şi nelinişte. Călăuzit de mâna Domnului, omul trece fără voia lui dincolo de hotarele esteticului şi ale eticului. În stadiul religios, omul intră în legătură absolută cu Absolutul, prin mijlocirea neliniştii şi a suferinței. În ciuda forței geniului său, Kirkegaard rămâne în fața lui Dumnezeu şi nu în Dumnezeu.

Teologul rus, Pavel Florenski[9], într-una din cărțile sale, *„Stâlpul şi temelia Adevărului”* prezintă într-unul din capitolele acesteia, ideea primatului frumosului şi artisticității originale, care constituie esența ortodoxiei. Ajunge la concluzia că esteticitatea reprezintă semnul cel mai profund, iar frumusețea cel mai exterior dintre straturile *„longitudinale”* ale existenței, fiind o forță care penetrează toate straturile, iar Dumnezeu reprezintă Frumusețea Supremă şi împărtăşind-o, totul devine frumos. Persoana, cu ajutorul harului divin, asimilează în mod viu şi organic toate straturile existenței.[10]

Este evident faptul că nu în natura însăşi se găseşte adevărata Frumusețe, ci în epifania Transcendentului, care face din natură lăcaşul cosmic al strălucirii sale. Dostoievski spune că nu poate şi nu este nimic mai frumos şi desăvârşit decât Hristos. Cu toate acestea contemplarea frumuseții, cea pur estetică nu este de ajuns, (chiar şi contemplarea lui Hristos), cere cu necesitate actul religios al credinței, participarea activă şi întruparea frumuseții transformatoare a Domnului.

Frumusețea lui Dumnezeu, ca şi lumina Sa, nu este nici materială, nici sensibilă, nici intelectuală, ci se dă în ea însăşi sau prin formele acestei lumi şi se lasă contemplată cu ochii deschişi ai trupului transfigurat.

2. „Frumosul” în scrierile Sfinților Părinți

Sfântul Gherman, patriarhul Constantinopolului, spunea, că o dată cu Hristos, tot cerul a coborât pe pământ şi că sufletul creştin este cuprins pentru totdeauna de această viziune. Pentru Dionisie Pseudo-Areopagitul, Frumusețea este unul din Numele lui Dumnezeu, pus în legătură cu ființa umană printr-un raport de conformare, căci omul este creat după veşnicul model, Arhetipul Frumuseții. Sfântul Vasile cel Mare, spune că prin firea lor oamenii doresc frumosul, în esența sa, omul fiind creat cu setea de frumos. La fel, o binecunoscută culegere de învățături ascetice este numită *Filocalia*, sau *„dragoste de frumos”*, nume semnificativ ce vrea să spună că un ascet, nu este numai bun, lucru de la sine înțeles, ci este şi frumos, radiind de nepământească frumusețe, exclamând cuvintele Sfântului Grigore din Nazianz : *„Dumnezeu l-a pus pe om să-i cânte strălucirea.”*[11]

Tradiția din Antiohia, hristologică, se opreşte mai mult asupra revelației Cuvântului în umanitatea sa, iar cea din Alexandria, pnevmatologică, insistă asupra Frumuseții Dumnezeirii. Chipul lui Hristos este fața omenească a lui Dumnezeu, Duhul Sfânt, pogorâbd asupra Lui, ne arată Frumusețea absolută, divin-umană, pe care nici o artă nu o poate reproduce vreodată, doar icoana o poate sugera prin mijlocirea luminii taborice.

Sfântul Grigore Palama afirmă legat de frumusețe că, „aceasta fiind desăvârşită vine de sus, din unirea cu lumina mai mult decât strălucitoare şi care este unica origine a unei teologii sigure”[12].

La Sfinții Părinți, Frumusețea dumnezeiască este o categorie fundamentală biblică şi teologică, născând frumusețea lumii, ea este o realitate teologală, o calitate transcendentală a ființei, similară cu ceea ce este adevărat şi bun. Epifania, Taborul, Învierea, Rusaliile sunt revărsări fulgerătoare care se lasă văzute, în aceste revelații, obiectul determină în întregime subiectul. Lumina este obiectul viziunii, iar la Schimbarea la față a Domnului era, de fapt, cea a Apostolilor, pentru o clipă ochii lor deschişi puteau pătrunde, dincolo de chenoza lui, Slava Domnului.[13]

Cuvintele Sfântului Vasile cel Mare sunt edificatoare în acest sens, spunând :[14] *„ Frumusețea celor văzute, ne va da o idee despre Cel mai presus de orice frumusețe”.* Prin aceste cuvinte, Sfântul Vasile cel Mare doreşte să spună că adevărata frumusețe este cea care întrece toată mintea şi puterea omenească de înțelegere şi pe care numai Duhul e în stare să o contemple.

Când trebuie să explice frumusețea universului în termeni omeneşti, Sfinții Părinți recurg bucuroşi la noțiunea de frumos moştenită din stoicism, armonia care conferă unitatea unei ființe alcătuită din părți multiple. Ordinea lumii devine atunci unul din principalele argumente pentru demonstrarea existenței lui Dumnezeu, argument împrumutat de la filosofi, îmbracă un caracter cu totul special când e văzut în lumina revelației.

Concluzii

Unele curente de gândire au o concepție asupra frumuseții conform căreia frumusețea este derizorie, inutilă: realismul, estetismul, psihologismul sunt pericole care amenință frumusețea, întrucât aceste teorii enunță principii despre lume, realitate, om, materie în contradicție cu ceea ce este frumusețea şi totodată cu destinul lumii.[15]

Răspunsul la aceste provocări este pentru fiecare om acela de a găsi adevărata Frumusețe, deoarece după cum afirmă filosoful Plotin, comparând adevărul cu frumusețea, spune că adevărul este întotdeauna frumos, dar frumusețea nu este întotdeauna adevărată. Răul este prins în țesătura frumuseții, asemeni unui rob legat cu lanțuri de aur, aceste legături îl ascund pentru ca realitatea lui să nu fie văzută de zei, pentru a nu oferi întotdeauna privirii oamenilor. [16] Nu numai Dumnezeu *„se îmbracă în Frumusețe”* şi răul îl imită şi face astfel Frumusețea profund ambiguă.

Dostoievski spune la un moment dat că , Frumosul este ceea ce este firesc, ceea ce este sănătos, dar foarte repede recunoaşte că nimic nu este chiar atât de simplu şi lansează celebrele cuvinte : „Frumusețea va salva lumea”. Aspirația spre Frumusețe coincide cu căutarea Absolutului şi a Infinitului, căutarea lui Dumnezeu.Frumusețea care salvează lumea se găseşte în realitatea despre care vorbeşte rugăciunea adresată de Dionisie Pseudo-Areopagitul Maicii Domnului (Theotokos) : *„Doresc ca chipul tău să se arate mereu în oglinda sufletelor şi să le păstreze curate până la sfârşitul veacurilor, să ridice pe cei căzuți şi să dea nădejde celor ce cinstesc şi urmează această veşnică pildă de Frumusețe...”*[17]

Citiți studiul original cu notele de subsol:
http://samanatorul.blogspot.ro/2013/11/ionut-hens-categoriile-clasice-ale.html

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, conține imagini-document rare în pagină plină, pe hârtie groasă, rezistentă la umezeală, imagini care se pot decupa pentru decor în casă.

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CARE SUNT CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE CITIȚI PE PAGINA:
http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana"
Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR
Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Exemplu de imagini foto-document de la Mânăstirea Tismana incluse în numerele revistei tipărite:
1. Stil neogotic, 2. După incendiu, 3. Coşbuc -1901, 4. Cascada mânăstirii - 1926, 5. Dr. Istrati - 1899

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Anul II. Nr. 12 - dec. 2012 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an.
Intră în lucru în data de 25 ale lunii curente.

Primii directori şi fondatori din 1901:
G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondator 2007:

Fondatori 2012:

Asociaţia "Semănătorul Tismana" şi "ADT"

CUPRINS

Fragmente din apariţiile lunii decembrie 2012, la

www.samanatorul.ro/editura-online/

Rubrici permanente

(2-3) Editorial - MEDALION LITERAR!
(4) A. Melian - CE NU A ÎNŢELES ÎNCĂ VICTOR PONTA
(4) A. Melian - RUGĂ PENTRU NOUL AN

Proză

(7) FLORIAN VĂIDEIANU - "Din cenuşa vremii"
(9) FLORIAN VĂIDEIANU - "A doua carte"

Poezie

(12) GEORGE ENE - Poeziile lunii decembrie
(13) EMIL BUCURESTEANU - La capăt de drum

Critică literară. Recenzii

(15) Liviu-Florian Jianu - Amintiri recenzate
(17) Cezarina Adamescu - Întâlniri în oglindă
(19) Cezarina Adamescu - Recenzie, "Din cenuşa vremii"
(21) Cezarina Adamescu - MIRESMELE AMINTIRILOR
(22) Al. Florin Ţene - Subiectul ca text şi ideea ca subiect
(24) Al. Florin Ţene - F. Văideianu - memoriile ca mărturisire
(25) Al. Florin Ţene - "A doua carte", treaptă pe scara valorii
(26) Iuliu-Marius Morariu - Recenzie Florian Văideanu

Altele

(28) Nicu Tomoniu - ÎNTÂMPLĂRI CU FLORIN VĂIDEIANU
(31) ION ONCESCU: OMUL CU BRAŢELE DE FIER!
(35) REORGANIZARE SEMĂNĂTORUL
(37) Magazinul online Semănătorul
Alte pag. - Anunţuri, link-uri din bloguri, redactorii pemanenţi, urări

Director 2007-a.c.: NICOLAE N. TOMONIU

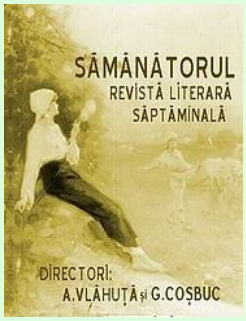

De retinut!
Noua revistă literară Sămănătorul, Anul II 2012, va conţine fragmente din scrierile apărute pe situl http:// www.samanatorul.ro/ editura-online/

Apare la sfârşit de lună pentru promovarea scrierilor membrilor săi. Trimiteţi scrieri inedite, original, la fel ca şi până acum!

Un editorial
de Nicu N. Tomoniu
membru al LSR

Nostalgia satului românesc de odinioară

MEDALION LITERAR!

www.tomoniu.ro

Numărul paginilor privitoare la un debut literar, adunate în conținutul acestui număr al revistei noastre, ne face să constatăm că, în fapt, am realizat *VOLENS NÓLENS* un adevărat medalion literar! Evrica! De ce n-am lansa toți debutanții care se înscriu în tematica "Sămănătorul" după acest model? "România tainică şi profundă" a lui Artur Silvestri stă modestă şi sfioasă la porțile literaturii şi n-are curaj să intre. Un medalion literar dedicat debutanților de excepție ar fi o provocare pentru ei şi o eficiență sporită din partea redactorilor permanenți.

Debutul literar este un act intelectual esențial care trebuie îndrumat şi supravegheat de redactori, care prin recenziile lor trebuie să pună accent pe cizelarea a trei laturi ale scrierii debutantului. Latura cognitivă, care impune autorului - prin recenzia făcută - activități de studiu al curentelor literare şi al profilelor editurilor sau revistelor. Nu poți scrie "orice" trebuie să-ți găseşti poteca ta literară în funcție de reacțiile primite.

Vine apoi latura educativă, debutantul trebuie ghidat, nu poți scrie "oricum" chiar o întâmplare banală trebuie amplasată într-un context temporal, laic, lumesc, din care cititorul să extragă în subsidiar actul educativ al povestei.

In fine, prin latura formativă, redactorii îndrumă subtil prin critica lor viitorul scriitor. Cuvântul redactorilor este deci esențial! Tocmai de aceea Comitetul Director al redacției "Semănătorul Tismana", remarcând marele impact pe care l-au avut recenziile criticilor noştri literari, Al Ionuț Țene, Cezarina Adamescu şi ale tânărului student Iuliu-Marius Morariu, asupra lui Florian Văideianu şi asupra prietenilor săi, a hotărât să-i declare redactori permanenți ai revistei, alături de filologul nostru în serviciu permanent, prof. univ. dr. Alexandru Melian. Mulțumim tuturor pentru realizarea acestui număr de revistă, care va fi un model de urmat pentru toți debutanții care vor merita în anul 2013 un medalion literar.

(continuare în pag. 3)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul (www.semanatorul.ro) şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, actualul proiect "Revista Sămănătorul" este lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea fructifica activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul şi nici nu le putea promova concret activitatea lor literară. Pe de altă parte, în Buletinul Analize şi Fapte al ARP referirile la noile apariții de volume publicate erau inexistente. De altfel nici Revista Sămănătorul n-a fost amintită de ARP niciodată ci acceptată şi tolerată tacit, ea apărând exact la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Revista "Sămănătorul" va apare de acum încolo la adresele:

http://www.samanatorul/revista/index.htm **Format PDF cu linkuri**

http://www.samanatorul.ro/reviste-2012/arhiva.htm **Arhiva FLASH cu linkuri**

http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

"România tainică şi profundă" e mai mare decât cred scriitorii cazoni, înregimentaţi în ode fantasmagorice celor care le subvenţionează scrierile. Partizanatul politic a devenit o afacere extrem de bănoasă pentru scriitorii decăzuţi care până mai ieri erau citiţi şi credibili. S-a ajuns la poziţia hilară de a fi înaintaţi la grad de colonei în armată pentru cântările lor la ceas de seară pe ecranele televiziunilor. Tocmai de aceea noi "revistele de nişă" cum ne spun nişte scriitori ei înşişi "de nişă", trebuie să luăm locul adevăratei literaturi populare. Va fi inevitabil! Revistele online au surclasat marile cotidiene, pentru că sunt multe, pentru că spun adevăruri usturătoare diriguitorilor acestei ţări, pentru că descoperă oameni şi întâmplări după ce noi le-am semnalat.

Am început să fim copiaţi, şi privind impietatea de la Arcul de Triumf şi privind piese de patrimoniu individual care zac în vechi lăzi de zestre ale unor amatori, şi în privinţa unor oameni deosebiţi, români adevăraţi care zac în uitare de "autorităţile" competente. Toate fâşneţele din televiziuni o ţin langa la televiziuni cu "arhitectul Casei Poporului" (a lui Ceauşescu), Anca Petrescu, când în realitate marele arhitect al colosului devenit "Palatul Parlamentului" a fost Cezar Lăzărescu (1923-1987) aşa cum am relatat noi pe blogul Sămănătorul într-un articol postat la 3 noiembrie 2012: http://samanatorul.blogspot.ro/2012/11/voicu-tudor-arhitect-cezar-lazarescu.html

Fâşneţele din televiziuni ar face bine să se documenteze şi ele citind publicaţiile noastre!

Ştie cineva cine este Ion Oncescu? Românul acesta născut în anul 1978 în capitală, a bătut la skanderbeg tot Bucureştiul şi apoi tot mapamondul. A devenit campion mondial la skanderbeg atât la concursurile pentru dreptaci cât şi la cele pentru stângaci şi nimeni din ministerul "Tineretului şi Sportului" nu l-a ajutat la început. A plecat în lume la concursuri pe banii câştigaţi din aceste concursuri. Vom scrie în paginile acestui număr de revistă despre acest român adevărat care duce prestigiul ţării în lume, la fel ca fetiţele noastre din gimnastică ce primesc în lume medalii de aur iar la Bucureşti primesc... felicitările autorităţilor.

Avem strânşi în jurul publicaţiilor "Semănătorul" o serie de autori, publicişti, critici literari, colaboratori serioşi şi competenţi. Suntem din ce în ce mai mult, citiţi. Revista "Semănătorul" e redistribuită, a devenit cunoscută iar tinerimea ni se alătură prin debuturile frecvente ale unor viitori scriitori al căror talent e deja remarcat de critici literari cu renume.

O strângere de inimă am avut când am primit articolul d-lui Melian "CE NU A ÎNŢELES ÎNCĂ VICTOR PONTA". Cum? Nici ăsta nu e bun când de-abea îl aleserăm? După citire, m-am mai muiat un pic, pentru ca a doua zi dimineaţa să mă dumiresc de tot când mi-a sosit corespondenţa.

Ia ghiciţi ce am primit eu de la AEP - Autoritatea Electorală Permanentă? AVERTISMENT, urmat de amendă pentru că am îndrăznit să candidez independent pentru funcţia de consilier local! Va să zică, hăituirea populaţiei României declanşată de pedelişti continuă şi acum! Compania militărească a celor 5000 de procurori şi judecători, aleşi personal de Băsescu, care au umblat prin ţară luând declaraţii celor care au îndrăznit să voteze pentru demiterea marinarului, nici vorbă să fie stopată de Ponta, nou alesul poporului în fruntea guvernului!

Găselniţa pedelişţilor uitaţi de Ponta prin puncte cheie ale terorismului băsescian este următoarea: nu am depus la AEP, Raportul detaliat al veniturilor şi cheltuielilor electorale şi nu am declarat la AEP nr. de materiale de propagandă electorale produse, defalcat pe categorii.

Ori, întreaga lege nr. 334/2006 nu are ca obiect persoana mea ci finanţarea activităţii partidelor politice si a campaniilor electorale (Cap.I) care se face prin mandatarul financiar conf. art. 26. - (1) Primirea donaţiilor sau a legatelor de la persoane fizice ori juridice se face numai printr-un mandatar financiar, desemnat in acest scop de conducerea partidului. Aşa că le-am răspuns că *"Nu este drept să se „constatate" vreo „contravenţie" de către mine, pensionar, de îndată ce nimeni nu s-a găsit nici să mă finanţeze şi nici să se bage gratuit la mine ca mandatar financiar.*

N-am avut nici un ban pentru campanie, n-am mers la televiziuni, ziarele nu m-au publicat gratuit, n-am avut afişe şmechereşti de tipografie cum au umplut ceilalţi candidaţi toţi stâlpii şi panourile de afişaj, am mers prin sate pe la rude, pe la prieteni, am bântuit 11 sate ale oraşului şi n-am fost ales consilier local dacă nu le-am dat oamenilor nimic. De ce n-au şi pensionarii dreptul constituţional să aleagă şi să fie aleşi fără a da bani din buzunar? Art. 1. - (1) spune că „Prezenta lege are drept scop asigurarea egalităţii de şanse in competiţia politică…". Ce şanse egale am eu ca pensionar în ţara asta cu asemenea lege făcută să mă îndepărteze? Anexez Hotărârea BEC cu actele care mi s-au cerut la înscriere şi nu spune nimic că trebuie să-mi găsesc finanţator, mandatar financiar sau să-mi fac obligatoriu afişe. De ce mi s-a aprobat candidatura dacă nu eram în regulă?"

Hăituiala asta chiar a umplut paharul! Începuse să-mi placă Ponta! Dacă stau bine să mă gîndesc, îndoiala a venit când ne-am trezit cu pedelişţii - ce au dus la dezastru ţara - din nou în parlament. Guvernul Ponta putea schimba legea votului uninominal. Ori, este evident că s-a gândit că legea e favorabilă şi USL. Sau, mai rău, a fost în cârdăşie cu pedelişţii. Şi într-un caz şi în altul, asemenea om nu are de ce să fie primul ministru al unei ţări. Restul micilor găinării ce i se mai atribuie nici nu mai contează!

RUBRICĂ PERMANENTĂ PENTRU UN DIALOG

«ÎN NUMELE SPERANȚEI»

Intreținută de doctor în filologie prof. univ. Alexandru Melian, în calitate de redactor revista «Sămănătorul»

CE NU A ÎNȚELES ÎNCĂ VICTOR PONTA

Motto : *« În țara chiorilor, orbul e împărat »*

Deşi este un bărbat cult, - cel puțin în orizonturile deschise de studiile juridice – deşi este un tânăr inteligent, - cel puțin în câmpul semantic al cuvântului românesc, aproape intraductibil, *şmecher* – preşedintele PSD surprinde prin incapacitatea de a înțelege esențele care se ascund dincolo de aparențe, sau prin ignorarea deliberată a acestora, în numele unui orgoliu nestăpânit, a unei supra-estimări rătăcite şi… rătăcitoare.

Victor Ponta n-a înțeles că el a devenit preşedintele PSD (nu liderul acestuia), ca urmare a unei conjuncturi favorabile şi a unor dubioase sforării de culise. Nu calitățile lui excepționale l-au propulsat în fruntea partidului, ci împrejurările excepționale, asemănătoare, într-un anume fel, ce cele care l-au adus la putere pe N. Ceauşescu, după moartea lui Gh. Gheorghiu-Dej. Luat sub pulpana protectore a lui Adrian Năstase, el n-a reținut de la acesta decât aroganța, deşi ar fi avut de învățat multe alte lucruri. Este adevărat, fostul prim-ministru, girându-i « ŕ l'aveugle » lucrarea de doctorat (pentru că mă îndoiesc că, dacă ar fi citit-o, n-ar fi observat lamentabilul plagiat), i-a făcut un mare deserviciu. Nu doar moral şi personal, ci mai ales social şi politic.

Complicitatea descalificantă a Ecaterinei Andronescu la validarea acestei hoții intelectuale, - un ministru nu foarte departe de personajele demne de revista « Cațavencu », care au fost numite şi apoi demise înaintea sa în aceeaşi funcție – nu poate îndeplini rolul de detergent al mizeriei intelectuale şi politice. Dimpotrivă ! Victor Ponta n-a înțeles că aprecierea profesorilor săi, a Universității în care şi-a făcut studiile, a forurilor ei profesioniste, nu pot fi contracarate de decizii politice. Iar când, îmbătat de succesul zdrobitor al alegerilor, el aruncă "doamnei ministru a învățământului " glumița cu privire la electoratul care ar fi validat prin votul său statutul lor de plagiatori, neînțelegerea lui devine trufie şi neruşinare.

El n-a înțeles, - şi din păcate nu numai el - că eşecul refrendumului se datorează nu doar comportamentului imoral şi antiromânesc al lui Băsescu, al acoliților săi sau al intervențiilor descalificante ale unor diriguitori din afara țării, ci în primul rând lui însuşi, guvernului pe care trebuia să-l conducă cum se cuvine, alianței USL. Iar acest comportament, vădind aroganță şi incompetență, a fost generat de aceeaşi incapacitate de a înțelege complexitatea vieții politice şi sociale, de a disocia între aparențele spectaculoase şi esențele profunde. El şi toți cei care fac echipă cu el n-au înțeles că victoria în alegerile locale exprima, nu atât prețuirea fostei opoziții, cât mai ales disprețuirea fostei puteri şi a păpuşarului care a sforărit-o. Nu iubirea față de USL, ci ura față de Traian Băsescu şi instrumentele lui politice au umplut urnele aşa cum le-au umplut.

Este ceea ce nu înțelege Victor Ponta nici după alegerile recent încheiate. Pentru că dacă ar estima cu luciditate că acest 60% victorie, reprezintă de fapt mai puțin de 30% din populația României cu drept de vot şi mai ales dacă ar înțelege că voturile acordate alianței USL exprimă în cea mai mare măsură scârba şi revolta unui **NU** disperat şi nu adeziunea încrezătoare a unui **DA** optimist, atunci aroganța lui s-ar transforma în modestie şi n-ar mai considera că el, este unica şi cea mai promițătoare propunere posibilă pentru postul de prim ministru. In numele acestei superstiții hazlii, dacă n-ar fi tragică, el şi întreaga alianță sunt gata să arunce România într-o nouă « țiganiadă » de instabilitate şi ne-guvernare. Că Băsescu e gata pentru un asemenea scenariu (e rolul lui de Oscar pe care adoră să-l joace), nu mai poate surprinde pe nimeni. Legea căpitanului de navă, chiar când acesta este un pirat, rămâne moştenirea lui marinărească : când corabia se scufundă, el pleacă ultimul…dacă mai apucă. Dacă nu *după el potopul*.

Dar adversarul lui necruțător ?şi!... El pretinde că nu e nici marinarul care-şi scufundă corabia, nici uzurpatorul fără dragoste de țară şi popor, gata de orice ticăloşie ca să-şi salveze pielea.

Pretinde însă, - şi aceasta reprezintă încă una din rătăcirile lui apreciative - că este prințul cu stea în frunte, destinat de Dumnezeu să-şi salveze poporul, şi dacă chiriaşul de la Cotroceni nu-l acceptă pe el şi **numai pe el**, vorba lui Eminescu « toată lumea poate să piară, numai Manea să trăiască ». Ca şi cum în cele trei partide care au câştigat alegerile ar fi o asemenea sărăcie de valori încât este de negăsit o personalitate mai puțin compromisă şi mai capabilă de a-şi asuma marea răspundere de prim-ministru.

Până la urmă Traian Băsescu, călăuzit mai curând de viclenia care-l defineşte decât de demnitatea-i infirmă, l-a numit în fruntea guvernului pe alesul Alianței. Pentru el soluția era cea mai convenabilă, mai ales că ea s-a realizat în urma unei tranzacții nocturne, compromițătoare pentru învingătorul din alegeri şi reanimatoare pentru cel aruncat în comă de referendum. In esență, acest act l-a virginizat pe « preşedinte » şi a trimis-o la bordel pe fecioara salvării naționale... În plus, un politician compromis moral şi profesional, în bună măsură incompetent pentru a păstori o țară în plină degringoladă, îi va oferi atuuri nebănuite în ping-pongul politic ce va urma, în pofida peteculuide hârtie semnat la lumina întunericului.

Fiindcă şi în circumstanțele victoriei comode în alegeri, Victor Ponta continuă să nu înțeleagă lucruri elementare şi să facă gafe aiuritoare. El nu pricepe că dacă la un moment dat asocierea cu gaşca de transfugi şi fripturişti a UNPR (propria lui calificare de cândva) a putut fi explicabilă pentru înlăturnarea guvernării Ungureanu, a o integra în PSD acum e ca şi cum ai introduce într-o clasă de copii un grup bolnav de rujeolă. Iar când are şi tupeul să numească vice-prim ministru un Dinu Păturică în straie de secol XXI, un fost biet negustor, urcând vertiginos nu doar scările murdare ale politicului, ci şi treptele, care ar fi trebuit să fie curate, ale erarhiei universitare (profesor, doctor şi fabricant de doctori), atunci eşti nevoit să te întrebi : este oare doar incompetență politică sau o abdicare fără scrupule de la orice morală ? Şi întrebarea devine cu atât mai mai gravă cu cât nu puține au fost vocile chiar din USL care şi-au exprimat deschis opoziția față de un asemenea derapaj. Primul ministru este însă consecvent cu sine însuşi. El numeşte miniştri în conformitate cu sloganul lui preferat de damblagiu: « asta e dablaua mea » (amintiți-vă numirea ministrului Rus, în primul său guvern !).

In acelaşi spirit, sau în aceeaşi lipsă de spirit, el nu a priceput nici acum că a accepta din nou UDMR la guvernare, - această uniune etnică care şi-a bătut joc de toate guvernele de după revoluție, folosind fără jenă arma şantajului şi a trădării - înseamnă nu doar o sfidare a moralei şi democrației, înseamnă nu doar o opțiune politică găunoasă, ci în primul rând o sfidare a poporului român în integralitatea lui. Noroc că de această dată, bunul simț şi îngrijorarea tovarăşilor de drum au împiedecat ca aberația politică a domnului cu damblaua să devină soluția politică acceptată de trei partide investite de votul a peste 60% din cei veniți la urne.

Victor Ponta nu înțelege, sau se face că nu înțelege cum a putut o lege electorală demnă de inteligența lui Gâgă să puiască un Parlament cu peste 100 de aleşi mai mult decât Parlamentul anterior, ajungând ca biata România, de nici 20 de milioane de locuitori, să aibă un organ legislativ mai numeros decât cel al SUA. Cineva explica la televizor că reprezentanții actualei puteri au prezentat cu mai bine de un an în urmă un proiect de modificare a actualei legi, dar că discutarea şi votarea acesteia a fost blocată de conducerile pedeliste ale celor două camere. Aşa o fi. Dar cine a regizat, din rațiuni de orgoliu personal, pierderea preşedinției Senatului, deținută de pesedistul Mircea Geoană ? Cine a socotit că propria vanitate e mai importantă decât interesul partidului şi până la urmă al țării, făcând cadou adversarului politic un instrument de care acesta n-a ezitat să se folosească fără nici o ruşine ?

Înțelege Victor Ponta, - şi nu numai el – care vor fi consecințele « ungerii » pentru patru ani a acestui parlament hipertrofiat, murdar şi nedemocratic ? Un parlament plin de penali, de fii, neveste, nepoți şi fini, propulsați acolo de tați, soți, unchi şi naşi, un parlament în care proaspătul intrat Gigi Becali, « marea personalitate politică » a Partidului Liberal, declara cu seninătate că va transfera către partidul care l-a făcut deputat 10-12 parlamentari PP-DD (« O să fiu liderul lor, i-a băgat în Parlament Pandele, finul meu. ») Ca şi cum Parlamentul n-ar fi decât un fel de stână unde bagi oile la mulsoare…

Este evident că Victor Ponta, şi mulți din cei cu care face echipă, - ca să nu mai vorbim de foştii guvernanți şi de falsul preşedinte - nu înțelege că lipsa unei table de valori consecvente, comportamentul de giruetă decizională şi incapacitatea de a-şi recunoaşte erorile, trăgând din ele învățămintele cuvenite, îi cancerizează activitatea şi implicit societatea care i-a fost dată pe mână. Orizontul pe care îl deschide României, - dacă rămâne cu încăpățânare sclavul tuturor acestor neînțelegeri şi al vanității lui nemăsurate – nu este chimioterapia sau operația vindecătoare, ci metastaza.

Intr-o zi poate va înțelege sau va vrea să înțeleagă. S-ar putea să fie prea târziu… Şi va plăti pentru pentru toate ne-înțelegerile şi rătăcirile, sper cât mai repede. O va merita cu « asupra de măsură », cum spunea Poetul.

Dar sper cu şi mai multă tărie ca răul care este pe cale să-l provoace țării să nu se înrădăcineze decât în biografia lui, atunci când va intra în negura uitării sau a tristei aduceri aminte.

Alexandru MELIAN

RUGĂ PENTRU NOUL AN

Suntem stăpânii şi sclavii unei lumi în care stelele s-au metamorfozat în decorații, soarele în poligon de explozii iar luna în țintă de aselenizare. O lume în care brazii înseamnă mai ales cherestea şi sicrie, apele nişte unde cu care nu mai poți spăla nici un păcat iar pământul un lințoliu dedesuptul căruia ochii lacomi caută aur şi petrol iar deasupra, putere şi nemurire. O lume a tuturor căutărilor şi a tuturor rătăcirilor. A tuturor aventurilor întru distrugere şi a tuturor speranțelor întru salvare.

DOAMNE !

Din stăpâni şi sclavi transformă-ne în camarazi întru căutarea idealului, redă stelelor încifrarea cosmică, soarelui atotputernicia dătătorului de viață iar lunii magia ei misterioasă ! Conferă din nou brazilor noblețea simbolică, apelor puritatea vindecătoare iar pământului menirea de cuib al viețuirii întru frățietate şi bucurie ! Călăuzeşte căutările noastre înspre găsire şi rătăcirile înspre recunoaştere! Deschide aventurilor noastre orizonturile zidirii şi speranțelor întru salvare calea împlinirii temeinice !

Mulțumescu-ți DOAMNE că te uiți la noi cu milă şi că nu-ți uiți făptuirea!

Alexandru MELIAN

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Din cenuşa vremii

- Proză scurtă -

DEBUT!

Motto:

„ Foaie verde mărăcine,
Îmi aduc aminte bine,
De-ale rele, de-ale bune,
Toate câte sunt pe lume...”
(cântec popular)

Cuvânt înainte

Povestirile sunt adevărate. Chiar dacă nu au legătură epică, pot fi citite separat. Toate proiectează lumea satului arhaic din copilăria mea. Atunci, când la loc de frunte erau: bunătatea, milostenia şi credința în Dumnezeu. Şi măsurarea timpului era alta. O făceau cocoşii, soarele şi aprecierile oamenilor.

M-am simțit dator să scot din cenuşa vremii, bucuria copilului, care se minuna de tot ceea ce vedea în jurul său. Dorința de a merge la şcoală, respectul pentru bătrânii satului, jocurile şi năzbâtiile copilăriei, lucruri care definesc şi înnobilează poporul român.

Personajele sunt reale. Le-am adus în paginile acestei cărți din respect. Mulți, aproape toți, ne-au părăsit.

Toate întâmplările, povestirile auzite au modelat caracterul omului matur de mai târziu.

AUTORUL

LA POMANĂ

Nici nu se crăpase bine de ziuă că mă trezii cu gândul să nu uit să iau lingura, lingură de lemn de cireş făcută de un rudar din Buduhala pe care plătise bunica două ouă, că bani n-aveam. N-avea nimeni, poate doar Liviu că tat'su era contabil la oraş.

Pe la unu vine popa Ilie din Staicu şi-l duce la groapă, iar pomana se aşează pe la patru.

Noi copiii plecăm de acasă mai devreme ca să prindem loc.

Masa se aşează pe drum, pe nişte scînduri, iar „scaune” foloseam nişte pietroaie pe care le găseam acolo pe lânga gard.Le punea lumea să înfunde găurile să nu iasă găinile în drum.

- Hai bă Gheorghe ! ….şi-o rupem la fugă. Numai că ajunşi la pomană, belea mare: nu mai găseam lingura.

- Ce mă fac acuma, cu ce mai mănânc eu?

- Bă, eu nu ți-o dau pe a mea zise Chizduță, (aşa era porecla lui Gheorghe prietenul meu).

După multă frământare, găsii şi lingura. O băgasem la brâu după elasticul pantalonilor de monton, iar din cauza grabei - tot într-o fugă o ținusem - ligura căzuse pe cracul pantalonului şi se oprise la gleznă, că pantalonii erau tot cu elastic şi la picioare.

Acum, necaz mare, cum să dau eu pantalonii jos să scot lingura. Se adunase lume multă la pomană, iar pantalonii erau pe fundul gol.

Când murea cineva în sat, noi copiii ne bucuram. Să ne ierte bunul Dumnezeu!

Ba mai mult ştiam şi cine e bolnav şi fără leac. Omul murise în post şi abia aşteptam mâncare de prune şi pilaful de orez.

Numai că... ziua bună se cunoaşte de dimineața. Nimerisem la masă cu baba Minda care venea cu toți copiii şi nepoții - vreo şaisprezece - şi se ținea hârca cu lingura la noi să nu luăm nimic din strachina cu mâncare. Şi acum simt cucuiul cu care mă pricopsise Minda.

Sărăcie mare mai era, Doamne!

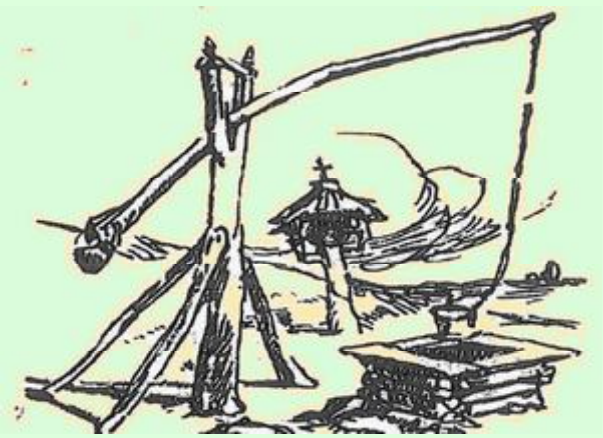

PAPARADĂ

Haralambie Istutor trecuse demult de optzeci de ani. Pentru noi era nea Alampe.

Iubea copiii şi mai toată ziua stătea la poartă, pe banca despicată din lemn de tei. El o cioplise.

- Bă, ia vino-n coa' ! Mâncaşi ?
- Da, nea Alampe. Săru'mâna.
- Ce mâncaşi mă ?
- Paparadă.

Era mâncarea săracului. Bunica o pregătea într-o tigae bătrână şi neagră. O avea de la moşul ei. Fierbea în apă câteva linguri de mălai, un ou, puțin lapte şi cam atât. Când se întărea o împârțeam cu vârful cuțitului în trei. Eu, bunica şi Vali, o nepoată de – a ei, fata Silviei, care murise de „ficate". A crescut-o bunica de suflet.

Eram de aceeaşi vârstă. Am crescut ca frații. Împărțeam tot.

Cam pe la chindie, când ieşeam din nou în drum să văd ce orătănii nu intraseră în bătătură ca să nu le pierdem, îl văd iar pe nea Alampe, tot pe bancă..

- Bă, ia vino-n coa' ! Mâncaşi ?
- Da, nea Alampe. Săru'mâna.
- Ce mâncaşi mă ?
- Paparadă.
- Copilu' ăsta-i cam prost. Pentru el toate mâncărurile nu sunt decât paparadă.

Săracul nea Alampe. El nu ştia că eu tot paparadă mâncasem. Ce mai rămăsese de la prânz. Dacă n-aş fi păstrat, nemâncat mă culcam.

- Ia fii atent la mine, zise nea Alampe, luându-şi căciula de oaie de pe cap. Îți place cum îmi stă freza ? Dacă vrei să-ți stea şi ție păru' pe spate fii atent la mine.

- Da, nea Alampe. Şi mă uitam atent la el să nu-mi scape ceva.

- Deseară când vine vaca de la izlaz pune-ți nişte sare pe frunte, dă-te pe la botu' vacii şi să vezi cum îți aranjează păru' cu limba.

Plecai acasă mulțumit, uitându-mă pe cer la soare. Mai era un pic, cam atât ... şi venea Florica de la păşune. Se înserase de-a binelea şi văcuța rumega mulțumită în bătătură.

Eu, cocoțat pe prispă, cu sarea pe frunte şi cu un drob de sare în mână o ademeneam să vină la mine să-mi facă freza. Vaca se apropie încet, simții mirosul sării, scoase o limbă neagră, mare şi aspră şi mă trăsni cu ea peste față de-mi întoarse ploapele ochilor pe dos. Mă trânti şi de pe prispă. N-am mai văzut decât beznă. Am început să plâng. Ce zic eu plâns, urlam. Mai mult de sperietură.

Bunica, săraca, văzându-mă căzut şi cu ochii fără ploape, ca moroii, se sperie de nici nu mai nimerea să-mi dea ploapele la locul lor. Mă ustura şi pielea capului.

- Bă, tu eşti la şcoală ? , mă întrebă nea Alampe a doua zi.

- Mă duc la toamnă. Vreau să mă fac deştept.

- Fii mă cuminte. Eu n-am fost deloc la şcoală şi uite că am ajuns optzeci şi cinci de ani. De prostie încă n-a murit nimeni. Tot paparadă mâncaşi ?

OPINCILE

- Mamă, hai repede că vine un țigan cu opinci. Le vinde. O trăgeam pe bunica de mâneca flanelului spre poartă, să il rup şi nimic mai mult.

- Stai mă, nebunule, că dai cu mine de pământ. Lasă-l încolo cu opincile lui cu tot. N-avem noi bani. Cât vrea pe ele ?

- Opt lei.

- A...n-am mumă. Dacă aş avea un franc, m-aş mărita.

Țiganul care auzi discuția intră în curte se aşează pe grămada de lemne şi zise:

- Lasă dodă, că ne – nțelem noi cu plata. Dacă n-ai bani, poate ai bucate. Ceva făsui, cartofi, ceapă. Poate şi niscaiva mălai, sare. Poate ai şi un chil de gaz, că n-am mai aprins lampa de trei săptămâni. Ne culcăm odată cu găinile.

Bunica se uită la mine cu drag, văzu şi opincile din cauciuc din cameră de maşină. Erau noi şi luceau. Cred că erau date cu untură.

- Bine mă, dar vezi să mă asculți şi să te duci unde te trimit, auzi ?

- Fac orice ai nevoie, dar mi le ei ?

O lăsai să se tocmească cu țiganul şi intrai repede în grajd la vacă, să rânesc, să mătur, să pun fân proaspăt. Luai şi cotovaica cu boabe de porumb să dau la găini. Mă pusesem pe treabă, ce mai…

Când am văzut că pleacă țiganul eram sigur că mi le cumpărase. Ce frumoase mai erau ! M-am încălțat cu ele să le fac proba. Noaptea am dormit încălțat.

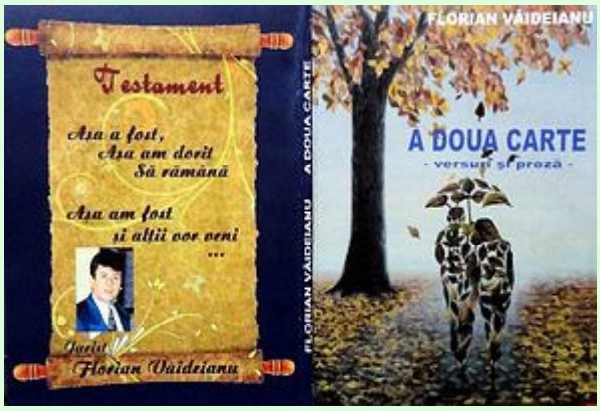

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) **- prozator, poet.**

A DOUA CARTE

Când se consumă materia, focul se stinge şi, odată cu el, mor şi amintirile. Strădania scrierii acestei cărți, este ca posteritatea să nu uite pe cei care au fost.

Autorul

Motto:
C-o treanță de baibarac,
Şi o troacă de dovleac
Ajunsei mare băiat…
(cântec popular)

POEZII

Intimitate,

În mănăstire păşeşti cu sfială,
De teamă să nu calci pe istorie;
Furtuni sufleteşti iscate-n greşeală,
Se spulberă-n vânt, devenind glorie.

Dumnezeu îngăduie-n viață încercări,
Spre lămurirea credinței curate;
Lumina din noi, transformată în zări,
Ne poartă mereu prin nopți înstelate.

18.04.2012 Tg-Jiu

Eşec

Generație divină…
O, cât te-ai îndepărtat!
Urinezi amfetamină:
Vis profund şi timp ratat.

Coasă, plug, semănătoare
- dicționar neînțeles,
Refuzați de informare;
Somn adânc, repaos des.

24.06.2012, Tg-Jiu

Desene de Grigore Haidău-Tg-Jiu

Dorință,

(soției mele Lucica)

Tânăr mereu să fiu, nu bătrân;
Cositul în suflet să-mi plouă;
Să te plimb cu căruța-ncărcată cu fân;
Să te-mpodobesc cu mărgele de rouă.

Tânăr mereu să fiu, nu bătrân;
Primăveri ce-ncolțesc pământului roade;
Întrecere-n bunul simț să rămân;
Lumini de pe cer să-ți fie podoabe.

Tânăr mereu să fiu, nu bătrân;
Aratul blestem al pământului viu;
Mereu în visul tău să rămân;
Cum nu oboseşte albina să fiu.

01.02.2012 – Tg-Jiu

Inteligență înțeleaptă,

(lui Doru V. Fometescu)

Privirea-i, din oțelul de Toledo,
Mângâia ironic şi subtil,
Inteligența unui alter-ego,
Săpată-n universul microfil.

Vedea cu mintea, ochiul celui care,
Stătea înfipt în adevăr,
Făcându-i visului cărare,
În aura sfințeniei din păr.

Troiță aşezată-n suflet, la răscruce
De timp, atemporal şi călător,
În universuri ce se bat în cruce;
Piroane sfinte, cu miros de dor.

28 Mai 2011, Tg-Jiu

Prieten mereu,

(lui Milu Popescu)

Venim din vremi; lumea se miră,
Pe-acelaşi drum de gând am fost;
Visele noastre se simțiră,
Ca mărul dulce-n zi de post.

Acum ne tot vedem (mereu)
Până când Domnul hotărăşte,
Al cărui gol va fi mai greu.
Dar sufletul nu-mbătrâneşte!

12.04.2012, Tg-Jiu, Joia Mare

Strop de cer

- prietenului meu prof. Grigore Haidău

-

Deasupra satului: lumină,
Rămâne doar să o vedem;
Din suflet mare-i o fărâmă,
Ne-a dat şi-a zis să nu uităm.

Culori din soarele ce-apune,
Vor răsării pe-albastru cer;
Penelul său ca o minune,
Mângâie florile de ger.

Aşa a fost şi va rămâne,
În satul său din peisaj,
Cu amintiri, cu gânduri bune,
Ca păsări albe în penaj.

A dăruit comunității
O lacrimă, un strop de cer;
Din carnea lui a smuls vieții
Un gând curat, un caracter.

12.04.2012, Tg-Jiu, Joia Mare

Conspirația mediocrității

Strădania te-a ridicat
Cu greu obscurității,
Să fii hulit, executat,
De glonțul societății.

Destinu-ți mare, umilit,
Minciuna şi disprețul,
În loc să plece, au venit;
Păgân a fost profetul.

25.06.2012, Tg-Jiu

Desene de Grigore Haidău-Tg-Jiu

Rugă

Gândul pe cărare apuce,
Coasa-n iarbă să se joace;
Strachină cu lapte dulce,
Să mă umpli de noroace.

Lemne din pădure aduc,
Stele de pe cer s-apuc;
Turtă caldă de pe vatră,
Dă-mi să fiu eu lumea toată.

Spune-mi Doamne ce să fac,
Nu ştiu unde să mă duc,
De-atâta plăcere zac,
Umblu singur ca un cuc.

25.12.2011, Tg-Jiu

Până când…

Cât vom mai sta, privind absenți,
Cum fiii noştri-n lume pleacă;
Politicieni cruzi şi demenți
Ne-aduc paharele cu apă ?

Familii ce se pierd uşor,
Ca frunzele căzute-n ceață,
Se învârtesc, topite-n dor
Şi mor încet, sperând la viață.

Curajul de-a perpetua,
S-a stins în lipsuri materiale;
Nici nu mai ştiu cât vom răbda,
Dar sigur vom găsi o cale.

07.10.2011, Tg-Jiu

Plouă

Cerul trimite viață peste pământ,
Zgomotul ploii linişteşte,
Fulgerul purifică aerul blând
Piatra spălată-n potop străluceşte.

Copacii râd, oamenii dorm;
Sfântul Ilie dăruieşte belşug;
Vise împlinite în somn,
Spirite rele ce fug.

Septembrie 2011, Tg-Jiu

Aşteptare

Pe peronul gării calme,
Trei stânci aşezate-n ploaie,
Îşi răbdau capul în palme:
Timp ce se scurgea şiroaie

Septembrie 2011, Tg-Jiu

Cânepa

Primăvara, după ce aram locul de la Văcării, semănam cânepă. Creştea de doi metrii. Noi copiii ne jucam de-a pituluşu prin ea toată ziua, lăsând numai urme de călcătură. Veneam seara acasă cu cămăşile verzi. După o vreme, când bunica zicea că este „coaptă”, o tăiam cu secera, o făceam snopi şi o duceam la râu, la topit. Aşezată în apă – mai la margine, stătea cam o lună, să se înmoaie bine. Vara, apa râului era caldă şi se adunau în cânepă sute de peştişori pe care încercam să-i prindem. Mai dădeam şi de câte un broscoi cu ochii bulbucați ce se uita la noi mirat. Când cânepa era „gata”, o puneam la uscat. După o vreme în tot satul se auzea un zgomot ciudat, ceva aşa, ca o toacă bătută: se melița cânepa. O tocam până rămânea tulpina moale, numai bună de tors.

Femeile ieşeau pe uliță cu furcile în brâu. O torceau, punând şi țara la cale – numai bârfe, dar mergea şi treaba.

Iarna în toate casele se țesea pânza, la războiul de lemn cu spată, suveică, sul şi toate cele. De Sfintele Paşti aveam „cămăşoaie” noi, lungi până-n pământ, legate la gât cu şnur negru de lână.

Seara, când scoteai cămaşa de pe tine şi o puneai jos pe vatră, stătea dreaptă parcă era de lemn. Nici nu mai trebuia apretată. Pe sub cămaşă nu purtam nimic; izmenele le luam după douăzeci de ani, când umblam după fete.

Treaba asta cu cânepa a fost până a apărut o pânză țesută de fabrică: America. Lumea nu a mai pus cânepă. Azi cânepa este considerată drog, i se spune canabis.

Cultivarea ei este interzisă de lege.

07.04.2012, Tg-Jiu

Taurul comunal

La Sfatul Popular era unu nea Căruntu. El avea grijă de taurul comunal. Îl hrănea cu porția, nu prea mult, să nu se îngraşe, că Mişu (taurul), altele avea el. Trebuia să fie „prezent” când apărea câte o văcuță pentru montă.

- Ce-ți mai face tauru’, Căruntule? Îl întreba câte o muiere mai şugubeață.

- Doarme foarte puțin, mai mult la „treabă”, (ținea şi Căruntu la glume).

Într-o duminică, de dimineață, câteva muieri treceau spre primărie cu văcuțele de sfoară. Frumos țesălate, curate şi îngrijite, mergeau în rând, una după alta, mugind prelung. Parcă ştiau unde se duc.

După o vreme ajunseră. Mişu, simțind rutul, aştepta maiestos în țarcul lui din grinzi rotunde de brad, care pe alocuri purtau urmele furiei lui.

- Veniți toate! Nu puteați veni şi voi pe rând? – le măsură Căruntu cu o privire tăioasă.

- Ho, mă, că nu te punem pe tine. Noi la taur venirăm. Cu Mişu avem noi treabă.

- Bine atunci. Care-i prima la rând?

Taurul se repezi la prima „victimă” ce intrase în țarc. Muierile, cu ochii cât ceapa şi cu fiori pe şira spinării, începură să-şi dea cu părerea.

- Fă, zise una mai scofâlcită, a lu’ Corcolici, şi boul tot la ale bătrâne se dă mai întâi. Numai omu’ la ale tinere! Şi oftă din toți răr unchii.

- Țin-te Căruntule, că-i rupe spinarea!

- Ferice de ea, uite câtă … are, nu ca la noi … de-abia o simți…

Femeile stăteau cu coatele răzimate de țarc şi priveau cu poftă la Mişu, care îşi vedea de treaba lui, atent să nu îi scape niciuna.

Nea Căruntu, căruia nu-i era uşor să dirijeze monta, se ştergea cu căciula pe frunte de sudoarea care îi curgea şiroaie pe față.

Era greu să lucrezi cu Mişu, care nu ştia decât una şi bună.

Decembrie 2010, Tg-Jiu

Citiți mai departe întregul volum aici:
http://www.pestisani1969.ro/pdf/Florian_Vaideianu-A_doua_carte.pdf

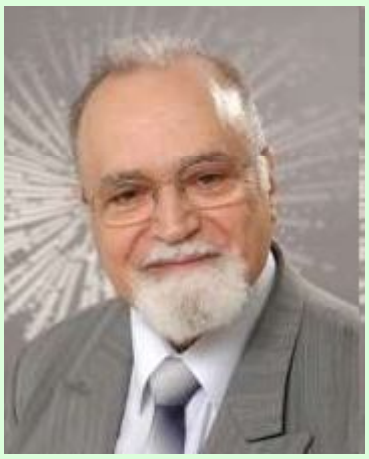

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

Poeziile lunii decembrie

V i s u l

Azi-noapte eu am visat
c-ajunsesem Om de Stat
şi purtam la brâu pistoale
şi la cizme opt pumnale.

Îmbrăcat în muşchetar
umblam prin Țară hoinar
şi-n postura arătată
încropisem o armată
din prostime, unu şi-unu.
Şi cum eu eram Tribunu',
într-o mare adunare
le țineam o cuvântare
şi-i puneam pe toți să jure
pe Drapel şi pe secure
că vom merge-n Capitală
să le cerem socoteală
celor ce conduc acuma,
că s-au întrecut cu gluma:
prea – ziceam în visul meu –
n-au frică de Dumnezeu,
c-au umplut Țara de hoți,
de corupți şi de netoți
nesătui, fără măsură,
care zvântă pe cât fură.

…Eram în Dealul Izvor
Primu,-n fruntea tuturor –
pe lozinci şi firmament.
Am intrat şi-n Parlament,
cu prostimea după mine…
Când simt că-s scuturat bine:
"Hai, te scoală, frățioare!
Astăzi mergem la votare!"
„Să votăm, zici? Şi.. pe cine?
Pe-ăla cu… „Să trăiți bine!"?

George Ene…

Marea Mea Iubire Mare

Marea Mea Iubire Mare, de ursite dăruită
Cu blândețea lunii noaptea, caldă ca al zilei soare,
Tu mă însoțeşti în lume: mamă, soră şi iubită,
Tu mi-eşti viața şi sfârşitul – Marea Mea Iubire Mare.

Când simt inima că-mi bate şi când razna mi-o ia gândul
Sub icoana ta cea sfântă caut, scumpo, alinare
Şi-mi revin mereu îndată şi puternic mi-e avântul
La chemarea ta de suflet – Marea Mea Iubire Mare.

Prin străini întotdeauna pasu-mi ține calea dreaptă
Căci în piept mă arde dorul şi-amintirea ta mă doare
Țară-Mamă, Țară-Soră şi Iubită înțeleaptă,
România mea Divină – Marea Mea Iubire Mare!

George Ene

Citiți poeziile domnului George Ene pe blogul nostru de poezii:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

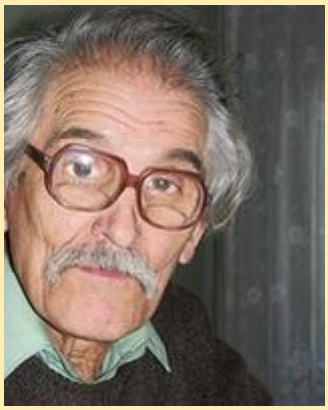

EMIL BUCURESTEANU - scriitor (n. 1932, Roznov, Slobozia, Neamt)

La capat de drum
- Antologie lirică -

Notă:
La capăt de drum este o antologie cu poezii selectate din volumele „Poeziile mele”, „Vânător de vânat vânt”, „La capăt de drum” şi Poemele iubirii” ce au fost publicate de către editura Online Semănătorul.
Autorul

Prima iubire

Sub brazi înalți pe-o bancă stam
Când am simțit prima iubire.
Acelaşi lucru tu mi-ai spus
Că s-a-ntâmplat şi pentru tine.

A doua zi ne-am întâlni
În-acelaşi loc ca din-tâmplare
Pe bancă iar am poposit
Iar brazii radiau în soare.

O carte tu aveai în mână
Dar nu citeai, doar te făceai
Eu frământam sub tălpi țărână
Şi-ți admiram părul bălai.

Şi ai uitat cartea pe bancă
- Roman minor, de necitit -
Mi-ai spus apoi, fiind prieteni,
Ce mult atunci te-ai fâstâcit.

Te-am căutat, apoi, să îți dau cartea,
Prea mult eu însă n-am umblat;
Pe-aceeaşi bancă de sub brazi
Spre seară tu m-ai aşteptat.

Aşa a-nceput iubirea noastră
Şi s-a sfârşit cam tot aşa:
Pe-o altă bancă, în altă parte
Am stat sub tei, pe-o vreme rea.

Cuvintele au fost puține
Le căutam ca la-nceput.
Atunci porneau dintr-o iubire,
Acum al dragoste sfârşit.
August, 2003.

Melancolic curg drumurile iubirii

Melancolic curg drumurile iubirii,
Peste câmp de dor aleargă în noapte.
Din-întuneric, lumină reuşesc să facă,
Pe covor de raze dorm apoi în şoapte.

Melancolic curg drumurile iubirii,
Dulcele-amar îl port cu plăcere.
De la nimeni sfaturi n-au timp să asculte,
Totul se petrece după-a firii vrere.

Melancolic curg drumurile iubirii,
Peste punți de dor fără de zăbavă,
Curgere întruna, totul în neştire
Şi pentru oprire pe nimeni nu-ntreabă.

Melancolic curg drumurile iubiri
Până când într-o vreme se pierd în pustie:
Rătăciri pe lună, pe soare, pe vânt,
De popas deloc nu vor ca să ştie.

Melancolic curg drumurile iubirii!
15 decembrie 2011

Ochii tăi albaştri

Ochii tăi albaştri gânduri îmi înhamă
Şi alerg cu ele pe câmpii de aştrii
În noapte când lumea doarme, iar sihaştrii
Înalță slugi spre ceruri să-i scoată din tină.

Ochii tăi albaştri doruri îmi aduc,
Umblu prin păduri, sunt un cuc năuc…
Sub tălpile goale omor iarbă moartă,
Simt cum moartea bate la mine în poartă.

Ochii tăi albaştrii, minuni nevăzute,
Sapă răni adânci, ucide speranțe…

Cine ți i-a dat iubire a uitat
Să pună în ei, dor n-a semănat.

Ochii tăi albaştri, liliac în floare,
Îi privesc atent, nu au cinci petale
Noroc eu nu am, iubirea s-a dus
Când au fost născuți, stelele au plâns.

Ochii tăi albaştri stau mereu închişi,
Încuiați de dor, parcă sunt proscrişi
Durere să nască, suflet să omoare,
Rău e pentru cel ce îi ies în cale.

Ochii tăi albaştri sunt fântâni adânci
Ca să te adapi nu ai cum s-ajungi,
Setea te cuprinde, trupul se usucă,
O umbră devii şi cu dor de ducă.

Ochii tăi albaştri, câmpii fără margini
Cine să adune atâta nemurire
După ploi de dor crescută-n neştire
După-o viață întreagă, ochi plini de paragini.

Ochii tăi albaştrii… ce bine era
Dacă nu ieşeați voi în calea mea!
Nu aş fi ştiut ce este durerea,
Moarte aş fi vrut făr'o a aştepta.
8 februarie 2012.

Iubirea e un poem

Iubirea e un poem
iubirea e un poem!
l-am scris ?i scris a fost,
ca să ți-l citesc nu are rost:
îți sunt urechile-nfundate,
la poezii tu eşti în post.
priveşti mereu spre alte zări:
unde sunt bani…
şi ai dreptate.
la ce-o fi bun să ai o carte?
cum să îți spun?
 e un vers e trist
când nu primeşti la el răspuns
dar tot iubeşti
c-aşa e scris de cel de sus:
să-ntorci şi celălalt obraz
de eşti lovit de cineva.
dar dragostea nu are legi
nici scrise, nici nescrise nu-s
fiecare dintre noi
este el singur cu iubirea
şi-şi simte sigur nemurirea
numai în doi
cu versul lui.
30 iulie 2011

Citiți alte poezii semnate Bucureşteanu la Editura online Sămănătorul:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Emil_Bucuresteanu-La_capat_de_drum.pdf

Liviu-Florian Jianu

(n. 1961, Craiova) poet, prozator, publicist.

AMINTIRI RECENZATE

Un volum despre autori si scrieri

Stimați Senatori,
Dragi deputați ai Parlamentului Copilăriei,

În cinstea Vechilor şi Noilor Ani, împart cu Domniile Voastre bucuria Noului An, şi pun lângă bradul de Crăciun, pentru Domniile Voastre, AMINTIRILE mele RECENZATE.

Vă doresc multă bucurie şi sănătate în Noii Ani, şi adaug alegerilor pentru PARLAMENTUL COPILĂRIEI, votul meu pentru acelaşi Dumnezeu bun, care s-a sacrificat şi se sacrifică pentru oameni, aşa cum bunicii şi părinții noştri au sacrificat, pentru întreg PARLAMENTUL COPILĂRIEI NOASTRE, pe lângă viață, tot ce au avut şi au mai bun.

LA MULȚI ŞI FERICIȚI ANI!

ŞTEFAN DORU DĂNCUŞ: ÎN AŞTEPTAREA CERTITUDINII

("Bocitorii. Aşteptătorul", Editura Singur, 2007 - Târgovişte)

Ce vrea să ne spună, în esență, Ştefan Doru Dăncuş, în "Bocitorii"?

Că omenirea a devenit o turmă bocitoare.

Dacă vine lupul, boceşte. Dacă este război în Gaza, boceşte. Dacă este război în Irak, sau Iran, sau Coreea de Nord, sau Iugoslavia, sau Balcani, sau al III-lea război mondial, boceşte. Dacă este criză mondială, boceşte. Dacă numărul de avorturi întrece de două ori numărul naşterilor, boceşte. Dacă dincolo de ban nu mai contează nimic, boceşte. Dacă asomizează porcul, boceşte. Dacă i se interzice să-şi vândă brânza, vinul, ori carnea, neambalate, boceşte. Dacă vine cancerul de col uterin, aviara, tuberculoza, războiul, sau apocalipsa, boceşte. Dacă nu are de mâncare, loc de muncă, căldură, ori răcoare, apă, sau băutură, boceşte. Dacă animalele, şi omul sunt marcate cu cipuri de identificare, boceşte. Dacă Universul va sfârşi prin marea înghețare, sau marea implozie, boceşte. Dacă nu mai sunt petrol, apă, sau resurse, boceşte. Dacă Dumnezeu nu există, boceşte. Dacă există, boceşte. Dacă o covârşesc drogurile, prostituția, afacerile cu carne de turmă, ori arme, boceşte.

Pe lume nu mai exista luptă împotriva răului. Nici răul, poate.Doar bocitori ai binelui.

Ce vrea să ne spună, în esență, Ştefan Doru Dăncuş, în "Aşteptătorul"?

Că el, Ştefan Doru Dăncuş, a obosit. Să lupte cu toți. Şi cu sine. Pentru toată lumea. Că este şi el, un om, doar. Care are nevoie de ocrotire. De o mângâiere. De o alinare. Şi atunci, dincolo de microscopicele lui victorii în lupta cu Hidra, Aşteaptă. Şi aşteaptă. Să vină apocalipsa. Să îşi ia fiecare recompensa. Sau pedeapsa. Cumpănită de Dumnezeul şi omul care a împărțit totul. Învățătura, Cuvântul, Viața, Calea, Adevărul, chinul, sângele, şi trupul. Ca să vedem pentru ce a fost creat omul. Nu pentru apocalipsa alienării. Nici pentru triumful dictaturii. Fie ea şi a libertății şi democrației.

Între bocitorii şi aşteptătorul, Dăncuş iubeşte viața. Femeia. Oamenii. Chiar şi atunci când sunt vicioşi. Când îi vând speranțele. Când îl înşeală. Iubirea poate fi palpată în scurte proze, sau poeme în proză de o hipersensibilitate, emoție, şi încredere, oarbe. Între bocitori şi aşteptători, este atâta lumină oarbă. Atâta sămânță de bine, călcată de rinoceri, sub copite.

Am citit cartea pe nerăsuflate. Risc să spun că este de o frumusețe mizerabilă. Frumusețea vietii noastre ratate. Mizeria vieții noastre reuşite. Un judecător nebun de maculată iubire a adus pe lume o oglindă în care porcii se văd îngeri care se admiră unii pe alții. Sau fiecare, pe sine. Şi pentru sine.

Nu ne priveşte. Noi suntem oameni.

19 ianuarie 2009,

DIRECTORUL, TATA, RAȚIUNEA, COOPERATIVA „DESERVIREA” ŞI CONCETĂȚENII

(Tatalui meu, Jianu C. Marian)

Uneori, prin decor se descriu toate personajele. Există şi decoruri ambuscadă. Pipăind drepturile omului, nu îți vine să crezi că pot să încapă într-o căsuță modestă, pe Strada Iancu Jianu nr. 838 bis. Te-ai aştepta ca o asemenea instituție să aibă un sediu impunător. Chiar să-l merite. Ei bine, vă înşelați! În primul rând, pentru că eu nu înțeleg nimic din eticheta: Drepturile Omului. Îmi spun ceva: dreptul individului în raport cu drepturile indivizilor. Drepturile indivizilor în raport cu dreptul individului. Apoi, clădirile mari şi frumoase pot fi goale pe dinăuntru. Cele mici, pline de rafinament. Caut sediul Rațiunii. Întâmplător sau nu, găsesc aici şi Drepturile Omului. Să scoatem căciula. Să batem la uşă. Să intrăm. Să spunem „Bună ziua!“. Să ne prezentăm. Să ni se spună: „Luați loc!“. Să ne aşezăm pe un scaun de lemn. Să analizăm decorul. O cămăruță. Muşcate în geam. Două lămpi suspendate. Pentru corectură. Pentru lectură. Un birou în dreapta. Pe mâna dreaptă a biroului, manuscrise dactilografiate la o maşină de scris obişnuită. Pe fiecare manuscris, fotografia câte unui tânăr. Un băiat. O fată. Alt băiat. Iată şi maşina de scris, în față, pe masă. Mică şi de o vârstă cu omul cu păr alb din fața mea. Două pisici pe două genți pe mâna stângă a biroului din dreapta. Un director robust, cu părul cernit, la birou.

V-am adus recenzia. În căutarea unui suflet de om. Domnu' Comunistu'. Un coleg de serviciu. Directorul o citeşte. Dau năvală doi tineri. „Îi sparg primarului geamul de la maşină. A fugit de noi. Ne spune: „Veniți mâine!”. Nu avem unde să locuim. Tata a murit. Mama ne-a dat afară. Bea. Cu amanții. Bunicii nu ne primesc în apartament. Ne-au dat afară. Lucrăm la morgă.” Cel care vorbeşte este băut. Pauză. Păi, le spun, să ne punem în locul primarului. Are el spații personale libere? Nu. Are spații publice de oferit? Nu. Are bani ca să le construiască? Nu. Eu am ajutat un om ca voi. Pe Sfântul Nicolae. L-am dus la Clinica de Psihiatrie. Nu a fost primit. Deşi avea antecedente. Era TBC-ist. Dar a primit un bilet de internare la Poiana Mare. Nu a vrut să meargă acolo.Totuşi. Nu a fost zadarnic. Mai are o posibilitate.

Directorul sună bunicii. Sunt directorul. Aveți doi nepoți care dorm pe afară. Închide telefonul. Mint. Tata nu este mort. L-au bătut. Bunicii sunt supărați pe ei şi nu îi primesc. Au fost turnători la Electroputere. Vai, ce de securişti pe lumea asta! Bătrânul este securist. Directorul este securist. Primarul este securist. Bunicii, turnători. Scriitorul, paranoic. Tinerii revoluționari, fără locuință. Să fim multumiți că suntem bine, sănătoşi, mătuşă

Europa! Unchiule Sam, bine ai venit!

Tata este un personaj defunct. De cancer. Tata a lucrat la Cooperativa „Deservirea“. 72 de secții. Câți oameni? Tâmplari, mecanici auto, tinichigii, vopsitori, tapițeri, geamgii, giuvaergii, necalificați. Familii. Munca de-a Drepturile Omului. Audiențe nesfârşite pe „Romain Rolland“. Lângă „Ciufulici“. Producție. Export. Inginer şef. Comunist. Venea din ce în ce mai des acasă cu dureri de cap. Mese sărite. Sau pe apucate. Primarul. Secvențe Terra Sat. Telefoane peste telefoane. Mie să-mi dai. Răspunde. Şi o ia de la cap. Să facem. Primarul vrea să facă. Noaptea, visează Sala Polivalenta de altădată. Noaptea, visez strada Romain Rolland. Cu vase de argint în fereastră. Când intram pe uşă, se mai lumina şi tata. Rațiunea şi Drepturile Omului. Viața lui Michelangelo. Agonie şi Extaz.

În plin centrul Iovacrei, Rațiunea şi Drepturile Omului. Pe Unirii, via Iepure, via Directorul, via Bătrânul, via alți oameni, o cameră 6/7 goală, cu o sobă, în care doi tineri care au norocul să lucreze la morgă, nu dorm pe scările unui bloc. Uneori, prin decor se descriu toate personajele.

Ianuarie 2003

Citiți mai departe întregul volum aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Jianu_Liviu-Florian-Amintiri_recenzate.pdf

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951)

Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

Întâlniri in oglindă

Vol. XII - critică eseistică

POEZIA CARE ȚINE FIINȚA ÎNTRU FIINȚĂ

„Trăiască Poezia şi marii visători" - scria mai demult reputatul poet Ioanid Romanescu. Şi faptul că Poezia nu se poate disocia de Visare, de Oniric, o aşează pe treapta înaltă a trăirilor imaginative, a metarealului, a fabulosului şi a stării vocaționale de grație. Să nu ne amăgim. „Tot românul s-a născut poet" – această zicere populară este adevărată, însă, nu tot românul îşi poate manifesta această stare în forma ei cea mai fericită.

Poezia este un suprem omagiu adus iubirii de oameni, de natură, de frumos, o iubire tămăduitoare şi stenică, revărsându-se către noi, privitorii, în tandrețe mătăsoasă, esențializată în gesturi simple, dar care capătă consistență deplină prin culoare şi ideatică. Poate că nu întâmplător, Ziua Mondială a Poeziei coincide cu echinocțiul de primăvară. Poezia poate fi o Re(Naştere).

Acest sentiment imanent al iubirii Renăscând în Natură, este o continuă aspirație către Înalt, către sublim, către frumosul prin excelență.

Venind din universul de sacralitate al omenescului, dar înălțate prin limbaj şi metaforă, poemele sunt decupaje ale clipei eterne incendiară şi exultantă, care uneori se temperează, căpătând expresia de mir a echilibrului şi grandorii, născute din uimirea de sine, din bucurie şi revelație harică.

Parcurgând un poem, simți aromele suave ale Înaltului, transpus în semne comunicabile, adevărate destăinuiri convertite în ceremonii diurne. Un fior profund metafizic este prezent peste tot, ieşind la iveală discret, ca un gând picurat. Ceea ce uimeşte într-adevăr, este partea de nepătruns şi insidios din existența cotidiană, ceea ce numai ochiul poetului vede şi urechea muzicianului aude. O simfonie de sunete şi culoare, cu pulberi ale unei reflectivități de vitraliu sfărâmat. Efluvii imateriale de poezie, curgând din toate direcțiile, ne copleşesc ca o hăituire de cețuri mişcătoare, alungate de razele soarelui. Meditații nuanțate liric induc un sentiment de irealitate cu substrat metafizic.

Adunate-ntr-un punct vibrator, precum tablourile, reflecțiile lirice sunt confesiuni necesare, transpuse în chip admirabil pe un suport virtual sau material şi au extraordinara forță de a extrage din banal, din întâmplător, valori de semnificație care conferă farmecul ascuns şi misterios al inefabilului.

Puse cap la cap, cu minuție de trezorier, poemele ne eliberează de vulg şi de starea de angoasă provocată de imaginile despuiate, cu parfum neîndoios de kitsch, care fac deliciul amatorilor de senzații ieftine.

Faptele mâinilor, faptele ochilor, faptele minții Poetului vor rămâne, credem, desenate în chip tainic, în filigran, pentru clipa când fiecare se va simți singur şi vulnerabil, orbecăind în tumultul acestei trăiri după steaua de sprijin.

Un singur lucru e clar: oricât ar fi vremurile de potrivnice, Poetul nu are voie să risipească crâmpeiul de substanță divină din sine însuşi, ci, cu forța interioară caracteristică unui titan, să răzbată în plină lumină, împrăştiind astfel în jur monadele sufleteşti cu care l-a binecuvântat Providența.

Cu alte cuvinte, orice talant îngropat în pământ rugineşte şi nu mai poate oferi bucurie lăuntrică nici unui ochi muritor, oricât ar încerca cineva, mai târziu, să-l şlefuiască.

Nu simți Poezia în lipsa culorii. Nu-ți poți imagina culoarea în absența sunetului. Nu poți asculta liniştea decât adulmecând miresmele de mirt ale Cuvântului. Ceremonii de sunet şi culoare, transpuse în vers, eufonii fără cusur. Nu-ți trebuie ureche specială să percepi sunetul neauzit al poemelor tandre, tăcute, fluente şi sugestive, intens evocatoare, ca o nespus de blândă Lumină.

Binecuvântate fie aceste tainice clipe în care sudoarea iubirii – Duh Sfânt – ne adună între coperte de carte – virtuală sau nu – ca într-o imensă confrerie spirituală ce ne îndumnezeieşte. Pe când, în noi urcă presimțirea unei gingaşe mâini, mângâindu-ne pe dinăuntru ființa!

Este ştiut că Poezia – atunci când se înalță pe culmi – ca şi muzica, şi arta imaginii pure – constituie acte de credință. Ele întind punți freatice între suflete, înălțându-le pe culmile inefabile ale credinței. Ea uneşte, înlănțuie, contopeşte şi sprijină, tâmplă de tâmplă şi inimă de inimă.

Poezia poate deveni act de credință, act de dăruire jertfelnică!

Orice creator, orice ziditor, orice, orice

meşter, dincolo de iscusința minții şi măiestria mâinilor care tinde spre desăvârşire, îşi lasă o amprentă, o fărâmă din sufletul său în lucrare. Această fărâmă de suflet palpită apoi ca o inimă, făcând din lucrarea sa o operă vie, însuflețită.

Aşadar, dacă vrei să cunoşti un creator în intimitatea sa, în profunzimea sa, trebuie să ştii să-l citeşti cu „dioptriile inimii".

Eu însămi, mă recunosc în toate scrierile de până acum, în care am lăsat câte o monadă din sufletul meu, din personalitatea mea, chiar dacă uneori mi s-a părut că mă dezgolesc în fața mulțimii. Păstrând pudoarea cuvenită – fără de care nu concep o scriere – am încercat o radiografiere a sinelui în fiecare carte.

Pot spune cu mâna pe inimă că, scrierile spirituale, scrierile de introspecție acută în sine îmi sunt cele mai proprii pentru că presupun o sinceritate absolută. Dincolo de măiestria ori stângăcia lor, sinceritatea care răzbate din ele, rămâne mărgăritarul de preț, ROTUNDUL de care trebuie ținut seama.

Ca să mă exprim în spirit de smerenie, spun că, indiferent dacă era vorba de proză, vers, publicistică, teatru, eseistică, scrierile mi-au fost dăruite în urma unor rugăciuni şi am considerat o datorie jertfelnică să le aştern pe hârtie, apoi să le susțin din toate punctele de vedere.

Astfel, am făcut din fiecare zi un prilej ca să împart bucuriile în dumicați, ca pe fărâmele de cuminecătură şi le dărui semenilor. În templul curat al lăuntrului am vrut să depun un buchețel de flori suave. În aceste timpuri NEVOIA DE ROTUND ne adună şi ne leagă cu fire freatice. Să intrăm cu sufletul alb în acest punct cardinal sub mănăstirea cerului veşnic, aşa cum am intra într-o legendă. O legendă adevărată. Poate că, o dată cu vestigiile prezentului, vom tezauriza şi stările noastre de spirit, aflate într-o perfectă vibrație.

Doar împreună mâinile noastre rodesc. Paşii noştri ating locuri pline ochi de istorie. Din inimi simțim crescându-ne aripi nevăzute. Ne-am putea chiar înălța, deopotrivă cu îngerii într-o continuă renaştere-biruință. Dumnezeu se coboară Iin printre noi, ne aprinde candela inimii. E atât de aproape încât am putea chiar să-l atingem. Se face senin. Se face lumină afară şi înăuntrul nostru.

În fața frumusețiIor prezente, să rămânem drepți ca în fața unui altar de lumină, cu o floare dalbă care să ne înflorească subit în căuşul de inimă.

Să pătrundem, aşadar, în acest imperiu enigmatic, al Poeziei, imperiu cu veşmânt floral, prin care se strecoară blând, aerul dintre miresme, unde echitația sacadată a tăcerii ne ispiteşte dimineților hărăzite nesomnului. Astăzi, de ZIUA INTERNAȚIONALĂ A POEZIEI. DE ZIUA CUVÂNTULUI. A SLUJITORULUI POEZIEI, FĂURARUL, CREATORUL EI.

Haideți să ne risipim împreună în tumultul cuvintelor, ca în matricea unei blânde lumini în care se întrezăresc cozi de comete. Haideți să rostim în cinstea ei, o rugăciune! Apoi, să intrăm în ea smeriți, ca într-un templu.

În acest univers fermecat şi atât de divers, prin stil, prin parfum, prin culoare, ai senzația că nimic rău nu ți se mai poate întâmpla, ațipesc toate spaimele, îți tragi peste pleoape jerseul filigranat al Poesiei, realizând că precauțiile devin inutile de vreme ce mâinile miros a merişor, a salcâm înflorit, a tuberoze… Şi, fiecare celulă onirică, se desface la infinit, devenind ninsoare poetică.

Poezia, acest rotund ideatic iscat din geana întredeschisă, un rotund populat cu fleacuri cumințI, cu dumicați de-amintiri din seri de vecernii.

În rotundul acesta cu aripi, Poemul îşi află izvor, la îndemâna oricui, merinde pentru duminici, sfioasă ofrandă la-nceput de-nceput, cuibarul râvnit pentru naşteri definitive. Imagini ale reveriei ori simple transcripții nude ale unor stări, adevărate ceremonii de sunet – ODĂ A BUCURIEI - cerându-şi audiență la viață!

Se ştie, naşterea unui prunc este un eveniment benefic care răstoarnă în chip fericit destinul celor care-l aşteaptă.

Atunci când aştepți un oaspete deosebit nu ştii ce să faci ca să te pregăteşti mai bine. Deretici prin casă, găteşti bucate alese, ştergi praful, aeriseşti, cumperi un buchet proaspăt de flori şi-l aşezi într-o glastră să-ți bucure sufletul. Şi când, în sfârşit, oaspetele soseşte, bucuria nu cunoaşte margini. Îl aştepți în prag, îi faci semne binevoitoare cu mâna. Faci orice demers ca să poftească în casa ta, să rămână cât mai mult la tine, cu tine.

Nu degeaba s-a spus deseori că actul creației seamănă cu o naştere. O naştere în duh, spirituală, o sfântă plămadă de inefabil.

Ce putere, ce forță, cât curaj îi trebuie mamei pentru a zămisli crâmpeiul de viață!

A naşte înseamnă, în fond, a fi părtaş la lucrarea Creatorului, a co-participa la minunea cutremurătoare a vieții. Umanitatea – cea care a conferit, la rândul ei, părinților, forța lăuntrică de a lupta şi de a nu se lăsa copleşiți de valul atât de înalt al nepăsării, în acest timp incert în care aproape nimeni nu se mai gândeşte la suflet, în care artistul, poetul, pictorul, actorul sunt priviți de cele mai multe ori cu suspiciune.

Când Poezia a devenit o REGINĂ ÎN ZDRENȚE, cerşind pe la uşi un coltuc de încredere pentru a-şi îndeplini rostul. Poezia care, înainte de a fi artă, este o STARE. Stare de grație. Stare de înger. Stare de naştere. Şi de Înviere Sprituală.

Poezia – aşa cum spunea Platon – „Acel ceva plăpând, înaripat şi sacru" – turnând torentul bunătății divine în noi, ne înveşmântează într-o pace înaltă, în care adâncul de sus se oglindeşte în adâncul nostru, ne deschide ochiul inimii şi ne întemeiază

sufletul pe iubire.

În mod ciudat, când scriu aceste rânduri, îmi aduc aminte de o distinsă doamnă, concitadină, care scria şi ea versuri pentru copii şi care mi s-a adresat într-o zi: „Aşa faci tu, întotdeauna, te îmbraci în zdrenţe şi scrii poezie”, neştiind, că, de fapt mi-a făcut un compliment grozav, din care, mai târziu, după ce mi-a trecut mirarea, perplexitatea şi supărarea, s-a născut un catren pe care-l păstrez intact în căuşul inimii: „Mănchin Domniţei Sărăcia/ Neprihănitei Inocenţe/ Visând să apăr Poezia,/ Regină îmbrăcată-n zdrenţe.”

Să nu ne pierdem cumpătul. Câtă vreme mai avem generozitatea de a ne aduna sub auspiciile acestei REGINE ÎN ZDRENŢE, acestei stări de inefabil, de a citi şi scrie poezie, încă nu e totul pierdut. Mântuirea e posibilă, fiindcă se cunoaşte efectul tămăduitor al Poeziei.

Cuvine-se, aşadar, să-i redăm acestei Suverane în zdrenţe – Poezia – demnitatea şi locul binemeritat de-a dreapta Literaturii Universale.

Citiţi întregul volum Întâlniri în oglindă **aici:**

https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxlZGl0dXJhb25saW5lfGd4OjQ5YWE2MjMxOTdjZTFiMzM

La capat de drum

Recenzie Florian Văideianu, “Din cenuşa vremii”, Târgu Jiu, 2010

Aşa cum mărturiseşte autorul, povestirile din cartea de faţă proiectează lumea satului arhaic din copilăria sa.

La vremea aceea, oamenii satului puneau mare preţ pe credinţă, bunătate şi milostenie, echivalentul virtuţilor capitale din Evanghelie.

“M-am simţit dator să scot din cenuşa vremii, bucuria copilului, care se minuna de tot ceea ce vedea în jurul său. Dorinţa de a merge la şcoală, respectul pentru bătrânii satului, jocurile şi năzbâtiile copilăriei, lucruri care definesc şi înnobilează poporul român.

Personajele sunt reale. Le-am adus în paginile acestei cărţi din respect. Mulţi, aproape toţi, ne-au părăsit” – mărturiseşte autorul în scurta intervenţie de început, ca un cuvânt înainte.

Personal, făcând cunoştinţă cu scrierile lui Florian Văideianu din cele două cărţi recente, m-am întors în taina fără sfârşit a copilăriei, în care cuvântul scris avea putere de lege, iar desenul, ilustraţia alb-negru mă introduceau într-o lume necunoscută pe care treptat o cercetam şi parcurgeam cu emoţia descoperitorului de comori spirituale, mai valoroase decât orice avuţie materială.

Cu ochii aceia încerc să privesc, să citesc, să pipăi, tărâmul mirific pe care piciorul nu mai îndrăzneşte demult a-l călca, dar pe care jindul şi închipuirea mi-l pot aduce înapoi, sub forma unor scrieri personale, sau alte altor confraţi de condei. Pentru aceasta ar trebui să fiu recunoscătoare fiecărui scriitor care-mi dăruie bucurii pe care le pot ascunde în sân şi nu-mi pot fi luate de nimeni.

Cartea dintâi a lui Florian Văideianu, alcătuită din proze scurte cu încărcătură emoţională deosebită, se înscrie în aceste coordonate spirituale pe care le respect, le admir şi le cercetez cu asiduitate.

Aşa cum e şi firesc, autorul începe şirul amintirilor cu un episod din copilărie, intitulat *“La pomană”*. Cu multă acurateţe şi umor bine dozat, el relatează evenimentul cu pricina, când autorul copil merge la o pomană cu lingura de lemn de acasă, pentru a întinge în strachina cu mâncare de prune şi pilaf de orez. Naşterea, botezul, nunta, moartea sunt evenimentele principale ale lumii satului

Ulita satului

şi toți oamenii participă la ele. Copiii, în inocența lor, se bucură că vor căpăta ceva de mâncare. Cei mari se bucură de întâlnire, de un păhărel cu băutură şi o lingură de mâncare, dar şi de faptul că pot socializa şi pune țara la cale.

Bătrânii se bucură pentru faptul că le-a mai fost dat să participe la înmormântarea cuiva şi n-au fost ei cei duşi…

Fiecare are câte un motiv temeinic de mulțumire.

Întâmplările se derulează în jurul familiei autorului, în special iese în evidență chipul bunicii, al străbunicii, al mamei, icoanele copilăriei, de la care scriitorul a avut ce învăța.

Citesc scurtele texte şi nu ştiu ce să fac, să râd ori să plâng. Până la urmă, mă aleg cu nodul din gât, care se încăpățânează să rămână acolo, inundându-mă cu o duioşie fără de margini, față de aceste scurte minuni, din schița numită: *"Paparadă"* – e drept că aici, după ce-mi trece emoția, râd în sine de sfatul pe care nea Alampe i-l dă micuțului, de a-şi aranja frizura cu ajutorul văcuței, care-i linge sarea de pe frunte. Această pățanie avea să-l sperie grozav pe copil. Toate acestea relatate cu un umor greu de atins la scriitorii de azi: *"Eu, cocoțat pe prispă, cu sarea pe frunte şi cu un drob de sare în mână o ademeneam să vină la mine să-mi facă freza. Vaca se apropie încet, simți mirosul sării, scoase o limbă neagră, mare şi aspră şi mă trăsni cu ea peste față de-mi întoarse pleoapele ochilor pe dos. Mă trânti şi de pe prispă. N-am mai văzut decât beznă. Am început să plâng. Ce zic eu plâns, urlam. Mai mult de sperietură.*

Bunica, săraca, văzându-mă căzut şi cu ochii fără pleoape, ca moroii, se sperie de nici nu mai nimerea să-mi dea pleoapele la locul lor. Mă ustura şi pielea capului".

Înțelepciunea unor săteni este proverbială şi copilul se hrăneşte cu ea. De asemenea, şi umorul lor sănătos. Proza *"Accidentul"* atestă cinstea şi demnitatea străbunicii centenare care, lovită de o bicicletă, nu vrea să primească despăgubiri, nici bani pentru medicamente.

Trecerea convoiului de căruțe cu țigani pe uliță este un adevărat spectacol dar şi un motiv de teamă pentru copii, pentru că se zvoneşte că fură copiii, sau poate îi mănâncă, adaugă scriitorul cu umor.

Figura lui Mutu este descrisă cu multă bunăvoință. El trăia *"din mila oamenilor săraci"* şi a devenit notorie povestea femeii care n-a vrut să dea de pomană unui sărman decât o bucățică de mămăligă pe care o scăpase pe jos. Prilej pentru autor de a reflecta şi a spune că, de atât a avut parte femeia pe lumea cealaltă. Îndemnul la bunătate şi milostenie este şi aici prezent, ca în mai toate prozele autorului.

Meşteşugul fabricării țuicii de prune este descris cu mare artă. El leagă acest eveniment de un altul de sorginte spirituală, prima zi de şcoală a micuților: "Cazanele fierbeau în draci. Pe uliță mirosea a boască de te trăsnea. Curgea țuica în bote, şiroaie. Sudoarea prunelor. Tot satul se bucura. Numai eu eram trist. Da rău de tot.

Prietenul meu cel mai bun Gheorghe al lu' Chizduță plecase la şcoală, în clasa întâi. Era mai mare ca mine cu un an. Eu trebuia să mai aştept până la toamna ailaltă. Cu cine mă mai jucam eu…"(Clasa întâi).

Şi asta, pentru că voia "să se facă deştept".

Desene de Grigore Haidău-Tg-Jiu

Majuru

Citițiarticolul mai departe pe site-ul **http://samanatorul.blogspot.ro**

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/cezarina-adamescu-secvente-de-viata-pe.html

Cezarina Adamescu - MIRESMELE AMINTIRILOR

Florian Văideianu, "A doua carte", versuri şi proză, Târgu Jiu, 2012

Sotia Lucica

A avea privilegiul să intri cu delicatețe şi nedisimulată curiozitate în intimitatea amintirilor cuiva, este un motiv de mare bucurie şi onoare. Fie că sunt sub formă versificată, fie în scurte proze evocatoare, scrierile de față au un efect dublu: îți trezesc propriile amintiri şi te îndeamnă să împărtăşeşti şi altora din delicatesele sufleteşti pe care, prins în vârtejul vremurilor de azi, aproape că le-ai uitat ori le-ai pitit într-un colț de memorie.

Acum îşi cer dreptul la memorie şi ies la suprafață intempestiv, fără să-ți mai ceară permisiunea.

Bine că nu s-au uitat de tot şi au găsit suportul material şi afectiv de a fi puse în lumină.

Prima parte a volumului este alcătuită dintr-un grupaj generos de versuri scurte, de două-trei strofe, meditative, scrise în stil aproximativ clasic, adeseori cu adresă, versuri destul de recente, dezvăluind firea sensibilă, contemplativ-filozofică a autorului. Dedicațiile sunt, fie soției Lucica, fie bunicului, fie unor prieteni.

E limpede că autorul este străin de regulile prozodice, dar reuşeşte să transmită unele stări care l-au cercetat în anumite momente.

Fiorul religios este prezent în aproape toate poemele. Un poem reuşit este *„Intimitate"* – care invită la pietatea creştinească atunci când e vorba de o vizită la mănăstire: *„În mănăstire păşeşti cu sfială, / De teamă să nu calci pe istorie; / Furtuni sufleteşti iscate-n greşeală, / Se spulberă-n vânt, devenind glorie. // Dumnezeu îngăduie-n viață încercări, / Spre lămurirea credinței curate; / Lumina din noi, transformată în zări, / Ne poartă mereu prin nopți înstelate"*

Poetul subliniază ideea că ochiul trebuie să stea *„înfipt în adevăr" / făcându-i visului cărare" (Inteligență înțeleaptă).* Simplă şi directă este şi poezia dedicată lui Milu Popescu, *„Prieten mereu: //Venim din vremi; lumea se miră,/ Pe-acelaşi drum de gând am fost; / Visele noastre se simțiră, / Ca mărul dulce-n zi de post. // Acum ne tot vedem (mereu) / Până când Domnul hotărăşte, / Al cărui gol va fi mai greu. / Dar sufletul nu-mbătrâneşte!".*

Deşi poezia se remarcă printr-o economie a mijloacelor de expresie, autorul transmite emoții prin analogie, prin similitudini secvențe de viață de demult, poate din copilărie şi adolescență, dar şi din cotidianul acesta acerb care nu se lasă prins în canoanele cunoscute.

Lumina – deşi există – şi Duhul Sfânt o revarsă în permanență asupra noastră, numai unii oameni au darul de a o pregusta şi a o revărsa, la rându-le, asupra celorlalți pentru ca aceasta să fie înmulțită.

Există un oarecare spirit ludic prezent în unele poeme, mai degrabă un spirit ghiduş care te face să zâmbeşti dulce-amar, la amintirile-duium din copilărie: *„Gândul pe cărare apuce, / Coasa-n iarbă să se joace; / Strachină cu lapte dulce, / Să mă umpli de noroace. // Lemne din pădure aduc, / Stele de pe cer s-apuc; / Turtă caldă de pe vatră, / Dă-mi să fiu eu lumea toată".*

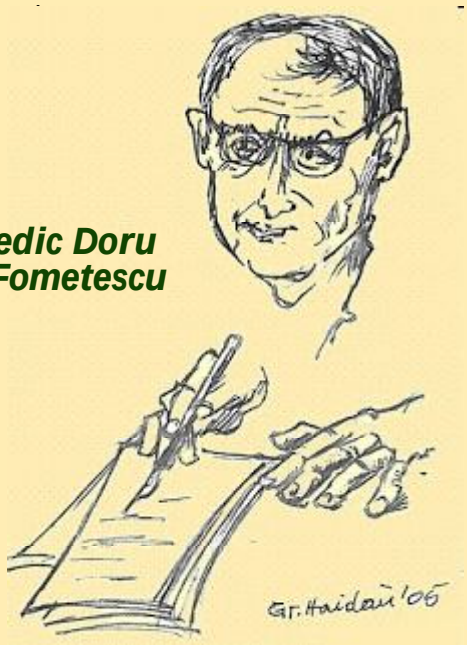

Medic Doru V. Fometescu

CITIȚI MAI DEPARTE ARTICOLUL AICI:

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/cezarina-adamescu-miresmele-amintirilor.html

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, promotor cultural**

Subiectul ca text şi ideea ca subiect

- Eseuri şi cronici literare -

Alianța discretă şi fecundă dintre Poezie şi Filosofie

Relațiile între Poezie şi Filosofie îi preocupă foarte mult pe filosofi, poeți şi pe esteticieni, încercând să descopere aderențele ori inaderențele organice pe care le trezesc cele două, poezia ca artă şi filosofia ca ştiință, răsunetul lăuntric oricât de îndepărtat ale acestora.

Tudor Vianu în "Filosofie şi poezie ", prima ediție din 1937, scria: "…Evident, ca întotdeauna în astfel de cercetări, partea de ipoteze şi de experiențe personale este destul de întinsă. Dar dacă, pe baza lor, cercetarea de față a putut câştiga noțiuni mai precise în judecata mai multor curente de artă şi gândire, ca şi în problema poeziei filosofice ca artă şi a interpretării filosofice a poeziei, poate că strădania noastră nu va fi fost cu totul zadarnică ". Cum se întâmplă mai în toate lucrările lui Vianu, problema enunțată în titlu e făcută să apară ca parte a unui întreg şi ca etapă dintr-un proces.

Eu precizez, spre deosebire de ilustru critic, că schimbările reciproce între filosofie şi poezie sunt aşezate în cercul mai extins al interferențelor între artă, filosofie şi religie, inclusiv poezia. Criteriul confluențelor îl constituie că aceste patru forme ale spiritului se deschid, precum corola unei flori, asupra totalității lumii şi presupun transcendența unui absolute. Epoca noastră este epoca autonomizării valorilor, a fragmentării spiritului pe planuri separate de cunoaştere, a activității limitate şi intensive înlăuntrul unei singure specialități. Prin acest eseu încerc să refac postkantian unitatea spirituală înfăptuită de poeții şi filosofii romantici. De fapt în o amplă lucrare a mea, publicată în anul 1998, scriam că după postmodernism a apărut un nou curent, pe care l-am denumit globmodernul. Scriam atunci că se observă o întoarcere a artei şi mai ales a poeziei pe jumătate la clasicism.

n acest context, cum spunea Croce "formele spiritului sunt distincte, nu separate ". Fapt ce ne duce cu gândul că atât filosofia, cât şi poezia, sunt distincte prin ele însele, dar există o legătură între ele ce nu ne permite a le separa. Astfel resping separația excesivă care sacrifică exigența totalității, dar şi contopirea ce anulează specificul. A existat perioade când a degenerat ideea romantică a filosofiei ca poezie în estetism. Din păcate raporturile poeziei cu filosofia au fost deteriorate de "poezia filosofică "practicată de autori mediocri. Înrudirea profundă între formele spiritului, face ca spiritul ştiințific şi tehnic să nu disimuleze înrudirea acestora, operând acel scepticism de proastă calitate care anulează conştiința. Există o relație dintre cele două printr-o filiație. Însă, la rândul ei această filiație se încredințează mai degrabă logicii decât istoriei. Reprezentarea specifică romantică despre poezie şi filosofie este ca despre două momente succesive ale spiritului şi apare dedusă din modul nu mai puțin romantic de a considera identică funcția lor. Ideea identității o provoacă logic pe aceea a succesiunii, o invoc pentru a explica diferențierea care totuşi există. Doresc să amintesc că vico, este cel care a vorbit de o vârstă inițială a poeziei şi de una a filosofiei încă înainte de romantism, deci înainte de confundarea funcției lor spirituale. Mă gândesc că ideea reîntoarcerii poeziei la izvoarele mitului ar fi o reacție şi ca o soluție salvatoare la teza hegeliană a dispariției artei. Succesiunea istorică a fost necesară, dar ordonarea problemelor trebuie să se facă într-un plan în care stringența logică să provoace asemenea intervertiri. Succesiunea istorică, atunci când o urmărim în chip explicit, se arată a fi întotdeauna şi în întregime consecutivă. Astfel doctrina „ artei pentru artă" cred că este un fel de oboseală, cum spunea Vianu, față de intențiile metafizice, religioase şi sociale.

Poezia filosofică reprezintă o încercare de a întări prin efort speculative demnitatea artei amenințate să piară în sistemul lui Hegel. Alături de reîntoarcerea la mituri, care e, de fapt, o eternă reîntoarcere. Aceste două orientări, după părerea mea, se constituie ca moduri de a rezolva dialectica între filosofie şi poezie, moduri radical deosebite, dar unite prin refuzul punctului de vedere hegelian. Istoria ideilor îşi descoperă mai târziu coerența, istoricul tinde să se confunde cu logical. Ipoteza hegeliană trebuie căutată în poetica simbolistă şi postsimbolistă. Tot aici trebuie căutat raporturile între poezie şi filosofie. Ideea "purificării " şi cea a "reîntoarcerii " se integrează în conceptual de complex al poeziei moderne. Dar nu fără să servească unor rosturi metafizice. Resping în acest context speculația versificată ori a pledoariei sentimentale fiindcă funcția cognitivă a artei rămâne la fel şi rafinarea şi adecvarea ei la posibilitățile specifice. Un act metafizic îl descoperim în jocul

subtil al corespondențelor, în descoperirea şi resimțirea unității lumii, prin proiectarea analogică. Simbolul, a devenit principiu însuşi al creației, cultura delicată a nuanței, indeterminarea provocatoare şi stimulatoare, mijloacele muzicale ale sugestiei chiar sunt semnele unei alianțe discrete dar fecunde între poezie şi filosofie.

Psihologia receptării se întoarce dialectic asupra psihologiei creației. Poetul adevărat gândeşte i-mediat cu cuvinte, limbajul însuşi gândeşte uneori în poemul lui. "Ceea ce creează în noi nu are nume "- spune Valery nu în sensul că poezia ar fi "dictată "autorului, ci în sensul că polivalența ei semnificativă o îndepărtează de origine, o face să nu-i mai aparțină în exclusivitate. Limbajul devine purtătorul unei ambiguități revelatoare ce transformă poemul într-un act, iar receptarea lui într-o participare. Exegeza v-a descoperi filosofia poemului, nu pe cea a poetului. Nici-un poet modern - nu îşi transpune concepția despre lume într-un poem, ci ajunge la această concepție prin el.

Dacă pentru mine poezia filosofică este o poezie interioară, extinsă în subconştient şi în absconsul ideilor, pentru Tudor Vianu această poezie este exterioară, neterminată, eşuată, un concept negative în definirea căruia sunt rechemate şi verificate distincțiile principale de la început între poezie şi filosofie.

Trebuie subliniat în această fază a lucrării noastre că ideile reprezintă un mod de adâncire a viziunii poetice cu condiția să apară, nu să pre-existe, să mențină dispoziția contemplativă, nu s-o transformat în curiozitate gnoseologică. Expertiza poeziei deschide perspective către viața supremă a spiritului, neavând nevoie de atitudini doctrinare ori de simboluri dificile. Poezia adevărată poartă un mesaj de universală semnificație în care se ascunde filosofia ei. O filosofie latentă, dar eficace, difuză în substanța poemului.

Astăzi după mâzga poetică postmodernistă care a fost la noi, noul curent globmodernul ne descoperă o savoare a poeziei gnomice în chiar supunerea neabătută a versurilor la o idee, în înlănțuirea lor necesară, în cadența lor previzibilă, în ecoul lor meritat. Poezia înseamnă forma cea mai înaltă de cunoaştere umană, singura în măsură să garanteze accesul la absolut. Nu numai că filosofia trebuie să primească sugestiile artei şi să pună la contribuție facultăți specifice poetice, dar actul însuşi de a filosofa începe să fie privit sub specia stilului, iar construcția unui sistem drept o problemă de compoziție de formă. Keyserling scria că " filosofia e artă pură"(Philosophie als Kunst, Darmstadt, 1920, p. 3), iar valoarea unei concepții despre lume e o problemă de stil.

Identitatea unui gânditor o dă felul propriu de a pune problema, modul de formare a unui material neutru şi general cunoscut. Ca şi artistul, gânditorul e în căutarea unui "cum " la care nu poate ajunge fără vocație şi chiar fără inspirație spontană.

Veritabila profunzime a filosofiei stă în puterea de construcție şi în libertatea ei de poezie abstractă. Poezia ține să îndeplinească o funcție filosofică, filosofia- una formală, poetică; sau, menținându-şi fiecare funcția, îşi împrumută reciproc mijloacele. Nu contează dacă, de pildă, „poetul-filosof " renunță la funcția lirică a poeziei pentru a exprima idei sau speră ca abia prin conceptualizare să ajungă la adevărata poezie, confuzia mijloacelor şi pierderea funcției specifice subminează inițiativa lui.

Conceptual modern al poeziei se constituie, în genere, prin renunțarea la sintaxa rațională, la gândirea discursivă în genere, evoluția de la simbolism la suprarealism se confundă cu o îndepărtare treptată de filosofie. Poezia modernă nu ni se pare a fi mai departe de filosofia modernă decât poezia romantică de filosofia romantică. Opoziția dintre poezie şi filosofie nu trebuie stabilită între poezia modernă şi filosofia modernă, ci între poezia modernă , poezia tradițională şi cea globmodernistă, între caracterul ei filosofic de atunci şi de acum. Îndepărtarea poeziei de filosofie nu implică pierderea apetitului ei metafizic, ci doar satisfacerea lui prin mijloace diferite. La fel, modelarea filosofiei de către poezie nu provoacă dispariția efortului de riguroasă abstractizare, ci mlădierea şi extinderea lui asupra unor domenii până atunci evitate. Există o relație de suprafață, manifestată în filosofie prin prezența metaforelor, iar în poezie, prin cultivarea expresă a ideilor şi o relație de adâncime, de permanențe subiacente şi implicații tacite. Am putea spune că exact în momentele de desfăşurare culminantă, când filosofia sau poezia ajung să se exprime în parte în mod strălucit şi deplin, atunci limitele dispar şi aprofundarea funcțiilor se rezolvă printr-o încrucişare a efectelor. Adevărata relație de adâncime între filosofie şi poezie apare abia atunci. Efectul estetic al filosofiei decurge din coerența înaltă a ideilor, din tensiunea şi pasiunea demonstrației, din caracterul ei irefutabil. Aspecte ale unei profunde reciprocități, filosofia poeziei şi poezia filosofiei trimit imaginația spre un strat de latențe inseparabile spre un spațiu lăuntric în care organul virtual al poeziei şi acela al filosofiei palpită alături. Unitatea originară determină o convergență a efectelor şi astfel pagina severă de filosofie ne adduce la vibrație iar poemul ne rezervă o inițiere şi un acces prețios spre cunoaştere.

Unite prin rădăcinile lor în spirit, filosofia şi poezia se întâlnesc - tot în spirit - ca purtătoare de absolut.

Citiți întregul volum de critică literară aici:

http://www.samanatorul.ro/editura/2012/Al-Florin-Tene-Subiectul_ca_text_si_ideea_ca_subiect.pdf

Al. Florin ȚENE - Florian Văideianu - memoriile ca mărturisire

- Recenzie -

Cartea lui Florian Văideianu, intitulată simptomatic "Din cenuşa vremii ", şi având prefaţa semnată de cunoscutul medic-scriitor Doru V. Fometescu şi o postfaţă de profesor Grigore Haidău, din oraşul de pe Jiu în undele căruia se oglindeşte *Coloana Infinitului*, este o oglindă ce este curăţată de autor, din când în când, pentru a distinge amintirile unei vieţi rămase în memorie.

Structurată în povestiri, aparent de sine stătătoare, naraţiunile se constituie într-un roman bine structurat având personaje reale ale căror umbre umple cu amintiri memoria lui Florian Văideianu.

De la prozatorii interbelici, sau de la tradiţionişţii francezi, pare să fi moştenit Florian Văideianu gustul rememorării în care descoperim un filon al melancoliei jucăuşă. Fiecare povestire în parte pare a fi o fotografie sepia în care distingem personaje din satul oltenesc, cu obiceiuri, tradiţii şi întâmplări. "*La pomană*" cultivă în linia unor norvegianului Kielland şi a francezului Kessel, gesticulaţia uşor teatrală, retorismul şi modestia, odată cu venirea la pomană a părintelui Ilie, popă, de altfel, respectat în ochii copiilor. Instinctul de prozator al autorului acestei cărţi este o calitate ce se reflectă în toate povestirile volumului. Observaţia întâi de toate în familiaritatea tonului şi în naturaleţea relatării, înzestrarea aceasta produce în text mari iluminări şi descinderi originale de perspectivă. Moderaţia unghiului din care revin amintirile(vezi *Dada Fica*), cu referiri la imaginea inginerului Coliţă ajuns la Bucureşti, care în ochii copilului de la ţară devine uşor hiperbolică, alimentată de o candoare al acestuia, dă o măsură destul de savuroasă despre tipologia protagoniştilor şi, în genere, despre imaginea satului oltenesc anistoric.

Obiceiurile şi tradiţiile, devin în ochii copilului, martor,(în povestirea "*Paparudă*"), un univers privit din ograda părintească sau de pe marginea uliţei satului. Dacă la Marin Sorescu satul este privit cu nostalgie din căruţa ce-l duce spre oraş, la Florian Văideianu, satul este văzut din ogradă, sugerând statornicirea. Psihologică prin efectul produs, în povestirea "*Mutu*", comparat cu un apostol, analiza are metodă şi o percepţie sistematică, organizată ca în povestirea "*La Moara lui Crăciunescu*". Pe care o presupune, de regulă, psihologismul.

Fondul interior al personajelor, transparenţa amintirilor şi a obsesiilor, (vezi povestirile "*Halvaua*" şi Mihai Ţiganul), mişcarea dinamică a comportamentului specific sătenilor dintre Olt şi Jiu, musteşte ca apa într-un burete. Miracolul vorbitor apărut la dascălul Florescu "*Radioul*" devine în ochii sătenilor un adevărat univers. Despre acest context, Constantin Noica scria: "*De învăţat înveţi multe şi de la toţi. Dar profesor nu e decât cel care te învaţă să înveţi*".

E suficient ca prozatorul să apese pe protuberanţele realului din "rama " rememorării, pentru ca seva acestuia să se coaguleze într-un tablou sugestiv. Autorul e preocupat nu doar să ridice voalul subţire de pe chipul acestei lumi, a satului oltenesc, ci şi să descopere noua mitologie, cu toate obiceiurile ei, arhetipurile stării de interferen?ă din "*Vârtejul*", din gradina "*naşei Polina*". Satul din preajma Tismanei, e prin urmare, semnul policrom al unei agora contopită cu istoria, cu ţărani, dascăli, preoţi şi copii, (vezi povestirea "*În recreaţie*"), după cum şcoala devenise obiect totemic al acestei lumi conservatoare.

Citind această carte mi-am adus aminte de aforismul lui Brâncuşi : *"Ţăranii români ştiu de la mic şi până la mare ceea ce este bine şi ceea ce este rău. Tablele lor de valori sunt cuprinse în proverbele, în datinile şi în doctrina strămbunilor - ca şi în filozofia naturalităţii".*

Florian Văideianu ştie să ţină însă bine în cumpănă rememorarea, strecurând în text tot atâta literatură pe câtă viaţă a pătruns în el..

Articolul original - cu mai multe imagini - se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/al-florin-tene-recenzie-florian.html

Al. Florin Țene - "A doua carte" treaptă pe scara valorii

- Însemnări pe marginea cărții lui Florian Văideianu -

"A doua carte ", semnată de Florian Văideianu, apărută la Editura "Măiastra ", Târgu Jiu, 2010, având prefața de Doru V. Fometescu şi două postfețe de prof. Dan Pupăză şi prof. Grigore Haidău, care semnează şi superba grafică ce ilustrează sugestiv o parte din poeziile şi proza cuprinsă între coperți, ne dezvăluie un autor aplecat asupra nostalgiilor satului oltenesc.

Volumul este structurat în două părți: "Poezie " şi "Proză ", componente, față în față, ca două oglinzi, în care se reflectă vibrațiile eului, deosebite din punct de vedere stilistic, de abordare a exprimării ,dar, nu mult diferite din punct de vedere al ideilor în contact cu nostalgia realităților.

Ciclul de "Poezii ", unele cu dedicație, scrise în stil clasic, sunt sentimente față de soție, (*Dorință*), prieteni, vârstei prin care a trecut poetul, (*Adio Puştiu*), nu de puține ori frisonate de o aplecare spre divinitate (*Rugă*), şi alte amintiri transfigurate în chip superior şi controlate de reflecția lucidă. Naivitatea şi candoarea au dispărut cu totul din evocare, iar ingenuitatea e mai degrabă un efect liric premeditat împletit cu reflexul psihologic. Relatarea poetului e duioasă, iar imaginea prietenilor, întâmplărilor relatate e mai degrabă o operație pe sufletul viu, atunci când este vorba de istorie: *"În mănăstire păşeşti cu sfială, / De teamă să nu calci pe istorie/ Furtuni sufleteşti iscate-n greşeală/ Se spulberă-n vânt, devenind glorie."(Intimitate).*

În poezii, (în genere nu au mai mult de 2-3 catrene), cenzura lirică e mereu atentă, întreținută cu rigoare, construcția poemelor e rotundă. Din păcate, uneori, rima este imperfectă (exemplu: "aproapele „ cu „faptele „ din poezia Dialog). Fluxul evocării e purtat de tensiuni subterane (*Noroc irosit*), într-o alternanță studiată, (*Dialog*), rumoarea are mereu un aer complice. În plină evocare, se deschide o fantă neprevăzută prin care trece căldura surprizei: *"Lemne din pădure aduc,/ Stele de pe cer s-apuc; /Turta dulce de pe vatră,/ Dă-mi să fiu eu lumea toată„(Rugă)*. Această surpriză este un fel de egoism al poetului.

A doua parte a volumului, cuprinzând proza, de fapt povestiri rememorative, unele cu dedicație, (*Eu sunt o troiță*, povestire dedicată preotului iconom Alexandru Eugen Cornoiu) sunt adevărate clic-clacuri ale unui aparat de fotografiat

ce surprinde secvențe din viața cotidiană, trăită cândva, (*Domnul Tudor*) sau în prezentul apropiat,(*Dorul*). Textele scrise matur, cu precizia stilului, dens şi încărcate de sensuri morale, dar şi de obiceiurile locului (*Cânepa*), în care se relatează un tablou al aratului locului de la Văcării şi în brazdele căruia se semăna cânepa.

Metoda narației, dacă se poate spune aşa, e una de extracție etnofolclorică (*Călcătura*), în care surprindem specificul ironic al olteanului, sau cu aluzie, ca în povestirea "*Fântâna cu coinace*". Arhaismele folosite de autor dau culoare atmosferei şi autenticitate relatării.

Povestirile relatează un prezent al confesiunii, mai puțin al acțiunii. Retorica amintirii fuzionează, fără cusur, căci amestecă mai multe stiluri şi timpuri epice, desigur din dorința de a face convingătoare reconstituirea, bazându-se şi pe arhaismele folosite, care musteşte în fraza scrisă cu precizie. Confesiunea fiind un act de exorcism trăit cu febrilitate şi cu tensiunea implicării. Fiind o dorință de purificare şi eliberare prin spovedanie.

Citind acest volum mi-am adus aminte de ce spunea Panait Istrate: *"Artistul trebuie să facă din arta sa o armă, din succesul său o înfrângere şi din bucuria sa o suferință"*, cuvinte înțelepte ce le presimt şi la autorul comentat.

Atât poeziile cât şi povestirile țes un văl de îndârjire melancolică, în cutele căreia starea permanentă de febricitate a autorului lasă amprentele unui talent, pentru care confesiunea e o formă de răbufnire a interiorității.

Articolul original - cu mai multe imagini - se poate citi AICI:
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/al-florin-tene-doua-carte-treapta-pe.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Iuliu-Marius Morariu - Recenzie Florian Văideanu

Florian Vaideianu, Din cenuşa vremii, Târgu Jiu, 2010, 133 p. -

După cum în parte îl desconspiră şi numele, semănătorismul, în calitatea sa de curent literar care a marcat peisajul scriitoricesc al secolului trecut, s-a remarcat prin promovarea valorilor rurale şi prin prezentarea țăranului ca prototip şi ca exemplu comunitar şi național, fapt ce a făcut ca şi alte genuri literare să se molipsească de modelele sale şi să le împroprieze în operele autorilor lor reprezentativi.[1]

Continuând buna tradiție întemeiată de autori ai unor vremuri apuse, sămănătorismul contemporan, aflat sub grija părintească a profesorului Nicolae Tomoniu, care lecturează şi selectează cu grijă talente contemporane, perpetuează în contemporaneitate această tradiție plină de sevă şi profunzime. Un exemplu în acest sens îl reprezintă şi proaspătul debutant gorjean Florian Vaideianu, care în volumul său, intitulat sugestiv ,,*Din cenuşa vremii*", ce desconspiră încă din titlu conținutul memorialistic al antologiei de schițe literare (ce-i drept, o memorialistică atipică), reia marile teme sămănătoriste, aducând o contribuție notabilă în reiterarea marelui curent moştenit din secolul trecut.

Lucrarea, ce reuneşte în paginile sale, aproape cinzeci de crochiuri şi evocări ale neperisabilului ruralității şi ale icoanei satului gorjean, este deschisă de prefața doctorului Doru Fometescu, care remarcă imoprtanța caracterului anamnetic al lucrării autorului, profunzimea dimensiunii sale şi prevede importanța sa pentru viitor:

Gestul spiritual - altruist, dincolo de profesie, al lui Florian Văideianu, izbuc de lumină, oarecum întârziat, va răzbate peste ziduri reci, cotidiene, desferecând erori şi înstrăinări de Ființa primordială...Prețul datoriei plătite pentru renaşterea satului natal, chiar „din cenuşa vremii" (p. 9).

Şcoala veche din Vânăta şi şcoala nouă la 1930

După partea introductivă, cartea se deschide, oferind cititorului o pleiadă de chipuri evocări ce se răsfiră din abundență în paginile volumului, constituind seva sa memorialistică.[2] Dincolo de acestea însă, asemenea lui Marin Preda, Vaideianu prezintă în tablouri antologice evenimente şi obiceiuri cu sorginte ancestrală ce circumscriu atât cadrul sătesc, cât şi viața locuitorilor comunităților rurale. Vom remarca aici frumusețea descrierii sărbătorii Crăciunului şi a obiceiurilor sale, a sărbătorii Paştelui, dar şi obiceiurile de nuntă, înmormântare sau parastas (cu care debutează lucrarea), sau minunatele portrete precum cel al bunicii, al preotului [3] sau ale altor săteni care i-au marcat copilăria şi i s-au întipărit în memorie.

Portretele şi descrierile sale au adesea un profund conținut moral, izvorât pe de-o parte din realitatea şi empirismul satului, precum şi din formele sale de autocenzură şi autoconservare (îngroparea sinucigaşului singur, la marginea cimitirului - ,,*Aşa se îngroapă cei care se omoară"* p. 73), fapt ce le conferă şi un statut didactic, pe lângă cel literar, reliefat în chip apodictic de autor.

Din punct de vedere stilistic, lucrarea se remarcă prin îmbinarea armonioasă a descrierii, dialogului şi a narațiunii, toate trei având o pondere echilibrată în rândul fiecărei povestiri. După câte se pare, autorul este din fire o persoană pragmatică, fapt ce transpare şi din succintul şi precizia descrierilor care nu reuşesc să plictisească cititorul, cu toate că au o

complexitate şi o frumusețe estetică aparte. Exemple în acest sens sunt: descrierea mustății țiganului (p. 41, o chestiune de amănunt, care multora nu le-ar fi suscitat interesul şi nu le-ar fi atras atenția), descrierea țiganilor din şatră şi a ținutelor lor:

Copii, bătrâni cu mustăți cât şura, țigănci zbârcite şi țigănci cu obrazul rumen. Toți se țineau de chilimii să nu cadă din căruțele care scoteau nişte zgomote înfiorătoare. Se învârteau roțile de nu le vedeai spițele de lemn. Când se lovea şina de piatră săreau scânteile ca de la amnar. Căldările, legate pe margini se trosneau între ele de parcă pocneau castanele în foc. Caii, loviți cu bice de curea, săltau în hamurile de fulger (p. 22).

Treceau țiganii în căruțele lor. Mândrii. Aveau şalvarii roşii şi cămăşile verzi. Brâurile late țineau strâns, la burtă, cuțite iuți şi zvelte. Fustele creț se înfoiau în vânt. La spatele căruțelor stăteau câini ce-şi arătau colții de parcă-şi muşcau limba (p. 22).

Un alt moment descriptiv deosebit de frumos, de această dată însă profund în sensibilitate, îl reprezintă şi descrierea bunicii, prezentă în mai multe schițe, ce lasă să se întrevadă dragostea nepotului şi calitățile morale înalite, reflectate şi în portretul fizic. Vom reține dintre multele pasaje, unul pe care îl considerăm reprezentativ:

Mie mi se părea că văd o zână bună. Fața-i era brăzdată ca arătura de toamnă. Adâncă. Ochii mici, pe jumătate închişi, lăcrimau în dosul ochelarilor legați cu ațe de mai multe culori (p. 37).

Cum era şi firesc unei lucrări ce are în vedere lumea satului, opera lui Florian Vaideianu abundă şi în pasaje umoristice, majoritatea cu tentă regională, ce trădează specificul umorului neaoş gorjenesc (aşa cum, la umorul lui Creangă trădează specificul umorului moldovenesc, sau, după alții – Teodor Tanco, pe cel ardelenesc, dacă ne raportăm la originile transilvane ale autorului). Hazul transpare atât din situații, cât şi din dialoguri, o particularitate aparte, cu tentă caragialeană, dacă ne este îngăduit termenul, transparând din multitudinea poreclelor, care înclină fie spre un comic al numelor, fie spre unul de moravuri (a se vedea episodul cu Bivolaru, pp. 43-44).

Dincolo de haz, moravuri şi dialoguri, lucrarea se distinge şi prin opulența expresiilor cu caracter local, a regionalismelor, care sunt uneori explicate (p. 86 –pociump), alteori nu. Lipsa unor explicații nu îngreunează însă lectura, ele putând fi lesne deduse din context, datorită capacității descriptive a autorului, care reuşeşte să împodobească lucrarea printr-o pleiadă de imagini auditive, vizuale, olfactive sau chiar sinestezii.

Având în vedere acestui fapt, recomandăm deopotrivă gorjenilor nostalgici după clipele copilăriei, cât şi românilor care nu au proveniență rurală autohtonă, dar vor să pătrundă, fie şi numai pentru câteva clipe, în frumusețea şi bogăția satului, lectura acestor schițe, crâmpeie, pasteluri şi portrete.

---

[1] Mă gândesc aici bunăoară că atât I*on* al lui Rebreanu cât şi *Moromete* al lui Marin Preda sunt considerate ca aparținând modernismului, primul prin prisma personajului eponim, a fondului ideologic, a particularităților descrierii şi a altor factori, iar al doilea, atât prin calitățile primului, cât şi prin statutul de *„personaju reflexiv (datorat monologului în care opera abundă)* a lui Moromete.

[2] Fapt ce ne face să-l asemuim cu marile opere memorialistice ale vremii noastre sau cu alte descrieri asemănătoare, cu mențiunea că multe dintre ele sunt depăşite de autor

[3] Demn de remarcat în contextul în care literatura contemporană, desacralizată, tinde să respingă ideea religiosului şi să surprindă grotescul şi imoralul ei, atât în descrieri, cât şi în dialoguri. În antiteză cu tendințele, autorul nostru îl descrie pe preotul Cornoiu, pe care îl numeşte *„sfânt"*(p. 113).

La fini

Articolul original se poate citi AICI:

http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/iuliu-marius-morariu-recenzie-florian.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana)
Publicist, editor "Editura Semănătorul online", director "Revista Sămănătorul", cercetător al istoriei locale

ÎNTÂMPLĂRI CU FLORIN VĂIDEIANU

(În loc de o recenzie a autorului)

Florin Văideianu, era un băiat de familie bună: nu-i lipseau nici cei şapte ani de acasă, nici obiceiurile străvechi. Astea ultimele, cutumele populare, le moştenise din copilărie de la „mumă-sa", bunica Polina. Făceau cât paişpe ani de-acasă, cam cât făceau şi anii „de învățătură" a mumii mele Victoara şi probabil de aia ne-am şi împrietenit. Eu eram un proaspăt profesor de matematică, el, după liceu, „conțopist" în aparatul administrativ de la „Arta Casnică". Acolo, la sediu, în pauza de masă, nu putea mânca slănină cu usturoi cum moştenise obiceiul de la bunica, împuțea tot biroul lui Burtea, preşedintele, aşa că venea la mine, eu locuind peste drum.

Avea o slănină cu firicel de pecie la mijloc, de-ți lua ochii! Mi se făcea o poftă nebună şi aduceam câte un ou fiert ca să le împărțim. După protocolul ăsta, dădeam drumul la TV-ul meu „Venus". Televizor alb-negru, dar nici n-avem nevoie, vedeam în serial pe Stan şi Bran de ne tăvăleam pe jos de râs. Se zgâlțâia casa noastră făcută din bârne şi ne pomeneam cu muma Victoara: „- Ce-aveți mă! Ce văzurăți?" , „- Pe Stan şi Bran!"

Râdea şi ea deşi emisiunea ei preferată era „Teleenciclopedia" de sâmbătă seara. Chema şi pe vecina Măria a lu' Căpitanu spre disperarea lui taică-meu. Nu de altceva dar „Căpităneasa" care nu văzuse în viața ei un film la Căminul Cultural de frica celor din mahala care o luau în derâdere, televizorul vecinilor era mană cerească. Nu se mai văzuse o aşa drăcovenie de cutie în care vedeai de toate:

- Ia uite porcu'!
- Mumăăă ce de peşti!
- Ia uite mâța!
- Taci fă, ce, n-ai mai văzut mâțe? Răbufnea taică-meu.

Pe lângă „Stan şi Bran" şi bancurile lui Florin, fazele cu Măria a lu' Căpitanu erau de pomină!

Încă de-atunci întâmplările hazlii erau preocupările lui Florin şi se gândea să scrie un text pentru brigada artistică a cooperativei. Dar Traian Burtea preşedintele nici să n-audă! De! Negustor! Planul de producție tovarăşi!

Ehei! Negustor, negustor dar „clasa muncitoare" conducea atunci. Îmi căzuse în sarcină obligatorie ca tânăr profesor, viața culturală a satului. Mă dusei la „biroul lui Burtea" de la Arta Casnică. Afurisitul de Burtea avea ac de toți cu care nu dorea să vorbească, bănuind pentru ce vin: interfonul. Interfonul cu care vorbea cu secțiile de producție, de la covoare, de la abagerie, marochinărie sau cusături, până la portar, era unealta lui infailibilă de a reteza orice discuție din birou.

- Stați acolo! Îmi zise. Mă aşezai pe scaun şi trecură cam două ore.
- Alo, abageria! Gata cu vestele?
- Alo, marochineria vedeți că plec cu Petre (şoferul) la Craiova, să fie gata curelele.

Şi tot aşa! Mi se făcuse foame!

- Tovarăşe preşedinte plec. Venisem să vorbim de înființarea unei brigăzi artistice şi a altor formații artistice pentru tineret.
- Las' c-o facem! Zicea Burtea diplomatic.

Peste un timp, eram invitate toate cadrele didactice la şedința lor de partid. „Protocolul" şedințelor de partid comuniste era următorul: se începea cu faptele bune, realizările clasei muncitoare şi la urmă critica „daca era cazul". Eu am început cu critica:

- Tovarăşi! Despre realizări de producție s-a vorbit. Dar cu viața culturală a tineretului de la Arta Casnică ce facem? Trebuie înființate brigadă artistică,

Secția de cusături "Partizana" precursoarea cooperativei "Arta Casnică Tismana". Pe peretele din spate, tovarăşul Gheorghe Gheorghiu Dej

Şedinţă a organizaţiei PCR a cooperativei “Arta Casnică Tismana” la Căminul Cultural Tismana.

formaţie de dansuri, taraf! Avem pe Florin Văideianu care cântă la chitară, ştiu şi eu cânta, am cântat la casa de cultură a studenţilor de la Timişoara, de ce să nu înfiinţăm şi o formaţie de muzică uşoară?

A doua zi, noi fiind vecini cu cooperativa iar Traian Burtea văzând pe taică-meu că iese pe poartă, fiind şi prieteni, îl strigă:

- Băi Sfetcobelo! Ia vino încoace…

Sfetcobelo era un aromân venit din Bitolia ce-şi infiinţase un chioşc de patiserie în centrul Tismanei. Lumea bârfea că s-ar fi dat la Cătărina Tomoneasa şi l-ar fi făcut pe taică-meu. Prietenii aşa-l apelau: „Bă sârbule!”, „Bă Sfetcobelo”…

- Ce-are mă fiu-tu de mă critică prin şedinţe? Vrea formaţii artistice.

- Şi ce mă, sunt rele? Ai mei de la CFF-eu (Calea Ferată Forestieră) n-au brigadă? Mi-au scos şi cântec: „Nicule Tomoniule, nu mai bea băiatule/ Că te râd fetele!”

- Şi tu ai înghiţit ca prostu’?

- Pe dracu! Le-am făcut şi eu poezii: *„Uite ca-nceput Frătuţu/ Ca să-i dea cu păhăruţu’/ Bea Popescu, bea Petrescu/ Iar ca să nu-şi dea-n şanţ de-a dura/ Îl ia Ioana cu trăsura”*

- Hă! Hă! Hă! Dar Petrescu ce-a zis?

- Bă! Nu te-oi prinde eu beat! Că opresc trăsura şi-ţi dau eu brânci de-a dura! Nu te mai iau cu trăsura!

Şi a prins gustul formaţiilor artistice şi „negustorul” de Burtea. Aşa-i ziceau hâtrii dar dacă Burtea îşi punea în cap ceva, apoi şi făcea! Straşnic om! Avea o prestanţă de şef nemaipomenită deşi glumea cu toţi salariaţii. A făcut taraf, brigadă artistică, grup vocal şi ne-a cumpărat chitară electrică „Meteor” cu staţie de amplificare de 15 waţi, minune pe vremea aceea! Ba chiar şi „baterie” pentru Milu Popescu. Florin îşi cumpărase deja chitară, formaţia de muzică uşoară era gata! Numai că ne pomenim cu Milu:

- Bă! Eu îmi prind urechile în bateria asta, îmi iau o „dairea”…

Aşa a început înfiinţarea Formaţiei Meteor, nume dat după chitara nouă şi se mândrea „tovarăşul Burtea” cu noi.

Florin şi Milu jubilau.

Când mi-am cumpărat motoretă „Carpaţi”, era într-o iarnă, ninsese puţin şi Florin a zis să-l iau şi pe el la spate să vadă cum merge. Dar o să vă povestească el în noua carte cum am căzut cu ea pe zăpadă şi s-a decis imediat să-şi ia şi el una.

După ce se învăţă cu ea şi-şi luă carnetul, mai trecu un timp şi îmi zise: „- Uite că se făcu vară, s-a copt zmeura la munte, mergem?”

Urcarăm la Tismăniţa, pe drumul forestier de Topeşti - pe care-l cunoşteam fiind profesor în sat - până la un zmeuriş pe care-l apucarăm din mijloc. Florin cu coşul de-o parte, eu cu două găleţi de alta. Vorbeam şi culegeam până nu-l mai auzii. Să fi trecut ca un sfert de oră până când veni un zbor năstaşnic de vânt ce zburlea zmeurişul. Mă speriam că-i vreo jivină, când apăru Florin de după un boschet alb ca varul: „ – Ursu’ mă!” O întinserăm rapid la vale, la drum abia ne trăgeam răsuflarea. Florin cu mâinile goale:

- Unde-i mă, coşul?

- Îl lăsai ursului! Era de partea cealaltă a tufei. Vorbeam cu el, credeam că eşti tu.

Trecu toată vara râzând de păţanie, trecu şi iarna şi veniră scobarii pe Sohodolul de Vânăta. Florin, mare pescar.

- Măi Florine, te-am luat la zmeură ia-mă şi tu la peşte, îl invităm şi pe Vivi cu pleaşca.

Lui Vivi Rădulescu îi băgase morcovul pescuitului în sânge unchiul său Dobrovicescu, rudă şi el cu Florin. Mare figură de glumeţ Victor Dobrovicescu. Îi dădea Vivi câte o ţuică la cârciumă şi-şi povesteau ba de una, ba de alta. La vreo trei fraze, se zguduia cârciuma de râsul lui Dobrovicescu:

- Ha! Ha! Ha! Pe cuvântul tău de pescar?

O luăm pe Sohodol la vale. Scobari ioc! La o scobitură de salcie plin!

- Lasă-i bă aici că n-au unde fugi! Hai mai la vale!

1970.Sătenii din Ciocârlii întind firele electrice pentru electrificarea satului lor şi a satului Vânăta

Mai mergem, mai mergem, altă „toaie” plină de peşti. Îi lăsăm şi pe ăştia pentru când ne-om întoarce. La confluența cu pârâul Sângeriş dăm de o ştiucă cât două resteie de car.

- Mamăăă! Pe ea!

A dracului ştiucă, se vede că venise de la Dunăre pe Jiu, apoi pe râul Tismana şi trecuse prin multe. Şiretlicurile noastre erau apă de ploaie, n-am prins-o!

Ce s-o mai lungesc! Ne-am întors la prima „toaie” şi ne luaseră alții scobarii cei veseli. La a doua, găsirăm doar apa tulbure.

A fost prima mea zi pierdută la pescuit de scobari şi ultima. Când mă invita Florin le pescuit îi ziceam:

- Lasă Florine că suntem chit: tu ai luat „coş” de la urs, eu am luat „plasă” de la scobari!

Când am început să scriu, m-am gândit la o recenzie despre cărțile lui Florin.

Nu cred că o scriam mai bine decât aceste amintiri.

Ele fac parte din stilul molipsitor de amintiri „Din cenuşa vremii” pe care l-a abordat autorul.

Cred că Florin Văideianu va relua aceste amintiri în stilul său caracteristic, confirmând încă odată ceea ce reprezintă adevărata narațiune populară: o poveste de viață, o poveste reală, o amintire comună multiplicată la infinit deoarece este văzută din unghiuri diferite, de povestitori diferiți şi de talente diferite. Povestea mereu ia altă valoare în gura altuia.

Să nu ne mirăm atunci că bogăția de variante pe acelaşi subiect, reprezintă caracteristica folclorului românesc care în acest fel, nu poate pieri niciodată!

Preşedintele cooperativei “Arta Casnică Tismana” Traian Burtea, vorbind în biroul său la telefon. În colțul stânga -sus, portretul lui Nicolae Ceauşescu

Un hangar ruginit cu ferestre sparte şi o clădire anexă - pe care au crescut buruieni - ale cooperativei “Arta Casnică Tismana” în anul 2003. Binefacerile “capitalismului sălbatic” de după 1989, s-au simțit şi la Tismana după tragicul accident din august 1981, în care şi-a pierdut viața Traian Burtea.

ION ONCESCU: OMUL CU BRAȚELE DE FIER!

(Foto album informativ)

Ion Vlad Oncescu (în dreapta) la maratonul cu 1000 de amatori.

La stânga, Mircea Simionescu Simicel primul arbitru internațional român de skanderbeg

skanderbeg s.n. – Întrecere sportivă în care doi adversari îți măsoară forța brațelor. Cuvântul derivă de la Skanderbeg – porecla lui George Castriota sau Kastrioti (1405-1468), patriot albanez. Luat de otomani de la vârsta de 7 ani, a fost crescut ca musulman şi a devenit comandantul favorit al sultanului Murad II (a domnit între 1421-1451), care i-a dat porecla, o combinație între Iskander (Alexandru) şi funcția de bei. În 1443 a trecut de partea opusă, a renunțat la islamism şi i-a îndepărtat pe turci din Albania. A menținut independența Albaniei timp de douăzeci de ani, dar după moartea sa opoziția față de turci s-a destrămat. Skanderbeg a fost contemporan cu Mircea cel Bătrân şi era supranumit în epocă „Braț de Fier". De aici şi denumirea sportului. [după Dicționar de eponime – O. Laiu-Despău, ed. Saeculum I.O. 2006]

Ion "Iron Man" Oncescu

A intrat, duminică, 12 Februarie 2012, în Cartea Recordurilor, după ce a răpus 1.000 de oameni la skandenberg, cel mai vechi sport din lume. Precedentul său record era de 500 de oameni..

Maratonul lui Oncescu a început la ora 12.00 şi a luat sfârşit puțin după ora 20.00. Printre cei 1.000 de oameni care şi-au încercat forțele cu Oncescu a fost şi Helmuth Duckadam. "Iron Man" s-a pregătit din greu în ultima lună.

Într-un interviu acordat pentru Libertatea, Oncescu a dezvăluit că a mâncat peste 5 kilograme de carne pe zi ca să reziste celor 1.000 de adversari. La ora începerii maratonului, Ion Oncescu avea 108 kilograme, cu 20 peste greutatea sa normală. Pentru a se recupera după efort, "Iron Man" va dormi o zi şi o noapte..

Ion Oncescu la maraton cu Mircea Simionescu Simicel arbitru

Ion Oncescu cu Mircea Simionescu Simicel arbitru

La stânga, Dana şi Mircea Simionescu Simicel în vizită la Tismana, 1 mai 2005

Ion Oncescu

locul I la cat. 90 kg la bratul stang la Campionatul Mondial 2007

locul I la cat. 90 kg la bratul drept la Campionatul Mondial 2007

locul II la cat. 95 kg la bratul stang + locul II la open la Zloty Tur 2007

locul II la cat. 95 kg la bratul drept la Zloty Tur 2007

locul I la cat. +110 kg la bratul stang la CN 2008

locul I la cat. +110 kg la bratul drept la CN 2008

locul I la cat. 100 kg la bratul drept + open la Cupa Valcea 2008

locul I la cat. 100 kg la bratul stang la Campionatul Mondial 2008

locul I la cat. 100 kg la bratul drept la Campionatul Mondial 2008

invingator la Vendetta IV Super Match Italia 2009 impotriva lui Normunds Tomsons (campion mondial 2008 de la 110 kg!!!)

locul I la cat. 100 kg bratul stang si drept la CN 2009, Bucuresti

locul I la cat. 100 kg bratul stang si bratul drept la CE 2009

invingator cu scorul de 4-2 in Vendetta cu Artur Glowinski, 4 mai 2009, Bucuresti

Oncescu vs 300, Bucuresti, 24 ianuarie 2010 - video

locul I la bratul stang si drept la cat. 100 kg la CN 2010, Bucuresti

locul I la bratul stang la cat. 100 kg la Campionatul Mondial 2010, Nedava, SUA

locul I la bratul stang si drept la cat. 100 kg la CN 2011, Bucuresti

ANUNȚURI SAMANATORUL

Revista «SAMANATORUL» anunță autorii «Editurii online - SEMĂNĂTORUL TISMANA» că scrierile lor apărute la editură vor fi promovate în revistă, http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm , la bibliotecă, http://sites.google.com/site/edituraonline , pe bloguri sau pe site-ul de articole Google, respectiv

http://samanatorul.blogspot.ro/ , http://cleptocratia.blogspot.com/

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/ dacă achită integral cotizația pe tot anul 2013. Cine a trimis până acum o sumă parțială şi va achita până la 1 feb. lunile lipsă din cotizația pe anul 2013, vor primi DVD-ul nr. 2 al Asociației «Semănătorul Tismana» după achitare!

Datele când expiră cotizația unor membri ai Asociației Semănătorul Tismana le găsiți în nr. 11din nov. a.c.

ATENȚIE! În anul 2013, nu mai publicăm nici scrieri la Editura Semănătorul - online nici articole pe bloguri, nici cărți la biblioteca Semănătorul sau pe alte site-uri Google dacă nu aveți anul 2013 plătit integral până la 1 febr. 2013! Cei care n-au devenit membri până acum, să se înscrie conform coordonatelor din ultima pagină.

Sunt exceptați de la regulă, redactorii permanenți ai revistei Sămănătorul.

Comitetul director al Asociației «Semănătorul Tismana» întrunit în data de 26 dec. 2012, a aprobat propunerile directorului revistei Sămănătorul privind redactorii permanenți. S-a delegat ing. Antonio Tomoniu pentru a merge la Biblioteca Națională pentru obținerea ISBN pentru Editurile «Semănătorul Tismana» şi «Dorna Tismana»

Colectivul de redacție al revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE
Redactor de critică literară, proză şi poezie

CEZARINA ADAMESCU
Redactor de critică literară, folclor, culte, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt doar orientative

Asociațiile "Semănătorul Tismana" şi "Dorna Tismana" vă urează "LA MULȚI ANI !"

În imagine, nepotul Gabriel

Cum vom funcționa în anul 2013

26 informații despre reorganizarea editurii, blogurilor, bibliotecii şi înființarea "Magazinului online Semănătorul"

DE CE ESTE NECESARĂ REORGANIZAREA:

1. Acum un an, după închiderea siteurilor ARP, am hotărât să ne deschidem propriile site-uri pentru a continua activitatea "Semănătorul - Editura online" pentru că peste 120 de oameni nu şi-ar mai fi găsit cele aproape 500 de volume pe Internet...

2. Decizia noastră a fost salutată cu entuziasm: am primit e-mail-uri de solidaritate, încurajări, felicitări şi chiar poezii ce ne îndemnau a continua. Nimeni nu a fost contra introducerii unei cotizații pentru a putea suporta chetuielile de găzduire şi lucrul în redacție.

3. Deşi era evident că fără bani nu putem continua, treptat unii autori şi-au încetat colaborarea, migrând pe web spre alte edituri online, alții şi-au făcut bloguri proprii. Noi am continuat activitatea, pe banii proprii ai celor trei membri ai Comitetului Director al Asociației "Semănătorul Tismana" în ciuda tuturor greutăților!.

4. Viața a fost grea sub povara pedelişților iar prima cotizație a venit abia pe 10 aprilie 2012 din partea d-lui col.(r) Vasile Zărnescu, a doua pe 5 iunie 2012 din partea d-nei Elena Toma. Trecând de jumătatea anului am acceptat şi cotizații parțiale care şi ele au fost doar câteva. Doi autori ne-au trimis contravaloarea cotizației în cărți.

5. Cu cele câteva cotizații abia am putut să recuperăm costurile de cumpărare a domeniilor www.samanatorul.ro şi www.dornatismana.ro tot timpul anului redacția lucrând fără recompensă, făcând muncă patriotică (sau voluntară) ca în vremea lui Ceauşescu.

6. Această situație nu mai poate continua. Trebuie găsite forme noi de realizare a unor fonduri băneşti, o nouă formă de reoganizare pentru că astăzi nimeni nu-şi mai poate permite să lucreze degeaba în plină criză!

CE SE VA SCHIMBA LA EDITURA SEMANATORUL-ONLINE

7. La editură, plasată pe pagina de Internet existentă http://www.samanatorul.ro/editura-online/ nu se mai publică autori care nu şi-au plătit cotizația pe întregul an! Nu se mai admite nici ca plata ei să se facă prin donație de carte. Citiți anunțurile de la paginile 33 şi 40 pentru alte detalii.

8. Aceleaşi cerințe şi pentru biblioteca Google http://sites.google.com/site/edituraonline sau pentru "Cărți publicate ale autorilor", site-ul Google http://sites.google.com/site/cartipublicate situri care **nu mai sunt gratuite** ci rezervate membrilor cotizanți

9. Nu se mai acceptă nici articole de la nemembri pe site-ul Google: http://sites.google.com/site/articolesamanatorul iar de la membri cotizanți doar articole proprii.

10. Nu mai primim articole din ziare, diaporame preluate de pe web sau filme. Am primit spre republicare la noi, peste 50 de e-mailuri de acest gen, în fiecare zi! În 2013 acest lucru nu mai poate fi acceptat, devenind de necontrolat fizic. Faceți asta cu prietenii dvs., da, editura este prietenul dvs. dar **nu este** partener de discuții despre ce a văzut unul sau altul interesant la ceas de seară răsfoind web-ul. Ne putem alege şi singuri nişte preluări din ziare.

11. Cuantumul mic al cotizației nu permite ca numărul de cărți care pot fi puse la editură să fie mai mare de 6, deci una la două luni.

12. Nu mai primim promovări de cărți, mai ales din străinătate, niciun autor Semănătorul din diaspora nu şi-a plătit cotizația deşi avem deschis un cont în € special pentru ei. Există autori buni de cărți, au şi bani dar care evită să plătească cotizație.

13. Cuantumul mic al cotizației nu permite nici trimiterea de articole sau poezii în număr nelimitat, fiți rezonabili, am primit şi câte 3-4 poezii sau note Facebook zilnic chiar de la nemembri! Unii şi-au deschis bloguri proprii şi ne trimit nouă ce fac acolo pentru a fi promovați şi a fi găsiți mai uşor la căutarea Google. Acest lucru nu mai poate fi tolerat.

14. Articolele trimise pentru blogurile Semănătorul trebuie să fie de concepție proprie. Nu se mai tolerează articole ale prietenilor, ale altor autori în contul faptului că sunteți membru cotizant. Acei prieteni dacă vor să-şi pună articolele la noi, să devină membri cotizanți!

15. Există autori de cărți - şi sunt buni autori - dar care fie că-şi creează nume şi adrese mail fictive şi ne trimit cărțile lor ca şi când ar fi alții care - uimiți chipurile de frumusețea cărții - ne-o propun nouă. Nu mai suntem dispuşi să înghițim asemenea şmecherii, un autor bun, trebuie să aibă şi o bună comportare morală!

16. Există poeți şi publicişti care-şi trimit poeziile şi articolele lor la mai multe site-uri online care au profilul nostru. E dreptul lor să fie publicați în mai multe părți dar s-a constatat că ei nu cunosc regulile noastre, deci nu le respectă, asta sugerând faptul că nici nu citesc revista noastră.

17. Există unii din cei de mai sus, care au blocat accesul nostru pentru a le răspunde la mail, gândind că dacă nu-i publicăm noi, tot o să-i publice alții. A ieşit aceasta în evidență mai pregnant în perioada de reorganizare când am stabilit că nu mai primim spre publicare nimic şi totuşi ni s-a trimis. N-avem de ce să mai acceptăm astfel de şmecheri care nu citesc nici anunțurile din revista noastră şi nici nu ne permit o conversație ca între doi interlocutori care se respectă reciproc! Oricât de buni ar fi ei ca scriitori!

GRATUITĂȚI ŞI SCHIMBĂRI ESENȚIALE

18. Aşa cum am mai anunțat, redactorii permanenți, studenții şi pensionarii singuri sunt scutiți de cotizație.

19. A fost politica noastră dintotdeauna să oferim o cale de afirmare tinerilor, debutanților şi de promovare a scrierilor inedite, scrierilor originale descriind viața "României Tăcute şi Profunde", valorile neamului nostru care nu se pot afirma la editurile devenite cazone, edituri de partizanat politic şi economic, edituri furate de la stat sub umbrela "privatizării".

Decât să lucrăm cu autori care-şi iau nasul la purtare şi ne spun că "ne fac un favor" prin faptul că-i publicăm, mai bine lucrăm cu tinerimea țării, promovând viitori scriitori chiar dacă încă n-au ajuns "mari". Fanfaronii să-şi vadă de "înălțimea" lor pe la alte edituri, noi le-am făcut "un favor" până acum băgându-i în seamă.

20. Spre deosebire de până acum când publicam online doar cărți care n-au mai fost publicate, dacă editorul de carte le pemite şi le dă manuscrisul (în format electronic) o să le publicăm scrierile pe site-ul principal al editurii, adică, http://www.samanatorul.ro/editura-online/ . Vom face promovarea lor pe bloguri şi în revistă iar pentru debutanți la Semănătorul vom rezerva în revistă un număr de pagini suficient de mare pentru un MEDALION LITERAR. Exemplu, chiar acest număr unde am promovat cărțile lui F. Văideianu!

21. Editura de mai sus va funcționa ca şi până acum cu aceiaşi interfață şi reguli: autorii recenți trec pe prima poziție iar fiecăruia i se va face o pagină personală de prezentare. Singura deosebire va fi pentru autorii care vor să-şi vândă cărțile la "Magazinul online Sămănătorul"

22. Autorii care vor să-şi vândă cărțile prin magazin, trebuie să precizeze acest lucru de la bun început! Pentru că nu vom mai face link pe tiltul scrierii ci vom face alături un link pe un baner "CUMPĂRĂ CARTEA" şi care va activa pagina magazinului nostru.

23. "Magazinul online Sămănătorul" fiind în construcție cu o firmă specializată, nu ştim încă ce condiții vor fi, noi vom cere să fie vândute şi fişierele cărților online, nu numai cărți deja tipărite fizic. **Tocmai de aceea am introdus art. 20, pentru ca un autor care şi-a tipărit cartea la o altă editură şi i-au mai rămas cărți acasă, să le poată vinde prin magazinul nostru sau să le pună gratuit spre lectura cititorilor la editura noastră online. Credem că cei mai mulți scriitori vor opta pentru această ultimă variantă: cine va citi deja cartea online, i se pare bună şi vrea s-o aibă la căpătâi sau în biblioteca proprie, îi va propune autorului să o pună în vânzare şi la magazin. Astfel, vor exista scriitori care au cartea atât online cât şi la vânzare.**

Diverse

24. Editura "Semănătorul online" nu-şi asumă nicio responsabilitate pentru cărțile puse gratuit pe site-ul său şi sunt vândute la alte magazine online fără voia autorului sau a noastră. Calea pentru soluționarea furtului intelectual rămâne doar cea juridică, autorul fiind acela care va suporta cheltuielile de judecată.

25. Toate regulile inserate aici, au drept scop degajarea redacției noastre de mail-uri nedorite care n-au nici o legătură cu scopul editurii.

26. In perioada 1-7 ianuarie ne vom ocupa de completarea unor documente ce vor fi trimise membrilor în cursul lunii, realizarea DVD-AST-2 după modelul DVD-AST-1. DVD-urile se trimit la cerere, dându-ne adresa de expediție şi vor fi trimise prin poştă, cu ramburs 20 lei/buc. Intre 7 - 15 ian. facem demersuri la Biblioteca Națională pentru a obține ISBN şi a pune la punct detaliile de funcționare a magazinului Semănătorul.

Magazinul online Semănătorul

Editura va funcționa independent de magazin pentru cei care nu doresc decât să pună la editură cărțile lor gratuit pentru cititori. Membrii noştri vor plăti cotizația doar pentru acest lucru şi promovarea cărților pe blogurile Semănătorul şi prin revistă.

"Magazinul online Sămănătorul" este în construcție şi încercăm să-l finalizăm până la 15 ianuarie 2013 cu o firmă specializată.

Vom trata cu ei:

1. Condițiile în care membrii noştri cotizanți pot să-şi vândă prin magazin, atât cărțile lor tipărite cât şi cele online aflate pe site-ul editurii dacă ar dori acest lucru.

2. Pentru nemembrii AST - Asociația Semănătorul Tismana, scriitori, colaboratori, cititori, manageri şi directori de SRL-uri, PFA-uri există trei secțiuni principale unde pot să-şi expună produsele: **anticariat**, **artizanat** şi **obiecte vechi**.

3. Pentru ONG-uri, produsului nu i se va adăuga TVA, pentru SRL-uri, PFA-uri şi firme, se vor stabili condițiile pe bază de contract cu AST care va prevedea dacă vânzarea se face pentru a ne sponsoriza asociația sau vânzarea se face în scop comercial şi atunci se adaugă TVA.

4. Toate produsele puse în vânzare vor fi însoțite de o fotografie, detalii ale produsului vândut, prețul la vânzător, firma producătoare şi dacă optează pentru o vânzare promoțională - asumând-şi la început un preț mai mic pentru un produs - decât îl va vinde ulterior. Odată pus în vânzare, exponatului i se va adăuga la preț un procent fix, pentru firma care găzduieşte magazinul şi un procent negociabil pentru sponsorizarea AST.

5. Produsele stau acasă la vânzător, până când site-ul va elibera factura şi va da vânzătorului printr-un e-mail declanşat automat, adresa cumpărătorului, faptul că plata s-a făcut prin card bancar sau cumpărătorul a optat pentru trimiterea obiectului prin poştă sau curierat rapid, situl adăugând produsului în vânzare suma stabilită pentru împachetare şi trimiterea coletului.

6. Vânzătorul va face un angajament scris cu AST în care se prevăd sume de despăgubire dacă vânzătorul nu a trimis coletul la timpul potrivit sau a renunțat a mai vinde produsul depăgubind pe cumpărător.

7. Detalii mai precise veți găsi la deschiderea magazinului, care va oferi vizitatorului, vânzătorului şi cumpărătorului pagini de tipul "Cum vând", Cum cumpăr", "Întrebări frecvente", alte pagini necesare informării celor interesați.

8. Veți fi informați la timp despre deschiderea magazinului.

.

Baner promoțional pentru secțiunea de artizanat

Magazinul online Semănătorul

FOARTE IMPORTANT!

Tranzacțiile prin Magazinul online Sămănătorul sunt securizate, iar tranzacțiile prin card bancar se fac prin aplicații ale băncilor care sunt foarte bine protejate!

Tocmai de aceea cine doreşte să vândă sau să cumpere trebuie să-şi deschidă un cont în care va da DATE PERSONALE EXACTE şi o adresă de mail PE CARE O CONSIDERA MAI SIGURĂ.

Datele puse acolo, nume, adresă, mail sunt şi ele protejate şi nimeni nu are acces la contul dvs., acele date sunt preluate automat pentru facturi sau anunțuri ale cumpărătorului către vânzător cu detalii despre ce cumpără

Banere promoționale pentru MAGAZIN secțiunile «anticariat» şi «obiecte vechi»

Rugăm cu tot respectul colaboratorii «Sămănătorul» să rețină că nu se mai admit propuneri de filme documentare, diaporame, alte filme preluate de pe Internet! Să urmărească cele aproape 1000 de documentare existente deja pe paginile noastre specializate în filme documentare.

Am luat această măsură deoarece primeam zilnic peste 20 de propuneri de filme, propuneri făcute degeaba pentru că filmele le-am propus demult! Pierdeam timpul trimițând mail că filmul propus există deja!

Prouneți filmele dvs. originale, cu ilustrații ale poeziilor, eseurilor, reportajelor, etc. realizate de dvs. sau prietenii/admiratorii dvs.

Avem cum bine ştiți contul nostru:

http://www.youtube.com/user/semanatorul/

Avem următoarele site-uri pentru filme documentare!

FILME PE CATEGORII:

https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-documentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filmedocumentare
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/filme-romanesti
https://sites.google.com/site/articolesamanatorul/diverse/teatru-radiofonic

RECOMANDĂRI DIN
Blogurile SĂMĂNĂTORUL
http://samanatorul.blogspot.com/

Mari fraude pe telefoanele mobile
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/mari-fraude-pe-telefoanele-mobile.html
Jianu Liviu-Florian - Cântecul mâinilor, auzul ochilor
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/jianu-liviu-florian-cantecul-mainilor.html
"GASLAND" - OTRĂVIREA VOITĂ A APEI
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/gasland-otravirea-voita-apei.html
Cesare Pavese sau armonia lirică
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/cesare-pavese-sau-armonia-lirica.html
Confirmarea impietății la Arcul de Triumf!
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/confirmarea-impietatii-la-arcul-de.html
Grigore-Toma Some?an - FEMEIA ŞI MÂNTUIREA LUMII
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/grigore-toma-somesan-femeia-si.html
Giuseppe Panella - Mihaela Cernitu, Parole senza posa
http://samanatorul.blogspot.ro/2012/12/giuseppe-panella-mihaela-cernitu-parole.html

http://cleptocratia.blogspot.com/
Comentarii politice "Sămănătorul"

Corul Barbatesc din Finteusul Mare - Colind
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/12/corul-barbatesc-din-finteusul-mare.html
Simon Wiesenthal: impostorul nr. 2
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/12/simon-wiesenthal-impostorul-nr-2.html
Mircea Vâlcu-Mehedinți - Documente de istorie românească
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/12/documente-de-istorie-romaneasca.html
Mariana Maxim: nemernica neamului
http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/12/mariana-maxim-nemernica-neamului.html

Citiți pe site-ul
http://www.scribd.com/semanatorul
"Scrisoare Pastorală" - anul X - nr. 243 dec - 2012, aici:
http://www.scribd.com/doc/117908852

ANUNȚĂM COLABORATORII NOŞTRI CĂ ÎN ANUL 2013, NU SE MAI ADMIT DONAȚII DE CARTE ÎN CONTUL COTIZAȚIEI PENTRU A FI PUBLICAȚI ÎN SITE-URILE «Sămănătorul» sau în alte publicații ale Asociației «Semănătorul Tismana»!

Cine doreşte să facă totuşi o donație gratuită de carte, poate să o facă, noi considerându-ne datori să facem acest lucru cunoscut prin publicațiile noastre. De sprijinul tuturor - cititori, autori, colaboratori - avem încă nevoie pentru ca site-urile şi apariția revistei «Sămănătorul» să continue! Ele nu pot apare fără BANI!

AUTORII SEMĂNĂTORUL CARE AU ÎN BIBLIOTECA PROPRIE CĂRȚI DISPONIBILE, LE POT VALORIFICA PRIN «Magazinul online Semănătorul Tismana» (Detalii la pagina 35) o cotă parte stabilită individual revenind asociației. Un mic procent va fi reținut şi de găzduitorii magazinului.

Iată mai jos un format de copertă de carte
necesar pentru vânzarea în magazinul «Semănătorul Tismana»

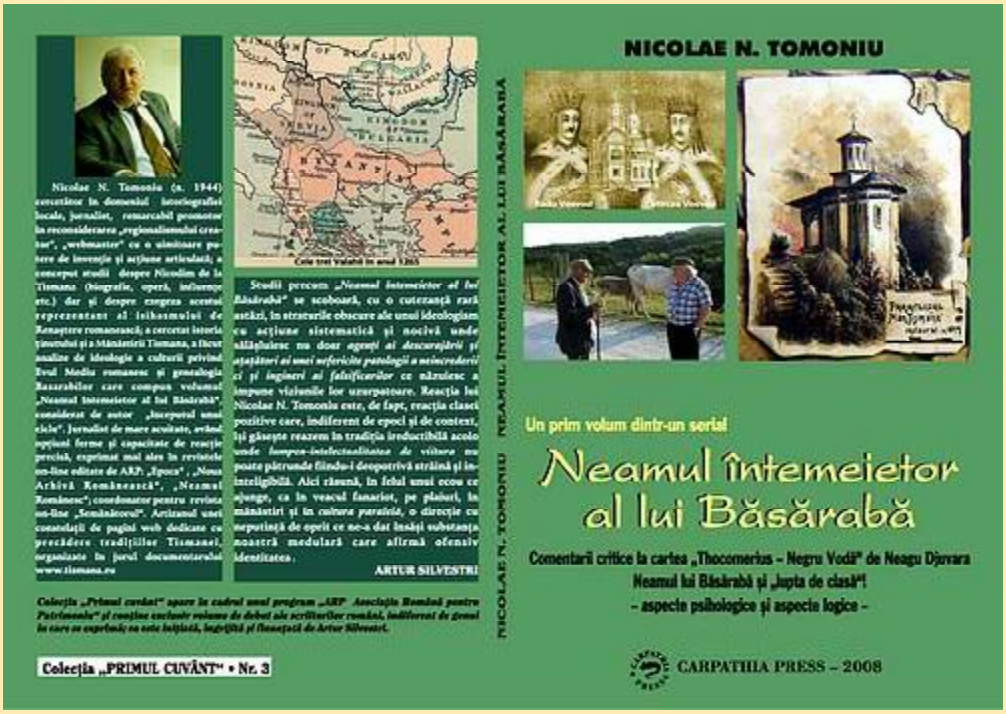

ADRESELE NOASTRE PENTRU OPERAȚIUNI PRIN POŞTĂ SAU OPERAȚIUNI BANCARE PRIVIND PLATA COTIZAȚIEI PE ANUL 2013 (120 lei) :

Asociația "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal-Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cititorii pot descărca **ARHIVA COMPLETA ONLINE** a "Revistei Sămănătorul" :
http://www.samanatorul.ro/revista/index.htm

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Ptr. CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com
Ptr. ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Sămănătorul

ISSN 2286 - 1017
ISSN 2286-L - 1017

Revistă literară lunară

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

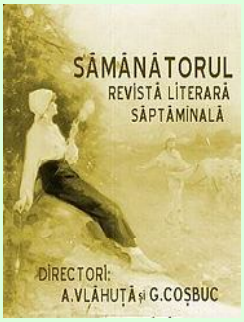

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuță

Fondator 2007

Fondatori 2012:
Asociațiile “Semănătorul” şi “Dorna” Tismana

Secvența lunii în orașul Tismana!

Anul III. Nr. 12 - decembrie 2013 - Apare la sfârşitul fiecărei luni din an, cu fragmente din aparițiile de la www.samanatorul.ro/editura-online/ şi de pe bloguri. **Ediția online intră în lucru în data de 25 ale lunii, ediția tipărită apare în decada doua a lunii următoare, cu coperta schimbată, eventual editorialul dacă va fi cazul.**

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

CUPRINS

2 Editorial - ZIUA “Z” a debarcării comandourilor naționaliste
4 Al. Melian - MINISTRUL ANTI-CULTURII
6 Dumitru Dănău - COMOARA DIN LEGENDĂ
10 Al Florin Țene - Aventura metaforelor
13 Ion C. Gociu - CIREŞE AMARE - recenzie
14 Ion C. Gociu - COARBA
17 Florian Vădeianu - Titule, neică
18 George Ene – Din poeziile lunii decembrie
20 Iuliu-M. Morariu - Părintele Pavel Vesa
21 Vasile Mic - Poeziile lunii decembrie
22 George Anca - CÂRPA
23 DORU V. FOMETESCU - Poeziile lunii decembrie
24-25 Al. Melian - Cugetări - CAUTARI
26 Iuliu-Marius Morariu - Perspectiva biblică asupra libertății
29 ISTORIE: 1919 BUDAPESTA
30 Silviu Aurelian Jimborean - Preoția
32 Nicu N. Tomoniu - Pe urmele lui Coşbuc la Tismana
35 GH. DOCA - Recenzie: SEMNELE APOCALIPSULUI
38-39 Conturi, abon. revistă , redactorii
40 Foto-document - ARCUL DE TRIUMF - 1878

www.tomoniu.ro

Ajunul Crăciunului:

GÂNDURI DESPRE ADEVĂRURI CRUNTE

UN PIC DE ISTORIE A REVISTEI

N-am atins până acum subiectul sămănătorismului în revista noastră pentru că nişte condeie literare, unele actuale, altele tocite, ale literaturii "cazone" au considerat că acest curent literar este perimat. Aceste condeie care scriu după cum bate vântul politic, s-au năpustit ca nişte hiene asupra lui Artur Silvestri cel ce avusese, după 1989, ideea renaşterii revistei "Sămănătorul", susţinând că acesta ar fi fost proletcultist alături de Adrian Păunescu şi alţii care-şi iubeau mai degrabă meseria şi ţara decât conducătorul.

În anul 2007, când Artur Silvestri a lansat ideea revistei, veniseră la redacţie doar câteva articole în vreo trei luni şi acelea mai mult de încurajare decât la obiect. Renaşterea revistei era compromisă şi nimeni nu risca să intre pe un teren "minat" deşi documentul programatic de înfiinţare era clar: există în literatură o pleiadă de autori care aparţin unei Românii tainice şi tăcute, condeieri inediţi care scriu fără partizanat politic, care scriu din dragoste pentru neamul românesc şi vor ca prin scrierea lor să păstreze valorile şi tradiţiile poporului din care fac parte!

Mă intriga faptul că alte reviste ce apăruseră cândva, în jurul anilor 1900, fuseseră reînfiinţate cu mare succes de Artur Silvestri în perioada postdecembristă dar Semănătorul n-avea succes pentru că puteai fi învinuit de comunism dacă nu de proletcultism. De ce? Pentru că, sămănătorismul se născuse pe eşafodul problemei naţionale şi a celei ţărăneşti şi asta mirosea a comunism! Pe care tocmai îl aruncaserăm în '89 la "lada de gunoi a istoriei" pentru un capitalism pe care-l visam ca pe un stup de albine alături de o vacă grasă ce dădeau împreună lapte şi miere la tot poporul.

Aşa se face că redactorii din fosta "Casa Scânteii", fugeau acum de "Semănătorul" lui Artur Silvestri deşi în imensul imobil unde se manipulau masele muncitoreşti şi ţărăneşti, redacţia "Luceafărului" lui Artur Silvestri era despărţită de redacţia "Scânteia" doar prin câteva coridoare.

M-au scandalizat acei redactori care întorseseră condeiul la 180 de grade, aidoma armatei române "în paş-patru"! Şi cum eu n-avusesem niciodată "pasiuni literare" pe vremea comunismului şi în consecinţă nu puteam fi etichetat proletcultist, am construit site-urile "Semănătorul" şi "Editura online". A fost o surpriză pentru toţi iar Artur Silvestri mi-a dat spre publicare online toate volumele inedite ale debutanţilor, şi încă, cele netipărite ale celor consacraţi.

Aşa am dus totul pe umeri iar revista a venit la câţiva ani de când bietul Artur Silvestri se ridicase la ceruri. Pentru că am simţit că în ţară problema naţională şi cea ţărănească încep să devină crize tot mai acute ale României!

Pe lângă educaţie, instruire şi cultură.

STAREA NAŢIUNII

Sistemul nostru educativ, sistem tradiţional instalat cu succes de mai bine de un secol prin reformele lui Spiru Haret şi a altor gânditori din vremea regelui Carol I şi a Reginei Elisabeta, s-a prăbuşit treptat de-a lungul anilor ajungând ceea ce este astăzi: o umilinţă a naţiei, numită pompos de toţi inculţii şi snobii care s-au cocoţat în fruntea treburilor, sistem "educaţional".

Instruirea elevilor pentru a şti cum să se comporte în societate a fost desfiinţată din şcoli, fie prin programele şcolare (redenumite şi ele curricule, portofolii sau "alte alea") fie prin scoaterea sau înlocuirea manualelor de educaţie civică cu jalnice substitute. Istoria României din care am putea lua modele şi pilde de învăţătură pentru viaţă a fost scoasă din şcoală, pe când, în vremea lui Spiru Haret, istoria României se învăţa în şcoala primară imediat ce elevul învăţa să citească şi să scrie.

Instituţiile de stat abilitate să disemineze cultura în rândul maselor încropesc "proiecte culturale" pe măsura inculţilor care le conduc. TVR, radioteleviziunea pe care noi o plătim forţat şi degeaba, lansează marea idioţenie a petrecerii Crăciunului de către copiii din orfelinate în sânul unor familii binevoitoare. "O traumă în plus!" strigă revoltată Nadine, a cărei copilărie dintr-un orfelinat o visează aproape noapte de noapte ca un coşmar, până şi acum când după mulţi ani a devenit vedetă!

Cum se schimbă guvernele, imediat se primeneşte şi personalul TVR cu lipitorii de afişe şi ciripitorii care au pus umărul la schimbarea partidelor de la putere. Şi aşa nu a mai rămas nimeni în televiziune ca să le spună celor din regia tehnică a TVR-2 că difuzau pe post un colind rasist şi naţionalist chiar dacă acesta "era vechi" de secole. Ăsta să fie criteriul de alegere?

Cu vreo săptămână înainte de Crăciun, vajnicii noştri poliţai difuzează la radio infectul lor anunţ prin care cereau populaţiei să nu deschidă uşa colindătorilor, pentru că sunt nişte hoţi deghizaţi care le vor tot răul de lume. Deşi ţinta anunţului era capitala (unde într-adevăr se fură în draci, de la aurolaci la miniştri) nu numai blocurile de la oraş au rămas în tăcere de ajunul Crăciunului ci şi casele de la sate.

La ţară însă, nu neapărat din cauza jafurilor ci din cauza sărăciei care i-a împins pe adulţi să plece şi ei la colindat pentru un ban. Sau să meargă cu traista în piţărăi pentru un biscuit numai bun lângă o amărâtă de cană cu ceai la zile friguroase.

Nu mai este în satul actual atmosfera aceea idilică a secolului XX, când colindele şi piţărăii umpleau uliţele cu glasuri frumoase de copii. Colindele se împreună acum cu glasuri groteşti de bas ale unor nesimţiţi băuţi bine, care înjură, chiotesc şi aruncă cu petarde cumpărate la negru. Fumul lor de ţigară vine ca o trufanda aruncată într-un cazan de smoală clocotită.

Mai are azi cineva curaj să rescrie poezia "Iarna pe uliţă?"

Ajunul Crăciunului 2013: ZIUA "Z" A DEBARCĂRII COMANDOURILR NAȚIONALISTE ÎN ROMÂNIA

Problema națională stă pe un butoi de pulbere în România. Nu neapărat din partea partidelor politice, aşa cum strigă cu un scop bine determinat ziarele conduse de infiltrați ai serviciilor secrete străine şi ai trusturilor economice transnaționale.

Distrugerea statului de drept începe azi să fie presantă prin numeroasele fundații şi asociații, a căror strategie de manipulare a maselor prin scoaterea lor în stradă pentru a striga contra guvernului şi a denigra clasa politică, în ansamblul ei, este mai mult decât evidentă.

Unii cad în această capcană şi se alătură din "convingere", convingerea fiind sărăcia şi lipsa unui loc de muncă. Alții o fac din prostie sau pentru afirmare pe plan național a propriei persoane.

Cu Victor Roncea m-am cunoscut online, în campania comună împotriva scoaterii icoanelor din şcoli din iarna 2006. Îl apreciam pentru că lansase un pachet de cărți cu imaginile tuturor celor care au manipulat populația şi au deturnat (unii ca spioni au serviciilor secrete străine) idealurile revoluției din '89: Băsescu era jokerul, Iliescu asul, gen. Militaru şi alte personaje ale FSN-ului decembrist, ilustrau pachetul de cărți după "gradul" ascuns pe care-l dețineau ca spioni. Întreaga galerie a deturnătorilor de revoluție s-a dovedit, acum după 24 de ani, a fi reală. Jokerul a lucrat cel mai bine şi încă mai lucrează şi astăzi, în mod inconştient, pentru denigrarea şi distrugerea imaginii României pe plan extern.

Soluția în problema icoanelor am găsit-o ca fiind de competența autorităților locale, înaintând un Proiect de Hotărâre în acest sens. Prin Hotărârea Nr. 64/24.11.2006 a Consiliului Local Tismana icoanele au rămas în şcoli. Vedeți: http://www.tomoniu.ro/campanii/final.htm

I-am scris lui Roncea despre soluția de la Tismana dar s-a făcut că plouă. Nu avea nevoie de soluțiile altora, ci doar de a lui ca să se afirme pe plan național. Adică, o lege valabilă în toată țara. Rezultatul s-a văzut: preoții ortodocşi şi-au luat nasul la purtare, impunându-şi religia şi icoanele şi în localitățile unde creştinii ortodocşi se numărau pe degete. Numeroase şi juste proteste au început în toată țara iar imaginea noastră peste hotare a suferit o scădere dramatică.

M-am rupt imediat de acest jurnalist înfumurat şi credeam că pentru toată viața. Ori, Victor Roncea şi-a băgat iar nasul în inițiativele unor jurnale, inclusiv în publicațiile "Semănătorul". I-a crescut aroganța treptat până când a ajuns la tupeu. Păcat! Tupeu, cu acțiuni ilegale într-un stat de drept.

Primul care a scris documentat şi care a aprofundat enigma dispariției inscripției BUDAPESTA, de pe Arcul de Triumf din Bucureşti, a fost col. (r) Vasile Zărnescu, membru corespondent al AST, a i se vedea toate articolele aici: http://cleptocratia.blogspot.ro/2012/10/la-arcul-de-triumf-inscriptia-budapesta.html

Victor Roncea, în loc să coaguleze toți jurnaliştii şi toate asociațiile interesate de impietatea de la arcul de triumf într-o acțiune comună, pentru a mişca din birouri factorii responsabili, ce credeți că a făcut în ajunul Crăciunului? Sfidând legile țării şi regulile de comportare într-un stat civilizat, a luat-o de capul lui. Printr-o acțiune de comando, cu doi-trei amici, a mâzgălit cu vopsea neagră ca o balegă, cuvântul "BUDAPESTA" peste cimentul cu care era astupată inscripția. Deşi comandoul apărea ca al unor copii la furat de mere, infracționalii s-au filmat mândri de năzdrăvănia lor punând mârlăneşte pe Internet filmele de la "locul faptei", ca să mai facem odată România de ruşine în lume.

Imagine din revista Sămănătorul . Anul II. Nr. 1 - ian. 2012

Minciuni ale Admin. Monum. şi Patrim. Turistic Bucureşti: *"Inscripția "BUDAPESTA" a fost stearsă în 1953, din ordinul CC al PCR"* – **În 1953 nu exista P.C.R., ci P.M.R.!**
"Istoricul Florin Constantiniu afirmă că s-a luat hotararea ca inscriptia Budapesta să fie ştearsă motivandu-se ca bătălia (din vara anului 1919) excedea ca timp cadrul desfăşurării Primului Război Mondial". - **Războiul s-a încheiat prin semnarea Tratatului de la Trianon, la 4 iunie 1920. Un istoric nu putea face asemenea gafă!**

După ce anii trecuți a acționat în judecată nişte instituții ale statului, care n-aveau nici în clin nici în mânecă cu cazul în speță şi pierzând procesul, arogantul Victor Roncea nu a învățat nimic din trecut şi acum împroaşcă cu noroi în justiție, ministere, primăria capitalei, în guvern, în preşedinție şi în alții care n-au spus "aud" la pârțul lui! Spre deliciul naționaliştilor şi inculților care văd în această ispravă nelegitimă, un act de mare patriotism.

Că o parte din vină cade şi în ministerul păstorit în guvernarea bocilor, de cucoana Udrea, asta e adevărat. Mopărița, - mare gospodină, mare - inițiase un proiect de reabilitare a monumentului, alocând milioane bune pentru ca firma Cocoşului ei ca să repare ceea ce s-a stricat la Arcul de Triumf prin 1953.

Dar şi mai adevărat este că la schimbarea de guvern, jokerul Băsescu a luptat pentru tăiatul fondurilor Ministerului Dezvoltării şi Turismului, ştiind foarte bine cum funcționa clica băsistă prin alocare de bani de la ministreasa Udrea pentru clientela proprie. A căzut clientela, au căzut şi proiectele. Şi-acum ce facem? Ne căutăm prin buzunare pe vechiul principiu "Dați un leu pentru ateneu!"? Cu siguranță va găsi ministerul nişte creițari pentru ştergerea mâzgălelii comandoului lui Victor Roncea, pentru a face o lucrare cum scrie la carte, cu avize şi devize, cu aprobare, cu licitații, cu oameni de meserie.

(continuare în pag. 28)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

MINISTRUL ANTI-CULTURII

Motto: *Incompetenții şi ipostorii politici caută răul, ca şi binele, oriunde, numai acolo unde se află, nu..*

Vocația Premierului de a-şi alege miniştrii ca şi colaboratorii în conformitate cu standardele care au patronat obținerea propriului doctorat, nu încetează să dea roade. Având ca barometru al selecției „damblaua" personală, el s-a înconjurat de penali, de imorali şi de incompetenți, cu aceeaşi seninătate cu care i-a trimis apoi la plimbare, atunci când opinia publică sau justiția l-au obligat s-o facă. Fără scuze, fără culpa mia, fără minima ruşine a celui din urmă derbedeu. Se poate spune că îndepărtarea acestora din fotoliile unde n-ar fi trebuit să ajungă niciodată a mai dres busuiocul şi a mai limitatt pagubele.

Iată însă că, - în pofida probelor de incompetență, de lipsă a probității profesionale şi de carențe ale conştiinței cetăteneşti – domeniul culturii din guvernul Ponta a fost dat unui personaj perfect adaptabil oricăror cerințe şi total serviabil celor care l-au luat în simbrie. Adaptabil şi serviabil, nu incapabil. Pentru că ministrul Daniel Barbu nu pare a fi din stofa celor aduşi fără minte şi destituiți fără ruşine. El e profesor universitar, are două doctorate, - probabil luate altfel decât Victor Ponta – a fost consilier al preşedintelui Emil Constantinescu şi consilier al aspirantului la preşedinție, Crin Antonescu, este onorat chiar şi cu Ordinul național « Steaua României ». Deci, am putea spune, cel puțin pe baza patalamalelor şi a relațiilor sus-puse, că alegerea lui n-a fost chiar arbitrară. Relativizarea lui chiar nu e tocmai întâmplătoare. Pentru că prin anul 2000, un Corp de control condus, - n-o să vă vină a crede - tocmai de viitorul prim-ministru, descoperă, la sesizarea Uniunii Europene, nereguli în derularea unui program Tempus Phare de vreo 200.000 de euro, coordonat pentru Bucureşti de domnul decan de atunci, Daniel Barbu. Eplicațiile de mai târziu, la un post de televiziune, n-au prea fost convingătoare , aşa cum nu l-a spălat mai bine de suspiciuni nici invocarea tinereții neexperimentate a celui care condusese Corpul de control. Pe de altă parte, în nici una din funcțiile evocate mai sus, el nu s-a remarcat prin performanțe deosebite, ori prin competențe demene de un specialist de prima mână, mai ales că între multitudinea certificărilor sale figurează şi aceea de « specialist în ştiințe politice ».

Si de această dată, ne aflăm în fața unei situații penibile. Ceea ce o face şi mai greu suportabilă este caracterul ei aberant. Un om de carte, aparent solid, familiar cu universul culturii şi capabil să înțeleagă, să gestioneze cu mai multă competență decât Mang, Vanghelie sau Fenechiu domeniul ce i-a fost dat să-l gestioneze, se dovedeşte a fi precum cel care, intrând în haita de lupi, începe să urle ca ei. Viața a dovedit şi dovedeşte mereu că ştiință şi elocință fără conştiință nu pot da decât o ființă infirmă, cu atât mai primejdioasă cu cât mai multă putere i s-a dat pe mână. Este şi cazul acestui ministru care n-a înțeles, - poate nici nu doreşte să facă ceea ce înțelege prea bine – că un demnitar pus să conducă Ministerul Invățământului sau Ministerul Culturii are datoria să slujească învățământul şi cultura, care aparțin duratei şi poporului, şi nu politicienii, adeseori nişte politruci semi-analfabeți, care aparțin efemerului şi unor partide clientelare.

Comportamentul lui condamnabil în afacerea murdară de la Roşia Montana, iresponsabilitatea senină fața de prezentarea lamentabilă a României la târgul de carte din Germania iar acum atentatul legislativ la adresa culturii româneşti, concretizat în propunerile validate de H.G.741/2013 şi pe cale de a fi legiferate în cadrul Strategiei Sectoriale în Domeniul Culturii şi a Patrimoniului Național pentru perioada 2014-2020, îndreptățesc, nu doar calificarea lui Daniel Barbu drept un MINISTRU al ANTI-CULTURII , ci, mai ales, mobilizarea tuturor forțelor sănătoase ale societății civile, pentru a împiedeca apetiturile demolatoare ale ministrului şi ale puterii actuale. Eu cred chiar că însăşi clasa politică, în care se află multe conştiințe şi competențe ținute în anonimat dar care sunt gata să-şi justifice statutul de reprezentanți autentici ai poporului român, are capacitatea şi datoria de a împiedeca agresiunea iresponsabilă împotriva culturii româneşti.

In spiritul Scrisorii deschise, publicate în revista online « Cotidianul » din 27 nov. 2013, pe care o republicăm mai jos, al mesajului şi al chemării adresate « către toți cei afectați de procesul sistematic de distrugere a Culturii şi Artelor în România », H.G. 741/2013 trebuie abrogată, proiectul Strategiei Sectoriale în Domeniul Culturii şi Ptrimoniului Național pentru perioada 2014-2020 trebuie supus dezbaterii publice şi elaborat împreună cu creatorii de cultură, şi nu împotriva lor, elaborat într-o transparență totală de către cei care cunosc şi trăiesc fenomenul, iar nu de către birocrații slugarnici, gata să răspundă comenzii negustoreşti a politicului de « a rentabiliza » şi « concesiona » cultura. Cât îl priveşte pe domnul Ministru, - daca i-a mai rămas o fărâmă de onoare – el trebuie să demisioneze, fără a mai aştepta să fie demis. Iar autorii scrisorii deschise, implicit noi, toți cei care am semnat-o şi o vom semna în continuare, să facă demersurile necesare către justiție care să judece abuzurile, încălcările de lege şi reglementări, până la urmă trădarea jurământului făcut la investitură de către ministrul Daniel Barbu. Agresat atunci când s-a dus să sfideze manifestanții, el s- adresat justiției care i-a pedepsit pe agresori. A fost dreptul lui. Dar o țară întreagă, agresată în cultura ei, în valorile şi patrimoniul moştenite, n-are dreptul să ceară justiției pedepsirea agresorului ? Este culpa lui mai mică decât a furiosului care i-a spart parbrizul maşinii ? Sau poate Ordinul Național « Steaua României » îi conferă imunitate în fața legii ?

Cred că nu e prea tarziu ca domnul profesor, doctorul, specialistul în ştiinţe politice, jurnalistul, consilierul, autorul de cărţi, decoratul ?.a.m.d. să-şi amintească un lucru elementar : uneori poţi scăpa de justiţia timpului tău, nu scapi niciodată de justiţia posterităţii. Pentru că cel care uzurpă şi-şi bate joc de valorile şi de moştenirea neamului său nu poate lăsa drept moştenire decât amintirea unei cârpe murdare cu care şi-au şters ciubotele pline de mizerie gaşca demolatorilor de cultură. Inchei cu un gând care m-a cotropit ºi mă frământă mereu : *Mediatizată drept ţară a conducătorilor sanguinari, tip Dracula ori Ceauşescu, drept naţie a cărei tipicitate e dată de copiii străzii, handicapţii şi bolnavii de sida, ori de ţiganii care cutreieră Europa sub stindardul tricolorului românesc si sub numele fraudulos de romi, percepută,- « graţie » politicienilor şi insituţiilor manipulate de ei - ca o societate neguvernabilă, imprevizibilă şi neperformantă, România îsi păstrează încă unul din atuurile fundamentale :* ***CULTURA.*** *Dacă se reuşeşte performanţa, aşa cum se încearcă de la Revoluţie* încoace*, de a-i dărâma cariatidele, de a-i macula izvoarele şi de a-i înstrăina fiii, atunci proiectul neantificării acestui popor încăpăţânat, în perenitatea lui etnică, ar putea să devină realizabil.*

Din noul volum al dlui Alexandru Melian: SEMNELE APOCALIPSULUI

CUGETARI IN RECURS

Din totdeuna şi pretutindeni, omenirea a fost ispitită de formulele sintetice ale înţelepciunii. Acestea s-au întrupat însă în orizonturi mereu mişcătoare, chiar dacă sub irizările unei invariabile de zenit intangibil. Dintr-o asemenea realitate s-a înfiripat această ispită a recursului. Fără orgoliu şi fără pretenţie de posesor invulnerabil al adevărului, am simţit chemarea de a exprima propria convingere, atunci când m-am aflat în faţa unor sentinţe neconvingătoare. Credincios propriei table de valori şi produs modelat de timpul căruia îi aparţin, am simţit nevoia să dau expresie polemică gândurilor mele, provocate de gândurile înaintaşilor mei. Recursul meu nu este justiţiar, ci complementar, în solidaritate intelectuală.

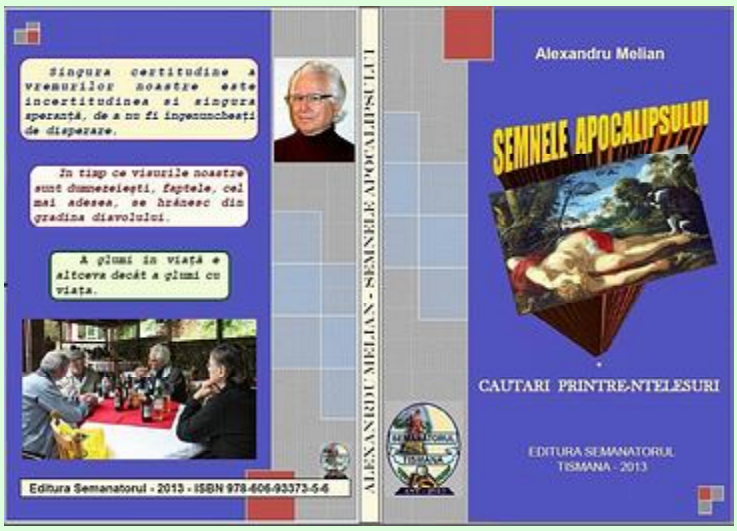

CUGETĂRI CU RECURS - din recenta apariţie la Editura Semănătorul, SEMNELE APOCALIPSULUI

„Unde ţi-e bine, acolo e ţara ta”. (Aristofan)
Binele e ca frunza în bătaia vânturilor, ţara ca rădăcina în îmbrăţişarea pământlui.

« Necesitatea nu cunoaşte lege ». (Saint Augustin)
Necesitatea nu cunoaşte lege pentru că este ea însăşi lege.

„Rău se numeşte şi ceea ce omul face şi ceea ce îndură. Primul e un păcat, al doilea – o pedeapsă. Omul face răul pe care-l doreşte şi îndură unul pe care nu şi-l doreşte.” (Saint Augustin)
Răul făcut nu poate fi echivalat cu răul suportat, aşa după cum păcatul nu poate fi proclamat pedepsitor. Pe de altă parte, uneori, omul face rău fără s-o dorească şi suportă pedepse fără să fie vinovat.

„Omul rău îşi face rău sieşi mai înainte de a face rău altuia.” (Saint Augustin)
Omul rău face rău altuia, înainte de a suferi el însuşi consecinţele răului făcut. Dacă le suferă....

„Iubeşte şi fă ce vrei.” (Saint Augustin)
Iubirea nu-ţi dă dreptul să faci ce vrei, fie şi pentru că din iubire se poate naşte crima.

„ Când oamenii se gândesc la Dumnezeul pe care nu-l pot pricepe, ei în realitate se gândesc la ei înşişi şi nu la El; ei nu pe El îl compară, ci pe sine, nu pe El vor să-l cunoască, ci pe sine.” (Saint Augustin)
Cunoaşterea de sine este una din căile apropierii de Dumnezeu. Credinţa nu creşte în serele priceperii, ci în grădinile iubirii.

„Cine urăşte lumea ? Aceia care au sfâşiat adevărul.” (Saint Augustin)
Urăsc lumea acei care au înţeles logodna ei cu răul şi care au fost hrăniţi cu mătrăguna suferinţelor. Ei n-au sfâşiat adevărul , ci l-au pătruns.

„Nu ieşi în lume, ci întoarce-te în tine însuţi; înlăuntrul omului se adăposteşte adevărul.” (Saint Augustin)
Adevărul se adăposteşte înlăuntrul omului, dar pribegeşte în afara lui.

(continuare în pag. 24)

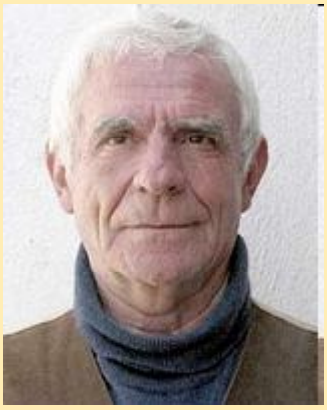

Col (r) DUMITRU DĂNĂU -
(n. 1937) Câmpofeni-
Arcani, Gorj - prozator.

COMOARA DIN LEGENDĂ

„Fântâna lui Blană” de sub Găvăneşti a fost şi rămâne o frumoasă legendă. Cum o aud şi acum, la peste 60 de ani de la prima vedere, ea începând de multă vreme să mai figureze în monografia mitologiei locale. Căci, vă spun adevărul, din anul 1948, el făcând parte din amintirile mele...

Era într-o zi de iulie... Zi senină, soare dogoritor, câmp plin de flori, fâneață cu multe margarete. Tocmai într-o asemenea dumnezeire, fratele tatălui meu, greşindu-şi ceasul, s-a accidentat într-un chip idiot, apoi murind. Aveam zece ani. Curiozitatea, setea de cunoaştere, de înregistrare pe misterioasa peliculă a memoriei, nu au lăsat această clipă să devină simplu caz banal. Unchiu’ Ion era doar fratele mai mic al tatei. Or, ce ar fi însemnat ca tata, la vârsta de nici 50 de ani, să se fi hotărât s-o ia pe un drum fără întoarcere, el fiind cimitirul din Câmpofeni? Dar nu se gândise la neisprava asta, aşa cum, de fapt, nu făcuse nici unchiu’ Ion, acela luând-o înaintea lui dintr-o greşeală „grecească”. Fiindcă, stând el de vorbă lungă cu parşivul de Bachus, unchiu’ Ion a uitat că şi în pivnițele acestui zeu era afişată legea măsurii. Dar el, stând la taifas şi chef cu mai multe carafe de vin, a căzut în... vină. Pentru că acesta este adevărul: unchiu’ Ion, depăşind măsura, adică pragul (şi la propriu şi la figurat), acesta fiind al casei, încă nedesăvârşită, s-a pomenit plonjând, în acea noapte, din târnaț în bătătură. „Salt mortal”. O săptămână a pătimit „crucificat” în patul odăii de la drum. În timpul vegherii, dodele satului, vecinele lui, spuneau că în acea noapte auziseră voci neidentificate strigând misterios şi înfricoşător: „Mă duc, mă duc, că-s gata...”. Or, ziceau ele, vocile astea nu puteau fi decât ori ale necuratului, ori ale sorții. Da, aşa spuneau, iar eu mi-l amintesc pe unchiu’ Ion în toate detaliile patimilor. Dar, întrucât nu acesta era subiectul amintirilor mele din acea zi de iulie, îl las pe unchiul meu, pe care l-am şi îngropat, şi mă întorc la tata...

El, după ce a încetat să-şi mai vadă fratele, s-a întors iute acasă, luându-mă şi pe mine , a înjugat vitele la car, luând-o grăbit la vale, spre Buduhala, la strâns fânul cosit de câteva zile.

- Hăis, Sâmbolea! Cea, Iulica! Erau vacile noastre înjugate la carul care ne ducea în lunca de pe Jaleşul de la Corneşti spre Jiu.

Nu ştiu ce era în sufletul lui tata. Gândesc totuşi că, fiind un taciturn, un introvertit, nu-i era felul să-şi dea în spectacol durerea, oful. Tulburarea mea era însă vizibilă. Iar asta pentru că moartea intervenise atât de brusc, de brutal în viața unui om, folosindu-se de o agapă bahică, ceea ce mi se părea monstruos.

După ce fusese aruncată ultima lopată de țărână peste sicriul unchiului Ion, iar cu acest prilej mă alesesem cu o oglinjoară (făcea parte din ritualul înmormântării), în drumul spre Buduhala, în carul pregătit pentru fânul din luncă, o priveam ca pe o rară bucurie, ea arătându-mi ceea ce eram: un copil asediat de misterul morții.

- Cea, Iulică! Hăis, Sâmbolea! a zis tata îndemnându-şi vacile spre un lucru mai cu folos...

Soarele ne scălda într-o priincioasă strălucire. Vacile nu ştiau ce misiune aveau. În car, eu şi tata trăiam, fiecare în felul său, gânduri şi sensuri diferite.

- Stai în car - a zis el; eu cobor să îndrept vacile pe drumul ăsta, care duce spre Buduhala. Asta se întâmpla la ieşirea din Stolojani, după care, ca să mergem spre țintă, o apucam pe şleaul de sub Găvăneşti. Soare, drum de mlacă, praf... Cât de frumos este să te plimbi într-un car tras de vaci. Mai ales într-o zi de vară, chiar dacă plimbarea avea loc după ce, în cimitirul din Câmpofeni, unchiu’ Ion îşi luase la revedere de la noi, mutându-se în veşnicie, unde „nu-s nici lacrimi, nici întristare”.

- Hai, tată, hai... Hăis! Cea!

Ajunşi la capătul dinspre Corneşti al Găvăneştilor, la locul numit „La Câlniceni”, am zărit conturându-se pe liziera Făgetului local o cumpănă de fântână. Mare. Mândră. Dominantă. Îmi amintesc precis: furca fântânii dădea spre sud, iar „capra” ei, cumpăna propriu-zisă, îşi ținea fruntea ridicată spre cerul Găvăneştilor, rostind parcă o rugăciune.

- Îți place? m-a întrebat tata, ieşind, spre bucuria mea, dintr-o mistuitoare muțenie şi văzând că ochii şi sufletul meu rămăseseră furați de acest „desen” de sub Făgetul Găvăneştilor...

- Da, am zis.

- Păi, zise şi tata după ce tuşi puțin în sec - el fiind un vicios prieten al „ierbii diavolului”, servită la pachete de „Naționale”, „Plugare”, „Mărăşeşti” ş.a.

- Poveste, zici?

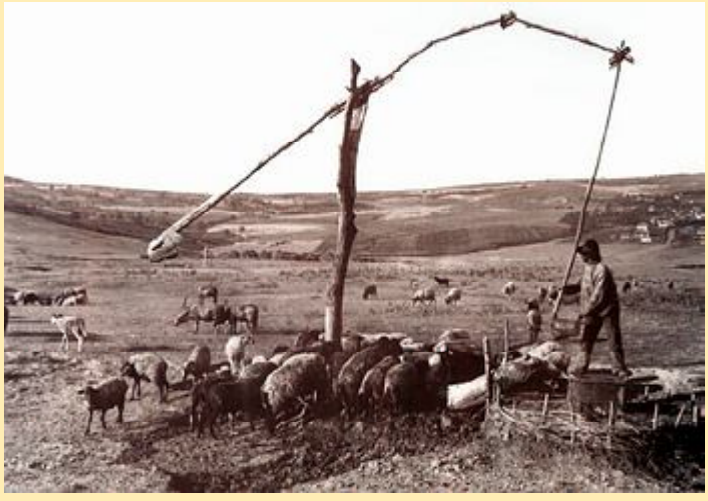

- Poveste, legendă, că totuna sunt... Chestia este că fântâna îşi are tâlcul ei.

- Î-hî! Interjecția nu era decât tusea tatei. După ea a urmat povestea.

- Vezi, tu? Şi locurile astea îşi au tainele lor. Că şi satul, nu s-o chema degeaba Găvăneşti, deşi mulți oameni de aici poartă numele de Găvănescu. Dar eu mai degrabă spun că el vine de la „găvan”, „scobitură”. Păi nu vezi pe ce fel de râpe şi ogaşe şi-au întemeiat oamenii sălaşuri? Nu-i prea fericesc, deşi „găvanele” locurilor, dealurile, pădurea, ogaşele de aici poartă nume ciudate.

- Ciudate, în ce sens?

- Păi, uite - a răspuns el întrebării mele de copil curios. Mai sus de satul ăsta este ascunsă în tufişurile poveştilor „Valea Muierii”. Mai la deal, ori mai în sus, „Valea Fântânii”, iar spre Teleşti, „Valea Zgârcită”.

Uitând de moarte, de unchiu' Ion, de toate, intrând cu ajutorul carului, al Sâmbolii şi al Iulicii pe drumul de sub Făgetul Găvăneştilor, mă aflam într-o altă lume. Iar tata întreținea această vrajă povestindu-mi (să fi avut şi el nevoie de un fel de evadare din universul unor evenimente menite să nu mai ai chef de vorbă?). dar, divagând despre găvane, despre „Valea Muierii”, despre „Valea Zgârcită”, despre „Valea Fântânii”, trecuserăm de „Fântâna lui Blană”, de cumpăna ce mă fascinase, iar tata tot nu-mi dezlegase taina acestei izolate frumuseți. Până la urmă, mai dând o tuse, mai trăgând dintr-o „Plugară”, uitând de moarte, ori poate anume ca să scape de obsesii, plonjă, iar odată cu el şi eu, într-un trecut de legendă.

- Cumpăna asta, care-ți place atât de mult, a fost făcută de Blană, neam cu noi, ori poate chiar de găvăneşteni, dar fântâna nu... Ea a fost doar zidită, ghizduită, că era păcat s-o laşi aşa, deşi ea se ivise de pe urma unui păcat, dar şi a unui blestem...

- Păcat? Blestem?

- Î-hî! Cea! Hăis! Şi, odată cu ele, dezlegarea:

Astăzi lumea este alta - îşi reluă tata povestea. Altădată, însă, vremurile erau altfel. Vezi tu? Acum se face agricultură, oamenii cunosc meserii (croitorie, dogărie, cojocărie, tâmplărie, dulgherie, fierărie...), de bine, de rău, au ce câştiga de pe urma priceperii şi hărniciei lor. Nu în zadar se zice că „meseria este brățară de aur”. Însă, cu doar o sută de ani în urmă, locurile astea, mai cu seamă pădurile care erau dese ca peria şi nesfârşite, precum „Calea Robilor”, erau hălăduite nu doar de lupi, cerbi şi alte sălbăticiuni, ci şi de haiduci. Că doar ştii cine erau şi nu-mi place să pierd vremea să-ți explic. Numai că - asta ca s-o ştii - tainele faptelor de haiducie din aceste ținuturi le cunoşteau doar trei dintre ei, ăştia fiind, poate, nu prea departe de „găvanele” astea.

Cuvântul „haiduc” trezea în mine asocieri contradictorii. Pentru că ştiam de la învățătorii mei că unii haiduci erau oameni de toată isprava şi luptători împotriva ciocoilor, a fanarioților doldora de „galbeni” (ruble, zloți, „Filipi” şi altele), cum nici un obor plin de găini nu avea atâtea „gălbenuşuri”, iar unii oameni, duşi în disperare de tot felul de nevoi, apucau calea codrilor, loc de ascunziş şi de pradă, prada fiind cei bogați. Unii, însă, nu erau haiduci curați, ci bandiți. Jefuitori cu orice preț lipsiți de frica lui Dumnezeu. Dar, oricare ar fi fost, într-una din nopțile cu lună de după răscoala Domnului Tudor, aici, în acest loc de la capătul Găvăneştilor, trei voinici, sătui de haiducie, dar şi cu sacii plini de galbeni (aur), s-au hotărât să se retragă la casele lor, la părinți, ori poate chiar la muierile şi copiii lor...

- Fraților! - a rostit unul dintre ei... Gata! Avem aur căcălău. Să dea Domnul să ne bucurăm de el când o da nevoia peste noi. Dar şi atunci, în taină, cu rost şi fără trădare.

- Păi, altfel, cum? A fost şi răspunsul, şi întrebarea celorlalți.

- Şi, ca să fie limpede ca lumina zilei – şi-a reluat gândurile primul haiduc -, punem toți galbenii în căldarea de aramă, iar pe ea o băgăm în sacul ăsta. Săpăm aici, în locul lui Blană, o groapă, ascundem agoniseala şi, când o veni vremea, o dezgropăm, dar numai noi trei la un loc. Blestemat să fie cel care cutează să dezgroape comoara de unul singur, ori în doi...

- Blestemat să fie!

Într-o noapte târzie, cu lună şi stele reci, aici, în poienița lui Blană, sub Făgetul Găvăneştilor, în locul zis „La Câlniceni”, trei haiduci au îngropat, în mare taină, sub jurământ sfânt şi blestem de groază, o comoară. Martori la faptă erau doar luna şi stelele. Peste ani, într-o altă noapte, tot cu lună şi stele, unul dintre cei trei haiduci a rupt legământul. Din nevoie? Din lăcomie? Din ticăloşie? Nu se ştie. Din nenorocire, fapta s-a petrecut. Cu o ciudată înfrigurare, trădătorul jurământului se apucă de săpat. Fapta lui ticăloasă se desfăşura într-un fel de nisipuri mişcătoare. Căci, pe măsură ce groapa se adâncea, cu aceiaşi înverşunare țărâna şi pământul gropii se surpau peste lacom, îngropându-l de viu.

Nu peste multă vreme, aici, în poienița lui Blană, s-a ivit un izvor. De lacrimi? De căință? La toate aceste întrebări, care nu au fost puse de vreun organ judiciar , nu a răspuns nimeni... Iar cei care au făcut această cumpănă maiestuoasă depun mărturie, fără să fie sub stare de jurământ, că aici, sub Făgetul Găvăneştilor, nu prea departe de Valea Muierii, de Valea Zgârcită, de Valea Fântânii şi de alte „găvane”, trei haiduci necunoscuți au îngropat comoara unei minunate legende...

Crinul satelor

MOŞ GOGIOMAN ŞI O POVESTE CU TÂLC

Regretatul nea Ivancu, ultimul fierar din Tismana

...Una din amintirile mele „transfrontaliere”, de pe vremea când eram copil, este o poveste ce mi-a spus-o, într-o secetoasă primăvară, moş Ion Gogioman din Stolojani. De fapt, Ion Buliga, fierarul, în vârstă, pe atunci, de 85 de ani. Ce dacă era ţigan. Ba, mai degrabă, cred că tocmai porecla lui mă atrăgea atât de mult să-i ascult basmele. Iar asta pentru că numele „gogioman”, aflasem eu, însemna „căciulă”, iar originea cuvântului era persană, ori cumană. Ceea ce, indirect, trăgeam concluzia că Moş Ion nu era, de fapt, ţigan. Iar dacă era, aşa cum îşi purta cu drag căciula şi pe timpul verii, la fel de mândru era şi de buhul că era deopotrivă bun meseriaş, precum şi un om cinstit. Nu mai vorbesc despre faptul că nicovala, foalele, barosul - împrumutate, în imaginaţia mea, de la piticii din basme - inclusiv truda de a ascuţi securi, sape şi altele mă fascinau; în „atelierul” lui şi lângă el mă aflam în altă lume...

Pentru munca prestată nu cerea bani. Plata se făcea „în natură”: mălai, fasole, ceapă sau ce se mai găsea. Că erau vremuri grele, iar sărăcia făcea casă bună cu bieţii oameni. De aia venise şi la noi acasă. Dar pentru că, la acel ceas de amiază, muma şi tata erau în mlacă, la arat, până la venirea lor, într-un stârciog, moş Gogioman mi-a spus povestea ce urmează:

„În vremurile când oamenii erau fie boieri, fie săraci, fie haiduci, un ţăran nevoiaş, dar tare harnic, reuşise să-şi înjghebe o anumită stare, slujindu-l credincios pe cuconul satului. Într-o zi, însă, tocmai când să se bucure de înfloritoarea lui gospodărie, fără să fie întrebat, nenorocita de moarte l-a luat s-o slugărească şi pe ea. Ca să-i pună pomană, nevasta lui s-a hotărât să taie cel mai frumos bou, pe care îl folosise la plug, pe haturile boierului. Dar fiu-su, care se temea că, în lipsa taurului, cuconul se va dispensa de serviciile lui, s-a împotrivit. „Dacă-l tai, în locul lui am să te înjug pe matale” - a rostit el cu dârzenie. Ceea ce s-a şi întâmplat. Venind vremea aratului, Ion, flăcăul, a procedat cum spusese: Prian era de „hăis”, iar mumă-sa de „cea”. Puterile însă nu erau egale nici între un bou şi o vacă, darămite între un taur şi o biată femeie. Căci, în timp ce boul o lua puternic înainte, bătrâna rămânea deşelată pe brazdă. Când Ion pocnea din bici zicând: „Hăis, Priene, cea, babo!”, tocmai atunci îl ajunse din urmă boierul:

- Ce faci, Ioane? – întrebarea cuprinzând şi mirare, şi reproş

- Ar cucoane!, răspunse, zâmbind, Ion, ştergându-şi fruntea de sudoare.

- Dar pacostea asta, de ce se vârî aici?!

- Ei, cucoane, în locul lui Milan, pe care l-a făcut pomană...

Părându-i boierului că Ion ar fi luat-o razna de-a binelea, şi-a pus în gând să scape de el, zicându-şi: „Mâine-poimâine te pomeneşti că bolândul ăsta o să-şi bată joc şi de mine...”

- Ştii ce, Ioane?

- Oi şti, cucoane, de-mi vei spune!

- Dejugă „animalele” şi mergi sus, la stână, la ciobani, şi cere boul meu cel mare să-l punem cu Prian! Acolo, sus, la stână cuconul avea un ditamai taurul, înspăimântător de rău şi fioros foc... Nimeni nu se putea apropia de el; cum vedea om, namila se şi repezea să-l ia pe coarne ca să-l achite de păcatele lumeşti.

- Mă duc, boierule!

Ajuns la stână, Ion se apropie de bou, îl mângâie şi - în uimirea văcarilor şi a ciobanilor - îl dezlegă şi plecat a fost cu el în vale. Dar boierul, când văzu „minunea”, rămasă uluit, de parcă ar fi fost trăznit din senin. Venindu-şi în fire, cuconul se gândi la altă capcană.

- Măi, Ioane, de-mi răspunzi la o întrebare grea, te-oi lăsa să mai ari la mine, iar de nu, o să ai soarta lui Milan...

- Cum ţi-e vrerea, cucoane, dar mai întâi s-aud despre ce este vorba.

- Ştii tu, oare, de ce un ochi îmi plânge, iar altul este vesel?

- Acum, cucoane, întrebarea fiind grea, îngăduie-mi un răgaz să gândesc răspunsul...

- Ai răgaz trei zile!

Plecă Ion acasă, o chemă şi pe bătrână la sfat, şi-i spuse zisele ciudate ale boierului.

- Lasă, tu, Ioane, că te-nvăţ eu ce să-i răspunzi. Dar care au fost întrebările cuconului?

- De ce un ochi îi plânge, iar altul, auzi, îi „râde”?!

- A, Ioane! Păi, spune-i aşa: unul râde că-i foarte bogat, iar altul îi plânge că are o fată şi nu ştie pe mâna cui o să cadă…

Ajuns, după trei zile, la casa boierului, paznicii l-au recunoscut şi i-au dat drumul înăuntru.

- Gândit-ai, Ioane? îl întrebă boierul mai mult ca sigur că a terminat cu „bolândul”.

- Gândit-am, cucoane!

- S-aud!

- Apăi, cucoane, un ochi îţi râde că nu ştii ce să faci cu atâta bogăţie, iar unul îţi plânge amar focului că, de!, nu-i cunoşti viitorul fetii…

- Bă, amărâtule, deştept mai eşti! Pentru asta iată şi hotărârea mea: ale tale să fie şi avuţia, şi fata mea!

- Vai de mine, cucoane, cum se poate aşa ceva? Adicătelea, cum vine asta?

- Aşa cum auzişi şi basta!

Lucru ciudat, ochiul cel „trist” al boierului a început a licări jucăuş. Iar când i-o dete pe fată lui Ion, acasă, la el, aceasta a fost

Citiți volumul **Comoara din legendă** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Dumitru_Danau-Comoara_din_legenda.pdf

însoțită şi de vreo şapte servitoare. Căci aici era „buba”: ființă mai nevolnică şi mai puturoasă ca fiică-sa nu se pomenise pe lume. Iar rostul servitoarelor era să aibă grijă de toantă. Una o pieptăna, alta o spăla, alta îi băga mâncarea, cu lingura, în gură şi aşa mai departe…

- Tată socrule, îi ieşi Ion în întâmpinare, văzând despre ce ispravă era vorba; să nu-ți faci probleme. Am eu singur grijă de cojocelul nevesti-mii. Aşa că, te rog, să nu-mi laşi pe cap şi servitoarele astea. Că, de, sunt şi eu un pic de… „tăurel” şi… Tare şmecher era Ion ăsta…

Acasă la Ion, fata boierului a stat o lună de zile fără pic de bucate, fără strop de apă, fără să fie spălată. Dar dormea ca pe lumea cealaltă. Pe urmă, văzând că Ion o lăsase pe mâna morții, s-a ridicat din pat şi a început a deretica prin curte, să facă de-ale mâncării, curățenie de mama focului…

Într-o bună zi veni boierul să-şi vadă „podoaba”.

De cum intră în ogradă, îi fu dat să vadă o adevărată „minune”: netoata lui era o „nevăstuică” în toată regula: dintr-un colț în altul, ea alerga dereticând… Iar Ion, cum îl ştia o lume întreagă: şi isteț, şi harnic, şi şmecher, că-l auzeai:

- Ne-ves-ti-căăăă…
- Da, Ioane…
- Ce mai faaaaci?
- Apăi, Ioane dragă, nu-mi văd capul de câtă muncă am de făcut…

În casa lui Ion şi-au făcut loc şi hărnicia, şi frumusețea, şi dragostea. Dar nu numai atâta. Hotărâți să se îmbogățească şi mai mult, nevestica lui Ion îl vizita des pe tatăl său, iar din fiecare vizită se întorcea acasă ba cu fel de fel de bunătăți, ba cu ocale de aur, încât au ajuns cei mai bogați din județ…”

Îl ascultam pe Moş Gogioman cu încântare. Dus pe gânduri. Iar încheierea poveştii tot el a făcut-o, în felul lui glumeț, dar şi în stilul basmelor:

„Şi am fost şi eu,
şi la nuntă, şi la domn,
pe când mai eram în somn…”

Peste cinci ani am auzit vestea tristă: Gogioman a murit, săracul! Ca ființă. Căci vorbele şi basmele lui sunt vii şi acum…

Crinul satelor

Nicolae Grigorescu a fost pictorul care a acceptat cu plăcere să picteze coperta revistei *Sămănătorul* cu nr. 27/29 sept. 1902, până atunci revista numindu-se *Semănătorul*

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

În literatura română au învins scriitorii canonizați de regimul comunist

- În bătălia re-canonizării au învins activiştii din sistemul propagandei PCR -

Din volumul **Aventura metaforelor prin canionul cu idei**

Imediat după evenimentele din decembrie, potrivit unei dialectici în relație valoare - autoritate, deviată de la traseul indicat de propaganda PCR, la o dezbatere, mai degrabă o bătălie a re-canonizării. Operația de re(canonizare) nu înseamnă în spațiul literaturii, altceva decât selectarea, ierarhizarea şi consacrarea scriitorilor, mai precis pătrunderea şi supraviețuirea valorilor în memoria colectivă, cu toate avantajele sociale, chiar politice, material, care decurg de aici.

Acest fenomen a fost teoretizat în cartea lui Harold Bloom, intitulată The Western Canon, folosită ca armă a discriminării inverse, de rasă, de sex, de etnie, astfel că acest proces de canonizare este manipulate în scopuri extra-extatice.

În țara noastră, după 1989, s-au constituit, de la început, două grupări şi şi-au disputat notorietatea în fața unui public dezorientat. Elitiştii s-au declarat minoritari, în timp ce oportunişti ”apolitici “, care fuseseră activiştii culturali ai regimului criminal comunist, s-au regrupat în jurul unor port-drapele aparținând generației 1960-1980, obedienți față de Puterea comunistă, care în prezent fac jocurile celor proveniți din FSN, interesați să păstreze ierarhiile prestabilite de regimul comunist, şi acum menținuți în falsele ierarhii în “istoriile “ de doi bani semnate de N. Manolescu şi Alex Ştefănescu.

Pe cele două grupări le uneşte sindromul minoratului, datorită faptului că sunt conştienți că au scris cărți care nu au fost bune nici pentru prezent, dar ce să mai vorbim de viitor? Toți scriitorii veniți din structurile regimului comunist s-au sprijinit unii pe alții, fiindu-le teamă şi azi de fenomenului jocului de domino. E de-ajuns să cadă o carte şi se năruie totul. Ei niciodată nu au scris cărți bune. Vina lui Manolescu şi Ştefănescu este că au menținut în lista lor ierarhică cărți şi autori ce au promovat realismul socialist, promovând astfel nonvaloarea şi chiar pornografia.

Datorită acestor doi critici, şi a altora, cititorul a fost împins să rămână captiv unor mituri create în jurul lui D.R.Popescu, Buzura, celor proveniți din generația echinoxistă, optzecistă, cum este Ion Mureşan, colaborator al Securității comuniste, etc, chiar a mitului “Micul Paris “, expresie dâmbovițeană a reprezentării bovarice şi, simultan, a resemnării singulare.

Puținele înfăptuiri având atributele monumentalității sunt supuse, periodic, acțiunilor demolatoare (Vezi opera lui Eminescu sau Istoria lui Călinescu), cea din urmă devine, într-o astfel de împrejurare, o construcție utopică, inadecvată literaturii noastre, născută ca supra-compensare a unui complex de inferioritate al miticilor Manolescu şi Ştefănescu.

Atunci când se discută despre Eminescu, imediat se inflamează spiritele hrănite la şcoala etnicismului europenist, perorând că Poetul nu avea dinți în gură, (Sabin Gherman), că a plagiat, că era antisemit, etc, etc ...

Datorită acestor manipulatori de conştiință unica enciclopedie, la nivel mondial, cum este cea dedicată ideii de literatură, semnată de Adrian Marino, este marginalizată şi privită ca o ciudățenie, deşi reprezintă singura formă reală de dialog cultural cu lumea.

Trăim într-n stat mic, în țărişoara lui Trahanache, într-o cultură mică, ne spun Pleşu şi Patapievici, cu o remunerație tot mică, după buget, (datorită faptului că au furat tot, cei ce strigau “nu ne vindem țara“) cum spune un ilustru personaj. Aşadar, să fim cuminți, să poată fura în continuare cei ce au pus mâna pe ciolan, inclusiv ciolanul ierarhiei “valorice “. Pentru a se înfrupta din banul public şi din premiile primite, date între ei prin rotație.

Totuşi, trebuie să remarc în acest sens, citându-l pe Titu Maiorescu, marele critic avertizând în legătură cu primejdia minoratului încă de la 1867: ”Când se află diminutive în fiecare strofă, şi la fiecare ocaziune, când gura este mică, piciorul mic, Maria mică, Ioniță mic, garoafa mică, atunci e mic şi poetul, mică şi literatura şi toate se afişă în decadență “. Până la ratare nu mai este decât un pas. Pentru că ratarea destinului istoric, cum spunea Cioran, “se exprimă în satisfacerea cu un rol mediocru cu o respirație lipsită de amploare şi un ritm lent “.

Pe parcurs, în anii ce au urmat evenimentelor din 1989 au început luptele şi combinațiile re-canonizării în plan literar. Orgoliile s-au aprins la maximum, interesele au căpătat contururi precise, stimulate de economia de piață, starea de beligeranță s-a extins la nivelul tuturor aşa-numitelor “generații “, fenomen

Conferința Națională a Scriitorilor din Republica Socialistă România

inventat de Laurențiu Ulici. În special nouăzecişti într-adevăr ca nou veniți, se agită cu mai multă ardoare într-un conflict dirijat strategic din centrele universitare, cum ar fi Bucureşti, Cluj, Timişoara şi Iaşi.

Unul îl reprezintă diaspora, fiind de înțeles dorința celor eliminați, (de aparatul de propagandă p.c.r, din care făceau parte mastodonții promovați de Manolescu şi Ştefănescu în istoriile lor), decenii la rând, din corpul viu al culturii române, de a reveni şi de a-şi revendica un loc.

Dar, în " armonie" cu specificul neaoş al dezbinării (bahluiene, someşene, alutare etc.), viața literară este percepută ca parte-pris-uri, prin lentilele deformatoare ale mass-media care confundă voit Budapesta cu Bucureştiul, capodopera cu telenovela, aberațiile şi pornografia poeziilor lui Mihai Gălățanu şi I. Mureşan şi poezia bună, izbânzile spiritului cu subcultura de cartier, valoarea cu succesul, autoritatea cu intoleranța, (vezi răutatea din cronicile lui Alex. Ştefănescu). Vajnicii apărători ai demnității intelectuale se simt frustrați, părându-li-se că sunt lipsiți de un drept pe care şi l-au arogat în exclusivitate o bună perioadă: libertatea de opțiune.

Al centru de coordonare a bătăliei re-canonizării se află în mediile universitare, cum ar fi Bucureşti, Braşov, Cluj-Napoca, Timişoara, care influențează jocul la bursa valorilor, fără valoare, acaparând presa, televiziunea, editurile, şcoala, prin programe şi manuale alternative, construite pe criterii de eficiență financiară, şi încercând să impună nulitățile generației 1980, snobi, intoleranți, fără operă, şi care au făcut jocul regimului comunist-criminal.

Ființe năzuroase, posomorâte cu aer fals academic şi irascibile se repet asupra conştiințelor culturii româneşti, atacându-le într-un mod stupid şi nedemn. Revărsarea de vorbe sufocate, indignarea mimată nimicesc un adversar inexistent şi închipuit, pentru că judecata dreaptă aparține doar timpului. Sunt nişte credincioşi fără religie, stareți răi şi clevetitori la mitocul fraților refuzați de istorie.

În lipsa autorităților autentice şi a criteriilor de competență, este cert, competiția valorilor a fost înlocuită de luptele subterane pentru succesorat canonic.

Domnilor, Manolescu, Ştefănescu şi ceilalți „corifei " ai criticii româneşti sunteți în eroare. Doar timpul va impune valorile şi nu subiectivismul dumneavoastră, al unora şi al altora!

Imaginația barocă mijloc de recreare a istoriei

Scriitor, poet, epigramist, pictor, Mircea Roşa Miro, şi prin cel de-al doilea roman al său dovedeşte că polivalenta sa activitate artistică îşi spune cuvântul în vivacitatea frazei, dar şi prin produsul unui instinct de povestitor.

Prezentul roman, intitulat simptomatic "*Apăsarea depărtărilor* " se înscrie în acelaşi context, areal geografic şi etnografic al Munților Apuseni, folosit şi în primul său roman *"Mestecenii călători "*, spațiu spiritual-geografic de unde îşi trage originea autorul.

"Apăsarea depărtărilor ", ce cuprinde 17 capitole şi un "Epilog ", autorul îşi clădeşte romanul cu spontaneitatea discursului şi cultivarea arhaismelor şi regionalismelor ce contribuie la recrearea istoriei şi a mediului în care personajele trăiesc. Autorul zugrăveşte plastic şi sugestiv perioada de prigonire a preoților greco-catolici, mulți refugiați în munți, alăturându-se rezistenței armate, a rezistenței religioase, de asemenea fraților Şuşman, eroi care au luptat împotriva comunismului: *"N-apucară să soarbă o lingură, că de afară se auzi o somație foarte hotărâtă; - Şuşman… Predă-te, că eşti înconjurat! Pentru moment, au rămas înlemniți. Leon şi Vasile s-au ridicat spre tocurile uşii, când dinspre fereastră s-a auzit o rafală de automat (...) Atunci, frații Suşman au ripostat, trăgând (…)"*

Încă din titlu, explicând etimologia cuvintelor incluse, romancierul ne sugerează starea celui copleşit de suferință şi griji morale în intervalul dintre două puncte în spațiu. Punând sub lupa rememorării, autorul evită să-şi suspecteze memoria şi ochiul de pictor de subiectivism înşelător, deşi observația pare să scoată mereu la lumină întâmplări reale dintr-o istorie tristă a neamului românesc. Savoarea limbajului folosit de personaje dă o suculență textului şi un parfum arhaic.

Mircea Roşa-Miro, cred că a învățat de la Rebreanu rostogolirea amănuntului banal până la fantastic, iar de la Celin a preluat din cinismul relatării. Stilul său pare fără complicații, e net, tăios, alert, încărcat de toponime şi arhaisme în vorbirea personajelor, subversive, mustind mereu de-o limbă presărată cu expresii locale. Sub relatarea directă se ascund umori ascunse, ataşamente sufleteşti şi tocmai aparența de limpiditate dă de înțeles că lucrurile pot lua oricând întorsături ciudate şi neaşteptate. *"Printre sălciile pline de cuiburi şi de ciori de la iazul morarilor, apare Viorelu' lui Şandea sprijinit în bastonul lui de corn. Sătenii l-au poreclit "Unşpeți gări- atâta costa un "jup "de "Naționale ".Asta, Viore, era mare-ciuf".*

În această neutralitate bine stăpânită ghicim însă şi multă viziune a naratorului, un ataşament față de personaje. Acestea sunt privite cu compasiune, cu un ataşament vizibil. Ele trec prin întâmplări angrenate în scenarii, uneori, sinistre, trăind într-o lume arhaică, obscură, plasate într-un mecanism uriaş şi obscur care înlănțuie ipochimenii într-un spectacol al neputinței. Personajele se autocaracterizează prin vorbire şi felul implicări în acțiune.

Citind această carte, mi-am adus aminte de ceea ce zicea Emil Cioran că *"Spiritul nu înaintează decât dacă are răbdare să se-nvârtească-n loc, adică să aprofundeze."*

Îmi dă impresia această carte, că autorul nu poate crea decât crezându-se centru istoriei locurilor natale.

Mircea Roşa-Miro este un prozator viguros, cu un gust pentru tipologie aşezată într-un strat dens şi consistent.

Fericirea de a fi condamnat de DE CONFRAȚI

Mai întotdeauna la români s-au adeverit, de-a lungul istoriei, apoftegmele „Să moară şi capra vecinului” sau „Nimeni nu este profet în țara lui”. În acest sens Panait Istrati spunea: „Câtă vreme un secret e ferecat în tine, e robul tău. Cum l-ai spus altuia eşti tu robul lui!”. Condițiile istorice au impus şi trădarea din partea confraților, precum Iuda a făcut-o cu Iisus, intelectualul devenind robul secretului.

După ocuparea României de către armata sovietică (rusă) şi impunerea cu forța a unui regim de sorginte comunistă a început prigoana împotriva intelectualilor şi a tuturor persoanelor, indiferent din ce clasă socială făceau parte, ale căror idei şi manifestări erau suspectate că ar fi împotriva noului regim. Un rol important în arestarea şi închiderea acestora l-au avut „iudele” din preajma celor ce se opuneau regimului şi care aveau alte idei decât cele marxist-leniniste. Aceştia erau cunoscuții, chiar aşa-zişi prieteni ai celor anchetați şi întemnițați în gherlele morții. Fără sprijinul acestor cunoscuți şi „prieteni” sau confrați mâna lungă a securității nu ajungea la victime.

Exemple sunt destule!

Scriitorul Marcel Petrişor a vorbit în redacția „Teatru”, în 1957, că urmează mişcări studenţeşti şi unul din confrați la turnat la Securitate, iar Ştefan Aug.Doinaş a fost arestat pentru omisiune de denunț, făcând un an de închisoare.

Paul Goma a fost condamnat la 2 ani de închisoare şi cinci de deportare în Bărăgan pentru că la un seminar la Şcoala de Literatură a citit un fragment de roman în care critica regimul comunist. Cineva din colegii săi prezent la seminarul de creație l-a turnat.

Ion Caraion, după ce iese din închisoare în 1955, întocmeşte o listă de scriitori care aveau nevoie de sprijinul din Vest, această listă este văzută de un confrate în 1958 şi îl reclamă la securitate. În urma acestui denunț este condamnat la moarte pentru „uneltire împotriva orânduirii legale”. I se comută pedeapsa în detenție pe viață şi în 1964 este grațiat.

Alice Voinescu (1885-1961) a fost arestată în 1951 pentru conferințele ce le ținea în clandestinitate organizate de Petru Manoliu. Ca şi cei amintiți mai înainte, şi aceasta a fost turnată de unul din confrații care participau la aceste întâlniri. Acelaş lucru i s-a întâmplat poetului Constant Tonegaru (mort 1952), fiind arestat şi condamnat.

Interesant este cazul lui Petre Pandrea (1968) care fiind dizident de stânga, îi critică pe comuniştii români, astfel este arestat, anchetat brutal de securitate şi închis.

Zeci de scriitori au suferit pentru ideile lor în timpul terorii comuniste. Activiştii de partid, unii proveniți din breasla scriitoricească (A. Toma, Sorin Toma, M. Beniuc, Z. Stancu, etc.), au „pus umărul” la impunerea realismului socialist în literatură şi în general în cultura românească. Urmare acestui fapt scriitorii care nu s-au aliniat acestei doctrine au suferit rigorile legilor, fiind anchetați de securitate, bătuți, schingiuiți şi apoi închişi. Unii din ei murind între zidurile închisorilor de la Sighet, Gherla, Piteşti, Malmezon, etc.

„Cine nu este cu noi, este împotriva noastră”

Exista pe atunci o lozincă promovată de activiştii de partid cu veleități scriitoriceşti: „Cine nu este cu noi, este împotriva noastră”. În baza acesteia au fost arestați sute de scriitori, printre care: Traian Brăileanu, Gane, Ion Petrovici, Radu Gyr, Anton Dumitru, Sandu Lieblich, Sandu Tudor, George Marcu, Tudor Popescu, Dumitru Borşa, Paul Sterian, Fane Vlădoiu, Popescu-Prundeni, Al.Mironescu, Radu Budişteanu, Nichifor Crainic, V. Voiculescu, Mircea Vulcănescu, Ion Caraion, Nicolae Balotă, Adrian Marino, I.D. Sîrbu, Ştefan Augustin Doinaş, Leonid Dimov, Petre Țuțea, Petru Pandrea şi mulți, mulți alții.

Un caz aparte, asemeni lui Iuda, este al episcopului Antim de Buzău care i-a trădat şi predat miliției şi securității pe cei adăpostiți în Mănăstirea Vladimireşti-Ploscuțeni care luptau împotriva puterii ruseşti instalate în România, grup format din foşti ofițeri din Armata Română, intelectuali şi călugări.

Cristian Tudor Popescu în cartea sa „Timp mort”, apărută la editura Polirom, 1998, p.11-16, în contextual celor afirmate de mine, numeşte pe Sadoveanu, Arghezi şi G.Călinescu „mari ticăloşi”, fiindcă a făcut pactul cu organele comuniste, însă îi numeşte şi „mari scriitori”. Trebuie amintit că în timpul când M. Sadoveanu a fost preşedintele Marii Adunări Naționale a refuzat să comute pedeapsa cu moartea a unui țăran care nu dorea să se înscrie în colectivă. Urmare acestui fapt bietul om a fost executat.

Un alt caz al trădării din partea confraților este cel al lui Lucian Blaga. Chiar asistentul lui l-a trădat şi a susținut să fie exclus de la catedra pe care o avea la universitatea clujeană.

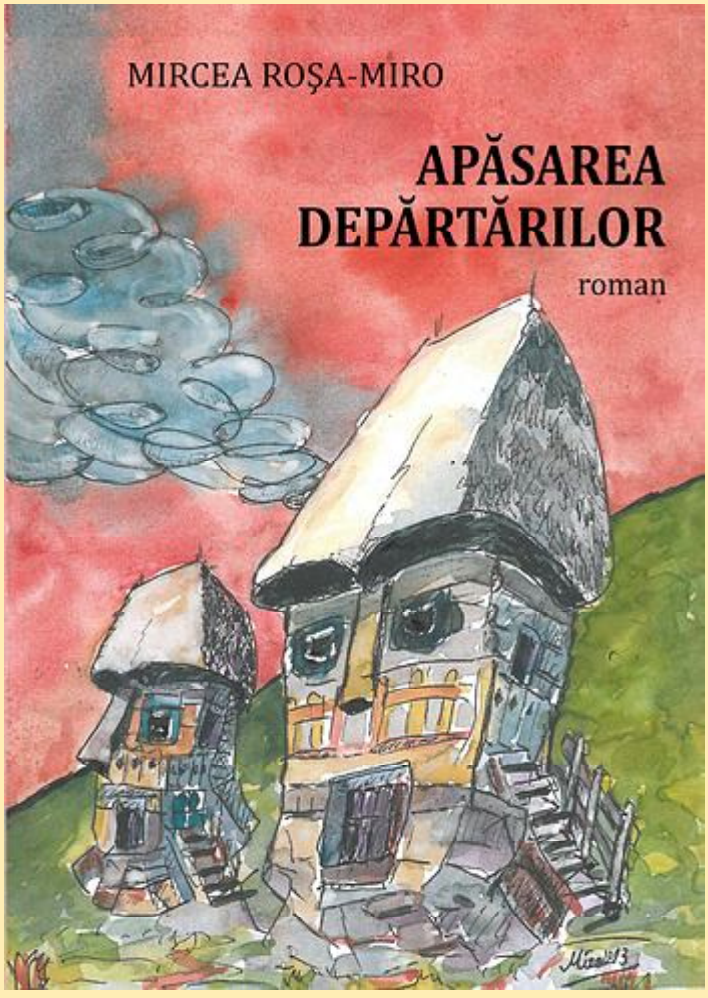

Citiți volumul **Aventura metaforelor prin canionul cu idei** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Al_Florin_Tene-Aventura_metaforelor_prin_canionul_cu_idei.pdf

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj) - prozator.

CIREŞE AMARE .

Ion Popescu Brădiceni - Prefață

Cum exemplul lui Tudor Arghezi (şi modelul său) îl îndrituie pe orice scriitor să debuteze şi la vârstă mai „coaptă", Mugurel Pădureanu-Coarba (pe numele său real Ion C. Gociu) s-a „aventurat" în domeniul prozei obiective – dorice i-ar fi zis Nicolae Manolescu , mimetice i-ar fi spus Erich Auerbach, transmoderne i-aş fi identificat-o eu însumi - practic pornind de la „gradu zero al scriiturii". Cum să-i judec cutezanța? Drept ingenuitate? Drept cunoaştere de sine? Drept talent certificat de semnele înseşi ale expresivității voluntare, ori, cum ar opina Eugen Negrici, mai ales involuntare?

A mă întreba, fireşte hermeneutic, presupune şi un regim al unor răspunsuri adecvate, chiar dacă mirarea mi s-a văzut brusc contrazisă de prima ieşire în lume a acestui autor de o rară sobrietate a expresiei literare şi estetice, cu un limbaj caracterizat de acurateţe, stilistică, de preciziunea semantică, de reaşezare a simplității moderne pe bazele, voit moderate, ale intertextualității şi în „novelele" sale bovarice, cu trimiteri fie ostensionale, fie subtextuale, la câțiva maeştri tutelari ai prozei (şi chiar ai poeziei) româneşti (Emil Gârleanu, Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Nicolae Labiş, Marin Preda, Ştefan Augustin Doinaş, Ştefan Bănulescu, Nicolae al Lupului, Sabin Velican, Constantin Țoiu, Augustin Buzura ş.a.), ori europene: Flaubert, Turgheniev, W. Somerset Maugham, Vicente Blasco Ibanez ş.a. Ion C. Gociu îşi trădează formația de om cultural, conectat la tradiția unui anume mod de a scrie pe care Georges Lukacs îl consacra, deloc intimidat de exhibițiile post- moderniştilor, drept „lumea structurilor obiective" regentată de ideea comunității sociale şi a formelor sale de reprezentare.

E. M. Forster considera că „povestirea sau narațiunea subiectului constituie aspectul fundamental al romanului" ori, adaug eu, al nuvelei lui Ion Gociu. Bun povestitor, acesta ştie să păstreze viu interesul cititorului pentru ce urmează să se întâmple. În „bucățile" lui de pus la îndemână, lângă veioză, pe noptieră, viața cotidiană este şi ea plină de sensul timpului, ca şi nostalgia cuvintelor în sine, arse de nerăbdarea de a se întoarce într-un paradis al nonarbitrarietății originare, când - îl citez pe Jean Starobinski – „invenția dezvoltă un orizont imaginativ" iar „scriitorul trebuie să ştie să introducă atâta confuzie şi atâta fantezie" cât va fi necesar „încât analogiile să poată fi uşor descifrabile". În „Idile" de pildă, bătaia de aripă a fanteziei îngăduie dezvăluirea unei povestiri al cărei sens literal este, în aparență, frivol. Abia prin sensul ei figurat va desemna povestirea, realitatea concretă – politică, socială, ontologică, religioasă,

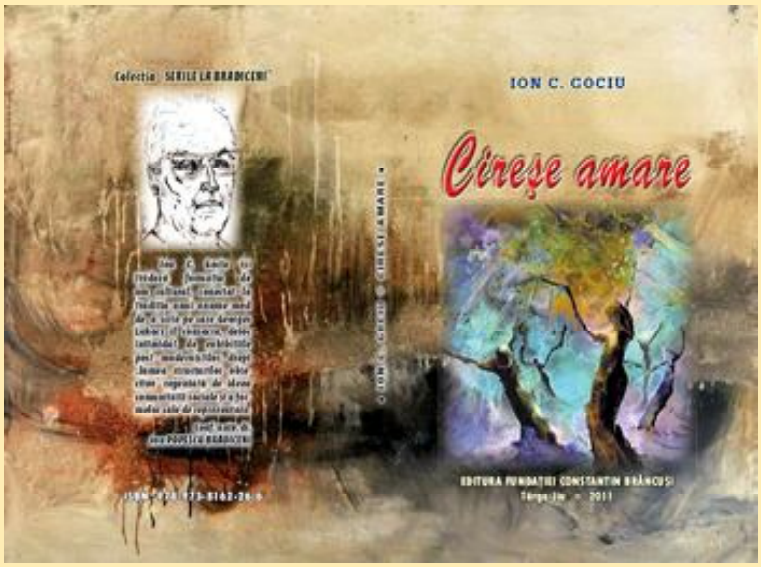

fenomenologică etc. Povestirea a fost ca un văl; scopul lui însă - ne sugerează autorul târgujian – este să lase să transpară, pentru a ieşi la iveală, o dramă (o tragedie) abia mascată de melodramaticul conjunctural, dar şi cumva inerent şi fatal.

În schimb în „Coarba" naratorul e suveran: el îşi poate relua ritualul povestirii, îi poate reînnoda firul mereu întrerupt de un altul: cel al servirii mesei într-un restaurant, drept maşină a timpului. El are menirea de a fi un transcriptor al timpului regăsit, ca şi Proust pare-mi-se. De-a lungul întregii nuvele nu dispare niciodată eul naratorului (pe alocuri liric); dimpotrivă e un subiect implicit acțiunii şi pătrunzând întrânsa cu propriile rădăcini ale ființei sale. Ca oricare povestitor, Ion Gociu (alias Mugurel Pădureanu-Coarba) şi-a asumat un țel „tradițional", obiectivitatea evenimențială, deretorizarea exprimării verbale, coborârea până la esența faptelor developate în lumina închipuirii celei mai… verosimile. Îl şi atinge deseori, cu ajutorul conştiinței personale, dar nu cea de fiecare dată actuală, ci conştiința rememorantă. Irumperea realului trecut din conştiința rememorantă, despărțită demult de împrejurările în care fusese angrenată atunci când acest real era actual, deschide o perspectivă diferită şi îşi organizează conținutul diferit de individual şi subiectivul pur, desprinsă de implicațiile instabile de altădată, conştiința îşi consideră în mod perspectivic propriile straturi trecute cu conținutul lor, confruntându-le permanent între ele, eliberându-le de succesiunea lor exterioară ca şi de semnificația restrânsă a actualității ce păreau altădată să o aibă; iată cum ideea modernă despre timpu-interior se leagă de o concepție neoplatonică, în virtutea căreia „adevăratul prototip al obiectului se află în sufletul artistului" (vezi Erich Auerbach: Mimesis, E.P.L., 1967, pag.604). Artist liber de constrângerile meseriei de scriitor", Ion Gociu, chiar atunci când e prezent în

obiect, s-a desprins de el, observându-l şi opunându-l astfel propriului trecut; ba mai mult – recurg acum la o intuiție a lui Ernesto Sabato – „inevitabilul eu al artistului (non) ficționalist" se vede sfâşiat în două falii, căci omului nu-i e caracteristic spiritul pur, ci sfâşietoarea regiune intermediară numită suflet.

În acest suflet mereu despicat se confruntă etern iubirea şi ura, mitul şi ficțiunea, relativul şi absolutul, iluzia şi rigoarea reflectării identice. Dual, sufletul suferă între carne şi spirit, dominat de patimile trupului muritor, dar născuind la veşnicia spiritului.

În aceeaşi ordine de idei, autorul discursurilor narative de față, condensate fericit, recurge în subsidiar cu naturalețe, cu dezinvoltură, stăpân sigur al teritoriului său tematic şi ideologic şi al universului său moral şi estetic, la descrierea raporturilor omului cu istoria, cu o istorie parțial brutală şi parțial kairotică, la creația de atmosferă, peste care adie un vânt nostalgico-melancolic, dar mai cu seamă la rezolvarea relațiilor dintre limbajul dat şi acela al sentimentelor sale funciare trimise în gramatica textului salvator de la uitare. În prozele lui Ion Gociu, precizez, de îndată ce numele unui sentiment e pus în lumină (şi în oglinda sintaxei), cuvântul, prin propria-i eficiență, contribuie la fixarea, la propagarea, la generalizarea experienței afective căreia îi este indiciu şi sfârşeşte prin a-l seduce pe cititorul venit în raza lui de influență, a-l convinge şi a-l transmuta în totul solidar al legendei, poveştii, amintirii (vezi şi „Jugul din Gura Lupoii").

În „Cireşe amare", povestitorul scoate din cripta istoriei satul gorjean interbelic încă glisând dinspre iluminism spre romantism şi incipient spre realismul capitalist pragmatist. Exact ca-n partea a patra a „Amintirilor din copilărie" ale lui Ion Creangă, Ion C. Gociu se scufundă în lumea acestor vremuri patriarhale, în care respectul pentru carte era sacrosanct. Caută şi găseşte în plus în relatarea unor evenimente de-o obiectivitate aparent uscată, ca Mircea Eliade de pildă, mituri resurecte: precum cel al zeului campestru Pan (țapul ispăşitor i-a zis Rene Girard). Dar tot un fiu, adoptat al caprei, a fost Zeus însuşi, iar intertextul, rădăcinos într-un adânc infinit, funcționează într-o naturalețe de invidiat.

Târgu-Jiu, 5 aprilie 2011
Conf. univ. dr. Ion Popescu-Brădiceni

Prof. dr. Ion Popescu
Brădiceni

Ion C. Gociu:
CIREŞE AMARE
Fragment: Coarba (nuvelă)

Sunt foarte trist

Am fost ursit de-o ursitoare rea
Să-mi port o viață paşii prin hârtoape…
Sunt foarte trist şi nimeni nu-i pe aproape
Să-nfigă-o lancie în tristețea mea.

Doamne, te rog, cât un sobor de popi,
Întoarce şi-n spre noi măritul Soare,
Fă tăvălug din raza-i orbitoare
Şi nivelează-odat' aceste gropi.

Spiridon Popescu

COARBA

Între mulții mei prieteni din tinerețe, l-am avut şi pe Vasile Popete, un băiat de toată isprava, cum se zice despre un apropiat, care a fost multă vreme şi un împătimit vânător. Acum vorbesc despre el la timpul trecut, fiindcă viața ne-a despărțit în drumul ascensiunii noastre. Într-un fel, ne-am înstrăinat, el ajungând mai departe, pe alte meleaguri de pe gogoloiul pământesc. Rar ne mai întâlnim, dar când ne vedem, depănăm amintirile trecutului. Multe sunt frumoase, dar unele sunt chiar dureroase şi le mai şi împletim cu văicăreli d'ale vârstei în care ne-am afundat. Avea şi mai are şi acum un deosebit talent şi orice spune reuşeşte să te captiveze prin şarmul său de talentat povestitor. Una care merită să o aştern pe hârtie este povestea Coarbei, loc pe care atât de mult l-a iubit, după cum persuasiv spunea, încât nu-l va uita niciodată, din cauza unei întâmplări nefericite.

Iată ce-mi relata cândva, pe vremea când eram mai tineri şi locuiam în aceeaşi urbe.

…Străbătând drumul de care, ce duce de-a lungul pârâului Puturoasa, şi-a început Vasile povestea, cel mai leneş afluent care se varsă în pârâul Văianu, chiar la poarta casei unde am crescut, şi trecând pe la locurile numite Pogără, Ogaşul Gârniții, Ogaşul Burciului şi Giurculeşti, ajungi la poalele pantei ce urcă la Coarba, locul dominant unde se întâlnesc toate drumurile spre satele dimprejur. De la intrare pe Puturoasa, până în acest loc, după timpul parcurs, trebuie să fie o distanță de cel puțin vreo trei kilometri. Albia mătcii este îngustă şi umbrită de coroanele foioaselor ce cresc înfrățite peste vale: goruni, carpeni, fagi, plopi, care cu dăruire umbresc acest drum croit anume şi care, din loc în loc, în porțiunile unde locul se îngustează şi matca se adânceşte, trece alternativ de pe un mal pe altul al pârâului. În această fundătură, se ascund mistere care s-au transmis legendar, parte din ele fiind încă vizibile şi astăzi, cu rămăşițele unei gospodării şi alte relicve palpabile: o temelie de casă, conturul unei grădini, prezența unor pomi fructiferi de vârstă incertă, cât şi locul unei arii de treierat grâu, toate acum acoperite de pătura groasă de muşchi şi licheni, componenți şi ei ai

Grafica: Florin Isuf

florei pădurii. Locul este înălțimea maximă a zonei pe care o şi domină. Când pădurea era mai tânără, de aici se putea vedea în zare, pe deasupra crângului, până hăt… departe, deşi era ascunsă vederilor înspre amonte. Cândva, era un loc ales strategic, bine camuflat din calea duşmanului, care, în timpurile străvechi, năvălea dinspre sud şi est, adică de la Dunăre...

Legenda spune, după cum zicea Vasile, *„că aici ar fi locuit o femeie pe nume Coarba, rămasă în singurătatea pădurii după ce pierise mama ei de bătrânețe, chiar în casa unde s-a născut, că pe tatăl său, în afară de maică-sa, nimeni nu l-a cunoscut, dar vorbele au „umblat"despre un voinic trecător şi frumos ca un cuc rătăcitor, haiduc pripăşit o vreme prin acele locuri. Fiind copilă „din flori", Coarba a fost frumoasă ca o zână, iar trecută de tinerețe era vrednică şi priceputăîn toate. În cazurile de primejdie, în bătătura ei adăpostea la nevoie pe unii din locuitorii satului, alteori pe tinerii ce se fereau de-a fi prinşi cu arcanul şi duşi la oaste, împărțind deoptrivă cu ei teama de duşmani şi de pedeapsa autorităților. Pe aria din preajma casei ei, se treierau grâul şi secara, se băteau fasolea şi mazărea, boabele fiind adăpostite cu grijă în negura văilor adiacente.*

În verile lungi şi călduroase, fecioara îşi purta turma de capre pe coclaurile ce se întindeau până la îndepărtata Glogovă, creştea iezi câți îi da Dumnezeu şi era meşteră în a face din laptele de capră cea mai gustoasă brânză. Era pricepută şi în ale trocului. Produsele din munca ei şi le schimba pe ce avea nevoie şi în special pe cereale, care nu-i lipseau niciodată, având porumb să-şi facă zilnic mălaiul şi să țină o tâlvură de păsări ouătoare, cum şi grâu pentru colaci şi pâine la sărbători. Îi mergea bine în toate şi clienți avea destui, în special bărbați chipeşi, neplecați „la stăpân" sau la oaste, care, destul de des şi pe rând, mai treceau pentru „vreo treabă" pe la casa din mijlocul pădurii, aducând totdeauna şi câte o glajă cu tărie.

Coarba apărea rar în sat şi lumea nu se mai mira de acest lucru. Aşa fusese şi mama ei. Doar pe la sărbători se ivea uneori, lăsând casa şi animalele sătule în staul, în grija celor doi duli viguroşi şi credincioşi stăpânei. Putea fi însă văzută zilnic de păstorii din Văianu şi din satele dimprejur, care veneau si ei cu vitele lor să păşuneze pe poienile din liniştea codrilor sau prin preajma colibei în care trăia zâna codrului. Ciopoarele de vite mărunte se împreunau în turmă şi, în zilele frumoase, jocurile între copiii care le păzeau nu mai conteneau, de-i prindea noaptea neajunşi acasă.

Când Vasile a crescut şi s-a făcut băiat mare, povestea Coarbei era de mult legendă. Preluase de la părinți, în gospodărie, misiunea de păşunare a vitelor şi popasurile prin poiana Coarbei le făcea aproape săptămânal. În vacanțele mari, zilnic hotăra zona în care mergea la păşunat, având în vederea schimbarea locului, ca să nu se repete de pe o zi pe alta aceeaşi zonă .

- „Poiana de la Coarba nu mai este ca altădată!"... povesteau copiilor bătrânii satului, care pretindeau că ştiu bine cine a fost Coarba. Şi Vasile continua povestea copilăriei lui, până la terminarea studiilor pe care le-a urmat, vacanțele petrecându-le în satul natal.

- Acum, tufele de mărăcini, măceşi, porumbari şi covorul de ferigă veşnic umed şi umbros, sub care atunci găseam cele mai viguroase mânătărci şi văcărițe, bureți iuți şi ciuperci plopeşti, puseseră de mult stăpânire pe întreg spațiul care, cândva, fusese bătătură de casă, livadă de pomi, grădină de legume şi flori, trecute în poveste. Sub tufele lor, descopeream şi câte un iepure care dormea „dus" pe cârtog, în amiaza zilei, până când îl trezeam noi, copiii, cu jocurile noastre. De unde să ştim noi atunci că el, iepurele, era toată noaptea treaz, pentru a ronți firele drogului şi mugurii zemoşi şi fragezi ai tufelor în creştere ale viitoarei păduri, sau de pe rugii purtători de mure sau alte ierburi şi arbuşti, hrana lui de toate zilele…

Şi povestea lui Vasile continuă cu amănunte atât de interesante de nu-ți vine să-l întrerupi.

…Într-o zi, acum devenită şi ea legendară, când pe aceste locuri ne jucam de-a pituluşu, adică de-a v-ați ascunselea , Riţu, un copil ca şi mine ce se pitulase să nu fie găsit sub un boschet, că aşa era jocul, a văzut sub tufa vecină, chiar pe pământ, un cuib în care trona un pui ce era aşa de mare, de abia avea loc în el, unde era hrănit de o pasăre prea mică pentru a-i fi mamă. Pitulicea, ce stă mai mult ascunsă prin tufişuri, pasăre cântătoare şi călătoare ca şi cucul, venită pe meleagurile noastre să-şi perpetueze specia, căra încontinuu insecte pentru nesățioasa şi ciudata făptură apărută în „casa" ei, veşnic flămândă, aşteptând hrana cu ciocul permanent deschis, ca un hău adânc. Locul cuibului, anume ales pentru a fi ferit de vederile duşmane, era straşnic apărat natural de mulțimea lungilor lăstari târâtori ai rugilor, plini de ghimpi, ținându-ne la distanță.

Aici era lumea liniştii profunde din mijlocul naturii, unde cuculeasa, şi ea „amanta codrului", atrasă pentru împerechere de cântecul masculului iubăreț şi instabil în dragoste, caută un cuib străin, cât mai dosnic, pentru a depune oul ei roditor. O „doamnă" ca ea nu purcede a creşte pui!...

Când pitulicea mamă este plecată după hrană şi cuibul îi rămâne un moment nesupravegheat, mai făcu o precizare Vasile, cu studii în Ştiințe naturale, printre

alte cuiburi din desişul pădurii dinainte alese, doamna cuculeasa se strecoară pe furiş şi o face „dădacă” pentru o vară. Ea trebuie să clocească şi oul din care iese puiul cucului, un hămesit ce consumă hrana plăpânzilor pui naturali ai micuței păsări şi care pier de foame, „vinovați fără vină!”, fiind dați şi afară „mişeleşte” din cuibul lor maternal, de intrusul şi puternicul „frate” parvenit. Cum nu vede oare, măcar din instinct, această pasăre, că la un moment dat, puiul pe care-l hrăneşte este de trei-patru ori mai voluminos decât ea, mama, care-i introduce în imensul cioc în care are loc şi capul ei, gustoasele omizi? Aşa să fi hotărât mama natură!?...

Cu deosebit talent de povestitor, Vasile îşi continua derularea amintirilor.

…Timpul a trecut, vremurile s-au schimbat, noi, copiii, am crescut şi am devenit musafiri prin locurile comune ale copilăriei şi chiar pentru casa părintească. Vizitele s-au rărit şi codrul a luat încet, încet altă înfățişare, astfel că la un moment dat detaliile din teren, datorită împăduririi, nu mai semănau cu cele imprimate adânc în memoria noastră de copii. Poenile dispăruseră, ogaşele se adânciseră, apele ploilor spălaseră matca de pământul nisipos, până la stratul de marnă, vânăt şi compact, sporind viteza de scurgere a aluviunilor.

Când, pentru un anume eveniment, un praznic, o aniversare sau o simplă vizită la părinți, eu şi frații mei, ne reîntorceam în sat şi dispuneam de cel puțin o zi, totdeauna găseam un pretext să facem o plimbare prin locurile unde altădată eram permanent prezenți. Întâlnirile de familie măreau plăcerea, plimbarea făcându-se în grup, fiecare având câte o amintire de povestit legată de un anume loc, întâmplată la o anumită dată, care nu se poate uita niciodată. Şi tot de atâtea ori se relua aceeaşi poveste, primită cu îngăduința primei ascultări. Fiindcă dumneata, prietene, n-ai de unde să ştii de câte ori am spus eu povestea aceasta, pe care vreau s-o afli chiar de la mine, de altfel ținută în suflet destui ani, până la prescrierea consecințelor întâmplării pe care o afli acum. S-a petrecut la Coarba, dar nu în copilărie...

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Titule, neică

Titule, neică…

— Titule, mamă… vezi că eu plec la fân să-l grămădesc, tu să ai grijă de viţică, să pască iarbă în livadă şi să o adăpi. Vezi că-i cam zburdalnică şi după ce se satură sare pârleazul şi nu se opreşte până în grădina lu' nen'tu Marin. Prăpăd face în grădina omului, dacă nu eşti atent şi după aia… altfel discutăm!

Rămas acasă singur, Titu – un băieţel de nici şase ani – se duse la grajd, scoase viţica şi o duse, fără mare greutate, în livada din spatele casei. Iarba verde şi îmbietoare puse animalul la „treabă". Păştea aşa de frumos, rupând iarba cu buzele sale umede şi lacome, că îi făcu şi copilului poftă.

După câteva ore de pază, cu bâtul în mână şi cu atenţia sporită, copilul obosi şi se trânti pe spate, în iarba moale, uitându-se la cerul albastru, pe care nori albi şi pufoşi, alunecau lent, căpătând diferite forme în mişcarea lor. Păreau nişte uriaşi, personaje din poveştile auzite de la bunica lui. Starea de bine, de linişte şi „cântecul ierbii", ce se auzea de la păscutul animalului, îl duse pe copil, încet-încet, în lumea visului şi adormi.

Brusc, Titu se trezi, se ridică în picioare şi constată speriat că văcuţa lui nu mai era în livadă. Sărise pârleazul, iar acum păştea liniştită în grădina de legume a vecinului Marin. Făcuse prăpăd, nimic nu mai stătea în picioare. Trântise totul la pământ. Un fior rece trecu pe spatele copilului, care se gândi cu spaimă la ce o să îi spună mamei, când se va întoarce de la fân.

Scoase animalul din grădina omului, îl duse direct în grajd, puse şi „sfârleaza" din lemn de brad, ce se învârtea pe un cui ruginit, aşa ca să nu mai poată ieşi văcuţa, că cine ştie ce rău mai putea face.

Titu, aşezat pe o buturugă, în mijlocul curţii – pe care tatăl său Ion o folosea ca suport, când spărgea lemnele pentru foc – îşi ţinea capul sprijinit în palme, ochii închişi şi se gândea de zor cum să procedeze: să meargă la nea Marin şi să-i spună el mai întâi ca omul să observe „trăsnaia" din grădină, sau dacă ar fi mai bine să aştepte venirea mamei, Tudoriţa şi să-i spună ei mai întâi… Simţea cum frica îi cuprinde tot corpul său firav, de copil.

Până la urmă se hotărî să meargă la vecinul său şi să-i spună toată tărăşenia. Nu mai putea răbda, că tot se va afla până la urmă. Intră încet în curtea omului, băgă de seamă că are câinele legat, intră în tindă şi strigă încet:

— Neică Marin!

Prin gemuleţul mic de la uşă, Titu privi înăuntru şi văzu pe vecinul său, care, aşezat pe un scăunel, ţinând în mână o undrea, încerca din răsputeri să coase o opincă.

— Hai, intră, nu sta la uşă! Ce te aduce pe la mine, neică?

Copilul intră smerit şi cu lacrimi în ochi, îi explică vecinului toată povestea, cum adormise şi cum văcuţa lui îi stricase grădina. Marin se ridică de pe scăunelul cu trei picioare, merse în grădină, văzu prăpădul şi întorcându-se spre Titu izbucni în râs:

— Lasă neică, nu-i nimic… am să semăn din nou, nu-i timpul trecut!

— Te ajut şi eu neică Marin, că pot să muncesc…

Soarele coboară încet pe după deal, luând cu el şi lumina zilei. Oamenii aflaţi la muncă se întorc acasă în grupuri de câte trei-patru, povestindu-şi câte şi mai câte. Trecând pe lângă grădina vecinului, Tudoriţa – mama lui Titu – văzu şi „nenorocirea" şi înţelese imediat ce se întâmplase. Altceva nu putea fi. Nici nu intră bine în bătătură că Titu îi şi ieşi în cale şi, printre lacrimi, îi povesti repede şi fără noimă cele întâmplate.

— Ce-i voi spune acum omului… o să se supere rău pe noi… cum îl vom despăgubi?

— Lasă mamă, că deja i-am spus eu şi m-a şi iertat!

Timpul a trecut pe nesimţite, Titu a crescut mare, ajunsese student în anul II, la facultatea de inginerie din Uniunea Sovietică. După vacanţa petrecută acasă, la Curtişoara, în satul său natal se pregătea să plece la facultate. Cu bagajul în mână (un geamantan din carton) pe care mama îl pregătise cu grijă, Titu Pânişoară intră în ograda vecinului Marin, ca să îşi ia rămas bun.

— Titule, neică, ai grijă să nu ne faci de ruşine pe acolo!

La următoarea vacanţă, Titu află că Marin murise.

Florian Văideianu
Jurist

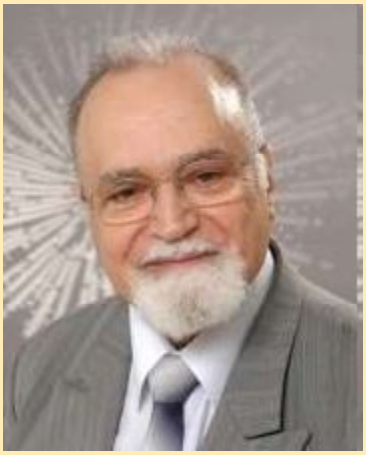

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

George Ene - Din poeziile lunii decembrie

A început Judecata de Apoi

„Unui lucru fără cale, cale dând,
multe lucruri fără cale vor urma.”
DIMITRIE CANTEMIR

Ne-a înlemnit aşteptarea.
A devenit statuie.
Umblăm cu ea în braţe pe stradă,
însoţindu-ne cu murmurul ei:
"Şi celor din morminte
viaţă dăruindu-le…"
Jur-împrejur ziduri de frică.
Între ziduri se joacă strâns,
dintr-un perete în altul, politica.
Nerăbdători, adunaţi roată,
care pe unde apucau,
după desenul unei inimi uriaşe,
cât o Ţară,
semenii au ieşit prin curţi -
toate un fel de Pieţe întârziate,
ale Universităţii –
să vadă fumul ce va ieşi
pe coşul cel mai înalt
de la Abatorul Istoriei.

Noapte cu ploaie de smoală.
Tensiune încât pocnesc până şi munţii.
Curiozitate încât nu mai clipesc nici stelele.

La un moment dat
aplauzele au izbit toartele cerului,
mai tare decât o făceau aplaudacii de altădată:
Pe coşul acela absurd
începu să iasă un fum negru, gros
– semn ştiut de toată lumea
cum că trufia,
prostia
şi sora ei mai mică,
ţinutul cu dinţii de scaun,
începuseră să ardă mocnit.
Când s-au văzut scânteile
spintecând smoala cerului,
un rânjet apocaliptic,
s-a pornit de dedesubt,
de la congresul oaselor,
nemaiauzită cascadă tunând în sus
spre a scutura tribuna
congresului de deasupra
şi spartă, în ţăndări, noaptea:
"Ţi-au făcut-o!
Mai ceva decât ne-ai făcut-o tu,
la Târgovişte!"
...Semn
că a început Judecata de Apoi.
Dă-ne-o nouă, Doamne,
şi ne iartă greşelile!

Toţi revenim, când o să fie

Un dar ţi-e clipa cea de faţă.
Primeşte-o, deci, cu bucurie.
Clipă cu clipă fac o viaţă:
Aportul tău la zidărie.

Nu te-ntreba-ncotro aluneci.
Cată mereu spre datorie
Şi-ai grijă să nu te întuneci
Ori cât de greu ar fi să-ţi fie.

Prietenii fă-ţi cu măsură.
Fii practic. Fugi de teorie.
Iar de te-nfruntă, taci din gură.
Evită a lor mâncătorie.

Ploieşti: Fostul liceu Petru şi Pavel

Cu fruntea sus cinsteşte-ți veacul
Prin munca ta. Cu măiestrie
Îți uşurează de greu sacul,
Că viața nu-i o loterie.

Iar când finalul de o clipă
Te va-nălța, când o să vie
Cu zbaterea lui de aripă,
Oferă-te cu dărnicie.

Rotirea Soarelui ne-nvață
Să fim atenți la aporie:
Vom reveni în altă viață,
Dar tot aşa: la datorie!
Cum Universu-ne-mpresoară
Şi se roteşte-n veşnicie,
De ce-am veni noi într-o doară
Şi nu rotindu-ne-n vecie?

Nu-i fără noimă întrebare,
Ci cuvenita-ne felie:
Pentru că-adesea ori arare
Toți revenim, când o să fie.

Vederi vechi din Ploieşti: Şcoala Secundară de Fete

Scrisoare deschisă către Europa
- din partea unui european autentic -

Europa, dacă tot spui că ne iubeşti,
Fii bună şi scapă-ne, Maică, din brațe:
Că prea ne strângi pătimaş şi ne păgubeşti
Iar dragostea ta ne cam arde la mațe.

Europa, dacă tot ți-e milă de noi
Şi tot spui că vrei cu-adevărat să ne-ajuți,
Lasă-ne, scumpo,-n tristele noastre nevoi
Că nu suntem handicapați, chiori şi nici muți.

Europa, dacă vrei prieteni să-ți fim,
Ține-ți înțelepții comisari acasă
Că prea se dau deştepți, şi nu-i prețuim
Când fac nazuri la ce le punem pe masă.

Europa, dacă ai nevoie de noi
Contează pe noi la pace şi dreptate!
Şi reține: respingem orice război
Că n-avem de ce să ne facem păcate.

Europa, dacă ții să ştii ce dorim
Deschis ți-o spunem, o clipă nu ezităm:
Vrem la fel independenți şi liberi să fim
Ca Elveția! Vrem să ne helvetizăm!

Caricatură din Le Point

Citiți celelalte **Poezii ale lunii decembrie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/12/george-ene-poeziile-lunii-decembrie.html

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Părintele Pavel Vesa scrie istorie printre îngeri

Panegiric

În cea de-a doua Crăciun, în zi de praznic, Dumnezeu a chemat la sine pe unul dintre vrednicii săi slujitori, părintele Pavel Vesa de la Arad, slujitor al altarului celest şi al condeiului deopotrivă, spre a concelebra împreună cu Creatorul în celestele slăvi, praznicele anilorc e vor urma.

Dânsul s-a născut în data de 23 aprilie a anului 1955, în comuna Dieci, unde a absolvit şi clasele primare, a studiat la liceul teoretic din Gurahonț (între 1970-1974), şi apoi, între anii 1975-1979, la Institutul Teologic Universitar din Sibiu. Ulterior, îşi va completa formația academică prin studii doctorale în istorie modernă, şi prin obținerea titlului de doctor, la Cluj, în anul 2003.

În plan pastoral, s-a remarcat printr-o activitate susținută şi rodnică în parohiile Lalaşinț, Dezna şi Dieci, pe care le-a păstorit o vreme, precum şi prin activitatea de consiliere desfăşurată la Spitalul Clinic Județean din Arad, unde a slujit începînd cu anul 1995.

În paralel cu aceasta, s-a preocupat şi cu cercetarea istorică, lăsând în urmă o activitate publicistică prodigioasă, constând din 18 volume de istorie şi istoriografie, şi alte câteva sute de studii şi cercetări. Operele sale reliefează anumite personalități ale istoriei arădene precum protopopul Gheorghe Ciuhandu, preotul Nicolae Butariu, sau diferiți ierarhi ai zonei, analizează şi prezintă zone diferite zone de care a fost legat sufleteşte, precum comuna Dieci, sau aspecte ale vieții eclesiastice arădene din epoca modernă. Lectorul ce se va opri asupra ei şi o va citi cu atenție, va constata că ele au fost realizate cu maximă responsabilitate şi seriozitate, şi că sunt rodul mai multor ani de muncă şi a unor eforturi impresionante de documentare.

În toate lucrările sale, părintele dă dovadă de profesionalism (lucru vădit de calitatea informației şi de meticulozitatea cu care este redactat aparatul critic, care reprezintă adesea, prin sine însuşi, o adevărată operă), de erudiție şi de discernământ critic (dânsul analizând adesea diferitele surse şi dând la iveală în urma comparației mai multor surse, adevărul istoric).

Tocmai de aceea, ca istoric, va rămâne cu certitudine, unul dintre autorii referențiali ai viitorului, de la care tinerii cercetători vor avea ce învăța, şi pe care-l vor putea

Părintele Pavel Vesa

avea drept model. Lucrurile sunt similare şi în ceea ce priveşte latura sa pastorală, tinerii teologi având în persoana părintelui Vesa un model de preot vrednic, dedicat slujirii sale şi care s-a remarat prin bunătate, corectitudine şi prestanță.

Apostolatul suferinței pe care l-a purtat într-un chip de-a dreptul eroic în ultimii ani ai vieții, îi aureolează şi el portretul posum şi-l aşează între oamenii ce nu trebuie uitați, care au vorbit atât prin cuvânt, cât şi prin condei şi faptă.

Acum la ceas de despărțire, toți cei care l-au cunoscut prin prisma publicațiilor sale, nu pot decât să-şi exprime tristețea şi să-şi arate regretul pricinuit de pierderea unui mare titan al istoriografiei româneşti, să nădăjduiască în rugăciunea şi ajutorul lui de acolo de unde este, să-i dorească odihnă veşnică şi iertare de păcate, şi să transmită familiei condoleanțe sincere.

Veşnică să-i fie pomenirea! Dumnezeu să-l aşeze în ceata sfinților săi!

Citiți articolul **Părintele Pavel Vesa** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.com/2013/12/iuliu-marius-morariu-parintele-pavel.html

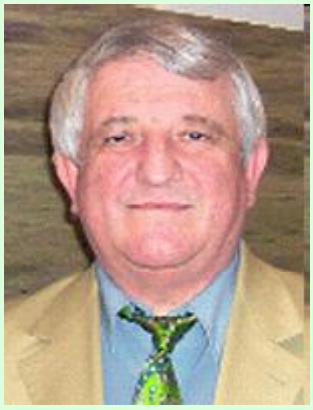

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

Poeziile lunii decembrie

Şi noi

Şi noi am crezut
Că zidul nu se va nărui
Nicicând.

Şi noi
Am crezut
Că zborul
E numai pentru ceilalți.

Şi noi am crezut
Că o ştire
O putem auzi
Doar prin bruiajul lor.

Şi noi am crezut…
Şi noi… şi noi…

Ca ideal

Ca ideal, ne-a rămas
O scrisoare pierdută
Printre ierni geroase,
Nopți lungi…

Fluviul
S-a îndepărtat de noi,
Măslinul ne ajută
Să supraviețuim
Torturii activismului
Prozaic.

Armele nu tac.

Infernul are avocați plătiți,
Aici şi în cer.

Un copac înflorit
E tot ce mai avem.

Pictorul

Pictorul
E un fost vânător de bizoni.
Lucrează
Pentru muzeul districtual.

Lumi,
Ceruri,
Temple,
Războinici, cai…
Ici-colo câte o femeie
Pe pânzele sale.

Cerul îşi dă cu părerea

Planul total
E în agitație.
Fracțiunea discipolilor
Tace.

Istorii se scriu
Chiar în secunda aceasta…

Cerul
Doar
Îşi dă cu părerea.

Numai cine trece

Toți cei osteniți,
Împovărați…
Treceți peste câmpia aceasta!
Roua fie cu voi,
Folosiți-o de leac
Pentru sufletele voastre

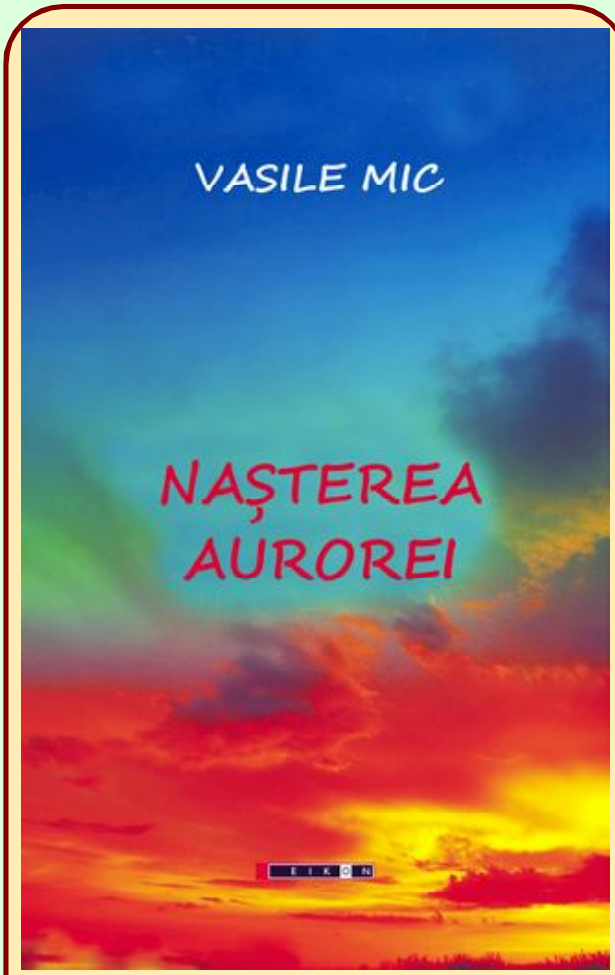

Poetul Vasile Mic la al saptelea volum de poezie

Viitoare,
Ale păsărilor.

Mereu spun:
Treceți peste câmpia aceasta!
Numai cine trece
Pe aici
Se vindecă
De dor,
De dor.

Citiți celelalte **Poezii ale lunii decembrie** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2013/12/vasile-mic-poeziile-lunii-decembrie.html

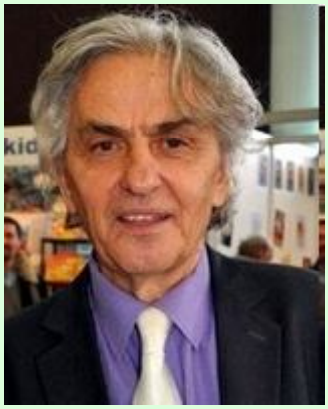

GEORGE ANCA
(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

CÂRPA

9 dec. 1975
Cârpa şef, cârpa adjunctă, dichisuri. Ajunsese pe fundul mării, s-a culcat, şi a venit un peştişor şi a văzut cum doarme cârpa şi s-a culcat şi el, şi a venit o scoică şi a văzut cum doarme cârpa şi lângă ea peştişorul şi s-a culcat şi ea, şi a venit o stea de mare şi a văzut cum doarme cârpa şi lângă ea peştişorul şi lângă el scoica şi s-a culcat şi ea.
Şi a venit o caracatiță, cu brațe mari, şi a văzut cum doarme cârpa şi lângă ea peştişorul şi lângă el scoica şi lângă ea steaua de mare, şi a zis, ia să-i mănânc. Dar cârpa a auzit ceva în somn, s-a trezit, l-a trezit şi pe peştişor, peştişorul pe scoică, scoica pe steaua de mare, şi s-au dat la o parte, iar caracatița s-a culcat în locul lor.
14 decembrie 1975
A fost odată o cârpă ca vai de capul ei. Unui băiat i s-a făcut milă de ea şi, cu vopsea, a pictat o fetiță. Altă fetiță şi-a făcut atunci o rochie din ea.
20 decembrie 75
Era o cârpă. *Cuminte*. Foarte cuminte, şi mămica ei i-a spus, bravo, o să te fac hăinuță pentru un copil cuminte, dar acum nu găsesc nici unul pe aici. Ba fă-mă rochiță unei fetițe cuminți. Da, dar nu e nicio fetiță cuminte pe aici. Fă-mă, fă-mă. Văd că nici tu nu eşti cuminte, ai să fii rochia unei păpuşi frumoase.
Pune-o p-aia cu câpa. O cârpă nu ştia să vorbească – celelalte au dus-o la cârpaci. Cârpaciul le-a spus, lăsa-ți-o aici, şi a aruncat-o în apă rece: iiii, a dârdâit cârpa. Apoi a pus-o lângă foc, de era să se aprindă udă: ăăăărşi. A pus-o într-un băț deasupra capului şi când a început să bată vântul, ea: aoleu, de-au auzit-o prietenele şi-au venit.
O cârpă verde stătea în iarbă. Vaca aia mare nu paşte iarbă pipernicită, numai din cea grasă; oița rupe de care-o fi. Vaca se duce drept la cârpă şi o paşte, se înecă. Murea de frică şi cârpa, dar oaia îşi vârâ gâtul în gura vacii şi o scoate, dar n-o paşte.
Era un frig grozav. În pădure, o cârpă roşie. Lupul a crezut că e un foc şi a venit să se încălzească, dar dârdâia. A venit şi vulpea, şi dârdâia. A venit să dârdâie şi iepuraşul. Dârdâia şi ursul. S-a prins în horă să dârdâie şi elefantul, leul, toți. Dârdâind au început să se învârtească şi se încălzeau. Cârpa, care o băgase pe mânecă, s-a strecurat printre ei, că dârdâia foarte tare.

22 XII 75
Pune-o p-aia cu cârpa. O cârpă era supărată că o aruncase un copil în râu şi o ducea apa la vale repede, repede, şi ea plângea şi degeaba. Când, se opreşte într-un băț ca vai de capul lui înfipt în prund şi amărât că nu poate şi el să curgă.
Cârpa s-a întins ca o aripă şi bățul s-a smuls. Au mai găsit o scândură care s-a făcut barcă, şi bățul era catarg şi cârpa, velă. Până au dat de nişte fete suflecate până la brâu, duceau, duceau rufele la râu. Cârpa a sărit şi ea şi s-a făcut velă o cămaşă. A ieşit scandal şi cârpa s-a dus la loc.
... O cârpă era supărată. De ce? Fiindcă o altă cârpă o lăsase singură şi se dusese la nişte pisici unde se făcuse şi ea pisică. S-a întors să se joace cu cârpa şi ea i-a povestit că e supărată pe altă cârpă şi pe urmă s-a făcut şi ea altă pisică.
... O cârpă a plecat de la un croitor. Croitorul a trimis după ea acul. După ac, s-a luat aşa. Şi după ață, cine s-a luat? Ăla de la uşă.
23 XII 75
Cu cârpa. Avea trei ochi, dar n-avea nas. Un motan avea cinci ochi şi cârpa trei, se uita motanul şi-i crăpa un ochi al cârpei, făcea el şase şi ea doi, apoi el şapte şi ea unul etc.
... O cârpă era cuminte. Stătea lângă un muşuroi de furnici. Cum răsărea soarele, făcea loc în jurul muşuroiului. Furnicile îi aduceau orez să mănânce.
Se duce vestea până la primar: eşti cârtiță? nu, cârpă. Ce fel de cârpă? Uite-aşa, aşa. Ia hai la primărie, du-te înainte. S-a dus şi-au pus-o pe ea primăreasă.
Şi e în apă cârpa. Da, şi nu e cuminte şi trezeşte peştii, atunci unul o prinde de cap şi unul de coadă şi trag şi trag, apare alt peşte şi ea îi prinde coada în gură, se trezeşte, cască, şi tocmai prinde o momeală. Îi trage repede undița la suprafață pe toți. Dar copilul care pescuia, de mirare şi uimire, scapă undița cu totul. Mai bine că n-a fost cuminte. Cârpa: că-i prindea.

Citiți alte articole de pe blogul **George Anca** aici:
http://georgeanca.blogspot.com/

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Poeziile lunii decembrie

ISPRAVA DINLĂUNTRU

Ieşirea din fantasme şi ignoranță slută,
din viciile proprii şi egoisme sure,
din tare poleite cu mască nevăzută,
simple schimbări în sine
şi nu doar de stăpâni –
înalță Libertatea, ca freamăt de pădure!

Tăria dinlăuntru ce sperie despoți –
ispravă alchimistă înrâurind destine,
voință, pildă, faptă, un dar pentru nepoți
ce mişcă generații, avânt fără de roți,
apel – nobilă dramă trezind pe idioți...

20.10.2013

TRISTEȚEA IERBURILOR

Partea întunecată
a acestei lumi
se publicitează disperat...
Cum se guvernează
al ei teritoriu?
Prin frică, viclenie
şi derizoriu!
Iată-mă, petrecut în transgresiv
un fel de iarbă,
prinț al tăcerilor, naiv
în dictatura fânului ce se închearbă...

15.10.2013

INADECVĂRI

Explorez cumva, iadul
prin păcatul poftelor pământene...
Nu ştiu de voi ajunge la
exploatarea şisturilor finite -
Natura umană cu divinitatea de proximitate...

Forez pâcla gazoasă a tranzienței
a ritmurilor prea grăbite care strivesc durate,
la concurența neloială cu mari firme transatlantice.

In compensație
încerc să las moştenire
ferestre ovale, scrieri ce unduie
firave inadecvări, fumuri de vise între generații...

22.10.2013

Citiți alte **POEZII** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/

ALEXANDRU MELIAN - (n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

RUBRICĂ PERMANENTĂ:«În numele speranței»

CUGETĂRI CU RECURS

(CONTINUARE din pag. 5)

„Nu e greu să fii vesel când te afli în slujba viciului.” (J. Addison)
Nu statutul de slujbaş a ceva înfloreşte veselia, ci perenitatea sufletului voios. Iar veselia viciului este mereu în concubinaj cu tristeţea urmărilor.

„Pentru poezie ideea este totul...Poezia dă simțire ideii...” (M. Arnold)
Pentru poezie, poetul este totul. Idei pot avea mulți. Sublimarea lor în poezie, - şi nu numai a lor - este doar harul artistului.”

„In largul nemărginit al oceanului de calomnie, care se numeşte *istorie*, un val, chiar şi unul mare, nu conteează.” (M. Arnold)
Dacă istoria este calomnie, trebuie ştiut ce e calomnia. Altfel, calomniem şi istoria şi calomnia.

„Nu există în sufletul omului o pasiune, oricât de slabă, care să nu biruie frica de moarte. Răzbunarea triumfă asupra morții, iubirea o disprețuieşte, onoarea o provoacă, durerea caută în ea refugiu, frica o anticipează.” (R. Bacon)
Asupra morții nu triumfă nimeni şi nimic. O poți dispreţui sau provoca, o poți dori ori anticipa, dar nu poți evita niciodată triumful ei.

„Cea mai des întâlnită cauză exterioară a fericirii unui om este prostia altuia, fiindcă nu există alt mijloc de a prospera afară de greşelile altor oameni.” (R. Bacon)
Există mijloace de a prospera fără greşelile altor oameni, aşa după cum există neşansa de a sărăci din cauza greşelilor celorlalți.

„Soțul, ca şi un guvern, nu trebuie în nici un caz să-şi recunoască greşelile.” (H. de Balzac)
A nu recunoaşte greşelile este o slăbiciune arogantă care încurajează ispita de a greşi din nou.

« Femeia este ființa cea mai perfectă dintre toate făpturile ; ea este o creație de tranziție între om şi înger ». (H.de Balzac)
Perfecțiunea este un superlativ absolut şi o frumoasă utopie iar tranziția între om şi cer este totdeauna bi-polară : înger şi demon.

„Ignoranța este mama tuturor crimelor. O crimă înseamnă, întâi de toate, lipsa de rațiune.” (H. De Balzac)
Mama tuturor crimelor este patima. Ignoranța este o verişoară îndepărtată, ca şi inteligența, de altfel.

„A te îndoi înseamnă a-ți pierde puterile.” (H. de Balzac)
A te îndoi înseamnă a-ți pune puterile în stare de veghe. Certitudinile sunt mai primejdioase, pentru că, asemeni somniferelor, adorm vigilența.

„Revoluționarii se închină viitorului, dar trăiesc din trecut.” (N.Berdeaev)
Revoluționarii nu se-nchină, ci revoluționează. Trăiesc în prezent şi sunt gata să moară pentru viitor.

„ In revoluție se ispăşesc păcatele din trecut” (N.Berdeaev)
In revoluție se ispăşesc păcatele din trecut şi sunt semănate păcatele viitorului.

“Nimic nu este frumos în afară de adevăr, numai adevărul este plăcut”(N.Boileau)
E frumos şi plăcut ce spune Boileau despre adevăr, numai că nu e adevărat. Viața e plină de adevăruri şi urâte şi neplăcute.

« Intr-o societate bine organizată, cei buni trebuie să servească drept model, iar cei răi drept exemplu ».
(L.de Bonald).
Din păcate, în lumea contemporană, societățile nu sunt bine organizate. Ca atare, modelul devine exemplu şi exemplul devine model.

« Trecutul trebuie lăsat în uitare iar viitorul Providenței ».
(J. B.Bossuet)
Lăsând trecutul în uitare şi viitorul Providenței, prezentul rămâne sortit tuturor rătăcirilor.

« Un bătrân îndrăgostit este o mare anomalie a naturii ».
(J. de La Bruyčre)
Un bătrân îndrăgostit nu este o anomalie a naturii, ci un omagiu refuzat al iubirii.

« Dacă sărăcia este mama crimelor, prostia le este tată ».
(J. de La Bruyčre)
Crima are şi alti părinți, deloc săraci şi deloc proşti.

« Iubirea şi prietenia se exclud una pe cealaltă ».
(J.deLa Bruyčre)
Iubirea şi prietenia sunt două splendori umane care se sacralizează reciproc.

CAUTARI PRINTRE-NTELESURI

Căutările nu duc întotdeuna la găsire, dar ele încearcă să fie mărturia unei conºtiinþe, ispitite mereu de pribegia cunoaºterii întru dăruire.

Marii *actori* fac din scenarii aripi şi din indicaţiile regizorale busolă de zbor.

Adevărul e totdeuna slujitor şi supus. El slujeşte orice făptuire autentică şi se supune necondiţionat determinărilor care i-au dat naştere.

Prudenţa şi diplomaţia sunt forme ale înţelepciunii, când nu violează *adevărul,* şi instrumente ale şmecheriei când îl transformă pe acesta în ceară topită, gata să ia orice formă.

Nu e acelaşi lucru să spui ceea ce crezi cu ceea ce ştii şi nici ceea ce ştii cu ceea ce este *adevărat.*

Bucuria *admirării* şi a afirmaţiei ozonează spiritul şi înfloreşte sufletul.

Sunt unii în lumea acesta care, asemeni lui Făt Frumos, primesc *ajutoare* de pretutindeni fără să ceară de la nimeni.

Alienarea nu este în ultimă instanţă, decât negarea de sine a eului care, auto-contemplându-se, descoperă că a fost contaminat de maladiile lumii exterioare.

Amintirea, ca şi visul, pot deveni adevărate antidoturi împotriva disperării

Memoria inimii sunt *amintirile.*

E una *să asculţi* şi altceva să tragi cu urechea.

Fluierul *arbitrului* nu trebuie să fie un instrument al plmânilor, ci al minţii. Altfel orice măgar ar putea să oficieze pe gazon. Singura deosebire ar fi că el n-ar putea fi corupt : iarbă de păscut găseşte şi pe stadioane.

Aroganţa celor aflaţi la putere este aproape întotdeuna atinsă de orbire, când nu e vorba de-a dreptul de prostie.

După revoluţie au apărut nişte *« avandardişti »* întârziaţi, uniţi parcă sub vechea deviză « aprindeţi torţele » ; dar ei dau impresia că nu simbolul luminii cuminecătoare îi călăuzeşte, ci acela al flăcării care transformă în scrum.

Faptul că mergi la *biserică* nu înseamnă neapărat că trăieşti în spiritul moralei creştine.

Nu tot ce e *bun* e valoros, aşa cum nu tot ce e valoros e bun.

.*Capitalismul* post-comunist este o soluţie anacronică şi la fel de bolnavă ca şi comunismul. Singurul avantaj este că-i mai puţin dureros, mai puţin insuportabil şi mai bine morfinizat.

Omul *capitalist* este o realitate urâtă, statul capitalist, servitoarea lui destrăbălată.

Cine stie *carte* are patru ochi, spune un proverb popular. In zilele de azi, nu cei care au ochi (fie ei şi doi) stăpânesc lumea, ci cei cu gura mare, capul mic şi mâna lungă.

In orice *câştig* se ascunde pierderea, aşa cum în orice pierdere vegetează câştigul.

Aflată mereu pe scala dintre brutalitate şi perfidie, *cenzura* ramâne de multe ori neputiincioasă în faţa inteligenţei şi a harului scriitoricesc, atunci când acestea sunt înnobilate de chemarea demnităţii şi de tăria curajului.

Celebrităţile fascinează întotdeuna, dar de obicei, nu calităţile le sunt imitate, ci defectele.

Singura *certitudine* a vremurilor noastre este incertitudinea şi singura speranţă, de a nu fi sugrumaţi de disperare.

Colindele româneşti de Crăciun sunt ca picăturile de rouă care irigă florile de credinţă şi de speranţă.

Omul *comunist* este o frumoasă utopie, statul comunist o aventură sângeroasă.

Convingerea şi opinia nu sunt sinonime. Prima este o virtualitate ziditoare, a doua o realitate discursivă.

Nici un *copil* normal nu se naşte înainte de soroc şi nici o floare menită rodului nu înfloreşte înainte de a da mugurii.

Farmecul *copilăriei* este ireversibil pentru cel care şi-a pirdut cu totul zestrea de copil.

Din atâtea gânduri ucise în preajma cuvântului, din atâtea visuri rămase în bezna ne-graiului şi din atâtea doruri rătăcite în fără-de-trup, au scăpat câteva înspre fiinţă. Nu sunt nici cele mai adânci, nici cele mai împodobite. Nu sunt nici măcar cele mai prea-pline de suferintă, de bucurie sau de nădejde...

Sunt şi atât. Cele mai multe sunt fructe otrăvite ale dictaturii, unele sunt încercări efemere de evadare, altele, de după căderea comunismului, tristeţi si rătăciri ale dezamăgirii. ***Autorul***

IULIU-MARIUS MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Iuliu-Marius Morariu - Perspectiva biblică asupra libertății şi libertinajului

1. Introducere

Seria începută cu ceva timp în urmă la ,,Semănătorul"[1], în cadrul căreia îmi propuneam să ofer o perspectivă transtemporală asupra evoluției termenilor *libertate* şi *libertinaj*, şi a felului în care s-au manifestat în conştiința oamenilor, începe să prindă contur, în ciuda faptului că nu respectă întru totul ordinea cronologică a apariției şi ordinea tematică.

Astfel, după ce am propus o prezentare a libertății şi libertinajului în concepția oamenilor ce au trăit în îndepărtatele timpuri ale Evului mediu, am prezentat într-o înlănțuire firească înspre prezentarea lor în epoca modernă şi cea contemporană, pentru ca acum, lucrarea de față, să analizeze perspectiva biblică cu privire la cei doi termeni, rupând, dacă îmi este îngăduit termenul, şirul logico-cronologic al prezentării.

Într-o lucrare viitoare, poate voi reuşi să le antologizez şi să intervin atât din punct de vedere informațional, cât şi din punct de vedere bibliografic în structura lor pentru că, între timp, literatura pe care am avut-o la bază atunci când am scris aceste studii, a devenit doar o parte a celei pe care am cercetat-o astăzi cu privire la această temă.

Existența unui schelet stabilit încă de atunci şi a unor notițe bibliografice destul de precise, dar şi lipsa timpului în care să restructurez ontologic un material deja existent în prealabil (obligațiile radiofonice, cele publicistice, dar şi statutul de student), nu mi-au permis să ofer cititorului o perspectivă holistică asupra temei. O prezint însă astfel, cu gândul că ea oferă câteva deschideri cu privire la temă, dar şi în speranța că voi reveni în viitor cu o versiune mai amplă, ce să subsumeze şi informațiile provenite din cercetările ulterioare pe care le-am realizat cu privire la această temă.

Până atunci, invit însă cititorul să lectureze cele prezentate aici, să extragă ingormațiile care i se par utile, să omită ceea ce consideră că reprezintă *balast informațional*, şi să îmi semnaleze eventuale materiale bibliografice sau greşeli regăsite în paginile acestei tentative de analiză a unor doi termeni aproape omonimi, care definesc însă două noțiuni antinomice ce stau la baza moralei creştine.

În încheiere, mulțumesc dlui. profesor Nicolae Tomoniu, directorul revistei şi al editurii ,,Sămănătorul" de la Tismana, pentru ajutorul acordat în toată activitatea mea publicistică (dânsul m-a descoperit efectiv şi m-a susținut pe parcursul a mai bine de doi ani de când colaborăm, oferindu-mi mereu sfaturi pertinente şi sugestii de îmbunătățire) şi pentru găzduirea între publicațiile semănătoriste a acestei a treia părți a seriei privitoare la libertate şi libertinaj.

Marți,
4 decembrie 2013
De ziua Sfintei Marii Mucenție Varvara
şi a Sfântului Ioan Damaschinul

2. Perspectiva vetero-testamentară

Raportându-ne la perspectiva vetero-testamentară asupra libertății, putem spune fără riscul de a greşi că putem vorbi de libertate încă de la referatul cosmogonic, creația însăşi, prin perfecțiunea ei originară, nativă, fiind liberă.

Apoi, libertatea o regăsim şi în referatul antropologic, căci:

> *,,Prin insuflarea lui Dumnezeu, sufletul înțelegător şi liber[2] e pus pentru totdeauna în om, dar, odată cu el Dumnezeu intră şi în comuniune, prin suflarea sa, cu sufletul sădit în om".*[3]

Libertatea se manifestă apoi în mod inițial prin comuniunea şi comunicarea existentă între divinul creator şi *,,antropos-ul"* proaspăt adus la ființă, fără ca cel din urmă să fie constrâns la aceasta şi, deci, să-i fie lezată libertatea ca dat ontologic. Prin aceasta, libertatea devine una dintre caracteristicile definitorii ale omului încă din zorii existenței sale telurice, fiind o calitate a sa ca ființă spirituală:

> *,,Odată cu sufletul inserat în organismul său biologic, Dumnezeu îi dă omului conştiința că îi vorbeşte şi că el trebuie să răspundă, dar fără a-l constrânge. Conştiința de sine ca act spiritual este în acelaşi timp libertate şi acestea două îl definesc pe om ca ființă spirituală care-şi poate cumpăni şi alege liber destinul".*[4]

Ea se regăseşte astfel în cadrul expresiei de la ,,Facerer 1, 27", în calitate de componentă a *,,chipului lui Dumnezeu"*, fiind una dintre punțile de legătură între El şi om, şi un element care denotă superioritatea antropologică asupra întregii creații şi oferă posibilitatea îndumnezeirii (prezentă ca alternativă a conlucrării sale cu harul):

> *,,Ființele personale constituie piscul creației întrucât ele pot să devină dumnezeu prin liberă alegere şi har. Baza întregii măreții a chipului dumnezeiesc al*

omului stă în libertatea lui care e un dar şi în acelaşi timp o experienţă personală. Libertatea e un atribut esenţial al vocaţiei de a stăpâni pământul şi lumea toată".[5]

Oamenii sunt destinatarii ei, după cum rezultă din prima binecuvântare pe care Dumnezeu le-o adresează:

*,,Creşteţi şi vă înmulţiţi şi umpleţi pământul şi-l supuneţi; şi stăpâniri peste peştii mării, peste păsările cerului, peste toate animalele, peste toate vietăţile ce se mişcă pe pământ şi peste tot pământul!"(*Facere 1, 28).

Chiar şi restricţia pe care aparent divinul i-o impune lui Adam: *,,Din toţi pomii din rai poţi să mănânci, iar din pomul cunoştinţei binelui şi răului să nu mănânci, căci, în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreşit!"(Facere 2, 16-17)*, nu are decât un caracter pedagogic şi deci nu unul propriu-zis coercitiv, ea nelezând libertatea cu care omul este înzestrat prin creaţie.

Antropologia biblică ne arată de asemenea şi faptul că libertatea nu este o noţiune de care omul dispune singur: *,,şi a zis Domnul Dumnezeu: "Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el"(Facere 2, 18)*. El dispune aşadar de ea în cadrul comunităţii şi aceasta implică responsabilitatea. Aşa se face că descendenţa întregii omeniri din aceeaşi unică pereche de la origine[6] exprimă, între altele:

,,Egalitatea în demnitate a tuturor ca fraţi, ca fii ai aceluiaşi Părinte ceresc şi ai aceluiaşi protopărinte pământesc…din care rezultă nemijlocit dreptul de viaţă în libertate şi de a se bucura toţi de raţională întrebuinţare, fără egoiste discriminări, a bogăţiilor pământului".[7]

Având în vedere aceste argumente privitoare la libertatea umană şi la superioritatea coroanei creaţiei, nu putem să remarcăm decât că *,,persoana umană este expresia cea mai sublimă a activităţii creatoare a lui Dumnezeu".*[8] Acesta va fi probabil şi motivul operei soteriologice, căci, nu se putea ca Creatorul să-şi lase capodopera de izbelişte, dar să nu anticipăm.

Ulterior, are loc căderea căderea în păcat, care este şi ea o urmare a manifestării libertăţii de stăpânire, respectiv a dorinţei generate de ea, în cadrul ei fiind implicată şi putinţa căderii[9]. Originea potenţială a păcatului se găseşte, în concepţia Arhiepiscopului Irineu al Alba-Iuliei, în capacitatea de autodeterminare a fiinţei umane, şarpele fiind un tolerat care avea rolul să testeze această capacitate şi manifestarea ei:

,,În capacitatea de autodeterminare a primei fiinţe umane exista deja potenţialul pentru păcat…Prezenţa şarpelui, a demonului e un indiciu în acest sens că el era tolerat ca încercare, ca o ispită pentru om".[10]

Rezumând cele expuse până aici de aghiograful cărţii *,,Facerea"*, observăm complexitatea fiinţei umane şi a capacităţilor ei, precum şi libertatea ei şi corelaţia acesteia cu harul.[11] Astfel:

,,Omul, în conştiinţa şi libertatea sa avea tendinţă spre cele bune. Dar el nu realizase o cunoştinţă progresată a binelui şi a adevărului, nici o libertate asigurată împotriva posibilităţii de a fi robit de anumite pasiuni. Prin urmare, în voinţa liberă a omului exista posibilitatea păcatului. Prin întrebuinţarea voinţei sale libere, omul putea să dezvolte desăvârşirea morală, transformând chipul lui Dumnezeu din el într-o asemănare reală cu Dumnezeu, cu ajutorul şi prin asistenţa harului dumnezeiesc, prin care el ar nimici corupţia sa naturală, rămânând prin aceasta nestricăcioş reţinând astfel nemurirea şi devenind nemişcat spre păcat".[12]

[1] Este vorba despre: Iuliu-Marius Morariu, *Câteva consideraţii privind concepţia şi practica medievală despre libertate şi libertinaj,* Editura Semănătorul, Tismana, 2012; Idem, *Libertatea şi libertinajul în epoca modernă şi în cea contemporană,* Editura Semănătorul, Tismana, 2013.

[2] Din cele spuse de P. S. Irineu, deducem că libertatea de care vorbeşte este una de natură superioară, percepută ca a sufletului. Putem astfel avansa ideea că există, date fiind cele trei calităţi ale sufletului (sentiment, voinţă şi raţiune, cf. Pr. prof. dr. Isidor Todoran, Arhid. prof. dr. Ioan Zăgrean, op. cit., p. 17), 3 feluri de libertate, respectiv a voinţei, a sentimentului şi a raţiunii (n.n.).

[3] Irineu Pop-Bistriţeanul, *Chipul lui Hristos în viaţa morală a creştinului,* Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2001, p. 46.

[4] Ibidem, p. 46.

[5] Ibidem, p. 46.

[6] Numită de manualele de dogmatică *,,monogenism"*. Pr. prof. dr. Isidor Todoran, Arhid. prof. dr. Ioan Zăgrean, op. cit., p. 150.

[7] Pr. prof. dr. Isidor Todoran, *Simbolul Credinţei, o sinteză dogmatică,* Editura Renaşterea, Cluj-Napoca, 2008, pp. 46-47.

[8] Pr. prof. dr. John Breck, *Persoana umană: de la chip la asemănare*, traducere P.S. Irineu Bistriţeanul, în vol. ,,Vinovaţi pentru păcatul strămoşesc?", coord. Vasile Manea, Editura Patmoş Cluj-Napoca, 2002, p. 73.

[9] Irineu Pop-Bistriţeanul, *Chipul lui Hristos în viaţa morală a creştinului, op. cit.,* p. 46.

[10] Ibidem, pp. 46-47.

[11] *,,Libertatea e asociată cu harul, e opera harului şi puterea dată omului de a se menţine în hare, deasupre lumii, de a nu cădea sub lume şi de a nu rămâne un elaborat al lumii, ci ca o persoană, liberă să se întindă spre Persoana absolută şi infinită".* Ibidem, p. 47.

[12] Ibidem, p. 47. În acest sens spune şi Sfântul Atanasie despre libertatea voinţei: *,,şi cunoscând libertatea ei, se vede pe sine putând să se folosească de mădularele trupului atît spre cele ce sînţ cât şi spre cele ce nu sunt. Iar cele ce sunt sunt cele bune, şi cele ce nu sunt sunt cele rele".* Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre întruparea Cuvântului şi despre arătarea lui nouă în trup, IV,* trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, col. ,,Părinţi şi Scriitori Bisericeşti (PSB)", vol. 15, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1987, p. 34.

Citiţi întreg volumul online **Perspectiva biblică asupra libertăţii şi libertinajului** aici:
http://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxIZGI0dXJhb25saW5lfGd4OjIjOGQ0NTIINTJjMDY2

(continuare din pag. 3)

Dar răul făcut de infractorii comandoului Roncea este deja făcut! Ce poate fi mai rău decât să inoculezi ură şi duşmănie faţă de instituţiile statului, dând un exemplu concret de cum nu trebuie să acţionezi de capul tău într-o ţară care are totuşi nişte legi care trebuie respectate. O asemenea intervenţie la un monument istoric, fără avizul Ministerului Culturii constituie infracţiune. Iar dacă ministrul culturii a aprobat verbal o asemenea acţiune de comando, trebuie demis imediat!

Există nişte proceduri clare în asemenea cazuri: conţopiştii de la minister trebuie să elaboreze un proiect cu motivaţie clară a necesităţii reparării acestei impietăţi la Arcul de Triumf. Să explice populaţiei care plăteşte din buzunar acest minister, despre modul în care s-a distrus aceea inscripţie, de către cine şi de ce, cu documente istorice concrete, nu cu minciuni aşa cum semnalăm noi.

Administraţia Monumentelor şi Patrimoniului Turistic din Bucureşti, să facă bine să apeleze la istorici de meserie pentru acest proiect, nu să vină cu gogoriţe invocând pe istoricul Florin Constantiniu.

Toţi inculţii de acolo ar trebui schimbaţi imediat ca urmare a comunicatului de mai mare hazul pe care l-au dat: *"Din relatările colaboratorilor AMPT, personalități ale culturii române, academicieni, arhitecți, istorici etc cunoaştem fără umbră de îndoială adevărul în legătură cu respectiva intervenție, din relatările regretatului academician Florin Constantiniu, precum şi din lucrarea acestuia "O istorie sincera a poporului român". Astfel, la o şedință a Comisiei Monumentelor Istorice din anul 1953, in plină perioadă communist-stalinistă, s-a luat hotărârea ca inscripția Budapesta să fie ştearsă de pe tâmpla interioară a arcadei Arcului de Triumf, în şedința respectivă motivându-se ca bătălia respectivă a fost o victorie împotriva bolşevismului, într-o bătălie care excedea ca timp cadrul desfăşurării Primului Război Mondial.*

Inscripția, aplicată în anul 1936, evoca lupta Armatei Române pentru eliberarea Budapestei de trupele rebele ale agentului sovietic Bella Kuhn la 1919, la câteva luni după sfârşitul primului război mondial."

O probă mai mare de incompetenţă decât acest act dat publicităţii de AMPT nu s-a mai văzut în România.

N-aţi consultat mincinoşilor nicio personalitate, niciun arhitect şi niciun istoric iar de "regretatul academician" F. Constantiniu şi de lucrarea sa aţi aflat din auzite! V-aţi obişnuit să daţi cu flit la toţi cei care vă semnalează ceva la ministerul culturii. Puneţi mâna pe cartea pe care o invocaţi, citiţi-o şi căutaţi cuvântul "Budapesta" în paginile ei. Il veţi găsi la paginile 246,257, 258, 289-291, 297-301, 366, 367, 369, 377, 421, 473, 479-481, 498, 528 şi niciun alt cuvânt din ceea ce afirmaţi voi. Cum putea un academician să scrie inepţiile pe care le invocaţi voi?

Armata Română n-a eliberat Budapesta de sub regimul bolşevic al lui Béla Kun (grafia acad. Fl. C.) pentru că la 4 august 1919, guvernul Béla Kun nu mai exista! Fusese schimbat la 1 august iar ungurii s-au predat Armatei Române de frica tunurilor generalului Gheorghe Ruşescu, el intrând în oraş doar cu cavaleria în seara de 3 aug. 1919, iar a doua zi, la orele 18.00, generalul Gheorghe Mărdărescu, primea pe blv. Andrassy defilarea trupelor române! N-a fost nicio bătălie armată, trupele române i-au bătut pe unguri în luna iulie la Tisa! Aşadar decideţi-vă odată: sunteţi în stare ca la Ministerul Culturii să adunaţi o elită competentă pentru clarificarea faptelor petrecute în vara 1919 la Budapesta?

Sau lăsaţi comandoul lui Roncea să se maimuţărească la Arcul de Triumf prin soluţia mâzgălirii numelui Budapesta cu un şablon învechit, oricât ar fi el de integrat prin accesorii de ultimă oră în ansamblul mecanic general.

Ce stat de drept mai suntem, să lăsăm acest comando să dea apă la moară unor naţionalişti fanatici? Uite-aşa apare ca o nouă bomboană pe coliva României "Partidul Dacilor Liberi". Te-apucă râsul! Pe lângă partid, a apărut "Calendarul dacoromânesc"!

Iată unde poate duce o isterie marca "Victor Roncea", jurnalist care s-a grăbit să trimită filmul său din 24 dec. ca răspuns la o felicitare a Neamului Dacienilor şi Academiei DacoRomână!

Doamne fereşte de mai rău! Redacţia "Semănătorul" l-a exclus pe Traian Bădulescu Şuţeanu ("Renaşterea Neamului Românesc al DACILOR") dintre colaboratori, pentru blasfemie contra Bisericii Ortodoxe Române încă de acum doi ani!

Citiți și fericiți-vă!
Iată partidul de apartament
care va salva România!

PARTIDUL DACILOR LIBERI – D.L.

DacoRomânia va renaşte prin adevăr, dreptate, muncă şi credinţă!

Sediul provizoriu legal: Bucureşti, str. Sibiu nr.13, Bloc Z-18, apart. 119, sect. 6 (Favorit), cod

Bucureşti, nr.1 din 25 decembrie 2013,
adică 25 decembrie 10 013,
după Calendarul dacoromânesc
al Academiei DacoRomâne

COMUNICAT
PRIVIND
FONDAREA *PARTIDULUI DACILOR LIBERI* – D.L.

Astăzi, 25 decembrie 2013, de Crăciun, în sfintele sărbători de iarnă, de ziua lui Zamolse – întîiul nostru Iisus Christos, în faţa statuii lui Mihai-vodă Viteazul, la esplanada cu statui din Piaţa Universităţii, s-a reunit Comitetul de iniţiativă pentru fondarea Partidului Dacilor Liberi – D.L. la iniţiativa dr. Geo Stroe – preşedintele Fundaţiei Academia DacoRomână TDC.

Acest Comitet format din cinci membri fondatori va prelua sarcina organizării şi desfăşurării Congresului Partidului Dacilor Liberi în lunile următoare din anul 2014 în Bucureşti.

1919

Al. Vaida-Voevod: ***«Ungurii sunt inamicii noştri de ieri, sunt învinşii de astăzi şi vrem ca ei să fie prietenii noştri de mâine»***

Aprilie, 16-18. Bătălia din munții Apuseni între armatele române şi ungare; armata regală română, respingând atacul ungar, începe ofensiva, intră în defileul Apusenilor, ocupă oraşele Satu Mare, Carei, Salonta, Oradea, atingând la 1 mai Tisa.

Iulie, 10. Fostul prim-ministru al Ungariei, prințul de Windischgratz şi ministrul Vâzsonyi Vilmos solicită amatei române sprijin pentru răsturnarea regimului comunist prin ocuparea Budapestei. Vâzsonyi: *«singura putere în măsură de a lichida bolşevismul în centrul Europei este România»* şi *«Numai cu concursul Dvs. - al României - putem să ne salvăm țara şi să se restabilească pacea şi ordinea în inuma Europei».*

August, 4. Ocuparea Budapestei de către armata română n-a fost un act de răzbunare, pentru răscumpărarea secolelor de oprimare şi umilință îndurate de români în Transilvania, ci un act simblic, de prestigiu şi de satisfacție oferită opiniei publice româneşti, un act fără de care reconcilierea dintre cele două state era anevoiasă. Armata a avut o atitudine corectă oferind populației ungare infometate de guvernul lui Béla Kun (înlocuit la 1 aug.) alimente şi îmbrăcăminte. Inițiativa sergentului Iordan, un oltean de la Craiova, de a pune drept căciulă în capul steajerului de pe Parlamentul ungar opincile sale olteneşti n-a fost privită ca un act de ostilitate ci ca un simbol al vitejiei românilor. Avocatul unur Ferency: *«- Dacă din sufletul şi mintea unui simplu țăran ca acesta s-a desprins o asemenea poznă, atunci nu mă mir că sînteți aci!»*

Decembrie, 10. România semnează tratatele de pace cu Austria - care recunoştea unirea Bucovinei cu România - şi Bulgaria - care reconfirma frontiera comună din 1913.

Capitala Ungariei, Budapesta, a fost ocupată de trupele române fără niciun ajutor militar aliat. A fost singura capitală inamică ocupată de un stat din Antanta în cursul primului război mondial, considerînd războiul româno-ungar din 1919 ca parte a acestuia, sau consecință imediată a lui. Meritul armatei române este imens, ținînd cont că în toată istoria modernă, România a dus război doar în coaliție, această acțiune militară fiind singura în care România a acționat singură, fără aportul aliaților.

Primele subunități care au intrat în Budapesta au fost trei escadroane aparținând Brigăzii 4 roşiori, aflate sub comanda generalului Gheorghe Rusescu. La bariera de est a oraşului, în seara zilei de 3 august, pe o ploaie torențială, forțele române au fost întâmpinate de o delegație a guvernului maghiar, care a solicitat generalului Rusescu să nu intre în capitală. Acesta însă a ordonat ca tunurile să fie poziționate în poziție de luptă şi apoi, în fruntea cavaleriei, a pătruns în oraş. Pe timpul nopții, efectivele au fost cartiruite în cazarma „Arhiducele Josef". La 4 august, orele 18,00, generalul Gheorghe Mărdărescu, comandantul trupelor din Transilvania, primea pe bulevardul Andrassy defilarea unui detaşament compus din Regimentul 4 vânători, un escadron din Regimentul 23 artilerie şi un divizion din Regimentul 6 roşiori. Guvernator al Budapestei a fost numit generalul Ştefan Holban.

1920

Iunie, 4. Se încheie la Trianon, Franța, Tratatul de pace între Puterille Aliate şi Ungaria. Recunoaşterea pe plan internațional a unirii Transilvaniei, Banatului, Crişanei şi Maramureşului cu România.

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Topliţa-Harghita) - **Eseist, teolog**

Preoția în concepția Sfântului Ioan Gură de Aur

Preoția în concepția Sfântului Ioan Gură de Aur

Dacă privim în adâncul învăţământului teologic de astăzi, vom vedea că ne aflăm în faţa unui paradox în ceea ce priveşte vocaţia de preot. Pe de o parte avem foarte mulţi studenţi pe băncile facultăţilor de teologie, iar pe de altă parte se găsesc tot mai puţini preoţi cu vocaţie.

Într-un asemenea context este pe deplin justificată afirmaţia domnului Mihail Neamţu care spune că: *ortodoxismul emite doar interjecţii inapte să-şi articuleze ideea*[1]. Deşi dură această expresie totuşi acesta este pulsul teologie de astăzi, fiind prinşi în lumea conceptelor prefabricate, a mutării reflectoarelor de pe Hristos pe propria noastră persoană.

Acest fapt este dăunător într-o lume ce se află în perpetuă tranziţie, deoarece instinctiv ne aruncăm într-o luptă care nu este a noastră, ci este lupta lui Hristos şi a Bisericii. De aceea când Biserica este atacată, teologii trebuie să se pună de comun acord şi să dea un răspuns adecvat prin pluralitatea glasurilor sau a peniţei. Dar răspunsul să fie în duhul lui Hristos sau în duhul părinţilor, care nu este altul decât duhul iubirii. Orice problemă bisericească trebuie să treacă prin lentila sfinţilor părinţi.

Un asemenea sfânt părinte este şi Ioan Hrisostom, despre care profesorul Martin Ritter afirmă magistral: *pentru mine, Ioan, cu supranumele Hrisostom, marele predicator, om al Bisericii şi reformator*[2] *de la cumpăna dintre secolele IV-V d.Hr. este, fără nici un fel de îndoială sfânt*[3]. Este cu totul îmbucurător că această afirmaţie nu vine din partea unui ortodox, ci din partea unui cercetător de la Facultatea de Teologie Evanghelică din Heidelberg.

Am făcut mai sus câteva afirmaţii cam sumbre, şi cum se spune: degeaba arunci cu noroi în stânga şi în dreapta din moment ce nu ai nici o soluţie, totuşi încerc aici să propun o soluţie, mai concret, mă întreb: oare ce ar fi dacă viitorilor studenţi în teologie, li s-ar recomanda să citească măcar câteva pagini din tratatul de preoţie a Sfântului Ioan Gură de Aur?

Tratatul său despre preoţie este cartea clasică a creştinismului asupra dumnezeieştii Taine a Hirotoniei, care a călăuzit şi a înălţat continuu milioane de preoţi creştini de-a lungul veacurilor[4], ei bine, această carte citită cu mare luare aminte poate redeştepta vocaţii sau poate tăia din elanul pseudo-vocaţiilor.

Preoţia oferă nuanţa fiecărei religii, *dacă preoţii unei religii se ridică prin evlavia, ştiinţa, viaţa lor până la apogeul acestei religii, ei întruchipează cu adevărat idealul acestei credinţe, iar în unele culte naturiste ajungeau până la rangul de zei, în religiile superioare la acelea de prooroci şi înţelepţi, iar în creştinism la acela de sfinţi"*[5], ori lumea de astăzi cere modele, cere sfinţi, ba mai mult aşteaptă să vadă sfinţi din rândul preoţilor.

În cele ce urmează, voi prezenta în linii mari fiecare capitol al lucrării Sântului .Ioan Gură de Aur.

Capitolul I, arată motivele clare pentru care a fugit de preoţie. În primul rând menţionează rolul mamei lui, care-i cerea să nu o lase singură la bătrâneţe, iar ca un al doilea argument, aduce convingerea lui personală că el nu este încă suficient pregătit pentru această înaltă demnitate.[6]

În cel de-al doilea capitol aflăm de al Sântul Ioan, că preoţia este în primul rând semnul iubirii lui Hristoş iar în al doilea arând, semnul iubirii credincioşilor. *Dragostea faţă de om este inima concepţiei hrisostomice despre om*.[7] Aici aminteşte de celebru episod de la Ioan 21, după care trage concluzia că preoţia reclamă suflete uriaşe. [8].

În capitolul trei, vedem cum se dezvinovăţeşte metodic de toate învinuirile, dar mai cu seamă vedem cum este pusă în lumină preoţia Noului Legământ care datorită Fiului lui Dumnezeu întrupat, ni se revelează că acesta este *semnul iubirii lui Hristos* şi prin El fiecărui preot i se dă o putere nebănuită. Preoţia fiind: *cea mai sfântă şi folositoare slujire a credincioşilor şi un omagiu adus lui Hristos-Dumnezeu*[9].

Începând cu partea a IV-a, tratatul devine mult mai captivant întrucât se prezintă în linii destul de amănunţite portretul unui preot demn. *Prin sfinţenia vieţii lui, prin cugetarea lui genială, prin Ortodoxia învăţăturii, prin dragostea lui de Dumnezeu şi de aproapele, prin lucrarea de îmbunătăţire a vieţii oamenilor*[10] a trăit preoţia în toată splendoarea ei, făcându-se deschizător de drumuri în ale preoţiei. Preoţii de astăzi nu au nici o scuză atunci când greşesc în preoţie justificându-se prin lipsa de modele.

Astăzi se trece prea uşor peste recomandările tratatului despre preoţie, marşându-se pe concepţia că una din calităţi lipseşte iar aceasta poate fi suplinită de alta. Este bine şi aşa, dar mă întreb, dacă calitatea intelectuală nu există ce se poate întâmpla ? Răspunsul îl găsim în tratat. Sf. Ioan vede un preot cu o cultură excepţională şi ni-l dă ca exemplu pe Sf. Ap. Pavel. Mare pagubă aduce omul lipsit de ştiinţă. *Aş putea să-ţi vorbesc şi de alte multe lupte, în care, dacă nu vei lupta cu curaj şi bine pregătiţ vei pleca de pe câmpul de bătălie cu mii şi mii de răni*[11].

Cel de-al cincilea capitol, tratează o latură foatre importantă a teologiei, concretă omiletică. Predica rostită după un anumit şablon, transformă predicatorul într-un bufon, iar pe ascultători îi poate priva de mântuire. Sfântul Ioan este tranşant în problema aceasta, susținând o aprofundare temeinică a textului evanghelic şi mult studiu. *Când nu I se poate găsi nici un cusur, atunci poate mustra şi mângâia pe toți credincioşii săi cu câtă autoritate voieşte.*[12]

Atunci când se pregăteşte, predica lui o să fie o reuşită, dar, trebuie să fie atent la laude, să se mândrească: *dar măreția sufletească a conducătorului turmei nu trebuie să se arate numai în disprețuirea laudelor şi a aplauzelor, ci trebuie să se întindă şi mai departe, pentru ca să nu-i fie nedesăvârşit câştigul.*[13]

Predica trebuie alcătuită să-I placă lui Dumnezeu mai întâi, iar cei place lui Dumnezeu este imposibil să nu le placă şi oamenilor.

În ultimul capitol, Sfântul Ioan Gură de Aur, pune sub lumina adevărului viața morală a preotului. Acest capitol l-am putea concentra într-o frază destul de grăitoare: E mai uşor să te mântuieşti pe tine decât să mântuieşti pe alții.

Pornind de la textul din Iezechiel 33, 6 de unde aflăm următoarele: *Dacă atunci când vine sabia, străjerul nu trâmbițează poporului şi nici nu dă semn, iar sabia, la venirea ei, ia un suflet sufletul acela a fost luat din pricina fărădelegii lui, dar sângele lui îl voi cere din mâna străjerului* şi bineînțeles de la textul din Evrei13,17: *Ascultați de mai-marii voştri şi supuneți-vă lor, că ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii ce vor da seama de ele*, Sf. Ioan încercă să ne inducă şi nouă sentimentul fricii şi al responsabilității prin care el însuşi trecea atunci când se gândea la chemarea preoției.

El este de părere că viața monahală poate fi uneori mult mai uşoară decât viața unui preot care trăieşte în lume : *omul care intră în stadionul luptelor preoțeşti trebuie să disprețuiască mai cu seamă slava, să nu se mânie şi să fie priceput*[14]. Viața unui preot este mult mai ispitită de diavol decât viața unui mirean, iar păcatele unui preot sunt cu mult mai grave decât păcatele unui mirean.

Cam aşa arată radiografia tratatului despre preoție a Sfântului. Ioan Hrisostm, cert este că *în calitatea lui de părinte sufletesc al credincioşilor din Antiohia, a fost în acele împrejurări tragice asemenea Păstorului celui bun din Evanghelie*[15], prin aceasta dând o mai mare autoritate spuselor lui. Cu alte cuvinte, spusele lui au un grad de aplicabilitate de sută la sută.

Închei prin a spune că: *tratatul său despre preoție este o adevărată capodoperă literară a întregii literaturi creştine din lume.*[16] Totodată, acest tratat este o limpezime a minții omeneşti, deoarece îl putem lua exemplu de viață, mai ales cei care sunt doritori de a atinge Taina Hirotoniei. Sfântul Ioan Gură de Aur, prin Liturghia închinată acestuia, aduce fiecărui creştin în parte, comuniunea cu Dumnezeu şi Împărtăşirea prin Taina Euharistiei.

Bibliografie

1. *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune Ortodoxă, Bucureşti 2008;
2. Neamțu, Mihail, *Gramatica Ortodoxiei*, Ed. Polirom, 2007;
3. Ritter, A. M, *Studia Hrisostomica*, trad: Daniel Buda, Ed.Andreiană;
4. Coman, Ioan, *Patrologie*, Ed Mănăstirii Dervent;
5. Coman, G. I, *Sensul preoției la Sfinții Părinți,* Studii Teologice, nr. 9-10, 1949;
6. Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Grigorie de Nazianz, Sf. Efrem Sirul, *Despre preoție*, trad: D.Fecioru, Editura Sophia, Bucureşti, 2004;
7. Coman, G. I *Actualitatea Sfântului Ioan Gură de Aur,* în S.T. Bucureşti, nr.7-8;
8. Alexe, Ştefan, *Considerații despre preoție şi Biserică la Sfinții Trei Ierarhi,* în BOR, 1-2, 1972;
9. Cândea, Sp, *Sfântul Ioan Gură de Aur ca păstor de suflete*, în B.O.R. nr.10, anul 1957;

[1] Mihail Neamțu, *Gramatica Ortodoxiei*, Ed. Polirom, 2007, p.23.

[2] El a biciuit viciile, îngânfarea, simonia, necinstea, prostia, lăcomia, luxul şi toate ticăloşiile societății din lumea sa, începând de al fratele de jos şi până la palatul imperial. De aceea poate fi numit un reformator.

[3] A.M.Ritter, *Studia Hrisostomica*, trad: Daniel Buda, Ed.Andreiană, p.11.

[4] Ioan G. Coman, *Patrologie*, Ed Mănăstirii Dervenț p.138.

[5] Pr. Prof. I.G. Coman, *Sensul preoției la Sfinții Părinți*, Studii Teologice, nr. 9-10, 1949, p. 739.

[6] Sf. Ioan Gură de Aur, Sf. Grigorie de Nazianz, Sf. Efrem Sirul, *Despre preoție,* trad: D.Fecioru, Ed: Sophia, Bucureşti, 2004, pp. 29-45.

[7] Pr.Prof. I.G.Coman, *Actualitatea Sfântului Ioan Gură de Aur,* în S.T. Bucureşti, nr.7-8, p.414.

[8] Sf.Ioan Gură de Aur, Sf. Grigore de Nazianz, Sf.Efrem Sirul, op.cit, pp.51-69.

[9] Pr. Ştefan Alexe, *Considerații despre preoție şi Biserică la Sfinții Trei Ierarhi*, în BOR, 1-2, 1972, p. 54.

[10] Ibidem, p. 93.

[11] Sf.Ioan Gură de Aur, Sf. Grigore de Nazianz, Sf.Efrem Sirul, op.cit, p. 137.

[12] Ibidem, p.152.

[13] Ibidem, pp, 152-153.

[14] Ibidem, p.175.

[15] Pr. Sp. Cândea, *Sfântul Ioan Gură de Aur ca păstor de suflete*, în B.O.R. nr.10, anul 1957, p.941.

[16] Ibidem, p.925

Citiți întreg studiul aici:

http://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=ZGVmYXVsdGRvbWFpbnxIZGI0dXJhb25saW5lfGd4OjE3NmNlODAyM2IzMzZlMGQ

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

Pe urmele lui Coşbuc la Tismana

seria a III-a

Curentului literar ce se va numi mai târziu *sămănătorism*, îşi are rădăcinile cu mult mai înainte de a veni Alexandru Vlahuță la Tismana. Acesta întemeiază la 28 noiembrie 1893 revista *Viața* împreună cu dr. Alecu Urechia şi alți colaboratori. Aici se observă cel mai pregnant acea atmosferă literar-culturală devenită mai târziu specifică sămănătorismului. Articolul programatic „Două vorbe" începe furtunos şi vai! parc-ar vorbi de haosul de azi din România : *„Trăim într-o epocă de zbucium şi de enervare gererală" … „În revistele lor, în conferințele pe care le țin la Ateneu, în conversațiile intime, maeştrii noştri se sfâşie unii pe alții cu o patimă cere pe ei îi micşoreazp şi îi orbeşte, iar pe noi, tineri, deprinşi să-i admirăm şi să-i vedem mari şi senini, ne umple de melancolie; ura lor răneşte pietatea noastră. Nimic nu se mai respectă".*

Vlahuță nu se sfiieşte şi dă şi exemple: o revistă tratează pe Hasdeu ca „biet bătrân", acesta scrie despre Maiorescu că n-a ştiut să producă decât ciraci. Vlahuță conchide: *„Ne-am gândit, când ne-am hotărât, câțiva inşi ca să fundăm în această revistă: să urmărim îndeaproape mersul cultural, manifestarea spiritului românesc, în ştiință, în artă, în reforme, în tot ce poate da un caracter mai deosebit forței şi activității noastre naționale şi să ținem la curent pe cititori, .să supunem judecății lor partea de seriozitate şi partea de ridicol care se desface şi rămâne din gălăgia şi-n vălmăşagul vieții."*[1]

ANUL I. — No. 2 UN NUMĂR 20 BANI. DUMINECA, 5 DECEMBRIE 1893

PREȚUL ABONAMENTULUI

VIEATA

REDACȚIA: Bulevardul Academiei, Nr. 4 BUCUREȘTI

REVISTĂ SĂPTĂMÂNALĂ ILUSTRATĂ, APARE DUMINECA

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR

A. VLAHUȚĂ şi Dr A. URECHIĂ.

Imprimând la început, cu tinerii ardeleni pe care-i cooptase la revistă, un caracter presămănătorist, treptat îmbină toate motivele tipice sămănătorismului: opoziția sat-oraş, tema dezrădăcinării, idilizarea vieții rurale, romantica haiducească, preocupare pentru trecut, revista *Viața* impunându-se astfel contemporanilor. Este remarcat talentul lui Şt. O. Iosif iar în articolul „Procesul Lazu-Coşbuc", A. Vlahuță ia apărarea lui George Coşbuc împotriva insinuării că *Baladele şi idilele* nu sunt originale. Dar când acesta motivează că era în străinătate când un prieten i-a scos volumul in care erau şi nişte traduceri pe care n-avea de gând să le publice, Vlahuță revine asupra problemei dojenindu-l într-un nou articol „*Iar Coşbuc*". Astfel, prin programul, convingerile şi atitudinea lui corectă față de colaboratori, cititori şi prieteni, Vlahuță intră în atenția lui Spiru Haret.

La puțin mai mult de un an, 1 ianuarie 1894, de la apariția *Vieții* lui Vlahuță o clonă subtilă se naşte sub redacția iluştrilor condeieri Slavici, Coşbuc şi Cargiale: *Vatra*. Având ca subtitlu „foaie ilustrată pentru familie", în articolul program semnat de toți cei trei directori, se recunoaşte totuşi pana lui Coşbuc: *„Nu o dată, reamintindu-ne trecutul, o adâncă înduioşare ne cuprinde, când ne dăm seama cât de mult ne-am îndepărtat noi de părinții noştri, cum ne-am îndepărtat de obiceiurile lor, dintre care multe atât de bune şi de frumoase. S-a rupt oarecum firul vieții noastre naționale, şi noi nu mai sîntem parcă urmații părinților noştri, nu continuatorii lucrării lor. Şi lepădându-ne de obiceiurile vechi, n-am luat altele, ci am rămas o societate în mare parte dezbrăcată de obiceiuri, bine stabilite, adică demoralizată… Trebuie să ne întoarcem, pe cât întoarcerea mai e cu putință, la vatra noastră strămoşească, la obârşia culturală a noastră."*

Dar *Vatra* va apare doar până în anul 1898. De ce? Programul, care dorea să ofere lecturi agreabile unui public

Vatra, *Foaie ilustrată pentru familie, seria 1894*

(I.L.Caragiale, Ioan Slavici, George Coşbuc)

eterogen nu a prea fost respectat. Între timp *Gazeta săteanului*, publicație întemeiată în 1884 la Râmnicu-Sărat de C. Datculescu, cu subtitul „Revistă ilustrată enciclopedică” dar având în sumar sfaturi agrotehnice şi agronomice atrăgea atenția redactorilor *Vetrei*. Ceea ce impresiona era tirajul de 8000 exemplare, fabulos la vremea aceea pentru o revistă ilustrată. Spiru Haret devenit ministru Cultelor şi Instrucțiunii Publice la 31.03.1897 luă în vizor revista pentru campania sa de culturalizare a satului şi fu rândul lui Vlahuță împreună cu „Conu' Iancu” să se înfrupte din fondurile de propagandă ale ministerului. Pe de altă parte Coşbuc, ținând şedințele lui cu țăranii la Sanatoriul Corpului Didactic de la mânăstirea Tismana era şi el remunerat dar părea parcă mai eficient. Strănepoții înv. Dumitru Popescu, dna Anca şi dr. Gh. Popescu, afirmă că înv. Dumitru Şt. Popescu scria poezii şi articole în *Albina* iar Coşbuc era acela care încuraja astfel de inițiative. În fond, dacă facem o trecere în revistă a informațiilor pe care le avem de la localnici, Coşbuc şi inv. D. Popescu nu numai că este evident că se cunoşteau, găsindu-i pe amândoi în fotografia din anul 1901. Dumitru Popescu era rudă cu Ioane (Mişu) Popescu, căsătorit cu Zaga (aşa îi ştiu prenumele localnicii) nepoata Dragăi căsătorită cu librarul George Sfetea. În anul 1985 George Sfetea se căsătoreşte la Craiova cu Elena Sfetea, sora librarului. Popa Matei Popescu ctitorul bisericii din Prundul Tismanei, cel care stă în fotografie alături de Coşbuc era şi el neam cu acesta! De ce n-ar fi avut atunci succes poetul dacă era înconjurat de atâtea rude şi oameni de vază cum era de exemplu vestitul deputat de Gorj Dincă Schileru?[2]

Anulu I — Nr. 2. Viena, mercuri 6/18. aprile 1866.

ALBINA

Albina a fost creația lui Spiru Haret. În lunile aprilie şi mai 1897, adună chiar la el acasă o pleiadă de scriitori pentru a da răspuns la întrebarea: cum se poate înființa o revistă de popularizare, care, prin conținut şi cost, să poată fi la îndemâna populațiunii de la sate. La 15 august 1897, comitetul hotărăşte ca numele acesti reviste să fie *Albina* şi să se trimită în țară şi străinătate 20000 de liste de abonament la învățătorii, preoții şi țăranii care ştiu carte dar şi orăşenilor mai ales cei care au o meserie. In apelul ce începea cu „Onorat domn” se spunea printre altele*: „Facem un apel călduros la toți cei care cugetă şi simt ca noi de a face propagandă la această revistă prin răspândirea ei până în cele mai îndepărtate colțuri ale țării, ca astfel să ajungem cu timpul a o răspândi pretutindeni unde se grăieşte românește”*

Alexandru Vlahuță avea însă gânduri şi mai mari. Luând modelul apelului din *Albina* în luna martie 1898 el publică o scrisoare *Către învățători* în care anunța că din însărcinarea lui Spiru Haret, pregăteşte o *Geografie pitorească a României* şi solicită informații de orice natură din regiunile unde învățătorii predau la clasă pentru că are de gând să facă un mare periplu prin țară pentru a vedea totul la fața locului. Colaborările din păcate încetează pentru că în 30 martie anul următor, Spiru Haret este înlocuit din funcția de ministru cu dr. Constantin I. Istrati datorită schimbării guvernului lui Dimitrie Sturza cu guvernul George Cantacuzino.

Dar Vlahuță porneşte în misiunea geografiei sale pitoreşti (Adunând mai târziu totul în vestita sa lucrare *România pitorească*) ajungând în sfârşit şi la Tismana unde este întâmpinat cu brațele deschise de George Coşbuc împreună cu toate rudele şi prietenii lui. În prima linie a rudelor, cumnatul poetului, librarul George Sfetea şi dintre prieteni, viitorul socru ce-l pregătea pentru fiul lui, Alexandru, vestitul tipograf Nicu D. Miloşescu.

Anul 1901 fusese de bun augur pentru ei. Veşnicul lor susținător, Spiru Haret, fu pus din nou ministru la mijlocul lui februarie. Iar în vară, la vila Sfetea, *Semănătorul* se năştea[3].

Dar până la apariția acesteia vineri, 2 dec. 1901, un alt eveniment literar se petrecu. I. N. Constantinescu Stans, căruia – ca director şi proprietar - îi murise - taman în luna mai - revista *Floare albastră* scoase la Bucureşti la 7 octombrie 1901 *Curierul literar.* In fapt, el era director doar cu numele, direcția efectivă şi îndrumarea o are Ilarie Chendi care semna

rubrica *Dări de seamă* cu numele… *Badea Gheorghe*. Coşbuc gustă gluma şi colaboră la revistă o lună până când la 4 noiembrie *Curierul literar* îşi dădu printr-un anunț: *„Suntem autorizați să vestim publicului că doi fruntaşi ai literaturii noastre – d. d. A. Vlahuță şi G. Coşbuc – simțind nevoia unei grupări puternice în haosul atâtor agitațiuni bolnave, străine aspirațiunilor neamului românesc, au luat nobila hotărâre de a înființa, sub conducerea şi prin activitatea lor, o nouă revistă săptămânală, în jurul căreia nădăjduim că se vor aduna de sine toate elementele rodnice, doritoare de muncă ale generației tinere. Noi, cei de la* Curierul literar*, în fața acestui eveniment – vestitor al unei faze de reculegere şi de însuflețire în mişcarea noastră culturală – ne simțim datori să alergăm cei dintâi la chemarea celor doi aleşi. În vederea acestei contopiri,* Curierul literar*, încetează de a mai apărea."*

„*Bietul Stans*" spunea Nicolae Iorga cel ce va deveni directorul revistei *Semănătorul* mai târziu, *„innegurat de fantoma nebuniei*" murea uitat, în 1905. Şt. O Iosif vărsa o lacrimă îndurerată: *„Te-ai stins şi tu, tovarăş drag de-alt'dată,/ Şi-am tresărit la vestea morții tale./ Oftând, pe urmă mi-am văzut de cale/ spre culmea veşnic tot mai depărtată."*

Revista *Semănătorul* şi directorii ei erau cât pe-aici să aibă soarta lui Stans. Articolele programatice nu difereau prea mult de cele ale altor reviste[4] şi revista stagna. Vlahuță şi Coşbuc vrând să dea bir cu fugiții anunțară la sfârşitul nr. 26/ 27 mai 1902 că datorită venirii vacanței redacția îşi anunță întreruperea apariției până în toamnă. Va apare cu nr. 27/29 sept. 1902, cu numele schimbat, *Sămănătorul* (pentru o vocală barbară în plus, ironiza Arghezi) cu o copertă de Nicolae Grigorescu prost reprodusă. Virgil Cioflec către Şt. O Iosif: *„N-am avut vreme cu răgaz până astăzi să-ți scriu mai pe larg ce prefacere s-a produs în redacția* Sămănătorului. *Lucru e simplu de altfel: Vlahuță şi Coşbuc rămân directori pe copertă, revista însă intră în proprietatea noastră şi e de fapt redactată de noi"*

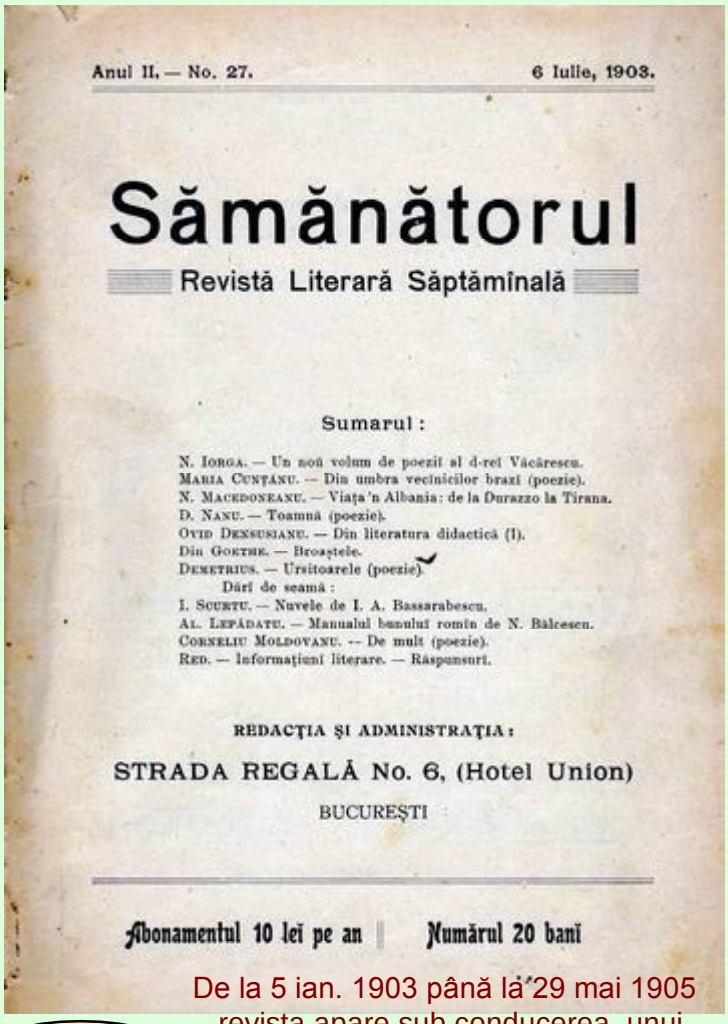

Anul II. — No. 27. 6 Iulie, 1903.

Sămănătorul

Revistă Literară Săptămînală

Sumarul :

N. Iorga. — Un nou volum de poezii al d-rei Văcărescu.
Maria Cunțanu. — Din umbra vecinicilor brazi (poezie).
N. Macedonenanu. — Viața 'n Albania: de la Durazzo la Tirana.
D. Nanu. — Toamnă (poezie).
Ovid Densusianu. — Din literatura didactică (I).
Din Goethe. — Broaștele.
Demetrius. — Ursitoarele (poezie).
Dări de seamă :
I. Scurtu. — Nuvele de I. A. Bassarabescu.
Al. Lepădatu. — Manualul bănului romîn de N. Bălcesen.
Corneliu Moldovanu. — De mult (poezie).
Red. — Informațiuni literare. — Răspunsuri.

REDACȚIA ŞI ADMINISTRAȚIA :

STRADA REGALĂ No. 6, (Hotel Union)

BUCUREŞTI

Abonamentul 10 lei pe an | Numărul 20 bani

De la 5 ian. 1903 până la 29 mai 1905 revista apare sub conducerea unui comitet, din care face parte şi N. Iorga

Afişul fratelui lui G. Sfetea - 1899 -

Poetul George Coşbuc era prea legat de Tismana şi de cercul lui de prieteni de acolo. Oraşul era un chin pentru el față de minunata linişte a chioşcului său de pe marginea Dornei (denumirea de atunci a râului Tismana de la mănăstire în amonte)

Va petrece toate vacanțele la Tismana până la începerea războiului, cu o bogată activitate civică.

(va urma)

[1] Presa literară românească – Editura pentru literatură, vol I, 1968

[2] Deşi li se atribuie altora, Sârba lui Dincă şi Sârba lui Murgu sunt creația lăutarului Murgu de la Tismana: „Aolică, neică Dincă,/ Geaba ai casă de sticlă,/ Şi n-ai nici o ibovnică./ Că eu stau într-un bordei,/ Şi-am amante două, trei,/Şi mai multe dacă vrei, Nu mă costă nici doi lei…"

[3] Deşi cu mai puține surse documentare articolul „Semănătorul – O revistă gândită la Tismana" a apărut la pag. 34 în ediția specială a revistei Sămănătorul, an. I, nr. 5 sp. Sept. 2011 unde se regăsesc toate articolele programatice atât ale revistei vechi cât şi ale celei renăscute după un secol de Artur Slivestri.

[4] A se vedea noua revistă Sămănătorul, an. I, nr. 5 sp. Sept. 2011 ·

Prof. univ. dr. GHEORGHE DOCA - (Bucureşti). **Critic literar**

Recenzie: Alexandru Melian- SEMNELE APOCALIPSULUI

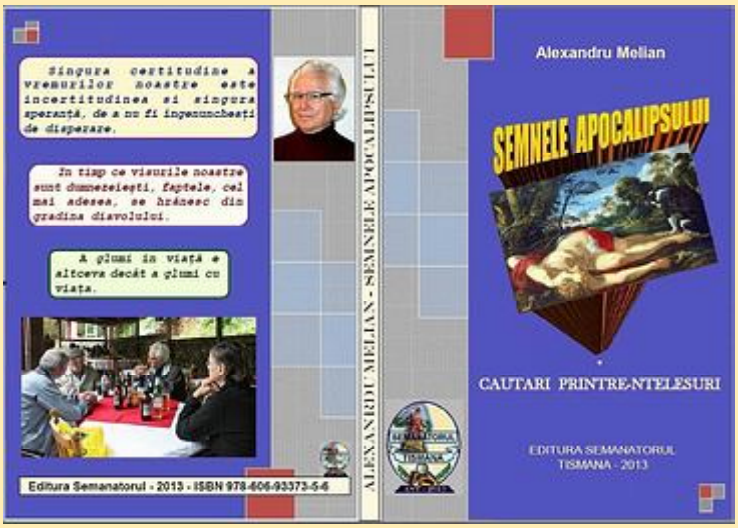

CUVÂNT DE ÎNTÂMPINARE

Pe degetele de la o singură mână pot fi numărați criticii sau istoricii literari care şi-au desăvârşit condiția de instanțe ale obiectivării valorice a autorilor de literatură, pentru a-şi asuma ei înşişi rolul de creatori. Desigur, în măsura în care chemarea pentru creație este autentică, nu veleitară sau pusă ca o mască artificială, confecționată cu unelte de conjunctură.

In acest sens, putem spune că lui Alexandru Melian, autor al unor remarcabile cercetări de critică şi istorie literară, cele mai cunoscute fiind acelea consacrate lui Eminescu, - vezi : ***Eminescu – univers deschis*** (Ed. Minerva,1987), ***Mihai Eminescu – Poezia invocației*** (Ed. Atos,1999), precum şi studiile cuprinse în volumul ***Polemici implicite*** (Ed. Universității din Bucureşti, 2003) – i s-a dat şi organul creației. Folosesc această sintagmă căci pentru el poezia este, prin excelență, trăire, o trăire organică: el trăieşte poezia, nu doar o cugetă şi, la rândul ei, poezia îl trăieşte.

Dovadă irecuzabilă este acest volum care, deşi s-a lansat în spațiul virtual, nu este un obiect ezoteric sau evanescent, ci unul concret, purtător de înțelesuri grave, susceptibile să lase urme adânci în conştiința cititorilor lui, navigatori şi căutători reali în lumea poeziei şi a cugetării.

Primul care se impune atenției dintre aceste înțelesuri este acela că poeziile lui Alexandru Melian ne poartă, nu de-a lungul, ci chiar în miezul ultimei jumătăți de secol din existența greu încercată a trăitorilor pe pământ românesc. Ele acoperă perioada cuprinsă între ianuarie 1964, - data poeziei “Invocație”, prima inclusă de autor în volum, după poemul programatic, intitulat “Semnele Apocalipsului” - şi anul 2013 cu care este datată delicat sentimentala “In grădina mea micuță”. Aici poetul nu-şi dezminte aplecarea imponderabilă către cugetarea gravă asupra propriei sale condiții de muritor, dar, de data aceasta, o îmbracă în haina autoironiei. Căci, încântarea cu care îşi priveşte *“colțul său de rai”, “sfințit smerelnic cu splendorile de mai”* , cu lilieci, *“în logodnă cu sfioasele zambile”* , cu caprifoi, cu caişi *“ninşi de soare”,* cu trandafiri care din petale *“țes covoare de parfum şi curcubeie”* ,capătă, în final, fiorul despărțirii de *“grădina* [sa] *de mai”* . In ciuda notei şăgalnice, în general, rară în lirica lui Alexandru Melian, regretul despărțirii nu e lipsit de gravitatea inexorabilului : *« Din păcate, moştenirea izgonitului din Rai/ mi-i povară fără tihnă şi blestem fără iertare…/ Peste nu ştiu câte zile, din grădina mea de mai, / cu valiza-n mâna dreaptă şi cu ochii-n depărtare,/ voi redeveni asemeni pufului de ciumafai./* <u>*Cât de bine era, Doamne, dacă mă zideai în floare !...*</u> *»*

Câteva, numai, sunt poeziile care dau expresie emoției, mai degrabă, sfielii, cu care poetul se lasă furat de *« fermecarea firii »* - « Mărțişor», « Lalelele », « Apus de soare », « Veverița » - sau cele în care gândurile îi zboară nostalgic *« spre zări cu flori de iasomie/ şi se-ntorc purtând pe aripi mirozne de copilărie »* (« Pe uliți de sat »). Altfel, dominanta volumului o constituie versurile prin care Alexandru Melian trăieşte la cotele cele mai profunde ale sinelui zbuciumul vieții sub dictatură. Suferința şi revolta pentru îngenuncherea umilitoare la care se simțea supus de ordinea socială comunistă, impusă cu brutalitate şi aroganță, sunt sentimentele care răzbat într-o fremătătoare vibrație lirică în cele mai multe dintre versurile adunate în culegerea de față.

Mai întâi (în august 1969), a fost dualitatea trăirii. Lumina dinlăuntru, unde poetul îşi caută visele, e lumea lui : închizând ochii, *« dincolo de pleoape »* el se întâlneşte cu sine, *« metamorfozat în acorduri de baladă »* ; dar, dincoace de ele, îl aşteaptă *« lumea măsluită de farduri »* (« Să nu întrebați !»). Treptat, însă, alienarea câştigă teren până ce se impune, copleşitor, sentimentul captivității într-o lume de *« negură şi tină »* unde poetul se simte *« țintuit de stâlpii umilirii »* care îi maculează *« gândul de lumină »* şi îi ucide *« în suflet, de jale, trandafirii »*.(« Prizonier ») Se naşte atunci întrebarea : *« Care ne sunt păcatele de moarte şi ce blesteme ispăşim/ de-n poarte inimilor noastre bat fără preget rinocerii ? »* (« Doamne »). Si, cum întrebarea rămâne fără răspuns, poetului nu-i rămâne decât recursul la blestem care este anticamera revoltei : *« Iar celor ce, cu steagul însângerat de crimă,/ istoria le-aduse, ingrat, prielnicia,/ acelor ce, cu tancul, şi-au pironit puterea/ grădinărind cinismul, cătuşa şi prostia,/ acelora le-aducă soarta blestem de nimicire:/ sămânța să le sece în smârcurile urii,/ mărirea lor cunoască infernul prăbuşirii / şi liniştea le-o deie doar buzele securii !... »* (« Descântec şi blestem »).

De la blestemul de vână argheziană, poetul nu pregetă să facă pasul spre revoltă : *« Sărmani de noi !! preaplatnici cu-*

asupra de măsură !.../ Nicicând nu se coboară cortina de la sine. / Unde-am văzut vreodată trufaşa impostură/ ieşind din avanscenă, aşa cu de la sine ?.../ Să vină dar artiştii…şi altă partitură !... » Sau, mai direct şi mai vehement : *« Oare timpul rugăciunii şi-al umilei jeluiri/ nu s-a scurs precum nisipul din clepsidra pătimirii ?.../ N-auziți cum din blesteme şi din tainice scrâşniri/ fulguieşte în preludiu simfonia răzvrătirii ?.../ N-auziți ce freamăt roşu vine dinspre trandafiri ?... »*

Căci, dacă în literatura de sub dictatură n-am avut mult aşteptatele « romane de sertar », poezia din culegerea de față atestă, în schimb, plenar, existența unei poezii de sertar. O poezie în care poetul nu adoptă, ci resimte până-n rărunchi, atitudini lirice care i-ar fi putut aduce ceea ce, în alte împrejurări istorice, nu mult diferite, în esență, i-a adus lui Tudor Arghezi pamfletul « Baroane ».

Cu totul semnificativ pentru natura darului poetic al lui Alexandru Melian – nu împletit, ci îngemănat, făcând, adică, una cu natura omului Alexandru Melian – este faptul că de la subversiunea lirică, el face pasul către subversiunea propriu-zisă : luări de poziție în adunări publice, nu în răspăr ironic, dar de-a dreptul angajate împotriva unor realități şi măsuri intolerabile privitoare, fie la învățământ – domeniul activității sale profesionale – fie la demolarea satelor ; şi chiar mai mult, Alexandru Melian recurge la alcătuirea şi răspândirea de manifeste care cheamă la trezirea conştiinței şi la acțiune. Public, cele mai cunoscute gesturi de răzvrătire sunt scrisorile semnate *Frontul Salvării Naționale,* adresate nu atât Europei libere, cât tuturor românilor. Postul de radio nu era altceva, pentru Alexandru Melian, decât un releu, un mijloc de a aduce la cunoştința tuturor, dinlăuntrul şi dinafara țării, sentimentul de revoltă care mocnea în sufletul autorului scrisorilor. El spera ca în felul acesta să se coaguleze spiritul rezistenței față de dictatură. O dovadă concludentă că scrisorile îl exprimă, atât ca om, cât şi ca poet, este chiar fraza cu care se deschide prima scrisoare de unde a fost, de altfel, extras titlul volumului de față : *« In oropsita şi de Dumnezeu uitata Tară a românilor rânjesc semnele apocalipsului. »*

Pentru dictatura ceauşistă, apocalipsul a venit. Dar el n-a adus cu sine decât puține dintre valorile înalt umane, de organizare şi funcționare a societății româneşti. Valori pentru impunerea cărora omul Alexandru Melian se angajase în luptă, gata să plătească cu propria-i persoană – atitudine care s-a cristalizat într-o cunoscută locuțiune din limba franceză : *payer de sa personne,* în înțelesul de « a se cheltui, a suferi sau a suporta ceva ». Drept urmare, în lirica poetului Alexandru Melian se impun tristețea şi dezamăgirea. O poezie precum « Rugă », datată octombrie 1996, ne dă, concludentă, expresia acestei stări : *« Primeşte rugăciunea, Doamne,/ sărmanului necredincios/ care şi-a pierdut punctele cardinale/ în negura de* mâzgă *a Răului/ mereu triumfător !... / primeşte ruga celui care şi-a pierdut rugăciunea !... »*

O nouă coardă lirică începe acum să vibreze în lirica poetului. Este coarda întoarcerii la sine, având ca puncte de sprijin florile – *«scări de crin », « bolți de lăcrămioare »* - la care poetul se închină ori de câte ori se simte pierdut în rătăcire : *« In căutarea acelui punct de sprijin/ fără de care pasul mi-i doar o prăbuşire,/ surzenia orbirii adesea mă cuprinde/ şi invalid de soare mă pierd în rătăcire…// Atunci pornesc să mă cobor în mine,/ pe scări de crin, sub boți de lăcrămioare,/ c-o ramură de rază încerc să spulber bezna/ şi să-ntrevăd conturul visatelor altare ».* (« Refugiu »)

Întrebarea existențială nu mai priveşte acum realitatea lumii româneşti sub dictatură, ci realitatea lumii ca lume, în întregimea ei : *« In această biată lume/ de rătăciri şi necredințe,/ de lacrimi seci mai pretutindeni/ şi de amare neputințe,/ în lumea asta maculată cu-emblema ei de neruşine,/în cuplu hâd cu nonvaloarea, / mai e ceva să ne aline/ şi să ne-alunge disperarea ? »* (« Speranța »)

O dată cu omul, poetul Alexandru Melian se refugiază din lumea liricii militante, care serveşte o cauză comună, în lumea liricii întoarse spre sine. Nu cred că fericire, în înțelesul de spumă a vieții este cuvântul care exprimă ceea ce caută Alexandru Melian în lumea în care, cu intermitență, se refugiază. Este vorba, mai curând, de atingerea unui liman care nu înseamnă, însă, stingerea zbaterii lirice, ci seninătatea, chiar detaşarea cu care poetul poate, de acum, să-şi pună întrebările fundamentale, cuprinse în algoritmul propriei sale vieți : *« **Ce** caut ? **Unde** şi **De ce ?/ La cine** este cheia încuietorilor de viață/ şi **Când** veniții să ne judece/ vor dispărea în ceață ? »* (« Întrebări ») Sunt întrebări fără răspuns – *« Ce întrebări stupide şi fără de fără de răspuns !.../ De unde flori de soare în biata-ne grădină/ când soarele în ceață mereu ne e ascuns,/ iar seceta iubirii tronează ca regină ? »* - iar poetul încetează să-l mai caute : *« Nu mai caut că n-am **Unde**/ şi-n **De ce** e semn de moarte/ **Cine** veşnic se ascunde,/ iară **Ce**-i mereu departe ».* Si totuşi, un răspuns există. El i se impune, subiacent, poetului ca răspuns ultim şi fără recurs într-o notație concluzivă de lirism reținut : *« Frigul morții mă cuprinde ».* Totul culminează într-un strigăt care pune laolaltă bilanțul unei vieți împlinite, închinate creației, cu fireasca îndoială asupra sensului vieții. Înstrăinat chiar şi de fructele creației sale, poetul pune – mai bine zis, îşi pune – întrebarea care dă expresie îndoielii. O întrebare la care nimeni n-a dat – nu i se poate da – vreodată răspuns : *« Pe pagina albastră a undelor mării/ mi-am scris poemele pe care nu le mai găsesc,/ în ritmurile vântului,/ mi-am compus cântările pe care nu le mai aud,/ sub lava vulcanilor,/dorm visele care nu mă mai caută/ iar în nourii care ascund cerul,/ s-au rătăcit rugăciunile…/ Ce mai caut, Doamne, în această lacrimă a universului ?!?!...*

Totalei angajări lirice, întinsă pe câteva decenii, fără pierderi de tensiune sau intensitate, îi corespunde, poetic, o concentrare a expresiei cum de puține ori găsim în lirica românească. Tot ceea ce exprimă poezia lui Alexandru Melian – fie că este vorba de reținuta vibrație în fața florilor şi a grădinii sale de la Dărăşti sau de emoția trăirii unui crâmpei de copilărie, fie că este vorba de suferință,de speranță, de revoltă sau de amărăciune şi de deziluzie ori de aşteptare lucidă a momentului plecării ineluctabile – se învestmântează în cuvinte grele. Totul are consistența straturilor geologice care compun pământul sau adâncimea întunericului care compune spațiul interplanetar. Poezia lui Alexandru Melian oferă cititorului un punct de sprijin – reazim indefectibil ori unde l-ar conduce, uneori, pe căi neprevăzute, meditația asupra lumii ori asupra lui însuşi.

* * *

Este, după câte ştim, nemaiîntâlnită, până acum, punerea alături, între coperțile aceluiaşi volum, a unei prime secțiuni consacrate poeziei şi a unei secțiuni neîmbrăcate în haină poetică. Insă faptul odată împlinit, nu apare decât ca firesc, întrucât poezia şi cugetarea sunt cele două fețe complementare ale poetului, respectiv, omului. A le disjunge ar însemna a nu înțelege deplin nici pe una, nici pe cealaltă.

Aşadar, în prezentul volum, cititorul va întâlni sau îşi va confrunta spiritul nu numai cu poezia lui Alexandru

Melian, ci şi cu o bună parte din rezultatele cugetării sale, adunate sub două titluri : **« Căutări printre-nțelesuri »** şi **« Cugetări în recurs »**. Primul titlu acoperă aforisme, maxime, aserțiuni aparținând autorului, cel de al doilea include comentarii, mai bine zis gânduri sau replici provocate de aforisme, maxime, aserțiuni ale unor autori străini, dar şi români, în general, nume cunoscute în sfera culturii, a artei sau a vieții sociale.

Nu e posibil ca în puține cuvinte să scoți la lumină florile de mină incluse în secțiunea consacrată cugetărilor. Ne vom mulțumi, deci, să facem câteva notații fugare. Cugetările lui Alexandru Melian reprezintă, ca şi poezia sa, un fapt de creație. De altfel, între aceste două ipostaze ale spiritului său creator, există o legătură de tipul vaselor comunicante. Ele diferă numai cât priveşte vestmântul pe care îl îmbracă. In cugetări, lalelele sunt « cupe multicolore în care primăvara îşi toarnă esențele de rouă », ceea ce explică *« starea de beatitudine a beției de primăvară ».* In poezia care poartă chiar acest titlu, lalelele sunt *« Petale-nsângerate de tainice iubiri »* care *« devin pocale sacre uitate pe altare »,* umplându-se de *« mireasma albastrei amintiri »* şi aprinzând *« beții crepusculare »* în *« vatra nopții ».* Altădată, cugetările ne pun în fața unui profund adevăr existențial : *« Limanul căutării nu este găsirea, ci moartea ».* Trecută prin filtrul simțirii poetice, căutarea capătă forma curentă a elementelor interogative – **Unde, De ce, Cine, Ce** – iar limanul ei, cum se şi cuvine în poezie, ne este doar sugerat ca frig al morții.

« Trebuie să învățăm să fim fericiți, cum trebuie să învățăm a muri » susține scriitorul belgian Maurice Maeterlinck, laureat al Premiului Nobel în 1911. Relația de echivalență între două dintre cele mei importante repere umane este, însă, pusă « în recurs » : « Putem învăța să murim » - aşa cum afirma, de altfel, Eminescu în primul vers al poemului « Odă (în metru antic) » : *« Nu credeam să-nvăț a muri vrodată »* - dar, continuă Alexandru Melian, *« nu putem învăța să fim fericiți ».* Relativ la fundamentul « recursului », el constă într-o constatare greu de neacceptat : *« Pentru că moartea e sigură, pe când fericirea foarte improbabilă ».* Că pentru poetul Alexandru Melian, aceasta nu este o simplă constatare, ci o învățătură de viață adânc ancorată în sine, o dovedeşte lirica aparținând anilor din urmă ai creației sale. Apusul pe care poetul îl contemplă în « Apus rătăcit » nu este de loc un tablou de natură, ci un prilej de a simți că apusul – de data aceasta, al vieții – i s-a cuibărit în *« visuri »* şi în toată ființa, că îi *« pângăreşte timpul »* şi *« îi arde căutarea ».* Similar, zborul cu avionul poate îmbrățişa privelişti de *« toamnă gri şi-ntârziată »* sau de *« primăvară-nmugurită şi zglobie »* care aduc bucurii vieții. Ineluctabil, însă, vine sorocul intersectării cu moartea al traseului de zbor al vieții, definit ca traseu cu sens unic : *« Vine însă un soroc când acest traseu de zbor/ nu mai are coerența geometriei de cocoare,/ drumul e doar spre sahare,/ făr'de flori şi făr'de nor…/ E traseul de sens unic al clipitei trecătoare ».*

Obiect al cugetărilor lui Alexandru Melian sunt toate ale lumii : jocul actorilor, adevărul, copilăria, destinul, fotbalul, femeia, iubirea de patrie, puterea (politică), ordinea socială, revoluția, ruga, ruşinea,speranța, toleranța, somnul, sărutul… Cugetătorul nu uită că este critic şi istoric literar. De aceea, un număr de aserțiuni –adevărate judecăți de valoare sau deschideri către abordări ulterioare – sunt consacrate lui M. Eminescu, I. Creangă, A.Macedonski, O. Goga, Alecu Russo, Mircea Dinescu, Marin Sorescu sau Ioan Alexandru . Intre cugetări găsim şi definiții în haine poetice de mare acurateție etnografică, cum este aceea dată dansului românesc – *« Incifrările dansului românesc : atracția zborului şi a scufundării, căutarea drumului în cele patru puncte cardinale, nuntirea brațelor cu solidaritatea sufletelor, ispita plutirii şi dorul contopirii »* - sau aceea dată doinei – *« Doina este sublimarea în cuvânt şi melodie a lacrimii întrupate din iubire, blestem şi ură »* -. Hotărât, cugetătorul şi poetul fac un tot indisociabil.

Un interes deosebit prezintă aproape toate judecățile în recurs la adevăruri propuse ori la maxime şi cugetări ale unor cunoscuți scriitori sau filozofi. Trecute prin filtrul unei gândiri saturate de învățătura vieții şi a unei întinse cunoaşteri a culturii româneşti şi străine, aserțiunile care par adevăruri de necontestat şi greu de respins, prezintă slăbiciuni sau contradicții pe care Alexandru Melian le sancționează prompt. *« Eu nu caut, găsesc »,* susține Pablo Picasso. Un paradox pe care Alexandru Melian îl demontează logic : *« Deşi nu toți care caută găsesc, aproape nimeni nu găseşte fără să caute ».* Bine cunoscut şi chiar binecunoscut este adagiul lui L. de Vauvenargues, moralist al secolului al VIII-lea, potrivit căruia *« Rațiunea nu cunoaşte interesele inimii ».* Lucrurile se pun, însă, altfel, consideră Alexandru Melian, căci, pe lângă rațiune şi inimă, în ecuație intră, în mod necesar, un al treilea membru de care nu putem să nu ținem seama: *« Rațiunea cunoaşte interesele inimii dar este neputincioasă în fața lor ».*

Absolut remarcabile sunt acele « recursuri » care constau din prinderea în zbor an înțelesului cuprins într-o aserțiune şi amendarea lor printr-o continuare care ar fi putut fi a autorului aserțiunii, dar el n-a integrat-o gândirii lui. *« Dorința de a şti se naşte din îndoială »,* afirmă, cu bun temei, André Gide. Dar, la fel de bun temei are şi continuarea pe care o dă Alexandru Melian : *« iar lenea spiritului din certitudine ».* Goethe, apoi, este de părere că *« Femeia îmblânzeşte orice mânie »* - lucru perfect valabil ; dar nu mai puțin valabilă este continuarea : *« aşa după cum o poate stârni în orice clipă ».*

***

Ca încheiere a acestor prea grăbite considerații voi spune că **« Semnele Apocalipsului »** nu este în nici un fel un volum de debut, ci un sumum, întocmai ca, pentru un pictor, o retrospectivă. El închide în poezie, ca şi în cugetări, o viață de OM.

Ca atare, nu un cuvânt de întâmpinare i se cuvine, ci un cuvânt de consacrare. Dar consacrarea nu poate veni din partea unui critic literar, oricât de avizat ar fi, ci din partea cititorilor. Numai ei, cititorii, aplecându-se, fie şi fugar, asupra paginilor care compun această carte, vor fi în măsură să dea adevărata consacrare ? Singura, de altfel, care contează şi rămâne în timp.

Prof. Univ. Dr. ***Gheorghe DOCA***

Universitatea Bucureşti

AVENTAJELE ABONĂRII LA REVISTA TIPĂRITĂ «Sămănătorul»

REVISTA APARE ONLINE ŞI ÎN FORMAT TIPĂRIT! Valoarea ei în sine există şi numai citind-o online, dar cea tipărită are şi o valoare practică. Ea poate fi purtată în geantă, se poate face cadou, se poate folosi în cenacluri, nu depinde de mijloacele electronice. În plus, conține imagini-document rare în pagină plină, pe hârtie groasă, rezistentă la umezeală, imagini care se pot decupa pentru decor în casă.

UNA ESTE, CA AUTOR SAU CITITOR, SĂ FOLOSIȚI REVISTA ONLINE ŞI ALTA ESTE SĂ O AVEȚI TIPĂRITĂ ÎN BIBLIOTECĂ ŞI SĂ O CITIȚI COMOD ÎN FOTOLIU !

LA FEL SE POATE SPUNE DESPRE CĂRȚILE ONLINE PE CARE VI LE PUTEM TIPĂRI. CARE SUNT CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE CITIȚI PE PAGINA:

http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

CONTURILE BANCARE ALE ASOCIAȚIEI "SEMĂNĂTORUL TISMANA":

DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana"

Cont RO45RNCB0149125641110001 RON

Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR

Cont RO88RNCB0149125641110003 USD

BCR - Banca Comerciala Româna S.A.

E-mail CĂRȚI manuscrise: editura.online@gmail.com

E-mail ARTICOLE folosiți nicu.tomoniu@gmail.com

Revista online în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, colaboratorilor, unor reviste prietene, Primăriei oraşului Tismana şi Consiliului Local. Gratuit, amatorii o pot citi, în format flash

ARHIVA ONLINE FLASH, COMPLETA, este aici:

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm

Exemplu de imagini foto-document de la Mânăstirea Tismana incluse în numerele revistei tipărite:
1. Stil neogotic, 2. După incendiu, 3. Coşbuc -1901, 4. Cascada mânăstirii - 1926, 5. Dr. Istrati - 1899

Pentru cei care nu dețin carduri bancare pot trimite cotizația Asociației "**Semănătorul Tismana**" prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

E-mail-uri folosite de Asociația "Semănătorul Tismana": posta@samanatorul.ro şi redactie@samanatorul.ro atenție, posta si redactie fără diacritice

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicatii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate: Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash

http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei

http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

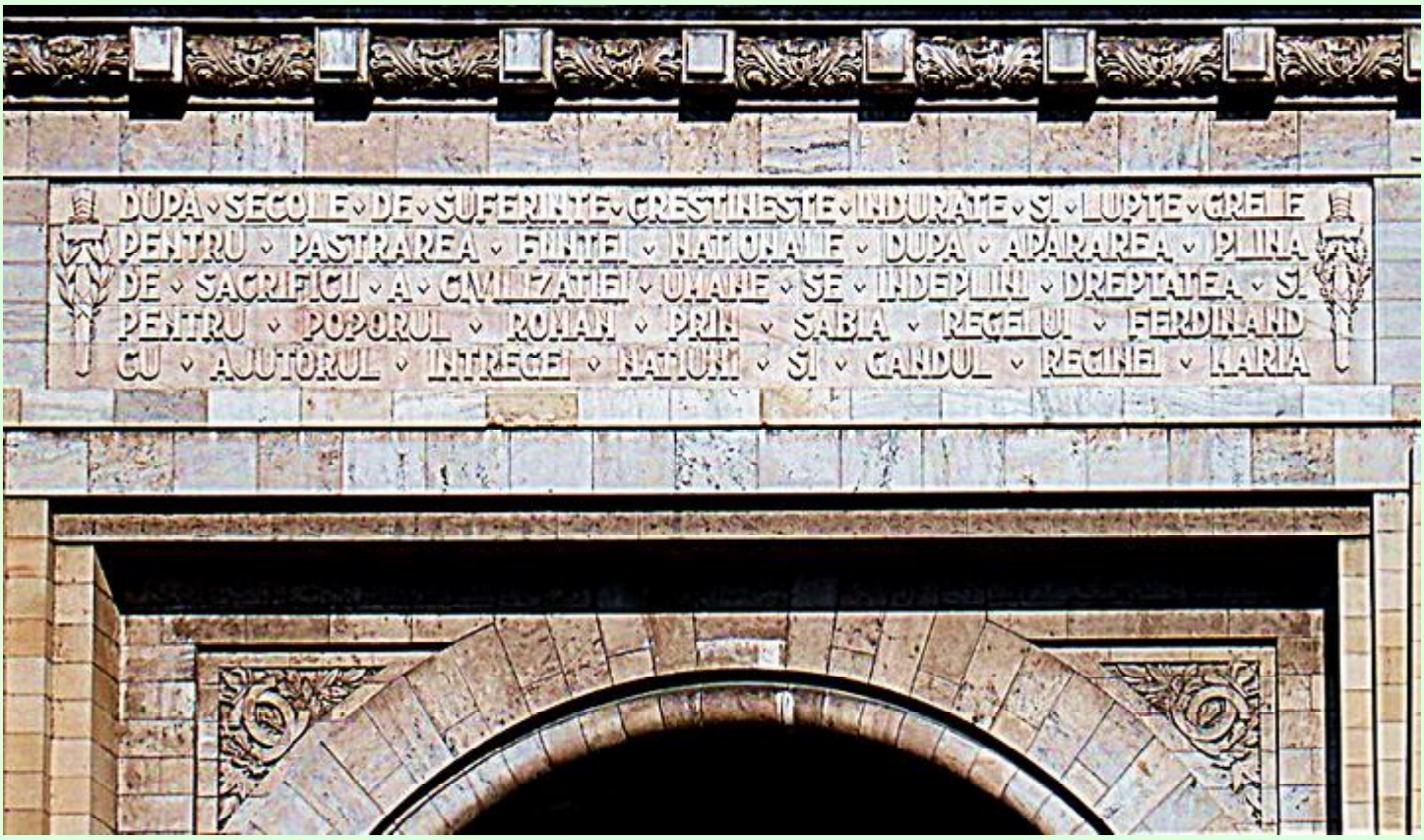

Română: Arcul de Triumf din Bucureşti - inscriptie pe fațada de sud

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Arcul_de_Triumf_-_inscriptie.jpg

Acest text este disponibil sub licența Creative Commons cu atribuire şi distribuire în condiții identice

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Număr incuzând articole consacrate activității poetului George Coşbuc la Tismana

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Franz Mandy - Întoarcerea victorioasă în Bucureşti a armatei române de pe frontul din Bulgaria, la 8 octombrie 1878, trupele intră în Piața Victoriei (care încă se numea "Capul Podului Mogoşoaiei") pe sub arcul de triumf pregătit de Primaria Capitalei.

Acest text este disponibil sub licența Creative Commons cu atribuire şi distribuire în condiții identice

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Franz_Mandy_-_Intoarcerea_victorioasa_in_Bucuresti_a_armatei_romane_de_pe_frontul_din_Bulgaria.jpg

Arcul de Triumf din Bucureşti inainte de a fi restaurat în perioada interbelică.

Anul VI.
Nr. 1
Ian.-mart. 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia online
Nr. 46

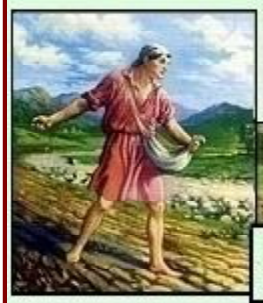

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2286 - 1017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

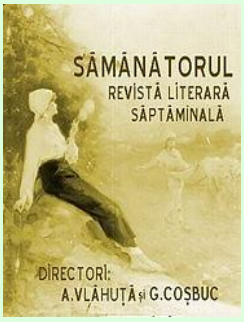

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile "Semănătorul" şi "Dorna" Tismana

Sărbătoarea Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, Tismana

CUPRINS

2 Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei
6 Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana
7 Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana
10 ALBUM - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta
14 Florian Văideianu - Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar
15 Ierom. Maxim Morariu - Recenzie Charles Diehl
16 Lucia Pătraşcu - Recenzie „CIRESE AMARE"
18 Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni
20 Al. Melian - Scrisoare deschisă Preşedintelui României
24 Al Florin Ţene - roman "LA BRAŢ CU ANDROMEDA"
30 George Anca - Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !
35 Dumitru Vlăduţ - O primăvară cu ghiocei în decembrie
38 Cotizaţii, redacţia, abon., cuprins
39 Caseta tehnică, erată la o fotografie
40 Foto Document - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 1 - ian. febr. mart. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului, cu excepţia primului trimrstru. Ediţia online va avea în anul 2016 acelaşi număr şi va fi cu vânzare.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Cum se insistă în prostie:

Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei

- Gângăviştii Antenei 3 reiterează scenariile „gândite de mintea lor bolnavă” -

Toţi au „minţi bolnave”, în afară de Radu Tudor

Ca un ucigaş care se întoarce la locul faptei, Radu Tudor iese cu „mintea lui bolnavă” - ca să-l parafrazez - în emisiunea Danei Grecu „La ordinea zilei” din 29.01.2016 pentru a justifica încă o dată crima pe care a făcut-o Antena 3, imediat după tragedia colectiv. Crima constă în faptul că au produs, de la bun început, un scenariu imaginar pentru a-l dărâma pe Johannis iar rezultatul, cu totul neaşteptat, a fost căderea lui Ponta, pupilul mult iubit al postului pesedist TV, A3. Vitejii antenişti în loc să-şi facă mea culpa pentru că au produs un „docoment” închipuit şi emoţional care a schimbat faţa politică a României, împotriva a ceea ce a decis poporul la alegeri, o ţin perpetuu cu „stâlpul care a luat foc” aprinzând plafonul clubului Colectiv.

Flacără aruncată spre plafon

Oare, când îşi vor da seama că au greşit, pentru a spune întocmai ca torţionarul Vişinescu „Lăsaţi-mă să mor” ? Pentru că între timp, târâsc în mocirlă şi îi fac nebuni pe toţi cei care nu sunt de părerea lor, prin ”raportul” bine instrumentat aidoma „docomentelor senzaţionale” manipulatorii seară de seară la A3. Pentru gângăviţii postului TV toţi cei cu alt studiu Colectiv decât cel de la A3, suntem nişte mizerabili. Adică şi eu care spun că tavanul de la Colectiv a luat foc de la cele două flăcări aruncate spre tavan de nişte pirotehnişti inconştienţi de ceea ce fac, o flacără se vede aici în imagine iar ce-a de-a doua flacără, sora ei, se poate vedea la sfârşitul acestui articol. Este cât se poate de clar în paginile mele, al căror link-uri le vedeţi mai jos, că nu de la stâlpi a pornit focul ci de la tavan spre stâlp, după împroşcarea flăcărilor spre el. Chiar în imaginile prezentate în emisiune se vede limpede că toată lumea se înghesuia la uşă, pe lângă stâlpul incriminat, unde nu mai rămăsese nimeni şi al dracului stâlp, s-a încăpăţânat să ardă până când „s-au întunecat” camerele de supraveghere de fum.

Un pic de istorie: ce-i mână pe ei în luptă?

Pe cei de la A3, îi mână în luptă, orgoliul incomensurabil, patima politică şi mândria de a manipula electoratul pentru a schimba preşedinţi, prim-miniştri, preşedinţi de partide sau guverne, profitând de orice eveniment – de regulă putând avea implicaţii politice - ivit ad-hoc şi din care se poate produce vreo manipulare „ordinară”, vorba Lenuţei lui Ceaşcă.

Pe mine, spre exemplu, nu mă mână în luptă vreo cauză sau „ordin pe unitate” şi nici vreo ”minte bolnavă” cum zice însuşi Radu Tudor în emisiunea de manipulare amintită, mai bolnav el însuşi ca oricând. Ştiţi povestea cu hoţii care strigă hoţii… ca să mă exprim eufemistic, în loc de formula lui Mădălin Voicu „Ba pe-a mă-tii !”

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune? Aceasta-i întrebarea ce trebuie pusă de A3.

Am şi eu ca tot românul, nişte descendenţi prin Bucureşti, motiv cât se poate de sănătos să investighez cum a fost posibilă tragedia din Clubul Colectiv, ca să-i sfătuiesc şi să-i feresc în viitor pe ce-i apropiaţi, de asemenea manifestări din capitală, aproape satanice. Am tras concluzia mea, după ce-am colindat tot „Net-ul” zile întregi, ferindu-mă de site-urile şi articolele de partizanat politic sau vreo diversiune securistică. Şi am rămas cu concluzia logică şi fermă că incendiul a pornit de la flăcările nenorocite aruncate spre tavan de pirotehniştii lui peşte prăjit de la Colectiv, scriind articolul:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/11/scenaritele-bomba-despre-tragedia-de-la.html

Antenişti au fost, de la bun început, de altă

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune.

părere puerilă: focul a plecat de la nişte nevinovate artificii. Când imaginile cu artificiile au arătat că acestea erau amplasate, de fapt, pe stâlpii de fier de pe scenă, au schimbat scenarita. Focul a provenit de la un stâlp din sală. Atât. Cine l-a aprins nu se ştie şi-şi dau cu presupusul că el a aprins plafonul, deşi ideea artificiilor pe el fusese un timp abandonată.

M-am gândit să-i ajut în judecata lor de doi lei pe antenistii lui A trei şi pun link-ul de mai sus pe feisbucul „subiectivului" Răsvan Teodorescu. Nici un răspuns. Nişte terorişti ai net-ului se băgau la comentarii cu altă diversiune. Apoi, ca din întâmplare, iese zâna „Qiuendei" care aruncă în derizoriu acele flăcări mortale aruncate spre tavan Mi-am spus părerea aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/12/nicu-tomoniu-quendei-si-experimentele.html

Mai aveam speranţă că adevărul se va afla, la fel cum, deşi prizonierii americani dintr-un lagăr au fost împuşcaţi în totalitate de nemţi, actul criminal a ieşit la iveală peste timp. Speranţa mea se numea Radu Tudor iar acum s-a năruit: a căzut bijuteria Radu de pe piedestal şi şi-a spart capul. Barem Turcescu, auto-descoperitul, a avut curajul să spună lăcrimând că nu mai poate manipula lumea dar bietul Radu Tudor, o ţine mereu într-un delir nebunesc de invective contra celor care au alte păreri decât A3. Iar pe o pregătire de vocabular din vremurile când lucra în speţă, vajnicul antenist ne înjură cu ăăă-ul băsescian în gură, asortat cu scremutele âââ, îîîî, bbb, eeee, după moda unui elev prins cu minciuna sau cu lecţia neînvăţată ca şi el sau a lui Dană:

*"Sper ca acest raport (*1-sic!) *al unor specialişti recunoscuţi în domeniu* (2-sic!) *să pună capăt tuturor speculaţiilor bolnave ale minţilor absolut defecte* (3-sic!) *din România care au inventat… tot felul de mizerii despre… tragedia… asta: că nu se ştie cine a pus-o la cale, că au ascuns morţii, că ăăăă bbb aerul era nu ştiu cum, modificat, … domnule, deci toate teoriile aste… bbbolnave la cap (*4-sic!)*, au fost lansate în jurul acestei tragedii şiiii … . şi eu sper ca odată cu apariţia acestui raport* (5-sic!)*, să se termine nebunia care oricum îi duce la disperare şi peee părinţii şi pe familiile celor care au murit acolo laaa colectiv. Eu recunosc că am fost şocat de această tragedie şi la fel de tare am fost zguduit de elucubraţiile pe care s-au născut* (6-sic!) *în jurul acestei mari nenorociri. Eu cred că flăcările din Colectiv au făcut âăâ sau mă rogâăâ speculanţii mizerabili din jurul tragediei au făcut la fel de mult rău precum flăcările dinnnîîî Colectiv. Nu credeam că România este capabilă să producă* (7-sic!) *nişte indivizi care săăă scormonească atât de absurd şi să inventeze eeee, ăăăăă, aberaţii atât de mari în legătură cu o tragedie generată de o cauză cât se poate de evidentă şi dovedită de aceste imagini (8-sic!) şi de raportul INSEMEX. (9-sic!) "* (Bâlbâială între vorbitor şi Dana Grecu …da *"Sper să ne oprim aici!"*)

Vom comenta bâlbâielile pe rând, pas cu pas… cu imaginile şi gângăvelile clientului. Gângăveli mai puţine la Radu Tudor şi frecvente la blonda Dana, mârâieli care au virusat pe toţi reporterii de azi. Imediat ce li se dă legătura încep cu *„Îîîîî… transmitem de la ăăăă…"*

Diversiunea Dana Grecu – Radu Tudor.

(1-sic!) Care raport musiu Radu ! E o făcătură proprie. Pentru că se anunţă că abia la începutul lui februarie va fi scos la vedere raportul INSEMEX sau, mă rog, partea de manipulare a lui, pentru că, o spun procurorii, adevărul va fi ţinut la secret 50 de ani ! Cine-i nebunul acela de procuror ca să vă dea vouă elemente de dosar ? Înregistrările camerelor de supraveghere nu se află în acele camere cum minţi matale nene Tudore în intervenţia Danei Grecu: (Voce Radu Tudor: *sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului*). Înregistrările camerelor **de luat vederi** se află, după lege, într-un birou din afara sălii colectiv. De unde le puteaţi lua şi voi chiar în seara aceea, înainte de a ajunge unde trebuie !

(2-sic!) Specialişti recunoscuţi în domeniu ? Haida de ! În care domeniu ? Aici trebuiau aduşi specialişti străini din domeniul incendiilor provocate de terorişti, care ar fi înlăturat definitiv speculaţiile focului intenţionat. Nu nişte specialişti INSEMEX din domeniul exploziilor miniere care au un cu totul alt specific! De ce n-ai ieşit pe post Radule pentru a susţine să vină nişte specialişti în adevăratul domeniu al incendiilor din cluburi, magazine şi firme ? Pentru că v-a convenit vouă celor de la A3 să aveţi mereu senzaţionalul pe tavă ? Şi să vă afişaţi cu senzaţionalul pe post pentru a da jos nişte incomozi politici ?

(3-sic!) Pui speculativ musiu Radule o manipulare marca Băse, pui în cârca altora ceea ce tu însuţi faci pentru a rezulta că eşti curat ca lacrima ! Te iei de lucrurile evident aiuristice cu punerea intenţionată a focului, cu ascunderea morţilor, cu aerul modificat, pentru a ieşi logică făcătura proprie cu stâlpul aprins de artificiile de pe scenă?

(4-sic!) Cum poate fi o teorie bolnavă la cap ?

(5-sic!) Nu e vorba de nicio apariţie a vreunui raport, vezi-ţi de treabă ! Doar în cazul când eşti părtaş la un raport cu destinaţie manipularea publică.

(6-sic!) la uită domnule ! Până şi elucubraţiile se nasc ca vaca lui nea Mărin…

(7-sic!) Ca să vezi minunea dracului: România este capabilă să producă indivizi !

(8-sic!) Nu e nimic evident şi dovedit în imaginile comentate. Din contra !

(9-sic!) Raportul INSEMEX nu face două parale, reciteşte punctul 2.

Dar să vedem ce bâiguie şi Dana Grecu despre faimosul „raport" pus pe site-ul A3 cu următorul text explicativ fără diacritice, pentru că antenistii de trei lulele au altă preocupare decât limba română.

„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei”, imaginile surprinse de camerele de supraveghere din clubul Colectiv, în noaptea tragediei. Imaginile surprinse de camerele de supraveghere demonstreaza ca totul a durat mai putin de doua minute.

In imagini se vede cum tinerii se îndeparteaza de coloana cuprinsa de flacari si cum încep sa cada bucati din tavan. Acesta este momentul în care toti intra în panica si dau navala spre singura usa închisa.

Bilantul victimelor incendiului din Colectiv a ajuns la 63 de morti si sute de raniti. Printre cei care si-au pierdut viata în urma tragediei se numara artisti, fotografi, jurnalisti, olimpici si studenti straini.”

La ora 22:32:51 şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Ghici, ce era ?

La ora 22:32:51 Şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Vedeţi imag. de la pg.5.

Antena 3 n-a arătat nicio imagine dinspre plafon. Mai ales dintre orele 22:32:42 şi 22:33:01. Să reţinem că toate camerele de supraveghere iau imagini de la mijlocul sălii în jos şi absolut toate imaginile prezentate în emisiune sunt departe de a elucida adevărul !

Comentariu bălmăjit de Dana Grecu:

„Sunt imagini în premieră din Clubul Colectiv din noaptea ăăă tragediei. Sunt imagini surprinse de camerele de supraveghere din Cluul Colectiv, o să vedeţi, rând pe rând ăăă rând pe rând, aşa cummm apar ele înnnn nnn ăăă raportul făcut de deee procurorii care investigheazăăă această tragedie. Din aceste imagini, zic, o să vedeţi de fapt mm mai maiii concret ce s-a-ntâmplat în club, sunt imagini mult mai bune decât cele pe care vi le-arătăm în aceste momente,(Voce Radu Tudor: sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului şi de aceea … intervenţie bruscă Dana Grecu … da, doar o secundă vă rog pentru că erau şi nişte imagini cu ăăă… Radu Tudor: pentru nişte specialişti în criminalistică e bine să ştii că ele sunt totuşi ree..relevante iatăăă..) priviţi vă rog frumos aicea despre ele vorbeam, sunt imagini exact din seara respectivă (sic!) cummm stau oamenii şi se uită la concert, asistă la concert, cum o să vedeţi la un moment dat s-aprinde un stâlp şI îîî ia foc plafonul, o să vedeţi cumîîîî tinerii seee îndepărtează deeee scenă, de locul unde este stâlpul, îî în câteva clipe o să vedeţi, o să vedeţi cum se creează ambuscada aceea de la uşă căă fiind o singură uşă pe unde să iasăăă sute de oameni, căci erau în acel, în acea seară în acel club, (pauză),… în acest moment, în acest moment vedeţi se îndepărtează de scenă, lumea caută să iasă cât mai degrabă, şi o să vedeţi la un moment dat, cum fumul blochează ăăă orice fel deee ăăă imagine în acest, în acest moment ăă ăăăă fumul a blocat ăăă camerele de supraveghere dîînnn club. Eu vă reamintesc dumneavoastră aşa căăăă, mă rog, teorii ale conspiraţilor au tot fost, sau că vor fi în ciuda raportului INSEMEX ăăă îî ăă au inundat ele şi deee declaraţiile unor oficiali importanţi din stat, ăăăă subliniate dacă vreţi dumneavoastră, într-un fel sau altul de declaraţii nefericite ale preşedintelui Johannis, ăăăă mmmm teoriile conspiraţiei iiii ăăă zic ar trebui să dispară pentru că raportul isemex este unul foarte clar, nuuu s-a pus foc, nuuu, pur şi simpluuu ăăăă îîî în materialele din care erau făcute eeee plafi graf e făcut plafonul clubului, era făcut plafonl clubului ce fel era îmbrăcat stâlpul acelui ăăăă, stâlpul de lângă scenă,… ele ar fi fost cauza aaa acestui incendiuuuu de proporţii care s-a lăsat cuuu zeci de victime. Ăăăă ăăă, mă rog, toate imaginile acestea care amintesc tragedia au impact destul deee deee dur, asupra acelora care au trăit acele momenteeee, asta românii care au pus, au, auuu, sau solidarizat, ca să zic aşa, cu suferinţa celor care şi-au pierdut oamenii dragi în tragedia asta, ee haideţi să le comentăm puţin, vă rog, Radu…

Descărcaţi înregistrarea audio de pe blog...

Duşmanul actual al anteniştilor: Claus Johannis.

Cei de la A3, au luptat de ani putrezi să-l dea jos pe Băsescu dar „Serviciili” marinarului au fost mai tari decât anteniştii: Băse a cântat ca cuc de seară până la sfârşitul mandatului. Apoi şi-au încordat muşchii pentru a-l băga la zdup. Nu-i vorbă că merită hoţul dar A3 a devenit tot mai puţin credibilă şi tot mai evident pesedistă încât procurorilor li s-a făcut lehamite de acest post cu metodele lui de linşaj mediatic şi videoclipuri de tip securist, încorsetate de mesaje subliminale cât ecranul, cu text roşu strident, pulsatoriu, şi muzică de fundal ce-ţi face creierul praf. Fundal securistic bun pentru torturile din puşcării !

Pe site-ul A3, la un deget de textul care detalia că **„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei””**, ghici ce se află? Manipularea manipulărilor cu litere mari:

„Johannis a dat-o în bară Românii nu îl vor ierta Din cauza lui acum” şi urmează un link care duce o mizerie contra lui Johannis şi la tot felul de scârboşenii.

„Jmekeri de jmekeri” anteniştii A3, care bineînţeles că se vor justifica: nu-i treaba noastră, acolo e o reclamă din care trăim. Ce vorbeşti Franţ ? Din anunţul că Johanis va tăia pensiile alături de alte scârboşenii cu iz pornografic, din asta trăiţi ?

Antena 3 mereu se laudă că trăiesc din reclame. Mai bine lipsă măi scârboşilor !

Ce moralitate mai are Antena 3 dacă a ajuns să trăiască ca şuşterii de pe stradă ce-şi vând DVD-uri pornografice ?

Rău aţi ajuns Radule şi Dana ! Găsiţi-vă o meserie mai cinstită, mai pudică şi mai normală, aşa cum au toţi românii pe care-i manipulaţi fără ruşine !

O remarcă tristă.

Mare dezamăgire şi cu Mugur Ciuvică, ce lupta cu Armaghedonul lui contra stângii politice. Acum, schimbând macazul şi folosind şi el metoda Băse, spune în ton cu anteniştii că postul TV Digi e unul „securistic”. Cine zice acela e ! Acel post TV este cel mai puţin virusat de moda voastră cu *„îîîî… transmitem de la ăăăă…”* sau cu *„ăăă… deschidem âââă… emisiunea noastrăăăă…cuuuu…”* fiind un post cu o largă paletă de informaţii interne şi externe, din toate domeniile vieţii sociale. şi cu oameni la haină şi cravată, nu cu paiaţe nebărbierite sau care se pregătesc să zboare vânturând cu mâinile, aerul Antenei 3 .

Nicu N. Tomoniu,
Director revista „Sămănătorul”
Tismana, 30 ian. 2016.

Şi o notă de final pe pagina următoare.

Să pui sub filmul emisiunii tale cu titlul **„Raportul ”Colectiv”, imagini cutremurătoare”** trimitere (link) spre astfel de imagini (cele explicite le-am acoperit cu un oval) te întrebi dacă ura viscerală, *„speculaţiile bolnave ale minţilor absolut defecte”* nu se află chiar în studiorile A3. Oare, aceste mizerii aduc admiratorii cu care se laudă seară de seară A3 ?

Diversionişii Antena 3 vor să ne facă să credem că acestea sunt „artificii”...

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/01/nicu-n-tomoniu-diversionistii-colectiv.html

NICU N. TOMONIU:

Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana

Nu întâmplător pun această pagină între gângăviţii Antenei 3 din paginile anterioare şi vănăţenii dintr-un sat nealterat de calamităţile de vorbire dâmboviţene. De fapt, miorlăita e un cânt general îndiferent ce post TV veţi deschide. Faceţi un efort şi ascultaţi pe blogul „Sămănătorul" cei care iau cuvântul la sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta. Nicio ezitare, nicio poticneală, niciun îîîî şi nicun ăăăă ! Dăscăliţele Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru vorbesc cu o dicţie impecabilă, liber şi precis în limba noastră românească atât de frumoasă. Văzând videoclipul cu Mariana Buzianu, să ia aminte Dana Grecu când se foloseşte "Da?". Între *„vorbim de mafia Băsescu. Da?"* a limbutei Dana şi povaţa Marianei *„să spuneţi bogdaproste la astfel de sărbători. Da?"* e diferenţă ca între pământ şi cer.

„*Da?*„ al Danei Grecu înseamnă o diversiune securistică de a-l pune pe interlocutor pe făgaşul gândirii sale, de a lansa subliminal în capul aceluia că spune un adevăr irefutabil deci nu e nevoie de vreo replică.

„*Da?*„ al Marianei Buzianu inseamnă o povaţă simplă, părintească, adresată copilului cu drag, pentru a spune „Bogdaproste" când i se dă ceva de pomană. O atitudine plină de bun simţ şi experienţă didactică, pentru că dăscăliţa i-a învăţat deja pe copii la şcoală să spună "Mulţumesc" oricărui cadou, pe când aici la pomana Trifului este un alt fel de dar cu totul nou !

Vă daţi seama domnilor gângăviţi de la televiziunile de pe malul Dâmboviţei cât de rău faceţi copiilor care vă ascultă emisiunile cu „*Da?*„ al vostru tâmpit spus exact cînd nu trebuie? Luaţi aminte de vorbirea ţăranilor români, folosiţi-le cuvintele chiar dacă vi se par caraghioase. În vremea regelui nostru de neam teuton, neamţ vechi, ţăranii erau întrebaţi dacă s-a făcut porumbul şi aceştia răspundeau cu mândrie *„- Căcălău măria ta!"*. Nimeni nu se mira de vorba ţăranilor. Voi astăzi umpleţi micul ecran cu „brekingniuzuri" şi „praitaimniuzuri" în loc de ştire urgentă sau ştirile zilei, spuneţi panoului digital „videohol", spuneţi în loc de „e bine", okei iar în loc de "Vai!", uau.

Imaginaţi-vă - pentru că realitate nu poate fi - că pleacă noul nostru „rege" neamţ, Klaus Johannis prin Bărăgan să întrebe ţăranii despre recoltă. Vor răspunde aşa cum i-aţi învăţat voi la televiziuni: „- Okei boss!". Zău că sună mai frumos cuvântul căcălău. De pildă, dacă spun că *"au anteniştii de la A3 un căcălău de poticneli în vorbire"*, e o sintagmă cât se poate de precisă despre încâlcitura lingvistică din creierul unor moderatoare care în loc să zică „pe ansamblu" îi dau continuu cu „una peste alta".

O să ziceţi că există televiziuni ce se ocupă de poticneli sau instituţii care au grijă să vă ardă la buzunar dacă greşiţi. OK, okei vorba voastră, dar amenzile sunt pe mustaţă iar TVR-ul nostru cel de toate zilele demult ia bani degeaba că să ne ocrotească dulcea noastră limbă românească. Am intrat pe portalul lor să văd cum stă treaba şi a fost o aventură la fel ca urcuşul pe Himalaia.

Dau să intru pe emisiunea zilnică „Vorbeşte corect" şi te iei cu mâinile de cap! Să vezi lucrul dracului, trebuie să stai la coadă până se încarcă videoclipul căutat, pentru că vorba aia *„reclama contează, pentru ca să avem şi noi din ce trăi"*. Nu măi nenorociţilor, trăiţi din banii noştri care ni se iau automat la plata pentru electricitate, mai nou, pe căi ascunse ţuţumeanului, prin umflarea altor facturi. De pildă a televiziunii prin cablu care nu vă include ca program gratuit cum ar fi normal.

GÂNGĂVÍ, *gângăvesc,* vb. IV. Intranz. ?i refl. **A vorbi nedesluşit, greu şi împiedicat, repetând silabele; a (se) bâlbâi.** ¦ Tranz. şi intranz. **A exprima, a formula cu greutate o idee. – Din gângav.** Sursa: DEX '09 (2009)

Dar uite că-ţi vine rândul şi începe o hârâială de emisiune cu 50 de sincope la minut, asortată cu desenele ciudate ale genericului care ţine preţ de cinci minute. Apoi apare mândră reporteriţa care cere unor parlamentari să spună dacă e bine zis „mulţumesc foarte mult" sau „mulţumesc tare mult". Hmmm, ţi-ai găsit pe cine să întrebi! Încep aleşii noştri cu nişte „îîîî-uri", „ăăă-uri" şi „eee-uri" mai abitir ca Dana Grecu. Şi în loc ca duduia să se ocupe de aceste mârâieli, de vorbirea politicească a acestor vremuri gângăvite, le dă o carte miorlăiţilor. Cu bani de la noi. Galantoni oameni!

Lângă videoclipul „Vorbeşte corect" al celor ce vor să îndrepte tarele vorbitului ce să vezi! O reclamă, - sub o „gagică" pentru că altfel ochii nu ţi s-ar îndrepta - care te lasă paf: *„Modalitate de uz casnic împotriva cheliei. Datorită acesteia scapi de chelie fără să apelezi la tratamente scumpe. În străinătate această modalitate este un adevărat succes."*

O echipă întreagă are grijă de emisiune, prezentator, jurnalist, producător, cameraman, şofer, montaj, mă rog, pe puţin 15 oameni. Niciunul nu dă clic pe *„Modalitatea de uz casnic împotriva cheliei"?* Oare, ce modalitate să fie? Măturoiul nevestii? Tocătorul soacrei? Oliţa băieţelului? Astea sunt obiectele de uz csnic susceptibile să ne rezolve chelia dacă ajung pe mâna nevestii! Dai clic nerăbdător şi afli că *„Cercetătorii elveţieni au descoperit o metodă non-invazivă de îndesire a părului"*. Păi, uleiul ăla (frumos ambalat) îl fac de milenii vânăţenii cu frunze de urzică şi rădăcină de brusture care mai înlătură şi seboreea sau mătreaţa.

Culmea: să umbli prin parlament după anomalii de exprimare când la un deget de videoclipul emisiunii tronează incultura în persoană! Va să zică, emisiunea „Vorbeşte corect" a TVR-ului nostru, nu se ocupă nici de mârâitul cuvintelor intervievaţilor, nici de propriile mârâieli şi nici de reclamele vecine videoclipului, mai citite ca însuşi videoclipul. Să ne mirăm atunci că au doar 14 vizualizări?

Adică, cu una mai puţin decât faimoasa lor echipă, unul îmbătându-se şi uitând să dea „like"!

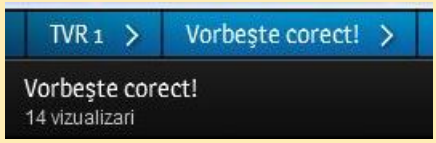

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Sub sigla Editurii "Semănătorul Tismana":

Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana

- O iniţiativă a scriitorului Florian Văideianu demnă de laudă -

Nu trebuie să ne mirăm de receptivitatea şi solidaritatea sătenilor în jurul unei sărbători a anului agricol şi nici de alegerea închinării acestei vechi sărbători Sfântului Mucenic Trifon. A fost de-ajuns o scânteie şi oamenilor li s-a trezit în subconştientul ancestral, ciclul dumnezeiesc al anotimpurilor, aşa cum viaţa, ne e condusă de ciclul lunar biologic al naşterii iar ziua, de bioritmul de 24 de ore al fiecărui om. Moşia Groşanilor se întindea spre capătul estic al depresiunii Tismeana (denumirea antecreştină) alături de moşia ligăcească a lui Ligăcea de lângă Secşori (azi Sarşori) şi de moşia ruşească a lui Ruşea pe partea cealaltă a râului Tismenii, aşa cum este scris în hrisovul lui Dan I Vodă din 3 oct. 1385. Dan I Vodă cade însă în luptă cu Ţarul Şişman al bulgarilor iar la domnie îl urmează Mircea cel Bătrân. Care peste doi ani, la 1387, dă mânăstirii „jumătatea satului Groşani" ascultând de sfatul „popii Kir Nicodim" ce fusese găzduit în această parte a Groşanilor şi s-a simţit dator să scutească satul de dări către domnitor, satul urmând să ţină de mănăstire pentru pază şi alte lucruri obşteşti.

Moşiei Groşanilor i se trage numele de la gorunii groşi – groşanii din capul viilor şi din poieni - ce se întindeau în vechime pentru umbra oilor, de aici din Vânăta, spre lunca Tismenii până la gorunul cel mare din Daşova iar spre est, având hotarele spre Coada Lacului, Homorâciu şi până în Cături, apoi spre Vişa.

Partea din Groşani de la est de râul Sohodol, se afla pe vechiul drum amenajat de romani de la castrul roman de la Ciuperceni, prin Godineşti până în Cetăţuile de la Vălcele (Intersecţia din faţa bisericii din Vălcele se numeşte Piaz, după latinescul „piazza", piaţă). Alt drum nu era acum şase secole şi nici locuinţe nu erau multe. Până nu s-a construit şoseaua Tg-Jiu – Baia de Aramă, apoi satul a migrat pe mai multe uliţe, spre această şosea.

Partea Groşanilor dată mânăstirii de Mircea cel Bătrân, de la moşia lui Ligăcea până la râul Sohodol avea două aşezări: cea de lângă Poiana Ciocârliilor s-a numit Ciocârlii, cea din capătul de nord al Poienii Ponoave s-a numit Cot, după coturile uliţei ce ducea la mănăstire, unul la locuinţa de azi a lui Nicuţă Târban şi unul la intersecţia dintre uliţa din Ponoave a mânăstirii şi uliţa lui Argint. Cotul, avea această veche denumire pentru a se ghida drumeţii spre mănăstire şi a nu coborî în Daşova. Pentru că nu exista un sat în spaţiul actual al centrului oraşului. Abia mai târziu aici s-a întemeiat Mahalaua Prundu, vechiul sat al Tismenii fiind cel care se întemeiase acum 6-7 secole la intrarea în Valea Mânăstirii, cu biserica „Buna Vestire", construită la 1720. (Se va scrie un articol special pe această temă, care va fi inclus în Monografia oraşului Tismana)

Iniţiatorii şi sponsorii.

Părintele Ion Bivolaru, „Părintele Jean" cum îi spun prietenii, a acceptat cu bucurie propunerea lui Florin Văideianu de organizare mai amplă a unei vechi sărbători din Ciocârlii sub un hram al Sf. Mucenic Trifon, pe 1 februarie recent. Deşi mică,

aşezarea de păstori - unii veniţi din Mărginimea Sibiului - are o mare valoare de patrimoniu, aici poposind pentru prima[1] dată Sfântul Nicodim, în căutarea locului sfânt de la cascadele Pişători.

Satul neavând biserică, locul ales pentru slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon a fost troiţa cea nouă, ridicată pe locul celei străvechi şi pe care timpul o deteriorase. A fost ridicată de bine-credinciosul fiu al satului, Nicuţă Târban pe cheltuială proprie şi cu ajutorul sătenilor, la o intersecţie din satul Vânăta unde o uliţă dă spre Groşanii dinspre Dumbrava, adică spre Coada Lacului.

Informând enoriaşii despre noua organizare a „Trifului" locuitorii au fost încântaţi să afle că prozatorul[2] Florian[3] Vădeianu, fiu al satului va fi sponsorul principal din perspectiva cheltuielilor de deplasare a unor personalităţi care să dea valoare adunării creştineşti.

Joi, 28 ianuarie, am adus ca argument în Consiliul Local Tismana, susţinerea materială a revistei „Sămănătorul" tocmai pe această bază. Le-am spus domnilor consilieri că revista am reprofilat-o anul trecut din revistă literară lunară, în revistă de patrimoniu istoric şi cultural, tocmai datorită încărcăturii patrimoniale bogate pe care o au satele noastre. ţi intenţionez, l-am spus, ca anul acesta să apară în revistă şi alte articole pe lângă cele despre istoria ungurenilor apărute anul trecut. Pentru că am elemente noi şi motive noi, cum ar fi de pildă această organizare religioasă dar, de astă dată şi cu o componentă laică.

Era dezbatere mare atunci în consiliul local, pe marginea veşnicei hârtii care mai trebuie cerută, în orice localitate din România, de către aparatul administrativ în cazul unei aprobări. Aşa că, anunţul meu despre „Trif„ credeam că n-a avut mare impact. Spre surprinderea mea, părintele Bivolaru şi-a mobilizat exemplar enoriaşii, veştile privind un hram nou, cu invitaţi de înaltă ţinută, a creat o adevărată emulaţie în rândul tuturor după ce vineri, împreună cu Florin Văideianu, am stabilit programul zilei Sf. Mc. Trifon, cunoscută sătenilor sub denumirea laică de Trif.

Am convenit să cerem sprijin logistic domnului lt.col. (r) Gheorghe Buşe pentru filmări, având deja împreună experienţa organizării a 80 de ani de viaţă a altui mare prozator al Gorjului Ion C. Gociu. Colaboratorul nostru la „Sămănătorul" dr. în filozofie Ion Mocioi şi-a anunţat cu drag sprijinul, deci ideea participării sporea. Spre bucuria noastră s-a alăturat echipei de organizare dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA şi studentul de origine străină Sheik Ahmed IDREES – student la U.C.B. Tg-Jiu care a fost cooptat imediat în echipa de filmare.

Anunţul programului a creat o adevărată emulaţie printre săteni, cadrele didactice din Ciocârlii şi Vânăta şi unii cunoscători ai oamenilor din sat, ne-au adus la cunoştinţă participarea unui alt nonagenar pe lângă nea Ion Brotea, veteranul de război Victor Mănăilă. Si iar a alergat Florin Văideianu să-l aducă pe primar de acasă la primărie să ştampileze înc-o diplomă, ca apoi s-o laminăm la aparatura Asociaţiei „Semănătorul Tismana".

Sătencele împreună inimoasele educatoare ale satelor Ciocârlii şi Vânăta, doamnele Camelia Croitoru şi Mariana Buzianu şi-au gătit copiii cu haine de sărbătoare, gospodinele satului au pregătit sâmbătă şi duminică bucate alese. Luni, până la ora 12, când au venit copiii de la şcoală, o cale de acces a şoselei s-a umplut de mese bine încărcate.

Programul manifestării a început la ora 12

1. Cuvânt de deschidere
- jurist Florin VĂIDEANU (fiu al satului)

2. Slujbă religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion BIVOLARU

3. Alocuţiuni:
- primarul oraşului Tismana: ing. Marian SLIVILESCU
- col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria" – Filiala judeţului Gorj
- profesor Nicu N. TOMONIU – preşedintele Asociaţiei „Semănătorul" Tismana, directorul Editurii „Semănătorul"
- profesor dr. Ion Mocioi – cercetător ştiinţific, scriitor

4. Sărbătorirea nonagenarilor Ion BROTEA şi Victor MĂNĂILĂ – Veteran de război.

5. Cuvânt de încheiere – jurist Florian VĂIDEANU

ECHIPA de FILMARE:
- prof. Nicu N. Tomoniu
- lt.col. (r) Gheorghe Buşe
- Sheik Ahmed Idrees – student la U.C.B. Tg-Jiu

În prima parte a evenimentului, Slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion

La sărbătoarea Sf. Mc. Trifon înainte de slujbă s-a arătat curcubeul ! Semn pentru un an agricol bogat?

BIVOLARU, a fost una dintre cele mai frumoase slujbe pe care le-a ţinut în ultimul timp, având în faţă numeroase mese pline de bunătăţi, lumânări şi flori, lumea ascultând smerită vocea preotului şi a cantorului său Elvira Jerca.

Cuvântul domnului Florian Văideianu

În cuvântul de deschidere a părţii a II-a, dl jurist Florin VĂIDEANU, a explicat faptul că motivaţia sponsorizării de către dânsul a acestei sărbători religioase, pe lângă gospodinele care au adus de acasă coşuri pline de bunătăţi, este că se simte şi s-a simţit întotdeauna un fiu al satului Vânăta. A prezentat înalţii oaspeţi care au venit cu dânsul din Târgu-Jiu. Secvenţele video ale cuvântărilor sunt inserate pe această pagină. Noi sperăm ca să punem şi alte filmări de ziua mărţişorului, pentru a recompensa strădania de acum a gospodinelor dar şi strădania lor din tot timpul anului, când robotesc în gospodărie din zori şi până seara târziu.

Cuvântarea primarului Marian Slivilescu

În cuvântul său, primarul Marian Slivilescu a reiterat vechea tradiţie a satului în creşterea animalelor, în plantarea de pomi fructiferi în grădinăritul cu specii autohtone, de cu mult mai înaltă calitate decât produsele similare aduse din străinătate şi prelucrate cu chimicale. Să reînviem în locurile noastre şi în cele dinspre Dealul Sporăşti prunul, mărul, părul, gutuiul şi castanul de origine românească străveche, aşa cum ne-au învăţat călugării aduşi de Sfântul Nicodim de la muntele Athos. Când era mic, spunea primarul, tatăl său i-a arătat un prun şi i-a spus: „- Îl vezi ? Acesta este un prun mănăstiresc !” Să le păstrăm sămânţa şi să sporim plantarea de puiet pe dealurile noastre pentru a bea ţuică românească, ţuischi[4] şi nu whisky din Marea Britanie.

Cuvântarea domnului Nicu N. Tomoniu

Directorul revistei şi editurii „Sămănătorul”, dl Nicolae N. Tomoniu a vorbit despre faptul că revista pe care o tipăreşte şi cu sprijinul primăriei, a avut anul trecut, pe lângă temele literare, numeroase articole privind păstorii ardeleni sosiţi în Tara Românească, respectiv ungurenii aşezaţi definitiv aici în satele Ungureni, Ciocârlii şi Vânăta. A adăugat în revistă imagini inedite cu ungurenii noştri, a scris despre învârtita ungurenilor în care a intrat, în iulie 1939 şi M.S. Regele Mihai, luând în cap pălăria ungurenească a lui Ion Gârleanu şi invitând la învârtită pe Leonica, fata lui Gheorghe Bucur din Ungureni. Si în acest an va scrie în revistă şi va insera imagini inedite despre hora de atunci din Zăvoiul Duiculeştilor.

La editura „Semănătorul Tismana”, s-au tipărit şi cărţile prozatorului Florian Văideianu, în schiţele şi nuvelele primelor cărţi tipărite la editura noastră, autorul povestind despre oamenii satului Vânăta, în cartea „Durerea aurului” se reiau unele din ele, printre care şi „haiducul” Petrilică din Ungureni. Florian Văideianu a tipărit apoi „Boier printre tovarăşi”, cu aspecte din viaţa lui Traian Burtea şi a artizanilor de la Arta Casnică. Redacţia „Sămănătorul” a realizat filme în Nereaz, la „Monumentul căpitanului Ion Neferescu” şi a tipărit memorialul „Prin vremuri de război” unde fiul satului Ciocârlii, Ion Aurariu povesteşte dramaticele întâmplări din Războiul pentru Întregirea Neamului Românesc declanşat în august 1916.

Cuvântarea domnului Walter Loga

Dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria” – Filiala judeţului Gorj, a mulţumit celor care l-au invitat şi vorbit cu mult entuziasm despre faptul că descoperă, aici în sat, adevărata viaţă românească care ne aduce linişte în suflet. Aduce felicitări sătencelor care şi-au îmbrăcat copiii atât de frumos îmbrăcaţi în costume populare, mulţumeşte doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru pentru grija pe care o poartă acestor copii, pentru educaţia şi instruirea lor şcolară care se observă imediat la aceşti copii cuminţi şi frumos organizaţi. Vă mulţumesc că nu v-aţi uitat tradiţiile. Probabil vă întrebaţi ce caută „Cultul Eroilor” aici. Spunea dl Tomoniu că a editat o carte. Cartea este aceasta (o arată) şi eu am citit-o. Este vorba despre consăteanul dvs. Ion Aurariu care la vârsta de 19 ani, a mers prin toată ţara pentru a ajunge la destinaţie şi a-şi apăra ţara şi pământul strămoşesc. În carte, acest tânăr spunea din teatrele de operaţii: „Mi-e dor de-acasă !” Şi când spunea aceasta se referea la satul lui, la comuna lui, nu spunea în special la părinţi, pentru că acolo unde noi ne-am născut, acolo ne simţim noi bine ! Gorjul a dat ţării o seamă de eroi. În primul şi al doilea război mondial România a plătit cu sânge 800.000 de oameni pentru ca astăzi să ne aflăm noi aici. Să nu uităm niciodată că noi suntem Români iar astăzi noi militâm pentru recâştigarea mândriei naţionale. Indiferent unde mergeţi să ţineţi capul sus că sunteţi români. Pentru că indiferent unde vă veţi duce, indiferent în ce ţară, cât ar fi ea de dezvoltată, n-o să vedeţi aşa ceva (arată grupul de copii) Copiii s-au îmbrăcat cu drag în aceste costume populare şi le poartă cu mândrie. Nu trebuie să uităm de aşa ceva, să ne păstrăm tradiţiile… discutam despre aceste diplome că sunt un lucru bine gândit: ne ducem cu coroane de flori la monumente, la moaştele eroilor dar trebuie să mulţumim acelora care au făcut ceva pentru comunitatea lor atât timp cât sunt

încă în viaţă ! Astăzi organizăm acest eveniment, urmând ca de la anul să facem a doua etapă, a treia şi aşa mai departe… pentru că există potenţial, pentru că sunteţi aici şi vă iubiţi satul… văd aici şi mulţi tineri şi nu m-aşteptam pentru că satele sunt acum văduvite de tineri. Mă bucur pentru că-i văd aici şi să nu uite să-şi iubească satul şi să aibă mândria de a fi român ! În încheiere vorbitorul a arătat revistele pe care asociaţia dânsului le tipăreşte, „Gorjul eroic", „Jurnalul eroic" cu participarea elevilor din clasa a XII-a din Târgu Jiu şi un volum la şi-au dat concursul copiii de la clasa a V-a până la clasa a XII-a. Si dvs. vă revine această sarcină: să vă iubiţi copiii şi să-i învăţaţi să-şi iubească naţiunea.

Cuvântarea domnului Ion Mocioi

Cercetătorul Ion Mocioi, un colaborator de mare cinste al revistei „Sămănătorul", căruia i-am publicat, în serial, cartea cu descifrarea Discului din Phaitos – Creta, ne-a ţinut o extraordinară lecţie de religie, de patrimoniu istoric şi cultural. Adresându-se participanţilor dânsul a spus că, în această zi de 1 februarie care este şi prima zi a anului agricol 2016, se simte mândru pentru că românii nu-şi uită tradiţiile, nu-şi uită religia. Pentru că religia există de când este omul, de când omul a vorbit pentru prima dată, de când a gândit. De aceea, trebuie să aducem un respect deosebit tuturor celor care au trăit pe aceste meleaguri. Care au lăsat generaţiilor următoare învăţături pentru un trai mai bun şi modele de viaţă. Religia ne aduce mai multe modele. Ne aduce, de fapt, în faţă istoria. Aici la Tismana s-a redactat prima scriere, a ţării, care se păstrează, în limba slavonă. Făcută de Nicodim la 1405. Avea să moară imediat după aceea şi ştiţi mormântul pe care-l păstrăm la mânăstirea pe care a realizat-o. A scris această carte, Tetraevangheliarul românesc, început în mânăstirea Prislop şi definitivat aici, iată că suntem legaţi în această localitate nu numai de religie dar şi de cultura românească. Pe care trebuie să o respectăm şi să o dezvoltăm, să o facem cunoscută pentru toţi şi mai ales pentru tinerii de astăzi.

Tot la Tismana, s-au strâns foarte multe personalităţi ale României de-a lungul istoriei. Şi aici, n-au făcut altceva decât să preamărească acest popor, pe care mulţi alţii astăzi îl calcă în picioare, într-un fel sau altul. Dar poporul acesta este mândru că trăieşte şi este mândru şi pentru religia pe care o are, religia crucii, crucea care de fapt a stat la baza unei doctrine, care începe cu Iisus Hristos. Crucea este şi aici în troiţă (o arată) simbolul tradiţiei vieţii noastre pe aceste locuri. Vreau să vă spun în continuare câte ceva despre acest mucenic, care se numeşte Trifon şi care s-a îngrijit, nu numai în a cunoaşte lumea cât mai mult despre agricultură dar el s-a îngrijit ca medic de oamenii din vremea sa. El a trăit în secolul al III-lea, după Hristos, în Frigia. Frigia este o ţară în Orientul Apropiat. Era… şi era formată din geţii plecaţi din zona Macedoniei. Acolo el a propovăduit această doctrină a lui Hristos. şi pentru acest fapt, un împărat al Romei, avea să-l decapiteze către sfârşitul sec. al III-lea, pe la 295. A trăit mult acest martir al creştinismului şi nu este singurul. Noi ştim că pe 9 martie sărbătorim pe toţi cei 40 de martiri, pe mucenicii care au popularizat religia noastră, susţinerea religiei noastre ortodoxe. Avea şi o putere tămăduitoare, cunoştea foarte bine care erau tradiţiile în domeniul medicinii, ale civilizaţiei de la Dunărea de Jos. Care să ştiţi că e prima civilizaţie a lumii ! şi vom sublinia acest lucru. Nu întâmplător copiii voştri, ai dvs. şi ai noştri câştigă în fiecare an mai toate olimpiadele din lume, la toate ştiinţele. Pentru că ei sunt urmaşii unei civilizaţii vechi. Nu este o exagerare ! Civilizaţiile îşi au vechimea după vechimea scrierii folosite.. Începând din anul 1961, ştim, şi este apreciat de toate popoarele lumii că la noi aici civilizaţia de la Dunărea de Jos a avut cea mai veche scriere. Din mileniul 6 î.e.n. Se ştie după descoperirea tăbliţelor de la Tărtăria, într-un mormânt al unui sacerdot. Tărtăria fiind, peste munte, dincolo de Novaci, cum coborâm Transalpina. Acolo, într-un sat, după o ploaie în 1961, s-a rupt un deal în două şi la vreo 6 m adâncime a apărut un mormânt. În acel mormânt, care a fost datat ştiinţific cam pe la 5.500 î.e.n. s-au găsit trei tăbliţe de lut cu o scriere, prima în lume cunoscută. Asta dă vechimea naţiei noastre ! A celţilor în primul rând, de fapt poporul din care provenim. E bine să ştim acest lucru, pentru că noi suntem puternici şi trainici prin toată istoria noastră. Iar dintre meseriile pe care le-am practicat, să nu uităm pe aceea care-i zicem ciobănie. Ciobănia a susţinut existenţa acestui popor. Iar un istoric de la Roma, zicea că geţii şi dacii trăiesc aninaţi de munţi. Tocmai de aceea pentru că ei, au cunoscut şi primul grâu din lume, se numeşte paranga. Îl cultivau cam într-o lună jumătate, pe Parâng. Noi suntem oameni vechi. S-au găsit la Mehedinţi când s-au făcut săpături pentru hidrocentrala de acolo, la mari adâncimi, multe elemente care dovedesc la anul 10.000 î.e.n. că făceam agricultură şi cultivam grâu înaintea altor popoare ale lumii. De ce să nu ne mândrim cu istoria noastră ? Să ne mândrim ! Inclusiv cu cei care au susţinut religia. ştiu că de 9 martie, în toată ţara de fapt, sărbătorim pe cei 40 de mucenici. Sunt oameni care au devenit martiri în apărarea creştinătăţii. Cetăţenii noştri le oferă în amintire colaci care sunt făcuţi cu sâmbure de nucă şi miere. Iată deci că respectul pentru istorie se regăseşte faţă de aceşti înaintaşi.

Şi acum aş vrea să vă spun nişte lucruri legate direct de viaţa lui Trifon. Care ocroteşte şi acum, pe unde o fi începutul anului agricol. El ca medic, putea să dea viaţă tuturor bolnavilor care ajungeau la el. Un împărat de la Roma, Gordin, care avea o fată foarte frumoasă care se numea Gordina – Gordina se

găseşte şi la Tismana – nu ştia cum s-o însănătoşească până la urmă. Toţi spuneau că în ea a pătruns Necuratul, cum îi zicem noi mai frumos, Diavolul. Diavolul era, cum se ştie din istoria religiei, copilul lui Satana, care era în iad şi acolo pedepsea lumea. Împăraţii Gordinei, erau vreo trei, ultimul dintre ei l-a chemat pe Trifon să- însănătoşească fata. Si a venit... şi i-a făcut-o bine. Există o legendă cum că Diavolul însuşi le-ar fi spus celorlalţi de la Roma, că lui i-e frică numai de Trifon. Şi când Trifon, spune legenda, s-a apropiat de Roma, Diavolul a dispărut din zonă şi fata s-a făcut bine. Împăratul Gordin, a vrut să se convingă, pentru că el nu era de acord cu religia creştină. şi l-a chemat încă o dată pe acest mucenic, să-i dovedească faptul că religia pe care o susţine este cea potrivită, adică să nu mai creadă în idoli ci să creadă în Hristos. şi a vrut să-i arate pe Diavol şi se spune că atunci când a ajuns acolo, în faţa împăratului, din cele ce a făcut el ca rugăciune pentru Hristos, în faţă undeva, a venit Diavolul, a venit sub forma unui câine negru. E o legendă… dar vedeţi că a rămas în tradiţiile noastre şi mi se spune, „Vedeţi că v-a ieşit în cale un câine negru sau o pisică neagră". Nu-mi merge bine. E o superstiţie dar este legată de istorie din timpuri îndepărtate. După ce a văzut minunea asta, Gordin a dat un decret prin care ecludea credinţele care aveau la bază idoli. ţi astfel, cât a fost acesta împărat la Roma, a susţinut credinţa creştină, zisă a crucii şi vreau să vă mai spun o chestiune. Cea mai veche cruce ritualică din Europa s-a găsit în România, unde la Polovragi, în cetatea dacică de pe vârf de munte. În anii 1970 când s-a făcut o cercetare acolo. De aceea se spune că, noi suntem credincioşi în doctrina acesta a crucii, încă dinainte de a se fi născut Hristos. şi aşa este. A apărut acum o carte care vorbeşte despre ce a zis papa despre România. Că este grădina Maicii Domnului. Vedeţi că este un lucru frumos şi trebuie să ne mândrim şi cu religia noastră pe care trebuie să o apărăm, pentru aceste fapte foarte frumoase care au început să fie uitate. Fiecare din acei 40 de martiri au câte o istorioară frumoasă şi ele trebuie amintite la orele de religie. Si acum aş vrea să vă mai spun, deşi v-am ţinut cam mult, cum a murit Trifon. Ceilalţi împăraţi care au venit după Gordin, au venit să-l muştrule si l-au supus la tot felul de cazne. L-au bătut şi unul din împăraţi l-au decapitat. Îmi pare rău că v-am spus aceasta dar istoria religiei la români e foarte frumoasă. Vă mulţumesc că m-aţi ascultat şi vă urez să aveţi un an agricol din cele mai bune !

Dl Florian Văideianu

Mulţumesc dlui profesor pentru frumoasa expunere, mulţumesc părinţilor care au îmbrăcat aceşti copii atât de frumos şi sunt mândru şi uimit că în satul meu, mai există costum naţional. Bravo lor !

O a doua problemă: această troiţă, dvs. poate ştiţi, a fost confecţionată de colegul meu de bancă, Nicuţă (Târban), am fost colegi, ne urechea dl învăţător Slivilescu pe amândoi, odată ne-a dat şi cap în cap… Acuma, cred că l-am uimit cu ştiinţa. Noi vă mulţumim, mult, mult, mult, întâlnirea de astăzi a avut un dublu scop, şi anume, susţinerea tradiţiei şi a religiei noastre ortodoxe, cum spunea şi dl profesor, şi, cealaltă parte, ridicarea puţin spre cultură, pentru că am mai evoluat şi copilul acesta sunt convins că ştie mai multe la calculator decât mine. Asta-i generaţia ! Noi vă mulţumim mult de tot, atât am avut de spus şi mulţumesc încă o dată, şi nu la sfârşit, chiar prima dată, dnei Mariana Buzianu care într-adevăr a depus un efort, a printat la cerinţa şi la rugămintea noastră. Mulţumesc dlui primar care a fost alături de noi, dlui colonel, ing. dr. Valter Loga şi tuturor celor care ne-au sprijinit. Si promit că dacă e bine şi frumos aşa, la anul să ne întâlnim din nou.

Cuvântul dnei Camelia Croitoru.

Noi vă mulţumim pentru amabilitatea pe care aţi avut-o, pentru a ne oferta acest prilej de a ne aduce puţin în mijlocul comunităţii, pentru că aceste acţiuni sunt binevenite, şi foarte important pentru dezvoltarea personalităţii copilului mic, pentru dezvoltarea lui intelectuală, pentru a-i încuraja să păstreze tradiţia, patrimoniul cultural în acest context european, noi avem multe acţiuni în care ei poartă cu mândrie şi drag costumul popular. Ca atare, iubiţi copiii, să-i mulţumim dnei Mariana, pentru invitaţia pe care ne-a făcut-o, şi noi, la rândul nostru eu personal împreună cu doamnele învăţătoare şi educatoare, vă mulţumim că ne-aţi fost alături, mulţumim părinţilor pentru că ne-au ajutat şi astăzi, sunteţi cei mai frumoşi copii ai satului Vânăta şi ai localităţii Tismana şi să-l cinstiţi prin acest costum popular pe Sfântul Trifon, care cu siguranţă vă va ajuta să creşteţi mari, sănătoşi şi frumoşi şi pe deasupra şi deştepţi. Vă mulţumim ! Secvenţa video nr. 3. Discursul dnei Camelia îl vedeţi la sfârşitul cuvântării dlui Mocioi.

Cuvântul dnei Mariana Buzianu.

Mă bucură pentru că am fost contactată pentru a participa la această activitate, mul?umesc copiilor ?i trebuie să fiu mândră pentru că ei încearcă să ducă mai departe tradi?iile ?i costumele populare române?ti. Să nu uităm că zona Tismanei este o zonă profund culturală, o zonă în care ia î?i are locul ei, am încercat să le transmitem copiilor să poarte cu mândrie ia românească, costumul popular românesc ?i să ducă mai departe tradi?iile ?i obiceiurile poporului român. M-am născut pe Valea Jele?ului, în localitatea Câmpofeni, comuna Arcani, o vatră încărcată cultural ?i am venit la Tismana de 39 de ani ?i au trecut prin mâinile mele zeci de genera?ii de copii. Pe care i-am învă?at să iubească ?i să respecte tradi?ia ?i costumul românesc. Am avut chiar două manifestări în ceea ce prive?te patrimoniul local în context european, s-au organizat la nivelul

localită?ii Tismana două festivaluri interna?ionale, simpozioane, ?i cred că a rămas ceva în sufletul copiilor. Pentru mine ca dascăl e foarte important ca aceste micu?e vlăstare să ducă mai departe tradi?ia ?i cutumele poporului românesc, pentru că suntem tismăneni ?i că, eu ?tiu? Bunicii no?tri ne împrumută costumele populare ?i noi le purtăm cu mândrie. Vă mul?umesc!

--------- Note de subsol ----------

[1] Argumente istorice ?i de toponimie conduc spre această ipoteză care va fi curând detaliată in vol. al II – lea al monografiei ora?ului Tismana, după ce se vor aduna toate datele. TOPONIMÍE s. f. 1. Totalitate a numelor proprii de locuri, de ape, de mun?i etc. dintr-o ?ară sau dintr-o regiune. 2. Ramură a lingvisticii care se ocupă cu studiul numelor proprii de locuri; toponomastică. – Din fr. toponymie. Sursa: DEX '09 (2009)

[2] PROZATÓR, -OÁRE, prozatori, -oare, s. m. ?i f. Autor de opere literare în proză, scriitor în proză. – Din fr. prosateur. Sursa: DEX '09 (2009)

[3] Florian Văideianu – Nume sub care Florin Văideianu î?i semnează căr?ile, fiind o practică frecventă printre scriitori. ?i eu, autorul al unor articole pe blogul „Sămănătorul”, le semnez folosind diminutivul, Nicu N. Tomoniu dar căr?ile sunt semnate, Nicolae N. Tomoniu. Putem da ?i un exemplu mai cunoscut, poetul nostru ce-?i făcea vacan?ele la Vila Sfetea, George Co?buc, se semna uneori C. Bo?cu, prin anagramarea numelui său. ANAGRAMÁ, anagramez, vb. I. Tranz. A schimba ordinea literelor unui cuvânt pentru a ob?ine alt cuvânt; a transcrie sub formă de anagramă; a anagramatiza. – Din anagramă. Sursa: DEX '09 (2009)

[4] ?uischi s. invar. (glum.) whisky. Sursa: Argou (2007).

1 febr. 2016 «Sărbătoarea Sf. Mc. Trifon» din satul Vânăta, Tismana

- ALBUM -

Citiţi **articolul online şi vedeţi filmele aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/02/nicu-n-tomoniu-sarbatoarea-sf-mc-trifon.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar

În oraşul Târgu-Jiu, de peste 70 de ani, trăieşte domnul inginer, acum pensionar, Aurel Popescu. La venerabila sa vârstă de 82 de ani, uimeşte cu o memorie ieşită din comun. Bun cunoscător al istoriei literaturii române, excelent recitator al celor mai frumoase poezii scrise de marii noştri clasici, domnul inginer a avut amabilitatea de a răspunde pozitiv invitaţiei noastre, pentru realizarea unui interviu.

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, relataţi-ne câteva date din biografia dumneavoastră.

A.P.: M-am născut în anul 1934, 25 martie (Bunavestire), în localitatea Pojogeni, jud. Gorj, în familia Tudor şi Fima Popescu. Tatăl era agricultor, având doar două clase primare, mama casnică, neştiutoare de carte.

F.V.: Ce vă amintiţi despre anii de început: şcoala primară, liceul, facultatea, citadele de cultură determinante în pregătirea dumneavoastră intelectuală?

A.P.: În anul 1940 (la vârsta de şase ani), am mers la şcoala primară din satul Comăneşti, şcoală organizată cu şapte clase primare. Pe tăbliţa de ardezie, cu ajutorul cărbunelui, domnul învăţător Constantin Cioflea m-a învăţat primele semne.

În urma rezultatelor excelente obţinute la învăţătură, la insistenţele învăţătorului, părinţii se hotărăsc să continui studiile liceale la Târgu-Jiu, la renumita citadelă a învăţământului „Tudor Vladimirescu”. Nici acum nu-mi pot explica cât de mari au fost greutăţile părinţilor mei pentru continuarea studiilor (gazdă, îmbrăcăminte, cărţi şi seceta din anul 1947). Menţionez că era perioada imediată de după război, când domnea sărăcia peste tot.

Am absolvit liceul ca şef de promoţie, spre bucuria dascălului, părinţilor şi spre mândria satului meu natal.

Pentru rezultatele deosebite obţinute după primele zece clase de liceu am fost trimis la Bucureşti, la „Consfătuirea pe ţară a elevilor fruntaşi la învăţătură”, ca reprezentant al liceului.

Diploma
83696

se conferă Dna. POPESCU STELEA T. AUREL
absolvent a Facultăţii ELECTROTEHNICE CRAIOVA
Secţia AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR de la Institutul POLITEHNIC din BUCUREŞTI
care prin hotărîrea Comisiei pentru examenul de Stat din sesiunea IULIE anul 1958
a fost declarat INGINER
în specialitatea AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR
BUCUREŞTI 21 VIII 1958
PREŞEDINTELE Comisiei pentru Examenul de Stat
SECRETAR
Nr. 5686

Absolvind liceul cu medie maximă, am intrat la facultatea de electrotehnică din Craiova, fără examen de admitere. Era în toamna anului 1953, anul de început al studenţiei mele.

În anul 1958 am absolvit facultatea, tot ca şef de promoţie, devenind inginer în specialitatea electrotehnică.

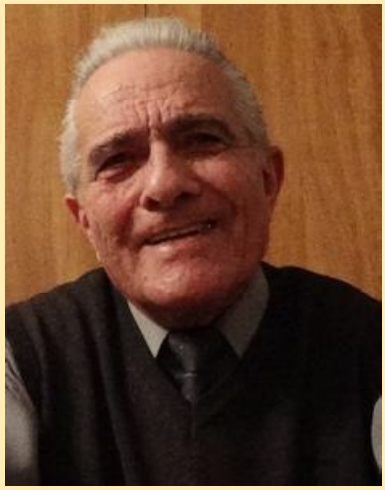

F.V.: Câte ceva din activitatea dumneavoastră de inginer:

A.P.: Am început activitatea de inginer la Uzina electrică a oraşului Târgu-Jiu. În anul 1960 oraşul a fost racordat la sistemul energetic naţional, eu devenind şeful acestei activităţi. Din cei 40 de ani de activitate, 31 de ani am deţinut funcţii de conducere. Din anul 1968 am fost promovat director al I.J.G.C.L. Gorj, funcţie în care am activat 17 ani. În următorii 14 ani am fost directorul Direcţiei Tehnice Investiţii a Consiliului Judeţean Gorj până la pensionare, în 1998.

F.V.: care a fost momentul când aţi îndrăgit poezia?

A.P.: Dragostea de poezie a început încă din clasele primare, dezvoltându-se ulterior. Când am avut posibilitatea financiară de a cumpăra cărţi, mi-am organizat o bibliotecă. De câte ori mergeam prin ţară, în interes de serviciu, cumpăram cărţi. Predilecţie aveam pentru „Librăria Mihai Eminescu” din Bucureşti. Mereu eram prezent la standul de noutăţi. De fapt, pentru marele nostru poet naţional Mihai Eminescu am făcut o pasiune.

F.V.: De unde vine modul dumneavoastră de a recita şi nu în ultimul rând, această memorie ieşită din comun?

A.P.: Nu ştiu cum s-a format această pasiune, dar îmi amintesc momentul studenţiei, când mă plimbam cu prietenele şi le recitam versuri, îndeosebi poezii de dragoste. Memoria, într-adevăr, m-a ajutat, puteam reţine cursuri întregi, care nu erau atât de simple.

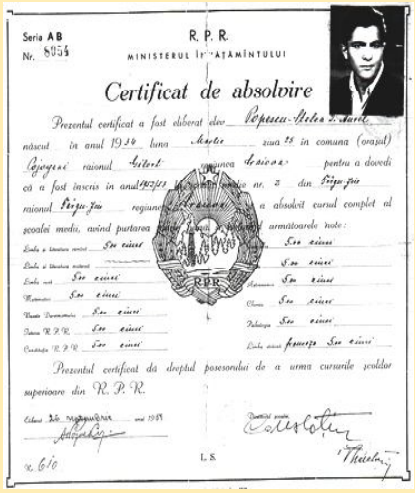

Seria AB Nr. 8054
R. P. R.
MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI
Certificat de absolvire

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, vă mulţumesc pentru amabilitate!

Interviul a fost realizat de jr. Florin Văideianu.

Târgu Jiu, februarie 2016.

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud) - Eseist, teolog

Ierom. Maxim Morariu
Recenzie Charles Diehl

Charles Diehl, *Teodora – Împărăteasa Bizanţului*, trad. Teodora Popa-Mazilu, col. ,,Figuri istorice", Editura Historia, Bucureşti, 2007

Istoria Bizanţului a reprezentat şi reprezintă încă un subiect interesant, fapt dovedit de interesul constant existent încă pentru diferite aspecte ale acestei epoci sau numărul destul de mare de sinteze dedicate istoriei imperiului al cărui sfârşit teritorial a fost înregistrat la 29 mai 1453, dar a cărui istorie supravieţuieşte încă şi astăzi [1]. Între lucrările mai vechi sau mai noi devenite referenţiale pentru acest subiect, se numără apodictic şi cea a lui Charles Diehl (1859-1944), intitulată Teodora – Împărăteasa Bizanţului.

Profesor de istorie bizantină la Sorobona, membru, începând cu anul 1910, al Académie des inscriptions et belles-lettres, propus în anul 1935 pentru alegerea în cadrul academicienilor francezi, acesta a devenit un cercetător cunoscut, de un prestigiu similar lordului Steven Runciman, cu care au fost aproape contemporani. Alături de lucrarea de faţă, dintre cele douăzeci de lucrări pe care le-a publicat în timpul vieţii, a mai fost tradusă în limba română şi cea intitulată Figuri bizantine. Împărţită în două volume, ea se regăseşte în cadrul colecţiei ,,Biblioteca pentru toţi" (vol. 513-514) şi a apărut, în anul 1969, marcând redescoperirea interesului pentru istoria bizanţului în spaţiul românesc.

Biografia dedicată Teodorei, personaj controversat al Constantinopolului celui de-al şasea secol, consoarta împăratului Justinian şi ,,apărătoarea creştinismului", intens elogiată atât de către scriitorii laici ai vremii cât şi de către unii exponenţi ai teologiei, este segmentată pe trei părţi, fiind urmată de un scurt medalion biografic dedicat soţului ei. În cadrul lucrării, bizantinologul încearcă să prezinte în mod echilbirat parcursul vieţii împărătesei, despuindu-o de tendinţele de sinaxarizare şi encomiatism.

Fără a ocoli aspectele ce relevă diferitele abateri de la moralitate a acesteia, el nu le foloseşte pentru a o diaboliza, ci le prezintă într-un stil narativ plăcut, uşor de citit, alături de caracteristicile pozitive ale ei. Prima parte este intitulată ,,Teodora dansatoarea" (pp. 12-49) şi conţine prezentarea principalelor aspecte legate de copilăria şi tinereţea ei. Autorul vorbeşte despre activitatea ei ca actriţă, aventurile ei la hipodrom, întâlnirea ei cu Justinian şi alte aspecte similare, alternând prezentarea unor aspecte mai puţin măgulitoare ale biografiei ei cu cele care arată latura ei pozitivă.

Cea de-a doua parte îşi propune prezentarea împărătesei Teodora (pp. 50-159). Aspecte privitoare la viaţa imperială a acesteia, picanterii legate de relaţia ei cu basileul sau cu mozaicata lume a capitalei, relaţia dintre verzi şi albaştri şi răscoala Nika, palatul sacru al Bizanţului, atitudinea feministă a ei şi alte aspecte similare sunt prezentate aici într-o naraţiune ce alternează scrisul beletristic cu cel istoric.

Ulterior, ultima parte a lucrării dedicate ei, intitulată ,,Preacucernica Teodora" (pp. 160-2013), pune în lumină aspecte legate de interacţiunea ei cu spaţiul religios, descriind relaţiile ei cu câţiva dintre călugării faimoşi ai vremii, implicarea ei în soluţionarea unor dileme de natură doctrinară, relaţiile tensionate ale ei cu papalitatea, dar şi finalul ei.

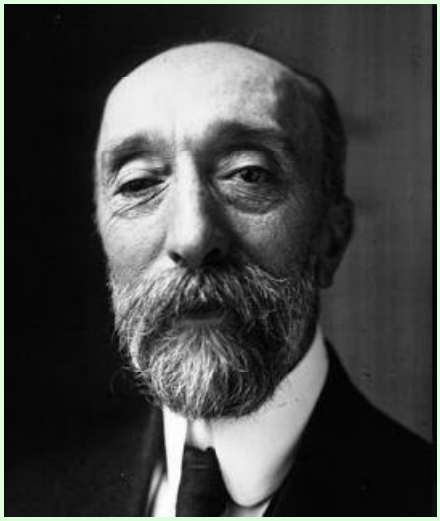

Medalionul dedicat basileului consort este mai scurt, mai condensat în date şi mai parcimonios în descrieri, autorul considerând probabil că a oferit suficiente informaţii despre el în paginile dedicate soţiei sale. Cu toate acestea, şi ultima parte se constituie într-un eseu valoros din punct de vedere istoric, frumos întocmit, frumos stilizat din punct de vedere al compoziţiei, care face cinste autorului în cauză.

Din păcate, traducerea apărută la editura Historia, deşi frumoasă şi destul de plăcută este una brută sau de primă mână, fapt pentru care, lucrarea resimte necesitatea unei relecturări în urma căreia să se înlăture micile greşeli de lectură sau de dactilografiere. Departe de a scădea valoarea lucrării, ele se constituie însă într-un minus pentru ediţia românească.

Cu toate acestea însă, opera lui Charles Diehl, scrisă într-un stil de-a dreptul romanesc, ce surprinde într-o manieră plăcută atât informaţie istorică preţioasă cât şi picanterii, beneficiind de un vast suport bibliografic, analizat critic de către bizantinologul francez se constituie într-o lucrare valoroasă a domeniului ei, fiind uşor de lecturat şi oferind informaţii preţioase şi corecte.

[1] Între acestea, unele dintre cele mai reprezentative sunt: Auguste Baily, Istoria Bizanţului, trad. Constantin Ionescu Boeru, Editura Prietenii Cărţii, Bucureşti, 2002; Maria Georgescu, Istoria Bizanţului, ediţia a 3-a, Editura Cetatea de Scaun, Târgovişte, 2007; Paul Lemerle, Istoria Bizanţului, trad. Nicolae Şerban Tanaşoca, Editura Universitas, Bucureşti, 1998; Charles Delvoye, Arta bizantină, trad. Florica-Eugenia Condurachi, Vasile Drăguţ, vol. 1-2, col. ,,Biblioteca de artă", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Alexandr Alexandrovic Vasiliev, Istoria Imperiului Bizantin, trad. Ionuţ-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurenţiu Nazâru, Editura Polirom, Iaşi, 2010; Stelian Brezeanu, Istoria Imperiului Bizantin, Editura Meronia, Bucureşti, 2007; Idem, O istorie a Imperiului Bizantin, Editura Albatros, Bucureşti, 1981; Edward Gibbon, Istoria declinului şi a prăbuşirii Imperiului roman, trad. Dan Hurmuzescu, vol 1-3, col. ,,Biblioteca pentru toţi", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Vasile Mărculeţ, Imperiul Bizantin la Dunărea de Jos în secolele X-XII – spaţiul carpato-balcanic în politcă a Imperiului Bizantin, Editura s. n., Târgu Mureş, 2005.

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

Recenzie
„CIRESE AMARE”
de Ion C. Gociu

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare”, semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia -proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii”, cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare.

Prima nuvelă, intitulată Idile, este povestea sinuoasă a unei femei care era „pur şi simplu revoltată de viaţa ei anostă, lipsită de bucuriile tinereţii” .Violeta Neşu, nora Tomiţii lui Boian Neşu din Brădet, este venită la ţară, în casa soacrei sale, pentru a îngriji de gospodărie, cât timp femeia era internată la spital. Persoană trăită la oraş, cu tabieturi „de doamnă abia trecută de 25 de ani”, căsătorită cu un bărbat mai mare cu câţiva ani, mereu plecat cu serviciul, este nevoită să se acomodeze pentru câtva timp cu treburile gospodăreşti într-o ogradă plină cu o „tâlvură” de păsări şi chiar să ducă vitele la păscut în Ogaşul popii, pe Valea cu Urzicile.

. Acolo îl întâlneşte pe Bebe Popescu, student medicinist în anul IV, cu care are o scurtă poveste de iubire. Când se întoarce acasă, plină de remuşcări, constată trecerea unei alte femei prin patul conjugal şi atunci hotărăşte în sinea sa că ea trebuie să se realizeze, să urmeze o facultate, să meargă la serviciu, indiferent de compromisurile pe care va trebui să le facă. La examene îl cunoaşte pa Ionel Pop, cu care va a vea cea mai frumoasă poveste de iubire, un om alături de care se simte încurajată şi ocrotită. În al patrulea an de iubire şi întâlniri scurte, distanţa şi problemele familiale ale lui Ionel, duc la răcirea relaţiei. Totuşi Violeta îl aşteaptă să-i fie alături la examenul de licenţă, aşa cum i-a promis. El nu vine, ei i se face rău în sală şi „are un atac miocardic, petrecut în timpul susţinerii examenului de licenţă”. Moare, fără să fi aflat că, „în urma unui stupid accident de circulaţie” , nici Ionel nu mai trăieşte. Ca o stupidă coincidenţă, ei sunt înmormântaţi în aceeaşi zi, aproape la aceeaşi oră, dar în localităţi diferite.

Cea de a doua nuvelă, Jugul din Gura Lupoii, poartă cititorul pe la Lupoaia, locul unde „plecam duminica, cu vitele să le păşunăm, toată ziua”. Aceasta era ocupaţia copiilor mai mărişori, bucuroşi că merindele aduse de acasă le permiteau să petreacă toată ziua, prinşi în felurite hârjoane şi, de ce nu, în jocuri idilice. Astfel, autorul aduce amintiri din copilărie, asemeni veşnicului copil humuleştean, al cărui suflet tremura pentru Smărăndiţa Popii. Aici, pe acest colţ de rai, se petrece idila cu Menţa, cea cu care „la jocurile în care ne ţineam de mână, am fost nedespărţiţi ziua întreagă, iar transpiraţia palmelor ne-a unit şi mai mult sentimentele”.

Dar tot aici, în gura văii, pe „un salcâm scorburos de vreme” atârna un jug vechi şi, alături, o tăbliţă de lemn scorojită care explica: „Trecătorule, blestemă să se aleagă praful de el şi de copiii celui ce a furat boii care trăgeau la acest jug”.

Peste ani şi ani, avea să se vădească făptaşul furtului în persoana lui nea Păntilie al Constandinei din Boştini, gospodar cu trei copii, oropsit de necazurile acestora şi rămas singur. Pe patul de moarte, la spovedanie, mărturiseşte preotului că el este vinovatul. Cu abilitate literară, folosind metoda poveste în poveste, autorul ne aduce obiceiuri, credinţe, mituri, superstiţii, eresuri din lumea satului Ciuperceni şi a împrejurimilor sale. Astfel este şi povestea cu moroiul Vâjaică şi cu obiceiul cunoscut plaiurilor olteneşti: „l-au dezgropat şi i-au înfipt în burtă un piroi de-al mare, de se bat în căpriorii coperişului la căşi”

.

Cea de-a treia nuvelă, Coarba, prezintă cititorului o poveste de vânătoare petrecută în aceste locuri. Folosind iar metoda poveste în poveste, scriitorul îl lasă pe Vasile Popete, un prieten din tinereţe, să spună o întâmplare neobişnuită. Povestind acela despre locul special numit Coarba, după numele unei femei care a locuit singură în această poiană „Coarba a fost frumoasă ca o zână, iar trecută de tinereţe era harnică şi pricepută în toate” şi a întocmit un fel de han, ca Moara cu noroc, unde se adăposteau „în caz de primejdie....unii din locuitorii satului”.

Vasile Popete, întors după ani şi ani în locurile natale, unde „Poiana de la Coarba nu mai este ca altădată!”, pleacă la

vânătoare prin locurile ştiute, „pe matca Puturoasei, înspre Coarba". Ezită să tragă „într-o hâţă de mistreţi încolonaţi perfect…era o scroafă cu şase godaci", apoi, într-o poieniţă, găseşte „în ciopor, nişte căprioare, toate îndreptate cu capetele spre mine". Singurul foc de armă slobozit lasă căzută una, care nu este moartă şi pe care vânătorul o înjunghie cu pumnalul. „Eu eram autorul fărădelegii şi eram buimac". Această întâmplare îi aduce alte remuşcări şi îl determină pe Vasile Popete să-şi vândă preţioasa sa armă tânărului său coleg Nicu. Peste un timp acesta este găsit mort, împuşcat în burtă şi „cu arma găsită lângă el, în partea stângă". Un sfârşit dramatic, pentru care autorul lansează o întrebare: „Cine oare decide şi rostuieşte cursul evenimentelor atât de nefericite!:"

Cea de a patra nuvelă Destăinuiri la ceas de seară, prilejuieşte prozatorului o analiză minuţioasă a metamorfozei oricărei femei. Relaţia dintre Panti şi Puşa, doi oameni trecuţi de o anumită vârstă, care se află într-o relativă singurătate, soţii fiecăruia plecaţi în străinătate, la nepoţi, începe aproape instantaneu. Pentru Panti această legătură amoroasă, târzie şi oarecum scurtă, îi întăreşte convingerea că femeia poate avea până la şaisprezece ani puritatea unei flori sfioase de Viorea, spre douăzeci de ani ademenirile unei Zambile, ce îşi dezvăluie parfumul delicat şi promiţător, fără a-şi deschide petalele, după treizeci de ani este un adevărat Crin Imperial, în plinătatea puterilor cuceritoare, cu parfum ameţitor şi petale gata-gata să se deschidă în faţa unui cuceritor care o merită, după patruzeci de ani. Trandafirul darnic şi parfumat, devine stăpânul inimilor, iar după cincizeci de ani, femeia capătă frumuseţea şi înţelepciunea unei Crizanteme, care ştie că depinde numai de ea să trăiască armonios, cât mai armonios, împreună cu iarna care vine.

Pentru Puşa, stadiul de Viorea se scurge între descoperirea propriei înfloriri şi statutul de „fiică de exploatatori", stare care-i creează neplăceri la şcoală. Trecând de această perioadă îl cunoaşte pe Adrian, inginer petrolist, viitorul soţ şi stare de Zambilă, căsătorită deja, îi oferă o nouă viaţă. Apoi cucerită de Sandy, „şeful unei echipe de control… bărbat frumos, matur şi serios", Crinul Imperial acceptă o aventură extraconjugală, fără urmări majore. În continuare se desfăşoară viaţa de floare Trandafir când Puşa descoperă o infidelitatea a soţului petrecută în căminul conjugal, însă nu poate înţepa fiindcă acesta conchide: „Să fii rezonabilă, să iei lucrurile aşa cum sunt şi să ştii că şi tu la vârsta ei, ai făcut la fel. …Mulţumesc, doamnă, pentru înţelegere şi să trăieşti sănătoasă, iubitoare şi tot aşa de frumoasă"…Acum, relaţia cu Panti este un început în viaţa florii Crizantemă: Bondarule cu crisalide argintii, nu uita că eşti singurul care te-ai înfruptat din nectarul meu de Floare Crizantemă!"

Cea de-a cincea nuvelă Cireşe amare, are o temă mai tristă. Ionel, copilul Mariei şi a lui Costică Bobocel, ajuns elev de liceu, părăseşte satul şi locuieşte cu tatăl său, acum muncitor la fabrică, într-o cămăruţă cu chirie. Alături erau şi alţi chiriaşi, printre care şi Florica, muncitoare şi ea. Ionel încearcă să se obişnuiască cu rigorile noii vieţi. În ziua prăznuirii Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena merge împreună cu Victor, noul său prieten, la scaldă. În hârjoana lor, cocoţaţi apoi într-un copac, cei doi îi văd în zăvoi pe Costică Bobocel şi vecina Florica, prinşi într-o scenă amoroasă. Băiatul este bulversat de această descoperire, iar Costică, tatăl întors acasă, plin de remuşcări, a încercat să-şi împace feciorul cu cireşe dulci de mai, fructe pe care băiatul le refuză, lăsându-le neatinse. Şi „Cireşele aduse în pungă, în dar pentru copilul său, într-o zi de mare sărbătoare, din soiul de cireşe pietroase şi dulci, se făcuseră amare."

Întregul volum de proză „Cireşe amare", semnat de domnul colonel (r) Ion C. Gociu, este o poveste fabuloasă în care obiceiurile strămoşeşti, superstiţiile, blestemele se împletesc frumos cu descrierile spaţiului, ale timpului şi ale anotimpului. Încât, ca şi cititor, te întrebi dacă au fost necesare toate acestea pentru a învălui tema erotismului ce predomină aceste nuvele. Sau, dimpotrivă, înţelesurile şi subînţelesurile erotice au fost create special de acest autor talentat, pentru a avea posibilitatea să plimbe imaginaţia cititorului prin locurile de basm ale ţinuturilor natale. Oricare ar fi fost intenţia scriitorului, strategia folosită de domnul Ion C. Gociu a condus la o victorie: o carte frumoasă, bine scrisă şi captivantă, pentru care scriitorul merită felicitări!

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare", semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia - proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii", cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare

Lucia Pătraşcu, Brăila, ianuarie 2016

Lucia Pătraşcu

Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei la Sămănătorul:

Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni

„În seara zilei de joi 14 ianuarie 2016, înainte de Ziua Culturii Naţionale, dar subscrisă acesteia, la Biblioteca Judeţeană "Christian Tell" Gorj, s-a petrecut un fapt inedit, care, cu siguranţă va rămâne încrustat în memoria celor prezenţi atunci la Sala de Lectură a instituţiei. „Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni" – aşa cum a fost concepută de remarcabila profesoară Elena Roată, a prins contur şi înfăptuire cu sprijinul managerului Bibliotecii, Olimpia Bratu şi preşedintelui Cenaclului Columna, Marius Iorga.

Elevi ai claselor a XI-a şi a X-a de la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" înfăţişatu-s-au înarmaţi cu lecturile şi, mai ales, cu punctele de vedere, obiective, bine structurate în prezentări, faţă în faţă cu autorii textelor împricinate, aşadar – Iulia Popescu, Alin Negrea, Adina Lilă, Nicoleta Roşoiu, Eliza Alionescu, Irina Bărbulescu, Cristina Pănescu, Iulia Stroe, Ionela Marinescu, Mihai Merişescu, Eduard Mititică, Roxana Călin, Carina Oprea, Mihaela Guran, Annemarie Mocioi, Adelina Sichitiu, Andreea Croicu, Simona Santu şi Mihaela Mogoş versus tot atâţia scriitori.

Grupul elevilor participanţi

Şi au fost nouăsprezece. Pionieri ai unei acţiuni inedite. Frumoşi şi sinceri, interesaţi şi interesanţi. Nouăsprezece temerari pe care i-am ascultat cu sufletul la gură – fiindcă niciodată nu ni se mai oferise o asemenea şansă: să fim faţă în faţă cu nişte critici (chiar lipsiţi de experienţă!) de la care nu ştiam la ce să ne aşteptăm. Perechile au fost astfel: Popescu Iulia – Doru V. Fometescu, Alin Negrea – Ion Popescu-Brădiceni, Lilă Adina – Spiridon Popescu şi Mariana Cornoiu, Roşoiu Nicoleta – Eli Gîlcescu, Alionescu Eliza – Nina Voiculescu, Bărbulescu Irina – Ion Gociu, Pănescu Cristina – Vasile Ponea, Stroe Iulia – Viorel Gârbaciu, Marinescu Ionela – Gelu Birău, Merişescu Mihai – Lazăr Popescu, Mititică Eduard – Marius Iorga, Călin Roxana – Mihai Amaradia, Guran Mihaela – Ion Trancău, Ane Marie Mocioi – Ion Mocioi, Sichitiu Adelina – George Drăghescu, Croicu Andreea – Zoia Elena Deju, Simona Santu – Viorel Surdoiu, Mogos Mihaela – Cristian George Brebenel.

Emoţiile s-au simţit de la început de ambele părţi şi-am încercat să le diminuăm trecând peste orice formă de politeţe, fără prezentări şi fără cuvântări premergătoare. Am intrat direct în program, aşa cum s-au organizat elevii. Le-am dat mână liberă, urmărindu-i, studiind, în paralel, emoţia cu care vorbea fiecare şi emoţia cu care îl privea autorul despre care se cuvânta. Spre final, când au terminat toţi nouăsprezece, a venit rândul autorilor să se prezinte. Iar părerile au fost unanime: după-amiaza era salvată, fiindcă fusese un succes.

Elevii găsiseră calea optimă pentru a se apropia de fiecare."

NOTE DE CITITOR

Bună ziua!

Mă numesc Bărbulescu Irina şi sunt elevă la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" în clasa XI-a H. Faptul că mă aflu aici în faţa dumneavoastră, oameni de cultură ai judeţului Gorj, îmi face o deosebită plăcere să mă bucur, că noi, generaţia tânără avem ocazia să fim alături de Domniile Voastre.

Pusă în situaţia alegerii unui autor a cărui operă să o pot promova şi în rândul adolescenţilor, pentru mine a fost o circumstanţă destul de uşoară, după ce am citit lista cu scriitorii Cenaclului Columna, prezentată de către profesorul nostru de Limba română, doamna Elena Roată.

Pentru că îl cunosc de când eram la o vârstă fragedă, l-am ales pe domnul colonel (r) Ion C. Gociu, despre care ştiam de la tatăl şi bunicii mei unde am găsit volumele operei dânsului şi le-am citit în vacanţe. Dintre creaţiile dumnealui: **„Din Văianu la Toronto", „Cireşe amare", „Maia" volumele I şi II, „La vârsta senectuţii"** şi co-autor împreună cu doamna Nelly Gociu la romanul **„Copilul nedorit"**, am ales opera care se pliază mai bine pe sufletul meu. Fiindcă sunt o persoană pasionată de psihologia vieţii, de modul în care omul îşi desfăşoară întreg parcusul fiinţei sale, am ales prima carte lansată în anul 2010 **„Din Văianu la Toronto"**, un Bildungsroman (roman al vieţii) sau cum noi adolescenţii îl numim, un Jurnal.

Domnul Ion C. Gociu, născut la 10 mai 1934, în comuna Ciuperceni, judeţul Gorj, a ales să-şi publice primul său roman semnat cu pseudonume: „Mugurel Pădureanu-Coarba", un lucru destul de abstract pentru mine la început. Citind volumul, am

aflat că prin locul unde s-a născut şi a copilărit s-a considerat un *mugurel* al *pădurii*, iar *Coarba* este un loc dominant cu o poiană într-un codru secular. De asemenea, titlul a fost ales în urma unor întâmplări, domnul Gociu petrecând destul de mult timp în Canada, la fiica şi ginerele dumnealui. Acolo, departe de ţară şi soţie, dispunând de mult timp fără alte griji, a început să scrie într-un Jurnal personal, gânduri, amintiri din copilărie şi adolescenţă, întâmplări ce aveau să devină mai târziu, rânduri ce îi împânzesc cărţile.

În bildungsromanul **„Din Văianu la Toronto”**, autorul a reliefat în mod original satul gorjenesc, cu tradiţii şi obiceiuri, cu graiul specific şi cu dor nemărginit asupra locurilor natale. Năzbâtiile petrecute la vârsta copilăriei, ***„Întâmplări pe drumul lung al târgului”, „Radioul învăţătorului”***, datinile care încă îi mai dăinuie prin minte şi în suflet precum: ***Ignatul*** (sacrificarea porcului de Crăciun), ***„Piţărei”*** (colindeţii), întâmplări din viaţa satului, ***„Casa în care m-am născut”, „Vârtejul”, „Mătuşa Gheorghiţa”, „Am cum să n-am” sau „Dare-ai în punga lui popa Radu”.***

Cu un talent deosebit este descris modul în care se săvârşea comerţul prin modul ***„Troc”*** (marfă contra marfă).

În ***„Drumul lânii”,*** prin descrieri superbe ne aminteşte de relaţiile dintre românii din Regat şi de cei de dincolo de munţi, pe vremea când încă nu se realizase Marea Unire. Chiva, regăţeancă, fată săracă, dar frumoasă plecată după lână cu sarsanaua plină de ulcele, tutun, arnici etc., ajunge la Cornereva, locul de destinaţie, să fie cerută în căsătorie de un gugulan bogat, cu multe stâne de oi, care o peţeşte mergând la părinţi.

Plecată de acasă, în grupul de olteni încălţată în opinci, se înapoiază adusă de gugulan călare pe un cal, în picioare purtând ghete oferite de acesta.

De atunci, *„Odată pe an, pe un cal frumos, cu desage grele şi bine cumpănite, Tanti Chiva trecea munţii pe acelaşi* ***„Drum al lânii”,*** *să-şi vadă părinţii şi fraţii, cu copiii şi nepoţii lor. Aşa am cunoscut-o şi am asemuit-o cu Vitoria Lipan, eroina romanului „Baltagul” de Mihail Sadoveanu”.* (pag. 93)

Nelipsitele idealuri ale tinereţii precum şi bucuria împlinirii acestora, emoţiile simţite în timpul dragostei adolescentine, a primului sărut şi nu numai, ***„Galbenă gutuie”***, dar şi greutăţile întâmpinate de-a lungul vieţii, au format omul de azi. Vezi ***„În căutarea destinului”*** (pag.121) din care, încă de la început reţii din moto:*„Dacă găseşti un drum fără obstacole, probabil că drumul acela nu duce nicăieri”(J.F.Kennedy).*

Ajuns elev în şcoala militară, Ion Gociu a suportat cu stoicism toate privaţiunile şi servituţile învăţământului militar, gândind că drumul pe care l-a început îl duce spre realizarea idealurilor sale.

Din punctul meu de vedere, omul de azi (autorul) a realizat faptul că în ciuda apăsărilor sufleteşti ce bântuie viaţa oricărei persoane, viaţa merită cu adevărat trăită.

Aceasta este cea mai mare învăţătură pe care noi, cititorii de pretutindeni, o putem concluziona la citirea acestei cărţi, că nu trebuie să ne dăm în lături de la această luptă permanentă cu viaţa şi trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă să nu ni-o irosim.

Indic această operă, nu pentru că sunt aici să fac asta, o propun din suflet.

O recomand atât adolescenţilor care, cu siguranţă au ce învăţa din această scriere, o propun şi persoanelor mai pretenţioase din punct de vedere al literaturii, pentru că merită cu adevărat, dar nu în ultimul rând, o indic şi oamenilor ce se încumetă să dea piept cu adevăratele greutăţi şi sentimente pe care un om ajuns la o vârstă octogenară le-a trăit cu atâta patos.

Vă mulţumesc!

Irina Barbulescu, 14 ianuarie, 2015.

Eleva Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei

Alexandru Melian

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Scrisoare deschisă Preşedintelui României

Domnule Preşedinte,

Demersul meu pleacă de la convingerea, că **e mai folositor să aprinzi un muc de lumânare, decât să te plângi că e întuneric.**

Sper să va mai amintiţi că Revoluţia din decembrie 1989 a fost pusă sub semnul miracolului. Si a fost un miracol, dincolo de toate teoriile conspiraţioniste vehiculate până astăzi. Sunt convins, de asemenea, că aţi trăit aceeaşi dezamăgire şi tristeţe, precum imensa majoritate a românilor, faţa de trădarea idealurilor de salvare naţională, de constituire a unei puteri reprezentative, - competente şi responsabile - care să asigure renaşterea autentică a României . Aţi fost martor că salvarea *naţională* a devenit *salvarea foştilor*, iar *puterea reprezentativă un conglomerat amorf, motivat doar de "renaşterea" personală, de gaşcă, de familie.*

In aceste zile, după mai bine de un an de când ati ajuns pe fotoliul de la Cotroceni, trăim sentimentul ca istoria se repetă… Alegerea dv. cu 10 procente mai mult decât adversarul, - după ce acesta câştigase primul tur la o diferenţă de 10 procente (şi aceasta în condiţiile în care candidatul PSD, încălcând cel puţin legile bunului simţ, a rămas prim ministru, cu guvernul întreg la dispoziţia sa) – poate fi socotită şi ea un miracol. Explicaţiile pot fi multe, dar miracolul rămâne. Din păcate, similitudinile nu se opresc doar aici. Speranţele puse în înlăturarea de la putere a uneia din cele mai dezamăgitoare şi primejdioase figuri din politica românească şi alegerea unui om care şi-a dovedit nemijlocit calităţile în administrarea performantă a Sibiului, fără apucături politicianiste, modest şi adept al *lucrului bine făcut* şi mai ales speranţele în reaşezarea României pe făgaşul aşteptat, care să ducă într-adevăr la renaşterea ei, sunt,- până în acest moment – grav compromise. Dezamăgirea, tristeţea şi uneori revolta, ne cuprinde din nou.

Să facem un bilanţ telegramic (1) :

Prestaţia dv. în campania electorală a fost modesta, mai ales în plan comunicaţional. Ne-am zis însă, **cei mai mulţi oameni politici nu de elocinţă duc lipsă, ci de conştiinţă.** Si am sperat ca această compensare să funcţioneze. Până acum , ea n-a prea funcţionat.

După ce aţi fost ales, aţi uitat de rolul constituţional al preşedintelui şi v-aţi exprimat public că vă doriţi guvernul dv. ca şi cum eraţi preşedinte de partid, nu de ţară. Sigur că aveaţi în vedere PNL şi PDL, partidele care au decis să se unească, dar nu s-au unit nici până astăzi. Nu aceasta e însă problema cea mai importantă. Problema este că asanarea acestor partide nu s-a produs. Mulţi din cei care au suflat aproape 10 ani în pânzele căpitanului de tristă aminire şi ridiculă actualitate, vor să fie crezuţi, - cu girul dv. – că sunt gata să facă azi ceea ce n-au făcut în peste 25 de ani.

Aţi asistat neputiincios la tragi-comedia *Ponta-Dragnea-Oprea*, ezitând să dizolvaţi Parlamentul şi să organizaţi alegeri generale. Cu atât mai mult cu cât acest Parlament s-a dovedit o monstruozitate prin numărul membrilor, calitatea lor şi mai ales prin activitatea, nu doar dezonorantă, ci, în primul rând, orientată cu aroganţă şi perfidie împotriva intereselor şi valorilor societăţii care i-au investit cu putere. Aţi preferat să fiţi, din nou, spectator în faţa unei realităţi bolnăvicioase, sintetizata perfect de Stelian Tănase în articolul menţionat: *PSD nu era dispus să cedeze puterea, PNL nu era pregătit s-o preia.*

Fără a mă referi şi la alte aspecte care validează paralelismul negativ cu cele petrecute după Revoluţie şi care pun sub semnul întrebării conştiinţa dv. politică, mă voi mai referi doar la unul singur. El este punctul de plecare al situaţiei revoltătoare care m-a determinat să vă adresez această scrisoare deschisă. La fel ca Ion Iliescu în 1989, politica dv. de cadre s-a dovedit neprincipială, partizană şi păgubitoare. Si din multele exemple care s-ar putea da, am să supun atenţiei şi conştiinţei dv.pe cel mai flagrant. La puţin timp după preluarea funcţiei, aţi numit, aşa cum era şi firesc, dar mai ales de mare responsabilitate, şefii unor instituţii foarte importante, între care şi SIE. Perplexitatea de atunci a amuţit până şi vocile celor obişnuiţi să vă laude. Răzvan Ungureanu,devenit după alegeri consilirul dv. personal, şeful SIE ?!?!...

Care v-au fost criteriile, motivaţiile…interesele acestei desemnări ? O fi fost pentru că în această funcţie l-a căftănit, înaintea dv., T. Băsescu, pe care vi l-aţi luat ca model de înţelepciune politică ? O fi fost pentru guvernarea lui lamentabilă din care a fost alungat sub presiunea cetăţenilor revoltaţi coborâţi în stradă, în iarna lui 2012 ? O fi fost pentru că n-aţi binevoit să cunoaşteţi sau să ţineţi cont de conţinutul moţiunii de cezură care a dus la căderea acestui guvrn, în 27 aprilie 2012 ? O fi fost pentru patriotismul şi competenţa cu care a cedat Ungariei Moştenirea Gojdu şi Rusiei Tezaurul românesc de la Moscova ? O fi fost pentru încălcarea autonomiei universitate la Tg. Mureş unde a impus o linie de predare în limba maghiară ?

Sunt întrebări la care ar trebui să răspundă şi Parlamentul României, cel care a dat girul opţiunii prezidenţiale.

Ce rol a jucat conştiinţa, - şi a Preşedintelui şi a parlamentarilor- când au investit într-o funcţie de asemenea răspundere un personaj politic cu atâtea carenţe şi cu atâtea fapte condamnabile la activul său ?

Desigur, ca de atâtea ori, pe scena noastră politică, când ceva bun n-a fost făcut iar ceva rău n-a putut fi evitat, invocarea democraţiei şi a libertaţii care nu trebuie încălcate devine sloganul demagogic cel mai prizat. Trebuie însă să se înţeleagă odată că **democraţia este mama libertaţii, nu patroana de bordel a acesteia**. Trebuie să învăţăm, şi din istoria mai îndepărtată şi

din ultimii 26 de ani, c**ă atunci când libertatea devine libertinaj, democraţia populism negustoresc iar înţelepciunea şmecherie, lumea trebuie să se aştepte la pedeapsa tuturor rătăcirilor.**

Nu cunoaştem toate consecinţele acestei numiri iresponsabile, dar zilele trecute am aflat una, extrem de gravă, prin intermediul publicaţiei Cotidianul care a publicat sub semnătura lui Ion Spânu articolul « Incredibilă sfidare a României de către şeful spionilor: Soţia lui Mihai Răzvan Ungureanu încasează în continuare 84.000 euro de la OMV Viena » . Inainte de a ajunge la fotocopia ultimei declaraţii de avere a şefului SIE, nu ne-a venit să credem ochilor că este posibilă o asemenea excrocherie, cu iz de trădare naţională. O excrocherie patronata de doi preşedinţi ai ţării ?!?!..

In rezumat, iată ce aflăm din acest articol. Sotia lui M.R. Ungureanu, şeful SIE, prestează « servicii medicale de urgenţă » fi**rmei austriece OMV din Viena**, începând din 2009, atunci când iubitul ei soţ a devenit pentru prima data şeful SIE, sub preşedinţia de neuitat a lui T. Basescu. Fireşte, serviciile sale nu sunt gratuite. Ele sunt plătite cu « modesta sumă » de 84000 de euro anual. Se precizează, însă, că doamna doctor anestezist este salariată, cu normă întreagă a Spitalului Fundeni. E adevărat, salariul ei acolo e ridicol, în raport cu stipendiul austriac, e doar de 58392 de lei pe an. Aflăm, de asemenea că soţia şefului SIE este o femeie activă, multilateral dezvoltată şi cu un apetit pecuniar, demn de soţul ei. De prin noiembrie 2007 ea este administratorul firmei P**etromed Solutions SRL**, subsidiară a **Grupului OMV Petrom.** Sigur, primul gând care-ţi vine în minte este cam ce fel de servicii prestează acolo doamna (sau poate domnul) ? Anesteziile sale îi vizează pe membrii OMV sau pe bolnavii din România ? Cred că se subînţelege că nu mă refer la bolnavii de la Spitalul Fundeni !!!...

Intrebarea fundamentală însă, de o gravitate maximă, se referă la respectarea constituţiei, la legile privind conflictul de interese şi, mai ales, la felul în care înţelegeţi dv. şi Parlamentul să apăraţi interesele ţării care v-a ales s-o conduce?i .

Detaliile cazului se află în articolul menţionat iar publicaţia Cotidianul aşteaptă, în conformitate cu legea, valabilă şi pentru Preşedintele ţării, poziţia dumneavoastră.

In ceea ce mă priveşte, în calitate de simplu cetăţean al acestei ţări şi în numele strigătului de disperare şi al ideilor transmise cu câteva luni înainte de Revoluţia din decembri 1989, la postul de radio « Europe liberă » şi, sper, în numele multora dintre compatrioţii mei, vă solicit, Domnule Preşedinte, să analizaţi cu toată răspunderea această situaţie şi să luati măsurile radicale şi chirurgicale care se impun, transmiţându-le opiniei publice, sper cu recunoaşterea erorii dv. de a fi numit într-o funcţie a statului atât de importantă un personaj atât de nepotrivit.

Dacă socotiţi că nu puteţi face acest lucru, că aveţi treburi mai importante, eventual să plecaţi într-o altă vacanţă, demn şi onorabil este să va daţi demisia.

Nu aşteptaţi din nou strada să se substituie celor pe care i-au ales !

Nu giraţi trădarea şi nu terfeliţi încrederea celor care au făcut posibil miracolul din noiembrie 2014, nu repetaţi scenariul dezastruos de după Revoluţia din 1989 !

Inchei această scrisoare deschisă cu ultima frază din mesajul meu transmis la « Europa Liberă », pe 27/08/1989 : **Răbdarea românului e proverbială, dar nu e fără de margini!**

Prof.univ. dr. Alexandru MELIAN, *15 ian. 2016*

1.O radiografie riguroasă şi convingătoare a început Stelian Tanase, în primul episod dintr-un serial promis :"Ciudatul an 2015" . Lectura lui v-ar putea fi de folos !

Scriitorul clujean Al Florin Ţene, s-a născut în Drăgăşani. Oltean de-al nostru şi totodată redactor al „Sămănătorului" ne-a trimis mereu articole şi cărţi frumoase. De astă dată a scris un roman pe gândul şi inima noastră. Aşa cum noi tipărim acum documentarul *"George Coşbuc de la Tismana"* încluzând viaţa poetului în contextul făuririi României Reîntregite, tot aşa şi talentatul romancier Al Florin Ţene include în viaţa scriitorului Gib I. Mihăescu momente ale dorinţei lui arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română începând în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Publicăm în întregime cap. 7 al romanului, în care trupele de acoperire ale celor trei armate române au zdrobit rezistenţele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. O îmbinare binevenită cu cartea noastră, care detaliază luptele din Defileul Jiului şi din regat.

(NNT)

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

LA BRAŢ CU ANDROMEDA

Viaţa scriitorului Gib I. Mihăiescu între realitate şi poveste

Fragment din capitolul 7,

DUMNEZEU MOARE CÂND VORBESC ARMELE

Motto: « ***O singură putere îi mâna pe toi deopotrivă; acela'i el neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochii lor de fugari păreau că o văd."*** **Gib I. Mihăescu-** ***Retragerea.***

Un eveniment crucial pentru România s-a declanşat pe tot cuprinsul ării. În seara de 14 august 1916, toboşarii, gorniştii, guriştii, clopotele bisericilor, pe tot cuprinsul ării, în sate şi oraşe, până în cele mai mici cătune din creierul munţilor, au început să anunţe marea mobilizare. Începea Marele Război.

- S-a dus naiba cu benchetuiala noastră! I-a zis Gib, concetăţeanului şi prietenului Gheorghe Stoian, student la Facultatea de Farmacie, întâlnit întâmplător pe strada Batiştei, despre acest eveniment aflat din ziarul „Universul „.

- Tu citeşti ziarul ăsta!? Eu nu citesc nici-un ziar. Nu am timp. Învăţ!

- Eu citesc mai toate ziarele care apar. Mai ales „Universul". Este un ziar corect şi foarte informat. Şi are o istorie…

- Ce istorie?!

-„Universul» a fost unul dintre primele cotidiene de informaţie româneşti, care apărea la aici, în Bucureşti.. A fost fondat la 20 august 1884 de către Luigi Cazzavillan, un jurnalist italian venit în Regatul României din anul 1877, în calitate de corespondent de război.

- Eu nu l-am văzut niciodată!

-E frumos şi estetic. Pe prima pagină alături de titlu sunt două vignete, statuia lui Mihai Viteazul şi un doroban în stânga, şi respectiv statuia lui 'tefan cel Mare în dreapta şi două devize - «Dreptate pentru toţi» în stânga şi «Toţi pentru dreptate» în dreapta. Subtitlul îl are «foaie politică ilustrată», apoi «curierul dimineţii».Una din cauzele succesului acestui ziar este faptul că apărea dimineaa, în timp ce toate celelalte cotidiene apar după-amiaza, iar alta a fost introducerea rubricii «faptul divers» în paginile sale, lucru ce a contribuit favorabil la tirajul ziarului. Universul a fost unul din primele ziare româneşti care a introdus mica publicitate, prin rubrica specială numită „Micul anunţător".

Cotidianul „Universul", fiind conectat la condţii de imprimare şi de difuzare moderne, se tipăreşte rotativă, are servicii telegrafice directe, a fost un precursor al presei de marcă industrială.

- Măi, măi…Gib! Tu le ştii pe toate! s-a mirat Stoian, zis Gogu. Eu mă grăbesc. Trebuie să ajung la o farmacie, unde mai lucrez să fac bani.

- Bine ! Mai ţinem legătura!

Ce nu ştia Gib Mihăescu era faptul că începând cu 20 august, ziarul nu v-a mai apărea. Motivul fiind începerea războiului. Însă urmărea evoluţia evenimentelor citind celelalte publicaţii. Era interesat de evenimentele de pe fronturile Europei, de condiţiile intrării României în război. Chiar participând la manifestaţiile studenţeşti. Era interesat de situaţia românilor din interiorul arcului carpatic, unde dimensiunea definitorie a localităţilor din Arcul intracarpatic, izvorâtă din poziţia lor geografică, o constituie intensele şi multiplele legăturile cu românii de peste munţi.

De-a lungul istoriei, zona sud-estului Transilvaniei, a reprezentat o adevărată „placă turnantă" a relaţiilor economice, sociale, culturale şi spirituale, între Transilvania, Moldova şi Ţara Românească. Spre deosebire de celelalte zone ale Transilvaniei, în localităţile din fostele scaune secuieşti, comunităţile româneşti , cu excepţia celor din zonele Buzăului Ardelean şi a Topliţei, erau reduse numeric, ca urmare a intensului proces de maghiarizare desfăşurat de-a lungul secolelor, atât pe cale paşnică, naturală – prin intermediul căsătoriilor mixte – cât şi pe cale violentă, prin constrângeri legislative şi instituţionale. Românii de aici, erau foarte atenţi la evoluţia vieţii politice austro-ungare, la veştile de pe front, la dezbaterile, frământările, eşecurile şi izbânzile românilor ardeleni, dar mai ales la cea ce se întâmpla în „Regat", aflându-se în contact nemijlocit cu ţinuturile de peste munţi. Intelectualii din zonă, majoritatea beneficiarii ai burselor oferite de Fundaţia Gojdu şi alte fundaţii româneşti din Ardeal, susţineau deschis cauza unirii Transilvaniei cu ţara mamă. Un nume distinct, în publicistica unionistă a vremii, îl reprezintă Ghiţă Popp, personalitate remarcabilă a acestor meleaguri, născut în 1883, în Poiana Sărată, judeţul Treiscaune, viitor fruntaş ţărănist, colaborator apropiat al lui Iuliu Maniu. După o activitate publicistică meritorie, desfăşurată la „Românul" şi „Tribuna", la 27 iulie 1914, trece în vechiul Regat, unde face o propagandă susţinută pentru intrarea României în război de partea aliaţilor. Este recomandat Marelui Stat Major al Armatei Române pentru a organiza nuclee de informatori militari în Ardeal, lucrând cu viitorul general Nicoleanu. În 1915 este colaborator al lui Nicu Filipescu, lider al Partidului Conservator, în cadrul organizaţiei patriotice „Federaţia Unionistă". Ghiţă Popp, face parte din grupul de ardeleni care semnează declaraţia publică de la 1915, prin care se cere intrarea imediată în război a României contra Austro-Ungariei. Toţi semnatarii sunt judecaţi în lipsă şi condamnaţi la moarte. În pofida acestui fapt, Ghiţă Popp, împreună cu alţi intelectuali ardeleni, între anii 1915-1916, editează la Bucureşti seria a –III-a a revistei „ Tribuna", în care militează cu curaj, demnitate şi convingere pentru unirea Transilvaniei cu patria mamă. Publică în acelaşi timp, numeroase articole la „Adevărul" şi „Epoca", numărându-se printre colaboratorii rubricii „Ardealul

vorbeşte”.

La toate astea se gândea Gib I. Mihăescu în acea perioadă, când scrisorile surorii sale Tudorina, de la avocatul Nilă, şi chiar de la mama Ioana îl informau despre deplasările regimentului comandat de cumnatul Gogu Mutu.

Întins în pat, Gib le citea, le recitea, iar ultima scrisoare a tatălui o ţinea sub pernă.

«Dragă băiete,

Să ştii că, cu ajutorul lui Dumnezeu noi suntem sănătoşi. Am cules via şi am făcut ceva vin. Am umplut toate butiile. Dar suntem îngrijoraţi de războiul ăsta care a început. Pe aici, prin gara noastră, trec zilnic şiruri lungi de vagoane cu soldaţi trimişi prin strâmtoarea Câineni-Turnu Roşi să lupte pentru eliberarea Transilvaniei. Mama îi transmite sănătate. Vezi! Ai grijă de tine. Tata.»

Gib citea pe nerăsuflate toate ziarele la bibliotecă Aflase că ofensiva trupelor române, intrate în dispozitivul inamic până dincolo de cursul mijlociu al Târnavelor, părea de nestăvilit. Tot din ziare afla despre întâmplări cu români din Transilvania. În preajma intrării Armatei Române în Transilvania, încă înainte ca România să declare război Austro-Ungariei, a avut loc o adevărată prigoană asupra românilor din zonă. Este cunoscută înscenarea „acţiunii de spionaj”, făcută împotriva unor intelectuali români (acţiune îndrumată îndeaproape de însuşi primul ministru Tisza István), care urmărea să dovedească Germaniei că românii transilvăneni sunt „trădători ai patriei” ungare. Un număr de 14 preoţi români din fostul judeţ Treiscaune, au fost arestaţi în zilele de 22-24 octombrie 1915, sub acuzaţia de „trădare de patrie” şi „spionaj în favoarea României», fapte pentru care au fost închişi şi deportaţi, supuşi unor suferinţe şi umilinţe greu de descris. Prin sentinţa din 6 decembrie 1916 a Tribunalului militar suprem din Budapesta, a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare preotul Ioan Coman din Sita Buzăului. Cu acelaşi prilej au mai fost condamnaţi la închisoare preoţii: Gheorghe Neagovici-Negoiescu din Întorsura Buzăului, Iosif Popovici din Sfântu Gheorghe, Ioan Toma din Dobolii de Jos, Gheorghe Furtună din Covasna, Gheorghe Burlea din Barcani, Nicolae Rădoiu din Ozun ş.a. Din perspectiva comunităţilor româneşti din Arcul intracarpatic, anul 1916, poate fi împărţit în trei perioade distincte: perioada ianuarie–august, de până la intrarea României în război alături de Antanta; lunile august - septembrie, de „administraţie românească”; perioada septembrie–decembrie, de după retragerea armatei române din Transilvania. Până la intrarea României în război, viaţa românilor din Arcul Intracarpatic, parte integrantă a vieţii românilor ardeleni, şi-a continuat cursul, cu cele bune şi mai puţin bune. Prin intermediul presei, în principal a publicaţiilor „Gazeta Transilvaniei”, „Telegraful român” şi „Românul”, românii din Curbura interioară a Carpaţilor erau în legătură directă cu elita românească a vremii, fiind implicaţi în marile frământări ale momentului de dinaintea intrării României în război. După intrarea României în război de partea Antantei, în zona de graniţă cu România, deci şi în sud-estul Transilvaniei, s-au luat măsuri drastice împotriva instituţiilor româneşti. Guvernul maghiar a instituit o „zonă culturală” de protecţie antiromânească.

Demersurile de reprimare a oricărei acţiuni cu caracter românesc din Transilvania a fost îndreptată, cum era şi firesc, îndeosebi asupra intelectualilor români din mediul rural, adică preoţii şi învăţătorii şcolilor confesionale româneşti.

În condiţiile în care cea mai mare parte a învăţătorilor au fost mobilizaţi şi trimişi pe fronturile din Galiţia şi Italia, au rămas doar preoţii care, în condiţiile Transilvaniei româneşti de până la 1918, erau nu numai „cârmuitorii sufleteşti ai credincioşilor, ci şi îndrumătorii lor în problemele naţional-politice, social-economice şi culturale, întreaga viaţă a românilor transilvăneni gravitând pe atunci în jurul Bisericii, fie ea ortodoxă sau greco-catolică”.

Relevantă pentru această stare de spirit, este cazul învăţătorului Elie Rauca, din Hăghig care, „după ce i-a fost maghiarizat numele în Roka, a dus o luptă îndârjită cu guvernul regal ungar timp de zece ani, până şi-a recăpătat numele românesc”. Ca urmare a temerarului său demers şi a muncii neostenite de promovare a „spiritului naţional în inimile românilor din Hăghig şi din jur”, în 1916 a fost considerat „element periculos statului maghiar” şi întemniţat la Cluj şi Sopron. Intrarea României în război, alături de puterile Antantei, a fost primită de românii din Curbura interioară a Carpaţilor cu entuziasm şi cu mari nădejdi de eliberare. În Poiana Sărată, prima localitate românească din judeţul Trei Scaune în care trupele române au intrat în ziua de 14 august 1916, întreaga suflare a satului, în frunte cu preotul Ioan Rafiroiu, a făcut o primire entuziastă ostaşilor români. La intrarea în localitate a fost ridicată „o poartă de triumf”.

La Araci, „locuitorii români i-au primit pe fraţii eliberatori cu fanfara în frunte, împodobindu-i cu flori”. Acelaşi entuziasm la intrarea Armatei Române a fost manifestat şi de locuitorii români ai Topliţei, Tulgheşului şi ai localităţilor din Giurgeu. Augustin Cosma, din parohia Micfalău, scria unui confrate din Regat că „în 24 august au intrat armata română la noi în sat, mai întâiu cavalerie, mai târziu Regimentul infanterie nr. 10 de Putna. S-au purtat foarte omenos prin care au câştigat iubirea şi încrederea populaţiei. Ungurii erau încântaţi de purtarea Armatei Române. Scriitorul acestor şire am avut bucuria de a avea de oaspeţi pe domnii colonei Grigore şi Bota cu care am avut o mulţumire şi bucurie nedescriptibilă”. Cazuri similare s-au petrecut şi în Sfântu Gheorghe, unde locotenentul Marinescu şi sublocotenenţii V. Nicolau şi A. Botezatu, au fost găzduiţi de Bogdan Artur. Şi aceştia au beneficiat de o primire deosebit de ospitalieră.

Încărcat sufleteşte cu atâtea informaii şi frământat de ce se întâmplă cu soldaţii de pe front, dar şi influenat de vremea de afară urâtă, umedă şi cu lapoviţă, se hotărăşte să plece în Oltenia sa, la Drăgăşani. La 10 noiembrie, pe o vreme care îi era milă să dai afară din casă şi un câine, Gib se urcă în tren în Gara de Nord, înfrigurat ca nemţii să nu ajungă înaintea lui. Dorul de ai săi şi de oraşul natal cu oamenii buni şi harnici îl face să fie nerăbdător. De aceea se plimbă neliniştit pe culoarul vagonului de clasa I-a. În gara de la Piteşti, trenul său făcea cruce cu un alt tren ce venea de la Craiova. A coborât să bea puină apă. Apoi a citit în fugă pe un panou istoria gării.

«Gara din Piteşti, este o clădire-tip, similară cu gările din Buzău, Bacău şi Mărăşeşti. În septembrie 1866, Parlamentul României a aprobat construcţia unei linii de 915 kilometri prin Vârciorova, Piteşti, Bucureşti, Buzău, Brăila, Galaţi şi Tecuci, toate oraşe importante . Costul construcţiei era la acel timp de 270.000 de franci de aur pe kilometru şi construcţia a fost încredinţată consorţiului german Strousberg. Linia a fost deschisă în mai multe faze - prima parte, Piteşti - Bucureşti - Galaţi - Roman, a fost deschisă la 13 septembrie 1872, iar partea Vârciorova - Piteşti pe 9 mai 1878. Linia Vârciorova - Roman a fost o parte importantă a infrastructurii feroviare române deoarece a făcut legătura între extremităţile regatului, fiind

o conexiune importantă pentru călători şi marfă între oraşe importante ale Ţării Româneşti şi ale Moldovei. Tot la 13 septembrie 1872, odată cu deschiderea oficială a liniei Piteşti-Bucureşti a fost inaugurată şi Gara din Piteşti".

Dând să urce în vagonul său se întâlneşte cu prietenul, vecinul şi colegul său de la clasele primare George Stoian, zis Gogu.

- Ooo! Ce bucurie, amice! L-a întâmpinat Gogu. Mergi spre casă?

- Da!

- Ai aflat ? Eu de ieri am plecat din Bucureşti, dar nu am mai putut ajunge acasă. Oraşul Drăgăşani a căzut.

- Cum !? Cum se poate?! îl întreabă derutat.

- Este imposibil să ajungem! Frontul este stabilizat pe aliniamentul Drăgăşani şi Piatra Olt. E o imprudenţă ce tangenţiază cu nebunia să traversăm aliniamentul.

- Atunci ce facem?!

- Ne întoarcem la Bucureşti!

- Ne întoarcem. Bani am berechet !

Gogu Stoian şi Gib I. Mihăescu, împreună cu alţi 12 studenţi s-au îmbarcat într-un tren ce se formase în Gara Piteşti, mergând spre Bucureşti.

Urcai într-un vagon de clasa I-a, cei doi îşi deapănă amintirile, dar îşi pun şi probleme despre desfăşurarea evenimentelor.

- Nu credeam că o să ajung să trec printr-un război...

- Omul, dragă Gib, trece prin multe.

- O să vezi că o să înceapă sărăcia, lipsa de alimente, şi câte şi mai câte.

- Ne descurcăm noi!

- O să fie drame în familii. Soldaţi morţi. Chiar civili... Parcă viaţa este o mare comedie, ciudată şi rânjitoare. Amestecă împreună dureri şi bucurii, punând şiroaie de lacrimi lângă zâmbet, punând zâmbet lângă zgomotoase plânsuri.

Ajunşi repede în Gara de Nord, fiindcă garnitura a avut regim de accelerat, fără să oprească în halte, grupul de studenţi au luat două trăsuri cu lampioanele aprinse, şi au poposit la hotelul Princiar, de pe strada Brezoianu. Se înserase şi noroiul de pe străzi părea mai negru de cât este. Pe unele străzi se aprinseseră lămpile publice.

A doua zi, cei întorşi, grupul de studenţi olteni ce s-au împrietenit pe parcursul drumului, au ieşit pe străzi.

Au intrat în prima cafenea, şi asta era Brasserie de la Paix, comandând câte o cafea braziliană şi un pahar de apă sifonată.

- Trebuie să stăm aici până vine cu băuţl cu ziarele legate de el.

Nu peste mult timp a venit un bărbat cu băţul şi ziarele mult aşteptate. Gib s-a înghesuit să citească foile înnegrite cu litere de tipar.

- Citeşte tare, dragă Gib, să auzim cu toţii…a strigat Gogu de la masă.

- Bine! «După doi ani de neutralitate, la 15 august 1916 Romania a decretat mobilizarea, fiind puse pe picior de război următoarele componente ale armatei:

Marele cartier general; 4 comandamente de armata; 6 comandamente de corp de armata ;23 divizii de infanterie; 2 divizii de cavalerie; 5 brigăzi de călăraşi; 1 brigada de grăniceri; 2 brigăzi de artilerie grea; 1 regiment şi 1 divizion de artilerie de munte; unităţile de artilerie antiaeriana, dispunând de 113 piese; unitãile de geniu, constituite in: 1 regiment de căi ferate; 1 regiment de pontonieri; 1 batalion specialităţi, având în compunere 1 companie aerostaţie; aviaţia, compusă din 4 escadrile; marina, cu flotila de Dunăre. Efectivul mobilizat a fost de 833 601 oameni, din care 19 843 erau ofiţeri şi elevi din şcolile militare.

Pe planul înzestrării, armata română începea războiul în condiţii de inferioritate faţă de forţele inamice. Armamentul de infanterie era insuficient ca număr, atât în privinţa puştilor cât mai ales a mitralierelor: un batalion român dispunea de 1-2 piese în vreme ce batalionul german sau austro-ungar avea 5-6 mitraliere grele şi 9 mitraliere uşoare. Pentru a suplini parţial lipsurile în material artileristic au fost demontate tunurile din fortificaţiile oraşului Bucureşti.

Încă din perioada premergătoare intrării în război, Marele stat major elaborase mai multe planuri de campanie, sub forma unor ipoteze. Una dintre acestea, „Ipoteza Z», a devenit în august 1916, planul de campanie al armatei române. El preconiza, în esenţă, ofensiva generală peste Carpaţi pentru a zdrobi rezistenţele inamicului din Transilvania şi a elibera teritoriul romanesc aflat sub dominaţia Austro-Ungariei. Acestui scop strategic îi erau destinate majoritatea forţelor, adică trei din cele patru armate române, reprezentând 80% din totalul efectivelor. Cealaltă armată – aproximativ 20% din forţe – urma să rămână în defensivă pe frontul de sud timp de zece zile, după care, împreună cu un corp de armată rus, trebuia să treacă la ofensiva în Dobrogea.

Inamicul preconiza, prin planul definitivat în iulie 1916 ca în prima etapă Armata 1 austro-ungara să întârzie înaintarea trupelor române în Transilvania şi să le oprească pe cursul mijlociu al Mureşului şi pe Târnava Mică. Concomitent Armata 3 bulgară întărită cu trupe germane şi bulgare trebuia să atace în Dobrogea, depăşind calea ferata Cernavodă - Constanţa. În etapa a doua forţele germano-austro-ungare aveau să treacă la ofensivă forţând Carpaţii, iar cele bulgare să treacă Dunărea pe la Sistov, să cadă în spatele trupelor române şi să le nimicească, silind România să capituleze.

Planul de campanie român stabilea totodată dispozitivul strategic al forţelor. Astfel, de-a lungul arcului carpatic se aflau dispuse: Armata 1, sub comanda generalului I. Culcer, de la Calafat pană la izvoarele Argeşului., având în compunere 6 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 2, comandată de generalul Alexandru Averescu, de la izvoarele Argeşului pană în regiunea Vrancei, dispunând de 4 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 4, sau de nord, sub comanda generalului Constantin Prezan, din valea, Oituzului pana în regiunea Dornei, unde făcea joncţiunea cu armata rusă din Bucovina, având în compunere 3 divizii de infanterie, 1 brigada mixtă, 1 divizie şi 1 brigadă de cavalerie.

Cu misiune defensivă pe Dunăre şi în sudul Dobrogei se afla Armata 3, sub comanda generalului M. Aslan, care avea în compunere 6 divizii de infanterie, 1 divizie şi 2 brigăzi de cavalerie.

O altă grupare de forţe, de tăria a 2 divizii de infanterie, constituia Rezerva generală la dispoziţia Marelui cartier general. Ea se afla concentrată în zona Bucureşti, cu misiunea să intervină în sprijinul forţelor care acţionau în Transilvania.

Când Româania intra în război pe frontul de vest forţele aliate de la Verdun şi de pe Somme băteau pasul pe loc şi nu vor împiedica transferul de importanţă pe frontul românesc; pe frontul italian era acalmie, pe frontul de est urma să se stingă ofensiva Brusilov din lipsa de rezerve

iar pe frontul balcanic, armata Sarrail, în loc să atace, era ea atacată de bulgarii opriţi doar de acţiunea României.

Prin urmare, momentul angajării României nu era cel mai prielnic. Aliaţii păreau istoviţi, fără puterea de a trece la ofensivă pe toate fronturile, cum promiseseră, ceea ce va permite Puterilor Centrale sa-şi concentreze atenţia asupra României devenită „paratrăsnetul războiului», pentru a fi scoasă din război.»

- Gogule!
- Spune!
- Mai citeşte şi tu! Mă doare gura…

Gogu Stoian s-a ridicat de la masă, nu înainte de a mai sorbi din ceaşca de café şi a bea întreg paharul cu apă sifonată.

«Însufleţită de dorinţa arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română a început, în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Trupele de acoperire ale celor trei armate au zdrobit rezistentele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. În luptele purtate în bazinul Haţegului şi lângă Orşova, în zona Timişului de Jos, Bran, la sud de Sibiu, unităţile române au dovedit vitejie şi măiestrie militară, au îmbinat cu succes focul cu manevra prin surprindere în flancul şi spatele dispozitivului inamic. Pană spre sfârşitul lunii august, forţele principale ale celor trei armate române au desfăşurat cu succes operaţiile ofensive stabilite în planul Marelui cartier general, pătrunzând cu impetuozitate pe o adâncime de peste 120 km în zona centrală a frontului din Transilvania. Au fost astfel eliberate oraşele Braşov, Sfântu Gheorghe, Gheorghieni, Miercurea Ciuc şi Orşova. Pretutindeni trupele noastre au fost primite cu entuziasm şi bucurie de populaţia românească din Transilvania eliberată. Dând expresie acestor sentimente „Gazeta Transilvaniei» scria în acele zile: „Stăm încă uluiţi, nu găsim cuvinte să dăm glas bucuriei înăbuşite de suferinele seculare... Fraţii liberatori au sosit... Bine aţi venit şi mergeţi cu bine tot înainte». În timp ce la nord şi vest de arcul carpatic înaintarea forţelor române se desfăşura cu rezultate favorabile, pe frontul de sud inamicul a trecut la ofensivă. O puternică grupare germano-bulgară, sub comanda feldmareşalului Mackensen, a atacat în sudul Dobrogei, cu lovitura principală împotriva capului de pod de la Turtucaia unde se aflau în apărare trupele Diviziei 17 infanterie.

În zilele de 23 şi 24 august au avut loc în această zonă lupte extrem de înverşunate. In ciuda rezistentei dârze opuse şi deselor contraatacuri ce le-a executat, divizia română, suferind pierderi grele şi fiind încercuită de forţele inamice superioare ca număr şi înzestrare, a fost nevoită să cedeze capul de pod de la Turtucaia. Corpul de armată rus, prevăzut prin convenţia militară, să ocupe poziţii defensive în Dobrogea, a intervenit cu mare întârziere şi nu a mai putut salva situaţia. Puternica presiune a forţelor agresoare a silit trupele române să se retragă spre nord ducând lupte pe aliniamente succesive, pană ce, la 6 septembrie, inamicul a fost oprit pe linia Cernavodă - Constanţa. Evenimentele petrecute pe frontul din Dobrogea au avut consecinţe importante asupra desfăşurării ulterioare a primei campanii în ansamblul ei. Comandamentul român a hotărât, la 6 septembrie, oprirea ofensivei în Transilvania şi transportarea unor importante foţre de aici pe frontul de sud, tocmai în zilele în care numeroase forţe germane se concentrau la nord de Carpaţi, pregătindu-se pentru contraofensivă. Marele cartier general român, schimbând planul de campanie cu care începuse războiul, a hotărât să treacă la apărare în Transilvania, aproximativ pe aliniamentul atins de cele trei armate, şi să execute o puternică ofensivă în Dobrogea pentru a nimici gruparea inamică pătrunsă aici.

La 18 septembrie, două divizii române au trecut Dunărea, prin surprindere, în zona localităiţi Flămânda şi au început să înainteze spre sud. Alte patru divizii se pregăteau să treacă peste podul de vase ce se construia sub focul bombardamentelor aviaţiei germane. Deşi în decurs de două zile trupele române au respins rezistenţele inamice şi au realizat lărgirea capului de pod, conturându-se un succes al acestei operaţii, comandamentul român a hotărât să renunţe la manevra de la Flămânda şi să retragă forţele trecute la sud de Dunăre. Aceasta decizie era determinată de faptul că în Transilvania inamicul trecuse la ofensivă.

Aici, pe lângă Armata 1 austro-ungară, fusese constituită, din mari unităţi aduse de pe alte fronturi, Armata 9 germană, pusă sub comanda generalului Falkenhayn, fost şef al Marelui cartier general german. La 13 septembrie inamicul a început ofensiva pe valea Oltului. Trupele române ocupau o poziţie izolată, la sud de Sibiu, fiind despărţite de grupările vecine prin mari masive muntoase. Timp de trei zile cât a durat bătălia de la Sibiu, ostaşii români au opus o rezistenţă deosebit de dârză în faţa forţelor duşmane superioare numeric, retrăgându-se apoi pe crestele munţilor până la vechea frontieră.

Forţele germane au atacat, de asemenea, poziţiile Armatei 2 române ale cărei efective fuseseră reduse simţitor prin trimiterea unor unităi pe frontul de sud. Sub presiunea deosebit de puternică a forţelor inamice, covârşitoare ca număr şi tehnică, trupele noastre au fost nevoite să se retragă pe crestele Carpaţilor. Astfel a luat sfârşit, după patruzeci de zile de la declararea războiului, ofensiva română din Transilvania. Armata noastră începea o nouă etapă a campaniei, al cărei obiectiv central era apărarea trecătorilor Carpaţilor împotriva invaziei inamice care devenea tot mai ameninţătoare.

Intr-adevăr, profitând de stagnarea operaţiilor militare pe alte fronturi, Puterile centrale au concentrat numeroase forţe pe frontul român pentru a scoate din luptă ţara noastră şi a ocupa bogatele sale zone agricole şi petrolifere. Trei mari generali, dintre cei mai capabili, urmau să conducă invazia: Falkenhayn şi Arz von Straussenberg la nord, Mackensen la sud. Aproape două luni inamicul şi-a alternat loviturile repetate, când în sectorul nordic, când în cel sudic, căutând punctele slabe ale acestui front extrem de vast – aproape 1 200 km – adică tot atât cât frontul rus, de la Riga la Carpaţi.

In cursul lunii octombrie, forţele germane şi austro-ungare au declanşat prima bătălie pentru cucerirea trecătorilor Carpaţilor. Trupele inamice au reuşit, cu preţul unor mari pierderi, să ocupe intrările nordice ale defileelor Bran, Predeal şi Buzău. Atacurile de flanc date în direcţia pasurilor Oituz şi Ghimeş, cu intenţia de a deschide accesul pe valea Trotuşului şi a Siretului, au eşuat total. Aici inamicul s-a izbit de rezistenţa, de o dârzenie fără seamăn, a Diviziei 15 infanterie, comandată de generalul Eremia Grigorescu, a cărei deviză „Pe aici nu se trece !» a devenit simbolul legendar al hotărârii întregii armate române de a apăra pământul scump al patriei. In ziua de 6 octombrie 19l6 printr-un vijelios atac la baionetă, ostaşii acestei mari unităti române, supranumită de atunci „Divizia de fier», a aruncat pe inamicul pătruns în forţă dincolo de linia fostei frontiere, producându-i grele pierderi.

Nici încercările trupelor inamice de a pătrunde pe valea Oltului, pe la Turnu Roşu şi pe valea Topologului nu au avut mai mult succes. Şeful Marelui cartier general austro-ungar declara într-un raport adresat comandamentului suprem: „Românii se apără atât de crâncen, încât un

succes hotărâtor nu este de aşteptat decât numai prin aducerea de forţe importante din partea noastră».

Nereuşind sa-şi deschidă prin forţă drumul cel mai scurt spre Bucureşti, inamicul a încercat o lovitură prin surprindere pe Valea Jiului, executând la 10 octombrie o puternică acţiune ofensivă împotriva poziţiilor aparate de Divizia 11 infanterie. După ce au depăşit slabele rezistenţe ale elementelor de acoperire de pe fosta frontieră din zona muntoasă, forţele inamice au înaintat până la nord de Târgu Jiu. Contraatacul viguros al trupelor române, dat la 14 octombrie 1916, a provocat o mare derută în rândul inamicului a cărui retragere precipitată nu s-a mai oprit decât pe poziţiile iniţiale de plecare la ofensivă. La aceste lupte a luat parte cu o însufleţire patriotică impresionantă populaţia satelor din zonă şi îndeosebi locuitorii oraşului Târgu Jiu, bătrâni, femei, copii, bărbaţi nemobilizaţi pentru front, care, înarmaţi cu puşti de vânătoare sau cu arme luate de la răniţi, au respins un detaşament german ce încerca să treacă podul de peste Jiu. In luptele din Valea Jiului din octombrie 1916, printre cei ce şi-au jertfit viaţa pentru apărarea patriei ameninţate s-a aflat şi generalul Ion Dragalina, comandantul Armatei 1 române, rănit mortal în zona acţiunilor de luptă.

Prima bătălie a trecătorilor luase sfârşit printr-un eşec general al planurilor comandamentului german, dar defensiva română devenea din ce în ce mai grea. Noi divizii ale Puterilor centrale erau aduse de pe alte fronturi pentru a zdrobi rezistenţa forţelor române.

In cursul lunii noiembrie 1916 inamicul, cu forţe sporite, a declanşat cea de a doua bătălie a trecătorilor, atacând simultan, pe mai multe direcţii. Gruparea generalului Kuhne a atacat cu 7 divizii poziţiile noastre de pe Valea Jiului apărate de o singură divizie română. In ciuda disproporţiei forţelor, românii s-au luptat cu dârzenie în faţa oraşului Târgu Jiu, dar au fost nevoiţi să se retragă. După ce a ocupat Craiova, această grupare a forţat Oltul şi a început înaintarea spre Bucureşti. Concomitent, alte două grupări inamice îşi îndreptau eforturile ofensive în aceeaşi direcţie: dinspre nord, gruparea generalului Kraft, care reuşise să pătrundă pe valea Oltului; dinspre sud, gruparea generalului Kosch, care forţase Dunărea la, Zimnicea."

Gib îşi sorbea tacticos cafeaua şi asculta. »Trebuie să mă înrolez şi eu. Ar fi păcat de la Dumnezeu ca eu să huzurez pe aici şi concetăţenii mei să moară pe front. Nu este creştineşte." În timp ce Gib gândea astfel de lucruri Gogu a terminat de citit şi s-a întors la masă.

S-au despărţit în faţa braseriei. Gib s-a îndreptat spre gazda sa. Dar, aici vecinii i-au spus că doamna Protopopescu a închis şi a plecat.

- Şi noi ne pregătim de plecare... I-a spus o vecină.

- Nu mai este de stat în Bucureşti! A intrat în vorbă vecinul de vis-a-vis. Mi-a spus proprietăreasa dumitale că a venit o depeşă pe numele dumitale de la o călugăriţă de la Mănăstirea Bistriţa. Mi-a spus proprietăreasa să vă spun că acea călugăriţă pleacă în Moldova cu un grup de medici să îngrijească răniţii .»De la Luminiţa sunt rândurile. Of! Doamne ajutor să treacă cu bine peste durerile şi suferinţele pe care le vede şi le simte. "Gândea Gib în timp ce un dor de ducă îl împingea din spate să plece.

- Mulţumesc de informaţii!

A plecat agale, trist şi copleşit de gânduri.

Prietenii cu care au tras la hotel, toţi au plecat spre Moldova. Bucureştenii trăiesc într-o tensiune din ce în ce mai puternică. Trupele nemţeşti se apropiau. Umbla zvonul că frontal se va stabiliza şi că Bucureştii nu vor cădea. În gazetele, din ce în ce mai puţine, se scria că generalii au de gând să reziste pe Neajlov, la Călugăreni, precum făcuse odinioară Mihai Viteazul. Întreaga populaţie era de acord că nu trebuia lăsată Capitala pradă cizmei prusace, barbară şi fără suflet.

Gib şi prietenul său Gogu Stoian s-au lăsat cuprinşi de atmosferă şi speranţa bucureştenilor, şi au amânat plecarea. Nu le venea a crede că vor ceda Bucureştiul.

- Nu cred că sunt atât de laşi să cedeze capitala!

- Nici eu nu cred... Însă, dragă Gogule, am c-am rămas fără bani. A mormăit Gib, uitându-se cu disperare în portmoneul din piele de căprioară.

- De..., statul la hotel, boieria de prin restaurante ne-au sărăcit !

- Dacă aşi dori să merg spre Moldova nu am bani! Se văita Gib în faţa unei cafele, alături de Gogu.

- În câte e azi, Gogule? Am pierdut şi noţiunea timpului!

- Păi, în 22 noiembrie!

- Auzi canonadele frontului?

- Păi…le-am auzit de alaltăieri !

A doua zi, când s-au întâlnit la aceeaşi cafenea, Bucureştii căzuse în mâna inamicului, care înainta spre Lipscani dinspre vest şi sud-vest.

- Hai, să fugim din Bucureşti !

- Cum?

- Pe jos, spre Chitila!

Au plecat pe jos, prin noroaie, cu încălţările pline de tină, şi spre seară au ajuns la Chitila. E frig. Noroc că se îmbrăcaseră bine. Se înseninase, dar gerul începuse să îngheţe băltoacele care căpătaseră o pojghiţă pe deasupra. Uzi, înfometaţi, au mai apucat ultimul tren care pleca spre Moldova.

- Nu puteţi urca în acest tren ! a zbierat la ei un soldat.

- Uite! Vă dăm bani! s-a adresat Gib unui plutonier.

- Hai ! Urcaţi !

S-au aşezat, destul de comod pe nişte baloturi de fân pentru cai artileriei într-un vagon de marfă cu uşile deschise.

- Să tragem uşile!

Cu greu, le-au închis. Ruginiseră pe canatul lor de metal. După frigul de afară ce le înţepeniseră oasele, căldura din fân începuse să-i dezmorească.

Dorind să se întoarcă pe partea dreaptă, Gib simiţi că-l glodore ceva. Tocmai atunci şi-a adus aminte că avea în buzunar cartea Nuvele de Ion Luca Caragiale, cumpărată de la Take anticarul, apărută la editura Şaraga, în anul 1893, şi care cuprindea nuvelele Păcat, Făclie de Paşti, Poveste, Răzbunare. Le citise pe toate, dar în timpul liber îi plăcea să le mai recitească.

A adormit în sacadatul roţilor de tren, cu gândul că în Moldova poate să se întâlnească cu Luminiţa."Andromeda mea ". Îşi zise. Alături era Gogu şi încă trei militari care moţăiau şi ei.

Toată noaptea s-au scărpinat. Năvăliseră păduchii peste ei. Trenul mergea încet cu opriri îndelungi prin gări, pentru manevre şi ataşări de vagoane. Nu mai ţineau socoteala zilelor şi nici a faptului când este ziuă sau noapte. Într-o gară întunecoasă sunt descărcate baloturile de fân. În vagon se încarcă lăzi închise cu lacăte şi vopsite în kaki. Odată cu această operaţiune se schimbă şi soldaţii cu care, de bine, de rău, se împrieteniseră. S-a schimbat şi paza trenului care nu le mai permite celor doi tineri nemâncaţi să stea în trenul militar.

O iau pe jos spre gara următoare. Gib cu capul în pământ, îndârjit se consola cu faptul că el, înţeleptul este condus de steaua, Andromeda, ce-l urmărea de sus, în noaptea pe care o străbătea pe marginea căii ferate. Mergeau în neştire, cerând pe la casele oamenilor câte o cană de apă şi un codru de pâine. Ajunşi în staţia Tecuci, Gogu şi-a vândut ceasul în

bufetul gării pe două porţii de tocană cu cartofi şi cu câteva bucăţi de ficat de pasăre.

- Măi băieţi, vă văd că sunteţi amărâi rău, pe deasupra vă fac cinste cu un litru de vin de Odobeşti.

- Mulţumesc domnule!

- Dar pe unde umblaţi?

- Vrem să ajungem la Iaşi...

- Să fii sănătoşi, multă lume se retrage spre Ieşi.

După ce au mâncat şi au băut vinul, s-au simţit mai înzdrăveniţi. Au ieşit din bufet şi s-au alăturat cohortelor de oameni ce se îndreptau spre Iaşi. Drumurile spre capitala Moldovei era plin de noroi şi înţesate de convoaie lungi de refugiaţi şi trupe.

Mergând amorţiţi de oboseală, furaţi de somn în mers, a început să plouă mărunt, mocăneşte, Ploaia era rece, care peste o oră, s-a transformat în lapoviţă şi ninsoare. Pierduseră noţiunea timpului, Gib mergea în neştire cu speranţa că steaua Andromeda îl călăuzeşte spre speranţa mult aşteptată. Dinspre răsărit venea val după val un vânt îngheţat, şuierând ca un şarpe uriaş ce-şi ameninţă prada. Toată această umezeală şi crivăul necruător le pătrundeau în oase. Prin gări, pe peroane sau înghesuiţi în sălile de aşteptare, îngheţate şi ele, se aflau oameni flămânzi care se repezeau la rampele părăsite, pe care se aflau, ne păzite, şi ne ridicate, cantităţi apreciabile de cartofi şi sfeclă de zahăr. Le mâncau aşa cum erau, îngheţate scârţâindu-le printre dinţi. De o astfel de “ masă” au beneficiat şi cei doi prieteni, cărora, nu peste puţin timp au simţit cum l-i se umflă amigdalitele din gât.

Dar... foamea era mai puternică. Timp de o săptămână au făcut o foame pe care n-au mai avut-o niciodată.”Toate aceste întâmplări am să le scriu într-o povestire. Îi dau titlul “Retragerea « Am să descriu toată această mizerie. Am să scriu cum… O singură putere îi mână numai pe toţi deopotrivă; aceiaşi neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochi lor de fugari păreau că o văd” Pentru mine acea stea este Andromeda, Luminiţa speranţelor». Astfel gândea Gib mergând epuizat de atâta efort. El care era slăbit, incapabil de eforturi fizice mari, în aceste zile se depăşise pe sine Începuse să-l bântuie gândul abandonului de a merge mai departe. Dar, îl atrăgea, ca Fata Morgana, Andromeda. Însă, pe altă parte, un alt gând îl împingea să se lase în voia soartei. «Cum o da Dumnezeu!” Îşi spunea în gând, mărşăluind mai departe.

Ajunşi în comuna Corod, Gogu Stoian şi-a adus aminte că aici are un coleg de facultate, Mircea Paşcalău. Era spre miezul zilei, soarele abia îşi strecura razele printre norii cenuşii. Au întrebat la câteva case unde este locuina familiei Paşcalău.

- A treia casă de aici! Dincolo de fântâna aceea cu cumpănă. I-a îndrumat o bătrână cu baticul negru înnodat peste gură.

Bucuroşi că se vor întâlnii cu colegul şi că vor beneficia de o oarecare găzduire, cei doi au mărit pasul, nerăbdători să ajungă. Însă picioarele nu-i mai ajutau. Şi-le trăgeau, târându-şi tălpile prin tina de pe drum. Gib privea „spre cei care veneau din urmă, puhoiul ameţitor al duşmanului care înainta, înainta grăbit, îi simţea cum înaintează, nevăzut de adâncimea din urmă “, aşa îşi spunea în gând că va scrie o nuvelă. “Îi voi da titlul Cei din urmă».

Ajunşi în faţa porţii familiei Paşcalău, s-au oprit privind peste gard în ogradă. Nu se vedea ţipenie de om.

- Or fi plecaţi.

- Hai să strigăm!

Cu puţinele puteri au început să strige.

- Domnule Paşcalău! Domnule Paşcalău!

- Cine strigă? I-a întrebat un ţăran ieşind de după colţul casei.

- Oameni buni! Colegi cu Mircea al dumneavoastră!

Domnul Paşcalău s-a apropiat de poartă, privindu-i mai bine pe cei doi tineri.

- Intraţi, vă rog!

- Eu sunt coleg cu Mircea, fiul dumneavoastră! A deschis discuţia Gogu Stoian. Iar dânsul este student la drept, prieten şi concetăţean cu mine.

- Poftiţi în casă! Vă văd înfriguraţi şi obosiţi…

- Venim de la Bucureşti, cum am putut. Când pe jos, când agăţaţi de câte o garnitură de tren militar.

Au urcat cele câte-va trepte în prispa casei cu geamlâc, şi deschizând uşa spre camera dinspre stradă, camera cea bună, i-a poftit înăuntru.

- Intraţi!

- Dar, unde este Mihai! A întrebat Gogu, în timp ce păşea pargul uşii..

- Luaţi loc, pe scaune, sau unde doriţi, pe pat… Eee! Mihai s-a înrolat voluntir şi este cu compania lui la Ieşi.

- Şi noi tot acolo ne ducem…

- Oi fi şi dumneavoastră obosiţi!

- Suntem, bade Paşcalău!

- Mărie! şi-a strigat nevasta.

- Da! Mitre!

- Pregăteşte masa pentru domnii studenţi! Adu aici tot ce trebuie pentru oaspeţi!

- Bine, Mitre!

-…şi cum vă spuneam, Mihai al meu e sărgent! Am primit depeşe de la el. Îmi spune că a fost rănit la picior, nu grav. La îngrijit o călugăriţă de prin părţile Vâlcii!

- Ştii cum o chema? A întrebat curios, Gib.

- Filofteia! Numele ei de călugăriţă…dar, i-a spus că adevăratul ei nume de familie este Dragomirescu.

- Doamne!!!! Este Luminiţa, prietena mea Andromeda!

- Ce Andromedă…ce Luminiţă!? A întrebat mirat domnul Dumitru, crezând că tânărul de alături aiurează.

- Este fost mea prietenă de la şcoală…Îi spuneam Andromeda. Fiindcă ne alesesem ca stea a noastră Constelaţia Andromeda.

—Înţeleg… înţeleg! Ale tinereţii valuri…hehe…

Între timp a intrat şi doamna Maria cu o faţă de masă de un alb imaculat din in. Pe care a pus două farfurii din lut ars, înflorate.

- Dânşii sunt colegii băiatului nostru!

- Sărut mâna doamnă! S-au înclinat cei doi.

Femeia a ieşit, aducând peste câteva minute un castron plin cu ciorbă de fasole cu ciolan afumat, răspândind în cameră un miros plăcut. În castron se afla un căuş din lemn.

- Înainte de masă, duceţi-vă în bucătărie, să vă spălaţi. Acolo este ligheanul pe lavoar, şi tuciul pe plită cu apă caldă.

După ce s-au spălat, au venit din nou în camera bună, aşezându-se în jurul mesei. S-au şters cu un ştergar înflorat aspru din in topit.

- Copii, serviţi-vă cât credeţi de cuviinţă! Le-a spus Maria, ieşind cu discreţie, aşa cum intrase.

Domnul Paşcalău aflat pe un scaun din faţa mesei, a strigat la nevastă.

- Mărieee!!! Să aduci trei clondire şi un borcan cu ţuică! Să-i mai întremăm pe băieţii ăştia. Să nu uiţi să aduci şi unul cu vin!

- Poftiţi! Serviţi!

- Mulţumim!

Şi-au umplut farfuriile cu ciorbă de fasole şi au început să mănânce cu lingurile de lemn. Între timp gospodina casei a adus trei căni din lut, borcan cu ţuică şi o oală din pământ cu vin fiert, cu piper în el..

Domnul Paşcalău privindu-l cum mâncau de repede şi-a dat seama că băieţii de lângă el flămânziseră de multe zile. La turnat ţuică în ceştile de pământ.

- Doamne ajută! Să vă dea domnul sănătate şi să umblaţi cu bine! A zis, rădicând ceaşca.

- Doamne ajută! Doamne ajută! au ciocnit cu domnul Paşcalău. Dând pe gât dintr-o înghiţitură conţinutul ceştilor.

Bând câteva păhărele de ţuică au început să se încălzească

După ce au mâncat sarmalele, carne de porc tocată amestecată cu tărâţe şi au mai băut alte pahare cu vin fiert, băieţii s-au încălzit bine de tot. La fel şi domnul Paşcalău.

- Fă! Mărie! Vino şi tu să ciocneşti un pahar cu vin!

- Acuşi vin!

După ce şi-au urat sănătate şi să se vadă cu bine, împreună cu Mihai, Maria s-a retras pe nesimţite, în timp ce bărbaţii discutau de război.

Se făcuse târziu. Afară se întunecase şi iar începuse să ningă mărunt.

- Vă culcaţi aici! Unul într-un pat, celălalt în patul de lângă fereastră. Înainte de a adormiţi să suflaţi în lampă. Dacă aveţi nevoi ieşiţi în spatele casei. Câinele e legat. Noapte bună!

- Mulţumim! Mâine dimineaţă vrem să plecăm.

- Până la Bârlad vă duc cu căruţa. Tot am ceva treabă până acolo.

- Mulţumim! Noapte bună!

Domnul Paşcalău a ieşit clătinându-se puţin.

A doua zi, imediat după cântatul cocoşului, ce îşi făcea datoria într-un coteţ din fundul ogrăzii, cei doi tineri călători s-au trezit, s-au îmbrăcat, şi ieşind în curte pentru a se spăla pe faţă cu zăpadă, au văzut surprinşi că domnul Paşcalău dejf înhămase calul la căruţă şi îi aştepta.

După ce s-au echipat ca pentru drum, s-au urcat în căruţă pe fânul ce-l pusese stăpânul calului special pentru ei. Doamna Maria a venit şi i-a întins lui Gib o straiţă înflorată din lână.

- V-am pus aici, dragii mami, ceva de mâncare să aveţi pe drum.

- Mulţumim doamna Paşcalău! Să vă dea Dumnezeu sănătate….

- Să închizi poarta după noi, Maria! Rămâi sănătoasă!

- Mergeţi cu Dumnezeu înainte!

Domnul Paşcalău a mângâiat uşor crupa calului, şi acesta a luat-o uşor spre poartă. Trecând podul de bârne piciorul stâng din spate i-a alunecat puţin pe o bârnă îngheată. Domnul Paşcalău îl strânse puţin din hă şi, apoi, au luat-o pe drum în sus pe valea Bârladului.

- Se aude războiul în spatele nostru! Îl simt! Spuse tata lui Mihai. Cred că s-a stabilit la Focşani. Crivăţul bătea din faţă şi le ardea obrajii. Băieţii s-au culcat în fân, trăgând gulerele în sus, să-şi acopere faţa.

Ajunşi la Bârlad pe la orele prânzului, s-au despărţit de domnul Paşcalău, mulţumindu-i pentru găzduire şi efortul de a-i aduce până aici.

În Bârlad era mai multă ordine. Autorităţile militare luaseră măsura de a-i găzdui pe refugiaţi. Cei veniţi de dinainte erau suspicioşi faţă de cei sosiţi mai apoi. Mergând la comenduirea militară, aflată în primărie, nu mică le-a fost surpriza când au dat peste câiţva drăgăşeneni.

- Să trăiţi domnule maior Gheorghe Petrescu!

- Să trăiţi, tinerilor! Ce este cu voi pe aici?

- Ne ducem la Iaşi! ne-a prins războiul în Bucureşti! Nu am mai putut să mergem la ai noştri…frontul se afla pe aliniamentul Piatra Olt-Piteşti!

- Să stai pe aproape că vă aşez într-un tren care merge spre Iaşi!

În momentul acela a apărut şi fostul şef al muzicii militare din Drăgăşani, împreună cu comerciantul Vidu Nicolaescu.

- Să trăiţi domnule maior!

- Să trăieşti, muzicuţă! Băi, băi… s-a mutat Drăgăşaniul aici! S-a mirat maiorul, văzându-l şi pe comerciant.

- Hai să vă duc la gară, băieţi!

- Mulţumim domnule maior!

- Mergem şi noi să bem un vin cu băieţii la bufetul gării! Spuse Vidu Nicolaescu.

Pe drum de la comandament studenţii s-au interesat de familiile lor.

- Nu ştiu nimic! Sunt plecat de mult!

După ce au băut, în grabă, un litru de vin, s-au urcat în trenul care mergea spre Iaşi. «Lung e drumul Iaşului. “ ‘i-a zis Gib, văzând că până la Nicolina au făcut o zi întreagă. Imediat ce a oprit trenul în Gara Iaşi, a fost înconjurat de soldaţi.

- Actele! Scoateţi actele! Le-a zis un subofiţer. Facem trierea!

Gib şi Gogu aveau toate actele în regulă.

- Mergeţi în sala de aşteptare. Acolo, vă face domnul colonel trimiterea la Şcoala de infanterie din Dorohoi.

- Am înţeles!

După ce le-a făcut trimiterea către Şcoala din Dorohoi, nu după mult timp, chiar în noaptea aceea au fost urcaţi în trenul cei ducea spre această localitate.

Din gară au fost preluaţi de un plutonier major şi duşi la Şcoala de Infanterie ce funcţiona într-o cazarmă. Imediat au trecut prin faţa comisiei medicale.

- Domnule Gheorghe Stoian, sunteţi admis! Gogu a ieşit bucuros.

- Am fost admis! Felicitări, I-a spus Gib.

- Să intre domnul Gheorghe Mihăescu! A anunţat un sergent major.

După un control amănunţit, comisia a dat verdictul, scris pe un Buletin Medical. Elev Gheorghe Mihăescu respins. Motivul:»gravă insuficienţă toracică. Semnătura ss. indescifrabil, 30 noiembrie 1916.»

- Drum bun, prietene! Să ai grijă de tine!

- Am! a răspuns morocănos Gib. Gogule îi doresc succes şi …cu Dumnezeu înainte!

S-au îmbrăişat. Gib s-a desprins cu greu, apoi a luat drumul Iaşului. Supărarea pusese stăpânire pe el. Mergea de dimineaţa până seara, drumurile erau desfundate de ploi, iar ghetele abia şi-le trăgea după el, fiind încărcate de noroi. Din mila unor oameni, înnopta în câte o casă, beneficiind de mâncare.

Într-o seară adăstând la o casă de om, citit la viaţa lui, a aflat că la Iaşi, datorită masivelor pierderi de efective pe front s-a înfiinţat o şcoală de infanterie.

- Uite, scrie aici! Îi arată Pătru, ziarul, în timp ce Gib mânca o tocană de cartofi. Scrie şi adresa!

Bucuros nevoie mare, şi-a notat adresa şi a doua zi a plecat mai departe. Pe data de 21 decembrie, oboist şi murdar de noroi, Gib se prezintă la comandantul şcolii. Scund, şi

slăbuţ, cum era, nu prea arăta bine pentru un soldat în armata română.

- Să trăiţi! Domnule comandant! Doresc să mă primiţi în şcoala de infanterişti!

Comandantul s-a uitat la el, l-a studiat din cap până în picioare.

- Măi, tinere! Eşti făcut din…puţin! Nu pot să te primesc. Nu doresc să fii carne de tun, dintr-un luptător nevinovat…

- Vă rog, domnule comandant! Vreau să-mi apăr ţara! Sunt oltean, şi oltenii îşi iubesc ţara şi nevestele!

- De unde eşti măi…viteazule!

- Din Drăgăşani, să traiţi!

- Ai auzit de Suteşti?

- Am auzit domnule maior! Eu sunt de acolo.

- Atunci…moral…aveţi obligaţia să mă primiţi!

- Dacă zici…dumneata…Te primesc!

(Sfârşitul cap. 7 din roman, capitol recomandat a fi citit, pentru că are tematica Războiului pentru Reîntregirea Neamului, precum cărţile de mai jos)

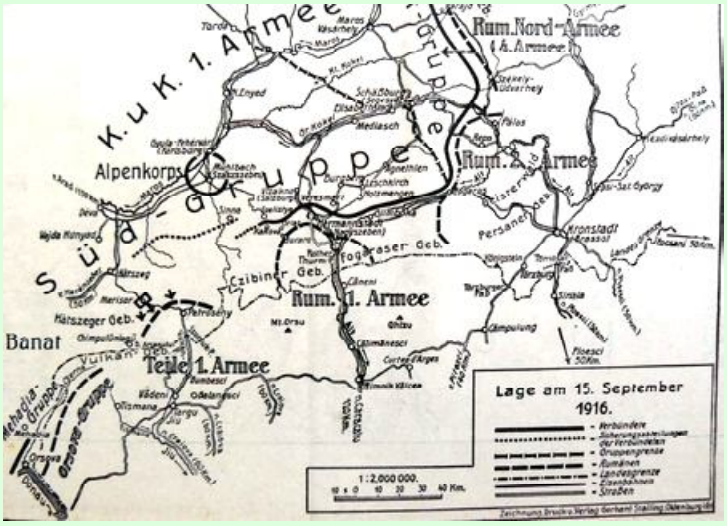

Contraofensiva trupelor austriece în Transilvania

NOU LA EDITURA SEMĂNĂTORUL

Suplimentare de tiraj la memorialul lui Ion Aurariu *„Prin vremuri de război”*

Premieră absolută în luna martie!

Un documentar comun scris de doi cercetători ai vieţii poetului George Coşbuc: prof. Nicolae N Tomoniu, Tismana şi pr. Maxim Morariu, Salva, sat la 4 km de satul naşterii poetului !

Cunoaşteţi o parte din istoria Tismanei sec. al XX-lea, cumpărând această carte!

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

Nicolae N. Tomoniu

Pr. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu - Mân. Salva

Familia Cobşuc, Sângeorz-Băi, 1913

FRAG-MENT EPIC de George Coşbuc

Trăsnete-al mîniei noastre, Mircea, tu iuţeşte-ţi paşii !
Adă-ţi gloatele ce-n clipa bine-potrivitei vremi
Prins-au fulgerul cu palma ! Braţ, ce pustiind vrăjmaşii,
Dunărea ca soţ de luptă, munţii te-ai trudit să-i chemi.
Ce vei fi gîndit tu, Mircea, cînd vedeai pornit cum vine
Peste munţi şi peste ape, ca furtuna, liderim ?
Vai, putem noi azi pricepe sufletul ce-a fost în tine,
Mai avem simţire-n inimi ca-ndeajuns să te slăvim ?

Editura Semănătorul - 2016 - ISBN 978-606-93782-7-4

N. N. TOMONIU & MAXIM MORARIU - GEORGE COSBUC DE LA TISMANA

NICOLAE N. TOMONIU

MAXIM (IULIU MARIUS) MORARIU

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

EDITURA SEMĂNĂTORUL
TISMANA - 2016

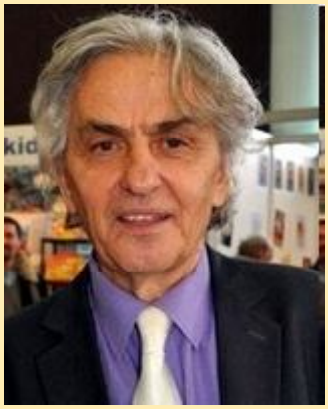

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Dr. George Anca, rândul doi, în costum deschis, în spatele preşedintelui Indiei

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Comunicarea dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie, "World Conference Indologie", a avut loc la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, o manifestare în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR). Conferinţa internaţională s-a desfăşurat pe parcursul a trei zile, începând cu data de 21.11.2015, având cinci sesiuni de comunicări. Dr. George Anca a ţinut comunicarea sa în ziua a doua, sesiunea a treia.

Preşedintele Indiei, Pranab Mukherjee, cu participanţii la Conferinţa Internaţională de Indologie de la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, 21.11.2015.

Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa Mondială Indologie şi a deschis sesiunile de comunicări unde participă savanţi internaţionali, în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India. Prezintă comunicări ştiinţifice : profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, prof. Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez din Chile, prof. Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, prof. I . Wayan Ardika din Indonezia, prof. Claus Peter Zoller din Norvegia, prof. Danuta Stasik din Polonia, dr. George Anca din România, prof. Javier Ruiz Calderon din Spania, prof. Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, prof. Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, prof. Wang Banwei, prof. Ma Jiali, prof. Yu Longyu din China, prof. Narendra K. Wagle din Canada, prof. Marietta Stepanyants din Rusia, .prof Rajendra Arun din Mauritius, prof. Satya Vrat Shastri şi prof. David Frawley din Statele Unite ale Americii.

Comunicarea din ziua a doua, sesiunea a treia

De la stânga: Prof David Frawley SUA, prof. Lokesh Chandra preşedintele(ICCR), prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Din prezidiu fac parte: prof. Satya Vrat Shastri, prof David Frawley din Statele Unite ale Americii, Prof. Lokesh Chandra preşedintele Indian Council for Cultural Relations (ICCR), prof Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Iată imagini din timpul comunicării ştiinţifice.

Se observă cât de apreciat este discursul dr. George Anca de către vecinul său, prof. Yu Longyu din China. In videoclip, cu toate că microfoanele, iniţial, nu erau bine pornite, se aud aplauze la început, în timpul şi la sfârşitul comunicării.

Un prieten bun ! Prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca

---

Conferinţa s-a încheiat cu o prelegere specială a fostului preşedinte al ICCR, Dr. Karan Singh, Upanişade.

Pentru o Conferinţă Internaţională a somităţilor Româneşti

Pe când o asemenea manifestare mondială şi la Bucureşti, cu participarea profesorilor de limbă română, doctorilor în filologie sau filosofie, a economiştilor, IT-iştilor, fizicienilor, specialiştilor în cercetarea nucleară, în industria aeronautică sau a altor savanţi de reputaţie internaţională ce lucrează în lume ? Pentru că avem unde s-o organizăm ! Palatul Parlamentului, fosta Casă a Poporului a fost construită tocmai în perspectiva unor mari manifestări culturale internaţionale. S-au creat şi Institute Culturale Române în multe ţări dar singura activitate care a devenit notabilă, a fost deplorabila expoziţie de artă şi literatură pornografică de la New York !

Pentru perpetuarea timp de aproape două decenii la ministerul culturii a miniştrilor maghiari, în scopul de a se crea o majoritate parlamentară, deocamdată a plătit poporul. Care n-a ieşit la vot sau a fost împiedicat să voteze. Refuzul votului şi mânia poporului contra parlamentarilor, puşi politic mereu pe treapta de sus, seamănă leit cu vorba populară să faci pipi în aceea direcţie. Ca să devenim o ţară de civilizaţie europeană, să ieşim cu toţii la vot, nu în stradă !

Nu de guverne tehnocrate, rezultat al unor manifestaţii dubioase de stradă avem nevoie, ci, aşa cum în întreaga istorie a neamului românesc am apelat la sfaturile unor înţelepţi ai naţiunii, aşa trebuie să facem şi acum !

Pentru că sfaturile Înaltelor Porţi sub a căror pulpană am stat vremelnic de-a lungul istoriei, ne-au adus doar vremuri potrivnice.

Prof. Nicolae N. Tomoniu
Director revista ”Sămănătorul” .

AFRICA E TISMANA

În spatele viersului "Africa e Tismana" al poetului George Anca stă o întreagă filozofie şi de aceea el nu poate fi înţeles atât de uşor. De pildă, îl desluşesc erudiţii care-l citesc pe marele Mircea Eliade, filozof şi istoric al religiilor, fost profesor la Universitatea din Chicago din 1957, titular al catedrei de istoria religiilor Sewell L. Avery din 1962, naturalizat cetăţean american în 1966 şi onorat cu titlul de Distinguished Service Professor.

Intersecţia dintre George Anca şi Mircea Eliade şi corespondenţa dintre ei (publicată de "Sămănătorul" online, nr.3/2014 şi nr. 4/2014 tipărit), s-a realizat pentru că filozofia indiană devenise a doua pasiune a lui Mircea Eliade şi obţinând o bursă particulară, studiase limba sanscrită şi Yoga cu Surendranath Dasgupta, în Calcutta.

Pentru edificare deplină, este suficient să extragem câteva date din biografia poetului:

GEORGE ANCA (n. 12 aprilie 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică. Operă vastă, de combinaţii pline de virtuozitate între originismul universal şi modernismul arhaizant. Studii şi titluri academice: Doctor în filologie (Univ. Bucureşti, 1975). Director general al Bibliotecii Pedagogice Naţionale „I.C. Petrescu"; Visiting Lecturer University of Delhi (1977-1984; 2002-2003); scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România; traducător. Preşedinte al Asociaţiei Culturale Româno-Indiene şi al Academiei Internaţionale „Mihai Eminescu"; vicepreşedinte al Societăţii de Etnologie din România; membru al Romanian Group for Pugwash.

Cărţi publicate (selecţii): Invocaţii (1968), Eres (1970), Poemele părinţilor (1976), „Ardhnariswara" (1982), Parinior (1982), Mantre (1982), Pancinci (1982), Upasonhind (1982), Indoeminescology (1994), The Buddha (1994), Orientopoetica (2000), Gitagovinda de Jayadeva (trad. 1983), Meghaduta de Kalidasa (trad. 1984); Eminescu's Luceafărul in Sanskrit (1983); Sanskritikon (2002); Dharma hindusă (trad., 2002); Tangoul tigrului (2005); ciclul Apokalipsa indiană; Gramatica sanscrită în versiunea lui Eminescu (2004); Cenuşa lui Eliade (2007)

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i aprinsesem lumânare

Când pe la sfârşitul lui Cuptor, al anului 2010, doctorul în milenara cultură indiană, George Anca, poposea la Tismana, socoteam că "trec să te văd", aruncat rapid prin telefon, ne va lua timp doar cât să bem o cafea şi să gustăm ceva fructe anti-caniculă.

Îl ştiam omul "lumii în trei cuvinte", al filosofiei tip haiku în trei viersuri sau al dodiilor olteneşti ce concentrau o dojană ce ţine la şcoală o oră în "vezi tu pe dracu' !" Dar a fost suficient să deschid discuţia pe tema doctrinei asceto-mistice, şi anume, dacă el crede că Sfântul Nicodim de la Tismana a fost adept al isihasmului şi spiritele s-au încins. Nu mai era acum vorba nici de "trec să te văd", nici de minute, ci, de ore întregi. "Stai să vezi ce-a fost cu Gr. Palamas întâiul care încerca să realizeze unirea omului cu Dumnezeu prin rugăciuni lăuntrice ! Se pare că era aproape de a vedea lumina taborică iar Nicodim în peştera lui din Stârmina încerca un nou event !". "Ba, nu ! Evagrie din Pont a iniţiat cel dintâi „Rugăciunea inimii" sau „Rugăciunea lui Iisus", prin invocarea repetată a unei rugăciuni cu numele lui Hristos !"...

De regulă, prin e-mail mă-nţelegeam cu George prin două, trei fraze dar acum… Ehei ! Ca să vorbesc în dodii, "una-i scrisul, alta-i vorba!" aşa că George se hotărî: "Rodica, draga mea soţie! Ia maşina şi lumina şi du-te tu cu ele la mănăstire că noi mai avem niţică treabă! Găsim noi vreo maşină să urcăm după voi la mormântul Sfântului Nicodim"

Ajunsesem subit la constatarea că George îmi vorbea prin prisma filosofiei marilor poeme indiene ale lui Kalidasa, Jaydeva, Shankaracharya, RABINDRANATH TAGORE, filozofie pe care eu o redusesem, ca matematician, la înţelegerea abstractă vehiculată de ţăranul simplu privind "reîncarnarea". Eu vedeam "reîncarnarea" mea în Sfântul Nicodim ca o afinitate de neam, tatăl meu fiind pe jumătate sârb din provincia Bitolia iar lui George, poetul şi filosoful, îi vedeam "reîncarnarea" prin afinitatea de gândire cu indienii celebri de care-mi vorbea. În ultimă instanţă voiam să invoc faptul că ideile filosofice caută în genere originile tot aşa cum Mircea Eliade punea accentul pe conceptul de spaţiu şi timp sacru. Spaţiul sacru este în concepţia lui centrul universului, pe când timpul sacru era o repetiţie a elementelor de la originea lumii, când fiinţele umane arhaice erau bine orientate în timp şi spaţiu. Spre deosebire de noi muritorii de azi, care trăim într-o dimensiune ascunsă, subconştientă, guvernată din ce în ce mai slab, până la imperceptibil, de fenomenul religios.

Dar, vai, conştiincioasa Rodica se întoarse de la mănăstire iar eu şi George aterizarăm pe pământ în spaţiul şi timpul real.

NEW DELHI, BURICUL INDOLOGILOR DIN LUME

În luna noiembrie anul trecut, indologul nostru de serviciu George Anca, spre cinstea întregii Românii, ateriză în India care a găzduit pentru prima dată "World Conference Indologie", în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR).

Ziarele au anunţat savanţii internaţionali care au participat la Conferinţă: profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, Prof Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez de la Chile, Prof Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, Dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, Prof I . Wayan Ardika din Indonezia, Prof Claus Peter Zoller din Norvegia, Prof Danuta Stasik din Polonia, Dr. George Anca din România, prof Javier Ruiz Calderon din Spania, Prof Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, Prof Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, Prof Wang Banwei, Prof Ma Jiali si prof Yu din China, Prof Narendra K. Wagle din Canada, Prof Marietta Stepanyants din Rusia, Prof Rajendra Arun de la Mauritius si prof David Frawley din Statele Unite ale Americii.

La începutul lui decembrie a.c., George Anca primi un set de imagini făcute de gazde la înalta conferinţă, unde în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India au deliberat pe diverse teme legate de cultura şi filosofia indiană. Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa din 21 noiembrie. Printre fotografii, dr. George Anca, făcând parte din prezidiul unei sesiuni de comunicare.

ÎNTRE CHINEZI

Ehei ! Privim zilele astea pe George Anca între… chinezi. Dar până la urmă, "Qui semble, s'ensemble !" nu-i aşa ? Până şi în vremea lui Confucius, Zalmoxe sau Pitagora,

când se mergea cu căruţa sau cu corabia din bambus, marii învăţaţi ai lumii ţineau prelegeri prin alte imperii sau îşi făceau reciproc copy/paste. Să nu credem noi că geniile preistorice sau seminţiile pământului erau înţepenite într-un areal restrâns dacă n-am văzut, decât până în aceşti ani, marea migraţie arabă ce are loc în Europa! Are dreptate dr. George Anca, redactor la revista "Sămănătorul", amfitrion în cenaclul literar de la Clubul Calderon din sectorul 2, Bucureşti: Africa e Tismana !

Iar poezia lui, atât de abstractă dar pe deplin cuprinzătoare, m-a făcut să-i dau o replică prietenească..

George Anca: Intre chinezi -

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i
aprinsesem lumânare
dau mâna cu schizofrenia
mai dă-mi un diabet
binele fâcându-vi-l
m-aţi îmbolnăvi
ori aş spune bon jour
am uitat o lumină
mult până la Confucius
reprimare anekanta gitan
frustrare stereotipie regresie
lucruri modelabile decât prin muzică
o alergătură şi ceva
lăsaţi-ne-n pace cu legile
râde Tagore bambuşilor
care în foc continuu care
nu vă mâncaţi beţi-mă
chiar m-am uitat în geneză
şi voi de pe drumuri în arhetip
el cu terenul eu cu scena

Replica
Nicu N. Tomoniu: şi invers -

Să-ţi trăiască ORIENTOPOETICA
Fire-ai să fii, tizule George
Ce pui o lumină Tismanei
Aşa e, Tismana e Africa,
Trecând prin sud-vestul Indiei,
Unde avu misiune apostolească Toma,
El marele zidar.
Dar ajungand la Gundafor,
Împaratul Indiei,
Nu-i făcu palat pe pământ,
Ci în cer, dând banii săracilor.
Făcând-i creştini,
Lovi greu Toma pe Confucius,
Cu ideea lui că natura,
Are,o esenţă divino-cerească,
Cu rădăcina ei, natura umană.
De aci, persecuţiile răspândiră seminţiile,
Prin Lume iar Tismana,
Ajunse în grădina basarabilor.
Nici acum nu s-a potolit,
Roiul seminţiilor ce încing pământul,
Mai rău decât Zeul Ra,
Cu ochiul lui de foc.
Mint ăştia cu încălzirea globală,
Geţarii se vor topi şi vor răci Pământul.
Polul nord va ajunge în Siberia,
Şi va ajunge sloi Europa.
Tismana se va întoarce în Africa,
Unde va fi cald şi bine.
Dar nu vom trăi noi ziua aia!
Deocamdată scriem poeme,
Gândind că vor deveni imnuri,
Ca ale lui Tagore...

New Delhi: President Pranab Mukherjee with the participants of the International Conference of Indologists at Rashtrapati Bhavan, in New Delhi on Nov 21, 2015.
George Anca, al doilea din stânga

Dumitru Vlăduţ, pe vremea când era profesor la Sibiu

DUMITRU VLĂDUŢ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).

Eseist, proză scurtă, folclor.

O PRIMĂVARĂ CU GHIOCEI ÎN DECEMBRIE 1989

Gânduri despre România altor vremuri. O fi fost ceva bine pe vremuri sau totul a fost rău?

Aşa credeam noi că în toamna anului 1989 am dat peste o primăvară cu ghiocei şi speram că fiecare dintre noi ne vom împodobi odăile cu buchetele albe ale ghioceilor. Toţi sau aproape toţi speram că s-au schimbat anotimpurile SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI. Aproape toţi românii credeam că a început să strălucească un soare cald pe câmpiile mănoase ale ţării noastre. Speranţele au fost mari, aşteptările întârziau. Cei ce au luat frăiele noii orânduiri s-au instalat în fotoliile comode ale Guvernului şi ale noii preşedinţii. Ei s-au instalat comod, dar se pare că pe zi ce se instalau tot mai confortabil au uitat de speranţele românului de a mai culege frumoasele flori albe ce credeam că au înflorit în decembrie 1989. In decembrie 1989 tot românul sau aproape toţi au văzul deasupra ţării un cer senin şi înstelat şi cu un soare la care sperau o căldură şi o binecuvântare a necunoscutului.

În noua orânduire - românul a observat foarte târziu că de pe cerul înstelat cădea zilnic câte o stea, în locul stelelor a apărut câte un nor alburiu, întunecându-se în timp. Aşa au început să cadă stele de pe cerul speranţelor de pe teritoriul României. A căzut o stea, peste o săptămână cădea altă stea şi tot aşa au căzut stelele industriei româneşti. La început au căzut luceferii industriei româneşti - marile uzine vândute pe un euro şi apoi în locul modernizării marilor uzine - acestea s-au transformat în mormane de fier vechi, iar cei ce le-au cumpărat cu un euro s-au îmbogăţit, iar românul care muncea aci în acest luceafăr industrial a rămas fără speranţele în care au crezut, speranţele în care au crezut după anul 1989.

Încet, încet peste cerul înstelat a început eclipsa. Soarele strălucitor în care am crezut în ’89 a fost uşor întunecat de speranţele frumoase ale românului. Nu a fost suficient că au fost duse la ruine luceferii industriei româneşti, lăsând fără loc de muncă oameni muncitori ce lucrau ziua şi noaptea pentru a-şi întreţine familia şi pentru a-şi găsi un loc mai comod într-o locuinţă, într-o gospodărie mai frumoasă şi mai bogată, dar cerul ce acoperea România se tot întuneca. Eclipsa a cuprins toată industria românească, au dispărut combinatele de confecţii, modernele fabrici de bere, de lapte şi micile fabrici industriale mărind numărul oamenilor care culegeau in decembrie ’89 falsele flori albe şi speranţele lor într-un cer cu soare strălucitor. Zeci de mii de oameni au rămas fără loc de muncă, şi astfel, în câţiva ani cerul României a intrat în eclipsă totală.

Industria a fost distrusă, agricultura a intrat în colaps, irigaţiile şi serele au fost distruse prin furturi şi jafuri, agricultura s-a transformat în livezi pline de bălării şi uscăciuni. Aducem legumele şi fructele din străinătate, chiar şi din ţările vecine, unde eclipsa nu a pătruns şi unde cerul are încă stelele industriei iar românul pleacă din ţara lui să le culeagă fructele, legumele, să lucreze în construcţii şi să îngrijească câte un bătrân, care la el în ţară se bucură de o pensie frumoasă ce-i permite să trăiască decent şi să plătească şi pe românul plecat din ţara lui fugind de sărăcie. De acolo trimit bani şi la familia rămasă în fosta Românie bogată altă dată.

Frumoasele amintiri din copilăria mea unde am crescut şi am învăţat în România de altă dată, nu se pot uita uşor. Cum să poţi uita o viaţă plină de amintiri, de un învăţământ sănătos şi cu temelii bine conservate. Azi, prin presă şi prin televiziuni vezi numai acuzaţii aduse profesorilor, învăţătorilor, educatorilor care critică elevul care vine îmbrăcat cum pofteşte el şi nu cum ar trebui să-şi respecte instituţia unde se pregăteşte, sădindu-i sămânţa caracterului în memorie, bunele învăţăminte cu care să-şi creeze un viitor pentru el şi pentru o familia pe care o va crea într-un viitor apropiat.

Într-o zi am auzit şi văzut emisiuni unde unele posturi de televiziune criticau o profesoară că a trimis o elevă acasă că a venit la cursuri cu o rochie înflorată. Crimă mare - subiect pentru televiziuni - cum îşi permite profesoara să trimită o elevă acasă. Îi cereau demisia profesoarei şi scoaterea din învăţământ, ba ceva mai rău, a venit la şcoală mama elevei şi o trăgea la răspundere pe profesoară cum îşi permite să-i trimită fata (eleva) acasă? Pentru că a îmbrăcat o rochie care-i plăcea ei?

Greşeală? Da, un regres în educaţie domnilor de la televiziune şi mamelor care vă protejaţi copiii, dându-le o educaţie bolnavă care îi afectează în restul vieţii. Credeţi că în viaţă trebuie să se comporte cum vor ei?

Ştiţi domnilor care transmiteţi aceste absurdităţi şi voi mamelor care vă protejaţi copiii în nerespectarea disciplinei şcolare cum mergeam noi la şcoală? Mergeam cu uniforme şcolare, cu număr de înmatriculare şi cu emblema liceului sau a şcolii unde ni se pregătea viitorul. Nu aveam voie în zilele de sărbători şi duminicile să circulăm pe străzile unde se plimbau oamenii maturi. Nu aveam voie să mergem la şcoală fără uniforme. Ori, dacă azi sistemul bolnav al educaţiei le permite să meargă la cursuri cu fuste scurte, cu ruj pe buze, cu unghii vopsite, cum să mai respecte regimul şcolar şi cum să nu se petreacă atâtea violuri? Cine se face vinovat că azi un elev răspunde obraznic unui dascăl sau uneori sărind la profesori amenințându-i. Ce ziceţi domnilor de la aceste televiziuni care criticaţi dascălul şi nu elevul - ce se va alege de acest elev când va termina şcoala? (Voi aveţi copii?).

Vor proceda la fel; îşi vor insulta directorul, şeful de producţie sau patronul? Păi atunci unde vor găsi loc de muncă? Ce va deveni acest tânăr sau ce va face când va fi bun pentru muncă? Cine va lucra cu acest tânăr? Şi cum îl va primi în fabrica lui, dacă a fost crescut în desfrâu şi în apărarea comportamentului bolnav pe timpul şcolii sau al oricărei forme de învăţământ.

Se gândesc cei care fac asemenea transmisiuni sau părinţii care iau apărarea proastelor comportări în şcoală şi în societate, unde va ajunge copilul lor?

S-au uitat multe! Şi eu am fost elev dar aveam un respect faţă de dascălul meu. Dacă eram nerespectuos nu veneam cu lecţia ne învăţată, dacă făceam dezordine în clasă - imediat eram pedepsit. Dascălul ne punea în genunchi, uneori pe coji de nucă sau pe boabe de porumb. Dar cine venea sau îndrăznea să critice un dascăl care urmărea ca în clasa lui să fie ordine? Şcoala primară unde am învăţat am avut învăţători cu metode de predare excelente; plecai cu lecţia învăţată - dar am avut şi învăţători care nu aveau zestrea de dascăl. Am învăţat la o şcoală cu 4 săli de clasă, învăţam 7 clase, cei mici dimineaţa, cei mari după masă. Am avut dascăli buni - Auraru, Aurel Cocîrlă, soţia acestuia, Slivilescu Nicolae - dar am avut şi dascăli ce nu aveau darul de dascăl cum era învăţătoarea P. M. dascălul C.N. care era o brută şi nu dascăl. Toţi aceştia au funcţionat în comuna Tismana, Gorj - locul meu de naştere. In aceşti ani, 1940 - 1941, a funcţionat pe lângă şcoală şi cantina săracilor care servea masa la terminarea cursurilor, cantina era în vechiul sediu al primăriei. Când treceam pe lângă ea, avea un miros miraculos. Am rugat pe unchiul meu, învăţător la această şcoală, să mă lase să mănânc şi eu măcar o dată la această cantină.

Mi-a îndeplinit dorinţa. La începutul mâncării se făcea o rugăciune. O ţin minte şi azi, suna aşa: *Mânca-vor săracii şi vor lăuda pe domnul.* La terminarea mesei mulţumeam domnului pentru binecuvântarea hranei pe care am servit-o. În liceu se purtau uniforme şcolare cu emblema şcolii şi nr. de înmatriculare. Dacă făceai o dezordine pe stradă, cineva îţi lua numărul de înmatriculare şi şcoala la care învăţai, anunţa pe diriginte sau pe directorul şcolii şi îţi primeai pedeapsa prin observaţii în faţa întregii clase sau şcolii pentru comportamentul urât de pe stradă.

Nu era nevoie de poliţişti sau de 112 ca azi ca să poţi descoperi dacă este sau nu elev. Cei care duc frâiele învăţământului după ’89 nu au făcut decât rău învăţământului, au schimbat la legi in fiecare an, dar totul a fost în zadar.

Noi am învăţat primele litere cu tăbliţe şi cu condeie, dar am învăţat bine şi am ocupat locuri în viaţă meritate. Azi învăţământul este în colaps, televiziunile şi presa critică dascălii nu elevii care au comportări necuviincioase şi rochii deasupra genunchilor. Ce ziceţi cei din televiziune e bine, voi aveţi copii?

Pornirea presei şi unor televiziuni împotriva dascălilor este în defavoarea tinerilor elevi şi studenţi care vor porni în viaţă pe cont propriu. Dacă nu vor reuşi în viaţă să devină buni ortaci, vin televiziunile să-i ajute?? Dar cine se gândeşte la ce va urma? Gândesc doar să-şi facă audienţă. Eu prefer învăţământul din timpul copilăriei mele, chiar dacă umblam în opinci şi dacă dascălul meu mă pedepsea că nu învăţ, nu sunt îmbrăcat decent sau nu port uniformă şcolară. Dascălul era în satul meu luceafărul ce ne lumina calea vieţii, azi dascălul este supus criticilor unor televiziuni, unor părinţi ce nu gândesc la viitorul copilului său. Care devine din lipsă de educaţie în viaţă un violator, nu-şi respectă aproapele şi chiar pe cei ce l-au crescut.

Sunt însă şi părinţi care se gândesc la viitorul copiilor lor. Aceştia au loc în societate, sunt respectaţi, sunt căutaţi de patroni şi instituţii ale statului şi le oferă confortul meritat, mulţumind părinţilor şi dascălilor ce le-au canalizat viitorul.

Dacă căderea stelelor de pe cerul României s-ar opri aici! Dar nu se opreşte căderea stelelor, întunericul cuprinde toate ramurile României. Sănătatea este sub nivelul dorit. Doctorii te tratează ca pe un muritor când ai intrat pe uşa spitalului sau a unui cabinet particular. Rar întâlneşti doctori amabili ce-ţi dau speranţe pentru viaţă. Într-o zi am solicitat la un cardiolog din Tg-Jiu un consult. Mi-a răspuns că nu are timp chiar dacă este grav. Refuzaţi? Da, nu am timp. Păi acesta este jurământul dumneavoastră când azi eşti doctor? Ironic mi-a răspuns: *ce te priveşte, eu hotărăsc dacă consult sau nu.* Aşa funcţionează azi sistemul de sănătate.

Eram mic, aveam 4 ani, am răcit şi am fost internat la un spital din Baia de Aramă. Spitalul era cu aparatură modestă, dar cu medici cu dragoste de meseria lor. În fiecare zi, de 3 - 4 ori, venea medicul în salonul meu unde eram internat însoţit de mama - şi mă întreba de fiecare dată: *„Mitruţ ce faci, să ai grijă să iei medicamentul la ora scrisă»*, şi uite aşa două săptămâni doctorul de la Spitalul din Dealul Baia de Aramă m-a făcut bine. La plecare a venit în salon şi m-a atenţionat să nu mai stau în frig. Stau azi şi gândesc - prefer doctorul de acum 75 - 80 de ani - mai apropiat de pacient şi cu devotament pentru bolnav chiar dacă nu aveau aparatura medicală de azi. Te vindecau cu vorbe frumoase, cu încurajare şi cu grija de a-ţi lua tratamentul prescris la ora fixată de doctor.

Omul simplu, fără carte multă, nu are succes nici în necazurile create de semenii lui. Sunt unii judecători care nu le înţeleg necazurile, se bazează pe armata de experţi judiciari, care unii dintre ei lucrează în interesul lui de a cumula venituri necuvenite, vânzându-şi cinstea şi omenia în schimbul unor bani necuveniţi. La influenţa acestora şi la unele rapoarte ale acestor aşa-zişi experţi, unii judecători nu mai studiază cazul unui biet sărac şi bazându-se pe unele rapoarte ce conţin falsuri in interesul avuţilor, dau sentinţe eronate. Se zice că sunt judecători care nu iau în seamă unele rapoarte depuse de topografi corupţi. Nu le iau în consideraţie şi dau soluţii după acte, martori şi convingere personală ca soluţia să fie cea mai corectă. Câţi asemenea judecători sunt? Chiar dacă obţii o sentinţă corectă, vin recursuri cu alte expertize care prezintă date false şi duc în eroare judecătorii.

Pe timpuri - judecătorii pentru convingerile lor personale se deplasau la faţa locului şi îşi formau opinia, nu aşteptau rapoartele topografilor. Azi s-au declarat zeci de experţi judiciari dar este foarte greu să găseşti unul corect. De fapt aşa este omul format, nu se mai poate schimba in fuga lui pentru venituri necuvenite. Aşa este România de azi: deputaţi corupţi, guvernele care au stăpânit timp de 25 de ani România şi au reuşit să stabilizeze furtul, minciuna şi turnătoriile dintre semenii lor.

Domnilor, ştiţi voi ce conduceţi? Ţara Românească cu oameni cinstiţi, cu muncitori obligaţi să plece peste hotarele ţării, altădată cu profesori devotaţi meseriei lui, cu un doctor ce stătea la capul bolnavului, cu un judecător care venea la faţa locului pentru a-şi forma convingerea lui în pronunţarea unei sentinţe drepte. Nu ştiţi asta domnilor guvernanţi! Ştiţi doar să spuneţi poveşti neadevărate pentru ţară, pentru poporul pe care-l guvernaţi, să vă lăudaţi cu creşteri economice, să ascundeţi creşterile de preţuri, să promiteţi un nou cer cu stele strălucitoare înainte de alegeri, ca în timp stelele să rămână tot in cerul întunecat ce acoperă România, iar stelele strălucitoare despre care vorbiţi şi promiteţi se ascund în

continuare după nori negri ce i-aţi adus deasupra Românilor după ’89. Aţi creat instituţii în ţară ce se concurează în abuzuri şi supremaţie, nu se ştie cine conduce şi cine execută, totul datorită vouă GUVERNANŢILOR, s-a abătut asupra românilor blestemul pentru care în ’89 am aplaudat cu toţii.

Îmi aduc aminte cu zeci de ani în urmă când îmi exercitam meseria de dascăl în Ardealul nostru, eram înconjurat de oameni gospodari, cinstiţi, muncitori, de preoţi curaţi - azi se găsesc greu - învăţători cinstiţi şi omenoşi ca fostul pământean, director de şcoală Ungureanu Vasile, care plecat la 96 de ani dincolo de poarta necunoscutului, alături de părinţi, rude şi oameni cinstiţi deja trecuţi în lumea unde este dreptate.

Dar să reamintesc şi de viaţa noastră de dascăli la şcoala pe care Ungureanu Vasile o păstorea. Eram 17 cadre didactice şi o instructoare superioară de pionieri. Majoritatea cadrelor didactice eram tineri, necăsătoriţi. Când voiam să facem câte o chermeză (dans), ne fiind căminul cultural - construit abia în 1956 - 1957 - organizam pe sub ascuns câte o chermeză sâmbăta seara noi dascălii tineri şi mai invitam şi colegi de la alte şcoli. Totul se organiza în secret pentru că directorul Ungureanu nu voia să dansăm în una din multele săli ale şcolii. Aveam un acordeonist în satul şcolii noastre, îl chema Volony. Il tocmeam şi pe acesta în secret ca să nu afle directorul Ungureanu şi când aveam totul pregătit, aveam un aliat care ne susţinea organizarea chermezei, altfel nu aveam posibilitatea să intrăm în şcoală. Directorul încuia şcoala şi ţinea cheia la el acasă. Aliatul nostru în organizarea chermezei era doamna Victoria, soţia d-lui director. Colegii mă trimiteau pe mine la doamna Victoria, eram naşul copiilor lor. Ziceau colegii: mergi tu la doamna Victoria şi cere-i cheia de la intrarea în şcoală. Soţia directorului Victoriţa ne dădea cheia în secret şi ne atenţiona, după ce intraţi în şcoală încuiaţi uşa de la intrare, suciţi cheia ca să nu mai poată directorul să intre în şcoală cu cheia de la oamenii de serviciu. Aşa făceam. Respectam instrucţiunile. Începea petrecerea fără prea mult zgomot, dansam tangouri, valsuri, şi alte jocuri de Ardeal. Fetele dăscăliţe veneau frumos îmbrăcate, nu cu fuste deasupra genunchilor şi nici nu se strâmbau în toate felurile în timpul dansului cum se vede azi pe ecranele televiziunilor sau la anumite aniversări.

Lunea începeau cursurile, ne aşteptam la muştruluire (critici şi observaţii) din partea directorului Uugureanu, ne făcea morală, dar mai moderată. Doamna Victoria, soţia directorului, avea grijă să domolească furia directorului împotriva noastră, a tinerilor dascăli,aşa că scăpam mai uşor.

Având aliat de nădejde pe doamna Victoria. la 3 - 4 săptămâni organizam alte chermeze, iar supărarea directorului era tratată cu multă dibăcie de soţia sa.

Ar mai fi multe de spus despre timpurile frumoase petrecute de-a lungul vieţii, dar le voi depăna poate în alte scrieri unde voi descrie amintiri reale, nu poveşti. Pentru că noi avem ce spune generaţiilor ce ne urmează dar ei ce vor spune copiilor lor? Le vor povesti de o tinereţe sădită între anii ’89 şi 2015 cu neimplicări, cu fuga după căutarea unei slujbe, cu o viaţă petrecută în minciună şi cu speranţa că într-o zi va răsări şi pentru ei soarele dreptăţii? Sperând că pe cerul României vor apărea stelele care au căzut după *89 de pe cerul industriei Româneşti, că va veni de undeva din necunoscut o şcoală cu învăţătură aşa cum a fost odată, cu un medic care să supravegheze cu devotament un bolnav şi o justiţie care să facă dreptate şi omului sărac şi cinstit, fără să deosebească săracul de bogat, de cei cu relaţii şi de cei fără relaţii.

Poate într-o zi divinitatea ne va ierta pentru aplauzele anilor ’89, în sfânta zi a NAŞTERII LUI ISUS când fluturam steagul găurit fără să ştim că prin această gaură a steagului intră ura, dispreţul şi distrugerile FRUMOASEI INDUSTRII ROMÂNEŞTI.

Vlăduţ Dumitru

Mai avem nevoie de gândurile lui Nea Mitică Vlăduţ?

Aceasta ar fi întrebarea pe care ne-o pun unii. Da, avem nevoie de amintirile lui nea Mitică fie şi numai pentru a face o comparaţie între lumea din secolul trecut şi cea de astăzi, între şcoala de ieri şi cea de azi..

Desigur că la şcoală nu se mai folosesc demult pedepsele iar nuiaua la palmă e luată în derâdere. Dar e bine de ştiut că ea a fost folosită şi poate că a dat rezultate pe altă concepţie de educaţie şi instrucţie. Rezultate, care astăzi se obţin prin cu totul alte mijloace, numai dascălul să aibă dragoste de meseria sa. Asta e cheia! O spune chiar Mitică Vlăduţ: unii dascăli vechi n-aveau înclinaţie spre educaţie. (Numele întreg din articolul trimis nu a fost folosit de noi, ci doar iniţialele)

De pildă, chiar în paginile 7-14 ale acestei reviste puteţi citi despre felul de organizare al învăţământului preşcolar din cuvântările doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru dar şi din comportarea acestora la această manifestare care se cheamă învăţământ practic, învăţământ complementar lecţiei clasice. Copiii sunt învăţaţi să se integreze în comunitatea satului lor, alături de părinţi, să observe atitudinea civică şi comportamentală a lor la această manifestare.

Astăzi copiii nu mai fac desen ca pe vremea lui nea Mitică. Participă la expoziţii de desene tematice, creaţiile lor au fost expuse la Festivalul Internaţional al Tradiţiilor organizat la Tismana. Pe timpul Festivalului Castanului aţi putut vedea o expoziţie pe această temă a micuţior din grădiniţa dnei Camelia Croitoru şi a colegei dânsei.

Organizarea şcolii de la Tismana implică elevul în activităţi la care participă părinţii iar creaţia literară îşi are locul în cadrul şcolii care tipăreşte propriile reviste şi cărţi cu tematică literară specifică sau de patrimoniu cultural local.

Este un prim pas al copiilor dar nu amestecăm lucrurile - aşa cum sugerau unii - între revistele şcolare şi revista noastră cu scriitori consacraţi. Redactorii noştri sunt membri ai uniunilor de creaţie naţională sau/şi internaţională. Când e cazul, revista Sămănătorul promovează elevii (v. pg. 18) şi aşteptam propuneri din partea profesorilor de la şcolile din Tismana. Dar să nu uităm că fiecare revistă îşi are profilul său propriu, linia programatică şi menirea ei.

Cei care ne sugerează să scriem despre cotidian, despre şah, oină, fotbal, despre cazurile de încălcare a legii, despre comportamentele unor oameni, să înţeleagă că există deosebire între revistă şi ziar şi există deosebiri între genurile literare. Am sugerat celor care-şi dau cu păreri de novice despre publicaţii să scoatem un ziar la Tismana.

Dar nu făcut de alţii! Păreri au toţi! *(NNT)*

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

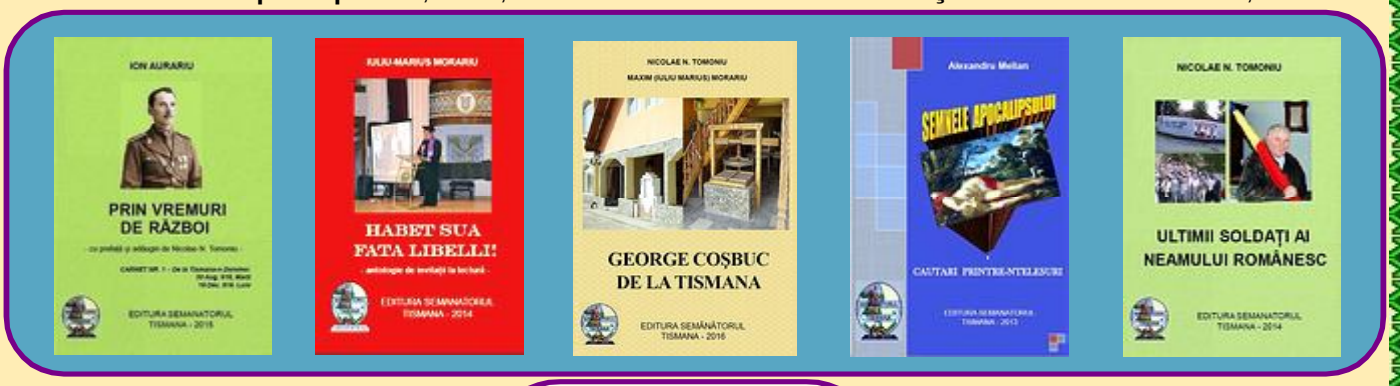

CUPRINS

2 Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei
6 Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana
7 Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana
10 ALBUM - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta
14 Florian Văideianu - Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar
15 Ierom. Maxim Morariu - Recenzie Charles Diehl
16 Lucia Pătraşcu - Recenzie „CIRESE AMARE"
18 Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni
20 Al. Melian - Scrisoare deschisă Preşedintelui României
24 Al Florin Ţene - roman "LA BRAŢ CU ANDROMEDA"
30 George Anca - Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !
35 Dumitru Vlăduţ - O primăvară cu ghiocei în decembrie
38 Cotizaţii, redacţia, abon., cuprins
39 Caseta tehnică, erată la o fotografie
40 Foto Document - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Alenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai redactorilor.

ERATĂ

Pe coperta a IV-a din „Sămănătorul”, anul IV, nr.8, aug. 2014 a apărut această imagine, trimisă de un colaborator, cu următorul text: George Coşbuc, Elena Coşbuc, Alexandru Vlahuţă, Vaida-Voievod şi I.L.Caragiale. Cerem iertare în numele colaboratorului şi al nostru şi iată cine sunt personajele din această fotografie făcută la Karlovy Vary, Cehia (în germană Karlsbad, „Băile lui Carol”). Acolo unde s-a putut - în revista online - genericul a fost corectat.

Textul corectat în revista online:

De la stânga spre dreapta: George Coşbuc, d-na Elena Vaida-Voievod, dr. Ciuta (Bistriţa), Alex. Vaida-Voievod, I.L.Caragiale, la Karlsbad, 1911. Detalii: Elena Vaida-Voevod, născută Safrano, fiica unor negustori greci bogaţi din Braşov. Dr. Ciuta, medic din Bistriţa, l-a însoţit pe George Coşbuc în călătoria făcută în staţiunea balneară Karlsbad, în anul 1911.

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat” de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana motiv fiind Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).
Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul “Revista Sămănătorul” a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online “Semănătorul”. Adrese:
http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

Luni, 1 februarie 2016. La sărbătoarea

Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, oraşul Tismana, jud. Gorj

Anul VI.
Nr. 2
Mai 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 19

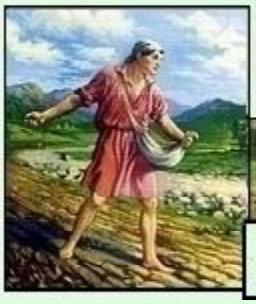

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

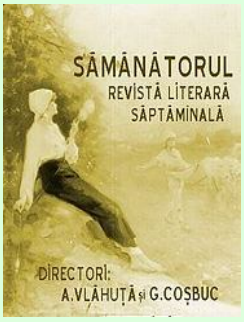

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Tismana (22.03.2016)
Cercul Pedagogic al profesorilor de limba română

Dna Maria Corlan Mischie prezentând participanţilor costumele populare din zonă

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 2 - apr. mai iun. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului, cu excepţia primului trimrstru. Ediţia online va avea în anul 2015 acelaşi număr şi va fi cu vânzare.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

România abulică: CURAJ SI TRANCOTE

Nu, nu e vorba de curajul ostaşilor români care au luptat de-a lungul istoriei pentru a ne păstra fiinţa naţională. E vorba de curajul incultului ajuns pe o funcţie importantă. România a trecut prin cele mai mari transformări economice şi sociale în ultimii 26 de ani. Dar, în loc ca pe primul loc în strategia României să fie învăţământul, perfecţionările şi reciclările, instrucţia şi educaţia precară a noii generaţii - cu miniştri având doar studii liceale - au dus la deteriorarea forţei de muncă şi a eficienţei aparatului administrativ. De la strategiile aiuritoare ale miniştrilor până la funcţionarul de primărie, angajat pe criteriul politic şi nu pe competenţă, vezi nătărăii şi prostănacii cum învârt treburile după mintea lor strâmtă şi nu după legi.

- *Când a ajuns jude în împărăţie ţiganul întâi pe tac-su l-a omorât* - se spunea pe vremuri când se arunca vina pe clasa atât de oropsită a unei minorităţi ce n-avea acces la învăţătură din cauza sărăciei. Acum nătărăii şi prostănacii, ce lipeau până mai ieri afişe electorale, ajunşi în funcţii prin primării te privesc de undeva de sus şi-ţi cer mereu „câte o hârtie în plus" pentru „a-şi arăta muşchii", ca să folosim jargonul lor. Nu mai există morală civică ci doar ignoranţă şi dispreţ. Aceasta este definiţia **curajului în România abulică de astăzi**!

Pentru că trebuie să ai **curaj** să afirmi ca ministru al învăţământului că revoluţionezi sistemul. Zice presa partizană: *„În ceea ce priveşte planul cadru pentru învăţământul gimnazial, Adrian Curaj a precizat faptul că istoria şi limba latină nu sunt materii de negociat. Avem nevoie de istorie şi latină foarte mult pentru că sunt rădăcinile noastre şi sunt importante"*. Trece o săptămână, două, şi aceiaşi presă e nevoită să consemneze: "*La sfârşitul anului 2015, Ministerul Educaţiei a lansat în dezbatere publică trei propuneri de plan-cadru pentru învăţământul gimnazial. Limba şi literatura română* ***pierde o oră*** *la clasa a V-a, în toate cele trei variante. Alte modificări comune planurilor sunt:* ***dispare Latina****, disciplină care este studiată în prezent la clasa a VIII-a şi apar discipline noi care ar înlocui Cultura civică: Educaţie pentru drepturile copilului (clasa a V-a), Educaţie interculturală (clasa a VI-a), Educaţie pentru cetăţenie democratică (clasa a VII-a) şi Educaţie economică (clasa a VIII-a). În cadrul unei variante, Tehnologia Informaţiei şi a Comunicaţiilor (TIC) devine obligatorie."*

Păi, când ai vorbit serios Domnule CURAJ ! Ori e albă, ori e neagră, nu mai bâjbâi ca Susănica Gâdea prin 1978!

Un alt curajos este „istoricul" Cristian Troncotă ce se născu pe vremea când muri Stalin dar tot istoria impusă de el o învăţă la şcoală şi la liceu. Apoi, absolvi cursurile Facultăţii de Istorie - Filosofie din cadrul Universităţii Bucureşti (1980) iar între 1984-1989 fu ofiţer (locotenent major) de securitate. Aha! Credeţi că securistul Troncotă a fost „pe la rivoluţie" aşa... cum zicea Caragiale *„Îmbracă-te frumos Miţule şi hai şi noi pe la rivuluţie"?*

Nu! Îşi făcu omul meseria şi, ca recompensă avu o traiectorie fulminantă în acelaşi domeniu al „serviciilor", adică aruncând cu troncote în popor. Îl văzui zilele astea la un post de televiziune făcându-şi meseria lui abominabilă. Cu barbişon, şi aruncând o privire de savant spre colţul din răsărit al studioului, mă lăsă cu gura căscată! Cică ţăranul român care lupta în primul război mondial era un dobitoc ce lupta pentru că i se promisese pământ după Răscoala din anul 1907.

TRÓNCĂT, *troncote* = troncănire, izbitură, huruit
trâncotă= glumă, catrafuse, calabalâc. DAR (2002)

Mamă, ce troncote ne aruncă în cap omul serviciilor !

Acela nu era doar „primul război mondial" domnule „istoric" ci era Războiul pentru Reîntregirea Neamului Românesc şi nu l-au făcut nişte ţărani proşti şi analfabeţi - cum zici - *„pentru ca să capete pământ"*. Ţăranii din vremea lui Spiru Haret, chiar dacă nu ştiau carte, se duceau la mânăstiri şi biserici la „cercurile de citit" organizate de intelectualitatea satelor sau clericii locali. Care erau oameni de înaltă ţinută morală şi de cultură vastă. Am scris mereu în revistă de Vlahuţă, care l-a făcut pe Coşbuc referendar la ministerul lui Spiru Haret tocmai pentru a organiza la Sanatoriul Corpului Didactic de la Tismana întâlniri cu sătenii.

Iată ce scriu eu în cartea *George Coşbuc de la Tismana* şi am spus şi la cercul pedagogic al profesorilor de lb. română:

„Cartea aceasta despre Coşbuc tocmai acest aspect al patriotismului tratează. Al sentimentului de naţiune puternică ce este capabilă să lupte de la egal la egal cu nemţii şi să-i mai şi învingă la Mărăşeşti. Arma fatală a armatei române a fost nu numai instruirea militară ci şi educaţia religioasă, morală şi civică transmisă direct, prin viu grai, de către eruditii poporului român. Sau în scris, prin poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unor poeţi ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei. Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan „regal" care azi „nu se mai poartă"."

Dau exemplu în carte pe muma mea, fiică de cioban, ce nu fusese dată la şcoală, învăţase singură să citească şi ştia pe dinafară sute de poezii - multe patriotice - balade cu eroii neamului, faptele lor de arme. Femeile se grupau pe marginea drumului pentru cusături, spuneau povestiri, poezii şi ghicitori, lumea satului trăia într-un patrimoniu literar de invidiat, păstrat prin viu grai de milenii. Ce ştii dta domnule Troncotă despre folclorul românesc? Degeaba dai cu troncote, îl vei găsi la poporul român şi peste milenii de aci înainte! Îţi recomand emisiunile folclorice de la Radio Craiova - continuatoarea vechiului „Radio Şanţ" - şi articolele noastre despre cei care au făcut România dodoloaţă!

După ce aţi citit în despre faptele de arme ale înv. Ion Aurariu din Tismana (Reg. 18 Gorj) încă un reper moral: diaconul C. V. Dănău din Turcineşti, plecat pe frontul de la Mărăşeşti ca preot militar. Pag. 35.

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog. - (n. oct. 1940).

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Semnale: George Coşbuc de la Tismana

La Editura „Semănătorul" a apărut recent, cartea **George Coşbuc de la Tismana**, o antologie subintitulată „studii, articole şi amintiri", care se constituie într-o reală monografie documentară, dedicată poetului năsăudean de către profesorul şi editorul gorjean Nicolae N. Tomoniu, asociat cu Maxim (Iuliu-Marius) Morariu, teolog din Bistriţa-Năsăud. Este un top de mare valoare ştiinţifică şi literară, care completează fericit cunoaşterea vieţii şi operei scriitorului ardelean în postura lui de oltean înrudit cu familia librarului Sfetea şi statornicit în Gorj în stabilimentul acestuia, la Tismana, unde şi-a continuat creaţia originală şi a tradus în româneşte celebra „Divina Comedie" a italianului Dante Alighieri.

Nicolae N. Tomoniu este un om de cultură, director al Editurii „Semănătorul" şi al revistei online şi tipărită, cu acelaşi nume, profesor şi autor al unor cărţi intrate în patrimoniul naţional al tipăriturilor. A semnat alte cinci cărţi de asemenea importanţă – *Monografia oraşului Tismana, Sfântul Nicodim de la Tismana, Neamul întemeietor al lui Basarabă, Monografia Tismana în imagini, Ultimii soldaţi ai neamului românesc*, cât şi un *Ghid ilustrat* al oraşului Tismana, dedicat turiştilor. N. N. Tomoniu este şi preşedinte al Filialei Gorj a Ligii naţionale a scriitorilor, care are sediul central în Cluj-Napoca. Editor, a tipărit optsprezece cărţi de diferiţi autori din Gorj şi din ţară.

Colaboratorul său, pr. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu este unul dintre tinerii intelectuali ardeleni de prestigiu, cunoscut mai ales prin cărţile *Sfântul Constantin Brâncoveanu* şi o *Antologie de invitaţii la lectură*, dar şi prin studii şi articole importante.

Cartea pe care o semnalăm, *George Coşbuc de la Tismana* (2016), debutează cu o epistolă a lui N. N. Tomoniu către colaboratorul său Maxim Morariu, bogată în informaţii inedite privind cultura română şi activitatea mănăstirească, despre revista „Sămănătorul" şi noile legături Tismana-Năsăud, despre studiile publicate de George Coşbuc la „Sămănătorul" (1901-1902) şi bibliografia coşbuciană privind traducerile din opera lui Dante Alighieri.

Un capitol special al acestei cărţi este studiul dedicat de N. N. Tomoniu lui *Badea Gheorghe Coşbuc la Tismana*, „amintiri din copilăria" autorului tismănean, integrate ca „motive pentru a scrie cartea aceasta", cu „mărturii despre prezenţa poetului la Vila Sfetea de la Tismana" şi „ilustraţii" sau fotografii documentare inedite.

Următorul capitol al cărţii reprezintă fragmente din *Comentariile lui Ramiro Ortiz la traducerea lui George Coşbuc „Divina comedie" scrisă de Dante Alighieri*, care include şi o scrisoare a savantului italian intitulată *L-am cunoscut pe Coşbuc în vara anului 1915 la Tismana* (10 martie 1925).

Chioşcul lui Coşbuc de la Tismana

Un loc important (de vreo 30 de pagini) în carte are capitolul *Pe urmele lui Coşbuc la Tismana*, care se desfăşoară în trei părţi bine structurate şi bogate în informaţii culturale, de mare interes pentru o monografie extinsă privind viaţa lui Coşbuc.

Urmează, în carte, o antologie de *Articole şi studii* aparţinând lui Nicolae N. Tomoniu ?i Maxim (Iuliu-Marius) Morariu şi publicate în noua revistă „Sămănătorul, Tismana".

În continuare, N. N. Tomoniu înserează studiile sale speciale: *Situaţia generală a ţării în ultimii ani de viaţă a lui George Coşbuc* şi *Aniversare în luna mai 2014: Revista „Sămănătorul" la trei ani!* (în Tismana), modele de cercetare ştiinţifică aprofundată pe domenii bine stăpânite de autor şi inteligent realizate.

Autorii acestei cărţi reproduc şi alte articole din revista *„Sămănătorul"*, între acestea fiind şi un studiu al nostru *(Ion Mocioi: Coşbuc la Tismana).*

Volumul semnalat se încheie cu un grupaj de fotografii adnotate de N. N. Tomoniu, câteva poezii semnificative de G. Coşbuc, bibliografii şi un necesar index de nume şi denumiri. Este o carte densă, de apreciabilă valoare culturală şi renumită realizare tipografică.

Dr. Ion Mocioi

.

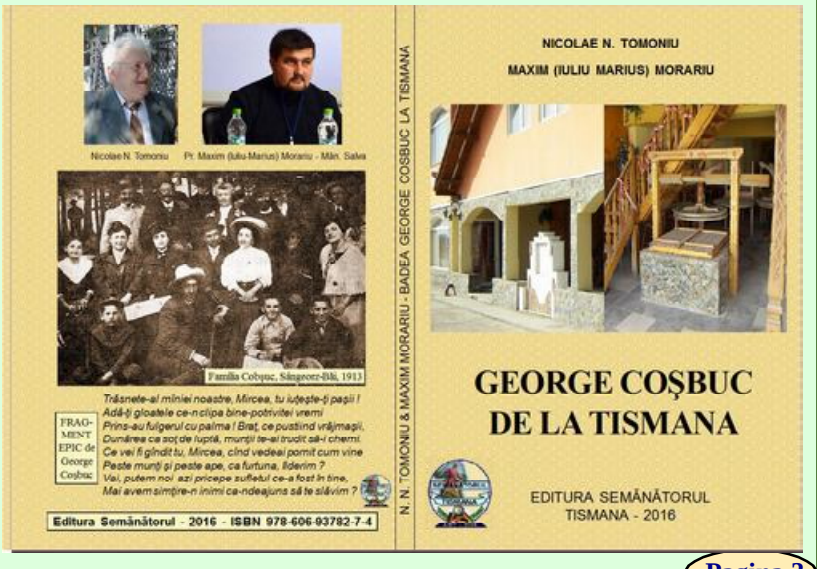

Cercul Pedagogic al profesorilor de limba română din nordul judeţului Gorj

Dezbatere (22 martie 2016): „George Coşbuc de la Tismana”

- Un punct distinct în cadrul temelor dezbătute -

La ora 9 a.m., la Liceul Tehnologic Tismana organizarea dezbaterior au revenit prof. Florentina Grindeanu, Maria Marin şi Ctin Jerca, profesor care şi-a luat ca temă, cartea despre George Coşbuc

- Raportor Constantin Jerca, invitat Nicolae N. Tomoniu, unul din autorii cărţii -

Cuvântul dlui Constantin Jerca, Liceul Tehnologic Tismana.

Am ţinut să includem pe ordinea de zi antologia de studii, articole şi amintiri „Nicolae N. Tomoniu * Maxim (Iuliu-Marius) Morariu – George Coşbuc de la Tismana” pentru că, încă din anul 2004, când localitatea Tismana a devenit oraş, ne-am propus să recuperăm tot ceea ce a făcut George Coşbuc pentru învăţământul, cultura şi turismul Tismanei. Sau, pe scurt, pentru emanciparea ei. Crease împreună cu arhimandritul mânăstirii Tismana Corneliu Sebăreanu, cu deputaţii Dincă Schileru şi Numa Frumuşanu, cu cumnatul său librarul George Sfetea şi o mână de dascăli din sat un grup de iniţiativă. Treptat sunt atrase alte personalităţi ale vremii: preotul iconom D. Lungulescu din Craiova, primarul Tg-Jiului Al Pojogeanu Sache, prof. universitari din Bucureşti, bancheri din Gorj, proprietari din Tismana, punând bazele Societăţii „Dorna Tismana” la 20 august 1908, având ca preşedinte prof. G. O. Gârbea din Bucureşti, vicepreşedinţi tipograful Nicu D. Miloşescu şi Const. Muşescu, directorul şcolii de notari, amândoi din Târgu Jiu, secretar-casier fiind Ioan Ghica Atanasie, inginerul Ocolului Silvic Tismana.

George Coşbuc care-şi petrecea verile la Tismana a fost sufletul multor împliniri atrăgând o parte din aceste personalităţi în construirea de vile pe Valea Tismanei, amenajarea „Aleii Tainelor”, o cărare pietruită pentru promenade, amenajarea Parcului Dendrologic şi al Fântânii Chihaia, Masa Fraţilor, chioşcurile lui Coşbuc şi Gârbea, eleşteul Miloşescu, Fântâna Basarabilor şi Crucea lui Gârbea din vârful Stârmina.

Un mic grup de profesori, conştienţi de acest bogat patrimoniu cultural, material şi imobiliar, am înfiinţat „Fundaţia Tismana”. Dar, un singur proiect mare am reuşit: să obţinem fonduri

Prof. Constantin Jerca vorbind despre Coşbuc

pentru reabilitarea Căminului Cultural Topeşti. În Consiliul Local s-au făcut câţiva paşi mici, biblioteca şi Casa de cultură primind numele lui George Coşbuc. Şantierul ACH Tismana a reconstruit Chioşcul lui Coşbuc, Vila Sfetea a fost reabilitată pe un proiect de turism primind un nou nume, Vila Ursu. Dar locurile încărcate de legendă amenajate de Societatea „Dorna Tismana" acum mai bine de un secol au rămas pustiite negăsindu-se bani pentru acest patrimoniu, regulă valabilă în întreaga ţară.

S-a ajuns la concluzia că mai întâi trebuie realizată conştientizarea autorităţilor locale şi a factorilor de răspundere de nivel judeţean şi naţional despre comorile nepreţuite pe care ni le-au lăsat pe Valea Tismanei familiile Coşbuc, Sfetea, Miloşescu dar şi Ocolul Silvic, Mânăstirea Tismana şi Sanatoriul Corpului Didactic din faţa mânăstirii.

În atingerea acestei strategii s-a implicat dl prof. Tomoniu, aici de faţă, care a reînfiinţat revista „Sămănătorul" la mai bine de un secol de la apariţia revistei „Semănătorul" a lui George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă, devenită apoi „Sămănătorul" din 4 octombrie 1902.

Revista „Sămănătorul", al cărei director este dl. Tomoniu, este la al VI-lea an de la apariţie online şi în al III-lea an de când apare tipărit. Ea sa impus pe plan naţional şi internaţional având colaboratori din Franţa, Germania, Italia, Republica Moldova, Australia şi SUA. Dar şi recunoaşteri ale organizaţiilor profesionale de creatori. Miercuri, 16 martie, orele 17.00, în sala de spectacole ARCUB, din str. Lipscani nr. 84, Bucureşti, a avut loc Gala Premiilor Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România „UZPR 2015". Citâm: „Se acordă Premiul II, domnului Nicu N. Tomoniu, pentru editarea publicaţiei „Sămănătorul" (Tismana)" la secţiunea „Presa online".

Pe lângă publicaţia „Sămănătorul", dl prof. Tomoniu a scris în „Monografia oraşului Tismana„ multe lucruri despre Coşbuc şi societatea „Dorna Tismana", pe care nici eu nu le cunoşteam. Pe baza informaţiilor din ea, regretatul prof. Vasile Surcel şi cu mine am scris o serie de proiecte de reabilitare a vechiului patrimoniu de pe Valea Tismanei. Din păcate, niciunul n-a primit finanţare, oricărui for ne-am adresat.

Vine acum dl. prof. cu cartea aceasta despre Coşbuc. Sunt informaţii de mare valoare pe care iar nu le cunoşteam până a nu citi cartea. Mai ales că a găsit printre colaboratorii de la „Sămănătorul" un aliat excepţional, Iuliu Marius Morariu, şef de promoţie al facultăţii de teologie ortodoxă şi al facultăţii de istorie în cadrul Universităţii „Babeş Bolyai" Cluj-Napoca, acum Ieromonahul Maxim Morariu şi coautor al acestei cărţi. Cu atât mai valoros, cu cât, absolventul UBB s-a întors la mănăstirea din satul lui, Salva, sat aflat la numai 4 km de satul Hordou, azi satul George Coşbuc. Sate de vechi românism unde au fost traşi pe roată sau spânzuraţi în ştreang martirii Atanasie Tudoran din Bichigiu, Vasile din Telciu, Grigore din Zagra, Vasile din Mocod, numărul lor adăugându-se mai vechilor martiri, Horia, Cloşca şi Crişan.

Cartea „George Coşbuc de la Tismana" m-a surprins în mod plăcut pentru că îmbină articolele autorilor publicate în „Sămănătorul", din reviste sau ziare cotidiene din judeţele Gorj şi Bistriţa-Năsăud. Astfel, aflăm amănunte despre accidentul de la Băleşti, unde şi-a pierdut viaţa unicul fiu al poetului, Alexandru Coşbuc, despre publicistica lui Coşbuc la „Sămănătorul", despre rudele lui Coşbuc la Tismana: Draga şi George Sfetea, Zaga şi Mişu Popescu, Rozica şi Ion Popescu, patroni ai restaurantului „La Rozica", unde Coşbuc şi Ramiro Ortiz, beau vin şi discutau despre traducerea „Divinei Comedii" a lui Dante.

Cea mai mare surpriză pentru mine a fost descoperirea originii cântecului „La

Cântă în grădină, Murgu, Rugină, Marin (Costree) şi fraţii Motorga. Pe bancă, proprietarul I.D. Popescu

Tismana-ntr-o grădină", cântată mereu la vremea aceea, sub un nuc din grădina de peste râu a restaurantului „La Rozica", grădină aflată la mijlocul Aleii Tainelor. Creatori ai cântecului care ne spune: „Foaie verde de-o sulfină/ La Tismana-ntr-o grădină/ Mi-a prins dorul rădăcină/ Aş dori să-l iau acasă/ Rădăcinile nu-l lasă/ Aş dori să-l iau cu mine/ Rădăcinile-l şiu bine", au fost renumiţii lăutari ai Tismanei, Murgu şi Rugină. Iar paternitatea cântecului este dată de versiunea cântată mai târziu în Mahalaua Tismanei: „La Tismana-ntr-o grădină/ Cântau Murgu şi Rugină/ Costree cânta cu basul/ iar Motorga secundaşul" .

O contribuţie valoroasă a cărţii o reprezintă amănuntele privind luptele din primul război mondial din munţii Vâlcan. Este vorba de un capitol preluat şi adăugit din memorialul „Ion Aurariu – Prin vremuri de război" care descrie unităţile militare care au luptat pe Drumul Strategic 1916 – Mânăstirea Tismana – Masivul Oslea cu variantele de rezervă Pasul Scocu – Câmpuşel – Frânceşti – Arcani – Dobriţa.

Cronologia anilor de război ne dezvăluie cadrul în care şi-a trăit ultimii ani din viaţă George Coşbuc. Îşi pierduse unicul fiu în accidentul de la Băleşti, acum era pe cale să-şi piardă şi ţara, armata rusă, ocupată cu revoluţia lui Lenin, lăsând trupele române singure în faţa nemţilor.

Dl Tomoniu vorbind despre revista „Sămănătorul"

Cartea se încheie cu imagini inedite şi două poezii pe care noi, profesorii de lb. română trebuie să le ţinem sub căpătâi: „Fragment epic” al lui Coşbuc şi „La arme” scrisă de redactorul lui Coşbuc la „Sămănătorul”, Şt. O. Iosif.

Dar să dăm cuvântul dlui prof. Tomoniu pentru a ne spune mai multe.

Nicolae N. Tomoniu, unul din autorii cărţii

.

Cuvântul dlui Nicolae N. Tomoniu, Asociaţia „Semănătorul Tismana”.

Înainte de toate ţin să vă aduc scuze, în locul funcţionarilor primăriei - voi detalia mai târziu -, pentru că aceste cărţi şi reviste pe care le vedeţi nu vi le putem oferi gratuit prin interpretarea corectă a Art. 4 alin.(I) din Legea nr.186/2003 pentru alocarea de sprijine financiare de la bugetul local pentru cultura scrisă. Legea se aplică peste tot în ţară. Colega dvs. Lucia Silvia Podeanu din Novaci, prof. de lb. română şi poetă la „Sămănătorul”, a decedat anul trecut, Dumnezeu să o ierte ! La Novaci, după aprobarea bugetului local, în care s-au alocat sume importante pentru cultura scrisă, personalul tehnic a procedat corect în aplicarea legii şi i-au tipărit dnei Podeanu, volumele de poezii pe care gândise în spirit novăcean, pentru oieritul de transhumanţă şi cutumele legate de această meserie ancestrală.

Volumele de poezii tipărite pe baza legii amintite, au făcut obiectul lansărilor de carte la casa de cultură de acolo şi s-au distribuit gratuit participanţilor la lansare, pentru că la Novaci funcţionarii au interpretat corect legea printr-un „Contract de Sprijin al Culturii Scrise”, virând mai întâi banii, tipărind cărţile şi apoi a urmat descărcarea contabilă prin facturi şi borderouri de distribuţie a cărţii, acte prezentate la secretariat de către autor.

Şi la Ţicleni s-a interpretat corect legea, în cauză fiind autorul mai multor cărţi monografice, Ion M. Ungureanu, fost primar.

Numai la Tismana, deşi aplicarea legii a fost promulgată, spre meritul lor, de toţi consilierii locali, s-a interpretat legea după ureche întocmindu-se un „Contract de achiziţie” pentru că funcţionarii nu cunosc un alt fel de formular decât cel pentru achiziţie de miei, castane, ouă, nasturi sau biberoane.

Detaliez acest lucru, aşa cum am afirmat la început, pentru că e necesar pentru dvs, a cunoaşte această experienţă ca profesori de lb. română. Poate vreţi să tipăriţi cărţi şi reviste în localitatea dvs. şi e bine să ştiţi ce vă aşteaptă în acest caz.

De aceea vreau să vă povestesc.

Pentru binele oraşului am acceptat şi „achiziţia unui abonament”. ”Abonament” de două reviste în octombrie 2013, pentru că secretara CL s-a minunat de suma cerută: „Cum să plătim noi 12 reviste şi să primim doar două?”. Nici nu auzise de legea Depozitului Legal, obligatoriu, al Bibliotecii Naţionale a României, unde revista se distribuie centrelor universitare mari şi stă acolo promovând oraşul Tismana câteva secole! În anii 2014-2015 s-au făcut mai multe abonamente dar revistele n-au fost date asociaţiei pentru a le distribui la mese rotunde iubitorilor de literatură, au rămas în arhiva CL sau date unor oaspeţi aleşi.

Anul acesta a fost şi mai rău!

În data de 28.01.2016 am prezentat oferta pentru proiectul culturii scrise constând în retipărirea „Monografiei oraşului Tismana „la standarde academice cu indice de nume şi cuprins”, tipărirea în continuare a revistei „Sămănătorul” şi o broşură „Tismana turistică” pentru Centrul de Informare şi Promovare Turistică după ce centrul UAT tipărise o broşură asemănătoare dar de tot hazul, cu Peştera Mânăstirii monument istoric, pe când aceasta, ştiu şi copiii, e cât se poate de naturală de când a făcut-o Dumnezeu!

Bănuiesc că licitaţia a fost trucată, dându-se tipărirea ei unui străin, în loc de a fi dată asociaţiei noastre care se ocupă tocmai cu turismul şi patrimoniul local material şi cultural. Am inclus în proiect broşura tocmai pentru a se îndrepta lucrurile. S-a aprobat dar cu scoaterea monografiei Tismanei şi diminuând suma cerută. Apoi, Consiliul Local Tismana aprobă, pentru a treia oară, în data de 25.02.2016 oferta ”Sămănătorul” pentru că turiştii deja băteau la uşă. Am scos monografia pe banii asociaţiei, deşi era de interes general. Am tipărit comanda celor 24 reviste şi 56 de broşuri „Tismana turistică”, comandate de aparatul tehnic. Ele sunt pe masa Centrului de Informare şi Promovare Turistică dar contabilitatea primăriei în loc să dea întâi banii, aşa cum face cu alţii, nu ne-a virat banii pentru proiect decât după aproape două luni, la 18 martie 2016. Adică la Novaci, Ţicleni şi alte localităţi se pot vira întâi banii iar conducătorul proiectului prezintă apoi facturile şi borderourile care justifică cheltuirea sumei virate dar la Tismana tipărirea unei monografii e considerată ”achiziţie”, nu o carte utilă pentru informarea cetăţenilor de a şti istoria localităţii lor. Guvernul a dat o ordonanţă de urgenţă pentru ca Legea nr.186/2003 pentru alocarea de sprijine financiare de la bugetul local să fie interpretată corect. Dar cine să o citească sau să caute la „Nea Goagăl” „Sprijin financiar pentru cultura scrisă”? Mai mândru-i ”feisbucul” plin flori, prăjituri şi mai ales de… cucoane.

Iată o istorie a proastei instruiri a aparatului funcţionăresc din primării, unde nu s-au făcut reciclări de un sfert de secol. Pentru a lupta contra acestui flagel vă îndemn să facem front comun pentru a salva ţara de funcţionarii care cucăie pe dosare. Cereţi primăriilor de care sunteţi arondaţi să aloce bani pentru cultura scrisă şi nu spun baliverne când zic că trebuie „să salvăm ţara” de incultură. În judeţul Covasna, se alocă din totalul repartizat pentru sectoarele, cultură scrisă, învăţământ alternativ sau subsidiar, sport şi culte, respectiv, 50%, 30%, 10% şi 10%. Iată de unde au bani maghiarii să facă atâta propagandă inexistentului Ţinut Secuiesc şi Ungariei Mari care n-a existat niciodată ci doar Imperiul Habsburgic al austriecilor unde numărul ungurilor era un mezelic.

La noi sunt gândite invers alocările! Cultele pe primul loc la sprijin financiar pentru că se apropie alegerile şi au mulţi enoriaşi, învăţământul pentru că este a doua masă

Maria Corlan Mischie animatoarea cântecului şi costumului popular

de manevră electorală, sportivii (deşi şi la ei suma cerută de 80.000 lei a fost diminuată) pentru că au talent la slogane electorale iar la cultura scrisă nu se alocă nici a zecea parte din alocările pentru culte: doar o punguţă de două-trei mii de lei pe an, faţă de 50.000 lei cultele şi alte sectoare iar banii se virează dinainte conform aceloraşi fel de legi ca pentru cultura scrisă dar nevalabile pentru ea.

Eu şi dvs. nu facem aici critica propagandei electorale, evidentă acum în orice primărie din ţară. Pur şi simplu, ne plângem suferinţele noastre pentru că ne interesează meseria dar şi sărăcia în care se zbate cultura şi învăţământul. Uitaţi-vă deseară la posturile TV ca să vedeţi cum screm „moderatoarele" la îîî, aaa, eee şi uuu, ca un şcolar prins cu lecţia neînvăţată. Oare cât timp ne va trebui sa reînvăţam copiii şi societatea să aibă o dicţie corectă, fără uau, cul şi okei? Aţi văzut la dna Maria Corlan Mischie ce dicţie corectă şi românească a avut când a prezentat mai înainte costumele populare? E şcolită de vechiul învăţământ, azi hulit de toţi gângăviţii ce apar pe micul ecran ca să ne înveţe ce e bine şi ce e rău. Oare vom mai redescoperi vreodată adevăratul învăţământ românesc?

Cereţi, ca profesori, prin petiţii şi acţiuni sindicale, să nu vi se scoată nicio oră de limba română pentru că fără limba maternă şi fără istorie, vom dispărea ca naţiune de prim rang aşa cum eram odată.

Cartea aceasta despre Coşbuc tocmai acest aspect al patriotismului tratează. Al sentimentului de naţiune puternică ce este capabiă să lupte de la egal la egal cu nemţii şi să-i mai şi învingă la Mărăşeşti. Arma fatală a armatei române a fost instruirea din şcoală, poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unora ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei.

Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan regal care azi „nu se mai poartă".

Despre activitatea lui George Coşbuc la Tismana şi emanciparea localităţii sub iniţiativele Societăţii „Dorna Tismana", prin care Tismana va fi declarată „Staţiune climaterică", v-a vorbit dl prof. Constantin Jerca rezumativ. Nici eu nu vreau să reiau aceste împliniri ele găsindu-se detaliat în carte. Mai degrabă aş vrea să vă vorbesc despre ce am evitat eu să includ în carte deşi cartea cuprinde un capitol special privind „Situaţia generală a ţării în ultimii ani de viaţă a lui George Coşbuc".

Aş fi vrut să fac o paralelă între poeţii patrioţi care s-au stins din viaţă datorită suferinţei sufleteşti generată de prăbuşirea în sărăcie şi mizerie culturală a ţării lor şi poetul George Coşbuc. Să scrii o viaţă întreagă poezii ce îndeamnă la patriotism, devotament faţă de patrie şi de popor, luptă pentru realizarea idealurilor ţărănimii abnegaţie, dăruire, spirit civic, solidaritate, respect şi iubire sinceră şi să vezi că toate aceste valori umane se prăbuşesc, înseamnă negarea operei tale conducând la o depresie mortală. Cazul Adrian Păunescu este concludent în acest sens. Ultimele lui poezii sunt adresate mârlanilor, hoţilor şi trădătorilor din parlament, cărora numai de ţară şi popor nu le-a păsat.

N-am făcut în carte această paralelă între cei doi mari poeţi ai neamului românesc pentru că, presa antiromânească a reuşit discreditarea lui Păunescu ca proletcultist, cântăreţ de ode pentru Ceauşescu şi partidul lui şi multe alte mizerii ce s-or fi scris despre poetul de la Bârca fără să fie nimic adevărat.

Şi Coşbuc a avut mari suferinţe care i-au pricinuit moartea prematură. Pierderea unicului său fiu Alexandru, în august 1915, nu l-a lecuit de depresie nici când a devenit membru titular al Academiei Române în anul 1916. Au urmat ani de razboi chinuitori, când din ţară mai ramasese doar un colţ din Moldova. Citez de la pag. 113 din carte:

„La 24 aprilie 1918, are loc Semnarea Tratatului de pace de la Bucureşti dintre România pe de o parte şi Germania, Bulgaria, Austro-Ungaria, Turcia pe de altă parte. România este nevoită să cedeze Dobrogea, să accepte rectificări de frontieră în Carpati (prin care să cedeze teritorii însumând 5.600 km2) şi să încheie înrobitoare conventii economice (agricolă, a petrolului, a pădurilor etc.)".

Cât de cutremurătoare putuse fi vestea aceasta pentru poetul care se afirmase ca mare patriot prin poezia „Noi vrem pământ"? Ce ar mai fi putut scrie el despre o Românie macelarită şi sfârtecată? După numai 15 zile, la 9 mai 1918, poetul se ridica în ceruri să-şi întâlnească pe fiul său atât de iubit, Alexandru.

N-am scris în carte despre toate acestea. Las academicienii literaturii române să confirme sau să infirme ipoteza aceasta care mi se pare destul de plauzibilă.

Dar nu vreau să vă mai reţin, ora este destul de înaintată iar dvs. aveţi de parcurs drumul spre casă. Va mulţumesc pentru atenţie.

A consemnat Nicolae N. Tomoniu
Tismana, martie 2016

Despre instruirea în şcoală şi orele de lb. română şi istorie

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

MITUL EDENULUI ÎN UNIVERSUL POETIC AL SECOLULUI XX

Această lucrare încearcă să evidenţieze şi să clarifice modul de abordare al Mitului Edenului ca Paradis în poezia europeană, cu sensurile, semnificaţiile conceptului de Paradis, Eden sau Rai, inclusive cu toposurile ce tangenţiază acest concept în diferite locaţii al spaţiului dintre Marea Mediterană, Marea Nordului, oceanul Atlantic, până în Munţii Urali. Tot odată încercăm să clarificăm modul de înţelegere şi percepţie al Edenului şi ipostazele acestuia în poezia europeană a secolului trecut.

În contextual acestei teme edenul ca simbol cultural are la bază ceea ce scria Eugen Simion în „Scriitori români de azi", a lua în considerare binecunoscuta mitologie a pendulării între două universuri. Prin construcţia psihică a omului, natura existenţei este duplicitară şi conflictuală, iar profilul spiritului său creator analizat, cum prisma descompune lumina - ne lasă vederii starea de graţie lirică nesigură, discontinuă, ce trebuie continuată, exploatată printr-un travaliu intellectual care să restrângă până la ultimile limite inspiraţia ca hazard. Orice mare creaţie de cultură, cum scria Nichifor Crainic în „Nostalgia paradisului", e însufleţită de avântul transcenderii limitelor terestre.

Există la omul European, şi mai ales la poet, o nostalgie a paradisului ca impuls fundamental al imaginarului, iar poezia este salvarea particularului în universal, a trăirii clipei în eternitate, căci frumuseţea poetică aspiră spre inefabil, spre climatul superior, din ale cărui grădini paradisiace s-a fărămiţat, cândva. (Nichifor Crainic-Nostalgia paradisului, Editura Moldova, Bucureşti, 1987, pg. 526/527).

Se observă la poeţii europeni că nu toţi percep şi simt edenul în acelaş mod şi sens. Dacă pentru unii este spaţiul fericirii supreme, pentru alţii este efortul intelectual şi fizic care, în final, creează euforia paradisiacă mult visată.

Poezia europeană prin reprezentanţii ei de seamă proiectează fiinţa omenească între lumina paradisului şi întunericul iadului, ca beznă a neputinţei, acestea fiind cele două dimensiuni extreme ale veşniciei şi infinitului. Insă de la începuturile ei poezia europeană îşi are originile în imnurile cultice şi odele pindarice. După explozia romantică orice regulă clasicist-abstractă este abolită în numele apropierii de natură, ca fenomen edenic, pentru recâştigarea naivităţii originare a poetului;însă nu peste mult timp, parnasianismul va preconiza ca sursă de inspiraţie nu realul, ci artificialul creat de poet, poezia însăşi. Paul Valery, în acest context aşează imaginea mentală a lui uomo universale sub semnul poesis-ului, avertizându-ne acela care n-a privit în albul hârtiei lui o imagine tulburată de posibil, şi de regretul după toate semnele ce nu vor fi alese, nici n-a văzut în limpedele aer a construcţiei ce nu este acolo, acela pe care nu l-a bântuit ameţeala îndepărtării de un ţel, neliniştea de mijloace, previziunea întârzierilor şi-a deznădejdilor, nu a cunoscut edenul imaginar. Unii poeţi europeni văd edenul în imaginea tulburată de posibil, aşa cum după Valery, logica imaginativă specifică ochiului de creaţie poetică reprezintă o singură însuşire a lucrurilor şi le evocă pe taote celelalte.

Edenul în poezie era văzut de A. E. Baconsky ca realitate suprapusă, iar G. B. Vico scrie că toate naţiunile erau naţiuni de poeţi căci poezia nu este decât imitaţie. Numai contradicţia acceptată şi evidentă dintre frumosul natural şi frumosul artistic realizat cu totul independent şi sincronizat adeseori cu urâtul natural, ne duce cu gândul la eden. Platon spune că poeţii crează fantome, şi nu realităţi, fapt ce ne duce cu gândul la edenul visat, iar Heidegger spunea: Poezia îşi creează operele în cadrul limbajului şi le creează din materia limbajului, tocmai această materie construieşte edenul poetic.

In secolul XX, la noi, au văzut lumina tiparului multe lucrări ce au abordat diferite aspecte şi probleme ale poeziei europene însă foarte puţine dintre acestea au analizat, doar în trecere, tema edenului în poezia europeană. T. S. Eliot spunea, chiar dacă unele din ele vădesc o contigentă baudelairiană, că Poezia nu este frâu liber lăsat emoţiei, ci e un mod de a evada sub imperiul ei. Şi această evadare, cum spunea, sub imperiul poeziei este indubitabil zona inefabilului eden.

Mort la numai 27 de ani Georg Trakl a stârnit interesul după al doilea război mondial. Poezia acestuia se intersectează cu cea a lui Robert Musil, concetăţean austriac, pentru care edenul este o stare de spirit. Tonalitatea poeziei lui Trakl o aminteşte pe aceea a lui Holderlin, la care edenul se află în diafanele anale ale vântului., de fapt cum spune odinioară Don Luis de Gongora. Aerul enigmatic a lui Trakl interpretat sofistic de Heidegger, ne descoperă un poet pentru care edenul este; Luna, ai spune un mort/Ieşind din genunea-I albastră. (Occident).

În antiteză cu acest poet Constantinos Kavafis venind de pe un meridian exotic, la confluenţa Levantului cu anticile civilizaţiei, pentru marele poet grec edenul este o insulă sau o călătorie. In versul lui simţi gustul esenţelor tari, a formelor imateriale rămase străvezii în văzdu, aşa cum ne închipuim tipologic grădina biblică a edenului. Religia şi experienţa trăită devine la el o raţiune a vieţii. Acest fapt îl vedem în poemul său Itaca unde insula lui Ulise capătă valoarea edenului, altfel decât în mitul Homeric. Ea este pretextul care în sine justifică îmbogăţirea: Du-te-n cetăţile Egiptului/c a să primeşti de la-nţelepţi învăţătură. Ţinta călătoriei rămâne un reper simbolic, iar edenul ca răsplată fiind în ultima instanţă însăşi călătoria.

Genialitatea, spunea Eugenio Montale, constă în a fi înţeles că elinul de atunci corespunde cu homo europaeus de astăzi, şi în a fi reuşit să ne scufunde în acea lume ca şi când ar fi fost a noastră. Aceasta e într-adevăr marea metaforă (edenul) a lui Kavafis. Spre deosebire de poetul grec, Ruben Dario devenit un fenomen general în Spania în prima perioadă a secolului XX, căruia Unamuno îi cere poetului să găsească sufletul dincolo de carne, pentru care autorul Solitudinilor se declară simpatizant al Meditiaciones rurales, unde regăseşte edenul. La poeţii europeni, inclusiv cei din spaţiul

carpato-danubiano-pontic, descoperim dimensiunea raţională al sublimului, cum spunea Kant, dar şi jocul de fugă către teritorii sublime.

La Eugenio Montale, poetul italian, ale cărui poeme sunt invadate de simbolul concentrat de heraldică şi de o frisonare dureroasă îmbinată cu nostalgia pentru categoriile ideale, luate ca eden, copleşit fiind de anodin sau răvăşit de spiritele ce peste convulsivul pământ/zboară în roiuri. (Tramontana). Edenul la Montale este virtualitatea ontologică, dar şi marea ca suveran principiu al existenţei şi al vieţii: Tu prima mi-ai spus/ că măruntul zbucium/al inimii mele era doar o clipă. A te apropia de mare presupune a păstra neatins edenul ca întreg tezaur sufletesc. Universul edenic pentru poet sunt vechile rădăcini care convieţuiesc cu tendinţa spre înălţimi, spre lumină, spre bănuite zone de combustie purificatoare sau de reviviscenţă miraculoasă, această simbioză crează mitul mării ce se suprapune peste eden: Adă-mi tu planeta care te conduce/acolo unde blonde transparenţe răsar/ şi ziua-ntreagă să răsfrângă, în oglinzile-albastre/adă-mi floarea-soarelui înnebunită de lumină.

Planeta visată este edenul iar, pe când înebunită de lumină este metafora care coboară peste noi extazele solare ale poetului Jorge Guillen, din aceeaşi generaţie cu Montale. In timp ce la Montale edenul este lumina, luată ca înţelepciune, la T. S. Eliot edenul este o glosare pe marginea ideii de timp. Un rol important]n]n'elegerea edenului este creştinismul lui Eliot cu valoarea unei mitologii compozite, în care se interferează elementele biblice cu amintirea elină şi cu succesiunea civilizaţiilor. Edenul la acest poet este istoria cu acel ascentism modern de sorginte jansenistă, aşa cum subliniază Clonde Viger. Melancolia timpului, a anilor care iau/Cu ei, departe, viori şi flaute, care poartă falduri albi de lumină, pentru Eliot face parte din indisolubilul tablou ce ne aminteşte de paradisul visat.

Umberto Saba, propus pentru Premiul Nobel, născut în Triest, este un poet al dramelor ascunse, (putem să-l asemuim cu Bacovia), găseşte edenul în înserarea Europei, sau, mai degrabă, în valoarea propriei biografii, fiindcă nimic nu te odihneşte de viaţă/ca viaţa. În estetica, poeţilor amintiţi până aici, şi în etica lor, totul se clădeşte pe fundamentele labile ale unor valori spirituale pe care le indentificăm ca spaţiu edenic. Conceptele despre acesta sunt spectaculare sublimizări ale lui cogito, ce trec prin procese evolutive, de rafinare, nuanţare şi diversificare impuse de realitatea a cărei esenţă o exprimă.

Poezia edenului dezvoltă o responsabilitate asumată din partea autorilor ei, ci implică o angajare a speranţei deşarte, ca privire spre real, asemănătoare aruncată de Moise spre Pământul Făgăduinţei. (Observaţie făcută de Kafka). Poetul Serghei Esenin, ajuns o legendă şi prin accidentele existenţei sale, are sentimentul naufragiului care-şi repudiază cosmosul, tocmai pentru faptul că poetul rus nu are în perspectiva viziunii sale, edenul ca ultima speranţă: Vânturi, o furtuni înzăpezite/Măturaţi viaţa mea trecută!Această luptă cu propriul său trecut va domina existenţa şi poezia lui din perioada următorilor ani pe care-i mai trăieşte, după 1919, când a scris versurile citate. După vizitarea Statelor Unite ale Americii Esenin este convins că „adevărurile" pe care le aflase de la comuniştii sovietici contraveneau realităţii. La înapoiere, se simte tot mai bolnav şi edenul visat îl găseşte în „universul" absintului şi al vodcii. Este tot mai bolnav sufleteşte şi trupeşte. Pentru el edenul nu mai există, dar îl reconstruieşte, aşa cum îl înţelege, în poezia Moscova cârciumărească, o capodoperă a poeziei europene.

La fel ca odinioară Verlaine (Dis, qu/ as tu fait, toi que voila/ De ta jennesse?), poetul rus se întreabă: Oare nu mi-am băut, parcă ieri, tinereţea? Aceasta fiind timpul edenic, şi îşi mărturiseşte pustiul ce-l chinuie: Nu mă lăsa cu privirea ta rece,/ nu m ă-ntreba câţi ani am, cum arăt,/ Bântuit de un spasm epileptic/, sufletul mi-e ca un galben schelet. Poetul, totuşi, cunoaşte frecvente interludii de scăpărări de lumină, pe care le putem lua ca edenice, atunci scrie „Balada celor 26" şi „Drumul meu". Poezia eseniană refuză happy-end-ul. Puterea ei magică rezistă în sinceritate, fiind poezie de confesiune dureroasă, tocmai de aceea edenul nu prea îşi găseşte locul şi datorită lipsei visului frumos. Există un conflict fundamental între structura visătorului cu naivităţi de himeră paradisiacă (aici edenul este tot mai îndepărtat) şi viaţa dură a timpului său de răscruce istorică.

Eugenio Montale în poeziile sale, cum subliniază Angelo Jacomuzzi, rareori are o preocupare a unei comunicări fericite cu metafizicul, pentru a regăsi vestigiile edenului, ca reminiscenţă a unei divinităţi ce a rupt vălul şi a tangenţiat cu lumina oamenilor. Fiind masca poetică a unei ieşiri în afara timpului, a unei intrări în mirajul edenic: negrele semen de ramuri pe alb/ca un alfabet esenţial. (Quasi una fantasio). În Elegia de Pico Farnease limbajul este alauatul care dospeşte preistoria unei hermeneutici, frământat de un eu poetic stăpânit de presentimentul unui sens spre edenul lucrurilor. In seria fantomelor salvatoare din În prag (In limine), analizate de Gianfranco Cotini, semnalăm prezenţa iubitei angelice. Aceasta este surprinsă într-un gest enigmatic: …şi deasupra/ vreun gest ce şovăie…/ Precum atunci/ te-ai răsucit şi cu o mână, fruntea/ dezvăluind-o de sub nor de plete// m-ai salutat spre a intra în beznă. (La bufera). Evocarea acestui trecut moment, pentru poet, secunda supremă este edenică, la fel şi invocarea divinităţii nu sunt altceva decât semnificaţiile unei transsubstanţiere a presentimentului apariţiei iubitei, moment ce-l consideră poetul, edenic. Există o serie de lucruri montaliene care circumscriu tematicii profetice, acel difuz presentiment obscur care ne conduce spre edenul imaginarului poetic.

Spre deosebire de Montale, la Fernando Pessoa edenul se află între abis şi oglindă. Este acelaş peisaj care, în realitate poetul şi-l creiază, prin limbajul poeziei dat de expresia recognoscibilă. Paradoxul implicit al lui Pessoa este acela de a instaura un discurs poetic adecvat, uneori ironic, fiindcă la poet iluzia de eden se confundă cu libertatea căci libertatea există/ Numai în iluzia libertăţii.

In lirica elenă I. M. Panayotpolos edenul se reflectă în dragostea de pământ, de pădurile şi clipocitul apelor. Em mărturiseşte undeva: Am iubit acest pământ din prima mea tinereţe. Am umblat pe cărările lui, am ascultat freamătul freamătul pădurilor, clipocitul apelor, am desluşit mesajul oceanelor (…). Descoperirea tainelor vieţii, cunoaşterea pătimaşă a iubirii ce depăşeşte frumuseţea telurică, irupând spre spaţiul invadat de lumină a ideii, sunt tot atâtea elemente ale edenului poetului grec înţeles de poetul grec: Femeie cu trup de arc întins, încă te aştept/ lângă vasul de-alabastru cu intrastate roze,/ măcar că noaptea apropape a trecut. (Asfinţit-a luna). Clipele aşteptării, sunt momente ale timpului edenic: Mi te-nchipui simplu: într-un balcon/ întoarsă spre o dalbă roză sau pe un vapor/ îmvăpăiată de flăcările amurgului/. (Fantezie), în timp ce la Salvatore Quasimodo universul edenic e dominat de sentimentul plenitudinii inimii sale, care păstrează tiparele imateriale ale lucrurilor edenice din preajmă: Nu-i nici un lucru care moare/ Fără ca-n mine să rămână viu. Imaginea omului nu este un lucru etern, cum nici Oraşul din insula/ scufundată

în inima mea, /nu este etern, fiindcă edenul pentru poet este o bucurie ce o dezleagă de arborii visaţi.

Poetul suedez Artur Lundkvist descifrează edenul în triumful deplin al tuturor energiilor disponibilităţilor umane: In viaţa noastră a pătruns ceva nou// îi zărim prin mulţime sclipirea/şi trebuie să-l căutăm ne-ncetat. Starea aceasta de euforie este momentul edenic al poeziei lui Lundkvistă: Există un fel de bucurie sălbatică/ în tot ce e viu/Există/ ceva îmbătător şi aparţinând tuturora. (Există un fel de bucurie sălbatică…). In schimb la Miltos Sahtouris, edenul este perceput când urc în cerul poeziei/îmbrăcat în bunavestire a aşteptării pruncului/străbătând o cale în imensitate…

Vor veni zilele ce ne-au sorbit/ în cupele de alabastru ale amiezii, /din nou iluminând răsuflarea mării/şi-nnebunind licuricii câmpiei, aşa îşi creionează în Epilog edenul, poetul Vasos Voiadzoglu care a trăit o parte din viaţă, în insula Skiros, pe care o vede ca un spaţiu edenic unde semnele bucuriei se văd, ca un dar al blestemului antic. Dacă la Vvoiadzoglu edenul era o insulă ce compensa mişcarea tuturor simţurilor a fondului emoţional, la Iohannes Becher timpul ca simbol al noului este perceput ca eden al simţurilor, fapt ce-l descoperim În munţi, la umbra lor m-am fost născut/ Din munţi veneau la noi şi vânt şi soare./Mă întrebam, prin uliţe pierdut: Cât pot ei oare munţii să măsoare?(In umbra munţilor).

Fundamentul psihologico-ştiinţific-religios din care derivă mitul Edenului iese în evidenţă în clipa când geneza actului creator e identificată în viaţa psihică: iar problema ce se pune este, aceea a exprimării ei. O stare interioară de bucurie, de beatitudine, localizată în timp, dar mai ales în spaţiul care produce acea stare, determină cel mai adesea starea edenică, sau, pur şi simplu, edenul ca expresie a poeticului.

Trăind intens, poetul plonjează în sine, îşi creează imaginea unui mit şi astfel triumfă asupra naturii sale. Analizând conceptul kierkegaardian de angoasă, regăsesc un mod de reafirmare a eului artistic ca loc al construcţiei mitului edenic, al cărui sens duce la perfecţionarea lăuntrică. Forma sub care acesta este conceput devine expresia echilibrului regăsit. Edenul e reprezentat de psihologie sau, mai exact, de psihopatologie, în prelungirea imaginii sau viziunii poetului. Edenul este construit în poezia europeană a secolului XX printr-un dezechilibru, asimilabil sau, în orice caz, situabil în proximitatea stării patologice ce declanşează procesul creator a cărui împlinire în operă revine la o restabilire a unui nou echilibru prin, însăşi, construcţia acestui mit. Edenul este de aici încolo rezultatul unui efort voit şi coerent, în recrearea naturii primitive şi tinzând să organizeze într-un cosmos edenic beatitudinea interioară pe care o trasmite şi cititorilor.

Unii poeţi europeni căzând în „capcana” propogandei comuniste au crezut, unii chiar sinceri, în viitorul luminos al socialismului şi comunismului. Ei, în poezia lor, vedeau acest luminos viitor ca un eden al omenirii. Edenul de această factură era ca iluzia optică din deşert numită fata morgana. Puţine poezii inspirate de propaganda comunistă mai rezistă astăzi.

Astfel, edenul în poezie apare ca un analog al sufletului, ca o obiectualizare făcută necesară de o insuportabilă presiune interioară. Cum specifică Croce: ea e posibilă atâta vreme cât procesul creaţiei care recreionează edenul e descries ca fenomen lăuntric. Edenul devenind transsubiectiv, el se desprinde de poet pentru a-şi trăi imaginea în imaginarul cititorului.

Al Florin ŢENE
Cluj-Napoca
3 ianuarie 2016

ISTORIA LITERATURII COMPARATE PARTE INTEGRANTĂ A ISTORIEI LITERATURII ROMÂNE

Istoria Literaturii Române a fost percepută ca o istorie naţională a literaturii. Valoarea literaturii naţionale este condiţionată şi de extinderea limbii naţionale într-un teritoriul mai cuprinzător, inclusiv prin numărul de vorbitori.

Adeseori raza de acţiune a limbii şi a literaturii române coincide şi cu graniţele în care s-a organizat naţiunea noastră din punct de vedere politic. În cazul limbii române nu există o influenţă hegemonică. Spre deosebire de limba franceză, şi mai de curând limba engleză, care au o importanţă universală, astfel s-a ajuns la o suprapunere peste diferitele spaţii naţionale, în decursul căreia păturile dominante reprezintă într-o anumită măsură enclavele şi punctele de sprijin ale mişcării de înstrăinare. Spre exemplu: supunerea culturală a Romei de către limba şi literatura elină, şi, mai aproape, implementarea literaturii iluministe franceze în Europa, care nu numai că a fost recepţionată de păturile dominante francofile din multe ţări, dar aceste enclave au şi contribuit activ la constituirea ei. Fenomen care se petrece în secolul nostru cu limba şi literatura engleză promovată de păturile dominante anglofone implicate în globalizarea economiilor naţionale.

La fel ca orice activitate intelectuală, literatura depinde de limbaj şi de corespondenţele lingvistice. Există un raport indestructiv dintre limbă şi literatură. Dar acest raport ar fi răsturnat în contrariul său dacă am căuta să vedem sensul şi obiectul procesului literar, motivul său hotărâtor, în formarea, dezvoltarea şi desăvârşirea limbajului. Unii cercetători susţin că limbajul, care reprezintă un mijloc de comunicare, nu este hotărâtor ci valorile mari şi perene create în limba respectivă. Eu cred, şi susţin cu tărie, că limba are un mare rol în promovarea operelor literare. Cu cât aria de răspândire a limbii şi numărul de vorbitori este mai mare cu atât literatura scrisă în acea limbă este mult mai cunoscută şi promovată pe mapamond.

În acest context, mai trebuie să se ţină seama şi de faptul că literatura română este situată într-o lume înconjurătoare de literaturi învecinate, cum ar fi maghiara, sârba, ucrainiana, bulgara, ce o influenţează sau care sunt influenţate de ea. Urmărirea atentă a acestor influenţe constituie obligaţia istoriei literaturii noastre implantată într-o lume de literaturi. De la o epocă la alta se exercită noi influenţe; Franţa a influenţat literatura română în secolul XIX, Italia a influenţat literatura germană în secolul XVI, Spania în secolul 17, şi Franţa în secolul 18. Însuşi Eminescu a fost influenţat de literatura germană, la fel Maiorescu.

Influenţele, întretăierile şi migrările motivelor literare au apărut într-o abundenţă atât de mare, începând cu secolul XVI, încât s-a impus dorinţa unei tratări separate a acestor componente. Astfel a fost menită noua ştiinţă a istoriei comparate a literaturii române să devină ştiinţă ajutătoare a istoriei literaturii române.

Înrudirea primordială a literaturilor nu este întemeiată decât pe cea ce este general omenesc, pe ceea ce este universal. Ca precursori ai comparatisticii îi considerăm pe Herder şi Goethe, iar la noi pe Eminescu şi Maiorescu. Iar mai târziu Adrian Marino.

Trebuie reţinut că o istorie comparativă a literaturii române nu poate avea cu adevărat un sens decât dacă este considerată în funcţie de istoria literaturii române.Misiunea ei ar fi complet îndeplinită atunci când istoria literaturii noastre şi-ar însuşi procedeele şi cunoştiinţele comparatisticii.Metoda comparatistă ar trebui să fie folosită şi în studiul literaturii române. Gardul despărţitor dintre cele două ramuri trebuie exclus, fiindcă teoria literaturii comparate nu reprezintă trecerea la o nouă metodă, ci prezentarea mai amplă a fenomenelor tratate până acum. Şi în acest caz, istoria literaturii române are rolul unui punct de plecare necesar pentru toate tendinţele comparatiste.

Al Florin ŢENE
Cluj-Napoca
20 decembrie 2013
.

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Reîntoarcere la inimă

- Poezii -

Dă-mi, Doamne, forţă creativă
Să ies în Lumină, plin de spor
prin sevele Iubirii, rodnicie-
Sărutul blând, cuceritor...
cald încolind nădejde vie,
un semn solar ales la vis răzor
acel puţin, stropul de Poezie!!!

DVF, 14 octombrie 2015

DRAGOSTEA, lumină suverană...

Poetului octogenar, Florian Saioc

Iarnă cu desfrunzite retrăiri,
cum fuge timpul, iute şi domol,
cum EL, „anim» se-ascunde intr-un gol
iar din Cuvânt străfulgeră priviri...

Magic sărut pierdut în rostogol
de vremuri răvăşite- n amintiri:
Totu-i abrupt şi nici nu te mai miri
de ce fior dintâi de-abia prinde un rol?

Să fie dorul jertfă, suferinţă,
oarbă supunere ori cale spre înalt –
un semn astral, vibraţie spre Fiinţă...

Ceva, întemeiezi trainic precum bazalt
de simţi onest şi demn un pic de umilinţă,
nevoia de-a îmbrăţişa pe celălalt!

27.11.2015. DVF

NEVINOVATE RĂZVRĂTIRI

Ceva, tot inventez, din neastâmpăr
pentru a evada în alte spaţii
cât vagi înfiorări provoacă suflet
către alt orizont de aspiraţii...

Poate că omul se confruntă
cu forma unei glorii efemere,
nepotriviri alunecă agale,
în umbra vieţii colcăie mistere...

Dar rostul e să mori câte puţin
în gesturi tainice de răzvrătire,
să-i uiţi orgoliul, chip imperial
şi din fragmente să refaci iubire!

22.02.1995

SĂRUTUL

Caut un sens aprins, înfiorat
de-a răsfira tăcerea din cuvinte
subtil ofer acel suflet brăzdat
de farmec şi iluzii, aspre inte...
într-un climat uşor dezaripat!?

OFRANDĂ

Dincolo de orizontul Valentin,
simt făptura ta înjăruită
cu dragoste lângă un proaspăt vin –
fluid arzând ca vraja pe o plită!

În lumi ce se avântă-n promoroacă
sensul cel bun sigur, abia îl vezi,

iubito, hai să ne vedem de joacă
şi să-ndrăgim divinele zăpezi...

Temeiul celui mai râvnit sărut
se bizuie pe aşteptări păgâne,
vreme ca vis desprins din străbun lut
aduce foşnet de livezi şi grâne.

Încerc apropierea fără zor
de-acea dumbravă cu împotriviri
cu cifrul inimii, simplu, năucitor,
dezvăluind duiosul din priviri...

Apoi, revin prin timpul cel vetust
fiind ?intă pentru nevăzut alic
printre tăceri sunt doar un semn cam frust
vie ofrandă, aidoma unui spic!

15.02.1997

RENAŞTERI

Dorin?e nespuse înghimp
frumoase treceri peste Timp,
stranii atingeri, rătăciri,
amirosind nemărginiri…

Adulmecând tăceri accezi
la focul tainei cu diezi
pe un regat alb renăscut
unde e prin, magic Sărut!

Mişcarea sufletului mov
înspre un însorit ostrov
va îmboldi nişte zidiri,
cald freamăt de înmuguriri…

14.12.2015

REÎNTOARCEREA LA INIMĂ

Înzeit în aşteptare
reaprind suflet, scânteie
până să lunec în uitare
ca un zvâc de azalee...

Leg forme de simpatie
prin inimă ce răsună,
reunind zare şi glie
prin iubire, împreună!

Pe drumul către Absolut
cu ocolişuri şi în pante,
voevodal e un sărut
răgaz la cele galopante!

19.01.2015

DESCHIDERI CELESTINE

Nobil frumos, dar cu folos
jertfelnic pentru Duh înalt
şi Adevărul maiestuos
îmbrăi?şând pe celălalt...

În chip vădit-imaginar
salvează lumea cu alin

prin hora fastului stelar...
nu e uşor să ai destin
sunet slăvit, imens Altar!...

Salvarea prin frumosul viu
şi chiar prin patimi-îndurări
e semn că rostul străveziu
deschide în lăuntru zării...
renaşte erosul mlădiu
departe de exorcizări!

17.01.2016

MIRĂRI

Se-ntâmplă să mai rătăcesc poteca
sub farmecul de ideal abrupt,
cumva, îngrijorat de sensuri aspre,
caut lăuntric, frumosul dedesubt!

În şipotul secundelor astrale
fulgi de entuziasm încă mai scutur
prin moleşeala timpului larvar,
înainte de-a ajunge flutur...

Dintr-un vârtej cu vesele ispite
te scapă poate câteva mirări
ca o resursă numai prospeimea
aşează pun?i între pământ şi zări!

1997

DESTINUL CA UN VIS

Din ciclul inimii, refac un stagiu
de-a înţelege om şi tainic vis,
ceva, precum o vrajă - naufragiu,
un nevăzut himeric paradis...

târzie răsfăţare de lăuntric
gata de-a trece-n valul nesfârşit,
târzie risipire, pic cu pic
împrospătând nemuritorul mit.

Salut discret buimace rătăciri,
trăirea fiorelnicei visări,
cândva, se vor isca nişte iubiri,
din zbucium - naufragiu printre zări!

5.09.2006

HAI LA BALCIC

Lui George şi Ariadnei

Hai să ne prostim la Vama Veche
hai să facem diferenţa la Balcic
hai să revenim la omul nepereche
hai să înţelegem jertfa unui spic...

Hai să nu ne mai minţim uşor
hai să alungăm intrigi viclene
hai să revenim la ideal şi dor
hai să îndrăznim şi să ieşim din lene

Hai să lămurim nişte păcate grele
hai să devenim atenţi, mai buni un pic
hai să nu mai facem temenele
hai să îndrăgim duh la Balcic...

27.08.2006
Balcic - Bulgaria
„cuibul liniştit» al Reginei
Maria - soacra Balcanilor

Duck D. Duck -
Pe drumul lupului
singuratic

Citiţi **articolul online şi aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/04/doru-v-fometescu-reintoarcere-la-inima.html

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZII

În ziua sfântă

În ziua sfântă firul de iarbă
E înalt, precum cerul.

În ziua sfântă
Apele sunt mai line
Şi oglindirea
Mai albastră

Păsările au cântul
Mai înălţător
Pădurea -
Ca niciodată
E mult mai verde

Roua
Doamne,
Cât e şi ea de bună cu noi!

Doar izvorul
Şi glasul mamei,
În ziua sfântă,
Rămân
Pe aceeaşi treaptă
A inimii fiecăruia.

In the holy day

In the holy day the blade of grass
Is high, like heavens.

In the holy day
Waters are quieter
And reflection
Much bluer

Birds have a more
Elevating song
The forest
Is greener than
Ever

Dew
God
How kind is it to us!

Only the spring
And mother's voice
In the holy day
Remain
On the same step
Of everybody's heart.

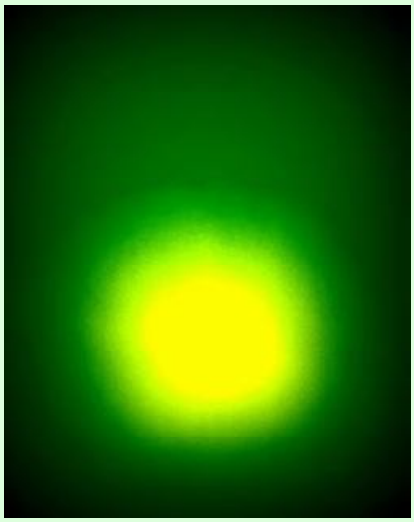

Grafica: Vasile Mic

De atâta lumină

Doamne, nu mă mai satur
De atâta lumină.

Mestecenii sunt ai copilăriei -
O singură femeie
Şi lumina ochilor

Dar un fluviu
Îmi curge prin inimă
De câte un bolovan
Mă loveşte...

Şi merg -
Nu mă mai satur
De atâta lumină.

Of so much light

God, I can't get enough
Of so much light.

The birch trees belong to childhood –
Just one woman
And the eyes' light

But a river
Flows through my heart
And strikes me
Against a boulder ...

And I keep going
And never get enough
Of so much light.

Prunci fără nume

Aici,
Acum
Femeile
Îşi împărtăşesc
Ura
În demersul lor matern

Prunci fără nume
Sunt
Alăptaţi în toiul pregătirilor
Pentru focul ce aşteaptă.

Nameless infants

Here,
Now
Women
Share
Hatred
In their motherly goings-on

Nameless infants
Are
Nursed in the thick of preparations
For the waiting fire.

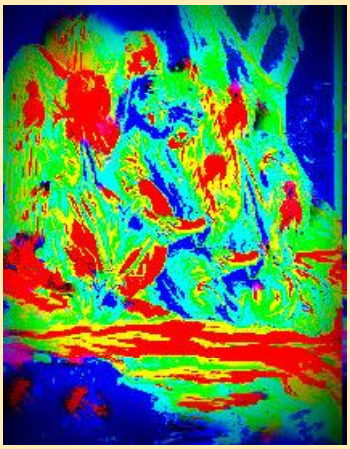

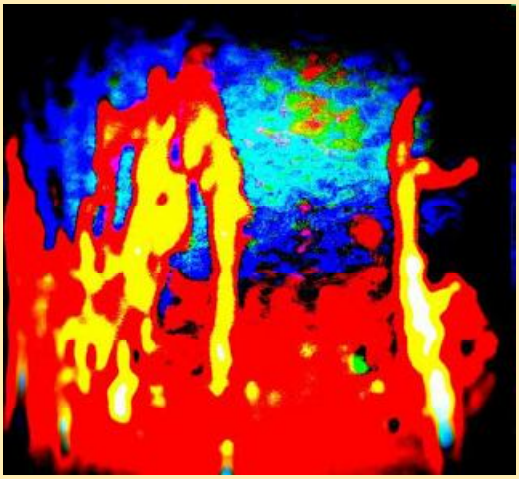

Un albastru nemişcat

În memoria soţiei mele Ana

Mă tem că ochii tăi
Prea au ştiut
Să coboare în beznă

Mereu obosit,
Albastrul
Rămâne-va
Ca un far,
În calea anotimpurilor...

Mă tem
Şi nu mă tem
Că ochii tăi...
De departe...
Mereu aproape-mi vor fi.

A motionless blue

To the memory of my wife Ana

I am afraid that your eyes
Knew too well
To descend in the darkness

Ever tired,
The blue
Will ever remain
Like a lighthouse
In the seasons' way ...

I am afraid
And I am not afraid
That your eyes
From afar
Will ever be
Near me.

Noapte cu o lună incredibilă

Într-o noapte,
O lună incredibilă
S-a ivit.

Eram în grădina mea
Şi am văzut
Cum arborii se domesticiseră.

Păsări proforme -
Apele desenate pe cer
Erau doar puţin învolburate...

Night with an incredible moon

One night,
An incredible moon
Appeared.

I was in my garden
And I realized
How the trees had been tamed.

Proforma birds –
Waters drawn on the sky
Were just a bit whirling ...

În rostogolirea sânilor

De ce m-aş pierde
În rostogolirea sânilor
Lângă care am petrecut

Sigur că nu numai ochii

O secundă
Şi albastrul
În nesingurătate...

Sigur s-a-ntâmplat
Să asemăn femeia
Cu un gând
Cât se poate de nebun.

In the breasts' rolling

If I were lost
In the breasts' rolling
Where I spent time

It is certain that not only the eyes

One second
The blue as well
In un-loneliness

It certainly happened
That I compared the woman
With an as foolish as possible
Thought.

Traducere de
Dan Brudascu

Citiţi **articolul online aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/04/vasile-mic-in-ziua-sfanta.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

IN MEMORIAM

Obştescul sfârşit

Întins pe patul spitalului, cu faţa în sus, privind fix tavanul salonului în care este internat, omul al cărui zâmbet îngăduitor era mereu prezent, acum părea altă persoană.

Privirea rece, încordată, exprima o spaimă îndreptată spre nicăieri, spre un neant în care călătorea absentă, neomenească.

- Să trăiţi, domnule primar!

Câteva secunde nu a reacţionat în nici un fel, după care s-a întors spre mine, faţa i s-a luminat şi, încercând să se ridice, a exclamat:

- Dumneavoastră, aici? Mulţumesc, chiar mă gândeam că o să veniţi!

Mi-a întins o mână slabă, prin ale cărei vene pulsa, destul de greu, un sânge violet. A încercat o strângere abia perceptibilă.

- V-am spus că mi s-a terminat benzina...

Ne-a părăsit un OM. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Florian Văideianu

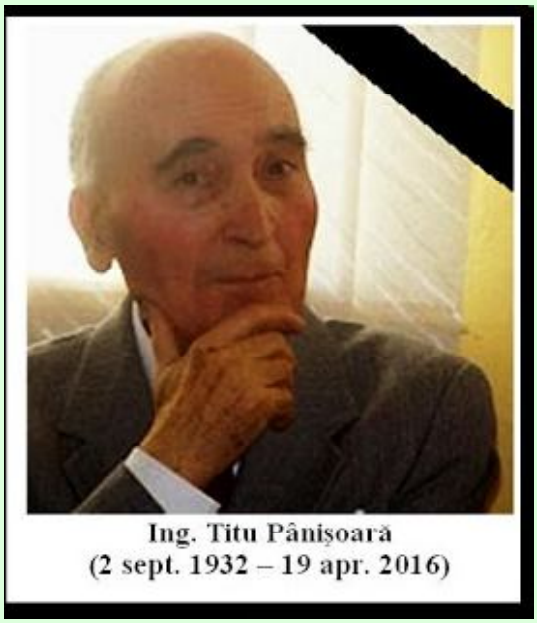

Ing. Titu Pânișoară
(2 sept. 1932 – 19 apr. 2016)

Imagini trimise la redacţie de Ion M. Ungureanu, Ţicleni

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

La umbra unui fag rotat

de Ion C. Gociu

La umbra unui fag rotat[1]

NOTĂ.
[1] **În afară de Costel eroii vorbesc în dialectul local.**

După un an de cătănie, soldatul Constantin Burcescu, cu grad de fruntaş, se întorsese acasă, în concediu. Făcea milităria într-o unitate de geniu. Se scursese o treime din durată - stagiul militar era de trei ani - timp în care s-a acomodat greu cu programul cazon, unde, la instrucţie se combinau concepţiile noi sovietice, impuse, cu cele vechi ale Armatei Române, care, deşi fusese decimată după abdicarea Regelui Mihai şi devenise Armată Populară, mai existau. Programul zilnic era încărcat de-i sufoca pe tinerii rectruţi. Mulţi erau fără carte, aliţi absolvenţi de şcoli primare şi chiar medii, încorporaţi din toată ţara. Din 365 de zile ale anului, soldaţii beneficiau numai de 15 zile destinate concediului pe care şi-l petreceau în familie. Restul zilelor se desfăşurau la instrucţie în cazarmă, iar cele practice la construcţii de drumuri şi poduri. Învoiri în oraş primeau numai o parte dintre ei, în zile de sărbătoare şi când erau vizitaţi de rude.

Costică, aşa era alintat de ai lui, revenise acasă, în satul în care s-a născut. Aici îşi petrecea vacanţele şi pe timpul cât a fost elev la liceul din oraşul reşedinţă de judeţ. În acest timp, părinţii lui locuiau în altă comună, mai îndepărtată de cea natală, unde tatăl lui avea serviciu.

Parcă a fost ieri! - îşi aduse aminte domnul Constantin Burcescu, de-acum pensionar, de acele zile de repaus trăite la începutul lunii septembrie 1952.

Ploile se ostoiseră, căldura nu mai era înăbuşitoare, iar dimineţile îşi deschideau generos perdelele oferind celor care îl priveau spre desfătare, cerul luminos ca sticla. În casa părintească locuia numai bunica sa, îngrijind gospodăria şi pe soră-sa, fiica cea mică a familiei, elevă la şcoala primară, o fiină năstruşnică de afectivă. Văzându-l întors acasă, puştanca devenise fericită. Între ei diferenţa de vârstă era de opt ani. Legăturile de iubire sporeau fetiţei sentimentul de apropriere şi de siguranţă …că i-a venit protectorul, Nana în concediu! Pe vremea aceea, cu apelativul Nana, se adresau copiii, fraţilor mai mari.

Într-una din dimineţile admirabile, că băiatul simţea plăcerea de a mai merge pe izlazul unde, pe timpul verilor, în copilărie ducea vacile la păscut, se pregătise pentru această treabă. Când soarele se ridicase de o suliţă, de pe drum, chiar la poarta casei, l-a strigat naşă-sa Cătălina, vecină, cumnată cu naşul său de botez. Erau şi rude, bărbatul ei fiind văr al bunicului dinspre mamă.

Înarmat cu un baston făcut de el cu ani în urmă din lemn de corn - o amintire - pus cu grijă la streaşina şoprului unde sălăşuiau animalele ca să nu se piardă, a scos vitele din obor - două vaci, un mânzat şi doi viţei - şi împreună cu naşă-şa au mânat turma spre izlaz, locul cu iarbă deasă de păşunat al vitelor şi, în amintirile lui, meleag de zbenguială cu prietenii, copii de toate vârstele ai satului. În acel an vara fusese secetoasă. Nici ştiuleii porumbilor nu crescuseră, rămânseseră capete de cocoş. După ploile din luna august, natura se schimbase, iarba reînverzise şi vitele o păşteau cu lăcomie.

- Şi azi să face cald! Pe mine mă prinsă zăpuşala, îi zise neliniştită naşă-sa Cătălina când vitele se opriseră şi păşteau.

- Hai să stăm undeva la umbră! Acolo sub fagul rotat e mai răcoare, o îndemnă cu voce de bărbat format, copilul de altădată.

În locul acela zăboveau întotdeauna păstorii animalelor. Poziţia era dominantă, bună de supraveghere. Copacul avea coroana bogată, cu frunze dese de nu i se vedeau ramurile şi razele soarelui cu greu pătrundeau printre ele.

- Poate „Ale Frumoase!» (în mitologie ielele) plecară la culcare! îşi dădu cu părerea Costică. Auzise, când era copil, multe basme despre aceste taine care fascinau bărbaţii şi le prevesteau lucruri rele.

Cu furca prinsă-n brâu şi cu fusul în mână – Cătălina îşi torcea caierul de fuior făcut din cânepa adunată de pe ogor, culeasă, murată, meliţată şi dărăcită în vara aceea. Era o muncă migăloasă dar necesară pentru urzeala ţesăturilor ce trebuiau lucrate la război în iarna ce urma.

Cu paşi domoli, cei doi păcurari se îndreptară spre umbra alesă. Vitele flămânde smulgeau fără alegere iarba crudă, mestecând-o sumar şi înghi-ind-o cu nesaţ în burdihanele veşnic nesăioase. Vieii, ca nişte plozi neastâmpăraţi, întrecându-se, cu cozile ridicate alergau în jurul lor şi din când în când căutau ţâţele pentru a mai suge lapte din ugerul golit decurând. Dorinţa lor era zadarnică fiindcă în loc de îngăduinţă, acum erau înlăturaţi de maicile lor cu o atitudine neobişnuită. Motivul? …de acasă, ca să nu sugă, pe botişor li se pusese câte un căpici , împănat cu piroane, cu vârfurile ieşit în afară, ca să înţepe.

Resemnaţi de refuzul vacilor care i-au fătat, o luau din nou la goană în preajma turmei, parcă să uite *afrontul* neaşteptat ce l-au primit.

- Fine mumă, cum te descurci mneta în melitărie? …îl întrebă naşă-sa care auzise de la omul său, dezertor în Primul Război Mondial cât este de greu în armată. Gheorghe al ei, numai prin indulgenţa Mareşalului Averescu, - că a fost considerat redus mintal, - a scăpat de condamnarea la moarte. În schimb, a fost osândit la mulţi ani de puşcărie. Împreună cu alţii ca el, au fost pedepsiţi să facă opt ani de muncă silnică. Duşi cu escortă au ajuns în ocnele de sare, de pe urma cărora căpătase un mare beteşug. De câteva ori pe an îi curgeau din pulpele permanent tumefiate, cu pielea vânătă şi exfoliată, şiroaie de sânge.

- Naşă Cătălină, te rog nu mă alinta cu dumneata ca pe un străin. Zi-mi ca întotdeauna când mă strigai, Costică! Nu voi uita niciodată că, de câte ori intram în bătătura matale mă aşezai la masă şi îmi dădeai să mănânc dintr-o străchinuţă zmăluită, luată atunci de pe poliţa din pivniţă, ca să nu-mi fie silă, că din celelalte mâncau şi oamenii mari. Sau când nu era timpul mesei, ca să nu plec cu mâna goală, te urcai în podul şoprului şi din cuibarul găinilor primeam câte un ou pentru care ziceam Bogdaproste şi de bucurie mergeam tot într-o fugă până acasă să mi-l pună mămica în tigaie.

- Ba mumă! …că te-ai făcut om şi de acum toate muierile trebuie să să scoale în picioare când treci pe lângă ele, ca să-i răspundă la bună zâua.

Peste izlaz se lăsase un strop de linişte. Erau numai ei şi vitele. Păsările migratoare plecaseră şi pe băiat îl luară gândurile. Un vânticel domol se porni, semn de avertizare că toamna se apropie. Frunzele fagului începură să foşnească trezindu-i în suflet cu zumzetul lor, poveştile auzite în copilărie despre *iele*.

- Naşă! …când era flăcău, naşu Gheorghe poate a auzit şi le-a văzut vreodată pe „Ale Frumoase»? …îşi dădu cu părerea băiatul ca să-l scuze pe bărbatul neputincios şi s-o consoleze pe femeia care l-a suportat de-atâta vreme să-i fie nevastă.

- Nu fine! …pe ăsta mumă-sa l-a făcut un nevolnic. De când m-a luat nu l-am auzât niciodată vorbind de aşa ceva. A fost un mutălău şi dşaia lumea l-a poreclit *Muie*, că nu putea să zâcă nici mumă când era copil. Numai eu ştiu ce-am păţit cu el o viaţă întreagă! Acu‘ sânt bătrână! …şi oftă din tot sufletul.

Eu am dus-o cu el cum zâce vorba aia care mi să potriveşte ca un jujău pe grumazul porcului că, „cine n-are noroc până în prânz nu-l mai prinde până sara!”

...Între degetele femeii, fusul se învârtea ca o sfârlează în mâna dreaptă iar cu mâna stângă smulgea şuviţe din caier, scuipa pe degete pentru a le moleşi, răsuci şi aduna pe el. După măsură se vedea că-i doldora, până la refuz. Un alt fus alături de un cocoloş de lână flocăită, aştepta în săcuiul agăţat peste umăr, să fie făcut fire de trebuinţă pentru împletirea flanelelor şi ciorapilor de purtat peste iarnă.

Tânărul o privea cu insistenţă, încercând să-i citească de pe faţă gândurile care o copleşiseră. Când era copil auzise multe vorbe trăncănite de muierile satului despre viaţa tumultoasă a acestei femei, adusă în casa socrilor, dar multe lucruri îi erau neclare.

În văzduh liniştea era la ea acasă. Se mai auzeau doar zbârnăitul unui cosaş şi rumegatul ierbii de bovinele aduse la păscut. Cătălina, femeie în vârstă, cu privirea fixă, îşi încreţea pielea frunţii ce părea bântuită de cugetări ascunse. Dintr-o dată se retrăsese în sufletul ei. În ritmul torsului, tăcând, mişca înainte şi înapoi capul, închizând ritmic ochii, gest ce prevestea că ar vrea să spună ceva, şi aşa a fost.

- Mumă Costică acu‘ eşti om mare şi poţi pricepe ce vreau să-ţî povestăsc. Poate ai auzit multe zvonuri, adevărate orş ba, spuse de lume pe sama mea. Vreau să mă descarc de ce am pe suflet, lucru ce-l fac acu‘ pentru prima oară în viaţa mea, că poate mneta mă înţălegi. Curând pleci iar la cătănie şi nu să ştie dacă ne mai vedem, …că-s muiere bătrână. Ai fost copilu‘ al mare al Domnichii şi mi-ai plăcut de cân‘ te-a făcut mumă-ta, că şi eu am fost lângă ea în zâua aia. Mai târziu cân‘ te făcusăi mărişor şi veneai în bătătura căşii mele, îmi erai tot aşa de drag şi te iubeam ca pe ai mei. Mă rog la Dumnezău să mă erte că pe ei i-am făcut din *flori* dar n-am păcătuit, că aşa am fost îndemnată să-i fac şi popa i-a botezat.

„Hopa!... îşi zise tânărul rămas uluit de intenţia ei; că vrea a se destăinui cum i-a fost viaţa ca femeie măritată cu un impotent, vorbe pe care el le reţinuse din bârfele auzite în copilărie, - că cei doi fii ai ei deşi sunt gemeni, au ţaţi diferiţi»

*

- Împlinisăm 17 ani - începu Cătălina să vorbească, după ce se opri din tors şi puse fusul în poală - şi-mi venisă şi mie vremea de măritat cum gândesc părinţii să facă cu fetele lor. După 20 de ani erai fată bătrână şi nu să mai uita nima la tine, poate doar vrun văduv sângur, rămas cu mai mulţi copii pe cap. Eu sân‘ făcută la Văleni şi pe tata îl chema Vasile Dobru. Eram fată frumuşâcă şi până atunci nu mă peţisă nima. Băieţii ai buni fusăsără luaţi la oaste şi prin sate mai erau doar cei pristos de contingent. Mie, de ăştia rămaşi la căşile lor, nu-mi era drag de niciunul. Dumitru al Măriţii care să ţânea după mine, plecasă melitar şi după trei ani când trebuia să să întoarcă, începusă războlul cu nemţii. Săracu‘ de el, nici nu s-a mai înturnat! A murit pin lumea albă şi nima nu a aflat, cine şi unde l-au îngropat. L-am plâns ca pe fratemeu care şi el a fost împuşcat la Pui, unde o fi locul ăla, că eu numai atunci am aflat de acest sat. L-am auzât pe poştaş când ne-a cetit hârcia aia primită de la regimentul unde a fost corporat. Tot satul l-a plâns, iar eu cu muma şi tata l-am jălit de credeam că o să ne prăpădim de-atâta durere. După pomana de trei zâle, până la a de şasă săptămâni în fiecare dimineaţă mergeam la copiii Zmerendoaichii, o vecină a noastă de peste drum, să le dau de pomană colaci şi câte o strachină cu demâncare. Daş uite că mă luă vorba şi n-apucai să-i spun năcazul meu care m-a chinuit o viaţă.

Cu o zî înainte de Sâmpetru, care cădea duminica, când era Bâlciul al mare unde veneau oamenii din toate comunele vecine, naşu Răducan, omul Polinii Mitoioanei, care ne-a cununat, a venit la noi acasă cu Muiacul ăsta de trăiesc şi acu‘ cu el. Era o zăpuşală afară de nu puteai să stai nici la umbră, că te umpleai de sudoare. Au bătut la poarta căşii, muma s-a ţânut la câne şi au intrat, că nu era sângur. El avea în mână o demijană de trei kile, plină ochi cu răchiu de-al tare. Ălălalt, Gheorghe avea spânzurat de spinare căldarea aia ce o poartă încrojnată, cu clopoţei care zdrăngănesc să adune copiii să cumpere zama ce o ţânea în ea. O am şi acu‘ în pimniţă. Atunci era plină cu bragă răcită cu gheaţă luată de la Predescu. O adună iarna de pe matcă şi o ţâne în gheţăria lui în pădure din şăliştea căşii. Îi trebe pentru bragă s-o răcească vara şi cu turtă dulce o vânde la nedei şi bâlciuri.

- „Vasile! aşa îl chema pe tata. Am venit cu băiatul ăsta să-i peţim pe Cătălina!…a zâs naşul. Să ştii că e un copil blând, ruşinos şi în fiecare an merge să facă bani la Giurgiu. Pe vară este sânbriaş de limonadă la Nicolae al lui Gorgan, feciorul vecinului vostru de la Deal, care este mare comersant. Acum a venit să-l însor că tată-su şi mumă-sa au rămas sânguri. Pe fete, că a avut două, le-a măritat ş-au plecat la oamenii lor, departe, unde a dus mutu iapa! Vezi cazanul ăsta plin cu bragă, este al lui. E făcut din alămuri şi-i luat pe bani grei de la turci. Auzi cum sună clopoţeii atârnaţi de el, puşi anume ca să adune lumea să bea bragă şi limonată!»

Şi să auzâm a zdrăngănit din ei.

Mumă Costică, după Sântămărie a Mare ai mei mi-au făcut nunta. Am plecat de la casa mea plângând. Ca să nu mă vadă nima, ţâneam nasul băgat în ştergar şi am venit în satul ăsta. Pe drum am mers suiţi în trăsura lu‘ naşu care avea gume pe roţi şi era trasă de doi cai roibi cu hamuri noi, colorate ca şi căldarea lui Gheorghe. Cinstit îi spun, că di la început nu mi-a plăcut de el, dar am crezut că o să mă deprind.

Din prima zî am durmit în hodae cu ai lui. Noi în patu‘ di la vale, mumă-sa şi tat-su în patu‘ di la deal. Să mă ierţi Costică că-i mărturisăsc ceva ce nu să spune la nima. În fiecare sară după ce stângeam lamba, ne suiam în pat, şi eu mă aranjam să să ia de mine. Pe întuneric beznă, sub pătură râdicam cămeşa pân la ţâţe, să mă sâmtă cum ard, dar el… bleau! Am crezut că i-o fi ruşâne de ai lui că ne aud, că aşa a zâs naşu de el, …că-i ruşânos. După trei zâle l-am chemat cu mine prin pădure să adunăm surcele, că ne trebuiaş să aprindem focul. Îmi fierbea sângele ca mustul în butoi şi chibzuiam că acolo fin sânguri, unde nu ne vedea nima, îmi face şi el felul cum fac toţi bărbaii muerilor cân‘ se împreună. Mă gândeam că măcar în prima lună să-mi fie făcută plăcerea trupului, că apoi, el iar pleca la Giurgiu şi nu mai venea acasă până la Crăciun.

„Doamne! …cum o fi stat această femeia cu un asemenea bărbat?” se miră în sinea lui Costel,cum îl alintau fetele. El permanent era doritor de-o aventură erotică. Înainte de încorporare încercase s-o facă într-o seară cu Silvia, colega lui de şcoală, când se întorceau de la nedeie şi o conducea până acasă la ea. Se plăceau şi jucaseră împreună în horă. Luna încă nu răsărise, cerul era senin şi stelele scânteiau ca jăraticul. Liniştea nopii era spartă doar de un ciuhurez care se mai auzea cântând, undeva departe, şi ei nu se mai săturau de sărutat. Când au ajuns la marginea unui lan de porumbi unde el credea că şi ea o să vrea, timid,i-a propus domnişoarei să intre acolo, „că nu va spune la nimeni”, dar a fost refuzat „până vor pune pirostriile pe cap!” ceea ce eu n-aveam de gând să fac prea curând acest pas.

- Am mai stat aşa vro lună - a continuat să povestească naşa Cătălina - după care mi-am adunat oalele cu care venisăm, le-am pus la locul lor în lada de zăstre adusă de la ai mei şi i-am trimis vorbă lui Taica să vină cu căruţa, să mă ia acasă!

Pe drum şi acasă m-au certat de nu mai ştiam de mine; mă podidiseră lacrimile şi mă trăgeam de cozi să-mi rup părul din cap. Îmi zâceau, că „ce-o să zâcă lumea din sat; că cine o să mă mai ia de nevastă începută de altul; că au cheltuit o găleată de parale să-mi facă nunta!

Să le spun, la început mi-a fost ruşine, că doar erau părinţii mei, dar până la urmă mi-am luat inima în ghinţi şi le-am povestit tot. În hodae s-a făcut linişte de auzai musca zbârnăind, că acolo eram băgai. Afară ploia şi era un frig timpuriu ce-i dedea fiori. Cu o săptămână înainte bătuse şi Vântuşal Mare şi vremea se schimbase. După ce m-au ascultat, parcă-l văd pe betu‘ tata, cum s-a sculat de pe pat şi a şeşit în tindă . Muma, şădea pe laviţă, că o adusă- să de-afară şi era pusă lângă sobă, dusă pe gânduri

După un timp a venit cu o ulcea de la Joi Mari plină cu vin din care mai săreau năstrapii.

- „Mărie! i-a zâs mumii ca să fie atentă. Cătălină, mi-a zâs mie ca să-l ascult. Bine c-ai plecat de la scopitul ăla! Eu l-am văzut că-i spân dar am crezut că dacă vrea să se însoare şi-l are naş pe Răducan, îi bun şi de muiere! Auzâsăm eu că la ăi care nu-s buni de aşa ceva nu le creşte barbă şi rămân ca cocoşii fără creastă. Dacă-i âi de rudă, mănâncă de pomană boabele de pe bătătură şi găina cloceşte degeaba ouăle că din ele nu ies pui, că n-au sămânţă de la cocoş!

- Adusă mă-ta oala asta rasă cu vin, să bem în sănătatea ta mă fato! Să ştii că n-a rămas plasa fără băiei şi tu abia ai 17 ani! Şi i-a întins ulceaua mumii să bea ea întâi. El băuse bine în pimniţă, că se vedea mânjit cu roşu pe la gură.

- Văsile! a grăit muma privindu-l în ochi pe taica. Să nu cumva să-i mai zâci ceva fetii ăştia de-acu‘ încolo. E a noastă şi o să avem grijă să n-o bârfească satul. Gura lumii îi slobodă şi n-o astupă decât pământul!

- Cătălină! să nu fi tristă! Ne-or călca bătătura şi alţi peţitori mai ales cân‘ s-o auzî de ce ai plecat de la nevolnicul ăsta!”.

După două săptămâni, cred că n-au fost mai multe, ne-am trezât într-o sară că bătea cineva în poartă şi cânele lătra un om.

- Ia vezi Cătălină cine-i! mi-a zâs taica. El sta pe laviţă în cotu‘ sobii şi curăţa nişte drugi pentru boabe de măcinat, că nu mai aveam făină de mălai în nelei.

- Lasă Cătălină, că mă duc eu! a zâs muma. Trebuie să mă ţin şi la câne să nu sară pe om. Mie îmi ştie de frică şi când strâg o dată la el, fuge de mănâncă pământş şi intră su‘ pătul! Mi-a luat frica de când l-am bătut cu păleaţa, ţânut legat, cân‘ a rupt capu‘ gâscanului care s-a dus să-i ciugulească din mâncare.

După o vreme, muma s-a întors cu naşu Răducan care venise în sara aia până la noi. Parcă-l văd şi acu. Avea în mână un iepure, că era mare vânător şi pe vremea aia gemeaş pădurile de iepuri.

Taica s-a ridicat în picioare, şi-a scos căciula de pe cap şi i-a urat:

- Bine venişi pe la noi naşule! Ne ertaţi că ne găsâşi în neorânduială cu atâtea gloduri pe jos, dar s-a terminat făina şi mâne mă duc să macin boabele la moară.

- Să te duci la moara Trocanilor, că-i moară pe apă! Zăboveşti mai mult, dar iese făina bună, de mănânci turta şi mămăliga şi cu ochii. La moara lui Bobei care-i de foc, boabele se macină mai repede, dar făina iese prea încinsă şi se râncezeşte iute!

Cât au vorbit de moară, muma a adus un scaun de-al 'nalt, a pus pe el un opreg şi l-a poftit pe naşu să să aşăze.

- Mărie! … ia tu iepuru' ăsta, du-l afară undeva la răcoare şi după ce îl beleşte Vasile, să-l âi o zi în vin amestecat cu ceapă, morcovi, cimbru şi busuioc, opărite şi răcite. Carnea se dostoieşte şi o să fie mai gustoasă când îl frigi. Îl împeni cu căţăi de usturoi şi fărâmături de slănină şi după ce-l coci în sobă o să vezi cât îi de bun, că nu te mai saturi mâncând.

- Vasile! … când iei pielea de pe el, începi s-o tragi de la picioarele dinapoi către labele din faţă şi o scoţi întreagă ca pe flanel când te dezbraci. O sărezi, dup-o zi, o bagi pe o blană şi o ţâi după sobă până se usucă. apoi o întorci cu părul în afară şi o pui bine! S-o păstraţi ca pe ochii din cap! Când vă doare pe vrunul spinarea o băgaţi pe un brâu şi vă încingeţi cu ea pe locul ăla. În trei zile vă face ca nou!

În sara aia a stat naşu la noi până spre miezu' nopţii. Începuse cu epuru dar nu pentru asta venisă. După ce a mâncat boabe de porumb ferte, c-aveam ceaunul cu ele pus pe plită, a băut vin din cana pe care muma i-a umplut-o de vreo două-trei ori, apoi a început să vorbească despre Gheorghe şi ne-a zâs aşa:

- Mărie şi Vasile, venii acu' la voi să discutăm pe şndelete situaţia fetii ăştia, care nu-i deloc uşoară şi mi se rupe inima de ea. Acum ştiu de ce a plecat de la prăpăditul ăla de Gheorghe şi nu mai trebuie să vorbim despre asta.

- Costică mumă, noi stam şi-l ascultam încremeniţi că nu pricepeam unde vrea să ajungă. Ne-a spus că a vorbit cu el o sară întreagă, că dacă a ştiut că nu-i bun de muiere să-i facă copii de ce s-a mai însurat şi l-a mai pus şi pe el naş, ca să ajungă de râsul lumii; că eu până nu merg să bag divorţ nu mă mai pot mărita şi cheltuiala îi mare; şi „că nu face ocaua cât daraua!».

Cântasără cocoşii o dată când, uitându-să în oichii mei mi-a zâs:

- Fato! …ascultă-mă bine ce-ţi zâc. Aş a ţ-au hărăzit ursitoarele, ca tu să ai parte de un om neputincios! După ce i l-am judecat pe Gheorghe ca pe pravilă, i-am spus că tu te întorci la el numai dacă te lasă să faci copii cu cine îţi place ţie!

Ce crezi că i-a răspuns Gheorghe?

- Naşule, din partea mea e liberă să facă treaba asta cu cine îi place ei! Eu plec şi stau tot anul la stăpân, la Giurgiu. Vin pe acasă doar de Crăciun, de-a neamurile. Am vrut să mă însor ca să aibă cineva grijă de casă, că vezi bine că tuţu şi muma nu mai pot! Mâne, poimâne, o să moară şi până vin eu de acolo n-are nici cine să-i îngroape.

- E, acum tu ce ai de zâs? …m-a întrebat naşu şi pe mine şi apoi, după o scurtă cugetare, tot el a vorbit.

Nu-mi răspunde acum. Chibzuiţi bine toţi trei şi până la praznicul de Sfântul Ranghel la care de acum vă poftesc, să veniţi şi să-mi daţi răspunsul! Vine şi Gheorghe, că-l chem şi pe el, ca să fiţi fată-n faţă.

Aşa s-a terminat sara aia. După ce a plecat naşu' m-am pus iar pe plâns şi toată noaptea mi-am blăstămat soarta!

Până la Sfântul Ranghel ne-am tot sfătuit; cân' muma zâcea du-te, taica zâcea nu! Noroc că asta n-a ţinut decât vreo câteva zâle. Apoi, taica hotărât - eram sara la cină - a zâs şi el că muma a gândit bine. Din partea lor sunt liberă să fac orice, că nu-i ruşâne să ai copii cu cine vrei să-i polimeşti.

„Măria Stanchii lu' Bursuc a făcut fata cu jăndarul Căpeţ şi i-a mers bine şi nemăritată. Şi ce fată frumoasă avea!" a mai vorbit muma ca să mă încurajază.

*

…Soarele ajunsese la amiază şi vacile sătule se culcaseră la umbră, rumegând în voie iarba adunată în burţile pline. Cătălina da semne că îşi terminase povestea dar Costică n-a fost lămurit şi nici n-a întrebat-o: cum de a născut gemeni, care, zicea lumea, fiecare dintre ei semăna cu câte un bărbat din comună. Copilul Ion semăna cu Bundan iar Nicolae cu Tică al Sandii. Bundan şi-a asumat paternitatea şi l-a ajutat pe Ion să înveţe la o Şcoală de Arte şi Meserii. Nicolae a fost înfiat în alt sat.

- Costică mumă, nima nu stie ce - mărturisăsc acu'! Bundan, cân' venea în conced, că lucra la Bucureşti, trecea de multe ori pe la mine şi-mi spunea că, dacă-i fac un copil o să zâcă că-i al lui, că muere-sa îi starpă. Atunci cân' am rămas borţoasă el nu venisă acasă. În anul ăla trăcusă pe la mine, dar mai târzâu cu vreo lună. Eu cred că Ion este copilu' lu' naşu Răducan, dar să nu spui la nima treaba asta. Am vrut să mă spovedesc, să spun păcatu' popii, dar m-am răzgândit. Ion îi copil frumos şi dăştept ca naşu-su, dar fincă a zâs şi Bundan că-i al lui, aşa a rămas. Până acu' n-am vorbit cu nima despre asta.

*

…Când s-a întors la cazarmă, într-o scrisoare pe care a primit-o după câteva luni de la părini, a aflat că, naşii Gheorghe şi Cătălina muriseră la o săptămână unul după altul.

Da! …şi-a zis în sinea lui Costică. Omul când presimte moartea, ca să se elibereze de ceva apăsător pe suflet, simte şi nevoia de a se destăinui, aşa cum i-a făcut lui, naşă-sa Cătălina.

(Footnotes)

[1] **Familie de insecte din ordinul ortopterelor**

.

Mor bătrânii noştri, mor încet şi casele lor...
Foto: Duck D. Duck în zona Cloşani - Baia de Aramă

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Solidaritatea Puşcăriabililor

Alexandru Melian
FRANŢA

Cu ani în urmă, Adrian Năstase, - pe atunci preşedinte al PSD şi personalitate de prim rang a politicii româneşti – inaugura solidaritatea de partid şi gaşcă cu infractorii din propria gospodărie. Nu era vorba de acea trăsătură frumoasă de caracter de a te manifesta alături de cel în suferinţă, de cel nedreptăit şi abuzat, de cel devenit victimă a puterii nelegiuite. Era reacţia de complicitate a unora care ştiau că, - fiind din aceeaşi plămadă cu inculpatul – pot oricând să împărtăşească o soartă similară. Ceea ce, de altfel, s-a şi întâmplat, între alţii, chiar cu şeful partidului care purtase şi « *epoleţii* » de prim-ministru.

Practicată de atunci mai mereu, cu mai multă sau mai puţină neruşinare, cu mai mult sau mai puţin circ mediatic, această apucătură cunoaşte în ultima perioadă un adevărat spectacol demn de Oscarul caraghioşilor aşteptaţi de puşcării. Un personaj din categoria interlopilor politici cu gulere albe (care ascund rapănul mizeriilor de toate felurile) a ajuns, în sfârşit, să dea socoteală în faţa justiţiei pentru matrapazlâcurile sale, demult ştiute şi tot aşa de mult imunizate de solidaritatea complice a preaputernicilor zilei. Urmărind pledoaria în Parlament a lui Sebastian Ghiţă, acest personaj emblematic al mafiotismului românesc diseminat în sferele puterii, îi dai seama cât de pervertită le este gândirea politică, - dacă se poate vorbi de aşa ceva la politicienii noştri. Cu ce argumente a reuşit inocentul şi angelicul client al DNA sa-şi convingă 176 de camarazi întru deputăţie că el este atât de inocent încât nu merită să fie arestat, ca orice cetăţean al ţării într-o situaie similară ? După ce roagă, fără arogana-i obişnuită, să fie respinse « cererile *de reţinere şi arestare ale DNA* », pentru că se înscriu într-o « *practică abuzivă* » a justiţiei, domnul deputat se adresează instituţiei din care face parte cu rugămintea subînţeleasă de a se solidariza cu el şi de a-şi arăta muşchii atletici de legislatori, inclusiv faţă de cei investiţi şi chemaţi să aplice legea :

„Vă rog să arătaţi că Parlamentul României respinge metoda arestărilor ca mijloc de presiune asupra funcţionării democratice a statului», (…) Parlamentul României este supus unei presiuni uriaşe, folosindu-se toate mijloacele politice, mediatice şi juridice. Care este scopul presiunii? Instaurarea fricii prin hărţuire şi folosirea arestării ca instrument modern de tortură pentru a obţine noi denunţuri. Toată societatea românească pare paralizată de frică”.

Să analizăm puin acest mini-discurs, în descendenţa inconfundabilă Caţavencu –Brânzovenescu - Farfuridi. Deci arestarea, care este un act legal al justiţiei, devine mijloc de presiune asupra funcţionării democratice a statului, pentru că obiectul investigaţiei judiciare este Sebastian Ghiţă, întruchiparea democraţiei româneşti. Curat democraţie, **ar spune Pristanda, ducându-şi mâna la chipiu. Apoi, într-un viraj strategic, campionul democraţiei nu se mai referă la el însuşi. Cu altruismul său creştinesc, este îngrijorat de soarta Parlamentului care ar fi supus unei presiuni uriaşe, menite să instaureze frica. Cum ?!.. Citiţi textul de mai sus. Aşadar, justiţia română practică hăruirea (ce fel de hăruire nu se spune) şi arestarea ca instrumente moderne de** tortură. **Mai întâi, că oratorul, - nu prea tare la limba română, ca mulţi dintre politicieni – n-are proprietatea cuvintelor. Dacă nu ştie ce înseamnă** tortură, **pentru că n-a cunoscut puşcăriile comuniste, nici pe cele naziste, nici pe cele din Evului Mediu, ar fi putut consulta măcar un dicţionar , dacă documentarele istorice şi muzeele torturii i-au rămas necunoscute. Pe de altă parte, el ar trebui să răspundă nu numai pentru infracţiunile comise, ci şi pentru această încriminare a justiţiei. E de remarcat apoi, că pe linia strategiei cunoscute, el vrea să-şi solidarizeze nu doar Parlamentul, ci şi *toată societatea românească, paralizată de frică*. De frica cui ? A justiţiei ? Poate. Dar sigur de frica indivizilor de teapa lui Sebastian Ghiţă, care au acaparat puterea politică şi economică de peste 26 de ani şi care umilesc un întreg popor cu fărădelegile lor, cu neruşinarea transformată în blazon, cu aroganţa de parveniţi fără scrupule.**

Inculpatul penal nu răspunde la întrebarea simplă, logică şi de bun simţ : de ce este anchetat de procurori ? Ce are de spus despre cele 7 infracţiuni de care e acuzat ? Si el nu răspunde pentru că solidarii săi colegi de fotolii deputăeşti, n-au găsit de cuviinţă să pună asemenea întrebări. De ce ? Fie pentru că ei cunoşteau realitatea şi eventualele răspunsuri ar fi şifonat şi mai mult decizia

lor de solidaritate, fie pentru că, apărându-l pe Ghiţă, ei ştiau că se apără pe ei înşişi. Oratorul răspunde totuşi la două întrebări, puse retoric de el însuşi, în maniera modelelor sale caragialeşti :

„De ce mi se cere arestarea? Aceste lucruri se întâmplă pentru a mă forţa să devin denunţător. Pe cine credeţi că mi se sugerează de un an de zile să denunţ? Pe fostul premier Victor Ponta. De ce vor capul lui Ponta? Pentru că şi-a făcut datoria cu demnitate?»

Deci, inocentului parlamentar i se cere arestarea nu pentru infracţiunile comise, ci pentru a-l transforma în denunţător ?!...Si nu orice fel de denunător. Un denunţător de fost prim ministru căruia i se cere capul « pentru că şi-a făcut datoria cu demnitate » ?!... Ticăloasă justiie şi sărmane victime puşcăriabile, complet nevinovate, care sunt torturate de justiie pentru demnitatea lor, pentru patriotismul înflăcărat, pentru responsabilitatea lor dusă până la sacrificiu !... Cum să nu te solidarizezi cu ele şi să le aperi de hăruirea, de arestarea şi mai ales de tortura justiiei de Ev Mediu care pune o presiune atât de uriaşă pe sărmanul Parlament ?!...Prin urmare, aleşii neamului, prin majoritatea exprimată, s-au solidarizat cu victima Sebastian Ghiţă. Evident, în numele respectului pe care ei îl aşteaptă din partea poporului român, altfel cam ingrat cu aleşii lui !...(vezi articolul « Cenzură de parlamentar », semnat de Marian Sultănoiu în Gândul .info din 2/04/ 2016).

Solidaritatea puşcăriabililor cunoaşte însă şi o formă mai pitorească în neruşinarea ei. Frumoasa primăriţă a Craiovei,- ilustrând şi ea năravurile partidului din care face parte şi a conducătorilor acestuia – a fost încătuşata de DNA, dusă la mititica şi apoi arestată la domiciliu. Deşi ea se socoteşte, nu doar nevinovată, ci o neostoită făcătoare de bine. Drept pentru care, cu înelepciunea ei pseudo-creştinească, califică atât aciunea justiţiei cât şi propriul profil de nobleţe făptuitoare în formula aforistică , « Nici o faptă bună nu rămâne nepedepsită » .Ei, bine, cine se solidarizează cu noua « victimă » a justiţiei, exprimându-şi indignarea descătuşată (la propriu, nu la figurat) ?!...O altă frumoasă,… Elena Udrea. Că e mult mai bogată în dosare penale, (şi nu numai), că trecutul ei politic şi uman e plin de mizerii iar viitorul înnegurat şi imprevizibil, nu reprezintă suficient temei pentru a-i crăpa obrazul de ruşine. Această parvenită politic , prin nurii ei irezistibili şi tupeul dezarmant, îmbracă acum vestmântul unei măicue de mănăstire, care dă leciţi de morală, apoi se erijează într-un fel de Zeus care fulgeră « maşinăria fricii » manevrată de justiţie şi pe puternicii zilei care-şi asigură doar pentru ei demnitatea şi prezumţia de nevinovăţie . Ceea ce în mintea câlţoasă a doamnei Udrea pare un fel de mâzgă a uitării e faptul că ea nu-şi mai aminteşte că a ajuns la închisoare direct de pe piedestalul puterii, aşa cum se va întâmpla probabil si cu Sebastian Ghiţă sau Olguţa Vasilescu şi cum s-a întâmplat cu atâţia dintre parlamentarii şi miniştrii ajunşi după gratii de la înălţimea puterii prin care se credeau invulnerabili.

Intr-un final apoteotic al interveniţei sale, fosta candidată la fotoliul prezidenial, îşi etalează, cu mândrie haiducească, curajul de a merge acolo unde de fapt îi este locul :

« Mă voi duce la Arestul Central, acolo de unde mă scoteau încătuşată acum un an, pentru a dovedi că există curaj şi solidaritate în societate. Nu contează culoarea politică, ci nevoia unei societăţi normale, fără de care România nu poate avea viitor”

Intr-adevăr, nevoia unei societăţi normale este un imperativ. Dar nu cei care au cultivat anormalitatea, care au morbidizat istoria ultimilor 26 de ani sunt în stare şi pot pretinde s-o facă. România nu poate avea viitor cu specimene ca Elena Udrea şi cei de teapa ei. Sau ca fostul preşedinte care şi-a inventat partid cu scopul de a face cu o jucărie politică ceea ce n-a făcut timp de un deceniu cu biata corabie românească ajunsă pe mâinile sale de matroz cu epoleţi.

De altfel, nu e deloc de mirare că în clanul solidarizaţilor a apărut şi fostul preşedinte. Mai ales că Udrea fără Băsescu e ca o caricatură fără model. Milos la « mâna de femeie » adusă de la Craiova, critic faţa de prestaţia lui Sebastian Ghiţă dar solidar cu Parlamentul, supus unei *demolări sistematice*, domnul căpitan de partid surprinde nu atât prin solidarizare, cât printr-o mărturisire auto-critică… O adevărată noutate pentru cineva care totdeauna a socotit că doar el are dreptate în timp ce eroarea şi vina aparin doar celorlalţi.. Auto-critica sa este însă revelatoare pentru această figură de tristă aducere aminte a politicii româneşti de după Revoluţie. El e mândru că a întărit justiţia în cei 10 ani de mandat, dar socoteşte că a greşit pentru că nu a prea vorbit despre respectarea drepturilor omului. Cu şmecheria lui dintotdeauna, fostul şi actualul vrea să-l credem c-a greşit, când de fapt opţiunea lui a fost un calcul : justiţia trebuia să fie puternică atâta timp cât Preşedintele avea imunitate, dar acum, ca ex-preşedinte, dezbrăcat de vestonul elegant al imunităţii şi pasibil de costumul în dungi, drepturile omului trebuie să fie pe primul plan…

In faţa acestei epidemii de solidaritate toxică a puşcăriabililor, singurul remediu rămâne solidaritatea sănătoasă a celor mulţi şi cinstiţi, fortificată de o justiţie dreaptă şi intolerabilă în faţa răului, promptă în decizii şi curată în interiorul său.

Alexandru MELIAN
Dr în filologie

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/04/alexandru-melian-solidaritatea.html

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

România cum era odată:

Pe urmele unui articol de ziar

O mare surpriză pentru revista „Sămănătorul”: a sosit la redacţie un articol de ziar din anii 1964-1965 care a apărut în presa regiunii Oltenia. O dovadă că românii ţin la istoria lor, la amintirile lor iar în condiţiile actuale când nişte miniştri incompetenţi vor să ne scoată istoria din şcoală, un astfel de articol este un semn clar că poporul nostru, atât de încercat sub vremurile imperiilor străine sau al socialismului sovietic impus cu forţa, ştie să-şi păstreze identitatea, cutumele proprii şi patrimoniul cultural. Revistele independente, fără partizanat politic sau cazon, fără teme impuse de firme străine neamului nostru, abia aşteaptă un semn de românism, oricare ar fi acesta.

Un semn banal este şi această tăietură de ziar, îngălbenită şi ruptă un pic, care nu e nici monedă dacică şi nici un alt artefact valoros. Este un colţ de hârtie păstrat cu grijă ca să se citească peste ani despre fapta unor turişti tineri în faţa unui caz de incendiu. Acei tineri nu puteau să sune la 112 ca astăzi şi nici n-aveau un telefon mobil să ia nişte instantanee pentru „feisbuc”. Când au văzut că nişte oameni şi bunuri materiale erau în pericol, ei au lăsat rucsacul jos şi au sărit în ajutor.

Povestea lor e cât se poate de simplă şi de educativă. Iat-o:

TINERI INIMOŞI

Recent, la secţia de fabricaţie a pîinii din Tismana-Oltenia, s-a produs un scurt circuit şi în pod a izbucnit un incendiu puternic. Flăcările ameninţau să cuprindă magazia de mărfuri a cooperativei de consum, clădirile unităţii de industrializare a lemnului din comună. Muncitorii forestieri Mihai Silvilescu, Ioan Dumitrescu şi Victor Ciochină au sărit cei dintîi în ajutorul lucrătorilor brutari. Focul. întreţinut de vînt, întindea. Erau necesare mai multe forţe. Întîmplător se aflau în comună mai mulţi studenţi de la Institutul de mine din Petroşeni, veniţi într-o excursie pe valea Tismanei. N-a fost nevoie să-i îndemne nimeni ca să intervină pentru localizarea şi stingerea incendiului. Prin negura fumului, înfruntînd dogoarea flăcărilor, tinerii Octavian Codreanu, Grigore Orlenski, Ion Pop, studenţi în anul IV, şi asistentul Tiberiu Iliaş au acţionat rapid. Flăcările au fost potolite şi incendiul stins. Apoi, timp de cîteva ore, studenţii au cărat mărfurile pe care tot ei le evacuaseră din magazia cooperativei, pentru a nu fi cuprinse de foc.

Despre fapta acestor tineri minunaţi se vorbeşte în comuna noastră cu multă recunoştinţă.

Victor FRATUTU
profesor

Vila naţionalizată C. Chiricescu în vremea când clădirea aparţinea Cooperativei de Consum Tismana

Articolul consemnează succint numele tinerilor turişti, faptul că sunt studenţi, dar nu spune nimic despre localitatea de unde veneau. Şi nici n-avea de ce ! Câte asemenea fapte nu s-au petrecut şi se mai petrec în anonimat în România? Copii salvaţi de la înec, bătrâni scoşi dintr-o casă în flăcări, tineri care deszăpezesc casele unor săteni. Români normali, de bun simţ, de care te ţii degeaba după ei ca reporter TV, pentru că nu-ţi raspund. Anonimul acela deszăpezise vreo cinci case ale unor ţărânci bătrâne ce abia se ţineau pe picioare şi mai ramăseseră destule în capul celalalt al satului. Dar reporterii, grămadă după el. Uite de aia nu răspunde anonimul tinereilor cu camere video, ca să puneţi şi voi mâna pe lopată! E mare diferenţa între acel localnic şi tinerii reporteri care vin anume în satele calamitate să facă reportaj. Dau şi ei două-trei lopeţi, fac „selfiuri„ şi filmări iar seara îşi dau imaginile şi videoclipul pe post de mari salvatori.Tinerii din Tismana de acum 50 de ani n-aveau obiceiurile astea autolaudative, săreau în ajutor acolo unde era nevoie. Au consemnat însă fapta pentru că o făcuseră nişte străini. Dar şi pentru că şi ei ar fi procedat la fel într-o altă localitate. Acum 50 de ani, Torel (Victor) Fratuţu, autorul articolului, Lica, fratele lui, Ionel Fratuţu, Ionel (Jean) Slivilescu, Gelu Muciuciora, Fănel Jerca erau pompierii voluntari din centrul satului Tismana, fără să fie cu numele într-o formaţie comunitară de urgenţe. Luase pădurea din Tismeniţa foc de la scânteile de la locomotivă, s-au dus şi ei voluntari alături de muncitorii forestieri. S-a revărsat Tismana, au făcut şanţuri de scurgere.

Era nevoie de activitate culturală în sat, îşi organizau singuri formaţii de dansuri, de teatru, de brigada artistică.

Articolul „TINERI INIMOŞI” a fost găsit, printre vrafurile de cărţi ale unei biblioteci personale, la circa o jumătate de secol de la apariţia lui, de către unul din tinerii nominalizaţi pentru fapta lor bună de pe Valea Tismanei. E vorba de asistentul de atunci, Tiberiu Iliaş, care stinsese focul de la brutăria CFF-ului împreună cu studenţii săi de la facultăţile din Petroşani.Înfiinţarea Institutului Cărbunelui la Petroşani în anul 1948, va reprezenta un moment important pentru existenţa social-economică şi culturală a Văii Jiului, tânărul Iliaş devenind unul din oamenii de marcă ai Universităţii din Petroşani.

Astăzi, acest „tânăr inimos” are un titlu cu care puţini se pot mândri în Petroşani. Prof. univ. dr. ing. Dr. H.C. Nicolae Tiberiu ILIAŞ, - Universitatea din Petroşani, Membru al Academiei Oamenilor de ştiinţă, este astăzi un Doctor Honoris Cauza care a făcut multe fapte bune în viaţa dânsului şi care a trecut recent de 80 de ani. Toate realizările personale le puteţi citi aici:

http://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-16-2015/prof-univ-dr-ing-nicolae-ilias-la-80-de-ani_4957.html Academicianul Nicolae Tiberiu Iliaş a trimis tăietura de ziar unui alt (fost) tânăr de la Tismana care a avut şi el în viaţă o carieră strălucită. E vorba de prof. univ. dr. ec. UNGUREANU MIHAI ARISTOTEL – conducător de doctorat la universitatea din Sibiu dar deplasânu-se uneori şi la şcoala Doctorală a Universităţii din Petroşani.

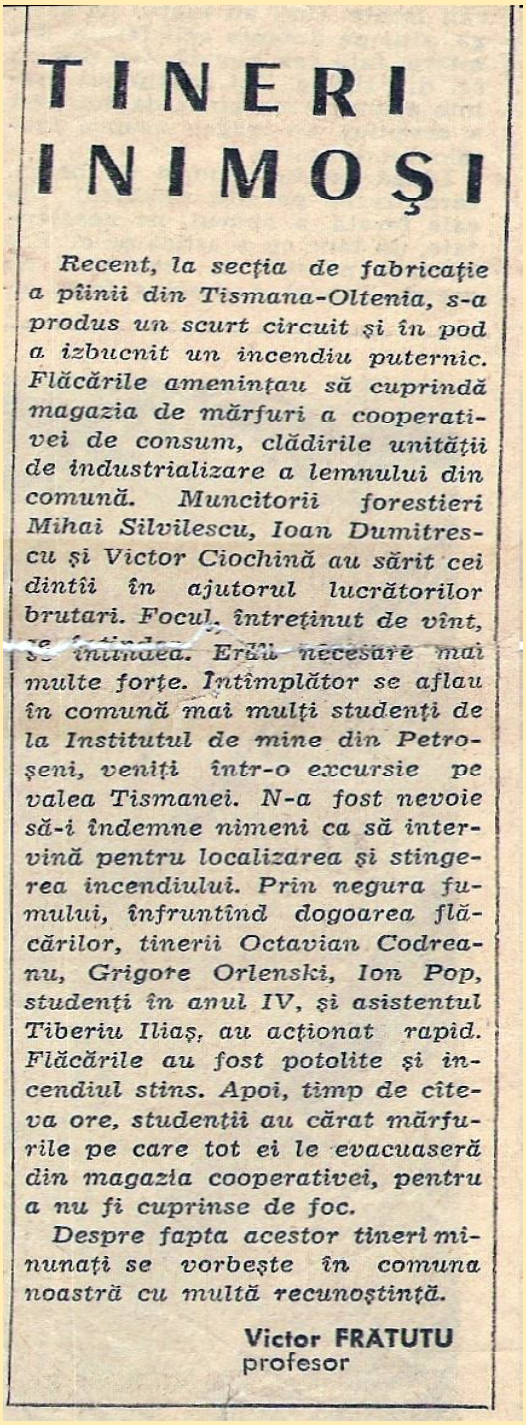

TINERI INIMOŞI

Recent, la secţia de fabricaţie a pînii din Tismana-Oltenia, s-a produs un scurt circuit şi în pod a izbucnit un incendiu puternic. Flăcările ameninţau să cuprindă magazia de mărfuri a cooperativei de consum, clădirile unităţii de industrializare a lemnului din comună. Muncitorii forestieri Mihai Silvilescu, Ioan Dumitrescu şi Victor Ciochină au sărit cei dintîi în ajutorul lucrătorilor brutari. Focul, întreţinut de vînt, se întindea. Erau necesare mai multe forţe. Întîmplător se aflau în comună mai mulţi studenţi de la Institutul de mine din Petroşeni, veniţi într-o excursie pe valea Tismanei. N-a fost nevoie să-i îndemne nimeni ca să intervină pentru localizarea şi stingerea incendiului. Prin negura fumului, înfruntînd dogoarea flăcărilor, tinerii Octavian Codreanu, Grigore Orlenski, Ion Pop, studenţi în anul IV, şi asistentul Tiberiu Iliaş, au acţionat rapid. Flăcările au fost potolite şi incendiul stins. Apoi, timp de cîteva ore, studenţii au cărat mărfurile pe care tot ei le evacuaseră din magazia cooperativei, pentru a nu fi cuprinse de foc.

Despre fapta acestor tineri minunaţi se vorbeşte în comuna noastră cu multă recunoştinţă.

Victor FRATUTU
profesor

Acad. Nicolae Tiberiu Iliaş

Care a considerat necesar să-mi trimită prin e-mail: *„Nicu, uite un eveniment din 1965, trăit de dl academician, Tiberiu Iliaş, prietenul nostru, în Tismana. Era asistent pe vremea aceea. Bebe.*”

Aceasta este istoria acestui articol intitulat „Pe urmele unui articol de ziar” ce comportă reflecţiile de la început. Românii sunt dornici să-şi păstreze identitatea, cutumele proprii, patrimoniul cultural şi mai ales amintirile. Pentru că ele aduc în realitate lucruri care sunt pe cale a se pierde. Vorbeşti despre o întâmplare şi dezvălui datorită ei istoria Tismanei. Acest articol ne dă prilejul să-l asociem altor donaţii de patrimoniu vizual. Acum câţiva ani, ing. Marcel Duicu mi-a înmânat un pachet de fotografii, spunându-mi când am vrut să i le dau înapoi după ce le-am scanat: „ –

Mai am acasă, poate or folosi la revistă sau în vreo monografie” Iar gestul nu a fost singular.

Aşa am reuşit sa strângem o adevărată colecţie a patrimoniului vizual al Tismanei iar nenumărate fotografii din Monografia oraşului Tismana, vol. I şi din revista „Sămănătorul” se regăsesc în paginile acestora datorită multor donatori: Anca Popescu, Crişan Radulescu, Savu Stanciu, Lupu Mihaela, Gelu Istudor, Dorin Chilea, Matică Şerbu, Bebe Popescu (fotbalistul), Laurenţiu Neamţu,

Dr. ec. Mihai Aristotel Ungureanu

Bebe Ungureanu, Florin Văideianu, Vali Croitoru, dna Ecobici, doamnele Rica şi Angela Popescu, Cristi Cătăroiu, Mihaiţă Popescu, Telu Jerca, Dumitru Vladuţ şi chiar din California USA, dna Anci Dan, o graficiană de talent.

Priviţi din această colecţie fotografia brutăriei CFF, despre care se face vorbire în articolul trimis de dl academician Iliaş, ca să aflăm câtă istorie ascunde aceasta. A fost casa (vila) naţionalizată a lui C. Chiricescu, apoi brutărie. Preluată mai târziu de Cooperativa de Consum Tismana pentru a face un restaurant cu terasă în faţa şi în curtea nordică. Adăpostea magazii de materiale ale forestierilor şi ale cooperativei Tismana.

Când, postdecembrist, aceasta n-a mai existat, s-a instalat formaţia de pompieri de astăzi.

În fotografia de jos prof. Costel Popescu cu MZ-ul lui negru, cu numere care ne reamintesc că Tismana făcea parte din Regiunea Oltenia. Mai în spate vedem prima motoretă românească facută la Braşov, motoreta „Carpaţi" poreclită „Capra" ce nu avea nevoie de numere de înmatriculare. Mai vedem în imaginea de la început autocamionul de mic tonaj "Carpaţi" din care s-a modernizat camionul "Bucegi", iar spre mănăstire urcă primul model de camion românesc „Steagul Roşu" construit imediat după al doilea război mondial. Iată câtă istorie se ascunde într-o bucată de ziar şi în două fotografii vechi. Invităm cititorii noştri sa ne scrie sau să ne trimită fotografii vechi pentru că acestea păstreaza în ele istoria Tismanei şi chiar a ţării.

Tinerii de astăzi încep să simtă această nevoie. Din Gornoviţa ne scrie strănepotul rapsodului popular Tian Manoniu, Cătălin Trăiloniu, promiţând să ne trimită pentru vol. II al monografiei Tismana, puţinele documente şi fotografii care se mai pastrează despre nea Tian rapsodul. Luaţi acest tânar ca exemplu şi să participăm cu toţii la un astfel de act de conştiinţă civică care se numeşte conservarea şi reabilitarea patrimoniului nostru material individual sau colectiv.

Nicu N. Tomoniu, Tismana, 23 martie 2016

Prof. Costel Popescu în timpul când în Vila C. Chiricescu funcţiona brutăria CFF Tismana. Stânga-sus, vagonul cu pâine

Citiţi **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2016/03/nicu-n-tomoniu-pe-urmele-unui-articol.html

Premiile UZPR 2015

Jurnalismul de ţinută, în prim-plan

Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România a premiat cele mai prestigioase creaţii publicistice din toate domeniile – presă scrisă, audiovizuală, carte de gen – în cadrul unei manifestări de înaltă ţinută, patronată de preşedintele UZPR, Doru Dinu Glăvan. Împreună cu secretarul general al Uniunii, Benone Neagoe au prezentat în stil profesionist, competent şi atractiv, întregul eveniment. Benone Neagoe a fost şi cel care a făcut laudatio pentru fiecare premiant.

Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România a stimulat creaţia jurnalistică şi în anul 2015, în cadrul unei competiţii profesionale intitulate „România – Oameni şi idei", adresată membrilor ei, jurnalişti din presa scrisă şi on-line, din radio şi televiziune. Concursul a stârnit un larg interes, reunind un mare număr de articole, eseuri, cărţi de jurnalism şi de specialitate, emisiuni de radio şi producţii de televiziune, realizate în anul anterior. Toate au vădit calitatea de excelente produse mediatice, accentuând reperele principale ale competiţiei: autoritate profesională, promovare a răspunderii sociale a jurnalismului, probitate, ţinută intelectuală. Au apărut şi au fost evidenţiate nume noi de jurnalişti, realizatori, scenarişti şi regizori, producţiile lor bucurându-se de recunoaştere.

Profesionişti în domeniul mass-media au selectat producţiile jurnalistice, stabilind ierarhiile, iar remarcabile personalităţi ale jurnalismului au alcătuit un juriu care a girat pemiile anului 2015: prof. univ. dr. acad. Teodor Damian (New York), prof. acad. Victor Crăciun şi prof. univ. dr. Mihail Diaconescu. Au fost acordate distincţii şi cadouri unui număr de 33 de jurnalişti din Iaşi, Tg. Mureş, Cluj, Sibiu, Târgovişte, Piteşti, Râmnicu Vâlcea, Bistriţa, Oradea, Târgu Jiu, Chişinău, Bucureşti, de la studiouri de radio şi televiziune din România, Austria, Canada şi Suedia.

Marele Premiu – Carol Roman – volumul „În balansul vremurilor»

Carte de publicistică

Premiul I – Rodica Lăzărescu, volumul de convorbiri „La ora confesiunilor"

Premiul II – Victor Ştir, volumul de eseuri „Riscul rostirii şi tăcerii"

Premiul III – Mihai Suciu, volumul de interviuri „Obligaţi timpului lor"

Premiul de Excelenţă – Lazăr Lădariu, volumul „Veghe"

Premiul Tezaur – George Coandă, volumul „Vechi coduri ale românilor"

Premiul Revistei UZPR – Valentin Marica, volumul „Iarba Golgotei»

Premiul Special al Juriului – Maria Vesa Aursulesei, volumul „ Foşnetul şi Tăcerea"

Premiul Opera Prima – Raluca Daria Diaconiuc, volumul „Fonoteca excelenţei"

Premiul Eveniment – Mihai Grăjdeanu, volumul de benzi desenate „Tata Moşu"

Presa scrisă

Premiul I – Galina Martea, articolul „O realitate istorică: Reîntregirea neamului românesc"

Premiul II – Florin Ţene, eseuri jurnalistice

Premiul III – Agnes Maria Orban, ciclul de documentare „Celebrităţi din România"

Premiul de Excelenţă – Cristina Nichituş Roncea, proiectul fotografic „Alăptarea e iubire"

Doru Dinu Glăvan

În mijloc, marele premiu Carol Roman

Sala pentru premiere

Premiul de Excelenţă – Corina Mădălina Diaconu, foto-reportajul „Alexandru Gheorghe Ilinca şi opincile dacice”

Premiul de Excelenţă – Daniela Gîfu, interviul „O viaţă de luptă, suferinţă şi speranţă”

Presa online

Premiul I – Silvia Constantinescu, editarea în Suedia a publicaţiei „Curierul Românesc»

Premiul II – Nicolae Tomoniu, editarea publicaţiei „Sămănătorul” (Tismana)

Premiul III – Petre Cichirdan, editarea revistelor culturale ale Râmnicului

Premiul Special al Juriului – Elisabeta Iosif, editarea revistei „Cetatea lui Bucur»

Producţii radiofonice

Premiul I – Robina Cornaciu, reportajul „Badila, satul cu un singur locuitor»

Premiul II – Ion Vulcan, reportajul „Cântece şi poveşti auzite în Muzeul ASTRA”

Premiul III – Valentin Ţigău, reportajul „Love Story pe frontul de Vest”

Premiul de Excelenţă – Simona Nicoleta Lazăr, promovarea satului românesc

Producţii tv

Premiul I – Daniel Roxin, scurt-metrajul „Enigma Coloanei Infinitului»

Premiul II – Daniela Apostoaie, documentarul „Destine – Copil pe muche de bisturiu»

Premiul III – Cristina Munteanu, interviu cu acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici

Premiul Special al Juriului – Larisa Avram, Luiza Fulea şi Bogdan Ghiţulescu, emisiunea „Printre români”

Premiul Gaudeamus – Mircea Mitrofan, reportajul „Un pod de 120 de ani»

Premiul „Geo Bogza» – Dan Mireanu, Marius Gheorghe, Iosif Sas, reportaj „Eminescu»

O Uniune cu o nouă viziune

Uniunea Ziariştilor Profesionişti a intrat într-o nouă etapă, cea a întineririi rândurilor sale şi a unei proiecţii reîmprospătate asupra legăturii jurnalismului profesionist, reprezentat de Uniune, cu ţara şi cu lumea. În numele acestor deziderate, UZPR a iniţiat o serie de manifestări care au fost puse în lumină cu prilejul festivităţii acordării Premiilor pe anul 2015. Este vorba în primul rând despre proiectul de excepţie intitulat „Eminescu jurnalistul”, o serie de serate care au devenit tradiţie, manifestări de calibru, „comunicări din spiritualitatea eminesciană, teme pe care Eminescu le-a lăsat spre dezbatere generaţiilor care vor veni”, după cum a punctat Doru Dinu Glăvan, preşedinte al UZPR. Totodată, Premiile „Eminescu ziaristul” se conferă în fiecare an în data de 28 iunie, onorându-i pe cei care care studiază activitatea jurnalistică a marelui poet român, în sprijinul ideii că jurnalismul este un domeniu al creaţiei.

UZPR editează, de asemeni, revista lunară „Cronica timpului”, ajunsă la nr. XIV, prin contribuţia membrilor Uniunii. Este o publicaţie de cultură şi educaţie civică, promovând performanţa jurnalistică, într-un format deosebit. La rândul ei, revista „UZP”, nou apărută, este un proiect de anvergură, o platformă de dezbatere deschisă tuturor ziariştilor de vocaţie, care expun întreaga problematică a jurnalismului contemporan, intern şi extern, reperele profesionale şi de utilitate publică ale profesiei, într-o prezentare grafică de excepţie.

Gala Premiilor UZPR 2015 s-a bucurat de prezenţa printre invitaţi a numeroase personalităţi din presă, cultură şi mediul academic, fiind un eveniment de anvergură, pe larg reflectat în mass-media.

Carol Roman (revista „Balcanii şi Europa”): „În anii 50, când am intrat la «Scînteia tineretului», eram cel mai tânăr ziarist din breaslă. Astăzi sunt denumit «decanul de vârstă» al presei româneşti. Voi continua să promovez şi să susţin, aşa cum am făcut în toţi aceşti ani, acurateţea şi limpezimea limbii române în presă”.

Simona Nicoleta Lazăr („Antena satelor”): „Dedic acest Premiu colegilor mei, împreună cu care vom face paşi frumoşi în viitor”.

Valentin Ţigău („Radio România”) – „Sotocim, cercetăm, aducem la lumină adevăruri, căutăm valori. Munca noastră constă în a-i face pe veterani să vorbească, în numele istoriei”.

Bogdan Ghiţulescu („TVR”) – „Avem nevoie de o Uniune a Ziariştilor puternică, cu voce autoritară, care să ne ţină uniţi”

Cristina Munteanu („Antena 1” Piteşti) – „Avem relevanţă în comunitate, care este foarte preocupată de cultură, educaţie şi valoare”.

Roxana Istudor

Foto: Mădălina Corina Diaconu

Notă. ***În afară de câştigătorul Marelui Premiu, Carol Roman, s-au subliniat premianii publicaiei „Sămănătorul”, Al Florin Ţene şi Nicolae N. Tomoniu.***

Premiul publicaiei „Sămănătorul” a fost înmânat redactorului nostru dr. George Anca din Bucureşti, care a inut un discurs plin de savoare.

Sursa: http://uzp.org.ro/premiile-uzpr-2015-jurnalismul-de-tinuta-in-prim-plan/

Olteanul Florentin Smarandache la capătul Pământului

Expediţie în Antarctica. Lecţie de viaţă. Recenzie, de Mirela Teodorescu

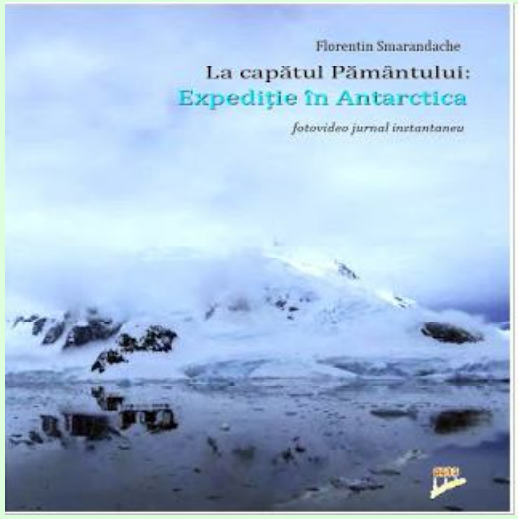

„Aceasta-i excursia vieţii mele! Cea mai îndrăzneaţă şi cea mai costisitoare. În căutare de aventuri la sfârşitul lumii!”

Florentin Smarandache este un savant în domeniul ştiinţelor, publicist (în toate formele jurnalismului) şi un mare iubitor de necunoscut. Acest tărâm al necunoscutului îl provoacă la cercetare, la elucidarea enigmelor, a incertitudinilor, neclarităţilor, de aici a decurs şi teoria sa neutrosofică, teoria neutralităţilor.

Florentin Smarandache este profesor la Universitatea New Mexico din SUA şi nu unul obişnuit, ci unul care a făcut înconjurul lumii de mai multe ori, prezentând lucrările sale ştiinţifice la conferinţe, observând şi vizitând cele mai năstruşnice locuri de pe planetă, inspirându-l în munca sa de cercetare, alimentând dorinţa sa de cunoaştere, reuşind să născocească teorii noi, aplicabile în toate domeniile ştiinţifice şi socio-umane.

Autorul nu este la primul volum de foto-jurnalism, chiar are experienţă în acest domeniu, activitate pe care o face cu mare naturaleţe şi prospeţime de o subtilitate remarcabilă, ieşind la iveală în acest fel matematicianul care analizează în detaliu toate aspectele, toate valorile, indicatorii, parametrii ce concură la un fenomen, aspect, eveniment, la tot ce-i apare în fata ochilor. Lucrarea te transpune în fata realităţii, ca şi cum ai fi acolo, nimic nu este virtual.

Oameni în pustiul îngheţat

După ce citeşti, şi te trezeşti din reverie, îţi doreşti să ajungi acolo, să vezi cu ochii tăi, să te convingi.

În mintea profesorului Smarandache, nu cred să existe vreun „De ce?” fără răspuns, mentalul sau ciclează pană când se dă soluţia finală general valabilă.

Structura volumului este de carte ştiinţifică, date tehnice iniţiale alimentate din bibliografia existentă, precum documentarea locurilor ce vor fi explorate, istoric, geografic, sociologic, aşteptări şi emoţii trăite în momentele dinaintea plecării corectate şi susţinute de pragmatismul trăit clipă de clipă. Capitolele sunt minuţios elaborate, ele fiind redactate fie în avion, fie pe o bancă în aşteptarea unei etape din evenimentul în derulare, fie pe vapor, fie în barcă, fie în mijlocul faunei şi florei arctice pentru a nu pierde niciun detaliu din călătorie.

Istoricul expediţiilor în Antarctica de-a lungul timpului, în mod sigur l-a făcut pe autor să empatizeze cu toţi cei care au văzut o nouă lume, să-şi pună întrebări şi să caute răspunsuri. În mileniul III, tehnologia oferă mult mai uşor şi repede răspunsuri şi explicaţii. Toate acestea ne sunt oferite cu multă generozitate în volum, nimic nu este lăsat în incertitudine, cititorul găsind informaţii din domeniul istoriei, geografiei, biologiei, biosferei, ecologiei, sociologiei, legislaţiei, astronomiei, matematicilor, supravieţuirii... dar şi tonul familiar de un simt al umorului de neegalat.

Încălzirea globală

Pe plaja îngheţată

Jurnalul oferă o cantitate impresionantă de informaţii din toate domeniile, imaginea globală a locului generându-se precum într-o hologramă, ajutată şi susţinută de numeroasele imagini foto şi video.

Evoluţia, istoria locurilor, poveştile dramatice sau fericite ale temerarilor cercetători de-a lungul anilor, prezentate cu lux de amănunte, te determină să crezi, să concluzionezi că locurile sunt destul de prietenoase în ciuda condiţiilor climaterice extreme şi te îndeamnă să faci la rândul tău aceasta încercare, această aventură: „e straniu peisajul, cum m-am obişnuit deja, iar temperatura de +2°C, deci nu aşa frig cum mă aşteptam”.

Din avion, pe vapor

Avem plăcerea sa constatăm că nu există graniţe şi limite pentru cei ce doresc să-şi caute drumul în viaţă, realizarea sau chiar aventura, astfel autorul, cu mândrie ne spune ca în aceste locuri există o sinergie a oamenilor de pe tot globul, de pe toate continentele, românii fiind şi ei integraţi. Aflăm că şcoala românească de navigare este reprezentată de comandantul secund, iar ingineria navală de inginerul şef, România, deşi o naţie mică, are reprezentare şi este recunoscută calitativ şi în cele mai neaşteptate locuri.

Sunt multe informaţii pe care le dobândim din cărţi, din filme, documentare ştiinţifice. Când ajungem în teren constatăm că ceea ce ştim din teorie, diferă de ceea ce vezi cu ochii tăi, de ceea ce trăieşti tu personal, de ceea ce atingi. Iată ce afirmă autorul: „Cum se căznesc micuţii pinguini, sărind de pe un sloi de gheaţă pe altul… Parcă ar fi nişte boboci anemici de raţă. Cum îşi fac vânt în apă şi se-aruncă pe ţărm, ca nişte misile de pluş! … Cum se deplasează pinguinii… cu aripioarele întinse, ca nişte avioane! La televizor pinguinii arătau înalţi, solizi. Dar în realitate ei abia ajung până la genunchi”.

Din vapor pe sănii

Când pe sănii când pe jos

Explicaţiile nu se opresc numai la cele istorice, geografice, sociale, economice ele sunt şi medicale, cel ce ajunge sa călătorească în locuri cu astfel de temperaturi scăzute trebuie sa ştie mecanismele de acţiune, de apărare şi conservare ale corpului uman: „Animalele se adaptează: picioare mici; secretă anti-freeze (pentru a nu îngheţa); colorare neagră (pentru a atrage căldura). Auto-reglare a temperaturii corpului. Temperatura picioarelor păsărilor este de zero grade Celsius, deci nu au probleme înotând pe apă rece. Endotermic (mamifere şi păsări): cu sânge cald. Ectotermic: cu sânge rece, temperatura corpului este la fel ca aceea a mediului unde trăiesc. Rete Mirabile = sistem de shimb de căldură… Homo Sapiens s-a adaptat la mediul arctic: eschimoşii sunt scunzi, cu piele închisă la culoare (pentru a primi căldură), au forme rotunde (cu grăsime ţinând de cald)… Oamenii au nevoie de temperatură internă constantă. La îngheţ, circulaţia sângelui încetineşte hipotermia. Hipotalamus-ul controlează temperatura noastră. Mitocondriile sunt organite celulare ce transformă energia”.

Pinguini

Autorul foloseşte în jurnal prezentarea ştiinţifică a datelor şi informaţiilor, precum într-o demonstraţie matematică: „Lanţurile biologice se

Stânca pinguinilor

autoreglează. Natura tinde spre echilibru. **Când o specie (S) se reduce ca număr, specia prădătorilor (P) de asemenea scade, fiindcă hrana lor scade. Dar, după o perioadă, deoarece P scade, S creşte (fiindcă are un număr mai mic de prădători).** Această autoreglare se întâmplă continuu", sau poate apărea ca-n tratatele ştiinţifice : „Aisbergurile pot fi negre (când au roci în ele), sau verzi (când conţin alge), albe, sau albastre. Apa mării, fiind sărată, îngheaţă la -1,9°C", ori în context filozofico–meditativ şi atunci cititorul este antrenat într-un joc al minţii, atras în suspans, în incertitudine: „Înaintăm spre imposibil. Care este limita dintre Posibil şi Imposibil? Precum în paradoxurile sorite, sau mai clar în logica neutrosofică, aveam de-a face cu o triadă: zona posibilă, zona imposibilă şi zona nedeterminată (neclară) care este şi posibilă şi imposibilă".

Este clar că omenirea este la răscruce în multe privinţe, în acest sens se caută soluţii pe cât mai multe căi şi metode care să ducă la rezolvarea problemelor, precum încălzirea globală, noi resurse materiale şi energetice. Toate statele lumii sunt antrenate în astfel de programe şi oamenii de ştiinţă sunt încurajaţi să observe, să cerceteze fenomenele la faţa locului, să vină cu proiecte aplicabile. Antarctica este un loc protejat, toate statele lumii au deschidere către cercetare ştiinţifică în mod organizat: „Vapoarele, care vor să viziteze Antarctica, trebuie să obţină aprobare de la autorităţile antarctice din ţara lor", se practică instruirea vizitatorilor în mod politicos şi elegant: **„Nu lăsaţi nimic, decât urme de paşi. Nu luaţi nimic, decât memorii".**

În cazul nerespectării regulilor de comportament în „natură", primim şi un feedback informativ al efectelor din biosferă: „Pericol actual: puiul înghite bucăţi de plastic. Stomacul umplut trimite semnale creierului că puiul este sătul. Astfel, puiul va deceda… Teoria Haosului se aplică şi în ecosistemul antarctic: o schimbare extrem de mică (să zicem cu o jumătate de grad Celsius), duce la majore implicaţii pentru păsările ce trăiesc aici, fiindcă ele pierd zone de uscat (ce devin acoperite cu apă), deci pierd din suprafeţele unde îşi construiau cuiburi şi cloceau" .

Florentin Smarandache afirmă: „am venit aici să văd, să cunosc, să mă conving", în mintea sa, cu siguranţă deja s-au setat datele de iniţializare pentru un nou algoritm, teorie, metoda ce poate conduce la soluţionarea unor incertitudini, situaţii neclare sau imposibile.

Jurnalul este valoros pentru multitudinea şi varietatea informaţiilor foto, video şi text armonios îmbinat având şi un rol educativ pentru cei interesaţi, cum ne spune autorul: „ecoturism înseamnă minimalizarea efectelor negative rezultate din turism, conservarea faunei şi florei". Lectura este agreabilă şi plină de învăţăminte, o astfel de călătorie reprezentând o lecţie de viaţă...

Ia uite ce surpriză plăcută în expoziția antarctică din Ushuaia! O placă comemorativă *To The Romanian Explorer Emil Racoviță (1868-1947) in memoriam*, referitoare la expediția cosmopolită "Belgica" în Antarctica: 9 belgieni, 6 norvegieni, 2 polonezi, 1 american și 1 român (printre care celebrii Roald Amundsen, care a ajuns la Polul Sud în 1911, și doctorul Cook, care a ajuns la Polul Nord în 1908).

Citiţi **articolul online, vedeţi imagini mari aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/04/olteanul-florentin-smarandache-la.html

Nicolae I. Tomoniu - 1975
Contabil Consiliul Popular Tismana

NICOLAE I. TOMONIU
Culegător de folclor
(n. 15 iunie 1908, Tismana - d. 7 iulie 1991, Tismana

Remember din culegerea de folclor Ion Mocioi - „Cântece de pe Tismana", Tg-Jiu, 1978

62. LA TISMANA-NTR-O GRADINĂ
Foaie verde de-o sulfină,
La Tismana-ntr-o grădină
Mi-a prins dorul rădăcină.
Eu am vrut să-l iau cu mine,
Rădăcinile-l ţin bine.
Eu am vrut să-l scot în tindă,
Ramurile-i dau de grindă.
Dorul vreu să-l duc acasă,
Rădăcinile nu-l lasă
Că mi-i mîndruţa frumoasă.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1978, Tismana

70. FOAIE VERDE MĂR SĂLCIU
- Foaie verde măr sălciu,
Spune-mi, Leano, cînd să vin,
Mai devreme, mai tîrziu ?
- Să nu vii, neică, devreme
Cînd duşmanii taie lemne,
Dar să vii mai înserat
Cînd duşmanii s-au culcat,
Să vii pe la miezul nopţii
Cînd duşmanii dorm ca morţii.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1978, Tisrnana

71. FOAIE VERDE SOLZI PEŞTE
Foaie verde solzi de peşte,
Femeia care iubeşte
Spală noaptea şi cîrpeşte
Şi ziua se primeneşte
Şi tot la iubit gîndeşte.
Femeia care-i urîtă Şade tot posomorită,
Straiele pe trup nu-i vin,
Oglinda-i pune venin,
Ziua doarme în picioare,
Noaptea zace de lungoare,
Femeia care-i frumoasă
Nu-i păcat s-o ţii in casă,
Noaptea-i veselă ca luna
Şi iubeşte ca nebuna,
Zîua-i dulce ca şi-un soare
Şi iubeşte pînă moare.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani. 1978, Tismana

72. FOAIE VERDE FOI MĂRUNTE
Foaie verde foi mărunte,
Mindra mea sprîncene multe,
Ce Ie ţii posomorite ?
Tu le sul, tu le cobori
Pe mine să mă omori.
Pe mine m-ai omorît,
Dar cu calu ce-ai avut ?
Calul mă ducea pe mine
Să fac dragoste cu tine.
Pentru tine, Marioară,
Las calul legat la moară,
Cîinele la morăriţă
Şi vin ca să-ţi dau guriţă,
Că guriţă ca a ta
Nu mai are nimenea.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1978, Tismana

73. FOAIE VERDE SAMULASTRĂ
Foaie verde samulastră,
Mindră, de dragostea noasră
A-nflorit doi pruni pe coastă,
A-nflorit şi s-au uscat
Şi noi, mindră, ne-am lăsat.
Ia, mîndruţă, apă-n gură
Şi udă-i la rădăcină
Să crească şi să-nflorească
Şi pe noi să ne umbrească.
TOMONW NICOLAE,
70 ani, 1978, Tismana

76. FOAIE VERDE MAR MUSTOS
Foaie verde măr mustos,
Şapte săptămîni în post,
De cînd la mîndra n-am fost.
Dar aseară cind m-am dus.
Am găsit lacătul pus ;
Rupsăi lacătul cu mîna
Şi veriga cu căciula,
Intrai la mîndra cu sîla.
Mîndruţa cînd mă văzu,
Şapte scoarţe mi-aşternu,
Şapte scoarţe şi-un macat
Şi-o perină de bumbac.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1$78, Tismana

DESPRE COLABORATORI.

Nicolae I. Tomoniu - s-a născut în Tismana în anii premergători ai primului război mondial, făcând şcoala primară în timpul Războiului de Reîntregire a Neamului. Timpurile grele de după război l-au făcut să plece de acasă, la vârsta de 14 ani, în Bucureşti, pentru a-şi asigura traiul ca ucenic. A fost vânzător de ziare, ajutor de mecanic pe tramvaie după care a plecat la Constanţa găsind de lucru într-o brutărie unde s-a specializat ca brutar împreună cu fratele său mai mare Ion Tomoniu (zis Gică). Câştigau destul de bine dar spre deosebire de Gică, ce strângea bani ca să-şi deschidă brutărie în Tismana, lui Nicolae îi plăceau cărţile şi avea rezervată masa la Cazinoul din Constanţa unde avea prieteni oameni de cultură. Au venit la Tismana după 1938. Gică a venit cu bani şi şi-a deschis o brutărie, Nicolae a venit cu două geamantane cu... cărţi.

Continuare în pagina 33

Cântece ale ritualului funebru

Ion Mocioi - „Cântece de pe Tismana", Tg-Jiu, 1978

320. ZORILE
(zis de trei cîntătoare)
Zorilor, surorilor, [1])
Nu pripirăţi cu zoritu,
Nu pripirăţi cu zoritu
Pînă (Ion...) s-o gătitu
Să dea cărţi
In toate părţi
Şi răvaşe
''N toate oraşe,
Neamurile să se-adune
De merinde să-i gătească,
Nouă cuptoare de pine
Şi iar nouă de mălaie,
Si iară c-o vacă grasă
Şi iar c-o bute de vin,
Că eu plec şi nu mai vin.
Vrea să-nsoare, frăţîoare,
Vrea să-nsoare, frăţîoare.
De-o răsări soare roş',
Sufleţălu-i tot în coş,
De-o răsări mohorît
Sufleţelu s-o găti.
Plînge casă, plînge masă,
Că pleacă stăpîn de-acasă;
Nu pleacă să stăpînească,
Ci pleacă să putrezască ;
Plîngeţi uşi, plîngeţi fereşti,
Că eu nu mai stăpînesc,
Mă duc ca să putrezăsc.
1) Fiecare vers se repetă odată cu melodia.

CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA, 72 ani, 1974, Tismana

321. ZORILE
Scoală, (Ioane), scoală,
Că mult-îi de-asară
De cînd a-ncetat
Gura - cu tăcerea,
Ochii - cu vederea.
Scoală, (Ioane), .coală,
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Numele să-ţi scrie
În dunga postăvii,
Lume ţ-o vedea
Şi suflet ţ-o da.
Şi iar mi te roagă.
Ia vezi soţul tău
Numile să-ţ scrie
În urechea vedrii,
Lume ţ-o vedea
ł apă ţ-o da ;
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Numile să-ţ scrie
În bucium de vie
Lume ţ-o vedea
Şi struguţi, ţ-o da;
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Că ţine să-ţ facă
O fîntînă-n vie
Cu apă sălcie
De-a de-ţ place ţîie;
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Că să-ţ dea
Un franc de argint
Să te duci la tîrg
Şi să tîrguieşti
Trei căciule negre
Şi tot să măi mergi
Pe cale-nainte,
Să-ţ iei sama bine
La mîna direapă
Că-i calea curată
Şi-nainte-ţi iasă
Trei ficiori de crai
Şi lor să le dai
Să te ducă-n rai
În dealu cu jocu
C-acolo ţ-î locul.
Şi tot să mai mergi
Pe cale-nainte,
Să-ţ dai sama bine
La, mâna, direată
Că-i calea curată Şi
portar la poartă;
Batista-i Ia brîu
Şi din batistuţă
Să-i dai părăluţă.
Şi să tot mai mergi
Pe cărări-nainte,
Să-ţ iei sama bine
La mîna direaptă
Ca-i calea curată
Şi-nainte-ţ iasă
O fată frumoasă
Cn cosiţa deasă
Şi de-aici să ai
Să te rogi de ea
Apa să te treacă.
Şi tot să mai mergi
Pe cale-nainte,
Să-ţ iei sama bine
La mîna direaptă
Că-i calea curată
Şi-nainte-ţ iasă
Tineri şi batrîni,
Pîlc de soldăţei,
Direapta s-o-ntinzi
Şi să îi cuprinzi,
Să te uiţi pin ei,
Acolo s-ai tăi.
Şi rămîi cu ei.

CROITORU MĂRIA, 90 ani, ROJE MĂRIA, 73 ani TOMONIU OLIMPIA. 72 ani, 1974, Tismana

322. ZORILE 1)
1) *Fiecare vers se repetă odată cu melodia*

Scoală, (Ioane), scoală
Şi te uită-n bătătură.
Că o tăbărît
Domnu Iristos
Cu calu frumos,
Ieblînca-i cernită,
Şaua-i mohorîtă.
Frîu-i de mătasă.
Să te ia de-acasă,
Să te ia legat.
Nu te dăm legat.
Nu ieşti vinovat,
Ai venit şi ţi-a mai veni
La moşii de toamnă,
Că noi v-aşteptăm
Tot cu masa-ntinsă,
Cu străchini de lapte,
Cu făclii aprinse,
Cu pahare pline,
Să vă pară bine.
Şi să mai veniţi
La moşii de iarnă,
Că noi v-aşteptăm
Tot cu masa-ntinsă,
Străchini cu piftii,
Cu turtiţe calde,
Cu făclii aprinse,
Cu pahare pline
Să vă pară bine,
Şi să mai veniţi
La moşi la Rusalii,
Că-i ziua mai mare
Şi timp de plimbare,
Că noi v-aşteptăm
Tot cu masă-ntinsă,
Cu străchini cu lapte,
Cu făclii aprinsă,
Cu pahară pline
Să vă pară bine,
Cu fripturi de fragi
Să vă fie dragi.
Şi să mai veniţi
In cîntatul cucului,
In pornitul plugului,
Sămănatul griului —
Griul de-al mărunt,
Să nu te mai uit,
Grîu de primăvară,
Să măi veniţ-iară.
Scoală, (Ioane), scoală
Şi uită-te bine
Cine cu ce vine,
Sa te uiţi prin ei
C-acolo s-ai mei
Şi te-or întreba
Datu-le-am ceva ;
Tu lor să le dai
Lumini din stupină
Şi flori din gradină
Cu oasă legate
Cu lacrămi udate...

CROITORU MĂRIA, 90 ani, BOJE MĂRIA, 73 ani TOMONIU OLIMPIA, 72 ani, 1974, Tismana

323. ZOBII.E
Zorilor, surorilor,
Nu pripirăţi să zoriţi,
Pînă (Ion...) nu s-o găti
Ca să-şi facă casă nouă,
Să şi tocmească meşterei
Cu berzi şi securi la ei,
Ca să-i facă casa nouă,
Casă cu nouă fereşti ;
Pe una să-i vină
Colac şi lumină ;
Pe una să-i vină
Ulciorel de apă
De la-ai lui de-acasă ;
Pe una să-i vină
Oale cu legume ;
Pe una să-i vină
Miros de tămîie;
Pc una să-i vină
Cămeşuţă nouă;
Pe alta sa-i vină
Un paner de fructe,
Să nu ne uite;
Pe una să-i vină
Nouă buţi de vin
Şi nouă de răichiu ;
Pe una să-i vină
Nouă cuptoraşe
Dc pîini rumenioare;
Pe una să-i vie
Buna Iui soţie,
Să fie veselie...
Zorilor, surorilor,
Nu pripirăţi a zori
Pină (Ion-.) nu s-o găti...
MOCIOI ŞT. ELENA, 70 ani, 1964, Găleşoaia-Câlnic

324. CINTECUL BRADULUI
— Bradul, bradule,
Cin' ţ-a poruncit
Dce ai coborît
Din virf de munţi
Di la braz' mai mulţi
Şi mari şi mărunţi?
— (Ion) mi-a poruncit
Că el mi-a promis
Că el mă sădeşte
Nu mă săcuieşte
El m-a păcălit
Că nu m-a sădit
Şi m-a săcuit,
Jo« la rădăcină
Fumul de tămîiă,
Iar di la mijloc
Fir de busuioc.
Sus pe rămurele
Chiţ' de floricele.
CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA 72 ani.
1974. Ttsmana

325. BRADUL
Brudule, brăduţule,
Cine mi ţi-a poruncit
De te-ai coborît?
Lui (Radu...) i-a trebuit
Vara de umbrit,
Iarna de scutit,
Vara de răcoare,
Iarna de viscoale.
Jos, Ia rădăcină,
Cu tămiie-ti vină !
Pe la un colţ de gard
Toţi ciinii să hat
C-a intrai moartea-n sat
Şi pe (Radu...) ni l-a luat...
MOCIOI ŞT. ELENA, 70 ani.
1964, Găleşoia-Cîlnic

326. STEAGUL
Steagule, steguţule,
Steguleţ-lăstar de plop,
Cine mi ţi-a poruncit,
Cine mi te-a doborit ?
(Dumitru...) că i-a trebuit
Vara pentru umbrit,
Iarna cînd o viscoli, —
Vara pentru răcoare,
Iarna pentru viscoale...
***ROVENŢA COSTANŢA. 30* ani.**
1964. Găleşoia-Cîlnic

327. RAMÎi CASĂ SĂNĂTOASA
Luaţi pînza di pe picioare,
Vedeţi moartea cu fioare ;
Luaţi pînza di pe mijloc,
Vedeţi iar moartea cu foc;
Luaţi pînza di pe obraz,
Vedeţi moartea cu necaz.
Udaţi-mi gura cu vin
Ca eu pc-aici nu mai vin ;
Udaţi-mi gura cu apă
Pană nu mă duc la groapă.
Kămii, casă, sănătoasă
Că pleacă sfăpîn de-acasă,
Nu pleacă să stăpinească
Şi pleacă să putrezască...
CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA 72 ani.
1974. Ttsmana

326. CÎNTECUL TRANDAFIRULUI
(zis de cele trei cîntătoare)
- Firule, firule,
Fir de trandafir,
Ce mi-ai zăbăvit
De n-ai înflurit
Şi azi-dimineaţă
Ca ieri-dimineaţă...
- Eu mi-am zăbăvit
Pîn' m-am despărţit;
Ia vezi soţul meu,
Tată de copii.
De fraţi, de surori,
De grădini cu flori
Si de vecinei,
C-am trăit eu ei,
Şi de vecinele,
C-am trăit cu ele...
CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA 72 ani.
1974. Ttsmana

329. FIR-FIR-FIR
-Fir - fir - fir,
Dc ce n-ai înflorit ?
- N-am mat înflorit
C-am mai zăbovit
Dc m-am despărţit
De fraţi şi surori,
De grădini cu flori
Şi de lumea toată...
IZDRUGĂ MĂRIA. 71 ani,
1963. Găleşoia-Cîlnic

330. DRUMUL
Bucură-te, mănăstire,
Că mîndru plocon îţi vine;
Nu vine să odrisleascâ
Şi vine să putrezească ;
- Udaţi-mi drumu cu vin,
Că eu pe-aici nu mai vin ;
Să-mi udaţi drumu cu apă,
Că nu mai vin niciodată...
MOCIOI ŞT. ELENA, 70 ani.
1964, Găleşoia-Cîlnic

REPERTORIUL POPULAR FUNEBRU din Gorj încă nu are o ediţie ştiinţifică, deşi unele încercări le-a făcut cunoscutul folclorist Brăiloiu, după ale cărui consideraţii despre „ale mortului", cîntecele rituale de aici sînt cîntece ce se interpretează „după anumite legi" şi nu sînt simple bocete. Într-advăr, „Zorile", „Cîntecul bradului" şi celelalte cîntece ce privesc anume acte ale ceremonialului funebru, ce se întîlnesc în Gorj, sînt „poate cele mai arhaice din literatura noastră populară".

Elementele ce definesc asemenea „cîntece" rituale din satele văii Tismana sînt specifice unui spectacol popular la care participă tot satul. Au frumuseţea lor muzicală şi literară. In primul rînd, remarcăm că aceste cîntece sînt interpretate de un grup anumit, format din trei femei, care nu sînt rude ale mortului. Ele cîntâ în diferite momente, timp de trei zile, cît durează pregătirea înmormîntării - la casa acestuia, - dar şi după aceea. Subliniem apoi că fiecare intervenţie a lor are un rost, acela de îmbărbătare şi călăuză a mortului pe lungul drum spre locul „de veci". Sînt, de fapt, cîntece frumoase care-l „mint» pe cel dus dintre vii, privind noua „lume" în care va intra. In aceste minunate producţiuni folclorice găsim, totodată, aspecte ale unei gîndiri străvechi despre lumea „de dincolo", comparabilă cu cea a grecilor antici despre trecerea cu barca lui Charon peste Styx, unul din fluviile Infernului. Obolul pe care-l oferă mortul, în cîntecele lui din Valea Tismanei, la „vămile" prin care-i trece sufletul, este, credem, mult mai mare decît la anticii greci, dar eforturile sînt răsplătite : sufletul lui îi întîlneşte pe „ai săi", rude şi „cunoscuţi", în acea lume a umbrelor. Ideea unirii de neam este trainică şi în asemenea piese de folclor românesc de pe Tismana. Lungul drum spre „ai săi de dincolo" oferă tot atîtea. peripeţii mortului, precum ale voinicului din basm ; dar le trece cu uşurinţă, aplicînd învăţămintele aflate de la ceilalţi.

Un omagiu adus înţelepciunii străbune, în imagini artistice de o rară frumuseţe, sînt şi aceste cîntece „ale mortului" pe care le-am auzit la trei „cîntătoare ale Zorilor" de la Tismana, păstrate în această colecţie. Sînt, în acelaşi timp, dovezi ale unei mitologii locale, româneşti, cu viabile rezonanţe arhaice.

Melodiile acestor cîntece, de un tip pentatonic major, sporesc asemenea frumuseţi inegalabile ale spectacolului funebru.

Din culegerea de folclor Ion Mocioi - *„Cântece de pe Tismana"* , Tg-Jiu, 1978, pag. 12-13

Continuare din pagina 30

A venit războiul şi a început ca şofer în timpul campaniei din răsărit a Armatei Române (1942) apoi a fost trecut la Comenduire datorită priceperii în calculele aritmetice, a scrisului caligrafic şi a felului său de a vorbi ca un om cult. A fost demobilizat în 1944, odată cu întoarcerea armelor contra lui Hitler având un copil acasă şi soţia gravidă. I s-au dat de la armată referinţe bune, fiind angajat casier la Ocolul Silvic Tismana, dându-i-se şi locuinţă, casa lui din sat fiind în construcţie.

A ocupat apoi funcţia de referent la primăria Tismana. A fost avansat contabil al Consiliului Popular Tismana, având în timpul liber şi preocupări literare. Fiind remarcat prin anii 1975, de către Stanciu Savu, şef de sector CFF Tismana (între anii 1974-1990) a fost angajat pe post de contabil la CFF Tismana, având şi misiunea de a scrie poezii pentru Brigada Artistică a sectorului. Acolo şi-a scris şi propria poezie „Nicule, Tomoniule" o parafrază după melodia „Ionel, Ionelule" care a cunoscut un mare succes pe scenele din Tismana şi Turnu Severin, fiind cântată acolo pe străzile oraşului de către copiii forestierilor.

A debutat în prea scrisă ca culegător de folclor în culegerea de folclor Ion Mocioi - „*Cântece de pe Tismana*", unde au fost preluate câteva cântece populare din volumul personal, aflat în pregătire.

Din repertoarul alfabetic ce ni s-a păstrat, aflăm că reuşise să culeagă nu mai puţin de 788 de melodii grupate, în volumul I, „Cântece populare şi romanţe" iar în volumul al II-lea, "Cântece moderne" cu şlagărele vremii.

Caietul repertoar alfabetic de titluri, se umpuse până la poziţia 677 - *Trenule, maşină mică*, ultimele foi rezervate literelor Ţ,U,V,W,Z fiind umplute cu titluri neordonate alfabetic. Printre ultimele poziţii din reportoar, găsim 783 - *Nu te pot uita*, marcat pentru vol. al II-lea, ceea ce înseamnă că acest volum al II-lea, era rezervat altor cântece decât cântece populare ce se cântau la vremea aceea.

Din nefericire, la decesul din 7 iulie 1991, al lui Nicolae I. Tomoniu, în zilele de priveghi şi înmormântare, caietele cu culegerile de cântece au dispărut, rămânând doar repertoarul. Nu a mai fost găsit nici manscrisul „*Romanul vieţii mele*", un dosar cu peste 400 de pagini A4. S-au păstrat însă fotografii cu valoare de patrimoniu (una în pag.34), deoarece ele dau o idee despre portul interbelic şi cosumul popular conceput şi lucrat de către fiecare fată înainte de a se mărita.

Croitoru Măria (Doda Maria),(1884-1978) a mai trăit încă 4 ani după înregistrarea „Zorilor", trăind 94 de ani. Fiica ei, Marioara a fost aleasă în primul Consiliu de Conducere al Cooperativei „Arta Casnică" în anul 1950, an în care moare şi tatăl ei, Constantin (vezi imaginea crucii). Se păstrează doar fotografia Mărioarei, inclusă în monografia oraşului Tismana.

Boje Măria. Nu se mai găsesc date, copiii fiind decedaţi şi ei. A lucrat la „Arta Casnică" ii, fiind creatoare de motive populare, ca de altfel multe din femeile Tismanei. A avut un fiu primar în primii ani de după abdicarea MS Regele Mihai.

Tomoniu Olimpia, (1902-1976) a mai trăit 2 ani după culegerea „Zorilor". A fost pricepută în arta populară mai ales în broboade şi înălbitul pânzei. A avut un frate, Tomoniu Grigore, mecanic pe trenul regal. A făcut parte din Sindicatul Depozitului CFR Bucureşti.

A mai avut un frate, Ion Tomoniu, dispărut în Războiul de Reîntregire a Neamului.

Iată pe scurt biografiile unor români aidoma multora din satele noastre. Un contabil care avea preocupări literare şi ţărănci care aveau şi un repertoriu funebru, nu întâmplător! Fratele dispărut al Olimpiei Tomoniu se regăseşte în versiunea „321. Zorile" unde paşii lui Ion, îi sunt îndrepaţi spre un „Pâlc de soldăţei" pe care să-i cuprindă cu „direapta", sftătuindu-l pe Ion că sunt „ai lui" şi să rămână cu ei.

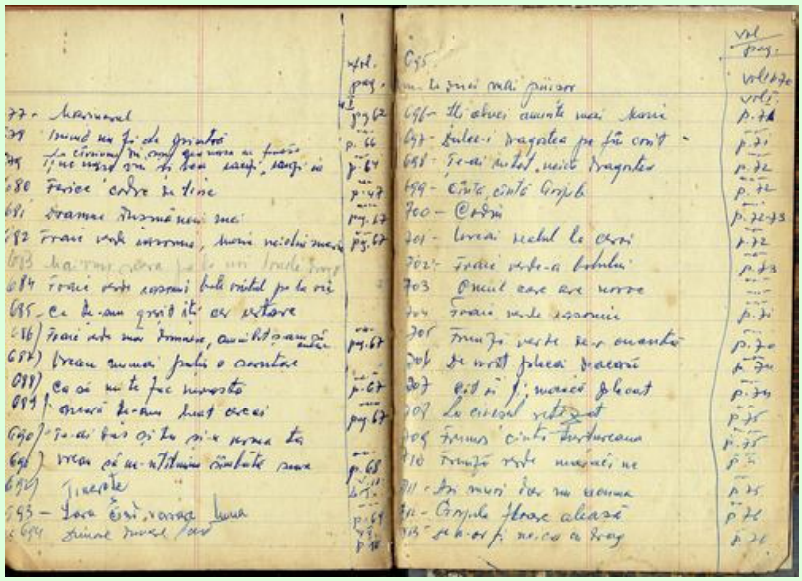

Pagini din repertoarul lui Nicolae I.Tomoniu. În rubrica din dreapta se specifică volumul şi pagina unde se găseşte cântecul

Crucea lui Croitoru Măria,(1884-1978) şi a soţului, Constantin d.1950

Tomoniu Olimpia, (1902-1976)

Casa lui Boje Măria, construită în secolului trecut, la standardele din regat: camera „bună" de la drum, bucătărie şi dormitor. În curte, bucătăria de vară (dărăpănată) Fiica ei (decedată) a înlocuit şindrila cu ţiglă şi a zugrăvit casa care un timp, n-a mai fost locuită. Scara centrală din lemn nu se mai păstrează. Azi, casă închiriată.

Nicolae I. Tomoniu şi Victoria Tomoniu (Băbău), la 30 ani, Constanţa, 1938. Costum popular lucrat personal. Salba cu „cocoşei” de aur era un accesoriu obligatoriu şi se cumpăra odată cu verighetele

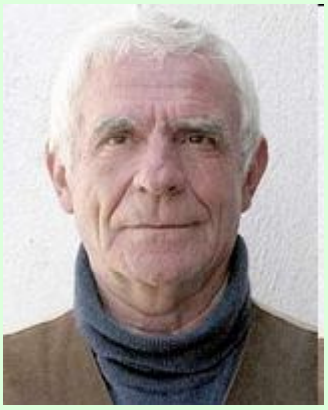

Dumitru Dănău

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

ARHIDIACONUL ŞI PROFESORUL DR. CONSTANTIN V. DĂNĂU

- REPER EMBLEMATIC ÎN TABLA DE VALORI NAŢIONALE -

(Seria I-a)

Din opera Dlui Dumitru Dănău am ales să prezentăm în serial această carte, tipărită la Editura „Măiastra" din Târgu-Jiu, 2015

Arma fatală a armatei române a fost nu numai instruirea militară, ci, şi educaţia religioasă, morală şi civică transmisă direct, prin viu grai, de către eruditii poporului român. Sau în scris, prin poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unor poeţi ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei. Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan „regal" care azi „nu se mai poartă".

(N.N. Tomoniu, I.M. Morariu - *George Coşbuc de la Tismana*)

…Pe hrisovul axiologic al Olteniei interbelice, în special (şi nu numai), a fost imprimată, viguros, amprenta unei exemplare personalităi a Gorjului, îndeosebi în plan teologic, psiho-pedagogic, etic, publicistic, ctitorial şi administrativ. Este vorba despre renumitul arhidiacon iconom stavrofor profesor doctor CONSTANTIN V. DĂNĂU, azi, din păcate, prea puţin pomenit, chiar de unele instituţii locale pe care le-a slujit cu dăruire, evlavie şi înaltă conştiinţă, conferindu-le lumina creativităţii şi demnităii profesionale, cu reverberaţii dincolo de fruntariile României Mari (ideal naţional pentru care a luptat pe toate „fronturile"). Din acest punct de vedere, o carte - cel puţin a municipiului Târgu-Jiu - ar păcătui neiertat dacă nu l-ar înregistra, în câteva pagini, deşi viaţa şi opera acestui pilduitor fiu al judeţului nostru pot constitui subiect de studiu pentru generaţiile de azi şi ale viitorului, o monografie în sensul sugerat impunându-se de la sine. Până atunci, o comprehensivă sinteză privind complexa prezenţă a lui CONSTANTIN V. DĂNĂU în geografia spirituală a României, semnată de distinsul dascăl ION TEOTOI, elev al marelui său profesor, este menit să resuscite câteva repere ce conturează, efigial, portretul curricular al acestui rasat fiu al Gorjului. „Panegiricul" a fost publicat în revista „Tribuna educaţiei", la rubrica „Memoria şcolii româneşti", în anul 1999, şi este intitulat: „Unul dintre ai noştri». Îl redm integral:

„**Profesorul** şi diaconul Constantin V. Dănău" s-a născut la **15 mai 1889** în satul Turcineşti, comuna Curtişoara, judeţul Gorj. După absolvirea cursului primar în satul natal, urmează Gimnaziul Real din Tg-Jiu, apoi Seminarul Teologic din Bucureşti. În 1913 absolvă facultatea de Teologie cu „Magna cum laude". În paralel urmează Facultatea de Litere pe care o absolvă în 1915, iar în 1919 absolvă Facultatea de Filozofie şi de Psihologie la Universitatea din Iaşi. În anii III şi IV de studenţie elaborează studii din domeniul Exegezei Noului Testament şi al Moralei pentru care este premiat de decanatul Facultăii de Teologie.

Activitatea didactică şi-a început-o în **1915**, ca profesor suplinitor la Gimnaziul Real din Tg-Jiu, predând limba română, istoria, geografia şi, în locul profesorului Stelian Sterescu, plecat pe front, limba latină.

Din primele zile ale războiului a plecat pe front ca preot militar, apoi, în timpul retragerii în Moldova, a lucrat la Casa Bisericii din Iaşi şi mai târziu ca preot al Armatei a II-a, în zilele şi noaptea premergătoare atacului de la Mărăşeşti (17 iulie 1917, ora 4 dimineaţa) s-a aflat alături de generalul Averescu pentru a-i îmbărbăta pe **ostaşi**. Mulţi dintre ei - spune diaconul C. V. Dănău în **amintiri** - nu mai aveau să vadă lumina zilei!

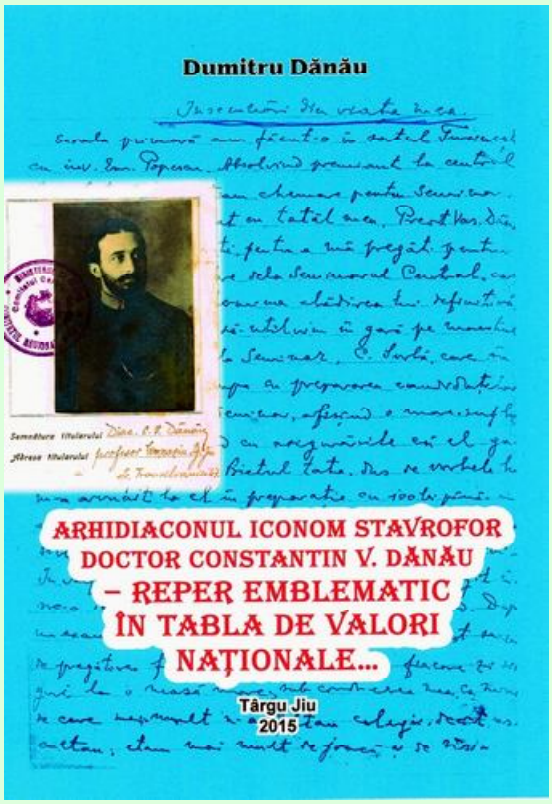

În 1919 obţine prin concurs postul de diacon al Bisericii Române din Paris şi, în decembrie al aceluiaşi an, se înscrie la facultatea de Litere de la Sorbona, absolvind în 1923 Institutul de Pedagogie şi psihologie al acestei facultăţi.

Deţinând patru licenţe - teologie, filologie, filosofie şi psihologie - se înscrie şi la doctorat. În 1924 obţine, la Sorbona, doctoratul în pedagogie cu teza „La joie chez l'enfant jusqu'a l'age de la pubert" şi, în anul urmtor, doctoratul în psihologie cu teza „Le mecanisme de l'emotion", ambele sub conducerea renumitului psiholog francez Th. Simon.

În vara anului 1921, colonia şi Biserica Română din Paris au fost vizitate de Regele Ferdinand împreună cu Regina Maria şi principesa Ileana. Cuplul regal a avut numai cuvinte de laudă despre activitatea diaconului C. V. Dănău.

Din anii cât a stat la Paris datează legăturile de apropiere cu George Enescu - nelipsit din viaţa artistică a marii metropole, cu profesorul Nicolae Iorga - renumit conferenţiar la College de France şi cu profesorul Gheorghe Ţiţeica - mereu solicitat la Sorbona.

Reîntors în ţară, a fost numit profesor de pedagogie la şcoala Normală „Spiru Haret" din Tg-Jiu, perioadă în care s-a distins ca profesor şi preot, contribuind la formarea a aproape douăzeci de generaţii de învăţători. Mulţi ani a fost şi director al acestei şcoli. Atunci **a redactat şi editat cu învăţători ai şcolii**, C.N. Dărvărescu şi V. Pătrăşcoiu, setul de **manuale şcolare pentru nivelul primar: citire, gramatică şi aritmetică** pentru clasele a II-a, a III-a şi a IV-a. La tipografia lui N.D. Miloşescu, din Tg-Jiu, **a editat „Metodă nouă de orientare în studiul individualităţii".** A mai scris **„Cum cercetăm individualitatea elevului de curs primar»** şi **„Fişa individuală a elevului"** (un exemplar se găseşte la Muzeul Pedagogic Judeţean). În manuscris au rămas două lucrări: **„Studiul individualităţii şcolarului pe bază de material experimental şi teste"** şi **„Carnetul şcolar".**

În noiembrie 1926, Congresul clericilor din România l-a ales membru în Comisia Financiară a Adăunrii Eparhiale, calitate în care a depus „o muncă spornică în legtură cu salarizarea şi alte chestii economice privind fondurile bisericilor din Bucovina şi Basarabia».

În 1941 a fost numit, prin concurs, inspector şef al învăţământului secundar pentru regiunea Oltenia şi membru în Consiliul Pedagogic al Ministerului Instrucţiei şi Educaţiei, activitate ce se desfşoară până în 1944, când se pensionează. Au urmat ani grei de viaţă datorită suspendării pensiei între 1952-1956 şi din serviciul ce-l presta ca diacon la Biserica Sfântul Nicolae din Tg-Jiu.

La 30 septembrie 1980, C.V. Dănău a încetat din viaţă, lăsând în urmă studii de pedagogie şi psihologie şcolară, manuale şcolare, devenind un exemplu de pregătire profesională şi probitate morală".

La rândul său, regretatul preot Haralambie Argintaru, creionând unele „chipuri şi profiluri din istoria Gorjului", despre remarcabilul său înaintaş de la Biserica „Sf. Nicolae", menţionează:

„Această ilustră figură a Gorjului, nepot direct al ieromonahului Cleopa, fostul preot Cartianu Constantin, întemeietorul Schitului „Locurele Lainici", şi-a încrustat numele în şirul lung de slujitori ai învăţământului gorjean şi al Bisericii Ortodoxe Române. În anii de perfecţionare în psihologia experimentală la Paris, prestigioşi profesori şi oameni de ştiinţă în domeniu îl vizitau acasă - undeva pe Sena - şi era o încântare pentru ei când îl găseau pe vrednicul lor colaborator făcându-şi singur mămăliga, în căldare de tuci, atârnată în zălar, la foc de lemne, aşa cum proceda şi CONSTANTIN BRÂNCUŞI".

O concisă iconografie, precum şi un mic „expozeu" cu acte care certifică documentar cele afirmate, conferă portretului schiţat profunzimea şi amploarea „lucrărilor" lui CONSTANTIN V. DĂNĂU în spaţiul şi timpul istoric în care s-a manifestat multilateral. Ele constau în certificate şi carnete de studii, diplome, medalii, ordine, brevete, după cum urmează:

- Student şi doctorand (1913-1914) la Facultatea de Teologie din Bucureşti;

- Student la Litere şi Filozofie la facultatea din Iaşi (1917-1918);

- Student la Institutul de Psihologie al Universităţii din Paris (1920-1921);

- Student la Facultatea de Ştiinţe (Universitatea din Paris, 1920-1921);

- Student la Facultatea de Litere (Universitatea din Paris, 1922-1923);

- Diplomă de absolvire a Seminarului teologic (1910);

- Diplomă de studii la Institutul de Psihologie al Universităţii din Paris (1920);

- Carte de membru al Asociaţiei studenţilor români din Franţa;

- Diplomă de profesor secundar şi diacon la Capela Română din Paris;

- Medalia „Răsplata Muncii pentru învăţământ", clasa I, decret investit cu regal sigiliu (aprilie 1927);

- Membru al Ordinului Coroana României în grad de cavaler (anul 1933), ca profesor la Şcoala Normală „Spiru Haret" din Târgu-Jiu;

- Semnul onorific „Răsplata Muncii pentru 25 de ani în serviciul statului" (1941, profesor la Liceul „Tudor Vladimirescu" din Tg-Jiu);

- Brevet al Ministerului Înzestrării Armatei din anii 1939 şi 1940, privind conferirea „Medaliei Centenarului Carol I pentru contribuţia adusă înzestrării Oştirii";

- Medalia „Meritul Cultural" clasa I pentru şcoală, în calitate de Inspector general învăţământ, conferit prin decretul Regelui Mihai I (sept. 1943) ş.a.

În anul 1947, prea cucernicul printe diacon CONSTANTIN DĂNĂU donează Liceului „Tudor Vladimirescu", în memoria fiului său, CONSTANTIN C. DĂNĂU, decedat la finele clasei a IX-a, un voluminos fond de carte (110 lucrări de diverse genuri literar-ştiinţifice, în limba franceză, şi alte 117 în limba română). Această bibliotecă literară şi ştiinţifică, ce alcătuieşte aşezământul „COSTEL DĂNĂU", a fost secondată inclusiv de o sumă de zece milioane lei, destinată achiziţionării de noi cărі utile tineretului şcolar.

În actul fondator, înregistrat sub nr. 1250/ 29 ianuarie 1947, se prevede obligaţia înfiinţării unui comitet alcătuit din profesori şi elevi, în scopul desfăşurării unor activităţi de instrucţie şi educaţie literar-ştiinifică. Nu se cunoaşte situaţia actuală a acestui fond. În art. 7 al Statutului fundaţiei se precizează însă: „Când peste vremi nebănuite s-ar găsi fără nicio valoare instituirea acestui fond, Comitetul, prin Direcţiunea Liceului, va încunoştinţa pe depunători sau pe reprezentanţii lor despre aceasta, ca ei, fără altă formalitate, să intre deplin şi sigur în posesia fondului…". De asemenea, „… donatorii şi descendenţii lor vor fi ţinuţi la curent cu tot ceea ce se va face în jurul fondului „COSTEL DĂNĂU" care, prin efectele întrebuinţării lui, devine bun public şi deci trebuie gestionat ca atare…"

Merită precizat:

1) elevul DĂNĂU C. CONSTANTIN a fost, o perioadă, coleg de gimnaziu (clasele 4 şi 5 la „Tudor Vladimirescu") cu scriitorul român Petru Dumitriu, ambii fiind concurenţi atât la premiile şcolare, cât şi la concursurile „Tinerimea Română" de la Bucureşti, unde, începând din clasele 4 şi 5, Costel Dănău a fost mereu premiat;

2) un loc de cinste în viaţa profesional-intelectuală a Gorjului îl ocupă un alt vlăstar al distinsului cărturar. Ne referim la d-na AURELIA CUŢU-DĂNĂU, autoarea excelentei **teze de doctorat (25 iunie 1943, Universitatea „Regele Ferdinand I din Cluj - Sibiu"), intitulată „Viaţa şi opera doctorilor Dem-Culcer, tatăl şi fiul"**, preţioasă sursă de informaţii privind familia de patrioţi a Culcerilor (Dem, Max, Mircea, generalul Ion Culcer). Pentru demnitatea Gorjului cultural, această lucrare impune tipărirea ei;

3) scriitorul dr. CONSTANTIN V. DĂNĂU a lăsat, în manuscris, nu doar o parte a memoriilor sale - **„Însemnări din viaţa mea"**, ci şi numeroase lucrări cu subiecte teologice, între acestea distingându-se **„Principiile de morală fundamentală în doctrina Sf. Apostol Pavel"**, **„Predici la Paris»** (de Crăciun - 1920 şi de Paşti - 1921) ş.a.

Iată, pe scurt, corpul unei bogate cărţi despre un om mare între marii oameni care au slujit ţara cu râvnă, modestie şi loialitate, sporindu-i - prin intelect, talent angajare - bogăţia întru spirit şi propăşire. Căci, prin implicarea complexă în programul de educaţie naţională în calitate de profesor, preot, îndrumător spiritual, pedagog, psiholog, autor de cărţi, publicist şi activist în diverse comitete (în plan religios şi laic), CONSTANTIN V. DĂNĂU se profilează pe cerul axiologiei naţionale ca un veritabil formator de conştiinţe şi caractere, aşa cum au fost postulate şi trăite creator de Nicolae Iorga, Spiru Haret, C. Rădulescu-Motru ş.a.

De aceea, în acest frumos oraş de pe Jiu (poate în cadrul unei biblioteci cu relevanţă în spaţiul cultural local) ar trebui să funcţioneze o fundaţie care să cuprindă lucrările (cărţi, publicaţii, studii etc.), ieşite din gândul, sufletul şi mâinile atâtor personalităţi ale Gorjului, lăsate moştenire patrimoniului cultural naţional, faptă ce ar pune în evidenţă că urmaşii acestor venerabile conştiinţe naţionale ştiu să-şi preţuiască înaintaşii.

Col(r) Dumitru Dănău
în „Amintirile oraşului",
Editura „Măiastra", Târgu-Jiu, 2006

Va continua...

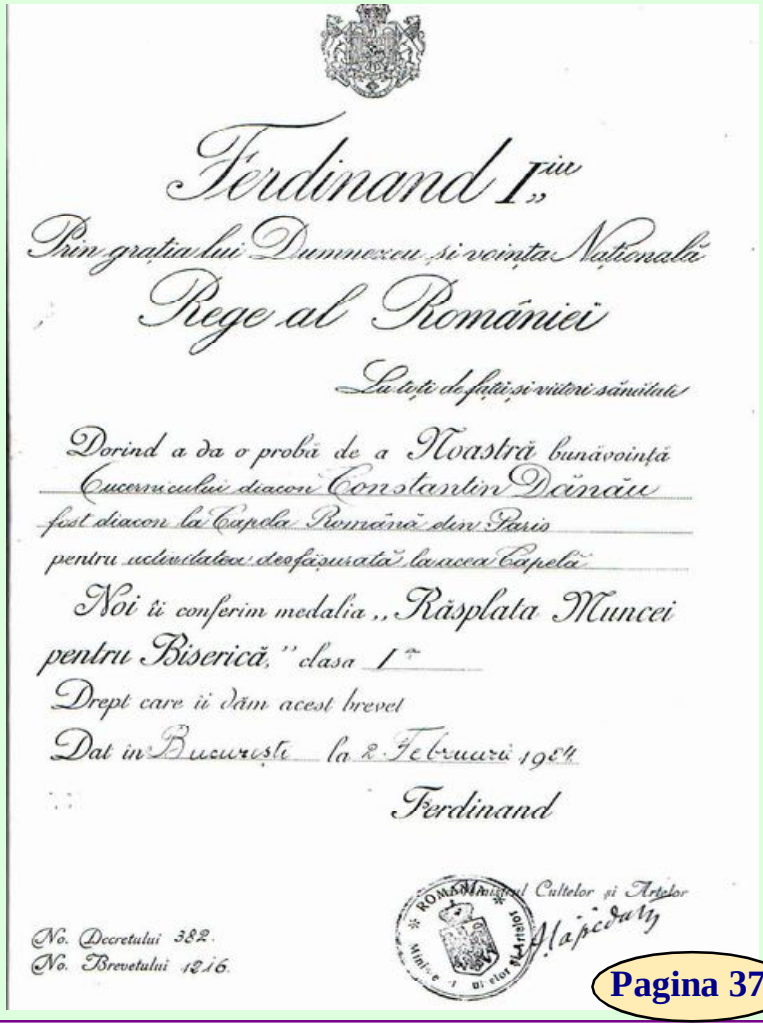

Ferdinand I^iu

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa Naţională

Rege al României

Lu toţi de faţă şi viitori sănătate

Dorind a da o probă de a Noastră bunăvoinţă
Cucernicului diacon Constantin Dănău
fost diacon la Capela Română din Paris
pentru activitatea desfăşurată la acea Capelă

Noi îi conferim medalia „Răsplata Muncei
pentru Biserică," clasa I^a
Drept care îi dăm acest brevet
Dat în Bucureşti la 2 Februarie 1924

Ferdinand

Ministerul Cultelor şi Artelor

No. Decretului 382.
No. Brevetului 1216.

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

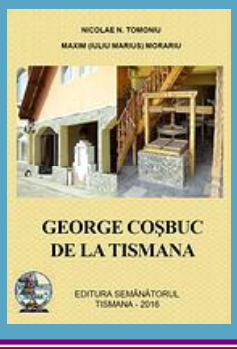

CUPRINS

2 România abulică: CURAJ SI TRANCOTE
3 Ion Mocioi - G. Coşbuc de la Tismana
4 Dezbatere: „George Coşbuc de la Tismana"
8 Al Florin Ţene - Mitul Edenului în universul poetic al sec. XX
11 Doru V. Fometescu - Reîntoarcere la inimă
13 Vasile Mic - Poezii
14 Florian Văideianu -IN MEMORIAM
16 Ion C. Gociu - La umbra unui fag rotat
20 Al. Melian - Solidaritatea Puşcăriabililor
22 N.N. Tomoniu - Pe urmele unui articol de ziar
25 Premiile UZPR 2015
27 Olteanul Florentin Smarandache la capătul Pământului
30 Nicolae I. Tomoniu - Remember Ion Mocioi - „Cântece de pe Tismana"
35 Dumitru Dănău - Arhidiaconul Constantin V. Dănău
35 Cotizaţii, conturi, abon., cuprins, redacţia
39 Caseta tehnică, FOTO INEDIT
40 Foto Document - ABSOLVENŢII Şcolii Normale „SPIRU HARET", 1927

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Atenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf nu se mai trimite prin e-mail. Autorii vor primi la cerere DVD-AST-5 cu toate numerele. E-mail redacţie: posta@samanatorul.ro

HRISTOS INEDIT

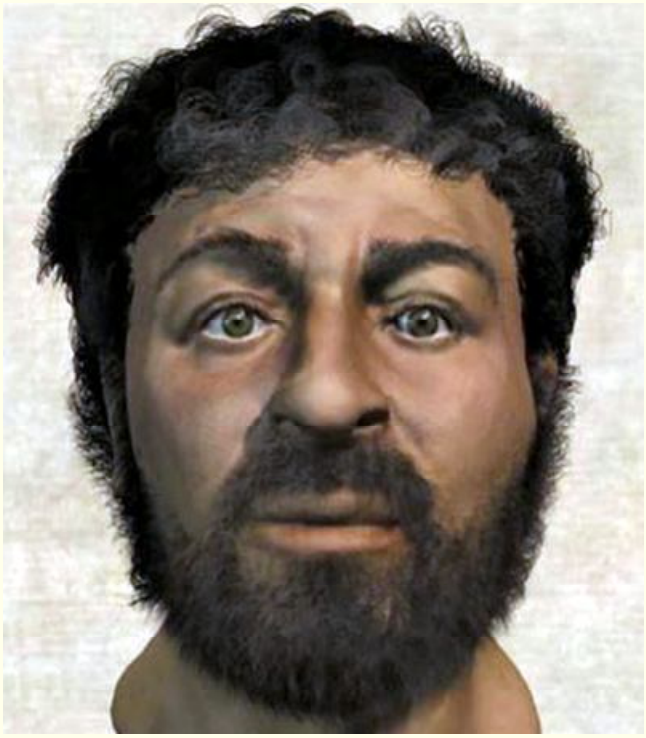

„Mai mult ca sigur ca Iisus a arătat mai degrabă astfel, şi nu ca mine sau ca orice alt bărbat din Occident", susţine James Charlesworth, profesor universitar la Seminarul Teologic Princeton. „În ultimii 2000 de ani, noi în Occident am fost influenţaţi de imaginea unui Iisus arian, care arată ca noi."

Această reconstrucţie, creată pe baza scheletului unui bărbat evreu care a trait în urmă cu 2000 de ani, dar şi a informaţiilor din documente antice, a fost facută cu ajutorul unor softuri avansate şi tehnice medico-legale. Ea ne arată un chip simplu, aşa cum ar fi arătat un om trăind în condiţiile aspre ale acelor vremuri.
Sursa: www.historia.ro după http://news.discovery.com/

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat" de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

ABSOLVENŢII ŞCOLII NORMALE „SPIRU HARET”, SERIA 1927

Din colecţia autorului Dumitru Dănău

Anul VI.
Nr. 2-sp
Iun.-iul. 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 20

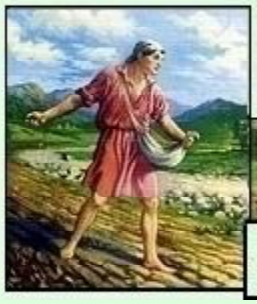

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

Un proiect AFCN experimental, ce interesează toată ţara !

Număr special

Cum se cere o finanţare prin aplicarea legii culturii scrise ? Cum se pot folosi codurile QR pentru a include cât mai multă informaţie într-o revistă online sau tipărită ?

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

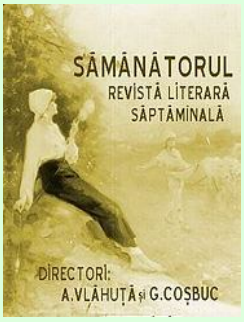

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile "Semănătorul" şi "Dorna" Tismana

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 2-sp - iun. -iul. - 2016 - Apare tipărit în cadrul unui proiect AFCN pentru a clarifica modul în care se aplică în România Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi ale Legii nr. 350/2005. Urmărim să facem cunoscute cititorilor şi **linia programatică, conţinutul general, organizarea tehnică sau deignul fiecărei reviste pe care o tipărim.**

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Dacă acest proiect va fi finanţat, numărul special trebuie distribuit în toate oraşele mici din ţară !

Cum se foloseşte acest număr special

În organizarea de până acum a ediţiei online a revistei, textele articolelor prea lungi nu puteau intra în revista noastră decât fragmentat, datorită restrângerilor legate de numărul de pagini ale revistei (40). Foloseam în conseciţă, link-uri (adrese Internet) care duceau la articolul integral existent deja la o adresă online. Folosirea link-urilor în revista tipărită nu era posibilă decât scriind manual adresa în bara de adrese a browserului dvs. instalat pe un PC cu legătură în reţeaua Internet.

Acum există posibilitatea, datorită matricelor de coduri QR, să citiţi articolul de pe Internet şi de pe o pagină tipărită, respectiv ediţia tipărită a revistei Sămănătorul.

Cum se foloseşte această nouă tehnică vedeţi în dreapta definiţia codurilor QR. Ca să citiţi alte detalii fie folosiţi adresa web fie utilizaţi matricea corespunzătoare adresei de dedesubt.

Pentru a utiliza această practică, va trebui să instalaţi anumite programe pe dispozitivele dvs. cu care folosiţi reţeaua Internet. Ele pot fi descărcate de pe pagina

http://fii-liber.ro/coduri-de-bare-qr-cu-programe-libere

sau utilizând matricea:

Pare complicat dar beneficiile sunt enorme şi merită eforturile de început. Este uşor de a vă face o idee despre ce e vorba, citiţi ce scriem aici apoi instalaţi programele. Matricele au diferite configuraţii în funcţie de programele folosite dar fac aceiaşi treabă. Noi avem aici nişte modele pe care le testăm. Dacă ceva nu va merge vom înlocui pe parcurs, astfel ca în final, acest număr special să fie distribuit în toate oraşele mici din ţară !

DICTIONAR: Codurile QR sunt coduri de bare matriceale (bidimensionale) ce pot fi citite de dispozitive speciale sau de telefoane mobile, constau într-un aranjament de blocuri negre aşezat într-un pătrat alb şi încapsulează ca informaţie text, adrese (URL) sau orice alt tip de date. De exemplu, puteţi îndrepta telefonul către un afiş conţinând un asemenea cod de bare şi se va deschide în navigator pagina web dorită.
Detalii:
https://ro.wikipedia.org/wiki/Cod_QR
sau folosiţi cu un mobil, tabletă, smartphone sau PC, matricea QR de mai jos

Proiectul AFCN pentru acest număr special

- Proiectul editorial AFCN al revistei „Sămănătorul”, pentru tipărirea unei ediţii speciale urmăreşte pe lângă aspectele legate de finanţarea prin AFCN sau finanţarea locală prin Legea 186/2003 a activităţii actuale a revistei “Sămănătorul” şi o pregătire informatică a cititorului revistei Semănătorul de a folosi în paralel cu revista online şi revista tipărită ce trimite la link-uri spre articolele mai mari (ce nu pot fi incluse integral ci doar parţial în aceste reviste cu un spaţiu restrâns de pagini) de pe blogurile sau siturile noastre care conţin articolul integral şi chiar opera scrisă a unui autor. Utilizarea link-urilor (adreselor web) alături de un fragment de articol, este un prim pas spre viitorul apropiat când revista Sămănătorul va include la sfârşitul articolelor coduri QR, care sunt coduri de bare matriceale (bidimensionale) ce pot fi citite de dispozitive speciale (smartfone, tabetă, PC) sau de telefoane mobile şi constau într-un aranjament de blocuri negre aşezat într-un pătrat alb ce încapsulează ca informaţie text, adrese (URL) sau orice alt tip de date. Practic, se poate îndrepta telefonul către un asemenea cod de bare şi se va deschide în navigator pagina web adiacentă articolului. Scopul ediţiei speciale este şi de a face o pregătire prealabilă pentru a se obişnui cititorii cu folosirea simultană a tipăriturii şi a reţelei Internet.

Dar până atunci scopul ediţiei speciale este

de a prezenta o bibliografie de articole relevante care să scoată în evidenţă linia programatică a revistei urmărită timp de 6 ani, de la apariţie până acum, printr-o selecţie a unor articole apărute deja. In ediţia specială se va scoate în evidenţă, pe lângă practica explicată mai sus şi dificultăţile cauzate de finanţare, ignoranţa autorităţilor locale, confuzie şi indiferenţă faţă de cultura scrisă ca vector de emancipare a unor localităţi ce şi-au uitat istoria, şi-au distrus patrimoniul imobiliar şi au lăsat la voia întâmplării patrimoniul cultural. Vor fi şi articole/ documente de pe blogurile adiacente revistei, care n-au intrat în revista tipărită, dar şi altele care sunt revelatoare pentru instruirea şi informarea tuturor factorilor implicaţi privind programele operaţionale ce se aplică în legile care finanţează cultura scrisă. Tipărirea ediţiei speciale va fi urmată de o lansare cu public – autori, administraţie locală, instituţii de învăţământ, asociaţii culturale – cu scopul de a atrage atenţia asupra carenţelor din contextul cultural naţional şi local privind finanţările pentru cultura scrisă, totul, fără nici un fel de menajamente.

Articolele din „Sămănătorul – Ediţie specială" vor fi ele însăşi edificatoare în problematica aleasă dar vor fi şi preambulul unor dezbateri absolut necesare privind practicile de finanţare ale AFCN şi imposibilitatea finanţării în micile oraşe sau comune a unor publicaţii culturale, datorită incompetenţei aparatului juridico-financiar local, nereciclat de 26 de ani sub pretextul lipsei de fonduri.

Contextul cultural local este dezastruos, primarii oraşelor mici şi ai comunelor, consilierii locali, nici măcar n-au auzit de Legea privind susţinerea si promovarea culturii scrise nr. 186/ 2003 si ale Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general. Întrebările lor de început erau edificatoare (2013): *„De ce să finanţăm noi revista, nu există finanţări la nivel naţional?*" Răspuns: Există finanţare la AFCN dar miniştrii culturii au fost mereu maghiari ai UDMR. Cererile de finanţare erau, şi au rămas ani în şir, bazate pe criterii ambigue, cu texte lungi, fără întrebări precise, pentru ca răspunsurile să fie interpretate într-un anumit fel. Ni s-au evaluat unele criterii cu 0 puncte de un evaluator şi cu 10 p de altul, aşa am ajuns să fim la 20 de puncte sub limită, fiind finanţate o grămadă de reviste şi cărţi de limbă maghiară." Vedeţi contestaţia noastră la adresa http://www.samanatorul.ro/portal/doc/contestatia_rapoartelor_AFCN-2013-AST.pdf sau pe matricea alăturată.

Altă întrebare: *„De ce să plătim 10 reviste şi primăria să primească doar 2 ?"*, Răspuns: "Datorită Legii privind Depozitul Legal al Bibl. Naţ" a Ro." Organele administraţiei locale nu auziseră nici de această lege. Cu toate acestea, s-a acceptat faptul că e nevoie de o revistă la nivelul oraşului Tismana.

Astfel, revista "Sămănătorul" a fost tipărită în lunile dintre nov. 2013/nov.2014, în 12 exemplare (250 lei), în nov. 2014/ nov. 2015 în 30 de exemplare + 10 Dep. Leg. (750 lei), apoi, pentru anul 2016 s-au aprobat 24 de reviste şi 56 broşuri „Tismana turistică" necesare centrului info turism, CNIPT, în valoare de 849,60 lei.

Dar drama culturii scrise la nivel local, a constat în faptul că în toţi aceşti ani, deşi Consiliul Local Tismana a aprobat finanţarea invocând Legea nr. 186/2003 si Legea nr. 350/2005, aparatul tehnic al primăriei, în ciuda contestaţiilor noastre, nu a ştiut să aplice legea corect. A întocmit un „Contract de achiziţie" a/ale unui/unor abonamente la revista „Sămănătorul" cu plata la predarea lor după tipărire, în loc de a întocmi PROCEDURA OPERAŢIONALA PRIVIND ACORDAREA UNOR SPRIJINE FINANCIARE DE CĂTRE CONSILIUL LOCAL AL ORAŞULUI TISMANA PENTRU CULTURA SCRISĂ. Nu este ilegală achiziţia de reviste, dar nu aveam nevoie de un „Contract de Achiziţie" (practic cumpărarea de reviste deja tipărite) ci, conform legii, de un CONTRACT PRIVIND ACORDARE DE SPRIJIN FINANCIAR, cu virarea mai întâi a banilor, asociaţia prezentând la final un RAPORT DE JUSTIFICARE PENTRU SUMELE PRIMITE CA SPRIJIN FINANCIAR însoţit de un CENTRALIZATOR PRIVIND JUSTIFICAREA SPRIJINULUI ACORDAT, care cuprinde şi finanţările din alte surse, abonamente, cotizaţii, sponsorizări.

Pe scurt, asociaţia „Sămănătorul" Tismana n-a fost niciodată finanţată conform legilor amintite pentru că n-a fost înţeleasă esenţa lor la nivel local! Pe de altă parte, proiectele AFCN erau refuzate şi dirijate spre administraţia locală iar de acolo invers, sau aplicând la nivel local legile culturii scrise după cum se pricep funcţionarii, făcând abonamente.

Ori, cât se poate observabil, practic şi real, de la prima apariţie a Revistei „Sămănătorul", mai 2011 şi până astăzi, revista s-a impus ca o oportunitate de a fi promovat orice autor debutant sau scriitor cu articole de publicistică, eseuri, schiţe, proză scurtă, recenzii sau extracte din volume noi, inedite. Editura sau revista noastră este printre primele căutând pe web fără să plătim promovare falsă la Google prin aplicaţiile AdSense şi AdWord.

- Revista tipărită este utilă nu numai celor amintiţi mai sus, scriitorilor din ţară şi de peste hotare (Franţa, Germania, SUA, R. Moldova etc.) ci şi pentru emanciparea satului Tismana, care a devenit oraş din anul 2004 şi care nu avea nicio publicaţie literară sau cotidian local.

- Prezentul proiect editorial a mai fost înscris la AFCN în anul 2012 şi a fost la 15 pct. de revistele maghiare pentru că i s-au luat din puncte motivându-se că autorităţile locale nu participă la proiect. În parte este adevărat şi tocmai de aceea Proiectul editorial al revistei „Sămănătorul" trebuie mereu reluat şi explicat la fel cum s-a procedat în întregul an 2013, an destinat lună de lună, lămuririi consilierilor din Consiliul Local Tismana care e deosebirea între o revistă literară şi un ziar, înlăturării fricii că revista, aidoma jurnalelor de scandal, va insera articole unde vor fi criticaţi. In CL nu se cunoştea Legea nr. 186/2003 şi Legea nr. 350/2005, nu se ştiau regulile Depozitului Legal al BNR şi consilierii doreau să finanţeze cu 100 lei, 20 reviste pentru uzul Consiliului Local, ignorând faptul că foloseau banii contribuabililor fără ca aceştia să aibă vreun avantaj.

- Este atunci destul de evidentă lipsa de cultură juridică şi contabilă care se manifestă la nivelul unor consilieri sau funcţionari publici din oraşele mici în privinţa culturii scrise. Tipărirea numărului special al revistei „Sămănătorul" devine deci absolut necesară, fie şi numai pentru a se şti cum funcţionează aplicarea legii culturii scrise în România. Dar numerele speciale vor fi necesare nu doar pentru cei îndrituiţi să aplice legea la Tismana sau în altă parte, ci şi cititorilor, cadrelor didactice, colaboratorilor din ţară care ar dori să aplice şi ei un proiect ca al nostru. Acest aspect a fost discutat şi cu profesorii de lb română din zona Tismana, în articolul, „Dezbatere „George Coşbuc de la Tismana" în Cercul Pedagogic al profesorilor de limba română", vedeţi un fragment din această dezbatere în paginile acestui număr special.

Pornim acest proiect, necesar emancipării oraşului Tismana, pentru că aici se află şi redacţia revistei

împreună cu editura iar înfiinţarea lor s-a reuşit doar cu mari eforturi personale, nu cu sprijin financiar instituţional. Tipărirea de cărţi şi reviste îşi are rolul ei, remarcăm câtă incultură, câtă politică şi câtă manipulare există doar pe Facebook. Lumea din mediul rural sau pre-urban trebuie să redescopere scrisul unei reviste independente, revista având printre colaboratori membri ai uniunilor de creaţie literară şi jurnalistică, redactori eruditi care nu se compromit cu scrieri de duzină, cu vocabular indecent, frivol, care fac atât rău societăţii pe reţelele de socializare. Nu trebuie să regresăm moraliceşte cu 100 de ani în urmă desfiinţând cultura scrisă datorită nefinanţării ei sau finanţării ei după ureche de către funcţionarii primăriilor sau de către juriştii şi secretarii consiliilor locale, angajaţi prin concursuri trucate politic.

Obiective specifice:

Obiectiv 1 - Tipărirea numărului special al revistei, prin articole atent selectate, va reitera totodată şi orientarea sa programatică, reluare modernă după un secol, a documentelor programatice gândite de A. Vlahuţă şi G. Coşbuc la înfiinţarea „Sămănătorului" din anul 1901. Fără a se înscrie neapărat în "semănătorism", curent social, cultural şi literal iniţiat la începutul sec.XX în România, revista „Sămănătorul", nu idealizează satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat" de civilizaţie dar dă întâietate valorilor de patrimoniu rural: folclor, mitologie, obiceiuri vechi, cutume pe lângă sărbătorile religioase. Nu consideră ţărănimea ca depozitara exclusiv al valorilor naţionale dar promovează o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică, promovează studiile monografice, documentaristice, religioase, înserează în paginile sale foto-documente, imagini de epocă, scanări ale corespondenţei dintre autorii noştri şi marii academicieni ai fostului regat al României.

Prin paralelismul cu revista online şi blogurile adiacente, căutăm să identificăm, prin analiza web a bazelor de date statistice, domeniile literare pe care să punem mai multă bază, conţinutul adecvat al revistei. Vom fi atenţi la numărul de cititori, la cele mai bine recenzate opere literare, la aprecierea fragmentelor din ele inserate în revistă. Ştiind care sunt cei mai apreciaţi scriitori şi publicişti, tipărirea volumelor sau a fragmentelor de scrieri în numărului special al revistei tipărite prin acest proiect vor fi un pilon important al structurilor puternice de comunicare. Dezvoltate de altfel şi până acum în revistă prin paralelismul articol/adresă web unde se aduc informaţii suplimentare. Spaţiul virtual devine astfel complementar, o revistă materială putând fi împrumutată, citită oriunde, unele pagini putând fi dezvoltate deocamdată prin link-uri dar pregătim cititorii în viitorul apropiat, pentru a accesa imediat din pagina tipărită informaţia completă prin codurile QR instalând programe adecvate pe tel. mobil, smartfone, tabletă sau PC în acest scop. Numerele viitoare ale revistei „Sămănătorul', ca spaţiu tipărit, pot fi folosite imediat, îndeosebi de către tineri. Revista poate fi şi un material adaptat la nevoile acestora de a crea reviste proprii (şcolare, de exemplu) concepţia noastră de tehnoredactare poate fi însuşită de tineri, machetarea paginilor standard aşezate pe diverse genuri literare, diverse instrumente si metode ale designului, practicile folosite de noi şi de alţi actori ai presei scrise din judeţul Gorj şi din ţară vor fi manualul viitorului tânăr editor.

Obiectiv 2 - Dezvoltarea unei ample campanii de promovare - informare - distribuţie media si online a proiectului publicistic „Sămănătorul – Ediţie specială" în care să se explice modul de organizare a revistei ‚Sămănătorul', pentru creşterea nivelului de informare al cititorului si redobândirea plăcerii de a citi şi de a alege din mass-media judeţului, ţării sau străinătăţii principalele articole pentru lărgirea orizontului propriu de cunoaştere. Prin acest nou proiect editorial AFCN, dorim ca cititorii să cunoască nu numai concepţia de organizare dar şi evitarea acelor publicaţii online, ce scriu la comandă politică sau privată sau se menţin în viaţă prin publicitate nu numai îndoielnică şi indecentă dar şi prin redirijarea cititorului către cu totul alte subiecte decât ceea ce dorea să afle conform titlului atrăgător dar înşelător.

Revista Sămănătorul publică articolele în spaţiul virtual fără reclame care distrag cititorul de la subiect. Ea foloseşte, aşa cum se va arăta detaliat în portofoliul ei, un întreg angrenaj: editură online (cu numeroase volume de proză, poezie, critică literară, eseuri, teatru, reportaj, studii), varianta online a revistei tipărite şi blogurile adiacente unde articolele publicate vor fi poarta de intrare în conţinutul revistei tipărite.

Tot acest angrenaj reprezintă un izvor permanent de selecţie a unor fragmente din operele publicate sau din articolele publicate pe bloguri, fie integral, fie parţial cu trimiterea cititorului la adresa web unde găseşte textul integral. Sau accesarea imediată folosind matricile codurilor QR.

- Sămănătorul, este preocupat de diseminarea conceptului cultural-literar şi al patrimoniului cultural şi istoric lăsat de înaintaşi. Este consecvent în acţiunea lui programatică şi de organizarea sa care a dat bune rezultate timp de 6 ani. Aceste practici vrem să le dezvăluim celor interesaţi tipărind numărul special din proiectul AFCN. Aceste practici vrem să fie prezentate în lansările revistei ediţie specială pe care o vom tipări prin finanţarea de la AFCN.

Relevanţa teoretică a revistei „Sămănătorul", constă în modul de organizare al conţinutului său: proză, poezie, critică literară, eseuri, teatru, reportaj, studii, interviuri. Metodologia este una aparte existând un angrenaj între articolul tipărit sau online şi blogul sau site-ul adiacent. Dacă textul face parte dintr-un volum aflat pe site-ul Editura Sămănătorul online, la sfârşitul articolului se dă link-ul pentru descărcarea volumului original. Dacă articolul, eseul, fragmentul de operă literară sau recenzia de carte depăşeşte 2-3 sau chiar 4 pagini se face trimitere spre blogul care conţine textul integral în acest fel ne fiind afectat conţinutul revistei care trebuie să integreze în cele 40 de pagini ale sale genurile literare conform liniei sale programatice.

Documentele programatice din anul 1901 şi cele ale revistei actuale

Atât documentele programatice vechi, cât şi cele noi, care includ şi articolele (pag. 32, respectiv, 34-37):

- Apelul noului Semănător, articolul program din 2007
- Sămănătorul – o revistă gândită la Tismana în anul 1901, sunt incluse în EDIŢIE SPECIALĂ PRIVIND ISTORIA REVISTEI "SEMĂNĂTORUL" a cărei adresă este: http://www.samanatorul.ro/revista/samanatorul_nr_5-sp-septembrie-2011.pdf

Sau folosind matricea cu coduri QR

Aici găsiţi şi articolele cu documentele programatice ale primelor numere din anii 1901 si următorii: „Prieme vorbe", poezia „Semănătorul", „Cărţi pentru popor", de A. Vlahuţă, „Uniţi" de G. Coşbuc, „Ce este Sămănătorul" de N. Iorga.

Despre ediţia specială din septembrie 2011 scrie un editorial şi dr. în filologie Alexandru Melian

DOCUMENTE care trebuie întocmite pentru aplicarea Legii nr. 186/2003 printr-un „Contract cadru privind acordarea de sprijine financiare pentru cultura scrisă”, nu printr-un „contract de achiziţie” aşa cum se înţelege la nivel local.

Pagini model despre aplicarea practică a legii culturii scrise la nivel local se pot citi/descărca de la adresa de mai jos sau matricea QR alăturată:

http://www.samanatorul.ro/portal/documente.htm

Titlul din această pagină: „DOCUMENTE care trebuiau întocmite pentru aplicarea Legii nr. 186/2003 printr-un Contract cadru privind acordarea de sprijine financiare pentru cultura scrisă, nu printr-un contract de achiziţie.

PROCEDURA OPERAŢIONALA PRIVIND ACORDAREA UNOR SPRIJINE FINANCIARE DE CĂTRE CONSILIUL LOCAL AL ORAŞULUI TISMANA PENTRU CULTURA SCRISĂ PO-28.01.2016. Ediţia I, Revizia 0, 28.01.2016 (Un MODEL ce se poate folosi pentru anul viitor, dacă anul acesta nu s-a cunoscut făcându-se un „contract de achiziţie, practic echivalent cu cumpărarea de reviste.)

Iată **Formularele F-PO-28-01-2016** ale procedurii care cuprind:

Formularul de la 1 la 6 care cuprinde:
Formular pagina de cuprins;
Formular pagina de evidenţă a modificărilor;
Conţinutul propriu-zis al procedurii;
Formular analiză procedură;
Formular lista de difuzare a procedurii.
Formularul 7-Cererea tip pentru acordarea sprijinului financiar;
Formularul 8-Declaraţia pe proprie răspundere;
Formularul 9-Adresa de înaintare a documentelor justificative;
Formularul 10-Raportul de justificare pentru sumele primite ca sprijin financiar;
Formularul 11-Centralizator privind justificarea sprijinului acordat;
Formularul 12-Contractul cadru privind acordarea de sprijine financiare pentru cultura scrisă

Formularele de la 1 la 6

http://www.samanatorul.ro/portal/doc/1-6-PO-28.01.2016-si-continutul-1-6-al-procedurii.pdf

care cuprind:
Formular pagina de cuprins;
Formular pagina de evidenţă a modificărilor;
Conţinutul propriu-zis al procedurii;
Formular analiză procedură;
Formular lista de difuzare a procedurii.

Formularul 7-Cererea tip pentru acordarea sprijinului financiar;

http://www.samanatorul.ro/portal/doc/7-CERERE-pentru-acordarea-sprijinului-financiar.pdf

Formularul 7 QR

Formularul 8 QR

Formularul 8-Declaraţia pe proprie răspundere;

http://www.samanatorul.ro/portal/doc/8-Declaratia-pe-proprie-raspundere.pdf

Formularul 9-Adresa de înaintare a documentelor justificative;

http://www.samanatorul.ro/portal/doc/9-Adresa-de-inaintarea-documentelor-justificative.pdf

Formularul 10-Raportul de justificare pentru sumele primite ca sprijin financiar;

http://www.samanatorul.ro/portal/doc/10-Raportul-de-justificare-pentru-sumele-primite-ca-sprijin-financiar.pdf

Formularul 11-Centralizator privind justificarea sprijinului acordat;

http://www.samanatorul.ro/portal/doc/11-Centralizator-privind-justificarea-sprijinului-acordat.pdf

Formularul 12-Contractul cadru privind acordarea de sprijine financiare pentru cultura scrisă

http://www.samanatorul.ro/portal/doc/12-Contractul-cadru-privind-acordarea-de-sprijine-financiare-pentru-cultura-scrisa.pdf

Formularul 9 QR

Formularul 10 QR

Formularul 11 QR

Formularul 12 QR

Atenţie ! Toate paginile Internet spre care face trimitere orice număr de revistă „Sămănătorul” fie tipărit, online sau număr special nu folosesc reclame. Practica reclamelor tâmpite ale ziarelor cazone ce trăiesc din publicitate imorală de conţinut îndoielnic trebuie să dispară de pe web!

Cercul Pedagogic al profesorilor de limba română din nordul jud. Gorj

Dezbatere (22 martie 2016): „George Coşbuc de la Tismana”

- Un punct distinct în cadrul temelor dezbătute -

Cuvântul dlui Nicolae N. Tomoniu, Asociaţia „Semănătorul Tismana”.

Înainte de toate ţin să vă aduc scuze, în locul funcţionarilor primăriei - voi detalia mai târziu -, pentru că aceste cărţi şi reviste pe care le vedeţi nu vi le putem oferi gratuit prin interpretarea corectă a Art. 4 alin.(l) din Legea nr.186/2003 pentru alocarea de sprijine financiare de la bugetul local pentru cultura scrisă. Legea se aplică peste tot în ţară. Colega dvs. Lucia Silvia Podeanu din Novaci, prof. de lb. română şi poetă la „Sămănătorul”, a decedat anul trecut, Dumnezeu să o ierte ! La Novaci, după aprobarea bugetului local, în care s-au alocat sume importante pentru cultura scrisă, personalul tehnic a procedat corect în aplicarea legii şi i-au tipărit dnei Podeanu, volumele de poezii pe care gândise în spirit novăcean, pentru oieritul de transhumanţă şi cutumele legate de această meserie ancestrală.

Volumele de poezii tipărite pe baza legii amintite, au făcut obiectul lansărilor de carte la casa de cultură de acolo şi s-au distribuit gratuit participanţilor la lansare, pentru că la Novaci funcţionarii au interpretat corect legea printr-un „Contract de Sprijin al Culturii Scrise”, virând mai întâi banii, tipărind cărţile şi apoi a urmat descărcarea contabilă prin facturi şi borderouri de distribuţie a cărţii, acte prezentate la secretariat de către autor.

Şi la Ţicleni s-a interpretat corect legea, în cauză fiind autorul mai multor cărţi monografice, Ion M. Ungureanu, fost primar.

Numai la Tismana, deşi aplicarea legii a fost promulgată, spre meritul lor, de toţi consilierii locali, s-a interpretat legea după ureche întocmindu-se un „Contract de achiziţie” pentru că funcţionarii nu cunosc un alt fel de formular decât cel pentru achiziţie de miei, castane, ouă, nasturi sau biberoane.

Detaliez acest lucru, aşa cum am afirmat la început, pentru că e necesar pentru dvs, a cunoaşte această experienţă ca profesori de lb. română. Poate vreţi să tipăriţi cărţi şi reviste în localitatea dvs. şi e bine să ştiţi ce vă aşteaptă în acest caz. De aceea vreau să vă povestesc.

Pentru binele oraşului am acceptat şi „achiziţia unui abonament”. ”Abonament” de două reviste în octombrie 2013, pentru că secretara CL s-a minunat de suma cerută: „Cum să plătim noi 12 reviste şi să primim doar două?”. Nici nu auzise de legea Depozitului Legal, obligatoriu, al Bibliotecii Naţionale a României, unde revista se distribuie centrelor universitare mari şi stă acolo promovând oraşul Tismana câteva secole! În anii 2014-2015 s-au făcut mai multe abonamente dar revistele n-au fost date asociaţiei pentru a le distribui la mese rotunde iubitorilor de literatură, au rămas în arhiva CL sau date unor oaspeţi aleşi.

Anul acesta a fost şi mai rău!

În data de 28.01.2016 am prezentat oferta pentru proiectul culturii scrise constând în retipărirea „Monografiei oraşului Tismana „la standarde academice cu indice de nume şi cuprins”,

tipărirea în continuare a revistei „Sămănătorul” şi o broşură „Tismana turistică” pentru Centrul de Informare şi Promovare Turistică după ce centrul UAT tipărise o broşură asemănătoare dar de tot hazul, cu Peştera Mânăstirii monument istoric, pe când aceasta, ştiu şi copiii, e cât se poate de naturală de când a făcut-o Dumnezeu!

Bănuiesc că licitaţia a fost trucată, dându-se tipărirea ei unui străin, în loc de a fi dată asociaţiei noastre care se ocupă tocmai cu turismul şi patrimoniul local material şi cultural. Am inclus în proiect broşura tocmai pentru a se îndrepta lucrurile. S-a aprobat dar cu scoaterea monografiei Tismanei şi diminuând suma cerută. Apoi, Consiliul Local Tismana aprobă, pentru a treia oară, în data de 25.02.2016 oferta ”Sămănătorul” pentru că turiştii deja băteau la uşă. Am scos monografia pe banii asociaţiei, deşi era de interes general. Am tipărit comanda celor 24 reviste şi 56 de broşuri „Tismana turistică”, comandate de aparatul tehnic. Ele sunt pe masa Centrului de Informare şi Promovare Turistică dar contabilitatea primăriei în loc să dea întâi banii, aşa cum face cu alţii, nu ne-a virat banii pentru proiect decât după aproape două luni, la 18 martie 2016. Adică la Novaci, Ţicleni şi alte localităţi se pot vira întâi banii iar conducătorul proiectului prezintă apoi facturile şi borderourile care justifică cheltuirea sumei virate dar la Tismana tipărirea unei monografii e considerată ”achiziţie”, nu o carte utilă pentru informarea cetăţenilor de a şti istoria localităţii lor. Guvernul a dat o ordonanţă de urgenţă pentru ca Legea nr.186/2003 pentru alocarea de sprijine financiare de la bugetul local să fie interpretată corect. Dar cine să o citească sau să caute la „Nea Goagăl” „Sprijin financiar pentru cultura scrisă”? Mai mândru-i ”feisbucul” plin flori, prăjituri şi mai ales de… cucoane.

Iată o istorie a proastei instruiri a aparatului funcţionăresc din primării, unde nu s-au făcut reciclări de un sfert de secol. Pentru a lupta contra acestui flagel vă îndemn să facem front comun pentru a salva ţara de funcţionarii care cucăie pe dosare. Cereţi primăriilor de care sunteţi arondaţi

să aloce bani pentru cultura scrisă şi nu spun baliverne când zic că trebuie „să salvăm ţara” de incultură. În judeţul Covasna, se alocă din totalul repartizat pentru sectoarele, cultură scrisă, învăţământ alternativ sau subsidiar, sport şi culte, respectiv, 50%, 30%, 10% şi 10%. Iată de unde au bani maghiarii să facă atâta propagandă inexistentului Ţinut Secuiesc şi Ungariei Mari care n-a existat niciodată ci doar Imperiul Habsburgic al austriecilor unde numărul ungurilor era un mezelic.

La noi sunt gândite invers alocările! Cultele pe primul loc la sprijin financiar pentru că se apropie alegerile şi au mulţi enoriaşi, învăţământul pentru că este a doua masă de manevră electorală, sportivii (deşi şi la ei suma cerută de 80.000 lei a fost diminuată) pentru că au talent la slogane electorale iar la cultura scrisă nu se alocă nici a zecea parte din alocările pentru culte: doar o punguţă de două-trei mii de lei pe an, faţă de 50.000 lei cultele şi alte sectoare iar banii se virează dinainte conform aceloraşi fel de legi ca pentru cultura scrisă dar nevalabile pentru ea.

Eu şi dvs. nu facem aici critica propagandei electorale, evidentă acum în orice primărie din ţară. Pur şi simplu, ne plângem suferinţele noastre pentru că ne interesează meseria dar şi sărăcia în care se zbate cultura şi învăţământul. Uitaţi-vă deseară la posturile TV ca să vedeţi cum screm „moderatoarele” la îîî, aaa, eee şi uuu, ca un şcolar prins cu lecţia neînvăţată. Oare cât timp ne va trebui sa reînvăţam copiii şi societatea să aibă o dicţie corectă, fără uau, cul şi okei? Aţi văzut la dna Maria Corlan Mischie ce dicţie corectă şi românească a avut când a prezentat mai înainte costumele populare? E şcolită de vechiul învăţământ, azi hulit de toţi gângăviţii ce apar pe micul ecran ca să ne înveţe ce e bine şi ce e rău. Oare vom mai redescoperi vreodată adevăratul învăţământ românesc?

Cereţi, ca profesori, prin petiţii şi acţiuni sindicale, să nu vi se scoată nicio oră de limba română pentru că fără limba maternă şi fără istorie, vom dispărea ca naţiune de prim rang aşa cum eram odată.

Cartea aceasta despre Coşbuc tocmai acest aspect al patriotismului tratează. Al sentimentului de naţiune puternică ce este capabiă să lupte de la egal la egal cu nemţii şi să-i mai şi învingă la Mărăşeşti. Arma fatală a armatei române a fost instruirea din şcoală, poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unora ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei.

Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan regal care azi „nu se mai poartă”.

Despre activitatea lui George Coşbuc la Tismana şi emanciparea localităţii sub iniţiativele Societăţii „Dorna Tismana”, prin care Tismana va fi declarată „Staţiune climaterică”, v-a vorbit dl prof. Constantin Jerca rezumativ. Nici eu nu vreau să reiau aceste împliniri ele găsindu-se detaliat în carte. Mai degrabă aş vrea să vă vorbesc despre ce am evitat eu să includ în carte deşi cartea cuprinde un capitol special privind „Situaţia generală a ţării în ultimii ani de viaţă a lui George Coşbuc”.

Aş fi vrut să fac o paralelă între poeţii patrioţi care s-au stins din viaţă datorită suferinţei sufleteşti generată de prăbuşirea în sărăcie şi mizerie culturală a ţării lor şi poetul George Coşbuc. Să scrii o viaţă întreagă poezii ce îndeamnă la patriotism, devotament faţă de patrie şi de popor, luptă pentru realizarea idealurilor ţărănimii abnegaţie, dăruire, spirit civic, solidaritate, respect şi iubire sinceră şi să vezi că toate aceste valori umane se prăbuşesc, înseamnă negarea operei tale conducând la o depresie mortală. Cazul Adrian Păunescu este concludent în acest sens. Ultimele lui poezii sunt adresate mârlanilor, hoţilor şi trădătorilor din parlament, cărora numai de ţară şi popor nu le-a păsat.

N-am făcut în carte această paralelă între cei doi mari poeţi ai neamului românesc pentru că, presa antiromânească a reuşit discreditarea lui Păunescu ca proletcultist, cântăreţ de ode pentru Ceauşescu şi partidul lui şi multe alte mizerii ce s-or fi scris despre poetul de la Bârca fără să fie nimic adevărat.

Şi Coşbuc a avut mari suferinţe care i-au pricinuit moartea prematură. Pierderea unicului său fiu Alexandru, în august 1915, nu l-a lecuit de depresie nici când a devenit membru titular al Academiei Române în anul 1916. Au urmat ani de razboi chinuitori, când din ţară mai ramasese doar un colţ din Moldova. Citez de la pag. 113 din carte:

„La 24 aprilie 1918, are loc Semnarea Tratatului de pace de la Bucureşti dintre România pe de o parte şi Germania, Bulgaria, Austro-Ungaria, Turcia pe de altă parte. România este nevoită să cedeze Dobrogea, să accepte rectificări de frontieră în Carpati (prin care să cedeze teritorii însumând 5.600 km2) şi să încheie înrobitoare conventii economice (agricolă, a petrolului, a pădurilor etc.)”.

Cât de cutremurătoare putuse fi vestea aceasta pentru poetul care se afirmase ca mare patriot prin poezia „Noi vrem pământ”? Ce ar mai fi putut scrie el despre o Românie macelarită şi sfârtecată? După numai 15 zile, la 9 mai 1918, poetul se ridica în ceruri să-şi întâlnească pe fiul său atât de iubit, Alexandru.

N-am scris în carte despre toate acestea. Las academicienii literaturii române să confirme sau să infirme ipoteza aceasta care mi se pare destul de plauzibilă.

Dar nu vreau să vă mai reţin, ora este destul de înaintată iar dvs. aveţi de parcurs drumul spre casă. Va mulţumesc pentru atenţie.

A consemnat Nicolae N. Tomoniu
Tismana, martie 2016

Despre instruirea în şcoală şi orele de lb. română şi istorie

Citiţi **articolul online prin link (adresă URL, citire pe Internet) şi aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/03/dezbatere-george-cosbuc-de-la-tismana.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

„Timbrul cultural": înc-o lege manea la parlament

FRAGMENT

Revista „Sămănătorul", aflată în al cincilea an de existenţă, la care colaborează şi membri USR şi LSR din toată Europa şi de peste ocean, nu s-a abătut un milimetru de la documentele programatice ale „Sămănătorului" lui Coşbuc şi Vlahuţă. Noi publicăm cu adevărat o revistă de cultură, de istorie şi de patrimoniu, nu suntem gogoşeria USR-ului lui Manolescu care se ocupă prin ochiul ei magic de darea afară din uniune a marelui scriitor Eugen Simion[6] pentru că nu şi-a plătit cotizaţia. Ca să vezi cu ce se ocupă cărturarii U.S.R., o uniune „de utilitate publică", unică şi indestructibilă, care dă legea timbrului cultural în parlament prin cozi de topor! Aidoma lui Ra, zeul autocreat, USR şi muma lui ce a născut-o, A.N.U.C., n-au nevoie de consultarea reprezentanţilor Academiei Române – forul ştiinţific suprem al ţării ca să spună cine paşte pe tarlaua timbrului cultural şi cine nu. Să adăugăm la *„România mereu surprinzătoare"* acest caz unic în lume, când copilul naşte pe mumă-sa şi nu invers! Aşa şi-a creat USR pe muma sa, ANUC, pentru a-şi îndepărta prietenii de la sacul de făină pentru gogoşi literare! Şi îndepărtează ei pe Contemporanul, darmite revista „Sămănătorul"!

Conform reprezentanţilor Academiei Române există trei criterii definitorii pentru stabilirea listei revistelor de tradiţie, inclusiv a publicaţiilor de patrimoniu: 1. Vechimea şi anvergura; 2. Dacă este sau a fost condusă de o mare personalitate a culturii române, personalitate validată de critica de specialitate, lectori şi timp; 3. Criteriul regional, cu condiţia să fie o publicaţie de amploare naţională, şi nu exclusiv locală.

Aha! Va să zică de aia ne trimit la primărie „utilitarii publici" ai lui Manolescu şi cei de la AFCN. După mintea lor, dacă vom fi subvenţionaţi local, vom fi şi publicaţie locală. Iar gogoşeria lui Manolescu fiind subvenţionată de la centru, e vezi doamne singura naţională! Respectă ea Constituţia, precum şi principiile cartei PEN International, capitolul referitor la libertatea de opinie a scriitorilor şi libertatea de circulaţie a ideilor? Facem retorică degeaba: noi, după părerea AFCN, suntem publicaţie „de nişă". Chiar au şi un paragraf nărod numit ***1.3 Publicaţii de nişă*** în chestionarul lor pentru aprobare de fonduri şi pe care m-au obligat să-l completez. Iată ce le-am scris eu în contestaţie: *„Evaluatorii dvs. externi caută explicaţii puerile pentru sintagma nefericită „Publicaţii de nişă", care este o zeflemea a scriitorilor din literatura „cazonă"! Este uimitor faptul că evaluatorii n-au remarcat aici termenul de **„publicaţie",** termen care se referă în primul rând **la periodice**, ziare, reviste, buletine, etc.! Avem de-a face acum cu un proiect pentru **„cărţi"** fie ele în volume colective sau în volume de autor. Şi „nişă" (firidă anume lăsată într-un zid, în peretele unei sobe, la o mobilă etc., în care de obicei se aşează obiecte decorative, obiecte de uz casnic etc.) e tot zeflemea sau mai rău, **de incultură**. În **lipsa unui vocabular adecvat**, se foloseşte găselniţa nişelor din construcţii. Termenul adecvat este „scrieri subsidiare" studiilor la comandă efectuate de cercetătorii din mediul academic. Monografia este o lucrare complementară, făcută într-adevăr pe plan local dar de interes în toată România. Pe turistul venit să caşte gura, să facă mici sau să se închine la mănăstire, evident că nu-l interesează asta, dar interesează specialiştii şi autorităţile locale din toată ţara! Ea ne arată că deturnarea turismului real - in favoarea unui capitalism sălbatic distrugându-se mediul, patrimoniul şi sistematizările urbanistice anterioare - a devenit un fenomen îngrijorător."*

Spuneam şi într-un interviu dat jurnalistului Bogdan Lupescu de la „Formula AS": *„A face această revistă nu e doar un „ideal" care mă mobilizează ci o luptă continuă faţă de degradarea societăţii noastre, stâlcirea limbii române, subvenţionarea scriitorilor cazoni în detrimentul nostru, care redescoperim şi modelăm după vremuri semănătorismul, un vechi curent literar considerat „perimat", „de nişă". Observaţi domnule Bogdan: nici măcar n-au atâta cap aceşti detractori să spună că există literatură alternativă, subsidiară sau complementară! "Literatură de nişă" poate să spună un scriitor de puşcărie, nu un membru al USR ! (Altă aiureală pentru care se dau bani degeaba! Ce educaţie îţi poate da o carte scrisă de un hoţ care n-a pus mâna pe condei din timpul şcolii?) Dar asta e! Dăm bani lui Patapievici care să scoată cărţi în care se pişă pe limba română sau îngerului băsescian „Cărtărăscu" care-şi bagă într-un articol …sula în regina Angliei.*

Iar nouă, nu ni se aprobă de ani buni la AFCN – Administraţia Fondului Cultural Român - bani să ne scoatem o revistă pentru care există reguli programatice mereu amintite dar neimpuse celor ce ne bat la poartă. Le-aţi văzut mereu în articolele revistei. Vă rog să mă lăsaţi să le mai citesc odată:

„Scrierile trimise să fie creaţii moderne ale curentului social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul" fără a idealiza, ca atunci, satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat" de civilizaţie. Scrierile vor evita totuşi noile tendinţe ale presei cazone, subjugată politic. Ele vor reconsidera, promova şi păstra civilizaţia rurală veche, depozitara unor valori naţionale pe cale de dispariţie. Substituirile şi chiar dispariţiile cutumelor patrimoniale legate de domeniul publicistic şi scriitoricesc au loc azi prin:

- agresiunea trusturilor de presă asupra vocabularului limbii române, înlocuind cuvinte româneşti consacrate de secole, cu englezisme; (ştirile cu brekingniuzurile, noutăţile cu praitaimniuzurile, portarul cu goalkiperul, magazinul cu marketul, ş.a.)

- stâlcirea dicţiei clasice a redactorilor de ştiri şi a reporterilor prin adausuri de mârâieli între cuvinte, inserţia unor vocale în expunere aidoma şcolarului prins cu lecţia neînvăţată;

- abandonarea discursului elaborat, respectuos şi academic în favoarea unor exprimări vulgare împrumutate de la interlopi şi borfaşi, limbaj care începe deja să facă parte, din cotidianul televiziunilor partizane, destinate linşajului mediatic".

Nişa din literatura română nu o formează revistele din provincie ci găştile mafiote care au pus mâna fondurile ce ar trebui să le aloce ministerul culturii tuturor, fără intermediari.

Alt fragment din articol:

În concluzie:

Nu spunem numai noi că forma legii timbrului e o manea proastă ce o interpretează doar USR. După cum aţi văzut până şi Eugen Simion o spune! Membru al Academiei Române, decorat cu Ordinul naţional „Steaua României" în grad de „Mare cruce", ordinul brazilian „Crucea Sudului", ordinul şi diploma daneză „Comandor de gr. I al ordinului Danebrog", Legiunea de Onoare a Franţei (2002), „Ordinul Republicii" (Republica Moldova, 2010), Eugen Simion a fost *gratulat de cinci ori cu premii ale Uniunii Scriitorilor din România*. Cui i-au folosit premiile? Marelui meşter sau muribundei USR?

Şi mai e o anomalie: cine îşi închipuie că poate da o lege pentru toate entităţile culturale amestecă literatura cu manelismul, pe Eminescu cu Copilul Minune. Nu avem nevoie de o lege manea a timbrului cultural ci de o lege specifică doar literaturii române, care să faciliteze tipărirea de carte şi de publicaţii seriale. Iar celorlalte genuri ale culturii, mai degrabă forme ale inculturii, să li se aplice un timbru fiscal specific alcoolului care ne distruge fiinţa naţională.

Nu este drept ca un pensionar ce poate scrie literatură să treacă prin nenumărate praguri administrative, prin tot felul de tertipuri pentru a i se acorda pe lângă pensie o indemnizaţie care să-l ajute să-şi tipărească operele pe care le rumegă demult cu mintea lui coaptă. Nu este drept ca unui lăutar aflat la pensie să-i fie acordată îndemnizaţia de creator cultural, adăugându-i la pensie 20% pe baza unei simple cereri la orice asociaţie de profil iar unui scriitor să i se ceară obligatoriu, pentru aceiaşi indemnizaţie de creator, o patalama de la USR-ul lui Manolescu.

Asociaţia noastră s-a interesat la un director al unei case de pensii dintr-un judeţ, ales aleatoriu, dacă colaboratorii revistei „Sămănătorul" şi scriitorii pensionari publicaţi de noi pot beneficia de îndemnizaţia de creator. *„Am dat îndemnizaţia asta la toţi lăutarii şi meşterii artizani care au avut actele întocmite, mai puţin la scriitori pentru că nu-şi pot completa dosarul datorită birocraţiei şi monopolului unor uniuni de profil."*

Mai mult, se aude că s-au mai introdus avize noi în afară de cele de la ministerul culturii. De ce? Şi-au atins scopurile cei care au dat în parlament o lege destinată doar unor „aleşi"? Atâta timp cât USR este considerată de utilitate publică de către guvern prin Ministerul Culturii iar LSR, care este prin statut, prin evidenţa membrilor şi a filialelor, tot „uniune de creatori", nu este considerată, de aceiaşi decidenţi, tot de utilitate publică, considerăm că nicio altă lege nu mai poate fi dată până când orice discriminare va fi înlăturată!

Dar e cineva care vrea să asculte în ţara asta pe cei dezavantajaţi, uneori abuziv?

Răspunsul este nu şi dăm nişte exemple concrete, ca să vedeţi la ce anomalii sunt supuse asociaţiile care se ocupă de literatura şi jurnalistica din România:

1. Dosarul LSR - Ligii Scriitorilor este înregistrat la Ministerul Culturii la nr.882/2011. Se află în instrumentare veşnică la doamna consilier Geta L.

2. UZR (Uniunea Ziariştilor Români) se judecă de zece ani cu Ministerul Finanţelor. A obţinut statutul de asociaţie de utilitate publică dar membrii săi pensionari nu primesc indemnizaţia pe care nişte lăutari ce cântă la televiziunile maneliste o au demult.

3. Reprezentanţii noştri au fost în audienţă la trei miniştri diferiţi ai Ministerului Culturii. Tocmai când dosarul „era complet" a venit ministrul Barbu, (în imagine) a modificat ca împăratul roman Nero legea şi a adăugat în ea ca fiecare filială să aibă cel puţin un salariat.

Ori, fiecare asociaţie e racordată la o uniune de creaţie, are nişte salariaţi care produc cartea de literatură pe care o ţine (Dacă o ţine!) în mână guralivul Daniel Barbu. Pentru aceea carte s-au mişcat, tehnoredactori, graficieni, tipografi, librari, instituţii precum banca, poşta sau Biblioteca Naţională a României. Multe din cărţile tipărite, care ajung în Depozitul BNR, au ca autori pensionari care-şi tipăresc în regie proprie cărţile. Adică, scot din pensia lor amărâtă banii de medicamente şi tipăresc cărţi pe care le trimit, obligatoriu, Depozitului Naţional.

Pentru ei şi pentru toţi cei „nealeşi" prin legi manea în parlamentul României, uşa mereu închisă de la Ministerul Culturii reprezintă simbolul dezastrului culturii române, prezent peste tot dar care nu-l vede nimeni.

N. N. Tomoniu

Citiţi **articolul cu ajutorul matricei codului de bare**

Citiţi **articolul online prin link (adresă URL, citire pe Internet) şi aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/02/timbrul-cultural-inc-o-lege-manea-la.html

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

LA BRAŢ CU ANDROMEDA

Viaţa scriitorului Gib I. Mihăiescu între realitate şi poveste

Fragment din capitolul 7,

DUMNEZEU MOARE CÂND VORBESC ARMELE

Motto: « ***O singură putere îi mâna pe toi deopotrivă; acela'i el neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochii lor de fugari păreau că o văd."*** **Gib I. Mihăescu-** ***Retragerea.***

Un eveniment crucial pentru România s-a declanşat pe tot cuprinsul ării. În seara de 14 august 1916, toboşarii, gorniştii, guriştii, clopotele bisericilor, pe tot cuprinsul ării, în sate şi oraşe, până în cele mai mici cătune din creierul munţilor, au început să anunţe marea mobilizare. Începea Marele Război.

- S-a dus naiba cu benchetuiala noastră! I-a zis Gib, concetăţeanului şi prietenului Gheorghe Stoian, student la Facultatea de Farmacie, întâlnit întâmplător pe strada Batiştei, despre acest eveniment aflat din ziarul „Universul „.

- Tu citeşti ziarul ăsta!? Eu nu citesc nici-un ziar. Nu am timp. Învăţ!

- Eu citesc mai toate ziarele care apar. Mai ales „Universul". Este un ziar corect şi foarte informat. Şi are o istorie…

- Ce istorie?!

-„Universul» a fost unul dintre primele cotidiene de informaţie româneşti, care apărea la aici, în Bucureşti.. A fost fondat la 20 august 1884 de către Luigi Cazzavillan, un jurnalist italian venit în Regatul României din anul 1877, în calitate de corespondent de război.

- Eu nu l-am văzut niciodată!

-E frumos şi estetic. Pe prima pagină alături de titlu sunt două vignete, statuia lui Mihai Viteazul şi un doroban în stânga, şi respectiv statuia lui 'tefan cel Mare în dreapta şi două devize - «Dreptate pentru toţi» în stânga şi «Toţi pentru dreptate» în dreapta. Subtitlul îl are «foaie politică ilustrată», apoi «curierul dimineţii».Una din cauzele succesului acestui ziar este faptul că apărea dimineaa, în timp ce toate celelalte cotidiene apar după-amiaza, iar alta a fost introducerea rubricii «faptul divers» în paginile sale, lucru ce a contribuit favorabil la tirajul ziarului. Universul a fost unul din primele ziare româneşti care a introdus mica publicitate, prin rubrica specială numită „Micul anunţător".

Cotidianul „Universul", fiind conectat la condţii de imprimare şi de difuzare moderne, se tipăreşte rotativă, are servicii telegrafice directe, a fost un precursor al presei de marcă industrială.

- Măi, măi…Gib! Tu le ştii pe toate! s-a mirat Stoian, zis Gogu. Eu mă grăbesc. Trebuie să ajung la o farmacie, unde mai lucrez să fac bani.

- Bine ! Mai ţinem legătura!

Ce nu ştia Gib Mihăescu era faptul că începând cu 20 august, ziarul nu v-a mai apărea. Motivul fiind începerea războiului. Însă urmărea evoluţia evenimentelor citind celelalte publicaţii. Era interesat de evenimentele de pe fronturile Europei, de condiţiile intrării României în război.

Chiar participând la manifestaţiile studenţeşti. Era interesat de situaţia românilor din interiorul arcului carpatic, unde dimensiunea definitorie a localităţilor din Arcul intracarpatic, izvorâtă din poziţia lor geografică, o constituie intensele şi multiplele legăturile cu românii de peste munţi.

De-a lungul istoriei, zona sud-estului Transilvaniei, a reprezentat o adevărată „placă turnantă" a relaţiilor economice, sociale, culturale şi spirituale, între Transilvania, Moldova şi Ţara Românească. Spre deosebire de celelalte zone ale Transilvaniei, în localităţile din fostele scaune secuieşti, comunităţile româneşti , cu excepţia celor din zonele Buzăului Ardelean şi a Topliţei, erau reduse numeric, ca urmare a intensului proces de maghiarizare desfăşurat de-a lungul secolelor, atât pe cale paşnică, naturală – prin intermediul căsătoriilor mixte – cât şi pe cale violentă, prin constrângeri legislative şi instituţionale. Românii de aici, erau foarte atenţi la evoluţia vieţii politice austro-ungare, la veştile de pe front, la dezbaterile, frământările, eşecurile şi izbânzile românilor ardeleni, dar mai ales la cea ce se întâmpla în „Regat", aflându-se în contact nemijlocit cu ţinuturile de peste munţi. Intelectualii din zonă, majoritatea beneficiarii ai burselor oferite de Fundaţia Gojdu şi alte fundaţii româneşti din Ardeal, susţineau deschis cauza unirii Transilvaniei cu ţara mamă.

Citiţi **articolul cu ajutorul matricei codului de bare**

Citiţi **revista prin link (adresă URL, citire pe Internet) la pag. 24 :**
http://www.samanatorul.ro/revista/2016/samanatorul_online_nr_1-febr-2016.pdf

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

CIREŞE AMARE

Fragment din nuvela «Coarba»

(continuare din «Sămănătorul» nr. 1 online, nr. 2 tipărit)

(Paginile 30-35 din volum)

Vasile se opri din povestit, mai trase cu nădejde în piept fumul prin filtrul ţigării, scuturǎ scrumul în scrumieră şi, privind în gol, rămăsese pentru o clipă cu privirea pironită aiurea. Il priveam şi simţeam că se apropie de momentul culminant al întâmplării. Şi continuă:

…Deodată, pe culmea dealului cu o pădure rară, într-o poieniţă aproape de marginea drumului, se mişcă ceva. Din reflex, mă opresc şi observ că în faţa mea, la circa 60 de metri, stăteau în picioare, în ciopor, nişte căprioare, toate îndreptate cu capetele spre mine. După reacţia lor, mă suspectau a fi un duşman, ceea ce şi eram. La un moment dat, au început să-şi rotească privirea în mai toate direcţiile, alegând parcă una pe care să fugă. Instinctiv, am acţionat, adică am sprijinit patul de umăr cu ţevile îndreptate spre nevinovatele fiinţe din inima codrului. Eu le deranjasem din mediul lor, din vetrele lor pentru care scrijeliseră pământul cu copitele, înainte de a se odihni şi a-şi rumega hrana adunată în burduhane, în ziua aceea. Situaţie de cumpănă! Nu mai gândeam la altceva, decât la momentul când să slobod focul armei. Timpul se măsura în secunde. Închisesem ochiul drept si, privind de-a lungul ţevilor, încadrasem ciutele pe linia de ochire. Degetul arătător al mâinii stângi se sprijinea pe trăgaciul ţevii şocate. Una din căprioare o zbugheşte şi face un salt peste drumul pe care mergeam. Fără nici o ezitare, apăs pe trăgaci şi slobod arma în grupul rămas nemişcat. Un pocnet puternic, amplificat de ecoul văilor, sparge liniştea serii. În faţa ochilor nu mai era nimic. Ciutele pieriseră care încotro, iar un ciuf din văgăună ţipa şi el speriat. Hu u u, hu-u u!...

Reuşise să mă introducă în atmosfera cu atâta încărcătură emoţională şi empatic participam alături de el şi-i urmăream figura emoţionată şi acum, după scurgerea atâtor ani.

…- Descarc arma şi sunt cu privirea aţintită spre locul unde fuseseră căprioarele. Da, nu mă înşelam. Una era căzută. Orice ar fi fost, nu mai trăgeam şi al doilea cartuş. Acest gând mi-a venit după ce, aproape fără să gândesc!?... trăsesem la întâmplare, în tot grupul de căprioare.

Devenisem braconier fără să judec situaţia. Cu un an înainte, împuşcasem un ţap, dar pentru acela aveam autorizaţie şi la eveniment am fost însoţit de un paznic de vânătoare şi alţi doi vânători. Atunci bravam, acum mă fâstâcisem de propria-mi ispravă.

Am ajuns lângă vânat. Era o ciută tânără, care stătea pe burtă ca pentru culcare. La aproprierea mea, n-am observat nici o intenţie la ea, că ar vrea să fugă. Chiar mă privea, întinzând capul spre mine şi mişcând botişorul a prietenie. Nările i se umflau ritmic, inspirând aerul. Oare, îmi cerea îndurare!? Nu-mi dădeam seama şi eram în situaţia de a nu găsi o rezolvare rapidă. Îmi lipsea raţionamentul. Eram convins că este puternic rănită şi nu are scăpare să mai trăiască. O ating cu piciorul. Nici o mişcare, în afară de a capului care mă privea cu ochii mari, deschişi şi umezi. Parcă plângeau…

Duc mâna la centură şi scot pumnalul din teacă. O prind cu mâna dreaptă de bot. În palmă simt căldura şi umezeala răsuflării. Ochii animalului mă scrutau, cerând îngăduinţă. Nu mai gândesc. Procedez mecanic ca omul primitiv de odinioară, care astfel trăia din vânat. Înfig cuţitul în zona jugulară şi animalul scoate doar un icnet. Mâinile mi se murdăresc de sângele care ţâşneste şi-l simt că arde pe unde mă atinge. Prin artera secţionată, ca dintr-o arteziană, sângele îmi pătează cizmele, mâneca salopetei şi o porţiune de pe pantalon.

…Mai rapid decât mă aşteptam, totul fusese încheiat. La picioarele mele aveam o căprioară ucisă prin înjunghiere. Eu eram autorul fărădelegii şi eram buimac. Eu, acela care nu tăiam acasă nici o pasăre iar, când era nevoie, soţia ruga pe câte un străin s-o taie. Eu, care, în copilărie, am dormit cu iezii caprelor noastre în pat, numai de dragul lor. Eu, care, copil fiind, am „salvat de la moarte" un cocoş pe care tata vrea să-l taie la o zi de praznic. Era cocoşul meu, îl iubeam şi-mi era prieten. Eu, fără prea multă gândire, acum violasem natura. Şi o făcusem barbar şi fără judecată!...

Încercam o justificare a gestului. Dacă trăsesem cu arma şi nu murise, a face iar încă o dată uz de armă, pentru lovitura capitală, era pentru mine mai periculos din punct de vedere moral, că se auzea şi se ştia de prezenţa mea în sat, atrăgând bănuieli că sunt braconier, ceea ce mă dezonora. Soluţia? Am recurs la pumnal. „Scopul scuză mijloacele!", dar acum, în faţa propriei mele conştiinţe, pentru gestul făcut, nu mai aveam argumente care să reziste. Dar… o făcusem!

Faţa lui Vasile luase o formă alungită, ochii îi sticleau iar eu îl ascultam cu înţelegere, neîndrăznind a-l întrerupe cu vreo întrebare.

…De pe creasta dealului, cu prada apucată de un picior şi târând-o, am coborât alunecând pe covorul umed de frunze moarte, în întunecimea Văii Puturoasei. La tulpina unui gorun de pe firul apei, ce-l ştiam din copilărie, pe când poposeam la umbra lui să mă feresc de razele aride ale soarelui, am aşezat-o sub o tufă crescută parcă anume să acopere cu verdeaţă locul unde vrei să ascunzi ceva. Am mai pus, dacă mai era cazul, câteva frunze moarte peste ea şi am plecat spre casă.

- Unde-i?... mă întreabă mama, când ajuns în bătătura casei, m-a privit la lumina becului cu neon ce dădea lumină ca ziua, văzând că sunt cu „mâna goală”.

- Ce!?... îi răspund eu.

- Cum ce!?... Ce împuşcaşi? Că eşti plin tot de sânge…

…Seara s-a încheiat cu bucurie pentru mama şi mohorâtă pentru mine. Cu un felinar şi o lanternă, ca să ne putem descurca în hăţişurile din întunecata vale, împreună cu tata, am adus într-un sac căprioara înjunghiată. Tatei i-am povestit totul, cum s-a întâmplat. Tăcut, mă asculta resemnat şi apoi prin vorbe domoale, încerca să-mi găsească scuze. El s-a ocupat de jupuire şi de spintecarea vânatului şi, la terminare, mi-a spus ceva curios: „Ştii că nu avea nici o alică în corp”. Atunci, de ce stătea culcată şi care a fost motivul de n-a fugit după celelalte? Dacă eu n-o înjunghiam, mai târziu se putea scula şi pleca după suratele ei. Era ceva misterios în întâmplarea aceasta care mă rodea. Eu, care practicam vânătoarea ca sport, soţia şi copiii mei nu mâncau carne de vânat şi care eram pătruns de multele principii morale, înjunghiasem cu cruzime un animal perfect sănătos, şi nu unul oarecare. Un noaten de căprioară, care mai era şi iadă, fiind protejată prin lege.

Simţind că deznodământul este aproape, intervin spunându-i încurajator că n-ar fi trebuit să se învinovăţească atât de mult pentru acest lucru firesc. Ce, trebuia s-o lase să se chinuie? Ş-apoi animalele sunt de două feluri: unele să mănânce şi altele să fie mâncate . Nu mi-a răspuns la remarcile mele şi a continuat povestind trăirile care au urmat.

…În tingirea mare de tuci cu trei picioare, la focul cazanului, împreună cu felii groase de slănină afumată încă din iarnă, forfoteau bucăţile de ficat, splină, inimă şi ceva muşchi fragezi, din frumoasa pădurii. Din acele preparate care proveneau din carnea căprioarei, pentru care mama mereu mă gratula, n-am gustat, poate şi pentru că obsesiv îmi veneau în minte imagini de la locul unde săvârşisem cumplita faptă. Mă obseda imaginea căprioarei doborâtă de o cauză necunoscută, acei ochi mari şi umezi, care, privindu-mă, cereau îndurare, în timp ce eu, nemilos, cu un şuriu, îi retezam beregata şi arterele jugulare. La masă, am fost abătut, am băut ţuică din cea mai tare, ca să mă îmbăt şi vinul l-am sorbit dintr-o ulcea nouă de lut, care încă mai fierbea, ca şi sufletul meu neliniştit de nelegiuirea ce o făcusem. Din tigaie, am gustat doar din slănina făcută jumări şi din gogonelele galbene, alese din murăturii de amestec, făcuţi în saramură cu livej, scoase din hârdăul pregătit pentru iarnă.

A doua zi, la lumina soarelui, când mama încerca să-i scoată creierii din ţeastă, a observat că în fruntea animalului osul era scrijelit. Aceasta a fost singura lovitură a unei alice de 8 mm, care doar a ameţit-o temporar, dar care nu-i fusese şi mortală.

Cum mă simţeam? Greu de apreciat…

Eram ca după un viol săvârşit sub o puternică stare de demenţă euforică, pe care îl regreţi profund la trezirea din extaz şi apoi cât trăieşti, chiar dacă victima nu mai are cum să-ţi mai reproşeze ceva!

…Când credeam că povestea tristă a vânătorului braconier luase sfârşit, s-a aşternut o mică pauză, ca liniştea ce prevestea o furtună. Ospătarul ne-a mai adus, la comanda noastră, şi câte o cupă cu îngheţată, asortată, o combinaţie de vanilie, cacao şi fructe acrişoare. Crepusculul prevestea lăsarea serii, iar povestea lui Vasile devenea tot mai captivantă

Citiţi **cartea cu ajutorul matricei codului de bare**

Citiţi întreg volumul **Cireşe amare** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2013/Ion_Gociu-Cirese_amare.pdf

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZII

.

În ziua sfântă

În ziua sfântă firul de iarbă
E înalt, precum cerul.

În ziua sfântă
Apele sunt mai line
Şi oglindirea
Mai albastră

Păsările au cântul
Mai înălţător
Pădurea -
Ca niciodată
E mult mai verde

Roua
Doamne,
Cât e şi ea de bună cu noi!

Doar izvorul
Şi glasul mamei,
În ziua sfântă,
Rămân
Pe aceeaşi treaptă
A inimii fiecăruia.

In the holy day

In the holy day the blade of grass
Is high, like heavens.

In the holy day
Waters are quieter
And reflection
Much bluer

Birds have a more
Elevating song
The forest
Is greener than
Ever

Dew
God
How kind is it to us!

Only the spring
And mother's voice
In the holy day
Remain
On the same step
Of everybody's heart.

.

Un albastru nemişcat

În memoria soţiei mele Ana

Mă tem că ochii tăi
Prea au ştiut
Să coboare în beznă

Mereu obosit,
Albastrul
Rămâne-va
Ca un far,
În calea anotimpurilor...

Mă tem
Şi nu mă tem
Că ochii tăi...
De departe...
Mereu aproape-mi vor fi.

A motionless blue

To the memory of my wife Ana

I am afraid that your eyes
Knew too well
To descend in the darkness

Ever tired,
The blue
Will ever remain
Like a lighthouse
In the seasons' way ...

I am afraid
And I am not afraid
That your eyes
From afar
Will ever be
Near me.

Traducere de
Dan Brudascu

Grafica: Vasile Mic

Citiţi **mai multe poezii din acest ciclu aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/04/vasile-mic-in-ziua-sfanta.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj)
- prozator, poet.

Scriitor medaliat
LSR -Gorj

Destin

- Ştiam că este mâncare puţină şi preferam să las fraţii mai mici să-şi potolească foamea, să crească, eu mai puteam să rabd, eram mai mare. Aşa credeam atunci, acum la bătrâneţe îmi simt oasele braţelor cam subţiri, lipsite de calciul pe care-l purta laptele la care renunţam mereu în favoarea mezinilor. *„Dăruieşte şi vei avea”* a fost crezul după care m-am orientat toată viaţa.

Omul din faţa mea, purtat de amintirile anilor trecuţi, privea cu nostalgie depărtările, spintecând ceaţa uitării. Bunătatea şi spiritul său pentru frumos veneau din copilărie, perioadă lipsită de răutăţi şi invidii.

Amintirea casei părinteşti, cu două *„odăi”* şi o prispă pe care erau aşezate în linie vase din lut, ce purtau muşcate albe şi roşii, îi era mereu adăpost în zilele de vară, când ploaia curgea şiroaie pe şindrila acoperişului casei, meşterit de nea Mitru, tatăl său.

- Nelule… ia vino colea, în camera de la drum, că am nevoie să te-ntreb ceva!

- Da mamă, ce-i?

Aşezaţi în picioare, mamă şi fiu, priveau prin mica fereastră grădinuţa cu flori din faţa casei.

- Ce zici tu, cum să plantăm florile, aşa ca să se vadă toate, tot anul, să se mire şi

lumea care trece pe drum.

Ionel nu sta prea mult pe gânduri, avea simţul frumosului şi pe cel al proporţiilor încă de mic. Stabilea cu precizie locul fiecărei plante, asocia culorile, înălţimea şi perioada înfloritului cu o uşurinţă uimitoare, determinându-şi mama să îl asculte mereu. Niciodată nu şi-a închipuit că aceste calităţi îi vor stabili destinul în viaţă. Pentru el era ceva natural, ca un curs de apă care ocoleşte orice obstacol, fără efort.

Timpul trece repede, omul de lângă mine tace, îşi scoate ochelarii, îi şterge instinctiv, lăsându-şi amintirile doar în privire…

Cine ar fi bănuit că primul doctorat obţinut de profesorul Ion Mocioi a fost în estetică.

14.04.2015
Florian Văideianu

Ion Mocioi La lansarea de carte de la Târgu-Jiu

Citiţi **revista prin link (adresă URL, citire pe Internet) la pag. 15 :**
http://www.samanatorul.ro/revista/2015/samanatorul_online_nr_2-apr-iun-2015.pdf

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

O nouă stea în galaxia monedelor internaţionale

Dr. Alex Berca - Annapolis, SUA

Sumar: Autorul face o prezentare referitoare la o anumită monedă digitală, virtuală denumită BITCOIN, care a stârnit interesul prin anumite avantaje prezumtive, explicând ce este această monedă, cine a creat-o, care sunt avantajele şi dezavantajele folosirii ei precum şi reacţia diferitelor administraţii guvernamentale cu privire la modului de folosire, taxare şi riscurile operaţiunilor efectuate cu această monedă.

De mii de ani oamenii s-au obişnuit să mânuie banii ca mijloc de schimb, nu în virtutea unei anumite convenţii, a unui anumit contract social, ci datorită multiplelor avantaje pe care i-au reprezentat banii pentru oameni, în activitatea schimburilor comerciale şi a obţinerii anumitor servicii.

Despre multiplele greutăţi pe care le-au întâmpinat oamenii pe parcursul istoriei în activitatea schimburilor până a apărut echivalentul general - banii, s-au scris zeci, dacă nu chiar sute de cărţi, şi-au expus sute sau chiar mii de oameni punctele de vedere aşa că nimic nu mai este ”nou sub soare” în această privinţă.

Orice adaugare, nu ar fi decât o reluare a unora sau altora dintre punctele de vedere şi care nu ar putea aduce decât o nesemnificativă contribuţie la cunoaşterea acestui fapt; şi totuşi la orizont a apărut în urmă cu circa 5 ani, o nouă stea în constelaţia diverselor monede naţionale şi internaţionale.

Noua ”stea” poartă numele de BITCOIN !

1. Ce este această monedă şi cum a apărut ea?

Iată primele întrebări pe care şi le poate pune oricine interesat de această nouă apariţie în lumea prea binelor cunoscute monede ce sunt utile oricui pe plan naţional sau internaţional şi care poate nu a urmărit până în prezent evoluţia acestei noi monede ”digitale”.

Mass-media cu caracter economic, prezintă această nouă monedă care a fost botezată BITCOIN, de către creatorul ei Satoshi Nakamoto.

Nu se ştie precis dacă numele acesta este anagramarea numelui unei persoane sau este numele unui grup sau al unei instituţii japoneze care a lansat această idee a noii monede, a creat un software corespunzător, a creat primele unităţi ale acestei monede şi a lansat-o pe piaţa internaţională.

Aceasta este o monedă ”electronică”, care nu existat iniţial într-o formă fizică şi a fost generată or implementată printr-un sistem computerizat bazat pe un proces matematic complicat.

Aşa cum a fost prezentată prin diverse mijloace ale mass-mediei în anii 2009 şi în anii următori ideea unei asemenea monede digitale (electronice), a fost îmbrăţişată de unele spirite libertariene şi de către cei pasionaţi de ideea tehnologiei moderne, cărora le-a surâs concepţia anonimităţii, a vehiculării în limitele unor graniţe naţionale, într-un mod rapid şi ieftin comparativ cu monedele naţionale sau a banilor care şi-au asigurat de zeci sau sute de ani rolul de valută internaţională de schimb sau a operaţiunilor bazate pe cărţile de credit.

Numele de BITCOIN ales de către Nakamoto, se referă – după opinia autorilor, la programul cu ”sursă deschisă” pentru folosirea acestei monede, cât şi la reţeaua, numită ”peer-to-peer” adică, ”de la egal la egal”, pe care se bazează acest sistem creat.

În ultimii cinci ani Nakamoto şi-a dezvoltat contribuţia privind documentaţia despre Bitcoin, şi-a extins colaborarea cu alţii parteneri interesaţi în dezvoltarea şi extinderea utilizării acestei monede şi primii paşi ai acesteia au dus la dezvoltarea şi extinderea ei până la mijlocul anului 2010. Din acest an Satoshi Nakamoto a predat toată documentaţia privind funcţiile - cheie de utilizare ale software-ului special destinat acestei monede, unui antrepenor cu numele de Gavin Andresen[1] care a creat ”Fundaţia Bitcoin” şi a continuat dezvoltarea acestei monede împreună cu un prieten al său Mark Karpelčs, care avea experienţă în domeniul programării şi al creării de software. El a devenit Directorul executiv al fundaţiei.

În 2013 bitcon a fost comercializat iniţial (în Ianuarie 2013), la valoarea de $13 şi a ajuns în 10 luni (în luna Noiembrie 2013), la $1,100, atrăgând atenţia unor investitori, a unor firme de investiţii de capital, a unor comercianţi şi la un număr destul de mare de cetăţeni care vroiau să cumpere diverse produse plătindu-le cu această nouă monedă bitcoin.

Fundaţia creată de Gavin Andresen a angajat un număr de specialişti[2], iar iniţiatorii ei şi-au păstrat o importantă sumă de monede bitcoin, ceea ce în 2013 reprezenta echivalentul a 1.1 miliarde dolari.

Continuare folosind matricea codurilor QR sau legătura de mai jos.

Citiţi continuarea articolului despre **BITCOIN** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/03/alex-berca-o-noua-stea-in-galaxia.html

George Coşbuc
1894

GEORGE COŞBUC - (n. 1866, Hordou, jud. Bistriţa-Năsăud; d. 1918)
poet, membru al Academiei Române

DRACUL IN ZICATOARELE ŞI PROVERBIILE NOASTRE

- Din patrimoniul literar al scriitorilor
care au creat o parte din opera lor la Tismana -

Şi ovreii şi creştinii se feresc să rostească un nume: ovreii pe al lui Dumnezeu, creştinii pe al dracului. Ovreii numesc pe Iehova al lor Adonai, Elohim, şi chiar citind în sfintele lor cărţi, cînd ajung la numele Iehova, îl rostesc altfel de cum e scris. Iar creştinii caută şi ei fel de fel de nume pentru dracul, numai să nu-l rostească cu numele adevărat. Toate popoarele creştine au această apucătură. Noi îi zicem: Necuratul, Ucigă-l toaca, Du-că-se pe pustii, Mititelul, şi în multe alte chipuri.

Cauza de căpetenie, şi la creştini şi la ovrei, e frica. Cînd pomeneşti de lup, e lupul în curte. La creştini înţelegi noima lucrului: nu pomeni pe dracul, ca să nu te pomeneşti cu el în faţă. Dar de ce s-ar teme ovreii de venirea lui Dumnezeu? Frica de a numi pe Dumnezeu, ori pe dracul, e pornită din superstiţiunea omului primitiv, că numele e o invocare. Un caz analog e credinţa că dacă ţi-aduci aminte, aşa dintr-o dată, de un om încît te miri cum „ţi-a trăsnit prin cap» să te gîndeşti tocmai acum la dînsul, asta e semn că acel om îţi face ori îţi plănuieşte vrun rău. Tot analog e cazul cu sughiţul. Fie că un geniu rău ţi-a trimes sughiţul, fie că un geniu bun te poate scăpa de el: cel ce sughiţă pomeneşte pe cîţi oameni îi vin în minte, şi cînd pomeneşte pe cel adevărat (în care probabil s-a întrupat geniul), îl lasă sughiţul. „Mă pomeneşte cineva», zice ţăranul, cînd sughiţă, şi apoi, la rîndul lui, începe el pomelnicul.

La ovrei or fi fiind şi alte cauze, că nu pomenesc numele lui Iehova. Dar acestea nu ne mai privesc.

Acum, să ne facem cruce mare, căci avem să pomenim des numele satanei. Să nu vă fie silă. Mai cu gluma, mai cu dinadinsul, vreau să vă arăt cum înţelege românul pe dracul în zicătorile şi proverbiile lui.

„Nu e numai un drac pe lume“, zice poporul. Ei, de ar fi numai un drac, lesne s-ar feri românul de el, şi lesne ar trăi omul dacă necazurile şi boalele ar fi numai de un fel ! Dar ele sînt de **99** de feluri. Va să zică, dracii sînt mulţi. De aceea zice supăratul: *am să te bag în draci!* Dar atunci, mă mir de ce dăm pe om „dracului“ unui singur, şi nu dracilor, căci mai mulţi i-ar face mai dragă viaţa. Se vede că e destul şi unul singur.

V-ati dat d-voastră cu socoteală vrodată cam ce face dracul cît e ziua? Zice românul că : *dracul nu face biserici.* Foarte bine, dar eu aş vrea să ştiu ce face, nu ce nu face. E de mirat că românul nu ştie ce face dracul cînd are de lucru, dar ştie ce face cînd n-are de lucru, căci atunci *„îşi cîntăreşte coada“*. Vezi, că dracul ţine mult la coada lui, mai mult decît la coarne. Nu s-a mai auzit că ar fi împuns dracul cu coarnele pe cineva, dar cu coada el face multe neajunsuri. Unde îşi vîră dracul coada, se nasc certuri şi bătăi. Se vede că asta e a lui, să umble prin lume şi să-şi vîre coada în toate.

Şi mai ştie românul că *„dracul nu şeade la un loc degeaba».* Fireşte, nu. El iese întru întîmpinarea oamenilor şi mai ales a beţivilor. „Beţivului şi dracul îi iese cu ocaua înainte.» Iată dar cu ce se ocupă dracul: Să umble cu ocaua plină, de colo pînă colo, şi să ademenească pe beţiv în circiumă, cum ademeneşti pe cîmpie calul cu căciula în care el crede că sînt grăunţe. Se vede că dracul îndeamnă pe om, mai ales prin şoapte, să facă prostii. Cîte rele se fac prin el se fac, căci păcătosului „parca-i şopteşte dracul la ureche», iar bietul român cînd dă de pagubă, prin prostia lui sau prin întîmplare, se scarpină-n cap şi zice cu jale: *„Dracu m-a pus să fac» !* Dar parcă numai românul e aşa? Atîta rău ! *„Rîde om de om şi dracul de toţi»,* căci el are o deosebită plăcere să se joace cu omul, ca un copil, bunioară aşa că *„dacă te-a prins de un deget, îţi cere mîna întreagă»,* ori te lasă poate prea des să-l mai „tragi de coadă», ba te lasă bucuros să-l apuci cîteodată de coarne, căci ştiţi vorba cu omul care *„ziua fuge de bivol şi noaptea apucă pe dracul de coarne»*. Tot dracii cei bătrîni fac acestea; cei tineri sînt mai fără experienţă. De aceea: *Fă cruce mare că e dracul bătrîn,* şi apoi bătrîn la bătrîn trage, de aceea şi dracul *„îşi bate joc de om la bătrîneţe»*.

E adevărat că *„nici drac să vezi, nici cruce de el să-ţi faci»,* dar românul nu-şi pierde firea pentru asta, ştie el *„că şi dracul are stăpîn»,* şi că la urmă *„îşi sparge şi dracul opincile»,* ceea ce dovedeşte totdeodată că dracul poartă opinci. Cît o fi el de drac, rămîne de ruşine de multe ori, căci *„Omul e dracul».* Cînd zice românul cătră cel îndărătnic: *„Am să scot eu pe dracul din tine»,* adeseori într-adevăr îl scoate prin frică şi bătaie, căci astea două stau în acelaşi raport ca teoria cu practica. Dar adevăratul stăpîn al dracului e femeia: nu mă întind la multe argumente, gîndesc că ajunge unul: *„Femeia a îmbătrînit pe dracul».* Dealtfel femeia şi dracul sînt prieteni buni şi tovarăşi : ştia bietul mocan ce spunea cînd cînta:

Sub .călcîiul cizmei mele
Şade dracul şi-o muiere
Şi mă-nvaţă a face rele.

Multă frică are dracul şi de popă. Cînd vrea românul să arate că unul fuge de ceva, cu spaimă, zice că fuge ca de moarte, ca de foc, dar mai ales *„ca dracul de tămîe»,* sau *„ca dracul de popă».* Unul dintre cele mai plastice tablouri ale limbii populare este ascuns în zicătoarea: *„se uită ca dracul la popă»* aşa de urît şi cu mînie, încît îl sfîşie cu ochii !

Are dracul tată, mamă, copii ? Are de toate. Cînd ni se cere un preţ prea mare, zicem: *cere cît dracul pe tată-său;* se vede că dracul ar fi încercat să-şi vîndă pe prea scumpul său tată cine ştie cînd. Se zice că l-ar fi cumpărat un călugăr. Iar iubita sa mamă e des pomenită. Cînd ai spus cuiva să se ducă la *mama dracului,* i-ai spus de-ajuns. Iar că are copii, se vede din vorba: *„pe unde şi-a înţărcat dracul copiii“,* căci de nu i-ar avea cum şi i-ar înţărca? Şi e curioasă făptura dracului. Că are coarne şi coadă e lucru ştiut. Dar că în loc de ochi are cîte un ban în scăfîrlie e lucru mai puţin ştiut: *„Banul e ochiul dracului“.* Dar ceea ce e curios de tot, un gust specific al dracului, e că el adună nepoţi şi-i poartă înşiraţi pe aţă la gît. Asta e vorba cu „nepotul e salba dracului“. Moldovenii spun că dracul are pipă roşie şi că fumează mereu, chiar *tutunul e tămîia dracului.* De obicei el e şchiop. Vorbim de „puiul de drac“, de „drac bătrîn“, iar asta arată că dracul e ca omul, creşte şi îmbătrîneşte, dar nu moare căci „drac mort ai văzut vrodată ?“

Dealtfel, dracul poate fi de folos omului. *„Fă-te frate cu dracul pînă treci puntea»* o fi ea vorbă înţeleaptă, după cum o ştii pricepe, dar păţit om a fost cine-a zis întîi: *„Bun e Dumnezeu, meşter e dracul».* Cum e lumea rea de tot *„numai cu dracul o scoţi la căpătîi»,* şi ca să ieşi la liman *„trebuie să faci pe dracu-n patru»,* că altfel, vorba altora, nu a românilor, *„tragi pe dracu de coadă».* Cînd pierzi un lucru, nu pe Dumnezeu îl chemi într-ajutor, ci scuipi şi : *„scoate drace ce-ai furat»;* iar ţăranul, cînd nu pot boii să-i urnească greul car, parcă se roagă lui Dumnezeu? Ba înjură pe Dumnezeu şi cheamă pe dracul, şi bate boii şi iară înjură, şi iacă-te că scoate carul ! Nu-i aşa? Să fim noi sănătoşi, românii, că Dumnezeu e departe în cer, iar dracul pe-aproape. Şi-apoi nu ştie dracul toate? Cînd întrebi pe român de ceva, ce el nu ştie ori nu vrea să ştie, îţi răspunde că atotştiitorul Dumnezeu ştie? Nu, totdeauna: *„Dracul ştie!»* Va să zică dracul ştie toate; atunci ce e cu contrazicerea aceasta, că românul zice despre un om cunoscut de toată lumea: *„numai dracul nu-l cunoaşte» ?*

Tot e meşter dracul ! Şi rău şi bun. Toate virtuţile şi toate viţiile sînt „ale dracului». Mai ales inteligenţa, iscusinţa, dibăcia, dintre virtuţi; răutatea de suflet, dintre viţii, sînt „date dracului». Vedeţi că, de omul răutăcios peste măsură, se zice tot aşa de bine că e „omul dracului», ca şi de cel inteligent. Cu ce fală naivă vorbim noi de un pişicher, care face, poate chiar şi crime într-un chip inteligent, că „e dat dracului» ori „e tăiat din dracul». Mărunţelu e tot aşa de „dat dracului» cu crimele lui ca şi Eminescu şi Alecsandri, căci şi de aceşti doi poeţi cînd voim să ne exprimăm admiraţia, zicem: „Ei, monşer, sînt daţi dracului». Tot respectul unor asemenea draci !

Şi nu e nimic pe lume mai degeaba făcut decît .,s-a-prinzi dracului lumînări» ori să dai ceva „de sufletul dracului» că el nici suflet n-are, nici lumina n-o iubeşte. Şi totuşi la noi e un fel de dezmierdare şi semn de iubire cînd zici unuia „fire-ai al dracului» sau „du-te dracului». Dar parcă şi dracul e cuminte, că de-ar veni de cîte ori îl chemăm, ne-ar sta tot în spinare, şi de-ar lua pe toţi cîţi îi sînt trimeşi, n-ar mai rămînea oameni în lume.

Să vă mai spui două feluri de întrebuinţare curioasă a vorbei drac în limba noastră: *drac-gol* şi *tot* un *drac.* Cel mai urît şi mai slut om e dracul-gol — ca urîţenie, — iar cea mai frumoasă fată, isteaţă şi veselă, e tot dracul gol. Cum se explică aceasta ?

Iar povestea cu baba şi cu vînzătorul de icoane o ştiţi. „Cîte parale sf. Gheorghe?» „Optzeci de bani!» Babei i s-a părut cam scump şi s-a socotit să-şi cumpere pe sf. Dumitru. „Da sf. Dumitru cîte parale?» Iar vînzătorul : „sf. Dumitru ori sf. Gheorghe tot un drac». Aici s-a potrivit rău vorba tot un drac, dar era cea adevărată, căci e vorba românului cînd vrea s-arate asemănarea ori identitatea a două lucruri.

NOTĂ. *Foaie găsită prin podul unei vechi case din Tismana. S-a păstrat ortografia originală de la începutul sec. XX*

Draci vechi şi noi în estul Europei

Citiţi **revista prin link (adresă URL, citire pe Internet) la pag. 26 :**
http://www.samanatorul.ro/revista/2015/samanatorul_online_nr_2-apr-iun-2015.pdf

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

2 octombrie 1940 - 2 octombrie 2015

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Agricultori şi păstori imigranţi în Oltenia subcarpatică

Pacea de la Kuciuk - Kainargi, din 1774, a întărit autonomia internă a Ţării Româneşti şi Moldovei. Turcii au fost opriţi de la jafuri, omoruri şi ridicări de robi, conform hatişerifului din acel an, după cum nu mai aveau voie a stăpâni moşii şi terenuri în principate, nici să se aşeze în ţinuturile acestora1.

Domnitorii au luat măsuri de a opri fuga ţăranilor de pe moşii, iar în anii 1775, 1783, 1804 şi 1814 au adoptat sisteme fi scale tot mai convenabile pentru birnici, pentru a-i lega de pământ.

Totodată, au favorizat atragerea coloniştilor, din Transilvania, printr-un regim de favoare (rupta), sub protecţia unor „isprăvnicate ale străinilor", constituite la Bucureşti (pentru 11 judeţe) şi la Craiova (pentru 5 judeţe din Oltenia). Astfel, au fost atraşi peste munţi românii transilvăneni – aşa-zişii „ungureni", căci veneau de sub stăpânirea austro-ungară, dar şi din Banat - „sârbi" - şi de peste Dunăre - „bulgari" -, „deschizând locurile acestei ţări şi împodobindu-le cu nenumărate semănături, înspre îmbelşugarea obştei" şi în favoarea întăririi vistieriei sărăcite de plăţile către Poartă2.

Ţăranii români din Transilvania aveau toate motivele să treacă munţii Carpaţi şi să se stabilească în Ţara Românească şi Moldova. La 1765 trăiau cum nu se putea mai rău. Un călător german nota, după această dată, că: „În general, ţăranul supus sau iobagul transilvănean este, în ce priveşte starea lui, cel mai nenorocit ţăran ce se poate afla oriunde pe lume... un adevărat sclav al domnului său... Împovărarea şi apărarea acestor supuşi din partea domnilor lor sunt nesfârşite şi excesele săvârşite contra lor de necrezut"3.

Sub regimul absolutismului luminat al lui Iosif al II-lea (1780 - 1790), starea românilor transilvăneni nu s-a îmbunătăţit. Însuşi „împăratul filosof" spunea: „Aceşti bieţi supuşi români, care netăgăduit sunt cei mai vechi şi mai numeroşi locuitori ai Ardealului, sunt astfel chinuiţi de oricine, unguri ori saşi, şi copleşiţi de nedreptăţi"4.

Datorită acestei situaţii grele în care trăiau, mulţi dintre românii ardeleni au trecut munţii şi s-au aşezat în Oltenia şi Ţara Românească.

Prin hrisovul domnitorului Mihai Şuţu, din 25 noiembrie 1783, se asigura imigranţilor ca „unde se vor aşeza, să se cheme slobozii domneşti, neamestecându-se cu ţara în cislă, nici cu dăjdiile vistieriei obişnuite şi neobişnuite"5.

Sate numite „Slobozia" sunt mai vechi; „Slobozia" de lângă Tîrgu-Jiu apare în harta lui Fr. Schwantz pentru Oltenia, dar, la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi începutul celui următor, au apărut localităţi noi cu numele „Slobozia"

Oi în Cioaca Cetăţui - Topeşti

pentru „străinii" care se aşezau în Ţara Românească. Au apărut şi alte sate denumite „Ungureni", „Sârbeşti", după ţara de unde veneau imigranţii, spre a se distinge de autohtoni. Şi astfel de sate sunt mai vechi, dovadă că exodul ardelenilor de peste munţi a fost dintotdeauna, iar Carpaţii n-au fost o stavilă a românilor de pe ambii versanţi ai munţilor. Sate cu denumiri ca „Ungri", „Unguri" şi „Ungureni", formate din transilvăneni veniţi de peste munţi, sunt consemnate în diferite documente ale cancelariilor domnilor români începând din secolul al XV-lea, de pe vremea lui Dan I.

Astfel, satul „Ungureni" din comuna Tismana este atestat din 1424, satul „Ungurelu" de lângă Tg. Cărbuneşti este atestat din 1502 etc. După 1783, deschizându-se graniţele pentru românii veniţi din Transilvania, aceştia n-au ezitat să pătrundă la sud de Carpaţi, în speranţa unei vieţi mai uşoare. Răscoala ţăranilor iobagi condusă de Horia, Cloşca şi Crişan, de la 1784, şi fuga în masă peste munţi, la fraţii lor români, au avut aceleaşi cauze. Cu toate că, în 1785, împăratul Austro-Ungariei decreta „libertatea personală care i se cuvine fiecărui om de la natură" şi întărea ca „nici numele de iobag în acest sens să nu se mai întrebuinţeze", ţăranii români din Ardeal n-au scăpat de iobăgie şi de a fi legaţi de pământ, decât prin fuga spre alte ţări.

Au continuat să treacă munţii spre sud, deşi ştiau că nici în Ţara Românească nu le va fi atât de bine. Războiul ruso – austro – turc din 1787 – 1792 avea să îngreuneze soarta tuturor ţăranilor români, de la nord şi de la sud de Carpaţi.

Nestatornicia politicii interne dependente de Poarta Otomană nu putea asigura o viaţă mai bună ţărănimii din Ţara Românească şi Moldova, dovadă că s-au succedat câte 5 - 6 domni în fi ecare principat, între 1791 şi 1802. În Moldova, în 1795, populaţia satelor era obligată de domnitor să rămână pe loc: „Fieştecare om, la satul lui ce l-au apucat vremea aşezării birului, acolo să rămâie, pururea statornicit, şi să-şi poarte

birul său”6, de aceea „ungurenii” aveau să aleagă „drumul” spre sud. În Ţara Românească a fost secetă iar domnitorul a cerut ţăranilor să cultive pentru „trebuinţa lor”7.

Cei care s-au stabilit în Oltenia n-au găsit, însă, nici aici, o situaţie privilegiată. Turcii s-au dedat ulterior la jafuri şi omoruri, pentru pradă şi dezordine. În 1800 au dărâmat realmente oraşul Craiova, în 1802 au ars Cerneţul, Tg-Jiul şi Caracalul, semănând moarte pretutindeni.

Din 1806 până în 1812, în timpul războiului ruso-turc, s-a ajuns ca „ţăranii să fie obligaţi să lucreze pentru boieri 32 de zile pe an în loc de 12, cel puţin, ca fiecare membru al familiei să lucreze câte 12 zile”8, împovărând astfel situaţia celor de secole obidiţi, şi n-au rămas neexploataţi nici ţăranii stabilizaţi în slobozii.

Războiul franco - austriac din 1809 a determinat tot mai mult ţăranii români din Ardeal să se refugieze în Ţara Românească. O afluire mai mare spre sud se observă după 1812, după pacea de la Bucureşti din urma războiului ruso – turc, deşi în Ţara Românească şi Moldova s-au numit domni fanarioţi, a căror politică fi scală avea să nemulţumească ţărănimea.

Totuşi, domnitorul din Ţara Românească, Ioan Caragea, observând exodul ardelenilor spre sud, a dat, în 1814, o „Carte slobodă – Ponturile aşezământului străinilor” şi a reînfiinţat „precum şi din vechime a fost, doi ispravnici de ungureni”, ca să-i primească pe străinii care vor să se stabilească în ţară şi să-i supună la „o uşoară dajdie”9.

Aflând de cartea pentru „slobozenie” dată în Ţara Românească, mulţi români din Transilvania – unde în 1813-1817 au fost ani grei de foamete – au trecut munţii în grupuri de familii şi s-au stabilit în „Slobozii”.

În 1814 au trecut Pasul Vâlcan 265 ungureni şi, o dată cu ei, 44 de familii de sârbi şi 56 sălaşe de corturari. Ungurenii au trecut prin Gorj şi Vâlcea, oprindu-se în Argeş10. Au rămas în judeţ: 3 lude (familii) la Stăneşti, 15 la Tg.-Jiu, 3 la Vădeni, 4 la Cartiu, 12 la Copăceni, 4 la Slobozia, 6 la Maghereşti. N-au rămas în Gorj prea mulţi, deşi în acest judeţ era cel mai mare număr de ţărani liberi (moşneni) – circa 63% – moşiile boiereşti fiind puţine.

Câţiva ani la rând, ispravnicul pentru străini de la Craiova a înregistrat trecerile prin Gorj ale „ungurenilor” spre alte judeţe. În 1818, de pildă, au trecut, din Gorj în Dolj, 130 lude (familii), în Vîlcea 206 lude, în Mehedinţi 293 lude şi în Romanaţi 363 lude, în total aproape 1000 de familii.

Primul recensământ al „străinilor” s-a organizat în 1819. Atunci s-au înregistrat în Gorj 16 1/2 lude la Novaci şi 237 familii de „străini” în alte 15 sate ale judeţului11, între care Tismana (87), Vînăta (3), Stăneşti (59), Căleşti (11), Preajba (27), Crasna (6), Bengeşti (25), Rovinari (7), Teleşti (2 familii) etc. Cei mai mulţi imigranţi au pătruns în Oltenia, prin pasul Vîlcan; unii dintre ei au rămas în satele Gorjului, alţii şi-au continuat drumul risipinduse în toată Ţara Românească. Dintr-o cercetare sumară, după „Catastiful sloboziilor”, întocmit între 1820-1831, pentru judeţul Gorj se poate observa că numărul imigranţilor a fost mereu în creştere, dublându-se în ultimul an, atingând numărul de 1000 familii (lude).

Sloboziile în care s-a statornicit majoritatea „ungurenilor” veniţi de peste munte în Gorj în 1820 au fost satele din Tismana, Runcu, Târgu-Jiu, Crasna, Bengeşti şi Novaci. În 1821, în timpul revoluţiei conduse de Tudor Vladimirescu, mulţi din cei veniţi în satele Gorjului s-au risipit în ţară, încât statistica din 1822 înregistrează mai puţin de jumătate dintre ei, numai 223 de familii, respectiv 32 familii la Novaci, 20 la Preajba - Tg.-Jiu, 39 la Bâlta, Valea Mare şi Dobriţa (din comuna Runcu), 14 la Stăneşti, 11 la Bengeşti, 11 la Turceni, 10 la Văgiuleşti şi alţii risipiţi în mai multe sate.

Ţărănimea din Ţara Românească a cunoscut, după revoluţia din 1821, câţiva ani de uşurare a vieţii, pentru că principalii boieri refugiaţi în Transilvania nu s-au întors la conacele lor din ţară decât în jurul anului 1826. Chiar Marx avea să aprecieze acest fapt: „Răscoala lui Vladimirescu (armata lui era compusă numai din ţărani) şi domnii pământeni au exercitat o influenţă moderatoare asupra boierilor... Anii 1822 - 1828 au fost cei mai buni pentru ţărani”12.

Situaţia „ungurenilor” imigranţi în Gorj a cunoscut, în 1823, cifre tot mai mari privind aşezarea familiilor acestora în diferite sate indicate de isprăvnicat: 69 la Novaci, 40 la Bîlta, 42 la Preajba, 32 la Valea Mare, 35 la Tismana, 53 la Stăneşti, 28 la Bengeşti, 16 la Căleşti, 15 la Vădeni, 6 la Crasna, 10 la Rovinari. Dintre localităţile judeţelor Mehedinţi şi Dolj, care au trecut la Gorj mai târziu, sunt câteva care au înregistrat aşezarea unor familii de „ungureni” în 1823: 10 la Turceni, 16 la Ţînţăreni, 63 la Ioneşti, 19 la Văgiuleşti şi altele. Până în anul 1825, cifrele au prezentat fluctuaţii, unele familii căutându-şi localităţi mai potrivite pentru intereselor lor în sudul ţării.

Bătrânul Poenaru din Ungurenii Tismanei a imigrat din Poenarii Sibiului pe când era copil. Îl ajută de Paşti, fiul său

Citiţi **articolul cu ajutorul matricei codului de bare**

Citiţi **acest ARTICOL** şi online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/09/agricultori-si-pastori-imigranti-in.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

O şcoală de tradiţie locală:

Grupul de Artă Plastică de la Tismana aparţinând Şcolii Populare de Artă Târgu-Jiu

Viorel Gârbaciu artizanul formelor subsidiare de educaţie şi formare continuă prin Şcoala Populară de Artă din Gorj

Azi nu se mai miră nimeni când televiziunile centrale şi cele din Gorj prezintă mereu pe micul ecran grupuri vocale, formaţii muzicale, galerii de artă grafică şi sculptură, grupuri cu profil de artizanat. Nici presa nu se lasă mai prejos în a le populariza. Chiar revista noastră „Sămănătorul", nr. 7/ iulie 2014 a relatat despre spectacolul grupului şcolar de la Ciuperceni după ce anii trecuţi am scris în revista online despre „Ansamblul de obiceiuri Tisa" din Tismana, condus cu multă pasiune de doamna Maria Corlan Mischie, despre formaţia muzicală „Muguri de castan" din Tismana. Sau despre formaţia de dansuri populare din Topeşti unde existau şi alte iniţiative privind artizanatul – cusături, covoare – sau artă plastică (icoane pe lemn).

Şcoala Populară de Artă Târgu-Jiu este o instituţie publică de cultură, înfiinţată prin Legea nr. 292/27 iunie 2003 şi aflată în subordinea Consiliului Judeţean Gorj. Ea desfăşoară activităţi de educaţie permanentă şi formare continuă de interes comunitar, în afara sistemelor formale de educaţie, în domeniul artelor scenice şi vizuale, populare sau culte, în cel al meşteşugurilor tradiţionale, precum şi în alte domenii care să satisfacă cerinţele comunităţii.

Pe lângă reuşitele de până acum, directorul ei, prof. Viorel Gârbaciu, face la Tismana un pas extrem de important în educaţia permanentă a populaţiei şcolare, scoţând activităţile de acest gen din unităţile învăţământului de stat, spre entităţile private, cu existenţă distinctă, independentă. Aidoma pensioanelor sau şcolilor particulare din vremea regatului, acestea sunt depărtate de modul de gândire formalist al filosofiei scolastice, care era ruptă de viaţa practică. Th. I. Ionescu, profesor la Liceul „Carol I» Craiova, publica în anul 1906, lucrarea „Scurt Istoric al învăţământului Particular din Craiova". Desigur, şcolile populare de azi nu sunt şcolile particulare de acum mai bine de un secol dar e bine să le amintim pentru că au multe elemente comune. Iată ce spunea acest profesor din Craiova:

„Mai observăm, că în timp ce Statul nu ivea decât o singură şcoală primară, erau şcoli particulare, înfiinţate şi conduse de dascăli de la diferite biserici. Aceste şcoli au adus servicii însemnate oraşului şi judeţului nostru. Mulţi oameni, cari astăzi au poziţii însemnate în societate, au căpătat instrucţia şi educaţia lor în aceste şcoli. Conducătorii acestor şcoli erau oameni iubitori de progresul cultural al neamului nostru, erau plini de entuziasm. Ei nu erau conduşi de ideea de câştig, pe cât de ideea de a răspândi instrucţia în popor. Deşi nu erau inspectori, cari să-i controleze (rar de tot venea câte un trimis al

ministerului pentru a observa progresele elevilor), totuşi aceşti apostoli ai culturei lucrau cu tot zelul şi devotamentul. Conştiinţa datoriei împlinite era pentru ei cel mai bun inspector. In dragostea lor de a împrăştia lumina, ei făceau chiar sacrificii. Am arătat, că dascălul Nicu Teodorescu avea totdeauna 30-40 elevi, care învăţau în şcoala sa, fără plată.

Trebue să vorbim cu respect şi admiraţie de aceşti oameni, cari au lucrat cu atâta zel şi devotament pentru a da învăţătură neamului nostru românesc. Ei desigur n'au avut metoade de învăţământ atât de pedagogice, precum sunt în timpul de faţă, însă munca lor stăruitoare şi devotamentul lor pentru şcoală îi făcea să dea rezultate mai bune decât dau aceia, cari cunoscând metoadele pedagogice cele mai noi şi mai bune, nu lucrează cu toată inima şi devotamentul."

Acum, sunt alte forme subsidiare de instrucţie şi educaţie, firme acreditate de ministerul de resort ţin cursuri practice, ele încheindu-se cu diplome vizate la nivel central. Aidoma vechilor şcoli de ucenici, ele asigură necesarul de forţă de muncă al firmelor. Cadrul legal există deci, iniţiative nu prea există la noi iar sumele alocate pentru protecţia socială îi favorizează pe leneşi.

Surorile Văcaru – o iniţiativă de succes

Pe Liliana Văcaru n-o mai văzusem demult, plecase de câţiva ani buni din ţară. Era departe de casă şi tot de departe eram şi rude şi nu corespondam. Cunoşteam însă bine surorile sale, Mariana (căsătorită Grecu), cu care fusesem coleg în corpul profesoral de la şcoala Pocruia şi pe cea mai mică dintre cele trei surori, Gabriela (căsătorită Tâlvescu), o fată numai inimă şi zâmbet. Am început s-o preţuiesc din ce în ce mai mult, la

fel ca pe Liliana după povestea lor de succes, care m-a bucurat.

Venită câteva zile la Tismana, întâlnirea scurtă cu Liliana mi-a risipit o îngrijorare. Temerea se instalase încă de la lansarea cărţii lui Florian Vădeianu „Boier printre tovarăşi", când ne-am întrebat cu toţii ce se va alege din casa fostului preşedinte de la „Arta Casnică", Traian Burtea. Va încăpea pe mâna unor „Mondiali" de Gorj sau de Bucureşti? Ori pe mâna unor „Cârpaci" care au 144 proprietăţi prin centrul istoric al Timişoarei? Casa fiind pusă la vânzare, plana incertitudinea asupra viitorului ei! O vor conserva autorităţile statului ca o clădire de patrimoniu dacă după lansarea aceea, cei de la judeţ şi aleşii noştri ca senatori sau deputaţi în parlamentul ţării, au dat din umeri când i-am întrebat ce putem face?

Uite că vrednicii copii ai lui Lina şi Ion Văcaru, familie modestă şi harnică din Tismana, se înţeleseră ca fraţii şi cumpărară casa, grosul venind de la Liliana. Şi s-a bucurat Liliana că i-am înţeles perfect iniţiativa când am felicitat-o că a evitat să ajungă casa lui Burtea o ruină ca atâtea altele câte zac prin oraş negăsindu-se cumpărători.

Liliana o duce bine în Franţa pe lângă un birou de avocatură şi alte firme de servicii, deci nu se ştie când va reveni în ţară. Dar gândeşte că ar fi bine ca pe lângă folosirea casei ca proprietar să-i dea imobilului şi o utilitate socială pe un proiect bine gândit. Până una-alta a lăsat-o pe sora cea mică să-şi împlinească acolo talentul ei prin grupul său de artă plastică.

Gabi Văcaru este cunoscută şi o respectată nu numai cei ce merg cu încredere la salonul ei de coafură şi frizerie pe care l-a deschis de mai mult timp. Ci şi cei care îi apreciază frumoasa evoluţie a carierei sale strălucite. S-a căsătorit cu prof. Vali Tâlvescu de la liceul de sport din Târgu Jiu, iar ea a urmat Facultatea de Arte Plastice din oraş, iată secretul frumoaselor coafuri sau frizuri care ies din mâna ei. Şi-a luat licenţa în arte plastice la renumita „Universitate de Vest" din Timişoara şi de aici până la înfiinţarea Grupului de Artă Plastică de la Tismana, aparţinând Şcolii Populare de Artă Târgu-Jiu, n-a fost decât un pas. Directorul şcolii populare, prof. Viorel Gârbaciu a venit special de la Târgu Jiu pentru a inaugura atelierul micilor talente din Tismana în sala fostului cabinet dentar al dr. Mioara Burtea.

Intrând acum în noul „Salon" de pictură te izbeşte în primul rând varietatea expresiilor şi formelor artistice ale desenelor micilor cursanţi. Coloristica lucrărilor executate aici este una aparte. Nu s-ar fi gândit niciodată Traian Burtea ca după 35 de ani de la trecerea sa în nefiinţă, se va ridica de lângă casa lui o fată care cunoaşte secretele lui şi ale Polinei Butiuc, maestră în arta vopselelor pentru firele de lână folosite la renumitele covoare şi alte ţesături marca „Tismana".

Polina Butiuc, fată săracă de plugar dar premiantă la şcoală înaintea copiilor de dascăli, era uzina chimică secretă a cooperativei „Arta Casnică". A scrie pe hârtie reţetele ei era de neconceput, pentru că secretul rezistenţei în timp a coloristicii originale a artizanatului din Tismana era acesta: Traian Burtea folosea tehnica cromatică veche, ţărănească. Albeala pânzei se făcea de către femeile şi fetele familiilor Duicu şi lucrătoare din Mahala, în Zăvoiul Duiculeştilor. Însă „boiala" din plante, simplă sau în amestec cu culori „de prăvălie", doar Polina o cunoştea. Şi nu exista în ţară fir galben de maramă mai frumos ca acela pregătit de ea în zeamă de coajă de măr pădureţ amestecată cu puţin ţipirig bine pisat. Învăţaseră toate de la Ion Duicu al bătrân, bunicul Linei şi străbunicul lui Gabriela, căsătorit cu Ana lui Tomoniu, zisă şi „Tomoneasa", care era stră-stră-mătuşa mea.

Urmaşi fiind, pe a doua, respectiv a treia spiţă, am început o discuţie despre această cromatică a poporului român cu Gabriela când i-am vizitat atelierul de Artă Plastică de la Tismana. Am aflat cu surprindere că a învăţat ceva din această tehnică la facultate şi că are de gând să o repună în valoare. Mai mult, o interesează şi ornamentica ţesăturilor şi costumelor populare şi vrea să adune o mică bibliotecă de cursuri de grafică a portului popular din principalele zone folclorice ale ţării. Şi poate că va înfiinţa un nou grup de artă grafică special, cursanţii creând modele noi de artă populară bazată pe simboluri specifice zonei.

Am fost bucuros să-i admir pasiunea pentru artă în general şi arta populară în special, ideile sale îndrăzneţe, dragostea faţă de obiceiurile şi tradiţiile zonei sub-montane a Podişului Getic, respectul ei faţă de patrimoniul nostru cultural. Trăim o epocă a kitsch-urilor de prost gust în portul popular, cu costume ţipătoare inclusiv la soliştii de muzică populară consacraţi. Fenomenul kitsch-ului e prezent şi în literatură, de aceea Gabriela a preţuit, la rândul ei, promovarea valorilor naţionale şi a literaturii de inspiraţie folclorică şi istorică prin Editura Semănătorul şi mai ales prin revista „Sămănătorul", care a renăscut linia programatică a vechii reviste a lui Vlahuţă şi Coşbuc, gândită acum un secol, pe Valea Tismanei.

Dani Popescu şi Gabriela Văcaru (Tâlvescu)

Citiţi **articolul cu ajutorul matricei codului de bare**

Citiţi **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/08/grupul-de-arta-plastica-de-la-tismana.html

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

România cum era odată:

Pe urmele unui articol de ziar

O mare surpriză pentru revista „Sămănătorul”: a sosit la redacţie un articol de ziar din anii 1964-1965 care a apărut în presa regiunii Oltenia. O dovadă că românii ţin la istoria lor, la amintirile lor iar în condiţiile actuale când nişte miniştri incompetenţi vor să ne scoată istoria din şcoală, un astfel de articol este un semn clar că poporul nostru, atât de încercat sub vremurile imperiilor străine sau al socialismului sovietic impus cu forţa, ştie să-şi păstreze identitatea, cutumele proprii şi patrimoniul cultural. Revistele independente, fără partizanat politic sau cazon, fără teme impuse de firme străine neamului nostru, abia aşteaptă un semn de românism, oricare ar fi acesta.

Un semn banal este şi această tăietură de ziar, îngălbenită şi ruptă un pic, care nu e nici monedă dacică şi nici un alt artefact valoros. Este un colţ de hârtie păstrat cu grijă ca să se citească peste ani despre fapta unor turişti tineri în faţa unui caz de incendiu. Acei tineri nu puteau să sune la 112 ca astăzi şi nici n-aveau un telefon mobil să ia nişte instantanee pentru „feisbuc”. Când au văzut că nişte oameni şi bunuri materiale erau în pericol, ei au lăsat rucsacul jos şi au sărit în ajutor.

Povestea lor e cât se poate de simplă şi de educativă. Iat-o:

TINERI INIMOŞI

Recent, la secţia de fabricaţie a pîinii din Tismana-Oltenia, s-a produs un scurt circuit şi în pod a izbucnit un incendiu puternic. Flăcările ameninţau să cuprindă magazia de mărfuri a cooperativei de consum, clădirile unităţii de industrializare a lemnului din comună. Muncitorii forestieri Mihai Silvilescu, Ioan Dumitrescu şi Victor Ciochină au sărit cei dintîi în ajutorul lucrătorilor brutari. Focul. întreţinut de vînt, întindea. Erau necesare mai multe forţe. Întîmplător se aflau în comună mai mulţi studenţi de la Institutul de mine din Petroşeni, veniţi într-o excursie pe valea Tismanei. N-a fost nevoie să-i îndemne nimeni ca să intervină pentru localizarea şi stingerea incendiului. Prin negura fumului, înfruntînd dogoarea flăcărilor, tinerii Octavian Codreanu, Grigore Orlenski, Ion Pop, studenţi în anul IV, şi asistentul Tiberiu Iliaş au acţionat rapid. Flăcările au fost potolite şi incendiul stins. Apoi, timp de cîteva ore, studenţii au cărat mărfurile pe care tot ei le evacuaseră din magazia cooperativei, pentru a nu fi cuprinse de foc.

Despre fapta acestor tineri minunaţi se vorbeşte în comuna noastră cu multă recunoştinţă.

Victor FRATUTU
profesor

Vila naţionalizată C. Chiricescu în vremea când clădirea aparţinea Cooperativei de Consum Tismana

Articolul consemnează succint numele tinerilor turişti, faptul că sunt studenţi, dar nu spune nimic despre localitatea de unde veneau. Şi nici n-avea de ce ! Câte asemenea fapte nu s-au petrecut şi se mai petrec în anonimat în România? Copii salvaţi de la înec, bătrâni scoşi dintr-o casă în flăcări, tineri care deszăpezesc casele unor săteni. Români normali, de bun simţ, de care te ţii degeaba după ei ca reporter TV, pentru că nu-ţi raspund. Anonimul acela deszăpezise vreo cinci case ale unor ţărânci bătrâne ce abia se ţineau pe picioare şi mai ramăseseră destule în capul celalalt al satului. Dar reporterii, grămadă după el. Uite de aia nu răspunde anonimul tinereilor cu camere video, ca să puneţi şi voi mâna pe lopată! E mare diferenţa între acel localnic şi tinerii reporteri care vin anume în satele calamitate să facă reportaj. Dau şi ei două-trei lopeţi, fac „selfiuri„ şi filmări iar seara îşi dau imaginile şi videoclipul pe post de mari salvatori.Tinerii din Tismana de acum 50 de ani n-aveau obiceiurile astea autolaudative, săreau în ajutor acolo unde era nevoie. Au consemnat însă fapta pentru că o făcuseră nişte străini. Dar şi pentru că şi ei ar fi procedat la fel într-o altă localitate. Acum 50 de ani, Torel (Victor) Fratuţu, autorul articolului, Lica, fratele lui, Ionel Fratuţu, Ionel (Jean) Slivilescu, Gelu Muciuciora, Fănel Jerca erau pompierii voluntari din centrul satului Tismana, fără să fie cu numele într-o formaţie comunitară de urgenţe. Luase pădurea din Tismeniţa foc de la scânteile de la locomotivă, s-au dus şi ei voluntari alături de muncitorii forestieri. S-a revărsat Tismana, au făcut şanţuri de scurgere.

Era nevoie de activitate culturală în sat, îşi organizau singuri formaţii de dansuri, de teatru, de brigada artistică.

Articolul „TINERI INIMOŞI” a fost găsit, printre vrafurile de cărţi ale unei biblioteci personale, la circa o jumătate de secol de la apariţia lui, de către unul din tinerii nominalizaţi pentru fapta lor bună de pe Valea Tismanei. E vorba de asistentul de atunci, Tiberiu Iliaş, care stinsese focul de la brutăria CFF-ului împreună cu studenţii săi de la facultăţile din Petroşani.Înfiinţarea Institutului Cărbunelui la Petroşani în anul 1948, va reprezenta un moment important pentru existenţa social-economică şi culturală a Văii Jiului, tânărul Iliaş devenind unul din oamenii de marcă ai Universităţii din Petroşani.

Astăzi, acest „tânăr inimos” are un titlu cu care puţini se pot mândri în Petroşani. Prof. univ. dr. ing. Dr. H.C. Nicolae Tiberiu ILIAŞ, - Universitatea din Petroşani, Membru al Academiei Oamenilor de ştiinţă, este astăzi un Doctor Honoris Cauza care a făcut multe fapte bune în viaţa dânsului şi care a trecut recent de 80 de ani. Toate realizările personale le puteţi citi aici:

http://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-16-2015/prof-univ-dr-ing-nicolae-ilias-la-80-de-ani_4957.html Academicianul Nicolae Tiberiu Iliaş a trimis tăietura de ziar unui alt (fost) tânăr de la Tismana care a avut şi el în viaţă o carieră strălucită. E vorba de prof. univ. dr. ec. UNGUREANU MIHAI ARISTOTEL – conducător de doctorat la universitatea din Sibiu dar deplasânu-se uneori şi la şcoala Doctorală a Universităţii din Petroşani.

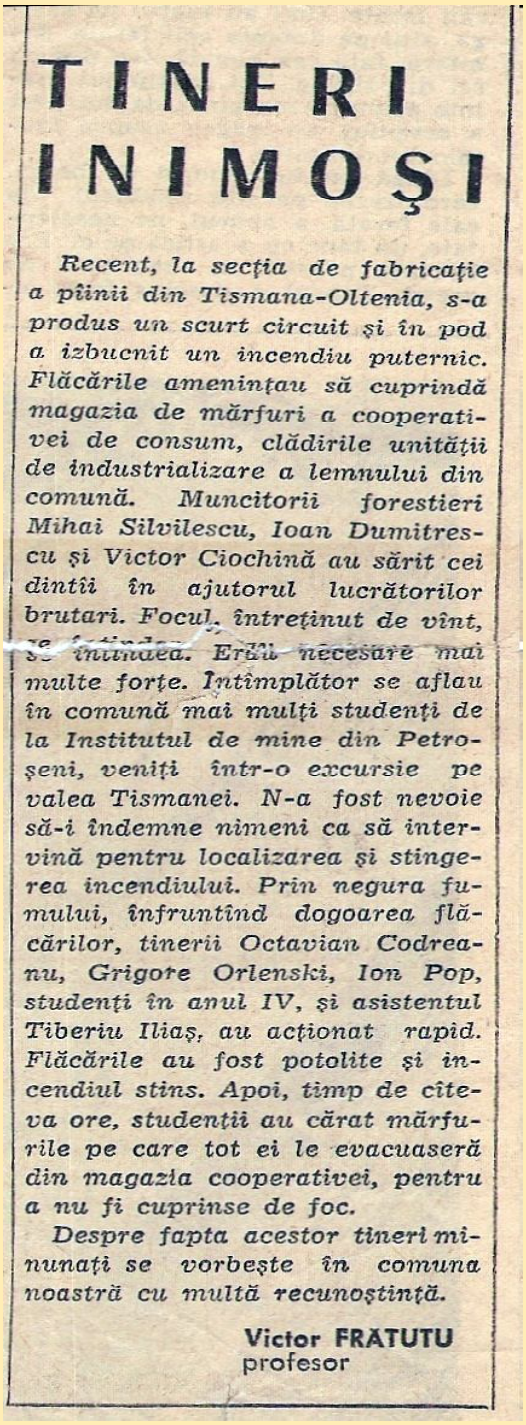

TINERI INIMOŞI

Recent, la secţia de fabricaţie a pînii din Tismana-Oltenia, s-a produs un scurt circuit şi în pod a izbucnit un incendiu puternic. Flăcările ameninţau să cuprindă magazia de mărfuri a cooperativei de consum, clădirile unităţii de industrializare a lemnului din comună. Muncitorii forestieri Mihai Silvilescu, Ioan Dumitrescu şi Victor Ciochină au sărit cei dintîi în ajutorul lucrătorilor brutari. Focul, întreţinut de vînt, se întindea. Erau necesare mai multe forţe. Întîmplător se aflau în comună mai mulţi studenţi de la Institutul de mine din Petroşeni, veniţi într-o excursie pe valea Tismanei. N-a fost nevoie să-i îndemne nimeni ca să intervină pentru localizarea şi stingerea incendiului. Prin negura fumului, înfruntînd dogoarea flăcărilor, tinerii Octavian Codreanu, Grigore Orlenski, Ion Pop, studenţi în anul IV, şi asistentul Tiberiu Iliaş, au acţionat rapid. Flăcările au fost potolite şi incendiul stins. Apoi, timp de cîteva ore, studenţii au cărat mărfurile pe care tot ei le evacuaseră din magazia cooperativei, pentru a nu fi cuprinse de foc.

Despre fapta acestor tineri minunaţi se vorbeşte în comuna noastră cu multă recunoştinţă.

Victor FRATUTU
profesor

Acad. Nicolae Tiberiu Iliaş

Care a considerat necesar să-mi trimită prin e-mail: *„Nicu, uite un eveniment din 1965, trăit de dl academician, Tiberiu Iliaş, prietenul nostru, în Tismana. Era asistent pe vremea aceea. Bebe.*”

Aceasta este istoria acestui articol intitulat „Pe urmele unui articol de ziar” ce comportă reflecţiile de la început. Românii sunt dornici să-şi păstreze identitatea, cutumele proprii, patrimoniul cultural şi mai ales amintirile. Pentru că ele aduc în realitate lucruri care sunt pe cale a se pierde. Vorbeşti despre o întâmplare şi dezvălui datorită ei istoria Tismanei. Acest articol ne dă prilejul să-l asociem altor donaţii de patrimoniu vizual. Acum câţiva ani, ing. Marcel Duicu mi-a înmânat un pachet de fotografii, spunându-mi când am vrut să i le dau înapoi după ce le-am scanat: „ –

Mai am acasă, poate or folosi la revistă sau în vreo monografie” Iar gestul nu a fost singular.

Aşa am reuşit sa strângem o adevărată colecţie a patrimoniului vizual al Tismanei iar nenumărate fotografii din Monografia oraşului Tismana, vol. I şi din revista „Sămănătorul” se regăsesc în paginile acestora datorită multor donatori: Anca Popescu, Crişan Radulescu, Savu Stanciu, Lupu Mihaela, Gelu Istudor, Dorin Chilea, Matică Şerbu, Bebe Popescu (fotbalistul), Laurenţiu Neamţu,

Dr. ec. Mihai Aristotel Ungureanu

Bebe Ungureanu, Florin Văideianu, Vali Croitoru, dna Ecobici, doamnele Rica şi Angela Popescu, Cristi Cătăroiu, Mihaiţă Popescu, Telu Jerca, Dumitru Vladuţ şi chiar din California USA, dna Anci Dan, o graficiană de talent.

Priviţi din această colecţie fotografia brutăriei CFF, despre care se face vorbire în articolul trimis de dl academician Iliaş, ca să aflăm câtă istorie ascunde aceasta. A fost casa (vila) naţionalizată a lui C. Chiricescu, apoi brutărie. Preluată mai târziu de Cooperativa de Consum Tismana pentru a face un restaurant cu terasă în faţa şi în curtea nordică. Adăpostea magazii de materiale ale forestierilor şi ale cooperativei Tismana.

Când, postdecembrist, aceasta n-a mai existat, s-a instalat formaţia de pompieri de astăzi.

În fotografia de jos prof. Costel Popescu cu MZ-ul lui negru, cu numere care ne reamintesc că Tismana făcea parte din Regiunea Oltenia. Mai în spate vedem prima motoretă românească facută la Braşov, motoreta „Carpaţi" poreclită „Capra" ce nu avea nevoie de numere de înmatriculare. Mai vedem în imaginea de la început autocamionul de mic tonaj "Carpaţi" din care s-a modernizat camionul "Bucegi", iar spre mănăstire urcă primul model de camion românesc „Steagul Roşu" construit imediat după al doilea război mondial. Iată câtă istorie se ascunde într-o bucată de ziar şi în două fotografii vechi. Invităm cititorii noştri sa ne scrie sau să ne trimită fotografii vechi pentru că acestea păstreaza în ele istoria Tismanei şi chiar a ţării.

Tinerii de astăzi încep să simtă această nevoie. Din Gornoviţa ne scrie strănepotul rapsodului popular Tian Manoniu, Cătălin Trăiloniu, promiţând să ne trimită pentru vol. II al monografiei Tismana, puţinele documente şi fotografii care se mai pastrează despre nea Tian rapsodul. Luaţi acest tânar ca exemplu şi să participăm cu toţii la un astfel de act de conştiinţă civică care se numeşte conservarea şi reabilitarea patrimoniului nostru material individual sau colectiv.

Nicu N. Tomoniu, Tismana, 23 martie 2016

Prof. Costel Popescu în timpul când în Vila C. Chiricescu funcţiona brutăria CFF Tismana. Stânga-sus, vagonul cu pâine

Citiţi **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2016/03/nicu-n-tomoniu-pe-urmele-unui-articol.html

Premiile UZPR 2015

Jurnalismul de ţinută, în prim-plan

Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România a premiat cele mai prestigioase creaţii publicistice din toate domeniile – presă scrisă, audiovizuală, carte de gen – în cadrul unei manifestări de înaltă ţinută, patronată de preşedintele UZPR, Doru Dinu Glăvan. Împreună cu secretarul general al Uniunii, Benone Neagoe au prezentat în stil profesionist, competent şi atractiv, întregul eveniment. Benone Neagoe a fost şi cel care a făcut laudatio pentru fiecare premiant.

Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România a stimulat creaţia jurnalistică şi în anul 2015, în cadrul unei competiţii profesionale intitulate „România – Oameni şi idei", adresată membrilor ei, jurnalişti din presa scrisă şi on-line, din radio şi televiziune. Concursul a stârnit un larg interes, reunind un mare număr de articole, eseuri, cărţi de jurnalism şi de specialitate, emisiuni de radio şi producţii de televiziune, realizate în anul anterior. Toate au vădit calitatea de excelente produse mediatice, accentuând reperele principale ale competiţiei: autoritate profesională, promovare a răspunderii sociale a jurnalismului, probitate, ţinută intelectuală. Au apărut şi au fost evidenţiate nume noi de jurnalişti, realizatori, scenarişti şi regizori, producţiile lor bucurându-se de recunoaştere.

Profesionişti în domeniul mass-media au selectat producţiile jurnalistice, stabilind ierarhiile, iar remarcabile personalităţi ale jurnalismului au alcătuit un juriu care a girat pemiile anului 2015: prof. univ. dr. acad. Teodor Damian (New York), prof. acad. Victor Crăciun şi prof. univ. dr. Mihail Diaconescu. Au fost acordate distincţii şi cadouri unui număr de 33 de jurnalişti din Iaşi, Tg. Mureş, Cluj, Sibiu, Târgovişte, Piteşti, Râmnicu Vâlcea, Bistriţa, Oradea, Târgu Jiu, Chişinău, Bucureşti, de la studiouri de radio şi televiziune din România, Austria, Canada şi Suedia.

Marele Premiu – Carol Roman – volumul „În balansul vremurilor»

Carte de publicistică

Premiul I – Rodica Lăzărescu, volumul de convorbiri „La ora confesiunilor"

Premiul II – Victor Ştir, volumul de eseuri „Riscul rostirii şi tăcerii"

Premiul III – Mihai Suciu, volumul de interviuri „Obligaţi timpului lor"

Premiul de Excelenţă – Lazăr Lădariu, volumul „Veghe"

Premiul Tezaur – George Coandă, volumul „Vechi coduri ale românilor"

Premiul Revistei UZPR – Valentin Marica, volumul „Iarba Golgotei»

Premiul Special al Juriului – Maria Vesa Aursulesei, volumul „ Foşnetul şi Tăcerea"

Premiul Opera Prima – Raluca Daria Diaconiuc, volumul „Fonoteca excelenţei"

Premiul Eveniment – Mihai Grăjdeanu, volumul de benzi desenate „Tata Moşu"

Presa scrisă

Premiul I – Galina Martea, articolul „O realitate istorică: Reîntregirea neamului românesc"

Premiul II – Florin Ţene, eseuri jurnalistice

Premiul III – Agnes Maria Orban, ciclul de documentare „Celebrităţi din România"

Premiul de Excelenţă – Cristina Nichituş Roncea, proiectul fotografic „Alăptarea e iubire"

Doru Dinu Glăvan

În mijloc, marele premiu Carol Roman

Sala pentru premiere

Premiul de Excelenţă – Corina Mădălina Diaconu, foto-reportajul „Alexandru Gheorghe Ilinca şi opincile dacice”

Premiul de Excelenţă – Daniela Gîfu, interviul „O viaţă de luptă, suferinţă şi speranţă”

Presa online

Premiul I – Silvia Constantinescu, editarea în Suedia a publicaţiei „Curierul Românesc»

Premiul II – Nicolae Tomoniu, editarea publicaţiei „Sămănătorul” (Tismana)

Premiul III – Petre Cichirdan, editarea revistelor culturale ale Râmnicului

Premiul Special al Juriului – Elisabeta Iosif, editarea revistei „Cetatea lui Bucur»

Producţii radiofonice

Premiul I – Robina Cornaciu, reportajul „Badila, satul cu un singur locuitor»

Premiul II – Ion Vulcan, reportajul „Cântece şi poveşti auzite în Muzeul ASTRA”

Premiul III – Valentin Ţigău, reportajul „Love Story pe frontul de Vest”

Premiul de Excelenţă – Simona Nicoleta Lazăr, promovarea satului românesc

Producţii tv

Premiul I – Daniel Roxin, scurt-metrajul „Enigma Coloanei Infinitului»

Premiul II – Daniela Apostoaie, documentarul „Destine – Copil pe muche de bisturiu»

Premiul III – Cristina Munteanu, interviu cu acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici

Premiul Special al Juriului – Larisa Avram, Luiza Fulea şi Bogdan Ghiţulescu, emisiunea „Printre români”

Premiul Gaudeamus – Mircea Mitrofan, reportajul „Un pod de 120 de ani»

Premiul „Geo Bogza» – Dan Mireanu, Marius Gheorghe, Iosif Sas, reportaj „Eminescu»

O Uniune cu o nouă viziune

Uniunea Ziariştilor Profesionişti a intrat într-o nouă etapă, cea a întineririi rândurilor sale şi a unei proiecţii reîmprospătate asupra legăturii jurnalismului profesionist, reprezentat de Uniune, cu ţara şi cu lumea. În numele acestor deziderate, UZPR a iniţiat o serie de manifestări care au fost puse în lumină cu prilejul festivităţii acordării Premiilor pe anul 2015. Este vorba în primul rând despre proiectul de excepţie intitulat „Eminescu jurnalistul”, o serie de serate care au devenit tradiţie, manifestări de calibru, „comunicări din spiritualitatea eminesciană, teme pe care Eminescu le-a lăsat spre dezbatere generaţiilor care vor veni”, după cum a punctat Doru Dinu Glăvan, preşedinte al UZPR. Totodată, Premiile „Eminescu ziaristul” se conferă în fiecare an în data de 28 iunie, onorându-i pe cei care care studiază activitatea jurnalistică a marelui poet român, în sprijinul ideii că jurnalismul este un domeniu al creaţiei.

UZPR editează, de asemeni, revista lunară „Cronica timpului”, ajunsă la nr. XIV, prin contribuţia membrilor Uniunii. Este o publicaţie de cultură şi educaţie civică, promovând performanţa jurnalistică, într-un format deosebit. La rândul ei, revista „UZP”, nou apărută, este un proiect de anvergură, o platformă de dezbatere deschisă tuturor ziariştilor de vocaţie, care expun întreaga problematică a jurnalismului contemporan, intern şi extern, reperele profesionale şi de utilitate publică ale profesiei, într-o prezentare grafică de excepţie.

Gala Premiilor UZPR 2015 s-a bucurat de prezenţa printre invitaţi a numeroase personalităţi din presă, cultură şi mediul academic, fiind un eveniment de anvergură, pe larg reflectat în mass-media.

Carol Roman (revista „Balcanii şi Europa”): „În anii 50, când am intrat la «Scînteia tineretului», eram cel mai tânăr ziarist din breaslă. Astăzi sunt denumit «decanul de vârstă» al presei româneşti. Voi continua să promovez şi să susţin, aşa cum am făcut în toţi aceşti ani, acurateţea şi limpezimea limbii române în presă”.

Simona Nicoleta Lazăr („Antena satelor”): „Dedic acest Premiu colegilor mei, împreună cu care vom face paşi frumoşi în viitor”.

Valentin Ţigău („Radio România”) – „Sotocim, cercetăm, aducem la lumină adevăruri, căutăm valori. Munca noastră constă în a-i face pe veterani să vorbească, în numele istoriei”.

Bogdan Ghiţulescu („TVR”) – „Avem nevoie de o Uniune a Ziariştilor puternică, cu voce autoritară, care să ne ţină uniţi”

Cristina Munteanu („Antena 1” Piteşti) – „Avem relevanţă în comunitate, care este foarte preocupată de cultură, educaţie şi valoare”.

Roxana Istudor

Foto: Mădălina Corina Diaconu

Notă. ***În afară de câştigătorul Marelui Premiu, Carol Roman, s-au subliniat premianii publicaiei „Sămănătorul”, Al Florin Ţene şi Nicolae N. Tomoniu.***

Premiul publicaiei „Sămănătorul” a fost înmânat redactorului nostru dr. George Anca din Bucureşti, care a inut un discurs plin de savoare.

Sursa: http://uzp.org.ro/premiile-uzpr-2015-jurnalismul-de-tinuta-in-prim-plan/

Olteanul Florentin Smarandache la capătul Pământului

Expediţie în Antarctica. Lecţie de viaţă. Recenzie, de Mirela Teodorescu

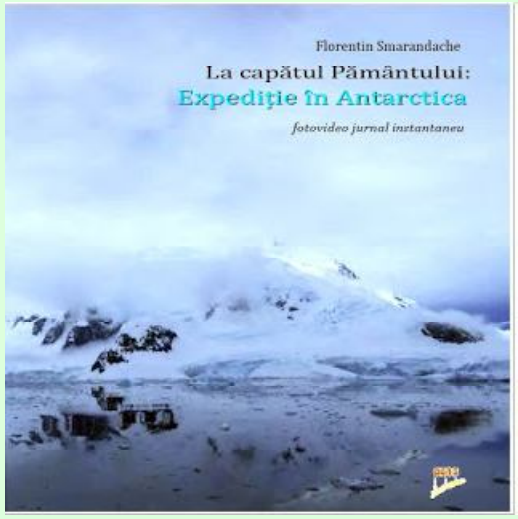

„Aceasta-i excursia vieţii mele! Cea mai îndrăzneaţă şi cea mai costisitoare. În căutare de aventuri la sfârşitul lumii!”

Florentin Smarandache este un savant în domeniul ştiinţelor, publicist (în toate formele jurnalismului) şi un mare iubitor de necunoscut. Acest tărâm al necunoscutului îl provoacă la cercetare, la elucidarea enigmelor, a incertitudinilor, neclarităţilor, de aici a decurs şi teoria sa neutrosofică, teoria neutralităţilor.

Florentin Smarandache este profesor la Universitatea New Mexico din SUA şi nu unul obişnuit, ci unul care a făcut înconjurul lumii de mai multe ori, prezentând lucrările sale ştiinţifice la conferinţe, observând şi vizitând cele mai năstruşnice locuri de pe planetă, inspirându-l în munca sa de cercetare, alimentând dorinţa sa de cunoaştere, reuşind să născocească teorii noi, aplicabile în toate domeniile ştiinţifice şi socio-umane.

Autorul nu este la primul volum de foto-jurnalism, chiar are experienţă în acest domeniu, activitate pe care o face cu mare naturaleţe şi prospeţime de o subtilitate remarcabilă, ieşind la iveală în acest fel matematicianul care analizează în detaliu toate aspectele, toate valorile, indicatorii, parametrii ce concură la un fenomen, aspect, eveniment, la tot ce-i apare în fata ochilor. Lucrarea te transpune în fata realităţii, ca şi cum ai fi acolo, nimic nu este virtual.

După ce citeşti, şi te trezeşti din reverie, îţi doreşti să ajungi acolo, să vezi cu ochii tăi, să te convingi.

În mintea profesorului Smarandache, nu cred să existe vreun „De ce?” fără răspuns, mentalul sau ciclează pană când se dă soluţia finală general valabilă.

Structura volumului este de carte ştiinţifică, date tehnice iniţiale alimentate din bibliografia existentă, precum documentarea locurilor ce vor fi explorate, istoric, geografic, sociologic, aşteptări şi emoţii trăite în momentele dinaintea plecării corectate şi susţinute de pragmatismul trăit clipă de clipă. Capitolele sunt minuţios elaborate, ele fiind redactate fie în avion, fie pe o bancă în aşteptarea unei etape din evenimentul în derulare, fie pe vapor, fie în barcă, fie în mijlocul faunei şi florei arctice pentru a nu pierde niciun detaliu din călătorie.

Istoricul expediţiilor în Antarctica de-a lungul timpului, în mod sigur l-a făcut pe autor să empatizeze cu toţi cei care au văzut o nouă lume, să-şi pună întrebări şi să caute răspunsuri. În mileniul III, tehnologia oferă mult mai uşor şi repede răspunsuri şi explicaţii. Toate acestea ne sunt oferite cu multă generozitate în volum, nimic nu este lăsat în incertitudine, cititorul găsind informaţii din domeniul istoriei, geografiei, biologiei, biosferei, ecologiei, sociologiei, legislaţiei, astronomiei, matematicilor, supravieţuirii... dar şi tonul familiar de un simt al umorului de neegalat.

Pe plaja îngheţată

Jurnalul oferă o cantitate impresionantă de informaţii din toate domeniile, imaginea globală a locului generându-se precum într-o hologramă, ajutată şi susţinută de numeroasele imagini foto şi video.

Evoluţia, istoria locurilor, poveştile dramatice sau fericite ale temerarilor cercetători de-a lungul anilor, prezentate cu lux de amănunte, te determină să crezi, să concluzionezi că locurile sunt destul de prietenoase în ciuda condiţiilor climaterice extreme şi te îndeamnă să faci la rândul tău aceasta încercare, această aventură: „e straniu peisajul, cum m-am obişnuit deja, iar temperatura de +2°C, deci nu aşa frig cum mă aşteptam”.

Din avion, pe vapor

Avem plăcerea sa constatăm că nu există graniţe şi limite pentru cei ce doresc să-şi caute drumul în viaţă, realizarea sau chiar aventura, astfel autorul, cu mândrie ne spune ca în aceste locuri există o sinergie a oamenilor de pe tot globul, de pe toate continentele, românii fiind şi ei integraţi. Aflăm că şcoala românească de navigare este reprezentată de comandantul secund, iar ingineria navală de inginerul şef, România, deşi o naţie mică, are reprezentare şi este recunoscută calitativ şi în cele mai neaşteptate locuri.

Sunt multe informaţii pe care le dobândim din cărţi, din filme, documentare ştiinţifice. Când ajungem în teren constatăm că ceea ce ştim din teorie, diferă de ceea ce vezi cu ochii tăi, de ceea ce trăieşti tu personal, de ceea ce atingi. Iată ce afirmă autorul: „Cum se căznesc micuţii pinguini, sărind de pe un sloi de gheaţă pe altul… Parcă ar fi nişte boboci anemici de raţă. Cum îşi fac vânt în apă şi se-aruncă pe ţărm, ca nişte misile de pluş! … Cum se deplasează pinguinii… cu aripioarele întinse, ca nişte avioane! La televizor pinguinii arătau înalţi, solizi. Dar în realitate ei abia ajung până la genunchi”.

Din vapor pe sănii

Când pe sănii când pe jos

Explicaţiile nu se opresc numai la cele istorice, geografice, sociale, economice ele sunt şi medicale, cel ce ajunge sa călătorească în locuri cu astfel de temperaturi scăzute trebuie sa ştie mecanismele de acţiune, de apărare şi conservare ale corpului uman: „Animalele se adaptează: picioare mici; secretă anti-freeze (pentru a nu îngheţa); colorare neagră (pentru a atrage căldura). Auto-reglare a temperaturii corpului. Temperatura picioarelor păsărilor este de zero grade Celsius, deci nu au probleme înotând pe apă rece. Endotermic (mamifere şi păsări): cu sânge cald. Ectotermic: cu sânge rece, temperatura corpului este la fel ca aceea a mediului unde trăiesc. Rete Mirabile = sistem de shimb de căldură… Homo Sapiens s-a adaptat la mediul arctic: eschimoşii sunt scunzi, cu piele închisă la culoare (pentru a primi căldură), au forme rotunde (cu grăsime ţinând de cald)… Oamenii au nevoie de temperatură internă constantă. La îngheţ, circulaţia sângelui încetineşte hipotermia. Hipotalamus-ul controlează temperatura noastră. Mitocondriile sunt organite celulare ce transformă energia”.

Pinguini

Autorul foloseşte în jurnal prezentarea ştiinţifică a datelor şi informaţiilor, precum într-o demonstraţie matematică: „Lanţurile biologice se

Stânca pinguinilor

autoreglează. Natura tinde spre echilibru. **Când o specie (S) se reduce ca număr, specia prădătorilor (P) de asemenea scade, fiindcă hrana lor scade. Dar, după o perioadă, deoarece P scade, S creşte (fiindcă are un număr mai mic de prădători).** Această autoreglare se întâmplă continuu", sau poate apărea ca-n tratatele ştiinţifice : „Aisbergurile pot fi negre (când au roci în ele), sau verzi (când conţin alge), albe, sau albastre. Apa mării, fiind sărată, îngheaţă la -1,9°C", ori în context filozofico–meditativ şi atunci cititorul este antrenat într-un joc al minţii, atras în suspans, în incertitudine: „Înaintăm spre imposibil. Care este limita dintre Posibil şi Imposibil? Precum în paradoxurile sorite, sau mai clar în logica neutrosofică, aveam de-a face cu o triadă: zona posibilă, zona imposibilă şi zona nedeterminată (neclară) care este şi posibilă şi imposibilă".

Este clar că omenirea este la răscruce în multe privinţe, în acest sens se caută soluţii pe cât mai multe căi şi metode care să ducă la rezolvarea problemelor, precum încălzirea globală, noi resurse materiale şi energetice. Toate statele lumii sunt antrenate în astfel de programe şi oamenii de ştiinţă sunt încurajaţi să observe, să cerceteze fenomenele la faţa locului, să vină cu proiecte aplicabile. Antarctica este un loc protejat, toate statele lumii au deschidere către cercetare ştiinţifică în mod organizat: „Vapoarele, care vor să viziteze Antarctica, trebuie să obţină aprobare de la autorităţile antarctice din ţara lor", se practică instruirea vizitatorilor în mod politicos şi elegant: **„Nu lăsaţi nimic, decât urme de paşi. Nu luaţi nimic, decât memorii".**

În cazul nerespectării regulilor de comportament în „natură", primim şi un feedback informativ al efectelor din biosferă: „Pericol actual: puiul înghite bucăţi de plastic. Stomacul umplut trimite semnale creierului că puiul este sătul. Astfel, puiul va deceda… Teoria Haosului se aplică şi în ecosistemul antarctic: o schimbare extrem de mică (să zicem cu o jumătate de grad Celsius), duce la majore implicaţii pentru păsările ce trăiesc aici, fiindcă ele pierd zone de uscat (ce devin acoperite cu apă), deci pierd din suprafeţele unde îşi construiau cuiburi şi cloceau" .

Florentin Smarandache afirmă: „am venit aici să văd, să cunosc, să mă conving", în mintea sa, cu siguranţă deja s-au setat datele de iniţializare pentru un nou algoritm, teorie, metoda ce poate conduce la soluţionarea unor incertitudini, situaţii neclare sau imposibile.

Jurnalul este valoros pentru multitudinea şi varietatea informaţiilor foto, video şi text armonios îmbinat având şi un rol educativ pentru cei interesaţi, cum ne spune autorul: „ecoturism înseamnă minimalizarea efectelor negative rezultate din turism, conservarea faunei şi florei". Lectura este agreabilă şi plină de învăţăminte, o astfel de călătorie reprezentând o lecţie de viaţă...

Ia uite ce surpriză plăcută în expoziţia antarctică din Ushuaia! O placă comemorativă *To The Romanian Explorer Emil Racoviţă (1868-1947) in memoriam*, referitoare la expediţia cosmopolită "Belgica" în Antarctica: 9 belgieni, 6 norvegieni, 2 polonezi, 1 american şi 1 român (printre care celebrii Roald Amundsen, care a ajuns la Polul Sud în 1911, şi doctorul Cook, care a ajuns la Polul Nord în 1908).

Citiţi **articolul online, vedeţi imagini mari aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/04/olteanul-florentin-smarandache-la.html

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud) - Eseist, teolog

Ieromonah Maxim Morariu: O dispută dogmatică de actualitate între Mitropolitul Hierotheos Vlachos şi Mitropolitul Ioannis Zizioulas

Prezentarea de faţă are ca punct de pornire o polemică intens mediatizată în spaţiul virtual ortodox[1] între doi mari teologi greci contemporani, respectiv mitropolitul Hierotheos Vlachos şi mitropolitul Ioannis Zizioulas, ambii teologi de anvergură, cunoscuţi mediilor ortodoxe şi celor ecumenice ai vremii noastre.

Polemica lor, de fineţe şi de profunzime teologică, dovedeşte diversitatea Ortodoxiei, dar şi inegalitatea răspândirii şi dezvoltării ei pe întinsul lumii, căci, în timp ce creştinii din spaţiul oriental al mapamondului[2] îşi trăiesc credinţa într-o manieră similară omologilor lor din Biserica primară, fiind adesea în postura de a pecetlui mărturia lor cu preţul vieţii şi propovăduind o teologie pragmatică, fundamentată pe Învierea Mântuitorului Hristos şi pe necesitatea mărturisirii ei chiar cu preţul vieţii, alţi creştini din spaţiile în care credinţa este recunoscută şi receptată la nivel internaţional, trăiesc cu maximă intensitate dezbateri de profunzime şi fineţe teologică, care îi antrenează adesea în polemici.

De altfel, ambii protagonişti ai acestei dispute şi-au câştigat, datorită operei lor şi datorită activităţii ştiinţifice, titlul de specialişti ai teologiei. Cel dintâi, mitropolitul Hierotheos, cunoscut cu precădere pentru scrieri ce par a aparţine psiho-teologiei, sau mai-noului domeniu al bioeticii[3], s-a remarcat deopotrivă ca un mare teoretician şi ca un mare trăitor, fiind un aprig promotor al isihasmului, în cunoaşterea căruia a investit eforturi mari[4], în vreme ce, mitropolitul Zizioulas, contestat de anumite cercuri ortodoxe[5], s-a remarcat cu precădere ca dogmatist, prin opere privitoare la eclesiologia ortodoxă[6].

În ceea ce priveşte disputa despre nestorianism, ambii par însă amatori, căci nici unul dintre ei nu este un specialist în sensul propriu-zis al subiectului. Dacă ar fi fost să se contrazică cu specialişti în domeniile lor, probabil părintele Vlachos ar fi avut de discutat cu Jean-Claude Larchet[7], care abordează teme similare lui în scrierile sale sau cu Filoteu Faros[8], în vreme ce, mitropolitul de Pergam s-ar fi putut contrazice mai degrabă cu părintele Bobrinskoy[9] sau cu alţi dogmatişti de seamă ai răsăritului sau apusului creştin. Ce-i drept, cel din urmă pare, la o primă vedere, a fi mai aproape de subiect, dat fiind faptul că cercetările sale privitoare la eclesiologie fundamentate patristic, s-au interferat uneori cu problematica hristologică şi cu hotărârile dogmatice ale Sinodului III Ecumenic, unde a fost condamnat Nestorie[10]. Impresionant este însă că, deşi ambii ierarhi pornesc în această dispută ca amatori, se vor documenta pe parcurs şi vor ajunge să uzeze, în susţinerea afirmaţiilor lor de afirmaţii aparţinând unor exponenţi de seamă ai teologiei patristice, dar şi de opiniile unor teologi mai noi.

Care dintre cei doi ierarhi teologi are dreptate în această dispută ce vizează veridicitatea mărturisirii de credinţă şi puritatea doctrinară a fiecăruia dintre ei, având aşadar o miză foarte mare, vom încerca să vedem în paginile următoare, în cadrul analizei noastre.

Nestorianismul – scurtă privire istorico-doctrinară asupra ereziei

Nestorianismul este erezia combătută la sinodul al III-lea Ecumenic, care a avut loc în anul 431 la Efes şi l-a avut drept protagonist, aşa cum îl desconspiră şi numele ei, pe Nestorie, pe atunci patriarh al Constantinopolului[11]. Reprezentant al şcolii antiohiene format la şcoala lui Diodor din Tars şi Teodor de Mopsuestia, acesta susţinea că în Hristos există două persoane, respectiv persoana divină a Fiului lui Dumnezeu, născut din Tatăl mai înainte de veci, şi persoana umană sau istorică a lui Iisus Hristos, cu care acesta s-a întrupat din Fecioara Maria[12].

Afirmaţiile lui au aflat ecou chiar şi la curtea imperială căci, în timp ce împăratul Teodosie al II-lea şi Eudochia soţia lui îl aprobau, Pulcheria, sora împăratului nu adera la învăţătura lui[13]. Cu timpul, disputa s-a generalizat, Ortodoxia câştigând apărători de seamă precum Sfântul Chiril al Alexandriei, devenit un susţinător al partidei anti-nestoriene, şi unul dintre cei care au încercat fie pe cale diplomatică (a negocierii)[14], fie pe calea discuţiei teologice[15], fie pe cale sinodală să combată învăţătura greşită a lui Nestorie, să îl determine pe acesta să îşi schimbe concepţiile.

Ulterior, ,,polemica" dintre cei doi s-a adâncit, devenind de-a dreptul pasionantă, după cum remarcă părintele Vasile Muntean[16], şi ajungând să fie finalizată printr-un sinod ecumenic care a avut în centru problema hristologică pe care o ridica, dar şi problematica mariologică pe care, în plan secundar, o aducea în discuţie patriarhul eretic[17]. În urma acestui sinod, învăţătura dioprosopistă a lui Nestorie a fost combătută, el a fost depus din scaunul patriarhal şi trimis în exil, iar credinţa ortodoxă a fost, într-un fel restabilită.

Cu toate hotărârile sinodului, au rămas însă mici comunităţi nestoriene şi după finalizarea acestuia. Ba mai mult, ulterior, această comunitate va reuşi să adune şi unii adepţi. De exemplu, în anul 616, când cea mai mare parte a Arabiei a ajuns sub dominaţia perşilor, comunitatea creştină de aici a fost atrasă spre nestorianism[18]. De asemenea, în secolul al V-lea al erei noastre, comunitatea nestoriană avea şi o frumoasă şcoală de exegeză biblică, în cadrul căreia vor activa şi teologi renumiţi ai vremii precum Paul de Persa[19]. O parte a acestei comunităţi nestoriene va fi asimilată cu timpul de către Biserica Romano-catolică[20], astfel luând naştere Biserica nestoriano-catolică, în vreme ce alta va supravieţui apoi până astăzi (când încă avem comunităţi nestoriene chiar şi în ţări precum China)[21]. Dincolo de forma cultică propriu-zisă a nestorianismului, care îşi asumă paternitatea, există însă şi alte modalităţi prin care el a supravieţuit de-a lungul timpului. De exemplu, nici unul din cultele neoprotestante contemporane nu o cinstesc pe Maica Domnului,

aceasta fiind o dovadă clară influenţei nestoriene. De asemenea, în sistemele lor doctrinare pot fi găsite de asemenea influenţe din erezia pomenită.

Cu toate acestea însă, nestorianismul de după cel de-al treilea Sinod Ecumenic nu va fi niciodată o mişcare de anvergură care să influenţeze într-o manieră decisivă evoluţia Bisericii într-un moment cheie al vieţii ei.

O dispută dogmatică de actualitate între Mitropolitul Hierotheos Vlachos şi Mitropolitul Ioannis Zizioulas

După ce, în paginile anterioare ale acestei analize am schiţat profilul celor doi protagonişti ai disputei teologice şi am văzut ce înseamnă nestorianismul, ne vom concentra acum asupra prezentării disputei dintre cele două personalităţi teologice contemporane.

Analiza noastră porneşte de altfel de la o replică pe care mitropolitul Vlachos o dă mitropolitului Zizioulas[22]. Acest drept la replică exercitat de ierarhul pomenit suscită între altele şi interesul ortodocşilor români, care discută intens pe seama celor prezentate de ierarhul pomenit. Aşa se face că, la data accesării materialului am găsit un număr de 30 de comentarii, unele dintre ele constând din replici şi comentarii scurte privitoare la subiect, altele, ca în cazul oricărui material difuzat prin intermediul internetului, constând în comentarii care nu au legătură cu tematica discutată, iar altele constând din comentarii şi trimiteri către alte linkuri unde se găsesc argumente pentru susţinerea uneia sau a alteia dintre opinii[23].

Maniera de a acţiona a mitropolitului de Napfkatos este, după cum însuşi mărturiseşte în partea de început a materialului, una defensivă[24], discursul lui fiind structurat pe patru puncte mari, în care arată că: voinţa este atribut al firii şi nu al persoanei, vorbeşte despre interpretarea greşită a textului Sfântului Athanasie cel Mare, despre Congresul despre ”teologia metapatristică (postpatristică)” şi despre ,,Dialogul oficial al ortodocşilor cu romano-catolicii”[25].

Cea dintâi parte are în centru discuţia privitoare la voinţa ca atribut al Fiului şi porneşte de la acuza pe care părintele Zizioulas o aduce părintelui Vlachos cu privire la concepţia sa despre voinţă. În cadrul acesteia, el analizează problema voinţei, un element al teologiei metapatristice, după sintagma lui[26] şi că ea este relevantă datorită faptului că se relaţionează şi cu conceptul de ,,libertate al persoanei”[27]. El sancţionează o părere pe a aşa-zisului său oponent, pe care o consideră neortodoxă:

,,Iar, într-un paragraf anume al declaraţiei Mitropolitului Pergamului, am remarcat părerea neortodoxă că ”aşa-zisa libertate a persoanei are valoare pentru că ea depăşeşte necesitatea firii, căci firea e legată de nevoie, iar voinţa de persoană”[28].

După prezentarea opiniei, el arată cu privire la voinţă că: ,,...atât în cazul lui Dumnezeu, cât şi al oamenilor, este legată de fire, este atribut al firii şi nu al persoanei, în vreme ce opţiunea, adică alegerea – care nu există la Dumnezeu, ci numai la oameni – aparţine ipostasului-persoanei. Aceasta este tema de importanţă vitală: că şi la oameni voinţa nu este alegere, ci atribut al firii lor. Alegerea este legată de opţiune”[29].

Exprimată astfel, opinia lui este cel puţin pasibilă de a fi sancţionată, căci a vorbi despre fapcul că opţiunea nu există la Dumnezeu, înseamnă, cel puţin în aparenţă, a nega libertatea divină. În ceea ce priveşte expresia conform căreia ,,la oameni voinţa nu este alegere”, subscriem şi considerăm că ea vine pe fondul afirmaţiilor specifice tradiţiei patristice. Concluzia la care ajunge mitropolitul Vlachos este aceea că învăţătura conform căreia voinţa face alegerea este una neortodoxă[30].

Cea de-a doua parte se referă la un text al Sfântului Atanasie cel Mare, al cărui text însă părintele Vlachos nu îl prezintă. Deducem însă din conţinutul ulterior al materialului său că este vorba despre un fragment scris în contextul disputei arianiste în cadrul căruia se vorbeşte despre legătura dintre voinţă şi fire. Două concluzii ale mitropolitului de Pergam sunt prezentate, urmând a fi analizate aici:

,,voinţa liberă a Tatălui este cea din care izvorăşte ipostazierea treimică a lui Dumnezeu, este ipostaziată fiinţa într-un Dumnezeu treimic”.

Iar a doua concluzie este că îl prezintă pe Sfântul Athanasie cel Mare că vrea (să dogmatizeze despre) ”o voinţă liberă, veşnică” a Tatălui, ”care nu este voinţă de alegere între două posibilităţi”, şi vorbeşte despre ”învăţătura neortodoxă că voinţa lui Dumnezeu este hotărârea alegerii dintre posibilităţi”[31].

În sprijinul afirmaţiilor sale, teologul grec îl citează pe teologul Nikos Matsoukas[32], care se opreşte şi el, în cadrul Dogmaticii sale, asupra deosebirii dintre ,,naşterea după fire” şi ,,creaţia prin voinţă” [33] şi îl combate, ca şi autorul citat, pe mitropolitul de Pergam. Analiza mitropolitului Vlachos merge în profunzimea operei părintelui Zizioulas, însă acesta este doar începutul, autorul promiţând că va redacta un studiu în care să localizeze metodologia ermineutică greşită a omologului său de la Pergam. În această parte de început, el se foloseşte de cuvintele Sfântului Atanasie cel Mare, care arată că ar fi greşit să se interpună între Tatăl şi Fiul voinţa şi cugetarea:

Citiţi **articolul cu ajutorul matricei codului de bare**

2006, la Tismana. De la stânga la dreapta: IPS Teofan, IPS Bartolomeu, PF Teoctist, PF Anastasios, IPS Hierotheos Vlahos, IPS Iosif

Citiţi documentul în **fişierul original, format pdf** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2015/Ierom_Maxim_Morariu-O_disputa_dogmatica.pdf

Cezarina Adamescu

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951) Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

DREPTUL LA MĂRTURISIRE.

O SUMĂ DE POVEŞTI DE PE VALEA TISMENII

Florian Văideianu, Durerea aurului, Editura Semănătorul, Tismana, 2015

Noua carte a lui Florian Văideianu, intitulată **„Durerea aurului”,** publicată recent la Editura Semănătorul, Tismana, sub îngrijirea cărturarului Nicolae N. Tomoniu, este o ediţie aniversară şi cuprinde o sumă de istorii de prin partea locului, câteva poezii şi mărturii ale contemporanilor, un fel de ***Laudatio,*** despre personalitatea autorului, ca la orice zi aniversară.

Scriitorul, descoperit nu în urmă cu mulţi ani, este un biograf fidel al locurilor natale şi miresmele amintirilor şi evocărilor sale, se simt până aici, la Dunăre, la Mila 80.

Prima parte cuprinde proze scurte şi foarte scurte, auzite şi trăite, dar şi inventate de imaginaţia bogată a autorului, la care se adaugă câteva poezii ocazionale. Partea a doua e dedicată recenziilor, cronicilor şi notelor de lectură pentru cele trei cărţi apărute anterior, semnate Florian Văideianu şi e un capitol destul de consistent.

Un al treilea capitol intitulat „Rezonanţe”, are în componenţă dedicaţii şi aprecieri semnate de personalităţi ale Gorjului şi ale altor colţuri de ţară şi de lume, cu privire la omul Florian Văideianu şi la opera sa de până acum: „Din cenuşa vremii”, Editura Măiastra, Tg. Jiu, 2010, „A doua carte”, Editura Măiastra, Tg. Jiu, 2011 şi „Boier printre tovarăşi”, Editura Semănătorul Tismana, 2014.

Cu un umor nativ şi un har de povestitor de care doar Dumnezeu este responsabil – cu asupră de măsură – la pragul celor 65 de ani de viaţă, scriitorul Florian Văideianu a dorit să marcheze acest fericit eveniment cu o nouă carte, un corolar al întregii trude scriitoriceşti, profesionale şi umane. Şi nu cred că a silit pe cineva să scrie despre cărţile lui, ci, mai curând, a adunat în timp, mărturiile celor apropiaţi, între coperţi de carte.

În stilul cu care deja ne-a obişnuit, al unui om de spirit rafinat şi atent la şoaptele Duhului, Florian Văideianu a lăsat imaginaţia să-l conducă „pe firul de păianjen al memoriei”, cum frumos a spus Cella Serghi evidenţiind scânteia, miezul unor întâmplări cărora le-a descifrat înţelesul în felul lui hâtru.

„Petrilică, haiducul de la Tismana”, prima povestire – ne introduce în cadru, cârciuma „la Rozica”, de pe Valea Tismanei, unde, în duminica a şaptea după Rusalii se strânsese neamul oltenesc: flăcăi, fete, gură-cască şi toţi lăutarii din mahala” – se adunaseră să-l întâmpine fiecare pe vestitul cioban-haiduc Petrilică al lu’ Tabără, coborându-şi oile pe drumul Schitului, în sat.

Petrilică, *„un munte de om”,* călare pe un cal sur, cu două pistoale în cruce, la chimiru-i lat. O sărbătoare de om! primit de lăutarii satului.

Vestit prin părţile locului, e întâmpinat cu entuziasm, fiindcă, se ştie, el vine cu brânză şi cu berbeci graşi pe care-i sacrifică slugile la cârciumă, de mănâncă tot natul. Întâmplări de pomină, cum e cea cu putina cu brânză la care se reped lăutarii, la un semnal şi se calcă în picioare de nu mai rămâne nici o urmă, decât pe hainele şi pe feţele lor. Ba mai pierduseră şi viorile.

Alte şi alte isprăvi ale haiducului cioban Petrilică, sunt culese din popor şi istorisite cu haz şi talent de povestitor. Petrilică – haiducul de la Tismanam un personaj de legendă, reînviat în filele scriitorului-memorialist Florian Văideianu.

Ajuns la o vârstă venerabilă, pe haiducul Petrilică al lu’ Tabără, cioban din Ungureni, îl părăsesc puterile şi este bătut de alţi mai tineri, prilej de reflecţie amară: *„Nu mă doare, mă doare sufletul. Cine am fost şi ce-am ajuns.”*

Aflăm cu acest prilej şi obiceiurile păstoritului din părţile Tismanei. Autorul păstrează şi limbajul locului, cu regionalisme şi expresii specifice: „chilimii”, „erugă”, „mezdrea”, „plotog”, „cuţitoaie”, „la scuteală”; „hodăi”, „sămânţâiuri”; „alimănit”; „costum de cangăr”, gaiţă, cuvinte legate de meşteşugul olăritului ş.a. Atmosfera stânii şi a saivanului unde se adunau ciobanii la foc şi la cină, loc magic de ţesut şi deşirat poveşti şi mituri străvechi este redată de autor cu multă măiestrie:

„Seara se adunau la cină. Focul, la care pregăteau mămăliga şi se încălzeau, le lumina şi interiorul saivanului, unde acum se odihneau oile, înghesuite una într-alta. Limbile focului aruncau lumini şi umbre jucăuşe, brăzdând feţele ciobanilor cu mituri venite din timpuri străvechi. Îşi depănau întâmplări, luptele cu jivinele pădurii, care tot le mai luau câte o oaie. Nici trăsnetul, mereu prezent la munte nu îi ierta. Prăpăd lăsa în

urma lui."

Primii ani de şcoală şi chipul blajin al dăscăliţei care i-a dat să citească o carte, „Omul fără mâini" – sunt amintiri, icoane scumpe şi autorul le evocă plin de emoţie şi de nostalgie.

Prima carte adevărată pe care copilul o ţine în mâini, e ceva ce nu se uită niciodată. Tot atunci, copilul descoperă şi tezaurul de cărţi din podul şcolii. Şi nu e de mirare că Ionel va fi numit „bibliotecarul" şcolii.

În povestirile lui Florian Văideianu nu se întâmplă nimic spectaculos. Dar toate sunt, şi e firesc aşa, învăluite într-o nostalgie aparte. Chiar şi întâmplările mai triste au dulceaţa lor amăruie, precum cea cu ruperea piciorului, când Ionel, drept recompensă şi ca să nu uite de durere, a primit de la doctor, o cărticică frumoasă.

Şi ca odinioară Niculae Moromete, Ionel a primit premiul întâi cu coroniţă.

Ocupaţia de olar a tatălui este deprinsă încă din primii ani de viaţă ai copilului, un meşteşug moştenit din străbuni, care necesită multă trudă: *„...alegerea pământului din coasta dealului, curăţirea, disporea, frământarea, uscarea, pentru care se foloseau unelte precum: troaca, mezdreaua, cuţitoaia, plotogul, cornul şi gaiţa. Argila se aducea în curte şi se lăsa la „dospit" câteva săptămâni, după care era mărunţită şi udată cu apă. Se tăia în „felii" subţiri cu cuţitoaia, pentru a se purifica şi se bătea cu maiul până se formau „turtele". Aqcestea erau aduse în atelier, se udau cu apă şi se frământau cu tălpile goale şi cu mâinile. După ce se obţinea o pastă omogenă şi puţin unsuroasă, olarul (bietul om) o porţiona, după capacitatea vasului dorit, într-un „cap" pentru oala mare, „îndoiala", „întreiala"; „împătreala", ulcele „de cinci" şi „de şase". Lucrul viu al mâinilor sale, rostuiau materia, înnobilând-o prin efort şi suferinţă"*.

Toate pregătite pentru târgul olarilor sau bâlciul de primăvară. Şi tot pentrui a reedita destinul micului Moromete, tatăl Mitru, refuză să-l dea mai departe la şcoală până nu învaţă meseria lui.

Schimbările care se petrec în sate în anii „luminoşi", au darul de a-i face pe ţărani să se simtă străini: *„Astăzi prof. dr. Ion Mocioi îşi aminteşte cu nostalgie acele timpuri. „Mă simt ca un om fără ţară, satul meu, Găleşoaia, nu mai este, l-a strămutat mina, sunt un desţărat. Numai de cimitir şi biserică nu s-au atins..."*

Scurte, concise, dar cu miez, povestirile şi evocările lui Florian Văideianu te cuceresc imediat. Ele amintesc de atmosfera satului de câmpie Siliştea-Gumeşti – şi de copilăria celui mai mare scriitor român post-belic. Similitudinile sunt evidente.

„Locurile în care se desfăşura aplicaţia în erau cunoscute, acolo copilărise. Îşi amintea foarte bine când, desculţ, îmbrăcat într-o cămaşă de cânepă, lungă până la pământ, venea cu caprele la păscut şi se juca ghiula cu alţi copii de vârsta lui. Doamne, cum mai trec anii!"

În carte, aşa cum se constată, sunt amestecate şi amintirile altor gorjeni, mai mult sau mai puţin vestiţi: colonel (r) Ion C. Gociu, Sevastiţa Filip, *„femeie săracă, din Câinenii Curtişoarei – sat dispărut, uitat de Dumnezeu la poalele munţilor" – cea care „toată viaţa ei a fost slugă";* Tudoriţa Pânişoară, mamă a şapte copii şi *„al optulea – în burtă", „era analfabetă, dar, fiind înzestrată cu o inteligenţă nativă, mereu era consultată de către săteni, în diferitele aspecte legate de pământ, de animale, de sărbători sau alte sfaturi pe care le dădea cu înţelepciunea omului simplu, care îşi cântăreşte mereu cuvintele."*

Acest „al optulea" – nenăscut încă, va deveni eroul autorului, Titu Pânişoară, inginer, ajuns primar al oraşului Tg. Jiu. Autorul foloseşte uneori şi un limbaj preţios pentru mediul pe care îl descrie. „mentalul oamenilor înfrăţiţi cu natura"; „diferite aspecte" ş.a.

Întâmplări omeneşti, nicidecum neobişnuite se perindă în paginile autorului şi cititorii, îndeosebi cei de la ţară, se regăsesc în povestirile lui, scrise într-un stil lapidar, cu o economie a mijloacelor de expresie artistică şi cu ştiinţa de a extrage esenţialul din banal.

Istorisirile au în ele un parfum patriarhal, o undă de lumină din vremi apuse, ele emoţionează şi uneori, fură câte o lacrimă celor născuţi la sat, dar nu numai lor. Ele desferecă izvoarele dorului de casa părintească şi de icoanele dintâi: mama, bunica, bunicul, tutelaţi de figura legendară a tatălui, societatea rurală fiind una de tip patriarhal. Scriitura lui este ruptă din realitate, e una evocatoare a trăirilor comunităţii atât de bine ştiute în care s-a născut şi a trăit autorul. Nimic n-a fost uitat, deşi el îmbină în chip iscusit realitatea cu imaginaţia, pentru a da mai multă culoare prozelor sale.

Că o fi fost întocmai, că n-o fi fost, autorul lasă altora, de obicei, a celor vizaţi, care se regăsesc acolo, dretul la mărturisire. Şi se ştie ce scrupuloşi sunt ţăranii în privinţa respectării adevărului lor.

Şi iarăşi, drumul lui Ion Pânişoară, cu fiul său Titu, la târg, aminteşte de drumurile lungi, la munte ale lui Moromete cu Niculae, fie să facă negustorie cu porumb în satele montane, fie să-l conducă la Şcoala Normală din Abrud, unde avea să înveţe.

Acelaşi drum de noapte, plin de hârtoape, aceeaşi moţăială pe capra căruţei, acelaşi mers domol al cailor prin întuneric şi negura dimineţii, aceleaşi răscruci unde căruţa se oprea singură şi Ilie Moromete îl întreabă pe fiu, în speranţa că acesta va şti răspunsul:

„Păi, unde mergem noi acuma, domnule?"

Dar mai ales, acelaşi umor şi aceeaşi ironie la tatăl, care-i vorbeşte copilului în pilde şi parabole:

„Mă, dacă te grăbeşti, dă-te jos şi ia-o înainte, că te ajung şi eu din urmă".

Citiţi **articolul cu ajutorul matricei codului de bare**

Citiţi documentul în **fişierul original, format pdf** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/09/cezarina-adamescu-o-suma-de-povesti-de.html

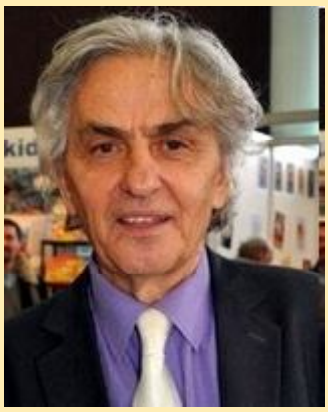

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Dr. George Anca, rândul doi, în costum deschis, în spatele preşedintelui Indiei

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Comunicarea dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie, "World Conference Indologie", a avut loc la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, o manifestare în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR). Conferinţa internaţională s-a desfăşurat pe parcursul a trei zile, începând cu data de 21.11.2015, având cinci sesiuni de comunicări. Dr. George Anca a ţinut comunicarea sa în ziua a doua, sesiunea a treia.

Preşedintele Indiei, Pranab Mukherjee, cu participanţii la Conferinţa Internaţională de Indologie de la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, 21.11.2015.

Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa Mondială Indologie şi a deschis sesiunile de comunicări unde participă savanţi internaţionali, în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India. Prezintă comunicări ştiinţifice : profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, prof. Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez din Chile, prof. Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, prof. I . Wayan Ardika din Indonezia, prof. Claus Peter Zoller din Norvegia, prof. Danuta Stasik din Polonia, dr. George Anca din România, prof. Javier Ruiz Calderon din Spania, prof. Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, prof. Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, prof. Wang Banwei, prof. Ma Jiali, prof. Yu Longyu din China, prof. Narendra K. Wagle din Canada, prof. Marietta Stepanyants din Rusia, .prof Rajendra Arun din Mauritius, prof. Satya Vrat Shastri şi prof. David Frawley din Statele Unite ale Americii.

Comunicarea din ziua a doua, sesiunea a treia (Vedeţi revista)

Citiţi **articolul cu ajutorul matricei codului de bare**

Citiţi articolul în **fişierul original, format pdf** online, la pag. 30:
http://www.samanatorul.ro/revista/2016/samanatorul_online_nr_1-febr-2016.pdf

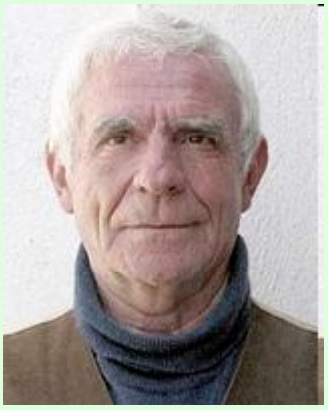

Dumitru Dănău

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

ARHIDIACONUL ŞI PROFESORUL DR. CONSTANTIN V. DĂNĂU

- REPER EMBLEMATIC ÎN TABLA DE VALORI NAŢIONALE -

(Seria I-a)

Din opera Dlui Dumitru Dănău am ales să prezentăm în serial această carte, tipărită la Editura „Măiastra" din Târgu-Jiu, 2015

Arma fatală a armatei române a fost nu numai instruirea militară, ci, şi educaţia religioasă, morală şi civică transmisă direct, prin viu grai, de către eruditii poporului român. Sau în scris, prin poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unor poeţi ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei. Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan „regal" care azi „nu se mai poartă".

(N.N. Tomoniu, I.M. Morariu - *George Coşbuc de la Tismana*)

…Pe hrisovul axiologic al Olteniei interbelice, în special (şi nu numai), a fost imprimată, viguros, amprenta unei exemplare personalităi a Gorjului, îndeosebi în plan teologic, psiho-pedagogic, etic, publicistic, ctitorial şi administrativ. Este vorba despre renumitul arhidiacon iconom stavrofor profesor doctor CONSTANTIN V. DĂNĂU, azi, din păcate, prea puţin pomenit, chiar de unele instituţii locale pe care le-a slujit cu dăruire, evlavie şi înaltă conştiinţă, conferindu-le lumina creativităţii şi demnităii profesionale, cu reverberaţii dincolo de fruntariile României Mari (ideal naţional pentru care a luptat pe toate „fronturile"). Din acest punct de vedere, o carte - cel puţin a municipiului Târgu-Jiu - ar păcătui neiertat dacă nu l-ar înregistra, în câteva pagini, deşi viaţa şi opera acestui pilduitor fiu al judeţului nostru pot constitui subiect de studiu pentru generaţiile de azi şi ale viitorului, o monografie în sensul sugerat impunându-se de la sine. Până atunci, o comprehensivă sinteză privind complexa prezenţă a lui CONSTANTIN V. DĂNĂU în geografia spirituală a României, semnată de distinsul dascăl ION TEOTOI, elev al marelui său profesor, este menit să resuscite câteva repere ce conturează, efigial, portretul curricular al acestui rasat fiu al Gorjului. „Panegiricul" a fost publicat în revista „Tribuna educaţiei", la rubrica „Memoria şcolii româneşti", în anul 1999, şi este intitulat: „Unul dintre ai noştri». Îl redm integral:

„**Profesorul** şi diaconul Constantin V. Dănău" s-a născut la **15 mai 1889** în satul Turcineşti, comuna Curtişoara, judeţul Gorj. După absolvirea cursului primar în satul natal, urmează Gimnaziul Real din Tg-Jiu, apoi Seminarul Teologic din Bucureşti. În 1913 absolvă facultatea de Teologie cu „Magna cum laude". În paralel urmează Facultatea de Litere pe care o absolvă în 1915, iar în 1919 absolvă Facultatea de Filozofie şi de Psihologie la Universitatea din Iaşi. În anii III şi IV de studenţie elaborează studii din domeniul Exegezei Noului Testament şi al Moralei pentru care este premiat de decanatul Facultăii de Teologie.

Activitatea didactică şi-a început-o în **1915**, ca profesor suplinitor la Gimnaziul Real din Tg-Jiu, predând limba română, istoria, geografia şi, în locul profesorului Stelian Sterescu, plecat pe front, limba latină.

Din primele zile ale războiului a plecat pe front ca preot militar, apoi, în timpul retragerii în Moldova, a lucrat la Casa Bisericii din Iaşi şi mai târziu ca preot al Armatei a II-a, în zilele şi noaptea premergătoare atacului de la Mărăşeşti (17 iulie 1917, ora 4 dimineaţa) s-a aflat alături de generalul Averescu pentru a-i îmbărbăta pe **ostaşi**. Mulţi dintre ei - spune diaconul C. V. Dănău în **amintiri** - nu mai aveau să vadă lumina zilei!

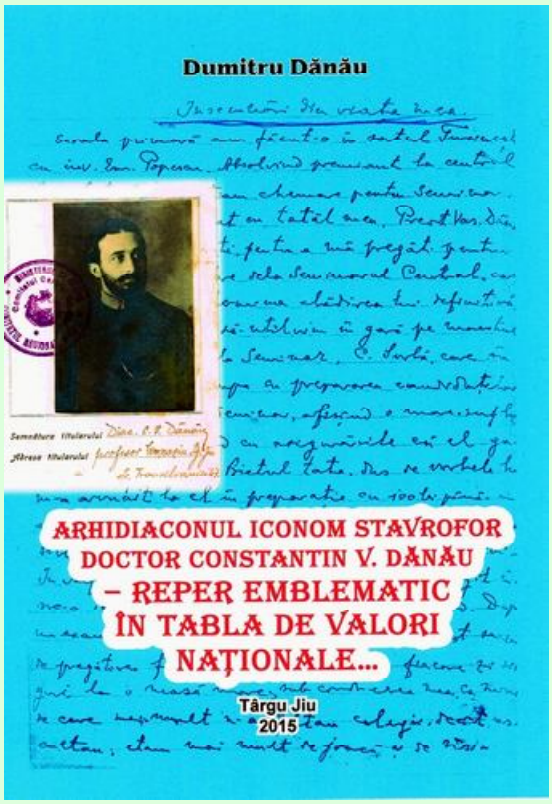

În 1919 obţine prin concurs postul de diacon al Bisericii Române din Paris şi, în decembrie al aceluiaşi an, se înscrie la facultatea de Litere de la Sorbona, absolvind în 1923 Institutul de Pedagogie şi psihologie al acestei facultăţi.

Deţinând patru licenţe - teologie, filologie, filosofie şi psihologie - se înscrie şi la doctorat. În 1924 obţine, la Sorbona, doctoratul în pedagogie cu teza „La joie chez l'enfant jusqu'a l'age de la pubert" şi, în anul urmtor, doctoratul în psihologie cu teza „Le mecanisme de l'emotion", ambele sub conducerea renumitului psiholog francez Th. Simon.

În vara anului 1921, colonia şi Biserica Română din Paris au fost vizitate de Regele Ferdinand împreună cu Regina Maria şi principesa Ileana. Cuplul regal a avut numai cuvinte de laudă despre activitatea diaconului C. V. Dănău.

Din anii cât a stat la Paris datează legăturile de apropiere cu George Enescu - nelipsit din viaţa artistică a marii metropole, cu profesorul Nicolae Iorga - renumit conferenţiar la College de France şi cu profesorul Gheorghe Ţiţeica - mereu solicitat la Sorbona.

Reîntors în ţară, a fost numit profesor de pedagogie la şcoala Normală „Spiru Haret" din Tg-Jiu, perioadă în care s-a distins ca profesor şi preot, contribuind la formarea a aproape douăzeci de generaţii de învăţători. Mulţi ani a fost şi director al acestei şcoli. Atunci **a redactat şi editat cu învăţători ai şcolii**, C.N. Dărvărescu şi V. Pătrăşcoiu, setul de **manuale şcolare pentru nivelul primar: citire, gramatică şi aritmetică** pentru clasele a II-a, a III-a şi a IV-a. La tipografia lui N.D. Miloşescu, din Tg-Jiu, **a editat „Metodă nouă de orientare în studiul individualităţii".** A mai scris **„Cum cercetăm individualitatea elevului de curs primar»** şi **„Fişa individuală a elevului"** (un exemplar se găseşte la Muzeul Pedagogic Judeţean). În manuscris au rămas două lucrări: **„Studiul individualităţii şcolarului pe bază de material experimental şi teste"** şi **„Carnetul şcolar".**

În noiembrie 1926, Congresul clericilor din România l-a ales membru în Comisia Financiară a Adăunrii Eparhiale, calitate în care a depus „o muncă spornică în legtură cu salarizarea şi alte chestii economice privind fondurile bisericilor din Bucovina şi Basarabia».

În 1941 a fost numit, prin concurs, inspector şef al învăţământului secundar pentru regiunea Oltenia şi membru în Consiliul Pedagogic al Ministerului Instrucţiei şi Educaţiei, activitate ce se desfşoară până în 1944, când se pensionează. Au urmat ani grei de viaţă datorită suspendării pensiei între 1952-1956 şi din serviciul ce-l presta ca diacon la Biserica Sfântul Nicolae din Tg-Jiu.

La 30 septembrie 1980, C.V. Dănău a încetat din viaţă, lăsând în urmă studii de pedagogie şi psihologie şcolară, manuale şcolare, devenind un exemplu de pregătire profesională şi probitate morală".

La rândul său, regretatul preot Haralambie Argintaru, creionând unele „chipuri şi profiluri din istoria Gorjului", despre remarcabilul său înaintaş de la Biserica „Sf. Nicolae", menţionează:

„Această ilustră figură a Gorjului, nepot direct al ieromonahului Cleopa, fostul preot Cartianu Constantin, întemeietorul Schitului „Locurele Lainici", şi-a încrustat numele în şirul lung de slujitori ai învăţământului gorjean şi al Bisericii Ortodoxe Române. În anii de perfecţionare în psihologia experimentală la Paris, prestigioşi profesori şi oameni de ştiinţă în domeniu îl vizitau acasă - undeva pe Sena - şi era o încântare pentru ei când îl găseau pe vrednicul lor colaborator făcându-şi singur mămăliga, în căldare de tuci, atârnată în zălar, la foc de lemne, aşa cum proceda şi CONSTANTIN BRÂNCUŞI".

O concisă iconografie, precum şi un mic „expozeu" cu acte care certifică documentar cele afirmate, conferă portretului schiţat profunzimea şi amploarea „lucrărilor" lui CONSTANTIN V. DĂNĂU în spaţiul şi timpul istoric în care s-a manifestat multilateral. Ele constau în certificate şi carnete de studii, diplome, medalii, ordine, brevete, după cum urmează:

- Student şi doctorand (1913-1914) la Facultatea de Teologie din Bucureşti;

Va continua...

Acest număr special, model probabil unic în România, ne va învăţa următoarele:

Cum să trecem de pe o revistă tipărită direct pe Internet cu ajutorul telefonului mobil, smartfonului, tabletei sau PC-ului de acasă cu ajutorul codurilor QR.

De unde putem descărca programele ce se instalează pe dispozitivele dvs. pentru acces la Internet. (Browswerul CROME poate fi setat cu aceste programe pe calea din meniul propriu SETĂRI/APLICAŢII cu ajutorul cărora vă puteţi trimite cartea dvs. digitală direct în magazinul virtual Google !

Ce documente trebuie să folosească consilierii locali, comisia de cultură, juristul, secretarul şi contabilul primăriei pentru a aplica corect „Contractul cadru privind acordarea de sprijine financiare pentru cultura scrisă" care înseamnă mai mult decât decât abonamente (cumpărare) de reviste: cheltuieli pentru site-urile revistei, pentru redactori şi promovarea revistei prin colocviile din oraşele acestor redactori, lansări de carte, ş.a.

INDEX DE AUTORI ŞI GENURI LITERARE

2 NICOLAE N. TOMONIU - Editorial
3 Proiectul AFCN pentru acest număr special
5 FINANŢARE, PROCEDURA OPERAŢIONALA
6 Dezbatere în cercul pedagogic privind tipărirea de cărţi şi reviste
8 N.N. Tomoniu - „Timbrul cultural": înc-o lege manea la parlament
10 „AL. FLORIN ŢENE - ROMAN
11 ION C. GOCIU - NUVELĂ
13 VASILE MIC - POEZIE
14 FLORIAN VĂIDEIANU - SCHIŢĂ
15 ALEX BERCA - ECONOMIE, Moneda unică
16 GEORGE COŞBUC - RESTITUIRI
18 ION MOCIOI - STUDII: MIGRATIA UNGURENILOR
20 NICOLAE N. TOMONIU - TRADIŢII, ARTĂ PLASTICĂ
22 NICOLAE N. TOMONIU - ESEU
25 Premiile UZPR 2015
27 Florentin Smarandache - Expediţie, reportaj
30 IEROM. MAXIM MORARIU - STUDII DE RELIGIE
32 CEZARINA ADAMESCU - RECENZIE DE CARTE
34 GEORGE ANCA - Indologie, CONFERINŢE INTERNAŢIONALE
35 DUMITRU DĂNĂU - CLERICI DE IERI
37 CONCLUZII, INDICI DE NUME, GENURI LITERARE
38 REDACŢIA, Conturi AST
36 TINERE TALENTE, Caseta tehnică
40 ACUARELĂ - Casă veche de la Tismana.

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori. BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

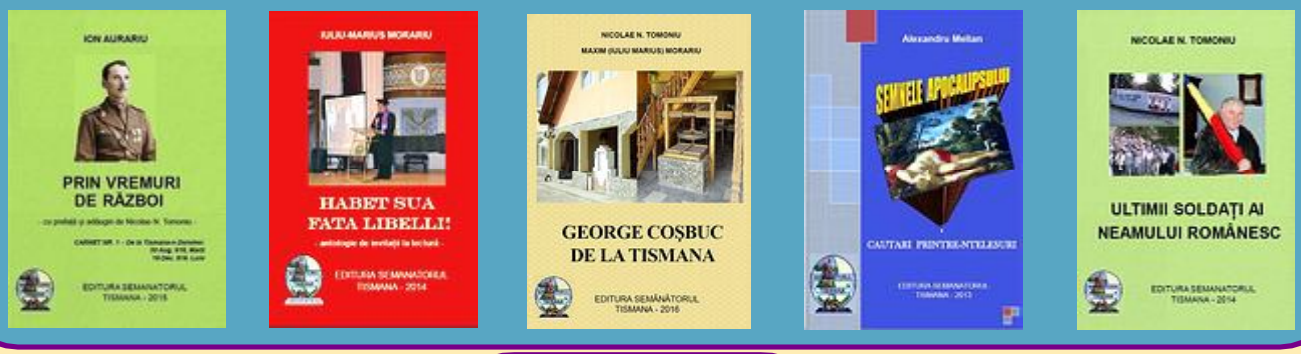

CUPRINS

2 NICOLAE N. TOMONIU - Editorial
3 Proiectul AFCN pentru acest număr special
5 FINANŢARE, PROCEDURA OPERAŢIONALA
6 Dezbatere în cercul pedagogic privind tipărirea de căr?i ?i reviste
8 N.N. Tomoniu - „Timbrul cultural": înc-o lege manea la parlament
10 „AL. FLORIN ŢENE - ROMAN
11 ION C. GOCIU - NUVELĂ
13 VASILE MIC - POEZIE
14 FLORIAN VĂIDEIANU - SCHIŢĂ
15 ALEX BERCA - ECONOMIE, Moneda unică
16 GEORGE COŞBUC - RESTITUIRI
18 ION MOCIOI - STUDII: MIGRATIA UNGURENILOR
20 NICOLAE N. TOMONIU - TRADIŢII, ARTĂ PLASTICĂ
22 NICOLAE N. TOMONIU - ESEU
25 Premiile UZPR 2015
27 Florentin Smarandache - Expediţie, reportaj
30 IEROM. MAXIM MORARIU - STUDII DE RELIGIE
32 CEZARINA ADAMESCU - RECENZIE DE CARTE
34 GEORGE ANCA - Indologie, CONFERINŢE INTERNAŢIONALE
35 DUMITRU DĂNĂU - CLERICI DE IERI
37 CONCLUZII, INDICI DE NUME, GENURI LITERARE
38 REDACŢIA, Conturi AST
36 TINERE TALENTE, Caseta tehnică
40 ACUARELĂ - Casă veche de la Tismana

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Atenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf nu se mai trimite prin e-mail. Autorii vor primi la cerere DVD-AST-5 cu toate numerele. E-mail redacţie: posta@samanatorul.ro

TINERE TALENTE

Talentata elevă Elena Claudia Spătaru, este în clasa a X-a la Liceul Teologic Târgu-Jiu. Acurateţea cu care pictează icoane, reprezentând diferite scene biblice şi mai ales chipul Maicii Domnului cu Iisus în braţe, dovedeşte un talent viguros, care îi preconizează un viitor – sperăm noi – strălucit în arta bisericească. Mult succes!

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat” de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Talentatul pictor Marius Burlan, originar după mamă din Tismana, pictează în acuarelă casa sa ţărănească din secolul trecut. Dacă multe case din Tismana au fost, fie dărâmate, fie reabilitate cu noi spaţii, în loc să fie păstrate ca patrimoniu imobiliar, acuarela redă cu o acurateţă de excepţie toate detaliile: claia de fân din spatele casei, postava cu grăunţe ce se dau păsările, masa rotundă. Pg.40

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul “Revista Sămănătorul” a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online “Semănătorul”. Adrese:

http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

http://www.samanatorul.ro
Numărul din luna curentă poate fi citit şi pe matricea cu codul QR din stânga

Burlan Marius - Casă veche de la Tismana

Anul VI.
Nr. 1
Febr. 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 18

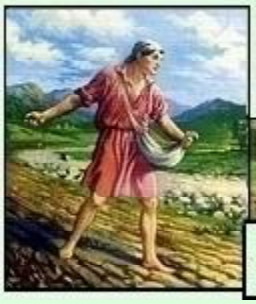

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

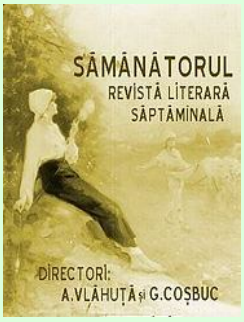

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Sărbătoarea Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, Tismana

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 1 - ian. febr. mart. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului, cu excepţia primulul trimrstru. Ediţia online va avea în anul 2015 acelaşi număr şi va fi cu vânzare.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Cum se insistă în prostie:

Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei

- Gângăviştii Antenei 3 reiterează scenariile „gândite de mintea lor bolnavă” -

Toţi au „minţi bolnave”, în afară de Radu Tudor

Ca un ucigaş care se întoarce la locul faptei, Radu Tudor iese cu „mintea lui bolnavă” - ca să-l parafrazez - în emisiunea Danei Grecu „La ordinea zilei” din 29.01.2016 pentru a justifica încă o dată crima pe care a făcut-o Antena 3, imediat după tragedia colectiv. Crima constă în faptul că au produs, de la bun început, un scenariu imaginar pentru a-l dărâma pe Johannis iar rezultatul, cu totul neaşteptat, a fost căderea lui Ponta, pupilul mult iubit al postului pesedist TV, A3. Vitejii antenişti în loc să-şi facă mea culpa pentru că au produs un „docoment” închipuit şi emoţional care a schimbat faţa politică a României, împotriva a ceea ce a decis poporul la alegeri, o ţin perpetuu cu „stâlpul care a luat foc” aprinzând plafonul clubului Colectiv.

Flacără aruncată spre plafon

Oare, când îşi vor da seama că au greşit, pentru a spune întocmai ca torţionarul Vişinescu „Lăsaţi-mă să mor” ? Pentru că între timp, târâsc în mocirlă şi îi fac nebuni pe toţi cei care nu sunt de părerea lor, prin ”raportul” bine instrumentat aidoma „docomentelor senzaţionale” manipulatorii seară de seară la A3. Pentru gângăviţii postului TV toţi cei cu alt studiu Colectiv decât cel de la A3, suntem nişte mizerabili. Adică şi eu care spun că tavanul de la Colectiv a luat foc de la cele două flăcări aruncate spre tavan de nişte pirotehnişti inconştienţi de ceea ce fac, o flacără se vede aici în imagine iar ce-a de-a doua flacără, sora ei, se poate vedea la sfârşitul acestui articol. Este cât se poate de clar în paginile mele, al căror link-uri le vedeţi mai jos, că nu de la stâlpi a pornit focul ci de la tavan spre stâlp, după împroşcarea flăcărilor spre el. Chiar în imaginile prezentate în emisiune se vede limpede că toată lumea se înghesuia la uşă, pe lângă stâlpul incriminat, unde nu mai rămăsese nimeni şi al dracului stâlp, s-a încăpăţânat să ardă până când „s-au întunecat” camerele de supraveghere de fum.

Un pic de istorie: ce-i mână pe ei în luptă?

Pe cei de la A3, îi mână în luptă, orgoliul incomensurabil, patima politică şi mândria de a manipula electoratul pentru a schimba preşedinţi, prim-miniştri, preşedinţi de partide sau guverne, profitând de orice eveniment – de regulă putând avea implicaţii politice - ivit ad-hoc şi din care se poate produce vreo manipulare „ordinară”, vorba Lenuţei lui Ceaşcă.

Pe mine, spre exemplu, nu mă mână în luptă vreo cauză sau „ordin pe unitate” şi nici vreo ”minte bolnavă” cum zice însuşi Radu Tudor în emisiunea de manipulare amintită, mai bolnav el însuşi ca oricând. Ştiţi povestea cu hoţii care strigă hoţii… ca să mă exprim eufemistic, în loc de formula lui Mădălin Voicu „Ba pe-a mă-tii !”

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune? Aceasta-i întrebarea ce trebuie pusă de A3.

Am şi eu ca tot românul, nişte descendenţi prin Bucureşti, motiv cât se poate de sănătos să investighez cum a fost posibilă tragedia din Clubul Colectiv, ca să-i sfătuiesc şi să-i feresc în viitor pe ce-i apropiaţi, de asemenea manifestări din capitală, aproape satanice. Am tras concluzia mea, după ce-am colindat tot „Net-ul” zile întregi, ferindu-mă de site-urile şi articolele de partizanat politic sau vreo diversiune securistică. Şi am rămas cu concluzia logică şi fermă că incendiul a pornit de la flăcările nenorocite aruncate spre tavan de pirotehniştii lui peşte prăjit de la Colectiv, scriind articolul:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/11/scenaritele-bomba-despre-tragedia-de-la.html

Antenişti au fost, de la bun început, de altă

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune.

părere puerilă: focul a plecat de la nişte nevinovate artificii. Când imaginile cu artificiile au arătat că acestea erau amplasate, de fapt, pe stâlpii de fier de pe scenă, au schimbat scenarita. Focul a provenit de la un stâlp din sală. Atât. Cine l-a aprins nu se ştie şi-şi dau cu presupusul că el a aprins plafonul, deşi ideea artificiilor pe el fusese un timp abandonată.

M-am gândit să-i ajut în judecata lor de doi lei pe antenistii lui A trei şi pun link-ul de mai sus pe feisbucul „subiectivului" Răsvan Teodorescu. Nici un răspuns. Nişte terorişti ai net-ului se băgau la comentarii cu altă diversiune. Apoi, ca din întâmplare, iese zâna „Qiuendei" care aruncă în derizoriu acele flăcări mortale aruncate spre tavan Mi-am spus părerea aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/12/nicu-tomoniu-quendei-si-experimentele.html

Mai aveam speranţă că adevărul se va afla, la fel cum, deşi prizonierii americani dintr-un lagăr au fost împuşcaţi în totalitate de nemţi, actul criminal a ieşit la iveală peste timp. Speranţa mea se numea Radu Tudor iar acum s-a năruit: a căzut bijuteria Radu de pe piedestal şi şi-a spart capul. Barem Turcescu, auto-descoperitul, a avut curajul să spună lăcrimând că nu mai poate manipula lumea dar bietul Radu Tudor, o ţine mereu într-un delir nebunesc de invective contra celor care au alte păreri decât A3. Iar pe o pregătire de vocabular din vremurile când lucra în speţă, vajnicul antenist ne înjură cu ăăă-ul băsescian în gură, asortat cu scremutele âââ, îîîî, bbb, eeee, după moda unui elev prins cu minciuna sau cu lecţia neînvăţată ca şi el sau a lui Dană:

*"Sper ca acest raport (*1-sic!) *al unor specialişti recunoscuţi în domeniu* (2-sic!) *să pună capăt tuturor speculaţiilor bolnave ale minţilor absolut defecte* (3-sic!) *din România care au inventat… tot felul de mizerii despre… tragedia… asta: că nu se ştie cine a pus-o la cale, că au ascuns morţii, că ăăăă bbb aerul era nu ştiu cum, modificat, … domnule, deci toate teoriile aste… bbbolnave la cap (*4-sic!)*, au fost lansate în jurul acestei tragedii şiiii … . şi eu sper ca odată cu apariţia acestui raport* (5-sic!)*, să se termine nebunia care oricum îi duce la disperare şi peee părinţii şi pe familiile celor care au murit acolo laaa colectiv. Eu recunosc că am fost şocat de această tragedie şi la fel de tare am fost zguduit de elucubraţiile pe care s-au născut* (6-sic!) *în jurul acestei mari nenorociri. Eu cred că flăcările din Colectiv au făcut âăâ sau mă rogâăâ speculanţii mizerabili din jurul tragediei au făcut la fel de mult rău precum flăcările dinnnîîî Colectiv. Nu credeam că România este capabilă să producă* (7-sic!) *nişte indivizi care săăă scormonească atât de absurd şi să inventeze eeee, ăăăăă, aberaţii atât de mari în legătură cu o tragedie generată de o cauză cât se poate de evidentă şi dovedită de aceste imagini (8-sic!) şi de raportul INSEMEX. (9-sic!) "* (Bâlbâială între vorbitor şi Dana Grecu …da *"Sper să ne oprim aici!"*)

Vom comenta bâlbâielile pe rând, pas cu pas… cu imaginile şi gângăvelile clientului. Gângăveli mai puţine la Radu Tudor şi frecvente la blonda Dana, mârâieli care au virusat pe toţi reporterii de azi. Imediat ce li se dă legătura încep cu *„Îîîîî… transmitem de la ăăăă…"*

Diversiunea Dana Grecu – Radu Tudor.

(1-sic!) Care raport musiu Radu ! E o făcătură proprie. Pentru că se anunţă că abia la începutul lui februarie va fi scos la vedere raportul INSEMEX sau, mă rog, partea de manipulare a lui, pentru că, o spun procurorii, adevărul va fi ţinut la secret 50 de ani ! Cine-i nebunul acela de procuror ca să vă dea vouă elemente de dosar ? Înregistrările camerelor de supraveghere nu se află în acele camere cum minţi matale nene Tudore în intervenţia Danei Grecu: (Voce Radu Tudor: *sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului*). Înregistrările camerelor **de luat vederi** se află, după lege, într-un birou din afara sălii colectiv. De unde le puteaţi lua şi voi chiar în seara aceea, înainte de a ajunge unde trebuie !

(2-sic!) Specialişti recunoscuţi în domeniu ? Haida de ! În care domeniu ? Aici trebuiau aduşi specialişti străini din domeniul incendiilor provocate de terorişti, care ar fi înlăturat definitiv speculaţiile focului intenţionat. Nu nişte specialişti INSEMEX din domeniul exploziilor miniere care au un cu totul alt specific! De ce n-ai ieşit pe post Radule pentru a susţine să vină nişte specialişti în adevăratul domeniu al incendiilor din cluburi, magazine şi firme ? Pentru că v-a convenit vouă celor de la A3 să aveţi mereu senzaţionalul pe tavă ? Şi să vă afişaţi cu senzaţionalul pe post pentru a da jos nişte incomozi politici ?

(3-sic!) Pui speculativ musiu Radule o manipulare marca Băse, pui în cârca altora ceea ce tu însuţi faci pentru a rezulta că eşti curat ca lacrima ! Te iei de lucrurile evident aiuristice cu punerea intenţionată a focului, cu ascunderea morţilor, cu aerul modificat, pentru a ieşi logică făcătura proprie cu stâlpul aprins de artificiile de pe scenă?

(4-sic!) Cum poate fi o teorie bolnavă la cap ?

(5-sic!) Nu e vorba de nicio apariţie a vreunui raport, vezi-ţi de treabă ! Doar în cazul când eşti părtaş la un raport cu destinaţie manipularea publică.

(6-sic!) la uită domnule ! Până şi elucubraţiile se nasc ca vaca lui nea Mărin…

(7-sic!) Ca să vezi minunea dracului: România este capabilă să producă indivizi !

(8-sic!) Nu e nimic evident şi dovedit în imaginile comentate. Din contra !

(9-sic!) Raportul INSEMEX nu face două parale, reciteşte punctul 2.

Dar să vedem ce bâiguie şi Dana Grecu despre faimosul „raport" pus pe site-ul A3 cu următorul text explicativ fără diacritice, pentru că antenistii de trei lulele au altă preocupare decât limba română.

„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei”, imaginile surprinse de camerele de supraveghere din clubul Colectiv, în noaptea tragediei. Imaginile surprinse de camerele de supraveghere demonstreaza ca totul a durat mai putin de doua minute.

In imagini se vede cum tinerii se îndeparteaza de coloana cuprinsa de flacari si cum încep sa cada bucati din tavan. Acesta este momentul în care toti intra în panica si dau navala spre singura usa închisa.

Bilantul victimelor incendiului din Colectiv a ajuns la 63 de morti si sute de raniti. Printre cei care si-au pierdut viata în urma tragediei se numara artisti, fotografi, jurnalisti, olimpici si studenti straini.”

La ora 22:32:51 şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Ghici, ce era ?

La ora 22:32:51 Şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Vedeţi imag. de la pg.5.

Antena 3 n-a arătat nicio imagine dinspre plafon. Mai ales dintre orele 22:32:42 şi 22:33:01. Să reţinem că toate camerele de supraveghere iau imagini de la mijlocul sălii în jos şi absolut toate imaginile prezentate în emisiune sunt departe de a elucida adevărul !

Comentariu bălmăjit de Dana Grecu:

„Sunt imagini în premieră din Clubul Colectiv din noaptea ăăă tragediei. Sunt imagini surprinse de camerele de supraveghere din Cluul Colectiv, o să vedeţi, rând pe rând ăăă rând pe rând, aşa cummm apar ele înnnn nnn ăăă raportul făcut de deee procurorii care investigheazăăă această tragedie. Din aceste imagini, zic, o să vedeţi de fapt mm mai maiii concret ce s-a-ntâmplat în club, sunt imagini mult mai bune decât cele pe care vi le-arătăm în aceste momente,(Voce Radu Tudor: sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului şi de aceea … intervenţie bruscă Dana Grecu … da, doar o secundă vă rog pentru că erau şi nişte imagini cu ăăă… Radu Tudor: pentru nişte specialişti în criminalistică e bine să ştii că ele sunt totuşi ree..relevante iatăăă..) priviţi vă rog frumos aicea despre ele vorbeam, sunt imagini exact din seara respectivă (sic!) cummm stau oamenii şi se uită la concert, asistă la concert, cum o să vedeţi la un moment dat s-aprinde un stâlp şI îîî ia foc plafonul, o să vedeţi cumîîîî tinerii seee îndepărtează deeee scenă, de locul unde este stâlpul, îî în câteva clipe o să vedeţi, o să vedeţi cum se creează ambuscada aceea de la uşă căă fiind o singură uşă pe unde să iasăăă sute de oameni, căci erau în acel, în acea seară în acel club, (pauză),… în acest moment, în acest moment vedeţi se îndepărtează de scenă, lumea caută să iasă cât mai degrabă, şi o să vedeţi la un moment dat, cum fumul blochează ăăă orice fel deee ăăă imagine în acest, în acest moment ăă ăăăă fumul a blocat ăăă camerele de supraveghere dîînnn club. Eu vă reamintesc dumneavoastră aşa căăăă, mă rog, teorii ale conspiraţilor au tot fost, sau că vor fi în ciuda raportului INSEMEX ăăă îî ăă au inundat ele şi deee declaraţiile unor oficiali importanţi din stat, ăăăă subliniate dacă vreţi dumneavoastră, într-un fel sau altul de declaraţii nefericite ale preşedintelui Johannis, ăăăă mmmm teoriile conspiraţiei iiii ăăă zic ar trebui să dispară pentru că raportul isemex este unul foarte clar, nuuu s-a pus foc, nuuu, pur şi simpluuu ăăăă îîî în materialele din care erau făcute eeee plafi graf e făcut plafonul clubului, era făcut plafonl clubului ce fel era îmbrăcat stâlpul acelui ăăăă, stâlpul de lângă scenă,… ele ar fi fost cauza aaa acestui incendiuuuu de proporţii care s-a lăsat cuuu zeci de victime. Ăăăă ăăă, mă rog, toate imaginile acestea care amintesc tragedia au impact destul deee deee dur, asupra acelora care au trăit acele momenteeee, asta românii care au pus, au, auuu, sau solidarizat, ca să zic aşa, cu suferinţa celor care şi-au pierdut oamenii dragi în tragedia asta, ee haideţi să le comentăm puţin, vă rog, Radu…

Descărcaţi înregistrarea audio de pe blog...

Duşmanul actual al anteniştilor: Claus Johannis.

Cei de la A3, au luptat de ani putrezi să-l dea jos pe Băsescu dar „Serviciili” marinarului au fost mai tari decât anteniştii: Băse a cântat ca cuc de seară până la sfârşitul mandatului. Apoi şi-au încordat muşchii pentru a-l băga la zdup. Nu-i vorbă că merită hoţul dar A3 a devenit tot mai puţin credibilă şi tot mai evident pesedistă încât procurorilor li s-a făcut lehamite de acest post cu metodele lui de linşaj mediatic şi videoclipuri de tip securist, încorsetate de mesaje subliminale cât ecranul, cu text roşu strident, pulsatoriu, şi muzică de fundal ce-ţi face creierul praf. Fundal securistic bun pentru torturile din puşcării !

Pe site-ul A3, la un deget de textul care detalia că **„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei””**, ghici ce se află? Manipularea manipulărilor cu litere mari:

„Johannis a dat-o în bară Românii nu îl vor ierta Din cauza lui acum” şi urmează un link care duce o mizerie contra lui Johannis şi la tot felul de scârboşenii.

„Jmekeri de jmekeri” anteniştii A3, care bineînţeles că se vor justifica: nu-i treaba noastră, acolo e o reclamă din care trăim. Ce vorbeşti Franţ ? Din anunţul că Johanis va tăia pensiile alături de alte scârboşenii cu iz pornografic, din asta trăiţi ?

Antena 3 mereu se laudă că trăiesc din reclame. Mai bine lipsă măi scârboşilor !

Ce moralitate mai are Antena 3 dacă a ajuns să trăiască ca şuşterii de pe stradă ce-şi vând DVD-uri pornografice ?

Rău aţi ajuns Radule şi Dana ! Găsiţi-vă o meserie mai cinstită, mai pudică şi mai normală, aşa cum au toţi românii pe care-i manipulaţi fără ruşine !

O remarcă tristă.

Mare dezamăgire şi cu Mugur Ciuvică, ce lupta cu Armaghedonul lui contra stângii politice. Acum, schimbând macazul şi folosind şi el metoda Băse, spune în ton cu anteniştii că postul TV Digi e unul „securistic”. Cine zice acela e ! Acel post TV este cel mai puţin virusat de moda voastră cu *„îîîî… transmitem de la ăăăă…”* sau cu *„ăăă… deschidem âââă… emisiunea noastrăăăă…cuuuu…”* fiind un post cu o largă paletă de informaţii interne şi externe, din toate domeniile vieţii sociale. şi cu oameni la haină şi cravată, nu cu paiaţe nebărbierite sau care se pregătesc să zboare vânturând cu mâinile, aerul Antenei 3 .

Nicu N. Tomoniu,
Director revista „Sămănătorul”
Tismana, 30 ian. 2016.

Şi o notă de final pe pagina următoare.

Să pui sub filmul emisiunii tale cu titlul **„Raportul ”Colectiv”, imagini cutremurătoare”** trimitere (link) spre astfel de imagini (cele explicite le-am acoperit cu un oval) te întrebi dacă ura viscerală, *„speculaţiile bolnave ale minţilor absolut defecte”* nu se află chiar în studiorile A3. Oare, aceste mizerii aduc admiratorii cu care se laudă seară de seară A3 ?

Diversionişii Antena 3 vor să ne facă să credem că acestea sunt „artificii”...

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/01/nicu-n-tomoniu-diversionistii-colectiv.html

NICU N. TOMONIU:

Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana

Nu întâmplător pun această pagină între gângăviţii Antenei 3 din paginile anterioare şi vănăţenii dintr-un sat nealterat de calamităţile de vorbire dâmboviţene. De fapt, miorlăita e un cânt general îndiferent ce post TV veţi deschide. Faceţi un efort şi ascultaţi pe blogul „Sămănătorul" cei care iau cuvântul la sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta. Nicio ezitare, nicio poticneală, niciun îîîî şi nicun ăăăă ! Dăscăliţele Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru vorbesc cu o dicţie impecabilă, liber şi precis în limba noastră românească atât de frumoasă. Văzând videoclipul cu Mariana Buzianu, să ia aminte Dana Grecu când se foloseşte "Da?". Între *„vorbim de mafia Băsescu. Da?"* a limbutei Dana şi povaţa Marianei *„să spuneţi bogdaproste la astfel de sărbători. Da?"* e diferenţă ca între pământ şi cer.

„*Da?*„ al Danei Grecu înseamnă o diversiune securistică de a-l pune pe interlocutor pe făgaşul gândirii sale, de a lansa subliminal în capul aceluia că spune un adevăr irefutabil deci nu e nevoie de vreo replică.

„*Da?*„ al Marianei Buzianu inseamnă o povaţă simplă, părintească, adresată copilului cu drag, pentru a spune „Bogdaproste" când i se dă ceva de pomană. O atitudine plină de bun simţ şi experienţă didactică, pentru că dăscăliţa i-a învăţat deja pe copii la şcoală să spună "Mulţumesc" oricărui cadou, pe când aici la pomana Trifului este un alt fel de dar cu totul nou !

Vă daţi seama domnilor gângăviţi de la televiziunile de pe malul Dâmboviţei cât de rău faceţi copiilor care vă ascultă emisiunile cu „*Da?*„ al vostru tâmpit spus exact cînd nu trebuie? Luaţi aminte de vorbirea ţăranilor români, folosiţi-le cuvintele chiar dacă vi se par caraghioase. În vremea regelui nostru de neam teuton, neamţ vechi, ţăranii erau întrebaţi dacă s-a făcut porumbul şi aceştia răspundeau cu mândrie *„- Căcălău măria ta!"*. Nimeni nu se mira de vorba ţăranilor. Voi astăzi umpleţi micul ecran cu „brekingniuzuri" şi „praitaimniuzuri" în loc de ştire urgentă sau ştirile zilei, spuneţi panoului digital „videohol", spuneţi în loc de „e bine", okei iar în loc de "Vai!", uau.

Imaginaţi-vă - pentru că realitate nu poate fi - că pleacă noul nostru „rege" neamţ, Klaus Johannis prin Bărăgan să întrebe ţăranii despre recoltă. Vor răspunde aşa cum i-aţi învăţat voi la televiziuni: „- Okei boss!". Zău că sună mai frumos cuvântul căcălău. De pildă, dacă spun că *"au anteniştii de la A3 un căcălău de poticneli în vorbire"*, e o sintagmă cât se poate de precisă despre încâlcitura lingvistică din creierul unor moderatoare care în loc să zică „pe ansamblu" îi dau continuu cu „una peste alta".

O să ziceţi că există televiziuni ce se ocupă de poticneli sau instituţii care au grijă să vă ardă la buzunar dacă greşiţi. OK, okei vorba voastră, dar amenzile sunt pe mustaţă iar TVR-ul nostru cel de toate zilele demult ia bani degeaba că să ne ocrotească dulcea noastră limbă românească. Am intrat pe portalul lor să văd cum stă treaba şi a fost o aventură la fel ca urcuşul pe Himalaia.

Dau să intru pe emisiunea zilnică „Vorbeşte corect" şi te iei cu mâinile de cap! Să vezi lucrul dracului, trebuie să stai la coadă până se încarcă videoclipul căutat, pentru că vorba aia *„reclama contează, pentru ca să avem şi noi din ce trăi"*. Nu măi nenorociţilor, trăiţi din banii noştri care ni se iau automat la plata pentru electricitate, mai nou, pe căi ascunse ţuţumeanului, prin umflarea altor facturi. De pildă a televiziunii prin cablu care nu vă include ca program gratuit cum ar fi normal.

GÂNGĂVÍ, *gângăvesc,* vb. IV. Intranz. ?i refl. **A vorbi nedesluşit, greu şi împiedicat, repetând silabele; a (se) bâlbâi.** ¦ Tranz. şi intranz. **A exprima, a formula cu greutate o idee. – Din gângav.** Sursa: DEX '09 (2009)

Dar uite că-ţi vine rândul şi începe o hârâială de emisiune cu 50 de sincope la minut, asortată cu desenele ciudate ale genericului care ţine preţ de cinci minute. Apoi apare mândră reporteriţa care cere unor parlamentari să spună dacă e bine zis „mulţumesc foarte mult" sau „mulţumesc tare mult". Hmmm, ţi-ai găsit pe cine să întrebi! Încep aleşii noştri cu nişte „îîîî-uri", „ăăă-uri" şi „eee-uri" mai abitir ca Dana Grecu. Şi în loc ca duduia să se ocupe de aceste mârâieli, de vorbirea politicească a acestor vremuri gângăvite, le dă o carte miorlăiţilor. Cu bani de la noi. Galantoni oameni!

Lângă videoclipul „Vorbeşte corect" al celor ce vor să îndrepte tarele vorbitului ce să vezi! O reclamă, - sub o „gagică" pentru că altfel ochii nu ţi s-ar îndrepta - care te lasă paf: *„Modalitate de uz casnic împotriva cheliei. Datorită acesteia scapi de chelie fără să apelezi la tratamente scumpe. În străinătate această modalitate este un adevărat succes."*

O echipă întreagă are grijă de emisiune, prezentator, jurnalist, producător, cameraman, şofer, montaj, mă rog, pe puţin 15 oameni. Niciunul nu dă clic pe *„Modalitatea de uz casnic împotriva cheliei"?* Oare, ce modalitate să fie? Măturoiul nevestii? Tocătorul soacrei? Oliţa băieţelului? Astea sunt obiectele de uz csnic susceptibile să ne rezolve chelia dacă ajung pe mâna nevestii! Dai clic nerăbdător şi afli că *„Cercetătorii elveţieni au descoperit o metodă non-invazivă de îndesire a părului"*. Păi, uleiul ăla (frumos ambalat) îl fac de milenii vânăţenii cu frunze de urzică şi rădăcină de brusture care mai înlătură şi seboreea sau mătreaţa.

Culmea: să umbli prin parlament după anomalii de exprimare când la un deget de videoclipul emisiunii tronează incultura în persoană! Va să zică, emisiunea „Vorbeşte corect" a TVR-ului nostru, nu se ocupă nici de mârâitul cuvintelor intervievaţilor, nici de propriile mârâieli şi nici de reclamele vecine videoclipului, mai citite ca însuşi videoclipul. Să ne mirăm atunci că au doar 14 vizualizări?

Adică, cu una mai puţin decât faimoasa lor echipă, unul îmbătându-se şi uitând să dea „like"!

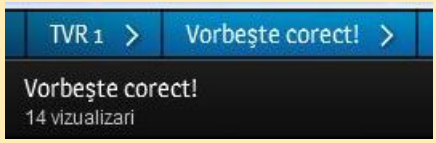

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Sub sigla Editurii "Semănătorul Tismana":

Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana

- O iniţiativă a scriitorului Florian Văideianu demnă de laudă -

Nu trebuie să ne mirăm de receptivitatea şi solidaritatea sătenilor în jurul unei sărbători a anului agricol şi nici de alegerea închinării acestei vechi sărbători Sfântului Mucenic Trifon. A fost de-ajuns o scânteie şi oamenilor li s-a trezit în subconştientul ancestral, ciclul dumnezeiesc al anotimpurilor, aşa cum viaţa, ne e condusă de ciclul lunar biologic al naşterii iar ziua, de bioritmul de 24 de ore al fiecărui om. Moşia Groşanilor se întindea spre capătul estic al depresiunii Tismeana (denumirea antecreştină) alături de moşia ligăcească a lui Ligăcea de lângă Secşori (azi Sarşori) şi de moşia ruşească a lui Ruşea pe partea cealaltă a râului Tismenii, aşa cum este scris în hrisovul lui Dan I Vodă din 3 oct. 1385. Dan I Vodă cade însă în luptă cu Ţarul Şişman al bulgarilor iar la domnie îl urmează Mircea cel Bătrân. Care peste doi ani, la 1387, dă mânăstirii „jumătatea satului Groşani" ascultând de sfatul „popii Kir Nicodim" ce fusese găzduit în această parte a Groşanilor şi s-a simţit dator să scutească satul de dări către domnitor, satul urmând să ţină de mănăstire pentru pază şi alte lucruri obşteşti.

Moşiei Groşanilor i se trage numele de la gorunii groşi – groşanii din capul viilor şi din poieni - ce se întindeau în vechime pentru umbra oilor, de aici din Vânăta, spre lunca Tismenii până la gorunul cel mare din Daşova iar spre est, având hotarele spre Coada Lacului, Homorâciu şi până în Cături, apoi spre Vişa.

Partea din Groşani de la est de râul Sohodol, se afla pe vechiul drum amenajat de romani de la castrul roman de la Ciuperceni, prin Godineşti până în Cetăţuile de la Vălcele (Intersecţia din faţa bisericii din Vălcele se numeşte Piaz, după latinescul „piazza", piaţă). Alt drum nu era acum şase secole şi nici locuinţe nu erau multe. Până nu s-a construit şoseaua Tg-Jiu – Baia de Aramă, apoi satul a migrat pe mai multe uliţe, spre această şosea.

Partea Groşanilor dată mânăstirii de Mircea cel Bătrân, de la moşia lui Ligăcea până la râul Sohodol avea două aşezări: cea de lângă Poiana Ciocârliilor s-a numit Ciocârlii, cea din capătul de nord al Poienii Ponoave s-a numit Cot, după coturile uliţei ce ducea la mănăstire, unul la locuinţa de azi a lui Nicuţă Târban şi unul la intersecţia dintre uliţa din Ponoave a mânăstirii şi uliţa lui Argint. Cotul, avea această veche denumire pentru a se ghida drumeţii spre mănăstire şi a nu coborî în Daşova. Pentru că nu exista un sat în spaţiul actual al centrului oraşului. Abia mai târziu aici s-a întemeiat Mahalaua Prundu, vechiul sat al Tismenii fiind cel care se întemeiase acum 6-7 secole la intrarea în Valea Mânăstirii, cu biserica „Buna Vestire", construită la 1720. (Se va scrie un articol special pe această temă, care va fi inclus în Monografia oraşului Tismana)

Iniţiatorii şi sponsorii.

Părintele Ion Bivolaru, „Părintele Jean" cum îi spun prietenii, a acceptat cu bucurie propunerea lui Florin Văideianu de organizare mai amplă a unei vechi sărbători din Ciocârlii sub un hram al Sf. Mucenic Trifon, pe 1 februarie recent. Deşi mică,

aşezarea de păstori - unii veniţi din Mărginimea Sibiului - are o mare valoare de patrimoniu, aici poposind pentru prima[1] dată Sfântul Nicodim, în căutarea locului sfânt de la cascadele Pişători.

Satul neavând biserică, locul ales pentru slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon a fost troiţa cea nouă, ridicată pe locul celei străvechi şi pe care timpul o deteriorase. A fost ridicată de bine-credinciosul fiu al satului, Nicuţă Târban pe cheltuială proprie şi cu ajutorul sătenilor, la o intersecţie din satul Vânăta unde o uliţă dă spre Groşanii dinspre Dumbrava, adică spre Coada Lacului.

Informând enoriaşii despre noua organizare a „Trifului" locuitorii au fost încântaţi să afle că prozatorul[2] Florian[3] Vădeianu, fiu al satului va fi sponsorul principal din perspectiva cheltuielilor de deplasare a unor personalităţi care să dea valoare adunării creştineşti.

Joi, 28 ianuarie, am adus ca argument în Consiliul Local Tismana, susţinerea materială a revistei „Sămănătorul" tocmai pe această bază. Le-am spus domnilor consilieri că revista am reprofilat-o anul trecut din revistă literară lunară, în revistă de patrimoniu istoric şi cultural, tocmai datorită încărcăturii patrimoniale bogate pe care o au satele noastre. ţi intenţionez, l-am spus, ca anul acesta să apară în revistă şi alte articole pe lângă cele despre istoria ungurenilor apărute anul trecut. Pentru că am elemente noi şi motive noi, cum ar fi de pildă această organizare religioasă dar, de astă dată şi cu o componentă laică.

Era dezbatere mare atunci în consiliul local, pe marginea veşnicei hârtii care mai trebuie cerută, în orice localitate din România, de către aparatul administrativ în cazul unei aprobări. Aşa că, anunţul meu despre „Trif„ credeam că n-a avut mare impact. Spre surprinderea mea, părintele Bivolaru şi-a mobilizat exemplar enoriaşii, veştile privind un hram nou, cu invitaţi de înaltă ţinută, a creat o adevărată emulaţie în rândul tuturor după ce vineri, împreună cu Florin Văideianu, am stabilit programul zilei Sf. Mc. Trifon, cunoscută sătenilor sub denumirea laică de Trif.

Am convenit să cerem sprijin logistic domnului lt.col. (r) Gheorghe Buşe pentru filmări, având deja împreună experienţa organizării a 80 de ani de viaţă a altui mare prozator al Gorjului Ion C. Gociu. Colaboratorul nostru la „Sămănătorul" dr. în filozofie Ion Mocioi şi-a anunţat cu drag sprijinul, deci ideea participării sporea. Spre bucuria noastră s-a alăturat echipei de organizare dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA şi studentul de origine străină Sheik Ahmed IDREES – student la U.C.B. Tg-Jiu care a fost cooptat imediat în echipa de filmare.

Anunţul programului a creat o adevărată emulaţie printre săteni, cadrele didactice din Ciocârlii şi Vânăta şi unii cunoscători ai oamenilor din sat, ne-au adus la cunoştinţă participarea unui alt nonagenar pe lângă nea Ion Brotea, veteranul de război Victor Mănăilă. Si iar a alergat Florin Văideianu să-l aducă pe primar de acasă la primărie să ştampileze înc-o diplomă, ca apoi s-o laminăm la aparatura Asociaţiei „Semănătorul Tismana".

Sătencele împreună inimoasele educatoare ale satelor Ciocârlii şi Vânăta, doamnele Camelia Croitoru şi Mariana Buzianu şi-au gătit copiii cu haine de sărbătoare, gospodinele satului au pregătit sâmbătă şi duminică bucate alese. Luni, până la ora 12, când au venit copiii de la şcoală, o cale de acces a şoselei s-a umplut de mese bine încărcate.

Programul manifestării a început la ora 12

1. Cuvânt de deschidere
- jurist Florin VĂIDEANU (fiu al satului)

2. Slujbă religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion BIVOLARU

3. Alocuţiuni:
- primarul oraşului Tismana: ing. Marian SLIVILESCU
- col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria" – Filiala judeţului Gorj
- profesor Nicu N. TOMONIU – preşedintele Asociaţiei „Semănătorul" Tismana, directorul Editurii „Semănătorul"
- profesor dr. Ion Mocioi – cercetător ştiinţific, scriitor

4. Sărbătorirea nonagenarilor Ion BROTEA şi Victor MĂNĂILĂ – Veteran de război.

5. Cuvânt de încheiere – jurist Florian VĂIDEANU

ECHIPA de FILMARE:
- prof. Nicu N. Tomoniu
- lt.col. (r) Gheorghe Buşe
- Sheik Ahmed Idrees – student la U.C.B. Tg-Jiu

În prima parte a evenimentului, Slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion

La sărbătoarea Sf. Mc. Trifon înainte de slujbă s-a arătat curcubeul ! Semn pentru un an agricol bogat?

BIVOLARU, a fost una dintre cele mai frumoase slujbe pe care le-a ţinut în ultimul timp, având în faţă numeroase mese pline de bunătăţi, lumânări şi flori, lumea ascultând smerită vocea preotului şi a cantorului său Elvira Jerca.

Cuvântul domnului Florian Văideianu

În cuvântul de deschidere a părţii a II-a, dl jurist Florin VĂIDEANU, a explicat faptul că motivaţia sponsorizării de către dânsul a acestei sărbători religioase, pe lângă gospodinele care au adus de acasă coşuri pline de bunătăţi, este că se simte şi s-a simţit întotdeauna un fiu al satului Vânăta. A prezentat înalţii oaspeţi care au venit cu dânsul din Târgu-Jiu. Secvenţele video ale cuvântărilor sunt inserate pe această pagină. Noi sperăm ca să punem şi alte filmări de ziua mărţişorului, pentru a recompensa strădania de acum a gospodinelor dar şi strădania lor din tot timpul anului, când robotesc în gospodărie din zori şi până seara târziu.

Cuvântarea primarului Marian Slivilescu

În cuvântul său, primarul Marian Slivilescu a reiterat vechea tradiţie a satului în creşterea animalelor, în plantarea de pomi fructiferi în grădinăritul cu specii autohtone, de cu mult mai înaltă calitate decât produsele similare aduse din străinătate şi prelucrate cu chimicale. Să reînviem în locurile noastre şi în cele dinspre Dealul Sporăşti prunul, mărul, părul, gutuiul şi castanul de origine românească străveche, aşa cum ne-au învăţat călugării aduşi de Sfântul Nicodim de la muntele Athos. Când era mic, spunea primarul, tatăl său i-a arătat un prun şi i-a spus: „- Îl vezi ? Acesta este un prun mănăstiresc !” Să le păstrăm sămânţa şi să sporim plantarea de puiet pe dealurile noastre pentru a bea ţuică românească, ţuischi[4] şi nu whisky din Marea Britanie.

Cuvântarea domnului Nicu N. Tomoniu

Directorul revistei şi editurii „Sămănătorul”, dl Nicolae N. Tomoniu a vorbit despre faptul că revista pe care o tipăreşte şi cu sprijinul primăriei, a avut anul trecut, pe lângă temele literare, numeroase articole privind păstorii ardeleni sosiţi în Tara Românească, respectiv ungurenii aşezaţi definitiv aici în satele Ungureni, Ciocârlii şi Vânăta. A adăugat în revistă imagini inedite cu ungurenii noştri, a scris despre învârtita ungurenilor în care a intrat, în iulie 1939 şi M.S. Regele Mihai, luând în cap pălăria ungurenească a lui Ion Gârleanu şi invitând la învârtită pe Leonica, fata lui Gheorghe Bucur din Ungureni. Si în acest an va scrie în revistă şi va insera imagini inedite despre hora de atunci din Zăvoiul Duiculeştilor.

La editura „Semănătorul Tismana”, s-au tipărit şi cărţile prozatorului Florian Văideianu, în schiţele şi nuvelele primelor cărţi tipărite la editura noastră, autorul povestind despre oamenii satului Vânăta, în cartea „Durerea aurului” se reiau unele din ele, printre care şi „haiducul” Petrilică din Ungureni. Florian Văideianu a tipărit apoi „Boier printre tovarăşi”, cu aspecte din viaţa lui Traian Burtea şi a artizanilor de la Arta Casnică. Redacţia „Sămănătorul” a realizat filme în Nereaz, la „Monumentul căpitanului Ion Neferescu” şi a tipărit memorialul „Prin vremuri de război” unde fiul satului Ciocârlii, Ion Aurariu povesteşte dramaticele întâmplări din Războiul pentru Întregirea Neamului Românesc declanşat în august 1916.

Cuvântarea domnului Walter Loga

Dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria” – Filiala judeţului Gorj, a mulţumit celor care l-au invitat şi vorbit cu mult entuziasm despre faptul că descoperă, aici în sat, adevărata viaţă românească care ne aduce linişte în suflet. Aduce felicitări sătencelor care şi-au îmbrăcat copiii atât de frumos îmbrăcaţi în costume populare, mulţumeşte doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru pentru grija pe care o poartă acestor copii, pentru educaţia şi instruirea lor şcolară care se observă imediat la aceşti copii cuminţi şi frumos organizaţi. Vă mulţumesc că nu v-aţi uitat tradiţiile. Probabil vă întrebaţi ce caută „Cultul Eroilor” aici. Spunea dl Tomoniu că a editat o carte. Cartea este aceasta (o arată) şi eu am citit-o. Este vorba despre consăteanul dvs. Ion Aurariu care la vârsta de 19 ani, a mers prin toată ţara pentru a ajunge la destinaţie şi a-şi apăra ţara şi pământul strămoşesc. În carte, acest tânăr spunea din teatrele de operaţii: „Mi-e dor de-acasă !” Şi când spunea aceasta se referea la satul lui, la comuna lui, nu spunea în special la părinţi, pentru că acolo unde noi ne-am născut, acolo ne simţim noi bine ! Gorjul a dat ţării o seamă de eroi. În primul şi al doilea război mondial România a plătit cu sânge 800.000 de oameni pentru ca astăzi să ne aflăm noi aici. Să nu uităm niciodată că noi suntem Români iar astăzi noi militâm pentru recâştigarea mândriei naţionale. Indiferent unde mergeţi să ţineţi capul sus că sunteţi români. Pentru că indiferent unde vă veţi duce, indiferent în ce ţară, cât ar fi ea de dezvoltată, n-o să vedeţi aşa ceva (arată grupul de copii) Copiii s-au îmbrăcat cu drag în aceste costume populare şi le poartă cu mândrie. Nu trebuie să uităm de aşa ceva, să ne păstrăm tradiţiile… discutam despre aceste diplome că sunt un lucru bine gândit: ne ducem cu coroane de flori la monumente, la moaştele eroilor dar trebuie să mulţumim acelora care au făcut ceva pentru comunitatea lor atât timp cât sunt

încă în viaţă ! Astăzi organizăm acest eveniment, urmând ca de la anul să facem a doua etapă, a treia şi aşa mai departe… pentru că există potenţial, pentru că sunteţi aici şi vă iubiţi satul… văd aici şi mulţi tineri şi nu m-aşteptam pentru că satele sunt acum văduvite de tineri. Mă bucur pentru că-i văd aici şi să nu uite să-şi iubească satul şi să aibă mândria de a fi român ! În încheiere vorbitorul a arătat revistele pe care asociaţia dânsului le tipăreşte, „Gorjul eroic", „Jurnalul eroic" cu participarea elevilor din clasa a XII-a din Târgu Jiu şi un volum la şi-au dat concursul copiii de la clasa a V-a până la clasa a XII-a. Si dvs. vă revine această sarcină: să vă iubiţi copiii şi să-i învăţaţi să-şi iubească naţiunea.

Cuvântarea domnului Ion Mocioi

Cercetătorul Ion Mocioi, un colaborator de mare cinste al revistei „Sămănătorul", căruia i-am publicat, în serial, cartea cu descifrarea Discului din Phaitos – Creta, ne-a ţinut o extraordinară lecţie de religie, de patrimoniu istoric şi cultural. Adresându-se participanţilor dânsul a spus că, în această zi de 1 februarie care este şi prima zi a anului agricol 2016, se simte mândru pentru că românii nu-şi uită tradiţiile, nu-şi uită religia. Pentru că religia există de când este omul, de când omul a vorbit pentru prima dată, de când a gândit. De aceea, trebuie să aducem un respect deosebit tuturor celor care au trăit pe aceste meleaguri. Care au lăsat generaţiilor următoare învăţături pentru un trai mai bun şi modele de viaţă. Religia ne aduce mai multe modele. Ne aduce, de fapt, în faţă istoria. Aici la Tismana s-a redactat prima scriere, a ţării, care se păstrează, în limba slavonă. Făcută de Nicodim la 1405. Avea să moară imediat după aceea şi ştiţi mormântul pe care-l păstrăm la mânăstirea pe care a realizat-o. A scris această carte, Tetraevangheliarul românesc, început în mânăstirea Prislop şi definitivat aici, iată că suntem legaţi în această localitate nu numai de religie dar şi de cultura românească. Pe care trebuie să o respectăm şi să o dezvoltăm, să o facem cunoscută pentru toţi şi mai ales pentru tinerii de astăzi.

Tot la Tismana, s-au strâns foarte multe personalităţi ale României de-a lungul istoriei. Şi aici, n-au făcut altceva decât să preamărească acest popor, pe care mulţi alţii astăzi îl calcă în picioare, într-un fel sau altul. Dar poporul acesta este mândru că trăieşte şi este mândru şi pentru religia pe care o are, religia crucii, crucea care de fapt a stat la baza unei doctrine, care începe cu Iisus Hristos. Crucea este şi aici în troiţă (o arată) simbolul tradiţiei vieţii noastre pe aceste locuri. Vreau să vă spun în continuare câte ceva despre acest mucenic, care se numeşte Trifon şi care s-a îngrijit, nu numai în a cunoaşte lumea cât mai mult despre agricultură dar el s-a îngrijit ca medic de oamenii din vremea sa. El a trăit în secolul al III-lea, după Hristos, în Frigia. Frigia este o ţară în Orientul Apropiat. Era… şi era formată din geţii plecaţi din zona Macedoniei. Acolo el a propovăduit această doctrină a lui Hristos. şi pentru acest fapt, un împărat al Romei, avea să-l decapiteze către sfârşitul sec. al III-lea, pe la 295. A trăit mult acest martir al creştinismului şi nu este singurul. Noi ştim că pe 9 martie sărbătorim pe toţi cei 40 de martiri, pe mucenicii care au popularizat religia noastră, susţinerea religiei noastre ortodoxe. Avea şi o putere tămăduitoare, cunoştea foarte bine care erau tradiţiile în domeniul medicinii, ale civilizaţiei de la Dunărea de Jos. Care să ştiţi că e prima civilizaţie a lumii ! şi vom sublinia acest lucru. Nu întâmplător copiii voştri, ai dvs. şi ai noştri câştigă în fiecare an mai toate olimpiadele din lume, la toate ştiinţele. Pentru că ei sunt urmaşii unei civilizaţii vechi. Nu este o exagerare ! Civilizaţiile îşi au vechimea după vechimea scrierii folosite.. Începând din anul 1961, ştim, şi este apreciat de toate popoarele lumii că la noi aici civilizaţia de la Dunărea de Jos a avut cea mai veche scriere. Din mileniul 6 î.e.n. Se ştie după descoperirea tăbliţelor de la Tărtăria, într-un mormânt al unui sacerdot. Tărtăria fiind, peste munte, dincolo de Novaci, cum coborâm Transalpina. Acolo, într-un sat, după o ploaie în 1961, s-a rupt un deal în două şi la vreo 6 m adâncime a apărut un mormânt. În acel mormânt, care a fost datat ştiinţific cam pe la 5.500 î.e.n. s-au găsit trei tăbliţe de lut cu o scriere, prima în lume cunoscută. Asta dă vechimea naţiei noastre ! A celţilor în primul rând, de fapt poporul din care provenim. E bine să ştim acest lucru, pentru că noi suntem puternici şi trainici prin toată istoria noastră. Iar dintre meseriile pe care le-am practicat, să nu uităm pe aceea care-i zicem ciobănie. Ciobănia a susţinut existenţa acestui popor. Iar un istoric de la Roma, zicea că geţii şi dacii trăiesc aninaţi de munţi. Tocmai de aceea pentru că ei, au cunoscut şi primul grâu din lume, se numeşte paranga. Îl cultivau cam într-o lună jumătate, pe Parâng. Noi suntem oameni vechi. S-au găsit la Mehedinţi când s-au făcut săpături pentru hidrocentrala de acolo, la mari adâncimi, multe elemente care dovedesc la anul 10.000 î.e.n. că făceam agricultură şi cultivam grâu înaintea altor popoare ale lumii. De ce să nu ne mândrim cu istoria noastră ? Să ne mândrim ! Inclusiv cu cei care au susţinut religia. ştiu că de 9 martie, în toată ţara de fapt, sărbătorim pe cei 40 de mucenici. Sunt oameni care au devenit martiri în apărarea creştinătăţii. Cetăţenii noştri le oferă în amintire colaci care sunt făcuţi cu sâmbure de nucă şi miere. Iată deci că respectul pentru istorie se regăseşte faţă de aceşti înaintaşi.

Şi acum aş vrea să vă spun nişte lucruri legate direct de viaţa lui Trifon. Care ocroteşte şi acum, pe unde o fi începutul anului agricol. El ca medic, putea să dea viaţă tuturor bolnavilor care ajungeau la el. Un împărat de la Roma, Gordin, care avea o fată foarte frumoasă care se numea Gordina – Gordina se

găseşte şi la Tismana – nu ştia cum s-o însănătoşească până la urmă. Toţi spuneau că în ea a pătruns Necuratul, cum îi zicem noi mai frumos, Diavolul. Diavolul era, cum se ştie din istoria religiei, copilul lui Satana, care era în iad şi acolo pedepsea lumea. Împăraţii Gordinei, erau vreo trei, ultimul dintre ei l-a chemat pe Trifon să- însănătoşească fata. Si a venit... şi i-a făcut-o bine. Există o legendă cum că Diavolul însuşi le-ar fi spus celorlalţi de la Roma, că lui i-e frică numai de Trifon. Şi când Trifon, spune legenda, s-a apropiat de Roma, Diavolul a dispărut din zonă şi fata s-a făcut bine. Împăratul Gordin, a vrut să se convingă, pentru că el nu era de acord cu religia creştină. şi l-a chemat încă o dată pe acest mucenic, să-i dovedească faptul că religia pe care o susţine este cea potrivită, adică să nu mai creadă în idoli ci să creadă în Hristos. şi a vrut să-i arate pe Diavol şi se spune că atunci când a ajuns acolo, în faţa împăratului, din cele ce a făcut el ca rugăciune pentru Hristos, în faţă undeva, a venit Diavolul, a venit sub forma unui câine negru. E o legendă… dar vedeţi că a rămas în tradiţiile noastre şi mi se spune, „Vedeţi că v-a ieşit în cale un câine negru sau o pisică neagră". Nu-mi merge bine. E o superstiţie dar este legată de istorie din timpuri îndepărtate. După ce a văzut minunea asta, Gordin a dat un decret prin care ecludea credinţele care aveau la bază idoli. ţi astfel, cât a fost acesta împărat la Roma, a susţinut credinţa creştină, zisă a crucii şi vreau să vă mai spun o chestiune. Cea mai veche cruce ritualică din Europa s-a găsit în România, unde la Polovragi, în cetatea dacică de pe vârf de munte. În anii 1970 când s-a făcut o cercetare acolo. De aceea se spune că, noi suntem credincioşi în doctrina acesta a crucii, încă dinainte de a se fi născut Hristos. şi aşa este. A apărut acum o carte care vorbeşte despre ce a zis papa despre România. Că este grădina Maicii Domnului. Vedeţi că este un lucru frumos şi trebuie să ne mândrim şi cu religia noastră pe care trebuie să o apărăm, pentru aceste fapte foarte frumoase care au început să fie uitate. Fiecare din acei 40 de martiri au câte o istorioară frumoasă şi ele trebuie amintite la orele de religie. Si acum aş vrea să vă mai spun, deşi v-am ţinut cam mult, cum a murit Trifon. Ceilalţi împăraţi care au venit după Gordin, au venit să-l muştrule si l-au supus la tot felul de cazne. L-au bătut şi unul din împăraţi l-au decapitat. Îmi pare rău că v-am spus aceasta dar istoria religiei la români e foarte frumoasă. Vă mulţumesc că m-aţi ascultat şi vă urez să aveţi un an agricol din cele mai bune !

Dl Florian Văideianu

Mulţumesc dlui profesor pentru frumoasa expunere, mulţumesc părinţilor care au îmbrăcat aceşti copii atât de frumos şi sunt mândru şi uimit că în satul meu, mai există costum naţional. Bravo lor !

O a doua problemă: această troiţă, dvs. poate ştiţi, a fost confecţionată de colegul meu de bancă, Nicuţă (Târban), am fost colegi, ne urechea dl învăţător Slivilescu pe amândoi, odată ne-a dat şi cap în cap… Acuma, cred că l-am uimit cu ştiinţa. Noi vă mulţumim, mult, mult, mult, întâlnirea de astăzi a avut un dublu scop, şi anume, susţinerea tradiţiei şi a religiei noastre ortodoxe, cum spunea şi dl profesor, şi, cealaltă parte, ridicarea puţin spre cultură, pentru că am mai evoluat şi copilul acesta sunt convins că ştie mai multe la calculator decât mine. Asta-i generaţia ! Noi vă mulţumim mult de tot, atât am avut de spus şi mulţumesc încă o dată, şi nu la sfârşit, chiar prima dată, dnei Mariana Buzianu care într-adevăr a depus un efort, a printat la cerinţa şi la rugămintea noastră. Mulţumesc dlui primar care a fost alături de noi, dlui colonel, ing. dr. Valter Loga şi tuturor celor care ne-au sprijinit. Si promit că dacă e bine şi frumos aşa, la anul să ne întâlnim din nou.

Cuvântul dnei Camelia Croitoru.

Noi vă mulţumim pentru amabilitatea pe care aţi avut-o, pentru a ne oferta acest prilej de a ne aduce puţin în mijlocul comunităţii, pentru că aceste acţiuni sunt binevenite, şi foarte important pentru dezvoltarea personalităţii copilului mic, pentru dezvoltarea lui intelectuală, pentru a-i încuraja să păstreze tradiţia, patrimoniul cultural în acest context european, noi avem multe acţiuni în care ei poartă cu mândrie şi drag costumul popular. Ca atare, iubiţi copiii, să-i mulţumim dnei Mariana, pentru invitaţia pe care ne-a făcut-o, şi noi, la rândul nostru eu personal împreună cu doamnele învăţătoare şi educatoare, vă mulţumim că ne-aţi fost alături, mulţumim părinţilor pentru că ne-au ajutat şi astăzi, sunteţi cei mai frumoşi copii ai satului Vânăta şi ai localităţii Tismana şi să-l cinstiţi prin acest costum popular pe Sfântul Trifon, care cu siguranţă vă va ajuta să creşteţi mari, sănătoşi şi frumoşi şi pe deasupra şi deştepţi. Vă mulţumim ! Secvenţa video nr. 3. Discursul dnei Camelia îl vedeţi la sfârşitul cuvântării dlui Mocioi.

Cuvântul dnei Mariana Buzianu.

Mă bucură pentru că am fost contactată pentru a participa la această activitate, mul?umesc copiilor ?i trebuie să fiu mândră pentru că ei încearcă să ducă mai departe tradi?iile ?i costumele populare române?ti. Să nu uităm că zona Tismanei este o zonă profund culturală, o zonă în care ia î?i are locul ei, am încercat să le transmitem copiilor să poarte cu mândrie ia românească, costumul popular românesc ?i să ducă mai departe tradi?iile ?i obiceiurile poporului român. M-am născut pe Valea Jele?ului, în localitatea Câmpofeni, comuna Arcani, o vatră încărcată cultural ?i am venit la Tismana de 39 de ani ?i au trecut prin mâinile mele zeci de genera?ii de copii. Pe care i-am învă?at să iubească ?i să respecte tradi?ia ?i costumul românesc. Am avut chiar două manifestări în ceea ce prive?te patrimoniul local în context european, s-au organizat la nivelul

localită?ii Tismana două festivaluri interna?ionale, simpozioane, ?i cred că a rămas ceva în sufletul copiilor. Pentru mine ca dascăl e foarte important ca aceste micu?e vlăstare să ducă mai departe tradi?ia ?i cutumele poporului românesc, pentru că suntem tismăneni ?i că, eu ?tiu? Bunicii no?tri ne împrumută costumele populare ?i noi le purtăm cu mândrie. Vă mul?umesc!

--------- Note de subsol ----------

[1] Argumente istorice ?i de toponimie conduc spre această ipoteză care va fi curând detaliată in vol. al II – lea al monografiei ora?ului Tismana, după ce se vor aduna toate datele. TOPONIMÍE s. f. 1. Totalitate a numelor proprii de locuri, de ape, de mun?i etc. dintr-o ?ară sau dintr-o regiune. 2. Ramură a lingvisticii care se ocupă cu studiul numelor proprii de locuri; toponomastică. – Din fr. toponymie. Sursa: DEX '09 (2009)

[2] PROZATÓR, -OÁRE, prozatori, -oare, s. m. ?i f. Autor de opere literare în proză, scriitor în proză. – Din fr. prosateur. Sursa: DEX '09 (2009)

[3] Florian Văideianu – Nume sub care Florin Văideianu î?i semnează căr?ile, fiind o practică frecventă printre scriitori. ?i eu, autorul al unor articole pe blogul „Sămănătorul”, le semnez folosind diminutivul, Nicu N. Tomoniu dar căr?ile sunt semnate, Nicolae N. Tomoniu. Putem da ?i un exemplu mai cunoscut, poetul nostru ce-?i făcea vacan?ele la Vila Sfetea, George Co?buc, se semna uneori C. Bo?cu, prin anagramarea numelui său. ANAGRAMÁ, anagramez, vb. I. Tranz. A schimba ordinea literelor unui cuvânt pentru a ob?ine alt cuvânt; a transcrie sub formă de anagramă; a anagramatiza. – Din anagramă. Sursa: DEX '09 (2009)

[4] ?uischi s. invar. (glum.) whisky. Sursa: Argou (2007).

1 febr. 2016 «Sărbătoarea Sf. Mc. Trifon» din satul Vânăta, Tismana

- ALBUM -

Citiţi **articolul online şi vedeţi filmele aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/02/nicu-n-tomoniu-sarbatoarea-sf-mc-trifon.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar

În oraşul Târgu-Jiu, de peste 70 de ani, trăieşte domnul inginer, acum pensionar, Aurel Popescu. La venerabila sa vârstă de 82 de ani, uimeşte cu o memorie ieşită din comun. Bun cunoscător al istoriei literaturii române, excelent recitator al celor mai frumoase poezii scrise de marii noştri clasici, domnul inginer a avut amabilitatea de a răspunde pozitiv invitaţiei noastre, pentru realizarea unui interviu.

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, relataţi-ne câteva date din biografia dumneavoastră.

A.P.: M-am născut în anul 1934, 25 martie (Bunavestire), în localitatea Pojogeni, jud. Gorj, în familia Tudor şi Fima Popescu. Tatăl era agricultor, având doar două clase primare, mama casnică, neştiutoare de carte.

F.V.: Ce vă amintiţi despre anii de început: şcoala primară, liceul, facultatea, citadele de cultură determinante în pregătirea dumneavoastră intelectuală?

A.P.: În anul 1940 (la vârsta de şase ani), am mers la şcoala primară din satul Comăneşti, şcoală organizată cu şapte clase primare. Pe tăbliţa de ardezie, cu ajutorul cărbunelui, domnul învăţător Constantin Cioflea m-a învăţat primele semne.

În urma rezultatelor excelente obţinute la învăţătură, la insistenţele învăţătorului, părinţii se hotărăsc să continui studiile liceale la Târgu-Jiu, la renumita citadelă a învăţământului „Tudor Vladimirescu”. Nici acum nu-mi pot explica cât de mari au fost greutăţile părinţilor mei pentru continuarea studiilor (gazdă, îmbrăcăminte, cărţi şi seceta din anul 1947). Menţionez că era perioada imediată de după război, când domnea sărăcia peste tot.

Am absolvit liceul ca şef de promoţie, spre bucuria dascălului, părinţilor şi spre mândria satului meu natal.

Pentru rezultatele deosebite obţinute după primele zece clase de liceu am fost trimis la Bucureşti, la „Consfătuirea pe ţară a elevilor fruntaşi la învăţătură”, ca reprezentant al liceului.

Diploma
83696

se conferă Dna. POPESCU STELEA T. AUREL
absolvent a Facultăţii ELECTROTEHNICE CRAIOVA
Secţia AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR de la Institutul POLITEHNIC din BUCUREŞTI
care prin hotărîrea Comisiei pentru examenul de Stat din sesiunea IULIE anul 1958
a fost declarat INGINER
în specialitatea AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR
BUCUREŞTI 21 VIII 1958
PREŞEDINTELE Comisiei pentru Examenul de Stat
SECRETAR
Nr. 5686

Absolvind liceul cu medie maximă, am intrat la facultatea de electrotehnică din Craiova, fără examen de admitere. Era în toamna anului 1953, anul de început al studenţiei mele.

În anul 1958 am absolvit facultatea, tot ca şef de promoţie, devenind inginer în specialitatea electrotehnică.

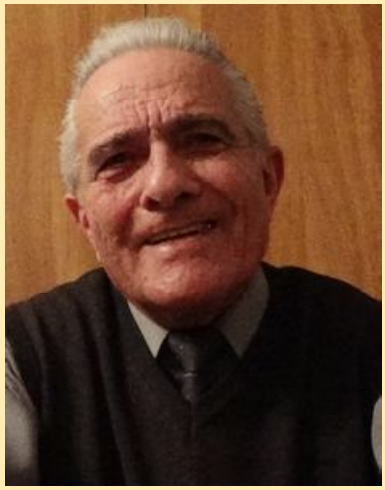

F.V.: Câte ceva din activitatea dumneavoastră de inginer:

A.P.: Am început activitatea de inginer la Uzina electrică a oraşului Târgu-Jiu. În anul 1960 oraşul a fost racordat la sistemul energetic naţional, eu devenind şeful acestei activităţi. Din cei 40 de ani de activitate, 31 de ani am deţinut funcţii de conducere. Din anul 1968 am fost promovat director al I.J.G.C.L. Gorj, funcţie în care am activat 17 ani. În următorii 14 ani am fost directorul Direcţiei Tehnice Investiţii a Consiliului Judeţean Gorj până la pensionare, în 1998.

F.V.: care a fost momentul când aţi îndrăgit poezia?

A.P.: Dragostea de poezie a început încă din clasele primare, dezvoltându-se ulterior. Când am avut posibilitatea financiară de a cumpăra cărţi, mi-am organizat o bibliotecă. De câte ori mergeam prin ţară, în interes de serviciu, cumpăram cărţi. Predilecţie aveam pentru „Librăria Mihai Eminescu” din Bucureşti. Mereu eram prezent la standul de noutăţi. De fapt, pentru marele nostru poet naţional Mihai Eminescu am făcut o pasiune.

F.V.: De unde vine modul dumneavoastră de a recita şi nu în ultimul rând, această memorie ieşită din comun?

A.P.: Nu ştiu cum s-a format această pasiune, dar îmi amintesc momentul studenţiei, când mă plimbam cu prietenele şi le recitam versuri, îndeosebi poezii de dragoste. Memoria, într-adevăr, m-a ajutat, puteam reţine cursuri întregi, care nu erau atât de simple.

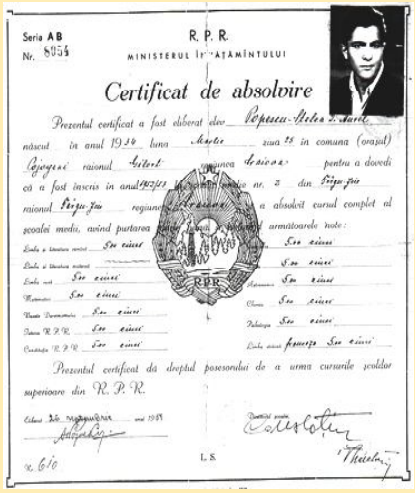

Seria AB Nr. 8054
R. P. R.
MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI
Certificat de absolvire

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, vă mulţumesc pentru amabilitate!

Interviul a fost realizat de jr. Florin Văideianu.

Târgu Jiu, februarie 2016.

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud) - Eseist, teolog

Ierom. Maxim Morariu
Recenzie Charles Diehl

Charles Diehl, *Teodora – Împărăteasa Bizanţului*, trad. Teodora Popa-Mazilu, col. ,,Figuri istorice", Editura Historia, Bucureşti, 2007

Istoria Bizanţului a reprezentat şi reprezintă încă un subiect interesant, fapt dovedit de interesul constant existent încă pentru diferite aspecte ale acestei epoci sau numărul destul de mare de sinteze dedicate istoriei imperiului al cărui sfârşit teritorial a fost înregistrat la 29 mai 1453, dar a cărui istorie supravieţuieşte încă şi astăzi [1]. Între lucrările mai vechi sau mai noi devenite referenţiale pentru acest subiect, se numără apodictic şi cea a lui Charles Diehl (1859-1944), intitulată Teodora – Împărăteasa Bizanţului.

Profesor de istorie bizantină la Sorobona, membru, începând cu anul 1910, al Académie des inscriptions et belles-lettres, propus în anul 1935 pentru alegerea în cadrul academicienilor francezi, acesta a devenit un cercetător cunoscut, de un prestigiu similar lordului Steven Runciman, cu care au fost aproape contemporani. Alături de lucrarea de faţă, dintre cele douăzeci de lucrări pe care le-a publicat în timpul vieţii, a mai fost tradusă în limba română şi cea intitulată Figuri bizantine. Împărţită în două volume, ea se regăseşte în cadrul colecţiei ,,Biblioteca pentru toţi" (vol. 513-514) şi a apărut, în anul 1969, marcând redescoperirea interesului pentru istoria bizanţului în spaţiul românesc.

Biografia dedicată Teodorei, personaj controversat al Constantinopolului celui de-al şasea secol, consoarta împăratului Justinian şi ,,apărătoarea creştinismului", intens elogiată atât de către scriitorii laici ai vremii cât şi de către unii exponenţi ai teologiei, este segmentată pe trei părţi, fiind urmată de un scurt medalion biografic dedicat soţului ei. În cadrul lucrării, bizantinologul încearcă să prezinte în mod echilbirat parcursul vieţii împărătesei, despuindu-o de tendinţele de sinaxarizare şi encomiatism.

Fără a ocoli aspectele ce relevă diferitele abateri de la moralitate a acesteia, el nu le foloseşte pentru a o diaboliza, ci le prezintă într-un stil narativ plăcut, uşor de citit, alături de caracteristicile pozitive ale ei. Prima parte este intitulată ,,Teodora dansatoarea" (pp. 12-49) şi conţine prezentarea principalelor aspecte legate de copilăria şi tinereţea ei. Autorul vorbeşte despre activitatea ei ca actriţă, aventurile ei la hipodrom, întâlnirea ei cu Justinian şi alte aspecte similare, alternând prezentarea unor aspecte mai puţin măgulitoare ale biografiei ei cu cele care arată latura ei pozitivă.

Cea de-a doua parte îşi propune prezentarea împărătesei Teodora (pp. 50-159). Aspecte privitoare la viaţa imperială a acesteia, picanterii legate de relaţia ei cu basileul sau cu mozaicata lume a capitalei, relaţia dintre verzi şi albaştri şi răscoala Nika, palatul sacru al Bizanţului, atitudinea feministă a ei şi alte aspecte similare sunt prezentate aici într-o naraţiune ce alternează scrisul beletristic cu cel istoric.

Ulterior, ultima parte a lucrării dedicate ei, intitulată ,,Preacucernica Teodora" (pp. 160-2013), pune în lumină aspecte legate de interacţiunea ei cu spaţiul religios, descriind relaţiile ei cu câţiva dintre călugării faimoşi ai vremii, implicarea ei în soluţionarea unor dileme de natură doctrinară, relaţiile tensionate ale ei cu papalitatea, dar şi finalul ei.

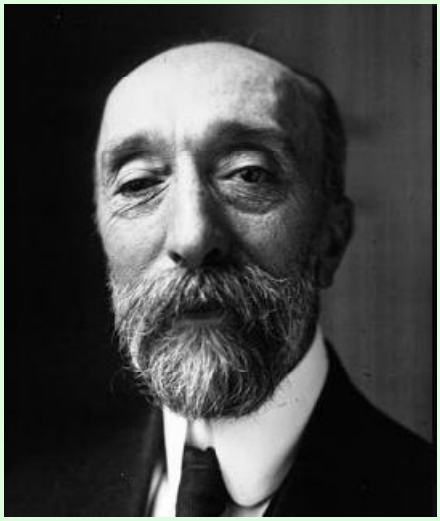

Medalionul dedicat basileului consort este mai scurt, mai condensat în date şi mai parcimonios în descrieri, autorul considerând probabil că a oferit suficiente informaţii despre el în paginile dedicate soţiei sale. Cu toate acestea, şi ultima parte se constituie într-un eseu valoros din punct de vedere istoric, frumos întocmit, frumos stilizat din punct de vedere al compoziţiei, care face cinste autorului în cauză.

Din păcate, traducerea apărută la editura Historia, deşi frumoasă şi destul de plăcută este una brută sau de primă mână, fapt pentru care, lucrarea resimte necesitatea unei relecturări în urma căreia să se înlăture micile greşeli de lectură sau de dactilografiere. Departe de a scădea valoarea lucrării, ele se constituie însă într-un minus pentru ediţia românească.

Cu toate acestea însă, opera lui Charles Diehl, scrisă într-un stil de-a dreptul romanesc, ce surprinde într-o manieră plăcută atât informaţie istorică preţioasă cât şi picanterii, beneficiind de un vast suport bibliografic, analizat critic de către bizantinologul francez se constituie într-o lucrare valoroasă a domeniului ei, fiind uşor de lecturat şi oferind informaţii preţioase şi corecte.

[1] Între acestea, unele dintre cele mai reprezentative sunt: Auguste Baily, Istoria Bizanţului, trad. Constantin Ionescu Boeru, Editura Prietenii Cărţii, Bucureşti, 2002; Maria Georgescu, Istoria Bizanţului, ediţia a 3-a, Editura Cetatea de Scaun, Târgovişte, 2007; Paul Lemerle, Istoria Bizanţului, trad. Nicolae Şerban Tanaşoca, Editura Universitas, Bucureşti, 1998; Charles Delvoye, Arta bizantină, trad. Florica-Eugenia Condurachi, Vasile Drăguţ, vol. 1-2, col. ,,Biblioteca de artă", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Alexandr Alexandrovic Vasiliev, Istoria Imperiului Bizantin, trad. Ionuţ-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurenţiu Nazâru, Editura Polirom, Iaşi, 2010; Stelian Brezeanu, Istoria Imperiului Bizantin, Editura Meronia, Bucureşti, 2007; Idem, O istorie a Imperiului Bizantin, Editura Albatros, Bucureşti, 1981; Edward Gibbon, Istoria declinului şi a prăbuşirii Imperiului roman, trad. Dan Hurmuzescu, vol 1-3, col. ,,Biblioteca pentru toţi", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Vasile Mărculeţ, Imperiul Bizantin la Dunărea de Jos în secolele X-XII – spaţiul carpato-balcanic în politcă a Imperiului Bizantin, Editura s. n., Târgu Mureş, 2005.

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

Recenzie
„CIRESE AMARE”
de Ion C. Gociu

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare”, semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia -proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii”, cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare.

Prima nuvelă, intitulată Idile, este povestea sinuoasă a unei femei care era „pur şi simplu revoltată de viaţa ei anostă, lipsită de bucuriile tinereţii” .Violeta Neşu, nora Tomiţii lui Boian Neşu din Brădet, este venită la ţară, în casa soacrei sale, pentru a îngriji de gospodărie, cât timp femeia era internată la spital. Persoană trăită la oraş, cu tabieturi „de doamnă abia trecută de 25 de ani”, căsătorită cu un bărbat mai mare cu câţiva ani, mereu plecat cu serviciul, este nevoită să se acomodeze pentru câtva timp cu treburile gospodăreşti într-o ogradă plină cu o „tâlvură” de păsări şi chiar să ducă vitele la păscut în Ogaşul popii, pe Valea cu Urzicile.

. Acolo îl întâlneşte pe Bebe Popescu, student medicinist în anul IV, cu care are o scurtă poveste de iubire. Când se întoarce acasă, plină de remuşcări, constată trecerea unei alte femei prin patul conjugal şi atunci hotărăşte în sinea sa că ea trebuie să se realizeze, să urmeze o facultate, să meargă la serviciu, indiferent de compromisurile pe care va trebui să le facă. La examene îl cunoaşte pa Ionel Pop, cu care va a vea cea mai frumoasă poveste de iubire, un om alături de care se simte încurajată şi ocrotită. În al patrulea an de iubire şi întâlniri scurte, distanţa şi problemele familiale ale lui Ionel, duc la răcirea relaţiei. Totuşi Violeta îl aşteaptă să-i fie alături la examenul de licenţă, aşa cum i-a promis. El nu vine, ei i se face rău în sală şi „are un atac miocardic, petrecut în timpul susţinerii examenului de licenţă”. Moare, fără să fi aflat că, „în urma unui stupid accident de circulaţie” , nici Ionel nu mai trăieşte. Ca o stupidă coincidenţă, ei sunt înmormântaţi în aceeaşi zi, aproape la aceeaşi oră, dar în localităţi diferite.

Cea de a doua nuvelă, Jugul din Gura Lupoii, poartă cititorul pe la Lupoaia, locul unde „plecam duminica, cu vitele să le păşunăm, toată ziua”. Aceasta era ocupaţia copiilor mai mărişori, bucuroşi că merindele aduse de acasă le permiteau să petreacă toată ziua, prinşi în felurite hârjoane şi, de ce nu, în jocuri idilice. Astfel, autorul aduce amintiri din copilărie, asemeni veşnicului copil humuleştean, al cărui suflet tremura pentru Smărăndiţa Popii. Aici, pe acest colţ de rai, se petrece idila cu Menţa, cea cu care „la jocurile în care ne ţineam de mână, am fost nedespărţiţi ziua întreagă, iar transpiraţia palmelor ne-a unit şi mai mult sentimentele”.

Dar tot aici, în gura văii, pe „un salcâm scorburos de vreme” atârna un jug vechi şi, alături, o tăbliţă de lemn scorojită care explica: „Trecătorule, blestemă să se aleagă praful de el şi de copiii celui ce a furat boii care trăgeau la acest jug”.

Peste ani şi ani, avea să se vădească făptaşul furtului în persoana lui nea Păntilie al Constandinei din Boştini, gospodar cu trei copii, oropsit de necazurile acestora şi rămas singur. Pe patul de moarte, la spovedanie, mărturiseşte preotului că el este vinovatul. Cu abilitate literară, folosind metoda poveste în poveste, autorul ne aduce obiceiuri, credinţe, mituri, superstiţii, eresuri din lumea satului Ciuperceni şi a împrejurimilor sale. Astfel este şi povestea cu moroiul Vâjaică şi cu obiceiul cunoscut plaiurilor olteneşti: „l-au dezgropat şi i-au înfipt în burtă un piroi de-al mare, de se bat în căpriorii coperişului la căşi”

.

Cea de-a treia nuvelă, Coarba, prezintă cititorului o poveste de vânătoare petrecută în aceste locuri. Folosind iar metoda poveste în poveste, scriitorul îl lasă pe Vasile Popete, un prieten din tinereţe, să spună o întâmplare neobişnuită. Povestind acela despre locul special numit Coarba, după numele unei femei care a locuit singură în această poiană „Coarba a fost frumoasă ca o zână, iar trecută de tinereţe era harnică şi pricepută în toate” şi a întocmit un fel de han, ca Moara cu noroc, unde se adăposteau „în caz de primejdie....unii din locuitorii satului”.

Vasile Popete, întors după ani şi ani în locurile natale, unde „Poiana de la Coarba nu mai este ca altădată!”, pleacă la

vânătoare prin locurile ştiute, „pe matca Puturoasei, înspre Coarba". Ezită să tragă „într-o hâţă de mistreţi încolonaţi perfect…era o scroafă cu şase godaci", apoi, într-o poieniţă, găseşte „în ciopor, nişte căprioare, toate îndreptate cu capetele spre mine". Singurul foc de armă slobozit lasă căzută una, care nu este moartă şi pe care vânătorul o înjunghie cu pumnalul. „Eu eram autorul fărădelegii şi eram buimac". Această întâmplare îi aduce alte remuşcări şi îl determină pe Vasile Popete să-şi vândă preţioasa sa armă tânărului său coleg Nicu. Peste un timp acesta este găsit mort, împuşcat în burtă şi „cu arma găsită lângă el, în partea stângă". Un sfârşit dramatic, pentru care autorul lansează o întrebare: „Cine oare decide şi rostuieşte cursul evenimentelor atât de nefericite!:"

Cea de a patra nuvelă Destăinuiri la ceas de seară, prilejuieşte prozatorului o analiză minuţioasă a metamorfozei oricărei femei. Relaţia dintre Panti şi Puşa, doi oameni trecuţi de o anumită vârstă, care se află într-o relativă singurătate, soţii fiecăruia plecaţi în străinătate, la nepoţi, începe aproape instantaneu. Pentru Panti această legătură amoroasă, târzie şi oarecum scurtă, îi întăreşte convingerea că femeia poate avea până la şaisprezece ani puritatea unei flori sfioase de Viorea, spre douăzeci de ani ademenirile unei Zambile, ce îşi dezvăluie parfumul delicat şi promiţător, fără a-şi deschide petalele, după treizeci de ani este un adevărat Crin Imperial, în plinătatea puterilor cuceritoare, cu parfum ameţitor şi petale gata-gata să se deschidă în faţa unui cuceritor care o merită, după patruzeci de ani. Trandafirul darnic şi parfumat, devine stăpânul inimilor, iar după cincizeci de ani, femeia capătă frumuseţea şi înţelepciunea unei Crizanteme, care ştie că depinde numai de ea să trăiască armonios, cât mai armonios, împreună cu iarna care vine.

Pentru Puşa, stadiul de Viorea se scurge între descoperirea propriei înfloriri şi statutul de „fiică de exploatatori", stare care-i creează neplăceri la şcoală. Trecând de această perioadă îl cunoaşte pe Adrian, inginer petrolist, viitorul soţ şi stare de Zambilă, căsătorită deja, îi oferă o nouă viaţă. Apoi cucerită de Sandy, „şeful unei echipe de control… bărbat frumos, matur şi serios", Crinul Imperial acceptă o aventură extraconjugală, fără urmări majore. În continuare se desfăşoară viaţa de floare Trandafir când Puşa descoperă o infidelitatea a soţului petrecută în căminul conjugal, însă nu poate înţepa fiindcă acesta conchide: „Să fii rezonabilă, să iei lucrurile aşa cum sunt şi să ştii că şi tu la vârsta ei, ai făcut la fel. …Mulţumesc, doamnă, pentru înţelegere şi să trăieşti sănătoasă, iubitoare şi tot aşa de frumoasă"…Acum, relaţia cu Panti este un început în viaţa florii Crizantemă: Bondarule cu crisalide argintii, nu uita că eşti singurul care te-ai înfruptat din nectarul meu de Floare Crizantemă!"

Cea de-a cincea nuvelă Cireşe amare, are o temă mai tristă. Ionel, copilul Mariei şi a lui Costică Bobocel, ajuns elev de liceu, părăseşte satul şi locuieşte cu tatăl său, acum muncitor la fabrică, într-o cămăruţă cu chirie. Alături erau şi alţi chiriaşi, printre care şi Florica, muncitoare şi ea. Ionel încearcă să se obişnuiască cu rigorile noii vieţi. În ziua prăznuirii Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena merge împreună cu Victor, noul său prieten, la scaldă. În hârjoana lor, cocoţaţi apoi într-un copac, cei doi îi văd în zăvoi pe Costică Bobocel şi vecina Florica, prinşi într-o scenă amoroasă. Băiatul este bulversat de această descoperire, iar Costică, tatăl întors acasă, plin de remuşcări, a încercat să-şi împace feciorul cu cireşe dulci de mai, fructe pe care băiatul le refuză, lăsându-le neatinse. Şi „Cireşele aduse în pungă, în dar pentru copilul său, într-o zi de mare sărbătoare, din soiul de cireşe pietroase şi dulci, se făcuseră amare."

Întregul volum de proză „Cireşe amare", semnat de domnul colonel (r) Ion C. Gociu, este o poveste fabuloasă în care obiceiurile strămoşeşti, superstiţiile, blestemele se împletesc frumos cu descrierile spaţiului, ale timpului şi ale anotimpului. Încât, ca şi cititor, te întrebi dacă au fost necesare toate acestea pentru a învălui tema erotismului ce predomină aceste nuvele. Sau, dimpotrivă, înţelesurile şi subînţelesurile erotice au fost create special de acest autor talentat, pentru a avea posibilitatea să plimbe imaginaţia cititorului prin locurile de basm ale ţinuturilor natale. Oricare ar fi fost intenţia scriitorului, strategia folosită de domnul Ion C. Gociu a condus la o victorie: o carte frumoasă, bine scrisă şi captivantă, pentru care scriitorul merită felicitări!

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare", semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia - proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii", cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare

Lucia Pătraşcu, Brăila, ianuarie 2016

Lucia Pătraşcu

Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei la Sămănătorul:

Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni

„În seara zilei de joi 14 ianuarie 2016, înainte de Ziua Culturii Naţionale, dar subscrisă acesteia, la Biblioteca Judeţeană "Christian Tell" Gorj, s-a petrecut un fapt inedit, care, cu siguranţă va rămâne încrustat în memoria celor prezenţi atunci la Sala de Lectură a instituţiei. „Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni" – aşa cum a fost concepută de remarcabila profesoară Elena Roată, a prins contur şi înfăptuire cu sprijinul managerului Bibliotecii, Olimpia Bratu şi preşedintelui Cenaclului Columna, Marius Iorga.

Elevi ai claselor a XI-a şi a X-a de la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" înfăţişatu-s-au înarmaţi cu lecturile şi, mai ales, cu punctele de vedere, obiective, bine structurate în prezentări, faţă în faţă cu autorii textelor împricinate, aşadar – Iulia Popescu, Alin Negrea, Adina Lilă, Nicoleta Roşoiu, Eliza Alionescu, Irina Bărbulescu, Cristina Pănescu, Iulia Stroe, Ionela Marinescu, Mihai Merişescu, Eduard Mititică, Roxana Călin, Carina Oprea, Mihaela Guran, Annemarie Mocioi, Adelina Sichitiu, Andreea Croicu, Simona Santu şi Mihaela Mogoş versus tot atâţia scriitori.

Grupul elevilor participanţi

Şi au fost nouăsprezece. Pionieri ai unei acţiuni inedite. Frumoşi şi sinceri, interesaţi şi interesanţi. Nouăsprezece temerari pe care i-am ascultat cu sufletul la gură – fiindcă niciodată nu ni se mai oferise o asemenea şansă: să fim faţă în faţă cu nişte critici (chiar lipsiţi de experienţă!) de la care nu ştiam la ce să ne aşteptăm. Perechile au fost astfel: Popescu Iulia – Doru V. Fometescu, Alin Negrea – Ion Popescu-Brădiceni, Lilă Adina – Spiridon Popescu şi Mariana Cornoiu, Roşoiu Nicoleta – Eli Gîlcescu, Alionescu Eliza – Nina Voiculescu, Bărbulescu Irina – Ion Gociu, Pănescu Cristina – Vasile Ponea, Stroe Iulia – Viorel Gârbaciu, Marinescu Ionela – Gelu Birău, Merişescu Mihai – Lazăr Popescu, Mititică Eduard – Marius Iorga, Călin Roxana – Mihai Amaradia, Guran Mihaela – Ion Trancău, Ane Marie Mocioi – Ion Mocioi, Sichitiu Adelina – George Drăghescu, Croicu Andreea – Zoia Elena Deju, Simona Santu – Viorel Surdoiu, Mogos Mihaela – Cristian George Brebenel.

Emoţiile s-au simţit de la început de ambele părţi şi-am încercat să le diminuăm trecând peste orice formă de politeţe, fără prezentări şi fără cuvântări premergătoare. Am intrat direct în program, aşa cum s-au organizat elevii. Le-am dat mână liberă, urmărindu-i, studiind, în paralel, emoţia cu care vorbea fiecare şi emoţia cu care îl privea autorul despre care se cuvânta. Spre final, când au terminat toţi nouăsprezece, a venit rândul autorilor să se prezinte. Iar părerile au fost unanime: după-amiaza era salvată, fiindcă fusese un succes.

Elevii găsiseră calea optimă pentru a se apropia de fiecare."

NOTE DE CITITOR

Bună ziua!

Mă numesc Bărbulescu Irina şi sunt elevă la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" în clasa XI-a H. Faptul că mă aflu aici în faţa dumneavoastră, oameni de cultură ai judeţului Gorj, îmi face o deosebită plăcere să mă bucur, că noi, generaţia tânără avem ocazia să fim alături de Domniile Voastre.

Pusă în situaţia alegerii unui autor a cărui operă să o pot promova şi în rândul adolescenţilor, pentru mine a fost o circumstanţă destul de uşoară, după ce am citit lista cu scriitorii Cenaclului Columna, prezentată de către profesorul nostru de Limba română, doamna Elena Roată.

Pentru că îl cunosc de când eram la o vârstă fragedă, l-am ales pe domnul colonel (r) Ion C. Gociu, despre care ştiam de la tatăl şi bunicii mei unde am găsit volumele operei dânsului şi le-am citit în vacanţe. Dintre creaţiile dumnealui: **„Din Văianu la Toronto", „Cireşe amare", „Maia" volumele I şi II, „La vârsta senectuţii"** şi co-autor împreună cu doamna Nelly Gociu la romanul **„Copilul nedorit"**, am ales opera care se pliază mai bine pe sufletul meu. Fiindcă sunt o persoană pasionată de psihologia vieţii, de modul în care omul îşi desfăşoară întreg parcusul fiinţei sale, am ales prima carte lansată în anul 2010 **„Din Văianu la Toronto"**, un Bildungsroman (roman al vieţii) sau cum noi adolescenţii îl numim, un Jurnal.

Domnul Ion C. Gociu, născut la 10 mai 1934, în comuna Ciuperceni, judeţul Gorj, a ales să-şi publice primul său roman semnat cu pseudonume: „Mugurel Pădureanu-Coarba", un lucru destul de abstract pentru mine la început. Citind volumul, am

aflat că prin locul unde s-a născut şi a copilărit s-a considerat un *mugurel* al *pădurii*, iar *Coarba* este un loc dominant cu o poiană într-un codru secular. De asemenea, titlul a fost ales în urma unor întâmplări, domnul Gociu petrecând destul de mult timp în Canada, la fiica şi ginerele dumnealui. Acolo, departe de ţară şi soţie, dispunând de mult timp fără alte griji, a început să scrie într-un Jurnal personal, gânduri, amintiri din copilărie şi adolescenţă, întâmplări ce aveau să devină mai târziu, rânduri ce îi împânzesc cărţile.

În bildungsromanul **„Din Văianu la Toronto”**, autorul a reliefat în mod original satul gorjenesc, cu tradiţii şi obiceiuri, cu graiul specific şi cu dor nemărginit asupra locurilor natale. Năzbâtiile petrecute la vârsta copilăriei, ***„Întâmplări pe drumul lung al târgului”, „Radioul învăţătorului”***, datinile care încă îi mai dăinuie prin minte şi în suflet precum: ***Ignatul*** (sacrificarea porcului de Crăciun), ***„Piţărei”*** (colindeţii), întâmplări din viaţa satului, ***„Casa în care m-am născut”, „Vârtejul”, „Mătuşa Gheorghiţa”, „Am cum să n-am” sau „Dare-ai în punga lui popa Radu”.***

Cu un talent deosebit este descris modul în care se săvârşea comerţul prin modul ***„Troc”*** (marfă contra marfă).

În ***„Drumul lânii”,*** prin descrieri superbe ne aminteşte de relaţiile dintre românii din Regat şi de cei de dincolo de munţi, pe vremea când încă nu se realizase Marea Unire. Chiva, regăţeancă, fată săracă, dar frumoasă plecată după lână cu sarsanaua plină de ulcele, tutun, arnici etc., ajunge la Cornereva, locul de destinaţie, să fie cerută în căsătorie de un gugulan bogat, cu multe stâne de oi, care o peţeşte mergând la părinţi.

Plecată de acasă, în grupul de olteni încălţată în opinci, se înapoiază adusă de gugulan călare pe un cal, în picioare purtând ghete oferite de acesta.

De atunci, *„Odată pe an, pe un cal frumos, cu desage grele şi bine cumpănite, Tanti Chiva trecea munţii pe acelaşi* ***„Drum al lânii”,*** *să-şi vadă părinţii şi fraţii, cu copiii şi nepoţii lor. Aşa am cunoscut-o şi am asemuit-o cu Vitoria Lipan, eroina romanului „Baltagul” de Mihail Sadoveanu”.* (pag. 93)

Nelipsitele idealuri ale tinereţii precum şi bucuria împlinirii acestora, emoţiile simţite în timpul dragostei adolescentine, a primului sărut şi nu numai, ***„Galbenă gutuie”***, dar şi greutăţile întâmpinate de-a lungul vieţii, au format omul de azi. Vezi ***„În căutarea destinului”*** (pag.121) din care, încă de la început reţii din moto:*„Dacă găseşti un drum fără obstacole, probabil că drumul acela nu duce nicăieri”(J.F.Kennedy).*

Ajuns elev în şcoala militară, Ion Gociu a suportat cu stoicism toate privaţiunile şi servituţile învăţământului militar, gândind că drumul pe care l-a început îl duce spre realizarea idealurilor sale.

Din punctul meu de vedere, omul de azi (autorul) a realizat faptul că în ciuda apăsărilor sufleteşti ce bântuie viaţa oricărei persoane, viaţa merită cu adevărat trăită.

Aceasta este cea mai mare învăţătură pe care noi, cititorii de pretutindeni, o putem concluziona la citirea acestei cărţi, că nu trebuie să ne dăm în lături de la această luptă permanentă cu viaţa şi trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă să nu ni-o irosim.

Indic această operă, nu pentru că sunt aici să fac asta, o propun din suflet.

O recomand atât adolescenţilor care, cu siguranţă au ce învăţa din această scriere, o propun şi persoanelor mai pretenţioase din punct de vedere al literaturii, pentru că merită cu adevărat, dar nu în ultimul rând, o indic şi oamenilor ce se încumetă să dea piept cu adevăratele greutăţi şi sentimente pe care un om ajuns la o vârstă octogenară le-a trăit cu atâta patos.

Vă mulţumesc!

Irina Barbulescu, 14 ianuarie, 2015.

Eleva Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei

Alexandru Melian

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Scrisoare deschisă Preşedintelui României

Domnule Preşedinte,

Demersul meu pleacă de la convingerea, că **e mai folositor să aprinzi un muc de lumânare, decât să te plângi că e întuneric.**

Sper să va mai amintiţi că Revoluţia din decembrie 1989 a fost pusă sub semnul miracolului. Si a fost un miracol, dincolo de toate teoriile conspiraţioniste vehiculate până astăzi. Sunt convins, de asemenea, că aţi trăit aceeaşi dezamăgire şi tristeţe, precum imensa majoritate a românilor, faţa de trădarea idealurilor de salvare naţională, de constituire a unei puteri reprezentative, - competente şi responsabile - care să asigure renaşterea autentică a României . Aţi fost martor că salvarea *naţională* a devenit *salvarea foştilor*, iar *puterea reprezentativă un conglomerat amorf, motivat doar de "renaşterea" personală, de gaşcă, de familie.*

In aceste zile, după mai bine de un an de când ati ajuns pe fotoliul de la Cotroceni, trăim sentimentul ca istoria se repetă… Alegerea dv. cu 10 procente mai mult decât adversarul, - după ce acesta câştigase primul tur la o diferenţă de 10 procente (şi aceasta în condiţiile în care candidatul PSD, încălcând cel puţin legile bunului simţ, a rămas prim ministru, cu guvernul întreg la dispoziţia sa) – poate fi socotită şi ea un miracol. Explicaţiile pot fi multe, dar miracolul rămâne. Din păcate, similitudinile nu se opresc doar aici. Speranţele puse în înlăturarea de la putere a uneia din cele mai dezamăgitoare şi primejdioase figuri din politica românească şi alegerea unui om care şi-a dovedit nemijlocit calităţile în administrarea performantă a Sibiului, fără apucături politicianiste, modest şi adept al *lucrului bine făcut* şi mai ales speranţele în reaşezarea României pe făgaşul aşteptat, care să ducă într-adevăr la renaşterea ei, sunt,- până în acest moment – grav compromise. Dezamăgirea, tristeţea şi uneori revolta, ne cuprinde din nou.

Să facem un bilanţ telegramic (1) :

Prestaţia dv. în campania electorală a fost modesta, mai ales în plan comunicaţional. Ne-am zis însă, **cei mai mulţi oameni politici nu de elocinţă duc lipsă, ci de conştiinţă.** Si am sperat ca această compensare să funcţioneze. Până acum , ea n-a prea funcţionat.

După ce aţi fost ales, aţi uitat de rolul constituţional al preşedintelui şi v-aţi exprimat public că vă doriţi guvernul dv. ca şi cum eraţi preşedinte de partid, nu de ţară. Sigur că aveaţi în vedere PNL şi PDL, partidele care au decis să se unească, dar nu s-au unit nici până astăzi. Nu aceasta e însă problema cea mai importantă. Problema este că asanarea acestor partide nu s-a produs. Mulţi din cei care au suflat aproape 10 ani în pânzele căpitanului de tristă aminire şi ridiculă actualitate, vor să fie crezuţi, - cu girul dv. – că sunt gata să facă azi ceea ce n-au făcut în peste 25 de ani.

Aţi asistat neputiincios la tragi-comedia *Ponta-Dragnea-Oprea*, ezitând să dizolvaţi Parlamentul şi să organizaţi alegeri generale. Cu atât mai mult cu cât acest Parlament s-a dovedit o monstruozitate prin numărul membrilor, calitatea lor şi mai ales prin activitatea, nu doar dezonorantă, ci, în primul rând, orientată cu aroganţă şi perfidie împotriva intereselor şi valorilor societăţii care i-au investit cu putere. Aţi preferat să fiţi, din nou, spectator în faţa unei realităţi bolnăvicioase, sintetizata perfect de Stelian Tănase în articolul menţionat: *PSD nu era dispus să cedeze puterea, PNL nu era pregătit s-o preia.*

Fără a mă referi şi la alte aspecte care validează paralelismul negativ cu cele petrecute după Revoluţie şi care pun sub semnul întrebării conştiinţa dv. politică, mă voi mai referi doar la unul singur. El este punctul de plecare al situaţiei revoltătoare care m-a determinat să vă adresez această scrisoare deschisă. La fel ca Ion Iliescu în 1989, politica dv. de cadre s-a dovedit neprincipială, partizană şi păgubitoare. Si din multele exemple care s-ar putea da, am să supun atenţiei şi conştiinţei dv.pe cel mai flagrant. La puţin timp după preluarea funcţiei, aţi numit, aşa cum era şi firesc, dar mai ales de mare responsabilitate, şefii unor instituţii foarte importante, între care şi SIE. Perplexitatea de atunci a amuţit până şi vocile celor obişnuiţi să vă laude. Răzvan Ungureanu,devenit după alegeri consilirul dv. personal, şeful SIE ?!?!...

Care v-au fost criteriile, motivaţiile…interesele acestei desemnări ? O fi fost pentru că în această funcţie l-a căftănit, înaintea dv., T. Băsescu, pe care vi l-aţi luat ca model de înţelepciune politică ? O fi fost pentru guvernarea lui lamentabilă din care a fost alungat sub presiunea cetăţenilor revoltaţi coborâţi în stradă, în iarna lui 2012 ? O fi fost pentru că n-aţi binevoit să cunoaşteţi sau să ţineţi cont de conţinutul moţiunii de cezură care a dus la căderea acestui guvrn, în 27 aprilie 2012 ? O fi fost pentru patriotismul şi competenţa cu care a cedat Ungariei Moştenirea Gojdu şi Rusiei Tezaurul românesc de la Moscova ? O fi fost pentru încălcarea autonomiei universitate la Tg. Mureş unde a impus o linie de predare în limba maghiară ?

Sunt întrebări la care ar trebui să răspundă şi Parlamentul României, cel care a dat girul opţiunii prezidenţiale.

Ce rol a jucat conştiinţa, - şi a Preşedintelui şi a parlamentarilor- când au investit într-o funcţie de asemenea răspundere un personaj politic cu atâtea carenţe şi cu atâtea fapte condamnabile la activul său ?

Desigur, ca de atâtea ori, pe scena noastră politică, când ceva bun n-a fost făcut iar ceva rău n-a putut fi evitat, invocarea democraţiei şi a libertaţii care nu trebuie încălcate devine sloganul demagogic cel mai prizat. Trebuie însă să se înţeleagă odată că **democraţia este mama libertaţii, nu patroana de bordel a acesteia**. Trebuie să învăţăm, şi din istoria mai îndepărtată şi

din ultimii 26 de ani, c**ă atunci când libertatea devine libertinaj, democraţia populism negustoresc iar înţelepciunea şmecherie, lumea trebuie să se aştepte la pedeapsa tuturor rătăcirilor.**

Nu cunoaştem toate consecinţele acestei numiri iresponsabile, dar zilele trecute am aflat una, extrem de gravă, prin intermediul publicaţiei Cotidianul care a publicat sub semnătura lui Ion Spânu articolul « Incredibilă sfidare a României de către şeful spionilor: Soţia lui Mihai Răzvan Ungureanu încasează în continuare 84.000 euro de la OMV Viena » . Inainte de a ajunge la fotocopia ultimei declaraţii de avere a şefului SIE, nu ne-a venit să credem ochilor că este posibilă o asemenea excrocherie, cu iz de trădare naţională. O excrocherie patronata de doi preşedinţi ai ţării ?!?!..

In rezumat, iată ce aflăm din acest articol. Sotia lui M.R. Ungureanu, şeful SIE, prestează « servicii medicale de urgenţă » fi**rmei austriece OMV din Viena**, începând din 2009, atunci când iubitul ei soţ a devenit pentru prima data şeful SIE, sub preşedinţia de neuitat a lui T. Basescu. Fireşte, serviciile sale nu sunt gratuite. Ele sunt plătite cu « modesta sumă » de 84000 de euro anual. Se precizează, însă, că doamna doctor anestezist este salariată, cu normă întreagă a Spitalului Fundeni. E adevărat, salariul ei acolo e ridicol, în raport cu stipendiul austriac, e doar de 58392 de lei pe an. Aflăm, de asemenea că soţia şefului SIE este o femeie activă, multilateral dezvoltată şi cu un apetit pecuniar, demn de soţul ei. De prin noiembrie 2007 ea este administratorul firmei P**etromed Solutions SRL**, subsidiară a **Grupului OMV Petrom.** Sigur, primul gând care-ţi vine în minte este cam ce fel de servicii prestează acolo doamna (sau poate domnul) ? Anesteziile sale îi vizează pe membrii OMV sau pe bolnavii din România ? Cred că se subînţelege că nu mă refer la bolnavii de la Spitalul Fundeni !!!...

Intrebarea fundamentală însă, de o gravitate maximă, se referă la respectarea constituţiei, la legile privind conflictul de interese şi, mai ales, la felul în care înţelegeţi dv. şi Parlamentul să apăraţi interesele ţării care v-a ales s-o conduce?i .

Detaliile cazului se află în articolul menţionat iar publicaţia Cotidianul aşteaptă, în conformitate cu legea, valabilă şi pentru Preşedintele ţării, poziţia dumneavoastră.

In ceea ce mă priveşte, în calitate de simplu cetăţean al acestei ţări şi în numele strigătului de disperare şi al ideilor transmise cu câteva luni înainte de Revoluţia din decembri 1989, la postul de radio « Europe liberă » şi, sper, în numele multora dintre compatrioţii mei, vă solicit, Domnule Preşedinte, să analizaţi cu toată răspunderea această situaţie şi să luati măsurile radicale şi chirurgicale care se impun, transmiţându-le opiniei publice, sper cu recunoaşterea erorii dv. de a fi numit într-o funcţie a statului atât de importantă un personaj atât de nepotrivit.

Dacă socotiţi că nu puteţi face acest lucru, că aveţi treburi mai importante, eventual să plecaţi într-o altă vacanţă, demn şi onorabil este să va daţi demisia.

Nu aşteptaţi din nou strada să se substituie celor pe care i-au ales !

Nu giraţi trădarea şi nu terfeliţi încrederea celor care au făcut posibil miracolul din noiembrie 2014, nu repetaţi scenariul dezastruos de după Revoluţia din 1989 !

Inchei această scrisoare deschisă cu ultima frază din mesajul meu transmis la « Europa Liberă », pe 27/08/1989 : **Răbdarea românului e proverbială, dar nu e fără de margini!**

Prof.univ. dr. Alexandru MELIAN, *15 ian. 2016*

1.O radiografie riguroasă şi convingătoare a început Stelian Tanase, în primul episod dintr-un serial promis :"Ciudatul an 2015" . Lectura lui v-ar putea fi de folos !

Scriitorul clujean Al Florin Ţene, s-a născut în Drăgăşani. Oltean de-al nostru şi totodată redactor al „Sămănătorului" ne-a trimis mereu articole şi cărţi frumoase. De astă dată a scris un roman pe gândul şi inima noastră. Aşa cum noi tipărim acum documentarul *"George Coşbuc de la Tismana"* încluzând viaţa poetului în contextul făuririi României Reîntregite, tot aşa şi talentatul romancier Al Florin Ţene include în viaţa scriitorului Gib I. Mihăescu momente ale dorinţei lui arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română începând în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Publicăm în întregime cap. 7 al romanului, în care trupele de acoperire ale celor trei armate române au zdrobit rezistenţele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. O îmbinare binevenită cu cartea noastră, care detaliază luptele din Defileul Jiului şi din regat.

(NNT)

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

LA BRAŢ CU ANDROMEDA

Viaţa scriitorului Gib I. Mihăiescu între realitate şi poveste

Fragment din capitolul 7,

DUMNEZEU MOARE CÂND VORBESC ARMELE

Motto: « ***O singură putere îi mâna pe toi deopotrivă; acela'i el neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochii lor de fugari păreau că o văd."*** **Gib I. Mihăescu-** ***Retragerea.***

Un eveniment crucial pentru România s-a declanşat pe tot cuprinsul ării. În seara de 14 august 1916, toboşarii, gorniştii, guriştii, clopotele bisericilor, pe tot cuprinsul ării, în sate şi oraşe, până în cele mai mici cătune din creierul munţilor, au început să anunţe marea mobilizare. Începea Marele Război.

- S-a dus naiba cu benchetuiala noastră! I-a zis Gib, concetăţeanului şi prietenului Gheorghe Stoian, student la Facultatea de Farmacie, întâlnit întâmplător pe strada Batiştei, despre acest eveniment aflat din ziarul „Universul „.

- Tu citeşti ziarul ăsta!? Eu nu citesc nici-un ziar. Nu am timp. Învăţ!

- Eu citesc mai toate ziarele care apar. Mai ales „Universul". Este un ziar corect şi foarte informat. Şi are o istorie…

- Ce istorie?!

-„Universul» a fost unul dintre primele cotidiene de informaţie româneşti, care apărea la aici, în Bucureşti.. A fost fondat la 20 august 1884 de către Luigi Cazzavillan, un jurnalist italian venit în Regatul României din anul 1877, în calitate de corespondent de război.

- Eu nu l-am văzut niciodată!

-E frumos şi estetic. Pe prima pagină alături de titlu sunt două vignete, statuia lui Mihai Viteazul şi un doroban în stânga, şi respectiv statuia lui 'tefan cel Mare în dreapta şi două devize - «Dreptate pentru toţi» în stânga şi «Toţi pentru dreptate» în dreapta. Subtitlul îl are «foaie politică ilustrată», apoi «curierul dimineţii».Una din cauzele succesului acestui ziar este faptul că apărea dimineaa, în timp ce toate celelalte cotidiene apar după-amiaza, iar alta a fost introducerea rubricii «faptul divers» în paginile sale, lucru ce a contribuit favorabil la tirajul ziarului. Universul a fost unul din primele ziare româneşti care a introdus mica publicitate, prin rubrica specială numită „Micul anunţător".

Cotidianul „Universul", fiind conectat la condţii de imprimare şi de difuzare moderne, se tipăreşte rotativă, are servicii telegrafice directe, a fost un precursor al presei de marcă industrială.

- Măi, măi…Gib! Tu le ştii pe toate! s-a mirat Stoian, zis Gogu. Eu mă grăbesc. Trebuie să ajung la o farmacie, unde mai lucrez să fac bani.

- Bine ! Mai ţinem legătura!

Ce nu ştia Gib Mihăescu era faptul că începând cu 20 august, ziarul nu v-a mai apărea. Motivul fiind începerea războiului. Însă urmărea evoluţia evenimentelor citind celelalte publicaţii. Era interesat de evenimentele de pe fronturile Europei, de condiţiile intrării României în război. Chiar participând la manifestaţiile studenţeşti. Era interesat de situaţia românilor din interiorul arcului carpatic, unde dimensiunea definitorie a localităţilor din Arcul intracarpatic, izvorâtă din poziţia lor geografică, o constituie intensele şi multiplele legăturile cu românii de peste munţi.

De-a lungul istoriei, zona sud-estului Transilvaniei, a reprezentat o adevărată „placă turnantă" a relaţiilor economice, sociale, culturale şi spirituale, între Transilvania, Moldova şi Ţara Românească. Spre deosebire de celelalte zone ale Transilvaniei, în localităţile din fostele scaune secuieşti, comunităţile româneşti , cu excepţia celor din zonele Buzăului Ardelean şi a Topliţei, erau reduse numeric, ca urmare a intensului proces de maghiarizare desfăşurat de-a lungul secolelor, atât pe cale paşnică, naturală – prin intermediul căsătoriilor mixte – cât şi pe cale violentă, prin constrângeri legislative şi instituţionale. Românii de aici, erau foarte atenţi la evoluţia vieţii politice austro-ungare, la veştile de pe front, la dezbaterile, frământările, eşecurile şi izbânzile românilor ardeleni, dar mai ales la cea ce se întâmpla în „Regat", aflându-se în contact nemijlocit cu ţinuturile de peste munţi. Intelectualii din zonă, majoritatea beneficiarii ai burselor oferite de Fundaţia Gojdu şi alte fundaţii româneşti din Ardeal, susţineau deschis cauza unirii Transilvaniei cu ţara mamă. Un nume distinct, în publicistica unionistă a vremii, îl reprezintă Ghiţă Popp, personalitate remarcabilă a acestor meleaguri, născut în 1883, în Poiana Sărată, judeţul Treiscaune, viitor fruntaş ţărănist, colaborator apropiat al lui Iuliu Maniu. După o activitate publicistică meritorie, desfăşurată la „Românul" şi „Tribuna", la 27 iulie 1914, trece în vechiul Regat, unde face o propagandă susţinută pentru intrarea României în război de partea aliaţilor. Este recomandat Marelui Stat Major al Armatei Române pentru a organiza nuclee de informatori militari în Ardeal, lucrând cu viitorul general Nicoleanu. În 1915 este colaborator al lui Nicu Filipescu, lider al Partidului Conservator, în cadrul organizaţiei patriotice „Federaţia Unionistă". Ghiţă Popp, face parte din grupul de ardeleni care semnează declaraţia publică de la 1915, prin care se cere intrarea imediată în război a României contra Austro-Ungariei. Toţi semnatarii sunt judecaţi în lipsă şi condamnaţi la moarte. În pofida acestui fapt, Ghiţă Popp, împreună cu alţi intelectuali ardeleni, între anii 1915-1916, editează la Bucureşti seria a –III-a a revistei „ Tribuna", în care militează cu curaj, demnitate şi convingere pentru unirea Transilvaniei cu patria mamă. Publică în acelaşi timp, numeroase articole la „Adevărul" şi „Epoca", numărându-se printre colaboratorii rubricii „Ardealul

vorbeşte”.

La toate astea se gândea Gib I. Mihăescu în acea perioadă, când scrisorile surorii sale Tudorina, de la avocatul Nilă, şi chiar de la mama Ioana îl informau despre deplasările regimentului comandat de cumnatul Gogu Mutu.

Întins în pat, Gib le citea, le recitea, iar ultima scrisoare a tatălui o ţinea sub pernă.

«Dragă băiete,

Să ştii că, cu ajutorul lui Dumnezeu noi suntem sănătoşi. Am cules via şi am făcut ceva vin. Am umplut toate butiile. Dar suntem îngrijoraţi de războiul ăsta care a început. Pe aici, prin gara noastră, trec zilnic şiruri lungi de vagoane cu soldaţi trimişi prin strâmtoarea Câineni-Turnu Roşi să lupte pentru eliberarea Transilvaniei. Mama îi transmite sănătate. Vezi! Ai grijă de tine. Tata.»

Gib citea pe nerăsuflate toate ziarele la bibliotecă Aflase că ofensiva trupelor române, intrate în dispozitivul inamic până dincolo de cursul mijlociu al Târnavelor, părea de nestăvilit. Tot din ziare afla despre întâmplări cu români din Transilvania. În preajma intrării Armatei Române în Transilvania, încă înainte ca România să declare război Austro-Ungariei, a avut loc o adevărată prigoană asupra românilor din zonă. Este cunoscută înscenarea „acţiunii de spionaj”, făcută împotriva unor intelectuali români (acţiune îndrumată îndeaproape de însuşi primul ministru Tisza István), care urmărea să dovedească Germaniei că românii transilvăneni sunt „trădători ai patriei” ungare. Un număr de 14 preoţi români din fostul judeţ Treiscaune, au fost arestaţi în zilele de 22-24 octombrie 1915, sub acuzaţia de „trădare de patrie” şi „spionaj în favoarea României», fapte pentru care au fost închişi şi deportaţi, supuşi unor suferinţe şi umilinţe greu de descris. Prin sentinţa din 6 decembrie 1916 a Tribunalului militar suprem din Budapesta, a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare preotul Ioan Coman din Sita Buzăului. Cu acelaşi prilej au mai fost condamnaţi la închisoare preoţii: Gheorghe Neagovici-Negoiescu din Întorsura Buzăului, Iosif Popovici din Sfântu Gheorghe, Ioan Toma din Dobolii de Jos, Gheorghe Furtună din Covasna, Gheorghe Burlea din Barcani, Nicolae Rădoiu din Ozun ş.a. Din perspectiva comunităţilor româneşti din Arcul intracarpatic, anul 1916, poate fi împărţit în trei perioade distincte: perioada ianuarie–august, de până la intrarea României în război alături de Antanta; lunile august - septembrie, de „administraţie românească”; perioada septembrie–decembrie, de după retragerea armatei române din Transilvania. Până la intrarea României în război, viaţa românilor din Arcul Intracarpatic, parte integrantă a vieţii românilor ardeleni, şi-a continuat cursul, cu cele bune şi mai puţin bune. Prin intermediul presei, în principal a publicaţiilor „Gazeta Transilvaniei”, „Telegraful român” şi „Românul”, românii din Curbura interioară a Carpaţilor erau în legătură directă cu elita românească a vremii, fiind implicaţi în marile frământări ale momentului de dinaintea intrării României în război. După intrarea României în război de partea Antantei, în zona de graniţă cu România, deci şi în sud-estul Transilvaniei, s-au luat măsuri drastice împotriva instituţiilor româneşti. Guvernul maghiar a instituit o „zonă culturală” de protecţie antiromânească.

Demersurile de reprimare a oricărei acţiuni cu caracter românesc din Transilvania a fost îndreptată, cum era şi firesc, îndeosebi asupra intelectualilor români din mediul rural, adică preoţii şi învăţătorii şcolilor confesionale româneşti.

În condiţiile în care cea mai mare parte a învăţătorilor au fost mobilizaţi şi trimişi pe fronturile din Galiţia şi Italia, au rămas doar preoţii care, în condiţiile Transilvaniei româneşti de până la 1918, erau nu numai „cârmuitorii sufleteşti ai credincioşilor, ci şi îndrumătorii lor în problemele naţional-politice, social-economice şi culturale, întreaga viaţă a românilor transilvăneni gravitând pe atunci în jurul Bisericii, fie ea ortodoxă sau greco-catolică”.

Relevantă pentru această stare de spirit, este cazul învăţătorului Elie Rauca, din Hăghig care, „după ce i-a fost maghiarizat numele în Roka, a dus o luptă îndârjită cu guvernul regal ungar timp de zece ani, până şi-a recăpătat numele românesc”. Ca urmare a temerarului său demers şi a muncii neostenite de promovare a „spiritului naţional în inimile românilor din Hăghig şi din jur”, în 1916 a fost considerat „element periculos statului maghiar” şi întemniţat la Cluj şi Sopron. Intrarea României în război, alături de puterile Antantei, a fost primită de românii din Curbura interioară a Carpaţilor cu entuziasm şi cu mari nădejdi de eliberare. În Poiana Sărată, prima localitate românească din judeţul Trei Scaune în care trupele române au intrat în ziua de 14 august 1916, întreaga suflare a satului, în frunte cu preotul Ioan Rafiroiu, a făcut o primire entuziastă ostaşilor români. La intrarea în localitate a fost ridicată „o poartă de triumf”.

La Araci, „locuitorii români i-au primit pe fraţii eliberatori cu fanfara în frunte, împodobindu-i cu flori”. Acelaşi entuziasm la intrarea Armatei Române a fost manifestat şi de locuitorii români ai Topliţei, Tulgheşului şi ai localităţilor din Giurgeu. Augustin Cosma, din parohia Micfalău, scria unui confrate din Regat că „în 24 august au intrat armata română la noi în sat, mai întâiu cavalerie, mai târziu Regimentul infanterie nr. 10 de Putna. S-au purtat foarte omenos prin care au câştigat iubirea şi încrederea populaţiei. Ungurii erau încântaţi de purtarea Armatei Române. Scriitorul acestor şire am avut bucuria de a avea de oaspeţi pe domnii colonei Grigore şi Bota cu care am avut o mulţumire şi bucurie nedescriptibilă”. Cazuri similare s-au petrecut şi în Sfântu Gheorghe, unde locotenentul Marinescu şi sublocotenenţii V. Nicolau şi A. Botezatu, au fost găzduiţi de Bogdan Artur. Şi aceştia au beneficiat de o primire deosebit de ospitalieră.

Încărcat sufleteşte cu atâtea informaii şi frământat de ce se întâmplă cu soldaţii de pe front, dar şi influenat de vremea de afară urâtă, umedă şi cu lapoviţă, se hotărăşte să plece în Oltenia sa, la Drăgăşani. La 10 noiembrie, pe o vreme care îi era milă să dai afară din casă şi un câine, Gib se urcă în tren în Gara de Nord, înfrigurat ca nemţii să nu ajungă înaintea lui. Dorul de ai săi şi de oraşul natal cu oamenii buni şi harnici îl face să fie nerăbdător. De aceea se plimbă neliniştit pe culoarul vagonului de clasa I-a. În gara de la Piteşti, trenul său făcea cruce cu un alt tren ce venea de la Craiova. A coborât să bea puină apă. Apoi a citit în fugă pe un panou istoria gării.

«Gara din Piteşti, este o clădire-tip, similară cu gările din Buzău, Bacău şi Mărăşeşti. În septembrie 1866, Parlamentul României a aprobat construcţia unei linii de 915 kilometri prin Vârciorova, Piteşti, Bucureşti, Buzău, Brăila, Galaţi şi Tecuci, toate oraşe importante . Costul construcţiei era la acel timp de 270.000 de franci de aur pe kilometru şi construcţia a fost încredinţată consorţiului german Strousberg. Linia a fost deschisă în mai multe faze - prima parte, Piteşti - Bucureşti - Galaţi - Roman, a fost deschisă la 13 septembrie 1872, iar partea Vârciorova - Piteşti pe 9 mai 1878. Linia Vârciorova - Roman a fost o parte importantă a infrastructurii feroviare române deoarece a făcut legătura între extremităţile regatului, fiind

o conexiune importantă pentru călători şi marfă între oraşe importante ale Ţării Româneşti şi ale Moldovei. Tot la 13 septembrie 1872, odată cu deschiderea oficială a liniei Piteşti-Bucureşti a fost inaugurată şi Gara din Piteşti".

Dând să urce în vagonul său se întâlneşte cu prietenul, vecinul şi colegul său de la clasele primare George Stoian, zis Gogu.

- Ooo! Ce bucurie, amice! L-a întâmpinat Gogu. Mergi spre casă?

- Da!

- Ai aflat ? Eu de ieri am plecat din Bucureşti, dar nu am mai putut ajunge acasă. Oraşul Drăgăşani a căzut.

- Cum !? Cum se poate?! îl întreabă derutat.

- Este imposibil să ajungem! Frontul este stabilizat pe aliniamentul Drăgăşani şi Piatra Olt. E o imprudenţă ce tangenţiază cu nebunia să traversăm aliniamentul.

- Atunci ce facem?!

- Ne întoarcem la Bucureşti!

- Ne întoarcem. Bani am berechet !

Gogu Stoian şi Gib I. Mihăescu, împreună cu alţi 12 studenţi s-au îmbarcat într-un tren ce se formase în Gara Piteşti, mergând spre Bucureşti.

Urcai într-un vagon de clasa I-a, cei doi îşi deapănă amintirile, dar îşi pun şi probleme despre desfăşurarea evenimentelor.

- Nu credeam că o să ajung să trec printr-un război...

- Omul, dragă Gib, trece prin multe.

- O să vezi că o să înceapă sărăcia, lipsa de alimente, şi câte şi mai câte.

- Ne descurcăm noi!

- O să fie drame în familii. Soldaţi morţi. Chiar civili... Parcă viaţa este o mare comedie, ciudată şi rânjitoare. Amestecă împreună dureri şi bucurii, punând şiroaie de lacrimi lângă zâmbet, punând zâmbet lângă zgomotoase plânsuri.

Ajunşi repede în Gara de Nord, fiindcă garnitura a avut regim de accelerat, fără să oprească în halte, grupul de studenţi au luat două trăsuri cu lampioanele aprinse, şi au poposit la hotelul Princiar, de pe strada Brezoianu. Se înserase şi noroiul de pe străzi părea mai negru de cât este. Pe unele străzi se aprinseseră lămpile publice.

A doua zi, cei întorşi, grupul de studenţi olteni ce s-au împrietenit pe parcursul drumului, au ieşit pe străzi.

Au intrat în prima cafenea, şi asta era Brasserie de la Paix, comandând câte o cafea braziliană şi un pahar de apă sifonată.

- Trebuie să stăm aici până vine cu băuţl cu ziarele legate de el.

Nu peste mult timp a venit un bărbat cu băţul şi ziarele mult aşteptate. Gib s-a înghesuit să citească foile înnegrite cu litere de tipar.

- Citeşte tare, dragă Gib, să auzim cu toţii…a strigat Gogu de la masă.

- Bine! «După doi ani de neutralitate, la 15 august 1916 Romania a decretat mobilizarea, fiind puse pe picior de război următoarele componente ale armatei:

Marele cartier general; 4 comandamente de armata; 6 comandamente de corp de armata ;23 divizii de infanterie; 2 divizii de cavalerie; 5 brigăzi de călăraşi; 1 brigada de grăniceri; 2 brigăzi de artilerie grea; 1 regiment şi 1 divizion de artilerie de munte; unităţile de artilerie antiaeriana, dispunând de 113 piese; unitãile de geniu, constituite in: 1 regiment de căi ferate; 1 regiment de pontonieri; 1 batalion specialităţi, având în compunere 1 companie aerostaţie; aviaţia, compusă din 4 escadrile; marina, cu flotila de Dunăre. Efectivul mobilizat a fost de 833 601 oameni, din care 19 843 erau ofiţeri şi elevi din şcolile militare.

Pe planul înzestrării, armata română începea războiul în condiţii de inferioritate faţă de forţele inamice. Armamentul de infanterie era insuficient ca număr, atât în privinţa puştilor cât mai ales a mitralierelor: un batalion român dispunea de 1-2 piese în vreme ce batalionul german sau austro-ungar avea 5-6 mitraliere grele şi 9 mitraliere uşoare. Pentru a suplini parţial lipsurile în material artileristic au fost demontate tunurile din fortificaţiile oraşului Bucureşti.

Încă din perioada premergătoare intrării în război, Marele stat major elaborase mai multe planuri de campanie, sub forma unor ipoteze. Una dintre acestea, „Ipoteza Z», a devenit în august 1916, planul de campanie al armatei române. El preconiza, în esenţă, ofensiva generală peste Carpaţi pentru a zdrobi rezistenţele inamicului din Transilvania şi a elibera teritoriul romanesc aflat sub dominaţia Austro-Ungariei. Acestui scop strategic îi erau destinate majoritatea forţelor, adică trei din cele patru armate române, reprezentând 80% din totalul efectivelor. Cealaltă armată – aproximativ 20% din forţe – urma să rămână în defensivă pe frontul de sud timp de zece zile, după care, împreună cu un corp de armată rus, trebuia să treacă la ofensiva în Dobrogea.

Inamicul preconiza, prin planul definitivat în iulie 1916 ca în prima etapă Armata 1 austro-ungara să întârzie înaintarea trupelor române în Transilvania şi să le oprească pe cursul mijlociu al Mureşului şi pe Târnava Mică. Concomitent Armata 3 bulgară întărită cu trupe germane şi bulgare trebuia să atace în Dobrogea, depăşind calea ferata Cernavodă - Constanţa. În etapa a doua forţele germano-austro-ungare aveau să treacă la ofensivă forţând Carpaţii, iar cele bulgare să treacă Dunărea pe la Sistov, să cadă în spatele trupelor române şi să le nimicească, silind România să capituleze.

Planul de campanie român stabilea totodată dispozitivul strategic al forţelor. Astfel, de-a lungul arcului carpatic se aflau dispuse: Armata 1, sub comanda generalului I. Culcer, de la Calafat pană la izvoarele Argeşului., având în compunere 6 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 2, comandată de generalul Alexandru Averescu, de la izvoarele Argeşului pană în regiunea Vrancei, dispunând de 4 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 4, sau de nord, sub comanda generalului Constantin Prezan, din valea, Oituzului pana în regiunea Dornei, unde făcea joncţiunea cu armata rusă din Bucovina, având în compunere 3 divizii de infanterie, 1 brigada mixtă, 1 divizie şi 1 brigadă de cavalerie.

Cu misiune defensivă pe Dunăre şi în sudul Dobrogei se afla Armata 3, sub comanda generalului M. Aslan, care avea în compunere 6 divizii de infanterie, 1 divizie şi 2 brigăzi de cavalerie.

O altă grupare de forţe, de tăria a 2 divizii de infanterie, constituia Rezerva generală la dispoziţia Marelui cartier general. Ea se afla concentrată în zona Bucureşti, cu misiunea să intervină în sprijinul forţelor care acţionau în Transilvania.

Când Româania intra în război pe frontul de vest forţele aliate de la Verdun şi de pe Somme băteau pasul pe loc şi nu vor împiedica transferul de importanţă pe frontul românesc; pe frontul italian era acalmie, pe frontul de est urma să se stingă ofensiva Brusilov din lipsa de rezerve

iar pe frontul balcanic, armata Sarrail, în loc să atace, era ea atacată de bulgarii opriţi doar de acţiunea României.

Prin urmare, momentul angajării României nu era cel mai prielnic. Aliaţii păreau istoviţi, fără puterea de a trece la ofensivă pe toate fronturile, cum promiseseră, ceea ce va permite Puterilor Centrale sa-şi concentreze atenţia asupra României devenită „paratrăsnetul războiului», pentru a fi scoasă din război.»

- Gogule!
- Spune!
- Mai citeşte şi tu! Mă doare gura…

Gogu Stoian s-a ridicat de la masă, nu înainte de a mai sorbi din ceaşca de café şi a bea întreg paharul cu apă sifonată.

«Însufleţită de dorinţa arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română a început, în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Trupele de acoperire ale celor trei armate au zdrobit rezistentele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. În luptele purtate în bazinul Haţegului şi lângă Orşova, în zona Timişului de Jos, Bran, la sud de Sibiu, unităţile române au dovedit vitejie şi măiestrie militară, au îmbinat cu succes focul cu manevra prin surprindere în flancul şi spatele dispozitivului inamic. Pană spre sfârşitul lunii august, forţele principale ale celor trei armate române au desfăşurat cu succes operaţiile ofensive stabilite în planul Marelui cartier general, pătrunzând cu impetuozitate pe o adâncime de peste 120 km în zona centrală a frontului din Transilvania. Au fost astfel eliberate oraşele Braşov, Sfântu Gheorghe, Gheorghieni, Miercurea Ciuc şi Orşova. Pretutindeni trupele noastre au fost primite cu entuziasm şi bucurie de populaţia românească din Transilvania eliberată. Dând expresie acestor sentimente „Gazeta Transilvaniei» scria în acele zile: „Stăm încă uluiţi, nu găsim cuvinte să dăm glas bucuriei înăbuşite de suferinele seculare... Fraţii liberatori au sosit... Bine aţi venit şi mergeţi cu bine tot înainte». În timp ce la nord şi vest de arcul carpatic înaintarea forţelor române se desfăşura cu rezultate favorabile, pe frontul de sud inamicul a trecut la ofensivă. O puternică grupare germano-bulgară, sub comanda feldmareşalului Mackensen, a atacat în sudul Dobrogei, cu lovitura principală împotriva capului de pod de la Turtucaia unde se aflau în apărare trupele Diviziei 17 infanterie.

În zilele de 23 şi 24 august au avut loc în această zonă lupte extrem de înverşunate. In ciuda rezistentei dârze opuse şi deselor contraatacuri ce le-a executat, divizia română, suferind pierderi grele şi fiind încercuită de forţele inamice superioare ca număr şi înzestrare, a fost nevoită să cedeze capul de pod de la Turtucaia. Corpul de armată rus, prevăzut prin convenţia militară, să ocupe poziţii defensive în Dobrogea, a intervenit cu mare întârziere şi nu a mai putut salva situaţia. Puternica presiune a forţelor agresoare a silit trupele române să se retragă spre nord ducând lupte pe aliniamente succesive, pană ce, la 6 septembrie, inamicul a fost oprit pe linia Cernavodă - Constanţa. Evenimentele petrecute pe frontul din Dobrogea au avut consecinţe importante asupra desfăşurării ulterioare a primei campanii în ansamblul ei. Comandamentul român a hotărât, la 6 septembrie, oprirea ofensivei în Transilvania şi transportarea unor importante foţre de aici pe frontul de sud, tocmai în zilele în care numeroase forţe germane se concentrau la nord de Carpaţi, pregătindu-se pentru contraofensivă. Marele cartier general român, schimbând planul de campanie cu care începuse războiul, a hotărât să treacă la apărare în Transilvania, aproximativ pe aliniamentul atins de cele trei armate, şi să execute o puternică ofensivă în Dobrogea pentru a nimici gruparea inamică pătrunsă aici.

La 18 septembrie, două divizii române au trecut Dunărea, prin surprindere, în zona localităiţi Flămânda şi au început să înainteze spre sud. Alte patru divizii se pregăteau să treacă peste podul de vase ce se construia sub focul bombardamentelor aviaţiei germane. Deşi în decurs de două zile trupele române au respins rezistenţele inamice şi au realizat lărgirea capului de pod, conturându-se un succes al acestei operaţii, comandamentul român a hotărât să renunţe la manevra de la Flămânda şi să retragă forţele trecute la sud de Dunăre. Aceasta decizie era determinată de faptul că în Transilvania inamicul trecuse la ofensivă.

Aici, pe lângă Armata 1 austro-ungară, fusese constituită, din mari unităţi aduse de pe alte fronturi, Armata 9 germană, pusă sub comanda generalului Falkenhayn, fost şef al Marelui cartier general german. La 13 septembrie inamicul a început ofensiva pe valea Oltului. Trupele române ocupau o poziţie izolată, la sud de Sibiu, fiind despărţite de grupările vecine prin mari masive muntoase. Timp de trei zile cât a durat bătălia de la Sibiu, ostaşii români au opus o rezistenţă deosebit de dârză în faţa forţelor duşmane superioare numeric, retrăgându-se apoi pe crestele munţilor până la vechea frontieră.

Forţele germane au atacat, de asemenea, poziţiile Armatei 2 române ale cărei efective fuseseră reduse simţitor prin trimiterea unor unităi pe frontul de sud. Sub presiunea deosebit de puternică a forţelor inamice, covârşitoare ca număr şi tehnică, trupele noastre au fost nevoite să se retragă pe crestele Carpaţilor. Astfel a luat sfârşit, după patruzeci de zile de la declararea războiului, ofensiva română din Transilvania. Armata noastră începea o nouă etapă a campaniei, al cărei obiectiv central era apărarea trecătorilor Carpaţilor împotriva invaziei inamice care devenea tot mai ameninţătoare.

Intr-adevăr, profitând de stagnarea operaţiilor militare pe alte fronturi, Puterile centrale au concentrat numeroase forţe pe frontul român pentru a scoate din luptă ţara noastră şi a ocupa bogatele sale zone agricole şi petrolifere. Trei mari generali, dintre cei mai capabili, urmau să conducă invazia: Falkenhayn şi Arz von Straussenberg la nord, Mackensen la sud. Aproape două luni inamicul şi-a alternat loviturile repetate, când în sectorul nordic, când în cel sudic, căutând punctele slabe ale acestui front extrem de vast – aproape 1 200 km – adică tot atât cât frontul rus, de la Riga la Carpaţi.

In cursul lunii octombrie, forţele germane şi austro-ungare au declanşat prima bătălie pentru cucerirea trecătorilor Carpaţilor. Trupele inamice au reuşit, cu preţul unor mari pierderi, să ocupe intrările nordice ale defileelor Bran, Predeal şi Buzău. Atacurile de flanc date în direcţia pasurilor Oituz şi Ghimeş, cu intenţia de a deschide accesul pe valea Trotuşului şi a Siretului, au eşuat total. Aici inamicul s-a izbit de rezistenţa, de o dârzenie fără seamăn, a Diviziei 15 infanterie, comandată de generalul Eremia Grigorescu, a cărei deviză „Pe aici nu se trece !» a devenit simbolul legendar al hotărârii întregii armate române de a apăra pământul scump al patriei. In ziua de 6 octombrie 19l6 printr-un vijelios atac la baionetă, ostaşii acestei mari unităti române, supranumită de atunci „Divizia de fier», a aruncat pe inamicul pătruns în forţă dincolo de linia fostei frontiere, producându-i grele pierderi.

Nici încercările trupelor inamice de a pătrunde pe valea Oltului, pe la Turnu Roşu şi pe valea Topologului nu au avut mai mult succes. Şeful Marelui cartier general austro-ungar declara într-un raport adresat comandamentului suprem: „Românii se apără atât de crâncen, încât un

succes hotărâtor nu este de aşteptat decât numai prin aducerea de forţe importante din partea noastră».

Nereuşind sa-şi deschidă prin forţă drumul cel mai scurt spre Bucureşti, inamicul a încercat o lovitură prin surprindere pe Valea Jiului, executând la 10 octombrie o puternică acţiune ofensivă împotriva poziţiilor aparate de Divizia 11 infanterie. După ce au depăşit slabele rezistenţe ale elementelor de acoperire de pe fosta frontieră din zona muntoasă, forţele inamice au înaintat până la nord de Târgu Jiu. Contraatacul viguros al trupelor române, dat la 14 octombrie 1916, a provocat o mare derută în rândul inamicului a cărui retragere precipitată nu s-a mai oprit decât pe poziţiile iniţiale de plecare la ofensivă. La aceste lupte a luat parte cu o însufleţire patriotică impresionantă populaţia satelor din zonă şi îndeosebi locuitorii oraşului Târgu Jiu, bătrâni, femei, copii, bărbaţi nemobilizaţi pentru front, care, înarmaţi cu puşti de vânătoare sau cu arme luate de la răniţi, au respins un detaşament german ce încerca să treacă podul de peste Jiu. In luptele din Valea Jiului din octombrie 1916, printre cei ce şi-au jertfit viaţa pentru apărarea patriei ameninţate s-a aflat şi generalul Ion Dragalina, comandantul Armatei 1 române, rănit mortal în zona acţiunilor de luptă.

Prima bătălie a trecătorilor luase sfârşit printr-un eşec general al planurilor comandamentului german, dar defensiva română devenea din ce în ce mai grea. Noi divizii ale Puterilor centrale erau aduse de pe alte fronturi pentru a zdrobi rezistenţa forţelor române.

In cursul lunii noiembrie 1916 inamicul, cu forţe sporite, a declanşat cea de a doua bătălie a trecătorilor, atacând simultan, pe mai multe direcţii. Gruparea generalului Kuhne a atacat cu 7 divizii poziţiile noastre de pe Valea Jiului apărate de o singură divizie română. In ciuda disproporţiei forţelor, românii s-au luptat cu dârzenie în faţa oraşului Târgu Jiu, dar au fost nevoiţi să se retragă. După ce a ocupat Craiova, această grupare a forţat Oltul şi a început înaintarea spre Bucureşti. Concomitent, alte două grupări inamice îşi îndreptau eforturile ofensive în aceeaşi direcţie: dinspre nord, gruparea generalului Kraft, care reuşise să pătrundă pe valea Oltului; dinspre sud, gruparea generalului Kosch, care forţase Dunărea la, Zimnicea."

Gib îşi sorbea tacticos cafeaua şi asculta. »Trebuie să mă înrolez şi eu. Ar fi păcat de la Dumnezeu ca eu să huzurez pe aici şi concetăţenii mei să moară pe front. Nu este creştineşte." În timp ce Gib gândea astfel de lucruri Gogu a terminat de citit şi s-a întors la masă.

S-au despărţit în faţa braseriei. Gib s-a îndreptat spre gazda sa. Dar, aici vecinii i-au spus că doamna Protopopescu a închis şi a plecat.

- Şi noi ne pregătim de plecare... I-a spus o vecină.

- Nu mai este de stat în Bucureşti! A intrat în vorbă vecinul de vis-a-vis. Mi-a spus proprietăreasa dumitale că a venit o depeşă pe numele dumitale de la o călugăriţă de la Mănăstirea Bistriţa. Mi-a spus proprietăreasa să vă spun că acea călugăriţă pleacă în Moldova cu un grup de medici să îngrijească răniţii .»De la Luminiţa sunt rândurile. Of! Doamne ajutor să treacă cu bine peste durerile şi suferinţele pe care le vede şi le simte. "Gândea Gib în timp ce un dor de ducă îl împingea din spate să plece.

- Mulţumesc de informaţii!

A plecat agale, trist şi copleşit de gânduri.

Prietenii cu care au tras la hotel, toţi au plecat spre Moldova. Bucureştenii trăiesc într-o tensiune din ce în ce mai puternică. Trupele nemţeşti se apropiau. Umbla zvonul că frontal se va stabiliza şi că Bucureştii nu vor cădea. În gazetele, din ce în ce mai puţine, se scria că generalii au de gând să reziste pe Neajlov, la Călugăreni, precum făcuse odinioară Mihai Viteazul. Întreaga populaţie era de acord că nu trebuia lăsată Capitala pradă cizmei prusace, barbară şi fără suflet.

Gib şi prietenul său Gogu Stoian s-au lăsat cuprinşi de atmosferă şi speranţa bucureştenilor, şi au amânat plecarea. Nu le venea a crede că vor ceda Bucureştiul.

- Nu cred că sunt atât de laşi să cedeze capitala!

- Nici eu nu cred... Însă, dragă Gogule, am c-am rămas fără bani. A mormăit Gib, uitându-se cu disperare în portmoneul din piele de căprioară.

- De..., statul la hotel, boieria de prin restaurante ne-au sărăcit !

- Dacă aşi dori să merg spre Moldova nu am bani! Se văita Gib în faţa unei cafele, alături de Gogu.

- În câte e azi, Gogule? Am pierdut şi noţiunea timpului!

- Păi, în 22 noiembrie!

- Auzi canonadele frontului?

- Păi…le-am auzit de alaltăieri !

A doua zi, când s-au întâlnit la aceeaşi cafenea, Bucureştii căzuse în mâna inamicului, care înainta spre Lipscani dinspre vest şi sud-vest.

- Hai, să fugim din Bucureşti !

- Cum?

- Pe jos, spre Chitila!

Au plecat pe jos, prin noroaie, cu încălţările pline de tină, şi spre seară au ajuns la Chitila. E frig. Noroc că se îmbrăcaseră bine. Se înseninase, dar gerul începuse să îngheţe băltoacele care căpătaseră o pojghiţă pe deasupra. Uzi, înfometaţi, au mai apucat ultimul tren care pleca spre Moldova.

- Nu puteţi urca în acest tren ! a zbierat la ei un soldat.

- Uite! Vă dăm bani! s-a adresat Gib unui plutonier.

- Hai ! Urcaţi !

S-au aşezat, destul de comod pe nişte baloturi de fân pentru cai artileriei într-un vagon de marfă cu uşile deschise.

- Să tragem uşile!

Cu greu, le-au închis. Ruginiseră pe canatul lor de metal. După frigul de afară ce le înţepeniseră oasele, căldura din fân începuse să-i dezmorească.

Dorind să se întoarcă pe partea dreaptă, Gib simiţi că-l glodore ceva. Tocmai atunci şi-a adus aminte că avea în buzunar cartea Nuvele de Ion Luca Caragiale, cumpărată de la Take anticarul, apărută la editura Şaraga, în anul 1893, şi care cuprindea nuvelele Păcat, Făclie de Paşti, Poveste, Răzbunare. Le citise pe toate, dar în timpul liber îi plăcea să le mai recitească.

A adormit în sacadatul roţilor de tren, cu gândul că în Moldova poate să se întâlnească cu Luminiţa."Andromeda mea ". Îşi zise. Alături era Gogu şi încă trei militari care moţăiau şi ei.

Toată noaptea s-au scărpinat. Năvăliseră păduchii peste ei. Trenul mergea încet cu opriri îndelungi prin gări, pentru manevre şi ataşări de vagoane. Nu mai ţineau socoteala zilelor şi nici a faptului când este ziuă sau noapte. Într-o gară întunecoasă sunt descărcate baloturile de fân. În vagon se încarcă lăzi închise cu lacăte şi vopsite în kaki. Odată cu această operaţiune se schimbă şi soldaţii cu care, de bine, de rău, se împrieteniseră. S-a schimbat şi paza trenului care nu le mai permite celor doi tineri nemâncaţi să stea în trenul militar.

O iau pe jos spre gara următoare. Gib cu capul în pământ, îndârjit se consola cu faptul că el, înţeleptul este condus de steaua, Andromeda, ce-l urmărea de sus, în noaptea pe care o străbătea pe marginea căii ferate. Mergeau în neştire, cerând pe la casele oamenilor câte o cană de apă şi un codru de pâine. Ajunşi în staţia Tecuci, Gogu şi-a vândut ceasul în

bufetul gării pe două porţii de tocană cu cartofi şi cu câteva bucăţi de ficat de pasăre.

- Măi băieţi, vă văd că sunteţi amărâi rău, pe deasupra vă fac cinste cu un litru de vin de Odobeşti.

- Mulţumesc domnule!

- Dar pe unde umblaţi?

- Vrem să ajungem la Iaşi...

- Să fii sănătoşi, multă lume se retrage spre Ieşi.

După ce au mâncat şi au băut vinul, s-au simţit mai înzdrăveniţi. Au ieşit din bufet şi s-au alăturat cohortelor de oameni ce se îndreptau spre Iaşi. Drumurile spre capitala Moldovei era plin de noroi şi înţesate de convoaie lungi de refugiaţi şi trupe.

Mergând amorţiţi de oboseală, furaţi de somn în mers, a început să plouă mărunt, mocăneşte, Ploaia era rece, care peste o oră, s-a transformat în lapoviţă şi ninsoare. Pierduseră noţiunea timpului, Gib mergea în neştire cu speranţa că steaua Andromeda îl călăuzeşte spre speranţa mult aşteptată. Dinspre răsărit venea val după val un vânt îngheţat, şuierând ca un şarpe uriaş ce-şi ameninţă prada. Toată această umezeală şi crivăul necruător le pătrundeau în oase. Prin gări, pe peroane sau înghesuiţi în sălile de aşteptare, îngheţate şi ele, se aflau oameni flămânzi care se repezeau la rampele părăsite, pe care se aflau, ne păzite, şi ne ridicate, cantităţi apreciabile de cartofi şi sfeclă de zahăr. Le mâncau aşa cum erau, îngheţate scârţâindu-le printre dinţi. De o astfel de “ masă” au beneficiat şi cei doi prieteni, cărora, nu peste puţin timp au simţit cum l-i se umflă amigdalitele din gât.

Dar... foamea era mai puternică. Timp de o săptămână au făcut o foame pe care n-au mai avut-o niciodată.”Toate aceste întâmplări am să le scriu într-o povestire. Îi dau titlul “Retragerea « Am să descriu toată această mizerie. Am să scriu cum… O singură putere îi mână numai pe toţi deopotrivă; aceiaşi neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochi lor de fugari păreau că o văd” Pentru mine acea stea este Andromeda, Luminiţa speranţelor». Astfel gândea Gib mergând epuizat de atâta efort. El care era slăbit, incapabil de eforturi fizice mari, în aceste zile se depăşise pe sine Începuse să-l bântuie gândul abandonului de a merge mai departe. Dar, îl atrăgea, ca Fata Morgana, Andromeda. Însă, pe altă parte, un alt gând îl împingea să se lase în voia soartei. «Cum o da Dumnezeu!” Îşi spunea în gând, mărşăluind mai departe.

Ajunşi în comuna Corod, Gogu Stoian şi-a adus aminte că aici are un coleg de facultate, Mircea Paşcalău. Era spre miezul zilei, soarele abia îşi strecura razele printre norii cenuşii. Au întrebat la câteva case unde este locuina familiei Paşcalău.

- A treia casă de aici! Dincolo de fântâna aceea cu cumpănă. I-a îndrumat o bătrână cu baticul negru înnodat peste gură.

Bucuroşi că se vor întâlnii cu colegul şi că vor beneficia de o oarecare găzduire, cei doi au mărit pasul, nerăbdători să ajungă. Însă picioarele nu-i mai ajutau. Şi-le trăgeau, târându-şi tălpile prin tina de pe drum. Gib privea „spre cei care veneau din urmă, puhoiul ameţitor al duşmanului care înainta, înainta grăbit, îi simţea cum înaintează, nevăzut de adâncimea din urmă “, aşa îşi spunea în gând că va scrie o nuvelă. “Îi voi da titlul Cei din urmă».

Ajunşi în faţa porţii familiei Paşcalău, s-au oprit privind peste gard în ogradă. Nu se vedea ţipenie de om.

- Or fi plecaţi.

- Hai să strigăm!

Cu puţinele puteri au început să strige.

- Domnule Paşcalău! Domnule Paşcalău!

- Cine strigă? I-a întrebat un ţăran ieşind de după colţul casei.

- Oameni buni! Colegi cu Mircea al dumneavoastră!

Domnul Paşcalău s-a apropiat de poartă, privindu-i mai bine pe cei doi tineri.

- Intraţi, vă rog!

- Eu sunt coleg cu Mircea, fiul dumneavoastră! A deschis discuţia Gogu Stoian. Iar dânsul este student la drept, prieten şi concetăţean cu mine.

- Poftiţi în casă! Vă văd înfriguraţi şi obosiţi…

- Venim de la Bucureşti, cum am putut. Când pe jos, când agăţaţi de câte o garnitură de tren militar.

Au urcat cele câte-va trepte în prispa casei cu geamlâc, şi deschizând uşa spre camera dinspre stradă, camera cea bună, i-a poftit înăuntru.

- Intraţi!

- Dar, unde este Mihai! A întrebat Gogu, în timp ce păşea pargul uşii..

- Luaţi loc, pe scaune, sau unde doriţi, pe pat… Eee! Mihai s-a înrolat voluntir şi este cu compania lui la Ieşi.

- Şi noi tot acolo ne ducem…

- Oi fi şi dumneavoastră obosiţi!

- Suntem, bade Paşcalău!

- Mărie! şi-a strigat nevasta.

- Da! Mitre!

- Pregăteşte masa pentru domnii studenţi! Adu aici tot ce trebuie pentru oaspeţi!

- Bine, Mitre!

-…şi cum vă spuneam, Mihai al meu e sărgent! Am primit depeşe de la el. Îmi spune că a fost rănit la picior, nu grav. La îngrijit o călugăriţă de prin părţile Vâlcii!

- Ştii cum o chema? A întrebat curios, Gib.

- Filofteia! Numele ei de călugăriţă…dar, i-a spus că adevăratul ei nume de familie este Dragomirescu.

- Doamne!!!! Este Luminiţa, prietena mea Andromeda!

- Ce Andromedă…ce Luminiţă!? A întrebat mirat domnul Dumitru, crezând că tânărul de alături aiurează.

- Este fost mea prietenă de la şcoală…Îi spuneam Andromeda. Fiindcă ne alesesem ca stea a noastră Constelaţia Andromeda.

—Înţeleg… înţeleg! Ale tinereţii valuri…hehe…

Între timp a intrat şi doamna Maria cu o faţă de masă de un alb imaculat din in. Pe care a pus două farfurii din lut ars, înflorate.

- Dânşii sunt colegii băiatului nostru!

- Sărut mâna doamnă! S-au înclinat cei doi.

Femeia a ieşit, aducând peste câteva minute un castron plin cu ciorbă de fasole cu ciolan afumat, răspândind în cameră un miros plăcut. În castron se afla un căuş din lemn.

- Înainte de masă, duceţi-vă în bucătărie, să vă spălaţi. Acolo este ligheanul pe lavoar, şi tuciul pe plită cu apă caldă.

După ce s-au spălat, au venit din nou în camera bună, aşezându-se în jurul mesei. S-au şters cu un ştergar înflorat aspru din in topit.

- Copii, serviţi-vă cât credeţi de cuviinţă! Le-a spus Maria, ieşind cu discreţie, aşa cum intrase.

Domnul Paşcalău aflat pe un scaun din faţa mesei, a strigat la nevastă.

- Mărieee!!! Să aduci trei clondire şi un borcan cu ţuică! Să-i mai întremăm pe băieţii ăştia. Să nu uiţi să aduci şi unul cu vin!

- Poftiţi! Serviţi!

- Mulţumim!

Şi-au umplut farfuriile cu ciorbă de fasole şi au început să mănânce cu lingurile de lemn. Între timp gospodina casei a adus trei căni din lut, borcan cu ţuică şi o oală din pământ cu vin fiert, cu piper în el..

Domnul Paşcalău privindu-l cum mâncau de repede şi-a dat seama că băieţii de lângă el flămânziseră de multe zile. La turnat ţuică în ceştile de pământ.

- Doamne ajută! Să vă dea domnul sănătate şi să umblaţi cu bine! A zis, rădicând ceaşca.

- Doamne ajută! Doamne ajută! au ciocnit cu domnul Paşcalău. Dând pe gât dintr-o înghiţitură conţinutul ceştilor.

Bând câteva păhărele de ţuică au început să se încălzească

După ce au mâncat sarmalele, carne de porc tocată amestecată cu tărâţe şi au mai băut alte pahare cu vin fiert, băieţii s-au încălzit bine de tot. La fel şi domnul Paşcalău.

- Fă! Mărie! Vino şi tu să ciocneşti un pahar cu vin!

- Acuşi vin!

După ce şi-au urat sănătate şi să se vadă cu bine, împreună cu Mihai, Maria s-a retras pe nesimţite, în timp ce bărbaţii discutau de război.

Se făcuse târziu. Afară se întunecase şi iar începuse să ningă mărunt.

- Vă culcaţi aici! Unul într-un pat, celălalt în patul de lângă fereastră. Înainte de a adormiţi să suflaţi în lampă. Dacă aveţi nevoi ieşiţi în spatele casei. Câinele e legat. Noapte bună!

- Mulţumim! Mâine dimineaţă vrem să plecăm.

- Până la Bârlad vă duc cu căruţa. Tot am ceva treabă până acolo.

- Mulţumim! Noapte bună!

Domnul Paşcalău a ieşit clătinându-se puţin.

A doua zi, imediat după cântatul cocoşului, ce îşi făcea datoria într-un coteţ din fundul ogrăzii, cei doi tineri călători s-au trezit, s-au îmbrăcat, şi ieşind în curte pentru a se spăla pe faţă cu zăpadă, au văzut surprinşi că domnul Paşcalău dejf înhămase calul la căruţă şi îi aştepta.

După ce s-au echipat ca pentru drum, s-au urcat în căruţă pe fânul ce-l pusese stăpânul calului special pentru ei. Doamna Maria a venit şi i-a întins lui Gib o straiţă înflorată din lână.

- V-am pus aici, dragii mami, ceva de mâncare să aveţi pe drum.

- Mulţumim doamna Paşcalău! Să vă dea Dumnezeu sănătate….

- Să închizi poarta după noi, Maria! Rămâi sănătoasă!

- Mergeţi cu Dumnezeu înainte!

Domnul Paşcalău a mângâiat uşor crupa calului, şi acesta a luat-o uşor spre poartă. Trecând podul de bârne piciorul stâng din spate i-a alunecat puţin pe o bârnă îngheată. Domnul Paşcalău îl strânse puţin din hă şi, apoi, au luat-o pe drum în sus pe valea Bârladului.

- Se aude războiul în spatele nostru! Îl simt! Spuse tata lui Mihai. Cred că s-a stabilit la Focşani. Crivăţul bătea din faţă şi le ardea obrajii. Băieţii s-au culcat în fân, trăgând gulerele în sus, să-şi acopere faţa.

Ajunşi la Bârlad pe la orele prânzului, s-au despărţit de domnul Paşcalău, mulţumindu-i pentru găzduire şi efortul de a-i aduce până aici.

În Bârlad era mai multă ordine. Autorităţile militare luaseră măsura de a-i găzdui pe refugiaţi. Cei veniţi de dinainte erau suspicioşi faţă de cei sosiţi mai apoi. Mergând la comenduirea militară, aflată în primărie, nu mică le-a fost surpriza când au dat peste câiţva drăgăşeneni.

- Să trăiţi domnule maior Gheorghe Petrescu!

- Să trăiţi, tinerilor! Ce este cu voi pe aici?

- Ne ducem la Iaşi! ne-a prins războiul în Bucureşti! Nu am mai putut să mergem la ai noştri…frontul se afla pe aliniamentul Piatra Olt-Piteşti!

- Să stai pe aproape că vă aşez într-un tren care merge spre Iaşi!

În momentul acela a apărut şi fostul şef al muzicii militare din Drăgăşani, împreună cu comerciantul Vidu Nicolaescu.

- Să trăiţi domnule maior!

- Să trăieşti, muzicuţă! Băi, băi… s-a mutat Drăgăşaniul aici! S-a mirat maiorul, văzându-l şi pe comerciant.

- Hai să vă duc la gară, băieţi!

- Mulţumim domnule maior!

- Mergem şi noi să bem un vin cu băieţii la bufetul gării! Spuse Vidu Nicolaescu.

Pe drum de la comandament studenţii s-au interesat de familiile lor.

- Nu ştiu nimic! Sunt plecat de mult!

După ce au băut, în grabă, un litru de vin, s-au urcat în trenul care mergea spre Iaşi. «Lung e drumul Iaşului. “ ‘i-a zis Gib, văzând că până la Nicolina au făcut o zi întreagă. Imediat ce a oprit trenul în Gara Iaşi, a fost înconjurat de soldaţi.

- Actele! Scoateţi actele! Le-a zis un subofiţer. Facem trierea!

Gib şi Gogu aveau toate actele în regulă.

- Mergeţi în sala de aşteptare. Acolo, vă face domnul colonel trimiterea la Şcoala de infanterie din Dorohoi.

- Am înţeles!

După ce le-a făcut trimiterea către Şcoala din Dorohoi, nu după mult timp, chiar în noaptea aceea au fost urcaţi în trenul cei ducea spre această localitate.

Din gară au fost preluaţi de un plutonier major şi duşi la Şcoala de Infanterie ce funcţiona într-o cazarmă. Imediat au trecut prin faţa comisiei medicale.

- Domnule Gheorghe Stoian, sunteţi admis! Gogu a ieşit bucuros.

- Am fost admis! Felicitări, I-a spus Gib.

- Să intre domnul Gheorghe Mihăescu! A anunţat un sergent major.

După un control amănunţit, comisia a dat verdictul, scris pe un Buletin Medical. Elev Gheorghe Mihăescu respins. Motivul:»gravă insuficienţă toracică. Semnătura ss. indescifrabil, 30 noiembrie 1916.»

- Drum bun, prietene! Să ai grijă de tine!

- Am! a răspuns morocănos Gib. Gogule îi doresc succes şi …cu Dumnezeu înainte!

S-au îmbrăişat. Gib s-a desprins cu greu, apoi a luat drumul Iaşului. Supărarea pusese stăpânire pe el. Mergea de dimineaţa până seara, drumurile erau desfundate de ploi, iar ghetele abia şi-le trăgea după el, fiind încărcate de noroi. Din mila unor oameni, înnopta în câte o casă, beneficiind de mâncare.

Într-o seară adăstând la o casă de om, citit la viaţa lui, a aflat că la Iaşi, datorită masivelor pierderi de efective pe front s-a înfiinţat o şcoală de infanterie.

- Uite, scrie aici! Îi arată Pătru, ziarul, în timp ce Gib mânca o tocană de cartofi. Scrie şi adresa!

Bucuros nevoie mare, şi-a notat adresa şi a doua zi a plecat mai departe. Pe data de 21 decembrie, oboist şi murdar de noroi, Gib se prezintă la comandantul şcolii. Scund, şi

slăbuţ, cum era, nu prea arăta bine pentru un soldat în armata română.

- Să trăiţi! Domnule comandant! Doresc să mă primiţi în şcoala de infanterişti!

Comandantul s-a uitat la el, l-a studiat din cap până în picioare.

- Măi, tinere! Eşti făcut din…puţin! Nu pot să te primesc. Nu doresc să fii carne de tun, dintr-un luptător nevinovat…

- Vă rog, domnule comandant! Vreau să-mi apăr ţara! Sunt oltean, şi oltenii îşi iubesc ţara şi nevestele!

- De unde eşti măi…viteazule!

- Din Drăgăşani, să traiţi!

- Ai auzit de Suteşti?

- Am auzit domnule maior! Eu sunt de acolo.

- Atunci…moral…aveţi obligaţia să mă primiţi!

- Dacă zici…dumneata…Te primesc!

(Sfârşitul cap. 7 din roman, capitol recomandat a fi citit, pentru că are tematica Războiului pentru Reîntregirea Neamului, precum cărţile de mai jos)

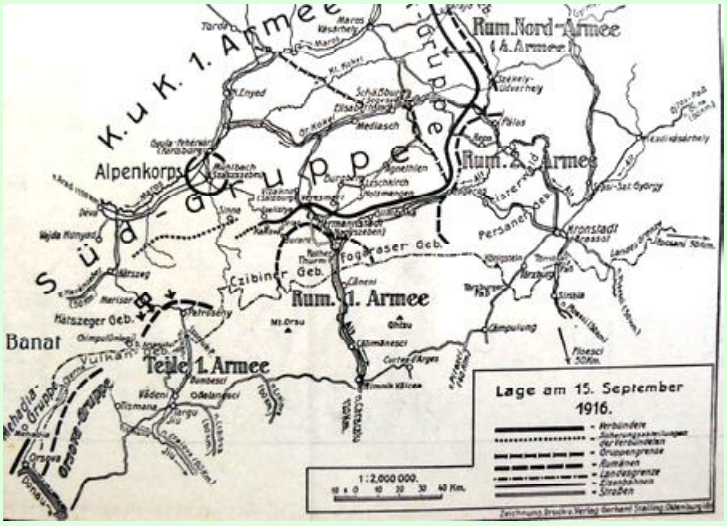

Contraofensiva trupelor austriece în Transilvania

NOU LA EDITURA SEMĂNĂTORUL

Suplimentare de tiraj la memorialul lui Ion Aurariu *„Prin vremuri de război”*

Premieră absolută în luna martie!

Un documentar comun scris de doi cercetători ai vieţii poetului George Coşbuc: prof. Nicolae N Tomoniu, Tismana şi pr. Maxim Morariu, Salva, sat la 4 km de satul naşterii poetului !

Cunoaşteţi o parte din istoria Tismanei sec. al XX-lea, cumpărând această carte!

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

Nicolae N. Tomoniu

Pr. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu - Mân. Salva

Familia Cobşuc, Sângeorz-Băi, 1913

FRAG-MENT EPIC de George Coşbuc

Trăsnete-al mîniei noastre, Mircea, tu iuţeşte-ţi paşii !
Adă-ţi gloatele ce-n clipa bine-potrivitei vremi
Prins-au fulgerul cu palma ! Braţ, ce pustiind vrăjmaşii,
Dunărea ca soţ de luptă, munţii te-ai trudit să-i chemi.
Ce vei fi gîndit tu, Mircea, cînd vedeai pornit cum vine
Peste munţi şi peste ape, ca furtuna, liderim ?
Vai, putem noi azi pricepe sufletul ce-a fost în tine,
Mai avem simţire-n inimi ca-ndeajuns să te slăvim ?

Editura Semănătorul - 2016 - ISBN 978-606-93782-7-4

N. N. TOMONIU & MAXIM MORARIU - GEORGE COSBUC DE LA TISMANA

NICOLAE N. TOMONIU

MAXIM (IULIU MARIUS) MORARIU

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

EDITURA SEMĂNĂTORUL
TISMANA - 2016

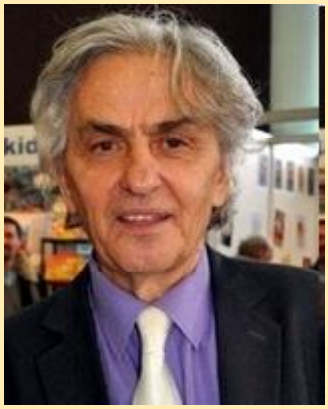

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Dr. George Anca, rândul doi, în costum deschis, în spatele preşedintelui Indiei

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Comunicarea dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie, "World Conference Indologie", a avut loc la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, o manifestare în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR). Conferinţa internaţională s-a desfăşurat pe parcursul a trei zile, începând cu data de 21.11.2015, având cinci sesiuni de comunicări. Dr. George Anca a ţinut comunicarea sa în ziua a doua, sesiunea a treia.

Preşedintele Indiei, Pranab Mukherjee, cu participanţii la Conferinţa Internaţională de Indologie de la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, 21.11.2015.

Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa Mondială Indologie şi a deschis sesiunile de comunicări unde participă savanţi internaţionali, în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India. Prezintă comunicări ştiinţifice : profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, prof. Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez din Chile, prof. Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, prof. I . Wayan Ardika din Indonezia, prof. Claus Peter Zoller din Norvegia, prof. Danuta Stasik din Polonia, dr. George Anca din România, prof. Javier Ruiz Calderon din Spania, prof. Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, prof. Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, prof. Wang Banwei, prof. Ma Jiali, prof. Yu Longyu din China, prof. Narendra K. Wagle din Canada, prof. Marietta Stepanyants din Rusia, .prof Rajendra Arun din Mauritius, prof. Satya Vrat Shastri şi prof. David Frawley din Statele Unite ale Americii.

Comunicarea din ziua a doua, sesiunea a treia

De la stânga: Prof David Frawley SUA, prof. Lokesh Chandra preşedintele(ICCR), prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Din prezidiu fac parte: prof. Satya Vrat Shastri, prof David Frawley din Statele Unite ale Americii, Prof. Lokesh Chandra preşedintele Indian Council for Cultural Relations (ICCR), prof Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Iată imagini din timpul comunicării ştiinţifice.

Se observă cât de apreciat este discursul dr. George Anca de către vecinul său, prof. Yu Longyu din China. In videoclip, cu toate că microfoanele, iniţial, nu erau bine pornite, se aud aplauze la început, în timpul şi la sfârşitul comunicării.

Un prieten bun ! Prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca

---

Conferinţa s-a încheiat cu o prelegere specială a fostului preşedinte al ICCR, Dr. Karan Singh, Upanişade.

Pentru o Conferinţă Internaţională a somităţilor Româneşti

Pe când o asemenea manifestare mondială şi la Bucureşti, cu participarea profesorilor de limbă română, doctorilor în filologie sau filosofie, a economiştilor, IT-iştilor, fizicienilor, specialiştilor în cercetarea nucleară, în industria aeronautică sau a altor savanţi de reputaţie internaţională ce lucrează în lume ? Pentru că avem unde s-o organizăm ! Palatul Parlamentului, fosta Casă a Poporului a fost construită tocmai în perspectiva unor mari manifestări culturale internaţionale. S-au creat şi Institute Culturale Române în multe ţări dar singura activitate care a devenit notabilă, a fost deplorabila expoziţie de artă şi literatură pornografică de la New York !

Pentru perpetuarea timp de aproape două decenii la ministerul culturii a miniştrilor maghiari, în scopul de a se crea o majoritate parlamentară, deocamdată a plătit poporul. Care n-a ieşit la vot sau a fost împiedicat să voteze. Refuzul votului şi mânia poporului contra parlamentarilor, puşi politic mereu pe treapta de sus, seamănă leit cu vorba populară să faci pipi în aceea direcţie. Ca să devenim o ţară de civilizaţie europeană, să ieşim cu toţii la vot, nu în stradă !

Nu de guverne tehnocrate, rezultat al unor manifestaţii dubioase de stradă avem nevoie, ci, aşa cum în întreaga istorie a neamului românesc am apelat la sfaturile unor înţelepţi ai naţiunii, aşa trebuie să facem şi acum !

Pentru că sfaturile Înaltelor Porţi sub a căror pulpană am stat vremelnic de-a lungul istoriei, ne-au adus doar vremuri potrivnice.

Prof. Nicolae N. Tomoniu
Director revista ”Sămănătorul” .

AFRICA E TISMANA

În spatele viersului "Africa e Tismana" al poetului George Anca stă o întreagă filozofie şi de aceea el nu poate fi înţeles atât de uşor. De pildă, îl desluşesc erudiţii care-l citesc pe marele Mircea Eliade, filozof şi istoric al religiilor, fost profesor la Universitatea din Chicago din 1957, titular al catedrei de istoria religiilor Sewell L. Avery din 1962, naturalizat cetăţean american în 1966 şi onorat cu titlul de Distinguished Service Professor.

Intersecţia dintre George Anca şi Mircea Eliade şi corespondenţa dintre ei (publicată de "Sămănătorul" online, nr.3/2014 şi nr. 4/2014 tipărit), s-a realizat pentru că filozofia indiană devenise a doua pasiune a lui Mircea Eliade şi obţinând o bursă particulară, studiase limba sanscrită şi Yoga cu Surendranath Dasgupta, în Calcutta.

Pentru edificare deplină, este suficient să extragem câteva date din biografia poetului:

GEORGE ANCA (n. 12 aprilie 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică. Operă vastă, de combinaţii pline de virtuozitate între originismul universal şi modernismul arhaizant. Studii şi titluri academice: Doctor în filologie (Univ. Bucureşti, 1975). Director general al Bibliotecii Pedagogice Naţionale „I.C. Petrescu"; Visiting Lecturer University of Delhi (1977-1984; 2002-2003); scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România; traducător. Preşedinte al Asociaţiei Culturale Româno-Indiene şi al Academiei Internaţionale „Mihai Eminescu"; vicepreşedinte al Societăţii de Etnologie din România; membru al Romanian Group for Pugwash.

Cărţi publicate (selecţii): Invocaţii (1968), Eres (1970), Poemele părinţilor (1976), „Ardhnariswara" (1982), Parinior (1982), Mantre (1982), Pancinci (1982), Upasonhind (1982), Indoeminescology (1994), The Buddha (1994), Orientopoetica (2000), Gitagovinda de Jayadeva (trad. 1983), Meghaduta de Kalidasa (trad. 1984); Eminescu's Luceafărul in Sanskrit (1983); Sanskritikon (2002); Dharma hindusă (trad., 2002); Tangoul tigrului (2005); ciclul Apokalipsa indiană; Gramatica sanscrită în versiunea lui Eminescu (2004); Cenuşa lui Eliade (2007)

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i aprinsesem lumânare

Când pe la sfârşitul lui Cuptor, al anului 2010, doctorul în milenara cultură indiană, George Anca, poposea la Tismana, socoteam că "trec să te văd", aruncat rapid prin telefon, ne va lua timp doar cât să bem o cafea şi să gustăm ceva fructe anti-caniculă.

Îl ştiam omul "lumii în trei cuvinte", al filosofiei tip haiku în trei viersuri sau al dodiilor olteneşti ce concentrau o dojană ce ţine la şcoală o oră în "vezi tu pe dracu' !" Dar a fost suficient să deschid discuţia pe tema doctrinei asceto-mistice, şi anume, dacă el crede că Sfântul Nicodim de la Tismana a fost adept al isihasmului şi spiritele s-au încins. Nu mai era acum vorba nici de "trec să te văd", nici de minute, ci, de ore întregi. "Stai să vezi ce-a fost cu Gr. Palamas întâiul care încerca să realizeze unirea omului cu Dumnezeu prin rugăciuni lăuntrice ! Se pare că era aproape de a vedea lumina taborică iar Nicodim în peştera lui din Stârmina încerca un nou event !". "Ba, nu ! Evagrie din Pont a iniţiat cel dintâi „Rugăciunea inimii" sau „Rugăciunea lui Iisus", prin invocarea repetată a unei rugăciuni cu numele lui Hristos !"...

De regulă, prin e-mail mă-nţelegeam cu George prin două, trei fraze dar acum… Ehei ! Ca să vorbesc în dodii, "una-i scrisul, alta-i vorba!" aşa că George se hotărî: "Rodica, draga mea soţie! Ia maşina şi lumina şi du-te tu cu ele la mănăstire că noi mai avem niţică treabă! Găsim noi vreo maşină să urcăm după voi la mormântul Sfântului Nicodim"

Ajunsesem subit la constatarea că George îmi vorbea prin prisma filosofiei marilor poeme indiene ale lui Kalidasa, Jaydeva, Shankaracharya, RABINDRANATH TAGORE, filozofie pe care eu o redusesem, ca matematician, la înţelegerea abstractă vehiculată de ţăranul simplu privind "reîncarnarea". Eu vedeam "reîncarnarea" mea în Sfântul Nicodim ca o afinitate de neam, tatăl meu fiind pe jumătate sârb din provincia Bitolia iar lui George, poetul şi filosoful, îi vedeam "reîncarnarea" prin afinitatea de gândire cu indienii celebri de care-mi vorbea. În ultimă instanţă voiam să invoc faptul că ideile filosofice caută în genere originile tot aşa cum Mircea Eliade punea accentul pe conceptul de spaţiu şi timp sacru. Spaţiul sacru este în concepţia lui centrul universului, pe când timpul sacru era o repetiţie a elementelor de la originea lumii, când fiinţele umane arhaice erau bine orientate în timp şi spaţiu. Spre deosebire de noi muritorii de azi, care trăim într-o dimensiune ascunsă, subconştientă, guvernată din ce în ce mai slab, până la imperceptibil, de fenomenul religios.

Dar, vai, conştiincioasa Rodica se întoarse de la mănăstire iar eu şi George aterizarăm pe pământ în spaţiul şi timpul real.

NEW DELHI, BURICUL INDOLOGILOR DIN LUME

În luna noiembrie anul trecut, indologul nostru de serviciu George Anca, spre cinstea întregii Românii, ateriză în India care a găzduit pentru prima dată "World Conference Indologie", în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR).

Ziarele au anunţat savanţii internaţionali care au participat la Conferinţă: profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, Prof Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez de la Chile, Prof Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, Dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, Prof I . Wayan Ardika din Indonezia, Prof Claus Peter Zoller din Norvegia, Prof Danuta Stasik din Polonia, Dr. George Anca din România, prof Javier Ruiz Calderon din Spania, Prof Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, Prof Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, Prof Wang Banwei, Prof Ma Jiali si prof Yu din China, Prof Narendra K. Wagle din Canada, Prof Marietta Stepanyants din Rusia, Prof Rajendra Arun de la Mauritius si prof David Frawley din Statele Unite ale Americii.

La începutul lui decembrie a.c., George Anca primi un set de imagini făcute de gazde la înalta conferinţă, unde în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India au deliberat pe diverse teme legate de cultura şi filosofia indiană. Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa din 21 noiembrie. Printre fotografii, dr. George Anca, făcând parte din prezidiul unei sesiuni de comunicare.

ÎNTRE CHINEZI

Ehei ! Privim zilele astea pe George Anca între… chinezi. Dar până la urmă, "Qui semble, s'ensemble !" nu-i aşa ? Până şi în vremea lui Confucius, Zalmoxe sau Pitagora,

când se mergea cu căruţa sau cu corabia din bambus, marii învăţaţi ai lumii ţineau prelegeri prin alte imperii sau îşi făceau reciproc copy/paste. Să nu credem noi că geniile preistorice sau seminţiile pământului erau înţepenite într-un areal restrâns dacă n-am văzut, decât până în aceşti ani, marea migraţie arabă ce are loc în Europa! Are dreptate dr. George Anca, redactor la revista "Sămănătorul", amfitrion în cenaclul literar de la Clubul Calderon din sectorul 2, Bucureşti: Africa e Tismana !

Iar poezia lui, atât de abstractă dar pe deplin cuprinzătoare, m-a făcut să-i dau o replică prietenească..

George Anca: Intre chinezi -

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i
aprinsesem lumânare
dau mâna cu schizofrenia
mai dă-mi un diabet
binele fâcându-vi-l
m-aţi îmbolnăvi
ori aş spune bon jour
am uitat o lumină
mult până la Confucius
reprimare anekanta gitan
frustrare stereotipie regresie
lucruri modelabile decât prin muzică
o alergătură şi ceva
lăsaţi-ne-n pace cu legile
râde Tagore bambuşilor
care în foc continuu care
nu vă mâncaţi beţi-mă
chiar m-am uitat în geneză
şi voi de pe drumuri în arhetip
el cu terenul eu cu scena

Replica
Nicu N. Tomoniu: şi invers -

Să-ţi trăiască ORIENTOPOETICA
Fire-ai să fii, tizule George
Ce pui o lumină Tismanei
Aşa e, Tismana e Africa,
Trecând prin sud-vestul Indiei,
Unde avu misiune apostolească Toma,
El marele zidar.
Dar ajungand la Gundafor,
Împaratul Indiei,
Nu-i făcu palat pe pământ,
Ci în cer, dând banii săracilor.
Făcând-i creştini,
Lovi greu Toma pe Confucius,
Cu ideea lui că natura,
Are,o esenţă divino-cerească,
Cu rădăcina ei, natura umană.
De aci, persecuţiile răspândiră seminţiile,
Prin Lume iar Tismana,
Ajunse în grădina basarabilor.
Nici acum nu s-a potolit,
Roiul seminţiilor ce încing pământul,
Mai rău decât Zeul Ra,
Cu ochiul lui de foc.
Mint ăştia cu încălzirea globală,
Geţarii se vor topi şi vor răci Pământul.
Polul nord va ajunge în Siberia,
Şi va ajunge sloi Europa.
Tismana se va întoarce în Africa,
Unde va fi cald şi bine.
Dar nu vom trăi noi ziua aia!
Deocamdată scriem poeme,
Gândind că vor deveni imnuri,
Ca ale lui Tagore...

New Delhi: President Pranab Mukherjee with the participants of the International Conference of Indologists at Rashtrapati Bhavan, in New Delhi on Nov 21, 2015.
George Anca, al doilea din stânga

Dumitru Vlăduţ, pe vremea când era profesor la Sibiu

DUMITRU VLĂDUŢ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).

Eseist, proză scurtă, folclor.

O PRIMĂVARĂ CU GHIOCEI ÎN DECEMBRIE 1989

Gânduri despre România altor vremuri. O fi fost ceva bine pe vremuri sau totul a fost rău?

Aşa credeam noi că în toamna anului 1989 am dat peste o primăvară cu ghiocei şi speram că fiecare dintre noi ne vom împodobi odăile cu buchetele albe ale ghioceilor. Toţi sau aproape toţi speram că s-au schimbat anotimpurile SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI. Aproape toţi românii credeam că a început să strălucească un soare cald pe câmpiile mănoase ale ţării noastre. Speranţele au fost mari, aşteptările întârziau. Cei ce au luat frăiele noii orânduiri s-au instalat în fotoliile comode ale Guvernului şi ale noii preşedinţii. Ei s-au instalat comod, dar se pare că pe zi ce se instalau tot mai confortabil au uitat de speranţele românului de a mai culege frumoasele flori albe ce credeam că au înflorit în decembrie 1989. In decembrie 1989 tot românul sau aproape toţi au văzul deasupra ţării un cer senin şi înstelat şi cu un soare la care sperau o căldură şi o binecuvântare a necunoscutului.

În noua orânduire - românul a observat foarte târziu că de pe cerul înstelat cădea zilnic câte o stea, în locul stelelor a apărut câte un nor alburiu, întunecându-se în timp. Aşa au început să cadă stele de pe cerul speranţelor de pe teritoriul României. A căzut o stea, peste o săptămână cădea altă stea şi tot aşa au căzut stelele industriei româneşti. La început au căzut luceferii industriei româneşti - marile uzine vândute pe un euro şi apoi în locul modernizării marilor uzine - acestea s-au transformat în mormane de fier vechi, iar cei ce le-au cumpărat cu un euro s-au îmbogăţit, iar românul care muncea aci în acest luceafăr industrial a rămas fără speranţele în care au crezut, speranţele în care au crezut după anul 1989.

Încet, încet peste cerul înstelat a început eclipsa. Soarele strălucitor în care am crezut în ’89 a fost uşor întunecat de speranţele frumoase ale românului. Nu a fost suficient că au fost duse la ruine luceferii industriei româneşti, lăsând fără loc de muncă oameni muncitori ce lucrau ziua şi noaptea pentru a-şi întreţine familia şi pentru a-şi găsi un loc mai comod într-o locuinţă, într-o gospodărie mai frumoasă şi mai bogată, dar cerul ce acoperea România se tot întuneca. Eclipsa a cuprins toată industria românească, au dispărut combinatele de confecţii, modernele fabrici de bere, de lapte şi micile fabrici industriale mărind numărul oamenilor care culegeau in decembrie ’89 falsele flori albe şi speranţele lor într-un cer cu soare strălucitor. Zeci de mii de oameni au rămas fără loc de muncă, şi astfel, în câţiva ani cerul României a intrat în eclipsă totală.

Industria a fost distrusă, agricultura a intrat în colaps, irigaţiile şi serele au fost distruse prin furturi şi jafuri, agricultura s-a transformat în livezi pline de bălării şi uscăciuni. Aducem legumele şi fructele din străinătate, chiar şi din ţările vecine, unde eclipsa nu a pătruns şi unde cerul are încă stelele industriei iar românul pleacă din ţara lui să le culeagă fructele, legumele, să lucreze în construcţii şi să îngrijească câte un bătrân, care la el în ţară se bucură de o pensie frumoasă ce-i permite să trăiască decent şi să plătească şi pe românul plecat din ţara lui fugind de sărăcie. De acolo trimit bani şi la familia rămasă în fosta Românie bogată altă dată.

Frumoasele amintiri din copilăria mea unde am crescut şi am învăţat în România de altă dată, nu se pot uita uşor. Cum să poţi uita o viaţă plină de amintiri, de un învăţământ sănătos şi cu temelii bine conservate. Azi, prin presă şi prin televiziuni vezi numai acuzaţii aduse profesorilor, învăţătorilor, educatorilor care critică elevul care vine îmbrăcat cum pofteşte el şi nu cum ar trebui să-şi respecte instituţia unde se pregăteşte, sădindu-i sămânţa caracterului în memorie, bunele învăţăminte cu care să-şi creeze un viitor pentru el şi pentru o familia pe care o va crea într-un viitor apropiat.

Într-o zi am auzit şi văzut emisiuni unde unele posturi de televiziune criticau o profesoară că a trimis o elevă acasă că a venit la cursuri cu o rochie înflorată. Crimă mare - subiect pentru televiziuni - cum îşi permite profesoara să trimită o elevă acasă. Îi cereau demisia profesoarei şi scoaterea din învăţământ, ba ceva mai rău, a venit la şcoală mama elevei şi o trăgea la răspundere pe profesoară cum îşi permite să-i trimită fata (eleva) acasă? Pentru că a îmbrăcat o rochie care-i plăcea ei?

Greşeală? Da, un regres în educaţie domnilor de la televiziune şi mamelor care vă protejaţi copiii, dându-le o educaţie bolnavă care îi afectează în restul vieţii. Credeţi că în viaţă trebuie să se comporte cum vor ei?

Ştiţi domnilor care transmiteţi aceste absurdităţi şi voi mamelor care vă protejaţi copiii în nerespectarea disciplinei şcolare cum mergeam noi la şcoală? Mergeam cu uniforme şcolare, cu număr de înmatriculare şi cu emblema liceului sau a şcolii unde ni se pregătea viitorul. Nu aveam voie în zilele de sărbători şi duminicile să circulăm pe străzile unde se plimbau oamenii maturi. Nu aveam voie să mergem la şcoală fără uniforme. Ori, dacă azi sistemul bolnav al educaţiei le permite să meargă la cursuri cu fuste scurte, cu ruj pe buze, cu unghii vopsite, cum să mai respecte regimul şcolar şi cum să nu se petreacă atâtea violuri? Cine se face vinovat că azi un elev răspunde obraznic unui dascăl sau uneori sărind la profesori amenințându-i. Ce ziceţi domnilor de la aceste televiziuni care criticaţi dascălul şi nu elevul - ce se va alege de acest elev când va termina şcoala? (Voi aveţi copii?).

Vor proceda la fel; îşi vor insulta directorul, şeful de producţie sau patronul? Păi atunci unde vor găsi loc de muncă? Ce va deveni acest tânăr sau ce va face când va fi bun pentru muncă? Cine va lucra cu acest tânăr? Şi cum îl va primi în fabrica lui, dacă a fost crescut în desfrâu şi în apărarea comportamentului bolnav pe timpul şcolii sau al oricărei forme de învăţământ.

Se gândesc cei care fac asemenea transmisiuni sau părinţii care iau apărarea proastelor comportări în şcoală şi în societate, unde va ajunge copilul lor?

S-au uitat multe! Şi eu am fost elev dar aveam un respect faţă de dascălul meu. Dacă eram nerespectuos nu veneam cu lecţia ne învăţată, dacă făceam dezordine în clasă - imediat eram pedepsit. Dascălul ne punea în genunchi, uneori pe coji de nucă sau pe boabe de porumb. Dar cine venea sau îndrăznea să critice un dascăl care urmărea ca în clasa lui să fie ordine? Şcoala primară unde am învăţat am avut învăţători cu metode de predare excelente; plecai cu lecţia învăţată - dar am avut şi învăţători care nu aveau zestrea de dascăl. Am învăţat la o şcoală cu 4 săli de clasă, învăţam 7 clase, cei mici dimineaţa, cei mari după masă. Am avut dascăli buni - Auraru, Aurel Cocîrlă, soţia acestuia, Slivilescu Nicolae - dar am avut şi dascăli ce nu aveau darul de dascăl cum era învăţătoarea P. M. dascălul C.N. care era o brută şi nu dascăl. Toţi aceştia au funcţionat în comuna Tismana, Gorj - locul meu de naştere. In aceşti ani, 1940 - 1941, a funcţionat pe lângă şcoală şi cantina săracilor care servea masa la terminarea cursurilor, cantina era în vechiul sediu al primăriei. Când treceam pe lângă ea, avea un miros miraculos. Am rugat pe unchiul meu, învăţător la această şcoală, să mă lase să mănânc şi eu măcar o dată la această cantină.

Mi-a îndeplinit dorinţa. La începutul mâncării se făcea o rugăciune. O ţin minte şi azi, suna aşa: *Mânca-vor săracii şi vor lăuda pe domnul.* La terminarea mesei mulţumeam domnului pentru binecuvântarea hranei pe care am servit-o. În liceu se purtau uniforme şcolare cu emblema şcolii şi nr. de înmatriculare. Dacă făceai o dezordine pe stradă, cineva îţi lua numărul de înmatriculare şi şcoala la care învăţai, anunţa pe diriginte sau pe directorul şcolii şi îţi primeai pedeapsa prin observaţii în faţa întregii clase sau şcolii pentru comportamentul urât de pe stradă.

Nu era nevoie de poliţişti sau de 112 ca azi ca să poţi descoperi dacă este sau nu elev. Cei care duc frâiele învăţământului după ’89 nu au făcut decât rău învăţământului, au schimbat la legi in fiecare an, dar totul a fost în zadar.

Noi am învăţat primele litere cu tăbliţe şi cu condeie, dar am învăţat bine şi am ocupat locuri în viaţă meritate. Azi învăţământul este în colaps, televiziunile şi presa critică dascălii nu elevii care au comportări necuviincioase şi rochii deasupra genunchilor. Ce ziceţi cei din televiziune e bine, voi aveţi copii?

Pornirea presei şi unor televiziuni împotriva dascălilor este în defavoarea tinerilor elevi şi studenţi care vor porni în viaţă pe cont propriu. Dacă nu vor reuşi în viaţă să devină buni ortaci, vin televiziunile să-i ajute?? Dar cine se gândeşte la ce va urma? Gândesc doar să-şi facă audienţă. Eu prefer învăţământul din timpul copilăriei mele, chiar dacă umblam în opinci şi dacă dascălul meu mă pedepsea că nu învăţ, nu sunt îmbrăcat decent sau nu port uniformă şcolară. Dascălul era în satul meu luceafărul ce ne lumina calea vieţii, azi dascălul este supus criticilor unor televiziuni, unor părinţi ce nu gândesc la viitorul copilului său. Care devine din lipsă de educaţie în viaţă un violator, nu-şi respectă aproapele şi chiar pe cei ce l-au crescut.

Sunt însă şi părinţi care se gândesc la viitorul copiilor lor. Aceştia au loc în societate, sunt respectaţi, sunt căutaţi de patroni şi instituţii ale statului şi le oferă confortul meritat, mulţumind părinţilor şi dascălilor ce le-au canalizat viitorul.

Dacă căderea stelelor de pe cerul României s-ar opri aici! Dar nu se opreşte căderea stelelor, întunericul cuprinde toate ramurile României. Sănătatea este sub nivelul dorit. Doctorii te tratează ca pe un muritor când ai intrat pe uşa spitalului sau a unui cabinet particular. Rar întâlneşti doctori amabili ce-ţi dau speranţe pentru viaţă. Într-o zi am solicitat la un cardiolog din Tg-Jiu un consult. Mi-a răspuns că nu are timp chiar dacă este grav. Refuzaţi? Da, nu am timp. Păi acesta este jurământul dumneavoastră când azi eşti doctor? Ironic mi-a răspuns: *ce te priveşte, eu hotărăsc dacă consult sau nu.* Aşa funcţionează azi sistemul de sănătate.

Eram mic, aveam 4 ani, am răcit şi am fost internat la un spital din Baia de Aramă. Spitalul era cu aparatură modestă, dar cu medici cu dragoste de meseria lor. În fiecare zi, de 3 - 4 ori, venea medicul în salonul meu unde eram internat însoţit de mama - şi mă întreba de fiecare dată: *„Mitruţ ce faci, să ai grijă să iei medicamentul la ora scrisă»*, şi uite aşa două săptămâni doctorul de la Spitalul din Dealul Baia de Aramă m-a făcut bine. La plecare a venit în salon şi m-a atenţionat să nu mai stau în frig. Stau azi şi gândesc - prefer doctorul de acum 75 - 80 de ani - mai apropiat de pacient şi cu devotament pentru bolnav chiar dacă nu aveau aparatura medicală de azi. Te vindecau cu vorbe frumoase, cu încurajare şi cu grija de a-ţi lua tratamentul prescris la ora fixată de doctor.

Omul simplu, fără carte multă, nu are succes nici în necazurile create de semenii lui. Sunt unii judecători care nu le înţeleg necazurile, se bazează pe armata de experţi judiciari, care unii dintre ei lucrează în interesul lui de a cumula venituri necuvenite, vânzându-şi cinstea şi omenia în schimbul unor bani necuveniţi. La influenţa acestora şi la unele rapoarte ale acestor aşa-zişi experţi, unii judecători nu mai studiază cazul unui biet sărac şi bazându-se pe unele rapoarte ce conţin falsuri in interesul avuţilor, dau sentinţe eronate. Se zice că sunt judecători care nu iau în seamă unele rapoarte depuse de topografi corupţi. Nu le iau în consideraţie şi dau soluţii după acte, martori şi convingere personală ca soluţia să fie cea mai corectă. Câţi asemenea judecători sunt? Chiar dacă obţii o sentinţă corectă, vin recursuri cu alte expertize care prezintă date false şi duc în eroare judecătorii.

Pe timpuri - judecătorii pentru convingerile lor personale se deplasau la faţa locului şi îşi formau opinia, nu aşteptau rapoartele topografilor. Azi s-au declarat zeci de experţi judiciari dar este foarte greu să găseşti unul corect. De fapt aşa este omul format, nu se mai poate schimba in fuga lui pentru venituri necuvenite. Aşa este România de azi: deputaţi corupţi, guvernele care au stăpânit timp de 25 de ani România şi au reuşit să stabilizeze furtul, minciuna şi turnătoriile dintre semenii lor.

Domnilor, ştiţi voi ce conduceţi? Ţara Românească cu oameni cinstiţi, cu muncitori obligaţi să plece peste hotarele ţării, altădată cu profesori devotaţi meseriei lui, cu un doctor ce stătea la capul bolnavului, cu un judecător care venea la faţa locului pentru a-şi forma convingerea lui în pronunţarea unei sentinţe drepte. Nu ştiţi asta domnilor guvernanţi! Ştiţi doar să spuneţi poveşti neadevărate pentru ţară, pentru poporul pe care-l guvernaţi, să vă lăudaţi cu creşteri economice, să ascundeţi creşterile de preţuri, să promiteţi un nou cer cu stele strălucitoare înainte de alegeri, ca în timp stelele să rămână tot in cerul întunecat ce acoperă România, iar stelele strălucitoare despre care vorbiţi şi promiteţi se ascund în

continuare după nori negri ce i-aţi adus deasupra Românilor după ’89. Aţi creat instituţii în ţară ce se concurează în abuzuri şi supremaţie, nu se ştie cine conduce şi cine execută, totul datorită vouă GUVERNANŢILOR, s-a abătut asupra românilor blestemul pentru care în ’89 am aplaudat cu toţii.

Îmi aduc aminte cu zeci de ani în urmă când îmi exercitam meseria de dascăl în Ardealul nostru, eram înconjurat de oameni gospodari, cinstiţi, muncitori, de preoţi curaţi - azi se găsesc greu - învăţători cinstiţi şi omenoşi ca fostul pământean, director de şcoală Ungureanu Vasile, care plecat la 96 de ani dincolo de poarta necunoscutului, alături de părinţi, rude şi oameni cinstiţi deja trecuţi în lumea unde este dreptate.

Dar să reamintesc şi de viaţa noastră de dascăli la şcoala pe care Ungureanu Vasile o păstorea. Eram 17 cadre didactice şi o instructoare superioară de pionieri. Majoritatea cadrelor didactice eram tineri, necăsătoriţi. Când voiam să facem câte o chermeză (dans), ne fiind căminul cultural - construit abia în 1956 - 1957 - organizam pe sub ascuns câte o chermeză sâmbăta seara noi dascălii tineri şi mai invitam şi colegi de la alte şcoli. Totul se organiza în secret pentru că directorul Ungureanu nu voia să dansăm în una din multele săli ale şcolii. Aveam un acordeonist în satul şcolii noastre, îl chema Volony. Il tocmeam şi pe acesta în secret ca să nu afle directorul Ungureanu şi când aveam totul pregătit, aveam un aliat care ne susţinea organizarea chermezei, altfel nu aveam posibilitatea să intrăm în şcoală. Directorul încuia şcoala şi ţinea cheia la el acasă. Aliatul nostru în organizarea chermezei era doamna Victoria, soţia d-lui director. Colegii mă trimiteau pe mine la doamna Victoria, eram naşul copiilor lor. Ziceau colegii: mergi tu la doamna Victoria şi cere-i cheia de la intrarea în şcoală. Soţia directorului Victoriţa ne dădea cheia în secret şi ne atenţiona, după ce intraţi în şcoală încuiaţi uşa de la intrare, suciţi cheia ca să nu mai poată directorul să intre în şcoală cu cheia de la oamenii de serviciu. Aşa făceam. Respectam instrucţiunile. Începea petrecerea fără prea mult zgomot, dansam tangouri, valsuri, şi alte jocuri de Ardeal. Fetele dăscăliţe veneau frumos îmbrăcate, nu cu fuste deasupra genunchilor şi nici nu se strâmbau în toate felurile în timpul dansului cum se vede azi pe ecranele televiziunilor sau la anumite aniversări.

Lunea începeau cursurile, ne aşteptam la muştruluire (critici şi observaţii) din partea directorului Uugureanu, ne făcea morală, dar mai moderată. Doamna Victoria, soţia directorului, avea grijă să domolească furia directorului împotriva noastră, a tinerilor dascăli,aşa că scăpam mai uşor.

Având aliat de nădejde pe doamna Victoria. la 3 - 4 săptămâni organizam alte chermeze, iar supărarea directorului era tratată cu multă dibăcie de soţia sa.

Ar mai fi multe de spus despre timpurile frumoase petrecute de-a lungul vieţii, dar le voi depăna poate în alte scrieri unde voi descrie amintiri reale, nu poveşti. Pentru că noi avem ce spune generaţiilor ce ne urmează dar ei ce vor spune copiilor lor? Le vor povesti de o tinereţe sădită între anii ’89 şi 2015 cu neimplicări, cu fuga după căutarea unei slujbe, cu o viaţă petrecută în minciună şi cu speranţa că într-o zi va răsări şi pentru ei soarele dreptăţii? Sperând că pe cerul României vor apărea stelele care au căzut după *89 de pe cerul industriei Româneşti, că va veni de undeva din necunoscut o şcoală cu învăţătură aşa cum a fost odată, cu un medic care să supravegheze cu devotament un bolnav şi o justiţie care să facă dreptate şi omului sărac şi cinstit, fără să deosebească săracul de bogat, de cei cu relaţii şi de cei fără relaţii.

Poate într-o zi divinitatea ne va ierta pentru aplauzele anilor ’89, în sfânta zi a NAŞTERII LUI ISUS când fluturam steagul găurit fără să ştim că prin această gaură a steagului intră ura, dispreţul şi distrugerile FRUMOASEI INDUSTRII ROMÂNEŞTI.

Vlăduţ Dumitru

Mai avem nevoie de gândurile lui Nea Mitică Vlăduţ?

Aceasta ar fi întrebarea pe care ne-o pun unii. Da, avem nevoie de amintirile lui nea Mitică fie şi numai pentru a face o comparaţie între lumea din secolul trecut şi cea de astăzi, între şcoala de ieri şi cea de azi..

Desigur că la şcoală nu se mai folosesc demult pedepsele iar nuiaua la palmă e luată în derâdere. Dar e bine de ştiut că ea a fost folosită şi poate că a dat rezultate pe altă concepţie de educaţie şi instrucţie. Rezultate, care astăzi se obţin prin cu totul alte mijloace, numai dascălul să aibă dragoste de meseria sa. Asta e cheia! O spune chiar Mitică Vlăduţ: unii dascăli vechi n-aveau înclinaţie spre educaţie. (Numele întreg din articolul trimis nu a fost folosit de noi, ci doar iniţialele)

De pildă, chiar în paginile 7-14 ale acestei reviste puteţi citi despre felul de organizare al învăţământului preşcolar din cuvântările doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru dar şi din comportarea acestora la această manifestare care se cheamă învăţământ practic, învăţământ complementar lecţiei clasice. Copiii sunt învăţaţi să se integreze în comunitatea satului lor, alături de părinţi, să observe atitudinea civică şi comportamentală a lor la această manifestare.

Astăzi copiii nu mai fac desen ca pe vremea lui nea Mitică. Participă la expoziţii de desene tematice, creaţiile lor au fost expuse la Festivalul Internaţional al Tradiţiilor organizat la Tismana. Pe timpul Festivalului Castanului aţi putut vedea o expoziţie pe această temă a micuţior din grădiniţa dnei Camelia Croitoru şi a colegei dânsei.

Organizarea şcolii de la Tismana implică elevul în activităţi la care participă părinţii iar creaţia literară îşi are locul în cadrul şcolii care tipăreşte propriile reviste şi cărţi cu tematică literară specifică sau de patrimoniu cultural local.

Este un prim pas al copiilor dar nu amestecăm lucrurile - aşa cum sugerau unii - între revistele şcolare şi revista noastră cu scriitori consacraţi. Redactorii noştri sunt membri ai uniunilor de creaţie naţională sau/şi internaţională. Când e cazul, revista Sămănătorul promovează elevii (v. pg. 18) şi aşteptam propuneri din partea profesorilor de la şcolile din Tismana. Dar să nu uităm că fiecare revistă îşi are profilul său propriu, linia programatică şi menirea ei.

Cei care ne sugerează să scriem despre cotidian, despre şah, oină, fotbal, despre cazurile de încălcare a legii, despre comportamentele unor oameni, să înţeleagă că există deosebire între revistă şi ziar şi există deosebiri între genurile literare. Am sugerat celor care-şi dau cu păreri de novice despre publicaţii să scoatem un ziar la Tismana.

Dar nu făcut de alţii! Păreri au toţi! *(NNT)*

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

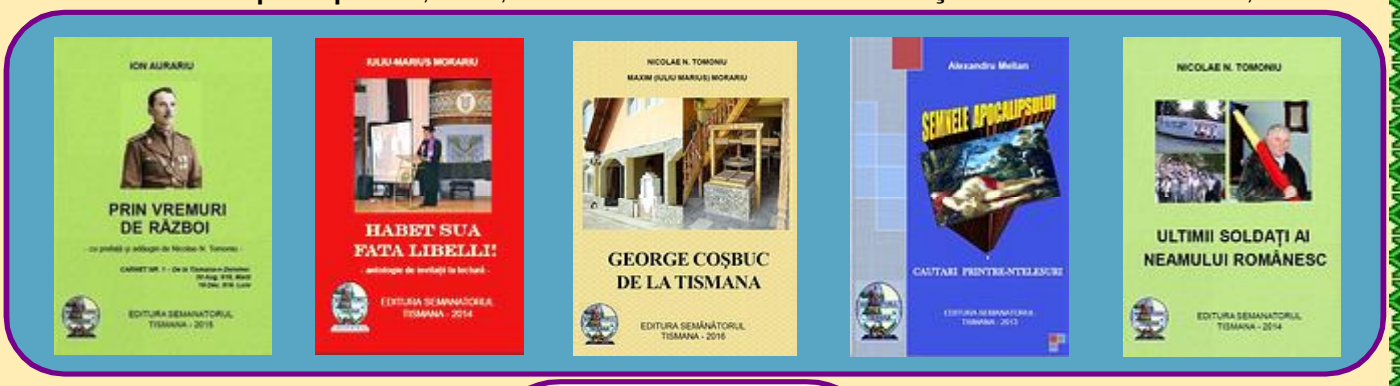

CUPRINS

2 Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei
6 Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana
7 Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana
10 ALBUM - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta
14 Florian Văideianu - Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar
15 Ierom. Maxim Morariu - Recenzie Charles Diehl
16 Lucia Pătraşcu - Recenzie „CIRESE AMARE"
18 Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni
20 Al. Melian - Scrisoare deschisă Preşedintelui României
24 Al Florin Ţene - roman "LA BRAŢ CU ANDROMEDA"
30 George Anca - Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !
35 Dumitru Vlăduţ - O primăvară cu ghiocei în decembrie
38 Cotizaţii, redacţia, abon., cuprins
39 Caseta tehnică, erată la o fotografie
40 Foto Document - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Alenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai redactorilor.

ERATĂ

Pe coperta a IV-a din „Sămănătorul”, anul IV, nr.8, aug. 2014 a apărut această imagine, trimisă de un colaborator, cu următorul text: George Coşbuc, Elena Coşbuc, Alexandru Vlahuţă, Vaida-Voievod şi I.L.Caragiale. Cerem iertare în numele colaboratorului şi al nostru şi iată cine sunt personajele din această fotografie făcută la Karlovy Vary, Cehia (în germană Karlsbad, „Băile lui Carol”). Acolo unde s-a putut - în revista online - genericul a fost corectat.

Textul corectat în revista online:

De la stânga spre dreapta: George Coşbuc, d-na Elena Vaida-Voievod, dr. Ciuta (Bistriţa), Alex. Vaida-Voievod, I.L.Caragiale, la Karlsbad, 1911. Detalii: Elena Vaida-Voevod, născută Safrano, fiica unor negustori greci bogaţi din Braşov. Dr. Ciuta, medic din Bistriţa, l-a însoţit pe George Coşbuc în călătoria făcută în staţiunea balneară Karlsbad, în anul 1911.

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat” de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana pe baza Legii Legii privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).
Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul “Revista Sămănătorul” a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online “Semănătorul”. Adrese:
http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

Luni, 1 februarie 2016. La sărbătoarea

Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, oraşul Tismana, jud. Gorj

Anul VI.
Nr. 1
Febr. 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 18

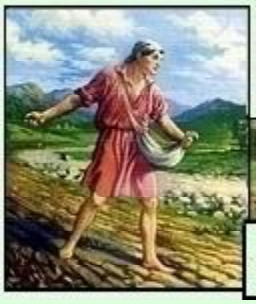

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

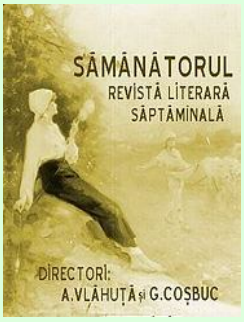

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţia AST - "Semănătorul" şi ADT - "Dorna" Tismana

Sărbătoarea Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, Tismana

Exemplar GRATUIT
în cadrul "Proiectului realizat cu sprijinul Primăriei şi Cons. Local al oraşului Tismana".

Ediţia AST se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 1 - ian. febr. mart. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului, cu excepţia primului trimrstru. Ediţia online va avea în anul 2015 acelaşi număr şi va fi cu vânzare.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Cum se insistă în prostie:

Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei

- Gângăviştii Antenei 3 reiterează scenariile „gândite de mintea lor bolnavă” -

Toţi au „minţi bolnave”, în afară de Radu Tudor

Ca un ucigaş care se întoarce la locul faptei, Radu Tudor iese cu „mintea lui bolnavă” - ca să-l parafrazez - în emisiunea Danei Grecu „La ordinea zilei” din 29.01.2016 pentru a justifica încă o dată crima pe care a făcut-o Antena 3, imediat după tragedia colectiv. Crima constă în faptul că au produs, de la bun început, un scenariu imaginar pentru a-l dărâma pe Johannis iar rezultatul, cu totul neaşteptat, a fost căderea lui Ponta, pupilul mult iubit al postului pesedist TV, A3. Vitejii antenişti în loc să-şi facă mea culpa pentru că au produs un „docoment” închipuit şi emoţional care a schimbat faţa politică a României, împotriva a ceea ce a decis poporul la alegeri, o ţin perpetuu cu „stâlpul care a luat foc” aprinzând plafonul clubului Colectiv.

Flacără aruncată spre plafon

Oare, când îşi vor da seama că au greşit, pentru a spune întocmai ca torţionarul Vişinescu „Lăsaţi-mă să mor” ? Pentru că între timp, târâsc în mocirlă şi îi fac nebuni pe toţi cei care nu sunt de părerea lor, prin ”raportul” bine instrumentat aidoma „docomentelor senzaţionale” manipulatorii seară de seară la A3. Pentru gângăviţii postului TV toţi cei cu alt studiu Colectiv decât cel de la A3, suntem nişte mizerabili. Adică şi eu care spun că tavanul de la Colectiv a luat foc de la cele două flăcări aruncate spre tavan de nişte pirotehnişti inconştienţi de ceea ce fac, o flacără se vede aici în imagine iar ce-a de-a doua flacără, sora ei, se poate vedea la sfârşitul acestui articol. Este cât se poate de clar în paginile mele, al căror link-uri le vedeţi mai jos, că nu de la stâlpi a pornit focul ci de la tavan spre stâlp, după împroşcarea flăcărilor spre el. Chiar în imaginile prezentate în emisiune se vede limpede că toată lumea se înghesuia la uşă, pe lângă stâlpul incriminat, unde nu mai rămăsese nimeni şi al dracului stâlp, s-a încăpăţânat să ardă până când „s-au întunecat” camerele de supraveghere de fum.

Un pic de istorie: ce-i mână pe ei în luptă?

Pe cei de la A3, îi mână în luptă, orgoliul incomensurabil, patima politică şi mândria de a manipula electoratul pentru a schimba preşedinţi, prim-miniştri, preşedinţi de partide sau guverne, profitând de orice eveniment – de regulă putând avea implicaţii politice - ivit ad-hoc şi din care se poate produce vreo manipulare „ordinară”, vorba Lenuţei lui Ceaşcă.

Pe mine, spre exemplu, nu mă mână în luptă vreo cauză sau „ordin pe unitate” şi nici vreo ”minte bolnavă” cum zice însuşi Radu Tudor în emisiunea de manipulare amintită, mai bolnav el însuşi ca oricând. Ştiţi povestea cu hoţii care strigă hoţii… ca să mă exprim eufemistic, în loc de formula lui Mădălin Voicu „Ba pe-a mă-tii !”

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune? Aceasta-i întrebarea ce trebuie pusă de A3.

Am şi eu ca tot românul, nişte descendenţi prin Bucureşti, motiv cât se poate de sănătos să investighez cum a fost posibilă tragedia din Clubul Colectiv, ca să-i sfătuiesc şi să-i feresc în viitor pe ce-i apropiaţi, de asemenea manifestări din capitală, aproape satanice. Am tras concluzia mea, după ce-am colindat tot „Net-ul” zile întregi, ferindu-mă de site-urile şi articolele de partizanat politic sau vreo diversiune securistică. Şi am rămas cu concluzia logică şi fermă că incendiul a pornit de la flăcările nenorocite aruncate spre tavan de pirotehniştii lui peşte prăjit de la Colectiv, scriind articolul:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/11/scenaritele-bomba-despre-tragedia-de-la.html

Antenişti au fost, de la bun început, de altă

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune.

părere puerilă: focul a plecat de la nişte nevinovate artificii. Când imaginile cu artificiile au arătat că acestea erau amplasate, de fapt, pe stâlpii de fier de pe scenă, au schimbat scenarita. Focul a provenit de la un stâlp din sală. Atât. Cine l-a aprins nu se ştie şi-şi dau cu presupusul că el a aprins plafonul, deşi ideea artificiilor pe el fusese un timp abandonată.

M-am gândit să-i ajut în judecata lor de doi lei pe antenistii lui A trei şi pun link-ul de mai sus pe feisbucul „subiectivului" Răsvan Teodorescu. Nici un răspuns. Nişte terorişti ai net-ului se băgau la comentarii cu altă diversiune. Apoi, ca din întâmplare, iese zâna „Qiuendei" care aruncă în derizoriu acele flăcări mortale aruncate spre tavan Mi-am spus părerea aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/12/nicu-tomoniu-quendei-si-experimentele.html

Mai aveam speranţă că adevărul se va afla, la fel cum, deşi prizonierii americani dintr-un lagăr au fost împuşcaţi în totalitate de nemţi, actul criminal a ieşit la iveală peste timp. Speranţa mea se numea Radu Tudor iar acum s-a năruit: a căzut bijuteria Radu de pe piedestal şi şi-a spart capul. Barem Turcescu, auto-descoperitul, a avut curajul să spună lăcrimând că nu mai poate manipula lumea dar bietul Radu Tudor, o ţine mereu într-un delir nebunesc de invective contra celor care au alte păreri decât A3. Iar pe o pregătire de vocabular din vremurile când lucra în speţă, vajnicul antenist ne înjură cu ăăă-ul băsescian în gură, asortat cu scremutele âââ, îîîî, bbb, eeee, după moda unui elev prins cu minciuna sau cu lecţia neînvăţată ca şi el sau a lui Dană:

*"Sper ca acest raport (*1-sic!) *al unor specialişti recunoscuţi în domeniu* (2-sic!) *să pună capăt tuturor speculaţiilor bolnave ale minţilor absolut defecte* (3-sic!) *din România care au inventat… tot felul de mizerii despre… tragedia… asta: că nu se ştie cine a pus-o la cale, că au ascuns morţii, că ăăăă bbb aerul era nu ştiu cum, modificat, … domnule, deci toate teoriile aste… bbbolnave la cap (*4-sic!)*, au fost lansate în jurul acestei tragedii şiiii … . şi eu sper ca odată cu apariţia acestui raport* (5-sic!)*, să se termine nebunia care oricum îi duce la disperare şi peee părinţii şi pe familiile celor care au murit acolo laaa colectiv. Eu recunosc că am fost şocat de această tragedie şi la fel de tare am fost zguduit de elucubraţiile pe care s-au născut* (6-sic!) *în jurul acestei mari nenorociri. Eu cred că flăcările din Colectiv au făcut âăâ sau mă rogâăâ speculanţii mizerabili din jurul tragediei au făcut la fel de mult rău precum flăcările dinnnîîî Colectiv. Nu credeam că România este capabilă să producă* (7-sic!) *nişte indivizi care săăă scormonească atât de absurd şi să inventeze eeee, ăăăăă, aberaţii atât de mari în legătură cu o tragedie generată de o cauză cât se poate de evidentă şi dovedită de aceste imagini (8-sic!) şi de raportul INSEMEX. (9-sic!) "* (Bâlbâială între vorbitor şi Dana Grecu …da *"Sper să ne oprim aici!"*)

Vom comenta bâlbâielile pe rând, pas cu pas… cu imaginile şi gângăvelile clientului. Gângăveli mai puţine la Radu Tudor şi frecvente la blonda Dana, mârâieli care au virusat pe toţi reporterii de azi. Imediat ce li se dă legătura încep cu *„Îîîîî… transmitem de la ăăăă…"*

Diversiunea Dana Grecu – Radu Tudor.

(1-sic!) Care raport musiu Radu ! E o făcătură proprie. Pentru că se anunţă că abia la începutul lui februarie va fi scos la vedere raportul INSEMEX sau, mă rog, partea de manipulare a lui, pentru că, o spun procurorii, adevărul va fi ţinut la secret 50 de ani ! Cine-i nebunul acela de procuror ca să vă dea vouă elemente de dosar ? Înregistrările camerelor de supraveghere nu se află în acele camere cum minţi matale nene Tudore în intervenţia Danei Grecu: (Voce Radu Tudor: *sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului*). Înregistrările camerelor **de luat vederi** se află, după lege, într-un birou din afara sălii colectiv. De unde le puteaţi lua şi voi chiar în seara aceea, înainte de a ajunge unde trebuie !

(2-sic!) Specialişti recunoscuţi în domeniu ? Haida de ! În care domeniu ? Aici trebuiau aduşi specialişti străini din domeniul incendiilor provocate de terorişti, care ar fi înlăturat definitiv speculaţiile focului intenţionat. Nu nişte specialişti INSEMEX din domeniul exploziilor miniere care au un cu totul alt specific! De ce n-ai ieşit pe post Radule pentru a susţine să vină nişte specialişti în adevăratul domeniu al incendiilor din cluburi, magazine şi firme ? Pentru că v-a convenit vouă celor de la A3 să aveţi mereu senzaţionalul pe tavă ? Şi să vă afişaţi cu senzaţionalul pe post pentru a da jos nişte incomozi politici ?

(3-sic!) Pui speculativ musiu Radule o manipulare marca Băse, pui în cârca altora ceea ce tu însuţi faci pentru a rezulta că eşti curat ca lacrima ! Te iei de lucrurile evident aiuristice cu punerea intenţionată a focului, cu ascunderea morţilor, cu aerul modificat, pentru a ieşi logică făcătura proprie cu stâlpul aprins de artificiile de pe scenă?

(4-sic!) Cum poate fi o teorie bolnavă la cap ?

(5-sic!) Nu e vorba de nicio apariţie a vreunui raport, vezi-ţi de treabă ! Doar în cazul când eşti părtaş la un raport cu destinaţie manipularea publică.

(6-sic!) la uită domnule ! Până şi elucubraţiile se nasc ca vaca lui nea Mărin…

(7-sic!) Ca să vezi minunea dracului: România este capabilă să producă indivizi !

(8-sic!) Nu e nimic evident şi dovedit în imaginile comentate. Din contra !

(9-sic!) Raportul INSEMEX nu face două parale, reciteşte punctul 2.

Dar să vedem ce bâiguie şi Dana Grecu despre faimosul „raport" pus pe site-ul A3 cu următorul text explicativ fără diacritice, pentru că antenistii de trei lulele au altă preocupare decât limba română.

„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei”, imaginile surprinse de camerele de supraveghere din clubul Colectiv, în noaptea tragediei. Imaginile surprinse de camerele de supraveghere demonstreaza ca totul a durat mai putin de doua minute.

In imagini se vede cum tinerii se îndeparteaza de coloana cuprinsa de flacari si cum încep sa cada bucati din tavan. Acesta este momentul în care toti intra în panica si dau navala spre singura usa închisa.

Bilantul victimelor incendiului din Colectiv a ajuns la 63 de morti si sute de raniti. Printre cei care si-au pierdut viata în urma tragediei se numara artisti, fotografi, jurnalisti, olimpici si studenti straini.”

La ora 22:32:51 şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Ghici, ce era ?

La ora 22:32:51 Şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Vedeţi imag. de la pg.5.

Antena 3 n-a arătat nicio imagine dinspre plafon. Mai ales dintre orele 22:32:42 şi 22:33:01. Să reţinem că toate camerele de supraveghere iau imagini de la mijlocul sălii în jos şi absolut toate imaginile prezentate în emisiune sunt departe de a elucida adevărul !

Comentariu bălmăjit de Dana Grecu:

„Sunt imagini în premieră din Clubul Colectiv din noaptea ăăă tragediei. Sunt imagini surprinse de camerele de supraveghere din Cluul Colectiv, o să vedeţi, rând pe rând ăăă rând pe rând, aşa cummm apar ele înnnn nnn ăăă raportul făcut de deee procurorii care investigheazăăă această tragedie. Din aceste imagini, zic, o să vedeţi de fapt mm mai maiii concret ce s-a-ntâmplat în club, sunt imagini mult mai bune decât cele pe care vi le-arătăm în aceste momente,(Voce Radu Tudor: sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului şi de aceea … intervenţie bruscă Dana Grecu … da, doar o secundă vă rog pentru că erau şi nişte imagini cu ăăă… Radu Tudor: pentru nişte specialişti în criminalistică e bine să ştii că ele sunt totuşi ree..relevante iatăăă..) priviţi vă rog frumos aicea despre ele vorbeam, sunt imagini exact din seara respectivă (sic!) cummm stau oamenii şi se uită la concert, asistă la concert, cum o să vedeţi la un moment dat s-aprinde un stâlp şI îîî ia foc plafonul, o să vedeţi cumîîîî tinerii seee îndepărtează deeee scenă, de locul unde este stâlpul, îî în câteva clipe o să vedeţi, o să vedeţi cum se creează ambuscada aceea de la uşă căă fiind o singură uşă pe unde să iasăăă sute de oameni, căci erau în acel, în acea seară în acel club, (pauză),… în acest moment, în acest moment vedeţi se îndepărtează de scenă, lumea caută să iasă cât mai degrabă, şi o să vedeţi la un moment dat, cum fumul blochează ăăă orice fel deee ăăă imagine în acest, în acest moment ăă ăăăă fumul a blocat ăăă camerele de supraveghere dîînnn club. Eu vă reamintesc dumneavoastră aşa căăăă, mă rog, teorii ale conspiraţilor au tot fost, sau că vor fi în ciuda raportului INSEMEX ăăă îî ăă au inundat ele şi deee declaraţiile unor oficiali importanţi din stat, ăăăă subliniate dacă vreţi dumneavoastră, într-un fel sau altul de declaraţii nefericite ale preşedintelui Johannis, ăăăă mmmm teoriile conspiraţiei iiii ăăă zic ar trebui să dispară pentru că raportul isemex este unul foarte clar, nuuu s-a pus foc, nuuu, pur şi simpluuu ăăăă îîî în materialele din care erau făcute eeee plafi graf e făcut plafonul clubului, era făcut plafonl clubului ce fel era îmbrăcat stâlpul acelui ăăăă, stâlpul de lângă scenă,… ele ar fi fost cauza aaa acestui incendiuuuu de proporţii care s-a lăsat cuuu zeci de victime. Ăăăă ăăă, mă rog, toate imaginile acestea care amintesc tragedia au impact destul deee deee dur, asupra acelora care au trăit acele momenteeee, asta românii care au pus, au, auuu, sau solidarizat, ca să zic aşa, cu suferinţa celor care şi-au pierdut oamenii dragi în tragedia asta, ee haideţi să le comentăm puţin, vă rog, Radu…

Descărcaţi înregistrarea audio de pe blog...

Duşmanul actual al anteniştilor: Claus Johannis.

Cei de la A3, au luptat de ani putrezi să-l dea jos pe Băsescu dar „Serviciili” marinarului au fost mai tari decât anteniştii: Băse a cântat ca cuc de seară până la sfârşitul mandatului. Apoi şi-au încordat muşchii pentru a-l băga la zdup. Nu-i vorbă că merită hoţul dar A3 a devenit tot mai puţin credibilă şi tot mai evident pesedistă încât procurorilor li s-a făcut lehamite de acest post cu metodele lui de linşaj mediatic şi videoclipuri de tip securist, încorsetate de mesaje subliminale cât ecranul, cu text roşu strident, pulsatoriu, şi muzică de fundal ce-ţi face creierul praf. Fundal securistic bun pentru torturile din puşcării !

Pe site-ul A3, la un deget de textul care detalia că **„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei””**, ghici ce se află? Manipularea manipulărilor cu litere mari:

„Johannis a dat-o în bară Românii nu îl vor ierta Din cauza lui acum” şi urmează un link care duce o mizerie contra lui Johannis şi la tot felul de scârboşenii.

„Jmekeri de jmekeri” anteniştii A3, care bineînţeles că se vor justifica: nu-i treaba noastră, acolo e o reclamă din care trăim. Ce vorbeşti Franţ ? Din anunţul că Johanis va tăia pensiile alături de alte scârboşenii cu iz pornografic, din asta trăiţi ?

Antena 3 mereu se laudă că trăiesc din reclame. Mai bine lipsă măi scârboşilor !

Ce moralitate mai are Antena 3 dacă a ajuns să trăiască ca şuşterii de pe stradă ce-şi vând DVD-uri pornografice ?

Rău aţi ajuns Radule şi Dana ! Găsiţi-vă o meserie mai cinstită, mai pudică şi mai normală, aşa cum au toţi românii pe care-i manipulaţi fără ruşine !

O remarcă tristă.

Mare dezamăgire şi cu Mugur Ciuvică, ce lupta cu Armaghedonul lui contra stângii politice. Acum, schimbând macazul şi folosind şi el metoda Băse, spune în ton cu anteniştii că postul TV Digi e unul „securistic”. Cine zice acela e ! Acel post TV este cel mai puţin virusat de moda voastră cu *„îîîî… transmitem de la ăăăă…”* sau cu *„ăăă… deschidem âââă… emisiunea noastrăăăă…cuuuu…”* fiind un post cu o largă paletă de informaţii interne şi externe, din toate domeniile vieţii sociale. şi cu oameni la haină şi cravată, nu cu paiaţe nebărbierite sau care se pregătesc să zboare vânturând cu mâinile, aerul Antenei 3 .

Nicu N. Tomoniu,
Director revista „Sămănătorul”
Tismana, 30 ian. 2016.

Şi o notă de final pe pagina următoare.

Să pui sub filmul emisiunii tale cu titlul **„Raportul ”Colectiv”, imagini cutremurătoare”** trimitere (link) spre astfel de imagini (cele explicite le-am acoperit cu un oval) te întrebi dacă ura viscerală, *„speculaţiile bolnave ale minţilor absolut defecte”* nu se află chiar în studiorile A3. Oare, aceste mizerii aduc admiratorii cu care se laudă seară de seară A3 ?

Diversionişii Antena 3 vor să ne facă să credem că acestea sunt „artificii”...

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/01/nicu-n-tomoniu-diversionistii-colectiv.html

NICU N. TOMONIU:

Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana

Nu întâmplător pun această pagină între gângăviţii Antenei 3 din paginile anterioare şi vănăţenii dintr-un sat nealterat de calamităţile de vorbire dâmboviţene. De fapt, miorlăita e un cânt general îndiferent ce post TV veţi deschide. Faceţi un efort şi ascultaţi pe blogul „Sămănătorul" cei care iau cuvântul la sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta. Nicio ezitare, nicio poticneală, niciun îîîî şi nicun ăăăă ! Dăscăliţele Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru vorbesc cu o dicţie impecabilă, liber şi precis în limba noastră românească atât de frumoasă. Văzând videoclipul cu Mariana Buzianu, să ia aminte Dana Grecu când se foloseşte "Da?". Între *„vorbim de mafia Băsescu. Da?"* a limbutei Dana şi povaţa Marianei *„să spuneţi bogdaproste la astfel de sărbători. Da?"* e diferenţă ca între pământ şi cer.

„*Da?*„ al Danei Grecu înseamnă o diversiune securistică de a-l pune pe interlocutor pe făgaşul gândirii sale, de a lansa subliminal în capul aceluia că spune un adevăr irefutabil deci nu e nevoie de vreo replică.

„*Da?*„ al Marianei Buzianu inseamnă o povaţă simplă, părintească, adresată copilului cu drag, pentru a spune „Bogdaproste" când i se dă ceva de pomană. O atitudine plină de bun simţ şi experienţă didactică, pentru că dăscăliţa i-a învăţat deja pe copii la şcoală să spună "Mulţumesc" oricărui cadou, pe când aici la pomana Trifului este un alt fel de dar cu totul nou !

Vă daţi seama domnilor gângăviţi de la televiziunile de pe malul Dâmboviţei cât de rău faceţi copiilor care vă ascultă emisiunile cu „*Da?*„ al vostru tâmpit spus exact cînd nu trebuie? Luaţi aminte de vorbirea ţăranilor români, folosiţi-le cuvintele chiar dacă vi se par caraghioase. În vremea regelui nostru de neam teuton, neamţ vechi, ţăranii erau întrebaţi dacă s-a făcut porumbul şi aceştia răspundeau cu mândrie *„- Căcălău măria ta!"*. Nimeni nu se mira de vorba ţăranilor. Voi astăzi umpleţi micul ecran cu „brekingniuzuri" şi „praitaimniuzuri" în loc de ştire urgentă sau ştirile zilei, spuneţi panoului digital „videohol", spuneţi în loc de „e bine", okei iar în loc de "Vai!", uau.

Imaginaţi-vă - pentru că realitate nu poate fi - că pleacă noul nostru „rege" neamţ, Klaus Johannis prin Bărăgan să întrebe ţăranii despre recoltă. Vor răspunde aşa cum i-aţi învăţat voi la televiziuni: „- Okei boss!". Zău că sună mai frumos cuvântul căcălău. De pildă, dacă spun că *"au anteniştii de la A3 un căcălău de poticneli în vorbire"*, e o sintagmă cât se poate de precisă despre încâlcitura lingvistică din creierul unor moderatoare care în loc să zică „pe ansamblu" îi dau continuu cu „una peste alta".

O să ziceţi că există televiziuni ce se ocupă de poticneli sau instituţii care au grijă să vă ardă la buzunar dacă greşiţi. OK, okei vorba voastră, dar amenzile sunt pe mustaţă iar TVR-ul nostru cel de toate zilele demult ia bani degeaba că să ne ocrotească dulcea noastră limbă românească. Am intrat pe portalul lor să văd cum stă treaba şi a fost o aventură la fel ca urcuşul pe Himalaia.

Dau să intru pe emisiunea zilnică „Vorbeşte corect" şi te iei cu mâinile de cap! Să vezi lucrul dracului, trebuie să stai la coadă până se încarcă videoclipul căutat, pentru că vorba aia *„reclama contează, pentru ca să avem şi noi din ce trăi"*. Nu măi nenorociţilor, trăiţi din banii noştri care ni se iau automat la plata pentru electricitate, mai nou, pe căi ascunse ţuţumeanului, prin umflarea altor facturi. De pildă a televiziunii prin cablu care nu vă include ca program gratuit cum ar fi normal.

GÂNGĂVÍ, *gângăvesc,* vb. IV. Intranz. ?i refl. **A vorbi nedesluşit, greu şi împiedicat, repetând silabele; a (se) bâlbâi.** ¦ Tranz. şi intranz. **A exprima, a formula cu greutate o idee. – Din gângav.** Sursa: DEX '09 (2009)

Dar uite că-ţi vine rândul şi începe o hârâială de emisiune cu 50 de sincope la minut, asortată cu desenele ciudate ale genericului care ţine preţ de cinci minute. Apoi apare mândră reporteriţa care cere unor parlamentari să spună dacă e bine zis „mulţumesc foarte mult" sau „mulţumesc tare mult". Hmmm, ţi-ai găsit pe cine să întrebi! Încep aleşii noştri cu nişte „îîîî-uri", „ăăă-uri" şi „eee-uri" mai abitir ca Dana Grecu. Şi în loc ca duduia să se ocupe de aceste mârâieli, de vorbirea politicească a acestor vremuri gângăvite, le dă o carte miorlăiţilor. Cu bani de la noi. Galantoni oameni!

Lângă videoclipul „Vorbeşte corect" al celor ce vor să îndrepte tarele vorbitului ce să vezi! O reclamă, - sub o „gagică" pentru că altfel ochii nu ţi s-ar îndrepta - care te lasă paf: *„Modalitate de uz casnic împotriva cheliei. Datorită acesteia scapi de chelie fără să apelezi la tratamente scumpe. În străinătate această modalitate este un adevărat succes."*

O echipă întreagă are grijă de emisiune, prezentator, jurnalist, producător, cameraman, şofer, montaj, mă rog, pe puţin 15 oameni. Niciunul nu dă clic pe *„Modalitatea de uz casnic împotriva cheliei"?* Oare, ce modalitate să fie? Măturoiul nevestii? Tocătorul soacrei? Oliţa băieţelului? Astea sunt obiectele de uz csnic susceptibile să ne rezolve chelia dacă ajung pe mâna nevestii! Dai clic nerăbdător şi afli că *„Cercetătorii elveţieni au descoperit o metodă non-invazivă de îndesire a părului"*. Păi, uleiul ăla (frumos ambalat) îl fac de milenii vânăţenii cu frunze de urzică şi rădăcină de brusture care mai înlătură şi seboreea sau mătreaţa.

Culmea: să umbli prin parlament după anomalii de exprimare când la un deget de videoclipul emisiunii tronează incultura în persoană! Va să zică, emisiunea „Vorbeşte corect" a TVR-ului nostru, nu se ocupă nici de mârâitul cuvintelor intervievaţilor, nici de propriile mârâieli şi nici de reclamele vecine videoclipului, mai citite ca însuşi videoclipul. Să ne mirăm atunci că au doar 14 vizualizări?

Adică, cu una mai puţin decât faimoasa lor echipă, unul îmbătându-se şi uitând să dea „like"!

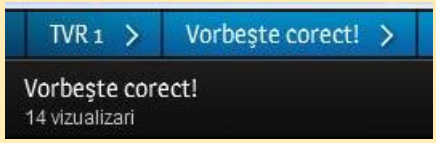

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Sub sigla Editurii "Semănătorul Tismana":

Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana

- O iniţiativă a scriitorului Florian Văideianu demnă de laudă -

Nu trebuie să ne mirăm de receptivitatea şi solidaritatea sătenilor în jurul unei sărbători a anului agricol şi nici de alegerea închinării acestei vechi sărbători Sfântului Mucenic Trifon. A fost de-ajuns o scânteie şi oamenilor li s-a trezit în subconştientul ancestral, ciclul dumnezeiesc al anotimpurilor, aşa cum viaţa, ne e condusă de ciclul lunar biologic al naşterii iar ziua, de bioritmul de 24 de ore al fiecărui om. Moşia Groşanilor se întindea spre capătul estic al depresiunii Tismeana (denumirea antecreştină) alături de moşia ligăcească a lui Ligăcea de lângă Secşori (azi Sarşori) şi de moşia ruşească a lui Ruşea pe partea cealaltă a râului Tismenii, aşa cum este scris în hrisovul lui Dan I Vodă din 3 oct. 1385. Dan I Vodă cade însă în luptă cu Ţarul Şişman al bulgarilor iar la domnie îl urmează Mircea cel Bătrân. Care peste doi ani, la 1387, dă mânăstirii „jumătatea satului Groşani" ascultând de sfatul „popii Kir Nicodim" ce fusese găzduit în această parte a Groşanilor şi s-a simţit dator să scutească satul de dări către domnitor, satul urmând să ţină de mănăstire pentru pază şi alte lucruri obşteşti.

Moşiei Groşanilor i se trage numele de la gorunii groşi – groşanii din capul viilor şi din poieni - ce se întindeau în vechime pentru umbra oilor, de aici din Vânăta, spre lunca Tismenii până la gorunul cel mare din Daşova iar spre est, având hotarele spre Coada Lacului, Homorâciu şi până în Cături, apoi spre Vişa.

Partea din Groşani de la est de râul Sohodol, se afla pe vechiul drum amenajat de romani de la castrul roman de la Ciuperceni, prin Godineşti până în Cetăţuile de la Vălcele (Intersecţia din faţa bisericii din Vălcele se numeşte Piaz, după latinescul „piazza", piaţă). Alt drum nu era acum şase secole şi nici locuinţe nu erau multe. Până nu s-a construit şoseaua Tg-Jiu – Baia de Aramă, apoi satul a migrat pe mai multe uliţe, spre această şosea.

Partea Groşanilor dată mânăstirii de Mircea cel Bătrân, de la moşia lui Ligăcea până la râul Sohodol avea două aşezări: cea de lângă Poiana Ciocârliilor s-a numit Ciocârlii, cea din capătul de nord al Poienii Ponoave s-a numit Cot, după coturile uliţei ce ducea la mănăstire, unul la locuinţa de azi a lui Nicuţă Târban şi unul la intersecţia dintre uliţa din Ponoave a mânăstirii şi uliţa lui Argint. Cotul, avea această veche denumire pentru a se ghida drumeţii spre mănăstire şi a nu coborî în Daşova. Pentru că nu exista un sat în spaţiul actual al centrului oraşului. Abia mai târziu aici s-a întemeiat Mahalaua Prundu, vechiul sat al Tismenii fiind cel care se întemeiase acum 6-7 secole la intrarea în Valea Mânăstirii, cu biserica „Buna Vestire", construită la 1720. (Se va scrie un articol special pe această temă, care va fi inclus în Monografia oraşului Tismana)

Iniţiatorii şi sponsorii.

Părintele Ion Bivolaru, „Părintele Jean" cum îi spun prietenii, a acceptat cu bucurie propunerea lui Florin Văideianu de organizare mai amplă a unei vechi sărbători din Ciocârlii sub un hram al Sf. Mucenic Trifon, pe 1 februarie recent. Deşi mică,

aşezarea de păstori - unii veniţi din Mărginimea Sibiului - are o mare valoare de patrimoniu, aici poposind pentru prima[1] dată Sfântul Nicodim, în căutarea locului sfânt de la cascadele Pişători.

Satul neavând biserică, locul ales pentru slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon a fost troiţa cea nouă, ridicată pe locul celei străvechi şi pe care timpul o deteriorase. A fost ridicată de bine-credinciosul fiu al satului, Nicuţă Târban pe cheltuială proprie şi cu ajutorul sătenilor, la o intersecţie din satul Vânăta unde o uliţă dă spre Groşanii dinspre Dumbrava, adică spre Coada Lacului.

Informând enoriaşii despre noua organizare a „Trifului" locuitorii au fost încântaţi să afle că prozatorul[2] Florian[3] Vădeianu, fiu al satului va fi sponsorul principal din perspectiva cheltuielilor de deplasare a unor personalităţi care să dea valoare adunării creştineşti.

Joi, 28 ianuarie, am adus ca argument în Consiliul Local Tismana, susţinerea materială a revistei „Sămănătorul" tocmai pe această bază. Le-am spus domnilor consilieri că revista am reprofilat-o anul trecut din revistă literară lunară, în revistă de patrimoniu istoric şi cultural, tocmai datorită încărcăturii patrimoniale bogate pe care o au satele noastre. ţi intenţionez, l-am spus, ca anul acesta să apară în revistă şi alte articole pe lângă cele despre istoria ungurenilor apărute anul trecut. Pentru că am elemente noi şi motive noi, cum ar fi de pildă această organizare religioasă dar, de astă dată şi cu o componentă laică.

Era dezbatere mare atunci în consiliul local, pe marginea veşnicei hârtii care mai trebuie cerută, în orice localitate din România, de către aparatul administrativ în cazul unei aprobări. Aşa că, anunţul meu despre „Trif„ credeam că n-a avut mare impact. Spre surprinderea mea, părintele Bivolaru şi-a mobilizat exemplar enoriaşii, veştile privind un hram nou, cu invitaţi de înaltă ţinută, a creat o adevărată emulaţie în rândul tuturor după ce vineri, împreună cu Florin Văideianu, am stabilit programul zilei Sf. Mc. Trifon, cunoscută sătenilor sub denumirea laică de Trif.

Am convenit să cerem sprijin logistic domnului lt.col. (r) Gheorghe Buşe pentru filmări, având deja împreună experienţa organizării a 80 de ani de viaţă a altui mare prozator al Gorjului Ion C. Gociu. Colaboratorul nostru la „Sămănătorul" dr. în filozofie Ion Mocioi şi-a anunţat cu drag sprijinul, deci ideea participării sporea. Spre bucuria noastră s-a alăturat echipei de organizare dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA şi studentul de origine străină Sheik Ahmed IDREES – student la U.C.B. Tg-Jiu care a fost cooptat imediat în echipa de filmare.

Anunţul programului a creat o adevărată emulaţie printre săteni, cadrele didactice din Ciocârlii şi Vânăta şi unii cunoscători ai oamenilor din sat, ne-au adus la cunoştinţă participarea unui alt nonagenar pe lângă nea Ion Brotea, veteranul de război Victor Mănăilă. Si iar a alergat Florin Văideianu să-l aducă pe primar de acasă la primărie să ştampileze înc-o diplomă, ca apoi s-o laminăm la aparatura Asociaţiei „Semănătorul Tismana".

Sătencele împreună inimoasele educatoare ale satelor Ciocârlii şi Vânăta, doamnele Camelia Croitoru şi Mariana Buzianu şi-au gătit copiii cu haine de sărbătoare, gospodinele satului au pregătit sâmbătă şi duminică bucate alese. Luni, până la ora 12, când au venit copiii de la şcoală, o cale de acces a şoselei s-a umplut de mese bine încărcate.

Programul manifestării a început la ora 12

1. Cuvânt de deschidere
- jurist Florin VĂIDEANU (fiu al satului)

2. Slujbă religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion BIVOLARU

3. Alocuţiuni:
- primarul oraşului Tismana: ing. Marian SLIVILESCU
- col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria" – Filiala judeţului Gorj
- profesor Nicu N. TOMONIU – preşedintele Asociaţiei „Semănătorul" Tismana, directorul Editurii „Semănătorul"
- profesor dr. Ion Mocioi – cercetător ştiinţific, scriitor

4. Sărbătorirea nonagenarilor Ion BROTEA şi Victor MĂNĂILĂ – Veteran de război.

5. Cuvânt de încheiere – jurist Florian VĂIDEANU

ECHIPA de FILMARE:
- prof. Nicu N. Tomoniu
- lt.col. (r) Gheorghe Buşe
- Sheik Ahmed Idrees – student la U.C.B. Tg-Jiu

În prima parte a evenimentului, Slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion

La sărbătoarea Sf. Mc. Trifon înainte de slujbă s-a arătat curcubeul ! Semn pentru un an agricol bogat?

BIVOLARU, a fost una dintre cele mai frumoase slujbe pe care le-a ţinut în ultimul timp, având în faţă numeroase mese pline de bunătăţi, lumânări şi flori, lumea ascultând smerită vocea preotului şi a cantorului său Elvira Jerca.

Cuvântul domnului Florian Văideianu

În cuvântul de deschidere a părţii a II-a, dl jurist Florin VĂIDEANU, a explicat faptul că motivaţia sponsorizării de către dânsul a acestei sărbători religioase, pe lângă gospodinele care au adus de acasă coşuri pline de bunătăţi, este că se simte şi s-a simţit întotdeauna un fiu al satului Vânăta. A prezentat înalţii oaspeţi care au venit cu dânsul din Târgu-Jiu. Secvenţele video ale cuvântărilor sunt inserate pe această pagină. Noi sperăm ca să punem şi alte filmări de ziua mărţişorului, pentru a recompensa strădania de acum a gospodinelor dar şi strădania lor din tot timpul anului, când robotesc în gospodărie din zori şi până seara târziu.

Cuvântarea primarului Marian Slivilescu

În cuvântul său, primarul Marian Slivilescu a reiterat vechea tradiţie a satului în creşterea animalelor, în plantarea de pomi fructiferi în grădinăritul cu specii autohtone, de cu mult mai înaltă calitate decât produsele similare aduse din străinătate şi prelucrate cu chimicale. Să reînviem în locurile noastre şi în cele dinspre Dealul Sporăşti prunul, mărul, părul, gutuiul şi castanul de origine românească străveche, aşa cum ne-au învăţat călugării aduşi de Sfântul Nicodim de la muntele Athos. Când era mic, spunea primarul, tatăl său i-a arătat un prun şi i-a spus: „- Îl vezi ? Acesta este un prun mănăstiresc !” Să le păstrăm sămânţa şi să sporim plantarea de puiet pe dealurile noastre pentru a bea ţuică românească, ţuischi[4] şi nu whisky din Marea Britanie.

Cuvântarea domnului Nicu N. Tomoniu

Directorul revistei şi editurii „Sămănătorul”, dl Nicolae N. Tomoniu a vorbit despre faptul că revista pe care o tipăreşte şi cu sprijinul primăriei, a avut anul trecut, pe lângă temele literare, numeroase articole privind păstorii ardeleni sosiţi în Tara Românească, respectiv ungurenii aşezaţi definitiv aici în satele Ungureni, Ciocârlii şi Vânăta. A adăugat în revistă imagini inedite cu ungurenii noştri, a scris despre învârtita ungurenilor în care a intrat, în iulie 1939 şi M.S. Regele Mihai, luând în cap pălăria ungurenească a lui Ion Gârleanu şi invitând la învârtită pe Leonica, fata lui Gheorghe Bucur din Ungureni. Si în acest an va scrie în revistă şi va insera imagini inedite despre hora de atunci din Zăvoiul Duiculeştilor.

La editura „Semănătorul Tismana”, s-au tipărit şi cărţile prozatorului Florian Văideianu, în schiţele şi nuvelele primelor cărţi tipărite la editura noastră, autorul povestind despre oamenii satului Vânăta, în cartea „Durerea aurului” se reiau unele din ele, printre care şi „haiducul” Petrilică din Ungureni. Florian Văideianu a tipărit apoi „Boier printre tovarăşi”, cu aspecte din viaţa lui Traian Burtea şi a artizanilor de la Arta Casnică. Redacţia „Sămănătorul” a realizat filme în Nereaz, la „Monumentul căpitanului Ion Neferescu” şi a tipărit memorialul „Prin vremuri de război” unde fiul satului Ciocârlii, Ion Aurariu povesteşte dramaticele întâmplări din Războiul pentru Întregirea Neamului Românesc declanşat în august 1916.

Cuvântarea domnului Walter Loga

Dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria” – Filiala judeţului Gorj, a mulţumit celor care l-au invitat şi vorbit cu mult entuziasm despre faptul că descoperă, aici în sat, adevărata viaţă românească care ne aduce linişte în suflet. Aduce felicitări sătencelor care şi-au îmbrăcat copiii atât de frumos îmbrăcaţi în costume populare, mulţumeşte doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru pentru grija pe care o poartă acestor copii, pentru educaţia şi instruirea lor şcolară care se observă imediat la aceşti copii cuminţi şi frumos organizaţi. Vă mulţumesc că nu v-aţi uitat tradiţiile. Probabil vă întrebaţi ce caută „Cultul Eroilor” aici. Spunea dl Tomoniu că a editat o carte. Cartea este aceasta (o arată) şi eu am citit-o. Este vorba despre consăteanul dvs. Ion Aurariu care la vârsta de 19 ani, a mers prin toată ţara pentru a ajunge la destinaţie şi a-şi apăra ţara şi pământul strămoşesc. În carte, acest tânăr spunea din teatrele de operaţii: „Mi-e dor de-acasă !” Şi când spunea aceasta se referea la satul lui, la comuna lui, nu spunea în special la părinţi, pentru că acolo unde noi ne-am născut, acolo ne simţim noi bine ! Gorjul a dat ţării o seamă de eroi. În primul şi al doilea război mondial România a plătit cu sânge 800.000 de oameni pentru ca astăzi să ne aflăm noi aici. Să nu uităm niciodată că noi suntem Români iar astăzi noi militâm pentru recâştigarea mândriei naţionale. Indiferent unde mergeţi să ţineţi capul sus că sunteţi români. Pentru că indiferent unde vă veţi duce, indiferent în ce ţară, cât ar fi ea de dezvoltată, n-o să vedeţi aşa ceva (arată grupul de copii) Copiii s-au îmbrăcat cu drag în aceste costume populare şi le poartă cu mândrie. Nu trebuie să uităm de aşa ceva, să ne păstrăm tradiţiile… discutam despre aceste diplome că sunt un lucru bine gândit: ne ducem cu coroane de flori la monumente, la moaştele eroilor dar trebuie să mulţumim acelora care au făcut ceva pentru comunitatea lor atât timp cât sunt

încă în viaţă ! Astăzi organizăm acest eveniment, urmând ca de la anul să facem a doua etapă, a treia şi aşa mai departe… pentru că există potenţial, pentru că sunteţi aici şi vă iubiţi satul… văd aici şi mulţi tineri şi nu m-aşteptam pentru că satele sunt acum văduvite de tineri. Mă bucur pentru că-i văd aici şi să nu uite să-şi iubească satul şi să aibă mândria de a fi român ! În încheiere vorbitorul a arătat revistele pe care asociaţia dânsului le tipăreşte, „Gorjul eroic", „Jurnalul eroic" cu participarea elevilor din clasa a XII-a din Târgu Jiu şi un volum la şi-au dat concursul copiii de la clasa a V-a până la clasa a XII-a. Si dvs. vă revine această sarcină: să vă iubiţi copiii şi să-i învăţaţi să-şi iubească naţiunea.

Cuvântarea domnului Ion Mocioi

Cercetătorul Ion Mocioi, un colaborator de mare cinste al revistei „Sămănătorul", căruia i-am publicat, în serial, cartea cu descifrarea Discului din Phaitos – Creta, ne-a ţinut o extraordinară lecţie de religie, de patrimoniu istoric şi cultural. Adresându-se participanţilor dânsul a spus că, în această zi de 1 februarie care este şi prima zi a anului agricol 2016, se simte mândru pentru că românii nu-şi uită tradiţiile, nu-şi uită religia. Pentru că religia există de când este omul, de când omul a vorbit pentru prima dată, de când a gândit. De aceea, trebuie să aducem un respect deosebit tuturor celor care au trăit pe aceste meleaguri. Care au lăsat generaţiilor următoare învăţături pentru un trai mai bun şi modele de viaţă. Religia ne aduce mai multe modele. Ne aduce, de fapt, în faţă istoria. Aici la Tismana s-a redactat prima scriere, a ţării, care se păstrează, în limba slavonă. Făcută de Nicodim la 1405. Avea să moară imediat după aceea şi ştiţi mormântul pe care-l păstrăm la mânăstirea pe care a realizat-o. A scris această carte, Tetraevangheliarul românesc, început în mânăstirea Prislop şi definitivat aici, iată că suntem legaţi în această localitate nu numai de religie dar şi de cultura românească. Pe care trebuie să o respectăm şi să o dezvoltăm, să o facem cunoscută pentru toţi şi mai ales pentru tinerii de astăzi.

Tot la Tismana, s-au strâns foarte multe personalităţi ale României de-a lungul istoriei. Şi aici, n-au făcut altceva decât să preamărească acest popor, pe care mulţi alţii astăzi îl calcă în picioare, într-un fel sau altul. Dar poporul acesta este mândru că trăieşte şi este mândru şi pentru religia pe care o are, religia crucii, crucea care de fapt a stat la baza unei doctrine, care începe cu Iisus Hristos. Crucea este şi aici în troiţă (o arată) simbolul tradiţiei vieţii noastre pe aceste locuri. Vreau să vă spun în continuare câte ceva despre acest mucenic, care se numeşte Trifon şi care s-a îngrijit, nu numai în a cunoaşte lumea cât mai mult despre agricultură dar el s-a îngrijit ca medic de oamenii din vremea sa. El a trăit în secolul al III-lea, după Hristos, în Frigia. Frigia este o ţară în Orientul Apropiat. Era… şi era formată din geţii plecaţi din zona Macedoniei. Acolo el a propovăduit această doctrină a lui Hristos. şi pentru acest fapt, un împărat al Romei, avea să-l decapiteze către sfârşitul sec. al III-lea, pe la 295. A trăit mult acest martir al creştinismului şi nu este singurul. Noi ştim că pe 9 martie sărbătorim pe toţi cei 40 de martiri, pe mucenicii care au popularizat religia noastră, susţinerea religiei noastre ortodoxe. Avea şi o putere tămăduitoare, cunoştea foarte bine care erau tradiţiile în domeniul medicinii, ale civilizaţiei de la Dunărea de Jos. Care să ştiţi că e prima civilizaţie a lumii ! şi vom sublinia acest lucru. Nu întâmplător copiii voştri, ai dvs. şi ai noştri câştigă în fiecare an mai toate olimpiadele din lume, la toate ştiinţele. Pentru că ei sunt urmaşii unei civilizaţii vechi. Nu este o exagerare ! Civilizaţiile îşi au vechimea după vechimea scrierii folosite.. Începând din anul 1961, ştim, şi este apreciat de toate popoarele lumii că la noi aici civilizaţia de la Dunărea de Jos a avut cea mai veche scriere. Din mileniul 6 î.e.n. Se ştie după descoperirea tăbliţelor de la Tărtăria, într-un mormânt al unui sacerdot. Tărtăria fiind, peste munte, dincolo de Novaci, cum coborâm Transalpina. Acolo, într-un sat, după o ploaie în 1961, s-a rupt un deal în două şi la vreo 6 m adâncime a apărut un mormânt. În acel mormânt, care a fost datat ştiinţific cam pe la 5.500 î.e.n. s-au găsit trei tăbliţe de lut cu o scriere, prima în lume cunoscută. Asta dă vechimea naţiei noastre ! A celţilor în primul rând, de fapt poporul din care provenim. E bine să ştim acest lucru, pentru că noi suntem puternici şi trainici prin toată istoria noastră. Iar dintre meseriile pe care le-am practicat, să nu uităm pe aceea care-i zicem ciobănie. Ciobănia a susţinut existenţa acestui popor. Iar un istoric de la Roma, zicea că geţii şi dacii trăiesc aninaţi de munţi. Tocmai de aceea pentru că ei, au cunoscut şi primul grâu din lume, se numeşte paranga. Îl cultivau cam într-o lună jumătate, pe Parâng. Noi suntem oameni vechi. S-au găsit la Mehedinţi când s-au făcut săpături pentru hidrocentrala de acolo, la mari adâncimi, multe elemente care dovedesc la anul 10.000 î.e.n. că făceam agricultură şi cultivam grâu înaintea altor popoare ale lumii. De ce să nu ne mândrim cu istoria noastră ? Să ne mândrim ! Inclusiv cu cei care au susţinut religia. ştiu că de 9 martie, în toată ţara de fapt, sărbătorim pe cei 40 de mucenici. Sunt oameni care au devenit martiri în apărarea creştinătăţii. Cetăţenii noştri le oferă în amintire colaci care sunt făcuţi cu sâmbure de nucă şi miere. Iată deci că respectul pentru istorie se regăseşte faţă de aceşti înaintaşi.

Şi acum aş vrea să vă spun nişte lucruri legate direct de viaţa lui Trifon. Care ocroteşte şi acum, pe unde o fi începutul anului agricol. El ca medic, putea să dea viaţă tuturor bolnavilor care ajungeau la el. Un împărat de la Roma, Gordin, care avea o fată foarte frumoasă care se numea Gordina – Gordina se

găseşte şi la Tismana – nu ştia cum s-o însănătoşească până la urmă. Toţi spuneau că în ea a pătruns Necuratul, cum îi zicem noi mai frumos, Diavolul. Diavolul era, cum se ştie din istoria religiei, copilul lui Satana, care era în iad şi acolo pedepsea lumea. Împăraţii Gordinei, erau vreo trei, ultimul dintre ei l-a chemat pe Trifon să- însănătoşească fata. Si a venit... şi i-a făcut-o bine. Există o legendă cum că Diavolul însuşi le-ar fi spus celorlalţi de la Roma, că lui i-e frică numai de Trifon. Şi când Trifon, spune legenda, s-a apropiat de Roma, Diavolul a dispărut din zonă şi fata s-a făcut bine. Împăratul Gordin, a vrut să se convingă, pentru că el nu era de acord cu religia creştină. şi l-a chemat încă o dată pe acest mucenic, să-i dovedească faptul că religia pe care o susţine este cea potrivită, adică să nu mai creadă în idoli ci să creadă în Hristos. şi a vrut să-i arate pe Diavol şi se spune că atunci când a ajuns acolo, în faţa împăratului, din cele ce a făcut el ca rugăciune pentru Hristos, în faţă undeva, a venit Diavolul, a venit sub forma unui câine negru. E o legendă… dar vedeţi că a rămas în tradiţiile noastre şi mi se spune, „Vedeţi că v-a ieşit în cale un câine negru sau o pisică neagră". Nu-mi merge bine. E o superstiţie dar este legată de istorie din timpuri îndepărtate. După ce a văzut minunea asta, Gordin a dat un decret prin care ecludea credinţele care aveau la bază idoli. ţi astfel, cât a fost acesta împărat la Roma, a susţinut credinţa creştină, zisă a crucii şi vreau să vă mai spun o chestiune. Cea mai veche cruce ritualică din Europa s-a găsit în România, unde la Polovragi, în cetatea dacică de pe vârf de munte. În anii 1970 când s-a făcut o cercetare acolo. De aceea se spune că, noi suntem credincioşi în doctrina acesta a crucii, încă dinainte de a se fi născut Hristos. şi aşa este. A apărut acum o carte care vorbeşte despre ce a zis papa despre România. Că este grădina Maicii Domnului. Vedeţi că este un lucru frumos şi trebuie să ne mândrim şi cu religia noastră pe care trebuie să o apărăm, pentru aceste fapte foarte frumoase care au început să fie uitate. Fiecare din acei 40 de martiri au câte o istorioară frumoasă şi ele trebuie amintite la orele de religie. Si acum aş vrea să vă mai spun, deşi v-am ţinut cam mult, cum a murit Trifon. Ceilalţi împăraţi care au venit după Gordin, au venit să-l muştrule si l-au supus la tot felul de cazne. L-au bătut şi unul din împăraţi l-au decapitat. Îmi pare rău că v-am spus aceasta dar istoria religiei la români e foarte frumoasă. Vă mulţumesc că m-aţi ascultat şi vă urez să aveţi un an agricol din cele mai bune !

Dl Florian Văideianu

Mulţumesc dlui profesor pentru frumoasa expunere, mulţumesc părinţilor care au îmbrăcat aceşti copii atât de frumos şi sunt mândru şi uimit că în satul meu, mai există costum naţional. Bravo lor !

O a doua problemă: această troiţă, dvs. poate ştiţi, a fost confecţionată de colegul meu de bancă, Nicuţă (Târban), am fost colegi, ne urechea dl învăţător Slivilescu pe amândoi, odată ne-a dat şi cap în cap… Acuma, cred că l-am uimit cu ştiinţa. Noi vă mulţumim, mult, mult, mult, întâlnirea de astăzi a avut un dublu scop, şi anume, susţinerea tradiţiei şi a religiei noastre ortodoxe, cum spunea şi dl profesor, şi, cealaltă parte, ridicarea puţin spre cultură, pentru că am mai evoluat şi copilul acesta sunt convins că ştie mai multe la calculator decât mine. Asta-i generaţia ! Noi vă mulţumim mult de tot, atât am avut de spus şi mulţumesc încă o dată, şi nu la sfârşit, chiar prima dată, dnei Mariana Buzianu care într-adevăr a depus un efort, a printat la cerinţa şi la rugămintea noastră. Mulţumesc dlui primar care a fost alături de noi, dlui colonel, ing. dr. Valter Loga şi tuturor celor care ne-au sprijinit. Si promit că dacă e bine şi frumos aşa, la anul să ne întâlnim din nou.

Cuvântul dnei Camelia Croitoru.

Noi vă mulţumim pentru amabilitatea pe care aţi avut-o, pentru a ne oferta acest prilej de a ne aduce puţin în mijlocul comunităţii, pentru că aceste acţiuni sunt binevenite, şi foarte important pentru dezvoltarea personalităţii copilului mic, pentru dezvoltarea lui intelectuală, pentru a-i încuraja să păstreze tradiţia, patrimoniul cultural în acest context european, noi avem multe acţiuni în care ei poartă cu mândrie şi drag costumul popular. Ca atare, iubiţi copiii, să-i mulţumim dnei Mariana, pentru invitaţia pe care ne-a făcut-o, şi noi, la rândul nostru eu personal împreună cu doamnele învăţătoare şi educatoare, vă mulţumim că ne-aţi fost alături, mulţumim părinţilor pentru că ne-au ajutat şi astăzi, sunteţi cei mai frumoşi copii ai satului Vânăta şi ai localităţii Tismana şi să-l cinstiţi prin acest costum popular pe Sfântul Trifon, care cu siguranţă vă va ajuta să creşteţi mari, sănătoşi şi frumoşi şi pe deasupra şi deştepţi. Vă mulţumim ! Secvenţa video nr. 3. Discursul dnei Camelia îl vedeţi la sfârşitul cuvântării dlui Mocioi.

Cuvântul dnei Mariana Buzianu.

Mă bucură pentru că am fost contactată pentru a participa la această activitate, mul?umesc copiilor ?i trebuie să fiu mândră pentru că ei încearcă să ducă mai departe tradi?iile ?i costumele populare române?ti. Să nu uităm că zona Tismanei este o zonă profund culturală, o zonă în care ia î?i are locul ei, am încercat să le transmitem copiilor să poarte cu mândrie ia românească, costumul popular românesc ?i să ducă mai departe tradi?iile ?i obiceiurile poporului român. M-am născut pe Valea Jele?ului, în localitatea Câmpofeni, comuna Arcani, o vatră încărcată cultural ?i am venit la Tismana de 39 de ani ?i au trecut prin mâinile mele zeci de genera?ii de copii. Pe care i-am învă?at să iubească ?i să respecte tradi?ia ?i costumul românesc. Am avut chiar două manifestări în ceea ce prive?te patrimoniul local în context european, s-au organizat la nivelul

localită?ii Tismana două festivaluri interna?ionale, simpozioane, ?i cred că a rămas ceva în sufletul copiilor. Pentru mine ca dascăl e foarte important ca aceste micu?e vlăstare să ducă mai departe tradi?ia ?i cutumele poporului românesc, pentru că suntem tismăneni ?i că, eu ?tiu? Bunicii no?tri ne împrumută costumele populare ?i noi le purtăm cu mândrie. Vă mul?umesc!

--------- Note de subsol ----------

[1] Argumente istorice ?i de toponimie conduc spre această ipoteză care va fi curând detaliată in vol. al II – lea al monografiei ora?ului Tismana, după ce se vor aduna toate datele. TOPONIMÍE s. f. 1. Totalitate a numelor proprii de locuri, de ape, de mun?i etc. dintr-o ?ară sau dintr-o regiune. 2. Ramură a lingvisticii care se ocupă cu studiul numelor proprii de locuri; toponomastică. – Din fr. toponymie. Sursa: DEX '09 (2009)

[2] PROZATÓR, -OÁRE, prozatori, -oare, s. m. ?i f. Autor de opere literare în proză, scriitor în proză. – Din fr. prosateur. Sursa: DEX '09 (2009)

[3] Florian Văideianu – Nume sub care Florin Văideianu î?i semnează căr?ile, fiind o practică frecventă printre scriitori. ?i eu, autorul al unor articole pe blogul „Sămănătorul”, le semnez folosind diminutivul, Nicu N. Tomoniu dar căr?ile sunt semnate, Nicolae N. Tomoniu. Putem da ?i un exemplu mai cunoscut, poetul nostru ce-?i făcea vacan?ele la Vila Sfetea, George Co?buc, se semna uneori C. Bo?cu, prin anagramarea numelui său. ANAGRAMÁ, anagramez, vb. I. Tranz. A schimba ordinea literelor unui cuvânt pentru a ob?ine alt cuvânt; a transcrie sub formă de anagramă; a anagramatiza. – Din anagramă. Sursa: DEX '09 (2009)

[4] ?uischi s. invar. (glum.) whisky. Sursa: Argou (2007).

1 febr. 2016 «Sărbătoarea Sf. Mc. Trifon» din satul Vânăta, Tismana

- ALBUM -

Citiţi **articolul online şi vedeţi filmele aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/02/nicu-n-tomoniu-sarbatoarea-sf-mc-trifon.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar

În oraşul Târgu-Jiu, de peste 70 de ani, trăieşte domnul inginer, acum pensionar, Aurel Popescu. La venerabila sa vârstă de 82 de ani, uimeşte cu o memorie ieşită din comun. Bun cunoscător al istoriei literaturii române, excelent recitator al celor mai frumoase poezii scrise de marii noştri clasici, domnul inginer a avut amabilitatea de a răspunde pozitiv invitaţiei noastre, pentru realizarea unui interviu.

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, relataţi-ne câteva date din biografia dumneavoastră.

A.P.: M-am născut în anul 1934, 25 martie (Bunavestire), în localitatea Pojogeni, jud. Gorj, în familia Tudor şi Fima Popescu. Tatăl era agricultor, având doar două clase primare, mama casnică, neştiutoare de carte.

F.V.: Ce vă amintiţi despre anii de început: şcoala primară, liceul, facultatea, citadele de cultură determinante în pregătirea dumneavoastră intelectuală?

A.P.: În anul 1940 (la vârsta de şase ani), am mers la şcoala primară din satul Comăneşti, şcoală organizată cu şapte clase primare. Pe tăbliţa de ardezie, cu ajutorul cărbunelui, domnul învăţător Constantin Cioflea m-a învăţat primele semne.

În urma rezultatelor excelente obţinute la învăţătură, la insistenţele învăţătorului, părinţii se hotărăsc să continui studiile liceale la Târgu-Jiu, la renumita citadelă a învăţământului „Tudor Vladimirescu”. Nici acum nu-mi pot explica cât de mari au fost greutăţile părinţilor mei pentru continuarea studiilor (gazdă, îmbrăcăminte, cărţi şi seceta din anul 1947). Menţionez că era perioada imediată de după război, când domnea sărăcia peste tot.

Am absolvit liceul ca şef de promoţie, spre bucuria dascălului, părinţilor şi spre mândria satului meu natal.

Pentru rezultatele deosebite obţinute după primele zece clase de liceu am fost trimis la Bucureşti, la „Consfătuirea pe ţară a elevilor fruntaşi la învăţătură”, ca reprezentant al liceului.

Diploma
83696

se conferă Dna. POPESCU STELEA T. AUREL
absolvent a Facultăţii ELECTROTEHNICE CRAIOVA
Secţia AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR de la Institutul POLITEHNIC din BUCUREŞTI
care prin hotărîrea Comisiei pentru examenul de Stat din sesiunea IULIE anul 1958
a fost declarat INGINER
în specialitatea AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR
BUCUREŞTI 21 VIII 1958
PREŞEDINTELE Comisiei pentru Examenul de Stat
SECRETAR
Nr. 5686

Absolvind liceul cu medie maximă, am intrat la facultatea de electrotehnică din Craiova, fără examen de admitere. Era în toamna anului 1953, anul de început al studenţiei mele.

În anul 1958 am absolvit facultatea, tot ca şef de promoţie, devenind inginer în specialitatea electrotehnică.

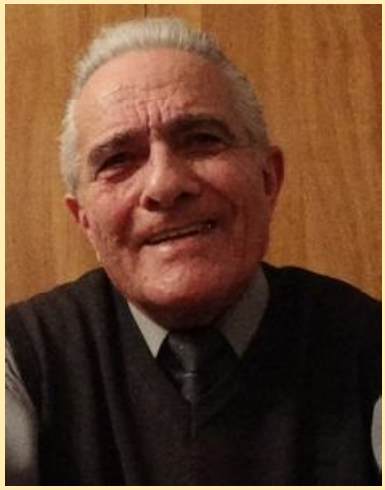

F.V.: Câte ceva din activitatea dumneavoastră de inginer:

A.P.: Am început activitatea de inginer la Uzina electrică a oraşului Târgu-Jiu. În anul 1960 oraşul a fost racordat la sistemul energetic naţional, eu devenind şeful acestei activităţi. Din cei 40 de ani de activitate, 31 de ani am deţinut funcţii de conducere. Din anul 1968 am fost promovat director al I.J.G.C.L. Gorj, funcţie în care am activat 17 ani. În următorii 14 ani am fost directorul Direcţiei Tehnice Investiţii a Consiliului Judeţean Gorj până la pensionare, în 1998.

F.V.: care a fost momentul când aţi îndrăgit poezia?

A.P.: Dragostea de poezie a început încă din clasele primare, dezvoltându-se ulterior. Când am avut posibilitatea financiară de a cumpăra cărţi, mi-am organizat o bibliotecă. De câte ori mergeam prin ţară, în interes de serviciu, cumpăram cărţi. Predilecţie aveam pentru „Librăria Mihai Eminescu” din Bucureşti. Mereu eram prezent la standul de noutăţi. De fapt, pentru marele nostru poet naţional Mihai Eminescu am făcut o pasiune.

F.V.: De unde vine modul dumneavoastră de a recita şi nu în ultimul rând, această memorie ieşită din comun?

A.P.: Nu ştiu cum s-a format această pasiune, dar îmi amintesc momentul studenţiei, când mă plimbam cu prietenele şi le recitam versuri, îndeosebi poezii de dragoste. Memoria, într-adevăr, m-a ajutat, puteam reţine cursuri întregi, care nu erau atât de simple.

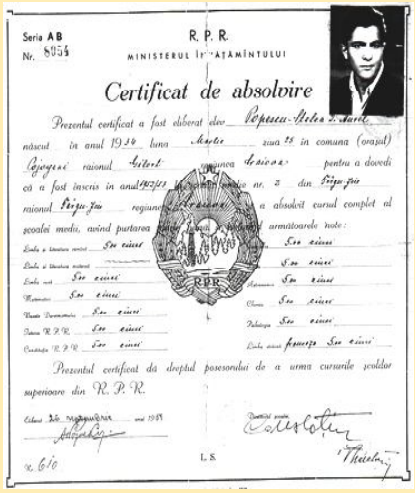

Seria AB Nr. 8054
R. P. R.
MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI
Certificat de absolvire

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, vă mulţumesc pentru amabilitate!

Interviul a fost realizat de jr. Florin Văideianu.

Târgu Jiu, februarie 2016.

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud) - Eseist, teolog

Ierom. Maxim Morariu
Recenzie Charles Diehl

Charles Diehl, *Teodora – Împărăteasa Bizanţului*, trad. Teodora Popa-Mazilu, col. ,,Figuri istorice", Editura Historia, Bucureşti, 2007

Istoria Bizanţului a reprezentat şi reprezintă încă un subiect interesant, fapt dovedit de interesul constant existent încă pentru diferite aspecte ale acestei epoci sau numărul destul de mare de sinteze dedicate istoriei imperiului al cărui sfârşit teritorial a fost înregistrat la 29 mai 1453, dar a cărui istorie supravieţuieşte încă şi astăzi [1]. Între lucrările mai vechi sau mai noi devenite referenţiale pentru acest subiect, se numără apodictic şi cea a lui Charles Diehl (1859-1944), intitulată Teodora – Împărăteasa Bizanţului.

Profesor de istorie bizantină la Sorobona, membru, începând cu anul 1910, al Académie des inscriptions et belles-lettres, propus în anul 1935 pentru alegerea în cadrul academicienilor francezi, acesta a devenit un cercetător cunoscut, de un prestigiu similar lordului Steven Runciman, cu care au fost aproape contemporani. Alături de lucrarea de faţă, dintre cele douăzeci de lucrări pe care le-a publicat în timpul vieţii, a mai fost tradusă în limba română şi cea intitulată Figuri bizantine. Împărţită în două volume, ea se regăseşte în cadrul colecţiei ,,Biblioteca pentru toţi" (vol. 513-514) şi a apărut, în anul 1969, marcând redescoperirea interesului pentru istoria bizanţului în spaţiul românesc.

Biografia dedicată Teodorei, personaj controversat al Constantinopolului celui de-al şasea secol, consoarta împăratului Justinian şi ,,apărătoarea creştinismului", intens elogiată atât de către scriitorii laici ai vremii cât şi de către unii exponenţi ai teologiei, este segmentată pe trei părţi, fiind urmată de un scurt medalion biografic dedicat soţului ei. În cadrul lucrării, bizantinologul încearcă să prezinte în mod echilbirat parcursul vieţii împărătesei, despuindu-o de tendinţele de sinaxarizare şi encomiatism.

Fără a ocoli aspectele ce relevă diferitele abateri de la moralitate a acesteia, el nu le foloseşte pentru a o diaboliza, ci le prezintă într-un stil narativ plăcut, uşor de citit, alături de caracteristicile pozitive ale ei. Prima parte este intitulată ,,Teodora dansatoarea" (pp. 12-49) şi conţine prezentarea principalelor aspecte legate de copilăria şi tinereţea ei. Autorul vorbeşte despre activitatea ei ca actriţă, aventurile ei la hipodrom, întâlnirea ei cu Justinian şi alte aspecte similare, alternând prezentarea unor aspecte mai puţin măgulitoare ale biografiei ei cu cele care arată latura ei pozitivă.

Cea de-a doua parte îşi propune prezentarea împărătesei Teodora (pp. 50-159). Aspecte privitoare la viaţa imperială a acesteia, picanterii legate de relaţia ei cu basileul sau cu mozaicata lume a capitalei, relaţia dintre verzi şi albaştri şi răscoala Nika, palatul sacru al Bizanţului, atitudinea feministă a ei şi alte aspecte similare sunt prezentate aici într-o naraţiune ce alternează scrisul beletristic cu cel istoric.

Ulterior, ultima parte a lucrării dedicate ei, intitulată ,,Preacucernica Teodora" (pp. 160-2013), pune în lumină aspecte legate de interacţiunea ei cu spaţiul religios, descriind relaţiile ei cu câţiva dintre călugării faimoşi ai vremii, implicarea ei în soluţionarea unor dileme de natură doctrinară, relaţiile tensionate ale ei cu papalitatea, dar şi finalul ei.

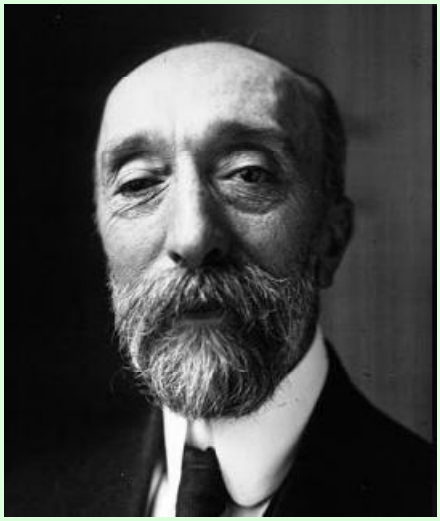

Medalionul dedicat basileului consort este mai scurt, mai condensat în date şi mai parcimonios în descrieri, autorul considerând probabil că a oferit suficiente informaţii despre el în paginile dedicate soţiei sale. Cu toate acestea, şi ultima parte se constituie într-un eseu valoros din punct de vedere istoric, frumos întocmit, frumos stilizat din punct de vedere al compoziţiei, care face cinste autorului în cauză.

Din păcate, traducerea apărută la editura Historia, deşi frumoasă şi destul de plăcută este una brută sau de primă mână, fapt pentru care, lucrarea resimte necesitatea unei relecturări în urma căreia să se înlăture micile greşeli de lectură sau de dactilografiere. Departe de a scădea valoarea lucrării, ele se constituie însă într-un minus pentru ediţia românească.

Cu toate acestea însă, opera lui Charles Diehl, scrisă într-un stil de-a dreptul romanesc, ce surprinde într-o manieră plăcută atât informaţie istorică preţioasă cât şi picanterii, beneficiind de un vast suport bibliografic, analizat critic de către bizantinologul francez se constituie într-o lucrare valoroasă a domeniului ei, fiind uşor de lecturat şi oferind informaţii preţioase şi corecte.

[1] Între acestea, unele dintre cele mai reprezentative sunt: Auguste Baily, Istoria Bizanţului, trad. Constantin Ionescu Boeru, Editura Prietenii Cărţii, Bucureşti, 2002; Maria Georgescu, Istoria Bizanţului, ediţia a 3-a, Editura Cetatea de Scaun, Târgovişte, 2007; Paul Lemerle, Istoria Bizanţului, trad. Nicolae Şerban Tanaşoca, Editura Universitas, Bucureşti, 1998; Charles Delvoye, Arta bizantină, trad. Florica-Eugenia Condurachi, Vasile Drăguţ, vol. 1-2, col. ,,Biblioteca de artă", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Alexandr Alexandrovic Vasiliev, Istoria Imperiului Bizantin, trad. Ionuţ-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurenţiu Nazâru, Editura Polirom, Iaşi, 2010; Stelian Brezeanu, Istoria Imperiului Bizantin, Editura Meronia, Bucureşti, 2007; Idem, O istorie a Imperiului Bizantin, Editura Albatros, Bucureşti, 1981; Edward Gibbon, Istoria declinului şi a prăbuşirii Imperiului roman, trad. Dan Hurmuzescu, vol 1-3, col. ,,Biblioteca pentru toţi", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Vasile Mărculeţ, Imperiul Bizantin la Dunărea de Jos în secolele X-XII – spaţiul carpato-balcanic în politcă a Imperiului Bizantin, Editura s. n., Târgu Mureş, 2005.

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

Recenzie
„CIRESE AMARE”
de Ion C. Gociu

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare”, semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia -proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii”, cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare.

Prima nuvelă, intitulată Idile, este povestea sinuoasă a unei femei care era „pur şi simplu revoltată de viaţa ei anostă, lipsită de bucuriile tinereţii” .Violeta Neşu, nora Tomiţii lui Boian Neşu din Brădet, este venită la ţară, în casa soacrei sale, pentru a îngriji de gospodărie, cât timp femeia era internată la spital. Persoană trăită la oraş, cu tabieturi „de doamnă abia trecută de 25 de ani”, căsătorită cu un bărbat mai mare cu câţiva ani, mereu plecat cu serviciul, este nevoită să se acomodeze pentru câtva timp cu treburile gospodăreşti într-o ogradă plină cu o „tâlvură” de păsări şi chiar să ducă vitele la păscut în Ogaşul popii, pe Valea cu Urzicile.

. Acolo îl întâlneşte pe Bebe Popescu, student medicinist în anul IV, cu care are o scurtă poveste de iubire. Când se întoarce acasă, plină de remuşcări, constată trecerea unei alte femei prin patul conjugal şi atunci hotărăşte în sinea sa că ea trebuie să se realizeze, să urmeze o facultate, să meargă la serviciu, indiferent de compromisurile pe care va trebui să le facă. La examene îl cunoaşte pa Ionel Pop, cu care va a vea cea mai frumoasă poveste de iubire, un om alături de care se simte încurajată şi ocrotită. În al patrulea an de iubire şi întâlniri scurte, distanţa şi problemele familiale ale lui Ionel, duc la răcirea relaţiei. Totuşi Violeta îl aşteaptă să-i fie alături la examenul de licenţă, aşa cum i-a promis. El nu vine, ei i se face rău în sală şi „are un atac miocardic, petrecut în timpul susţinerii examenului de licenţă”. Moare, fără să fi aflat că, „în urma unui stupid accident de circulaţie” , nici Ionel nu mai trăieşte. Ca o stupidă coincidenţă, ei sunt înmormântaţi în aceeaşi zi, aproape la aceeaşi oră, dar în localităţi diferite.

Cea de a doua nuvelă, Jugul din Gura Lupoii, poartă cititorul pe la Lupoaia, locul unde „plecam duminica, cu vitele să le păşunăm, toată ziua”. Aceasta era ocupaţia copiilor mai mărişori, bucuroşi că merindele aduse de acasă le permiteau să petreacă toată ziua, prinşi în felurite hârjoane şi, de ce nu, în jocuri idilice. Astfel, autorul aduce amintiri din copilărie, asemeni veşnicului copil humuleştean, al cărui suflet tremura pentru Smărăndiţa Popii. Aici, pe acest colţ de rai, se petrece idila cu Menţa, cea cu care „la jocurile în care ne ţineam de mână, am fost nedespărţiţi ziua întreagă, iar transpiraţia palmelor ne-a unit şi mai mult sentimentele”.

Dar tot aici, în gura văii, pe „un salcâm scorburos de vreme” atârna un jug vechi şi, alături, o tăbliţă de lemn scorojită care explica: „Trecătorule, blestemă să se aleagă praful de el şi de copiii celui ce a furat boii care trăgeau la acest jug”.

Peste ani şi ani, avea să se vădească făptaşul furtului în persoana lui nea Păntilie al Constandinei din Boştini, gospodar cu trei copii, oropsit de necazurile acestora şi rămas singur. Pe patul de moarte, la spovedanie, mărturiseşte preotului că el este vinovatul. Cu abilitate literară, folosind metoda poveste în poveste, autorul ne aduce obiceiuri, credinţe, mituri, superstiţii, eresuri din lumea satului Ciuperceni şi a împrejurimilor sale. Astfel este şi povestea cu moroiul Vâjaică şi cu obiceiul cunoscut plaiurilor olteneşti: „l-au dezgropat şi i-au înfipt în burtă un piroi de-al mare, de se bat în căpriorii coperişului la căşi”

.

Cea de-a treia nuvelă, Coarba, prezintă cititorului o poveste de vânătoare petrecută în aceste locuri. Folosind iar metoda poveste în poveste, scriitorul îl lasă pe Vasile Popete, un prieten din tinereţe, să spună o întâmplare neobişnuită. Povestind acela despre locul special numit Coarba, după numele unei femei care a locuit singură în această poiană „Coarba a fost frumoasă ca o zână, iar trecută de tinereţe era harnică şi pricepută în toate” şi a întocmit un fel de han, ca Moara cu noroc, unde se adăposteau „în caz de primejdie....unii din locuitorii satului”.

Vasile Popete, întors după ani şi ani în locurile natale, unde „Poiana de la Coarba nu mai este ca altădată!”, pleacă la

vânătoare prin locurile ştiute, „pe matca Puturoasei, înspre Coarba". Ezită să tragă „într-o hâţă de mistreţi încolonaţi perfect…era o scroafă cu şase godaci", apoi, într-o poieniţă, găseşte „în ciopor, nişte căprioare, toate îndreptate cu capetele spre mine". Singurul foc de armă slobozit lasă căzută una, care nu este moartă şi pe care vânătorul o înjunghie cu pumnalul. „Eu eram autorul fărădelegii şi eram buimac". Această întâmplare îi aduce alte remuşcări şi îl determină pe Vasile Popete să-şi vândă preţioasa sa armă tânărului său coleg Nicu. Peste un timp acesta este găsit mort, împuşcat în burtă şi „cu arma găsită lângă el, în partea stângă". Un sfârşit dramatic, pentru care autorul lansează o întrebare: „Cine oare decide şi rostuieşte cursul evenimentelor atât de nefericite!:"

Cea de a patra nuvelă Destăinuiri la ceas de seară, prilejuieşte prozatorului o analiză minuţioasă a metamorfozei oricărei femei. Relaţia dintre Panti şi Puşa, doi oameni trecuţi de o anumită vârstă, care se află într-o relativă singurătate, soţii fiecăruia plecaţi în străinătate, la nepoţi, începe aproape instantaneu. Pentru Panti această legătură amoroasă, târzie şi oarecum scurtă, îi întăreşte convingerea că femeia poate avea până la şaisprezece ani puritatea unei flori sfioase de Viorea, spre douăzeci de ani ademenirile unei Zambile, ce îşi dezvăluie parfumul delicat şi promiţător, fără a-şi deschide petalele, după treizeci de ani este un adevărat Crin Imperial, în plinătatea puterilor cuceritoare, cu parfum ameţitor şi petale gata-gata să se deschidă în faţa unui cuceritor care o merită, după patruzeci de ani. Trandafirul darnic şi parfumat, devine stăpânul inimilor, iar după cincizeci de ani, femeia capătă frumuseţea şi înţelepciunea unei Crizanteme, care ştie că depinde numai de ea să trăiască armonios, cât mai armonios, împreună cu iarna care vine.

Pentru Puşa, stadiul de Viorea se scurge între descoperirea propriei înfloriri şi statutul de „fiică de exploatatori", stare care-i creează neplăceri la şcoală. Trecând de această perioadă îl cunoaşte pe Adrian, inginer petrolist, viitorul soţ şi stare de Zambilă, căsătorită deja, îi oferă o nouă viaţă. Apoi cucerită de Sandy, „şeful unei echipe de control… bărbat frumos, matur şi serios", Crinul Imperial acceptă o aventură extraconjugală, fără urmări majore. În continuare se desfăşoară viaţa de floare Trandafir când Puşa descoperă o infidelitatea a soţului petrecută în căminul conjugal, însă nu poate înţepa fiindcă acesta conchide: „Să fii rezonabilă, să iei lucrurile aşa cum sunt şi să ştii că şi tu la vârsta ei, ai făcut la fel. …Mulţumesc, doamnă, pentru înţelegere şi să trăieşti sănătoasă, iubitoare şi tot aşa de frumoasă"…Acum, relaţia cu Panti este un început în viaţa florii Crizantemă: Bondarule cu crisalide argintii, nu uita că eşti singurul care te-ai înfruptat din nectarul meu de Floare Crizantemă!"

Cea de-a cincea nuvelă Cireşe amare, are o temă mai tristă. Ionel, copilul Mariei şi a lui Costică Bobocel, ajuns elev de liceu, părăseşte satul şi locuieşte cu tatăl său, acum muncitor la fabrică, într-o cămăruţă cu chirie. Alături erau şi alţi chiriaşi, printre care şi Florica, muncitoare şi ea. Ionel încearcă să se obişnuiască cu rigorile noii vieţi. În ziua prăznuirii Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena merge împreună cu Victor, noul său prieten, la scaldă. În hârjoana lor, cocoţaţi apoi într-un copac, cei doi îi văd în zăvoi pe Costică Bobocel şi vecina Florica, prinşi într-o scenă amoroasă. Băiatul este bulversat de această descoperire, iar Costică, tatăl întors acasă, plin de remuşcări, a încercat să-şi împace feciorul cu cireşe dulci de mai, fructe pe care băiatul le refuză, lăsându-le neatinse. Şi „Cireşele aduse în pungă, în dar pentru copilul său, într-o zi de mare sărbătoare, din soiul de cireşe pietroase şi dulci, se făcuseră amare."

Întregul volum de proză „Cireşe amare", semnat de domnul colonel (r) Ion C. Gociu, este o poveste fabuloasă în care obiceiurile strămoşeşti, superstiţiile, blestemele se împletesc frumos cu descrierile spaţiului, ale timpului şi ale anotimpului. Încât, ca şi cititor, te întrebi dacă au fost necesare toate acestea pentru a învălui tema erotismului ce predomină aceste nuvele. Sau, dimpotrivă, înţelesurile şi subînţelesurile erotice au fost create special de acest autor talentat, pentru a avea posibilitatea să plimbe imaginaţia cititorului prin locurile de basm ale ţinuturilor natale. Oricare ar fi fost intenţia scriitorului, strategia folosită de domnul Ion C. Gociu a condus la o victorie: o carte frumoasă, bine scrisă şi captivantă, pentru care scriitorul merită felicitări!

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare", semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia - proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii", cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare

Lucia Pătraşcu, Brăila, ianuarie 2016

Lucia Pătraşcu

Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei la Sămănătorul:

Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni

„În seara zilei de joi 14 ianuarie 2016, înainte de Ziua Culturii Naţionale, dar subscrisă acesteia, la Biblioteca Judeţeană "Christian Tell" Gorj, s-a petrecut un fapt inedit, care, cu siguranţă va rămâne încrustat în memoria celor prezenţi atunci la Sala de Lectură a instituţiei. „Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni" – aşa cum a fost concepută de remarcabila profesoară Elena Roată, a prins contur şi înfăptuire cu sprijinul managerului Bibliotecii, Olimpia Bratu şi preşedintelui Cenaclului Columna, Marius Iorga.

Elevi ai claselor a XI-a şi a X-a de la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" înfăţişatu-s-au înarmaţi cu lecturile şi, mai ales, cu punctele de vedere, obiective, bine structurate în prezentări, faţă în faţă cu autorii textelor împricinate, aşadar – Iulia Popescu, Alin Negrea, Adina Lilă, Nicoleta Roşoiu, Eliza Alionescu, Irina Bărbulescu, Cristina Pănescu, Iulia Stroe, Ionela Marinescu, Mihai Merişescu, Eduard Mititică, Roxana Călin, Carina Oprea, Mihaela Guran, Annemarie Mocioi, Adelina Sichitiu, Andreea Croicu, Simona Santu şi Mihaela Mogoş versus tot atâţia scriitori.

Grupul elevilor participanţi

Şi au fost nouăsprezece. Pionieri ai unei acţiuni inedite. Frumoşi şi sinceri, interesaţi şi interesanţi. Nouăsprezece temerari pe care i-am ascultat cu sufletul la gură – fiindcă niciodată nu ni se mai oferise o asemenea şansă: să fim faţă în faţă cu nişte critici (chiar lipsiţi de experienţă!) de la care nu ştiam la ce să ne aşteptăm. Perechile au fost astfel: Popescu Iulia – Doru V. Fometescu, Alin Negrea – Ion Popescu-Brădiceni, Lilă Adina – Spiridon Popescu şi Mariana Cornoiu, Roşoiu Nicoleta – Eli Gîlcescu, Alionescu Eliza – Nina Voiculescu, Bărbulescu Irina – Ion Gociu, Pănescu Cristina – Vasile Ponea, Stroe Iulia – Viorel Gârbaciu, Marinescu Ionela – Gelu Birău, Merişescu Mihai – Lazăr Popescu, Mititică Eduard – Marius Iorga, Călin Roxana – Mihai Amaradia, Guran Mihaela – Ion Trancău, Ane Marie Mocioi – Ion Mocioi, Sichitiu Adelina – George Drăghescu, Croicu Andreea – Zoia Elena Deju, Simona Santu – Viorel Surdoiu, Mogos Mihaela – Cristian George Brebenel.

Emoţiile s-au simţit de la început de ambele părţi şi-am încercat să le diminuăm trecând peste orice formă de politeţe, fără prezentări şi fără cuvântări premergătoare. Am intrat direct în program, aşa cum s-au organizat elevii. Le-am dat mână liberă, urmărindu-i, studiind, în paralel, emoţia cu care vorbea fiecare şi emoţia cu care îl privea autorul despre care se cuvânta. Spre final, când au terminat toţi nouăsprezece, a venit rândul autorilor să se prezinte. Iar părerile au fost unanime: după-amiaza era salvată, fiindcă fusese un succes.

Elevii găsiseră calea optimă pentru a se apropia de fiecare."

NOTE DE CITITOR

Bună ziua!

Mă numesc Bărbulescu Irina şi sunt elevă la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" în clasa XI-a H. Faptul că mă aflu aici în faţa dumneavoastră, oameni de cultură ai judeţului Gorj, îmi face o deosebită plăcere să mă bucur, că noi, generaţia tânără avem ocazia să fim alături de Domniile Voastre.

Pusă în situaţia alegerii unui autor a cărui operă să o pot promova şi în rândul adolescenţilor, pentru mine a fost o circumstanţă destul de uşoară, după ce am citit lista cu scriitorii Cenaclului Columna, prezentată de către profesorul nostru de Limba română, doamna Elena Roată.

Pentru că îl cunosc de când eram la o vârstă fragedă, l-am ales pe domnul colonel (r) Ion C. Gociu, despre care ştiam de la tatăl şi bunicii mei unde am găsit volumele operei dânsului şi le-am citit în vacanţe. Dintre creaţiile dumnealui: **„Din Văianu la Toronto", „Cireşe amare", „Maia" volumele I şi II, „La vârsta senectuţii"** şi co-autor împreună cu doamna Nelly Gociu la romanul **„Copilul nedorit"**, am ales opera care se pliază mai bine pe sufletul meu. Fiindcă sunt o persoană pasionată de psihologia vieţii, de modul în care omul îşi desfăşoară întreg parcusul fiinţei sale, am ales prima carte lansată în anul 2010 **„Din Văianu la Toronto"**, un Bildungsroman (roman al vieţii) sau cum noi adolescenţii îl numim, un Jurnal.

Domnul Ion C. Gociu, născut la 10 mai 1934, în comuna Ciuperceni, judeţul Gorj, a ales să-şi publice primul său roman semnat cu pseudonume: „Mugurel Pădureanu-Coarba", un lucru destul de abstract pentru mine la început. Citind volumul, am

aflat că prin locul unde s-a născut şi a copilărit s-a considerat un *mugurel* al *pădurii*, iar *Coarba* este un loc dominant cu o poiană într-un codru secular. De asemenea, titlul a fost ales în urma unor întâmplări, domnul Gociu petrecând destul de mult timp în Canada, la fiica şi ginerele dumnealui. Acolo, departe de ţară şi soţie, dispunând de mult timp fără alte griji, a început să scrie într-un Jurnal personal, gânduri, amintiri din copilărie şi adolescenţă, întâmplări ce aveau să devină mai târziu, rânduri ce îi împânzesc cărţile.

În bildungsromanul **„Din Văianu la Toronto”**, autorul a reliefat în mod original satul gorjenesc, cu tradiţii şi obiceiuri, cu graiul specific şi cu dor nemărginit asupra locurilor natale. Năzbâtiile petrecute la vârsta copilăriei, ***„Întâmplări pe drumul lung al târgului”, „Radioul învăţătorului”***, datinile care încă îi mai dăinuie prin minte şi în suflet precum: ***Ignatul*** (sacrificarea porcului de Crăciun), ***„Piţărei”*** (colindeţii), întâmplări din viaţa satului, ***„Casa în care m-am născut”, „Vârtejul”, „Mătuşa Gheorghiţa”, „Am cum să n-am” sau „Dare-ai în punga lui popa Radu”.***

Cu un talent deosebit este descris modul în care se săvârşea comerţul prin modul ***„Troc”*** (marfă contra marfă).

În ***„Drumul lânii”,*** prin descrieri superbe ne aminteşte de relaţiile dintre românii din Regat şi de cei de dincolo de munţi, pe vremea când încă nu se realizase Marea Unire. Chiva, regăţeancă, fată săracă, dar frumoasă plecată după lână cu sarsanaua plină de ulcele, tutun, arnici etc., ajunge la Cornereva, locul de destinaţie, să fie cerută în căsătorie de un gugulan bogat, cu multe stâne de oi, care o peţeşte mergând la părinţi.

Plecată de acasă, în grupul de olteni încălţată în opinci, se înapoiază adusă de gugulan călare pe un cal, în picioare purtând ghete oferite de acesta.

De atunci, *„Odată pe an, pe un cal frumos, cu desage grele şi bine cumpănite, Tanti Chiva trecea munţii pe acelaşi* ***„Drum al lânii”,*** *să-şi vadă părinţii şi fraţii, cu copiii şi nepoţii lor. Aşa am cunoscut-o şi am asemuit-o cu Vitoria Lipan, eroina romanului „Baltagul” de Mihail Sadoveanu”.* (pag. 93)

Nelipsitele idealuri ale tinereţii precum şi bucuria împlinirii acestora, emoţiile simţite în timpul dragostei adolescentine, a primului sărut şi nu numai, ***„Galbenă gutuie”***, dar şi greutăţile întâmpinate de-a lungul vieţii, au format omul de azi. Vezi ***„În căutarea destinului”*** (pag.121) din care, încă de la început reţii din moto:*„Dacă găseşti un drum fără obstacole, probabil că drumul acela nu duce nicăieri”(J.F.Kennedy).*

Ajuns elev în şcoala militară, Ion Gociu a suportat cu stoicism toate privaţiunile şi servituţile învăţământului militar, gândind că drumul pe care l-a început îl duce spre realizarea idealurilor sale.

Din punctul meu de vedere, omul de azi (autorul) a realizat faptul că în ciuda apăsărilor sufleteşti ce bântuie viaţa oricărei persoane, viaţa merită cu adevărat trăită.

Aceasta este cea mai mare învăţătură pe care noi, cititorii de pretutindeni, o putem concluziona la citirea acestei cărţi, că nu trebuie să ne dăm în lături de la această luptă permanentă cu viaţa şi trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă să nu ni-o irosim.

Indic această operă, nu pentru că sunt aici să fac asta, o propun din suflet.

O recomand atât adolescenţilor care, cu siguranţă au ce învăţa din această scriere, o propun şi persoanelor mai pretenţioase din punct de vedere al literaturii, pentru că merită cu adevărat, dar nu în ultimul rând, o indic şi oamenilor ce se încumetă să dea piept cu adevăratele greutăţi şi sentimente pe care un om ajuns la o vârstă octogenară le-a trăit cu atâta patos.

Vă mulţumesc!

Irina Barbulescu, 14 ianuarie, 2015.

Eleva Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei

Alexandru Melian

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Scrisoare deschisă Preşedintelui României

Domnule Preşedinte,

Demersul meu pleacă de la convingerea, că **e mai folositor să aprinzi un muc de lumânare, decât să te plângi că e întuneric.**

Sper să va mai amintiţi că Revoluţia din decembrie 1989 a fost pusă sub semnul miracolului. Si a fost un miracol, dincolo de toate teoriile conspiraţioniste vehiculate până astăzi. Sunt convins, de asemenea, că aţi trăit aceeaşi dezamăgire şi tristeţe, precum imensa majoritate a românilor, faţa de trădarea idealurilor de salvare naţională, de constituire a unei puteri reprezentative, - competente şi responsabile - care să asigure renaşterea autentică a României . Aţi fost martor că salvarea *naţională* a devenit *salvarea foştilor*, iar *puterea reprezentativă un conglomerat amorf, motivat doar de "renaşterea" personală, de gaşcă, de familie.*

In aceste zile, după mai bine de un an de când ati ajuns pe fotoliul de la Cotroceni, trăim sentimentul ca istoria se repetă… Alegerea dv. cu 10 procente mai mult decât adversarul, - după ce acesta câştigase primul tur la o diferenţă de 10 procente (şi aceasta în condiţiile în care candidatul PSD, încălcând cel puţin legile bunului simţ, a rămas prim ministru, cu guvernul întreg la dispoziţia sa) – poate fi socotită şi ea un miracol. Explicaţiile pot fi multe, dar miracolul rămâne. Din păcate, similitudinile nu se opresc doar aici. Speranţele puse în înlăturarea de la putere a uneia din cele mai dezamăgitoare şi primejdioase figuri din politica românească şi alegerea unui om care şi-a dovedit nemijlocit calităţile în administrarea performantă a Sibiului, fără apucături politicianiste, modest şi adept al *lucrului bine făcut* şi mai ales speranţele în reaşezarea României pe făgaşul aşteptat, care să ducă într-adevăr la renaşterea ei, sunt,- până în acest moment – grav compromise. Dezamăgirea, tristeţea şi uneori revolta, ne cuprinde din nou.

Să facem un bilanţ telegramic (1) :

Prestaţia dv. în campania electorală a fost modesta, mai ales în plan comunicaţional. Ne-am zis însă, **cei mai mulţi oameni politici nu de elocinţă duc lipsă, ci de conştiinţă.** Si am sperat ca această compensare să funcţioneze. Până acum , ea n-a prea funcţionat.

După ce aţi fost ales, aţi uitat de rolul constituţional al preşedintelui şi v-aţi exprimat public că vă doriţi guvernul dv. ca şi cum eraţi preşedinte de partid, nu de ţară. Sigur că aveaţi în vedere PNL şi PDL, partidele care au decis să se unească, dar nu s-au unit nici până astăzi. Nu aceasta e însă problema cea mai importantă. Problema este că asanarea acestor partide nu s-a produs. Mulţi din cei care au suflat aproape 10 ani în pânzele căpitanului de tristă aminire şi ridiculă actualitate, vor să fie crezuţi, - cu girul dv. – că sunt gata să facă azi ceea ce n-au făcut în peste 25 de ani.

Aţi asistat neputiincios la tragi-comedia *Ponta-Dragnea-Oprea*, ezitând să dizolvaţi Parlamentul şi să organizaţi alegeri generale. Cu atât mai mult cu cât acest Parlament s-a dovedit o monstruozitate prin numărul membrilor, calitatea lor şi mai ales prin activitatea, nu doar dezonorantă, ci, în primul rând, orientată cu aroganţă şi perfidie împotriva intereselor şi valorilor societăţii care i-au investit cu putere. Aţi preferat să fiţi, din nou, spectator în faţa unei realităţi bolnăvicioase, sintetizata perfect de Stelian Tănase în articolul menţionat: *PSD nu era dispus să cedeze puterea, PNL nu era pregătit s-o preia.*

Fără a mă referi şi la alte aspecte care validează paralelismul negativ cu cele petrecute după Revoluţie şi care pun sub semnul întrebării conştiinţa dv. politică, mă voi mai referi doar la unul singur. El este punctul de plecare al situaţiei revoltătoare care m-a determinat să vă adresez această scrisoare deschisă. La fel ca Ion Iliescu în 1989, politica dv. de cadre s-a dovedit neprincipială, partizană şi păgubitoare. Si din multele exemple care s-ar putea da, am să supun atenţiei şi conştiinţei dv.pe cel mai flagrant. La puţin timp după preluarea funcţiei, aţi numit, aşa cum era şi firesc, dar mai ales de mare responsabilitate, şefii unor instituţii foarte importante, între care şi SIE. Perplexitatea de atunci a amuţit până şi vocile celor obişnuiţi să vă laude. Răzvan Ungureanu,devenit după alegeri consilirul dv. personal, şeful SIE ?!?!...

Care v-au fost criteriile, motivaţiile…interesele acestei desemnări ? O fi fost pentru că în această funcţie l-a căftănit, înaintea dv., T. Băsescu, pe care vi l-aţi luat ca model de înţelepciune politică ? O fi fost pentru guvernarea lui lamentabilă din care a fost alungat sub presiunea cetăţenilor revoltaţi coborâţi în stradă, în iarna lui 2012 ? O fi fost pentru că n-aţi binevoit să cunoaşteţi sau să ţineţi cont de conţinutul moţiunii de cezură care a dus la căderea acestui guvrn, în 27 aprilie 2012 ? O fi fost pentru patriotismul şi competenţa cu care a cedat Ungariei Moştenirea Gojdu şi Rusiei Tezaurul românesc de la Moscova ? O fi fost pentru încălcarea autonomiei universitate la Tg. Mureş unde a impus o linie de predare în limba maghiară ?

Sunt întrebări la care ar trebui să răspundă şi Parlamentul României, cel care a dat girul opţiunii prezidenţiale.

Ce rol a jucat conştiinţa, - şi a Preşedintelui şi a parlamentarilor- când au investit într-o funcţie de asemenea răspundere un personaj politic cu atâtea carenţe şi cu atâtea fapte condamnabile la activul său ?

Desigur, ca de atâtea ori, pe scena noastră politică, când ceva bun n-a fost făcut iar ceva rău n-a putut fi evitat, invocarea democraţiei şi a libertaţii care nu trebuie încălcate devine sloganul demagogic cel mai prizat. Trebuie însă să se înţeleagă odată că **democraţia este mama libertaţii, nu patroana de bordel a acesteia**. Trebuie să învăţăm, şi din istoria mai îndepărtată şi

din ultimii 26 de ani, c**ă atunci când libertatea devine libertinaj, democraţia populism negustoresc iar înţelepciunea şmecherie, lumea trebuie să se aştepte la pedeapsa tuturor rătăcirilor.**

Nu cunoaştem toate consecinţele acestei numiri iresponsabile, dar zilele trecute am aflat una, extrem de gravă, prin intermediul publicaţiei Cotidianul care a publicat sub semnătura lui Ion Spânu articolul « Incredibilă sfidare a României de către şeful spionilor: Soţia lui Mihai Răzvan Ungureanu încasează în continuare 84.000 euro de la OMV Viena » . Inainte de a ajunge la fotocopia ultimei declaraţii de avere a şefului SIE, nu ne-a venit să credem ochilor că este posibilă o asemenea excrocherie, cu iz de trădare naţională. O excrocherie patronata de doi preşedinţi ai ţării ?!?!..

In rezumat, iată ce aflăm din acest articol. Sotia lui M.R. Ungureanu, şeful SIE, prestează « servicii medicale de urgenţă » fi**rmei austriece OMV din Viena**, începând din 2009, atunci când iubitul ei soţ a devenit pentru prima data şeful SIE, sub preşedinţia de neuitat a lui T. Basescu. Fireşte, serviciile sale nu sunt gratuite. Ele sunt plătite cu « modesta sumă » de 84000 de euro anual. Se precizează, însă, că doamna doctor anestezist este salariată, cu normă întreagă a Spitalului Fundeni. E adevărat, salariul ei acolo e ridicol, în raport cu stipendiul austriac, e doar de 58392 de lei pe an. Aflăm, de asemenea că soţia şefului SIE este o femeie activă, multilateral dezvoltată şi cu un apetit pecuniar, demn de soţul ei. De prin noiembrie 2007 ea este administratorul firmei P**etromed Solutions SRL**, subsidiară a **Grupului OMV Petrom.** Sigur, primul gând care-ţi vine în minte este cam ce fel de servicii prestează acolo doamna (sau poate domnul) ? Anesteziile sale îi vizează pe membrii OMV sau pe bolnavii din România ? Cred că se subînţelege că nu mă refer la bolnavii de la Spitalul Fundeni !!!...

Intrebarea fundamentală însă, de o gravitate maximă, se referă la respectarea constituţiei, la legile privind conflictul de interese şi, mai ales, la felul în care înţelegeţi dv. şi Parlamentul să apăraţi interesele ţării care v-a ales s-o conduce?i .

Detaliile cazului se află în articolul menţionat iar publicaţia Cotidianul aşteaptă, în conformitate cu legea, valabilă şi pentru Preşedintele ţării, poziţia dumneavoastră.

In ceea ce mă priveşte, în calitate de simplu cetăţean al acestei ţări şi în numele strigătului de disperare şi al ideilor transmise cu câteva luni înainte de Revoluţia din decembri 1989, la postul de radio « Europe liberă » şi, sper, în numele multora dintre compatrioţii mei, vă solicit, Domnule Preşedinte, să analizaţi cu toată răspunderea această situaţie şi să luati măsurile radicale şi chirurgicale care se impun, transmiţându-le opiniei publice, sper cu recunoaşterea erorii dv. de a fi numit într-o funcţie a statului atât de importantă un personaj atât de nepotrivit.

Dacă socotiţi că nu puteţi face acest lucru, că aveţi treburi mai importante, eventual să plecaţi într-o altă vacanţă, demn şi onorabil este să va daţi demisia.

Nu aşteptaţi din nou strada să se substituie celor pe care i-au ales !

Nu giraţi trădarea şi nu terfeliţi încrederea celor care au făcut posibil miracolul din noiembrie 2014, nu repetaţi scenariul dezastruos de după Revoluţia din 1989 !

Inchei această scrisoare deschisă cu ultima frază din mesajul meu transmis la « Europa Liberă », pe 27/08/1989 : **Răbdarea românului e proverbială, dar nu e fără de margini!**

Prof.univ. dr. Alexandru MELIAN, *15 ian. 2016*

1.O radiografie riguroasă şi convingătoare a început Stelian Tanase, în primul episod dintr-un serial promis :"Ciudatul an 2015" . Lectura lui v-ar putea fi de folos !

Scriitorul clujean Al Florin Ţene, s-a născut în Drăgăşani. Oltean de-al nostru şi totodată redactor al „Sămănătorului" ne-a trimis mereu articole şi cărţi frumoase. De astă dată a scris un roman pe gândul şi inima noastră. Aşa cum noi tipărim acum documentarul *"George Coşbuc de la Tismana"* încluzând viaţa poetului în contextul făuririi României Reîntregite, tot aşa şi talentatul romancier Al Florin Ţene include în viaţa scriitorului Gib I. Mihăescu momente ale dorinţei lui arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română începând în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Publicăm în întregime cap. 7 al romanului, în care trupele de acoperire ale celor trei armate române au zdrobit rezistenţele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. O îmbinare binevenită cu cartea noastră, care detaliază luptele din Defileul Jiului şi din regat.

(NNT)

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

LA BRAŢ CU ANDROMEDA

Viaţa scriitorului Gib I. Mihăiescu între realitate şi poveste

Fragment din capitolul 7,

DUMNEZEU MOARE CÂND VORBESC ARMELE

Motto: « ***O singură putere îi mâna pe toi deopotrivă; acela'i el neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochii lor de fugari păreau că o văd."*** **Gib I. Mihăescu-** ***Retragerea.***

Un eveniment crucial pentru România s-a declanşat pe tot cuprinsul ării. În seara de 14 august 1916, toboşarii, gorniştii, guriştii, clopotele bisericilor, pe tot cuprinsul ării, în sate şi oraşe, până în cele mai mici cătune din creierul munţilor, au început să anunţe marea mobilizare. Începea Marele Război.

- S-a dus naiba cu benchetuiala noastră! I-a zis Gib, concetăţeanului şi prietenului Gheorghe Stoian, student la Facultatea de Farmacie, întâlnit întâmplător pe strada Batiştei, despre acest eveniment aflat din ziarul „Universul „.

- Tu citeşti ziarul ăsta!? Eu nu citesc nici-un ziar. Nu am timp. Învăţ!

- Eu citesc mai toate ziarele care apar. Mai ales „Universul". Este un ziar corect şi foarte informat. Şi are o istorie…

- Ce istorie?!

-„Universul» a fost unul dintre primele cotidiene de informaţie româneşti, care apărea la aici, în Bucureşti.. A fost fondat la 20 august 1884 de către Luigi Cazzavillan, un jurnalist italian venit în Regatul României din anul 1877, în calitate de corespondent de război.

- Eu nu l-am văzut niciodată!

-E frumos şi estetic. Pe prima pagină alături de titlu sunt două vignete, statuia lui Mihai Viteazul şi un doroban în stânga, şi respectiv statuia lui 'tefan cel Mare în dreapta şi două devize - «Dreptate pentru toţi» în stânga şi «Toţi pentru dreptate» în dreapta. Subtitlul îl are «foaie politică ilustrată», apoi «curierul dimineţii».Una din cauzele succesului acestui ziar este faptul că apărea dimineaa, în timp ce toate celelalte cotidiene apar după-amiaza, iar alta a fost introducerea rubricii «faptul divers» în paginile sale, lucru ce a contribuit favorabil la tirajul ziarului. Universul a fost unul din primele ziare româneşti care a introdus mica publicitate, prin rubrica specială numită „Micul anunţător".

Cotidianul „Universul", fiind conectat la condţii de imprimare şi de difuzare moderne, se tipăreşte rotativă, are servicii telegrafice directe, a fost un precursor al presei de marcă industrială.

- Măi, măi…Gib! Tu le ştii pe toate! s-a mirat Stoian, zis Gogu. Eu mă grăbesc. Trebuie să ajung la o farmacie, unde mai lucrez să fac bani.

- Bine ! Mai ţinem legătura!

Ce nu ştia Gib Mihăescu era faptul că începând cu 20 august, ziarul nu v-a mai apărea. Motivul fiind începerea războiului. Însă urmărea evoluţia evenimentelor citind celelalte publicaţii. Era interesat de evenimentele de pe fronturile Europei, de condiţiile intrării României în război. Chiar participând la manifestaţiile studenţeşti. Era interesat de situaţia românilor din interiorul arcului carpatic, unde dimensiunea definitorie a localităţilor din Arcul intracarpatic, izvorâtă din poziţia lor geografică, o constituie intensele şi multiplele legăturile cu românii de peste munţi.

De-a lungul istoriei, zona sud-estului Transilvaniei, a reprezentat o adevărată „placă turnantă" a relaţiilor economice, sociale, culturale şi spirituale, între Transilvania, Moldova şi Ţara Românească. Spre deosebire de celelalte zone ale Transilvaniei, în localităţile din fostele scaune secuieşti, comunităţile româneşti , cu excepţia celor din zonele Buzăului Ardelean şi a Topliţei, erau reduse numeric, ca urmare a intensului proces de maghiarizare desfăşurat de-a lungul secolelor, atât pe cale paşnică, naturală – prin intermediul căsătoriilor mixte – cât şi pe cale violentă, prin constrângeri legislative şi instituţionale. Românii de aici, erau foarte atenţi la evoluţia vieţii politice austro-ungare, la veştile de pe front, la dezbaterile, frământările, eşecurile şi izbânzile românilor ardeleni, dar mai ales la cea ce se întâmpla în „Regat", aflându-se în contact nemijlocit cu ţinuturile de peste munţi. Intelectualii din zonă, majoritatea beneficiarii ai burselor oferite de Fundaţia Gojdu şi alte fundaţii româneşti din Ardeal, susţineau deschis cauza unirii Transilvaniei cu ţara mamă. Un nume distinct, în publicistica unionistă a vremii, îl reprezintă Ghiţă Popp, personalitate remarcabilă a acestor meleaguri, născut în 1883, în Poiana Sărată, judeţul Treiscaune, viitor fruntaş ţărănist, colaborator apropiat al lui Iuliu Maniu. După o activitate publicistică meritorie, desfăşurată la „Românul" şi „Tribuna", la 27 iulie 1914, trece în vechiul Regat, unde face o propagandă susţinută pentru intrarea României în război de partea aliaţilor. Este recomandat Marelui Stat Major al Armatei Române pentru a organiza nuclee de informatori militari în Ardeal, lucrând cu viitorul general Nicoleanu. În 1915 este colaborator al lui Nicu Filipescu, lider al Partidului Conservator, în cadrul organizaţiei patriotice „Federaţia Unionistă". Ghiţă Popp, face parte din grupul de ardeleni care semnează declaraţia publică de la 1915, prin care se cere intrarea imediată în război a României contra Austro-Ungariei. Toţi semnatarii sunt judecaţi în lipsă şi condamnaţi la moarte. În pofida acestui fapt, Ghiţă Popp, împreună cu alţi intelectuali ardeleni, între anii 1915-1916, editează la Bucureşti seria a –III-a a revistei „ Tribuna", în care militează cu curaj, demnitate şi convingere pentru unirea Transilvaniei cu patria mamă. Publică în acelaşi timp, numeroase articole la „Adevărul" şi „Epoca", numărându-se printre colaboratorii rubricii „Ardealul

vorbeşte”.

La toate astea se gândea Gib I. Mihăescu în acea perioadă, când scrisorile surorii sale Tudorina, de la avocatul Nilă, şi chiar de la mama Ioana îl informau despre deplasările regimentului comandat de cumnatul Gogu Mutu.

Întins în pat, Gib le citea, le recitea, iar ultima scrisoare a tatălui o ţinea sub pernă.

«Dragă băiete,

Să ştii că, cu ajutorul lui Dumnezeu noi suntem sănătoşi. Am cules via şi am făcut ceva vin. Am umplut toate butiile. Dar suntem îngrijoraţi de războiul ăsta care a început. Pe aici, prin gara noastră, trec zilnic şiruri lungi de vagoane cu soldaţi trimişi prin strâmtoarea Câineni-Turnu Roşi să lupte pentru eliberarea Transilvaniei. Mama îi transmite sănătate. Vezi! Ai grijă de tine. Tata.»

Gib citea pe nerăsuflate toate ziarele la bibliotecă Aflase că ofensiva trupelor române, intrate în dispozitivul inamic până dincolo de cursul mijlociu al Târnavelor, părea de nestăvilit. Tot din ziare afla despre întâmplări cu români din Transilvania. În preajma intrării Armatei Române în Transilvania, încă înainte ca România să declare război Austro-Ungariei, a avut loc o adevărată prigoană asupra românilor din zonă. Este cunoscută înscenarea „acţiunii de spionaj”, făcută împotriva unor intelectuali români (acţiune îndrumată îndeaproape de însuşi primul ministru Tisza István), care urmărea să dovedească Germaniei că românii transilvăneni sunt „trădători ai patriei” ungare. Un număr de 14 preoţi români din fostul judeţ Treiscaune, au fost arestaţi în zilele de 22-24 octombrie 1915, sub acuzaţia de „trădare de patrie” şi „spionaj în favoarea României», fapte pentru care au fost închişi şi deportaţi, supuşi unor suferinţe şi umilinţe greu de descris. Prin sentinţa din 6 decembrie 1916 a Tribunalului militar suprem din Budapesta, a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare preotul Ioan Coman din Sita Buzăului. Cu acelaşi prilej au mai fost condamnaţi la închisoare preoţii: Gheorghe Neagovici-Negoiescu din Întorsura Buzăului, Iosif Popovici din Sfântu Gheorghe, Ioan Toma din Dobolii de Jos, Gheorghe Furtună din Covasna, Gheorghe Burlea din Barcani, Nicolae Rădoiu din Ozun ş.a. Din perspectiva comunităţilor româneşti din Arcul intracarpatic, anul 1916, poate fi împărţit în trei perioade distincte: perioada ianuarie–august, de până la intrarea României în război alături de Antanta; lunile august - septembrie, de „administraţie românească”; perioada septembrie–decembrie, de după retragerea armatei române din Transilvania. Până la intrarea României în război, viaţa românilor din Arcul Intracarpatic, parte integrantă a vieţii românilor ardeleni, şi-a continuat cursul, cu cele bune şi mai puţin bune. Prin intermediul presei, în principal a publicaţiilor „Gazeta Transilvaniei”, „Telegraful român” şi „Românul”, românii din Curbura interioară a Carpaţilor erau în legătură directă cu elita românească a vremii, fiind implicaţi în marile frământări ale momentului de dinaintea intrării României în război. După intrarea României în război de partea Antantei, în zona de graniţă cu România, deci şi în sud-estul Transilvaniei, s-au luat măsuri drastice împotriva instituţiilor româneşti. Guvernul maghiar a instituit o „zonă culturală” de protecţie antiromânească.

Demersurile de reprimare a oricărei acţiuni cu caracter românesc din Transilvania a fost îndreptată, cum era şi firesc, îndeosebi asupra intelectualilor români din mediul rural, adică preoţii şi învăţătorii şcolilor confesionale româneşti.

În condiţiile în care cea mai mare parte a învăţătorilor au fost mobilizaţi şi trimişi pe fronturile din Galiţia şi Italia, au rămas doar preoţii care, în condiţiile Transilvaniei româneşti de până la 1918, erau nu numai „cârmuitorii sufleteşti ai credincioşilor, ci şi îndrumătorii lor în problemele naţional-politice, social-economice şi culturale, întreaga viaţă a românilor transilvăneni gravitând pe atunci în jurul Bisericii, fie ea ortodoxă sau greco-catolică”.

Relevantă pentru această stare de spirit, este cazul învăţătorului Elie Rauca, din Hăghig care, „după ce i-a fost maghiarizat numele în Roka, a dus o luptă îndârjită cu guvernul regal ungar timp de zece ani, până şi-a recăpătat numele românesc”. Ca urmare a temerarului său demers şi a muncii neostenite de promovare a „spiritului naţional în inimile românilor din Hăghig şi din jur”, în 1916 a fost considerat „element periculos statului maghiar” şi întemniţat la Cluj şi Sopron. Intrarea României în război, alături de puterile Antantei, a fost primită de românii din Curbura interioară a Carpaţilor cu entuziasm şi cu mari nădejdi de eliberare. În Poiana Sărată, prima localitate românească din judeţul Trei Scaune în care trupele române au intrat în ziua de 14 august 1916, întreaga suflare a satului, în frunte cu preotul Ioan Rafiroiu, a făcut o primire entuziastă ostaşilor români. La intrarea în localitate a fost ridicată „o poartă de triumf”.

La Araci, „locuitorii români i-au primit pe fraţii eliberatori cu fanfara în frunte, împodobindu-i cu flori”. Acelaşi entuziasm la intrarea Armatei Române a fost manifestat şi de locuitorii români ai Topliţei, Tulgheşului şi ai localităţilor din Giurgeu. Augustin Cosma, din parohia Micfalău, scria unui confrate din Regat că „în 24 august au intrat armata română la noi în sat, mai întâiu cavalerie, mai târziu Regimentul infanterie nr. 10 de Putna. S-au purtat foarte omenos prin care au câştigat iubirea şi încrederea populaţiei. Ungurii erau încântaţi de purtarea Armatei Române. Scriitorul acestor şire am avut bucuria de a avea de oaspeţi pe domnii colonei Grigore şi Bota cu care am avut o mulţumire şi bucurie nedescriptibilă”. Cazuri similare s-au petrecut şi în Sfântu Gheorghe, unde locotenentul Marinescu şi sublocotenenţii V. Nicolau şi A. Botezatu, au fost găzduiţi de Bogdan Artur. Şi aceştia au beneficiat de o primire deosebit de ospitalieră.

Încărcat sufleteşte cu atâtea informaii şi frământat de ce se întâmplă cu soldaţii de pe front, dar şi influenat de vremea de afară urâtă, umedă şi cu lapoviţă, se hotărăşte să plece în Oltenia sa, la Drăgăşani. La 10 noiembrie, pe o vreme care îi era milă să dai afară din casă şi un câine, Gib se urcă în tren în Gara de Nord, înfrigurat ca nemţii să nu ajungă înaintea lui. Dorul de ai săi şi de oraşul natal cu oamenii buni şi harnici îl face să fie nerăbdător. De aceea se plimbă neliniştit pe culoarul vagonului de clasa I-a. În gara de la Piteşti, trenul său făcea cruce cu un alt tren ce venea de la Craiova. A coborât să bea puină apă. Apoi a citit în fugă pe un panou istoria gării.

«Gara din Piteşti, este o clădire-tip, similară cu gările din Buzău, Bacău şi Mărăşeşti. În septembrie 1866, Parlamentul României a aprobat construcţia unei linii de 915 kilometri prin Vârciorova, Piteşti, Bucureşti, Buzău, Brăila, Galaţi şi Tecuci, toate oraşe importante . Costul construcţiei era la acel timp de 270.000 de franci de aur pe kilometru şi construcţia a fost încredinţată consorţiului german Strousberg. Linia a fost deschisă în mai multe faze - prima parte, Piteşti - Bucureşti - Galaţi - Roman, a fost deschisă la 13 septembrie 1872, iar partea Vârciorova - Piteşti pe 9 mai 1878. Linia Vârciorova - Roman a fost o parte importantă a infrastructurii feroviare române deoarece a făcut legătura între extremităţile regatului, fiind

o conexiune importantă pentru călători şi marfă între oraşe importante ale Ţării Româneşti şi ale Moldovei. Tot la 13 septembrie 1872, odată cu deschiderea oficială a liniei Piteşti-Bucureşti a fost inaugurată şi Gara din Piteşti".

Dând să urce în vagonul său se întâlneşte cu prietenul, vecinul şi colegul său de la clasele primare George Stoian, zis Gogu.

- Ooo! Ce bucurie, amice! L-a întâmpinat Gogu. Mergi spre casă?

- Da!

- Ai aflat ? Eu de ieri am plecat din Bucureşti, dar nu am mai putut ajunge acasă. Oraşul Drăgăşani a căzut.

- Cum !? Cum se poate?! îl întreabă derutat.

- Este imposibil să ajungem! Frontul este stabilizat pe aliniamentul Drăgăşani şi Piatra Olt. E o imprudenţă ce tangenţiază cu nebunia să traversăm aliniamentul.

- Atunci ce facem?!

- Ne întoarcem la Bucureşti!

- Ne întoarcem. Bani am berechet !

Gogu Stoian şi Gib I. Mihăescu, împreună cu alţi 12 studenţi s-au îmbarcat într-un tren ce se formase în Gara Piteşti, mergând spre Bucureşti.

Urcai într-un vagon de clasa I-a, cei doi îşi deapănă amintirile, dar îşi pun şi probleme despre desfăşurarea evenimentelor.

- Nu credeam că o să ajung să trec printr-un război...

- Omul, dragă Gib, trece prin multe.

- O să vezi că o să înceapă sărăcia, lipsa de alimente, şi câte şi mai câte.

- Ne descurcăm noi!

- O să fie drame în familii. Soldaţi morţi. Chiar civili... Parcă viaţa este o mare comedie, ciudată şi rânjitoare. Amestecă împreună dureri şi bucurii, punând şiroaie de lacrimi lângă zâmbet, punând zâmbet lângă zgomotoase plânsuri.

Ajunşi repede în Gara de Nord, fiindcă garnitura a avut regim de accelerat, fără să oprească în halte, grupul de studenţi au luat două trăsuri cu lampioanele aprinse, şi au poposit la hotelul Princiar, de pe strada Brezoianu. Se înserase şi noroiul de pe străzi părea mai negru de cât este. Pe unele străzi se aprinseseră lămpile publice.

A doua zi, cei întorşi, grupul de studenţi olteni ce s-au împrietenit pe parcursul drumului, au ieşit pe străzi.

Au intrat în prima cafenea, şi asta era Brasserie de la Paix, comandând câte o cafea braziliană şi un pahar de apă sifonată.

- Trebuie să stăm aici până vine cu băuţl cu ziarele legate de el.

Nu peste mult timp a venit un bărbat cu băţul şi ziarele mult aşteptate. Gib s-a înghesuit să citească foile înnegrite cu litere de tipar.

- Citeşte tare, dragă Gib, să auzim cu toţii…a strigat Gogu de la masă.

- Bine! «După doi ani de neutralitate, la 15 august 1916 Romania a decretat mobilizarea, fiind puse pe picior de război următoarele componente ale armatei:

Marele cartier general; 4 comandamente de armata; 6 comandamente de corp de armata ;23 divizii de infanterie; 2 divizii de cavalerie; 5 brigăzi de călăraşi; 1 brigada de grăniceri; 2 brigăzi de artilerie grea; 1 regiment şi 1 divizion de artilerie de munte; unităţile de artilerie antiaeriana, dispunând de 113 piese; unitãile de geniu, constituite in: 1 regiment de căi ferate; 1 regiment de pontonieri; 1 batalion specialităţi, având în compunere 1 companie aerostaţie; aviaţia, compusă din 4 escadrile; marina, cu flotila de Dunăre. Efectivul mobilizat a fost de 833 601 oameni, din care 19 843 erau ofiţeri şi elevi din şcolile militare.

Pe planul înzestrării, armata română începea războiul în condiţii de inferioritate faţă de forţele inamice. Armamentul de infanterie era insuficient ca număr, atât în privinţa puştilor cât mai ales a mitralierelor: un batalion român dispunea de 1-2 piese în vreme ce batalionul german sau austro-ungar avea 5-6 mitraliere grele şi 9 mitraliere uşoare. Pentru a suplini parţial lipsurile în material artileristic au fost demontate tunurile din fortificaţiile oraşului Bucureşti.

Încă din perioada premergătoare intrării în război, Marele stat major elaborase mai multe planuri de campanie, sub forma unor ipoteze. Una dintre acestea, „Ipoteza Z», a devenit în august 1916, planul de campanie al armatei române. El preconiza, în esenţă, ofensiva generală peste Carpaţi pentru a zdrobi rezistenţele inamicului din Transilvania şi a elibera teritoriul romanesc aflat sub dominaţia Austro-Ungariei. Acestui scop strategic îi erau destinate majoritatea forţelor, adică trei din cele patru armate române, reprezentând 80% din totalul efectivelor. Cealaltă armată – aproximativ 20% din forţe – urma să rămână în defensivă pe frontul de sud timp de zece zile, după care, împreună cu un corp de armată rus, trebuia să treacă la ofensiva în Dobrogea.

Inamicul preconiza, prin planul definitivat în iulie 1916 ca în prima etapă Armata 1 austro-ungara să întârzie înaintarea trupelor române în Transilvania şi să le oprească pe cursul mijlociu al Mureşului şi pe Târnava Mică. Concomitent Armata 3 bulgară întărită cu trupe germane şi bulgare trebuia să atace în Dobrogea, depăşind calea ferata Cernavodă - Constanţa. În etapa a doua forţele germano-austro-ungare aveau să treacă la ofensivă forţând Carpaţii, iar cele bulgare să treacă Dunărea pe la Sistov, să cadă în spatele trupelor române şi să le nimicească, silind România să capituleze.

Planul de campanie român stabilea totodată dispozitivul strategic al forţelor. Astfel, de-a lungul arcului carpatic se aflau dispuse: Armata 1, sub comanda generalului I. Culcer, de la Calafat pană la izvoarele Argeşului., având în compunere 6 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 2, comandată de generalul Alexandru Averescu, de la izvoarele Argeşului pană în regiunea Vrancei, dispunând de 4 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 4, sau de nord, sub comanda generalului Constantin Prezan, din valea, Oituzului pana în regiunea Dornei, unde făcea joncţiunea cu armata rusă din Bucovina, având în compunere 3 divizii de infanterie, 1 brigada mixtă, 1 divizie şi 1 brigadă de cavalerie.

Cu misiune defensivă pe Dunăre şi în sudul Dobrogei se afla Armata 3, sub comanda generalului M. Aslan, care avea în compunere 6 divizii de infanterie, 1 divizie şi 2 brigăzi de cavalerie.

O altă grupare de forţe, de tăria a 2 divizii de infanterie, constituia Rezerva generală la dispoziţia Marelui cartier general. Ea se afla concentrată în zona Bucureşti, cu misiunea să intervină în sprijinul forţelor care acţionau în Transilvania.

Când Româania intra în război pe frontul de vest forţele aliate de la Verdun şi de pe Somme băteau pasul pe loc şi nu vor împiedica transferul de importanţă pe frontul românesc; pe frontul italian era acalmie, pe frontul de est urma să se stingă ofensiva Brusilov din lipsa de rezerve

iar pe frontul balcanic, armata Sarrail, în loc să atace, era ea atacată de bulgarii opriţi doar de acţiunea României.

Prin urmare, momentul angajării României nu era cel mai prielnic. Aliaţii păreau istoviţi, fără puterea de a trece la ofensivă pe toate fronturile, cum promiseseră, ceea ce va permite Puterilor Centrale sa-şi concentreze atenţia asupra României devenită „paratrăsnetul războiului», pentru a fi scoasă din război.»

- Gogule!
- Spune!
- Mai citeşte şi tu! Mă doare gura…

Gogu Stoian s-a ridicat de la masă, nu înainte de a mai sorbi din ceaşca de café şi a bea întreg paharul cu apă sifonată.

«Însufleţită de dorinţa arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română a început, în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Trupele de acoperire ale celor trei armate au zdrobit rezistentele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. În luptele purtate în bazinul Haţegului şi lângă Orşova, în zona Timişului de Jos, Bran, la sud de Sibiu, unităţile române au dovedit vitejie şi măiestrie militară, au îmbinat cu succes focul cu manevra prin surprindere în flancul şi spatele dispozitivului inamic. Pană spre sfârşitul lunii august, forţele principale ale celor trei armate române au desfăşurat cu succes operaţiile ofensive stabilite în planul Marelui cartier general, pătrunzând cu impetuozitate pe o adâncime de peste 120 km în zona centrală a frontului din Transilvania. Au fost astfel eliberate oraşele Braşov, Sfântu Gheorghe, Gheorghieni, Miercurea Ciuc şi Orşova. Pretutindeni trupele noastre au fost primite cu entuziasm şi bucurie de populaţia românească din Transilvania eliberată. Dând expresie acestor sentimente „Gazeta Transilvaniei» scria în acele zile: „Stăm încă uluiţi, nu găsim cuvinte să dăm glas bucuriei înăbuşite de suferinele seculare... Fraţii liberatori au sosit... Bine aţi venit şi mergeţi cu bine tot înainte». În timp ce la nord şi vest de arcul carpatic înaintarea forţelor române se desfăşura cu rezultate favorabile, pe frontul de sud inamicul a trecut la ofensivă. O puternică grupare germano-bulgară, sub comanda feldmareşalului Mackensen, a atacat în sudul Dobrogei, cu lovitura principală împotriva capului de pod de la Turtucaia unde se aflau în apărare trupele Diviziei 17 infanterie.

În zilele de 23 şi 24 august au avut loc în această zonă lupte extrem de înverşunate. In ciuda rezistentei dârze opuse şi deselor contraatacuri ce le-a executat, divizia română, suferind pierderi grele şi fiind încercuită de forţele inamice superioare ca număr şi înzestrare, a fost nevoită să cedeze capul de pod de la Turtucaia. Corpul de armată rus, prevăzut prin convenţia militară, să ocupe poziţii defensive în Dobrogea, a intervenit cu mare întârziere şi nu a mai putut salva situaţia. Puternica presiune a forţelor agresoare a silit trupele române să se retragă spre nord ducând lupte pe aliniamente succesive, pană ce, la 6 septembrie, inamicul a fost oprit pe linia Cernavodă - Constanţa. Evenimentele petrecute pe frontul din Dobrogea au avut consecinţe importante asupra desfăşurării ulterioare a primei campanii în ansamblul ei. Comandamentul român a hotărât, la 6 septembrie, oprirea ofensivei în Transilvania şi transportarea unor importante foţre de aici pe frontul de sud, tocmai în zilele în care numeroase forţe germane se concentrau la nord de Carpaţi, pregătindu-se pentru contraofensivă. Marele cartier general român, schimbând planul de campanie cu care începuse războiul, a hotărât să treacă la apărare în Transilvania, aproximativ pe aliniamentul atins de cele trei armate, şi să execute o puternică ofensivă în Dobrogea pentru a nimici gruparea inamică pătrunsă aici.

La 18 septembrie, două divizii române au trecut Dunărea, prin surprindere, în zona localităiţi Flămânda şi au început să înainteze spre sud. Alte patru divizii se pregăteau să treacă peste podul de vase ce se construia sub focul bombardamentelor aviaţiei germane. Deşi în decurs de două zile trupele române au respins rezistenţele inamice şi au realizat lărgirea capului de pod, conturându-se un succes al acestei operaţii, comandamentul român a hotărât să renunţe la manevra de la Flămânda şi să retragă forţele trecute la sud de Dunăre. Aceasta decizie era determinată de faptul că în Transilvania inamicul trecuse la ofensivă.

Aici, pe lângă Armata 1 austro-ungară, fusese constituită, din mari unităţi aduse de pe alte fronturi, Armata 9 germană, pusă sub comanda generalului Falkenhayn, fost şef al Marelui cartier general german. La 13 septembrie inamicul a început ofensiva pe valea Oltului. Trupele române ocupau o poziţie izolată, la sud de Sibiu, fiind despărţite de grupările vecine prin mari masive muntoase. Timp de trei zile cât a durat bătălia de la Sibiu, ostaşii români au opus o rezistenţă deosebit de dârză în faţa forţelor duşmane superioare numeric, retrăgându-se apoi pe crestele munţilor până la vechea frontieră.

Forţele germane au atacat, de asemenea, poziţiile Armatei 2 române ale cărei efective fuseseră reduse simţitor prin trimiterea unor unităi pe frontul de sud. Sub presiunea deosebit de puternică a forţelor inamice, covârşitoare ca număr şi tehnică, trupele noastre au fost nevoite să se retragă pe crestele Carpaţilor. Astfel a luat sfârşit, după patruzeci de zile de la declararea războiului, ofensiva română din Transilvania. Armata noastră începea o nouă etapă a campaniei, al cărei obiectiv central era apărarea trecătorilor Carpaţilor împotriva invaziei inamice care devenea tot mai ameninţătoare.

Intr-adevăr, profitând de stagnarea operaţiilor militare pe alte fronturi, Puterile centrale au concentrat numeroase forţe pe frontul român pentru a scoate din luptă ţara noastră şi a ocupa bogatele sale zone agricole şi petrolifere. Trei mari generali, dintre cei mai capabili, urmau să conducă invazia: Falkenhayn şi Arz von Straussenberg la nord, Mackensen la sud. Aproape două luni inamicul şi-a alternat loviturile repetate, când în sectorul nordic, când în cel sudic, căutând punctele slabe ale acestui front extrem de vast – aproape 1 200 km – adică tot atât cât frontul rus, de la Riga la Carpaţi.

In cursul lunii octombrie, forţele germane şi austro-ungare au declanşat prima bătălie pentru cucerirea trecătorilor Carpaţilor. Trupele inamice au reuşit, cu preţul unor mari pierderi, să ocupe intrările nordice ale defileelor Bran, Predeal şi Buzău. Atacurile de flanc date în direcţia pasurilor Oituz şi Ghimeş, cu intenţia de a deschide accesul pe valea Trotuşului şi a Siretului, au eşuat total. Aici inamicul s-a izbit de rezistenţa, de o dârzenie fără seamăn, a Diviziei 15 infanterie, comandată de generalul Eremia Grigorescu, a cărei deviză „Pe aici nu se trece !» a devenit simbolul legendar al hotărârii întregii armate române de a apăra pământul scump al patriei. In ziua de 6 octombrie 19l6 printr-un vijelios atac la baionetă, ostaşii acestei mari unităti române, supranumită de atunci „Divizia de fier», a aruncat pe inamicul pătruns în forţă dincolo de linia fostei frontiere, producându-i grele pierderi.

Nici încercările trupelor inamice de a pătrunde pe valea Oltului, pe la Turnu Roşu şi pe valea Topologului nu au avut mai mult succes. Şeful Marelui cartier general austro-ungar declara într-un raport adresat comandamentului suprem: „Românii se apără atât de crâncen, încât un

succes hotărâtor nu este de aşteptat decât numai prin aducerea de forţe importante din partea noastră».

Nereuşind sa-şi deschidă prin forţă drumul cel mai scurt spre Bucureşti, inamicul a încercat o lovitură prin surprindere pe Valea Jiului, executând la 10 octombrie o puternică acţiune ofensivă împotriva poziţiilor aparate de Divizia 11 infanterie. După ce au depăşit slabele rezistenţe ale elementelor de acoperire de pe fosta frontieră din zona muntoasă, forţele inamice au înaintat până la nord de Târgu Jiu. Contraatacul viguros al trupelor române, dat la 14 octombrie 1916, a provocat o mare derută în rândul inamicului a cărui retragere precipitată nu s-a mai oprit decât pe poziţiile iniţiale de plecare la ofensivă. La aceste lupte a luat parte cu o însufleţire patriotică impresionantă populaţia satelor din zonă şi îndeosebi locuitorii oraşului Târgu Jiu, bătrâni, femei, copii, bărbaţi nemobilizaţi pentru front, care, înarmaţi cu puşti de vânătoare sau cu arme luate de la răniţi, au respins un detaşament german ce încerca să treacă podul de peste Jiu. In luptele din Valea Jiului din octombrie 1916, printre cei ce şi-au jertfit viaţa pentru apărarea patriei ameninţate s-a aflat şi generalul Ion Dragalina, comandantul Armatei 1 române, rănit mortal în zona acţiunilor de luptă.

Prima bătălie a trecătorilor luase sfârşit printr-un eşec general al planurilor comandamentului german, dar defensiva română devenea din ce în ce mai grea. Noi divizii ale Puterilor centrale erau aduse de pe alte fronturi pentru a zdrobi rezistenţa forţelor române.

In cursul lunii noiembrie 1916 inamicul, cu forţe sporite, a declanşat cea de a doua bătălie a trecătorilor, atacând simultan, pe mai multe direcţii. Gruparea generalului Kuhne a atacat cu 7 divizii poziţiile noastre de pe Valea Jiului apărate de o singură divizie română. In ciuda disproporţiei forţelor, românii s-au luptat cu dârzenie în faţa oraşului Târgu Jiu, dar au fost nevoiţi să se retragă. După ce a ocupat Craiova, această grupare a forţat Oltul şi a început înaintarea spre Bucureşti. Concomitent, alte două grupări inamice îşi îndreptau eforturile ofensive în aceeaşi direcţie: dinspre nord, gruparea generalului Kraft, care reuşise să pătrundă pe valea Oltului; dinspre sud, gruparea generalului Kosch, care forţase Dunărea la, Zimnicea."

Gib îşi sorbea tacticos cafeaua şi asculta. »Trebuie să mă înrolez şi eu. Ar fi păcat de la Dumnezeu ca eu să huzurez pe aici şi concetăţenii mei să moară pe front. Nu este creştineşte." În timp ce Gib gândea astfel de lucruri Gogu a terminat de citit şi s-a întors la masă.

S-au despărţit în faţa braseriei. Gib s-a îndreptat spre gazda sa. Dar, aici vecinii i-au spus că doamna Protopopescu a închis şi a plecat.

- Şi noi ne pregătim de plecare... I-a spus o vecină.

- Nu mai este de stat în Bucureşti! A intrat în vorbă vecinul de vis-a-vis. Mi-a spus proprietăreasa dumitale că a venit o depeşă pe numele dumitale de la o călugăriţă de la Mănăstirea Bistriţa. Mi-a spus proprietăreasa să vă spun că acea călugăriţă pleacă în Moldova cu un grup de medici să îngrijească răniţii .»De la Luminiţa sunt rândurile. Of! Doamne ajutor să treacă cu bine peste durerile şi suferinţele pe care le vede şi le simte. "Gândea Gib în timp ce un dor de ducă îl împingea din spate să plece.

- Mulţumesc de informaţii!

A plecat agale, trist şi copleşit de gânduri.

Prietenii cu care au tras la hotel, toţi au plecat spre Moldova. Bucureştenii trăiesc într-o tensiune din ce în ce mai puternică. Trupele nemţeşti se apropiau. Umbla zvonul că frontal se va stabiliza şi că Bucureştii nu vor cădea. În gazetele, din ce în ce mai puţine, se scria că generalii au de gând să reziste pe Neajlov, la Călugăreni, precum făcuse odinioară Mihai Viteazul. Întreaga populaţie era de acord că nu trebuia lăsată Capitala pradă cizmei prusace, barbară şi fără suflet.

Gib şi prietenul său Gogu Stoian s-au lăsat cuprinşi de atmosferă şi speranţa bucureştenilor, şi au amânat plecarea. Nu le venea a crede că vor ceda Bucureştiul.

- Nu cred că sunt atât de laşi să cedeze capitala!

- Nici eu nu cred... Însă, dragă Gogule, am c-am rămas fără bani. A mormăit Gib, uitându-se cu disperare în portmoneul din piele de căprioară.

- De..., statul la hotel, boieria de prin restaurante ne-au sărăcit !

- Dacă aşi dori să merg spre Moldova nu am bani! Se văita Gib în faţa unei cafele, alături de Gogu.

- În câte e azi, Gogule? Am pierdut şi noţiunea timpului!

- Păi, în 22 noiembrie!

- Auzi canonadele frontului?

- Păi…le-am auzit de alaltăieri !

A doua zi, când s-au întâlnit la aceeaşi cafenea, Bucureştii căzuse în mâna inamicului, care înainta spre Lipscani dinspre vest şi sud-vest.

- Hai, să fugim din Bucureşti !

- Cum?

- Pe jos, spre Chitila!

Au plecat pe jos, prin noroaie, cu încălţările pline de tină, şi spre seară au ajuns la Chitila. E frig. Noroc că se îmbrăcaseră bine. Se înseninase, dar gerul începuse să îngheţe băltoacele care căpătaseră o pojghiţă pe deasupra. Uzi, înfometaţi, au mai apucat ultimul tren care pleca spre Moldova.

- Nu puteţi urca în acest tren ! a zbierat la ei un soldat.

- Uite! Vă dăm bani! s-a adresat Gib unui plutonier.

- Hai ! Urcaţi !

S-au aşezat, destul de comod pe nişte baloturi de fân pentru cai artileriei într-un vagon de marfă cu uşile deschise.

- Să tragem uşile!

Cu greu, le-au închis. Ruginiseră pe canatul lor de metal. După frigul de afară ce le înţepeniseră oasele, căldura din fân începuse să-i dezmorească.

Dorind să se întoarcă pe partea dreaptă, Gib simiţi că-l glodore ceva. Tocmai atunci şi-a adus aminte că avea în buzunar cartea Nuvele de Ion Luca Caragiale, cumpărată de la Take anticarul, apărută la editura Şaraga, în anul 1893, şi care cuprindea nuvelele Păcat, Făclie de Paşti, Poveste, Răzbunare. Le citise pe toate, dar în timpul liber îi plăcea să le mai recitească.

A adormit în sacadatul roţilor de tren, cu gândul că în Moldova poate să se întâlnească cu Luminiţa."Andromeda mea ". Îşi zise. Alături era Gogu şi încă trei militari care moţăiau şi ei.

Toată noaptea s-au scărpinat. Năvăliseră păduchii peste ei. Trenul mergea încet cu opriri îndelungi prin gări, pentru manevre şi ataşări de vagoane. Nu mai ţineau socoteala zilelor şi nici a faptului când este ziuă sau noapte. Într-o gară întunecoasă sunt descărcate baloturile de fân. În vagon se încarcă lăzi închise cu lacăte şi vopsite în kaki. Odată cu această operaţiune se schimbă şi soldaţii cu care, de bine, de rău, se împrieteniseră. S-a schimbat şi paza trenului care nu le mai permite celor doi tineri nemâncaţi să stea în trenul militar.

O iau pe jos spre gara următoare. Gib cu capul în pământ, îndârjit se consola cu faptul că el, înţeleptul este condus de steaua, Andromeda, ce-l urmărea de sus, în noaptea pe care o străbătea pe marginea căii ferate. Mergeau în neştire, cerând pe la casele oamenilor câte o cană de apă şi un codru de pâine. Ajunşi în staţia Tecuci, Gogu şi-a vândut ceasul în

bufetul gării pe două porţii de tocană cu cartofi şi cu câteva bucăţi de ficat de pasăre.

- Măi băieţi, vă văd că sunteţi amărâi rău, pe deasupra vă fac cinste cu un litru de vin de Odobeşti.

- Mulţumesc domnule!

- Dar pe unde umblaţi?

- Vrem să ajungem la Iaşi...

- Să fii sănătoşi, multă lume se retrage spre Ieşi.

După ce au mâncat şi au băut vinul, s-au simţit mai înzdrăveniţi. Au ieşit din bufet şi s-au alăturat cohortelor de oameni ce se îndreptau spre Iaşi. Drumurile spre capitala Moldovei era plin de noroi şi înţesate de convoaie lungi de refugiaţi şi trupe.

Mergând amorţiţi de oboseală, furaţi de somn în mers, a început să plouă mărunt, mocăneşte, Ploaia era rece, care peste o oră, s-a transformat în lapoviţă şi ninsoare. Pierduseră noţiunea timpului, Gib mergea în neştire cu speranţa că steaua Andromeda îl călăuzeşte spre speranţa mult aşteptată. Dinspre răsărit venea val după val un vânt îngheţat, şuierând ca un şarpe uriaş ce-şi ameninţă prada. Toată această umezeală şi crivăul necruător le pătrundeau în oase. Prin gări, pe peroane sau înghesuiţi în sălile de aşteptare, îngheţate şi ele, se aflau oameni flămânzi care se repezeau la rampele părăsite, pe care se aflau, ne păzite, şi ne ridicate, cantităţi apreciabile de cartofi şi sfeclă de zahăr. Le mâncau aşa cum erau, îngheţate scârţâindu-le printre dinţi. De o astfel de “ masă” au beneficiat şi cei doi prieteni, cărora, nu peste puţin timp au simţit cum l-i se umflă amigdalitele din gât.

Dar... foamea era mai puternică. Timp de o săptămână au făcut o foame pe care n-au mai avut-o niciodată.”Toate aceste întâmplări am să le scriu într-o povestire. Îi dau titlul “Retragerea « Am să descriu toată această mizerie. Am să scriu cum… O singură putere îi mână numai pe toţi deopotrivă; aceiaşi neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochi lor de fugari păreau că o văd” Pentru mine acea stea este Andromeda, Luminiţa speranţelor». Astfel gândea Gib mergând epuizat de atâta efort. El care era slăbit, incapabil de eforturi fizice mari, în aceste zile se depăşise pe sine Începuse să-l bântuie gândul abandonului de a merge mai departe. Dar, îl atrăgea, ca Fata Morgana, Andromeda. Însă, pe altă parte, un alt gând îl împingea să se lase în voia soartei. «Cum o da Dumnezeu!” Îşi spunea în gând, mărşăluind mai departe.

Ajunşi în comuna Corod, Gogu Stoian şi-a adus aminte că aici are un coleg de facultate, Mircea Paşcalău. Era spre miezul zilei, soarele abia îşi strecura razele printre norii cenuşii. Au întrebat la câteva case unde este locuina familiei Paşcalău.

- A treia casă de aici! Dincolo de fântâna aceea cu cumpănă. I-a îndrumat o bătrână cu baticul negru înnodat peste gură.

Bucuroşi că se vor întâlnii cu colegul şi că vor beneficia de o oarecare găzduire, cei doi au mărit pasul, nerăbdători să ajungă. Însă picioarele nu-i mai ajutau. Şi-le trăgeau, târându-şi tălpile prin tina de pe drum. Gib privea „spre cei care veneau din urmă, puhoiul ameţitor al duşmanului care înainta, înainta grăbit, îi simţea cum înaintează, nevăzut de adâncimea din urmă “, aşa îşi spunea în gând că va scrie o nuvelă. “Îi voi da titlul Cei din urmă».

Ajunşi în faţa porţii familiei Paşcalău, s-au oprit privind peste gard în ogradă. Nu se vedea ţipenie de om.

- Or fi plecaţi.

- Hai să strigăm!

Cu puţinele puteri au început să strige.

- Domnule Paşcalău! Domnule Paşcalău!

- Cine strigă? I-a întrebat un ţăran ieşind de după colţul casei.

- Oameni buni! Colegi cu Mircea al dumneavoastră!

Domnul Paşcalău s-a apropiat de poartă, privindu-i mai bine pe cei doi tineri.

- Intraţi, vă rog!

- Eu sunt coleg cu Mircea, fiul dumneavoastră! A deschis discuţia Gogu Stoian. Iar dânsul este student la drept, prieten şi concetăţean cu mine.

- Poftiţi în casă! Vă văd înfriguraţi şi obosiţi…

- Venim de la Bucureşti, cum am putut. Când pe jos, când agăţaţi de câte o garnitură de tren militar.

Au urcat cele câte-va trepte în prispa casei cu geamlâc, şi deschizând uşa spre camera dinspre stradă, camera cea bună, i-a poftit înăuntru.

- Intraţi!

- Dar, unde este Mihai! A întrebat Gogu, în timp ce păşea pargul uşii..

- Luaţi loc, pe scaune, sau unde doriţi, pe pat… Eee! Mihai s-a înrolat voluntir şi este cu compania lui la Ieşi.

- Şi noi tot acolo ne ducem…

- Oi fi şi dumneavoastră obosiţi!

- Suntem, bade Paşcalău!

- Mărie! şi-a strigat nevasta.

- Da! Mitre!

- Pregăteşte masa pentru domnii studenţi! Adu aici tot ce trebuie pentru oaspeţi!

- Bine, Mitre!

-…şi cum vă spuneam, Mihai al meu e sărgent! Am primit depeşe de la el. Îmi spune că a fost rănit la picior, nu grav. La îngrijit o călugăriţă de prin părţile Vâlcii!

- Ştii cum o chema? A întrebat curios, Gib.

- Filofteia! Numele ei de călugăriţă…dar, i-a spus că adevăratul ei nume de familie este Dragomirescu.

- Doamne!!!! Este Luminiţa, prietena mea Andromeda!

- Ce Andromedă…ce Luminiţă!? A întrebat mirat domnul Dumitru, crezând că tânărul de alături aiurează.

- Este fost mea prietenă de la şcoală…Îi spuneam Andromeda. Fiindcă ne alesesem ca stea a noastră Constelaţia Andromeda.

—Înţeleg… înţeleg! Ale tinereţii valuri…hehe…

Între timp a intrat şi doamna Maria cu o faţă de masă de un alb imaculat din in. Pe care a pus două farfurii din lut ars, înflorate.

- Dânşii sunt colegii băiatului nostru!

- Sărut mâna doamnă! S-au înclinat cei doi.

Femeia a ieşit, aducând peste câteva minute un castron plin cu ciorbă de fasole cu ciolan afumat, răspândind în cameră un miros plăcut. În castron se afla un căuş din lemn.

- Înainte de masă, duceţi-vă în bucătărie, să vă spălaţi. Acolo este ligheanul pe lavoar, şi tuciul pe plită cu apă caldă.

După ce s-au spălat, au venit din nou în camera bună, aşezându-se în jurul mesei. S-au şters cu un ştergar înflorat aspru din in topit.

- Copii, serviţi-vă cât credeţi de cuviinţă! Le-a spus Maria, ieşind cu discreţie, aşa cum intrase.

Domnul Paşcalău aflat pe un scaun din faţa mesei, a strigat la nevastă.

- Mărieee!!! Să aduci trei clondire şi un borcan cu ţuică! Să-i mai întremăm pe băieţii ăştia. Să nu uiţi să aduci şi unul cu vin!

- Poftiţi! Serviţi!

- Mulţumim!

Şi-au umplut farfuriile cu ciorbă de fasole şi au început să mănânce cu lingurile de lemn. Între timp gospodina casei a adus trei căni din lut, borcan cu ţuică şi o oală din pământ cu vin fiert, cu piper în el..

Domnul Paşcalău privindu-l cum mâncau de repede şi-a dat seama că băieţii de lângă el flămânziseră de multe zile. La turnat ţuică în ceştile de pământ.

- Doamne ajută! Să vă dea domnul sănătate şi să umblaţi cu bine! A zis, rădicând ceaşca.

- Doamne ajută! Doamne ajută! au ciocnit cu domnul Paşcalău. Dând pe gât dintr-o înghiţitură conţinutul ceştilor.

Bând câteva păhărele de ţuică au început să se încălzească

După ce au mâncat sarmalele, carne de porc tocată amestecată cu tărâţe şi au mai băut alte pahare cu vin fiert, băieţii s-au încălzit bine de tot. La fel şi domnul Paşcalău.

- Fă! Mărie! Vino şi tu să ciocneşti un pahar cu vin!

- Acuşi vin!

După ce şi-au urat sănătate şi să se vadă cu bine, împreună cu Mihai, Maria s-a retras pe nesimţite, în timp ce bărbaţii discutau de război.

Se făcuse târziu. Afară se întunecase şi iar începuse să ningă mărunt.

- Vă culcaţi aici! Unul într-un pat, celălalt în patul de lângă fereastră. Înainte de a adormiţi să suflaţi în lampă. Dacă aveţi nevoi ieşiţi în spatele casei. Câinele e legat. Noapte bună!

- Mulţumim! Mâine dimineaţă vrem să plecăm.

- Până la Bârlad vă duc cu căruţa. Tot am ceva treabă până acolo.

- Mulţumim! Noapte bună!

Domnul Paşcalău a ieşit clătinându-se puţin.

A doua zi, imediat după cântatul cocoşului, ce îşi făcea datoria într-un coteţ din fundul ogrăzii, cei doi tineri călători s-au trezit, s-au îmbrăcat, şi ieşind în curte pentru a se spăla pe faţă cu zăpadă, au văzut surprinşi că domnul Paşcalău dejf înhămase calul la căruţă şi îi aştepta.

După ce s-au echipat ca pentru drum, s-au urcat în căruţă pe fânul ce-l pusese stăpânul calului special pentru ei. Doamna Maria a venit şi i-a întins lui Gib o straiţă înflorată din lână.

- V-am pus aici, dragii mami, ceva de mâncare să aveţi pe drum.

- Mulţumim doamna Paşcalău! Să vă dea Dumnezeu sănătate….

- Să închizi poarta după noi, Maria! Rămâi sănătoasă!

- Mergeţi cu Dumnezeu înainte!

Domnul Paşcalău a mângâiat uşor crupa calului, şi acesta a luat-o uşor spre poartă. Trecând podul de bârne piciorul stâng din spate i-a alunecat puţin pe o bârnă îngheată. Domnul Paşcalău îl strânse puţin din hă şi, apoi, au luat-o pe drum în sus pe valea Bârladului.

- Se aude războiul în spatele nostru! Îl simt! Spuse tata lui Mihai. Cred că s-a stabilit la Focşani. Crivăţul bătea din faţă şi le ardea obrajii. Băieţii s-au culcat în fân, trăgând gulerele în sus, să-şi acopere faţa.

Ajunşi la Bârlad pe la orele prânzului, s-au despărţit de domnul Paşcalău, mulţumindu-i pentru găzduire şi efortul de a-i aduce până aici.

În Bârlad era mai multă ordine. Autorităţile militare luaseră măsura de a-i găzdui pe refugiaţi. Cei veniţi de dinainte erau suspicioşi faţă de cei sosiţi mai apoi. Mergând la comenduirea militară, aflată în primărie, nu mică le-a fost surpriza când au dat peste câiţva drăgăşeneni.

- Să trăiţi domnule maior Gheorghe Petrescu!

- Să trăiţi, tinerilor! Ce este cu voi pe aici?

- Ne ducem la Iaşi! ne-a prins războiul în Bucureşti! Nu am mai putut să mergem la ai noştri…frontul se afla pe aliniamentul Piatra Olt-Piteşti!

- Să stai pe aproape că vă aşez într-un tren care merge spre Iaşi!

În momentul acela a apărut şi fostul şef al muzicii militare din Drăgăşani, împreună cu comerciantul Vidu Nicolaescu.

- Să trăiţi domnule maior!

- Să trăieşti, muzicuţă! Băi, băi… s-a mutat Drăgăşaniul aici! S-a mirat maiorul, văzându-l şi pe comerciant.

- Hai să vă duc la gară, băieţi!

- Mulţumim domnule maior!

- Mergem şi noi să bem un vin cu băieţii la bufetul gării! Spuse Vidu Nicolaescu.

Pe drum de la comandament studenţii s-au interesat de familiile lor.

- Nu ştiu nimic! Sunt plecat de mult!

După ce au băut, în grabă, un litru de vin, s-au urcat în trenul care mergea spre Iaşi. «Lung e drumul Iaşului. “ ‘i-a zis Gib, văzând că până la Nicolina au făcut o zi întreagă. Imediat ce a oprit trenul în Gara Iaşi, a fost înconjurat de soldaţi.

- Actele! Scoateţi actele! Le-a zis un subofiţer. Facem trierea!

Gib şi Gogu aveau toate actele în regulă.

- Mergeţi în sala de aşteptare. Acolo, vă face domnul colonel trimiterea la Şcoala de infanterie din Dorohoi.

- Am înţeles!

După ce le-a făcut trimiterea către Şcoala din Dorohoi, nu după mult timp, chiar în noaptea aceea au fost urcaţi în trenul cei ducea spre această localitate.

Din gară au fost preluaţi de un plutonier major şi duşi la Şcoala de Infanterie ce funcţiona într-o cazarmă. Imediat au trecut prin faţa comisiei medicale.

- Domnule Gheorghe Stoian, sunteţi admis! Gogu a ieşit bucuros.

- Am fost admis! Felicitări, I-a spus Gib.

- Să intre domnul Gheorghe Mihăescu! A anunţat un sergent major.

După un control amănunţit, comisia a dat verdictul, scris pe un Buletin Medical. Elev Gheorghe Mihăescu respins. Motivul:»gravă insuficienţă toracică. Semnătura ss. indescifrabil, 30 noiembrie 1916.»

- Drum bun, prietene! Să ai grijă de tine!

- Am! a răspuns morocănos Gib. Gogule îi doresc succes şi …cu Dumnezeu înainte!

S-au îmbrăişat. Gib s-a desprins cu greu, apoi a luat drumul Iaşului. Supărarea pusese stăpânire pe el. Mergea de dimineaţa până seara, drumurile erau desfundate de ploi, iar ghetele abia şi-le trăgea după el, fiind încărcate de noroi. Din mila unor oameni, înnopta în câte o casă, beneficiind de mâncare.

Într-o seară adăstând la o casă de om, citit la viaţa lui, a aflat că la Iaşi, datorită masivelor pierderi de efective pe front s-a înfiinţat o şcoală de infanterie.

- Uite, scrie aici! Îi arată Pătru, ziarul, în timp ce Gib mânca o tocană de cartofi. Scrie şi adresa!

Bucuros nevoie mare, şi-a notat adresa şi a doua zi a plecat mai departe. Pe data de 21 decembrie, oboist şi murdar de noroi, Gib se prezintă la comandantul şcolii. Scund, şi

slăbuţ, cum era, nu prea arăta bine pentru un soldat în armata română.

- Să trăiţi! Domnule comandant! Doresc să mă primiţi în şcoala de infanterişti!

Comandantul s-a uitat la el, l-a studiat din cap până în picioare.

- Măi, tinere! Eşti făcut din…puţin! Nu pot să te primesc. Nu doresc să fii carne de tun, dintr-un luptător nevinovat…

- Vă rog, domnule comandant! Vreau să-mi apăr ţara! Sunt oltean, şi oltenii îşi iubesc ţara şi nevestele!

- De unde eşti măi…viteazule!

- Din Drăgăşani, să traiţi!

- Ai auzit de Suteşti?

- Am auzit domnule maior! Eu sunt de acolo.

- Atunci…moral…aveţi obligaţia să mă primiţi!

- Dacă zici…dumneata…Te primesc!

(Sfârşitul cap. 7 din roman, capitol recomandat a fi citit, pentru că are tematica Războiului pentru Reîntregirea Neamului, precum cărţile de mai jos)

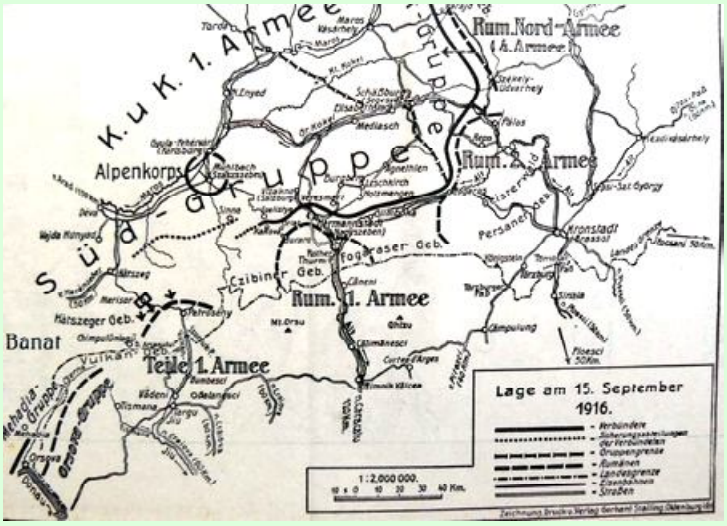

Contraofensiva trupelor austriece în Transilvania

NOU LA EDITURA SEMĂNĂTORUL

Suplimentare de tiraj la memorialul lui Ion Aurariu *„Prin vremuri de război”*

Premieră absolută în luna martie!

Un documentar comun scris de doi cercetători ai vieţii poetului George Coşbuc: prof. Nicolae N Tomoniu, Tismana şi pr. Maxim Morariu, Salva, sat la 4 km de satul naşterii poetului !

Cunoaşteţi o parte din istoria Tismanei sec. al XX-lea, cumpărând această carte!

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

Nicolae N. Tomoniu

Pr. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu - Mân. Salva

Familia Cobşuc, Sângeorz-Băi, 1913

FRAG-MENT EPIC de George Coşbuc

Trăsnete-al mîniei noastre, Mircea, tu iuţeşte-ţi paşii !
Adă-ţi gloatele ce-n clipa bine-potrivitei vremi
Prins-au fulgerul cu palma ! Braţ, ce pustiind vrăjmaşii,
Dunărea ca soţ de luptă, munţii te-ai trudit să-i chemi.
Ce vei fi gîndit tu, Mircea, cînd vedeai pornit cum vine
Peste munţi şi peste ape, ca furtuna, liderim ?
Vai, putem noi azi pricepe sufletul ce-a fost în tine,
Mai avem simţire-n inimi ca-ndeajuns să te slăvim ?

Editura Semănătorul - 2016 - ISBN 978-606-93782-7-4

N. N. TOMONIU & MAXIM MORARIU - GEORGE COSBUC DE LA TISMANA

NICOLAE N. TOMONIU

MAXIM (IULIU MARIUS) MORARIU

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

EDITURA SEMĂNĂTORUL
TISMANA - 2016

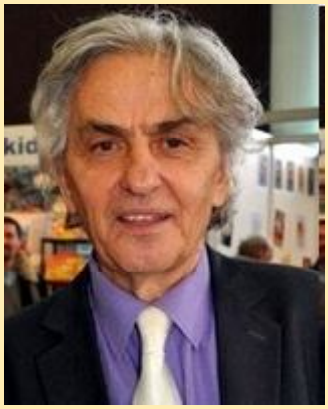

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Dr. George Anca, rândul doi, în costum deschis, în spatele preşedintelui Indiei

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Comunicarea dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie, "World Conference Indologie", a avut loc la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, o manifestare în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR). Conferinţa internaţională s-a desfăşurat pe parcursul a trei zile, începând cu data de 21.11.2015, având cinci sesiuni de comunicări. Dr. George Anca a ţinut comunicarea sa în ziua a doua, sesiunea a treia.

Preşedintele Indiei, Pranab Mukherjee, cu participanţii la Conferinţa Internaţională de Indologie de la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, 21.11.2015.

Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa Mondială Indologie şi a deschis sesiunile de comunicări unde participă savanţi internaţionali, în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India. Prezintă comunicări ştiinţifice : profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, prof. Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez din Chile, prof. Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, prof. I . Wayan Ardika din Indonezia, prof. Claus Peter Zoller din Norvegia, prof. Danuta Stasik din Polonia, dr. George Anca din România, prof. Javier Ruiz Calderon din Spania, prof. Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, prof. Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, prof. Wang Banwei, prof. Ma Jiali, prof. Yu Longyu din China, prof. Narendra K. Wagle din Canada, prof. Marietta Stepanyants din Rusia, .prof Rajendra Arun din Mauritius, prof. Satya Vrat Shastri şi prof. David Frawley din Statele Unite ale Americii.

Comunicarea din ziua a doua, sesiunea a treia

De la stânga: Prof David Frawley SUA, prof. Lokesh Chandra preşedintele(ICCR), prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Din prezidiu fac parte: prof. Satya Vrat Shastri, prof David Frawley din Statele Unite ale Americii, Prof. Lokesh Chandra preşedintele Indian Council for Cultural Relations (ICCR), prof Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Iată imagini din timpul comunicării ştiinţifice.

Se observă cât de apreciat este discursul dr. George Anca de către vecinul său, prof. Yu Longyu din China. In videoclip, cu toate că microfoanele, iniţial, nu erau bine pornite, se aud aplauze la început, în timpul şi la sfârşitul comunicării.

Un prieten bun ! Prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca

---

Conferinţa s-a încheiat cu o prelegere specială a fostului preşedinte al ICCR, Dr. Karan Singh, Upanişade.

Pentru o Conferinţă Internaţională a somităţilor Româneşti

Pe când o asemenea manifestare mondială şi la Bucureşti, cu participarea profesorilor de limbă română, doctorilor în filologie sau filosofie, a economiştilor, IT-iştilor, fizicienilor, specialiştilor în cercetarea nucleară, în industria aeronautică sau a altor savanţi de reputaţie internaţională ce lucrează în lume ? Pentru că avem unde s-o organizăm ! Palatul Parlamentului, fosta Casă a Poporului a fost construită tocmai în perspectiva unor mari manifestări culturale internaţionale. S-au creat şi Institute Culturale Române în multe ţări dar singura activitate care a devenit notabilă, a fost deplorabila expoziţie de artă şi literatură pornografică de la New York !

Pentru perpetuarea timp de aproape două decenii la ministerul culturii a miniştrilor maghiari, în scopul de a se crea o majoritate parlamentară, deocamdată a plătit poporul. Care n-a ieşit la vot sau a fost împiedicat să voteze. Refuzul votului şi mânia poporului contra parlamentarilor, puşi politic mereu pe treapta de sus, seamănă leit cu vorba populară să faci pipi în aceea direcţie. Ca să devenim o ţară de civilizaţie europeană, să ieşim cu toţii la vot, nu în stradă !

Nu de guverne tehnocrate, rezultat al unor manifestaţii dubioase de stradă avem nevoie, ci, aşa cum în întreaga istorie a neamului românesc am apelat la sfaturile unor înţelepţi ai naţiunii, aşa trebuie să facem şi acum !

Pentru că sfaturile Înaltelor Porţi sub a căror pulpană am stat vremelnic de-a lungul istoriei, ne-au adus doar vremuri potrivnice.

Prof. Nicolae N. Tomoniu
Director revista ”Sămănătorul” .

AFRICA E TISMANA

În spatele viersului "Africa e Tismana" al poetului George Anca stă o întreagă filozofie şi de aceea el nu poate fi înţeles atât de uşor. De pildă, îl desluşesc erudiţii care-l citesc pe marele Mircea Eliade, filozof şi istoric al religiilor, fost profesor la Universitatea din Chicago din 1957, titular al catedrei de istoria religiilor Sewell L. Avery din 1962, naturalizat cetăţean american în 1966 şi onorat cu titlul de Distinguished Service Professor.

Intersecţia dintre George Anca şi Mircea Eliade şi corespondenţa dintre ei (publicată de "Sămănătorul" online, nr.3/2014 şi nr. 4/2014 tipărit), s-a realizat pentru că filozofia indiană devenise a doua pasiune a lui Mircea Eliade şi obţinând o bursă particulară, studiase limba sanscrită şi Yoga cu Surendranath Dasgupta, în Calcutta.

Pentru edificare deplină, este suficient să extragem câteva date din biografia poetului:

GEORGE ANCA (n. 12 aprilie 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică. Operă vastă, de combinaţii pline de virtuozitate între originismul universal şi modernismul arhaizant. Studii şi titluri academice: Doctor în filologie (Univ. Bucureşti, 1975). Director general al Bibliotecii Pedagogice Naţionale „I.C. Petrescu"; Visiting Lecturer University of Delhi (1977-1984; 2002-2003); scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România; traducător. Preşedinte al Asociaţiei Culturale Româno-Indiene şi al Academiei Internaţionale „Mihai Eminescu"; vicepreşedinte al Societăţii de Etnologie din România; membru al Romanian Group for Pugwash.

Cărţi publicate (selecţii): Invocaţii (1968), Eres (1970), Poemele părinţilor (1976), „Ardhnariswara" (1982), Parinior (1982), Mantre (1982), Pancinci (1982), Upasonhind (1982), Indoeminescology (1994), The Buddha (1994), Orientopoetica (2000), Gitagovinda de Jayadeva (trad. 1983), Meghaduta de Kalidasa (trad. 1984); Eminescu's Luceafărul in Sanskrit (1983); Sanskritikon (2002); Dharma hindusă (trad., 2002); Tangoul tigrului (2005); ciclul Apokalipsa indiană; Gramatica sanscrită în versiunea lui Eminescu (2004); Cenuşa lui Eliade (2007)

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i aprinsesem lumânare

Când pe la sfârşitul lui Cuptor, al anului 2010, doctorul în milenara cultură indiană, George Anca, poposea la Tismana, socoteam că "trec să te văd", aruncat rapid prin telefon, ne va lua timp doar cât să bem o cafea şi să gustăm ceva fructe anti-caniculă.

Îl ştiam omul "lumii în trei cuvinte", al filosofiei tip haiku în trei viersuri sau al dodiilor olteneşti ce concentrau o dojană ce ţine la şcoală o oră în "vezi tu pe dracu' !" Dar a fost suficient să deschid discuţia pe tema doctrinei asceto-mistice, şi anume, dacă el crede că Sfântul Nicodim de la Tismana a fost adept al isihasmului şi spiritele s-au încins. Nu mai era acum vorba nici de "trec să te văd", nici de minute, ci, de ore întregi. "Stai să vezi ce-a fost cu Gr. Palamas întâiul care încerca să realizeze unirea omului cu Dumnezeu prin rugăciuni lăuntrice ! Se pare că era aproape de a vedea lumina taborică iar Nicodim în peştera lui din Stârmina încerca un nou event !". "Ba, nu ! Evagrie din Pont a iniţiat cel dintâi „Rugăciunea inimii" sau „Rugăciunea lui Iisus", prin invocarea repetată a unei rugăciuni cu numele lui Hristos !"...

De regulă, prin e-mail mă-nţelegeam cu George prin două, trei fraze dar acum… Ehei ! Ca să vorbesc în dodii, "una-i scrisul, alta-i vorba!" aşa că George se hotărî: "Rodica, draga mea soţie! Ia maşina şi lumina şi du-te tu cu ele la mănăstire că noi mai avem niţică treabă! Găsim noi vreo maşină să urcăm după voi la mormântul Sfântului Nicodim"

Ajunsesem subit la constatarea că George îmi vorbea prin prisma filosofiei marilor poeme indiene ale lui Kalidasa, Jaydeva, Shankaracharya, RABINDRANATH TAGORE, filozofie pe care eu o redusesem, ca matematician, la înţelegerea abstractă vehiculată de ţăranul simplu privind "reîncarnarea". Eu vedeam "reîncarnarea" mea în Sfântul Nicodim ca o afinitate de neam, tatăl meu fiind pe jumătate sârb din provincia Bitolia iar lui George, poetul şi filosoful, îi vedeam "reîncarnarea" prin afinitatea de gândire cu indienii celebri de care-mi vorbea. În ultimă instanţă voiam să invoc faptul că ideile filosofice caută în genere originile tot aşa cum Mircea Eliade punea accentul pe conceptul de spaţiu şi timp sacru. Spaţiul sacru este în concepţia lui centrul universului, pe când timpul sacru era o repetiţie a elementelor de la originea lumii, când fiinţele umane arhaice erau bine orientate în timp şi spaţiu. Spre deosebire de noi muritorii de azi, care trăim într-o dimensiune ascunsă, subconştientă, guvernată din ce în ce mai slab, până la imperceptibil, de fenomenul religios.

Dar, vai, conştiincioasa Rodica se întoarse de la mănăstire iar eu şi George aterizarăm pe pământ în spaţiul şi timpul real.

NEW DELHI, BURICUL INDOLOGILOR DIN LUME

În luna noiembrie anul trecut, indologul nostru de serviciu George Anca, spre cinstea întregii Românii, ateriză în India care a găzduit pentru prima dată "World Conference Indologie", în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR).

Ziarele au anunţat savanţii internaţionali care au participat la Conferinţă: profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, Prof Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez de la Chile, Prof Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, Dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, Prof I . Wayan Ardika din Indonezia, Prof Claus Peter Zoller din Norvegia, Prof Danuta Stasik din Polonia, Dr. George Anca din România, prof Javier Ruiz Calderon din Spania, Prof Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, Prof Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, Prof Wang Banwei, Prof Ma Jiali si prof Yu din China, Prof Narendra K. Wagle din Canada, Prof Marietta Stepanyants din Rusia, Prof Rajendra Arun de la Mauritius si prof David Frawley din Statele Unite ale Americii.

La începutul lui decembrie a.c., George Anca primi un set de imagini făcute de gazde la înalta conferinţă, unde în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India au deliberat pe diverse teme legate de cultura şi filosofia indiană. Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa din 21 noiembrie. Printre fotografii, dr. George Anca, făcând parte din prezidiul unei sesiuni de comunicare.

ÎNTRE CHINEZI

Ehei ! Privim zilele astea pe George Anca între… chinezi. Dar până la urmă, "Qui semble, s'ensemble !" nu-i aşa ? Până şi în vremea lui Confucius, Zalmoxe sau Pitagora,

când se mergea cu căruţa sau cu corabia din bambus, marii învăţaţi ai lumii ţineau prelegeri prin alte imperii sau îşi făceau reciproc copy/paste. Să nu credem noi că geniile preistorice sau seminţiile pământului erau înţepenite într-un areal restrâns dacă n-am văzut, decât până în aceşti ani, marea migraţie arabă ce are loc în Europa! Are dreptate dr. George Anca, redactor la revista "Sămănătorul", amfitrion în cenaclul literar de la Clubul Calderon din sectorul 2, Bucureşti: Africa e Tismana !

Iar poezia lui, atât de abstractă dar pe deplin cuprinzătoare, m-a făcut să-i dau o replică prietenească..

George Anca: Intre chinezi -

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i
aprinsesem lumânare
dau mâna cu schizofrenia
mai dă-mi un diabet
binele fâcându-vi-l
m-aţi îmbolnăvi
ori aş spune bon jour
am uitat o lumină
mult până la Confucius
reprimare anekanta gitan
frustrare stereotipie regresie
lucruri modelabile decât prin muzică
o alergătură şi ceva
lăsaţi-ne-n pace cu legile
râde Tagore bambuşilor
care în foc continuu care
nu vă mâncaţi beţi-mă
chiar m-am uitat în geneză
şi voi de pe drumuri în arhetip
el cu terenul eu cu scena

Replica
Nicu N. Tomoniu: şi invers -

Să-ţi trăiască ORIENTOPOETICA
Fire-ai să fii, tizule George
Ce pui o lumină Tismanei
Aşa e, Tismana e Africa,
Trecând prin sud-vestul Indiei,
Unde avu misiune apostolească Toma,
El marele zidar.
Dar ajungand la Gundafor,
Împaratul Indiei,
Nu-i făcu palat pe pământ,
Ci în cer, dând banii săracilor.
Făcând-i creştini,
Lovi greu Toma pe Confucius,
Cu ideea lui că natura,
Are,o esenţă divino-cerească,
Cu rădăcina ei, natura umană.
De aci, persecuţiile răspândiră seminţiile,
Prin Lume iar Tismana,
Ajunse în grădina basarabilor.
Nici acum nu s-a potolit,
Roiul seminţiilor ce încing pământul,
Mai rău decât Zeul Ra,
Cu ochiul lui de foc.
Mint ăştia cu încălzirea globală,
Geţarii se vor topi şi vor răci Pământul.
Polul nord va ajunge în Siberia,
Şi va ajunge sloi Europa.
Tismana se va întoarce în Africa,
Unde va fi cald şi bine.
Dar nu vom trăi noi ziua aia!
Deocamdată scriem poeme,
Gândind că vor deveni imnuri,
Ca ale lui Tagore...

New Delhi: President Pranab Mukherjee with the participants of the International Conference of Indologists at Rashtrapati Bhavan, in New Delhi on Nov 21, 2015.
George Anca, al doilea din stânga

Dumitru Vlăduţ, pe vremea când era profesor la Sibiu

DUMITRU VLĂDUŢ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).

Eseist, proză scurtă, folclor.

O PRIMĂVARĂ CU GHIOCEI ÎN DECEMBRIE 1989

Gânduri despre România altor vremuri. O fi fost ceva bine pe vremuri sau totul a fost rău?

Aşa credeam noi că în toamna anului 1989 am dat peste o primăvară cu ghiocei şi speram că fiecare dintre noi ne vom împodobi odăile cu buchetele albe ale ghioceilor. Toţi sau aproape toţi speram că s-au schimbat anotimpurile SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI. Aproape toţi românii credeam că a început să strălucească un soare cald pe câmpiile mănoase ale ţării noastre. Speranţele au fost mari, aşteptările întârziau. Cei ce au luat frăiele noii orânduiri s-au instalat în fotoliile comode ale Guvernului şi ale noii preşedinţii. Ei s-au instalat comod, dar se pare că pe zi ce se instalau tot mai confortabil au uitat de speranţele românului de a mai culege frumoasele flori albe ce credeam că au înflorit în decembrie 1989. In decembrie 1989 tot românul sau aproape toţi au văzul deasupra ţării un cer senin şi înstelat şi cu un soare la care sperau o căldură şi o binecuvântare a necunoscutului.

În noua orânduire - românul a observat foarte târziu că de pe cerul înstelat cădea zilnic câte o stea, în locul stelelor a apărut câte un nor alburiu, întunecându-se în timp. Aşa au început să cadă stele de pe cerul speranţelor de pe teritoriul României. A căzut o stea, peste o săptămână cădea altă stea şi tot aşa au căzut stelele industriei româneşti. La început au căzut luceferii industriei româneşti - marile uzine vândute pe un euro şi apoi în locul modernizării marilor uzine - acestea s-au transformat în mormane de fier vechi, iar cei ce le-au cumpărat cu un euro s-au îmbogăţit, iar românul care muncea aci în acest luceafăr industrial a rămas fără speranţele în care au crezut, speranţele în care au crezut după anul 1989.

Încet, încet peste cerul înstelat a început eclipsa. Soarele strălucitor în care am crezut în ’89 a fost uşor întunecat de speranţele frumoase ale românului. Nu a fost suficient că au fost duse la ruine luceferii industriei româneşti, lăsând fără loc de muncă oameni muncitori ce lucrau ziua şi noaptea pentru a-şi întreţine familia şi pentru a-şi găsi un loc mai comod într-o locuinţă, într-o gospodărie mai frumoasă şi mai bogată, dar cerul ce acoperea România se tot întuneca. Eclipsa a cuprins toată industria românească, au dispărut combinatele de confecţii, modernele fabrici de bere, de lapte şi micile fabrici industriale mărind numărul oamenilor care culegeau in decembrie ’89 falsele flori albe şi speranţele lor într-un cer cu soare strălucitor. Zeci de mii de oameni au rămas fără loc de muncă, şi astfel, în câţiva ani cerul României a intrat în eclipsă totală.

Industria a fost distrusă, agricultura a intrat în colaps, irigaţiile şi serele au fost distruse prin furturi şi jafuri, agricultura s-a transformat în livezi pline de bălării şi uscăciuni. Aducem legumele şi fructele din străinătate, chiar şi din ţările vecine, unde eclipsa nu a pătruns şi unde cerul are încă stelele industriei iar românul pleacă din ţara lui să le culeagă fructele, legumele, să lucreze în construcţii şi să îngrijească câte un bătrân, care la el în ţară se bucură de o pensie frumoasă ce-i permite să trăiască decent şi să plătească şi pe românul plecat din ţara lui fugind de sărăcie. De acolo trimit bani şi la familia rămasă în fosta Românie bogată altă dată.

Frumoasele amintiri din copilăria mea unde am crescut şi am învăţat în România de altă dată, nu se pot uita uşor. Cum să poţi uita o viaţă plină de amintiri, de un învăţământ sănătos şi cu temelii bine conservate. Azi, prin presă şi prin televiziuni vezi numai acuzaţii aduse profesorilor, învăţătorilor, educatorilor care critică elevul care vine îmbrăcat cum pofteşte el şi nu cum ar trebui să-şi respecte instituţia unde se pregăteşte, sădindu-i sămânţa caracterului în memorie, bunele învăţăminte cu care să-şi creeze un viitor pentru el şi pentru o familia pe care o va crea într-un viitor apropiat.

Într-o zi am auzit şi văzut emisiuni unde unele posturi de televiziune criticau o profesoară că a trimis o elevă acasă că a venit la cursuri cu o rochie înflorată. Crimă mare - subiect pentru televiziuni - cum îşi permite profesoara să trimită o elevă acasă. Îi cereau demisia profesoarei şi scoaterea din învăţământ, ba ceva mai rău, a venit la şcoală mama elevei şi o trăgea la răspundere pe profesoară cum îşi permite să-i trimită fata (eleva) acasă? Pentru că a îmbrăcat o rochie care-i plăcea ei?

Greşeală? Da, un regres în educaţie domnilor de la televiziune şi mamelor care vă protejaţi copiii, dându-le o educaţie bolnavă care îi afectează în restul vieţii. Credeţi că în viaţă trebuie să se comporte cum vor ei?

Ştiţi domnilor care transmiteţi aceste absurdităţi şi voi mamelor care vă protejaţi copiii în nerespectarea disciplinei şcolare cum mergeam noi la şcoală? Mergeam cu uniforme şcolare, cu număr de înmatriculare şi cu emblema liceului sau a şcolii unde ni se pregătea viitorul. Nu aveam voie în zilele de sărbători şi duminicile să circulăm pe străzile unde se plimbau oamenii maturi. Nu aveam voie să mergem la şcoală fără uniforme. Ori, dacă azi sistemul bolnav al educaţiei le permite să meargă la cursuri cu fuste scurte, cu ruj pe buze, cu unghii vopsite, cum să mai respecte regimul şcolar şi cum să nu se petreacă atâtea violuri? Cine se face vinovat că azi un elev răspunde obraznic unui dascăl sau uneori sărind la profesori amenințându-i. Ce ziceţi domnilor de la aceste televiziuni care criticaţi dascălul şi nu elevul - ce se va alege de acest elev când va termina şcoala? (Voi aveţi copii?).

Vor proceda la fel; îşi vor insulta directorul, şeful de producţie sau patronul? Păi atunci unde vor găsi loc de muncă? Ce va deveni acest tânăr sau ce va face când va fi bun pentru muncă? Cine va lucra cu acest tânăr? Şi cum îl va primi în fabrica lui, dacă a fost crescut în desfrâu şi în apărarea comportamentului bolnav pe timpul şcolii sau al oricărei forme de învăţământ.

Se gândesc cei care fac asemenea transmisiuni sau părinţii care iau apărarea proastelor comportări în şcoală şi în societate, unde va ajunge copilul lor?

S-au uitat multe! Şi eu am fost elev dar aveam un respect faţă de dascălul meu. Dacă eram nerespectuos nu veneam cu lecţia ne învăţată, dacă făceam dezordine în clasă - imediat eram pedepsit. Dascălul ne punea în genunchi, uneori pe coji de nucă sau pe boabe de porumb. Dar cine venea sau îndrăznea să critice un dascăl care urmărea ca în clasa lui să fie ordine? Şcoala primară unde am învăţat am avut învăţători cu metode de predare excelente; plecai cu lecţia învăţată - dar am avut şi învăţători care nu aveau zestrea de dascăl. Am învăţat la o şcoală cu 4 săli de clasă, învăţam 7 clase, cei mici dimineaţa, cei mari după masă. Am avut dascăli buni - Auraru, Aurel Cocîrlă, soţia acestuia, Slivilescu Nicolae - dar am avut şi dascăli ce nu aveau darul de dascăl cum era învăţătoarea P. M. dascălul C.N. care era o brută şi nu dascăl. Toţi aceştia au funcţionat în comuna Tismana, Gorj - locul meu de naştere. In aceşti ani, 1940 - 1941, a funcţionat pe lângă şcoală şi cantina săracilor care servea masa la terminarea cursurilor, cantina era în vechiul sediu al primăriei. Când treceam pe lângă ea, avea un miros miraculos. Am rugat pe unchiul meu, învăţător la această şcoală, să mă lase să mănânc şi eu măcar o dată la această cantină.

Mi-a îndeplinit dorinţa. La începutul mâncării se făcea o rugăciune. O ţin minte şi azi, suna aşa: *Mânca-vor săracii şi vor lăuda pe domnul.* La terminarea mesei mulţumeam domnului pentru binecuvântarea hranei pe care am servit-o. În liceu se purtau uniforme şcolare cu emblema şcolii şi nr. de înmatriculare. Dacă făceai o dezordine pe stradă, cineva îţi lua numărul de înmatriculare şi şcoala la care învăţai, anunţa pe diriginte sau pe directorul şcolii şi îţi primeai pedeapsa prin observaţii în faţa întregii clase sau şcolii pentru comportamentul urât de pe stradă.

Nu era nevoie de poliţişti sau de 112 ca azi ca să poţi descoperi dacă este sau nu elev. Cei care duc frâiele învăţământului după ’89 nu au făcut decât rău învăţământului, au schimbat la legi in fiecare an, dar totul a fost în zadar.

Noi am învăţat primele litere cu tăbliţe şi cu condeie, dar am învăţat bine şi am ocupat locuri în viaţă meritate. Azi învăţământul este în colaps, televiziunile şi presa critică dascălii nu elevii care au comportări necuviincioase şi rochii deasupra genunchilor. Ce ziceţi cei din televiziune e bine, voi aveţi copii?

Pornirea presei şi unor televiziuni împotriva dascălilor este în defavoarea tinerilor elevi şi studenţi care vor porni în viaţă pe cont propriu. Dacă nu vor reuşi în viaţă să devină buni ortaci, vin televiziunile să-i ajute?? Dar cine se gândeşte la ce va urma? Gândesc doar să-şi facă audienţă. Eu prefer învăţământul din timpul copilăriei mele, chiar dacă umblam în opinci şi dacă dascălul meu mă pedepsea că nu învăţ, nu sunt îmbrăcat decent sau nu port uniformă şcolară. Dascălul era în satul meu luceafărul ce ne lumina calea vieţii, azi dascălul este supus criticilor unor televiziuni, unor părinţi ce nu gândesc la viitorul copilului său. Care devine din lipsă de educaţie în viaţă un violator, nu-şi respectă aproapele şi chiar pe cei ce l-au crescut.

Sunt însă şi părinţi care se gândesc la viitorul copiilor lor. Aceştia au loc în societate, sunt respectaţi, sunt căutaţi de patroni şi instituţii ale statului şi le oferă confortul meritat, mulţumind părinţilor şi dascălilor ce le-au canalizat viitorul.

Dacă căderea stelelor de pe cerul României s-ar opri aici! Dar nu se opreşte căderea stelelor, întunericul cuprinde toate ramurile României. Sănătatea este sub nivelul dorit. Doctorii te tratează ca pe un muritor când ai intrat pe uşa spitalului sau a unui cabinet particular. Rar întâlneşti doctori amabili ce-ţi dau speranţe pentru viaţă. Într-o zi am solicitat la un cardiolog din Tg-Jiu un consult. Mi-a răspuns că nu are timp chiar dacă este grav. Refuzaţi? Da, nu am timp. Păi acesta este jurământul dumneavoastră când azi eşti doctor? Ironic mi-a răspuns: *ce te priveşte, eu hotărăsc dacă consult sau nu.* Aşa funcţionează azi sistemul de sănătate.

Eram mic, aveam 4 ani, am răcit şi am fost internat la un spital din Baia de Aramă. Spitalul era cu aparatură modestă, dar cu medici cu dragoste de meseria lor. În fiecare zi, de 3 - 4 ori, venea medicul în salonul meu unde eram internat însoţit de mama - şi mă întreba de fiecare dată: *„Mitruţ ce faci, să ai grijă să iei medicamentul la ora scrisă»*, şi uite aşa două săptămâni doctorul de la Spitalul din Dealul Baia de Aramă m-a făcut bine. La plecare a venit în salon şi m-a atenţionat să nu mai stau în frig. Stau azi şi gândesc - prefer doctorul de acum 75 - 80 de ani - mai apropiat de pacient şi cu devotament pentru bolnav chiar dacă nu aveau aparatura medicală de azi. Te vindecau cu vorbe frumoase, cu încurajare şi cu grija de a-ţi lua tratamentul prescris la ora fixată de doctor.

Omul simplu, fără carte multă, nu are succes nici în necazurile create de semenii lui. Sunt unii judecători care nu le înţeleg necazurile, se bazează pe armata de experţi judiciari, care unii dintre ei lucrează în interesul lui de a cumula venituri necuvenite, vânzându-şi cinstea şi omenia în schimbul unor bani necuveniţi. La influenţa acestora şi la unele rapoarte ale acestor aşa-zişi experţi, unii judecători nu mai studiază cazul unui biet sărac şi bazându-se pe unele rapoarte ce conţin falsuri in interesul avuţilor, dau sentinţe eronate. Se zice că sunt judecători care nu iau în seamă unele rapoarte depuse de topografi corupţi. Nu le iau în consideraţie şi dau soluţii după acte, martori şi convingere personală ca soluţia să fie cea mai corectă. Câţi asemenea judecători sunt? Chiar dacă obţii o sentinţă corectă, vin recursuri cu alte expertize care prezintă date false şi duc în eroare judecătorii.

Pe timpuri - judecătorii pentru convingerile lor personale se deplasau la faţa locului şi îşi formau opinia, nu aşteptau rapoartele topografilor. Azi s-au declarat zeci de experţi judiciari dar este foarte greu să găseşti unul corect. De fapt aşa este omul format, nu se mai poate schimba in fuga lui pentru venituri necuvenite. Aşa este România de azi: deputaţi corupţi, guvernele care au stăpânit timp de 25 de ani România şi au reuşit să stabilizeze furtul, minciuna şi turnătoriile dintre semenii lor.

Domnilor, ştiţi voi ce conduceţi? Ţara Românească cu oameni cinstiţi, cu muncitori obligaţi să plece peste hotarele ţării, altădată cu profesori devotaţi meseriei lui, cu un doctor ce stătea la capul bolnavului, cu un judecător care venea la faţa locului pentru a-şi forma convingerea lui în pronunţarea unei sentinţe drepte. Nu ştiţi asta domnilor guvernanţi! Ştiţi doar să spuneţi poveşti neadevărate pentru ţară, pentru poporul pe care-l guvernaţi, să vă lăudaţi cu creşteri economice, să ascundeţi creşterile de preţuri, să promiteţi un nou cer cu stele strălucitoare înainte de alegeri, ca în timp stelele să rămână tot in cerul întunecat ce acoperă România, iar stelele strălucitoare despre care vorbiţi şi promiteţi se ascund în

continuare după nori negri ce i-aţi adus deasupra Românilor după ’89. Aţi creat instituţii în ţară ce se concurează în abuzuri şi supremaţie, nu se ştie cine conduce şi cine execută, totul datorită vouă GUVERNANŢILOR, s-a abătut asupra românilor blestemul pentru care în ’89 am aplaudat cu toţii.

Îmi aduc aminte cu zeci de ani în urmă când îmi exercitam meseria de dascăl în Ardealul nostru, eram înconjurat de oameni gospodari, cinstiţi, muncitori, de preoţi curaţi - azi se găsesc greu - învăţători cinstiţi şi omenoşi ca fostul pământean, director de şcoală Ungureanu Vasile, care plecat la 96 de ani dincolo de poarta necunoscutului, alături de părinţi, rude şi oameni cinstiţi deja trecuţi în lumea unde este dreptate.

Dar să reamintesc şi de viaţa noastră de dascăli la şcoala pe care Ungureanu Vasile o păstorea. Eram 17 cadre didactice şi o instructoare superioară de pionieri. Majoritatea cadrelor didactice eram tineri, necăsătoriţi. Când voiam să facem câte o chermeză (dans), ne fiind căminul cultural - construit abia în 1956 - 1957 - organizam pe sub ascuns câte o chermeză sâmbăta seara noi dascălii tineri şi mai invitam şi colegi de la alte şcoli. Totul se organiza în secret pentru că directorul Ungureanu nu voia să dansăm în una din multele săli ale şcolii. Aveam un acordeonist în satul şcolii noastre, îl chema Volony. Il tocmeam şi pe acesta în secret ca să nu afle directorul Ungureanu şi când aveam totul pregătit, aveam un aliat care ne susţinea organizarea chermezei, altfel nu aveam posibilitatea să intrăm în şcoală. Directorul încuia şcoala şi ţinea cheia la el acasă. Aliatul nostru în organizarea chermezei era doamna Victoria, soţia d-lui director. Colegii mă trimiteau pe mine la doamna Victoria, eram naşul copiilor lor. Ziceau colegii: mergi tu la doamna Victoria şi cere-i cheia de la intrarea în şcoală. Soţia directorului Victoriţa ne dădea cheia în secret şi ne atenţiona, după ce intraţi în şcoală încuiaţi uşa de la intrare, suciţi cheia ca să nu mai poată directorul să intre în şcoală cu cheia de la oamenii de serviciu. Aşa făceam. Respectam instrucţiunile. Începea petrecerea fără prea mult zgomot, dansam tangouri, valsuri, şi alte jocuri de Ardeal. Fetele dăscăliţe veneau frumos îmbrăcate, nu cu fuste deasupra genunchilor şi nici nu se strâmbau în toate felurile în timpul dansului cum se vede azi pe ecranele televiziunilor sau la anumite aniversări.

Lunea începeau cursurile, ne aşteptam la muştruluire (critici şi observaţii) din partea directorului Uugureanu, ne făcea morală, dar mai moderată. Doamna Victoria, soţia directorului, avea grijă să domolească furia directorului împotriva noastră, a tinerilor dascăli,aşa că scăpam mai uşor.

Având aliat de nădejde pe doamna Victoria. la 3 - 4 săptămâni organizam alte chermeze, iar supărarea directorului era tratată cu multă dibăcie de soţia sa.

Ar mai fi multe de spus despre timpurile frumoase petrecute de-a lungul vieţii, dar le voi depăna poate în alte scrieri unde voi descrie amintiri reale, nu poveşti. Pentru că noi avem ce spune generaţiilor ce ne urmează dar ei ce vor spune copiilor lor? Le vor povesti de o tinereţe sădită între anii ’89 şi 2015 cu neimplicări, cu fuga după căutarea unei slujbe, cu o viaţă petrecută în minciună şi cu speranţa că într-o zi va răsări şi pentru ei soarele dreptăţii? Sperând că pe cerul României vor apărea stelele care au căzut după *89 de pe cerul industriei Româneşti, că va veni de undeva din necunoscut o şcoală cu învăţătură aşa cum a fost odată, cu un medic care să supravegheze cu devotament un bolnav şi o justiţie care să facă dreptate şi omului sărac şi cinstit, fără să deosebească săracul de bogat, de cei cu relaţii şi de cei fără relaţii.

Poate într-o zi divinitatea ne va ierta pentru aplauzele anilor ’89, în sfânta zi a NAŞTERII LUI ISUS când fluturam steagul găurit fără să ştim că prin această gaură a steagului intră ura, dispreţul şi distrugerile FRUMOASEI INDUSTRII ROMÂNEŞTI.

Vlăduţ Dumitru

Mai avem nevoie de gândurile lui Nea Mitică Vlăduţ?

Aceasta ar fi întrebarea pe care ne-o pun unii. Da, avem nevoie de amintirile lui nea Mitică fie şi numai pentru a face o comparaţie între lumea din secolul trecut şi cea de astăzi, între şcoala de ieri şi cea de azi..

Desigur că la şcoală nu se mai folosesc demult pedepsele iar nuiaua la palmă e luată în derâdere. Dar e bine de ştiut că ea a fost folosită şi poate că a dat rezultate pe altă concepţie de educaţie şi instrucţie. Rezultate, care astăzi se obţin prin cu totul alte mijloace, numai dascălul să aibă dragoste de meseria sa. Asta e cheia! O spune chiar Mitică Vlăduţ: unii dascăli vechi n-aveau înclinaţie spre educaţie. (Numele întreg din articolul trimis nu a fost folosit de noi, ci doar iniţialele)

De pildă, chiar în paginile 7-14 ale acestei reviste puteţi citi despre felul de organizare al învăţământului preşcolar din cuvântările doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru dar şi din comportarea acestora la această manifestare care se cheamă învăţământ practic, învăţământ complementar lecţiei clasice. Copiii sunt învăţaţi să se integreze în comunitatea satului lor, alături de părinţi, să observe atitudinea civică şi comportamentală a lor la această manifestare.

Astăzi copiii nu mai fac desen ca pe vremea lui nea Mitică. Participă la expoziţii de desene tematice, creaţiile lor au fost expuse la Festivalul Internaţional al Tradiţiilor organizat la Tismana. Pe timpul Festivalului Castanului aţi putut vedea o expoziţie pe această temă a micuţior din grădiniţa dnei Camelia Croitoru şi a colegei dânsei.

Organizarea şcolii de la Tismana implică elevul în activităţi la care participă părinţii iar creaţia literară îşi are locul în cadrul şcolii care tipăreşte propriile reviste şi cărţi cu tematică literară specifică sau de patrimoniu cultural local.

Este un prim pas al copiilor dar nu amestecăm lucrurile - aşa cum sugerau unii - între revistele şcolare şi revista noastră cu scriitori consacraţi. Redactorii noştri sunt membri ai uniunilor de creaţie naţională sau/şi internaţională. Când e cazul, revista Sămănătorul promovează elevii (v. pg. 18) şi aşteptam propuneri din partea profesorilor de la şcolile din Tismana. Dar să nu uităm că fiecare revistă îşi are profilul său propriu, linia programatică şi menirea ei.

Cei care ne sugerează să scriem despre cotidian, despre şah, oină, fotbal, despre cazurile de încălcare a legii, despre comportamentele unor localnici, să înţeleagă că există deosebire între revistă şi ziar şi există deosebiri între genurile literare. Am sugerat celor care-şi dau cu păreri de novice despre publicaţii să scoată un ziar la Tismana.

Dar nu făcut de alţii! Păreri au toţi! *(NNT)*

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

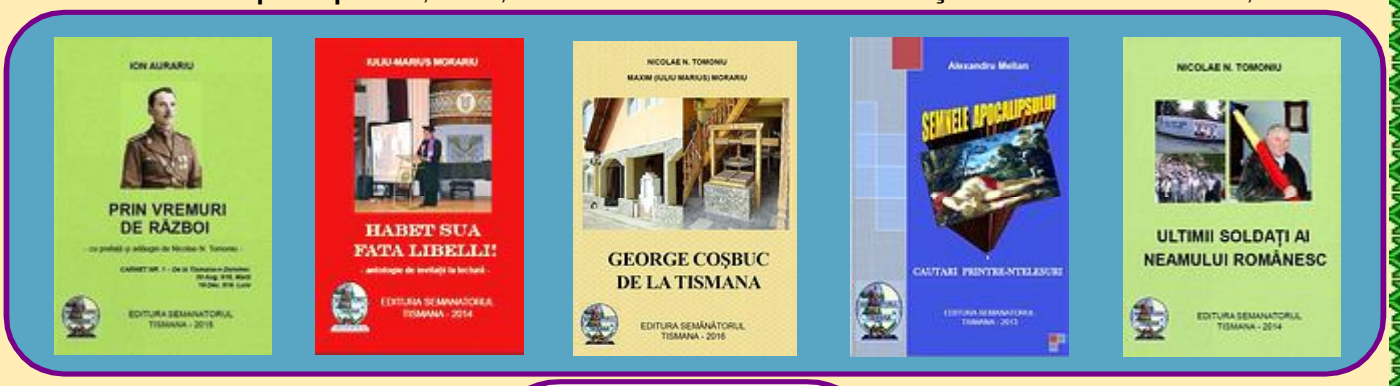

CUPRINS

2 Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei
6 Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana
7 Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana
10 ALBUM - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta
14 Florian Văideianu - Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar
15 Ierom. Maxim Morariu - Recenzie Charles Diehl
16 Lucia Pătraşcu - Recenzie „CIRESE AMARE"
18 Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni
20 Al. Melian - Scrisoare deschisă Preşedintelui României
24 Al Florin Ţene - roman "LA BRAŢ CU ANDROMEDA"
30 George Anca - Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !
35 Dumitru Vlăduţ - O primăvară cu ghiocei în decembrie
38 Cotizaţii, redacţia, abon., cuprins
39 Caseta tehnică, erată la o fotografie
40 Foto Document - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Alenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai redactorilor.

ERATĂ

Pe coperta a IV-a din „Sămănătorul”, anul IV, nr.8, aug. 2014 a apărut această imagine, trimisă de un colaborator, cu următorul text: George Coşbuc, Elena Coşbuc, Alexandru Vlahuţă, Vaida-Voievod şi I.L.Caragiale. Cerem iertare în numele colaboratorului şi al nostru şi iată cine sunt personajele din această fotografie făcută la Karlovy Vary, Cehia (în germană Karlsbad, „Băile lui Carol”). Acolo unde s-a putut - în revista online - genericul a fost corectat.

Textul corectat în revista online:

De la stânga spre dreapta: George Coşbuc, d-na Elena Vaida-Voievod, dr. Ciuta (Bistriţa), Alex. Vaida-Voievod, I.L.Caragiale, la Karlsbad, 1911. Detalii: Elena Vaida-Voevod, născută Safrano, fiica unor negustori greci bogaţi din Braşov. Dr. Ciuta, medic din Bistriţa, l-a însoţit pe George Coşbuc în călătoria făcută în staţiunea balneară Karlsbad, în anul 1911.

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat” de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana pe baza Legii Legii privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).
Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul “Revista Sămănătorul” a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online “Semănătorul”. Adrese:
http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecţia FLASH a revistei
http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu

Luni, 1 februarie 2016. La sărbătoarea

Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, oraşul Tismana, jud. Gorj

Anul VI.
Nr. 1
Febr. 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 18

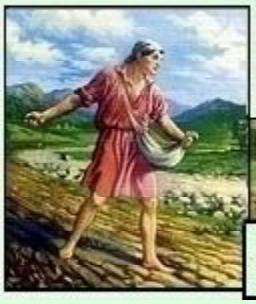

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

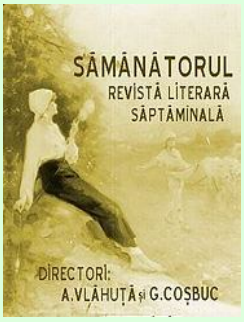

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Sărbătoarea Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, Tismana

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 1 - ian. febr. mart. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului, cu excepţia primulul trimrstru. Ediţia online va avea în anul 2015 acelaşi număr şi va fi cu vânzare.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Cum se insistă în prostie:

Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei

- Gângăviştii Antenei 3 reiterează scenariile „gândite de mintea lor bolnavă” -

Toţi au „minţi bolnave”, în afară de Radu Tudor

Ca un ucigaş care se întoarce la locul faptei, Radu Tudor iese cu „mintea lui bolnavă” - ca să-l parafrazez - în emisiunea Danei Grecu „La ordinea zilei” din 29.01.2016 pentru a justifica încă o dată crima pe care a făcut-o Antena 3, imediat după tragedia colectiv. Crima constă în faptul că au produs, de la bun început, un scenariu imaginar pentru a-l dărâma pe Johannis iar rezultatul, cu totul neaşteptat, a fost căderea lui Ponta, pupilul mult iubit al postului pesedist TV, A3. Vitejii antenişti în loc să-şi facă mea culpa pentru că au produs un „docoment” închipuit şi emoţional care a schimbat faţa politică a României, împotriva a ceea ce a decis poporul la alegeri, o ţin perpetuu cu „stâlpul care a luat foc” aprinzând plafonul clubului Colectiv.

Flacără aruncată spre plafon

Oare, când îşi vor da seama că au greşit, pentru a spune întocmai ca torţionarul Vişinescu „Lăsaţi-mă să mor” ? Pentru că între timp, târâsc în mocirlă şi îi fac nebuni pe toţi cei care nu sunt de părerea lor, prin ”raportul” bine instrumentat aidoma „docomentelor senzaţionale” manipulatorii seară de seară la A3. Pentru gângăviţii postului TV toţi cei cu alt studiu Colectiv decât cel de la A3, suntem nişte mizerabili. Adică şi eu care spun că tavanul de la Colectiv a luat foc de la cele două flăcări aruncate spre tavan de nişte pirotehnişti inconştienţi de ceea ce fac, o flacără se vede aici în imagine iar ce-a de-a doua flacără, sora ei, se poate vedea la sfârşitul acestui articol. Este cât se poate de clar în paginile mele, al căror link-uri le vedeţi mai jos, că nu de la stâlpi a pornit focul ci de la tavan spre stâlp, după împroşcarea flăcărilor spre el. Chiar în imaginile prezentate în emisiune se vede limpede că toată lumea se înghesuia la uşă, pe lângă stâlpul incriminat, unde nu mai rămăsese nimeni şi al dracului stâlp, s-a încăpăţânat să ardă până când „s-au întunecat” camerele de supraveghere de fum.

Un pic de istorie: ce-i mână pe ei în luptă?

Pe cei de la A3, îi mână în luptă, orgoliul incomensurabil, patima politică şi mândria de a manipula electoratul pentru a schimba preşedinţi, prim-miniştri, preşedinţi de partide sau guverne, profitând de orice eveniment – de regulă putând avea implicaţii politice - ivit ad-hoc şi din care se poate produce vreo manipulare „ordinară”, vorba Lenuţei lui Ceaşcă.

Pe mine, spre exemplu, nu mă mână în luptă vreo cauză sau „ordin pe unitate” şi nici vreo ”minte bolnavă” cum zice însuşi Radu Tudor în emisiunea de manipulare amintită, mai bolnav el însuşi ca oricând. Ştiţi povestea cu hoţii care strigă hoţii… ca să mă exprim eufemistic, în loc de formula lui Mădălin Voicu „Ba pe-a mă-tii !”

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune? Aceasta-i întrebarea ce trebuie pusă de A3.

Am şi eu ca tot românul, nişte descendenţi prin Bucureşti, motiv cât se poate de sănătos să investighez cum a fost posibilă tragedia din Clubul Colectiv, ca să-i sfătuiesc şi să-i feresc în viitor pe ce-i apropiaţi, de asemenea manifestări din capitală, aproape satanice. Am tras concluzia mea, după ce-am colindat tot „Net-ul” zile întregi, ferindu-mă de site-urile şi articolele de partizanat politic sau vreo diversiune securistică. Şi am rămas cu concluzia logică şi fermă că incendiul a pornit de la flăcările nenorocite aruncate spre tavan de pirotehniştii lui peşte prăjit de la Colectiv, scriind articolul:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/11/scenaritele-bomba-despre-tragedia-de-la.html

Antenişti au fost, de la bun început, de altă

Unde erau amplasate camerele de supraveghere şi raza lor de acţiune.

părere puerilă: focul a plecat de la nişte nevinovate artificii. Când imaginile cu artificiile au arătat că acestea erau amplasate, de fapt, pe stâlpii de fier de pe scenă, au schimbat scenarita. Focul a provenit de la un stâlp din sală. Atât. Cine l-a aprins nu se ştie şi-şi dau cu presupusul că el a aprins plafonul, deşi ideea artificiilor pe el fusese un timp abandonată.

M-am gândit să-i ajut în judecata lor de doi lei pe antenistii lui A trei şi pun link-ul de mai sus pe feisbucul „subiectivului" Răsvan Teodorescu. Nici un răspuns. Nişte terorişti ai net-ului se băgau la comentarii cu altă diversiune. Apoi, ca din întâmplare, iese zâna „Qiuendei" care aruncă în derizoriu acele flăcări mortale aruncate spre tavan Mi-am spus părerea aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/12/nicu-tomoniu-quendei-si-experimentele.html

Mai aveam speranţă că adevărul se va afla, la fel cum, deşi prizonierii americani dintr-un lagăr au fost împuşcaţi în totalitate de nemţi, actul criminal a ieşit la iveală peste timp. Speranţa mea se numea Radu Tudor iar acum s-a năruit: a căzut bijuteria Radu de pe piedestal şi şi-a spart capul. Barem Turcescu, auto-descoperitul, a avut curajul să spună lăcrimând că nu mai poate manipula lumea dar bietul Radu Tudor, o ţine mereu într-un delir nebunesc de invective contra celor care au alte păreri decât A3. Iar pe o pregătire de vocabular din vremurile când lucra în speţă, vajnicul antenist ne înjură cu ăăă-ul băsescian în gură, asortat cu scremutele âââ, îîîî, bbb, eeee, după moda unui elev prins cu minciuna sau cu lecţia neînvăţată ca şi el sau a lui Dană:

*"Sper ca acest raport (*1-sic!) *al unor specialişti recunoscuţi în domeniu* (2-sic!) *să pună capăt tuturor speculaţiilor bolnave ale minţilor absolut defecte* (3-sic!) *din România care au inventat… tot felul de mizerii despre… tragedia… asta: că nu se ştie cine a pus-o la cale, că au ascuns morţii, că ăăăă bbb aerul era nu ştiu cum, modificat, … domnule, deci toate teoriile aste… bbbolnave la cap (*4-sic!)*, au fost lansate în jurul acestei tragedii şiiii … . şi eu sper ca odată cu apariţia acestui raport* (5-sic!)*, să se termine nebunia care oricum îi duce la disperare şi peee părinţii şi pe familiile celor care au murit acolo laaa colectiv. Eu recunosc că am fost şocat de această tragedie şi la fel de tare am fost zguduit de elucubraţiile pe care s-au născut* (6-sic!) *în jurul acestei mari nenorociri. Eu cred că flăcările din Colectiv au făcut âăâ sau mă rogâăâ speculanţii mizerabili din jurul tragediei au făcut la fel de mult rău precum flăcările dinnnîîî Colectiv. Nu credeam că România este capabilă să producă* (7-sic!) *nişte indivizi care săăă scormonească atât de absurd şi să inventeze eeee, ăăăăă, aberaţii atât de mari în legătură cu o tragedie generată de o cauză cât se poate de evidentă şi dovedită de aceste imagini (8-sic!) şi de raportul INSEMEX. (9-sic!) "* (Bâlbâială între vorbitor şi Dana Grecu …da *"Sper să ne oprim aici!"*)

Vom comenta bâlbâielile pe rând, pas cu pas… cu imaginile şi gângăvelile clientului. Gângăveli mai puţine la Radu Tudor şi frecvente la blonda Dana, mârâieli care au virusat pe toţi reporterii de azi. Imediat ce li se dă legătura încep cu *„Îîîîî… transmitem de la ăăăă…"*

Diversiunea Dana Grecu – Radu Tudor.

(1-sic!) Care raport musiu Radu ! E o făcătură proprie. Pentru că se anunţă că abia la începutul lui februarie va fi scos la vedere raportul INSEMEX sau, mă rog, partea de manipulare a lui, pentru că, o spun procurorii, adevărul va fi ţinut la secret 50 de ani ! Cine-i nebunul acela de procuror ca să vă dea vouă elemente de dosar ? Înregistrările camerelor de supraveghere nu se află în acele camere cum minţi matale nene Tudore în intervenţia Danei Grecu: (Voce Radu Tudor: *sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului*). Înregistrările camerelor **de luat vederi** se află, după lege, într-un birou din afara sălii colectiv. De unde le puteaţi lua şi voi chiar în seara aceea, înainte de a ajunge unde trebuie !

(2-sic!) Specialişti recunoscuţi în domeniu ? Haida de ! În care domeniu ? Aici trebuiau aduşi specialişti străini din domeniul incendiilor provocate de terorişti, care ar fi înlăturat definitiv speculaţiile focului intenţionat. Nu nişte specialişti INSEMEX din domeniul exploziilor miniere care au un cu totul alt specific! De ce n-ai ieşit pe post Radule pentru a susţine să vină nişte specialişti în adevăratul domeniu al incendiilor din cluburi, magazine şi firme ? Pentru că v-a convenit vouă celor de la A3 să aveţi mereu senzaţionalul pe tavă ? Şi să vă afişaţi cu senzaţionalul pe post pentru a da jos nişte incomozi politici ?

(3-sic!) Pui speculativ musiu Radule o manipulare marca Băse, pui în cârca altora ceea ce tu însuţi faci pentru a rezulta că eşti curat ca lacrima ! Te iei de lucrurile evident aiuristice cu punerea intenţionată a focului, cu ascunderea morţilor, cu aerul modificat, pentru a ieşi logică făcătura proprie cu stâlpul aprins de artificiile de pe scenă?

(4-sic!) Cum poate fi o teorie bolnavă la cap ?

(5-sic!) Nu e vorba de nicio apariţie a vreunui raport, vezi-ţi de treabă ! Doar în cazul când eşti părtaş la un raport cu destinaţie manipularea publică.

(6-sic!) la uită domnule ! Până şi elucubraţiile se nasc ca vaca lui nea Mărin…

(7-sic!) Ca să vezi minunea dracului: România este capabilă să producă indivizi !

(8-sic!) Nu e nimic evident şi dovedit în imaginile comentate. Din contra !

(9-sic!) Raportul INSEMEX nu face două parale, reciteşte punctul 2.

Dar să vedem ce bâiguie şi Dana Grecu despre faimosul „raport" pus pe site-ul A3 cu următorul text explicativ fără diacritice, pentru că antenistii de trei lulele au altă preocupare decât limba română.

„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei”, imaginile surprinse de camerele de supraveghere din clubul Colectiv, în noaptea tragediei. Imaginile surprinse de camerele de supraveghere demonstreaza ca totul a durat mai putin de doua minute.

In imagini se vede cum tinerii se îndeparteaza de coloana cuprinsa de flacari si cum încep sa cada bucati din tavan. Acesta este momentul în care toti intra în panica si dau navala spre singura usa închisa.

Bilantul victimelor incendiului din Colectiv a ajuns la 63 de morti si sute de raniti. Printre cei care si-au pierdut viata în urma tragediei se numara artisti, fotografi, jurnalisti, olimpici si studenti straini.”

La ora 22:32:51 şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Ghici, ce era ?

La ora 22:32:51 Şi în imaginile următoare, se vede că nu stâlpul ardea ci o lumină puternică venea de sus. Vedeţi imag. de la pg.5.

Antena 3 n-a arătat nicio imagine dinspre plafon. Mai ales dintre orele 22:32:42 şi 22:33:01. Să reţinem că toate camerele de supraveghere iau imagini de la mijlocul sălii în jos şi absolut toate imaginile prezentate în emisiune sunt departe de a elucida adevărul !

Comentariu bălmăjit de Dana Grecu:

„Sunt imagini în premieră din Clubul Colectiv din noaptea ăăă tragediei. Sunt imagini surprinse de camerele de supraveghere din Cluul Colectiv, o să vedeţi, rând pe rând ăăă rând pe rând, aşa cummm apar ele înnnn nnn ăăă raportul făcut de deee procurorii care investigheazăăă această tragedie. Din aceste imagini, zic, o să vedeţi de fapt mm mai maiii concret ce s-a-ntâmplat în club, sunt imagini mult mai bune decât cele pe care vi le-arătăm în aceste momente,(Voce Radu Tudor: sunt nişte camere alb-negru care au fost şi deteriorate probabil în urma incendiului şi de aceea … intervenţie bruscă Dana Grecu … da, doar o secundă vă rog pentru că erau şi nişte imagini cu ăăă… Radu Tudor: pentru nişte specialişti în criminalistică e bine să ştii că ele sunt totuşi ree..relevante iatăăă..) priviţi vă rog frumos aicea despre ele vorbeam, sunt imagini exact din seara respectivă (sic!) cummm stau oamenii şi se uită la concert, asistă la concert, cum o să vedeţi la un moment dat s-aprinde un stâlp şI îîî ia foc plafonul, o să vedeţi cumîîîî tinerii seee îndepărtează deeee scenă, de locul unde este stâlpul, îî în câteva clipe o să vedeţi, o să vedeţi cum se creează ambuscada aceea de la uşă căă fiind o singură uşă pe unde să iasăăă sute de oameni, căci erau în acel, în acea seară în acel club, (pauză),… în acest moment, în acest moment vedeţi se îndepărtează de scenă, lumea caută să iasă cât mai degrabă, şi o să vedeţi la un moment dat, cum fumul blochează ăăă orice fel deee ăăă imagine în acest, în acest moment ăă ăăăă fumul a blocat ăăă camerele de supraveghere dîînnn club. Eu vă reamintesc dumneavoastră aşa căăăă, mă rog, teorii ale conspiraţilor au tot fost, sau că vor fi în ciuda raportului INSEMEX ăăă îî ăă au inundat ele şi deee declaraţiile unor oficiali importanţi din stat, ăăăă subliniate dacă vreţi dumneavoastră, într-un fel sau altul de declaraţii nefericite ale preşedintelui Johannis, ăăăă mmmm teoriile conspiraţiei iiii ăăă zic ar trebui să dispară pentru că raportul isemex este unul foarte clar, nuuu s-a pus foc, nuuu, pur şi simpluuu ăăăă îîî în materialele din care erau făcute eeee plafi graf e făcut plafonul clubului, era făcut plafonl clubului ce fel era îmbrăcat stâlpul acelui ăăăă, stâlpul de lângă scenă,… ele ar fi fost cauza aaa acestui incendiuuuu de proporţii care s-a lăsat cuuu zeci de victime. Ăăăă ăăă, mă rog, toate imaginile acestea care amintesc tragedia au impact destul deee deee dur, asupra acelora care au trăit acele momenteeee, asta românii care au pus, au, auuu, sau solidarizat, ca să zic aşa, cu suferinţa celor care şi-au pierdut oamenii dragi în tragedia asta, ee haideţi să le comentăm puţin, vă rog, Radu…

Descărcaţi înregistrarea audio de pe blog...

Duşmanul actual al anteniştilor: Claus Johannis.

Cei de la A3, au luptat de ani putrezi să-l dea jos pe Băsescu dar „Serviciili” marinarului au fost mai tari decât anteniştii: Băse a cântat ca cuc de seară până la sfârşitul mandatului. Apoi şi-au încordat muşchii pentru a-l băga la zdup. Nu-i vorbă că merită hoţul dar A3 a devenit tot mai puţin credibilă şi tot mai evident pesedistă încât procurorilor li s-a făcut lehamite de acest post cu metodele lui de linşaj mediatic şi videoclipuri de tip securist, încorsetate de mesaje subliminale cât ecranul, cu text roşu strident, pulsatoriu, şi muzică de fundal ce-ţi face creierul praf. Fundal securistic bun pentru torturile din puşcării !

Pe site-ul A3, la un deget de textul care detalia că **„Dana Grecu a difuzat, în emisiunea ”La ordinea zilei””**, ghici ce se află? Manipularea manipulărilor cu litere mari:

„Johannis a dat-o în bară Românii nu îl vor ierta Din cauza lui acum” şi urmează un link care duce o mizerie contra lui Johannis şi la tot felul de scârboşenii.

„Jmekeri de jmekeri” anteniştii A3, care bineînţeles că se vor justifica: nu-i treaba noastră, acolo e o reclamă din care trăim. Ce vorbeşti Franţ ? Din anunţul că Johanis va tăia pensiile alături de alte scârboşenii cu iz pornografic, din asta trăiţi ?

Antena 3 mereu se laudă că trăiesc din reclame. Mai bine lipsă măi scârboşilor !

Ce moralitate mai are Antena 3 dacă a ajuns să trăiască ca şuşterii de pe stradă ce-şi vând DVD-uri pornografice ?

Rău aţi ajuns Radule şi Dana ! Găsiţi-vă o meserie mai cinstită, mai pudică şi mai normală, aşa cum au toţi românii pe care-i manipulaţi fără ruşine !

O remarcă tristă.

Mare dezamăgire şi cu Mugur Ciuvică, ce lupta cu Armaghedonul lui contra stângii politice. Acum, schimbând macazul şi folosind şi el metoda Băse, spune în ton cu anteniştii că postul TV Digi e unul „securistic”. Cine zice acela e ! Acel post TV este cel mai puţin virusat de moda voastră cu *„îîîî… transmitem de la ăăăă…”* sau cu *„ăăă… deschidem âââă… emisiunea noastrăăăă…cuuuu…”* fiind un post cu o largă paletă de informaţii interne şi externe, din toate domeniile vieţii sociale. şi cu oameni la haină şi cravată, nu cu paiaţe nebărbierite sau care se pregătesc să zboare vânturând cu mâinile, aerul Antenei 3 .

Nicu N. Tomoniu,
Director revista „Sămănătorul”
Tismana, 30 ian. 2016.

Şi o notă de final pe pagina următoare.

Să pui sub filmul emisiunii tale cu titlul **„Raportul ”Colectiv”, imagini cutremurătoare”** trimitere (link) spre astfel de imagini (cele explicite le-am acoperit cu un oval) te întrebi dacă ura viscerală, *„speculaţiile bolnave ale minţilor absolut defecte”* nu se află chiar în studiorile A3. Oare, aceste mizerii aduc admiratorii cu care se laudă seară de seară A3 ?

Diversionişii Antena 3 vor să ne facă să credem că acestea sunt „artificii”...

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/01/nicu-n-tomoniu-diversionistii-colectiv.html

NICU N. TOMONIU:

Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana

Nu întâmplător pun această pagină între gângăviţii Antenei 3 din paginile anterioare şi vănăţenii dintr-un sat nealterat de calamităţile de vorbire dâmboviţene. De fapt, miorlăita e un cânt general îndiferent ce post TV veţi deschide. Faceţi un efort şi ascultaţi pe blogul „Sămănătorul" cei care iau cuvântul la sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta. Nicio ezitare, nicio poticneală, niciun îîîî şi nicun ăăăă ! Dăscăliţele Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru vorbesc cu o dicţie impecabilă, liber şi precis în limba noastră românească atât de frumoasă. Văzând videoclipul cu Mariana Buzianu, să ia aminte Dana Grecu când se foloseşte "Da?". Între *„vorbim de mafia Băsescu. Da?"* a limbutei Dana şi povaţa Marianei *„să spuneţi bogdaproste la astfel de sărbători. Da?"* e diferenţă ca între pământ şi cer.

„*Da?*„ al Danei Grecu înseamnă o diversiune securistică de a-l pune pe interlocutor pe făgaşul gândirii sale, de a lansa subliminal în capul aceluia că spune un adevăr irefutabil deci nu e nevoie de vreo replică.

„*Da?*„ al Marianei Buzianu inseamnă o povaţă simplă, părintească, adresată copilului cu drag, pentru a spune „Bogdaproste" când i se dă ceva de pomană. O atitudine plină de bun simţ şi experienţă didactică, pentru că dăscăliţa i-a învăţat deja pe copii la şcoală să spună "Mulţumesc" oricărui cadou, pe când aici la pomana Trifului este un alt fel de dar cu totul nou !

Vă daţi seama domnilor gângăviţi de la televiziunile de pe malul Dâmboviţei cât de rău faceţi copiilor care vă ascultă emisiunile cu „*Da?*„ al vostru tâmpit spus exact cînd nu trebuie? Luaţi aminte de vorbirea ţăranilor români, folosiţi-le cuvintele chiar dacă vi se par caraghioase. În vremea regelui nostru de neam teuton, neamţ vechi, ţăranii erau întrebaţi dacă s-a făcut porumbul şi aceştia răspundeau cu mândrie *„- Căcălău măria ta!"*. Nimeni nu se mira de vorba ţăranilor. Voi astăzi umpleţi micul ecran cu „brekingniuzuri" şi „praitaimniuzuri" în loc de ştire urgentă sau ştirile zilei, spuneţi panoului digital „videohol", spuneţi în loc de „e bine", okei iar în loc de "Vai!", uau.

Imaginaţi-vă - pentru că realitate nu poate fi - că pleacă noul nostru „rege" neamţ, Klaus Johannis prin Bărăgan să întrebe ţăranii despre recoltă. Vor răspunde aşa cum i-aţi învăţat voi la televiziuni: „- Okei boss!". Zău că sună mai frumos cuvântul căcălău. De pildă, dacă spun că *"au anteniştii de la A3 un căcălău de poticneli în vorbire"*, e o sintagmă cât se poate de precisă despre încâlcitura lingvistică din creierul unor moderatoare care în loc să zică „pe ansamblu" îi dau continuu cu „una peste alta".

O să ziceţi că există televiziuni ce se ocupă de poticneli sau instituţii care au grijă să vă ardă la buzunar dacă greşiţi. OK, okei vorba voastră, dar amenzile sunt pe mustaţă iar TVR-ul nostru cel de toate zilele demult ia bani degeaba că să ne ocrotească dulcea noastră limbă românească. Am intrat pe portalul lor să văd cum stă treaba şi a fost o aventură la fel ca urcuşul pe Himalaia.

Dau să intru pe emisiunea zilnică „Vorbeşte corect" şi te iei cu mâinile de cap! Să vezi lucrul dracului, trebuie să stai la coadă până se încarcă videoclipul căutat, pentru că vorba aia *„reclama contează, pentru ca să avem şi noi din ce trăi"*. Nu măi nenorociţilor, trăiţi din banii noştri care ni se iau automat la plata pentru electricitate, mai nou, pe căi ascunse ţuţumeanului, prin umflarea altor facturi. De pildă a televiziunii prin cablu care nu vă include ca program gratuit cum ar fi normal.

GÂNGĂVÍ, *gângăvesc,* vb. IV. Intranz. ?i refl. **A vorbi nedesluşit, greu şi împiedicat, repetând silabele; a (se) bâlbâi.** ¦ Tranz. şi intranz. **A exprima, a formula cu greutate o idee. – Din gângav.** Sursa: DEX '09 (2009)

Dar uite că-ţi vine rândul şi începe o hârâială de emisiune cu 50 de sincope la minut, asortată cu desenele ciudate ale genericului care ţine preţ de cinci minute. Apoi apare mândră reporteriţa care cere unor parlamentari să spună dacă e bine zis „mulţumesc foarte mult" sau „mulţumesc tare mult". Hmmm, ţi-ai găsit pe cine să întrebi! Încep aleşii noştri cu nişte „îîîî-uri", „ăăă-uri" şi „eee-uri" mai abitir ca Dana Grecu. Şi în loc ca duduia să se ocupe de aceste mârâieli, de vorbirea politicească a acestor vremuri gângăvite, le dă o carte miorlăiţilor. Cu bani de la noi. Galantoni oameni!

Lângă videoclipul „Vorbeşte corect" al celor ce vor să îndrepte tarele vorbitului ce să vezi! O reclamă, - sub o „gagică" pentru că altfel ochii nu ţi s-ar îndrepta - care te lasă paf: *„Modalitate de uz casnic împotriva cheliei. Datorită acesteia scapi de chelie fără să apelezi la tratamente scumpe. În străinătate această modalitate este un adevărat succes."*

O echipă întreagă are grijă de emisiune, prezentator, jurnalist, producător, cameraman, şofer, montaj, mă rog, pe puţin 15 oameni. Niciunul nu dă clic pe *„Modalitatea de uz casnic împotriva cheliei"?* Oare, ce modalitate să fie? Măturoiul nevestii? Tocătorul soacrei? Oliţa băieţelului? Astea sunt obiectele de uz csnic susceptibile să ne rezolve chelia dacă ajung pe mâna nevestii! Dai clic nerăbdător şi afli că *„Cercetătorii elveţieni au descoperit o metodă non-invazivă de îndesire a părului"*. Păi, uleiul ăla (frumos ambalat) îl fac de milenii vânăţenii cu frunze de urzică şi rădăcină de brusture care mai înlătură şi seboreea sau mătreaţa.

Culmea: să umbli prin parlament după anomalii de exprimare când la un deget de videoclipul emisiunii tronează incultura în persoană! Va să zică, emisiunea „Vorbeşte corect" a TVR-ului nostru, nu se ocupă nici de mârâitul cuvintelor intervievaţilor, nici de propriile mârâieli şi nici de reclamele vecine videoclipului, mai citite ca însuşi videoclipul. Să ne mirăm atunci că au doar 14 vizualizări?

Adică, cu una mai puţin decât faimoasa lor echipă, unul îmbătându-se şi uitând să dea „like"!

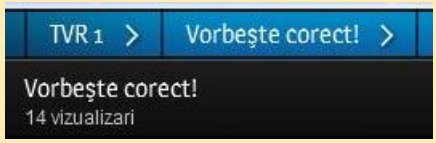

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Sub sigla Editurii "Semănătorul Tismana":

Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana

- O iniţiativă a scriitorului Florian Văideianu demnă de laudă -

Nu trebuie să ne mirăm de receptivitatea şi solidaritatea sătenilor în jurul unei sărbători a anului agricol şi nici de alegerea închinării acestei vechi sărbători Sfântului Mucenic Trifon. A fost de-ajuns o scânteie şi oamenilor li s-a trezit în subconştientul ancestral, ciclul dumnezeiesc al anotimpurilor, aşa cum viaţa, ne e condusă de ciclul lunar biologic al naşterii iar ziua, de bioritmul de 24 de ore al fiecărui om. Moşia Groşanilor se întindea spre capătul estic al depresiunii Tismeana (denumirea antecreştină) alături de moşia ligăcească a lui Ligăcea de lângă Secşori (azi Sarşori) şi de moşia ruşească a lui Ruşea pe partea cealaltă a râului Tismenii, aşa cum este scris în hrisovul lui Dan I Vodă din 3 oct. 1385. Dan I Vodă cade însă în luptă cu Ţarul Şişman al bulgarilor iar la domnie îl urmează Mircea cel Bătrân. Care peste doi ani, la 1387, dă mânăstirii „jumătatea satului Groşani" ascultând de sfatul „popii Kir Nicodim" ce fusese găzduit în această parte a Groşanilor şi s-a simţit dator să scutească satul de dări către domnitor, satul urmând să ţină de mănăstire pentru pază şi alte lucruri obşteşti.

Moşiei Groşanilor i se trage numele de la gorunii groşi – groşanii din capul viilor şi din poieni - ce se întindeau în vechime pentru umbra oilor, de aici din Vânăta, spre lunca Tismenii până la gorunul cel mare din Daşova iar spre est, având hotarele spre Coada Lacului, Homorâciu şi până în Cături, apoi spre Vişa.

Partea din Groşani de la est de râul Sohodol, se afla pe vechiul drum amenajat de romani de la castrul roman de la Ciuperceni, prin Godineşti până în Cetăţuile de la Vălcele (Intersecţia din faţa bisericii din Vălcele se numeşte Piaz, după latinescul „piazza", piaţă). Alt drum nu era acum şase secole şi nici locuinţe nu erau multe. Până nu s-a construit şoseaua Tg-Jiu – Baia de Aramă, apoi satul a migrat pe mai multe uliţe, spre această şosea.

Partea Groşanilor dată mânăstirii de Mircea cel Bătrân, de la moşia lui Ligăcea până la râul Sohodol avea două aşezări: cea de lângă Poiana Ciocârliilor s-a numit Ciocârlii, cea din capătul de nord al Poienii Ponoave s-a numit Cot, după coturile uliţei ce ducea la mănăstire, unul la locuinţa de azi a lui Nicuţă Târban şi unul la intersecţia dintre uliţa din Ponoave a mânăstirii şi uliţa lui Argint. Cotul, avea această veche denumire pentru a se ghida drumeţii spre mănăstire şi a nu coborî în Daşova. Pentru că nu exista un sat în spaţiul actual al centrului oraşului. Abia mai târziu aici s-a întemeiat Mahalaua Prundu, vechiul sat al Tismenii fiind cel care se întemeiase acum 6-7 secole la intrarea în Valea Mânăstirii, cu biserica „Buna Vestire", construită la 1720. (Se va scrie un articol special pe această temă, care va fi inclus în Monografia oraşului Tismana)

Iniţiatorii şi sponsorii.

Părintele Ion Bivolaru, „Părintele Jean" cum îi spun prietenii, a acceptat cu bucurie propunerea lui Florin Văideianu de organizare mai amplă a unei vechi sărbători din Ciocârlii sub un hram al Sf. Mucenic Trifon, pe 1 februarie recent. Deşi mică,

aşezarea de păstori - unii veniţi din Mărginimea Sibiului - are o mare valoare de patrimoniu, aici poposind pentru prima[1] dată Sfântul Nicodim, în căutarea locului sfânt de la cascadele Pişători.

Satul neavând biserică, locul ales pentru slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon a fost troiţa cea nouă, ridicată pe locul celei străvechi şi pe care timpul o deteriorase. A fost ridicată de bine-credinciosul fiu al satului, Nicuţă Târban pe cheltuială proprie şi cu ajutorul sătenilor, la o intersecţie din satul Vânăta unde o uliţă dă spre Groşanii dinspre Dumbrava, adică spre Coada Lacului.

Informând enoriaşii despre noua organizare a „Trifului" locuitorii au fost încântaţi să afle că prozatorul[2] Florian[3] Vădeianu, fiu al satului va fi sponsorul principal din perspectiva cheltuielilor de deplasare a unor personalităţi care să dea valoare adunării creştineşti.

Joi, 28 ianuarie, am adus ca argument în Consiliul Local Tismana, susţinerea materială a revistei „Sămănătorul" tocmai pe această bază. Le-am spus domnilor consilieri că revista am reprofilat-o anul trecut din revistă literară lunară, în revistă de patrimoniu istoric şi cultural, tocmai datorită încărcăturii patrimoniale bogate pe care o au satele noastre. ţi intenţionez, l-am spus, ca anul acesta să apară în revistă şi alte articole pe lângă cele despre istoria ungurenilor apărute anul trecut. Pentru că am elemente noi şi motive noi, cum ar fi de pildă această organizare religioasă dar, de astă dată şi cu o componentă laică.

Era dezbatere mare atunci în consiliul local, pe marginea veşnicei hârtii care mai trebuie cerută, în orice localitate din România, de către aparatul administrativ în cazul unei aprobări. Aşa că, anunţul meu despre „Trif„ credeam că n-a avut mare impact. Spre surprinderea mea, părintele Bivolaru şi-a mobilizat exemplar enoriaşii, veştile privind un hram nou, cu invitaţi de înaltă ţinută, a creat o adevărată emulaţie în rândul tuturor după ce vineri, împreună cu Florin Văideianu, am stabilit programul zilei Sf. Mc. Trifon, cunoscută sătenilor sub denumirea laică de Trif.

Am convenit să cerem sprijin logistic domnului lt.col. (r) Gheorghe Buşe pentru filmări, având deja împreună experienţa organizării a 80 de ani de viaţă a altui mare prozator al Gorjului Ion C. Gociu. Colaboratorul nostru la „Sămănătorul" dr. în filozofie Ion Mocioi şi-a anunţat cu drag sprijinul, deci ideea participării sporea. Spre bucuria noastră s-a alăturat echipei de organizare dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA şi studentul de origine străină Sheik Ahmed IDREES – student la U.C.B. Tg-Jiu care a fost cooptat imediat în echipa de filmare.

Anunţul programului a creat o adevărată emulaţie printre săteni, cadrele didactice din Ciocârlii şi Vânăta şi unii cunoscători ai oamenilor din sat, ne-au adus la cunoştinţă participarea unui alt nonagenar pe lângă nea Ion Brotea, veteranul de război Victor Mănăilă. Si iar a alergat Florin Văideianu să-l aducă pe primar de acasă la primărie să ştampileze înc-o diplomă, ca apoi s-o laminăm la aparatura Asociaţiei „Semănătorul Tismana".

Sătencele împreună inimoasele educatoare ale satelor Ciocârlii şi Vânăta, doamnele Camelia Croitoru şi Mariana Buzianu şi-au gătit copiii cu haine de sărbătoare, gospodinele satului au pregătit sâmbătă şi duminică bucate alese. Luni, până la ora 12, când au venit copiii de la şcoală, o cale de acces a şoselei s-a umplut de mese bine încărcate.

Programul manifestării a început la ora 12

1. Cuvânt de deschidere
- jurist Florin VĂIDEANU (fiu al satului)

2. Slujbă religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion BIVOLARU

3. Alocuţiuni:
- primarul oraşului Tismana: ing. Marian SLIVILESCU
- col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria" – Filiala judeţului Gorj
- profesor Nicu N. TOMONIU – preşedintele Asociaţiei „Semănătorul" Tismana, directorul Editurii „Semănătorul"
- profesor dr. Ion Mocioi – cercetător ştiinţific, scriitor

4. Sărbătorirea nonagenarilor Ion BROTEA şi Victor MĂNĂILĂ – Veteran de război.

5. Cuvânt de încheiere – jurist Florian VĂIDEANU

ECHIPA de FILMARE:
- prof. Nicu N. Tomoniu
- lt.col. (r) Gheorghe Buşe
- Sheik Ahmed Idrees – student la U.C.B. Tg-Jiu

În prima parte a evenimentului, Slujba religioasă închinată sărbătoririi Sf. Mc. Trifon, realizată de către preotul satului – Ion

La sărbătoarea Sf. Mc. Trifon înainte de slujbă s-a arătat curcubeul ! Semn pentru un an agricol bogat?

BIVOLARU, a fost una dintre cele mai frumoase slujbe pe care le-a ţinut în ultimul timp, având în faţă numeroase mese pline de bunătăţi, lumânări şi flori, lumea ascultând smerită vocea preotului şi a cantorului său Elvira Jerca.

Cuvântul domnului Florian Văideianu

În cuvântul de deschidere a părţii a II-a, dl jurist Florin VĂIDEANU, a explicat faptul că motivaţia sponsorizării de către dânsul a acestei sărbători religioase, pe lângă gospodinele care au adus de acasă coşuri pline de bunătăţi, este că se simte şi s-a simţit întotdeauna un fiu al satului Vânăta. A prezentat înalţii oaspeţi care au venit cu dânsul din Târgu-Jiu. Secvenţele video ale cuvântărilor sunt inserate pe această pagină. Noi sperăm ca să punem şi alte filmări de ziua mărţişorului, pentru a recompensa strădania de acum a gospodinelor dar şi strădania lor din tot timpul anului, când robotesc în gospodărie din zori şi până seara târziu.

Cuvântarea primarului Marian Slivilescu

În cuvântul său, primarul Marian Slivilescu a reiterat vechea tradiţie a satului în creşterea animalelor, în plantarea de pomi fructiferi în grădinăritul cu specii autohtone, de cu mult mai înaltă calitate decât produsele similare aduse din străinătate şi prelucrate cu chimicale. Să reînviem în locurile noastre şi în cele dinspre Dealul Sporăşti prunul, mărul, părul, gutuiul şi castanul de origine românească străveche, aşa cum ne-au învăţat călugării aduşi de Sfântul Nicodim de la muntele Athos. Când era mic, spunea primarul, tatăl său i-a arătat un prun şi i-a spus: „- Îl vezi ? Acesta este un prun mănăstiresc !” Să le păstrăm sămânţa şi să sporim plantarea de puiet pe dealurile noastre pentru a bea ţuică românească, ţuischi[4] şi nu whisky din Marea Britanie.

Cuvântarea domnului Nicu N. Tomoniu

Directorul revistei şi editurii „Sămănătorul”, dl Nicolae N. Tomoniu a vorbit despre faptul că revista pe care o tipăreşte şi cu sprijinul primăriei, a avut anul trecut, pe lângă temele literare, numeroase articole privind păstorii ardeleni sosiţi în Tara Românească, respectiv ungurenii aşezaţi definitiv aici în satele Ungureni, Ciocârlii şi Vânăta. A adăugat în revistă imagini inedite cu ungurenii noştri, a scris despre învârtita ungurenilor în care a intrat, în iulie 1939 şi M.S. Regele Mihai, luând în cap pălăria ungurenească a lui Ion Gârleanu şi invitând la învârtită pe Leonica, fata lui Gheorghe Bucur din Ungureni. Si în acest an va scrie în revistă şi va insera imagini inedite despre hora de atunci din Zăvoiul Duiculeştilor.

La editura „Semănătorul Tismana”, s-au tipărit şi cărţile prozatorului Florian Văideianu, în schiţele şi nuvelele primelor cărţi tipărite la editura noastră, autorul povestind despre oamenii satului Vânăta, în cartea „Durerea aurului” se reiau unele din ele, printre care şi „haiducul” Petrilică din Ungureni. Florian Văideianu a tipărit apoi „Boier printre tovarăşi”, cu aspecte din viaţa lui Traian Burtea şi a artizanilor de la Arta Casnică. Redacţia „Sămănătorul” a realizat filme în Nereaz, la „Monumentul căpitanului Ion Neferescu” şi a tipărit memorialul „Prin vremuri de război” unde fiul satului Ciocârlii, Ion Aurariu povesteşte dramaticele întâmplări din Războiul pentru Întregirea Neamului Românesc declanşat în august 1916.

Cuvântarea domnului Walter Loga

Dl col. (r) dr. ing. Walter LOGA – preşedintele Asociaţiei Naţionale Cultul Eroilor „Regina Maria” – Filiala judeţului Gorj, a mulţumit celor care l-au invitat şi vorbit cu mult entuziasm despre faptul că descoperă, aici în sat, adevărata viaţă românească care ne aduce linişte în suflet. Aduce felicitări sătencelor care şi-au îmbrăcat copiii atât de frumos îmbrăcaţi în costume populare, mulţumeşte doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru pentru grija pe care o poartă acestor copii, pentru educaţia şi instruirea lor şcolară care se observă imediat la aceşti copii cuminţi şi frumos organizaţi. Vă mulţumesc că nu v-aţi uitat tradiţiile. Probabil vă întrebaţi ce caută „Cultul Eroilor” aici. Spunea dl Tomoniu că a editat o carte. Cartea este aceasta (o arată) şi eu am citit-o. Este vorba despre consăteanul dvs. Ion Aurariu care la vârsta de 19 ani, a mers prin toată ţara pentru a ajunge la destinaţie şi a-şi apăra ţara şi pământul strămoşesc. În carte, acest tânăr spunea din teatrele de operaţii: „Mi-e dor de-acasă !” Şi când spunea aceasta se referea la satul lui, la comuna lui, nu spunea în special la părinţi, pentru că acolo unde noi ne-am născut, acolo ne simţim noi bine ! Gorjul a dat ţării o seamă de eroi. În primul şi al doilea război mondial România a plătit cu sânge 800.000 de oameni pentru ca astăzi să ne aflăm noi aici. Să nu uităm niciodată că noi suntem Români iar astăzi noi militâm pentru recâştigarea mândriei naţionale. Indiferent unde mergeţi să ţineţi capul sus că sunteţi români. Pentru că indiferent unde vă veţi duce, indiferent în ce ţară, cât ar fi ea de dezvoltată, n-o să vedeţi aşa ceva (arată grupul de copii) Copiii s-au îmbrăcat cu drag în aceste costume populare şi le poartă cu mândrie. Nu trebuie să uităm de aşa ceva, să ne păstrăm tradiţiile… discutam despre aceste diplome că sunt un lucru bine gândit: ne ducem cu coroane de flori la monumente, la moaştele eroilor dar trebuie să mulţumim acelora care au făcut ceva pentru comunitatea lor atât timp cât sunt

încă în viaţă ! Astăzi organizăm acest eveniment, urmând ca de la anul să facem a doua etapă, a treia şi aşa mai departe… pentru că există potenţial, pentru că sunteţi aici şi vă iubiţi satul… văd aici şi mulţi tineri şi nu m-aşteptam pentru că satele sunt acum văduvite de tineri. Mă bucur pentru că-i văd aici şi să nu uite să-şi iubească satul şi să aibă mândria de a fi român ! În încheiere vorbitorul a arătat revistele pe care asociaţia dânsului le tipăreşte, „Gorjul eroic", „Jurnalul eroic" cu participarea elevilor din clasa a XII-a din Târgu Jiu şi un volum la şi-au dat concursul copiii de la clasa a V-a până la clasa a XII-a. Si dvs. vă revine această sarcină: să vă iubiţi copiii şi să-i învăţaţi să-şi iubească naţiunea.

Cuvântarea domnului Ion Mocioi

Cercetătorul Ion Mocioi, un colaborator de mare cinste al revistei „Sămănătorul", căruia i-am publicat, în serial, cartea cu descifrarea Discului din Phaitos – Creta, ne-a ţinut o extraordinară lecţie de religie, de patrimoniu istoric şi cultural. Adresându-se participanţilor dânsul a spus că, în această zi de 1 februarie care este şi prima zi a anului agricol 2016, se simte mândru pentru că românii nu-şi uită tradiţiile, nu-şi uită religia. Pentru că religia există de când este omul, de când omul a vorbit pentru prima dată, de când a gândit. De aceea, trebuie să aducem un respect deosebit tuturor celor care au trăit pe aceste meleaguri. Care au lăsat generaţiilor următoare învăţături pentru un trai mai bun şi modele de viaţă. Religia ne aduce mai multe modele. Ne aduce, de fapt, în faţă istoria. Aici la Tismana s-a redactat prima scriere, a ţării, care se păstrează, în limba slavonă. Făcută de Nicodim la 1405. Avea să moară imediat după aceea şi ştiţi mormântul pe care-l păstrăm la mânăstirea pe care a realizat-o. A scris această carte, Tetraevangheliarul românesc, început în mânăstirea Prislop şi definitivat aici, iată că suntem legaţi în această localitate nu numai de religie dar şi de cultura românească. Pe care trebuie să o respectăm şi să o dezvoltăm, să o facem cunoscută pentru toţi şi mai ales pentru tinerii de astăzi.

Tot la Tismana, s-au strâns foarte multe personalităţi ale României de-a lungul istoriei. Şi aici, n-au făcut altceva decât să preamărească acest popor, pe care mulţi alţii astăzi îl calcă în picioare, într-un fel sau altul. Dar poporul acesta este mândru că trăieşte şi este mândru şi pentru religia pe care o are, religia crucii, crucea care de fapt a stat la baza unei doctrine, care începe cu Iisus Hristos. Crucea este şi aici în troiţă (o arată) simbolul tradiţiei vieţii noastre pe aceste locuri. Vreau să vă spun în continuare câte ceva despre acest mucenic, care se numeşte Trifon şi care s-a îngrijit, nu numai în a cunoaşte lumea cât mai mult despre agricultură dar el s-a îngrijit ca medic de oamenii din vremea sa. El a trăit în secolul al III-lea, după Hristos, în Frigia. Frigia este o ţară în Orientul Apropiat. Era… şi era formată din geţii plecaţi din zona Macedoniei. Acolo el a propovăduit această doctrină a lui Hristos. şi pentru acest fapt, un împărat al Romei, avea să-l decapiteze către sfârşitul sec. al III-lea, pe la 295. A trăit mult acest martir al creştinismului şi nu este singurul. Noi ştim că pe 9 martie sărbătorim pe toţi cei 40 de martiri, pe mucenicii care au popularizat religia noastră, susţinerea religiei noastre ortodoxe. Avea şi o putere tămăduitoare, cunoştea foarte bine care erau tradiţiile în domeniul medicinii, ale civilizaţiei de la Dunărea de Jos. Care să ştiţi că e prima civilizaţie a lumii ! şi vom sublinia acest lucru. Nu întâmplător copiii voştri, ai dvs. şi ai noştri câştigă în fiecare an mai toate olimpiadele din lume, la toate ştiinţele. Pentru că ei sunt urmaşii unei civilizaţii vechi. Nu este o exagerare ! Civilizaţiile îşi au vechimea după vechimea scrierii folosite.. Începând din anul 1961, ştim, şi este apreciat de toate popoarele lumii că la noi aici civilizaţia de la Dunărea de Jos a avut cea mai veche scriere. Din mileniul 6 î.e.n. Se ştie după descoperirea tăbliţelor de la Tărtăria, într-un mormânt al unui sacerdot. Tărtăria fiind, peste munte, dincolo de Novaci, cum coborâm Transalpina. Acolo, într-un sat, după o ploaie în 1961, s-a rupt un deal în două şi la vreo 6 m adâncime a apărut un mormânt. În acel mormânt, care a fost datat ştiinţific cam pe la 5.500 î.e.n. s-au găsit trei tăbliţe de lut cu o scriere, prima în lume cunoscută. Asta dă vechimea naţiei noastre ! A celţilor în primul rând, de fapt poporul din care provenim. E bine să ştim acest lucru, pentru că noi suntem puternici şi trainici prin toată istoria noastră. Iar dintre meseriile pe care le-am practicat, să nu uităm pe aceea care-i zicem ciobănie. Ciobănia a susţinut existenţa acestui popor. Iar un istoric de la Roma, zicea că geţii şi dacii trăiesc aninaţi de munţi. Tocmai de aceea pentru că ei, au cunoscut şi primul grâu din lume, se numeşte paranga. Îl cultivau cam într-o lună jumătate, pe Parâng. Noi suntem oameni vechi. S-au găsit la Mehedinţi când s-au făcut săpături pentru hidrocentrala de acolo, la mari adâncimi, multe elemente care dovedesc la anul 10.000 î.e.n. că făceam agricultură şi cultivam grâu înaintea altor popoare ale lumii. De ce să nu ne mândrim cu istoria noastră ? Să ne mândrim ! Inclusiv cu cei care au susţinut religia. ştiu că de 9 martie, în toată ţara de fapt, sărbătorim pe cei 40 de mucenici. Sunt oameni care au devenit martiri în apărarea creştinătăţii. Cetăţenii noştri le oferă în amintire colaci care sunt făcuţi cu sâmbure de nucă şi miere. Iată deci că respectul pentru istorie se regăseşte faţă de aceşti înaintaşi.

Şi acum aş vrea să vă spun nişte lucruri legate direct de viaţa lui Trifon. Care ocroteşte şi acum, pe unde o fi începutul anului agricol. El ca medic, putea să dea viaţă tuturor bolnavilor care ajungeau la el. Un împărat de la Roma, Gordin, care avea o fată foarte frumoasă care se numea Gordina – Gordina se

găseşte şi la Tismana – nu ştia cum s-o însănătoşească până la urmă. Toţi spuneau că în ea a pătruns Necuratul, cum îi zicem noi mai frumos, Diavolul. Diavolul era, cum se ştie din istoria religiei, copilul lui Satana, care era în iad şi acolo pedepsea lumea. Împăraţii Gordinei, erau vreo trei, ultimul dintre ei l-a chemat pe Trifon să- însănătoşească fata. Si a venit... şi i-a făcut-o bine. Există o legendă cum că Diavolul însuşi le-ar fi spus celorlalţi de la Roma, că lui i-e frică numai de Trifon. Şi când Trifon, spune legenda, s-a apropiat de Roma, Diavolul a dispărut din zonă şi fata s-a făcut bine. Împăratul Gordin, a vrut să se convingă, pentru că el nu era de acord cu religia creştină. şi l-a chemat încă o dată pe acest mucenic, să-i dovedească faptul că religia pe care o susţine este cea potrivită, adică să nu mai creadă în idoli ci să creadă în Hristos. şi a vrut să-i arate pe Diavol şi se spune că atunci când a ajuns acolo, în faţa împăratului, din cele ce a făcut el ca rugăciune pentru Hristos, în faţă undeva, a venit Diavolul, a venit sub forma unui câine negru. E o legendă… dar vedeţi că a rămas în tradiţiile noastre şi mi se spune, „Vedeţi că v-a ieşit în cale un câine negru sau o pisică neagră". Nu-mi merge bine. E o superstiţie dar este legată de istorie din timpuri îndepărtate. După ce a văzut minunea asta, Gordin a dat un decret prin care ecludea credinţele care aveau la bază idoli. ţi astfel, cât a fost acesta împărat la Roma, a susţinut credinţa creştină, zisă a crucii şi vreau să vă mai spun o chestiune. Cea mai veche cruce ritualică din Europa s-a găsit în România, unde la Polovragi, în cetatea dacică de pe vârf de munte. În anii 1970 când s-a făcut o cercetare acolo. De aceea se spune că, noi suntem credincioşi în doctrina acesta a crucii, încă dinainte de a se fi născut Hristos. şi aşa este. A apărut acum o carte care vorbeşte despre ce a zis papa despre România. Că este grădina Maicii Domnului. Vedeţi că este un lucru frumos şi trebuie să ne mândrim şi cu religia noastră pe care trebuie să o apărăm, pentru aceste fapte foarte frumoase care au început să fie uitate. Fiecare din acei 40 de martiri au câte o istorioară frumoasă şi ele trebuie amintite la orele de religie. Si acum aş vrea să vă mai spun, deşi v-am ţinut cam mult, cum a murit Trifon. Ceilalţi împăraţi care au venit după Gordin, au venit să-l muştrule si l-au supus la tot felul de cazne. L-au bătut şi unul din împăraţi l-au decapitat. Îmi pare rău că v-am spus aceasta dar istoria religiei la români e foarte frumoasă. Vă mulţumesc că m-aţi ascultat şi vă urez să aveţi un an agricol din cele mai bune !

Dl Florian Văideianu

Mulţumesc dlui profesor pentru frumoasa expunere, mulţumesc părinţilor care au îmbrăcat aceşti copii atât de frumos şi sunt mândru şi uimit că în satul meu, mai există costum naţional. Bravo lor !

O a doua problemă: această troiţă, dvs. poate ştiţi, a fost confecţionată de colegul meu de bancă, Nicuţă (Târban), am fost colegi, ne urechea dl învăţător Slivilescu pe amândoi, odată ne-a dat şi cap în cap… Acuma, cred că l-am uimit cu ştiinţa. Noi vă mulţumim, mult, mult, mult, întâlnirea de astăzi a avut un dublu scop, şi anume, susţinerea tradiţiei şi a religiei noastre ortodoxe, cum spunea şi dl profesor, şi, cealaltă parte, ridicarea puţin spre cultură, pentru că am mai evoluat şi copilul acesta sunt convins că ştie mai multe la calculator decât mine. Asta-i generaţia ! Noi vă mulţumim mult de tot, atât am avut de spus şi mulţumesc încă o dată, şi nu la sfârşit, chiar prima dată, dnei Mariana Buzianu care într-adevăr a depus un efort, a printat la cerinţa şi la rugămintea noastră. Mulţumesc dlui primar care a fost alături de noi, dlui colonel, ing. dr. Valter Loga şi tuturor celor care ne-au sprijinit. Si promit că dacă e bine şi frumos aşa, la anul să ne întâlnim din nou.

Cuvântul dnei Camelia Croitoru.

Noi vă mulţumim pentru amabilitatea pe care aţi avut-o, pentru a ne oferta acest prilej de a ne aduce puţin în mijlocul comunităţii, pentru că aceste acţiuni sunt binevenite, şi foarte important pentru dezvoltarea personalităţii copilului mic, pentru dezvoltarea lui intelectuală, pentru a-i încuraja să păstreze tradiţia, patrimoniul cultural în acest context european, noi avem multe acţiuni în care ei poartă cu mândrie şi drag costumul popular. Ca atare, iubiţi copiii, să-i mulţumim dnei Mariana, pentru invitaţia pe care ne-a făcut-o, şi noi, la rândul nostru eu personal împreună cu doamnele învăţătoare şi educatoare, vă mulţumim că ne-aţi fost alături, mulţumim părinţilor pentru că ne-au ajutat şi astăzi, sunteţi cei mai frumoşi copii ai satului Vânăta şi ai localităţii Tismana şi să-l cinstiţi prin acest costum popular pe Sfântul Trifon, care cu siguranţă vă va ajuta să creşteţi mari, sănătoşi şi frumoşi şi pe deasupra şi deştepţi. Vă mulţumim ! Secvenţa video nr. 3. Discursul dnei Camelia îl vedeţi la sfârşitul cuvântării dlui Mocioi.

Cuvântul dnei Mariana Buzianu.

Mă bucură pentru că am fost contactată pentru a participa la această activitate, mul?umesc copiilor ?i trebuie să fiu mândră pentru că ei încearcă să ducă mai departe tradi?iile ?i costumele populare române?ti. Să nu uităm că zona Tismanei este o zonă profund culturală, o zonă în care ia î?i are locul ei, am încercat să le transmitem copiilor să poarte cu mândrie ia românească, costumul popular românesc ?i să ducă mai departe tradi?iile ?i obiceiurile poporului român. M-am născut pe Valea Jele?ului, în localitatea Câmpofeni, comuna Arcani, o vatră încărcată cultural ?i am venit la Tismana de 39 de ani ?i au trecut prin mâinile mele zeci de genera?ii de copii. Pe care i-am învă?at să iubească ?i să respecte tradi?ia ?i costumul românesc. Am avut chiar două manifestări în ceea ce prive?te patrimoniul local în context european, s-au organizat la nivelul

localită?ii Tismana două festivaluri interna?ionale, simpozioane, ?i cred că a rămas ceva în sufletul copiilor. Pentru mine ca dascăl e foarte important ca aceste micu?e vlăstare să ducă mai departe tradi?ia ?i cutumele poporului românesc, pentru că suntem tismăneni ?i că, eu ?tiu? Bunicii no?tri ne împrumută costumele populare ?i noi le purtăm cu mândrie. Vă mul?umesc!

--------- Note de subsol ----------

[1] Argumente istorice ?i de toponimie conduc spre această ipoteză care va fi curând detaliată in vol. al II – lea al monografiei ora?ului Tismana, după ce se vor aduna toate datele. TOPONIMÍE s. f. 1. Totalitate a numelor proprii de locuri, de ape, de mun?i etc. dintr-o ?ară sau dintr-o regiune. 2. Ramură a lingvisticii care se ocupă cu studiul numelor proprii de locuri; toponomastică. – Din fr. toponymie. Sursa: DEX '09 (2009)

[2] PROZATÓR, -OÁRE, prozatori, -oare, s. m. ?i f. Autor de opere literare în proză, scriitor în proză. – Din fr. prosateur. Sursa: DEX '09 (2009)

[3] Florian Văideianu – Nume sub care Florin Văideianu î?i semnează căr?ile, fiind o practică frecventă printre scriitori. ?i eu, autorul al unor articole pe blogul „Sămănătorul”, le semnez folosind diminutivul, Nicu N. Tomoniu dar căr?ile sunt semnate, Nicolae N. Tomoniu. Putem da ?i un exemplu mai cunoscut, poetul nostru ce-?i făcea vacan?ele la Vila Sfetea, George Co?buc, se semna uneori C. Bo?cu, prin anagramarea numelui său. ANAGRAMÁ, anagramez, vb. I. Tranz. A schimba ordinea literelor unui cuvânt pentru a ob?ine alt cuvânt; a transcrie sub formă de anagramă; a anagramatiza. – Din anagramă. Sursa: DEX '09 (2009)

[4] ?uischi s. invar. (glum.) whisky. Sursa: Argou (2007).

1 febr. 2016 «Sărbătoarea Sf. Mc. Trifon» din satul Vânăta, Tismana

- ALBUM -

Citiţi **articolul online şi vedeţi filmele aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/02/nicu-n-tomoniu-sarbatoarea-sf-mc-trifon.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar

În oraşul Târgu-Jiu, de peste 70 de ani, trăieşte domnul inginer, acum pensionar, Aurel Popescu. La venerabila sa vârstă de 82 de ani, uimeşte cu o memorie ieşită din comun. Bun cunoscător al istoriei literaturii române, excelent recitator al celor mai frumoase poezii scrise de marii noştri clasici, domnul inginer a avut amabilitatea de a răspunde pozitiv invitaţiei noastre, pentru realizarea unui interviu.

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, relataţi-ne câteva date din biografia dumneavoastră.

A.P.: M-am născut în anul 1934, 25 martie (Bunavestire), în localitatea Pojogeni, jud. Gorj, în familia Tudor şi Fima Popescu. Tatăl era agricultor, având doar două clase primare, mama casnică, neştiutoare de carte.

F.V.: Ce vă amintiţi despre anii de început: şcoala primară, liceul, facultatea, citadele de cultură determinante în pregătirea dumneavoastră intelectuală?

A.P.: În anul 1940 (la vârsta de şase ani), am mers la şcoala primară din satul Comăneşti, şcoală organizată cu şapte clase primare. Pe tăbliţa de ardezie, cu ajutorul cărbunelui, domnul învăţător Constantin Cioflea m-a învăţat primele semne.

În urma rezultatelor excelente obţinute la învăţătură, la insistenţele învăţătorului, părinţii se hotărăsc să continui studiile liceale la Târgu-Jiu, la renumita citadelă a învăţământului „Tudor Vladimirescu”. Nici acum nu-mi pot explica cât de mari au fost greutăţile părinţilor mei pentru continuarea studiilor (gazdă, îmbrăcăminte, cărţi şi seceta din anul 1947). Menţionez că era perioada imediată de după război, când domnea sărăcia peste tot.

Am absolvit liceul ca şef de promoţie, spre bucuria dascălului, părinţilor şi spre mândria satului meu natal.

Pentru rezultatele deosebite obţinute după primele zece clase de liceu am fost trimis la Bucureşti, la „Consfătuirea pe ţară a elevilor fruntaşi la învăţătură”, ca reprezentant al liceului.

Diploma
83696

se conferă Dna. POPESCU STELEA T. AUREL
absolvent a Facultăţii ELECTROTEHNICE CRAIOVA
Secţia AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR de la Institutul POLITEHNIC din BUCUREŞTI
care prin hotărîrea Comisiei pentru examenul de Stat din sesiunea IULIE anul 1958
a fost declarat INGINER
în specialitatea AGRICULTURII ŞI TRANSPORTURILOR
BUCUREŞTI 21 VIII 1958
PREŞEDINTELE Comisiei pentru Examenul de Stat
SECRETAR
Nr. 5686

Absolvind liceul cu medie maximă, am intrat la facultatea de electrotehnică din Craiova, fără examen de admitere. Era în toamna anului 1953, anul de început al studenţiei mele.

În anul 1958 am absolvit facultatea, tot ca şef de promoţie, devenind inginer în specialitatea electrotehnică.

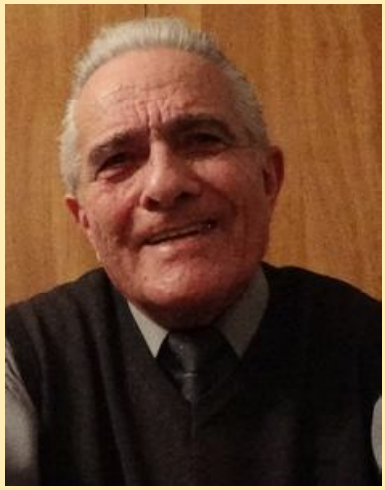

F.V.: Câte ceva din activitatea dumneavoastră de inginer:

A.P.: Am început activitatea de inginer la Uzina electrică a oraşului Târgu-Jiu. În anul 1960 oraşul a fost racordat la sistemul energetic naţional, eu devenind şeful acestei activităţi. Din cei 40 de ani de activitate, 31 de ani am deţinut funcţii de conducere. Din anul 1968 am fost promovat director al I.J.G.C.L. Gorj, funcţie în care am activat 17 ani. În următorii 14 ani am fost directorul Direcţiei Tehnice Investiţii a Consiliului Judeţean Gorj până la pensionare, în 1998.

F.V.: care a fost momentul când aţi îndrăgit poezia?

A.P.: Dragostea de poezie a început încă din clasele primare, dezvoltându-se ulterior. Când am avut posibilitatea financiară de a cumpăra cărţi, mi-am organizat o bibliotecă. De câte ori mergeam prin ţară, în interes de serviciu, cumpăram cărţi. Predilecţie aveam pentru „Librăria Mihai Eminescu” din Bucureşti. Mereu eram prezent la standul de noutăţi. De fapt, pentru marele nostru poet naţional Mihai Eminescu am făcut o pasiune.

F.V.: De unde vine modul dumneavoastră de a recita şi nu în ultimul rând, această memorie ieşită din comun?

A.P.: Nu ştiu cum s-a format această pasiune, dar îmi amintesc momentul studenţiei, când mă plimbam cu prietenele şi le recitam versuri, îndeosebi poezii de dragoste. Memoria, într-adevăr, m-a ajutat, puteam reţine cursuri întregi, care nu erau atât de simple.

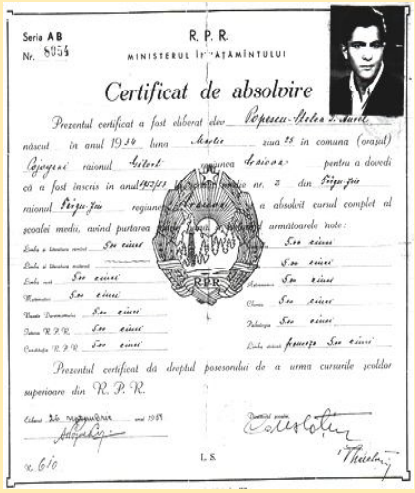

Seria AB Nr. 8054
R. P. R.
MINISTERUL ÎNVĂŢĂMÂNTULUI
Certificat de absolvire

F.V.: Domnule inginer Aurel Popescu, vă mulţumesc pentru amabilitate!

Interviul a fost realizat de jr. Florin Văideianu.

Târgu Jiu, februarie 2016.

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud) - Eseist, teolog

Ierom. Maxim Morariu
Recenzie Charles Diehl

Charles Diehl, *Teodora – Împărăteasa Bizanţului*, trad. Teodora Popa-Mazilu, col. ,,Figuri istorice", Editura Historia, Bucureşti, 2007

Istoria Bizanţului a reprezentat şi reprezintă încă un subiect interesant, fapt dovedit de interesul constant existent încă pentru diferite aspecte ale acestei epoci sau numărul destul de mare de sinteze dedicate istoriei imperiului al cărui sfârşit teritorial a fost înregistrat la 29 mai 1453, dar a cărui istorie supravieţuieşte încă şi astăzi [1]. Între lucrările mai vechi sau mai noi devenite referenţiale pentru acest subiect, se numără apodictic şi cea a lui Charles Diehl (1859-1944), intitulată Teodora – Împărăteasa Bizanţului.

Profesor de istorie bizantină la Sorobona, membru, începând cu anul 1910, al Académie des inscriptions et belles-lettres, propus în anul 1935 pentru alegerea în cadrul academicienilor francezi, acesta a devenit un cercetător cunoscut, de un prestigiu similar lordului Steven Runciman, cu care au fost aproape contemporani. Alături de lucrarea de faţă, dintre cele douăzeci de lucrări pe care le-a publicat în timpul vieţii, a mai fost tradusă în limba română şi cea intitulată Figuri bizantine. Împărţită în două volume, ea se regăseşte în cadrul colecţiei ,,Biblioteca pentru toţi" (vol. 513-514) şi a apărut, în anul 1969, marcând redescoperirea interesului pentru istoria bizanţului în spaţiul românesc.

Biografia dedicată Teodorei, personaj controversat al Constantinopolului celui de-al şasea secol, consoarta împăratului Justinian şi ,,apărătoarea creştinismului", intens elogiată atât de către scriitorii laici ai vremii cât şi de către unii exponenţi ai teologiei, este segmentată pe trei părţi, fiind urmată de un scurt medalion biografic dedicat soţului ei. În cadrul lucrării, bizantinologul încearcă să prezinte în mod echilbirat parcursul vieţii împărătesei, despuindu-o de tendinţele de sinaxarizare şi encomiatism.

Fără a ocoli aspectele ce relevă diferitele abateri de la moralitate a acesteia, el nu le foloseşte pentru a o diaboliza, ci le prezintă într-un stil narativ plăcut, uşor de citit, alături de caracteristicile pozitive ale ei. Prima parte este intitulată ,,Teodora dansatoarea" (pp. 12-49) şi conţine prezentarea principalelor aspecte legate de copilăria şi tinereţea ei. Autorul vorbeşte despre activitatea ei ca actriţă, aventurile ei la hipodrom, întâlnirea ei cu Justinian şi alte aspecte similare, alternând prezentarea unor aspecte mai puţin măgulitoare ale biografiei ei cu cele care arată latura ei pozitivă.

Cea de-a doua parte îşi propune prezentarea împărătesei Teodora (pp. 50-159). Aspecte privitoare la viaţa imperială a acesteia, picanterii legate de relaţia ei cu basileul sau cu mozaicata lume a capitalei, relaţia dintre verzi şi albaştri şi răscoala Nika, palatul sacru al Bizanţului, atitudinea feministă a ei şi alte aspecte similare sunt prezentate aici într-o naraţiune ce alternează scrisul beletristic cu cel istoric.

Ulterior, ultima parte a lucrării dedicate ei, intitulată ,,Preacucernica Teodora" (pp. 160-2013), pune în lumină aspecte legate de interacţiunea ei cu spaţiul religios, descriind relaţiile ei cu câţiva dintre călugării faimoşi ai vremii, implicarea ei în soluţionarea unor dileme de natură doctrinară, relaţiile tensionate ale ei cu papalitatea, dar şi finalul ei.

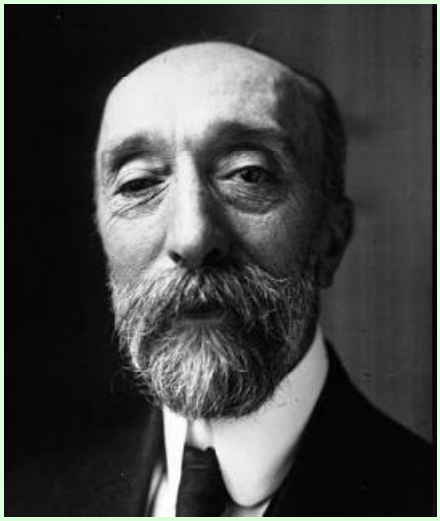

Medalionul dedicat basileului consort este mai scurt, mai condensat în date şi mai parcimonios în descrieri, autorul considerând probabil că a oferit suficiente informaţii despre el în paginile dedicate soţiei sale. Cu toate acestea, şi ultima parte se constituie într-un eseu valoros din punct de vedere istoric, frumos întocmit, frumos stilizat din punct de vedere al compoziţiei, care face cinste autorului în cauză.

Din păcate, traducerea apărută la editura Historia, deşi frumoasă şi destul de plăcută este una brută sau de primă mână, fapt pentru care, lucrarea resimte necesitatea unei relecturări în urma căreia să se înlăture micile greşeli de lectură sau de dactilografiere. Departe de a scădea valoarea lucrării, ele se constituie însă într-un minus pentru ediţia românească.

Cu toate acestea însă, opera lui Charles Diehl, scrisă într-un stil de-a dreptul romanesc, ce surprinde într-o manieră plăcută atât informaţie istorică preţioasă cât şi picanterii, beneficiind de un vast suport bibliografic, analizat critic de către bizantinologul francez se constituie într-o lucrare valoroasă a domeniului ei, fiind uşor de lecturat şi oferind informaţii preţioase şi corecte.

[1] Între acestea, unele dintre cele mai reprezentative sunt: Auguste Baily, Istoria Bizanţului, trad. Constantin Ionescu Boeru, Editura Prietenii Cărţii, Bucureşti, 2002; Maria Georgescu, Istoria Bizanţului, ediţia a 3-a, Editura Cetatea de Scaun, Târgovişte, 2007; Paul Lemerle, Istoria Bizanţului, trad. Nicolae Şerban Tanaşoca, Editura Universitas, Bucureşti, 1998; Charles Delvoye, Arta bizantină, trad. Florica-Eugenia Condurachi, Vasile Drăguţ, vol. 1-2, col. ,,Biblioteca de artă", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Alexandr Alexandrovic Vasiliev, Istoria Imperiului Bizantin, trad. Ionuţ-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurenţiu Nazâru, Editura Polirom, Iaşi, 2010; Stelian Brezeanu, Istoria Imperiului Bizantin, Editura Meronia, Bucureşti, 2007; Idem, O istorie a Imperiului Bizantin, Editura Albatros, Bucureşti, 1981; Edward Gibbon, Istoria declinului şi a prăbuşirii Imperiului roman, trad. Dan Hurmuzescu, vol 1-3, col. ,,Biblioteca pentru toţi", Editura Meridiane, Bucureşti, 1976; Vasile Mărculeţ, Imperiul Bizantin la Dunărea de Jos în secolele X-XII – spaţiul carpato-balcanic în politcă a Imperiului Bizantin, Editura s. n., Târgu Mureş, 2005.

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

Recenzie
„CIRESE AMARE”
de Ion C. Gociu

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare”, semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia -proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii”, cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare.

Prima nuvelă, intitulată Idile, este povestea sinuoasă a unei femei care era „pur şi simplu revoltată de viaţa ei anostă, lipsită de bucuriile tinereţii” .Violeta Neşu, nora Tomiţii lui Boian Neşu din Brădet, este venită la ţară, în casa soacrei sale, pentru a îngriji de gospodărie, cât timp femeia era internată la spital. Persoană trăită la oraş, cu tabieturi „de doamnă abia trecută de 25 de ani”, căsătorită cu un bărbat mai mare cu câţiva ani, mereu plecat cu serviciul, este nevoită să se acomodeze pentru câtva timp cu treburile gospodăreşti într-o ogradă plină cu o „tâlvură” de păsări şi chiar să ducă vitele la păscut în Ogaşul popii, pe Valea cu Urzicile.

. Acolo îl întâlneşte pe Bebe Popescu, student medicinist în anul IV, cu care are o scurtă poveste de iubire. Când se întoarce acasă, plină de remuşcări, constată trecerea unei alte femei prin patul conjugal şi atunci hotărăşte în sinea sa că ea trebuie să se realizeze, să urmeze o facultate, să meargă la serviciu, indiferent de compromisurile pe care va trebui să le facă. La examene îl cunoaşte pa Ionel Pop, cu care va a vea cea mai frumoasă poveste de iubire, un om alături de care se simte încurajată şi ocrotită. În al patrulea an de iubire şi întâlniri scurte, distanţa şi problemele familiale ale lui Ionel, duc la răcirea relaţiei. Totuşi Violeta îl aşteaptă să-i fie alături la examenul de licenţă, aşa cum i-a promis. El nu vine, ei i se face rău în sală şi „are un atac miocardic, petrecut în timpul susţinerii examenului de licenţă”. Moare, fără să fi aflat că, „în urma unui stupid accident de circulaţie” , nici Ionel nu mai trăieşte. Ca o stupidă coincidenţă, ei sunt înmormântaţi în aceeaşi zi, aproape la aceeaşi oră, dar în localităţi diferite.

Cea de a doua nuvelă, Jugul din Gura Lupoii, poartă cititorul pe la Lupoaia, locul unde „plecam duminica, cu vitele să le păşunăm, toată ziua”. Aceasta era ocupaţia copiilor mai mărişori, bucuroşi că merindele aduse de acasă le permiteau să petreacă toată ziua, prinşi în felurite hârjoane şi, de ce nu, în jocuri idilice. Astfel, autorul aduce amintiri din copilărie, asemeni veşnicului copil humuleştean, al cărui suflet tremura pentru Smărăndiţa Popii. Aici, pe acest colţ de rai, se petrece idila cu Menţa, cea cu care „la jocurile în care ne ţineam de mână, am fost nedespărţiţi ziua întreagă, iar transpiraţia palmelor ne-a unit şi mai mult sentimentele”.

Dar tot aici, în gura văii, pe „un salcâm scorburos de vreme” atârna un jug vechi şi, alături, o tăbliţă de lemn scorojită care explica: „Trecătorule, blestemă să se aleagă praful de el şi de copiii celui ce a furat boii care trăgeau la acest jug”.

Peste ani şi ani, avea să se vădească făptaşul furtului în persoana lui nea Păntilie al Constandinei din Boştini, gospodar cu trei copii, oropsit de necazurile acestora şi rămas singur. Pe patul de moarte, la spovedanie, mărturiseşte preotului că el este vinovatul. Cu abilitate literară, folosind metoda poveste în poveste, autorul ne aduce obiceiuri, credinţe, mituri, superstiţii, eresuri din lumea satului Ciuperceni şi a împrejurimilor sale. Astfel este şi povestea cu moroiul Vâjaică şi cu obiceiul cunoscut plaiurilor olteneşti: „l-au dezgropat şi i-au înfipt în burtă un piroi de-al mare, de se bat în căpriorii coperişului la căşi”

.

Cea de-a treia nuvelă, Coarba, prezintă cititorului o poveste de vânătoare petrecută în aceste locuri. Folosind iar metoda poveste în poveste, scriitorul îl lasă pe Vasile Popete, un prieten din tinereţe, să spună o întâmplare neobişnuită. Povestind acela despre locul special numit Coarba, după numele unei femei care a locuit singură în această poiană „Coarba a fost frumoasă ca o zână, iar trecută de tinereţe era harnică şi pricepută în toate” şi a întocmit un fel de han, ca Moara cu noroc, unde se adăposteau „în caz de primejdie....unii din locuitorii satului”.

Vasile Popete, întors după ani şi ani în locurile natale, unde „Poiana de la Coarba nu mai este ca altădată!”, pleacă la

vânătoare prin locurile ştiute, „pe matca Puturoasei, înspre Coarba". Ezită să tragă „într-o hâţă de mistreţi încolonaţi perfect…era o scroafă cu şase godaci", apoi, într-o poieniţă, găseşte „în ciopor, nişte căprioare, toate îndreptate cu capetele spre mine". Singurul foc de armă slobozit lasă căzută una, care nu este moartă şi pe care vânătorul o înjunghie cu pumnalul. „Eu eram autorul fărădelegii şi eram buimac". Această întâmplare îi aduce alte remuşcări şi îl determină pe Vasile Popete să-şi vândă preţioasa sa armă tânărului său coleg Nicu. Peste un timp acesta este găsit mort, împuşcat în burtă şi „cu arma găsită lângă el, în partea stângă". Un sfârşit dramatic, pentru care autorul lansează o întrebare: „Cine oare decide şi rostuieşte cursul evenimentelor atât de nefericite!:"

Cea de a patra nuvelă Destăinuiri la ceas de seară, prilejuieşte prozatorului o analiză minuţioasă a metamorfozei oricărei femei. Relaţia dintre Panti şi Puşa, doi oameni trecuţi de o anumită vârstă, care se află într-o relativă singurătate, soţii fiecăruia plecaţi în străinătate, la nepoţi, începe aproape instantaneu. Pentru Panti această legătură amoroasă, târzie şi oarecum scurtă, îi întăreşte convingerea că femeia poate avea până la şaisprezece ani puritatea unei flori sfioase de Viorea, spre douăzeci de ani ademenirile unei Zambile, ce îşi dezvăluie parfumul delicat şi promiţător, fără a-şi deschide petalele, după treizeci de ani este un adevărat Crin Imperial, în plinătatea puterilor cuceritoare, cu parfum ameţitor şi petale gata-gata să se deschidă în faţa unui cuceritor care o merită, după patruzeci de ani. Trandafirul darnic şi parfumat, devine stăpânul inimilor, iar după cincizeci de ani, femeia capătă frumuseţea şi înţelepciunea unei Crizanteme, care ştie că depinde numai de ea să trăiască armonios, cât mai armonios, împreună cu iarna care vine.

Pentru Puşa, stadiul de Viorea se scurge între descoperirea propriei înfloriri şi statutul de „fiică de exploatatori", stare care-i creează neplăceri la şcoală. Trecând de această perioadă îl cunoaşte pe Adrian, inginer petrolist, viitorul soţ şi stare de Zambilă, căsătorită deja, îi oferă o nouă viaţă. Apoi cucerită de Sandy, „şeful unei echipe de control… bărbat frumos, matur şi serios", Crinul Imperial acceptă o aventură extraconjugală, fără urmări majore. În continuare se desfăşoară viaţa de floare Trandafir când Puşa descoperă o infidelitatea a soţului petrecută în căminul conjugal, însă nu poate înţepa fiindcă acesta conchide: „Să fii rezonabilă, să iei lucrurile aşa cum sunt şi să ştii că şi tu la vârsta ei, ai făcut la fel. …Mulţumesc, doamnă, pentru înţelegere şi să trăieşti sănătoasă, iubitoare şi tot aşa de frumoasă"…Acum, relaţia cu Panti este un început în viaţa florii Crizantemă: Bondarule cu crisalide argintii, nu uita că eşti singurul care te-ai înfruptat din nectarul meu de Floare Crizantemă!"

Cea de-a cincea nuvelă Cireşe amare, are o temă mai tristă. Ionel, copilul Mariei şi a lui Costică Bobocel, ajuns elev de liceu, părăseşte satul şi locuieşte cu tatăl său, acum muncitor la fabrică, într-o cămăruţă cu chirie. Alături erau şi alţi chiriaşi, printre care şi Florica, muncitoare şi ea. Ionel încearcă să se obişnuiască cu rigorile noii vieţi. În ziua prăznuirii Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena merge împreună cu Victor, noul său prieten, la scaldă. În hârjoana lor, cocoţaţi apoi într-un copac, cei doi îi văd în zăvoi pe Costică Bobocel şi vecina Florica, prinşi într-o scenă amoroasă. Băiatul este bulversat de această descoperire, iar Costică, tatăl întors acasă, plin de remuşcări, a încercat să-şi împace feciorul cu cireşe dulci de mai, fructe pe care băiatul le refuză, lăsându-le neatinse. Şi „Cireşele aduse în pungă, în dar pentru copilul său, într-o zi de mare sărbătoare, din soiul de cireşe pietroase şi dulci, se făcuseră amare."

Întregul volum de proză „Cireşe amare", semnat de domnul colonel (r) Ion C. Gociu, este o poveste fabuloasă în care obiceiurile strămoşeşti, superstiţiile, blestemele se împletesc frumos cu descrierile spaţiului, ale timpului şi ale anotimpului. Încât, ca şi cititor, te întrebi dacă au fost necesare toate acestea pentru a învălui tema erotismului ce predomină aceste nuvele. Sau, dimpotrivă, înţelesurile şi subînţelesurile erotice au fost create special de acest autor talentat, pentru a avea posibilitatea să plimbe imaginaţia cititorului prin locurile de basm ale ţinuturilor natale. Oricare ar fi fost intenţia scriitorului, strategia folosită de domnul Ion C. Gociu a condus la o victorie: o carte frumoasă, bine scrisă şi captivantă, pentru care scriitorul merită felicitări!

CIRESE AMARE DE ION C. GOCIU
Editura TipoMoldova, Iaşi, 2014

Volumul de proză „Cireşe amare", semnat de Ion C. Gociu, un scriitor deja cunoscut în lumea literară gorjeană şi nu numai, tipărit la Editura TipoMoldova , colecţia Opera Omnia - proză scurtă contemporană, Iaşi, 2014, cu o prefaţă de prof. dr. George Mirea, intinulată „Debranşarea de la viciul… lecturii", cuprinde în cele peste 300 de pagini titlurile a cinci nuvele: Idile, Jugul din Gura Lupoii, Coarba, Destăinuiri la ceas de seară şi Cireşe amare

Lucia Pătraşcu, Brăila, ianuarie 2016

Lucia Pătraşcu

Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei la Sămănătorul:

Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni

„În seara zilei de joi 14 ianuarie 2016, înainte de Ziua Culturii Naţionale, dar subscrisă acesteia, la Biblioteca Judeţeană "Christian Tell" Gorj, s-a petrecut un fapt inedit, care, cu siguranţă va rămâne încrustat în memoria celor prezenţi atunci la Sala de Lectură a instituţiei. „Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni" – aşa cum a fost concepută de remarcabila profesoară Elena Roată, a prins contur şi înfăptuire cu sprijinul managerului Bibliotecii, Olimpia Bratu şi preşedintelui Cenaclului Columna, Marius Iorga.

Elevi ai claselor a XI-a şi a X-a de la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" înfăţişatu-s-au înarmaţi cu lecturile şi, mai ales, cu punctele de vedere, obiective, bine structurate în prezentări, faţă în faţă cu autorii textelor împricinate, aşadar – Iulia Popescu, Alin Negrea, Adina Lilă, Nicoleta Roşoiu, Eliza Alionescu, Irina Bărbulescu, Cristina Pănescu, Iulia Stroe, Ionela Marinescu, Mihai Merişescu, Eduard Mititică, Roxana Călin, Carina Oprea, Mihaela Guran, Annemarie Mocioi, Adelina Sichitiu, Andreea Croicu, Simona Santu şi Mihaela Mogoş versus tot atâţia scriitori.

Grupul elevilor participanţi

Şi au fost nouăsprezece. Pionieri ai unei acţiuni inedite. Frumoşi şi sinceri, interesaţi şi interesanţi. Nouăsprezece temerari pe care i-am ascultat cu sufletul la gură – fiindcă niciodată nu ni se mai oferise o asemenea şansă: să fim faţă în faţă cu nişte critici (chiar lipsiţi de experienţă!) de la care nu ştiam la ce să ne aşteptăm. Perechile au fost astfel: Popescu Iulia – Doru V. Fometescu, Alin Negrea – Ion Popescu-Brădiceni, Lilă Adina – Spiridon Popescu şi Mariana Cornoiu, Roşoiu Nicoleta – Eli Gîlcescu, Alionescu Eliza – Nina Voiculescu, Bărbulescu Irina – Ion Gociu, Pănescu Cristina – Vasile Ponea, Stroe Iulia – Viorel Gârbaciu, Marinescu Ionela – Gelu Birău, Merişescu Mihai – Lazăr Popescu, Mititică Eduard – Marius Iorga, Călin Roxana – Mihai Amaradia, Guran Mihaela – Ion Trancău, Ane Marie Mocioi – Ion Mocioi, Sichitiu Adelina – George Drăghescu, Croicu Andreea – Zoia Elena Deju, Simona Santu – Viorel Surdoiu, Mogos Mihaela – Cristian George Brebenel.

Emoţiile s-au simţit de la început de ambele părţi şi-am încercat să le diminuăm trecând peste orice formă de politeţe, fără prezentări şi fără cuvântări premergătoare. Am intrat direct în program, aşa cum s-au organizat elevii. Le-am dat mână liberă, urmărindu-i, studiind, în paralel, emoţia cu care vorbea fiecare şi emoţia cu care îl privea autorul despre care se cuvânta. Spre final, când au terminat toţi nouăsprezece, a venit rândul autorilor să se prezinte. Iar părerile au fost unanime: după-amiaza era salvată, fiindcă fusese un succes.

Elevii găsiseră calea optimă pentru a se apropia de fiecare."

NOTE DE CITITOR

Bună ziua!

Mă numesc Bărbulescu Irina şi sunt elevă la Colegiul Naţional „Tudor Vladimirescu" în clasa XI-a H. Faptul că mă aflu aici în faţa dumneavoastră, oameni de cultură ai judeţului Gorj, îmi face o deosebită plăcere să mă bucur, că noi, generaţia tânără avem ocazia să fim alături de Domniile Voastre.

Pusă în situaţia alegerii unui autor a cărui operă să o pot promova şi în rândul adolescenţilor, pentru mine a fost o circumstanţă destul de uşoară, după ce am citit lista cu scriitorii Cenaclului Columna, prezentată de către profesorul nostru de Limba română, doamna Elena Roată.

Pentru că îl cunosc de când eram la o vârstă fragedă, l-am ales pe domnul colonel (r) Ion C. Gociu, despre care ştiam de la tatăl şi bunicii mei unde am găsit volumele operei dânsului şi le-am citit în vacanţe. Dintre creaţiile dumnealui: **„Din Văianu la Toronto", „Cireşe amare", „Maia" volumele I şi II, „La vârsta senectuţii"** şi co-autor împreună cu doamna Nelly Gociu la romanul **„Copilul nedorit"**, am ales opera care se pliază mai bine pe sufletul meu. Fiindcă sunt o persoană pasionată de psihologia vieţii, de modul în care omul îşi desfăşoară întreg parcusul fiinţei sale, am ales prima carte lansată în anul 2010 **„Din Văianu la Toronto"**, un Bildungsroman (roman al vieţii) sau cum noi adolescenţii îl numim, un Jurnal.

Domnul Ion C. Gociu, născut la 10 mai 1934, în comuna Ciuperceni, judeţul Gorj, a ales să-şi publice primul său roman semnat cu pseudonume: „Mugurel Pădureanu-Coarba", un lucru destul de abstract pentru mine la început. Citind volumul, am

aflat că prin locul unde s-a născut şi a copilărit s-a considerat un *mugurel* al *pădurii*, iar *Coarba* este un loc dominant cu o poiană într-un codru secular. De asemenea, titlul a fost ales în urma unor întâmplări, domnul Gociu petrecând destul de mult timp în Canada, la fiica şi ginerele dumnealui. Acolo, departe de ţară şi soţie, dispunând de mult timp fără alte griji, a început să scrie într-un Jurnal personal, gânduri, amintiri din copilărie şi adolescenţă, întâmplări ce aveau să devină mai târziu, rânduri ce îi împânzesc cărţile.

În bildungsromanul **„Din Văianu la Toronto”**, autorul a reliefat în mod original satul gorjenesc, cu tradiţii şi obiceiuri, cu graiul specific şi cu dor nemărginit asupra locurilor natale. Năzbâtiile petrecute la vârsta copilăriei, ***„Întâmplări pe drumul lung al târgului”, „Radioul învăţătorului”***, datinile care încă îi mai dăinuie prin minte şi în suflet precum: ***Ignatul*** (sacrificarea porcului de Crăciun), ***„Piţărei”*** (colindeţii), întâmplări din viaţa satului, ***„Casa în care m-am născut”, „Vârtejul”, „Mătuşa Gheorghiţa”, „Am cum să n-am” sau „Dare-ai în punga lui popa Radu”.***

Cu un talent deosebit este descris modul în care se săvârşea comerţul prin modul ***„Troc”*** (marfă contra marfă).

În ***„Drumul lânii”,*** prin descrieri superbe ne aminteşte de relaţiile dintre românii din Regat şi de cei de dincolo de munţi, pe vremea când încă nu se realizase Marea Unire. Chiva, regăţeancă, fată săracă, dar frumoasă plecată după lână cu sarsanaua plină de ulcele, tutun, arnici etc., ajunge la Cornereva, locul de destinaţie, să fie cerută în căsătorie de un gugulan bogat, cu multe stâne de oi, care o peţeşte mergând la părinţi.

Plecată de acasă, în grupul de olteni încălţată în opinci, se înapoiază adusă de gugulan călare pe un cal, în picioare purtând ghete oferite de acesta.

De atunci, *„Odată pe an, pe un cal frumos, cu desage grele şi bine cumpănite, Tanti Chiva trecea munţii pe acelaşi* ***„Drum al lânii”,*** *să-şi vadă părinţii şi fraţii, cu copiii şi nepoţii lor. Aşa am cunoscut-o şi am asemuit-o cu Vitoria Lipan, eroina romanului „Baltagul” de Mihail Sadoveanu”.* (pag. 93)

Nelipsitele idealuri ale tinereţii precum şi bucuria împlinirii acestora, emoţiile simţite în timpul dragostei adolescentine, a primului sărut şi nu numai, ***„Galbenă gutuie”***, dar şi greutăţile întâmpinate de-a lungul vieţii, au format omul de azi. Vezi ***„În căutarea destinului”*** (pag.121) din care, încă de la început reţii din moto:*„Dacă găseşti un drum fără obstacole, probabil că drumul acela nu duce nicăieri”(J.F.Kennedy).*

Ajuns elev în şcoala militară, Ion Gociu a suportat cu stoicism toate privaţiunile şi servituţile învăţământului militar, gândind că drumul pe care l-a început îl duce spre realizarea idealurilor sale.

Din punctul meu de vedere, omul de azi (autorul) a realizat faptul că în ciuda apăsărilor sufleteşti ce bântuie viaţa oricărei persoane, viaţa merită cu adevărat trăită.

Aceasta este cea mai mare învăţătură pe care noi, cititorii de pretutindeni, o putem concluziona la citirea acestei cărţi, că nu trebuie să ne dăm în lături de la această luptă permanentă cu viaţa şi trebuie să facem tot ce ne stă în putinţă să nu ni-o irosim.

Indic această operă, nu pentru că sunt aici să fac asta, o propun din suflet.

O recomand atât adolescenţilor care, cu siguranţă au ce învăţa din această scriere, o propun şi persoanelor mai pretenţioase din punct de vedere al literaturii, pentru că merită cu adevărat, dar nu în ultimul rând, o indic şi oamenilor ce se încumetă să dea piept cu adevăratele greutăţi şi sentimente pe care un om ajuns la o vârstă octogenară le-a trăit cu atâta patos.

Vă mulţumesc!

Irina Barbulescu, 14 ianuarie, 2015.

Eleva Irina Bărbulescu din Pocruia Tismanei

Alexandru Melian

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Scrisoare deschisă Preşedintelui României

Domnule Preşedinte,

Demersul meu pleacă de la convingerea, că **e mai folositor să aprinzi un muc de lumânare, decât să te plângi că e întuneric.**

Sper să va mai amintiţi că Revoluţia din decembrie 1989 a fost pusă sub semnul miracolului. Si a fost un miracol, dincolo de toate teoriile conspiraţioniste vehiculate până astăzi. Sunt convins, de asemenea, că aţi trăit aceeaşi dezamăgire şi tristeţe, precum imensa majoritate a românilor, faţa de trădarea idealurilor de salvare naţională, de constituire a unei puteri reprezentative, - competente şi responsabile - care să asigure renaşterea autentică a României . Aţi fost martor că salvarea *naţională* a devenit *salvarea foştilor*, iar *puterea reprezentativă un conglomerat amorf, motivat doar de "renaşterea" personală, de gaşcă, de familie.*

In aceste zile, după mai bine de un an de când ati ajuns pe fotoliul de la Cotroceni, trăim sentimentul ca istoria se repetă… Alegerea dv. cu 10 procente mai mult decât adversarul, - după ce acesta câştigase primul tur la o diferenţă de 10 procente (şi aceasta în condiţiile în care candidatul PSD, încălcând cel puţin legile bunului simţ, a rămas prim ministru, cu guvernul întreg la dispoziţia sa) – poate fi socotită şi ea un miracol. Explicaţiile pot fi multe, dar miracolul rămâne. Din păcate, similitudinile nu se opresc doar aici. Speranţele puse în înlăturarea de la putere a uneia din cele mai dezamăgitoare şi primejdioase figuri din politica românească şi alegerea unui om care şi-a dovedit nemijlocit calităţile în administrarea performantă a Sibiului, fără apucături politicianiste, modest şi adept al *lucrului bine făcut* şi mai ales speranţele în reaşezarea României pe făgaşul aşteptat, care să ducă într-adevăr la renaşterea ei, sunt,- până în acest moment – grav compromise. Dezamăgirea, tristeţea şi uneori revolta, ne cuprinde din nou.

Să facem un bilanţ telegramic (1) :

Prestaţia dv. în campania electorală a fost modesta, mai ales în plan comunicaţional. Ne-am zis însă, **cei mai mulţi oameni politici nu de elocinţă duc lipsă, ci de conştiinţă.** Si am sperat ca această compensare să funcţioneze. Până acum , ea n-a prea funcţionat.

După ce aţi fost ales, aţi uitat de rolul constituţional al preşedintelui şi v-aţi exprimat public că vă doriţi guvernul dv. ca şi cum eraţi preşedinte de partid, nu de ţară. Sigur că aveaţi în vedere PNL şi PDL, partidele care au decis să se unească, dar nu s-au unit nici până astăzi. Nu aceasta e însă problema cea mai importantă. Problema este că asanarea acestor partide nu s-a produs. Mulţi din cei care au suflat aproape 10 ani în pânzele căpitanului de tristă aminire şi ridiculă actualitate, vor să fie crezuţi, - cu girul dv. – că sunt gata să facă azi ceea ce n-au făcut în peste 25 de ani.

Aţi asistat neputiincios la tragi-comedia *Ponta-Dragnea-Oprea*, ezitând să dizolvaţi Parlamentul şi să organizaţi alegeri generale. Cu atât mai mult cu cât acest Parlament s-a dovedit o monstruozitate prin numărul membrilor, calitatea lor şi mai ales prin activitatea, nu doar dezonorantă, ci, în primul rând, orientată cu aroganţă şi perfidie împotriva intereselor şi valorilor societăţii care i-au investit cu putere. Aţi preferat să fiţi, din nou, spectator în faţa unei realităţi bolnăvicioase, sintetizata perfect de Stelian Tănase în articolul menţionat: *PSD nu era dispus să cedeze puterea, PNL nu era pregătit s-o preia.*

Fără a mă referi şi la alte aspecte care validează paralelismul negativ cu cele petrecute după Revoluţie şi care pun sub semnul întrebării conştiinţa dv. politică, mă voi mai referi doar la unul singur. El este punctul de plecare al situaţiei revoltătoare care m-a determinat să vă adresez această scrisoare deschisă. La fel ca Ion Iliescu în 1989, politica dv. de cadre s-a dovedit neprincipială, partizană şi păgubitoare. Si din multele exemple care s-ar putea da, am să supun atenţiei şi conştiinţei dv.pe cel mai flagrant. La puţin timp după preluarea funcţiei, aţi numit, aşa cum era şi firesc, dar mai ales de mare responsabilitate, şefii unor instituţii foarte importante, între care şi SIE. Perplexitatea de atunci a amuţit până şi vocile celor obişnuiţi să vă laude. Răzvan Ungureanu,devenit după alegeri consilirul dv. personal, şeful SIE ?!?!...

Care v-au fost criteriile, motivaţiile…interesele acestei desemnări ? O fi fost pentru că în această funcţie l-a căftănit, înaintea dv., T. Băsescu, pe care vi l-aţi luat ca model de înţelepciune politică ? O fi fost pentru guvernarea lui lamentabilă din care a fost alungat sub presiunea cetăţenilor revoltaţi coborâţi în stradă, în iarna lui 2012 ? O fi fost pentru că n-aţi binevoit să cunoaşteţi sau să ţineţi cont de conţinutul moţiunii de cezură care a dus la căderea acestui guvrn, în 27 aprilie 2012 ? O fi fost pentru patriotismul şi competenţa cu care a cedat Ungariei Moştenirea Gojdu şi Rusiei Tezaurul românesc de la Moscova ? O fi fost pentru încălcarea autonomiei universitate la Tg. Mureş unde a impus o linie de predare în limba maghiară ?

Sunt întrebări la care ar trebui să răspundă şi Parlamentul României, cel care a dat girul opţiunii prezidenţiale.

Ce rol a jucat conştiinţa, - şi a Preşedintelui şi a parlamentarilor- când au investit într-o funcţie de asemenea răspundere un personaj politic cu atâtea carenţe şi cu atâtea fapte condamnabile la activul său ?

Desigur, ca de atâtea ori, pe scena noastră politică, când ceva bun n-a fost făcut iar ceva rău n-a putut fi evitat, invocarea democraţiei şi a libertaţii care nu trebuie încălcate devine sloganul demagogic cel mai prizat. Trebuie însă să se înţeleagă odată că **democraţia este mama libertaţii, nu patroana de bordel a acesteia**. Trebuie să învăţăm, şi din istoria mai îndepărtată şi

din ultimii 26 de ani, c**ă atunci când libertatea devine libertinaj, democraţia populism negustoresc iar înţelepciunea şmecherie, lumea trebuie să se aştepte la pedeapsa tuturor rătăcirilor.**

Nu cunoaştem toate consecinţele acestei numiri iresponsabile, dar zilele trecute am aflat una, extrem de gravă, prin intermediul publicaţiei Cotidianul care a publicat sub semnătura lui Ion Spânu articolul « Incredibilă sfidare a României de către şeful spionilor: Soţia lui Mihai Răzvan Ungureanu încasează în continuare 84.000 euro de la OMV Viena » . Inainte de a ajunge la fotocopia ultimei declaraţii de avere a şefului SIE, nu ne-a venit să credem ochilor că este posibilă o asemenea excrocherie, cu iz de trădare naţională. O excrocherie patronata de doi preşedinţi ai ţării ?!?!..

In rezumat, iată ce aflăm din acest articol. Sotia lui M.R. Ungureanu, şeful SIE, prestează « servicii medicale de urgenţă » fi**rmei austriece OMV din Viena**, începând din 2009, atunci când iubitul ei soţ a devenit pentru prima data şeful SIE, sub preşedinţia de neuitat a lui T. Basescu. Fireşte, serviciile sale nu sunt gratuite. Ele sunt plătite cu « modesta sumă » de 84000 de euro anual. Se precizează, însă, că doamna doctor anestezist este salariată, cu normă întreagă a Spitalului Fundeni. E adevărat, salariul ei acolo e ridicol, în raport cu stipendiul austriac, e doar de 58392 de lei pe an. Aflăm, de asemenea că soţia şefului SIE este o femeie activă, multilateral dezvoltată şi cu un apetit pecuniar, demn de soţul ei. De prin noiembrie 2007 ea este administratorul firmei P**etromed Solutions SRL**, subsidiară a **Grupului OMV Petrom.** Sigur, primul gând care-ţi vine în minte este cam ce fel de servicii prestează acolo doamna (sau poate domnul) ? Anesteziile sale îi vizează pe membrii OMV sau pe bolnavii din România ? Cred că se subînţelege că nu mă refer la bolnavii de la Spitalul Fundeni !!!...

Intrebarea fundamentală însă, de o gravitate maximă, se referă la respectarea constituţiei, la legile privind conflictul de interese şi, mai ales, la felul în care înţelegeţi dv. şi Parlamentul să apăraţi interesele ţării care v-a ales s-o conduce?i .

Detaliile cazului se află în articolul menţionat iar publicaţia Cotidianul aşteaptă, în conformitate cu legea, valabilă şi pentru Preşedintele ţării, poziţia dumneavoastră.

In ceea ce mă priveşte, în calitate de simplu cetăţean al acestei ţări şi în numele strigătului de disperare şi al ideilor transmise cu câteva luni înainte de Revoluţia din decembri 1989, la postul de radio « Europe liberă » şi, sper, în numele multora dintre compatrioţii mei, vă solicit, Domnule Preşedinte, să analizaţi cu toată răspunderea această situaţie şi să luati măsurile radicale şi chirurgicale care se impun, transmiţându-le opiniei publice, sper cu recunoaşterea erorii dv. de a fi numit într-o funcţie a statului atât de importantă un personaj atât de nepotrivit.

Dacă socotiţi că nu puteţi face acest lucru, că aveţi treburi mai importante, eventual să plecaţi într-o altă vacanţă, demn şi onorabil este să va daţi demisia.

Nu aşteptaţi din nou strada să se substituie celor pe care i-au ales !

Nu giraţi trădarea şi nu terfeliţi încrederea celor care au făcut posibil miracolul din noiembrie 2014, nu repetaţi scenariul dezastruos de după Revoluţia din 1989 !

Inchei această scrisoare deschisă cu ultima frază din mesajul meu transmis la « Europa Liberă », pe 27/08/1989 : **Răbdarea românului e proverbială, dar nu e fără de margini!**

Prof.univ. dr. Alexandru MELIAN, *15 ian. 2016*

1.O radiografie riguroasă şi convingătoare a început Stelian Tanase, în primul episod dintr-un serial promis :"Ciudatul an 2015" . Lectura lui v-ar putea fi de folos !

Scriitorul clujean Al Florin Ţene, s-a născut în Drăgăşani. Oltean de-al nostru şi totodată redactor al „Sămănătorului" ne-a trimis mereu articole şi cărţi frumoase. De astă dată a scris un roman pe gândul şi inima noastră. Aşa cum noi tipărim acum documentarul *"George Coşbuc de la Tismana"* încluzând viaţa poetului în contextul făuririi României Reîntregite, tot aşa şi talentatul romancier Al Florin Ţene include în viaţa scriitorului Gib I. Mihăescu momente ale dorinţei lui arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română începând în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Publicăm în întregime cap. 7 al romanului, în care trupele de acoperire ale celor trei armate române au zdrobit rezistenţele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. O îmbinare binevenită cu cartea noastră, care detaliază luptele din Defileul Jiului şi din regat.

(NNT)

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

LA BRAŢ CU ANDROMEDA

Viaţa scriitorului Gib I. Mihăiescu între realitate şi poveste

Fragment din capitolul 7,

DUMNEZEU MOARE CÂND VORBESC ARMELE

Motto: « ***O singură putere îi mâna pe toi deopotrivă; acela'i el neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochii lor de fugari păreau că o văd."*** **Gib I. Mihăescu-** ***Retragerea.***

Un eveniment crucial pentru România s-a declanşat pe tot cuprinsul ării. În seara de 14 august 1916, toboşarii, gorniştii, guriştii, clopotele bisericilor, pe tot cuprinsul ării, în sate şi oraşe, până în cele mai mici cătune din creierul munţilor, au început să anunţe marea mobilizare. Începea Marele Război.

- S-a dus naiba cu benchetuiala noastră! I-a zis Gib, concetăţeanului şi prietenului Gheorghe Stoian, student la Facultatea de Farmacie, întâlnit întâmplător pe strada Batiştei, despre acest eveniment aflat din ziarul „Universul „.

- Tu citeşti ziarul ăsta!? Eu nu citesc nici-un ziar. Nu am timp. Învăţ!

- Eu citesc mai toate ziarele care apar. Mai ales „Universul". Este un ziar corect şi foarte informat. Şi are o istorie…

- Ce istorie?!

-„Universul» a fost unul dintre primele cotidiene de informaţie româneşti, care apărea la aici, în Bucureşti.. A fost fondat la 20 august 1884 de către Luigi Cazzavillan, un jurnalist italian venit în Regatul României din anul 1877, în calitate de corespondent de război.

- Eu nu l-am văzut niciodată!

-E frumos şi estetic. Pe prima pagină alături de titlu sunt două vignete, statuia lui Mihai Viteazul şi un doroban în stânga, şi respectiv statuia lui 'tefan cel Mare în dreapta şi două devize - «Dreptate pentru toţi» în stânga şi «Toţi pentru dreptate» în dreapta. Subtitlul îl are «foaie politică ilustrată», apoi «curierul dimineţii».Una din cauzele succesului acestui ziar este faptul că apărea dimineaa, în timp ce toate celelalte cotidiene apar după-amiaza, iar alta a fost introducerea rubricii «faptul divers» în paginile sale, lucru ce a contribuit favorabil la tirajul ziarului. Universul a fost unul din primele ziare româneşti care a introdus mica publicitate, prin rubrica specială numită „Micul anunţător".

Cotidianul „Universul", fiind conectat la condţii de imprimare şi de difuzare moderne, se tipăreşte rotativă, are servicii telegrafice directe, a fost un precursor al presei de marcă industrială.

- Măi, măi…Gib! Tu le ştii pe toate! s-a mirat Stoian, zis Gogu. Eu mă grăbesc. Trebuie să ajung la o farmacie, unde mai lucrez să fac bani.

- Bine ! Mai ţinem legătura!

Ce nu ştia Gib Mihăescu era faptul că începând cu 20 august, ziarul nu v-a mai apărea. Motivul fiind începerea războiului. Însă urmărea evoluţia evenimentelor citind celelalte publicaţii. Era interesat de evenimentele de pe fronturile Europei, de condiţiile intrării României în război. Chiar participând la manifestaţiile studenţeşti. Era interesat de situaţia românilor din interiorul arcului carpatic, unde dimensiunea definitorie a localităţilor din Arcul intracarpatic, izvorâtă din poziţia lor geografică, o constituie intensele şi multiplele legăturile cu românii de peste munţi.

De-a lungul istoriei, zona sud-estului Transilvaniei, a reprezentat o adevărată „placă turnantă" a relaţiilor economice, sociale, culturale şi spirituale, între Transilvania, Moldova şi Ţara Românească. Spre deosebire de celelalte zone ale Transilvaniei, în localităţile din fostele scaune secuieşti, comunităţile româneşti , cu excepţia celor din zonele Buzăului Ardelean şi a Topliţei, erau reduse numeric, ca urmare a intensului proces de maghiarizare desfăşurat de-a lungul secolelor, atât pe cale paşnică, naturală – prin intermediul căsătoriilor mixte – cât şi pe cale violentă, prin constrângeri legislative şi instituţionale. Românii de aici, erau foarte atenţi la evoluţia vieţii politice austro-ungare, la veştile de pe front, la dezbaterile, frământările, eşecurile şi izbânzile românilor ardeleni, dar mai ales la cea ce se întâmpla în „Regat", aflându-se în contact nemijlocit cu ţinuturile de peste munţi. Intelectualii din zonă, majoritatea beneficiarii ai burselor oferite de Fundaţia Gojdu şi alte fundaţii româneşti din Ardeal, susţineau deschis cauza unirii Transilvaniei cu ţara mamă. Un nume distinct, în publicistica unionistă a vremii, îl reprezintă Ghiţă Popp, personalitate remarcabilă a acestor meleaguri, născut în 1883, în Poiana Sărată, judeţul Treiscaune, viitor fruntaş ţărănist, colaborator apropiat al lui Iuliu Maniu. După o activitate publicistică meritorie, desfăşurată la „Românul" şi „Tribuna", la 27 iulie 1914, trece în vechiul Regat, unde face o propagandă susţinută pentru intrarea României în război de partea aliaţilor. Este recomandat Marelui Stat Major al Armatei Române pentru a organiza nuclee de informatori militari în Ardeal, lucrând cu viitorul general Nicoleanu. În 1915 este colaborator al lui Nicu Filipescu, lider al Partidului Conservator, în cadrul organizaţiei patriotice „Federaţia Unionistă". Ghiţă Popp, face parte din grupul de ardeleni care semnează declaraţia publică de la 1915, prin care se cere intrarea imediată în război a României contra Austro-Ungariei. Toţi semnatarii sunt judecaţi în lipsă şi condamnaţi la moarte. În pofida acestui fapt, Ghiţă Popp, împreună cu alţi intelectuali ardeleni, între anii 1915-1916, editează la Bucureşti seria a –III-a a revistei „ Tribuna", în care militează cu curaj, demnitate şi convingere pentru unirea Transilvaniei cu patria mamă. Publică în acelaşi timp, numeroase articole la „Adevărul" şi „Epoca", numărându-se printre colaboratorii rubricii „Ardealul

vorbeşte”.

La toate astea se gândea Gib I. Mihăescu în acea perioadă, când scrisorile surorii sale Tudorina, de la avocatul Nilă, şi chiar de la mama Ioana îl informau despre deplasările regimentului comandat de cumnatul Gogu Mutu.

Întins în pat, Gib le citea, le recitea, iar ultima scrisoare a tatălui o ţinea sub pernă.

«Dragă băiete,

Să ştii că, cu ajutorul lui Dumnezeu noi suntem sănătoşi. Am cules via şi am făcut ceva vin. Am umplut toate butiile. Dar suntem îngrijoraţi de războiul ăsta care a început. Pe aici, prin gara noastră, trec zilnic şiruri lungi de vagoane cu soldaţi trimişi prin strâmtoarea Câineni-Turnu Roşi să lupte pentru eliberarea Transilvaniei. Mama îi transmite sănătate. Vezi! Ai grijă de tine. Tata.»

Gib citea pe nerăsuflate toate ziarele la bibliotecă Aflase că ofensiva trupelor române, intrate în dispozitivul inamic până dincolo de cursul mijlociu al Târnavelor, părea de nestăvilit. Tot din ziare afla despre întâmplări cu români din Transilvania. În preajma intrării Armatei Române în Transilvania, încă înainte ca România să declare război Austro-Ungariei, a avut loc o adevărată prigoană asupra românilor din zonă. Este cunoscută înscenarea „acţiunii de spionaj”, făcută împotriva unor intelectuali români (acţiune îndrumată îndeaproape de însuşi primul ministru Tisza István), care urmărea să dovedească Germaniei că românii transilvăneni sunt „trădători ai patriei” ungare. Un număr de 14 preoţi români din fostul judeţ Treiscaune, au fost arestaţi în zilele de 22-24 octombrie 1915, sub acuzaţia de „trădare de patrie” şi „spionaj în favoarea României», fapte pentru care au fost închişi şi deportaţi, supuşi unor suferinţe şi umilinţe greu de descris. Prin sentinţa din 6 decembrie 1916 a Tribunalului militar suprem din Budapesta, a fost condamnat la moarte prin spânzurătoare preotul Ioan Coman din Sita Buzăului. Cu acelaşi prilej au mai fost condamnaţi la închisoare preoţii: Gheorghe Neagovici-Negoiescu din Întorsura Buzăului, Iosif Popovici din Sfântu Gheorghe, Ioan Toma din Dobolii de Jos, Gheorghe Furtună din Covasna, Gheorghe Burlea din Barcani, Nicolae Rădoiu din Ozun ş.a. Din perspectiva comunităţilor româneşti din Arcul intracarpatic, anul 1916, poate fi împărţit în trei perioade distincte: perioada ianuarie–august, de până la intrarea României în război alături de Antanta; lunile august - septembrie, de „administraţie românească”; perioada septembrie–decembrie, de după retragerea armatei române din Transilvania. Până la intrarea României în război, viaţa românilor din Arcul Intracarpatic, parte integrantă a vieţii românilor ardeleni, şi-a continuat cursul, cu cele bune şi mai puţin bune. Prin intermediul presei, în principal a publicaţiilor „Gazeta Transilvaniei”, „Telegraful român” şi „Românul”, românii din Curbura interioară a Carpaţilor erau în legătură directă cu elita românească a vremii, fiind implicaţi în marile frământări ale momentului de dinaintea intrării României în război. După intrarea României în război de partea Antantei, în zona de graniţă cu România, deci şi în sud-estul Transilvaniei, s-au luat măsuri drastice împotriva instituţiilor româneşti. Guvernul maghiar a instituit o „zonă culturală” de protecţie antiromânească.

Demersurile de reprimare a oricărei acţiuni cu caracter românesc din Transilvania a fost îndreptată, cum era şi firesc, îndeosebi asupra intelectualilor români din mediul rural, adică preoţii şi învăţătorii şcolilor confesionale româneşti.

În condiţiile în care cea mai mare parte a învăţătorilor au fost mobilizaţi şi trimişi pe fronturile din Galiţia şi Italia, au rămas doar preoţii care, în condiţiile Transilvaniei româneşti de până la 1918, erau nu numai „cârmuitorii sufleteşti ai credincioşilor, ci şi îndrumătorii lor în problemele naţional-politice, social-economice şi culturale, întreaga viaţă a românilor transilvăneni gravitând pe atunci în jurul Bisericii, fie ea ortodoxă sau greco-catolică”.

Relevantă pentru această stare de spirit, este cazul învăţătorului Elie Rauca, din Hăghig care, „după ce i-a fost maghiarizat numele în Roka, a dus o luptă îndârjită cu guvernul regal ungar timp de zece ani, până şi-a recăpătat numele românesc”. Ca urmare a temerarului său demers şi a muncii neostenite de promovare a „spiritului naţional în inimile românilor din Hăghig şi din jur”, în 1916 a fost considerat „element periculos statului maghiar” şi întemniţat la Cluj şi Sopron. Intrarea României în război, alături de puterile Antantei, a fost primită de românii din Curbura interioară a Carpaţilor cu entuziasm şi cu mari nădejdi de eliberare. În Poiana Sărată, prima localitate românească din judeţul Trei Scaune în care trupele române au intrat în ziua de 14 august 1916, întreaga suflare a satului, în frunte cu preotul Ioan Rafiroiu, a făcut o primire entuziastă ostaşilor români. La intrarea în localitate a fost ridicată „o poartă de triumf”.

La Araci, „locuitorii români i-au primit pe fraţii eliberatori cu fanfara în frunte, împodobindu-i cu flori”. Acelaşi entuziasm la intrarea Armatei Române a fost manifestat şi de locuitorii români ai Topliţei, Tulgheşului şi ai localităţilor din Giurgeu. Augustin Cosma, din parohia Micfalău, scria unui confrate din Regat că „în 24 august au intrat armata română la noi în sat, mai întâiu cavalerie, mai târziu Regimentul infanterie nr. 10 de Putna. S-au purtat foarte omenos prin care au câştigat iubirea şi încrederea populaţiei. Ungurii erau încântaţi de purtarea Armatei Române. Scriitorul acestor şire am avut bucuria de a avea de oaspeţi pe domnii colonei Grigore şi Bota cu care am avut o mulţumire şi bucurie nedescriptibilă”. Cazuri similare s-au petrecut şi în Sfântu Gheorghe, unde locotenentul Marinescu şi sublocotenenţii V. Nicolau şi A. Botezatu, au fost găzduiţi de Bogdan Artur. Şi aceştia au beneficiat de o primire deosebit de ospitalieră.

Încărcat sufleteşte cu atâtea informaii şi frământat de ce se întâmplă cu soldaţii de pe front, dar şi influenat de vremea de afară urâtă, umedă şi cu lapoviţă, se hotărăşte să plece în Oltenia sa, la Drăgăşani. La 10 noiembrie, pe o vreme care îi era milă să dai afară din casă şi un câine, Gib se urcă în tren în Gara de Nord, înfrigurat ca nemţii să nu ajungă înaintea lui. Dorul de ai săi şi de oraşul natal cu oamenii buni şi harnici îl face să fie nerăbdător. De aceea se plimbă neliniştit pe culoarul vagonului de clasa I-a. În gara de la Piteşti, trenul său făcea cruce cu un alt tren ce venea de la Craiova. A coborât să bea puină apă. Apoi a citit în fugă pe un panou istoria gării.

«Gara din Piteşti, este o clădire-tip, similară cu gările din Buzău, Bacău şi Mărăşeşti. În septembrie 1866, Parlamentul României a aprobat construcţia unei linii de 915 kilometri prin Vârciorova, Piteşti, Bucureşti, Buzău, Brăila, Galaţi şi Tecuci, toate oraşe importante . Costul construcţiei era la acel timp de 270.000 de franci de aur pe kilometru şi construcţia a fost încredinţată consorţiului german Strousberg. Linia a fost deschisă în mai multe faze - prima parte, Piteşti - Bucureşti - Galaţi - Roman, a fost deschisă la 13 septembrie 1872, iar partea Vârciorova - Piteşti pe 9 mai 1878. Linia Vârciorova - Roman a fost o parte importantă a infrastructurii feroviare române deoarece a făcut legătura între extremităţile regatului, fiind

o conexiune importantă pentru călători şi marfă între oraşe importante ale Ţării Româneşti şi ale Moldovei. Tot la 13 septembrie 1872, odată cu deschiderea oficială a liniei Piteşti-Bucureşti a fost inaugurată şi Gara din Piteşti".

Dând să urce în vagonul său se întâlneşte cu prietenul, vecinul şi colegul său de la clasele primare George Stoian, zis Gogu.

- Ooo! Ce bucurie, amice! L-a întâmpinat Gogu. Mergi spre casă?

- Da!

- Ai aflat ? Eu de ieri am plecat din Bucureşti, dar nu am mai putut ajunge acasă. Oraşul Drăgăşani a căzut.

- Cum !? Cum se poate?! îl întreabă derutat.

- Este imposibil să ajungem! Frontul este stabilizat pe aliniamentul Drăgăşani şi Piatra Olt. E o imprudenţă ce tangenţiază cu nebunia să traversăm aliniamentul.

- Atunci ce facem?!

- Ne întoarcem la Bucureşti!

- Ne întoarcem. Bani am berechet !

Gogu Stoian şi Gib I. Mihăescu, împreună cu alţi 12 studenţi s-au îmbarcat într-un tren ce se formase în Gara Piteşti, mergând spre Bucureşti.

Urcai într-un vagon de clasa I-a, cei doi îşi deapănă amintirile, dar îşi pun şi probleme despre desfăşurarea evenimentelor.

- Nu credeam că o să ajung să trec printr-un război...

- Omul, dragă Gib, trece prin multe.

- O să vezi că o să înceapă sărăcia, lipsa de alimente, şi câte şi mai câte.

- Ne descurcăm noi!

- O să fie drame în familii. Soldaţi morţi. Chiar civili... Parcă viaţa este o mare comedie, ciudată şi rânjitoare. Amestecă împreună dureri şi bucurii, punând şiroaie de lacrimi lângă zâmbet, punând zâmbet lângă zgomotoase plânsuri.

Ajunşi repede în Gara de Nord, fiindcă garnitura a avut regim de accelerat, fără să oprească în halte, grupul de studenţi au luat două trăsuri cu lampioanele aprinse, şi au poposit la hotelul Princiar, de pe strada Brezoianu. Se înserase şi noroiul de pe străzi părea mai negru de cât este. Pe unele străzi se aprinseseră lămpile publice.

A doua zi, cei întorşi, grupul de studenţi olteni ce s-au împrietenit pe parcursul drumului, au ieşit pe străzi.

Au intrat în prima cafenea, şi asta era Brasserie de la Paix, comandând câte o cafea braziliană şi un pahar de apă sifonată.

- Trebuie să stăm aici până vine cu băuţl cu ziarele legate de el.

Nu peste mult timp a venit un bărbat cu băţul şi ziarele mult aşteptate. Gib s-a înghesuit să citească foile înnegrite cu litere de tipar.

- Citeşte tare, dragă Gib, să auzim cu toţii…a strigat Gogu de la masă.

- Bine! «După doi ani de neutralitate, la 15 august 1916 Romania a decretat mobilizarea, fiind puse pe picior de război următoarele componente ale armatei:

Marele cartier general; 4 comandamente de armata; 6 comandamente de corp de armata ;23 divizii de infanterie; 2 divizii de cavalerie; 5 brigăzi de călăraşi; 1 brigada de grăniceri; 2 brigăzi de artilerie grea; 1 regiment şi 1 divizion de artilerie de munte; unităţile de artilerie antiaeriana, dispunând de 113 piese; unitãile de geniu, constituite in: 1 regiment de căi ferate; 1 regiment de pontonieri; 1 batalion specialităţi, având în compunere 1 companie aerostaţie; aviaţia, compusă din 4 escadrile; marina, cu flotila de Dunăre. Efectivul mobilizat a fost de 833 601 oameni, din care 19 843 erau ofiţeri şi elevi din şcolile militare.

Pe planul înzestrării, armata română începea războiul în condiţii de inferioritate faţă de forţele inamice. Armamentul de infanterie era insuficient ca număr, atât în privinţa puştilor cât mai ales a mitralierelor: un batalion român dispunea de 1-2 piese în vreme ce batalionul german sau austro-ungar avea 5-6 mitraliere grele şi 9 mitraliere uşoare. Pentru a suplini parţial lipsurile în material artileristic au fost demontate tunurile din fortificaţiile oraşului Bucureşti.

Încă din perioada premergătoare intrării în război, Marele stat major elaborase mai multe planuri de campanie, sub forma unor ipoteze. Una dintre acestea, „Ipoteza Z», a devenit în august 1916, planul de campanie al armatei române. El preconiza, în esenţă, ofensiva generală peste Carpaţi pentru a zdrobi rezistenţele inamicului din Transilvania şi a elibera teritoriul romanesc aflat sub dominaţia Austro-Ungariei. Acestui scop strategic îi erau destinate majoritatea forţelor, adică trei din cele patru armate române, reprezentând 80% din totalul efectivelor. Cealaltă armată – aproximativ 20% din forţe – urma să rămână în defensivă pe frontul de sud timp de zece zile, după care, împreună cu un corp de armată rus, trebuia să treacă la ofensiva în Dobrogea.

Inamicul preconiza, prin planul definitivat în iulie 1916 ca în prima etapă Armata 1 austro-ungara să întârzie înaintarea trupelor române în Transilvania şi să le oprească pe cursul mijlociu al Mureşului şi pe Târnava Mică. Concomitent Armata 3 bulgară întărită cu trupe germane şi bulgare trebuia să atace în Dobrogea, depăşind calea ferata Cernavodă - Constanţa. În etapa a doua forţele germano-austro-ungare aveau să treacă la ofensivă forţând Carpaţii, iar cele bulgare să treacă Dunărea pe la Sistov, să cadă în spatele trupelor române şi să le nimicească, silind România să capituleze.

Planul de campanie român stabilea totodată dispozitivul strategic al forţelor. Astfel, de-a lungul arcului carpatic se aflau dispuse: Armata 1, sub comanda generalului I. Culcer, de la Calafat pană la izvoarele Argeşului., având în compunere 6 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 2, comandată de generalul Alexandru Averescu, de la izvoarele Argeşului pană în regiunea Vrancei, dispunând de 4 divizii de infanterie şi 1 brigada de cavalerie; Armata 4, sau de nord, sub comanda generalului Constantin Prezan, din valea, Oituzului pana în regiunea Dornei, unde făcea joncţiunea cu armata rusă din Bucovina, având în compunere 3 divizii de infanterie, 1 brigada mixtă, 1 divizie şi 1 brigadă de cavalerie.

Cu misiune defensivă pe Dunăre şi în sudul Dobrogei se afla Armata 3, sub comanda generalului M. Aslan, care avea în compunere 6 divizii de infanterie, 1 divizie şi 2 brigăzi de cavalerie.

O altă grupare de forţe, de tăria a 2 divizii de infanterie, constituia Rezerva generală la dispoziţia Marelui cartier general. Ea se afla concentrată în zona Bucureşti, cu misiunea să intervină în sprijinul forţelor care acţionau în Transilvania.

Când Româania intra în război pe frontul de vest forţele aliate de la Verdun şi de pe Somme băteau pasul pe loc şi nu vor împiedica transferul de importanţă pe frontul românesc; pe frontul italian era acalmie, pe frontul de est urma să se stingă ofensiva Brusilov din lipsa de rezerve

iar pe frontul balcanic, armata Sarrail, în loc să atace, era ea atacată de bulgarii opriţi doar de acţiunea României.

Prin urmare, momentul angajării României nu era cel mai prielnic. Aliaţii păreau istoviţi, fără puterea de a trece la ofensivă pe toate fronturile, cum promiseseră, ceea ce va permite Puterilor Centrale sa-şi concentreze atenţia asupra României devenită „paratrăsnetul războiului», pentru a fi scoasă din război.»

- Gogule!
- Spune!
- Mai citeşte şi tu! Mă doare gura…

Gogu Stoian s-a ridicat de la masă, nu înainte de a mai sorbi din ceaşca de café şi a bea întreg paharul cu apă sifonată.

«Însufleţită de dorinţa arzătoare de a elibera pământul Transilvaniei de sub dominaţia străină, armata română a început, în noaptea de 14/15 august 1916, ofensiva pe frontul Carpaţilor. Trupele de acoperire ale celor trei armate au zdrobit rezistentele inamice, au pus stăpânire pe trecătorile Carpaţilor Orientali şi Meridionali şi au pătruns simultan în Transilvania. În luptele purtate în bazinul Haţegului şi lângă Orşova, în zona Timişului de Jos, Bran, la sud de Sibiu, unităţile române au dovedit vitejie şi măiestrie militară, au îmbinat cu succes focul cu manevra prin surprindere în flancul şi spatele dispozitivului inamic. Pană spre sfârşitul lunii august, forţele principale ale celor trei armate române au desfăşurat cu succes operaţiile ofensive stabilite în planul Marelui cartier general, pătrunzând cu impetuozitate pe o adâncime de peste 120 km în zona centrală a frontului din Transilvania. Au fost astfel eliberate oraşele Braşov, Sfântu Gheorghe, Gheorghieni, Miercurea Ciuc şi Orşova. Pretutindeni trupele noastre au fost primite cu entuziasm şi bucurie de populaţia românească din Transilvania eliberată. Dând expresie acestor sentimente „Gazeta Transilvaniei» scria în acele zile: „Stăm încă uluiţi, nu găsim cuvinte să dăm glas bucuriei înăbuşite de suferinele seculare... Fraţii liberatori au sosit... Bine aţi venit şi mergeţi cu bine tot înainte». În timp ce la nord şi vest de arcul carpatic înaintarea forţelor române se desfăşura cu rezultate favorabile, pe frontul de sud inamicul a trecut la ofensivă. O puternică grupare germano-bulgară, sub comanda feldmareşalului Mackensen, a atacat în sudul Dobrogei, cu lovitura principală împotriva capului de pod de la Turtucaia unde se aflau în apărare trupele Diviziei 17 infanterie.

În zilele de 23 şi 24 august au avut loc în această zonă lupte extrem de înverşunate. In ciuda rezistentei dârze opuse şi deselor contraatacuri ce le-a executat, divizia română, suferind pierderi grele şi fiind încercuită de forţele inamice superioare ca număr şi înzestrare, a fost nevoită să cedeze capul de pod de la Turtucaia. Corpul de armată rus, prevăzut prin convenţia militară, să ocupe poziţii defensive în Dobrogea, a intervenit cu mare întârziere şi nu a mai putut salva situaţia. Puternica presiune a forţelor agresoare a silit trupele române să se retragă spre nord ducând lupte pe aliniamente succesive, pană ce, la 6 septembrie, inamicul a fost oprit pe linia Cernavodă - Constanţa. Evenimentele petrecute pe frontul din Dobrogea au avut consecinţe importante asupra desfăşurării ulterioare a primei campanii în ansamblul ei. Comandamentul român a hotărât, la 6 septembrie, oprirea ofensivei în Transilvania şi transportarea unor importante foţre de aici pe frontul de sud, tocmai în zilele în care numeroase forţe germane se concentrau la nord de Carpaţi, pregătindu-se pentru contraofensivă. Marele cartier general român, schimbând planul de campanie cu care începuse războiul, a hotărât să treacă la apărare în Transilvania, aproximativ pe aliniamentul atins de cele trei armate, şi să execute o puternică ofensivă în Dobrogea pentru a nimici gruparea inamică pătrunsă aici.

La 18 septembrie, două divizii române au trecut Dunărea, prin surprindere, în zona localităiţi Flămânda şi au început să înainteze spre sud. Alte patru divizii se pregăteau să treacă peste podul de vase ce se construia sub focul bombardamentelor aviaţiei germane. Deşi în decurs de două zile trupele române au respins rezistenţele inamice şi au realizat lărgirea capului de pod, conturându-se un succes al acestei operaţii, comandamentul român a hotărât să renunţe la manevra de la Flămânda şi să retragă forţele trecute la sud de Dunăre. Aceasta decizie era determinată de faptul că în Transilvania inamicul trecuse la ofensivă.

Aici, pe lângă Armata 1 austro-ungară, fusese constituită, din mari unităţi aduse de pe alte fronturi, Armata 9 germană, pusă sub comanda generalului Falkenhayn, fost şef al Marelui cartier general german. La 13 septembrie inamicul a început ofensiva pe valea Oltului. Trupele române ocupau o poziţie izolată, la sud de Sibiu, fiind despărţite de grupările vecine prin mari masive muntoase. Timp de trei zile cât a durat bătălia de la Sibiu, ostaşii români au opus o rezistenţă deosebit de dârză în faţa forţelor duşmane superioare numeric, retrăgându-se apoi pe crestele munţilor până la vechea frontieră.

Forţele germane au atacat, de asemenea, poziţiile Armatei 2 române ale cărei efective fuseseră reduse simţitor prin trimiterea unor unităi pe frontul de sud. Sub presiunea deosebit de puternică a forţelor inamice, covârşitoare ca număr şi tehnică, trupele noastre au fost nevoite să se retragă pe crestele Carpaţilor. Astfel a luat sfârşit, după patruzeci de zile de la declararea războiului, ofensiva română din Transilvania. Armata noastră începea o nouă etapă a campaniei, al cărei obiectiv central era apărarea trecătorilor Carpaţilor împotriva invaziei inamice care devenea tot mai ameninţătoare.

Intr-adevăr, profitând de stagnarea operaţiilor militare pe alte fronturi, Puterile centrale au concentrat numeroase forţe pe frontul român pentru a scoate din luptă ţara noastră şi a ocupa bogatele sale zone agricole şi petrolifere. Trei mari generali, dintre cei mai capabili, urmau să conducă invazia: Falkenhayn şi Arz von Straussenberg la nord, Mackensen la sud. Aproape două luni inamicul şi-a alternat loviturile repetate, când în sectorul nordic, când în cel sudic, căutând punctele slabe ale acestui front extrem de vast – aproape 1 200 km – adică tot atât cât frontul rus, de la Riga la Carpaţi.

In cursul lunii octombrie, forţele germane şi austro-ungare au declanşat prima bătălie pentru cucerirea trecătorilor Carpaţilor. Trupele inamice au reuşit, cu preţul unor mari pierderi, să ocupe intrările nordice ale defileelor Bran, Predeal şi Buzău. Atacurile de flanc date în direcţia pasurilor Oituz şi Ghimeş, cu intenţia de a deschide accesul pe valea Trotuşului şi a Siretului, au eşuat total. Aici inamicul s-a izbit de rezistenţa, de o dârzenie fără seamăn, a Diviziei 15 infanterie, comandată de generalul Eremia Grigorescu, a cărei deviză „Pe aici nu se trece !» a devenit simbolul legendar al hotărârii întregii armate române de a apăra pământul scump al patriei. In ziua de 6 octombrie 19l6 printr-un vijelios atac la baionetă, ostaşii acestei mari unităti române, supranumită de atunci „Divizia de fier», a aruncat pe inamicul pătruns în forţă dincolo de linia fostei frontiere, producându-i grele pierderi.

Nici încercările trupelor inamice de a pătrunde pe valea Oltului, pe la Turnu Roşu şi pe valea Topologului nu au avut mai mult succes. Şeful Marelui cartier general austro-ungar declara într-un raport adresat comandamentului suprem: „Românii se apără atât de crâncen, încât un

succes hotărâtor nu este de aşteptat decât numai prin aducerea de forţe importante din partea noastră».

Nereuşind sa-şi deschidă prin forţă drumul cel mai scurt spre Bucureşti, inamicul a încercat o lovitură prin surprindere pe Valea Jiului, executând la 10 octombrie o puternică acţiune ofensivă împotriva poziţiilor aparate de Divizia 11 infanterie. După ce au depăşit slabele rezistenţe ale elementelor de acoperire de pe fosta frontieră din zona muntoasă, forţele inamice au înaintat până la nord de Târgu Jiu. Contraatacul viguros al trupelor române, dat la 14 octombrie 1916, a provocat o mare derută în rândul inamicului a cărui retragere precipitată nu s-a mai oprit decât pe poziţiile iniţiale de plecare la ofensivă. La aceste lupte a luat parte cu o însufleţire patriotică impresionantă populaţia satelor din zonă şi îndeosebi locuitorii oraşului Târgu Jiu, bătrâni, femei, copii, bărbaţi nemobilizaţi pentru front, care, înarmaţi cu puşti de vânătoare sau cu arme luate de la răniţi, au respins un detaşament german ce încerca să treacă podul de peste Jiu. In luptele din Valea Jiului din octombrie 1916, printre cei ce şi-au jertfit viaţa pentru apărarea patriei ameninţate s-a aflat şi generalul Ion Dragalina, comandantul Armatei 1 române, rănit mortal în zona acţiunilor de luptă.

Prima bătălie a trecătorilor luase sfârşit printr-un eşec general al planurilor comandamentului german, dar defensiva română devenea din ce în ce mai grea. Noi divizii ale Puterilor centrale erau aduse de pe alte fronturi pentru a zdrobi rezistenţa forţelor române.

In cursul lunii noiembrie 1916 inamicul, cu forţe sporite, a declanşat cea de a doua bătălie a trecătorilor, atacând simultan, pe mai multe direcţii. Gruparea generalului Kuhne a atacat cu 7 divizii poziţiile noastre de pe Valea Jiului apărate de o singură divizie română. In ciuda disproporţiei forţelor, românii s-au luptat cu dârzenie în faţa oraşului Târgu Jiu, dar au fost nevoiţi să se retragă. După ce a ocupat Craiova, această grupare a forţat Oltul şi a început înaintarea spre Bucureşti. Concomitent, alte două grupări inamice îşi îndreptau eforturile ofensive în aceeaşi direcţie: dinspre nord, gruparea generalului Kraft, care reuşise să pătrundă pe valea Oltului; dinspre sud, gruparea generalului Kosch, care forţase Dunărea la, Zimnicea."

Gib îşi sorbea tacticos cafeaua şi asculta. »Trebuie să mă înrolez şi eu. Ar fi păcat de la Dumnezeu ca eu să huzurez pe aici şi concetăţenii mei să moară pe front. Nu este creştineşte." În timp ce Gib gândea astfel de lucruri Gogu a terminat de citit şi s-a întors la masă.

S-au despărţit în faţa braseriei. Gib s-a îndreptat spre gazda sa. Dar, aici vecinii i-au spus că doamna Protopopescu a închis şi a plecat.

- Şi noi ne pregătim de plecare... I-a spus o vecină.

- Nu mai este de stat în Bucureşti! A intrat în vorbă vecinul de vis-a-vis. Mi-a spus proprietăreasa dumitale că a venit o depeşă pe numele dumitale de la o călugăriţă de la Mănăstirea Bistriţa. Mi-a spus proprietăreasa să vă spun că acea călugăriţă pleacă în Moldova cu un grup de medici să îngrijească răniţii .»De la Luminiţa sunt rândurile. Of! Doamne ajutor să treacă cu bine peste durerile şi suferinţele pe care le vede şi le simte. "Gândea Gib în timp ce un dor de ducă îl împingea din spate să plece.

- Mulţumesc de informaţii!

A plecat agale, trist şi copleşit de gânduri.

Prietenii cu care au tras la hotel, toţi au plecat spre Moldova. Bucureştenii trăiesc într-o tensiune din ce în ce mai puternică. Trupele nemţeşti se apropiau. Umbla zvonul că frontal se va stabiliza şi că Bucureştii nu vor cădea. În gazetele, din ce în ce mai puţine, se scria că generalii au de gând să reziste pe Neajlov, la Călugăreni, precum făcuse odinioară Mihai Viteazul. Întreaga populaţie era de acord că nu trebuia lăsată Capitala pradă cizmei prusace, barbară şi fără suflet.

Gib şi prietenul său Gogu Stoian s-au lăsat cuprinşi de atmosferă şi speranţa bucureştenilor, şi au amânat plecarea. Nu le venea a crede că vor ceda Bucureştiul.

- Nu cred că sunt atât de laşi să cedeze capitala!

- Nici eu nu cred... Însă, dragă Gogule, am c-am rămas fără bani. A mormăit Gib, uitându-se cu disperare în portmoneul din piele de căprioară.

- De..., statul la hotel, boieria de prin restaurante ne-au sărăcit !

- Dacă aşi dori să merg spre Moldova nu am bani! Se văita Gib în faţa unei cafele, alături de Gogu.

- În câte e azi, Gogule? Am pierdut şi noţiunea timpului!

- Păi, în 22 noiembrie!

- Auzi canonadele frontului?

- Păi…le-am auzit de alaltăieri !

A doua zi, când s-au întâlnit la aceeaşi cafenea, Bucureştii căzuse în mâna inamicului, care înainta spre Lipscani dinspre vest şi sud-vest.

- Hai, să fugim din Bucureşti !

- Cum?

- Pe jos, spre Chitila!

Au plecat pe jos, prin noroaie, cu încălţările pline de tină, şi spre seară au ajuns la Chitila. E frig. Noroc că se îmbrăcaseră bine. Se înseninase, dar gerul începuse să îngheţe băltoacele care căpătaseră o pojghiţă pe deasupra. Uzi, înfometaţi, au mai apucat ultimul tren care pleca spre Moldova.

- Nu puteţi urca în acest tren ! a zbierat la ei un soldat.

- Uite! Vă dăm bani! s-a adresat Gib unui plutonier.

- Hai ! Urcaţi !

S-au aşezat, destul de comod pe nişte baloturi de fân pentru cai artileriei într-un vagon de marfă cu uşile deschise.

- Să tragem uşile!

Cu greu, le-au închis. Ruginiseră pe canatul lor de metal. După frigul de afară ce le înţepeniseră oasele, căldura din fân începuse să-i dezmorească.

Dorind să se întoarcă pe partea dreaptă, Gib simiţi că-l glodore ceva. Tocmai atunci şi-a adus aminte că avea în buzunar cartea Nuvele de Ion Luca Caragiale, cumpărată de la Take anticarul, apărută la editura Şaraga, în anul 1893, şi care cuprindea nuvelele Păcat, Făclie de Paşti, Poveste, Răzbunare. Le citise pe toate, dar în timpul liber îi plăcea să le mai recitească.

A adormit în sacadatul roţilor de tren, cu gândul că în Moldova poate să se întâlnească cu Luminiţa."Andromeda mea ". Îşi zise. Alături era Gogu şi încă trei militari care moţăiau şi ei.

Toată noaptea s-au scărpinat. Năvăliseră păduchii peste ei. Trenul mergea încet cu opriri îndelungi prin gări, pentru manevre şi ataşări de vagoane. Nu mai ţineau socoteala zilelor şi nici a faptului când este ziuă sau noapte. Într-o gară întunecoasă sunt descărcate baloturile de fân. În vagon se încarcă lăzi închise cu lacăte şi vopsite în kaki. Odată cu această operaţiune se schimbă şi soldaţii cu care, de bine, de rău, se împrieteniseră. S-a schimbat şi paza trenului care nu le mai permite celor doi tineri nemâncaţi să stea în trenul militar.

O iau pe jos spre gara următoare. Gib cu capul în pământ, îndârjit se consola cu faptul că el, înţeleptul este condus de steaua, Andromeda, ce-l urmărea de sus, în noaptea pe care o străbătea pe marginea căii ferate. Mergeau în neştire, cerând pe la casele oamenilor câte o cană de apă şi un codru de pâine. Ajunşi în staţia Tecuci, Gogu şi-a vândut ceasul în

bufetul gării pe două porţii de tocană cu cartofi şi cu câteva bucăţi de ficat de pasăre.

- Măi băieţi, vă văd că sunteţi amărâi rău, pe deasupra vă fac cinste cu un litru de vin de Odobeşti.

- Mulţumesc domnule!

- Dar pe unde umblaţi?

- Vrem să ajungem la Iaşi...

- Să fii sănătoşi, multă lume se retrage spre Ieşi.

După ce au mâncat şi au băut vinul, s-au simţit mai înzdrăveniţi. Au ieşit din bufet şi s-au alăturat cohortelor de oameni ce se îndreptau spre Iaşi. Drumurile spre capitala Moldovei era plin de noroi şi înţesate de convoaie lungi de refugiaţi şi trupe.

Mergând amorţiţi de oboseală, furaţi de somn în mers, a început să plouă mărunt, mocăneşte, Ploaia era rece, care peste o oră, s-a transformat în lapoviţă şi ninsoare. Pierduseră noţiunea timpului, Gib mergea în neştire cu speranţa că steaua Andromeda îl călăuzeşte spre speranţa mult aşteptată. Dinspre răsărit venea val după val un vânt îngheţat, şuierând ca un şarpe uriaş ce-şi ameninţă prada. Toată această umezeală şi crivăul necruător le pătrundeau în oase. Prin gări, pe peroane sau înghesuiţi în sălile de aşteptare, îngheţate şi ele, se aflau oameni flămânzi care se repezeau la rampele părăsite, pe care se aflau, ne păzite, şi ne ridicate, cantităţi apreciabile de cartofi şi sfeclă de zahăr. Le mâncau aşa cum erau, îngheţate scârţâindu-le printre dinţi. De o astfel de “ masă” au beneficiat şi cei doi prieteni, cărora, nu peste puţin timp au simţit cum l-i se umflă amigdalitele din gât.

Dar... foamea era mai puternică. Timp de o săptămână au făcut o foame pe care n-au mai avut-o niciodată.”Toate aceste întâmplări am să le scriu într-o povestire. Îi dau titlul “Retragerea « Am să descriu toată această mizerie. Am să scriu cum… O singură putere îi mână numai pe toţi deopotrivă; aceiaşi neclintit, o stea călăuzitoare, pierdută în zările răsăritului, pe care numai ochi lor de fugari păreau că o văd” Pentru mine acea stea este Andromeda, Luminiţa speranţelor». Astfel gândea Gib mergând epuizat de atâta efort. El care era slăbit, incapabil de eforturi fizice mari, în aceste zile se depăşise pe sine Începuse să-l bântuie gândul abandonului de a merge mai departe. Dar, îl atrăgea, ca Fata Morgana, Andromeda. Însă, pe altă parte, un alt gând îl împingea să se lase în voia soartei. «Cum o da Dumnezeu!” Îşi spunea în gând, mărşăluind mai departe.

Ajunşi în comuna Corod, Gogu Stoian şi-a adus aminte că aici are un coleg de facultate, Mircea Paşcalău. Era spre miezul zilei, soarele abia îşi strecura razele printre norii cenuşii. Au întrebat la câteva case unde este locuina familiei Paşcalău.

- A treia casă de aici! Dincolo de fântâna aceea cu cumpănă. I-a îndrumat o bătrână cu baticul negru înnodat peste gură.

Bucuroşi că se vor întâlnii cu colegul şi că vor beneficia de o oarecare găzduire, cei doi au mărit pasul, nerăbdători să ajungă. Însă picioarele nu-i mai ajutau. Şi-le trăgeau, târându-şi tălpile prin tina de pe drum. Gib privea „spre cei care veneau din urmă, puhoiul ameţitor al duşmanului care înainta, înainta grăbit, îi simţea cum înaintează, nevăzut de adâncimea din urmă “, aşa îşi spunea în gând că va scrie o nuvelă. “Îi voi da titlul Cei din urmă».

Ajunşi în faţa porţii familiei Paşcalău, s-au oprit privind peste gard în ogradă. Nu se vedea ţipenie de om.

- Or fi plecaţi.

- Hai să strigăm!

Cu puţinele puteri au început să strige.

- Domnule Paşcalău! Domnule Paşcalău!

- Cine strigă? I-a întrebat un ţăran ieşind de după colţul casei.

- Oameni buni! Colegi cu Mircea al dumneavoastră!

Domnul Paşcalău s-a apropiat de poartă, privindu-i mai bine pe cei doi tineri.

- Intraţi, vă rog!

- Eu sunt coleg cu Mircea, fiul dumneavoastră! A deschis discuţia Gogu Stoian. Iar dânsul este student la drept, prieten şi concetăţean cu mine.

- Poftiţi în casă! Vă văd înfriguraţi şi obosiţi…

- Venim de la Bucureşti, cum am putut. Când pe jos, când agăţaţi de câte o garnitură de tren militar.

Au urcat cele câte-va trepte în prispa casei cu geamlâc, şi deschizând uşa spre camera dinspre stradă, camera cea bună, i-a poftit înăuntru.

- Intraţi!

- Dar, unde este Mihai! A întrebat Gogu, în timp ce păşea pargul uşii..

- Luaţi loc, pe scaune, sau unde doriţi, pe pat… Eee! Mihai s-a înrolat voluntir şi este cu compania lui la Ieşi.

- Şi noi tot acolo ne ducem…

- Oi fi şi dumneavoastră obosiţi!

- Suntem, bade Paşcalău!

- Mărie! şi-a strigat nevasta.

- Da! Mitre!

- Pregăteşte masa pentru domnii studenţi! Adu aici tot ce trebuie pentru oaspeţi!

- Bine, Mitre!

-…şi cum vă spuneam, Mihai al meu e sărgent! Am primit depeşe de la el. Îmi spune că a fost rănit la picior, nu grav. La îngrijit o călugăriţă de prin părţile Vâlcii!

- Ştii cum o chema? A întrebat curios, Gib.

- Filofteia! Numele ei de călugăriţă…dar, i-a spus că adevăratul ei nume de familie este Dragomirescu.

- Doamne!!!! Este Luminiţa, prietena mea Andromeda!

- Ce Andromedă…ce Luminiţă!? A întrebat mirat domnul Dumitru, crezând că tânărul de alături aiurează.

- Este fost mea prietenă de la şcoală…Îi spuneam Andromeda. Fiindcă ne alesesem ca stea a noastră Constelaţia Andromeda.

—Înţeleg… înţeleg! Ale tinereţii valuri…hehe…

Între timp a intrat şi doamna Maria cu o faţă de masă de un alb imaculat din in. Pe care a pus două farfurii din lut ars, înflorate.

- Dânşii sunt colegii băiatului nostru!

- Sărut mâna doamnă! S-au înclinat cei doi.

Femeia a ieşit, aducând peste câteva minute un castron plin cu ciorbă de fasole cu ciolan afumat, răspândind în cameră un miros plăcut. În castron se afla un căuş din lemn.

- Înainte de masă, duceţi-vă în bucătărie, să vă spălaţi. Acolo este ligheanul pe lavoar, şi tuciul pe plită cu apă caldă.

După ce s-au spălat, au venit din nou în camera bună, aşezându-se în jurul mesei. S-au şters cu un ştergar înflorat aspru din in topit.

- Copii, serviţi-vă cât credeţi de cuviinţă! Le-a spus Maria, ieşind cu discreţie, aşa cum intrase.

Domnul Paşcalău aflat pe un scaun din faţa mesei, a strigat la nevastă.

- Mărieee!!! Să aduci trei clondire şi un borcan cu ţuică! Să-i mai întremăm pe băieţii ăştia. Să nu uiţi să aduci şi unul cu vin!

- Poftiţi! Serviţi!

- Mulţumim!

Şi-au umplut farfuriile cu ciorbă de fasole şi au început să mănânce cu lingurile de lemn. Între timp gospodina casei a adus trei căni din lut, borcan cu ţuică şi o oală din pământ cu vin fiert, cu piper în el..

Domnul Paşcalău privindu-l cum mâncau de repede şi-a dat seama că băieţii de lângă el flămânziseră de multe zile. La turnat ţuică în ceştile de pământ.

- Doamne ajută! Să vă dea domnul sănătate şi să umblaţi cu bine! A zis, rădicând ceaşca.

- Doamne ajută! Doamne ajută! au ciocnit cu domnul Paşcalău. Dând pe gât dintr-o înghiţitură conţinutul ceştilor.

Bând câteva păhărele de ţuică au început să se încălzească

După ce au mâncat sarmalele, carne de porc tocată amestecată cu tărâţe şi au mai băut alte pahare cu vin fiert, băieţii s-au încălzit bine de tot. La fel şi domnul Paşcalău.

- Fă! Mărie! Vino şi tu să ciocneşti un pahar cu vin!

- Acuşi vin!

După ce şi-au urat sănătate şi să se vadă cu bine, împreună cu Mihai, Maria s-a retras pe nesimţite, în timp ce bărbaţii discutau de război.

Se făcuse târziu. Afară se întunecase şi iar începuse să ningă mărunt.

- Vă culcaţi aici! Unul într-un pat, celălalt în patul de lângă fereastră. Înainte de a adormiţi să suflaţi în lampă. Dacă aveţi nevoi ieşiţi în spatele casei. Câinele e legat. Noapte bună!

- Mulţumim! Mâine dimineaţă vrem să plecăm.

- Până la Bârlad vă duc cu căruţa. Tot am ceva treabă până acolo.

- Mulţumim! Noapte bună!

Domnul Paşcalău a ieşit clătinându-se puţin.

A doua zi, imediat după cântatul cocoşului, ce îşi făcea datoria într-un coteţ din fundul ogrăzii, cei doi tineri călători s-au trezit, s-au îmbrăcat, şi ieşind în curte pentru a se spăla pe faţă cu zăpadă, au văzut surprinşi că domnul Paşcalău dejf înhămase calul la căruţă şi îi aştepta.

După ce s-au echipat ca pentru drum, s-au urcat în căruţă pe fânul ce-l pusese stăpânul calului special pentru ei. Doamna Maria a venit şi i-a întins lui Gib o straiţă înflorată din lână.

- V-am pus aici, dragii mami, ceva de mâncare să aveţi pe drum.

- Mulţumim doamna Paşcalău! Să vă dea Dumnezeu sănătate….

- Să închizi poarta după noi, Maria! Rămâi sănătoasă!

- Mergeţi cu Dumnezeu înainte!

Domnul Paşcalău a mângâiat uşor crupa calului, şi acesta a luat-o uşor spre poartă. Trecând podul de bârne piciorul stâng din spate i-a alunecat puţin pe o bârnă îngheată. Domnul Paşcalău îl strânse puţin din hă şi, apoi, au luat-o pe drum în sus pe valea Bârladului.

- Se aude războiul în spatele nostru! Îl simt! Spuse tata lui Mihai. Cred că s-a stabilit la Focşani. Crivăţul bătea din faţă şi le ardea obrajii. Băieţii s-au culcat în fân, trăgând gulerele în sus, să-şi acopere faţa.

Ajunşi la Bârlad pe la orele prânzului, s-au despărţit de domnul Paşcalău, mulţumindu-i pentru găzduire şi efortul de a-i aduce până aici.

În Bârlad era mai multă ordine. Autorităţile militare luaseră măsura de a-i găzdui pe refugiaţi. Cei veniţi de dinainte erau suspicioşi faţă de cei sosiţi mai apoi. Mergând la comenduirea militară, aflată în primărie, nu mică le-a fost surpriza când au dat peste câiţva drăgăşeneni.

- Să trăiţi domnule maior Gheorghe Petrescu!

- Să trăiţi, tinerilor! Ce este cu voi pe aici?

- Ne ducem la Iaşi! ne-a prins războiul în Bucureşti! Nu am mai putut să mergem la ai noştri…frontul se afla pe aliniamentul Piatra Olt-Piteşti!

- Să stai pe aproape că vă aşez într-un tren care merge spre Iaşi!

În momentul acela a apărut şi fostul şef al muzicii militare din Drăgăşani, împreună cu comerciantul Vidu Nicolaescu.

- Să trăiţi domnule maior!

- Să trăieşti, muzicuţă! Băi, băi… s-a mutat Drăgăşaniul aici! S-a mirat maiorul, văzându-l şi pe comerciant.

- Hai să vă duc la gară, băieţi!

- Mulţumim domnule maior!

- Mergem şi noi să bem un vin cu băieţii la bufetul gării! Spuse Vidu Nicolaescu.

Pe drum de la comandament studenţii s-au interesat de familiile lor.

- Nu ştiu nimic! Sunt plecat de mult!

După ce au băut, în grabă, un litru de vin, s-au urcat în trenul care mergea spre Iaşi. «Lung e drumul Iaşului. “ ‘i-a zis Gib, văzând că până la Nicolina au făcut o zi întreagă. Imediat ce a oprit trenul în Gara Iaşi, a fost înconjurat de soldaţi.

- Actele! Scoateţi actele! Le-a zis un subofiţer. Facem trierea!

Gib şi Gogu aveau toate actele în regulă.

- Mergeţi în sala de aşteptare. Acolo, vă face domnul colonel trimiterea la Şcoala de infanterie din Dorohoi.

- Am înţeles!

După ce le-a făcut trimiterea către Şcoala din Dorohoi, nu după mult timp, chiar în noaptea aceea au fost urcaţi în trenul cei ducea spre această localitate.

Din gară au fost preluaţi de un plutonier major şi duşi la Şcoala de Infanterie ce funcţiona într-o cazarmă. Imediat au trecut prin faţa comisiei medicale.

- Domnule Gheorghe Stoian, sunteţi admis! Gogu a ieşit bucuros.

- Am fost admis! Felicitări, I-a spus Gib.

- Să intre domnul Gheorghe Mihăescu! A anunţat un sergent major.

După un control amănunţit, comisia a dat verdictul, scris pe un Buletin Medical. Elev Gheorghe Mihăescu respins. Motivul:»gravă insuficienţă toracică. Semnătura ss. indescifrabil, 30 noiembrie 1916.»

- Drum bun, prietene! Să ai grijă de tine!

- Am! a răspuns morocănos Gib. Gogule îi doresc succes şi …cu Dumnezeu înainte!

S-au îmbrăişat. Gib s-a desprins cu greu, apoi a luat drumul Iaşului. Supărarea pusese stăpânire pe el. Mergea de dimineaţa până seara, drumurile erau desfundate de ploi, iar ghetele abia şi-le trăgea după el, fiind încărcate de noroi. Din mila unor oameni, înnopta în câte o casă, beneficiind de mâncare.

Într-o seară adăstând la o casă de om, citit la viaţa lui, a aflat că la Iaşi, datorită masivelor pierderi de efective pe front s-a înfiinţat o şcoală de infanterie.

- Uite, scrie aici! Îi arată Pătru, ziarul, în timp ce Gib mânca o tocană de cartofi. Scrie şi adresa!

Bucuros nevoie mare, şi-a notat adresa şi a doua zi a plecat mai departe. Pe data de 21 decembrie, oboist şi murdar de noroi, Gib se prezintă la comandantul şcolii. Scund, şi

slăbuţ, cum era, nu prea arăta bine pentru un soldat în armata română.

- Să trăiţi! Domnule comandant! Doresc să mă primiţi în şcoala de infanterişti!

Comandantul s-a uitat la el, l-a studiat din cap până în picioare.

- Măi, tinere! Eşti făcut din…puţin! Nu pot să te primesc. Nu doresc să fii carne de tun, dintr-un luptător nevinovat…

- Vă rog, domnule comandant! Vreau să-mi apăr ţara! Sunt oltean, şi oltenii îşi iubesc ţara şi nevestele!

- De unde eşti măi…viteazule!

- Din Drăgăşani, să traiţi!

- Ai auzit de Suteşti?

- Am auzit domnule maior! Eu sunt de acolo.

- Atunci…moral…aveţi obligaţia să mă primiţi!

- Dacă zici…dumneata…Te primesc!

(Sfârşitul cap. 7 din roman, capitol recomandat a fi citit, pentru că are tematica Războiului pentru Reîntregirea Neamului, precum cărţile de mai jos)

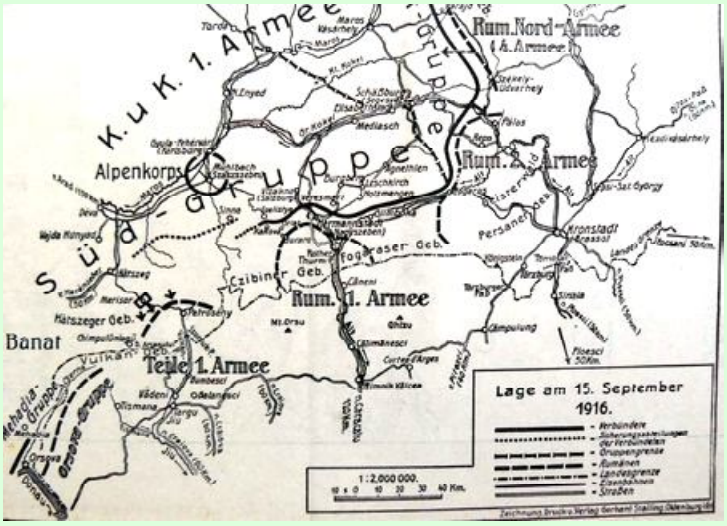

Contraofensiva trupelor austriece în Transilvania

NOU LA EDITURA SEMĂNĂTORUL

Suplimentare de tiraj la memorialul lui Ion Aurariu *„Prin vremuri de război”*

Premieră absolută în luna martie!

Un documentar comun scris de doi cercetători ai vieţii poetului George Coşbuc: prof. Nicolae N Tomoniu, Tismana şi pr. Maxim Morariu, Salva, sat la 4 km de satul naşterii poetului !

Cunoaşteţi o parte din istoria Tismanei sec. al XX-lea, cumpărând această carte!

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

Nicolae N. Tomoniu

Pr. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu - Mân. Salva

Familia Cobşuc, Sângeorz-Băi, 1913

FRAG-MENT EPIC de George Coşbuc

Trăsnete-al mîniei noastre, Mircea, tu iuţeşte-ţi paşii !
Adă-ţi gloatele ce-n clipa bine-potrivitei vremi
Prins-au fulgerul cu palma ! Braţ, ce pustiind vrăjmaşii,
Dunărea ca soţ de luptă, munţii te-ai trudit să-i chemi.
Ce vei fi gîndit tu, Mircea, cînd vedeai pornit cum vine
Peste munţi şi peste ape, ca furtuna, liderim ?
Vai, putem noi azi pricepe sufletul ce-a fost în tine,
Mai avem simţire-n inimi ca-ndeajuns să te slăvim ?

Editura Semănătorul - 2016 - ISBN 978-606-93782-7-4

N. N. TOMONIU & MAXIM MORARIU - GEORGE COSBUC DE LA TISMANA

NICOLAE N. TOMONIU

MAXIM (IULIU MARIUS) MORARIU

GEORGE COŞBUC DE LA TISMANA

EDITURA SEMĂNĂTORUL
TISMANA - 2016

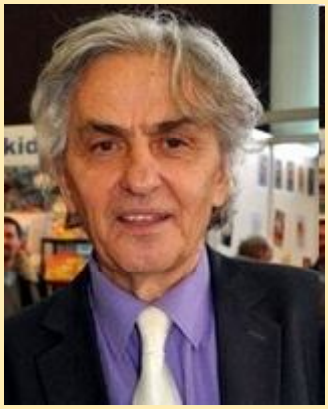

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Dr. George Anca, rândul doi, în costum deschis, în spatele preşedintelui Indiei

Dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie

Comunicarea dr. George Anca la Conferinţa Mondială de Indologie, "World Conference Indologie", a avut loc la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, o manifestare în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR). Conferinţa internaţională s-a desfăşurat pe parcursul a trei zile, începând cu data de 21.11.2015, având cinci sesiuni de comunicări. Dr. George Anca a ţinut comunicarea sa în ziua a doua, sesiunea a treia.

Preşedintele Indiei, Pranab Mukherjee, cu participanţii la Conferinţa Internaţională de Indologie de la Rashtrapati Bhavan, New Delhi, 21.11.2015.

Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa Mondială Indologie şi a deschis sesiunile de comunicări unde participă savanţi internaţionali, în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India. Prezintă comunicări ştiinţifice : profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, prof. Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez din Chile, prof. Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, prof. I . Wayan Ardika din Indonezia, prof. Claus Peter Zoller din Norvegia, prof. Danuta Stasik din Polonia, dr. George Anca din România, prof. Javier Ruiz Calderon din Spania, prof. Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, prof. Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, prof. Wang Banwei, prof. Ma Jiali, prof. Yu Longyu din China, prof. Narendra K. Wagle din Canada, prof. Marietta Stepanyants din Rusia, .prof Rajendra Arun din Mauritius, prof. Satya Vrat Shastri şi prof. David Frawley din Statele Unite ale Americii.

Comunicarea din ziua a doua, sesiunea a treia

De la stânga: Prof David Frawley SUA, prof. Lokesh Chandra preşedintele(ICCR), prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Din prezidiu fac parte: prof. Satya Vrat Shastri, prof David Frawley din Statele Unite ale Americii, Prof. Lokesh Chandra preşedintele Indian Council for Cultural Relations (ICCR), prof Yu Longyu din China şi dr. George Anca din România.

Iată imagini din timpul comunicării ştiinţifice.

Se observă cât de apreciat este discursul dr. George Anca de către vecinul său, prof. Yu Longyu din China. In videoclip, cu toate că microfoanele, iniţial, nu erau bine pornite, se aud aplauze la început, în timpul şi la sfârşitul comunicării.

Un prieten bun ! Prof. Yu Longyu din China şi dr. George Anca

---

Conferinţa s-a încheiat cu o prelegere specială a fostului preşedinte al ICCR, Dr. Karan Singh, Upanişade.

Pentru o Conferinţă Internaţională a somităţilor Româneşti

Pe când o asemenea manifestare mondială şi la Bucureşti, cu participarea profesorilor de limbă română, doctorilor în filologie sau filosofie, a economiştilor, IT-iştilor, fizicienilor, specialiştilor în cercetarea nucleară, în industria aeronautică sau a altor savanţi de reputaţie internaţională ce lucrează în lume ? Pentru că avem unde s-o organizăm ! Palatul Parlamentului, fosta Casă a Poporului a fost construită tocmai în perspectiva unor mari manifestări culturale internaţionale. S-au creat şi Institute Culturale Române în multe ţări dar singura activitate care a devenit notabilă, a fost deplorabila expoziţie de artă şi literatură pornografică de la New York !

Pentru perpetuarea timp de aproape două decenii la ministerul culturii a miniştrilor maghiari, în scopul de a se crea o majoritate parlamentară, deocamdată a plătit poporul. Care n-a ieşit la vot sau a fost împiedicat să voteze. Refuzul votului şi mânia poporului contra parlamentarilor, puşi politic mereu pe treapta de sus, seamănă leit cu vorba populară să faci pipi în aceea direcţie. Ca să devenim o ţară de civilizaţie europeană, să ieşim cu toţii la vot, nu în stradă !

Nu de guverne tehnocrate, rezultat al unor manifestaţii dubioase de stradă avem nevoie, ci, aşa cum în întreaga istorie a neamului românesc am apelat la sfaturile unor înţelepţi ai naţiunii, aşa trebuie să facem şi acum !

Pentru că sfaturile Înaltelor Porţi sub a căror pulpană am stat vremelnic de-a lungul istoriei, ne-au adus doar vremuri potrivnice.

Prof. Nicolae N. Tomoniu
Director revista ”Sămănătorul” .

AFRICA E TISMANA

În spatele viersului "Africa e Tismana" al poetului George Anca stă o întreagă filozofie şi de aceea el nu poate fi înţeles atât de uşor. De pildă, îl desluşesc erudiţii care-l citesc pe marele Mircea Eliade, filozof şi istoric al religiilor, fost profesor la Universitatea din Chicago din 1957, titular al catedrei de istoria religiilor Sewell L. Avery din 1962, naturalizat cetăţean american în 1966 şi onorat cu titlul de Distinguished Service Professor.

Intersecţia dintre George Anca şi Mircea Eliade şi corespondenţa dintre ei (publicată de "Sămănătorul" online, nr.3/2014 şi nr. 4/2014 tipărit), s-a realizat pentru că filozofia indiană devenise a doua pasiune a lui Mircea Eliade şi obţinând o bursă particulară, studiase limba sanscrită şi Yoga cu Surendranath Dasgupta, în Calcutta.

Pentru edificare deplină, este suficient să extragem câteva date din biografia poetului:

GEORGE ANCA (n. 12 aprilie 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică. Operă vastă, de combinaţii pline de virtuozitate între originismul universal şi modernismul arhaizant. Studii şi titluri academice: Doctor în filologie (Univ. Bucureşti, 1975). Director general al Bibliotecii Pedagogice Naţionale „I.C. Petrescu"; Visiting Lecturer University of Delhi (1977-1984; 2002-2003); scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România; traducător. Preşedinte al Asociaţiei Culturale Româno-Indiene şi al Academiei Internaţionale „Mihai Eminescu"; vicepreşedinte al Societăţii de Etnologie din România; membru al Romanian Group for Pugwash.

Cărţi publicate (selecţii): Invocaţii (1968), Eres (1970), Poemele părinţilor (1976), „Ardhnariswara" (1982), Parinior (1982), Mantre (1982), Pancinci (1982), Upasonhind (1982), Indoeminescology (1994), The Buddha (1994), Orientopoetica (2000), Gitagovinda de Jayadeva (trad. 1983), Meghaduta de Kalidasa (trad. 1984); Eminescu's Luceafărul in Sanskrit (1983); Sanskritikon (2002); Dharma hindusă (trad., 2002); Tangoul tigrului (2005); ciclul Apokalipsa indiană; Gramatica sanscrită în versiunea lui Eminescu (2004); Cenuşa lui Eliade (2007)

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i aprinsesem lumânare

Când pe la sfârşitul lui Cuptor, al anului 2010, doctorul în milenara cultură indiană, George Anca, poposea la Tismana, socoteam că "trec să te văd", aruncat rapid prin telefon, ne va lua timp doar cât să bem o cafea şi să gustăm ceva fructe anti-caniculă.

Îl ştiam omul "lumii în trei cuvinte", al filosofiei tip haiku în trei viersuri sau al dodiilor olteneşti ce concentrau o dojană ce ţine la şcoală o oră în "vezi tu pe dracu' !" Dar a fost suficient să deschid discuţia pe tema doctrinei asceto-mistice, şi anume, dacă el crede că Sfântul Nicodim de la Tismana a fost adept al isihasmului şi spiritele s-au încins. Nu mai era acum vorba nici de "trec să te văd", nici de minute, ci, de ore întregi. "Stai să vezi ce-a fost cu Gr. Palamas întâiul care încerca să realizeze unirea omului cu Dumnezeu prin rugăciuni lăuntrice ! Se pare că era aproape de a vedea lumina taborică iar Nicodim în peştera lui din Stârmina încerca un nou event !". "Ba, nu ! Evagrie din Pont a iniţiat cel dintâi „Rugăciunea inimii" sau „Rugăciunea lui Iisus", prin invocarea repetată a unei rugăciuni cu numele lui Hristos !"...

De regulă, prin e-mail mă-nţelegeam cu George prin două, trei fraze dar acum… Ehei ! Ca să vorbesc în dodii, "una-i scrisul, alta-i vorba!" aşa că George se hotărî: "Rodica, draga mea soţie! Ia maşina şi lumina şi du-te tu cu ele la mănăstire că noi mai avem niţică treabă! Găsim noi vreo maşină să urcăm după voi la mormântul Sfântului Nicodim"

Ajunsesem subit la constatarea că George îmi vorbea prin prisma filosofiei marilor poeme indiene ale lui Kalidasa, Jaydeva, Shankaracharya, RABINDRANATH TAGORE, filozofie pe care eu o redusesem, ca matematician, la înţelegerea abstractă vehiculată de ţăranul simplu privind "reîncarnarea". Eu vedeam "reîncarnarea" mea în Sfântul Nicodim ca o afinitate de neam, tatăl meu fiind pe jumătate sârb din provincia Bitolia iar lui George, poetul şi filosoful, îi vedeam "reîncarnarea" prin afinitatea de gândire cu indienii celebri de care-mi vorbea. În ultimă instanţă voiam să invoc faptul că ideile filosofice caută în genere originile tot aşa cum Mircea Eliade punea accentul pe conceptul de spaţiu şi timp sacru. Spaţiul sacru este în concepţia lui centrul universului, pe când timpul sacru era o repetiţie a elementelor de la originea lumii, când fiinţele umane arhaice erau bine orientate în timp şi spaţiu. Spre deosebire de noi muritorii de azi, care trăim într-o dimensiune ascunsă, subconştientă, guvernată din ce în ce mai slab, până la imperceptibil, de fenomenul religios.

Dar, vai, conştiincioasa Rodica se întoarse de la mănăstire iar eu şi George aterizarăm pe pământ în spaţiul şi timpul real.

NEW DELHI, BURICUL INDOLOGILOR DIN LUME

În luna noiembrie anul trecut, indologul nostru de serviciu George Anca, spre cinstea întregii Românii, ateriză în India care a găzduit pentru prima dată "World Conference Indologie", în colaborare cu Consiliul Indian pentru Relaţii Culturale (ICCR).

Ziarele au anunţat savanţii internaţionali care au participat la Conferinţă: profesorul Anisuzzaman din Bangladesh, Fernando Tola din Argentina, Prof Oscar Punjol Riembau din Brazilia, Sergio Meliton Carrasco Alvarez de la Chile, Prof Dr Jaroslav Vacek din Republica Cehă, Dr. Kenneth Gregory Zysk din Danemarca, Prof I . Wayan Ardika din Indonezia, Prof Claus Peter Zoller din Norvegia, Prof Danuta Stasik din Polonia, Dr. George Anca din România, prof Javier Ruiz Calderon din Spania, Prof Ven. Induragare Dhammaratna din Sri Lanka, Prof Dr Korhan Kaya din Turcia, Irma Piovano din Italia, Prof Wang Banwei, Prof Ma Jiali si prof Yu din China, Prof Narendra K. Wagle din Canada, Prof Marietta Stepanyants din Rusia, Prof Rajendra Arun de la Mauritius si prof David Frawley din Statele Unite ale Americii.

La începutul lui decembrie a.c., George Anca primi un set de imagini făcute de gazde la înalta conferinţă, unde în jur de 21 indologi eminenţi din întreaga lume şi opt cercetători seniori din India au deliberat pe diverse teme legate de cultura şi filosofia indiană. Preşedintele indian Pranab Mukherjee a inaugurat Conferinţa din 21 noiembrie. Printre fotografii, dr. George Anca, făcând parte din prezidiul unei sesiuni de comunicare.

ÎNTRE CHINEZI

Ehei ! Privim zilele astea pe George Anca între… chinezi. Dar până la urmă, "Qui semble, s'ensemble !" nu-i aşa ? Până şi în vremea lui Confucius, Zalmoxe sau Pitagora,

când se mergea cu căruţa sau cu corabia din bambus, marii învăţaţi ai lumii ţineau prelegeri prin alte imperii sau îşi făceau reciproc copy/paste. Să nu credem noi că geniile preistorice sau seminţiile pământului erau înţepenite într-un areal restrâns dacă n-am văzut, decât până în aceşti ani, marea migraţie arabă ce are loc în Europa! Are dreptate dr. George Anca, redactor la revista "Sămănătorul", amfitrion în cenaclul literar de la Clubul Calderon din sectorul 2, Bucureşti: Africa e Tismana !

Iar poezia lui, atât de abstractă dar pe deplin cuprinzătoare, m-a făcut să-i dau o replică prietenească..

George Anca: Intre chinezi -

Africa e Tismana
Africa e Tismana de nu-i
aprinsesem lumânare
dau mâna cu schizofrenia
mai dă-mi un diabet
binele fâcându-vi-l
m-aţi îmbolnăvi
ori aş spune bon jour
am uitat o lumină
mult până la Confucius
reprimare anekanta gitan
frustrare stereotipie regresie
lucruri modelabile decât prin muzică
o alergătură şi ceva
lăsaţi-ne-n pace cu legile
râde Tagore bambuşilor
care în foc continuu care
nu vă mâncaţi beţi-mă
chiar m-am uitat în geneză
şi voi de pe drumuri în arhetip
el cu terenul eu cu scena

Replica
Nicu N. Tomoniu: şi invers -

Să-ţi trăiască ORIENTOPOETICA
Fire-ai să fii, tizule George
Ce pui o lumină Tismanei
Aşa e, Tismana e Africa,
Trecând prin sud-vestul Indiei,
Unde avu misiune apostolească Toma,
El marele zidar.
Dar ajungand la Gundafor,
Împaratul Indiei,
Nu-i făcu palat pe pământ,
Ci în cer, dând banii săracilor.
Făcând-i creştini,
Lovi greu Toma pe Confucius,
Cu ideea lui că natura,
Are,o esenţă divino-cerească,
Cu rădăcina ei, natura umană.
De aci, persecuţiile răspândiră seminţiile,
Prin Lume iar Tismana,
Ajunse în grădina basarabilor.
Nici acum nu s-a potolit,
Roiul seminţiilor ce încing pământul,
Mai rău decât Zeul Ra,
Cu ochiul lui de foc.
Mint ăştia cu încălzirea globală,
Geţarii se vor topi şi vor răci Pământul.
Polul nord va ajunge în Siberia,
Şi va ajunge sloi Europa.
Tismana se va întoarce în Africa,
Unde va fi cald şi bine.
Dar nu vom trăi noi ziua aia!
Deocamdată scriem poeme,
Gândind că vor deveni imnuri,
Ca ale lui Tagore...

New Delhi: President Pranab Mukherjee with the participants of the International Conference of Indologists at Rashtrapati Bhavan, in New Delhi on Nov 21, 2015.
George Anca, al doilea din stânga

Dumitru Vlăduţ, pe vremea când era profesor la Sibiu

DUMITRU VLĂDUŢ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).

Eseist, proză scurtă, folclor.

O PRIMĂVARĂ CU GHIOCEI ÎN DECEMBRIE 1989

Gânduri despre România altor vremuri. O fi fost ceva bine pe vremuri sau totul a fost rău?

Aşa credeam noi că în toamna anului 1989 am dat peste o primăvară cu ghiocei şi speram că fiecare dintre noi ne vom împodobi odăile cu buchetele albe ale ghioceilor. Toţi sau aproape toţi speram că s-au schimbat anotimpurile SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI. Aproape toţi românii credeam că a început să strălucească un soare cald pe câmpiile mănoase ale ţării noastre. Speranţele au fost mari, aşteptările întârziau. Cei ce au luat frăiele noii orânduiri s-au instalat în fotoliile comode ale Guvernului şi ale noii preşedinţii. Ei s-au instalat comod, dar se pare că pe zi ce se instalau tot mai confortabil au uitat de speranţele românului de a mai culege frumoasele flori albe ce credeam că au înflorit în decembrie 1989. In decembrie 1989 tot românul sau aproape toţi au văzul deasupra ţării un cer senin şi înstelat şi cu un soare la care sperau o căldură şi o binecuvântare a necunoscutului.

În noua orânduire - românul a observat foarte târziu că de pe cerul înstelat cădea zilnic câte o stea, în locul stelelor a apărut câte un nor alburiu, întunecându-se în timp. Aşa au început să cadă stele de pe cerul speranţelor de pe teritoriul României. A căzut o stea, peste o săptămână cădea altă stea şi tot aşa au căzut stelele industriei româneşti. La început au căzut luceferii industriei româneşti - marile uzine vândute pe un euro şi apoi în locul modernizării marilor uzine - acestea s-au transformat în mormane de fier vechi, iar cei ce le-au cumpărat cu un euro s-au îmbogăţit, iar românul care muncea aci în acest luceafăr industrial a rămas fără speranţele în care au crezut, speranţele în care au crezut după anul 1989.

Încet, încet peste cerul înstelat a început eclipsa. Soarele strălucitor în care am crezut în ’89 a fost uşor întunecat de speranţele frumoase ale românului. Nu a fost suficient că au fost duse la ruine luceferii industriei româneşti, lăsând fără loc de muncă oameni muncitori ce lucrau ziua şi noaptea pentru a-şi întreţine familia şi pentru a-şi găsi un loc mai comod într-o locuinţă, într-o gospodărie mai frumoasă şi mai bogată, dar cerul ce acoperea România se tot întuneca. Eclipsa a cuprins toată industria românească, au dispărut combinatele de confecţii, modernele fabrici de bere, de lapte şi micile fabrici industriale mărind numărul oamenilor care culegeau in decembrie ’89 falsele flori albe şi speranţele lor într-un cer cu soare strălucitor. Zeci de mii de oameni au rămas fără loc de muncă, şi astfel, în câţiva ani cerul României a intrat în eclipsă totală.

Industria a fost distrusă, agricultura a intrat în colaps, irigaţiile şi serele au fost distruse prin furturi şi jafuri, agricultura s-a transformat în livezi pline de bălării şi uscăciuni. Aducem legumele şi fructele din străinătate, chiar şi din ţările vecine, unde eclipsa nu a pătruns şi unde cerul are încă stelele industriei iar românul pleacă din ţara lui să le culeagă fructele, legumele, să lucreze în construcţii şi să îngrijească câte un bătrân, care la el în ţară se bucură de o pensie frumoasă ce-i permite să trăiască decent şi să plătească şi pe românul plecat din ţara lui fugind de sărăcie. De acolo trimit bani şi la familia rămasă în fosta Românie bogată altă dată.

Frumoasele amintiri din copilăria mea unde am crescut şi am învăţat în România de altă dată, nu se pot uita uşor. Cum să poţi uita o viaţă plină de amintiri, de un învăţământ sănătos şi cu temelii bine conservate. Azi, prin presă şi prin televiziuni vezi numai acuzaţii aduse profesorilor, învăţătorilor, educatorilor care critică elevul care vine îmbrăcat cum pofteşte el şi nu cum ar trebui să-şi respecte instituţia unde se pregăteşte, sădindu-i sămânţa caracterului în memorie, bunele învăţăminte cu care să-şi creeze un viitor pentru el şi pentru o familia pe care o va crea într-un viitor apropiat.

Într-o zi am auzit şi văzut emisiuni unde unele posturi de televiziune criticau o profesoară că a trimis o elevă acasă că a venit la cursuri cu o rochie înflorată. Crimă mare - subiect pentru televiziuni - cum îşi permite profesoara să trimită o elevă acasă. Îi cereau demisia profesoarei şi scoaterea din învăţământ, ba ceva mai rău, a venit la şcoală mama elevei şi o trăgea la răspundere pe profesoară cum îşi permite să-i trimită fata (eleva) acasă? Pentru că a îmbrăcat o rochie care-i plăcea ei?

Greşeală? Da, un regres în educaţie domnilor de la televiziune şi mamelor care vă protejaţi copiii, dându-le o educaţie bolnavă care îi afectează în restul vieţii. Credeţi că în viaţă trebuie să se comporte cum vor ei?

Ştiţi domnilor care transmiteţi aceste absurdităţi şi voi mamelor care vă protejaţi copiii în nerespectarea disciplinei şcolare cum mergeam noi la şcoală? Mergeam cu uniforme şcolare, cu număr de înmatriculare şi cu emblema liceului sau a şcolii unde ni se pregătea viitorul. Nu aveam voie în zilele de sărbători şi duminicile să circulăm pe străzile unde se plimbau oamenii maturi. Nu aveam voie să mergem la şcoală fără uniforme. Ori, dacă azi sistemul bolnav al educaţiei le permite să meargă la cursuri cu fuste scurte, cu ruj pe buze, cu unghii vopsite, cum să mai respecte regimul şcolar şi cum să nu se petreacă atâtea violuri? Cine se face vinovat că azi un elev răspunde obraznic unui dascăl sau uneori sărind la profesori amenințându-i. Ce ziceţi domnilor de la aceste televiziuni care criticaţi dascălul şi nu elevul - ce se va alege de acest elev când va termina şcoala? (Voi aveţi copii?).

Vor proceda la fel; îşi vor insulta directorul, şeful de producţie sau patronul? Păi atunci unde vor găsi loc de muncă? Ce va deveni acest tânăr sau ce va face când va fi bun pentru muncă? Cine va lucra cu acest tânăr? Şi cum îl va primi în fabrica lui, dacă a fost crescut în desfrâu şi în apărarea comportamentului bolnav pe timpul şcolii sau al oricărei forme de învăţământ.

Se gândesc cei care fac asemenea transmisiuni sau părinţii care iau apărarea proastelor comportări în şcoală şi în societate, unde va ajunge copilul lor?

S-au uitat multe! Şi eu am fost elev dar aveam un respect faţă de dascălul meu. Dacă eram nerespectuos nu veneam cu lecţia ne învăţată, dacă făceam dezordine în clasă - imediat eram pedepsit. Dascălul ne punea în genunchi, uneori pe coji de nucă sau pe boabe de porumb. Dar cine venea sau îndrăznea să critice un dascăl care urmărea ca în clasa lui să fie ordine? Şcoala primară unde am învăţat am avut învăţători cu metode de predare excelente; plecai cu lecţia învăţată - dar am avut şi învăţători care nu aveau zestrea de dascăl. Am învăţat la o şcoală cu 4 săli de clasă, învăţam 7 clase, cei mici dimineaţa, cei mari după masă. Am avut dascăli buni - Auraru, Aurel Cocîrlă, soţia acestuia, Slivilescu Nicolae - dar am avut şi dascăli ce nu aveau darul de dascăl cum era învăţătoarea P. M. dascălul C.N. care era o brută şi nu dascăl. Toţi aceştia au funcţionat în comuna Tismana, Gorj - locul meu de naştere. In aceşti ani, 1940 - 1941, a funcţionat pe lângă şcoală şi cantina săracilor care servea masa la terminarea cursurilor, cantina era în vechiul sediu al primăriei. Când treceam pe lângă ea, avea un miros miraculos. Am rugat pe unchiul meu, învăţător la această şcoală, să mă lase să mănânc şi eu măcar o dată la această cantină.

Mi-a îndeplinit dorinţa. La începutul mâncării se făcea o rugăciune. O ţin minte şi azi, suna aşa: *Mânca-vor săracii şi vor lăuda pe domnul.* La terminarea mesei mulţumeam domnului pentru binecuvântarea hranei pe care am servit-o. În liceu se purtau uniforme şcolare cu emblema şcolii şi nr. de înmatriculare. Dacă făceai o dezordine pe stradă, cineva îţi lua numărul de înmatriculare şi şcoala la care învăţai, anunţa pe diriginte sau pe directorul şcolii şi îţi primeai pedeapsa prin observaţii în faţa întregii clase sau şcolii pentru comportamentul urât de pe stradă.

Nu era nevoie de poliţişti sau de 112 ca azi ca să poţi descoperi dacă este sau nu elev. Cei care duc frâiele învăţământului după ’89 nu au făcut decât rău învăţământului, au schimbat la legi in fiecare an, dar totul a fost în zadar.

Noi am învăţat primele litere cu tăbliţe şi cu condeie, dar am învăţat bine şi am ocupat locuri în viaţă meritate. Azi învăţământul este în colaps, televiziunile şi presa critică dascălii nu elevii care au comportări necuviincioase şi rochii deasupra genunchilor. Ce ziceţi cei din televiziune e bine, voi aveţi copii?

Pornirea presei şi unor televiziuni împotriva dascălilor este în defavoarea tinerilor elevi şi studenţi care vor porni în viaţă pe cont propriu. Dacă nu vor reuşi în viaţă să devină buni ortaci, vin televiziunile să-i ajute?? Dar cine se gândeşte la ce va urma? Gândesc doar să-şi facă audienţă. Eu prefer învăţământul din timpul copilăriei mele, chiar dacă umblam în opinci şi dacă dascălul meu mă pedepsea că nu învăţ, nu sunt îmbrăcat decent sau nu port uniformă şcolară. Dascălul era în satul meu luceafărul ce ne lumina calea vieţii, azi dascălul este supus criticilor unor televiziuni, unor părinţi ce nu gândesc la viitorul copilului său. Care devine din lipsă de educaţie în viaţă un violator, nu-şi respectă aproapele şi chiar pe cei ce l-au crescut.

Sunt însă şi părinţi care se gândesc la viitorul copiilor lor. Aceştia au loc în societate, sunt respectaţi, sunt căutaţi de patroni şi instituţii ale statului şi le oferă confortul meritat, mulţumind părinţilor şi dascălilor ce le-au canalizat viitorul.

Dacă căderea stelelor de pe cerul României s-ar opri aici! Dar nu se opreşte căderea stelelor, întunericul cuprinde toate ramurile României. Sănătatea este sub nivelul dorit. Doctorii te tratează ca pe un muritor când ai intrat pe uşa spitalului sau a unui cabinet particular. Rar întâlneşti doctori amabili ce-ţi dau speranţe pentru viaţă. Într-o zi am solicitat la un cardiolog din Tg-Jiu un consult. Mi-a răspuns că nu are timp chiar dacă este grav. Refuzaţi? Da, nu am timp. Păi acesta este jurământul dumneavoastră când azi eşti doctor? Ironic mi-a răspuns: *ce te priveşte, eu hotărăsc dacă consult sau nu.* Aşa funcţionează azi sistemul de sănătate.

Eram mic, aveam 4 ani, am răcit şi am fost internat la un spital din Baia de Aramă. Spitalul era cu aparatură modestă, dar cu medici cu dragoste de meseria lor. În fiecare zi, de 3 - 4 ori, venea medicul în salonul meu unde eram internat însoţit de mama - şi mă întreba de fiecare dată: *„Mitruţ ce faci, să ai grijă să iei medicamentul la ora scrisă»*, şi uite aşa două săptămâni doctorul de la Spitalul din Dealul Baia de Aramă m-a făcut bine. La plecare a venit în salon şi m-a atenţionat să nu mai stau în frig. Stau azi şi gândesc - prefer doctorul de acum 75 - 80 de ani - mai apropiat de pacient şi cu devotament pentru bolnav chiar dacă nu aveau aparatura medicală de azi. Te vindecau cu vorbe frumoase, cu încurajare şi cu grija de a-ţi lua tratamentul prescris la ora fixată de doctor.

Omul simplu, fără carte multă, nu are succes nici în necazurile create de semenii lui. Sunt unii judecători care nu le înţeleg necazurile, se bazează pe armata de experţi judiciari, care unii dintre ei lucrează în interesul lui de a cumula venituri necuvenite, vânzându-şi cinstea şi omenia în schimbul unor bani necuveniţi. La influenţa acestora şi la unele rapoarte ale acestor aşa-zişi experţi, unii judecători nu mai studiază cazul unui biet sărac şi bazându-se pe unele rapoarte ce conţin falsuri in interesul avuţilor, dau sentinţe eronate. Se zice că sunt judecători care nu iau în seamă unele rapoarte depuse de topografi corupţi. Nu le iau în consideraţie şi dau soluţii după acte, martori şi convingere personală ca soluţia să fie cea mai corectă. Câţi asemenea judecători sunt? Chiar dacă obţii o sentinţă corectă, vin recursuri cu alte expertize care prezintă date false şi duc în eroare judecătorii.

Pe timpuri - judecătorii pentru convingerile lor personale se deplasau la faţa locului şi îşi formau opinia, nu aşteptau rapoartele topografilor. Azi s-au declarat zeci de experţi judiciari dar este foarte greu să găseşti unul corect. De fapt aşa este omul format, nu se mai poate schimba in fuga lui pentru venituri necuvenite. Aşa este România de azi: deputaţi corupţi, guvernele care au stăpânit timp de 25 de ani România şi au reuşit să stabilizeze furtul, minciuna şi turnătoriile dintre semenii lor.

Domnilor, ştiţi voi ce conduceţi? Ţara Românească cu oameni cinstiţi, cu muncitori obligaţi să plece peste hotarele ţării, altădată cu profesori devotaţi meseriei lui, cu un doctor ce stătea la capul bolnavului, cu un judecător care venea la faţa locului pentru a-şi forma convingerea lui în pronunţarea unei sentinţe drepte. Nu ştiţi asta domnilor guvernanţi! Ştiţi doar să spuneţi poveşti neadevărate pentru ţară, pentru poporul pe care-l guvernaţi, să vă lăudaţi cu creşteri economice, să ascundeţi creşterile de preţuri, să promiteţi un nou cer cu stele strălucitoare înainte de alegeri, ca în timp stelele să rămână tot in cerul întunecat ce acoperă România, iar stelele strălucitoare despre care vorbiţi şi promiteţi se ascund în

continuare după nori negri ce i-aţi adus deasupra Românilor după ’89. Aţi creat instituţii în ţară ce se concurează în abuzuri şi supremaţie, nu se ştie cine conduce şi cine execută, totul datorită vouă GUVERNANŢILOR, s-a abătut asupra românilor blestemul pentru care în ’89 am aplaudat cu toţii.

Îmi aduc aminte cu zeci de ani în urmă când îmi exercitam meseria de dascăl în Ardealul nostru, eram înconjurat de oameni gospodari, cinstiţi, muncitori, de preoţi curaţi - azi se găsesc greu - învăţători cinstiţi şi omenoşi ca fostul pământean, director de şcoală Ungureanu Vasile, care plecat la 96 de ani dincolo de poarta necunoscutului, alături de părinţi, rude şi oameni cinstiţi deja trecuţi în lumea unde este dreptate.

Dar să reamintesc şi de viaţa noastră de dascăli la şcoala pe care Ungureanu Vasile o păstorea. Eram 17 cadre didactice şi o instructoare superioară de pionieri. Majoritatea cadrelor didactice eram tineri, necăsătoriţi. Când voiam să facem câte o chermeză (dans), ne fiind căminul cultural - construit abia în 1956 - 1957 - organizam pe sub ascuns câte o chermeză sâmbăta seara noi dascălii tineri şi mai invitam şi colegi de la alte şcoli. Totul se organiza în secret pentru că directorul Ungureanu nu voia să dansăm în una din multele săli ale şcolii. Aveam un acordeonist în satul şcolii noastre, îl chema Volony. Il tocmeam şi pe acesta în secret ca să nu afle directorul Ungureanu şi când aveam totul pregătit, aveam un aliat care ne susţinea organizarea chermezei, altfel nu aveam posibilitatea să intrăm în şcoală. Directorul încuia şcoala şi ţinea cheia la el acasă. Aliatul nostru în organizarea chermezei era doamna Victoria, soţia d-lui director. Colegii mă trimiteau pe mine la doamna Victoria, eram naşul copiilor lor. Ziceau colegii: mergi tu la doamna Victoria şi cere-i cheia de la intrarea în şcoală. Soţia directorului Victoriţa ne dădea cheia în secret şi ne atenţiona, după ce intraţi în şcoală încuiaţi uşa de la intrare, suciţi cheia ca să nu mai poată directorul să intre în şcoală cu cheia de la oamenii de serviciu. Aşa făceam. Respectam instrucţiunile. Începea petrecerea fără prea mult zgomot, dansam tangouri, valsuri, şi alte jocuri de Ardeal. Fetele dăscăliţe veneau frumos îmbrăcate, nu cu fuste deasupra genunchilor şi nici nu se strâmbau în toate felurile în timpul dansului cum se vede azi pe ecranele televiziunilor sau la anumite aniversări.

Lunea începeau cursurile, ne aşteptam la muştruluire (critici şi observaţii) din partea directorului Uugureanu, ne făcea morală, dar mai moderată. Doamna Victoria, soţia directorului, avea grijă să domolească furia directorului împotriva noastră, a tinerilor dascăli,aşa că scăpam mai uşor.

Având aliat de nădejde pe doamna Victoria. la 3 - 4 săptămâni organizam alte chermeze, iar supărarea directorului era tratată cu multă dibăcie de soţia sa.

Ar mai fi multe de spus despre timpurile frumoase petrecute de-a lungul vieţii, dar le voi depăna poate în alte scrieri unde voi descrie amintiri reale, nu poveşti. Pentru că noi avem ce spune generaţiilor ce ne urmează dar ei ce vor spune copiilor lor? Le vor povesti de o tinereţe sădită între anii ’89 şi 2015 cu neimplicări, cu fuga după căutarea unei slujbe, cu o viaţă petrecută în minciună şi cu speranţa că într-o zi va răsări şi pentru ei soarele dreptăţii? Sperând că pe cerul României vor apărea stelele care au căzut după *89 de pe cerul industriei Româneşti, că va veni de undeva din necunoscut o şcoală cu învăţătură aşa cum a fost odată, cu un medic care să supravegheze cu devotament un bolnav şi o justiţie care să facă dreptate şi omului sărac şi cinstit, fără să deosebească săracul de bogat, de cei cu relaţii şi de cei fără relaţii.

Poate într-o zi divinitatea ne va ierta pentru aplauzele anilor ’89, în sfânta zi a NAŞTERII LUI ISUS când fluturam steagul găurit fără să ştim că prin această gaură a steagului intră ura, dispreţul şi distrugerile FRUMOASEI INDUSTRII ROMÂNEŞTI.

Vlăduţ Dumitru

Mai avem nevoie de gândurile lui Nea Mitică Vlăduţ?

Aceasta ar fi întrebarea pe care ne-o pun unii. Da, avem nevoie de amintirile lui nea Mitică fie şi numai pentru a face o comparaţie între lumea din secolul trecut şi cea de astăzi, între şcoala de ieri şi cea de azi..

Desigur că la şcoală nu se mai folosesc demult pedepsele iar nuiaua la palmă e luată în derâdere. Dar e bine de ştiut că ea a fost folosită şi poate că a dat rezultate pe altă concepţie de educaţie şi instrucţie. Rezultate, care astăzi se obţin prin cu totul alte mijloace, numai dascălul să aibă dragoste de meseria sa. Asta e cheia! O spune chiar Mitică Vlăduţ: unii dascăli vechi n-aveau înclinaţie spre educaţie. (Numele întreg din articolul trimis nu a fost folosit de noi, ci doar iniţialele)

De pildă, chiar în paginile 7-14 ale acestei reviste puteţi citi despre felul de organizare al învăţământului preşcolar din cuvântările doamnelor Mariana Buzianu şi Camelia Croitoru dar şi din comportarea acestora la această manifestare care se cheamă învăţământ practic, învăţământ complementar lecţiei clasice. Copiii sunt învăţaţi să se integreze în comunitatea satului lor, alături de părinţi, să observe atitudinea civică şi comportamentală a lor la această manifestare.

Astăzi copiii nu mai fac desen ca pe vremea lui nea Mitică. Participă la expoziţii de desene tematice, creaţiile lor au fost expuse la Festivalul Internaţional al Tradiţiilor organizat la Tismana. Pe timpul Festivalului Castanului aţi putut vedea o expoziţie pe această temă a micuţior din grădiniţa dnei Camelia Croitoru şi a colegei dânsei.

Organizarea şcolii de la Tismana implică elevul în activităţi la care participă părinţii iar creaţia literară îşi are locul în cadrul şcolii care tipăreşte propriile reviste şi cărţi cu tematică literară specifică sau de patrimoniu cultural local.

Este un prim pas al copiilor dar nu amestecăm lucrurile - aşa cum sugerau unii - între revistele şcolare şi revista noastră cu scriitori consacraţi. Redactorii noştri sunt membri ai uniunilor de creaţie naţională sau/şi internaţională. Când e cazul, revista Sămănătorul promovează elevii (v. pg. 18) şi aşteptam propuneri din partea profesorilor de la şcolile din Tismana. Dar să nu uităm că fiecare revistă îşi are profilul său propriu, linia programatică şi menirea ei.

Cei care ne sugerează să scriem despre cotidian, despre şah, oină, fotbal, despre cazurile de încălcare a legii, despre comportamentele unor oameni, să înţeleagă că există deosebire între revistă şi ziar şi există deosebiri între genurile literare. Am sugerat celor care-şi dau cu păreri de novice despre publicaţii să scoatem un ziar la Tismana.

Dar nu făcut de alţii! Păreri au toţi! *(NNT)*

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

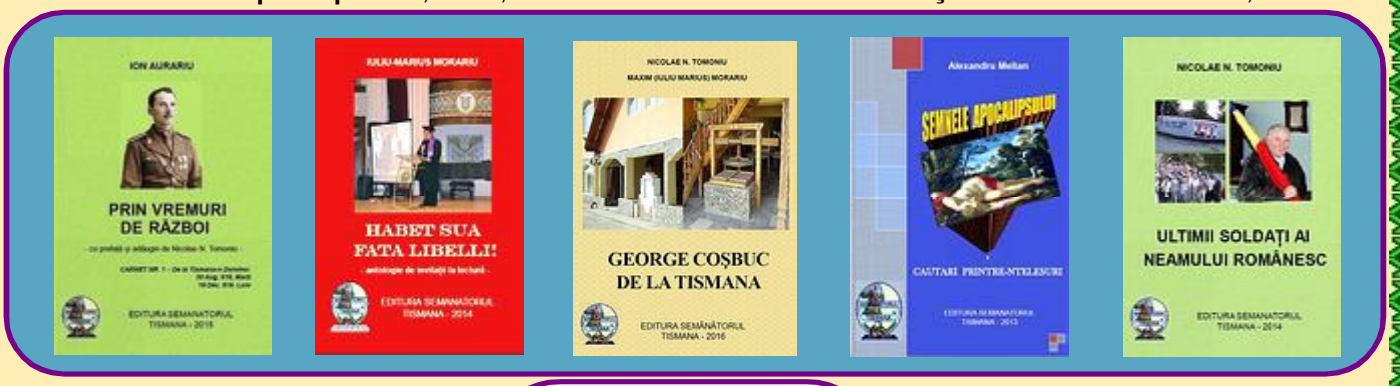

CUPRINS

2 Diversionişii Colectiv se întorc la locul faptei
6 Între gângăviţii A3 şi vânăţenii din Tismana
7 Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta - Tismana
10 ALBUM - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta
14 Florian Văideianu - Memoria ca o Bunăvestire a unui octogenar
15 Ierom. Maxim Morariu - Recenzie Charles Diehl
16 Lucia Pătraşcu - Recenzie „CIRESE AMARE"
18 Întâlnirea tinerilor cititori cu scriitorii gorjeni
20 Al. Melian - Scrisoare deschisă Preşedintelui României
24 Al Florin Ţene - roman "LA BRAŢ CU ANDROMEDA"
30 George Anca - Omul care ne reprezintă România peste hotare în mod strălucit !
35 Dumitru Vlăduţ - O primăvară cu ghiocei în decembrie
38 Cotizaţii, redacţia, abon., cuprins
39 Caseta tehnică, erată la o fotografie
40 Foto Document - Sărbătoarea „Trifului" din satul Vânăta

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Alenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai redactorilor.

ERATĂ

Pe coperta a IV-a din „Sămănătorul”, anul IV, nr.8, aug. 2014 a apărut această imagine, trimisă de un colaborator, cu următorul text: George Coşbuc, Elena Coşbuc, Alexandru Vlahuţă, Vaida-Voievod şi I.L.Caragiale. Cerem iertare în numele colaboratorului şi al nostru şi iată cine sunt personajele din această fotografie făcută la Karlovy Vary, Cehia (în germană Karlsbad, „Băile lui Carol”). Acolo unde s-a putut - în revista online - genericul a fost corectat.

Textul corectat în revista online:

De la stânga spre dreapta: George Coşbuc, d-na Elena Vaida-Voievod, dr. Ciuta (Bistriţa), Alex. Vaida-Voievod, I.L.Caragiale, la Karlsbad, 1911. Detalii: Elena Vaida-Voevod, născută Safrano, fiica unor negustori greci bogaţi din Braşov. Dr. Ciuta, medic din Bistriţa, l-a însoţit pe George Coşbuc în călătoria făcută în staţiunea balneară Karlsbad, în anul 1911.

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat” de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL”, este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana pe baza Legii Legii privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).
Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul “Revista Sămănătorul” a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ “Semănătorul” care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online “Semănătorul”. Adrese:
http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

Luni, 1 februarie 2016. La sărbătoarea

Sfântului Mucenic Trifon în satul Vânăta, oraşul Tismana, jud. Gorj

Anul V.
Nr. 1
Februarie 2015

SĂMĂNĂTORUL

Ediția tipărită
Nr. 14

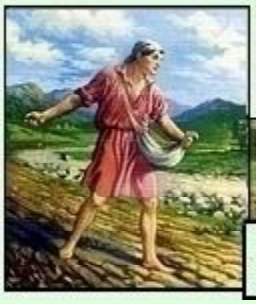

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric și de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

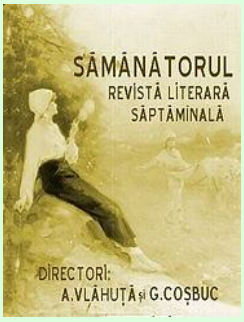

Primii directori și fondatoridin 1901:

G. Coșbuc Al. Vlăhuță

Fondatori 2012:

Asociațiile
"Semănătorul" și
"Dorna" Tismana

AS Formula
În vizită la Sămănătorul

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei și se trimite la abonați, prin poștă, cu 20 lei

Anul V. Nr. 1 -Februarie 2015 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicațiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului. Ediția online va avea începând cu anul 2015 același număr cu ediția tipărită și apare la sfârșitul trimestrului.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Începem o nouă etapă!

Trimestrial "Sămănătorul": publicație literară şi de patrimoniu cultural - istoric !

Ne adaptăm vremurilor

După ce am fost nevoiți să restrângem numărul de apariții ale revistei "Sămănătorul" datorită fondurilor mici alocate, am căutat să câştigăm barem un salt calitativ şi acesta s-a realizat prin schimbul de experiență pe care am l-am avut cu redactorii Bogdan Lupescu şi Ion Longin Popescu de la săptămânalul "Formula AS".

Ca gazde, le-am dat sprijin pentru realizarea mai multor reportaje în Tismana, am discutat despre felul în care văd dânşii paralelismul "revistă tipărită" - "revistă online" şi cum îl văd alte reviste. Ni s-au dat amănunte pe care noi nu le cunoşteam iar unele ni s-au confirmat: doar trusturile de presă bine subvenționate îşi pot permite cotidiene zilnice sau săptămânale cu o armată de redactori ce scriu la comandă pe teme impuse de patroni după cum bate vântul poltic. Revistele independente "Sămănătorul" şi "Formula AS" au formatul şi temele prestabilite de mult timp iar modificări în documentele programatice au fost cu greu acceptate. Spre exemplu, *"Apelul noului Semănător"* de pe prima pagină a site-lui Semănătorul pe care l-am creat în anul 2007 era o reactualizare a documentelor programatice stabilite în anul 1902 de către George Coşbuc şi Alexandru Vlahuță, remodelate apoi de istoricul Nicolae Iorga de-a lungul acelui deceniu. Care şi el încercase în anul 1937 la editura cu nume predestinat "Datina strămăşească" de la Vălenii de Munte, reînvierea vechii reviste sub numele "CUGET CLAR" (Noul "Sămănător"). În editorialul primului număr, Iorga scria: *"Acuma treizeci de ani neînțelegeri în ce priveşte îndreptarea politică a poporului românesc, pe care eu o voiam strict națională, fără îngenuncheri pe praguri străine, a oprit în loc manifestarea literară disciplinată a unei strălucite generații de oameni de talent. O învinuire neroadă e aiceia că ei ar fi jertfit unei tendințe naționale acel element de frumusețe care singur dă scrisului caracterul de literatură.*

Niciodată selecția n'a fost mai atentă, din punctul de vedere al realisării estetice, decât la „Sămănătorul". (...) De altfel aveam moştenirea unor oameni de gust ca Vlahuță şi Coşbuc, şi alegerea materialului se făcea de însuşi grupul de scriitori cari ceruseră de la mine o conducere. În ce priveşte valoarea lor estetică, răspunde locul pe care-l au in desvoltarea literaturii noastre şi felul cum s'au primit în străinătate traducerile operelor lor. În afară de aceasta, oricare din vechii scriitori, ca Slavici, s'a înfățişat ca să adauge prestigiul său, a fost primit cu brațele deschise."

Aşa şi noi. Am fost nevoiți să reevaluăm regulile, ca să putem să ne păstrăm profilul şi colaboratorii permanenți.

Ele se pot citi pe portalul **http://www.samanatorul.ro/portal/index.htm** sau direct http://www.samanatorul.ro/portal/conditii-publicare-2015.htm

Noile reguli sunt o adaptare la faptul că revista devine trimestrială. În acest fel, cotizația autorilor nu se mai justifică doar pentru publicarea a două-trei articole pe an în revista tipărită în loc de douăsprezece ca până acum. Ca urmare, accentul se va pune pe dezvoltarea platformelor online, reactivând cel puțin un site Google pentru articolele pe care le scriu colaboratorii şi nu mai încap în revista tipărită. Dacă blogul de pe platforma Blogger nu va face față, ne vom extinde şi pe platforma wordpress.

În privința regulilor de pe portalul nostru, să se rețină că ele sunt de probă, deci perfectibile. Deja s-a constatat că "numărul de citiri" trebuie să fie un criteriu orientativ, fie şi numai dacă se iau în calcul cititorii de pe Facebook, de exemplu. Te-ai gândi că umorul, curiozitățile şi bancurile, plac prietenilor noştri de acolo. Ori, o postare de probă pe tema asta n-a atras nici măcar o duzină de cititori! Au rămas pe blog cap de afiş articolele privind patrimoniul nostru cultural, civilizația rurală veche (armonizată cu fotografii de epocă), investigația istorică din jurul unor relicve recent descoperite prin seculare lăzi de zeste, reportajele privind succesele unor firme de artă populară sau viața de azi a sătenilor prin schițele tip Florian Văideianu. Cărora, li s-au adăugat recent, reportajele şi interviurile celor doi profesionşti de la "Formula AS".

Cititorii noştri şi în general ai unor reviste ce ies din şablonul cazon dependent de banul politic şi de cel oficial (ales tot pe criteriul politic şi nicidecum de competență) ne citesc pentru că sunt dornici şi nostalnici față de literatura scrisă cu inimă şi cu drag de meleagul natal, de întâmplările şi necazurile celor rămaşi să facă față depopulării satelor şi despuierea lor de cutumele româneşti, invadate de moda şi vocabularul stâlcit ce-ți intră în casă prin 90 de canale de televiziune din 100. Tocmai de aceea am acordat un interviu dlui Bogdan Lupescu, pentru clarificarea motivațiilor "ce ne mână în luptă" pentru a scoate revista noastră cu atâtea "sacrificii". Înainte de a insera un prim răspuns la acele întrebări din interviu, să-l citățm pe Eminescu cu un fragment din Scrisoarea a III-a, pentru că tot s-au vorbit la unele televiziuni atâtea mizerii pe seama poetului.

În fiecare vers din acest dialog - Mircea cel Bătrân versus Sultanul Baiazid - vă propun să vă imaginați că vedeți în Mircea pe oricare din țăranii noştri cocoşați de muncă pentru a supraviețui singuri - copii fiind plecați în lume - iar în Sultanul Baiazid să vedeți pe filfizonii ce ne păşesc prin gropile ulițelor doar din patru în patru ani şi pe maimuțoii finanțelor mondiale ce vin pentru plata haraciului la "Sultanatul Poporului" din buricul Bucureştilor:

Te făleşti că înainte-ți răsturnat-ai valvîrtej
Oştile leite-n zale de-mpărați şi de viteji?
Tu te lauzi că Apusul înainte ți s-a pus?…
Ce-i mîna pe ei în luptă, ce-au voit acel Apus?
Laurii voiau să-i smulgă de pe fruntea ta de fier,
A credinții biruință căta orice cavaler.
Eu? Îmi apăr sărăcia şi nevoile şi neamul…
Şi de-aceea tot ce mişcă-n țara asta, rîul, ramul,
Mi-e prieten numai mie, iară ție duşman este,
Duşmănit vei fi de toate, făr-a prinde chiar de veste;
N-avem oşti, dară iubirea de moşie e un zid
Care nu se-nfiorează de-a ta faimă, Baiazid!

Întrebare dintr-un interviu

Precizare. Reconstituire după notele folosite atunci. În unele locuri, textul ar putea fi diferit de original.

Bogdan Lupescu - "Formula AS": *Aş dori să realizați, pe scurt, o tuşă a activității dvs, răspunzând la următoarele întrebări ca direcții:*

- ce vis, ce ideal, vă animă în activitatea dvs, în cea mai mare parte fără satisfacții financiare. Aş vrea să insistați pe PATRIOTISMUL local, mândria de a vă fi născut în asemenea zonă.

- ce SACRIFICII ați făcut pentru a realiza toate astea (ziarul, monografia, net-ul, etc.)

- cum vă organizați timpul, cum vă păstrați optimismul şi mai ales mintea tânără, această energie şi putere de muncă, în contextul în care aveți şi o gospodărie de întreținut, la atâția ani, când altora le stă gândul numai la lenevit şi să-şi plângă bătrânețile.

Nicu. N. Tomoniu, "Sămănătorul": - Ce vis, ce ideal mă mobilizează? Astea sunt cuvinte frumoase cu care şcoala te bate la cap degeaba dacă n-ai acel substrat ancestral de care vorbeam. E un model general valabil şi aplicabil în natură care-ți zace în subconştient şi care-ți îndrumă fiecare pas pe care-l faci pentru a evolua în ceea ce se cheamă, viață. Aşa stând lucrurile, nici patriotismul local, patriotismul în genere, nu se dobândeşte artificial sau se impune prin instrucție şcolară, militară sau de altă natură. Ce e bine şi ce e rău, sensul evoluției pozitive a vieții îl ai mereu cu tine de mic copil şi acționezi în consecință. Credeți că românii n-au tras nicio învățătură din involuția ideilor umane din timpul războiului? Cum s-a transmis autoprotejarea la copii nimeni n-a înțeles. Ne alegeam lectura de-alături de rafturile cu operele lui Stalin şi nimeni nu ne spunea, dar ştiam noi, că Jules Verne era prietenul nostru.

Aşa se face că, din păcate, vă dezamăgesc şi cu răspunsul la *„sacrificiile pe care le-am făcut pentru a realiza revista, cărțile, monografia, paginile web, etc."* Despre sacrificii se poate vorbi doar în privința banilor nu şi la ceea ce fac. Mi-au plăcut cărțile dar şi mai mare plăcere am acum, când le fac. Pentru că n-am avut în sărăcia mea, ca profesor la țară, bani să tipăresc cărți decât atunci când Artur Silvestri m-a „ochit" şi m-a luat alături ca redactor la asociația lui. Ne potriveam la fix. Chiar şi pentru că, după câteva luni am lăsat baltă toate cărțile proiectate a fi tipărite din cauza ciocoilor de presă! Sărac lipit, venit cu o pensie de 50 dolari din misiunea sa din Africa, Neagu Djuvara ştia cum se fac bani murdari. Bomba lui cu "Thocomerius - Negru Vodă" prinț cuman, era o minciună bine ambalată în emisiuni TV diversioniste, realizate de Ion Cristoiu şi „colonelul autodescoperit" Turcescu. Şi s-au umplut toți trei de bani. Ei scoseseră mii de exemplare cu Țara Românească creată de Thocomerius prinț cuman, eu cu Artur Silvestri, cinstiți şi săraci, doar 400 exemplare. Dar satisfacția noastră de a spune românilor adevărul a fost de zeci de ori mai mare decât plăcerea banilor câştigați de aceşti şacali diversionişti. De atunci s-a şi lansat moda asta bănoasă iar diversioniştii istoriei noastre apărură ca ciupercile după ploaie.

Deci, satisfacția mea este cu atât mai mare cu cât ştiu că deşi lupta este inegală, se găseşte cineva care să le spună falsificatorilor de istorie şi prietenilor lor wikipedişti că mint. Că nu e frumos să câştige bani din minciună şi nici n-au argumente, spre exemplu, să reducă la un simplu sat vechiul loc sacru de închinare Tismana, reşedința Banatului de Severin, cetatea de apărare a lui Matei Basarab şi a lui Tudor Vladimirescu, stațiunea climatică a lui Coşbuc şi a fraților lui întru condei şi pensulă măiastră ce-şi petreceau verile aici.

In concluzie, nu e un „ideal" care mă mobilizează ci o luptă continuă față de degradarea societății noastre, stâlcirea limbii române, subvenționarea scriitorilor cazoni în detrimentul nostru care redescoperim şi modelăm după vremuri semănătorismul, un vechi curent literar considerat „perimat" , „de nişă" . Observați domnule Bogdan: nici măcar n-au atâta cap aceşti detractori să spună că există literatură alternativă, subsidiară sau complementară! "Literatură de nişă" poate să spună un scriitor de puşcărie, nu un membru al USR ! *(Altă aiureală pentru care se dau bani degeaba! Ce educație îți poate da o carte scrisă de un hoț care n-a pus mâna pe condei din timpul şcolii?)* Dar asta e! Dăm bani lui Patapievici care să scoată cărți în care se pişă pe limba română sau îngerului băsescian „Cărtărăscu" care-şi bagă …sula în regina Angliei. Iar nouă, nu ni se aprobă de ani buni la AFCN – Administrația Fondului Cultural Român - bani să ne scoatem o revistă pentru care există reguli programatice mereu amintite dar neimpuse celor ce ne bat la poartă. Vă rog să mă lăsați să le citesc :

„Scrierile trimise să fie creații moderne ale curentului social, cultural şi literar inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul" fără a idealiza, ca atunci, satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație. Scrierile vor evita totuşi noile tendințe ale presei cazone, subjugată politic. Ele vor reconsidera, promova şi păstra civilizația rurală veche, depozitara unor valori naționale pe cale de dispariție. Substituirile şi chiar disparițiile cutumelor patrimoniale legate de domeniul publicistic şi scriitoricesc au loc azi prin:

- agresiunea trusturilor de presă asupra vocabularului limbii române, înlocuind cuvinte româneşti consacrate de secole, cu englezisme; (ştirile cu brekingniuzurile, noutățile cu praitaimniuzurile, portarul cu goalkiperul, magazinul cu marketul, ş.a.)

- stâlcirea dicției clasice a redactorilor de ştiri şi a reporterilor prin adausuri de mârâieli între cuvinte, inserția unor vocale în expunere aidoma şcolarului prins cu lecția neînvățată;

- abandonarea discursului elaborat, respectuos şi academic în favoarea unor exprimări vulgare împrumutate de la interlopi şi borfaşi, limbaj care începe deja să facă parte, din cotidianul televiziunilor partizane, destinate linşajului mediatic".

Dumitru Vlăduț

DUMITRU VLĂDUȚ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).

Eseist, proză scurtă, folclor.

ÎN TRECERE PRINTRE GENERATII

- *Povestiri din satul meu* -

Notă: *Autorul acestui articol, Dumitru Vlăduț, născut în anul 1932 în satul Ungureni, Tismana, este un bun cunoscător al obiceiurilor ungureneşti dar şi un povestitor interesant. La solicitarea redactorului Ion Longin Popescu, de la hebdomadarul „Formula AS", a dat un interviu care a fost publicat luna trecută. Apoi, la rugămintea dlui Popescu dar şi a redacției noastre „Semănătorul Tismana", Dumitru Vlăduț, zis şi Mitu al lui Gârleanu, face acum alt pas, asternându-şi cu nostalgie pe un CD-ROM, amintirile din timpul vieții. În prezent, este pensionar şi îsi îngrijeşste gospodăria de la Ungureni. A fost profesor în Sibiu deci mânuieşte bine fraza, accentuând de fiecare dată când e cazul, semnificația practică a arhaismelor. Pentru că aşa au rămas unele cuvinte folosite în secolul trecut: arhaisme. Viața țăranilor s-a schimbat iar multe din vechile accesorii gospodăreşti au fost abandonate. Chiar şi utilitatea lor s-a uitat, de aceea, am considerat necesar ca prin note de subsol să inserăm şi definițiile unor cuvinte pe care le considerăm azi arhaisme.*

Exemplul dlui Dumitru Vlăduț trebuie urmat şi de alții. Pentru că numai astfel putem să păstrăm acest vechi patrimoniu lingvistic dar şi cultural prin folclorul şi obiceiurile locului, care s-a acumulat în viața satului nostru de veacuri. Aşteptăm să ne scrie şi alții: batrâni pensionari sau fiii şi nepoții acestora pe bază amintirilor pe care le-au depănat generației de astăzi aceşti batrâni. Invităm pe toți să ne trimită la redacție aceste amintiri care cu siguranță pot fi pilde de viață pentru tinerii de azi, pe umerii cărora stă perpetuarea neamului românesc. Să vedem în batrânii noştri acele modele de oameni harnici, aşezați în vatra moştenită din tată în fiu, români legați de glie, cărora niciun mare imperiu sub talpa căruia am stat vremelnic, n-a putut să le schimbe obiceiurile, tradițiile moştenite de milenii de la „cei mai drepți şi viteji dintre traci", cum spunea Herodot.

Redacția „Semanatorul Tismana".

Se spune că un suflet călătoreşte în timp şi se încarnează de şapte ori în şapte vieți. Nu ştiu dacă am venit pe această lume şi din ce număr al celor şapte am venit.

Dacă este adevărat, sufletul meu s-a reîncarnat în pântecul unei tărănci doar cu trei clase, dar destul de isteață să concureze chiar cu un absolvent al unei şcoli superioare din zilele noastre. A locuit şi a muncit 92 de ani în satul Ungureni-Tismana, Gorj. Se trăgea dintr-o familie venită de peste munți, din Transilvania. Străbunicul se numea Truşcă. A fugit de austro-ungari ca să nu-l ia în armată. Împreună cu fiul său Simion au stat ascunşi în munți cu 600 de oi şi cu 7 perechi de cai. Au coborât din Carpați spre miazăzi şi au nimerit în satul Ungureni, pe atunci, în 1778, – o aşezare cu 12 familii – nu se ştia de unde veniseră şi cum s-au aşezat aici. Au găsit doar 12 case sistem bordeie – unele la suprafață, altele jumătate în pământ şi a făcut şi străbunicul o casă din bârne cu două camere, cu obişnuita tindă, în interior cu o corlată[1] unde familia punea străchinile din pământ şi lingurile din lemn. După corlată aveau un loc unde puneau drîglul ce trăgea focul din sobă unde coceau mălaiul şi țestul cu care coceau plăcinta şi friptura din carne de oaie şi cartofi. Soba era din cărămidă – se numea sobă oarbă. Se făcea focul din camera care se numea tindă[3] şi încălzea camera de dormit. Aici, în camera de dormit, erau două paturi din scândură, în loc de saltea puneau paie, fân şi perine umplute tot cu paie. Între paturi erau două lavițe unde şedeau ziua femeile şi torceau. Soba oarbă încălzea camera de dormit iar copiii stăteau după sobă şi se încălzeau.

Străbunicul Truşcă a schimbat beşica[4] care înlocuia geamul şi a făcut două ferestre mai mari 1/0,5 m cu sticlă. Iluminatul îl făceau seara cu lampă cu gaz – lampă numărul 5, 8 sau 11. La lampă femeile coseau cămăşile populare de Paşti şi de Crăciun şi se ascundeau unele de altele să nu-şi fure modelele. Ce veselie era de Paşti şi de Crăciun! Se vizitau neamurile şi se supărau dacă nu stăteau cel puțin 2 – 3 zile în vizită.

Azi dacă îți vin musafiri, te gândeşti dacă au de gând să rămână mai mult timp, abia aşteaptă să plece mai repede.

Şi ca să-mi continui povestea, la străbunicul meu a venit un cioban din Gârla Mare; un om voinic, frumos, cinstit şi harnic. Pentru hărnicia şi cinstea lui străbunicul, i-a dat de soție pe una din cele trei fete ale sale. Una a căsătorit-o după un învățător din satul Tismana – Dumitru Gh. Popescu, iar una a căsătorit-o după un om bogat din Titerleşti de lângă Baia de Aramă – Tănăsoiu.

Şi ca să-mi continui firul tinereții – străbunicul meu fiind un om bogat, după moartea lui a rămas Ion Gârleanu – bunicul meu cu multe oi. Avea o pivniță făcută din lemn şi o grindă cu cârlige din lemn de corn unde agăța foalele[5]. Aşa le spunea, erau făcute din piele de oaie bine curățite şi cusute de nu curgea apa, după ce erau umplute.

Pe aceste cârlige din lemn de corn erau agățate foalele (burdufurile), unele cu unt de oaie, unele cu lapte covăsit şi unele cu smântână, jos pe pământ erau putinile cu brânză. Pe pământ, pentru că în pivniță nu era pardoseală. Era necesar pardoseala să fie din pământ pentru că ținea foalele cu unt, smântână şi lapte covăsit şi era rece. Uşile erau din scânduri groase din lemn de stejar. Aici țineau şi putineiele[6] unde băteau laptele luat de la vaci şi scotea untul şi zara (lapte bătut). Ce bună era zara cu mămăligă caldă ! La prânz mâncam împreună – pe o masă rotundă din lemn cu scăunele mici împrejur. Eram câte 4 – 5 în jurul mesei mici şi muiam toți în

Sobă veche cu ieşire „oarbă" în camera alăturată. Este marcat traseul fumului. Imagine luată din magazinul „La Polina", vizavi de magazinul „Succes". Zidul despărțitor dintre „camera bună" şi „dormitor" a fost demolat pentru a lărgi spațiul magazinului.

aceiaşi tigaie unde era smântâna de oaie pregătită de bunica sau de mama sau paparadă[7] din 8 – 10 ouă amestecată cu brânză de oaie.

Ce bună era mâncarea. Pe atunci nu se dădeau ajutoare sociale sau subvenții. Nici nu se cunoşteau aceste cuvinte. La acele vremuri tradiția, respectul față de părinți, față de frații mai mari, era o virtute. Nu se punea vreodată să gândeşti să treci prin fața părinților şi părinții prin fața bunicilor sau să-i întoarcă vorba sau să nu respecte porunca părinților. Astăzi societatea s-a degradat atât de mult, încât copiii îi bat pe părinți, le întorc vorba, sau ca să scape mai repede de ei, îi duc la azil. Nu am auzit niciodată când eram mic de acest cuvânt – azil.

Pe vremuri pământurile se împărțeau de părinți când îşi măritau fetele sau însurau băieții – prin cuvânt. Tu ai locul, de la Peri de două pogoane, tu ai locul de sub coastă de 3 pogoane. Cuvântul era lege şi se respecta zestrea dată din moşi-strămoşi. Astăzi cuvântul nu mai este lege, legea o fac astăzi judecătorii după spusele unor avocați ce joacă dublu rol şi pentru pârât şi pentru reclamant. Într-o discuție cu un avocat apropiat, spunea că el însuşi face şi hotărârile unor judecători, aceştia doar semnează sentința. Ce se cred? Cum va fi această sentință, în favoarea cui? Într-o zi, cu ani în urmă, aşteptând să intru la un avocat, zicea el că este cel mai bun, a ieşit o țărancă cu ochii în lacrimi. Am întrebat-o de ce plânge? S-a uitat lung la mine şi mi-a zis: Am spus d-lui avocat că trebuie să-mi recuperez o casă moştenită şi ocupată de unii fără drept. E, şi? Mi-a zis d-l avocat că mă ajută să-mi recuperez casa, dar să-i dau jumătate din valoarea casei că trebuie să-i împartă cu judecătorul. Nu ştiu dacă a spus drept sau nu, dar cuvintele ei mi-au rămas în tiparul creierului. Ei bine, pe timpul bunicilor, străbunicilor casele se dădeau fiilor sau fiicelor prin cuvânt, fără avocat sau judecători şi le stăpâneau fără să fie tulburați.

Dar să-mi continui povestea. După moartea străbunicilor a rămas bunicul – un om admirabil, cu suflet bun şi nobil. Blândețea lui mi-a afectat toată viața. A murit în 1947 la 24 octombrie la ora 5 dimineața şi parcă sufletul ştie că va părăsi trupul, călătorind în spațiu. În seara zilei de 23 octombrie să mai stau de vorbă cu el şi m-a rugat să-i dau un pahar de țuică. I-am îndeplinit dorința şi am mers să mă culc, dar parcă cineva nu mă lăsa să plec, iar noaptea a fost foarte agitată. Aveam 15 ani. Dimineața nu se făcuse lumină bine, am fugit repede la patul unde era bunicul. Trăgea să moară, sufletul se chinuia să părăsească trupul. Nu m-am despărțit de patul lui în cele 3 zile şi astăzi după aproape 80 de ani, merg la mormântul lui şi-l îngrijesc. Am şi eu doi copii, sunt fiecare la casele lor, dar nu seamănă cu copiii din copilăria mea. Copiii din vremurile noastre vopsiți cu roşu şi cu fățărnicie, nu mai sunt copiii timpurilor respectului, dragostei şi dorului de părinți. Aşteaptă să moară părinții să împartă prada rămasă.

Şi iar îmi continui povestea. După moartea bunicului a rămas mama văduvă cu 3 copii. Unul l-a dat la o rudă care nu avea copii. Şi cum unele generații muncesc din greu, îşi fac o situație bună, trăiesc din munca lor cinstită, fără ajutoare sociale, fără subvenții; vine altă generație care încet, încet destramă ce au făcut bunicii şi părinții lor.

Urmează alte generații. Câtă muncă trebuie să depună această generație să refacă măcar o parte ce au realizat străbunicii, bunicii şi părinții lor.

Actualizând situația – Regatul României şi Țara Românească pe vremuri, nu aveau televizor, internet şi uneori nici radio, dar aveau un țăran sănătos, dornic de muncă, dornic să-şi crească copiii cu respect şi frică de Dumnezeu, pentru că Dumnezeu a lăsat pe pământ o singură credință, dar satana a tulburat credința unică, lăsată de Dumnezeu şi a înființat mai multe religii. Acum încep conflictele religioase între oameni. Dacă ar fi să asociem societatea cu credința – au acelaşi deznodământ. Au apărut partidele. Odată cu înmulțirea lor s-au înmulțit şi conflictele sociale, a dispărut respectul față de om, au dispărut şcolile cu educație sănătoasă, a dispărut grija doctorului față de pacient, a dispărut cinstea şi dreptatea din unele instituții juridice. Viața trebuie să fie compusă din obligații, datorii şi speranțe şi singura bucurie ar fi atunci când te achiți de o parte din ele, dar dacă pentru muncitorii cinstiți minciuna este un păcat capital, pentru politicieni minciuna este o virtute. Se poate spune şi pentru alte categorii ce fac alte meserii, dar slujesc politicul.

Aceasta este societatea de azi din România. Mă întreb câți ani vor trece pentru ca țara să revină la ce a fost odată? Generația de azi nu va mai fi ca generația mea, poate venind în altă viață să mă întâlnesc cu lumea din copilăria mea. Aş avea multe adevăruri să mai spun, dar mă opresc aici pentru că nu e nimeni pe strada vieții mele să mă vadă plângând, nu e nimeni pe strada vieții mele să mă vadă cântând. Pe drumul celor 82 de ani mai trec din vreme în vreme să-mi aduc aminte de acele timpuri – frumoase – chiar dacă părinții ne duceau cu ei la munca din câmp, ne puneau o pătură din lână de oaie şi ne lăsau să mâncăm mămăligă rece sau mălai cu brânză şi ceapă, dar eram sănătoşi şi plini de viață. Azi nu se mai duc copiii la capul locului unde munceau părinții pământul, îi plimbă cu cărucioare care mai de care sofisticate. În criză de educație tinerii nu-şi mai respectă aproapele, bătrânii, au uitat să mai dea şi bună-ziua. Unii se cred aşa de deştepți de li se pare că drumul pe

Port vechi ungurenesc. La dreapta, Maria Gârleanu, mama lui Dumitru Vlăduț

care merg este prea îngust pentru ei – şi răspund părinților: „*Ce ştiți voi, lumea s-a schimbat, s-a modernizat, voi sunteți perimați*”. Aşa înțeleg tinerii din noua societate – săracă în educație, în respect față de aproapele său şi față de dascălul care i-a pus condeiul în mână. Dacă aşa înțeleg ei viața, este foarte trist. Satele au rămas fără țăranul roşu la față, harnic şi dornic să-şi muncească pământul.

Societatea nouă pe care ei o consideră modernă, este bolnavă şi în prezent politicienii nu au găsit medicamentul pentru tratarea bolii, s-a schimbat cinstea şi omenia din vremurile frumoase cu amintiri, cu respect - chiar şi în unele mănăstiri sau schituri - s-a profanat rolul omeniei şi al muncii cinstite cu îmbogățirea prin metodele escrocilor. Locul omeniei şi cinstei a fost ocupat de înşelăciune, de trădare şi de minciună – de fățărnicie, de înavuțire prin viclenie, ajutați de educația bolnavă a generației de azi. Răspunsul: „Ce ştiți voi bătrânilor, lumea a progresat”. Au dreptate – a progresat în minciună, în muncă necinstită, în hoție, în lipsă mare de educație. Oare nu sesizează nimeni aceste lipsuri, aceste degradări ale vieții şi cine este de vină? E sigur că peste educația de azi s-a aşternut o ceață deasă de nu se poate pătrunde nici dacă ai purta ochelari cu dioptrii foarte mari.

Vinovată pentru această degradare a generației este educația. Societatea noastră este bolnavă grav şi vinovații sunt cei care conduc, dar şi televiziunea. Cum să faci atâta critică unui profesor, unui învățător că a luat elevul de urechi, în loc să întrebi elevul de ce a fost luat de urechi. Îl trimit pe profesor în fața Consiliului de disciplină, pregătind, atât părinții cât şi Consiliul să-l dea afară pe profesor. Nu domnilor, cei ce propovăduiți această metodă duceți la o degradare şi mai mare a tinerei generații. **Faceți educație elevului să nu-i dea profesorului ocazia să-l ia de urechi.** Situația este aşa de încurcată pentru că azi nici societatea nu mai pregăteşte profesori sau învățători ca pe timpul meu. Nu am văzut, sau dacă sunt, sunt cazuri rare, să te plângi superiorilor din justiție să-ți dea dreptate pentru că ai fost neîndreptățit într-un proces, şi să îți răspundă: judecătorii sunt imuni, nu pot fi traşi la răspundere. Dacă te plângi de un primar ales că încalcă legea în favoarea sa - ori nu ți se răspunde, ori îi dă dreptate primarului. De toate acestea se fac responsabile, lipsa de educație a societății în care trăim, notele obținute la concursuri pentru ocuparea unui post de judecător, ale unui profesor, ale unui medic sau ale altor „specialişti de duzină”. Iar modul neprofesional în care televiziunile prezintă anomaliile societății, dă cel mai clar răspuns al lipsei de educație, care a intrat într-o umbră.

Soarele a intrat într-o mare eclipsă şi nu se ştie când va ieşi. Această eclipsă a acoperit întreaga societate de azi. Vedeți cei ce aveți sarcina să tratați lipsa educației ! Găsiți cât mai repede antidotul, altfel toată vegetația va dispărea şi va trebui ca multe generații să suporte lipsa voastră de instruire, a tinerilor vlăstare care nu va şti să folosească oprirea sau ruperea lanțului ce a dus educația într-o situație atât de întunecată. Faceți ceva cei ce sunteți aleşi să scoateți educația din fântâna întunecată ca soarele să iese din eclipsă, altfel suntem condamnați la jafuri, crime şi, în final la sărăcie. Aduceți educația, respectul şi buna voință la timpurile tradiționale pe care voi le considerați perimate, altfel educația pe care voi o propovăduiți astăzi va fi imens de dureroasă, mai dureroasă decât dacă te înțeapă cineva cu o sabie, cu un vârf ascuțit de suliță. Faceți ca mersul societății să nu aibă mersul unui şarpe veninos. Faceți o societate bine educată şi instruită dacă cei ce ne conduceți sunteți înzestrați cu o astfel de educație sănătoasă, altfel va fi un dezastru pentru marea parte a populației şi o binefacere doar pentru cei ce se îmbogățesc într-o perioadă scurtă.

Treziți-vă din somnul tratat cu stupefiante care vă fac să vă simțiți nişte zei. Pentru că au dispărut şcolile cu tradiții frumoase, uzinele, fabricile s-au transformat în fier vechi şi au fost vândute profitorilor timp de 25 de ani. Poate găsiți antidotul să tratați boala educației şi instruirea pentru muncă cinstită a acestei generații până nu va fi prea târziu. Au trecut 25 de ani de la roşu la albastru a apărut intermediarul – gâdele negru ce acoperă educația competentă, dreptatea şi speranța generației de azi! Grăbiți-vă domnilor să nu fie prea târziu ! Am întârziat 25 de ani în întunericul semănat de unii – să nu vină timpul ca tratamentul vostru să aducă moartea societății în falsa voastră modernizare. Eu prefer educația ce se propovăduia în bordeie cu case mici cu geamuri din băşică de oaie.

Vlăduț Dumitru

[1] CORLÁTA, corlate, s. f. (Reg.) 1. Iesle. 2. Îngraditura sau coliba pentru vite, pe câmp. 3. Împletitura de forma bombata care se asaza pe car când se transporta snopi sau fân. 4. Polița în jurul cuptorului pe care se țin vase de bucatarie şi alte lucruri marunte; prichici. [Pl. şi: corlăți] – Din magh. korlát. Sursa: DEX '09 (2009)

[2] drîglu (-li), s. m. – 1. (Trans.) Vatrai. – 2. Daracitor, scarmanator. – Var. drîgl. Probabil der. cu suf. -lo de la sl. drugati „a tremura”; caz în care sensul sau primar ar fi fost cel de

„agitator”, cf. bg. draglec (Candrea, Scriban). Daca aceasta teza este sigura, este dublet de la drehla (var. drela), s. f. (ciuperca comestibila, Auricularia tremelloides), cf. rut. drjachlij, ucr. drachlij „care tremura” (Tiktin), numita astfel datorita consistenței sale, cf. numele ştiinţific şi posibil de aici drîgla, s. f. (mîrțoaga), cf. bg. dragla (Conev 57; Scriban). – Der. drîgîi, vb. (Mold., a scutura, a agita), cf. rut. drygaty (Candrea); drîgla, vb. (Olt., Banat, Trans., a scarmana, a daraci); drîglat, s. n. (scarmanare, daracit).
Sursa: DER (1958-1966)
*[3] TÍNDA, tinde, s. f. Încapere mica situata la intrarea caselor țaraneşti. * Expr. A face o treaba pâna în tinda = a începe un lucru fara a-l termina. * (înv.) Coridor, galerie. * Pronaos. * Prispa, pridvor, cerdac. [Pl. *i: tinzi] – Lat. *tenda (< tendere).*
Sursa: DEX '09 (2009)
[4] Basica udului de porc, miel sau vaca se folosea acum doua secole, bine umflata ca minge de volei. Sectionata si întinsa la maxim pe un o rama cadru, se folosea ca geam pentru bordeie.
*[5] FOÁLE, foale, s. n. 1. Aparat care servețte la comprimarea şi la suflarea aerului cu ajutorul unei camere cu burduf de piele cu pereți plisați, acționata prin mânere sau printr-un sistem de pârghii. * Burduful plisat al unor instrumente muzicale (acordeon, armonica etc.). * Sac primitiv facut din pielea unor animale; burduf. 2. (Reg., fam.) Abdomen. [Var.: (1) foi s. m.] – Lat. follis.*
Sursa: DEX '09 (2009)
[6] PUTINÉI ~ie n. Vas asemanator cu o putina, dar înalt şi strâmt, în care se bate smântâna sau laptele pentru a alege untul. /putina + suf. ~ei
Sursa: NODEX (2002)
[7] Regional prin paparada se întelege un amestec de diferite alimente: oua cu brânza, oua cu rosii, unt cu faina de porumb, etc.
*[8] CONDÉI, condeie, s. n. 1. Unealta de scris în forma de beţişor, la care se adapteaza o penița; toc. * Mânuitor de condei = scriitor (talentat). * Expr. Ca din condei = regulat, ordonat, frumos. A trage condeiul = a încarca la socoteala. Dintr-un condei sau dintr-o trasatura de condei = dintr-odata. * (Înv.) Nume dat unor instrumente cu care se scria. * Creion pentru înnegrirea sprâncenelor. 2. Fig. Mod de a scrie bine, îndemânare la scris, talent scriitoricesc. * Expr. A avea condei = a scrie uşor (şi bine), a avea talent la scris. A o aduce bine din condei = a vorbi sau a scrie cu meşteşug; a ieşi din încurcatura printr-o întorsatura priceputa a frazei. 3. Par lung care, împreuna cu lopata, formeaza cârma plutei. – Din ngr. kondíli.*
[9] gîde (gîzi), s. m. – 1. Calau. – 2. Tiran. – 3. (Arg.) Judecator. Sl. (bg.) gidija „nebun, extravagant, temerar”, poate de origine orientala. Sec. XVII. Semantismul nu este foarte clar. Dupa Cihac, II, 111, din ceh., pol. kat „calau”, ceea ce nu pare posibil. – Der. ghidan, s. m. (nume propriu de cîine), pentru a carui variație vocalica cf. gîza-ghiza; ghidanac, s. n. (ciocan; ciomag); ghidalan, s. m. (vlajgan); ghiduş, s. m. (caraghios, bufon), cu suf. -uş; ghiduşesc, adj. (caraghios); ghiduşie, s. f. (caraghioslîc). Ghiduş este considerat de Philippide, Principii, 64 şi DAR ca der., de la ghidi; de Lacea, Dacor., III, 750 şi la Scriban din mag. büdös „puturos”, de unde provine şi sas. bidusch; şi de Draganu, Dacor., VI, 276-80, din mag. gidós „pastor de capre”, aluzie la un obicei popular de Craciun. Nici una din aceste explicații nu ni se pare convingatoare. Sursa: DER (1958-1966)

Suvenir din 15 august 1935 la „Poiana cu brazi" din fața mânăstirii Tismana. Aici se făcea bâlciul înainte de a se muta în sat în timpul regimului comunist, pentru contracararea slujbei religioase de la mânăstire.
Sus, de la stânga, înv. Crăciunescu-Arjoci, Sebastian Popescu, înv. Dumitru Gh Popescu, Jean Bărbulescu, pr. Costică Popescu. Rândul de jos: Pr. Ana Popescu, neidentificată, cu fata Tanța Neferescu, neidentificată, în genunchi cu mâna în brâu Maria Gârleanu, la dreapta Anca şi Costică Popescu, băiatul Mitică Vlăduț

Ion Longin Popescu

ION LONGIN POPESCU - (n. 1949, Bărbăteşti, Gorj).
Publicist, redactor la "Formula As" şi "Cotidianul".

Dr. NAWAF SALAMEH

- *Om de afaceri sirian din Bucuresti* -

Doctorul Nawaf Salameh

„România a creat civilizație europeană şi continuă să îmbogățească zestrea culturală a Europei"

În ziua de 14 septembrie 1983, la Aeroportul Otopeni, grănicerul l-a întâmpinat pe tânărul abia debarcat dintr-o cursă venită de la Damasc, **Nawaf Salameh**, cu urarea „la mulți ani, ai împlinit 18 ani"... Aşa s-au deschis porțile româneşti ale visului familiei de farmacişti Salameh, creştini din Marmarita, Siria, care-şi doreau fiul doctor format în România. Nawaf s-a născut de Ziua Crucii, într-un sătuc de pe încântătoarea Vale a Creştinilor, ce mărgineşte oraşul Tartous, regiune în care credința în Iisus a înflorit de aproape două mii de ani. A ales România cu gândul că, într-o zi, va onora memoria înaintaşilor prin munca şi sacrificiile sale. Preocupat de istorie şi educat într-un profund respect pentru străbuni, pentru rădăcinile creştinismului şi culturii de tip umanist, Nawaf Salameh a descoperit în Carpați o spiritualitate creştină comună românilor şi multor sirieni. Prin adoptarea sa de către România, doctorul Salameh a văzut un gen de predestinare. A fost impresionat şi s-a legat sufleteşte de epoca şi istoria Martirilor Brâncoveni. De aceea, atunci când a ajuns om de afaceri, creatorul mărcii de brandy Alexandrion a conceput, în timp, şi rețete originale de brandy şi vin, pe care le-a numit „Brâncoveanu". Bazându-se pe Fundația Alexandrion Group, susținută cu fonduri de grupul de firme cu acelaşi nume, a încheiat parteneriate cu Patriarhia Română şi cu organizații ale societății civile, devenind un important filantrop. Retipărirea Bibliei de la Bucureşti, Premiile "Sfinții Martiri Brâncoveni", oferite în 3 decembrie a.c. la Palatul Mogoşoaia, sprijinirea cu burse a multor copii supradotați, sponsorizarea cu 350.000 de dolari a Lotului Olimpic al României - sunt doar patru dintre cele mai importante acte de filantropie ale fundației doctorului Nawaf Salameh.

„Începând cu anul 2000, am plătit ca taxe la Bugetul de Stat circa 500 de milioane de euro!"

- După ce ați părăsit medicina, ați ales afacerile. Ce fel de prosperitate v-ați propus să atingeți?

-Îmi place să fiu un om moderat şi responsabil. Un om care munceşte şi care se dedică pentru un nivel de viață prosper în mijlocul cetății. Nu-mi place să împart banii în stânga şi-n dreapta, la televizor, umilindu-mi semenii; eu lucrez pe proiecte, sprijin cauze, mă implic în lucruri bine gândite şi practice, care au scopuri clare şi sunt utile. Eu cu soția şi copiii mei trăim foarte simplu; uitați-vă la mine: mă îmbrac mai ieftin decât în vremea studenției. Înainte de toate, îmi plătesc taxele şi impozitele! Ăsta e un lucru foarte serios şi absolut necesar. Văd în el forma maximă a filantropiei. Aşa ajuți cu adevărat o țară. La un calcul sumar, începând cu anul 2000, Alexandrion Grup Româna a plătit la Bugetul de Stat circa 500 de milioane de euro! Până la urmă, aşa cum m-a învățat buna mea mamă, ajutorarea semenilor este şi un fapt de mare apropiere de iubitul nostru Mântuitor. România, cu adevărat Grădina Maicii Domnului, este locul desăvârşit în care credința trezeşte iubirea creştină în masă.

- Implicarea dumneavoastră în proiecte de binefacere este deosebit de apreciată şi denotă mult spirit civic. În acest context, ce rol acordați Fundației Alexandrion Group?

-Am înființat fundația o dată cu afacerea, ca semn că am urmărit încă din capul locului să fiu un om al cetății, dedicat comunității. Mi-am zis că un grup de firme responsabile nu poate să ignore partea socială. Astfel, m-am implicat în susținerea Comitetului Olimpic Român, începând cu olimpiada din Sidney. Ca medic, iubesc sportul. De aceea, sunt foarte mândru că am avut posibilitatea de a sprijini culorile naționale, iar dacă am contribuit la marile succese ale sportivilor români, e cu atât mai onorant pentru fundația noastră. Am fost sponsorul principal al sportivilor români la olimpiadele din

PATRIARHIA ROMÂNĂ

Cancelaria Patriarhului
Nr. 32 / 2014

Ascultând cuvintele de îndemn ale Sfântului Apostol Pavel „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința" (Evrei 13, 7);

Luând aminte la încredințările primite despre activitatea deosebită în apărarea și slujirea dreptei credințe, în promovarea culturii și spiritualității românești, pe temeiul prerogativelor conferite Nouă de Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și, ca semn al prețuirii și binecuvântării Noastre, acordăm

ORDINUL
SFINȚII MARTIRI BRÂNCOVENI
Dlui Nawaf Salamh
din S.C. Alexandrion - România

Dată în Reședința Noastră Patriarhală din București, în anul mântuirii 2014, luna octombrie, ziua 27

†DANIEL
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

ORDINUL SFINȚII MARTIRI BRÂNCOVENI

Atena, Beijing şi Londra. Fără îndoială că voi merge cu ei şi la Rio de Janeiro. În China, am avut cea mai mare implicare. 400.000 de articole a publicat presa chineză despre sportivii români. Ca bonus, fundația Alexandrion Group a oferit câte un automobil fiecărui medaliat, luat „cald", direct de pe banda de producție a unei fabrici din Baoding. Am ales recent două echipe de handbal, din Cluj-Napoca şi Bucureşti, şi le-am asigurat finanțarea pe 15 ani de acum înainte. Noi nu facem contracte pe un an-doi, ci pe termen lung, să le dăm şanse sportivilor de a obține performanță. Am spus mereu: **ca întreprinzători, ca oameni de afaceri suntem obligați moralmente să dăm înapoi societății o parte din profit. Sunt atât de multe probleme de rezolvat la nivel de țară şi societate, încât contribuția fiecăruia dintre noi contează! Cred că ar fi nepotrivit şi ruşinos să stăm pe margine!** Pe lângă copii supradotați, ajutăm copii cu handicap, ajutăm săraci şi bolnavi, căci societatea este formată din rău şi bine, din sus şi jos. Fundația face parte din organizația şi munca noastră, este un organism viu.

„Vreau ca Premiile Brâncoveanu să devină cele mai prestigioase premii anuale din România"

- Cum ați ajuns la Premiile Brâncoveanu?

- A venit un important jurnalist la mine şi, văzând succesul produselor care poartă numele marelui martir al credinței creştine, m-a întrebat: de ce nu acordați şi premiile Brâncoveanu? Domnule, am spus, ideea dumitale mi se pare extraordinară. Sunt născut în Siria, dar m-am format profesional şi am dobândit maturitate şi înțelepciune trăind în România. Vreau să fac ceva trainic pentru cultura acestei țări, pentru cercetarea istorică şi carierele frumoase. Dacă o facem, trebuie să fie la nivelul lui Brâncoveanu, să devină cele mai prestigioase premii anuale din România. Am căutat să avem un juriu format din mari personalități: acad. Dan Berindei, acad. Augustin Buzura, acad. Dumitru Radu Popescu, prof. Eugen Negrici, prof. Andrei Marga, Magdalena Bedrosian şi istoricul Adrian Majuru, directorul Muzeului Municipiului Bucureşti. Apoi, ca să fiu sigur că aceste premii se vor acorda în fiecare an de aici înainte, am modificat statutul fundației şi am stabilit că acordarea lor va fi obligatorie. Am comandat sculptorului Ioan Bolborea şapte statuete înfățişându-l pe marele domnitor şi martir al neamului, fiecare cu certificat de originalitate.

- 2014 a fost Anul Brâncoveanu. Prin ce alte activități, dedicate marelui domnitor martir, s-a remarcat Fundația Alexandrion Group?

- Am rugat Patriarhia să ne spună cum ne-am putea implica în comemorarea a 300 de ani de la martiriul Brâncovenilor. Drept urmare, la sfatul şi cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Daniel, ne-am angrenat în acțiunea de reeditare a Bibliei lui Brâncoveanu, tipărită inițial la 1688. De altfel, am insistat pe lângă Prea Fericitul ca, şi de-aici înainte, să ne antreneze în acțiunile închinate domnului Brâncoveanu, pentru că, prin sacrificiul său şi al fiilor săi, a întărit enorm forța credinței creştine în lumea civilizată. Pe de altă parte, mi-am propus să fac din *brandul Brâncoveanu* un brand global; să nu existe nici o țară pe lumea asta, în care să nu se consume acest brandy, la concurență cu cele mai cunoscute mărci de tradiție. Ca să nu se spună că realizez o simplă operațiune comercială, la fiecare sticlă voi ataşa povestea sfinților martiri Brâncoveni, în câteva limbi de largă circulație. Aşa văd eu un *„brand de țară"*, că tot s-a vorbit atâta despre el...

„Noul preşedinte ales trebuie să analizeze fiecare industrie şi să recomande reprofesionalizarea României"

- Ați fost implicat în evoluția României, sunteți un fiu adoptiv al acestei țări. Ce credeți că li s-a întâmplat românilor în ultimul sfert de veac?

- Ce pot spune din capul locului este că lucrurile de azi, care nu ne plac, nu trebuiau să se întâmple. Pentru că țara asta este în multe privințe binecuvântată. Are multe valori şi perspective minunate. Are cele mai bune şcoli şi facultăți din sudul Europei, produce cultură. **România este unul din marii producători de cultură ai Europe**i. Produce sport, olimpici şcolari, IT-işti de vârf, matematicieni, inventatori. A avut şi o industrie puternică, şi sunt convins că putem redeveni unul dintre actorii importanți în diferite ramuri industriale, de acum înainte. M-am dus în China şi am văzut o fabrică de tractoare şi maşini de miliarde de dolari, construită de fosta uzină de tractoare din Braşov. Şi în țările arabe găseşti astfel de

fabrici, în perfectă stare de funcționare. Toți inginerii mai în vârstă de acolo vorbesc binişor româneşte şi sunt dornici să colaboreze din nou cu specialiştii români. Cred că sunt multe premise serioase să redescoperim şi să fructificăm talentul şi forța creatoare a inginerilor români, măiestria şi inventivitatea proiectanților şi muncitorilor de înaltă calificare. Putem asigura, prin capacitățile interne, o nouă dezvoltare a producției industriale. După Revoluție, au fost voci care au spus: de ce să mai ținem fabrica asta la Braşov? Dacă nu putem exporta în Germania şi America, nu-i bună de nimic... Oameni buni, asta nu a fost făcută pentru Germania şi America, ci pentru China, Siria, Libia şi Egipt! Fabricile de acolo țipă după piese de schimb, iar noi am închis robinetul prea repede... De ce nu am urma exemplul „Daciei"? Am avut acest brand de țară, în timp ce Renault căuta noi piețe şi oportunități de producție, pentru noile modele de autoturisme cerute de piață. Azi, Dacia Logan este brand de țară pentru Franța, dar şi pentru România! O adevărată speranță națională sunt cele trei milioane de români plecați din țară, care au căpătat foarte multe cunoştințe şi experiențe. Să-i încurajăm să vină acasă, pentru a lucra împreună!

- Care sunt speranțele dumneavoastră, ca om de afaceri?

- Instituirea de reguli corecte. Acolo unde nu sunt reguli se instalează nesiguranța, arbitrariul şi dezordinea. Mediul de afaceri trebuie să analizeze fiecare industrie, iar noul preşedinte ales trebuie să recomande re-profesionalizarea României, fără amestecul factorului politic. Vorbind de industria băuturilor, mă doare sufletul că nu găsesc fructe şi trebuie să import, în timp ce dealurile României stau golaşe. În pomicultură, este nevoie de cel puțin un milion de hectare în plus! Gândiți-vă: pentru fiecare hectar, putem avea un om angajat! Avem nevoie de o regândire a sistemului economic prin vizorul modernizării României şi integrării într-o Uniunea Europeană prosperă şi dinamică.

Ion Longin Popescu

ORDINUL SFINȚII MARTIRI BRÂNCOVENI

Alte articole:

Citiți **Un interviu inedit la Tismana** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/12/ion-longin-popescu-un-interviu-inedit.html

Citiți **Prof. dr. C-tin Ciutacu, spectator la corupția şi jaful unui sfert de veac** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/12/ion-longin-popescu-prof-dr-c-tin.html

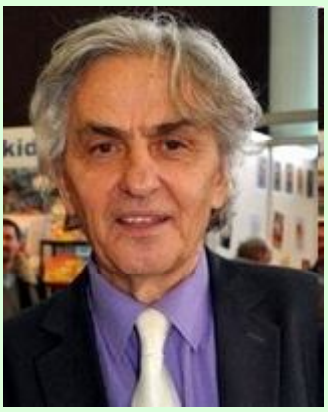

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

ISTROROMÂNII

UNIVERS ISTROROMÂN un etno-album de Emil Bratu

Lansând, ani de zile, în eter, emisiuni radio, pentru şi cu aromâni, ziaristul Emil Bratu s-a văzut atras, în context, şi de istroromâni. A reuşit să dea mâna abia cu unul din cei doi veniți la studii în România, pe urmele lui Andrei Glavina (1881-1925), apostolul istroromânilor, care a înființat, , pentru câțiva ani, unica şcoală românească în Istria. Întărâtat de părăsirea lor universală, s-a dedicat unei cercetări jurnalistice-arhivistice solitare, rezultând într-un album mişcător, substituind semnelor de întrebare şi speranță documente misterios spectaculoase - imn, comunitate, oameni, clădiri, peisaje, ocupații, grai, cultură, gazete, personalități, fonduri documentare (Andrei Glavina, Leca Morariu, Emil Rațiu). A şi bătut la multe uşi în numele fundației Cuza Vodă, pe care a înființat-o.

Roma, Roma-i mama, România-i sora, spun(eau) istroromânii în imnul lor, publicat de Leca Morariu la Cernăuți, în revista sa Făt-Frumos, nr. 6, 1928. „Rumeri din Istrie"-cici, vlahi, ciribiri etc. - au fost prezentați vital, social, spiritual, lingvistic,cartografic etc. de Leca Morariu, Theodor Burada, Sextil Puşcariu, Traian Cantemir, C. Jirecek, Petre Iroaie, Ştefan Pascu, Iosif Popovici, B. Benussi, Silviu Dragomir, Carlo de Franceschi etc. Trăind din vechime în peninsula Istria, din actuala Croație, aceşti români, mai ales după grai, au încercat să-şi organizeze comunitate etnică abia la sfârşitul secolului XX, notează Bratu. Între diversitate şi toleranță sperată, inclusiv presa internațională semnalează cazul în titluri generaliste: IstroRomanians in Croatia; A New Ethnic Community in Croatia, The Istro-Romanians also live în Istria; Nuovo gruppo etnico nella Croazia. Nell'Istria vivono anche gli istrorumeni; La Minorité Roumaine en Croatie (Emil Rațiu – Asociata Culturale Lu Istro-Rumeni „Andrei Glavina"); Istroromânii – un grup mic, dar cu suflet mare; „Românii din Croația sunt considerați țigani"...

Scriitori croați de secol XVI considerau că morlacii sau vlahii erau de aceeaşi etnie ca şi românii din Dacia traiană. Azi, istroromânii nu sunt recunoscuți ca minoritate națională de Constituția croată. Se pare că nici de ei înşişi, dacă mai există, dacă n-au dispărut sau n-au fost integral asimilați sau n-au emigrat. Bratu vorbeşte însă de contribuția istroromânilor la cultura universală. Listează inocent bibliorafii, citate,iconografie aproape rituale – româneşti, italiene, germane etc. şi, evident, istriene.

Noi Rumanezi din Istrie smo un nație michicic che noi bivein samo ăn osăn (ot) selişte; ăn țăsche şapte selişte prope de Monte-Maggiore: *Susneviția* (ali: *Valdarsa)*, *Nosolo* (ali: *Villanova*), , *Sucodru* , *Bîrdo* (ali: *Briani*) cu *Costîrcean* şi *Cîrnelechi*, *Gromnic, Gradine* şi *Letai* – şi r-un selo, cole largo, ăn fundu de boşche şi de codri: *Jelăn* (ali: *Selane*). Ma aco smo şa puțin, nu-sno noi pierzuț! Flat-an şi noi cluciu lu nostre jivlenie; ştien che smo şi noi un nație, che şi noi aren o limbe draghe za lu care morein jivi şi za lu care morein muri!

There are 4 (Indo-European-Romance) languages: Aromunian, Daco Romanian, Meglenoromanian and Istroromanian. The most spoken is Dacoromanian commonly known as Romanian, wich is spoken by over 26 Million people in Romania and Moldavia.

„Nu există un stat în Europa orientală, nu există o țară de la Adriatica până la Marea Neagră, care să nu cuprindă bucăți din naționalitatea noastră. Începând de la ciobanii din Istria, de la morlacii din Bosnia şi Erțegovina, găsim pas cu pas fragmentele acestei mari unități etnice în Munții Albaniei, în Macedonia şi Tesalia, în Pind ca şi în Balcani, în Serbia, în Bulgatia, în Grecia până sub zidurile Atenei, apoi, de dincolo de Tisa începând, în toată regiunea Daciei Traiane până dincolo de Nistru, până aproape de Odesa şi de Kiev" (Mihai Eminescu).

„Cei mai depărtați şi mai despărțiți de neamul nostru sunt frații din Jelâni, în Istria. Ei stau singuri şi singuratici în rerunchii grozavului Karat. Departe sunt şi de frații i. r. de sub Monte Maggiore. /.../ Străinul spune: „nu ştim *jeianski*"; va să zică, limba română, ce se vorbeşte în această comună, este proprie lor: jeianeană. /.../ În Jeiîni, în 1903, s-au numărat *96 case*, „numere", cu 601 suflete." (A. Viciu).

Tate Nostru / Tate Nostru chirie ieşti în țer, / Neca se sveta nomelu Tev, / Neca venire cragleistvo To, / Neca fic volia Ta, / Caşi iaste în țer, / Aşa şi pre pemint. // Pire nostre dessa cazi da ne astaz, / Şi lasne delgule nostre, / Cassi şi noi lessam al delsniț a nostri, /Şi nun lasa în ne nappasta, / Nego ne sloboda de rev. / Amin.

Prima lucrare scrisă în dialectul istroromân a fost publicată de Andrei Glavina şi Constantin Diculescu, în 1905: *Calindaru lu Rumerii din Istrie.*

Ce ne scriu frații noştri (lui Bratu) din Istria: Trimiteți o

cărticică de rugăciuni, ca să nu uităm limba. Fiind catolici, cercetătorul a sesizat şi Arhieoiscoia Romano-Catolică din Bucureşti asupra totalei nerecunoaşteri a istroromânilor. Avertizează un public iluzoriu: nu căutați copii şi tineri istroromâni în săli de clasă şi amfiteatre universitare din România. Poate în biblioteci, muzee, internet. Totuşi, cea mai mică minoritate etnică, o mie circa, – Istro românii ies din uitare. O metodă este calea europeană a salvării valorilor minorităților etnice, urmată de dl. Emil Rațiu, din Roma, şi chiar (haiduceşte?) de dl. Emil Bratu, din Bucureşti.

În două călătorii de arheologie sentimentală în Istria, povestite în Formula AS, d-na Sânziana Pop aproape n-a găsit pe nimeni să fi auzit, măcar, de români, de ei înşişi, în Istria, strămoşi, necum intrați în UE. Adăugând tristeții speranța, mărturiseşte: „Ai senzația clară că duci, de mână, cu tine, pe cineva”.

Un articol al "minunatului" (Sânziana Pop) domn Rațiu - Traduit le désir: La steaua Eminescu en français, en italien et en istro-roumain - începe oarecum sumbru: Publié en 1886, trois ans avant sa mort et alors qu'il est frappé de folie, La steaua apparait comme le poeme testament de Mihai Eminescu (1850-1889)... Suntem în atmosfera situației poeziei într-o limbă de circulație exclusiv (retro) orală, istroromâna - în care au răsărit, frate şi soră, doi copii compunători miraculoşi de versuri meteorice.

Mai jos, transcriem strofe finale din acel Eminescu şi din câte o poezie a fraților copii, contemporanii săi, Gabriela Vretnar (n. 1882) şi Gabriel Vretnar (n. 1885):

Mihai Eminescu: *La Stevu*
La stevu care a ziit
E o cale acâta de lunga
Che miliar de an li-a porteit
La lumire să ne giunga. /.../
(Traducere în istroromână de Emil Petru Rațiu)

Gabriela Vretnar: *Viro ocea Frane*
.../ Nostra vrame trecut-a
De lucru tot fugu
Zalic tejar a ramas
Cum am fost noi.

Gabriel Vretnar: *Me Istra*
În irima ai fost
Vaica liubita.
Nicad utata
Muşota Istra ma.

Un fost ambasador algerian, Abdelhamid Bereksi, amintea, într-un discurs public, de berberii din armata romană aduşi, nu de mână, în Dacia. Şi berberi au fost şi Sf. Aogustin, dar şi, mai recent, Edith Piaf sau Zinedine Zidane. Cum că istroromânii n-ar fi construit o comunitate din lipsa de elită, n-avem decât să facem cunoştință cu Dora D'Istria sau Nicolae Tesla. Dacă tot am riscat această analogie, totuşi netolkieniană, să citâm în berberă poemul Vallah de Si Mohand:

VALLAH

Ştien che smo şi noi un nație

Thikkelt-a ad hedjigh asefru
Wallah ad yelhu
Ad inadi deg lwedyat.
Wi t-islan ard a t-yaru
Ur as-iberru
W' illan d elfahem yezra-t :
A nhell Rebbi a tent-yehdu
Ghur-es ay nedâu
Ad baâdent adrim nekfa-t.

(E timpul să compun un poem / Rogu-te, Doamne, fie frumos / şi răspândit pestetot.// Cine îl va citi îl va scrie, / Nu se va despărți de el / şi înțeleptul îl va înțelege: // În ei inspire Domnul milă; Doar el ne poate ține: / Femeile ne uite, gata banii!)

Frane Belulovici (1921-) (in Vlashki: Istro-Roanian dialect of Susnjevica).

O noapte eu am anmisat
O noapte eu am anmisat,
Ke ajtu ku mire fost
E k'nd am jo okliji rescljis
jo n-am tire ku mire aflat.
A tunce mije fosta caro grelo,
ke nam je tire ku mire aflat.

Sextil Puşcariu, autor a trei volume depre istroromâni, coresponda cu Andrei Glavina în română şi istroromână: „Cu poşta de azi mi-am luat voia să-ți trimit în semn de recunoştință o carte a mea care poate te va interesa. - Ce s-au făcut frații Belulovici? Despre Alois am auzit că ar fi bolnav într-un ospiț de alienați. E adevărat? Dar Luigi, doctorul? Din scrisoarea d-tale pare a reieşi că ei şi-au renegat neamul. Se poate una ca asta? Dar bătrânul Micetici mai trăieşte? / Acoce-ț zicu neca roamari săr si neca nmeți tirari piseai şi şti si neca țiru la limba lu țoațe si lu moaia lor, coarea-i mai musoatea pre țăsta lume” (1922).

George Anca

Sursa: http://georgeanca.blogspot.ro/2015/01/istroromanii.html

Europeni fiind, redacția noastră a adus un omagiu victimelor săptămânalului Charlie Hebdo. Era revolta împotriva unei tragedii declanşată de nişte fanatici ce acționau irațional, fără simț față de aproapele lor pe scară biologică deci îndoctrinați cu o ură primitivă.

În acelaşi timp, nu putem observa că tragedia s-a transformat în "Afacerea Charlie Hebdo", afacere de îmbunătățire a imaginii din ce în ce mai proaste a politicului, a revigorării imaginii şi mai proaste a mass-media. ale cărei "învățături" lansate în articole şi emisiuni TV fuseseră - şi sunt - demontate de comentariile mult mai educative ale cititorilor - referitoare la articolele publicate - şi care depăşesc nivelul de cultură şi de bun simț al autorilor sau al redactorilor de ştiri.

Redacția noastră se disociază de asemenea presă subordonată patronilor şi publică părerile unui teolog de peste hotare!

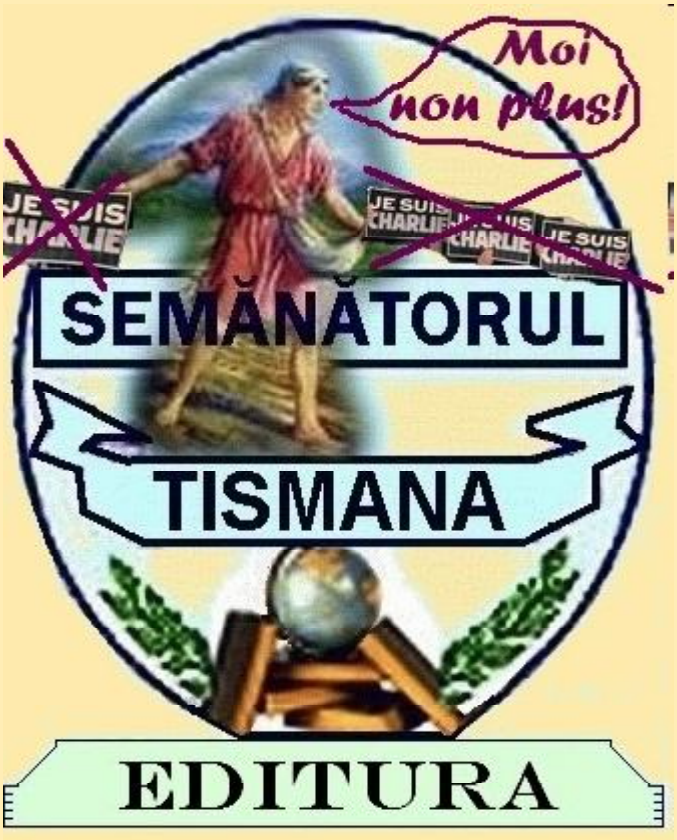

SAVATIE BAŞTOVOI:
Despre moarte şi caricaturi

Ce este o caricatură? Aş putea răspunde la această întrebare ca un copil educat de caricaturi. Nu aş greşi dacă aş spune că m-am născut într-o țară-caricatură: URSS, că îmi înveleam bucățile de pîine cu unt pe care mi le luam la şcoală în gazeta ”Pravda” care era plină de caricaturi, că învățam într-o şcoală care avea un panou cu caricaturi, că îmi cumpăram înghețată şi limonadă de la o alimentară pe peretele căreia era o caricatură, că citeam cărți pionierești ilustrate cu caricaturi, că uneori şi oamenii îmi păreau caricaturi decupate din gazete.

Într-un cuvânt, eram înnebunit de caricaturi. Am studiat pictura şi, la rîndul meu, am desenat caricaturi.

Caricatura este o invenție a modernității. În antichitate, când locul fiecăruia în societate era clar şi unde ponegrirea simbolurilor şi a imaginii imperiale erau pedepsite cu moartea, caricatura nu îşi avea locul.

Răsfoind, de-a lungul scurtei mele vieți, reviste şi cărți despre istoria omenirii, cu ce a avut ea rău şi bun, am observat următorul lucru: caricaturile se înmulțesc atunci cînd cei care le fac nu pot ucide. Caricaturile apar înaintea unei revoluții, dispar în perioada măcelului şi reapar pe timp de ”pace”, dar nu ca operă a partizanilor, ci ca armă a sistemului.

Caricatura a ucis sute de milioane de oameni de la Revoluția Franceză pînă azi.

În Rusia țaristă nişte oameni au început să lipească pe ziduri caricaturi în care țarul, bancherul şi preotul erau reprezentați într-o cuşcă, iar oamenii de pe stradă îi priveau râzând. Peste câțiva ani țarul a fost asasinat şi sute de mii de preoți lichidați sau deportați în lagăre, unde majoritatea au murit în chinuri.

Totul a început de la caricaturi, epigrame, glume, dacă vreți. După ce milioane de oameni au fost ucişi şi regimul socialist s-a instaurat în Rusia şi țările cucerite prin crimă, a fost declarată perioada de pace, de libertate a expresiei, de justiție echitabilă. A venit vremea cînd oamenilor care desenaseră oarecând caricaturi li s-a zis că nu mai au voie să împuşte preoți, comercianți şi pe urmaşii familiilor aristocrate chiar aşa, pe stradă. Atunci ei s-au întors iarăşi la caricaturi – aceste caricaturi au umplut Uniunea Sovietică şi erau expresia celei mai sincere uri de clasă, ură care a ucis sute de milioane de oameni.

Charlie Hebdo, prin caricaturile religioase cu caracter pornografic pe care le-au răspândit, a exprimat aceeaşi ură sinceră față de credințele altor oameni, care nu cred ca ei.

Această ură contravine legilor Franței şi ordinii democratice, totuşi ea a fost încurajată, iar acum e aclamată de spuma națiunilor europene.

Franța, ca şi URSS, a avut orgoliul să proclame libertatea cu ghilotina şi baioneta. Când râurile de sânge s-au scurs în pământ şi din pământ au crescut iarbă şi flori, regimul instaurat a declarat vreme de pace şi a făgăduit să apere libertatea, chiar şi cea religioasă. Imperiile moderne nu au avut onestitatea imperiului antic roman în care religiile se întâmpla să fie interzise prin lege, cum a fost şi cazul creştinismului, ci au făgăduit în chip mincinos libertatea de exprimare cu gândul ascuns de a extirpa în timp orice urmă de religiozitate. În acest scop au fost folosite batalioanele de scriitori, artişti, actori, bufoni, jurnalişti, caricaturişti care umilesc, batjocoresc, murdăresc pe toți cei care cred altfel decât sistemul.

Ceea ce nu poate face statul ”democratic” cu sabia, a încredințat să o facă celor de la Charlie Hebdo şi altora ca ei, de care e plină lumea.

Asistăm la un proces grotesc de reeducare la care sânt supuşi oamenii de diferite credințe în tot spațiul Europei. Tragedia care a avut loc în aceste zile în Franța anunță eşecul reeducării de tip Piteşti, când preoții erau torturați fizic prin bătăi cumplite, iar psihic prin impunerea să înghită fecale şi să bea urină într-un ritual demonic care batjocorea Taina Sfintei Împărtăşanii. Acum, când acest lucru nu se mai poate face în România, toți cei care urăsc pe Hristos se bucură când văd caricaturile murdare de la Charlie Hebdo şi le venerează ca pe nişte icoane.

Din păcate, isteria a cuprins întreaga Europă. Există mărturia prin care se confirmă că cei doi frați vinovați de crima de la Charlie au fost împuşcați de poliție, deşi nu au opus rezistență şi nu au luat ostateci. Mărturia a fost făcută de Michel Catalano, omul care a petrecut o oră în firma sa cu cei doi asasini, bând cafea cu ei, deşi presa a trîmbițat că managerul fusese luat ostatec.

Câți oameni mai trebuie să moară pentru a apăra reputația unor caricaturi mizerabile şi pornografice? Nici autorii acestora şi nici alții nu au meritat să sfârşească astfel. Viața este un preț mult prea scump şi care poate fi plătit o singură dată.

Opriți-vă! Şi dacă nu puteți desena ceva frumos, priviți-vă pur şi simplu. Frumusețea chipului uman a trezit dintotdeauna admirația. Strădania de a strâmba ceea ce este frumos vine de la diavol, chiar şi la cei pentru care diavolul nu există.

Sursa: http://chisinaulcultural.md/

La rédaction ne suit pas Charles!

Un articol propus de Ion Longin Popescu

Vedeți şi “Cântecul Je Suis Charlie” - traducere în limba română:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/01/cantecul-je-suis-charlie-traducere-in.html

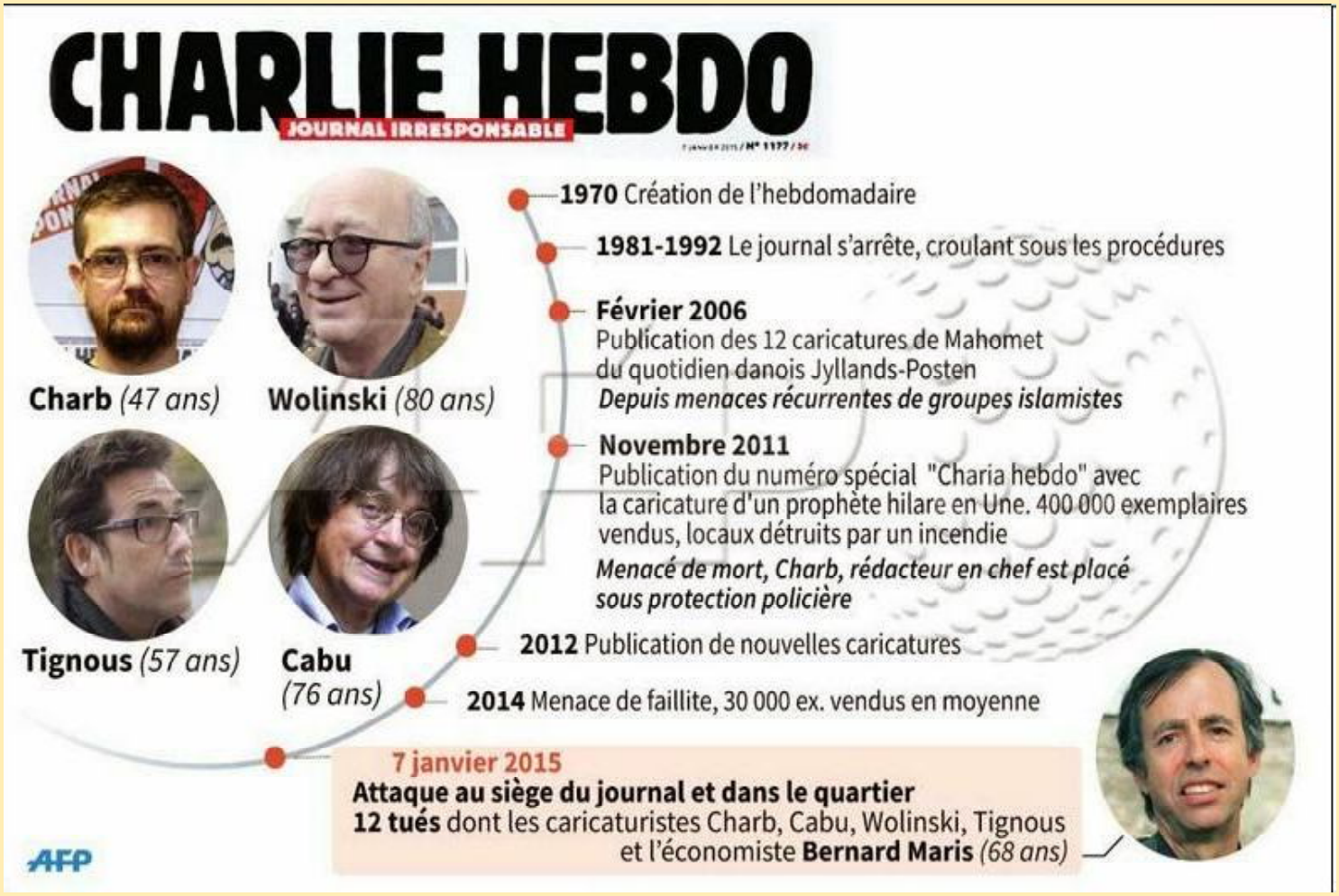

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj)
- prozator, poet.

Scriitor medaliat
LSR -Gorj

Bătrânii

Tatăl său, Ion Pânişoară îi spusese de cu seara că dacă nu se trezeşte până în cântatul cocosului din zori, acasă îl lăsa. El nu îl poate aştepta, trebuie să fie în târg înainte de a se lumina, ca să prindă loc pe digul Jiului, că acolo se tine piața legumelor şi fructelor.

- De leneş nu trebuie să tragi ca-ți pierzi vremea degeaba.

Frica de a nu rămâne acasă îl făcu pe Titu să nu doarmă toată noaptea. Aşa a stat, cu ochii deschişi, privind tavanul pe care se jucau limbile focului reflectate prin gura sobei întreținută mereu cu lemne de mama sa, să nu se facă frig noaptea în hodaie.

Când se trezi nea Ion, băiatul de numai cinci ani era deja în curte.

- Ce faci, mă, aşa cu noaptea-n cap ? Bântui ca moroii prin bătătură, de nu laşi nici găinile să doarmă…

- Vreau să merg cu mata la Târgu-Jiu. Eu n-am fost niciodată la oraş, cred ca-i frumos… şi mare.

Căruța încărcată de cu seara cu sacii în care merele culese din Deal înmiresmau cu aromele lor îmbietoare, aştepta cuminte plecarea spre oraş. Înhămară caii şi sub privirea mamei, Tudorița – care le pusese într-o traistă şi „ceva de-ale gurii”, tată şi fiu plecară în grabă spre Târgu-Jiu.

Cocoțat pe „blana” căruței, Titu se ținea bine de haina groasă de dimie neagra a tatălui sîu, să nu cadă peste chilimii.

- Mă, ai grijă să nu pierzi copilul pe drum, să mergeți încet să nu asude caii!

Porțile se închiseră cu zgomot şi cei doi se pierdură încet în întuneric. Mai era mult până se lumina de zi. Drumul – numai gropi – legăna căruța care scârțâia din toate încheieturile.

Când soarele îşi aruncă prima geană de lumină peste pământul, care prindea viață, se apropiară de intrarea în oraş. Titu era numai ochi si urechi. Număra toate căruțele care treceau pe lângă ei.

- Tată, mâna şi mata caii mai repede că ne întrec toți, să nu rămânem fără loc în târg…

- Mă, daca te grăbeşti, da-te jos şi ia-o înainte, că te ajung şi eu din urmă.

La intrarea în târg, din spre Iezureni, o mare de apă apăru în fata lor. Plouase toată săptămâna şi venise Jiul mare că inundase tot oraşul. Curțile şi grădinile oamenilor erau acoperite de ape si mâl. Trunchiuri de copaci pluteau la vale, duse de apele învolburate ale Jiului. Oamenii speriați de prăpădul apei se cocoțaseră pe acoperişurile caselor, fugind din fata puhoaielor. Frica pusese stăpânire peste tot.

- Titule, tată, eu zic să ne întoarcem acasă, asta nu-i glumă, venim noi altă dată, după ce se retrage apa.

.....

Patruzeci de ani au trecut de la întâmplarea cu târgul inundat de ape. Titu Pânişoară era de acum un bărbat matur şi ocupa o funcție responsabilă în cadrul urbei: primar al Municipiului Târgu-Jiu.

Într-una din şedințele de lucru, împreună cu înalte oficialități şi oameni importanți ai oraşului, se ridica problema regularizării râului Jiu, pentru a feri populația de pericolul inundațiilor şi pentru a se construi şi o salbă de mici hidrocentrale, care să producă energie electrică, nepoluantăa şi ieftină.

Proiectanți şi constructori şi-au exprimat opinii, susținute de o serie întreagă de documente tehnice. În mod normal, lucrările de regularizare a râului trebuiau începute din amonte spre aval.

- Aveți condiții tehnice pentru organizarea de şantier la Sadu ?

- Tocmai aici este problema că nu avem… tovarăşe primar.

- Nu-i nimic, va asigur eu condiții: cazare şi masă pentru muncitori şi începeți lucrările din aval, de la Târgu-Jiu.

Aşa au început lucrările de regularizare a râului Jiu.

Aşezat pe o bancă din fata blocului în care locuieşte, cu un zâmbet ce se proiecta în trecut, fostul primar al Municipiului Târgu-Jiu, inginerul pensionar Titu Pânişoară, acum în vârstă de 86 de ani îşi aminteşte „toate întâmplările legate de „bătrânul Jiu”.

- Doi oameni au contribuit, trup şi suflet, pentru asigurarea liniştii locuitorilor oraşului, ca să nu mai fie deranjați de inundații. Unul este Directorul General al ACH-ului, inginerul Romeo Saliste.

Imagini din târgurile vechi. Țărănci la piață

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

Din Monografia oraşului Tismana, vol. II, în pregătire:

Trecerea localității Tismana în rândul localităților urbane de rangul III

(Orice reproducere de text sau imagini din prezentul studiu, trebuie să menționeze acest număr de revistă, titlul, pagina şi autorul !)

§1.6. Trecerea comunei Tismana la rangul de oraş

§1.6.1. Conjunctura istorică

Odată cu schimbarea de regim politic în România, ca urmare a revoluției din decembrie 1989, s-a simțit din nou necesitatea amenajării teritoriului național conform aspirației revoluționarilor de a racorda România la sistemul de valori vest-european şi la modelul lui de organizare teritorială. Cu toate acestea, abia când s-a pus efectiv problema racordării României în structurile euroatlantice am constatat că țara era preponderent rurală iar acest lucru trebuia îndreptat. Astfel, prin LEGEA nr.351 din 6 iulie 2001, se trece la un nou Plan de amenajare a teritoriului național. Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități - ierarhizează localitățile urbane şi rurale pe ranguri, de la rangul 0, capitala României, municipiu de importanță europeană şi rangul I, municipii de importanță națională, cu influență potențială la nivel european şi până la rangul V. Rangurile II-V includeau, respectiv, municipii de importanță interjudețeană, oraşe, sate reşedință de comună, sate componente ale comunelor, municipiilor şi oraşelor. Trecerea localităților de la un rang la altul se făcea prin lege, la propunerea consiliilor locale, cu consultarea populației prin referendum şi a instituțiilor implicate, cu respectarea principalilor indicatori cantitativi şi calitativi minimali prevăzuți în anexele legii.

Dar evenimentele din viața societății care au avut loc după promulgarea legii, au trecut legea în plan secund. Până în anul 2003, doar comunele Băbeni-VL şi Ghimbav-BV au primit prin lege rangul de oraş. Legea ar fi trebuit dată mai demult pentru că se constata că aplicarea ei trena. România începuse drumul său către Uniunea Europeană la 1 februarie 1993, când a fost semnat Acordul de Asociere a României la Uniunea Europeană, document intrat în vigoare doi ani mai târziu. Oficial cererea de aderare la Uniune se făcuse în iunie 1995, iar în decembrie 1999, Consiliul European decidea deschiderea negocierilor de aderare cu România, alături de alte şase state. Oficial, negocierile fuseseră deschise la 15 februarie 2000 dar România ar fi dorit un calendar de aderare cât mai rapid.

§1.6.2. Precipitarea deciziilor politice

Presat de timp, Guvernul României prin Ministerul Administrației Publice trimite circulara Nr.5061.F. din 17.02.2003 la prefecturi şi la consiliile județene, prin care se cereau acțiuni concrete cu privire la măsurile de reformă preconizate în administrația publică locală pentru trecerea unor comune la rang de oraş. Apropiindu-se alegerile din anul 2004 partidele politice au reconsiderat valoarea electorală a legii, în anul 2003 nu mai puțin de 13 comune fiind trecute, prin lege, la rang de oraş. La Tismana, din dorința de a se etala ca principal promotor al acțiunilor care vor duce în final la ridicarea comunei la rang de oraş, are loc o cursă contracronometru între autoritățile județene şi cele locale pentru întocmirea documentației, în paralel cu înaintarea unui proiect de lege „pentru declararea ca oraş a comunei Tismana”, propus spre dezbatere în Parlamentul României de patru inițiatori deputați PSD: Ioan Florescu, Scarlat Iriza, Gheorghe Popescu şi Ion Hîrsu. Dar bunele intenții şi dorința de a fi primii care-şi ating ținta, va duce în final şedințe inutile în parlament, la prelungirea acțiunilor timp de mai bine de un an, din februarie 2003 şi până în aprilie 2004. De altfel, Circulara trimisă de A.M.P. nu cerea vreo inițiativă legislativă a deputaților ci măsurile de reformă ale autorităților locale şi județene conform Legii 351/2001, deci întocmirea documentelor necesare pentru amenajarea teritoriului şi urbanismul şi trecerea unor localități la statutul de oraş. Propunerile țineau de o lege organică potrivit art.73 alin.(3), lit. o) din Constituția României, în consecință, inițiativa celor patru deputați de Gorj n-avea deci nici o valoare juridică. Ea va fi respinsă de altfel, de comisia Camerei Deputaților cu Nr.26/1704-01.03.2004, camera deputaților adoptând şi trimițând deja la senat proiectul de lege PL x-742/2003 privind declararea ca oraşe a unor comune.

Finalul, declararea Tismanei oraş, a fost cel dorit dar e interesant de revăzut bâlbâielile factorilor responsabili care caracterizează întreaga clasă politică, prin populismul ei şi modul lor de acțiune. Astfel, unele aprobări au fost verbale şi apoi s-a întocmit documentul. Documentul elaborat nu fusese întocmit conform legii, satele Tismanei figurând pe poziții aleatorii şi nu în ordine alfabetică. La circulara Ministerului Administrației Publice răspunsul este adresat unui minister cu titulatura „Ministerul Administrației şi Internelor” iar forma adresei la care se răspundea era „scrisoarea nr.509/1F/2003” şi nu răspuns la o circulară care era imperativă, nu informativă. Deşi legea pentru declararea ca oraşe a unor comune, printre care şi Tismana, fusese aprobată la Camera Deputaților în luna februarie iar la Senat în martie, deputații de Gorj amintiți încă o mai țineau pe-a lor cu inițiativa legislativă, derularea procedurii desfăşurându-se de la 02.02.2004 până la 15.04.2004 când a fost respinsă definitiv de Senat. Fusese respinsă întrucât toată documentația fusese deja trimisă de către Prefectura Județului Gorj şi de Consiliul Județean Gorj în termen util iar proiectul de Lege prin care Tismana era ridicată

la rang de oraş fusese deja adoptat de Senat la 08.03.2004 în calitate de Cameră decizională.

Detaliile documentelor întocmite fiind deci destul de contradictorii, chiar hazlii, le consemnăm în ordinea lor cronologică.

§1.6.3. Fisa orasului propus spre declarare si datele referendumului

După primirea circularei M.A.P. Nr.5061.F. din 17.02.2003, instituțiile abilitate să ducă la întocmirea „fişei oraşului Tismana propus spre declarare" încep să acționeze. Comisia tehnică de amenajarea teritoriului şi urbanism Gorj, dă Avizul Nr.2/2003, fără dată exactă precizată, privind documentația „Propunerea pentru trecerea comunei Tismana la rangul de oraş". Document care nu găseşte Consiliul Local Tismana nepregătit. Încă din vara anului 2000 acesta întocmise prin comisia de specialitate condusă de Tomoniu N. Nicolae „Statutul comunei Tismana", un document bine elaborat încât putea servi rapid la „Expunerea de motive" la proiectul de hotărâre privind declararea comunei Tismana ca oraş. În consecință, Hotărârea Consiliului Local Tismana pentru organizarea referendumului se adoptă la 18.04.2003, cu unanimitate de voturi „pentru", urmând ca referendumul să se desfăşoare la data de 18.05.2003.

Nu se punea problema eşecului referendumului. Cel mai puternic partid de opoziție, PNL Tismana, se ralia propunerii având în vedere că preşedintele acestuia Tomoniu Nicolae, întocmise personal atât statutul comunei cât şi expunerea de motive privind trecerea la rang de oraş al localității. In aceste documente se avea în vedere că Tismana mai fusese în vremea domnitorilor basarabi oraş, reşedința banilor de Tismana pentru Banatul Severinului. Fusese şi cetate de apărare de-a lungul numeroaselor lupte ale marilor imperii (truc, austriac, polonez, rus) cât şi a luptelor interne. Fusese declarată Stațiune climaterică pe timpul regatului şi doar răzbunările deținuților comunişti care munciseră forțat la amenajarea ei, Gheorghiu-Dej, Ceauşescu, Emil Bodnăraş, o întorseseră din nou la rang de comună după naționalizare. Cunoscându-se bine istoria localității niciun alt partid local de opoziție nu s-a împotrivit proiectului, astfel că la referendum vocile „contra" aprobării lui au fost răzlețe. Populația era conştientă că Tismana avusese un rol important pentru țară de-a lungul istoriei, era o localitate cu mare potențial turistic, industrie meşteşugărească şi producătoare de energie hidroelectrică.

Referendumul se desfăşoară în cinci circumscripții electorale după cum urmează:

Rezultatul referendumului a fost validat de Biroul electoral iar documentele au fost folosite de Prefectura Județului Gorj şi de Consiliul Județean Gorj, care, prin Comisia Județeană Consultativă emite Hotărârea nr. 3 din 21.05.2003, în articolul 3 precizându-se că „Aprobă propunerea privind trecerea Comunei Tismana în categoria oraşelor". Semnează prefectul Toni Mihail Greblă şi Preşedintele Consiliului Județean Gorj, Prof. dr. Nicolae Mischie.

Consiliul Local Tismana dă, la rândul lui, în data de 30.05.2003 Hotărârea privind aprobarea „fişei oraşului Tismana propus pentru declarare". Fişa conținea documentele amintite apoi urmau detaliile. Alcătuirea: o localitate era componentă a oraşului şi anume 1. Tismana, iar satele ce aparțin oraşului erau 1. Pocruia, 2. Sohodol, 3. Celei, 4. Costeni, 5. Gornovița, 6. Topeşti, 7. Vîlcele, 8. Vînăta, 9. Izvarna şi 10. Racoți. (O altă greşeală care a întârziat aprobarea: numărul de ordine al satelor trebuia să respecte ordinea alfabetică după numele lor). Indicatorii prevăzuți de Legea 351/2001 şi gradul de îndeplinire a lor de către oraşul propus erau cei reali, cu excepția unor capitole umflate privind dotarea locuințelor cu baie şi WC interior, străzilor cu canalizare, stației de epurare, parcuri şi grădini publice, unii indicatori fiind de fapt ai localității Tismana şi nu şi ai satelor din ansamblul comunei.

Dar interesa scopul final, înaintarea grabnică a proiectului şi în acest sens a fost şi Avizul Direcției Teritoriale de Statistică care a trecut cu vederea raportarea unor indicatori. Astfel se raporta în fişă existenți 5000 de locuitori iar când va fi oraş, vor fi 7839 de locuitori (sic!) ! Populația ocupată în activități neagricole 75% comuna / oraşul 75%. Dotarea locuințelor cu instalații de alimentare cu apă 70% / 80%. Locuințe cu baie şi WC interior 55% / 65%. Străzi modernizate 50% / 50%. Străzi cu rețele de distribuție a apei 60% / 80%. Canalizare 50% respectiv 7, 8 km total. Hidranți exteriori de stingere incendii 60%. Parcuri şi grădini publice 10 adică 10m/locuitor.(!?) De altfel, nimeni nu mai cerceta raportările statistice având în vedere că urma Expunerea de motive, cu genericul „Elementele şi nivelul de dotare ale comunei Tismana" unde se inseraseră din „Statutul comunei Tismana" nu mai puțin de 15 pagini care constituiau un real studiu monografic, fără nicio exagerare sau statistică falsă.

În ciuda raportărilor statistice al funcționarilor de atunci, Tismana era totuşi o comună destul de dezvoltată şi e interesant să ne reamintim de potențialul ei în acei ani.

Comuna avea o suprafață de 60778,79 ha din care teren agricol 6635,52 ha iar neagricol de 21143,87 ha., avea 9839 de locuitori, cu sate vechi, atestate prin hrisoave de

	Total comună		REFERENDUMUL LOCAL pentru trecerea comunei Tismana la rang de oraş - 18 mai 2003				
			TISMANA	POCRUIA	SOHODOL	CELEI	TOPESTI
Înscrişi	6121		1939	919	1139	1248	876
Participanți	4050		1345	541	693	856	615
Voturi DA	3895		1269	521	678	842	585
Voturi NU	123		50	16	15	14	28
Voturi nule	32		26	4	0	0	2

primii domnitori basarabi ai Țării Româneşti. Populația ocupată reprezenta 4472 locuitori, în industrie lucrau 2808, persoane, în administrația publică 30 de salariați, prestări de servicii şi comerț 220 salariați, sănătate şi asistență socială 29 de salariați, finanțe şi bănci 20 de salariați, poştă şi telecomunicații 13 salariați, alimentație publică şi turism 40 salariați, sectorul ordine publică 3 salariați, învățământ 120 salariați, restul reprezentând alte domenii de activitate. Structura socio-profesională a angajaților era formată din 750 persoane cu studii superioare, 2020 cu studii medii, 1434 preşcolari şi elevi.

Serviciile publice asigurau unităților administrative şi populației operațiuni bancare prin Cooperativa de Credit şi Agenția CEC Tismana. Alte servicii publice erau asigurate de Percepția rurală Tismana, FDEE Electrica Oltenia S.A. – PE Tismana, oficiul PTTR Tismana, centrala telefonică Tismana, rețeaua de televiziune prin cablu.

Industria era mai degrabă la nivel de oraş: Şantierul ACH Tismana administra două hidrocentrale cu 60 de salariați, SC Hidroservice avea 155 de salariați, şase societăți comerciale pentru exploatarea şi prelucrarea lemnului aveau 166 salariați, SC Tismana S.A. avea 98 salariați lucrând în construcții, rețele de apă şi canalizare, prelucrarea lemnului (vezi imaginile) pe lângă alte trei societăți private, în acelaşi domeniu, cu 15 angajați. Arta Casnică Tismana funcționa cu 45 de angajați, SC Agromec avea 20 angajați, Stația de captarea apei Isvarna, 27 angajați, Ocolul Silvic Tismana, 84 angajați, CONSUMCOOP, 47 angajați, Păstrăvăria Tismana, 9

Laborator pentru raze la Centrul de Sănătate – 2002
Jos: Punctul sanitar de la Căminul cultural Topeşti, înzestrat de elvețieni, devalizat înainte de reabilitarea clădirii de către Fundația Tismana.

SC Tismana SA

angajați, patru brutării aveau 55 angajați, două service auto, 6 angajați, Stația PECO cu trei angajați. Mai existau, ateliere de croitorie, mecanică, frizerie şi coafură pe lângă alte 102 societăți comerciale tip SRL cu activități de comerț, servicii şi alimentație publică, cu 289 de angajați.

Asistența medicală era asigurată de un Dispensar Uman tip P+2, cu 6 medici şi 8 asistenți, un Centru de Sănătate cu 8 paturi deservit de 2 medici, 2 asistenți, un îngrijitor, un laborator de analize medicale cu un asistent angajat, 2 cabinete stomatologice, un Dispensar Veterinar cu un medic şi 4 tehnicieni veterinari calificați. În sate erau patru puncte de însămânțări artificiale dar şi naturale, taurii, armăsarii şi vierii fiind autorizați. Pe lângă Farmacia Umană exista şi o Farmacie veterinară.

Învățământul asigura toate formele de învățământ preuniversitar. Pentru învățământul preşcolar existau 14 săli de grădiniță, 298 copii şi 14 educatoare, pentru cel primar, 22 săli de clasă, 374 elevi, 22 învățători, pentru gimnaziu, 23 săli de clasă, 382 elevi, 39 profesori, pentru liceul industrial „GSI Tismana", 13 săli de clasă, 177 elevi şi 17 profesori iar învățământul profesional dispunea de 9 săli de clasă, ateliere şi laboratoare, 143 elevi şi 15 angajați ca personal auxiliar.

Activitățile culturale se desfăşurau prin şase cămine culturale, o bibliotecă publică în centru cu un număr de 10180 volume şi cinci biblioteci şcolare cu un total de 27446 volume. Aveau loc trei mari festivaluri la 25 martie, 15 august şi 30 noiembrie. În comună existau 17 lăcaşuri de cult, din care, Mânăstirea Tismana, atestată prin hrisov domnesc în secolul al XIV-lea, două schituri construite în anii 1714 şi 1715, trei biserici

Utilaje în curtea SC Tismana SA

Tismana văzută din vârful Cioclovina

din sec. al XVIII-lea iar restul construite în ultimele două secole. Monumente ale eroilor erau construite în Tismana (centru), Gornovița (Nereaz) şi Topeşti (curtea bisericii).

Activitatea sportivă se desfăşura pe Stadionul Tismana, 10500 mp, unde activa şi echipa de fotbal „Energetica". Consiliul Local Tismana proteja prin factorii responsabili 11 parcuri şi zone naturale şi două monumente ale naturii, Castanii de la Nereaz şi peştera Gura Plaiului. Turismul era promovat prin Rețeaua de turism rural ANTREC cu 17 pensiuni agroturistice, motelul Tismana Gară cu 60 de locuri, hotelul Tismana Nord cu 120 locuri, Vila Ursu cu 22 locuri şi Tabăra şcolară „Gura Plaiului" cu 22 locuri. Societatea civilă era reprezentată de Asociația crescătorilor de animale, Asociația de moşneni Sohodol, Asociația Sportivă Energetica, Asociația Elverom şi Fundația Tismana.

Prin toate acestea dar şi prin alte componente care fuseseră omise, precum şi prin detaliile indicatorilor fiecărui capitol care erau şi ei lăsați deoparte, se putea afirma că la vremea aceea comuna Tismana se prezenta ca un mic orăşel iar cererea de trecere a comunei la rang de oraş era îndreptățită. La fişa oraşului Tismana propus spre declarare se adăuga şi bugetul local detaliat pe venituri şi cheltuieli din care detaliem şi estimările propunerilor de venituri pe perioada următoare: în anul 2004, 42260000 lei, 2005, 40620000 lei, 2006, 45480000 lei, 2007, 50500000 lei, la 1 iulie 2005 intrând in circulație leul nou, tăind 4 zerouri din leul vechi..

După referendum şi înaintarea documentelor la județ a urmat o perioadă de inactivitate generată de vacanța

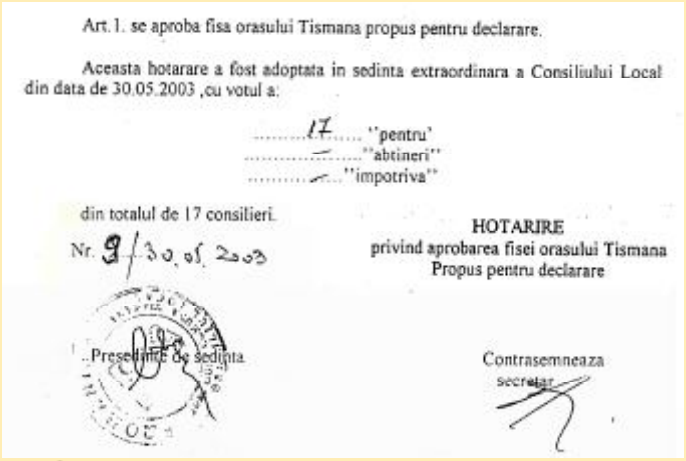

Art.1. se aproba fisa orasului Tismana propus pentru declarare.

Aceasta hotarare a fost adoptata in sedinta extraordinara a Consiliului Local din data de 30.05.2003 ,cu votul a:

17 "pentru"
"abtineri"
"impotriva"

din totalul de 17 consilieri.

HOTARIRE
privind aprobarea fisei orasului Tismana
Propus pentru declarare

Nr. 9/30.05.2003

Presedinte de sedinta

Contrasemneaza
secretar

parlamentară. Având probabil în vedere că în anul 2004 aveau loc alegerile, Prefectura Județului Gorj şi Consiliul Județean Gorj transmit mai departe Guvernului României, Ministerului Administrației şi Internelor, prin adresele, respectiv, cu Nr. 5297/20.11.2003 şi Nr. 21766/20.11.2003, *„propunerea de organizare ca oraş a comunei Tismana din județul Gorj, avizată de Comisia tehnică de amenajare teritoriului şi urbanism aprobată de Comisia Județeană Consultativă"*

Parlamentul României adoptă Legea nr. 83/2004 pentru declararea ca oraşe a unor comune, care va intra în vigoare de la 10.04.2004. În Art. 1.(1) Se aprobă declararea ca oraşe a unor comune din diverse județe, (printre care şi Tismana) şi (2) Denumirea şi componența comunelor declarate oraşe sunt prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta lege. Se preciza: *„Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în şedința din 17 februarie 2004, cu respectarea prevederilor art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată. Semnează PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR, VALER DORNEANU. Adoptată de Senat în şedința din 18 martie 2004, p. PREŞEDINTELE SENATULUI, DORU IOAN TĂRĂCILĂ, Bucureşti, 5 aprilie 2004."*

Cu aceasta, localitatea Tismana trecea la rangul de oraş la 10.04.2004 şi va fi adăugită ca atare, în linia de tabel 1531 din legea 351/2001 – secțiunea IV, **5.6. Localități urbane de rangul III,** specificând că adăugirea fusese făcută conf. Legii nr. 83/2004.

Amintim şi inițiativa celor patru deputați de Gorj, care nu fuseseră informați probabil că din noiembrie 2003, toată documentația privind propunerea Tismanei ca oraş luase deja drumul parlamentului. Bănuim insuficienta colaborare între conducerea județeană şi deputați sau exasperarea ultimilor că aprobarea de la Bucureşti întârzie. Poate era şi una şi alta dar lipsa de coordonare caracterizează întreaga clasa politică românească. Pe de-o parte preşedintele Consiliului Județean şi premierul României acționează pe post de „şefi", convinşi că doar în „pixul" lor stau deciziile ce pleacă la parlament. Pe de altă parte, deputații consideră corect că de la ei trebuie să plece legile, neconsiderând necesară semnarea documentelor şi aprobarea lor la județ. Aceasta reiese din faptul că expunerea de motive pe două pagini şi ceva a deputaților inițiatori, singurii semnatari, este un rezumat al „Statutului comunei Tismana". Forma inițiatorului este o copie a legii, un şablon de la alte oraşe, iar *„Documentația anexă în susținerea inițiativei legislative"* este o altă copie ce fusese deja întocmită.

Superficialitatea întocmirii acestei documentații anexă este dovedită în ambele cazuri şi la conducerea județului şi în cazul deputaților. La județ lipseşte coloana *„Denumirea oraşului"* fiind completate doar coloanele *„Localități componente ale oraşului"* şi *„Sate ce aparțin oraşului"*. În documentul deputaților, aceiaşi omisiune iar articolele de lege din pachetul „Inițiativei legislative" depusă cu nr. 62/17.12.2003 la Biroul Permanent al Camerei Deputaților capătă formele: Art. 1.(1) *Comuna Tismana, județul Gorj se declară oraş* (Sic!) şi (2) Satele: Pocruia, Sohodol, Celei, Costeni, Gornovița, Topeşti, Vîlcele, Vînăta, Izvarna şi Racoți aparțin oraşului Tismana. Registratura Camerei Deputaților face la rândul ei două greşeli. Prima, nu verifică faptul că se mai depusese o asemenea inițiativă legislativă cu o lună înainte, a doua, articolele legii nu respectă titulatura conform legii 351/2001 – secțiunea IV, la Tismana declarându-se oraş **comuna** nu **localitatea/localitățile componente ale oraşului** cum a fost cazul oraşului denumit Turceni unde localitățile componente Turceni şi Jilțu erau declarate oraşe (rang III) iar satele ce

Primarul Ion Luculescu şi Nicolae N. Tomoniu preşedintele comisiei care a întocmit expunerea de motive, extrasă din „Statutul comunei Tismana."

aparţineau oraşului rămâneau sate de rang V, ultimul rang din categoria localităţilor.

Deşi era de aşteptat ca iniţiativa legislativă a celor patru deputaţi să nu fie admisă, ea a fost inclusă ca Propunere Legislativă pl-x/12/03.02.2004, spre nemulţumirea senatorului Mircea Alexandru: *"De la punctul 21, domnule preşedinte, nu de la punctul 20, toate localităţile s-au înfiinţat deja şi există..." "21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 şi 28. Sunt localităţi înfiinţate deja prin lege."* Domnul Doru Ioan Tărăcilă: *"Ar trebui să le respingem ca inadmisibile, dacă am fi în altă parte. Fără obiect, pentru că au fost rezolvate prin lege."* Domnul Florin Hriţcu: *"Domnule preşedinte, comisia a examinat propunerile legislative şi a hotărât respingerea acestora"*

Aşadar, Plenul Senatului, cu 86 de voturi pentru şi 3 abţineri, aprobă raportul comisiei şi respinge propunerea legislativă a deputaţilor de Gorj împreună cu alte 7 propuneri de acest fel, total inoportune dacă priveau oraşe deja înfiinţate conform unor iniţiative anterioare

§1.6.4. Consecintele superficialitatii si lipsei de experienta parlamentara

Dacă factorii de decizie politici se aplecau asupra tuturor aspectelor legate de legile aprobate în parlament, ar fi observat că satele ce aparţin de noile oraşe vor întâmpina mari greutăţi în dezvoltarea infrastructurii lor. Acestea nu au putut iniţia proiecte prin programul Shapard sau altele asemenea proiecte pentru că erau, nu-i aşa, localităţi de „oraş". Iată o interpretare cât se poate de falsă! Cei patru deputaţi ar fi trebuit nu să iniţieze o lege peste altă lege, ci să observe greşeala completând legea deja propusă cu nişte amendamente prin care să se precizeze că satele ce ţineau de noile oraşe **trebuiau să beneficieze primele de programul Shapard pentru că ele ajunseseră acum de rang V, ultimul, prin legea nr. 83/2004**. Pentru că legea prevedea că **doar Tismana**, localitatea componentă a oraşului Tismana nou declarat, **era oraş de rang III,** nu şi amărâtele de sate, unele aflate la 8 km depărtare de centru. Legea 351/2001 – secţiunea IV, 5.6. Localităţi urbane de rangul III, adăugase ca oraş DOAR LOCALITATEA TISMANA. Satele ce ţineau de oraşul Tismana nu puteau fi adăugate la capitolul „Localităţi urbane" şi era mai mult decât evident că ele nu puteau fi adăugate decât **conform legii 351/2001, ANEXA Nr. IV, LOCALITĂŢI RURALE, 1.0. Ierarhizarea localităţilor rurale pe ranguri,** iar ierarhizarea localităţilor rurale pe ranguri era următoarea: rangul IV, sate reşedinţă de comună şi **rangul V, sate componente ale comunelor şi sate aparţinând municipiilor sau oraşelor.**

Iată cum sa ajuns ca prin superficialitatea legiuitorilor, satele cele mai slab dezvoltate ale unei comune să fie considerate oraş de rang III (Sic!) Adică, să fie şi mai mult frustrate de fonduri pentru dezvoltare iar locuitorii lor săracii, să plătească şi impozite de… oraş. Bineînţeles că asemenea gogomănie politică, a fost taxată ca atare de cei care votaseră la referendum iar vocile care cereau revenirea la comună, se făceau tot mai auzite. Consiliul Local Tismana, Consiliul Judeţean şi Prefectura au trebuit să găsească alte soluţii pentru a suplimenta bugetul local care să facă faţă provocărilor subdezvoltării satelor. Consiliul local şi cel judeţean au trebuit, ca la limita interpretării legilor, să amâne un timp satele de la impozitele stabilite pentru oraş. Consiliul local Tismana decisese ca să plătească dările la fel ca mai înainte chiar şi pentru suburbiile oraşului, Ungureni, Ciocârlii şi Mahala. Dar după un timp, guvernele, mereu în lipsă de bani, au aplicat politica paşilor mărunţi prin normele de aplicare a legii şi în legislaturile următoare taxele de oraş au sufocat populaţia săracă. Interdicţia oraşelor mici de a accesa fonduri europene pentru infrastructură a contribuit esenţial la subdezvoltarea oraşului. Au durat deci ceva ani, până când, treptat, căile de comunicaţie s-au modernizat iar toate satele au fost asfaltate. La acest lucru a contribuit şi faptul că Tismana are pe raza lui mulţi kilometri de drumuri judeţene şi naţionale care au fost modernizate prin proiecte ce nu implică alocări de bani de la bugetul local. Ceea ce a permis circulaţia mărfurilor, dezvoltarea comerţului, a construcţiilor şi în satele de rang V care fuseseră defavorizate printr-o formulare şi interpretare superficială a legii.

Demersurile din anii 2003-2004 făcute de Nicolae Mischie, preşedinte al CJ Gorj şi de autorităţile locale pentru ca Tismana să devină oraş au fost însă corecte. Pentru că s-a dovedit ulterior că alocările bugetare de la nivel judeţean şi central au fost mult mai mari decât dacă Tismana rămânea comună. Şi totuşi, n-a fost ce s-a vrut. Nimeni nu se gândea atunci că după întocmirea fişei pentru declarare oraş, Legea nr. 83/2004 nu va fi nici bine formulată, nici corect interpretată, satele vor avea de suferit iar în spontanul locuitorilor rămas ideea că singurul rezultat al declarării oraşului Tismana a fost doar mărirea taxelor şi impozitelor fiecăruia.

§1.6.5. Consecinţele apariţiei propagandei politice după declararea oraşului Tismana

Faptul că nu s-au putut aloca bani prin proiectele Shapard, care vizau satele, a fost un neajuns al guvernului Năstase care n-a inclus în acest program şi oraşele mici. Cu toate acestea, existau totuşi şi alte proiecte pentru dezvoltare locală iar căminul cultural Topeşti a fost reabilitat pe un astfel de proiect derulat prin Fundaţia Tismana. Totuşi, neajunsurile provocate de noul rang de oraş al Tismanei au dus la consecinţe dramatice. Solidaritatea consilierilor filialelor locale ale partidelor politice mari din Tismana care, în legislatura 2000-2004, nu-şi puneau piedici în caz de aprobare a unui proiect major pentru bunăstarea comunităţii s-a destrămat. Au urmat alegerile locale din data de 6 iunie 2004 şi declararea Tismanei a devenit subiect de propagandă politică deşi nu trecuseră de atunci decât două luni. După alegeri, paradoxal, gâlceava politică s-a accentuat. Noii consilieri cereau proiecte de infrastructură pentru sate şi arătau cu degetul spre vechiul

primar Ion Luculescu şi spre vechii consilieri care aprobaseră trecerea la rang de oraş.

Din cauza împărţirii consilierilor în tabere politice ireconciliabile, multe proiecte benefice pentru oraş nu mai obţineau majoritatea. Proiectul de reabilitare a centrului civic Tismana a fost respins mai bine de un an. Peste toate, au început ingerinţele preşedinţilor de filiale politice de la judeţ în întocmirea listelor de propuneri de consilieri locali. La alegerile locale din anul 2008, procesul s-a accentuat şi mulţi din vechii consilieri şi preşedinţi de organizaţii politice din Tismana nu au mai fost agreaţi pe locurile eligibile din liste. Astfel, în legislatura 2008-2012 sub ingerinţa preşedintelui PNL, Dan Morega şi apropiatului său Ion Crăciunescu organizaţia PNL Tismana nu a mai reuşit decât alegerea unui singur consilier şi acela prin redistribuire. Schimbările de conducere au avut loc în acest fel şi la alte organizaţii. Consilierii au migrat de la un partid la altul, luptele ierarhice în interiorul organizaţiilor a atins paroxismul, impunându-se cei care deţineau pârghii economice ce puteau asigura băneşte propaganda partidului la nivel local şi chiar judeţean. Interesele economice şi propaganda politică a influenţat viaţa politică nu numai a organizaţiilor dar şi viaţa politică, culturală şi sportivă a oraşului. Începând cu legislatura 2008-2012, sediile organizaţiilor PNL şi PSD au fost închise având alte destinaţii. „Cupa satelor la fotbal” iniţiată de PNL Tismana a fost suspendată din cauza certurilor între consilieri. Manifestările cultural artistice şi festivalurile nou înfiinţate nu au fost perpetuate la schimbarea autorităţilor locale.

Această experienţă tristă, a ingerinţelor conducerilor politice de la nivel central şi judeţean, care au suprimat libertatea de acţiune a organizaţiilor politice, s-a generalizat în toată ţara, culminând cu ordonanţa de urgenţă din anul 2014 care a permis migraţia consilierilor chiar pe timpul legislaturii, nu doar la terminarea legislaturii ca până acum.

Astăzi se clamează o reconciliere naţională şi un alt mod de a face politică. Dar după linşajul şi diversiunile trusturilor private de televiziune, care de departe de a fi stopate se particularizează, slabe speranţe. Fiecare ziar şi post TV susţine mai la vedere sau mai pe ascuns un partid politic, cel mai vocal având şi cele mai multe „subvenţii” pentru „aburit” electoratul.

Astfel de fabrici de linşaj mediatic, cu prezentatoare de „ştiri alese” şi moderatoare cu voce stridentă, plină de vocale miorlăite îndelung, numai bune de acoperit invitaţii ce nu ţin „calea”, vor fi pe viitor evitate de public. Dar lasă urme adânci în felul civilizat de a vorbi al românilor, dialogul e înlocuit cu monologul forţat al gângăvitelor-redactor, care pun zece întrebări fără să asculte niciun raspuns sau, dacă sunt mai mulţi invitaţi, se lasă cu o hărmălaie ce nu mai poate fi ţinută în frâu. În aceste condiţii cine să mai observe că, printr-o lege prost interpretată şi aplicată, satele de rang V sunt impozitate ca oraş de rang III, fiindu-le interzise fondurile nerambursabile de la Uniunea Europeană ?

Comunele mai „răsărite” ce au fost făcute „oraşe” în guvernul Năstase au fost depăşite net în dezvoltare de multe alte comune! Dar în clasa politică nu mai contează demult bunăstarea electoratului ci vorbăria la televiziunile plătite, ca să se acopere interesele personale şi de grup mafiot.

Sus: prima stemă a oraşului Tismana creată digital de Nicolae N. Tomoniu. **Jos:** după anul 2008 s-a eliminat stema României din totalul simbolurilor. *Stema actuală. Se execută versiuni centralizat, se aleg şi se aprobă de Cons.Loc. Se trimite varianta la minister.*

Rândul de sus, de la stânga: Chiricescu Vişinei - PD, Văcaru Doru - PSDR, Semenescu Ion PSDR, Buzianu Costel - PNR, Popescu Ion - PD, Grecu Iulică - PDSR, Jerca Constantin - PNL
Rândul din mijloc, de la stânga: Dăianu Nicolae - ApR, Motrescu Vasile - PSDR, Văduva Mihai - INDEP, Sipanu Alexandru - PDSR, Tivig Gheorghe - PSD, Văcaru Gelu - PDSR
Rândul de jos, Tomoniu Nicolae - PNL, secretar Mindoiu Dorel, primar Ion Luculescu, Slivilescu Ana - PDSR, Foca Victor - PS, Nănescu Ilie - PS, după semnarea fişei oraşului Tismana, la 30 mai 2003.

BOGDAN LUPESCU - (n 1973, Bucovina)
publicist, redactor formula AS.

Comoara din cufărul de lemn

Bogdan Lupescu

Îl țin în palmă. Îl privesc cu atenție. Un petic de pânză roşie, cu frunze din fir de aur răsucit peste borangic.

O țesătură de o frumusețe regală, care a străbătut întinderi de veacuri, până să ajungă aici, în casa asta bătrânească din munți, în stăpânirea unui om care a păstrat-o ca pe o taină, cu teamă şi venerație.

De pânza roşie e prins un cartonaş, pe care un condei a scris foarte citeț, cândva, cu slove bătrâne: "Din Mantia lui Mircea cel Mare, de la Mânăstirea Cozia, înmânată mie de un călugăr de acolo, în anul 1908. Cu ocazia vizitei mele cu alți colegi".

"E scrisul bunicului meu", spune bărbatul din fața mea. "O moştenire lăsată înainte să moară. Bucata asta de stofă a învelit, cândva, trupul marelui domnitor al Munteniei. Face parte din mantia sa. Petecul ăsta, pe care vântul ar putea să-l ia ca pe o frunză, este o relicvă istorică."

Foarfecele călugărului de la Cozia

Suntem în satul Tismana, la poalele străvechii mânăstiri cu acelaşi nume, învăluită în negurile Vâlcanului. Am ajuns aici chiar în ziua primelor ninsori de noiembrie. E foarte frig. Şedem în singura odaie încălzită a lui Crişan Rădulescu, nepotul, azi în vârstă de 66 de ani, al vestitului Ghiță D. Barbu Bărbulescu, mare zugrav de icoane şi de biserici din nordul Olteniei, născut în 1883 şi decedat în 1967. Alături, pe podea, se află un cufăr din lemn, cu litere încrustate artistic - "1923 Cr. GB. Tismana", în care e adunată o adevărată comoară: documente străvechi, lăsate de bunic urmaşilor săi. Multă vreme, cei din familie n-au ştiut nimic despre tezaurul din casa lor. Bunicul Ghiță fusese un om posac, taciturn, poate şi fiindcă fusese persecutat amarnic de comuniști: chiabur, exploatator al poporului, fusese închis multă vreme, confiscându-i-se toată agoniseala vieții. Aşa-l descrie şi nepotul Crişan: un om ursuz, reținut, ce-şi arăta afecțiunea indirect, nu prin mângâieri şi vorbe, ci prin lucruri făcute pentru alții. "Doar o singură dată, demult, mi-a arătat bucățica de pânză. Eram prin clasa a patra, îmi plăcea istoria, tot voiam să aflu despre voievozi, lupte... Îl băteam la cap, îl întrebam despre Mircea cel Bătrân... Atunci mi-a povestit scena de la Cozia, când un călugăr din mânăstire a tăiat cu foarfecele o bucată din mantia aflată în tezaurul de acolo. Când am văzut-o, am vrut s-o iau la şcoală, să mă laud şi eu la copii, dar bunicul mi-a spus, răspicat, nu! Şi nu a rămas." Decenii la rând de tăcere, cât a fost comunism...

Cozia, locul de unde a plecat povestea

Zugravul Gorjului

Pictorul Bărbulescu

În anul acela, 1908, faima lui Ghiță Barbu Bărbulescu era în creştere. Elev şi ucenic de suflet al celebrului artist Costin Petrescu, prieten apropiat al marelui pictor de biserici Iosif Keber, tânărul zugrav gorjean din Tismana era deja binecunoscut în lumea mânăstirilor. Dovada - Medalia şi Diploma de Onoare, primită personal şi semnată de însăşi regina Elisabeta a României. Alături, păstrate în acelaşi cufăr din lemn, numeroase alte distincții pentru cele peste 50 de biserici pe care le-a pictat prin toată Oltenia, în Vâlcea, Dolj, Gorj, Mehedinți. Cât priveşte fragmentul din mantia de la Cozia, el reprezintă, probabil, prețul în "natură" al unor sfinți pictați de zugravul de la Tismana, pe frescele de la Cozia. Purpura tivită cu aur ajunsese, oricum, pe mâini bune. Ghiță Bărbulescu îi prețuia pe eroii istoriei, ca pe sfinții din icoane. Odată, i-a povestit nepotului său, Crişan, că atunci când primise bucata de purpură cu broderie în filigran, el văzuse, la mânăstire, mantia lui Mircea, întreagă. Că arăta întocmai ca în tablourile care-l înfățişează şi ca în celebra pictură din bolnița de la Tismana, păstrată din vremea voievodului. "O mantie până la glezne, tivită cu aur, prinsă într-o parte, pe umărul drept".

Legământul de taină

Petecul regal

Cufărul vechi, din lemn, e larg deschis. Unele documente sunt răsfirate pe masă, în fața noastră. În plină amiază, afară e-ntuneric, din pricina negurii ude, prevestitoare de ninsori timpurii. Nevasta lui Crişan ne aduce ceai. Ne aflăm chiar în odaia lui

Gheorghe, bunicul pictor. Nepotul încearcă să ne trezească în închipuire cum arăta încăperea odinioară, cu masa din lemn masiv, două paturi, şevaletul îndreptat spre fereastra dinspre răsărit, şi omul acela tăcut, aplecat spre icoanele pe care le picta, pregătindu-se mereu pentru ele, cu post şi rugăciune, implorându-L în faţa pânzei albe pe Dumnezeu - "cu lacrimi" uneori - să-i arate calea spre chipurile sfinţilor. Iată semnătura de preţuire a reginei Carmen Sylva, portretul unui strămoş, erou în războiul de independenţă, mulţimea de medalii şi diplome culturale cu care nu s-a lăudat niciodată, acest strămoş cu mustaţa îngustă şi părul brun, mărunt şi sârmos, aşa cum îl arată pozele, până la bătrâneţe. Toată viaţa lui a păstrat fragmentul din mantia domnească în cufărul ăsta, pe care l-a ferit de privirile curioase, ascunzându-l, adesea, în podul sau pivniţa casei, ori la el în odaie, tresărind, prin somn, la orice zgomot al nopţii. Un cufăr în care îşi ascundea întreaga viaţă, fotografii, corespondenţe, desene, documente de război, diplome, tăieturi din ziare, cărţi şi icoane vechi (una sculptată, tocmai din secolul al XIV-lea), proiecte de pictură ale unor biserici pe care le-a zugrăvit singur, c-un har şi-o meticulozitate ce-au uimit oamenii acelor vremuri. Preţ de peste un secol, relicva voievodală a fost păstrată aici, în lada de lemn, ferită de lumină şi praf. Abia cu câteva săptămâni înainte să moară, bătrânul îi spusese nepotului său: "Dacă carecumva mă ia Dumnezeu, rogu-te-aş să ai grijă de lucrurile din cufărul meu."

Petecele poveştii

Nepotul Crişan, în faţa casei bunicului

"Îi tot ziceam: «Nu mai dormi, măi omule, cu lada la cap!»", intră în vorbă şi nevasta lui Crişan, Daniela. "Era obsedat să nu se piardă lucruri din ea, să nu se joace copiii. Mă tot ruga să nu zic nimic, pe unde merg, să nu afle securiştii ăia de la judeţ..." Crişan tace şi priveşte în pământ. Îmi dau seama că şi nepotul seamănă, ca fire, destul de mult cu bunicul său. Tot închis în el, zăvorât la vorbă, nu prea-i place să se laude cu amintirile. Asta, deşi e şi el strângător de lucruri vechi. Fost geolog, absolvent de Universitate, a moştenit şi patima pentru istorie a bunicului său. Nici după 20 de ani de la căderea comunismului, el tot nu spusese nimănui despre cufărul lăsat moştenire, ci numai prietenului său cel mai bun, profesorul Nicolae Tomoniu. "Tot comuniştii ne conduc. Ăştia care-s acuma la putere l-au băgat la puşcărie pe «chiaburul» de bunicu'", zicea Crişan, refuzând să înstrăineze obiectele familiei. Astfel că, abia prin anul 2011, cei doi prieteni se hotărăsc să coboare din pod cufărul misterios. Îl cercetează lucru cu lucru şi rămân uluiţi. Fiind priceput la metale nobile, Crişan Rădulescu scoate cu penseta un fir din bucata de pânză şi îl testează cu substanţa numită "apă regală": era aur pur! Într-un târziu, decide să meargă cu fragmentul de stofă la Cozia, vestita mânăstire ctitorită de Mircea cel Mare în 1388, convins fiind că mantia acestuia mai există acolo. Voia doar să vadă locul de unde fusese tăiată bucata de pânză ("undeva în dosul mantiei", îi spusese bunicul), ca să pună cap la cap "peticele" poveştii. Starețul Coziei, Arhimandritul Vartolomeu Andronie, ascultase uimit mărturisirea lui Crişan, ce părea atât de veridică, dar, din păcate, Mantia voievodală nu mai era în Mânăstirea Cozia, prădată şi jefuită, adesea, de comorile ei.

Asemenea sfintelor moaşte

Diploma reginei Elisabeta

Nepotul Crişan nu a renunţat, totuşi, la cercetări. O bucată din petecul roşu a plecat spre Banca Naţională, pentru a fi testată la Bucureşti. Ea ajunge la domnul Mircea Perpelea, director în cadrul BNR, care o supune atenţiei colegilor de la Muzeul Băncii. Privind ţesătura şi punând laolaltă informaţiile existente, aceştia consideră că piesa merită toată atenţia. "Mi-aş dori foarte mult ca această pânză să se întoarcă la Cozia. Eu sunt vâlcean, am mers de-atâtea ori acolo, ştiu ce-ar însemna asta pentru credincioşii mânăstirii, pentru toţi oamenii locului. Ar fi ceva extraordinar!", avea să mărturisească. "Într-adevăr, ar fi o sărbătoare sfântă să reuşiţi ca fărâma de mantie să se întoarcă acasă", îmi va spune şi părintele stareţ Vartolomeu. "Această pânză, aparţinând celui mai mare domn al Munteniei, care l-a avut pe însuşi Sfântul Nicodim de la Tismana «sfătuitor întru cele dumnezeieşti», în luptele sale pentru salvarea creştinătăţii, ar preţui asemenea unor sfinte moaşte. Nu contează că e doar un petic. Valoarea lui spirituală e la fel de mare. La euharistie, fiecare strop din potir înseamnă Hristos. Fiecare fărâmă de pâine. Fiecare bucăţică din timpul acela înseamnă timpul ăsta!", spune starețul.

Sub tutela Băncii Naţionale

La Monetăria Statului este comandată confecţionarea unei cutii speciale, un fel de raclă în care să fie păstrată preţioasa fâşie de stofă. Octavian Schen, directorul Monetăriei, ne confirmă realizarea acestei racle, pe care a retrimis-o apoi Băncii Naţionale. La numai câteva săptămâni, BNR emite o monedă comemorativă, înfăţişându-l pe Mircea cel Mare ca-n renumita pictură votivă de la Cozia, iar pe verso, biserica mânăstirii. Se împlineau 625 de ani de la urcarea pe tron a lui "în Hristos Dumnezeu, binecredinciosul şi de Hristos iubitorul şi singur stăpânitorul Mircea, mare voievod şi domn..."

Fotografie de epocă: G. Barbulescu, întors de pe front

În prezent, fragmentul din mantia sa se află chiar la guvernatorul Băncii Naționale, domnul Mugur Isărescu, care doreşte să înceapă demersurile pentru testarea finală. Muzeul Național de Istorie e singura instituție specializată în realizarea unor asemenea analize, aveam să aflăm de la directorul acesteia, domnul Ernest Oberländer-Târnoveanu. "Ştiu de mult de această bucățică de pânză. Aşteptăm cu nerăbdare să fie adusă la noi. Deținem astăzi întreaga tehnologie pentru a stabili proveniența acestei relicve. Avem specialişti, putem realiza analiza stilistică a țesăturii, a firelor textile, a pigmenților cu care a fost vopsită. Ar fi un moment istoric foarte important, întrucât azi nu se mai păstrează niciun obiect personal al marelui domnitor".

În ce-l priveşte pe nepotul Crişan, el nu doreşte decât să țină, pe mai departe, cufărul familiei, aşa cum l-a moştenit. Întreg! El ştie cu inima că ce i-a spus înaintaşul său este adevărat. Nu-i trebuie altă dovadă mai puternică. A ieşit la pensie, duce lipsă de bani, dar nu se plânge. I-a părut rău chiar şi să taie, atunci, bucata de pânză, s-o înstrăineze la Bucureşti. "Nu doresc decât să las moştenirea bunicului mai departe, fetei mele şi nepoților mei. Fiecare fărâmă, fiecare petic de hârtie din cufăr contează. Asta ne ține. Să ştim cine-am fost. De unde coboară neamul. Asta este adevărata comoară lăsată moştenire de pictorul de icoane Gheorghe Barbu Bărbulescu, bunicul meu".

Sursa: http://www.formula-as.ro/2014/1144/acasa-1/comoara-din-cufarul-de-lemn-18543

Muntele cu comori

Steiul Coziei, peştera comorii lui Matei Basarab

- Când spui Tismana, gândul îți zboară spre mânăstirea din nordul județului Gorj, o comoară a spiritualității ortodoxe. Puțini sunt cei care ştiu că dincolo de ogrăzile monahale, acolo unde încep să crească Munții Vâlcan, care despart Oltenia de Ardeal, o puzderie de peşteri săpate în piatră ascund comori din lumea reală, măsurate în aur greu. Comoara Sfântului Nicodim, ctitorul Mânăstirii Tismana, comoara lui Matei Basarab, marele domnitor al Munteniei, ba chiar şi tezaurul Băncii Naționale a României, ascuns din calea ruşilor, într-o grotă, în preajma celui de al doilea război mondial. Dar bijuteria cea mai de preț este, cu siguranță, un pergament aparținând lui Matei Basarab, o hartă desenată de mână, care arată ascunzişul tezaurului domnesc. Un document dispărut sau dosit, deşi este o relicvă istorică fără preț. Ispite suficiente, pentru ca într-o zi de noiembrie să porneşti spre povârnişurile de piatră din nordul Tismanei, ca să afli taina atâtor poveşti -

Sohodolul

Darul bunicului

Chiar şi acum, după atâția ani, căutătorul de comori Nicu Frățilescu încă se mai teme. Trăieşte singur deasupra satului Sohodol, în apropierea Mânăstirii Tismana, în două căsuțe bătrâne de două veacuri. Ajungi greu la el, pe-o hudiță îngustă şi desfundată, ce suie abrupt spre păduri. Dar şi mai greu e să pătrunzi în ograda lui întinsă pe-un mal de deal, căci gazda nu răspunde la strigările noastre, iar câinii se-oțărăsc cu clonții dezveliți. Iese târziu, rămânând, bănuitor, pe pridvorul casei, şi nu răspunde la întrebări până ce nu aude "parola": venim din partea profesorului Tomoniu, de la Tismana, un om în care Frățilescu are deplină încredere. Totuşi, mai dă un telefon pentru confirmare, după care dispare iarăşi în casă, făcându-mi semn să aştept. "Oare mai vine, sau m-a lăsat aici?", mă întreb în timp ce frigul îmi pătrunde în oase.

Hudicioara pe care am ajuns se numeşte "a Bureților" şi urcă în sus, către munte, la fel ca toate celelalte ulițe ale satului, care se cațără şi ele spre înălțimi. Aşezat la poalele sudice ale Vâlcanului, vecin, peste crestele sale, cu Țara Hațegului, şi la apus, cu Țara Cloşanilor, Sohodolul Tismanei a fost, şi el, cândva o țară domnească, țara regilor Basarabi, a căror amintire e vie, încă, în conştiința localnicilor şi în poveştile despre comorile ascunse în munți. În stâncile de piatră ce înconjoară localitatea sunt sute şi sute de peşteri adânci şi întortocheate, despre care se spune că încă adăpostesc comori uriaşe, ascunse acolo de-a lungul istoriei...

Frățilescu apare, în sfârşit, în ograda casei, îmbrăcat c-o haină lungă, de piele, cravată şi pălărie pe cap. E felul lui de-a spune că e dispus să vorbească, că mă consideră demn de încrederea lui. Ştie de ce am venit şi încuviințează cu o resemnare în care se mai simte mânia: "Da. Pergamentul este al meu!". L-a ținut ascuns ani şi ani, l-a descifrat şi l-a contemplat de mii de ori, i-a înfierbântat speranțele şi i-a aprins visele, şi a plătit pentru asta înzecit. Ce vreau să ştiu mai mult? De pe dâmbul din curtea casei îmi arată apoi Sohodolul, satul în

care pe jumătate din oameni îi cheamă Frățilescu, în care mulți purtau până nu de mult porecla "de-a lui Basarabă". Îmi zice de străbunica sa, Irina, care era fiică de logofăt domnesc şi a moştenit cam un sfert din sat (are şi documente doveditoare), de bunicul său, Frățilescu V. Nicolae, mare vânător, care, chiar înainte de moarte, i-a lăsat moştenire pergamentul acela înscris pe piele, cu semnătura lui Matei Basarab. Îl vede şi acum înaintea ochilor. O piele de viţel, scrisă cu litere vechi, slavone, purtând sigiliul domnesc. O hartă a lui Matei Basarab, indicând ascunzişul unei comori. "Îl țineam în brațe pe bunicul meu, pe pat. Avea dureri şi plângeam. Eu n-am avut tată, bunicul ăsta m-a crescut pe mine. Era anul 1985, în toamnă, şi dânsul mi-a povestit de comoară, cu exact două zile înainte să-şi dea sufletul. Prin 1938-'40, îi ducea blănuri de animale mari unui om din Baia de Aramă - neam cu noi - un negustor bogat şi bătrân, zis Cosoabă. Avea han acolo, moară, avere. Şi bunicu-i aducea din munte blănuri, urşi, lupi mari, pentru hanul lui. Ca frații erau ei doi. Într-o seară, la un pahar de vin, negustorul i-a arătat pergamentul ăsta: «Mai bine ia-l tu. Mi l-o dat unu' de-a lui Basarabă, din sat de la tine. Zice că-i un înscris, făcut de mâna domnitorului, cu o hartă! Io-s bătrân şi mi-i frică. Îi scris în altă limbă, îi încâlcit, nu ştiu eu cu din astea. Or fi comori blestemate...». Pe urmă, imediat, a venit războiul, comunismul. Şi lui bunicul i-a fost frică, nu s-a băgat. Mi l-a dat mie, şi eu n-am putut să mă țin. Eram tânăr, visam nopțile aur. După câteva luni am pornit să caut comoara lui Basarab".

Din mila lui Dumnezeu, Io, Matei Voievod...

Ieşim din curtea casei, şi Nicu Frățilescu mă duce mai sus, spre-un loc unde ulița coteşte către un hău amețitor. Îmi arată în zare, peste întreg satul, o pată albă de stâncă. Se vede vag, în cețuri. Ca un perete vertical, dispus în coloane calcaroase, aşa cum întâlneşti doar prin marile canioane: Steiul Coziei! Acolo, într-un versant, e locul comorii pe care a căutat-o ani la rând! Acum, pe ninsoarea asta, e imposibil să ajungi acolo, zice. Chiar şi vara, trebuie să mergi mult, prin păduri, pe poteci neumblate. Şi dacă ajungi, nu vezi locul. Trebuie să cobori pe funie.

Nicu Frățilescu

Doi ani de zile i-a luat ca să găsească intrarea în Peştera Rotată. Doi ani în care n-a ştiut de el, n-a avut odihnă nici ziua, nici nopțile. L-a căutat pe un unchi de-al său, Frățilescu G. Nicolae, un bătrân cantor, cu studii teologice, care ştia latina, greaca, şi mai ales slavona veche. L-a rugat sub jurământul tăcerii să îi traducă pergamentul. Aproape o lună le-a luat să desluşească slovele acelea vechi, să le compare cu cele din alte documente ale vremii, să pună cap la cap semnele hărții. Era limpede, literă cu literă, dedesubtul schiței comorii scria: "Din mila lui Dumnezeu, Io, Matei, voievod şi domn a toată Țara Românească, azi leatul 7142 (1634 d. H.), luna ghenar..." S-au speriat amândoi. Aveau în mâini, nu doar un tezaur mare (probabil sute de kilograme de aur, după calculele lor), ci şi o relicvă istorică neprețuită. Tăinuirea ei însemna puşcărie, primejdie de moarte. Nicu era însă prea tânăr ca să-i mai stea ceva împotrivă. Şi-a adunat un grup, cu cei mai de încredere oameni pe care îi cunoştea. Munteni tăcuți, care ştiau să țină secrete. L-a chemat pe Romulus Barbu din Motru Sec, un vechi căutător de comori, fost țărănist, ce suferise sub comunişti, şi nu mai avea ce pierde. Au pornit să găsească comoara, pas cu pas, după indiciile pergamentului. Şi-au adus oile-n Steiul Coziei şi au făcut "conac" lângă stâncă, o casă de bârne, în care se adăposteau, zicând că sunt ciobani. Au stat acolo, lângă munte, şi au aşteptat clipa...

"Ne-am dat seama unde era perete zidit de mâna omului, gros de doi metri, dar înăuntru, peştera se surpase chiar la intrare. S-au dărâmat stalactitele de la un izvor subteran. De câteva ori am dinamitat stânca, la intervale rare, apoi dispăream şi iarăşi ne întorceam după un timp. Săpam noaptea, împreună, şi visam cu toții cum o să ni se schimbe viața. Eram deja băgați adânc în grotă, zgomotele noastre nu se mai auzeau afară, spre sat. Săpam, şi-n fiecare zi ne aşteptam să ieşim în «camera» tezaurului. Era vară, anul 1987. Ziceam că suntem atât de aproape..."

Trădarea

La fiecare întrebare mai abruptă, Frățilescu răbufneşte imediat: "Da' de ce mă întrebați asta?" E suspicios, temător, i se pare că ştiu mai multe decât el şi nu vreau să-i spun. Nu s-a lămurit nici azi, pe deplin, despre desfăşurarea evenimentelor. Despre marea trădare. Nici acum n-are toate răspunsurile. Bănuieşte cine i-a trădat, dar nu vrea să spună. Când îşi aminteşte, chipul i se înnegurează ca de moarte. Au fost şase oameni care au venit în acea noapte cu milițienii la coliba din munte, toți înarmați cu puşti de vânătoare. "Erau pădurari. Guță Gheorghe, Vasiloni V. Ion, Aldoiu Constantin, Căpriță M. Mihai. Mi-erau prieteni, vecini, oameni de aicea, din sat. Toți au fost informatori. Unul, Gavrilescu Vasile, zis «Neamțu'», a băgat puşca pe uşă şi-a strigat: «Sus mâinile, că trag!» Din spatele lui au năvălit doi milițieni, trăgând focuri de armă, de avertizare. Ne-au pus cătuşe pe mâini, ne-au culcat şi ne-au pus pistolul la tâmplă: «Ziceți unde-s armele şi sacii cu aur!» Şi-au început să ne bată. Lui Romulus Barbu, de la asta cred că i s-a tras moartea, de la cât a fost lovit numai în cap. Ne acuzau că suntem din Brigăzile Roşii, că suntem spioni. Atâta ne-au bătut până ce am recunoscut. N-aveai cum. Ne omorau acolo. Le-am dat dinamita, am mers cu ei să le arătăm peştera. Totul s-a sfârşit pentru mine, în noaptea aceea. Aveam numai 25 de ani, abia mă căsătorisem."

Călăuză pe Steiul Cozia

Securitatea şi aurul

Milițienii, însă, n-au întrebat atunci de pergament. Nu ştiau. Îi interesa aurul. Le-au ordonat să se prezinte a doua zi la secție, să înceapă ancheta. Dar Frățilescu nu s-

Frățilescu, un "inspector" al peşterilor gorjene

a mai dus. Ştia că doar pentru dinamită ar fi făcut ani buni de închisoare, dar putea fi mult mai rău. A fugit în munți, s-a ascuns prin peşteri, aproape o lună, apoi la mânăstirea Lainici, pierzându-se printre călugări. După un timp, a primit veşti de la un "frate" de-al lor, tot membru al grupării, care i-a spus că sunt şanse să scape. A coborât muntele spre apus, la Cerna-Sat, şi acolo s-a întâlnit cu un profesor de liceu din Severin, pe nume Aurel Pera.

"Era căpitan de Securitate, mi-a spus că nu voi păți nimic, să stau liniştit. M-a urcat într-o maşină şi m-a dus la Severin, într-un birou, unde m-a hipnotizat, mi-a pus ceva în cafea, substanțe din acelea pe care le folosesc spionii, ca să spui tot adevărul. Mi-a zis că voi scăpa de puşcărie, dacă le spun unde e pergamentul. Pergamentul, asta voia el, mai mult decât aurul. Am mers cu dânsul în Steiul Coziei, l-am dezgropat din spatele «conacului» şi i l-am dat. Cu mâna mea i l-am dat. Şi el a pus prietenos mâna pe mine şi mi-a spus «bravo, aşa o să fie bine». După câteva zile, mi-a dat un plic sigilat, m-a băgat într-un Aro de armată şi m-a trimis la gară la Severin, apoi cu trenul până la Bucureşti, la domnul Ioan Talpeş, care în vremea aceea era locotenent-colonel în armată. I-am dat plicul, el l-a deschis şi mi-a pus în față o hartă detaliată a zonei Tismana: «Arată-mi unde e».

I-am arătat, apoi am urcat într-o maşină militară şi împreună cu dânsul am mers la generalul Ilie Ceauşescu, în Ghencea, direct în biroul lui. Ilie Ceauşescu m-a invitat să iau loc într-un fotoliu, m-a servit cu o cafea şi cu o țigară Kent. Pe urmă s-a uitat lung la mine, aşa, şi a zis: «Deci, tu eşti...» A vorbit ceva la ureche cu domnul Talpeş şi s-a întors la mine: «Da, eşti liber. O să trimit un telex la primul secretar Bulucea. Gata.»"

Nici azi, după aproape 30 de ani, Nicu Frățilescu nu pricepe deplin tâlcul celor petrecute în acele zile. Atunci s-a bucurat că e liber, că s-a putut întoarce acasă. După doi ani, Ceauşescu a căzut şi toți oamenii au fost la fel de liberi ca dânsul. Imediat după această libertate, au început să apară în Munții Sohodolului puzderie de căutători de comori, de data asta, cu detectoare super-performante, răscolind peşterile după tezaurele Basarabilor. În Steiul Coziei, l-a prins el însuşi asupra faptei, pe unul Freddy, un american ce privea pe laptop-uri în adâncul pământului, însoțit de-un căutător din Oradea, tot cu cetățenie americană. Săpau chiar în grota lui, în Peştera Rotată! Doar într-o zi au scos un cazan cu 50 de kilograme de aur, dar a fost mult mai mult. De unde ştiau? A fost sfătuit să nu se amestece, că-s implicați şi "alții", servicii secrete, că nu-s veniți aici de capul lor. Nicu nu s-a băgat. Doar a umblat ca nebun pe munți şi i-a văzut pe alții cum se îmbogățesc, unul după altul, din aurul "lui". Chiar şi azi, este o adevărată "iscoadă a munților". Umblă zilnic zeci de kilometri pe jos, peste tot, fiecare clenat de stâncă îl ştie pe dinafară.

Aprig neam, Frățileştii ăştia din Sohodol! Oameni ai locului. Până nu de mult, mulți aveau porecla sau chiar numele de "Basarabă". Unii bătrâni sohodoleni mai spun şi azi, cu emoție, că se trag din stră-strănepoții oştenilor de elită ai lui Matei Voievod. Că sunt "de-a lui Basarabă". Puşcaşii şi tunarii care l-au apărat, timp de zece zile la rând, pe Matei Basarab, în cetatea Mânăstirii Tismana, de asediul oştirilor lui Leon Vodă. Tot ei au fost cei ce-au zidit aici, în Steiul Coziei, peştera unde domnitorul fugar a ascuns întregul tribut strâns din Oltenia, pentru câştigarea domniei. Oştenii de suflet ai lui Basarab. Oameni tari, care ştiau să țină secrete o viață. Sohodolenii sunt recunoscuți pentru asta şi azi. Aşa este şi acest Frățilescu, nepot de logofăt domnesc după acte, care n-a spus nimic vreme de aproape 30 de ani, cumva şi din recunoştință față de securiştii care, totuşi, i-au oferit libertatea. N-ar fi făcut-o nici azi, dacă acum vreo câțiva ani nu l-ar fi căutat acasă chiar Aurel Pera, fostul securist căruia i-a dat, cândva, pergamentul. Acum e profesor la Universitatea din Craiova, lumea a uitat de trecutul lui. Era vară, venise în vacanță, s-a gândit să treacă şi pe la "bunul său prieten" de odinioară. La întâlnirea aceea, Nicu şi-a luat inima-n dinți şi i-a cerut pergamentul. I-a spus, fără ranchiuni şi duşmănie, că-i o moştenire din neamul lui, că l-ar vrea înapoi, doar aşa, ca amintire, căci de mult nu-i mai stă mintea la comori. Pera l-a bătut prieteneşte pe umăr, la fel ca înainte: "Lasă, c-o să ți-l dau eu. Mai treci pe la mine, la Severin, pe la facultate, am auzit că studiezi dreptul, o să te ajut..." "Am mai fost pe la el de câteva ori, dar de fiecare dată m-a dus cu vorba. Mi-am dat seama că n-o să-l mai văd veci de veci."

Cuibul comorilor

Coborâm către sat, căci Nicu trebuie să aprindă focul la casa de rugăciune a bisericii adventiste. De mulți ani s-a "pocăit", trăieşte curat, smerit, fără pofte de înavuțire. Poate că şi ăsta a fost motivul pentru care a dezvăluit toate secretele astea vechi - fiindcă noua religie nu l-a lăsat să mintă. S-a născut de Crăciun, îndată e ziua lui, face 55 de ani. I-e dor de fiica sa, Elena, pe care a crescut-o singur şi care apoi a plecat în țări străine, lăsându-l sihastru aici, cu comorile lui negăsite. Deşi

Pe urmele pergamentului, la oras

Peştera unde a fost ascuns tezaurul României

trăieşte modest, Frățilescu nu se plânge. E om cu carte, a făcut o facultate de horticultură şi alta de drept, a înființat cândva o asociație locală de jurişti, care luptă fără prea mari speranțe pentru retrocedarea pământurilor, inclusiv pentru cele ale neamului său de urmaşi "de-ai lui Basarabă". Mai mult decât comoara îl interesează acum istoria din spatele pergamentului său: Basarabii! Dacă s-ar găsi, documentul lui ar rescrie istoria! De aici, din Sohodol, a pornit totul. Din "cuibul de vulturi" al Sohodolului şi al Mânăstirii Tismana! El ştie locurile, toate semnele tezaurelor străvechi. Sunt atât de multe în jurul unui singur sat! Tot în Steiul Coziei, într-o grotă cu cruce, e aurul ascuns de însuşi Sfântul Nicodim, primit de la cneazul Lazăr al Serbiei, atunci când a venit să înalțe mânăstirile Vodița şi Tismana. Nici azi nu a fost scos tot! Mai încolo, în peştera Chiciura, Tudor Vladimirescu a zidit o altă comoară, căutată îndelung. Şi tot lângă sat, sub culmea Tihomirului, într-o peşteră adâncă şi amplă, a fost amenajată de Matei Basarab o întreagă topitorie de aramă, pentru arme şi podoabe, mare aproape cât o biserică.

Dar domnul Munteniei n-a fost singurul rege interesat de comori. Peste sute de ani, tânărul rege Mihai, împreună cu istoricul său, Ion Conea, aveau să vină şi ei la Sohodol, între 1942 şi 1944, ca să sape cu sătenii, după comori. Câți dintre istoricii de azi ştiu despre aceste evenimente? Chiar şi tezaurul Băncii Naționale, peste 200 de tone de aur, a fost ascuns, între 1944-1947, într-o peşteră aflată deasupra Mânăstirii Tismana. Sohodolenii au ştiut. Aflaseră, mai ales atunci când o maşină din convoiul ce urca spre mânăstire s-a răsturnat din cauza unui podeț rupt şi o cutie cu lingouri s-a sfărâmat pe uliță, în văzul sătenilor. Au ştiut, dar au păstrat secretul. Aşa sunt urmaşii lui Basarabă. Aşa e firea oamenilor pe aici.

Matei Basarab

Un martor de preț

Frățilescu îmi spune că numărul comorilor ascunse încă în munți e nesfârşit. Sunt peste 2000 de peşteri în ținutul ăsta gorjean, întortocheate şi greu accesibile, cele mai bune ascunzişuri cu putință. Pe toate le ştie, cu indicații topografice precise; le-a văzut, le cunoaşte poveştile. Le-a văzut, dar "nu s-a atins", nu-l mai interesează comorile, convins fiind că aurul sminteşte oamenii şi le tulbură sufletele. "Dar sunt sigur că încă mai e mult", zice.

Mărturisesc că, uneori, ascultându-l pe acest om vorbind atât de sec despre lucruri atât de senzaționale, m-am îndoit de spusele lui. Mai întâlnisem asemenea căutători de comori, ce alergau toată viața după o himeră, punând nefericirea lor pe seama unor conspirații ascunse împotrivă-le. Servicii secrete?... Urmăriri şi bătăi ca-n filme?... Sute de kilograme de aur?... Pergamente cu hărți?... Mi se păreau cam prea "puse cu mâna", toate. N-o fi cumva doar o ticluire a minții unui om traumatizat, care-şi exagerează viața ca să se victimizeze? Aşa m-am gândit, până ce am ajuns la Bucureşti şi l-am contactat pe generalul Ioan Talpeş. Surprinzător, cunoscutul om politic, fost director al SIE, mi-a spus foarte relaxat că îşi aminteşte totul, că toate evenimentele din viața lui Nicolae Frățilescu relatate mai sus sunt adevărate. Episodul cu Ilie Ceauşescu... Arestarea şi bătăile încasate de la Miliție, fiindcă au dinamitat muntele şi-au tăinuit un pergament de patrimoniu al lui Matei Basarab... A recunoscut că zona aceea, Tismana-Sohodol, a prezentat mare interes pentru instituțiile statului, datorită densității extraordinare de tezaure, că a fost trimis el însuşi acolo, de Ilie Ceauşescu, ca să le cerceteze şi să le caute. "Îmi amintesc bine povestea, deşi au trecut 27 de ani. Dar pergamentul nu a ajuns la mine. Am văzut nişte cópii într-un plic, s-au vehiculat mai multe variante în acea vreme. Dar originalul nu l-am văzut.

E, într-adevăr, fabuloasă zona aceea, cu toate trecerile acelea spre Banat, spre Hunedoara, spre ținutul momârlanilor... Rar vezi undeva o asemenea concentrație de poveşti cu comori. După plecarea omului din Sohodol, am avut unele discuții cu generalul Ilie Ceauşescu. Mi-a zis: «Du-te tu acolo şi vezi, e ceva?» Am mers la Sohodol dar, din câte ştiu eu, nu s-au început săpături acolo. Atât ştiu. Dar, repet, pergamentul nu l-am văzut. Dacă omul acela ştie mai mult, ar trebui să vină să spună cui i-a dat pergamentul. Să vină să spună!"

Departe, într-un sat din vârful unor munți încă plini de poveşti cu aur, omul care ar trebui să spună a obosit. Nu-i mai trebuie comori. Îşi aminteşte mereu ziua când a ieşit din biroul lui Ilie Ceauşescu şi s-a întors acasă, în Sohodolul lui, ținând în mâini o foaie albă de hârtie. În gară la Tîrgu Jiu erau cordoane de miliție, dar el a arătat foaia şi l-au lăsat să treacă. A mers tot mai departe, către munți, având în mână paşaportul său către libertate. S-a gândit atunci la pergament. Câtă suferință, câte trădări pentru o bucată de piele... El, care l-a avut, a fost singurul care nu s-a îmbogățit din asta. Astăzi, este convins că toți ceilalți au profitat, cumva, că străinii care-au venit mai târziu să sape în peştera lui trebuie să fi ştiut de undeva despre hartă. Acum, toți sunt morți. Cei din grupul lui, cei care l-au bătut, informatorii din sat care l-au trădat şi ziceau că-i sunt prieteni. Toți sohodolenii care-au avut vreo legătură cu comoara. "Toți au murit, numai eu sunt în viață", zice. Şi ăsta i se pare cel mai mare câştig.

(Autorul mulțumeşte în mod special domnului profesor Nicolae Tomoniu, cercetător pasionat al ținutului Tismanei şi director al revistei "Sămănătorul", pentru sprijinul inimos în realizarea acestui material. Facem apel, totodată, către organele abilitate, să declanşeze intervențiile necesare pentru găsirea pergamentului lui Matei Basarab. Ar fi un câştig imens pentru patrimoniul României.)

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951) Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

ÎNVINGĂTORUL ÎNVINS.

UN ROMAN DESPRE DREPTUL LA VIAȚĂ

Publicăm recenzia Cezarinei Adamescu - "Maor Gruber", un roman de Aurora Cristea, cu ocazia împlinirii a 70 de ani de la eliberarea lagărelor de concentrare Auschwitz-Birkenau

În confruntarea dintre bine şi rău, adeseori câştigă răul. Aceste două categorii biblice au fost veşnic în război, încă din primele pagini ale Genezei. Însă Dumnezeu i-a dat omului posibilitatea de a alege de partea cui este. Şi aceasta, în teologie, se numeşte alegerea fundamentală. Chiar dacă uneori, omul mai încalcă frontierele, când ale binelui, când ale răului. Această încleştare qui pro quo, care pe care, este tema romanului de față, de multe ori ajungând până dincolo de limite. Istoria ne dovedeşte acest lucru.

Deşi răul domină aproape toată cartea, parabola de final prin învingerea lui, simbolizează şi jertfa supremă a luptătorului, asumarea destinului de învingător învins.

O provocare foarte interesantă pe care o prozatoare tânără o pune lumii de azi care, se pare că a uitat ororile săvârşite de om contra omului, din ultimul război mondial, dar şi de părinții şi bunicii noştri care au căzut victime.

Povestea lui Maor Gruber, celebru medic chirurg cardiolog, începe în forță, aşa cum îi stă bine oricărei poveşti, cu un proces în care cei 14 juraţi îl condamnă pentru crimă cu premeditare la pedeapsa capitală.

Un asemenea început este, din capul locului foarte tentant. Şi cine n-ar dori să afle amănunte despre viața acestui om? Mai ales că acțiunea se petrece în Chicago, Illinois, în 1982, aşadar, în zilele noastre.

De ce ne atrag subiectele palpitante, cu crime şi orori de toate soiurile? Mai cu seamă în vremuri de pace. Adevărul e că răul se iartă sau pare că se iartă, dar nu se uită niciodată. Şi Maor Gruber e dovada clară că viața aparent liniştită, paşnică, poate fi dată peste cap într-o clipă şi din cetățeanul aşezat, vrednic de încredere, te poți transforma într-un asasin, răzbunător şi crud.

Intri în cartea Aurorei Cristea predându-te, chiar din prima pagină, cucerit de tonul ferm, convingător, viguros, de condeiul dibace cu care te cheamă, te îmbie la lectură. Eşti fascinat imediat şi te supui fără murmur.

Există asemenea cărți - unii le numesc de succes - care au un fel de putere de seducție. O scriitură modernă, antrenantă, dinamică.

Maor Gruber este un om respectabil, cu prestanță, „un caracter integru, un bărbat în adevăratul înțeles al cuvântului, - peste care anii mai puseseră o tuşă de grație şi virilitate, un şarm aparte pe care puțini bărbați îl au cu adevărat."

Siguranța cu care Aurora Cristea mânuieşte condeiul, iscusința folosirii dialogurilor, construcția întregului stelaj al romanului, pauzele de efect la care se adaugă ingredientele mijloacelor artistice ca şi pauzele strategice, fac din această carte o lectură agreabilă, tentantă.

Confruntarea dintre medicul Maor Gruber şi torționarul lui din prima tinerețe, Philbert Schirach, un nonagenar care făcuse infarct de miocard, fiind adus cu elicopterul din Springfield până la spitalul unde chirurgul îşi desfăşura munca de salvare de vieți, e de domeniul filmelor psihologice. Nimerise pe mâinile victimei pe care o porsecutase cu zeci de ani în urmă, ani despre care Maor Gruber păstra o tăcere discretă, pecetluită.

Şi poate, pentru o clipă, slăbiciunea omului îl îndemnase pe chirurg să se răzbune, dar deontologia profesională, jurământul lui Hipocrate l-au făcut să-şi revizuiască sentimentele de revoltă strânse sub obroc atâția ani. Omul acesta bătrân fusese coşmarul lui toată viața.

Aceasta ar fi intriga şi conflictul romanului.

După oarecare zbucium interior, în sufletul lui Maor Gruber se instalează din nou rațiunea, luciditatea, omenia, deşi fusese tentat să se răzbune pe acel Philbert Schirach, lucru pe care-l visase toată viața, cu o încrâncenare care nu era deloc vrednică de un om, a cărui profesiune era tocmai salvarea vieților şi nu suprimarea lor.

Pe de altă parte, glasul sângelui, datoria față de ai săi, ucişi de nazişti, îi cerea răzbunare, conform Legii Talionului: „Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte".

Ca într-un joc nefericit sau poate o farsă a destinului, bătrânul bolnav continuă să-l terorizeze, fără niciun pic de scrupule, chiar în starea în care se află, pe doctorul care venise la patul lui să vadă cum se simte. Călău şi victimă...

Ura furibundă, patologică a neamțului împotriva evreilor, în puținele clipe de luciditate, ajunge la paroxism când îşi dă seama că l-a găsit pe Maor Gruber, victima lui şi atunci şi, aşa cum se va dovedi, şi acum. Rolurile sunt mereu inversate, aşa încât nu mai ştii cine e călăul şi cine victima. Şi în prezența asistentelor şi a celorlalte cadre medicale, îl învinuieşte pe Maor Gruber că a vrut să-l omoare. De parcă anume şi-ar fi pus în gând să-l tortureze după zeci de ani, pe ultima sută de metri a vieții sale, pe doctorul evreu căruia îi răpise odinioară tot ce avusese mai scump pe lume. În loc să-i ceară smerit iertare pentru răul pe care i-l pricinuise, ca o răzbunare în pragul morții, amenințarea nazistului diabolic şi țipetele lui de ajutor, atraseră atenția întregului palier, asistente, doctori şi pacienți, asupra incidentului din salonul de la etajul 22 al Rush University Medical Center din Chicago.

Uneori te întrebi până unde poate merge ticăloşia omenească? Adevărul e că, de cele mai multe ori, el nu are

margini şi odată ce ai apucat pe calea lui, cu greu te vei mai putea întoarce.

Roman de acțiune, deosebit de dinamic, „Maor Gruber” incită la curiozitate. Autoarea ştie să creeze atmosferă, să construiască personaje şi să le confrunte în lupta existențială ori în cea ideologică. Nu e prima oară în literatură când sunt puşi față în față, un nazist şi un evreu, două realități ireconciliabile. Subiectul e dezbătut în multe cărți, filme, piese de teatru. Forța distructivă a omului în fața duşmanului său declarat nu cunoaşte limite şi în el se dezlănțuie monştrii urii şi ai trufiei.

În primul rând, ca să transmită fidel ceea ce vrea să spună, autoarea s-a transpus în epoca şi locul pe care le descrie cu atâta minuție. Nicio clipă nu poți crede că nu a fost martora acestor evenimente. Ficțiunea însă a întrecut realitatea, şi-a întins aripile şi a atins cele mai ferite unghere lăuntrice omeneşti. Dacă am fi la teatru, am spune că a intrat perfect în pielea personajului, cu trăsături, cu gânduri şi atitudini. E o întreprindere de mare forță spirituală, cu putere de pătrundere şi de redare întocmai a scenelor care se petrec între nazist şi evreu, între cel care se crede încă în război şi cel care s-a temut toată viața, frica fiindu-i inoculată în urma unor groaznice experiențe personale. Frica e ca un stigmat, ca un tatuaj care nu se ia decât odată cu pielea. O amprentă care ți-a năvălit până şi în sânge, în toate celulele viului.

Echilibrul pe care Maor Gruber şi l-a recăpătat în relația de o viață cu prietenul său, Dino Mazotti, medic urolog la acelaşi spital şi cu Elsa Silver, asistenta şefă care lucra cu Maor Gruber de peste 30 de ani, îi conferă acestuia o relativă stare de linişte.

Ca într-un joc nefast al sorții sau un coşmar teribil, Philbert Schirach îi prevesti doctorului sentința: „-Tu vei fi călăul meu, Maor Gruber! Tu vei fi moartea mea!”

Şi ceea ce prezise neamțul se adeveri, după ce Maor Gruber îi făcu acestuia un rechizitoriu aspru şi după ce îl salvase de la infarctul suferit.

Judecata se împlinise. Prin doctorul Gruber, ruşinea şi suferința întregului neam evreiesc fuseseră spălate. Maor Gruber îşi luă însă povara păcatelor acestuia pe proprii umeri. Coşmarul abia începuse.

După teribilul act de a-l deconecta pe nazist de la aparate, scena este zguduitoare şi e procesul intentat de câteva milioane de evrei ucişi şi mutilați de naziști în lagărele de concentrare. Literatura concentraționaristă abundă de astfel de subiecte, însă fiecare autor oferă o viziune proprie. Zbuciumul lui Maor Gruber este legitim, dar în acelaşi timp, liniştea datoriei împlinite îi uşura conştiința:

„Pe Maor îl cuprinse durerea de cap, simți o sfârşeală profundă şi pentru a patra oară în viață, plânse cu adevărat, cu ochii pe geam, într-o zare întunecată, aşteptând nici el nu ştia exact ce anume. Nu fugise, nu se sustrase de la proaspăta crimă comisă şi puțin îi mai păsa de ceea ce avea să se întâmple. Oricum se simțea pustiit, oricum Philbert Schirach îşi dăduse ultima suflare pe altarul nemerniciei omeneşti, iar Maor îşi descoperise infernul de suflet şi, în acel oraş care-i fusese dintotdeauna străin, unde nu se simțise niciodată ca acasă şi unde viața ajunsese un bun negociabil, o marfă aşezată ostentativ în galantarele ruginite ale regretelor copleşitoare, el aruncă haotic zarurile propriului destin. Jalea națiunii israelite amuțise odată cu moartea poate a ultimului trubadur al fascismului, cel puțin în această clipă americană solemnă, pe un pat de spital şlefuit de bunăstare, departe de istorie, departe de necropola comună a unei lumi sfârtecate, a unei lumi exterminate, dar şi a unei lumi renăscute, trezite la viață din propria cenuşă, persistentă şi fermecător-regenerată.”

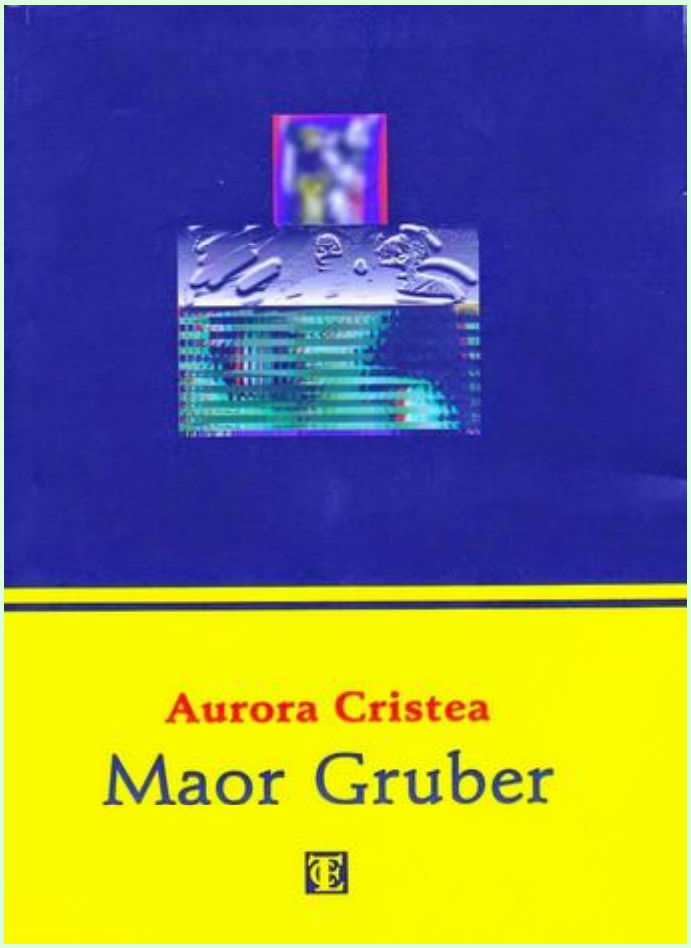

Aurora Cristea, Maor Gruber,
Editura Tribuna, Cluj-Napoca, 2014

Mesajul autoarei este cutremurător. Maor Gruber îşi asumă fapta reprobabilă şi-i spune Elsei că: „Aşa a fost scris”, „Maktub” şi că trebuie să ne urmăm destinul.

Şi ca drama să fie totală, Elsa e cea care trebuie să-l denunțe pe şeful ei, Maor Gruber.

Şi astfel, cel care a salvat de la moarte mii de persoane, prin operații dificile, veghind asupra fiecărui firişor de respirație a bolnavilor, este închis şi condamnat pentru că a luat viața unui criminal, unui nazist nonagenar, care se fofilase până atunci şi scăpase de pedeapsă deşi era vinovat de moartea multor evrei în cel de-al doilea război mondial.

Mâinile care, nu demult operaseră cu atâta dexteritate multe inimi bolnave, acum erau încătuşate.

După ce în primul capitol al cărții, Aurora Cristea prezintă faptele recente, inclusiv pronunțarea sentinței de condamnare la moarte a lui Gruber, în capitolul 2 face o întoarcere în timp, în Varşovia anilor 1939, când cea de a doua conflagrație mondială e pe cale să înceapă şi circulau diverse zvonuri că Polonia va fi grav afectată. Hitler profera amenințări şi dăduse ordin să se construiască primele lagăre de exterminare dar nu se ştia încă, pentru cine erau pregătite.

Gavriel, negustor evreu, cu o băcănie micuță, îşi întreține cu greu familia din câştigurile comerțului său modest, aflat în pragul falimentului.

Este şi începutul prigoanei împotriva evreilor.

Cunoaşterea de către autoare a unor tradiții evreieşti precum şi a multor expresii în ebraică şi în poloneză, demonstrează o cunoaştere bine stăpânită a acestora şi folosirea unor expresii uzuale şi descrieri ale unor

obiceiuri în familia lui Maor, pe când acesta era un adolescent de numai 15 ani, abia intrat în rândul bărbaților, după ceremonia de Bar Mitzva. Tradițiile evreieşti foarte stricte, descrierea vestimentației, a gastronomiei, a obiceiurilor familiale şi ritualuri religioase - cum e această ceremonie a tinerilor de 13 ani când sunt trecuți în rândul persoanelor responsabile, dar şi a căsătoriei evreieşti care urmau tradițiile iudaice, „legea lui Moshe şi a lui Israel" - reprezintă tipicul foarte cunoscut de Aurora Cristea şi descris în detaliu în acest capitol, dar reprezintă şi viziunea funcționalistă asupra sărbătorii iudaice. Ea a simțit duhul acestor tradiții iudaice păstate cu sfințenie vreme de aproape două mii de ani.

Poveştile relatate cu atâta măiestrie de Aurora Cristea din viața familiilor de evrei din Varşovia, par cât se poate de reale şi fără îndoială că au în ele câte un sâmbure de adevăr, fiindcă te fură şi îți trezesc interesul, stimulându-ți imaginația.

Genocidul petrecut cu evreii din Polonia face parte din realitatea istorică, realitate ce nu mai poate fi schimbată şi nici ascunsă sub obroc, aşa cum a fost în vremea comuniştilor.

Vestea că vor fi deportați şi trimişi în lagăre de concentrare naziste, să muncească acolo pentru Germania, era pentru tineretul evreu, incredibilă. Şi, de altfel, pentru orice om de bună credință. Nu puteau concepe ca omul să fie asuprit de om în asemenea măsură încât să-l silească pe celălalt să facă un lucru pe care acesta nu-l voia.

Stilul Aurorei Cristea este unul curat, categoric, bine articulat, ea îşi îngăduie broderii lirice în fața unei realități atât de brutale, ca să creeze contrastul necesar. Frazele sunt incredibil de bine întocmite, nuanțate, viguroase.

Pe stelajul romanului, imaginația autoarei brodează neînchipuit de frumos, cu pauze de efect şi cu efecte speciale demne de marii prozatori.

Dar dragostea tinerilor nu cunoaşte adversități naționale: Ahava şi Jean se iubesc deşi ea este evreică, iar el polonez. O asemenea uniune matrimonială este de neconceput pentru familia fetei, care, dacă ar fi ştiut, şi-ar fi repudiat fiica.

De unde însă, se aprinde brusc, scânteia mâniei, față de evreii paşnici, mici comercianți şi negustori cu băcănii care-i serveau de ani de zile? Ori împotriva copiilor acestora, „fii de jidani împuțiți?"

De unde dorința de a-i chinui, de a-i distruge şi a-i umili, distrugându-i sufletește şi chiar de a-i ucide? Cine sădise în sufletul lor atâta ură?

Agresiunea față de fata mică a lui Gavriel, Vered, a unor tineri vagabonzi, cu asemenea bestialitate, dovedea că lucrurile scăpaseră de sub control, după ce, mai înainte cu câteva zile, spărseseră geamurile băcăniei cu un pietroi, speriind-o pe fiica cea mare, Ahava, atentat eşuat, fiindcă fata scăpase nevătămată.

Cu aceştia nu mai era de glumit.

Romanul are şi asemenea scene, pline de tensiune, care te țin cu sufletul la gură.

Amenințarea ghetourilor se întinde ca o caracatiță peste neamul evreiesc şi umbra acesteia tinde să-i înghită.

Aşa că, începutul războiului îi găsi pe locuitorii polonezi şi pe evrei în aceeaşi stare de spirit tulbure şi temătoare de orice.

Vestea cumplită îi amuți pe toți. „Se declanşase iadul pe pământ" - spune autoarea.

Aurora Cristea dovedeşte o cunoaştere adâncă a evenimentelor de la declanşarea războiului mondial, făcând un scurt documentar al epocii. Ororile de atunci sunt cunoscute.

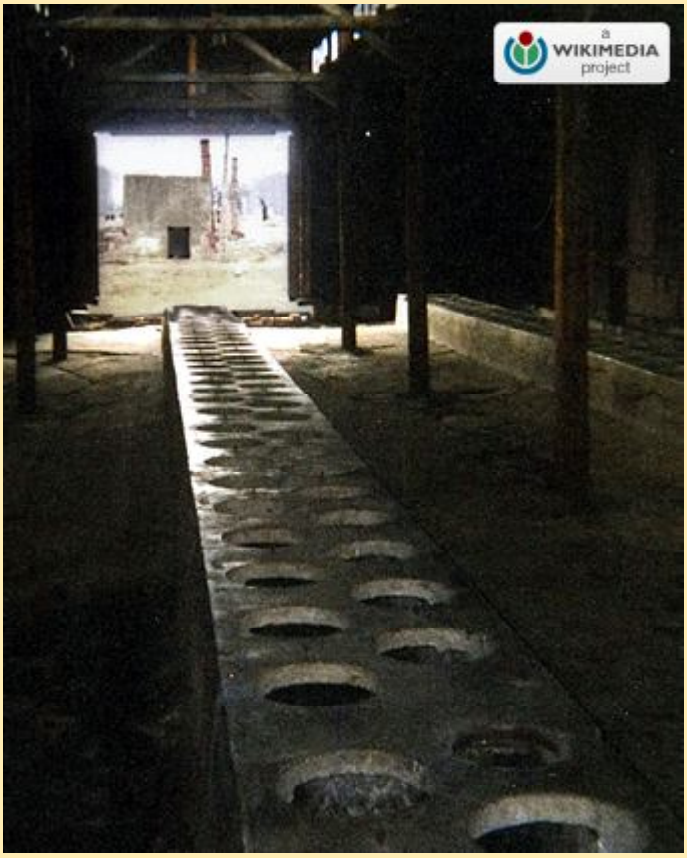

Closetele de la Auschwitz

Ele există în tratatele de istorie ale lumii, consemnate de oameni de specialitate, interpretate în fel şi chip, după interesele concurențiale ale statelor implicate.

În aceste vremuri de restrişte şi încercări, oamenii, pe lângă alte lecții dure, învață ce e groaza, frica de a merge pe stradă, de a sta în casă, de a se duce la muncă, frica de zi, de coşmarurile nopții, de zorii care nu ştii ce-ți pot aduce. Autoarea punctează nişte zone politice foarte importante, cu aceeaşi acuratețe, subliniind implicarea fiecărei părți.

Şi scenele de dragoste pură dintre Ahava şi Jean sunt de o candoare înălțătoare şi de un inefabil proprii firilor sensibile, departe de scenele romanțioase şi vetuste care vizează doar plăceri lumeşti, oricare ar fi ele.

Autoarea evocă drama Poloniei din septembrie 1939 când a fost „atacată şi mutilată de germani din vest şi de ruşi din est", şi a fost efectiv „ştearsă de pe hartă şi înghițită de cele două mari puteri".

Evocând starea Poloniei, nimicită în ființa ei națională, Aurora Cristea reuşeşte să-ți transmită emoțiile, groaza, teroarea locuitorilor Varşoviei în momentele când se dădea alarma şi avioanele Stuka îşi începeau raidurile, aducând sute de victime. De altfel, autoarea foloseşte, de câteva ori expresia „Varşovia ariană", cu mult înainte să fie intrată în uz. O tulbure angoasă se instalase peste oraş şi peste oameni.

Imaginile de coşmar aveau să se înfingă definitiv în creierul copilului Maor care trăia din plin aceste orori, împreună cu familia lui. Începuse Apocalipsa.

Este cu totul uimitor, câtă putere de sugestie are autoarea, transmițând fiorul acelui coşmar care a durat 5 ani şi a distrus lumea întreagă. Tonul este imperativ, răspicat, uneori chiar vehement, justițiar, cât se poate de clar şi hotărât. Mergând mai departe cu imaginația, pot să adaug că, dacă autoarea ar fi fost de gen masculin, nu ar fi şovăit nicio clipă şi ar fi luptat neînfricat, alături de camarazi pentru a-şi

apăra țara, poporul, limba, casa, familia, numele şi urmaşii.

Şi faptul că e femeie şi scrie despre aceste lucruri este remarcabil. Nu sunt multe femei istorici ai războiului mondial. Aurora Cristea are acest curaj uimitor de a trata probleme sfâşietoare, de viață şi de moarte, fără să devină patetică, siropoasă, fără sentimentalisme, cu o duritate a expresiei cu adevărat notabilă.

Îmbinând perfect adevărul istoric cu prezentul, ficțiunea cu realitatea, a reuşit o construcție epică de mare valoare, nu numai literară, dar şi istorică şi memorialistică. Un eşafodaj uimitor care suie la cer, cu fiecare cărămidă.

File de istorie însângerată, prelungite în mintea şi inima supraviețuitorilor, marcați pe viață de ororile la care au fost martori sau chiar protagonişti, aşa cum este cazul medicului Maor Gruber, a cărui dorință de răzbunare a crescut, s-a exacerbat, chiar şi după patru decenii, deşi s-a străduit din răsputeri să-şi țină ascuns trecutul. Dar trecutul a țâşnit precum o arteziană lăuntrică, inundând cămările inimii şi ale creierului într-o clipă.

Gheara vulturului cenuşiu era adânc înfiptă în carnea şi sângele lui, tatuându-l, mai adânc decât numărul care era imprimat în piele, cu care erau deosebiți evreii ce încetaseră demult să mai fie oameni, fiind reduşi la un simplu număr.

Şi din acest punct de vedere, Maor Gruber este de două ori victimă: victima lui Philbert Schirach atunci, în vremea războiului în Polonia, şi peste ani, când nazistul nonagenar l-a sfidat şi l-a provocat, reactivându-i dorința de răzbunare, dorința de a se linişti odată pentru totdeauna.

Să analizăm puțin: dacă cei doi, victimă şi călău, s-ar fi întâlnit în alte împrejurări, în alt loc şi nu la spital şi Maor Gruber, orbit de sentimentele pe care le nutrea de peste 40 de ani, îl ucide pe Philbert Schirach în alt mod, este oare mai puțin criminal? Este justificată fapta lui?

Nu, deoarece crima e crimă, indiferent de modul cum o comiți şi împrejurări.

Există, însă, grade de vinovăție în aceeaşi natură a păcatului. Iar din acest punct de vedere, Maor Gruber, avea toate circumstanțele atenuante şi nu cum declarase preşedintele completului de judecată, „crimă cu premeditare" şi i se dăduse pedeapsa supremă.

Religia - atât cea iudaică, dar şi cea creştină - propovăduieşte iertarea, iubirea, întoarcerea şi a celuilalt obraz celui ce ți-a greşit. Sunt fapte însă, care lasă amprente definitiv în suflete şi oricât te-ai strădui, nu poți uita şi nici trece cu vederea. Şi mai ales în religia iudaică, e o datorie de onoare să-ți răzbuni neamul, familia, demnitatea.

Şi unele lucruri, cu adevărat nu se uită.

„Acolo, pe un pământ uitat de Dumnezeu, se scria o filă de istorie, se scrijeleau rânduri cu sânge amestecat, se aruncau lacrimile evreilor şi polonezilor la comun precum mormintele, şi viața fugea îngrozită, devastând oraşele, cicatrizând pentru eternitate obrazul acelui loc distrus, rostogolit în negura unui timp sfârtecat de chin."

Scenariile sunt cu adevărat sinistre: frig, îngheț, bombe, foame, sirene, incendii, ruine, sânge, mult sânge, scene cutremurătoare cum e cea cu fetița decapitată de o bombă, sub privirile îngrozite ale adolescentului Maor.

Autoarea gradează emoțiile, începând în Varşovia, ca să ne conducă în adevăratul iad, cel al ghetoului varşovian şi apoi al lagărului de exterminare de la Treblinka.

Nici nu e de mirare când Gavriel îşi pierde firea în fața lui Luigi - un adolescent de vârsta fiului său, mort de tuberculoză şi începe să blesteme războiul, pe nemți, totul, totul. Nu e de mirare nici că Maor Gruber, după

Tulio Bertorini (tbertor1) -Lagărul de la Auschwitz

40 de ani, la provocarea călăului său nazist, care-l recunoscuse şi acum se răzbuna (a câta oară?) pe el, strigându-i: „-Tu eşti călăul meu! Tu eşti moartea mea, jidan împuțit!"- are un acces de furie oarbă şi-l deconectează de la aparate, numai ca să se sfârşească acest coşmar de o viață şi să se împlinească destinul şi prezicerea țigăncii Raisa, suportând apoi consecințele.

O carte tulburătoare, de viață şi moarte, în care se amestecă răul cu binele, vinovăția cu nevinovăția.

Războiul îți schimbă viața definitiv. Niciodată nu vei mai fi la fel. Eşti marcat pe viață, dacă ai şansa să supraviețuieşti.

Şi ca să-şi piardă şi ultima iluzie, familiei Gruber i se răpeşte nu numai libertatea interioară dar şi pe cea exterioară, de a merge nestingheriți pe străzi, fiind îngrădiți într-un ghetou, cu un gard înalt de trei metri, prelungit cu sârmă ghimpată, ca un fel de țarc pentru animale sălbatice. Viața din ghetou este cumplită. Sunt repartizați într-o cameră cu mai multe persoane, dorm pe jos, pe coridor, calcă pe alte trupuri lungite, stau îngrămădiți claie peste grămadă, fără nicio posibilitate de a ieşi de acolo.

Citim despre aceste atrocități, aceste momente de tensiune extremă, cu oarecare tremur mental şi sufletesc şi nu putem să înăbuşim o întrebare legitimă: Cum au fost posibile toate acestea? Ce minte scelerată le-a generat?

Dar şi mai cutremurați devenim la posibilitatea ca toate acestea să se repete, pentru că, aşa cum ştim, istoria se repetă şi oamenii nu învață nimic din propriile erori. S-ar putea repeta la scară mult mai mare, planetară sau cosmică. Şi noi nu avem puterea de a împiedica dezastrul. Acest gând ne provoacă nelinişte.

Aurora Cristea arată toate acestea, semnalează şi totodată „trăieşte" ororile războiului, făcându-ne şi pe noi, într-o oarecare măsură să le trăim, ori măcar să reflectăm la ele.

Acest gen de literatură responsabilă, asumată, este în primul rând, din acest punct de vedere, psihologică, analitică.

Este un examen de conştiință bine trecut sau picat. Ceea ce azi ne pare de neînchipuit, s-a întâmplat cu adevărat. Doar personajele sunt altele.

Astfel de istorii, poate nu încărcate de atât dramatism, ci de unul mascat, am auzit frecvent în copilărie, de la părinți, de la bunici, participanți direct la evenimente. Şi ei au fost marcați pentru totdeauna.

Tot atunci, tânărul Maor Gruber îl întâlneşte în ghetou pe ofițerul SS care-i va marca definitiv existența până în ultima clipă a vieții sale. De câte ori îl vedea, simțurile lui intrau în alertă şi-i semnalau o iminentă primejdie.

Oamenii ghetourilor din Varşovia au trăit pe propria piele, încă de pe pământ, purgatoriul şi infernul.

Scena terifiantă a executării celor doi tineri nevinovați, Ahava şi Jean de către naziști îl distruge sufleteşte pe tânărul de 17 ani, Maor Gruber pentru că se petrecuse sub ochii lui îngroziți, de unde se afla, din spatele unui cărucior, protejat de umbră. Şi călăul, acel Philbert Schirach, ofițerul neamț, conducător al ghetoului, în a cărui prezență nefastă Maor simțea fiori reci pe şira spinării şi amețea ca de o lovitură nevăzută, fusese el însuşi cel care apăsase pe trăgaci. Asta nu putea să-şi scoată din minte Maor Gruber. Cu sufletul mutilat, el se întoarce în ghetou, după ce rătăcise pe străzi şi ulițe, încercând să-şi scoată din memorie imaginea crimei din minte.

Pentru un scriitor mai puțin obişnuit cu jocurile seducătoare şi subtile ale literaturii, Aurora Cristea scrie cu o dexteritate uimitoare, cu o rigoare neobişnuită, nelăsânt descoperit niciun moment din narațiunea care se desfăşoară pe coridoarele vaste ale epicului. Cu toate acestea, ea ține strâns firul epic şi nu pierde teren nicio clipă.

Şi legământul solemn pe care-l face Maor Gruber în fața prietenului său mai mic, Itzhak, de a-l ucide pe Philbert Schirach este ferm, cu toată durerea inimii care-i țâşnea în ochii colorați diferit, stigmat care-l va urmări toată viața.

În aroganța lor de „oameni superiori", aşa cum se considerau, naziştii aveau drept normă, uciderea cât mai multor nearieni. Şi nimeni nu le stătea în cale, dimpotrivă.

Uciderea evreilor era doar un punct din „soluțiile la problema evreiască", din cartea Führerului „Mein Kampf". Autoarea descrie tabloul sfâşietor al familiei atât de paşnice de evrei, Gruber, după moartea Ahavei, slăbiți de foame şi de frig, aproape goi şi descurajați, fără nicio speranță.

În doi ani de când fuseseră azvârliți în ghetou, fuseseră ucişi 80.000 de evrei.

Destinul celor doi: Maor şi Philbert se leagă implacabil, familia nazistului mutându-se chiar în casa familiei Gruber, după ce aceştia fuseseră trimişi în ghetou.

Ca să mai atenueze puțin din atmosfera sinistră, autoarea introduce şi un element romantic, o notă de exotism: dragostea nazistului pentru țiganca evreică Raisa, deşi neamțul îi omorâse fratele.

Țiganca Raisa ni-l descoperă pe celălalt Philbert Schirach, cel cald şi bun, sentimental şi afabil, îmblânzit, romantic, atent, galant, plin de delicatețe, în contrast total cu ofițerul crud şi neîndurător care ucidea fără să clipească.

„Şi ce era cel mai uluitor era faptul că tocmai pe acest tărâm al repulsiilor, al rasismului, Philbert Schirach avea să cunoască pasiunea, dragostea care se cocea la flacăra inimii deschizând noi orizonturi în sufletul său de îndrăgostit, remodelând un spirit de piatră, rigiditatea şi ticăloşia în brațele unei duioşii zămislite din iubire."

Secvențele de autoreferențialitate pe care Aurora Cristea le introduce în roman, cu privire la cartea sa de debut „Povestea Danei" nu fac altceva decât să întregească acțiunea, după metoda Poveştii în poveste, frecventă în proza actuală.

De neconceput, temutul ofițer german, ucigaşul evreilor ştia doar două cuvinte în ebraică şi acelea erau: Te iubesc! pe care i le adresează plin de tandrețe, Raisei.

Punerea în aplicare a planului de exterminare a evreilor polonezi culminează cu mutarea lor în cele 6 lagăre de exterminare de pe teritoriul Poloniei, adică începutul sfârşitului.

Lagărul de concentrare Auschwitz

Dar şi izbucnirea țigăncii-evreice Raisa, Renae - care-i azvârle în față adevărul nazistului, dezvăluindu-i drama prin care trecuse: împuşcarea fratelui ei, chiar de către Philbert Schirach, cu puțin timp înainte de a o cunoaşte, când țiganca îi făcuse acea prezicere de rău augur, cum că Maor Gruber îl va ucide într-o zi.

Evreii sunt încărcați precum vitele în vagoane de marfă şi în condiții inumane, fără apă şi hrană, stând în picioare, câte o sută în fiecare vagon, respirând fiecare în ceafa celuilalt, sunt transportați în lagărele de exterminare.

Literatura de gen, documentele istorice, filmele, întreaga documentație despre cea de a doua conflagrație mondială, dau mărturie copleşitoare despre aceste evenimente triste.

Un al doilea mare şoc şi moment de perplexitate paralizantă îl are Maor când îi vede măcelăriți sub o ploaie de gloanțe. Pe cei rămaşi în rândul din spate, în gara lagărului de la Treblinka. Printre cei ucişi era şi tatăl său. Această imagine disperată a tatălui, privind îngrozit la fiu, cerându-i parcă protecție, avea să-l urmărească pe Maor toată viața.

Teroarea monstruoasă puse stăpânire pe cei rămaşi în viață, temându-se să şi respire. De fapt, aceasta era şi intenția naziştilor, să-i intimideze şi să le înfrângă orice urmă de rezistență.

„Prea mult pentru bietul Maor. Ziua era cumplită. Poate cea mai groaznică din toate pe care le trăise până la vârsta de optsprezece ani neîmpliniți pe care-i avea. Se mişca teleghidat, iar sufletul îi era gol. Refuza să gândească, refuza să simtă, refuza să spere sau să dispere. Era un mort viu, fără trecut, fără viitor, fără şansă şi fără trăire. Era inuman ceea ce trăia, era iadul pe pământ, era crima împotriva vieții, alterarea ființei până la zdrobirea ei în totalitate şi subjugarea evreului în brațele morții. Condiția de om fusese distrusă, iar Maor avea în fața ochilor doar trupul lui Gavriel zăcând pe pământ. Scena îl îngrozise şi îi era imposibil să se mai gândească şi la altceva. Se simțea sfâşiat pe dinăuntru, de parcă cineva îi smulsese sufletul".

Viața în lagăr era de neimaginat: „Nu aveai voie să pui întrebări, nu aveai voie să vorbeşti, nu aveai voie să ridici privirile şi nici măcar să gândeşti."

Pe scurt, naziştii îi aduseseră pe evreii polonezi în starea de animale de povară.

Prima misiune a lui Maor a fost de a îngropa cadavrele basculate de naziști în gropile comune, săpate proaspăt chiar de evrei. Erau cei care fuseseră gazați recent în cele

13 camere de gazare ale lagărului. Scena este terifiantă.

În atari condiții inumane, mulți evrei considerau moartea ca pe eliberarea supremă.

Cu un deosebit simț realist, Aurora Cristea descrie scenele dramatice, alternându-le cu scurte fragmente lirice, ca să mai îndulcească situația.

Scena evadării lui Maor din lagăr este cu adevărat palpitantă, te ține tensionat. Acțiunea este dinamică.

Capitolul 3 şi cel mai scurt, ne introduce în acest periplu înfricoşător, din nou în Illinoisul anilor 1982, de data aceasta în Springfield.

Îl reîntâlnim pe Philbert Schirach, nonagenar, emigrant în America, ascunzându-se de cei care investigau crimele de război naziste şi scăpând de Procesul de la Nürnberg, ducându-şi viața singuratic, abandonat, neputincios şi cu o conştiință teribil de încărcată, depănându-şi povestea soților Carter, vecinii lui.

Omul, mai exact neomul, se ghida după următorul slogan, devenit crez: „Am puterea vieții şi a morții asupra poporului polonez”, de fapt, asupra ghetoului varşovian.

Şi faptele pe care le ştim deja din capitolul dedicat vieții în ghetou este relatat acum din punctul de vedere al călăului care se spovedeşte.

E bine că autoarea a ținut să aibă, aşa cum se obişnuieşte din punct de vedere juridic, ambele mărturii.

Război, viață şi moarte, îngemănate, ură, dragoste, frică, mister. Orice am face şi încotro ne-am duce, trecutul ne ajunge din urmă. Moartea Raisei, a lui Franz, evadarea lui Maor, au drept consecință zguduirea conştiinței ofițerului german, dar declanşează şi cea mai mare revoltă din lagăr, care determină hotărârea lui Himmler de a închide lagărul Treblinka.

Autoarea ştie să dozeze bine emoția, ajungând la punctul culminant, la paroxism, cu pauze de efect şi chiar cu toate efectele speciale specifice literaturii.

Philbert Schirach îşi descarcă sufletul în fața vecinilor, uşurându-se de păcate şi erori.

Şi anii s-au scurs într-o continuă căutare: călăul căutându-şi victima; victima căutându-şi călăul, unindu-i aceeaşi ură.

Când îi pune din nou față-n față, deznodământul se produce.

Se zice că moartea este aceeaşi pentru toți, dar fiecare moare în alt fel. Şi tot ca o ironie, Maor Gruber are parte de moartea care-l va elibera de podeapsă, de amintiri, de călăul său, de tot ce trăise până atunci.

O carte răvăşitoare, tulburătoare. O carte de maturitate, responsabilă.

O filă de istorie însângerată.

O filă din marele holocaust.

Pe care Aurora Cristea ni l-a oferit spre meditare asupra condiției umane, în memoria milioanelor de evrei care au pierit.

CEZARINA ADAMESCU

70 de ani de la eliberarea lagărelor de concentrare

Auschwitz-Birkenau

Citiți **Recenzia** şi online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/01/cezarina-adamescu-recenzie-maor-gruber.html

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Însemnări de la cititori !

Din însemnările unei foste eleve

Iulia Gabriela Şerban, medic specialist epidemiolog, medic şef S.P.C.I.N. la Spitalul Clinic de Boli Infecțioase Constanța.

Mândrie: "… O cunosc pe Doamna Profesor Lucia Silvia Tudor Podeanu... Dintotdeauna! Doi ochi albaştri şi părul lung, blond…Un zâmbet cald, mereu optimist…O vorbă bună şi speranță!…Perseverență, tenacitate, puterea de a o lua de la început…Romantism, idealism….Fericire…

În livada cu meri a Doamnei Profesor Lucia Silvia Tudor Podeanu am citit Shakespeare, pentru prima dată, în clasa a – VII – a…"

Propunere la propunere: "Versurile propuse în "Anotimpurile iubirii" sunt foarte asemănătoare cu poezia asiatică, esențializată, sublimată…!

O poezie – o idee!

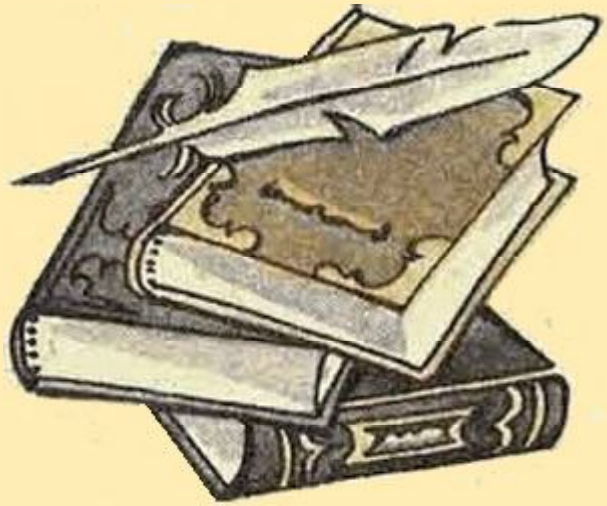

1. Dar vrerea nu-i totuna cu puterea!

2. Fiecare cuvânt are un teritoriu cucerit!

3. Dar nu mai mi-e frică de moarte!

4. Realitatea nu se dezvăluie decât foarte rar, unora aleşi!

5. Mulțumesc tuturor celor care m-au ajutat să trec prin viață!

6. Unii vor să trăiască ce am pierdut!

7. Alții vor să încerce ce niciodată n-am avut!

8. Tot mai puțini în jurul mesei suntem şi tot mai mulți veghează în alte zări!

9. Fiecare-şi scapă sufletul de vină!

10. Îndură-te, Doamne, de OM!

11. Eşti timp şi putere din veacuri trecute!

12. Toamnă, de ce ți-ai pierdut farmecul neîntrecut într-o toamnă?

13. Fiecare a priceput iubirea cum a vrut!

14. Oamenii strâng în fiecare clipă înc-o vină!

15. Oamenii? Ciudate ființe, concentrări de energii necunoscut e încă!

16. Unde e mintea şi unde-i puterea?

17. De unde-i puterea din mine?

18. Prea multă nedreptate pe acest pământ!

19. Viața nu are răbdare să suporte iar un prost!

20. Viața-i pentru lucruri bune, nu de azvârlit în drum!

21. N-ai făcut nimic în lume, nici un bine n-ai adus, ai trecut pe lângă tine cel ce ar fi fost!

22. Unde ai plecat, vis îndepărtat, spulberat de vânt, visul este frânt!

23. Timpu-ntr-o noapte a devenit bătrân!

24. Poate Timpul, cu timpul, să mă ajute de tine să uit!

25. Trădarea în iubire din iubire s-a născut!

26. Rămân dureri de care nu ne despărțim!

27. Oricât de mult iubire-a fost trădată, ea şi-a păstrat esența nepătată!

28. În care suflet a încăput oare, nimbul iubirii totale?

29. În lume porunca e veche: orice fărâmă să aibă pereche! 30. În mâini cu sceptru de putere, averile lumii să-i fie avere! 31. Există-n fiecare un ciob de diamant, numai că în carate nu toți suntem la fel!

32. Înghețat trandafirul zâmbeşte!

33. Cu inima mai bine auzi, legea nepătrunsului pătrunzi!

34. Iubirea pentru fiecare e-un dat!

35. Timpul se preschimbă din toamnă în iarnă. Până dimineață natura toată vorbeşte altă limbă!

36. Rămâne roata vieții şi a morții taină!

37. Chinul dorinței arzătoare de a-şi împlini destinul!

38. Adânc simțea că toate ale lumii sunt nimic!

39. Aştept să mor în fiecare noapte!

40. Visele niciodată nu pier!

41. Parcă folosesc cuiva ideile izvorâte din stropii din mine căzuți?

42. Ucigaşul fără voie al celor o mie de visuri este…durerea! 43. În zece limbi diferite a apărut ideea unei enigme!

44. În noi însă, pentru tine, Dumnezeu a adormit!

45. Uită de tot ce-ai dorit şi fii fericit pentru ce ai primit!

46. Drumul către stele doare!

47. Nu se poate să aştepți mereu ca cineva să îți tot dea, chiar dacă-i Dumnezeu!

48. Cea mai mare durere a lumii ar trebui să fie pierderea gândurilor bune!

49. Oamenii se socotesc frumoşi doar pentru că îndeplinesc proporțiile de zei arătoşi stabilite de antici!

50. De pleci în lume deschide ochii! Să vezi, s-auzi ce spune pădurea ce-o traversezi, marea, cerul, pământul, râul, piatra, vântul, focul! – îndemn la atenție, conştientizare, “awearness”.

51. Fiecare clipă are alt gând!

52. Când ai ajuns în vârf pentru o clipă crezi că vei rămâne acolo mereu!

53. Zilele noastre sunt date să fim tot mai buni!

54. În mintea copilului încap lumi la care cei maturi nici nu au visat.

55. Cine sunt eu? Un mărăcine înfipt în degetul tău.

56. Cât e de mare secunda din tot universul ?

57. Câte-o minune e-n fiecare zi!

58. Fericirea-i făcută din ce porți cu tine...neştiut, nevăzut, neauzit!

59. Prea multe legi scornite de minți seci, încorsetează omul!

60. E atât de frumos acest pământ românesc! De ce l-ați vândut? De ce îl părăsesc copii şi feciori ? Cei bătrâni, cu ochii în lacrimi, cu durerea în suflet, mor!

61. Câtă iubire ne trebuie oare, să ucidem ce am născut din iubire ?

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

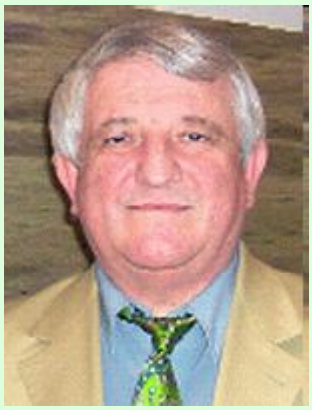

POEZII TRADUSE ÎN LIMBA ENGLEZĂ

Neaşteptatul oaspete

Neaşteptatul
Oaspete
Ce sosi
La petrecere,
Era
Un trăznet
Rebel.

Dar cei de față,
Chiar
Un fulger
Adevărat,
Înfăşurat
În aur,
Aveau
Să zărească…
Din aceeaşi
Direcție
Venind.

The unexpected guest

The unexpected
Guest
Who came
To the party,
Was
A rebel
Thunder bolt

But those present,
Even a real
Lightning
Wrapped
In gold
Would
See
Coming
From the same
Direction

Traducere în engleză de Dan Brudaşcu

Duhovnicii femeilor iubite

Duhovnicii
Femeilor
Iubite
Visează şi ei
În fiecare noapte.

Prin grădini
Ale Edenului
Se plimbă;
Nu încearcă
Fructul Oprit.
Doar cărările,
În paralel
Cu fluviul
Se pun…

Confessors of the women who are loved

The confessors
Of the women
Who are loved
Also dream
Every night

Throughout the gardens
Of Eden
They walk;
They do not taste
The Forbidden Fruit.
Just the paths,
Parallel
To the river
Are set ...

Un tren de noapte

Un tren
De noapte
Îmi voi cumpăra
şi o gară…

O haltă
O să construiesc,
Undeva,
Pe o stea,
Apoi o gară mare
Tocmai pe Marte…

Trenul va porni
În fiecare noapte.
Semnalul de plecare îl voi da chiar eu,
Iar călătorii vor putea vorbi
şi-n şoapte…
Când locomotiva
De un zeu
Condusă va fi.

Sigur, trenul se va întoarce, apoi, pe pământ, în zori,
La bord cu zei petrecăreți,
În cete.
Femei iubite?
Femei rebele?
Femei de aici, de pe alte planete…
Vor fi chiar mulți nemuritori…
Îndrăgostiți de flori,
De stele…

A night train

I am going to buy
A night train
And a station ...

A halt
I am going to build,
Somewhere,
On a star,
Then a large station
Exactly on Mars ...

The train will start
Every night.
I am going to give it the starting sign,
And the passengers will be able
Even to whisper ...
When the engine
By a god will be
Driven.

Of course, the train will, then come back
on earth, at dawn,
Having reveler gods on board,
In groups.
Loved women?
Rebelious women?
Women from here, from other planets ...
There will be even a lot of immortals ...
In love with flowers,
With stars ...

Lângă turnurile castelului

O scorpie
Am desenat
La dreapta
Regelui.

Mi-am fixat
Ceasul
Potrivit orologiului
Castelului.
După care
Am pictat
Lilieci,
O bufniță,
Am schițat -
Portretul
Vrăjitoarei.

By the castle towers

I've drawn a
Shrew to
The right side
Of the king.

I set
my watch
according to the clock
of the castle.
And then
I painted
Rearmice,
An owl,
I sketched -
The witch's
Portrait.

După brățara sa
Toți călugării
Din mănăstire
Se dau în vânt
După o singură
Femeie…
Ce trece
Pe cărare…
În roua
Nopții…
Apoi,
Dimineața,
Luna
O ascunde
- Pe femeie -
După brățara sa…
Când călugării
Se duc
Să se roage.

Behind its bracelet

All the monks
Of the convent
Fancy
Only one
Woman ...
Who passes
On the path ...
In the night's
Dew ...
Then,
In the morning,
The moon
Hides her
- the woman –
Behind its bracelet ...
When the monks
Go
To pray

În pustie

Dreptatea
Lui
David
S-a făcut
Rupându-i-se
Regatul…

De ziua
Împăcării.

După care
țapul
Cu păcatele lumii
Slobozit
A fost
În pustie.

In the wilderness

David's
Justice
Was achieved
By
Tearing
His realm ...

On the
Reconcilliation day.

And aftewards
The billy goat
Charged with mankind's
sins
Was
Released
Into the wilderness.

Port popular codrenesc, Solduba-Satu-Mare

Citiți poeziile online cu imagini de dimensiuni normale:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2015/01/vasile-mic-poezii-traduse-in-limba.html

CĂRȚILE ONLINE PE CARE LE AVEȚI VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:
http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desființat din lipsă de sponsori. BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizația anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-4 şi vechea cotizație de 120 lei.

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăş**i", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului ed. a II-a**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

CUPRINS

2 Revista "Sămănătorul": magazin literar, cultural şi istoric trimestrial !
4 Dumitru Vlăduț - ÎN TRECERE PRINTRE GENERATII
6 Ion Longin Popescu - Dr. NAWAF SALAMEH
11 George Anca - ISTROROMÂNII
13 Savatie Baştovoi: Despre moarte şi caricaturi
15 Florian Vădeianu - Bătrânii
16 Nicu Tomoniu - Trecerea comunei Tismana la rangul de oraş
22 Bogdan Lupescu - Comoara din cufărul de lemn
24 Bogdan Lupescu - Muntele cu comori
28 Cezarina Adamescu - UN ROMAN DESPRE DREPTUL LA VIAȚĂ
34 Lucia Silvia Podeanu - Din însemnările unei foste eleve
36 Vasile Mic - POEZII TRADUSE ÎN LIMBA ENGLEZĂ
38 Cotizații, conturi, abonamente, cuprins
39 Redacția, dialoguri celebre
40 Foto-document - Doi oieri din oraşul Novaci-Gorj

Precizări privind serialul «Istoria Semănătorului"»

Din cauza restrângerii spațiului din revista tipărită, acesta va continua pe publicațiile online "Sămănătorul".

Alenție! Revista online apare după difuzarea ediției tipărite !

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicații - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate, Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private. Revista tipărită este sprijinită de Consiliul Local al oraşului Tismana.

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei
http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

DIALOGURI CELEBRE

Apropos de Obama, iată o întâmplare adevărată petrecută în biroul lui. Este vorba despre demisia generalul McChrystal (în fotografia din dreapta-jos), descrisă de acesta din urmă în cartea „NEVER STAND IN LINE AGAIN".

Traduceri aproximative ale titlului:

1. „Niciodată nu mai sta iar în poziția (militară) de drepți"

2 „Niciodată nu mai sta iar la rând (la coadă)"

Unii oameni dau dovadă de mai multă diplomaţie decât alţii. Fostul comandant american militar în Afganistan, generalul McChrystal, a fost chemat de Barack Obama în Biroul Oval. În cursul discuţiei McChrystal a înţeles repede că lucrurile nu merg bine, fapt confirmat în momentul în care Obama l-a acuzat că nu îl sprijină destul în rolul său politic de Preşedinte.

McChrystal i-a răspuns: „Domnule Preşedinte nu e treaba mea să vă sprijin ca politician, treaba mea e să vă sprijini în calitate de comandant-şef."

După aceste cuvinte generalul McChrystal i-a înmânat lui Obama demisia.

Nemulţumit de demisia generalului, pe care nu putea decât să o accepte, Obama a făcut o glumă ieftină de despărţire: „Pun pariu că atunci când voi muri, vei fi fericit să faci pipi pe mormântul meu."

Generalul a salutat milităreşte şi a spus: „Domnule preşedinte, eu am spus întotdeauna că, după ce voi părăsi armata, nu voi mai sta niciodată din nou la rând (la coadă)".

Comentariu. **Ai zice că democrația în SUA prisoseşte de cât de multă e! Dar nu e deloc aşa. Aici e vorba de ditamai generalul de armată şi însăşi preşedintele SUA care, cuprinşi de paranoia importanței lor în lume, uită de orice normă morală creştină vorbind de pipi pe morminte. Ca multe alte mode transaltantice, doamne fereşte să prindă această modă americană şi în România. Pentru că am avea cel puțin un conducător care a făcut pipi pe noi iar acum ar cam fi şi rândul românilor să se înghesuie la coadă pentru un pipi binemeritat !**

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

Foto: Florian Văideianu

Oieri din Novaci-Gorj, în dreapta, Dumitru Băsărabă, 90 ani. Numele Basarab apare în multe cărți de telefoane. Bucureşti 50 nume, Hunedoara 20, Sibiu 18, Galați 16, Gorj 12, Caras-Severin 12, Mehedinți 12, Ialomița 9, Timiş 8, Braşov 7, Arad 6, Tulcea 5, Buzău 4, Dâmbovița 3, Dolj 2, Bihor 2.

Anul V.
Nr. 2
Mai 2015

SĂMĂNĂTORUL

Ediția tipărită
Nr. 15

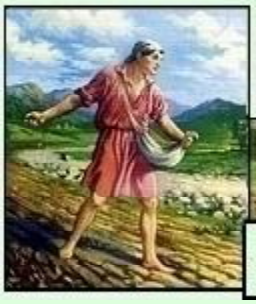

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric și de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

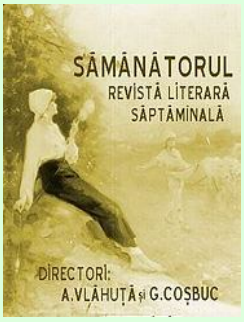

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuță

Fondatori 2012:

Asociațiile "Semănătorul" şi "Dorna" Tismana

Lansare de carte la Muzeul Județean «Alexandru Ştefulescu» Tg-Jiu

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

Anul V. Nr. 2 - apr. mai, iun. 2015 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicațiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului. Ediția online va avea în anul 2015 acelaşi număr cu ediția tipărită şi apare la sfârşitul trimestrului.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Sub sigla Editurii "Semănătorul Tismana"

LANSAREA CĂRȚII „DUREREA AURULUI" LA MUZEUL DE ISTORIE „ALEXANDRU ŞTEFULESCU" TÂRGU-JIU

LANSĂRILE DE CARTE ALE SCRIITORILOR UITAȚI DE STATUL ROMÂN, RESPECTIV, MINISTERUL CULTURII

Lansarea de carte de la Târgu-Jiu a fost organizată ireproşabil de autorul cărții, Florian Văideianu. Invitațiile au fost făcute la timp, evenimentul a fost anunțat în publicațiile noastre on-line, s-au pus afişe la biblioteci, au avut loc întâlniri prealabile cu autorii invitați. Dar pe lângă lansarea cărții „Durerea aurului", minunata manifestare literară de înaltă ținută scriitoricească, a ascuns în spatele ei şi „Durerea scriitorului liber".

„Durerea aurului", este titlul unei schițe a lui F. Văideianu despre un sălaş de țigani pripăşit vremelnic, acum mai bine de o jumătate de secol, la capul podului peste râul Tismana, la intrarea în comuna Godineşti.

Nenorocirea țiganilor a venit la schimbarea impusă de „guvernul sovietic eliberator" privind regimul politic din România. Era un regim totalitar importat din stepele naturale ale Uniunii Sovietice, peste care se aşezase o stepă artificială, morală şi socială, inițiată de Lenin şi desăvârşită de Stalin. Conform căreia, într-un stat al muncitorului şi țăranului, chiaburul, capitalistul, evreul şi țiganul trebuiau să aibă tot atâta aur cât avea şi muncitorul sau plugarul de pe câmp. Aşa că, unii au fugit în vest sau peste ocean cu aurul lor. Dacă au putut ! Iar cei care n-au putut, au înfundat puşcăriile de „reeducare prin muncă", fiind decimați la canal.

Țiganii au rămas însă cu „durerea aurului" lor: salbe, brățări, cercei, inele şi alte podoabe. Era o moştenire din tată în fiu, măcar de secole dacă nu de un mileniu. Cam de-atunci veniră cu aurul lor țiganii din oazele indiene de creştinism pe care le crease în India apostolul Toma.

Plecaseră de-acolo din cauza persecuțiilor religioase şi ajunseră în secolul al XX-lea să fie persecutați de nazism şi comunism. Iar aurul lor moştenit, fie că le fu confiscat, fie că parte din el fu ascuns. Oricum ar fi, durerea lui însoți țiganul până la moarte când îi fu îngropată şi durerea, şi speranța de a trăi în vechiul său element social.

Aceiaşi dramă psihică ca la vechii țigani, (pentru că pentru romi există astăzi programe de emancipare prin instruire) aceiaşi tip de durere frustrantă, zisă „durerea scriitorului", trăieşte astăzi creatorul independent care scrie liber, nepartizan şi nepolitic. Aidoma lui F. Văidianu, acesta e obligat să-şi promoveze opera cu bani din propriul buzunar. Cei mai mulți colaboratori ai revistei „Sămănătorul", ai editurii „Semănătorul online" şi ai blogurilor noastre, se înscriu în acelaşi context frustrant al aşa zisei literaturi „de nişă". Cu această formulă ne partajează de alții „breasla cazonă" având misiunea de a ne da deoparte, de a ne însemna cu o „stea galbenă" ca Hitler pe evrei. Schimbarăm regimul politic din România şi înlocuirăm cenzura comunistă cu mârlănia capitalistă, unde numai cei cu bani sunt acceptați ca scriitori pentru că pot să-şi tragă cărțile lor cu inepții, în tiraje de mii de exemplare şi unde, numai literatura „oficială" este subvenționată de Ministerul Culturii ! Şi încă, unde în aşa zisa noastră democrație, foarte ciudat şi discreționar, doar oamenii lui Nicolae Manolescu, Stalin-ul Literaturii Române, primesc adaos de pensie pe motiv că sunt „creatori" în grădina Uniunii Scriitorilor. Numai aceştia şi puşcăriaşii au devenit oficial „creatori" de literatură în România. Liga Uniunii Scriitorilor din Cluj, din care fac parte unii din colaboratorii noştri, e dată deoparte prin găselnița fostului ministru Barbu de a nu o considera „de interes public". Această uniune de creație, cu o mulțime de membri şi de filiale, este azi vechiul evreu cu stea galbenă, țiganul căruia i s-a confiscat salba !

Niciun program al Ministerului Culturii nu se adresează revistelor şi editurilor care funcționează „în regie proprie". Nimeni nu bagă în seamă pe cel care gândeşte creator şi vrea să scrie o carte. De trei ani AFCN ne refuză subvenționarea monografiei oraşului Tismana pe când şacalii de presă precum Cristoiu şi colonelul descoperit Turcescu lansează prin trusturi de presă dubioase, personaje la fel de dubioase, care ne umplu librăriile cu cărți tipărite şi cărți electronice ce falsifică grosolan istoria poporului român aşa cum o cunoaştem noi de la membrii Academiei Române din perioada regatului. Citiți pe această temă la pagina 36, articolul *"Vampirul Djuvara pângăreşte Istoria Românilor!"* primit la Redacția «Semănătorul Tismana». Veți avea parte de o surpriză de proporții: autorul acestui articol a avut parte de o moarte suspectă la numai 37 de ani !

La lansarea de carte de la Târgu-Jiu

Vom renunța anul acesta la subvenții de la AFCN pentru cartea memorialistică a lui Ion Aurariu „**Prin vremuri de război**” (1916) pentru că nimic nu s-a schimbat acolo. Renunțăm pentru că vom lucra la proiectul AFCN mai bine de o lună, pentru ca mai apoi, să fim umiliți de nişte evaluatori care ne iau din puncte ca să iese din căciulă cine trebuie. Vom scoate cartea cum ne-am obişnuit până acum, adică pe spezele urmaşilor învățătorului Ion Aurariu din Tismana. Tot cu banii lui şi-a tipărit şi Florian Vădeianu recenta carte, pentru că de multe ori i-am spus: săracul are bucuria primirii unei coji de pâine mult mai intensă decât bucuria cumpărării de «merțane» a celor care au pus mâna fraudulos pe tipografiile lui Ceauşescu de la Casa Scânteii. Aceştia au mereu în subconştient frica banului furat.

Să mai remarcăm că la lansarea de carte de la Târgu-Jiu, au participat renumiți scriitori gorjeeni care, prin tematica articolelor lor din ziare sau a cărților publicate, s-au preocupat de patrimoniul nostru cultural, de civilizația rurală veche românească, şi-au dirijat investigația istorică în jurul unor documente şi relicve descoperite prin seculare lăzi de zestre, au scris reportaje privind succesele unor firme de artă populară, portrete şi schițe vizând oameni de seamă din Gorj. Au venit cu toții la manifestarea literară de la muzeul gorjean, pentru că prețuiesc scrierile privind viața de azi a sătenilor, nuvelele şi schițele tip Florian Văideianu, romanele lui Ion C. Gociu, scrierile inedite ale lui Dumitru Dănău, cărțile documentaristice de sorginte monografică ale juristului Ion M. Ungureanu sau ale prof. Dan Pupăză.

Manifestarea literară a reunit la Târgu-Jiu publicişti, redactori şi directori ai unor reviste ce ies din şablonul cazon dependent de banul politic şi de cel oficial. Scriitori dornici şi nostalgici după literatura scrisă cu inimă şi cu drag de meleagul natal, cu compasiune față de întâmplările şi necazurile celor rămaşi să facă față depopulării satelor şi despuierea acestora de cutumele româneşti invadate de moda kitsch-urilor ieftine şi vocabularul stâlcit al televiziunilor particulare.

Despre un reviriment literar de excepție ne-a vorbit dl Ion Popescu Brădiceni, arătându-ne primul număr al revistei "AM&PM - Antemeridian şi postmeridian”, care va ieşi curând de la tipografie la Editura "Academica Brâncuşi" a Universității "Constantin Brâncuşi" Târgu Jiu.

În cadrul acesteia apare în serial şi documentarul *«Pe urmele lui Coşbuc la Tismana»* pe care revista noastră l-a publicat la sfârşitul anului trecut, apar şi articolele «*Cele trei cărți ale lui Florian Văideianu «un boier printre tovarăşi»*» precum şi «*Tismana sub cupola pădurilor ninse*» de Ion Elena, vecinul nostru de la Padeş.

Lansarea de carte de la Târgu-Jiu a fost o reuşită deplină, bucurându-ne cu toții, nu cum se bucură căței ce-l făcură pe moşneagul Djuvara miliardar şi pe Eba lui Băse europarlamentar, ci cum se bucură săracul pentru o felie de cozonac!

Stânga: F. Văideianu, dreapta, I.P. Brădiceni

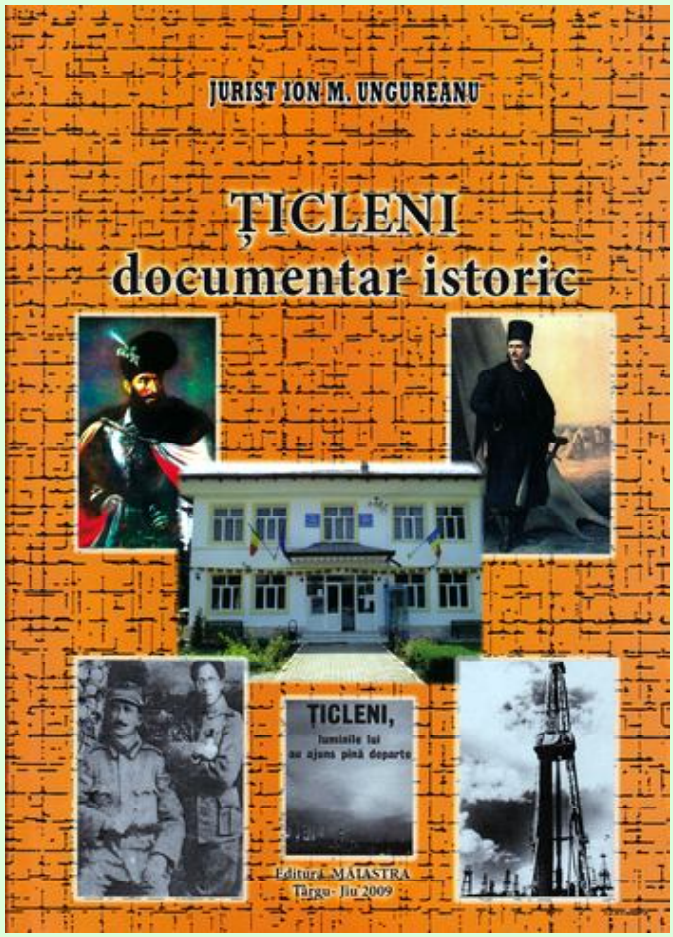

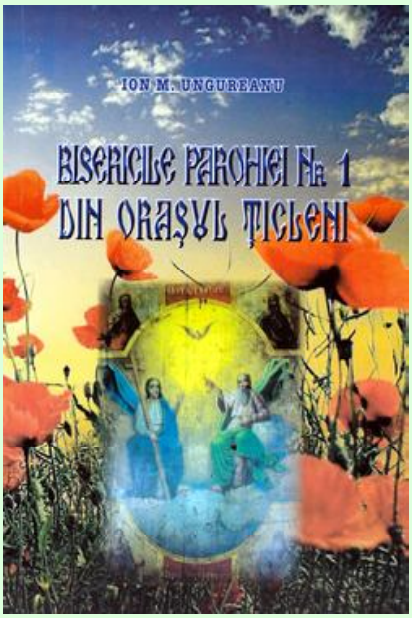

Executarea în natură a obligațiilor - 1969
Țicleni - trecut, prezent, viitor - 1975
Statutul juridic al stagiarului - 1987
Țicleni vatră milenară de istorie - 1997
Monumentul eroilor Parohiei Țicleni - 1997
160 de ani de laprima atestare documentară a învățământului
de stat la Țicleni 2002
Petrolul şi oltenii - 2004
Țicleni - documentar istoric - 2009
Băile Țicleni amintire şi speranță - 2013
Iubirea de țară nu moare - 2013
Album - Primul Război Mondial - 2013

Din cărțile juristului Ion M. Ungureanu

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

Răzbunarea gemenelor

ROMAN

Online aici:http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/proza.html

Argument

Prezentul roman de Al.Florin Țene este o parte din marea frescă romanescă, formată din romanele: "Un ocean de deşert ", "Chipul din oglindă "," Insula viscolului ", "Orbul din Muzeul Satului", "Geamănul din oglindă ","Inelul de iarbă " şi "Un ocean de deşert ", în care este oglindită societatea comunistă dintr-un secol întunecat. Este un roman al descrierii răului şi al crimei ridicate la nivelul politicii de stat. În aceste romane, inclusiv cel de faţă, cititorul cunoaşte şi retrăieşte drama prin care au trecut generaţii ale neamului românesc.

Romanul oglindeşte lupta unui tânăr intelectual din România profundă, scriitor, şi destinul acestuia , care a luptat, neştiut de nimeni, împotriva ciumei roşii.

Autorul

"Răzbunarea gemenelor", pag. 7

Erau anii de după război. Ruşii erau peste tot.Sărăcia pusese stăpânire pe țară. Totul era pe cartelă. Pâinea, stamba numită America, hainele, încălțămintea, erau pe bonuri. Îmi aduc aminte că mama se scula la ora patru pentru a se duce la coasă la pâine.Magazinul se deschdea la ora şase, dar trebuia să fie mai în față, pentru a prinde porția de pâine pe cartelă. Au fost zile când rămâneam fără pâine, cu toată cartela pe care o aveam.

- Ne iau totul ruşii! Îl auzeam pe tata spunând cu năduf. Murim de foame la noi în țară, când înainte de război, pâinea nu era o problem.O găseai peste tot.

Peste câteva săptămâni, într-o vară târzie, când tocăliile din viile de pe deal începuseră să bată, ne-am mutat cu chirie pe strada Leuleşti, la tanti Drăcinescu. În curtea, destul de mare, meşteream avioane şi am construit din bețe o casă pentru noi.În fiecare dimineață o udam pentru a creşte. Aşa credeam …

- Doamne! Să avem şi noi casa familiei noastre! O auzeam, uneori pe mama, văitându-se.

De câte ori o auzeam aşa, îmi veneau în minte poezia, pe care o reciteam murmurând.

"Cine mă îngrijeşte
Cine mă iubeşte
Zi de zi mă creşte
Este mama."

Reciteam versurile udând casa din bețe, pe care o făcusem,din curtea lui tanti Drăcinescu şi cu răbdare aşteptam să crească. Şi …casa nu a mai crescut.

Seara, mama mă învăța poezii. Una dintre acestea, de câte ori o recitam îmi venea să plâng. Nu de puține ori, când aveam musafiri pe care îi servea cu dulceață de smochine, sau de prune umplute cu nuci, mă punea să spun poezie:

Păsărică, păsărea
Ai văzut pe mama mea?
Am văzut-o la cişmea
Scotea apă şi plângea!
De ce plângi mămica mea?
Plâng de mine şi de voi
C-a murit tata-n război!

După ce recitam, eram felicitat şi chiar sărutat peste obrajii plini de lacrimi, pe care le ştergeam cu mâneca fără să mă vadă mama. Mă certa de ce nu folosesc batista.

Într-o zi jucându-mă în fața curții cu avionul făcurt de mine, cioplit cu răbdare şi meşteşug cu ajutorul unui briceag dăruit de tata, a venit la tanti Drăcinescu, directoarea Şcolii de Meseri. Văzându-mă ce fac a privit la mine cu simpatie.

- Ce vrei să te faci Norinel, când ai să fi mare?

- Aviator! I-am răspuns.

M-a mângâiat pe cap şi a intrat în curte, condusă de tanti Drăcinescu.

În spatele casei, unde era şi grădina, am descoperit, pe lângă gard, un adevărat arsenal de obiecte deosebite. Baterii stricate, condesatoare de radio, acumulatori, cartuşe turtite, cranii de animale, oase, şi câte şi mai câte...

Seara pe strada Leuleşti, rebotezată Mihai Kogălniceanu, ieşea, dintr-o casă aflată la capătul celălalt al şelei, nebunul uliței.Întotdeauna într-o cămaşe albă până la glezne. Bucuria lui era să adune pietre de pe stradă şi să arunce cu pietre în copii care băteau mingia de cârpă.

Atunci, noi, strigam la el: Nelul nebunul
Trage cu tunul
Împuşcă raţele
Şi mănâncă raţele.

Auzind cântecul nostru, nebunul alerga după noi, aruncând cu pietre. Ne retrăgeam pe o altă uliță a lui Mărculescu, iar alții intrau în curțile caselor în care locuiau.

Hârjoana asta continua până se întuneca. Atunci venea o femeie şi-l lua de braț cu uşurelul, intrând în curtea casei cu geamlâc.

Noi ne continuam jocul scăpărând pietre. Ne întreceam în a găsi pietrele cele mai bune care făceau flama albastră, şi ce-a mai mare.

Răzbunarea gemenelor, pag. 9

*

În nopțile de iarnă când viforul lovea ca o pală de elice în ferestrele casei, ascultam împreună cu mama şi tata piese de teatru la radioul nostru, marca Siemens. Erau seri când îl vedeam pe tata stând cu urechea lipită de aparatul de radio, ascultând, şi din când în când îi spunea lui mama ce înțelegea printre bârâiturile, şi pocniturile auzite în difuzor. Era în iarna primului an şcolar al meu.

- Norel! Ți-ai făcut temele?
- Le-am făcut mămico!
- Ce ai avut…?
- Să scriu o pagină cu litera M, pe tăbliță...
- Arat-mi-o!

Am adus tăblița de gresie, pe care o pusesem pe masa din bucătărie. Cu atenție să nu se şteargă i-am dat-o mamei. Mama a privit cele scrise de mine pe tăbliță şi a dat afirmativ din cap.

- E bine! Norinel, adu Abecedarul să-mi citeşti lecția.

Am scos din ghiozdan cartea, am deschis-o. Şi înainte de a ajunge la litera M, am văzut fotografiile cu mustață a lui Stalin, şi apoi a lui Dej, având pălărie pe capul lui pătrat. De atunci mi se păreau aceşti oamnei având ceva hidos în ei. Nu încercam să-mi explic această stare. la vârsta aceea de copil de şapte ani. Văzusem cu un an înainte un Abecedar al lui Nelu Zăvoianu. În locul celor doi era un tânăr frumos, îmbrăcat în haină militară.

- E regele nostru! Mi-a spus Nelu.
- Cum îl chiamă?
- Mihai!

De ce oare nu se află şi pe abecedarul meu, din anul acesta?! M-am întrebat, în timp ce răsfoiam Abecedarul pentru a ajunge la litera M.

- Săriți oameni buni! Arde casa lui Leulescu! S-a auzit de afară.

Dinspre capătul străzii se auzeau troznind şița de pe casă. Afară se întunecase. Doar luna impasibilă privea la spectacolul lumii.

Mama şi tata au ieşit afară.Eu după ei. Am alergat la poartă. Părinții, deja, ieşiseră în stradă. Tata văzând că arde casa lui nenea Leulescu s-a întors în casă şi a luat găleata cu apă. O umpluse cu ceva vreme în urmă de la fântâna vecinului Aurică, deoarece tanti Drăcinescu nu avea fântână în curte. Mama s-a aşezat în rând cu ceilalți bărbați şi femei şi dădeau din mână în mână gălețile pline cu apă umplute la fântâna lui Zăvoianu şi Boboc.

Deodată, mi-a fost atrasă atenția de doi oameni arzând ca o torță ce au ieşit din casă alergând şi țipând.

- Aoleu! Dumnezeule! Săriți oameni buni! Ajutați-mă! Am auzit glasul de femeie ce ardea ca o torță.

- Săriți fraților! Stingeți-mă! Sunt şoferul Traian din Momoteşti...Striga cealaltă „torță “alergând în neştire pe stradă.

Tata a alergat în casă a luat o pătură şi alergând după o „torță “ a pus pătura peste aceasta, trâtind-o la pământ. A doua zi am aflat că era țața Măria.

Într-un târziu a sosit şi pompa trasă de doi cai, însoțită de 6 oameni.Aceştia au coborât un furtun gros în fântâna lui Zăvoianu şi doi oamnei au început, unul deoparte şi celălalt de cealaltă, să tragă de manete.În timp ce ceilalți ce ceilalți trei au înşurubat un furtun lung după care l-au îndreptat spre acoperişul casei care ardea. Mă uitam la ei cu mare admirație. Acoperişul din şindrilă troznea şi arunca scântei.Apa curgea din furtun şi parcă aprindea mai rău flăcările.

- Aduceți oțet, oameni buni să aruncăm peste foc! Am o voce..

Al şaselea om a deshămat caii de la pompă şi i-a legat cu căpăstru de gardul lui țața Mița.

Femeia şi bărbatul care luaseră foc au fost duşi cu o căruță la spitalul orăşenesc, aflat lângă gară.

A doua zi am aflat de la tata, după ce s-a întors de la servici, spunându-l mamei, că bărbatul murise, iar femeia înfăşată cu feşe, agoniza. Nu ştiam eu c-am ce înseamnă acest cuvânt, dar, bănuiam că nu îi este bine.

- Auzi, dragă, ce incoştiență. Şoferul intrase în casă cu o găleată de benzină şi a aşezat-o lângă vatra, unde pe foc, Maria, pusese un ciaun cu apă pentru mămăligă. A fost de-ajuns să sară o scânteie în găleată şi să se producă nenorocirea.

- Asta le-a fost soarta! Am auzit-o pe mama.

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Ieromonah Maxim Morariu: O dispută dogmatică de actualitate între Mitropolitul Hierotheos Vlachos şi Mitropolitul Ioannis Zizioulas

Introducere

Prezentarea de față are ca punct de pornire o polemică intens mediatizată în spațiul virtual ortodox[1] între doi mari teologi greci contemporani, respectiv mitropolitul Hierotheos Vlachos şi mitropolitul Ioannis Zizioulas, ambii teologi de anvergură, cunoscuți mediilor ortodoxe şi celor ecumenice ai vremii noastre.

Polemica lor, de finețe şi de profunzime teologică, dovedeşte diversitatea Ortodoxiei, dar şi inegalitatea răspândirii şi dezvoltării ei pe întinsul lumii, căci, în timp ce creştinii din spațiul oriental al mapamondului[2] îşi trăiesc credința într-o manieră similară omologilor lor din Biserica primară, fiind adesea în postura de a pecetlui mărturia lor cu prețul vieții şi propovăduind o teologie pragmatică, fundamentată pe Învierea Mântuitorului Hristos şi pe necesitatea mărturisirii ei chiar cu prețul vieții, alți creştini din spațiile în care credința este recunoscută şi receptată la nivel internațional, trăiesc cu maximă intensitate dezbateri de profunzime şi finețe teologică, care îi antrenează adesea în polemici.

De altfel, ambii protagonişti ai acestei dispute şi-au câştigat, datorită operei lor şi datorită activității ştiințifice, titlul de specialişti ai teologiei. Cel dintâi, mitropolitul Hierotheos, cunoscut cu precădere pentru scrieri ce par a aparține psiho-teologiei, sau mai-noului domeniu al bioeticii[3], s-a remarcat deopotrivă ca un mare teoretician şi ca un mare trăitor, fiind un aprig promotor al isihasmului, în cunoaşterea căruia a investit eforturi mari[4], în vreme ce, mitropolitul Zizioulas, contestat de anumite cercuri ortodoxe[5], s-a remarcat cu precădere ca dogmatist, prin opere privitoare la eclesiologia ortodoxă[6].

În ceea ce priveşte disputa despre nestorianism, ambii par însă amatori, căci nici unul dintre ei nu este un specialist în sensul propriu-zis al subiectului. Dacă ar fi fost să se contrazică cu specialişti în domeniile lor, probabil părintele Vlachos ar fi avut de discutat cu Jean-Claude Larchet[7], care abordează teme similare lui în scrierile sale sau cu Filoteu Faros[8], în vreme ce, mitropolitul de Pergam s-ar fi putut contrazice mai degrabă cu părintele Bobrinskoy[9] sau cu alți dogmatişti de seamă ai răsăritului sau apusului creştin. Ce-i drept, cel din urmă pare, la o primă vedere, a fi mai aproape de subiect, dat fiind faptul că cercetările sale privitoare la eclesiologie fundamentate patristic, s-au interferat uneori cu problematica hristologică şi cu hotărârile dogmatice ale Sinodului III Ecumenic, unde a fost condamnat Nestorie[10]. Impresionant este însă că, deşi ambii ierarhi pornesc în această dispută ca amatori, se vor documenta pe parcurs şi vor ajunge să uzeze, în susținerea afirmațiilor lor de afirmații aparținând unor exponenți de seamă ai teologiei patristice, dar şi de opiniile unor teologi mai noi.

Care dintre cei doi ierarhi teologi are dreptate în această dispută ce vizează veridicitatea mărturisirii de credință şi puritatea doctrinară a fiecăruia dintre ei, având aşadar o miză foarte mare, vom încerca să vedem în paginile următoare, în cadrul analizei noastre.

IPS Hierotheos Vlahos la Tismana

Nestorianismul – scurtă privire istorico-doctrinară asupra ereziei

Nestorianismul este erezia combătută la sinodul al III-lea Ecumenic, care a avut loc în anul 431 la Efes şi l-a avut drept protagonist, aşa cum îl desconspiră şi numele ei, pe Nestorie, pe atunci patriarh al Constantinopolului[11]. Reprezentant al şcolii antiohiene format la şcoala lui Diodor din Tars şi Teodor de Mopsuestia, acesta susținea că în Hristos există două persoane, respectiv persoana divină a Fiului lui Dumnezeu, născut din Tatăl mai înainte de veci, şi persoana umană sau istorică a lui Iisus Hristos, cu care acesta s-a întrupat din Fecioara Maria[12].

Afirmațiile lui au aflat ecou chiar şi la curtea imperială căci, în timp ce împăratul Teodosie al II-lea şi Eudochia soția lui îl aprobau, Pulcheria, sora împăratului nu adera la învățătura lui[13]. Cu timpul, disputa s-a generalizat, Ortodoxia câştigând apărători de seamă precum Sfântul Chiril al Alexandriei, devenit un susținător al partidei anti-nestoriene, şi unul dintre cei care au încercat fie pe cale diplomatică (a negocierii)[14], fie pe calea discuției teologice[15], fie pe cale sinodală să combată învățătura greşită a lui Nestorie, să îl determine pe acesta să îşi schimbe concepțiile.

Ulterior, ,,polemica" dintre cei doi s-a adâncit,

Din stânga: IPS Hierotheos Vlahos, PF Anastasios, PF Teoctist, prezenți la Tismana la comemorarea «Sf. Nicodim 600»

devenind de-a dreptul pasionantă, după cum remarcă părintele Vasile Muntean[16], şi ajungând să fie finalizată printr-un sinod ecumenic care a avut în centru problema hristologică pe care o ridica, dar şi problematica mariologică pe care, în plan secundar, o aducea în discuție patriarhul eretic[17]. În urma acestui sinod, învățătura dioprosopistă a lui Nestorie a fost combătută, el a fost depus din scaunul patriarhal şi trimis în exil, iar credința ortodoxă a fost, într-un fel restabilită.

Cu toate hotărârile sinodului, au rămas însă mici comunități nestoriene şi după finalizarea acestuia. Ba mai mult, ulterior, această comunitate va reuşi să adune şi unii adepți. De exemplu, în anul 616, când cea mai mare parte a Arabiei a ajuns sub dominația perşilor, comunitatea creştină de aici a fost atrasă spre nestorianism[18]. De asemenea, în secolul al V-lea al erei noastre, comunitatea nestoriană avea şi o frumoasă şcoală de exegeză biblică, în cadrul căreia vor activa şi teologi renumiți ai vremii precum Paul de Persa[19]. O parte a acestei comunități nestoriene va fi asimilată cu timpul de către Biserica Romano-catolică[20], astfel luând naştere Biserica nestoriano-catolică, în vreme ce alta va supraviețui apoi până astăzi (când încă avem comunități nestoriene chiar şi în țări precum China)[21]. Dincolo de forma cultică propriu-zisă a nestorianismului, care îşi asumă paternitatea, există însă şi alte modalități prin care el a supraviețuit de-a lungul timpului. De exemplu, nici unul din cultele neoprotestante contemporane nu o cinstesc pe Maica Domnului, aceasta fiind o dovadă clară influenței nestoriene. De asemenea, în sistemele lor doctrinare pot fi găsite de asemenea influențe din erezia pomenită.

Cu toate acestea însă, nestorianismul de după cel de-al treilea Sinod Ecumenic nu va fi niciodată o mişcare de anvergură care să influențeze într-o manieră decisivă evoluția Bisericii într-un moment cheie al vieții ei.

O dispută dogmatică de actualitate între Mitropolitul Hierotheos Vlachos şi Mitropolitul Ioannis Zizioulas

După ce, în paginile anterioare ale acestei analize am schițat profilul celor doi protagonişti ai disputei teologice şi am văzut ce înseamnă nestorianismul, ne vom concentra acum asupra prezentării disputei dintre cele două personalități teologice contemporane.

Analiza noastră porneşte de altfel de la o replică pe care mitropolitul Vlachos o dă mitropolitului Zizioulas[22]. Acest drept la replică exercitat de ierarhul pomenit suscită între altele şi interesul ortodocşilor români, care discută intens pe seama celor prezentate de ierarhul pomenit. Aşa se face că, la data accesării materialului am găsit un număr de 30 de comentarii, unele dintre ele constând din replici şi comentarii scurte privitoare la subiect, altele, ca în cazul oricărui material difuzat prin intermediul internetului, constând în comentarii care nu au legătură cu tematica discutată, iar altele constând din comentarii şi trimiteri către alte linkuri unde se găsesc argumente pentru susținerea uneia sau a alteia dintre opinii[23].

Maniera de a acționa a mitropolitului de Napfkatos este, după cum însuşi mărturiseşte în partea de început a materialului, una defensivă[24], discursul lui fiind structurat pe patru puncte mari, în care arată că: voința este atribut al firii şi nu al persoanei, vorbeşte despre interpretarea greşită a textului Sfântului Athanasie cel Mare, despre Congresul despre ”teologia metapatristică (postpatristică)” şi despre ,,Dialogul oficial al ortodocşilor cu romano-catolicii”[25].

Cea dintâi parte are în centru discuția privitoare la voința ca atribut al Fiului şi porneşte de la acuza pe care părintele Zizioulas o aduce părintelui Vlachos cu privire la concepția sa despre voință. În cadrul acesteia, el analizează problema voinței, un element al teologiei metapatristice, după sintagma lui[26] şi că ea este relevantă datorită faptului că se relaționează şi cu conceptul de ,,libertate al persoanei”[27]. El sancționează o părere pe a aşa-zisului său oponent, pe care o consideră neortodoxă:

,,Iar, într-un paragraf anume al declarației Mitropolitului Pergamului, am remarcat părerea neortodoxă că ”aşa-zisa libertate a persoanei are valoare pentru că ea depăşeşte necesitatea firii, căci firea e legată de nevoie, iar voința de persoană”[28].

După prezentarea opiniei, el arată cu privire la voință că:

,,...atât în cazul lui Dumnezeu, cât şi al oamenilor, este legată de fire, este atribut al firii şi nu al persoanei, în vreme ce opțiunea, adică alegerea – care nu există la Dumnezeu, ci numai la oameni – aparține ipostasului-persoanei. Aceasta este tema de importanță vitală: că şi la oameni voința nu este alegere, ci atribut al firii lor. Alegerea este legată de opțiune”[29].

Exprimată astfel, opinia lui este cel puțin pasibilă de a fi sancționată, căci a vorbi despre fapcul că opțiunea nu există la Dumnezeu, înseamnă, cel puțin în aparență, a nega libertatea divină. În ceea ce priveşte expresia conform căreia ,,la oameni voința nu este alegere”, subscriem şi considerăm că ea vine pe fondul afirmațiilor specifice tradiției patristice. Concluzia la care ajunge mitropolitul Vlachos este aceea că învățătura conform căreia voința face alegerea este una neortodoxă[30].

Cea de-a doua parte se referă la un text al Sfântului Atanasie cel Mare, al cărui text însă părintele Vlachos nu îl prezintă. Deducem însă din conținutul ulterior al materialului său că este vorba despre un fragment scris în contextul disputei arianiste în cadrul căruia se vorbeşte despre legătura dintre voință şi fire. Două concluzii ale mitropolitului de Pergam sunt prezentate, urmând a fi analizate aici:

,,voința liberă a Tatălui este cea din care izvorăşte ipostazierea treimică a lui Dumnezeu, este ipostaziată ființa într-un Dumnezeu treimic”.

Iar a doua concluzie este că îl prezintă pe Sfântul Athanasie cel Mare că vrea (să dogmatizeze despre) ”o voință

liberă, veşnică" a Tatălui, "care nu este voinţă de alegere între două posibilităţi", şi vorbeşte despre "învăţătura neortodoxă că voinţa lui Dumnezeu este hotărârea alegerii dintre posibilităţi"[31].

În sprijinul afirmaţiilor sale, teologul grec îl citează pe teologul Nikos Matsoukas[32], care se opreşte şi el, în cadrul Dogmaticii sale, asupra deosebirii dintre ,,naşterea după fire" şi ,,creaţia prin voinţă" [33] şi îl combate, ca şi autorul citat, pe mitropolitul de Pergam. Analiza mitropolitului Vlachos merge în profunzimea operei părintelui Zizioulas, însă acesta este doar începutul, autorul promiţând că va redacta un studiu în care să localizeze metodologia ermineutică greşită a omologului său de la Pergam. În această parte de început, el se foloseşte de cuvintele Sfântului Atanasie cel Mare, care arată că ar fi greşit să se interpună între Tatăl şi Fiul voinţa şi cugetarea:

,,S-ar dovedi lipsit de minte dacă ai pune între Tatăl şi Fiul voinţa şi cugetarea. De fapt, una este a zice că a fost făcut prin voinţă şi altceva că Fiul, fiind prin fire propriu Tatălui, e iubit şi dorit de El"[34].

Aşa cum este prezentată situaţia, opinia mitropolitului Ioannis este similară cu cea a lui Serghei Bulgakov, care introduce tetrada prin interpunerea Sofiei în cadrul trinitar.

Citatele continuă, disputa fiind presărată cu citate din Sfinţi Părinţi precum Atanasie cel Mare, Grigore Palama, dar şi cu opinii ale unor teologi precum Nikos Matsoukas sau Alexander Schmemann sau cu analize terminologice, asupra cărora nu vom insista însă aici.

Cea de-a treia parte este dedicată congresului privitor la teologia postpatristică la care a participat părintele Filoteos. Autorul arată aici şi care este baza disputei dintre cei doi teologi, respectiv Concluzii

O dezbatere atât de aprinsă pe o temă deopotrivă veche şi actuală va suscita în mod cert interesul elitei teologice, dar şi al celor care cochetează cu teologia fundamentală. Astfel, în timp ce unii oameni cu o gândire mai pragmatică se vor întreba qui prodest, alţii vor încerca să înţeleagă miza şi dedesubturile acestei dispute.

Din punct de vedere teologic, o astfel de dispută este importantă căci, în urma unor astfel de discuţii contradictorii adevărul iese la iveală, iar Biserica este ferită de pericolul iminent al ereziei.

În ceea ce priveşte disputa propriu-zisă pe care am analizat-o, considerăm că, exceptând anumite pasaje care nu se încadrează în discurs, ea este un adevărat ,,eveniment" teologic, cu valoare ambivalentă însă. Gestionarea proastă a unei astfel de dispute poate duce la apariţia unor facţiuni schismatice sau eretice în Biserică, ele fiind girate de prestigiul teologic al unuia sau al altuia dintre protagonişti şi având la bază orgoliul lui, în vreme ce, analiza corespunzătoare, într-un cadru sinodal în care specialiştii să se pronunţe şi ei cu privire la problematică, ar putea fi benefică pentru Biserică.

Personal, aderăm (cu unele amendamente) la opiniile mitropolitului de Napfkatos şi considerăm că unele lămuriri de ordin dogmatic cu privire la legătura dintre persoană şi voinţă erau necesare şi sunt corect argumentate, în vreme ce altele lasă loc unor noi argumente şi unor întrebări complementare cu rol lămuritor. În ceea ce priveşte disputa interpersonală dintre cele două mari personalităţi ale Ortodoxiei contemporane, credem însă că ea se îndepărtează de duhul păcii promovat cu atâta ardoare de discursul teologic ortodox în contemporaneitate. Astfel, disputa este interesantă, iar elementele de teologie pe care le aduce, le clarifică sau le pune în discuţie sunt importante, prezentarea lor în adevăratul sens şi la adevărata lor valoare fiind necesară. Dacă această dispută s-ar transforma însă într-un dialog amical în care cei doi inamici şi-ar conştientiza valoarea de slujitori ai lui Hristos şi ar conveni să discute în termeni paşnici cu privire la elementele doctrinare pe care le percep în mod diferit, rezultatele ar fi în mod cert altele, iar soluţia ar fi găsită mult mai repede.

Acestea sunt aşadar principalele elemente teologice care caracterizează disputa dintre cei doi mari teologi contemporani, mitropolitul Hieroteos şi mitropolitul Ioannis, şi principalele considerente pe care le exprimăm cu privire la acest eveniment, intens mediatizat în spaţiul virtual ortodox.

Bibliografia se găseşte în articolul sursă, vedeţi adresa de mai jos

NOTE DE SUBSOL

[1] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014;: https://graiulortodox.wordpress.com/2012/10/17/123-confruntare-dura-intre-mitropolitul-ierotheos-vlahos-si-mitropolitul-ioannis-ziziulas-asupra-unor-probleme-cruciale-ale-credintei-noastre/, accesat 11. 11. 2014

[2] Cf. http://www.cbn.com/tv/1420678462001, accesat 11. 11. 2014; http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2014/11/21/persecutia-crestinilor-copii-si-tinere-crestine-rapite-si-scoase-la-licitatie-in-siria-femeie-condamnata-la-moarte-in-pakistan/, accesat 11. 11. 2014, dar şi alte surse similare, unde este prezentată suferinţa creştinilor din spaţiul Orientului apropiat.

[3] Pentru o imagine mai clară cu privire la viaţa şi opera lui, a se vedea: Hierotheos Vlachos, Psihoterapia ortodoxă- ştiinţa Sfinţilor Părinţi, Editura Învierea, Timişoara, 1998; Idem, Psihologia existenţialistă şi psihoterapia ortodoxă, trad. Nicuşor Deciu, col. ,,Pneuma", Editura Doxologia, Iaşi, 2011; Idem, Psihoterapia ortodoxă, continuare şi dezbateri, trad. Ion Diaconescu, Nicolae Ionescu, Editura Sofia, Bucureşti, 2001; Idem, Bioetică şi bioteologie, trad. Teofan Munteanu, Ed. Christiana, Buc., 2013.

[4] Cf. Idem, O noapte în pustia Sfântului Munte: convorbire cu un pustnic despre rugăciunea lui Iisus, trad. Călin Cosma, ediţia a 4-a, Ed. Predania, Buc., 2006.

[5] Cf. http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2009/10/21/minciunile-si-calomniile-diplomate-ale-mitropolitului-zizioulas/, accesat 11. 11. 2014.

[6] Cf. Ioannis Zizioulas, Fiinţa eclesială, trad. Aurel Nae, Editura Bizantină, Bucureşti, 1996; Idem, Comunitate şi alteritate. Fiinţa personal-eclesială, trad. Liviu Barbu, Editura Sophia, Bucureşti, 2013; Idem, Creaţie ca euharistie, trad. Caliopie Papacioc, Editura Bizantină, Bucureşti, 1999; Idem, Euharistie, episcop, biserică: unitatea Bisericii în dumnezeiasca Euharistie şi episcop, în primele trei secole creştine, trad. Ioan-Valentin Istrati, Geanina Chiriac, Editura Basilica, Bucureşti, 2009. Acestea sunt doar o parte dintre operele mitropolitului grec, membru al Academiei Atenei, care se găsesc traduse şi în limba română, opera lui fiind însă mult mai amplă.

[7] Teolog ortodox francez, convertit de la catolicism la ortodoxie, considerat unul dintre cei mai de seamă patrologi contemporani. Între operele lui se numără şi: Jean-Claude Larchet, ,,Acesta este trupul Meu...", trad., Marinela Bojin, Editura Sophia, Bucureşti, 2006; Idem, Creştinul în faţa bolii, suferinţei şi morţii, trad. Marinela Bojin, Editura Sophia, Bucureşti, 2006; Idem, Despre iubirea creştină, trad. Marinela Bojin, Editura Sophia, Bucureşti, 2010; Idem, La divinisation de l'homme selon Saint Maxime le Confesseur, Les Editions du Cerf, Paris, 1996; Idem, Dumnezeu este iubire: mărturia Sfântului Siluan Athonitul, Editura Sophia, Bucureşti, 2003; Idem, Dumnezeu nu vrea suferinţa omului, trad. Marinela Bojin, Editura Sophia, Bucureşti, 2008; Idem, Etica procreaţiei în învăţătura Sfinţilor Părinţi, Editura Sophia, Bucureşti, 2003; Idem, Teologia bolii, trad. Vasile Mihoc, Editura Oastea Domnului, Sibiu, 1997; Idem, Terapeutica bolilor mintale: experienţa creştinismului răsăritean al primelor veacuri, trad. Marinela Bojin, Editura Sophia, Bucureşti, 2008; Idem, Terapeutica bolilor spirituale, trad. Marinela Bojin, Editura Sophia, Bucureşti, 2006; Idem, Tradiţia ortodoxă despre viaţa de după moarte, Editura Sophia, Bucureşti, 2006.

[8] Teolog grec, astăzi în vârstă de 82 de ani, specialist în psihoterapie. Vezi: Philoteos Pharos, Dialogul în psihoterapia ortodoxă, trad. Şerban Tica, Editura Sophia, Bucureşti, 2010; Idem, Creştinismul în faţa lumii de azi, trad. Şerban Tica, Editura Sophia, Bucureşti, 2008; Idem, Căsnicia: dificultăţi şi soluţii, trad. Şerban Tica, Editura Sophia, Bucureşti, 2012.

[9] Teolog rus contemporan, născut în anul 1925 la Paris, fost decan al Institutului Teologic Ortodox ,,Saint Serge" din capitala Franţei, este considerat una dintre vocile cele mai avizate ale teologiei dogmatice contemporane. Pentru mai multe informaţii

Citiţi articolul **O dispută dogmatică** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/04/ierom-maxim-morariu-o-disputa-dogmatica.html

privitoare la viaţa şi activitatea lui, a se vedea: Boris Bobrinskoy, Cerurile deschise-omilii, trad. Vasile Manea, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2002; Idem, Împărtăşirea Sfântului Duh, trad. Măriuca Alexandrescu, Adrian Matei Alexandrescu, col. „Teologi ortodocşi străini", Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1999; Idem, Taina Bisericii, trad. Vasile Manea, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2004; Idem, Taina Preasfintei Treimi, trad. Măriuca Alexandrescu, Adrian Matei Alexandrescu, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 2005.

[10] Nu trebuie uitat însă că şi mitropolitul Hierotheos a avut anumite cercetări de teologie dogmatică, apreciate de comunitatea teologică răsăriteană. În literatura teologică românească se găseşte tradus în acest sens un material al său privitor la păcatul strămoşesc, într-o antologie ce cuprinde opiniile unro teologi de seamă ai vremii. Vezi: Hieroteos de Nafpkatos (Vlachos), „Moartea şi păcatul originar", trad. Vasile Manea, în vol. Vinovaţi de păcatul strămoşesc? Antologie de texte teologice, ed. Vasile Manea, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2002.

[11] Ion Bica, Erezii, schisme, controverse în Bizanţ, Editura Universităţii din Piteşti, Piteşti, 2004, p. 79. Cf. Ioan G. Coman, Şi Cuvântul trup s-a făcut, Editura Mitropoliei Banatului, Timişoara, 1993, pp. 35-71, pentru mai multe informaţii cu privire la disputa teologică nestoriană şi la fundamentele ei doctrinare.

[12] Ion Bica, op. cit., p. 79. Cf. Daniel Buda, Hristologia antiohiană de la Sfântul Eustaţiu al Antiohiei până la Nestorie, Editura Universităţii „Lucian Blaga", Sibiu, 2004, pp. 228-229.

[13] Ion Bica, op. cit., p. 79.

[14] John A. McGuckin, St. Cyril of Alexandria: The Christological Controversy. Its Hist., Theol. and Texts, Ed. By E. J. Brill, Leiden, 1994, 227-229.

[15] Cf. Paul L. Gavrilyuk, Pătimirea Dumnezeului Nepătimitor. Dialecticile gândirii patristice, trad. Dragoş Dâscă, ed. Vasile Bîrzu, col. „Studii", vol. 2, Editura Doxologia, Iaşi, 2013, p. 210-212.

[16] Vasile Muntean, Istoria Creştină Generală, vol. 1 (ab initio-1054), Editura Institutului Biblic şi de Misiune al BOR, Bucureşti, 2008, p. 179.

[17] Fapt pentru care, părintele Chifăr spune pe bună dreptate că: „Prin urmare, declanşarea disputei hristologice în Constantinopol a fost cauzată de termenul „Teotokos". În timp ce Nestorie, Dorotei de Marcianopolis şi preotul Atanasie predicau împotriva folosirii apelativului Născătoare de Dumnezeu, episcopul Proclu al Ciziculi a apărat cu fermitate în prezenţa lui Nestorie termenul „Teozokos". Nicolae Chifăr, Istoria creştinismului, vol. I, Editura Universităţii „Lucian Blaga", Sibiu, 2007, p. 173. Cf. Petre I. David, Invazia sectelor. Coarnele fiarei apocaliptice în mileniul III, vol. I - „De la erezii vechi la secte religioase ale timpului nostru", Editura „Crist-1", Bucureşti, 1997, p. 70.

[18] Ioan Rămureanu, Milan Seşan, Teodor Bodogae, Istoria Bisericească Universală, vol. 1 (1-1054), Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1987, p. 280.

[19] Stelian Tofană, Studiul Noului Testament. Curs pentru anul I de studiu, Ediţia a II-a, Ed. Alma Mater, Cluj-Napoca, 2005, p. 17. El nu a fost însă singurul teolog nestorian celebru. Cf., de ex.: Marc Auon, „ Jésubokt, métropolitain et juriste de l'Église d'Orient (Nestorienne), Auteur au VIIIe siecle du premier traité systématique de droit séculier", în Legal History Review, vol. 73, Issue 1, 2005, pp. 81-92.

[20] Cf. Philip Jenkins, „Long-lost Christians", în rev. Christian Century, vol. 125, Issue 22, 2008, pp. 22-26.

[21] Liwei Wu, „Why Should We Value the Cross-disciplines Approach when studying the history of Sino-western Cultural Relationship: A Reflection on the Chinese Study of "Nestorian Church", în rev. Journal of Sino-Western Communications, Volume 2, Issue 1 (July), 2010, pp. 83-98.

[22] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014. Din păcate nu am avut acces şi la documentele de dinainte, care sunt în limba greacă.

[23] Iată câteva dintre aceste trimiteri: http://www.cuvantul-ortodox.ro/2014/06/03/ierotheos-vlachos-sophia-video-audio-text-parintele-sofronie-stiu-om-hristos/,accesat 11. 11. 2014; http://www.cuvantul-ortodox.ro/2014/11/15/parintele-ioannis-romanidis-nebun-din-dragoste-pentru-hristos-familia-ortodoxa-teologie-vie-rationalism-dogme/, accesat 11. 11. 2014; http://www.cuvantul-ortodox.ro/2012/12/19/ieroteos-vlahos-sfantul-spiridon-credinta-ortodoxa-secularizare/, accesat 11. 11. 2014.

[24] Şi fiind parte a unui demers mai amplu în care s-au implicat şi alţi teologi. Redăm mai jos cuvintele lui: „Am luat la cunoştinţă de pe internet de declaraţia din 27 septembrie 2012 a Înaltpreasfinţitului Ioannis, Mitropolitul Pergamului, ca urmare a răspunsului meu la o scrisoare de a lui, care îmi fusese trimisă anterior. Îmi pare rău că sunt obligat să urmez maniera lui (n.tr. – de a acţiona) şi să răspund la tactica neobişnuită a Înaltpreasfinţiei Sale şi la felul ciudat în care acţionează în prezenta situaţie, şi aceasta cu toate că nu a răspuns până acum la criticile negative pe care le-au făcut profesori universitari şi colegi de-ai lui (n.tr. – probabil se referă la arhierei ortodocşi) pentru părerile pe care el le susţine din când în când". http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014.

[25] Textul original şi alte informaţii cu privire la această polemică, de această dată în limba greacă, pe: http://www.romfea.gr/epikairotita/13918-2012-09-29-10-51-44, accesat 11. 11. 2014.

[26] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014.

[27] Cf. Christos Yannaras, Libertatea moralei, trad. Mihai Cantuniari, Seria „Impasuri şi semne", Editura Anastasia, Bucureşti, 2002, care analizează şi el, mai pe larg însă, problematica privitoare la semnificaţia voinţei şi a libertăţii şi la legăturile dintre ele.

[28] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014; http://www.romfea.gr/epikairotita/13918-2012-09-29-10-51-44, accesat 11. 11. 2014.

[29] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014; http://www.romfea.gr/epikairotita/13918-2012-09-29-10-51-44, accesat 11. 11. 2014.

[30] Nu subscriem însă întru totul acestei afirmaţii şi credem că ea ar trebui analizată cu mai multă atenţie şi mai în profunzime, şi cu argumente mult mai solide pentru a fi într-adevăr convingătoare.

[31] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014; http://www.romfea.gr/epikairotita/13918-2012-09-29-10-51-44, accesat 11. 11. 2014.

[32] O parte dintre lucrările lui sunt traduse şi în limba română. A se vedea: Nikolaos Matsoukas, Introducere în gnoseologia teologică, trad. Maricel Popa, Editura Bizantină, Bucureşti, 1997; Idem, Teologie dogmatică şi simbolică, vol. 4- Demonologie, trad. Constantin Coman, Cristian-Emil Chivu, Editura Bizantină, Bucureşti, 2002.

[33] „Mai analitic, aceasta înseamnă că Dumnezeu, ca Tată şi nu ca "fiinţă", prin "a fi" confirmă continuu voinţa Lui liberă de a exista şi această confirmare o constituie tocmai existenţa Lui Treimică: Tatăl din dragoste – adică liber – îl naşte pe Fiul şi purcede pe Duhul. Dacă există Dumnezeu, există pentru că există Tatăl, adică Acela care din dragoste liber Îl naşte pe Fiul şi purcede pe Duhul" (Zizioulas). http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014; http://www.romfea.gr/epikairotita/13918-2012-09-29-10-51-44, accesat 11. 11. 2014.

[34] Sfântul Atanasie cel Mare, „Trei cuvinte împotriva arienilor", trad. Dumitru Stăniloae, în col. Scrieri. Partea întâi, col. „Părinţi şi Scriitori Bisericeşti", vol. 15,Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe, Bucureşti, 1987, p. 399.

[35] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014; http://www.romfea.gr/epikairotita/13918-2012-09-29-10-51-44, accesat 11. 11. 2014.

[36] http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2012/10/13/ips-hieroteos-vlachos-neoarianism-filocatolic-ioannis-zizioulas-in-biserica-ortodoxa-nu-se-marturiseste-papistaseste/, accesat 11. 11. 2014; http://www.romfea.gr/epikairotita/13918-2012-09-29-10-51-44, accesat 11. 11. 2014.

2006, La Tismana. De la stânga la dreapta: IPS Teofan, IPS Bartolomeu, PF Teoctist, PF Anastasios, IPS Hierotheos Vlahos, IPS Iosif

Citiţi documentul în **fişierul original, format pdf** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2015/Ierom_Maxim_Morariu-O_disputa_dogmatica.pdf

George Coşbuc, „Ştrengarul văilor”,

în rev. *Sămănătorul,* anul I, nr. 29, 13 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 33-34.

Văzui prin văi al verii dulce vânt,
Ştrengar frumos, cum toţi pribegii sânt,
Târa mantaua-n urmă-i pe pământ.

Plecând vreo creangă-n drum o săruta,
Cânta o doină-ncet şi-ncet cânta
Culcatul câmp de iarbă sub manta:

Mi-a zis mai ieri al văii tânăr crin:
Ai casă tu şi fraţi, voinic străin,
Tu cel cu ochii rupţi din cer senin?

Am mamă-n deal, ca mâine-i ziua ei,
Dar n-are brâu şi-adună sfori de tei;
Iar tata-i dus să intre-argat la smei.

O casă-avem şi noi pe-un vârf de scai
Opt fraţi cei-i am s-au dus să vadă-n Rai
De bea şi-acolo vin popa Mihai.

Uşor ce-nşeli pe-un crin nevinovat!
Puteam să-i spun că-s dascălul din sat
Şi văr cu Por şi Darie-mpărat.

De am, de n-am, mă mir ce-i pasă lui?
Nu ştiu nici eu de unde sunt şi-al cui,
Prin vămi eu nu dau seamă nimănui.

Eu sunt copil al codrilor de fag,
Alerg şi cânt şi-n sân aş vrea să bag,
Să fie-al meu de veci ce-mi este drag.

În zori mă duc pe-o margine de râu
Şi şed şi scot cavalul de la brâu,
Prin lan mă joc cu spicele de grâu.

Când trec copii, sub tufă eu mă strâng;
Deodată sar şi sun o tufă-n crâng
Şi-mi pare-n urmă rău când bieţii plâng.

Spre cei trudiţi cu boare eu m-a plec,
Pe fete-n şes cu glume le petrec
Şi-nvăţ pe toţi să cânte pe-unde trec.

Sărut neveste-n şes şi flori le-adun,
Străin cum sunt, ce-mi pasă ce le spun,
Hei, cucule, tu-mi eşti tovarăş bun.

Grozav ce-mi e fălosul de stejar,
„Să nu te văd pe-aici, copil ştrengar!
Trăieşti şi tu pe lume de-n-zadar”.

Trăiesc şi eu pe vrerea celui sfânt:
De n-ar vrea el să fie-n lume vânt,
De ce m-ar fi făcut să fiu cum sânt?”

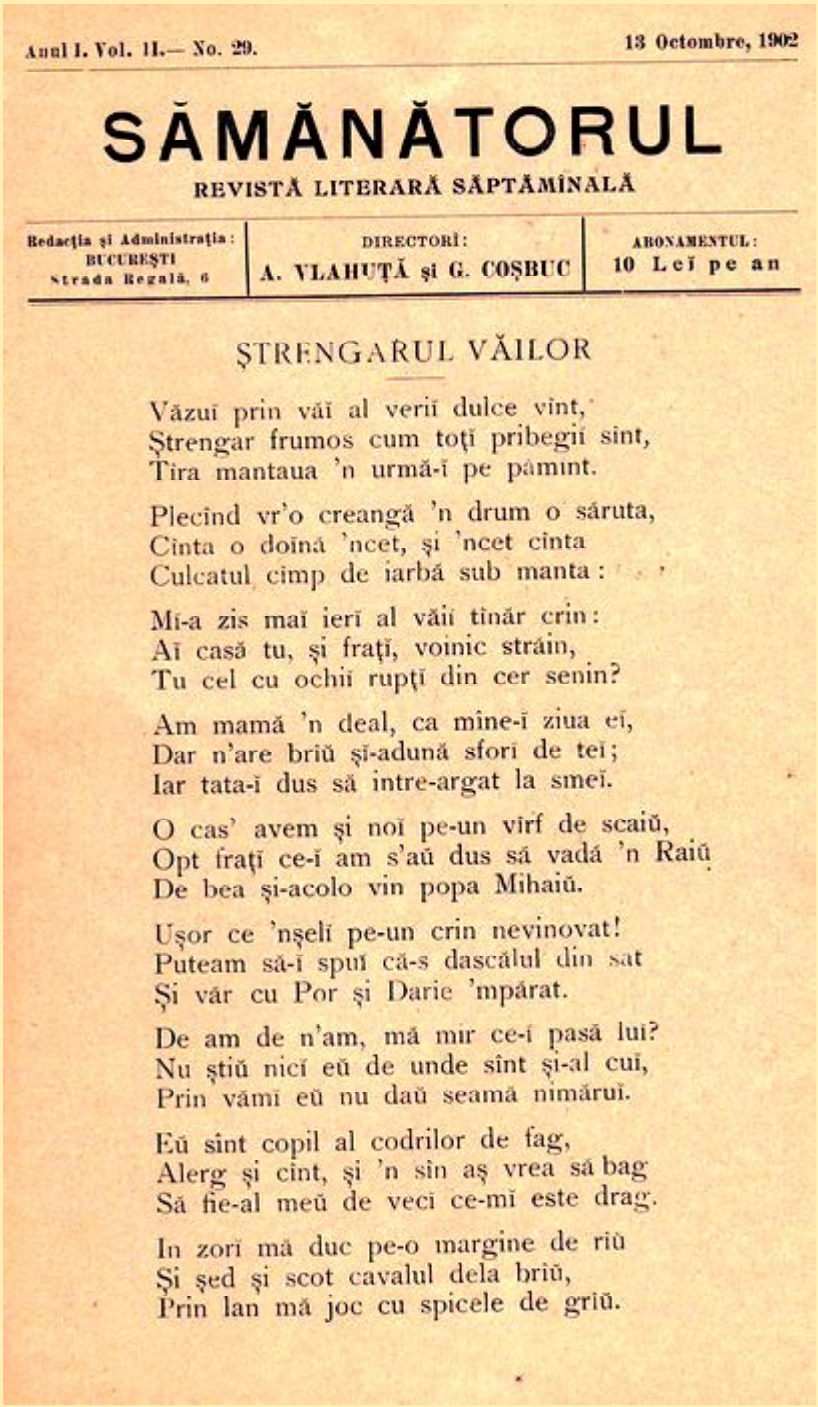

Anul I. Vol. II.— No. 29. 13 Octombre, 1902

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Redacţia şi Administraţia: BUCUREŞTI Strada Regală, 6 | DIRECTORI: A. VLAHUŢĂ şi G. COŞBUC | ABONAMENTUL: 10 Lei pe an

ŞTRENGARUL VĂILOR

Văzui prin văi al verii dulce vînt,
Ştrengar frumos cum toţi pribegii sînt,
Tîra mantaua 'n urmă-i pe pămînt.

Plecînd vr'o creangă 'n drum o săruta,
Cînta o doină 'ncet, şi 'ncet cînta
Culcatul cîmp de iarbă sub manta:

Mi-a zis mai ieri al văii tînăr crin:
Ai casă tu, şi fraţi, voinic străin,
Tu cel cu ochii rupţi din cer senin?

Am mamă 'n deal, ca mîne-i ziua ei,
Dar n'are brîu şi-adună sfori de tei;
Iar tata-i dus să intre-argat la smei.

O cas' avem şi noi pe-un vîrf de scaiu,
Opt fraţi ce-i am s'au dus să vadă 'n Raiu
De bea şi-acolo vin popa Mihaiu.

Uşor ce 'nşeli pe-un crin nevinovat!
Puteam să-i spui că-s dascălul din sat
Şi văr cu Por şi Darie 'mpărat.

De am de n'am, mă mir ce-i pasă lui?
Nu ştiu nici eu de unde sînt şi-al cui,
Prin vămi eu nu dau seamă nimărui.

Eu sînt copil al codrilor de fag,
Alerg şi cînt, şi 'n sîn aş vrea să bag
Să fie-al meu de veci ce-mi este drag.

In zori mă duc pe-o margine de riu
Şi şed şi scot cavalul dela briu,
Prin lan mă joc cu spicele de griu.

O propunere a **Păr. Ierom. Maxim** duhovnic al Mânăstirii Salva, Bistriţa Năsăud:
http://ro.wikipedia.org/wiki/M%C4%83n%C4%83stirea_Izvorul_T%C4%83m%C4%83duirii,_Salva

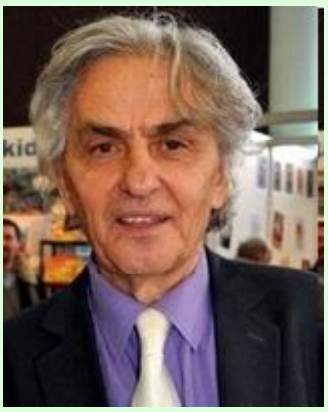

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

NAŞTERE-ÎNVIERE

NAŞTERE-ÎNVIERE

Pentru prima oară, ziua de naştere mi-a căzut în ziua de Paşte, de Înviere. Cum, mai mult n-am sărbătorit-o, de-a lungul vieții, am avut tentația s-o neglijez pe cât posibil. Pe facebook, însă, am dat de urări cu nemiluita, de la prieteni virtuali, din ce în ce mai reali, foşti colegi de şcoală şi de facultate, studenți din India, bibliotecari, scriitori, academicieni, sute, ca într-un tratak yogin pe lumina coincidentă: Hristos a Înviat – La mulți Ani!/Happy birthday (Thom Niebblin, Ta Kivinh, Sophia Inspire)/ Muy feliz cumpleanos (Maria Rocio Cardoso Arias) / bonne anniversaire (Elisabeta Isanos) / auguri de buon compleano (Erika Homeuka) S dnem rojdenia! (Biblioteka Pastuhova) / Hronia Polla (Stefana Stan).

Pentru neamuri, pentru nepotul Valeriu, o fi în fiecare Paşte – la fel pentru corespondenții nedespărțiți de pe net (Mariana Gurza – n-am văzut-o în persoană -, Puşi Dinulescu, Vasile Menzel, Dimitrie Grama, Ben Todică, Felix Sima, Ion Soare, Vasile Boji...), friends fără număr pe fb. Totuşi „o zi binecuvântată, aniversată de Paşti" (Beatrice Stan); „întru Înviere şi renaştere spirituală continuă" (Raul Constantinescu), „fericită coincidență" (Cionoff Şerban), „cât sunteți de iubit de Dumnezeu" (Dabu Rodica); „mai multă lumină în urări" (Marian Gorczyca); „faptul că te-ai născut în această zi mare şi sfântă, cred că are o semnificație deosebită în cursul vieții tale" (Dorina Puiu Popescu); „să vă bucurați de tot ce vă înconjoară" (Steluța Vizuroiu); Ce frumoasă zi aniversara! E o mare bucurie sa coincida cu prima zi de Pasti... Sper sa fi fost tot atat de luminoasa şi de frumoasa ca ea. (Lăcrămioara Stoenescu).

E un fapt (?): Eşti o persoană indragită: ai mulți prieteni sinceri şi afectuoşi (Grigore Arbore Popescu); Ați mai înscris un an în Cartea Vieții! (Traian Vasilcău); Mi-o iei mereu înainte (Nicolae Tomoniu).

Deals?

Regret că nu mai sunt editor. V-aşi fi publicat Drăghicescu imediat. (Georgeta Dimisianu). Dl D.R. Popescu va scoate o ediție în zece volume la Editura Academiei (George Anca).

Ani bine cuvântați, pe mai departe! Ne revedem curând, în... "Cronica veche", cu secvențe din fascinanta ta experiență indiană... (Nicolae Turtureanu). Mare lucru cum am relipit noi Sinaia tinereții de perenitatea cronicărească. Cu tine atunci, in Iasi cu Keith Hitchins, v-am ascultat de intelepti. Si, zici, urmează! Adevărat a înviat! (George Anca).

Constantin Patraulea - George Anca : Hristos a înviat, dl profesor! Si.. la mulți ani cu întârziere... de o zi. - Hristos a înviat! Adevărat a înviat! - Ce mai faceți dl profesor? - Am tradus, după 80 de ani, 1500 pag. din Dumitru Draghicescu şi acum redactez zecile de jurnale indiene. - Aveți o putere de muncă pe care unii nici la 30 de ani nu o au. Genă bună. Felicitări! - M-a ajutat femurul stâng rupându-se si ducându-mă înapoi la filocalie. - Îmi pare tare rău. Este exact situația exprimata prin vorba românească : TOT RAUL SPRE BINE. - Tocmai ca acum am paşi buni de mers. Sunt prieten cu ambasadoarea Indiei, daca va mai interesează o asociere economica. - Aha. Buna veste. Eu sunt dezamăgit de ce am cunoscut, acel indian. dar poate nu sunt toți ca el. Avea in cap doar pt el. - Poza, gândind ca de ce sa facă romanii ce trebuie sa facă ei. Acum s-a întors in India, la Jahnsi. Asociatia Culturala are programe lunare, pe teme generale. - Aha. O sa mă gândesc, poate fi o deschidere interesanta. - Îl avem si pe Vasile Boji, chiar daca are de dus nepotul la inot. - Cred ca trebuie implicarea doamnei ambasador. Fără sprijin, accesul la resursa indiana este extrem de limitat. Eu cred ca ei au o organizare de sprijin a firmelor indiene in RO aşa au si elvețienii spre ex. Poate stăm de vorba la o cafea. Vedeți ca mi-am schimbat biroul, sunt undeva pe lângă Min Învățământului. - Cu prima ocazie o abordez si va spun daca o interesează. Pe curând, domnule avocat! - Pe curând, sănătate!

Daruri?

Lidia Lazu - Recital din lirica lui Eminescu, cu improvizații muzicale originale. Iaşi-Copou 15 iunie 2009, la 120 ani de la trecerea in eternitatea culturii ...

Gheorghe Iovu – Simfonia sufletului.

Fb Expat?

Thom Nibbelin: I'm OK. Still in Siem Reap but am looking for jobs and probably a new location. I edited a novel in December-

January and that went very well. Pay wasn't great but it was good to immerse myself in the project. It was a co-written novel by first-timers and needed a lot of work. I did some re-writing on it as well. Finally learned how to effectively use the semi-colon instead of using ways to skirt around it : I don't really like how it looks on the page. Kind of an aesthetic thing...silly, I know. I started a novel/screenplay about adventures in Kerala but ran into some blocks...I think I need a co-writer or an adviser on some technical/cultural things...and should probably be writing it in Kerala, immersed in the life and culture there. That's problematic financially and should be done when the hot season then monsoon season is over. Khmer New Year (Sangkran) is coming up on April 14-16 and over 500,000 tourists are expected to descend on Siem Reap. The Prime Minister and opposition party leader are coming up together and the King will be at his residence. I live about 3 blocks from the King's residence (which is usually empty) and my usual river road travel route will be blocked during that time...dammit! A LOT of interesting things going on at Angkor Wat, Angkor Thom and other places in and around Siem Reap. Should be fascinating. How are you?

George Anca: Dear Thom, Thanks for your story there. I find you well, as ever, but still missing Kerala. Your editing and composition accompanied you mostly any time (perhaps lesser in China), keep it as a writer. Princes Sirindhorn studied Sanskrit with professor Sathya Vrat Shastri, and at world conference of librarians in Bangkok, under her aegies, I presented her THAI VILASHA, an epic by Satyavrat, commented by me.

Thom Nibbelin: Thank you for the note, George. Kerala calls me often when I slumber...and when I'm awake as well. I miss Bangkok a bit too...and Kuala Lumpur. Not so much China smile emoticon. I think I might focus on discreet essays and expand them into short and long fiction as well as scripts for stage and screen. Sanskrit...hmm...not Latin? wink emoticon I thought about writing a parody about the apostle Thomas' times in Kerala and his eventual death in India. I think he was seduced by Kali and was struck down by both Hindu Gods and the Christian God...double whammy! Oh, I briefly met the Princess when I was teaching at a small military academy right next to the Royal Thai Army military academy where she teaches in Nakhon Nayok. She visited our school one afternoon to talk with the boys and encourage them. I had a group of 5 boys sing "My Girl" by the Temptations with the dance steps and everything smile emoticon She thought it was a good way to teach English....make it fun.

Mulțumesc domnului academician Ioan Aurel Pop pentru „La mulți ani"!

şi postând în contul numărului unu al patriei, nu contez decât pe libertatea de a fi făcând-o.

Imagini selective de la "Colocviile de Marți", str. Calderon 39, Bucureşti, 31 martie 2015

Imagine cu cartea "Durerea aurului" şi revista "Sămănătorul" la standul "Colocviilor de Marți", din str. Calderon 39, Bucureşti. Mulțumim George Anca! La mulți ani!

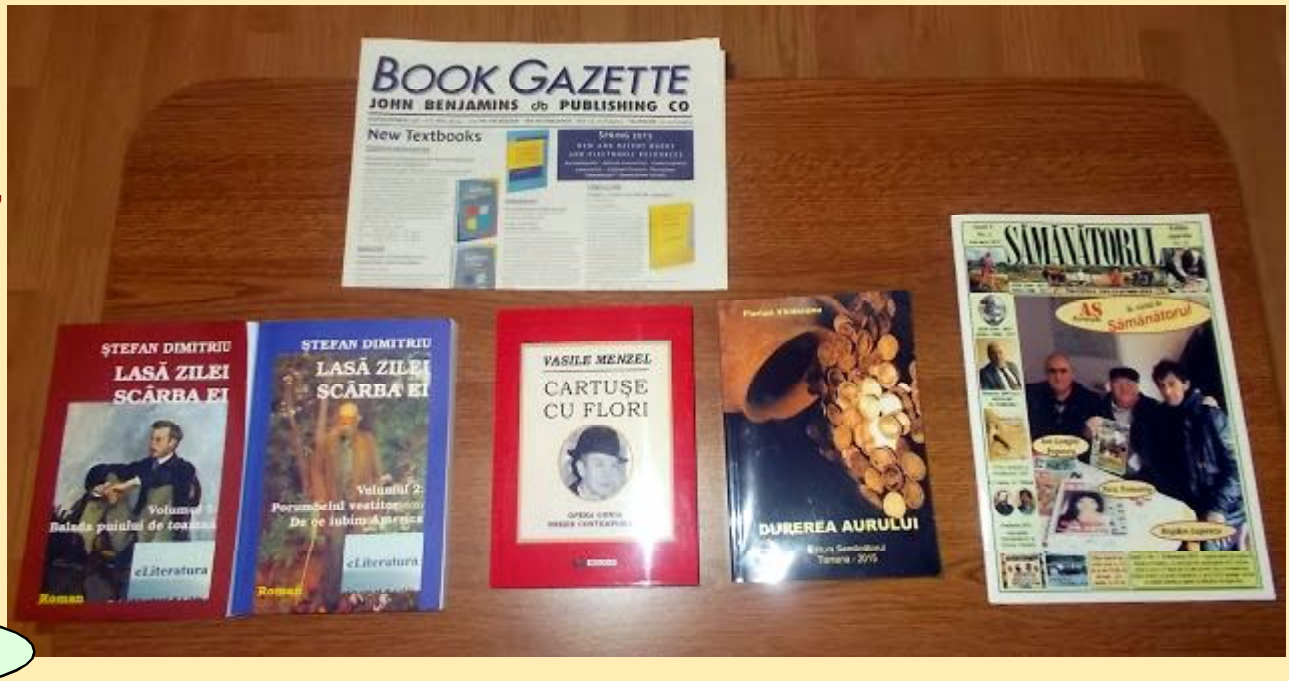

Florian Văideianu a mai scris o carte!

Apropo de „DUREREA AURULUI”

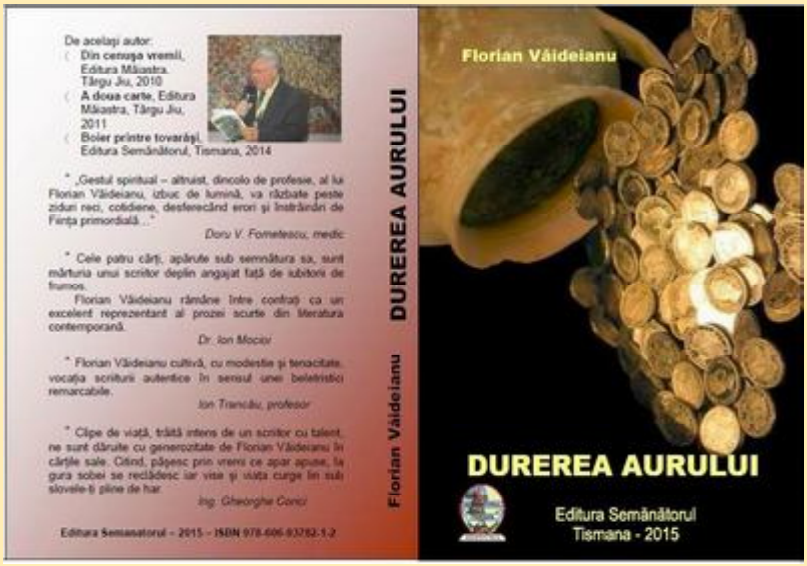

Florian Văideianu e un meticulos cronic. Ca un farmacist ce-şi pune medicamentele într-un anumit sertar, dintr-un raft bine rânduit, el a vrut să aibă în recenta carte atât noile lui schițe şi nuvele dar şi recenziile criticilor pentru cărțile sale apărute deja. Şi mai vrea ceva: pur şi simplu părerile sincere ale prietenilor despre stilul în care-şi concepe scrierile. Acestea, sunt grupate într-un capitol numit inspirat „Rezonanțe”, autorul dovedindu-se astfel, nu numai un om de simț practic dar şi un bun sociolog care testează „piața” prin acest grupaj din carte!

Se presupune că nu toți prietenii vor „rezona” la fel, unii n-au mai „rezonat” decât ocazional sau deloc şi nici nu se pricep să meşteşugească ceva cuvinte mai simandicoase în „datul lor cu părerea”. Şi totuşi părerea lor contează mai mult decât recenziile „clasice”.

Pentru că dac-ar fi ca autorul să caute nişte folosințe, cu bătaie îndelungată pentru opera sa viitoare în şabloanele uzitate astăzi de critica literară, fiți siguri că nu va găsi nimic. Critica literară de astăzi nu diferă prea mult în concepția ei de bază, față de vechile şedințe din vremea comunismului. Astfel, introducerea începea cu „părțile bune ale tovarăşului scriitor”. Sau, după caz, ale tovarăşului muncitor, cooperator, activist, țăran cu gospodărie individuală, dascăl, popă, „etcaetera”. Într-un cuvânt, se începea discuția despre activitatea vreunui tovarăş cu osanalele. Se continua cu descrierea faptelor şi exemplele. În cazul cenaclurilor literare, se citau unul-două texte din noul volum, câteva strofe sau versuri răzlețe dintr-o antologie poetică, după care, se dădeau eventuale dedicații şi sugestii bunului meşteşugar al condeiului.

Punctul culminant abia la final îşi avea locul, fiind vorba despre critica „tovarăşului poet” sau prozator, adică partea cea mai îndrăgită a spectacolului. Totul se termina scurt, cu niscaiva îndemnuri mobilizatoare „pentru a se îndrepta, tovarăşul!”.

În altă ordine de idei, pentru a scrie recenzii, musai ca ele să fie încropite după modelul vreunui „consacrat”. Pe lângă faptul de a extrage de acolo tot ce e la modă. Adică plagiatul de cuvinte rare sau neologisme stâlcite din engleză.

Ziarele împuțite care cântă după cum pârțâie patronul nu-şi bat joc de plagiate. Ne vor spune că habar n-avem noi că plagiatul face parte din practicile speciei umane din cele mai vechi timpuri. Faza protoeuropidă din evolu?ia lui Homo sapiens a fost rezultatul unei practici precise, şi anume, furtul de vocabular şi tehnologie. Aceasta a condus la proliferarea unei rase majoritare în Europa iar mărturia faptului că existau asemenea specimene stau cele trei schelete fosile descoperite în peştera franceză Cro-Magnon.

Nici nu te-ai fi gândit că prin furt, a proliferat cu adevărat rasa de cromagnon! Dar proba, se vede azi cu ochiul liber: ori te uiți în jur cum te fură, prin facturi umflate, firmele ce-ți oferă servicii proaste de electricitate, apă, canal, telefonie şi cablu TV, ori deschizi televizorul ca să vezi priponitul zilei la poarta DNA, înconjurat de croncanii televiziunilor. Întrebarea care şi-o pune un om normal ce sesizează abulia lumii actuale, ar fi: nu cumva proliferarea acestei specii de cromagnoni paraziți afectează creatorul natural de inteligență?

Bineînțeles că da! Fondurile alocate de cromagnonii de la Ministerul Culturii au fost mereu alocate altor cromagnoni din presă. Iar cei care au sărit calul şi sunt priponiți ca Gigi Becali, onor guvernul a inventat subvenționarea cărții scrise de puşcăriaşi, reducerea pedepsei făcându-se după cantitate, pentru că de calitate nici nu poate fi vorba!

Aşa se face că scriitorii talentați şi patrioți ai neamului românesc îşi scot cărțile în regie proprie, adică din propriul buzunar de Homo neanderthalensis. Pe când descendenții din peştera Cro-Magnon îi vezi pe Internet subvenționați, cu evenimentul lansării şi cu

anunțurile sindrofiilor, subvenționate şi vizibile şi ele, aşa cum se vedeau în urmă cu ceva vreme numele proştilor pe toate gardurile.

Cartea lui Florian Văideianu este o replică a acestor cutume româneşti postdecembriste, cutume cărora le-ar trebui un patent de prostie, pentru că se crede că nu mai găseşti în toată lumea hoți convertiți în scriitori prin puşcării.

Volumul scos recent din tipografie nu este, însă, nici o replică á la Conu Iancu Caragiale, nici vreun foileton marca Țeposu. Este pur şi simplu o carte aşa cum se face în lumea bună a mapamondului. Adică cu vocabular autohton, pe teme inspirate din viața omului inteligent, normal, civilizat şi cu un țel nobil în viață. Şi o scriere fără plagiat.

Cum am spus, scoțând cartea şi lansând-o pe banii proprii, Florian Vădeianu nu este un „clasic în viață" care înjură România sau face pipi pe ea fiind plătit cu bani politici pentru asta. El publică volumele sale sub patent original ca un vechi neanderthalian*) ce scrijelea peşterile din Europa, Africa sau Asia în urmă cu câteva milioane de ani.

O carte scrisă într-un stil absolut original, aşa cum ne-a obişnuit de fapt Florian Văideianu.

Nicolae N. Tomoniu
Director Editura „Semănătorul Tismana"

---

*) Neanderthal este o vale în Germania pe un afluent al Rinului iar homo neanderthalensis este un tip uman fosil descoperit acolo, semnalat şi în valea Nilului, resturile lui fosile fiind găsite şi în alte părți ale lumii. El a fost contemporan cu Homo sapiens sapiens din Orientul Apropiat, Homo sapiens din Africa de Sud şi China.

În România au fost descoperite resturi fosile în peştera de la Ohaba-Ponor, un sat în partea de sud a județului Hunedoara, unde s-au descoperit vestigii ale culturii musteriene aparținând omului de Neanderthal. În zona Tismana, cultura musteriană este prezentă în Peştera Gura Plaiului, Peştera din Bile şi Peştera Cioarei, spre Boroşteni.

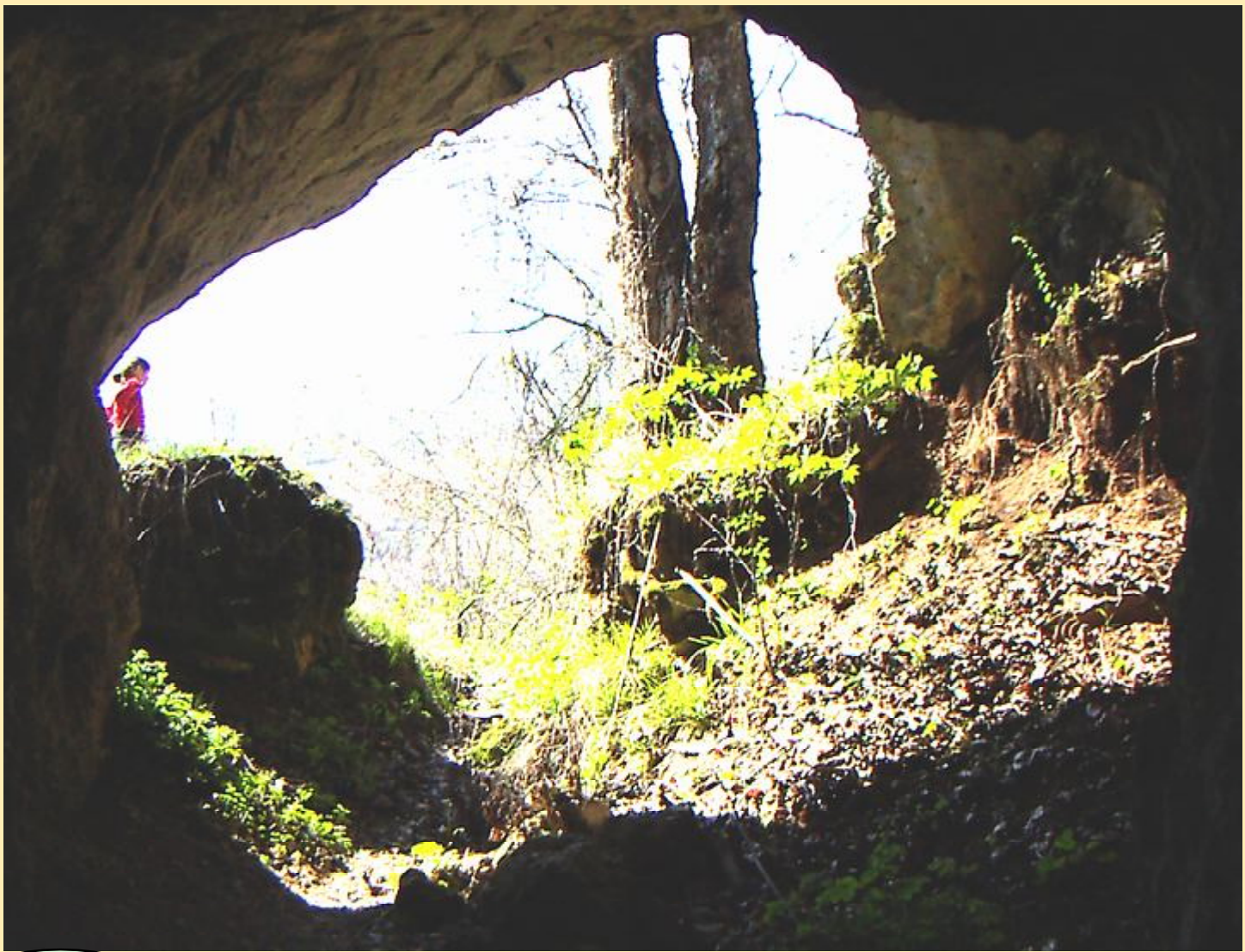

Intrarea în Peştera Cioarei - Boroşteni

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Destin

- Ştiam că este mâncare puțină şi preferam să las frații mai mici să-şi potolească foamea, să crească, eu mai puteam să rabd, eram mai mare. Aşa credeam atunci, acum la bătrânețe îmi simt oasele brațelor cam subțiri, lipsite de calciul pe care-l purta laptele la care renunțam mereu în favoarea mezinilor. *„Dăruieşte şi vei avea”* a fost crezul după care m-am orientat toată viața.

Omul din fața mea, purtat de amintirile anilor trecuți, privea cu nostalgie depărtările, spintecând ceața uitării. Bunătatea şi spiritul său pentru frumos veneau din copilărie, perioadă lipsită de răutăți şi invidii.

Amintirea casei părinteşti, cu două *„odăi”* şi o prispă pe care erau aşezate în linie vase din lut, ce purtau muşcate albe şi roşii, îi era mereu adăpost în zilele de vară, când ploaia curgea şiroaie pe şindrila acoperişului casei, meşterit de nea Mitru, tatăl său.

- Nelule... ia vino colea, în camera de la drum, că am nevoie să te-ntreb ceva!

La lansarea de carte de la Târgu-Jiu

- Da mamă, ce-i?

Aşezați în picioare, mamă şi fiu, priveau prin mica fereastră grădinuța cu flori din fața casei.

- Ce zici tu, cum să plantăm florile, aşa ca să se vadă toate, tot anul, să se mire şi lumea care trece pe drum.

Ionel nu sta prea mult pe gânduri, avea simțul frumosului şi pe cel al proporțiilor încă de mic. Stabilea cu precizie locul fiecărei plante, asocia culorile, înălțimea şi perioada înfloritului cu o uşurință uimitoare, determinându-şi mama să îl asculte mereu. Niciodată nu şi-a închipuit că aceste calități îi vor stabili destinul în viață. Pentru el era ceva natural, ca un curs de apă care ocoleşte orice obstacol, fără efort.

Timpul trece repede, omul de lângă mine tace, îşi scoate ochelarii, îi şterge instinctiv, lăsându-şi amintirile doar în privire…

Cine ar fi bănuit că primul doctorat obținut de profesorul Ion Mocioi a fost în estetică.

14.04.2015

Florian Văideianu

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

„Timbrul cultural": înc-o lege manea la parlament

.

Aferim!

Cutuma dictatorului comunist Putin care ne cântă anual câte o manea cu secera şi ciocanul punând de-o sămânță de răzmeriță prin vetrele slavo – hunice ale Coanei Europa a rămas desuetă! Iată că, mai habotnici, „dipotații" noştri - în ritm revoluționar - pun de-o manea la fiecare ieşire a corului fiscului care interpretează cu patos cunoscutul şlagăr postdecembrist „N-avem bani!" când e vorba de popor!

Maneaua timbrului cultural fu scrisă în secret prin decembrie 2014, după Sf Nicolae. O cântară decidenții penali de sărbători şi ajunse plagiată la urechile „prostimii" taman când să fie votată! După moda dâmbovițeană a mahalagismului perpetuu, creatorii mai guralivi din cultură se împărțiră imediat în două tabere, aidoma sensului cunoscutului „Aferim!" ce primi „Ursul de argint" la Berlin. Cum se ştie de prin mahalale, „Aferim!" se poate interpreta şi în sensul bun al interjecției, „Bravo, măi Romnicel[1] !" dar şi ironic „Aferim, Romino pal[2]!

Cu alte cuvinte, în România de la „foarte bine" la „Doamne fereşte!" nu-i decât un pas de îndată ce ANUC şi USR făceau mătănii de mulțumire deputaților ce vor să modifice legea timbrului cultural iar editurile, în frunte cu Polirom şi Nemira, puneau legea la blesteme. Până una alta, cei chitiți pe inițiativa legislativă puseră legea la naftalină pentru că adevăratele lor intenții răsuflaseră. Aşa că inițiatorii, dacă între timp nu vor fi puşi la popreală, o vor scoate iar pe şest de la naftalină în vremuri mai bune şi când treaba va fi demult uitată.

Legea fiind clasată, lumea o crezu şi casată, deci, pe la sfârşitul lui februarie, brusc, toată lumea amuți! Nimeni nu mai stă azi să cerceteze cine ar fi avut în final dreptate şi cine nu. Doar nişte întrebări au rămas. Dacă legea există din iunie 1994, plăteşte cineva timbrul literar? Pentru că pe cărți nu s-a văzut, nimeni nu ştie cum arată! De 20 de ani românii ştiu doar de timbrele de pe pachetele de țigări şi de pe sticlele de băuturi. Şi cam toate false! Şi timbrele şi conținuturile…

O bomboană mare pe colivă

Ce-i drept, coliva culturii române aştepta demult bomboana timbrului cultural. Pentru că e imposibil să faci cultură cu 0,16 % din PIB. Iar la minister, fie am avut un ministru maghiar oportunist ce şi-a făcut steaguri, hărți, afişe şi pliante cu inexistentul Ținut Secuiesc, fie am avut un guraliv ca Daniel Barbu care credea că dacă taie din amărâtele de salarii ale funcționarilor ministerului s-a rezolvat învierea culturii române de la o moarte sigură.

În România se ştie bine că atunci când vrei să îngropi o anchetă faci o comisie iar când n-ai bani, mai pui de-o taxă. Şi la cultură e la fel de simplu: apelezi la „dipotații" responsabili în parlament cu comisia culturală modifice legea timbrului cultural. Cum se modifică? Se transferă problema noilor angajați, adică, rudele şi responsabilii din campania electorală cu afişele. Adică, eşalonul doi din minister format din consilieri, foşti şomeri fără bac. O cutumă generalizată la nivelul tuturor parlamentarilor şi a tuturor ministerelor.

Se mai miră careva pentru că România e condusă de eşaloanele doi? De la moartea lui Stalin încoace, tot eşalonul doi face treaba, nu şeful. În expunerea de motive, aceste eşaloane zise şi echipa de paste/copy, ne arată că instituirea timbrului cultural este necesară şi este cerută de toate uniunile de creatori din România - Uniunea Scriitorilor din România, Uniunea Compozitorilor şi Muzicologilor, Uniunea Teatrală, Uniunea Artiştilor Plastici, Uniunea Cineaştilor, Uniunea Arhitecților.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Domnule
VALERIU ŞTEFAN ZGONEA
PREŞEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

Expunere de motive

Ai văzut, scriitorule? Timbrul cultural se face pentru „uniuni", nu pentru tine un amărât ce-şi pierde nopțile scriind eseuri şi romane! Crezi că numai la tine s-a aşezat talentul în pat? Ia uite tu la consilierii deputaților penelişti Traian Dobrinescu, Varujan Vosganian şi Gigel Sorinel Ştirbu ce talent de scriitor au în expunerea de motive prezentă pe site-ul cdep.ro : *„Cultura românească, deşi este copilul inteligent şi talentat al familiei, a fost trimisă la colțul străzii să se descurce. Şi nu se descurcă la colțul străzii! Timbrul cultural poate, însă, rezolva problema existenței ei, dar poate rezolva şi evaziunea fiscală existentă acum prin comercializarea produselor de artă (carte, tablouri,*

obiecte de artă, CD-uri, DVD-uri, bilete de spectacole etc.)

Ia uită-te domnule, unde zăcea literatura! Te uiți la expunerea de motive ca bețivul ce se uită la alcoolul prefăcut din sticlă şi se întreabă: *„- Ce-avem noi aaaiici !"*

Car' va să zică, scoți cultura îmbrăcată-n minijupă la colțul străzii şi nu se uită nici dracu la ea, deşi e pozată cu cur şi țâțe de ICR[3]-ul din SUA! Adică a ajuns un fel de colivă din grâu cu neghină fără nicio bomboană pe deasupra. Şi numai necazuri! Bomboana timbrului fiscal fiind introdusă în iunie 1994 *„s-a dovedit greu aplicabilă şi, în consecință ineficientă".* Aferim! Păi ori e bună ori e proastă, hotărâți-vă odată domnilor care pregătiți legile pentru parlamentari ! Pentru că noi vedem că interesul real al legii nou propuse se produce astfel: iei bani din buzunarul muzicantului prin timbru fiscal şi să-i dai înapoi pentru cântare tot din acel timbru fiscal.

Dar aşa cum spuneți în expunerea de motive, timbrul cultural e necesar şi pentru că evaziunea fiscală dă peste oală în cultură! Atunci, să zicem domnilor deputați că aplicarea timbrului ar fi bomboana pusă pe coliva culturii pentru rezolvarea evaziunii fiscale. Dar cum vor trece inspectorii banii din grămada amenzilor fiscului la ministerul culturii? Că-şi vor cere partea şi vameşii. N-ar fi mai bine să faceți o lege şi pentru evaziune? Pentru că vedem că vă pricepeți la fel de prost şi când vine vorba de „comercializarea produselor de artă" ce se „*evazionează*" şi când vine vorba de numărarea lor cu precizie, adică exact, „*jumătate din obiectele de artă existentă pe piață"*. Vai ce literatură de-a lui Conu Iancu prin expunerile de motive din parlament!

Comercializarea produselor de artă: CARTEA – prioritatea care nu mai există

Romanul poliție pluri-conceptual „Expunere de motive" din Parlamentul României identifică, deci, „produsele de artă". Primul pe listă fiind cartea, înseamnă că aici ar fi nevoie mare de bani. Cum o vom face? Legea ne spune destul de clar: dăm bani din timbrul fiscal pentru cărțile unor aleşi şi punem taxă pe literatura ne-cazonă, independentă. Nu vă mirați! După 25 de ani de legi date de parlamentarii noştri nu mai există nicio îndoială că legile se fac pentru nişte aleşi. Aleşii în cazul cărților, sunt uniunile şi organizațiile de creatori, dacă îndeplinesc, cumulativ, nişte condiții: desfăşoară activități în domeniile literar (Sic!) şi au fost recunoscute ca fiind de utilitate publică; minimum 90% dintre membrii acestora sunt titulari ai drepturilor de autor sau ai drepturilor conexe; acestea, şi-au exprimat intenția de a deveni beneficiare ale sumelor provenite din aplicarea timbrului cultural, printr-o declarație autentică. Simplu, nu?

Dar nu vă înghesuiți: câte condiții, tot atâtea capcane! Astfel, după lege, învățătorul sau pensionarul din Pocruia Gorjului sau din Pocreaca Iaşului nu pot primi bani din timbrul cultural pentru a scrie monografia satului lor, pentru că nu sunt membri într-o uniune sau organizație de creatori. Aşa că dau bani din leafa, respectiv, pensia lor mizerabilă şi se înscriu într-o uniune de creatori. Umblă pe la ghişee vreun an ca să primească bani, pentru că la toate ghişeele din România, o ştim bine, obligatoriu „mai trebuie o hârtie" după ce ai depus o cerere. Anume, musai ca uniunea de utilitate publică să fie USR – Uniunea Scriitorilor din România, unde veşnicul reales este reprezentantul nostru la U.N.E.S.C.O., cine altul decât ilustrul coordonator al dicționarelor scriitorilor români, Nicolae Manolescu. Şi unde vicepreşedinte este „Ghici ciupercă cine-i?", taman văru Vosganian ce dădu împreună cu „pretenu'" Gigel Sorinel Ştirbu legea ştirbă a timbrului cultural.

De ce e musai să te înscrii acolo, nu e o enigmă! E singura uniune care este de utilitate publică. Nu vă grăbiți să spuneți că monografia lui Manolache de Pocreaca e de utilitate publică, pentru că nu e! Chiar dacă poți şterge coasa cu orice foaie din ea, nu e sfințită ca foile din dicționarul manolescian cu scriitorii cazoni aleşi pe sprânceană! Şi aşa se face că nu te poți înscrie, spre exemplu, în LSR - Liga Scriitorilor Români din Cluj, care are tot atâtea filiale şi tot atâția scriitori, pentru că monopolul utilității publice se află doar în pixul lui Manolescu. Aşa că, înghiți în sec, te retragi de la LSR sau din altă uniune pentru că altfel USR nu te primeşte şi mai dai iar nişte bani să te înscrii la gogoşeria magică a lui Manolescu. Dar alt prag te-aşteaptă: te înscrii şi primeşti în cel mai bun caz 10% din gogoaşă! Pentru partea de gogoaşă de 90%, musai să fii de-acum membru şi în ANUC - Alianța Națională a Uniunilor de Creatori. Ne spune „Contemporanul" ce se întâmplă:

„Este pentru prima dată când în ultimii 25 de ani Parlamentul României include printre prioritățile strategice finanțarea celor mai importante reviste de cultură ale României – o măsură vitală pentru cultura de vârf a țării, care se defineşte inclusiv prin circa treizeci de publicații de tradiție şi de patrimoniu. În Cererea de reexaminare asupra Legii pentru finanțarea revistelor de cultură, formulată în data de 16 decembrie 2014, este menționat următorul aspect definitoriu pentru perfectarea acestui act legislativ salvator pentru cultura română: „Distribuirea sumei pentru finanțare nu este făcută în mod echitabil între revistele culturale româneşti, având în vedere faptul că nu toate revistele reprezentative apar sub egida Alianței Naționale a Uniunilor de Creatori, iar cea mai mare parte a sumei alocate revine revistelor membre ale ANUC şi doar un procent de 10 % din sumă va fi repartizată de Ministerul Culturii pentru finanțarea celorlalte reviste şi publicații culturale, în afară de cele propuse de uniunile de creatori".

Din lipsa unei informații exacte şi obiective, referitoare la revistele de tradiție, inclusiv cele de patrimoniu, în actuala formulă, din păcate, Legea pentru finanțarea revistelor reprezentative din România calcă Art. 6, Art. 30 (1-12), precum şi Art. 33 (3) din Constituția României. De asemeni, prin această Lege se violează principiile cartei PEN Internațional la capitolul libertatea de opinie a scriitorilor şi libertatea de circulație a ideilor. Vă aducem la cunoştință câteva calcule, precum şi situația exactă a revistelor culturale, stabilită de reprezentanți ai Academiei Române – forul ştiințific şi cultural suprem al țării, for neafiliat nici unei grupări politice, care era firesc să fie consultat de Alianța Națională a Uniunilor de Creatori, inclusiv de conducerea Uniunii Scriitorilor – inițiatorii acestui act legislativ. Suma totală alocată celor 14 reviste membre ale ANUC este de 4.500.000 lei, mai puțin 10 %, care vor reveni altor reviste culturale, nespecificate în textul Legii: 450.000 lei. Dacă facem o medie de finanțare alocată fiecărei reviste ANUC, ajungem la suma de 289.285,71 lei/ revistă. Cealaltă sumă, respectiv, de 450.000 lei, este împărțită pentru circa 10 reviste, deci, suma medie alocată fiecăreia este de 45.000 lei, deci, de 6.43 de ori mai puțin decât va primi o revistă membră a ANUC. Prin ce anume se justifică o asemenea inechitate discriminatorie? Din ce motive revistele ANUC – inclusiv revistele USR – urmează să fie sprijinite cu sume exorbitante, în bloc, pe când celelalte reviste culturale – majoritatea dintre acestea de patrimoniu şi de tradiție, conduse de scriitori de anvergură națională!! – sunt tratate la grămadă? Din ce motive nu se iau în calcul vechimea, prestigiul, tradiția, ritmicitatea (lunară, bilunară, trimestrială, săptămânală)? Cine şi când a stabilit faptul că revistele ANUC sunt cele mai reprezentative în contextul cultural românesc şi, mai cu seamă, pentru ce grupuri de interese sunt reprezentative? Oare nu este ANUC un paravan pentru a acoperi o seamă de abuzuri? Experiența din anii trecuți a operatorilor culturali, precum şi propunerea de lege în actuala ei formulă oferă un răspuns limpede şi cât se poate de evident la această întrebare. Conform acestei Legi – de o importanță vitală pentru existența publicațiilor culturale de tradiție, inclusiv a publicațiilor de patrimoniu, prin care s-a fondat România modernă – de pildă, România literară, săptămânal editat sub egida USR de Fundația România Literară, condus de acad. N. Manolescu (dacă luăm în calcul suma medie promulgată prin lege) va beneficia anual de 289.285,71 lei. Pe când revista de patrimoniu Cultura (înființată la 1924 sub direcția lui Sextil Puşcariu şi relansată ca săptămânal în 2005 de acad. Augustin Buzura, editor: Fundația Culturală Română) va beneficia de 45.000 lei, deci, de 6.43 de ori mai puțin decât România literară. Conform aceleiaşi legi, revista Apostrof, lunar înființat acum 25 de ani, va primi 289.285,71 lei, în timp ce revista de patrimoniu Contemporanul, înființată la 1881 – deci, având peste 130 de ani şi făcând parte din patrimoniul țării – publicație condusă de acad. N. Breban, cu subtitlul Ideea Europeană, va beneficia de 45.000 lei." [4]

Deci calvarul unei mici subvenții pentru monografia de la Pocreaca nu numai că nu s-a terminat dar ghişeul cu cereri depuse s-a mutat prin Nebuloasa din Andromeda. Ați auzit undeva că un om simplu, „d'al nostru din popor" a primit de la A.F.C.N.[5] bani să publice o carte „de utilitate publică" pentru satul lui? Doamne feri, vorba oşenilor!

Ştiți ce mi-au spus domnii de-acolo când am făcut cerere de finanțare (de trei ani o tot fac în fiecare an!) pentru o subvenție ca să tipăresc monografia Tismanei? Că monografia Tismanei nu e de importanță națională! Aferim repetenților! Vă împietreşte Sfântul Nicodim ca pe balaurul Stârminei! Sau dacă s-o scula din morți Mircea cel Bătrân, moşul lui Țepeş, multe capete de la cultură vor cădea sunând a sec! Conform celor de la A.F.C.N. cultura națională nu e o sumă a culturii locale oriunde s-ar găsi ea ci doar aceea de pe malurile Dâmboviței, din buricul Bucureştiului! M-au trimis să cer bani de la primărie. Un an a durat ca să întoarcă consilierii pe toate fețele şi să se convingă că există şi Legea privind susținerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 si Legea nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități non-profit de interes general. După ce s-au convins că există şi asemenea legi, nu mi-au dat bani pentru monografie, erau prea mulți! Aşa că m-am mulțumit cu un mezelic de 250 lei pentru Asociația „Semănătorul Tismana", ca să scoatem lunar revista „Sămănătorul" revista de patrimoniu a Tismanei dar şi a României, revistă înființată de George Coşbuc, ruda dascălilor din Tismana şi de prietenul lui Alexandru Vlahuță.

Şi s-a aprobat să scoatem revista un an, ca să vedem cum „merge". A mers prost, a trebuit să dublăm suma din fondurile Asociației „Semănătorul Tismana", şi astfel, de visteria noastră alegându-se praful. Acum suntem nevoiți să scoatem revista trimestrial. Să nu credeți că o scoatem la începutul anului, bugetul prin provincie se aprobă ori de lăsata secului ori la Buna Vestire! Şi mai durează până la Paşti ca să ajungă actul la contabilitate şi apoi să vireze banii. Deci, nu numai ministerul culturii prin AFCN doreşte să se scape de scriitorii de pe întinsul patriei, ci şi cei cărora ar trebui să le fie dor să citească şi literatură, nu numai gâlcevi dâmbovițene pe „feisbuc".

Revista „Sămănătorul", aflată în al cincilea an de existență, la care colaborează şi membri USR şi LSR din toată Europa şi de peste ocean, nu s-a abătut un milimetru de la documentele programatice ale „Sămănătorului" lui Coşbuc şi Vlahuță. Noi publicăm cu adevărat o revistă de cultură, de istorie şi de patrimoniu, nu suntem gogoşeria USR-ului lui Manolescu care se ocupă prin ochiul ei magic de darea afară din uniune a marelui scriitor Eugen Simion[6] pentru că nu şi-a plătit cotizația. Ca să vezi cu ce se ocupă cărturarii U.S.R., o uniune „de utilitate publică", unică şi indestructibilă, care dă legea timbrului cultural în parlament prin cozi de topor! Aidoma lui Ra, zeul autocreat, USR şi muma lui ce a născut-o, A.N.U.C., n-au nevoie de consultarea reprezentanților Academiei Române – forul ştiințific suprem al țării ca să spună cine paşte pe tarlaua timbrului cultural şi cine nu. Să adăugăm la *„România mereu surprinzătoare"* acest caz unic în lume, când copilul naşte pe mumă-sa şi nu invers! Aşa şi-a creat USR pe muma sa, ANUC, pentru a-şi îndepărta prietenii de la sacul de făină pentru gogoşi literare! Şi îndepărtează ei pe Contemporanul, darmite revista „Sămănătorul"!

Conform reprezentanților Academiei Române există trei criterii definitorii pentru stabilirea listei revistelor de tradiție, inclusiv

a publicațiilor de patrimoniu: 1. Vechimea şi anvergura; 2. Dacă este sau a fost condusă de o mare personalitate a culturii române, personalitate validată de critica de specialitate, lectori şi timp; 3. Criteriul regional, cu condiția să fie o publicație de amploare națională, şi nu exclusiv locală.

Aha! Va să zică de aia ne trimit la primărie „utilitarii publici" ai lui Manolescu şi cei de la AFCN. După mintea lor, dacă vom fi subvenționați local, vom fi şi publicație locală. Iar gogoşeria lui Manolescu fiind subvenționată de la centru, e vezi doamne singura națională! Respectă ea Constituția, precum şi principiile cartei PEN International, capitolul referitor la libertatea de opinie a scriitorilor şi libertatea de circulație a ideilor? Facem retorică degeaba: noi, după părerea AFCN, suntem publicație „de nişă". Chiar au şi un paragraf nărod numit ***1.3 Publicații de nişă*** în chestionarul lor pentru aprobare de fonduri şi pe care m-au obligat să-l completez. Iată ce le-am scris eu în contestație: *„Evaluatorii dvs. externi caută explicații puerile pentru sintagma nefericită „Publicații de nişă", care este o zeflemea a scriitorilor din literatura „cazonă"! Este uimitor faptul că evaluatorii n-au remarcat aici termenul de* ***„publicație",*** *termen care se referă în primul rând* ***la periodice****, ziare, reviste, buletine, etc.! Avem de-a face acum cu un proiect pentru* ***„cărți"*** *fie ele în volume colective sau în volume de autor. Şi „nişă" (firidă anume lăsată într-un zid, în peretele unei sobe, la o mobilă etc., în care de obicei se aşează obiecte decorative, obiecte de uz casnic etc.) e tot zeflemea sau mai rău,* ***de incultură****. În* ***lipsa unui vocabular adecvat****, se foloseşte găselnița nişelor din construcții. Termenul adecvat este „scrieri subsidiare" studiilor la comandă efectuate de cercetătorii din mediul academic. Monografia este o lucrare complementară, făcută într-adevăr pe plan local dar de interes în toată România. Pe turistul venit să caşte gura, să facă mici sau să se închine la mănăstire, evident că nu-l interesează asta, dar interesează specialiştii şi autoritățile locale din toată țara! Ea ne arată că deturnarea turismului real - in favoarea unui capitalism sălbatic distrugându-se mediul, patrimoniul şi sistematizările urbanistice anterioare - a devenit un fenomen îngrijorător."*

Spuneam şi într-un interviu dat jurnalistului Bogdan Lupescu de la „Formula AS": *„A face această revistă nu e doar un „ideal" care mă mobilizează ci o luptă continuă față de degradarea societății noastre, stâlcirea limbii române, subvenționarea scriitorilor cazoni în detrimentul nostru, care redescoperim şi modelăm după vremuri semănătorismul, un vechi curent literar considerat „perimat", „de nişă". Observați domnule Bogdan: nici măcar n-au atâta cap aceşti detractori să spună că există literatură alternativă, subsidiară sau complementară! "Literatură de nişă" poate să spună un scriitor de puşcărie, nu un membru al USR ! (Altă aiureală pentru care se dau bani degeaba! Ce educație îți poate da o carte scrisă de un hoț care n-a pus mâna pe condei din timpul şcolii?) Dar asta e! Dăm bani lui Patapievici care să scoată cărți în care se pişă pe limba română sau îngerului băsescian „Cărtărăscu" care-şi bagă într-un articol …sula în regina Angliei.*

Iar nouă, nu ni se aprobă de ani buni la AFCN – Administrația Fondului Cultural Român - bani să ne scoatem o revistă pentru care există reguli programatice mereu amintite dar neimpuse celor ce ne bat la poartă. Le-ați văzut mereu în articolele revistei. Vă rog să mă lăsați să le mai citesc odată:

„Scrierile trimise să fie creații moderne ale curentului social, cultural şi literar inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul" fără a idealiza, ca atunci, satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație. Scrierile vor evita totuşi noile tendințe ale presei cazone, subjugată politic. Ele vor reconsidera, promova şi păstra civilizația rurală veche, depozitara unor valori naționale pe cale de dispariție. Substituirile şi chiar dispariția cutumelor patrimoniale legate de domeniul publicistic şi scriitoricesc au loc azi prin:

- agresiunea trusturilor de presă asupra vocabularului limbii române, înlocuind cuvinte româneşti consacrate de secole, cu englezisme; (ştirile cu brekingniuzurile, noutățile cu praitaimniuzurile, portarul cu goalkiperul, magazinul cu marketul, ş.a.)

- stâlcirea dicției clasice a redactorilor de ştiri şi a reporterilor prin adausuri de mârâieli între cuvinte, inserția unor vocale în expunere aidoma şcolarului prins cu lecția neînvățată;

- abandonarea discursului elaborat, respectuos şi academic în favoarea unor exprimări vulgare împrumutate de la interlopi şi borfaşi, limbaj care începe deja să facă parte, din cotidianul televiziunilor partizane, destinate linşajului mediatic".

Nişa din literatura română nu o formează revistele din provincie ci găştile mafiote care au pus mâna fondurile ce ar trebui să le aloce ministerul culturii tuturor, fără intermediari.

Aura Christi de la «Contemporanul», articolul «Adevărata cultură e subterană?»[7] ne relatează că într-o întâlnire cu un literat american acesta i-a spus că România nu e singura țară din Estul Europei, ce nu aduce întotdeauna în prim-plan, valori majore, reale. Extragem câteva paragrafe.

«Iată motivul pentru care editorii şi agenții literari sunt tot mai interesați, în primul rând, de scriitori marginali, căci aceştia constituie, nu o dată, valorile reale, nu rareori incomode pentru oficialități. Unii reprezentanți ai culturilor europene au înțeles, aşadar, că ceva este extrem de putred în Danemarca de pe malurile Dâmboviței, unde – radicalizându-se pe parcursul ultimului deceniu – câteva grupuri abuzive aflate la putere în cultura română au purces la soluția de o brutalitate unică şi în esență incalificabilă: decimarea elitelor creatoare ale țării noastre în piața publică, fenomenul care a luat proporții îngrijorătoare fiind necrofagia.»

«Nu pricep din ce motive statul român, prin instituțiile sale abilitate, continuă să exporte în majoritatea cazurilor valori care nu ne reprezintă, din contră, ne deservesc imaginea; de altfel, s-ar putea face o antologie a ruşinii din noianele de scabrozități sau nedreptăți, calomnii ori insanități, ce au ca țintă națiunea română, dimensiunea națională, limba română, identitatea națională, tradiția sau scriitorii ce constituie exponenții identitari de vârf ai României, în frunte cu Mihai Eminescu etc ., aberații denigratoare, scrise de-a lungul anilor de H.R. Patapievici, Mircea Cărtărescu, Andrei Pleşu, Gabriel Liiceanu şi alți intelectuali de curte ai lui T. Băsescu. Statul român continuă să promoveze o politică de discriminare a literaturii naționale în condițiile în care profesorul emerit al Universității Cambridge, scoțianul James Mirrlees, laureat al Premiului Nobel pentru Economie, susține că „rădăcinile voastre sunt clătinate, iar acestea nu se pot repara". *?i noi ştim că acest cărturar are, din nefericire, dreptate:* **România profundă, România eternă este împânzită, sabotată, calomniată şi subminată – în proporții alarmante – de hibrizi culturali, după cum îi numea Mircea Eliade pe cei ce pierd iremediabil orice legătură cu rădăcinile identitare.** *De fapt, grave nu sunt atât diatribele antinaționale ale acestor indivizi; grav e că – fiind la curent cu paginile lor antiromâneşti, niciodată regretate public – o parte*

covârşitoare a presei culturale, prin reprezentanții ei de prestigiu, n-a ezitat să le laude în exces prin diatribele şi operele lor de câini de pază ai ideologiei politic corecte. Să fie acesta un semn de oportunism, un indice al fanariotizării unei părți a scriitorilor români?"

Dar să n-o citäm doar pe Aura Christi să vedem ce zice Eugen Simion, membru al *Academiei Române* (1991), (distins şi cu Premiul Academiei Române în 1977), al *Academiei Regale de Ştiințe şi Litere din Danemarca*, 2003; al *Academiei de Ştiințe Morale şi Politice* din Franța (2004); al *Academiei din Atena* (2009), membru al *Academiei Regale a Doctorilor din Barcelona* (Spania); al *Academiei de Ştiințe din Moldova*; al *Academiei Europeea* (Londra). Este *Doctor honoris causa* al Universității din Belgrad şi a peste zece universități din țară.

„Uniunea Scriitorilor s-a transformat într-un sindicat lățit (ceea ce, în bună parte şi sub alte forme, trebuie să fie pentru a avea grijă de membrii ei). Şi-a diminuat însă autoritatea publică într-un moment – cum este cel de azi – în care politicienii delirează şi se ocupă de interesele lor şi aproape deloc de interesele culturii române. N-ar fi fost bine şi n-ar fi bine ca Uniunea Scriitorilor să devină o voce ascultată, responsabilă, apărătoare a valorilor spirituale naționale, în haosul vieții româneşti de azi? Despre asta este vorba, nu de altceva, Domnule Manolescu, Domnule Varujan Vosganian, senator actual şi viitor…"

Şi încă:

„Cum de am cutezat, cum de mi-am permis să mă alătur lui N. Breban, Augustin Buzura, Eugen Uricaru şi altor scriitori şi să contest legea pe care a moşit-o, după cum am aflat, chiar senatorul Varujan Vosganian? Uite că am cutezat, am îndrăznit… şi cred că bine am făcut, nu pentru ca legea să fie respinsă (cum zice mincinos şi mitocănesc publicistul din spatele Ochiului magic), ci pentru că legea – aşa cum este formulată – face o inacceptabilă discriminare între revistele Uniunii Scriitorilor şi alte reviste de cultură din țară care nu fac parte din această organizație, dar care au aceeaşi valoare şi slujesc cultura română, ca şi cele dinainte. Pe ce temei şi cu câtă justețe faceți această diferențiere, Domnule Varujan? 90% din bani pentru revistele Uniunilor şi 10% pentru celelalte… Bună, corectă, democratică socoteală… „Bani cuveniți, conform legii, doar asociaților de utilitate publică" – scrie Ochiul magic. Serios? Şi celelalte (Cultura, Contemporanul, Caiete critice…) nu sunt utile publicului, ele nu fac parte din cultura română? Ele nu trebuie ajutate? Domnule Varujan, Domnule Manolescu, nu vi se pare că forțați logica şi insultați adevărul?"

În concluzie:

Nu spunem numai noi că forma legii timbrului e o manea proastă ce o interpretează doar USR. După cum ați văzut până şi Eugen Simion o spune! Membru al Academiei Române, decorat cu Ordinul național „Steaua României" în grad de „Mare cruce", ordinul brazilian „Crucea Sudului", ordinul şi diploma daneză „Comandor de gr. I al ordinului Danebrog", Legiunea de Onoare a Franței (2002), „Ordinul Republicii" (Republica Moldova, 2010), Eugen Simion a fost *gratulat de cinci ori cu premii ale Uniunii Scriitorilor din România*. Cui i-au folosit premiile? Marelui meşter sau muribundei USR?

Şi mai e o anomalie: cine îşi închipuie că poate da o lege pentru toate entitățile culturale amestecă literatura cu manelismul, pe Eminescu cu Copilul Minune. Nu avem nevoie de o lege manea a timbrului cultural ci de o lege specifică doar literaturii române, care să faciliteze tipărirea de carte şi de publicații seriale. Iar celorlalte genuri ale culturii, mai degrabă forme ale inculturii, să li se aplice un timbru fiscal specific alcoolului care ne distruge ființa națională.

Nu este drept ca un pensionar ce poate scrie literatură să treacă prin nenumărate praguri administrative, prin tot felul de tertipuri pentru a i se acorda pe lângă pensie o indemnizație care să-l ajute să-şi tipărească operele pe care le rumegă demult cu mintea lui coaptă. Nu este drept ca unui lăutar aflat la pensie să-i fie acordată îndemnizația de creator cultural, adăugându-i la pensie 20% pe baza unei simple cereri la orice asociație de profil iar unui scriitor să i se ceară obligatoriu, pentru aceiaşi indemnizație de creator, o patalama de la USR-ul lui Manolescu.

Asociația noastră s-a interesat la un director al unei case de pensii dintr-un județ, ales aleatoriu, dacă colaboratorii revistei „Sămănătorul" şi scriitorii pensionari publicați de noi pot beneficia de îndemnizația de creator. *„Am dat îndemnizația asta la toți lăutarii şi meşterii artizani care au avut actele întocmite, mai puțin la scriitori pentru că nu-şi pot completa dosarul datorită birocrației şi monopolului unor uniuni de profil."*

Mai mult, se aude că s-au mai introdus avize noi în afară de cele de la ministerul culturii. De ce? Şi-au atins scopurile cei care au dat în parlament o lege destinată doar unor „aleşi"? Atâta timp cât USR este considerată de utilitate publică de către guvern prin Ministerul Culturii iar LSR, care este prin statut, prin evidența membrilor şi a filialelor, tot „uniune de creatori", nu este considerată, de aceiaşi decidenți, tot de utilitate publică, considerăm că nicio altă lege nu mai poate fi dată până când orice discriminare va fi înlăturată!

Dar e cineva care vrea să asculte în țara asta pe cei dezavantajați, uneori abuziv?

Răspunsul este nu şi dăm nişte exemple concrete, ca să vedeți la ce anomalii sunt supuse asociațiile care se ocupă de literatura şi jurnalistica din România:

1. Dosarul LSR - Ligii Scriitorilor este înregistrat la Ministerul Culturii la nr.882/2011. Se află în instrumentare veşnică la doamna consilier Geta L.

2. UZR (Uniunea Ziariştilor Români) se judecă de zece ani cu Ministerul Finanțelor. A obținut statutul de asociație de utilitate publică dar membrii săi pensionari nu primesc indemnizația pe care nişte lăutari ce cântă la televiziunile maneliste o au demult.

3. Reprezentanții noştri au fost în audiență la trei miniştri diferiți ai Ministerului Culturii. Tocmai când dosarul „era complet" a venit ministrul Barbu, (în imagine) a modificat ca împăratul roman Nero legea şi a adăugat în ea ca fiecare filială să aibă cel puțin un salariat.

Ori, fiecare asociație e racordată la o uniune de creație, are nişte salariați care produc cartea de literatură pe care o ține (Dacă o ține!) în mână guralivul Daniel Barbu. Pentru aceea carte s-au mişcat, tehnoredactori, graficieni, tipografi, librari, instituții precum banca, poşta sau Biblioteca Națională a României. Multe din cărțile tipărite, care ajung în Depozitul BNR, au ca autori pensionari care-şi tipăresc în regie proprie cărțile. Adică, scot din pensia lor amărâtă banii de

medicamente şi tipăresc cărți pe care le trimit, obligatoriu, Depozitului Național.

Pentru ei şi pentru toți cei „nealeşi" prin legi manea în parlamentul României, uşa mereu închisă de la Ministerul Culturii reprezintă simbolul dezastrului culturii române, prezent peste tot dar care nu-l vede nimeni.

N. N. Tomoniu

ANEXE

Pentru o demonstrație că Legea timbrului fiscal a ajuns din manea, un şlagăr-manea interpretat de oricine ştie să scrie şi pe care-l cântă fiecare după cum îl taie capul, citiți şi:

http://www.hotnews.ro/stiri-esential-19462972-nicolae-manolescu-despre-timbrul-cultural-propunem-editorilor-aceasta-lege-timbrul-ramana-2-exemplar-platit-conform-vanzarilor.htm

A apărut şi un comunicat pentru liniştirea apelor. Nu ni se spune cine e de vină că nu s-au încasat banii pentru un timbru de care nu ştia decât Editura Politică, pardon, Editura Humanitas.

Comunicat din partea Conducerii Uniunii Scriitorilor din România privind Legea timbrului cultural

Scris de Irina PETRAŞ

În spațiul public au apărut reacții vehemente împotriva noii Legi a timbrului cultural, mai ales din partea editorilor. A fost lansată o serie de afirmații incorecte.

Pentru a aşeza lucrurile în adevărul lor, facem următoarele precizări:

1. Legea timbrului cultural este în vigoare încă din anul 1994 (ca Legea nr. 35 din 6.06.1994).
2. Argumentul editorilor, că prin noua Lege are loc o scumpire a produsului cultural, este fals. Scumpirea despre care se face incorect vorbire, dacă a avut loc, a avut loc în anul 1994, odată cu apariția Legii nr. 35.
3. Taxa de timbru cultural sub formă de timbru literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii şi de divertisment, a fost aplicată în toată această perioadă.

În ceea ce priveşte timbrul literar, editorii au încasat taxa de timbru, o taxă plătită de cumpărătorii de carte şi inclusă în prețul de vânzare al cărții, dar, cu unele excepții, cum ar fi Editura Humanitas, n-au virat sumele cuvenite beneficiarilor, adică n-au respectat Legea aflată în vigoare. Dacă toți editorii ar fi respectat Legea timbrului cultural din 1994, nu ar mai fi fost nevoie de o nouă Lege.

Modificarea actuală a Legii timbrului cultural prevede, în special, introducerea unui timbru literar fizic, care să fie aplicat efectiv pe cartea introdusă în circuitul comercial. Această prevedere a Legii înlătură orice posibilitate de evaziune fiscală şi aduce limpezirea situației în privința tirajelor reale ale cărților editate.

[1] Țigăneşte: romnicel=țigan, rom=om, romni= femee, romino=țigan. M. Kogălniceanu - Schițe despre Țigani, Tipografia "Dacia", Iaşi, 1900, pag. 6: "Țiganii ei singuri se numesc în limba lor Romnicel (fiul femeii) sau Rom (oameni) : han du me Romnicel ? eşti tu țigan ?"

[2] Țigăneşte: pal=frate

[3] Vestitul Institut Cultural Român de la New York ce a lansat pornografia ca artă modernă şi pişatul cu ketamină, panaceu universal.

[4] http://www.contemporanul.ro/noutati-editoriale/legea-pentru-finantarea-revistelor-de-traditie-din-romania-si-ochiul-magic.html

[5] Administrația Fondului Cultural Național

[6] http://www.contemporanul.ro/noutati-editoriale/ochiul-magic-minte-de-ingheata-apele.html

[7] http://www.contemporanul.ro/noutati-editoriale/adevarata-cultura-e-subterana.html

[1] Țigăneşte: *romnicel*=țigan, *rom*=om, *romni*= femee, *romino*=țigan. M. Kogălniceanu - **Schițe despre Țigani,** Tipografia «Dacia», Iaşi, 1900, pag. 6: «Țiganii ei singuri se numesc în limba lor *Romnicel* (fiul femeii) sau *Rom* (oameni) : *han du me Romnicel* ? eşti tu țigan ?»

[2] Țigăneşte: *pal*=frate

[3] Vestitul Institut Cultural Român de la New York ce a lansat pornografia ca artă modernă şi pişatul cu ketamină, panaceu universal.

[4] http://www.contemporanul.ro/noutati-editoriale/legea-pentru-finantarea-revistelor-de-traditie-din-romania-si-ochiul-magic.html

[5] Administrația Fondului Cultural Național

[6] http://www.contemporanul.ro/noutati-editoriale/ochiul-magic-minte-de-ingheata-apele.html

[7] http://www.contemporanul.ro/noutati-editoriale/adevarata-cultura-e-subterana.html

Cică, pe când Băsescu cânta cu basul iar Boc era secundaşul, s-au dat singurii bani de la guvern pentru cultură! (Manolescu)

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

CIREŞE AMARE

Fragment din nuvela «IDILE»

(Paginile 64-70 din volum)

Ogaşul Popii

Dimineața, de când se scula din pat, o pridideau grijile gospodăriei. Se urca pe scara podului casei, de unde umplea o traistă cu ştiuleți de porumb, cobora în tindă şi băga pe palmă curățătoarea cu zimți din tablă, ce sta agățată la locul ei, pe stâlpul pridvorului. Cu sârguință dezghioca boabele de pe coceanul drugii, într-un ciurel. Apoi, le arunca împrăştiate în bătătura casei, unde o tâlvură de găini, rațe şi gâşte, fiecare cârâind în felul lor de când auzeau mişcarea în pod, aştepta nerăbdătoare să dea năvală la mâncare.

Într-o găleată mare de tuci, în care se mai găseau şi alte resturi de dovleți fierți din ziua precedentă, punea apă cât era necesară pentru a o umple, o completa cu o strachină de tărâțe îndoite cu mălai, o mână de sare zgrumțuroasă luată dintr-un sac de hârtie, ambalajul sării, şi le amesteca bine cu un un băț anume făcut să fie făcăleț.

Cu efort vizibil, scotea căldarea la uşa cuhniei unde porcul slobozit din coteț venea alergând, la masa lui de dimineață.

Horhoanele , cum le zicea soacră-sa la păsările şi animalele mărunte din curte, fiind ostoite, se ocupa şi de persoana ei. Peste prispa casei, cu apă rece, adusă de seara şi ținută în odaie, luată cu o ulcea de pământ dintr-o găleată de tablă emailată, se spăla pe mâini, pe față şi pe sub brațe, folosind săpunul Palmoliv adus de acasă, foarte parfumat, primit cadou în trusa dăruită de bărbatu-su de ziua ei de naştere, de la care nu trecuseră prea multe zile. Pentru treaba asta, îşi dădea jos de pe ea bluza de stambă, cu care dormise noaptea. Ca măsură de prevedere, să nu fie văzută în poziție ruşinoasă de vreun călător sau vecin, făcea treaba asta când credea că nu trecea cineva strein pe ulița satului. Insista să-şi spele totul, şi sânii dolofani, la care de fiecare dată când erau atinşi, mameloanele deveneau poftitoare. Mai bine de o lună, în afară de mâinile ei, mână de bărbat nu-i mai atinsese.

Trecuseră multe zile de când ținea gospodăria soacrei, era sătulă de treabă până în gât, dar n-avea altă cale de ieşire. De la bărbatu-su primise mai întâi o rugăminte, apoi, la reacția ei, un fel de ordin, venind în sprijinul mamei sale, bolnavă, ce trebuia internată în spital. Pentru liniştea casei, se impunea să facă acest lucru, mai ales că de ceva vreme nu mai mergea la serviciu unde fusese angajată temporar, iar la noul loc de muncă mai convenabil, unde avea promisiuni de angajare, maitrebuia să aştepte vreo două luni, până pleca la pensie cel care ocupa postul.

Având la îndemână cele de trebuință, cu grijă aprinse focul pe vatra cuhniei. Într-un ceaun agățat în zălar, pusă la fiert laptele muls de bunica lui bărbatu-su, înainte de răsăritul soarelui, care venea totdeauna de la casa ei să-i mulgă vacile şi caprele… Şi numai atât, fiindcă mâncarea de prânz o servea la bunică, mergând ea acolo.

Într-o tigaie pe trei picioare, în care puse o lingură de unt, prăji două ouă de găină, adunate de ea ziua, de prin cuibarele din podul şoprului cu fân, unde totdeauna când se urca trăia spaima să nu fie înțepată de vreo vespie dintre cele care se cuibăriseră şi păzeau fagurii plini cu puiet.

Aşa începea fiecare zi şi tot aşa trecuseră mai bine de două săptămâni. Hainele cu care venise îi căpătaseră miros de fum, mâinile ei fine de doamnă de funcționar de oraş, cu unghiile frumos tăiate şi lăcuite, căpătaseră mici zgârâituri. Palmele se aspriseră şi, cu toată străduința ei, se cam înverziseră de clorofila vrejilor de dovleac, adunați de pe locul din capul grădinii casei, pentru hrana porcilor şi a gâştelor, dar se obişnuise şi nu i se mai părea ceva stânjenitor.

„O să treacă şi asta!" îşi zicea mereu ca să se consoleze. Din când în când, în orele de repaus de la mijlocul zilei şi după baia generală, făcută în albia aşezată la soare în spatele casei,

Baladă

A fost cumva
o pasăre pe-aici
care-îngâna mereu
un cântec gri?
O pasăre
ce se-nălța spre Soare
nu dând din aripi,
ci bătând din ghiare
această pasăre
e moartea mea –
să n-o ucideți
dacă dați de ea.

Spiridon Popescu

Grafică Florin Isuf

îşi mai turna în palme apă de colonie dintr-o sticluță cuibărită în trusa cadou, ce-o adusese de acasă. Asta, aşa, pentru ea!, ca să nu-şi piardă obiceiul de doamnă, abia trecută de 25 de ani.

Apoi, trebuiau păşunate vitele mari.

Se obişnuise cu ideea că trebuie să facă şi acest lucru. Uneori, după-amiază le mai lua nea Dumitru lui Andrei, om bun şi respectuos cu doamna Violeta, care, seara când le aducea sătule, şi ea îl omenea cu câte un țoi de rachiu.

Vrând, nevrând, de când venise în sat, aproape în fiecare zi Violeta mergea cu vacile la păşunat pe izlazul comunal, aşezat în nişte văi adânci în pădurea ce începea din marginea satului. Azi, mai mult ca oricând, dorea acest lucru. Era o treabă pe care la părinții ei, tot de la sat, când era fată, n-o prea făcuse, fiindcă era tocmit un paznic comunal, angajat la mai multe gospodării, dar aici, n-avea această şansă. Cele două capre le păzea Vasile, copilul Vetii din Deal, care le

lua în turma lui, cu promisiunea că la bâlciul de Sfântul Ilie va fi recompensat cu bani de tras în tiribombă şi de cumpărat dulciuri, halviță şi bragă. Capre nici n-avusese pe bătătura părinților ei, iar de laptele de capră, până la soacră-sa, nici nu se atinsese. Era convinsă că pute!... Aşa auzise de la copiii de seama ei din satul unde se născuse. Muls în vase curate, s-a convins de contrariu.

- „Este dulceag laptele în seara asta!", i-a zis ea soacrei când a gustat din strachina cu lapte fiert în ceaunul golit de mămăligă pe cârpător şi turnat în strachină peste mămăliga caldă, tăiată cuața. Veniseră în vizită cu bărbatul său şi era pe la începutul căsniciei lor.

-„Îți place? " i-a răspuns soacra cu o întrebare.

- „Da!... E chiar deosebit laptele de aici. Probabil iarba îi dă gustul acesta!"

-„Nu, dragă, ăsta-i lapte numai de capră! îi vorbi soacra răspicat. Am vrut să-ți dovedesc, că nu laptele pute, ci oalele nespălate în care este muls. Țapii put, şi put rău, dar numai toamna când se împerechează, că de aia le zice țapi şi la unii bărbați mai nespălați! Ca să te obişnuiesc cu laptele de capră, în laptele fiert separat pentru tine, cum doreai, puneam şi câte o cană din cel de capră, iar acum am fiert numai pe al caprelor. Al vacilor l-am turnat în putinei, să facem mâine zară, (adică lapte bătut), şi să mai scoatem şi unt, că-i bun cu mămăligă şi cu ouă în tigaie!"...

…Dar acum era singură, cu toată gospodăria pe cap. De când crăpa ochii dimineața şi până seara, mereu avea câte ceva de făcut. Şi, într-o gospodărie țărănească, cu păsări, porc, capre şi bovine, mai ales când eşti singură, treabă-i destulă!...

…Mâncă ce mâncă, închise porcul în coteț ca să nu facă vreun pocinog pe bătătură, să se dea la vreo pasăre, că aşa fusese instruită când şi-a luat rolul în primire, îşi luă de pe masa din odaie trăistuța de bumbac țesută în cocleți, în care vârâse de cu seară un cearşaf de pânză albă, puse şi două mere popeşti din cele mai boftane, scuturate din mărul din grădină, un ştergar subțire, brodat cu râuri din arnici roşu, ca să fie, şi în fine, romanul la care citea, întitulat < Doamna Bovary> de Gustave Flaubert. Slobozi vitele din ocolul lor care fără altă îndemnare, conform reflexului, se înşiruiră pe linie la Deal, spre izlazul cu iarba încă neuscată.

Devenise cunoscută în sat.

Fusese trasă de limbă de vecinii curioşi, care doreau să ştie totul despre nora Tomiții Dochiei. Aflaseră ce doreau şi nimeni nu se mai mira când o vedeau pe ea, o doamnă, fată de intelectuali, cu o nuia de alun destul de lungă, mergând în urma cioporului de vite, două vaci şi doi viței.

Pe drum, îi ieşi înainte de la bunar, cu două găleți de apă, Polina lui Costăin al Sandii care, răspunzându-i la binețe, o asigură că azi o să-i meargă bine, că-i cu plin!… şi n-o s-o mai piardă pe Steluța, vaca cea mai nărăvaşă, care se răznea de celelalte şi care cu două zile în urmă i-a făcut mari emoții – că n-o mai găsea pe ogaşele izlazului, de-a ştiut tot satul!

…O stăpânea o emoție, mai ales că de gânduri nici nu prea dormise bine. Mergea plutind şi nu alegea pe unde calcă.

În dimineața aceasta, mai atentă ca oricând de când venise în sat, se îmbrăcase cu grijă, îşi pusese în picioare tenişii chinezeşti, spălați din ziua precedentă, luase pe tălpi o pereche de şosete de bumbac gri, care i se asortau cu fusta evazată, de culoare bleumarin cu buline albe, prinsă în zece nasturi pe linia din față, şi bluza fără mâneci, lejeră, din mătase gri, cu decolteu larg. Sânii îi erau strânşi nederanjant, în sutienul de mătase albă, brodat cu o discretă danteluță ce îi dădea o notă seducătoare pentru cine-l vedea. Chiar şi în acest sat, departe de urbea unde locuia, se îmbrăca frumos, ținând cont de ceea ce i se potriveşte, fără a face notă discordantă cu mediul în care venise, pentru a nu crea bârfe. Ținuta vestimentară era potrivită unei doamne, sosită la țară în concediu şi cu grijile gospodăreşti pe cap.

Fu trezită din visare, când la ultima casă din sat câinele din bătătura gospodăriei sări pe poartă lătrând strident de sperie vacile, dar-mi-te şi pe stăpâna lor de azi, dusă în gândurile ei!

- Taci, Floricele!... îl boteză ea, nu vezi că n-avem treabă cu tine? zise ea blând către patrupedul îndârjit. Animalul nu tăcu până nu-l strigă gospodina, ieşită din casă unde rostuia de mâncare pentru prânzul din ziua aceea, dar şi curioasă, ca să vadă pe cine latră câinele ei.

…Aşa începu ziua de azi pentru Violeta Neşu, nora Tomiții lui Boian Neşu din Brădet, care ținea locul în gospodărie soacrei sale internată la un spital mare din

Capitală. N-avea încotro şi trebuia să facă voia soțului şi când nu-i convenea, aşa cum era şi de data aceasta.

(va urma)

Foto: Duck D. Duck - Facebook

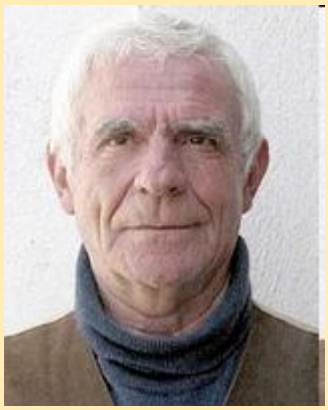

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

PIATRA DE HOTAR

S. 484 - PIATRĂ DE HOTAR / BORNĂ DE FRONTIERĂ. BORNE / FRONTIERE. LANDMARK. GRENZSTEIN. Piatră, 184,8x40,5x30,5. 1945. Col. Musée National d'Art Moderne, Paris (donația Brâncuşi; inv. nr. S. 13)

„PIATRA DE HOTAR" A LUI CONSTANTIN BRÂNCUŞI, PIATRĂ UNGHIULARĂ...
ÎNTRE UTILITAR ŞI TRANSCENDENT

În anul 1945, vastul patrimoniu universal al „pietrelor de hotar" s-a îmbogățit, subit, cu o nouă piesă de gen, aceasta fiind, exclusiv, opera unui „pietrar" genial, el numindu-se Constantin Brâncuşi. Despre ea, brâncuşiologul Ion Mocioi, în „Brâncuşi. Opera" (2003), după o sumară trecere în revistă a versiunilor columnare ale „Sărutului" din 1907-1908, vorbind despre „Piatra de hotar" a Demiurgului, denumită şi „Bornă de frontieră", o consideră o coloană „neobişnuită". Această sculptură monumentală (înălțimea – 185 cm) – zice autorul – „este o compoziție care încorporează o variantă a „Sărutului" din Montparnasse, sub formă incizată în arhitrava „Porții Sărutului" de la Târgu-Jiu" şi are drept bază şi capitel părți care refac fragmentar arhitrava „Porții Sărutului". De asemenea, opinează Ion Mocioi, această operă „pare a fi un semn despărțitor pentru două epoci, cea din urmă fiind epoca păcii, fără de care dragostea este neîmplinită" (concept ianic).

La rândul său, Sidney Geist, raportând titlul lucrării la contextul politic şi istoric, precizează: „Către sfârşitul celui de-al doilea război mondial, Iosif Stalin a promis să redea Transilvania României, omițând însă să menționeze Basarabia, luată de Rusia în 1940 în timpul unei scurte perioade în care României i se răpise o treime din teritoriu. Probabil aceste evenimente – ultimele dintr-o istorie de ocupație a patriei de către armate străine – au fost cele care l-au determinat pe Brâncuşi să facă „Piatra de hotar"".

Ideea în cauză a fost preluată – evident, cu nuanțări culturale, istorice şi psihologice – de către academicianul Mihai Cimpoi în „Brâncuşi şi Basarabia" („Sărutul", anul I, nr. 2, noiembrie 2002), completând: „Ion Pogorilovschi confirmă această personificare în studiul „Bornă pentru provinciile româneşti, un gând pentru Basarabia şi Bucovina de Nord". Iar domnia-sa, investigând temeiul istoric, social, uman şi intelectual al ataşamentului sculptorului față de Basarabia (în special)", identifică următoarele filoane ale respectivului sentiment fundamental:

1) „Substratul comun gorjeano-basarabean" din folclorul acestor zone etnografice, cunoscut de Brâncuşi „la hanul Spirtarului din dosul Gării Craiova, unde era băiat de prăvălie"; 2) Influența exercitată asupra sa de „tezele poporaniste ale lui Constantin Stere" pe care, potrivit afirmațiilor lui Petre Pandrea, „le-a citit, meditând asupra lor"; 3) prezența în viața sa a Miliței Petraşcu (Melania Nicolaevici), născută în Chişinău, asupra stilului căreia Brâncuşi a avut un rol hotărâtor. În concluzie – scrie academicianul: „genialul sculptor s-a gândit mereu la destinele înstrăinatei Basarabii, personificând ataşamentul său în „Piatra de hotar", înrudită cu „Sărutul", fapt autentificat documentar de prima denumire a lucrării: „Borne sur les provinces Romaines".

Oricâtă contingență ar avea însă „Piatra de hotar" a Demiurgului hobițean cu sensul propriu ce derivă atât din funcția reală a unui asemenea „obiect cadastral", cât şi din cel gândit de sculptor, un lucru este evident, şi anume: dacă până la această sculptură – de la cele mai primitive, ca realizare, şi până la cele frumos confecționate, dar cu o finalitate exclusiv „judiciar-culturală" – toate astfel de „pietre de hotar" rămân doar ceea ce se numesc. Cea brâncuşiană se situează suveran în domeniul artei absolute, ea dobândind o semantică aparte. În esență, ea este o columnară, descendentă din „Sărutul" şi, desigur, şi o „bornă", dar tocmai această stare specială de ambiguitate îi sporeşte mesajul, scoțând-o din onticul pur şi plasând-o, osmotic şi cosmotic, atât în estetic, simbolic, mitic, precum şi în politic (vizionar sau ca opțiune). Precizez: „Piatra de hotar", în execuția artistului Brâncuşi, având încrustată pe cele patru fețe ale ei aceeaşi imagine (sărutul, hora, lada de zestre etc.) este în această viziune, un suport informațional al unui mesaj univoc, transmis, invariabil, spre toate punctele cardinale ale României, în special. În acest „aranjament" plastic, rezidă una dintre deosebirile esențiale dintre „Piatra de hotar" a lui Brâncuşi şi multele altele. De exemplu:

1. În cazul statuii lui Janus Brifons, zeu cultivat cu respect şi adorație de romani, întâlnim o unitate dualizată, orientată pe două direcții opuse, pe când la „Piatra de hotar" brâncuşiană dualul tinde spre unitate, centrarea făcându-se din patru direcții. Statuia ianică desparte lumea (reală sau mitică) pe două linii ale timpului istoric, respectiv, în trecut şi viitor, pe când columna Demiurgului desființează orice rivalitate, unind opozițiile, prin SĂRUT, până la contopire, găsind în unitatea contrariilor soluția transcenderii unui real dizarmonic, antagonist. Conceptul ianic este similar personajului mitic din basmele româneşti, înzestrat cu un ochi în ceafă, un fel de simbol al prevederii viitorului, păstrând în raza vederii trecutul, ca în întrebarea: „Ce ape vin din trecut?", „apele" semnificând eventualele umbre ale acestuia, ca şi amintirile şi experiențele rămase să întemeieze memoria unor „treceri şi petreceri";

2. „Cei şapte MOAIS” cu trăsături stereotipe din Insula Paştelui au fețele îndreptate către interiorul insulei, păzind, parcă, o taină (Renato Zamfira în „Ipoteza paleoastronautică”), aspect sesizat şi în înfățişarea unui atlant din vestitul platou din Tula (Mexic);

3. Crucile utilizate ca „pietre de hotar” au o singură față, excepție făcând doar „pietrele miliare” care sunt circulare sau, sub altă formă, menhirele.

Aşadar, „Piatra de hotar” a hobițeanului este, spre deosebire de orice obiect cu acelaşi titlu, un fel de totem ceremonial unificator de orizonturi şi semnificații, este o sculptură metaforică, îmbogățită atât cu un discurs propozițional, uneori eliptic de un termen sau altul, dar perfect poliedric din unghi semantic, cât şi ca act „operativ” (în sens exoteric). Tocmai aici ideograma „SĂRUTULUI” acționează ca un simbol, codificând o religie pe care o întâlnim în aproape toate miturile esențiale. Ethosul „pietrei” brâncuşiene este centrat – după cum am menționat – nu pe despărțire, pe delimitare (hotărnicire) ci, în funcțiile lui simbolică, filosofică şi publică, îndeamnă, contrar simbolului ianic şi al altor „pietre” (unidirecțional sau bidirecțional opozante) la cvadridirecțional centripet, postulând „coincidentia opositorum” pe măsura imnului schillerian-beethovenian „seid umschlungen Millionen!”. Extras, prin urmare, din contextul utilitar, fatalmente reducționist şi simplificator, „Piatra de hotar” a lui Constantin Brâncuşi este varianta plastică (în piatră) a „Odei Bucuriei”, adoptată ca imn al Uniunii Europene.

Iată de ce, în consonanță cu opinia prof. univ. dr. Dumitru Adrian Crăciunescu, autorul propunerii, „Piatra de hotar” a mereu modernului şi vizionarului în gândire şi creație – Constantin Brâncuşi – merită să fie montată, pentru mesajul său revoluționar şi de stringentă actualitate, într-una din piețele din centrul Bruxelles-ului (de exemplu).

Notă: „An die Freude” a fost scris în anul 1785. În epocă, despre acest pome s-a scris: „Imn din fericitul sentiment al prieteniei în cercurile Körneşiene. Iubirea ca forță motrice a lumii naturale şi spirituale, prin ea, ființele trec din izolare spre conştiința întregului, acesta fiind Dumnezeu”. Este o replică la oda cu acelaşi nume de Johan Peter Uz.

Decodificat, în cuvintele mele, acest imn ar fi următorul:

MOTO
„Seid umschlungen Millionen!
Dieser Kuss der ganzen Welt!”

(Friederich Schiller: „An die Freude” bzw – Ludwig van Beethoven: „Die neunte Symphonie”)

DER „GRENZESTEIN”

Zwischen Krieg und Frieden –
Sollte ein Grenzstein sein:
Der Liebe freudvoll Reigen,
Der ewige Kuss rein!

Erhaben geschriebene Ode
„An die Freude” ein,
Vom rumänischen „Steinmetz”
In starkem, heiligem Stein!

Zwischen Krieg und Frieden
Herrschen solltl ein Grenzstein:
Der Kuss, welcher verküundet
Ewige Lieb, Verein!

Zwischen Krieg und Frieden
Nicht immer Grenzstreit sein,
Sondern das der Liebe Feuer,
Des Kusses glühend Grenzstein!

Ein Aufruf denn zur Liebe,
Zum Frieden, Glück muss sein,
Für die ganze Welt
Brancusis-Werk:
„GRENZESTEIN”

Notă: Schiller a decedat la 9 mai 1805

Mesajul simbolic al „Pietrei de hotar” a lui Brâncuşi

Între Război şi Pace –
O „PIATRĂ DE HOTAR”,
O Horă a Iubirii,
Sărutul Planetar!

„Odă” în piatră sfântă,
Scrisă de un „Pietrar”,
Spre-a-mbrățişării slavă –
Iubirea fiind HOTAR!

Între Război şi Pace –
O „PIATRĂ D EHOTAR”,
„Odă” a Bucuriei, scrisă
În rocă de un „Pietrar”!

De-aici, din Europa,
În patru zări, chemare:
„Lăsați doar Imnul Păcii
Cu aripi vii să zboare!

Puneți HOTAR de suflet,
Să nu învingă Greul!”…
…Mesaju-i scris în piatră;
„Pietrar”: Brâncuşi. Arheul!

Una din cele două bănci ale lui Brâncuşi, din Grădina Publică Târgu Jiu

George Coşbuc
1894

GEORGE COŞBUC - (n. 1866, Hordou, jud. Bistrița-Năsăud; d. 1918)
poet, membru al Academiei Române

DRACUL IN ZICATOARELE ŞI PROVERBIILE NOASTRE

- Din patrimoniul literar al scriitorilor
care au creat o parte din opera lor la Tismana -

Şi ovreii şi creştinii se feresc să rostească un nume: ovreii pe al lui Dumnezeu, creştinii pe al dracului. Ovreii numesc pe Iehova al lor Adonai, Elohim, şi chiar citind în sfintele lor cărți, cînd ajung la numele Iehova, îl rostesc altfel de cum e scris. Iar creştinii caută şi ei fel de fel de nume pentru dracul, numai să nu-l rostească cu numele adevărat. Toate popoarele creştine au această apucătură. Noi îi zicem: Necuratul, Ucigă-l toaca, Du-că-se pe pustii, Mititelul, şi în multe alte chipuri.

Cauza de căpetenie, şi la creştini şi la ovrei, e frica. Cînd pomeneşti de lup, e lupul în curte. La creştini înțelegi noima lucrului: nu pomeni pe dracul, ca să nu te pomenească cu el în față. Dar de ce s-ar teme ovreii de venirea lui Dumnezeu? Frica de a numi pe Dumnezeu, ori pe dracul, e pornită din superstițiunea omului primitiv, că numele e o invocare. Un caz analog e credința că dacă ți-aduci aminte, aşa dintr-o dată, de un om încît te miri cum „ți-a trăsnit prin cap» să te gîndeşti tocmai acum la dînsul, asta e semn că acel om îți face ori îți plănuieşte vrun rău. Tot analog e cazul cu sughițul. Fie că un geniu rău ți-a trimes sughițul, fie că un geniu bun te poate scăpa de el: cel ce sughiță pomeneşte pe cîți oameni îi vin în minte, şi cînd pomeneşte pe cel adevărat (în care probabil s-a întrupat geniul), îl lasă sughițul. „Mă pomeneşte cineva», zice țăranul, cînd sughiță, şi apoi, la rîndul lui, începe el pomelnicul.

La ovrei or fi fiind şi alte cauze, că nu pomenesc numele lui Iehova. Dar acestea nu ne mai privesc.

Acum, să ne facem cruce mare, căci avem să pomenim des numele satanei. Să nu vă fie silă. Mai cu gluma, mai cu dinadinsul, vreau să vă arăt cum înțelege românul pe dracul în zicătorile şi proverbiile lui.

„Nu e numai un drac pe lume“, zice poporul. Ei, de ar fi numai un drac, lesne s-ar feri românul de el, şi lesne ar trăi omul dacă necazurile şi boalele ar fi numai de un fel ! Dar ele sînt de **99** de feluri. Va să zică, dracii sînt mulți. De aceea zice supăratul: *am să te bag în draci!* Dar atunci, mă mir de ce dăm pe om „dracului“ unui singur, şi nu dracilor, căci mai mulți i-ar face mai dragă viața. Se vede că e destul şi unul singur.

V-ati dat d-voastră cu socoteală vrodată cam ce face dracul cît e ziua? Zice românul că : *dracul nu face biserici.* Foarte bine, dar eu aş vrea să ştiu ce face, nu ce nu face. E de mirat că românul nu ştie ce face dracul cînd are de lucru, dar ştie ce face cînd n-are de lucru, căci atunci *„îşi cîntăreşte coada“*. Vezi, că dracul ține mult la coada lui, mai mult decît la coarne. Nu s-a mai auzit că ar fi împuns dracul cu coarnele pe cineva, dar cu coada el face multe neajunsuri. Unde îşi vîră dracul coada, se nasc certuri şi bătăi. Se vede că asta e a lui, să umble prin lume şi să-şi vîre coada în toate.

Şi mai ştie românul că *„dracul nu şeade la un loc degeaba».* Fireşte, nu. El iese întru întîmpinarea oamenilor şi mai ales a beților. „Bețivului şi dracul îi iese cu ocaua înainte.» Iată dar cu ce se ocupă dracul: Să umble cu ocaua plină, de colo pînă colo, şi să ademenească pe beț în circiumă, cum ademeneşti pe cîmpie calul cu căciula în care el crede că sînt grăunțe. Se vede că dracul îndeamnă pe om, mai ales prin şoapte, să facă prostii. Cîte rele se fac prin el se fac, căci păcătosului „parca-i şopteşte dracul la ureche», iar bietul român cînd dă de pagubă, prin prostia lui sau prin întîmplare, se scarpină-n cap şi zice cu jale: *„Dracu m-a pus să fac» !* Dar parcă numai românul e aşa? Atîta rău ! *„Rîde om de om şi dracul de toți»,* căci el are o deosebită plăcere să se joace cu omul, ca un copil, bunioară aşa că *„dacă te-a prins de un deget, îți cere mîna întreagă»,* ori te lasă poate prea des să-l mai „tragi de coadă», ba te lasă bucuros să-l apuci cîteodată de coarne, căci ştiți vorba cu omul care *„ziua fuge de bivol şi noaptea apucă pe dracul de coarne».* Tot dracii cei bătrîni fac acestea; cei tineri sînt mai fără experiență. De aceea: *Fă cruce mare că e dracul bătrîn,* şi apoi bătrîn la bătrîn trage, de aceea şi dracul *„îşi bate joc de om la bătrînețe».*

E adevărat că *„nici drac să vezi, nici cruce de el să-ți faci»,* dar românul nu-şi pierde firea pentru asta, ştie el *„că şi dracul are stăpîn»*, şi că la urmă *„îşi sparge şi dracul opincile»*, ceea ce dovedeşte totdeodată că dracul poartă opinci. Cît o fi el de drac, rămîne de ruşine de multe ori, căci *„Omul e dracul»*. Cînd zice românul cătră cel îndărătnic: *„Am să scot eu pe dracul din tine»,* adeseori într-adevăr îl scoate prin frică şi bătaie, căci astea două stau în acelaşi raport ca teoria cu practica. Dar adevăratul stăpîn al dracului e femeia: nu mă întind la multe argumente, gîndesc că ajunge unul: *„Femeia a îmbătrînit pe dracul».* Dealtfel femeia şi dracul sînt prieteni buni şi tovarăşi : ştia bietul mocan ce spunea cînd cînta:

Sub .călcîiul cizmei mele
Şade dracul şi-o muiere
Şi mă-nvață a face rele.

Multă frică are dracul şi de popă. Cînd vrea românul să arate că unul fuge de ceva, cu spaimă, zice că fuge ca de moarte, ca de foc, dar mai ales *„ca dracul de tămîe»,* sau *„ca dracul de popă».* Unul dintre cele mai plastice tablouri ale limbii populare este ascuns în zicătoarea: *„se uită ca dracul la popă»* aşa de urît şi cu mînie, încît îl sfîşie cu ochii !

Are dracul tată, mamă, copii ? Are de toate. Cînd ni se cere un preț prea mare, zicem: *cere cît dracul pe tată-său;* se vede că dracul ar fi încercat să-şi vîndă pe prea scumpul său tată cine ştie cînd. Se zice că l-ar fi cumpărat un călugăr. Iar iubita sa mamă e des pomenită. Cînd ai spus cuiva să se ducă la *mama dracului,* i-ai spus de-ajuns. Iar că are copii, se vede din vorba: *„pe unde şi-a înțărcat dracul copiii“,* căci de nu i-ar avea cum şi i-ar înțărca? Şi e curioasă făptura dracului. Că are coarne şi coadă e lucru ştiut. Dar că în loc de ochi are cîte un ban în scăfîrlie e lucru mai puțin ştiut: *„Banul e ochiul dracului“.* Dar ceea ce e curios de tot, un gust specific al dracului, e că el adună nepoți şi-i poartă înşirați pe ață la gît. Asta e vorba cu „nepotul e salba dracului“. Moldovenii spun că dracul are pipă roşie şi că fumează mereu, chiar *tutunul e tămîia dracului.* De obicei el e şchiop. Vorbim de „puiul de drac“, de „drac bătrîn“, iar asta arată că dracul e ca omul, creşte şi îmbătrîneşte, dar nu moare căci „drac mort ai văzut vrodată ?“

Dealtfel, dracul poate fi de folos omului. *„Fă-te frate cu dracul pînă treci puntea»* o fi ea vorbă înțeleaptă, după cum o ştii pricepe, dar pățit om a fost cine-a zis întîi: *„Bun e Dumnezeu, meşter e dracul».* Cum e lumea rea de tot *„numai cu dracul o scoți la căpătîi»,* şi ca să ieşi la liman *„trebuie să faci pe dracu-n patru»,* că altfel, vorba altora, nu a românilor, *„tragi pe dracu de coadă».* Cînd pierzi un lucru, nu pe Dumnezeu îl chemi într-ajutor, ci scuipi şi : *„scoate drace ce-ai furat»;* iar țăranul, cînd nu pot boii să-i urnească greul car, parcă se roagă lui Dumnezeu? Ba înjură pe Dumnezeu şi cheamă pe dracul, şi bate boii şi iară înjură, şi iacă-te că scoate carul ! Nu-i aşa? Să fim noi sănătoşi, românii, că Dumnezeu e departe în cer, iar dracul pe-aproape. Şi-apoi nu ştie dracul toate? Cînd întrebi pe român de ceva, ce el nu ştie ori nu vrea să ştie, îți răspunde că atotştiitorul Dumnezeu ştie? Nu, totdeauna: *„Dracul ştie!»* Va să zică dracul ştie toate; atunci ce e cu contrazicerea aceasta, că românul zice despre un om cunoscut de toată lumea: *„numai dracul nu-l cunoaşte» ?*

Tot e meşter dracul ! Şi rău şi bun. Toate virtuțile şi toate viții sînt „ale dracului». Mai ales inteligența, iscusința, dibăcia, dintre virtuți; răutatea de suflet, dintre viții, sînt „date dracului». Vedeți că, de omul răutăcios peste măsură, se zice tot aşa de bine că e „omul dracului», ca şi de cel inteligent. Cu ce fală naivă vorbim noi de un pişicher, care face, poate chiar şi crime într-un chip inteligent, că „e dat dracului» ori „e tăiat din dracul». Mărunțelu e tot aşa de „dat dracului» cu crimele lui ca şi Eminescu şi Alecsandri, căci şi de aceşti doi poeți cînd voim să ne exprimăm admirația, zicem: „Ei, monşer, sînt dați dracului». Tot respectul unor asemenea draci !

Şi nu e nimic pe lume mai degeaba făcut decît .,s-a-prinzi dracului lumînări» ori să dai ceva „de sufletul dracului» că el nici suflet n-are, nici lumina n-o iubeşte. Şi totuşi la noi e un fel de dezmierdare şi semn de iubire cînd zici unuia „fire-ai al dracului» sau „du-te dracului». Dar parcă şi dracul e cuminte, că de-ar veni de cîte ori îl chemăm, ne-ar sta tot în spinare, şi de-ar lua pe toți cîți îi sînt trimeşi, n-ar mai rămînea oameni în lume.

Să vă mai spui două feluri de întrebuințare curioasă a vorbei drac în limba noastră: *drac-gol* şi *tot* un *drac.* Cel mai urît şi mai slut om e dracul-gol — ca urîțenie, — iar cea mai frumoasă fată, isteață şi veselă, e tot dracul gol. Cum se explică aceasta ?

Iar povestea cu baba şi cu vînzătorul de icoane o ştiți. „Cîte parale sf. Gheorghe?» „Optzeci de bani!» Babei i s-a părut cam scump şi s-a socotit să-şi cumpere pe sf. Dumitru. „Da sf. Dumitru cîte parale?» Iar vînzătorul : „sf. Dumitru ori sf. Gheorghe tot un drac». Aici s-a potrivit rău vorba tot un drac, dar era cea adevărată, căci e vorba românului cînd vrea s-arate asemănarea ori identitatea a două lucruri.

NOTĂ. *Foaie găsită prin podul unei vechi case din Tismana. S-a păstrat ortografia originală de la începutul sec. XX*

Imagini: *arhiva „Sămănătorul” şi Facebook*

Draci vechi şi noi în estul Europei

Dumitru Vlăduț

DUMITRU VLĂDUȚ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).
Eseist, proză scurtă, folclor.

Nu trebuie subestimat destinul

- *Povestirile lui nea Mitică* -

Era în primăvara anului 1778 începuseră să apară primii ghiocei când străbunicul meu împreună cu tatăl său Truşcă. Au plecat din Transilvania în ascuns de ocupația austro-ungară – cu 600 de oi, 7 perechi de cai, cu 4 măgari încărcați cu ce puteau să ia din gospodăria lor. Au suit dealurile Carpaților la miazăzi şi se îndreptau spre Țara Românească.

Povestea străbunicul că la mijlocul Carpaților a început o vreme rea, au pățit ca Baba Dochia. În speranța că timpul se va îmbunătăți, au pătruns tot mai adânc în inima munților sperând că grănicerii austro-ungari nu-i vor descoperi.

Au scăpat cu bine. Au trecut granița dar au suferit frigul şi ploile. La mijlocul lunii mai 1778 au coborât cu oile cu cele 7 perechi de cai şi cu 4 măgari. Au trecut peste muntele Bou, au coborât prin Valea Şase, au poposit la marginea satului cu 12 case mici în Ungureni, au făcut un popas de 2 luni sub coastă, lângă pădure şi şi-au căutat un loc în satul apropiat Ungureni. S-au aşezat la răscrucea satului şi şi-au construit o casă din bârne de stejar. Casa avea două camere, tindă şi camera de dormit. Tatăl străbunicului meu era căsătorit, soția o chema Eva şi a căsătorit fiul Simion cu o fată adusă tot de ei din Transilvania. Au conviețuit aici în liniște. Au avut două fete, le-au căsătorit tinere cu oameni bogați.

Bunica mea a căsătorit-o tot după un cioban la oile străbunicului. Era cinstit, harnic. A măritat fata cea mică după acest cioban venit din Gârla Mare. Bunica a murit la 32 de ani lăsând în grija bunicului 3 copii, un băiat şi două fete. O fată a măritat-o după un om bogat. Băiatul a luat o fată din sat, era frumoasă dar nu era harnică – invidioasă şi rea.

Pe mama a măritat-o după un om sărac dar a fost în America şi a venit în pețit cu o poală plină cu cocoşei de aur şi cu o salbă de 9 toarte din aur. Au avut doi copii. Soțul a murit tânăr, iar mama a rămas văduvă la 27 ani. Fata a luat-o o verişoară de gradul 1 şi a mai rămas cu un băiat. Bunicul era plecat tot timpul cu oile, iar mama mergea la verişoara ei după părinți şi acolo a cunoscut un moşier. S-au plăcut, au făcut dragoste şi a rămas însărcinată. Pe atunci era o mare ruşine pentru familie şi societate.

Ca să nu observe lumea şi bunicul că e însărcinată se strângea cu brăcirile tare să nu se vadă burta, dar într-o seară, la sfârşitul lunii septembrie 1932 m-a născut - asistată de o bună prietenă a ei. Când am apărut pe această lume nu eram dorit. Eram ruşinea familiei. I-a zis prietenei ei, Anica, aşa o chema pe prietena ei; Anico strânge-l de gât şi omoară-l, îl îngropăm în grădină şi spăl ruşinea față de lumea din sat şi față de tata. Ba nu, Marie

– e păcat să-l omorâm, e băiat. Vei trece prin ruşine şi poate tatăl tău te va înțelege şi poate la bătrânețe îți fa vi acest nedorit băiat de ajutor.

Aşa a fost, bunicul m-a acceptat, nu cu necaz ci cu bucurie, iar ruşinea s-a spălat cu timpul.

Dar pentru familie a început greul. Bunicul a murit, copilul ce-l avea din căsătorie a fost un risipitor, ducând familia la limita sărăciei.

Eu creşteam prin legea naturii. Am făcut şcoala primară în comuna natală, iar la 9 februarie 1947 sora mea vitregă s-a măritat în Craiova cu un meseriaş. M-a luat şi pe mine cu ea, am intrat ucenic la acest meseriaş. Dormeam în atelierul lui şi mă acopeream noaptea cu haine vechi. Mai târziu m-a dat la un cămin al săracilor unde era mare mizerie. Dezamăgit de soartă regretam povestea auzită că au vrut la naştere să mă omoare, poate era mai bine! Gândeam eu atunci – poate scăpam de atâta mizerie ce mă însoțea în fiecare zi. Dar într-o zi am văzut un afiş – primim înscrieri la şcoala tehnică profesională. Asigurăm masă şi dormit gratuit. Părea un început de vremuri bune şi pentru mine. Am mers la secretariatul şcolii să mă înscriu, dar mi-au cerut 10 lei. Am rămas doar cu speranța, nu aveam de unde să fac rost de 10 lei. Pentru că destinul te poartă unde nu gândeşti, m-am întâlnit pe stradă cu o rudă mai îndepărtată. Eram îmbrăcat urât şi m-a întrebat: Ce mai faci măi copile? Tanti, sunt un fulg rătăcit printre vremuri. Nu ştiu ce se va alege de viața mea? Aceasta mă întreabă de ce gândesc aşa. Eşti tânăr. Da, sunt tânăr şi al nimănui. Cum? M-a întrebat ruda? Am fost să mă înscriu la o şcoală unde ne dau mâncare şi cazare gratuit, dar îmi trebuiau 10 lei. E şi, îi zice ea? Păi

cine îmi dă 10 lei, mie un copil ne dorit pe lumea aceasta? Eu îți dau 10 lei, mergi şi te înscrie la şcoală. A fost steaua ce-mi lumina viața pentru totdeauna. Am mers la secretariat, am plătit 10 lei şi m-am încadrat în rândul oamenilor. Am învățat bine în anul şcolar 1948/1949. S-au despărțit specialitățile, unele au rămas la Craiova şi altele au mers la Bucureşti. Am ales Bucureşti. Am scăpat de privirile celor ce mă disprețuiau. La Bucureşti aveam cămin, mâncare gratuită, am învățat bine şi am fost declarat la absolvire pe locul 1 din 37 de absolvenți. Paralel am făcut şi liceul economic. Şi cum ursitoarele la naştere îmi programează viitorul, trebuia după şcoală să facem practică. Era la alegere, Bucureşti sau un alt oraş din țară. Iar am greşit, am ales Braşovul în loc să rămân în Bucureşti unde eram cunoscut de specialiştii din fabrici unde făcusem practică. M-am aruncat în necunoscut. Cu toată strădania mea în Braşov nu am reuşit să mă fac cunoscut. Aici aveau alte metode şi alți protejați. A venit timpul să merg în armată. Fiind socotit un băiat sărac am fost repartizat la un batalion de securitate. Cele 3 luni de instrucție au fost un calvar. Dar şi aici mi-a surâs norocul. Pe atunci se făceau ofițeri fără prea multă carte, iar locțiitorul politic abia ştia să citească.

Am fost selecționat de comandantul de companie furier la cancelaria lui. Mi s-a uşurat chinul. În acest timp a sosit un ordin de la Bucureşti ca cei ce au carte pot urma şi cursurile unei facultăți. M-am înscris dar am reuşit fără loc. După 3 săptămâni s-au suplimentat locurile de facultate. Am fost anunțat să depun cerere de înscriere în anul întâi.

Am început cursurile odată cu stagiul militar. Norocul sau destinul m-a purtat spre mai bine. Am fost selectat ca furier la locțiitorul comandant – un colonel foarte bun şi corect. În cabinetul lui avea şi un pat de campanie. Mi-a zis într-o zi fruntaş. (Avansasem). Dacă vrei să înveți până noaptea târziu – poți să o faci în cabinetul meu şi poți să te şi culci aici. Învățam noaptea din cursurile procurate din biblioteca universitară şi ca să nu dorm beam câte o fiolă de cofeină. Chiar dacă era comuniştii la putere se făcea carte, nu se punea problema să iei un examen pe bani cum se practică astăzi după 25 de ani de la aşa-zisa democrație. Mă prezentam la examene cu lucrările făcute în timpul liber şi profesorii la examen îmi verificau cunoştințele după lucrările scrise să vadă dacă am rămas cu ceva din lucrările scrise – şi în urma verificărilor obțineai un bine sau suficient şi treceai examenul. Am uitat să precizez că în timpul examenelor aveam voie să port haine civile, dar eu profitam de uniforma militară când susțineam un examen la limba rusă sau socialism, că nu prea pricepeam bine. Profesorii văzându-mă militar îmi dădeau un suficient şi treceam examenul. Eu eram extrem de mulțumit cu suficient.

A trecut timpul, m-am eliberat din armată, dar când aveam un examen greu mergeam la comandantul locțiitor, mă îmbrăcam militar şi mă prezentam la examen tot militar. Nimeni nu sesiza că armata mea depăşea cu mult 3 ani. Am plecat din Cluj la Sibiu. Aveam acolo o prietenă. Era asistentă medicală, pe atunci îi spunea felceră. Am locuit cu ea câteva zile, dar dormeam separat. Spunea că era fată virgină. Mi-a dat sugestia să rămân în învățământ în Raionul Sibiu. Am analizat propunerea ei, era bună. M-am prezentat la secția de învățământ, am fost binevenit. Mi-a făcut numirea într-un sat din județul Sibiu. Era un sat bogat, cu oameni harnici şi gospodari cu tradiții nealterate de comunism. Când se făceau nunți - zestrea miresei o duceau cu un car tras de două perechi de boi, cei mai frumoşi, împodobiți şi împodobiți cu tot felul de pamblici.

Am vrut să cunosc fostul primar din acest sat. Am mers la el acasă. Era un om înalt, roşu în obraji. I-am dat bună ziua, iar el mi-a răspuns bine ați venit în curtea mea dle învățător. Am stat la masă cu acest gospodar. Mi-a prezentat pe fiul său care avea două fetițe, una în clasa a VI-a şi una în clasa a IV-a. Cea din clasa a VI-a îi eram dascăl. La ştiințele naturii şi geografie era o elevă bună, cuminte şi şefă de clasă. Îi eram şi diriginte.

Mai vreau să spun că după prezentarea mea la directorul şcolii, Ungureanu Vasile, acesta a suferit mult din cauza unui turnător, care era secretar de partid. A fost scos din învățământ, avea 5 copii şi soția nu avea serviciu. După doi ani s-a constatat că a fost turnătorie falsă şi a fost reprimit în învățământ. Şcoala unde funcționam era o şcoală de centru cu 17 profesori şi învățători - cu 3 familii de dascăli şi 7 profesoare tinere necăsătorite şi 4 băieți printre care mă număram şi eu, o instructoare de pionieri şi directorul şcolii. Eram în comunism dar se făcea carte. Nu intrai la clasă fără planul de lecții. Se făceau ore deschise cu asistență de 4 – 5 învățători şi profesori. Se făceau inspecții şcolare, se întocmea - după inspecții şi asistență la clasă - proces verbal de asistență cu calificativ pentru învățători şi profesori. Se făceau cercuri pedagogice cu schimburi de asistență cu alte şcoli din raionul respectiv. Se dădeau la clase extemporale şi teze. Nu se dădeau note pe bază de cunoştințele tale cu cadrele didactice, cât despre bani nici nu se vorbea prin şcoli.

Comparând timpul şi învățătura din timpul comunismului, nu se compară cu învățătura de azi din şcoli

Pionierii de ieri, politicienii de azi...

care a fost mereu dată înapoi în cei 25 de ani de aşa-zisă democraţie. Nu se băteau elevi, nu se luau de urechi, dar nici nu erau elevi obraznici să răspundă urât învăţătorului. La şedinţele cu părinţii, li se comunicau părinţilor de către dirigintele clasei notele elevului şi îndemnau pe părinţi să ţină copiii aproape de ei să-i ferească de vicii urâte. Elevul din timpul dăscălimii mele era respectuos, chiar dacă era mai slăbuţ la carte, învăţătorul se străduia să-l apropie de elevul mediu al clasei. În satul unde îmi desfăşuram activitatea didactică a început colectivizarea satelor, dascălii erau primii care erau obligaţi să lămurească părinţii să se înscrie în colectiv. Îmi aduc aminte că întruna din zile am avut o vizită a unui ţăran înstărit. M-a întrebat: dle învăţător, vă întreb ce să fac, să mă înscriu în colectiv? M-am uitat lung la Valerie, aşa îl chema pe ţăranul înstărit, i-am răspuns: Valerie – nu ai altă soluţie. Decât să te ia comuniştii cu duba să te mai şi bată, mai bine înscrie-te în colectiv. Aşa a făcut, mi-a urmat sfatul şi s-a înscris în colectiv cu tot pământul lui – şi comuniştii de la Raion i-au deschis un centru de colectarea laptelui. Pe atunci nu se dădeau subvenţii pentru animale, dar îi obligau pe ţărani să-şi predea surplusul de lapte, dându-le în schimb tărâţe de grâu la un preţ mai mic.

Aşa au luat fiinţă fabricile de lapte, fabricau iaurt, unt şi smântână, brânză de vaci şi lapte îmbuteliat. Astăzi fabricile de lapte s-au transformat în fiare vechi. Astăzi la ţăranii care cresc vite se dau subvenţii de către stat, dar nu-i obligă să dea la stat lapte, viţei de la vaci sau purcei la contractul contra subvenţiilor primite.

Ar fi o soluţie pentru industria laptelui prin reînfiinţarea fabricilor de lapte, ar merge tinerii la muncă în loc să bată cârciumile, cafenelele şi să devină pentru societate o povară.

Astăzi sunt tineri ce aleargă după un loc de muncă şi nu-l găsesc acasă, în ţara lor. Se dezmembrează familii în nevoia existenţei, pleacă în străinătate să câştige pâinea pentru ei şi pentru familiile lor. Dar plecaţi peste toate hotarele – lasă copiii pe drumuri singuri, avântându-se în necunoscutul timp al răului, al lipsei de educaţie, al căldurii părinteşti, conducându-i spre un viitor trist ce le va afecta toată viaţa. Am văzut mulţi copii rătăciţi prin societatea noastră. Dacă modelarea lor nu se face până la 7 ani, cine va răspunde de cărările spinoase pe care vor merge?

Pentru însănătoşirea societăţii vor trebui investiţii. Uneori se fac, dar nu ajung unde trebuie. Au grijă profitorii să ajungă în buzunarele lor. Aceşti profitori nu trebuie băgaţi la închisoare, unde uneori datorită poziţiei lor de înavuţire se odihnesc. Trebuie să le ia avutul fraudulos, să-i lase săraci, să plece ei să muncească peste hotare ca să-şi întreţină familia. Asta ar fi pedeapsa cuvenită, nu odihna în închisori şi banii furaţi să-i aibă în visteria altor state – folosindu-i după bunul lor plac când vor ieşi din închisoare. Se fura şi în comunism, dar nu ca hoţia din aşa-zisa democraţie construită pe ruinele economiei româneşti.

Nu am fost membru de partid pe timpul comuniştilor, nu pot să uit cum l-a dezrădăcinat pe ţăran, cum au terfelit tradiţiile poporului român, de torturile securităţii în timpul colectivizării, de triste răni făcute în sufletul cinstit şi curat al ţăranului român. Dar să fim cinstiţi, au făcut şi lucruri bune – industrializarea ţării, fiecare avea un loc de muncă, nu era nevoie de ajutoare sociale ca în zilele noastre, pentru că aşa-zisa democraţie a transformat fabricile în fier vechi – o şansă de îmbogăţire a afaceriştilor. Dacă s-ar aduna cheltuiala făcută de statul democrat de astăzi pentru ajutoare sociale, câte fabrici ar fi reapărut pe teritoriul României?

Se alocă bani mulţi unor instituţii neproductive.

Revista pionierilor din România

Nu sunt împotriva credinţei, cred în Dumnezeu, dar nu cred în unii popi. Au transformat credinţa în afacere personală, în venituri necuvenite, popii sunt plătiţi şi de la stat şi din contribuţia enoriaşilor din parohie. Care parohie, are uneori 2 – 3 biserici, iar când e vorba ca parohii să facă o înmormântare cer mulţi bani, din auzite 3 – 4 sute lei noi – plus bani din botezuri, cununii, parastase şi alte pomeniri. Dacă au salariu de la stat – jumătate din salariul unui profesor de gradul 1 şi completat cu contribuţia enoriaşilor cu 50 lei pe an, nu o fi destul de mult pentru 16 ore de muncă pe lună – când un salariat lucrează 208 de ore?.

În Ţara Românească sunt biserici multe – statul a alocat bani mulţi pentru Catedrala Mântuirii Neamului Românesc, poate că e rău sau poate că e bine, dar mântuirea neamului românesc se face prin educaţie, prin şcoli şi universităţi, prin contribuţia părinţilor la educaţia copiilor în cei 7 ani.

Dar dragostea tinerilor nu cunoaşte adversităţi naţionale: Ahava Mântuirea neamului se face printr-o sănătate bine asigurată de instituţiile sanitare, cu spitale, clinici şi dispensare moderne, nu cu bani daţi – cred eu – pentru Catedrala Mântuirii Neamului! Cu banii aceia se putea construi un mare spital, o clinică modernă, cu aparatură de ultimă generaţie, cu 10 – 15 specialităţi pentru asigurarea sănătăţii oamenilor ! Atunci se va face mântuirea neamului românesc, când prin educaţie, sănătate şi prin crearea locurilor de muncă, românul nu va mai fi obligat să-şi lase copiii de izbeliţe în ţară şi să-şi caute existenţa pentru familia lui peste hotarele României.

Ar fi multe de spus. Generaţia de astăzi este rău îndreptată, merge spre un drum întunecos, e lipsită de

educație, e lipsită de respect, dezinteresată să se integreze în societate, să muncească cinstit. Țăranul de azi este îmbătrânit. Cine mai ocupă locul țăranului sănătos, roşu la față din timpul copilăriei mele? Tradițiile țăranului de ieri, nu mai există. Se prezintă la televiziune falşi țărani, îmbrăcați în haine pretinse țărăneşti, ale căror modele stilistice nu mai pot fi conservate la Muzeele Satului. Statul de azi, politicienii, ar trebui să readucă dragostea față de muncă, țăranii să muncească pământurile lăsate moştenire, nu să aştepte subvenții de la stat. Când țăranul care trăia ieri va reveni pe scena zilelor organizate cum era mai demult, când educația şi sănătatea vor fi în progres, atunci cu adevărat se va face mântuirea neamului. Prin promisiuni şi vorbe, cu minciuna ca o virtute – care se popularizează azi la 25 de ani de aşa-zisa democrație - nu se va face mântuirea neamului. Dați subvenții, foarte bine, dar ce le cereți în schimbul subvențiilor? Dați ajutoare sociale, dar ce cereți în schimb? Dacă nu cereți în schimb nimic şi de mântuirea neamului se va alege tot nimic. Căutați să aduceți oameni potriviți la locuri potrivite ca România să revină la cea ce a fost odată. Pentru generația de azi, acele vremuri sunt poveşti, ceva vechi, ceva perimat. Oare, tot ce se face azi în educație şi sănătate, nu este ceva şi mai perimat? Este trist, dar adevărat. Adevăratele vremuri frumoase cu munca cinstită şi cu respect față de părinți, bunici şi de aproapele tău o simțim doar noi, generația din apropiata trecere spre poarta necunoscutului.

AGenerația tânără de azi nu se mai susține prin muncă, prin respectul față de părinți, față de dascăli şi față de aproapele său. Ce a făcut democrația - despre care se face atâta gălăgie - pentru tânăra generație? A trimis tinerimea peste hotare să-şi caute pâinea pentru ea şi familia lăsată acasă. Asta înseamnă mântuirea neamului românesc? Credința în Dumnezeu au transformat-o aleşii noştri în religii. Câte biserici au construit religiile în folosul îmbogățirii unor preoți? Şi câte fabrici s-au transformat în fier vechi pentru îmbogățirea unora care profită de slaba educație a societății româneşti de azi? Dacă aşa se înțelege mântuirea neamului românesc, e foarte trist. Mântuirea nu se face prin interese de grup – folosind credința în Dumnezeu - spre îmbogățirea lor şi sărăcirea celorlalți, cei mulți. Pe aceştia se bazează propaganda, fie ea de orice fel, pe sărăcime, pe slaba lor educație, îngrădită de lipsa de mijloace de existență, de sănătate, căutând binecuvântarea pe care o caută şi nu au unde o găsi. Fac cozi la procesiuni, fac cozi la o porție de sarmale sau la un ajutor social. Numai slaba educație mai crede în pomeni, făcute de cei interesați în îmbogățire. Scopul lor este să țină societatea cât mai departe de modernizare şi civilizație. Să creadă în absolut, să creadă în minciuni, că binele va veni de undeva din necunoscut. Nu va veni binele decât atunci când cultura şi sănătatea îşi vor ocupa locul cuvenit în societate şi când cei ce conduc nu vor mai face promisiuni în scopul ocupării unui nou scaun şi când vor ajunge să-l ocupe uită de promisiuni.

Aşa cum e organizată societatea românească de azi, cum să se mai facă mântuirea neamului românesc? Cu ceremonii şi false manifestații religioase şi politice, mântuirea noastră nu se va realiza nici într-o sută de ani.

Încă două înălțimi puse virtual pe Muntele Parâng al lui Zalmoxe. Zalmoxe, parlamentul şi clerul, vor mântui neamul românesc !

Vlad Gabriel Hogea

Născut la 9 ian. 1977, ales deputat în anul 2004 la VASLUI, pe listele PRM - Partidul România Mare. Ține de partid până în 2006, devine independent în 2006, trece la PC-Partidul Conservator în 2007. A absolvit Facultatea de Drept din cadrul Universității "Al. I. Cuza", din Iași în 1999, după care și Colegiul Național de Apărare, București, în 2003, cu lucrarea „Statele naționale în contextul globalizării", profesorul îndrumător al său fiind reputatul istoric Gheorghe Buzatu. A obținut un doctorat în istorie la Universitatea din Craiova în 2007, sub îndrumarea lui Gheorghe Buzatu. Vlad Hogea, un tanar politician de 37 de ani, a murit, la doua zile după Craciunul anului 2014, în condiții suspecte. A fost găsit mort pe scările blocului în care locuia, iar medicii legisti au spus ca ar fi făcut infarct. Prietenii fostului deputat au cerut anchetarea morții sale.

Hogea era un naționalist convins, vicepresedinte al Partidului Romania Unita. Dupa moartea sa, jurnalistii de la un ziar local au realizat un articol-manifest în care au cerut Parchetului deschiderea unei anchete privind moartea sa suspectă.

"Credem ca moartea subită a naționalistului Vlad Hogea este suspectă şi publicația NapocaNews solicită public Parchetului General al României deschiderea unei anchete privind moartea misterioasă a fostului deputat. Cerem, de asemenea, publicarea de către IML a buletinului privind autopsia fostului deputat, patriotul roman Vlad Hogea. In ultima vreme, ca lider PRU, Vlad Hogea s-a remarcat ca vârf de lance împotriva iredentismului şi extremismului maghiar din Ardeal. Moartea fulgerătoare a lui Vlad Hogea pare, conform datelor de până acum, opera unor profesionişti ai serviciilor secrete străine", se arată pe site-ul napocanews.ro, condus de prietenii fostului deputat.

UN ISTORIC CARE AR FI PUTUT CONTINUA OPERA LUI GHEORGHE BUZATU DAR A AVUT O MOARTE PREMATURĂ ŞI SUSPECTĂ !

Îi publicăm două articole concludente privind temele abordate

Vampirul Djuvara pângăreşte Istoria Românilor!

Într-o Românie în care democrația a dat cu oiștea-n gard, iar mafioții şi trădătorii au devenit mai populari decât elitele naționale – o nulitate doctă ca Neagu Djuvara face carieră. Ce-i drept, între bătrânețe şi moarte. În loc să-şi plimbe strănepoții prin Cişmigiu, ipochimenul răscoleşte, cu un băț putred, istoria noastră multimilenară, pe care o terciuieşte după bunul plac al stăpânilor săi din umbră. Maşinăria de propagandă manipulatorie l-a teleportat pe noul "Dascăl Național" (sic!), pe soclul lui Nicolae Iorga…

Ce blasfemie! Pentru puştime, "istoricul, diplomatul, filozoful şi romancierul" Neagu Djuvara (cum se recomandă sus-numitul prin bâlciuri şi talciocuri) a devenit principalul reper (poate singurul!) de înțelegere (din păcate, greşită!) a trecutului nostru, mai recent sau mai îndepărtat. Trăim în secolul vitezei, aşa că junimea nu se mai complică. Djuvara le dă mură în gură "O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri" – compunere neroadă şi mincinoasă, dar viu colorată, cu multe poze – iar aceştia o înghit pe nemestecate. De la înălțimea la care l-au cocoşat tabloidele bălțate şi talk-show-urile (unde stă cu mâna dreaptă la falcă şi cu arătătorul stâng în gură), mitomanul de profesie crede că îşi poate permite orice.

Chiar să afirme că primii domnitori ai Țării Româneşti au fost alogeni, mai precis… cumani! Iată ce scrie, negru pe alb, în cartea sa „Thocomerius – Negru Vodă, un voivod de origine cumană la începuturile Țării Româneşti" (apărută la Editura Humanitas, de al cărei patron ne-am ocupat mai demult, în pamfletul "Un filozof de bucătărie: Gabriel Liiceanu", publicat în revista "România Mare", în aprilie 2003): „Thocomerius, tatăl lui Basarabă, trebuie asimilat cu legendarul Negru Vodă. (…) Toate adunate alcătuiesc ceea ce se numeşte în jargon juridic un mănunchi de prezumții atât de convingător, încât în ochii mei n-ar mai trebui să existe nici o îndoială asupra originii cumane a spiței Thoctomeru-Basaraba". Pe aceeaşi linie a spurcării originilor şi parcursului nostru istoric se plasează şi afirmația, de-a dreptul imbecilă, pe care a făcut-o moşneagul graseiat la TVR 1 (în emisiunea "Garantat 100%", realizată de Cătălin Ştefănescu): "1 Decembrie – în mintea rumânului – este data la care se creează România Mare. Nu-i adevărat! 1 Decembrie este numai data la care două provincii – anume Transilvania şi Banatul – emit dorința de a fi legate de Regatul României (sic!). De remarcat şi faptul că Djuvara spune rumân (adică iobag!), nu român, tot în bătaie de joc…

Istoricul şi teologul Dan Zamfirescu i-a dat o amplă replică bătrânei caiafe, în cartea intitulată sugestiv: "Istoria românilor văzută de Neagu Djuvara – fals ştiințific sau trădare de țară?" (apărută la Ed. Roza Vânturilor & Ed. Semne). Aflăm că "Neagu Djuvara deține în cultura română recordul absolut în materie de ediții ale unei cărți de istorie. (…) Cele 11 ediții de până acum ale cărții domniei sale O scurtă istorie a românilor povestită celor tineri nu-şi au concurență. (…) Ea a dublat textul tipărit cu vorbirea lui de către autor pe 10 compact-discuri". Bani aruncați aiurea, fără îndoială, doar pentru a asigura propagarea unor teze antiromâneşti, prin care se spală (încet, dar sigur!) creierele tinerei generații. Djuvara "a fost selectat şi propulsat în prim-plan, pe toate căile, tocmai în virtutea unei calități aproape geniale, dacă o raportăm la interesele pe care le serveşte: aceea de a transforma piscurile şi munții în muşuroaie şi de a face din uriaşii istoriei noastre aproape nişte pitici". Acesta "s-a dovedit istoricul ideal pentru exact ceea ce se vrea acum: să i se smulgă neamului românesc acel nerv vital reprezentat de memorie".

În viziunea lui Neagu Djuvara, ”sunt estompate, minimalizate şi chiar trecute total sub tăcere acele elemente care contribuie la grandoarea unei personalităţi sau a unei epoci, sau chiar a unei instituţii cum este Biserica Ortodoxă Română”. Mai mult, falsificatorul de istorie are tupeul să afirme următoarele: ”Suntem singura ţară mare din Europa a cărei unitate e exclusiv întemeiată pe limbă. (…) Mai toate celelalte state europene s-au constituit pe baza unei istorii comune”. Zamfirescu îl contrazice cu fermitate, arătând că ”la baza unităţii românilor a stat, încă de pe vremea lui Ştefan cel Mare (…), conştiinţa apartenenţei tuturor vorbitorilor acestei limbi la acelaşi neam: la neamul românesc”. Cât despre sacrificiile făcute de români în cele două războaie mondiale (a căror dimensiuni îi scapă lui Neagu Djuvara), Dan Zamfirescu precizează că ”românii, la fel ca în răsărit, nu s-au bătut cu poporul german, după cum nu au trecut Nistrul împotriva poporului rus. În ambele direcţii, ei au luptat şi s-au jertfit pentru lichidarea a două monstruozităţi ale istoriei universale: în răsărit bolşevismul şi în apus nazismul”.

Ne oprim, deocamdată, aici cu cazul Neagu Djuvara (emblematic pentru operaţiunea diabolică de distrugere a Pantheonului Naţional şi a memoriei noastre colective). Pentru noi, acest individ ridicat în slăvi de o adunătură de ticăloşi cu simbrie străină nu este altceva decât un vampir care pângăreşte Istoria Românilor. El se hrăneşte cu sângele vărsat de eroii neamului – de la Posada şi Călugăreni, până la Mărăşeşti şi Podu Înalt. Ar trebui înfipt un ţăruş în tomurile mincinoase ale lui Neagu Djuvara, iar autorul acestor infamii scelerate să poarte la gâtul lui de curcan bătrân nu un colan de aur, ci o salbă de căţei de usturoi. Poate aşa va mai sta locului, măcar o vreme. Iar dacă tot nu şi nu – atunci să chemăm Exorcistul!

Data: 9 iunie 2014, Vlad Hogea

Decalog Naţionalist…

Ultimul articol scris de autor, cu două zile înainte de a fi găsit mort!

Data: 25 decembrie 2014, Vlad Hogea

Conceptul de naţiune ne duce cu gândul la ideea de putere politică. Cu cât e la mijloc mai multă putere, cu atât se evidenţiază legătura dintre naţiune şi stat. Naţiunea modernă este o comunitate care, pe cale de normalitate, tinde să *producă* un stat de sine stătător; bineînţeles, *o uniune convenţională nu este o ţară.* În Estul Europei, la începutul Secolului XX se ajunsese la concluzia că: *“Noi, slavii, distingem cu greu statul de naţiune”,* făcându-se chiar o clasificare a naţiunilor, pe acest criteriu: *“Există culturi-naţiuni şi state-naţiuni”.* De atunci se acceptă concluzia că naţiunea culturală pune accentul pe etnie, limbă, istorie comună, iar naţiunea politică este aceea în care cetăţenia are o importanţă mai mare decât identitatea etnică. S-ar putea spune chiar că istoria autodeterminării este istoria formării naţiunilor şi a spargerii statelor.

Lumea statelor naţionale este o lume construită pentru a păstra idealurile trecutului, şi în care schimbarea este limitată numai la cele necesare, o lume care se opune ‹schimbării de dragul schimbării. Dacă ordinea mondială este gândită astfel încât omogenitatea în interiorul fiecărui stat să fie maximizată, iar numărul statelor să fie minimizat, atunci acea ordine mondială este o ordine mondială naţionalistă, iar componentele ei sunt statele naţionale. Dacă sunt prea puţine state, şi fiecare dintre ele prea mare, atunci vor deveni eterogene în interior. Dacă sunt prea multe, vor diferi prea mult unul de celălalt. Există, totuşi, un număr optim de state, raportat la orice moment din evoluţia lor, în cadrul acestei ordini mondiale naţionaliste. Acest optim este determinat de limitele mijloacelor de comunicaţie şi transport şi de gradul dezvoltării politice şi sociale.Există, aşadar, o arhitectonică geopolitică mondială care să constituie o alternativă la modelul actual de globalizare unipolară.

Naţionalismul este capabil să furnizeze, în condiţii de civilizaţie şi democraţie deplină, o matrice organizaţională a lumii viitorului, un tipar mai potrivit, mai valabil şi mai uman decât cel care ni se pregăteşte din umbră. Având ambiţia nietzscheană ca în zece fraze să spunem ceea ce altul spune într-o carte, ceea ce oricare altul nu spune într-o carte, avansăm ideea unui Decalog Naţionalist, aşa cum a fost conturat de către cercetătorii contemporani ai acestui fenomen magnific şi etern:

1) Totalitatea naţiunilor formează omenirea.

2) Nimeni nu poate pretinde că nu aparţine nici unei naţiuni.

3) Naţiunile sunt diviziunile naturale ale umanităţii.

4) Fiecare individ aparţine în mod organic unei naţiuni (nu doar prin alegere, prin exprimarea unei opţiuni).

5) Naţiunile există şi trebuie să continue să existe.

6) Naţiunile deţin monopolul formării statelor.

7) Nici o porţiune de teritoriu nu poate fi deţinută de o altă entitate în afara statului naţional.

8) Naţiunile sunt sacre.

9) Naţiunea conferă un statut special.

10) Naţiunile nu pot fi suprimate.

În vremea noastră, unii definesc statul naţional ca fiind “un sistem politic în care funcţiile executive, legislative şi judecătoreşti fundamentale sunt centralizate în mâinile unui guvern naţional şi care permite în principiu participarea tuturor cetăţenilor adulţi, pe baze egalitare, la viaţă politică. Cele două caracteristici au dat naştere la dualitatea guvern – societate”. Noi rămânem la ideea exprimată cu decenii în urmă, că “factorul hotărâtor în zămislirea unei naţiuni e cel subiectiv, e conştiinţa unităţii care, fără discuţie, e opera statului modern. Se poate oare vorbi de o naţiune când sunt prezenţi numai factori externi, fără conştiinţa identităţii lor? Desigur că nu. *Naţiunea, ca individualitate colectivă, e un produs al conştiinţei de sine,* al reflecţiei aspupra condiţiilor ce ţin laolaltă o seamă de oameni. Pe scurt, naţiunea e un concept modern, şi închegarea ei coincide cu avântul noii cugetări. Naţiunea modernă se organizează în stat: *idealul e statul naţional”.*

Surse: http://www.ziarulnatiunea.ro/2014/06/09/vampirul-djuvara-pangareste-istoria-romanilor/

http://www.ziarulnatiunea.ro/2014/12/25/decalog-nationalist/

Citiţi **ALTE ARTICOLE semnate Vlad Hogea** şi online, aici:
http://www.ziarulnatiunea.ro/author/vlad-hogea/

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Gheorghe A. STROIA - Recenzie "TĂRÂMUL DURERII", de Lucia Silvia Podeanu

O viață închinată poeziei sau nevoia de viață din lirica Luciei Silvia Podeanu

MOTO: Ar trebui să ne mândrim cu durerea - orice durere ne aminteşte de rangul nostru înalt... **Novalis**

Deşi e un subiect "dureros" în speță, abordarea durerii, ca parte a ființei noastre, a destinului nostru, este, pe cât de spectaculoasă, pe atât de necesară. încă din zorii ființei noastre, ne năştem în această lume, fie cu durerea adânc înrădăcinată în noi înşine, fie ca parte integrantă a durerii ființelor dragi nouă. a îngerului alb care ne însoțeşte prin viață şi ne binecuvântează de dincolo de ea - mama. Pe parcursul lin sau tumultuos al vieții, acumulăm dureri de moment sau de îndelungată conviețuire, unele dintre ele vindecabile, altele, din nefericire, nu.

Fie că este vorba de aducerea pe lume a unui prunc, de o problemă legată de sănătate ori de stările noastre sufleteşti, durerea ne însoțeşte mereu, fiindu-ne aproape, tot mai aproape, ca o slugă credincioasă, ca un valet pregătit să toarne în cupa dimineților amăreala unei pilule sau să stingă în amurg lampa soarelui, aducând noaptea plină de nelinişti. Acestei dureri constante, cu fiece clipă mai vie, trebuie să-i facem față cu stoicism, nu să luptăm împotriva ei, ci să o acceptăm, să ne-o însuşim tară drept de echivoc.

Către amurguri, "vizionarea" filmului vieții poate deveni o experiență dureroasă, transformând vechi dureri în clipe mai vii ca niciodată, mai atroce, pregătite să rupă din suflet bucată după bucată, aducând veste despre iminența neantizării În această nedefinită şi perpetuă durere, unii oameni îşi regăsesc puterea de a crea, de a scoate la iveală comori neprețuite, de a face inventaruri în care cuvântul de ordine să fie: dorul de lumină. Un astfel de creator, supus de-a lungul vieții multiplelor variante de coexistență cu durerea, este poeta novăceană Lucia Silvia Podeanu, un creator de frumos, preocupată, nu atât de durerile sale fizice sau spirituale, cât de cele ale aproapelui: durerea socială - cauzată de nedreptate şi inechitate, durerea vremurilor - cauzată de degradarea accentuată a moralei şi adevărului, durerea părinților - cauzată de absența copiilor sau plecarea lor în îndepărtate lumi pentru rostuire, durerea ființei umane - datorată pierderii ființei iubite, de năruire a lumii proprii.

In opera lirică a Luciei Silvia Podeanu, filonul durerii este adânc, puternic înrădăcinat în fiecare clipă a zilei. Durerile poetei (cuvânt pronunțat durere/dureri/ durerii pe parcursul lucrării de peste 61 de ori) sunt generate de

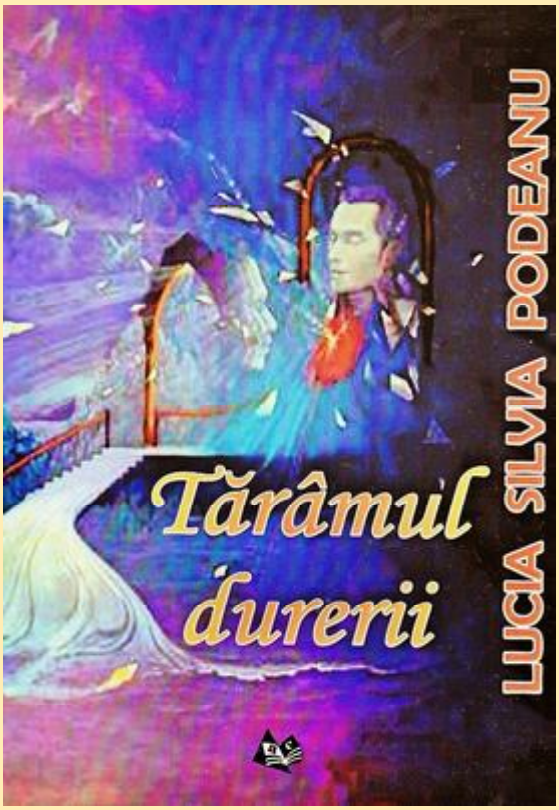

nemulțumirile acesteia legate de diferitele aspecte ale cotidianului asfixiant, un cotidian al ascensiunii fortuite a nonvalorii, al neglijenței celor îndreptățiți, al oropsiților sorții, indiferent dacă aceştia sunt tineri plecați spre zări deşarte, copii orfani ori bătrâni aflați la limita sărăciei şi mizeriei umane sau chiar al pariilor societății.

Versurile cărții poartă în ele un dor nestăvilit de (re)unire cu persoana iubită, dispărută demult în neant, către acolo unde stelele se întâlnesc doar printre veşnicii.

Dorul acesta devine obsedant, insistent, arzător, născut din durere, durerea despărțirii poate prea devreme. purtată ca povară de-a lungul vieții. In acest palimpsest liric, uşor romanțat, durerea redevine vie, puternică, apucând cu tentaculele mrejele sufletului muritorului, precum în **Să rescriu uitate poveşti. Doar noi. Lacrimi** sau în **Sunt o sută de**

motive: A*ş putea să scriu istorii/ Ce-am văzut in ochii tăi/ Legănarea verde-a mării/ Şi misterele din ei,/ Dar cel mai mult iubesc/ Lumina sufletului tău curat/ Izvorâtă in seninul din privire/ Ce îmi este atât de drag.*

Nemulțumirea datorată decăderii simțirii lirice contemporane, a mesajului fundamental al poeziei, pervertirea acesteia cu aşa-zisele accente moderniste, "stropite" cu nămol şi "coborâte" la nivelul instinctelor primare, completează tabloul durerii. Poezia trebuie/ ar trebui să rămână pură şi frumoasă, stare care să inspire, să motiveze la viață: *Vă rog!/ Lăsați Poezia/ să viseze-n gânduri roz,/ în trandafiriu în zori/ şi in roşu înmiresmat/ în amurgul/ primăverii parfumat (**Vă rog!**).*

Renunțarea la poezie înseamnă, pentru autoare, renunțarea la sine. la propria ființă, pierderea irevocabilă a contactului cu realitatea, apariția fulgerătoare a regretului de a nu mai şti cine este, de fapt. Arcuşul pătimaş al durerii se răsfrânge precum un cânt de păcat şi iubire, zâmbet născut din plâns, precum în aforismul care mărturiseşte: eu nu plâng de durere, ci doar râd de ea...

Cotele atinse par de neimaginat, muritorul ajunge până aproape de Dumnezeu, ale cărui daruri binecuvântate trebuie să fie: răbdarea, puterea şi demnitatea - *Dă-mi. Doamne, puterea/ Să nu blestem. Dă-mi, Doamne./ puterea să-mi port cu/ demnitate durerea **(Pătimaş : cântec de dragoste).***

Cauzele durerii sunt, pe cât de simple, pe atât de logice: pervertirea simțurilor, decadența vremurilor, fala nejustificată **(Poveste englezească)**, răul originar **(Zeul tăcut)**, falsa prietenie **(Prietenii)**, suferința umană **(Balul albastru)** şi, nu în ultimul rând, îndepărtarea de Dumnezeu: *Domnul Sfânt, aşa ne-arată/ Că de el ne-am depărtat,/ Că de toate cele sfinte/ Şi curate am uitat **(Ne-am depărtat)**.* Aşa după cum şi-a obişnuit cititorii, Lucia Silvia Podeanu, într-un joc mimetic de-a vina şi vinovatul, de-a pedeapsa şi condamnatul, reformulează dileme ancestrale, încercând să ofere răspunsuri, într-o acerbă luptă cu şinele. Ideile se înlănțuie în **Glumă**, hotărând dacă **E bine** ca **Pentru tine să rămână**. **O Noapte de octombrie** sau **Încă o iarnă** va stabili dacă **Singura lege admisă** este cea a durerii. **Înşirate pe o scară**, florile prevestesc neantul. **Te întrebi** dacă, obosit **De lunga aşteptare. Cât de curând. Instinctul** salvării de durere construieşte, din lespezi de marmură, trepte spre dincolo. în acest furibund tablou clinic, **Curg în râuri...** romanțe, se înalță **Odă limbii române**, se zămislesc tâlcuri adânci, amintind de **Un ochi râde, un ochi plânge.** încercând adesea firescul regret că **Timpuriu se-aştern brume. Eres**(ul) purtător de **Vise** fără **Răspuns**, desprins dintr-o **Povestea Vulturilor** zideşte **Tărâmul durerii,** din care cu greu răzbate dorul şi tânguirea dintr-o **Scrisoare.**

In cartea Luciei Silvia Podeanu durerea este mai mult decât laitmotiv. Devine rațiune, esență, un modus vivendi. Dar, nici despărțirea de lume, nici plecarea spre stele, nici întrebările rămase Ură răspuns, nu astâmpără dorul nestins de viață, nevoia de un nou răsărit şi nu pot curma speranța, ce trebuie să rămână vie, chiar clacă, în nesăbuința ei, Pandora a mutilat-o pentru totdeauna.

Tărâmul Durerii este o respirație romantică, încă un vis împlinit, acela de a lăsa moştenire urmaşilor frânturi ale unui suflet împărtăşit, de fiecare dată. din frumusețile raiului, din liniştea îngerilor, care-l motivează să creeze.

O lectură mai mult decât interesantă, plăcută, motivațională, care să poarte muritorul cu gândul la adevăratele valori ale vieții, ale sufletului, ale durerii.

Mesajul cărții poate fi sintetizat simplu, nu există o definiție general valabilă a durerii, nici un mod general de a o percepe, dar există suflete pe care durerea le înnobilează, apropiindu-le tot mai mult de **Divinul curgător**, aşa cum mărturiseşte autoarea printre rânduri, şi tot aşa cum subliniază marele romancier francez H. de Balzac: *Toate durerile sunt individuale, efectele lor nu sunt supuse unei reguli ftxe: unii îşi astupă urechile, ca să nu mai audă nimic; şi există suflete mari şi deosebite care se aruncă în durere ca într-o genune...*

Gheorghe A. STROIA
Adjud, Făurar 2015

LUCIA SILVIA PODEANU (Novaci - Gorj): TĂRÂMUL DURERII (versuri, A5 clapetat, 100 de pagini)

Tărâmul durerii este un tărâm aparte... florile sunt de culoarea sângelui, iarba creşte în tăcere, cerurile vânăt-purpurii, norii sunt de plumb, visele sunt presupuncturile nevralgice ale minții, sentimentele contradictorii generează furtuni, sculptând destine în stâlpi de nisip şi sare, precum în țara lui Lot. Poate doar credința rămâne intactă, neatinsă, mai puternică şi mai vie ca niciodată, ca unic remediu al atâtor coşmaruri, al atâtor înfrângeri asumate.

În această lume a plutirilor la granița transcenderii, mesajul principal al cărții poate fi sintetizat în trei cuvinte simple: Durere, Speranță, Credință. Durerea pentru dispariția ființelor dragi şi, mai mult, pentru toate pierderile irecuperabile pe care neamul nostru le-a suferit de-a lungul existenței sale milenare, dar care obligă la renaştere morală şi spirituală - prin care să redevenim ce-am fost: o națiune liberă, care să aibă capacitatea de a-şi decide singură soarta, depăşindu-şi pentru totdeauna ideea de înfrângere. Speranța – că există un capăt al durerii, uneori mai aproape, alteori mai îndepărtat, de la care viața se va putea măsura, simți şi trăi altfel. Credința - că întotdeauna în lupta dintre Bine şi Rău, Binele învinge întotdeauna.

Prin Tărâmul durerii, Lucia Silvia Podeanu şi-a atins scopul - un îndemn general de a trece peste orice durere şi de a readuce în fiecare clipă a efemerei existențe umane: Lumina, Dragostea şi Adevărul. **(Gheorghe A. STROIA)**

FLORENTIN SMARANDACHE - (n. 1954 Bălceşti - Vâlcea).
Poet, cercetător ştiintific, scriitor, profesor universitar

Poeme de natură, sat

CÂNTÂND ÎN PLOAIE
lui Marin Sorescu

Degetele ploii bat în ferestre.

De multe ori îmi trimit gândul înainte
să cerceteze terenul,
apoi mă aştept pe mine
ca pe un câine.

Degetele ploii bat în ferestre.
Nu mai pot să cânt,
Cuvintele nu le mai pot,
nici floarea,
nici maşina,
nici carul cu boi.
N-u m-a-i p-o-t s-ă p-o-c-i.

Şi degetele ploii bat în ferestre.
Îmi scot ochii
pe geam la plimbare.
Hai vino dragă şi mai fă curat
prin mine.

BULETIN METEOROLOGIC
lui Petre Stoica

– sfaturi utile pentru amatori –

Timpul este perpendicular pe inimă
şi drumul meu va fi fiind strâmb –
dar călcați voi drept!

Literele mele fac politică,
ce este este, este într-una.

Dacă vrei să ajungi aproape, ţinteşte departe!

În aşteptare, oamenii se însingură,
se mai întâlnesc la răscruci/ de idei.

La început să fim ORICE, la sfârşit – NUMAI.
Să fim între noi ca o strângere de mâini
între arbori.

MATERIA ÎN DELIR

Foarfeca de cocori taie albastrul
încât se văd toamnele.
Lungi fire de iarbă sunt cu nervii la pământ.

Se scurg pe la streşini primele picături de-ntuneric.
Universul este în formă
de inimă.

Îmi e din ce în ce a fân cosit.
La casa cea străină trăiesc departe de Terra.
Văd înapoi amintirile
cu ochiul din ceafă/ al cerebelului.
Ele vin ca trenurile plecate
în sens contrar,
vin şi cer capul meu/ de copil...

NATURĂ MOARTĂ

Norii acum sunt lacrimi de cer
uscate lacrimi de cer,
crengile atârnă rupte
ca nişte iezi cu beregățile scoase.
Vin liliecii.
Vin liliecii.
Şi timpul (ah, timpul acesta!)
curge din noi
până dă peste plin.

– Veniți, puii mamei, în casă!,
le strig ochilor, urechilor,
şi pietrelor de pavaj, şi cărămizilor,
le strig gândurilor rătăcite
printre noroaie.
– Veniți, puii mamei, în casă!

Citiți poeziile şi online aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2015/04/florentin-smarandache-poeme-de-natura.html

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

Platanii visează veşnicia

POEZII

Platanul

Platanul şi-a întins veacurile peste
Umbra mea, o istorie întoarsă pe dos,
O altă poveste
Pe care o spun iubitei frumos.

Nimeni nu-l ascultă, cu coaja jos
Platanul ce-mi spune la ureche
Îmi iese prin fluierul de os
Instrumental ce cântă un imn nepereche

În fiecare seară mă-ntorc la platanul meu
Îi ascult cântecul în frunzele căzute
Doar ochii îmi spun: e un semizeu
Copacul din parcul clipelor tăcute

Covoare de cântece

Mierla presară cântece pe alei
Unde îmi risipesc atâtea vise
Calc pe note muzicale şi anii mei
Cunosc covoare de cântece în față
întinse.
Stârneşte o notă muzicală fiecare pas
Şi plimbarea întreagă-i o simfonie,
Iar în timpul care a mai rămas
Ascult cântecul pus pe-o Poezie.

Dimineață târzie

Of! Doamne! Când îmi aduc aminte
Pe unde călca iubita ţâşnea izvoare
De romanțe şi tăceri turnate-n cuvinte.

La despărțire dimineața mă doare,
O, Doamne! Clipele se scurg în mine
Şi mă tem de vremea care vine.

Curg frunzele ruginii pe ape line
Şi tot aştept iubita să se-ntoarcă
Când luna a-nceput lumina iar s-o toarcă.

Mi-e dor

Mi-e dor doamne de un dor,
De ceva ce nici nu ştiu,
Aşi pleca, un dor de zbor
Mă cuprinde, prea târziu...

M-aşi tot duce şi întoarce
Crucificat de-un dor nestins,
Mi-e urât, dar îmi place,
Niciodată ne învins.

Mi-e dor Doamne de un dor
Încărcat de-un dor nestins,
Aşi pleca, un dor de zbor
Niciodată ne învins.

De ceva ce nici nu ştiu
Mi-e urât, dar îmi place,
Mă cuprinde, prea târziu...
M-aşi tot duce şi întoarce.

Drama nopții

Ziua şi-a luat papucii de culoarea dimineții
Ochelarii de soare îi stau bine pe nas
Chiar şi copacii pe care cresc bureții
Şi stâncile din drum care au mai rămas.

La prânz ziua s-a aşezat la masă
Mănâncă din farfuria cerului stele
Şi apă bea cât poate din marea rămasă
Scobindu-şi dinții cu ultimele vase cu vele

La cină s-a limitat să-şi bea lumina
Devorându-se încet pe sine.
Noaptea şi-a luat asupra-i vina
Că mâine v-a fi devorată de ziua ce vine.

Foto: Duck D. Duck - Facebook

Citiți volumul de poezii şi online aici:
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/poezie.html

CĂRȚILE ONLINE PE CARE LE AVEȚI VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:
http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desființat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizația anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-4 şi vechea cotizație de 120 lei.

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libelli!**", Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului ed. a II-a**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

CUPRINS

2 Editorial LANSAREA CĂRȚII „DUREREA AURULUI"
4 Al Forin Tene - Răzbunarea gemenelor
6 Ieromonah Maxim Morariu: O dispută dogmatică
10 George Coşbuc - Ştrengarul văilor
11 George Anca - NAŞTERE-ÎNVIERE
13 Florian Văideianu a mai scris o carte!
15 Florian Văideianu - DESTIN
16 Nicu Tomoniu - „Timbrul cultural": înc-o lege manea la parlament
22 Ion C. Gociu - Ogaşul Popii
24 Dumitru Dănău - PIATRA DE HOTAR
26 George Coşbuc - DRACUL
28 Dumitru Vlăduț -Nu trebuie subestimat destinul
32 Vlad Hogea - Djuvara vampirul
34 Gheorghe A. STROIA - Recenzie "TĂRÂMUL DURERII"
36 FLORENTIN SMARANDACHE - Poeme de natură, sat
37 Al Forin Tene - Platanii visează veşnicia
38 Cotizații, conturi, abonamente, cuprins
39 Redacția, tinere talente - Elena Claudia Spătaru
40 Foto-document - Donație Cotuțiu Varvara pentru mânăstirea din sat

Precizări privind serialul «Istoria Semănătorului"»

Din cauza restrângerii spațiului din revista tipărită, acesta va continua pe publicațiile online "Sămănătorul".

Alenție! Revista online apare după difuzarea ediției tipărite !

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicații - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate, Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private. Revista tipărită este sprijinită de Consiliul Local al oraşului Tismana.

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei
http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

TINERE TALENTE

Talentata elevă Elena Claudia Spătaru, este în clasa a X-a la Liceul Teologic Târgu-Jiu. Acuratețea cu care pictează icoane, reprezentând diferite scene biblice şi mai ales chipul Maicii Domnului cu Iisus în brațe, dovedeşte un talent viguros, care îi preconizează un viitor – sperăm noi – strălucit în arta bisericească. Mult succes!

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat” de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

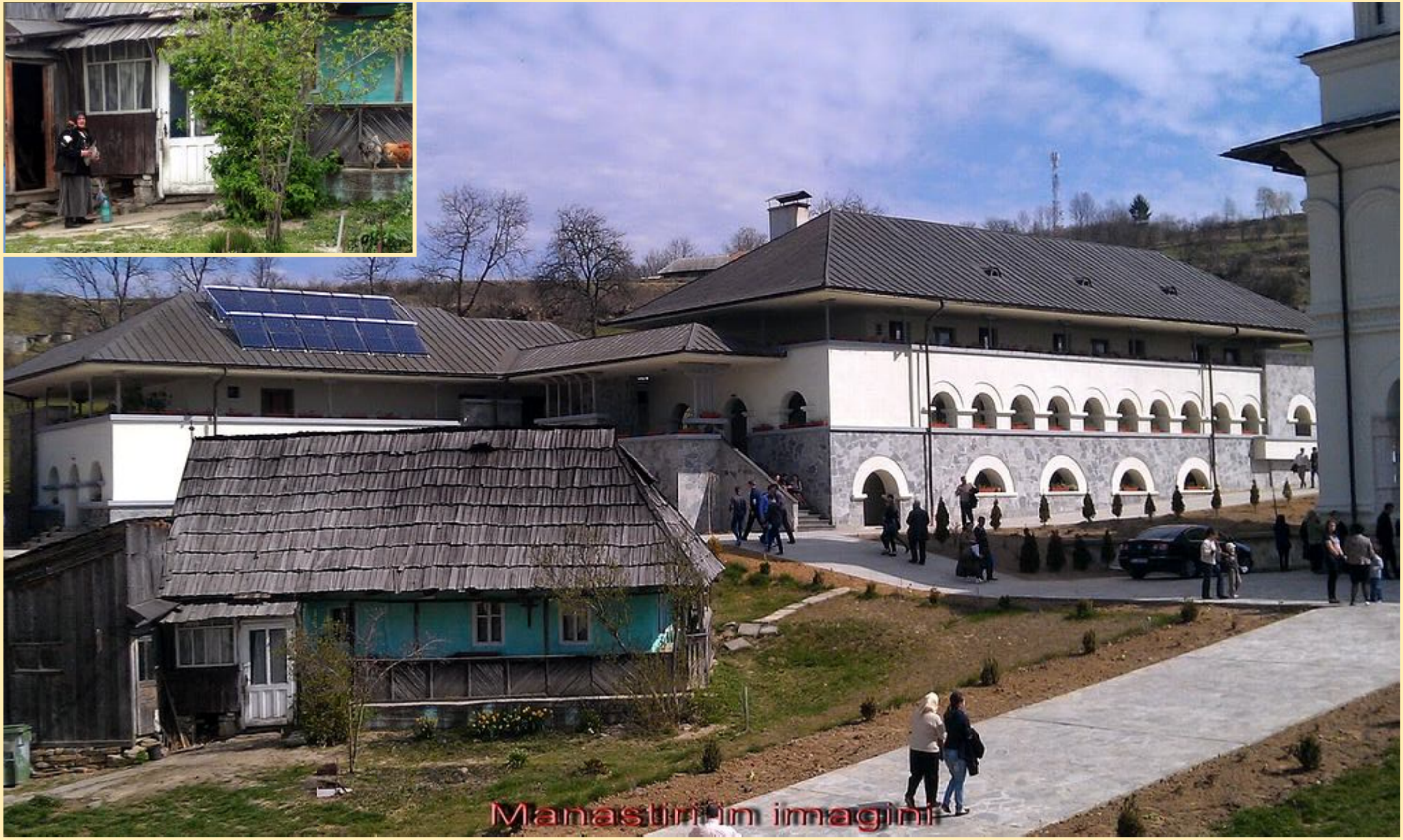

Manastirea de la Salva, județul Bistrița-Năsăud, cu hramul "Izvorul Tămăduirii", se află în locul numit „Fântâna Marcului", pe un teren donat de către o credincioasă numită Cotuțiu Varvara. Lăudat gest! Rămai plăcut impresionat când vezi căsuța modestă în care locuieşte această femeie, prinsă între construcțiile mănăstirii. Sursa imaginii:

http://dan-marin.blogspot.ro/2009/08/manastirea-salva-jud-bistrita-nasaud.html

Anul VI.
Nr. 2
Mai 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 19

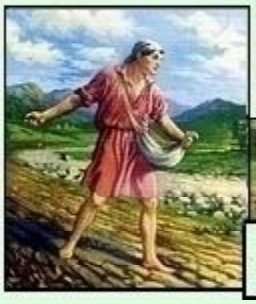

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

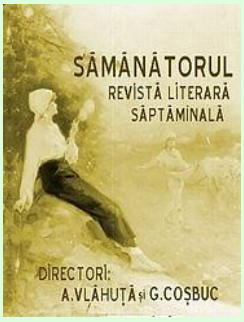

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Tismana (22.03.2016)
Cercul Pedagogic al profesorilor de limba română

Dna Maria Corlan Mischie prezentând participanţilor costumele populare din zonă

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 2 - apr. mai iun. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului, cu excepţia primului trimrstru. Ediţia online va avea în anul 2015 acelaşi număr şi va fi cu vânzare.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

România abulică: CURAJ SI TRANCOTE

Nu, nu e vorba de curajul ostaşilor români care au luptat de-a lungul istoriei pentru a ne păstra fiinţa naţională. E vorba de curajul incultului ajuns pe o funcţie importantă. România a trecut prin cele mai mari transformări economice şi sociale în ultimii 26 de ani. Dar, în loc ca pe primul loc în strategia României să fie învăţământul, perfecţionările şi reciclările, instrucţia şi educaţia precară a noii generaţii - cu miniştri având doar studii liceale - au dus la deteriorarea forţei de muncă şi a eficienţei aparatului administrativ. De la strategiile aiuritoare ale miniştrilor până la funcţionarul de primărie, angajat pe criteriul politic şi nu pe competenţă, vezi nătărăii şi prostănacii cum învârt treburile după mintea lor strâmtă şi nu după legi.

- *Când a ajuns jude în împărăţie ţiganul întâi pe tac-su l-a omorât* - se spunea pe vremuri când se arunca vina pe clasa atât de oropsită a unei minorităţi ce n-avea acces la învăţătură din cauza sărăciei. Acum nătărăii şi prostănacii, ce lipeau până mai ieri afişe electorale, ajunşi în funcţii prin primării te privesc de undeva de sus şi-ţi cer mereu „câte o hârtie în plus" pentru „a-şi arăta muşchii", ca să folosim jargonul lor. Nu mai există morală civică ci doar ignoranţă şi dispreţ. Aceasta este definiţia **curajului în România abulică de astăzi**!

Pentru că trebuie să ai **curaj** să afirmi ca ministru al învăţământului că revoluţionezi sistemul. Zice presa partizană: *„În ceea ce priveşte planul cadru pentru învăţământul gimnazial, Adrian Curaj a precizat faptul că istoria şi limba latină nu sunt materii de negociat. Avem nevoie de istorie şi latină foarte mult pentru că sunt rădăcinile noastre şi sunt importante"*. Trece o săptămână, două, şi aceiaşi presă e nevoită să consemneze: "*La sfârşitul anului 2015, Ministerul Educaţiei a lansat în dezbatere publică trei propuneri de plan-cadru pentru învăţământul gimnazial. Limba şi literatura română* ***pierde o oră*** *la clasa a V-a, în toate cele trei variante. Alte modificări comune planurilor sunt:* ***dispare Latina****, disciplină care este studiată în prezent la clasa a VIII-a şi apar discipline noi care ar înlocui Cultura civică: Educaţie pentru drepturile copilului (clasa a V-a), Educaţie interculturală (clasa a VI-a), Educaţie pentru cetăţenie democratică (clasa a VII-a) şi Educaţie economică (clasa a VIII-a). În cadrul unei variante, Tehnologia Informaţiei şi a Comunicaţiilor (TIC) devine obligatorie."*

Păi, când ai vorbit serios Domnule CURAJ ! Ori e albă, ori e neagră, nu mai bâjbâi ca Susănica Gâdea prin 1978!

Un alt curajos este „istoricul" Cristian Troncotă ce se născu pe vremea când muri Stalin dar tot istoria impusă de el o învăţă la şcoală şi la liceu. Apoi, absolvi cursurile Facultăţii de Istorie - Filosofie din cadrul Universităţii Bucureşti (1980) iar între 1984-1989 fu ofiţer (locotenent major) de securitate. Aha! Credeţi că securistul Troncotă a fost „pe la rivoluţie" aşa... cum zicea Caragiale *„Îmbracă-te frumos Miţule şi hai şi noi pe la rivuluţie"?*

Nu! Îşi făcu omul meseria şi, ca recompensă avu o traiectorie fulminantă în acelaşi domeniu al „serviciilor", adică aruncând cu troncote în popor. Îl văzui zilele astea la un post de televiziune făcându-şi meseria lui abominabilă. Cu barbişon, şi aruncând o privire de savant spre colţul din răsărit al studioului, mă lăsă cu gura căscată! Cică ţăranul român care lupta în primul război mondial era un dobitoc ce lupta pentru că i se promisese pământ după Răscoala din anul 1907.

TRÓNCĂT, *troncote* = troncănire, izbitură, huruit
trâncotă= glumă, catrafuse, calabalâc. DAR (2002)

Mamă, ce troncote ne aruncă în cap omul serviciilor !

Acela nu era doar „primul război mondial" domnule „istoric" ci era Războiul pentru Reîntregirea Neamului Românesc şi nu l-au făcut nişte ţărani proşti şi analfabeţi - cum zici - *„pentru ca să capete pământ"*. Ţăranii din vremea lui Spiru Haret, chiar dacă nu ştiau carte, se duceau la mânăstiri şi biserici la „cercurile de citit" organizate de intelectualitatea satelor sau clericii locali. Care erau oameni de înaltă ţinută morală şi de cultură vastă. Am scris mereu în revistă de Vlahuţă, care l-a făcut pe Coşbuc referendar la ministerul lui Spiru Haret tocmai pentru a organiza la Sanatoriul Corpului Didactic de la Tismana întâlniri cu sătenii.

Iată ce scriu eu în cartea *George Coşbuc de la Tismana* şi am spus şi la cercul pedagogic al profesorilor de lb. română:

„Cartea aceasta despre Coşbuc tocmai acest aspect al patriotismului tratează. Al sentimentului de naţiune puternică ce este capabilă să lupte de la egal la egal cu nemţii şi să-i mai şi învingă la Mărăşeşti. Arma fatală a armatei române a fost nu numai instruirea militară ci şi educaţia religioasă, morală şi civică transmisă direct, prin viu grai, de către eruditii poporului român. Sau în scris, prin poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unor poeţi ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei. Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan „regal" care azi „nu se mai poartă"."

Dau exemplu în carte pe muma mea, fiică de cioban, ce nu fusese dată la şcoală, învăţase singură să citească şi ştia pe dinafară sute de poezii - multe patriotice - balade cu eroii neamului, faptele lor de arme. Femeile se grupau pe marginea drumului pentru cusături, spuneau povestiri, poezii şi ghicitori, lumea satului trăia într-un patrimoniu literar de invidiat, păstrat prin viu grai de milenii. Ce ştii dta domnule Troncotă despre folclorul românesc? Degeaba dai cu troncote, îl vei găsi la poporul român şi peste milenii de aci înainte! Îţi recomand emisiunile folclorice de la Radio Craiova - continuatoarea vechiului „Radio Şanţ" - şi articolele noastre despre cei care au făcut România dodoloaţă!

După ce aţi citit în despre faptele de arme ale înv. Ion Aurariu din Tismana (Reg. 18 Gorj) încă un reper moral: diaconul C. V. Dănău din Turcineşti, plecat pe frontul de la Mărăşeşti ca preot militar. Pag. 35.

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog. - (n. oct. 1940).

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Semnale: George Coşbuc de la Tismana

La Editura „Semănătorul" a apărut recent, cartea **George Coşbuc de la Tismana**, o antologie subintitulată „studii, articole şi amintiri", care se constituie într-o reală monografie documentară, dedicată poetului năsăudean de către profesorul şi editorul gorjean Nicolae N. Tomoniu, asociat cu Maxim (Iuliu-Marius) Morariu, teolog din Bistriţa-Năsăud. Este un top de mare valoare ştiinţifică şi literară, care completează fericit cunoaşterea vieţii şi operei scriitorului ardelean în postura lui de oltean înrudit cu familia librarului Sfetea şi statornicit în Gorj în stabilimentul acestuia, la Tismana, unde şi-a continuat creaţia originală şi a tradus în româneşte celebra „Divina Comedie" a italianului Dante Alighieri.

Nicolae N. Tomoniu este un om de cultură, director al Editurii „Semănătorul" şi al revistei online şi tipărită, cu acelaşi nume, profesor şi autor al unor cărţi intrate în patrimoniul naţional al tipăriturilor. A semnat alte cinci cărţi de asemenea importanţă – *Monografia oraşului Tismana, Sfântul Nicodim de la Tismana, Neamul întemeietor al lui Basarabă, Monografia Tismana în imagini, Ultimii soldaţi ai neamului românesc*, cât şi un *Ghid ilustrat* al oraşului Tismana, dedicat turiştilor. N. N. Tomoniu este şi preşedinte al Filialei Gorj a Ligii naţionale a scriitorilor, care are sediul central în Cluj-Napoca. Editor, a tipărit optsprezece cărţi de diferiţi autori din Gorj şi din ţară.

Colaboratorul său, pr. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu este unul dintre tinerii intelectuali ardeleni de prestigiu, cunoscut mai ales prin cărţile *Sfântul Constantin Brâncoveanu* şi o *Antologie de invitaţii la lectură*, dar şi prin studii şi articole importante.

Cartea pe care o semnalăm, *George Coşbuc de la Tismana* (2016), debutează cu o epistolă a lui N. N. Tomoniu către colaboratorul său Maxim Morariu, bogată în informaţii inedite privind cultura română şi activitatea mănăstirească, despre revista „Sămănătorul" şi noile legături Tismana-Năsăud, despre studiile publicate de George Coşbuc la „Sămănătorul" (1901-1902) şi bibliografia coşbuciană privind traducerile din opera lui Dante Alighieri.

Un capitol special al acestei cărţi este studiul dedicat de N. N. Tomoniu lui *Badea Gheorghe Coşbuc la Tismana*, „amintiri din copilăria" autorului tismănean, integrate ca „motive pentru a scrie cartea aceasta", cu „mărturii despre prezenţa poetului la Vila Sfetea de la Tismana" şi „ilustraţii" sau fotografii documentare inedite.

Următorul capitol al cărţii reprezintă fragmente din *Comentariile lui Ramiro Ortiz la traducerea lui George Coşbuc „Divina comedie" scrisă de Dante Alighieri*, care include şi o scrisoare a savantului italian intitulată *L-am cunoscut pe Coşbuc în vara anului 1915 la Tismana* (10 martie 1925).

Chioşcul lui Coşbuc de la Tismana

Un loc important (de vreo 30 de pagini) în carte are capitolul *Pe urmele lui Coşbuc la Tismana*, care se desfăşoară în trei părţi bine structurate şi bogate în informaţii culturale, de mare interes pentru o monografie extinsă privind viaţa lui Coşbuc.

Urmează, în carte, o antologie de *Articole şi studii* aparţinând lui Nicolae N. Tomoniu ?i Maxim (Iuliu-Marius) Morariu şi publicate în noua revistă „Sămănătorul, Tismana".

În continuare, N. N. Tomoniu înserează studiile sale speciale: *Situaţia generală a ţării în ultimii ani de viaţă a lui George Coşbuc* şi *Aniversare în luna mai 2014: Revista „Sămănătorul" la trei ani!* (în Tismana), modele de cercetare ştiinţifică aprofundată pe domenii bine stăpânite de autor şi inteligent realizate.

Autorii acestei cărţi reproduc şi alte articole din revista *„Sămănătorul"*, între acestea fiind şi un studiu al nostru *(Ion Mocioi: Coşbuc la Tismana).*

Volumul semnalat se încheie cu un grupaj de fotografii adnotate de N. N. Tomoniu, câteva poezii semnificative de G. Coşbuc, bibliografii şi un necesar index de nume şi denumiri. Este o carte densă, de apreciabilă valoare culturală şi renumită realizare tipografică.

Dr. Ion Mocioi

.

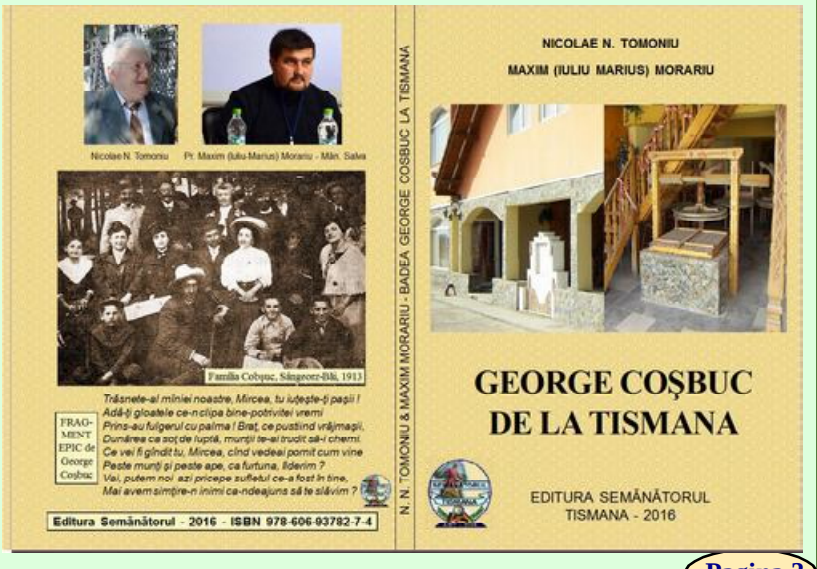

Cercul Pedagogic al profesorilor de limba română din nordul judeţului Gorj

Dezbatere (22 martie 2016): „George Coşbuc de la Tismana”

- Un punct distinct în cadrul temelor dezbătute -

La ora 9 a.m., la Liceul Tehnologic Tismana organizarea dezbaterior au revenit prof. Florentina Grindeanu, Maria Marin şi Ctin Jerca, profesor care şi-a luat ca temă, cartea despre George Coşbuc

- Raportor Constantin Jerca, invitat Nicolae N. Tomoniu, unul din autorii cărţii -

Cuvântul dlui Constantin Jerca, Liceul Tehnologic Tismana.

Am ţinut să includem pe ordinea de zi antologia de studii, articole şi amintiri „Nicolae N. Tomoniu * Maxim (Iuliu-Marius) Morariu – George Coşbuc de la Tismana” pentru că, încă din anul 2004, când localitatea Tismana a devenit oraş, ne-am propus să recuperăm tot ceea ce a făcut George Coşbuc pentru învăţământul, cultura şi turismul Tismanei. Sau, pe scurt, pentru emanciparea ei. Crease împreună cu arhimandritul mânăstirii Tismana Corneliu Sebăreanu, cu deputaţii Dincă Schileru şi Numa Frumuşanu, cu cumnatul său librarul George Sfetea şi o mână de dascăli din sat un grup de iniţiativă. Treptat sunt atrase alte personalităţi ale vremii: preotul iconom D. Lungulescu din Craiova, primarul Tg-Jiului Al Pojogeanu Sache, prof. universitari din Bucureşti, bancheri din Gorj, proprietari din Tismana, punând bazele Societăţii „Dorna Tismana” la 20 august 1908, având ca preşedinte prof. G. O. Gârbea din Bucureşti, vicepreşedinţi tipograful Nicu D. Miloşescu şi Const. Muşescu, directorul şcolii de notari, amândoi din Târgu Jiu, secretar-casier fiind Ioan Ghica Atanasie, inginerul Ocolului Silvic Tismana.

George Coşbuc care-şi petrecea verile la Tismana a fost sufletul multor împliniri atrăgând o parte din aceste personalităţi în construirea de vile pe Valea Tismanei, amenajarea „Aleii Tainelor”, o cărare pietruită pentru promenade, amenajarea Parcului Dendrologic şi al Fântânii Chihaia, Masa Fraţilor, chioşcurile lui Coşbuc şi Gârbea, eleşteul Miloşescu, Fântâna Basarabilor şi Crucea lui Gârbea din vârful Stârmina.

Un mic grup de profesori, conştienţi de acest bogat patrimoniu cultural, material şi imobiliar, am înfiinţat „Fundaţia Tismana”. Dar, un singur proiect mare am reuşit: să obţinem fonduri

Prof. Constantin Jerca vorbind despre Coşbuc

pentru reabilitarea Căminului Cultural Topeşti. În Consiliul Local s-au făcut câţiva paşi mici, biblioteca şi Casa de cultură primind numele lui George Coşbuc. Şantierul ACH Tismana a reconstruit Chioşcul lui Coşbuc, Vila Sfetea a fost reabilitată pe un proiect de turism primind un nou nume, Vila Ursu. Dar locurile încărcate de legendă amenajate de Societatea „Dorna Tismana" acum mai bine de un secol au rămas pustiite negăsindu-se bani pentru acest patrimoniu, regulă valabilă în întreaga ţară.

S-a ajuns la concluzia că mai întâi trebuie realizată conştientizarea autorităţilor locale şi a factorilor de răspundere de nivel judeţean şi naţional despre comorile nepreţuite pe care ni le-au lăsat pe Valea Tismanei familiile Coşbuc, Sfetea, Miloşescu dar şi Ocolul Silvic, Mânăstirea Tismana şi Sanatoriul Corpului Didactic din faţa mânăstirii.

În atingerea acestei strategii s-a implicat dl prof. Tomoniu, aici de faţă, care a reînfiinţat revista „Sămănătorul" la mai bine de un secol de la apariţia revistei „Semănătorul" a lui George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă, devenită apoi „Sămănătorul" din 4 octombrie 1902.

Revista „Sămănătorul", al cărei director este dl. Tomoniu, este la al VI-lea an de la apariţie online şi în al III-lea an de când apare tipărit. Ea sa impus pe plan naţional şi internaţional având colaboratori din Franţa, Germania, Italia, Republica Moldova, Australia şi SUA. Dar şi recunoaşteri ale organizaţiilor profesionale de creatori. Miercuri, 16 martie, orele 17.00, în sala de spectacole ARCUB, din str. Lipscani nr. 84, Bucureşti, a avut loc Gala Premiilor Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România „UZPR 2015". Citâm: „Se acordă Premiul II, domnului Nicu N. Tomoniu, pentru editarea publicaţiei „Sămănătorul" (Tismana)" la secţiunea „Presa online".

Pe lângă publicaţia „Sămănătorul", dl prof. Tomoniu a scris în „Monografia oraşului Tismana„ multe lucruri despre Coşbuc şi societatea „Dorna Tismana", pe care nici eu nu le cunoşteam. Pe baza informaţiilor din ea, regretatul prof. Vasile Surcel şi cu mine am scris o serie de proiecte de reabilitare a vechiului patrimoniu de pe Valea Tismanei. Din păcate, niciunul n-a primit finanţare, oricărui for ne-am adresat.

Vine acum dl. prof. cu cartea aceasta despre Coşbuc. Sunt informaţii de mare valoare pe care iar nu le cunoşteam până a nu citi cartea. Mai ales că a găsit printre colaboratorii de la „Sămănătorul" un aliat excepţional, Iuliu Marius Morariu, şef de promoţie al facultăţii de teologie ortodoxă şi al facultăţii de istorie în cadrul Universităţii „Babeş Bolyai" Cluj-Napoca, acum Ieromonahul Maxim Morariu şi coautor al acestei cărţi. Cu atât mai valoros, cu cât, absolventul UBB s-a întors la mănăstirea din satul lui, Salva, sat aflat la numai 4 km de satul Hordou, azi satul George Coşbuc. Sate de vechi românism unde au fost traşi pe roată sau spânzuraţi în ştreang martirii Atanasie Tudoran din Bichigiu, Vasile din Telciu, Grigore din Zagra, Vasile din Mocod, numărul lor adăugându-se mai vechilor martiri, Horia, Cloşca şi Crişan.

Cartea „George Coşbuc de la Tismana" m-a surprins în mod plăcut pentru că îmbină articolele autorilor publicate în „Sămănătorul", din reviste sau ziare cotidiene din judeţele Gorj şi Bistriţa-Năsăud. Astfel, aflăm amănunte despre accidentul de la Băleşti, unde şi-a pierdut viaţa unicul fiu al poetului, Alexandru Coşbuc, despre publicistica lui Coşbuc la „Sămănătorul", despre rudele lui Coşbuc la Tismana: Draga şi George Sfetea, Zaga şi Mişu Popescu, Rozica şi Ion Popescu, patroni ai restaurantului „La Rozica", unde Coşbuc şi Ramiro Ortiz, beau vin şi discutau despre traducerea „Divinei Comedii" a lui Dante.

Cea mai mare surpriză pentru mine a fost descoperirea originii cântecului „La

Cântă în grădină, Murgu, Rugină, Marin (Costree) şi fraţii Motorga. Pe bancă, proprietarul I.D. Popescu

Tismana-ntr-o grădină", cântată mereu la vremea aceea, sub un nuc din grădina de peste râu a restaurantului „La Rozica", grădină aflată la mijlocul Aleii Tainelor. Creatori ai cântecului care ne spune: „Foaie verde de-o sulfină/ La Tismana-ntr-o grădină/ Mi-a prins dorul rădăcină/ Aş dori să-l iau acasă/ Rădăcinile nu-l lasă/ Aş dori să-l iau cu mine/ Rădăcinile-l şiu bine", au fost renumiţii lăutari ai Tismanei, Murgu şi Rugină. Iar paternitatea cântecului este dată de versiunea cântată mai târziu în Mahalaua Tismanei: „La Tismana-ntr-o grădină/ Cântau Murgu şi Rugină/ Costree cânta cu basul/ iar Motorga secundaşul" .

O contribuţie valoroasă a cărţii o reprezintă amănuntele privind luptele din primul război mondial din munţii Vâlcan. Este vorba de un capitol preluat şi adăugit din memorialul „Ion Aurariu – Prin vremuri de război" care descrie unităţile militare care au luptat pe Drumul Strategic 1916 – Mânăstirea Tismana – Masivul Oslea cu variantele de rezervă Pasul Scocu – Câmpuşel – Frânceşti – Arcani – Dobriţa.

Cronologia anilor de război ne dezvăluie cadrul în care şi-a trăit ultimii ani din viaţă George Coşbuc. Îşi pierduse unicul fiu în accidentul de la Băleşti, acum era pe cale să-şi piardă şi ţara, armata rusă, ocupată cu revoluţia lui Lenin, lăsând trupele române singure în faţa nemţilor.

Dl Tomoniu vorbind despre revista „Sămănătorul"

Cartea se încheie cu imagini inedite şi două poezii pe care noi, profesorii de lb. română trebuie să le ţinem sub căpătâi: „Fragment epic” al lui Coşbuc şi „La arme” scrisă de redactorul lui Coşbuc la „Sămănătorul”, Şt. O. Iosif.

Dar să dăm cuvântul dlui prof. Tomoniu pentru a ne spune mai multe.

Nicolae N. Tomoniu, unul din autorii cărţii

.

Cuvântul dlui Nicolae N. Tomoniu, Asociaţia „Semănătorul Tismana”.

Înainte de toate ţin să vă aduc scuze, în locul funcţionarilor primăriei - voi detalia mai târziu -, pentru că aceste cărţi şi reviste pe care le vedeţi nu vi le putem oferi gratuit prin interpretarea corectă a Art. 4 alin.(I) din Legea nr.186/2003 pentru alocarea de sprijine financiare de la bugetul local pentru cultura scrisă. Legea se aplică peste tot în ţară. Colega dvs. Lucia Silvia Podeanu din Novaci, prof. de lb. română şi poetă la „Sămănătorul”, a decedat anul trecut, Dumnezeu să o ierte ! La Novaci, după aprobarea bugetului local, în care s-au alocat sume importante pentru cultura scrisă, personalul tehnic a procedat corect în aplicarea legii şi i-au tipărit dnei Podeanu, volumele de poezii pe care gândise în spirit novăcean, pentru oieritul de transhumanţă şi cutumele legate de această meserie ancestrală.

Volumele de poezii tipărite pe baza legii amintite, au făcut obiectul lansărilor de carte la casa de cultură de acolo şi s-au distribuit gratuit participanţilor la lansare, pentru că la Novaci funcţionarii au interpretat corect legea printr-un „Contract de Sprijin al Culturii Scrise”, virând mai întâi banii, tipărind cărţile şi apoi a urmat descărcarea contabilă prin facturi şi borderouri de distribuţie a cărţii, acte prezentate la secretariat de către autor.

Şi la Ţicleni s-a interpretat corect legea, în cauză fiind autorul mai multor cărţi monografice, Ion M. Ungureanu, fost primar.

Numai la Tismana, deşi aplicarea legii a fost promulgată, spre meritul lor, de toţi consilierii locali, s-a interpretat legea după ureche întocmindu-se un „Contract de achiziţie” pentru că funcţionarii nu cunosc un alt fel de formular decât cel pentru achiziţie de miei, castane, ouă, nasturi sau biberoane.

Detaliez acest lucru, aşa cum am afirmat la început, pentru că e necesar pentru dvs, a cunoaşte această experienţă ca profesori de lb. română. Poate vreţi să tipăriţi cărţi şi reviste în localitatea dvs. şi e bine să ştiţi ce vă aşteaptă în acest caz.

De aceea vreau să vă povestesc.

Pentru binele oraşului am acceptat şi „achiziţia unui abonament”. ”Abonament” de două reviste în octombrie 2013, pentru că secretara CL s-a minunat de suma cerută: „Cum să plătim noi 12 reviste şi să primim doar două?”. Nici nu auzise de legea Depozitului Legal, obligatoriu, al Bibliotecii Naţionale a României, unde revista se distribuie centrelor universitare mari şi stă acolo promovând oraşul Tismana câteva secole! În anii 2014-2015 s-au făcut mai multe abonamente dar revistele n-au fost date asociaţiei pentru a le distribui la mese rotunde iubitorilor de literatură, au rămas în arhiva CL sau date unor oaspeţi aleşi.

Anul acesta a fost şi mai rău!

În data de 28.01.2016 am prezentat oferta pentru proiectul culturii scrise constând în retipărirea „Monografiei oraşului Tismana „la standarde academice cu indice de nume şi cuprins”, tipărirea în continuare a revistei „Sămănătorul” şi o broşură „Tismana turistică” pentru Centrul de Informare şi Promovare Turistică după ce centrul UAT tipărise o broşură asemănătoare dar de tot hazul, cu Peştera Mânăstirii monument istoric, pe când aceasta, ştiu şi copiii, e cât se poate de naturală de când a făcut-o Dumnezeu!

Bănuiesc că licitaţia a fost trucată, dându-se tipărirea ei unui străin, în loc de a fi dată asociaţiei noastre care se ocupă tocmai cu turismul şi patrimoniul local material şi cultural. Am inclus în proiect broşura tocmai pentru a se îndrepta lucrurile. S-a aprobat dar cu scoaterea monografiei Tismanei şi diminuând suma cerută. Apoi, Consiliul Local Tismana aprobă, pentru a treia oară, în data de 25.02.2016 oferta ”Sămănătorul” pentru că turiştii deja băteau la uşă. Am scos monografia pe banii asociaţiei, deşi era de interes general. Am tipărit comanda celor 24 reviste şi 56 de broşuri „Tismana turistică”, comandate de aparatul tehnic. Ele sunt pe masa Centrului de Informare şi Promovare Turistică dar contabilitatea primăriei în loc să dea întâi banii, aşa cum face cu alţii, nu ne-a virat banii pentru proiect decât după aproape două luni, la 18 martie 2016. Adică la Novaci, Ţicleni şi alte localităţi se pot vira întâi banii iar conducătorul proiectului prezintă apoi facturile şi borderourile care justifică cheltuirea sumei virate dar la Tismana tipărirea unei monografii e considerată ”achiziţie”, nu o carte utilă pentru informarea cetăţenilor de a şti istoria localităţii lor. Guvernul a dat o ordonanţă de urgenţă pentru ca Legea nr.186/2003 pentru alocarea de sprijine financiare de la bugetul local să fie interpretată corect. Dar cine să o citească sau să caute la „Nea Goagăl” „Sprijin financiar pentru cultura scrisă”? Mai mândru-i ”feisbucul” plin flori, prăjituri şi mai ales de… cucoane.

Iată o istorie a proastei instruiri a aparatului funcţionăresc din primării, unde nu s-au făcut reciclări de un sfert de secol. Pentru a lupta contra acestui flagel vă îndemn să facem front comun pentru a salva ţara de funcţionarii care cucăie pe dosare. Cereţi primăriilor de care sunteţi arondaţi să aloce bani pentru cultura scrisă şi nu spun baliverne când zic că trebuie „să salvăm ţara” de incultură. În judeţul Covasna, se alocă din totalul repartizat pentru sectoarele, cultură scrisă, învăţământ alternativ sau subsidiar, sport şi culte, respectiv, 50%, 30%, 10% şi 10%. Iată de unde au bani maghiarii să facă atâta propagandă inexistentului Ţinut Secuiesc şi Ungariei Mari care n-a existat niciodată ci doar Imperiul Habsburgic al austriecilor unde numărul ungurilor era un mezelic.

La noi sunt gândite invers alocările! Cultele pe primul loc la sprijin financiar pentru că se apropie alegerile şi au mulţi enoriaşi, învăţământul pentru că este a doua masă

Maria Corlan Mischie animatoarea cântecului şi costumului popular

de manevră electorală, sportivii (deşi şi la ei suma cerută de 80.000 lei a fost diminuată) pentru că au talent la slogane electorale iar la cultura scrisă nu se alocă nici a zecea parte din alocările pentru culte: doar o punguţă de două-trei mii de lei pe an, faţă de 50.000 lei cultele şi alte sectoare iar banii se virează dinainte conform aceloraşi fel de legi ca pentru cultura scrisă dar nevalabile pentru ea.

Eu şi dvs. nu facem aici critica propagandei electorale, evidentă acum în orice primărie din ţară. Pur şi simplu, ne plângem suferinţele noastre pentru că ne interesează meseria dar şi sărăcia în care se zbate cultura şi învăţământul. Uitaţi-vă deseară la posturile TV ca să vedeţi cum screm „moderatoarele" la îîî, aaa, eee şi uuu, ca un şcolar prins cu lecţia neînvăţată. Oare cât timp ne va trebui sa reînvăţam copiii şi societatea să aibă o dicţie corectă, fără uau, cul şi okei? Aţi văzut la dna Maria Corlan Mischie ce dicţie corectă şi românească a avut când a prezentat mai înainte costumele populare? E şcolită de vechiul învăţământ, azi hulit de toţi gângăviţii ce apar pe micul ecran ca să ne înveţe ce e bine şi ce e rău. Oare vom mai redescoperi vreodată adevăratul învăţământ românesc?

Cereţi, ca profesori, prin petiţii şi acţiuni sindicale, să nu vi se scoată nicio oră de limba română pentru că fără limba maternă şi fără istorie, vom dispărea ca naţiune de prim rang aşa cum eram odată.

Cartea aceasta despre Coşbuc tocmai acest aspect al patriotismului tratează. Al sentimentului de naţiune puternică ce este capabiă să lupte de la egal la egal cu nemţii şi să-i mai şi învingă la Mărăşeşti. Arma fatală a armatei române a fost instruirea din şcoală, poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unora ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei.

Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan regal care azi „nu se mai poartă".

Despre activitatea lui George Coşbuc la Tismana şi emanciparea localităţii sub iniţiativele Societăţii „Dorna Tismana", prin care Tismana va fi declarată „Staţiune climaterică", v-a vorbit dl prof. Constantin Jerca rezumativ. Nici eu nu vreau să reiau aceste împliniri ele găsindu-se detaliat în carte. Mai degrabă aş vrea să vă vorbesc despre ce am evitat eu să includ în carte deşi cartea cuprinde un capitol special privind „Situaţia generală a ţării în ultimii ani de viaţă a lui George Coşbuc".

Aş fi vrut să fac o paralelă între poeţii patrioţi care s-au stins din viaţă datorită suferinţei sufleteşti generată de prăbuşirea în sărăcie şi mizerie culturală a ţării lor şi poetul George Coşbuc. Să scrii o viaţă întreagă poezii ce îndeamnă la patriotism, devotament faţă de patrie şi de popor, luptă pentru realizarea idealurilor ţărănimii abnegaţie, dăruire, spirit civic, solidaritate, respect şi iubire sinceră şi să vezi că toate aceste valori umane se prăbuşesc, înseamnă negarea operei tale conducând la o depresie mortală. Cazul Adrian Păunescu este concludent în acest sens. Ultimele lui poezii sunt adresate mârlanilor, hoţilor şi trădătorilor din parlament, cărora numai de ţară şi popor nu le-a păsat.

N-am făcut în carte această paralelă între cei doi mari poeţi ai neamului românesc pentru că, presa antiromânească a reuşit discreditarea lui Păunescu ca proletcultist, cântăreţ de ode pentru Ceauşescu şi partidul lui şi multe alte mizerii ce s-or fi scris despre poetul de la Bârca fără să fie nimic adevărat.

Şi Coşbuc a avut mari suferinţe care i-au pricinuit moartea prematură. Pierderea unicului său fiu Alexandru, în august 1915, nu l-a lecuit de depresie nici când a devenit membru titular al Academiei Române în anul 1916. Au urmat ani de razboi chinuitori, când din ţară mai ramasese doar un colţ din Moldova. Citez de la pag. 113 din carte:

„La 24 aprilie 1918, are loc Semnarea Tratatului de pace de la Bucureşti dintre România pe de o parte şi Germania, Bulgaria, Austro-Ungaria, Turcia pe de altă parte. România este nevoită să cedeze Dobrogea, să accepte rectificări de frontieră în Carpati (prin care să cedeze teritorii însumând 5.600 km2) şi să încheie înrobitoare conventii economice (agricolă, a petrolului, a pădurilor etc.)".

Cât de cutremurătoare putuse fi vestea aceasta pentru poetul care se afirmase ca mare patriot prin poezia „Noi vrem pământ"? Ce ar mai fi putut scrie el despre o Românie macelarită şi sfârtecată? După numai 15 zile, la 9 mai 1918, poetul se ridica în ceruri să-şi întâlnească pe fiul său atât de iubit, Alexandru.

N-am scris în carte despre toate acestea. Las academicienii literaturii române să confirme sau să infirme ipoteza aceasta care mi se pare destul de plauzibilă.

Dar nu vreau să vă mai reţin, ora este destul de înaintată iar dvs. aveţi de parcurs drumul spre casă. Va mulţumesc pentru atenţie.

A consemnat Nicolae N. Tomoniu
Tismana, martie 2016

Despre instruirea în şcoală şi orele de lb. română şi istorie

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/03/dezbatere-george-cosbuc-de-la-tismana.html

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

MITUL EDENULUI ÎN UNIVERSUL POETIC AL SECOLULUI XX

Această lucrare încearcă să evidenţieze şi să clarifice modul de abordare al Mitului Edenului ca Paradis în poezia europeană, cu sensurile, semnificaţiile conceptului de Paradis, Eden sau Rai, inclusive cu toposurile ce tangenţiază acest concept în diferite locaţii al spaţiului dintre Marea Mediterană, Marea Nordului, oceanul Atlantic, până în Munţii Urali. Tot odată încercăm să clarificăm modul de înţelegere şi percepţie al Edenului şi ipostazele acestuia în poezia europeană a secolului trecut.

În contextual acestei teme edenul ca simbol cultural are la bază ceea ce scria Eugen Simion în „Scriitori români de azi", a lua în considerare binecunoscuta mitologie a pendulării între două universuri. Prin construcţia psihică a omului, natura existenţei este duplicitară şi conflictuală, iar profilul spiritului său creator analizat, cum prisma descompune lumina - ne lasă vederii starea de graţie lirică nesigură, discontinuă, ce trebuie continuată, exploatată printr-un travaliu intellectual care să restrângă până la ultimile limite inspiraţia ca hazard. Orice mare creaţie de cultură, cum scria Nichifor Crainic în „Nostalgia paradisului", e însufleţită de avântul transcenderii limitelor terestre.

Există la omul European, şi mai ales la poet, o nostalgie a paradisului ca impuls fundamental al imaginarului, iar poezia este salvarea particularului în universal, a trăirii clipei în eternitate, căci frumuseţea poetică aspiră spre inefabil, spre climatul superior, din ale cărui grădini paradisiace s-a fărămiţat, cândva. (Nichifor Crainic-Nostalgia paradisului, Editura Moldova, Bucureşti, 1987, pg. 526/527).

Se observă la poeţii europeni că nu toţi percep şi simt edenul în acelaş mod şi sens. Dacă pentru unii este spaţiul fericirii supreme, pentru alţii este efortul intelectual şi fizic care, în final, creează euforia paradisiacă mult visată.

Poezia europeană prin reprezentanţii ei de seamă proiectează fiinţa omenească între lumina paradisului şi întunericul iadului, ca beznă a neputinţei, acestea fiind cele două dimensiuni extreme ale veşniciei şi infinitului. Insă de la începuturile ei poezia europeană îşi are originile în imnurile cultice şi odele pindarice. După explozia romantică orice regulă clasicist-abstractă este abolită în numele apropierii de natură, ca fenomen edenic, pentru recâştigarea naivităţii originare a poetului;însă nu peste mult timp, parnasianismul va preconiza ca sursă de inspiraţie nu realul, ci artificialul creat de poet, poezia însăşi. Paul Valery, în acest context aşează imaginea mentală a lui uomo universale sub semnul poesis-ului, avertizându-ne acela care n-a privit în albul hârtiei lui o imagine tulburată de posibil, şi de regretul după toate semnele ce nu vor fi alese, nici n-a văzut în limpedele aer a construcţiei ce nu este acolo, acela pe care nu l-a bântuit ameţeala îndepărtării de un ţel, neliniştea de mijloace, previziunea întârzierilor şi-a deznădejdilor, nu a cunoscut edenul imaginar. Unii poeţi europeni văd edenul în imaginea tulburată de posibil, aşa cum după Valery, logica imaginativă specifică ochiului de creaţie poetică reprezintă o singură însuşire a lucrurilor şi le evocă pe taote celelalte.

Edenul în poezie era văzut de A. E. Baconsky ca realitate suprapusă, iar G. B. Vico scrie că toate naţiunile erau naţiuni de poeţi căci poezia nu este decât imitaţie. Numai contradicţia acceptată şi evidentă dintre frumosul natural şi frumosul artistic realizat cu totul independent şi sincronizat adeseori cu urâtul natural, ne duce cu gândul la eden. Platon spune că poeţii crează fantome, şi nu realităţi, fapt ce ne duce cu gândul la edenul visat, iar Heidegger spunea: Poezia îşi creează operele în cadrul limbajului şi le creează din materia limbajului, tocmai această materie construieşte edenul poetic.

In secolul XX, la noi, au văzut lumina tiparului multe lucrări ce au abordat diferite aspecte şi probleme ale poeziei europene însă foarte puţine dintre acestea au analizat, doar în trecere, tema edenului în poezia europeană. T. S. Eliot spunea, chiar dacă unele din ele vădesc o contigentă baudelairiană, că Poezia nu este frâu liber lăsat emoţiei, ci e un mod de a evada sub imperiul ei. Şi această evadare, cum spunea, sub imperiul poeziei este indubitabil zona inefabilului eden.

Mort la numai 27 de ani Georg Trakl a stârnit interesul după al doilea război mondial. Poezia acestuia se intersectează cu cea a lui Robert Musil, concetăţean austriac, pentru care edenul este o stare de spirit. Tonalitatea poeziei lui Trakl o aminteşte pe aceea a lui Holderlin, la care edenul se află în diafanele anale ale vântului., de fapt cum spune odinioară Don Luis de Gongora. Aerul enigmatic a lui Trakl interpretat sofistic de Heidegger, ne descoperă un poet pentru care edenul este; Luna, ai spune un mort/Ieşind din genunea-I albastră. (Occident).

În antiteză cu acest poet Constantinos Kavafis venind de pe un meridian exotic, la confluenţa Levantului cu anticile civilizaţiei, pentru marele poet grec edenul este o insulă sau o călătorie. In versul lui simţi gustul esenţelor tari, a formelor imateriale rămase străvezii în văzdu, aşa cum ne închipuim tipologic grădina biblică a edenului. Religia şi experienţa trăită devine la el o raţiune a vieţii. Acest fapt îl vedem în poemul său Itaca unde insula lui Ulise capătă valoarea edenului, altfel decât în mitul Homeric. Ea este pretextul care în sine justifică îmbogăţirea: Du-te-n cetăţile Egiptului/c a să primeşti de la-nţelepţi învăţătură. Ţinta călătoriei rămâne un reper simbolic, iar edenul ca răsplată fiind în ultima instanţă însăşi călătoria.

Genialitatea, spunea Eugenio Montale, constă în a fi înţeles că elinul de atunci corespunde cu homo europaeus de astăzi, şi în a fi reuşit să ne scufunde în acea lume ca şi când ar fi fost a noastră. Aceasta e într-adevăr marea metaforă (edenul) a lui Kavafis. Spre deosebire de poetul grec, Ruben Dario devenit un fenomen general în Spania în prima perioadă a secolului XX, căruia Unamuno îi cere poetului să găsească sufletul dincolo de carne, pentru care autorul Solitudinilor se declară simpatizant al Meditiaciones rurales, unde regăseşte edenul. La poeţii europeni, inclusiv cei din spaţiul

carpato-danubiano-pontic, descoperim dimensiunea raţională al sublimului, cum spunea Kant, dar şi jocul de fugă către teritorii sublime.

La Eugenio Montale, poetul italian, ale cărui poeme sunt invadate de simbolul concentrat de heraldică şi de o frisonare dureroasă îmbinată cu nostalgia pentru categoriile ideale, luate ca eden, copleşit fiind de anodin sau răvăşit de spiritele ce peste convulsivul pământ/zboară în roiuri. (Tramontana). Edenul la Montale este virtualitatea ontologică, dar şi marea ca suveran principiu al existenţei şi al vieţii: Tu prima mi-ai spus/ că măruntul zbucium/al inimii mele era doar o clipă. A te apropia de mare presupune a păstra neatins edenul ca întreg tezaur sufletesc. Universul edenic pentru poet sunt vechile rădăcini care convieţuiesc cu tendinţa spre înălţimi, spre lumină, spre bănuite zone de combustie purificatoare sau de reviviscenţă miraculoasă, această simbioză crează mitul mării ce se suprapune peste eden: Adă-mi tu planeta care te conduce/acolo unde blonde transparenţe răsar/ şi ziua-ntreagă să răsfrângă, în oglinzile-albastre/adă-mi floarea-soarelui înnebunită de lumină.

Planeta visată este edenul iar, pe când înebunită de lumină este metafora care coboară peste noi extazele solare ale poetului Jorge Guillen, din aceeaşi generaţie cu Montale. In timp ce la Montale edenul este lumina, luată ca înţelepciune, la T. S. Eliot edenul este o glosare pe marginea ideii de timp. Un rol important]n]n'elegerea edenului este creştinismul lui Eliot cu valoarea unei mitologii compozite, în care se interferează elementele biblice cu amintirea elină şi cu succesiunea civilizaţiilor. Edenul la acest poet este istoria cu acel ascentism modern de sorginte jansenistă, aşa cum subliniază Clonde Viger. Melancolia timpului, a anilor care iau/Cu ei, departe, viori şi flaute, care poartă falduri albi de lumină, pentru Eliot face parte din indisolubilul tablou ce ne aminteşte de paradisul visat.

Umberto Saba, propus pentru Premiul Nobel, născut în Triest, este un poet al dramelor ascunse, (putem să-l asemuim cu Bacovia), găseşte edenul în înserarea Europei, sau, mai degrabă, în valoarea propriei biografii, fiindcă nimic nu te odihneşte de viaţă/ca viaţa. În estetica, poeţilor amintiţi până aici, şi în etica lor, totul se clădeşte pe fundamentele labile ale unor valori spirituale pe care le indentificăm ca spaţiu edenic. Conceptele despre acesta sunt spectaculare sublimizări ale lui cogito, ce trec prin procese evolutive, de rafinare, nuanţare şi diversificare impuse de realitatea a cărei esenţă o exprimă.

Poezia edenului dezvoltă o responsabilitate asumată din partea autorilor ei, ci implică o angajare a speranţei deşarte, ca privire spre real, asemănătoare aruncată de Moise spre Pământul Făgăduinţei. (Observaţie făcută de Kafka). Poetul Serghei Esenin, ajuns o legendă şi prin accidentele existenţei sale, are sentimentul naufragiului care-şi repudiază cosmosul, tocmai pentru faptul că poetul rus nu are în perspectiva viziunii sale, edenul ca ultima speranţă: Vânturi, o furtuni înzăpezite/Măturaţi viaţa mea trecută!Această luptă cu propriul său trecut va domina existenţa şi poezia lui din perioada următorilor ani pe care-i mai trăieşte, după 1919, când a scris versurile citate. După vizitarea Statelor Unite ale Americii Esenin este convins că „adevărurile" pe care le aflase de la comuniştii sovietici contraveneau realităţii. La înapoiere, se simte tot mai bolnav şi edenul visat îl găseşte în „universul" absintului şi al vodcii. Este tot mai bolnav sufleteşte şi trupeşte. Pentru el edenul nu mai există, dar îl reconstruieşte, aşa cum îl înţelege, în poezia Moscova cârciumărească, o capodoperă a poeziei europene.

La fel ca odinioară Verlaine (Dis, qu/ as tu fait, toi que voila/ De ta jennesse?), poetul rus se întreabă: Oare nu mi-am băut, parcă ieri, tinereţea? Aceasta fiind timpul edenic, şi îşi mărturiseşte pustiul ce-l chinuie: Nu mă lăsa cu privirea ta rece,/ nu m ă-ntreba câţi ani am, cum arăt,/ Bântuit de un spasm epileptic/, sufletul mi-e ca un galben schelet. Poetul, totuşi, cunoaşte frecvente interludii de scăpărări de lumină, pe care le putem lua ca edenice, atunci scrie „Balada celor 26" şi „Drumul meu". Poezia eseniană refuză happy-end-ul. Puterea ei magică rezistă în sinceritate, fiind poezie de confesiune dureroasă, tocmai de aceea edenul nu prea îşi găseşte locul şi datorită lipsei visului frumos. Există un conflict fundamental între structura visătorului cu naivităţi de himeră paradisiacă (aici edenul este tot mai îndepărtat) şi viaţa dură a timpului său de răscruce istorică.

Eugenio Montale în poeziile sale, cum subliniază Angelo Jacomuzzi, rareori are o preocupare a unei comunicări fericite cu metafizicul, pentru a regăsi vestigiile edenului, ca reminiscenţă a unei divinităţi ce a rupt vălul şi a tangenţiat cu lumina oamenilor. Fiind masca poetică a unei ieşiri în afara timpului, a unei intrări în mirajul edenic: negrele semen de ramuri pe alb/ca un alfabet esenţial. (Quasi una fantasio). În Elegia de Pico Farnease limbajul este alauatul care dospeşte preistoria unei hermeneutici, frământat de un eu poetic stăpânit de presentimentul unui sens spre edenul lucrurilor. In seria fantomelor salvatoare din În prag (In limine), analizate de Gianfranco Cotini, semnalăm prezenţa iubitei angelice. Aceasta este surprinsă într-un gest enigmatic: …şi deasupra/ vreun gest ce şovăie…/ Precum atunci/ te-ai răsucit şi cu o mână, fruntea/ dezvăluind-o de sub nor de plete// m-ai salutat spre a intra în beznă. (La bufera). Evocarea acestui trecut moment, pentru poet, secunda supremă este edenică, la fel şi invocarea divinităţii nu sunt altceva decât semnificaţiile unei transsubstanţiere a presentimentului apariţiei iubitei, moment ce-l consideră poetul, edenic. Există o serie de lucruri montaliene care circumscriu tematicii profetice, acel difuz presentiment obscur care ne conduce spre edenul imaginarului poetic.

Spre deosebire de Montale, la Fernando Pessoa edenul se află între abis şi oglindă. Este acelaş peisaj care, în realitate poetul şi-l creiază, prin limbajul poeziei dat de expresia recognoscibilă. Paradoxul implicit al lui Pessoa este acela de a instaura un discurs poetic adecvat, uneori ironic, fiindcă la poet iluzia de eden se confundă cu libertatea căci libertatea există/ Numai în iluzia libertăţii.

In lirica elenă I. M. Panayotpolos edenul se reflectă în dragostea de pământ, de pădurile şi clipocitul apelor. Em mărturiseşte undeva: Am iubit acest pământ din prima mea tinereţe. Am umblat pe cărările lui, am ascultat freamătul freamătul pădurilor, clipocitul apelor, am desluşit mesajul oceanelor (…). Descoperirea tainelor vieţii, cunoaşterea pătimaşă a iubirii ce depăşeşte frumuseţea telurică, irupând spre spaţiul invadat de lumină a ideii, sunt tot atâtea elemente ale edenului poetului grec înţeles de poetul grec: Femeie cu trup de arc întins, încă te aştept/ lângă vasul de-alabastru cu intrastate roze,/ măcar că noaptea apropape a trecut. (Asfinţit-a luna). Clipele aşteptării, sunt momente ale timpului edenic: Mi te-nchipui simplu: într-un balcon/ întoarsă spre o dalbă roză sau pe un vapor/ îmvăpăiată de flăcările amurgului/. (Fantezie), în timp ce la Salvatore Quasimodo universul edenic e dominat de sentimentul plenitudinii inimii sale, care păstrează tiparele imateriale ale lucrurilor edenice din preajmă: Nu-i nici un lucru care moare/ Fără ca-n mine să rămână viu. Imaginea omului nu este un lucru etern, cum nici Oraşul din insula/ scufundată

în inima mea, /nu este etern, fiindcă edenul pentru poet este o bucurie ce o dezleagă de arborii visaţi.

Poetul suedez Artur Lundkvist descifrează edenul în triumful deplin al tuturor energiilor disponibilităţilor umane: In viaţa noastră a pătruns ceva nou// îi zărim prin mulţime sclipirea/şi trebuie să-l căutăm ne-ncetat. Starea aceasta de euforie este momentul edenic al poeziei lui Lundkvistă: Există un fel de bucurie sălbatică/ în tot ce e viu/Există/ ceva îmbătător şi aparţinând tuturora. (Există un fel de bucurie sălbatică…). In schimb la Miltos Sahtouris, edenul este perceput când urc în cerul poeziei/îmbrăcat în bunavestire a aşteptării pruncului/străbătând o cale în imensitate…

Vor veni zilele ce ne-au sorbit/ în cupele de alabastru ale amiezii, /din nou iluminând răsuflarea mării/şi-nnebunind licuricii câmpiei, aşa îşi creionează în Epilog edenul, poetul Vasos Voiadzoglu care a trăit o parte din viaţă, în insula Skiros, pe care o vede ca un spaţiu edenic unde semnele bucuriei se văd, ca un dar al blestemului antic. Dacă la Vvoiadzoglu edenul era o insulă ce compensa mişcarea tuturor simţurilor a fondului emoţional, la Iohannes Becher timpul ca simbol al noului este perceput ca eden al simţurilor, fapt ce-l descoperim În munţi, la umbra lor m-am fost născut/ Din munţi veneau la noi şi vânt şi soare./Mă întrebam, prin uliţe pierdut: Cât pot ei oare munţii să măsoare?(In umbra munţilor).

Fundamentul psihologico-ştiinţific-religios din care derivă mitul Edenului iese în evidenţă în clipa când geneza actului creator e identificată în viaţa psihică: iar problema ce se pune este, aceea a exprimării ei. O stare interioară de bucurie, de beatitudine, localizată în timp, dar mai ales în spaţiul care produce acea stare, determină cel mai adesea starea edenică, sau, pur şi simplu, edenul ca expresie a poeticului.

Trăind intens, poetul plonjează în sine, îşi creează imaginea unui mit şi astfel triumfă asupra naturii sale. Analizând conceptul kierkegaardian de angoasă, regăsesc un mod de reafirmare a eului artistic ca loc al construcţiei mitului edenic, al cărui sens duce la perfecţionarea lăuntrică. Forma sub care acesta este conceput devine expresia echilibrului regăsit. Edenul e reprezentat de psihologie sau, mai exact, de psihopatologie, în prelungirea imaginii sau viziunii poetului. Edenul este construit în poezia europeană a secolului XX printr-un dezechilibru, asimilabil sau, în orice caz, situabil în proximitatea stării patologice ce declanşează procesul creator a cărui împlinire în operă revine la o restabilire a unui nou echilibru prin, însăşi, construcţia acestui mit. Edenul este de aici încolo rezultatul unui efort voit şi coerent, în recrearea naturii primitive şi tinzând să organizeze într-un cosmos edenic beatitudinea interioară pe care o trasmite şi cititorilor.

Unii poeţi europeni căzând în „capcana” propogandei comuniste au crezut, unii chiar sinceri, în viitorul luminos al socialismului şi comunismului. Ei, în poezia lor, vedeau acest luminos viitor ca un eden al omenirii. Edenul de această factură era ca iluzia optică din deşert numită fata morgana. Puţine poezii inspirate de propaganda comunistă mai rezistă astăzi.

Astfel, edenul în poezie apare ca un analog al sufletului, ca o obiectualizare făcută necesară de o insuportabilă presiune interioară. Cum specifică Croce: ea e posibilă atâta vreme cât procesul creaţiei care recreionează edenul e descries ca fenomen lăuntric. Edenul devenind transsubiectiv, el se desprinde de poet pentru a-şi trăi imaginea în imaginarul cititorului.

Al Florin ŢENE
Cluj-Napoca
3 ianuarie 2016

ISTORIA LITERATURII COMPARATE PARTE INTEGRANTĂ A ISTORIEI LITERATURII ROMÂNE

Istoria Literaturii Române a fost percepută ca o istorie naţională a literaturii. Valoarea literaturii naţionale este condiţionată şi de extinderea limbii naţionale într-un teritoriul mai cuprinzător, inclusiv prin numărul de vorbitori.

Adeseori raza de acţiune a limbii şi a literaturii române coincide şi cu graniţele în care s-a organizat naţiunea noastră din punct de vedere politic. În cazul limbii române nu există o influenţă hegemonică. Spre deosebire de limba franceză, şi mai de curând limba engleză, care au o importanţă universală, astfel s-a ajuns la o suprapunere peste diferitele spaţii naţionale, în decursul căreia păturile dominante reprezintă într-o anumită măsură enclavele şi punctele de sprijin ale mişcării de înstrăinare. Spre exemplu: supunerea culturală a Romei de către limba şi literatura elină, şi, mai aproape, implementarea literaturii iluministe franceze în Europa, care nu numai că a fost recepţionată de păturile dominante francofile din multe ţări, dar aceste enclave au şi contribuit activ la constituirea ei. Fenomen care se petrece în secolul nostru cu limba şi literatura engleză promovată de păturile dominante anglofone implicate în globalizarea economiilor naţionale.

La fel ca orice activitate intelectuală, literatura depinde de limbaj şi de corespondenţele lingvistice. Există un raport indestructiv dintre limbă şi literatură. Dar acest raport ar fi răsturnat în contrariul său dacă am căuta să vedem sensul şi obiectul procesului literar, motivul său hotărâtor, în formarea, dezvoltarea şi desăvârşirea limbajului. Unii cercetători susţin că limbajul, care reprezintă un mijloc de comunicare, nu este hotărâtor ci valorile mari şi perene create în limba respectivă. Eu cred, şi susţin cu tărie, că limba are un mare rol în promovarea operelor literare. Cu cât aria de răspândire a limbii şi numărul de vorbitori este mai mare cu atât literatura scrisă în acea limbă este mult mai cunoscută şi promovată pe mapamond.

În acest context, mai trebuie să se ţină seama şi de faptul că literatura română este situată într-o lume înconjurătoare de literaturi învecinate, cum ar fi maghiara, sârba, ucrainiana, bulgara, ce o influenţează sau care sunt influenţate de ea. Urmărirea atentă a acestor influenţe constituie obligaţia istoriei literaturii noastre implantată într-o lume de literaturi. De la o epocă la alta se exercită noi influenţe; Franţa a influenţat literatura română în secolul XIX, Italia a influenţat literatura germană în secolul XVI, Spania în secolul 17, şi Franţa în secolul 18. Însuşi Eminescu a fost influenţat de literatura germană, la fel Maiorescu.

Influenţele, întretăierile şi migrările motivelor literare au apărut într-o abundenţă atât de mare, începând cu secolul XVI, încât s-a impus dorinţa unei tratări separate a acestor componente. Astfel a fost menită noua ştiinţă a istoriei comparate a literaturii române să devină ştiinţă ajutătoare a istoriei literaturii române.

Înrudirea primordială a literaturilor nu este întemeiată decât pe cea ce este general omenesc, pe ceea ce este universal. Ca precursori ai comparatisticii îi considerăm pe Herder şi Goethe, iar la noi pe Eminescu şi Maiorescu. Iar mai târziu Adrian Marino.

Trebuie reţinut că o istorie comparativă a literaturii române nu poate avea cu adevărat un sens decât dacă este considerată în funcţie de istoria literaturii române.Misiunea ei ar fi complet îndeplinită atunci când istoria literaturii noastre şi-ar însuşi procedeele şi cunoştiinţele comparatisticii.Metoda comparatistă ar trebui să fie folosită şi în studiul literaturii române. Gardul despărţitor dintre cele două ramuri trebuie exclus, fiindcă teoria literaturii comparate nu reprezintă trecerea la o nouă metodă, ci prezentarea mai amplă a fenomenelor tratate până acum. Şi în acest caz, istoria literaturii române are rolul unui punct de plecare necesar pentru toate tendinţele comparatiste.

Al Florin ŢENE
Cluj-Napoca
20 decembrie 2013
.

DORU V. FOMETESCU - (n. 1949, Ciuperceni - Gorj) - poet, eseist.

Reîntoarcere la inimă

- Poezii -

Dă-mi, Doamne, forţă creativă
Să ies în Lumină, plin de spor
prin sevele Iubirii, rodnicie-
Sărutul blând, cuceritor...
cald încolind nădejde vie,
un semn solar ales la vis răzor
acel puţin, stropul de Poezie!!!

DVF, 14 octombrie 2015

DRAGOSTEA, lumină suverană...

Poetului octogenar, Florian Saioc

Iarnă cu desfrunzite retrăiri,
cum fuge timpul, iute şi domol,
cum EL, „anim» se-ascunde intr-un gol
iar din Cuvânt străfulgeră priviri...

Magic sărut pierdut în rostogol
de vremuri răvăşite- n amintiri:
Totu-i abrupt şi nici nu te mai miri
de ce fior dintâi de-abia prinde un rol?

Să fie dorul jertfă, suferinţă,
oarbă supunere ori cale spre înalt –
un semn astral, vibraţie spre Fiinţă...

Ceva, întemeiezi trainic precum bazalt
de simţi onest şi demn un pic de umilinţă,
nevoia de-a îmbrăţişa pe celălalt!

27.11.2015. DVF

NEVINOVATE RĂZVRĂTIRI

Ceva, tot inventez, din neastâmpăr
pentru a evada în alte spaţii
cât vagi înfiorări provoacă suflet
către alt orizont de aspiraţii...

Poate că omul se confruntă
cu forma unei glorii efemere,
nepotriviri alunecă agale,
în umbra vieţii colcăie mistere...

Dar rostul e să mori câte puţin
în gesturi tainice de răzvrătire,
să-i uiţi orgoliul, chip imperial
şi din fragmente să refaci iubire!

22.02.1995

SĂRUTUL

Caut un sens aprins, înfiorat
de-a răsfira tăcerea din cuvinte
subtil ofer acel suflet brăzdat
de farmec şi iluzii, aspre inte...
într-un climat uşor dezaripat!?

OFRANDĂ

Dincolo de orizontul Valentin,
simt făptura ta înjăruită
cu dragoste lângă un proaspăt vin –
fluid arzând ca vraja pe o plită!

În lumi ce se avântă-n promoroacă
sensul cel bun sigur, abia îl vezi,

iubito, hai să ne vedem de joacă
şi să-ndrăgim divinele zăpezi...

Temeiul celui mai râvnit sărut
se bizuie pe aşteptări păgâne,
vreme ca vis desprins din străbun lut
aduce foşnet de livezi şi grâne.

Încerc apropierea fără zor
de-acea dumbravă cu împotriviri
cu cifrul inimii, simplu, năucitor,
dezvăluind duiosul din priviri...

Apoi, revin prin timpul cel vetust
fiind ?intă pentru nevăzut alic
printre tăceri sunt doar un semn cam frust
vie ofrandă, aidoma unui spic!

15.02.1997

RENAŞTERI

Dorin?e nespuse înghimp
frumoase treceri peste Timp,
stranii atingeri, rătăciri,
amirosind nemărginiri…

Adulmecând tăceri accezi
la focul tainei cu diezi
pe un regat alb renăscut
unde e prin, magic Sărut!

Mişcarea sufletului mov
înspre un însorit ostrov
va îmboldi nişte zidiri,
cald freamăt de înmuguriri…

14.12.2015

REÎNTOARCEREA LA INIMĂ

Înzeit în aşteptare
reaprind suflet, scânteie
până să lunec în uitare
ca un zvâc de azalee...

Leg forme de simpatie
prin inimă ce răsună,
reunind zare şi glie
prin iubire, împreună!

Pe drumul către Absolut
cu ocolişuri şi în pante,
voevodal e un sărut
răgaz la cele galopante!

19.01.2015

DESCHIDERI CELESTINE

Nobil frumos, dar cu folos
jertfelnic pentru Duh înalt
şi Adevărul maiestuos
îmbrăi?şând pe celălalt...

În chip vădit-imaginar
salvează lumea cu alin

prin hora fastului stelar...
nu e uşor să ai destin
sunet slăvit, imens Altar!...

Salvarea prin frumosul viu
şi chiar prin patimi-îndurări
e semn că rostul străveziu
deschide în lăuntru zării...
renaşte erosul mlădiu
departe de exorcizări!

17.01.2016

MIRĂRI

Se-ntâmplă să mai rătăcesc poteca
sub farmecul de ideal abrupt,
cumva, îngrijorat de sensuri aspre,
caut lăuntric, frumosul dedesubt!

În şipotul secundelor astrale
fulgi de entuziasm încă mai scutur
prin moleşeala timpului larvar,
înainte de-a ajunge flutur...

Dintr-un vârtej cu vesele ispite
te scapă poate câteva mirări
ca o resursă numai prospeimea
aşează pun?i între pământ şi zări!

1997

DESTINUL CA UN VIS

Din ciclul inimii, refac un stagiu
de-a înţelege om şi tainic vis,
ceva, precum o vrajă - naufragiu,
un nevăzut himeric paradis...

târzie răsfăţare de lăuntric
gata de-a trece-n valul nesfârşit,
târzie risipire, pic cu pic
împrospătând nemuritorul mit.

Salut discret buimace rătăciri,
trăirea fiorelnicei visări,
cândva, se vor isca nişte iubiri,
din zbucium - naufragiu printre zări!

5.09.2006

HAI LA BALCIC

Lui George şi Ariadnei

Hai să ne prostim la Vama Veche
hai să facem diferenţa la Balcic
hai să revenim la omul nepereche
hai să înţelegem jertfa unui spic...

Hai să nu ne mai minţim uşor
hai să alungăm intrigi viclene
hai să revenim la ideal şi dor
hai să îndrăznim şi să ieşim din lene

Hai să lămurim nişte păcate grele
hai să devenim atenţi, mai buni un pic
hai să nu mai facem temenele
hai să îndrăgim duh la Balcic...

27.08.2006
Balcic - Bulgaria
„cuibul liniştit» al Reginei
Maria - soacra Balcanilor

Duck D. Duck -
Pe drumul lupului
singuratic

Citiţi **articolul online şi aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/04/doru-v-fometescu-reintoarcere-la-inima.html

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZII

În ziua sfântă

În ziua sfântă firul de iarbă
E înalt, precum cerul.

În ziua sfântă
Apele sunt mai line
Şi oglindirea
Mai albastră

Păsările au cântul
Mai înălţător
Pădurea -
Ca niciodată
E mult mai verde

Roua
Doamne,
Cât e şi ea de bună cu noi!

Doar izvorul
Şi glasul mamei,
În ziua sfântă,
Rămân
Pe aceeaşi treaptă
A inimii fiecăruia.

In the holy day

In the holy day the blade of grass
Is high, like heavens.

In the holy day
Waters are quieter
And reflection
Much bluer

Birds have a more
Elevating song
The forest
Is greener than
Ever

Dew
God
How kind is it to us!

Only the spring
And mother's voice
In the holy day
Remain
On the same step
Of everybody's heart.

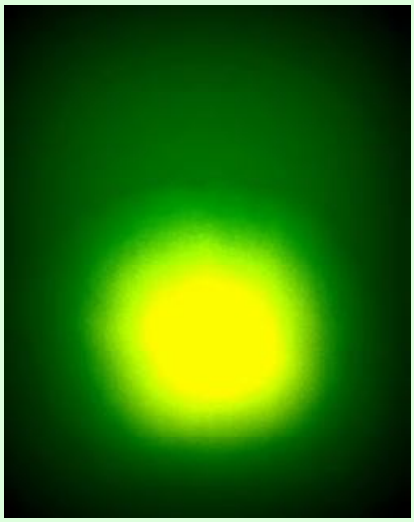

Grafica: Vasile Mic

De atâta lumină

Doamne, nu mă mai satur
De atâta lumină.

Mestecenii sunt ai copilăriei -
O singură femeie
Şi lumina ochilor

Dar un fluviu
Îmi curge prin inimă
De câte un bolovan
Mă loveşte...

Şi merg -
Nu mă mai satur
De atâta lumină.

Of so much light

God, I can't get enough
Of so much light.

The birch trees belong to childhood –
Just one woman
And the eyes' light

But a river
Flows through my heart
And strikes me
Against a boulder ...

And I keep going
And never get enough
Of so much light.

Prunci fără nume

Aici,
Acum
Femeile
Îşi împărtăşesc
Ura
În demersul lor matern

Prunci fără nume
Sunt
Alăptaţi în toiul pregătirilor
Pentru focul ce aşteaptă.

Nameless infants

Here,
Now
Women
Share
Hatred
In their motherly goings-on

Nameless infants
Are
Nursed in the thick of preparations
For the waiting fire.

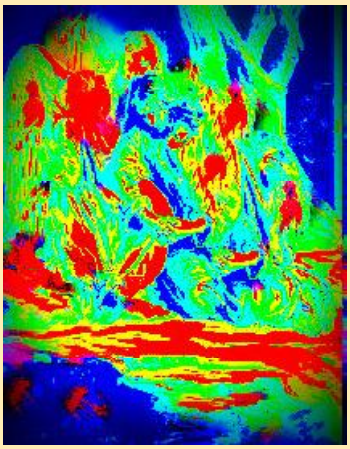

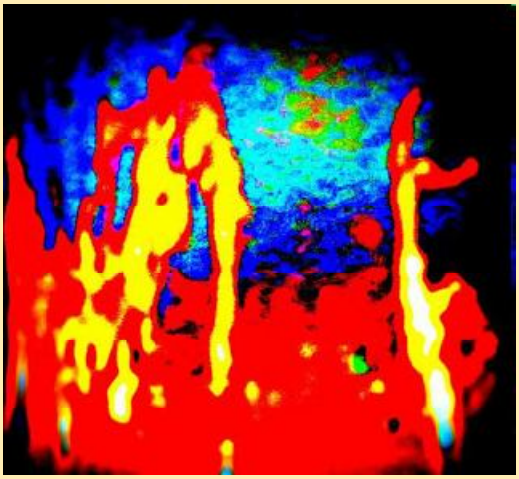

Un albastru nemişcat

În memoria soţiei mele Ana

Mă tem că ochii tăi
Prea au ştiut
Să coboare în beznă

Mereu obosit,
Albastrul
Rămâne-va
Ca un far,
În calea anotimpurilor...

Mă tem
Şi nu mă tem
Că ochii tăi...
De departe...
Mereu aproape-mi vor fi.

A motionless blue

To the memory of my wife Ana

I am afraid that your eyes
Knew too well
To descend in the darkness

Ever tired,
The blue
Will ever remain
Like a lighthouse
In the seasons' way ...

I am afraid
And I am not afraid
That your eyes
From afar
Will ever be
Near me.

Noapte cu o lună incredibilă

Într-o noapte,
O lună incredibilă
S-a ivit.

Eram în grădina mea
Şi am văzut
Cum arborii se domesticiseră.

Păsări proforme -
Apele desenate pe cer
Erau doar puţin învolburate...

Night with an incredible moon

One night,
An incredible moon
Appeared.

I was in my garden
And I realized
How the trees had been tamed.

Proforma birds –
Waters drawn on the sky
Were just a bit whirling ...

În rostogolirea sânilor

De ce m-aş pierde
În rostogolirea sânilor
Lângă care am petrecut

Sigur că nu numai ochii

O secundă
Şi albastrul
În nesingurătate...

Sigur s-a-ntâmplat
Să asemăn femeia
Cu un gând
Cât se poate de nebun.

In the breasts' rolling

If I were lost
In the breasts' rolling
Where I spent time

It is certain that not only the eyes

One second
The blue as well
In un-loneliness

It certainly happened
That I compared the woman
With an as foolish as possible
Thought.

Traducere de
Dan Brudascu

Citiţi **articolul online aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/04/vasile-mic-in-ziua-sfanta.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

IN MEMORIAM

Obştescul sfârşit

Întins pe patul spitalului, cu faţa în sus, privind fix tavanul salonului în care este internat, omul al cărui zâmbet îngăduitor era mereu prezent, acum părea altă persoană.

Privirea rece, încordată, exprima o spaimă îndreptată spre nicăieri, spre un neant în care călătorea absentă, neomenească.

- Să trăiţi, domnule primar!

Câteva secunde nu a reacţionat în nici un fel, după care s-a întors spre mine, faţa i s-a luminat şi, încercând să se ridice, a exclamat:

- Dumneavoastră, aici? Mulţumesc, chiar mă gândeam că o să veniţi!

Mi-a întins o mână slabă, prin ale cărei vene pulsa, destul de greu, un sânge violet. A încercat o strângere abia perceptibilă.

- V-am spus că mi s-a terminat benzina...

Ne-a părăsit un OM. Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Florian Văideianu

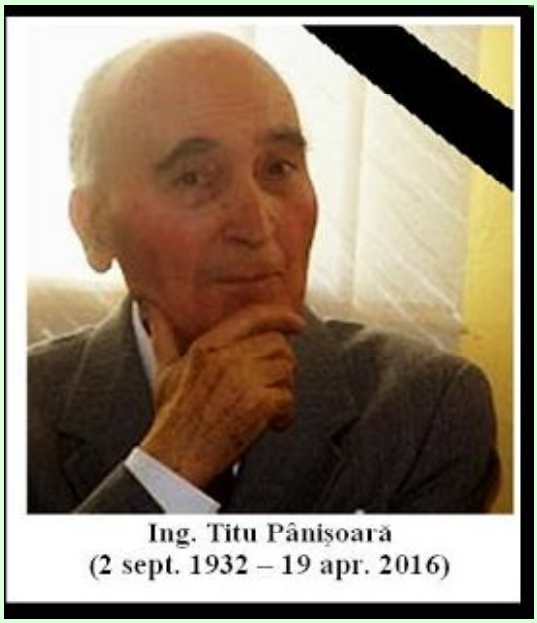

Ing. Titu Pânișoară
(2 sept. 1932 – 19 apr. 2016)

Imagini trimise la redacţie de Ion M. Ungureanu, Ţicleni

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

La umbra unui fag rotat

de Ion C. Gociu

La umbra unui fag rotat[1]

NOTĂ.
[1] **În afară de Costel eroii vorbesc în dialectul local.**

După un an de cătănie, soldatul Constantin Burcescu, cu grad de fruntaş, se întorsese acasă, în concediu. Făcea milităria într-o unitate de geniu. Se scursese o treime din durată - stagiul militar era de trei ani - timp în care s-a acomodat greu cu programul cazon, unde, la instrucţie se combinau concepţiile noi sovietice, impuse, cu cele vechi ale Armatei Române, care, deşi fusese decimată după abdicarea Regelui Mihai şi devenise Armată Populară, mai existau. Programul zilnic era încărcat de-i sufoca pe tinerii rectruţi. Mulţi erau fără carte, aliţi absolvenţi de şcoli primare şi chiar medii, încorporaţi din toată ţara. Din 365 de zile ale anului, soldaţii beneficiau numai de 15 zile destinate concediului pe care şi-l petreceau în familie. Restul zilelor se desfăşurau la instrucţie în cazarmă, iar cele practice la construcţii de drumuri şi poduri. Învoiri în oraş primeau numai o parte dintre ei, în zile de sărbătoare şi când erau vizitaţi de rude.

Costică, aşa era alintat de ai lui, revenise acasă, în satul în care s-a născut. Aici îşi petrecea vacanţele şi pe timpul cât a fost elev la liceul din oraşul reşedinţă de judeţ. În acest timp, părinţii lui locuiau în altă comună, mai îndepărtată de cea natală, unde tatăl lui avea serviciu.

Parcă a fost ieri! - îşi aduse aminte domnul Constantin Burcescu, de-acum pensionar, de acele zile de repaus trăite la începutul lunii septembrie 1952.

Ploile se ostoiseră, căldura nu mai era înăbuşitoare, iar dimineţile îşi deschideau generos perdelele oferind celor care îl priveau spre desfătare, cerul luminos ca sticla. În casa părintească locuia numai bunica sa, îngrijind gospodăria şi pe soră-sa, fiica cea mică a familiei, elevă la şcoala primară, o fiină năstruşnică de afectivă. Văzându-l întors acasă, puştanca devenise fericită. Între ei diferenţa de vârstă era de opt ani. Legăturile de iubire sporeau fetiţei sentimentul de apropriere şi de siguranţă …că i-a venit protectorul, Nana în concediu! Pe vremea aceea, cu apelativul Nana, se adresau copiii, fraţilor mai mari.

Într-una din dimineţile admirabile, că băiatul simţea plăcerea de a mai merge pe izlazul unde, pe timpul verilor, în copilărie ducea vacile la păscut, se pregătise pentru această treabă. Când soarele se ridicase de o suliţă, de pe drum, chiar la poarta casei, l-a strigat naşă-sa Cătălina, vecină, cumnată cu naşul său de botez. Erau şi rude, bărbatul ei fiind văr al bunicului dinspre mamă.

Înarmat cu un baston făcut de el cu ani în urmă din lemn de corn - o amintire - pus cu grijă la streaşina şoprului unde sălăşuiau animalele ca să nu se piardă, a scos vitele din obor - două vaci, un mânzat şi doi viţei - şi împreună cu naşă-şa au mânat turma spre izlaz, locul cu iarbă deasă de păşunat al vitelor şi, în amintirile lui, meleag de zbenguială cu prietenii, copii de toate vârstele ai satului. În acel an vara fusese secetoasă. Nici ştiuleii porumbilor nu crescuseră, rămânseseră capete de cocoş. După ploile din luna august, natura se schimbase, iarba reînverzise şi vitele o păşteau cu lăcomie.

- Şi azi să face cald! Pe mine mă prinsă zăpuşala, îi zise neliniştită naşă-sa Cătălina când vitele se opriseră şi păşteau.

- Hai să stăm undeva la umbră! Acolo sub fagul rotat e mai răcoare, o îndemnă cu voce de bărbat format, copilul de altădată.

În locul acela zăboveau întotdeauna păstorii animalelor. Poziţia era dominantă, bună de supraveghere. Copacul avea coroana bogată, cu frunze dese de nu i se vedeau ramurile şi razele soarelui cu greu pătrundeau printre ele.

- Poate „Ale Frumoase!» (în mitologie ielele) plecară la culcare! îşi dădu cu părerea Costică. Auzise, când era copil, multe basme despre aceste taine care fascinau bărbaţii şi le prevesteau lucruri rele.

Cu furca prinsă-n brâu şi cu fusul în mână – Cătălina îşi torcea caierul de fuior făcut din cânepa adunată de pe ogor, culeasă, murată, meliţată şi dărăcită în vara aceea. Era o muncă migăloasă dar necesară pentru urzeala ţesăturilor ce trebuiau lucrate la război în iarna ce urma.

Cu paşi domoli, cei doi păcurari se îndreptară spre umbra alesă. Vitele flămânde smulgeau fără alegere iarba crudă, mestecând-o sumar şi înghi-ind-o cu nesaţ în burdihanele veşnic nesăioase. Vieii, ca nişte plozi neastâmpăraţi, întrecându-se, cu cozile ridicate alergau în jurul lor şi din când în când căutau ţâţele pentru a mai suge lapte din ugerul golit decurând. Dorinţa lor era zadarnică fiindcă în loc de îngăduinţă, acum erau înlăturaţi de maicile lor cu o atitudine neobişnuită. Motivul? …de acasă, ca să nu sugă, pe botişor li se pusese câte un căpici , împănat cu piroane, cu vârfurile ieşit în afară, ca să înţepe.

Resemnaţi de refuzul vacilor care i-au fătat, o luau din nou la goană în preajma turmei, parcă să uite *afrontul* neaşteptat ce l-au primit.

- Fine mumă, cum te descurci mneta în melitărie? …îl întrebă naşă-sa care auzise de la omul său, dezertor în Primul Război Mondial cât este de greu în armată. Gheorghe al ei, numai prin indulgenţa Mareşalului Averescu, - că a fost considerat redus mintal, - a scăpat de condamnarea la moarte. În schimb, a fost osândit la mulţi ani de puşcărie. Împreună cu alţii ca el, au fost pedepsiţi să facă opt ani de muncă silnică. Duşi cu escortă au ajuns în ocnele de sare, de pe urma cărora căpătase un mare beteşug. De câteva ori pe an îi curgeau din pulpele permanent tumefiate, cu pielea vânătă şi exfoliată, şiroaie de sânge.

- Naşă Cătălină, te rog nu mă alinta cu dumneata ca pe un străin. Zi-mi ca întotdeauna când mă strigai, Costică! Nu voi uita niciodată că, de câte ori intram în bătătura matale mă aşezai la masă şi îmi dădeai să mănânc dintr-o străchinuţă zmăluită, luată atunci de pe poliţa din pivniţă, ca să nu-mi fie silă, că din celelalte mâncau şi oamenii mari. Sau când nu era timpul mesei, ca să nu plec cu mâna goală, te urcai în podul şoprului şi din cuibarul găinilor primeam câte un ou pentru care ziceam Bogdaproste şi de bucurie mergeam tot într-o fugă până acasă să mi-l pună mămica în tigaie.

- Ba mumă! …că te-ai făcut om şi de acum toate muierile trebuie să să scoale în picioare când treci pe lângă ele, ca să-i răspundă la bună zâua.

Peste izlaz se lăsase un strop de linişte. Erau numai ei şi vitele. Păsările migratoare plecaseră şi pe băiat îl luară gândurile. Un vânticel domol se porni, semn de avertizare că toamna se apropie. Frunzele fagului începură să foşnească trezindu-i în suflet cu zumzetul lor, poveştile auzite în copilărie despre *iele*.

- Naşă! …când era flăcău, naşu Gheorghe poate a auzit şi le-a văzut vreodată pe „Ale Frumoase»? …îşi dădu cu părerea băiatul ca să-l scuze pe bărbatul neputincios şi s-o consoleze pe femeia care l-a suportat de-atâta vreme să-i fie nevastă.

- Nu fine! …pe ăsta mumă-sa l-a făcut un nevolnic. De când m-a luat nu l-am auzât niciodată vorbind de aşa ceva. A fost un mutălău şi dşaia lumea l-a poreclit *Muie*, că nu putea să zâcă nici mumă când era copil. Numai eu ştiu ce-am păţit cu el o viaţă întreagă! Acu‘ sânt bătrână! …şi oftă din tot sufletul.

Eu am dus-o cu el cum zâce vorba aia care mi să potriveşte ca un jujău pe grumazul porcului că, „cine n-are noroc până în prânz nu-l mai prinde până sara!”

...Între degetele femeii, fusul se învârtea ca o sfârlează în mâna dreaptă iar cu mâna stângă smulgea şuviţe din caier, scuipa pe degete pentru a le moleşi, răsuci şi aduna pe el. După măsură se vedea că-i doldora, până la refuz. Un alt fus alături de un cocoloş de lână flocăită, aştepta în săcuiul agăţat peste umăr, să fie făcut fire de trebuinţă pentru împletirea flanelelor şi ciorapilor de purtat peste iarnă.

Tânărul o privea cu insistenţă, încercând să-i citească de pe faţă gândurile care o copleşiseră. Când era copil auzise multe vorbe trăncănite de muierile satului despre viaţa tumultoasă a acestei femei, adusă în casa socrilor, dar multe lucruri îi erau neclare.

În văzduh liniştea era la ea acasă. Se mai auzeau doar zbârnăitul unui cosaş şi rumegatul ierbii de bovinele aduse la păscut. Cătălina, femeie în vârstă, cu privirea fixă, îşi încreţea pielea frunţii ce părea bântuită de cugetări ascunse. Dintr-o dată se retrăsese în sufletul ei. În ritmul torsului, tăcând, mişca înainte şi înapoi capul, închizând ritmic ochii, gest ce prevestea că ar vrea să spună ceva, şi aşa a fost.

- Mumă Costică acu‘ eşti om mare şi poţi pricepe ce vreau să-ţî povestăsc. Poate ai auzit multe zvonuri, adevărate orş ba, spuse de lume pe sama mea. Vreau să mă descarc de ce am pe suflet, lucru ce-l fac acu‘ pentru prima oară în viaţa mea, că poate mneta mă înţălegi. Curând pleci iar la cătănie şi nu să ştie dacă ne mai vedem, …că-s muiere bătrână. Ai fost copilu‘ al mare al Domnichii şi mi-ai plăcut de cân‘ te-a făcut mumă-ta, că şi eu am fost lângă ea în zâua aia. Mai târziu cân‘ te făcusăi mărişor şi veneai în bătătura căşii mele, îmi erai tot aşa de drag şi te iubeam ca pe ai mei. Mă rog la Dumnezău să mă erte că pe ei i-am făcut din *flori* dar n-am păcătuit, că aşa am fost îndemnată să-i fac şi popa i-a botezat.

„Hopa!... îşi zise tânărul rămas uluit de intenţia ei; că vrea a se destăinui cum i-a fost viaţa ca femeie măritată cu un impotent, vorbe pe care el le reţinuse din bârfele auzite în copilărie, - că cei doi fii ai ei deşi sunt gemeni, au ţaţi diferiţi»

*

- Împlinisăm 17 ani - începu Cătălina să vorbească, după ce se opri din tors şi puse fusul în poală - şi-mi venisă şi mie vremea de măritat cum gândesc părinţii să facă cu fetele lor. După 20 de ani erai fată bătrână şi nu să mai uita nima la tine, poate doar vrun văduv sângur, rămas cu mai mulţi copii pe cap. Eu sân‘ făcută la Văleni şi pe tata îl chema Vasile Dobru. Eram fată frumuşâcă şi până atunci nu mă peţisă nima. Băieţii ai buni fusăsără luaţi la oaste şi prin sate mai erau doar cei pristos de contingent. Mie, de ăştia rămaşi la căşile lor, nu-mi era drag de niciunul. Dumitru al Măriţii care să ţânea după mine, plecasă melitar şi după trei ani când trebuia să să întoarcă, începusă războlul cu nemţii. Săracu‘ de el, nici nu s-a mai înturnat! A murit pin lumea albă şi nima nu a aflat, cine şi unde l-au îngropat. L-am plâns ca pe fratemeu care şi el a fost împuşcat la Pui, unde o fi locul ăla, că eu numai atunci am aflat de acest sat. L-am auzât pe poştaş când ne-a cetit hârcia aia primită de la regimentul unde a fost corporat. Tot satul l-a plâns, iar eu cu muma şi tata l-am jălit de credeam că o să ne prăpădim de-atâta durere. După pomana de trei zâle, până la a de şasă săptămâni în fiecare dimineaţă mergeam la copiii Zmerendoaichii, o vecină a noastă de peste drum, să le dau de pomană colaci şi câte o strachină cu demâncare. Daş uite că mă luă vorba şi n-apucai să-i spun năcazul meu care m-a chinuit o viaţă.

Cu o zî înainte de Sâmpetru, care cădea duminica, când era Bâlciul al mare unde veneau oamenii din toate comunele vecine, naşu Răducan, omul Polinii Mitoioanei, care ne-a cununat, a venit la noi acasă cu Muiacul ăsta de trăiesc şi acu‘ cu el. Era o zăpuşală afară de nu puteai să stai nici la umbră, că te umpleai de sudoare. Au bătut la poarta căşii, muma s-a ţânut la câne şi au intrat, că nu era sângur. El avea în mână o demijană de trei kile, plină ochi cu răchiu de-al tare. Ălălalt, Gheorghe avea spânzurat de spinare căldarea aia ce o poartă încrojnată, cu clopoţei care zdrăngănesc să adune copiii să cumpere zama ce o ţânea în ea. O am şi acu‘ în pimniţă. Atunci era plină cu bragă răcită cu gheaţă luată de la Predescu. O adună iarna de pe matcă şi o ţâne în gheţăria lui în pădure din şăliştea căşii. Îi trebe pentru bragă s-o răcească vara şi cu turtă dulce o vânde la nedei şi bâlciuri.

- „Vasile! aşa îl chema pe tata. Am venit cu băiatul ăsta să-i peţim pe Cătălina!…a zâs naşul. Să ştii că e un copil blând, ruşinos şi în fiecare an merge să facă bani la Giurgiu. Pe vară este sânbriaş de limonadă la Nicolae al lui Gorgan, feciorul vecinului vostru de la Deal, care este mare comersant. Acum a venit să-l însor că tată-su şi mumă-sa au rămas sânguri. Pe fete, că a avut două, le-a măritat ş-au plecat la oamenii lor, departe, unde a dus mutu iapa! Vezi cazanul ăsta plin cu bragă, este al lui. E făcut din alămuri şi-i luat pe bani grei de la turci. Auzi cum sună clopoţeii atârnaţi de el, puşi anume ca să adune lumea să bea bragă şi limonată!»

Şi să auzâm a zdrăngănit din ei.

Mumă Costică, după Sântămărie a Mare ai mei mi-au făcut nunta. Am plecat de la casa mea plângând. Ca să nu mă vadă nima, ţâneam nasul băgat în ştergar şi am venit în satul ăsta. Pe drum am mers suiţi în trăsura lu‘ naşu care avea gume pe roţi şi era trasă de doi cai roibi cu hamuri noi, colorate ca şi căldarea lui Gheorghe. Cinstit îi spun, că di la început nu mi-a plăcut de el, dar am crezut că o să mă deprind.

Din prima zî am durmit în hodae cu ai lui. Noi în patu‘ di la vale, mumă-sa şi tat-su în patu‘ di la deal. Să mă ierţi Costică că-i mărturisăsc ceva ce nu să spune la nima. În fiecare sară după ce stângeam lamba, ne suiam în pat, şi eu mă aranjam să să ia de mine. Pe întuneric beznă, sub pătură râdicam cămeşa pân la ţâţe, să mă sâmtă cum ard, dar el… bleau! Am crezut că i-o fi ruşâne de ai lui că ne aud, că aşa a zâs naşu de el, …că-i ruşânos. După trei zâle l-am chemat cu mine prin pădure să adunăm surcele, că ne trebuiaş să aprindem focul. Îmi fierbea sângele ca mustul în butoi şi chibzuiam că acolo fin sânguri, unde nu ne vedea nima, îmi face şi el felul cum fac toţi bărbaii muerilor cân‘ se împreună. Mă gândeam că măcar în prima lună să-mi fie făcută plăcerea trupului, că apoi, el iar pleca la Giurgiu şi nu mai venea acasă până la Crăciun.

„Doamne! …cum o fi stat această femeia cu un asemenea bărbat?” se miră în sinea lui Costel,cum îl alintau fetele. El permanent era doritor de-o aventură erotică. Înainte de încorporare încercase s-o facă într-o seară cu Silvia, colega lui de şcoală, când se întorceau de la nedeie şi o conducea până acasă la ea. Se plăceau şi jucaseră împreună în horă. Luna încă nu răsărise, cerul era senin şi stelele scânteiau ca jăraticul. Liniştea nopii era spartă doar de un ciuhurez care se mai auzea cântând, undeva departe, şi ei nu se mai săturau de sărutat. Când au ajuns la marginea unui lan de porumbi unde el credea că şi ea o să vrea, timid,i-a propus domnişoarei să intre acolo, „că nu va spune la nimeni”, dar a fost refuzat „până vor pune pirostriile pe cap!” ceea ce eu n-aveam de gând să fac prea curând acest pas.

- Am mai stat aşa vro lună - a continuat să povestească naşa Cătălina - după care mi-am adunat oalele cu care venisăm, le-am pus la locul lor în lada de zăstre adusă de la ai mei şi i-am trimis vorbă lui Taica să vină cu căruţa, să mă ia acasă!

Pe drum şi acasă m-au certat de nu mai ştiam de mine; mă podidiseră lacrimile şi mă trăgeam de cozi să-mi rup părul din cap. Îmi zâceau, că „ce-o să zâcă lumea din sat; că cine o să mă mai ia de nevastă începută de altul; că au cheltuit o găleată de parale să-mi facă nunta!

Să le spun, la început mi-a fost ruşine, că doar erau părinţii mei, dar până la urmă mi-am luat inima în ghinţi şi le-am povestit tot. În hodae s-a făcut linişte de auzai musca zbârnăind, că acolo eram băgai. Afară ploia şi era un frig timpuriu ce-i dedea fiori. Cu o săptămână înainte bătuse şi Vântuşal Mare şi vremea se schimbase. După ce m-au ascultat, parcă-l văd pe betu‘ tata, cum s-a sculat de pe pat şi a şeşit în tindă . Muma, şădea pe laviţă, că o adusă- să de-afară şi era pusă lângă sobă, dusă pe gânduri

După un timp a venit cu o ulcea de la Joi Mari plină cu vin din care mai săreau năstrapii.

- „Mărie! i-a zâs mumii ca să fie atentă. Cătălină, mi-a zâs mie ca să-l ascult. Bine c-ai plecat de la scopitul ăla! Eu l-am văzut că-i spân dar am crezut că dacă vrea să se însoare şi-l are naş pe Răducan, îi bun şi de muiere! Auzâsăm eu că la ăi care nu-s buni de aşa ceva nu le creşte barbă şi rămân ca cocoşii fără creastă. Dacă-i âi de rudă, mănâncă de pomană boabele de pe bătătură şi găina cloceşte degeaba ouăle că din ele nu ies pui, că n-au sămânţă de la cocoş!

- Adusă mă-ta oala asta rasă cu vin, să bem în sănătatea ta mă fato! Să ştii că n-a rămas plasa fără băiei şi tu abia ai 17 ani! Şi i-a întins ulceaua mumii să bea ea întâi. El băuse bine în pimniţă, că se vedea mânjit cu roşu pe la gură.

- Văsile! a grăit muma privindu-l în ochi pe taica. Să nu cumva să-i mai zâci ceva fetii ăştia de-acu‘ încolo. E a noastă şi o să avem grijă să n-o bârfească satul. Gura lumii îi slobodă şi n-o astupă decât pământul!

- Cătălină! să nu fi tristă! Ne-or călca bătătura şi alţi peţitori mai ales cân‘ s-o auzî de ce ai plecat de la nevolnicul ăsta!”.

După două săptămâni, cred că n-au fost mai multe, ne-am trezât într-o sară că bătea cineva în poartă şi cânele lătra un om.

- Ia vezi Cătălină cine-i! mi-a zâs taica. El sta pe laviţă în cotu‘ sobii şi curăţa nişte drugi pentru boabe de măcinat, că nu mai aveam făină de mălai în nelei.

- Lasă Cătălină, că mă duc eu! a zâs muma. Trebuie să mă ţin şi la câne să nu sară pe om. Mie îmi ştie de frică şi când strâg o dată la el, fuge de mănâncă pământş şi intră su‘ pătul! Mi-a luat frica de când l-am bătut cu păleaţa, ţânut legat, cân‘ a rupt capu‘ gâscanului care s-a dus să-i ciugulească din mâncare.

După o vreme, muma s-a întors cu naşu Răducan care venise în sara aia până la noi. Parcă-l văd şi acu. Avea în mână un iepure, că era mare vânător şi pe vremea aia gemeaş pădurile de iepuri.

Taica s-a ridicat în picioare, şi-a scos căciula de pe cap şi i-a urat:

- Bine venişi pe la noi naşule! Ne ertaţi că ne găsâşi în neorânduială cu atâtea gloduri pe jos, dar s-a terminat făina şi mâne mă duc să macin boabele la moară.

- Să te duci la moara Trocanilor, că-i moară pe apă! Zăboveşti mai mult, dar iese făina bună, de mănânci turta şi mămăliga şi cu ochii. La moara lui Bobei care-i de foc, boabele se macină mai repede, dar făina iese prea încinsă şi se râncezeşte iute!

Cât au vorbit de moară, muma a adus un scaun de-al 'nalt, a pus pe el un opreg şi l-a poftit pe naşu să să aşăze.

- Mărie! … ia tu iepuru' ăsta, du-l afară undeva la răcoare şi după ce îl beleşte Vasile, să-l âi o zi în vin amestecat cu ceapă, morcovi, cimbru şi busuioc, opărite şi răcite. Carnea se dostoieşte şi o să fie mai gustoasă când îl frigi. Îl împeni cu căţăi de usturoi şi fărâmături de slănină şi după ce-l coci în sobă o să vezi cât îi de bun, că nu te mai saturi mâncând.

- Vasile! … când iei pielea de pe el, începi s-o tragi de la picioarele dinapoi către labele din faţă şi o scoţi întreagă ca pe flanel când te dezbraci. O sărezi, dup-o zi, o bagi pe o blană şi o ţâi după sobă până se usucă. apoi o întorci cu părul în afară şi o pui bine! S-o păstraţi ca pe ochii din cap! Când vă doare pe vrunul spinarea o băgaţi pe un brâu şi vă încingeţi cu ea pe locul ăla. În trei zile vă face ca nou!

În sara aia a stat naşu la noi până spre miezu' nopţii. Începuse cu epuru dar nu pentru asta venisă. După ce a mâncat boabe de porumb ferte, c-aveam ceaunul cu ele pus pe plită, a băut vin din cana pe care muma i-a umplut-o de vreo două-trei ori, apoi a început să vorbească despre Gheorghe şi ne-a zâs aşa:

- Mărie şi Vasile, venii acu' la voi să discutăm pe şndelete situaţia fetii ăştia, care nu-i deloc uşoară şi mi se rupe inima de ea. Acum ştiu de ce a plecat de la prăpăditul ăla de Gheorghe şi nu mai trebuie să vorbim despre asta.

- Costică mumă, noi stam şi-l ascultam încremeniţi că nu pricepeam unde vrea să ajungă. Ne-a spus că a vorbit cu el o sară întreagă, că dacă a ştiut că nu-i bun de muiere să-i facă copii de ce s-a mai însurat şi l-a mai pus şi pe el naş, ca să ajungă de râsul lumii; că eu până nu merg să bag divorţ nu mă mai pot mărita şi cheltuiala îi mare; şi „că nu face ocaua cât daraua!».

Cântasără cocoşii o dată când, uitându-să în oichii mei mi-a zâs:

- Fato! …ascultă-mă bine ce-ţi zâc. Aş a ţ-au hărăzit ursitoarele, ca tu să ai parte de un om neputincios! După ce i l-am judecat pe Gheorghe ca pe pravilă, i-am spus că tu te întorci la el numai dacă te lasă să faci copii cu cine îţi place ţie!

Ce crezi că i-a răspuns Gheorghe?

- Naşule, din partea mea e liberă să facă treaba asta cu cine îi place ei! Eu plec şi stau tot anul la stăpân, la Giurgiu. Vin pe acasă doar de Crăciun, de-a neamurile. Am vrut să mă însor ca să aibă cineva grijă de casă, că vezi bine că tuţu şi muma nu mai pot! Mâne, poimâne, o să moară şi până vin eu de acolo n-are nici cine să-i îngroape.

- E, acum tu ce ai de zâs? …m-a întrebat naşu şi pe mine şi apoi, după o scurtă cugetare, tot el a vorbit.

Nu-mi răspunde acum. Chibzuiţi bine toţi trei şi până la praznicul de Sfântul Ranghel la care de acum vă poftesc, să veniţi şi să-mi daţi răspunsul! Vine şi Gheorghe, că-l chem şi pe el, ca să fiţi fată-n faţă.

Aşa s-a terminat sara aia. După ce a plecat naşu' m-am pus iar pe plâns şi toată noaptea mi-am blăstămat soarta!

Până la Sfântul Ranghel ne-am tot sfătuit; cân' muma zâcea du-te, taica zâcea nu! Noroc că asta n-a ţinut decât vreo câteva zâle. Apoi, taica hotărât - eram sara la cină - a zâs şi el că muma a gândit bine. Din partea lor sunt liberă să fac orice, că nu-i ruşâne să ai copii cu cine vrei să-i polimeşti.

„Măria Stanchii lu' Bursuc a făcut fata cu jăndarul Căpeţ şi i-a mers bine şi nemăritată. Şi ce fată frumoasă avea!" a mai vorbit muma ca să mă încurajază.

*

…Soarele ajunsese la amiază şi vacile sătule se culcaseră la umbră, rumegând în voie iarba adunată în burţile pline. Cătălina da semne că îşi terminase povestea dar Costică n-a fost lămurit şi nici n-a întrebat-o: cum de a născut gemeni, care, zicea lumea, fiecare dintre ei semăna cu câte un bărbat din comună. Copilul Ion semăna cu Bundan iar Nicolae cu Tică al Sandii. Bundan şi-a asumat paternitatea şi l-a ajutat pe Ion să înveţe la o Şcoală de Arte şi Meserii. Nicolae a fost înfiat în alt sat.

- Costică mumă, nima nu stie ce - mărturisăsc acu'! Bundan, cân' venea în conced, că lucra la Bucureşti, trecea de multe ori pe la mine şi-mi spunea că, dacă-i fac un copil o să zâcă că-i al lui, că muere-sa îi starpă. Atunci cân' am rămas borţoasă el nu venisă acasă. În anul ăla trăcusă pe la mine, dar mai târzâu cu vreo lună. Eu cred că Ion este copilu' lu' naşu Răducan, dar să nu spui la nima treaba asta. Am vrut să mă spovedesc, să spun păcatu' popii, dar m-am răzgândit. Ion îi copil frumos şi dăştept ca naşu-su, dar fincă a zâs şi Bundan că-i al lui, aşa a rămas. Până acu' n-am vorbit cu nima despre asta.

*

…Când s-a întors la cazarmă, într-o scrisoare pe care a primit-o după câteva luni de la părini, a aflat că, naşii Gheorghe şi Cătălina muriseră la o săptămână unul după altul.

Da! …şi-a zis în sinea lui Costică. Omul când presimte moartea, ca să se elibereze de ceva apăsător pe suflet, simte şi nevoia de a se destăinui, aşa cum i-a făcut lui, naşă-sa Cătălina.

(Footnotes)

[1] **Familie de insecte din ordinul ortopterelor**

.

Mor bătrânii noştri, mor încet şi casele lor...
Foto: Duck D. Duck în zona Cloşani - Baia de Aramă

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Solidaritatea Puşcăriabililor

Alexandru Melian
FRANŢA

Cu ani în urmă, Adrian Năstase, - pe atunci preşedinte al PSD şi personalitate de prim rang a politicii româneşti – inaugura solidaritatea de partid şi gaşcă cu infractorii din propria gospodărie. Nu era vorba de acea trăsătură frumoasă de caracter de a te manifesta alături de cel în suferinţă, de cel nedreptăit şi abuzat, de cel devenit victimă a puterii nelegiuite. Era reacţia de complicitate a unora care ştiau că, - fiind din aceeaşi plămadă cu inculpatul – pot oricând să împărtăşească o soartă similară. Ceea ce, de altfel, s-a şi întâmplat, între alţii, chiar cu şeful partidului care purtase şi « *epoleţii* » de prim-ministru.

Practicată de atunci mai mereu, cu mai multă sau mai puţină neruşinare, cu mai mult sau mai puţin circ mediatic, această apucătură cunoaşte în ultima perioadă un adevărat spectacol demn de Oscarul caraghioşilor aşteptaţi de puşcării. Un personaj din categoria interlopilor politici cu gulere albe (care ascund rapănul mizeriilor de toate felurile) a ajuns, în sfârşit, să dea socoteală în faţa justiţiei pentru matrapazlâcurile sale, demult ştiute şi tot aşa de mult imunizate de solidaritatea complice a preaputernicilor zilei. Urmărind pledoaria în Parlament a lui Sebastian Ghiţă, acest personaj emblematic al mafiotismului românesc diseminat în sferele puterii, îi dai seama cât de pervertită le este gândirea politică, - dacă se poate vorbi de aşa ceva la politicienii noştri. Cu ce argumente a reuşit inocentul şi angelicul client al DNA sa-şi convingă 176 de camarazi întru deputăţie că el este atât de inocent încât nu merită să fie arestat, ca orice cetăţean al ţării într-o situaie similară ? După ce roagă, fără arogana-i obişnuită, să fie respinse « cererile *de reţinere şi arestare ale DNA* », pentru că se înscriu într-o « *practică abuzivă* » a justiţiei, domnul deputat se adresează instituţiei din care face parte cu rugămintea subînţeleasă de a se solidariza cu el şi de a-şi arăta muşchii atletici de legislatori, inclusiv faţă de cei investiţi şi chemaţi să aplice legea :

„Vă rog să arătaţi că Parlamentul României respinge metoda arestărilor ca mijloc de presiune asupra funcţionării democratice a statului», (…) Parlamentul României este supus unei presiuni uriaşe, folosindu-se toate mijloacele politice, mediatice şi juridice. Care este scopul presiunii? Instaurarea fricii prin hărţuire şi folosirea arestării ca instrument modern de tortură pentru a obţine noi denunţuri. Toată societatea românească pare paralizată de frică”.

Să analizăm puin acest mini-discurs, în descendenţa inconfundabilă Caţavencu –Brânzovenescu - Farfuridi. Deci arestarea, care este un act legal al justiţiei, devine mijloc de presiune asupra funcţionării democratice a statului, pentru că obiectul investigaţiei judiciare este Sebastian Ghiţă, întruchiparea democraţiei româneşti. Curat democraţie, **ar spune Pristanda, ducându-şi mâna la chipiu. Apoi, într-un viraj strategic, campionul democraţiei nu se mai referă la el însuşi. Cu altruismul său creştinesc, este îngrijorat de soarta Parlamentului care ar fi supus unei presiuni uriaşe, menite să instaureze frica. Cum ?!.. Citiţi textul de mai sus. Aşadar, justiţia română practică hăruirea (ce fel de hăruire nu se spune) şi arestarea ca instrumente moderne de** tortură. **Mai întâi, că oratorul, - nu prea tare la limba română, ca mulţi dintre politicieni – n-are proprietatea cuvintelor. Dacă nu ştie ce înseamnă** tortură, **pentru că n-a cunoscut puşcăriile comuniste, nici pe cele naziste, nici pe cele din Evului Mediu, ar fi putut consulta măcar un dicţionar , dacă documentarele istorice şi muzeele torturii i-au rămas necunoscute. Pe de altă parte, el ar trebui să răspundă nu numai pentru infracţiunile comise, ci şi pentru această încriminare a justiţiei. E de remarcat apoi, că pe linia strategiei cunoscute, el vrea să-şi solidarizeze nu doar Parlamentul, ci şi *toată societatea românească, paralizată de frică*. De frica cui ? A justiţiei ? Poate. Dar sigur de frica indivizilor de teapa lui Sebastian Ghiţă, care au acaparat puterea politică şi economică de peste 26 de ani şi care umilesc un întreg popor cu fărădelegile lor, cu neruşinarea transformată în blazon, cu aroganţa de parveniţi fără scrupule.**

Inculpatul penal nu răspunde la întrebarea simplă, logică şi de bun simţ : de ce este anchetat de procurori ? Ce are de spus despre cele 7 infracţiuni de care e acuzat ? Si el nu răspunde pentru că solidarii săi colegi de fotolii deputăeşti, n-au găsit de cuviinţă să pună asemenea întrebări. De ce ? Fie pentru că ei cunoşteau realitatea şi eventualele răspunsuri ar fi şifonat şi mai mult decizia

lor de solidaritate, fie pentru că, apărându-l pe Ghiţă, ei ştiau că se apără pe ei înşişi. Oratorul răspunde totuşi la două întrebări, puse retoric de el însuşi, în maniera modelelor sale caragialeşti :

„De ce mi se cere arestarea? Aceste lucruri se întâmplă pentru a mă forţa să devin denunţător. Pe cine credeţi că mi se sugerează de un an de zile să denunţ? Pe fostul premier Victor Ponta. De ce vor capul lui Ponta? Pentru că şi-a făcut datoria cu demnitate?»

Deci, inocentului parlamentar i se cere arestarea nu pentru infracţiunile comise, ci pentru a-l transforma în denunţător ?!...Si nu orice fel de denunător. Un denunţător de fost prim ministru căruia i se cere capul « pentru că şi-a făcut datoria cu demnitate » ?!... Ticăloasă justiie şi sărmane victime puşcăriabile, complet nevinovate, care sunt torturate de justiie pentru demnitatea lor, pentru patriotismul înflăcărat, pentru responsabilitatea lor dusă până la sacrificiu !... Cum să nu te solidarizezi cu ele şi să le aperi de hăruirea, de arestarea şi mai ales de tortura justiiei de Ev Mediu care pune o presiune atât de uriaşă pe sărmanul Parlament ?!...Prin urmare, aleşii neamului, prin majoritatea exprimată, s-au solidarizat cu victima Sebastian Ghiţă. Evident, în numele respectului pe care ei îl aşteaptă din partea poporului român, altfel cam ingrat cu aleşii lui !...(vezi articolul « Cenzură de parlamentar », semnat de Marian Sultănoiu în Gândul .info din 2/04/ 2016).

Solidaritatea puşcăriabililor cunoaşte însă şi o formă mai pitorească în neruşinarea ei. Frumoasa primăriţă a Craiovei,- ilustrând şi ea năravurile partidului din care face parte şi a conducătorilor acestuia – a fost încătuşata de DNA, dusă la mititica şi apoi arestată la domiciliu. Deşi ea se socoteşte, nu doar nevinovată, ci o neostoită făcătoare de bine. Drept pentru care, cu înelepciunea ei pseudo-creştinească, califică atât aciunea justiţiei cât şi propriul profil de nobleţe făptuitoare în formula aforistică , « Nici o faptă bună nu rămâne nepedepsită » .Ei, bine, cine se solidarizează cu noua « victimă » a justiţiei, exprimându-şi indignarea descătuşată (la propriu, nu la figurat) ?!...O altă frumoasă,… Elena Udrea. Că e mult mai bogată în dosare penale, (şi nu numai), că trecutul ei politic şi uman e plin de mizerii iar viitorul înnegurat şi imprevizibil, nu reprezintă suficient temei pentru a-i crăpa obrazul de ruşine. Această parvenită politic , prin nurii ei irezistibili şi tupeul dezarmant, îmbracă acum vestmântul unei măicue de mănăstire, care dă leciţi de morală, apoi se erijează într-un fel de Zeus care fulgeră « maşinăria fricii » manevrată de justiţie şi pe puternicii zilei care-şi asigură doar pentru ei demnitatea şi prezumţia de nevinovăţie . Ceea ce în mintea câlţoasă a doamnei Udrea pare un fel de mâzgă a uitării e faptul că ea nu-şi mai aminteşte că a ajuns la închisoare direct de pe piedestalul puterii, aşa cum se va întâmpla probabil si cu Sebastian Ghiţă sau Olguţa Vasilescu şi cum s-a întâmplat cu atâţia dintre parlamentarii şi miniştrii ajunşi după gratii de la înălţimea puterii prin care se credeau invulnerabili.

Intr-un final apoteotic al interveniţei sale, fosta candidată la fotoliul prezidenial, îşi etalează, cu mândrie haiducească, curajul de a merge acolo unde de fapt îi este locul :

« Mă voi duce la Arestul Central, acolo de unde mă scoteau încătuşată acum un an, pentru a dovedi că există curaj şi solidaritate în societate. Nu contează culoarea politică, ci nevoia unei societăţi normale, fără de care România nu poate avea viitor”

Intr-adevăr, nevoia unei societăţi normale este un imperativ. Dar nu cei care au cultivat anormalitatea, care au morbidizat istoria ultimilor 26 de ani sunt în stare şi pot pretinde s-o facă. România nu poate avea viitor cu specimene ca Elena Udrea şi cei de teapa ei. Sau ca fostul preşedinte care şi-a inventat partid cu scopul de a face cu o jucărie politică ceea ce n-a făcut timp de un deceniu cu biata corabie românească ajunsă pe mâinile sale de matroz cu epoleţi.

De altfel, nu e deloc de mirare că în clanul solidarizaţilor a apărut şi fostul preşedinte. Mai ales că Udrea fără Băsescu e ca o caricatură fără model. Milos la « mâna de femeie » adusă de la Craiova, critic faţa de prestaţia lui Sebastian Ghiţă dar solidar cu Parlamentul, supus unei *demolări sistematice*, domnul căpitan de partid surprinde nu atât prin solidarizare, cât printr-o mărturisire auto-critică… O adevărată noutate pentru cineva care totdeauna a socotit că doar el are dreptate în timp ce eroarea şi vina aparin doar celorlalţi.. Auto-critica sa este însă revelatoare pentru această figură de tristă aducere aminte a politicii româneşti de după Revoluţie. El e mândru că a întărit justiţia în cei 10 ani de mandat, dar socoteşte că a greşit pentru că nu a prea vorbit despre respectarea drepturilor omului. Cu şmecheria lui dintotdeauna, fostul şi actualul vrea să-l credem c-a greşit, când de fapt opţiunea lui a fost un calcul : justiţia trebuia să fie puternică atâta timp cât Preşedintele avea imunitate, dar acum, ca ex-preşedinte, dezbrăcat de vestonul elegant al imunităţii şi pasibil de costumul în dungi, drepturile omului trebuie să fie pe primul plan…

In faţa acestei epidemii de solidaritate toxică a puşcăriabililor, singurul remediu rămâne solidaritatea sănătoasă a celor mulţi şi cinstiţi, fortificată de o justiţie dreaptă şi intolerabilă în faţa răului, promptă în decizii şi curată în interiorul său.

Alexandru MELIAN
Dr în filologie

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/04/alexandru-melian-solidaritatea.html

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

România cum era odată:

Pe urmele unui articol de ziar

O mare surpriză pentru revista „Sămănătorul”: a sosit la redacţie un articol de ziar din anii 1964-1965 care a apărut în presa regiunii Oltenia. O dovadă că românii ţin la istoria lor, la amintirile lor iar în condiţiile actuale când nişte miniştri incompetenţi vor să ne scoată istoria din şcoală, un astfel de articol este un semn clar că poporul nostru, atât de încercat sub vremurile imperiilor străine sau al socialismului sovietic impus cu forţa, ştie să-şi păstreze identitatea, cutumele proprii şi patrimoniul cultural. Revistele independente, fără partizanat politic sau cazon, fără teme impuse de firme străine neamului nostru, abia aşteaptă un semn de românism, oricare ar fi acesta.

Un semn banal este şi această tăietură de ziar, îngălbenită şi ruptă un pic, care nu e nici monedă dacică şi nici un alt artefact valoros. Este un colţ de hârtie păstrat cu grijă ca să se citească peste ani despre fapta unor turişti tineri în faţa unui caz de incendiu. Acei tineri nu puteau să sune la 112 ca astăzi şi nici n-aveau un telefon mobil să ia nişte instantanee pentru „feisbuc”. Când au văzut că nişte oameni şi bunuri materiale erau în pericol, ei au lăsat rucsacul jos şi au sărit în ajutor.

Povestea lor e cât se poate de simplă şi de educativă. Iat-o:

TINERI INIMOŞI

Recent, la secţia de fabricaţie a pîinii din Tismana-Oltenia, s-a produs un scurt circuit şi în pod a izbucnit un incendiu puternic. Flăcările ameninţau să cuprindă magazia de mărfuri a cooperativei de consum, clădirile unităţii de industrializare a lemnului din comună. Muncitorii forestieri Mihai Silvilescu, Ioan Dumitrescu şi Victor Ciochină au sărit cei dintîi în ajutorul lucrătorilor brutari. Focul. întreţinut de vînt, întindea. Erau necesare mai multe forţe. Întîmplător se aflau în comună mai mulţi studenţi de la Institutul de mine din Petroşeni, veniţi într-o excursie pe valea Tismanei. N-a fost nevoie să-i îndemne nimeni ca să intervină pentru localizarea şi stingerea incendiului. Prin negura fumului, înfruntînd dogoarea flăcărilor, tinerii Octavian Codreanu, Grigore Orlenski, Ion Pop, studenţi în anul IV, şi asistentul Tiberiu Iliaş au acţionat rapid. Flăcările au fost potolite şi incendiul stins. Apoi, timp de cîteva ore, studenţii au cărat mărfurile pe care tot ei le evacuaseră din magazia cooperativei, pentru a nu fi cuprinse de foc.

Despre fapta acestor tineri minunaţi se vorbeşte în comuna noastră cu multă recunoştinţă.

Victor FRATUTU
profesor

Vila naţionalizată C. Chiricescu în vremea când clădirea aparţinea Cooperativei de Consum Tismana

Articolul consemnează succint numele tinerilor turişti, faptul că sunt studenţi, dar nu spune nimic despre localitatea de unde veneau. Şi nici n-avea de ce ! Câte asemenea fapte nu s-au petrecut şi se mai petrec în anonimat în România? Copii salvaţi de la înec, bătrâni scoşi dintr-o casă în flăcări, tineri care deszăpezesc casele unor săteni. Români normali, de bun simţ, de care te ţii degeaba după ei ca reporter TV, pentru că nu-ţi raspund. Anonimul acela deszăpezise vreo cinci case ale unor ţărânci bătrâne ce abia se ţineau pe picioare şi mai ramăseseră destule în capul celalalt al satului. Dar reporterii, grămadă după el. Uite de aia nu răspunde anonimul tinereilor cu camere video, ca să puneţi şi voi mâna pe lopată! E mare diferenţa între acel localnic şi tinerii reporteri care vin anume în satele calamitate să facă reportaj. Dau şi ei două-trei lopeţi, fac „selfiuri„ şi filmări iar seara îşi dau imaginile şi videoclipul pe post de mari salvatori.Tinerii din Tismana de acum 50 de ani n-aveau obiceiurile astea autolaudative, săreau în ajutor acolo unde era nevoie. Au consemnat însă fapta pentru că o făcuseră nişte străini. Dar şi pentru că şi ei ar fi procedat la fel într-o altă localitate. Acum 50 de ani, Torel (Victor) Fratuţu, autorul articolului, Lica, fratele lui, Ionel Fratuţu, Ionel (Jean) Slivilescu, Gelu Muciuciora, Fănel Jerca erau pompierii voluntari din centrul satului Tismana, fără să fie cu numele într-o formaţie comunitară de urgenţe. Luase pădurea din Tismeniţa foc de la scânteile de la locomotivă, s-au dus şi ei voluntari alături de muncitorii forestieri. S-a revărsat Tismana, au făcut şanţuri de scurgere.

Era nevoie de activitate culturală în sat, îşi organizau singuri formaţii de dansuri, de teatru, de brigada artistică.

Articolul „TINERI INIMOŞI” a fost găsit, printre vrafurile de cărţi ale unei biblioteci personale, la circa o jumătate de secol de la apariţia lui, de către unul din tinerii nominalizaţi pentru fapta lor bună de pe Valea Tismanei. E vorba de asistentul de atunci, Tiberiu Iliaş, care stinsese focul de la brutăria CFF-ului împreună cu studenţii săi de la facultăţile din Petroşani.Înfiinţarea Institutului Cărbunelui la Petroşani în anul 1948, va reprezenta un moment important pentru existenţa social-economică şi culturală a Văii Jiului, tânărul Iliaş devenind unul din oamenii de marcă ai Universităţii din Petroşani.

Astăzi, acest „tânăr inimos” are un titlu cu care puţini se pot mândri în Petroşani. Prof. univ. dr. ing. Dr. H.C. Nicolae Tiberiu ILIAŞ, - Universitatea din Petroşani, Membru al Academiei Oamenilor de ştiinţă, este astăzi un Doctor Honoris Cauza care a făcut multe fapte bune în viaţa dânsului şi care a trecut recent de 80 de ani. Toate realizările personale le puteţi citi aici:

http://www.agir.ro/univers-ingineresc/numar-16-2015/prof-univ-dr-ing-nicolae-ilias-la-80-de-ani_4957.html Academicianul Nicolae Tiberiu Iliaş a trimis tăietura de ziar unui alt (fost) tânăr de la Tismana care a avut şi el în viaţă o carieră strălucită. E vorba de prof. univ. dr. ec. UNGUREANU MIHAI ARISTOTEL – conducător de doctorat la universitatea din Sibiu dar deplasânu-se uneori şi la şcoala Doctorală a Universităţii din Petroşani.

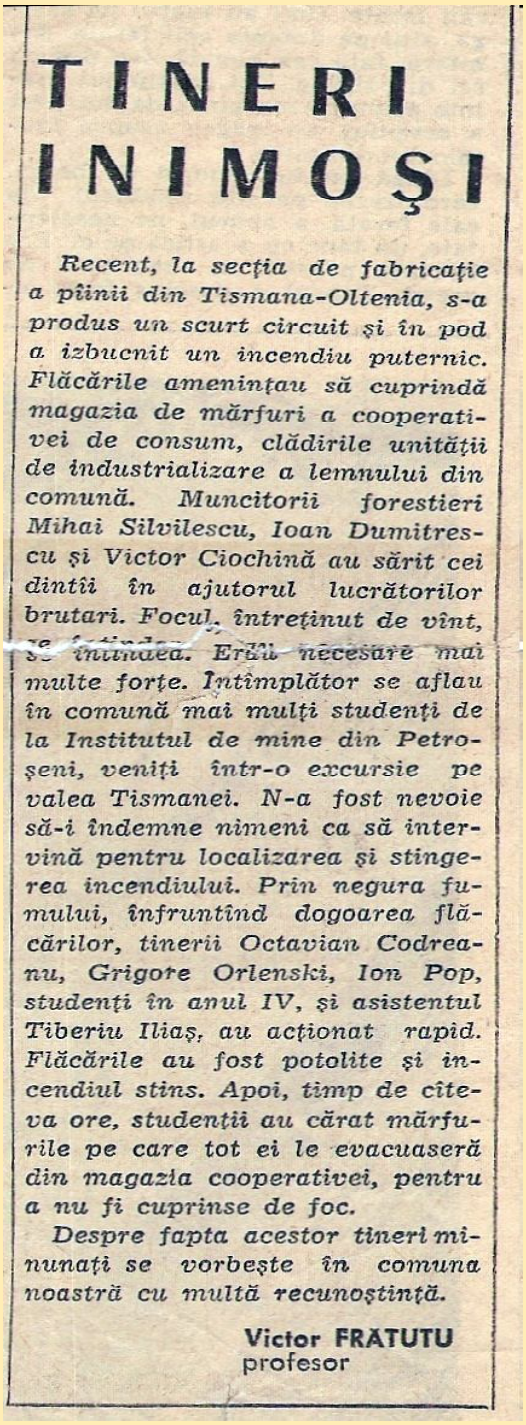

TINERI INIMOŞI

Recent, la secţia de fabricaţie a pînii din Tismana-Oltenia, s-a produs un scurt circuit şi în pod a izbucnit un incendiu puternic. Flăcările ameninţau să cuprindă magazia de mărfuri a cooperativei de consum, clădirile unităţii de industrializare a lemnului din comună. Muncitorii forestieri Mihai Silvilescu, Ioan Dumitrescu şi Victor Ciochină au sărit cei dintîi în ajutorul lucrătorilor brutari. Focul, întreţinut de vînt, se întindea. Erau necesare mai multe forţe. Întîmplător se aflau în comună mai mulţi studenţi de la Institutul de mine din Petroşeni, veniţi într-o excursie pe valea Tismanei. N-a fost nevoie să-i îndemne nimeni ca să intervină pentru localizarea şi stingerea incendiului. Prin negura fumului, înfruntînd dogoarea flăcărilor, tinerii Octavian Codreanu, Grigore Orlenski, Ion Pop, studenţi în anul IV, şi asistentul Tiberiu Iliaş, au acţionat rapid. Flăcările au fost potolite şi incendiul stins. Apoi, timp de cîteva ore, studenţii au cărat mărfurile pe care tot ei le evacuaseră din magazia cooperativei, pentru a nu fi cuprinse de foc.

Despre fapta acestor tineri minunaţi se vorbeşte în comuna noastră cu multă recunoştinţă.

Victor FRATUTU
profesor

Acad. Nicolae Tiberiu Iliaş

Care a considerat necesar să-mi trimită prin e-mail: *„Nicu, uite un eveniment din 1965, trăit de dl academician, Tiberiu Iliaş, prietenul nostru, în Tismana. Era asistent pe vremea aceea. Bebe.*”

Aceasta este istoria acestui articol intitulat „Pe urmele unui articol de ziar” ce comportă reflecţiile de la început. Românii sunt dornici să-şi păstreze identitatea, cutumele proprii, patrimoniul cultural şi mai ales amintirile. Pentru că ele aduc în realitate lucruri care sunt pe cale a se pierde. Vorbeşti despre o întâmplare şi dezvălui datorită ei istoria Tismanei. Acest articol ne dă prilejul să-l asociem altor donaţii de patrimoniu vizual. Acum câţiva ani, ing. Marcel Duicu mi-a înmânat un pachet de fotografii, spunându-mi când am vrut să i le dau înapoi după ce le-am scanat: „ –

Mai am acasă, poate or folosi la revistă sau în vreo monografie” Iar gestul nu a fost singular.

Aşa am reuşit sa strângem o adevărată colecţie a patrimoniului vizual al Tismanei iar nenumărate fotografii din Monografia oraşului Tismana, vol. I şi din revista „Sămănătorul” se regăsesc în paginile acestora datorită multor donatori: Anca Popescu, Crişan Radulescu, Savu Stanciu, Lupu Mihaela, Gelu Istudor, Dorin Chilea, Matică Şerbu, Bebe Popescu (fotbalistul), Laurenţiu Neamţu,

Dr. ec. Mihai Aristotel Ungureanu

Bebe Ungureanu, Florin Văideianu, Vali Croitoru, dna Ecobici, doamnele Rica şi Angela Popescu, Cristi Cătăroiu, Mihaiţă Popescu, Telu Jerca, Dumitru Vladuţ şi chiar din California USA, dna Anci Dan, o graficiană de talent.

Priviţi din această colecţie fotografia brutăriei CFF, despre care se face vorbire în articolul trimis de dl academician Iliaş, ca să aflăm câtă istorie ascunde aceasta. A fost casa (vila) naţionalizată a lui C. Chiricescu, apoi brutărie. Preluată mai târziu de Cooperativa de Consum Tismana pentru a face un restaurant cu terasă în faţa şi în curtea nordică. Adăpostea magazii de materiale ale forestierilor şi ale cooperativei Tismana.

Când, postdecembrist, aceasta n-a mai existat, s-a instalat formaţia de pompieri de astăzi.

În fotografia de jos prof. Costel Popescu cu MZ-ul lui negru, cu numere care ne reamintesc că Tismana făcea parte din Regiunea Oltenia. Mai în spate vedem prima motoretă românească facută la Braşov, motoreta „Carpaţi" poreclită „Capra" ce nu avea nevoie de numere de înmatriculare. Mai vedem în imaginea de la început autocamionul de mic tonaj "Carpaţi" din care s-a modernizat camionul "Bucegi", iar spre mănăstire urcă primul model de camion românesc „Steagul Roşu" construit imediat după al doilea război mondial. Iată câtă istorie se ascunde într-o bucată de ziar şi în două fotografii vechi. Invităm cititorii noştri sa ne scrie sau să ne trimită fotografii vechi pentru că acestea păstreaza în ele istoria Tismanei şi chiar a ţării.

Tinerii de astăzi încep să simtă această nevoie. Din Gornoviţa ne scrie strănepotul rapsodului popular Tian Manoniu, Cătălin Trăiloniu, promiţând să ne trimită pentru vol. II al monografiei Tismana, puţinele documente şi fotografii care se mai pastrează despre nea Tian rapsodul. Luaţi acest tânar ca exemplu şi să participăm cu toţii la un astfel de act de conştiinţă civică care se numeşte conservarea şi reabilitarea patrimoniului nostru material individual sau colectiv.

Nicu N. Tomoniu, Tismana, 23 martie 2016

Prof. Costel Popescu în timpul când în Vila C. Chiricescu funcţiona brutăria CFF Tismana. Stânga-sus, vagonul cu pâine

Citiţi **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2016/03/nicu-n-tomoniu-pe-urmele-unui-articol.html

Premiile UZPR 2015

Jurnalismul de ţinută, în prim-plan

Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România a premiat cele mai prestigioase creaţii publicistice din toate domeniile – presă scrisă, audiovizuală, carte de gen – în cadrul unei manifestări de înaltă ţinută, patronată de preşedintele UZPR, Doru Dinu Glăvan. Împreună cu secretarul general al Uniunii, Benone Neagoe au prezentat în stil profesionist, competent şi atractiv, întregul eveniment. Benone Neagoe a fost şi cel care a făcut laudatio pentru fiecare premiant.

Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România a stimulat creaţia jurnalistică şi în anul 2015, în cadrul unei competiţii profesionale intitulate „România – Oameni şi idei", adresată membrilor ei, jurnalişti din presa scrisă şi on-line, din radio şi televiziune. Concursul a stârnit un larg interes, reunind un mare număr de articole, eseuri, cărţi de jurnalism şi de specialitate, emisiuni de radio şi producţii de televiziune, realizate în anul anterior. Toate au vădit calitatea de excelente produse mediatice, accentuând reperele principale ale competiţiei: autoritate profesională, promovare a răspunderii sociale a jurnalismului, probitate, ţinută intelectuală. Au apărut şi au fost evidenţiate nume noi de jurnalişti, realizatori, scenarişti şi regizori, producţiile lor bucurându-se de recunoaştere.

Profesionişti în domeniul mass-media au selectat producţiile jurnalistice, stabilind ierarhiile, iar remarcabile personalităţi ale jurnalismului au alcătuit un juriu care a girat pemiile anului 2015: prof. univ. dr. acad. Teodor Damian (New York), prof. acad. Victor Crăciun şi prof. univ. dr. Mihail Diaconescu. Au fost acordate distincţii şi cadouri unui număr de 33 de jurnalişti din Iaşi, Tg. Mureş, Cluj, Sibiu, Târgovişte, Piteşti, Râmnicu Vâlcea, Bistriţa, Oradea, Târgu Jiu, Chişinău, Bucureşti, de la studiouri de radio şi televiziune din România, Austria, Canada şi Suedia.

Marele Premiu – Carol Roman – volumul „În balansul vremurilor»

Carte de publicistică

Premiul I – Rodica Lăzărescu, volumul de convorbiri „La ora confesiunilor"

Premiul II – Victor Ştir, volumul de eseuri „Riscul rostirii şi tăcerii"

Premiul III – Mihai Suciu, volumul de interviuri „Obligaţi timpului lor"

Premiul de Excelenţă – Lazăr Lădariu, volumul „Veghe"

Premiul Tezaur – George Coandă, volumul „Vechi coduri ale românilor"

Premiul Revistei UZPR – Valentin Marica, volumul „Iarba Golgotei»

Premiul Special al Juriului – Maria Vesa Aursulesei, volumul „ Foşnetul şi Tăcerea"

Premiul Opera Prima – Raluca Daria Diaconiuc, volumul „Fonoteca excelenţei"

Premiul Eveniment – Mihai Grăjdeanu, volumul de benzi desenate „Tata Moşu"

Presa scrisă

Premiul I – Galina Martea, articolul „O realitate istorică: Reîntregirea neamului românesc"

Premiul II – Florin Ţene, eseuri jurnalistice

Premiul III – Agnes Maria Orban, ciclul de documentare „Celebrităţi din România"

Premiul de Excelenţă – Cristina Nichituş Roncea, proiectul fotografic „Alăptarea e iubire"

Doru Dinu Glăvan

În mijloc, marele premiu Carol Roman

Sala pentru premiere

Premiul de Excelenţă – Corina Mădălina Diaconu, foto-reportajul „Alexandru Gheorghe Ilinca şi opincile dacice”

Premiul de Excelenţă – Daniela Gîfu, interviul „O viaţă de luptă, suferinţă şi speranţă”

Presa online

Premiul I – Silvia Constantinescu, editarea în Suedia a publicaţiei „Curierul Românesc»

Premiul II – Nicolae Tomoniu, editarea publicaţiei „Sămănătorul” (Tismana)

Premiul III – Petre Cichirdan, editarea revistelor culturale ale Râmnicului

Premiul Special al Juriului – Elisabeta Iosif, editarea revistei „Cetatea lui Bucur»

Producţii radiofonice

Premiul I – Robina Cornaciu, reportajul „Badila, satul cu un singur locuitor»

Premiul II – Ion Vulcan, reportajul „Cântece şi poveşti auzite în Muzeul ASTRA”

Premiul III – Valentin Ţigău, reportajul „Love Story pe frontul de Vest”

Premiul de Excelenţă – Simona Nicoleta Lazăr, promovarea satului românesc

Producţii tv

Premiul I – Daniel Roxin, scurt-metrajul „Enigma Coloanei Infinitului»

Premiul II – Daniela Apostoaie, documentarul „Destine – Copil pe muche de bisturiu»

Premiul III – Cristina Munteanu, interviu cu acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici

Premiul Special al Juriului – Larisa Avram, Luiza Fulea şi Bogdan Ghiţulescu, emisiunea „Printre români”

Premiul Gaudeamus – Mircea Mitrofan, reportajul „Un pod de 120 de ani»

Premiul „Geo Bogza» – Dan Mireanu, Marius Gheorghe, Iosif Sas, reportaj „Eminescu»

O Uniune cu o nouă viziune

Uniunea Ziariştilor Profesionişti a intrat într-o nouă etapă, cea a întineririi rândurilor sale şi a unei proiecţii reîmprospătate asupra legăturii jurnalismului profesionist, reprezentat de Uniune, cu ţara şi cu lumea. În numele acestor deziderate, UZPR a iniţiat o serie de manifestări care au fost puse în lumină cu prilejul festivităţii acordării Premiilor pe anul 2015. Este vorba în primul rând despre proiectul de excepţie intitulat „Eminescu jurnalistul”, o serie de serate care au devenit tradiţie, manifestări de calibru, „comunicări din spiritualitatea eminesciană, teme pe care Eminescu le-a lăsat spre dezbatere generaţiilor care vor veni”, după cum a punctat Doru Dinu Glăvan, preşedinte al UZPR. Totodată, Premiile „Eminescu ziaristul” se conferă în fiecare an în data de 28 iunie, onorându-i pe cei care care studiază activitatea jurnalistică a marelui poet român, în sprijinul ideii că jurnalismul este un domeniu al creaţiei.

UZPR editează, de asemeni, revista lunară „Cronica timpului”, ajunsă la nr. XIV, prin contribuţia membrilor Uniunii. Este o publicaţie de cultură şi educaţie civică, promovând performanţa jurnalistică, într-un format deosebit. La rândul ei, revista „UZP”, nou apărută, este un proiect de anvergură, o platformă de dezbatere deschisă tuturor ziariştilor de vocaţie, care expun întreaga problematică a jurnalismului contemporan, intern şi extern, reperele profesionale şi de utilitate publică ale profesiei, într-o prezentare grafică de excepţie.

Gala Premiilor UZPR 2015 s-a bucurat de prezenţa printre invitaţi a numeroase personalităţi din presă, cultură şi mediul academic, fiind un eveniment de anvergură, pe larg reflectat în mass-media.

Carol Roman (revista „Balcanii şi Europa”): „În anii 50, când am intrat la «Scînteia tineretului», eram cel mai tânăr ziarist din breaslă. Astăzi sunt denumit «decanul de vârstă» al presei româneşti. Voi continua să promovez şi să susţin, aşa cum am făcut în toţi aceşti ani, acurateţea şi limpezimea limbii române în presă”.

Simona Nicoleta Lazăr („Antena satelor”): „Dedic acest Premiu colegilor mei, împreună cu care vom face paşi frumoşi în viitor”.

Valentin Ţigău („Radio România”) – „Sotocim, cercetăm, aducem la lumină adevăruri, căutăm valori. Munca noastră constă în a-i face pe veterani să vorbească, în numele istoriei”.

Bogdan Ghiţulescu („TVR”) – „Avem nevoie de o Uniune a Ziariştilor puternică, cu voce autoritară, care să ne ţină uniţi”

Cristina Munteanu („Antena 1” Piteşti) – „Avem relevanţă în comunitate, care este foarte preocupată de cultură, educaţie şi valoare”.

Roxana Istudor

Foto: Mădălina Corina Diaconu

Notă. ***În afară de câştigătorul Marelui Premiu, Carol Roman, s-au subliniat premianii publicaiei „Sămănătorul”, Al Florin Ţene şi Nicolae N. Tomoniu.***

Premiul publicaiei „Sămănătorul” a fost înmânat redactorului nostru dr. George Anca din Bucureşti, care a inut un discurs plin de savoare.

Sursa: http://uzp.org.ro/premiile-uzpr-2015-jurnalismul-de-tinuta-in-prim-plan/

Olteanul Florentin Smarandache la capătul Pământului

Expediţie în Antarctica. Lecţie de viaţă. Recenzie, de Mirela Teodorescu

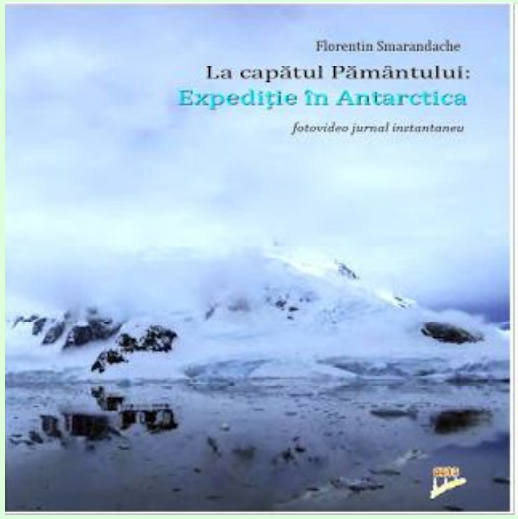

„Aceasta-i excursia vieţii mele! Cea mai îndrăzneaţă şi cea mai costisitoare. În căutare de aventuri la sfârşitul lumii!”

Florentin Smarandache este un savant în domeniul ştiinţelor, publicist (în toate formele jurnalismului) şi un mare iubitor de necunoscut. Acest tărâm al necunoscutului îl provoacă la cercetare, la elucidarea enigmelor, a incertitudinilor, neclarităţilor, de aici a decurs şi teoria sa neutrosofică, teoria neutralităţilor.

Florentin Smarandache este profesor la Universitatea New Mexico din SUA şi nu unul obişnuit, ci unul care a făcut înconjurul lumii de mai multe ori, prezentând lucrările sale ştiinţifice la conferinţe, observând şi vizitând cele mai năstruşnice locuri de pe planetă, inspirându-l în munca sa de cercetare, alimentând dorinţa sa de cunoaştere, reuşind să născocească teorii noi, aplicabile în toate domeniile ştiinţifice şi socio-umane.

Autorul nu este la primul volum de foto-jurnalism, chiar are experienţă în acest domeniu, activitate pe care o face cu mare naturaleţe şi prospeţime de o subtilitate remarcabilă, ieşind la iveală în acest fel matematicianul care analizează în detaliu toate aspectele, toate valorile, indicatorii, parametrii ce concură la un fenomen, aspect, eveniment, la tot ce-i apare în fata ochilor. Lucrarea te transpune în fata realităţii, ca şi cum ai fi acolo, nimic nu este virtual.

Oameni în pustiul îngheţat

După ce citeşti, şi te trezeşti din reverie, îţi doreşti să ajungi acolo, să vezi cu ochii tăi, să te convingi.

În mintea profesorului Smarandache, nu cred să existe vreun „De ce?” fără răspuns, mentalul sau ciclează pană când se dă soluţia finală general valabilă.

Structura volumului este de carte ştiinţifică, date tehnice iniţiale alimentate din bibliografia existentă, precum documentarea locurilor ce vor fi explorate, istoric, geografic, sociologic, aşteptări şi emoţii trăite în momentele dinaintea plecării corectate şi susţinute de pragmatismul trăit clipă de clipă. Capitolele sunt minuţios elaborate, ele fiind redactate fie în avion, fie pe o bancă în aşteptarea unei etape din evenimentul în derulare, fie pe vapor, fie în barcă, fie în mijlocul faunei şi florei arctice pentru a nu pierde niciun detaliu din călătorie.

Istoricul expediţiilor în Antarctica de-a lungul timpului, în mod sigur l-a făcut pe autor să empatizeze cu toţi cei care au văzut o nouă lume, să-şi pună întrebări şi să caute răspunsuri. În mileniul III, tehnologia oferă mult mai uşor şi repede răspunsuri şi explicaţii. Toate acestea ne sunt oferite cu multă generozitate în volum, nimic nu este lăsat în incertitudine, cititorul găsind informaţii din domeniul istoriei, geografiei, biologiei, biosferei, ecologiei, sociologiei, legislaţiei, astronomiei, matematicilor, supravieţuirii... dar şi tonul familiar de un simt al umorului de neegalat.

Încălzirea globală

Pe plaja îngheţată

Jurnalul oferă o cantitate impresionantă de informaţii din toate domeniile, imaginea globală a locului generându-se precum într-o hologramă, ajutată şi susţinută de numeroasele imagini foto şi video.

Evoluţia, istoria locurilor, poveştile dramatice sau fericite ale temerarilor cercetători de-a lungul anilor, prezentate cu lux de amănunte, te determină să crezi, să concluzionezi că locurile sunt destul de prietenoase în ciuda condiţiilor climaterice extreme şi te îndeamnă să faci la rândul tău aceasta încercare, această aventură: „e straniu peisajul, cum m-am obişnuit deja, iar temperatura de +2°C, deci nu aşa frig cum mă aşteptam”.

Din avion, pe vapor

Avem plăcerea sa constatăm că nu există graniţe şi limite pentru cei ce doresc să-şi caute drumul în viaţă, realizarea sau chiar aventura, astfel autorul, cu mândrie ne spune ca în aceste locuri există o sinergie a oamenilor de pe tot globul, de pe toate continentele, românii fiind şi ei integraţi. Aflăm că şcoala românească de navigare este reprezentată de comandantul secund, iar ingineria navală de inginerul şef, România, deşi o naţie mică, are reprezentare şi este recunoscută calitativ şi în cele mai neaşteptate locuri.

Sunt multe informaţii pe care le dobândim din cărţi, din filme, documentare ştiinţifice. Când ajungem în teren constatăm că ceea ce ştim din teorie, diferă de ceea ce vezi cu ochii tăi, de ceea ce trăieşti tu personal, de ceea ce atingi. Iată ce afirmă autorul: „Cum se căznesc micuţii pinguini, sărind de pe un sloi de gheaţă pe altul… Parcă ar fi nişte boboci anemici de raţă. Cum îşi fac vânt în apă şi se-aruncă pe ţărm, ca nişte misile de pluş! … Cum se deplasează pinguinii… cu aripioarele întinse, ca nişte avioane! La televizor pinguinii arătau înalţi, solizi. Dar în realitate ei abia ajung până la genunchi”.

Din vapor pe sănii

Când pe sănii când pe jos

Explicaţiile nu se opresc numai la cele istorice, geografice, sociale, economice ele sunt şi medicale, cel ce ajunge sa călătorească în locuri cu astfel de temperaturi scăzute trebuie sa ştie mecanismele de acţiune, de apărare şi conservare ale corpului uman: „Animalele se adaptează: picioare mici; secretă anti-freeze (pentru a nu îngheţa); colorare neagră (pentru a atrage căldura). Auto-reglare a temperaturii corpului. Temperatura picioarelor păsărilor este de zero grade Celsius, deci nu au probleme înotând pe apă rece. Endotermic (mamifere şi păsări): cu sânge cald. Ectotermic: cu sânge rece, temperatura corpului este la fel ca aceea a mediului unde trăiesc. Rete Mirabile = sistem de shimb de căldură… Homo Sapiens s-a adaptat la mediul arctic: eschimoşii sunt scunzi, cu piele închisă la culoare (pentru a primi căldură), au forme rotunde (cu grăsime ţinând de cald)… Oamenii au nevoie de temperatură internă constantă. La îngheţ, circulaţia sângelui încetineşte hipotermia. Hipotalamus-ul controlează temperatura noastră. Mitocondriile sunt organite celulare ce transformă energia”.

Pinguini

Autorul foloseşte în jurnal prezentarea ştiinţifică a datelor şi informaţiilor, precum într-o demonstraţie matematică: „Lanţurile biologice se

Stânca pinguinilor

autoreglează. Natura tinde spre echilibru. **Când o specie (S) se reduce ca număr, specia prădătorilor (P) de asemenea scade, fiindcă hrana lor scade. Dar, după o perioadă, deoarece P scade, S creşte (fiindcă are un număr mai mic de prădători).** Această autoreglare se întâmplă continuu", sau poate apărea ca-n tratatele ştiinţifice : „Aisbergurile pot fi negre (când au roci în ele), sau verzi (când conţin alge), albe, sau albastre. Apa mării, fiind sărată, îngheaţă la -1,9°C", ori în context filozofico–meditativ şi atunci cititorul este antrenat într-un joc al minţii, atras în suspans, în incertitudine: „Înaintăm spre imposibil. Care este limita dintre Posibil şi Imposibil? Precum în paradoxurile sorite, sau mai clar în logica neutrosofică, aveam de-a face cu o triadă: zona posibilă, zona imposibilă şi zona nedeterminată (neclară) care este şi posibilă şi imposibilă".

Este clar că omenirea este la răscruce în multe privinţe, în acest sens se caută soluţii pe cât mai multe căi şi metode care să ducă la rezolvarea problemelor, precum încălzirea globală, noi resurse materiale şi energetice. Toate statele lumii sunt antrenate în astfel de programe şi oamenii de ştiinţă sunt încurajaţi să observe, să cerceteze fenomenele la faţa locului, să vină cu proiecte aplicabile. Antarctica este un loc protejat, toate statele lumii au deschidere către cercetare ştiinţifică în mod organizat: „Vapoarele, care vor să viziteze Antarctica, trebuie să obţină aprobare de la autorităţile antarctice din ţara lor", se practică instruirea vizitatorilor în mod politicos şi elegant: **„Nu lăsaţi nimic, decât urme de paşi. Nu luaţi nimic, decât memorii".**

În cazul nerespectării regulilor de comportament în „natură", primim şi un feedback informativ al efectelor din biosferă: „Pericol actual: puiul înghite bucăţi de plastic. Stomacul umplut trimite semnale creierului că puiul este sătul. Astfel, puiul va deceda… Teoria Haosului se aplică şi în ecosistemul antarctic: o schimbare extrem de mică (să zicem cu o jumătate de grad Celsius), duce la majore implicaţii pentru păsările ce trăiesc aici, fiindcă ele pierd zone de uscat (ce devin acoperite cu apă), deci pierd din suprafeţele unde îşi construiau cuiburi şi cloceau" .

Florentin Smarandache afirmă: „am venit aici să văd, să cunosc, să mă conving", în mintea sa, cu siguranţă deja s-au setat datele de iniţializare pentru un nou algoritm, teorie, metoda ce poate conduce la soluţionarea unor incertitudini, situaţii neclare sau imposibile.

Jurnalul este valoros pentru multitudinea şi varietatea informaţiilor foto, video şi text armonios îmbinat având şi un rol educativ pentru cei interesaţi, cum ne spune autorul: „ecoturism înseamnă minimalizarea efectelor negative rezultate din turism, conservarea faunei şi florei". Lectura este agreabilă şi plină de învăţăminte, o astfel de călătorie reprezentând o lecţie de viaţă...

Ia uite ce surpriză plăcută în expoziţia antarctică din Ushuaia! O placă comemorativă *To The Romanian Explorer Emil Racoviţă (1868-1947) in memoriam*, referitoare la expediţia cosmopolită "Belgica" în Antarctica: 9 belgieni, 6 norvegieni, 2 polonezi, 1 american şi 1 român (printre care celebrii Roald Amundsen, care a ajuns la Polul Sud în 1911, şi doctorul Cook, care a ajuns la Polul Nord în 1908).

Citiţi **articolul online, vedeţi imagini mari aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/04/olteanul-florentin-smarandache-la.html

Nicolae I. Tomoniu - 1975
Contabil Consiliul Popular Tismana

NICOLAE I. TOMONIU
Culegător de folclor
(n. 15 iunie 1908, Tismana - d. 7 iulie 1991, Tismana

Remember din culegerea de folclor Ion Mocioi - „Cântece de pe Tismana", Tg-Jiu, 1978

62. LA TISMANA-NTR-O GRADINĂ
Foaie verde de-o sulfină,
La Tismana-ntr-o grădină
Mi-a prins dorul rădăcină.
Eu am vrut să-l iau cu mine,
Rădăcinile-l ţin bine.
Eu am vrut să-l scot în tindă,
Ramurile-i dau de grindă.
Dorul vreu să-l duc acasă,
Rădăcinile nu-l lasă
Că mi-i mîndruţa frumoasă.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1978, Tismana

70. FOAIE VERDE MĂR SĂLCIU
- Foaie verde măr sălciu,
Spune-mi, Leano, cînd să vin,
Mai devreme, mai tîrziu ?
- Să nu vii, neică, devreme
Cînd duşmanii taie lemne,
Dar să vii mai înserat
Cînd duşmanii s-au culcat,
Să vii pe la miezul nopţii
Cînd duşmanii dorm ca morţii.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1978, Tisrnana

71. FOAIE VERDE SOLZI PEŞTE
Foaie verde solzi de peşte,
Femeia care iubeşte
Spală noaptea şi cîrpeşte
Şi ziua se primeneşte
Şi tot la iubit gîndeşte.
Femeia care-i urîtă Şade tot posomorită,
Straiele pe trup nu-i vin,
Oglinda-i pune venin,
Ziua doarme în picioare,
Noaptea zace de lungoare,
Femeia care-i frumoasă
Nu-i păcat s-o ţii in casă,
Noaptea-i veselă ca luna
Şi iubeşte ca nebuna,
Zîua-i dulce ca şi-un soare
Şi iubeşte pînă moare.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani. 1978, Tismana

72. FOAIE VERDE FOI MĂRUNTE
Foaie verde foi mărunte,
Mindra mea sprîncene multe,
Ce Ie ţii posomorite ?
Tu le sul, tu le cobori
Pe mine să mă omori.
Pe mine m-ai omorît,
Dar cu calu ce-ai avut ?
Calul mă ducea pe mine
Să fac dragoste cu tine.
Pentru tine, Marioară,
Las calul legat la moară,
Cîinele la morăriţă
Şi vin ca să-ţi dau guriţă,
Că guriţă ca a ta
Nu mai are nimenea.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1978, Tismana

73. FOAIE VERDE SAMULASTRĂ
Foaie verde samulastră,
Mindră, de dragostea noasră
A-nflorit doi pruni pe coastă,
A-nflorit şi s-au uscat
Şi noi, mindră, ne-am lăsat.
Ia, mîndruţă, apă-n gură
Şi udă-i la rădăcină
Să crească şi să-nflorească
Şi pe noi să ne umbrească.
TOMONW NICOLAE,
70 ani, 1978, Tismana

76. FOAIE VERDE MAR MUSTOS
Foaie verde măr mustos,
Şapte săptămîni în post,
De cînd la mîndra n-am fost.
Dar aseară cind m-am dus.
Am găsit lacătul pus ;
Rupsăi lacătul cu mîna
Şi veriga cu căciula,
Intrai la mîndra cu sîla.
Mîndruţa cînd mă văzu,
Şapte scoarţe mi-aşternu,
Şapte scoarţe şi-un macat
Şi-o perină de bumbac.
TOMONIU NICOLAE,
70 ani, 1$78, Tismana

DESPRE COLABORATORI.

Nicolae I. Tomoniu - s-a născut în Tismana în anii premergători ai primului război mondial, făcând şcoala primară în timpul Războiului de Reîntregire a Neamului. Timpurile grele de după război l-au făcut să plece de acasă, la vârsta de 14 ani, în Bucureşti, pentru a-şi asigura traiul ca ucenic. A fost vânzător de ziare, ajutor de mecanic pe tramvaie după care a plecat la Constanţa găsind de lucru într-o brutărie unde s-a specializat ca brutar împreună cu fratele său mai mare Ion Tomoniu (zis Gică). Câştigau destul de bine dar spre deosebire de Gică, ce strângea bani ca să-şi deschidă brutărie în Tismana, lui Nicolae îi plăceau cărţile şi avea rezervată masa la Cazinoul din Constanţa unde avea prieteni oameni de cultură. Au venit la Tismana după 1938. Gică a venit cu bani şi şi-a deschis o brutărie, Nicolae a venit cu două geamantane cu... cărţi.

Continuare în pagina 33

Cântece ale ritualului funebru

Ion Mocioi - „Cântece de pe Tismana", Tg-Jiu, 1978

320. ZORILE
(zis de trei cîntătoare)
Zorilor, surorilor, [1])
Nu pripirăţi cu zoritu,
Nu pripirăţi cu zoritu
Pînă (Ion...) s-o gătitu
Să dea cărţi
In toate părţi
Şi răvaşe
''N toate oraşe,
Neamurile să se-adune
De merinde să-i gătească,
Nouă cuptoare de pine
Şi iar nouă de mălaie,
Si iară c-o vacă grasă
Şi iar c-o bute de vin,
Că eu plec şi nu mai vin.
Vrea să-nsoare, frăţîoare,
Vrea să-nsoare, frăţîoare.
De-o răsări soare roş',
Sufleţălu-i tot în coş,
De-o răsări mohorît
Sufleţelu s-o găti.
Plînge casă, plînge masă,
Că pleacă stăpîn de-acasă;
Nu pleacă să stăpînească,
Ci pleacă să putrezască ;
Plîngeţi uşi, plîngeţi fereşti,
Că eu nu mai stăpînesc,
Mă duc ca să putrezăsc.
1) Fiecare vers se repetă odată cu melodia.

CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA, 72 ani, 1974, Tismana

321. ZORILE
Scoală, (Ioane), scoală,
Că mult-îi de-asară
De cînd a-ncetat
Gura - cu tăcerea,
Ochii - cu vederea.
Scoală, (Ioane), .coală,
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Numele să-ţi scrie
În dunga postăvii,
Lume ţ-o vedea
Şi suflet ţ-o da.
Şi iar mi te roagă.
Ia vezi soţul tău
Numile să-ţ scrie
În urechea vedrii,
Lume ţ-o vedea
ł apă ţ-o da ;
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Numile să-ţ scrie
În bucium de vie
Lume ţ-o vedea
Şi struguţi, ţ-o da;
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Că ţine să-ţ facă
O fîntînă-n vie
Cu apă sălcie
De-a de-ţ place ţîie;
Şi iar mi te roagă,
Ia vezi soţul tău
Că să-ţ dea
Un franc de argint
Să te duci la tîrg
Şi să tîrguieşti
Trei căciule negre
Şi tot să măi mergi
Pe cale-nainte,
Să-ţ iei sama bine
La mîna direapă
Că-i calea curată
Şi-nainte-ţi iasă
Trei ficiori de crai
Şi lor să le dai
Să te ducă-n rai
În dealu cu jocu
C-acolo ţ-î locul.
Şi tot să mai mergi
Pe cale-nainte,
Să-ţ dai sama bine
La, mâna, direată
Că-i calea curată Şi
portar la poartă;
Batista-i Ia brîu
Şi din batistuţă
Să-i dai părăluţă.
Şi să tot mai mergi
Pe cărări-nainte,
Să-ţ iei sama bine
La mîna direaptă
Ca-i calea curată
Şi-nainte-ţ iasă
O fată frumoasă
Cn cosiţa deasă
Şi de-aici să ai
Să te rogi de ea
Apa să te treacă.
Şi tot să mai mergi
Pe cale-nainte,
Să-ţ iei sama bine
La mîna direaptă
Că-i calea curată
Şi-nainte-ţ iasă
Tineri şi batrîni,
Pîlc de soldăţei,
Direapta s-o-ntinzi
Şi să îi cuprinzi,
Să te uiţi pin ei,
Acolo s-ai tăi.
Şi rămîi cu ei.

CROITORU MĂRIA, 90 ani, ROJE MĂRIA, 73 ani TOMONIU OLIMPIA. 72 ani, 1974, Tismana

322. ZORILE 1)
1) *Fiecare vers se repetă odată cu melodia*

Scoală, (Ioane), scoală
Şi te uită-n bătătură.
Că o tăbărît
Domnu Iristos
Cu calu frumos,
Ieblînca-i cernită,
Şaua-i mohorîtă.
Frîu-i de mătasă.
Să te ia de-acasă,
Să te ia legat.
Nu te dăm legat.
Nu ieşti vinovat,
Ai venit şi ţi-a mai veni
La moşii de toamnă,
Că noi v-aşteptăm
Tot cu masa-ntinsă,
Cu străchini de lapte,
Cu făclii aprinse,
Cu pahare pline,
Să vă pară bine.
Şi să mai veniţi
La moşii de iarnă,
Că noi v-aşteptăm
Tot cu masa-ntinsă,
Străchini cu piftii,
Cu turtiţe calde,
Cu făclii aprinse,
Cu pahare pline
Să vă pară bine,
Şi să mai veniţi
La moşi la Rusalii,
Că-i ziua mai mare
Şi timp de plimbare,
Că noi v-aşteptăm
Tot cu masă-ntinsă,
Cu străchini cu lapte,
Cu făclii aprinsă,
Cu pahară pline
Să vă pară bine,
Cu fripturi de fragi
Să vă fie dragi.
Şi să mai veniţi
In cîntatul cucului,
In pornitul plugului,
Sămănatul griului —
Griul de-al mărunt,
Să nu te mai uit,
Grîu de primăvară,
Să măi veniţ-iară.
Scoală, (Ioane), scoală
Şi uită-te bine
Cine cu ce vine,
Sa te uiţi prin ei
C-acolo s-ai mei
Şi te-or întreba
Datu-le-am ceva ;
Tu lor să le dai
Lumini din stupină
Şi flori din gradină
Cu oasă legate
Cu lacrămi udate...

CROITORU MĂRIA, 90 ani, BOJE MĂRIA, 73 ani TOMONIU OLIMPIA, 72 ani, 1974, Tismana

323. ZOBII.E
Zorilor, surorilor,
Nu pripirăţi să zoriţi,
Pînă (Ion...) nu s-o găti
Ca să-şi facă casă nouă,
Să şi tocmească meşterei
Cu berzi şi securi la ei,
Ca să-i facă casa nouă,
Casă cu nouă fereşti ;
Pe una să-i vină
Colac şi lumină ;
Pe una să-i vină
Ulciorel de apă
De la-ai lui de-acasă ;
Pe una să-i vină
Oale cu legume ;
Pe una să-i vină
Miros de tămîie;
Pc una să-i vină
Cămeşuţă nouă;
Pe alta sa-i vină
Un paner de fructe,
Să nu ne uite;
Pe una să-i vină
Nouă buţi de vin
Şi nouă de răichiu ;
Pe una să-i vină
Nouă cuptoraşe
Dc pîini rumenioare;
Pe una să-i vie
Buna Iui soţie,
Să fie veselie...
Zorilor, surorilor,
Nu pripirăţi a zori
Pină (Ion-.) nu s-o găti...
MOCIOI ŞT. ELENA, 70 ani, 1964, Găleşoaia-Câlnic

324. CINTECUL BRADULUI
— Bradul, bradule,
Cin' ţ-a poruncit
Dce ai coborît
Din virf de munţi
Di la braz' mai mulţi
Şi mari şi mărunţi?
— (Ion) mi-a poruncit
Că el mi-a promis
Că el mă sădeşte
Nu mă săcuieşte
El m-a păcălit
Că nu m-a sădit
Şi m-a săcuit,
Jo« la rădăcină
Fumul de tămîiă,
Iar di la mijloc
Fir de busuioc.
Sus pe rămurele
Chiţ' de floricele.
CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA 72 ani.
1974. Ttsmana

325. BRADUL
Brudule, brăduţule,
Cine mi ţi-a poruncit
De te-ai coborît?
Lui (Radu...) i-a trebuit
Vara de umbrit,
Iarna de scutit,
Vara de răcoare,
Iarna de viscoale.
Jos, Ia rădăcină,
Cu tămiie-ti vină !
Pe la un colţ de gard
Toţi ciinii să hat
C-a intrai moartea-n sat
Şi pe (Radu...) ni l-a luat...
MOCIOI ŞT. ELENA, 70 ani.
1964, Găleşoia-Cîlnic

326. STEAGUL
Steagule, steguţule,
Steguleţ-lăstar de plop,
Cine mi ţi-a poruncit,
Cine mi te-a doborit ?
(Dumitru...) că i-a trebuit
Vara pentru umbrit,
Iarna cînd o viscoli, —
Vara pentru răcoare,
Iarna pentru viscoale...
***ROVENŢA COSTANŢA. 30* ani.**
1964. Găleşoia-Cîlnic

327. RAMÎi CASĂ SĂNĂTOASA
Luaţi pînza di pe picioare,
Vedeţi moartea cu fioare ;
Luaţi pînza di pe mijloc,
Vedeţi iar moartea cu foc;
Luaţi pînza di pe obraz,
Vedeţi moartea cu necaz.
Udaţi-mi gura cu vin
Ca eu pc-aici nu mai vin ;
Udaţi-mi gura cu apă
Pană nu mă duc la groapă.
Kămii, casă, sănătoasă
Că pleacă sfăpîn de-acasă,
Nu pleacă să stăpinească
Şi pleacă să putrezască...
CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA 72 ani.
1974. Ttsmana

326. CÎNTECUL TRANDAFIRULUI
(zis de cele trei cîntătoare)
- Firule, firule,
Fir de trandafir,
Ce mi-ai zăbăvit
De n-ai înflurit
Şi azi-dimineaţă
Ca ieri-dimineaţă...
- Eu mi-am zăbăvit
Pîn' m-am despărţit;
Ia vezi soţul meu,
Tată de copii.
De fraţi, de surori,
De grădini cu flori
Si de vecinei,
C-am trăit eu ei,
Şi de vecinele,
C-am trăit cu ele...
CROITORU MĂRIA, 90 ani
BOJE MĂRIA, 73 ani
TOMONIU OLIMPIA 72 ani.
1974. Ttsmana

329. FIR-FIR-FIR
-Fir - fir - fir,
Dc ce n-ai înflorit ?
- N-am mat înflorit
C-am mai zăbovit
Dc m-am despărţit
De fraţi şi surori,
De grădini cu flori
Şi de lumea toată...
IZDRUGĂ MĂRIA. 71 ani,
1963. Găleşoia-Cîlnic

330. DRUMUL
Bucură-te, mănăstire,
Că mîndru plocon îţi vine;
Nu vine să odrisleascâ
Şi vine să putrezească ;
- Udaţi-mi drumu cu vin,
Că eu pe-aici nu mai vin ;
Să-mi udaţi drumu cu apă,
Că nu mai vin niciodată...
MOCIOI ŞT. ELENA, 70 ani.
1964, Găleşoia-Cîlnic

REPERTORIUL POPULAR FUNEBRU din Gorj încă nu are o ediţie ştiinţifică, deşi unele încercări le-a făcut cunoscutul folclorist Brăiloiu, după ale cărui consideraţii despre „ale mortului", cîntecele rituale de aici sînt cîntece ce se interpretează „după anumite legi" şi nu sînt simple bocete. Într-advăr, „Zorile", „Cîntecul bradului" şi celelalte cîntece ce privesc anume acte ale ceremonialului funebru, ce se întîlnesc în Gorj, sînt „poate cele mai arhaice din literatura noastră populară".

Elementele ce definesc asemenea „cîntece" rituale din satele văii Tismana sînt specifice unui spectacol popular la care participă tot satul. Au frumuseţea lor muzicală şi literară. In primul rînd, remarcăm că aceste cîntece sînt interpretate de un grup anumit, format din trei femei, care nu sînt rude ale mortului. Ele cîntâ în diferite momente, timp de trei zile, cît durează pregătirea înmormîntării - la casa acestuia, - dar şi după aceea. Subliniem apoi că fiecare intervenţie a lor are un rost, acela de îmbărbătare şi călăuză a mortului pe lungul drum spre locul „de veci". Sînt, de fapt, cîntece frumoase care-l „mint» pe cel dus dintre vii, privind noua „lume" în care va intra. In aceste minunate producţiuni folclorice găsim, totodată, aspecte ale unei gîndiri străvechi despre lumea „de dincolo", comparabilă cu cea a grecilor antici despre trecerea cu barca lui Charon peste Styx, unul din fluviile Infernului. Obolul pe care-l oferă mortul, în cîntecele lui din Valea Tismanei, la „vămile" prin care-i trece sufletul, este, credem, mult mai mare decît la anticii greci, dar eforturile sînt răsplătite : sufletul lui îi întîlneşte pe „ai săi", rude şi „cunoscuţi", în acea lume a umbrelor. Ideea unirii de neam este trainică şi în asemenea piese de folclor românesc de pe Tismana. Lungul drum spre „ai săi de dincolo" oferă tot atîtea. peripeţii mortului, precum ale voinicului din basm ; dar le trece cu uşurinţă, aplicînd învăţămintele aflate de la ceilalţi.

Un omagiu adus înţelepciunii străbune, în imagini artistice de o rară frumuseţe, sînt şi aceste cîntece „ale mortului" pe care le-am auzit la trei „cîntătoare ale Zorilor" de la Tismana, păstrate în această colecţie. Sînt, în acelaşi timp, dovezi ale unei mitologii locale, româneşti, cu viabile rezonanţe arhaice.

Melodiile acestor cîntece, de un tip pentatonic major, sporesc asemenea frumuseţi inegalabile ale spectacolului funebru.

Din culegerea de folclor Ion Mocioi - *„Cântece de pe Tismana"* , Tg-Jiu, 1978, pag. 12-13

Continuare din pagina 30

A venit războiul şi a început ca şofer în timpul campaniei din răsărit a Armatei Române (1942) apoi a fost trecut la Comenduire datorită priceperii în calculele aritmetice, a scrisului caligrafic şi a felului său de a vorbi ca un om cult. A fost demobilizat în 1944, odată cu întoarcerea armelor contra lui Hitler având un copil acasă şi soţia gravidă. I s-au dat de la armată referinţe bune, fiind angajat casier la Ocolul Silvic Tismana, dându-i-se şi locuinţă, casa lui din sat fiind în construcţie.

A ocupat apoi funcţia de referent la primăria Tismana. A fost avansat contabil al Consiliului Popular Tismana, având în timpul liber şi preocupări literare. Fiind remarcat prin anii 1975, de către Stanciu Savu, şef de sector CFF Tismana (între anii 1974-1990) a fost angajat pe post de contabil la CFF Tismana, având şi misiunea de a scrie poezii pentru Brigada Artistică a sectorului. Acolo şi-a scris şi propria poezie „Nicule, Tomoniule" o parafrază după melodia „Ionel, Ionelule" care a cunoscut un mare succes pe scenele din Tismana şi Turnu Severin, fiind cântată acolo pe străzile oraşului de către copiii forestierilor.

A debutat în prea scrisă ca culegător de folclor în culegerea de folclor Ion Mocioi - „*Cântece de pe Tismana*", unde au fost preluate câteva cântece populare din volumul personal, aflat în pregătire.

Din repertoarul alfabetic ce ni s-a păstrat, aflăm că reuşise să culeagă nu mai puţin de 788 de melodii grupate, în volumul I, „Cântece populare şi romanţe" iar în volumul al II-lea, "Cântece moderne" cu şlagărele vremii.

Caietul repertoar alfabetic de titluri, se umpuse până la poziţia 677 - *Trenule, maşină mică*, ultimele foi rezervate literelor Ţ,U,V,W,Z fiind umplute cu titluri neordonate alfabetic. Printre ultimele poziţii din reportoar, găsim 783 - *Nu te pot uita*, marcat pentru vol. al II-lea, ceea ce înseamnă că acest volum al II-lea, era rezervat altor cântece decât cântece populare ce se cântau la vremea aceea.

Din nefericire, la decesul din 7 iulie 1991, al lui Nicolae I. Tomoniu, în zilele de priveghi şi înmormântare, caietele cu culegerile de cântece au dispărut, rămânând doar repertoarul. Nu a mai fost găsit nici manscrisul „*Romanul vieţii mele*", un dosar cu peste 400 de pagini A4. S-au păstrat însă fotografii cu valoare de patrimoniu (una în pag.34), deoarece ele dau o idee despre portul interbelic şi cosumul popular conceput şi lucrat de către fiecare fată înainte de a se mărita.

Croitoru Măria (Doda Maria),(1884-1978) a mai trăit încă 4 ani după înregistrarea „Zorilor", trăind 94 de ani. Fiica ei, Marioara a fost aleasă în primul Consiliu de Conducere al Cooperativei „Arta Casnică" în anul 1950, an în care moare şi tatăl ei, Constantin (vezi imaginea crucii). Se păstrează doar fotografia Mărioarei, inclusă în monografia oraşului Tismana.

Boje Măria. Nu se mai găsesc date, copiii fiind decedaţi şi ei. A lucrat la „Arta Casnică" ii, fiind creatoare de motive populare, ca de altfel multe din femeile Tismanei. A avut un fiu primar în primii ani de după abdicarea MS Regele Mihai.

Tomoniu Olimpia, (1902-1976) a mai trăit 2 ani după culegerea „Zorilor". A fost pricepută în arta populară mai ales în broboade şi înălbitul pânzei. A avut un frate, Tomoniu Grigore, mecanic pe trenul regal. A făcut parte din Sindicatul Depozitului CFR Bucureşti.

A mai avut un frate, Ion Tomoniu, dispărut în Războiul de Reîntregire a Neamului.

Iată pe scurt biografiile unor români aidoma multora din satele noastre. Un contabil care avea preocupări literare şi ţărănci care aveau şi un repertoriu funebru, nu întâmplător! Fratele dispărut al Olimpiei Tomoniu se regăseşte în versiunea „321. Zorile" unde paşii lui Ion, îi sunt îndrepaţi spre un „Pâlc de soldăţei" pe care să-i cuprindă cu „direapta", sftătuindu-l pe Ion că sunt „ai lui" şi să rămână cu ei.

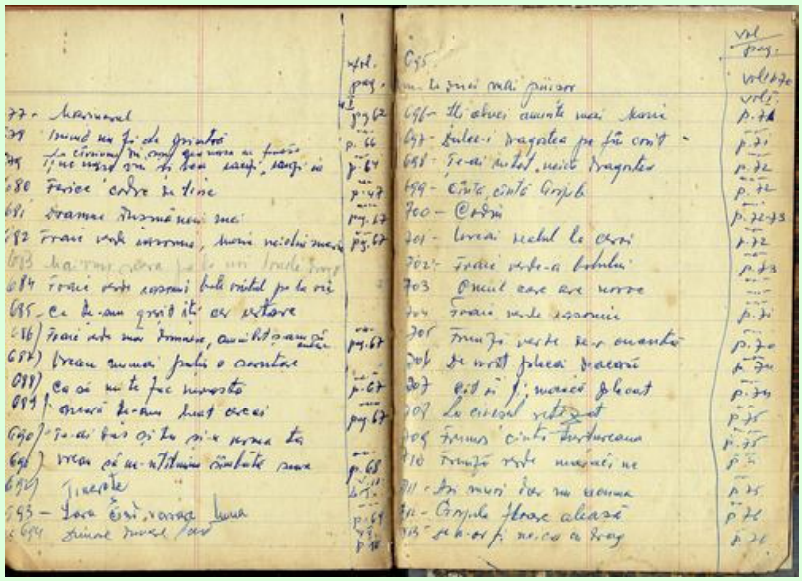

Pagini din repertoarul lui Nicolae I.Tomoniu. În rubrica din dreapta se specifică volumul şi pagina unde se găseşte cântecul

Crucea lui Croitoru Măria,(1884-1978) şi a soţului, Constantin d.1950

Tomoniu Olimpia, (1902-1976)

Casa lui Boje Măria, construită în secolului trecut, la standardele din regat: camera „bună" de la drum, bucătărie şi dormitor. În curte, bucătăria de vară (dărăpănată) Fiica ei (decedată) a înlocuit şindrila cu ţiglă şi a zugrăvit casa care un timp, n-a mai fost locuită. Scara centrală din lemn nu se mai păstrează. Azi, casă închiriată.

Nicolae I. Tomoniu şi Victoria Tomoniu (Băbău), la 30 ani, Constanţa, 1938. Costum popular lucrat personal. Salba cu „cocoşei” de aur era un accesoriu obligatoriu şi se cumpăra odată cu verighetele

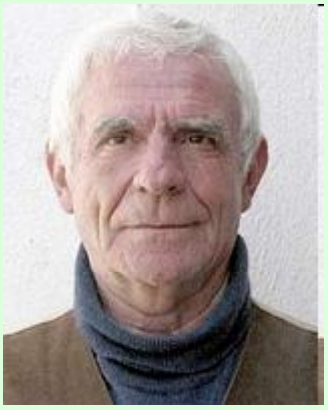

Dumitru Dănău

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

ARHIDIACONUL ŞI PROFESORUL DR. CONSTANTIN V. DĂNĂU

- REPER EMBLEMATIC ÎN TABLA DE VALORI NAŢIONALE -

(Seria I-a)

Din opera Dlui Dumitru Dănău am ales să prezentăm în serial această carte, tipărită la Editura „Măiastra" din Târgu-Jiu, 2015

Arma fatală a armatei române a fost nu numai instruirea militară, ci, şi educaţia religioasă, morală şi civică transmisă direct, prin viu grai, de către eruditii poporului român. Sau în scris, prin poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unor poeţi ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei. Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan „regal" care azi „nu se mai poartă".

(N.N. Tomoniu, I.M. Morariu - *George Coşbuc de la Tismana*)

…Pe hrisovul axiologic al Olteniei interbelice, în special (şi nu numai), a fost imprimată, viguros, amprenta unei exemplare personalităi a Gorjului, îndeosebi în plan teologic, psiho-pedagogic, etic, publicistic, ctitorial şi administrativ. Este vorba despre renumitul arhidiacon iconom stavrofor profesor doctor CONSTANTIN V. DĂNĂU, azi, din păcate, prea puţin pomenit, chiar de unele instituţii locale pe care le-a slujit cu dăruire, evlavie şi înaltă conştiinţă, conferindu-le lumina creativităţii şi demnităii profesionale, cu reverberaţii dincolo de fruntariile României Mari (ideal naţional pentru care a luptat pe toate „fronturile"). Din acest punct de vedere, o carte - cel puţin a municipiului Târgu-Jiu - ar păcătui neiertat dacă nu l-ar înregistra, în câteva pagini, deşi viaţa şi opera acestui pilduitor fiu al judeţului nostru pot constitui subiect de studiu pentru generaţiile de azi şi ale viitorului, o monografie în sensul sugerat impunându-se de la sine. Până atunci, o comprehensivă sinteză privind complexa prezenţă a lui CONSTANTIN V. DĂNĂU în geografia spirituală a României, semnată de distinsul dascăl ION TEOTOI, elev al marelui său profesor, este menit să resuscite câteva repere ce conturează, efigial, portretul curricular al acestui rasat fiu al Gorjului. „Panegiricul" a fost publicat în revista „Tribuna educaţiei", la rubrica „Memoria şcolii româneşti", în anul 1999, şi este intitulat: „Unul dintre ai noştri». Îl redm integral:

„**Profesorul** şi diaconul Constantin V. Dănău" s-a născut la **15 mai 1889** în satul Turcineşti, comuna Curtişoara, judeţul Gorj. După absolvirea cursului primar în satul natal, urmează Gimnaziul Real din Tg-Jiu, apoi Seminarul Teologic din Bucureşti. În 1913 absolvă facultatea de Teologie cu „Magna cum laude". În paralel urmează Facultatea de Litere pe care o absolvă în 1915, iar în 1919 absolvă Facultatea de Filozofie şi de Psihologie la Universitatea din Iaşi. În anii III şi IV de studenţie elaborează studii din domeniul Exegezei Noului Testament şi al Moralei pentru care este premiat de decanatul Facultăii de Teologie.

Activitatea didactică şi-a început-o în **1915**, ca profesor suplinitor la Gimnaziul Real din Tg-Jiu, predând limba română, istoria, geografia şi, în locul profesorului Stelian Sterescu, plecat pe front, limba latină.

Din primele zile ale războiului a plecat pe front ca preot militar, apoi, în timpul retragerii în Moldova, a lucrat la Casa Bisericii din Iaşi şi mai târziu ca preot al Armatei a II-a, în zilele şi noaptea premergătoare atacului de la Mărăşeşti (17 iulie 1917, ora 4 dimineaţa) s-a aflat alături de generalul Averescu pentru a-i îmbărbăta pe **ostaşi**. Mulţi dintre ei - spune diaconul C. V. Dănău în **amintiri** - nu mai aveau să vadă lumina zilei!

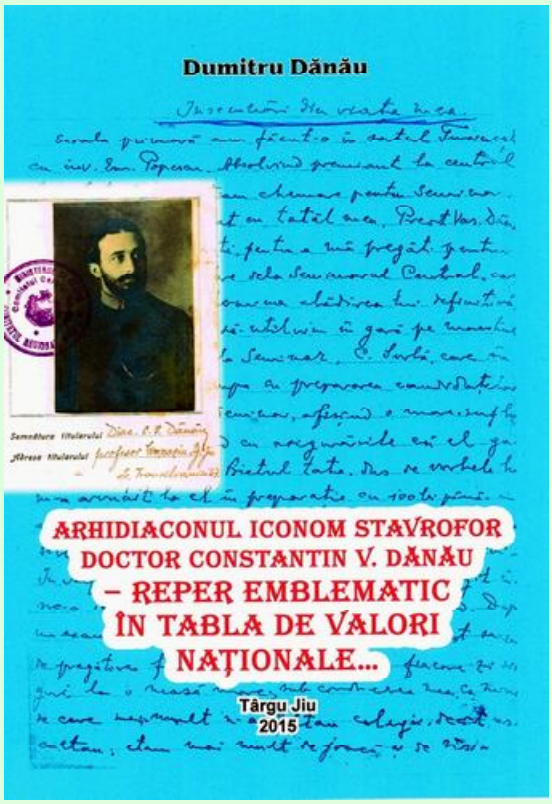

În 1919 obţine prin concurs postul de diacon al Bisericii Române din Paris şi, în decembrie al aceluiaşi an, se înscrie la facultatea de Litere de la Sorbona, absolvind în 1923 Institutul de Pedagogie şi psihologie al acestei facultăţi.

Deţinând patru licenţe - teologie, filologie, filosofie şi psihologie - se înscrie şi la doctorat. În 1924 obţine, la Sorbona, doctoratul în pedagogie cu teza „La joie chez l'enfant jusqu'a l'age de la pubert" şi, în anul urmtor, doctoratul în psihologie cu teza „Le mecanisme de l'emotion", ambele sub conducerea renumitului psiholog francez Th. Simon.

În vara anului 1921, colonia şi Biserica Română din Paris au fost vizitate de Regele Ferdinand împreună cu Regina Maria şi principesa Ileana. Cuplul regal a avut numai cuvinte de laudă despre activitatea diaconului C. V. Dănău.

Din anii cât a stat la Paris datează legăturile de apropiere cu George Enescu - nelipsit din viaţa artistică a marii metropole, cu profesorul Nicolae Iorga - renumit conferenţiar la College de France şi cu profesorul Gheorghe Ţiţeica - mereu solicitat la Sorbona.

Reîntors în ţară, a fost numit profesor de pedagogie la şcoala Normală „Spiru Haret" din Tg-Jiu, perioadă în care s-a distins ca profesor şi preot, contribuind la formarea a aproape douăzeci de generaţii de învăţători. Mulţi ani a fost şi director al acestei şcoli. Atunci **a redactat şi editat cu învăţători ai şcolii**, C.N. Dărvărescu şi V. Pătrăşcoiu, setul de **manuale şcolare pentru nivelul primar: citire, gramatică şi aritmetică** pentru clasele a II-a, a III-a şi a IV-a. La tipografia lui N.D. Miloşescu, din Tg-Jiu, **a editat „Metodă nouă de orientare în studiul individualităţii".** A mai scris **„Cum cercetăm individualitatea elevului de curs primar»** şi **„Fişa individuală a elevului"** (un exemplar se găseşte la Muzeul Pedagogic Judeţean). În manuscris au rămas două lucrări: **„Studiul individualităţii şcolarului pe bază de material experimental şi teste"** şi **„Carnetul şcolar".**

În noiembrie 1926, Congresul clericilor din România l-a ales membru în Comisia Financiară a Adăunrii Eparhiale, calitate în care a depus „o muncă spornică în legtură cu salarizarea şi alte chestii economice privind fondurile bisericilor din Bucovina şi Basarabia».

În 1941 a fost numit, prin concurs, inspector şef al învăţământului secundar pentru regiunea Oltenia şi membru în Consiliul Pedagogic al Ministerului Instrucţiei şi Educaţiei, activitate ce se desfşoară până în 1944, când se pensionează. Au urmat ani grei de viaţă datorită suspendării pensiei între 1952-1956 şi din serviciul ce-l presta ca diacon la Biserica Sfântul Nicolae din Tg-Jiu.

La 30 septembrie 1980, C.V. Dănău a încetat din viaţă, lăsând în urmă studii de pedagogie şi psihologie şcolară, manuale şcolare, devenind un exemplu de pregătire profesională şi probitate morală".

La rândul său, regretatul preot Haralambie Argintaru, creionând unele „chipuri şi profiluri din istoria Gorjului", despre remarcabilul său înaintaş de la Biserica „Sf. Nicolae", menţionează:

„Această ilustră figură a Gorjului, nepot direct al ieromonahului Cleopa, fostul preot Cartianu Constantin, întemeietorul Schitului „Locurele Lainici", şi-a încrustat numele în şirul lung de slujitori ai învăţământului gorjean şi al Bisericii Ortodoxe Române. În anii de perfecţionare în psihologia experimentală la Paris, prestigioşi profesori şi oameni de ştiinţă în domeniu îl vizitau acasă - undeva pe Sena - şi era o încântare pentru ei când îl găseau pe vrednicul lor colaborator făcându-şi singur mămăliga, în căldare de tuci, atârnată în zălar, la foc de lemne, aşa cum proceda şi CONSTANTIN BRÂNCUŞI".

O concisă iconografie, precum şi un mic „expozeu" cu acte care certifică documentar cele afirmate, conferă portretului schiţat profunzimea şi amploarea „lucrărilor" lui CONSTANTIN V. DĂNĂU în spaţiul şi timpul istoric în care s-a manifestat multilateral. Ele constau în certificate şi carnete de studii, diplome, medalii, ordine, brevete, după cum urmează:

- Student şi doctorand (1913-1914) la Facultatea de Teologie din Bucureşti;

- Student la Litere şi Filozofie la facultatea din Iaşi (1917-1918);

- Student la Institutul de Psihologie al Universităţii din Paris (1920-1921);

- Student la Facultatea de Ştiinţe (Universitatea din Paris, 1920-1921);

- Student la Facultatea de Litere (Universitatea din Paris, 1922-1923);

- Diplomă de absolvire a Seminarului teologic (1910);

- Diplomă de studii la Institutul de Psihologie al Universităţii din Paris (1920);

- Carte de membru al Asociaţiei studenţilor români din Franţa;

- Diplomă de profesor secundar şi diacon la Capela Română din Paris;

- Medalia „Răsplata Muncii pentru învăţământ", clasa I, decret investit cu regal sigiliu (aprilie 1927);

- Membru al Ordinului Coroana României în grad de cavaler (anul 1933), ca profesor la Şcoala Normală „Spiru Haret" din Târgu-Jiu;

- Semnul onorific „Răsplata Muncii pentru 25 de ani în serviciul statului" (1941, profesor la Liceul „Tudor Vladimirescu" din Tg-Jiu);

- Brevet al Ministerului Înzestrării Armatei din anii 1939 şi 1940, privind conferirea „Medaliei Centenarului Carol I pentru contribuţia adusă înzestrării Oştirii";

- Medalia „Meritul Cultural" clasa I pentru şcoală, în calitate de Inspector general învăţământ, conferit prin decretul Regelui Mihai I (sept. 1943) ş.a.

În anul 1947, prea cucernicul printe diacon CONSTANTIN DĂNĂU donează Liceului „Tudor Vladimirescu", în memoria fiului său, CONSTANTIN C. DĂNĂU, decedat la finele clasei a IX-a, un voluminos fond de carte (110 lucrări de diverse genuri literar-ştiinţifice, în limba franceză, şi alte 117 în limba română). Această bibliotecă literară şi ştiinţifică, ce alcătuieşte aşezământul „COSTEL DĂNĂU", a fost secondată inclusiv de o sumă de zece milioane lei, destinată achiziţionării de noi cărі utile tineretului şcolar.

În actul fondator, înregistrat sub nr. 1250/ 29 ianuarie 1947, se prevede obligaţia înfiinţării unui comitet alcătuit din profesori şi elevi, în scopul desfăşurării unor activităţi de instrucţie şi educaţie literar-ştiinifică. Nu se cunoaşte situaţia actuală a acestui fond. În art. 7 al Statutului fundaţiei se precizează însă: „Când peste vremi nebănuite s-ar găsi fără nicio valoare instituirea acestui fond, Comitetul, prin Direcţiunea Liceului, va încunoştinţa pe depunători sau pe reprezentanţii lor despre aceasta, ca ei, fără altă formalitate, să intre deplin şi sigur în posesia fondului…". De asemenea, „… donatorii şi descendenţii lor vor fi ţinuţi la curent cu tot ceea ce se va face în jurul fondului „COSTEL DĂNĂU" care, prin efectele întrebuinţării lui, devine bun public şi deci trebuie gestionat ca atare…"

Merită precizat:

1) elevul DĂNĂU C. CONSTANTIN a fost, o perioadă, coleg de gimnaziu (clasele 4 şi 5 la „Tudor Vladimirescu") cu scriitorul român Petru Dumitriu, ambii fiind concurenţi atât la premiile şcolare, cât şi la concursurile „Tinerimea Română" de la Bucureşti, unde, începând din clasele 4 şi 5, Costel Dănău a fost mereu premiat;

2) un loc de cinste în viaţa profesional-intelectuală a Gorjului îl ocupă un alt vlăstar al distinsului cărturar. Ne referim la d-na AURELIA CUŢU-DĂNĂU, autoarea excelentei **teze de doctorat (25 iunie 1943, Universitatea „Regele Ferdinand I din Cluj - Sibiu"), intitulată „Viaţa şi opera doctorilor Dem-Culcer, tatăl şi fiul"**, preţioasă sursă de informaţii privind familia de patrioţi a Culcerilor (Dem, Max, Mircea, generalul Ion Culcer). Pentru demnitatea Gorjului cultural, această lucrare impune tipărirea ei;

3) scriitorul dr. CONSTANTIN V. DĂNĂU a lăsat, în manuscris, nu doar o parte a memoriilor sale - **„Însemnări din viaţa mea"**, ci şi numeroase lucrări cu subiecte teologice, între acestea distingându-se **„Principiile de morală fundamentală în doctrina Sf. Apostol Pavel"**, **„Predici la Paris»** (de Crăciun - 1920 şi de Paşti - 1921) ş.a.

Iată, pe scurt, corpul unei bogate cărţi despre un om mare între marii oameni care au slujit ţara cu râvnă, modestie şi loialitate, sporindu-i - prin intelect, talent angajare - bogăţia întru spirit şi propăşire. Căci, prin implicarea complexă în programul de educaţie naţională în calitate de profesor, preot, îndrumător spiritual, pedagog, psiholog, autor de cărţi, publicist şi activist în diverse comitete (în plan religios şi laic), CONSTANTIN V. DĂNĂU se profilează pe cerul axiologiei naţionale ca un veritabil formator de conştiinţe şi caractere, aşa cum au fost postulate şi trăite creator de Nicolae Iorga, Spiru Haret, C. Rădulescu-Motru ş.a.

De aceea, în acest frumos oraş de pe Jiu (poate în cadrul unei biblioteci cu relevanţă în spaţiul cultural local) ar trebui să funcţioneze o fundaţie care să cuprindă lucrările (cărţi, publicaţii, studii etc.), ieşite din gândul, sufletul şi mâinile atâtor personalităţi ale Gorjului, lăsate moştenire patrimoniului cultural naţional, faptă ce ar pune în evidenţă că urmaşii acestor venerabile conştiinţe naţionale ştiu să-şi preţuiască înaintaşii.

Col(r) Dumitru Dănău
în „Amintirile oraşului",
Editura „Măiastra", Târgu-Jiu, 2006

Va continua...

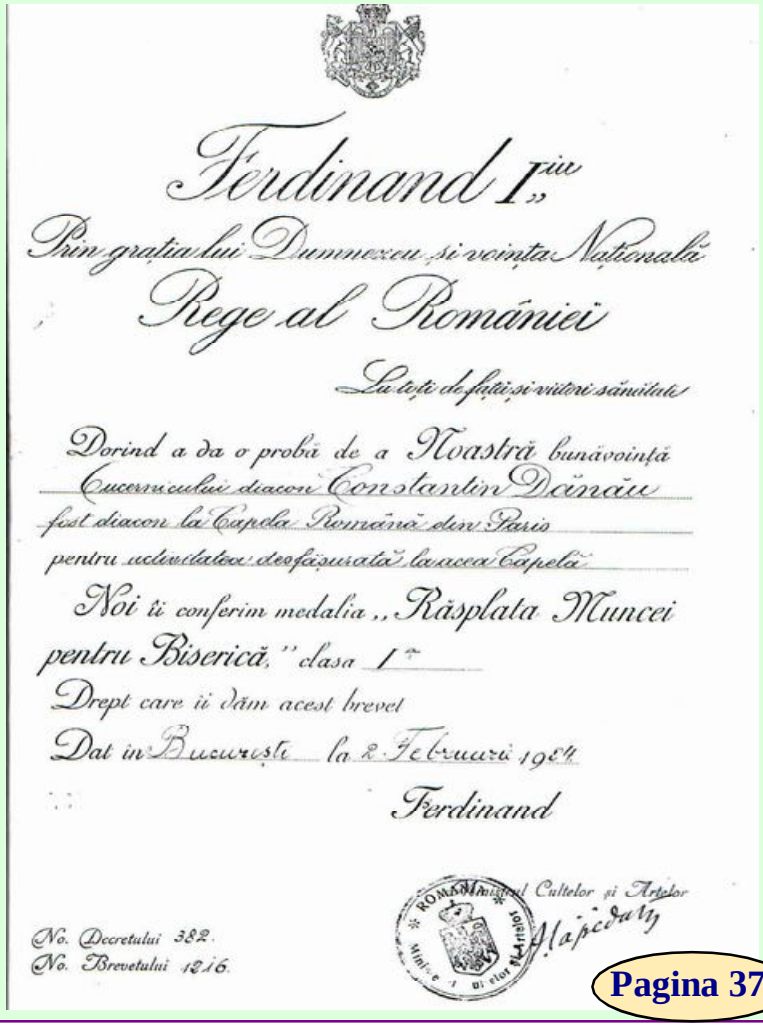

Ferdinand I^iu

Prin graţia lui Dumnezeu şi voinţa Naţională

Rege al României

Lu toţi de faţă şi viitori sănătate

Dorind a da o probă de a Noastră bunăvoinţă
Cucernicului diacon Constantin Dănău
fost diacon la Capela Română din Paris
pentru activitatea desfăşurată la acea Capelă

Noi îi conferim medalia „Răsplata Muncei
pentru Biserică," clasa I^a
Drept care îi dăm acest brevet
Dat în Bucureşti la 2 Februarie 1924

Ferdinand

Ministerul Cultelor şi Artelor

No. Decretului 382.
No. Brevetului 1216.

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

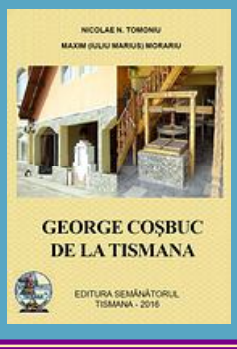

CUPRINS

2 România abulică: CURAJ SI TRANCOTE
3 Ion Mocioi - G. Coşbuc de la Tismana
4 Dezbatere: „George Coşbuc de la Tismana"
8 Al Florin Ţene - Mitul Edenului în universul poetic al sec. XX
11 Doru V. Fometescu - Reîntoarcere la inimă
13 Vasile Mic - Poezii
14 Florian Văideianu -IN MEMORIAM
16 Ion C. Gociu - La umbra unui fag rotat
20 Al. Melian - Solidaritatea Puşcăriabililor
22 N.N. Tomoniu - Pe urmele unui articol de ziar
25 Premiile UZPR 2015
27 Olteanul Florentin Smarandache la capătul Pământului
30 Nicolae I. Tomoniu - Remember Ion Mocioi - „Cântece de pe Tismana"
35 Dumitru Dănău - Arhidiaconul Constantin V. Dănău
35 Cotizaţii, conturi, abon., cuprins, redacţia
39 Caseta tehnică, FOTO INEDIT
40 Foto Document - ABSOLVENŢII Şcolii Normale „SPIRU HARET", 1927

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Atenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf nu se mai trimite prin e-mail. Autorii vor primi la cerere DVD-AST-5 cu toate numerele. E-mail redacţie: posta@samanatorul.ro

HRISTOS INEDIT

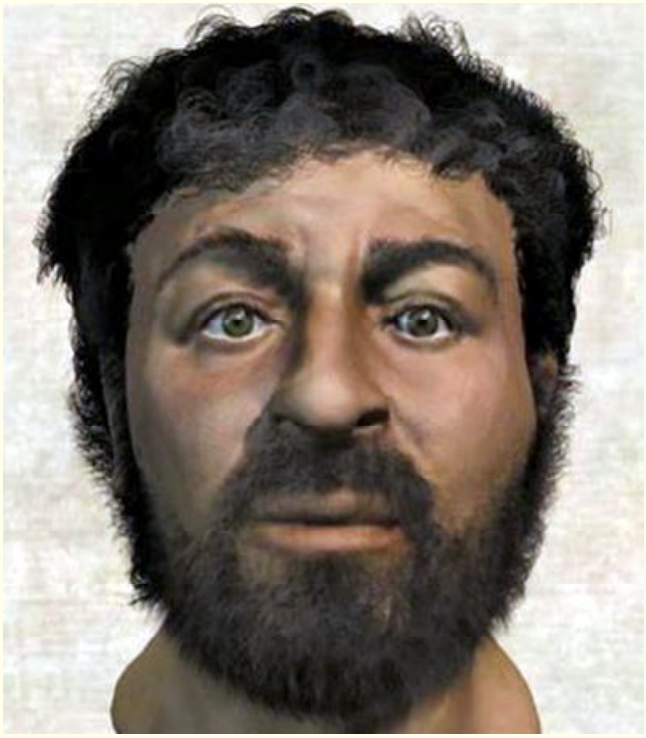

„Mai mult ca sigur ca Iisus a arătat mai degrabă astfel, şi nu ca mine sau ca orice alt bărbat din Occident", susţine James Charlesworth, profesor universitar la Seminarul Teologic Princeton. „În ultimii 2000 de ani, noi în Occident am fost influenţaţi de imaginea unui Iisus arian, care arată ca noi."

Această reconstrucţie, creată pe baza scheletului unui bărbat evreu care a trait în urmă cu 2000 de ani, dar şi a informaţiilor din documente antice, a fost facută cu ajutorul unor softuri avansate şi tehnice medico-legale. Ea ne arată un chip simplu, aşa cum ar fi arătat un om trăind în condiţiile aspre ale acelor vremuri.
Sursa: www.historia.ro după http://news.discovery.com/

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat" de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

ABSOLVENŢII ŞCOLII NORMALE „SPIRU HARET”, SERIA 1927

Din colecţia autorului Dumitru Dănău

Anul V.
Nr. 3
Aug 2015

SĂMĂNĂTORUL

Ediția tipărită
Nr. 16

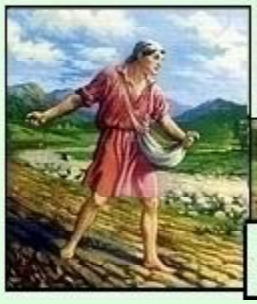

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric și de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

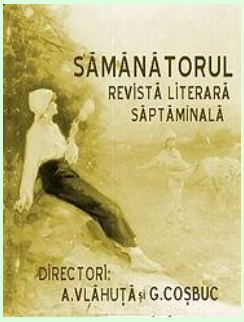

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuță

Fondatori 2012:

Asociațiile
"Semănătorul" şi
"Dorna" Tismana

Nou !

Respectându-şi patrimoniul cultural, oraşul Tismana va instala în centrul civic statuia poetului George Coşbuc !

Citiți despre publicistica poetului la pag. 6-10

Eveniment Literar !

Un memorial zguduitor la Editura «Semănătorul Tismana»:

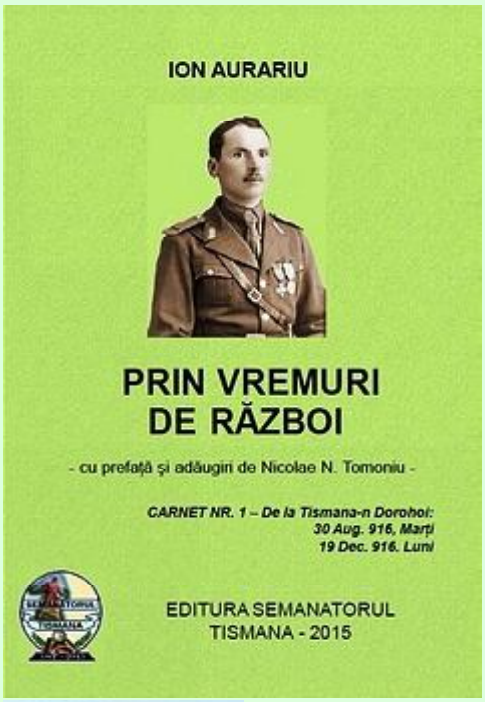

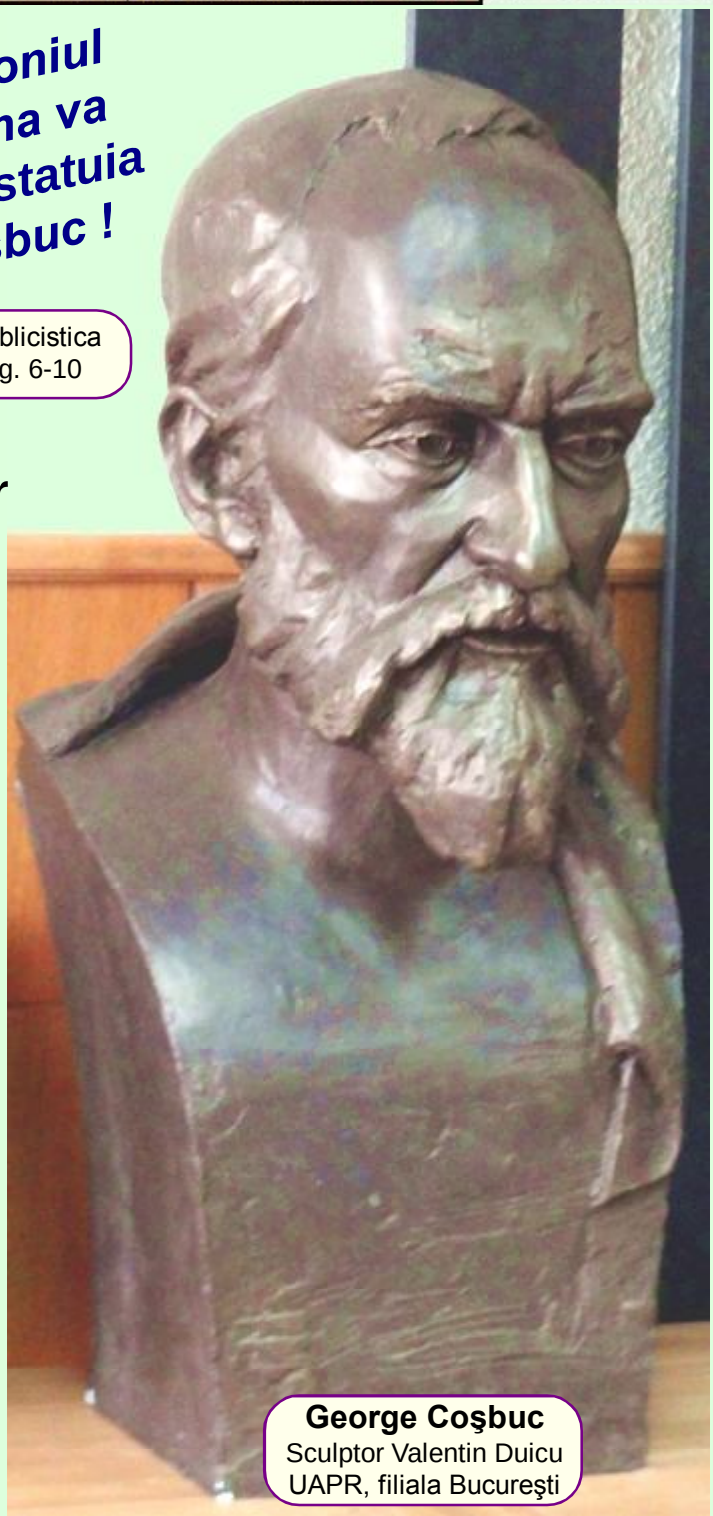

George Coşbuc
Sculptor Valentin Duicu
UAPR, filiala Bucureşti

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

Anul V. Nr. 3 - iul. aug, sept. 2015 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicațiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului. Ediția online va avea în anul 2015 acelaşi număr cu ediția tipărită şi apare la sfârşitul trimestrului.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Sub sigla Editurii "Semănătorul Tismana":

„PRIN VREMURI DE RĂZBOI"
un memorial dramatic scris de înv. Ion Aurariu la intrarea României în Războiul pentru Reîntregirea Neamului 1916-1918

O PREFAȚĂ de Nicolae N. Tomoniu

Cartea de față este o inedită şi spectaculoasă reîntoarcere în timp, cu 100 de ani, grație carnetelor scrise pe timp de război de proaspătul absolvent al şcolii normale, seria 1916, învățătorul de mai târziu, Ion I. Aurariu.

Intrat, la 19 ani, din şcoală direct în atmosfera tragică, apăsătoare şi imprevizibilă a războiului, normalistul trăieşte întâmplări de un dramatism de neînchipuit pentru noi muritorii civilizației de astăzi. Imortalizarea cutremurătoarelor evenimente din primul război mondial pe un carnețel de buzunar, nu este văzută, totuşi, de autor a fi „o lucrare cu pretenție literară". Din punct de vedere al mobilului acestei inițiative aşa şi e: cum ar putea un copil să se gândească la literatură când clopotul bisericii cimitirului Târgu Jiu, cimitir vecin cu cazarma lui, nu încetează în a bate anunțând cât e ziua de lungă, moartea „încă a unui erou căzut în luptă în Defileul Jiului"? Nici timpul, nici starea sufletească nu i-ar permite aşa ceva când printre cei îngropați sunt unchi sau chiar verişori căzuți în prima linie a frontului! Asta, pe lângă colegii de primară de la Tismana ce luptau în Reg. 18 Gorj ce va fi decimat în defileu, la câteva zeci de km de cazarma lui. Unde aşteaptă să fie recrutat, apoi, poate, trimis şi el pe front să-şi dea viața .

Dar carnețelele vor fi o mărturie a faptului că normalistului Ion Aurariu, treptat, nu-i mai e frică de moarte! El nu se va da înapoi de la luptă iar cei apropiați – părinți, rude, prieteni – să ştie că i-a iubit şi prețuit şi că a meritat să lupte pentru ca ei să nu se gândească niciodată că i-a dezamăgit!

În febra războiului dar şi a modestiei unui băiat bine crescut, Ion Aurariu nu-şi dă seama că relatările din carnețelele sale vor fi peste un secol, adevărate documente de patrimoniu.

Unele paragrafe pot fi folosite azi în lucrări multiple: un manual de istorie, un studiu ştiințific al dezvoltării speciei umane, ba chiar şi un bun exemplu de strategie de dezvoltare a unei națiuni ce fusese pe trei sferturi analfabetă în urmă cu doar câteva zeci de ani, dar care, introdusese învățământul de stat obligatoriu cu patru decenii înaintea Franței.

Datorăm acest memorial [1] al patrimoniului cultural al neamului românesc grație acestui normalist de excepție care ştie să extragă din cotidian exact esențialul faptelor, fapte învelite în sentimentele omeneşti ale momentului. Să nu ne mire că marii noştri scriitori, academicieni şi oameni de stat pe care România i-a avut de-a lungul istoriei sale şi pe a căror operă s-a bazat patrimoniul cultural interbelic şi chiar cel actual, au trăit la sfârşitul sec. al XIX –lea şi începutul sec. XX.

Nivelul de cultură a unul normalist se ridica în primul război mondial la nivelul unui absolvent de universitate de astăzi, deşi, cu modestia băiatului crescut la țară, el declară:

„Cele ce am scris n'au vreo valoare literară, nici ca formă, nici ca fond. Forma în unele părți e chiar caraghioasă, iar fondul obişnuit: pățanii de-ale mele, reflecții simple."

Produs al unui învățământ performant şi al unei societăți cu un înalt nivel de cultură, civilizație şi performanță economică, Ion Aurariu se dovedeşte la 19 ani un băiat matur, care n-are nevoie ca să se deplaseze de la Tismana la cazarmă decât de căruța mamei. La nevoie, Ion Aurariu o apucă pe jos până la Tg. Cărbuneşti pentru a lua trenul spre Filiaşi. De unde este retrimis acasă! Iar când războiul îi rechiziționează mijlocul de transport, mersul pe jos la Tg. Jiu printre tunurile ce băteau din Peştişani în dealurile Dobriței, nu-i creează nicio spaimă. El are ținta lui de a participa la stoparea „invaziei teutonilor" oricare ar fi greutățile. Nu dă înapoi nici când e nevoit să meargă din nou la Filiaşi pentru recrutare, de astă dată pe jos trecând prin noroaiele din Ciuperceni, Fărcăşeşti, Valea cu Apă, Peşteana, Broşteni, Brăneşti, Țânțăreni, Filiaşi.

Cu trupele „invadatoare germane" pe urma sa, printre puhoaiele de lume refugiată, sărind dintr-un tren în altul, uneori pe scara trenului, alteori pe acoperişul vagoanelor, nu-i lucru uşor să ajungi în Iaşi când însăşi guvernul şi ministerele sale se refugiază acolo.

Apoi, în degringolada Statului Major al armatei, să te adaptezi rigorilor de cazarmă, dezafectată şi plină de păduchi până când armata noastră va intra în reorganizare. Cât de matur trebuie să fii ca să accepți ca armata din care faci parte să fie înlocuită pe linia frontului de armata rusă? (!!!) Cât patriotism şi cutezanță trebuie să ai la 19 ani pentru ca să nu pierzi speranța unei reveniri a țării tale în luptă, speranța revenirii în satul natal lăsat la 700 km distanță?

Ce forță lăuntrică trebuie să ai pentru a continua cu sentimentul că poți muri oricând în acest război ciudat pe care nu popoarele Europei l-au declanşat ci jocurile strategice gândite de monarhii avizi de noi teritorii, care-şi conduc țările ca pe nişte cirezi? Într-o lume unde criteriile etnice creează superiorități cum poți gândi la o stabilitate pe termen lung?

Proaspătul absolvent de şcoală normală, deşi burduf de carte intră debusolat în vâltoarea războiului. El a fost educat şi instruit să țină la țara lui, să o apere şi să acționeze pentru propăşirea sa. El, ca şi țara întreagă, nu ştiu însă

tot adevărul ci doar acel adevăr pe care trebuie să-l ştie. Astfel, în primul său carnet cu relatările de la începutul războiului, el foloseşte sintagma „invazia Austro-Ungară” sau după caz, „invazia Austriecilor” sau „invazia Nemților”.

Ori, după doi ani de expectativă şi tatonări, la 14 august 1916, România a fost cea care a declarat război Austro – Ungariei, alăturându-se Antantei şi nu Puterile Centrale! Acestea n-au atacat România, având mereu speranța că o să fim de partea lor!

Germania a sărit în ajutorul austriecilor după trei zile.

Cu alte cuvinte, absolventul şcolii normale Ion Aurariu plonjează într-o Românie insuficient hotărâtă până la 4 august 1916 de ce parte va fi în război, insuficient pregătită strategic pentru un război pe două fronturi, o Românie cu resursele de aprovizionare epuizate la 13 aug. 1916, cu data de recrutare a normaliştilor mereu amânată, cu data de începere a cursurilor şcolii de ofițeri de rezervă mereu amânată şi ea.

Deziluzia şi frustrările lui Ion Aurariu vor fi tot atât de mari pe cât degringolada din România, generată de decizii discutabile ale generalilor [2] .

Cel mai mult îl mâhnesc suferințele părinților tocmai când aceştia se aşteptau la un ajutor din partea lui şi plimbarea fără rost de la un centru de recrutare la altul. Apoi, la vârsta lui ar fi avut nevoie de o relație cu vreo fată. Este emblematic faptul că fiind atât de fidel acțiunilor legate de recrutare, abia la centrul militar a observat că Chițiba, consătean cu el, scria în fiecare zi câte o carte poştală iubitei lui. Rămăsese deci în urmă cu sentimentele adolescentine şi în consecință se hotărăşte să scrie şi el o adevărată „carte”, pe care o înmânează timid „persoanei” doar cu sprijinul eternului lui prieten Costică.

Mai pudic, ca toți tinerii din aceea vreme de altfel, preludiul acestei relații de prietenie consta din mici copilării, descrise în carnețel, care, din păcate vor fi şterse la terminarea şcolii de ofițeri şi încadrarea lui în trupele combatante.

Cei care tehnoredactăm această carte, nu ne-am obosit să refacem acele paragrafe şi nici să identificăm „persoana” deşi bănuim cine e. Respectăm această opțiune, cauzele ei fiind detaliate printr-o notă la sfârşitul primului carnețel.

---------- NOTE ---------

[1] Specie literară, asemănătoare cu însemnările de călătorie şi cu memoriile, care consemnează observații ştiințifice, amintiri ori impresii personale asupra faptelor sau evenimentelor la care a participat cineva sau care s-au petrecut în timpul vieții cuiva.

[2] Agravarea situației pe frontul din Transilvania a făcut ca la 20 sept./3 oct. 1916, trupele de pe frontul din sud să fie trimise în Carpați. În 1918, Mackensen i-a spus lui Averescu: *„Ştii d-ta că, dacă continuai eram pierdut?”*. Averescu a explicat ofensiva gen E. von Falkenhayn în munți. *„Ați fi avut vreme, după ce m-ați fi nimicit”*, i-a replicat Mackensen.

Familia Arjoca, cea care a păstrat carnețelul cu însemnări zilnice al lui Ion Aurariu: Elena Aurariu (căsatorită Arjoca), fii Marian şi Mariana şi soțul Gheorghe Arjoca

Iuliu-Marius Morariu - Recenzie Ion Aurariu – „Prin vremuri de război”

Ion Aurariu, Prin vremuri de război, prefață de Nicolae Tomoniu, Editura Semănătorul, Tismana, 2015, 112 p.

Recenzie de Iuliu-Marius Morariu

În condițiile în care, întregul mapamond comemorează în perioada 2014-2018, centenarul primei conflagrații mondiale, interesul pentru literatura de specialitate produsă în acea perioadă a cunoscut în aceşti ani un adevărat reviriment.

Astfel, în cadrul unor conferințe dedicate subiectului[1], sau în volume editate[2], cercetătorii valorifică atât documente oficiale care au contribuit, în spațiul românesc, la finalizarea războiului şi înfăptuirea Unirii[3], cât şi literatură folclorică[4] sau memorialistică dedicată temei[5].

Cea din urmă categorie este una de-a dreptul privilegiată, şi este o categorie specială, cu valoare testimonială. De altfel, memorialistica şi folclorul au fost în acea perioadă singurele modalități de transmitere a realităților de pe front care puteau scăpa ochiului atent al cenzurii, iar la folclor nu se pricepea oricine, în vreme ce, consemnarea evenimentelor zilnice petrecute în tranşee, cu mai mult sau mai puțin talent artistic, o putea face aproape orice om care avea cunoştințe elementare de scriere şi citire.

Cunoscând aceste aspecte şi dorind să restituie Gorjului o piesă de o valoare inestimabilă, profesorul Nicolae Tomoniu, a purces la editarea memoriilor lui Ioan Aurariu, ajutat fiind de către urmaşii acestuia.

Născut în anul 1897 şi decedat în aul 1963 (pp. 11-12), acesta a fost învățător în localitățile Celeiu şi Tismana. Debutul războiului îl găseşte în vârstă de 17 ani, iar intrarea României aici îl găseşte proaspăt absolvent al şcolii normale de învățători, fapt ce face ca el să fie imediat încorporat imediat la şcoala militară din Dorohoi şi apoi în rândurile soldaților din Regimentul 18 Infanterie, context în care participă la mai multe bătălii, între care Mărăşti şi Mărăşeşti. Pe front, el consemnează întâmplările petrecute acolo, oferind astfel o mărturie în plus a greutăților războiului.

În prefața, care poate fi clasificată drept studiu introductiv, profesorul Tomoniu face o incursiune în contextul complex al conflagrației, încearcă să reconstituie traseul interior al memorialistului, ajuns, de pe băncile şcolii, direct în tranşeee şi să caracterizeze din punct de vedere literar însemnările lui:

> ,,Intrat la 19 ani, din şcoală direct în atmosfera tragică, apăsătoare şi imprevizibilă a războiului, normalistul trăieşte întâmplări de un dramatism neînchipuit pentru noi muritorii civilizației de astăzi. Imortalizarea cutremurătoarelor evenimente din Primul Război Mondial pe un carnețel de buzunar, nu este văzută totuşi, de autor, a fi ,,o lucrare de pretenție literară". Din punct de vedere al mobilului acestei inițiative aşa şi e: cum ar putea un copil să se gândească la literatură când clopotul bisericii cimitirului din Târgu Jiu, cimitir vecin cu cazarma lui, nu încetează să bată cât e ziua de lungă, anunțând cât e ziua de lungă, moartea încă a unui erou căzut în luptă în Defileul Jiului"? Nici timpul, nici starea sufletească nu i-ar permite aşa ceva

când printre cei îngropaţi sunt unchi sau chiar verişori căzuţi în prima linie a frontului! Asta pe lângă colegii de primară de la Tismana, ce luptau în Reg. 18 Gorj ce va va fi decimat în defileu, la câteva zeci de km de cazarma lui" (p. 3).

Conținutul celui dintâi carnet de însemnări, editat aici (fapt ce ne face să credem că vor urma şi altele) este realizat respectându-se normele metodologice specifice. Astfel, autorul nu intervine în conținut decât arareori şi atunci din punct de vedere stilistic, spre a nu distorsiona informația şi spre a nu ştirbi din frumusețea volumului. El lasă arhaismele şi regionalismele aşa cum au fost ele folosite de autor, fapt ce conferă şi valoare etnografică operei.

Dincolo de valoarea ei de izvor istoric, cartea este şi un veritabil material pentru psihologii care vor să se preocupe de starea sufletească a celor de pe front. Emoțiile sunt creionate în tuşe simple, dar sigure şi de intensitate puternică, ele reliefând deopotrivă greutatea războiului şi stările de frământare interioară, amplificate atât de iminența morții, cât şi de alți factori.

Emoționant este de exemplu, momentul despărțirii soldatului de mama dânsului, venită în vizită la el. Deosebit de interesant este aici felul în care autorul discerne, din punct de vedere axiologic, între diferitele emoții şi rolul lor. Redăm aici pasajul, simplu, dar paradoxal complex:

> ,,După o noapte groaznică, în care ne deşteptă de 3-4 ori comanda drepți, plecarăm de la cazarmă noi 4 normaliști şi 20-30 de soldați, sub comanda unui serg(ent) instructor. În drum mă întâmpină biata mumă plângând. Mă sărută pe obraz, eu îi sărutai mâna şi plecai la gară cu inima întristată, nu că mi-ar fi frică de moarte, dar din cauza sărmanei mele mame, care m-a purtat în pântecele ei, m-a crescut cu amar şi cu necaz, m-a dat la şcoală, iar când i-aş fi putut da ajutor, plec la război" (p.17)[6].

Volumul este interesant şi pentru informațiile privitoare la starea sanitară din tranşee pe care le oferă (p. 74, 75 et passim), pentru tabloul complex pe care îl oferă cu privire la tabloul însângerat al războiului (felul în care se informau şi transmiteau informații etc.), dar şi din multe alte motive, fapt pentru care nu putem decât să îi felicităm pe cei care au avut inițiativa editării lui şi să îl recomandăm cititorilor dornici să pătrundă în universul trist şi complex al primei conflagrații mondiale şi să îl cunoască prin prisma unei mărturii directe.

----------NOTE de subsol ----------

[1] Ca de exemplu: 100 de ani de la declanşarea Primului Război Mondial. Contribuția sebeşenilor la război şi Marea Unire, Sebeş, 05. 12. 2014.

[2] Cf. Rodica Groza, coord., . Sebeş, timp regăsit... Lucrările Conferinței ,,100 de ani de la declanşarea Primului Război Mondual. Contribuția sebeşenilor la război şi Marea Unire" (5 decdmbrie 2014), Editura Emma Books, Sebeş, 2014; Doru Sinaci, Emil Arbonie, coord., Administrație românească arădeană. Studii şi comunicări din Banat-Crişana, vol. IX, col. ,,Slaviciana- Serie nouă", Vasile Goldiş University Press, Arad, 2014.

[3] Mihai-Octavian Groza, ed., Senatul militar român central al ofițerilor şi soldaților din Viena (31 octombrie- 27 noiembrie 1918), Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2015; Idem, Documente privind activitatea Consiliului Național Român din Alba-Iulia, Editura Emma Books, Sebeş, 2012.

[4] Cf. Iuliu-Marius Morariu, ,,Imaginea Primului Război Mondial reflectată în folclorul din zona Năsăudului", în vol. Administrație românească arădeană. Studii şi comunicări din Banat-Crişana, vol. IX, col. ,,Slaviciana- Serie nouă", coord. Doru Sinaci, Emil Arbonie, Vasile Goldiş University Press, Arad, 2014, pp. 587-594.

[5] De altfel, acest gen este unul destul de bogat. A se vedea, între alte mărturii şi: Virgil Curta, Growing with de war. A Romanian Volunteer on the Austrian-Italian Front, 1915-1917, translated by Botond Balogh and Florin Curta, Argonaut Publishing House, Cluj-Napoca, 2006; Mihai-Octavian Groza, ,,Pagini din ,,memorialistica măruntă a Primului Război Mondial. Însemnările lui Radu Mărgean", în rev. Astra Salvensis, anul II, nr. 3, Salva, 2014, pp. 89-98; Valeriu Leu, Nicolae Bocşan, ed., Marele Război în memoria bănățeană (1914-1919), Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012; Valeriu Leu, Nicolae Bocşan, Mihaela Bedecean, ed., Marele Război în memoria bănățeană (1914-1919), volum II, Memoriile lui Pavel Jumanca, Editura Presa Universitară Clujeană/ Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2013; Valeriu Leu, Carmen Albert, Banatul în memorialistica "măruntă" sau istoria ignorată (1914-1919), Editura Muzeului de Istorie al Județului Caraş-Severin, Reşița,1995.

[6] După cum se poate vedea, războiul a dereglat ritmurile firești ale vieții satului. Pentru mai multe informații cu privire la acest aspect, a se vedea: Eugenia Bîrlea, Perspectiva lumii rurale asupra primului război mondial, teză de doctorat (ms. dactilografiat), Cluj-Napoca, 2000.

Ministerul de Război

Brevet

Noi Ministru Secretar de Stat la Departamentul de Război adeverim că prin Inaltul decret N. 1744 din 7 Julie 1918 Majestatea Sa Regele a binevoit a conferi Sub-St.le rez. Aurariu Ion din Reg. 18 Gorj. Crucea Comemorativă a războiului 1916-1918 cu baretele: Mărăşti, Mărăşeşti.

Ministru de Război

Nº 34568

anul 1923 luna Aug. ziua 14

Bucureşti

Directorul Superior al personalului General de Brigadă

In imagine: Brevet Ion Aurariu - "Crucea Comemorativă a războiului 1916-1918" cu baretele Mărăşti, Mărăşeşti

FRAGMENT EPIC de George Coşbuc

Iar pe lumea cealaltă scoborînd acum flăcăii
Cei căzuți la Vid pe dealuri şi pe sesiuni la Vidin,
Citi găsesc pe rînd în stoluri, adunați în gura văii
Stau s-aştepte alte gloate cîte se vedeau că vin.
Unii şterg de iarba udă cîte-o sabie-ncruntată,
Din pulpana hainei alții sîngele duşman îl storc,
Şi se laudă cu toții şi vorbesc ou toții-odată,
Precum fac biruitorii din războaie când se-ntorc.

Cînd văzur-această gloată, toți acei ce-nduşmăniră
Pe români de-a lungul vremii, plini de spaim-au tresărit
Şi s-au resfirat în noapte, precum fumul se resfiră,
Şi din margini mai spre margini se topeau necontenit.
Cu genunchii plini de tremur şi cu suflul morții-n gură,
Morți erau de-a doua oară, ca-ntr-al Orcului noian
Luptătorii din Ahaia cînd îngălbeniți văzură
Strălucind prin noapte coiful comandantului troian.

Dar ai noştri, morți de veacuri, cîți pieriră prin războaie,
Apărînd a lor credință şi pămîntul românesc,
Stau cu ochii țintă-n noapte şi-a lor mijloc îl îndoaie
Ca s-apropie privirea de minunea ce-o zăresc :
Văd români, şi-aud cuvinte româneşti ! De-ai lor cu toții !
Umilit venea, iar astăzi ce trufaş acest popor —
Şi-ndrăznind dinîi o seamă, vin sfioşi să-şi vadă soții,
Tot mai mulți, cu toții-n urmă ies grăbiți din noaptea lor.

Şi precum în neastâmpăr paseri grabnice cu zborul
Se tot strîng de pretutindeni toamna ca să plece-n stol,
Astfel s-adunau românii şi sporea mereu poporul

Celor morți umplînd de vuiet cîmpul mai nainte gol.
S-a mişcat acum de-a valma toată lumea-n locuința
Umbrelor, sunînd ca marea şi-ntr-un zbucium nentrerupt,
Iar de-atîta nor de duhuri ce-şi vădea prin glas ființa
Se părea că-i românească toată lumea dedesubt.

Străbătând genuni cu mersul, nesfîrşită li-e venirea,
Ca potopul de puternici şi nebiruiți ca el
Cîți pieiră făr' de urmă copleşiți de năvălirea
Asiei, şi-arcaşi cu glugă, din cîmpiile lui Gel.
Cîți au înroşit cu sînge rîuri mari şi-ascunse plaiuri,
Cînd prin văile bulgare Ioniț-avea locaş
Şi frumosul grai al nostru printre bîlbîite graiuri
Şi-1 păstrau, murind sub steagul ducilor de Făgăraş.

Iată-i înşişi vin în frunte cei ce-au cîrmuit norodul,
Principii din munți şi banii cu viteze fiare-n scut,
Şi cu Negru Vod-alături vine Dragoş Voievodul,
Unul fost la Olt de pază, celălalt străjer la Prut.
Şi-Alexandru-al cărui nume şi-astăzi codrii-l mai îngînă,
Tînăr şi părînd ca Hector cel cu coif fluturător
Cînd cu sulița-i grozavă, falnic răsucind-o-n mînă
Sare-n mîndru-i car şi umple cîmpii Troiei de omor.

Trăsnete-al mîniei noastre, Mircea, tu iuțeşte-ți paşii !
Adă-ți gloatele ce-n clipa bine-potrivitei vremi
Prins-au fulgerul cu palma ! Brat, ce pustiind vrăjmaşii,
Dunărea ca soț de luptă, munții te-ai trudit să-i chemi.
Ce vei fi gîndit tu, Mircea, cînd vedeai pornit cum vine
Peste munți şi peste ape, ca furtuna, Ilderim ?
Vai, putem noi azi pricepe sufletul ce-a fost în tine,
Mai avem simțire-n inimi ca-ndeajuns să te slăvim ?

Iar dincolo vine-n goană cel ce-n numărate zile
A clintit temeiul lumii şi-a oprit şi vremea-n loc,
Cel cu nume sfînt de-arhanghel — cu-al tău nume, Mihaile,
Tot ca tine de puternic şi cu sabie de foc.

Munții se retrag din cale-i, iar potrivnica sa bardă
Intră-n fier ca-n lemnul putred, pui de oltenescul leu ?
Foc de n-ar mai fi, şi lege, ca nimic să nu mai ardă,
Foc ar naşte iar pe lume ochii-acestui Prometeu.

Şi cu el Fărcaş şi Stoica, şi-nvîrtindu-şi buzduganul
Doi Buzeşti, ducînd şi spaimă şi-al pieririi-ngheț cu ei !
Spuie Neajlovul, Sinane, cîte oşti pierdu sultanul,
Şi Şelimberul să spuie cum ți-a fost, nebune-Andrei ?
Amurat, ți-aduci aminte, cum sosi grăbit o dată
Şi era să-ți spargă poarta ea să-ți intre-n Țarigard ?
Şi ce cale-avea să facă ! Dar s-a tînguit vrodată
Fulgerul că-i drum departe de la nor pînă la brad ?

Iată-1 însă cel din cuibul pus de-oştenii teutonici,
Ştefan, turnul de-apărare al românilor, venind
Suflet mînios şi-n toată strălucirea cîtă-n cronici
Scrisă e c-a fost pe vremea cînd el țara străjuind
A făcut din oase-un munte şi-a-nhățat şi regi de plete
Şi, arînd de ciudă eîmpul, puse-n jug duşmanii lui —
Pe mănunchiul spăzii sale mîna lui tot caldă stete,
Căci el nu ştiuse-n viață cum s-anină spada-n cui.

El şi-aici e-ntreg în arme şi purcede-aprins pe cale,
Parc-apururi vede-n față Rahova şi Podu-nalt,
Iar de vuietul mulțimii şi de coifuri şi de zale
Tremură, răzbit de spaimă, tot tărîmul celălalt.
El şi-aici e vîntul iernii, şi duşmanii săi sînt pleava !
Urcă munți fără de plaiuri, trece Dunări fără pod —
Faceți loc ! Sosesc ca rîul luptătorii din Suceava,
Trec voinicii cei năpraznici ai lui Ştefan Voievod !

Şi Ion Cumplitul Vodă, jalnic schilăvita strajă
A Moldovei, scut puternic al poporului de rînd,
Şi nenfricoşatul Țepeş, Petru Rareş a lui Majă
Vin cu toții de prin noapte, gloate-n urmă-le-aducînd.
Şi hatmani şi capi de oaste — dați-mi voi acum o sută
De vieți, ca să am vreme să-i numesc aici pe toți !

Şi tu, neam român, tu astăzi stai cu inima pierdută,
Făr' de zei te crezi pe lume şi pustiu tu te socoti.

Iată-ți gloria de veacuri ! Umbre mari din lumea moartă,
Ah, că n-am eu glas de tunet ca să pot să le rechem —
Ne avem şi noi Olimpul, şi pe-a veşniciei poartă
Am intrat şi noi ; şi-ntr-însul zei fără de moarte-avem !
Ce-ți aluneci plin de jale ochii umezi pe ruine,
Neam al nostru, ca să judeci drumul schimbătoarei sorți ?
Soarele din noapte iese, din mormînt puterea vine :
Naşterea cea viitoare ne e-n lumea celor morți.

Din Semănătorul, anul I, nr. 1, 2 decembrie 1901.

Despre publicistica lui George Coşbuc scrie Ierom. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu în pag. 6-10

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Ierom. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu - Publicistica lui George Coşbuc din revista *Sămănătorul* între anii 1901-1902

S-a scris mult de-a lungul timpului despre George Coşbuc. Opera lui a trecut, în secolul ce s-a scurs aproape pe de-a-ntregul de la sfârşitul călătoriei pământeşti, deopotrivă prin etape de redescoperire sau de umbră. Astăzi, există mai multe opinii ce se dezvoltă concomitent. Astfel, în timp ce unii îl critică şi îi dezavuează ideile şi opera, alții redescoperă valențe noi în scrisul său sau reeditează textele sale[1].

Fără a ne pronunța într-o manieră absolută cu privire la valoarea operei lui sau la actualitatea ei, căci acest lucru nu este de competența noastră şi nu face obiectul prezentei cercetări, vom încerca să readucem în atenție, în paginile următoare, activitatea sa din paginile revistei *Sămănătorul*, în primii doi ani de apariție ai acesteia, 1901 şi 1902. Atunci, la propunerea lui Spiru Haret, care dorea editarea unei publicații literare şi culturale dedicate intelectualilor[2], personajul nostru[3], alături de Alexandru Vlahuță, a purces la editarea acestui periodic. În alegerea lor, ministrul se va fi ghidat în mod cert de experiența publicistică a ambilor directori, căci, cu puțin timp în urmă, năsăudeanul pripăşit în Regat editase şi alte periodice precum *Vatra.*

Revista a fost dintru început una care a avut impact în rândurile intelectualității vremii. De altfel, între garanții calității materialelor se aflau, alături de cei doi pomeniți deja nume precum cel al pictorului Nicolae Grigorescu, iar mai târziu li se va alătura Nicolae Iorga[4]. Pe scurt, iată cum arăta, la începuturile ei, revista:

> *,,Semănătorul"*, revistă literară săptămânală, având-u-i ca directori pe Alexandru Vlahuță şi George Coşbuc, apare la 2 decembrie 1901, în format de caiet, cu coperta desenată, la început de Nicolae Grigorescu. Redacția se instalează la început la Tipografia şi editura ,,Minerva", Hotelul Union, str. Regală, nr. 8. Un exemplar costa 20 de bani. Al. Vlahuță, în primele vorbe definea publicația ,,stindard de pace" şi ,,înfrățire intelectuală..."[5].

Aici, poetul va duce o muncă destul de serioasă şi de consecventă, publicând materiale ce se circumscriu unei tematici variate, consistând în poezii, eseuri, culegeri de folclor, traduceri, studii şi materiale ce vor defini platforma program după care se va ghida periodicul cultural. Ce-i drept, Coşbuc va rezida puțin aici, însă ceea a făcut el a rămas de-a dreptul normativ pentru mişcarea literară generată de periodicul pe care l-a condus.

Cu privire la scurtimea perioadei în care a figurat pe frontispiciul revistei (1901-1902) ca director, s-au invocat mai multe ipotzeze, unii cercetători care s-au preocupat de acest aspect considerând că a activat aici doar pentru a îndeplini o îndatorire funcționărească[6]. Ideea însă nu este sustenabilă căci, dacă ar fi fost într-adevăr aşa, el nu s-ar fi ostenit cu atâta sârg să scrie aproape în fiecare număr. Cele 24 de materiale publicate aici în decursul celor doi ani dovedesc exact contrariul.

Temele abordate de el nu noi nici ele. De altfel, nici platforma program pe care o propune nu este, din punct de vedere ideologic, nouă, căci, după cum remarcă Lucian Valea:

> ,,Coşbuc s-a format ca scriitor în cadrul a ceea ce considerăm că a fost semănătorismul transilvan, aducând cu el la Bucureşt zestrea lui de idei. Altfel spus, pentru poet, semănătorismul n-a fost altceva decât tribunismul sibian, al cărui reprezentant s-a simțit în anii bucureşteni şi mai ales în cei ai începutului de secol"[7].

Ideile promovate de către autor aici se originează aşadar în concepțiile pe care el le întâlneşte sau le propovăduieşte atât la *Tribuna* transilvană, cât şi la *Vatra* regățeană[8]. În cuvinte scurte, dar electrizante de-a dreptul, poetul îndeamnă într-o adevărată exhortație pe scriitorii români să redescopere lumea țărănească şi literatura veche, autohtonă şi să o valorifice ca miez al literaturii lor:

,,Suflați colbul de pe cronici, cum zice poetul şi faceți să renască virtuțile bătrânilor de atunci în inimile tinerilor de azi"[9].

Deşi puține, ipostazele semănătoriste în care Coşbuc se remarcă drept un adevărat militant pentru reîntoarcerea la vechile principii ale literaturii într-o lume în care influențe occidentale precum simbolismul începeau să-şi facă tot mai simțită prezența şi să umbrească vechile scrieri, ele sunt de-a dreptul savuroase, reliefând un autor de-a înflăcărat, vulcanic de-a dreptul, un *,,romantic întârziat"*[10], aşa cum îl clasifică Nicolae Manolescu, un ardelean care se exprimă în cuvinte puternice, şi într-un ton ce mai trăda încă accente paşoptiste:

> ,,Noi, cu literatura de astăzi nu mai stăm în mijlocul istoriei noastre, nu stăm nici în mijlocul tradițiilor noastre, nu stăm mai ales în mijlocul poporului nostru. Cei dinaintea noastră, vechii scriitori au trăit într-un contact sufletesc... au avut o țintă, şi condeiul le-a fost purtat de aceeaşi idee"...[11]

În manifestul din care am citat, el rezumă în parte semănătorismul ca doctrină literară. Dorința de uniformitate, manifestată în corelarea eforturilor cu scopul de a obține o mişcare culturală omogenă, se plasează în centrul ei:

> ,,Şi noi cei de astăzi tragem brazde, nu mai puține decât cei vechi, căci talente avem şi astăzi ca şi atunci, dar brazdele noastre sunt trase în toate chipurile cu putință, şi de-a lungul şi de-a latul şi de-a curmezişul, linii care se taie una pe alta, urmând cărarea tuturor vânturilor câte bat din larga lume. Iar străinul drumeț, care în treacăt se uită pe câmpia brăzdată de noi, îşi face cruce, căci nu vede o arătură cuminte, ci o lucrare de oameni nebuni....Să nu risipim ce-au adunat părinții noştri, dacă nu putem înşine noi să mai sporim averea, şi dacă nu putem spori lumina, să năzuim a o răspândi în popor, tot mai

George, Elena şi Alexandru Coşbuc

mult pe aceea pe care o avem....Iată idealul nostru, întru toate manifestările vieții, dar mai ales în literatură. Până se va ivi un altul, şi poate împrejurările politice să ni-l apropie[12], acestea trebuie să ne fie cel mai apropiat de inimă"[13].

Datorită acestor principii, revista reuşi să se impună în mai puțin de un deceniu pe scena culturală românească[14], fapt ce certifică importanța ei şi să educe mulțimile româneşti, dar şi reprezentanții elitei culturale, în spiritul unei literaturi de calitate[15].

În susținerea ideilor sale, poetul va munci cu consecvență, publicând în decursul celor doi ani în care s-a aflat la conducerea periodicului, atât poezii, cât şi traduceri sau studii. De altfel, în cei doi ani în care s-a aflat la conducerea revistei, numele lui lipseşte doar din zece numere ale acesteia, toate din anul 1902 (respectiv: 7, 11, 19, 30, 32, 33, 34, 35, 36 şi 38), fapt ce spune multe despre investiția sentimentală pe care o reprezintă *Sămănătorul* pentru scriitorul ardelean.

După primele două numere, el nu va mai publica nici un studiu în care să teoretizeze principiile mişcării literare promovate de revistă, lucru ce dovedeşte pragmatismul său. În ceea ce priveşte opera lui publicistică de aici, aceasta se compune dintr-un studiu privitor la *Divina Comedie* a lui Dante Alighieri, 7 traduceri din aceeaşi operă şi 14 poezii, diverse şi ele ca genuri (a se vedea lista tematică de la final).

Predilecția lui pentru poezie e altminteri un lucru firesc. Diversitatea genurilor, de la pastel la baladă, poem ludic sau poem istoric, dovedeşte interesul poetului pentru redescoperirea istoriei naționale şi a lumii rurale. Uneori, ce-i drept, temele sunt de-a dreptul recurente, iar motivele nu sunt tocmai cele mai noi în opera lui, însă cele mai multe dintre poezii au o latură estetică aparte şi sunt realizate cu multă meticulozitate, dacă ne raportăm la elementele de prozodie care le caracterizează.

Încă din primul număr al revistei, Coşbuc este prezent cu un poem intitulat *Fragment epic*[16]. Similar unei balade culte, scris într-un ritm trohaic, având strofe 15 strofe de câte 8 versuri, fiecare dintre ele de câte 16 sau 15 silabe, şi rimă încrucişată, el aduce, datorită evocărilor lumii antice, a stilului şi a tonului în care a fost scris, cu operele paşoptiste ale lui Andrei Mureşanu. Dacă inițial, el îndeamnă la resemnare[17], înspre final, textul, atât de bogat în evocări istorice, se constituie mai degrabă într-un imn ce cheamă la redeşteptarea conştiinței naționale. Deşi nu inovează cu nimic stilul său poetic şi nu aduce motive noi, opera se constituie, atât prin întinderea destul de mare, cât şi prin elementele de conținut sau cele de natură estetică, într-una dintre scrierile importante ale autorului, ce se cere redescoperită astăzi.

Tonul trist şi uşoarele nuanțe de reproş din prima poezie vor dispărea în cel de-al doilea număr când, autorul publică o lucrare în nouă strofe a câte 5 versuri (ultimul vers al fiecărei strofe putând fi considerat, după părerea noastră, similar versurilor-refern, deşi nu este identic la fiecare dintre ele), intitulată *Gânduri[*18]. Descrierea lăcaşului bisericesc, realizată într-o notă jovială reprezintă doar cadrul inițial în care, într-o manieră de-a dreptul amuzantă, eul liric îşi varsă of-ul pe sfântul omonim lui, care se bucură de mai multă popularitate din partea iubitei şi a celorlalte fete din sat decât el:

> ,,La biserică din uşă,/ Mă uitam şi eu la sfinți,/ Când intra câte-o mătuşă, săruta abia pe frunte,/ Sfinții cei cu bărbi cărunte, / Cuvioşi părinți,/ Dar pe calu-i alb călare/ Tânăr, mândru şi-ncoifat,/ Se zbătea sub sărutare/ Sfântul cel numit ca mine!/ Te-am văzut, frumoaso bine/ Cum l-ai sărutat,/ Tu şi-ntregul stol de fete! / Şi-mi venea să-l smulg din cui / Şi să-l dau de vrun părete! /Grija mea, de n-ai ghicit-o / Nici acum, mă mir, iubito, /Cum să ți-o mai spui?"[19]

Dintre toate felurile de a structura o operă lirică, Coşbuc dovedeşte o afinitate aparte pentru catren. Fie că este vorba despre pasteluri, cum e cel intitulat *Pe munte*[20], fie că e vorba de alte genuri[21], sau de alte poezii, răspândite în volumele lui, el, iubeşte catrenul. Aici, la *Sămănătorul* însă, nu insistă foarte mult asupra acestui mod de repartiție a versurilor din cadrul strofelor, din motive necunoscute nouă.

Există însă şi în paginile acestui periodic, aspecte care se repetă şi care desconspiră gusturile poetului. Bunăoară, dragostea lui pentru pastel, gen întâlnit şi anterior, şi care îl pasionează într-atât încât el caută şi în literatura populară elemente specifice genului. Un astfel de exemplu este poezia *În zori*, formată din strofe a câte şase versuri şi scrisă în deja obişnuitul ritm trohaic. În finalul ei se menționează că e culeasă din lirica populară, însă tandrețea descrierii, familiaritatea cu care autorul se foloseşte de o multitudine de procedee stilistice pentru a oferi cititorului o panoplie de imagini circumscrise apodictic cadrului nocturn romantic, trădează intervențiile unui condei măiestrit. Iată câteva crâmpeie din acest poem:

> ,,Sub un mal, legata plută, / Se mai mişc-abia. Duios / Geme apa-n veci stătută, / Ca prin vis, sub iaz la moară, / Luna tot mai jos coboară, / Tot mai jos, tot mai jos"[22].

Coşbuc poate fi considerat un adevărat maestru al imaginii, căci o pondere mare a scrierilor sale redă, fie în chip sinestezic, fie adresându-se unuia dintre simțuri, astfel de pasaje. La fel se întâmplă şi în cazul *Horei*[23], alcătuită în acelaşi ritm din zece cvintete şi dotată cu vers refren, în cadrul lucrării de inspirație biblică, formată din 8 strofe a câte 6 versuri, ce reia motive mai vechi din operă coşbuciană, intitulată *Golia ticălosul*[24], sau în amplul *Blăstăm al trădării*[25], publicat în acelaşi număr cu anterioara.

Ultimele opere literare publicate de autor în revistă sunt, cu o singură excepție (Paul de Nola, care e mai degrabă un soi de portret[26]), destul de triste. De exemplu, tabloul bisericii ruinate de pe urma unei furtuni, de pe malul mării, este unul de-a dreptul dezolant. Cu toate acestea, se remarcă şi aici talentul autorului de a transmite nu doar cuvinte şi expresii, ci şi stări, prin poezia lui:

„Biserica stă tristă pe golul mal al mării - / O noapte-a fost, cumplită, iar valul revărsat / Cu vuiet îngropat-a sub el întregul sat. / Şi bârne şi cadavre şi semne-ale pierzării / Rămaseră-n amestec prin mucedul nămol / Când apa se retrase lăsând iar câmpul gol. / Când trec corăbierii în dreptul ei, pe mare, / Fac cruce, şi cu vâsla bat apa mai grăbit. / Se joacă vântu jalnic cu clopotul dogit, / Prin vastele ferestre cântând cu disperare. / Amurgul vine roşu, vin galbenele zori, / Şi noaptea peste lună trec turmele de nori, / Ea stă, tăcutul martur, pe veşteda colină, / Umplând singurătatea de spaimă şi fiori"[27].

Poetul reuşeşte să-şi transpună cititorii într-o altă lume şi atunci când prezintă stări triste, dar şi când ele sunt fericite. De exemplu, în balada *Ceas rău*[28],cititorul se molipseşte de starea de tristeţe, în vreme ce, în *Ştrengarul văilor*[29], formată din 14 strofe a câte trei versuri şi, unică în peisaj, atât datorită mesajului, cât şi datorită monorimei folosite, în cadrul căreia, vântul personificat ilustrează drama orfanului şi a singurătăţii, este împletită starea de veselie cu cea de tristeţe într-o ambianţă de-a dreptul ludică:

„Văzui prin văi al verii dulce vânt, /Ştrengar frumos, cum toţi pribegii sânt, / Târa mantaua-n urmă-i pe pământ. / Plecând vreo creangă-n drum o săruta, / Cânta o doină-ncet şi-ncet cânta / Culcatul câmp de iarbă sub manta: / Mi-a zis mai ieri al văii tânăr crin: / Ai casă tu şi fraţi, voinic străin, / Tu cel cu ochii rupţi din cer senin? / Am mamă-n deal, ca mâine-i ziua ei, / Dar n-are brâu şi-adună sfori de tei; / Iar tata-i dus să intre-argat la smei. / O casă-avem şi noi pe-un vârf de scai / Opt fraţi cei-i am s-au dus să vadă-n Rai / De bea şi-acolo vin popa Mihai. / Uşor ce-nşeli pe-un crin nevinovat! / Puteam să-i spun că-s dascălul din sat / Şi văr cu Por şi Darie-mpărat / De am, de n-am, mă mir ce-i pasă lui? / Nu ştiu nici eu de unde sunt şi-al cui, / Prin vămi eu nu dau seamă nimănui. / Eu sunt copil al codrilor de fag, / Alerg şi cânt şi-n sân aş vrea să bag, / Să fie-al meu de veci ce-mi este drag. / În zori mă duc pe-o margine de râu / Şi şed şi scot cavalul de la brâu, / Prin lan mă joc cu spicele de grâu. / Când trec copii, sub tufă eu mă strâng; / Deodată sar şi sun o tufă-n crâng / Şi-mi pare-n urmă rău când bieţii plâng. / Spre cei trudiţi cu boare eu m-a plec, / Pe fete-n şes cu glume le petrec / Şi-nvăţ pe toţi să cânte pe-unde trec. / Sărut neveste-n şes şi flori le-adun, / Străin cum sunt, ce-mi pasă ce le spun, / Hei, cucule, tu-mi eşti tovarăş bun. / Grozav ce-mi e fălosul de stejar, / „Să nu te văd pe-aici, copil ştrengar! / Trăieşti şi tu pe lume de-n-zadar". / Trăiesc şi eu pe vrerea celui sfânt: / De n-ar vrea el să fie-n lume vânt, / De ce m-ar fi făcut să fiu cum sânt?"[30]

Ultimele trei poeme[31] din revistă, ce poartă semnătura lui, nu sunt atât de spectaculoase ca celelalte, cu toate că, de exemplu, în *Un glas din adânul templului*, Coşbuc apelează la versul refren pentru a-l dianamiza. Ele sunt însă importante pentru că, într-un fel, încheie tabloul liric al publicisticii lui din acest prestigios periodic literar. De altfel, autorul nu va mai reveni în paginile revistei decât cu un singur poem, un sonet dedicat reginei, în anul 1905[32], în ciuda încercărilor constante ale semănătoriştiolor de a-l convinge să reia colaborarea cu ei.

Pe lângă piesele lirice, aşa cum am spus, el revine constant în paginile *Sămănătorului* cu traduceri. De altfel, ca traductolog, şi-a legat numele de *Divina comedia,* operă intens elogiată de unii şi criticată de alţii astăzi, care este însă folosită şi în zilele noastre (în traducerea lui), fapt ce nu poate decât să certifice valoarea ei. Din această operă va publica, pe măsură ce va traduce, fragmente.

Scriitorul nu se rezumă însă doar la traducere, ci publică şi un studiu, intitulat Concepţia infernului în *„Divina comedie"*[33]. Nu foarte amplu ca întindere, el este de fapt un fragment din perfaţa traducerii *Infernului*[34], după cum specifică chiar el într-o notă subsidiară plasată la final. Este însă important pentru că, în cadrul lui, este realizată o incursiune destul de serioasă şi de bine întocmită în opera lui Dante, astfel de cercetări fiind, la acea vreme, inedite, în literatura română. Ar fi trebuit poate ca ea să prefaţeze avalanşa de extrase din opera autorului italian, pentru a-l introduce pe cititor în universul dantian şi pentru a-l familiariza cu opera lui, însă, probabil, prins cu multe activităţi, nu a găsit răgazul să îl scrie mai repede.

Studiul este anturat de şase fragmente, inegale ca întindere, din opera capitală a autorului italian. Dacă celui dintâi nu i se oferă un titlu particular, translatorul preferând doar să-l posteze sub sigla din *„Divina comedia"*[35], celelalte vor fi mai clar delimitate. Ordinea publicării lor e una ce urmează logica volumului, fapt altminteri clar, dacă ne raportăm că scriitorul nu a tradus la întâmplare fragmente din diverse locuri, fără legătură între ele, ci a încercat să traducă rând pe rând, diferite capitole, cu scopul de a înţelege atât conţinutul lor, cât şi legăturile existente între ele. Astfel, după ce Hermes este trimis la Calipso[36], este prezentat episodul şederii lui pe insula ce adăpostea ademenitoarea nimfă[37], iar apoi este descrisă călătoria spre aceeaşi destinaţie a lui Odiseu[38], după care, periplul prin opera pomenită se încheie cu alte două istorioare interesante[39].

Acestea sunt aşadar, operele poetului de origine năsăudeană pripăşit pe plaiuri regăţene ce se regăsesc în paginile periodicului literar *Sămănătorul*, în primii doi ani de apariţie ai acestuia. După cum se poate vedea, tematica publicisticii lui este una bogată, şi, deşi circumscrise unor rigori clare, definite prin însăşi platforma-program a genului semănătorist, ale cărui caracteristici le conturează el însuşi în primele numerele ale apariţiei revistei, şi de la care nu se va abate deloc pe parcursul activităţii sale publicistice, ele sunt destul de variate atât ca gen, cât şi ca tematică sau abordare.

Fie că scrie poezii, fie că traduce sau publică studii, Coşbuc este aproape de sufletul ţăranului român, cu care vibrează la unison şi din ale cărui trăiri îşi trage seva literaturii. Departe de a fi tributarul unui singur gen poetic, deşi exprimă adesea predilecţii înspre anumite specii, el abordează cu maximă plăcere şi delicateţe, fapt reliefat de însăşi lectura operelor, atât pastelurile, cât şi baladele, idilele, sau alte elemente similare. S-ar putea întreba cineva, în ce măsură traducerile din Dante se încadrează în arealul tematic semănătorist. La o primă vedere, nu este nici o legătură între el şi literatura tradiţională românească. La baza opţiunii lui, credem că ar putea sta două motive principale. Astfel, pe de-o parte, vrea să readucă în atenţie moştenirea latină prin traducerea unui autor italian, iar pe de altă parte, probabil vrea să ofere exemple de scrieri ce s-ar plia pe caracteristicile genului din alte literaturi.

Concluzionând, nu putem decât să remarcăm frumuseţea, bogăţia şi valoarea operelor lui George Coşbuc din paginile Sămănătorului. Aceste opere, ce trec azi printr-o perioadă de uitare, cum, într-un fel se întâmplă cu întreaga creaţie literară a autorului, pe nedrept expediat de către unii

exponenți ai așa-zisei critici literare contemporane între barzi, se cer redescoperite şi revalorificate, ele nefind doar o etapă a literaturii româneşti din timpuri imemoriale, ci şi nestemate ale acestei literaturi, valabile pentru toate timpurile şi importante pentru însăşi identitatea noastră națională.

---------- NOTE ----------

[1] A se vedea, de exemplu: George Coşbuc, Publicistica, ed. Petru Poantă, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2014.

[2],,Haret, care dorea să tripărească o publicație literar-culturală, destinată intelectualilor, nu cu mult înainte , îi chemă la el pe cei doi funcționari de la ,,Casa Școalelor" - Coşbuc şi Vlahuță - şi le propune să se îngrijească de apariția ei. Astfel, la sfârşitul anului 1901, Coşbuc devine şeful celei mai importante reviste literare româneşti din epocă". Lucian Valea, Viața lui Gerge Coşbuc, col. ,,Opere", vol. 5, ed. Mircea Măluț, Editura Limes, Cluj-Napoca, 2012, p. 369.

[3] Asupra biografiei şi a operei lui nu vom insista aici. Doritorii care doresc să afle mai multe informații biografice sunt invitați să consulte, dintre numeroasele biografii, mai ample sau mai restrânse: Petru Homoceanul, ed., Poeți de la Sămănătorul, Editura Minerva, Bucureşti, 1978, pp. 125-127; Teodor Tanco, George Coşbuc în viață şi în documente, Editura Virtus Romana Rediviva, Cluj-Napoca, 2003; pp. 89-95; Zigu Ornea, Sămănătorismul, Editura Minerva, Bucureşti, 1970, p. 49; Constantin Dram, Ioan Ilaş, George Coşbuc, viața şi opera în imagini, Casa Editorială ,,Regina", Iaşi, 1996; Gheorghe Adamescu, Istoria literaturii române, Ediția a II-a, Editura Alcalay & Co, Bucureşti, 1920, pp. 515-525; Adrian Fochi, G. Coşbuc şi creația populară, Editura Minerva, Bucureşti, 1971; Andrei Bodiu, George Coşbuc- monografie, col. ,,Canon", Editura Aula, Braşov, 2002.

[4] După unii cercetători, în timpul lui Iorga, revista avut cel mai mare prestigiu. Iată ce spune în acest sens Alexandru Busuioceanu: ,,Sămănătorul a obținut cel mai mare succes şi ajunge să domine mişcarea literară între 1903 şi 1906, sub conducerea istoricului Nicolae Iorga (1871-1941)". Alexandru Busuioceanu, Istoria literaturii române, compendiu, Editura ,,Jurnalul Literar", Bucureşti, 1998, p. 171.

[5] Lucian Valea, op. cit., p. 369.

[6] Ibidem, p. 370. ,,Deşi încă nu împlinise 37 de ani, literar vorbind, poetul era bătrân: laureat al Academiei şi membru corespondent al ei, invitat la palat şi la masă de miniştri şi ministeriabili". Ibidem, p. 370. Pornind de la aceste premise, Alexandru Piru îl numeşte, consideră, însă, după părerea noastră fără temei, pe Coşbuc semănătoristul, ca fiind o personalitate aflată în declin. Al.Piru, ,,Cuvânt înainte", în vol.Poeți de la Sămănătorul, ed. Petru Homoceanul, Editura Minerva, Bucureşti, 1978, p. 5.

[7] Lucian Valea, op. cit., p. 374.

[8] ,,Literatura română se reorientează în aceşti ani (primele decenii ale sec. XX, n. n.), sub semnul unui nou curent, care se intitulează ,,semănătorism". Inițiatorii lui sunt Coşbuc şi Vlahuță, iar antecedentele se pot recunoaşte în revistele Viața, publicată de Vlahuță în 1893, şi Vatra, scoasă de Coşbuc în anul 1894". Alexandru Busuioceanu, op. cit., p. 169. La rândul lui, Călinescu spune: ,, Coşbuc regăsi punctul de vedere de la Vatra: ostilitatea împotriva culturii orăşeneşti înstrăinate de marea masă a poporului". George Călinescu, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, Fundația Regală pentru Literatură şi Artă, Bucureşti, 1941, p. 531.

[9] ***, ,,Primele vorbe", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 1, 2 decemvrie, Bucureşti, 1901, pp. 1-2. Cf. Zigu Ornea, op. cit., p. 50 (întrucât aceste rânduri sunt nesemnate, se crede că ele nu ar putea să aparțină altcuiva decât directorilor revistei, Alexandru Vlahuță şi George Coşbuc).

[10] Nicolae Manolescu, Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură, Editura Paralela 45, Piteşti, 2008, p. 504. În repetate rânduri, dânsul este nedrept cu poetul însă, spre deosebire de alte ocazii, aici, formularea lui se doreşte una care să îl încadreze în contextul vremii şi este una obiectivă, fapt pentru care am preferat menționarea ei.

[11]George Coşbuc, „Uniți", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 2, 9 decemvrie, Bucureşti, 1901, pp. 17-18.

[12] Aluzie la Marea unire, pe care, după câte se pare, românii o aşteptau încă din acele timpuri. Din nefericire, Coşbuc a murit în anul unirii, fără a apuca însă să vadă împlinit acest deziderat al sufletului său.

[13] Ibidem, pp. 17-18.

[14] ,,În definitiv, un singur deceniu nu e nici suficient pentru dezvoltarea unui adevărat curent şi mai ales a unei mari literaturi. Este de ajuns că semănătorismul a reuşit să impună atenției, într-un interval de timp relativ scurt, cel puțin patru scriitori de întâia mărime, indiscutabil cei mai importanți la începutul secolului din noua generați". Al. Piru, op. cit., p. 7.

[15] Fapt remarcat de Călinescu, care arată că: ,,Revista se făcu simpatică învățătorilor, profesorilor de provincie, românilor de peste granițe, şi răspândindu-se în aceste medii, ea educă mulțimile pentru buna literatură". George Călinescu, op. cit., p. 532.

[16] George Coşbuc, ,,Fragment epic", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 1, 2 decembrie, Bucureşti, 1901, pp. 5-7.

[17],,Iată-ți glori de veacuri! Umbre mari din lumea moartă,/ Ah că n-am eu glas de tunet, ca să pot să le rechem/ Ne avem şi noi Olimpul şi pe-a veşniciei poartă/ Am intrat şi noi şi-ntrânsul Zei fără de moarte-avem!/ Ce-ți aluneci plini de jale ochii umezi de ruine,/ Neam al nostru, ca să judeci drumul schimbătoarei sorți?/ Soarele din moarte iese, din mormânt puterea vine,/ Naşterea cea viitoare ne e-n lumea celor morți. Ibidem, p. 7.

[18] Idem, ,,Gânduri", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 3, 16 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 42-43.

[19] Ibidem, p. 43.

[20] Care conține 7 caterne. Idem, ,,Pe munte", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 4, 23 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 52-53.

[21] Ca de exemplu, în Voci din public. Cf. Idem, ,,Voci din public", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 6, 6 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 94-95.

[22] Idem, ,,În zori", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 6, 6 Ianuarie, Bucureşti, 1902, p. 83.

[23] Idem, ,,Hora", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 13, 24 Februarie, Bucureşti, 1902, pp. 199-200.

[24] Idem, ,,Golia ticălosul", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 16, 17 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 244-246.

[25] Idem, ,,Blăstămul trădării", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 16, 17 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 249-252.

[26] Idem, ,,Paul de la Nola", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 27, 29 Septembre, Bucureşti, 1902, pp. 1-3.

[27] Idem, ,,Biserica ruinată", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 18, 31 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 285-286.

[28] Idem, ,,Ceas-rău- Baladă", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 28, 6 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 17-19.

[29] Idem, ,,Ştrengarul văilor", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 29, 13 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 33-34.

[30] Ibidem, p. 33-34.

[31] ,,Un glas din adâncul templului", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 31, 27 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 70-71; ,,Faptul zilei", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 37, 8 Decembre, Bucureşti, 1902, pp. 174-176;,,Țapul", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 39, 22 Decembre, 1902, pp. 206-208.

[32] Î,,n primăvara lui 1903, Iosif şi Anghel îi fac o vizită şi încearcă să îl convingă să se întoarcă în fruntea revistei, dar nu reuşesc să îl înduplece şi se întorc ,,îndurerați, bruscați şi tratați fără nici o considerație.... Şi celelalte tentative de a-l reapropia de Sămănătorul eşuează cu excepția unei colaborări pe care i-o smulge Iosif- un sonet al reginei, publicat în numărul 51 din 18. XII 1905, împreună cu o notă specială a lui Iorga". Lucian Valea, op. cit., p. 372.

[33] Idem, ,,Concepția infernului în ,,Divina comedie", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 17, 24 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 268-271.

[34] Ibidem, p. 271.

[35] Idem, ,,Din ,,Divina comedia", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 5, 30 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 65-67.

[36] Idem, ,,Trimiterea lui Hermes la Calipso", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 8, 20 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 116-117.

[37] Idem, ,,În insula nimfei Calipso", în rev. Semănătorul, Anul I, nr. 8, 20 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 134-137.

[38] Idem, ,,Plecarea lui Odiseu de la Calipso", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 10, 3 Februarie, Bucureşti, 1902, pp. 154-157.

[39] Idem, ,,Hulitorul zeilor Capaneu", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 20, 14 Aprilie, Bucureşti, 1902, pp. 310-312; Idem, ,,Din divina comedie. Cântul XXIII", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 24, 12 Mai, Bucureşti, 1902, pp. 387-392.

Citiți articolul **şi pe blogul Sămănătorul** online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/07/ierom-maxim-iuliu-marius-morariu.html

Anexă

Lista materialelor publicate de către George Coşbuc în paginile revistei Sămănătorul între anii 1901-1902

A. În ordine cronologică

1901

1. ***, ,,Primele vorbe", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 1, 2 decemvrie, Bucureşti, 1901, pp. 1-2.
2. ,,Uniți", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 2, 9 decemvrie, Bucureşti, 1901, pp. 17-18.
3. ,,Fragment epic", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 1, 2 decembrie, Bucureşti, 1901, pp. 5-7. Citiți-l: pag. 5
4. ,,Gânduri", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 3, 16 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 42-43.
5. ,,Pe munte", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 4, 23 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 52-53.
6. ,,Din ,,Divina comedia", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 5, 30 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 65-67.
7. ,,În zori, în rev. Semănătorul, anul I, nr. 6, 6 Ianuarie, Bucureşti, 1902, p. 83-84.

1902

8. ,,Voci din public", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 6, 6 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 94-95.
9. ,,Trimiterea lui Hermes la Calipso", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 8, 20 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 116-117.
10. ,,În insula nimfei Calipso", în rev. Semănătorul, Anul I, nr. 8, 20 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 134-137.
11. ,,Plecarea lui Odiseu de la Calipso", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 10, 3 Februarie, Bucureşti, 1902, pp. 154-157.
12. ,,Hora", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 13, 24 Februarie, Bucureşti, 1902, pp. 199-200.
13. ,,Golia ticălosul", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 16, 17 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 244-246.
14. ,,Blăstămul trădării", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 16, 17 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 249-252.
15. ,,Concepția infernului în ,,Divina comedie", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 17, 24 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 268-271.
16. ,,Biserica ruinată", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 18, 31 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 285-286.
17. ,,Hulitorul zeilor Capaneu", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 20, 14 Aprilie, Bucureşti, 1902, pp. 310-312.
18. ,,Din divina comedie. Cântul XXIII", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 24, 12 Mai, Bucureşti, 1902, pp. 387-392.
19. ,,Paul de la Nola", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 27, 29 Septembre, Bucureşti, 1902, pp. 1-3.
20. ,,Ceas-rău - Baladă", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 28, 6 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 17-19.
21. ,,Ştrengarul văilor", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 29, 13 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 33-34.
22. ,,Un glas din adâncul templului", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 31, 27 Octombre, Bucureşti, 1902.
23. ,,Faptul zilei", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 37, 8 Decembre, Bucureşti, 1902, pp. 174-176.
24. ,,Țapul", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 39, 22 Decembre, 1902, pp. 206-208.

B. Repartizate tematic

I. Poezii

1. ,,Biserica ruinată", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 18, 31 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 285-286.
2. ,,Blăstămul trădării", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 16, 17 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 249-252.
3. ,,Ceas - rău - Baladă", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 28, 6 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 17-19.
4. ,,Faptul zilei", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 37, 8 Decembre, Bucureşti, 1902, pp. 174-176.
5. ,,Fragment epic", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 1, 2 decembrie, Bucureşti, 1901, pp. 5-7.
6. ,,Gânduri", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 3, 16 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 42-43.
7. ,,Golia ticălosul", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 16, 17 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 244-246.
8. ,,Hora", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 13, 24 Februarie, Bucureşti, 1902, pp. 199-200.
9. ,,În zori, în rev. Semănătorul, anul I, nr. 6, 6 Ianuarie, Bucureşti, 1902, p. 83-84.
10. ,,Paul de la Nola", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 27, 29 Septembre, Bucureşti, 1902, pp. 1-3.
11. ,,Pe munte", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 4, 23 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 52-53.
12. ,,Voci din public", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 6, 6 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 94-95.
13. ,,Ştrengarul văilor", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 29, 13 Octombre, Bucureşti, 1902, pp. 33-34.
14. ,,Țapul", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 39, 22 Decembre, 1902, pp. 206-208.

II. Eseuri

15. ***, ,,Primele vorbe", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 1, 2 decemvrie, Bucureşti, 1901, pp. 1-2.
16. ,,Uniți", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 2, 9 decemvrie, Bucureşti, 1901, pp. 17-18.

III. Traduceri din Divina comedie a lui Dante Alighieri

17. ,,Din ,,Divina comedia", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 5, 30 Decembre, Bucureşti, 1901, pp. 65-67.
18. ,,Din divina comedie. Cântul XXIII", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 24, 12 Mai, Bucureşti, 1902, pp. 387-392.
19. ,,Hulitorul zeilor Capaneu", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 20, 14 Aprilie, Bucureşti, 1902, pp. 310-312.
20. ,,În insula nimfei Calipso", în rev. Semănătorul, Anul I, nr. 8, 20 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 134-137.
21. ,,Trimiterea lui Hermes la Calipso", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 8, 20 Ianuarie, Bucureşti, 1902, pp. 116-117.
22. ,,Plecarea lui Odiseu de la Calipso", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 10, 3 Februarie, Bucureşti, 1902, pp. 154-157.
23. ,,Un glas din adâncul templului", în rev. Sămănătorul, anul I, nr. 31, 27 Octombre, Bucureşti, 1902.

IV. Studii

24. ,,Concepția infernului în ,,Divina comedie", în rev. Semănătorul, anul I, nr. 17, 24 Martie, Bucureşti, 1902, pp. 268-271.

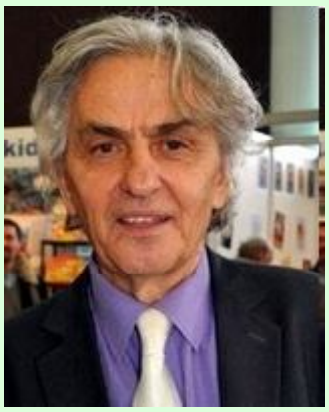

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

PROFIL

DESPRE

GEORGE ANCA (n. 12 aprilie 1944, Vâlcea) Poet, eseist, specializat în indianistică. Operă vastă, de combinații pline de virtuozitate între originismul universal şi modernismul arhaizant. Studii şi titluri academice: Doctor în filologie (Univ. Bucureşti, 1975). Director general al Bibliotecii Pedagogice Naționale „I.C. Petrescu"; Visiting Lecturer University of Delhi (1977-1984; 2002-2003); scriitor - membru al Uniunii Scriitorilor din România; traducător. Preşedinte al Asociației Culturale Româno-Indiene şi al Academiei Internaționale „Mihai Eminescu"; vicepreşedinte al Societății de Etnologie din România; membru al Romanian Group for Pugwash.

Cărți publicate (selecții):

Invocații (1968), Eres (1970), Poemele părinților (1976), „Ardhnariswara" (1982), Parinior (1982), Mantre (1982), Pancinci (1982), Upasonhind (1982), Indoeminescology (1994), The Buddha (1994), Orientopoetica (2000), Gitagovinda de Jayadeva (trad. 1983), Meghaduta de Kalidasa (trad. 1984); Eminescu's Luceafărul in Sanskrit (1983); Sanskritikon (2002); Dharma hindusă (trad., 2002); Tangoul tigrului (2005); ciclul Apokalipsa indiană; Gramatica sanscrită în versiunea lui Eminescu (2004); Cenuşa lui Eliade (2007); reviste de indianistică: Bibliotheca Indica, Trivium. Activitate literara: Studii, eseuri, prezentări la nenumărate conferințe din țară şi din străinătate (India, SUA, Franța, Anglia, Italia, Portugalia, Rusia, Germania, China, Corea, Malta, Trinidad Tobago, Tailanda, Israel, Argentina). George Anca este menționat în dicționare de referință (Who's Who in Romania, Who's Who in the World, World of Learning, The Encyclopaedia of Distinguished Leadership etc.) şi în bibliografii locale şi internaționale precum şi pe pagini web.

George Anca - alți mari eruditi:

La Congresul Mondial de Antropologie şi Etnologie, care s-a ținut în India, l-a întâlnit pe C. Noica cu care avusese un schimb de scrisori.

Revista "Sămănătorul" a publicat acele scrisori. Fiind un mare fan al altui mare scriitor, Mircea Eliade, pentru acest număr al revistei:

GEORGE ANCA NE PROPUNE!

Motto. "Orice asemănare cu realitatea nu e deloc întâmplătoare!"

PILOȚI ORBI

de Mircea Eliade

Imoralitatea clasei conducătoare româneşti, care deține „puterea" politică de la 1918 încoace, nu este cea mai gravă crimă a ei. Că s-a furat ca în codru, că s-a distrus burghezia națională în folosul elementelor alogene, că s-a năpăstuit țărănimea, că s-a introdus politicianismul în administrație şi învățământ, că s-au deznaționalizat profesiunile libere – toate aceste crime împotriva siguranței statului şi toate aceste atentate contra ființei neamului nostru ar putea – după marea victorie finală – să fie iertate. Memoria generațiilor viitoare va păstra, cum se cuvine, eforturile şi eroismul anilor cumpliți 1916-1918 – lăsând să se aştearnă uitarea asupra întunecatei epoci care a urmat unirii tuturor românilor.

Dar cred că este o crimă care nu va putea fi niciodată uitată: aceşti aproape douăzeci de ani care s-au scurs de la unire. Ani pe care nu numai că i-am pierdut (şi când vom mai avea înaintea noastră o epocă sigură de pace atât de îndelungată?!) – dar i-am folosit cu statornică voluptate la surparea lentă a statului românesc modern. Clasa noastră conducătoare, care a avut frânele destinului românesc de la întregire încoace, s-a făcut vinovată de cea mai gravă trădare care poate înfiera o elită politică în fața contemporanilor şi în fața istoriei: pierderea instinctului statal, totala incapacitate politică. Nu e vorba de o simplă găinărie politicianistă, de un milion sau o sută de milioane furate, de corupție, bacşişuri, demagogie şi şantaje. Este ceva infinit mai grav, care poate primejdui însăşi existența istorică a neamului românesc: oamenii care ne-au condus şi ne conduc nu mai văd.

Într-una din cele mai tragice, mai furtunoase şi mai primejdioase epoci pe care le-a cunoscut mult încercata Europă — luntrea statului nostru este condusă de nişte piloți orbi. Acum, când se pregăteşte marea luptă după care se va şti cine merită să supraviețuiască şi cine îşi merită soarta de rob – elita noastră conducătoare îşi continuă micile sau marile afaceri, micile sau marile bătălii electorale, micile sau marile reforme moarte.

Nici nu mai găseşti cuvinte de revoltă. Critica, insulta, amenințarea – toate acestea sunt zadarnice. Oamenii aceştia sunt invalizi: nu mai văd, nu mai aud, nu mai simt. Instinctul de căpetenie al elitelor politice, instinctul statal, s-a stins.

Istoria cunoaşte unele exemple tragice de state înfloritoare şi puternice care au pierit în mai puțin de o sută de ani fără ca nimeni să înțeleagă de ce. Oamenii erau tot atât de cumsecade, soldații tot atât de viteji, femeile tot atât de roditoare, holdele tot atât de bogate. Nu s-a întâmplat nici un cataclism între timp. Şi deodată, statele acestea pier, dispar din istorie. În câteva sute de ani după aceea, cetățenii fostelor state glorioase îşi pierd limba, credințele, obiceiurile – şi sunt înghițiți de popoare vecine.

Luntrea condusă de piloții orbi se lovise de stânca finală. Nimeni n-a înțeles ce se întâmplă, dregătorii făceau politică, neguțătorii îşi vedeau de afaceri, tinerii de dragoste şi țăranii de ogorul lor. Numai istoria ştia că nu va mai duce multă vreme povara acestui stârv în descompunere, neamul acesta care are toate însuşirile în afară de cea capitală: instinctul statal.

Crima elitelor conducătoare româneşti constă în pierderea acestui instinct şi în înfiorătoarea lor inconştiență, în încăpățânarea cu care îşi apără „puterea”. Au fost elite româneşti care s-au sacrificat de bună voie, şi-au semnat cu mâna lor actul de deces numai pentru a nu se împotrivi istoriei, numai pentru a nu se pune în calea destinului acestui neam. Clasa conducătorilor noştri politici, departe de a dovedi această resemnare, într-un ceas atât de tragic pentru istoria lumii – face tot ce-i stă în putință ca să-şi prelungească puterea. Ei nu gândesc la altceva decât la milioanele pe care le mai pot agonisi, la ambițiile pe care şi le mai pot satisface, la orgiile pe care le mai pot repeta. Şi nu în aceste câteva miliarde risipite şi câteva mii de conştiințe ucise stă marea lor crimă, ci în faptul că măcar acum, când încă mai este timp, nu înțeleg să se resemneze (…).

Cred că suntem singura țară din lume care respectă tratatele minorităților, încurajând orice cucerire de-a lor, preamărindu-le cultura şi ajutându-le să-şi creeze un stat în stat. Şi asta nu numai din bunătate sau prostie. Ci pur şi simplu pentru că pătura conducătoare nu mai ştie ce înseamnă un stat, nu mai vede.

Tristețea şi spaima mea îşi au izvorul în altă parte. Piloții orbi!

Sunt unii, buni „patrioți”, care se bat cu pumnul în piept şi-ți amintesc că românul în veci nu piere, că au trecut pe aici neamuri barbare etc. Nu mai vorbiți, deci, de cele şapte inimi în pieptul de aramă al românului. Sărmanul român luptă ca să-şi păstreze măcar o inimă obosită care bate tot mai rar şi tot mai stins. Adevărul e acesta: neamul românesc nu mai are rezistența sa legendară de acum câteva veacuri.

…Dar piloții orbi stau surâzători la cârmă, ca şi când nimic nu s-ar întâmpla. Şi aceşti oameni, conducători ai unui popor glorios, sunt oameni cumsecade, sunt uneori oameni de bună credință, şi cu bunăvoință; numai că, aşa orbi cum sunt, lipsiți de singurul instinct care contează în ceasul de față - instinctul statal.

Că piloții orbi s-au făcut sau nu unelte în mâna străinilor - puțin interesează deocamdată. Singurul lucru care interesează este faptul că nici un om politic român, de la 1918 încoace, n-a ştiut şi nu ştie ce înseamnă un stat. Şi asta e destul ca să începi să plângi.

Publicat în ziarul **„Vremea”, 1937,** *şi preluat în revista noastră la sugestia redactorului revistei “Sămănătorul”:*

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

George Anca ține în ultima zi de marți din lună cenaclul literar "Colocviile de Marți". În str. Calderon 39, Bucureşti sau la primăria sectorului 2

Vizitați BLOGUL PERSONAL al scriitorului George Anca, aici:
http://georgeanca.blogspot.ro/

UZPR: Presa scrisă, locală şi centrală, solicită sprijin financiar, domnule Prim Ministru

Domnule Prim Ministru,

Aţi afirmat cu numeroase ocazii că susţineţi libertatea presei. Din acest motiv ne adresăm cu încredere instituţiei Dumneavoastră, pentru a vă cere sprijin în efortul nostru de a continua să editǎm ziare tipărite în România.

Numeroase ziare tipărite cu distribuţie naţională au dispărut. În multe judeţe din ţară presa locală tipărită a încetat să mai existe. Acolo unde mai există, constituie principalul mijloc de informare, în special pentru pensionari.

Din acest motiv, pentru a-şi păstra accesibilitatea, ziarele locale şi centrale fac eforturi mari pentru a menţine scăzut preţul abonamentelor, preferând să le susţină din veniturile din publicitate care, din păcate, sunt tot mai mici.

În acest context ne vedem nevoiţi să solicităm Poştei Române, aflată în poziţie de monopol în cazul distribuţiei de abonamente, să îngheţe comisioanele de distribuţie, fără a mai încerca să forţeze, aşa cum a făcut-o în mai multe rânduri, creşterea lor. Facem precizarea că pierderile istorice ale Poştei Române nu pot fi în nici un caz rezolvate prin spolierea presei scrise care încă mai există.

Totodată ne-ar fi foarte dificil să transferăm noile costuri aduse de comisioanele şi taxele poştale mărite către abonaţii noştri, în marea lor majoritate persoane cu venituri reduse.

Prin urmare, domnule Prim Ministru, vă rugăm să analizaţi posibilitatea de a plafona prin Ordin de Ministru sau Ordonanţă de Urgenţă, comisioanele maxime care pot fi percepute de Poşta Română pentru distribuirea abonamentelor ziarelor tipărite sau să acordaţi o subvenţie acestei instituţii, la nivel de abonament încheiat, pentru menţinerea acestei surse de informare care este presa tipărită.

Presa tipărită, după cum ştiţi, trece printr-o perioadă dificilă în întreaga lume. Guvernele celor mai puternice state din Uniunea Europeană au înţeles să ajute şi să susţină existenţa ziarelor tipărite, acordând subvenţii la cumpărarea hârtiei sau diferite facilităţi fiscale care să permită acestor publicaţii să poată funcţiona.

În ţara noastră, cu excepţia cotei de TVA redus la 9%, presa scrisă nu beneficiază de nici un fel de alt sprijin.

Cu profund respect, semnează:

1. Monitorul de Botoşani – prin George Lazăr
2. Monitorul de Suceava – prin Paul Oancea
3. Monitorul de Vrancea – prin – Corina Trofin
4. Monitorul Expres – prin Marius Stoianovici

5. Gazeta Sporturilor – prin Bogdan Mareş
6. Grupul editorial Informedia – prin Carmen Csordaş
7. Jurnalul Naţional – prin Adriana Ioniţă
8. Adevărul – prin Dana Zamfir
9. Grupul editorial Ringier – prin Mirela Murariu
10. Evenimentul Zilei – prin Virgil Munteanu
11. Crişana – prin Daniel Man
12. Viaţa Liberă – prin Laurian Popa
13. Curierul Naţional – prin Dan Manea
14. Nepujsag – prin Karácsonyi Zsigmond
15. Zi de Zi – prin Aurelian Grama

Nota redacţiei revistei "Sămănătorul":

Ne alăturăm acestei iniţiative lăudabile venită din partea UZPR - Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România şi ne permitem să adăugăm şi revista noastră:

16. "Sămănătorul" - prin Nicolae N. Tomoniu

Nicolae N. Tomoniu - membru UZPR şi LSR
Director Editura „Semănătorul Tismana”

Sursa:
http://uzp.org.ro/presa-scrisa-locala-si-centrala-solicita-sprijin-financiar-domnule-prim-ministru/

Articolele noastre în această temă:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/05/senatorul-vochitoiu-reitereaza.html
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/02/timbrul-cultural-inc-o-lege-manea-la.html
articol preluat şi de Napocanews

CUVÂNTUL liber
COTIDIAN MUREŞEAN DEMOCRATIC ŞI INDEPENDENT
LUNI, 22-IUNIE-15

SERAFIM DUICU
1938 - 1996

Ileana Sandu - CÂND CUVINTELE RĂZBAT DE DINCOLO DE TIMP…

„Fețele cuvântului", volum postum al lui Serafim Duicu, apărut la Editura „Nico", a fost lansat miercuri, 10 iunie, la biblioteca Universității „Dimitrie Cantemir", spațiu de studiu ce poartă numele regretatului cărturar.

Manifestarea - organizată de Direcția pentru Cultură Mureș, Universitatea „Dimitrie Cantemir", Societatea Culturală „Şcoala Ardeleană" şi Inspectoratul Şcolar Județean Mureş - a constituit, după cum remarca directorul Direcției pentru Cultură Mureş şi editor al cărții, Nicolae Băciuț, nu doar un eveniment publicistic, ci un prilej de evocare a personalității complexe, plurivalente, a celui care a fost scriitorul, poetul, publicistul, folcloristul, criticul şi istoricul literar Serafim Duicu (1938-1996), doctor al Universității din Bucureşti, cadru didactic universitar, fost consilier-şef al Inspectoratului pentru Cultură Mureş, fost secretar de stat în Ministerul Culturii, director al Teatrului Național Târgu-Mureş şi rector al Universității „Dimitrie Cantemir", demnități publice pe care le-a onorat cu dăruire, competență şi pricepere. Critica literară îl consideră drept „unul dintre cei mai valoroşi exegeți ai corifeilor Şcolii Ardelene". Exigența, expresia severă, zâmbetul rar i-au atras nu o dată antipatii, dar au impus mereu admirație şi respect, iar cei care l-au cunoscut dau mărturie că, dincolo de privirea scrutătoare, de sobrietatea şi severitatea dascălului şi criticului, se ascundea un spirit neliniştit, profund umanist, un spirit universal, cătând mereu, cu îndârjire şi speranță, spre fața frumoasă a lumii.

„Fețele cuvântului", volum îngrijit de prof. Valerica Duicu, reprezintă un gest recuperator, aşezând, în pagina de carte, opera publicistică a autorului, risipită în presa literară şi cotidiană. „Este o necesară şi nobilă restituire, prilej de meditație asupra unei lumi în dezechilibru, pe care ochiul său de veghe a radiografiat-o, propunând, totodată, o ieşire din limitările cotidianului", observa, în cuvântul său, prof. dr. Mioara Kozak, inspector şcolar de Limba şi literatura română, iar părintele preot dr. Nicolae Gheorghe Şincan evoca, la rândul său, amintirea unui „om al bisericii, pe care a slujit-o cu credință", exprimându-şi, totodată, regretul că în urma cărturarului, prea devreme plecat dintre noi, au rămas proiecte pe care nu a mai apucat să le ducă la bun sfârşit, un studiu privind Eminescu şi ortodoxismul numărându-se printre acestea.

Despre capitolele din volum referitoare la reporterul Serafim Duicu şi relația acestuia cu lumea presei a vorbit redactorul - şef al cotidianului „Cuvântul liber"şi preşedinte al Astrei mureşene, Lazăr Lădariu, descriindu-l ca „un camarad de

„Ochi treaz deasupra lumii e Poetul / o, cum îi cad cuvintele pe gând / din lacrimi moare-ncetul cu încetul / dar veghea-l ține-n tainic legământ…" (Serafim Duicu - Veghe)

gânduri, şi la bine, şi în vremuri învolburate, un reporter incisiv, caustic, neiertător cu neprietenii, dăruit cu har autentic pentru gazetărie, binevoitor şi atent cu cei care au făcut ceva pentru şcoala şi cultura românească". Dacă nume de medici, oameni de ştiință şi profesori, precum Emilian Bancu, Maros Tiberiu, Liviu Popoviciu, Dorina Zamfir, Vasile Săbădeanu, Cornel Podaru, Emil Silvaş nu au intrat în uitare, faptul se datorează, în mare parte, publicistului Serafim Duicu, toate aceste personalități şi multe altele fiind „nemurite" în paginile cărții, a remarcat Lazăr Lădariu.

„Volumul - a sintetizat prof. Valerica Duicu - reconstituie povestea exemplară a unor conştiințe puse în slujba culturii româneşti, o biografie spirituală, mărturie a militantismului şi curajului de a spune întotdeauna adevărul".

Evenimentul, la care au participat fostul prefect de Mureş, dr. Corneliu Grosu, slujitori ai bisericii, magistrați, reprezentanți de marcă ai mediului academic şi ştiințific mureşean, a cuprins un recital de poezie din volumul „Ochi de veghe" de Serafim Duicu, susținut de actorii: conf. univ. dr. Cristinela Pădure şi conf. univ. dr. Radu Olăreanu, foşti studenți ai celui omagiat, iar (foarte) tânărul Tudor Duicu a susținut un minirecital de chitară clasică.

Gazda manifestării a fost conf. univ. dr. Doina David de la Universitatea „Dimitrie Cantemir".

Sursa articolului:

http://www.cuvantul-liber.ro/news/84075/61/Cand-cuvintele-razbat-de-dincolo-de-timp

Recitiți despre Serafim Duicu:

SERAFIM DUICU (1938-1996) – O sămânță roditoare din pământul Tismanei:

http://samanatorul.blogspot.ro/2014/08/serafim-duicu-scriitor-istoric-literar.html

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj) - prozator, poet.

Scriitor medaliat LSR -Gorj

Din volumul «Durerea aurului»

LUMINĂ PESTE SAT

Pentru Florian Văideianu, în fiecare zi, soarele răsare la Vânăta şi este mândru de sat şi de oamenii locului. Vânăta este un sat din Gorj, situat la poalele Carpaților, acolo unde se respiră aer curat, se văd privelişti de neuitat şi întâlneşti oameni care au tristeți, un amar în suflet, au dureri dar au şi multe, multe bucurii. Este o zonă care a scăpat unei cercetări temeinice. Florian nu face o cercetare, ci îndrăzneşte să scrie simplu despre fapte, evenimente şi oameni care ar scăpa necunoscute. Scrie ce vede şi se întâmplă sub ochii lui, scrie despre oamenii lui cu cuvinte potrivite, pe care îi admiră şi despre care a auzit că au fost în stare de fapte bune.

Spațiul în care intră mi se pare interesant. Scrie cu convingere despre oamenii de aici, pe care ni-i prezintă aşa cum i-a întâlnit şi pe care nimeni nu i-a băgat în seamă, cu toate că îi găsim şi în stânga şi în dreapta drumului care şerpuieşte prin sat. Ne prezintă aspecte mai puțin cunoscute, care cu timpul s-ar fi pierdut aşa cum s-a întâmplat cu multe din ele. Scoate pe mulți din anonimat, cu toate că pe arie restrânsă sau pentru comunitatea lor nu sunt anonimi, ci dimpotrivă, sunt importanți având grijă de moşia străbună.

Florian, băştinaşul, nu scrie pe bază de documente, ideile îi vin pe teren şi scrie atât de convingător, că atunci când citesc mă simt la Vânăta şi dialoghez cu (vânățenii), că altfel nu ştiu să le zic acestor stăpâni ai satului.

El ştie că o parte din valori au părăsit localitatea, dar este mândru de cei care au rămas şi crede că aceştia vor fi recunoscători pentru rândurile scrise cu gândul numai şi numai la ei, rânduri care vor fi gustate şi de cititorii care nici măcar n-au trecut pe aici, dar în viitor îşi vor planifica o vizită în zonă.

Cartea ne îndeamnă să cunoaştem comunitatea şi terenul pe care se desfăşoară acțiunea şi cred că au mai rămas aspecte care, poate, îşi vor găsi locul într-o viitoare cărticică, fiindcă satul trăieşte în frumusețea lui indiferent de timpuri şi anotimpuri.

Cartea scoate în evidență pe cei care au grijă de trecut, pe cei care construiesc prezentul şi pe cei care pregătesc viitorul, sau mai bine zis nu uită valorile, fiindcă valorile ne asigură progresul. I-am fost profesor de matematică la începutul carierei mele.

Prof. Dan Pupăză.

FLORIAN VĂIDEIANU, OMUL

Prozatorul şi poetul Florian Văideianu are o biografie interesantă, care poate explica traseul creației sale literare. A debutat cu poezii într-o plachetă de versuri ale liceenilor gorjeni, apărută în 1967, cu titlul „Spre Zări”. Avea şaptesprezece ani şi dovedea că este un talent poetic viguros. Cărți de autor avea să publice târziu, începând cu 2010, convins că are de spus ceva lumii, despre sine şi lumea în care trăieşte.

Cele patru cărți apărute sub semnătura sa sunt mărturia unui scriitor deplin angajat față de iubitorii de frumos. Rămâne între confrați ca un excelent reprezentant al prozei scurte din literatura contemporană.

Florian Văideianu s-a născut la Corneşti, județul Gorj, în 6 decembrie 1950, într-o familie originară din satul Vânăta, care aparține azi oraşului Tismana, din Gorj. Tatăl său, Mihail Văideianu (1927 – 1992), era din Vânăta, unde au trăit şi părinții lui, Florian Văideianu (1905 – 1936) şi Polina (n. Guliță, 1908 – 1974), pe care a îndrăgit-o nepotul, scriitorul Florian Văideianu.

Tatăl scriitorului a fost inginer agronom în județele Gorj, Olt şi Dolj. Mama scriitorului a fost Maria (n. Licunci) Văideianu (1925 – 1997), olteancă din Vişina Veche, de lângă Corabia. A fost muncitoare la Fabrica de Țigarete din Târgu-Jiu.

Familia părintească a fost şcoala dintâi a scriitorului Florian Văideianu, în care acesta a fost educat în respectul față de oameni şi față de tradițiile satului românesc.

Şcolile urmate de Florian Văideianu au asigurat pregătirea complexă a scriitorului preocupat de învățătură. Primele clase au fost urmate la Godineşti (I – II), Vânăta (III – IV), Tismana (V) şi Craiova (VI – VIII), la şcoala nr. 13 „Ecaterina Teodoroiu”. A învățat la Liceul „Constantin Brâncuşi” din Peştişani (1965 – 1969). A fost student la Facultatea de drept, licențiat în ştiințe juridice. Pregătirea militară şi-a asumat-o în 1969 – 1971, la Focşani. A publicat cărțile: „Din cenuşa vremii” (proză scurtă, 2010, Ed. Măiastra), „A doua carte” (versuri şi proză, 2011, Ed. Măiastra), „Boier printre tovarăşi” (proză 2013, Ed. Sămănătorul) şi prezenta carte „Durerea aurului” (2015, care adună proză scurtă, recenzii, rezonanțe).

Dr. Ion Mocioi

Citiți **volumul întreg, format pdf** la Editura online:
http://www.samanatorul.ro/editura-online/html/proza.html

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

Ion Gociu - Locul şi rolul cultului eroilor în societatea contemporană

MOTO: „Neamul este etern prin Cultul Eroilor”
Nicolae Iorga

Moto-ul semnat de savantul istoric Nicolae Iorga cum că „Neamul este etern prin Cultul Eroilor” ne avertizează cu înțelepciune şi fără de tăgadă un adevăr valabil oricând şi pentru orice popor.

Ar fi de prisos să fac eu tocmai acum o evaluare asupra Cultului Eroilor de-a lungul timpurilor, el fiind bine cunoscut din datele istorice semnate de istorici de renume.

În țara noastră Cultul Eroilor a început odată cu înființarea Asociației „Cercetaşii României”.

Istoric vorbind, colonelul adjutant Grigore Berindei împreună cu un grup de ofițeri au creat un comitet de inițiativă care va definitiva - spun documentele vremii - pe 12 mai 1912 Asociația „Cercetaşii României”.

Prin ajungerea în audiență la Casa Regală, comitetul de inițiativă obține sprijin, Asociația se dezvoltă puternic. Astfel, la acea dată sunt înregistrați 9.000 de cercetaşi, grupați în 34 de legiuni şi 56 de cohorte. Recunoaşterea Asociației ca persoană morală este votată de Senat (20 decembrie 1914) şi de Adunarea Deputaților (21 februarie 1915), fiind publicată în Monitorul Oficial la 9 aprilie 1915.

Cercetaşii în primul război mondial

După modelul elevilor din Bucureşti, în gimnaziile din oraşele importante ale țării s-au organizat cohorte. Să nu uităm că eroina de la Jiu, Ecaterina Teodoroiu, (născută Cătălina Vasile Toderoiu) a plecat în Bucureşti pentru a deveni învățătoare. Acolo a contribuit la înființarea primei organizații de cercetaşi din țară şi în anul 1913 face parte din cohorta „Pastorul Bucur.” În anul 1914, revenită în vacanță la Vădeni (Târgu Jiu) a activat ca o bună cercetaşă, inițial ca sanitar, într-o cohortă locală. La declanşarea războiului şi trecerea trupelor germane peste Carpați pe frontul Cerna – Jiu, pentru răzbunarea memoriei soldaților căzuți la datorie în munții Vâlcan şi pe Valea Jiului printre care se afla şi fratele ei Nicolae, s-a înrolat în rândul militarilor din Regimentul nr. 43/58 Infanterie, luptând cu dăruire împotriva invaziei germane.

Citez:

„Într-o zi de duminică, prin noiembrie, Ecaterina a fost rănită uşor. Acest lucru a îndârjit-o şi mai mult, devenind tot mai activă pe frontul ce parcurgea traseul Târgu-Jiu, Dăneşti, Floreşti, Răşina, Peşteana, Tunşi. A fost luată prizonieră şi dusă la Cărbuneşti de unde a scăpat, împuşcând santinela de pază. A revenit pe câmpul de luptă şi la Bărbăteşti a fost rănită uşor la picior. În luptele din 6 noiembrie 1916 din apropiere de Filiaşi, un obuz i-a fracturat tibia şi coapsa stângă, urmând o perioadă în care a trecut prin mai multe spitale — la Craiova, Bucureşti şi la Spitalul "Regele Ferdinand" din Iaşi. Cu prilejul vizitei reginei Maria la spital, aceasta a recompensat-o cu 400 lei lunar, acordându-i totodată gradul de sublocotenent onorific, pentru a-i conferi autoritate în fața trupei.

După recuperare, Ecaterina părăseşte spitalul şi se înapoiază la regimentul din care făcuse parte şi este numită comandant de pluton.

"În timpul ciocnirii de ieri, noaptea, pe Dealul Secului, (Mărăşeşti) (consemnează Mariana Bărbulescu autorul documentarului serviciul istoric din Marele Stat Major) *a căzut în fruntea plutonului său lovită în inima ei generoasă de două gloanțe de mitralieră voluntara Ecaterina Teodoroiu din Compania a 7-a. Pildă rară a unui cald entuziasm, unit cu cea mai stăruitoare energie, aceea pe care unii au numit-o cu drept cuvânt 'Eroina de la Jiu' şi-a dat jertfa supremă, lipsită de orice trufie, de orice deşartă ambiție, numai din dragostea de a apăra pământul țării acesteia cotropită de duşmani.”*

Încheiat citatul.

După înfăptuirea Statului Național Unitar, rolul şcolilor de învățători a crescut considerabil. Mulți dintre dascălii cei vechi pieriseră în luptele duse cu inamicul nemilos. În anul 1919 şi în Târgu Jiu se reînființează şcoala normală care fusese desființată în anii 1885-1886. În anul 1933 ia denumirea de Spiru Haret. În acestă unitate de învățământ, ca în toate şcolile normale, erau primiți cu mari înlesniri materiale – burse - copiii de țărani, buni de carte, cărora li se asigurau la internat - masă, cazare şi alte facilități pentru a deveni buni educatori ai copiilor ce populau cu prisosință satele țării. şcoala avea la dispoziție o suprafață de teren unde elevii munceau pentru asigurarea nevoilor de legume şi zarzavaturi la cantina internatului.

Cunoscând bine viața satului, învățătorii, cu sârguință au însufleți copiilor de țărani dragostea pentru țară şi respectul pentru Cultul Eroilor.

Ca elev de şcoală primară din anul 1941 şi licean încă din anul 1945, nu pot uita frumoasele serbări închinate celor trecuți în veşnicie, sacrificându-şi viața în bătălii pentru Întregirea Neamului şi apărarea Gliei străbune. Cu grijă şi migală săvârşeam curățenia la monumentul eroilor şi Troița din mijlocul satului. Învățătorul nostru, prin repetiție ne învăța cântece şi poezii patriotice.

În ziua de Ispas - Înălțarea Domnului - se pomeneau şi eroii localității, căzuți la datorie în cele Două Războaie Mondiale. Părinții copiilor, îmbrăcați în straie de sărbătoare scoase de pe fundul lăzii, veneau la şcoală cu parastase, la serbarea de pomenire a Eroilor.

În curtea şcolii din comuna mea natală este înălțat încă de pe vremea Regelui Ferdinand I un monument, un obelisc de

Insigna cercetaşilor din războiul 1916 – 1919

Ingignele cercetaşilor

Insigne Cercetaşii României (interbelice)

Insigna cercetaşilor României interbelice

variantă bronz

variantele emailate (mare, mijlocie şi mică)

Vizionați **Video "Istoria Cercetaşilor"** online, aici:
https://youtu.be/nWjkfmb74cY

peste trei m înălțime, pe laturile căruia sunt trecute toate numele celor căzuți la datorie în luptele din Primul Război Mondial. Deasupra lui, cu fața spre răsărit şi aripile întinse, domină o imensă pajură ce ține în cioc o cruce.

În anul 1945 la ziua de Înălțarea Domnului Iisus Hristos, ca în fiecare an lângă acest monument, după slujba de pomenire a eroilor oficiată de preotul comunei, pe o scenă instalată de sătenii pricepuți, părinți ai copiilor şcolari, elevii de toate clasele, se întreceau în a recita poezii şi cântece patriotice. La 9 mai războiul se terminase. Toată lumea adunată, mai puțin copiii, femeile căre-şi pierduseră tații/fiii/ soții pe front, erau fericiți, iar eu învățat de tata, am recitat poezia **„Scrisoare către tăticul căzut în Ardeal”** ceea ce la mine nu era cazul, dar am şi plâns, alături de cei cărora le murise cineva. La mesele aşezate în spatele monumentului, după terminarea serbării, toți copiii ne-am aşezat. Am primit „de pomană” de la mama colegului meu, orfan în luptele din Cotul Donului, un colac cu lumânare pe care era pusă o lingură de colivă, un ou roşu, şi o bucățică de carne de pasăre. Am zis Bogdaproste iar sufletul mi-a fost umplut de credință şi respect, dovadă că până la vârsta asta n-am uitat acel moment.

**) În anii 1948 – 1990 crucea i-a fost scoasă păsării din cioc şi miraculos acum este la locul ei, iar hoții de metale încă n-au furat superbul vultur, simbol al bărbăției şi onoarei.*

Pentru soldații căzuți în Cel de al Doilea Război Mondial în comuna Ciuperceni Gorj, n-a fost ridicat nici un monument cu toate că, prin fiii ei căzuți în luptele pentru dezrobirea Basarabiei şi apoi a Ardealului de nord, până la eliberarea Ungariei şi Cehoslovaciei, ajungând chiar până aproape de Viena, a dat multe jertfe.

**) După 1990, exact nu ştiu cine a avut inițiativa, la o răspântie de drumuri din centrul comunei, a fost înălțată o frumoasă troiță având fixată pe ea o placă de marmură cu numele celor trecuți în cele veşnice în anii 1941 – 1945.*

Mai mult ca oricând, în aceste momente, trebuie intensificată activitatea, considerată de Onoare pentru respectul față de eroii neamului. Ea se concretizează prin cultivarea în rândul tineretului, începând de la grădiniță şi până la majorat cu deviza „că această preocupare este o acțiune patriotică” unde lucrurile nu se judecă şi nu se operează cu jumătăți de măsură.

Directorii şcolilor generale, profesionale, gimnaziale şi licee, împreună cu diriginții de clase, ajutați de tot corpul profesoral, în special cei de istorie, să fie atraşi în aceste acțiuni pentru mobilizarea elevilor în constituire de subfiliale, grupe şi cum le-o mai zice, iar organele şi oficialitățile locale, cu fermitate să fie abordate pentru a respecta întocmai prevederile legale privind Cultul Eroilor. Sunt aleşi prin votul comunității şi trebuie să-şi îndeplinească misiunea de credință.

) Dar ce să mai crezi, când observi că în Ziua Națională a Drapelului României, în Municipiul nostru nu-i arborat niciun steag tricolor pe suporții montați anume şi cu cheltuială pe stâlpii de pe marginea străzilor!?? Că Cimitirul de Onoare a fost profanat cu „acte legale” şi nu se ia nicio măsură de oprire. Că factorii de răspundere manipulează fondurile primăriilor - la care toți contribuim - şi cu lipsă de onoare îşi încalcă promisiunile şi obligațiile legale. Cum poate fi apreciat gestul de a nu plăti tipografiei, după ce anterior confirmase, valoarea insignifiantă pentru ei, a Revistei **„GORJUL EROIC” unde un grup de militari şi civili, cu mult har şi competență scriu despre faptele de eroism ale gorjenilor căzuți la datorie pentru Neam şi țară.*

La solicitarea preşedintelui ANCERM - "Asociația Națională Cultul Eroilor Regina Maria", Filiala Gorj, domnul col.r. ing. Walter Loga, gestul făcut de domnii profesori Andrei Popete şi Ion Pința de a aduce din vacanță, un grup de 12 elevi (fete şi băieți) membrii ai cercul Cultul Eroilor din Gorj, fiecare purtând câte un tricolor în mână şi toți laolaltă încă unul desfăşurat de 10 metri lungime. Ce să mai crezi, când afli că pentru procurarea acestora, Primăria/Județul n-a contribuit cu nimic? Aceşti tineri, prin prezența lor, au dat „culoare” evenimentului, mai ales că din neglijența celor ce cu, smerenie au sărutat Stindardul, la înălțarea acestuia unde îi era locul, a rămas blocat la

jumătatea catargului. Parcă şi Flamurii în cele trei culori i-a fost ruşine să se mai ridice la nivelul celui cu 27 de stele reprezentând Statele Uniunii Europene. Motivul ruşinii!? …În acel moment de mare sărbătoare, în afară de Drapelul Gărzii de Onoare şi steagurile elevilor, în Piața Prefecturii şi pe străzile principale, nu mai era aşezată nicio flamură. Tricolorul, „jignit" s-a „opus" şi a înțepenit la jumătatea catargului.

În oraşul/județul nostru, se vede treaba, cum se zice, că în privința respectării eroilor *mai este mult până departe!*

Despre locul şi rolul Cultului Eroilor în viața contemporană putem şi trebuie să vorbim până cei pe care i-am ales să ne reprezinte, conform prevederilor legale, material şi fizic să sprijine şi activitățile de Cult, de dăruire pentru Eroii Neamului, care şi-au jerfit viața ca noi să fim ceea ce suntem astăzi.

Chiar aşa, tu reprezentant al puterii locale cu drept de hotărâre, să promiți şi până la urmă să refuzi a plăti o sumă insignifiantă, aport la tipărirea revistei **GORJUL EROIC,** pentru mine este ceva de-a dreptul halucinant!

**) Am locuit peste patru ani în Canada. Drapelul cu trei părți egale roşu în margini şi alb la mijloc pe care este aplicată frunza de arțar, nu lipseşte niciodată de pe vreo instituție, locurile frecventate intens, magazine, stații de benzină, iar la zilele de Sărbătoare Națională este arborat de cetățeni la fiecare casă. Vă jur că acolo am primit o lecție de înalt patriotism şi de atunci o aplic în aceste ocazii la fereastra apartamentului familiei mele.*

Târgu Jiu, 29 iunie 2015,

Preşedinte de onoare al ANCERM - "Asociația Națională Cultul Eroilor Regina Maria", Filiala Gorj, Ion C. Gociu

Elevi şi membrii ANCERM, în Piața Prefecturii la festivitatea de Ziua Drapelului Național (26 iunie 2015)

Puteți citi **acest articol** şi online, aici:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/06/ion-gociu-locul-si-rolul-cultului.html

Dumitru Vlăduț

MS Regele Mihai la Tismana

- Un interviu cu Dumitru Vlăduț -

Nota redacției. Redacția „Sămănătorul" conform profilului său de a promova istoria Tismanei, patrimoniul său religios şi arhitectural (Mânăstirea Tismana), meşteşugurile tradiționale, (cu predilecție artizanatul) turismul, valorile literare, (George Coşbuc, Serafim Duicu) participanții la Războiul de Întregire al Neamului, (Ion Aurariu, Ion Neferescu) nu odată a apelat la bătrânii satului şi la cei care dețin documente personale dar de importanță a patrimoniului documentaristic local.

Printre octogenarii Tismanei se numără şi Dumitru Vlăduț, care, fiind invitat să scrie articole în tematica noastră s-a achitat cu brio de sarcina de a dezvălui tinerei generații ceea ce a păstrat în memorie privind evenimentele care trebuie lăsate viitorimii. Printre acestea se numără şi amintirile legate de vizita MS Regele Mihai la Tismana, pe care le publicăm în premieră absolută.

Urmăriți deci interviul de mai jos, luat de preşedintele „Asociației Semănătorul Tismana.

Nicu N. Tomoniu: Nene Mitică, te rog să-mi permiți să-ți spun aşa nu numai pentru că suntem într-un fel rude dar la vârsta dumitale tot satul te apelează în acest mod ! Mătuşa Liuța Dragomir şi mama matale Maria Gârleanu erau nu numai verişoare dar şi prietene nedespărțite. Să fim şi noi barem apropiați, cât de cât, acum când ați revenit la vatra veche din Ungureni.

Mitică Vlăduț: Ei, nu chiar tot satul mă stimează, oamenii mai au şi duşmani din diverse motive. Dacă cineva s-a întins peste proprietatea mea şi mi-am „permis" să-l dau în judecată, fie acel cineva şi primăria, unii au zis că sunt un reclamagiu.

Nicu N. Tomoniu: Să lăsăm pentru altă dată acest subiect. Nu pentru că nu e bine să te iei cu autoritățile ci pentru că e o temă ce ține de noua mentalitate privind respectul bătrânilor lansată pe toate canalele mass-media. Guvernele, prin propagandă politică pentru a-şi acoperi incompetența, au propagat teza că noi pensionarii, care am muncit în medie peste 40 de ani la stat, să fim considerați răul nației. De pildă, ei mint lumea că nu pot fi mărite salariile pentru că nu ajung banii de pensii. Ori, cât au furat găştile politice, de pildă, chiar şi jumătate din cele 10 miliarde împrumutați de regimul lui Băse, ar ajunge pentru pensiile „normale" decenii de-aici înainte. Bineînțeles fără să luăm în calcul pensiile „nesimțite" ale unor „aleşi" sau ale complicilor. Dar hai să nu ne băgăm în politică pentru că ratăm tot interviul! Nea Mitică te rog să clarifici un lucru. La Tismana, se află un mare număr de femei care afirmă că au jucat în horă cu MS Regele Mihai! Ba mai sunt unele de prin Vânăta sau Pocruia care au jucat în horă cu tânărul rege de atunci! Care e domnule, realitatea?

Mitică Vlăduț: He, he, he! Păi au toate dreptate, dle Nicu! Prin „horă" la noi se înțelegea, până nu demult - când încă se mai făceau hore în zăvoi - atât „hora de mână" cât şi „sârba" iar ungurenii comandau lăutarilor „învârtita". Cu strigăturile de rigoare. Când se pornea hora şi regele intra în ea, toate fetele puteau spune că au jucat în horă cu MS Regele Mihai, nu?

Nicu N. Tomoniu: Ba nu, nea Mitică! Se intră câte doi în horă, băiatul şi perechea lui!

Mitică Vlăduț: Aşa e! Dar dacă se joacă învârtita, pe ansamblu, ea e tot o „horă". În fapt, regele venind la „horă" n-a intrat în hora de mână, a jucat doar învârtita. Pentru că se strica rândul celor care deja plătiseră lăutarii să ia „hora înainte".

Nicu N. Tomoniu: Nea Mitică, nu mă lua cu vorba! Cu ce fată s-a învârtit domnule, regele? Asta te întreb, îmi trebuie un nume, pare că ascunzi ceva!

Mitică Vlăduț: Păi, stai s-o iau pe îndelete! Într-o duminică de pe la mijlocul lui iulie 1940, maică-mea mi-a spus şi ora, la ora 16 şi jumătate, MS Regele Mihai a venit la masă la Neferescu ca să mai stea la taifas până începe hora de duminică din zăvoiul duiculeştilor.

Nicu N. Tomoniu: De la Neferescu erau cam 2-3 sute de metri până acolo dar nu pentru că zăvoiul era aproape venise regele la Neferescu, nu?

Mitică Vlăduț: Evident că nu! Ion Neferescu era veteran de război şi beneficiar al Ordinului Mihai Viteazul pentru luptele de la Mărăşti şi Mărăşeşti din 1917-1918. Din respect, MS Regele Mihai îl invita pe Neferescu şi pe alți veterani de război, în ziua de Sf. Mihail şi Gavril la

Tismana. Costume gorjeneşti la Festivalul de la 15 aug.2007

masă, în fiecare an. Trebuia ca şi căpitanul în rezervă Ion Neferescu să i-o întoarcă barem odată. Dar cine ştia ce-o să vină după al doilea război mondial? Din participarea la sindrofiile regelui i s-a tras şi lui Ion arestarea de către comuniştii de mai târziu !

Dacă pe timpul regatului a primit pentru vitejia sa în Războiul pentru Reîntregirea Neamului, terenul din Nereaz unde i s-a construit monumentul - pentru care şi dumneata te-ai zbătut ca să obții aprobarea în vremea lui Ceauşescu - pe timpul teroarei staliniste a anilor 1950, Neferescu a fost băgat la zdup, murind la închisoarea Văcăreşti.

Nicu N. Tomoniu: Am mai scris în „Sămănătorul" despre asta, să nu deviem de la subiect! Deci regele a venit la masă la Neferescu… Ți-a spus mătuşa Maria cine a mai fost invitat?

Mitică Vlăduț: Cu lux de amănunte! Pentru că pe muma, Maria Gârleanu, o desemnase Tanța Neferescu - fiind rude şi prietene - să servească la masă. Masa se aranjase în casa lui Neferescu, în sufrageria mare de la drum. Patru persoane pe-o parte, patru pe alta. Pe o latură, MS Regele Mihai, Nicolae Mischie, deputat de Gorj, de loc din Şomăneşti, Ion Neferescu şi Tanța Neferescu. Pe latura cealaltă, un ofițer din garda de securitate a regelui, primarul cu soția şi şeful postului de jandarmi. He, he, he! Post de jandarmi! Asigurau securitatea Tismanei doar doi oameni: şeful şi ajutorul său! Stăteau în casa lui Pârvulescu vizavi de moara şi gaterul mânăstirii.

Nicu N. Tomoniu: Lasă astea pe altădată! Şi s-a plecat la horăăă…

Mitică Vlăduț: Ajunşi în zăvoi, toată lumea a făcut loc, a aplaudat, mă rog, chestiuni de protocol, dar se ținea respectul şi bunul simț, nu se înghesuia lumea ca în jurul lui Băsescu să bată palma cu marinarul deşi era apărat mereu de un pluton de „badigarzi".

A început hora de mână dată de Nefereşti „de pomană", pentru eroii căzuți în primul război mondial. La hora de pomană văduvele veneau cu coşuri de flori şi lumânări legate în batiste şi le puneau în mâinile tuturor celor din horă. Copiii de pe margine primeau colaci cu o lumânare aprinsă înfiptă la mijloc. A urmat sârba, apoi învârtita.

La învârtită, MS Regele Mihai, a luat pălăria lui Ion Gârleanu, şi-a pus-o pe cap şi a jucat învârtita cu fata lui Gheorghe Bucur, Leonica.

Nicu N. Tomoniu: Deci regele a jucat cu Leonica lui Bucur. Parcă azi nu mai sunt de-ai lui Bucur în Ungureni. Eu, de când eram mic, îl ştiu doar pe Nelu Popescu dintr-ai lui Bucur. Se ținea drept, avea fruntea lată şi părul lins dat pe spate şi toți şuşoteau cu admirație: „- Uite-l pe-al lui Bucur, e student, face poezii şi scrie cărți !" Se zice că pentru scrierile sale contra regimului comunist a făcut şi puşcărie.

Mitică Vlăduț: Am auzit şi eu de el că nu prea era uşă de biserică dar nu-l ştiu prea bine, am fost mereu plecat, ba cu facultatea, ba cu serviciul la Sibiu. Dar ştiu că Gheorghe

Bucur şi Mihai Bucur erau frați. Iar Mihai a terminat şi el o facultate. Nu erau ei fitecine!

Nicu N. Tomoniu: Ne-a Mitică, cum era lumea îmbrăcată la horă?

Mitică Vlăduț: Îmbrăcată în cele mai scumpe țoale țărăneşti din „camera bună", cum să fie ! Atunci, se ținea tradiția ! Femeile aveau salbe la gât, cercei de aur, ii pe roşu, galben sau albastru, tismănencele şi negre, ungurencele. Brăcirile, opregele ungureneşti şi vâlnicele gorjeneşti se asortau la culoare cu iile iar pe cap părul era prins în borangic auriu ce atârna lung în față şi pe la spate. Costumele populare făceau din fete zâne de poveste! Băieții aveau ie şi vestă, pantaloni cu două şlițuri la partea anterioară, bine ținuți pe trup de chimire late din piele, cu zalele briceagului şi ceasului atârnând din buzunare, iar pe cap, nelipsita pălărioară de cioban ungurenii şi pălării gorjeneşti din fetru tismănenii.

Nu se mergea aşa, oricum, la horă ! N-auzişi că până şi bietul băiat, regele, a fost nevoit să împrumute pălăria lui Gârleanu pentru a juca învârtita? Cutumele țărăneşti trebuiau respectate, cât de cât, chiar şi de Majestatea Sa! Barem pălărie să fi avut !

Nicu N. Tomoniu: Mulțumim ne-a Mitică, că ne-ai dat o idee despre lumea de altădată, o lume cu respect pentru frumusețea artei populare, cu respect pentru celălalt, cu respect pentru regalitate, cu respect pentru nelipsita horă de duminică din zăvoi sau centrul satului !

Să trăieşti peste suta de ani pentru ca să ne mai povesteşti!

Mitică Vlăduț: Mulțumesc!

A consemnat, azi duminică 5 iulie 2015, Nicolae N. Tomoniu - Directorul revistei „Sămănătorul"

În fotografie: Clasa specială unde învăța viitorul rege al României. La cursuri erau înscrişi în catalog copii eminenți din toate zonele geografice ale regatului. Printre ei, se afla şi Dumitru Constantinescu, din Tismana rudă cu Ion Neferescu. Numit la Tismana ca profesor de istorie, a avut aceiaşi soartă ca şi Neferescu. A murit pe vremea prigoanei staliniste în puşcărie.

MS Regele Mihai răspunzând la o întrebare a profesorului pe când era şcolar

Sătenii cu stare din Tismana îşi făceau costme pe comandă la cei mai vestiți meşteri populari din sat. Comenzile veneau chiar şi de la orăşenii din Târgu-Jiu

Ungurenii aveau meşterii lor. La nunți, mireasa le punea în piept batiste frumos brodate executate chiar de mireasă!

MIRCEA STĂNESCU - (n. 1968, Mogoşeşti - Olt) -
A absolvit Faultatea de Filosofie a Universității Bucureşti (1994),
din 1999 doctor al Universității Bucureşti

CU ISTORIA LA TRIBUNALUL POLITICII

Azi, 24 iunie 2015, aleşii națiunii s-au ocupat (definitiv) de Istorie: au (re)votat legea „antifascistă“ şi „antinegaționistă“[1].

Această lege, despre care s-a spus (inexact) că este (doar) „antilegionară“, vizează mult mai mult, căci atacă fundamentele libertății de expresie şi ale cercetării ştiințifice.

Din păcate, ea nu a fost criticată decât de „legionari“ sau de cei cu simpatii de acest gen, fapt explicabil, căci sunt printre primii vizați, deşi, cum am spus, nu sunt singurii şi nici cei mai importanți. Că ataci idei sau organizări (asocieri) politice, asta este una, dar istoricii nu-şi pot face partid politic pentru a se apăra de asemenea producții care se vor legale (ba chiar, se vede, devin legi).

Unde sunt apărătorii libertății de conştiințăş Absenți!

Unde sunt istoricii (pe noi nu ne punem la socoteală)ş Absenți şi ei!

Presupunem că sunt cu toții culpabilizați, speriați, şantajați cu „antisemitismul“, „negaționismul“, „minimalismul“ şi „deflectivismul“ (sic!)acestei „legi Big Brother a istoriei“.

Prin urmare, nu ne rămâne decât să reproducem integral petiția Asociației „Libertate pentru Istorie“ din Franța, care constată ce efecte nocive pot avea asemenea legi, şi reaminteşte principiile care stau la baza ştiinței:

Paris, 13 decembrie 2005

Iritați de intervențiile politice din ce în ce mai frecvente în aprecierea evenimentelor trecutului, şi de procedurile judiciare care îi vizează pe istorici şi pe cei înclinați spre reflecție, ținem să reamintim următoarele principii:

Istoria nu este o religie. Istoricul nu acceptă nici o dogmă, nu respectă nici o interdicție şi nu cunoaşte tabúuri; el poate să deranjeze.

Istoria nu este morală. Rolul istoricului nu este să glorifice sau să condamne; el explică.

Istoria nu este sclava actualității. Istoricul nu aplică trecutului scheme ideologice contemporane şi nu introduce în evenimentele din trecut sensibilitatea de azi.

Istoria nu este memorie. Într-un demers ştiințific, istoricul strânge amintirile oamenilor, le compară între ele, le confruntă cu documentele, cu obiectele, cu urmele, şi stabileşte faptele. Istoria ține seama de memorie, dar nu se reduce la ea.

Istoria nu face obiectul justiției. Într-un Stat liber, nu este nici dreptul Parlamentului, nici al Puterii Judecătoreşti să definească adevărul istoric. Politica Statului, chiar atunci când este animată de cele mai bune intenții, nu este politica istoriei.

Violând aceste principii, articolele legilor succesive – şi în special legile din 13 iulie 1990[2], 29 ianuarie 2001[3], 21 mai 2001[4] şi 23 februarie 2005[5] – au restrâns libertatea istoricului, căruia i s-a spus, sub sancțiuni penale, ce trebuie să cerceteze şi ce să descopere, i s-au prescris metode şi i s-au impus limite.

Cerem abrogarea acestor dispoziții legislative nedemne de un regim democratic.

Semnează: Jean-Pierre Azéma, Elisabeth Badinter, Jean-Jacques Becker, Françoise Chandernagor, Alain Decaux, Marc Ferro, Jacques Julliard, Jean Leclant, Pierre Milza, Pierre Nora, Mona Ozouf, Jean-Claude Perrot, Antoine Prost, René Rémond, Maurice Vaisse, Jean-Pierre Vernant, Paul Veyne, Pierre Vidal-Naquet et Michel Winock[6].

NOTE

[1] Cf., în acest sens, articolul nostru la adresa: http://mircea-stanescu.blogspot.ro/2015/06/romania-si-legile-memoriale.html.

[2] Legea nr. 90-615 din 13 iulie 1990, care vizează reprimarea tuturor actelor rasiste antisemite sau xenofobe,numită „Legea Gayssot“ (n. n.).

[3] Legea nr. 2001-70 din 29 ianuarie 2001 cu privire la recunoaşterea genocidului armean din 1915 (n. n.).

[4] Legea nr. 2001-434 din 21 mai 2001, care vizează recunoaşterea comerțului cu sclavi şi a sclavajului drept crimă împotriva umanității (n. n.).

[5] Legea nr. 2005-158 din 23 februarie 2005 cu privire la recunoştința Națiunii şi a contribuției naționale a Francezilor Repatriați (n. n.).

[6] Cf. „Libération“, 13/12/2005, la adresa: http://www.liberation.fr/societe/2005/12/13/liberte-pour-l-histoire_541669.

Bucureşti, 24 iunie 2015.

Sursa articolului:
http://mircea-stanescu.blogspot.ro/2015/06/cu-istoria-la-tribunalul-politicii.html

Nelu Niță

Vasile MENZEL - UN BUN ROMÂN

E aproape imposibil dacă ajungi în America, la New York, mai ales dacă eşti român să nu treci pe la „ NITA`S BAKERY ".
Patronul acestei cofetării este un român, cu dublă cetățenie, fabulos. NELU NIȚĂ.
Blând, generos, deosebit de bine educat, a plecat de mult din țară pentru faptul că nu a putut să-şi practice meseria aşa cum îşi dorea. A avut curaj să "zboare" departe, peste ocean şi a reuşit să îşi îndeplinească menirea, visul, dar nu oricum ci cu mare succes. Iubind nespus țara natală, a venit de multe ori în România, încercând mereu să ajute prin: sponsorizări, prin afaceri, prin susțineri de proiecte culturale(spectacole,cărți....)

Ei bine acest OM sensibil care are două fete frumoase, Antonia şi Carla, s-a gândit să facă botezul copiilor fetelor sale, în România şi pentru asta a adunat rude din New York, Florida, Brazilia, Elveția, Liban şi bine înțeles din țară şi i-a adus la Bucureşti, asigurându-le cazarea pe mai multe zile, transportul,..... De! Avea calitatea de Bunic şi Sponsor al marelui eveniment care s-a desfăşurat astfel.
Duminică 3 Mai, ora 13.

Întâlnire la Biserica Albă. În fața bisericii lume adunată vorbind în toate limbile pământului. Se făceau prezentări, pentru ca invitații să se cunoască între ei.

La ora 14, ne cheamă părintele.

Păşim în lăcaşul sfânt. Începe slujba. Erau patru preoți şi un cor de excepție. Micuța Emilia, Andreea, fiica Antoniei şi a lui Ivan Goetschi, a fost clou-ul.

Când părintele " a scăldat-o" , frumoasa micuță nu a scos un sunet. Nu prea am văzut copil în asemenea situație care să nu plângă.

Aparatele foto sclipeau cu blițurile lor.

La ieşirea din biserică, s-au făcut poze comune spre a ne aminti unii de alți.

SLUJBA, acest spectacol religios, a fost o minune.

A urmat un drum scurt, pe jos, cam 50-100 de metri, relaxant, şi am ajuns în fața Grădinii Athenee Palace. Am intrat prin ea în hotelul-restaurant unde era rezervat salonul "Regina Maria" colorat în alb-albastru, culori fine, îmbietoare şi care avea expuse portretele reginei.

Înainte de a intra în salon, treceai printr-un vestibul plin de băuturi fine, sucuri naturale, cafele, unde se schimbau impresii.

S-a trecut la masă pe parcursul căreia invitații au avut parte de un frumos program artistic.

La început, patru domnişoare care formau " Light Quartet " ne-au delectat cu o muzică de calitate având în program: muzică clasică, tangouri, dar şi piese din musicalurile americane precum" West Side Story" de Leonard Berstein, sau " Vrăjitorul din Oz "de A.Harold.

Formația era compusă din:
Elena Albu - Vioara I şi voce
Gabriela Duță – Vioara II
Andreea Tudor - Violă
Camelia Iancu – Violoncel

A urmat un superb mini-spectacol de dans sportiv modern. (trei perechi de tineri talentați şi frumoşi dintre care perechea cea mai mică de stat şi vârstă a făcut deliciul serii). Apoi, a apărut o orchestră care a executat muzică de dans. Aşadar, lumea a dansat şi s-a simțit bine. Meniul a fost şi el la înălțime.

Acest eveniment petrecut în jurul unui pui de om, cu origini multiple dar şi cu aceea de român, a fost o mare reuşită şi un exemplu pentru românii de pretutindeni

Bravo NELU NIȚĂ, bunic fericit, bun american, bun ROMÂN.

Vasile MENZEL.

Antonia în brațe cu micuța Emilia-Andreea

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

De ce „DANAIDE”?

1) Aceasta este una din întrebările puse de unii exegeți ai statuarei brâncuşiene, DANAIDELE ocupând, în economia ei, un loc aproape neelucidat de autor. Ce poate fi comun între milenarul mit grecesc al celor 48 (în alte legende vorbindu-se de 49) de fiice ale lui DANAOS (DANAUS), Regele Libiei şi, mai târziu, al Argosului, pedepsite pentru „vina” de a-şi fi ucis soții în noaptea nunții – ele vrând să rămână fecioare – şi obsesia lui Brâncuşi de a da forme plastice acestora? Or, să fie, aşa cum cu obstinație susținea reputatul brâncuşiolog, Ion Popgorilovschi, o „dodie” obscură, potrivit principiului Demiurgului că „sculptura mea e apa însăşi”, atât destinul Danaei, cât şi al Danaidelor fiind legat de elementul acvatic? Căci mai spunea pasionatul hermeneut: „Configurările plastice brâncuşiene cu nume mitologice dispărute – Naiada, Danae, Danaidă – se vădesc solidare în a exprima domnia timpurie, în opera sculptorului, a imaginarului acvatic”, temă abordată şi de Auguste Rodin („Danaidă”, 1885, marmură), şi – mai târziu – de Marcel Gili („Danaidă”, 1958) ş.a. Inclusiv „ochii pogonizi”, „obsesie plastică a ochiului”, îşi au începutul în ochii Danaidelor şi ai lui Narcis”...., „larg arcuiții ochi ai sculpturii brâncuşiene, oriunde ar apărea ei – ca ochi de Danaidă, de Narcis sau altfel – sunt deopotrivă cauzați (determinați generativ) de ceea ce am numit imaginație materială acvatică a artistului, implicit de empatia oglindirii eului în apă”, atestând printre altele, „aderența intimă la starea apei aflate în continuu rulaj, în neistovita lucrare asupra formelor învăscute în ea”. Vorba rafinatului Dan Botta: „Pământul e o Danae fără saţiu sub aritmetica ploaie a luminii, violată, fascinată, saturată de aurul spațiilor, de percusiunea eternă de lumină... În transparența de oglindă a nopții, ne lăsăm pradă acestei ploi cosmice, acestui spațiu „dorifor”...”

Iată un motiv pentru care am putea zice: „Pantha Rhey”, ca apa, dar Nereidele, Danaidele şi Pogonidele Demiurgului de la Hobița-Gorj vor rămâne veşnic în istoria artelor plastice moderne. Evidență subliniată şi de Doina Lemny: „Danaida, Danae, Naiada sunt teme recurente dintr-o serie căreia îi aparține şi Narcis.” „Mitologic – constată Ion Pogorilovschi – Narcişii şi Danaidele au în comun elementul acvatic, care, pus în relație cu privirea, oglindeşte şi e oglindit...” („Constantin Brâncuşi”, Oxus, Paris, 2005).

2) Cele afirmate mai sus sunt confirmate şi de „glosările” filosofului german OSWALD SPENGLER în „Frühzeit der Geschichte” (Epoca timpurie a istoriei lumii) din care aflăm: „Şi în Rigweda există o divinitate DÁNU… Acest cuvânt reprezintă apa primordială. O prescurtare a acestui nume pare să fi fost DA’, care a supraviețuit în cuvântul DEMETER, divinitatea greacă, mama DA, inițial, însemnând zeiță a apei (Wassergöttin). În Bali întâlnim o DANU, care este venerată ca divinitate acvatică.”

3) Surprize vin din spațiul indonezian-malaezian: a) „În cinstea zeiței mării, DEWI DANAU, a fost ridicat „Templul capului de stâncă”; un astfel de templu îl găsim şi în Pura Ulun DANAU Bratan, unde zeița adorată este tot DEWI DANAU, cunoscută şi sub numele de DANU/DANAW, de origine sanscrită, având rădăcină indoeuropeană, aceeaşi care stă la baza cuvântului DEUS (latin)”;

b) În spațiul menționat, DANAU înseamnă LAC (APĂ), componente onomastice găsite şi în hidronimele: Don, Donau, Danubiu, Dniepr, Dniestr Dunăre ş.a.m.d.

Aşadar, am putea conchide: prin seria DANAIDELOR, Constantin Brâncuşi a recreat, într-un registru absolut original, mitul DANAIC, mit încărcat atât de filozofie, cât şi de poezie, miticile Danaide fiind în Argos slobozitoare de izvoare, preocupându-se inițiatic de fertilizarea solului pelasgic, „butoiul danaidelor” fiind, într-un fel, simbol al luptei neîncetate cu seceta, iar apa rotunjeşte piatra, făcând-o „ochi al timpului” (el evenimentelor).

BRÂNCUŞI – MILAREPA

Mai uşor este să dai, astăzi, de Milarepa şi mult mai simplu este să-l cunoşti, ca artist, pe Constantin Brâncuşi, decât să determini cota de influență a primului asupra secundului, ştiindu-se că viața şi opera celui dintâi devenise carte de căpătâi a Demiurgului. Dificultatea „decelării" vine din simplul fapt că genialul hobițean nu a lăsat dovezi peremtorii – nici orale, nici scrise – despre acest capitol special din capacitatea sa (intelectuală, filozofală şi, probabil, inițiere în teoria şi practica yoghinii). Mărturiile provin doar de la câteva personalități (istorici de artă, poeți, scriitori ş.a.) din preajma sa – episodică, ori mai îndelungată – dar nu cu o aplecare specială privind acest aspect. Au pus în evidență pasiunea genialului gorjean vizavi de Milarepa următorii (datele provin din convorbirile brâncuşiologului de anvergură internațională Friedrich Teja Bach, cuprinse în vasta sa lucrare „CONSTANTIN BRÂNCUŞI – METAMORPHOSEN PLASTISCHER FORM" (Dumont Buchver'ag Köln), capitolul: „Amintiri despre Brâncuşi, în discuțiile cu artişti").

1. Jean Cassou (1897 – 1986), scriitor şi istoric de artă franceză, el îl citise pe Milerapa şi cita mereu cuvinte ale acestui tibetan despre univers, viață şi înțelepciune. Era deosebit de secretos şi taciturn. În prezența sa te simțeai în apropierea unei forțe întunecate, primitive.

2. Jaques Herold (1910, Piatra România – 1987, Paris): „Brâncuşi detesta excesul de exhibiționism la Picasso. Cu deosebită plăcere pomenea numele lui Milarepa".

3. Jacqueline Matisse Monier: „Brâncuşi ar fi vrut cu plăcere să atingă Nirvana. „Milarepa" este cartea lui preferată, singura pe care o are legată. O dată (...) a fost cuprins de un acces de nerăbdare şi l-a invocat pe acesta să-i vină în ajutor. Când, după aceea, s-a mişcat din loc, i-a căzut din bibliotecă în cap o carte. Era vorba despre „ventrilog". A privit în jur şi a izbucnit în râs. În acest fel îi venise Milarepa în ajutor".

4. Isamu Noguchi: „Brâncuşi era interesat de culturile asiatice de exemplu, de Milarepa şi Zovastrism".

5. Michael Seuphor (1901), scriitor, artist plastic: „El nu vorbea despre sculpturile sale; vorbea despre alte lucruri, de exemplu, despre Milarepa".

Importante informații, insuficiente însă pentru a înțelege măsura în care Milarepa – ca om şi operă – şi-a făcut loc în ființa ermetică a lui Brâncuşi. Doar o analiză comparativă a vieții şi operei milerapiene şi a aforismelor Demiurgului (acest lucru presupunând o temeinică cunoaştere a primului), ar putea

Dava Milarepa

să facă lumină în acest „colț secret" din viața şi opera lui Constantin Brâncuşi. Se ştie că Milarepa (1040 – 1123) era maestru tantric şi întemeietor al şcolii Kagyii a buddhismului tibetan. Era vrăjitor, eremit, mistic, poet, al doilea Dalai Lama din istoria legendară a Tibetului. După o tinerețe marcată de orori regretabile, după grele exerciții de penitență, Milarepa găseşte drumul iluminării, atingând cea mai înaltă stare a eliberării – Nirvana. Primele informații în cultura occidentală despre existența şi opera acestui uriaş yoghin şi poet al secolului XI e.n. au apărut între anii 1908 – 1925, datorită fecundului cunoscător în domeniu, Jaques Bacot, abia în anul 1925 – fiind publicată lucrarea „Poetul tibetan Milarepa" (ediția Bossard).

Personal, cred că abia din anul 1925 Constantin Brâncuşi a luat act despre viața şi opera milarepiană, iar aventura mistică şi cele o sută de mii de poeme ale acestuia, intrate, abrupt, în patrimoniul culturii universale, au exercitat o influență extraordinară asupra lui. Căci zicea eremitul tibetan: „Pentru mine, Milarepa, întregul univers a fost transformat în aur. Nevoie nu am să strâng aur în pachete şi săculețe". Dar iată şi o zicere a Demiurgului din „ermitajul" său parizian: „Nu mai sunt al lumii acesteia, sunt departe de mine însumi, desprins de propriul meu trup. Mă aflu printre lucrurile esențiale". Iar Milarepa, cu aproape 900 ani înainte de Brâncuşi, esențializându-şi concepția privind viața, sfătuia: „Înfrânge-ți dorința de distracție, struneşte-ți avântul gândurilor. Nu te rătăci căutând mărunțişuri. Oțeleşte-ți răbdarea". Dar ce învățătură similară întâlnim la zăcământul aforistic al hobițeanului? Iată: „Nu poți ajunge la lucrurile adevărate decât renunțând la Eu". Sau, Milarepa: „Sunt conştient că voi muri, dar inconştient de ora morții. De aceea, ca să cuceresc perfecta Stare de Buddha, nu am timp de pierdut în discuții nefolositoare". Iată însă şi o consecință ideatică perfectă între cei doi: „Cine nu iese din Eu, nu atinge absolutul şi nu descifrează viața" (Brâncuşi); „Ocupându-te de lucruri lumeşti nu gândeşti la apropierea morții căci, brusc, ea apare ca un trăsnet ce bântuie în jurul tău, urlând", sau: „Creațiile spirituale sunt mai multe decât firicelele de praf care dansează în razele soarelui" (Milarepa).

Dar, din nou, Brâncuşi într-o cuceritoare meditație de adevărat eremit: „În mine locuieşte un monstru care ia toate formele şi este insesizabil".

Prin urmare, Milarepa – Brâncuşi, un fascinant capitol din viața „secretă" a Demiurgului, îşi aşteaptă pe deplin hermeneutica lămurire cu toate că, indirect, reputații brâncuşiologi Constantin Zărnescu, prin „Aforismele şi textele lui Brâncuşi" şi Sorana Georgescu-Gorjan, prin „Aşa grăit-a ...", au lăsat să se vadă şi o parte din zestrea milarepiană din trăirea şi gândirea genialului sculptor Constantin Brâncuşi.

Dumitru Dănău

Jurist Ion Ungureanu

ION UNGUREANU - (n. 1939, Țicleni, jud. Gorj) **Promotor cultural, monograf al oraşului Țicleni**

Întâlnirea cu Henri Coandă

UN MARE ROMÂN APRECIAZĂ ALȚI MARI ROMÂNI

Într-una din toridele zile ale lui iulie 1967, ieşeam de la ultimul examen, din anul IV de la Facultatea de Drept din Bucureşti. M-am îndreptat spre uşa principală de ieşire, însă am fost oprit de către portar, spunându-mi să ies pe uşa din spate, pentru că din clipă în clipă, trebuie să sosească Henri Coandă, care era aşteptat în aula mare a facultății, de către spuma ştiinței româneşti, de la acea vreme. Politicos, i-am cerut voie să aştept şi eu sosirea savantului, pentru a-l privi cu emoție, portarul ascultându-mi rugămintea.

Citisem, prima dată, despre inventatorul Coandă într-un Almanah al Satelor, din anul 1956, ceea ce m-a impresionat, ulterior aflând de mai multe realizări ale acestui cutezător român.

Am coborât treptele scării principale, iar când am ajuns la ultima treaptă a sosit un autoturism, de culoare neagră, care a oprit chiar lângă mine, eu rămânând pironit locului. Am zărit prin parbrizul uşii din dreapta autoturismului pe distinsul om de ştiință, la care mă uitam ca la un Zeu. Şoferul a coborât din autoturism, a ocolit prin spatele autoturismului şi i-a deschis portiera. Când a coborât Coandă, acesta l-a bătut pe umăr pe şofer, rugându-l să meargă la hotelul de unde venise şi să îi aducă o mapă, care rămăsese pe masă. Şoferul s-a conformat, iar organizatorii întâlnirii l-au întâmpinat şi l-au condus în aula mare a Facultății de Drept. Postul național de televiziune a redat în emisiunea de seară unele secvențe interesante de la acea întâlnire şi în deosebi relatările savantului despre realizarea avionului cu reacție cât şi a altor invenții, precum şi încurajările adresate oamenilor de ştiință români.

Este una din cele mai frumoase ocazii ce mi le-a oferit viața.

A mai avut, ulterior, şi alte întâlniri cu oamenii de ştiință români, care l-au înconjurat cu admirație şi respect.

Presa vremii a relatat despre activitatea savantului Henri Coandă, mai ales când a stat o perioadă bună în țară. I s-au luat interviuri, dar trebuie să remarcăm aprecierile sale pozitive la adresa multor români.

Publicistul Carol Roman a intervievat mai mulți laureați ai premiului Nobel, de pe toate continentele, pe tema: „Laureații premiului Nobel răspund la întrebarea: EXISTĂ UN SECRET AL CELEBRITĂȚII ?". Ediția a III-a a acestei cărți datează din 1981 şi în ea este redată, ca o prefață a acesteia, intitulată „Un punct de vedere" a lui Henri Coandă, atât dactilografiat cât şi olograf, datat: iunie 1971.

Îmi permit să redau câteva remarci ale savantului:

„Întreprinzând această anchetă, autorul ei a mizat pe un mare şi frumos adevăr: tinerii şi tinerețea constituie un subiect de dialog unanim acceptat din motive

lesne de înțeles. În mod special, asemenea temă se află la ordinea zilei astăzi, căci asemenea abordări ale acestei problematici privesc viitorul însuşi al acestei lumi, perspectivele ei. Problemele tineretului sunt strâns contopite cu cele ale viitorului omenirii.....

Tinerețea este şlefuită de secole în a şti să contopească elanurile cu cele ale generațiilor înaintaşe, căci nu poți îndrăzni, nu poți năzui spre nimic dacă n-ai sub picioare edificiul de cunoştințe ori de valori morale lăsate de înaintaşi; nu neapărat în chip de model, cum se vorbeşte atât de mult, ci cu ambianță şi mediu cultural-spiritual în care se dezvoltă generațiile. Poate că nici eu n-aş fi putut visa cu ochii deschişi dacă o seamă de oameni de mare valoare nu m-ar fi făcut să înțeleg – nu neapărat prin intermediul unor lecții, ci prin modul în care lucrau şi se realizau – că fără a visa cu ochii deschişi nu există nici imaginație ştiințifică, nici fantezie creatoare, nici intuiția, inegalabila intuiție...

Aş mai apela la un argument în explicația pe care încerc s-o dau succesului acestei anchete: românii au dat omenirii, mai cu seamă în epoca contemporană, o mulțime de celebrități, înscrise cu majuscule în forul de cultură şi de civilizație al epocii. Ancheta nu porneşte dintr-o țară anonimă, cu vacuum de aport la inteligența mondială, ci dimpotrivă, de pe meleaguri pe

care au trăit şi de pe care şi-au luat zborul către înălțimi iluştri inventatori, descoperitori, mari oameni de cultură şi de artă, adevărate genii cu care omenirea se făleşte. Aş dori să amintesc numai câțiva dintre aceşti oameni celebri români, pe care i-am cunoscut şi apreciat. La începutul secolului (1906), Traian Vuia, constructorul aviator, primul în lume, s-a înălțat de la sol prin forța motorului instalat pe propriul avion, zbor celebru pentru acele vremuri. Îl pomenesc apoi pe Aurel Vlaicu, un alt aviator constructor, „om al zilei", la Viena, încă în anul 1912. În cortegiul evocărilor îmi amintesc de renumitul inginer Anghel Saligny, făruitor al sistemului de poduri metalice de peste Dunăre şi Borcea, precum şi inițiator al reaşezării pe baze moderne a portului Constanța. Îl numesc apoi pe prietenul meu de faimă mondială M. Costinescu-Ghica şi pe inginerul Gogu Constantinescu, părintele ştiinței sonicității, cu care m-am întreținut deseori în laboratorul său de pe o insulă de pe Tamisa. Şi matematicienii Gh. Bothezatu, Srghiescu...În această sumară evocare o amintesc pe sensibila poetă care a fost Elena Văcărescu, care a desfăşurat o lungă şi susținută muncă în diplomație, la Liga Națiunilor, la Geneva, alături de un alt mare diplomat român, pe care atât eu, cât şi întreaga Europă rațională l-am apreciat: Nicolae Titulescu.

Pânza timpului îmi cerne pe dinainte alte şi alte figuri remarcabile... Genialul Brâncuşi, părinte al artei moderne pe plan mondial, alături de care m-am aflat deseori în atelierul lui Rodin; doctorul Gheorghe Marinescu, acel mare om de ştiință care e întemeietorul şcolii româneşti de neurologie; ilustrul sociolog Dimitrie Gusti, prețuit peste hotare, solicitat să devină profesor la diverse universități şi colegii din America, animator al sectorului României la Expoziția universală din 1937 de la Paris; gigantul Nicolae Iorga, ale cărui servicii aduse țării, culturii româneşti şi celei universale i-au atestat virtuțile pe plan internațional, l-au făcut celebru...la care se adaugă generațiile mai noi de cultură şi de ştiință, zămisliți pe pământ românesc...".

Cred că alte comentarii de-ale noastre ar fi de prisos.
Jurist, Ion M Ungureanu-Țicleni

Caragiale şi Țiclenii

Căutând date istorice despre Țicleni-Gorj, în primii ani de după 1970, în vederea întocmirii unei monografii a localității, am fost îndrumat de către unii bătrâni din acea perioadă, să merg la Bucureşti, în str. Sf. Gheorghe Nou, nr. 27, unde mai trăia, încă, a doua soție a avocatului Constantin Dumitru Brătuianu, pentru că avocatul respectiv a predat Academiei Române unele hrisoave vechi.

Vizita a fost de bun augur. Am găsit-o pe Doamna Aurica Brătuianu, mai mult decat nonagenara în acel moment, dar era imobilizată pe cărucior, însă foarte lucidă şi deosebit de bucuroasă pentru vizita ce i-am făcut-o. A depănat foarte multe amintiri, destul de interesante, printre care si despre Caragiale, care le-a fost chiriaş în perioada când avea Gambrinusul.

Mi-a indicat prima cameră de la etajul 1, de lângă scară, în care a locuit Caragiale. A relatat că administratorul Gambrinusului i-a rugat să-i închirieze o cameră, deoarece nu poate face, zilnic, naveta la Ploieşti, mai ales că este destul de ocupat.

Cu toate că în imobil aveau instalație de curent electric, Caragiale a renunțat la lumina electrică, dar şi-a făcut rost de o lampă cu petrol (lampant), care stătea în cameră toată noaptea aprinsă, când scria nemuritoarele opere literare, mereu actuale şi nu greşim dacă spunem, chiar veşnice.

Avea dreptate Cincinat Pavelescu, când a scris catrenul "omagiu către Caragiale", când a aflat despre moartea acestuia:

" Cu greu îmi vine să aştern,
Un adevăr ce nu-l suport,
Ca tocmai tu să fii cel mort
Şi Cațavencu cel etern....."

Doamna Aurica Brătuianu mi-a mai relatat că, în camera închiriată, Caragiale venea cu mulți prieteni, scriitori, poeți, pentru convorbiri mai discrete, unde mai cinsteau şi licori.

Când Gambrinusul a intrat în faliment, Caragiale nu a mai venit la camera inchiriată, nu le-a mai plătit proprietarilor nici chiria restantă, dar nici aceştia nu l-au mai căutat.

După cum se cunoaşte, slujba de prohodire – la înmormântarea lui Caragiale – a avut loc la Biserica Sf. Gheorghe Nou, biserică aflată în imediata apropiere a gazdei, biserică amenințată cu demolarea, înainte de 1989, însă tocmai acest argument susținut de către Patriarhul de atunci, Justin Moisescu, l-a înduplecat pe Nicolae Ceauşescu, de a o lăsa intactă.

Bătrâna mi-a relatat că în camera respectivă i-au rămas unele pahare, țoiuri şi clondire şi, dacă chiriaşul nu a mai venit dupa ele, înainte de Primul Război Mondial le-au adus la casa de la Țicleni şi mă roagă să merg, la cei care au intrat în posesia acelei case, să mă interesez de ele.

Am mers atunci la casa de la Țicleni unde am reuşit să găsesc o sticlă de 1 litri de culoare galben deschis, largă la gură, portretele avocatului şi soției sale, acesta din urmă foarte deteriorat. Prin anii -80 casa a fost demolata.

Imobilul de la Bucureşti, din str. Sf. Gheorghe Nou nr. 27 există încă, dar nu ştiu în a cui posesie mai este, şi nu ar fi rău dacă, pe un perete de la stradă, cu acceptul

proprietarilor actuali, să fie pusă o placă comemorativă, care să reamintească trecătorilor că acolo a locuit şi creat Caragiale.

Falimentul Gambrinusului a fost proorocit şi de epigrama creată de Cincinat Pavelescu, la care se pare că a colaborat, însăşi maestrul:

Marelui Caragiale, pe când era berar

„Iancu Luca Caragiale
Iți dă berea cu măsură,
Face şi literatură....

Însă nu face parale !.”

Jurist, Ion M Ungureanu-Țicleni

Casa de la Țicleni, a lui C D Brătuianu, înainte de demolare. În stânga, fosta Primărie.

Av. Constantin Dumitru Brătuianu (gazda lui Caragiale) şi cartea sa de vizită.

L-AM CUNOSCUT PE AMZA PELLEA

Tristul decembrie al anului 1983 ne-a adus pierderea marelui actor Amza Pellea, precum şi a ilustrului poet Nichita Stănescu, pe care i-au regretat toți românii.

Pe Amza Pellea l-am văzut interpretând magistral, mai multe roluri, la teatru şi mai întâi m-a impresionat interpretarea rolului din piesa lui Aurel Baranga – „Mielul turbat”. Mai apoi rolurile din filmele cunoscute de mai toată lumea. A fost şi un om de mare spirit. Îmi amintesc că la un congres al culturii, în timp ce intra, după o pauză, în sală, împreună cu alt mare actor al scenei româneşti – Silviu Stănculescu - , mânca grăbit dintr-un măr şi eu l-am întrebat: -„Ce faci Nea Mărine ?, răspunsul venind imediat: -„Mănânc poame!”.

CASA DE CULTURA TICLENI
JUDEȚUL GORJ

I N V I T A Ț I E

Tov. UNGUREANU ION este invitat la spectacolul „La vreme cu Amza Pellea”
în sala CASEI DE CULTURA
în ziua 1-9-1979 ora 19
locul rezervat RND
Invitația este netransmisibilă.

La 1 noiembrie 1979, după ce se svonise că ar fi rămas peste hotare, a fost trimis în mai multe localități din țară, printre care, Cărbunești, Bâlteni şi Țicleni, împreună cu Ansamblul „Doina Gorjului”, pe afişe şi invitații fiind făcută mențiunea „Să râdem cu Amza Pellea”.

Noaptea anterioară fusese foarte rece, cu îngheț, frigul resimțindu-se pregnant şi în timpul zilei.

La sosirea autobuzului cu artiştii la Țicleni, am fost contactat de către Domnul Prof. Ion Sanda, care era din partea forului de cultură al județului, dar şi conducătorul grupului de artişti şi care mi s-a adresat cu rugămintea de a găsi o soluție a găzduirii lui Amza Pellea, undeva la căldură, să nu răcească, deoarece mai întâi evoluează Doina Gorjului, iar la final actorul. La acea vreme eram primar al oraşului Țicleni. I-am spus că am căldură şi acasă dar şi la primărie şi problema e rezolvată. A fost aleasă soluția, la primărie. Mi l-a prezentat pe marele actor şi a intenționat să găsească o maşină pentru deplasare. I-am răspuns că nu e nevoie, deoarece soția mea e la volanul maşinii noastre – un Renault 10 - chiar în fața clubului. Şi acum păstrez portiera din dreapta a maşinii, după dezmembrare, în amintirea lui Amza Pellea. Din clubul petroliştilor ne-am îndreptat spre autorurism, am deschis portiera din dreapta şi l-am invitat pe Amza să ia loc, iar eu am trecut în spate. I-am spus soției mele, care

rămăsese uimită, deoarece nu se aştepta la un asemenea pasager, să mergem la primărie. Am mers în biroul primarului, propunându-i lui Amza să-l servesc cu un coniac. Mi-a spus că nu poate servi coniac deoarece urmează un spectacol la Bâlteni. Dar o cafea ?. – „O cafea beau !”. Am preparat-o pe reşoul electric ce-l aveam. Văzându-l obosit, surmenat, mai tăcut, i-am adresat o întrebare: - „Domnule Amza, cum ați ajuns miliardar ?”. Întrebarea l-a inervat, zicându-mi: - „Dar ce vorbă-i asta ?”. I-am spus că prin popor circulă o vorbă: Cum a ajuns Nea Mărin miliardar ?, după ce jucase rolul în filmul „Nea Mărin miliardar”. Cum soția mea aflase de acest banc la Sibiu, i-am spus că ea a venit cu vestea asta din Ardeal. Soția mea a explicat: - „Ştiți, se vorbeşte că Dumneavoastră ați cumpărat olteni la valoarea lor şi i-ați vândut la valoarea la care se cred ei”. Atunci, s-a înseninat la față, a râs, afirmând că într-adevăr e o diferență. În acest timp a scos un pachet de țigări „Amiral”, din care în cele peste trei ore şi jumătate cât am stat la primărie, a fumat câteva.

Coincidența fericită a constituit-o şi oficierea unei căsătorii civile la primărie, soacra mică – Lumezeanu Constantina-Dina – venind pregătită cu azime şi pui, coapte la cuptor, dar şi un zaibăr aromat şi frumos colorat. Delegatul stării civile a adus o azimă, deasupra puiul, ce le ținea într-o mână iar în cealălaltă o cană de 2 litri cu zaibăr. Cum Amza Pellea era cu spatele spre uşă, când a intrat delegatul stării civile, i-am zis că un zaibăr merge. A întors capul spre cel care intrase, spunând că în anul ăsta(1979), acum vede pentru prima dată zaibărul nou, deoarece nu a mai fost demult la Băileşti, fiind foarte ocupat cu teatrul, cinematografia, deplasările cu spectacolele, etc şi că deşi toată vara a filmat la mare, cu alți actori, îngropați în nisip până la gât, nu a putut să intre în mare decât când a plouat.

Din azima pufoasă şi rumenă a rupt un colț, o aripioară de la pui pe care le-a gustat cu satisfacție, şi un pahar de zaibăr. Cele rămase au fost împachetate şi a spus că le va împărți în autobuz cu ceilalți artişti. Apoi a zis: - „Să vă spun o poveste reală cu zaibărul. Ai mei de la Băileşti îmi mai aduc şi mie zaibăr. Am avut oaspete un actor englez, pe care l-am servit cu zaibăr. I-a plăcut foarte mult. Dar ce credeți ?. S-a dus la Hotel Palace unde era cazat, solicitând barmanului să-i arate ce vinuri are. Pe toate le-a întors pe dos, barmanul intrigat i-a zis că toate vinurile sunt bune, dar englezul a zis că vrea un vin pe care l-a băut la un actor român, Amza Pellea. Barmanul i-a zis că e vorba de zaibăr, dar zaibăr numai la Amza Pellea poate găsi. Ulterior, englezul s-a întâlnit cu mine şi mi-a zis: - „Mister Amza, am aflat de la barman că deții monopolul zaibărului în România. Păi când mă întâlneam cu barmanul numai de zaibăr ne era vorba.”. Satisfăcut de gustarea acelor bucate şi-a manifestat dorința ca în Bucureşti unde locuieşte, şi are o grădină, ar vrea să facă un cuptor şi o vatră de cărămidă, că un văr al său de la Băileşti i-a promis că-i va aduce un țest de pământ, să-şi poată face pofta, măcar odată sau de două ori pe an. Nu ştiu dacă şi-a realizat această dorință, dar l-am contactat pe internet pe primarul Băileştilor, D-l Pistriţu, i-am relatat cele discutate cu Amza Pellea şi i-am sugerat ca la muzeul marelui actor din oraşul său natal, să nu lipsească țestul de pământ şi cuptorul. Mi-a răspuns că cele sugerate de mine pe baza afirmațiilor lui Amza Pellea, i le-a făcut cunoscute fiicei actorului – Oana Pellea -, care a rămas mirată că nu a cunoscut acele dorințe ale tatălui său. Ştiu că potrivit dorințelor exprimate de marele actor, la Băileşti a fost construită o fântână în amintirea sa – Fântâna lui Amza Pellea - , la care, în după amiaza zilei de 12 decembrie 2014, a avut loc o slujbă de pomenire, la care

Actorul Amza Pellea în filmul "Mihai Viteazul"

au participat foarte mulți băileşteni, invitați.

Primarul a delegat pe altcineva din partea primăriei să se îngrijască de organizare, la Băileşti, el şi-a cerut scuze că este plecat la Bucureşti, unde fiica lui Amza va lansa noua ediție, revăzută şi adăugită, a cărții tatălui său.

Când soția mea i-a spus de bancul auzit la Sibiu ne-a mai relatat că a filmat la Şelimbăr scene din filmul Mihai Viteazul şi la plecarea convoiului lor de maşini, spre Bucureşti, pe Valea Oltului au fost opriți de către un milițian şi după o îndelungată aşteptare, şeful convoiului s-a dus revoltat la milițian pentru aşteptare, zicându-i că e cu Mihai Viteazul. Milițianul i-a zis că vrea să-l vadă şi el pe Mihai Viteazul. S-au îndreptat spre cabina maşinii în care se afla Amza, în costumația lui Mihai Viteazul, a deschis portiera, milițianul l-a privit atent din cap până-n picioare, exclamând; - „Ce umbli Domnule cu cioara vopsită ?, Păi ăsta nu-i Mihai Viteazul, ăsta-i Decebal !”. Se ştie că anterior, Amza Pellea interpretase rolul lui Decebal în filmul Dacii, pe care-l vizionase şi milițianul. Respectiva întâmplare a declanşat râsete.

După mai mult de 3 ore şi jumătate, cât am stat în biroul primarului, de la Clubul Petroliştilor, am primit telefon că programul Doinei Gorjului e pe terminate, urmând Amza Pellea. Ne-am deplasat acolo tot cu Renault 10, în sală fiind o mare aglomerație de petrolişti, spectatori erau şi afară pe la ferestre şi cu greu ne-am îndreptat spre scenă. Întreaga sală l-a aclamat îndelung pe Amza Pellea. Din buzunarul „vestei de oltean”, Amza a scos mustața ce şi-a aplicat-o înainte de a intra în rolul lui Nea Mărin.

Cu o voce tunătoare, a recitat şi poezia lui George Coşbuc, „Decebal către popor”, ca un adevărat Decebal, mişcând sufletele auditorilor, mai ales când a ajuns la mesajul poeziei:

Actorul Amza Pellea în filmul "Dacii"

- „Eu nu mai am nimic de spus !
Voi brațele jurând le-ați pus pe scut !
Puterea este –n voi şi-n zei !
Dar vă gândiți, eroi,
Că zeii sunt departe, sus,
Duşmanii lângă noi !” .

În 5 decembrie 2008 a avut loc o interesantă comemorare a 25 de ani de la moartea lui Amza Pellea la Casa de Cultură „Traian Dmemtrescu” de la Craiova, de către Cenaclul Epigramiştilor Olteni(al cărui membru am devenit şi eu), unde au participat actorii Teatrului Național Craiova, oameni de cultură, rude ale marelui actor, de la Băileşti, printre care şi vărul său, actor Ion Colan, la care comemorare am fost invitat şi eu să relatez despre întâlnirea de la Țicleni. Actorul Ion Colan mi-a mărtusisit că s-a bucurat să audă noutățile prezentate de către mine, că nu ştia de ele şi că Amza Pellea, care-i era verişor, se trage din neamul Colanilor din Băileşti.

În noiembrie 2012, când la Casa de Cultură a Sindicatelor din Tg.Jiu, în piesa „Străini în noapte”, protagonişti au fost marii actori Florin Piersic şi Medeea Marinescu, fiind şi eu spectator, l-am rugat pe găzduitorul actorului să-i înmâneze relatările mele despre Amza Pellea. Am rămas surprins plăcut, când am primit de la Florin Piersic, pe e-mail, următoarele:

„Stimate şi iubite domnule Ungureanu,

Am citit cu emoție si cu o foarte mare nostalgie rândurile pe care mi le-ați dat. M-ați atins acolo unde numai sufletul poate judeca. Cred că înțelegeți, poate chiar ştiți ca Amza a fost unul din cei mai buni prieteni ai mei. Am fost colegul şi partenerul lui şi în film şi în teatru. Ce-i drept, regret ca n-am fost profesional mai mult împreună, dar vorba lui Nichita Stănescu pe care-l pomeniți aici: "Un prieten adevărat e mai prețios ca un înger"- prietenia a fost legătura pe care am avut-o cu Amza al nostru. Superbă amintirea pe care mi-ați trimis-o şi vă asigur că aceste pagini vor ajunge la Oana Pellea de care mă simt foarte legat şi care de multă vreme mă numeşte tata 2. De altfel ca un amănunt sentimental şi chiar profund, sunt unul dintre puținii actori care a fost la comemorarea lui Amza şi la deschiderea casei sale memoriale din Băileşti.

In speranța că ne vom mai întâlni, vă mulțumesc pentru ce ați trimis, asigurându-vă de toată stima şi prietenia mea.

Florin Piersic”.

Amza Pellea nu poate fi uitat pentru că s-a dăruit românilor prin tot ce a întreprins în timpul vieții sale.

Jurist, Ion M Ungureanu - Țicleni

Gheorghe Cozorici, Jean Constantin, Dem Rădulescu, Florin Piersic şi Amza Pellea în anul 1980

- ȚICLENII au cea mai lungă stradă din România – strada Petroliştilor – cca 15 km.? Constatarea i-a aparținut scriitorului Mihai Pelin, care a parcurs-o pe bicicleta regretatului scriitor țiclenar Nae Diaconu , în anul 1976, după care a scris în revista „Flacăra”, nr.46(1119) din 18 noiembrie 1976, articolul „Țicleni, cea mai lungă stradă din România” , problemă preluată şi de enciclopedie ?.;

- În Craiova există o stradă cu numele de „Țicleni”, având codul poştal 200789, cu intersecție în Str. Calea Brestei?;

- Tot în Craiova există şi o stradă cu numele „Bâlteni” ?;

- A existat o navă românească, cu numele de „ȚICLENI” ?. În urma parastasului prin care flota românească a fost dată de pomană, nava „ȚICLENI”, a fost atribuită Greciei, societatea SAINT MARY NORTE CH SHIPPING ?;

- A existat şi nava cu numele „CĂRBUNEŞTI”, care, la acelaşi „parastas” a fost atribuită tot Greciei, societatea SEA CORAL OVERSEAS MARINE ?.

Consilier juridic, Ion M Ungureanu

Ştiați că...

Dumitru Vlăduț

DUMITRU VLĂDUȚ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).
Eseist, proză scurtă, folclor.

Dezamăgire de om bătrân

- *Dezamăgirile lui nea Mitică* -

Nota redacției. Iată un nou articol pe care ni-l trimite nea Mitică Vlăduț din Ungurenii Tismanei la redacție. Aşa cum recunoaşte, îndreptându-se spre capătul vieții, cum implacabil toți o vom face, trecerea dânsului printr-o viață, cât de cât normală, se sfârşeşte cu marea dezamăgire a acestei false democrații postdecembriste.

Toate epocile istorice au avut şi bune şi rele, dar ce s-a întâmplat în cele două decenii şi jumătate de „democrație dâmbovițeană sălbatică" întrece orice închipuire. Cu cuvinte simple de om de la țară, nea Mitică face un rechizitoriu al clasei politice care, după umila sa părere, a distrus şi a furat tot ce agonisiseră generații întregi în secolele trecute. Şi trage o concluzie dramatică: „Îmi pare rău că va trebui să părăsesc această lume şi va trebui, că nu există altă cale, dar cu regrete nu voi avea ce povesti celor de dincolo de poarta necunoscutului dacă va exista, că am plecat dintr-o Românie săracă, o Românie fără flori, fără bogăție, o Românie ce se susține pe minciună, pe fraude, o Românie în care uneori se pedepsesc cei care au dreptate!"

Nu este un jurnalist profesionist nea Mitică iar jurnalist amator abia anul acesta dar cuvintele dânsului ne imprimă în suflet sentimente şi în minte adevăruri într-un mod în care niciun trust de presă de astăzi nu-l poate face. Fiindcă presa este prea implicată în luptele politicianiste ale partidelor politice. Indubitabil, războaiele politice sunt vaca de muls pentru mass-media românească iar fără laptele posdecembrist ziarele partizane ar muri de inanițe. Aşadar, citiți-l pe nea Mitică şi difuzați mesajul lui, pentru ca noii politruci ai României să priceapă odată cum îi văd bătrânii noştri!

Dumitru Vlăduț - *"Nu voi avea ce povesti celor de dincolo..."*

Dumitru Vlăduț:
TRECEREA OMENIRII PRINTRE ERE

Deşi oamenii în epoca primitivă nu aveau condiții prielnice pentru câştigarea hranei, amenajării unei locuințe cât de cât modeste, şi-au căutat singuri calea prin meşteşuguri în scopul îmbunătățirii vieții. Fiecare epocă a adus mici progrese, chiar în condițiile grele ale sclavagismului.

A durat ani în şir cu bune şi rele. Feudalismul a fost tot neprielnic pentru omul de rând, dar s-au dezvoltat unele domenii cu mari sacrificii. A urmat capitalismul. NU spun că a fost o formă socială bună pentru toată generația, dar a fost societatea care a făcut cele mai mari progrese în industrie şi în agricultură iar în unele cazuri a selectat oameni simpli pentru pregătire, organizare şi dezvoltarea societății.

A urmat socialismul – cu teroare, cu desființare a tradițiilor societății. Au terorizat oamenii de cultură, intelectualii, elitele țării iar pe unii i-au exterminat în închisorile lor. Noua organizare socială a făcut mult rău societății româneşti, dar ce a fost bun făcut de capitalism, fabrici, uzine, ateliere, au fost reorganizate prin proprietatea socialistă. Nu le-a desființat, le-a modernizat. A creat locuri de muncă pentru țăranii dezrădăcinați din satele lor, le-a făcut şcoli, spitale, blocuri de locuințe unde să locuiască. Cu 100 lei mergeai la cumpărături, luai necesarul şi te întorceai şi cu rest. Tinerii absolvenți aveau de lucru, nu erau nevoiți să părăsească țara. De altfel nici nu era posibil, securitatea era la graniță. Dacă nu aveai de lucru, te obligau să lucrezi cu bunele şi relele socialismului. Nu se poate compara cu epoca democrației – 1989 – 2015. Astăzi ne batem joc când spunem DEMOCRAȚIE.

TRECEREA ROMÂNIEI ÎN ERA DEZAMĂGIRILOR

Câți muncitori îşi vor fi câştigat pâinea aici?

TRECEREA ROMÂNIEI ÎN ERA DEZAMĂGIRILOR

În perioada 1989 – 2015 s-a distrus tot ce a făcut CAPITALISMUL şi SOCIALISMUL: uzine, fabrici, combinate, micile ateliere, inclusiv ambulanții ce făceau reparații pe străzi, lăptăresele care strigau printre blocuri: „la lapte bătut, urdă, brânză etc." Nu mai există micul comerț stradal şi nici micii meseriaşi ambulanți ce circulau prin sate: geamgii, olari, dogari, păcurari, vânzători de drobi de sare pentru vite, totul a rămas o amintire în depănarea timpului. Programul „epocii Ceauşescu" pentru construcția de mini-hidrocentrale pentru stoparea inundațiilor din munți s-a stopat, canalul de irigații Dunăre-Siret e un surogat iar de portul Bucureşti prin canal la Dunăre se-aude doar prin campaniile electorale. Şi atunci despre ce îmbunătățiri vorbim?

Ce-a făcut democrația lui Ion Iliescu, a lui Petre Roman şi a altor conducători care i-au urmat? Au distrus irigațiile din agricultură, frumoasele ferme de pomicultură, sere cu tradiții. Au transformat terenurile în buruieni, sunt nelucrate zeci şi sute de hectare, dar dau subvenții. Dacă încearcă cineva să progreseze în agricultură, îi cheamă în judecată, sau dacă îți cauți dreptul la moştenire – te judeci 7 – 8 ani.

Au desființat mari centre industriale – ELECTROPUTERE CRAIOVA – unde lucrau peste 40 de mii de muncitori. Ştiți ce-au pus în locul ELECTRO? UN MOL ca să cumpărăm produse din alte țări.

Ce s-a întâmplat cu întreprinderea 23 AUGUST, întreprinderea de tricotaje Braşov, dar cu ALUMINA Oradea, ELECTRO MUREŞ Tg. Mureş, cu întreprinderea MECANICĂ Timişoara? Cu întreprinderile de industrializare a laptelui, cu AUTOMATICA Bucureşti, cu cele 9 uzine şi întreprinderi decorate cu Ordinul Muncii, clasa I, întreprinderi decorate cu Ordinul Muncii, clasa a II-a. Dar cu cele întreprinderi decorate cu Ordinul Muncii, clasa a III-a în număr de 12, cu întreprinderile de CONSTRUCȚII, întreprinderile de STAT ŞI SILVICULTURĂ, TRANSPORT ŞI COMUNICAȚII, CIRCULAȚIA MĂRFURILOR, institutele DE CERCETĂRI, toate prezente în anul 1989. După 1990 s-au transformat unele în fiare vechi vândute pe puțin şi câştigând cei ce le-au cumpărat şi vândute apoi la fier vechi.

Unde erau atunci la această decapitare a

Ruinele democrației postecembriste

Unde erau cei care ar fi trebuit să ne apere locul de muncă?

INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI cei ce fac azi zornăituri de cătuşe. Dacă se intervenea, aşa cred eu, nu se ajungea la aceste fraude, la atâtea hoții. S-a distrus toată industria, irigațiile moderne, plantații de pomi fructiferi. Au mai rămas puține din păduri. Ce-au făcut cei ce au luat frânele aşa-zisei DEMOCRAȚII? În locul fabricilor, uzinelor, micilor şi marilor plantații, au construit sedii luxoase pentru telecomunicații, bănci, tribunale mari, luxoase, sedii ale unor întreprinderi – electrocentrale – sedii ale finanțelor luxoase şi peste sute de biserici ce s-au făcut cu cei care au cumpărat marile uzine, fabrici, fabricare ateliere, țevi de la instalațiile moderne şi le-au transformat în ruine, îmbogățindu-se prin vânzare la fier vechi ??

Atunci nu existau instituții care să-i tragă la răspundere?

Pe mine ca simplu cetățean mă doare că la distrugerea avuției industriei româneşti – nu au reacționat organele competente. Ce au făcut cu fondurile europene? Aici sunt de vină guvernele şi nu cei ce au furat . Ce au luat guvernările de la Uniunea Europeană trebuiau investiți în obiective industriale, pentru locuri de muncă, nu în sedii pompoase şi birouri luxoase. Dacă s-a furat, guvernele au dormit, iar instituțiile abilitate s-au făcut că nu observă. Acum se constată după 25 de ani că s-a furat totul. Toate avuțiile ce erau trecute la stat. Reconstruiți fabrici, uzine, ateliere. De ce nu le confiscați averile marilor hoți? Lăsați în țară sărăcia! Aceasta este povara cea mai grea. Nu-i băgați pe hoți la închisoare ca să mai cheltuie statul cu închisori, cu sute de procurori, cu sute de judecători, cu anchete în zornăit de cătuşe. Nu domnilor, luați-le tot, ferme, făbricuțe, ateliere construite ilegal şi angajați muncitori şi portari la aceste fabrici făcute din furtul avuției naționale. Dar văd că nu se urmăreşte acest lucru. Îi bagă la închisoare şi le lasă şi avuțiile! Cu propaganda şi cu vorbăriile – România moare.

Câte fabrici, uzine, ateliere, plantații, irigații s-au făcut în 25 de ani? Dar câte s-au distrus în 25 de ani, ştiți? Puneți-i să le reabiliteze nu să-i băgați la închisoare. Nu rezolvați nimic. România rămâne şi mai săracă şi într-o zi nu veți mai avea, oameni buni, după ce bea apă. Priviți spre ziua de mâine nu la ziua de ieri. Ziua de mâine va aduce prosperitate dacă veți şti să folosiți mijloacele de care dispuneți. Ceea ce faceți astăzi trebuia făcut de zeci de ani şi nu mai ajungeam azi să nu mai credem în miniştri, în guvern şi chiar în justiție căreia îi revenea sarcina prin reprezentanții lor să facă ordine. Cred că s-au pierdut frâiele țării. Ştiți oare ce se vorbeşte despre România democratică după 25 de ani? Şcoala, sănătatea au pierdut busola timpului din țările cu adevărata democrație. Cum puteți domnilor să guvernați ȚARA ROMÂNEASCĂ, când zilnic se scumpesc gazele, benzina, energia electrică. Țara nu are uzine, fabrici, ateliere unde să-şi trimită fiii la muncă, îi forțați să-şi părăsească casa, familia, țara să plece peste hotare să lucreze în condiții neomeneşti ca să-şi întrețină familia în țara lor. NU mai încercați să faceți justificări, dând vina guvernul de azi pe cei ce au fost ieri, că cei ce sunt azi , au fost şi alaltăieri şi tot în această apă tulbure v-ați făcut baie.

Îmi pare rău că va trebui să părăsesc această lume şi va trebui, că nu există altă cale, dar cu regrete nu voi avea ce povesti celor de dincolo de poarta necunoscutului dacă va exista, că am plecat dintr-o Românie săracă, o Românie fără flori, fără bogăție, o Românie ce se susține pe minciună, pe fraude, o Românie în care uneori se pedepsesc cei care au dreptate în favoarea celor încă se mai bucură de încrederea unor instituții ce ne conduc. Au retribuții mari, cred că aceasta îi determină să nu realizeze suferințele celor nevoiaşi, prin propagandă, prin ceremonii, fie ele de orice fel. Nu se realizează nimic, ba dimpotrivă duce şi la mai mari confuzii în rândul oamenilor simpli. De fapt cred că asta se şi urmăreşte, seamănă minciuna şi teroarea ca să poată domni liniştea. Să încasezi venituri mari din ceea ce mai are țara. Sunt unii puşi în funcții, nu au curajul să spună ce retribuții au cei ce guvernați. Urmăriți să câştigați alegerile să mai fluturați steagul, semănați sărăcie peste masele populare care încă se mai lasă păcălite.

Oamenii ai societății democratice dintre 1990 şi 2015, întrebați guvernanții care au guvernat în aceşti ani, câte fabrici, uzine, plantații şi irigații au făcut pentru poporul ce l-au guvernat?

Dar nu vor răspunde câte vile, sedii de lux au făcut din avutul țării, prin vânzări de fabrici, irigații şi păduri distruse şi au construit imperii – pe ruinele unei țări, altădată înfloritoare. Astăzi am trecut pe la Oțelul Roşu - geamuri sparte, ruine, cântau cucuvelele. Aşa cântă şi la fostele mari uzine, fabrici şi ateliere distruse fără milă. Cine răspunde? Poate veți recunoaşte într-un târziu societatea anilor 1990 – 2015.

E societatea distrugerilor, taifunului, afacerilor care au distrus totul în favoarea îmbogățiților. Am trăit în societatea capitalistă – era pentru țară, pentru muncitori – nu erau multe, dar existau agricultori harnici, cu vite, cu plugul lor rudimentar, nu rămâneau atâtea terenuri nelucrate. Tehnica cu care se laudă societatea anilor 1989 – 2015 – sunt zeci de hectare lăsate în părăsire. Domnilor care astăzi guvernați România – vă întrebați măcar o secundă unde va ajunge Țara Românească sau cei care ați preluat frâiele aşa-zisei democrații în 1990 – unde ați dus frumoasa Țară Românească. Ce-ați făcut cu țăranul harnic, cu funcționarul cinstit, cu cei ce judecă dreptatea şi cu coroana industrializării dinaintea anilor 1990.

Societatea este încă lovită de o gripă care nu şi-a găsit antidotul şi nu cred că-l va găsi curând. Nu se întrevede decât cer închis cu furtuni, sărăcie, lipsă de educație, cu o sănătate şubredă. Nu mă puteți convinge, nu aveți nicio întrezărire spre un luminiş.

Nu pot să trec cu vederea că această perioadă de zisa democrație a anilor 1990 – 2015 s-a întors la metode aplicate de securitatea lui Ceauşescu, metoda turnătoriei ca să-ți meargă ție bine. Mergeai la securitate şi-ți turnai prietenul, rudele şi cine îți era antipatic . Astăzi când se vorbeşte de democrație, de fapt nici nu este vorba de aşa ceva. Ne-am întors în perioada turnătoriilor, te reține procurorul pentru unele fapte pe care le-ai făcut în interesul tău. Te arestează şi acolo începi să-ți torni prietenul, oamenii care te-au ajutat în viață, spui şi vrute şi nevrute împotriva celui ce te-a făcut bine. Procurorul îl crede sau nu, dar ca să-ți dea o speranță, îți promite că-ți va da o pedeapsă mai mică numai să-ți torni aproapele. Este metoda ce o aplica securitatea lui Ceauşescu. În unele cazuri are nuanțe şi mai sumbre.

O altă practică aplicată astăzi în justiție este folosirea aşa-zişilor experți. Unii judecători nu mai iau azi în calcul actele de proprietate, declarații ale martorilor, confruntarea cu vecinii, ci numai rapoartele făcute de aşa-zişii experți, care le întocmesc în funcție de preferințe şi de promisiuni făcute acelor ce ți-au luat ilegal dreptul de moştenire, ceea ce e trist, unii judecători care le consideră corecte, dezmoştenind pe adevărații proprietari.

La Oțelul Roşu a rămas doar semnătura hoților

Durerea şi paguba ce se abate asupra omului simplu, fără posibilități materiale, nu mai poate să se apere de furnicarul de experți numiți de unele instanțe. Uneori 3 – 4 – 5 şi chiar mai mulți experți ducând omul sărac la pierderea dreptului de moştenire şi la reducerea subzistenței sale, obligat de unii judecători să-i plătească pe aceşti experți. Se cunosc zeci de cazuri, şi chiar sute. Te plângi, dar nu ai cui. Nu există o autoritate să facă echilibru în aceste abuzuri făcute de unii experți incorecți. Pentru că în scopul scăpării unor persoane de abuzuri, unele instanțe au inventat aşa numiții experți şi sunt mulți oameni afectați. NU vreau să fiu rău, recunosc că sunt unii judecători care cântăresc cu mare grijă rapoartele acestor topografi, declarații ale martorilor, actele de proprietate ale celor ce se plâng justiției şi le iau în considerație înlăturând rapoartele topografilor, dându-i omului ce este al lui. Se pune însă întrebarea, sunt mulți asemenea judecători?

Perioada democrației 1990 – 2015 seamănă în unele cazuri mai sumbră decât perioada securității lui Ceauşescu – dar, nu se poate face nimic, nimeni dintre cei care ne-au condus şi conduc astăzi destinele țării. Nu sesizează aceste grave pedepse ce s-au abătut asupra omului simplu. Poate este vinovat şi omul simplu ca o dată la 2 sau 4 ani are posibilitatea să-şi spună cuvântul, dar nu o face. Se bucură de un kg de zahăr, un litru ulei, un mic sau o căldare fără să realizeze că aceste mici atenții îi îngrădesc traiul zilnic.

Sunt multe de spus, dar timpul în care trăim, este aşa de spinos, aşa de complicat – că va trebui multe generații de acum încolo să le ducă în spate. Prin ceremonii religioase nu scăpăm de aceste timpuri fără echilibru decât atunci când educația se va ridica la rangul cuvenit, când respectul față de om va reveni la timpurile copilăriei mele, la timpuri cu 70 – 80 de ani în urmă – rudimentar – le spun tinerilor de azi – dar erau la loc de cinste respectul, dreptul proprietății, dreptul la linişte sufletească. Astăzi – a dispărut – locul dreptății l-au luat alte categorii ce se văd la orice pas. Asta este democrația (poreclită) anilor 1990 – 2015. Cine încearcă să schimbe ceva? Totul este redus la tăcere – şi această tăcere o găseşti undeva unde nu mai poți vorbi – în cimitire. Este foarte întuneric în aşa-zisa democrație, iar soarele dreptății se ascunde după nori groşi.

Orice scuză, orice judecată, orice argumente ar aduce cei ce au guvernat şi guvernează – cu toate instituțiile ce funcționează după pofta guvernanților duce la dispariția tradițiilor, bunăstării şi gândirea oamenilor harnici şi cinstiți din timpurile copilăriei mele. Regret acele timpuri şi deplâng generațiile viitoare care vor fi supuse minciunii şi lipsei de demnitate.

Vlăduț Dumitru

Citiți şi «Flacăra Sibiului», 1965. Pag. 36-37

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Din volumul "VERSURI ŞI PROZĂ"

Greşim ?

Ideea – maioresciană – a poetului care trebuie să trăiască puțin pentru ca opera să-i fie mai mult apreciată, mi se pare criminală, malefică, depăşită.

Gurile rele – (recte Asociația Mihai Eminescu) spun că aceasta ar fi condus către uciderea Marelui Poet.

Câte proiecte ar fi prins încă viață?

Tudor Vianu îşi începea acum cincizeci şi şapte de ani cursul facultativ ”Evoluția ideii de geniu în literatură” la Facultatea de Limbă şi Literatură în Bucureşti, spunând: ”Dacă Goethe ar fi trăit cât Eminescu, n-ar fi existat în literatura germană şi universală”.

Care este ”Patul lui Procust” după care se măsoară calitățile unei opere? Cine stabileşte criteriile aprecierii valorii literare? Cine stabileşte timpul de elaborare al scriiturii? De ce la douăzeci de ani îți po?i cânta în gura mare intensitatea sentimentelor, iar la şaptezeci eşti desuet dacă faci acelaşi lucru?

Există un an – 1904 – Sadoveanu şi restul aproape şaizeci, Sadoveanu nu mai e Sadoveanu?

E mai puțin uluitor demonstrația Brâncuşi din ultimii ani de viață decât copilul care a modelat din zăpadă animalele din gospodărie? Homer a fost cumva un flăcăiaş imberb ce şi-a strunit lira de aed la marile ospețe?

Timpul?

Cine stabileşte timpul în care ideea prinde sensul cuvintelor, gândul capătă conturul pe care alăturarea de cuvinte i-o conferă? Timpul acesta este diferit pentru fiecare.

Biologic poate au cincizeci, şaptezeci, nouăzeci de ani. Tinerețea interioară are alt timp asemănător comunicării mentale universale, aceeaşi în toate timpurile, în toate limbile şi în toate culturile.

Dacă nicio boală fizică nu alterează procesele gândirii, mulți nonagenari sunt mai tineri şi mai sprinteni interior ca Labiş. Cincizeci de ani este vârsta la care devenim socri, bunici, ne eliberăm de o parte importantă din responsabilitățile materiale existențiale care ne absorb energii, ne răpesc timp şi spațiu de gândire, depăşim o etapă de viață, devenim liberi, putem zbura mai uşor.

Ne întoarcem către noi!

Atunci „Caratele” ce sunt în noi – mai multe sau mai puține – prind viață, se şlefuiesc, devin mai uşor creație. Avem sentimentul unei anume împliniri existențiale, dar simțim necesitatea saltului calitativ, a dăruirii luminii interioare şi celorlalți. Acumulările, trăirile, dezamăgirile, iubirile, împlinirile estompate de primitivismul senzației devin cugetare, capătă sensuri de dicton, de maximă, sunt filigranate de înțelegere, de o infinită dragoste, de cunoaşterea cel puțin a încă unui adevăr în afara adevărului ştiut până atunci.

De aici până la creație e doar linişte,

„puterea de a te pune în stare să faci” - cum spunea Nicolae Iorga.

Creația intelectuală - cartea - chiar dacă o singură idee ar fi să luăm dintr-o carte - devine bun de cultură. Ea n-are vină şi este o crimă de a fi tratată ca un viciu.

Ea – cartea este o „dulce zăbavă” ce alină sufletul şi conduce la îmbogățirea minții noastre. Nu putem exista fără carte ca obiect din bibliotecă sau în format electronic.

Deşi „cânt” versuri de a şti să scriu şi în clasa a II-a eram într-o emisiune la Radio Focşani, numită „poeta cu ochii albaştri care are opt ani” – nu am avut timp de materializat această „iluzie”, cum spune cultura Orientului Îndepărtat.

Acum viața mi-a dat voie să-mi acord puțină vreme şi mie. Oare am greşit că am publicat versuri la aproape şaptezeci de ani?

Oare toți cei care au spus câte un cuvânt bun despre „Anotimpurile iubirii” au greşit?

Generațiile născute în jurul mijlocului secolului al XX-lea au avut o traiectorie existențială unică în istorie. Şi-au petrecut copilăria, adolescența şi tinerețea printre ruine, au înfruntat foametea, au construit țara după război, au studiat şi au trecut prin închisori sau lagăre de muncă doar cu vini închipuite, au muncit atât încât la un moment dat venitul pe cap de locuitor a fost cel mai mare din întreaga existență a acestui neam.

Acum este, oare, aşa de îndrăzneață cererea lor de a deveni membri ai Uniunii Scriitorilor din România, doar pentru că resursele economice ale țării nu-şi pot permite (De ce?) acordarea unui plus de 50% din pensia cuvenită creatorului

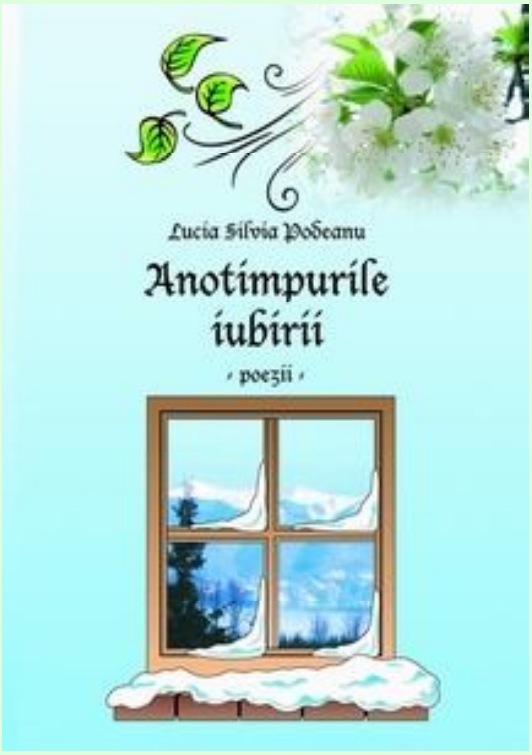

de literatură, dar se poate cu nonşalanță să-i ia fiecărui pensionar după patruzeci şi şapte de ani de muncă dintr-o pensie de 1500 de lei – 150 de lei?

Aceasta-i răsplata țării acestuia!?

Mă duce gândul la povestea „Funiei de nisip”. Când toți vârstnicii vor fi înlăturați şi judecata va fi făcută de alții în pripă, fără înțelepciune sau cu alte interese servind, țara va fi mult mai uşor asuprită, ocupată.

Cui e frică de bătrâni?

Cumva de valorile lor morale, de principii?

Trebuie să aruncăm tot ce-i românesc la gunoi? – şi să ne închinăm străinătății, Europei, Terrei?

Fiecare timp a avut o doză mai mare sau mai mică de cosmopolitism, dar acum vrem să anulăm în totalitate naționalul din artă şi nu numai; vrem ca teatrul să fie cât mai dezbrăcat, baletul cu conotații cât mai sexuale, literatura cât mai pornografică, pictura să expună falusuri şi vaginuri în expoziții itinerante! Ce Eminescu, ce Enescu, ce Grigorescu? Cine sunt dumnealor?

Noi! Noi suntem generația secolului XXI şi bătrânii trebuie să dispară! Oare copacii fără rădăcini mai trăiesc? Mai este pădure fără copaci??

N.R. *Şi, în completarea subiectului, doamna Lucia Silvia Podeanu adaugă un argument că şi la vârste înaintate se poate crea:*

ARUNCAȚI-I PE POEȚI

Aruncați artiştii la gunoi
Şi primii aruncați-i pe poeți,
Că văd prea multe
Şi înțeleg uşor!
Mai au şi darul
Ca să spună
Pe înțelesul tuturor,
Nu doar povestea
Marilor iubiri
Şi cea a căutărilor
În rătăciri,
Ei pot să vadă
În suflet
De-i dorul dor –
Sau de-i monedă calpă.
Pot să audă
Pe primul care țipă
„Hoții!”
Când bunurile lui
Sunt de la alții
Care-au muncit
Şi de primit
n-au mai primit nimic.
Poetul vede
De ce sunt lucrurile
Strâmbe-n lumea asta
Şi pentru ce favoruri
I. Grec şi-a trimis nevasta
În cabinetul primului-ministru
Care le-a aprobat pe toate –
Zâmbind sinistru,
Mângâind coapsa femeii
Devenită marfă,
Ca orice legătură de ceapă
pe tarabă…
Aruncați poeții la gunoi
Şi inventați altă poezie,
Voi.
Poezia minciunii şi
a hoției,
Poezia trădării.

Novaci, 1995

Novaci-Gorj, 2 august 2011

Notă: Oare am greşit că am publicat versuri la aproape şaptezeci de ani? se întreabă doamna Podeanu.

Un scriitor dintr-o generație ceva mai veche, Gheorghe Chiper, autorul cărții „Târgul trăsniților”, ani de zile redactorul şef de la „Curierul ieşean”, avocat la Iaşi, după 1945 a intrat în uitare literară, pentru că, vorba doamnei Silvia, aşa „i-a fost traiectoria vieții”. Dar a produs literatură de sertar, aşa încât, la moarte, în 1977, i-au rămas în manuscris mai multe cărți: Lacrima Cristi, Fulgerul Negru, Plug, Voievodul sărmanilor, Când moartea întârzie o clipă… Să presupunem că ar fi fost mai longeviv, că ar fi ajuns în 2007 şi ar fi solicitat accesul în Uniune, la Iaşi, ce i s-ar fi putut reproşa, că e prea bătrân, că a venit deodată cu încă 5-6 cărți ca să încaseze cei 500 lei în plus?

Citiți **acest ARTICOL** şi online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/07/lucia-silvia-podeanu-gresim.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

Un articol din „Flacăra Sibiului”, 1965, pus la dispoziție de octogenarul Dumitru Vlăduț

Comparați titlurile din vechiul cotidian sibian cu “ştirile” de pe rețeaua Internet care-ți sar astăzi în nas imediat ce ieşi din căsuța poştală de pe Yahoo!

Aveam un țel. Demarasem cu republica populară, construisem socialismul şi ne îndreptam „spre comunism în zbor”. Şi am aterizat din zbor în democrația fără scop, fără satisfacții şi fără mobilizare sufletească. Oamenii muncesc în noile SRL-uri cu frica de a li se desființa locul de muncă, managerii firmelor cu frica de controale fiscale dirijate de politichie şi zornăit de cătuşe. Nea Mitică ne pune la dispoziție *„Flacăra Sibiului” Anul XXI, nr. 3579 de sâmbătă, 4 septembrie 1965, 4 pagini, 20 de bani*. Un cotidian apărut în anul 1944 deci odată cu „întoarcerea armelor” spre Hitler şi alipirea la hoardele lui Stalin. Articolul inclus aici în revistă este din anii când Ceauşescu abia se întronase la putere.

Care erau tilurile de atunci ale cotidianului „Flacăra Sibiului”?

- *Spre noi succese în întrecerea socialistă*
- *Spiritul inovator mai mult stimulat*
- *Cum cultivăm grâul! Munca îşi arată roadele*
- *Necesitatea cercetării izvoarelor documentare pentru profesorii de istorie*
- *Oameni şi albine*
- *Invitație la drumeție: Negoiul*

Hmmm! Propagandă jurnalistică comunistă, delirantă, exaltantă, alături de imnurile mobilizatoare ce se transmiteau la radio. Dar astăzi, care sunt principalele titluri de ziare? Ne îndeamnă ele la inovație, la cercetare, la practici agricole novatoare? Vorbesc ziarele de astăzi că munca şi abnegația față de meseria aleasă trebuie prețuită?

Să vedem câteva titluri. Între timp, se pare că azi limba română s-a descotorosit de diacritice iar la radio, cât şi la televiziuni, transmisiunile în direct sunt pline de mârâieli şi poticneli monosilabice. Ca o compensație, unele ziare mai scapă câte un font cu diacriticele „ă” sau „â” pe ici, pe colo:

- România mondenă. Top 10 cele mai ciudate imagini postate de vedete pe Facebook. Starurile din România sunt obsedate să posteze imagini în care sunt subiectul principal.

- I-a plătit unui mogul 650.000 de dolari pentru a lua masa cu el.

- Au ajuns in clasa a V-a fara sa stie sa-si scrie numele. Tatal fratilor din Vaslui: Ce sa fac? Legea nu-ti da voie sa-i bati

-: O celebra blonda de la noi arata mai bine la 36 ani decat la 20; Adelina Pestritu, schimbare radicala de look! Era super entuziasmata, dar un detaliu i-a scapat; Imagini scandaloase cu o concurenta de la "Insula iubirii".

- Dezastrul din învățământ: Un profesor român câştigă de 10 ori mai puțin decât unul german şi de 3 ori sub unul grec.

- Un spatiu din Palatul Primaverii, resedinta lui Ceausescu, rezervat pentru fosti presedinti.

- Care este cea mai mare afacere din puşcăriile din România

- La ce perversiuni sexuale a fost supus Printul Harry in Las Vegas; Creatura ciudata cu aspect de pasare si blana pe coada, descoperita pe o insula din Extremul Orient; Culmea jafului la o banca! A dat lovitura in carucior cu rotile.

- Sex. 5 poziții erotice pentru o noapte fierbinte în parc

- O tanara din Dambovita a gasit cadavrul mamei ei in apele barajului de langa oras.

- Bătaie ca-n Vestul Sălbatic pe un drum din Galicea. Un şofer nervos a amenințat cu pistolul trei persoane aflate într-o altă maşină.

-. Cum stai cu dragostea în săptămâna 6-12 iulie. Previziuni!

- Istoria batistei. Cine mai poarta batista in ziua de azi?

Cine n-avea de lucru şi nu voia să citească o carte pentru a-şi îmbogăți bagajul de cunoştințe n-avea decât să citească din ele. Se găseau, la 3 iulie 2015 pe Internet. Dacă citiți azi, alte titluri similare vi se bagă în ochi, chiar dacă ați dori să căutați ceva serios pe Internet. Rețineți titlul cu “*5 poziții erotice pentru o noapte fierbinte în parc”* (!!??) Te mai miri de violurile pe care le plânge de milă Antena 3, Realitatea TV, B1, Digi şi chiar TVR? Răul este evident că zace înăuntrul mass-media care a stârnit tineretul. Mentalitatea reporterilor, directorilor de presă şi televiziuni este de vină! Ei atacă justiția şi țăranii din sate, care ştiu mai bine unde e răul aruncând cu bolovani în reporteri. Care, în loc să-i întrebe pe tineri dacă mass-media şi piața neagră porno le-a inspirat violul îi întreabă “- Ați violat?”. Halal reporteri ! Întreabă pe hoț dac-a furat !

Dezastru şi în emisiunile TV ! Priveam îngrozit în seara zilei de 27 iulie ce dezbateri inconştiente se făceau de către nişte “experți” privitor la “vechile mentalități” ale țăranilor !

“*- Nenorociții ăştia au mentalitatea bolnavă şi nu țăranii!* îmi spunea un şofer. *Au plecat de la țară ca nişte țărani puturoşi cărora nu le place munca, ca să se facă în marile oraşe “experți”, “moderatori” şi directori de televiziuni. Ei, nu vorbesc ci o lălăie şi se bagă în vorbă unii peste alții din prostie sau din misiunea pe care o au ca nu cumva unul să zică vreun adevăr!*

Stau în bloc “la cutie”, n-au loc pentru cărți dar nici cititul pentru ei nu-i o obişnuință! Unii au un singur televizor, un singur computer (nu e spațiu, nu-i aşa?) şi se ceartă cu soția şi copii pentru ce canal să vadă.”

Dacă stau să judec ce spune acest om simplu de la țară, cam are dreptate: iată, noi “cei de la țară”, trăim într-o

casă unde ne-am adăugit noi spații de locuit şi anexe după necesități. Şi pe care am înzestrat-o cu electronicele atât de utile astăzi şi de ieftine totodată.

Eu, vecinul din nord, alți doi vecini din sud, avem fiecare câte un televizor şi un calculator pentru fiecare membru al familiei. Un ruter distribuie Internet în casă, la laptopurile şi telefoanele mobile dacă-s prin curte. Fiecare are radioul său *(cumpărat cu prețul a două pachete de țigări şi câteva sticle de bere, cheltuiala voastră zilnică, măi "orăşenilor"!)* pe care-l ia cu el oriunde, în grădina de zarzavat, în vii, în livada de pruni.

Aşa găseşti, din loc în loc, prin toată localitatea inclusiv în mahala. Şi atunci, cine credeți că e mai informat: noi țăranii sau voi orăşenii? Cine e mai retrograd şi sănătos: voi "experții" televiziunilor care nu țineți sărbătorile legale şi religioase fugind în munți cu maşina, cu câinii după voi, ca să vă faceți "grătare" sau noi țăranii ce facem mişcare în aer liber zilnic?

"- Avem şi noi câini, spunea şoferul, dar stau în cuşca lor. Ies după noi la muncă sau la cules de ciuperci dar nu-i pupăm în bot sau să le ştergem rahatul de pe covor ! O venit văru' de la Severin cu un javroi ținut în lesă şi mi-l băgase în casă. Ia-l mă de-aci şi leagă-l afară de un gard, e plin de purici de la mâțele blocului!"

Şi-atunci, cine-i domnilor "experți", "moderatori" şi directori de oficine politice - ce linşați adversarii cu mijloace securistice - mai curat şi mai lucid la cap? Voi sau țăranul pe care-l beşteliți că trăieşte în evul mediu?

O să ziceți că Tismana e oraş, de aia suntem la curent cu "brekingniuzul" vostru. Da, un oraş din condeiul lui Adrian Năstase şi pixul lui Lae Mischie, oraş care, cu acest "bine" n-am putut să accesăm programul Shapard.

Voi, televiziunile, zăpăciți națiа română citind numai ziarele adversarilor pentru a le da replici dure ! Sunteți cuprinşi de violență ca junii din discoteci cărora le-ați apărat tații, unii dovedindu-se demult nişte hoți.

N-aveți pe zi nici măcar cinci minute de emisiune educativă, de bune maniere, vă interesează numai violul în sine, înjurăturile, scandalurile politice şi reclamele proaste care te scot din sărite. Dar, bani să iasă!

Uite d'aia sunteți voi nişte orăşeni violenți ce propagați pentru bani violența şi sexul iar noi țăranii trăim cinstit şi respectuoşi, aşa cum am învățat de la părinții nostri, ce n-aveau vile de lux şi ifose de vedetă.

Voi violați națiа cu "praitaimniuzurile" voastre! Şi doamne fereşte să vă luați iar vara asta, de noi țăranii ! Pentru că vorba cântecului, suntem *"şarpe de dudău d'al galbin şi muşcă rău".* Problema e, v-o durea?

***

Nu era bună presa comunistă din anii 1965 dar nici bazaconiile cu care ne „desfată" ziarele de azi unde sexul, crima, bătăile publice, lăfăiala şi huzurul diriguitorilor, au ajuns ştirea şi atitudinea civică a zilei.

Nea Mitică Vlăduț vă propune titlul „Oameni şi albine„ din „Flacăra Sibiului", 1965, unde munca lui era elogiată şi pusă printre ştirile principale ale acelor zile

Nicolae N. Tomoniu
Director revista Sămănătorul

***N.B.** Tema relațiilor gay, desființarea căsătoriei normale dintre sexe care ne plasează etic sub nivelul animalic, cât de curând pe blogurile noastre!*

OAMENI ŞI FAPTE

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE UNIȚI-VĂ !

PCR Flacăra Sibiului

ORGAN AL COMITETELOR ORĂŞENESC ŞI RAIONAL ALE P.C.R. ŞI AL SFATURILOR POPULARE ORĂŞENESC ŞI RAIONAL SIBIU

Anul XXI, nr. 3579 | Sîmbătă, 4 septembrie 1965 | 4 pagini — 20 bani

Ceea ce îți reține atenția de la început, cînd vizitezi întreprinderea „Fructexport" din Sibiu este ordinea şi curățenia ce domnesc peste tot, hărnicia oamenilor asemenea albinelor dintr-un stup.

Comparația nu-i la întîmplare pentru că munca acestor oameni este strîns legată de munca albinelor. Mulți au trecut pe lîngă clădirea albă, singuratecă, de la marginea oraşului fără să-şi dea seama că aici se pregăteşte un produs atît de căutat care cutreieră continentele: mierea românească.

— Întreprinderea noastră — îmi spunea şeful stației de omogenizarea mierii, Dumitru Vlăduț — este tînără dar unică în țară.

Colectivul de muncitori al acestei unități industriale sibiene s-ar putea spune că umanizează munca instinctivă dar colosală a harnicelor himenoptere. Aci este adusă mierea din toată țara prin intermediul unui număr mare şi variat de furnizori, ea constituind „materia primă" a întreprinderii. Dar această materie "brută" este atât de variată, cu calități deosebite, provenind din neamuri diferite de flori. Tocmai de aici începe munca în cadrul acestui combinat.

Miile de bidoane cu lichidul dulce sînt sortate de oameni cu experiență, în urma unor analize riguroase — pe flore — apoi în săli speciale, la temperaturi anumite, se conservă pentru o perioadă îndelungată, pentru a nu se cristaliza.

Un moment cheie în tehnologie îl constituie filtrarea, curățirea de toate impuritățile. Pînă nu de mult aceasta se făcea în mod nu tocmai corespunzător, ceea ce ducea, uneori, la refuz din partea clienților. Problema filtrării a stat în permanență în atenția conducerii şi a fost soluționată. Aşa că astăzi s-au obținut rezultate foarte bune prin inovația făcută de un colectiv alcătuit din: D. Vlăduț, I. Medeleanu şi Vasile Enghiş. Noul sistem de filtrare, alcătuit din 4 pînze (nu două ca înainte) înclinate fiecare sub unghiuri diferite şi cu densități de pori deosebitie asigură o filtrare de calitate.

Totodată aplicarea inovației asigură o igienă deplină, precum şi o reducere a timpului de filtrare de la 6 ore la 3 ore şi 45 minute.

Toate acestea implicit duc la o producție crescută, la o servire promptă a clienților. Demn de remarcat în procesul tehnologic de aci este un mare omogenizator cu peste 20 000 kg capacitate în care se pregăteşte mierea în conformitate cu cerințele consumatorilor — adică se realizează polyflora şi indică ceruță, cu alte cuvinte, mierea de calitate.

Apoi încărcată în bidoane, grupate în loturi — pe mare, cu avionul, cu trenul sau maşina — o parte din ea porneşte pe meridianele şi paralele globului.

Unii clienți n-au rezistat curiozității de a cunoaşte unde se prepară acest delicios produs românesc, aşa că au venit şi au vizitat întreprinderea „Fructexport" din Sibiu.

Ceea ce i-a uimit pe ei şi încîntă pe orice vizitator sînt condițiile excelente de muncă, procesul tehnologic: camere căptuşite în faianță strălucind de curățenie, aparate moderne, ținuta ireproşabilă a muncitorilor, precum şi un laborator bine utilat de cercetare chimică a mierii, ceea ce permite realizarea unor produse de calitate.

Am întîlnit aci muncitori ca Ilie Ocneru, Petru Barac, Maria Moldoveanu, Mihai Huber şi mulți alții care obțin zilnic succese de seamă.

V. VICTOR

CĂRȚILE ONLINE PE CARE LE AVEȚI VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:
http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desființat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizația anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-4 şi vechea cotizație de 120 lei.

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libelli!**", Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului ed. a II-a**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

CUPRINS

2 „PRIN VREMURI DE RĂZBOI" - un memorial dramatic
3 Iuliu-Marius Morariu - Recenzie Ion Aurariu
5 FRAGMENT EPIC de George Coşbuc
6 Ieromonah Maxim Morariu: Publicistica lui George Coşbuc
11 George Anca - PROFIL
13 UZPR: Scrisoare deschisă pentru primul ministru
14 Ieana Sandu - Când cuvitele răzbat dincolo de timp…
15 Florian Vădeianu - Din volumul «Durerea aurului»
16 Ion Gociu - Locul şi rolul cultului eroilor
19 Dumitru Vlăduț - MS Regele Mihai la Tismana
22 Mircea Stănescu - Cu istoria la tribunalul politicii
23 Vasile MENZEL - UN BUN ROMÂN
24 Dumitru Dănău - De ce „DANAIDE"?
26 Ion Ungureanu - Întâlnirea cu Henri Coandă. Alte schițe
31 Dumitru Vlăduț - Dezamăgire de om bătrân
34 Lucia Silvia Podeanu - Greşim ?
32 Vlad Hogea - Djuvara vampirul
34 Gheorghe A. STROIA - Recenzie "TĂRÂMUL DURERII"
36 N. N. Tomoniu - Un articol din „Flacăra Sibiului"
38 Cotizații, conturi, abonamente, cuprins
39 Redacția, pictori de talent: Marius Burlan
40 Harta-document - „Drumul strategic 1916" Tismana - Pasul Scocul Jiului

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicații - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate, Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private. Revista tipărită este sprijinită de Consiliul Local al oraşului Tismana.

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei
http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

MARIUS BURLAN

Talentatul pictor Marius Burlan, originar după mamă din Tismana, pictează şi un portret al lui Mircea cel Bătrân pentru a-l dărui oraşului Tismana, fiind la curent cu articolele "Sămănătorul" privitoare la daniile voievodului pentru Mânăstirea Tismana, relațiile sale cu Sfântul Nicodim de la Tismana şi păstrarea singurei relicve voievodale din mantia domnitorului în colecția lui Crişan Rădulescu.

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

Alenție! Revista online apare după difuzarea ediției tipărite !

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

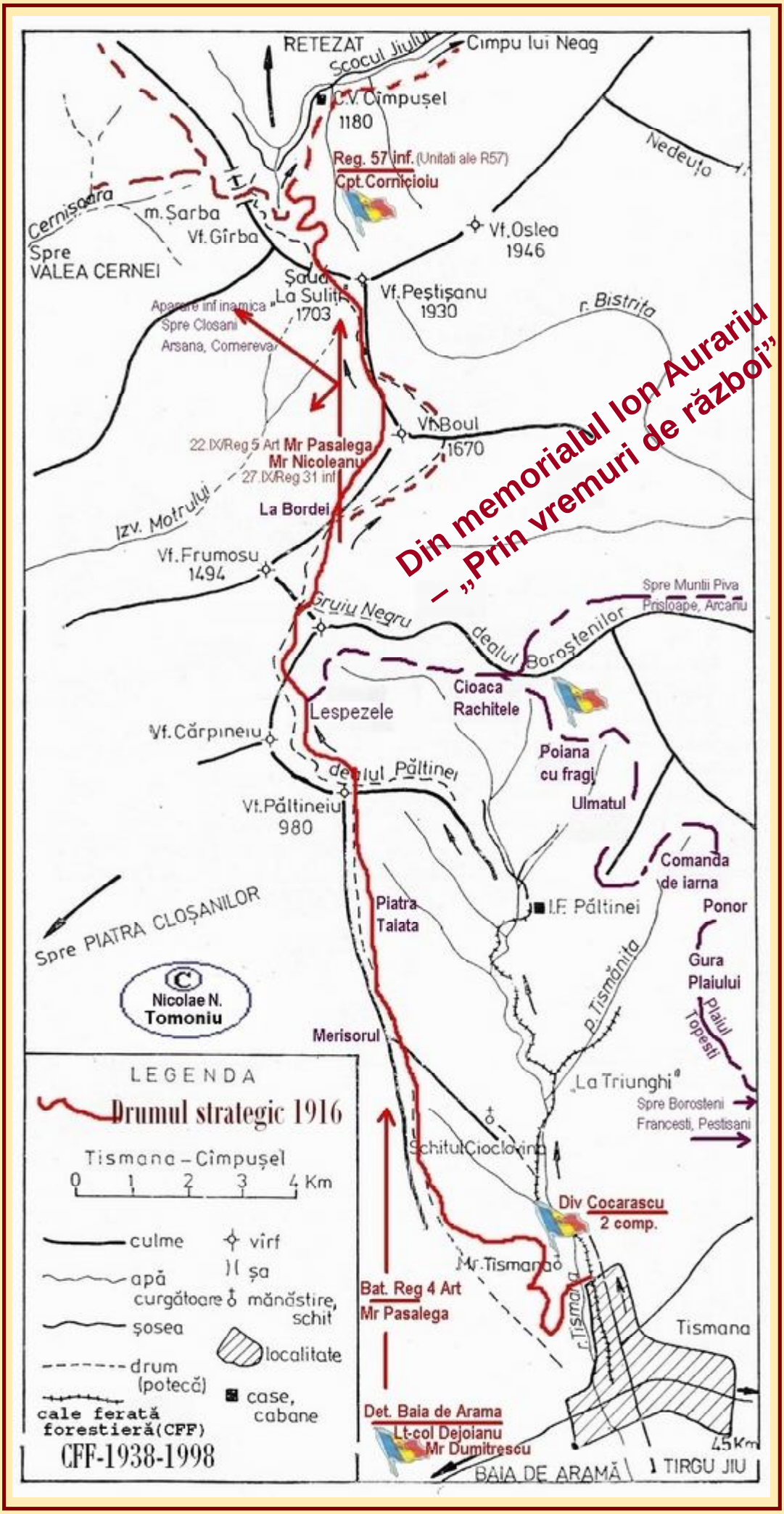

Din memorialul Ion Aurariu – „Prin vremuri de război”

«Drumul strategic 1916 - Tismana», se construise pe plaiul Ungurenilor: Merişoru, Piatra Tăiată, Lespezele, Boul, Şaua „La suliți” din masivul Oslea.

El urca pe plai la Merişor, pornind de lângă iazul morii mânăstirii Tismana şi era cuprins la 21.09.1916, între Corpul 1 de Armată din Tg. Jiu şi Divizia 11 rezervă de la Cireşu, sub comanda generalului Dragalina ce se remarcase în luptele de la vest şi nord de Orşova, pe Cerna.

Armata 1 însă, era sub conducerea gen.Ioan Culcer care organizase prost planul de operații, fapt care l-a făcut pe regele Ferdinand să-l înlocuiască cu generalul Ioan Dragalina. Care stopează la 11-12 X pătrunderile germane la Boroşteni, Bâlta, Frânceşti, Peştişani, Dobrița şi Schela. Chiar dacă la 12 X. generalul e rănit, planurile sale fac ca trupele germane infiltrate să se retragă, pe linia graniței, până la 16 X.

Punerea lui Ioan Dragalina la comanda Armatei 1 se datorează faptului că încă din august el ocupase culmile muntoase din jurul Orşovei, eliberând oraşul. Ofensiva germano-austro-ungară va fi stopată acolo până la începutul lui octombrie, Divizia I reuşind să-şi mențină pozițiile de la Pecinişca – Valea Cernei până la Pasul Scocu, Şaua Suliți şi Poiana Boului.

Drumul strategic a fost amenajat de armată în anul 1916, dar el era strategic „de când îi lumea”, vorba unor ciobani ce-şi păşteau turmele în Boul şi Oslea.

„La Suliți” era un vechi nod de comunicație pastorală, încă din vremea dacilor, de unde puteai coborî în timpurile primului război mondial, în oraşele din Valea Jiului, în Domaşna şi Caransebeş, în satele din jurul oraşului Baia de Aramă sau satele de pe Valea Motrului. Apucând prin Nedeuța şi Rostovanul se putea coborî pe plaiul Muntelui Arcanu spre Bâlta şi Frânceşti. Iar de la Lespezele, urmând plaiul Topeştenilor prin Ponor, puteai coborî în satele de pe cursul Bistriței, spre Boroşteni, Frânceşti şi Peştişani.

Anul VI.
Nr. 3
aug. 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 20

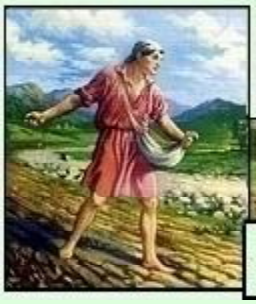

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

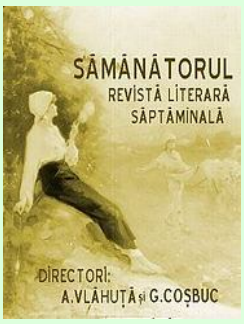

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Monumentul generalului Ion Dragalina din Defileul Jiului

Monumentul căpitanului Ion Neferescu din Dealul Nereaz, Gornoviţa-Tismana

Veteran din cel de-al doilea război mondial: Victor Mănăilă din satul Vânăta-Tismana

100 de ani de la Războiul de Reîntregire a Neamului 1916-2016

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 3 - iul. aug sept. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru la sfârşitul primei luni a trimestrului, cu excepţia primului trimrstru. Ediţia online va avea în anul 2016 acelaşi număr şi va fi cu vânzare pe Scribd.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

O prioritate : valorificarea şi dezvoltarea patrimoniului naţional al Tismanei

Care sunt priorităţile oraşului privind valorificarea şi dezvoltarea patrimoniului naţional al Tismanei ? Acesta este un subiect încă de pe vremea *„Fundaţiei Tismana”* când regretatul fondator Vasile Surcel întocmea mereu proiecte de finanţare. Reabilitarea Centrului Comunitar Topeşti a fost unul dintre primele proiecte reuşite, care a adus satului titlul *„Topeşti, sat european”*. Au urmat şi alte proiecte mai mici dar Tismana dispune, pe lângă un patrimoniu religios şi arhitectural, de unul istoric de invidiat şi de un patrimoniu cultural şi arheologic pe care numai municipiul Târgu-Jiu îl egalează privind importanţa lui naţională. Tipărirea recentă a cărţii *”George Coşbuc de la Tismana”* a adus în actualitate împlinirile culturale din timpul şederii poetului la Tismana, emanciparea Tismanei din vremea regatului când ea ajunsese *„staţiune climaterică”*.

Cum putem valorifica însă vechimea satelor noastre Groşani (Vânăta şi Ciocârlii) sau Izvarna? Dar mai ales satele Sohodol şi Topeşti a căror vechime se întinde în adâncul istoriei până în epoca bronzului, pe o perioadă de 2500-1800 ani î.e.n.? *(periodizare Dinu Giurescu)*

Este o perioadă în care cultura *Glina*, având ca geneză *Gumelniţa* târzie, se întinde în Muntenia spre munţi până în nordul Olteniei, iar spre sud, triburile şi aşezările Glina ajung la Porţile de Fier sau în Bulgaria nord-vestică.

Sanctuar după modelul triburilor culturii Glina în dealul Ruşchiu - Sohodol

Ce citim în „Monografia oraşului Tismana”?

(Vol.I, Ed. II, 2016, pg. 31)

„Prin săpăturile arheologice şi artefacte - obiecte produse de activitatea umană - cele mai vechi sate ar fi însă Topeşti punctul Cetăţui , aşezare din epoca bronzului, aici fiind găsite obiecte din bronz şi monede vechi şi Sohodol, dealul Cozia, unde istoricul regelui Mihai a găsit unelte din paleolitic, perioada vechii pietre cioplite.

Vasile Cărăbiş în „Istoria Gorjului”, scrie: „Olane groase de la un apeduct roman, cărămizi, obiecte de metal si monede romane pe platoul "Cetătui" (Topeşti)”

Adică, în zona Tihomir şi în zona carsturilor dealurilor Ruşchiu, Cozia şi Măgura, unde adăposturile naturale erau la tot pasul, existau triburi şi aşezări încă din paleolitic, perioada vechii pietre cioplite. Ori, asta înseamnă aşezări şi triburi încă de acum 35 000-10 000/8 000 de ani î.e.n. în dealurile Sohodolului!

Ce spune Ion Conea în cartea *„Un prinţ prin ţara lui”*, Ed. Scrisul Românesc S.A., Craiova, 1940?

(Păstrăm ortografia originală)

După amiază, îndată, plecăm spre Sohodol. Un sat interesant cum puţine mai sunt în ţară. E cel mai de munte din tot Gorjul. Trecem mai întâi prin Pocruia, sat care, ca şi Tismana, e cu nume unic pe ţară. Facem la dreapta, ne înfundăm în pădure pe un drum pe care nici căruţa cu boi aproape că nu-l rabdă – aşa de fărâmat e – şi, iată, la ieşirea din pădure, panorama Sohodolului: pâlcuri de case împrăştiate pe feţe de munte sau ascunse pe funduri de vale, ascunzându-se de soare sub pâlcuri de goruni. Intrăm în el. Ni se dă sfat, dela un loc, să coborîm, fiindcă dacă mai înaintăm n’o să putem întoarce şi… rămânem în sat. Maşinile… riscă, totuş, pe unde n’a mai riscat maşină de când e Sohodolul pe lume. Ne dăm jos la o moară nu ştiu cum numită şi pe care pârâul anemic al satului abea de-o mai mişcă. Vizităm câteva gospodării. Sărăcie crâncenă. „Viaţă aspră, Domnule”!

Şi uite, în faţa noastră, muntele *Tihomirul. De altfel, el e acela care ne-a adus aici. El – şi cu ţăranul ăsta, Pătru **Băsărabăb** a cărui casă zace sub Tihomir.* De sus, din vârful acestuia, o privelişte ca ‘n basme se desfăşură: spre

Vedere din Tihomir spre est

apus – peste podişul Mehedinţiului şi munţii Cernei, spre miazăzi peste platforma olteană tăiată de ape în dealuri-deopotrivă, spre nord peste munţii cei mari pe care fugea hotarul până în 1918…. şi aproape de tot, uite aici sub noi – depresiunea subcarpatică olteană. Se vede bine, în lungu-i până la Tg.-Jiu şi mult dincoolo. Unii din noi desprind în zare Măgura Slătiorului, dincolo de Polovragi. Să te afli pe un munte pe care să-l cheme Tihomirul şi să-l stăpânească un Băsărabă şi, în plus, să ai de pe el o privelişte ca aceea, spune şi dumneata! Dar nu ne bucurăm şi nu ne place atâta de noi înşine şi pentru noi înşine, cât ne bucură că-L ştim şi-L vedem pe El, aici, Însuş bucurându-se (uite, Îi râd ochii de mulţumire), în inima ţării şi a poporului.

Privim spre miazănoapte. Se văd şi de aici cei doi munţi – Nedeiu şi Nedeuţu. Dar se mai văd bine, proiectaţi pe zare şi muindu-şi cresteleîn duhul cerului, tăiaţi în linii precise şi urmând unul după altul pe linia vechiului hotar, alţi munţi viteji: Arcanul, Rostovanul, Oslea, Scorota, Şarba, Micuşa, Gârdomanul, Oslea, Cloşanilor, Godeanul, Vlăsia…

Dar iată, aici aproape, şi falnica Piatră a Cloşanilor, pe sub care scapă Motrul din strânsoarea munţilor.

* * *

Dar, între munţii din fund şi noi, se întindea încă o lume, o altă lume: a muntelui celui domol, cu spinările largi, risipite în soare ca nişte bucăţi cu şesuri şi purtând conacele Sohodolenilor albind în soare şi strălucind ca nişte… bulgări de lumină. Aici – în aceste cuiburi de viaţă răsună, iarna şi vara deopotrivă, glas omenesc. Sunt, cum le-ar spune geografia, locuinţele temporale sohodolene – „temporale"; în fond, însă, perpetui şi ele, pentrucă perpetuu se deapănă într'ânsele viaţa omenească.

Se întinde în faţa noastră un uriaş piept de munte, întins cât un cnezat de pe vremuri, expus în pantă lină spre miazăzi, bătut toată ziua de căldura şi lumina soarelui. E ceeace se chiamă popular, la munte, o „faţă": Faţa muntelui Sliva Mare. Este ca o carte uriaşă a vieţii satului Sohodol: conacele de care vorbeam şi care umplu pieptul verde al muntelui ca nişte mari litere albe. Pe alocuri se îngrămădesc ciorchine, aiurea se risipesc ici unu, altu dincolo, fiecare cu holda de porumb şi cea de cartofi alăturea; ţarcul de vite (numit pe aicea: tabără) la fel, intră şi el în tovărăşie, iarna găzduind vitele, vara servind de grădină; gunoiul vitelor îl îngraşă peste iarnă, pentru ca, vara, varza să crească în el îmbelşugată ca la câmp.

Aduce frunze cu *crojna*

„Toată hărana noastră e la munte, domnule, în holdele si conacele la care vă uitaţi acuma. Iarna, mai mult de jumătate din satul nost' stă la conace, cu vitele. Avem două sate; cel de conace, însă, umple mai multă întindere decât cel adevărat; are *acoperişuri* mai multe si el ne simţim noi mai în larg şi mai bine decât în cel de jos. Iarna, din fiecare conac iese fum: stăm acolo cu vitele, – le dăm fân sau frunză adunată de cu toamnă, sau *dărâmăm* mugurii de fag pentru capre. Nu vezi ce mult am întins holdele şi fâneţele – şi am alungat pădurea?… Înainte vreme fiecare îşi lărgea cât putea mai mult áretu (aratul – n.m.) holdei şi al fânului. Dedeau bătrânii noştri foc ori *săcuiau* copacii de coajă – şi holda creştea mereu… Şi tot astfel, până ce curăturile au cuprins tot áretu' din faţă, cât îl vezi. Iarna, mai ales, era frumos cum se *dărâmau* mugurii pentru capre: Se tăiau pe câte o coastă fagi mulţi alăturea – uneori, până la o sută, mari şi stufoşi toţi – să tăiau, lăsându-se a fi ţinuţi numai cu puţin în picioare, cum zice că a făcut Ştefan Vodă la Codru Cosminului; îi lăsa netăiaţi numai cât să ţină să nu cadă. Câţiva din fagii cei mai de deasupra, adică din susul coastei, se lăsau să fie tăiaţi la urmă…. După ce se termina cu ceilalţi, cei din sus se tăiau *de tot* şi li se da drumul la toţi odată, să cadă prăvale peste cei din vale de ei; atunci toţi aceştia din urmă, care abea se ţineau, fiind loviţi unul după altul de cei prăvăliţi peste ei, se prăvăleau de vuia muntele tot. Se făcea rîncotă – cum se spunea – adică frunză doborîtă în crengi – de aveau caprele pentru săptămâni întregi. Aşa lărgeau bătrânii curăturile în paguba pădurii"….

Nicăiri n'am mai văzut, în Oltenia, să suie conacele şi curăturile până la o mie şi trei sute de metri, cum sue al Sohodolului-de-Gorj (îi spunem aşa, fiindcă Sohodoale mai sunt multe în ţară). „Toată hărana, cum spuneam, noi numai din munte ne-o scoatem. De aceea, am suit cu curăturile până aproape de gol. Aşa ne-o *ursat* pe noi Dumnezău".

Şi ce întinsă-i moşia de munţi a Sohodolului – şi ce frumoasă! Iat-o, ţine din marginea depresiunii subcarpatice, adică de unde începe muntele Olteniei în acest loc, şi până la vechiul hotar cu Ungaria.

„Apăi, să vezi dumneata de când o avem şi cum am dobândit-o: spun bătrânii că de mult – când o fi fost?! – o venit la noi în munţi Dumnezeu sfântul ştie ce l-o fi adus pe aici! o venit Matei Băsărabă şi s'o iubit c'o năroadă de-a noastră în munte, spunându-i: «de-o fi să fie copil, sodoleanco, să-l trimiţi – când o creşte flăcău – la mine, cu inelu; să mi-l arate, şi-l voiu dărui pe el cu munţi şi moşie. Şi aşa o fost: s'o dus flăcăul, la plinirea vremii, la Domnul ţării – cu inelu'n deget: «Să te întorci la Sohodol», l-o fost agrăit Matei Basarab, «şi cât ăi putea să umbli cu calu': pentru lungime o zi călare, iar pentru lăţime una cu el de funie, al tău şi alor tăi să fie tot áretu de munţi, cât ăi putea închide între hotare»! Aşa o fost, Domnule. De atunci avem noi atâta munte, atâta stâncă şi pădure"… (s.m.)

Stranie această tradiţie – în Sohodol – cu un *prins* de munte ce aduce aşa de mult cu chipul în care, odinioară, regina Dido cuprindea şi hotărnicea vatra vechei Cartagine; stranie, pentru că – iată! – se ştie precis că Matei Aga (viitorul domn Matei Basarabă) fugise în tinereţe la Tismana, cândva, alungat şi urmărit de mâna lui Leon Vodă; şi că, alungat şi de acolo, a trecut în Transilvania, pe furiş, strecurându-se pe plaiul de munte dinspre Tismana şi Sohodol. Să fi fost oare păstrat şi trecut faptul acesta, din rând în rând de oameni, în ţinerea lor de minte, de când s'a petrecut şi până azi? Sau e vorba de o tradiţie prin literatura istorică scrisă?

Dar se vede că aşa stă scris în zodia Sohodolului: să-l viziteze din când în când Voevozii!

Muntele Tihomirul constituie, cum spuneam, un punct de observaţie prin excelenţă – şi pe drept credem noi că-l bănuiesc Sohodolenii cu acest rol strateg în trecut, – cu acesta ca şi cu acela, iarăşi foarte verosimil, **de veche vatră a unei aşezări omeneşti (au şi găsit de altfel, în vârfu-i ca o terasă, o sumă de scule preistorice)**. – Să fie oare, numele lui, în legătură cu al primului Voevod Întemeietor?

Săpături în Tihomir

Nimeni nu poate răspunde sigur: da, dar nici *nu* poate – pentru că nu mai departe şi Oslea, muntele cel amintit, n'a fost oare pus şi numele lui în legătură cu al celui dintâi dintre banii Severinului, *Oslu?* Mai spre răsărit, încolo, iată un alt munte cu nume interesant: îl cheamă, vrem să spunem, *Cozia,* al doilea în ţară – şi ultimul! credem – cu acest nume. E din

Continuare în pagina 32

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951) Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

PAŞI SPRE LUMINA VIEŢII

Nicolae N. Tomoniu şi Maxim (Iuliu Marius Morariu, *George Coşbuc de la Tismana, Studii, Articole şi Amintiri,* Editura Semănătorul, Tismana, 2016

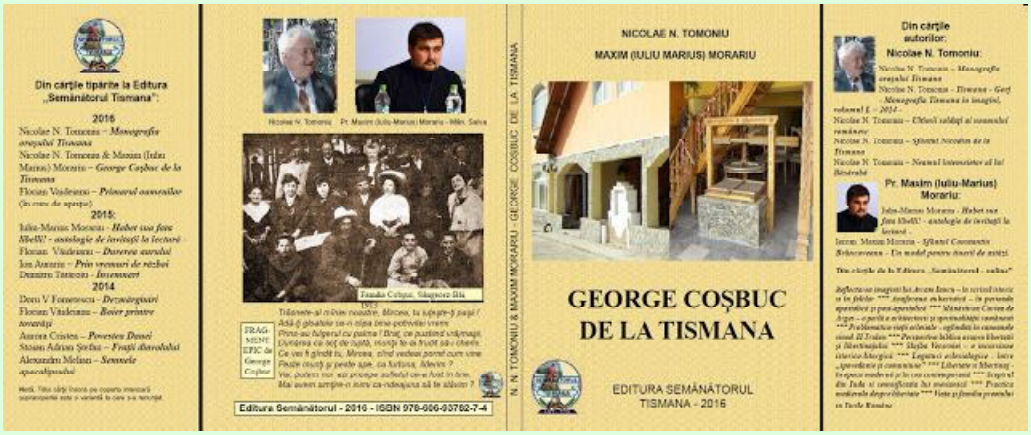

Istoria curentului Sămănătorist şi a revistei Sămănătorul face parte din începuturile mişcării literare moderne româneşti, focalizând o sumă de scriitori şi poeţi remarcabili, rămaşi în canoanele literaturii, chiar dacă în zilele noastre, acest canon şi-a schimbat mult profilul şi au fost scoşi abuziv din manualele şcolare.

Ideea de a marca legătura marelui poet George Coşbuc de Mişcarea Sămănătoristă de la Tismana, avută de doi cărturari ai zilelor noastre, profesorul Nicolae N. Tomoniu şi preot ieromonah Maxim Morariu, a prins rădăcină în Editura care poartă numele Sămănătorul, continuatoare a prodigioasei activităţi culturale din veacul al XIX-lea, al cărei strălucit reprezentant a fost şi a rămas George Coşbuc.

Şi iată că, după un secol, doi istorici şi cercetători au luat iniţiativa de a răscoli izvoarele şi arhivele, pentru a scoate la lumină, pentru vremurile acestea tulburi, care şi-au îngropat valorile în uitare, legătura existentă între marele poet şi meleagurile tismănene.

Totodată, cei doi autori, subliniază (re)naşterea revistei ***Sămănătorul*** într-o serie nouă, având ca suport editura cu acelaşi nume, dar şi Fundaţia Tismana. Muncă documentară minuţioasă, de mare responsabilitate, care a avut ca rezultat cartea de faţă.

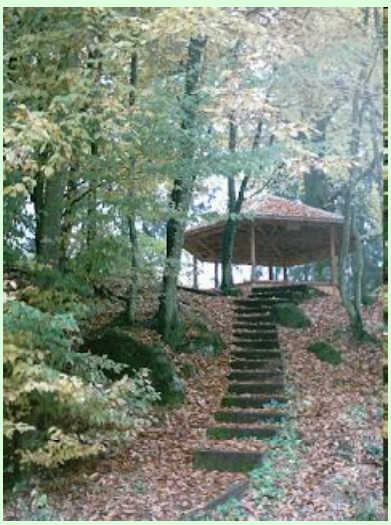

„Pe urmele lui Coşbuc la Tismana” cuprinde, o serie de date şi informaţii despre legătura cultural-afectivă a poetului cu revista Sămănătorul, precum şi cu celelalte curente şi reviste literare apărute în jurul anului 1900.

Se ştie că Mănăstirea Tismana a fost şi este un focar de cultură şi civilizaţie, punct de întâlnire a cărturarilor veacului trecut, *„bastion al ortodoxiei, al învăţământului şi culturii” şi „cetate de apărare la vremuri de restrişte”*.

Sunt evidenţiate şi alte mărturii ale prezenţei poetului la Vila Sfetea de la Tismana.

Cu deosebită căldură şi reverenţă, autorii îl numesc pe George Coşbuc, cu apelativul „Badea Gheorghe Coşbuc”.

Documentele şi mărturiile adunate în carte, fac parte din categoria marilor afinităţi elective care se pot lega între oameni cu aceleaşi preocupări, cu idei asemănătoare şi idealuri comune, aşa cum sunt autorii de faţă, la care se adaugă, din surse istorice, studii, eseuri şi articole ale altor personalităţi ale neamului românesc, care şi-au înscris trecerea prin aceleaşi meleaguri, cu fapte şi cuvinte onorante, rămase mărturie.

Munca acestor cercetători şi descoperitori este una de mare precizie, veridicitate şi responsabilitate, împodobită cu harul şi carisma fiecăruia, puse în slujba acestui edificiu spiritual.

Se cunoaşte din Evanghelie, ***Parabola Semănătorului*** (Mt.13, 1-7; Mc. 4,1-20; Lc. 8,4-15), care a aruncat sămânţa, fie în pământ arid, fie la margine de drum, fie între spini, fie în pământ fertil, fiecare dând roade diferite. Se pare că sămânţa a prins rădăcină viguroasă în solul bogat şi reavăn al acestui colţ de istorie, stropit cu sângele martirilor, aşa cum a fost Tănase Todoran, o „icoană vie a credinţei şi istoriei neamului”, aşa cum l-a numit în studiul său, ieromonahul Maxim Morariu, coautorul cărţii.

Şi câte fapte relevante aici, tot atâţia ***„Paşi spre lumină”***.

Lumină de carte, Lumină de viaţă, Lumină de gând şi de suflet. Mai ales, în zilele noastre, într-o lume care orbecăie în întuneric, fiindcă şi-a pierdut reperele sacre: credinţa, iubirea, demnitatea, speranţa, urmare a profundei crize a fiinţei noastre naţionale, prin care trecem cu toţii de peste un sfert de veac.

În acelaşi timp, cu luciditate şi obiectivitate, autorii arată stadiul la care a ajuns România în aşa-zisa tranziţie, precum şi lipsa de perspectivă adevărată pentru înaintarea pe adevărata cale democratică. În atare situaţie, se produce,

Vlahuţă venit la Tismana în documentare, anul 1901. În magine, la puntea ce ducea spre Fântâna lui Chihaia

neîndoios, o *„actualizare modernă a revoltei lui Tănase Todoran”*, aşa cum subliniază Nicolae N. Tomoniu în cuvântul său care ţine loc de prefaţă, de fapt, o epistolă adresată cuviosului Părinte Ieromonah Maxim Morariu, în care-şi dezvăluie dorinţa de a alcătui o lucrare dedicată lui Coşbuc şi trecerii sale prin Tismana.

Demascarea minciunii şi manipulării actuale de către mass-media, e menită să îmbrobodească oamenii, până la a nu mai putea deosebi grâul de neghină, minciuna de adevăr, binele de rău.

Se încearcă de către autori o legătură cu lumea din vremea lui George Coşbuc, cel care se considera: *„Sunt suflet din sufletul neamului meu, / Şi-i cânt bucuria şi-amarul. /În ranele tale durutul sunt eu / Şi-otrava deodată cu tine o beu / Când soarta-ţi întinde paharul”* ***(Poetul)***.

Se ştie, încă de la începuturile lor, mănăstirile se confruntă cu mari dificultăţi, de toate felurile, cu prigoane, distrugeri, cu crize materiale dar şi spirituale. În acelaşi timp, autorii mizează, nu pe aşa-zisele donaţii ale celor care speră să fie iertaţi pentru fraudele comise din avuţia ţării dacă oferă ceva aşezămintelor culturale şi bisericeşti aflate în suferinţă şi în ruină, ci, mai cu seamă, să fie pus accentul pe adevărata danie creştină, care ar nivela oarecum decalajele între mănăstiri.

Nicolae N. Tomoniu oferă chiar câteva date şi informaţii în acest sens, aşa cum este consemnat în **Anuarul Mitropoliei Oltenia**, Tipografia Sf. Mitropolit al Olteniei, Râmnicului şi Severinului, 1941.

Se ştie, de asemenea, că primele şcoli şi centre de cultură au existat în mănăstiri: *„Mănăstirea Tismana întreţinea şcolile particulare din trei sate ale Tismanei încă dinainte de legiferarea învăţământului de stat gratuit iar chiria primei şcoli de stat din Târgu-Jiu a fost plătită de egumenul mănăstirii Tismana”.*

Autorul face o pledoarie arzătoare pentru ca bisericile şi mănăstirile de azi să redevină ceea ce au fost odinioară. De asemenea, preoţii trebuie să-şi dovedească şi calităţile de educatori, să contribuie la activitatea instructiv-educativă şi culturală a oamenilor, în special din mediul rural, unde nu există atâtea surse de informare ca la oraş.

Ancoraţi profund în realitatea acerbă a acestor ani de restrişte economică, politică, socială şi culturală, autorii pledează şi pentru schimbarea mentalităţii faţă de biserici şi mănăstiri, care trebuie să devină ce-au fost: lăcaşuri de cult, în primul rând, dar şi de cultură, şi aşezăminte sociale pentru a uşura viaţa locuitorilor din toate punctele de vedere. Cum poţi să ceri ceva unei comunităţi, dacă nu-i oferi mai întâi, condiţiile de dezvoltare socială şi spirituală?

Să aştepţi doar ca Dumnezeu să rezolve problemele oamenilor, nu e o soluţie. Trebuie să existe iniţiative, în acest sens. Şi există, dar trebuie cunoscute şi extinse, modelele bune trebuie imitate, cu smerenie şi bunăvoinţă, într-o competiţie stimulativă al cărei rod este Slava lui Dumnezeu şi bunăstarea oamenilor.

Cartea este presărată cu imagini foto de arhivă, înfăţişându-l pe Al. Vlahuţă la Mănăstirea Tismana sau în împrejurimi, ori fotografii cu G. Coşbuc şi familia sa, la început de veac XX.

Reînfiinţarea Revistei Sămănătorul, publicaţie a Editurii Semănătorul Tismana, în ianuarie 2013, aparţinând Asociaţiei „Semănătorul Tismana”, este un semnal că aceşti cărturari de elită, nu numai vorbesc şi fac planuri utopice, dar acţionează în conformitate cu idealurile culturale, artistice şi de promovare a folclorului propuse, având rezultate notabile, pe care autorii încearcă să le insereze în această lucrare.

Revista apare şi în versiune tipărită dar şi online, prin strădania şi bunăvoinţa profesorului N. N. Tomoniu din oraşul Tismana, legat cu fire profunde de acest areal, cu toate specificităţile lui.

Revista a fost gazda unor articole despre activitatea de la Tismana a poetului G. Coşbuc şi a unor cunoscuţi şi prieteni ai poetului, unii foşti învăţători ai şcolii care, în perioada interbelică a luat numele poetului „George Coşbuc” din Tismana.

George Coşbuc a rămas în memoria colectivă a locuitorilor Tismanei şi nenumărate aşezăminte de învăţământ, cultură şi artă, îi poartă cu demnitate numele şi amintirea, aşa cum este şi Colegiul Naţional „George Coşbuc” din Năsăud, care şi-a serbat recent jubileul la 150 de ani.

Istoria noii reviste ***„Sămănătorul”***, a editurii (online şi tipărit) numită ***Semănătorul*** îi are, aşadar, ca piloni, pe aceşti doi cărturari, N. N. Tomoniu şi ieromonah Maxim Morariu. **Revista Sămănătorul** e o continuare a publicaţiei literare online, concepută în iunie 2011, din punct de vedere tehnic şi artistic de profesorul N.N.Tomoniu, editor şi manager. Editura a fost înfiinţată împreună cu profesorul Artur Silvestri, de fericită amintire, în anul 2007. A publicat 627 de cărţi şi 32 de numere de revistă, venind în sprijinul autorilor care nu debutaseră încă sau al celor aflaţi la început de drum, dar cu mai puţine resurse materiale pentru a-şi susţine creaţiile. Astfel, o sumă impresionantă de autori şi-au făcut debutul, fie în vers, fie în proză, dramaturgie, eseistică, publicistică sau studii de specialitate, în spaţiul virtual al Editurii Semănătorul sau în paginile remarcabilei reviste cu acelaşi titlu. O realizare impresionantă, recunoscută nu numai în ţară, dar şi în străinătate, printre românii din Diaspora. Mărturisesc că şi eu, deşi autoare consacrată, am beneficiat de încrederea directorului acestor publicaţii, care mi-au publicat 29 de volume din toate domeniile: poezie, proză, teatru, publicistică, studii. Mândria mea e cu atât mai îndreptăţită, cu cât, am aflat că începuturile revistei Sămănătorul, din

Case noi pe locul fostului restaurant „La Rozica”

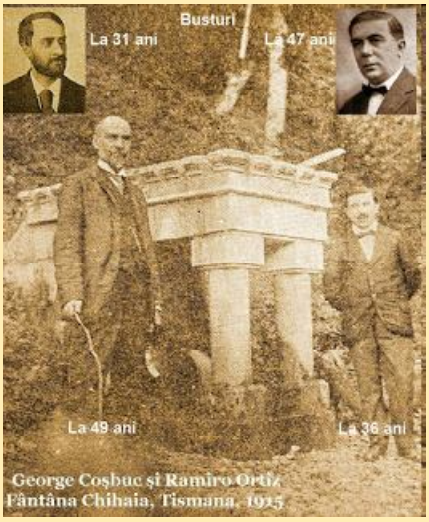

urmă cu o sută de ani, au fost făcut de poeţii mei preferaţi, George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă şi că în paginile ei, de-a lungul unui secol, şi-au înscris numele, cei mai prestigioşi creatori de cultură ai României.

Din ianuarie 2013, revista apare şi pe hârtie iar editura are deja cărţi tipărite, aşa cum am menţionat. Unii autori gorjeni publicaţi la Editură sau în revistă, au devenit membri ai Asociaţiei Tismana.

Cu emoţie firească, editorul N.N. Tomoniu afirmă că, prin editarea ei, revista Sămănătorul „s-a reîntors acasă la Tismana, de unde a şi plecat spre Bucureşti în anul 1901, prin strădania lui „Badea Gheorghe Coşbuc", poetul nostru naţional, Al. Vlăhuţă şi librarul George Sfetea".

În continuare, autorii inserează ***„Lista materialelor publicate de George Coşbuc în paginile revistei Sămănătorul între anii 1901-1902",*** în ordine cronologică şi repartizate tematic: Poezii, Eseuri, Studii.

De reţinut că Revista Semănătorul a apărut prima dată în 2 decembrie 1901 şi până în decembrie 1902, condusă de G. Coşbuc şi Al. Vlăhuţă.

În eseul ***„Badea Gh. Coşbuc la Tismana"*** – de N. N. Tomoniu – autorul trece în revistă câteva *„Momente pentru a scrie cartea aceasta, având trei capitole importante:*

„Amintiri din copilăria mea pe Valea Tismanei";

„Trecerea poetului prin regat";

„Mărturii despre prezenţa poetului la Vila Sfetea de la Tismana".

N.N.Tomoniu îşi aminteşte cu drag de locul naşterii sale, străvechiul oraş medieval din jurul Mănăstirii Tismana – devenită staţiune climaterică *„prin sârguinţa celor care înfiinţaseră, la 20 august 1908 Societatea* ***„Dorna Tismana",*** *după numele părţii nordice a râului Tismana, Dorna, apă învolburată, la fel ca inimile membrilor societăţii: poetul G. Coşbuc, librarul George Sfetea, tipograful Nicu D. Miloşescu, arhimandritul Corneliu Săbăreanu de la mănăstire, preotul iconom D. Lungulescu, proprietarul morii de la Dorna, Gheorghe Predescu, conductorul C. Popescu şi deputatul-ţăran din Tg. Jiu, Dincă Schileru".*

Autorul realizează un tablou istoric şi geografic cât se poate de realist, cu informaţii sigure despre acele meleaguri şi oamenii care şi-au înscris numele în acest areal, într-o epocă de mare efervescenţă culturală, publicistică, literară. Talentul narativ al autorului este incontestabil. Faima acestor locuri era dată şi de prezenţa cu mulţi ani în urmă, a ilustrelor personalităţi, care odinioară îşi petrecuseră acolo, o parte din existenţă: G. Coşbuc şi istoricul literar şi prof. italian la Universitatea Bucureşti, Facultatea de Litere şi Flozofie, Ramiro Ortiz, discutând despre traducerea ***Divinei Comedii***. Deja poetul G. Coşbuc pusese la cale revista ***„Semănătorul"***, împreună cu Al. Vlăhuţă. Tot în aceste locuri, el cântase prima variantă a unui imn naţional cu compozitorul Alfonso Castaldi, pe versurile poeziei ***„La arme"*** – de Şt.O.Iosif. Chiar dacă estompate, amintirile vorbesc. Valea Tismanei, plină de pitoresc, a rămas înscrisă de trecerea poetului pe aici: exista Masa lui Coşbuc, Vila Sfetea, unde acesta locuise, restaurantul „La Rozica", aleile de trandafiri ale Ocolului Silvic, unde autorul şi-a petrecut primii ani de viaţă, Aleea Tainelor a lui G. Coşbuc din Parcul Chihaia, cu aglice, mure şi fragi, Chioşcul lui Coşbuc.

Familia Tomoniu a trăit ani de prigoană, începând cu expulzarea Regelui Mihai, care i-a afectat pe toţi, cu naţionalizările, cu pierderea caselor şi cu prigoana dascălilor şcolari.

Cât despre ***„Trecerea poetului prin regat"***, în Decembrie 1889, după anii de ucenicie la ***Tribuna*** din Sibiu se menţionează faptul că George Coşbuc trece Carpaţii către Bucureşti. Deja avea notorietate, după ce publicase ***„Nunta Zamfirei"***. Aici, în 1894 va scrie, în semn de revoltă legitimă, poezia ***„Noi vrem pământ"***.

Autorul aduce şi alte mărturii ale prezenţei lui George Coşbuc la Vila Sfetea, unde şi-a petrecut vacanţele. Soţia poetului, doamna Elena, era implicată în treburile vilei şi el îşi petrecea timpul traducând din „Divina Comedie", dar să şi creeze o parte din opera sa aici, unde avea parte de linişte, aer curat şi inspiraţie. Cele mai frumoase poezii despre natură, aici s-au născut.

La Vila Sfetea se întâlneau multe personalităţi ale vieţii literare şi din alte domenii culturale. Şi tot aici s-au pus bazele revistei „Sămănătorul", împreună cu Al. Vlăhuţă şi cumnatul său, George Sfetea, aşa cum am mai amintit.

Aşadar, ultimii ani din viaţă, Coşbuc i-a petrecut aici, la Tismana, traducând ***„Divina Comedie"***.

Tot la Tismana în 1915 vin A. Castaldi şi Vasile Lucaciu. Cu acesta din urmă, Coşbuc avea să lege o frumoasă prietenie.

În chioşcul de lângă râul Tismana, într-un loc străjuit de fagi seculari, Coşbuc ridică un chioşc, unde se retrăgea şi scria poezii şi articole, ori traducea capitole din Divina Comedie, discutând despre ea cu profesorul Ramiro Ortiz.

După moartea fiului său Alexandru, într-un accident, Coşbuc ridică o cruce şi construieşte o fântână pe locul accidentului. Apoi a donat trei vitralii Mănăstirii Tismana şi a plecat din Gorj. La scurt timp, în 1918 el trece la cele veşnice.

Fragmente din ***Comentariile lui Ramiro Ortiz la traducerea lui G. Coşbuc „Divina Comedie" de Dante Alighieri,*** un text savuros, cu amintiri ale istoricului literar şi profesor la Universitatea Bucureşti, Facultatea de Litere şi Filozofie. Emoţionante aceste mărturii ale unei prietenii şi colaborări fructuoase, o adevărată „faptă de vitejie", din partea unei case editoare.

Ramiro Ortiz s-a angajat să facă un comentariu la ***Divina Comedie*** tălmăcită de poetul român, comentariu absolut necesar pentru înţelegerea unei astfel de opere vaste.

Iată ce spune profesorul italian: *„Din iubire, aşadar, pentru Dante şi Coşbuc, care a cheltuit atâţia ani ca să dea României traducerea întreagă a Commediei, mi-am luat asupră-mi o lucrare pe care nici eu nu mi-o închipuisem atât de aspră şi ostenitoare".*

Uneori, e necesar să vină cineva din afară, un ochi ager şi de notorietate, care să scoată în evidenţă, ceea ce noi, românii nu vedem sau nu dăm importanţă. Valoarea inestimabilă a traducerii Divinei Comedii, de către Coşbuc la Tismana, este pusă în evidenţă de comentariul lui Ramiro Ortiz. Acest lucru probează adevărul biblic spus de Isus Cristos că „Nu se află profet dispreţuit decât în însăşi patria şi casa sa" (Mat. 13,57; Ioan 4,44).

Privită prin ochiul acestui mare om de cultură italian, comentator al Divinei Comedii, ne apare în întreaga ei măreţie valoarea inestimabilă a operei danteşti, tălmăcită

Chioşcul Ocolului Silvic Tismana (ing. Al. Luchian, 1905)

de marele poet George Coşbuc. Lucrarea are o structură dinamică şi răspunde tuturor deziderateloor celor doi autori. Un punct interesant este ***„Îndemnul lui Ramiro Ortiz pentru cititor”*** – în care, în cuvinte calde, generoase, comentatorul traducerii explică unele aspecte, pentru înţelegerea uneia dintre cele mai cunoscute capodopere ale omenirii, şi a tălmăcitorului ei în limba română, într-o limbă curată şi accesibilă, la care traducătorul a lucrat neîntrerupt 15 ani, jertfind acestui nobil ideal, creaţia sa individuală de poet. Nici munca neobosită, vreme de un an, a celui care a făcut adnotări pe textul coşbucian, nu a fost în zadar, acesta reuşind, pentru înţelegerea cititorului să-l încadreze pe poetul renascentist în istoria şi cultura epocii sale. Nicicând n-a existat o colaborare mai nobilă şi mai fericită. Un edificiu spiritual în toată splendoarea lui, aşezat în context actual, cu toate dificultăţile de limbă şi structură frazeologică, mai aproape pe cât posibil de original.

Operă inspirată de Duh, care e citită, graţie lui George Coşbuc şi a cărturarului Ramiro Ortiz, de aproape un veac, în frumoasa limbă, soră acelei originale.

O altă mărturie impresionantă este cea a lui Ramiro Ortiz, în care acesta relatează în Bucureşti, 10 martie 1925, cum l-a cunoscut pe Coşbuc la Tismana, în vara anului 1915. În căutarea unui loc liniştit de odihnă, *„departe de zgomotul oamenilor”* – dar şi pentru a-şi desăvârşi un curs despre ***„Umanitatea şi modernitatea lui Dante”***, acesta este invitat de librarul Sfetea la Tismana, unde va găsi *„linişte, tăcere, dumbrăvi minunate şi ape curgătoare care ţâşnesc de pretutindeni”.*

Acolo îl va întâlni pe George Coşbuc.

Ramiro Ortiz, cărturar de rară fineţe, avea un mare respect pentru poetul ardelean, pe care-l considera, după Eminescu, *„poetul meu de predilecţie şi despre a cărui traducere din **Divina Commedia** mi se spuseseră lucruri minunate.”.*

Interesant de remarcat că, şezând aici o perioadă de timp, profesorul străin adoptă specificul de limbaj oltenesc, cu perfectul simplu în majoritatea verbelor: ***„Plecai** aşadar la Tismana (pe care o **găsii** încântătoare şi mai presus de aşteptările mele!) şi începui să pregătesc cursul, în chioşcul din faţa cascadei, având dinaintea ochilor o inscripţie foarte ameninţătoare în ortografia bătrânească a autorului ei (prof. G. O. Gârbea): **„Nu stricá ce n-ai făcutú!”***

Întâlnirea dintre Ramiro Ortiz, Coşbuc şi Castaldi este şi ea emoţionantă, de vreme ce profesorul o ţine minte cu precizie şi o redă cu un umor de fină marcă, specific unui intelectual de mare clasă. Momentul este redat magistral: *„Coşbuc, mai cu seamă, era fericit. Ochii îi străluceau de emoţie. Voi să îmbrăţişeze pe maestru şi porunci să se aducă câteva sticle.*

*Petrecurăm toată noaptea discutând despre artă, literatură şi sorbind **călugăreşte (teologaliterl)** băutura dionisiacă. Beam câte puţin şi la răstimpuri; discutam liniştiţi, senini, cu lungi pauze de tăcere şi reculegere.*

*Din când în când îmi părea că aş fi asistat la un **symposion** platonic.*

Cam pe la trei după miezul nopţii, Castaldi se duse la culcare şi rămăsesem numai noi doi, ca să discutăm despre Dante.

Din seara aceea furăm nedespărţiţi, şi nedespărţită de noi fu umbra severă a lui Dante”.

Plimbările, colocviile lor sunt memorabile şi ele trebuie gustate, aşa cum au fost scrise, cu o savoare şi fineţe a observaţiei remarcabile:

*„În fiecare zi, pe la cinci după prânz, plecam pe jos spre sat. Pe drum, mergând pe lângă malul pârâului cu apă limpede şi şopotitoare, Coşbuc îşi scotea ghetele din picioare, îşi sumeca pantalonii şi intra cu picioarele goale în apă. Făcea – cum spunea dânsul – **cura lui Kneipp!** Eu rămâneam să mă plimb pe mal şi mă gândeam la Socrate care, răcorindu-şi picioarele în apa Illisului, discuta cu Fedru la umbra agnocastului. Ajunşi în sat, intram la cârciumă (o cârciumă – devenită interbelic „Restaurantul Rozica” – frumoasă şi tare curată, cu ferestrele împodobite cu muşcate roşii ca focul!), ceream o oca de vin, pâine şi brânză şi ţărăneşte şi româneşte continuam să vorbim despre Dante.”*

Discuţiile sunt savuroase:

*„**Măi, mare şarlatan** e acest Dante al dumneavoastră! **Mare şarlatan!** A pus astăpânire pe mine şi nu mă lasă! Ce am eu cu el? Şi totuşi îmi place, îmi place mai ales pentru obscurităţile lui! Câte lucruri nu sunt în **Divina Comedie!** Dar trebuie să ştii cum s-o citeşti! Comori sunt, nu altceva, **dar ascunse!** Şi apoi cum! Şi lumea crede că se poate citi aşa, ca un fleac oarecare!.*

Şi-mi povestea cum din întâmplare a venit în contact cu Dante.

*„Tatăl meu era popă. Dumnezeu ştie cum a ajuns la urechea lui că Dante ăsta ar fi scris ceva în care se vorbea de **Iad, Purgatoriu şi Rai.***

„Măi, Gheorghe – îmi zise el într-o zi – tu care ai învăţat şi ştii atâtea şi atâtea, de ce nu-mi cauţi ceva despre Dante ăsta!”

***„Da,tată, am să caut!”** – i-am răspuns fără multă hotărâre, convins că ar fi vorba numai de o toană a bătrâneţii.*

*Însă bătrânul stărui, şi eu sfârşii cu cumpărarea unei traduceri nemţeşti a **Comediei** şi cu traducerea ei în româneşte (numai ca să-l mulţumesc!) a celor dintâi trei cântece ale Infernului. Din clipa aceea Dante a pus stăpânire pe mine. Măi, **mare şarlatan!”***

Ramiro Ortiz ne redă imaginea unui Coşbuc pe care cei mai mulţi nu-l cunosc: *„Trebuia să-l fi auzit cu câtă patimă şi ce zâmbet şiret şi ce sclipire a pupilelor fixate în depărtare, urmărind un gând ascuns, şi cu câtă îngăduitoare şi minunată dare din cap repeta vorbele acelea, care exprimau pentru dânsul cea mai înaltă formă de admiraţie; „Măi,*

Chioşcul prof. G.O. Gârbea (cca 1901)

Stânga: Ocaua lui Coşbuc de la restaurantul „La Rozica” (Colecţia Mihai E. Popescu)
Dreapta: Mormântul Sf Nicodim (foto Duck D. Duck)

*mare **şarlatan!**”*

Este vorba de o mărturie inedită despre viaţa, caracterul marelui poet, marea sa cultură (să nu uităm că el a tălmăcit şi marea ***Antologie sanscrită!***), surprins în ipostazele sale cele mai reprezentative ca intelect dar şi ca om, în compania unui prieten, mare om de cultură universală. Episodul nu e lipsit de o oarecare doză de umor:

*„La întoarcere vorbeam de altceva. Un buhai fioros la înfăţişare pe care îl întâlneam regulat în mijlocul drumului, dar care, foarte cuminte, la apropierea noastră se dădea la o parte, aproape să cadă în şanţul care mărginea drumul, îi da prilejul să spună că mulţi oameni sunt la fel, se încruntă, voiesc să pară posaci şi răi şi sunt cele mai blajine fiinţe de pe lumea aceasta, incapabili să smulgă cuiva un fir de păr, paşnici, buni la inimă, uneori chiar fricoşi! Apoi îmi vorbea de dragostea ţăranului transilvănean pentru vite, de grija pe care o pune în creşterea lor, de poezia vieţii de la ţară, de creşterea zdravănă, sănătoasă şi severă ce a primit-o în casa părintească. Apoi se apleca să ia de jos o rămurică şi râdea de frica mea de a inhtra cu picioarele goale în apă; aducea laude **curei Kneipp** şi încerca pentru a suta oară să mă convertească la aceasta. Povestea câte o anecdotă care ne făcea pe amândoi să râdem pe spinarea lui **Iţic Ştrul** sau a **Raşelei,** şi ne întorceam la vila Sfetea pe la ora prânzului.*

Dumbrăvile răsunau la sunetul răguşit al cornului de vânătoare, care chema la masă pe vilegiaturişti; iar eu citam versurile lui Tasso”.

Simţul observaţiei la George Coşbuc este atât de acut, la fel ca al unora dintre cei mai buni psihologi, mai ales atunci când relatează despre *„poezia vieţii de la ţară”* şi despre oamenii simpli, truditori ai pământului, faţă de care George Coşbuc se simţea apropiat sufleteşte. Totodată acest episod, dezvăluie sufletul gingaş şi delicat al poetului care nu călca nici o rămurea în picioare, se apleca şi o ridica din drum, admirând-o ca pe o creaţie a lui Dumnezeu, în natura pe care ne-a dăruit-o. Avea un simţ al umorului foarte fin, un acut simţ de observaţie şi o doză de autoironie, atât cât era necesar pentru un om plin de spirit. Cunoştea o sumă de anecdote şi le împărtăşea musafirilor săi cu mare haz.

Un om care ştia să se bucure de orice lucru, care trăia din plin, îi plăcea să mănânce gustări alese şi să soarbă un vin vechi de prin părţile Tismanei sau vestitul vin de Odobeşti, ştia ce-i prietenia şi o aprecia ca pe o comoară de preţ, dădea lucrurilor un sens prin cuvântul lui şi prin poezia care a rămas pentru noi, nemuritoare. De aici reiese portretul spiritual al marelui poet.

Episod plin de savoare, de nostalgie, de romantism, manifestat de scriitorul italian pentru prietenul său, românul care îndrăznise să-l tălmăcească pe genialul, universalul poet Dante Alighieri.

Cei doi transpun adeseori, peisajul tismănean, unor scene danteşti: *„Apoi râdeam şi ne duceam la masă. Dar seara, când mesele erau golite şi vilegiaturiştii erau duşi cu toţii la culcare, rămâneam singuri numai noi doi, înaintea unei sticle (o oca la doi inşi!) de cel mai bun vin de Odobeşti şi...vorbeam de Dante...În tăcerea solemnă a nopţilor de vară, adâncurile de umbră care se deschideau în pădure (acolo unde raza lunii călătoare printre vârfurile copacilor nu izbutea să pătrundă prin desul frunziş) luau înaintea ochilor noştri înfăţişarea prăpastiei infernale; muntele din faţă lua forma **sfântului munte** al Purgatoriului şi stelele, sclipind deasupra capetelor noastre, ni se păreau a se învârti cu cereasca melodie de care Dante pomeneşte în Paradis”.*

Aflăm informaţii inedite privind procesul traducerii acestei opere gigantice de către poetul ardelean şi despre alegerea formei versurilor, dar şi despre unele personaje a căror realitate istorică o punea la îndoială.

*„Ce mi-a spus Coşbuc în nopţile acelea de vară? E greu de spus, şi niciodată n-am să-mi iert greşeala de a nu le fi scris a doua zi. Coşbuc însă era foarte gelos de sistemul lui personal de interpretare a **Divinei Comedii** şi mai mult făcea aluzii decât spunea. Mi-a spus că a început a traduce **Divina Comedie** după o traducere germană; că ceea ce a publicat la început în **Convorbiri literare** nu reprezintă decât această dintâi traducere; că pe urmă a învăţat italieneşte şi s-a dus la Florenţa pentru a învăţa limba mai bine şi pentru a face cercetări în bibliotecile de pe acolo; că pe urmă, după ce a tradus direct de pe originalul italian **Purgatoriul şi Paradisul,** a revenit asupra traducerii **Infernului,** refăcând-o de la capăt; că la Florenţa ar fi dat de acel sirventese (pe care toată lumea îl crede pierdut) în care Dante pomeneşte numele celor 60 de femei mai frumoase din vremea tinereţii sale, ’**dar care** – adaugă cu un surâs maliţios – **e cu totul altceva decât ceea ce credeţi dumneavoastră dantologii!’**, că a lucrat timp de cinsprezece ani la traducerea sa şi că nu s-a hotărât pentru **terţină** decât după ce a încercat toate celelalte strofe; octava, versul alb şi aşa mai departe; că are despre Dante o operă pe care o va publica în italieneşte cu ajutorul unui canonic transilvănean şi din care cele dintâi douăsprezece coli sunt chiar tipărite. (...)*

*Sistemul lui de interpretare, fiind prea personal, are o importanţă relativă. Ceea ce ne interesează e că, în traducerea lui, Coşbuc a fost cât se poate de **precis** şi **obiectiv.** De altfel, Coşbuc ştia toată **Divina Comedie** pe dinafară **în italieneşte**. Era destul să-i citezi câteva versuri, chiar de la sfârşitul **Paradisului,** ca el să continue să spună pe de rost în italieneşte sute şi sute de versuri. Ceva uimitor!”*

Cât despre relaţia de colaborare a celor doi cărturari şi poeţi, ea era plină de respect şi prietenie:

„Cu toate că ideile mele erau divergente, ba uneori chiar diameteral opuse, discuţiile noastre păstrau seninătatea şi calmul unor dialoguri platonice; şi niciodată tânărul n-a uitat respectul şi cuvioasa admiraţie pletelor albe şi geniului nemuritor al bătrânului înţelept care-i făcea cinstea să stea de vorbă cu el, după cum niciodată bătrânul nu a abuzat faţă de tânăr de autoritatea ce anii şi numele său glorios i-o confereau. Procedurile erau printre

GEORGE COŞBUC
conducea automobilul în 1915...
Coşbuc - Alexandrescu Stâlpeanu în maşina care laucis pe Alexandru

Stânga: Din colecţia Crişan Ion Rădulescu, Tismana

Dreapta: Fântâna şi monumentul lui Alexandru Coşbuc, Băleşti, Gorj

cele mai delicate. O carte uitată deschisă pe masa din grădină cu câteva rânduri însemnate alături cu creionul reprezentau felul obişnuit al tânărului de a sprijini opiniile sale cu cele ale unor oameni mai cu greutate, nişte însemnări adăugate de bătrân lângă rândurile însemnate cu creionul erau felul obişnuit de a răspunde.

Păstrez cu sfinţenie aceste cărţi cu însemnările lui Coşbuc, printre care mai ales una care mi-a fost dăruită de el şi poate fi socotită ca un foarte preţios manuscris al lui.

E vorba de cartea domnului H. Hauvette, ***Dante, Introducţion a Vetude de la Divine Comedie****, Paris. Hachette, 1911, de trei ori însemnată şi adnotată de el; o dată cu creionul negru, o dată cu creionul roşu şi o dată cu creionul albastru".*

Sunt însemnările lui Ramiro Ortiz, la Bucureşti, 10 martie 1925.

Şi dacă în descrierile preliminarii de până acum, s-a făcut referire la ***Revista Sămănătorul*** şi noile legături, în următorul capitol, autorii pornesc ***„Pe urmele lui Coşbuc la Tismana"*** şi demersul acesta se va desfăşura pe parcursul mai multor episoade.

Nu se poate vorbi însă, despre Mănăstirea Tismana, fără a-l pomeni pe Sfântul Nicodim de la Tismana, *„întemeietorul vieţii mănăstireşti în Ţara Românească şi poate, prin ucenicii lui, şi în alte meleaguri locuite de români".*

Se ştie că vocea creştinilor poate impune un sfânt, chiar cu mult înainte ca Biserica să se pronunţe în acest sens. Aşa s-a întâmplat şi cu Sfântul Nicodim de la Tismana, canonizat în 26 octombrie 1955, primul stareţ al acestei mănăstiri, considerat dintotdeauna sfânt, chiar şi din timpul vieţii. Se mai ştie, de asemenea, că Biserica Ortodoxă a trecut prin mari perioade de prigoană care ar fi putut s-o ducă la ruină sau chiar la dispariţie. Dar, a existat mereu câte un om, fie ierarh, fie credincios, care au ţinut frâiele. Istoria Bisericii consemnează cu exactitate cele mai importante momente din viaţa mănăstirilor şi a aşezămintelor de cult din România: jafuri repetate, ocupaţii străine (austriece, turceşti), incendii, prigoană, separare.

Astfel se face că, în anul 1708, chiar sicriul cu trupul sfântului a dispărut:

„Atunci a dispărut şi sicriul cu trupul fără deget al sfântului Nicodim, iar din cărţi şi manuscrise prea puţine au ajuns la muzeul de antichităţi din Bucureşti. La mănăstire n-au mai rămas decât cărţile de ritual, câteva opere teologice şi manuscrisele pomelnicului lui Ştefan Ieromonahul din 1798".

Evenimentele care s-au succedat au avut darul să sporească rezistenţa mănăstirii Tismana şi a slujitorilor ei:

„Dar după aventura acestor războaie cumplite, mănăstirea-cetate Tismana n-avea să-şi găsească liniştea. În cetatea de pe Valea Tismanei, Tudor Vladimirescu organiză o bază de pregătire şi rezistenţă a mişcării revoluţionare din 1821.

Călugării împreună cu copiştii mănăstirii trecură de la falsificarea de diplome la copierea Proclamaţiei de la Padeş, la multiplicarea documentelor legate de răscoala lui Tudor vătaful de plai al Padeşului şi la răspândirea acestora. Dar şi după înfrângerea lui Tudor pandurii s-au regrupat şi au consolidat cu forţele rămase cetatea Tismana, mănăstirea căpătând astfel rolul unui puternic centru de rezistenţă. Aici s-au dat ultimele lupte între panduri şi otomani, mănăstirea a fost asediată dar ultimul bastion din calea armatelor otomane a fost un model de organizare, dârzenie şi vitejie, de luptă crâncenă a pandurilor susţinuţi de ţăranii din jur."

În 1844 Gheorghe Bibescu decise restaurarea mănăstirii de la Tismana, executată de arhitecţi străini în stil neogotic. După restaurare, mănăstirea s-a deschis vizitării de către public şi mulţi oameni de cultură au ajuns acolo în vizită, la odihnă şi reculegere. Astfel au ajuns şi năsăudenii George Coşbuc şi Grigore Moisil, librarul George Sfetea, tipograful Nicu D. Miloşescu şi trimisul special al lui Spiru Haret la Tismana, Alexandru Vlăhuţă.

O efervescentă mişcare naţională ia fiinţă care atrage cele mai strălucite minţi ale timpului: Titu Maiorescu, V.A.Urechia, Take Ionescu, Spiru Haret, Gr. Brătianu, tot ce avea mai reprezentativ tânăra intelectualitate românească şi marii oameni de prestigiu ai ţării, Al. D. Xenopol, Caragiale, Delavrancea, Vlăhuţă, Coşbuc, V. Babeş, Al. Odobescu, N. Iorga, D. Onciul, Şt. O. Iosif, C. Bacalbaşa, Ov. Densuşianu, Octavian Goga, ş.a.

În paralel cu această mişcare naţională şi problema ţărănească începu să se impună ca problemă prioritară în toate mediile. Spirit reformator, George Coşbuc, propagandist prin poeziile sale, se impune cel mai mult în problema rurală, ţinând trează, ideea luptei dârze pentru înfăptuirea marilor idealuri ale ţărănimii româneşti.

Şi, consemnează autorul articolului: *„Poetul a creat la Tismana, o largă mişcare filo-ţărănească, organizând în sala de şedinţe a Sanatoriului Corpului Didactic de la Mănăstirea Tismana acele „cercuri de citit", cu scopul precis de a îmbunătăţi condiţia de viaţă a ţăranului prin educare şi informare".*

Acestea sunt preliminariile înfiinţării curentului Sămănătorist şi a revistei cu acelaşi titlu:

„Până la apariţia revistei „Semănătorul" George Coşbuc şi Alexandru Vlăhuţă au avut fiecare istoria sa în apariţia revistei. Cel care face primii paşi în apariţia curentului literar ce se va numi mai târziu ***sămănătorism****, este Vlahuţă. Dar şi George Coşbuc l-a secondat în aceleaşi idei prin alte redacţii. Iar când Alexandru Vlăhuţă soseşte la Tismana totul se va contopi în ideile programatice ale Semănătorului şi în spiritul reformist haretian".*

În capitolul ai II-lea, ***„Pe urmele lui Coşbuc la Tismana"***, autorul trece în revistă principalele ***„Curente şi reviste literare apărute în jurul anului 1900"***. Sunt consemnate revistele ***Viaţa, Vatra, Gazeta Săteanului, Albina*** şi în cele din urmă, ***Semănătorul.***

Capitolul al III-lea al acestui interesant ciclu se referă la ***„Emanciparea Tismanei ca staţiune climaterică după anul 1900, prin grija „Societăţii Dorna Tismana".***

Alexandru Coşbuc şi Gh. B. Barbulescu-Tismana

Valea Tismanei va deveni un important centru turistic care atrăgea mulţi vizitatori, mai cu seamă, scriitori şi artişti. După retragerea din 1902 a lui Coşbuc şi Vlahuţă de la conducerea revistei Sămănătorul, se înfiinţează în anul 1908, Societatea ***„Dorna Tismana”***. Proiectele erau foarte generoase: *„restaurarea de monumente, înfrumuseţări, şi prin acestea, atragerea poporului la un lucru care să-l ajute la înlesnirea traiului”.*

„Cu ajutorul Societăţii „Dorna Tismana” s-a obţinut declararea Văii Tismanei, „staţiune climaterică”, datorită aerului ozonat de pe vale şi Pădurile Cioclovina, aer numai bun pentru bolile de plămâni iar prin plimbări în jur, ameliorarea bolilor de nervi” – menţionează autorul articolului.

Autorul pune la dispoziţie fotografii de epocă din colecţii particulare, hărţi şi documente care vin în sprijinul acestor descrieri.

După declanşarea celui de-al doilea război mondial, toată Valea Tismanei a fost ocupată de armată. Autorul face referiri şi la „Tezaurul României” ascuns la Tismana, din anul 1944 şi până în anul 1947. Pitit în Peştera Mănăstirii, întreaga istorie s-a numit „Operaţiunea Tismana” de ascundere a tezaurului României spre sfârşitul celui de-al doilea război mondial şi care a revenit după război, Băncii Naţionale a României.

Istoria recentă consemnează starea în care a căzut Tismana:

*„Din cauza ultimei conflagraţii mondiale, Tismana şi-a pierdut statutul său de staţiune climaterică ieşind **de facto**, fără nici un decret oficial din rândurile oraşelor turistice şi devenind o simplă reşedinţă de comună.*

Datorită schimbării de regim comunist, unde totul era la cheremul autorităţilor şi nimic nu mai trebuia să rămână proprietate privată, Tismana a decăzut dramatic”.

O serie de ***Articole*** şi ***Studii*** , apărute în noua revistă Sămănătorul Tismana, au drept subiecte: ***„Fântâna lui Coşbuc”, „Bustul lui Coşbuc şi cutuma distrugerii Patrimoniului Naţional”*** – scrise de prof. Nicolae N. Tomoniu, ***„Tănase Todoran, icoană vie a credinţei şi a istoriei neamului”*** – autor Iuliu-Marius Morariu, un eseu foarte bine documentat despre Răscoala de la Salva şi despre Viaţa lui Tănase Todoran până al răscoală, Răscoala şi Urmările răscoalei, canonizarea Sfinţilor Martiri şi mărturisitori năsăudeni.

Un alt articol foarte interesant face referinţă la ***„Publicistica lui George Coşbuc din revista Sămănătorul între anii 1901-1902”*** semnat Ierom. Maxim Moraiu.

Un capitol aparte face referire la ***„Situaţia generală a ţării în ultimii ani de viaţă a lui George Coşbuc”.***

Un alt documentar interesant are ca subiect: ***„Zona Tismana în primul război mondial”*** şi este semnat Nic. N. Tomoniu.

În carte este loc şi de-o aniversare şi anume, în luna mai 2014, ***„Revista Sămănătorul”*** a împlinit trei ani, prilej cu care se inserează momente importante din viaţa acestei reviste, de la înfiinţare. Apelul Noului Semănător, este un moment important şi el înfăţişează primele începuturi ale manifestării literare declanşate o dată cu apariţia revistei (1901) condusă de Al. Vlahuţă şi G. Coşbuc. Autorul articolului îl meţionează pe cărturarul prof. Artur Silvestri care a coagulat în paginile virtuale ale revistelor Asociaţiei Române pentru Patrimoniu, condeie notorii din ţară şi Diaspora românească.

„Este nevoie de o nouă sământă şi de noi semănători care să creeze un câmp roditor, sănătos şi propice dezvoltării unei culturi care se înscrie neamul nostru din nou în rândul popoarelor demne, iar ţara noastră, printre ţările civilizate ale planetei” – specifică autorul articolului.

„De la aceste sentimente pleacă ideea acestor publicaţii ale Asociaţiei Române pentru Patrimoniu condusă cu multă sudoare şi patriotism de către dl. Artur Silvestri, idee la care deja au aderat o seamă de personalităţi de pe întreg mapamondul dar şi asociaţii şi fundaţii ce-şi duc modest traiul în România noastră profundă şi tainică.”

Autorul evocă începuturile cu prof. Artur Silvestri. În acelaºi spirit, Nicolae N. Tomoniu scrie despre ***„Codul lui Artur Silvestri”***. Epistolele, întreaga comuniune de spirit care i-a legat sunt evocate cu multă căldură în glas şi în condei, de către profesorul Nicolae N. Tomoniu.

Un episod peste măsură de emoţionant este evocat în *„Ultimele zile ale lui Artur Silvestri. Împreună în virtual, până la ridicarea meşterului meu la ceruri”.*

Cartea are şi Anexe, un articol intitulat ***„Coşbuc la Tismana”*** – semnat prof. univ. dr. Ion Mocioi, foarte interesant, cu informaţii inedite şi cu un portret al marelui poet admirabil. Printre altele, autorul articolului relatează şi despre accidentul iubitului fiu al lui Coşbuc, Alexandru.

Ultima parte a cărţii este dedicată fotografiilor legate de conţinutul cărţii. Sunt ceea ce se poate numi, fotografii-document, comentate, explicate şi adnotate cu informaţii clare asupra locurilor şi împrejurărilor în care s-au făcut.

Şi cartea nu se putea sfârşi, decât cu un bucheţel de poezii, unul din textele semnate Ştefan Octavian Iosif, poezie aleasă de Goerge Coşbuc pentru a deveni imn, care a fost pusă pe note, imediat ce a fost recitată de poet, de Alfonso Castaldi. Poezia se numeşte ***„La arme”*** şi este, într-adevăr, mobilizatoare. Al doilea text, este un ***„Fragment epic”*** , autor George Coşbuc, publicat în Semănătorul, anul I, nr. 1,2 decembrie 1901.

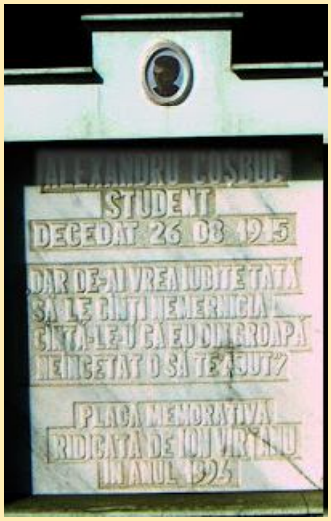

O lucrare excepţională, de mare însemnătate memorialistică, dată şi de faptul că autorii au venit cu ceva inedit: despre perioade din viaţa poetului George Coşbuc, despre şederea lui la Tismana, despre traducerea cărţii „Divina Comedie” şi despre prietenii săi, scriitorii, poeţii, artiştii, şi revistele la care colaborau.

CEZARINA ADAMESCU
7 Mai 2016

Citiţi **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2016/05/cezarina-adamescu-pasi-spre-lumina.html

naji naaman
the mail about gratis culture
www.najinaaman.org
the first gratis culture web

Naji Naaman's Literary Prizes 2016
(50 new prizewinners)

With 2112 participants in competition, from sixty three countries, writing in thirty three languages and dialects: Albanian, Arabic (literary and several spoken dialects), Armenian, Bosnian, Bulgarian, Chinese, Creole, English, Esperanto, Finnish, French, German, Goransko, Greek, Hindi, Hungarian, Italian, Macedonian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Sanskrit, Serbian, Slovenian, Spanish, Swedish, Turkish and Ukrainian, the fourteenth picking season of Naji Naaman's literary prizes (2016) rewarded 50 new prizewinners.

Prizes:

Merit prizes:

Ahmad Jalal Saleh (Iraq)
Amine Daravisha (Palestine)
Achin Vorithar (France)
Eryue Lan – Feb-Blue (China)
Iuliu-Marius Morariu (Romania)
Jean Frantz Philippe (Haiti)
Khalid Ettouzani (Morocco)
Mohamed Akhrif (Morocco)
Mohamed Sayf Allslam Boulalaka (Algeria)
Samar Ad-Dayub (Syria)

Traducere text: Premiile literare Naji Naaman, anul 2016 - (50) laureaţi noi

Cu 2112 de participanţi la competiţie, din şaizeci şi trei de ţări, scriind în treizeci şi trei de limbi şi dialecte: albaneză, arabă (literar şi mai multe dialecte vorbite), armeană, bosniacă, bulgară, chineză, creol, engleză, esperanto, finlandeză, franceză, germană, goransko, greacă, hindi, maghiară, italiană, macedoneană, poloneză, portugheză, română, rusă, sanscrită, sârbă, slovenă, spaniolă, suedeză, turcă şi ucraineană, în al paisprezecelea sezon de acordare a premiilor literare Naji Naaman din (2016) au fost răsplătiţi 50 de noi premianţi.

Scriitor „Semănătorul” premiat in Liban

Pr. Iuliu-Marius (Maxim) Morariu

Nici nu s-a uscat bine cerneala antologiei de studii, articole şi amintiri „Nicolae N. Tomoniu * Maxim (Iuliu-Marius) Morariu – George Coşbuc de la Tismana” şi iată că, Pr. Iuliu-Marius (Maxim) Morariu ne anunţă la Redacţia „Semănătorul Tismana”, modest, aşa cum îi stă bine unui tânăr căruia îi vedem sigur un viitor strălucit, următoarele:

„Stimate domnule profesor,

Vă anunţ cu bucurie că aseară, cu ocazia afişării listei premianţilor la concursul internaţional de poezie Naji Naaman din Liban, am fost anunţat oficial că mă număr între premianţi. Dedic acest premiu dvs şi revistei pentru care depuneţi atâta suflet. Aveţi mai jos linkul.

*Prizes 2016 (*http://najinaaman.org/page251.html)

Cu stimă,

Pr. Iuliu-Marius (Maxim) Morariu

Ca director al revistei „***Sămănătorul***” şi al ***Editurii „Sămănătorul Tismana”*** nu numai eu îi datorez mulţumiri acestui tânăr absolvent al ***Universităţii „Babeş Bolyai”*** din Cluj-Napoca ci întregul oraş Tismana pentru promovarea culturii scrise în localitatea noastră, a întăririi patrimoniului cultural al oraşului prin antologia amintită mai sus dar şi prin alte scrieri care au ajutat la emanciparea lui.

Absolvent, şef de promoţie al facultăţii de teologie ortodoxă şi al facultăţii de istorie, şi-a pus în valoare studiile pentru a readuce din conul de umbră al uitării beneficiile de care s-a bucurat Tismana de pe urma poetului nostru naţional, patriotul ardelean George Coşbuc, care crease împreună cu arhimandritul mânăstirii Tismana Corneliu Sebăreanu, cu deputaţii Dincă Schileru şi Numa Frumuşanu, cu cumnatul său librarul George Sfetea şi o mână de dascăli din sat un grup de iniţiativă. În care, treptat, au fost atrase alte personalităţi ale vremii: preotul iconom D. Lungulescu din Craiova, primarul Tg-Jiului Al Pojogeanu Sache, prof. universitari din Bucureşti, bancheri din Gorj, proprietari din Tismana, punând bazele ***Societăţii „Dorna Tismana”*** la 20 august 1908, având ca preşedinte prof. G. O. Gârbea din Bucureşti, vicepreşedinţi tipograful Nicu D. Miloşescu şi Const. Muşescu, directorul şcolii de notari, amândoi din Târgu Jiu, secretar-casier fiind Ioan Ghica Atanasie, inginerul Ocolului Silvic Tismana.

Încă din timpul studenţiei gândurile noastre s-au unit când am aflat că satul său natal, ***Salva*** se afla lângă ***Hordou***, unde văzuse lumina zilei ***George Coşbuc*** dintr-o familie de preoţi, rude nu prea îndepărtate cu familia Morariu. Mai mult, *sora poetului, Ecaterina Catone, a fost preoteasă şi moaşă în Salva peste 40 de ani.* Nu întâmplător studentul Morariu cunoştea activitatea poetului în regat, la Tismana, leagănul ortodoxiei româneşti. Prima propunere de publicare în revista ***„Sămănătorul”***, revistă renăscută la 110 ani de la apariţia vechii reviste ***„Semănătorul”*** creaţia barzilor literaturii noastre, George Coşbuc şi Alexandru Vlăhuţă, a venit odată cu revista **„Sămănătorul - Anul I. Nr. 8 - decembrie 2011”:**

http://www.samanatorul.ro/revista/samanatorul_nr_8-decembrie-2011.pdf

Sub sigla DEBUT, apar trei fragmente ale unor studii excepţionale ce apăruseră la „Editura online Semănătorul”:

„Profilul teologului după Sfântul Grigore de Nazianz”

http://www.samanatorul.ro/editura/2011/Iuliu-Marius_Morariu-Sfantul_Grigore_de_Nazianz.pdf

„Situaţia românilor din Transilvania în perioada 1894-1918”

http://www.samanatorul.ro/editura/2011/Iuliu-Marius_Morariu-Situatia_romanilor_din_Transilvania.pdf

şi „***Tănase Todoran, icoană vie a credinţei şi a istoriei neamului”***

http://www.samanatorul.ro/editura/2011/Iuliu-Marius_Morariu-Tanase_Todoran_icoana_a_credintei.pdf

Erau trei studii de căpătâi, ca o adevărată lucrare de licenţă notată cu 10, studii care au consacrat pe deplin pe „Morariu Iuliu-Marius, student, ***Facultatea de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca***, anul II”, un colaborator preţuit al noii reviste „Sămănătorul” aflată la al 8-lea număr.

De atunci, până la terminarea facultăţilor, absolventul ***MAGNA CUM LAUDE Morariu Iuliu-Marius***, a scris în anul 2012, numeroase studii de religie din care am publicat parţial sau integral 10 articole şi o recenzie de carte. În anul 2013, s-au publicat 12 articole din care două recenzii de carte ţi unul despre ***„Aniversarea C. N. „George Coşbuc”, Năsăud”***. În anul 2014, ne trimite 7 articole, lansează cartea - ***„Habet sua fata libelli!”*** tipărită la Editura „Sămănătorul Tismana” şi aduce colaboratori alţi studenţi din UBB Cluj-Napoca, dintre care, Silviu Aurelian Jimborean student cancelar al universităţii, care va scrie lunar câte un articol pentru ***„Sămănătorul”***. În anul 2015, cu toate preocupările legate de vizita, pentru merite deosebite, la

Mormântul Sfânt din Ierusalim, acordată la sfârşitul studiilor, de acum Părintele Ieromonah Maxim Morariu, continuă activitatea la „Sămănătorul”: ***„O dispută dogmatică”, „Publicistica lui George Coşbuc”, Recenzie Ulmeni Maramureş”***, publicând şi cartea ”Sf. Constantin Brâncoveanu” despre care am scris, incluzând şi ***„Balada lui Brâncoveanu”*** în „Sămănătorul”, nr. 4, anul 2015.

Inclus în colectivul de redacţie al revistei „Sămănătorul”, Părintele Ieromonah Maxim Morariu rămâne un exemplu de erudit precoce şi un reper moral pentru revistă şi oraşul Tismana pentru care se roagă în general dar şi punctual, cum a fost cazul accidentării dragii şi harnicei mele soţii imobilizată la pat cu luxaţie gravă.

Pentru întreaga activitate la ***„Sămănătorul”***, Părintele Ieromonah Maxim Morariu va fi luat în discuţia Comitetului Director al Asociaţiei „Sămănătorul Tismana” pentru a primi ***MEDALIA CU BREVET şi INSIGNA „Sămănătorul”*** alături de preşedintele Doru Dinu Glăvan şi secretarul Benone Neagoe din conducerea UZPR - Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România care au reuşit după mulţi ani de trudă ca activitatea jurnalistică să fie recunoscută ca act de creaţie de către Parlamentul României.

Nu ca o recompensă pentru Rugăciunea către Dumnezeu sau PREMIUL 2015, acordat de UZPR mie, se medaliază aceşti români patrioţi ce nu pun pe primul plan interesul personal ci pentru activitatea lor de propăşire a neamului românesc din care fac parte.

Sugerăm noii conduceri executive şi legislative a oraşului Tismana să ia in calcul finanţarea unei vizite la Tismana a Părintelui Ieromonah Maxim Morariu în anul 2016, pentru contribuţia sa scriitoricească deosebită, a promovării revistei şi editurii Semănătorul şi, în consecinţă, a oraşului Tismana în cele mai înalte medii ortodoxe şi aşezăminte cultural-educative din Cluj-Napoca, Bistriţa Năsăud dar şi peste hotare, la Ierusalim sau la Patriarhia sârbă din Belgrad.

A consemnat *Nicolae N. Tomoniu*
Tismana, 9 iunie 2016

Cărţi trimise recent la Tismana de Părintele Ierom. Maxim Morariu.
Cele în limba română, cu binecuvântarea Înaltpreasfinţitului
† Andrei
Ahiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului, Mitropolitul Clujului, Maramurelului şi Sălajului

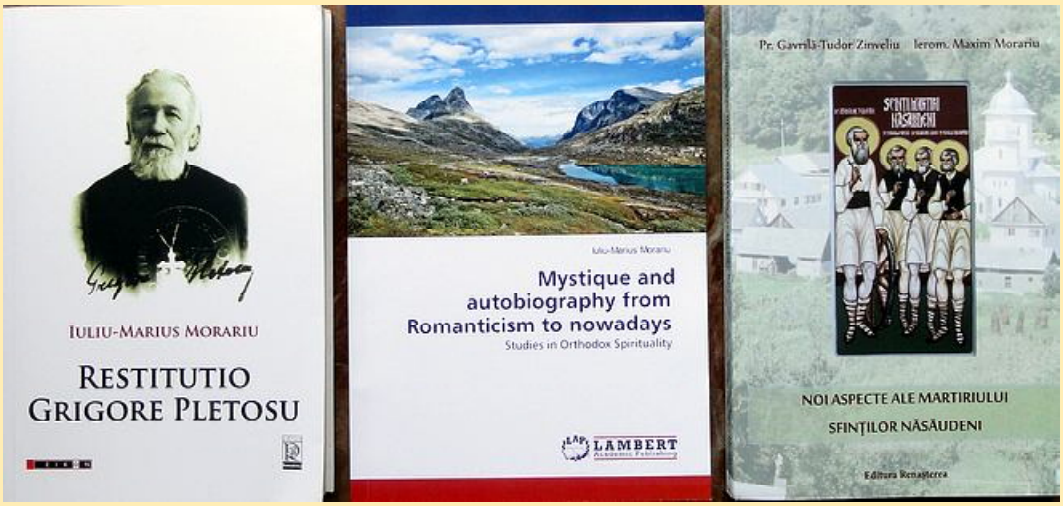

Citiţi **articolul online şi aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/06/scriitor-semanatorul-premiat-in-liban.html

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZII ŞI GRAFICĂ

Vom judeca lumea

**Vom judeca
Lumea
Cu putină îngăduinţă.
Poveştile
De dragoste
Vor fi puse
În consens
Cu lumina.
Nicio floare
Nu va fi lăsată
În bezniă.
Nici un anotimp
Nu va fi
Privit
De la fereastră.
Păsările,
Departele,
Glonţul de argint…
Ne vor ajuta
În demersul
De a judeca lumea
Cu puţină îngăduinţă.**

Războiul lumilor

**Războiul
Lumilor
Se duce între un pâlc
De haiduci
De-ai noştri
Şi armata divină.
Bătăliile
Se văd crunte,
Învingători…
Nu sunt.**

Grafica: Vasile Mic

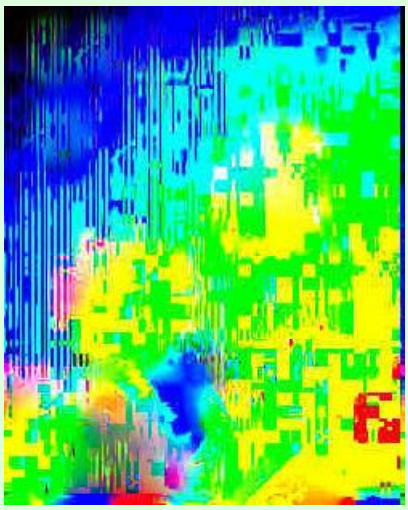

Vara

Toţi

**Toţi
Am iubit,
Am sperat,
Ne-am luptat
Cu ziua,
Cu necunoscutul,
Cu absolutul.
Toţi am învins…
Când nu am fost
Învinşi.
Toţi am făcut parte
Din această lume.**

Inima

**Inima
Poate pluti,
Uneori,
Poate dansa…
Noaptea târziu,
Dimineaţa în zori.
Inima
Poate să ducă
Departe…
Pe fereastra sufletului
Poate intra
Să meargă
Alături de ochii albaştri,
Să rămână
Unde ea vrea.**

Fus

Nesfârşita zi viitoare

**Profeţia
Poate distruge
Lumi.
Nicio răzbunare
Nu
Se negociază;
Amintirea ruşinii
Rămâne
Nesfârşita zi
Viitoare.**

Sigur, ne antrenăm

**Sigur
Ne antrenăm
Într-un abator
De la sfârşitul lumii.
Primprejur,
Dealuri
Sterpe
În oglindă,
Corbi
Ciugulind
Din stânga
Şi din dreapta,
Din soare,
Din tei,
Din trecut,
Din vieţile
Viitoare.**

Un zeu

Un zeu al zborului
S-a implicat
În salvarea
Sufletului
Frunzei
O istorie
Ne-a rămas
Şi un tei înflorit,
Nemărginirea
Aceasta…

Pomi în floare

Ca omul

Ca omul
Să moară de
foame
Nu are nevoie
De nici un
Nimeni.
Nici de dumnezei
În plus
Nu poate fi vorba.

Împreună

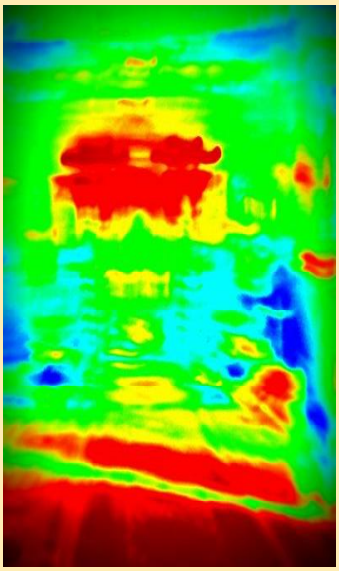

Nor

Ins

Înseamnă

Asta ănseamnă
Să trăieşti
Ca un om obişnuit.
Nicio dimineaţă
Fără zâmbetul tău,
Nici un anotimp
Indiferent ţie.
Femeia
Şi patria,
Ochii albaştri…
Nu mă vor trezi
Din visare.

Legenda

Legenda
A devenit bolovan
În mâini
Efemere.
Acum,
E vremea
Acestor zei
Şi ale acestor ape,
A nuferilor albi
Pierduţi
În contemplare.

Felinarul de ceaţă

Felinarul
De ceaţă
Pe pânza tocmai pictată.
Farul portului
Vine şi el
În acelaşi perimetru.
Zorii,
Aştri…
În căutarea
Nemuririi.
Imperii
Bătute în argint
Se nasc
Aici
Şi dincolo de corăbii..

Citiţi **poeziile online aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/07/vasile-mic-poezii-si-grafica.html

Col (r).Ion Cornoiu

ION CORNOIU - (eseist, Pocruia - Gorj)

DIDILEESCU AL NEBUN

Zi plumburie de sfârşit de octombrie, pisată de o ploaie rece şi neîndurătoare. Ghiţă al lui Ţapu şi Dinu Ungureanu se întorceau de la moara din Corneşti, cocoţaţi pe sacii, care încărcau, până dincolo de loitre, carul tras agale de boii vlăguiţi de foame, fiindcă la moară se nimerise năvală, iar fânul, adus de acasă, a fost destul de puţin. Peste saci întinseseră două cergi de drugani, de ploaia care, deşi se domolise, nu dădea semne că se va opri prea curând.

La ieşirea din Corneşti, către Rudărie, văd în faţa carului, o arătare de om, care înainta şchiopătând printre bălţi, uitându-se, din când în când înapoi, să vadă cât mai are cerul până să-l ajungă.

Cei doi, rămaşi cu gura căscată de uimire, îl priveau pe bietul om cu un interes aparte.

- Bă, nea Dinule, îngăimă Ghiţă, bă ăsta nu-i de pe la noi!

- Nu-i categoric de pe aici, nici din partea asta de lume! Tu ştii că eu mă pricep la oameni, că nu degeaba am lucrat ani buni în Bucureşti şi ştiu exact ce e în lumea albă.

Când îl ajunseră, Ghiţă strigă cu putere la boi:

- Cea, Turine, cea! Hoo, bă, hoo!

Boii se opriră, iar străinul se întoarse şi se îndreptă hotărât către car, fapt ce dovedea că are ceva de zis celor doi.

Când acesta se apropie, Ghiţă şi Dinu săriră din car, întâmpinându-l:

- Bună ziua, om bun!

Acesta îi măsură cu privirea din cap până-n picioare şi le răspunse într-un târziu:

- Bună ziua, dacă voi în prostia voastră mai credeţi că pe lumea asta mai pot fi zile bune! Zilele bune s-au terminat, au mai rămas doar din celelalte!

Apoi se aşternu un moment prelungit de tăcere. Cei doi erau şocaţi de felul în care arăta străinul.

Cei doi erau şocaţi de felul în care arăta străinul. Era un tip înalt, smead la faţă, cu o barbă neagră tuci, un păr lung, ca de căldărar, încâlcit şi îmbâcsit de pleavă, semn că, de multă vreme, nu mai cunoscuse ce-i acela un pieptene.

Pe cap purta un fel de bonetă soioasă, trupul îi era acoperit de o rubaşcă şi o manta soldăţească ponosită şi peticită în numeroase locuri. Peste manta purta o cingătoare improvizată dintr-o sfoară, pe care o înnodase cu ochete s-o poată desface mai uşor. în picioare avea nişte încălţări, care cu greu se putea bănui că au fost vreodată cizme.

În spate, purta o raniţă încăpătoare, cârpită pe tot locul cu sârmă şi în care omul îşi purta prin lume întregul său avut.

Când păşea se sprijinea într-un toiag, care prinsese un luciu de lucru mult întrebuinţat.

Străinul rupse, într-un târziu, tăcerea:

- Unde mergeţi, fraţilor?

- Mergem acasă, la Teleşti, îngaimă Ghiţă, venim de la moară!

- Păcat, Teleştiul e calea, iar eu mai am drum lung de făcut până la mine acasă, asta în cazul în care oi mai avea casă!

- Ce vorbă-i asta, omule? Cum să nu mai ai casă?

- Cine eşti, de unde vii şi unde te duci?, îl potopi Dinu cu o avalanşă de întrebări, la care aşteptau răspunsuri imediate şi cât se poate de lămuritoare.

- Bă, să ştiţi că vin din iad! Da, voi ştiţi ce-i iadul? Să nu vă închipuiţi că iadul e aşa cum vi-l zugrăvesc popii în predicile lor! Eu vin din iadul făcut de oameni, aici, pe pământ! Iadul ăsta este aşa de crunt, încât cel închipuit de Scarao?chi, regele dracilor, pare o şcoală de măicuţe sclifosite dintr-o mănăstire catolică! Vin din prizonierat, vin din Rusia, după 7 ani de cazne, pe care voi nu vi le puteţi închipui. Mă întrebaţi cine sunt? Sunt un număr, numărul 7663. Odată am fost şi eu om, ca toţi oamenii! Atunci, dacă mă întreba cineva cine sunt, răspundeam fără să răsuflu: Sunt Nicolae Didilescu, din Didileşti, Gorj. Acum sunt într-o şi mai mare încurcătură: nu mai sunt nici numărul 7663, nici Nicolae Didilescu. Sunt nimeni, deşi e greu să crezi că „nimeni", care înseamnă nimic, poate exista şi poate vorbi despre el. Cum să vorbeşti şi să spui verzi şi uscate despre nimic? Spuneţi şi voi dacă n-am dreptate!? Vă spun doar că, atunci când eram cineva, aveam un tată, o mamă, un frate mai mare cu doi ani ca mine şi o muiere frumoasă şi de ispravă, cu care mă cununase popa Croicu din Didileşti, exact cu 3 luni înainte de a începe pârjolul. Ăsta-s eu dacă aş fi, dar nu sunt! deşi pare că sunt! în?elesără-?i bă, sau nu înţelesără-?i? Văd că după cum vă holbaţi, n-aţi priceput, mai deloc, ce-i cu mine! Asta e! Acum aş vrea să vă rog să mă luaţi şi pe mine în car până la Teleşti, că am picioarele carne vie şi abia păşesc, iar până la Didileşti mai e de mers!

Dinu şi Ghiţă schimbară repede nişte priviri, din care rezulta întreaga lor bunăvoinţă faţă de oropsitul din faţa lor şi aproape, deodată, răspunseră amândoi:

- Te luăm, cum să nu te luăm!

- Hai, urcă-te şi aşează-te pe răscolul din spate şi să te tii bine, că drumu-i rău şi ai putea să cazi, zise Ghiţă.

Ajunşi în Teleşti, în dreptul casei lui Popa Mischie, Ghiţă ceru boilor să facă cea şi să se înscrie pe traseul de urmat către casă.

Citiţi întreg eseul, online, aici :
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/07/ion-cornoiu-didilescu-al-nebun.html

Dr. Liviu Marta

Dr. LIVIU MARTA - Directorul Muzeului Judetean Satu Mare.

Sabia celtică de la Pişcolt - o piesă de patrimoniu, unică în Europa

Sabia celtică de la Pişcolt - o piesă de patrimoniu, unică în Europa

Colecţia Muzeului Judeţean Satu Mare conţine câteva obiecte care deşi par la prima vedere obiecte banale, din categoria unor „fosile muzeale", aceste obiecte au o mare încărcătură istorică, „ascunsă" privitorului neavizat. Uneori potenţialul acestor piese are o putere evocatoare nu doar pentru istoria regiunii noastre, ci chiar şi pentru istoria umanităţii. Un astfel de obiect este o spadă celtică ce se află în depozitul Muzeului din Carei. Cu o istorie descoperită prin cercetările unor savanţi şi a unor restauratori pasionaţi, povestea acestei spade a fost ascunsă iniţial în interiorul piesei, iar apoi a rămas „îngropată" între filele unor lucrări de specialitate, obiectul rămânând opac şi anost în faţa persoanei ce s-ar învrednici să îl privească.

Condiţiile de descoperire

Spada provine din mormântul nr. 40 al necropolei din Pişcolt situată pe duna de nisip ce poate fi zărită de pe şoseaua Carei-Oradea, lângă ruinele fostului CAP din localitate. Cercetată în anii 70 de către dr. János Németi, cimitirul constituie cel mai mare monument celtic cunoscut în România. Încă de la descoperirea sa, spada a fost remarcată ca urmare a decorului ajurat ce împodobeşte teaca. Banda din tablă de fier dispusă longitudinal pe mijlocul tecii este ornamentată prin ajurare (decupare) cu motive vegetale stilizate. Astfel de motive decorative şi simbolice erau frecvent utilizate în arta celtică din sec. IV-II î. de Hr., fiind utilizate pe spaţii europene largi, din Franţa până în Transilvania şi chiar mai departe în zona nord-balcanică. Printre ornamente se remarcă unele simboluri circulare, bine individualizate în arta şi mitologia celtică. Specialiştii consideră că acest decor avea un rol apotropaic menit a-l proteja pe războinic, atât în tumultul imprevizibil al luptelor, dar şi în faţa unor efecte malefice care puteau răzbate dinspre lumea nevăzută a spiritelor.

Balaurii ascunşi din sabie

O parte nouă, nebănuită, a istorie spadei de la Pişcolt a ieşit la iveală după două decenii de la descoperire, când în interiorul obiectului au fost observate câteva elemente ce îi vor asigura o valoare de unicitate între miile de obiecte rămase de la celţi, pe imensul spaţiu locuit de aceştia, din Asia Mică în Insulele Britanice. În anul 1991 spada a fost restaurată pentru a fi expusă în cadru expoziţiei mondiale de la Veneţia, dedicată civilizaţiei celtice. Pentru această grandioasă expoziţie au fost selectate cele mai reprezentative obiecte ce puteau evoca diferitele aspecte ale civilizaţiei celtice. Aceasta era prezentată, pe bună dreptate, ca fiind unul dintre pilonii ancestrali ai civilizaţiei europene contemporane, o primă mare "comunitate europeană" ce se întindea din Insulele Britanice până în Turcia de azi. În cursul procesului de restaurare cercetătorul A. Rapin a constatat că placa de tablă ajurată de pe teacă a fost aplicată peste un decor mai vechi. Acesta a fost realizat prin figurarea pe partea superioară a tecii a doi dragoni (grifoni) afrontaţi, prezentaţi cu trup de şarpe şi cap de animal de pradă cu botul larg deschis. Desene de dragoni similari acelora de pe spada de la Pişcolt se întâlnesc pe tecile spadelor de pe o arie largă, din vestul Europei până în Transilvania. De aceea unii savan?i au interpretat acest simbol ca fiind un soi de emblemă, „insignă", a unei confrerii războinice difuzată de-a lungul Europei în perioada de expansiune a acestei comunităţi pe parcursul secolelor 4-3 î. Hr. Dar surprizele nu sau oprit la descoperirea dragonilor din sabie! Acelaşi restaurator francez a observat că şi acest decor a suprapus un altul mai vechi, decor din care se păstrează unele elemente vegetale. Acest decor a fost şters, martelat, în momentul în care posesorul spadei a hotărât modificarea ornamentaţiei şi a valorii simbolice a decorului, prin executarea dragonilor menţionaţi anterior (probabil în contextul adoptării valorilor confreriei amintite).

Săbii nimicite şi săbii lăsate urmaşilor

Cercetătorul Aurel Rustoiu consideră că reînnoirea succesivă de trei ori a ornamentaţiei arată foarte clar că spada de la Pişcolt a fost utilizată pe parcursul mai multor generaţii. Abia urmaşii ultimului posesor au simţit nevoia să scoată arma din folosinţă şi să o aşeze în mormânt, alături de înaintaşul lor. Descoperirea de la Pişcolt ne arată că nu fiecare războinic era îngropat împreună cu armele sale. Acest aspect a fost deja bănuit prin prisma unor inventare funerare ce nu con?ineau spade deşi defuncţii au avut astfel de arme în timpul vieţii aşa cum se poate deduce din faptul că mai mulţi indivizi erau îngropaţi fără spade însă cu agăţătoare pentru teacă de sabie.

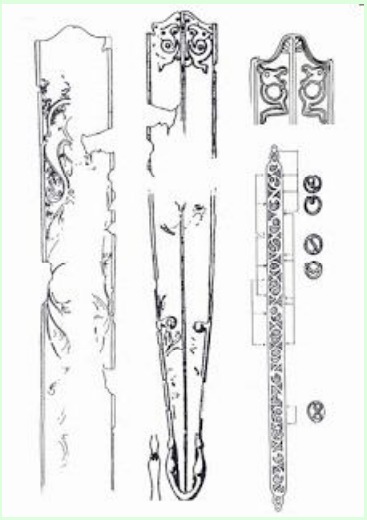

Cele trei faze de refacere a ornamentului

Care este însemnătatea istorică a spadei de la Pişcolt? Prin această reînnoire succesivă a decorului, spada de la Pişcolt oferă câteva date concrete referitoare la credinţele celţilor dar şi la unele mecanisme sociale ce guvernau comunităţile acestora. Refacerea decorului arată nevoia de a reînnoi forţa de protecţie conferită

de simbolurile de pe teacă. Vechile simboluri erau martelate apoi redesenate prin incizie sau erau acoperite cu elemente metalice ajurate. Noile ornamente înfăţişează puteri supranaturale sau magice care la un moment dat aveau un rol proieminent în protejarea posesorilor unor astfel de „instrumente”.

Inginerii sociale de acum 2000 de ani

Spada de la Pişcolt arată faptul că depunerea armelor alături de războinici nu este o constată şi ca urmare acest act ritual nu avea neapărat rolul de a-i oferii defunctului un obiect însoţitor în lumea de dincolo, pentru a-i slujii după moarte. De fapt spadele erau depuse în morminte doar în anumite cazuri în care urmaşii defunctului simţeau nevoia că se impune să renunţe la moştenirea unui obiect valoros. Dincolo de valoarea intrinsecă, armele aveau o valoare simbolică în cadrul societăţilor barbare europene, aşa cum arată Cezar şi Tacitus, fiind asociate cu statutul social al persoanei. Dat fiind că armele aveau menirea de a arăta rangul social deţinut de purtător, depunerea armelor în unele morminte reflectă dorinţa urmaşilor de a afirma statul social al defunctului în cadrul comunităţii. Desigur că această prezentare fastuoasă a rangului pornea din dorinţa urmaşilor de a-şi asocia acest statut social, prin moştenire. Pentru acest scop unii moştenitori renunţau aparent la obiecte de valoare. De fapt aceste obiecte erau revalorificate în cadrul ritualului funerar, pentru nevoi ce depăşeau valoarea brută a acestor obiecte. Din această perspectivă obiectele descoperite în mormintele celtice nu sunt neapărat o oglindire a bogăţiei defunctului. Ele sunt mai degrabă o expresie a dorinţei urmaşilor de a afirma statutul social al înaintaşului pe parcursul ceremonialului funerar. Din aceasta se poate înţelege că nevoia de a sublinia şi prezenta rangul defunctului era cu atât mai pregnantă, cu cât acest statut social era mai contestat sau cu cât era mai contestată calitatea urmaşilor de a prelua prerogativele înaintaşului. Este un reflex antropologic general valabil ca afişarea ostentativă a statutului social să fie realizată în condiţiile unei dobândiri recente.

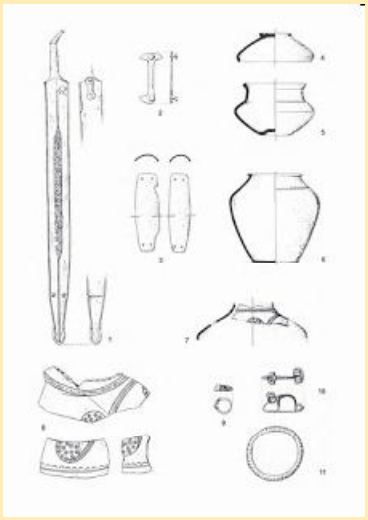

Inventarul mormantului 40 de la Piscolt

Reflexe sociale contemporane venite din negura mileniilor

Un exemplu actual al acestui mecanism social, aflat la îndemâna noastră, ar putea fi acela al ritualurilor funerare fastuoase, vecine cu hilarul, care au fost organizate la înmormântarea unor lideri recenţi din spaţiul mioritic (buliba?i, „împăraţi” şi „regi”, dar şi la un „tribun”). Pe toţi i-a întrecut însă bulibaşa ţiganilor din Republica Moldova, care în urmă cu câţiva ani a avut parte de o înmormântare cu adevărat regească. I-a cântat fanfara prezidenţială, iar în cavou, rromii i-au aşezat fastuoasa sufragerie de acasă. Această sufragerie impunătoare permitea ca orice entitate din lumea de dincolo să fie primită corespunzător rangului defunctului şi totodată avea rolul să sugereze Divinităţii că stă în faţa unei persoane importante. În nici un caz nu era reflectată imaginea sufletului desprins de trup, care ajuns umil în faţa Judecătorului Suprem, va fi îndreptat spre una din cele două porţi, ce duc spre tărâmul drepţilor sau spre tărâmul osândei veşnice. Din mormântul bulibaşei n-au lipsit nici băuturile: votca şi coniacul armenesc. Apoi, pentru ca spiritul bulibaşei să nu stea în întunericul rece, în cavou au fost montate o instalaţie de iluminat şi una de încălzire, veioze şi un şemineu. În criptă au fost puse obiecte emblematice pentru etnia şi rangul defunctului: acordeon, aparat de ras, balsam .....dar şi un fax şi un telefon mobil. Aparatul de ras a fost pus alături de defunct deoarece aranjamentul pilozităţii faciale reprezintă unul din elementele esenţiale ale exprimării identitare a bărbaţilor romi (şi a altor etnii). În cadrul etniei statutul social era evidenţiat prin fax şi telefon, instrumentele prin care orice şef modern dă ordine şi este conectat la misterioasele informaţii ce vin din centrele puterii. Iată cum amintirea fastuoaselor morminte regale scitice a răbufnit, traversând 25 de secole, asemeni unui vulcan de neoprit!

Războinic celtic furios

În final se poate afirma că spada de la Pişcolt ne arată că societăţile antice europene erau de o complexitate asemănătoare cu aceea a societăţii de azi, fiind guvernate de aceleaşi dorinţe şi mecanisme sociale ce aveau ca scop afirmarea unor indivizi în cadrul comunităţii. Pe de altă parte, privind din sens invers scurgerea timpului, se poate afirma fatalist că în unele aspecte societatea noastră a rămas atât de primitivă încât poate fi comparată cu societăţile barbare de acum 2000 de ani.

Dr. Liviu Marta,
Muzeul Judeţean Satu Mare

Muzeul Judetean Satu Mare

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/03/dr-liviu-marta-sabia-celtica-de-la.html

*

Descoperire monetară importantă în zona Careiului

Joi, 19.05.2016, a fost descoperită cea mai veche monedă din regiunea Careiului, piesă ce atestă începutul economiei monetare în regiune, pe parcursul sec. III-II î. de Hr. Piesa de argint copiază un tip de drahmă macedoniană emisă de Alexandru cel Mare. Moneda are pe o faţă efigia marelui rege, iar pe revers este redat „Zeus pe tron", având într-o mână sceptrul, iar în cealaltă vulturul, pasărea zeului suprem. Piesa prezintă elemente de „barbarizare" care pe avers se observa din modalitatea de redare degradată a feţei şi a pielii leului de pe cap (aluzie la blana leului din Nemeea „îmbrăcată" de eroul Herakles). Pe revers se renunţă la elemente greceşti de vestimentaţie (toga zeului) şi de mitologie (caduceul), în schimb apare un elemente specific vestimentanţiei celtice: pantalonii. Desenarea cununii de lauri arată o familiarizare cu un simbol al distincţiei la greci, fapt ce atestă un apetit al celţilor de a copia nu doar monedele ci şi anumite elemente de civilizaţie.

Incapacitatea de a copia inscripţia de pe original, redarea ei prin câteva litere disparate arată că nu se exagera cu conectarea la civilizaţie, păstrându-se o doză de originalitate (ca şi peste 2000 de ani).

Un adorant redat schematic, în genunchi, la picioarele zeului, este reprezentat subdimensionat în compareţie cu personajul divin, într-o manieră specifică artei celtice. Un mod tranşant de a arăta că zeul deşi este reprezentat antropomorf face parte dintr-o categorie superioară muritorilor neînsemnaţi.

Descoperirea a fost realizată în ultima zi de teren din cadrul unui fructuos program de cercetare derulat în primăvara acestui an pe raza comunelor Andrid şi Pir. Pentru efortul dezinteresat depus doresc să le mulţumesc colegilor Mihai Mocanu, Nándor Hágó şi Aurelian Ilieş de la Muzeul din Carei.

Brice şi foarfeci. Stil, eleganţă şi frumuseţe la războinicii celţi din Spaţiul carpatic

(Obiecte identitare vehiculate în context funerar pe teritoriul Sătmarului)

În preistorie şi mai recent în societăţile tradiţionale înmormântările erau evenimente sociale în care familia «informa» comunitatatea asupra identităţii înaintaşului decedat. Constituirea inventarului funerar reprezenta o strategie prin care cei vii perpetuau memoria defunctului şi scoteau în evidenţă elemente ce îi defineau identitatea, în scopul de a moşteni statutul social al acestuia, în urma unei ultime prezentări oficiale în faţa comunităţii.

Mici obiecte prăfuite

Cu ceva timp în urmă a fost evocată o sabie de la Pişcolt, unică în patrimoniul

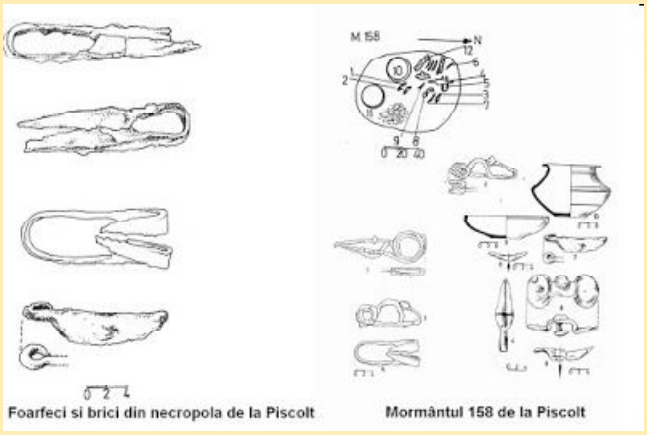

european, ce a oferit informaţii inedite referitoare la societatea celtică şi la unele mecanisme sociale ce tind să fie continuu reeditate şi reinventate pe parcursul istoriei, până în zilele noastre. Rămânând cantonaţi printre războinicii celţi, în rândurile de mai jos vor fi prezentate câteva obiecte mărunte ce au fost descoperite în localităţi din jurul Careiului. Jude?ul Satu Mare. Aceste obiecte sunt cuprinse într-o expoziţie ce este itinerată prin mai multe muzee din nordul României, expoziţie ce va poposi şi la muzeele din Satu Mare şi Carei. Mai ales pentru acei «specialişti» cuprinşi recent de combustia unei pasiuni istorice captată prin lecturi neacademice, aceste mici obiecte par doar artefacte corodate şi prăfuite, ce umple inutil depozitele muzeale. Rândurile de mai jos au menirea să arate că în ciuda unui aspect aparent banal, unele obiecte muzeale au o importanţă istorică dosebită. Mai mult, prin aceste obiecte putem percepe unele comportamente sociale actuale, pornind de la cunoscuta expresie «historia magistra vitae», fixată în cultura scrisă de Marcus Tullius Cicero, dar care acoperă, de fapt, o perpetuă experienţă umană.

Foarfeci şi brice de la Pişcolt cu o vechime de 2200 de ani

Imagini ale unor celti
(Antichitate, reconstituire)

Obiectele a căror funcţionalitate este mai evidentă sunt acelea care au forma unor foarfeci, descoperite în mai multe morminte de războinici celţi de la Pişcolt, dar şi în cadrul altor contexte funerare celtice. Este de fapt un tip arhaic de foarfecă, cu pârghii de gradul doi, a cărei formă şi-a găsit, mai recent, refugiul în foarfeca de tuns oile. Semnificaţia legată de utilizarea la tunsul oilor poate fi pusă la îndoială pentru foarfecile celtice descoperite în contexte funerare, atâtă vreme cât alt gen de unelte agricole lipsesc din inventarul funerar.

De fapt la celţi foarfecile apar frecvent asociate cu arme şi accesorii vestimentare, la fel ca şi acestea fiind mai degrabă menite a prezenta statutul de războinic al defunctului. Rolul foarfecii era de a atesta statutul social şi identitatea, precum în cazul mormântului 158 de la Pişcolt care, alături de o foarfecă, are în inventar: o suliţă, partea metalică a unui scut, o bandă metalică menită a prinde teaca spadei de centură, câteva fibule şi câteva cuţite. Unul dintre aceste cuţite corodate, cu spate arcuit şi cu capătul mânerului răsucit este, de fapt, un brici

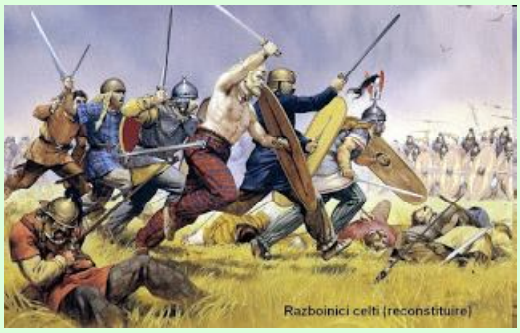
Razboinici celti (reconstituire)

pentru bărbierit. Briciul este al doilea tip de obiect la care ne referim în aceste rânduri, iar asocierea sa cu foarfeca atestă practic un «set» de instrumente utilizat de proprietarul celt pentru a îndepărta părul nedorit de pe cap şi de pe corp.

Practic aceste contexte funerare confirmă izvoarele istorice şi imaginile iconografice care îi prezintă pe bărbaţii celţi (gali) ca având părul tuns, barba rasă şi musteaţa îngrijit crescută. Inventarele funerare ne arată că de fapt aspectul celţilor descris de izvoarele greceşti şi romane era un element de autodefinire socială şi etnică, profund cultivat în societatea celtică, deorece avea o puternică semnificaţie identitară, fiind asociat cu statul de războinic celt.

Tunsoarea folosită pentru a exprimă identitatea socială şi etnică

Pe parcursul istoriei, «casta războinicilor» avea ca şi o caracteristică principală mândria apatenţei la o categorie socială de elită, mândrie ce adesea era exteriorizată prin construirea unui aspect aparte, menit a fi impunător. Este suficient să ne gândim la ţinutele militare din diverse epoci, la armurile de paradă a cavalerilor medievali etc. Nu de puţine ori frizura (tunsoarea) a jucat un rol esenţial în «arhitectura» aspectului pe care şi-l cultivau războinicii; în acest sens este relevant rolul frizurii pentru aspectul samurailor japonezi. Unele tunsori sau moduri de aranjare aparte a părului şi a bărbii au fost şi sunt utilizate de unele categorii şi caste sacerdotale cu scop de identificare, prin «construirea» unei înfăţişări deosebite de categoriile «mirene»: preoţii budişti sau ortodocşi, rabinii, ordinele călugăreşti catolice etc. Adesea categorii umane largi utilizează frizura şi modul în care este purtată barba ca elemente de exprimare a apartenenţei religioase sau etnice. De exemplu, purtarea bărbii nerase este o cutumă împământenită în cazul musulmanilor, iar înfăşurarea sub turban a părului lăsat lung este o modalitate de autoidentificare afişată cu mândrie şi ţinută cu stricteţe de bărbaţii sik, din nordul Indiei. Musteaţa lăsată lung în cazul ţiganilor joacă un rol atât de important, încât chiar şi în sicrie, la fel ca şi în cazul celţilor şi a altor populaţii preistorice, briciul este depus ca şi inventar funerar, ca obiect cu încărcătură identitară.

«Uiaga de pălincă» şi pipa - elemente identitare la români

Descrierile etnografice sau reprezentările grafice îi prezintă în general pe români ca purtând părul lung, atât în Regat cât şi în Ardeal. De fapt în regiuni cu tradiţii mai puternic conservate (Oaş, Ţara Moţilor etc.) chica era purtată de bătrâni, până la mijlocul secolului 20 (în cazuri izolate chiar după această dată). Pentru că purtau chică în trecut sau pentru că cel puţin elita purta barbă, românii nu au folosit briciul ca element identitar în inventarul funerar. Alte elemente au fost şi sunt vehiculate pentru a exprima identitatea defunctului în context funerar. Alături de monede şi colaci, astăzi în sicriele bărbaţilor adesea se pune câte un pachet de ţigări, câte o «uiaga de pălincă», sau obiecte legate de ocupaţia defuctului - bâtă de păcurar, fluier (a se vedea balada Mioriţa) etc. Astăzi, probabil prin asociere cu semnificaţia monedelor, se spune că gestul are menirea de a asigura o trecere mai uşoară în lumea de dincolo, împreună cu unele din obiceiurile familiare defunctului. Alta pare să fi fost cândva semnificaţia dacă ne gândim că ţigările sunt un înlocuitor al pipei de odinioară. Faţă de ţigări, pipa era un obiect personalizat, iar prin modul ei de purtare făcea parte integrantă din aspectul bărbatului. Nu este de mirare că în fotografiile vechi bărbaţii apar împreună cu pipa, iar, dată fiind legătura intimă cu proprietarul, obiectul ajunge să fie pus în sicriu alături de acesta. Pipele adesea artistic realizate, cumpărate sau comandate după gustul proprietarului, erau obiecte cu un puternic caracter identitar. Uneori ornamentica făcea referire la identitatea etnică (vestitele pipe turceşti), dar mai ales la un stat social şi la o identitate de gen. Cu unele excepţii regionale (Oaş, Ţara Moţilor), în lumea tradiţională românească doar bărbaţii fumau. Femeile evitau să fumeze în public căci riscau să fie etichetate, identificate cu femeile rrome sau, mai rău, cu categoria femeilor cu moravuri uşoare. Faptul că în cadrul etniei rome fumau adesea şi femeile, a făcut ca bărbaţii să simtă nevoia să îşi exprime altfel identitatea etnică şi identitatea de gen. Pentru acest scop punerea briciului în inventarul funerar asigură exprimarea identităţii printr-un obiect extrem de expresiv, legat direct de formarea înfăţişării masculine. La români, alături de obiecte legate de ocupaţie, pipa şi sticla de pălincă/ ţuică erau folosite ca obiecte menite a-i reprezenta identitar pe bărbaţi în context funerar. Prin ele se făcea referire la statutul de «om de lume», integrat social, nicidecum la vicii, care oricum, din motive economice şi morale, nu au cunscut o generalizare în societatea românească tradiţională. În lumea rurală transilvană de odinioară una din primele căi de răspândire a fumatului a fost reprezentată de cătanele lăsate la vatră, fapt pentru care fumatul a fost asociat cu o oarecare conectare la modernitate. Armata, ocazia de a cutreiera «lumea largă» într-o epocă în care modernitatea etala adesea elemente de neimaginat în lumea satului tradiţional, a reprezentat un element important al construcţiei identitare masculine.

În preistorie şi mai recent în societăţile tradiţionale înmormântările erau evenimente sociale în care familia «informa» comunitatatea asupra identităţii înaintaşului decedat. Constituirea inventarului funerar reprezenta o strategie prin care cei vii perpetuau memoria defunctului şi scoteau în evidenţă elemente ce îi defineau identitatea, în scopul de a moşteni statutul social al acestuia, în urma unei ultime prezentări oficiale în faţa comunităţii.

Cu proxima ocazie va fi prezentată matriţa de confecţionat biciuri de la Ciumeşti, un alt obiect minor, care oferă, de această dată, un punct de pornire pentru o dezbatere despre categoria războinicilor din epoca bronzului. Pentru a-şi cultiva respectul de sine şi pentru a câştiga respectul acelora din jur aceştia utilizau un elabortat instrumentar de sulemenire: briciuri, pensete, ace de tauaj, spatule pentru fardat. Cultivarea egoului războinicului, parte a construiri etosului acestei categorii sociale, oferă o mai completă înţelegere a unor de morminte de războinici şi a numeroaselor ofrande de arme descoperite pe teritoriul Sătmarului sau din alte regiuni ale României.

Dr. Liviu Marta, arheolog
Răzvan Roşu, etnolog

Alexandru Melian
FRANŢA

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

IN SPIRITUL « SĂMĂNĂTORULUI »

Cartea *« George Coşbuc de la Tismana »* este o scriere oarecum neobişnuită . Mai întâi, prin cuplul de autori. Un profesor de matematică, căzut în mrejele informaticii şi ispitit de cultură, mai ales în aspectele ei istorice, îi dă întâlnire unui tânăr slujitor al bisericii care, - deşi absolvent foarte apreciat al Facultăţii de teologie – a preferat, în locul preoţiei cu perspective ierarhice şi avantaje de toate felurile, calea aspră a călugăriei, unde slujirea lui Dumnezeu nu este intermediată decât de credinţa şi dăruirea ieromonahului.

Mai apoi, însăşi identitatea cărţii. Ea este un fel de mozaic asimetric, având în centru figura lui G. Coşbuc, proiectată în orizontul istoriei tismănene, într-un soi de caleidoscopie a documentarului, a amintirii şi a evocării, a mesajului combativ în numele unor valori primejduite care se impune a fi reactualizate şi apărate. Desigur contribuţia autorilor este diferită. Ea se situează în coordonatele ecuaţiei meşter-învăţăcel, purtător de mesaj-discipol. Ceea ce conferă unitate ansamblului, dincolo de efigia poetului evocat, este afinitatea comună pentru ideea de cultură naţională, pentru sentimentul datoriei faţă de cei mulţi, anonimi şi dispreţuiţi, pentru conştiinţa că adevărata răsplată se află în făptuirea însăşi, curată, curajoasă şi dăruitoare.

Aparent, capitolele sau articolele pot fi percepute ca un ansamblu patronat de jocul între centripet şi centrifug. Consideraţiile de istorie literară sau de istorie pur şi simplu, (cum sunt capitolele substanţiale, fortificate de documente revelatorii, privind bătăliile românilor între 1916-1918), paginile consacrate mânăstirii Tismana, ca « bastion al ortodoxiei, al învăţământului şi culturii în veacurile trecute » ori ca « loc de întâlnire al oamenilor de cultură », mai ales la Vila Sfetea, răscoala de la Salva, cum s-a născut *Sămănătorul* cel nou, toate acestea par componente dezintegrate, în raport cu titlul. De fapt însă, vorbind despre *Sămănătorul* de astăzi, despre întâlnirea de graţie dintre Artur Silvestri şi Nicolae Tomoniu, care a rodit, între altele, renaşterea publicaţiei editate în 1901 de G. Coşbuc şi A. Vlahuţă, evocând propria copilărie marcată de umbra poetului şi a doamnei sale la Tismana, referindu-se la « curente şi reviste literare apărute în jurul anului 1900 », oferind informaţii bogate, documentate şi ilustrate despre România în primul război mondial, chiar evocând figura legendară a lui Tănase Todoran ori republicând recenzia lui Iuliu-Marius Morariu la cartea « Prin vremuri de război » semnată de Ioan Aurariu, autorii, - părând că sunt alături de titlul cărţii - converg mereu către miezul acesteia : poetul, omul, căutătorul de frumuseţi George Coşbuc. Cel care, descoperind Tismana pe la începutul secolului, a transformat-o, pentru aproape 15 ani, în grădina lui de refugiu, de meditaţie, de dialog solitar cu Dante Alighieri sau, în faţa unei ulcele pline de rubiniu, de dialog animat cu oameni simpli sau cărturari de seamă, cum a fost de pildă Ramiro Ortiz. El nu numai că a descoperit-o şi şi-a asumat-o, dar graţie şi împreună cu Spiru Haret a transformat-o uneori într-un adevărat spaţiu de pelerinaj pentru mari personalităţi ale culturii şi vieţii publice româneşti la începutul veacului trecut. Nume precum cele ale lui Spiru Haret şi mai toţi miniştrii Cultelor şi Instrucţiunii publice din guvernele Th. Rosetti, Dimitrie A. Sturza, Ion C. Brătianu, T. Maiorescu, A Vlahuţă, Gr. Moisil, Alfons Castaldi, Ramiro Otiz, - şi lista ar putea continua – au venit la Tismana pentru că au înţeles că acolo sălăşluia un duh pe care-l înnobila,

Măn. Tismana. Alexandru Melian şi Gheorghe Doca

Vila Ursu, Tismana. Nicu N. Tomoniu citind istoria vilei Ursu, fostă Sfetea

nu doar istoria meleagurilor , ci şi prezenţa unei personalităţi emblematice, precum G. Coşbuc .

Cartea de faţă dezvăluie , prin proiectări încrucişate, cât de mult, cât de divers şi cât de puţin cunoscut s-a implicat mesagerul şi discipolul inegalabilului ministru Spiru Haret, în răspândirea luminii şi a speranţei acolo unde era întreţinut întunericul şi hrănită disperarea. Meritul autorilor este, din acest punct de vedere, demn de toată lauda. Tismana capătă, graţie lor, aura unui spaţiu încărcat de istorie şi purtător de mesaj, atât pentru contemporanii noştri, cât şi pentru cei ce vor veni după noi. Vila« Sfetea » şi chioşcul umbrit de fagi nu mai sunt doar spaţii turistice, aducătoare de bani, ele sunt realităţi inefabile, înnobilate şi iradiate de spiritul şi făptuirile lui G. Coşbuc şi ale celor care au fost alături de el. Si au fost alături de el pentru că s-au simţit în prezenţa unui artist exponenţial prin poezia şi angajarea lui de apostol dăruitor. Nu este de loc întâmplător că Octavian Goga şi-a dedicat discursul de primire în Academia Română lui G. Coşbuc, cel în descendenţa căruia se situa cu mândrie şi a cărui poezie o aprecia la superlativ, deşi altul îi era portativul liric. Una dintre rostirile elogiului său în aula Academiei îi sintetiza acestuia specificul şi anvergura creaţiei poetice. Poezia lui era comparată cu *„o harfă eoliană pe care natura cântă în dragă voie. E concepţia omului de la ţară, în intimitate străveche cu cerul şi pământul, de aceea pulsaţiile vii, multitudinea de senzaţii, panteismul estetic care se revarsă din aceste pagini pline de mişcare.*

Fiecare anotimp îşi desface bogăţiile prodigioase ce se risipesc sub ochii noştri stropite cu pulbere de aur. E o încrucişare de forţe ascunse, un uriaş erotism al firii,
o măreaţă învălmăşeală de energii active, printre cari omul apare ca un atom ce se pierde în infinit »

Din păcate, în august 1915, singurul său fiu, Alexandru, care era student, se prăpădeşte în urma unui accident de maşină, poate primul astfel de accident pe meleagurile noastre. Tragedia bulversează şi omul şi poetul. In mai puţin de trei ani, ani de suferinţă şi vid interior, George Coşbuc pleacă în pribegie să caute sufletul băiatului său. El îi lasă însă trupul la Tismana, aşa cum lasă în această oază de frumuseţe şi istorie, moştenirea trecerii sale pe acolo, pusă în lumină de această carte a restituirii generoase.

Fam. prof.dr. Al. Melian (dreapta), prof.dr. Gh. Doca (stânga) şi prof. N.N.Tomoniu la vila Ursu, în luna iunie 2011, la aceea dată având loc înfiinţarea noii reviste „Sămănătorul”

Citiţi **articolul online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/04/alexandru-melian-in-spiritul.html

Vasile Moiş

VASILE MOIŞ (n. 8 feb. 1951, Certeze, judetul Satu Mare.
1990-1992 senator de Satu Mare, vicepresedinte al Senatului)

Nicio vină

Fragment din romanul „În spatele uşilor deschise”
vol. V: „Fatalitate şi speranţă”

“Nemo auditur propriam turpitudinem”
(Nimeni nu este ascultat când îşi invocă propria culpă)
dicton latin

Aşa cum o clădire ruinată trebuie demolată printr-o explozie controlată, Imperiul sovietic a fost supus unei implozii controlate de către forţe oculte, care au urmărit aplicarea unui plan conceput în laboratoarele serviciilor de informaţii. La prăbuşirea molohului comunist au asistat sute de milioane de spectatori, care, în naivitatea lor, chiar credeau că fac istorie, în realitate ei fiind simpli spectatori în uriaşa arenă de circ, în care se produceau iluzioniştii, fachirii şi saltimbancii.

Cert este faptul că Imperiul sovietic s-a destrămat, după ce şi-a consumat combustibilul economic, politic şi ideologic. Prăbuşirea efectivă a Uniunii Sovietice s-a declanşat în anul 1991, pentru trei motive principale, foarte bine exploatate de către gropari: primul motiv, a stat ascuns timp de zeci de ani, ca o bombă cu efect întârziat, articolul Constituţiei sovietice, care dădea dreptul republicilor unionale să iasă în mod liber din componenţa URSS. Al doilea motiv, a fost “virusul urii”, care s-a manifestat foarte violent la sfârşitul anilor 80 – începutul anilor 90. În faţa crizei fără precedent, cetăţenii sovietici din diferite republici au început să se urască şi să se invidieze reciproc. La Tbilisi şi Vilnius se vorbea că “ajunge să lucrăm pentru Moscova”, în Urali se cerea întreruperea “alimentării” republicilor din Asia Centrală, la Chişinău se punea, tot mai insistent, întrebarea „până când îi hrănim pe ruşi cu brânză şi-i adăpăm cu vin?” etc. În fine, al treilea motiv l-a constituit declaraţiile oficiale de autonomie ale republicilor unionale. La începutul anilor 90, “perestroika” şi-a pierdut din intensitate şi orice analist politic serios îşi dădea seama că este o frecţie la un picior de lemn. Imperiul intrase în comă şi mijloacele terapeutice clasice nu-l mai putea resuscita. Odată cu slăbirea politică şi economică a Centrului, puterea a început să alunece către nivelele inferioare, spre republicile unionale şi autonome. În lupta dintre Elţîn şi Gorbaciov pentru obţinerea rolului de lider politic a devenit din ce în ce mai evidentă slăbiciunea primului preşedinte al URSS ales de Congresul deputaţilor poporului şi nu prin votul direct al populaţiei. Din acest motiv, poziţia acestuia a fost mai puţin legitimă şi mai lipsită de autoritate, decât a oricăruia alt preşedinte din republicile unionale.

Ilie Ionescu îl aştepta pe generalul Stelkin, la vila de protocol de la Snagov. Preşedintele României avea emoţii mari. Nu-l mai întâlnise, personal, pe şeful grupului „Luci” din acel decembrie tumultuos, când generalul a supervizat desfăşurarea planului de răsturnare a regimului ceauşist. Petrecuseră împreună primul revelion de după epoca Ceauşescu, bând vodcă şi dansând cazacioc. De atunci s-au întâmplat foarte multe lucruri. Dacă înlăturarea Ceauşeştilor şi preluarea puterii au decurs ca la carte, după planul sovieticilor, evenimentele ulterioare au avut o evoluţie mult mai sinuoasă decât prevăzuseră ei. Se gândea că generalul este supărat pentru faptul că emanaţii revoluţiei au deviat, după preluarea puterii, de la linia trasată de Moscova.

- Bună seara, tovarăşe Ilici! Generalul îi strânse mâna, rece şi distant, fără să-l îmbrăţişeze ca altădată, ceea ce era un semn rău.

- Bună seara... tovarăşe... domnule general. Ilie Ionescu se fâstâci, nu mai ştia cum să-l salute, domn sau tovarăş. Tovarăşe Stelkin, doriţi să mâncaţi ceva sau să beţi...?

- Nu doresc nimic, răspunse generalul sec, fără să-l privească. Văd că arăţi foarte bine, tovarăşe Ilici, îţi priește puterea. Te-ai rotunjit la faţă, nu mai eşti gălbejit şi cu ochii încercănaţi. Ceauşescu este sub pământ, vechii tovarăşi, care te-au sprijinit, au fost trecuţi pe linie moartă, nu mai trebuie să dai socoteală nimănui... Ionescu era speriat de moarte. Fără să vrea, gândul îi zbură la gâdele trimis de către sultan, cu firman de mazilire pentru domnul pământean, căzut în dizgraţie, despre care citise la cursul de istorie medievală. Instinctiv îşi duse mâna la gât, aşteptând ca rusul să scoată funia de mătase neagră şi să-l sugrume. Înghiţi de câteva ori în sec şi îşi muşcă limba, ca să-şi revină.

- Tovarăşe Stelkin, îngăimă în cele din urmă Ionescu, cu vocea gâtuită, eu nu am nici o vină că lucrurile nu au mers aşa cum am gândit noi. Îşi făcu, în continuare, curaj şi adăugă cu o voce mai hotărâtă: din păcate, nici în Uniunea Sovietică evenimentele nu s-au desfăşurat după plan... Tehnica devierii atacului, verificată de atâtea ori, îşi făcu şi de această dată efectul. Rusul slăbi strânsoarea şi intră în joc.

- Aşa este, tovarăşe Ilici, după război apar stârvarii, profitorii, cioclii, pomanagiii şi oportuniştii. Este greu, chiar şi pentru lei, să gonească hienele, când acestea simt mirosul de hoit. Jivinele se apropie în haită, cu urechile ciulite şi-i copleşesc pe vânători. La Bucureşti, dumneata ai început să te înconjori de tot felul de javre şi de potăi. Te-ai molipsit de la Ceauşescu...

- Să ştiţi că i-am promovat pe toţi cei de pe lista pe care am primit-o de la Moscova, încercă să se scuze Ionescu. Unii dintre ei, precum Rozeanu şi Măcelaru, s-au autoexclus din echipă, deoarece nu s-au mulţumit cu locul oferit. Voiau toată puterea. Pe ceilalţi i-am ţinut aproape şi continuăm să facem o echipă sudată, cu toate că întâmpinăm mari greutăţi.

- Ştiu tot ceea ce se întâmplă la Bucureşti, tovarăşe Ilici. Avem oameni de încredere, care nu ne-au trădat şi nu au uitat de unde au plecat. Văd că eşti speriat, nu te

învinuiesc de nimic, linişteşte-te! Stelkin a observat că răceala cu care l-a întâmpinat pe Ionescu şi-a făcut efectul, a reuşit să-l bage în sperieţi. Era suficient, nu mai trebuia să întindă coarda. Am venit să clarificăm unele lucruri şi să privim în viitor, vorba unui politician hâtru, Uniunea Sovietică a plecat pentru a rămâne!

- Pentru că veni vorba de clarificări, aş dori să-mi explicaţi, tovarăşe Stelkin, ce s-a întâmplat cu tovarăşul Gorbaciov, cum a pierdut puterea? Ilie Ionescu răsuflă uşurat, găsise modalitatea cea mai simplă pentru a slăbi strânsoarea rusului, mizând pe o întrebare de contraatac.

- Este o poveste mai lungă, tovarăşe Ilici. Pentru a-l răsturna pe Gorbaciov din postul de Secretar General al PCUS şi de Preşedinte al URSS, aripa reacţionară a PCUS şi aparatul de partid au planificat, pentru septembrie 1991, organizarea Congresului extraordinar al PCUS şi a Congresului deputaţilor poporului din URSS. Gorbaciov s-a adresat liderilor republicilor unionale pentru a obţine sprijinul acestora, promiţându-le lărgirea considerabilă a atribuţiilor şi semnarea, în cel mai scurt termen posibil, a unui nou acord unional, în august 1991. Pentru a-l devansa pe Gorbaciov, liderii republicilor unionale au organizat o veritabilă lovitură de stat, pe calea constituirii Comunităţii Statelor Independente. CSI nu a fost cauza principală, ci ultima picătură care a înclinat balanţa în direcţia scindării URSS. Devenind un rod al aparatului central de partid şi al structurilor regionale ale PCUS implicate în transformări, CSI a determinat destrămarea partidului, a făcut ca procesul reformării acestuia să fie imposibil, iar acest lucru, la rândul său, a eliminat posibilitatea oricăror încercări de reformare treptată a statului unional. În ziua de 19 august 1991, la primele ore ale dimineţii, Radio Moscova anunţa că Mihail Gorbaciov este grav bolnav şi că nu mai poate conduce statul şi partidul. Atribuţiile sale au fost preluate de un Comitet de Stat pentru Situaţii Excepţionale, iar vicepreşedintele Ghenadi Ianaiev a fost numit preşedinte. Era instituită starea de urgenţă pentru şase luni, iar tancurile urmau să patruleze pe străzile capitalei. Gorbaciov, aflat în vacanţă în Crimeea împreună cu soţia sa, era pus sub supraveghere. Puciul din August a început cu o zi înainte de semnarea Tratatului Unional care dădea o mai mare libertate republicilor. Alături de Ghenadi Ianaiev, din Comitet mai făceau parte alţi şapte membri: premierul, preşedintele KGB, ministrul de Interne, ministrul Apărării, preşedintele Uniunii Ţăranilor, şeful complexului militar - industrial şi fostul şef al Consiliului de Securitate. Mihail Gorbaciov a refuzat să semneze cererea de demisie, în timp ce Boris Elţîn a organizat rezistenţa în faţa Sovietului Suprem rus. Zeci de mii de ruşi au ieşit pe străzi ca să blocheze drumul blindatelor conduse de mareşalul Iazov. De asemenea, la Leningrad oamenii au ieşit din case pentru a protesta împotriva puciului din capitală. Complotiştii au anulat, pe 21 august, ordinul de a se trage în mulţime şi au ordonat militarilor să revină în cazărmi. Spre seară, Mihail Gorbaciov a părăsit Crimeea şi a anunţat de la Moscova că situaţia este sub control. Privirile s-au îndreptau acum spre noul erou, Boris Elţîn care a salvat Uniunea Sovietică de revenirea tiraniei. Evenimentele din lunile următoare au demonstrat că perioada 19-21 august 1991 a însemnat începutul destrămării Uniunii Sovietice. Ca urmare a evenimentelor din 19-21 august 1991, secretarul general al CC PCUS Mihail Gorbaciov, la 25 august 1991, a demisionat din funcţia de Secretar general şi a îndemnat CC PCUS "să ia dificila, însă justa decizie de a se autodizolva". Din 22 august şi până pe 6 noiembrie 1991, şi-au încheiat existenţa partidele comuniste din toate republicile unionale şi respectiv PCUS, ca organizaţie a întregii uniuni. Odată cu scindarea structurilor PCUS s-a destrămat, în avalanşă, statul unitar URSS. În august 1991, şi-au proclamat independenţa statală Azerbaidjanul, Belarusia, Kirghizstanul, Moldova, Turkmenistanul, Uzbekistanul, Ucraina, Estonia. În decembrie 1991 au ieşit din componenţa URSS practic toate republicile unionale, cu excepţia Rusiei şi a Kazahstanului. Ultimul element al acestui proces de distrugere a fost reprezentat de referendumul ucrainean, din 1 decembrie 1991, atunci când majoritatea absolută a cetăţenilor republicii au sprijinit proclamaţia de suveranitate a Ucrainei. Ucrainenii nu au uitat foametea din anii 1932-1933, când au murit de inaniţie aproape 7 milioane de oameni, în timp ce grânele lor erau exportate de Stalin în Occident.

- Pentru liniştea mea sufletească, tovarăşe Stelkin, tovarăşul Gorbaciov a făcut jocul forţelor anti-comuniste? Occidentul a fost amestecat în destrămarea URSS?

- Mihai Sergheevici este un om slab. El s-a afirmat prin organizarea bazelor de tratament pentru membrii biroului politic. Aşa i-a cunoscut pe Andropov, pe Suslov, pe Cernenko şi pe Brejnev, tuturor le-a ţinut companie în timp ce se aflau la curele de tratament balnear, intrându-le în graţii. N-a dat dovadă niciodată de inteligenţă, a rămas în sinea lui un ţăran sfătos, fără veleităţi de lider. În aceste condiţii a putut să fie jucat pe degete de Boris Elţîn, un căpcăun beţiv şi corupt, uns cu toate alifiile. Pe de altă parte, secretarul de stat al SUA de pe vremea lui Jimmy Carter, Zbigniev Brzezinski, a afirmat, în repetate rânduri că strategii americani din Ucraina au avut un rol hotărâtor în destrămarea URSS. El a declarat textual: "…anumite acţiuni ale Ucrainei, declararea independenţei, în decembrie 1991, insistenţa acesteia în timpul importantelor negocieri purtate în pădurea Belovejskaia în favoarea înlocuirii Uniunii Sovietice cu o comunitate mai liberă, formată din state independente… nu au permis ca CSI să devină noua denumire a unui URSS mai federal". Independenţa politică a Ucrainei a surprins Moscova şi a reprezentat un exemplu, care a fost urmat de alte republici sovietice. La 8 decembrie 1991, şefii celor trei state slave – Rusia, Belarus şi Ucraina - au semnat acordul care a dat o formă oficială definitivă sfârşitului URSS, care avusese deja loc. Ruşii continuă să creadă că o singură declaraţie nu poate să zdruncine o putere nucleară cu o mare armată şi cu structuri puternice de securitate de stat, dar la Kiev, la Minsk şi în alte capitale ale fostelor republici unionale se ştia cu claritate că soarta URSS-ului unitar a fost decisă cu mult timp înainte. Sunt convins că serviciile secrete occidentale au lucrat serios la destructurarea sovietelor şi au pompat sume imense de bani pentru a convinge oficialităţile de la Kiev şi Minsk să saboteze eforturile disperate ale liderilor ruşi de păstrare a Uniunii.

- Serviciile speciale sovietice n-au ştiut că se pregăteşte dezmembrarea ţării, n-au putut dejuca aceste planuri mârşave?

- Serviciile noastre nu s-au implicat, în mod hotărât, pentru salvarea Uniunii Sovietice. Am fost conştienţi că se apropie sfârşitul şi am decis să dirijăm noi toate acţiunile de constituire a statelor independente şi să promovăm oamenii noştri în conducerea acestora. Dacă mai amânam reformele, situaţia ne-ar fi scăpat de sub control, s-ar fi instalat haosul şi anarhia. Cel mai mare pericol ar fi fost un război civil pentru acapararea puterii, în care să se folosească armament nuclear. Extremiştii ar fi fost în stare să incendieze planeta. De aceea, am decis să lăsăm implozia controlată să-şi facă efectul. Am înaintat rapoarte către conducerea de partid şi de stat despre intenţiile secesioniste ale unor lideri regionali. La început,

Boris Elţîn şi Stanislav Puşkevici au sperat că-l pot convinge pe Leonid Kravciuk să păstreze Uniunea într-o formulă oarecare. În 17 august 1991, Elţîn a parafat un proiect de Acord Unional şi a planificat semnarea acestuia pe 19 august 1991, însă preşedintele ucrainean nici nu a vrut să audă de cuvântul "Uniune". În cele din urmă au găsit formula "Comunitate", ca mod de coexistare a statelor într-un spaţiu economic, politic şi militar unice. Preşedinţii i-au însărcinat pe experţi să pregătească documentele, în conformitate cu modelul comunităţii. La Visculi au fost prezente doar trei dintre cele patru republici care, în 1922, au înfiinţat URSS: Rusia, Belarus şi Ucraina. A patra, Federaţia Transcaucaziană (ZSFSR), fusese desfiinţată la scurt timp după crearea URSS, şi toate ţările componente ale fostei ZSFSR ieşiseră deja din componenţa Uniunii: Georgia, la 9 aprilie, Azerbaidjanul la 30 august şi Armenia la 21 septembrie 1991. Cu toate acestea, cele trei ţări slave au semnat acordul. Imediat, Elţîn, Kravciuk şi Şuşkevici s-au hotărât să-i telefoneze lui Gorbaciov şi preşedintelui Bush. Telefoniştii "centralei telefonice speciale" l-au găsit greu pe şeful Kremlinului, însă legătura cu Casa Albă s-a obţinut aproape imediat. În cele din urmă, convorbirile s-a desfăşurat în paralel: Elţîn cu Bush, Şuşkevici cu Gorbaciov. Aflând despre cele petrecute, Gorbaciov a apelat la armată, pentru păstrarea integrităţii URSS, dar generalii nu l-au băgat în seamă, iar mareşalul Şapoşnicov l-a tratat cu indiferenţă, chiar cu dispreţ. Drept urmare, dezamăgit şi resemnat, Gorbaciov şi-a dat demisia, aşa cum ţi-am spus, din toate funcţiile la 26 decembrie 1991. În mod straniu, asta îmi aminteşte de anul 1917, când ţarul, în calitate de comandant suprem a cerut sprijinul armatei, dar militarii au fost în unanimitate în favoarea renunţării lui la tron. Sincer să fiu, pe mine m-a dezamăgit foarte tare Mihail Gorbaciov, a ieşit din scenă pe uşa din spate, după ce şi-a îndeplinit misiunea. Ceea ce Gorbaciov si colaboratorii săi, Eduard Sevarnadze si Aleksandr Iakovlev, au intenţionat să facă de la bun început, când au dorit să reformeze Uniunea Sovietică, a rămas neclar, chiar si pentru ei. Nu a existat o corelare între instituţiile statului şi nu s-a ţinut cont de puterea forţelor conservatoare, care s-au opus şi celor mai mici reforme. Evenimentele din URSS şi din Europa de Est au uimit pe toată lumea, mai ales pe cei care aveau un oarecare respect pentru sistemul comunist, şi, printre aceştia desigur se afla întreaga conducere de partid sovietică. Singurul lucru bun pe care l-au făcut Gorbaciov şi Sevarnadze a fost îndepărtarea pericolului războiului nuclear şi începutul unei colaborări între URSS şi Statele Unite. Intenţia lui Gorbaciov a fost bună, el şi-a dat seama că statul şi societatea sovietică au nevoie de reforme fundamentale, altfel se îndreaptă spre prăpastie. Noi am încetat să mai progresăm încă de la căderea lui Hruşciov. Perioada Brejnev a însemnat stagnare şi corupţie, inclusiv la nivel înalt. Chiar ginerele lui Brejnev, ministrul adjunct de la comerţul exterior, a fost condamnat la moarte pentru subminarea economiei naţionale.

- Tovarăşe Stelkin, pot să vă întreb ce rol a jucat Şevarnadze în destrămarea Uniunii Sovietice?

- Omul ăsta, un fel de Ianus din mitologie, a fost creaţia KGB. Nimeni nu-i cunoaşte toate feţele mai bine ca noi. La 1 iulie 1985, Şevarnadze a devenit membru al Biroului Politic al PCUS, iar a doua zi a fost numit ministru de externe al URSS. Personal, l-am bănuit, de la început, fără să am probe, că face jocul americanilor. Această bănuială a devenit certitudine când a început să se întâlnească tot mai des cu James Baker, secretarul de stat american, pe motivul că ar pregăti tratatul de reducere a armelor nucleare. Noi am avut informaţii că a fost de mai multe ori în vizite particulare la o cabană, proprietatea guvernului SUA, situată într-o pădure pustie din statul Wyoming. Nu ştiu pentru ce motive Gorbaciov a avut o încredere totală în el, cu toate că era un armean foarte alunecos, cu ascendenţă ebraică. Jidovii ăştia au fost un blestem pentru Rusia. Ţarii şi-au dat seama de rolul lor nefast în societatea rusă şi i-au căsăpit de fiecare dată când au avut ocazia. Drept răzbunare, ei au adus comunismul şi l-au asasinat pe ultimul ţar, pe Nicolae al II-lea, cu întreaga lui familie. După ce au pus mâna pe puterea politică, au distrus intelectualitatea, ofiţerimea, ţăranii mijlocaşi, intelectualitatea şi clerul ortodox, tot ceea ce însemna tradiţie, cultură şi istorie rusă. Salvarea noastră a venit, în mod paradoxal, din partea a doi jidovi renegaţi, Iosif Dgugaşvili, fiul evreului şi Beria, adjunctul său, care au descoperit la timp complotul medicilor evrei de la Kremlin. Dacă nu le curmau activitatea criminală halatelor albe, în conducerea PCUS rămâneau numai izraeliţii. Răzbunarea finală a fiilor lui Iuda a fost infernală, ei au profitat cel mai mult de dezintegrarea statului sovietic.

- Chiar aşa? Mă cutremur la gândul că Occidentul a reuşit, până la urmă, să îngroape comunismul, în care eu am crezut cu toată fiinţa mea. Dumneavoastră, tovarăşe Stelkin, cum aţi răzbit prin vremurile astea... Ilie Ionescu nu-şi găsea cuvintele. Ştia că generalul a fost debarcat de la şefia KGB, care se democratizase şi se transformase, între timp. Nu voia să-l jignească pe mentorul său, dar se bucura, în sinea lui, că Stelkin nu mai este şeful temutului serviciu de informaţii şi nu mai avea puterea nelimitată asupra unor destine. Generalul era însă prea versat ca să nu sesizeze unda de plăcere sadică din vocea lui Ionescu, când îi puse întrebarea, de aceea îi răspunse pe un ton rece şi tăios:

- Te bucuri degeaba, tovarăşe Ionescu. Nu numai că am răzbit, dar mi-am păstrat puterea şi poziţia neatinse, chiar dacă nu am nici o calitate oficială. Dacă n-ai ştiut până acuma, află că, în serviciile secrete, puterea nu este în mâna celor care rânjesc pe sticla televizorului. Oamenii noştri conduc Rusia şi toate statele declarate independente. Vreau să-ţi aduc aminte că fără petrol, fără gaze, fără resurse minerale şi, mai ales, fără o armată puternică, nu se poate discuta despre independenţă. Toată Europa este la cheremul celor care manevrează robinetul gazului rusesc! Este numai o chestiune de timp ca Rusia să redevină o super putere mondială, condusă de oameni care s-au format în cadrul serviciilor secrete. Vei vedea, cât de curând, redesenarea unei noi hărţi strategice mondiale, în care Rusia va redeveni un pol de putere. Toate ţările membre ale Tratatului de la Vasrşovia cochetează cu Uniunea Europeană şi cu NATO. Să nu crezi cumva că aceste două structuri sunt dispuse să vă facă vouă cadouri, din contră. Uniunea Europeană va distruge toate capacităţile economice din Europa Centrală, va acapara finanţele, folosind forţa de muncă ieftină şi resursele minerale în folosul companiilor transnaţionale. Noi suntem pregătiţi pentru toate aceste provocări, nu vom interveni, îi vom lăsa pe foştii noştri aliaţi să ajungă la pragul cel mai de jos al sărăciei. Când va ajunge cuţitul la os, îşi vor pune cenuşă în cap, vor face penitenţe şi vor ruga Rusia să-i ierte. Tovarăşe Ilici, mama Rusia este invincibilă şi are forţa să treacă prin toate furtunile istoriei.

Citiţi **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2016/05/vasile-mois-nicio-vina.html

Eşti nepotul meu preferat !

Fragment din romanul „Vasile MOIŞ - În spatele uşilor deschise”
volumul 3 „Fatalitate şi voinţă”,cap. I”

„Evreii i-au lapidat pe toţi membrii familiei lui Acan, împreună cu vitele lor, după care i-au ars în Valea Acor, acoperindu-i cu un morman de pietre”
Cartea lui Iosua, VII, 24-26

- Valeriu! Valeriu! Deschide-mi poarta!

- Bunico! Ce surpriza! Ce s-a întâmplat de vii singura la mine, pe ce raboj sa încrest? N-ai mai trecut pe la mine de un veac.

- Am fost pe la comunitate, am întârziat pe acolo la tot felul de discutii, altfel veneam mai devreme. Sper ca nu te-ai culcat si mai ales ca nu te-am deranjat! Esti singur, n-ai pe nimeni la tine?

- Cum sa ma deranjezi? Indiderent cine ar fi la mine, tu ai întotfeauna locul tau rezervat. Poftim înauntru!

- Esti mare smecher, ai stiu întotdeauna sa ma flatezi.

- Sper ca nu te mai duci la Murgeni în seara asta si dormi aici?

- Cu toate ca as prefera sa dorm în patul meu, sunt tentata sa ramân ca sa pot discuta cu tine pe îndelete. N-am avut ocazia, prea des, sa stau de vorba cu tine.

- Ti-e foame, bunico, vrei sa manânci ceva, ori vrei sa mergem la un local? o întreba Valeriu, în timp ce batrâna se aseza pe un fotoliu.

- Tu nu manânci kosher...!

- De când ai revenit la traditie?, parca ...

- Nu m-am schimbat, dar pe masura ce îmbatrânesc, îmi aduc aminte tot mai des de religia în care am fost botezata prima data si parca regret, uneori, ca am abandonat-o, chiar daca am facut-o de dragul bunicului tau. În ultima vreme ma apuca nostalgia si ma uit la pozele, care mi-au mai ramas. Cu cât te maturizezi, cu atâta semeni mai bine cu bunicul tau. Si el a fost un barbat foarte frumos, din care cauza am avut destule discutii. În tinerete, stiam ca ma însala. O facea cu usurinta cu care respira sau înghitea un pahar de vin. Nu ne-am despartit, din cuza copiilor si ... si pentru ca-l iubeam cu disperare. Ar trebui sa stii si tu ca tineretea si frumusetea nu sunt calitati, ci daruri primite de la Dumnezeu. Din pacate sunt trecatoare, te trezesti ca au trecut anii pe lânga tine...

- Ai cazut în oala cu melancolia, bunico. Stai prea mult singura la Murgeni, ar fi bine sa vii mai des la Baia Mare, sa-ti vezi prietenii...

- Am cam ramas singura, Vali, dintre prietenele mele nu mai traieste nici una. Sper ca nu voi muri înainte de-a te vedea însurat, aszat la casa ta, sa-mi faci stranepoti... Nu te-ai gândit sa te însori?

- As vrea sa cred ca nu ai venit la Baia Mare ca sa ma convingi sa renunta la burlacie! Nu vreau sa de dezamagesc, bunico, dar n-a venit înca vremea, n-am gasit fata potrivita. Va mai trebui sa mai astepti si tu.

- Vali, vreau sa fii sincer cu mine, sunt bunica ta doar, ce-a fost între tine si fata lui Paszka? Am avuzit atâtea povesti, încât m-am hotarât sa te întreb pe tine. Te rog sa fii sincer! Mai tii legatura cu Olguta?

- În mod normal ar trebui sama supar, ma supui unui adevarat interogatoriu, dar te iubesc prea mult, si de aceea îti voi spune adevarul. Pe scurt, eu si Olga ne-am iubit si am hotarât ca, dupa intrarea la facultate, sa ne casatorim, fara sa stiu prea bine cine a fost Paska si fara sa cunosc, în detaliu, relatiile lui cu familia noastra. Din discutiile voastre, am înteles ca ne-a facut foarte mult rau, pe vremea când era primarul orasului. Am iubit-o foarte mult pe Olguta, ea nu are nici o vina. Pe scurt, Paszka ne-a dibuit, în timp ce învatam, împreuna, pentru bacalaureat în garsoniera unei verisoare si s-a lasat cu scandal.

- Ai vrut sa-l omori pe Paszka, asa cum te acuza el?

- Nu stiu daca am vrut sa-l ucid sau nu, însa, în momentul în care a lovit-o pe Olga peste fata, mi-am pierdut conrolul, am scos sisul si cred ca m-am epezit la beregata lui. L-a salvat urletul Olgai, care m-a readus la realitate, altfel... cine stie ce s-ar fi întâmplat. Din acel moment nu m-am mai vazut cu Olga. De altfel ea s-a maritat, are viata ei, cred ca a uitat povestea noastra, atunci eram niste copii...

- Paszka ne uraste, iar pe tine te uraste de moarte. Am aflat de la comunitate ca ai avut probleme cu securitatea, când ai venit la Murgeni cu una dintre fetele lui Nuham, cu Frida, parca... probleme de care Paszka nu ar fi fost strain?

- A fost mai mult o neîntelegere si nu stiu daca Paszka are vreun amestec. Valeriu nu voia sa o sperie pe bunica-sa si de aceea minimaliza întâmplarea. Lucrurile s-au lamurit imediat, de altfel, conchise Valeriu. Nu toate problemele noastre sunt cauzate de Paszka, în definitiv nu-i el buricul pamântului.

- Sa stii ca Paszka este un om foarte rau, el invidiaza pe toata lumea. Pe vremea când era primar al orasului, a fost amestecat într-o poveste urâta, cu aur si contrabanda, în urma careia unii dintre complicii lui au fost condamnati la moarte. El a scapat basma curata, profitând de relatiile strânse pe care le avea cu sovieticii. A confiscat multe case si bunuri, a arestat oameni si i-a deportat... În final va trebui sa raspunda pentru faptele mârsave pe care le- coims, el si familia lui, asa cum au raspuns membrii familiei Acan, din Cartea lui Iosua. Este adevarat ca familia lui nu a comis abuzuri împotriva conationalilor, dar a profitat de pe urma atrocitatilor comise de catre capul familiei si de aceea, potrivit legii ebraice, trebuie sa raspunda sie ea. Cel putin deportarile ordonate de Paszka si confiscarea averilor napastuitilor care luau drumul canalului, trebuie platite.

- Astea sunt povesti, bunico, el nu putea aresta si deporta pe nimeni, nu era ofiter de securitate, procuror sau judecator. Gura târgului vorbeste multe... Valeriu era convins ca bunica-sa venise pentru ceva serios, nu pentru o discutie despre familia Paszka, chiar daca dadea impresia ca o intereseaza în mod deosebit.

- Cu Mircea Paszka te-ai mai întâlnit? Am înteles ca, dupa ce a terminat facultatea, s-a stabilit la Bucuresti.

- Nu l-am vazut de multi ani, nu umblam pe aceleasi drumuri.Mircea a ajuns lector pe la facultatea politica, la "Stefan Gheorghiu", din câte stiu.

- Poarta ura pe tine si el?

- De ce sa poarte ura? Nu i-am facut nici un rau.

- Vali, tu faci pe naivul cu mine? Crezi ca nu stiu ca tu l-ai despartit pe Mircea Paszka de prietena lui si ti-ai batut joc de ea, ca sa te razbuni pe Olga?

- Vaai, bunico, ce prostii poti sa spui! Din câte îmi amintesc, Mircea avea o prietena, una Angela, nepoata domnului Bolos. L-a abandonat pe Mircea si s-a casatorit, în timpul liceului, cu un profesor de franceza. Eu nu am avut nici un amestec în toata povestea asta.

- De ce nu esti sincer cu mine, Valeriu? Ca sa vezi ca sunt bine informata, i-am facut, de curând, o vizita doamnei Bolos, ocazie cu care l-am cunoscut pe Valeriu-junior, fiul Angelei. Seamana perfect cu tine, asa cum seamana si copilul Anei, vecina noastra din Murgeni. N-am avut nevoie de nici o explicatie, mi-am dat seama imediat ca acest Corneliu este fiul tau si m-am bucurat, într-un fel. Adonnay echad! Adonnay elohenu! (Dumnezeu este Domnul ! Dumnezeu este unic! În ebraica, n.a.). Asa a vrut Dumnezeu sa fie, asta a fost voia Lui. Trebuie sa tii legatura, în continuare, cu Angela si sa ai grija de junior, ai toate posibilitaile din lume, iar el nu are nici o vina. Sa nu-i spui ca este fiul tau, ar fi o trauma psihica prea mare pentru el. Stiu ca pe primul Valeriu, pe fiul Anei, l-ai adus la liceul „Lazar". Bine ai facut, el are mai multa nevoie de ajutor, dar nu-l uita nici pe celalalt, pe cel mai mic! Vad ca ai ramas perplex, nu-ti vine sa crezi ca le stiu pe toate! Asa sunt toti Morarii , buni de monta. Cine stie câti copii a avut bunicul si tatal tau, facuti cu te miri cine!

- Bunico, nu mai vreau sa discutam despre problema asta! Sunt lucruri prea intime, ele apartin trecutului... Ale tineretii valuri...!

- Copiii sunt prezenti, Valeriu! Ei sunt de fata! Nu te condamn pentru nimic, am vrut doar sa-ti aduc aminte ca în momentul în care te culci cu o femeie, trebuie sa accepti si posibilitatea sa ramâna gravida si sa aiba un copil. Nu s-a terminat totul cu reintrarea berzei în pantaloni! ca sa ma exprim elegant. Vezi, de aia as vrea sa te vad însurat si sa-i faci prunci nevestei tale, sa ne poarte numele si sa-l duca mai departe. Mai repede sau mai târziu, vei constata ca îmbatrânesti si aventurile tineretii ramân simple amintiri. Din fericire pentru mine, eu nu voi mai fi atunci!

- Nu vreau sa te supar, bunico, dar lumea a mai evoluat, lucrurile s-au mai schimbat... Nu-i nici o nenorocire daca te casatoresti mai târziu, când îti gasesti perechea, sau cel putin ai impresia ca ti-ai gasit-o.

- Da! Alegi, alegi si pâna la urma culegi! Daca ti-a placut fata din Bucuresti si ai iubit-o, de ce n-ai adus-o cu tine la Baia Mare?

- De unde stii tu despre fata din Bucuresti?

- Înca nu ti-ai dat seama ca stiu totul despre tine? stiu si cum o cheama, Caliopia, nume de grecoaica... Am auzit ca este foarte frumoasa!

- A ramas si ea doar ...o amintire...N-a fost vina noastra ca ne-am despartit, n-avem nici o perspectiva împreuna.

- De ceea te-ai transferat la Baia Mare, ca sa scapi de ea?

- Caliopia nu are nici o legatura cu venirea mea la Baia Mare, pur si simplu am vrut sa fiu mai aproape de voi, de tine si de mama.

- Ce frumos stii sa minti Valeriu! Tu crezi ceea ce spui? Poate aici ese mâna Celui de Sus, grecii ne-au fost, întotdeauna, cei mai înversunati dusmani. Am înteles ca te-ai despartit de grecoaica, dar fata lui Nuham de ce nu-ti place? Nu corespunde pretentiilor tale, nu a îndeplinit conditiile?

- Cu Frida este o alta poveste. Ea are viata ei acolo, în Israel, mult mai libertina decât acceptam noi, nu cred ca ar tenta-o sa revina în România, nu prea ar avea aici nici o perspectiva. Nu stiu daca stii, în Israel nu mai exista nici o opreliste, legala sau morala, ca doi tineri, chiar de acelasi sex, sa locuiasca împreuna, atâta timp cât se simt bine.

- Vad ca nu te afecteaza nimic, ca le gasesti o explicatie la toate. Stii bine ca esti nepotul meu preferat... ca-mi fac griji pentru tine... Am venit aici pentru altceva. Simt ca îmbatrânesc si s-ar putea sa merg, oricând, la întâlirea cu bunicul tau. Mi-am trait traiul si mi-am mâncat malaiul, cum spune românul. Nu regret nimic si vreau sa pun lucrurile la punct, sa trec linistita la cele vesnice. Dupa cum stii, eu sunt armeanca, evreica armeanca... Familia mea a fost foarte bogata, dar, dupa cum se vede, banii nu aduc fericirea, din contra. În cazul familiei mele au fost sursa unui sir interminabil de nenorociri, inclusiv fuga din Armenia. Am vazut-o pe mama si pe surorile mele violate si decapitate de catre turci. Ani la rând am avut cosmaruri si retraiam, aievea, scenele acelea de groaza. Tata si cu mine am încercat sa ne refacem viata în România, unde l-am cunoscut pe bunicul tau. Repet, semeni foarte bine cu el, nu numai fizic, ci si la inteligenta, la naravuri...Am fost foarte fericita cu el, chiar daca mi-a dat motive serioase de gelozie. Daca ar fi sa reiau viata de la început, în mod sigur l-as alege tot pe el. Nu o spun de complezenta, sunt foarte sincera. A fost un barbat care m-a protejat si în prezenta caruia ma simteam, întotdeauna, foarte bine. A murit tânar si m-a lasat sa-i cresc copii. Am facut-o cum m-am priceput mai bine, ajutata de tatal meu, care a renuntat la viata lui personala pentru mine. Dupa moartea lui, cu toate ca eram o vaduva tânara si nu duceam lipsa de curtezani, nu m-am putut apropia de nici un barbat. As minti în fata lui Dumnezeu, daca n-as recunoaste ca am avut aventuri, din când în când, dar nu s-au lasat cu nici un fel de urmari. Pe fiecare curtezan îl comparam cu bunicul tau si ramâneam foarte dezamagita, la toate capitolele. Poate ca regret, totusi ceva, faptul ca am renuntat la religia mea si ca bunicul tau a trait atât de putin si nu ne-am putut bucura împreuna de viata ...!

- Ai fost obligata de cineva sa renunti la religia ebraica?

- Nu m-a obligat nimeni si nu mi-a reprosat nimeni nimic. Am facut-o, exclusiv, din propria mea vointa. Am vrut sa-i demonstrez bunicului tau ca el este cel mai important pentru mine, mai important decât propria mea religie.

- El a apreciat gestul? Ce se întâmpla daca nu renuntai la iudaism?

- Nu stiu cât a apreciat gestul meu, în mod sigur s-a simtit magulit, ca orice barbat. Cred, sunt convinsa, ca m-ar fi luat de nevasta si daca-mi pastram religia, nimic nu s-ar fi schimbat între noi. A tinut în mod deosebit sa-si boteze copiii crestini si eu am fost de acord, fara nici o retinere. Eram si eu mama lor, tot o crestina. Întâmplator, tatal tau si-a luat o evreica, fara sa-l influientez. Destinul...

- Sau fatalitatea...

- Cum adica fatalitatea? Tu crezi ca barbatii Moraru sunt blestemati sa se însoare cu evreice?

- Nu bunico, nu despre asta este vorba. Fiecare om are, la nastere, o ursita pe care trebuie sa o îndeplineasca, un fel de program pe care nu-l poate schimba. Destinul depinde si

de om pe când fatalitatea are semnificatia unui destin implacabil cu o conotatie dramatica.

- Ma zapacesti cu teoriile tale, vrei sa dregi busuiocul! Crezi ca tatal tau nu a facut o alegere buna?

- Din contra, daca nu facea aceasta alegere, eu nu existam, glumi Valeriu.

- Eu vorbesc serios si tu te ocupi de prostii, ca orice Morar, nu poti sa stii când esti serios si când glumesti. Oricum, au fost o pereche potrivita, mama ta a fost, întotdeauna, o femeie foarte frumoasa si serioasa. Nu l-a parasit pe tatal tau nici când a devenit un prapadit de alcoolic.

- Tata s-a redresat. Putini oameni ar fi reusit sa reziste nenorocirilor prin care a trecut el si mediilor nocive în care fost obligat sa traiasca si sa munceasca, fara sa-si piarda echilibrul. Si-a dat seama la timp ca este pe un drum gresit si a avut taria sa renunte la ortaci si la alcool, ceea ce este de apreciat, chiar si la un Morar.

- Lasa-l tu pe tatal tau, are destule pacate, nu este singurul care a suferit. Alcoolul si abandonarea familiei nu sunt solutii, pentru un barbat adevarat, cu educatia lui. S-a comportat lamentabil cu maica-ta si nu are nici o scuza. Dar sa revenim la ale noastre! Când am fugit din Armenia, tata a transformat toata averea în aur si a adus-o în România, unde, dupa cum stii, am deschis, printre altele si un atelier de bijuterii. Dumnezeu ne-a ajutat si am strâns o avere considerabila. Tata, strabunicul tau, a fost un om foarte pragmatic si prevazator. A depus, pentru siguranta, o parte din bani, din bijuterii si din tablourile de valoare la o banca în Elvetia, unde nu s-a atins nimeni de ele. Aceste valori pot fi ridicate oricând, de cel care stie parola, fara sa intervina prescriptia dreptului de proprietate asupra lor. Tata mi-a lasat cu limba de moarte sa nu ma ating de ele, sa le las mostenire unuia dintre urmasii nostri, la alegerea mea. A venit vremea sa-ti dezvalui numele bancii si parola. Te-am ales pe tine!

- Bunico, nu stiu daca este cea mai buna alegere, eu nu am nevoie de nimic, am tot ceea ce-mi trebuie. Poate Valentin sau tata au mai multa nevoie de mostenirea asta decât mine. Eu am cutreierat lumea în lung si în lat, am casa asta confortabila, mobilata dupa gustul meu, Mercedes... nu-mi doresc decât sanatate.

- Vali, am fost chinuita de catre anchetatori, timp de doi ani, înainte de deportare, ca sa spun unde este averea familiei, mai ceva decât hotii de cai. Am rezistat, rugându-ma la Dumnezeu ca sa-mi dea putere. Cel mai dureros pentru mine a fost faptul ca tortionarii erau evrei, ca si mine. N-a contat asta, parca erau fiare turbate. Vorbeau cu mine în ebraica, încercând sa ma determine sa cedez psihic. Cu cât sufeream mai mult, cu atât deveneam mai hotarâta sa rezist. Paszka banuia ca avem depozite valutare în banci din strainatate si-i instiga pe anchetatori sa ma tortureze pâna când voi divulga conturile si bancile unde sunt pastrate valorile. De aceea îl urasc asa de mult pe Paszka! El se interesa, zilnic, de mersul anchetei, ba mai mult, a avut neobrazarea sa ma viziteze în arest si sa ma convinga sa fac marturisiri complete, ca sa scap cu viata. Asta m-a întarâtat cel mai mult. Dupa ce m-am întors, am constata ca tatal tau a devenit un om slab, fara vlaga în el, n-ar avea ce face cu asmenea sume, s-ar zapaci de cap. Este suficient sa scape o vorba si securitea este pe noi. Astia de azi au alte metode, mult mai rafinate, n-ar avea nici o sansa în fata lor. Fratele tau, Valentin, este cam mototol, nu cred ca s-ar descurca sa mearga în Elvetia, sa recupereze averea familiei si sa o foloseasca asa cum s-a gândit tata. Tu calatoresti foarte des în Occident, vei gasi, sunt convinsa, modalitatea de a intra în posesia unor bunuri si valori care ni se cuvin, sunt ale noastre, nu le-am furat de la nimeni. Daca vei crede de cuviinta, te rog sa-l ajuti si pe fratele tau, fara sa-i spui vreodata de unde provin banii. Ti-ar purta resentimente si nu vreau sa te pizmuiasca. Pe parintii tai îi iubesti prea mult ca sa nu ai grija de ei si de aceea nu-mi fac probleme. Sunt doua parole, una în limba armeana si cealalta în ebraica. Trebuie sa le memorezi pe amândoua, altfel averea familiei este pierduta.

- Parolele trebuie prezentate în scris? întreba Valeriu gânditor.

- Bineînteles!

- Eu nu stiu armeana, nu m-ai învatat decât ebraica.

- Nu-i nici o problema, alfabetul armean este foarte simplu. La inteligenta ta, este o bagatela sa memorezi un cuvânt format din sase litere, sau semne. Îti las, la rândul meu, cu limba de moarte, sa nu aduci nimic în tara, pâna când comunistii sunt la putere. S-ar putea ca tentatia sa fie mare, însa riscul este pe masura.

- Pot sa te întreb, bunico, din ce se compune depozitul asta din Elvetia?

- Din câte stiu eu, tata a transferat câteva miloane de franci elvetieni, la care se adauga dobânzile, în jur de cinci kg. de bijuterii din aur si pietre pretioase, o colectie de monede din aur, în jur de o mie de piese si 21 de tablouri din perioada renasterii italiene. Te dezleg sa iei din Elvetia o garnitura formata din cercei, inel, colier si bratara, din aur de 24 de carate si diamante veritabile, pe care sa o poarte mireasa ta la nunta. Retine, bijuteriile astea nu se fac la nimeni cadou. Garnitura, despre care ti-am vorbit, am purtat-o când am fost mireasa. A fost lucrata de un bijutier elvetian, la comanda tatalui meu, în anul 1916. Este un unicat de o frumusete aparte, care trebuie sa ramâna în familie. Mi-ar placea ca eu sa fi inaugurat o traditie, fiecare mireasa Moraru sa poarte, la ceremonie, garnitura asta de bijuterii, pe care sa o botezam Iakubowitz, în memoria strabunicului tau, evreul armean ratacit pe aceste pamânturi.

- Esti patetica, bunico. Bineînteles, ca sunt de acord cu propunerea ta. Ceea ce nu înteleg eu, este altceva, cum ai putut sa stai la Murgeni, în acel sat uitat de lume, sa cultivi legume, când tu aveai în bancile elvetiene o avere uriasa? Înseamna ca ti-ai meritat soarta. De ce n-ai emigrat din România si sa-ti recuperezi în Elvetia depozitele bancare?

- Sa nu-ti imaginezi ca sunt masochista ori bolnava psihic. Ti-am explicat, doar, de ce n-am emigrat. Comunistii m-au saltat, la ordinul lui Paszka, înainte sa ma dezmeticesc. M-au tinut doi ani în ancheta, dupa care m-au deportat la canal pentru urmatorii zece ani. Când m-am întors, v-am gasit pe voi, aveam trei nepoti de care trebuia sa ma ocup. Am încercat sa-i explic tatalui tau ca ar trebui sa emigram în Occident, unde ati fi avut alte perspective, dar era în perioada alcoolismului cronic, nu-l interesa nimic. Daca i-as fi spus despre banii din Elvetia, am fi fost toti în pericol. Am acceptat soarta si am asteptat un moment favorabil ca sa emigram. Între timp, am îmbatrânit si parca nu mai am curajul sa iau totul de la început. M-am decis sa-ti dezvalui totul pentru ca asa i-am promis tatalui meu si pentru ca am simtit ca a venit momentul.

- Nu-mi vine sa cred, parca traiesc aievea un film de SF. Sunt uluit pur si simplu. Îti dai seama ca atâta timp cât în România este regimul comunist, nu avem nici o sansa sa repatriem tablourile, bijuteriile si banii din Elvetia ori cel putin sa ne atingem de ele? Cum suntem strict supravegheati, orice imprudenta ne-ar duce la dezastru. Pentru a intra

în posesia comorii, va trebui sa asteptam prabusirea regimului din tara sau sa emigram. Deocamdata, la prima iesire , voi trece prin Elvetia pentru a verifica depozitele si pentru a-i încunonstiinta pe bancheri ca exista un proprietar, care s-a interesat de ele.

- Îmi place cum gândesti! M-am convins înca o data, daca mi era nevoie, ca am luat o decizie corecta, alegându-te pe tine. Tata i-a cunoscut foarte bine pe bancherii elvetieni, va trebui sa fii foarte atent cu ei, sa nu manifesti nici o slabiciune si sa rezisti oricarei tentatii de investire a banilor.

- N-am înteles, banii nu sunt facuti sa circule?

- Ba da, însa orice investitie trebuie supravegheata îndeaproape. Din România, nu ai nici o sansa sa intri în afaceri în Occident si sa investesti, este sinucidere curata. La fel stateau lucrurile si între cele doua razboaie. Tata facea afaceri în România si folosea bancile elvetiene numai ca depozite. Nu cred ca lucrurile sa se fi schimbat între timp. Legislatia elvetiana, în materie de banci, este

atât de stufoasa încât nimeni nu a câstigat vreo disputa cu bancherii. Ca depozite, bancile din Elvetia sunt, însa, cele mai sigure.

- Tu nu ai fost niciodata în Elvetia?

- Am fost cu bunicul tau, în luna de miere. Pe vremea aceea, turismul nu era asa de dezvoltat ca în ziua de azi. Am stat la Chamonix o saptamâna, apoi am închiriat o masina Rolls Royce. Parca o vad si acuma... alba... lunga...eleganta si cu o statuie stralucitoare pe radiator. Toate femeile din înalta societate întorceau capul dupa bunicul tau, care conducea detasat, dându-mi impresia ca are ochi numai pentru mine. Am colindat Alpii dintr-un capat în altul, iubindu-ne cu disperare prin toate hotelurile de lux. Bunicul tau parca a presimtit ca fericirea noastra va dura foarte putin si de aceea si-a trait viata la cea mai înalta intesnsitate. În trei ani, mi-a facut trei copii, în afara de cei semanati prin orasele în care avea garnizoana! A fost foarte darnic si-a risipit samânta în toate femeile întâlnite în cale, fara sa aleaga, asa cum faci si tu. El cel putin a avut trei copii legitimi, nu uita asta!

- Bunico, iar...

- Da, stiu, sunt cicalitoare...La vârsta mea ar trebui sa fiu mai îngaduitoare... mai concilianta, dar nu ma pot abtine. Sunt o traditionalista. Pe vremea mea, fetele de familie buna cresteau la pension, se maritau virgine si ramâneau credincioase sotului pâna la moarte. Era o mare rusine sa te mariti cu onoarea patata! În cele mai multe astfel de cazuri, casatoria se termina cu divort si cu duel, sângele nu se putea spala decât cu sânge! Acuma, am auzit ca este o mare rusine sa te mariti virgina..

Dr. Dan Jumara - Recenzie „George Coşbuc de la Tismana”

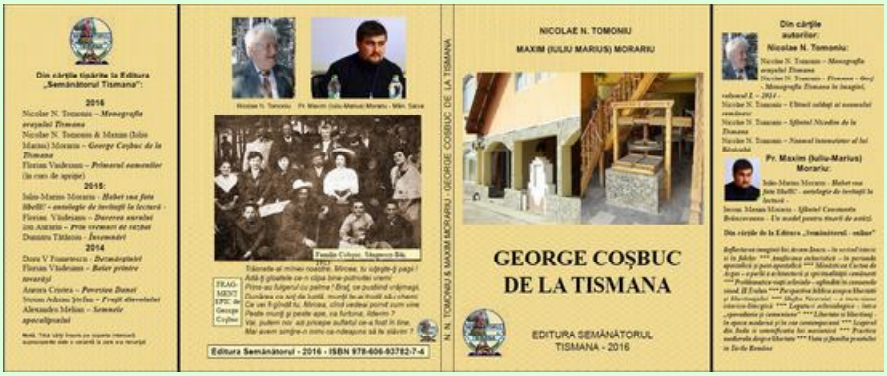

Nicolae N. Tomoniu, Maxim (Iuliu-Marius) Morariu, George Coşbuc de la Tismana – studii, articole şi amintiri - , Editura Semănătorul Tismana – 2016.

Iniţiativă editorială singulară, lucrarea de faţă reia, în formă tipărită, o bună parte din materialele publicistice apărute în revista on-line ”Semănătorul”, publicaţie a Editurii ”Semănătorul” Tismana, înfiinţată în 2013. Profesorul Nicolae N. Tomoniu şi preotul Maxim Morariu abordează, în principal, subiectul legăturii lui George Coşbuc, cu Mişcarea Sămănătoristă de la Tismana, dar cuprinsul lucrării este cu mult mai variat şi deosebit de interesant.

Cei doi autori au luat iniţiativa de a răscoli fondurile documentare, pentru a aduce o serie de date inedite şi precizări cu privire la viaţa şi activitatea bardului ardelean, cu privire la personalităţi uneori uitate, precum Tănase Todoran şi nu numai. Articolele, eseurile, studiile adunate între paginile volumului de faţă fac dovada unei responsabile activităţi de documentare , de valorificare cu deplin discernământ a tuturor surselor.

Materialele cuprinse în carte nu ocolesc nici problemele actuale grave ale societăţii româneşti contemporane, aflate într-o nesfârşită tranziţie, cu toate tarele aferente. Căutând să identifice legături cu vremurile de demult autorii ating şi subiectul aşezămintelor monahale. Sunt trecute în revistă înfăptuirile de veacuri ale acestor lăcaşuri religioase şi se motivează necesitatea revenirii acestora la menirea lor dintotdeauna ca aşezăminte de cult şi cultură, ca centre de aşezăminte sociale.

Aflăm, din paginile antologiei, despre reînfiinţarea revistei ”Sămănătorul”, publicaţie a Editurii Semănătorul Tismana, aparţinând Asociaţiei ”Semănătorul Tismana”. Începând cu octombrie 2013, revista este publicată în versiune tipărită, continuându-şi, în acelaşi timp, şi apariţia on-line. De fapt, actuala revista on-line ”Sămănătorul” e o continuare a publicaţiei on-line, concepută în iunie 2011 de profesorul N. N. Tomoniu, ca editor şi manager. I s-a alăturat apoi preotul Maxim Morariu. Revista „Sămănătorul”, al cărei director este dl. Tomoniu, este

Citiţi **articolul dlui Vasile Moiş, online, aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/07/vasile-mois-esti-nepotul-meu-preferat.html

la al şaselea an de la apariţie on-line şi în al treilea an de când apare tipărită. De altfel, Uniunea Ziariştilor Profesionişti din Romania a acordat Premiul al doilea pe anul 2005 editorului Nicu N. Tomoniu, pentru editarea publicaţiei ”Sămănătorul”(Tismana) la secţiunea ”Presa on-line”

Cât despre Editura Semănătorul Tismana, aceasta a fost înfiinţată de N.N. Tomoniu împreună cu profesorul Artur Silvestri, în anul 2007. Până în prezent editura a publicat numeroase cărţi şi numere de revistă. Numeroşi autori şi-au făcut debutul, în diverse genuri literare, în spaţiul virtual al Editurii Semănătorul, ori în paginile revistei cu acelaşi titlu. De altfel, Artur Silvestri a şi schiţat ”un program cultural definit” în care editura şi revista aveau obiective clar conturate. Scriitorul statua, cu fermitate, că ”noi avem un prezent câtă vreme avem un trecut şi vom avea un viitor numai atât cât vom cunoaşte ceea ce ne-a legitimat ieri pentru azi şi pentru mâine”. Prin întreaga lor activitate publicistică Semănătorul caută să se înscrie pe aceste coordonate. Volumul este foarte bine ilustrat, folosind fotografii originale.

Un spaţiu tipografic generos este dedicat memoriei lui George Coşbuc, precum şi relaţiilor acestuia cu poetul Alexandru Vlahuţă, cu muzicologul Alfonso Castaldi, ori cu profesorul universitar Ramiro Ortiz, sau cu Vasile Lucaciu. De altfel câteva spicuiri din cuprinsul cărţii sunt pe deplin lămuritoare cu privire la aria sa de cuprindere: Despre revista Sămănătorul şi noile legături Tismana – Năsăud; Din revista Sămănătorul - Anul V. Nr. 3 - sept. 2015; Trecerea poetului în regat; Mărturii despre prezenţa poetului la Vila Sfetea de la Tismana; Comentariile lui Ramiro Ortiz; Mân. Tismana şi Vila Sfetea, loc de întâlnire al oamenilor de cultură; Pe urmele lui Coşbuc la Tismana; Coşbuc la Tismana; Tănase Todoran, icoană vie a credinţei şi a istoriei neamului; La vila Sfetea, o întâlnire secretă Averescu – Mackensen; Badea Gh. Coşbuc la Tismana. Sunt, fără îndoială, titluri incitante, promiţând o lectură atrăgătoare.

Autorii au adus în faţa lectorului documente, corespondenţă şi fotografii inedite atât despre viaţa şi activitatea poetului George Coşbuc, cât şi despre prietenii şi colegii săi, scriitori, artişti, critici literari, plasticieni, muzicologi . Prin aceasta, antologia de studii, articole, eseuri este de un deosebit interes atât pentru cei pasionaţi de istorie, în general, de istoria culturii, în special, cât şi pentru publicul larg.

Lectură plăcută!

Dr. Dan Jumara..

Ramiro Ortiz în anul 1926
Reproducerea cu logo este liberă

Chioşcul George Coşbuc, Tismana.
Foto N.N.Tomoniu, 1999

Chioşcul a fost construit pe timpul lucrărilor la Complexul Hidroenergetic Cerna - Motru - Tismana
În acest spaţiu se amenajase şi o popicărie în aer liber pentru constructorii aflaţi în Colonia „George Coşbuc, aflată vizavi, peste râul Tismana

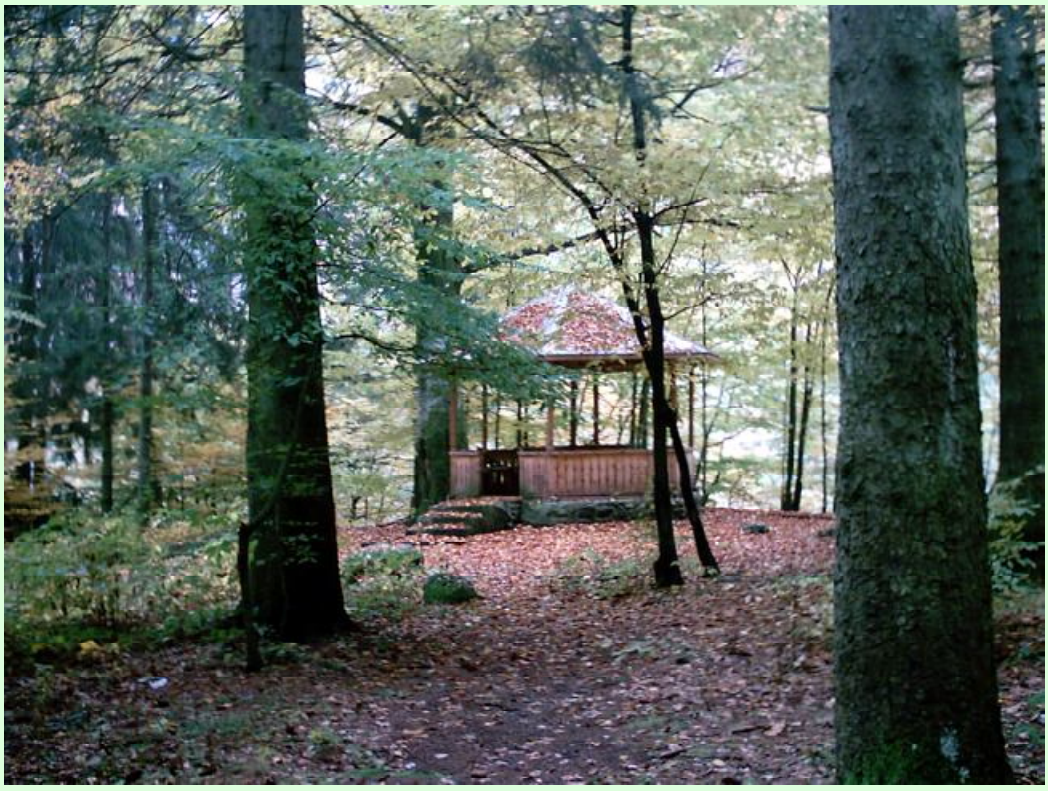

Citiţi **articolul online, aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/06/dr-dan-jumara-recenzie-george-cosbuc-de.html

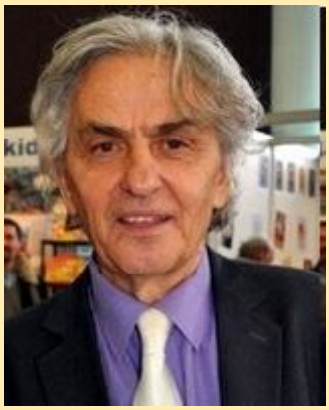

Dr. George Anca

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Ce soare dom' profesor de ziua dumneavoastră !

ce soare dom' profesor de ziua dumneavoastră
citeaţi protomemorii prin hidrogenul şcolii
juca de-a albatroşii lumina la fereastră

sporite ramuri zării ciracii în fotolii
aţi râs la glossa vremii cu lumea dar din dar
zăpada răsfoind-o alchimic printre folii

prima ninsoare fie a mieilor afar'
pretimpurie toată suflarea din suflare
un ciucure pe frunte un nour pe gheţar

laboratorul mâine străbunilor ce soare
ce codru fără umbră la vară-n ploi sfinţit
iubit de paparude în dans unduitoare

optzeci de ani îmi pare pe lume c-am trăit
ondinele aceleaşi în mări de sânziene
şoptindu-se poveste de sine înmiit

în bolgie răcoarea a înverzit poiene
poemele poeşii Euridice soră
cu Beatrice poarte tristeţile perene

durerea săruri-săruri retortele adoră
un algoritm şi nunta părinţilor din veac
plivită pantomima de îngeri lângă horă

cristalizate miruri culese de sărac
pe ziduri scrişi haiducii altare rostogol
şi nimeni să mai tacă ori paginile tac

Atlantis Machu-Pichu Stonehenge Nan-Matol
plimbare prin imperii la Sanchi doar o stupa
n-a împroşcat carbidul te duci cu capul gol

când înapoi Tismana maternă se întrupă
iar înainte păsări măiestre îşi destramă
înfrigurate pene prin coamele de lupă

a fost odată nenea Costache-acas' la mamă
arcade mai degrabă de bârne cuib de barză
cioplise la Craiova oglinzii doar o ramă

Plopşor poftit la masă ceru zeamă de varză
se duse însuşi floarea a da-o la o parte
pietroiul de deasupra mai mâinile să-i
arză

era sărutul spune Paleolog prin arte
o fată era luna de vârcolaci mâncată
sculptată era fata şi luna fără moarte

când a fugit aiurea de neastâmpăr toată
pe soclu se umbrise Arghezi aleluia
a înstrunat cu versul finalei de cantată

boierul se muiase-n trăsură cu duduia
prin oase bătea vântul la fel şi în oraş
pridvoarele deasupra pământul seamă nu ia

rombul de lemn turnat în rombul de fontă l-aş
din Gorj în Petroşani şi întors pune să crească
metalul până-n cerul sfârşindu-se şi laş

pasul bătut de apă spălând de aur mască
un Olt de var verande vădite brâncovene
din susul culei maldăr de grijă gorunească

de-a presărat cu zahăr Champs-Elisee-ul nene
Dudescu-Titulescu iertaţi-i suferinzi
în ocnă a ne stinge umflându-ne în pene

de-am convorbit în dodii în ani bătrâni şi hinzi
la uşă-n Neniţescu mai an la loc Arald
scuzându-ne de goluri uitându-ne la grinzi

poetul nu chimistul nu Swedenborg un scald
protonul frate veşnic şi omonimo-tizu'
chimistul şi poetul în autentic fald

fereastra da-n grădină prin Cambridge pe Polizu
bărbate busturi praful de suflet s-a desprins
aştepţi spre suflerie cu Mariane de visu

mutaţi sub crengi ochioase Dinar Bangor cuprins
aprins de necuprinsul ireversibil foc
dezexcitat sistemul nebistabil în ins

departe d-echilibru termodinamic joc
topindu-mă în apă ca sarea în bucate
necoerent în spaţiu high-light de litiu-n loc

ton de interferenţă ecou-foton mă bate
de sine transparenţă duc până peste cap
ai pietrei umeri poartă fiinţe matemate

amplificată lume de stimulatul hap
călăbăceala minus disipative stanţe
şi catastrofe idem pe sinergetic nap

ondine-le surâs-au sălbaticei iactanţe
optzeci şi cinci şi încă pe-atâtea la ferestre
ca ziua ăstorlalţii să ni se mai deşanţe

ce soare şi ce sare pământului maestre
sonete cristaline prin fulgi de-a doua zi
reacţii lămurite la şoaptele rupestre

baladele călare doinind murgule di
privighetori pe coastă lumină în fereastră
pe literele cărţii un reactiv a fi

ce soare dom' profesor de ziua dumneavoastră !

Mulţumim poetului George Anca că aminteşte şi Tismana în viersul „**când înapoi Tismana maternă se întrupă...”** Întradevăr, Tismana e „maternă” existînd pe teritoriul ei vechi locuiri preistorice în Steiul Coziei şi Tihomir, dealuri din satul Sohodol, adevărate *„Atlantis Machu-Pichu Stonehenge Nan-Matol”*-uri ale Tismanei despre care Ion Conea scrie: ***„veche vatră a unei aşezări omeneşti (au şi găsit de altfel, în vârfu-i ca o terasă, o sumă de scule preistorice).”*** Ion Conea, „***Un prinţ prin ţara lui***”, Ed. Scrisul Românesc S.A., Craiova, 1940. Imaginile sunt luate în anul 2005 de Nicu N. Tomoniu, cu ocazia vizitei prof. Ctin Giurgincă de la Lic. Militar Breaza. Ghid pentru vizitarea cestor frumoase locuri, Nicu Frăţilescu - Sohodol. Remarcăm predispoziţia sohodolencelor de a poza, în acest sat de munte, munca nefiind o ruşine ci o mândrie, alături de hărnicia care aici este emblema tuturor.

Citiţi **poeziile online aici :**

http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/07/george-anca-ce-soare-dom-profesor-de.htm

Continuare din pagina 3

Vedere din Steiul Coziei

calcar, cum e toată vatra satului, ciuruita de uriaşe şi nenumărate doline. Pe o latură inaccesibilă a muntelui, orice sohodolean are să-ţi arate, prinsă între două peşteri deschise în părete, o mică excavaţie în care – cică – îşi avea cuibul, odinioară… şoimiţa satului Sohodol. Trăia adică, acolo, o şoimiţă care în tot anul făcea câte doi pui. Unul era lăsat de sămânţă, iar pe celălalt îl prindeau Sohodolenii şi-l trimiteau turcului; era darea satului către turc.

„Asa era darea noastră către *haragiu'* turcului: un pui de şoim! Dar s'o găsit un om din sat – ieşit din minţi, se vede, – care o furat şoimiţa şi o lăsat satu' la răzbunarea turcului. Acela, însă, o fost dovedit şi o fost izgonit dîn sat, cu tot neamu'lui. Te uiţi dumneata colo în hogaşu' cela din faţa Merişorului? Vezi acolo un conac mare? E «casa» lui Nicolae Sarcină, unu' dîn ai noştri, dar care stă acolo – el şi muerea – şi iarna şi vara, tot anu'. Ei bine, spun bătrânii, *că din neamu' lui* o fost hoţu care o furat şoimiţa – şi că de aia stă el acolo, departe de lume, singur cu muierea: e urmaş al hoţului izgonit idinioară dîn sat"…

…Vrem să spunem, cu acestea, că satul Sohodol din extremitatea de nord-vest a Gorjului este ca o mare arhivă de tradiţie şi viaţă veche românească; este o adevărată carte etnografică, pe care ar trebui s'o răsfoiască cât mai mulţi din cercetătorii pământului şi trecutului românesc. Oamenii sunt dintr'un aluat sufletesc care nu se poate cântări nici cu aur. Mereu pe drumuri, ei nu ştiu ce-i odihna. Tot timpul sunt în munte, pe lângă vite şi holde; îi vezi şiruri, coborând în urma cailor cari poartă povara de porumb sau cartofi în spinare, iar ei cu săcuiul iarăş plin de acestea şi prins *în crojnă*, la spate. Toată viaţa lor e *cu cârca*, cum spun înşişi. În cârca lor şi-a cailor şi-aduc din munte nu numai roadele propriu zise, ci şi lemnele, ba şi paitra de construcţie. Şcoala şi biserica satului aşa au fost clădite: din piatră adusă de sus pe spinarea cailor şi a oamenilor. Până şi morţii sunt dusi la groapă pe tărgi duse pe umeri…. Apoi viaţa li-i aşa de mult legată de vie, încât – între altele – sohodoleanul ţine câteva sărbători care nu se întâlnesc decât în calendarul *acestui* sat, numai şi numai pentru sănătatea vitelor. Un ban în casă (când îl au!) îl au din vânzarea vitelor. Mieii, iezii şi juncii de vândut se numesc aci, cu un cuvânt, pripaşi – şi o vorbă caracteristică la Sohodol, e aceasta: **„Ţi-oiu da banii când oiu vinde pripaşii"**.

Viaţa lor e cu crojna

(Vezi foto) Oamenii sunt departe de a fi aspri, aşa cum i-ar cere locul şi viaţa lor aspră; sunt, dinpotrivă, neaşteptat de blânzi şi de înţelegători şi – moşneni în lege – cu un foarte desvoltat simţ al interesului obştesc; dacă le capeţi încrederea, rişti să te aleagă… *vătaf de plai* şi să purceadă, cu tine în frunte, la cine ştie de ispravă…

După această lectură în „a firii largă carte" – vorba poetului, urmează lecţia de istorie despre întemeerea Ţării Româneşti. Copiii şi sătenii cari între timp s'au adunat destui în juru-ne (nimeni nu-i alungă; dimpotrivă) fac ochii mari, ascultând: „Oare de *Tihomir* al nost' o fi vorba? Dar parcă nu, fiindcă zîce c'acela o fost domn, nu munte! Şi nici Băsărabă-acela nu cred să fi al nost' din Sohodol, că n'are cum; dar o fi fost – mai ştii? – neam cu nenea Pătru al nost'! Să poate!… Ei, bată-te norocu, nea Pătrule: dumneata eşti os de domn şi te faci a nu ştii: mare comédie"!

Soarele stă să cadă pe după Piatra Cloşanilor. Se ţin grămadă copiii după noi, la coborît. Ieşim cu gândul greu (greu, de câte prinse într'ânsul!) din Sohodol, şi iată-ne, curând, iarăş în Tismana. **În dreptul învăţătorului Dumitru Popescu** (vezi imaginea din pag. 33, jos), cineva e de părere să oprim. Intrăm în casă şi «bătrânul dascăl» ne arată o fotografie cu închinare catre dânsul, a d-lui. *Emm. de Martonne,* bătrână de cel puţin 40 de ani:

„A stat odată două săptămâni la mine, în odaia asta; n'am mai văzut aşa om, care să nu piardă o clipă. Tot timpul scria, fotografia, desena. Iar odihna lui era în vorba cu noi: te descosea de nu mai ştiai ce să-i spui. A plecat în excursie la Scoc, la Soarbele, la Oslea; a umblat de acolo o lună – ce-o fi făcut! Şi când a oborît, iar a dat pe la mine. Vara următoare iar a venit şi… mi-a adus fotografia asta"!

Trecem înnainte, la horă. Tot aşa de frumoasă şi de întinsă cât şi cele dela Polovragi şi Baia-de-Fier. Portul femeilor, mai ales, e o minune. În mijlocul horei, înconjurat de colegi, Marele Voevod nu mai pridideşte fotografiind. – Şi, după horă, trecem la mănăstire. Dar programul zilei încă nu e gata. După cină, îndată, ne cheamă afară priveliştea unui răsărit de lună unic.

… Nicio altă seară pe an nu evocă aşa de mult, la Tismana, acel trecut de „politici vijelii" şi nu cheamă mai mult în suflet şi gând acea „veche a cerului credinţă şi a patriei iubire ce odată în aste locuri pe strămoşi îi insuflau" (*Grigore Alexandrescu*) ca seara de ajun a hramului Mănăstirii.

… Aflându-se în călătorie la Tismana, în vara anului 1842, şi petrecând mai multe seri acolo, Grigore Alexandrescu a compus, cu acel prilej, şi cunoscutul… să-i spunem odă-elegie: *„Răsăritul de lună la Tismana"*, potrivită pereche a *„Umbrei lui Mircea la Cozia"*. Iată, din ea, două versuri:

„O priveliştе ca-aceea ochii-mi n'au putut să vadă
Lună aşa încântătoare n'am avut a admira…."

Iar dacă – pentru cine nu ştie – vom spune că tot la Tismana, într'o seară la fel, cu luna apărând imensă de după munte şi poleind cu aramă vârfurile brazilor din preajma mănăstiri – a scris Coşbuc cunoscutul pastel care începe: „Iat-o, plină dinspre munte…" aceasta va însemna (să însemne!) că şi noi, acuma, trebuie să preţuim şi mai mult tabloul la care, în aceste clipe, asistăm.

Dar, Măria Ta, există o zi – mai bine zis o *seară* – pe an, în care dacă se întâmplă să aibă Tismana noroc de un cer limpede şi de o lună plină ca cele de acum, apoi atunci – mare noroc! – tabloul în noapte al locului e mai măreţ decât oricând. Seara aceea este a fiecărui 14 August de peste an. Dacă atunci se întâmplă ce am spus, valea mănastirii îţi va apărea ca o feerie de focuri: nenumăratele focuri aprinse pe lângă *carele*, cu care tocmai dinspre părţile Dunării mehedinţene au venit ţăranii olteni pentru hramul de „mâine"…. **Findcă de 15 August, la Tismana, e hram mare**, – această mănăstire fiind, cum se exprimă unul din documente, „hram şi

lăcaş sfintei şi preabinecuvântatei şi purrea Fecioarei Maria şi a cinstitei ei Adormiri". Desigur, niciun alt hram dela noi nu adună atâta popor, de pe atâta întindere de ţară, cât adună Tismana la al ei. Aproape din toată Oltenia se scurge, pe toate drumurile, nenumărată mulţime de săteni credincioşi spre ctitoria Sf. Nicodim, – „acest călugăr sârbesc", spune d-l Iorga, „venit în ţară să întemeze, după normele cu bună rânduială din Atos, viaţa călugărească a Românilor… şi să clădească – în acest colţ de raiu, unde vara e strălucită şi iarna foarte blândă, cea dintâi mănăstire mare pe pământul românesc, cea dintâiu durată din zid"….

Dacă aş fi Grigore Alexandrescu – tabloul unei *seri de acestea* dela Tismana aşi vrea şi aşi încerca eu să aprind şi să evoc acuma, în faţa Măriei Tale,; al unei seri de acelea, în care valea dintre munţi a mănăstirii este – cum spuneam – o feerie de focuri; când caii pelerinilor sosiţi de departe pasc împiedicaţi în poenile mănăstirii; când, – cu privirea blândă şi aprinsă, culcaţi pe iarbă, înnaintea carelor pe care le-au adus de departe, boii rumegă domol şi suflă cald ca cei de odinioară din ieslea sfântă; când mii de oameni din popor stau de taină în jurul focurilor aprinse, pe lângă carele ce i-au adus dela atât de mari depărtări; când, în sfârşit, deşi munţii din jur dorm, apele din vale îşi cântă murmurul; când frunza pădurii foşneşte ca mătasa mării leneşe sub ţărmul dela Balcic; când o pânză de aer tare se sloboade continuu de pe munţii înalţi dela miază-noapte şi curge ca o binecuvântare pe valea Tismanei în jos.… Sau, dacă aşi fi un Verhaeren, aşi evoca în imagini drumurile pe care au venit pelerinii aceştia, ca şi milioanele de pelerini care pe aceleaşi drumuri s'au scurs la toate hramurile Tismanei, în toate cele peste cinci secole de existenţă ale acesteea; aşi evoca credinţa din sufletele pelerinilor, gândurile toate care-i mână azi, sau îi mânau cândva pe aceştia, spre sfintele ziduri, durerile şi nădejdile cu care au venit, bucurile şi uşurările cu care s'au întors la vatră, hotărârea de a reveni într'una şi la anul… şi'n toţi anii…. „câţi mai sunt de trăit"!… Fiecare din serile acestea din ajunul hramului este ca o uriaşe şezătoare la foc, închinată trecutului românesc şi lui Dumnezeu, o tabără de focuri în care troznesc vreascurile pădurilor mănăstirii, dar şi unul de focuri ale credinţei ce pâlpâe în inime simple ale celor adunaţi acolo…. Pentru că nicio altă seară pe an, în adevăr nu evocă mai mult, la Tismana, acel trecut de „politici vitejii" şi nu chiamă mai mult în suflet şi gând acea „veche-a cerului credinţă şi a patriei iubire e odată în aste locuri pe strămoşi îi insuflau…." – de care vorbea poetul! – ca seara aceasta de ajun de Sf. Mărie, care adună o Oltenie sub zidurile mănăstirii.

Hora ungurenilor în Zăvoiul Tismanei. Clişeu Marele Voievod Mihai, 19 iunie 1938. În spate se vede casa lui Serafim Duicu

Hora mare din Zăvoiul Tismanei. Clişeu Marele Voievod Mihai, 19 iunie 1938.

La Fântâna lui Chihaia. Clişeu Marele Voievod Mihai, 19 iunie 1938.

Gala formaţiilor de dansatori la festivalurile recente.

La Sântămăria Mare când se ţinea pe Valea Tismanei, la 15 aug. Al treilea din stânga, înv. Dumitru Popescu, care a găzduit pe Marele Voievod Mihai la 19 iunie 1938

Textul şi imaginile cărţii Ion Conea - „Un prinţ prin ţara lui" se află şi aici :
https://clasapalatina.wordpress.com/category/un-print-prin-tara-lui-ion-conea/

Aceste imagini, care fac parte din cartea Ion Conea - *„Un prinţ prin ţara lui”*, Ed. Scrisul Românesc S.A., Craiova, 1940, la fel ca şi primele trei imagini de pe pagina precedentă (pag. 33), sunt luate de astă dată de firma *„Foto-Ficher”*, Sibiu. Imaginea de sus este intitulată *„Mănăstirea Tismana văzută din nord-est”*. Adăugăm că femeile din imagine veneau de la moara lui Petrescu, care se afla mai la sud de Vila Sfetea (azi vila Ursu). Ca şi la Sohodol, femeile (care se rânduiau) cărau povara în *cârcă*. Un sac de făină cântărea cam 30 kg, (2 băniciori)!

Interesantă descrierea imaginii mânăstirii că a fost luată *„Din punctul Piatra Corbului”*. Este o denumire ce vine probabil din legende pentru că poteca ce urcă aici se numeşte *„Scara mâţei”*. (ce suia după corb, fireşte)

Şi mai interesant este faptul că istoricul Nicolae Densuşianu scrie că „această columnă *„poartă la popor numele de* „Mama”*”*. Este megalitul preistoric pe care îl căuta şi Sf. Nicodim de la Tismana în periplul lui de a găsi locul pe care Dumnezeu i-l arătase în vis.

Detalii în monografia Nicolae Tomoniu, *„Sfântul Nicodim de la Tismana”*, editura Cuget Românesc, Bârda, 2010.

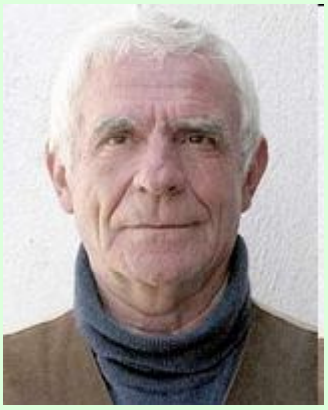

Dumitru Dănău

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

ARHIDIACONUL ŞI PROFESORUL DR. CONSTANTIN V. DĂNĂU

- REPER EMBLEMATIC ÎN TABLA DE VALORI NAŢIONALE -

(Seria II-a)

Din opera Dlui Dumitru Dănău am ales să prezentăm în serial această carte, tipărită la Editura „Măiastra" din Târgu-Jiu, 2015

Arma fatală a armatei române a fost nu numai instruirea militară, ci, şi educaţia religioasă, morală şi civică transmisă direct, prin viu grai, de către eruditii poporului român. Sau în scris, prin poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unor poeţi ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei. Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan „regal" care azi „nu se mai poartă".

(N.N. Tomoniu, I.M. Morariu - *George Coşbuc de la Tismana*)

- Arhidiacon iconom stavrofor profesor doctor CONSTANTIN V. DĂNĂU -

ÎNSEMNĂRI DIN VIAŢA MEA

Şcoala primară am făcut-o în satul Turcineşti, cu înv. Em. Popescu. Absolvind premiant la centrul Bumbeşti, îmi simţeam chemarea pentru Seminar. În August am plecat cu tatăl meu, Preot Vas. Dănău, cu trenul la Bucureşti, pentru a mă pregăti pentru examenul de admitere de la Seminarul Central, care în anul acela îşi termina clădirea lui definitivă.

Întâmplarea a făcut să întâlnim în gară pe maestrul de lucru manual de la Seminar, C. Surlă, care în vacanţa mare se ocupa cu prepararea candidaţilor pentru admiterea în Seminar, afişând o mare influenţă şi impresionând cu asigurările că el garantează intrarea. Bietul tata, dus de vorbele lui, m-a arvunit la el în preparaţie cu 100 lei până la examen şi cu condiţia că dacă voi reuşi bine, solda de 400 lei să-i fie dată lui pe 1 peste 100 lei. În chipul acesta, maestrul Surlă a mai amăgit încă vreo 12 copii tot de pe peronul Gării de Nord. După un examen foarte sumar cu fiecare din noi, şi-a dat seama de pregătirea fiecăruia şi ne lăsa în fiecare zi singuri la o masă mare, sub conducerea mea. Ca tânăr de care mai mult n-ascultau colegii, decât ascultau; stam mai mult de joacă şi de râs.

În Sept., la epoca zâmbită, am dat lucrări scrise la română şi matematici. Eram 400 candidaţi pentru 20 de locuri. Trecea care luase numai 10. Mulţi părinţi bogaţi de ai candidaţilor însoţeau pe copiii lor şi încercau, prin toate mijloacele, s-afle rezultatul la lucrările scrise, care erau eliminaţi.

Se formau grupuri, grupuri de părinţi să-şi comunice ce aflaseră. Mi-aduc aminte că eu cu nimeni pe lângă mine mă vârâsem într-un grup de părinţi s-aud ce se spune. Unul mai acătării înjura la mine şi zicea, „am auzit un copil Dănău C., c-a luat 10 la română şi 9 la matematică". Eu cu cât auzeam mai bine, încercam să mă vâr mai între ei, până când unul m-a luat de spate şi m-a aruncat afară.

M-am dus la alt grup, şi, spre marea mea satisfacţie, auzeam aceeaşi comunicare; nemaiputând de bucurie, mergeam acum singur din grup, ca să mă-ncredinţez de acest adevăr, care mi-a dat mult curaj la oral. Am trecut şi oralul cu bine şi am ieşit al II-lea între 400 candidaţi şi 20 admişi. Surlă aflând rezultatul afişat, a telegrafiat tatălui meu ca să-şi reintre în bani - c-am reuşit primul. Tata neîncrezător s-a dus la copiii lui Popa Lazăr şi Oprişescu, arătându-le telegrama. Aceştia l-au asigurat că-i o farsă să vină la Bucureşti pentru a mă lua acasă. Bietul Tata a plecat bolnăvit de îndoială şi când pe peronul Gării de Nord i-am ieşit înainte bucuros, cu cât nu m-a lovit, m-a ocărât că de ce l-am minţit, ceea ce mă făcuse şi pe mine să mă-ntreb dac-am reuşit. Totuşi i-am spus să luăm o trăsură să mergem să vedem afişul, pe care eu încă nu-l văzusem din cauza mulţimii de părinţi, care mereu mă scotea afară şi nu mă lăsa s-ajung la afiş. Direcţiunea şi Secretariatul erau în ultimul apartament dinspre nord al clădirii, în care se lucrase de zor pentru finisarea şi aranjarea mobilierului. Abia a mers trăsura prin piatra risipită prin curtea şcolii, până la direcţiune, oprindu-se cam la 50 m de intrarea unde era afişat rezultatul. Bietul Tata, care şi pe loc neted abia mergea rezimat de cineva şi proptit în ciomag, prin piatră mergea foarte greu. Părintele Director Nazarie, văzându-l pe fereastră, i-a ieşit înainte şi l-a întrebat ce doreşte. Tata, plângând, s-a văitat că eu l-aş amăgi c-am reuşit şi că-l port bolnav pe drumuri. I-a cerut numele meu şi când l-a auzit, a început să râdă şi i-a zis: „Nu Te-a amăgit bădie, adu braţul la mine şi vino să-Ţi arăt eu, Directorul Şcolii, ce băiat bun ai în ştrengarul ăsta" şi l-a sărutat pe Tata, spunându-i că am reuşit primul între bursieri, locul I luându-l un macedonean. Tata abia şi-a oprit plânsul şi când a văzut rezultatul afişat şi după ce a mai vorbit cu Păr. Director, s-a mai liniştit şi uitându-se cam chiorâş la mine, mi-a deslegat dintr-un şervet de pânză nişte bani şi

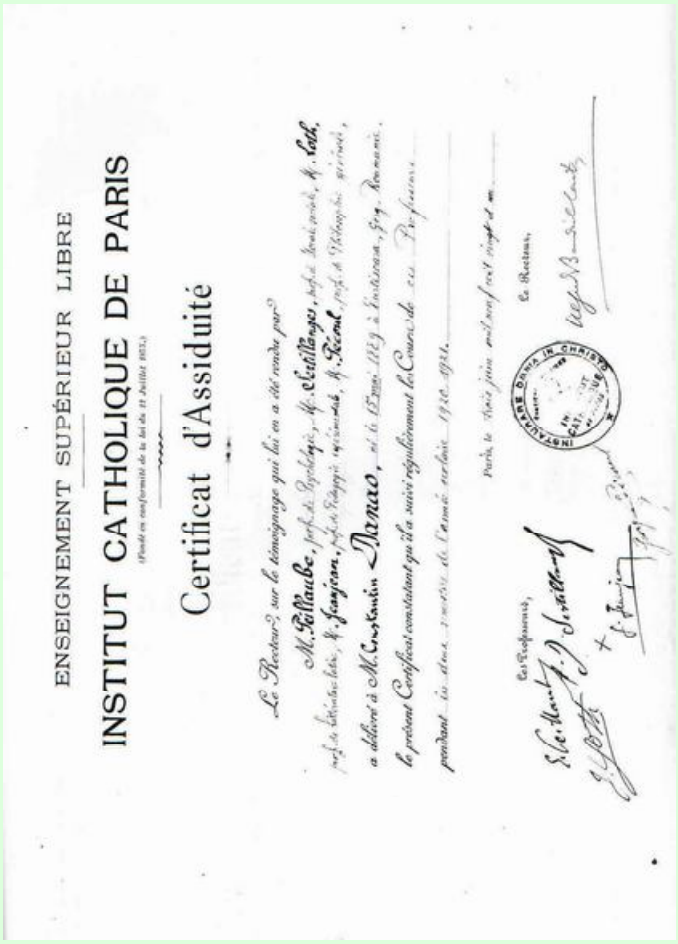

ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR LIBRE

INSTITUT CATHOLIQUE DE PARIS

Certificat d'Assiduité

Le Recteur, sur le témoignage qui lui en a été rendu par

M. Pallaube, ... M. Constantin Damau, ... pendant l'année scolaire 1911-1912.

Paris, le vingt deux mai mil neuf cent douze.

Le Recteur,

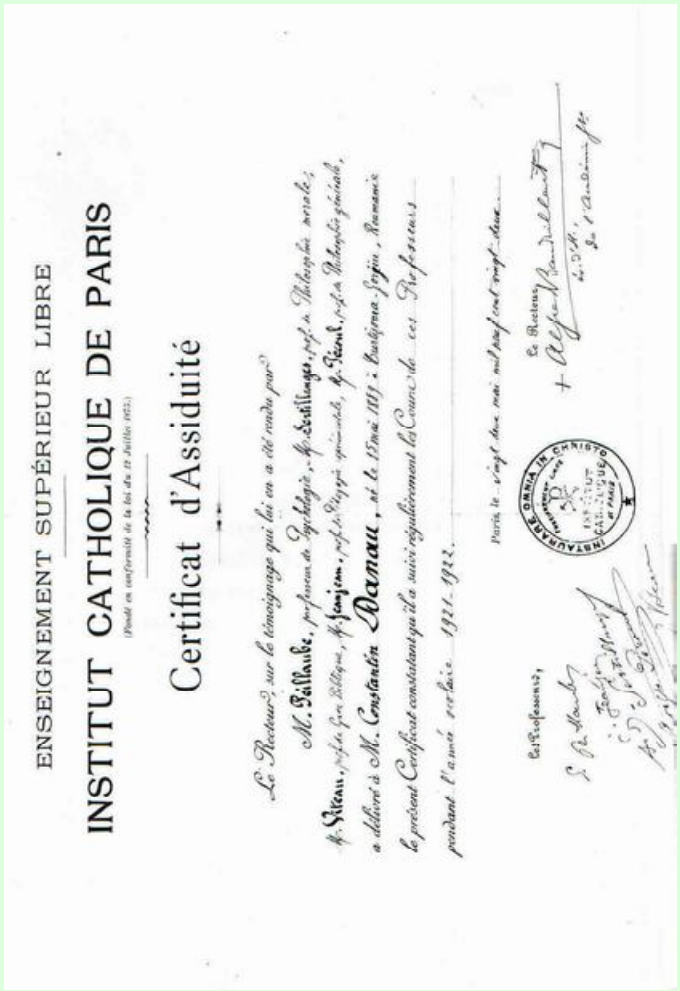

ENSEIGNEMENT SUPÉRIEUR LIBRE

INSTITUT CATHOLIQUE DE PARIS

Certificat d'Assiduité

Le Recteur, sur le témoignage qui lui en a été rendu par

M. Pallaube, ... M. Constantin Damau, ... pendant l'année scolaire 1911-1912.

Paris, le vingt deux mai mil neuf cent douze.

Le Recteur,

mi-a dat să-mi iau din ei şi bomboane. Pe urmă l-am condus cu trăsura la Surlă: s-a socotit cu el; i-a plătit peste 100 de preparaţie încă 100 bursă, rămânând ca restul să-l dea mai târziu. Am plecat apoi acasă cu el, ca să-mi pregătesc bagajul pentru internat şi să revin în octombrie pentru cursuri. Aşa am intrat eu în Seminar, menţinându-mă I-ul în toate clasele şi terminând, reuşit tot I-ul la diplomă.

Când eram în cls. VI, la 10 mai, seara, am ieşit cu voie în oraş, până la 10. Eu în tovărăşia lui Niculescu Toma, Ştefănescu Iosif şi alţi doi colegi ne-am încurcat cu bere şi venind spre şcoală ne-am oprit şi la o cârciumă să luăm câte un napoleon - licheor - vânzătoare fiind o fetiţă frumuşică, la care ne uitam fiecare cu jind şi credeam că râsul ei natural e un semn pentru fiecare din noi. Am luat şi ţigări şi am plecat fumând pe Sos. Viilor. La colţ, toţi cu ţigările în gură, am văzut că Păr. Director Moşoaia cu pedagogul stau în uşa şcolii, ca să însemne pe cei ce vin târziu. Colegii mei au dat să fugă stingând ţigările. Eu i-am oprit şi i-am convins că-i mai cinstit să ne prezentăm şi să ne cerem scuze. Ajunşi în faţa Directorului, acesta s-a mirat că eu m-am înhăitat cui ei şi că veneam nu numai peste oră, dar şi fumând. Colegii meu au tăgăduit, aşa că pedagogul, care făcea mai mult pe poliţistul, ceru degetele să le miroase. Eu i l-am refuzat şi i-am oprit şi pe colegi să i le arate, mărturisind cinstit c-am fumat ca la 10 Mai. Pedagogul insista lângă Director să ne-nsemne şi pe urmă mai târziu să mă pedepsească exemplar, că m-am unit cu ceilalţi. Silit, Directorul a spus să ne aducă a II-a zi la 7 1 la cancelarie. La ora fixată am bătut în cancelaria pedagogilor, plină de fum de tutun şi l-am căutat pe Godescu să mergem la Director, sperând pe drum să-l conving să renunţe la a ne prezenta, urmând să mă prezint singur şi pentru ceilalţi. Pedagogul se sfadea cu el şi învinuindu-mă că eu vreau să apăr şi pe ceilalţi, am intrat la Director, care şi uitase de noi. În momentul când îi repeta Godescu, Prof. Volc intră la Director şi dând cu ochii de mine, mă-ntrebă ce caut şi eu arătându-i spre fumul din cancelaria profesorilor, i-am istorisit întâmplarea şi el râzând m-a luat de mână, a deschis uşa şi-a zis „nu-ţi pierde vremea cu de-astea, mergi în clasă că azi lucrez cu Lb. Greacă", făcându-mi vânt pe uşă. Aşa am scăpat de Godescu şi de răutatea lui: în schimb, în toate serile până la sfârşitul anului fumam la latrină cu cei mai înrăiţi în fumat şi-i făceam în ciudă lui Godescu care ne urmărea din cl. IV, ce lucra în pavilionul vizavi cu cl. VI. La sfârşitul anului, se anunţa cl. VIII şi premiantul cl. VII, care eram eu minus Şeful şcolii cu mai multe obligaţiuni, între care era şi aceea de a duce la Director fumătorii. De atunci, n-am mai pus ţigara, îi lăsam pe colegi să fumeze, confiscam tutunul pe care-l găsisem pe la inferiori, dar pe nimeni nu l-am sancţionat pentru fumat – reuşind ca mulţi să lase tutunul.

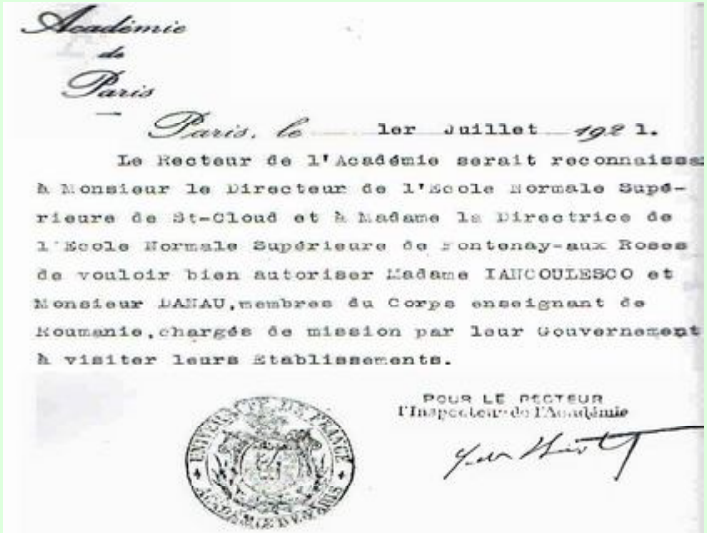

Académie de Paris

Paris, le 1er Juillet 1921.

Le Recteur de l'Académie serait reconnaissant à Monsieur le Directeur de l'Ecole Normale Supérieure de St-Cloud et à Madame la Directrice de l'Ecole Normale Supérieure de Fontenay-aux Roses de vouloir bien autoriser Madame IANCOULESCO et Monsieur DANAU, membres du Corps enseignant de Roumanie, chargés de mission par leur Gouvernement à visiter leurs Etablissements.

POUR LE RECTEUR
l'Inspecteur de l'Académie

Iată forme şi metode în educaţie: constrânşi şi urmăriţi de Godescu, fumam şi-i făceam fel de fel de mizerii. Dându-mi-se răspundere şi făcându-se apel la mine a colabora liber, eu n-am mai fumat şi am mai vindecat şi pe alţii de asemenea soartă.

După Seminar, m-am înscris şi dat concurs la Teologie, unde am reuşit ca bursier până când am dat licenţa în Teologie, obţinând Magna cum Laude. Paralel am urmat şi la Litere, echivalându-mi diploma de la Seminar cu cea de liceu şi dând numai examene. În anul III şi IV am făcut lucrări de valoare în domeniul exegezii Noului Testament şi al Moralei, pentru care am primit premii în bani, 5000 lei de la Decanat, profesori fiindu-mi la Exegeză Dr. I. Cornoiu şi la Morală, Pr. L. Nazarie. Prof. Chiricescu fusese suspendat din cauză că publicase o scrisoare primită de el de la Mitropolitul Atanasie, acuzat de anumită presă şantajistă condusă de Codin Cernăianu, de imoralitate…

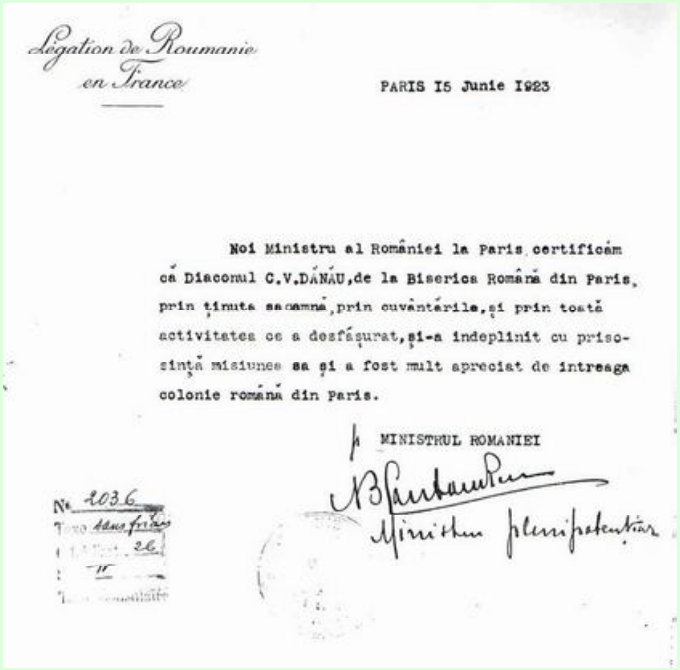

Légation de Roumanie
en France

PARIS 15 Junie 1923

Noi Ministru al României la Paris certificăm
că Diaconul C.V.DĂNĂU, de la Biserica Română din Paris,
prin ținuta sacerdotală, prin cuvântările, și prin toată
activitatea ce a desfășurat, și-a îndeplinit cu prisosință misiunea sa și a fost mult apreciat de întreaga
colonie română din Paris.

MINISTRUL ROMANIEI

Ministru plenipotențiar

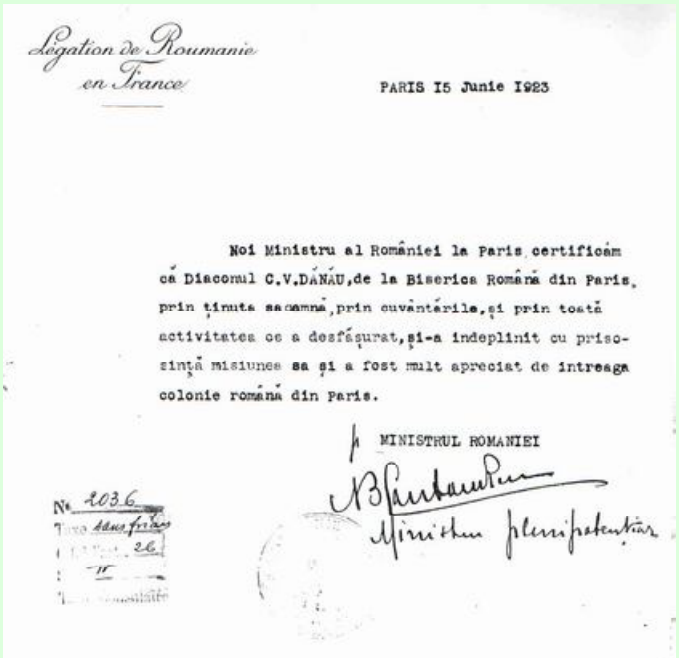

Légation de Roumanie
en France

PARIS 15 Junie 1923

Noi Ministru al României la Paris certificăm
că Diaconul C.V.DĂNĂU, de la Biserica Română din Paris,
prin ținuta sacerdotală, prin cuvântările, și prin toată
activitatea ce a desfășurat, și-a îndeplinit cu prisosință misiunea sa și a fost mult apreciat de întreaga
colonie română din Paris.

MINISTRUL ROMANIEI

Ministru plenipotențiar

În luna când dam licenţa, Prof. Chiricescu a fost reintegrat şi noi, studenţii de la Internat, primii ne-am arătat mulţumirea şi în seara reintegrării, în grup mergând, i-am arătat sentimentele noastre. La o săptămână după lucrarea scrisă la Istoria Bisericii Române, predată de Prof. Nic. Dobrescu - care împreună cu Mălăeşte şi Mihălcescu, - formau grupul de profesori tineri liberali, care erau ostili reintegrării Prof. Chiricescu. La lucrarea scrisă de Istorie a Bisericii Române, Prof. Dobrescu mi-a dat un subiect nu atât de important şi pe care colegii mei, în majoritate, nu-l studiaseră - în calitate de student fruntaş - m-am ridicat şi l-am rugat pe Profesor să ne dea ceva mai important pe care să-l fi studiat cu temei, toţi studenţii. Prof. Dobrescu a refuzat să schimbe subiectul invitându-mă pe mine şi pe cei ce nu scriu, că nu sunt pregătiţi, să ne retragem din examen şi să dăm în Toamnă. În timpul disputei dintre mine şi el, mulţi colegi, mai ales de la Nifon, au scotocit volumele lui Iorga, în chestiune şi se pregăteau de scris, înfruntându-mi atitudinea mea luată numai ca-n sprijinul lor să fiu; văzându-mă trădat, le-am mai făcut înc-odată întrebarea dacă acceptă subiectul sau nu şi i-am invitat să scrie sau dacă nu ştiu, să ieşim cu toţii din sală. La acest apel îndrăzneţ al meu, doar ieşenii Negoiţă şi Ursu au ieşit. Ceilalţi se aranjaseră pentru copiat şi au rămas. Am făcut „mea culpa” faţă de Prof. Dobrescu şi l-am întrebat dacă-mi admite ca eu să rămân sau nu. Mi-a răspuns că el dă examen ca cineva să răspundă şi dacă vreau, pot să rămân la lucrarea-n scris. Ostentativ şi numai ca să-nfrunt ticăloşia unor răi colegi, am rămas şi am făcut o lucrare mulţumitoare. Eu studiasem chestiunea dată şi o cunoşteam; n-am luat atitudine potrivnică pentru a mă salva pe mine, ci pe ei. După lucrare însă, am trăit cele mai chinuitoare clipe din viaţa mea de student, reproşându-mi smintita mea atitudine, pe care eram sigur că Prof. Dobrescu o va sancţiona drastic, cum meritam, mai ales că-mi reproşase în discuţie la iniţiativa mea din preziuă, când am mers cu grup de studenţi la Prof. Chiricescu, să manifestăm bucurie pentru reintegrarea lui, pe care Prof. tineri n-o aprobau şi protestaseră formal la Rectorat în acest sens.

Zece zile cât a durat corectarea lucrărilor scrise, îmi venea să-mi curm zilele de greşeala ce făcusem să mă războiesc cu un profesor, ca să salvez nişte ticăloşi. Spre cinstea şi probitatea Prof. Dobrescu, la deschiderea lucrărilor, bila albă a fost pusă pe lucrarea mea, fără să fi ţinut cont în vreun fel de incidentul ce avusese loc între mine şi el. Aceeaşi atitudine francă a avut-o şi la oral, ca să reuşesc cu toate bilele albe. Recunosc aci superioritatea Savantului şi a Omului, care a fost Prof. Dobrescu şi regret din suflet micile neplăceri ce-i voi fi produs copilăreştile mele atitudini - acestui Om ales şi Superior.

Col(r) Dumitru Dănău
în „Amintirile oraşului”,
Editura „Măiastra”, Târgu-Jiu, 2006

Va continua...

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libeli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

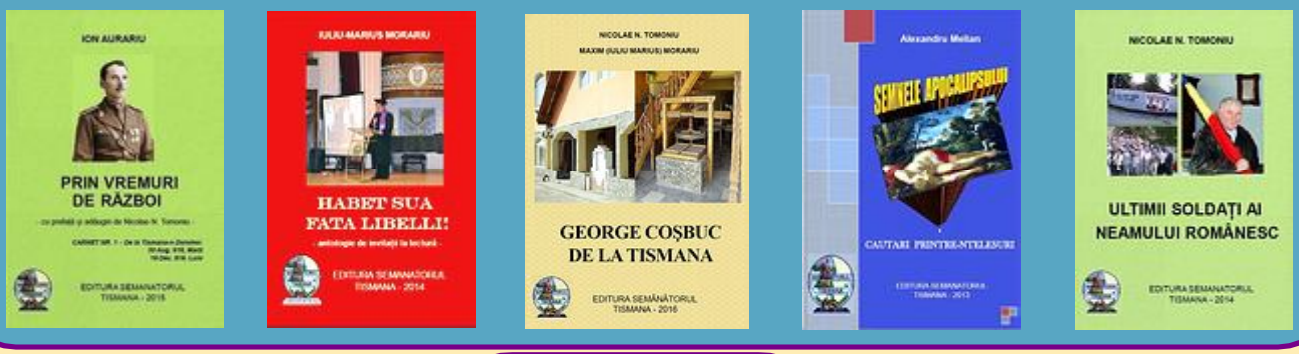

CUPRINS

2 O prioritate : valorificarea şi dezvoltarea patrimoniului naţional al Tismanei
4 Cezarina Adamescu - PAŞI SPRE LUMINA VIEŢII
11 Scriitor „Semănătorul" premiat in Liban
13 Vasile Mic - POEZII ŞI GRAFICĂ
14 Ion Cornescu -DIDILEESCU AL NEBUN
16 Dr Liviu Marta - Sabia celtică de la Pişcolt - o piesă de patrimoniu, unică în Europa
20 Alexandru Melian - IN SPIRITUL «SĂMĂNĂTORULUI»
22 Vasile Moiş - Nicio vină
24 Vasile Moiş - Eşti nepotul meu preferat !
28 Dr. Dan Jumara - Recenzie „George Coşbuc de la Tismana"
30 George Anca - Ce soare dom' profesor de ziua dumneavoastră !
34 IMAGINI DOCUMENT
35 Dumitru Dănău - Arhidiaconul Constantin V. Dănău (2)
35 Cotizaţii, conturi, abon., cuprins, redacţia
39 Caseta tehnică, FOTO INEDIT, Sântămăria 1966
40 Foto Document - Festivalul Cântecului, Dansului şi Portului Popular, 1970

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Atenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf nu se mai trimite prin e-mail. Autorii vor primi la cerere DVD-AST-5 cu toate numerele. E-mail redacţie: posta@samanatorul.ro

1966 - Primele ediţii ale Festivalului Cântecului, Jocului şi Portului Popular, pe Valea Tismanei

Iată o imagine de la primele ediţii ale festivalului de la 15 august, ştiindu-se precis că în acest an a fost pregătită de autorităţi prima manifestare de Sfântamaria Mare în afara Hramului de la Mânăstirea Tismana. El se organiza pe Valea Tismanei pe poiana de peste râu, la nord de mânăstire. Evident că se crea multă înghesuială iar slujba de la mânăstire era deranjată. Dna prof. Emilia Popescu, la pensie, îşi aminteşte că formaţiile gorjeene erau aduse cu trenul CFF. Parada lor începea de la gara CFF Tismana, cu tribune oficiale în centrul civic, la Coop. „Arta Casnică" şi la Ocolul Silvic. După câteva ediţii, scena se mută pe poiana (vezi coperta a IV-a) de la intrarea din Şarşori, degajându-se traficul rutier spre mânăstire. În imagine se remarcă în cap de coloană Nelu Pârgaru, Mitu Croitoru, Viorel Virtici şi primarul Victor Foca (al 5-lea), deci formaţia de dansuri era din Pocruia. Primele ediţii ale festivalului au fost destul de grandioase. Fotografia ne-a fost pusă la dispoziţie de ing. Marcel Duicu.

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat" de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

Bâlciul Sfintei Marii Mari în anii 1970. Se ţinea pe poiana de la intrarea în Şarşori, azi a rămas numai scena din beton. Se disting familia prof. Costel şi Rica Popescu, Oara Ciolacu, D. Rădulescu. Banda lui Cristian Catâroiu (Lenuţa, Gicu Pleşa, cu basul, Ion Trohonel). Cei din Tismana păstrau tradiţia bâlciuli când se ţinea la mănăstire. Se văd în spate magazinele COOP de Consum. *Din colecţia fam. Costel Popescu.*

Anul V.
Nr. 4
Nov. 2015

SĂMĂNĂTORUL

Ediția tipărită
Nr. 17

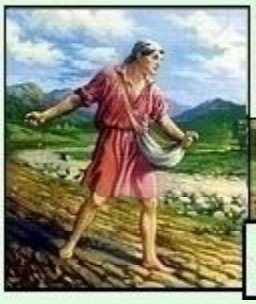

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric și de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociațiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Ediția a-III-a, 2015
«Festivalul castanului» de la Tismana

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

Anul V. Nr. 4 - oct. nov, dec. 2015 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicațiile AST online. Intră în lucru în data de 25 ale primei luni a trimestrului. Ediția online va avea în anul 2015 acelaşi număr cu ediția tipărită şi apare la sfârşitul trimestrului.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Scriitor membru al LSR -Gorj

Sub sigla Editurii "Semănătorul Tismana":

Dumitru Tătăroiu - „ÎNSEMNĂRI"

O ediție îngrijită de Florian Văideianu

Luni, 28 septembrie 2015, în sala binecunoscută iubitorilor de carte a Bibliotecii Judetene „Christian Tell" din Târgu Jiu, a fost lansată cartea **Dumitru Tătăroiu - „Însemnări".**

Este a doua oară când Editura „Semănătorul Tismana" tipăreste o carte fără ca scriitorul să fie în viață. Dar prin valoarea scrierilor lui lăsate urmaşilor sau a activității pe care a desfăsurat-o de-a lungul vieții, merita ca să-i fie dedicată o carte.

După cartea memorială a lui Ion Aurariu – „Prin vremuri de război", de a cărei apariție s-au îngrijit nepoții lui, dr. Mariana Gherghinescu-Arjoca şi ing. Marian Arjoca, iata şi aceasta carte cu note autobiografice şi „însemnari" de a carei aparitie s-a îngrijit Florian Vaideianu. Este o altă premieră în activitatea Editurii „Semănătorul Tismana", când un autor tipareşte prin eforturi proprii un alt autor, decedat în anul 1989 şi care s-a născut după cum scrie prof. Ion Mocioi, dr. în filozofie, în „Postfața" sa, „la 27 martie 1914, la Arcani, în familia dimierului Dumitru Tătăroiu, un om sarac, care „umbla tot cu mintanul rupt şi nadragii sparți". El este urmaş al străbunicului Drăghici Tătăroiu şi al Opritei, care avea o foaie de zestre din 25 aprilie 1848, în care figura şi „o sapă", interpretată de scriitor ca „pedeapsa pentru toți care au urmat din sămânța lor"."

Gestul scriitorului Florian Văideianu de a se ocupa de un vechi împătimit al scrisului, cu care nu este nici rudă, nici consătean şi chiar având altă meserie din care-şi câstigă pâinea, este de toată lauda. Dar să lăsăm să ne spună asta cineva din ce-i apropiați:

„Vremelnicia noastră în această lume ne face de multe ori surzi şi orbi cu ce se întâmplă în jurul nostru. Am fost surdă şi oarbă şi n-am putut prețui cât şi cum trebuia pe omul care mi-a dat viață. O face acum un om minunat, juristul Florian Vaideianu, care şterge praful de pe fruntea tatălui meu, învățătorul, scriitorul şi jurnalistul Dumitru Tătăroiu.

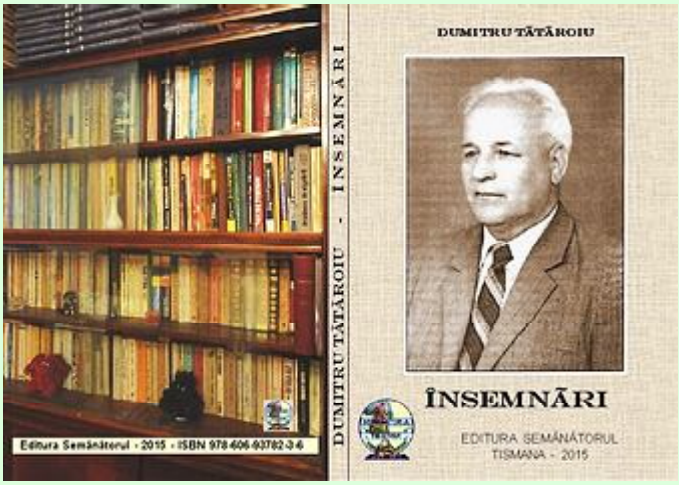

Capul meu albit de timp se pleacă, cu venerație, în fața acestui mare vizionar, care, cu talent de scriitor, scoate la iveală existențe de mult trecute în neființă.

Vă doresc multă sănătate, domnule Florian Văideianu, şi vă mulțumesc că nu l-ati uitat pe „nene-al mare".

Cu deosebită considerație!

Maria Talabă (nascută Tătăroiu)

Din stânga: Titu Pânişoară, Florian Văideianu, Olimpia Bratu şi Ion Mocioi

La lansarea de la Târgu-Jiu, participanții au avut şi ei numai cuvinte de apreciere atât pentru Florian Vaideianu cât şi pentru Editura „Semănătorul Tismana" care urmează linia ei programatică de promovare a patrimoniului cultural local. De remarcat faptul că, cu o zi înainte, dl Văideianu s-a deplasat la Arcani nu numai pentru a informa cetățenii despre cartea care, prin apariția ei, repune în valoare un fiu al satului dar şi pentru a participa la o altă manifestare culturală, organizată de prof. Dan Pupaza în memoria celui care a fost Grigore Pupază, inițiatorul şi organizatorul muzeului sătesc din Arcani care-i poartă numele.

„Qui semble s'ensembe !", a doua zi, la rândul lui, scriitorul Dan Pupază a participat la lansarea de la Biblioteca Judeteană „Christian Tell", unde au participat înalte figuri marcante ale culturii gorjene: Ion Mocioi, Titu Pânisoara, Moise Bojinca, Ion M. Ungureanu, Dumitru Dănău, Doru Fometescu, I. Gămăneci, Em. Popescu, Grig M. Dobreanu şi trei foşti elevi ai regretatului învățător Dumitru Tătăroiu. Să remarcăm prezența dlui Ion Popescu Brădiceni, directorul revistei AM&PM, cel mai activ promotor al localismului creator, care prin inițiativele şi condeiul său aduce cultura şi seriozitatea şi în ziarul Gorjeanul, care ramâne portdrapelul jurnalismului gorjean.

Domnul Moise Bojincă de la Univ. «Constantin Brâncuşi» Târgu Jiu

Laudă tuturor celor prezenți pentru interesul lor pentru literatură, pentru cultură în general şi pentru repunerea unor foste personalități pe locul lor binemeritat !

Încheiem cu moto-ul din carte:

MOTTO:

„Ne sticlesc ochii a râvnă după purpura şi îngâmfarea prostului , dar nici o lacrimă nu ne pică din pleoape pentru nevolnicul ce-şi târăşte toate durerile pământului după el”.

Dumitru Tătăroiu

Pioasă recunoştință

După lansarea cartii „ÎNSEMNARI”, cei trei elevi în viață ai regretatului învățător Dumitru Tătăroiu: Marinica (Marian Dobreanu), Felicia (Petraş - Roşu) şi Nicu (Ion Alecsoiu) (ulttimii doi, în imagine) au depus la căpătâiul învățătorului o coroană de flori pe care scria:

„Domnului învățător, cu dragoste !"

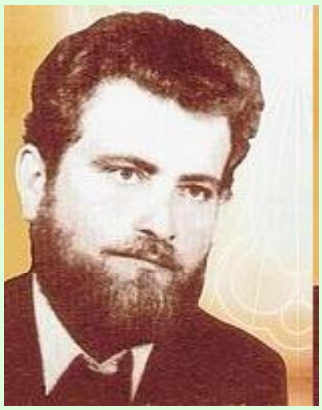

Radu Botiş - Limba română dintru vechi răstigniri

Limba română
Chivotul neamului meu,
Dintru începuturi, către mereu
Prin ocrotirea divină.

Drumul de veacuri cu sfinți
Ori veri scăldate-n lumină,
Minuni împlinite care îmbină
Aduceri aminte cu dor de părinți.

Limba română, crâmpei
Renăscut de sub ziduri de piatră,
Carpații, care, spre ceruri arată
Loc de şedere n-au cei mişei.

Lupte, victorii, morminte ades
Brăzdează cuprinsul,speranța neînfrântă,
Altarele sfinte-n biserici cuvântă
Lumina din suflet străluce intens.

Limba română dintru vechi răstigniri
Îşi cere obolul din cronici de taină,
- Popor de jertfă, prindeți la haină
Iarăşi mândria cu imne-n simțiri.

Pr. stavr. Radu Botiş

Poezie trimisă la revista «Sămănătorul» cu ocazia zilei de 31 august, ZIUA LIMBII ROMÂNE

Festivalul răciturilor – ediția 2015

LA VILA URSU, PE VALEA TISMANEI

(Duminică, 27 septembrie 2015)

Festivalul răciturilor organizat la Vila Ursu - Tismana. Organizatori Radu Ciobanu, ANTREC GORJ, Telu Jerca, ANTREC Tismana, Pensiunea agroturistică "Plaiul Castanilor".

Participanți: pensiuni turistice, restaurante, asociații de crescători de animale, Şcoala Europeană "Noi suntem viitorul", Tg. Jiu, care are o secție cu profil "turism şi alimentație", obşti de crescători de animale. Produsele culinare expuse s-au distribuit gratuit după festivitate. Au participat autorități locale şi județene. Din cauza ploii spațiul a fost neîncăpător, expoziția noastră de cărți şi reviste cu articole privind istoria, tradițiile şi artizanatul Tismanei, tipărite la Editura "Semănătorul Tismana" şi-a făcut loc printre piftiile şi sarmalele Pensiunii agroturistice "Plaiul Castanilor", care a întrunit cele mai multe aprecieri din partea gurmanzilor. Tipăriturile noastre au fost bine apreciate şi cumpărate de un numeros grup de la... Craiova ! Prezentăm mai jos standul pensiunii "Plaiul Castanilor", cu unele din cele mai bune şi frumoase bucătărese din festival:

"Zeci de bucătari şi gospodine şi – au arătat priceperea la prepararea piftiilor în cadrul celei de-a VII a ediție a manifestării. Cei mai pricepuți bucătari vor fi premiați cu diplome din partea organizatorilor. Festivalul Răciturilor a devenit o tradiție în județul Gorj, prima ediție organizată fiind în anul 2009".(TV-Sud)

Imagini ale standurilor din municipiul Târgu Jiu.

Municipiul Târgu-Jiu la înălțime, cu specialități care ne-au lăsat gura apă până s-au terminat protocolurile şi degustarea juriului. Din municipiu ne-a încântat şi Grig M. Dobreanu cu al său "JURNAL DE PIFTII", Suplimentul nr. 7 la "Foaia de tot râsul" ce apare doar la FESTIVALUL RĂCITURILOR sub egida ANTREC, participând cu catrene mulți împătimiți ai epigramelor din "oraşul lui Brâncuşi". Am ales una:

PIFTIA

Înghețată strămoşească,
Tremură, de bună seamă,
Ca românul, când îl cheamă,
Şeful să-l muştruluiască...

Janet Nică

FELICITĂRI ORGANIZATORULUI RADU CIOBANU
PREŞEDINTELE ANTREC GORJ
Premiat de nenumărate ori la festivalurile culinare naționale!

În stânga, sufletul festivalului, Telu Jerca, Preşed. Antrec TISMANA, cu microfonul, Gigi Ciuncanu

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistrița-Năsăud) - Eseist, teolog

Ierom. Maxim Morariu - Recenzie studiu Ulmeni Maramureş

Pr. Radu Botiş, Prof. Mircea Botiş, Ulmeni Maramureş, Editura Olimpias, Galați, 2011, 273 p.

Genul monografic a cunoscut un adevărat reviriment în ultima vreme, când, prezentări ale unor oraşe, localități, biserici sau monumente, au inundat de-a dreptul piața de carte contemporană. Nu toate aparițiile editoriale sunt însă de calitate, multe dintre ele fiind condiționate mai degrabă de obținerea unor grade profesionale sau de confirmarea statutului de intelectual al autorilor decât de profesionalismul muncii lor.

Lucrarea pe care dorim însă să o propunem cititorilor este una ce împlineşte întru totul standardele calitative ale unei monografii. Experiența autorilor [1] în materie de publicistică şi buna cunoaştere a locurilor descrise, din care provin ei, garantează acest fapt. Garanți ai calității sunt şi cei doi prefațatori, domnul cercetător ştiințific I Remus Câmpeanu, de la Institutul de Istorie ,,George Barițiu" din Cluj-Napoca (pp. 5-8) şi părintele Vasile Augustin, vicarul Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureşului şi Sătmarului (pp. 9-10), care apreciază în mod favorabil cercetarea celor doi autori, subliniind multiplele valențe ale acesteia.

Volumul este structurat pe întinsul a nouă capitole şi cuprinde de asemenea anexe şi o listă bibliografică. Autorii se străduiesc să realizeze atât o amplă incursiune în istoricul oraşului maramureşean (pp. 15-45), cât şi o prezentare a principalelor caracteristici ale acestuia, respectiv învățământul şi cultura (pp. 46-53), resursele naturale (pp. 54-68), demografia (pp. 69-90), activitatea economică a urbei (pp. 91-124), aspectele etnografice (pp. 125- 142), personalitățile locale (pp. 143-215). Bibliografia întrebuințată este, de cele mai multe ori, una adecvată cercetării şi actualizată, autorii utilizând cele mai noi cercetări în materie, iar anexa (pp. 239- 264), densă şi ea, conține un număr mare de facsimiluri după documente importante din istoria oraşului şi fotografii cu lăcaşurile de cult, instituțiile principale, clădiri sau persoane importante din istoria lui de ieri şi de azi.

Interesant este, de exemplu, capitolul despre datini şi obiceiuri, în paginile căruia autorii vorbesc nu doar despre tradițiile populare cu valoare etnografică, ci şi despre gastronomie, tradiții privitoare la agricultură, faună, ocupații casnice sau limbaj. Descrierile unor obiceiuri cu valoare fundamentală pentru viața omului sunt şi ele ample. Spre deosebire de etnografii laici, părintele Botiş insistă însă şi asupra puternicei legături existente între Biserică şi obiceiul propriu-zis. Iată, de exemplu, cum se încheie descrierea nunții:

,,La ieşirea din biserică şi pe parcursul traseului până la locul unde va avea loc nunta, cu mulți ani în urmă, anumiți feciori puneau diferite piedici, care, de fiecare dată, pentru a fi înlăturate intervenea naşul cu câte o sticlă de țuică. După ce calea era liberă alaiul ajungea cu bine la locul unde era organizată masa şi continua nunta. Avea loc „oração cu găina" aşezată pitoresc pe o tavă, purtată de către socăciță. Pe la miezul nopții începe „jocul miresei" moment anunțat de către unul din cei doi reprezentanți ai mirilor (staroste). Primul intră în joc mirele, apoi naşii, părinții mirilor, rudele cele mai apropiate, apoi nuntaşii" (p. 135).

Calitatea de preot a unuia dintre autori este desconspirată parțial şi de atenția pentru aspectele confesionale şi de atenția pentru istoricul lăcaşurilor de

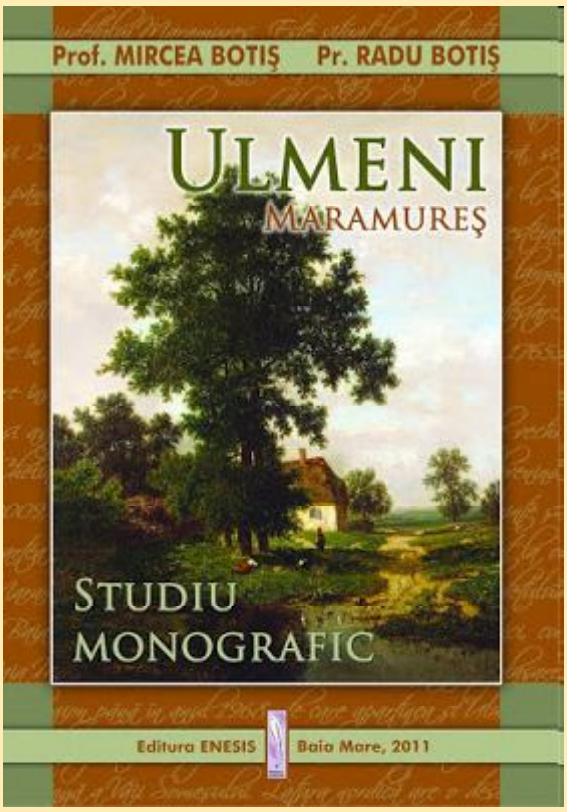

cult din localitate. Astfel, în cadrul capitolului, alături de frumoasa analiză în care, alături de dicționarul lui Coriolan Suciu [2] întrebuințează şi alte surse în scopul obținerii unor informații complete cu privire la aspectele toponimice, de bogatele informații cu valoare istorică, extrase fie din surse arhivistice inedite, fie din surse edite. se regăsesc şi elemente privitoare la situația confesională a oamenilor locului şi la istoricul locaşurilor lor de cult.

Având în vedere aceste aspecte, nu putem decât să remarcăm valoarea operei părintelui şi a domnului profesor Botiş, să o recomandăm călduros şi să credem că ea îşi va găsi locul atât în circuitul ştiințific, cât şi în bibliotecile fiilor zonei şi a iubitorilor istoriei şi spiritualității româneşti de pretutindeni.

---

[1] Căci, de exemplu, părintele Radu Botiş este fondatorul şi redactorul şef al revistelor electronice Glas comun şi Slova creştină. De asemenea, el este prezent ca publicist în paginile revistelor Sămănătorul, Analize şi fapte , Ecoul, Neamul Românesc, Noua Arhivă Românească , Tânărul scriitor, Luceafărul românesc, Observatorul de Toronto, iar ca poet, creațiile sale se regăsesc atât în volume de autori cât şi în

următoarele antologii: Antologiile revistei Singur, Editurile Singur/Grinta, Târgovişte/Cluj- Napoca, 2010; O Antologie a poeziei maramureşene, coord., Nicolae Păuna Scheianu, Editura Ethnologica, Baia Mare, 2010; Preoți sfinți, lăcaşuri sfinte, Editura Semănătorul, 2010; Antologie de poezie, 55 de poeți contemporani (pagini alese), coord. Valentina Becart, Editura ArhipArt, Sibiu, România, 2010; Îndreptar de terapie divină - breviar sufletesc, Editura Sinteze, Galați, 2009; Artur Silvestri - Documentar memorialistic, Editura Semănătorul, 2009 ; Literatura virtuală şi Curentul Generației Google, coord. Ionuț Caragea, Editura Fides, Iaşi, 2009; Antologie, Cenaclul Arionda, Editura Olimpias, Galați, 2009; Dor de Dor - Antologie lirică, epică, plastică, Călăraşi, coord. Marin Toma, Editura S.C. Tipografia S.A, Slobozia-Ialomița, 2008; Mărturisirea de credință literară, vol. II, Editura Carpathia Press, Bucureşti, 2008.

[2] Coriolan Suciu, Dicționarul istoric al localităților din Transilvania, vol. II, Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1967

IEROM. MAXIM MORARIU

SFÂNTUL CONSTANTIN BRÂNCOVEANU

Un model pentru tinerii de astăzi

Editura **«*Renaşterea*» , Cluj-Napoca, 2015, 73 p.**

O nouă carte semnată de Ierom. Maxim Morariu

Tipărită cu binecuvântarea ÎPS Părinte
ANDREI
Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului şi Mitropolitul Clujului, Maramureşului şi Sălajului

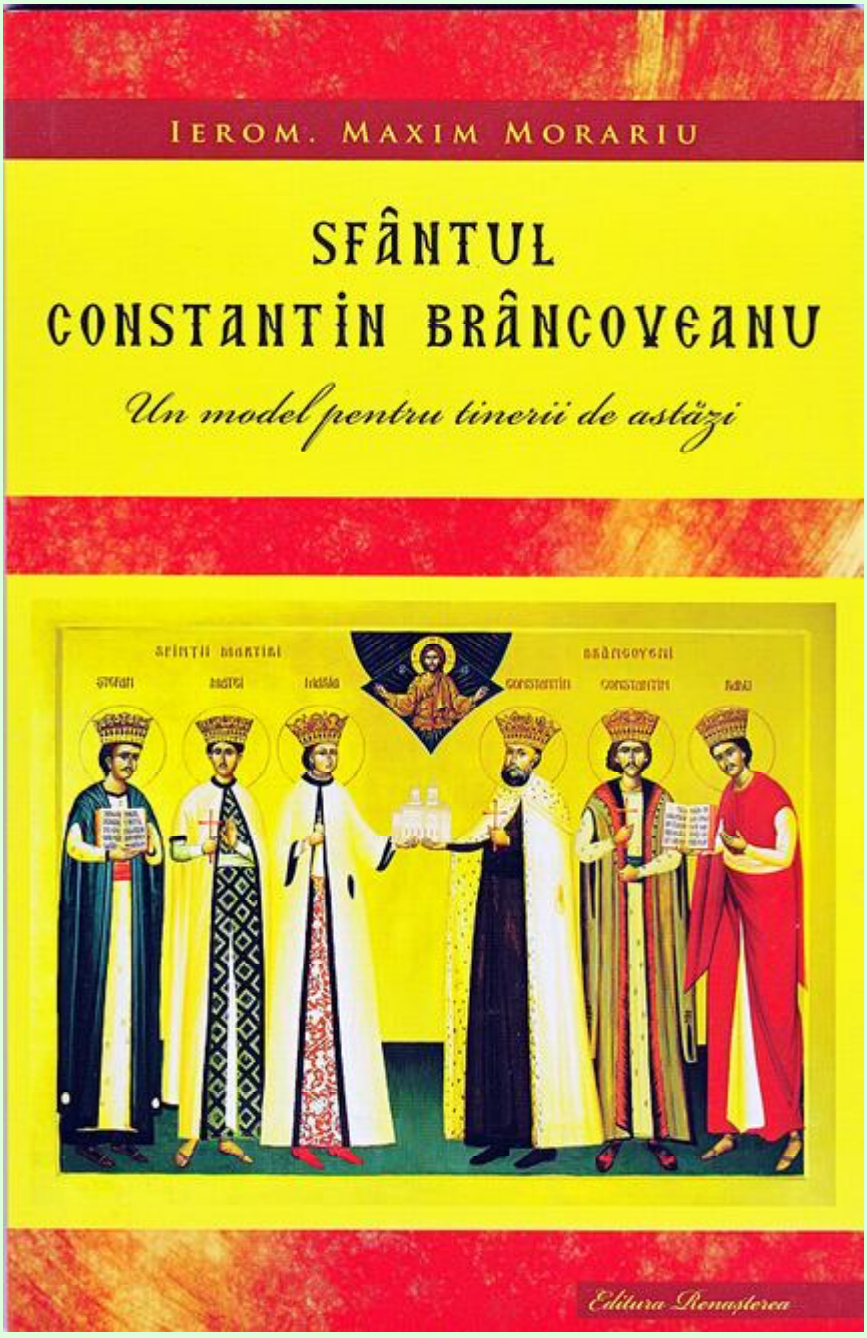

CUPRINS

Introducere 5
Viața Sfântului Voievod Martir ConSlantin Brâncoveanu până la urcarea pe tron 11
Domnia lui Constantin Brâncoveanu 17
Martiriul Sfântului Domnitor Constantin Brâncoveanu, al fiilor şi al ginerelui său 41
Moştenirea lui ConSlantin Brâncoveanu 53
Anexă (Balada după volumul Vasile Alexandri, *Poezii Populare ale românilor*, Bucureşti, 1866, pp. 210-213) 59
Bibliografie 65

Vedeți balada

BALADA LUI CONSTANTIN BRÂNCOVEANU

Am extras din volumul Vasile Alecsandri «***Poezii populare ale românilor***», editura Casa Şcoalelor, 1942.(digitalizată la www.dacoromanica.ro), versiunea cea mai apropiată de cea inserată în ANEXA cărții Ierom. Maxim Morariu, inserată în volum după varianta din anul 1866 a lui Vasile Alecsandri.

Ierom. Maxim Morariu, atrăgându-ne atenția asupra acestei balade, revista face efortul de a extrage şi notele de subsol pe care le adaugă Alexandri în carte, poetul dovedind astfel, o amplă documentare a temei printre mediile academice, mai ales istorici şi un exemplu cum se concepea o baladă pe vremea aceea.

În afară de adăugarea aici a notelor de subsol ale baladei, remarcăm faptul că întregul volum e presărat cu note deosebit de interesante, care elimină controversele pseudo-istoricilor de azi. La pagina 199, printre notele baladei **49.Radu Calomfirescu**, găsim nota 4):

4) *Alei ! Doamne, Doamne Mirce !*
Alei ! Mirce mult voinice !

Mircea cel Bătrân a ținut multe războaie cu Turcii şi a fost pururea învingător. El a domnit 29 de ani, a zidit mănăstirile Cotmeana şi Cozia şi a fost îngropat la aceasta din urmă.

In tractaturile sale de alianță cu regele Poloniei Vladislav, Mircea se intitula astfel: **«Mircea, din milă lui Dumnezeu Voevodul Valahiei, Ducsul Făgăraşului şi al Omlaşului, Comitatul Severinului, Despotul Drâstiorului (Silistriei) etc.»**.

Să remarcăm adevăratele «tituluşuri» (cum spunea poetul) ale lui Mircea cel Bătrân şi să mai observăm sintagma de foarte mare importanță **«pururea învingător»** a lui Mircea Vodă. Mai târziu, istoricul P.P. Panaitescu în volumul «Mircea cel Bătrân» demonstrează pe bază de documente că nu Mircea Vodă a semnat cu turcii vreo înțelegere ci fratele lui Vlad, numit pentru această faptă «Vlad Uzurpatorul», aflat vremelnic la cârma Țării Româneşti, înțelegere pe care Mircea Vodă a fost obligat să o respecte revenind la tron. (*Precizare: N.N. Tomoniu)*

Constantin Brâncoveanu
de Vasile Alecsandri

Brâncoveanul Constantin 1)
Boier vechiu şi domn creştin,
De averi ce tot strângea
Sultanul se îngrijia
Şi de moarte-l hotăra,
Căci vizirul îl pâra.
Într-o Joi de dimineață,
Zi scurtării lui de viață,
Brâncoveanu se scula,
Fața blândă el spăla.
Barba albă-şi pieptăna,
La icoane se 'nchina,
Pe fereastră-apoi căta
Şi amar se spăimânta !
- Dragii mei, cuconi iubiți !
Lăsați somnul, vă treziți,
Armele vi le gătiți,
Că pe noi ne-a 'nconjurat
Paşa cel neîmpăcat 2)
Cu-Eniceri, cu tunuri mari
Ce sparg ziduri cât de tari !
Bine vorba nu sfârşia,

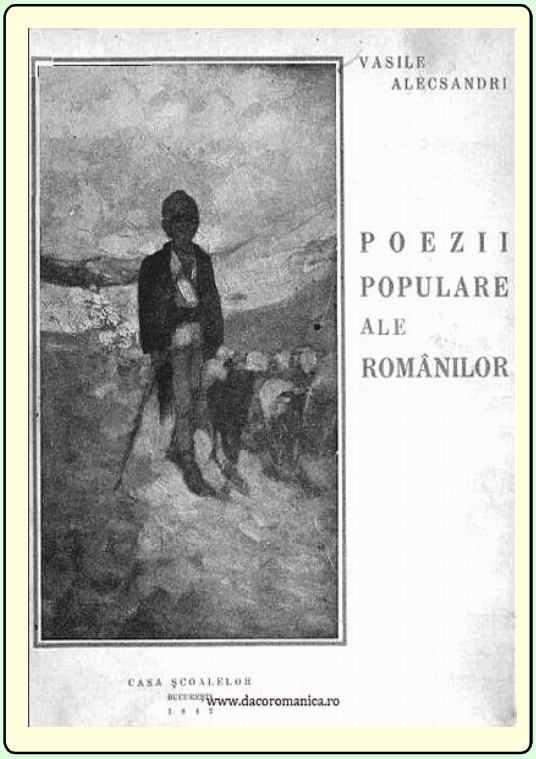

Turcii 'n casă iuruşea,
Pe tuspatru mi-i prindea
Şi-i duceau de-i închidea
La Stambul, în turnul mare 3)
Ce se 'nalță lângă mare,
Unde zac fețe Domneşti
Şi soli mari împărăteşti 4).
Mult acolo nu zăcea,
Că sultanu-i aducea
Lângă foişorul lui
Pe malul Bosforului.
- Brâncovene Constantin,
Boier vechiu, ghiaur hain !
Adevăr e c'ai chitit
Pân-a nu fi mazilit,
Să desparți a ta domnie
De a noastră 'mpărăție?
Că de mult ce eşti avut,
Bani de aur ai bătut 5)
Făr'ați fi de mine teamă,
Făr'a vrea ca să-mi dai seamă !
- De-am fost bun, rău la domnie,
Dumnezeu singur o ştie:
De-am fost mare pe pământ,
Cată-acum de vezi ce sunt ?
- Constantine Brâncovene !
Nu-mi grăi vorbe viclene.
De ți-e milă de copii
Şi de vrei ca să mai fii,
Lasă legea creştinească
Şi te dă'n legea turcească !
- Facă Dumnezeu ce vrea !
Iar pe toți de ni-ți tăia,
Nu mă las de legea mea !
Sultanul din foişor
Dete semn lui Imbrohor.
Doi gelați venia curând,
Săbiile fluturând
Şi spre robi dacă mergea
Din cuconi îşi alegea
Pe cel mare şi frumos,
Şi-l punea pe scaun jos,
Şi cât pala repezia,
Capul iute-i reteza !
Brâncovanu greu ofta
Şi din gură cuvânta:
- Doamne! fie 'n voia ta !
Cei gelați iarăş mergeau
Şi din doi îşi alegea
Pe cel gingaş mijlociu
Cu păr neted şi gălbiu
Şi pe scaun îl punea

Şi capul îi răpunea !
Brâncovanu greu ofta
Şi din suflet cuvânta:
- Doamne! fie ‘n voia ta !
Sultanul se minuna:
Şi cu milă se ’ngâna
- Brâncovene Constantin,
Boier vechiu şi domn creştin !
Trei coconi tu ai avut,
Din trei doi ți i-ai pierdut,
Numai unul ți-a rămas !
Cu zile de vrei să-l las,
Lasă legea creştinească
Şi te dă ‘n legea turcească !
- Mare-i Domnul-Dumnezeu !
Creştin bun m-am născut eu,
Creştin bun a muri vreu…
Taci, drăguță, nu mai plânge
Că-n piept inima-mi se frânge,
Taci şi mori în legea ta
Că tu ceriu-i căpăta !
Imbrohorul se ‘ncrunta,
Gelații se ‘nainta
Şi pe blândul copilaş,
Dragul tatei fecioraş,
La pământ îl arunca
Şi zilele-i ridica.
Brâncovanu greu ofta
Şi cu lacrimi cuvânta:
- Doamne! fie-n voia ta !
Apoi el se ‘ntuneca,
Inima-i se despica,
Pe copii se arunca,
Îi bocea, îi săruta
Şi turbând apoi striga :
- Alelei! tâlhari păgâni !
Alei! voi feciori de câni !
Trei coconi ce am avut,
Pe tustrei mi i-ați pierdut !
Dare-ar Domnul Dumnezeu
Să fie pe gândul meu :
Să vă ştergeți pe pământ
Cum se şterg norii la vânt,
Să n’aveți loc de ‘ngropat
Nici copii de sărutat !
Turcii crunt se oțeria
Şi pe dânsul tăbăra,
Haine mândre-i le rupea,
Trupu-i de piele jupuia,
Pielea cu paie-o umplea,
Prin noroiu o tăvălia
Şi de-un paltin o lega
Şi râzând aşa striga :
- Brâncovene Constantin,
Ghiaur vechiu, ghiaur hain !
Cască ochi-a te uita
De-ți cunoşti tu pielea ta ?
- Câni turbați ! Turci, liftă rea
De-ți mânca şi carnea mea,
Să ştiți c’a murit creştin
Brâncovanu Constantin !

Notele de subsol ale lui Vasile Alecsandri

1) *Brâncovanul Constantin.*
Constantin Brâncovanul a domnit 26 ani în țara romanească şi a fost ucis de Turci In 15 August 1714 la vârsta de 60 ani. Şincai scrie în cronica Românilor că o dată cu Brâncovanul au pierit patru feciori ai lui, cărora el le-a grăit astfel în ora morții: *«Iată ! toate avuțiile şi orice am avut, am pierdut ! Să nu ne pierdem încăi sufletele... Stați tare şi bărbăteşte, dragii mei! să nu băgați scama de moarte. Priviți la Hristos mântuitorul nostru câte a răbdat pentru noi şi cu ce moarte de ocară a murit ! Credeți tare întru aceasta şi nu vă mişcați nici vă clintiți din credința voastră pentru viața şi lumea aceasta, etc ».*

Apoi, adaogă Şincai, aceste zicând el, porunci împăratul de le tăiară capetele, întâi ale feciorilor, începând dela cel mai tânăr, şi mai pe urmă a tăiat capul lui Constantin Brâncovanu, şi aruncară trupurile în mare; şi creştinii după aceia, aflându-le, le-au astrucat la Patriarhie.

2) *Paşa cel neîmpăcat.*
Mustafa Paşa, care era Imbrohor.

3) *La Stambul în turnul mare.*
Prin turnul mare se înțelege negreşit cetatea numită de Turci: Edicule, ridicată pe malul Mării de Marmara în capătul oraşului Stambul, şi pe care Europenii o numesc şapte turnuri.

4) *Şi soli mari împărăteşti.*
Când se năştea vreo neînțelegere serioasă între Sultan şi puterile Europene, se închideau ambasadorii străini în cetatea Edicule până la sfârşitul certei sau al războiului.

5) *Bani de aur ai bătut.*
Intre pârele trimise la Poartă în contra Brâncovanului era şi aceasta: că bătuse monedă de aur în Ardeal, de câte doi, şi până la zece galbeni, una.

„Festivalul Castanului” de la Tismana, ediția a III-a, 2015

Imagini de la eveniment

Vorbeşte prefectul de Gorj, Alin Văcaru

Din stânga: Gicu Alesu - localnic, Ciocea Ion - primar în Bustuchin, Marian Slivilescu - primarul oraşului Tismana, Aparicio Viguri Cezar Guzman - investitor spaniol, Ion Daju – Roşia de Amaradia

Cum a relatat presa evenimentul de la Tismana

Citiți **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/10/festivalul-castanului-de-la-tismana.html

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

2 octombrie 1940 - 2 octombrie 2015

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

LA MULȚI ANI, DOMNULE ION MOCIOI !

SE ACORDĂ

Excelentei sale

ION MOCIOI

titlul de

CETĂȚEAN AL EUROPEI

pentru contribuția adusă la promovarea europenismului, integrarea României și Bulgariei în Uniunea Europeană și susținerea românității ca parte componentă a valorilor umanității

LIGA CULTURALĂ PENTRU UNITATEA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Ianuarie 2007

TIPARIT SĂMĂNĂTORUL ONLINE

Asociația «Semănătorul Tismana»

COMITETUL DIRECTOR

Seria AST, Nr. 4

10 Mai, 2014

BREVET PENTRU MEDALIA «Semănătorul Tismana»

Se conferă Medalia «Semănătorul Tismana» scriitorului

Ion Mocioi

pentru intreaga sa activitate, pentru studiul «Discul de la Phaistos», pentru activitatea la Revista «Sămănătorul» și activitatea ca publicist la publicatiile online ale asociatiei «SEMĂNĂTORUL Tismana».

Președinte Asociația «Semănătorul Tismana»
Nicolae N. Tomoniu

REDACȚIA REVISTEI ŞI EDITURII "SEMĂNĂTORUL", MEMBRII, COLABORATORII ŞI CITITORII NOŞTRI VĂ UREAZĂ DIN TOATĂ INIMA,

LA MULȚI ANI !

Florian Văideianu: Laudatio !

Omul fără vârstă, cu zâmbetul mereu prezent, ajunge azi la km 75, în drumul său ascendent. *„Să trăiți mult !”* este urarea, care de fiecare dată se aude în receptorul telefonului mobil, atunci când este realizată legătura cu marele nostru cărturar.

Profesorul dr. Ion Mocioi a avut o ascensiune perpetuă în drumul sinuos, nu lipsit de greutățile vieții. Perseverența, râvna, munca asiduă şi tenacitatea domniei sale l-au determinat să nu se oprească nici o clipă. A scris atâtea cărți încât nici măcar dumnealui nu le mai ştie numărul, dar modestia care îl caracterizează l-a plasat în rândul oamenilor normali, deşi posteritatea – sunt convins – îl va nominaliza alături de marii cercetători în domenii grele cum ar fi: dacologia, limbile vechi vorbite şi bineînțeles Brâncuşi.

Să ne trăiți întru mulți ani domnule profesor!

Sunt mândru că v-am fost contemporan.

Florian Văideianu

La lansarea cărții, «**Ion Mocioi, ‘75**» Florian Văideianu şi Ion Mocioi

Imagini şi lansare carte la Târgu - Jiu: « ION MOCIOI, 75»

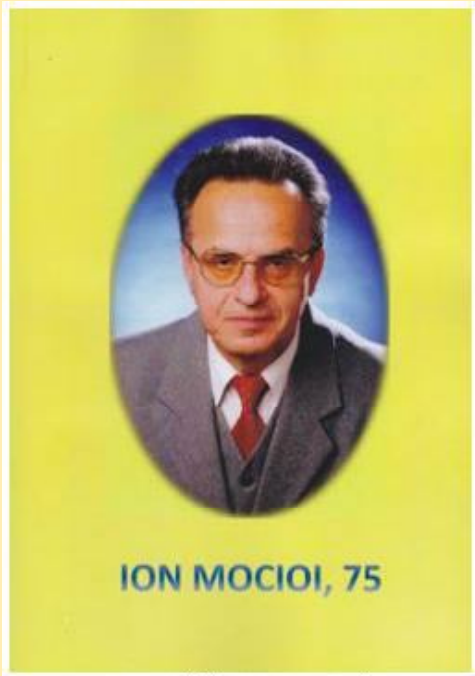

Cartea tipărită de ziua aniversară

La lansarea cărții, «**Ion Mocioi, '75**»: Ion Călinoiu şi Ion Cepoi

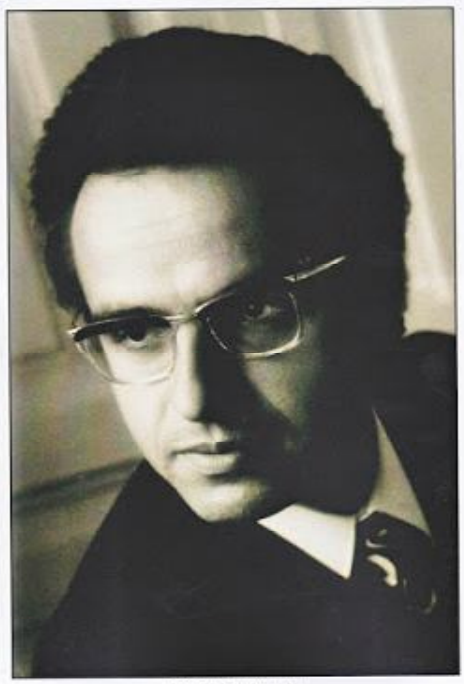
Ion Mocioi, ziarist (1973)

ION MOCIOI - IMPORTANTĂ PERSONALITATE A GORJULUI

de Alexandru Dorui Şerban

Puține personalități de complexitatea lui ION MOCIOI a avut Gorjul.

Viața lui se confundă cu aceea a instituțiilor culturale gorjene pe care, în perioada 1975-1989, le-a condus, în calitatea de vicepreşedinte şi apoi presedinte al Comitetului de Cultură Gorj.

Începând cu anul 1990. profesorul filozof Ion Mocioi s-a dedicat activității didactice.

În perioada 1992-1996 el a fost rectorul Academiei de învățământ Superior „Omega" a Fundației pentru Tineret Bucureşti, iar actualmente este conf. univ. dr. la Universitatea "Constantin Brâncuşi" Târgu-Jiu.

În anii 1995-1996 a fost directorul general al Complexului Cultural Național "Constantin Brâncuşi" Târgu-Jiu.

Pe lângă aceste activități

Opera ca jurnalist

ISTORIA PRESEI

a) STUDII

MOCIOI, Ion, **Calendarul presei gorjene**, în: *„Litua. Studii şi cercetări"*, Târgu-Jiu, I, 1978, pp. 269-277.

MOCIOI, Ion, **Jean Bărbulescu (1890-1957)**, în: *„Litua. Studii şi cercetări"*, Târgu-Jiu, IV, 1988, pp. 425-430.

MOCIOI, Ion, **Reviste şi ziare ale Gorjului/Addenda**, în: Cărăbiş, Vasile, **Publicații periodice din Gorj. Documentar**, C.C.E.S. Gorj, Târgu-Jiu, 1978, pp. 189-210.

MOCIOI, Ion, **Cuvânt înainte [Publicații periodice din Gorj]**, în: Cărăbiş, Vasile, **Publicații periodice din Gorj. Documentar,** C.C.E.S., Târgu-Jiu, 1979, pp. 5-13.

MOCIOI, Ion, **Nicu D. Miloşescu (1856-1924)**, în: *„Litua, Studii şi cercetări"*, Târgu-Jiu, IV, 1988, pp. 420-424.

MOCIOI, Ion, **Radiodifuziunea română a împlinit 50 de ani**, în: *„Coloana"*, Târgu-Jiu, 1975, mai.

MOCIOI, Ion, **Argument**, în: *„Gorjul literar"*, Târgu-Jiu – Craiova, an XV, nr. 9, septembrie 1983, p. 1.

Activitate în presă:

- Redactor la **„Gazeta Gorjului"** din Târgu-Jiu (1973-1975), încadrat ca reporter special,
- Redactor (fondator) al revistei ştiințifice anuale **„Litua"** a Complexului muzeal „Alexandru Ştefulescu" din Târgu-Jiu (1976-1989),
- Redactor şi director la revista **„Gorjul literar"** serie nouă (1983),
- Redactor şi director al revistei **„Opinia"** din Târgu-Jiu (1991-1993),
- Redactor şef al revistei **„Cugetarea"** din Bucureşti (1991-1992),
- Redactor-şef al revistei **„Scientia"** a Universității „Jiul de Sus" din Târgu-Jiu (2002-2006),
- Redactor fondator al publicației **„Săptămâna gorjeană"** (2003-2004) şi al revistelor **„Arc"**, **„Bogdănel"** (pentru copii), şi **„Arcade"** (pentru liceeni) şi **„Gorj magazin"** din Târgu-Jiu,
- Colaborator **la „Ramuri", „Tribuna", „Ateneu", „Cronica", „Revista de filozofie"**, „Confesiuni", „Brâncuşi", „Sămănătorul" ş.a.
- Membru al Uniunii ziariştilor din România şi al Uniunii Internaționale a jurnaliştilor.

profesionale, Ion Mocioi s-a remarcat în peisajul editorial gorjean prin lucrările personale de cercetare şi documentare, care reprezintă o contribuție esențială la temelia patrimoniului cultural al județului Gorj. Mai cunoscute între ele sunt: "Brâncuşi - Ansamblul sculptural de la Târgu-Jiu" (1971). „Mărturii despre Brâncuşi" (1975), „Estetica operei lui C. Brâncuşi" (1987), leza de doctorat. „C. Brâncuşi - viața" (2003), „Ecaterina Teodoroiu" (ed. 1981, ed. 1994). "losif Keber (ed. 1980, ed. 1995, ed. 2003), "Elvira Godeanu - regina teatrului românesc" (2002), "Poetul I. Mara" (2004), „Alexandru Ştefu1escu" (2010), "N. Burlănescu-Alin" (2010) ş.a.

Prof. dr. Ion Mocioi a înființat în anul 1990 prima editură particulară din Gorj.

La Editura "Spicon" au debutat editorial mulți dintre condeierii valoroşi ai Gorjului postdecembrist '89: Spiridon Popescu, I. Cănăvoiu. Victor Barbu. Titu Pânişoară. Al. Doru Şerban ş.a.

Toți aceştia îi poartă un respect deosebit pentru botezul editorial, asigurat cu profesionalism şi dezinteresat.

Având o viziune largă asupra actului editorial, prof. dr. I. Mocioi a înființat o tipografie, în care cărțile au fost tipărite la un preț convenabil.

Pentru valorificarea lor a deschis o librărie, în fosta casă N. Miloşescu, unde vindea pitorescul scriitor gorjean Victor Barbu, rămas fără serviciu.

La fel ca alți mari scriitori din istoria literaturii române, şi Ion Mocioi s-a implicat în politică.

El a condus aproape un deceniu Organizația Județeană Gorj a P.R.M.

În perioada 1992-1996 a fost senator de Gorj al P.R.M., făcând parte din Comisia de Politică Externă a Senatului, iar în Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei de la Strasbourg (Franța) a fost membru al Comisiilor Europene de Ştiință, Tehnologie, Cultură şi învățământ, precum şi din Subcomisia Patrimoniului Artistic ş.a.

La scrutinul parlamentar din anul 2000, Ion Mocioi a fost ales deputat de Gorj, iar, conform pregătirii şi priceperii sale, a activai în Comisiile de Politică Externă şi de Ştiință, Tehnologie, Cultură şi învățământ.

Iată argumentele care mă determină să-l etichetez pe dl. dr. Ion Mocioi drept cea mai complexă personalitate trăitoare în Gorjul actual.

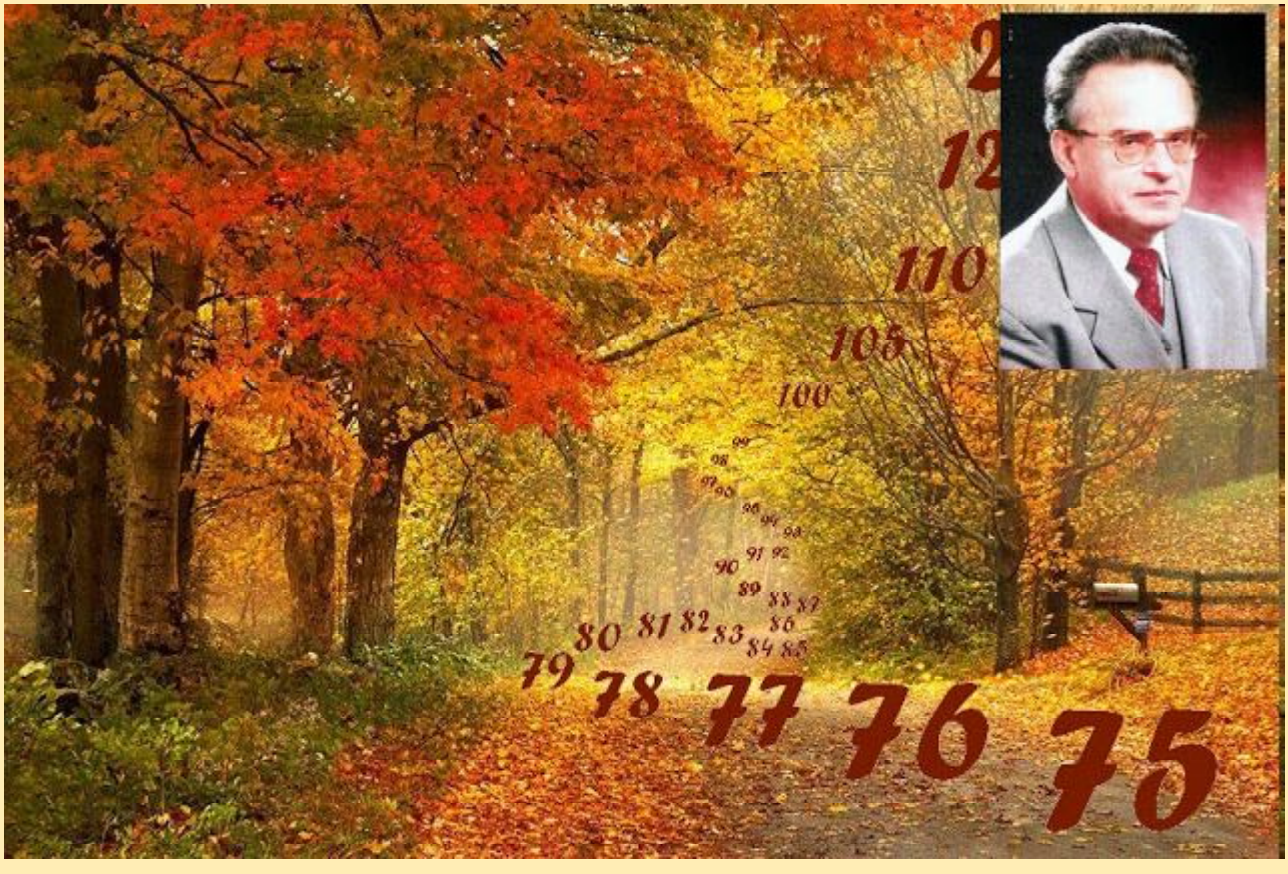

Opera Domniei Voastre, dle dr. Ion Mocioi, prof. de filozofie, se va aşterne frumos şi veşnic pe pământul României !

Fundalul mixajului: Magda Bognar - Facebook

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

Concepte fundamentale despre viață în opera literară a scriitorului Mircea Pavel Morariu

În general opera literară, aflată în fața definiției, pare un lucru neobişnuit. Căutând-o, din motive independente de voința noastră ne-am izbit de dificultăți aproape la tot pasul. Dar labirintul bibliotecii, cu seducțiile ei violente ori paradisiace, ne-a deschis, în cele din urmă, o poartă, spre cărțile scriitorului Mircea Pavel Morariu, trăitor în Germania, originar din România. Copilăria petrecând-o la umbra Cetății Sighişoarei.

Şi ce-am găsit în stufoasele cărți ale acestui scriitor ale cărui cărți originale aduc un suflu nou în literatura română, şi nu numai. Opera acestuia porneşte dintotdeauna dinspre lume spre concepția lumii. Ea comunică, face cunoscută lumea lumii înseşi. Vigoarea îi vine din semnul Crucii între Verticalitate şi Orizontalitate şi din raportul mereu rejudecat, în fiecare nouă carte, dintre Subiect şi Autor.

Cărțile acestuia sunt opere ale secțiunii de aur, sunt marile reculegeri, un turn al lacrimei, o cădere între cuvinte, extazul păsării de rouă, întâlnirea cu aproapele nostru pe diferite planuri, unele imaginare,, o hermeneutică a transimaginarului, sau o transhermeneutică a imaginarului, interfața dintre creator şi cititor, mitul unor edenice viziuni ori realitatea unor transviziuni procesuale. Acest scriitor, prin cărțile sale, inclusiv în volumul de debut, intitulat : “Mozaic “(versuri), semnat împreună cu soția, apărut la Editura “Studia “, temperatura lirică, în care verbul sugerează un act de magie, şi care se transformă în prozele sale, în subtile jocuri onirice, dublate de voluptoase imersiuni în imaginar. Poezia este pentru cei doi soți un mod de acțiune a sufletului ritmic- glas ce însoțeşte sinele în formare- drum în țara frumuseții. Aşa cum descoperim în romanul “Catacombe “, ce a văzut lumina tiparului în anul 2010, la aceeaşi editură. Romanul este structurat în doua parți:”Vulcanii” si „Diafanii”obligând cititorul la o lectura atenta, cu benefcii pentru toți aceia care sunt interesați în descifrarea subconstientului.Este un autor înzestrat cu talentul cunoasterii, un radiograf al starii psihopatologice al personajelor, bun povestitor al starilor psihice confuze, întemeiate pe instincte cețoase si vanități. Autorul nareaza aventura unei vieți umane prinse în capcanele subconstientului, Opera aceasta este cuprinsă pe jumătate de beția imaginației, cealaltă jumătate este produsul autorului ca viață liberă, spiritual. Iar dacă spiritual sfințeşte- reflectarea, spune Novalis- atunci orice carte adevărată este Biblie.

Rar în literatura română poți găsi un roman cu prozodie rimată fără să alunece în poetizare inutilă este “Planeta insulară” de Mircea Pavel Morariu, apărut în anul 2013, la Editura “ Napoca Nova”. Acesta face parte din specia romanescă ce are o mitologie proprie şi fragmente livreşti cu substanță epică genuină. Autor al romanului de succes “Catacombe”, ce abordează fenomenul transcendentalului, scriitorul de data aceasta vine în fața cititorilor săi cu un roman ce ne surprinde prin forma textuală şi subiect, ce-mi aminteşte de zicerea lui Macedonski: „Viața este o ciudată comedie care amestecă împreună şi dureri şi bucurii, punând lacrimi lângă zâmbet, punând zâmbet lângă plâns“. Aici nu scriitorul vorbeşte, ci limbajul se vorbeşte pe sine, limbajul ca operă şi opera limbajului. Prozatorul care rimează prozodia face ca opera de pur limbaj iar limbajul din această operă este întoarcerea la propria-I esență. Frumosul aici nu este o idée teoretică, ci o idée exprimată în formă sensibilă.

Cartea are două părți, fiecare cuprinzând capitole cu anu¬mite denumiri, din care nu lipseşte cuvântul „insulă”, acel întreg înconjurat de o altă formă a întregului, caracterizat printr- o specificitate proprie. Romanul glisează între poemul prozodic şi proza poematică cu ele¬mente din marginea fabulației; se deschide cu un moment al naşterii autorului asistată de cele trei Sorți: Zâna Sorții, a Dragostei şi a Sănătății. Descoperim în paginile cărții un amestec subtil de inteligență şi facondă, de lirism şi introspecție. Prozatorul mută interesul de la epicul aventurii la comportamentism. În gesturile, limbajul şi manifestările protagoniştilor noi ghicim o psihologie şi o mentalitate care dau seamă şi despre un cod social, politic şi cultural, prin acțiuni înglobate în Planeta democrației, sau insulele politicienilor, religiilor, manipulatorilor, dorințelor, banditilor, egoiştilor, a birocraților, sau Insula lui Eros. Cartea are un limbaj universal, subliminal, care este experiența totalității ființei autorului reunită dincolo de aparențe. Această carte este o experiență, iar experiența înseamnă contact cu ființa, reînoire a sinelui prin acest contact. Forța limbajului, aici, oscilează între prozodie şi poeticizare, şi constă în a evoca tăcerea, fiindcă dincolo de tăcere este totul.Vorba lui Hamlet: The mrest is silence.

Autorul, având alături personajul feminin Maia, nume ales nu întâmplător, el însemnând esență, a prinde puteri, matcă, plonjează într o narațiune având semnele unui spirit postmodern. Textul fiind un mixtum compositum, căci se trece de la o perspectivă narativă la alta, pune pe tapet o nesfârşită ştiință a narațiunii rimate, în care descoperim şi un ritm interior subtil. Analiza amănunțită a fenomenelor politice, sociale şi cultural cuprinse în capitol separate descoperim un analist lucid, jovial, şi cu o truculență a comentariului de un farmec indicibil, cum însăşi atmosfera cărții e, în cea mai mare parte: „Cu un impuls fenomenal de energie ne am trezit prin poartă propulsați şi aterizați pe o planetă vie, care la o privire lapidară avea o formă insulară. Totul era luminos şi strălucitor de frumos. Pe un ecran enorm ce se afla pe aerodrom, era scris cu litere de

foc: planeta democrației, ce toate dorințele le satisface şi îți asigură ce i mai valoros pe lume, bunăstare şi pace".
Suplețea limbajului şi fragmentarismul e, deopotrivă, o metodă şi o viziune, căci fizionomia exterioară se încheagă prin acumulări lente de senzații şi detalii. Romanul se poate încadra în specia celor ce oscilează între realismul autentic şi science fiction. Cartea este experiență, iar experiența înseamnă contact cu ființa, ființa fiind personajele, deci, reînoire a sinelui prin acest contact.
Medic de profesie, Mircea Pavel Morariu abordează în mod psihologic acțiunile personajelor sale, fiind ispitit de jocul ficțiunii erudite, fiind un constructor ingenios de utopii şi ucronii, sedus de artificiul inteligenței. Ucroniile autorului sunt abordate ca teorie în filozofia culturii potrivit că¬ruia evenimentele şi faptele de civilizație din istoria omenirii s- au produs ca o consecință inevitabilă, dar nu previzibilă, a progresului continuu. Elementele ştiințifice, din domeniul medical, în special, înserate printre texte şi contexte, apropie, uneori, romanul, în unele părți, de eseu. Autorul ne împinge spre concluzia că inima omului este nemărginită. Sângerează şi se sfâşie printre democrați, politicieni, religii, manipulatori, sau în iubire şi erotism, în dorințe împlinite sau neîmplinite. Şi totuşi, rămâne mereu prea plină: mare, încărcată până la refuz de dureri. Fiindcă omul chiar dacă are de toate, totuşi nu este fericit. Pe bună dreptate: pentru că nu ştie că este fericit. Şi esența vieții nu este să „fii ", ci să ştii că „eşti" fericit. Încălecat pe Roib, calul amintind de Pegas, personajul cărții a galopat spre insula dorințelor. O fabulă cu iz istoric şi politic, în acest context, dezvoltă autorul.

În această carte trunghiul semanto-pragma-hermeneutic, gândit ca o semiotică interpretativă, de scriitorul Mircea Pavel Morariu, servețte perfect celor trei grille ale lecturii: infrahermeneutică, ce prefigurează modelul metaphoric al subiectului, hermeneutică, având ca finalitate figurarea unui sens integrator, unitar, rotund, şi supra(trans)hermeneutica, ducând la poetizarea textului.
Romanul Planeta insulară ne face să gândim că nicio ştiință nu-şi este suficientă sieşi. Orice ştiință se împlineşte dincolo de ea însăşi, se extinde dincolo de ceea ce se crede că este domeniul său, în spațiul filosofiei. Orice ştiință specială, perfecționându se, devine filosofie. Nu există granițe între ştiință şi filosofie. Trecerea se face în trepte. Acest roman marchează prima treaptă. Iar despre această treaptă este imposibil să spui dacă aparține literaturii, filosofiei sau ştiinței medicale. O singură delimitare e limpede: filosofia există acolo unde obiectul nu este nici lucru, nici eveniment, ci idee. Cărțile scriitorului Mircea Pavel Morariu pot fi interpretate şi ca text al unui fel de a înțelege viața, al condiției umane, ca o meditație asupra unor chestiuni de etică, asupra conflictelor sociale, asupra viciului şi a virtuții, asupra fericirii, asupra adevărului şi aparenței, asupra destinului şi libertății.
Descoperim în cărțile lui Mircea Pavel Morariu o filozofie a vieții, o plasă magică ce leagă lucru de lucru, talent de talent, episod de episod. Instinctul său psihologic, ce-l împrumută personajelor este, de fapt, o concepție magică pe care o găsim, de altfel, la o bună parte dintre marii noştri contemporani europeni, alături de care îi aşezăm numele.

Al Florin Țene
Preşedintele internațional al Ligii Scriitorilor Români
Membru corespondent al Academiei Americană Română de ştiință şi Artă

Mircea Pavel Morariu

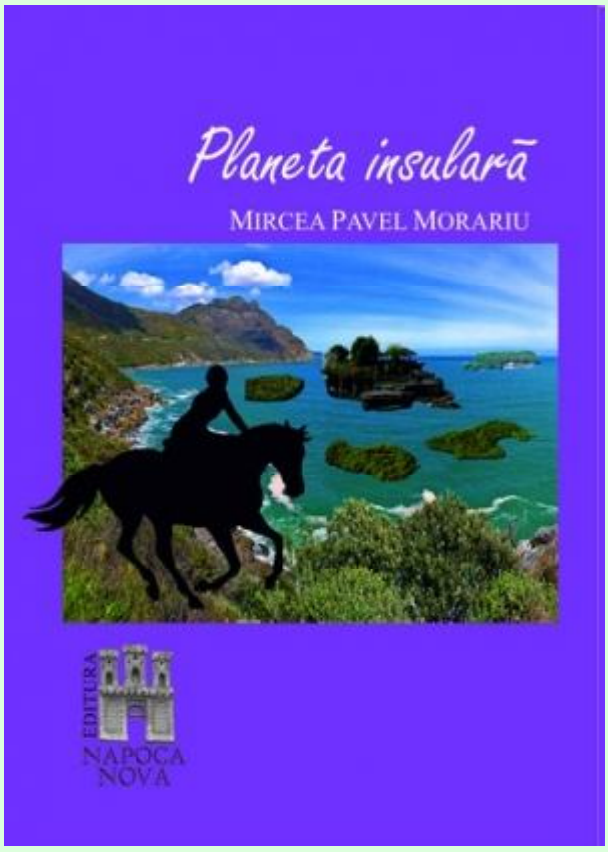

Citiți **articolul şi online aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/10/al-florin-tene-concepte-fundamentale.html

Romancierul
Ion. C. Gociu

ION C. GOCIU - (n. 1934, Ciuperceni - Gorj)
prozator.

Scriitor membru
al LSR -Gorj

Despre „COPILUL NEDORIT”

al domnului Ion C. Gociu şi al doamnei Nelly Gociu

- Un articol de Nicolae Brânzan -

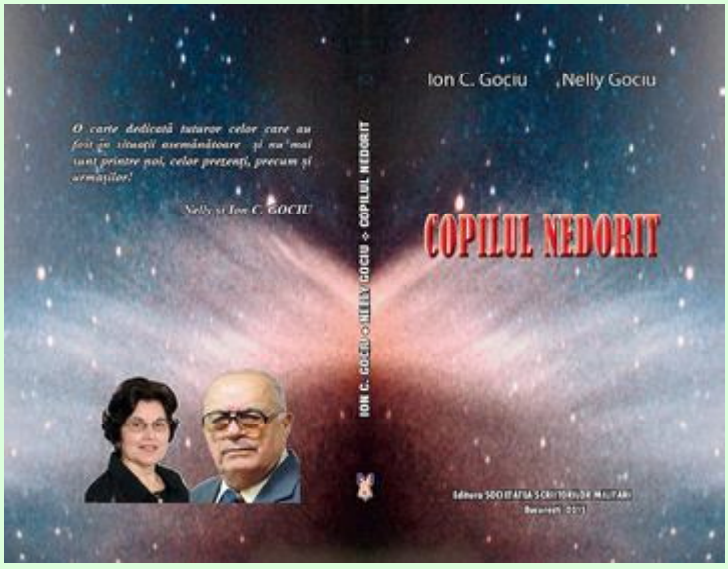

Pe la mijlocul lunii iulie a acestui an – 2015 – am primit invitaţia generoasă a domnului Titi (Lungulescu) şi a doamnei Cornelia (Găvănescu) de a face o călătorie în timp şi într-un spaţiu apropiat, pentru a readuce în actualitate fapte şi oameni de odinioară, gravate în sufletele şi mințile celor doi, graţie unui jurnal ţinut „la zi” de către doamna Cornelia încă din adolescenţă, dar şi graţie harului cu care domnul Titi a fost înzestrat şi pe care domnia-sa şi l-a cultivat şi l-a întreţinut continuu, acela de a şti şi a putea să lege vorbele spre a îngădui fiecăruia să înţeleagă poveştile de viaţă pe care le înfăţişează.

Călătoria a durat aproape un veac condensat în vreo două zile de „taifas” cu ilustrele persoane care mă invitaseră.

...Am făcut cunoştinţă, mai întâi, cu Ion Găvănescu, căruia – la sugestia preotului Mischie, om al zonei - cu toţii îi spuneau Ionică; tânărul era institutor şi m-a impresionat prin felul în care îşi ducea existenţa: lucid, harnic, devotat semenilor, copiilor pe care îi învăţa carte, corect, demn şi cinstit. În biografia sa, am descoperit numeroase elemente proprii şi devenirii autorului acestor consideraţii: fiu de ţărani cu mulţi copii, dornic de a scăpa, prin învăţătură, de condiţiile materiale precare, nevoit să-şi petreacă anii de început ai vieţii, copilăria, „prin muncă”, la păzitul vitelor, cultivarea terenului agricol, culesul roadelor şi câte şi mai câte activităţi desfăşurate în lumea satelor de la începututl secolului al XX –lea.

Ca ofiţer în rezervă al Regimentului 4 Vânători de munte, participase la luptele duse pentru înfrângerea armatelor bolşevice ale zvăpăiatului Bella Kun. Noul context de după prima conflagraţie mondială (întregirea teritorială a ţării, făurirea statului naţional unitar, reforme sociale etc.) îi aduce unele drepturi, printre care şi acela de a primi o suprafaţă de două hectare de teren pentru a-şi întemeia o gospodărie în mediul rural, unde era nevoie de dascăli. Ionică Găvănescu se integrează în viaţa comunităţii din localitatea Mărul Roş şi devine un model, prin înţelepciunea dovedită, prin persuasiunea pe care o degaja şi prin apostolatul practicat. Lumea îl aprecia, fetele îl râvneau, politicienii vremii îl curtau. El însuşi, ca mulţi alţi intelectuali ai vremii, devine liberal, nu unul oarecare, ci lider local şi zonal.

Prin mijlocirea lui Ion Găvănescu, am cunoscut pe boier Alexe Grofu, proprietar de prăvălie şi pe a sa consoartă, cocoana Lica (Elena), oameni chibzuiţi care ştiau să obţină, prin eforturi permanente, foloase nu numai de pe urma prăvăliei, „cea mai veche şi mai bine aprovizionată prăvălie, patentată din anul 1895”, ci şi de pe urma pământului arabil, livezilor, animalelor deţinute. Bogăţia cea mai mare a lui Alexe şi a Licăi era, însă, fiica lor, Vetuţa, o mândreţe de fată, absolventă a 3 ani de pension, care îşi luase ca pildă de comportament şi ţinută vestimentară pe Regina Maria. Îi luase, aparent, mințile şi învăţătorului Ionică.

După drăguţe şi insistente tatonări, cu îngăduinţa şi îndemnul tacit ale tatălui Alexe (Tuţu), cu încurajarea prefectului Ion Arjoceanu, a doctorului Hanu şi a preotului Mischie, cei doi şi-au unit destinele. Am privit cu dragoste şi cu admiraţie o nuntă ca în poveşti, cu bucate alese, gătite după datina locului, o nuntă cu alergători şi cu ospătari de la faimosul restaurant Modern din Târgu-Jiu. Tinerii însurăţei erau îmbrăcaţi după ultimele cerinţe ale modei, promovate de magazinele din Târg. Orchestra lui Costică Turturică din Arţaru s-a întrecut pe sine, iar solista şi-a dezvelit sânul pentru a primi cocoloaşe de bani de la meseni, unul şi unul.

Viaţa ca soţi a învăţătorului Ion Găvănescu şi a Vetuţei pornise sub cele mai bune auspicii. Nimeni nu întrevedea vreo posibilă opreliştе în calea unei fericiri perpetue. Ne-am bucurat, ne-am veselit, am râs, ne-am distrat şi, fără să ne dăm seama, ne-am făcut, cu toţii, planuri optimiste pentru anii care urmau. N-a fost să fie! A trebuit să suspinăm de multe ori şi să vărsăm lacrimi de tristeţe. Tinerei familii i-a murit, pe neaşteptate, primul copil. Era o fetiţă cu numele Elena, după cel al bunicii sale. Înainte de a pricepe ceva despre viaţă, a intrat, la nici zece luni, în lumea de dincolo de bine şi rău, de speranţă şi deznădejde.

După ani, cel despre care se credea că va duce mai departe idealurile şi experienţa de viaţă a tatălui său, fiul Nicolae Găvănescu şi nepotul iubit al lui Alexe Grofu, feblețea familiei, elev în ultimul

an al țcolii Normale din Turnu-Severin, după cina în familie din preajma sărbătoririi zilei dascălului, iese „la o țigară”, manevrează greşit o capsă şi un material exploziv şi rămâne fără suflare, întins pe zăpada imaculată. Era pe 29 ianuarie 1949.

Pe când aveau deja 6 copii (încă nu pierise Nicolae), dăscălița rămâne din nou însărcinată şi soții pun la cale un avort. Numai că în noaptea de dinaintea plecării la oraş pentru a-şi aplica planul, femeia are un vis crucial: se făcea că, undeva, într-o apă tulbure, plânge un copil, gata-gata să se înece. Dăscălița sare să-l salveze, îl scoate din apă şi vede că e o fetiță. Era ziua Sfântului Sfințit Corneliu Sutaşul, îşi dă seama de marele păcat pe care urma să-l facă şi nu mai pleacă. La soroc, se naşte o ființă plăpândă, care primeşte numele de Cornelia, copil nedorit în împrejurări de nelinişte, dar care, până la urmă, s-a dovedit de mare sprijin pentru tatăl ajuns la anii neputinței.

Fetele cele mari urmează şcolile la care au fost trimise şi, în condițiile social-istorice date, pleacă fiecare în lumea largă pentru a-şi câştiga pâinea cea de toate zilele şi pentru a li se pierde urma...

Vremurile erau în schimbare radicală, greutățile de tot felul dădeau târcoale familiei dascălului şi dăscăliței. Ascensiunea legionară, dictatura carlistă, semnarea Pactului Ribbentrop-Molotov lăsaseră urme adânci asupra soartei României şi a Europei. Are loc cel de-al doilea război, după care țara intră sub influența sovieticilor. Alegerile parlamentare din noiembrie 1946, „ajutate” de noii cotropitori, au dus la dispariția partidelor istorice, inclusiv a Partidului Național Liberal, la circumscrierea României în rigorile lagărului socialist, la proclamarea republicii.

Destinele multora dintre români se împletesc cu destinul zigzagat al țării.

Prietenul nostru, Ionică Găvănescu, preda prăvălia prin naționalizare, „de bună voie” la stat livezile, pădurile; este pensionat... fără pensie, pe motiv că venitul agricol depăşea plafonul prevăzut, este declarat chiabur şi e supus la cote obligatorii nejustificate şi greu de suportat. Cărțile i se ard. I se ridică tot ce mai avea: trăsură, cazane, mobilă. Este umilit de către nişte activiți zeloşi, soioşi şi analfabeți. Sunt umilite şi fetele care-i mai rămăseseră pe aproape de către o primăriță (preşedinta sfatului popular), bețivă şi impertinentă. Cornelia e exclusă din rândul utemiştilor şi exmatriculată din liceu.

Dăscălița se îmbolnăveşte grav şi, cu toate strădaniile doctorului Hanu şi ale farmacistei Luxița Lupu (fostă proprietară de farmacie, devenită simplă vânzătoare) îşi dă obştescul sfârşit. Dascălul, după o vreme şi după ce organizase pomenirea de un an, primeşte vizita unei femei care, solicitându-i un butoi sub formă de împrumut, îi aduce mâncare şi băutură: cârnați şi muşcheți de la garniță, ouă, țuică. Femeia nu mai pleacă, iar el e chemat de oficialități pentru a da seama de motivele pentru care... exploatează o femeie şi, pe deasupra este şi curvar. Până la urmă, după ce îşi linişteşte şi fetele, Ion Găvănescu se căsătoreşte cu Gena – aşa se numea femeia care - pe lângă unele satisfacții produse bărbatului, pusese şi multă durere la odiseea intelectualului. şi cum totul se scurge, şi viața domnului Ionică s-a scurs, iar el şi-a reunit sufletul cu cel al dăscăliței sale.

Ne-am bucurat pentru reuşitele Corneliei. Ea a fost reprimită la liceu (fără frecvență), pe care l-a absolvit cu succes, a acceptat servicii la o Bază de aprovizionare şi, apoi, la un Trust agricol.

Domnul Titi Lungulescu, după o încercare neizbutită de a-i fura inima Corneliei în timpul liceului, o reîntâlneşte şi o convinge să devină doamna Lungulescu. Este şi explicabil dacă ținem seama de faptul că domnul Titi – băiat de oraş, frumos şi curtenitor – a fost şi a rămas un om extrem de serios. A parcurs liceul la timp, a absolvit Institutul de Studii Economice şi Planificare şi a ajuns revizor în urbea noastră, persoană rafinată, cu gusturi fine, cunoscut şi respectat.

Împreună, cei doi, ajunşi la o vârstă frumoasă, într-o nouă etapă istorică, formează o familie onorabilă, în fața căreia, mulți trecători, în serile destinate plimbării stradale, îşi ridică pălăriile.

Nicolae Brânzan

*

Şi, cum călătoria s-a isprăvit, să ne întoarcem la curtea Domnului şi Doamnei Gociu.

Primul element de originalitate al volumului constă în faptul că e semnat de doi autori: Ion şi Nelly Gociu. Până acum, aparițiile literare ale scriitorului Ion C. Gociu erau semnate doar de către dumnealui, doamna fiind prezentă constant la lansări.

În al doilea rând, transpare cu claritate tenta autobiografică a romanului. Elementele de viață trăite realmente se împletesc cu cele de viață virtuală, imaginară. Nu e cazul să încerci a le separa pentru că te poți afunda în incertitudini. Mai mult, cred că faptele imaginate sunt pe deplin asumate de către cei doi, încât nici domniile-lor nu le mai pot gândi disparat. Aceasta este o presupunere, bineînțeles şi nu trebuie luată ca judecată de valoare absolută, deşi se întemeiază, printre altele, pe alegerea, în vederea construcției cărții, a unor nume proprii, a unor toponime şi realități de altădată şi mai recente, îndeobşte cunoscute. Să spunem că o localitate cu numele Măru Roşu se consemnează în județul Mehedinți, iar atmosfera descrisă seamănă izbitor (strict după părerea mea!) cu stările de fapte întâlnite în arealul Ciuperceni-Godineşti din județul Gorj. Adăugăm că nume de oameni precum Grofu, Mischie, Arjoceanu, Găvănescu, Lupu (poate fi Lupescu), Gâlcescu (director de liceu) ori de aşezăminte şi străzi - modern, Teatrul Milescu, Sala Căldăruşe şi altele – sunt de multă vreme în memoria colectivă a gorjenilor.

Talentul autorilor este confirmat pe deplin şi se aşteaptă ca el să fie consolidat pe mai departe întrucât, parafrazând, talentul vine scriind...

Cartea este prefațată pertinent şi convingător de către profesorul doctor Gheorghe Gorun care abordează, mai ales din perspectivă istorică, textul soților Gociu, insistând pe două aspecte definitorii ale scrierii:

- Vorbele de duh: „Să privim înapoi cu iertare,/ înainte cu speranță,/ în jos cu înțelegere/ ți în sus cu recunoştință/”.

Semnatarul „predosloviei” găseşte, pe bună dreptate, multă înțelepciune şi mult adevăr în aceste

vorbe, pe care le putem echivala cu expresia atât de cunoscută „sine ira et studio” (fără ură şi părtinire), atribuită istoricului Tacit. Aceasta ar fi un îndemn la abandonarea mâniei şi încercarea de a trata faptele istorice cu cât mai multă obiectivitate, aşa cum au fost.

- Legăturile de nedesfăcut dintre autorii romanului şi evenimentele religioase ce însoțesc viața satului de la începutul până la sfârşitul anului calendaristic şi anului bisericesc.

La fiecare dintre aceste sărbători, în prejma lor, în timpul lor sau imediat ce ele au avut loc, s-a întâmplat ceva semnificativ în trecerea oamenilor prin propria existență, evoluția comunităților şi a societății, în ansamblu.

Referiri competente la carte au mai scris: domnul Ion Predoşanu, jurnalist cu experiență vastă în plan publicistic, cultural şi social; poetul Geo Filiş, precum şi Mircea M Pop, poet şi doamna Helene Pflitsch, prozatoare, ambii născuți în România şi trăitori în Germania. Desigur, când cartea soților Gociu va pătrunde mai mult în public, cronicile vor creşte numeric şi, de ce nu, calitativ.

Întrucât nu-mi pot îngădui să fac o analiză exhaustivă, reține atenția cititorului doar asupra câtorva aspecte care țin de personalitățile autorilor, de trăsăturile intrinseci ale acestora.

Ambii probează un nivel superior de cunoaştere a lumii, de instruire, de acumulare de informații şi cultural, exprimat prin modul elevat în care ştiu să transmită semenilor acele informații de care dispun şi pe care le transformă în trăiri, în stări de bucurie sau de tristețe provenite de la personajele cărții. Cum spuneam mai sus, luând contact cu Alexe Grofu şi soția sa, cu Ionică Găvănescu şi dăscălița lui, cu copiii acestora, în speță, cu fiicele, este exclus să nu empatizezi, să nu le fii alături la bine şi la rău şi să nu-i „adopți” ca prieteni sau chiar rude. Şi – lucru foarte important pentru scriitor – toate sentimentele pe care ni le trezeşte lectura se îndreaptă spre domnul Ion şi doamna Nelly, cărora era cât pe-aci să le zic domnul Titi şi doamna Cornelia.

Cariera de militar a domnului Ion C. Gociu, domnia-sa fiind colonel (r) al armatei române, se regăseşte în roman, materializată într-o ordine exemplară a derulării povestirii, într-o logică perfectă a clădirii frazelor; deşi avem de a face cu două părți care ar putea fi considerate distincte, precum şi cu numeroase componente punctuale, textul rămâne unitar.

Pe de altă parte, frazele ce se perindă în cele 239 de pagini nu cuprind prețiozități lingvistice sau figuri de stil forțate. De aceea, cititorul va avea de trăit multe satisfacții spirituale. Limbajul folosit este „de-al nostru” şi presărat pe alocuri cu expresii şi cuvinte cu care noi, cei ce ne-am născut şi am stat mai multă vreme la țară, ne reîntâlnim. Pe unele le-am menționat pe parcurs, dar nu strică dacă le mai transcriem selectiv. Trandafirul, la gorjeni, nu este doar floarea viu şi divers colorată, plăcut mirositoare, ci şi o bunătate pe care gospodarul o prepară pentru iarnă din porcul tăiat la Crăciun şi o conservă, alături de altă delicatesă, muşchetele, în garniță sau la fum, în podul casei. Cârnelegi, termen uzitat frecvent, reprezintă săptămâna din perioada de dulce a Crăciunului, în care e dezlegare la carne chiar miercurea şi vinerea; goci (miligoci) este banala infecție a ochiului, numită şi urcior sau, ştiințific, orjelet; puriceii sunt un preparat din pâine sfărâmată şi prăjită în tigaie, fiind sinonim pentru zăbic.

Se poate remarca o anumită predilecție pentru surprinderea detaliilor, fie că sunt de acțiune, fie de ambient. Mobilele din cameră sunt văzute în cel mai mic amănunt; medicamentele recomandate pacienților sunt prezentate cu... profesionalism; pe becul din tavanul locuințelor sunt observate petele lăsate de muşte etc. Tenta doctă de redare se împleteşte cu folosirea accentelor şi timpul specific zonei noastre: perfectul simplu este utilizat frecvent şi, mai ales, când trebuie, aşa cum preciza şi domnul profesor Gorun.

În mod inevitabil, evenimentele istorice nu sunt lăsate în afară. Meritul autorilor este, însă, acela că ei doar le reamintesc, revărsând asupra lor multă simțire patriotică, fără implicare pasională, ci, dimpotrivă, cu deplină detaşare.

Romanul se termină printr-o postfață în care se sugerează o meditație autentică asupra perioadei de după anul 1989: ce a fost bun? ce a fost rău? cum putea evolua România.

Acum, alte învățăminte desprinse din parcurgerea cărții:

Un soi de „luptă de clasă” transcede etapele istorice, apărând ca un fenomen remanent. E posibil ca, în împrejurări specifice, cei pe care i-ai ajutat cândva să se ridice împotriva ta; unii oameni devin „instrumente” pentru răzbunări induse de indivizi interesați.

Societatea nu se manifestă ca o „mamă” pentru membrii săi. Ea îşi arată de multe ori ingratitudinea.

Ar fi benefic să revenim la tradițiile strămoşeşti pentru ca, şi pe această cale, să ne impunem în fața altora identitatea noastră românească.

Nicolae BRÂNZAN,

15 august 2015

Nicolae Brânzan (Seuca) prof. univ. dr. - fost decan şi prodecan al Fac. de Şt. Juridice şi Adm. al Universității "Constantin Brâncuşi" - Târgu Jiu - la Liceul Tehnologic "Constantin Brâncuşi" din Peştişani-Gorj.

Puteți citi **acest articol** şi online, aici:

http://samanatorul.blogspot.ro/2015/08/nicolae-branzan-despre-cartea-copilul.html

Cezarina Adamescu

CEZARINA ADAMESCU - (n. 1951) Poetă, prozatoare, eseistă, dramaturg, crtitic literar

DREPTUL LA MĂRTURISIRE.

O SUMĂ DE POVEŞTI DE PE VALEA TISMENII

Florian Văideianu, Durerea aurului, Editura Semănătorul, Tismana, 2015

Noua carte a lui Florian Văideianu, intitulată **„Durerea aurului”,** publicată recent la Editura Semănătorul, Tismana, sub îngrijirea cărturarului Nicolae N. Tomoniu, este o ediție aniversară şi cuprinde o sumă de istorii de prin partea locului, câteva poezii şi mărturii ale contemporanilor, un fel de ***Laudatio,*** despre personalitatea autorului, ca la orice zi aniversară.

Scriitorul, descoperit nu în urmă cu mulți ani, este un biograf fidel al locurilor natale şi miresmele amintirilor şi evocărilor sale, se simt până aici, la Dunăre, la Mila 80.

Prima parte cuprinde proze scurte şi foarte scurte, auzite şi trăite, dar şi inventate de imaginația bogată a autorului, la care se adaugă câteva poezii ocazionale. Partea a doua e dedicată recenziilor, cronicilor şi notelor de lectură pentru cele trei cărți apărute anterior, semnate Florian Văideianu şi e un capitol destul de consistent.

Un al treilea capitol intitulat „Rezonanțe”, are în componență dedicații şi aprecieri semnate de personalități ale Gorjului şi ale altor colțuri de țară şi de lume, cu privire la omul Florian Văideianu şi la opera sa de până acum: „Din cenuşa vremii”, Editura Măiastra, Tg. Jiu, 2010, „A doua carte”, Editura Măiastra, Tg. Jiu, 2011 şi „Boier printre tovarăşi”, Editura Semănătorul Tismana, 2014.

Cu un umor nativ şi un har de povestitor de care doar Dumnezeu este responsabil – cu asupră de măsură – la pragul celor 65 de ani de viață, scriitorul Florian Văideianu a dorit să marcheze acest fericit eveniment cu o nouă carte, un corolar al întregii trude scriitoriceşti, profesionale şi umane. Şi nu cred că a silit pe cineva să scrie despre cărțile lui, ci, mai curând, a adunat în timp, mărturiile celor apropiați, între coperți de carte.

În stilul cu care deja ne-a obişnuit, al unui om de spirit rafinat şi atent la şoaptele Duhului, Florian Văideianu a lăsat imaginația să-l conducă „pe firul de păianjen al memoriei”, cum frumos a spus Cella Serghi evidențiind scânteia, miezul unor întâmplări cărora le-a descifrat înțelesul în felul lui hâtru.

„Petrilică, haiducul de la Tismana”, prima povestire – ne introduce în cadru, cârciuma „la Rozica”, de pe Valea Tismanei, unde, în duminica a şaptea după Rusalii se strânsese neamul oltenesc: flăcăi, fete, gură-cască şi toți lăutarii din mahala” – se adunaseră să-l întâmpine fiecare pe vestitul cioban-haiduc Petrilică al lu’ Tabără, coborându-şi oile pe drumul Schitului, în sat.

Petrilică, *„un munte de om”,* călare pe un cal sur, cu două pistoale în cruce, la chimiru-i lat. O sărbătoare de om! primit de lăutarii satului. Vestit prin părțile locului, e

întâmpinat cu entuziasm, fiindcă, se ştie, el vine cu brânză şi cu berbeci graşi pe care-i sacrifică slugile la cârciumă, de mănâncă tot natul. Întâmplări de pomină, cum e cea cu putina cu brânză la care se reped lăutarii, la un semnal şi se calcă în picioare de nu mai rămâne nici o urmă, decât pe hainele şi pe fețele lor. Ba mai pierduseră şi viorile.

Alte şi alte isprăvi ale haiducului cioban Petrilică, sunt culese din popor şi istorisite cu haz şi talent de povestitor. Petrilică – haiducul de la Tismanam un personaj de legendă, reînviat în filele scriitorului-memorialist Florian Văideianu.

Ajuns la o vârstă venerabilă, pe haiducul Petrilică al lu’ Tabără, cioban din Ungureni, îl părăsesc puterile şi este bătut de alții mai tineri, prilej de reflecție amară: *„Nu mă doare, mă doare sufletul. Cine am fost şi ce-am ajuns.”*

Aflăm cu acest prilej şi obiceiurile păstoritului din părțile Tismanei. Autorul păstrează şi limbajul locului, cu regionalisme şi expresii specifice: „chilimii”, „erugă”, „mezdrea”, „plotog”, „cuțitoaie”, „la scuteală”; „hodăi”, „sămânțâiuri”; „alimânit”; „costum de cangăr”, gaiță, cuvinte legate de meşteşugul olăritului ş.a. Atmosfera stânii şi a saivanului unde se adunau ciobanii la foc şi la cină, loc magic de țesut şi deşirat poveşti şi mituri străvechi este redată de autor cu multă măiestrie:

„Seara se adunau la cină. Focul, la care pregăteau mămăliga şi se încălzeau, le lumina şi interiorul saivanului, unde acum se odihneau oile, înghesuite una într-alta. Limbile focului aruncau lumini şi umbre jucăuşe, brăzdând fețele ciobanilor cu mituri venite din timpuri străvechi. Îşi depănau întâmplări, luptele cu jivinele pădurii, care tot le mai luau câte o oaie. Nici trăsnetul, mereu prezent la munte nu îi ierta. Prăpăd lăsa în urma lui.”

Primii ani de şcoală şi chipul blajin al dăscăliței care

i-a dat să citească o carte, „Omul fără mâini” – sunt amintiri, icoane scumpe şi autorul le evocă plin de emoţie şi de nostalgie.

Prima carte adevărată pe care copilul o ține în mâini, e ceva ce nu se uită niciodată. Tot atunci, copilul descoperă şi tezaurul de cărți din podul şcolii. Şi nu e de mirare că Ionel va fi numit „bibliotecarul” şcolii.

În povestirile lui Florian Văideianu nu se întâmplă nimic spectaculos. Dar toate sunt, şi e firesc aşa, învăluite într-o nostalgie aparte. Chiar şi întâmplările mai triste au dulceața lor amăruie, precum cea cu ruperea piciorului, când Ionel, drept recompensă şi ca să nu uite de durere, a primit de la doctor, o cărticică frumoasă.

Şi ca odinioară Niculae Moromete, Ionel a primit premiul întâi cu coroniță.

Ocupația de olar a tatălui este deprinsă încă din primii ani de viață ai copilului, un meşteşug moştenit din străbuni, care necesită multă trudă: *„...alegerea pământului din coasta dealului, curățirea, disporea, frământarea, uscarea, pentru care se foloseau unelte precum: troaca, mezdreaua, cuțitoaia, plotogul, cornul şi gaița. Argila se aducea în curte şi se lăsa la „dospit” câteva săptămâni, după care era mărunțită şi udată cu apă. Se tăia în „felii” subțiri cu cuțitoaia, pentru a se purifica şi se bătea cu maiul până se formau „turtele”. Aqcestea erau aduse în atelier, se udau cu apă şi se frământau cu tălpile goale şi cu mâinile. După ce se obținea o pastă omogenă şi puțin unsuroasă, olarul (bietul om) o porționa, după capacitatea vasului dorit, într-un „cap” pentru oala mare, „îndoiala”, „întreiala”; „împătreala”, ulcele „de cinci” şi „de şase”. Lucrul viu al mâinilor sale, rostuiau materia, înnobilând-o prin efort şi suferință”*.

Toate pregătite pentru târgul olarilor sau bâlciul de primăvară. Şi tot pentrui a reedita destinul micului Moromete, tatăl Mitru, refuză să-l dea mai departe la şcoală până nu învață meseria lui.

Schimbările care se petrec în sate în anii „luminoşi”, au darul de a-i face pe țărani să se simtă străini: *„Astăzi prof. dr. Ion Mocioi îşi aminteşte cu nostalgie acele timpuri. „Mă simt ca un om fără țară, satul meu, Găleşoaia, nu mai este, l-a strămutat mina, sunt un desțărat. Numai de cimitir şi biserică nu s-au atins...”*

Scurte, concise, dar cu miez, povestirile şi evocările lui Florian Văideianu te cuceresc imediat. Ele amintesc de atmosfera satului de câmpie Siliştea-Gumeşti – şi de copilăria celui mai mare scriitor român post-belic. Similitudinile sunt evidente.

„Locurile în care se desfăşura aplicația în erau cunoscute, acolo copilărise. Îşi amintea

Titu Pânişoară

foarte bine când, desculț, îmbrăcat într-o cămaşă de cânepă, lungă până la pământ, venea cu caprele la păscut şi se juca ghiula cu alți copii de vârsta lui. Doamne, cum mai trec anii!”

În carte, aşa cum se constată, sunt amestecate şi amintirile altor gorjeni, mai mult sau mai puțin vestiți: colonel (r) Ion C. Gociu, Sevastița Filip, *„femeie săracă, din Câinenii Curtişoarei – sat dispărut, uitat de Dumnezeu la poalele munților” – cea care „toată viața ei a fost slugă”;* Tudorița Pânişoară, mamă a şapte copii şi *„al optulea – în burtă”, „era analfabetă, dar, fiind înzestrată cu o inteligență nativă, mereu era consultată de către săteni, în diferitele aspecte legate de pământ, de animale, de sărbători sau alte sfaturi pe care le dădea cu înțelepciunea omului simplu, care îşi cântăreşte mereu cuvintele.”*

Acest „al optulea” – nenăscut încă, va deveni eroul autorului, Titu Pânişoară, inginer, ajuns primar al oraşului Tg. Jiu. Autorul foloseşte uneori şi un limbaj prețios pentru mediul pe care îl descrie. „mentalul oamenilor înfrățiți cu natura”; „diferite aspecte” ş.a.

Întâmplări omeneşti, nicidecum neobişnuite se perindă în paginile autorului şi cititorii, îndeosebi cei de la țară, se regăsesc în povestirile lui, scrise într-un stil lapidar, cu o economie a mijloacelor de expresie artistică şi cu ştiința de a extrage esențialul din banal.

Istorisirile au în ele un parfum patriarhal, o undă de lumină din vremi apuse, ele emoționează şi uneori, fură câte o lacrimă celor născuți la sat, dar nu numai lor. Ele desferecă izvoarele dorului de casa părintească şi de icoanele dintâi: mama, bunica, bunicul, tutelați de figura legendară a tatălui, societatea rurală fiind una de tip patriarhal. Scriitura lui este ruptă din realitate, e una evocatoare a trăirilor comunității atât de bine ştiute în care s-a născut şi a trăit autorul. Nimic n-a fost uitat, deşi el îmbină în chip iscusit realitatea cu imaginația, pentru a da mai multă culoare prozelor sale.

Că o fi fost întocmai, că n-o fi fost, autorul lasă altora, de obicei, a celor vizați, care se regăsesc acolo, dretul la mărturisire. Şi se ştie ce scrupuloşi sunt țăranii în privința respectării adevărului lor.

Şi iarăşi, drumul lui Ion Pânişoară, cu fiul său Titu, la târg, aminteşte de drumurile lungi, la munte ale lui Moromete cu Niculae, fie să facă negustorie cu porumb în satele montane, fie să-l conducă la Şcoala Normală din Abrud, unde avea să învețe.

Acelaşi drum de noapte, plin de hârtoape, aceeaşi moțăială pe capra căruței, acelaşi mers domol al cailor prin întuneric şi negura dimineții, aceleaşi răscruci unde căruța se oprea singură şi Ilie Moromete îl întreabă pe fiu, în speranța că acesta va şti răspunsul:

„Păi, unde mergem noi acuma, domnule?”

Dar mai ales, acelaşi umor şi aceeaşi ironie la tatăl, care-i vorbeşte copilului în pilde şi parabole:

„Mă, dacă te grăbeşti, dă-te jos şi ia-o înainte, că te

Florian Vădeianu, Ion C. Gociu şi Ion Mocioi

ajung şi eu din urmă".

Umorul nativ, ironia fină, tehnica dialogurilor, calităţi reale ale autorului, fac din aceste mici proze, bijuterii literare, vesele şi atractive dar cu substanţă narativă şi miez pilduitor, conţinând plămada de adevăr pe care Florian Văideianu a dorit s-o sublinieze şi s-o aducă în dar contemporanilor săi. În definitiv, e vorba despre viaţa sătenilor din comunele Gorjului, aşezări care mai există şi astăzi, dacă nu cumva au fost strămutate ori destrămate pentru cariera de extragere a lignitului. De fapt, ceea ce a trăit autorul în acei ani de avânt revoluţionar în agricultură, s-a întâmplat în mediul rural din întreaga ţară.

Cu multă responsabilitate, Florian Văideianu îşi asumă acele amintiri despre epoca de după schimbarea de regim şi despre acele prefaceri de la oraşe şi sate.

Momente ale evoluţiei societăţii sunt puse în relaţie cu transformările petrecute în om.

Plecând de la amintiri şi poveste, autorul în final, desconspiră identitatea eroilor săi, dar şi ceea ce au ajuns în prezent. De altfel, toate numele şi reperele geografice sunt autentice.

Adevărul e că, autorul a adunat de la personalităţile oraşului amintiri şi isprăvi cu haz din copilăria lor, şi, cu harul scriitoricesc cu care e înzestrat, le-a dat o formă şi o structură narativă. Cartea s-ar putea intitula în acest sens, „Întâmplări din viaţa mea". Unele au parfumul vetust al jumătăţii de veac XX, cum e ***„Durerea aurului".***

Povestirile sunt impregnate de gânduri aforistice, ori încheiate cu o pildă:„Sărăcia îi uneşte pe oameni la nevoie."

Totodată subliniază bunătatea şi omenia poporului român care nu-l lasă păe semen la nevoie.

Secvenţe de istorie, secvenţe de viaţă, transformate în creaţie literară. Autorul foloseşte multe regionalisme: *„iminei"; „ştenapul porţii"; „dimieri", ş.a.*

Ca un veritabil istoriografm Florian Văideianu evocă şi abuzurile săvârşite de regimul trecut, împotriva ţiganilor şi a aurului lor care era confiscat de către stat.

Unii au făcut şi închisoare din pricina „cocoşeilor". Oamenii erau siliţi să-i îngroape, iar ei umblau goi, desculţi şi flămânzi, pentru că nu-l puteau folosi.

Autorităţile îi pedepseau cu bestialitate ca să afle de la ei unde ascunseseră aurul. Unii au şi murit ducând cu ei în mormânt taina comorii ascunse.

Din toate aceste povestiri scurte, se desprinde câte o icoană, cea a învăţătorului *„om erudit, dascăl cu mult har",* cel care se străduia să formeze personalitatea şi caracterul copiilor.

Dar autorul oferă şi alte lecţii de viaţă: copii săraci, primind în fiecare an, desculţi, premiul întâi, devin oameni eminenţi, mândria locurilor de unde au plecat.

Aşa este Dumitru Tătăroiu, ***„Poetul Jaleşului"*** care cu greu termină şcoala normală din Tg. Jiu şi mai târziu, ajuns învăţător, publică volumul de versuri „Cântece pentru dimierii mei".

Florian Văideianu aduce mărturii scrise în veac despre aceste personalităţi ale Gorjului.

Nu numai personalităţile ocupă paginile acestei cărţi,, dar sunt inserate şi unele evenimente ale elitei gorjene, aniversări şi comemorări care au avut loc pe aceste locuri, cum ar fi, lansarea unor cărţi ori dedicaţii aniversare.

Şi alte evenimente culturale, manifestări omagiale, cum a fost omagierea profesorului jurist Alexandru Doru Şerban – au locul lor de cinste în carte.

Tradiţia locului, spiritul brâncuşian, dragostea de cultură şi artă sunt subliniate de o suită de oameni de seamă ai Gorjului. Autorul se substituie în cronicarul acestor evenimente, introducând cititorul în universul ştiinţific, cultural şi artistic gorjean, prin aceste mărturii.

El se apleacă şi asupra unor fenomene sociale din epoca noastră, cum e cel al superficialităţii. Privite cu obiectivitate, aspecte cum sunt: mândria, consumismul exagerat, pofta de profit, criza de omenie, sunt plăgi ale societăţii, precum şi alte precepte morale faţă de care trebuie să manifestăm atenţie sporită, ca să nu rezulte efecte negative.

Un punct luminos din acest volum este dedicat profesorului Nicolae N. Tomoniu, care *„face o lucrare de mecenat de peste patru decenii în slujba comunităţii de pe meleagurile încărcate de istorie ale Tismanei şi nu numai".*

Revista „Semănătorul" al cărei director este, stă mărturie, ca şi Editura Semănătorul, pe care o păstoreşte. De asemenea este şi preşedinte al Fundaţiei Tismana.

În calitate de director de editură, a dat posibilitatea unor creatori să se afirme în diferite domenii. Mai mult decât un istoriograf şi un monograf, profesorul Nicolae N. Tomoniu este un cărturar desăvârşit, un brav român, iubitor de meleag, de istorie, de limbă şi de tradiţii.

Unele microeseuri din această carte sunt adevărate poeme în proză: ***„Sacrilegiu"; „Al lui Cutare"; „Tomberonul"; „Ultimul zâmbet"*** ş.a.

În sfârşit, câteva poezii pline de duh încheie acest capitol. O scurtă şi frumoasă autobiografie romanţată este cuprinsă în scrierea ***„O viaţă într-o pagină".***

Capitolul II este destinat recenziilor la cele trei cărţi ale autorului. Printre semnatari: medicul Doru V. Fometescu; (o postfaţă şi două recenzii); prof. Grigore Haidău (2); Cezarina Adamescu (trei recenzii); Al. Florin Ţene (2 recenzii); Iuliu Marius Morariu, Prof. Dan Pupăză; Nic. N. Tomoniu; dr. Ion Mocioi; Ion C. Gociu (col.rez. scriitor);
Dr. Ion Popescu-Brădiceni – mărturii ale

aprecierii şi respectului de care se bucură autorul.

Capitolul III se numeşte ***„Rezonanțe”*** şi cuprinde anumite afinități elective cu oamenii locului care şi-au exprimat considerația față de creația lui Florian Văideianu.

Aici semnează: Prof. Grigore Haidău, „Viața nefalsificată în proza lui Văideianu); Col. (r) Ion C. Gociu – „Florian Văideianu o surpriză plăcută în tagma celor care s-au dedicat scrisului”; Dr. Ion Mocioi – „Florian Văideianu, omul”; Col.(r) Dumitru Danău – „Cu vârful minții şi al sufletului”; Titu Pânişoară: „Juristul Văideianu Florian – un om de toată isprava”; Ion Trancău, critic: „UN prozator în devenire”; Idress Ahmed Sheik – „Un gând frumos” al unui student din Kurdistan” (Iraq); Conf. Univ. dr. Emanoil Popescu: „Exegeză în dodii” – un text umoristic, plin de savoare; Col. (r) Grig M. Dobreanu – epigramist: „Florian Văideianu”; Prof. Dan Pupăza: „Rosturi în viață”; Prof. Gh. Filiş – poet; Nicolae Bâzu; Dana Abdulmutalib Admed: „Omul care nu se pierde” – tot din Kurdistan.

Doru V. Fometescu: „Interferențe cu natura divină a cuvintelor sfințitoare”, un foarte frumos portret literar; Ec. Lucica Văideianu – soția scriitorului: „Aprecieri binemeritate”; Tanti Puşa – învățătoare, textul-evocare: Florian”; Ec. Dr. Victor Troacă: „Florian Văideianu un scriitor tânăr la anii maturității” –Un text savuros scris de Nicolae N. Tomoniu „Întâmplări cu Florian Văideianu”; Prof. Ion Elena, scriitor: „Însemnări la volumul: „Boier printre tovarăşi”; „De ce plânge lumea, mamă?”

Toate acestea, în cuvinte calde, cuvinte de apreciere, cuvinte de împărtăşire despre omul, scriitorul, juristul Florian Văideianu.

Alte dedicații semnate:

George Drăghicescu – actor şi poet; preot icon. Stavrofor Bălan-Dumitrescu Cosmin, „Scriitorul de la Tismana”; preot Cornescu nIon; Pr. Dr. Nicuşor Viorel Popescu; Inginer Ghe., Corici; un portret de Ion Popescu Brădiceni, intitulat: „O prezență cathartică”; prof. univ. dr. Moise Bojincă: „Florian Văideianu – un adevărat om al cetății”; medic Emilia Perciun, un Remember pentru Traian Burtea, evocat de Florian Văideianu în scrierile sale, o ghirlandă înmiresmată de cuvinte ale oamenilor care-l cunosc, prețuiesc şi stimează pe autorul acestor cărți.

Mă alătur şi eu de la Dunăre, cu mărturia mea de prețuire,

CEZARINA ADAMESCU
29 Septembrie 2015

Vasile Mic: Poezia ca spirit adus în lumină

Recenzie Ioan Dehelean – „Țipătul bufniței” Editura Brumar, Timişoara, 2013

„Nu mai ştiu când, cum / şi de unde veneam, / dar am făcut un popas, țin minte / M-am oprit... / Am mâncat / şi am băut apă pe săturate / Am ațipit apoi… / Când m-am trezit / aveam deja nisipul pe față // A surâs / Din general, simplu soldat / Am desfăcut harta: / Încolo, aşadar / Am luat-o spre nord / cu sudul în spate” (Drumul). Mai încolo, undeva: „Iarna are copacii ninşi / arbori rari şi oarecum stingheri” (Iarna). Apoi, ce mai contează: „E întuneric, Doamne, / e întuneric, / veninu-i aproape de suflet…” (Nelinişti)… şi „E ca şi cum cineva ar acoperi / toate oglinzile în care ai stăruit / cu râvna prea mare // Până când şi lumina / ce-ți pare ție că vine, / iese din gura unui viței de aur” (Orbirea)..

Pe o altă pagină „a inimii” „Curajul vine de la felinar / şi parcă vine din pustie”, dar… Care țipăt? Care bufniță? Nici măcar şoapte… încât îți vine în gând un scenariu de film, cu secvențe ce pot fi luate de aici şi puse dincolo, pot fi amestecate, cu actori virtuali ori doar cu oameni, cu dimineți pline de lumină, de farmec… şi-aşa „Uneori mă trezesc mâine / fără să-mi propun. / Alteori îmi vine să râd” (Doar în măsura în care tresar).

În lumea în care activează – din chemare, nu din întâmplare - şi care este lumea poeziei, Ioan Dehelean nu-şi propune să lupte cu nimeni şi cu nimic, nu-şi propune să fie învingător, dar nici învins, îşi propune, poate numai, să fie mai presus de iubire. Şi reuşeşte. Se înțelege asta după ce ai citit, eventual recitit „Țipătul bufniței”(Editura „Brumar”, Timişoara, 2013, 112 pagini). E un debut discret, matur, parcă avem de-a face cu un discurs princiar… a unuia poet căruia îi pasă de toate şi nu-i pasă de nimic; zici că e un Sisif… modern, desigur, care mai şi iubeşte… natura ca pretext, să zicem, câteva nopți, câteva clipe… „Din lumea în care mă aflu / Ce veşti să vă dau? / Ca o povară vă spun / aici e frumos, aspru / aeru-i rece / Puține clădiri / mai mult adăposturi / ici, acolo; // dimineața sunt blonzi / seara sunt negri // Soarele ajută doar umbrele să se lungească / Luna umblă prin ger fără căciulă (Scrisoare 1)… şi „Odată ce te mişti din loc / Fără de țintă eşti pe mare / Încolo este necăieri // Cred că e vârsta să ne logodim / cu apa, sarea şi pământul / Să căutăm din scoarță-n scoarță / miresme, unde, scorțişoare // ?i dac-o fi să nu avem noroc / noi mergem mai departe / cu-n cuvânt…” (Odatăce te naşti din loc).

Poetul e un temperament plin de gravitate, dar nu refuză mici postura ludică (pag.41): „Mă iau prosteşte cu arborii / la întrecere / Cine tremură mai tare / eu / sau ei? / Cu râul mă iau la concurs / cine ajunge / primul în mare? / Cu vântul ce mă prinde de piept / şi mă zgâlțâie şi mă izbeşte / şi mă dă de pământ / De trezeşte pământul lent / ce fac? / eu nimic / cu coastele rupte / cu ochii mărunți bulbucați / ce să fac? / eu nimic / cu coastele rupte / cu ochii mărunți bulbucați / ce să fac? Să nu mor! / Pe cine să cred? / Cine să creadă focul…”

Altă dată, alcătuieşte tablouri întunecate, îndemnând la meditație asupra unei istorii tulburi: „Pe dale de piatră / aud caii mei / şi nu pe cruci de grâu secerat / cum intră noaptea-n cetate; ard focuri satanice / şi morți spânzurați / atârnă de frică / Abia mai țin caii în frâu / şi fornăie şi dau să dea înapoi / dar pintenii de la cizme-i / împing mereu înainte / Nu vă opriți / c-aşa-i în război / morți şi puhoi / Şi muşte şi oase zdrobite / Mai bubuie-un tun / acolo în vale / Mai croncăne corbii / pe-o cracă // Nu vă opriți / adulmecați ce vă spun…// Să nu te opreşti, nu face / pactul cu tine / chiar dacă adormi obosit / cu capul pe coamă / să fii bucuros, asta a fost / c-aşa-i în război / când cazi / când mergi înainte…”(C-aşa-i în război).

Discursul poetic al lui Ioan Dehelean nu e de mai scurtă ori de mai lungă respirație. E evident unul autentic, plin de gravitate, ferm şi plin de sugestii. E o ipostază a spiritului ieşit în lumina, uneori orbitoare, a cunoaşterii.

Vasile Mic

VASILE MIC - poet şi grafician

(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZII

Atunci, zăpada

Pe vremea aceea
Zăpada
Era
Una cu albul,
Era una cu umerii,
Cu cerul,
Cu copacul de argint,
Cu opincile mele.

Pe vremea aceea,
Zăpada
Era cât gardul,
Până la straşina casei,
Până la şcoala din sat,
Până la primăvară,
Până în viitor.

Pe vremea aceea,
Zăpada
Chiar era albă..

Să mor

O să mor
Şi o să fiu
Îngropat
Într-o inimă.

Pentru întâia oră

Putem să rămânem
Într-un anotimp
Alb,
Verde,
Într-un anotimp
Arămiu
Ori
În oricare
Zi.

Până şi zeul

Scena cu mortul
Se repetă.
De data aceasta,
Pe catafalc e un zeu…
Venit din nu ştiu care
Anotimp.

Popa
E asemenea unui mit
Desăvârşit
Prin tămâia pe care
Numaidecât
O împrăştie
Din cădelniță
În capelă
Şi pe tot drumul...

Până ce zeul
Va fi o simplă amintire.

La sărbătoarea albului

Luna
Va reveni
În alb
Şi drumuri noi
Vor apărea
Peste mări.

Zeii
Se vor afla prin preajmă
Şi flori
Şi păsări multe
Vor fi
La sărbătoarea
Aceasta.

Prințul

Prințul
Şi-a îngropat
Inima
Cu propriile mâini.

De față
Au fost
Sabia sacră,
Nufărul alb,
Oceanul planetar.

Un discurs
Princiar
Nu nu a fost rostit.

Zăpada

Parcă zăpada
Ar mângâia
Creştetul
Lumii.

Zăpada -
Chiar
O inimă
Într-un vis

E o cruzime

E o cruzime
Să le ceri
Celor flămânzi
Să zâmbească.

Copiii
Oricum
Râd
Şi atunci
Când mamele lor
Plâng
Pe ascuns...

Grafica: Vasile Mic

Pentru imagini mari, vedeți **aceste poezii** online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2015/08/vasile-mic-poezii.html

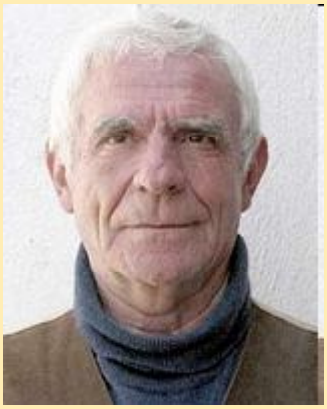

Dumitru Dănău

Din opera Dlui Dumitru Dănău am ales recenzia cărții Dlui Ion Mocioi - «*Brâncuşi – Viața*» cu prilejul aniversării autorului şi lansarea volumului omagial «**Mocioi, 75**»

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

Brâncuşi – Viața

Ion Mocioi a lansat încă una dintre cărțile sale de referință în domeniul brâncuşiologiei.

Este vorba despre „Brâncuşi – Viața". Viața şi opera lui Constantin Brâncuşi l-au obsedat întratâta pe estetician, încât, prin orice studiu vizând o fațetă sau alta a personalității proteice a genialului artist, prin aglutinare a ajuns la această formă de sinteză de Magna Opera. Un bun câştigat pentru istoria artelor şi cititorul avid de cunoaştere în această fascinantă zonă a culturii spirituale.

Este concentrat în carte un uriaş efort de sinteză pe multiple planuri: documentare, exegeză, adnotarea esențelor individualizatoare, hermeneutică, structurare a datelor într-o arhitectură narativă.

„Brâncuşi – Viața" s-ar putea numi şi „Pe urmele Demiurgului de la Hobița", autorul „jucând" disimulat, metodic, scrupulos, avid de detalii semnificative şi cu o invidiabilă sagacitate epistemică – rolul unui detectiv sui-generis.

Identificând locuri, persoane, întâmplări, documente, situații insolite, recompune un captivant tablou dinamic, aproape hipnotizant. Verosimilitatea povestirii este asigurată de „dovezi" de „probe" de „martori oculari" din toate epocile evoluției marii personalități.

Din volumul **"DEMIURGUL"**, tipărit în anul 2013, la **Editura MĂIASTRA Târgu Jiu**

La rândul ei, acțiunea este cu atât mai credibilă, pe măsură ce naratorul refuză orice formulă gratuită de hiperbolizare. Procedează potrivit dictonului: „ Un geniu nu are nevoie de cuvinte inflamante". De aceea şi fraza expunerii este clară, cursivă şi limpede ca apa de cleştar a Bistriței.

Ca cititor pasionat însă, nu-mi pot reprima o convingere, şi anume: „Brâncuşi – Viața" este o lucrare osmotic-cosmotică. An cu an, faptă cu faptă, persoană cu persoană, eveniment cu eveniment din periplul socio-cultural şi din fluidul timpului contemporan cu Demiurgul, sunt înlănțuite apolinic – precum sunt romburile Coloanei Infinitului – în acest concis, dar palpitant discurs.

Se realizează, ontogenic, o diacronie şi sincronie în timpul şi Geografia brâncuşiană (avându-şi începutul la Hobița şi finalul la Paris cu bornele de hotar 1875-1957).

Apoi, ca un fel de notar al tuturor spuselor biografilor şi comentatorilor lui Constantin Brâncuşi, dr. Ion Mocioi dă viață, în această „Brâncuşi-Viață", unei întregi galerii de iluştrii prieteni ai acestui original Ahasverus (părinți, artişti, pictori, sculptori, istorici de artă, poeți, comentatori-români şi străini).

În 12 capitole şi 138 de secvențe, filmul vieții Demiurgului gorjean decurge într-un crescendo mereu captivant, într-un ritm informațional aluvionar, în final aflându-ne în fața unei veritabile „Enciclopedii Brâncuşi". În acest mod, autorul pune, generos, la îndemâna lectorului un incontestabil vademecum în opera genialului artist.

Indexul (140), bibliografia selectivă (1234 de surse), documentele de arhivă (35), cât şi „iconografia" (155 de fotografii) au funcția complementară de instrumente de orientare în bogatul univers informațional privindu-l pe Brâncuşi – Omul şi Opera sa.

Aşadar „Brâncuşi –Viața" este o lucrare de maturitate ce revelează erudiția autorului, rod al nepotolitei sale pasiuni pentru valorile gorjeneşti în orizontul artei, ştiinței şi culturii (a se vedea şi cărțile despre Elvira Godeanu, Iosif Keber...). Ca şi distinsul estetician, mai mulți gorjeni au îmbogățit patrimoniul informațional şi ideatic în domeniu (St. Georgescu – Gorjan, George Uscătescu, Ion Pogorilovschi, Ion Diaconu, Zenovie Cărlugea, Ion Predoşanu, Vasile Blendea, Dumitru Lupulescu şi mulți alți localnici.

Într-un material prezentat pentru revista „Sărutul", am sugerat ideea înființării - nu dintr-un orgoliu provincial - , fie la Târgu-Jiu, fie la Hobița

a unui Centru Internațional de Brâncuşiologie. Susțin acest demers cele peste 240 de personalități ale culturii naționale şi universale care, în diferite documente, au lăsat nemuritoare mențiuni despre Titanul de la Hobița - Gorj. În acest sens, ar putea fi luat ca idee – ghid cunoscutul aforism brâncuşian:

„Lucrările nu sunt greu de făcut, ceea ce este greu, este să ne punem în starea de a le face!".

ION N. OPREA

ION N. OPREA - (n. 1932) Priponeşti - Galaţi, jurnalist.

Scriitorul Ion N. Oprea şi proiectul său sisific

Un eseu semnat Nicolae N. Tomoniu, privitor la cărțile trimise de autor la redacția revistei «Sămănătorul»

Pe publicistul Ion N. Oprea l-am apreciat încă din ziua când Excelența Sa Valeriu Tudor m-a informat că acesta doreşte să-mi trimită nişte cărți şi are nevoie de adresa mea. Primesc nenumărate cărți în format digital pe e-mail, unele propuse spre publicare sau pur şi simplu cărți trimise de colaboratorii revistei „Sămănătorul", ca sprijin frățesc în completarea arhivei noastre din redacția „Semănătorul Tismana". Trimit şi eu colaboratorilor mei prin poştă cărți şi reviste tipărite la editura noastră „Semănătorul" dar ca un scriitor să-mi trimită cărțile sale recent tipărite, fără să-l cunosc, nu mi se mai întâmplase şi ca atare, apreciam din start gestul.

Doar atât la început, gestul ! În privința cărților nu-mi făceam probleme dacă o să-mi placă sau nu, mie-mi place să citesc orice carte care-mi cade în mână. Fie că mă voi bucura să mai găsesc încă unul care-şi pierde nopțile ca mine scriind sau citind, fie că-mi dă prilejul să înjur, cu voce tare şi în voie în biroul meu, pe un nou subvenționat de AFCN sau promovat în mass-media de coloneii tip Turcescu din presă, care făcură din pensionarul Neagu Djuvara, cu pensie de 50 dolari pentru misiunea sa din Africa, milionar şi „istoric" al neamului, alături de alți maimuțoi care interpretează istoria aiurea.

Cu jurnalistul, juristul şi economistul Ion N. Oprea fu altceva ! Fu ca un trăsnet ce ştii că o să-l auzi după scânteia din nori dar nu ştii dacă o să-l auzi ca un bum de bombă. Şi fu mare bum constatând că scriitorul e unul de-ai noştri, din literatura ne cazonă, literatura complementară sau subsidiară, care-şi tipăresc cărțile în „regie proprie", adică din mizerabila lor pensie. Literatură „de nişe", ar zice, in lipsa unui vocabular adecvat, scriitorii agreați de pixul lui Manolescu sau mânjiți de guvern să practice literatura de partizanat politic care umple librăriile cu maculatură de idei proaste dar frumos ilustrată şi pe hârtie din cea mai scumpă. Şi ca să fie dezastrul culturii române, al creației jurnalistice în general, mai mare ca niciodată, recent, guvernul nu dădu aviz favorabil pentru propunerea legislativă care pune în dezbaterea parlamentului, în această sesiune, completarea Legii nr. 8/2006 cu prevederea încadrării activității de jurnalism ca activitate de creație[1].

Car'va să zică, vorba lui Conu Iancu, nu sunt bani la guvern pentru noi creatorii, membri ai UZP - Uniunii Ziariştilor Profesionişti, care tipărim reviste şi cărți de interes public cu bani din pensia noastră amărâtă dar bani se găsesc pentru mărirea pensiilor pentru parlamentarii cărora nu le pasă de cultura şi învățământul românesc. Sau bani pentru preşedintele Johannis pentru a tace şi mai mult decât o face. Degeaba semnăm noi petiții primului ministru[2] ca să ne azvârle câte un piept de pui dacă ei nici măcar nişte „tacâmuri" de pui ceauşiste nu ne aruncă.

În aceste condiții vitrege apare, ca un bum de trăsnet, scriitorul Ion N. Oprea care s-a angajat într-o muncă de sisif

prin proiectul său de a aduna revistele noastre ne partizane şi ne cazone într-o antologie de o mare încărcătură a informației pentru cetățean, profesor, scriitor sau redactor de revistă. Cartea primită prin poştă, **Ion N. Oprea – „Revistele? Luminoase, instructive şi educative…"** este o monografie de excepție privind publicistica actuală ne subvenționată deloc sau insuficient. Ion N. Oprea nu face un dicționar tern al jurnalisticii actuale. Scriitorul preia în carte, cu imagini şi text, revistele culturale apărute pe „meleagurile noastre mioritice" incluzând şi mostrele de înaltă încărcătură profesională găsite în ele. Este remarcabil acest fapt constatând că jurnalismul cultural românesc s-a de-profesionalizat iar cultura este departe de a sta printre ştirile cu prioritate în mass-media. Dacă posturile de televiziune, parazitate politic prin subvențiile ce le primesc de la cloaca parlamentarilor îmbogățiți, se ocupă de nimicurile din societatea românească şi de reclame ce te scot din sărite prin englezisme şi sloganuri tâmpite, intelectualul, omul de cultură, eruditul, caută cu lumânarea vreo revistă serioasă prin grămada de gunoi politic şi cazon. Ei, bine! Scriitorul Ion N. Oprea înşiruie pe ulița culturii româneşti o grămadă de felinare ce arată calea pe care trebuie să o ia omul avid de o educație şi instrucție serioasă. El a gândit un proiect de promovare a publicațiilor locale şi a cărților în regie proprie pe care ar fi trebuit să-l facă Ministerul Culturii demult ! S-a încărcat însă ca cetățean şi scriitor cu o muncă de Hercule aidoma inițiativei concepută de Artur Silvestri care dorise învierea online a vechilor reviste din jurul anilor 1900. Bietul Artur, alături de care lucram ca redactor al revistei „Sămănătorul" şi webmaister al „Editurii online Semănătorul",

s-a stins de vreo 8 ani, o parte din revistele lui online, rămase arhivă, încă mai pâlpâie iar eu duc în spate supliciul „Sămănătorului" prin munca de editor şi publicist. Mă gândesc că s-o ivi şi cineva care va duce mai departe conceptul Oprea de promovare a jurnalelor precum şi promovarea „jurnaliştilor încă necunoscuți" ce colaborează la ele.

A doua carte, **Ion N. Oprea – „Dacii la ei acasă"**, urmând conceptul de tip antologic descris mai sus - care pare să fie un şablon inedit pentru volumele sale - autorul atinge punctul sensibil al societății noastre actuale putrede, abordând tema patrimoniului nostru istoric, lingvistic, arheologic şi imobiliar, pe cale de distrugere irecuperabilă în viitor. Ne facem un motiv de mândrie în a-i aloca un articol separat.

Până atunci, deja colaboratorii noştri care au abordat subiectul în „Sămănătorul" saltă cu mândrie capul pentru că iată, se instalează şi se îngroaşă rândurile erudiților care lasă în urma lor, prin sacrificii materiale proprii, adevărate manuale de istorie şi patrimoniu cultural românesc. Vai vouă pseudo-profesioniştilor din cultură şi educație, vremea când veți fi arătați cu degetul pentru anti-românismul vostru se apropie ! Vai vouă dascălilor care la comanda marionetelor politice puse la cârma inspectoratelor şcolare, acceptați prin „obligativitatea" intonării imnului național să ridicați odă în fiecare dimineață de cursuri împăratului roman Traian, jefuitorul aurului dacic ! Câte petiții ați făcut pentru a intona alt marş patriotic în şcolile noastre ?

Vremea apocalipsei personalului didactic din şcoli începe! Elevii vă vor întreba de ce ați scos istoria neamului nostru din manuale, vă vor pune întrebări de ce Eminescu, poetul nostru național, e cadavrul din debaraua lui H.R. Patapievici, de ce pentru cărțului de tipul „De ce iubim femeile", preferatul băsescului „Cărtărăscu" a fost propus pentru Premiul Nobel de către grangurii dintr-un minister al culturii condus de maghiari mai bine de un deceniu. Vai vouă ! Urmează încă o etapă în dezvoltarea omenirii la fel ca acelea care au urmat după stăpânirea focului sau inventarea roții ! Rețeaua Internet va revoluționa civilizația umană iar voi veți deveni inutili când elevii vă vor întreba la şcoală: „De ce să citim Cărtăreşti, Patapievici şi Pleşi în loc să citim despre studiile lui Virgil Ene care ne spune despre Eminescu, că a fost şi om de ştiință, şi astrofizician, care cu o imaginație halucinantă a elaborat peste 50 de anticipații ştiințifice bazate pe eseurile lui Albert Einstein ?"

Cum ar putea fi adevărurile istorice spuse în volumele lui Ion N. Oprea incluse într-un învățământ cu legea educației modificată postdecembrist de 26 de ori? Sau ca producția de carte pe teme culturale să fie inclusă în proiectele de finanțare ale AFCN - Administrația Fondului Cultural Național, când în parlament se dau legi aberante pentru taxarea producției de carte [3] ?

Lumea mileniului al III-lea se schimbă iar dacă o țară nu-şi schimbă țintele educative, instructive şi culturale în funcție de noua revoluție a informației - ce permite tehnic ca orice cunoştință să o poți accesa din buzunarul cu celularul sau din mapa cu tableta - aceea țară va rămâne înțepenită la nivelul celor două decenii scurse din acest mileniu.

Citim recent că sistemul finlandez de educație, considerat cel mai bun din lume şi depăşit doar de țări precum China şi Singapore la rezultatele testelor PISA, se pregăteşte de reformă. Copiilor finlandezi nu le vor mai fi predate în şcoli materii, în sensul clasic, cum sunt geografia sau biologia. În schimb, profesorii vor trece la predarea în baza unor subiecte şi teme de interes, ceea ce presupune o abordare interdisciplinară.

Vai vouă ce călcați istoria dacilor în picioare şi o ascundeți prin şcoli de ochii tinerimii, pentru că veți pieri !

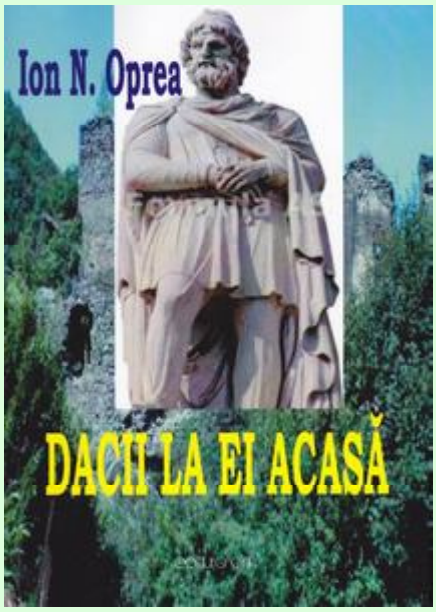

A venit timpul când în pauza mare a şcolii, elevii să facă grup în jurul unei tablete şi să citească despre războaiele geto-dacice din cărțile lui Ion N. Oprea sau ale altora care, împreună, au citit mii de cărți privind originea poporului român !

Nicu N. Tomoniu,
Tismana, 17 sept. 2015

[1] http://samanatorul.blogspot.ro/2015/05/senatorul-vochitoiu-reitereaza.html
[2] http://samanatorul.blogspot.ro/2015/06/presa-scrisa-locala-si-centrala.html
[3] http://samanatorul.blogspot.ro/2015/02/timbrul-cultural-inc-o-lege-manea-la.html

ION N. OPREA

DACII LA EI ACASĂ

- În loc de prefață -

Despre daci s-a scris mult şi niciodată îndeajuns. Niciodată îndeajuns şi mai ales corect. Şcoala şi literatura, chiar şi cea de specialitate nu numai că nu ne-au spus ceea ce trebuia despre daci şi romani, strămoşii noştri, dar nici enigmele nu ni le-au clarificat nici în zilele noastre. Adesea lucrurile ni s-au prezentat fals, denaturat, o istorie care să placă timpului şi anumitor capete, lăsându-i pe români, cu veşnica întrebare fără răspuns - de unde venim, care ne-au fost adevărații înaintaşi, doar Remus şi Romulus?

Cu întrebări niciodată abandonate s-au hrănit şi marii noştri istorici. Pierit-au dacii?, se întreba Bogdan Petriceicu Haşdeu, om de ştiință şi de formație enciclopedică, cel mai mare istoric al generației lui, în *Foae de storia română*, Iaşi, 1859,col. 46-52; 70-73; 95-105; 137-152, pentru ca întrebările Cine? De unde? De când?, puse pentru Basarabi, să dea naştere altora, care îi priveşte pe daci şi ştiința istoriei: Armenii în România, în Columna lui Traian, I, 1870, nr. 30, p.3 şi 33, p.3-4; Viața de codru în Dacia. Studiu filologic, ibidem, p. 244-246; *Originile agriculturii la români*, ibidem, 1874, p. 49-53; *Originile viticulturii la români*, ibidem, p. 89-95; *Originile păstoriei la români*. Elemente dacice. Studiu de filologie comparată, ibidem, p. 101-107, 124, 156, 173-177, 234-235; *Românii bănățeni din punct de vedere al conservatorismului dialectal şi teritorial* în AARMSL, II, t. XVII (1895-1896), p. 1-69; *Cine sunt albanezii*, Conferință ținută în şedința Academiei Române de la 25 mai 1901, publicată în Literatura şi artă română, V (1901), p. 635-661.

Problema dacilor şi originea lor i-a preocupat pe B.P. Haşdeu de tânăr şi până la bătrânețe, ca şi continuitatea daco-romană în Dacia, formarea poporului român în ansamblul vieții economice, sociale şi politice.

Asupra aceleaşi mari probleme, „”mai către bătrânețe”, au zis cei care nu i-au aprobat opiniile, în Dacia preistorică, s-a oprit şi Nicolae Densuşianu, cu valoroase alte lucrări istorice bazate pe o largă informație documentară, culeasă de el din arhivele din țară şi străinătate. Una din ele, *Revoluțiunea* lui Horea în *Transilvania şi Ungaria* 1784-1785, scrisă pe baza documentelor oficiale, Bucureşti, 1884, 523 p., operă premiată de Academia Română, susținută şi de B.P. Haşdeu, ca fiind „cea dintâi şi singura până acum lucrare pe deplin serioasă asupra istoriei moderne a românilor”.

în Dacia preistorică, operă de o viață, vorbind despre vechii locuitori ai Daciei, arimii, Nicolae Densuşeanu spune „erau numiți Rumâni şi Rumuni. Aceasta rezultă din numele principelui dac Rumon”, că „originea acestor forme (statale n.n.) este în tot cazul anterioară ocupațiunii romane”.

Tot Densuşeanu evidențiază că tradițiile „ne înfățişează pe noi românii de astăzi ca autochtoni la Carpați şi la Dunărea de Jos, ca descendenți ai unui popor vechiu numit Râmleni şi Râmni, care locuiseră odată în regiunile acestea. „Românii” ne spun aceste tradițiuni, „nu au venit de nicăieri, ci s-au pomenit aici”. „Românii, de când sunt ei, au stat tot pe aceste locuri”.

Numai că despre Dacia preistorică, istoricii vremii, fie că nu s-au aplecat suficient asupra filelor ei, fie interese obscure sau neştiința au dominat, susținerile ei au fost date pe seama fanteziei autorului, motivată de puținătatea izvoarelor istorice, la acea oră. Şi lui Haşdeu i s-a pus în sarcină tendința de exagerare uneori a semnificației faptelor, ceea ce l-ar fi condus, în gândirea lui, să invoce providența, tendințele mistice, atavismul, care însemna vina de a pune bază şi pe persistența sângelui, ca probă a continuității de neam...

Ori, cercetarea ulterioară, ca şi cea prezentă, stabilesc valoarea ideilor acestor mari istorici, asupra cărora se opresc şi le promovează.

Nicolae Bălcescu nu numai în *Magazinul istoric pentru Dacia,* Mihail Kogălniceanu cu *Dacia literară*, mai puțin D.A. Xenopol, chiar prin întreaga activitate, văd în cunoaşterea profundă a trecutului istoric unul dintre cele mai importante izvoare de constituire şi consolidare a României desăvârşite.

Concepând istoria, ca şi Nicolae Bălcescu pentru care avea o mare prețuire, nu ca o înşirare seacă de date, ci ca un izvor de îndrumări vii, Nicolae Iorga a făcut din studierea trecutului, pe care 1-a aprofundat şi interpretat, o carte de învățătură, un mijloc de ridicare a conştiinței naționale. „Datoria istoricului este de a lămuri pe ascultători asupra problemelor zilnice, asupra întrebărilor ce se prezintă înaintea fiecăruia, pentru că istoria este viața omenească, problemele de odinioară sunt problemele de acum, în altă formă, cu alți oameni, aceiaşi umanitate se înduioşează şi se frânge”, spunea istoricul.

Cercetările de istorie națională ale altui istoric, Gheorghe Brătianu s-au concentrat asupra unor probleme majore: formarea şi continuitatea poporului român, a statelor medievale româneşti, organizarea socială şi politică a vieții româneşti în epocă.

In „Vechimea poporului român şi legătura cu elementele alogene”, Ed. Cartea Românească, Bucureşti, voi. I, 1924, p. 13, renumitul om de ştiință Simion Mehedinți scria: „Noi românii, suntem locuitorii cei mai vechi ai acestui pământ al Daciei, şi anume, unul din cele mai vechi popoare ale întregului continent”. Şi argumenta: „La 513 (î.e.n.), când Roma stăpânea câteva sate pe malul stâng al Tibrului (nici cât Țara Bârsei), părinții noştri de la Dunăre formau un neam mare, închegat şi puternic care ținea calea în Balcani celui mai mare monarh al Asiei, lui Darius al lui Histaspe”.

Folosirea unei documentații largi, lui Constantin I. Giurescu i-a permis să realizeze observații judicioase, cu privire la trecutul nostru istoric. Constantin C. Giurescu abordează şi reuşeşte cu aceeaşi competență probleme de istorie veche, cuprinzătoare - toponimie, geografie istorică, lingvistică, drept, artă, metodologie istorică, literatură.

Alți istorici şi literați, folosind mediul prielnic, al unei documentații largi, pe bază de documentare arheologică şi de laborator, nu numai că ne ajută să reînviem şi să aducem cât mai aproape trecutul, dar ne conving şi de ceea ce nu ni s-a supus multă vreme, suntem un popor vechi înaintea multora din Europa prezentă, încă mai mult, am fost şi noi un Imperiu.

„în laţul gândirii „politic concrete”, articol publicat în revista „Cultura”, secțiunea Cultura literară, autor C. Stănescu, 1 noiembrie 2012, referitor şi la un interviu al Rodicăi Lăzăroiu, luat prof. dr.Mihai Vinereanu, un „rebel al lingvistici”, spune Stănescu, pune pe jar comunitatea lingvistică românească, oferindu-i preopinentului, plecat dinainte de 89 în Germania şi stabilit apoi, din 1986 în America, ocazia unei provocări: profesorul Vinereanu a avut şi continuă să aibă „ideia năstrşnică” a originii nelatine a limbii române, care, spune domnia-sa, „mi-a venit încă din vremea studenției, pe la începutul anilor 80, şi mă întrebam dacă cineva, vreodată, a mai avut această idee năstruşnică, cum spuneți dvs. La acea vreme nici măcar

nu azisem de „Dacia preistorică” (Nicolae Densuşianu n.n.), cu atât mai mult de Felix Colson şi lucrările sale”.

Felix Colson, explică C. Stănescu, diplomat francez în Țările Române înainte de Unirea Principatelor, e „primul autor care vorbeşte de originea nelatină a poporului şi a limbii române”.

Dacii la noi acasă, nu e o carte exhaustivă, nu-i un studiu istoric, nu face interpretări de natură să promoveze nici măcar ipoteze istorice, dar este o carte care, adunând şi prezentând informațiile, devine un dicționar al promovării ineditului păstrat nu doar în cărți şi arhive, ci şi în oboseala arheologilor, a jurnaliştilor, a oamenilor bine informați, care au meritul să ne prezinte unde se află aurul Daciei, care a fost civilizația şi chiar limba dacilor, existentă şi astăzi în ceea ce este limba română, cum au promovat galeriile subpământene dacice de la ascunzătorile labirintice ca să păcălească şi să-i rătăcească pe romanii cuceritori, la marele oraşe tot subpământene, descoperite în 2014 sub structura marii autostrăzi care este în lucru în Dacia de nord-vest-est-Transilvania.

Este o carte cu informații pe care le-am considerat necesare cititorului pentru completarea cât de cât a înțelegerii lui a ceea ce aude şi citeşte despre relațiile traco-egiptene, traco-etrusce sau etrusco -egiptene, ca să se clarifice şi unitatea de gândire şi simțire a lumii mileniilor antice. Şi de aici, decodificarea prezentului...

Dacia la noi acasă este şi multă literatură, cronici şi prezentări de cărți, eseuri, înscrisuri şi comentarii diverse legate de şi despre daci, care susțin continuitatea, locul de unde provenim, din dacii din Dacia. O literatură cu informații care prezintă cititorilor şi un alt punct de vedere asupra istoriografiei române decât cel oficial, mai puțin ştiințific şi după părerea noastră.

Important pentru cititori mi se pare foiletarea şi luarea la cunoştință în rezumat a informațiilor puse în manuscrisul său de însuşi împăratul Traian, cuceritorul vremelnic al Daciei, devenit cartea cu titlul Columna lui Decebal - De bello Dacico - autor Simion Lugoj an, Editura de Vest din Timişoara, comentată de Pirtea Măria, Oradea, octombrie 2006. Recomandarea ca cititorii să caute şi să citească volumul *Adevărata obârşie a poporului român* de Valeriu D. Popovici-Ursu, Editura Gedo, Cluj, 2012.

Dacia la noi acasă este pentru oricine şi un îndemn a ne documenta despre munca istoricilor în special pentru clădirea noii istorii a Daciei şi României care, în împrejurările actuale, prin incompetența unora dintre conducători şi a lipsei lor de curaj, România îşi cam pierde identitatea, lucru pe care nu l-au făcut dacii în împrejurări vitrege. Un îndemn la cunoaşterea noilor documente istorice, începând cu cele dezbătute, aprobate şi difuzate în toată lumea purtând efigia Congresul Internațional de Dacologie, cel din anul 2014 fiind al XV-lea, desfăşurat în 18-19 iulie la Oradea-România.

Dacia la noi acasă înseamnă şi nişte români care, indiferent de profesie sau locul unde domiciliază, gândesc şi simt ca şi noi, promovând trecutul nouă cu informați despre ceia ce au fost dacii şi Dacia, aducînd alături de ei specialişti din lumea întreagă, ca să ne predea celor de-acasă istoria noastră.

Tuturor acestor oameni care cu fapte şi sentimente stau alături de noi, eu ca autor al cărții de față le mulțumesc.

Ion N. Oprea

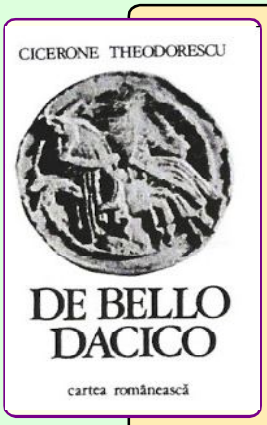

Vorbind despre daci şi conducătorul lor Burebista, Traian, semn al respectului care îi poartă, îl numeşte „remarcabilul Rege Burebista". El recunoaşte că „dacii erau foarte puternici şi cunoscuți". Dacia lui Burebista fusese şi ea un Imperiu, regiunile geografice ale Daciei lui Decebal erau patru, prima parte şi cea mai apropiată este cea aşezată între râul Taos şi munții din interiorul acestei țări. Cea de a doua era cea dintre Dunăre şi munți, începând de la Porțile de Fier şi până la Arrubium (Măcin, Dobrogea) în Sciția Minor (Dobrogea). Cea de a treia, între munți şi Tiras (Nistru), iar ultima e cea aşezată pe crestele muntoase aflate în părțile septinționale. Deci frontierele Daciei erau „de la Nistru pân-la Tisa". Împărțită în patru provincii, „în prima locuitorii sunt cunoscuți de noi sub numele de daci, în a doua sub aceea de geți, în a treia de costrobaci, iar în a patra de carpi, dar toți fac parte din acelaşi neam tumultuos şi vorbesc aceeaşi limbă".

„Limba lor nu este greu de învățat de către noi, romanii, spunea Traian, întrucât prezintă mari asemănări şi după spusele unor cunoscători s-ar apropia de vechea noastră latină cunoscută sub denumirea de limba priscă sau ausonică. Ea este vorbită şi la miazăzi de Danubio, adică în ținuturile tracilor, aflați mai de demult sub stăpânirea noastră, căci dacii tot o seminție tracică sunt. Asemănătoare foarte mult cu limba tracă, până într-atât încât nu poate fi deosebită de ea decât prin unele expresii locale, este de asemenea ilira. De latină o despart mai mult înglobarea unor sunete aspre, necunoscute de latină şi pe care gura unui roman numai cu greu ar putea să le reproducă".

Deci se reține: Dacii vorbesc o limbă străveche!

Cele de mai sus citite fac să cadă toate ipotezele greşite cu privire la romanizarea treptată a dacilor cu privire la latinizare. Spusa lui Traian că „limba lor nu este greu de învățat de către noi, romanii", este mărturie rarisimă a faptului că romanii au învățat ei înşişi limba dacilor atât din necesitate, dar şi pentru că le era uşor s-o folosească. Şi dacă ei au vorbit în limba dacă, atunci de ce am susține noi că limba dacă ar fi dispărut sub ocuparea parțială a Daciei de către romani?

„... Eram copleşit de faptul dureros pentru poporul roman că trebuia să acordăm dacilor sumele de bani la care ne învoisem...", ca să stea liniştiți, să nu se răscoale.

Spusele de mai sus lasă să înțelegem că între Roma şi Dacia existau înscrisuri, cu condiții de pace, că regii daci stătuseră la aceeaşi masă cu împărații romani şi stabiliseră nişte obligații, dacii fiind triumfători... conform obiceiului: cine pierde plăteşte!

De când plăteau romanii tribut dacilor, o spune tot Traian: **„Predecesorul nostru Domițian stabilise obiceiul de a-i alimenta cu bani pe aceşti războinici vijelioşi, considerând că astfel va cumpăra liniştea la hotarele pe Danubiu al Imperiului"**.

Manuscrisul lui Traian în această privință este completat de alte scrieri de atunci care povestesc că împăratul roman Domițian a fost înfrânt categoric de Decebal la anul 89, deşi împăratul încerca să mascheze adevărul...

Deci Dacia era puternică, ținea la respect un mare cuceritor al timpului...

Citiți fragmente din cartea Ion N. Oprea – „Dacii la ei acasă” , pag. 222-234, online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/09/ion-n-oprea-dacii-la-ei-acasa-prefata.html

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani, d. 2015, Novaci) **poet, folclorist** (din Novaci-Gorj).

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

Ion N. Oprea - Să n-o uităm: Silvia Lucia Podeanu†, Novaci-Gorj

Fiică de ceferist, născută la Focşani, în iunie 29, 1942, împlinise 73 ani, era încă tânără, zic eu, din părinți Floarea Rauca şi Mărgărit Tudor, al cincilea copil din cei şapte ai familiei, toți realizați intelectual şi socio-profesional, unii din băieți lucrători în diplomație ori ca ofițeri superiori în armata română,

Silvia Lucia Tudor, strălucită profesoară de limba română, căsătorită cu medicul chirurg Grigore Podeanu, stabiliți la Novaci-Gorj încă din 1965, au fost împreună 44 de ani, până în 2008, când a rămas doar cu amintirile soțului.

Dobânditoare a gradului de profesor, cu lucrarea Folclorul obiceiurilor în legătură cu moartea, în zona Novaci, studiu publicat şi în anul 2004 în volumul Izvoare de frumuseți – datini, obiceiuri, ritualuri, care a certificat calitățile sale nu doar în cercetarea folclorică, ci şi potențele de înțelegere şi însăilare în cuvinte alese a ceea ce-i "spuseseră" Vasile Alecsandri, Mihai Eminescu, Vasile Voiculescu…

Poeta a fost printre primele condeie care a aderat la inițiativa noastră de realizare a unor antologii cu lucrări literare, pe o temă dată şi a publicat consecvent,catalogul frecventatorilor evidențiind-o. În cadrul Cenaclului, stimulată de atmosfera de muncă de aici a acceptat îndemnul şi elanul necesare realizării propriilor şi apreciatelor bijuterii lirice intitulate *Anotimpurile iubirii*, volum de poezii, 157 p., închinat soțului ei, Nicu, debut în domeniu, promovat de Primăria oraşului Novaci şi Consiliul local care i-au sponsorizat editarea în 2011 şi alt volum, tot poezii, 368 p., *Lumina unui gând*, în 2012, dedicate părinților, fraților şi copiilor ei. Ambele au fost publicate de Editura Cetate Deva. Cele două volume au fost susținute, recomandate cititorilor şi favorabil apreciate în scris de către colaboratorii Cenaclului nostru literar la distanță, printre care prof. Camelia Nenciu, dr. Iulia Gabriela Şerban, înv. Jane Margareta Tudor, prof. Mioara Niculescu, prof. Ileana Şandru Troi şi prof. C. Voiculescu -în revista Pietrele Doamnei, noiembrie 2011, Curtea de Argeş-, ca şi de multe alte persoane aflate în evidența scrierilor proprii.

Au urmat - *Grădina de sub cer*, versuri, 192 p., destinate nepoților ei, 2013, *Solstițiul de vară*, versuri şi proză, 156 p., pentru fetele ei, Anca şi Elena, 2014, ambele la Editura Armonii Culturale, Adjud, cu substanțiale şi credibile prezentări şi recomandări către cititori, făcute de Gheorghe A. Stroia, membru corespondent al Academiei Româno-Americane de Arte şi ştiințe.

La aceeaşi Editură, Armonii Culturale, Adjud, cu vorbe de cumpănită apreciere, chiar şi în versuri, semnate de Gheorghe A. Stroia, sunt editate încă două bijuterii, *Tărâmul durerii,*100 de pagini, cu mulțumiri domnului Mircea M., şi volumul *Versuri şi proză,* 84 de pagini, 2015, ultimul devenind expresia ultimei sale dorințe, surpriza promisă de către cineva devotat din familie şi realizată prin regie şi editare proprie, chiar în ultimele momente ale vieții.

Ca semn al prețuirii prieteniei eterne nu pregetă să amintească pe ultima copertă: *"În speranța că prietenul pe care l-am dezamăgit acum mulți ani mă va fi iertat, am uitat şi eu deziluzia produsă de cel de-al doilea prieten pe care am îndrăznit să cred că mi-l pot face"…*

Rămâi aşa cum eşti!.... În loc de Prefață, îşi intitulează "panagiricul", cuvântul de prezentare a operei şi a creatoarei spuselor dintre coperți, unde totul se înfăptuieşte nu de la sine:

Părinte blând, nu ştiu ce-i duşmănia,
Eu ştiu să recunosc doar Omenia,
Iar dacă ei au sufletul pătruns
De sentimentele ținute în ascuns,
E treaba lor, nu e problema mea,
Viața mi-e bună, a lor este … rea!
Ei nu văd nici lumina şi nici cerul,
Doar gândul rău le este adevărul.
Eu vreau să cresc, să gust doar din lumină
Să râd, să plâng, să-mi fie viața plină,
Să -mi cresc pruncii în credință
Raiul să-mi fie-n sânge şi ființă,
Să fiu aproape de poala hainei Tale,
Coboară de la Tine cuvintele-mi pe cale
Ți înfloreşte-le în versuri şi poveşti…

Cartea prezentată este structurată astfel- partea I, Versuri: Țara de nicăieri, cuprinzînd şapte titluri, ultimele creații ale poetei, din ultimele zile : Lumina de-nceput, În acest

nou timp, Tăcerea pietrei, Zborul, Țara de nicăieri, Primăvara, Lumi închise într-un fir de nisip. În ultimele Silvia mărturisind dar şi întrebându-se, cum a făcut întotdeauna în viață: *"În colțişor de minte, păstrez de mii de ani iluzii,/ Iar visele apar aceleaşi, la antipozi, spontan./ O, Doamne, ce ştii Tu şi noi nu ştim şi căutăm în van?";* partea a II-a, - Eseuri şi poeme.

Eseuri şi poeme? Sunt mărturia ei, neevidențiată de Editură, pentru ceea ce este Cenaclu literar cu membrii lui la distanță, probă a ceea ce spunea C. Huțanu despre Ion N. Oprea că îşi adună copiii acasă, lucru pe care îl fac şi cenacliştii adunându-şi ce au publicat în antologii şi punând în propriile cărți: Greşim? Aruncați-i pe poeți şi Nota <coordonatorului> în volumul Românii aşa cum sunt, 2011, pp.285-289, transpus aici p. 29; Divide et impera, Condamnat să iubeşti, Lanțul iubirii, 2013, pp. 143-146, aici p. 36; Valori impalpabile, Poveste din păcate adevărată – scoasă dintr-o ladă a amintirilor şi Rara Avis, publicată în Cu prieteni, despre prietenie, 2012, pp.330-335, regăsite aici p. 42; Acolo s-a întâmplat minunea, Sub teiul din Copou, Lalelele, în Darul vieții: Dragostea, vol.I, pp.111-115, 2014, aici p.52; Lacrimi de sânge, Du-te dor, Rugă de seară, Sate pustii, Îndemn, Țăran, Țăran Român, în Dorul de-acasă, pp.337-345, 2014, aici p. 59; Confesiuni - File dintr-un posibil Jurnal neterminat, Trepte existențiale, Autobiografie, În lungul drum, m-a bucurat lumina, Ai mai dori, în Viață, viață…, pp. 216-222, 2015, aici p. 71 ş.u.

Este important ca Editura să precizeze unde şi când au fost publicate inițial lucrările, viitorii cercetători folosindu-le precizările, mai ales că, partial, Cuprinsul lucrării o face.

Membră a Ligii Scriitorilor, Filiala Gorj, ființă care şi-a legat numele de Cenaclu pe care îl coordonez, Silvia scrie pe una din aripioarele copertei ultimului volum, avertizându-ne: "Din falnicul cireş de-odinioară,/ Rămas-a doar un ciot bătrân"…

I-am dat telefon duminică 2 august să o întreb de sănătate, să o întreb cînd îmi trimite lucrarea pentru viitorul volum antologie cu tema Nu Uita, Silvia era în agonie…

Luni, 3 august 2015, am primit vestea cea tristă: Ciotul, fără a fi prea bătrân, plecase. Familia ne anunța că Silvia Lucia Podeanu în zorii zilei s-a desprins de tot ce este prietenie – prietenul meu – şi a plecat la cele veşnice. Cu speranța pe care şi-a pus-o pe coperta ultimei ei lucrări literare de 84 de pagini, că Omul din om nu va pieri, şi-şi va acorda iar valoarea prin reevaluarea valorilor morale din care face parte şi prietenia…

O optimistă a fost Silvia! Să-i fie veşnică amintirea şi Calea luminată de Bunul Dumnezeu!

Ion N. Oprea

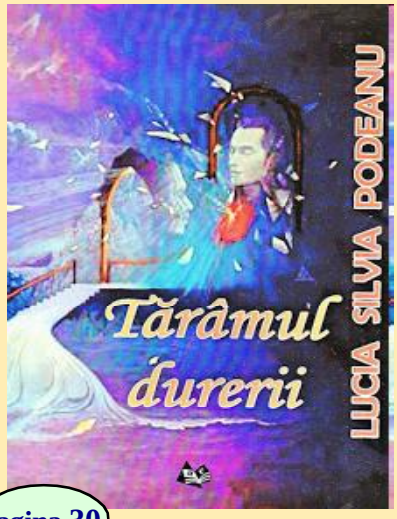

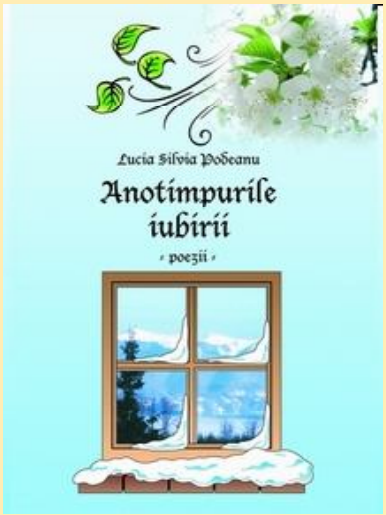

ARUNCAȚI-I PE POEȚI

Aruncați artiştii la gunoi
Şi primii aruncați-i pe poeți,
Că văd prea multe
Şi înțeleg uşor!
Mai au şi darul
Ca să spună
Pe înțelesul tuturor,
Nu doar povestea
Marilor iubiri
Şi cea a căutărilor
În rătăciri,
Ei pot să vadă
În suflet
De-i dorul dor –
Sau de-i monedă calpă.
Pot să audă
Pe primul care țipă
„Hoții!"
Când bunurile lui
Sunt de la alții
Care-au muncit
Şi de primit
n-au mai primit nimic.
Poetul vede
De ce sunt lucrurile
Strâmbe-n lumea asta
Şi pentru ce favoruri
I. Grec şi-a trimis nevasta
În cabinetul primului-ministru
Care le-a aprobat pe toate –
Zâmbind sinistru,
Mângâind coapsa femeii
Devenită marfă,
Ca orice legătură de ceapă
pe tarabă…
Aruncați poeții la gunoi
Şi inventați altă poezie,
Voi.
Poezia minciunii şi
a hoției,
Poezia trădării.

Novaci, 1995
Novaci-Gorj, 2 august 2011

Să n-o uităm: Silvia Lucia Podeanu†, Novaci-Gorj, şi bijuteriile sale – ultima "Versuri şi proză", cu aprecierile mele la adresa Editurii: "Armonii Culturale", Adjud, 2015

Ion N. Oprea

Notă: Oare am greşit că am publicat versuri la aproape şaptezeci de ani? se întreabă doamna Podeanu.

Un scriitor dintr-o generație ceva mai veche, Gheorghe Chiper, autorul cărții „Târgul trăsniților", ani de zile redactorul şef de la „Curierul ieşean", avocat la Iaşi, după 1945 a intrat în uitare literară, pentru că, vorba doamnei Silvia, aşa „i-a fost traiectoria vieții". Dar a produs literatură de sertar, aşa încât, la moarte, în 1977, i-au rămas în manuscris mai multe cărți: Lacrima Cristi, Fulgerul Negru, Plug, Voievodul sărmanilor, Când moartea întârzie o clipă… Să presupunem că ar fi fost mai longeviv, că ar fi ajuns în 2007 şi ar fi solicitat accesul în Uniune, la Iaşi, ce i s-ar fi putut reproşa, că e prea bătrân, că a venit deodată cu încă 5-6 cărți ca să încaseze cei 500 lei în plus?

DUMITRU VLĂDUȚ - (n. 1939, Ungureni-Tismana, Gorj).
Eseist, proză scurtă, folclor.

A FOST ODATĂ O ȚARĂ BOGATĂ

CU OAMENI HARNICI, CU MULTE FABRICI ŞI UZINE

Dumitru Vlăduț, profesor la Sibiu

A fost odată, nu ca în poveşti dar real. A fost frumos, cu oameni harnici şi cinstiți, cu țăranul sănătos şi roşu la față, cu mâini puternice şi harnice, cu case mici cu geamuri din băşică de oaie, primitori – oferindu-ți la vizite tot ce aveau mai bun la masă. Vizitele între rude erau obligatorii, cu zile mai multe, cu căruțe împodobite, cu cai frumoşi, cu trăsuri trase de cai cu clopoței. Când îți veneau în vizită – ştiai după clopoțeii cailor cine venea. Erau bâlciuri la satele româneşti cu lăutari şi cu hore frumoase. Fiecare sat avea hora lui cu fete roşii la față, cu costume țesute şi cusute cu mâna lor la lampa cu gaz nr. 5 – 8 sau ii lucrate din zorii zilei şi până la apusul soarelui.

Întoarcerea de la munca câmpului se făcea cu oboseală dar şi cu bucuria zilei. Seara stăteau pe marginea şanțului fetele, băieții, femeile şi bărbații, bătrâni şi femei bătrâne, care mai de care îşi povesteau munca zilei şi ce mai aveau de lucru. Fetele serioase se uitau pe sub sprâncene după băieți harnici şi roşii ca un bujor. Fiecare avea în gândul lor un viitor. Seara târziu apărea luna. Şi luna era veselă şi frumoasă. Pe vremea copilăriei mele parcă şi serile erau frumoase. Duminicile la sate erau de odihnă. Se făceau hore în zăvoiul satului, fetele şi femeile tinere mergeau desculțe, cu pantofii în săcui, la intrarea în zăvoi trecea un pârâu cu apă limpede; fetele şi femeile se spălau pe picioare şi îşi încălțau pantofii. La hora din zăvoiul Tismenei veneau fete îmbrăcate în costume româneşti cusute de mâna lor, care mai de care mai frumoase cu catrințe cusute cu fir argintiu sau auriu. Când jucau învârtita se fluturau cătrințele ca nişte steaguri.

Când se făceau nunți în sat, era sărbătoare mare, se îmbrăcau fetele cu ce aveau mai frumos. Sâmbăta se făcea steagul şi se făcea horă în curtea miresei şi a mirelui.

Zestrea miresei se ducea cu căruța trasă de doi cai frumoşi, împodobiți cu pamblici colorate, iar în mijlocul căruței era nelipsită lada de zestre a miresei. După cununie se făceau întreceri între călăreți ce reprezenta garda tinerilor, care să ajungă primul la casa mirilor. Era ca în poveşti şi de fapt în zilele de azi sunt poveşti. În fiecare duminică se făcea horă în zăvoiul Tismenei, azi transformat în mormane de pământ excavat. Mergeam şi eu la hora din zăvoi, aveam 5 – 6 ani şi îl căutam pe naşul meu învățătorul Dumitru Popescu, „sărut mâna naşule"; îmi scotea din chimir 2 – 3 bănuți găuriți. Mulțumeam naşului, fugeam la negustorii ambulanți şi îmi cumpăram alviță sau turtă dulce. Eram fericit. Priveam cum jucau fetele şi băieții. Se vedea bucuria pe fețele privitorilor. Zăvoiul de azi este o grămadă de gunoaie şi grămezi de pământ. Interesul de ieri s-a transformat în neglijența celor ce conduc azi. În anii copilăriei mele în zăvoiul frumos al Tismenei întâlneai dascăli, preoți, primari, gospodari din satele vecine şi din Tismana, bogați, mijlocaşi dar şi săraci.

În zilele lucrătoare săracii te căutau acasă şi te întrebau dacă ai ceva să-ți lucreze. Astăzi în democrația mascată nu te mai întreabă nimeni dacă ai să-i dai de lucru. Azi îi căutăm noi şi îi rugăm să vină la lucru. Te întreabă cât îi dai? Nu ce ai de lucru? Dacă îi dai de băut, cafea, prăjituri? Dacă nu-i convine nu vine. A… nu vin, stau la primărie şi mă fac că lucrez; femeile mai şterg praful prin biroul primarului, mai mătură pe la poliție şi dispensar şi primeşte ajutor social 2 – 3 sute lei noi.

Copiii crescuți în cămine nu învață să muncească, nu au loturi de pământ să cultive necesarul căminelor, îi găseşti pe bănci prin curte cu țigările aprinse.

Îmi pare rău ce-i va aştepta: unde vor merge aceşti tineri când vor ieşi din cămine? Ce au învățat de la dascălii lor? Ştiu ei cum îşi vor câştiga existența când vor ieşi din cămine?Dar când se observă aceste lipsuri ale educației tinerilor crescuți în că,ine. Am căutat doi tineri mai voinici să-i iau la muncă pe timpul vacanței, să le dau bani şi mâncare.. Păi credeți că am găsit tineri interesați să muncească? Ce faceți domnilor ce conduceți frâiele Revoluției de după 1989. Unde şi cum veți folosi aceste tinere vlăstare crescute fără educație şi dragoste de muncă? Nu observă nimeni aceste lipsuri? Televiziunile, ziarele observă imediat dacă un dascăl ia de urechi un elev şi-l face în toate felurile, ba îi cere şi plecarea din învățământ. Cum televiziunile şi presa nu observă când un elev îi răspunde urât dascălului şi mai ales când unii elevi obraznici îşi insultă dascălul, educatorul, profesorul, sau pe un bătrân ce-şi duce anii grei, ce zice presa e corect??

Am crezut că odată cu venirea democrației, ne vom întâlni cu respectul, cu cinstea şi cu munca cinstită. Nu a fost să fie aşa. Autoritățile s-au înmulțit şi necazurile au crescut.

În satele noastre româneşti cu tradiții frumoase era un

primar, un notar, un contabil şi un preceptor. Era nelipsită toba prin sate ce transmitea porunca primarului. Şeful de post avea un jandarm sau doi, astăzi nu poți să-i numeri câți polițişti are un şef de post şi câți subalterni are un primar. Încearcă să ceri sau să soliciți ceva, vei primi aroganță şi indiferență.

În 1940 a venit la Tismana Regele Mihai. Era însoțit de şoferul său şi păzit de şeful de post cu doi jandarmi. A fost primit de familia învățătorului Neferescu unde a luat masa şi a fost servit de mama mea Marioara lui Gărleanu vară primară cu soția învățătorului Neferescu unde a fost găzduit M.S. Regele Mihai I.

Regele a fost la hora din zăvoi. Era într-o duminică din luna lui iulie. A privit cum se distrau țăranii, a intrat în horă şi a jucat alături de țăranii Ungurenilor. Ce vremuri frumoase am trăit. Astăzi locul respectului, al cinstei şi omeniei a venit minciuna şi ura, lipsa de respect față de aproapele tău, față de părinți, de dascălii tăi şi îndeosebi față de bătrâni !

Copiii nu mai sunt aproape de părinți cum eram noi în vremuri de cinste şi omenie; nu trec cu anii să-şi vadă părinții. Vremurile s-au schimbat. Plata divinității este prezentă şi ne afectează viața şi traiul zilelor ce vor urma. O țară cu o industrie ce rivaliza cu industria altor țări dezvoltate – distrusă de noi. Este de ajuns că ne plătim neîmplinirile noastre, dar vor plăti şi alte generații. Se laudă cu creşterea economică, propagandă – prin creştere economică prețurile scad nu cresc!

Acum să călătoresc în vremurile copilăriei mele.

Era foarte frumos chiar dacă nu aveam toate bunătățile, aveam ceea ce astăzi a dispărut bucuria unei copilării frumoase şi pentru că eram o rudă apropiată cu familia învățătorului Neferescu şi finul învățătorului Dumitru Popescu. Mă purtau cu ei prin locuri astăzi pline de istorie. Aveam 5 ani când împreună cu unchiul meu învățătorul Neferescu şi mătuşa mea Tanța – vară primară cu mama mea. Am făcut o vizită la casa înconjurată de o pădure frumoasă a fostului prim-ministru Tătărăscu. Cei mari discutau lucruri importante. Eu nu le înregistram, ieşeam în curtea casei d/lui Tătărăscu şi mă jucam cu pisicile, apoi mâncam nişte prăjituri aşa de bune. Astăzi şi în decursul anilor vieții mele nu am mai întâlnit vremurile de atunci când aveam 5 ani. Îmi amintesc la plecare: D-l Tătărăscu m-a luat în brațe şi mi-a zis să cresc mare, să fiu cuminte, să înveți bine şi să ne urmezi! Astăzi nu mai am de făcut comentarii şi mă gândesc cu dragoste la ziua când Tătărăscu m-a luat în brațe şi mi-a dat sfaturi. Le păstrez în minte ca un dar al divinității. Aşa a fost. Astăzi tot omul în interesul lui meschin schimbă totul, ba uneori pe ruinele altora. Voi părăsi această lume că nu există altă cale, dar plec cu amintirea întrevederii cu Majestatea Sa Regele Mihai I şi cu frumosul gest al fostului prim-ministru Tătărăscu de a mă lua în brațe şi a-mi da frumosul sfat la 5 ani ai mei deşi fraged, cuvintele mi-au rămas cimentate în memorie. Le voi transmite şi celor de dincolo de poarta necunoscutului. Dacă va exista - această poartă şi acest paradis – în care locuiesc astăzi părinții, bunicii şi străbunicii mei. Chiar dacă nu există această lume; cred în puterea divinității care te poartă prin apele vii ale destinului.

Trecând prin lungul drum al destinului, trebuie să nu uit şi de frumoasa meserie de dascăl, mai ales când o încerci şi o desfăşori în mijlocul unor colegi buni şi de neuitat.

Aşa am ajuns în anul 1955 dascăl la o şcoală din inima Ardealului. Nu numai că aveam colegi buni dar şi gospodarii satului erau oameni cu mult bun simț şi cu respect față de aproape sau, aici am întâlnit pe Ungureanu Vasile – directorul şcolii – un om sincer şi devotat familiei, dar mai ales învățământului. Nu era înregimentat politic, nici nu făcea ceva rău împotriva politicului de atunci, dar nu-i plăcea să se supună unor indicații date de secretarul organizației comuniste. Îşi urma cu

Sârba gorjenească

sfințenie datoria față de şcoală şi familie. Această nesupunere i-a adus mari necazuri. Cetățeanul fără şcoală, secretarul de partid în lipsa lui educativă, într-o zi l-a reclamat pe directorul şcolii Ungureanu că a fost legionar. Şi atunci ca şi acum nu se verifica dacă este adevărat sau nu. Ungureanu a fost scos din învățământ. Greu pentru el, avea 5 copii, soția fără serviciu. A trebuit să înfrunte această minciună a secretarului de organizație P.C.R. să muncească prin sat să câştige un ban să-şi întrețină familia. Aşa ajuns aşa de greu, de lucra cu ziua prin sat.

Dar cum divinitatea ți-a descris traseul vieții, după doi ani s-a descoperit minciuna acestui secretar, nu-i dau numele pentru că şi numele îmi creează o repulsie urâtă scriindu-l.

A revenit în învățământ Ungureanu ca dascăl şi s-a sfârşit lunga, frumoasa şi zbuciumata viață la vârsta de 96 ani – flori şi recunoştință pentru acest dascăl. Dar la părăsirea acestei lumi a lăsat un urmaşi de nădejde, pe fiica lui Angelica tot învățătoare şi tot cu dragoste față de meseria de dascăl la aceeaşi şcoală unde a funcționat şi tatăl său ca director. Dar nici ceilalți copii ai lui nu au uitat dragostea față de muncă şi familie. Nu pot să nu admir pe fiica sa Maria, pe Otilia – două fiice harnice şi respectuoase, iar fiul său Vasile are şi el doi fii cuminți şi harnici – Răzvan şi Ceriş – ultimul cu multă carte slujeşte țara cu credință şi

D. Vlăduț, stânga, la şc. din Sibiu

devotament.

Îmi aduc aminte de o întâmplare. Pe timpul colectivizării noi dascălii eram obligați să lămurim țăranii să se înscrie în colectiv.

Într-una din zilele lunii martie a anului 1956, am mers la o familie de gospodari pe lângă altele. Am intrat în curtea unui gospodar, ne-a primit cu cuvintele „Bine ați venit domnilor în curtea mea!”. Avea 78 de ani. Ne-a poftit în casă, ne-a pus pe masă o bucată de şuncă, o pâine ardelenească făcută în cuptorul casei , pe masă ne-a pus şi un bocău de vin. A plecat şi ne-a lăsat singuri. Am aşteptat noi mult timp să revină. Am uitat să spun că pe masă nu ne-a pus nici pahare şi nici cuțit. După o aşteptare de o oră l-am chemat în casă şi i-am prezentat scopul venirii noastre. I-am spus ce bine e în colectiv, ce avantaje are, aşa aveam sarcina. Ne-a ascultat şi apoi ne-a răspuns: Nu mă lasă. „Surprinşi” de răspunsul lui, l-am întrebat că este cineva care nu-l lasă. Şi uite aşa câteva minute ne răspunde că nu-l lasă. În timpul discuției care a durat aproape o oră, am insistat să ne spună persoana care nu-l lasă să se înscrie în colectiv. Răspunsul a fost neaşteptat. Nu era vorba de vreo persoană, ci de cei 78 de ani ai lui. Am plecat de aici la alte case şi am întâlnit tot felul de răspunsuri.

Ar fi multe de spus despre aceste vremuri dar mă opresc aici în speranța că poate divinitatea se va întoarce cu fața şi spre țara noastră, înzestrându-ne din nou cu oameni cinstiți, cu un învățământ bun, cu o sănătate supravegheată de doctor profesionist şi o justiție dreaptă, slujind şi pe omul simplu şi poate divinitatea ne va ajuta să înflorească pe teritoriul țării noastre fabrici, uzine, irigații ca românul să nu mai plece din țara lui şi să stea slugă la cei de peste hotare, uneori în condiții grele, lăsându-li familia şi copiii în mrejele unor greutăți create însuşi de noi în vremuri necântărite.

Nu pot trece cu vederea că în țara noastră – România frumoasă – cu oameni cinstiți şi muncitori care nu primeau ajutoare sociale sau handicapuri ne reale plătite cu bani din munca oamenilor cinstiți a luat locul – lenea, înşelăciunea şi minciuna, în locul marilor uzine, fabrici şi ateliere cu diverse meserii unde fiecare om harnic îşi găsea să muncească, au apărut tot felul de cântăreți, trupe de veselie cântând prin baruri, nunți şi restaurante, unde cei avuți prin muncă cinstită sau prin înşelătorii aruncă cu bani, iar marea masă a oamenilor săraci, abia îşi mai caută câte un leu rămas rătăcit prin buzunare să-şi poată cumpăra o pâine. În locurile unde oamenii se întorceau istoviți de munca zilei au apărut scandaluri, bătăi şi jafurile create fie de cei înavuțiți prin câştiguri necinstite fie de unii dintre semenii noştri cărora nu le place să muncească, crescuți în vremuri cu educație sumbră. Dar ca să termin – la părerile şi constatările petrecute în 83 de ani – nu numai unii oameni şi-au schimbat caracterul, dar şi unele instituții create de actualul sistem . În multe cazuri dau dreptate minciunii. Săracii dacă vor să-şi apere un drept de orice fel fiind el, trebuie să-şi angajeze un apărător - ani în şir – rămânând în ultimul moment şi fără succes şi fără bani, cheltuiți în apărarea lor. Dar cine se gândeşte la aceşti oameni? Cei ce sunt puşi să facă legi le fac pentru ei cu lefuri mari, chiar foarte mari prin măriri de taxe la gaze, energie, impozite şi câte şi mai câte taxe pentru noi care am ajuns la pragul de subzistență.

Aceasta este România de azi condusă şi jefuită de cei ce au trecut prin guvernările 2000 – 2015. Mai speră săracul la o minune? Minciunile vor pieri definitiv din întreaga democrație, aşa spun cei ce duc frâiele țării. Va dispărea luându-i locul omenia, cinstea şi curajul de a înlătura minciuna instalată la putere, dar lumina nu dă semne să se întoarcă spre marea masă a sărăcimii, a oamenilor cinstiți şi muncitori.

Oct. 2015
Vlăduț Dumitru

1956 - Examen de absolvire a clasei a 8-a. D. Vlăduț, dreapta

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

2 octombrie 1940 - 2 octombrie 2015

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Agricultori şi păstori imigranți în Oltenia subcarpatică

Pacea de la Kuciuk - Kainargi, din 1774, a întărit autonomia internă a Țării Româneşti şi Moldovei. Turcii au fost opriți de la jafuri, omoruri şi ridicări de robi, conform hatişerifului din acel an, după cum nu mai aveau voie a stăpâni moşii şi terenuri în principate, nici să se aşeze în ținuturile acestora1.

Domnitorii au luat măsuri de a opri fuga țăranilor de pe moşii, iar în anii 1775, 1783, 1804 şi 1814 au adoptat sisteme fi scale tot mai convenabile pentru birnici, pentru a-i lega de pământ.

Totodată, au favorizat atragerea coloniştilor, din Transilvania, printr-un regim de favoare (rupta), sub protecția unor „isprăvnicate ale străinilor", constituite la Bucureşti (pentru 11 județe) şi la Craiova (pentru 5 județe din Oltenia). Astfel, au fost atraşi peste munți românii transilvăneni – aşa-zişii „ungureni", căci veneau de sub stăpânirea austro-ungară, dar şi din Banat - „sârbi" - şi de peste Dunăre - „bulgari" -, „deschizând locurile acestei țări şi împodobindu-le cu nenumărate semănături, înspre îmbelşugarea obştei" şi în favoarea întăririi vistieriei sărăcite de plățile către Poartă2.

Țăranii români din Transilvania aveau toate motivele să treacă munții Carpați şi să se stabilească în Țara Românească şi Moldova. La 1765 trăiau cum nu se putea mai rău. Un călător german nota, după această dată, că: „În general, țăranul supus sau iobagul transilvănean este, în ce priveşte starea lui, cel mai nenorocit țăran ce se poate afla oriunde pe lume... un adevărat sclav al domnului său... Împovărarea şi apărarea acestor supuşi din partea domnilor lor sunt nesfârşite şi excesele săvârşite contra lor de necrezut"3.

Sub regimul absolutismului luminat al lui Iosif al II-lea (1780 - 1790), starea românilor transilvăneni nu s-a îmbunătățit. Însuşi „împăratul filosof" spunea: „Aceşti bieți supuşi români, care netăgăduit sunt cei mai vechi şi mai numeroşi locuitori ai Ardealului, sunt astfel chinuiți de oricine, unguri ori saşi, şi copleşiți de nedreptăți"4.

Datorită acestei situații grele în care trăiau, mulți dintre românii ardeleni au trecut munții şi s-au aşezat în Oltenia şi Țara Românească.

Prin hrisovul domnitorului Mihai Şuțu, din 25 noiembrie 1783, se asigura imigranților ca „unde se vor aşeza, să se cheme slobozii domneşti, neamestecându-se cu țara în cislă, nici cu dăjdiile vistieriei obişnuite şi neobişnuite"5.

Sate numite „Slobozia" sunt mai vechi; „Slobozia" de lângă Tîrgu-Jiu apare în harta lui Fr. Schwantz pentru Oltenia, dar, la sfârşitul secolului al XVIII-lea şi începutul celui următor, au apărut localități noi cu numele „Slobozia" pentru „străinii" care

Oi în Cioaca Cetății - Topeşti

se aşezau în Țara Românească. Au apărut şi alte sate denumite „Ungureni", „Sârbeşti", după țara de unde veneau imigranții, spre a se distinge de autohtoni. Şi astfel de sate sunt mai vechi, dovadă că exodul ardelenilor de peste munți a fost dintotdeauna, iar Carpații n-au fost o stavilă a românilor de pe ambii versanți ai munților. Sate cu denumiri ca „Ungri", „Unguri" şi „Ungureni", formate din transilvăneni veniți de peste munți, sunt consemnate în diferite documente ale cancelariilor domnilor români începând din secolul al XV-lea, de pe vremea lui Dan I.

Astfel, satul „Ungureni" din comuna Tismana este atestat din 1424, satul „Ungurelu" de lângă Tg. Cărbuneşti este atestat din 1502 etc. După 1783, deschizându-se granițele pentru românii veniți din Transilvania, aceştia n-au ezitat să pătrundă la sud de Carpați, în speranța unei vieți mai uşoare. Răscoala țăranilor iobagi condusă de Horia, Cloşca şi Crişan, de la 1784, şi fuga în masă peste munți, la frații lor români, au avut aceleaşi cauze. Cu toate că, în 1785, împăratul Austro-Ungariei decreta „libertatea personală care i se cuvine fiecărui om de la natură" şi întărea ca „nici numele de iobag în acest sens să nu se mai întrebuințeze", țăranii români din Ardeal n-au scăpat de iobăgie şi de a fi legați de pământ, decât prin fuga spre alte țări.

Au continuat să treacă munții spre sud, deşi ştiau că nici în Țara Românească nu le va fi atât de bine. Războiul ruso – austro – turc din 1787 – 1792 avea să îngreuneze soarta tuturor țăranilor români, de la nord şi de la sud de Carpați.

Nestatornicia politicii interne dependente de Poarta Otomană nu putea asigura o viață mai bună țărănimii din Țara Românească şi Moldova, dovadă că s-au succedat câte 5 - 6 domni în fi ecare principat, între 1791 şi 1802. În Moldova, în 1795, populația satelor era obligată de domnitor să rămână pe loc: „Fieştecare om, la satul lui ce l-au apucat vremea aşezării birului, acolo să rămâie, pururea statornicit, şi să-şi poarte birul său"6, de aceea „ungurenii" aveau să aleagă „drumul" spre sud. În Țara Românească a fost secetă iar domnitorul a cerut

țăranilor să cultive pentru „trebuința lor”7.

Cei care s-au stabilit în Oltenia n-au găsit, însă, nici aici, o situație privilegiată. Turcii s-au dedat ulterior la jafuri şi omoruri, pentru pradă şi dezordine. În 1800 au dărâmat realmente oraşul Craiova, în 1802 au ars Cernețul, Tg-Jiul şi Caracalul, semănând moarte pretutindeni.

Din 1806 până în 1812, în timpul războiului ruso-turc, s-a ajuns ca „țăranii să fie obligați să lucreze pentru boieri 32 de zile pe an în loc de 12, cel puțin, ca fiecare membru al familiei să lucreze câte 12 zile”8, împovărând astfel situația celor de secole obidiți, şi n-au rămas neexploatați nici țăranii stabilizați în slobozii.

Războiul franco - austriac din 1809 a determinat tot mai mult țăranii români din Ardeal să se refugieze în Țara Românească. O afluire mai mare spre sud se observă după 1812, după pacea de la Bucureşti din urma războiului ruso – turc, deşi în Țara Românească şi Moldova s-au numit domni fanarioți, a căror politică fi scală avea să nemulțumească țărănimea.

Totuşi, domnitorul din Țara Românească, Ioan Caragea, observând exodul ardelenilor spre sud, a dat, în 1814, o „Carte slobodă – Ponturile aşezământului străinilor” şi a reînființat „precum şi din vechime a fost, doi ispravnici de ungureni”, ca să-i primească pe străinii care vor să se stabilească în țară şi să-i supună la „o uşoară dajdie”9.

Aflând de cartea pentru „slobozenie” dată în Țara Românească, mulți români din Transilvania – unde în 1813-1817 au fost ani grei de foamete – au trecut munții în grupuri de familii şi s-au stabilit în „Slobozii”.

În 1814 au trecut Pasul Vâlcan 265 ungureni şi, o dată cu ei, 44 de familii de sârbi şi 56 sălaşe de corturari. Ungurenii au trecut prin Gorj şi Vâlcea, oprindu-se în Argeş10. Au rămas în județ: 3 lude (familii) la Stăneşti, 15 la Tg.-Jiu, 3 la Vădeni, 4 la Cartiu, 12 la Copăceni, 4 la Slobozia, 6 la Maghereşti. N-au rămas în Gorj prea mulți, deşi în acest județ era cel mai mare număr de țărani liberi (moşneni) – circa 63% – moşiile boiereşti fiind puține.

Câțiva ani la rând, ispravnicul pentru străini de la Craiova a înregistrat trecerile prin Gorj ale „ungurenilor” spre alte județe. În 1818, de pildă, au trecut, din Gorj în Dolj, 130 lude (familii), în Vîlcea 206 lude, în Mehedinți 293 lude şi în Romanați 363 lude, în total aproape 1000 de familii.

Primul recensământ al „străinilor” s-a organizat în 1819. Atunci s-au înregistrat în Gorj 16 1/2 lude la Novaci şi 237 familii de „străini” în alte 15 sate ale județului11, între care Tismana (87), Vînăta (3), Stăneşti (59), Căleşti (11), Preajba (27), Crasna (6), Bengeşti (25), Rovinari (7), Teleşti (2 familii) etc. Cei mai mulți imigranți au pătruns în Oltenia, prin pasul Vîlcan; unii dintre ei au rămas în satele Gorjului, alții şi-au continuat drumul risipinduse în toată Țara Românească. Dintr-o cercetare sumară, după „Catastiful sloboziilor”, întocmit între 1820-1831, pentru județul Gorj se poate observa că numărul imigranților a fost mereu în creştere, dublându-se în ultimul an, atingând numărul de 1000 familii (lude).

Sloboziile în care s-a statornicit majoritatea „ungurenilor” veniți de peste munte în Gorj în 1820 au fost satele din Tismana, Runcu, Târgu-Jiu, Crasna, Bengeşti şi Novaci. În 1821, în timpul revoluției conduse de Tudor Vladimirescu, mulți din cei veniți în satele Gorjului s-au risipit în țară, încât statistica din 1822 înregistrează mai puțin de jumătate dintre ei, numai 223 de familii, respectiv 32 familii la Novaci, 20 la Preajba - Tg.-Jiu, 39 la Bâlta, Valea Mare şi Dobrița

Bătrânul Poenaru din Ungurenii Tismanei a imigrat din Poenarii Sibiului pe când era copil. Îl ajută de Paşti, fiul său

(din comuna Runcu), 14 la Stăneşti, 11 la Bengeşti, 11 la Turceni, 10 la Văgiuleşti şi alții risipiți în mai multe sate.

Țărănimea din Țara Românească a cunoscut, după revoluția din 1821, câțiva ani de uşurare a vieții, pentru că principalii boieri refugiați în Transilvania nu s-au întors la conacele lor din țară decât în jurul anului 1826. Chiar Marx avea să aprecieze acest fapt: „Răscoala lui Vladimirescu (armata lui era compusă numai din țărani) şi domnii pământeni au exercitat o influență moderatoare asupra boierilor... Anii 1822 - 1828 au fost cei mai buni pentru țărani”12.

Situația „ungurenilor” imigranți în Gorj a cunoscut, în 1823, cifre tot mai mari privind aşezarea familiilor acestora în diferite sate indicate de isprăvnicat: 69 la Novaci, 40 la Bîlta, 42 la Preajba, 32 la Valea Mare, 35 la Tismana, 53 la Stăneşti, 28 la Bengeşti, 16 la Căleşti, 15 la Vădeni, 6 la Crasna, 10 la Rovinari. Dintre localitățile județelor Mehedinți şi Dolj, care au trecut la Gorj mai târziu, sunt câteva care au înregistrat aşezarea unor familii de „ungureni” în 1823: 10 la Turceni, 16 la Țînțăreni, 63 la Ioneşti, 19 la Văgiuleşti şi altele. Până în anul 1825, cifrele au prezentat fluctuații, unele familii căutându-şi localități mai potrivite pentru intereselor lor în sudul țării.

Răscoala din 1826 din nordul Olteniei (Mehedinți) a stăvilit oarecum intrarea imigranților, pentru scurt timp; totuşi, în anul 1827, s-au înregistrat alte 301 de familii de „ungureni” intrate în Gorj. Războiul ruso-turc din 1828 - 1829, încheiat prin pacea de la Adrianopole, a stăvilit însă cu adevărat intrarea ardelenilor în județ, dovadă că în 1831 s-au înregistrat numai 26 de familii de „ungureni” mai mult față de anul 1827. Între 1828 - 1834, sub administrația generalului Pavel Kiselev, epidemiile şi foametea, dezorganizarea administrației şi întreaga situație din Țara Românească de după război, au determinat reținerea ardelenilor de a trece munții şi a se stabili în aşezările Olteniei. Din 1831 s-a aplicat o nouă lege a clăcii în Țara Românească şi Moldova, lege care nu favoriza țărănimea. În Moldova țăranii s-au răsculat în acest an împotriva aplicării acestei legi. În acelaşi an s-au desființat „isprăvnicaturile de străini şi vătăşiile de plaiuri” de către Regulamentul Organic.

Astfel, se poate aprecia că la 1831 erau constituite „sloboziile” pentru (ardelenii) stabiliți în satele de sub munții Gorjului şi toate numărau în județ circa 1000 de familii de „ungureni”.

Repartiția familiilor de imigranți pe localități la 1831 - se prezenta astfel: 91 la Novaci, 65 la Preajba, 56 la Stăneşti, 54 la Valea Mare, 50 la Bîlta, 32 la Tismana, 31 la Vărsături, 23 la Bengeşti, 22 la Căleşti, 22 la Vânăta, 21 la Dobrița, 18 la Crasna, 16 la Vădeni, 21 la Turceni, 23 la Ioneşti, 22 la Turburea, 17 la Văgiuleşti, 19 la Menți, 12 la Şipot, 10 la Țînțăreni şi alții

risipiți în diverse sate gorjene. Baia de Fier, Polovragi şi Alimpeşti, care aparțineau de județul Vîlcea, aveau, de asemenea, un număr însemnat de „ungureni".

Satele de „ungureni", care nu s-au destrămat, au devenit importante localități de păstori, îndeosebi crescători de turme de oi, care au renume şi tradiții până astăzi: Tismana, Bâlta, Dobrița, Stăneşti, Crasna, Novaci, Baia de Fier, Polovragi ş.a., toate aşezate la poalele munților Carpați, unde sunt condiții specifice pentru creşterea oilor. „Ungurenii" din celelalte sate s-au integrat în rândurile agricultorilor, treptat, mai ales din 1864, când au fost împroprietăriți. Astăzi, Novaciul este localitatea cu păstoritul cel mai dezvoltat, a cărui istorie poate fi urmărită de-a lungul a aproape două secole. A fost şi este o aşezare agricolă, de cultivatori şi de păstori, şi a devenit, de câteva decenii, important centru urban industrial pentru exploatarea forestieră din județ.

Păstorii din Novaci - Ungureni (sau Novaci - Străini) sunt de obârşie din județele Alba şi Sibiu. Numele unor novăceni - Ungurean, Ciorogaru, Jinar, Poenar, Dafi nescu, Jipa, Şandru, Sebeşan, Teban, Drăgan, Piluță - se regăsesc în localități ale celor două județe din sudul Transilvaniei şi în documentele de epocă de la începutul secolului al XIX-lea din Novaci.

Oraşul Novaci este astăzi, însă, şi un oraş turistic, care dezvoltă o stațiune montană modernă, de mare prestigiu, la Rânca (altitudine de 1620 m).

BIBLIOGRAFIE

1. CODRESCU, Th., Uricariul, vol. IV.

2. CONEA, I., Villages d'Ungureni dans l'Olténie Subcarpatique, în Archives pour la Science et la Reforme Sociale, an XVI, 1943, nr. 1-4.

3. IORGA, Nicolae, Istoria Românilor, Bucureşti, 1938, vol. VIII.

4. IORGA, Nicolae, Istoria Românilor prin călători, Bucureşti, 1929, vol. III.

5. IORGA, Nicolae, Documente privitoare la familia Callimachi, vol. I.

6. ISCRU, G.D., Un dregător mai puțin cunoscut, în Revista arhivelor, Bucureşti, 1968, nr.1.

7. METEŞ, Şt., Păstorii ardeleni în Principatele Române, în Anuarul Institutului de Istorie Națională, Cluj, 1925, vol. III.

8. NISTOR, I. Emigrările de peste munți, în Analele Academiei Române. Mem. Secț. Ist., S. II, tom XXXVII.

9. POPP, M.N., Ungurenii în Bul. Soc. Reg. Rom.de geografi e, an LXI, 1942.

10. RÂMNEȚEANU, Petru, Problema iradierii românilor din Transilvania în Principatele Române, Cluj, 1946.

11. URECHIĂ, V.A., Istoria Românilor, Bucureşti, vol. XII.

12. URECHIĂ, V.A., Notițe despre slobozii, în Analele Academiei Române. Mem. Secț. Ist., S. II, tom IX.

13. ***, Istoria României, Editura Academiei, Bucureşti, 1964, vol.III.

14. ***, Documente relaț. agrare veac XVIII, vol.I.

15. Arhivele Statului, Bucureşti, dosare adm.vechi, 2154 a/1814; 2207/1819; 187 a - r/1820 - 1828; 191 b, c, f/1828; 215/1829; 243, 287, 4515, 4812, 4840, 4846, 4857/1830; 344 d, 4863, 4874/1831; Vistierie 52/1830.

NOTE de subsol ----------

1 Istoria României, Ed. Academiei, Bucureşti, vol. III, 1964, p. 613.

2 V. A. Ureche, Istoria românilor, vol. XII, p. 215.

3 N. Iorga, Istoria românilor prin călători, vol .III, ed.a II-a, Bucureşti, 1929, p. 4.

4 N. Iorga, Istoria românilor, vol. VIII, Buc., 1938, p. 23

5 Doc.relaț. agrare veac XVIII, vol. I, p.644-645 (d. 546).

6 Th. Codrescu, Uricariul, vol. IV, p. 61.

7 D.C. Sturdza – Şcheeanu, Acte şi legiuiri privitoare la chestia țărănească, seria I, vol.I, p. 46.

8 N. Iorga, Documente privitoare la familia Callimachi, vol. I, p. 330.

9 G. D. Iscru, Un dregător mai puțin cunoscut, « Revista Arhivelor », 1968, nr. 1, p. 46.

10 Arh. St. Bucureşti, dosar 2154 a/1814.

11 Idem, dosar 4857/1830.

12 Apud Istoria României, Ed. Academiei, vol.III, p. 903.

Citiți **acest ARTICOL** şi online:
http://samanatorul.blogspot.ro/2015/09/agricultori-si-pastori-imigranti-in.html

"Vânzătoarea din Băleşti" - Imagini de Florian Văideianu

FAPTUL DIVERS

Aventura mea de client al BCR începuse cu câțiva ani buni în urmă când, în spatele acestui îmbietor panou, făcusem prima probă a token-ului meu. Gândeam atunci, că bibeloul digital primit la bancă mă va scuti de multe cozi la ghişee întrând pe un tărâm al raiului: **sigur, gratis, rapid !**

De scutiri de cozi la ghişee am avut parte dar de raiul râvnit, ba ! Aveam să aflu de la primele tranzacții Click 24 Banking BCR, că nimic nu era gratis, comisioanele curgeau gârlă de ordinul leilor înaintea virgulei iar dobânzile de câțiva lei după virgula unui frumos zero. Mă rog, cu oroarea cozilor mai mari de o duzină de nefericiți, m-am resemnat ani în şir cu situația ingrată până când tokenul meu pentru parole îşi dădu duhul lui digital.

Iar dacă tot mergeam la bancă, hai să schimb şi pachetul "Esențial" cu unul pentru "pârliții de pensionari" mai ales că pachetul avea şi un nume îmbietor: "Comod". Uite domnule! gândeam, ce bancă de bun simț, cum respectă ea pensionarii, oameni ce au lucrat 4-5 decenii, inclusiv sâmbetele ca să nu mai pun la socoteală duminicile de muncă patriotică la cules de porumb.

Mare deziluzie ! Trei săptâmâni au durat formalitățile! Pe 14.09.2015 banca n-avea tokene pentru că funcționara responsabilă cu ele, era în concediu. Peste o săptămână mi se cereau 10 € pentru token şi am fost amânat când i-am arătat sloganul de alături: **sigur, gratis, rapid !** Cică, după 1 oct., tokenul va fi şi la BCR gratuit.

M-am dus pe 4 oct., dar las pe altădată ca să vă povestesc cele 4-5 ore de umilințe la care am fost supus.

Furios cum este tratat un pensionar într-o bancă ce se vrea "la dispozia clientului" trec în fugă şi pe la piață ca să nu pierd "rata" (după vechea R.A.T.A.) pentru că de! pensionarul merge cu "rata", bancarii cu bolizi de 1000 de cai de-ai lui tata.

"- Puneți-mi două kile de castane, vă rog, cât costă?"; *"- Sunt castane de calitatea I-a, 15 lei !"*, zice parcă cu părere de rău, o brunetă numai zâmbet. Rămân total surprins ! Câtă diferență între "interogatoriul" funcționarelor încruntate din instituțiile publice şi fetişcana asta ce tremură lângă marfă pentru a-şi câştiga pâinea ! *"- Atunci puneți-mi un kil, că nu-mi rămân bani de autobuz."*

Cântărirea durează o clipă. Se mai adaugă o mână. Plasa nu mi se întinde peste tejghea. Fata vine şi mă ajută să-mi pun castanele în geantă. *"-Mulțumesc!"* zic eu; *"Sărumâna!"*. Un "sărumâna" adevărat, spus cu inima!

Telefon a doua zi lui Florian Văideanu:

"- Florine, te rog să mergi în piață pentru a lua două imagini. Nesimțiții din parlament şi televiziuni hulesc pensionarii spunând că din cauza lor nu s-ajung banii la buget. Oamenii simpli sunt însă imuni la astfel de minciuni iar revista noastră este datoare să scrie despre asta !"

Vom reveni deci, cu alte momente!

(Nicu N. Tomoniu)

CĂRȚILE ONLINE PE CARE LE AVEȚI VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:
http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desființat din lipsă de sponsori.
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizația anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-4 şi vechea cotizație de 120 lei.

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libelli!**", Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului ed. a II-a**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

CUPRINS

2 Lansare carte: Dumitru Tătăroiu - „ÎNSEMNĂRI"
3 Radu Botiş - Limba română dintru vechi răstigniri
4 Festivalul răciturilor – ediția 2015
6 Ierom. Maxim Morariu - Recenzie Ulmeni Maramureş
7 Ieromonah Maxim Morariu: Sf. Constantin Brâncoveanu
10 Festivalul Castanului" de la Tismana. Imagini.
11 ANIVERSĂRI - Ion Mocioi
14 Al Florin Țene - Recenzie M. P. Morariu
16 Nicolae Brânzan - Recenzie «COPILUL NEDORIT»
19 CEZARINA ADAMESCU - recenzie "Durerea aurului"
22 Vasile Mic: Poezia ca spirit
23 Vasile Mic: Poezii
24 Dumitru Dănău -recezie "Brâncuşi – Viața"
26 Nicu Tomoniu -Ion N. Oprea şi proiectul său sisific
27 Ion N. Oprea - prefață DACII LA EI ACASĂ
29 Ion N. Oprea - Să n-o uităm: Silvia Lucia Podeanu
31 Dumitru Vlăduț - A FOST ODATĂ O ȚARĂ BOGATĂ
34 Ion Mocioi - Agricultori şi păstori imigranți
37 Faptul divers, 38 Cotizații, conturi, abon., cuprins
39 Redacția, pictori de talent: Marius Burlan
40 Acuarelă - "Casă veche din Tismana"

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicații - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate, Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private. Revista tipărită este sprijinită de Consiliul Local al oraşului Tismana.

Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:
http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă în format Flash**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecția FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu scribd**

MARIUS BURLAN

“Aradul de altă dată”

Pe coperta a IV-a: **“Casă veche din Tismana”**

Talentatul pictor Marius Burlan, originar după mamă din Tismana, pictează în acuarelă casa sa țărănească din secolul trecut. Dacă multe case din Tismana au fost, fie dărâmate, fie reabilitate cu noi spații, în loc să fie păstrate ca patrimoniu imobiliar, acuarela redă cu o acuratețe de excepție toate detaliile: claia de fân din spatele casei, postava cu grăunțe ce se dau păsările, masa rotundă.

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul”, care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat” de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**” (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online “SĂMĂNĂTORUL”

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online “Sămănătorul”

Alenție! Revista online apare după difuzarea ediției tipărite !

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica “În numele speranței”

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la “Semănătorul”

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

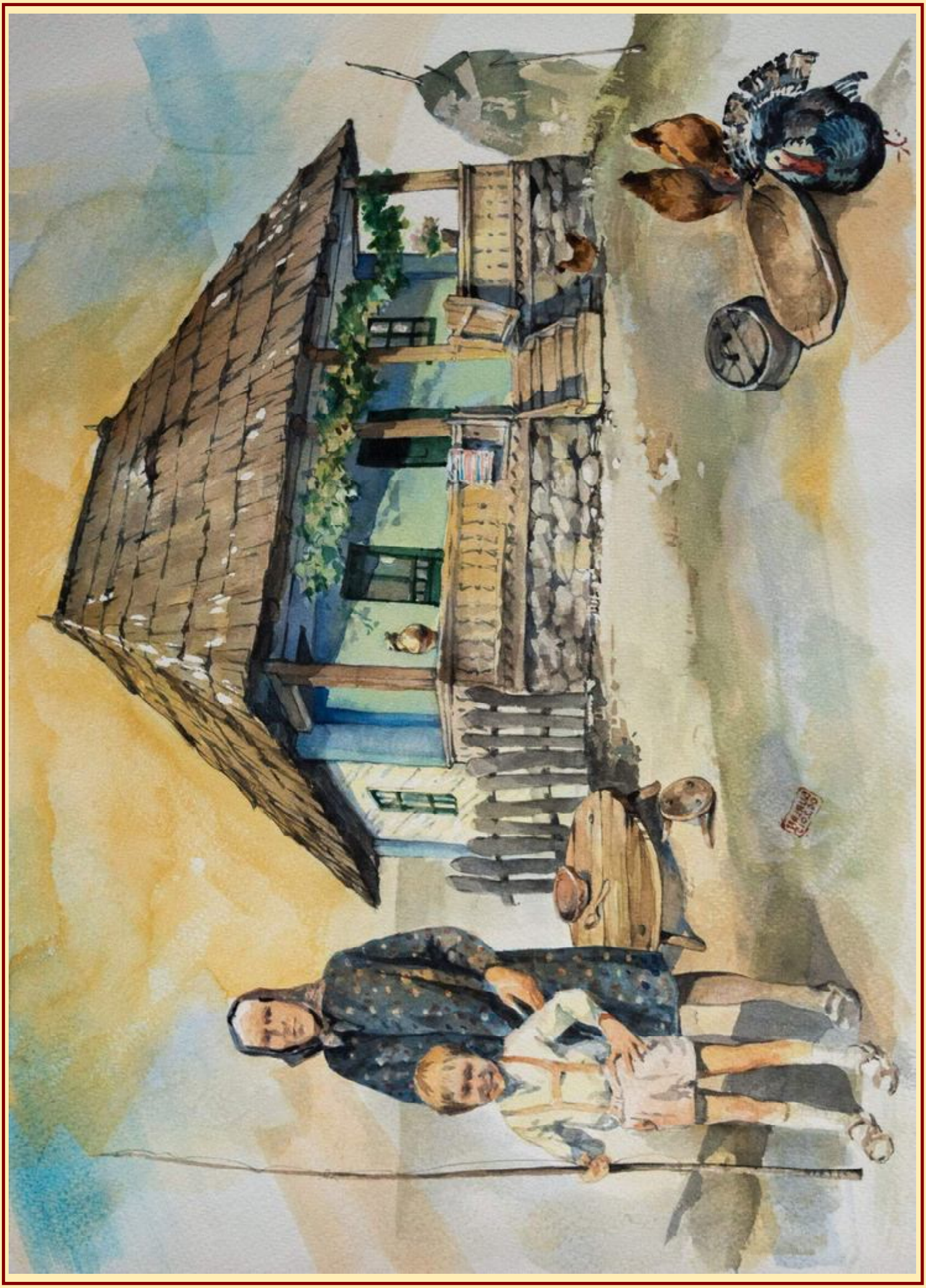

Anul VI.
Nr. 4
nov. 2016

SĂMĂNĂTORUL

Ediţia tipărită
Nr. 21

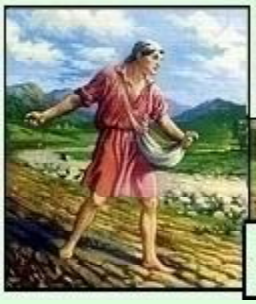

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Trimestrial literar - istoric şi de patrimoniu cultural

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

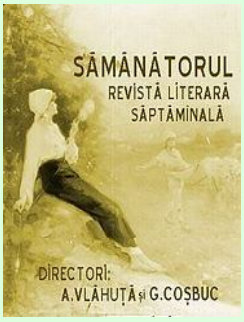

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuţă

Fondatori 2012:

Asociaţiile
“Semănătorul” şi
“Dorna” Tismana

Pagini memoriale: George Coşbuc - 150 - 1866- 2016

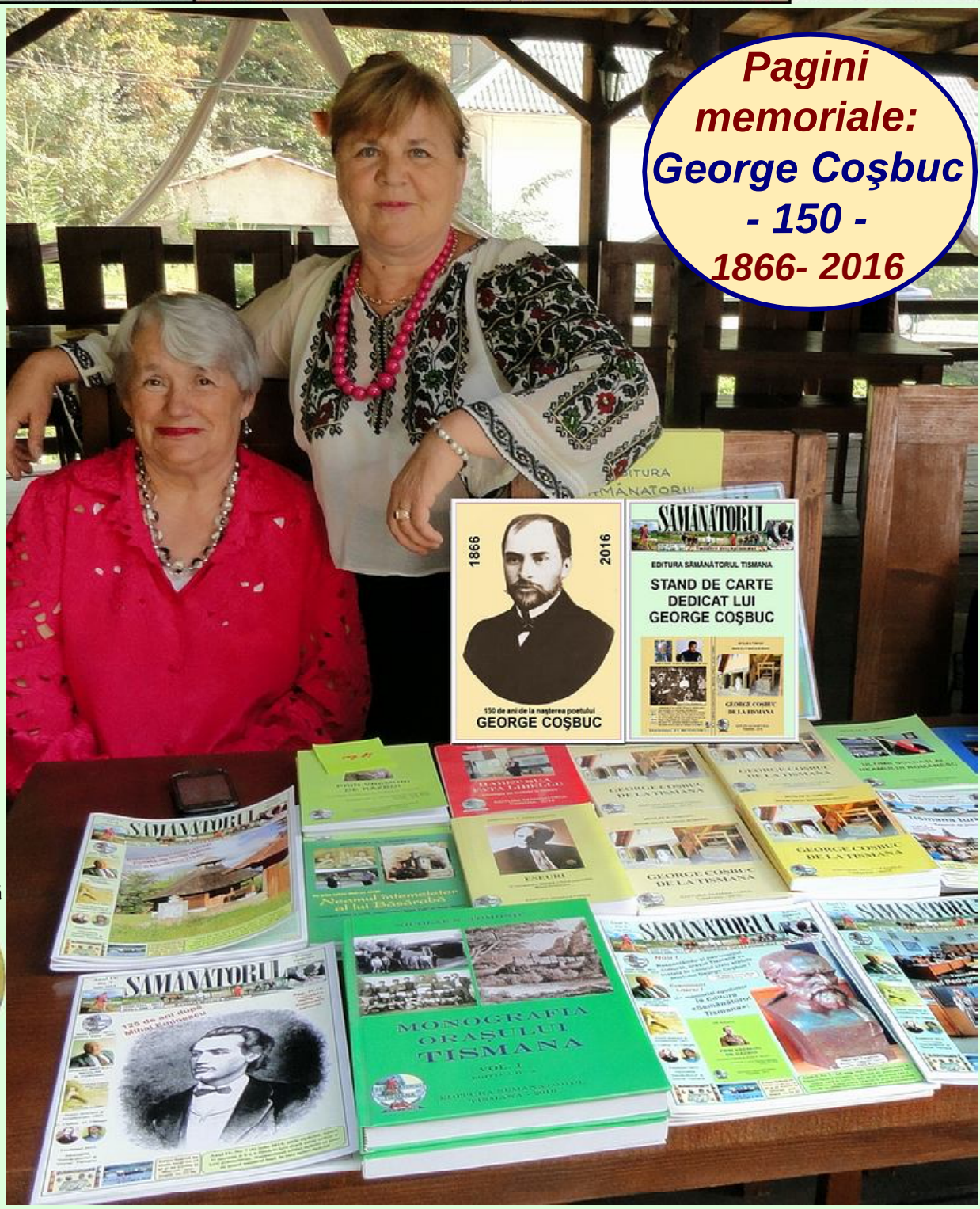

Ediţia tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonaţi, prin poştă, cu 20 lei

Anul VI. Nr. 4 - oct. nov. dec. 2016 - Apare tipărit la mijlocul fiecărui trimestru, cu articole din publicaţiile AST online. Intră în lucru la sfârşitul primei luni a trimestrului, cu excepţia primului trimestru. Ediţia online va avea în anul 2016 acelaşi număr şi va fi cu vânzare pe Scribd.

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 12 nov. 1944, Tismana)

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

Despre „Festivalul Răciturilor” şi „George Coşbuc de la Tismana”

Alăturarea titlului unui festival al ANTREC – Asociaţia Naţională de Turism Rural, Ecologic şi Cultural şi titlul unei antologii de studii, articole şi amintiri dedicată poetului George Coşbuc, nu este întâmplătoare. şi nu e întâmplător nici faptul că de fiecare dată când acest festival este organizat pe Valea Tismanei, Editura Semănătorul Tismana este prezentă la manifestare cu un stand de carte. Pentru că cele două entităţi sunt legate în luna septembrie de o dată importantă, 20 septembrie, data de naştere a poetului născut în Hordou, azi comuna George Coşbuc, judeşul Bistriţa Năsăud.

Sâmbătă, 17 septembrie 2016, la standul de carte anual de la Vila Ursu s-au prezentat încă două noi tipărituri devenite, fiecare, anul acesta un bestséller: **„Nicolae N. Tomoniu * Maxim (Iuliu-Marius) Morariu – George Coşbuc de la Tismana”** şi **„Nicolae N. Tomoniu – Monografia oraşului Tismana, vol. I, adăugit”,** pe lângă o altă antologie tipărită anul trecut: **Iuliu Marius Morariu „Habet sua fata libelli”**. Pentru că aici, pe Valea Tismanei îşi petrecea vacanţele marele nostru poet naţional, la Vila Sfetea. Aceasta a fost reabilitată pe un proiect de turism primind un nou nume, Vila Ursu.

În anul 2004, când localitatea Tismana a devenit oraş, ne-am propus să recuperăm tot ceea ce a făcut George Coşbuc pentru învăţământul, cultura şi turismul Tismanei. Sau, pe scurt, pentru emanciparea ei. Crease împreună cu arhimandritul mânăstirii Tismana Corneliu Sebăreanu, cu deputaţii Dincă Schileru şi Numa Frumuşanu, cu cumnatul său librarul George Sfetea şi o mână de dascăli din sat un grup de iniţiativă. Treptat sunt atrase alte personalităţi ale vremii: preotul iconom D. Lungulescu din Craiova, primarul Tg-Jiului Al Pojogeanu Sache, prof. universitari din Bucureşti, bancheri din Gorj, proprietari din Tismana, punând bazele Societăţii „Dorna Tismana” la 20 august 1908, având ca preşedinte prof. G. O. Gârbea din Bucureşti, vicepreşedinţi tipograful Nicu D. Miloşescu şi Const. Muşescu, directorul şcolii de notari, amândoi din Târgu Jiu, secretar-casier fiind Ioan Ghica Atanasie, inginerul Ocolului Silvic

La Vila Ursu, fostă Vila Sfetea

Standul de carte al Editurii Semănătorul Tismana

George Coşbuc care-şi petrecea verile la Tismana a fost sufletul multor împliniri atrăgând o parte din aceste personalităţi în construirea de vile pe Valea Tismanei, amenajarea „Aleii Tainelor”, o cărare pietruită pentru promenade, amenajarea Parcului Dendrologic şi al Fântânii Chihaia, Masa Fraţilor, chioşcurile lui Coşbuc şi Gârbea, eleşteul Miloşescu, Fântâna Basarabilor şi Crucea lui Gârbea din vârful Stârmina.

Un mic grup de profesori, conştienţi de acest bogat patrimoniu cultural, material şi imobiliar, au înfiinţat „Fundaţia Tismana” iar în anul 2012, Asociaţia Semănătorul Tismana. S-a reînfiinţat revista „Sămănătorul” la mai bine de un secol de la apariţia revistei „Semănătorul” a lui George Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă, devenită apoi „Sămănătorul” din 4 octombrie 1902.

Curând, publicaţia „Sămănătorul” găseşte un aliat excepţional din satul Salva, sat aflat la numai 4 km de satul Hordou, azi satul George Coşbuc. Este vorba de Iuliu Marius Morariu, şef de

La căutare de noutăţi

Primarul Tismanei şi preşedintele ANTREC Gorj

promoţie al facultăţii de teologie ortodoxă şi al facultăţii de istorie în cadrul Universităţii „Babeş Bolyai" Cluj-Napoca, acum Ieromonahul Maxim Morariu şi coautor al cărţii amintite la începutul acestui articolul. Sate de vechi românism unde au fost traşi pe roată sau spânzuraţi în ştreang martirii Atanasie Tudoran din Bichigiu, Vasile din Telciu, Grigore din Zagra, Vasile din Mocod, numărul lor adăugându-se mai vechilor martiri, Horia, Cloşca şi Crişan.

În cuvântul său de la „Festivalul Răciturilor", primarul Marian Slivilescu face o legătură între ospeţele lui George Coşbuc cu Ramiro Ortiz sau alte personalităţi ale vremii şi bucătăria gorjeană de la fosta Vila Sfetea:

„... în spiritul vechilor tradiţii, cu ingrediente cât mai naturale, face din această seculară bucătărie gorjenească un punct de atracţie, nu numai pentru cel ce gustă aici piftia marca Ursu (Sfetea) dar şi pentru cei cărora li se povesteşte despre ea. Mai mult de un sfert din turiştii care caută o destinaţie turistică şi-o aleg şi în funcţie de mâncărurile şi vinurile pe care le întâlnesc. Într-adevăr, piftia este o mâncare naţională dar care în nordul Gorjului are câteva caracteristici. şi anume, întotdeauna este însoţită de sarmale, de turta de mălai, de ardeiul iute şi de ţuica de prună. Toate acestea fac ca vizitatorii să-şi aducă aici prietenii şi rudele. Pftia, trebuie să ştiţi că are cel mai bun raport între proteină şi calorii. Mai bine spus, are conţinutul maxim de proteine şi conţinutul minim de calorii. Celelalte feluri de mâncare băutură echilibrează caloriile de care are nevoie omul."

În fruntea jurului, preşedintele ANTREC Gorj, Radu Ciobanu, trece în revistă expoziţiile pensiunilor, acordând note şi stele de aur, de argint şi de bronz ce se vor înscrie pe diplome.

Un necunoscător nici nu şi-ar putea închipui câte feluri de sarmale, specialităţi de mălai, dulceţuri, prăjituri sau piftii s-au adus pentru expoziţia fiecăruia. De pildă, varietatea piftiilor: de curcan, de gâscă, de porc, de prepeliţă, de cocoş, de raţă sălbatecă, de peşte.

Ajungând la standul de carte al Editurii Sămănătorul domnul Radu Ciobanu vorbeşte despre activitatea lui George Coşbuc, în ultima parte a vieţii acestuia când, petrecându-şi vacanţele la Tismana, a tradus "Divina Comedie" şi a reunit la Vila Sfetea multe personalităţi ale vieţii literare sau din alte domenii culturale importante. Aici a pus bazele revistei "Sămănătorul" împreună cu Alexandru Vlahuţă şi cumnatul său George Sfetea, vestit librar din Bucureşti.

A fost animatorul vieţii culturale a satului Tismana, ţinea cercurile de citit în vechiul local de şcoală aflat în faţa Mânăstirii Tismana, şcoală particulară finanţată de egumenii mânăstirii. Şcoala fusese înfiinţată cu mult înainte de 7 sept. 1831, când la Bucureşti s-a dat Ordinul Marii Dvornicii a Treburilor din Lăuntru trimis ocârmuirii judeţului Gorj, prin care se comunica hotărârea de a se înfiinţa şcolile publice.

A sprijinit personal, împreună cu soţia sa Elena Coşbuc - sora mai mică a librarului Sfetea - construcţia unui nou local de şcoală în centrul satului şi a înzestrat biblioteca cu cărţi valoroase. Au donat şcolii un frumos dulap ornat, din lemn de castan şi bustul în bronz al poetului, care a fost luat de la Tismana şi dus la Turnu Severin, pe timpul când Tismana era în circumscripţia inspectoratului şcolar al raionului Baia de Aramă.

George Coşbuc şi-a petrecut ultimii ani din viaţă la Tismana şi – din nefericire – şi-a pierdut fiul într-un tragic accident de automobil în apropiere de Târgu-Jiu.

Vorbind despre operele literare ale lui George Coşbuc, dl Radu Ciobanu a ţinut să precizeze:

"... în materie de opere literare, tot aici el a tradus celebra operă „Divina Comedie" împreună cu prietenul său Ramiro Ortiz cu care a făcut studii foarte interesante publicate în presa centrală dar pregătite aici în clădirea pensiunii noastre acum mai bine de 100 de ani. Tot ce v-am spus până acum se datorează şi acestei cărţi (arată antologia despre George Coşbuc) aflată în standul de carte al Editurii Sămănătorul. Pentru care înmânăm această diplomă cu o stea aurită, dlui Nicu Tomoniu, directorul editurii şi al revistelor pe care le vedeţi expuse aici."

Mulţumind dlui preşedintele ANTREC Radu Ciobanu, îi dorim să mai organizeze acest festival tot aşa de bine cum a fost anul acesta, promiţându-i că anul viitor, la a X-a ediţie, vom fi din nou prezenţi aici.

A consemnat Nicolae N. Tomoniu

Tismana, 20 septembrie 2016

Notă. Am adăugat două secvenţe filmate la frumosul festival. Iată videoclipurile:

Video 1 - https://youtu.be/L8mgmS7hslA

Video 2 - https://youtu.be/PRGKcLIj_9g

Două imagini mai mari de la „Festivalul răciturilor" pe coperta a IV-a

Nicolae Băciuţ

NICOLAE BĂCIUŢ
Redactor-şef revista **„Vatra veche”**
Târgu Mureş.

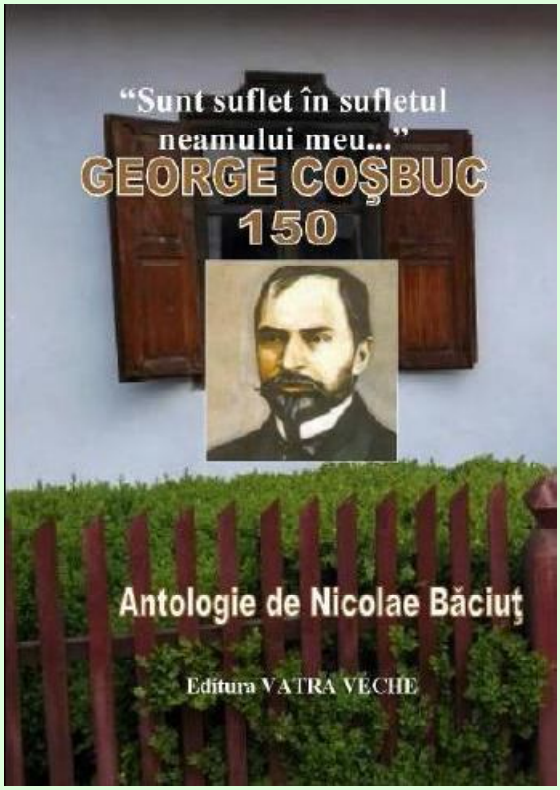

„Sunt suflet în sufletul neamului meu....”

Există numeroase nedreptăţi ale istoriei literare după decembrie 1989, cu ierarhii bulversate, cu excluderi încrâncenate, cu omisiuni flagrante.

Lista este prea lungă şi nu constituie obiectul acestor însemnări, care vizează doar un caz, cel al lui George Coşbuc, autor canonic de notorietate, scos din manuale în cel mai pur registru stalinist.

Probabil că îngropată fiind agricultura românească, trebuia îngropat şi „poetul ţărănimii”, falsă etichetă aplicată unui autor de calibru academic, traducător din opere celebre, om al veacului său, având nu doar sentimentul istoriei, ci căutând şi sensurile mitologice ale acesteia.

Anul 2016 marchează împlinirea a 150 de ani de la naşterea sa. Centenarul naşterii sale a fost sărbătorit fabulos la Hordou, de o amploare cum nu s-a mai întâlnit până la acea dată, 1966, poate cea mai fastuoasă manifestare omagială dedicată vreunui scriitor român.

La o jumătate de veac de la centenar, după o prezenţă consistentă în manuale şi în bibliografia şcolară, această nouă aniversare îl găseşte pe autor aruncat în debaraua literaturii, cum i-ar plăcea unui măcelar de istorie literară să spună/facă, cel care l-a aruncat acolo până şi pe Eminescu.

Revista *Vatra veche* se simte legată o dată în plus de destinul lui George Coşbuc, prin însăşi destinul ei, conectat la una din strălucitele opere publicistice a lui Coşbuc, revista *Vatra*, apărută în 1894, reuşind ca în doar 44 de numere apărute până în august 1896 să scrie o pagină memorabilă a presei literare româneşti.

Prin revista *Vatra*, seria 1971, *Vatra veche* se leagă de revista celor trei – Caragiale, Slavici şi Coşbuc – asumându-şi în bună măsură programul celor două publicaţii, adaptat, fireşte, la condiţiile secolului XXI.

Timp de mai bine de un an, tocmai pentru a nu ne sufoca pe ultimii o sută cincizeci de metri, revista *Vatra veche* a găzduit un serial dedicat vieţii şi operei lui George Coşbuc, din perspectiva istoriei literare, dar şi prin prisma orizontului de veac XXI.

Gestul nostru de a publica această antologie, s-ar vrea măcar o reverenţă la ceas aniversar, pentru că o aniversare nu e un scop în sine, ci oportunitatea fericită de a reveni asupra unei opere, cu instrumente noi de lectură şi cu alţi cititori, din succesiunea generaţiilor ultime, mai puţin dedate la aromele clasice ale poeziei româneşti.

Am trecut în revistă destinul editorial al cărţilor lui George Coşbuc şi, cu siguranţă, el este un privilegiat al sorţii, fiind publicat în sute de mii de exemplare, în ediţii de cele mai diverse calibre şi destinaţii, de la ediţiile pentru copii, la ediţiile de factură academică.

Aceasta decenii la rând, atât în antumitatea cât şi în postumitatea operei sale.

În ultima vreme însă, după o logică didactică greu de înţeles, opera lui George Coşbuc a fost pusă pe linie moartă, fiind lipsită de mijlocul cel mai sănătos de menţinere a unei opere în actualitate, existenţa în manualele şcolare.

Un astfel de tratament îngustează interesul pentru opera coşbuciană, pe termen lung, pentru că s-a rupt o verigă din lanţul destinului acesteia.

Vor avea de suferit şi reeditările, pentru că scade piaţa cărţii coşbuciene.

Deşi, la aproape o sută de ani de la moartea poetului de la Hordou, opera acestuia mai are un cuvânt de spus despre noi, despre locul şi rostul nostru în lume, rămânând o piesă de bază a memoriei noastre culturale şi nu numai!

Ne susţine în convingerile noastre, prin vocea sa autoritară, un alt scriitor important al literaturii române, Liviu Rebreanu, cel care scria la câteva zile de la moartea poetului, în 14 mai 1918, în ziarul bucureştean *Lumina*: „Coşbuc e primul poet pe care-l dă Ardealul literaturii româneşti. Ardelean a rămas toată viaşa. Până şi în graiul viu păstrase o notă ardelenească, particulară, care îi şedea bine. Aici în ţară, dragostea lui a fost pentru cele şase milioane de ţărani. Simţea o fraternitate profundă cu dânşii ... A răsărit deodată, fără să-l ştie nimeni, fără să facă ucenicia cafenelelor şi bisericuţelor bucureştene. Şi a biruit împotriva tuturor celor scufundaţi în inimaţii şi neputinţe. A adus lumină, sănătate, voioşie. Scrisul lui Coşbuc trăieşte şi va trăi cât va trăi neamul românesc.”

Nu putem să nu-l invocăm şi pe **Nicolae Iorga**, cel care afirma că *„poezia lui Coşbuc este de o virtuozitate extraordinară”*. Iar George Călinescu vine să pecetluiască o operă: *„Coşbuc nu este numai un desăvârşit tehnician, dar nu rareori şi un poet mare, profund original (…)”.*

La relectură, poezia lui George Coşbuc, oricât de grea este povara timpului care a generat-o, are suficiente virtuţi care să o impună în continuare în conştiinţa unui public care va şti să ia din această poezie ceea ce e pulbere de

aur, lăsând deoparte zgura vremurilor.

Interesant e că preocupările din ultima perioadă pentru opera lui Coşbuc capătă relief mai ales prin contribuţiile unor ardeleni, de la Gavril Istrate la Petru Poantă, de la profesorii Marin Iancu la Maria-Daniela Pănăzan, şi nu în ultimul rând, de la academicianul Ioan-Aurel Pop, la eleva Alina Camelia Stanciu, parcă vrând să argumenteze cei doi din urmă că redescoperirea lui Coşbuc nu ţine nici de vârstă şi nici de calificarea profesională.

E acesta un semn bun, e certitudinea că filonul de poezie coşbuciană se poate şi este exploatat, dincolo de încrâncenări administrative sau lene a receptării, cu acuze de vetusteţe.

Ca în cazul marilor poeţi, şi opera lui George Coşbuc cu identitate stilistică vădită, are substanţă şi unitate.

În rotundul ei de puţin peste trei decenii, opera lui Coşbuc are relief. Simpla trecere în revistă acum, la ceas aniversar, este de evidenţă irefutabilă: poezie, proză, publicistică, traduceri. Înfocat gazetar, contribuitor la diverse publicaţii literare, de la *Tribuna* la *Vatra*, de la *Foaie ilustrată* la *Sămănătorul*...., George Coşbuc se constituie în figura cea mai proeminentă a spaţiului transilvan de la sfârşit de secol al XIX-lea şi început al secolului al XX-lea, fiind, alături de Rebreanu, Slavici, mai apoi Blaga, temelia pe care se aşează o întreagă literatură a acestui neam.

Coşbuc nu este nici *"poetul ţărănimii"*, nici al satului transilvan, el e poetului sentimentului românesc al fiinţei. E poetul imortalizării unei lumi care se pierde în neantul lumii, trecând-o indirect în mit. E poezia unei arhaicităţi care s-a pierdut treptat, s-a degradat sau s-a transformat în altceva, lipsit de identitate şi vigoare. E poezia unei spiritualităţi care-şi trăi momentele ei de sublim şi irepetabil.

Sentimentul românesc al fiinţei nu va putea fi priceput şi perceput fără opera lui Coşbuc.

Racordarea literaturii româneşti la marea literatură a lumii a găsit în poetul din Hordou pe cel care a înţeles complementaritatea devenirii umane.

Şi de aceea, opera lui Coşbuc merită un nou început, o nouă lectură.

Această antologie este doar o parte din ceea ce speram să fie atunci când mi-a venit ideea acestui proiect.

Am făcut ceea ce s-a putut. Poate că vor reuşi alţii mai mult. Dacă nu acum, mâine, pentru că pentru opera poetică, epică, publicistică, pentru traducerile lui Coşbuc, există un mâine, care aşteaptă să-şi intre în drepturi.

Sursa: **BĂCIUŢ, NICOLAE - ,,Sunt suflet în sufletul neamului meu....". George Coşbuc - 150. Târgu-Mureş: Editura Vatra veche, 2016**

Cartea a fost prezentată în 18 septembrie la Casa Memorială „George Coşbuc", iar în 20 septembrie 2016, la Gimnaziul „George Coşbuc" din Târgu-Mureş, şi la Biblioteca orăşenească „Liviu Rusu" din Sărmaşu.

Cu voia autorului, redacţia revistei Sămănătorul va prelua din această antologie detalii despre marea manifestare omagială dedicată împlinirii a 150 de ani de la naşterea poetului şi câteva articole care interesează elevii şi cadrele didactice de la Tismana.

Imagini preluate din revista Vatra Veche, nr.9, 2016 ...

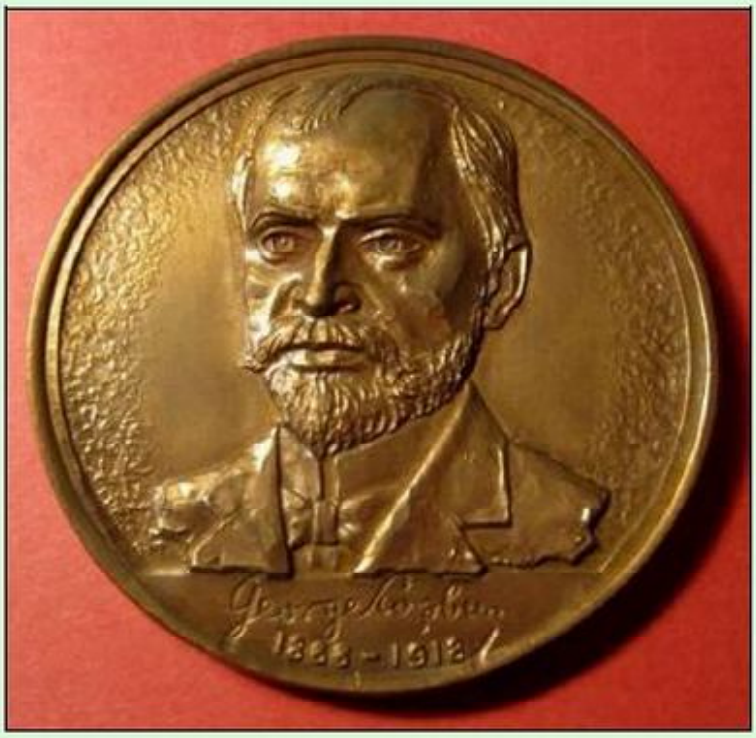

George Coşbuc

1866 - 1918

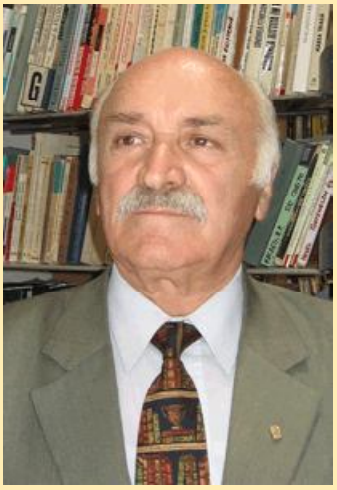

Drectorul Dimitrie Poptămaş

Dimitrie Poptămaş
Biblioteca Judeţeană Mureş
Din Antogia
„George Coşbuc - 150”
Târgu Mureş,
Editura Vatra Veche

Am fost la Centenarul Coşbuc

Imagini originale Dimitrie Poptămaş

Era acum 50 de ani. Se împlineau atunci, 100 de ani de la naşterea poetului George Coşbuc – poetul ţărănimii noastre cum obişnuiau să-l supranumească exegeţii regimului comunist. Lucram ca metodist la Biblioteca Regiunii Mureş - Autonomă Maghiară. Încă nu finalizam studiile superioare asupra cărora insistam să le urmez chiar dacă erau la fără frecvenţă, deoarece la zi nu aveam şanse, datorită originii mele sociale „nesănătoasă”. Eram dintr-o familie de preot „nerevenit”, pe deasupra şi închiaburit. De cărţi nu duceam lipsă. Am crescut în familia de intelectuali a bunicului, împreună cu doi dintre fiii săi - unul preot, celălalt învăţător şi în cea a părinţilor, mama fiind tot învăţătoare. Din ambele surse, dispuneam de hrană spirituală din belşug. Aici am avut primul contact cu opera poetică a lui George Coşbuc. Manualele şcolare şi dascălii din învăţământul primar, elementar, apoi mediu şi superior nu au făcut altceva decât să-mi dezvăluie noi valenţe ale operei coşbuciene. Prin serbările şcolare, am descoperit melodiile care dădeau deplinătate romanţelor cântate pe versurile poetului. Îmi amintesc de anii de liceu din Târgu-Mureş, când sâmbetele şi duminicile erau consacrate audierilor de programe – radio, când mai mulţi elevi, băieţi şi fete, ne adunam în sălile profesorale de la liceele „Papiu” ori „Comerţ”, în care existau receptoare radio, bineînţeles cu aprobarea portarilor. Erau la ordinea zilei acele romanţe care foloseau texte din Eminescu, Coşbuc şi Goga. Ei erau poeţii apropiaţi inimilor şi sufletelor noastre. În compania creaţiei lor petreceam cele mai înălţătoare şi fericite clipe, şi tot cu ei ne înecam neîmplinirile şi durerile.

Pentru George Coşbuc, am avut întotdeauna în totdeauna un cult deosebit. Era mai aproape de noi, ardelenii, atât prin accesibilitatea limbajului, cât şi prin problemele abordate în scrierile sale. Funcţia mea de bibliotecar îmi deschidea noi posibilităţi de acces la opera coşbuciană. În anul 1956, am urmat un curs de biblioteconomie la Bucureşti. Între alte obiecte de studiu am avut şi un curs intensiv de istorie a literaturii române susţinut de ilustrul eminescolog Augustin Z. N. Pop, un distins profesor căruia regimul nu i-a putut oferi o titularizare, datorită nonconformismului său în acei ani. Avea darul învierii morţilor. Aceste sentimente le-am avu atunci când am vizitat împreună cimitirul Bellu din Bucureşti. Hoinăream în acele timpuri prin anticariatele din Bucureşti. În aşa fel am dat într-o zi peste un volum apărut într-o ediţie de lux, îngrijită de autor şi apărută la Editura Sfetea din Bucureşti, intitulată *Fire de tort*. Mulă vreme era cartea mea de suflet. Am purtat-o mult timp cu mine, îmi era tare dragă, o aveam întotdeauna în gând şi inimă, era una din cărţile mele preferate până când am împrumutat-o unui prieten care mi-a făcut-o pierdută. În bibliotecă am descoperit multe volume de versuri. Tot aici am descoperit cele două volume de proză inaccesibile publicului cititor, socotite de regim drept periculoase, *Războiul nostru pentru neatârnare* şi *Povestea unei coroane de oţel*. Am descoperit apoi inegalabilele traduceri din *Divina comedie* a lui Dante, trilogie căreia i-a adăugat cele două volume de Comentarii. A cunoscut limba sanscrită traducând epopeile *Rig-Veda, Mahabarata şi Ramajana.* Efectiv, am rămas copleşit de cultura scriitorului de ţinuta academică, formată la

Imagine din spectacolul omagial organizat la Centenar

Manifestarea *Coşbuc - 150*

ţinuta învăţământului românesc a unor timpuri nu prea generoase în acest sens.

Un alt moment emoţionant al întâlnirii mele cu George Coşbuc a avut loc la Bilbor, în casa lui Cornel Tăslăuanu, fratele lui Octavian C. Tăslăuanu, tipograf de marcă format la Lipsca, care, reîntors acasă, a lucrat la Sibiu, acolo unde se tipărea revista *Luceafărul* a lui Bănuş, Tăslăuanu, Goga. Eram împreună cu prof. Valeriu Niţu, topliţean, fost director al Bibliotecii Raionale Topliţa, devenit mai apoi cercetător ştiinţific al Centrului de Ştiinţe Sociale al Academiei, filiala Mureş. Am stat împreună la poveşti, multă vreme în filigoria casei părinteşti a acestuia. Rând pe rând, au trecut pe sub privirile noastre reviste, fotografii, scrisori albume… însoţite de explicaţiile autorizate ale deţinătorului. Am văzut atunci colecţii complete ale *Luceafărului*, înveşmântate în coperţile artistice realizate în tipografia sa, ne-au fost prezentate scrisori de epocă, fotografii, iar in final, un album de impresii şi amintiri, cuprinzând şi un înscris aparţinându-i lui George Coşbuc. Atunci am văzut pentru prima a dată semnătura autografă a poetului. Era încântătoare. Acel înscris apăsat, sigur, caligrafie de excepţie precum şi vorbirea îngrijită a celui care l-a cunoscut îndeaproape, îmi dădea senzaţia că poetul este împreună cu noi, parcă a dispărut distanţa în timp, îl simţeam mai aproape ca întotdeauna.

Cu aceste cunoştinţe şi sentimente, am aşteptat atunci în 1966 centenarul marelui poet ardelean, fără a scăpa din vedere că acel an din punctul nostru de vedere cultural, obligaţia noastră era intensificarea activităţilor de readucerea sa în public prin activităţi specifice, a vieţii şi activităţii sale. I-am avut ca însoţitori în itinerarul nostru pe filologul Valeriu Niţu, cercetător ştiinţific, şi prof. Solomon Frăţilă, director al Bibliotecii Regionale. Am luat cu mine un aparat de fotografiat şi două filme.

Festivităţile centenare de la Hordou (astăzi Coşbuc), satul de naştere al poetului, au avut loc într-o frumoasă zi de duminica, când soarele văratic îşi mai arunca odată privirea în aşteptarea toamnei. Timp tocmai plăcut pentru o ieşire la aer curat şi la o întâlnire cu frumuseţile naturii şi a oamenilor care o stăpânesc. Am plecat din Târgu-Mureş dis-de-dimineaţă pentru a nu scăpa nimic din grandoarea şi farmecul activităţilor. Primul popas l-am făcut la Năsăud, acolo unde şcolile româneşti şi-au făcut pe deplin datoria. Aici a urmat George Coşbuc Şcoala Normală şi Gimnaziul Fundaţional, pe educaţia riguroasă a acestor şcoli şi-a fondat temeinica sa cultură aşternând pe hârtie primele versuri, emanate din activitatea Societăţii de lectură *Virtus Romana Rediviva*. Am vizitat cu acel prilej Liceul „George Coşbuc” în faţa căruia străjuieşte bustul scriitorului. Am trecut în scurtul timp pe care l-am avut la dispoziţie pe la Muzeul de Istorie, după care ne-am îndreptat cu autoturismul pe Someşul Mare până pe valea Sălăuţei, de unde am urcat pe firul apei până la Salva. Aici maşinile erau parcate, urmând ca drumul să fie făcut pe jos până la Coşbuc, un drum de aproximativ opt kilometri. De neînchipuit, drumul de ţară, pietruit era împânzit de oameni pe toată lăţimea şi lungimea lui, de la Salva până la Coşbuc. Cu un mic efort am ajuns la destinaţie.

Coşbuc, după numele poetului. O localitate mică, situată între două dealuri printre care îşi face loc pârâul Sălăuţa. Localitate cu case frumoase, biserică veche, oameni despre care se spune că sunt harnici. Pe când am ajuns noi, curtea şcolii din localitate strălucea în bătaia soarelui scoţând în evidenţă cromatica portului naţional în toată splendoarea lui. O scenă imensă pe fundalul căreia străjuia înscrisul: „Centenar „George Coşbuc”, 1866-1966, precum şi efigia poetului. Pe partea dreaptă a curţii şcolii o tribună imensă care îşi aştepta invitaţii de onoare. O curte imensă cu numeroase scaune şi bănci erau deja ocupate de către oameni sosiţi din părţile locului, dar şi de aiurea pentru a cinsti cum se cuvine memoria cărturarului. Au sosit şi scriitori din toată ţara, oameni de ştiinţă, artă si cultură, oameni din străinătate aşa cum se cuvine la o manifestare cuprinsă în programele UNESCO. S-a ocupat tribuna oficială. Artiştii amatori (corişti, dansatori, lăutari) în formaţii reunite şi-au ocupat locurile pe scenă. De o parte şi de alta a dealurilor s-au creat adevărate amfiteatre cu spectatori. Semnalul începerii programului a fost dat de tulnicărese, după care, de pe dealuri coborau cete de

chemători călare pe cai, flăcăi şi fete. În scurt timp, au împânzit drumurile. Tandri au intrat mirele şi mireasa cu socri mari şi mici, cu nănaşi, urmaşi de nuntaşi, druşte, găinărese, s-au aşezat la masă cu bucate. Mireasa – tânăra, frumoasă, mlădioasă şi sfioasă, mirele ca un brad frumos, puternic şi hotărât. Măreţia ceremonialului matrimonial era în floare, aşa cum poetul îl fixase în nemuritorul poem *Nunta Zamfirei*.

A urmat programul inaugurat cu imnul *Virtus Romana*. Corurile reunite au interpretat cântece pe versuri de George Coşbuc: *Mama, Pocnind din bici, La oglindă* etc. au fost recitate poemele: *Duşmancele, Decebal către popor, Moartea lui Fulger* ş. a. Mult aplaudat a fost taragotistul Dumitru Fărcaş. Corul Casei de cultură din Năsăud a interpretat prelucrări corale de Celestin Cherebeţiu, Constantin Catarig şi alţi, iar dansurile populare au fost la mare vogă. Aşa a ţinut programul până târziu noaptea. În luncile de pe marginea Sălăuţei, stăteau parcă încremenite înaltele purculeşe de otavă, ca nişte stafii în apus de soare, mirate şi ele de tot ce se întâmpla aici.

Între timp, noi am mai vizitat casa memorială organizată cu acest prilej, casă care şi-a primit o destinaţie definitivă deoarece în decursul timpului a servit mai multor scopuri, inclusiv de cârciumă. Am vizitat biserica satului, în cimitirul căreia îşi duce somnul de veci Sebastian Coşbuc, tatăl poetului, o moară de apa tipică locului recent achiziţionată.

Din cuvintele rostite cu acest prilej le-am reţinut pe cele ale reprezentatului scriitorilor italieni Elio Filippo Accrocca, care spunea că *„se nasc şi trăiesc poeţi şi în alte ţări, dar mor, ori noi românii ştim să-i facem nemuritori”* (am citat din memorie).

Pentru mine această zi a rămas memorabilă. Nu pot să îmi dau seama la ce nivel, ce amploare vor fi cei 150 de ani de la naştere, mă gândesc la evoluţia societăţi româneşti în cei 50 de ani scurşi de atunci din care 25 de libertate şi de ce nu am spune-o şi de înavuţire. Rămân un sceptic. Apelez la un citat dintr-un eseu de-a lui Dumitru Mircea, care spunea că *„Cei ce n-au fost de faţă pe meleagurile acelea ieri să şi le închipuie căci le stă în ajutor Coşbuc, iar cei ce au izbutit să vadă sărbătoarea să nu uite că pe drumul bătătorit de poet, dinspre Hordoul cel necunoscut către conştiinţa lumii, se aşterne pânza greu ţesută a sufletului românesc”*.

Port de ginere năsăudean - **1966**

Casa memorială „George Coşbuc” din comuna George Coşbuc. La dreapta, medalia jubiliară „**100 ani**”, avers.
Revers la pagina a 5-a

Like pentru Coşbuc

Romulus Rusan

(n. 13 martie 1935, Alba Iulia) este un scriitor român, fondator al organizaţiei neguvernamentale *Alianţa Civică*. Este, de asemenea, director în cadrul *Memorialului Victimelor Comunismului* şi al Rezistenţei, conducând *Centrul Internaţional Pentru Studiul Comunismului*. Locuieşte în Bucureşti, România. Este căsătorit cu scriitoarea Ana Blandiana.

Text: wikipedia.ro, imagine: www.timpromanesc.ro

Deşi unii îi contestă locul în manualele de literatură (se pare chiar că unii autori l-au şi eliminat), George Coşbuc rămâne unul dintre stâlpii de rezistenţă ai europenizării culturii noastre. „Ce mai caută Coşbuc în manualele secolului XXI ?" se întreba o mamă intrigată, într-o emisiune de televiziune. „Copiii se vor plictisi şi nu-l vor gusta. Cine, totuşi, îl vrea, îl găseşte pe internet".

Dar şcoala este făcută oare ca să te distrezi, nu ca să te instruieşti? Cum ar arăta literatura italiană fără D'Annunzio, cea franceză fără Hugo, cea germană fără Herder sau Schiller?

Aceeaşi mamă ultramodernistă pleda nu numai pentru epurarea de clasici, ci şi pentru restructurarea studiului istoriei îndepărtate, „prea amănunţită şi stufoasă", lăudându-i de pildă pe finlandezi, care îşi vor fi adus manualele de istorie la zi (adică, probabil, gândea ea, la problema valurilor de refugiaţi sau la războaiele din Orientul Apropiat). Minimalismul care a cotropit generaţia de azi şi tinde să pătrundă în educaţie nu este o formă de raţionalitate (cum s-ar vrea), ci una de suficienţă şi lene intelectuală. Căci tableta şi internetul nu pot ţine locul culturii generale, după cum volanul unui automobil nu-ţi serveşte la nimic dacă nu ai în cap harta, itinerariul pe care vrei să-l parcurgi.

Trec zilnic pe Strada Berzei şi văd casa (neîngrijită, din fericire scăpată, totuşi, ca prin minune, de la demolare) în care şi-a trăit ultimii ani George Coşbuc. A murit în 1918, cu câteva luni înaintea Marii Uniri de la 1 Decembrie. Fiu de preot din ţinutul Năsăudului, a făcut studii universitare incomplete la Cluj, dar marea şcoală a patriotismului a absolvit-o la cele câteva reviste literare ale Transilvaniei şi Bucureştiului. Avea 52 (cincizeci şi doi) de ani când a murit (distrus sufleteşte de moartea, într-un stupid accident, a unicului fiu).

Avea doar cincizeci şi doi de ani (mi-ar fi putut fi fiu, la vârsta mea de acum), dar eu şi generaţia mea de copii ardeleni îl consideram un moş cu barbă, care se dă cu săniuţa cu noi şi ne reproduce sunetele codrului. Până la vârsta de zece-doisprezece ani, Coşbuc stătea în tabela noastră valorică alături de Mihai Eminescu, de care îl deosebea un optimism debordant, o viziune energică asupra lumii. Abia adolescenţa, cu zbaterile ei sentimentale şi existenţiale, „făcea diferenţa" (cum s-ar spune azi) în clasamentul valorilor lirice, Eminescu devenind poetul demiurg, iar Coşbuc ocupând un loc în aparenţă secundar, de bard sau de rapsod. Dar nu categorisirile contau atunci, la vârsta absorbantă a descoperirilor. Dacă Emi-nescu ne învăţa să gândim şi să simţim, Coşbuc ne îndemna să trăim, ne dădea putere şi optimism, chiar atunci când subiectele sale eroice erau elegiace, precum în *„Decebal către popor"* sau în *„Moartea lui Gelu"*. Viaţa la ţară, universul ţărănesc – la fel de accesibil transmise adultului şi adolescentului – ne infuzau un lirism diafan şi, în acelaşi timp, furnizor de vitalitate.

Pentru că făcuse parte, după venirea la Bucureşti, din cercul *Sămănătorului* şi datorită filonului mitic-rural din *Fire de tort, Balade şi idile,* din *Moartea lui Fulger* sau *Nunta Zamfirei*, Coşbuc a fost retrogradat *a rebours* în categoria *sămănătorismului*, care se ciocnea la jumătatea perioadei interbelice cu puternicul curent al modernismului şi sincronismului. Numai că toate aceste capodopere populare nu erau în momentul scrierii anacronice, dimpotrivă, căutau să reînvie, să recompună livresc o nouă mitologie populară, trecută prin filtrele fine ale junimismului recuperator de tradiţii (nu Maiorescu l-a remarcat pe tânărul Coşbuc în1889, tocmai în anul morţii lui Eminescu, la apariţia *Nunţii Zamfirei*.

Nucleul lirico-epic al zestrei lăsate de Coşbuc este, în plus, încastrat, ca într-o casetă de pietre preţioase între scrierile sale istorice (*Povestea unei coroane de oţel* – proză interzisă în primii ani ai comunismului – sau *Războiul nostru pentru neatârnare*) şi remarcabilele sale traduceri din patrimoniul antic şi medieval, unele, apărute postum (*Sakuntala, „Divina Comedie, Odiseea* şi *Eneida*). Toate aceste remarcabile *„anexe"* la opera sa poetică fac din clasicul, de la a cărui naştere se împlineşte în curând un secol şi jumătate, un autor realmente proteic, un iluminist care, pe urmele *Şcolii Ardelene*, a restituit şi a recuperat pentru literatura noastră datorii vechi, milenare, din tezaurul universal.

Contrar gusturilor leneşe de azi, Coşbuc rămâne un autor despre care s-a scris enorm, care a fost citit cu entuziasm de multe generaţii şi care, descălecător peste Carpaţi, poate fi socotit nu numai un unificator al literaturii, ci şi al României Mari. O unire mirifică, la care visa încă de pe când, pe băncile liceului din Năsăud, participa la *„Virtus Romana Rediviva"*. Dar o unire de bucuria căreia moartea nedrept de timpurie l-a frustrat, răpindu-l cu numai câteva luni înainte de apoteoticul 1 Decembrie 1918.

Iată de ce, pe tablete sau în manuale, el nu poate să lipsească din cultura generală a românilor de mâine.

Şi, evident, de azi.

MIHAI ŞTIRBU

în Antogia **„George Coşbuc - 150”**

Târgu Mureş, Editura Vatra Veche

George Coşbuc şi Elena

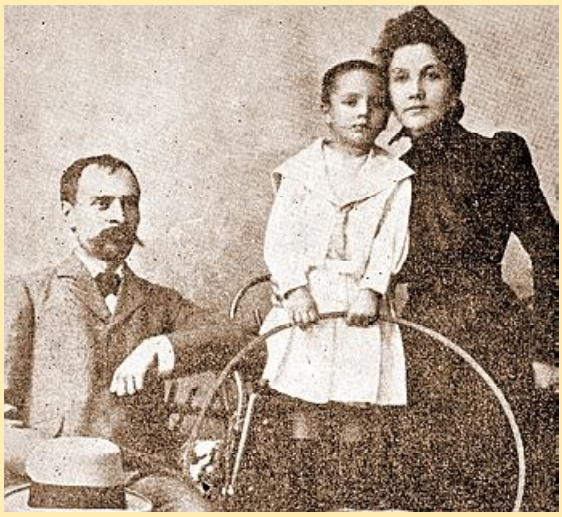

George Coşbuc a fost un creator de limbă literară, a întemeiat reviste literare, a fost revoluţionar în poezie, a fost un poet novator, un experimentalist, un vizionar ("un vizionar al mişcărilor sempiterne"- George Călinescu), a fost un virtuoz ("reuşeşte să împrospăteze mijloace obosite şi să dea o nouă strălucire vechilor prozodii" - Vladimir Streinu), a fost un poet universal, a avut un crez poetic ("cel mai mare dintre poeţii de energii al românimii întregi" - Nicolae Iorga), "a pătruns în conştiinţa oamenilor" ("Canonul şcolar şi l-a însuşit de la început pe Coşbuc şi-i păzeşte cu grijă până azi memoria" - Nicolae Manolescu op. cit., p. 503), a tradus enorm.

Un poet poate prea puţin apreciat şi preţuit, George Coşbuc, s-a născut în 20 septembrie 1866, la Hordou. "E totuşi singurul mare clasic care nu are, la 150 de ani de la naştere (în septembrie), o ediţie critică sau, măcar, una completă. Cele mai recente studii monografice au apărut mai ales în anii ‘70-‘80, când opera nu îi putea fi comentată altfel decât în clişee şi, fireşte, după 1989", spunea Nicolae Manolescu în editorialul din *România literară* nr. 28 din 2011.

A văzut lumina zilei într-o parte a ţării, care, asemeni altor ţinuturi ale noastre, a suferit din cauza istoriei traduse după bunul plac al ţărilor vecine, în limbile lor. În maghiară, "hordo" se traduce prin "bute", "hârdău", (de la forma lui alungită şi de la dealurile care dau iluzia că depresiunea pe care o formează este foarte adâncă). Ulterior, această expresie a fost confundată de administraţia locală cu alt cuvânt unguresc, "ozordău" (paznic de pădure), de unde s-ar trage numele localităţii.

Este o aşezare cu un folclor bogat şi cu o natura mirifică, din comitatul Bistriţa-Năsăud (numită din 1925 "Coşbuc", judeţul Bistriţa-Năsăud), care aminteşte prin versul poetului, viaţa la ţară, idilicul şi iubirea "în forma ei limpede, caldă". Mai mult, inspirat poate de ţinutul natal, George Coşbuc visa la o mitologie poetică românească, inspirată din basmele şi poveştile auzite de la părinţi, care sunt – până la urmă – rădăcinile mitologice ale neamului nostru. Voia să creeze o epopee, astfel încât "baladele" şi celelalte poeme luate din "poveştile poporului", pe care le-a scris, să capete "unitate şi extensiune de epopee". Prin educaţie şi autoeducaţie, Coşbuc era, fără îndoială, orientat către valorile ultratradiţionale ale neamului românesc.

Conform unei scrisori a lui George Coşbuc, adresată părinţilor săi, luni 18 decembrie 1906, el s-ar fi născut de Sântămărie: "Mâne e ziua Sf. Marie şi eu împlinesc tocmai mâne 25 de ani. Mâne e şi ziua mamei". Scrisoarea a fost pusă la dispoziţia redacţiei OradeTimis.ro, de doamna Adina Paraşcă, strănepoată a lui Leon Coşbuc, frate mai mare al poetului.

Era al optulea dintre cei 14 fraţi (doar şase au supravieţuit) ai preotului greco-catolic Sebastian Coşbuc. Mama sa, Maria (fiica preotului greco-catolic Avacum din Telciu), i-a deschis ochii spre basm, spre existenţa percepută prin prisma eroilor din poveşti. Dar, un fel de dascăl în ale poveştilor i-a fost un ţăran, Ion Guriţă. Poate lumea basmelor care-i deschidea orizonturi de neatins într-o existenţă reală l-a determinat să înveţe să citească de la doar cinci ani. Un diac, Tănăsucă Mocodean, cunoscut al familiei, i-a fost primul învăţător.

Simbolul literaturii transilvane - George Coşbuc - a început şcoala elementară la Hordou, în toamna anului 1871. Nişte probleme de sănătate l-au obligat să renunţe la şcoală după clasa I. A fost elev în clasele a II-a şi a III-a, din toamna anului 1873, în Telciu, comună mare pe Valea Sălăuţii, unde, întâmplător, director al şcolii era Ion Ionaşcu, unchiul său. El l-a ajutat să înveţe limba germană. Clasa a IV-a (în 1875), a urmat-o la Şcoala Normală din Năsăud, pe care a absolvit-o pe data de 21 iunie 1876. În toamna aceluiaşi an, Coşbuc s-a înscris în clasa I a Gimnaziului Fundaţional din Năsăud, unde erau profesori cu o pregătire serioasă, care puneau accent pe studiul limbilor şi al literaturilor clasice. Acolo a fost mediul propice pentru ca tânărul Coşbuc să-şi formeze o temeinică bază pentru devenirea sa culturală şi intelectuală. Tot la Năsăud, a devenit membru al Societăţii de lectură "Virtus Romana Rediviva" a elevilor, devenind vicepreşedinte şi apoi preşedintele ei. În acelaşi timp, în publicaţia societăţii "Muza someşeană" imprima zeci de pagini originale. Acolo, pe lângă şcoala propriu-zisă, a citit enorm de mult, a scris şi publicat o mulţime de poezii, care conturau marile teme ale liricii sale.

Firesc, de Năsăud s-a legat sufleteşte, pentru totdeauna.

La terminarea liceului, Coşbuc ştia greaca veche şi latina la nivelul unui clasicist autentic şi se amuza uneori vorbind curent în aceste limbi moarte. Ştia perfect germana şi maghiara, destul de bine franceza. Cultura bogată, dobândită cu seriozitate în anii de studiu, îl ridicau spiritual faţă de ceilalţi scriitori contemporani, cărora, dacă ar fi stat să-l judece, le-ar fi fost superior, deşi era foarte tânăr. După susţinerea examenului de bacalaureat în mai 1884, în toamna aceluiaşi an s-a înscris la Facultatea de Filosofie şi Litere a Universităţii maghiare din Cluj, (care avea pe atunci şi o catedră de limbă română). Părinţii l-ar fi vrut la Seminarul Greco-Catolic din Gherla, pentru a deveni preot. În timpul studenţiei, Coşbuc a fost atras de folclor şi datorită cursurilor profesorului universitar Grigore Silaşi, pe care le audia.

După doar doi ani de studenţie, din cauza

greutăţilor financiare, a fost obligat să renunţe la facultate.

În perioada 1886-1887, a tradus peste 480 de poezii din 92 autori greci, pe care dorea să le publice într-o antologie. În august 1887, fiind deja cunoscut în lumea literaţilor, a devenit redactor la *Tribuna*, datorită lui Ioan Slavici. Astfel, prin poezii a ajuns foarte cunoscut în Transilvania. Slavici a consemnat laudativ prezenţa poetului la *Tribuna*: "De vreo două săptămâni avem aici pe Coşbuc, un admirabil băiat de vreo 21 de ani, unul din cele mai distinse capete. Gheorghe Coşbuc, înzestrat din belşug de către firea cea darnică, s-ar fi ridicat în toate împrejurările deasupra contemporanilor săi, n-ar fi ieşit ceea ce a fost dacă nu şi-ar fi croit lucrarea vieţii în mijlocul acestor oameni cu cultură generală, care toţi erau scriitori". Într-adevăr, activitatea literară de la Tribuna a conturat poziţia lui Coşbuc faţă de literatură, prin interesul pentru folclor, ca bază a literaturii culte, către limbajul popular, către restabilirea unităţii culturale a poporului român. Anul 1889 a fost crucial pentru poetul Coşbuc, prin apariţia poemului *Nunta Zamfirei* în *Tribuna* (nr. 108). Dar pentru că vremurile nu erau favorabile culturii, colectivul de redacţie al revistei trebuia redus. Datorită insistenţelor celui care-l susţinuse de cum îl descoperise - I. Slavici, Titu Maiorescu l-a chemat la Bucureşti şi l-a sprijinit pentru a fi numit "desemnator-adjunct" la Ministerul Cultelor în 1890. El l-a primit în şedinţa Junimii din 23 decembrie. Dar numirea la Ministerul Cultelor n-a fost de bun augur, fiindcă la scurt timp a demisionat, fiind însă cooptat în colectivul profesorilor asociaţi, care elaborau un manual de şcoală intitulat *Carte românească de citire*, dar şi colaborând la diverse publicaţii. La începutul anului 1894, George Coşbuc a preluat, împreună cu Ion Luca Caragiale şi Ioan Slavici, conducerea revistei *Vatra*, "Foaie ilustrată pentru familie", apărută la Bucureşti, bilunar, până în august 1896. Caragiale fusese iniţiatorul revistei, dar Coşbuc, s-a ocupat de întreaga muncă redacţională, implicându-se în impunerea ei în peisajul literar românesc. În *Vatra*, Slavici a publicat în foileton romanul *Mara*, iar Coşbuc şi-a făcut cunoscute poeziile: *Noi vrem pământ, Doina, Iarna pe uliţă, Mama, In opressores*, care s-au bucurat de aprecierile unanime ale criticii literare, dar şi-n rândul şcolarilor. În 1897, conducea revista *Foaia interesantă* şi făcea parte din colectivul redacţional al periodicului *Albina*, publicaţie dedicată culturalizării poporului. În 1901, Coşbuc, împreună cu Vlahuţă, a editat revista *Semănatorul*, concepută ca descendentă a revistelor patriotice mai vechi: *Dacia literară* (1840), *Tribuna* (Sibiu), pentru dezvoltarea tradiţiilor sănătoase ale presei româneşti, realizarea unităţii scriitorilor şi apropierea lor de popor.

În ciuda locului pe care şi-l pregătea pe panoplia culturii româneşti, prin sinceritatea apropierii de satul românesc şi de sufletul românului, nici Coşbuc n-a scăpat de denigratori. Apariţia volumului *Balade şi idile* (258 de pagini), în luna iunie, semnalată în *Românul literar* (nr. 19 din 13 iunie) şi în *Moftul român* (2 iunie 1893), era anunţată într-o notă nesemnată, pusă în seama lui Caragiale: La sfârşitul lunii august 1893, a apărut o broşură (Adevărul asupra poeziilor d-lui Gh. Coşbuc), scoasă la Iaşi de un oarecare N. Lazu, care contesta originalitatea unor poezii ale sale. Acel Lazu (grefier judecătoresc la Piatra, fost coleg al practicantului Eminescu de la Tribunalul Botoşani), a stârnit un adevărat proces care a durat aproape zece ani. Dar, oamenii de bine, cei care preţuiau ascensinea poetică a lui Coşbuc, au intervenit. D. Evolceanu, prin intermediul *Convorbirilor literare*, susţinut de Titu Maiorescu, de Alexandru Vlahuţă şi Nicolae Iorga, au acţionat pentru apărarea poetului.

La sfârşitul lunii martie 1896, după ce a trecut oarecum de tristeţea calomniilor gratuite, i-a apărut la Bucureşti, la Editura librăriei Şcoalelor C. Sfetea, volumul de versuri *Fire de tort*. Cartea, prin câteva însemnări, ataca acuzaţia de plagiat, şi dezvăluia perspectiva unui proiect de epopee: "De când am început să scriu, m-a tot frământat ideea să scriu un ciclu de poeme cu subiectele luate din poveştile poporului (şi să leg astfel ca să le dau unitate şi extensiune de epopee, ca şi *Nunta Zamfirei, Moartea lui Fulger, Fulger, Tulnic şi Lioara, Craiul din cetini, Laur bolnav, Patru portărei* şi altele vreo câteva nepublicate. Am părăsit ideea din pricină că am făcut greşeala să încep a scrie poemele în două feluri de metre - unele în versuri de 14 silabe, altele în versuri .de 8 silabe).

Ca traducător, Coşbuc a publicat *Eneida* de Vergiliu, datorită căreia, în 1897, a primit premiul Năsturel-Herescu al Academiei Române. Tot ca traducător, din 1907 lucra la *Georgicele*, de Vergiliu, *Don Carlos*, de Schiller, *Odiseea*, de Homer, şi la capodopera lui Dante, *Divina Comedie*, care l-a pasionat cu adevărat. În *Istoria literaturii române de la origini până în prezent,* George Călinescu a inserat două fotografii cu George Coşbuc la Tismana, în care apare şi prietenul său Ramiro Ortiz (1879-1947), istoric literar italian, care fusese un timp profesor la Facultatea de Litere şi Filozofie din Bucureşti. Ramiro Ortiz are meritul de fi a tipărit în anii ’20, după manuscrisul lui Coşbuc, traducerea *Divinei Comedii*, la care poetul lucrase timp de două decenii, dar pe care nu apucase s-o publice.

Coşbuc a preluat conducerea revistei *Foaia interesantă*, apoi, împreună cu Vlahuţă, a condus revista *Sămănătorul*, revistă literară săptămânală, al cărei concept fusese gândit în peisajul idilic de pe Valea Tismanei, unde Alexandru Vlahuţă se documentase pentru România Pitorească. Revista se dorea, conform intenţiilor lui Coşbuc şi Alexandru Vlahuţă, "un nou caiet pentru săteni". Împreună, cei doi i-au asigurat directoratul doar între 2 decembrie 1901 şi decembrie 1902. Prima copertă de început fusese desenată de Nicolae Grigorescu. Alexandru Vlahuţă dorea ca *Sămănătorul* să fie ca un "stindard de pace" şi de "înfrăţire intelectuală". Coşbuc conturase ideile directoare ale revistei: "Noi cu literatura astăzi nu mai stăm în mijlocul istoriei noastre, nu stăm nici în mijlocul tradiţiilor noastre, nu stăm mai ales în mijlocul poporului nostru: "Fără idealuri nu e luptă şi fără luptă nu e nici literatură"; "Am rupt firul tradiţiilor, ne batem joc de credinţa strămoşilor, luăm în deşert instituţiunile ţării şi aşezămintele ei, râdem în pumni de asperaţiunile naţionale şi importăm în literatură (...) - câte şi mai câte bolnave idei şi cu totul străine spiritului românesc". Revista căpătase, firesc dacă ne gândim la istoria acelor timpuri, o accentuată orientare naţionalistă.

În 1902, a publicat volumul de poezii *Ziarul unui pierde-vară,* colaborând la *România ilustrată* şi *Universul literar*. La 28 martie al aceluiaşi an, a fost numit şef de birou la Ministerul Instrucţiunii Publice şi al Cultelor, postul său fiind creat prin bugetul administraţiei Casei Şcoalelor. Datorită obligaţiilor de serviciu, participă la prima mare acţiune culturală de masă şi cooperatistă a învăţătorimii române în mediul sătesc. Inspectând lunar patru centre culturale săteşti, a dedus că "directivele date" de la Bucureşti sunt desprinse de realitate. Constata că într-o lume a neştiutorilor de carte, învăţătorii "vorbesc prea repede, încât sătenii nu pot urmări ideile, şi întrebuinţează nu numai cuvinte neînţelese de popor, dar şi construcţiuni savante. Le-am atras atenţia să nu mai vorbească păsăreşte, să nu caute a face fraze, ci să se apropie de sintactica simplă şi frântă a vorbirii săteşti".

În 1904, împreună cu Ioan Gorun şi Ilarie Chendi, a scos revista *Viaţa literară*, iar în 1906 a fost numit în postul de referendar în Administraţia Casei Artelor. Conform lui Mihai Zamfir (*România literară* numărul 39 din 2001 - "Descifrînd un simbol..."): "Dincolo de traducerile-enciclopedie (Homer, Virgiliu, Dante), o bună parte din opera poetică a lui Coşbuc stă sub semnul "semi-traducerii", poezie a echivalenţelor generale: zeci de bucăţi din *Balade şi idile, Fire de tort* şi *Ziarul unui pierde-vară* pleacă de la sugestii germane, maghiare, clasice în general, pentru a le transforma apoi în poezie proprie, uneori de valoare extraordinară."

În 1908, a revenit pe pământurile natale, unde a fost primit ca un apostol, iar în 1913 a fost primit cu bucurie şi respect la Năsăud, cu prilejul aniversarii a 50 de ani de la înfiinţarea gimnaziului.

În 1909, a publicat *Superstiţiile păgubitoare ale poporului nostru*, iar la 28 august, a participat la inaugurarea noii şcoli din Feldru, unde sora sa, Angelina, era preoteasă. Coşbuc făcea parte din Comitetul de organizare a festivităţilor, la care Alexandru, fiul său, a recitat poezia *El-Zorab*.

Poate nimeni nu ştia atunci că peste ani, va ajunge în Academia Română, că va intra în Istoria literaturii şi în conştiinţele a milioane şi milioane de români.

În şedinţa din 13/26 mai 1916, datorită reputaţiei sale, pe care nimeni n-a încercat s-o întineze, fiind cu adevărat preţuit de contemporani, sub preşedinţia lui Iacob Negruzzi, Secţiunea literară a Academiei Române a hotărât cu 4 voturi din 6, să-l primească pe poet, ca membru titular, în Academia Română. Imediat, plenul academic prezidat de Barbu Delavrancea, l-a ales ca membru activ. Duiliu Zamfirescu spunea în raportul său: "Reputaţia sa literară e aşa de întinsă, încât numele său a devenit popular în toate ţările locuite de Români. Primindu-l în mijlocul nostru, consfinţim ceea ce opinia publică a hotărât de mult. Domnul Coşbuc a dat poporului român, în mai puţin de 25 de ani, o cantitate de muncă literară atât de considerabilă, încât numai pentru aceasta s-ar cuveni să-i deschidem uşile amândouă pentru a-l primi între noi. Dar calitatea lucrărilor sale întrece cantitatea. Poeziile sale sunt adevărate poezii şi sunt originale."

La prima sa apariţie sub cupola Academiei, a fost primit cu aplauze, iar preşedintele C.I. Istrat i-a adresat câteva cuvinte sincere: "V-aţi scoborât prin voinţa voastră la Bucureşti, între noi, de pe înălţimile frumoase şi româneşti ale plaiurilor de la Năsăud. Acum, prin munca voastră, vă ridicaţi la punctul cel mai înalt pe care poate să vi-l prezinte cultura română, ocupând un scaun în mijlocul nostru. Bun venit noului şi distinsului nostru coleg George Coşbuc. Aplauzele cu care aţi fost primit v-au arătat, domnule coleg, bucuria pe care o are această instituţiune de a vă număra printre membrii ei." George Coşbuc i-a răspuns: "Îţi mulţumesc întâi de toate d-tale, Domnule Preşedinte, pentru frumoasele cuvinte - mai frumoase, poate, decât le merit, - cu care ai avut bunăvoinţa să mă saluţi şi prin ele să mă iei oarecum de mână, ca să mă pui la rând pe brazda Academiei. Aceste cuvinte sunt pentru mine ca o punere de mâini pe capul meu, ca să scoboare asupra mea harul acelui spirit, care luminează şi conduce opera Academiei ... Vă mulţumesc şi dv., d-lor Membri, că m-aţi găsit vrednic să fiu părtaş în mijlocul d-voastră, ca să fiu şi eu o particică de suflet în sufletul cel mare al Academiei."

Despre începuturile sale în ale scrisului, Coşbuc spunea: "Cea dintâi poezie am publicat-o la vârsta de 15 ani, într-o foaie pedagogică din Ardeal. N-o mai am şi nici nu ştiu ce era, însă îmi amintesc că a fost o poezie de dragoste. Am publicat apoi fel de fel de încercări prin toate foile ardeleneşti."

Debutul său editorial s-a produs la Sibiu, în Biblioteca poporală a Tribunei, cu cinci broşuri: *Blăstăm de mamă, Legendă poporală din jurul Năsăudului şi Pe pământul turcului* (1885), *Fata craiului din cetini, Draga mamei* (1886) şi *Fulger. Poveste în versuri* (1887). Debutul său publicistic propriu-zis a fost în 1884, în revista *Tribuna* din Sibiu, cu snoava versificată *Filosofii şi plugarii*, semnată cu pseudo-nimul C. Boşcu (anagrama numelui Coşbuc). În 1893, i-a apărut primul volum de versuri, *Balade şi idile*. Se legase sufleteşte de publicaţia adevăratului său debut literar, Tribuna, al cărei colaborator a rămas şi după stabilirea în Bucureşti.

Dacă ai căuta în viaţa lui Coşbuc derapaje sau excentricităţi, poate şi datorită originii şi felului său de a fi, n-o să găseşti. "Tulburările la Coşbuc nu sunt profunde. El receptează, înfăţişează şi cântă iubirea din punctul de vedere al femeii. Tulburări încearcă mai ales eroinele, pentru că poezia lui este lirică, dar obiectivată. N-are expresie directă, confidenţă, ci e o reprezentare obiectivă. Coşbuc n-a fost un spirit profund, el nu avea trăiri zguduitoare. Coşbuc a fost un rapsod. Suflet din sufletul neamului meu..., deci un om din popor şi plămădit asemenea celor despre care scria, asemeni ţărănimii din rândul cărora s-a ridicat. Natura lui nu era una calitativ deosebită de cea a flăcăilor şi fetelor din satele pe care le-a cunoscut şi era înclinat prin natura lui să vadă ce-i frumos în viaţă" (conform criticului literar Dumitru Micu, în jurnalul.ro - 22.12.2010 "George Coşbuc şi dulcile tulburări ale iubirii", autor Monica Andronescu). "Coşbuc a fost prin execelenţă un extravertit şi, fiind cu privirile întoarse în afară, în cazul erosului a fost sensibil la suferinţele, nefericirile fetelor. Când surprinde psihologia masculină în stări depresive, are tendinţa să o ducă mai ales înspre zona umorului, pe când la cel feminin comunică şi zbuciumul, şi nefericirea" (conform criticului li-te-rar Dumitru Micu).

În 1895, s-a căsătorit cu Elena, fiica unui comerciant bogat din Braşov, George Sfetea, dar şi sora editorului C. Sfetea. Elena Coşbuc, a fost "o soţie devotată şi o mamă ideală", care însă nu-l egala pe Coşbuc, fiindcă "nu avea o pregătire profesională de nivelul so?ului ei" şi atunci când prietenele o întrebau dacă nu e geloasă fiindcă poetul lipsea de acasă, ea le-ar fi răspuns (cu mult simţ al umorului) că singura ei rivală e "berea" (conform profesor Catalano). Datorita ei, situaţia materială a lui Coşbuc s-a îmbunătăţit simţitor, astfel explicându-se şi multele sale apariţii editoriale, volume de poezii şi proză, care au apărut ulterior şi i-au consolidat prestigiul literar. Prin căsătorie, pentru că socrul său obţinuse în anul 1913 un lot de pământ lângă mănăstirea Tismana pe care-şi construise o vilă, poetul s-a legat sufleteşte de spiritualitatea şi frumuseţea acelor locuri. Coşbuc venea la Tismana aproape în fiecare vară, deşi începuturile îl legau de zona Năsăudului. Se poate spune că ardeleanul George Coşbuc devenise un împătimit al Tismanei olteneşti. Prezenţa sa acolo n-a trecut neobservată, era respectat de localnicii care-l numeau "badea Gheorghe". Reuşise să adune la Tismana un grup de intelectuali, realizând acolo un "centru" de spiritualitate.

De altfel, mănăstirea Tismana şi împrejurimile sale au impresionat şi inspirat mulţi scriitori a căror amintire rămâne veşnic în memoria românilor: Grigore Alexandrescu, Alex Pelimon, Alexandru Vlahuţă, Nicolae Iorga, Ion Simionescu, Anton Pann.

După ce a rămas singură (i-a supravieţuit soţului până în 1943), poate şi datorită recunoscutei personalităţi a fostului soţ, la 26 octombrie 1931 a fost împreună cu Iuliu Maniu naşă la cununia fiicei lui Liviu Rebreanu - Puia. Însă, în cartea de amintiri, *Zilele care au plecat*, apărută în 1969, în Editura pentru Literatură, Puia Florica Rebreanu nu pomeneşte nimic de naşii săi, gândindu-se, probabil, la consecinţele fie şi ale unei simple menţionări a numelui lui Maniu, mort în închisoarea de la Sighet, în 1953, ca un adevărat martir al neamului românesc.

Însă, odată văduvă, Elena (care "locuia dese răstimpuri la Tismana, în apropierea mormântului fiului său", conform *Gorjeanul* – cotidian judeţean independent, 12, ianuarie 2011 *Remember - Familia Coşbuc*, la Tismana) ,"se zbătea în ghearele mizeriei". Conform unui articol publicat pe 1 martie în ziarul local *Săptămâna* (*„Un proect de lege pentru acordarea unei pensiuni văduvei marelui poet. Răsplătirea întârziată a operei lui G. Coşbuc"*), câţiva "vrednici parlamentari au adus pe biuroul Camerii un proect de lege, prin care se acordă văduvei lui Coşbuc o pensiune de 10.000 Lei lunar, începând de la 1 Ianuarie 1930. Marele poet, fiu al acestui judeţ, avusese în viaţă o tovarăşă credincioasă, lăsată, la moartea lui în voia necazurilor şi a mizeriei. Cu toată insuficienţa sumei, gestul acesta de necesară generozitate pentru memoria unui mare poet naţional a răsplătit măcar un crâmpei din strofele inspirate ale neuitatului Coşbuc".

Poetul a avut un singur copil, Alexandru (alintat "puiul mamei"), născut în august 1895 la Craiova. Spre bucuria părinţilor, a fost un tânăr supradotat, care vădea predispoziţii de genialitate, evident, neîmplinite. Până la 20 de ani, studiase şi-şi însuşise sanscrita, ebraica, egipteana, latina, greaca. Era preocupat de limbile clasice, moderne şi de limbile slave. Alexandru Coşbuc avea cunoştinţe şi preocupări în ştiinţele oculte şi psihologice.

Despre fiul său, George Coşbuc pomenea într-o scrisoare adresată tatălui său, în perioada în care se stabilise la Bucureşti: "M-am apucat eu să vă scriu, căci Alexandru are acuma şi mai puţină vreme decât mine. Toată ziua e la şcoală, se scoală de la şase şi jumătate dimineaţa, căci l-am dat la liceul Lazăr şi noi stăm departe, mai mult de patru kilometri de la liceu. Merge şi vine cu tramvaiul electric, dar îi trebuie pe drum vreme multă, căci face pe zi de 4 ori acest drum, aproape 10 kilometri zilnic. E îmbrăcat în uniformă de cadet şi e cu puşcă pe umer."

Doar că singurul său fiu a avut un destin tragic.

Fiind atras şi el de calitatea spirituală a zonei Tismana, la doar 20 de ani, în ziua de 26 august 1915, pe drumul dintre Târgu Jiu şi Tismana, a avut un accident de automobil. Accidentul auto, fapt destul de rar în acele timpuri, stă sub semnul întrebării. Conform mărturiilor unor localnici, un cioban, enervat de faptul că tânărul "şofer" claxona împrăştiindu-i oile, l-ar fi lovit cu ciomagul, Alexandru ar fi pierdut controlul maşinii, care s-ar fi izbit de un bolovan. Altă variantă a cauzei morţii: "După ce acesta s-a prăbuşit cu maşina în Dâmboviţa" (timponline.ro 2 aprilie 2011, *Casa lui George Coşbuc a fost cârciumă*). Conform unei alte surse: "La volanul maşinii Mercedes Benz-Torpedo se afla moşierul Ion-Alexandru Stâlpeanu, din Teleorman, care gonea nebuneşte pe şosea, să nu-l prindă noaptea, când automobilul se loveşte de un bolovan şi se răstoarnă. Moşierul moare imediat, cu coşul pieptului zdrobit de volan, iar Alexandru Coşbuc, cu craniul fracturat, este transportat la spitalul din Târgu-Jiu, unde decedează în zorii zilei." (*Gorjeanul* – cotidian judeţean independent, 12 ianuarie 2011, *Remember - Familia Coşbuc, la Tismana*). De aceea, se poate spune despre George Coşbuc, tatăl poet, că avea, după acel accident, o relaţie tragică şi profundă cu mănăstirea Tismana, pentru că fiul său unic, Alexandru, a decedat acolo.

"O mare nenorocire a atins pe George Coşbuc. N-a fost om care, ştiind bucuriile şi durerea unui părinte, să nu-şi şteargă o lacrimă atunci când inima cea mare sângera de cea mai înspăimântătoare rană, care niciodată nu se poate închide", scria Nicolae Iorga.

Suferinţa avea să-l marcheze pe poet. Voind să depăşească momentul tragediei, s-a refugiat în scris, aprofundând ceea ce-şi dorea de mult: opera dantească, pentru că el era şi un bun traducător. N-a putut ajunge la marea adunare a transilvănenilor şi bucovinenilor din toamnă, însă şi-a arătat poziţia printr-o scrisoare, în care condamna acţiunile duşmănoase ale Imperiului Austro-Ungar faţă de români. La 24 februarie 1918, i-a apărut în revista *Scena* din Bucureşti ultima poezie publicată în timpul vieţii sale, *Vulturul*.

De tristul episod al morţii fiului lui George Coşbuc, ar fi fost afectată şi…Elena Ceauşescu: "Vreau să vă spun că a izbucnit în plâns. Era îmbrăcată simplu: nişte pantaloni de doc şi o bluză deloc pretenţioasă, de culoare verde. O femeie de rând, nu avea nimic extravagant, sigur, era în 1974..."

Casa memorială a lui George Coşbuc, situată în centrul comunei Hordou, care astăzi îi poartă numele, este la vreo 150 de metri de primărie, iar cel care s-a ocupat timp de 43 de ani de muzeu a fost profesorul Constantin Catalono. El şi-a amintit şi de vizita Regelui Mihai: "A venit prin august 1997. Mare emoţie am simţit pentru acest om. Doamne, câtă lume a fost aici! Regele şi-a amintit cum a mâncat el pâine şi slănină în 1939 când a mai trecut pe aceste meleaguri. Ne-a spus următoarele: Găsesc satul schimbat, dar cu aceiaşi oameni de suflet. Prin asta a spus totul". (conf. mesagerul.ro 26.08.2012. *"Casa memorială George Coşbuc vizitată de Elena Ceauşescu în urmă cu 38 de ani"* - Alin Cordoş).

"Rămâne curios faptul că cea mai educată parte a poporului român, ardelenii, s-a ocupat atât de puţin de literatură, relegând-o - parcă - în zona ocupaţiilor aflate sub semnul divertismentului. Să fie, oare, Transilvania pământul românesc unde cultura, sub forma erudiţiei, s-a opus dintotdeauna literaturii, ficţiunii, lirismului?", îşi exprima mirarea Nicolae Manolescu în aceeaşi *Românie literară* din 2011.

Ascultându-i pe cei trăiţi acolo, afli că Hordoul de astăzi, la câteva uliţe distanţă de muzeu, de-a lungul Sălăuţei, stă un "George Coşbuc", urmaşul poetului, cunoscut de tot satul. Numele l-a făcut şi personaj de poveste. Surprinzător pentru cei care nu-l ştiu, este azi pensionar, are patru clase şi fusese acar la C.F.R. Are şi un nepot, cu acelaşi nume, dar îl numeşte altfel, (Ghiţă, Gheorghe), pentru a nu fi confundaţi. Sunt trei care poartă numele "poetului ţărănimii", satul fiind împânzit de descendenţi. George Coşbuc, fostul acar, la vreo 70 de ani, povesteşte că fratele poetului, Aurel, a fost bunicul său şi că a trăit în casa muzeu, până în '56, când familia a fost expropriată. Fuseseră vremuri grele, tatăl sau fusese considerat chiabur şi murise de tânăr din cauza neajunsurilor, iar fratele său nu putuse să facă liceul. Despre poetul familiei nu ştia decât ce-şi mai amintea din ce-i mai povestise mama. Dar ştia şi câteva strofe din versurile lui George Coşbuc întâiul, care "a scris simplu, să înţeleagă toată lumea". Unul dintre săteni povestea că, plecat din localitate în Târlişua, satul lui Rebreanu aflat în apropiere, George Coşbuc întinde mâna să facă cunoştinţă cu unul de-al locului: "Ziua bună, George Coşbuc!". "Ziua bună, Liviu Rebreanu", i se răspunde. Mulţi săteni se înrudesc, prin descendenţi, cu familia poetului, şi

gospodăriile arătoase din jurul muzeului aparţin tot Coşbucilor. Unii dintre descendenţi s-au ridicat la înălţimea numelui sau a sângelui care le curge prin vene, însă, pentru alţii, George Coşbuc s-ar răsuci în mormânt. Căci rubedeniile, atât de numeroase, sunt şi printre beţivii satului, dar şi pe la universităţi. "Sunt un neam căruia i-a cam plăcut băutura, însă s-au remarcat cu toţii ca fiind foarte isteţi, chiar dacă unii dintre ei nu au avut şcoală. Ultimul dintre preoţii din familie, care se trage dintr-un frate al poetului, şi-a terminat doctoratul la Vatican, de exemplu. Au fost prolifici, cu excepţia lui George Coşbuc, care nu l-a avut decât pe Alexandru", spune Constantin Catalano, directorul muzeului. Ce se vede acum este un obiectiv dintre cele mai importante din sistemul memorial din ţară. La patru ani după moartea poetului, a fost dezvelită prima placă comemorativă de un grup de studenţi şi profesori medicinişti clujeni. În perioada 1940-1944, actuala casă memorială a fost transformată în cârciumă", a relatat profesorul Catalano (timponline.ro 2 aprilie 2011, *Casa lui George Coşbuc a fost cârciumă*).

Profesorul Constantin Roco Catalano era urmaşul direct al unui italian ajuns în România postbelică în anul 1940, din regiunea Calabria. Mama, care fusese viceprimar în comuna care poartă numele bardului de la Hordou, îl voia medic veterinar, dar el s-a dedicat amintirii lui Coşbuc: "Mama m-a vrut veterinar, iar eu am ajuns doctor al amintirii lui George Coşbuc. A fost un drum greu şi sinuos".

Unul dintre strănepoţii poetului, "se recomandă şaman, profesor universitar, fost preot la Vatican, explorator şi pasionat de culturi ancestrale. Discret, retras în vârf de deal, Ovidiu Coşbuc umblă desculţ şi doarme direct pe pământ sub cerul liber, lângă foc." (realitatea.net 5 noiembrie 2012, *Strănepotul lui George Coşbuc predă tehnici de supravietuire şi ritualuri dacice*). Conform aceleiaşi surse documentare, ţinând cont de anunţata apocalipsă - care ar fi trebuit să se dezlănţuie la 21 decembrie 2012, când se încheia calendarul mayaş - "Tot mai mulţi români bat la poarta lui Ovidiu Coşbuc, să înveţe tehnici de supravieţuire, scrie jurnalul.ro. Şi exact aşa îi învaţă şi pe cursanţii lui să trăiască, desculţi şi să doarmă pe paie, sub cerul liber, chiar şi la câteva grade Celsius. Numai astfel, le spune, se pot conecta cu natura şi vor reuşi să iasă cu bine din focul crizelor ce vor zgudui lumea după 2012."

După moartea în 8 septembrie 1903 a mamei, la 75 de ani, la 5 septembrie 1918, la doar 51 de ani, George Coşbuc a urmat-o în nefiinţă, fiind înmormântat în cimitirul Şerban Vodă - Bellu, în vecinătatea marilor scriitori M. Eminescu, Ion Luca Caragiale ş.a.

La moartea sa, Nicolae Iorga, publica un necrolog pe care-l încheia cu următoarele cuvinte: "Cel ce a cântat toate vitejiile neamului, de la Gelu al legendei până la dorobanţii din 77, moare fără a fi văzut cu ochii sub steag pe aceia care au onorat din nou sfântul drapel al ţării. Să lăsăm ca asupra frunţii lui palide, acum liniştite, să cadă o umbră mângâietoare a depărtatului tricolor nevăzut.". În ziarul *Lumina*, din Bucureşti, Liviu Rebreanu scria la 14 mai 1918: "Coşbuc e primul poet pe care-l dă Ardealul literaturii româneşti. Ardelean a rămas toată viaţa. Până şi în graiul viu păstrase o notă ardelenească, particulară, care îi şedea bine. Aici în ţară, dragostea lui a fost pentru cele şase milioane de ţărani. Simţea o fraternitate profundă cu dânşii ... A răsărit deodată, fără să-l ştie nimeni, fără să facă ucenicia cafenelelor şi bisericuţelor bucureştene. Şi a biruit împotriva tuturor celor scufundati în imitaţii şi neputinţe. A adus lumină, sănătate, voioşie. Scrisul lui Coşbuc trăieşte şi va trăi cât va trăi neamul românesc."

BIBLIOGRAFIE

-jurnalul.ro - 22.12.2010 "George Coşbuc şi dulcile tulburări ale iubirii", autor Monica Andronescu;
-istoria.md articol 516 "George Coşbuc" – biografie;
-autorii.com/scriitori - George Coşbuc - biografie - (opera şi scrierile);
-ipedia.ro "George Coşbuc";
-*Gorjeanul* din Tg. Jiu 22 noiembrie 2006, "Oameni de seamă în pridvorul Mănăstirii Tismana", Dan Corneliu Brăneanu;
-raduzagreanu.blogspot.ro 15.02.2010 ,"Juneţea poetică a lui George Coşbuc";
-oradecluj.oradestiri.ro 15.02.2011 "Fotografii inedite şi o scrisoare superbă ale lui George Coşbuc";
-mesagerul.ro 26.08.2012. "Casa memorială George Coşbuc vizitată de Elena Ceauşescu în urmă cu 38 de ani", Alin Cordoş;
-Wikipedia, enciclopedia liberă "George Coşbuc";
-realitatea.net 5 noiembrie 2012 "Strănepotul lui George Coşbuc predă tehnici de SUPRAVIEŢUIRE şi ritualuri dacice";
-ris.in.rs ROMÂNII INDEPENDENŢI DIN SERBIA, "George Coşbuc (1866 – 1918)";
- http://www.georgecosbuc.eu;
-jurnalul.ro 1 Iul 2009 "De vorbă cu George Coşbuc" Autor: Carmen Dragomir;
-tititudorancea.ro 12 februarie 2013 "Biografie George Coşbuc";
-timponline.ro 2 aprilie 2011, "Casa lui George Coşbuc a fost cârciumă";
-*România literară* nr. 28 din 2011- "Note despre George Coşbuc";
-ROMÂNII INDEPENDENŢI DIN SERBIA "George Coşbuc (1866 – 1918)" Articol îngrijit de: Vlada Afteni.
-Misterele Bistriţei, 12/01/2013 "Anii 30: datorii, mizerie şi sărăcie..."Ioana BRADEA;
-GORJEANUL – COTIDIAN JUDETEAN INDEPENDENT 12, ianuarie 2011 "Remember - Familia Coşbuc, la Tismana";
-SĂMĂNĂTORUL, „O REVISTĂ GÂNDITĂ LA TISMANA!" Prof. Nicolae N. Tomoniu.

IEROM. MAXIM MORARIU - (n. 1991, Salva-Bistriţa-Năsăud) - Eseist, teolog

Recenzie Gheorghe Pleş, Şcolile Năsăudului (1635- 2015), vol. 1

Gheorghe Pleş, Şcolile Năsăudului (1635- 2015), vol. 1, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2016.

De curând, peisajul editorial năsăudean a cunoscut apariţia unei prime părţi a unui preconizat triptic, ce-şi propune realizarea unei ample sinteze dedicate şcolilor Năsăudului. Iniţiativa, ce poartă semnătura domnului profesor dr. Gheorghe Pleş, fost director al Liceului ,,George Coşbuc" din urbea academicienilor şi director-adjunct al Colegiului Pedagogic afiliat Universităţii ,,Babeş-Bolyai" din Cluj-Napoca, este girată de către domnul profesor universitar Miron Ionescu de la Cluj-Napoca şi de domnul dr. Adrian Onofreiu. Cel dintâi semnează, după cum era de aşteptat, prefaţa lucrării, iar cel de-al doilea, postfaţa ei.

În cadrul lucrării, domnul profesor realizează deopotrivă o activitate de cercetare istorică intensă, şi una de sinteză. Matematician de vocaţie şi profesie, dânsul reuşeşte evitarea stilului greoi şi alambicat, caracteristic adesea cercetărilor contemporane din spaţii convergente celui explorat de el, transformând, în ciuda abundenţei datelor şi a cifrelor, lucrarea, într-una ce se citeşte uşor şi este scrisă într-un stil plăcut.

Volumul este împărţit pe două părţi, segmentate la rândul lor în zece capitole şi numeroase sub-capitole. De asemenea, este dotat cu anexe şi o consistentă listă bibliografică finală, întocmită cu meticulozitate.

După ce, în exordiul premergător investigaţiei proriu-zise, realizează o amplă incursiune în istoriografia temei, trecând în revistă toate tentativele notabile de a valorifica istoria învăţământului năsăudean şi evidenţiind plusurile şi minusurile lor, în cadrul primului capitol face o prezentare generală, trans-temporală, a învăţământului în perioada propusă spre investigare. Ulterior, în cadrul celorlalte capitole, aspecte precum profilurile şcolilor, legislaţia şcolară, fondurile ce asigurau finanţarea procesului didactic, infrastructura, influenţele pedagogice şi sorgintea lor ş. a., sunt analizate pe larg, pe baza unor bibliografiei, constând din surse edite sau inedite consultate. Autorul nu se sfieşte să prezinte şi momente din istoria tristă a locurilor, precum perioada ocupaţiei maghiare a Ardealului de Nord sau perioada comunistă, evaluând însă cu obiectivitate influenţa pe care au avut-o fiecare dintre ele asupra destinului Liceului ,,George Coşbuc" şi a celorlalte şcoli.

De altfel, şcolii pomenite îi dedică pagini ample şi bine documentate, prezentând înfiinţarea ei şi momentele imediat următoare şi analizând apoi modul în care, fiecare dintre directori, a contribuit la creşterea prestigiului instituţional şi a calităţii procesului didactic.

ntre sursele consultate de către domnul prof. dr. Gheorghe Pleş se numără, pe lângă documentele provenite de la Direcţia Judeţeană a Arhivelor Naţionale Bistriţa-Năsăud, şi periodice editate de şcolile investigate sau de alte instituţii, în cadrul cărora se oferă informaţii cu privire la activitatea lor sau, tentativele monografice dedicate şcolilor năsăudene.

Dată fiind complexitatea demersului întreprins de autor, nu putem decât să salutăm cu bucurie apariţia primului volum al istoriei şcolilor năsăudene, meritat, după părerea noastră, de această zonă care a dat atât de multe culturii române şi să ne exprimăm nădejdea că, celelalte două vor fi cel puţin la nivelul celui dintâi dintre ele..

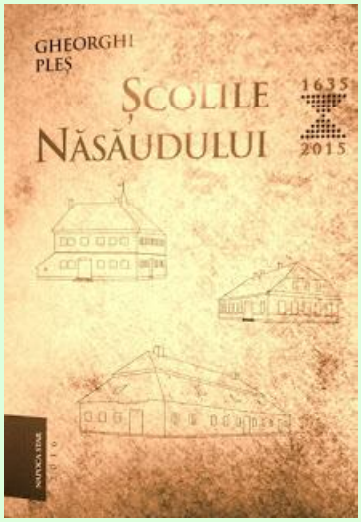

Recenzie de Maxim (Iuliu-Marius) Morariu

Aristotel C. Pârvulescu, Eseuri. Reflecţii din perspectiva vieţii cotidiene. O recuperare literară a fiului autorului, Mihail Berbinaru, Editura Semănătorul, Tismana, 2016.

Domnul Aristotel C. Pârvulescu, a fost, în mod cert, nu doar un magistrat erudit, cu o bogată cultură generală, ci şi un scriitor înzestrat şi prolific. O dovedeşte volumul de faţă, o recuperare, ce-i drept, cam tardivă, a fiului dânsului, care ne pune în faţă un scriitor talentat ce ştie să îmbine cu măiestrie umorul şi cultura, dispunând de o remarcabilă capacitate de a fi concis în exprimare, după cum remarcă prefaţatoarea lucrării, doamna profesoară Mihaela Botezatu[1]. De altfel, tot dânsa ne arată complexitatea personalităţii lui, caracterizându-l, în caracterizarea din debutul lucrării. Citâm:

,,De profesie magistrat, dar nu unul oarecare, ci cu mare vocaţie, Aristotel Pârvulescu a fost, în egală măsură, autor de eseuri, aforisme şi butade. Fiind înzestrat cu harul scrisului, creaţiile sale sunt mărturii grăitoare ale unul talent incontestabil.

A fost – îl putem numi aşa – un scriitor prolific, deoarece scrierile ce-i aparţin depăşesc cu mult, ca număr, pe cele aflate în volumul de faţă.

A intrat în contact cu personalităţi literare şi a publicat la revistele vremii, iar acest fapt confirmă cu tărie capacitatea sa creatoare"[2].

Volumul se deschide cu o scurtă autobiografie semnată de autor (pp. 7-13), în paginile căreia, acesta descrie, într-o

notă ludică pe alocuri, pasaje din copilăria şi mai apoi, din viaţa sa. Relaţiile cu părinţii sau bunicii sunt frumos surprinse aici, autorul fiind un adevărat maestru al descrierilor, deşi nu face abuz de ele. Iată, de exemplu, cum îşi descrie el bunicul:

,,Tata-moşu era înalt, uscăţiv, drept şi sprinten în mişcări, în ciuda celor 75 de ani pe care îi înşcherbase. Avea trăsăturile feţei ascuţite, pielea pigmentată, fruntea lată şi întinsă, nasul acvilin, marcat de mustaţa albă pe care o mângâia cu degetul arătător în dreapta şi stânga. Ducea o viaţă de sihastru. Era taciturn, întunecat, aspru, dar respectuos şi sobru. Se bucura de multă stimă din partea sătenilor. Deosebit de cumpătat în vorbă şi în purtări, ţinea la demnitatea personală până la orgoliu. Nu existase dată în care să nu mă atenţioneze în faţa musafirilor: Aristică, fii modest şi rezervat! Expresia devenise proverbială. La orice mişcare eram zeflemisit în special de ai mei: Aristică, fii modest şi rezervat!" (pp. 8-9).

Urmează apoi adevărate pastile, în cadrul cărora, autorul vorbeşte despre anumite momente ale vieţii cotidiene, dă sfaturi, sau scrie texte cu o bogată tentă umoristică. Foarte interesant este modul în care autorul reuşeşte să pătrundă în profunzimea lucrurilor, chiar şi atunci când vorbeşte despre lucruri ce compun banalul cotidianului. Un astfel de exemplu îl constituie pastila dânsului despre răs şi ilaritate. Aici, după ce se scuză în faţa cititorului pentru îndrăzneala de a aborda un asemenea subiect, în condiţiile în care nu poate fi clasificat drept un specialist al său, vorbeşte despre originile comportamentului şi relaţia lui cu vorbirea şi inteligenţa:

,,Ştiu în mod sigur (nu vă pot indica sursa), că râsul a apărut pe o anumită treaptă a dezvoltării sociale şi va dispărea odată cu acea cauză care l-a generat: contrastul. ,,Râsul a apărut din contrast", ne spunea profesorul de psihologie, cu ceva ani în urmă. Şi, cum opoziţia dintre două situaţii surprinzătoare nu va dispărea niciodată, râsul va subzista totdeauna.

Omul, mai întâi a râs şi apoi a vorbit. Gestul, şi nu vorba a stârnit pentru prima dată râsul. Când omul s-a întrebat de ce râde, a apărut umorul. Râsul este legat de umor aşa cum ginerele este lipit de mireasă la Oficiul stării civile. Ca să provoci râsul, trebuie să ai umor; ca să guşti umorul, trebuie să ai simţul umorului. Mai bine haz, fără umorişti, decât umorişti fără haz; mai bine umor din tristeţe, decât tristeţe din umor. Seriozitate nu înseamnă tristeţe. Dumnezeu ajută pe cei veseli pntru că El Însuşi are simţul umorului. Este motivul pentru care l-a lăsat pe Adam fără o coastă.

Râsul ţine de inteligenţă; este măsura seriozităţii omului: ,,spune-mi de ce râzi, ca să îţi spun cât de serios eşti!" Pe cel care, în mod inteligent mă face să râd, nu-l întreb ce studi are. În Jurnalul său, Jules Renard remarca, pe bună dreptate: ,,O vorbă de duh bine găsită, face mai mult decât o carte prost scrisă" (pp. 25-26).

Cu astfel de pastile scurte, dar bine scrise, abordând teme de actualitate şi împletind seriozitatea textului literar bine încropit cu umorul, acel dat ontologic al românului, reuşeşte Aristotel Pârvulescu să-şi coopteze cititorii. Lucrarea lui se constituie într-o adevărată antologie literară, cu pasaje umoristice şi cu un conţinut ce-l califică între scriitorii contemporani importanţi. E meritul fiului său acela de a-l fi restituit circuitului literar şi cititorilor şi cel al domnului profesor Nicolae Tomoniu, artizanul amplei mişcări culturale cunoscute sub numele de Semănătorul, de a-i fi oferit publicului cititor posibilitatea de a se delecta lecturându-i pastilele şi eseurile.

Având în vedere valoarea literară a operei domnului Pârvulescu, nu putem decât să felicităm editorii pentur iniţiativa avută şi să recomandăm cititorilor dornici de o carte bine scrisă, să poposească asupra însemnărilor sale.

[1] Dânsa spune: ,,Autorul dispune de un uriaş potenţial de a concentra, de a exprima foarte multe în cât mai puţine cuvinte, reuşind, totuşi, să se facă perfect înţeles". Mihaela Botezatu, ,,Prefaţă", în Aristotel C. Pârvulescu, Eseuri. Reflecţii din perspectiva vieţii cotidiene. O recuperare literară a fiului autorului, Mihail Berbinaru, Editura Semănătorul, Tismana, 2016, pp. 3-4.

[2] Ibidem, p. 3.

Recenzie de Maxim (Iuliu-Marius) Morariu

A F O R I S M E

* Umorul se schimbă, râsul rămâne acelaşi.

* Mai bine umor din tristeţe decât tristeţe din umor.

* Greu e să fii senin printre plouaţi.

* Singurul concurent care nu învinge niciodată este acela care se întrece cu gluma.

* Îmi place umorul abstract dacă mă face să râd...concret.

* Umorişti avem, umor ne mai trebuie.

* Umoristul nu iubeşte în glumă şi nu urăşte în serios.

* Neînsoţit de râs, umorul este ca ginerele fără mireasă la Oficiul de Stare Civilă.

* Cine gândeşte la lucruri frumoase nu moare de urât.

* Seriozitate nu înseamnă tristeţe.

* Mai bine haz fără umorişti decât umorişti fără haz.

* Una e să te prosteşti în glumă, alta e să glumeşti în prostie.

* Glumele nesărate se gustă, dar nu se înghit.

* Cel care se întrece cu gluma este învins prin abandon.

* Când spui lucruri picante, interesează-te dacă nu e cineva care suferă de ulcer.

* Ironiile ieftine te costă scump.

* Poanta şi desertul vin la urmă.

Dr. Liviu Marta

Dr. LIVIU MARTA - Directorul Muzeului Judetean Satu Mare.

Cupele preistorice, Olimpiada şi zilele comunelor

"Dobândirea de cupe era, odinioară, la foarte mare cinste. Achilleus avea o cupă cu totul distinsă. Nimeni nu avea o astfel de cupă; nici nu se făcea libaţie vreunui zeu din această cupă, decât lui Zeus." **(Athenaios, Banchetul înţelepţilor)**

În Preistorie şi Antichitate obiceiul de a îngropa vase întregi, uneori adevărate servicii de masă, era larg răspândit. Vasele utilizate în anumite ceremonii sau cu ocazia unor momente festive erau îngropate pentru a nu fi refolosite în viaţa de zi cu zi, în contexte profane.

Tezaurul dacic de la Sancraieni (jud. Harghita)

Cupele erau obiecte speciale în Antichitate

Motto-ul aparţine autorului antic Athenaios, care, în lucrarea „Banchetul înţelepţilor", descrie obiceiurile pe care diferite popoare le practică la petreceri: modul în care se aşează la masă, mâncărurile şi băuturile consumate, cadourile ce se făceau cu aceste ocazii, dar şi ceremonialurile sau spectacolele ce aveau loc în cadrul meselor festive (toasturi, intonarea unor poeme eroice sau cântece, dansuri, lupte şi întreceri „sportive", spectacole de teatru şi pantomimă etc.). Aceste cuvinte ale lui Athenaios, la fel ca şi alte pasaje din lucrare, scot în evidenţă rolul pe care îl acordau oamenii din Antichitate cupelor, adică vaselor din care lichidele erau consumate şi, totodată, erau închinate zeilor (prin libaţii). Importanţa acordată cupelor avea argumente solide: consumul lichidelor, adesea alcoolice, respectiv libaţiile se făceau în cadrul unor mese festive şi a unor ceremonii publice în care numeroşi oameni – şi chiar zeii, după cum credeau ei - erau cu ochii pe pocalurile ţinute în mână de personajele ce rosteau toasturi sau intrau în dialog cu divinităţile atunci când, vărsând lichide (închinând), îi invocau sau le mulţumeau. Rolul special al cupelor la masă este bine evidenţiat şi în Iliada, unde, cu ocazia rostirii toasturilor sunt descrise cupele, subliniindu-se că au fost câştigate cu ocazia unor rămase în memoria posterităţii.

Cupe de la Mediesu Aurit, pozitie in situ

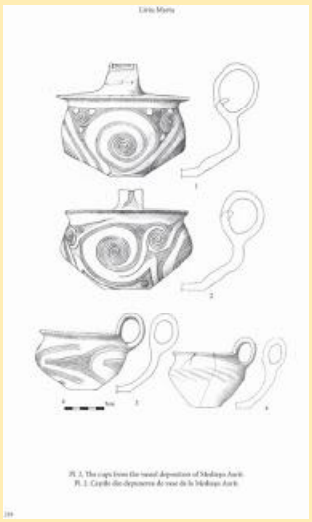

Cupe Mediesu Aurit (jud. Satu Mare)

Numeroase cupe se făceau cadou în timpul ospeţelor, fie vasalilor sau seniorilor, fie oaspeţilor sau gazdelor. De fapt în Antichitate şi în orice societate arhaică, relaţiile sociale şi umane funcţionau pe baza unui schimb perpetuu de cadouri, de daruri. De aceea antropologii au numit acest schimb „dar contra dar" sau chiar „instituţia darului". Revenind la importanţa cupelor este suficient să ne gândim doar la două dintre moştenirile pe care ni le-a lăsat Antichitatea: pocalurile din biserici în care se aduce Jertfa Divină şi din care se „cumineca" credincioşii, respectiv, cupele ce se acordă persoanelor premiate la concursuri (de exemplu „Cupa României la fotbal" etc.). Aceste premii în cupe urmează tradiţiile premiilor (darurilor) oferite la Olimpiadele Antice, care adesea constau din cupe pe care câştigătorii le foloseau toată viaţa la mese festive, deoarece prin ele le aminteau comesenilor de marile victorii obţinute la Jocurile Panelenice.

Pocalurile preistorice - obiecte identitare

Obiceiurile antice ne arată cu prisosinţă că ceştile, respectiv cupele, erau tratate ca obiecte personale, reprezentative pentru proprietarii lor. Aceste vase de băut îi reprezentau pe proprietari în faţa comunităţii în momente de mare încărcătură sacrală şi socială, atunci când practicau libaţii sau rosteau toasturi.

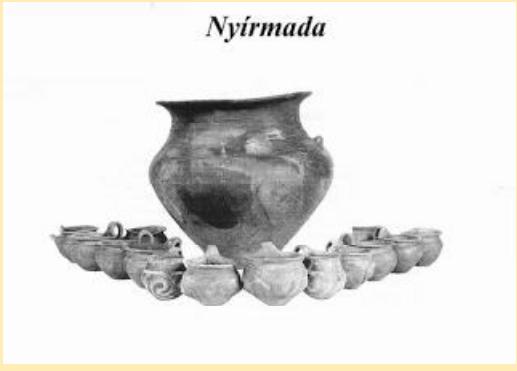

Tezaurul dacic de la Sancraieni (jud. Harghita)

În Spaţiul Carpatic rolul special al cupelor este foarte bine evidenţiat de arheologie atât pentru Antichitate,

cât şi pentru Preistorie. În acest sens sunt cunoscute serviciile de vase de argint transilvănene din perioada statului dac (aici ilustrat tezaurul de la Sâncrăieni, jud. Harghita). Pentru o perioadă mai timpurie sunt faimoase serviciile de vase din metal preţios ale regilor traci. Tezaurul de la Rogozen, descoperit în anul 1985 în Câmpia Dunării, conţinea 165 de vase din argint şi aur pentru servit masa. Unele dintre cupe aveau trecute în grafie greacă faptul că au fost dăruite de către regi ai tracilor tribali.

Rolul important al ceştilor şi al serviciilor de masă îngropate în contexte festive este bine documentat şi pentru Preistorie, elemente sugestive fiind descoperite într-o zonă vastă a spaţiului carpatic, din Oltenia până în regiunea Tisei superioare. În anul 2013 un set de patru cupe a fost descoperit la Medieşu Aurit, iar două dintre ele au unele dintre cele mai sofisticate decoruri din preistoria europeană. Decorul spiralic şi meandrat este realizat într-o manieră artistică desăvârşită, de o mână de meşter sigură, ce dovedeşte o bună stăpânire a tehnicii, dar şi a simbolisticii ornamentelor. Ornamentele nu sunt realizate la întâmplare; există o paletă de câteva zeci de motive ornamentale care pe parcursul a câtorva secole se repetă pe vasele de servit la masă şi pe arme. Nu este deloc întâmplător faptul că la Medieşu Aurit decorul mai sofisticat este aplicat pe ceştile cele mai voluminoase, iar ceştile mici au fost tratate cu ornamente mai simple. Faptul că ceştile mai mari sunt decorate s-a observat foarte bine în cazul tuturor serviciilor de vase descoperite în spaţiul Carpatic. În serviciul de vase de la Govora (Oltenia), ceaşca mai voluminoasă iese în evidenţă prin decorul mai complex, accentuat prin umplerea cu pastă albă. Elementul ornamental central este o reprezentare a Soarelui, element central în simbolistica religioasă. Două ceşti identice cu acelea de la Medieşu Aurit au fost descoperite la Nyírmada (nord-estul Ungariei). Acestea erau prezente în cadrul unui serviciu de băut format dintr-un vas mare de servit lichide, respectiv zece ceşti cu decor simplu şi două ceşti cu decor specific zonei de est a Slovaciei. S-a considerat că acest serviciu de băut a fost îngropat după consumarea unei mese festive, cupele fiind indicatori identitari, în ce priveşte etnicitatea şi statutul social al participanţilor. Pentru această interpretare pledează câteva argumente solide, ce vin din analiza comparată a compoziţiei serviciilor de vase. În ce priveşte prezenţa ceştilor din zona Kosiče, prin modul în care sunt înşiruite descoperirile de arme şi podoabele de bronz sau aur, s-a dovedit că Sătmarul şi Bazinul Kosiče ce sunt situate pe un lung drum comercial ce leagă Transilvania de litoralul vestic al Mării Baltice. În zona bazinului Tisei acest drum trece pe la poalele Carpaţilor Orientali, încercând să traverseze întinderile mlăştinoase aflate mai la vest. Schimburile intense pe direcţia nord sud sunt dovedite şi de prezenţa ceramicii în cadrul celor două regiuni, inclusiv în aşezarea de la Petea. Deoarece antropologii şi arheologii consideră că decorul ceramicii este un indicator cultural şi etnic, prezenţa acestor vase este dovada circulaţiei persoanelor în cadrul rutei comerciale nord-sud.

Posibilitatea ca ceştile mari, frumos decorate, descoperite la Medieşu Aurit şi Nyírmada să fie indicatori ai unor persoane de rang înalt este dovedită de prezenţa unei astfel de ceşti în mormântul princiar de la Níirkarasz. În mormânt, ce consta dintr-un tumul de foarte mari dimensiuni, ceaşca de lut era alături de alte obiecte personale, reprezentate de echipamentul de luptă şi podoabele din aur. Faptul că aceste obiecte au fost aşezate în mormânt dovedeşte că erau considerate obiectele sale personale. Se considera că aceste obiecte erau reprezentative pentru a îl însoţii pe defunct în lumea de dincolo, evidenţiindu-se valorile identitare ale acestora.

Mese festive şi festivaluri organizate în Antichitate

Apare întrebarea referitoare la contextele care au prilejuit mesele festive ce duceau îngroparea ceştilor de la Medieşu Aurit şi a serviciilor de vase în general. Izvoarele antice menţionează că mese festive aveau loc cu ocazia unor evenimente legate de viaţa oamenilor (naştere, majorat, etc), dar şi evenimente ce se repetau anual, evenimente aflate în legătură cu evoluţia ciclică a naturii (solstiţii, sărbători aflate în legătură cu începutul anului agricol, sărbători legate de strângerea recoltelor etc.). Antropologii au arătat universalitatea acestor fenomene în cadrul societăţilor tradiţionale.

O masă festivă organizată în anul 400 î. de Hr.

În ce priveşte modul în care se desfăşurau astfel de festivaluri şi mese festive în zona carpato-dunăreană ne ajută câteva informaţii ale unor autori greci referitoare la obiceiurile tracilor. Dincolo de relatările generale, avem şansa ca pentru anul 400 î de Hr. să avem descrierea unui mese festive la traci, realizată de Xenofon (în Anabasis, VII, 3,21) el însuşi fiind participant direct. Masa a fost organizată la primirea solilor greci de către regele trac Seuthes II, soli care veneau să angajeze în slujba regelui o mare armată de mercenari. Pentru mentalitatea vremii, este foarte sugestiv modul în care s-au aşezat la masă. În centru, dispuşi în cerc, stăteau regele şi căpeteniile tracilor, lângă ei fiind invitaţi şi comandanţii mercenarilor greci. În spatele fiecărei căpetenii stătea suita sa. Acest mod de aşezare este descris ca fiind utilizat şi la celţi, fiind probabil un obicei de sorginte ancestrală. Modul în care se aşezau participanţii era motivat de ritualul în care decurgea servirea mesei. Vasele mari cu carne şi cu vin erau aşezate în dreptul fiecărui şef, iar acesta le împărţea din mâna sa vasalilor, aflaţi în spatele său. Este fără îndoială un gest străvechi prin care şeful îşi recompensa luptătorii săi. Încărcătura simbolică a gestului a ieşit în evidenţă atunci când, unul dintre şefii grecilor a fost sancţionat căci, necunoscând obiceiul, a mâncat fără a-şi servii vasalii. În timpul mesei s-au făcut libaţii pentru zei, iar la un moment dat câţiva traci s-au ridicat şi au dansat înarmaţi, în sunete de flaut. Dansul era de fapt o scenetă, menţionată şi cu alte ocazii, în care era „povestită” o luptă străveche, era o scenetă prin care erau mereu reeditate în faţa publicului faptele de vitejie ale unui erou legendar.

Tezaurul trac de Rogozen (nordul Bulgariei)

Tracii – inspiratorii Antichităţii în materie de festivaluri şi arte

Se poate spune că tracii erau cunoscuţi ca mari chefuitori, inspirându-i pe contemporanii lor în acest

domeniu şi, aspect mai interesant, se recunoaşte că i-a inspirat în anumite „practici conexe" chefurilor. Aceste practici conexe chefurilor, reprezentate de povestirea unor legende, recitări de poeme şi cântece, dansuri etc. au fost, de fapt, mugurii din care s-au dezvoltat artele antice. Există mai multe mărturii ale autorilor antici greci şi romani privind virtuţile muzicale şi poetice ale tracilor, care prin aezi renumiţi precum Orfeu, Olympos, Linos, Thamiris, Musaios etc., s-au impus în conştiinţa Antichităţii. Istoricul şi geograful Strabon din Amesia (60 î.H.-21 d.H.), referindu-se la originea muzicii vechi, face următoarea aserţiune: „Muzica întreagă, privită atât ca melodie, cât şi ca ritm şi cuprinzând şi instrumentele, e socotită ca fiind de origine tracă şi asiatică".

De la traci au fost preluate şi serbările dedicate zeului Dionysos. Cu caracter orgiastic, aceste sărbători aveau darul să contribuie la desprinderea de existenţa cotidiană, înălţând spiritul în comunitatea zeului şi a cetei sale. În sunetele instrumentelor de suflat şi de percuţie, mulţimea cânta şi dansa la lumina torţelor, colindând munţi şi văi, până la istovire. Această ceremonie orgiastică urmărea în principal, cu ajutorul artei sunetelor, să creeze o stare de extaz, de beatitudine şi devoţiune. In felul său, cultul dionisiac se circumscrie, într-o manieră mai expansivă, aceluia?i ţel: purificarea spiritului, fortificarea caracterului şi modelarea temperamentului.

dr. Liviu Marta.

Liviu Marta

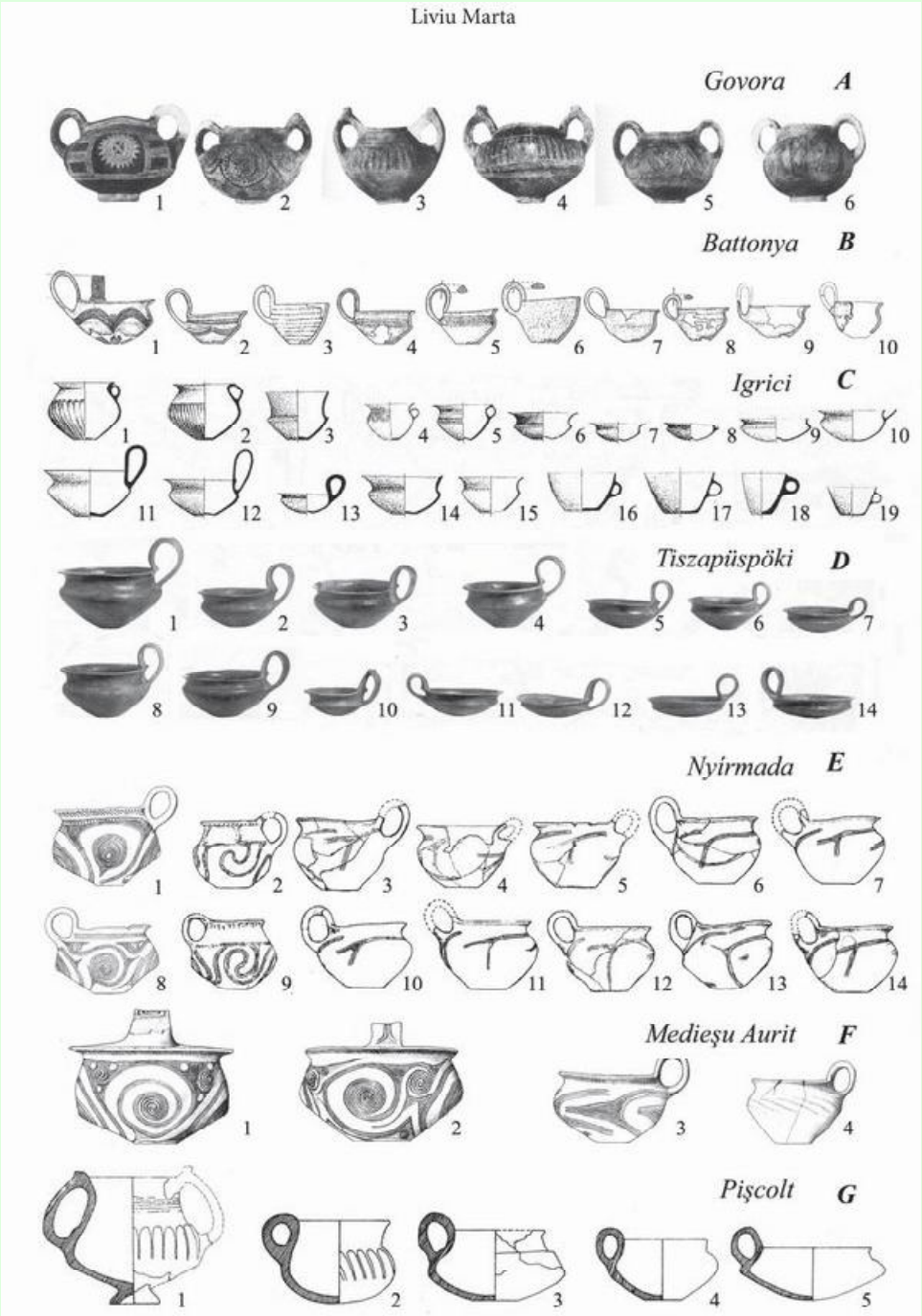

Pl. 4. Cups from depositions of table service type from the Carpathian Basin.
Pl. 4. Cupe prezente în depuneri de tip serviciu de masă din spaţiul carpatic.

Citiţi **articolul online aici :**

220 http://samanatorul.blogspot.ro/2016/09/dr-liviu-marta-cupele-preistorice.html

VASILE MIC - poet şi grafician
(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

LA O BĂTAIE DE INIMĂ – poezie în română-italiană

La o bătaie de inimă

Sunt
La o bătaie
De inimă
De o inimă
Făcută

Să iubească.

Sunt la o bătaie
De inimă
De o primăvară
Din preajma
Inimii
Făcută să iubească.

Sunt la o bătaie de inimă
De o lume
Care
Şi ea
Iubeşte.

A una battuta di cuore

Mi trovo
A una battuta
Di cuore
Da un cuore
Destinato

Che amasse.

Mi trovo a una battuta
Di cuore
Di primavera
D'intorno
Dell'anima
Destinata amare.

Mi trovo a una batuta di cuore
D' un mondo
Il qualle
Anche lei
Ama.

O să aflăm

O să aflăm
Cine a aprins
Lumina
Cerului

Şi cine a dat
Dezlegare
Ca pictorii
Pământului
Să fie
De faţă;

O să aflăm
Cum se face
Că ritualul
Zăpezilor
Există…

Şi simfoniile
Pentru ceruri s-au scris,
Iar nouă
Doar
Ne sunt date.

Lo scopriremmo

Lo scopriremmo
Chi ha acesso
La luce
Del cielo

Chi ha dato
Svincolo
Che i pittori
Del mondo
Siamo
Presenti

Lo scopriremmo
Come si fa
Che il rituale
Delle neviche
Esiste…

Le simfonie

Peisaj

Foc ales

Ring

Per cielo sono state scritte,
Ed a noi
Soltanto
Ce le hanno datto.

Mulţi dintre noi

Mulţi
Prin lume,
Fără sunete.

Alţii nu au imagini,
Le lipsesc lucrurile
De dinainte
Rânduite
Lor.

Doctori de suflete
Nu se arată
A fi.

Se fac paşi
Înainte,
Prin împrejurimi,
Prin toată ţara;
Se bate lumea
De-a lungul ?i de-a latul,
Imaginar,
Cercetează mări,
Oceane,
Galaxii…

Se plimbă prin locuri
Unde au avut loc
Războaie,
Pe unde bântuie
Foametea,
Unde a înflorit
Ciuma.

Se plimbă prin Olimp.

Îl duc pe umăr
Pe Micul Prinţ.

Molti tra di noi

Molti tra di noi
Per mondo
Senza rumore.

Altri non hanno immagini,
Le mancano le cose
Di prima
Regalate
A loro.

I dottori d'anime
Non si vedono
C' esisterebe.

Si fanno passi
Avanti,
Intorno,
Tutto il paese;
Si anda per mondo
Da lungo e da largo
Immaginario,
Ricercano in mari,
Oceani,
Galassie…

Si passeggiano posti
Dove sono state
Guerre,
Dove infierisce
La fame
Dove ha fiorito
La peste.

Si passeggiano per Olimpo

Portano in spale
Il Piccolo Principe.

În satul sclavilor

Cadavrele
Sunt rânduite
După mai mult
Ori mai puţin
Sânge…
.

Prin preajmă,
Ceva gropi comune
Sunt,
Dar şi stânci
De pe care
Corbi mari, mulţi,

Zboară,

Mai ciugulesc
De ici,
De acolo.

Nel villaggio degli schiavi

I cadaveri
Ci sono messe in ordine
Come di piu
O come di meno
Sangue…
.
Intorno,
Qualche fossi comuni
Ci sono,
Ma anche rocche
Sulle qualle
I grandi corvi,molti,

Volano,

Beccano,
Di qua,
Di la.

Casa păpuşilor

Casa păpuşilor

De dincolo
E în poiana din pădure,
E în oraş,
Pe o insulă

În ocean.

E oriunde
În univers,
E în satul meu,
În viitor.

La casa delle bimbole

La casa delle bimbole
Si trova in foreste
Si trova in citta,
Sull'isola

In oceano.
C'e per tutto
In universo,
Si trova nel mio villaggio,
In futuro.

Simbol

Simplu

Uşa castelului

Traducere in limba italiană:
Livia Marcan
Grafica: Vasile Mic

Citiţi **poeziile online aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/09/vasile-mic-poezii-in-lb-romana-traduse.html

Vasile Moiş

VASILE MOIŞ (n. 8 feb. 1951, Certeze, judetul Satu Mare.
1990-1992 senator de Satu Mare, vicepresedinte al Senatului)

Dana se opri fulgerată

Fragment din romanul „În spatele uşilor deschise” volumul 2: „Fatalitate şi credinţă”

„Am să te-nchid într-un poem,
Ca pe-o mireasă-ntre zefiri,
Să nu m-auzi, când eu te chem,
Să nu te-aud când tu suspini”
Emil Matei

Singurul teren de tenis cu zgură din Baia Mare era ocupat, aproape în permanenţă, de către activiştii de partid, de ofiţerii de securitate şi de miliţie. Profesorii, medicii şi ceilalţi amatori se strecurau cum puteau printre seniorii de drept, cu toate că mulţi dintre ei practicau de multă vreme sportul alb. În Baia Mare era o adevărată modă, printre intelectualii oraşului, un motiv de laudă, să joci tenis de câmp.

Studentul Valeriu Moraru îşi cumpărase din străinătate rachete, mingi, pantofi, treninguri, bluze şi pantaloni scurţi, toate marca „Wilson”, fapt ce atrăsese invidia celorlalţi practicanţi ai acestui sport, care se înghesuiau să-i fie parteneri, cu atât mai mult cu cât el juca foarte bine. În vacanţele studenţeşti, se împrietenise cu unul dintre partenerii de tenis, Mircea Solomon, preşedintele clubului de fotbal „Săsarul”, fără să ştie, la început, că mama şi soţia acestuia erau evreice.

Mama lui Mircea, doamna Rivana Solomon, era director la cea mai mare fabrică de confecţii pentru femei din nordul ţării, care producea, aproape în exclusivitate, pentru export. Din această cauză, la fabrică se perindau, în permanenţă, tot felul de activişti de partid, din Baia Mare şi din capitală, interesaţi să le facă garderobă nevestelor, fiicelor şi amantelor. Pe lângă obligaţiile faţă şefii de la partidul comunist şi de pe la ministere, doamna Solomon avea grijă de propria ei familie şi de rotunjirea veniturilor, prin tot felul de aranjamente cu partenerii germani, interesaţi şi ei să păcălească statul român. S-a ajuns, astfel, să intre în fabrică transporturi întregi de stofe, materiale pentru confecţii şi furnituri, fără să fie evidenţiate în contabilitate. Produsul finit era împărţit în două, între directoare şi colaboratorul ei german, fără să-şi bage cineva nasul în afacerea lor. Protecţia din partea partidului era totală.

Andronache Mihălcescu, omnipotentul secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Român şi ministru al agriculturii, în acelaşi timp, îşi trimitea nevasta şi cele două fete, în fiecare an, să stea o lună la Baia Mare, la familia Solomon, ocazie pentru a-şi completa sau schimba garderoba. Dana, cea mai mare dintre fete, era în clasa a XII-a şi se pregătea pentru bacalaureat şi admiterea la facultate, un motiv în plus să facă deplasarea la Baia Mare. Aici, după două zile de probe la diverşi croitori, începuse să se plictisească de moarte . Pentru a-şi găsi o preocupare, acceptă să o însoţească în oraş pe soţia lui Mircea, plecată să-şi recupereze soţul de la o partidă de tenis.

- Cine este tipul, care joacă tenis cu Mircea? se interesă Dana, când ajunseră la terenul de tenis.

- Un student, Valeriu Moraru, prieten cu Mircea, răspunse într-o doară Tina. Trece pe la noi, când vine în vacanţă, este un băiat foarte simpatic.

- Are vreo prietenă pe aici? întrebă curioasă Dana.

- Valeriu? Nu ştiu, în orice caz, este un bărbat foarte frumos şi deştept, îmi place de el. Să nu te gândeşti la prostii, este prieten bun cu Mircea.

- Nu vrei să-l inviţi în seara asta să cineze cu noi, la socrii tăi?

- Hopaaa...! Te interesează băiatul...! zâmbi Tina cu subîn?eles. Atunci, hai să o facem ca lumea! O anunţăm pe soacra mea să pregătească o masă festivă, un fel de cină tradiţională.

Băieţii terminară jocul, îşi strânseră rachetele şi se pregăteau de plecare când, un tip care intenţiona să intre pe teren îi strigă lui Valeriu:

- Băi acesta, lasă-mi rachetele mie, vreau să văd şi eu cum este să joci cu o rachetă „Wilson”!

- Băi acesta, replică Moraru pe acelaşi ton, dacă vrei să joci cu rachete „Wilson”, cumpără-ţi! Eu nu dau rachetele mele nimănui.

- Mai vedem noi! răspunse individul, pe un ton ameninţător. Poate nu mai vrei să joci tenis în oraşul ăsta?

- Dacă Baia Mare este oraşul tău, sau al lui tată-tău, atunci fii sigur că nu mai sunt interesat să joc tenis. Altfel... ar fi bine să fii atent să nu-ţi scrânteşti gleznele, cei care trec de la opinci la pantofi de sport au probleme de acomodare.

- Valeriu, Valeriu, interveni Mircea, te rog să termini! Tovarăşul Ioan Voman este secretar al comitetului judeţean UTC . Sunt sigur că nu a vrut să te jignească, este prietenul meu, ar trebui să-i ceri scuze.

- Îmi pare rău, Mircea, nu am pentru ce să-i cer scuze. Mojicia şi mârlănia mă deranjează, indiferent de persoana în cauză. Mai bine, hai să plecăm, până nu-mi pierd cumpătul! Moraru evita gâlceava, pe cât era posibil, dar felul în care l-a tratat acest politruc îngâmfat l-a scos din sărite şi s-ar fi răcorit dacă-i dădea o scatoalcă peste bot. Abia la ie?irea de pe teren, dădu cu ochii de Tina Solomon:

- Tina...! Sărut mâna, îmi pare bine că te văd. Ai venit după Mircea? Foarte bine faci că-l păzeşti, este periculos dacă scapă din lesă, nu se abţinu să o înţepe, din simpatie, aşa cum făcea de obicei.

- Cred că-ţi lipseşte şi ţie un gardian, replică Tina, fără să se supere, obişnuită cu glumele lui acide.

- Dacă n-ai fi măritată cu Mircea, să fii sigură că te-aş fi răpit.

- Ai fi riscat să rămâi cu ea pentru tot restul vieţii, se amestecă în discuţie Mircea, apropiindu-se de ei.

- Să-ţi fie ruşine, făcu Tina pe supărata. Ăsta-mi eşti? Drept pedeapsă, te duci la depozit după două lăzi de apă minerală, iar noi mergem acasă cu Valeriu. Vine şi el cu noi în seara asta, propuse Tina pe un ton ce nu accepta replică, îndreptându-se cu Dana spre maşina lui.

- Îmi pare rău, în seara asta am alt program, nu pot veni cu voi, se scuză Valeriu Moraru, fără să o bage în seamă pe Dana.

- Nici să nu te gândeşti! Aaa...! Era să uit! Ţi-o prezint pe Dana, prietena mea din Bucureşti. Stă la noi

câteva zile, cu sora şi cu mama ei. Cu toate că voia să facă pe indiferentul, pe Valeriu l-au surprins doi ochi albaştri, ascunşi după zulufii de păr blond ce-i atârnau neglijent pe frunte, dându-i Danei un aer ştrengăresc. Pieptul feciorelnic îşi contura rotunjimile sub ţesătura unei bluze de bumbac, petrecută peste blugii albi, strânşi pe picior, aşa cum se îmbrăcau majoritatea puştoaicelor din capitală.

- Sunt încântat să vă cunosc, domnişoară! Eu sunt Valeriu Moraru, un prieten de-al lui Mircea, invidios pentru norocul Tina, care a dat peste el, fără să fie măcar conştient de asta, continuă să glumească studentul. Pentru că sunteţi musafir în oraşul nostru, permite-ţi-mi să fac pe taximetristul şi să vă duc pe amândouă la domiciliu.

- Valeriu, vorbesc serios, te rog să vii în seara asta la socrii mei, reveni Tina la invitaţie, după ce urcase împreună cu Dana în maşină. Fiind sâmbătă, părinţii lui Mircea au pregătit o cină mai deosebită şi sunt convinsă că le-ai face o mare bucurie, dacă ai veni şi tu.

- Sunt transpirat ca un bivol, trebuie să fac un duş... mâine am un program încărcat... Apoi, mama şi bunica vor fi îngrijorate dacă nu sosesc devreme acasă. Mai bine o lăsăm pentru altă dată, nu vrei?

- Faci duş la noi, să ştii că am prosoape curate. Poţi să îmbraci un pantalon şi o bluză de-a lui Mircea, aveţi aceeaşi talie.

- Tina, mă simt jenat de refuzul meu. Dacă insişti, trec pe la voi, fac un duş şi mă schimb. Am haine în maşină. Aş vrea, înainte să merg la socrii tăi, să trec pe la o florărie şi să cumpăr un buchet. Cu voi sunt obişnuit, dar la ei nu am fost până acum în casă.

În sufrageria spaţioasă a familiei Solomon, masa aranjată impecabil îşi aştepta musafirii. Ca în orice familie care se respectă şi îşi respectă invitaţii, vesela era de cea mai bună calitate, porţelanurile de Rosenthal şi cristalurile de Murano făcând, obligatoriu, parte din recuzită. Cina, mai ales una la care participau musafiri, era un moment foarte important şi doamna Solomon voia să-i dea toată strălucirea. Când nora ei o anunţase că va veni fiul lui Ion Moraru, îşi aminti, fără să vrea, de luxul casei familiei acestuia, un etalon al rafinamentului şi al bunului gust.

Valeriu Moraru sosi ultimul, când toată lumea era pregătită pentru cină. Îmbrăcat cu o cămaşă de mătase, un sacou albastru, cu guler înalt şi pantaloni crem, îşi făcu intrarea în salon cu un buchet imens de trandafiri şi cu o sticlă de vin. Doamna Mihălcescu şi fetele ei au rămas blocate la vederea unui bărbat îmbrăcat impecabil şi de o frumuseţe stranie. Nu se aşteptau să vadă un asemenea specimen în acest colţ de ţară.

- Vă rog să mă iertaţi că am întârziat, se scuză Valeriu Moraru, înmânând buchetul de flori doamnei Solomon. Am impresia că am ajuns ultimul. Sper că nu aţi suferit prea mult de foame.

- Mulţumesc pentru flori! Vreau să ţi-o prezint pe prietena mea de la Bucureşti, pe doamna Mihălcescu şi pe fiicele ei. Pe Dana am înţeles că ai cunoscut-o deja, făcu doamna Solomon oficiile de gazdă.

Tina distribui în mod strategic locurile la masă astfel ca Valeriu să stea în dreapta Danei, departe de privirile doamnei Mihălcesu, aşezată într-unul din capetele mesei. Cu toate că fata îl sorbea din ochi, Valeriu nu-i acorda, la început, nici o atenţie, făcând abstracţie de prezenţa ei, ceea ce o intriga şi o întărâta, în acelaşi timp, pe Dana, o fiinţă răzgâiată şi obişnuită să fie centrul atenţiei. De această dată se simţea neglijată, aproape jignită.

- Valeriu, care dintre bunicii tăi mai trăieşte? întrebă, curioasă, doamna Solomon, în timp ce-i servea aperitivul.

- Bunica, mama tatei. Pe ceilalţi nici nu i-am cunoscut, au murit demult. Bunica locuieşte cu familia noastră, la Murgeni. Se ţine foarte bine, pentru vârsta ei, este foarte activă, lucrează în grădină de dimineaţa până seara, ca în prima tinereţe.

- Ţi-am cunoscut bine familia, am fost de câteva ori în vizită la voi, pe vremea când tatăl tău, Ioan Moraru, sau Jean, cum îi spun prietenii, era elev la liceul „Lazăr" din Baia Mare. Toate fetele se dădeau în vânt după el. Era singurul om din această parte a ţării care avea automobil, un Rolls Royce, dacă-mi aduc bine aminte. M-a plimbat şi pe mine cu el. Mama mea a fost bună prietenă cu bunica ta. Vezi ce mică este lumea? M-am bucurat că eşti prieten cu Mircea şi Tina. Poţi veni în casa noastră oricând doreşti, întotdeauna vei fi binevenit.

- Mulţumesc! De când sunt student, vin mai rar pe acasă. Mai trec prin Baia Mare sâmbăta, când o aduc pe bunică-mea la comunitate.

- Bunica ta mai frecventează comunitatea? se arătă mirată doamna Solomon. Eu şi prietena mea, doamna Mihălcesacu, n-am mai intrat într-o sinagogă din copilărie, am şi uitat de sărbătorile religioase şi de tradiţii.

- Noi nu putem merge, pentru alte motive, cu toate că mi-ar plăcea. I-am face deservicii soţului meu, recunoscu doamna Mihălcescu. Lumea n-ar înţelege, cu toate că şi sinagoga şi-a pierdut din importanţa ei de odinioară, devenind un cuib de bârfe. Iudaismul a încetat demult să mai fie un motiv de mândrie în România. Tinerii, din familiile mixte, se feresc să recunoască ascendenţa evreiască a părinţilor, considerându-o un handicap sau o ruşine.

- Eu n-aş spune asta. Tinerii sunt creaţii ale părinţilor, nu pot fi nici mai buni, nici mai răi decât modelele lor, îşi dădu cu părerea Valeriu Moraru. Abandonarea unei religii, pentru diverse motive, nu este o noutate. Unii au fost excluşi, precum Baruch Spinosa, alţii n-au recunoscut că sunt evrei decât pe patul morţii, ca Benjamin Disraeli, Heinrich Heine sau Karl Marx.

- Nici n-am ştiut că Heine şi Marx au fost evrei, se auzi vocea timidă a Danei, surpinsă să afle că părintele comunismului era de aceeaşi religie ca mama ei. Despre ceilalţi n-am auzit, cel puţin până acuma.

- Banjamin Disraeli a fost primul ministru al reginei Victoria, scriitor, filosof şi un antisemit notoriu. Pe patul de moarte, a recunoscut că este evreu şi că a comis o greşeală acceptând să fie botezat creştin. Cât îl priveşte pe părintele socialsmului ştiinţific, Karl Heinrich Marx, cu toate că a fost botezat evreu, a studiat numai la şcoli laice şi a fost un antisemit violent. Sunt cunoscute remarcile sale la adresa unui alt evreu, Lassalle, preşedintele partidului socialist german, pe care l-a făcut evreu puturos. Mai precis, a spus despre Lassalle că sub mirosul de briantină se ascunde un evreu puturos.

- Şi Heinrich Heine? Ăsta cine a fost? întrebă domnul Solomon, absent, până atunci de la discuţii.

- Unul dintre cei mai mari scriitori de limbă germană, un adevărat magician al cuvântului, probabil cel mai mare stilist al literaturii germane. A fost botezat evreu, sub numele de Haim Heine, dar a trecut la creştinism, probabil din obedienţă, luându-şi prenumele de Heinrich. El spunea că botezul creştin a fost un paşaport spre cultura europeană, însă îşi semna operele cu H. Heine. Primul H putând însemna Heinrich, dar la fel de bine şi Haim. A trăit, aproape toată viaţa, la Paris, dar a scris numai în limba germană. La bătrâneţe, imobilizat la pat de un sifilis care i-a afectat coloana vertebrală, a revenit şi el la gânduri mai bune faţă de iudaism, regretând că a spus despre

Schumann că muzica lui imită, mă scuzaţi, sunetul pişatului mielului biblic.

- Spune-mi mai bine, interveni Mircea, plictisit de discuţiile savante, ce-i făceai azi lui Ioan Voman, pe terenul de tenis, dacă nu interveneam eu?

- S-a certat cu Voman? deveni curios domnul Solomon.

- Cred că Valeriu îi dădea câteva scatoalce, dacă nu interveneam eu.

- Voman a fost mârlan, l-am auzit şi eu cum i s-a adresat lui Valeriu, recunoscu Tina. M-aş fi bucurat, dacă Valeriu îi trăgea una peste trompă. Dacă îi trebuie rachete de tenis străine, să-şi cumpere.

Dana, îmbrăcată cu o fustiţă scurtă, se foia pe scaun, încercând să-l atingă pe Valeriu cu picioarele, profitând de faţa de masă care-i masca toate mişcările.Valeriu îi puse mâna pe genunchi şi începu să o mângâie uşor pe coapse, fără să întoarcă privirea spre ea. Fata nu-i respinse gestul, din contră, îşi desfăcu picioarele şi se aşeză mai comod pe scaun. I se părea o aventură extraordinară să se lase excitatată în public, chiar în prezenţa şi sub privirile mamei sale şi ale celorlalţi comeseni. Încurajat, Valeriu îşi strecură mâna încetişor sub chiloţeii minusculi, atingâindu-i discret părţile intime. Cuprinsă de nişte senzaţii voluptoase, mult mai puternice decât atunci când se mângâia singură, Dana îşi strecură, la rândul ei, mâna sub fustiţă şi-i apăsă violent palma lui Valeriu peste claia de păr zbârlit. Apoi, simţi cum o apucă un tremurat, abia perceptibil, la început, transformat, în final, în convulsii spasmodice ale abdomenului. Sleită de puteri, Dana rămase nemişcată la locul ei. Numai faţa îi trăda liniştea deplină care îi pusese stăpânire pe toată fiinţa. Cu toate că gândul la o relaţie sexuală îi inflamase imaginaţia, trăia pentru prima dată în viaţa ei o astfel de experienţă extraordinară, un orgasm provocat de mângâierea unui bărbat.

- Vă mulţumesc pentru cină, se ridică Valeriu de la masă, vă rog să mă scuzaţi, trebuie să ajung la Murgeni. Ieşi, condus de Mircea, sub privirea transfigurată de plăcere a Danei.

- Valeriu, vreau să te rog ceva, îi spuse Mircea când se apropie de maşină. Mâine este duminică. Noi am vrea să facem o excursie la Borşa... n-ai vrea să ne însoţeşti?

- Cine noi şi de ce să vă însoţesc? Care-i substratul acestei invitaţii?

- Faci pe naivul cu mine? N-ai văzut că Dana te-a sorbit, toată seara, din ochi? Este o fată foarte frumoasă... poate ar fi bine să-i acorzi mai multă atenţie, mai ales cât stă la Baia Mare.

- Dana este un copil, nu vreau să am complicaţii cu familii din astea... de şefi din înalta societate... am avut nişte experienţe neplăcute.

- Nu te obligă în nici un fel faptul că mergem mâine eu, Tina , tu şi Dana, până la Borşa. Mâncăm o mămăligă cu brânză de oaie , un caş şi o urdă şi ne întoarcem în Baia Mare.

- Pentru mămăligă cu brânză nu trebuie să mergem până la Borşa, o găsim şi aici, în Baia Mare. Pe de altă parte, mă feresc, aşa cum ţi-am spus, de complicaţii inutile. Sunt atâtea femei pe lumea asta, nu merită să-mi fac de lucru cu o puştoaică. O relaţie, de acest tip, poate deveni periculoasă, dacă superi odrasla unui mahăr. Bănuiesc, după spusele mamei Danei, că soţul ei are funcţie mare pe la Bucureşti.

- N-are nici o importanţă asta. Pur şi simplu fetei îi place de tine şi ar vrea să fiţi mai apropiaţi, să-şi petreacă mai mult timp cu tine. Cel puţin aşa mi-a spus Tina. Mai gândeşte-te! Îţi propun să vii mâine cu noi, dacă-ţi place, te mai întâlneşti cu Dana, dacă nu...rămâne doar o amintire. Familia Solomon era dispusă să-i satisfacă Danei orice capricii şi dacă ar fi reuşit să o cupleze cu Valeriu, relaţia cu Mihălceştii ar fi fost şi mai profundă. După ce se codi, mai mult de formă, Valeriu acceptă să plece în excursia planificată în Maramureşul istoric

Plimbarea la Borşa, cu maşina lui Valeriu Moraru, a fost o adevărată reuşită. Acesta spuse bancuri, cântă şi mai ales se ocupă cu mare atenţie de Dana, care se simţea în al nouălea cer. La întoarcere, fata mai rămase câteva clipe în maşină, după ce Mircea şi nevsata lui coborâră.

- Valeriu, vreau să-ţi mulţumesc pentru ziua asta minunată. Dana se apropie de el cu gura întredeschisă, aşteptând să fie sărutată.

- Plăcerea a fost de partea mea, replică Valeriu, luându-i faţa în palme, pupându-o părinteşte pe frunte.

- Ne vedem mâine? Tina şi Mircea au nişte casete video grozave. Dacă vrei, dimineaţă te aştept în apartamentul lor. Nu ne deranjează nimeni. Mâncăm ceva, ne uităm la o casetă, apoi ieşim în oraş.

- Te-ai gândit bine?

- Foarte bine! De această dată se apropie hotărâtă de el şi-l sărută, apăsat, pe buze. Ah, ce buze cărnoase şi apetisante ai! Pe mâine.

Dana aştepta, a doua zi, nerăbdătoare sosirea lui Valeriu. Făcu un duş fierbinte, lăsând jetul de apă să-i biciuiască toate părţile corpului. Închise ochii şi încercă să-şi reamintească atingerile care-i provocaseră extazul cu două seri înainte. Simţea parcă aievea degetele delicate ale băiatului cum îi explorau cele mai intime părţi ale corpului şi o stare de surexcitare îi puse stăpânire pe tot trupul. Sunetul soneriei o trezi la realitate, era Valeriu. Deschise uşa, într-o stare de semiconştienţă şi se precipită în braţele lui. Îl conduse în dormitor, continuând să-l sărute cu pasiune şi se lăsă încet pe spate, cu ochii închişi. Îi era frică să-l privească, pentru ca vraja acelei clipe să nu se risipească. Expert, de acum, în relaţiile cu femeile, Valeriu îi scoase hainele încet, una câte una, pînă ce fata rămase numai în bichinei. Se întinse în patul imens, lângă ea şi continuă să o mângâie uşor, în timp ce fata gemea de plăcere. În cele din urmă, se dezbrăcă şi el, fără să se grăbească. Puternic excitată, Dana îşi smulse chiloţeii, cu gesturi precipitate şi aştepta cu înfrigurare să se întâmple ceva. Se trezi din această nebunie numai când o durere cumplită, ca o străpungere cu fier înroşit în foc, îi despică măruntaiele. Dana se opri fulgerată, paralizată şi incapabilă să mai facă vreo mişcare. Apoi, încet, încet, durerea începu să cedeze, lăsând loc unor senzaţii necunoscute până atunci...

- Nu mi-am imaginat că n-ai avut, încă, relaţii cu un bărbat, după felul în care m-ai primit, rupse Valeriu tăcerea. Va trebui să spălăm cearceaful, este plin de sânge.

- Taci! Nu vorbi acum! Îi şopti Dana la ureche, gudurându-se în braţele lui. A fost mai frumos, decât mi-am imaginat, dar mult mai dureros... Acuma mi-a trecut, este aşa de bine...!

În zilele care au urmat, Valeriu şi Dana se comportau ca doi îndrăgostiţi fără inhibiţii, sărutându-se pe unde apucau şi făcând dragoste ca doi iepuraşi în călduri, fără să se simtă deranjaţi de cei din jur. Ochiul Securităţii era, însă, vigilent. A fost suficient să ajungă la urechea lui Paszka zvonul că fiica unuia dintre conducătorii partidului comunist se dă în bărci cu fiul unui duşman al poporului, că raportul plecă imediat pe firul scurt spre Bucureşti. Consecinţele au fost dramatice: vacanţa Mihălceştilor s-a terminat brusc, fetele şi mama lor luând, imediat, drumul capitalei.

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

LIGA SCRIITORILOR ROMÂNI ÎN FOLOSUL CULTURII ROMÂNE

Din ANTOLOGIA:
Gavril Moisa Voichiţa, Pălăcean Vereş - *1o ANI ÎN SLUJBA CULTURII ROMÂNE*

I. Scurt istoric privind constituirea LSR

Liga Scriitorilor Români înfiinţată la data de 8 septembrie 2006 în baza Încheierii civile nr. 1531/CC/2007, eliberată de către Judecătoria Cluj-Napoca, Secţia Civilă, înscrisă la Agenţia Naţională de Administraţie Fiscală cu codul nr. 21998990/26,06,2007, şi-a desfăşurat întreaga activitate prin filialele sale, atât din ţară cât şi din străinătate.

Liga Scriitorilor români este o asociaţie profesională, deschisă, care nu se contrapune altor uniuni, societăţi sau fundaţii similare, primind în rândurile sale pe baza liberului consimţământ şi a criteriilor de performanţă profesională, scriitori care se simt solidari cu scopurile şi obiectivele Ligii şi nu sunt membrii ai altor uniuni de creaţie liberă. Aici pot fi primiţi şi alţi scriitori şi asociaţii de profil din ţară sau diaspora care consideră că această asociaţie profesională este mai reprezentativă pentru ei, scopul principal al Ligii Scriitorilor fiind încurajarea, stimularea şi promovarea creaţiei literare în rândurile membrilor săi, precum şi în rândurile publicului larg prin desfăşurarea de activităţi culturale, literare şi artistice, membrii ei putând avea calitatea de stagiari, titulari sau onorifici (pentru scriitori consacraţi de notorietate).

Liga Scriitorilor Români a luat fiinţă la iniţiativa scriitorului Al.Florin Ţene, după o bursă primită de la Uniunea Europeană, la Bruxeles, cu scopul democratitzării mişcării scriitoriceşti din ţara noastră, aşa cum este în toată Europa.

Membrii fondatori au fost: Al. Florin Ţene, Moisa Gavril, Ionuţ Ţene, Benche Ioan, Constantinescu Ion, Titina Nica Ţene, Dana Deac, Radu Vida, Ghercioiu Ion, Patca Iulian, Zegreanu Iustinian, Monica Angela Jucan.

II. Filialele LSR din ţară şi străinătate

Până la data de 31 decembrie 2015, conform Art.13 din Legea nr.246/2005, Liga Scriitorilor a reuşit să înfiinţeze un număr de 34 filiale cu structuri teritoriale, dintre care 12 filiale în străinătate astfel:

1.– Filiala Argeş, preşedinte Steluţa Lucia Istrătescu, secretar V.Ghilencea
2.-Filiala Alba, preşedinte Făgăraş Petru
3.– Filiala Arad, preşedinte Lucia Bibarţ
4.– Filiala Bucureşti, preşedinte Elisabeta Iosif
5.– Filiala Braşov, preşedinte Popescu Viorica
6.– Filiala Bistriţa, preşedinte Menuţ Maximilian
7.– Filiala Bihor (Oradea), preşedinte Iştoc Nicolae
8.– Filiala Cluj-Napoca, preşedinte Iulian Patca
9.-Filiala Călăraş, preşedinte Marin Toma
10.– Filiala Dâmboviţa (Târgovişte), preşedinte Ion Iancu Vale
11.– Filiala Dobrogea, preşedinte Alexandru Birou
12.– Filiala Dolj, preşedinte Marcu Mihai
13.– Filiala Gorj, preşedinte Nicolae N. Tomoniu
14.– Filiala Hunedoara, preşedinte Ion Velica
15.- Filiala Maramureş, preşedinte Carmen Bâitan
16.- Filiala Năsăut-preşedinte Ioan Mititean
17.– Filiala Iaşi, (Moldova) preşedinte Constantin Toni Dârţu
18.- Filiala Olt,(Slatina) preşedinte Marinela Preoteasa
19.– Filiala Timişoara (Banat) preşedinte Doina Drăgan
20.- Filiala Suceava, preşedinte Dragoş Vicol
21.– Filiala Vâlcea, preşedinte Constantin Mănescu
22.– Filiala Vrancea, preşedinte Victoria Vârtosu
23.- Filiala Mureş, preşedinte Mircea Dorin Istrate
24.– Filiala Anglo-Saxonă, preşedinte Mariana Zavati Gardner
25.– Filiala Noua Zeelandă, Australia, preşedinte George Roca şi secretar Ion Miclău.
26.- Filiala Germania, preşedinte Petru Jipa
27.– Filiala U.S.A., preşedinte Florentin Smarandache
28.- Filiala Republica Moldova, preşedinte Vasile Cocarcea, din oraşul Orhei
29.– Filiala Serbia, preşedinte Vasile Barbu
30.– Filiala Spania, preşedinte Ilisie Niculina
31.– Filiala Franţa, preşedinte Cornelia Cănureac
32.– Filiala Italia, preşedinte Gabriela Ciobanu
33.– Filiala Canada, preşedinte Virginia Mateiaş
34.– Filiala Ungaria, preşedinte Ana Radici Repiski

III. Reviste şi publicaţii editate de L.S.R.

Unele dintre filiale, prin strădaniile membrilor săi au reuşit să-şi scoată propriile reviste sub egida Ligii Scriitorilor, prin care se popularizează activitatea literară a membrilor săi şi nu numai, urmând ca şi alte filiale care şi-au propus deja, să-şi creeze reviste proprii cu ajutorul organelor locale sau sponsorilor. Enumerăm mai jos filiala şi denumirea revistelor înfiinţate până în prezent, astfel:

1.– Filiala Cluj-Napoca, revista Agora Literară, redactor şef Iulian Patca

2.– Filiala Iaşi, revista Moldova Literară, redactor şef C.Toni Dârţu

3.– Filiala Hunedoara, revista Cuib, Ion Velica

4.– Filiala Timişoara, revista Heliopolis, Doina Drăgan

5.– Filiala Argeş, revista Carpatica, redactor ;ef Nicolae Cosmescu

6.– Filiala Bucureşti, revista Cetatea lui Bucur, Elisabeta Iosif

7.– Filiala Dolj, revista Constelaţii diamantine redactor şef, Doina Drăguţ;

8. – Revista Regatul Cuvântului / N.N.Negulescu

9. – Sfera eonică director şi redactor şef N.N.Negulescu.

10.– Filiala Dobrogea, revista Dobrogea Culturală, Al.Birou

11.– Filiala Vâlcea, revista Memoria Sloavelor, redactor şef Ion Nălbitoru

12.– Filiala Banat, revista Vestea,red,şef, N.Danciu Petniceanu

13.– Filiala Vrancea, revista Lumina Cuvântului, Mariana Vârtosu

14. – Scurt Circuit Oltean, redactor şef Marinela Preoteasa

15.- Filiala Orhei, Republica Moldova, revista Agora Literară, redactor şef, Vasile Cocarcea.

16.- Filiala Baia Mare, revista Freamăt, redactor şef, Băinţan Carmena

17.- Filiala Gorj, revista Sămănătorul, director, Nicolae N. Tomoniu.

18. – Revista Slova Creştină, director preot Radu Botiş, Ulmi, Jud. Maramureş (rev.online de creaţie,atitudine şi cultură.29.aug.2009)

IV. Iniţiative, acţiuni şi activităţi ale LSR şi Filialelor arondate.

-a) în plan intern:

Datorită scriitorilor, membri ai Ligii, s-au înfiinţat Cenacluri Literare în fiecare dintre filialele din ţară şi străinătate în care aceştia îşi fac publice lucrările, în şedinţe lunare, cu aceste ocazii organizându-se diferite manifestări de carte, cultural-artistice, contribuind în acest fel, din plin, alături de alte organizaţii de profil, inclusiv Uniunea Scriitorilor, la promovarea culturii în oraşele de reşedinţă.

Scoatem în evidenţă practica participării Ligii Scriitorilor prin preşedintele Al. Florin Ţene, sau a altor membrii, la manifestările cultural-artistice organizate de către filialele ligii, asociaţii, instituţii, ocazie cu care s-au lansat de fiecare dată cărţi ale unor membrii ai Ligii sau ai altor scriitori sau poeţi locali, înmânându-se „Diplome de excelenţă" persoanelor care şi-au adus contribuţia în mod deosebit la dezvoltarea culturii locale şi nu numai.

La propunerea Comitetului Director al Ligii Scriitorilor a fost instituită Medalia şi Diploma Virtutea Literară care se acordă scriitorilor pentru opera, personalitatea şi moralitatea lor.LSR a acordat unor personalităţil medalia „Virtutea Literară", pe care au primit-o scriitorii: Iulian Patca, Ion Constantinescu, Gavril Moisa, Al. Florin Ţene, C.T.Dârţu, T.Barbu, Emil Istocescu, etc.

De la înfinţarea LSR şi a filialelor şi până în prezent la nivelul acestora s-au organizat şi desfăşurat permanent diverse acivităţi de cultură ca: lansări şi prezentări de carte(toate filialele); simpozioane şi conferinţe naţionale şi internaţionale (filialele Bucureşti, Timişoara-Banat, Cluj-Napoca, Germania, Canada, Spania,ş.a.); editarea de anuare,antologii naţionale şi internaţionale; realizarea şi derularea de parteneriate şi participarea ca prteneri la diferite proiecte europene (Filiala TM.-Banat, Bucureşti, Hunedoara; Cluj-Napoca, Argeş,ş.a.); expoziţii de carte şi reviste; aniversări şi comemorări a unor personalităţi culturale, ştiinţifice, sau evenimente istorice(toate filialele); medalioane literar-muzicale; seri de poezie; interviuri şi galerii de portrete; publicarea de cărţi şi reviste; lecturi publice şi şezători literare(la Filiala Argeş, toate filmate şi vizualizate pe Youtube); Festivaluri de literatură şi umor(filiala Hunedoara, Bucureşti, Cluj-Napoca, Noua-Zelandă, S.U.A. ş.a); bi şi trilaterale culturale(Filliala Hunedoara, Braşov, Baia Mare, Năsăud, Argeş, Bucureşti, ş.a.).

Anual la nivelul LSR se derulează diverse proiecte de colaborare cu edituri, cu diferite cenacluri şi reviste literare, cu asociaţii, societăţi, instituţii, biblioteci, şcoli, parohii, etc..De evidenţiat este colaborarea filialelor din străinătate cu biserica în organizarea şi desfăşurarea unor activităţi cultural-educative de suflet pentru români din diaspora.

La nivelul filialelor se derulează anual analize, bilanţuri de activitate şi Dări de seamă, stabilindu-se de fiecare dată obiecivele şi priorităţile de urmat pentru fiecare perioadă(vezi Invitaţia Filialei Iaşi-Moldova).

LSR a organizat şi desfăşurat schimburi de experienţă între filiale, sau cenacluri literare, activităţi consemnate de-a lungul timpului în ziare sau popularizate pe posturi de radio şi TV locale, propunându-se ca şi pe viitor să se pună accent deosebit pe întâlnirile dintre Cenacluri din cadrul filialelor Ligii, cu cenacluri similare din localităţi, întâlniri cu elevii şi studeţii, răspunzând cu promptitudine la invitaţiile făcute în acest sens de către alte organizaţii, pe plan local.

Sub egida Ligii Scriitorilor Români, s-a organizat concursul de poezie şi pictură „Dor de Dor", în trei ediţii, premianţii primind diplome, cărţi şi alte obiecte. La acest concurs au participat sute de scriitori şi artişti plastici, precum şi Concursul de Epigrame, unde câştigătorii au fost premianţi cu diplome şi cărţi.

Pe parcursul anilor s-au organizat în colaborare cu organele culturale şi administrative locale, în Baia Mare, Dej, Bucureşti, Focşani, Gherla, Iaşi, Călimăneşti, Petroşani, Deva, Craiova, Drăgăşani diferite activităţi literare.

Se propune continuarea unor acţiuni de promovare şi cunoaştere a activităţii filialelor, de promovarea cărţii, editarea de noi reviste şi antologii, inclusiv de extinderea editării de cărţi ale membrilor Ligii cu ajutorul Editurii Ligii Scriitorilor în colaborare cu Editura Socrate din Craiova condusă de scriitorului Mihai Marcu, şi el membru al Ligii, şi al fundaţiei I.D. Sârbu din Petroşani condusă de scriitorul Dumitru Velea.

-c) aspecte de interes:

Prin strădaniile graficianului şi scriitorului George Roca, preşedintele filialei din Australia, s-a introdus pentru fiecare filială, sigla Ligii scriitorilor Români, care însoţeşte toate apariţiile ziarelor şi revistelor locale, sau orice act aparţinând Ligii Scriitorilor Români.

În colaborare cu Editura Dacia XXI, LSR, a editat un Dicţionar bibliografic, ajuns la volumul doi, ca un instrument necesar în cunoaşterea activităţii Ligii, dar şi un mijloc de evaluare cantitativă şi colectivă a tuturor membrilor, un bilanţ necesar şi binevenit.

Liga Scriitorilor este fondatoarea şi una din iniţiatoarea sărbătoririi Zilei Naţionale a Limbi Române, sărbătorind-o împreună cu pesre 100 de scriitori în Staţiunea Jupiter, la Hotel Rio.

Liga Scriitorilor a acordat, sprijin logistic şi financiar unor filiale pentru a-şi desfăşura unele activităţi culturale mai ample. Se remarcă strădania scriitorului George Roca din Australia, membru al Ligii Scriitorilor, de a promova lucrările membrilor noştri la revistele româneşti din diaspora aflate în S.U.A, Germania, Spania, Franţa, Australia, etc. În revistele din Diasporă a promovat de nenumărate ori activităţile organizate de Liga Scriitortilor, inclusiv lucrările literare ale membrilor organizaţiei noastre.

La propunerea Comitetului Director al Ligii Scriitorilor a fost instituită Medalia şi Diploma „Virtutea Literară" care se acordă scriitorilor pentru opera, personalitatea şi moralitatea lor. La propunerea filialei Hunedoara, în anul 2010, scriitorul Al.Florin Ţene a primit această distincţie. Medalia Virtutea Literară a fost acordată în cadru festiv, cu ocazia împlinirii a 5 ani de la înfiinţarea Ligi Scriitorilor şi următorilor membri fondatori: Ioan Benche, Ion Constantinescu, Gavril Moisa, Iulian Patca şi Al.Florin Ţene,premum şi cu alte prilejuri următorilor: Medalia ,,VIRTUTEA LITERARĂ", a fost acordată următorilor:

- Puiu Răducan, prozator
- Ion I.Părăianu, poet
- Ion Nălbitoru, prozator
- Constantin Toni Dârşu,scriitor
- Teodor Tanco, scriitor
- Eugen Albu, epigramist
- Cornel Udrea, scriitor
- Doina Drăgan, poetă, prozatoare
- Teodor Ardelean, directorul Bibliotecii Judeţene,,PETRE DULFU"- Baia Mare
- Dorel Cosma, directorul Centrului Cultural ,,GEORGE COŞBUC"- Bistriţa
- Virginia Paraschiv, critic literar
- Emil Istocescu, istoric literar
- Eugen Petrescu, istoric şi editor
- Tudor Barbu, istoric literar
- Ligya Diaconescu, poetă şi editor
- Onufrie Vinţeler, scriitor
- Mariana Cristescu, prozatoare
- George Roca, poet, editor/Australia
- Elena Buică, prozatoare/ Canada

L.S.R. a pus un accent deosebit pe acordarea premiilor anuale care se atribuie celor mai bune cărţi apărute în anul anterior, indiferent de apartenenţa autorilor la USL sau LSR, pentru motivul că aceste cărţi aparţin Literaturii Române şi nu unei organizaţii. Astfel de atitudine a Ligi Scriitorilor Români, luată de preşedintele acesteia, este un exemplu de democraţie şi generozitate, pe care Al.Florin Ţene îl recomandă şi altor organizaţii profesionale.

S-a înfiinţat prima Bibliotecă particulară din Banat la iniţiativa scriitorului Nicolae Danciu Petniceanu în casa părintească a acestuia din localitatea Mehadia, judeţul Caraş Severin prin străduaniile filialei Banat, cu cărţi donate de membrii Ligii şi alţi intelectuali, propunându-şi înfiinţarea în perioada următoare şi a altora, în localităţile mai izolate, venind astfel în întâmpinarea dorinţelor tinerilor.

Pe data de 3 februarie 2010, Liga Scriitorilor din România a cerut patriarhului Bisericii Ortodoxe Române, Preafericitul Daniel, canonizarea poetului Mihai Eminescu ca sfânt în calendarul ortodox român. Patriarhul Daniel a răspuns că: ,, speră că propunerea L.S.R. va găsi ecoul cuvenit la Sinodul Bisericii Ortodoxe Române, pentru a-l aşeza pe Mihai Eminescu la locul cuvenit în calendarul sfinţilor ortodocşi români".

S-au intensificat manifestările literar-culturale dedicate Zilei Naţionale a Limbi Române, în colaborare cu revista STARPRESS, condusă de Ligya Diaconescu. La această manifestare participând scriitori de expresie română din mai multe ţări europene, Canada şi SUA. A fost subliniat faptul că Liga Scriitorilor este membră fondatoare a iniţiativei scriitorului Corneliu Leu de a se sărbătorii Ziua Naţională a Limbi Române în ultima zi din luna august.

S-a insistat ca membri filialelor să participe mai mult la Târgurile de Carte şi să colaboreze cu scriitori renumiţi din zona lor de activitate. S-a propus ca Liga Scriitorilor să înfiinţeze o editură.

Se remarcă strădania scriitorului George Roca din Australia, membru al Ligii Scriitorilor, de a promova lucrările membrilor noştri la revistele româneşti din diaspora aflate în S.U.A, Germania, Spania, Franţa, etc. În revistele din Diasporă a promovat de nenumărate ori activităţile organizate de Liga Scriitorilor, inclusiv lucrările literare ale membrilor organizaţiei noastre.

Liga Scriitorilor Români în colaborare cu poeta Daniela Voicu a organizat la începutul luni iulie 2011 în localitatea Brusti, din Elveţia, Festivalul Internaţional THE ART TO BE HUMAN la care au participat scriitori din Germania, România, Franţa, Elveţia etc., membrii Ligii Scriitorilor şi ai Uniunii Scriitorilor, în cadrul căruia s-au organizat expoziţii de carte şi pictură, s-au lansat cărţi, s-a proiectat videoclipul MAMA de Titina Nica Ţene, s-a participat la concerte sinfonice, recitaluri poetice, iar preşedintele Ligii Scriitorilor Români a ţinut o video-conferinţă, vorbind despre necesitatea organizării de astfel de festivaluri în folosul culturii române şi europene

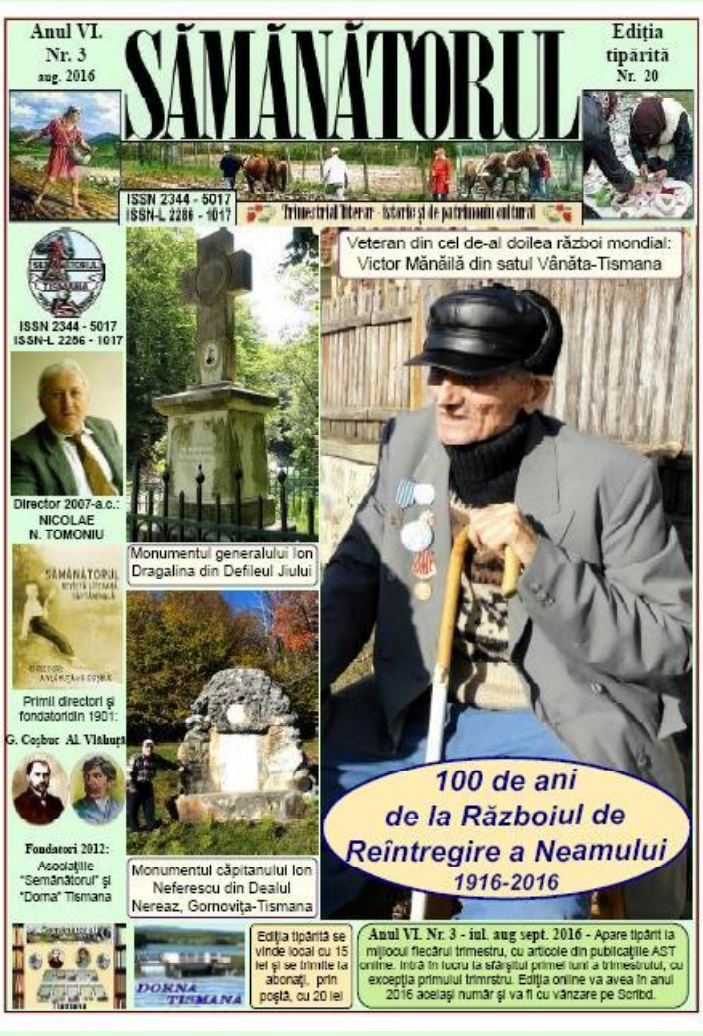

Noua emblemă şi imnul Ligii Scriitorilor Români - Cluj-Napoca

Şedinţa inaugurală de toamnă a Cenaclului literar „Artur Silvestri” al LSR a fost una cu totul deosebită. În „Sala Armelor” de la Cercul Militar Cluj, joi 29 septembrie, s-a celebrat împlinirea unui deceniu de existenţă a Ligii Scriitorilor Români, în prezenţa unui public numeros.

Citiţi **relatarea din *Confluenţe literare.* Autor: Voichiţa Pălăcean Vereş**
http://confluente.ro/voichita_palacean_veres_1475221632.html
Sau citiţi **articolul online şi aici :**
http://www.napocanews.ro/2016/09/la-cenaclul-literar-artur-silvestri%CB%AE-s-au-sarbatorit-10-ani-de-existenta-a-lsr.html
Ascultaţi **IMNUL LSR, online, versuri şi muzică Mihai Ganea :**
https://www.youtube.com/watch?v=gcSFohKyV7g

Notă. Aceste legături (link-uri) se pot accesa **direct,** în *Sămănătorul* online, nr. 4, dec. 2016

Imnul Ligii Scriitorilor Români

Autor Mihai Ganea

Pe fruntea ţării o cunună
De flori şi lauri s-a ivit,
Veniţi cu toţii, împreună
Să prindem mândru răsărit.

Refren: E Liga, e Liga, frumoasă cunună,
Din gând făurită cu Limba Română,
Şi dor, libertate, să punem în carte,
Iubire de ţară, iubire de frate.

Poeţii noştri sunt mândria
Cetăţii mamă iubitoare,
Ce ne-ncălzeşte bucuria
Din inima nemuritoare.

Refren: E Liga, e Liga, frumoasă cunună,
Din gând făurită cu Limba Română,
Şi dor, libertate, să punem în carte,
Iubire de ţară, iubire de frate.

Avem condeiul ca o lance,
Armura-n slovă şi în har,
Noi prietenie vrem şi pace
Cu toţi confraţii la hotar.

Refren: E Liga, e Liga, frumoasă cunună,
Din gând făurită cu Limba Română,
Şi dor, libertate să punem în carte,
Iubire de ţară, iubire de frate.

Iar când vom fi la judecată
Şi drumul nostru va fi greu,
Să nu uităm, că de răsplată,
Va şti doar bunul Dumnezeu.

Refren (Bis) E Liga, e Liga, frumoasă cunună,
Din gând făurită cu Limba Română,
Şi dor, libertate, să punem în carte,
Iubire de ţară, iubire de frate. .

AL. FLORIN ŢENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

Sinceritatea reflecţiei într-un florilegiu de eseuri

Aristotel C. Pârvulescu, Eseuri. Reflecţii din perspectiva vieţii cotidiene. O recuperare literară a fiului autorului, Mihail Berbinaru, Editura Semănătorul, Tismana, 2016.

Prin amabilitatea profesorului Nicolae N. Tomoniu, directorul Editurii Semănătorul din istorica localitate unde de peste 600 de ani Mănăstirea Tismana veghează neîncetat la fruntariile românismului, dar şi ortodoxismului, am primit voluminoasa carte “Eseuri – Reflecţii din perspectiva vieţii cotidiene“, de Aristotel C. Pârvulescu, o recuperare literară a fiului autorului, Mihail Brebinaru. Tom apărut la editura mai sus amintită, în anul 2016, prin grija scriitorului Nicolae N. Tomoniu.

Cartea se deschide cu o “Prefaţă” semnată de profesoara Mihaela Botezatu în care ne informează că autorul acestei cărţi, magistrat de profesie, a fost “un scriitor prolific deoarece scrierile ce-i aparţin depăşesc cu mult, ca număr, pe cale aflate în volumul de faţă.“ Cartea cuprinde 411 pagini.

Autorul a fost înzestrat cu un talent concentraţionist, putând astfel să exprime o mulţime de idei şi fapte într-un mic evantai de cuvinte încărcate de înţelepciune, sensuri şi nuanţe.

Volumul, la început, cuprinde o autobiografie amănunţită şi romanţată despre familia sa, bunici şi părinţi, cu descrieri plastice, creând atmosfera anilor trăiţi în comuna Miculeşti, din judeţul Gorj. ”Prin oglinda mea retrovizoare “, titlu acestei mărturisiri, autorul reuşeşte să haşureze în tuşe accentuate amintirile sale îngălbenite de vreme din “sipeturile comorilor ascunse vederii, dar vizibile sufletului”. (Mihaela Botezatu).

În cele 218 eseuri, cuprinse în carte, Aristotel C. Pârvulescu ştie să învie lumile amintirii, dar şi ştiinţa de a dezbate problematici ale actualităţii sale,(Martori şi mărturii) sau ale visării, ţintind un sens (Despre fericire), care nu e niciodată acelaşi pe măsura complexităţii infinite a vieţii şi a oamenilor (Dragoste şi politică). La acest autor descoperim o adevărată obsesie a totalităţii adevărului (Om bogat, om sărac, om bolnav, om sănătos), devoalând părţi nevăzute ale istoriei prin care a trecut. (De belo…de pace). De la iluzie la luciditate, de la stabilitate la complicate stări de conştiinţă - acesta este ideea care se desprinde din această carte. De aici decurge şi o filosofie dihotomică a eului, văzut sub aspectul dublului echivalent. Omul vieţuieşte simultan în două lumi felurite, comunicând rar pe canalul premoniţiunilor, revelaţiei şi al autoscopiei. Nu e fără interes nota onirică, văzută de Aristotel C. Pârvulescu filozofic, dar şi justişiar.(Săracul de el).

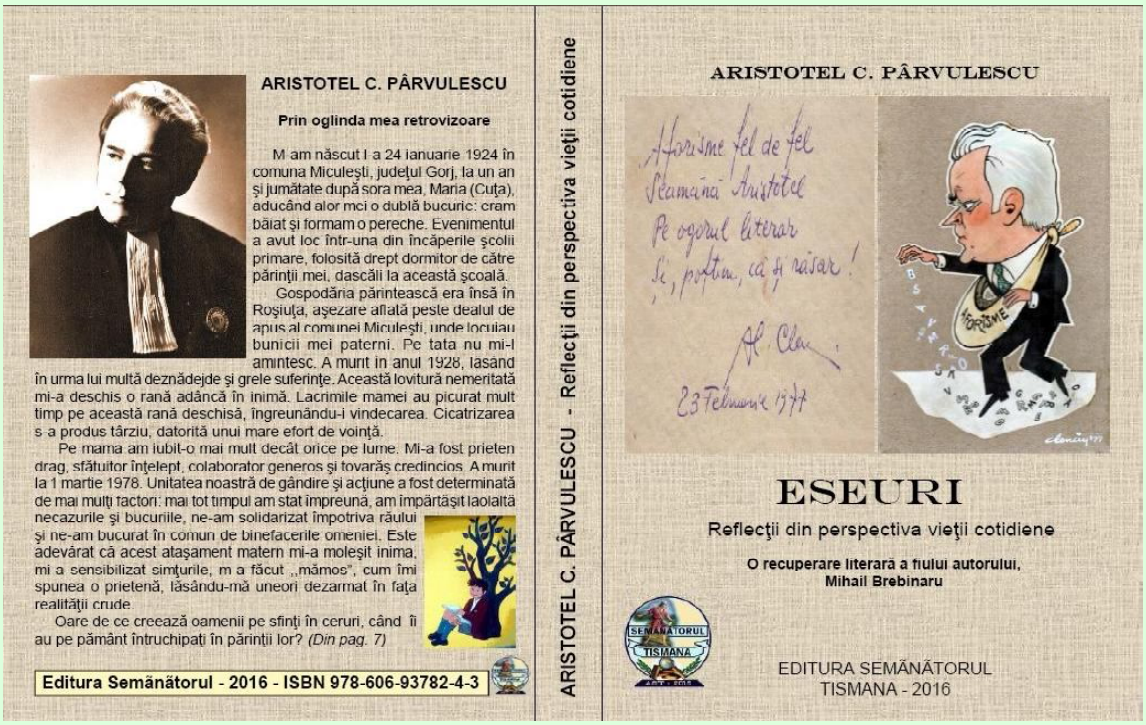

Inventivitatea este hotărât remarcabilă cantitativ şi ea se combină cu un limbaj plastic. Remarcăm propoziţiunea calofilă, fraza calculată în tot şi imagistă în amănunt.

Cu o reflexivitate creatoare, eseurile redau mecanicismul societăţii noastre în raport cu stimulente exterioare de tot felul, autorul inventând cu un dar genuin o lume în care a trăit, făurind cu uşurinţă adevăruri dar şi enigme.

Cartea este un evantai de fapte, o adevărată istorie a ideilor din cel mai războinic secol, XX..

Citiţi **articolul online, aici :**
http://samanatorul.blogspot.ro/2016/09/al-florin-tene-sinceritatea-reflectiei.html

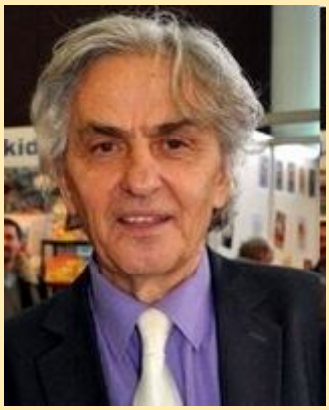

GEORGE ANCA

(n. 1944, Vâlcea) **Poet, eseist, specializat în indianistică**

Scriitor medaliat de Asociaţia Semănătorul Tismana

Selecţiuni din Coloviile lui George Anca

Dr. George Anca

Colocviile de Marţi - Marţi 30 august, 5 pm, Calderon 39, Bucureşti.
Anul VII, nr. 8 (81).
Tema: În Grădina Maicii Domnului, ETNOLOGIE SUBIECTIVĂ.

ION BARBU
Riga Crypto si Lapona Enigel

Menestrel trist, mai aburit
Ca vinul vechi ciocnit la nuntă,
De cuscrul mare dăruit
Cu pungi, panglici, beteli cu funtă,

Mult îndărătnic menestrel,
Un cântec larg tot mai încearcă,
Zi-mi de lapona Enigel
Şi Crypto, regele-ciupearcă!

- Nuntaş fruntaş!
Ospăţul tău limba mi-a fript-o,
Dar, cântecul, tot zice-l-aş,
Cu Enigel şi riga Crypto.

- Zi-l menestrel!
Cu foc l-ai zis acum o vară;
Azi zi-mi-l strâns, încetinel,
La spartul nunţii, în cămară.

*

Des cercetat de pădureţi
În pat de râu şi-n humă unsă,
Împărăţea peste bureţi
Crai Crypto, inimă ascunsă,

La vecinic tron, de rouă parcă!
Dar printre ei bârfeau bureţii
De-o vrăjitoare mânătarcă,
De la fântâna tinereţii.

Şi răi ghioci şi toporaşi
Din gropi ieşeau să-l ocărască,
Sterp îl făceau şi nărăvaş,
Că nu voia să înflorească.

În ţări de gheaţă urgisită,
Pe-acelaşi timp trăia cu el,
Laponă mică, liniştită,
Cu piei, pre nume Enigel.

De la iernat, la păşunat,
În noul an, să-şi ducă renii,
Prin aer ud, tot mai la sud,
Ea poposi pe muşchiul crud
La Crypto, mirele poienii.

Pe trei covoare de răcoare
Lin adormi, torcând verdeaţă:
Când lângă sân, un rigă spân,
Cu eunucul lui bătrân,
Veni s-o-mbie, cu dulceaţă:

- Enigel, Enigel,
Ţi-am adus dulceaţă, iacă.
Uite fragi, ţie dragi,
Ia-i şi toarnă-i în puiacă.

- Rigă spân, de la sân,
Mulţumesc Dumitale.
Eu mă duc să culeg
Fragii fragezi, mai la vale.

-Enigel, Enigel,
Scade noaptea, ies lumine,
Dacă pleci să culegi,
Începi, rogu-te, cu mine.

-Te-aş culege, rigă blând...
Zorile încep să joace
Şi eşti umed şi plăpând:
Teamă mi-e, te frângi curând,
Lasă. - Aşteaptă de te coace.

-Să mă coc, Enigel,
Mult aş vrea, dar vezi, de soare,
Visuri sute, de măcel,
Mă despart. E roşu, mare,
Pete are fel de fel;
Lasă-l, uită-l, Enigel,
În somn fraged şi răcoare.

- Rigă Crypto, rigă Crypto,
Ca o lamă de blestem
Vorba-n inimă-ai înfipt-o!
Eu de umbră mult mă tem,

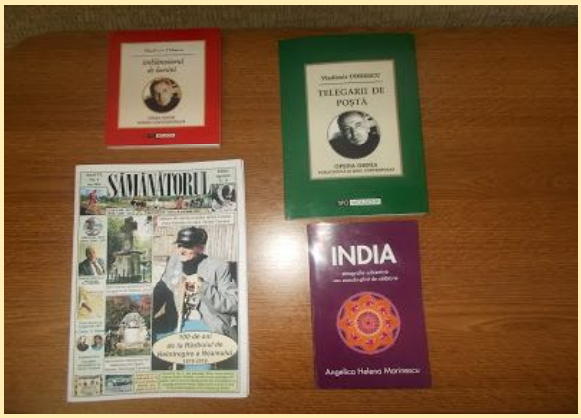

Că dacă-n iarnă sunt făcută,
Şi ursul alb mi-e vărul drept,
Din umbra deasă, desfăcută,
Mă-nchin la soarele-nţelept.

La lămpi de gheaţă, supt zăpezi,
Tot polul meu un vis visează.
Greu taler scump cu margini
verzi
De aur, visu-i cercetează.

Mă-nchin la soarele-nţelept,
Că sufletu-i fântână-n piept,
Şi roata albă mi-e stăpână,
Ce zace-n sufletul-fântână.

La soare, roata se măreşte;
La umbră, numai carnea creşte
Şi somn e carnea, se dezumflă,
Dar vânt şi umbră iar o umflă...

Frumos vorbi şi subţirel
Lapona dreaptă, Enigel,
Dar timpul, vezi, nu adăsta,
Iar soarele acuma sta
Svârlit în sus, ca un inel.

- Plângi, preacuminte Enigel!
Lui Crypto, regele-ciupearcă.
Lumina iute cum să-i placă?
El se desface uşurel

De Enigel,
De partea umbrei moi, să
treacă...

Dar soarele, aprins inel,
Se oglindi adânc în el;
De zece ori, fără sfială,
Se oglindi în pielea-i cheală.

Şi sucul dulce înăcreşte!
Ascunsa-i inimă plesneşte,
Spre zece vii peceţi de semn,
Venin şi roşu untdelemn
Mustesc din funduri de blestem;

Că-i greu mult soare să îndure
Ciupearcă crudă de pădure,
Că sufletul nu e fântână
Decât la om, fiară bătrână,
Iar la făptură mai firavă
Pahar e gândul, cu otravă,

Ca la nebunul rigă Crypto,
Ce focul inima i-a fript-o,
De a rămas să rătăcească
Cu altă faţă, mai crăiască:

Cu Laurul-Balaurul,
Să toarne-n lume aurul,
Să-l toace, gol la drum să iasă,
Cu măsălariţa-mireasă,
Să-i ţie de împărătească.

ROMANSA LUNII, LUNII
Conchitei Garcia Lorca

Într-un malacov de chiparoase,
a venit la fierărie luna.
Un băiat o priveşte
şi rămâne pierdut, privind-o…
În aerul cutremurat,
mişcându-şi braţele,
luna, lubrică şi pură,
îşi arată sânii tari, de cositor.
- Lună, lună, lună! Fugi!
Că acuma vin gitanii,
şi-ţi iau inima şi-o fac
brăţări albe şi cercei!
- Ia, lasă-mă, să dansez!
Pot să vină toţi gitanii,
te-or găsi cu ochii-nchişi,
întins pe nicovală.
- Lună! Lună! Lună! Fugi!
Le aud caii!
- Mai bine nu călca
peste albul meu scrobit!
Bătând toba câmpiei,
călăreţul se-apropia.
Băiatul, în fierărie,
cu ochii-nchişi rămăsese.
Şi prin crângul de măslini
veneau, bronz şi vis,
gitanii. Aveau gâtul drept
şi ochii-ntredeschişi…
Cum mai cântă cucuveaua!
Cum mai cântă-ntr-un copac!
Peste boltă trece luna,
c-un băiat de mână.
Plâng gitanii-n fierărie,
urlă toţi gitanii.
Vântu-nvăluie fieăria,
o tot învăluie.

PRECIOSA ŞI VÂNTUL
lui Dámaso Alonso

Luna ei de pergament
bătând, Preciosa vine,
pe cărarea de pământ şi apă,
între lauri şi cristale.
Tăcerea fără stele
fuge din tamburină
şi cade în marea zbătând şi cântând
noaptea ei plină de peşti.
Iar în creierii de munte,
lâmgă turnurile albe,
unde locuiesc englezii,
dorm carabinierii, care îi păzesc.
Şi gitanii apei,
ca să se distreze, ridică
nişte chioşcuri din cochilii de melci
şi ramuri verzi de pin.
x
În luna ei de pergament,
Preciosa vine bătând.
S-a ridicat s-o vadă
vântul, cel mereu neadormit.
San Cristobalón, gol,
plin de limbi de foc cereşti,
se uită la fată şi fluieră
o pierdută şi dulce tânguire…
- Lasă-mă să-ţi ridic
rochia, să te văd…
Deschide-ţi în degetele mele bătrâne
trandafirul albastru al pântecului.
Preciosa-şi aruncă tamburina
şi fuge fără să se-oprească.
Vântul bărbătoi vine după ea,
cu o spadă fierbinte…
Marea-şi înghite vuietul,
măslinii se fac palizi,
cântă flautele umbrei
şi gongul de puf al zăpezii.
- Preciosa, fugi, Preciosa,
că te prinde vântul verde!
Fugi, Preciosa, fugi!
Uită-te pe unde vine
satírul de stele joase
şi cu limbi de foc, strălucitoare!
x
Moartă de frică, Preciosa
intră-n casa,
unde-s pinii-n faţă
şi-unde stă consulul englez.
Speriaţi de ţipete,
vin trei carabinieri,
în mántiile lor negre
şi cu bonetelele trase pe sprânceană.
Englezul dă gitanei
o cană de lapte cald
şi un pahar cu rachiu de ienuper,
dar ea nu-l bea.
Şi în timp ce povesteşte-acelor oameni,
plângând, aventura ei,
vântul, furios, muşcă.
din acoperişul de ardezie.

ÎNCĂIERARE
lui Rafael Méndez

În mijlocul râpei,
cuţitele de Albacete,
înzorzonate de sângele duşman,
ca peştii lucesc.
O lumină grea, de cărţi de joc,
decupează-n verdele acid
cai înfuriaţi
şi profiluri de călăreţi.
În coroana unui măslin
plâng două femei bătrâne.
Taurul încăierării
se suie pe ziduri.
Îngeri negri aduc
batiste şi apă de zăpadă.
Îngeri cu aripi mari,
de cuţite de-Albacete.
Juan Antonnio de Montilla
se rostogoleşte mort la vale,
trupul lui e plin de crini
şi-are-o rodie la tâmplă.
Cruce de foc acum urcă,
drumul morţii.
x
Judecătorul, cu garda civilă,
vine prin crângul de măslini.
Sângele vărsat se tânguie
în cântecul mut, de şarpe.
- Domnilor gardieni civili,
aici s-a-ntâmplat ca de obicei.
Au murit patru romani
şi cinci cartaginezi.
x
Nebună de smochini
şi de vaiere fierbinţi, după-amiaza
cade-n leşin pe pulpele
rănite-ale călăreţilor.
Şi îngeri negri zburau,
prin vântul de vest,
îngeri cu plete lungi
şi inimi de untdelemn.

Citiţi **poeziile online aici :**
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2016/09/selectiuni-din-coloviile-lui-george-anca.html

ALEX BERCA - (locuieşte în USA) - (n. 1937, Bucureşti) Jurnalist, redactor si analist în domeniul economic la nivel global, dramaturg)

In memoriam Alvin Eugene Toffler

Alvin Eugene Toffler- un precursor al gândirii despre viitorul omenirii

Sunt convins că foarte mulţi dintre cei au ajuns la o vârstă mai mult sau mai puţin înaintată precum şi un număr mare de oameni tineri au avut deosebita plăcere, în urmă cu mai multe decade să citească unele dintre cărţile care ajunsese să fie ”best seller” în întreaga lume. Este vorba de cartea ***Şocul viitorului*** a sociologului şi viitorologului american, **Alvin Toffler.**

Devenise la un anumit moment dat ca o epidemie. Ori unde te duceau şi cu oricine vorbeai, chiar şi despre alte subiecte, la un anumit moment dat conversaţia se întorcea spre subiectul acestei cărţi.

Mulţi dintre cei cu care vorbeam îmi confirmau propria idee că autorul acestei cărţi cucerise lumea adresându-i-se cu multiple gânduri şi diverse ipoteze. Se adresase fiecărui om deci şi nouă ca simpli indivizi arătându-ne unde suntem, cum şi de ce se va îndrepta omenirea într-o anumită direcţie, în viitor.

Prin această carte care a fost tradusă şi editată în peste 50 de ţări (şi în România anilor 1973, de către Editura Politică, din Bucureşti), Alvin Toffler explica într-un mod deosebit de simplu, clar şi pe înţelesul oricui, starea psihologică a oricărei persoane şi a societăţii în care trăia în ansamblul ei.

Dovada celor afirmate era bazată pe exemple simple privind condiţiile în care se petreceau multiplele schimbări structurale care avuseseră loc în fiecare ţară şi pe plan mondial, într-un timp relativ deosebit de scurt.

În unele ţări asemenea schimbări erau de o asemenea amploare – ne mai întâlnită, trecându-se cu repeziciune de la un stadiu de ţară agricolă spre una industrială şi la fel de rapid spre una super (sau supra) industrială.

Toate aceste schimbări erau urmarea firească a dezvoltării într-un ritm deosebit de accelerat a ştiinţei şi tehnologiei care la rândul lor se bazau pe o creştere accelerată în educaţia şi în mentalitatea oamenilor.

Se producea acel fenomen despre care învăţasem sau auzisem din şcoală despre ”acumulările cantitative şi salturile calitative” la care cu voia sau fără voia noastră, a fiecăruia, se petreceau diversele evenimente şi noi eram numai martorii acestora.

Acesta era cu alte cuvinte ”Ţocul viitorului”, cu multiplele lui avantaje şi poate cu şi mai multe dezavantaje, dar care nu puteau fi oprite sau înlăturate deoarece aşa ”era viaţa” oamenilor – într-o continuă mişcare, ce nu putea fi stăvilită, iar dacă uneori, din sau prin anumite condiţii speciale se întâmpla şi acest lucru, stăvilirea sau chiar oprirea lor, era de scurtă durată.

Când în urmă cu mai multe decade am plecat din ţară, în puţinul bagaj pe care l-am luat cu mine îşi găsise locul şi această carte, care devenise ca un simbol sau ca un ghid al faptelor la care ne puteam aştepta oriunde ajungeam.

Pe parcursul anilor, în viaţa pe care am trăit-o în lumea nouă, îmi reveneau în minte multe dintre afirmaţiile lui Toffler cu privire la o anumită evoluţie socială, politică sau economică care se petrecea sub privirile noastre, şi care fuseseră afirmate cu ani de zile înainte de acest precursor al evenimentelor respective.

Într-una din dimineţile trecute deschizând ziarul la care sunt abonat, pe prima pagină a apărut fotografia lui Alvin Eugen Toffler şi cu litere mari şi bold era anunţată plecarea din lumea noastră a celui care fusese un deschizător de noi drumuri ale omenirii. Avea 87 de ani şi viaţa i s-a încheiat – poate chiar aşa cum şi-a imaginat-o singur, în linişte, în locuinţa modestă în care stătea de ani şi ani de zile, împreună cu soţia sa, în Los Angeles, California.

Ştirea se spunea în articolul respectiv, fusese anunţată de Toffler Associates – firmă de consultanţă, creată de Alvin şi de soţia lui, Heidi.

Încă odată mi-au revenit în minte multe dintre cele gândite şi spuse de el în cele peste o duzină de cărţi pe care le scrisese, împreună cu Heidi, în marea lor majoritate pe subiectele fascinante care îi atrăseseră în mod deosebit ani de zile, pe probleme de viitorologie social-economică.

Alături de şocul viitorului care ajunsese la a nu ştiu a câta ediţie tipărită mi-au revenit în minte titlurile altor cărţi printre care: Război şi anti-război, Puterea în mişcare şi Crearea unei noi civilizaţii, şi care sunt de-a dreptul fascinante prin bogăţia de idei şi de argumente deosebit de convingătoare şi mai ales prin actualitatea lor.

Ani de zile am avut prilejul să le citesc şi recitesc aceste cărţi şi de fiecare dată mi-am dat seama câtă putere de înţelegere şi interpretare avusese acest gânditor al vremurilor noastre.

Sunt convins că aceste cărţi se găsesc şi în librăriile sau bibliotecile din România şi ca atare le-aşi recomanda tuturor tinerilor şi celor mai în vârstă să le citească sau să le recitească pentru că din fiecare se pot desprinde zeci de idei deosebit de utile oricui

indiferent de educaţia pe care o are şi de preocupările din domeniul în care activează.

Mi-am amintit că la un anumit moment dat, în urmă cu circa 10 ani am citit despre un interviu pe care l-a dat Alvin Toffler, unui ziarist chinez de la ziarul *China's People's Daily* şi care îl întrebase: care era opinia lui despre dezvoltarea societăţii în general şi a Chinei în mod special.

Fără a se transforma într-o Pitia, i-a răspuns :

"…nimeni nu poate şti cu certitudine care este viitorul lumii. Ceea ce putem face este să urmărim permanent evoluţia şi să identificăm mersul unora dintre elementele de bază şi dinamica schimbărilor ce apar".

Şi într-adevăr aceasta era metoda sa de lucru, instrumentele pe care le folosea pentru a detecta mişcarea dinamică a vieţii oamenilor de pe această mica planetă numită Pământ.

În urmă cu peste 50 de ani, când nu prea mulţi se gândeau la fenomenul imensei migraţii a oamenilor din Orientul Mijlociu sau din Africa spre Europa, Toffler explica acest fenomen ce era vădit posibil ca efect al dezvoltării în anumite zone ale lumii a societăţilor super-industriale.

În multe ţări europene se produsese procesul trecerii de la o economie agrară la una industrială, care cerea o anumită calificare şi un număr mai mare al forţei de muncă, în Statele Unite, fenomenul migraţiei, era determinat de trecerea de la etapa industrială la cea supra industrial bazată pe automatizarea procesului industrial, pe robotizarea lui. Astăzi când prin diversele mijloace ale mass-mediei se comunică apariţia unui nou instrument robotizat, nimeni nu mai este – să-i spunem impresionat. Toată lumea ia acest eveniment ca pe ceva firesc. Cât de firesc pare acuma şi cum de a fost prevăzut el cu peste jumătate de secol înainte.

La timpul acela Toffler urmărea fenomenul imensei migraţii a oamenilor, determinat de dezvoltarea relaţiilor de afaceri şi de vacanţe. Dădea ca exemple cum peste 1.5 milioane de germani plecau în vacanţă în Spania şi alte sute de mii se îndreptau spre Olanda şi Italia. Peste 4 milioane de străini vizitau SUA, iar cunoscuta gazetă *Le Figaro*, se referea într-o serie de articole la fenomenul *"Giganticului schimb de oameni".*

Fenomenul migraţionist pe plan local sau naţional lua proporţii încă începând din ultimele decade ale anilor 1960. În America mobilitatea oamenilor devenea din ce în ce mai mare şi acest fenomen continuă şi în prezent.

În anii 1967/1968 peste 36 milioane de americani (fără a-i socoti pe copiii sub un an) şi-au schimbat locul unde stăteau cu alte locuri. Această cifră era mai mare decât totalul populaţiilor din Cambogia, Gana, Guatemala, Honduras, Irak, Israel, Mongolia Nicaragua şi Tunisia luate la un loc.

Această mobilitate a populaţiei americane este confirmată şi de faptul că unul din cinci americani, la fiecare aproximativ 6-7 ani îşi schimbă locul reşedinţei, şi începe "o nouă viaţă", în noul loc unde s-a mutat.

Nici marile migraţii ale hoardelor Mongole din secolul al 19-lea spre Europa nu pot fi comparate cu aceste mutaţii geografice ce caracterizează mobilitatea societăţii americane.

O situaţie similară se poate remarca şi în Anglia. Una dintre revistele ştiinţifice engleze *"The New Society"*, prezenta într-un articol ideea din care reieşea că în general, populaţia Angliei şi a ţării Galilor locuieşte la aceeaşi adresă mai puţin de un an de zile.

În Franţa, numai lipsa de locuinţe influenţează continua mobilitate a populaţiei şi cu toate acestea, după opinia demografului Guy Pourcher, în fiecare an 8-10% dintre francezi îşi schimbă locuinţa.

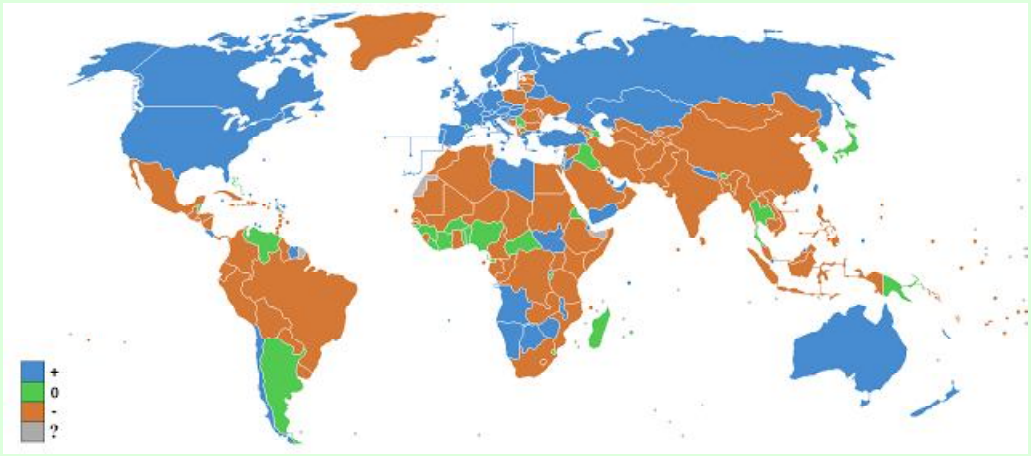

Sursa imag.:https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Net_migration_rate_world.PNG

Prosperitatea economică din Nordul Europei constituie un punct de atracţie magnetică pentru valul de migranţi (în special format din tinerii şomeri) din agricultură care vin din Ţările Mediteraneene şi din Orientul Mijlociu. Mii de migranţi se îndreaptă spre Europa de Nord din Algeria, Iugoslavia, Turcia şi din alte locuri.

Toffler dădea ca exemplu cum în fiecare vineri după amiază cel puţin 1000 de muncitori turci din Istanbul se urcă în trenurile care îi duc spre *"pământul promisiunii"* şi se opresc la München unde s-a format o adevărată colonie turcească şi unde a şi apărut un ziar în limba turcă.

La Köln, unde funcţiona una dintre sucursalele companiei Ford, peste 1 dintre muncitori sunt turci.

În Europa se manifesta şi continuă şi în prezent fenomenul de mutare a unor persoane cu calificări superioare (oameni de ştiinţă, ingineri şi tehnicieni, economişti şi profesori) spre Statele Unite şi Canada unele dintre cele mai dezvoltate ţări din punct de vedere tehnic şi ştiinţific.

Unul dintre exemplele folosite de Toffler, privind hemoragia de creiere europene era acela al fizicianului german Profesorul Rudolf Mossbauer, laureat al premiului Nobel pentru descoperirile în domeniul fizicii şi care prefera să lucreze în Statele Unite datorită neînţelegerilor cu cei din Administraţia germană privind birocraţia şi problemele politicii bugetare germane.

Mă întreb: oare un asemenea fenomen se petrece de ani de zile şi în România, de unde mulţi tineri vin să studieze în Statele Unite şi după obţinerea diplomelor, prefer să rămână şi să lucreze în SUA în loc să se reîntoarcă în ţară şi să pună în practică ceea ce au învăţat în universităţile din America?

Nu ar fi de dorit ca Administraţia de la Cotroceni, să ofere acestor tineri condiţiile de lucru şi remunerarea corespunzătoare pentru a schimba sensul drumului pe care îl face acest tineret şi să fie folosit în avantajul ţării?

În urmă cu mai mulţi ani am avut prilejul să vorbesc cu câţiva studenţi chinezi care studiau în Statele Unite şi întrebându-l ce planuri au pentru viitor, majoritatea mi-au răspuns că de abia aşteptau să termine studiile pentru care veniseră şi să se reîntoarcă în China unde aveau oportunitatea de a pune în practică ce învăţaseră.

Şocul viitorului şi *Al treilea val*, citite de către unii dintre cadrele de conducere de la diferite nivele politice şi economice din diferite ţări, au dus la stabilirea unor schimbări în concepţia şi aplicarea unora dintre idei şi ca urmare la crearea unor centre şi instituţii destinate efectuării unor previziuni la diverse nivele: micro, macro şi chiar mondo, social-politice şi economice.

Un exemplu în acest sens a fost momentul în care a fost marcat impactul pe care l-au avut cărţile lui Alvin Toffler asupra cadrelor de conducere a economiei chineze şi care au fost sintetizate în decizia conducerii Chinei de a-l înscrie şi pe Toffler în lista celor 50 de personalităţi care au schimbat întreaga concepţie a politicii economice a Chinei.

În 1994, Newt Gingrick- purtător de cuvânt al Congresului American, îi îndemna pe colegii săi din Congres să citească lucrările lui Alvin Toffler şi în special lucrarea *Creating a New Civilization*, pentru a înţelege şi mai bine spre ce se îndreaptă omenirea şi ce ar trebui făcut în acest sens.

Fără a se erija într-un profet, observaţiile lui Tofflere i-au permis să prevadă cu mulţi ani înainte unele dintre evenimentele cele mai deosebite din lume:

- lichidarea comunismului în Uniunea Sovietică şi în sateliţii ei,
- reunificarea Germaniei
- creşterea economică a întregii regiuni Asia-Pacific,
- dezvoltarea sistemului informaţional la nivel mondial şi încă multe alte evenimente deosebit de importante (printre care şi diversele aspect legate de migraţia forţei de muncă şi a populaţiei din diverse ţări spre Europa şi SUA).

Chiar dacă pe parcursul vieţii sale a avut parte de critici ale unor oameni de ştiinţă din diferite domenii de activitate şi l-au considerat ca pe un fel de ”Nostradamus” modern, aceste critici şi observaţii, de multe ori ne potrivite, nu l-au impresionat şi le-a răspuns la toţi cu o deosebită eleganţă că punctele sale

de vedere şi dezbaterile la care a participat şi unde şi-a susţinut cu multiple exemple punctele de vedere erau şi vor continua să fie esenţiale pentru progresul social.

Tot ceea ce a creat gândirea lui Alvin Toffler constituie baza a nenumărate şcoli, el fiind un deschizător de drumuri pentru nenumăratele instituţii care în prezent răspund necesităţilor de apreciere a mutaţiilor ce au loc în ştiinţă, tehnică, cultură şi în mediul social la scară mondială.

O veche vorbă românească spunea: *un asemenea om se naşte odată la 100 de ani*, să sperăm că suntem în momentul în care se va naşte un nou Toffler care să ne spună ce va urma pe mai departe şi unde vom ajunge în următoarea perioadă până la sfârşitul acestui secol, din care s-a consumat aproape un sfert şi poate şi pe mai departe.

dr. Alex Berca
SUA

Sursa imaginii : https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Civilisations_actuelles.png

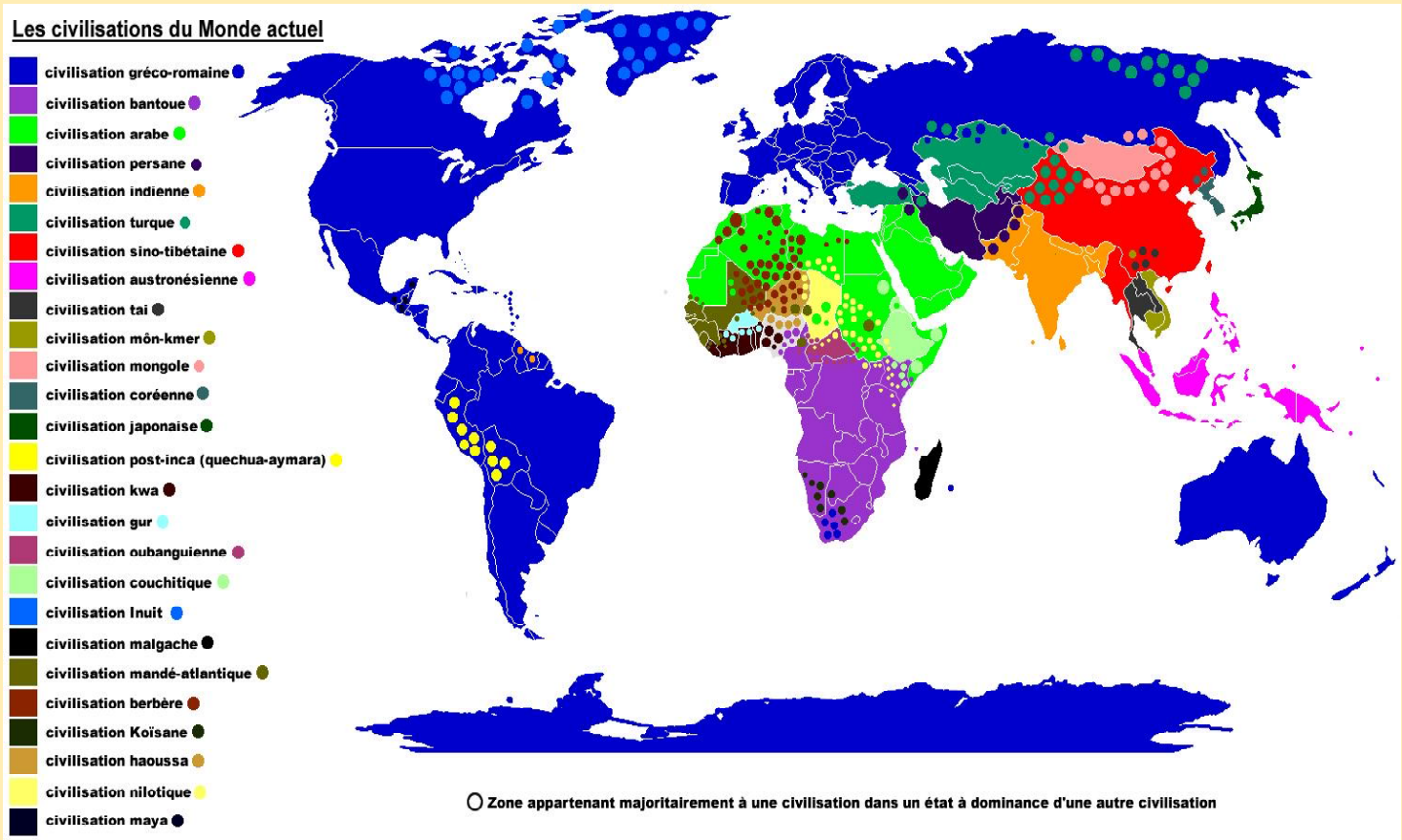

Citiţi **articolul online aici :**

http://samanatorul.blogspot.ro/2016/08/dr-alex-berca-in-memoriam-alvin-eugene.html

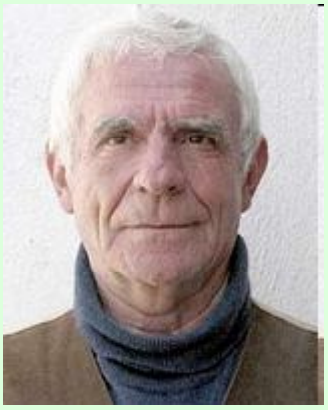

Dumitru Dănău

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

ARHIDIACONUL ŞI PROFESORUL DR. CONSTANTIN V. DĂNĂU

- REPER EMBLEMATIC ÎN TABLA DE VALORI NAŢIONALE -

(Seria III-a)

Din opera Dlui Dumitru Dănău am ales să prezentăm în serial această carte, tipărită la Editura „Măiastra" din Târgu-Jiu, 2015

Arma fatală a armatei române a fost nu numai instruirea militară, ci, şi educaţia religioasă, morală şi civică transmisă direct, prin viu grai, de către eruditii poporului român. Sau în scris, prin poeziile şi cântecele patriotice, poemele şi imnurile unor poeţi ca Eminescu, Coşbuc, Goga, Slavici, Şt. O Iosif şi atâţia alţii ca ei. Cu astfel de arme sufleteşti, conducând la vitejie, au câştigat românii Razboiul de Reîntregire al Neamului, sintagmă care azi în şcoală şi în presa vândută străinătăţii e o sintagmă tabu, un slogan „regal" care azi „nu se mai poartă".

(N.N. Tomoniu, I.M. Morariu - *George Coşbuc de la Tismana*)

- Arhidiacon iconom stavrofor profesor doctor CONSTANTIN V. DĂNĂU -

ÎNSEMNĂRI DIN VIAŢA MEA (2)

După ce am terminat Facultatea de Teologie, grija mea cea mare mi-era să mă căsătoresc, pentru a mă preoţi, altfel urma să fac serviciul militar.

Eram insistent solicitat de fam. Mălăescu, în care intrasem oarecum prin nelipsita mea prezenţă la toate mesele date de Părintele Mălăescu în diferite ocazii şi la culesul viei din **Găleşti**. Prin Crainic, Director la Gimnaziu, am fost numit Secretar, titularul fiind concentrat. Mi s-au încredinţat şi ore de suplinire, conducerea judeţului, Prefect Frumuşanu, angajându-mă în lupta de lărgire a Gimnaziului prin înfiinţare de clase paralele şi trecerea spre liceu. Prieteni ca V**as. Popescu** mă-ndemnau spre actuala soţie al cărei părinte în 1913 nu m-acceptase, pentru ca, în noiembrie 1914, să ne logodim totuşi şi în 11 Ianuarie 1915 să şi celebrăm căsătoria în **Băleşti şi Turcineşti**. În 1 februarie 1915, am fost hirotonisit Diacon de P.S. Episcop al Râmnicului Sofronie Vulpescu, cu prilejul sfinţirii Bisericii din Cîlceşti. La hirotonie, Episcopul s-a legat de mine că n-am păr crescut ca de preot, şi mi-a vorbit cum îi era obiceiul de Sus şi-n Stăpânire. Încercând să-şi continue atitudinea şi la masa din casa preotului local, eu i-am ripostat cu ţinuta şi suindu-mă în trăsura, care o aveam cu mine, am plecat ostentativ.

Era în obiceiul şi tradiţia noilor hirotonisiţi să facă practică şi exerciţiu de slujire bisericească la Episcopie cu Eclesiarhul, care-n numele Episcopului te jumulea cât putea şi te expunea la tot felul de umilinţe. Chemat de Protoiereul Bardan la cancelarie să dea această dispoziţie, i-am spus că nu mă duc, întâmplă-se orice… Tactul Protopopului m-a domolit, când mi-a spus că practica o voi face cu el, în **Catedrala** oraşului. Aşa am reintrat în disciplina bisericească şi pe la Sfinţia Sa nu m-am mai dus, decât când am fost ales în **Adunarea Eparhială.**

***

În August 1916, s-a declarat război Germaniei şi eu am fost mobilizat pe loc la Spit. I de evacuare, ce funcţiona în localul liceului. În oct. 1916, frontul de la Jiu fiind rupt, m-am refugiat cu părintele meu, Pr. Dănău de la Turcineşti, la Băleşti. La 14 oct., Gen Dragalina de la Cerna, preluând comanda grupului Jiu, a surprins pe bavarezi în Frînceşti, Tg-Jiu şi Turcineşti, Bumbeşti, dându-i înapoi pe nemţi până sub Streajă. Am fost şi eu după ei până la Turcineşti, unde am găsit, foarte înfricată, pe mama mea, care numai ascunzându-se într-o şură de coceni, a scăpat de gloanţele inamice neîmpuşcată. Bavarezii stăteau morţi pe drum şi ploaia, care cădea din abundenţă, îi făcea şi mai fioroşi, mustrându-i parcă de îndrăzneala lor de a ne încălca, fără motiv, pământul Ţării. Succesul a fost de moment, sărbătorit de orăşeni în ziua de Cuv. Parascheva, în faţa Catedralei, unde şi eu am spus un cuvânt românesc pentru ca a II-a zi, nemţii întăriţi să năvălească din nou cu mai multă furie. Abia ajuns la Băleşti, mi-am încărcat sumar ce brumă puteam într-un car, ca să plecăm spre Fărcăşeşti - socrul cu fetele lui şi eu cu Lina, născută de 2 săptămâni. A fost mare jale şi vaicăr pe lumea care-şi pierduse capul. La Fărcăşeşti, la Ion Velican, care abia ne-a îngăduit să dormim toţi pe jos într-o cameră, eu cu Maria, botezată de tata la Băleşti în preziua plecării, pe piept şi mereu sperând într-o redresare a armatei.

A doua zi nemaiputând avea legătură telefonică cu Tg-Jiu şi Peşteana, pentru că duşmanul în năvala lui ocupa tot, eu şi cu socru-meu, numai cu 500 lei în buzunar, ne-am suit într-o cabrioletă şi am pornit-o în pribegie spre Craiova, prin Strehaia. La Craiova, am îmbarcat pe soţia Dr. Voiculescu şi copiii Vlad şi Radu în cabrioletă şi am pornit-o spre Slatina, în miez de noapte şi pe o ploaie de toamnă cu noroi şi burniţă îngrozitoare. Din Slatina am apucat drumul Roşiorilor ca să-ntâlnim Spitalul, unde lucra Dr. Voiculescu.

La Miroşi ni s-au barat toate drumurile: nu puteam merge nici spre Piteşti prin Costeşti, căci nemţii coborau pe Argeş, nici spre Roşiori, căci veneau pe Neajlov… Am trecut spre Găeşti cu mare greutate şi fără să intrăm în Bucureşti, ameninţaţi cu preluarea, ne-am suit eu şi socru-meu într-un tren de marfă ca să ne pomenim după vreo 2 zile în Galaţi. Aci ne-am aciuiat la fam. Măgură, mare avocat şi om de inimă.

Am făcut Crăciunul la ei, dar s-auzeau tunurile peste Dunăre, duşmanii încercând trecerea în mai multe puncte. Ne-am hotărât, eu şi socru-meu, să mergem la Iaşi, unde se refugiaseră autorităţile. Nu găseam bilete şi locuri în tren. Am pierdut, spre norocul nostru, trenul de Iaşi din seara revelionului, care s-a prăbuşit la Bîrnova, cu sute de morţi şi răniţi.

Aşa s-a încheiat, pentru familia Dănău, anul 1916. Reveniţi la Galaţi, după o lună spre sfârşitul lui Ian. 1917, am izbutit s-ajungem la Iaşi. Aci socru-meu a întâlnit pe Vas. Hortopan şi Ion Alemănut, care administrau o moşie mare, Reuşeni, şi l-au luat şi pe socru-meu cu ei. Rămas singur, am regăsit pe Crainic şi mi-am luat o cameră cu chirie în acelaşi imobil, str. Spancioc 5 la fam. Făureanu, oameni cumsecade şi primitori. Eu m-am prezentat Minist. Învăţământului care funcţiona la Universitate în Copou, mi-am legitimat drepturile de Secretar şi profesor suplinitor la ore. Mi s-a aprobat plata salariului, cu condiţia să prestez muncă într-o instituţie pendinte de Minist. Învăţământului. Mi s-a oferit să trec cu P.S. Bartolomeu în Rusia în educarea cercetaşilor şi până la definitivarea formalităţilor să lucrez în Casa Bisericii, care funcţiona la Mitropolia din Iaşi. Aci copiam şi făceam ordonanţe de plată a funcţionarilor refugiaţi, care prestau muncă undeva. Lucram la birou cu Păr. Partenie şi alţi funcţionari ai Casei condusă de P. Gîrboviceanu şi Const. Dobrescu. Frontul se oprise pe linia Focşani, Nămoloasa, Galaţi şi pe creasta Munţilor Carpaţi spre apus. Armata, ce mai scăpase, trecuse în refacere în Moldova, în spatele frontului. Dar o nenorocire nu vine singură: după ce eram prăpădiţi de drum, de lipsă de hrană şi îmbrăcăminte, ni-a mai cuprins şi tifosul exantematic, care omora şi prăpădea deopotrivă pe militari ca şi pe civili.

Aproape că nu s-au pierdut soldaţi în lupte, cât s-au pierdut decimaţi de mizerie, foame şi tifos exantematic. Luase fiinţă, în apropierea Iaşilor, la Vila Grecul, un spital de exantematici, pus sub conducerea medicului francez Clunet, cu soţia lui, unde se tratau ofiţerii superiori, între care se găsea prin Febr. 1917 Dr. Voiculescu. Auzind, printr-o zăpadă de mai bine de 1 m, m-am dus să am veşti despre el. De trei, patru ori am fost în zadar căci nu ne era permis să-i vedem pe bolnavi sau să stăm de vorbă cu ei. În cele din urmă, aflând Dr. Voiculescu că-l caut, îmi trimite un bilet cu rugămintea de a interveni prin Gen. Culcer ca să-l scoatem din acel spital, unde se simţea că se sfârşeşte, dacă mai rămâne. Cu mare greutate am obţinut prin Gen. Culcer, de la Gen. Vicol, comandantul sanitar al armatei, o maşină cu brancardieri, cu ordin de a-l transfera la Spitalul Notre Dames de Sion din Iaşi. Aci, când înainte de a-l interna, a trebuit să-i fac, în loc de baie, o gazare generală. Faţă fiind o călugăriţă, aceasta mi-a spus: „Ça ne vaut pas le peines de prendre le temps”.

Plângând totuşi de mizeria fiziologică în care se găsea, l-am gazat eu, l-am îmbrăcat cu o cămaşă ruptă şi pe braţe l-am dus în salon. A doua zi, l-am găsit mai bine şi cu moralul ridicat, căci tratamentul ce i se făcea la Clunet nu-i convenia lui, care cunoştea o altă cale de tratare a flegmonului ce-i survenise din cauza infecţiilor. Aci el lucid s-a consultat cu medicii şi-au ajuns la un alt tratament, care a dat bune rezultate.

Îl hrăneam din oraş cu ce puteam şi-mi da şi Dl. Col. Bădescu şi-n câteva săptămâni a trecut în convalescenţă. Plictisit de spital, a cerut să fie scos şi dus la mine, unde a mai stat câteva săptămâni, s-a întremat niţel şi s-a cerut pe front la Reg. 44 Argeş, în loc să meargă la un sanatoriu pentru refacere. În timpul acesta, a venit şi l-a văzut socru-meu de la Reuseni şi faţă de ceea ce se făcea la administrarea acelei moşii, socru-meu s-a cerut la un spital de evacuare, ca miliţian şi l-au repartizat la Spit. Hălăuceşti, de lângă Roman, unde medic era şi Max Culcer.

În iarna lui 1917 eu lucram mereu la Casa Bisericii şi cum primeam 250 lei de la preoţie şi 200 lei ca secretar şi profesor suplinitor, mă puteam ajunge şi ajutam pe ai mei. Cum însă exantematicul făcea ravagii şi printre civili, umblam bandajat cu gaz la gât ca să nu se lege vreun păduche de mine, cînd silit trebuia să mă vîr în mulţime, la coadă, ca să-mi iau pâinea de zi cu zi. Într-una din zile, întîrziind de la birou, pentru că rămăsesem la pîine, când am intrat în birou, Administratorul Gîrboviceanu mă ia la o gură de parcă dezastrul Ţării l-aşi fi adus, venind mai târziu. El era tare supărat din cauza fricţiunilor ce se ivise în partidul liberal în preziuă, cînd Dl. Nic. Lupu, Morţun şi Iunian se declarau că vor să înfiinţeze o ruptură în partid prin înfiinţarea **partidului muncii.** Eu primeam observaţiile aspre şi urlate de Şef cu resemnare şi începusem să-mi scot necesarul ca să lucrez la ordonanţe. Crăpa de necaz că nu-i vorbiam şi când, scos din răbdări, i-am spus că de ce nu se-ngrijeşte de noi, funcţionarii lui, procurîndu-ne măcar pîinea, dacă nu şi cele de hrană, mi-a întors-o că-mi sistează plata salariului pentru întîrzieri. În timpul acestei aprinse discuţii, la care toţi colegii asistau rîzînd şi parcă întărîtîndu-ne, apare de afară şi Păr. Partenie, foarte surprins de atîta zarvă şi de rîsul celorlalţi. Apostrofîndu-l pe el ca şi pe mine, cu vorbe grele, Partenie rîzînd vine la mine, care aproape plîngeam şi mă încurajează zicînd: „Taci Dănău, nu te formaliza; noi suntem oameni muncitori şi la urma urmei ne înscriem în partidul muncii”. Cînd a auzit Gîrboviceanu aceste cuvinte, doar că n-a turbat şi ameninţător venind spre noi spune: „Astfel de elemente să iese afară din biroul meu”. Eu am sfeclit-o; Partenie m-a luat de mână şi m-a împins afară, ieşind cu mine şi zicând: „Om vedea noi cine are dreptate”. Ieşind pe sală, ne-am întâlnit cu Păr. Nazarie, venind spre protoieria Armatei şi, intrigat de gălăgia şi strigătele lui Gîrboviceanu, ne-a luat de mână şi intrînd în cabinet ne-a cercetat amănunţit. La urmă a spus: „Ţie Partenie nu-ţi va face nimic doar eşti cumnat cu el; **pe Dănău îl iau sub aripa mea şi de azi îl înscriu în cadrele armatei”. Am ieşit împreună, am mers la M.C.J-l la Generalul Prezan; i-am expus planul, cu rugămintea de a-mi aproba cererea de a activa ca predicator în armată, voluntar şi cu plata salariului civil, prin armată. Mi-a cerut cererea; mi-a aprobat-o pe loc şi m-a repartizat Diacon, ajutor al Preotului Arm. I.**

Între timp, Dr. Voiculescu plecase pe front la Reg. 44 Argeş - Pralea. Eu plecam la Bacău să mă prezint şi fiind ajutor Preotului de aci, trebuia să stau pe lângă el până să-mi afirm rosturile mele. Am fost repartizaţi la Gîrleni, la un centru de convalescenţi, unde făceam din cînd în cînd slujbe. Eram bine primit şi cu prietenie de fam. Lungulescu, cu condiţia de a întreţine şi eu atmosfera de mărire a valorii vrednicului preot militar Lungulescu, susţinător al unei numeroase familii alcătuită din copii şi fete, unii mai buni decât alţii, dovadă frumoasele situaţii ce şi-au câştigat prin muncă, în viaţă.

În Mai 1917 se făceau mari pregătiri pentru reluarea ofensivei şi prin Gen. Mărdărescu am obţinut permisia de a vizita unităţile de pe front şi a intra în legătură cu trupa. Şefului meu i s-a părut aceasta ca o atitudine nepotrivită şi lipsită de respect faţă de el. Nu mi-a spus-o, dar a lăsat să se răspândească prin ai săi un fel de nemulţumire faţă de iniţiativa mea de a avea independenţă. În Iunie, organizându-se o mare serbare pentru soldaţii refăcuţi la Centrul de Instrucţii Bacău, care urmau să plece pe front, **am fost invitat de Gen. Averescu şi Mărdărescu** să le spun un cuvînt de îndemn şi îmbărbătare. Bine pregătit, le-am vorbit soldaţilor atît de avîntat şi înflăcărat încît s-a cules un entuziasm şi bună dispoziţie atît de mari că însuşi Comandantul Armatei a venit şi mi-a spus: „eşti al ostaşilor, i-ai mişcat, şi cît le-ai trebui pe front". Mi-a strîns mîna la ieşire, mi-a dat locul lângă D-sa. Un soldat auzindu-ne a zis: „Bine ni-ai mai spus Părinte, dar de ai fi cu noi şi mai bine ar fi". Generalul a semnalat cuvintele soldatului şi a II-a zi am fost chemat să-l însoţesc pe front pentru ofensiva, care urma să-nceapă la 16 Iulie. Eram acolo când tunurile ruseşti, pregătiau terenul, luptînd 3 zile şi nopţi în şir, pentru ca în 17 Iulie să-nceapă atacul Mărăştilor. **Eram cu şeful operaţiilor de la Armata II urmărind lupta, care-ncepuse în dimineaţa zilei de 17, ora 4.** Nemţii, loviţi fără milă de obuzele ruseşti, părăsiseră poziţia şi se retraseră în dezordine, lăsând din distanţă-n distanţă cîte un cuib de mitralieră, care s-acopere retragerea. La 6 tunuri nemţeşti părăsite în grabă de inamic, lt. Neferescu din 18 Gorj a pus o santinelă, care i-a adus citarea pe armată şi decoraţia Mihai Viteazul. Nemţii se retrăgeau spre Munţii Vrancii şi cotul de la Întorsura Buzăului. Armata noastră îi urmărea de zor, cînd la Tulnici în miez de noapte se primeşte ordinul de oprire pentru că frontul nostru era ameninţat la Mărăşeşti şi Oituz - Coşna, unde ei comasaseră trupe şi dau atacuri disperate. Tentativa gen. Averescu de a-i ataca în punctul cel mai întărit, ca tranşee, Mărăşeşti, reuşise, dar atacurile lor stăruitoare de la Coşna şi Mărăşeşti păreau să dea rezultate, pătrunseseră în Valea Oituzului şi luaseră Coşna, înaintând prin Caşin spre Oneşti. Gen. Averescu, informat, vine cu trenul la Radiana şi, neputând ajunge în Oneşti, bombardat de un tun blindat din Valea Oituzului, se strecoară totuşi, cu maşina la Comandamentul corp. V armată din Oneşti şi aci află că M.C. Gl dăduse ordin de retragere a aripei drepte şi dislocaseră grănicerii, ca să apere Mărăşeşti. La raportul Gen. Văitoianu, Averescu îl invită să-l însoţească pe poziţia Oituz - Caşin, care trebuie păstrată cu orice sacrificiu, pentru că altfel nemţii, biruitori aci, nu se mai opreau până la Bacău, întorceau frontul Armatei I şi cucereau total Moldova. Înaintau cu maşina pe un părăiaş sub focul infanteriştilor nemţi care trecând Coşna coborau prin via lui **Negru Ponte** în trăgători.

Ajunşi la câteva zeci de metri de linia I, **gen. Averescu trimite o ştafetă** după grăniceri, bagă în şanţuri improvizate pe Cavaleriştii corpului V de Armată şi, cercetînd poziţia pe hartă, zice dacă ne sosesc grăniceri, poziţia o reluăm. Între timp ia telefonul de pe linia I şi dă un scurt apel către trupă, spunând între altele: **„pericolul este nespus de mare; dacă pierdem poziţia aceasta, Moldova e căzută şi deci Ţara robită. Eu, comandantul Armatei sunt cu voi pe poziţie; peste trupurile noastre să treacă duşmanul ca să apărăm Ţara".** Acest înflăcărat apel a avut un minunat efect, căci soldaţii s-au redresat şi luptau din răsputeri să oprească înaintarea. Sosind şi grănicerii şi dându-li-se dispoziţii precise de atac, lupta se reia cu toată dîrzenia de sfărîmăturile armatei noastre şi, într-o 1/2 de oră, nemţii au fost svîrliţi peste Coşna – Oituz, mai ales că întăririle ce le mai aşteptau fuseseră dirijate de Falkenhein spre Focşani – Mărăşeşti pentru ca şi acolo să se-ntîlnească cu camarazi de-ai lor fugăriţi de ostaşii romîni.

Eram subt un nuc, pe unde se scurgeau răniţii de pe frontul Caşinului. Un biet soldat rănit la mîna dreaptă foarte grav pierdea sînge văzînd cu ochii şi sleit de puteri se aşezase jos, pe iarbă. Îl întreb ce-i pe linie şi cum se prezintă frontul. Îmi spune sacadat: „Ne bat nemţii cu fel de fel de arme dar dete D-zeu şi veni între noi Gen. Averescu şi luptă generalul cu noi din răsputeri; mie mi-a rupt braţul căci aveam să-i văd cum se retrag, n-am mai fost lăsat să lupt dare vedeam pe General cum îi loveşte în dreapta şi în stînga şi-i dă înapoi. Mi-e necaz că nu sunt şi eu să le văd sfîrşitul".

Clipe emoţionante: generalul, cu ochii pe hartă, auzise cuvintele soldatului cari storseseră lacrimi ce se împreunau sub bărbie. Bucuros la apariţia Grănicerilor a dat ultimile dispoziţii de atac, se ridică-n picioare şi spune: „Poziţia va fi reluată în cel mult 1 oră" şi într-adevăr, spre sfinţitul soarelui gornistul suna înaintarea pe culmi. Concomitent, Mărăşeştii rezistaseră, nemţii înfrînţi se retraseseră. Mărăştii erau ai noştri. Oituz-Caşin-Coşna se menţineau. Trupele Div. XI, decimate, îşi refăceau forţele în imediata apropiere a frontului - Reg. I Dolj, 17 Severin şi altele.

M-am întîlnit în şanţurile de scurgere de la Mărăşti cu soldaţi din satul meu: Gr. Ştefănoiu, V. Lupulescu, Tăiţă Dijmărescu, Petre Dijmărescu, Roman Calotă, iar la Muşuroaie cu Ion V. Voiculescu, dându-i veşti despre fraţii D. Toma şi Ilie.

În toamna 1917, poziţia mea la arm. II se şubrezise faţă de pretenţiile Preotului, care probabil mă vrea inapt şi fără acţiune şi Păr. Protoereu al Armatei, Pr. C. Nazarie m-a luat ca **secretar al Serv. Religios din M.C. Gl. unde am rămas până la demobilizarea mea în iunie 1918**, venind în Ţară prin Focşani, cu mari peripeţii în Ploeşti, Bucureşti şi Tg-Jiu.

****.

Va continua...

Col(r) Dumitru Dănău
în „Amintirile oraşului",
Editura „Măiastra", Târgu-Jiu, 2006

- Arhidiacon iconom stavrofor profesor doctor CONSTANTIN V. DĂNĂU -

CĂRŢILE SCRISE DE DVS. VI LE PUTEM TIPĂRI RAPID. CONDIŢIILE DE TIPĂRIRE: http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Contul în USD s-a desfiinţat din lipsă de sponsori. BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociaţia Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Cotizaţia anuală este de 200 lei, include abonamentul la revistă 80 lei, DVD-AST-5 şi vechea cotizaţie de 120 lei.

Cărţi "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standul din centrul de informare turistică şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Ion Auraru – "**Prin vremuri de război**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libelli!**", Nicolae N. Tomoniu & Iuliu-Marius Morariu – "**George Coşbuc de la Tismana**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldaţi ai neamului românesc"**, **10 lei**.

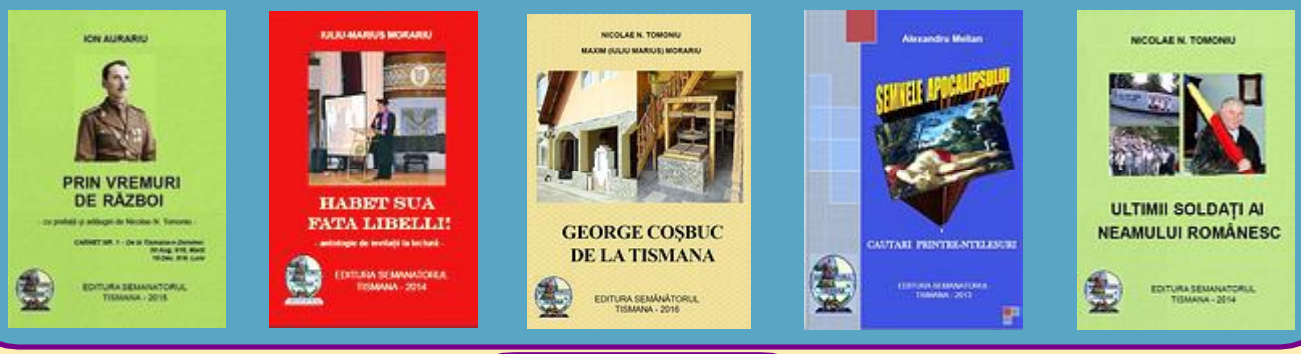

CUPRINS

2 Despre „Festivalul Răciturilor" şi „George Coşbuc de la Tismana"
4 Nicolae Băciuţ - „Sunt suflet în sufletul neamului meu...."
6 Dimitrie Poptămaş - Am fost la Centenarul Coşbuc
9 Romulus Rusan - Like pentru Coşbuc
10 Mihai Ştirbu - George Coşbuc şi Elena
15 Ierom Maxim - Recenzie Gh. Pleş, Şcolile Năsăudului (1635- 2015), vol. 1
17 Liviu Marta - Cupele preistorice, Olimpiada şi zilele comunelor
20 Vasile Mic - La o bătaie de inimă (poezii)
22 Vasile Moiş - Dana se opri fulgerată
25 LIGA SCRIITORILOR ROMÂNI ÎN FOLOSUL CULTURII ROMÂNE
28 Noua emblemă şi imnul LSR
29 Al Florin Ţene - Recenzie Aristotel C. Pârvulescu, Eseuri.
30 Selecţiuni din Coloviile lui George Anca
32 Alex Berca - In memoriam Alvin Eugene Toffler
35 Dumitru Dănău - Arhidiaconul Constantin V. Dănău (3)
35 Cotizaţii, conturi, abon., cuprins, redacţia
39 Caseta tehnică, FOTO INEDIT, Mormântul lui Serafim Duicu
40 Foto Document - Festivalul răciturilor, 2016

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranţei"

AL FLORIN ŢENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorităţi

Pr. MAXIM (IULIU-MARIUS) MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galaţi
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanţilor la "Semănătorul"

Colectivul redactorilor permanenţi ai revistei "SĂMĂNĂTORUL"

Atenţie! Revista online apare după difuzarea ediţiei tipărite !

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

Revista în format pdf nu se mai trimite prin e-mail. Autorii vor primi la cerere DVD-AST-5 cu toate numerele. E-mail redacţie: posta@samanatorul.ro

Târgu Mureş, 2016 - La mormântul scriitorului Serafim Duicu

Serafim Duicu (n. 6 august 1938, Tismana, judeţul Gorj – d. 19 octombrie 1996 a fost un scriitor şi critic literar român născut la Tismana. Serafim Duicu şi-a câştigat definitiv consacrarea scriitoricească printr-o valoroasă incursiune din perspectivă contemporană în biografia a trei mari personalităţi istorice ale Ardealului: Gheorghe Şincai, Samuil Micu şi Petru Maior. Analiza totală a operei lui Samuil Micu, a fost o premieră absolută în istoriografia literară românească. Realizând un triptic monografic de mare valoare ºi sintezã referitor la *Şcoala Ardeleană*, el a împlinit cu maximă fidelitate o obsesie mai veche privind iluminismul transilvănean. El a fost nu numai un critic şi istoric literar, ci a avut şi o intensă activitate publicistică, publicând articole de istorie şi critică literară în revistele *Vatra, Tribuna, Steaua, România Literară, Cronica, Ateneu, Familia, Ramuri, Convorbiri Literare, Orizont* s.a. „Festivalul-concurs de poezie şi eseu pentru elevi şi studenţi Serafim Duicu" organizat de Direcţia Judeţeană pentru Cultură, Culte şi Patrimoniul Cultural Naţional Mureş este numit în cinstea lui.
Mai multe citiţi în articolul şi site-urile despre Serafim Duicu, create de Nicolae N. Tomoniu:
Site-uri: http://www.tismana.ro/serafimduicu/index.htm, https://ro.wikipedia.org/wiki/Serafim_Duicu
Articol: http://www.tomoniu.ro/opinii/cultura/serafim-duicu.htm

Imagine: Nicolae Băciuţ - Facebook

DICŢIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literar iniţiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziţie cu oraşul „viciat" de civilizaţie, considera ţărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naţionale şi promova o literatură de inspiraţie folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.
Sursa: DEX '09 (2009).

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicaţiei literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicaţii - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România, cu sediul la Bucureşti. Revista tipărită apare şi contractual cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general, în număr de 24 de reviste şi 56 broşuri (turism local).
Conceptual şi artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o iniţiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece doar cu buletinul lunar nu se putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista a apărut la împlinirea a trei ani de la înfiintarea Editurii online "Semănătorul". Adrese:
http://www.samanatorul.ro **Numărul din luna curentă**
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm **Colecţia FLASH a revistei**
http://www.scribd.com/semanatorul **Format document simplu**

ISSN 2344-5017, ISSN-L 2286-1017, Samanatorul, 15 le

Anul IV.
Nr. 10
Octombrie 2014

SĂMĂNĂTORUL

Ediția tipărită
Nr. 13

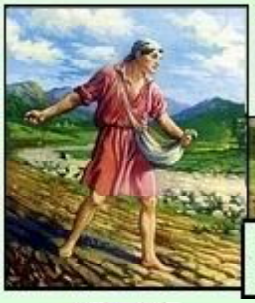

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017
Revistă literară lunară

ISSN 2344 - 5017
ISSN-L 2286 - 1017

Director 2007-a.c.:
NICOLAE
N. TOMONIU

Primii directori şi fondatoridin 1901:

G. Coşbuc Al. Vlăhuță

Fondatori 2012:

Asociațiile
"Semănătorul" şi
"Dorna" Tismana

Ediția tipărită se vinde local cu 15 lei şi se trimite la abonați, prin poştă, cu 20 lei

Anul IV. Nr. 10 -Octombrie 2014 - Apare la sfârşitul fiecărei luni, cu fragmente din apariţiile de cărți noi şi de pe bloguri. Intră în lucru în data de 25 ale lunii, cu numărul lunii încheiate. Ediția online a avut nr. 9, al lunii în care a apărut (sept.) şi s-a distribuit, autorilor şi pe Internet.

2007-2014
Aniversare
Semănătorul

NICOLAE N. TOMONIU
(n. 1944, Tismana)

Liga Scriitorilor Filiala Gorj Români

Scriitor membru al LSR -Gorj

O veste tristă:

Revista "Sămănătorul" ar putea deveni trimestrială !

Anunț important: ne-au învins!

După trei ani de cerşit degeaba subvenții la Ministerul Culturii prin proiecte la AFCN, ne găsim în situația că am rămas, cel puțin lunile următoare, fără nici un fel de susținere materială. Alocarea sumei insuficiente de 250 lei lunar, inclusiv octombrie, din partea primăriei Tismana, ne-a acoperit doar obligațiile față de Depozitele Legale ale BNR, Bibl. județeană, a oraşului Tismana şi a Consiliului Local.

Am alocat mereu din buzunarul propriu încă 250 lei, uneori peste, pentru ca revista Sămănătorul să facă față promovării ei şi distribuirii câtorva abonați sau cotizanți. Fărâma de bani primită de la aceştia nu ne-a ajuns. Asociația a cheltuit anul acesta peste 7000 lei din fondurile proprii, suplimentând tirajul dar revistele n-au interesat pe românii sărăciți şi debusolați de regimuri politice care-şi văd de propriile interese. Revista noastră nu poate rezista în fața grupurilor de "aleşi" ai poporului care dau bani grei pentru propriile publicații şi mijloace mass-media de zăpăcit nația.

Nevoia de cultură a scăzut chiar printre cei care azi se consideră intelectuali. Dezgustul populației față de orice fel de publicație sau post TV unde partizanatul politic şi incultura e prezentă în fiecare minut, ne-a atins şi pe noi, nevinovații, care trăim încă himera făcutului de bine, a patriotismului, a iubirii față de națiunea care ne-a zămislit, care dorim apărarea patrimoniului cultural făurit cu atâta trudă in mileniul al II-lea.

Este emblematică coperta I a revistei noastre. Nimeni nu se înghesuie să cumpere vreo carte sau vreo revistă, vai nouă poporului român care ne înghesuim unde se dau sarmale şi piftii de pomană!

Urmează ca joi, 30 octombrie 2014, Consiliul Local Tismana să hotărască ce bani ne alocă pentru ca să ducem revista mai departe şi să o dăm şi şcolilor pentru că e mare numărul de articole din revistă privind istoria, cultura, tradițiile locale, patrimoniul cultural şi religios al oraşului nostru.

Dacă banii alocați vor fi aceiaşi, revista va deveni trimestrială! Următorul număr va apare deci, în ianuarie! Vă vom ține la curent. ***Sămănătorul***

CODUL LUI ARTUR SILVESTRI

(Continuare din numărul trecut)

2. ULTIMELE ZILE ALE LUI ARTUR SILVESTRI. ÎMPREUNĂ ÎN VIRTUAL, PÂNĂ LA RIDICAREA MEŞTERULUI MEU LA CERURI.

Nu! Aşa cum spunea Artur, n-am fost adeptul adeziunilor de moment sau de context şi cu atât mai mult în acele nefericite zile ale lui noiembrie 2009 când aveam să-l pierdem pentru totdeauna. Erau zile nefaste şi de deznădejde pentru că dacă Artur ne întreba dacă-i putem duce opera mai departe asta însemna că operația la care mergea era extrem de riscantă. Ceea ce era totuşi bine, era că se gândea la proiectele viitoare şi acesta era poate singurul lucru care-i mai putea menține moralul ridicat. Pe lângă „Semănătorul - Editura online" pe care mi-o dăduse mie să am grijă de ea, voiam să lucrăm anul viitor la un site multimedia „arp-tv". Cumpărase domeniul şi făcea probe privind inserarea secvențelor video ale unor posturi de televiziune în paginile web ale siturilor noastre.

Ştiindu-l în suferință, evitam discuțiile inutile dar abia apucam să-i răspund dacă eram întrebat. Voiam a-i stimula moralul prin însăşi conversația avută şi redau mai jos în întregime o discuție (un chat) pe virtual pentru a observa starea lui permanentă de îngrijorare privind nu numai sănătatea dar şi eventualitatea că, aflându-l şubred, unii aşa zişi amici să abandoneze colaborarea la reviste. Cei mai mulți erau serioşi, vechi prieteni, oameni citiți şi luminați care colaborau pur şi din dragostea de a scrie sau dintr-o convingere lăuntrică că fac o „Faptă mare", cum zicea Artur. Dar erau şi unii care colaborau doar din perspectiva de li se tipări scrierile.

Discuția începuse pe marginea unei emisiuni TV în care Artur era implicat. Dacă-mi aduc aminte bine – pentru că au fost mai multe emisiuni cu diverse subiecte - era vorba de distrugerea centrului istoric în Bucureşti.
(Pe chat renunțam la ortografie şi la diacritice.)

„eu: Abia acum am intrat pe Internet sa vad ce mai e, lucrez de la ora trei la editura, am niste lucrari. Se vede emisiunea de la Realitatea TV, la ea va referiti?
21:26 Artur: buna seara, deci se vede, e foarte bine
eu: se vede dar nu am buna legatura are sincope, normal ar trebui sa se vada
21:27 Artur: multumesc, numai asta trebuia sa stiu
eu: am uitat sa dau buna seara, sunt obosit am avut o zi grea
21:28 Artur: in alta ordine de idei : suntem in tara dar nu am vorbit deloc pentru ca nu ma simt bine , merg la medici si nu am vrut sa alarmez pe nimeni, sper ca fara rost dar nu sunt vesti prea bune am sa vad in zilele urmatoare
eu: de dimineata am avut niste fete de la Dilema veche, e o revista buna? voiau amanunte despre Fundatia Tismana
21:29 Artur: Despre asta :Dilema veche, e o revista

buna? voiau amanunte despre Fundatia Tismana
eu: imi pare rau va trebui sa va mai relaxati munciti prea mult
21:30 Artur: Revista apartine lui Plesu dar trebuie facuta reclama prin toate mijloacele , inclusiv ale lor
eu: au zis ca n-au treaba cu el scriu ce vor
21:31 Artur: foarte bine
21:32 eu: le-am dat cartea cu Basaraba au zis sa colaborez am zis ca n-am timp, sa ia articolele de pe siturile mele daca vor
Artur: foarte bine ati procedat
21:33 eu: nu va mai retin maine termin un reportaj de la Mehadia si-l trimit
Artur: foarte bine
21:34 sper sa am mai multe lamuriri in cateva zile si sa fie bine, ca sa reluam toate de unde le-am amanat, am sa mai vad daca mai am niste carti pentru Editura de la autori de-ai nostri
21:36 eu: da e bine, n-am nimic la bibliografii, ma gandeam s-o pun pe a lui Nicodim stiti lucrarea aia veche
Artur: ar fi foarte bine bibliografia aceea despre mehadia ce scrieti ?
stiti ca acolo avem un nucleu foarte solid ca si in Almaj ?
21:37 eu: un articol reportaj «Ultimii soldati ai neamului romanesc» e un serial sper ca mai tarziu daca termin doua pagini la editura vi-l trimit
21:38 Artur: foarte bine , il astept, imi pare bine ca am vorbit , eram destul de deprimat
21:39 eu: da am fost foarte solicitati toamna asta dar vin noptile lungi si lucram linistit la tara nu mai e nimic de facut ieri am facut cu cazanul
Artur: mai ales ca exceptand cateva persoane, foarte putine, nu mai scria nimeni decat sa se intereseze de treburile lor (nu e de mirare , de altfel)
21:40 Artur: sa asteptam ,deci, iarna
21:41 eu: am ajutat pe N. F. sa-i refac doua lucrari, ultima nu prea corespundea, a obosit saracu dar nu va mai retin, pe curand
21:43 Artur: DOAMNE AJUTA !
21:44 eu: noapte buna

Renunțasem în ultima vreme a-i mai cere părerea pe marginea demersurilor făcute de mine. Un simplu articol sau vreo acțiune la editura online rămăseseră doar opțiunea mea. N-aveam cu cine mă consulta pentru că ştiam sigur că Artur avea totuşi nevoie şi de multă odihnă. De astă dată, psihologic vorbind, țineam totuşi să afle că eu am în perspectivă proiecte noi iar serialul „Ultimii soldați ai neamului românesc" era unul dintre ele. Pentru că acel reportaj pornea cu o întrebare care i-ar fi mers la suflet patriotului Artur Silvestri: „Care-i rostul în România neo-vasală de astăzi al urmaşilor vitezei Armate Române, ai cărei soldați cântând cu arma în mână „Treceți batalioane române Carpații" făcură România Mare, făcură o Românie „dodoloață" şi glorioasă cu mareşali care stăteau la masă, de la egal la egal, cu marii mareşali ai Europei?".

Mi-a returnat întrebarea aşa cum mai făcuse şi în cazul unui alt articol pe inima lui, când a râs copios şi m-a întrebat retoric: „Şi ziceți că Băsescu ar vrea blocuri turn în centrul istoric al Bucureştiului?".

Deşi îmi părea bine că-l mai înviorasem un pic, priveam şi eu cu strângere de inimă cum scriu unii doar ca „să se intereseze de treburile lor" cum spunea Artur. La editură, îmi exprimasem clar punctul de vedere că fiecare paragraf, fiecare cuvânt, fiecare virgula, aparține autorului şi numai autorului iar noi, puneam doar scrierea finală pe site. Cu toate acestea, tocmai în acele momente de tensiune, câțiva autori „veneau să se intereseze" dacă nu le-am putea face o copertă sau dacă nu le-am putea găsi vre-un critic literar ca să le prefațeze lucrarea. Ştiindu-i mai în vârstă, i-am tratat cu indulgență şi le-am dat sfaturi. „I-am încurajat" zicea Artur Silvestri, acest lucru scoțându-l totuşi din sărite: *„Privitor la lucrul de la editura, va recomand sa scădeți pe cat e posibil la minimum răspunsul pozitiv la revendicări cum sunt cele de mai jos; oamenii aceştia trebuie sa înțeleagă odată ca nu suntem angajați de ei. Cu doriri de bine!"* (Iată unul din mesajele la care se referea: „Stimate Domnule Tomoniu, Va scriu ca sa va spun ca ați uitat de coperta la ultimul volum trimis. In ceea ce priveşte schimbarea cu doua poezii pe aceeaşi pagina, sincera sa fiu, nu-mi place. M-am ferit întotdeauna, chiar daca trebuia sa plătesc mai mult, când am publicat pe hârtie". Aluzia la plată, mă înfuriase şi pe mine cumplit!)

„Recomandarea" era unul dintre ultimele mele curiere electronice schimbate cu Artur Silvestri. Şi era prima dată după douăzeci de luni de corespondență aproape zilnică, când „mă certa"! Mi-am dat seama atunci, că nu mai urmărea în paralel - cum făcea odată - corespondența editurii. Bănuiam asta pentru că eu răspunsesem foarte tăios autorilor acelor revendicări şi propuneri de mituire care, ziceam eu, „sunau ca dracu". Artur m-a mustrat deşi ştia foarte bine că eu țineam cu dinții ca lucrările apărute la editură să fie, în spiritul „semănătorului", adică ori lucrări de debut în literatură, ori noutăți absolute, pentru operele deja tipărite sau existente online existând alternativa bibliotecii online.

Urmare a acestui incident, mi-am dat seama că, în mod fatal, starea sănătății lui Artur Silvestri era tot mai precară şi toată luna aceea m-am ocupat de promovarea noastră pe wikipedia, un cunoscut site enciclopedic vizitat de milioane de oameni. Fără nici un ban ca de obicei, am lucrat la situri zi şi noapte, m-am certat (ca de obicei când pun ceva acolo!) cu administratorii mai noi care necunoscându-mă făceau pe grozavii, în fine, pe 3 noiembrie paginile celor trei edituri ale Asociației Române pentru Patrimoniu şi pagina editurii online erau gata. I-am scris lui Artur Silvestri, pentru a-i face o bucurie, că voi continua cu pagina asociației şi cu pagina lui personală lucru care l-am realizat în ziua următoare.

Nu mi-a mai răspuns, probabil că se pregătea pentru spitalizare sau boala i se agravase! Într-o vineri, am primit acest SMS dezolant (în original, în locul spațiului gol era un punct): *„La sfârşitul lui octombrie o operatie simpla a găsit ceva f foarte grav acum Sunt la o clinica in strainatate pentru tratament indelungat pentru aceasta boala grea sper sa putem continua în viitor cele începute în situatia data nu pot comunica decat sms silvestri."* De la Artur Silvestri, 23:12 19-Nov-08.

Nu i-am răspuns imediat pentru că preț de câteva momente priveam ca paralizat acel sms. Acel „Sper să putem continua în viitor" m-ar fi putut linişti dar felul în care înlocuia spațiul gol cu punctul, scrierea unei singure majuscule şi aceea nepotrivit pusă în frază, dovedea o mare nerăbdare. Provenită din suferință? Nu ştiam ce să fac, am înşirat pe mobil un text liniştitor şi am dat să-l trimit. N-a mers, n-aveam acces în străinătate şi am lăsat răspunsul, cu strângere de inimă, pentru a doua zi, urmând a face demersurile necesare la Vodafone să-mi seteze mobilul!

Răspunsul de a doua zi a fost gândit cât mai simplu. Iată-l: Microsoft Outlook, 20.11.2008; Ora 10:18:49, Mesaje, Artur Silvestri, text: *„Mult curaj! Nu va faceți griji, fiind in străinătate totul o sa fie bine! Iar aici ştim fiecare ce are de făcut. NNTomoniu"*, Stare: trimis.

Următorul SMS primit a fost pe 30 noiembrie… Artur Silvestri ne părăsise!

Astfel se încheiau douăzeci de luni de trăire în virtual cu cel pe care l-am considerat întotdeauna ca un frate mai mare.

Era ca vârstă, cu nouă ani mai mic decât mine!

(Istoria "Semănătorului" va continua!)

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

CANTECE FĂRĂ ȚARĂ

- Rubrica ***«In numele speranței»*** -

Motto: *"« Nu rostul meu, de-a pururi pradă*
Ursitei maştere şi rele,
Ci jalea unei lumi părinte,
Să plângă-n lacrimile mele

In acest an se comemorează 100 de ani de la primul măcel mondial, expresia suprema a vocatiei ucigaşe şi sinucigaşe a omului. Nu e de mirare,din această perspectivă, că unii nu comemorează, ci aniversează.

Din acest tablou al infernului terestru, dezlănțuit în 1914 şi încheiat după patru ani, - de fapt, nu încheiat, ci întrerupt doar vreo 20 de ani , pentru a-l continua, în parametri şi mai diabolici, cu cel de al doilea cataclism – am simțit nevoia unui decupaj din istoria românească. Dar nu din istoria reprezentată de manuale şi tratate, ci din aceea transfigurată în expresie artistică, menită să se adreseze sensibilității, afectiunii umane. O istorie autentificată de binecuvântările iubirii şi de blestemele, morții, de lacrimile suferinței şi de strigătele chemării. Este vorba de istoria acelor ani, reprezentată bogat în arta românească, mai ales în literatură.

Dintre toți artiştii marcați de această experiență tragică, pentru români şi pentru întreaga umanitate, şi care au reprezentat-o în culorile sumbre impuse de realitate, figura cea mai emblematică a fost, fără nici o îndoială, poetul Octavian Goga. Deşi biografia lui, - ea însăşi un roman tragic – este profund relevantă şi revelatoare, nu asupra ei ne vom opri. Vom încerca doar să reactualizăm o mărturie a celui care a fost *« logodnicul durerii,/Cobzarul cu aceleaşi strune,/Ce-şi țese cântecu-nvierii/Din stihuri de îngropăciune. », a celui care-a fost « o harfă spânzurată/Pe-o straşină de închisoare »* şi care a trăit profundul sentiment de consubstanțialitate cu poporul din care făcea parte, aşa cum o mărturisea, înaintea lui, George Coşbuc – poet pe care O. Goga, în discursul de primire la Academie, - adresându-se regelui Ferdinand - îl situa în complementaritatea exponențiala a lui Eminescu.

Crezul artistic al celui care a întemeiat ***Samanatorul,*** *- « Sunt suflet din sufletul neamului meu/Si-i cânt bucuria şi-amarul/In ranele tale durutul sunt eu/Si-otrava deodată cu tine o beu/Când soarta-ți întinde paharul »* ***(Poetul)*** – se revarsă subteran şi asumat în **Rugăciunea** (1) celui ce a scos la Budapesta **Luceafărul,** surioara mai tânără şi mai temerară a **Samanatorului,** a celui care, într-un soi de bilanț existențial, se identifica atât de coşbucian : *« Zidit din lacrimi şi dezastre,/ Eu am vestit o lume nouă/Voi mi-ați dat vaierele voastre,/Eu v-am dat inima mea vouă. »* ***(Am fost)***

Iar mărturia la care vreau să mă refer este prilejuită de frământările celor doi ani de neutralitate. Se ştie că intrarea

României în primul război mondial s-a făcut în urma unei veritabile confruntări între partizanii Puterilor Centrale (Germania, Austro-Ungaria, Turcia, Bulgaria) şi cei ai Antantei (Franța, Anglia, Rusia, Italia), adică între cei care, având în frunte pe regele de origine germană Carol I, voiau să se conformeze unui tratat secret semnat în 1883, între rege şi guvernul Germaniei de atunci, şi între cei pentru care eliberarea Transilvaniei de sub oprimarea seculară a Austro-Ungariei era nu doar un obiectiv vital, ci şi o oportunitate istorică. In rezultatul aceastei confruntări, poetul pătimirii transilvane a jucat, nu atât un rol politic, cât unul mobilizator, prin harul poeziei. Nici închisoarea, nici riscul condamnării la moarte, - ceea ce s-a şi întâmplat, în contumancie – nu l-au oprit să pună în practică decizia de a trece Carpații în țară, pentru a pleda cauza transilvănenilor şi a înclina balanța în favoarea celor care doreau să se alăture Antantei.

La întrunirea organizată în Bucureşti de **Liga politică a tuturor românilor** (15 februarie 1915), această frază din luarea sa de cuvânt este emblematică : ***« Pentru jertfa de mâine am trecut granița, să venim în Tara Românească. Noi ne-am pierdut tara, noi ne-am pierdut patria, dar avem încă capetele noastre. Vi le dăm dumneavoastră, faceți ce vreți cu ele. Ele pot să cadă, Ardealul nu poate cădea. »***

Din păcate, politicienii bucureşteni n-au făcut mai nimic cu aceste capete. Tratativele şi pertractarile interminabile, imprevizibile şi adesea insalubre cu puterile Antantei, dar şi cu partizanii încă

INFANTERIȘTI ROMÂNI 1915

puternici ai regelui Carol I, deşi acesta trecuse în nefiinţă, au tergiversat peste un an decizia pe care o aşteptau toţi ardelenii şi toţi românii ne-germanofili. Dezamăgirea, revolta şi până la urmă disperarea au devenit linţoliu negru peste sufletele celor care aşteptau altceva de la fraţii lor de dincolo de Carpaţi.

« De-un an vegheaţi în pragul porţii,
Incremeniţi de-un tainic lanţ,
De-un an vegheaţi în pragul porţii,
Bolnavi, ce-n frigurile morţii
Vedeţi un chip de dorobanţ… »

In acest context, cel care-i cerea lui Dumnezeu, în volumul de **Poezii** din 1905,

« Dă-mi tot amarul, toată truda
Atâtor doruri fără leacuri,
Da-mi viforul în care urlă
Si gem robiile de veacuri.
De mult gem umiliţii-n umbră,
Cu umeri gârbovi de povară…
Durerea lor înfricoşată
In inimă tu mi-o coboară.

In suflet seamănă-mi furtună,
Să-l simt în matca-i cum se zbate,
Cum tot amarul se revarsă
Pe strunele înfiorate;
Si cum sub bolta lui aprinsă,
In smalţ de fulgere albastre,
Incheagă-şi glasul de aramă:
Cântarea pătimirii noastre.

acest aed al veacului XX dăltuieşte în versuri de granit dorurile fără leacuri ale robiţilor de veacuri, care se simt abandonaţi şi tranzacţionaţi de fraţii lor, într-un moment de răscruce a istoriei. Apostolul pătimirii transilvane scrie, în vremurile acelea de îngenunchere vremelnică, 24 de poezii adunate în volumul **Cântece fără ţară,** al cărui titlu este dat de prima poezie. Un poem tulburător care, sintetizând mesajul îndoliat al întregului volum, transgresează evenimenţialul imediat pentru a se proiecta în eternitatea semnificaţiilor sale. Citarea lui nu poate fi atotcuprinzătoare dacât în totalitate :

« Eu sunt un om fără de ţară,
Un strop de foc purtat de vânt,
Un rob răzleţ scăpat din fiară,
Cel mai sărac de pe pământ.

Eu sunt un mag de legea nouă,
Un biet nebun, orbit de-o stea,
Ce-am rătăcit să v-aduc vouă
Poveştile din ţara mea.

Eu sunt o lacrimă târzie
Din plânsul unei mii de ani,
Sunt visul care reînvie
La vetrele celor orfani.
Sunt o mustrare călătoare
De pe tărâmuri fără glas,
Şi dintr-o lume care moare
Sunt strigătul ce-a mai rămas.

Eu sunt oftatul care plânge
Acolo-n satul meu din deal,
Sunt ţipătul muiat în sânge
Al văduvelor din Ardeal.
Sunt solul dragostei şi-al urii,
Un visător de biruinţi,
Ce port blesteme-n cerul gurii,
Drept moştenire din părinţi.

Eu m-am desprins dintre morminte,
Din cripte umede şi reci,
De unde-aducerile-aminte
Ţin straje unui gând de veci.
Şi cu fiorul care poartă
Pe cei încrezători în fraţi,
V-am plâns la fiecare poartă
Durerea morţilor uitaţi.

Azi simt cum noaptea se coboară
Pe dimineaţa mea de ieri,
Cum cântul meu se înfăşoară
În giulgiul veşnicei tăceri...
Şi printre voi îmi duc povara
Stropit de râs şi de noroi,
Căci vai de cine-şi pierde ţara
Ca să şi-o ceară de la voi... »

Cei doi ani de neutralitate şi, mai ales ultimul, i-au rănit sufletul şi i-au prăvălit fiinţa în disperare. Jalea ancestrală, devenită aproape mitică în volumul din 1905, se metamorfozează în **Cântece fără ţară,** sub biciuirea prezentului năucitor, în « ţipăt muiat în sânge », în lacrimă a dezamăgirii şi a ruşinii, în giulgiu *« al veşnicei tăceri »* .
El a trecut Carpaţii *« cu fiorul care poartă/ Pe cei încrezători în fraţi »* şi, ca purtător de mesaj al lumii transilvane, *« V-am plâns la fiecare poartă / Durerea morţilor uitaţi. »* Din păcate, sentimentul eşecului în misiunea care l-a costat condamnarea la moarte, devine alienant. In poezia **Bobotează**, *« Un sfios şi galben fir de busuioc »*, uitat pe masă de preotul venit cu binecuvântarea, devine simbol metaforic al aducerii aminte, pribegite *« In intunecimea bietului Ardeal »*, dar, în acelaşi timp, devine receptorul unei dezolante întrebări retorice :

« In străinul chiot care strig-afară,
Lângă mine-alături mi te iroseşti,
Floare cuvioasă, floare de la ţară,
Ce cătarăm, oare, noi la Bucureşti ?... »

In primăvara anului 1916, cu câteva luni înainte ca România să intre în război pentru a elibera Transilvania, O. Goga tipăreşte în volum cele 24 de poezii, cu un cuvânt înainte plin de amărăciune : ***« Recitesc aceste pagini întunecate înainte de a le da la tipar.Ele s-au desprins pe rând din***

CAVALERIŞTI ROMÂNI 1915

frigurile neutralității, din aşteptarea zadarnică de-un an şi jumătate în oraşul vesel al Bucureştilor. Credeam că nu vor mai vedea lumina zilei şi că,dezmințite de realitate, vor rămânea în sertar pe veci, certificate intime ale unui zbucium care s-a stins – testimoni del perir moi lentos – cum spune atât de frumos poetul italian. Acum însă, când atmosfera de moleşeală a inacțiunii se lasă tot mai greu peste capetele noastre, când dintr-o datorie de sânge de face o socoteală rece de câştig ieftin, acum mi se pare un act de pietate să ne îngropăm morții în văzul tuturora. Iată de ce public aceste versuri. »

Probabil că volumul acesta, şi nu numai, va fi atârnat şi el în balanța deciziei de peste câteva luni. Iar când visul Unirii s-a împlinit, deşi prețul plătit a fost enorm, O. Goga, credincios hărazirii sale şi credințelor care i-au călăuzit toată viața, a crezut că e de datoria lui să însoțească făclia scrisului cu baricada politică. El n-a ştiut, sărmanul, că baricada politică e altceva decât baricada revoluțiilor. Si s-a rătăcit, dar, mai ales, el a fost rătăcit. Ultima eroare, de fapt eroarea fatală, a comis-o atunci când, la 20 decembrie 1937, n-a avut tăria să-şi mențină refuzul inițial în fața solicitării imperative şi suspecte a lui Carol al II-lea de a forma un nou guvern. Consecința ?... După nici două luni, el a fost destituit şi după mai putin de trei, el moare subit şi suspect la două zile după întoarcerea din Germania. Prietenul său, savantul Emil Hațieganu, profesor la Facultatea de medicină de la Cluj, venit imediat la Ciucea, unde se afla bolnavul, după ce l-a examinat, a făcut teribila constatare : « Tavi a fost otrăvit ».(2)

Este tulburător să afli între postumele lui asemenea versuri :

« Un chiot strâmb îmi urlă la fereastră,
Norocul lui mă mustră şi mă doare.
Nu-i visul meu în fericirea voastră,
Eu am visat o altă sărbătoare.” (Profetul)

Sau această ultimă strofă a poeziei postume **Cântă moartea**, a cărei variantă a fost găsită pe biroul lui, în dimineața următoare morții:

“Si cum sub tâmpla mea fierbinte,
O lume veche-mi reînvie,
Nu câte-au fost îmi vin în minte,
Ci câte-ar fi putut să fie. »

Alexandru MELIAN

---

1. Vezi studiul Crezul poetic al lui O. Goga, în volumul Alexandru Melian, Polemici implicite, Ed. Universității din Bucureşti, 2003, sau d'n Samanatorul, Ed. online, Februarie, 2011
2. Vezi articolul « Octavian Goga a fost asasinat ?!... » publicat de Marius Popescu în Jurnalul de Mehedinți, 8 -14 ianuarie 1996

Octavian Goga
şi
Aurel Vlaicu

Articolul se poate citi şi pe pagina:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/09/alexandru-melian-cantece-fara-tara.html

NICOLAE N. TOMONIU - (n. 1944, Tismana) - promotor cultural, monograf al Tismanei, director revista şi editura «Semănătorul» Tismana

www.tomoniu.ro

Din Monografia oraşului Tismana, vol. II, în pregătire:

ORAŞUL TISMANA ŞI SATUL TISMANA, STATUTUL DE-A LUNGUL ISTORIEI

(Orice reproducere de text sau imagini din prezentul studiu, trebuie să menționeze acest număr de revistă, titlul, pagina şi autorul !)

Cap. I. Necesitatea detalierii documentelor istorice care atestă statutul localității Tismana.

§1.1. Confuzii datorită unor documente false

In volumul I al „Monografiei oraşului Tismana”[1] s-a arătat succint când a fost Tismana de-a lungul timpului, respectiv, târg, oraş, sat, cetate, târg, comună, staţiune climatică, comună şi, în final, oraş validat de referendum local în anul 2004. Această ordine este dată de documente istorice certe ce nu pot fi tăgăduite. Şi totuşi, mai găsim amatori de senzaţional ieftin, care din dorința lor de afirmare cred că pot aduce îndreptări istoriografiei noastre. Pe lângă aceştia au căzut în plasa „documentelor false” despre Tismana şi istorici, de la cei de duzină până la membrii mai vechi ai Academiei Române. Aceştia pot fi scuzați! Ei n-au trăit vremurile când cercetătorii de istorie de după ei au dat un verdict clar: diplomele date de împăratul Sigismund la Vodița (sic!) şi în alte părți, din datele de 14 iulie 1418, 29 septembrie şi 28 octombrie 1420, apoi 28 octombrie 1429 şi diplomele date de Ioan Corvin de Uniade, voevodul Transilvaniei, la 20 oct. 1444, sunt false![2].

Consecințele pentru istoriografia română au fost dramatice pentru că secretul falsului a fost foarte bine păstrat şi acest fapt a avut repercusiuni asupra scrierilor istoricilor români care le-au luat de bune. Doar marele istoric N. Iorga, utilizând diploma lui Sigismund I din 14 iulie 1418, scrie: *„Se poate să fie o falsificație a călugărilor”.* In diplomele false erau trecute sate, moşii vechi şi teritorii boiereşti în jurisdicția m-rii Tismana, fapt ce a dus ulterior la multe procese ale moşnenilor.[3]

Cele mai grave prejudicii aduse istoriei noastre sunt însă cele legate de bănii şi funcțiunea de ban. *(BAN.—- Demnitar sau dregător vechiu al Țării Româneşti, cel dintâi dintre boeri, aflat printre sfetnicii Domnului de la finele sec. 14 (1391). Funcțiunea de Ban (împrumutat dela Unguri şi privit ca o urmare a B. de Severin) a fost prob. înființată spre mijlocul sec. 14 (poate de Basarab Voev), atunci când teritoriul oltean al Banatului (Mehedinți) rămăsese în stăpânirea Domnului român, Banul fiind trimesul sau reprezentantul acestuia la marginea de apus a Ț.- Rom. peste o parte din Oltenia (Mehedinți şi Jiu). — Timp de câteva decenii după 1420, nu mai întâlnim Bani în sfaturile domneşti. Cu titlul de „Ban de JIU» reapăru la 1460, apoi de „MARE BAN», la sfârşitul veacului, când pare a fi hărăzit de Vlad Vodă după 1490, neamului boerilor de la Craiova, înrudiți cu casa domnească, menținându-se în descendența lor până spre sfârşitul sec. 16.[4])* A se vedea şi imaginea.

BAN DE JIU. — Banii din Oltenia, se întâlnesc sub acest titlu în documente în sec. 15 (predecesori ai Banilor de Craiova) şi câteodată până la jumăt. sec. 16, alternând cu cel de B. de Craiova.

BAN DE TISMANA. Uneori în sec. 15 (doc. din 1454), Banii de Jiu figurează sub acest nume, după scaunul lor, care erea atunci la Tismana.

BAN DE MEHEDINŢI în sec. 16 erea cârmuitorul acestui județ, la marginea țării (corespunzând regiunei rom. a banat. de Severin), cu scaunul la Strehaia. — In sec. 17 se numi : „căpitanul cel mare de Cerneți“.

BANI de județ. In Oltenia, până în sec. 17 unii cârmuitori ai județelor se numeau Bani şi țineau de marele Ban de la Craiova. In sec. 18, din vremea ocupației austriace, se numiră toți vornici. — Şi în Ț.-R. de dincoace de Olt unele județe pare că se administrau de un b., (sec. 16) în loc de parcalab sau căpitan.

Spre exemplu, din pricina diplomelor false făcute de unguri, care amintesc de „județul Jaleşului” unde fusese pus în scaun un ban unguresc, se face confuzie între Banii de Tismana şi Banii de Târgu Jiu. Şi anume, dacă fusese uns un ban pe Jaleş, unde era şi moşia Clarei, soția unguroaică a lui Nicolae Alexandru (1352-1364) s-a tras concluzia că scaunul băniei era Târgu Jiu şi nu la Tismana, moşia fiind mai aproape de Jiu decât de Tismana care era legată istoriceşte de Severin. După documente, în realitate, **scaunul Banatului de Severin se mută în sec. 15, mai întâi la Tismana, apoi în sec. 16 la Strehaia, la Banii de Mehedinți şi în fine, la Craiova în sec. 17**, când unii din cârmuitorii județelor din Oltenia care aveau titlu de ban, țineau de Marele Ban al Craiovei. În funcție de unde aveau scaunul, Banii de Jiu s-au numit uneori Bani de Tismana iar până la jumătatea sec. 16, au alternat numele cu cel de Ban de Craiova[5].

§1.2. Documente insuficient cercetate

Tot în volumul I al „Monografiei oraşului Tismana”[6], se dă şi un citat din „Istoria Gorjului”, autor Vasile Cărăbiş: *„1491 Satul Tismana este cunoscut ca «oraşul de la Tismana» în documentele din 3 septembrie 1491, si din 11 ianuarie 1535.*

Din cauza reşedinţei banilor de aici din sec. XV si XVI, mănăstirea Tismana era întărită ca o cetate. In realitate, satul Tismana n-a fost nici târg, nici oraş. Documentele până si după datele amintite nu-l menţionează decât ca sat.(Cărăbiş)".

Nu ştim ce documente a citit dl Cărăbiş[7] dar se contrazice singur: în prima parte a citatului se spune că satul Tismana „era cunoscut" ca oraş, aminteşte şi documentele, pentru ca în final să afirme că *„satul Tismana n-a fost nici târg, nici oraş"!* Apoi întăreşte această falsă judecată, spunând că alte documente care afirmă că Tismana era oraş, nu mai există. O afirmaţie foarte riscantă pentru un istoric! Iţi trebuie şapte vieţi, aidoma lui Făt Frumos, pentru a citi doar documentele istorice referitoare la Tismana, existente în Biblioteca Metropolitană Bucureşti[8], spre exemplu. Mai mult, trebuie să ştii exact ce cauţi, şi anume, **când şi unde** era localizat oraşul Tismana în evul mediu şi **unde şi când** s-a dezvoltat mai târziu satul Tismana, găsindu-l în acest mileniu comună, apoi oraş. Iar despre târg, e vorba tot de insuficientă documentare. Dacă nu sunt citite seriile „Călători străini în Ţara Românească" unde se poate afla cel mai lesne că Tismana a fost şi târg, înseamnă că nici alte documente ale istoriografiei noastre n-ai citit. După mărturia unui mare cărturar străin[9], din târgul de la Tismana acesta s-a întors în ţara lui cu două butoaie de castan pe care le cumpărase din acel târg. Mai mult, Tismana a fost târg, chiar dinainte de a fi căutat locul cascadelor de către Sf. Nicodim. Nedeile geto-dace dedicate cultului mamei se organizau cu târguri încă din preistorie aşa cum se arată în monografii[10].

Tot **târg** găsim Tismana şi în dicţionarele mai vechi sau mai noi din regat[11].

În dicţionarele istorice, arheologice şi geografice ale Academiei Române, şi de altfel, în hrisoavele domnitorilor găsim mânăstirea Tismana ca **cetate**[12].

Tismana, cetate <r. Baia de Aramă>, sate ale~217; sat scutit de slujbă la~ <I 29>; ban de ~ 135.

Godineşti, sat <r. Baia de Aramă>, luat de Radu voevod de la jupan Cârstea şi dăruit m-rii şi cetăţii Tismana 217; întărit cu imunităţi m-rii Tismana 61, 176; II 167, 350, 356; III 219.

TISMANA. Monăstire în munţii Gorjului, mai sus de Tism., cea mai veche şi altă dată cea mai bogată din Ţara-Rom. Fondată de Radu I Voev. şi sfârşită de fiul său Dan Voev. la 1385. Călugărul Nicodim ridicase întâi acolo o biserică de lemn în vremea lui Vladislav I. Inzestrată de Domni cu moşii şi danii, în sec. 14-15. (La 1404 şi de Ştefan despotul Serbiei). Biserica refăcută de Radu Voev. la 1541 (zugrăvită la 1564); de Stanca şi M. Glogoveanu la 1732; apoi restaurată de Pr. Bibescu la 1844 (se construiră atunci şi casele palat din curtea mon.). Clopot de la Matei Voev. şi o candelă. O frumoasă cădelniţă din sec. 14 la Muzăul Naţional. In biserică mormântul Sf. Nicodim. In apropiere peştera în care a locuit). — Mon. întărită în sec. 15, refăcută de Matei Voev. cu ziduri puternice şi turnuri.

TISMANA. Sat din Jud. Gorj. In sec. 15 erea târg şi reşedinţa banului de Tismana (de Gorj).

TISMANA. Râu de munte, în J. Gorj, afluent al Jiului (cu Bistriţa şi Jaleş).

Dar dl. Cărăbiş şi alţi istorici ce s-au ocupat de istoria Gorjului pot fi totuşi scuzaţi! Pentru că, nici dânsul şi niciun alt istoric, nu pot răzbi în realitatea istorică a unei localităţii dacă nu eşti tu însuşi un erudit local care s-a preocupat de istoria locurilor în care trăieşti. Învăţătorii, popii, alţi lideri din Tismana au strâns documente, au scris de-a lungul vremii ce cunoşteau de la cei mai bătrâni şi au adunat articole despre localitatea lor de prin presa vremii. Pe caiete, au scris învăţătorii Aurel Cocârlă şi Nicola Chiţiba istoria şcolii. Pe carnetele, au descris inv. Ion Aurariu şi pictorul Ghiţă Barbu Bărbulescu viaţa lor din timpul războiului dus de Carol I pentru reîntregirea neamului.

Istoricii locuind în alte localităţi decât Tismana nu au acces la aceea istorie scrisă şi orală intrată în spontanul localnicilor de la o generaţie la alta. Mulţi bătrâni îşi amintesc că bunicii lor le spuneau că în jur erau puţine case, iar Tismana avea puţini locuitori. Secole mai înainte, însăşi hrisovul lui Dan-Vodă din 3 oct. 1385[13] dăruieşte mânăstirii Tismana nu satul Tismana ci **„dvoiu stranu eliko vî ligaceşkoi i ruşesco"** care nu a fost tradusă corect în forma ***„pe ambele părţi cât a fost ligăşească şi ruşească"*** . În realitate, e vorba de „două ţinuturi" , strana=ţară, una fiind zona numită şi azi Ruşeaţă, cuprinzând fânetele şi viile de la poalele dealului Gorgan cu argila lui roşie (prelungire a filonului de aramă de la Bratilovo) bogată în cupru şi zona dealurilor păduroase de lângă pădurea Sârbşori (azi Şarşori sau Şerşori) legate (cuvântul slavon liga=uniune, ligă, alipire) de marea pădure Dumbrava.[14] Unii storici spun că ar fi prima delimitare de moşie în Ţara Românească. În fapt, este vorba de o trecere de la două ţinuturi, la moşii recunoscute de basarabi şi aflate sub oblăduirea unor bani/pârcălabi[15]/, găsind în documente formula „Ligăşeasca" şi „Ruşeasca"[16] ceea ce presupune o zonă formată din forme diferite de relief şi folosinţă: pădure, fâneaţă, arabil ş.a.m.d.

- pagina 78, nota de subsol 16

Ligăşeasca (Ligăceasca, Zigăceasca), moşie la Tismana <r. Baia de Aramă> 33, 40, 45, 47, 61, 79, 104, 134; II 167; VI 96.

Ruşeasca, moşie la Tismana <r. Baia de Aramă> 33, 40, 45, 47, 61, 79, 104, 134; II 167; VI 96.

- Ruşeasca, pagina 121

Documentul confirmă zona lipită de pădure[17], „Ligăceasca", se mai numea şi „Zigă[18]-ceasca", ca urmare a locuirii acolo a urmaşilor ţiganilor, robi ai mânăstirii, deveniţi fierari, potcovari, sobari, cărămidari, zidari. Zigăceasca cuprindea şi partea dreaptă din albia râului Tismana, la ieşirea acestuia din defileul Văii Tismana. Partea aceasta s-a numit Mahalaua Tismenii iar oraşul reşedinţă a banilor de Tismana cuprindea această zonă şi întreg Defileul Văii Tismana, inclusiv mânăstirea. Acesta este oraşul din sec. XV-XVI care s-a dezvoltat până la prima ocupaţie austriacă 1718-1739 iar satul Tismana s-a dezvoltat de la acest oraş, spre sud, până în lunca actuală a recentului declarat oraş, oraşul Tismana cuprinzând satele Ungureni şi Ciocârlii (vechiul Sârbşori).

Oraşul Tismana în sec. al XVIII-lea

Despre vechiul oraş Tismana, reşedinţă a banilor de Tismana, DRH, doc. 228[19], spune: 1491 (7000), septembrie 3, Bucureşti. Vlad Călugărul voievod întăreşte m-rii Tismana satele: Bahna, Petrovita, Ploştina, parte din Farcaşeşti şi Brătieştii.

«...Iar ce au luat turcii sau ungurii, iar domnia mea nu avem ce face, iar ce se va găsi sub stăpânirea domniei mele în Țara Românească, iar domnia mea cu acele averi, cu toate, am dăruit iarăşi sfânta mânăstire, ca să şi le stăpânească călugării şi am spus fiecărui om care tine ocină de la sfânta mânăstire ca aceştia ***să se adune în oraş în Tismana*** *înaintea cinstiților bani ai domniei mele, înaintea jupanului Deatco şi a jupanului Deadiul si a jupanului Diicul si a jupanului Dragomir, ca să poruncească tuturor oamenilor să se ferească de ocinile mânăstireşti, de mori şi de livezi şi de munți şi de vaduri de moară şi de toate câte au ținut călugării din zilele fratelui domniei mele, Io Radul voievod, şi până ce a dat Dumnezeu domniei mele Țara Românească, iar ei să şi le ție slobozi până în veci.»*

Domnitorul precizează aici cei patru Bani de Tismana, la 1491: Deatco, Deadiul, Diicul, Dragomir.

§1.3. Satul Tismana din vremea domnitorilor basarabi şi după aceea

Despre satul Tismana nu se aminteşte în hrisoavele domneşti decât în 3 Aprilie 1480[20] când satul Tismana nu era încă în stăpânirea m-rii Tismana, căci la acea dată posesiunea mănăstirii se întindea: *«începând dela satul Tismana, dela Stâlpul Scurtului pe ambele laturi în sus până la munți, unde este hotarul mănăstirii»*. Satul Tismana dat în stăpânire mânăstirii în 1483, prin hrisov egumenului Matei, nu se poate localiza însă în perimetrul său din ultimele secole, pentru că bătrânii de prin anii 1900 ştiau de la bunicii şi străbunicii lor că primele bordeie şi case din lemn ale Tismanei erau puține şi, cum am arătat mai sus, pe lângă păduri: Ruşeasca, din dealul Gorgan şi Sârbşori (azi dispărut, rămânând doar pădurea cu denumirea)[21]

Locuitorii de pe laturile râului Tismana trăiau acum câteva secole în mod primitiv, case din cărămidă erau doar pe Valea Tismanei, câteva la ieşirea în poiana dinspre sud din trecătoarea mânăstirii numită până târziu, prin 1925, luncă[22] şi alte câteva case, ce se găseau la ieşirea din vale, în depresiunea Tismana.

Pe malul drept al Tismanei spre Ruşeață erau câteva bordeie ale oierilor iar lângă râu şi-au construit case, unele din cărămidă nearsă, urmaşii țiganilor despre care scria Dan I Vodă în hrisovul său[23], zona fiind numită până în secolul trecut Mahalaua[24] „Tismenii" şi nu a „Tismanei" pentru a se lega numele sălaşelor[25] de țigani de mănăstire, unde ei fuseseră robi.

Pe la începutul secolului XIX, în avalul râului Tismana, unde azi este centrul oraşului, încep să-şi construiască case şi salariații în funcții publice lotizându-se o parte din lunca Depresiunii Tismana. Zona se va numi „Mahalaua Prundu" iar primele case vor fi construite de dascăli, popi, negustori, meseriaşi înstăriți. Întâlnim iar cuvântul „mahala" ceea ce dovedeşte că satul care exista la aceea vreme era o periferie a oraşului ce exista în spațiul adiacent mânăstirii.

Bordeiele din sec. XV-XVII, erau amenajate fie în movile de pământ, fie construite cu nuiele împletite şi spoite cu încărcătură de argilă amestecată cu nisip. Unele bordeie aveau ca structură de rezistență bârne cioplite, altele erau construite în întregime din stejar. Ferestrele erau de meşterite din şipci de lemn ce întindeau ca „geam" o băşică de bou, prelucrată astfel încât să lase înăuntru cât mai mult din lumina zilei. Bordeiele au fost folosite de populația săracă chiar şi în anul 1864, când, ca urmare a Legii Instrucțiunii din acel an, dezvoltarea învățământului nostru primar se punea pe temelia principiilor obligativității şi gratuității. La Tismana şcolile erau din lemn însă multe din şcolile din satele județului erau din nuiele, de pildă şcoala Racoți care ținea atunci de comuna Godineşti.

Legea Instrucțiunii Publice şi alte legi privind asistența medicală, veterinară, ocrotirea pădurii, ş.a.m.d. din sec. al XIX-lea au dus însă la un reviriment al construcției de locuințe noi şi solide, din lemn sau cărămidă. În paralel, nevoia satului de învățători, revizori şcolari, popi, cântăreți, polițişti, veterinari, medici şi alte categorii sociale, a dus la un flux de familii imigrante din alte sate vecine. Primii dascăli şi popi imigranți în satul Tismana, vin aici, mai ales, ca urmare a prevederilor Regulamentului Organic, intrat în vigoare la 1 iulie 1831 în Țara Românească, şi prin care, şcoala devine o instituție de stat. Din Pocruia vine în anul 1835 Răspopa Nicolae[26] (Popescu?) ca învățător la şcoala particulară Tismana, tocmit de părintele Spiridon, economul Mânăstirii Tismana. Tot din Pocruia vin Popa Matei Popescu cu preoteasa Ana, ctitorii bisericii din Mahalaua Prundu (sfințită 1834, reconstruită 1885) şi fiul lor Gheorghe Popescu[27], (n.1825?) învățător în anul 1865, folosind o sală a primăriei Tismana (primăria veche). Din Topeşti, vine dascăl la Tismana, Ion Lascu Neferescu ce foloseşte o încăpere casa din Tismana, a soției, ca a doua sală de clasă, pe lângă sala de clasă din primărie. Îşi va căsători fiul Ion Neferescu, tot învățător, cu Tanța D. Popescu, fiica învățătorului Dumitru Gh. Popescu, bunic fiind Gheorghe Popescu, învățător. Se observă cum arborele genealogic al Popeştilor cuprinde dăscălimea sfârşitului de secol al XIX-lea şi începutul sec. al XX-lea şi acest arbore se va perpetua cu noi învățători şi profesori, de ambele sexe şi educatoare.

Ca urmare, putem vorbi de dezvoltarea satului Tismana în configurația actuală abia spre sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul sec. al XX-lea. Deci, statutul de oraş din timpul domnitorilor basarabi şi după aceea, nu s-a referit niciodată la satul Tismana din vatra actuală ci la partea lui nordică unde locuitorilor li se construieşte o biserică de către Nicodim Curpeneanu eromonahul în anul 1720 (transformată 1807, zugrăvită 1815, reparată 1907). Ungurenilor li se construieşte în Dealul Perilor o biserică din lemn la 1825, reconstruită de zid în anul 1922, cu hramul „Sf. Voievozi" iar oierii din Ciocârlii (Sărbşori, mai târziu Cot) sunt arondați bisericii „Sf. Nicolae" din Vânăta, adusă de la Seuca în anul 1840.

§1.4. Ungurenii satului Tismana.

Păstoritul, ciobănia, au fost preocupările cele mai vechi ale poporului nostru iar oierii şi ciobanii lor au fost cei mai liberi locuitori ai arealului românesc, din şi de pe lângă, Munții Carpați şi Apuseni şi dealurile dobrogene. Sărbătoarea coborârii oilor de la munte se făcea şi înainte de a construi Nicodim prima lui biserica din lemn de tis la Tismana, către 1364, iar târgul de la 15 august din poiana alăturată dăinuia încă din preistorie. Vechimea păstoritului o confirmă limba latină şi străromână a vocabularului ciobănesc: curastră, chiag, staur, scutar, stână, căciulă, cergă, fluier, mioară, noatin, capră, berbec pe lângă cunoscutele brânză, rânză, barză, strungă, urdă, păstrate de la daci.

Despre păstori se aduce vorba şi în zâzania teritorială între Basarab întemeietorul şi regele ungur *„Spuneți-i lui Basarab că el e păstorul oilor mele şi din Severin de barbă îl voi scoate"* şi conflictul se pecetluieşte în vremea basarabilor. Iar diversiunea aceasta ungurească cu românii păstori rătăcitori era să-l coste

viața pe Carol Robert de Anjou în Bătălia de la Posada, pe care a pierdut-o în anul 1330. După Posada, teritoriul oltean al Banatului (Mehedinți) rămâne în stăpânirea Domnului român. Ceea ce arată un popor bine structurat şi nicidecum voiajor: *„Ştiința istorică modernă a dovedit deplin, că noi n-am fost un popor veşnic călător după nevoile schimbătoare ale turmelor, ci un popor care niciodată n-a părăsit pământul pe care-l stăpâneşte acum, deci un popor stabil, ocupându-se în marea lui majoritate cu agricultura şi numai o mică parte cu păstoritul."*[28]

Ungurenii Tismanei au fost puțini la început. La fel ca locuitorii satului Tismana, care avea abia în anul 1924, 1700 de locuitori împreună cu Vânăta, dicționarele[29] menționând în anul 1392, în vremea lui Mircea cel Bătrân (cel Mare), doar 370 de locuitori.

Tismana f. 1. afluent de-a dreapta Jiului, udă jud. Gorjiu; 2. sat şi mânăstire frumoasă prin poziţiunea-i pitorească şi arhitectura ei, zidită de Mircea-Vodă în 1392 lângă părâul cu acelaş nume: 370 locuitori.

Dacă ar fi să facem socoteala conform documentelor, Nicodim venise la Vodița cu o ceată de călugări sârbi, să zicem 10; călugări autohtoni au fost tot timpul în sec. XIV-XV, circa 30; copiştii şi învățăceii lor circa 10; țiganii robi care au construit biserica mânăstirii în circa doi ani, cam 150 *(vezi notele de subsol 24, 25).* Mai rămân 170 de locuitori, din care, numai ungurenii din Ungureni, cu 12 case, şi cei din Sârbşori ar fi pe puțin 100 locuitori deoarece familiile de oieri şi ciobanii lor aveau mulți copii. Întreruperea sarcinii era exclusă la vremea aceea, şi moraliceşte, şi creştineşte fiind socotită crimă.

Refăcând genealogia unei familii, şi anume, a lui Mitică Vlăduț din satul Ungureni, aflăm când s-au instalat aici alte familii de ungureni pe lângă familiile din circa 12 case din vechea vatră a satului care existau deja. Oieri noi veniți au fost din Transilvania, Câmpia Banatului, Câmpia Strehaiei, Brebena Mehedințului şi Novaci. Istoria narativă a lui Mitică Vlăduț provine de la maică-sa Maria Gârleanu (Vlăduț). Mitică Vlăduț povesteşte: *„Mama mea, a trăit 92 ani şi la rândul ei, cunoştea „toată povestea" de la bunicul ei Ion Gârleanu, ce o reținuse de la străbunicul Mariei, Simion Dâncanu care vine din satul Dâncu din zona Clujului împreună cu tatăl lui, pe nume Truşcă. Şi pe Simion îl chema tot Truşcă dar ca să nu-l mai urmărească cei din imperiu, să dea dări ori să-l ia la oaste austriecii, şi-a schimbat numele după al satului. Amândoi vin în Ungureni, după ce au stat ascunşi în munți, cu 600 de oi, 12 cai, pe care i-a înmulțit în câțiva ani la 40. În Ungureni, nu erau decât 12 case. Toate casele erau din lemn şi cu geamuri mici cu băşici de oaie în loc de geam. Iar stră-străbunicul meu a făcut prima casă de aici, tot din bârne dar cu giurgiuvele din geam. Era singura din sat, iar mai târziu, când au venit ai lu' Tabără (Galețeştii) de pe Cerna, au făcut şi ei casă cu geamuri din sticlă. Ai lu' Tabără erau oieri harnici şi vânjoşi dar Petrilică, şi mai vânjos, a făcut numai prostii! A intrat călare pe cal în crâşma lui Serafim Popescu, miliția i-a pus cătuşele, a cerut să-l dezlege că face treaba mare, a aruncat nevoile în capul milițienilor şi a fugit*[30]*. El a fost contemporan cu noi dar mult înainte de primul război mondial a venit aici, aşa cum am spus, Truşcă*[31]*. De la Gârla Mare - Mehedinți au venit Ion Bărăitaru, numit şi Ion Gârleanu după satul în care s-a născut şi care a fost*

Mitică Vlăduț la mormântul mamei sale Maria Gârleanu

cioban ai lui Simion Dâncanu. Acesta a fost cel care a convins-o pe bunica mea, tot Maria, soră cu mama lui Tanța Neferescu[32]*, ca să-şi dea fata (mama mea) după un cioban credincios şi harnic.*

Dacă ar fi să mai dau şi alte nume de ungureni, cred că şi Luculeştii erau printre autohtoni, casa lor poate fi numărată printre cele 12 case inițiale. Unul din Luculeşti s-a căsătorit cu Tița lui Novăceanu din Bălți. Şi-au făcut casă tot aici în vatra satului, lângă Ion Dragomir. Tot ungureni vechi sunt şi ai lui Grecu. Casă veche era şi a popii Matei Popescu. La fel a lui Ciurică, de mirare că poarta veche mai este în picioare. Crăciun, vecinul meu, a avut nevasta de la Câmpu Mare. Adică, unii din ungurenii noştri sunt o ramură a novăcenilor veniți din Mărginimea Sibiului. S-au adunat aici de la Gârla Mare, de prin Banat, de la Brebena şi după cum am văzut şi-au luat numele după satul de unde au migrat, de pildă familiile cu numele Novăceanu ce veneau din Novaci".

Reținem deci că ungurenii şi-au luat numele satului de unde au venit, Truşcă-Dâncanu, Bărăitaru-Gârleanu, spunea Mitică Vlăduț (Mitu al lui Gârleanu).

Cercetând istoria, vedem că în ce-i priveşte pe păstorii ardeleni şi ciobanii lor, migrația acestora se leagă de luptele dintre turci şi austrieci de-a lungul sec. XVII-XVIII. Extinderea otomană se opreşte la asediul Vienei în 1683. Ofensiva habsburgilor se lasă cu înfrângerea otomanilor la Buda (1686), Mohacs (1687), Salankemen (1691) şi Zenta (1697), terminată cu tratatul de pace de la Karlowitz (1699). Un nou război austro-otoman începe în 1716, terminat cu pacea de la (Passarowitz) în 1718, prin care, otomanii renunță la Banat şi Oltenia în favoarea Austriei. Urmează un nou război austro-otoman (1735-1739) terminat prin pacea de la Belgrad. Imperiul otoman recuperează Oltenia introducând măsuri reformatoare. În timpul ocupației austriece, au loc primele migrări ale păstorilor ardeleni spre Oltenia deşi situația beligerantă se stabilizează abia după 1775, când austriecii renunță definitiv la Oltenia în favoarea Bucovinei.

Şi totuşi, la 24 aug. 1787 izbucneşte războiul ruso-turc iar Tismana fu ocupată pe rând când de turci, când de austrieci. Armatele trebuind hrănite, s-a făcut jaf la mânăstire. 110 bivoli i-au luat turcii, 300 de oi şi 40 de vaci le-au mâncat austriecii, 30 cai i-au luat turcii şi austriecii, 2000 vedre de vin le-au băut austriecii, 1000 vedre vin au ars împreună cu buțile cele mari din care una era de 3000 vedre de lemn de tisă, de câte 12 oca când au dat turcii foc mânăstirii. Profitând de conflictul ruso-turc, austriecii mai ocupară şi mânăstirile Cozia şi Sinaia. Jafurile pe care le făceau turcii cu turmele păstorilor ardeleni erau însă şi mai mari. Din vremurile acelea au învățat ei să umble prin munți, pe căi numai de ei ştiute, pentru ca să evite autoritățile române sau austriece precum şi drumurile oştilor turceşti.

In aceste perioade de ocupație austriacă au loc marile migrațiuni ale păstorilor mărgineni (din jurul Sibiului) ce vor ajunge în final la Tismana. E interesant că până la 1753 nu avem nici o „carte» domnească, care să privească în special pe păstorii români din jurul Sibiului, deşi ştim că erau oieri vestiți şi cu turme mari de oi, pe care le țineau prin Tara Românească, unde treceau în taină peste munți sau peste pasurile Tumu-Roşu si Vulcan. Cei care le treceau prin Turnu-Roşu ajungeau cu ele până în bălțile Brăilei, cei care le treceau prin Vulcan ajungeau la Novaci iar de acolo până în bălțile Dunării din Mehedinți. Păstorii ardeleni n-aveau graniță. Erau tolerați tacit şi de domnii Țării Româneşti care puteau plăti la Înalta Poartă din dările luate de la ei, erau tolerați şi de austrieci care deschid chiar un consulat la Bucureşti care să organizeze pentru imperiu veniturile mari ce ieşeau de la păstorii ardeleni ce se simțeau bine în câmpiile mănoase ale românilor.

„Oierii treceau pe unde puteau de o parte şi de alta a Carpaților şi făceau un comerț conținu şi neîmpedecat de nimeni cu piei, lână şi brânză, spre marea pagubă a visteriei, fiindcă nu plăteau vama şi nu se purta un registru despre trecerea şi întoarcerea turmelor din Tara Românască cum se făcea la Braşov, unde oierii, la termin şi loc fixat, veniau cu turmele lor, dând vama stabilită şi însemnându-se la răvaş taxa de 3 fl. de o turmă, care se compunea din 600, 700, 1000, sau chiar şi 1200 oi. Se iau măsuri la Sibiu ca abuzurile şi nerânduelile să dispară, şi pentru o turmă de 600 oi să se dea taxă 1 fl. 50 den., pentru 800 oi 2 fi., şi pentru ce trece peste 800 oi se dă 3 fl." spune Ştefan Meteş în cartea lui.[33]

„Intre anii 1718—1739, când Oltenii a fost ocupată de Austriaci, oierii mărgineni au umplut acest ținut cu turmele lor. Ce numeroase au trebuit să fie turmele acestora în Oltenia e de ajuns să Amintesc că numai oierii din Răşinari plăteau la camera valahă şi împărătească din Oltenia, în anul 1736, suma extraordinară de 8866 fl. după turmele lor."

Banii păstorilor sibieni curgeau deci gârlă în visteria valahă şi austriacă. Constantin Vodă Racoviță scrie personal la 31 august 1755 o scrisoare judelui din Sălişte şi oierilor Cândea, Avrămuş, Floaş, Cristea şi Herța prin care-i anunță că pitarul Radu Bengescu nu s-a ținut de vechiul obiceiu de a lua dela Ungurenii ce vărează vitele în Tara Românească, numai câte 4 bani de vite, vaci şi cai, şi câte 2 bani de oaie mare, ci «s-a întins» de a luat şi dela miel cum n'a fost obiceiu. *„Să vie în grabă la Novaci să-şi ridice banii în prezența reprezentantului domnesc, care aşteaptă aici după oierii păgubiți."*

Deci oierii mărgineni aveau uneori o situație mai favorabilă în Valahia noastră decât cei din județul Braşovului. Iată un raport al consulului austriac la Bucureşti, Merkelius, cu data de 30 Mai 1792, în care spune, că „după intrarea trupelor austriece în Tara Românească, la 1790, au venit câțiva ciobani ardeleni din scaunul Miercurei, din satele Poiana şi Rod, şi au năvălit în grup în satul Novaci de lângă Târgu Jiu şi au luat localnicilor 550 oi şi 34 vite cornute.

Cauza răpirii e că şi novăcenii împreună cu turcii le-au luat în 1791 ciobanilor ardeleni 3550 oi şi 13 cai. Se face proces şi să constată că băştinaşii sunt nevinovați, prada a făcut-o turcii şi ei, numai siliți au arătat drumul spre turmele din munți. Divanul din Craiova hotăreşte, ca Ardelenii să dea oile toate înapoi sau o despăgubire grabnică şi venitul pe 3 ani dela oi, care se urca la suma foarte mare de vreo 8000 fl. Ungurenii erau desperați, dar Consulul reuşeşte să reducă suma de plată la 320 lei. *«Ei îmi mulțumiră cu mânile ridicate şi erau foarte bucuroşi, că au fost scutiți astfel de neajunsuri în viitor»* încheie Merkelius raportul."[34]

1960: O parte din familia Luculeştilor la stâna lor din munți

Ion Luculescu, fiu de păstor ardelean, fost primar la Tismana, detaliază marea migrațiune a unor familii de păstori ce a avut în acele vremuri: *„Străbunii noştri au plecat din Telişca şi Sălişte a Sibiului, turmele cele mai mari avându-le Luculeştii, Rodenii şi au lui Suciu din care s-au zămislit şi popii satului.*

Turmele lor au coborât pe la Turnu Roşu spre Bălțile Brăilei. Nu erau condiții prea prielnice[35] şi în anii următori coboară oile prin pasul Vulcan în Bălțile Mehedințului: Tismana[36], Bistrețu, Burila Mare, Burila Mică, Balta Verde, Gârla Mare. Ai mei, Luculeştii, vărau oile la Burila şi iernau la Tismana Gorjului. Ungurenii Tismanei erau proprietari de oi multe şi găseau ciobani printre câmpenii foarte harnici şi destoinici din satele amintite. De acolo ei au venit în Ungureni după stăpânii turmelor. Din Gârla Mare a venit ciobanul Ion Bărăitaru (Gârleanu), De la Balta Verde a venit unul ce-l numeau ciobanii Burtă Verde. Care neavând copii, a înfiat un copil şi i-a dat numele lui, Grecu. După vreo trei ani vine la Tismana alt val de păstori, ai lui Novăceanu, ai lui Văideianu şi mai târziu ai lui Guşe. Vatra satului din răscrucea Ungurenilor era ocupată de aceste familii la care mai adăugăm pe Crăciun, cu nevasta adusă din Câmpu Mare şi Ion Dragomir care ia una din cele două fete ale oierului Ion Băbău din Ciocârlii. Aici s-au instalat păstorii noştri ardeleni şi unde trăiau mai înainte doar câțiva băştinaşi cu numele Văcaru"

Din memoria narativă a păstorilor din Ungureni reținem că aceşti văcari din timpurile vechi țineau vacile şi caii prin Lunca Ungurenilor şi animalele veneau singure la să lingă drobii de sare sau să se adape la fântâna din răscruce. Mitu al lui Gârleanu povesteşte că stră-străbunicul lui, Truşcă (Dâncanu) pusese clopoței la cai ca să audă când aceştia veneau singuri seara să lingă sare la staulul său din Dealul Perilor.

Ungureni din Tismana: la stânga, Petrilică «al lu' Tabără»

Ciobani erau şi prin satele din zonă şi luau neveste din Ungureni. Am văzut mai sus, că Ion Dragomir, unul din ai lui Moş Tâpu, s-a căsătorit cu fata lui Băbău din Ciocârlii, Liuța. Mama ei, soția lui Ion Băbău era din Brebena dintr-ai lui Cetate, tot ciobani şi ei, la ai lui Bălu şi Chelu, mari proprietari de oi şi pădure între Baia de Aramă şi Padeş.

Deci de la Ungureni, unii oieri s-au căsătorit prin satele Ciocârlii, Vânăta, Topeşti sau alte sate. E probabil că întemeierea satului Ungureni s-a făcut treptat, plecându-se doar de la câteva familii de pe vechiul ținut Ruşeasca. Alții, s-au aşezat aici când timpurile au permis. Însăşi denumirea arată că satul s-a înființat, pornind de la un grup de ungureni. Există în România 19 comune cu acest nume, aşezările fiind situate doar în fostul regat, dintre care, patru în Dobrogea şi una în Maramureş. Dar localități Ungureni, pendinte de o comună, nefiind considerate sate în actele oficiale aşa cum sunt Ungurenii Tismanei, sunt probabil mult mai multe.

§1.5. Tismana stațiune climaterică

În data de 20 august 1908, prin ***«Statutele Societății „DORNA TISMANA" din județul Gorjiu»***, Capitolul I, Art. 2, litera D, se propune ca în următorii ani, Valea Mânăstirii Tismana să devină o stațiune climaterică, *«care să poată folosi poporului, atrăgându-l şi prin diferite lucrări de înlesnirea traiului»*. Deşi termenul de declarare se va lungi până în anul 1918, la terminarea primului război mondial, George Coşbuc şi George Sfetea, ataşați de locurile liniştite pentru odihnă şi creație de la Tismana, insistă pe lângă deputații de Gorj, Dincă Schileru, Numa Frumuşeanu, arhimandritul mănăstirii Tismana Corneliu Săbăreanu, ca Valea Tismanei să devină un important centru turistic, care să atragă câți mai mulți vizitatori, mai ales, scriitori şi artişti.

Prin respectul pe care-l avea ca poet, George Coşbuc atrage şi alte personalități din întregul regat muntean. Erau atrase în proiect înalte fețe bisericeşti din Tg. Jiu şi Craiova, profesori universitari, bancheri, librari, publicişti din Craiova, Bucureşti şi chiar secretarul Adunării Deputaților. Pe lângă primarul Tg-Jiului, fostul prefect de T-Severin, membri ai Consiliului Județean, mai figurau un controlor şi un sub-insp. Silvic din Craiova, bancherii din Novaci, Bumbeşti şi Tg. Jiu, proprietarii C. Popescu şi Gh. Petrescu, deținători de terenuri şi mori de pe Valea Tismanei.

Prin activitatea lor în Societatea „Dorna Tismana", aceste mari personalități ale timpului, au dus la emanciparea satului Tismana şi la dezvoltarea lui prin lotizarea întregii văi ca teren pentru construcție apoi construirea altor vile turistice pe lângă cea a lui Sfetea: Vilele Petrescu şi Semenescu, Vila Rioşanu – Craiova, Vila Nicu Miloşescu, Vila C. Chiricescu, Restaurantul Rozica (I. D. Popescu), Vila Pr. D. Lungulescu. Prin grija membrilor Societății „Dorna Tismana", s-au construit: eleşteul, un drum de promenadă numit „Aleea Tainelor", Fântâna Basarabilor, Fântâna Chihaia, Parcul Dendrologic, s-a amenajat Muzeul Mănăstirii, s-a înființat o bibliotecă şi s-a construit o şcoală nouă în sat. În final, cu ajutorul Societății „Dorna Tismana" s-a obținut declararea Văii Tismanei, „stațiune climaterică", din cauza aerului ozonat de pe vale şi Pădurile Cioclovina, aer numai bun pentru bolile de plămâni iar prin plimbări în jur, ameliorarea bolilor de nervi.

§1.6. Declararea satului Tismana oraş

Acest paragraf va fi detaliat în „Monografia oraşului Tismana", vol. al II-lea. Vor fi incluse în el demersurile din anii 2003-2004 făcute de Nicolae Mischie, preşedinte al CJ Gorj şi autoritățile locale pentru ca Tismana să devină oraş. Cu documente şi imagini. Cu hotărârea aproape unanimă a locuitorilor ca Tismana să fie declarată oraş în ciuda creşterii taxelor locale. Pentru că s-a dovedit ulterior că alocările bugetare de la nivel județean şi central au fost mult mai mari. Faptul că nu s-au putut aloca bani prin proiectele Shapard, care vizau satele, a fost un neajuns al guvernului Năstase care n-a inclus în acest program şi oraşele mici. Cu toate acestea, existau totuşi şi alte proiecte de dezvoltare locală iar căminul cultural Topeşti a fost reabilitat pe astfel de proiecte. Să mai menționăm şi solidaritatea de atunci ale filialelor locale ale partidelor politice mari din Tismana, care nu-şi puneau piedici ca astăzi în caz de aprobare a unui proiect major pentru bunăstarea comunității.

§1.7. Şmecheriile de la wikipedia

Wikipedia (wp) nu mai este demult o sursă credibilă. Unele din paginile mele de acolo au fost şterse, unele din imaginile cu care am ilustrat aceste pagini la fel, pentru ca mai târziu ele să apară sub alt nume de utilizator. Ultima noutate pe wp este ştergerea unor texte pentru a se face reclamă unor cărți în detrimentul adevărului istoric. Unele sunt scrise de cunoscători, altele sunt un amalgam copy/paste făcute de „profesori universitari" cu cunoştințe îndoielnice. Iar pentru faptul că aceste cursuri se află în librării, trebuie să se facă reclamă pe wp prin înlăturarea unor informații despre oraşul nostru.

Când am creat eu pagina „Tismana" am detaliat când Tismana a fost oraş în evul mediu şi când a devenit oraş prin referendumul din 2004. Acum, pe wp, apare că Tismana este oraş dar s-au şters acele indicii istorice pentru a-şi băga nasul „universitarii" conform cărora Tismana a fost „sat turistic".

Se spune aşa pe wp: **Tismana** este un oraş[3] din jude?ul Gorj, Oltenia, România. Începând cu data de 16 iulie 1973[4] fostul sat Tismana (Gorj), alături de alte 13 localități, se declara, experimental, sat de interes turistic denumit «sat turistic»[5].

În nota de subsol [3] a fost lăsată de aceşti wikipedişti „deştepți" doar informația „Monitorul Oficial Nr. 310 din 07.04.2004". Aceştia au şters referirile originale, fără să fi avut la îndemână documentele care au trecut prin Consiliul Local Tismana şi care erau proiecte sau Hotărâri ale CL Tismana. În anul 2004, eu am lucrat proiectul „Proiect de Hotărâre privind Statutul oraşului Tismana". Proiectul de Hotărâre privind statutul, a fost avizat de către aparatul propriu de specialitate al Primăriei Tismana, comisiile de specialitate ale Consiliului Local şi aprobat în şedința extraordinară a Consiliului Local al noului oraş Tismana, din luna iunie 2004, cu 15 voturi pentru, 0 abțineri ?i 0 voturi contra. Toate detaliile privind aceste proiecte, privind aprobările, datele privind referendumul erau pe site-ul arhivă al primăriei, anii 2004-2008, creat de mine în aceşti ani. Dar unii din wikipedişti, care ar trebui eliminați de acolo, au interesele lor şi-şi pun reclama proprie pe Wikipedia.

Astfel, în nota de subsol [4] se face referire la „Ordinul ministrului turismului nr 744/1973" iar în nota de subsol [5] reclama disimulată apare evident: „Puiu Nistoreanu, *Turismul rural*, pag. 23-24"

Aceasta este o carte care stă nevândută în librării tocmai prin informațiile „la grămadă" pe care le conține. Mai mult, studenții din regie au copiat-o şi au pus-o pe internet fără autor şi fără paginația originală. Cum regula copy/paste e la modă, ar putea fi chiar alt autor care l-a copiat pe P.N. „en gros", nu „en detail".

Astfel, la pagina 34, se spune: „Cu începere de la 16

iulie 1973, prin ordinul Ministerului Turismului numărul 744/1973 se declarau, experimental, sate de interes turistic, denumite "sate turistice", următoarele 14 localități rurale: Lereşti şi Rucăr (Argeş), Poiana Sărată (Bacău), Fundata şi Şirmea (Braşov), Bogdan Vodă (Maramureş), **Tismana (Gorj)**, Sibiel (Sibiu), Vatra Moldoviței (Suceava), Racoş (Timiş), Sfântu Gheorghe, Murighiol şi Crişan (Tulcea), Vaideeni (Vâlcea)."

Să spunem noi ce este cu acel ordin: regimul comunist n-a mai ținut seama de statutul de localitate climaterică al Tismanei pe care-l avea în timpul regatului. La amenajarea parcului dendrologic Chihaia, înscris pe plan european ca zonă protejată, munciseră din greu N. Ceauşescu, Gheorghiu-Dej, E. Bodnăraş şi alți deținuți comunişti din Penitenciarul Tg-Jiu. După schimbarea de regim politic de după al doilea război mondial aceşti deținuți politici ajunşi conducători au întors din nou, din răzbunare, statutul Tismanei la nivelul unui simplu sat.

Ordinul ministrului turismului 744/1973 dorea o reparare a degradării statutului localității climaterice Tismana prin declararea ei ca „sat turistic". În realitate, Tismana n-a fost „sat turistic" decât prin acel ordin. Securitatea interzicea cazarea turiştilor străini în locuințele particulare. De altfel chiar în cartea „Turism rural" se recunoaşte că „unele localități nu au înregistrat nici o activitate turistică (**Tismana**, Bogdan Vodă, Vaideeni)" iar "oficializarea" turismului rural nu a făcut posibilă organizarea activității de turism şi nici amenajarea corespunzătoare a satelor turistice". Atunci de ce wikipedia pune la loc de frunte această informație despre Tismana, ştergând informații esențiale pe care le dădusem ca participant activ la declararea oraşului Tismana? Doar de dragul de a pune în evidență cartea unuia?

Aşa se întâmplă când dai libertate deplină oricăror informații pe wp fără ca administratorii să verifice acele informații. Tocmai de aceea revista „Sămănătorul" şi „Monografia oraşului Tismana", includ articole şi paragrafe bine argumentate, de tipul acestui documentar, pentru ca nimeni să nu mai îndrăznească să ne strice istoria, patrimoniul cultural al Tismanei pentru interese personale.

Dar pentru ca informația să fie bine răspândită, înlăturând speculațiile unor amatori, trebuie ca revista şi monografia oraşului să fie susținute material de autoritățile oraşului !

.Nicolae N. Tomoniu, director revista „Sămănătorul", Tismana, 30 sept. 2014

NOTE DE SUBSOL

[1] Nicolae N. Tomoniu - Monografia oraşului Tismana, Editura Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Târgu-Jiu, 2013, ISBN: 978-973-7847-53-9

[2] Al. A. Vasilescu – Diplomele lui Sigismund I, regele Ungariei şi Ioan Huniade, voevodul Transilvaniei, dela Mănăstirea Tismana, sunt false, Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului, Bucureşti, 1944. Studiul contestat la început de P.P. Panaitescu, a fost confirmat de mărturiile târzii ale celor care au dat comanda (Mitr. Râmnicului) şi călugării urmaşi ai celor care le-au executat.

[3] Ibidem 1, pag. 44

[4] O. G. LECCA - DICTIONAR ISTORIC, ARHEOLOGIC SI GEOGRAFIC AL ROMANIEI, BUCURESTI, EDITURA UNIVERSUL», S. A., 1937, pag. 48

[5] Ibidem , pag. 49

[6] Nicolae N. Tomoniu - Monografia oraşului Tismana, Editura Centrului Județean pentru Conservarea şi Promovarea Culturii Tradiționale Gorj, Târgu-Jiu, 2013, ISBN: 978-973-7847-53-9

[7] Vasile Cărăbiş, Istoria Gorjului, ed. Editis, 1995

[8] La o căutare „Tismana" pe www.dacoromanica.ro ai neplăcuta surpriză să ți se dea o listă de mii de cărți, fiecare carte având numeroase referințe.

[9] Paul de Alep (1637 - 1667): *„La sfîrsitul călătoriei noastre, egumenul vestitei monastiri Tismana a venit să ne întâmpine şi ne-am coborât pe râul cu acelasi nume, pe malurile căruia, de fiecare parte, este câte* ***un târg mare*** *care tine de monastire."*(pg. 196, 221pdf)*; „Lemnul <de tis> este foarte tare şi frumos şi din el se fac mii de butoaie mici, legate cu cercuri de fier care nu se desfac niciodată în bucăți. Am adus cu mine două <butoaie> la Alep şi le mai am încă acasă."* .(pg. 199, 225pdf). – Călători străini în ȚR, vol. 6, Ed. Şt. şi Encicl., Buc. 1976.

[10] Ibidem 6, pg.262

[12] Ibidem 4, O. G. LECCA – DICTIONAR…, pag. 526

[11] Revista „Sămănătorul", anul III, nr. 11, nov.2013, pag. 32

[13] Documenta romaniae historica, B.Țara românească, vol. I, (1247-1500) vol. întocmit DE P. P. Panaitescu şi D. Mioc, Editura Acad. Rep. Soc. România, Bucureşti, 1966, pag.19

[14] Ibidem 6, pag, 31

[15] PÂRCĂLÁB, pârcălabi, s. m. 1. Titlu dat în evul mediu, în Țările românești, persoanelor însărcinate cu conducerea unui județ, a unui ținut, a unei cetăți, având atribuții militare, administrative şi judecătoreşti. DEX '98 (1998)

[16] Doc. privind ist. Romîniei. B. Țara Ro. XIII-XVI, Indic. numelor de locuri, Ed. Acad. Rep. Populare Române, 1956, pg. 78 şi 121

[17] Pe vechiul drum de care cu ruta Ruşeața cimitirului, Ponoave, Sângeriş, Vânăta

[18] De la „zingani", Dicționar: 1. Din sl. ciganinu 2. Zingaro (archaic) A gypsy. Vedeți la Google - imagini: «zingari»

[19] Documenta romaniae historica, B.Țara românească, vol. I, (1247-1500) vol. întocmit DE P. P. Panaitescu şi D. Mioc, Editura Acad. Rep. Soc. România, Bucureşti, 1966, pag.365

[20] Ibidem , pag. 277

[21] Abia la 1 Iunie 1483 aflăm Sârbşorii în stăpânirea m-rii Tismana, când Vlad III Călugărul dă un hrisov egumenului Matei şi tuturor fraților, ce se aflau în acel sfânt lăcaş, *«ca să le fie moşii comune: Tismana de ambele laturi ale râului Tismana şi Pocruia cu toate hotarele şi Godineştii toți cu toate hotarele şi Sârbşorii şi Ohaba* (azi Hobița Peştişanilor, ohabă=moşie cu imunitate)*, pentru că le-a cumpărat jup. Vintilă logofăt dela Stanciul Cortofleş cu 160 fiorini».*

[22] In monografia oraşului Tismana, pag. 92. *„Drumul Tainelor, cărare împietruită prin luncă"* se află printre lucrările deja executate de Societatea „Dorna Tismana" în stațiunea Climaterică Tismana ce cuprindea satul, Valea Mânăstirii şi Vârful Cioclovina, împreună având o lungime totală de 10 km.

[23] De fapt, hrisovul lui Dan Vodă din 3 oct. 1385, întăreşte cele 40 sălaşe de țigani pe care le dăduse, şi Vodiței, şi Tismenii, *„unchiul domniei mele, sfânt răposatul Vladislav voievod"*

[24] Existența acestui cuvânt din limba turcă dovedește că sălașele de țigani erau așezate la marginea orașului Tismana. MAHALÁ, mahalale, s. f. 1. Cartier (mărginaş) al unui oraş; periferie. (DEX '09 (2009)

[25] În hrisov, „Ѣ ÷Íѕѓăč". care este tradus din slavonă 40 de sălașe. Dicționarele Șăineanu, ed. a VI-a (1929) și Scriban (1939), precizează că un sălaș ar fi un grup de familii de țigani (10-15) robi odinioară. Ar însemna că numărul robilor mânăstirii ar fi fost de cel puțin 400 de suflete, cei care au construit biserica mânăstirii din temelii fiind însă bărbații.

[26] Dan Neguleasa – Învățământul public gorjean la început de drum (1831-1848), catalog de documente, ed. Măiastra, Târgu-Jiu, 2009

[27] Stelian Popescu - Navalnice, nostalgice si obsesive aduceri aminte, Semănătorul-Editura online, Tismana, 2009

[28] Ștefan Meteș - Păstori ardeleni în Princip. Române, Coresp. al Acad. Române, „Bibl. Semănătorul», Ed. Libr. diec. Arad, 1925.

[29] Lazăr Șăineanu-Dicț. Universal al lb. române, ed. a VIII-a (prima ed. în 1896), editura Scrisul Românesc, pagina 857

[30] Despre Petrilică citiți Revista online „Sămănătorul", anul III, nr. 04, apr. 2013, pag. 11

[31] Socotind câte generații au trecut și ținând seama că austriecii au ocupat Oltenia între 1918-1739, primii oieri ascunși prin munți au coborât în Tismana, în aceea perioadă.

[32] In revista tipărită „Sămănătorul", anul IV, nr. 3(2), mart. 2014, pag. 3, în foto-document 1938, Tanța Neferescu preciza pe marginea originalului că are alături „Baba Dajica și baba Dochia". In fapt, Dajica este Marioara Gârleanu având acum două confirmări: Mitică Vlăduț și dr. Georgică Popescu, pentru primul mamă, pentru al doilea mumă (așa-i zicea el bunicii)

Maria Gârleanu

[33] Ștefan Meteș - Păstori ardeleni în Princip. Române, Ed. Libr. diec. Arad, 1925, pag. 56

[34] Hurmuzaki, XIX, p. 601

[35] În 1795 se instalează foametea, ca urmare a unei invazii de lăcuste. În paralel, începe și epidemia de ciumă.

[36] E vorba de Tismana Mehedințului, la vreo 10 km de Burila Mare unde păşunau Luculeştii.

Erată !

Apropo de nota de subsol 32: în revista tipărită din martie 2014, în loc de Floarea Daju, Constanța Neferescu, Dochia Rafa, se va citi Maria (Mărioara) Gârleanu, Constanța Neferescu, Dochia Rafa. Deci, dna Tanța Neferescu, a făcut o eroare însemnând pe marginea fotografiei "Baba Dajica" în loc de Maria Gârleanu, mama lui Mitică .Vlăduț / (Gârleanu)

Sămănătorul tipărit - Anul IV. Nr. 3(2) - martie 2014 - Foto-documente

Fotografii care au circulat în ziarele şi albumele vremii (dar şi astăzi pe rețeaua Internet) sub diverse titluri: "Femei torcând (Gorj), "Tărănci din Gorj" sau "Clacă la Tismana", (cea de jos).

Pe fotografia din dreapta, originală, aflată în colecția Doamnei Constanța Neferescu, aceasta notează: " Baba Dajica, Tanța Neferescu, Baba Dochia

Rectificare. De la stânga: Maria Gârleanu, Constanța Neferescu, Dochia Rafa

FLORIAN VĂIDEIANU - (n. 1950, Corneşti - Gorj)
- prozator, poet.

Scriitor medaliat
LSR -Gorj

Poezii

TĂIETORUL DE VIE

(prietenului meu medicul Doru V. Fometescu)

MOTO:

Brâncuşi a lucrat cu spiritul materiei;
Doru V. Fometescu cu cel al cuvintelor.
(Fl. Văideianu)

Cu satul, mama, viața simplă
Şi „focuri (mari) peste zăpezi”
Brâncuşi îl cheamă să îi umplă
Cu spirit, zborul ce nu-l vezi.

A „Dăruit Visului Forme”
L-a „ajutat pe Dumnezeu”
N-a dăltuit făpturi diforme;
E şi pandur şi Prometeu.

În zbor de pasăre măiastră,
S-a-nscris în timpurile vii,
A cochetat cu lumea noastră,
Va fi şi-atunci când nu va fi.

OAMENII CARE NU MOR

Când harul pui pentru popor,
Ție nimic nu ți-ai oprit;
De-atâtea ori îmi vine dor,
De oamenii care-au murit.

De câte ori îmi vine dor,
Privesc în mine şi mă-ntreb:
Pe oamenii care nu mor,
Putut-am eu să-i înțeleg?

SOMNUL

Mi-e calea-n cruce şi nu ştiu
Cum să visez câştig, pierzând;
Răgazul meu nu mai e viu,
Adorm mereu cu Domnu-n gând.

Scurt orizont al unui azi:
Etape arse permanent,
Din patul somnului să cazi
Ca să câştigi un mic moment.

VALORI VIRTUALE

Când şansa unei dezvoltări organice
Dispare brusc, începi să arzi etapele,
Să nu fraternizezi cu stări balcanice;
Ridică-te măreț, arată-ți faptele.

De har – pe dinăuntru, mă simt locuit,
Câştig doar viteză, pierzându-mă încet;
Nevoia evoluției a-ncremenit,
Precum tiparul împins de internet.

Florian Văideianu, jurist

Prof. univ. dr. Ion Mocioi, fost senator de Gorj, specialist în scrierile vechi, scriitor, brâncuşolog.

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

Un studiu de premieră mondială al dr. Ion Mocioi privind descifrarea discului de la Phaitos - Creta

SERIA a VI-a

DISCUL DE LA PHAISTOS

CAP. 7. INDEXUL GRUPELOR DE SEMNE SEPARATE - FAȚA «B»

47. a) ANUL CU 18 LUNI ŞI CORECȚIA LUI

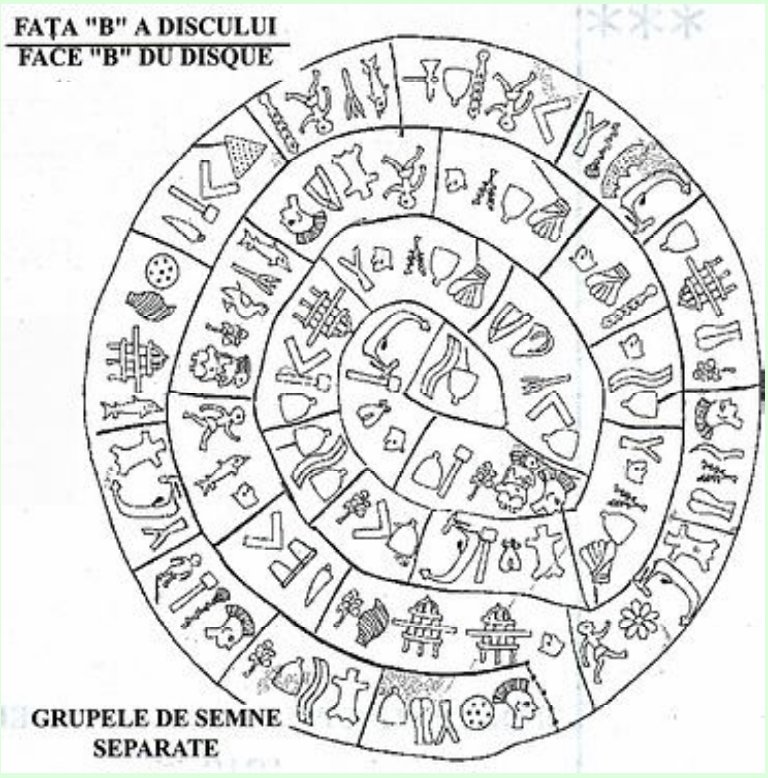

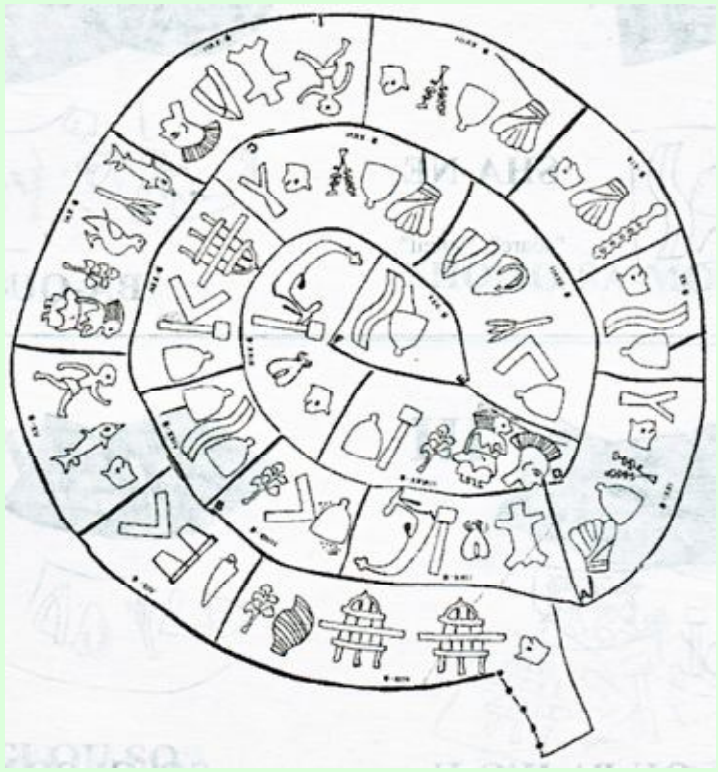

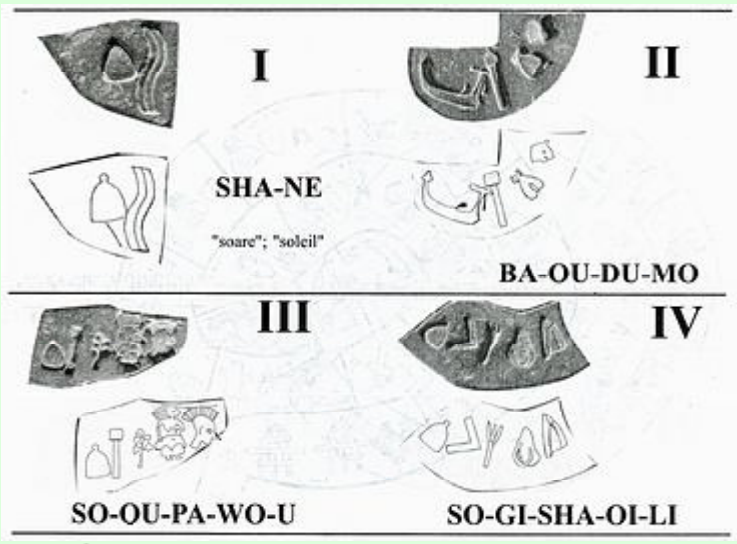

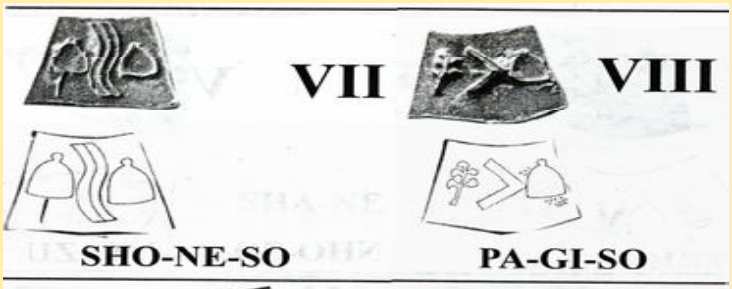

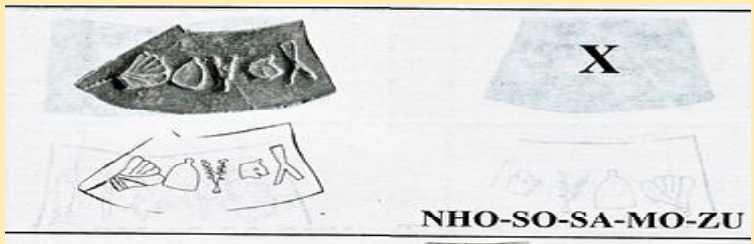

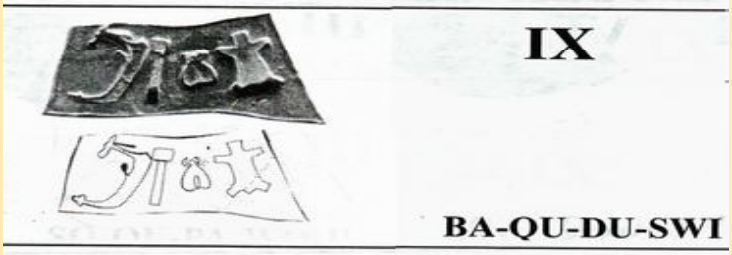

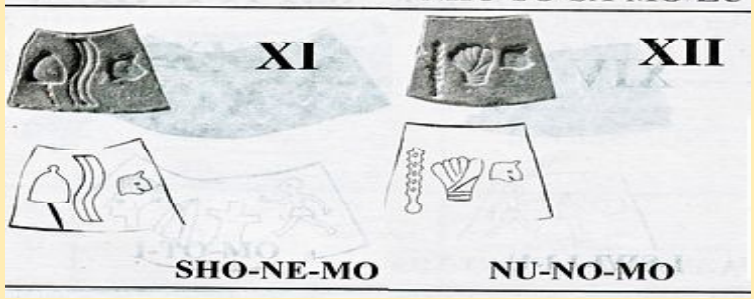

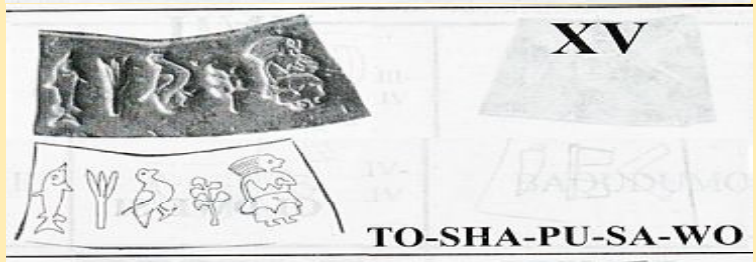

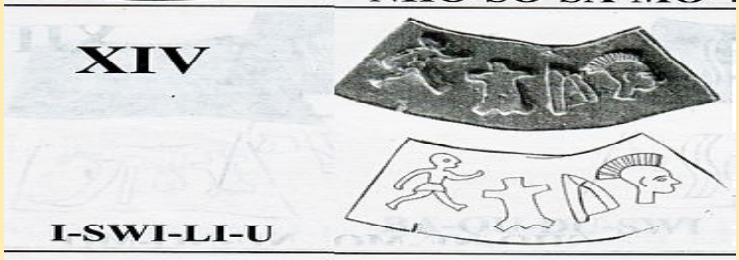

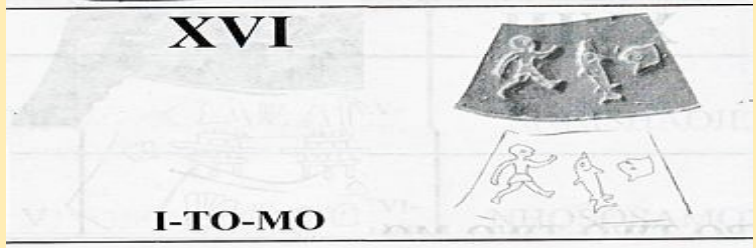

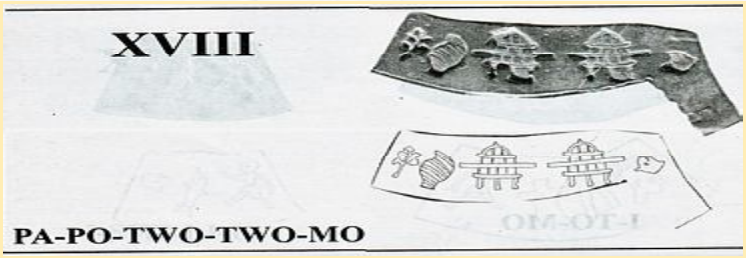

48. PERIOADELE LUNII ANULUI B DE 18 LUNI

I		22.III-10.IV	SHONE
II		11.IV-30.IV	BAQUDUMO
III		1.V-20.V	SOQUPAWOU
IV		21.V-9.VI	SOGISHAQILI
V		10.VI-29.VI	NHOSOSAMOZU

VI		30.VII-19.VIII	TWOGIQUSO
VII		20.VII-8.VIII	SHONESO
VIII		9.VIII-28.VIII	PAGISO
IX		29.VIII-17.IX	BAQUDUSWI
X		18.IX-7.X	NHOSOSAMOZU

XI		8.X-27.X	SHONEMO
XII		28.X-16.XI	NUNOMO
XIII		17.XI-6.XII	NHOSOSAMO
XIV		7.XII-26.XII	ISWILIU
XV		27.XII-15.I	TOSHAPUSAWO
XVI		16.I-4.II	ITOMO
XVII		5.II-24.II	GIDWESI
XVIII XIX		18.III-21.III	PAPOTWOTWO(MO)

48. ANUL CU 12 LUNI ŞI CORECȚIA LUI

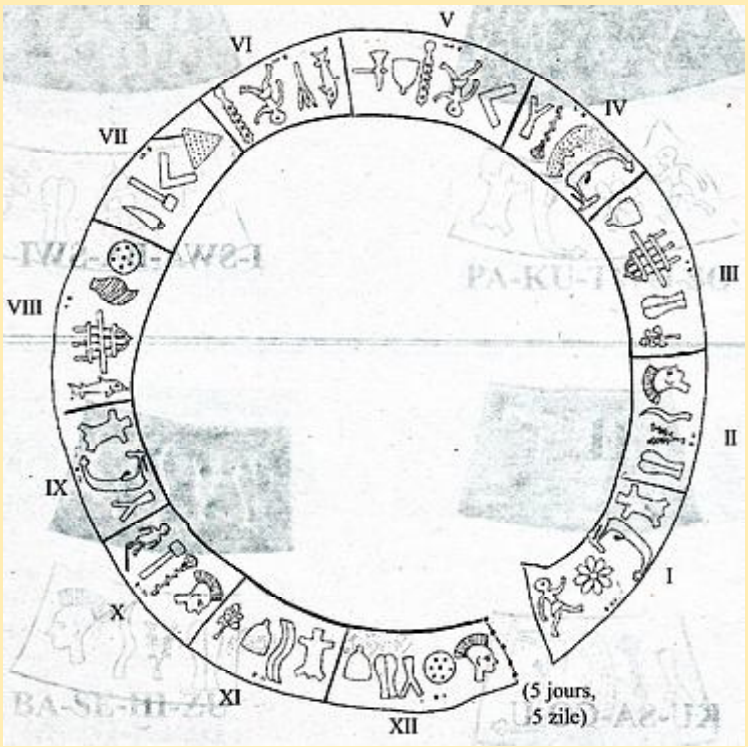

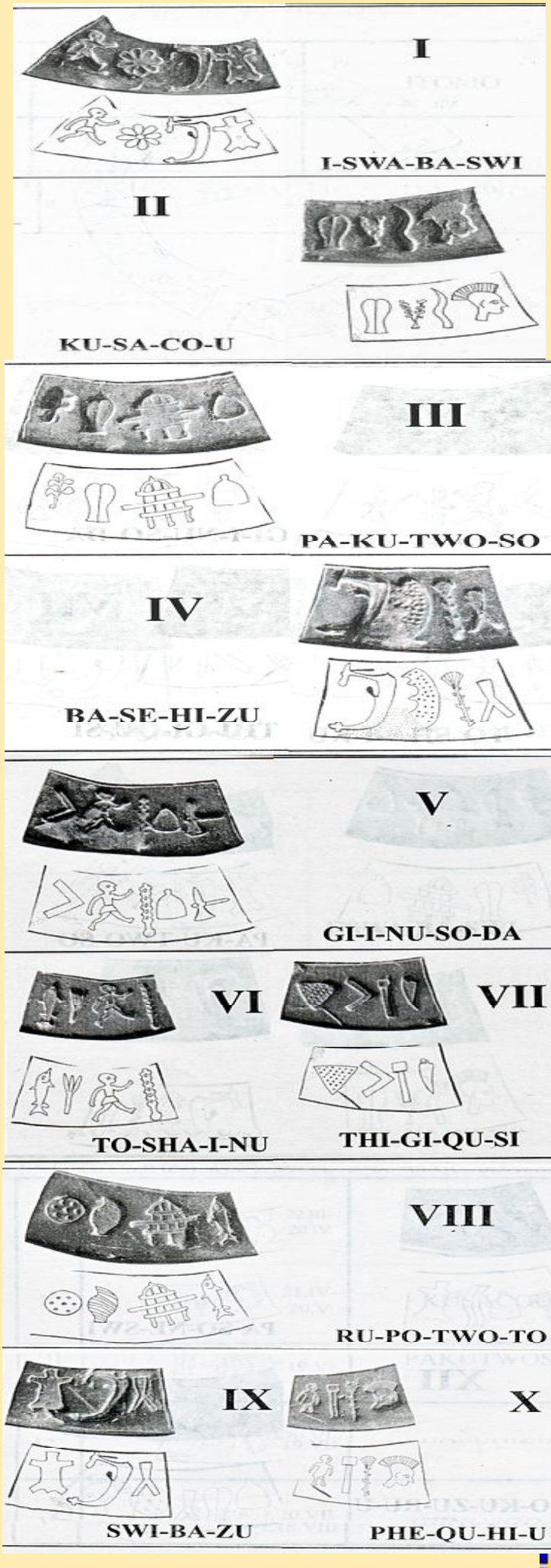

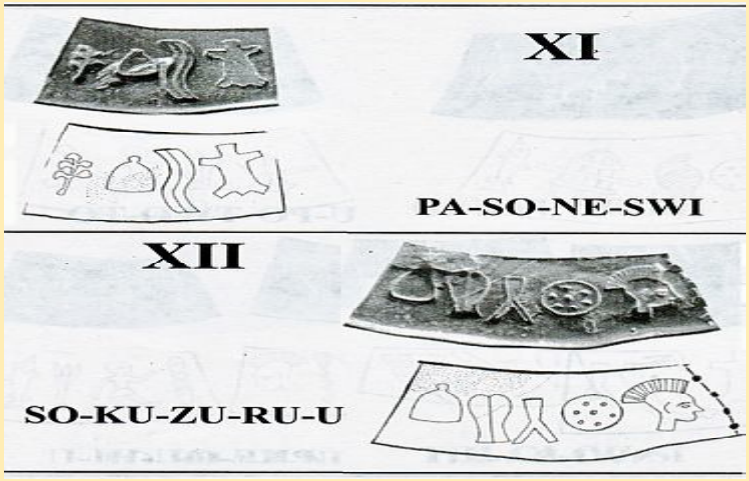

49. CALENDARUL DE 12 LUNI AL FEȚEI "B"

I		22.III-20.IV	ISWABASWI
II		21.IV-20.V	KUSACOU
III		21.V-19.VI	PAKUTWOSO
IV		20.VI-19.VII	BASEHIZU
V		20.VII-18.VIII	GIINUSODA
VI		19.VIII-17.IX	TOSHAINU
VII		18.IX-17.X	THIGIQUSI
VIII		18.X-16.XI	RUPOTWOTO
IX	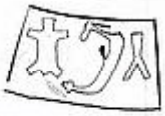	17.XII-15.I	SWIBAZU
X		16.I-15.II	PHEQUHIU
XI		16.I-15.II	PASONESWI
XII		16.II-16.III	SOKUZURUU
XIII	(adaos până la 365 de zile) (adjonction jusqu'à 365 jours)	17.III-21.III	MO

50. CALENDARELE "DISCULUI DE LA PHAITOS"

50. Anul de 18 luni de câte 20 de zile, la care se adăuga o lună de cinci zile, a fost stabilit de pelasgi, poporul indo-european cel mai vechi, care a creat prima civilizație la Dunărea de Jos, de unde s-au răspândit numeroase seminții spre alte zări. Pelasgii aveau anul de 365 de zile, cu începere de la echinocțiul de primăvară, semnalat de venirea berzelor. Ei aveau şi anul de 12 luni de câte 30 de zile, la care se adăuga o lună de cinci zile. Cadranul solar din Carpați, de la Sarmisegetuza, este edificator.

De la pelasgi, aceste calendare au fost preluate de sumerieni, care începeau anul de 12 luni cu luna venirii berzelor: BARZAGGA, continuată de luna venirii gâştelor sălbatice: GUSISA etc. Babilonienii au împrumutat de la aceştia anul de 12 luni, adăugând o lună suplimentară, printr-un decret târziu dictat de regele Hammurabi, pe la anul 1790 î.e.n. După această dată s-a afirmat şi civilizația minoică din Creta, care a transpus atunci, pe «Discul de la Phaistos», în două idiomuri ale unor noi triburi pelasgice, cele două calendare, de 18 şi 12 luni, prevăzând şi suplimentarea lor cu câte 5 zile, cu lunile scurte a 19-a şi respectiv a 13-a. Denumirile lor se citesc pe două spirale pornind din centrul acestui disc, prima lună denumind «Soarele»,pronunțându-se «Soare» într-un dialect şi «Soarele» în celălalt dialect, în cadrul anului de 18 luni, denumiri păstrate şi astăzi în limbile popoarelor indo-europene.

51. CALENDARELE DE 18 LUNI

Perioada lunii / Période du mois	FAȚA A / FACE A		FAȚA B / FACE B	
	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba A Denominations des mois en langue A	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba B Denominations des mois en langue B
22.III-10.IV	I	SWARELE, "soare"; "soleil"	I	SHONE, "soarele"; "soleil"
11.IV-30.IV	II	INU	II	BAQUDUMO
1.V-20.V	III	DIHIPASWISWIRUU	III	SOQUPAWOU
21.V-9.VI	IV	SWARELE	IV	SOGISHAQILI

10.VI-29.VI	V	PHANIQU	V	NHOSOSAMOZU
30.VI-19.VII	VI	INURUU	VI	TWOGIQUSO
20.VII-8.VIII	VII	RUCOGA	VII	SHONESO
9.VIII-28.VIII	VIII	NIKAGIWO	VIII	PAGISO
29.VIII-17.IX	IX	SWIGIPUDWESWIRUU	IX	BAQUDUSWI
18.IX-7.X	X	CHOGARUU	X	NHOSOSAMOZU
8.X-27.X	XI	YELA	XI	SHONEMO
28.X-16.XI	XII	GIQULEBASWIU	XII	NUNOMO
17.XI-6.XII	XIII	CHOGARUU	XIII	NHOSOSAMO
7.XII-26.XII	XIV	QUTO	XIV	ISWILIU
27.XII-15.I	XV	DIHRISASWISWIRUU	XV	TOSHAPUSAWO
16.I-4.II	XVI	CHOGARUU	XVI	ITOMO
5.II-24.II	XVII	YELA	XVII	GIDWESI
25.II-17.III	XVIII	GIQULEBASWIU	XVIII	PAPOTWOTWO(MO)
18.III-21.III	XIX	ASHA	XIX	MO

52. CALENDARELE DE 12 LUNI

Perioada lunii / Periode du mois	FAȚA A / FACE A		FAȚA B / FACE B	
	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba A Denominations des mois en langue A	Luna Mois	Denumirile lunilor în limba B Denominations des mois en langue B
22.III-20.IV	I	SHWAQUPURUU	I	ISWABASWI
21.IV-20.V	II	SOKUOI	II	KUSACOU
21.V-19.VI	III	PANIORUU	III	PAKUTWOSO
20.VI-19.VII	IV	PACOGA	IV	BASEHIZU
20.VII-18.VIII	V	(?)GIWORUU	V	GIINUSODA
19.VIII-17.IX	VI	NORASWI	VI	TOSHAINU
18.IX-17.X	VII	RUSONESWI	VII	THIGIQUSI
18.X-16.XI	VIII	TOKURIRUU	VIII	RUPOTWOTO
17.XI-16.XII	IX	DUMOMO	IX	SWIBAZU
17.XII-15.I	X	SHONEMO	X	PHEQUHIU
16.I-15.II	XI	RUKUTWO	XI	PASONESWI
16.II-16.III	XII	GHIINURUU	XII	SOKUZURUU
117.III-21.III	XIII	ASHA	XIII	MO

DENUMIRI COMUNE LUNILOR UNUI CALENDAR?

53. Calendarul de 18 luni al Feței «A» a «Discului de la Phaistos» prezintă 5 denumiri comune mai multor luni, astfel:

- SWARELE reprezintă lunile nr. 1 şi 4;
- DIHISASWISWIRUU reprezintă lunile nr. 3 şi 15;
- CHOGARUU reprezintă lunile nr. 10,13 şi 16;
- IELA reprezintă lunile nr. 11 şi 17;
- GIQULEBASWIU reprezintă lunile nr. 12 şi 18;

De asemenea, Calendarul de 18 luni al feței «B» a «Discului de la Phaistos» prezintă o denumire comună pentru două luni, respectiv denumirea NHOSOSAMOZU este aceeaşi pentru lunile nr. 5 şi 10.

Calendarul de 18 luni de câte 20 de zile la diferite popoare erau completate cu câte 5 zile anual, aşa-zise «zile-nefaste» şi corectate prin anii bisecți.

Denumirile de completare a celor «cinci zile nefaste» erau ASHA în calendarul feței «A» şi MO în calendarul feței «B» pe «Discul de la Phaistos».

54. Calendarul dc pe «Discul dc la Phaistos» nu reprezintă anul ca an flotant, nu abandonează mişcarea Lunii ca astru, nu fixează anul direct cu număr fix de 365 dc zile, ci îl corectează prin completare. Nu imită, deci, calendarul egiptean. Corectează evoluția timpului în sincronicitate cu Soarele şi Luna, de aceea calendarul acesta este lunisolar.

Aceste calendare provin probabil de la pelasgii de la Dunărea de Jos, care cunoşteau silabarul «Discului de la Phaistos» cu mult înaintea cretanilor.

LIMBA TEXTELOR «DISCULUI DE LA PHAISTOS»

55. Analiza textelor celor doua fețe ale «Discului de la Phaistos» pune în evidență că sunt scrise în două idiomuri diferite, vorbite, desigur, de două popoare supuse aceluiaşi împărat, Minos din Creta.

In textele celor două limbi se află numai un singur cuvânt comun: SHONEMO, ca denumire a lunii nr. 10 din calendarul de 12 luni de pe fața «A» a discului şi a lunii nr. 11 din calendarul de 18 luni de pe fața «B» a «Discui de la Phaistos». Acest cuvânt are la bază denumirea primei luni din calendarul dc 18 luni al feței «B» al discului, respectiv SHONE «soarele». SONEMO este luna care corespunde perioadei 17.XII-15.I, respectiv, se referă la mijlocul iernii, când soarele este în general acoperit dc nori sau ceață. Dacă partea finală a denumirii acestei luni, respectiv - MO; ar însemna «acoperit, întunecat», atunci SHONEMO ar putea însemna «soare acoperit».

Luna I (22.III-10.IV) a calendarelor de 18 luni de pe ambele fețe ale «Discului dc la Phaistos» primeşte numele «soare», respectiv SWARELE în textul feței «A» a discului şi SHONE în textul feței «B». Aceste denumiri dovedesc că idiomurile textelor dc pe «Discul de la Phaistos» erau pelasgice.

In ce priveşte terminațiile cuvintelor, se observă că pe fața «A» a discului, între denumirile anului cu 18 luni şapte au terminația în RUU şi altele în U, iar dintre denumirile anului cu 12 luni cinci se termină, de asemenea, în RUU, ceea ce întăreşte convingerea că idiomul în care acestea sunt prezentate este pelasgic.

Idiomul în care este scris textul feței «B» a «Discului de la Phaistos» diferă mult de cel în care este scris textul feței «A» a discului, dar ambele par a avea aceeaşi origine tribală. în idiomul «B» numeroase denumiri (6) se termină în - MO «întunecat, acoperit».

Dintre celelalte cuvinte ce denumesc lunile reținem numele lunii a 11-a din calendarul de 18 luni al feței «A» a discului, respectiv cuvântul INU «inul», denumire a plantei cultivate din care se obțineau firele pentru îmbrăcămintea multor popoare antice. Probabil că în luna respectivă era semănat inul.

Stabilirea sensurilor de bază al celorlalte denumiri ale lunilor calendarelor reprezentate de textele «Discului de la Phaistos» presupune un studiu lingvistic special, prilej pentru o nouă lucrare.

Dar, o nouă lucrare ar putea completa totodată acele semne necuprinse de aceste texte din silabarul folosit la scrierea lor, asupra căruia vom reveni cu un nou studiu.

Şi surprizele nu se vor lăsa aşteptate!

Bibliografie

1. - L. Pernier, Il disco di Phacstos con caratteri pitografici. Ausonia, III, 1908, pp. 255-302.
2. - L.Pernier. Un singolare monumento della scrittura pittografica cretese. Rediconti della Reale Accademia dei Lincei, Classe di Scienze Morali, Storiche e Filologiche, V, 17, 1908, pp. 642-651.
3. - A Della Seta, Il disco di Phaistos. Rediconti Academia Lincei, XVIII, 1909, pp. 297-367.
4. - A.J. Evans. Scripta Minoa. I, Oxford, 1909, pp. 272-293.
5. - E. Meyer, Der Diskus von Phacstos und die Philister auf Kreta. Sitzungsberichte der Königlich Preussischen Akademia der Wissenschaften, 33(1909), pp. 1022-1029.
6. - A.E. Kober. The Minoan Scripts: Fact and Theory. American journal of Archaeology, 52 (1948), pp. 82-103.
7. - Marcel Cohen, I.' Écriture. Paris, 1953.
8. - Charles Higounet. L' Ecriture. Press universitaires de France, Paris, 1955.
9. - Marcel Cohen, I,a grande invention de I* écriture et son évolution. 3 vol.. Imprimerie nationale. Paris. 1958.
10. - Marcel Cohen. La gqpdfi invention dç 1' foritwç et son evolution, Paris, 2 vol., 1959.
11 - James G. Février, Histoire de T écriture. Payot, 1959.
12. - E. Grumach. Die Korrekuren des Diskus von Phaistos. Kadmos I, 1962, pp. 16-26.
13. - A. Mackay. On the Type-fount of the Phaistos Disk. Statistical Methods in Linguistics. 4 (1965). pp. 15-25.
14. - G. Neumann, Zum Forschungsstand heim "Diskos von Phacstos". Kadmos. 7 (1968), pp. 27-44.
15. - Massin. La Lettre et I' Image. Gallimard, 1970.
16. - J. Chadwick, Le déchiffrement du linéaire B. Aux origines de la langue grecque. Paris. 1972.
17. - Paul Faure. La vie quotidienne en Crete au temps de Minos. Hachette, 1973.
18. - J.-P. Olivier, Encore les corrections du disque de Phaistos. Antichita Cretesi, Catania, I, 1973, pp. 182-185.
19. - J.-P. Olivier. Ix disque de Phaistos. Editions photographique. Bulletin de Correspondance Hellénique, 99,1975, pp. 5-34.
20. - J.-P. Olivier. Le Déchiffrement des écritures. Paris, L' asiatheque. 1975.
21. - Y. Duhoux. I js. disque de Phaistos. Louvain-la-Neuve, 1978.
22. - F. Vandenabeele. J. P.-Olivier. Les idéogrammes archéologiques du linéaire B. Études Crétoises, XXIV,Paris, 1979.
23. - J.-C. Poursat, Figurines et relifs d'applique. Etudes Crétoises. XXVI. 1980, pp. 118-119.
24. - Robert Clarke, Naissance de V Homme. Editions du Seuil, 1980 et 2001. cap. 15, pp. 267-295.
25. - P. Yule, Early Cretan Seals: a Study of Chronology. Marburger Studien zur Vorund Frühgeschichte, Band 4,Mainz am Rhein, 1981.
26. - Béatrice André. Christiane Ziegler. Naissance de V écriture, cunéiformes et hiéroglyphes. RMN, 1982.
27. - Victor J. Kean. Disc of Phaistos (several languages). Ed. Efstathiadis Group, 1985, 122 p., ISBN 960-226-101-3 (Dutch).
28. - Béatrice André. L' Invention de l' écriture. Nathan. 1986.
29. - Theodoros Axioti, Hapokrvptografnon toy Diskov ths Phaistoy - Gcnesh. Ed. Smymiotakis, 1986-87,496 p.
30. - Jan Best, Fred Woudhuizcn, Acient Scripts from Crete and Cyprus. E.J. Brill, 1988.

SI ÎNCA 24 de TITLURI ! CITITORII POT CONSULTA CARTEA PENTRU RESTUL BIBLIOGRAFIEI !

SFÂRŞITUL studiului dr. «Ion Mocioi - DISCUL DE LA PHAISTOS»,
Editura «SPICON», 2001, Colecția «Ştiința în mileniul III»

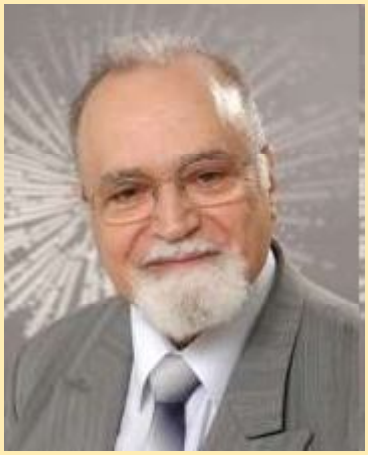

GEORGE ENE - poet, publicist, regizor, prozator, 73 ani, Ploieşti, Romania.

LUPII

- continuare din nr. trecut fragment, pag. 39-44 -

„Homo homini lupus”
(Omul e lup pentru om)
Thomas Hobbes (1588-1679), filosof englez

3 EXACT LA ORA trei şi jumătate, în momentu-n care, ca la un semn, suflarea feminină a biroului lăsase din mâini creioanele şi-ncepuse să-şi depună lucrările în sertare – marcând încheierea zilei de lucru, în cadrul uşii şi-a făcut apariția zâmbitor revizorul contabil Mihai Săraru, căutându-şi cu privirea, peste capetele tuturor, prietenul. Văzându-l, tresări plăcut surprins şi-şi ridică mâna a salut:

- Hai! lăsă el să-i scape, făcându-i semn să iasă afară.

George i-a răspuns prin înclinarea capului. În clipa următoare şi-a împins scaunul sub birou, s-a răsucit şi şi-a luat geamantanul cu dreapta iar cu stânga fişele la care lucrase, s-a apropiat de masa Cristianei, le-a aşezat cu grijă în fața fetei şi i-a şoptit cu afecțiune: *“Pa şi la revedere, pe mâine!*”. Luată pe nepregătite sau poate jenată, fata i-a răspuns stins şi fără să-l privească: “*Pe mâine!*”. Străbătând culoarul dintre primele două rânduri de mese, George s-a adresat tuturor, destul de tare, să fie auzit de toată lumea: «*Sărut mâinile, stimate colege!*” Surprinse, pentru că nimeni nu se aşteptase la vorbele lui, acestea au încetat orice mişcare şi l-au urmărit cu privirea până la uşă. Ieşind, George a apucat să audă, în urmă-i: “*Iată, fetelor, avem şi noi parte de-un coleg bine crescut!*»

- *Ce-ți veni?* l-a luat din scurt fostul său coleg de şcoală, după ce amândoi au trecut de porți şi-au ajuns în stradă.

- Cum, adică, *ce-mi veni?* La ce te referi? l-a întrebat George.

- Ştii bine… *la ce mă refer*. Nu aşa *se salută,* aici!

- Dar cum? *Nu înțeleg!* se încruntă George.

- *Ce nu-nțelegi?* Află că toate *femeile alea* râd de-acu’ de tine.

- *Şi de ce, mă rog?* Că le-am spus *“Sărut mâinile”?*

- Exact. Pentru că aici *nimeni nu spune… aşa ceva*.

- Hai, că-mi placi! Vrei să-nțeleg, din acest reproş al tău, c-am nimerit într-o pădure? Păi, dacă-i aşa, şi-am ajuns într-o pădure, înseamnă c-ai dreptate, este explicabil pentru ce lumea de aici e departe de ceea ce numim civilizație. Şi mai mult decât atât, dacă aşa stau lucrurile aici, înseamnă că-n acest spațiu primitiv nu e cunoscut nici salutul. Iartă-mă, dar numai în cazul acesta se justifică întrebarea pe care mi-ai pus-o, garnisită atât de subțire cu motivația ta: *«Ce-ți veni să saluți în felul acesta, când noi nu obişnuim aşa ceva?».* Bravos*, fratele meu Mihai,* m-ai făcut pulbere! M-ai lăsat fără replică! se făcu George negru la față, abandonându-şi geamantanul pe ciment, la picioarele prietenului său.

- Gata? Ai terminat tot ce-ai avut de zis? Dac-ai terminat, răspunde-mi cinstit la o întrebare – îşi ridică bărbia Mihai: *ție* ți-a spus cineva, vreodată, *că eşti*, cum să zic să nu te supăr, *un om… ciudat?* Află, *omule*, că eu, care-ți sunt prieten – iar din clipa asta dă-mi voie să-ți dovedesc că-ți sunt prieten – ei, bine, *eu nu vreau* s-ajungi bătaia de joc a femeilor. *Ce să-ți mai explic?* Scurt: află, *prietene*, că aici nu se obişnuiesc asemenea *politețuri*. Astea nu folosesc nimănui pentru că nimeni nu le ia în seamă. Ăsta ar fi primul aspect al problemei. Al doilea aspect al problemei ține de natura noilor relații statornicite între salariați, despre care e bine să-ți vorbesc, dacă tot am început, să-ți fie pe deplin limpezi. Află că într-o adunare generală – la care au participat toți salariații – ni s-a pus în vedere să renunțăm la această *formulă de salut*. O oră întreagă ni s-a pus în față problema pe toate fețele, cum că astfel de *saluturi* sunt complet străine de clasa muncitoare şi de poporul nostru muncitor, pentru că provin de la fosta burghezie, şi chiar dinaintea burgheziei, din feudalism, şi-ncă şi mai de demult, din sclavagismul cel mai întunecat, când sluga îngenunchea înaintea stăpânului şi-n poziția asta, cu capul plecat, îi implora milostenia, folosind absolut aceleaşi cuvinte pe care le-ai folosit şi tu mai adineaori: *“Sărut mâna, coane!”* Or, noi, acum, la această mare distanță de acele vremuri definitiv apuse, avem un cu totul alt statut, cu alte cuvinte avem datorii şi drepturi egale cu femeile. Aici, în unitatea noastră comercială, unde de azi-nainte vei munci şi tu, alături de aceste *tovarăşe femei*, ne spunem foarte simplu: *”Bună dimineața!*”, ori *“Bună ziua!”*, ori “*Bună seara!”* Şi cu asta, basta! Pentru ce, la o adică, ții să te complici? De ce vrei tu să le dai prilejul să te vorbească, adică *să-ți râdă-n spate?* Eu nu-ți vreau decât binele. N-are nimeni nimic cu tine, iar tu, ca să fii chit, e bine să n-ai nimic cu nimeni, adică *să n-ai nici în clin şi nici în mânecă cu niciuna dintre aceste femei.* Asta ca să n-aibă nimeni *de unde să te-apuce*, cum se mai spune. Auzi vorbe la el: *“Sărut mâinile!”?* Şi cui te-ai adresat, mă rog? Ai niscai rude printre aceste femei? A, dacă te-ai adresat vreunei rude, mă rog, fie, e de înțeles, e cu totul altceva, deşi să ştii că nici în cazul acesta nu se aruncă astfel de vorbe, aşa cum, de pildă, arunci semințele într-o grămadă de… găini. Mihai îşi pleda *cauza* cu convingere fermă, gesticulând, ridicându-şi de fiecare dată bărbia şi din când în când tonul.

- Interesant, îi şopti George, făcând ochii mari, ca şi cum chiar atunci îşi revăzuse prietenul, după ani buni de despărțire. Să ştii, Mihai, că e prima oară când aud asemenea lucruri. De când mă ştiu eu mă adresez femeilor cu «*Sărut mâinile!*» când le întâlnesc şi când mă despart de ele. Aşa m-am pomenit că *zic*, şi-aşa *zic* fără să mă întreb cu privire la salutul meu. Aşa am fost învățat acasă şi tot aşa am fost învățat şi la şcoală. Țin minte că eram o mână de copil, dar mă mândream când, pe stradă, ziceam *“Sărut mâinile!”* tuturor

femeilor pe lângă care treceam. Mama mă pisa la cap, zi de zi, să nu cumva să uit să zic *«Sărut mâinile»*, tuturor femeilor. Se ținea scai de mine, când ieşeam din casă, încât ajunsese să-mi strige până şi-n stradă, să nu cumva «*să trec ca Golea*» - chiar aşa zicea: «*Să nu treci ca Golea pe lângă femei, până nu le zici tare şi clar: «Sărut mâinile!»*. Mi-a intrat în sânge acest sfat. Nu zic că şi mie-mi făcea plăcere să le zic aşa, că după ce le spuneam *«Sărut mâinile!»*, mai multe dintre ele se opreau şi mă mângâiau pe creştet, mulțumindu-mi cu afecțiune: *«Să creşti mare, puiule!»*. O dată, îmi amintesc că eram în clasa întâia, când n-am vrut să adresez *«Sărut mâinile!»* unei babe cu picioarele strâmbe, pe seama căreia glumeau toți ai mei, din casă. Atunci am întrebat-o pe mama pentru ce ține atât de mult să-i zic şi acelei femei *«Sărut mâinile!»?* Mama m-a tras de urechi şi mi-a spus să nu mai pun astfel de întrebări prosteşti, lămurindu-mă că femeile trebuie respectate pentru *calitatea lor de mame*, în primul rând. Îmi amintesc că m-am ridicat în clasă şi i-am cerut învățătorului – că-n clasa întâia am avut învățător – să mă lămurească. Parcă-l şi văd pe domnul Constantin Dragnea aşezându-se alături de mine, în bancă, şi când, tot la fel, mângâindu-mă pe cap, mi-a spus: *«Să ții minte bine ce-ți spun: atunci când întâlneşti o femeie să-ți scoți şapca sau căciula şi să-i zici «Sărut mâinile!»*. Apoi s-a ridicat de lângă mine, a trecut în fața clasei şi s-a adresat tuturor copiilor: *«Să nu uitați că pentru ca fiecare dintre voi să creşteți mari, să învățați carte şi să deveniți oameni de folos vouă şi societății, muncesc mereu, de dimineața până-n noapte, mâinile trudite ale tuturor femeilor lumii»*. M-am tot gândit, mult timp după aceea, la cuvintele învățătorului meu. Drept să-ți spun, la început nu prea le-am înțeles. Abia târziu, în anii din urmă, am priceput că învățătorul nostru avea dreptate: de mii şi mii de generații toți datorăm femeilor totul, pentru că ele au făcut lumea noastră, omenească. Ăsta e crudul adevăr al vieții! Am impresia că exact «*această formulă de salut»* e cea pe care trebuie s-o folosim cu toții, fără excepție, când ne adresăm femeilor, pentru că numai ea exprimă recunoaşterea maternității lor şi-a meritelor mâinilor lor mult prea trudite pentru tot ceea ce fac pentru noi, în general, dar şi-n particular. E de datoria noastră, a bărbaților, pentru ca măcar în acest fel, care nu ne costă nimic, să ne manifestăm recunoştința față de femei, aşa cum ne sfătuia primul meu învățător Dragnea. Femeia, şi când zic femeie eu o numesc în mod generic, e mama întregii omeniri, iar noi, toată omenirea asta, existăm pentru că fiecare dintre noi am venit în lume printr-un trup chinuit de femeie. Nu mai zic că tot o femeie ne-a vegheat somnul, că tot o femeie – mai mereu aceeaşi – ne-a crescut şi ne-a ferit de nenorociri, pân-am deprins s-o facem singuri. De aceea eu zic că toți trebuie să avem pentru aceste femei, de fapt pentru toate femeile din lume, întregul respect de care suntem capabili: *necondiționat, deschis şi sincer…*

- Îmi placi… *"necondiționat, deschis şi sincer*", cum spui tu, încercă să glumească Mihai, cu amărăciunea învinsului. Aşa e, şi sunt de acord cu tine. Nici eu n-am fost crescut şi nici n-am trăit în pădure. Închipuie-ți că şi eu am respect pentru femei. Dar ceea ce vreau eu să-nțelegi e că, de-acum, *problema cu salutul* se pune nițel altfel. Spune-mi, George, tu eşti membru de partid?

- Nu, nu sunt…

- E clar. De-asta nu ştii tu că nu se mai foloseşte asemenea *formulă de salut*… îşi umflă triumfător pieptul Mihai, privind în toate părțile. Dar, hai să ne mişcăm din locul ăsta, c-o să prindem rădăcini aici! Uite că vin spre noi câțiva salariați de la noi, care mă cunosc… mormăi el. Ar putea să creadă că ne certăm. În plus, propun să ne grăbim, că doar mergem la masă, păi nu? Ori, poate, ție nu ți-e foame? George mormăi ceva, îşi ridică geamantanul şi o porni după Mihai, care se considera învingător, convins că avea câştig de cauză şi că, tocmai de aceea, era momentul să pună punct subiectului: O să mai discutăm noi despre astfel de lucruri. În fine, Mihai îşi dăduse seama că, acolo, în stradă, nu era locul potrivit şi nici cazul să-i țină prietenului său *o lecție politică*. Pe de altă parte, înțelese că nu era bine nici să tacă, să creadă George că bate în retragere, după cum nu vroia ca între ei să se instaleze tăcerea. De aceea, după numai câțiva paşi se opri şi aşteptă până când George ajunse lângă el, ca să-l întrebe: *Ce-ai, frate, că văd că te-ai cocoşat?*

- La ce te referi? La geamantan, că e greu, sau la faptul că n-am ştiut, că n-am avut de unde s-o aflu, cum că *vi s-a ordonat de la partid* să nu mai folosiți această *formulă de salut*? se interesă George, subliniind ostentativ ultimele cuvinte, în timp ce-şi sălta din nou geamantanul, smulgându-l de jos cu obidă.

- E limpede, reluă Mihai, de data asta pornind-o în urma lui. Va trebui *să te prelucrez*, să-ți fac câteva *instructaje* despre felul în care trebuie să te comporți la serviciu, cu privire la ce trebuie să spui şi ce nu trebuie să spui, cum trebuie să te exprimi când te afli între colegii salariați, adică în mijlocul colectivului.

- Să ştii c-abia aştept să te-ascult, rosti George, luptându-se cu geamantanul. Voi fi cât se poate de atent şi, dacă va fi cazul, îmi voi lua şi unele notițe. Ca să vezi că vreau să nu-mi scape nimic din ceea ce voi învăța la *instructajele* tale. De altfel, sunt sigur cai putea să mă înveți unele lucruri interesante şi chiar folositoare. Dar, iartă-mă, cât priveşte îndemnul tău *să renunț la acest salut*, pe când mă adresez femeilor, rămâne să mă mai gândesc… spuse el şi-şi lăsă iarăşi geamantanul pe ciment.

- La ce să te mai gândeşti? tresări Mihai şi se răsuci pe loc, până lângă geamantanul prietenului său, hotărât să-i servească încă un alt *argument,* unul forte şi ultimul, să-l dea gata: Tu chiar vrei să intri în conflict cu conducerea, cu tovarăşa Şoană, sau chiar cu tovarăşul preşedinte Nania, despre care-am aflat că te place? Adică, vrei să devii… «*un caz»?* De ce, mă rog, ții tu să ți se atragă atenția, la o adică, în prima şedință UTM, şi-apoi să ți se scrie şi-n dosarul de cadre că eşti *refractar la morala noastră proletară?*

George se întristă. Simți că lacrimile îi inundă ochii. Ca să şi-i ascundă îşi fixă privirea peste Mihai, într-un balcon îngust, pe o bluză roşie, atârnată pe-o sârmă, lângă câțiva chiloței de copil.

- Mă sperii, Mihai! Să ştii că la aşa ceva nu m-am gândit… se pomeni spunând. S-ar putea întâmpla şi aşa ceva? De-altfel, în vremurile pe care le trăim, totu-i posibil. Nu m-ar mira s-ajungem până acolo încât să mi se întâmple şi aşa ceva, cedă George cu umilință în glas.

- Eram sigur că până la urmă vei înțelege şi-mi vei da dreptate, încheie satisfăcut Mihai, prinzându-şi prietenul de umeri, timp în care privirea îi alunecă către geamantan. Măi, dar tu nu-l mai poți duce! Ia fii bun şi dă-mi voie mie! Acum, că ne-am înțeles, lasă-l la mine!

- Continuare în nr. viitor -

Citiți romanul **Lupii** online, aici:
http://www.samanatorul.ro/editura/2010/George_Ene_-_Lupii_roman_vol_1.pdf

LUCIA SILVIA PODEANU - (n. 1942, Focşani)
poet, folclorist (din Novaci-Gorj).

Scriitor membru al LSR -Gorj

Volumul de poezie al scriitoarei !

Solstițiul de vară

Cu o prefață de Gheorghe A. Stroia - Adjud, Ed. Armonii culturale, 2014, ISBN 978-606-8569-66-6

Prezentăm din acest volum câteva *Poezii*

Singurătate

Motto:
Singurătatea e un privilegiu

Când în suflet
mi-a intrat
un bocanc plin
de noroi,
Eu în mine m-am
retras
renunțând de tot
la ei.

Picături de infinit
m-au adăpostit
în ele,
vântul, marea,
mi-au şoptit
nestatornicia
vremii.

Doar eu singur
Şi pădurea,
Şi privighetori
cântând,
am ştiut nefericirea
celor
ce se zbat
bravând.
Nu ştiu dac-aş
fi în stare
să beau cupa
de otravă,
dar, restras în mine
însumi,
mult mai bine văd
afară.

Peregrini pe căi
terestre
Şi-n meandre
sufleteşti,
luminat de la
o vreme
mult mai bine
înțelegi:

De ce eşti?!
Şi…
Cine eşti!?

Poeți anonimi

Atât de mulți
poeți în astă lume,
în curgerea luminii
prin întuneric.
Ei strălucesc o
clipă în fragil,
Himeric,
apoi dispar în pagini
anonime.

Statui greceşti le
îmblânzesc privirea,
iar ochii lor ascund
trăiri intense,
Cuvântul şi Ideea
stabileşte nemurirea
Şi-ascensiunea celor
de poveste.

E scris ca fiecare
generație
să aibă purtătorii-i
de cuvânt,
însă doar unul
străluceşte-n fruntea
unei nații
şi-nfrânge-al timpului
mormânt.

Semănători de vise
Şi cuvinte
cântând despre iubire
Şi trădare,
de blânda lumină
a lunii cuprinse,
ei sunt doar
râuri
alergând spre mare,

făcând să fie
viața
mai puțin tristă.

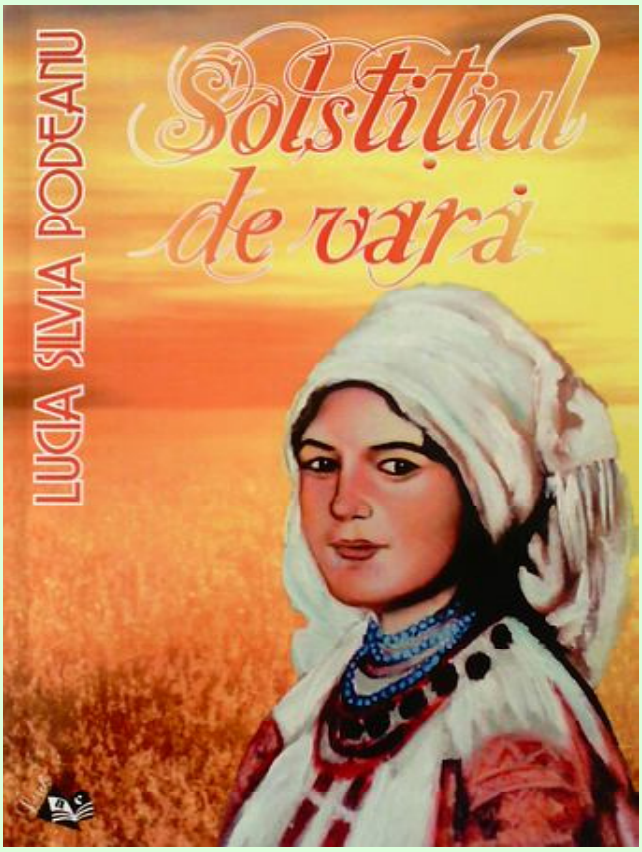

Că nu ştiu, ştiu…

Închisoarea mentală
a energiei mele
vibratorii
Şi-a uitat deschisă
poarta
Şi-au venit spre mine
gânduri
Şi expresii iluzorii.

În frecvența mea
cea'naltă
dintr-o altă
Densitate,
am putut pentru
o clipă
să pricep
a lumii diversitate.

O secundă a
durat
spectrul de frecvență,
dar eu am rămas
marcat
de această
experiență.

Este zi de sărbătoare

A căzut soarele-n
iarbă
în stropi uzi de
diamante,
străluciri multicolore
joacă hora
în poiană,
în mişcări fluturânde
elegante şi
vibrante.

Inundate de lumină,
parfumate flori
de măr
stau cumințI
în aşteptarea
fluturilor.

Vin albine şi vin
fluturi,
sărutând floare
de floare,
în micuța mea
livadă
este zi de sărbătoare.

ION I BĂBĂU - (n. 1942,
Constanța - economist, documentarist

Vă mai amintiți bancurile tinereții noastre?

- Am supraviețuit... cu gluma... -

MOTTO: *"Bancurile politice mai vechi, se pot actualiza oricând !"*

Trăim epoca marilor prefaceri: Eu mă prefac, tu te prefaci, el se preface.

Capitalismul este pe marginea prăpastiei. Ce face acolo? Se uită de sus la noi...

România pe drumul construirii Socialismului
România pe drumul construirii Comunismului
România pe drumuri...

Pauzele lungi şi dese
Cheia marilor succese!

În România nu se mai fabrică paturi.
Nu mai avem nevoie.
Duşmanul de clasă nu doarme, partidul veghează, iar clasa muncitoare lucrează necontenit.

Propuneri de imn național:
Descurcă-te, române.
De-aş mai duce-o pân-la toamnă.
Pe-al nostru steag e scris ... uimire.

Ce este Securitatea? Inima partidului care bate, bate, bate...

Bulă tocmai iese din sediul miliției județene şi epuizat, se sprijină de un pom. Un trecător se apropie de el, întrebând:
- Nu vă supărați, nu ştiți unde se bate la maşină?
- Nu ştiu, pe mine m-au bătut manual.

Soțul şi soția stau la masa. Deodată, uşa e trântită de perete şi patru securişti dau buzna. Se reped la soț şi, spre disperarea soției, îl iau pe sus şi-l urcă într-o maşină neagră. Trec zile, trec săptămâni şi omul nu mai apare acasă. Disperată, soția reuşeşte să obțină o audiență.
- Vai, ne pare rău, dar soțul dvs. a murit de pneumonie.
- Nu se poate, spune plângând soția, soțul meu nu era bolnav când l-ați arestat, cum se poate să fi făcut pneumonie?
- Ei, doamnă, a încercat să fugă, a alergat, şi ştiți cum este, el transpirat, glontele rece...

La coadă la carne, un glumeț face haz de necaz:
- Care este deosebirea dintre porc şi măcelărie? Simplu: porcul are coada mică şi carne multă, măcelăria....
Un tovarăş de la coadă i se adresează:
- Da care-i deosebirea dintre ceasul meu şi tine?
- E bună! Nu ştiu...
- Ceasul meu merge singur, tu mergi cu mine.

Care este deosebirea dintre vânt şi miliție? Miliția bate mai tare si mai tare.

Prin decret prezidențial, s-a înlocuit soarele cu un bec de 40w.
Pentru economie!

Concurs.
Primul candidat este un tip cu pile:
- În 1907 a avut loc o mare răscoală populară. În ce an a avut loc răscoala populară din 1907?
Cel de-al doilea candidat are numai relații:
- În 1907 au fost omorâți 10.000 de țărani. Câți țărani au fost omorâți în1907 ?
Al treilea candidat n-are nici pile, nici relații:
- În timpul răscoalei din 1907 au fost omorâți 10.000 de țărani.
Vă rugăm să-i nominalizați.

Ce sunt ruşii? Prieteni sau frați?
Frați. Prietenii ți-i poți alege.

Ce deosebire există între Decebal şi Nicubal (Ceauşescu)?
Primul practica cultul morților, al doilea moartea cultilor.

De 1 Mai (1984) va trebui să defileze toată populația, de la mic la mare.
Vor să ne numere, să vadă câți am mai ieşit din iarnă.

Dilema lui Bulă: să mor acum de frig, să mor la vară de foame...

În România a început să cadă zăpadă artificială: nu se topeşte pe calorifer.

La al 5-lea semnal va fi apă caldă:
Pic, pic, pic, pic, pic! A fost apă caldă.

Care este deosebirea dintre frigul de afară şi cel din casă?
Ăla de afară e pe gratis.

Ce este coada? Alinierea poporului la linia partidului.

Cum se numeşte organizaţia politica pensionarilor?
Şoimii pieţelor.

De câte feluri sunt românii?
De două feluri: Mulţumiţi (pe care îi caută miliţia economică) şi
Nemulţumiţi (pe care îi caută securitatea).

Anul aceasta am avut o recoltă medie: mai proastă decât anul trecut, dar mai bună decât anul viitor.

1965: - Alo, miliţia economică? Vecinul meu mănâncă!
- Ei, şi?
- Da, dar mănâncă caviar cu polonicul.
- Venim!
1975:- Alo, miliţia economică? Vecinul meu mănâncă!
- Ei si ?
- Da, dar mănâncă carne de viţel.
- Venim!
1985:- Alo, miliţia economică? Vecinul meu mănâncă!
- Venim!

La plecarea în Uniunea Sovietică, cosmonautul Prunaru îi lasă mamei un bilet:
Dragă mamă, plec în Cosmos. Revin peste 30 de zile.
Întors din misiune acasă, Prunaru constată că mama era plecată. Pe frigider găseşte un bilet:
Dragul mamei, am plecat să cumpăr brânză, nu ştiu când revin.

Cel mai bun banc politic: Poftă bună!

Cel mai mic stat din lume: Statul de plată!

Au fost introduşi ghizi în magazine:
Pe acest raft a fost carne... aici a fost brânză...!

Lui Bulă i-au degerat mâinile. A căutat mâncare în frigider.

Supă de pui: pui apă, pui sare, pui morcovi, pui roşii, pui nu pui.

Coada mare...Un tip se apropie si întreabă pe cel mai din fata:
- Nu vă supăraţi, ce se dă aici?
- Nu ştiu. Mi s-a făcut rău şi m-am sprijinit de zid. Când mi-am revenit, era coadă în spatele meu.
- De ce nu pleci atunci?
- Păi, acum că sunt si eu odată primul la o coada ?!

Care este deosebirea dintre măcelăria dinainte şi cea actuală?
Înainte scria pe firmă: «La Matache măcelaru'» şi înăuntru era carne.
Acum, pe firmă scrie «Carne» şi-năuntru e Matache măcelaru'.

Un ascultător întreabă la radio Erevan dacă cei care au inventat comunismul erau oameni de ştiinţă.
Răspunsul este NU: dacă erau oameni de ştiinţă, l-ar fi încercat mai întâi pe animale.

Ce e mic, negru şi bate la uşă ? Viitorul!

De ce nu se găseşte hârtie igienică in hoteluri?
Ca sa plece turiştii cu amintiri neşterse.

Pesimistul spune: E rău, e foarte rău! Mai rău nu se poate!
Optimistul spune: Ba se poate! Ba se poate!

Pesimistul spune: O sa ajungem cu toţii sa cerşim!
Optimistul spune: De la cine?

- Ce faci, bătrâne, cum îţi merge?
- Ce să fac, încerc şi eu să supravieţuiesc...
- O sa regreţi amarnic.....

Vremuri noi !

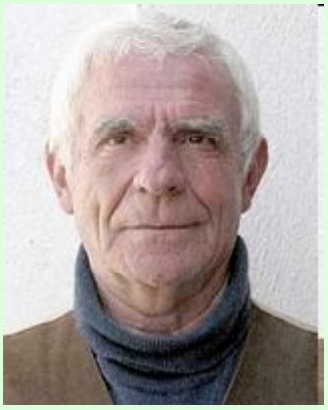

Col (r) DUMITRU DĂNĂU - (n. 1937)
Câmpofeni-Arcani, Gorj - prozator.

MITOGRAME
LIRICE - LYRISCHE
MYTHOGRAMME

AFORISM DIONISIAC

orice strugure
este un emisar credincios
al soarelui
să ne învețe filozofia
rodului ...
... cu setea cu care aşteptți
adevărul,
coborâm pe pământ -
semințe încărcate cu
viață -
şi-ncepem să fim
rădăcină,
şi floare,
şi rod
până când
o nouă toamnă
ne cheamă la
ACADEMIA STRUGURILOR

DIONYSISCHER APHORISMUS

ein Abgesandter der Sonne
ist die Weintraube,
um uns die Fruchtphilosophie
zu unterrichten ...
und mit dem Durst,
mit welchem man die Wahrheit
rechnet,
steigen wir auf die Erde
herunter -
Leben einkeimende Samen -
und fangen an,
Wurzel,
und Blumen,
und Sehnsucht
zu sein,
bis ein neuer Herbst uns
zur Akademie der Weintrauben
aufruft ..

O, SUFLETE BEZMETIC

de aur ziua, ora - de mătase,
violaceea clipă - crin regal;
dă frunza chiot sângeriu prin oase
când ceața se strecoară-n areal

o,
suflete bezmetic, amurgul
vine încet pe urma noastră ca o fiară ...
... de aur ziua când te-mpaci cu mine,
iar clipa - de mătase princiară ..

O, VERWORRENE SEELE

Golden der Tag,
seidenartig die Stunde,
die veilchenblaue Weile
- königliche Lilie,
einmal wohl der Nebel
in Festung verkrochen,
schreien blutend die Eichenblätter in
Knochen

o,
verworrene Seele -
wegen Sehnsucht und Verzehrung -
obwohl genug langsam, wie ein Wild
beschattet uns hinterher tückisch
die
Dämmerung...

EVOLUȚII

la început
au fost doar vocalele şi consoanele
apoi, fireşte, Dumnezeu,
ca să le închege în Cuvinte

mai târziu, omul,
- suprema Lui creatură -
jucându-se cu ele, ca un copil,

a inventat poezii, basme, discursuri,
dar şi minciuni şi declarații de
război

acum,
sătui de mitografii
şi falşi eroi,
preferăm
NECUVINTELE,.

ENTWICKLUNGEN

Am Anfang
waren bloß die Selbst - und Mitlauten
nachher, gewiß, der Herrgott,
um mit denen Wörter zu gestalten

nicht zu spät leider, der Mensch -
Seine höchste Kreatur -
indem er wie ein Kind mit diesen spielt,
ersann Gedichte, Märchen, Reden
wohl aber auch Lügen und
Kriegserklärungen

jetzt,
überdrüßig von Mythos und so vielen
Afterhelden,
bevorzugen wir
die NICHTWÖRTER..

PE O SILABĂ DE LUMINĂ

fac echilibristică
pe o silabă
de
lumină ...

... sub mine,
un hău cu ape tulburi
şi stânci
de întuneric

în mine -
o speranță:
Dumnezeu!

AUF EINER LICHTSILBE

Gleichgewichtskunst
mache ich auf
einer
Lichtsilbe

Unter mir-
ein von trüben
Gewässer voller Abgrund
und Dunkelstockfelsen
in mir -
eine Hoffnung:
Herrgott!

LOGOMIRACOL

aventuros, fascinant
periplul Cuvântului
între A (Schyla) şi Z (Caribda)
să se închege în noime ...

... ca albina aleargă
de la o literă la alta
după vitalul nectar...

... uluitoare-i viteza –
egală doar cu a gândului –
de întrupare ...

... amețitor zborul -
fulger albastru
prin universul cu 31 de zeități
ale
LOGOSUsums ..

LOGOMIRAKEL

abenteuerreich, faszinierend
die Odyssee des Wortes
zwischen A (Schyla)
und Z (Charybda)
um sich in Sinn
zu verkörpern ...

... wie eine Biene
eilt es von einem der Buchstaben
zum anderen umher
den lebenspendende Nektar suchend ...
... verblüfend ist seine
Geschwindigkeit-
allein der des Gedanken gleich -
um sich vollzugestalten ...

... bestürzend sein Flug –
blauer Blitz
innerhalb eines Lichtsilbe
mit 31 Göttern des Logos
bevolkerten Universums ..

SILVIU-AURELIAN JIMBOREAN
- (n. 1991, Topliţa-Harghita) - **Eseist, teolog**

Anul omagial, 2013, Constantin cel Mare

Introducere

În fiecare an, la data de 21 mai, creştinătatea îi cinsteşte pe Sfinţii Împăraţi Constantin şi mama sa, Elena, ca pe nişte Apostoli ai creştinismului. În anul jubiliar, 2013, se împlinesc 1.700 de ani de la promulgarea, în luna februarie, anul 313, a Edictului de la Mediolanum, oraşul Milano, de astăzi, un adevărat „certificat de naştere al creştinismului universal". Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, la iniţiativa Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, în şedinţa de lucru din 25 octombrie, 2011, a hotărât ca, anul 2013, să fie proclamat „Anul omagial al Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena"[1].

Obiectivele acestei hotărâri au fost: prezentarea rolului şi a importanţei Sfinţilor împăraţi Constantin şi Elena la încetarea persecuţiilor, pe motive religioase, în Imperiul Roman, şi recunoaşterea creştinismului, ca religie licită; contribuţia Sfinţilor împăraţi la apărarea dreptei credinţe şi susţinerea Bisericii creştine; cinstirea lor, ca mari ctitori de lăcaşuri sfinte; efortul spiritual şi material, pe care l-au depus, pentru educaţia creştină; contribuţia lor la susţinerea şi dezvoltarea lucrării social-filantropice a Bisericii[2].

În Biserica Ortodoxă Română, cinstirea Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena este prezentă, din cele mai vechi timpuri, pentru că domnitorii şi boierii români, urmând exemplul acestor Împăraţi creştini, au ridicat biserici şi mânăstiri, au apărat şi au ajutat Biserica Neamului Românesc. În zilele noastre, ca semn de evlavie şi cinstire a Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena, în multe localităţi găsim lăcaşuri de cult parohiale sau mănăstireşti, puse sub ocrotirea lor, iar aproape două milioane de români, poartă numele sau derivate ale numelor Sfinţilor Împăraţi Constantin şi Elena[3].

Receptrea contemporană a lui Constantin cel Mare

Timp de 300 de ani, moştenirea Romei şi a Greciei, ameninţată de invaziile popoarelor barbare, a fost transferată, treptat, la Bizanţ, iar Imperiul Roman a căpătat caracterele esenţiale ale Imperiului Bizantin. Actul fondator îl constituie crearea noii Rome, Constantinopolul, pe malurile Bosforului, la decizia lui Constantin ce Mare, data de 11 mai, 330. Personalitatea istorică, destinată să iniţieze acest îndelungat proces, este împăratul roman Gaius Flavius Valerius Aurelius Constantinus (n. 27 februarie 272 – d. 22 mai 337), cunoscut sub numele de

Constantin cel Mare, care s-a bucurat, încă din timpul vieţii, de aprecierea unor ilustre personalităţi ale lumii antice, ale căror informaţii sunt credibile.

Cel dintâi este Eusebius de Cezareea, (*cca 260-†340), părintele istoriei bisericeşti şi prieten apropiat al împăratului, cu lucrările ????????? sau Istoria Bisericească, a cărei primă ediţie datează din anul 312 d. Hr. şi Laudes Constantini sau Vita Constantini, realizată între anii 336-339. Al doilea este apologetul creştin de limbă latină, Lucius Cćcilius Firmianus, zis Lactantius, *cca 250-†325, autorul lucrării, Divinae institutiones, Instituţiile divine, prima ediţie 304-311, şi al lucrării De mortibus persecutorum[4], Despre moartea prigonitorilor, prima ediţie 313-316, şi prieten cu Crispus, fiul lui Constantin cel Mare.

Al treilea este Sfântul Ierarh Grigorie Teologul, (*cca 329-†390), cunoscut şi ca Grigorie de Nazianz, care, în poemele sale, face referinţe la Vechea şi Noua Romă, considerând Constantinopolul „o punte" între Bisericile Răsăritului şi cele ale Apusului. Cei trei admiratori ai împăratului Constantin sunt

urmați de către Arnobius, (*cca. 250- †327), cu lucrarea Adversus Nationes, Împotriva păgânilor, de către Atanasie, (*295-†373), cu lucrarea Oratio contra gentes, Discurs împotriva păgânilor, realizată înainte de anul 325, de către Iulius Firmicius Maternus, (*cca. 300/310-†?), prin lucrarea De errore profanarum religionum, Despre greşelile religiilor păgâne, realizată între anii 343-350 şi prin bogata operă omiletică a prelaților care le-au urmat acestora. Un contestatar deosebit de dur al împăratului este Zosimos, (425-518), un reprezentant fanatic al cultului păgân al zeilor şi al împăratului, ca „Pontifex Maximus". Lucrarea sa, Noua Istorie, este singura lucrare non-creştină despre începuturile creştinismului bizantin[5].

Unul dintre marii critici moderni ai lui Constantin cel Mare este Edward Gibbon (1737-1794) , în lucrarea The History of the Decline and Fall of the Roman Empire, Istoria Declinului şi căderii Imperiului Roman,pubicată în şase volume, între anii 1776-1789, în care arată cu nu este vorba de Imperiul Bizantin, ci despre Noua Romă. El afirmă că este vorba despre continuarea sistemului politic şi spiritul al vechii Rome. Consideră că scrierile Părinților Bisericii şi ale istoricilor bisericeşti sunt „surse secundare" şi contestă numărul tradițional de martiri creştini estimat de către aceste izvoare teologice şi istorice.

Din perspectivă contemporană, specialiştii afirmă că împăratul roman Constantin, merită pe deplin atributul „cel Mare", deoarece, deoarece in 15 ani, din cei 30, cât a durat domnia sa, a luat două decizii fundamentale, care au modificat destinul şi viitorul lumii civilizate. Prima a fost adoptarea creştinismului drept religie oficială a Imperiului Roman, iar, a doua a fost transferul capitalei acestui Imperiu de la Roma la Constantinopol. Aceste două decizii, cu uriaşele lor consecințe, i-au conferit lui Constantin dreptul de a concura pentru titlul „omul cel mai influent din istorie".

Istoricul Eusebiu de Cezareea, în lucrarea sa „Vita Constantini", şi apologetul latin creştin Lactantiu, în lucrarea „De mortibus persecutorum" relatează pe larg acest două evenimente importante din istoria universală şi din istoria Bisericii universale. Până la Constantin cel Mare credința creştină nu era deloc o religie tolerată, adesea era persecutată. Creştinii puteau maxim să spere în libertatea religioasă. Dar, imediat ce creştinismul a devenit religia Imperiului roman, el a încetat să fie tolerant față de celelalte religii. Ce înseamnă „el", în acest caz, este o formulare ambiguă[6].

Nu înseamnă nici Biserica, nici numai împăratul. Conducătorii erau interesați de fundamentele şi de unitatea imperiului lor, Biserica era interesată să cucerească inimile poporului. Dar, în pofida diversității intereselor acestora, cele două instituții cooperau. Politica a devenit instrument de apărare pentru religie şi religia, ca singura concepție adevărată despre realitate, instrument de validare, pentru politică. Acest binom nu înseamnă că susținătorii respectivei alianțe au persecutat imediat şi în mod constant persoanele care aparțineau altor credințe. Într-un prim moment, aceste persoane au fost, pur şi simplu, discriminate şi numai autoritățile cultelor păgâne erau constrânse, uneori, să se retragă din viața publică sau să se exileze. Violența latentă era prezentă, fără ca nici politica nici autoritățile ecleziastice să o încurajeze, în mod explicit[7].

Un exemplu interesant este uciderea cu pietre, la Alexandria, a Hypatiei, una dintre ultimele reprezentante ale filosofiei neoplatonice, care a avut loc în anul 415, de către o mulțime creştină foarte agitată. Ca împărat roman, Constantin cel Mare nu a repudiat, dintr-odată toată tradiția imperială păgână, ci, ca şi tatăl său, Constantius Chlorus, a continuat să considere Soarele ca mediator vizibil între Dumnezeul suprem şi oameni. El va înclina, însă, din ce in ce mai mult, spre creştinism din rațiuni spirituale şi politice. „Vedenia" sa, dinaintea bătăliei şi bătălia de la Pons Milvius, „Podul Vulturului" sau Saxa Rubra, „Stâncile roşii", de pe Via Flaminia, la 10 – 12 km. nord-est de Roma, a facut din Constantin stăpânul absolut al Europei[8].

Acest eveniment a marcat, totodată, dacă nu propria sa convertire, cel puțin momentul din care el a devenit protectorul creştinilor. El a oferit creştinilor posibilitatea de a intra în administrația imperială şi chiar a încurajat dezvoltarea civică a unor comunități religioase creştine, precum cea din Maiuma, din Gaza, şi Orikistos, din Frigia, ca „adepți ai celei mai sfinte religii". Oraşul Byzantion, de unde vine numele de Bizanț, a fost fondat pe malul vestic al Bosforului, în jurul anului 660 î.d.Hr. Poziția sa geografică, deosebit de favorabilă, i-a permis să aibă succese economice şi politice notabile, încă de la înființarea sa[9].

Acest oras, domina comerțul dintre Marea Neagră şi Marea Egee, dintre Europa şi Asia Mică, fiind uşor de apărat, înconjurat pe trei laturi de ape. Cu toate acestea Bizanțul nu şi-a putut apăra granițele sale, fiind cucerit pentru o scurtă perioadă de perşi, la sfârşitul secolului al VI-lea. Adevărata glorie a oraşului va începe în timpul domniei lui Constantin cel Mare, cel care îl va transforma în capitala Imperiului. Foarte mulți cercetători au considerat că Imperiul Bizantin a fost o continuare directă a Imperiului Roman, numindu-l, începând cu anul 395, „Imperiul Roman de Răsărit". Afirmația nu este lipsită de temei, deoarece Împărații bizantini au păstrat, o lungă perioadă de timp, titulatura Împăraților romani, şi s-au considerat, până la sfârşitul Imperiului, urmaşii acestora, revendicând toate teritoriile asupra cărora aceştia stăpâniseră. În Imperiul Bizantin au supraviețuit forme de organizare statală, administrativă şi socială de tradiție romană. Dreptul şi normele juridice romane au rămas în vigoare multă vreme, cu modificări neesențiale. Chiar şi limba oficială a Imperiului a fost, până la începutul secolului al VII-lea, latina. La rândul lor, locuitorii Imperiului Bizantin se numeau pe sine „romei", iar țara lor era „România" sau „pământul roman"[10].

Citiți în întregime, cu note de subsol, acest studiu pe bolg:
http://samanatorul.blogspot.ro/2014/09/anul-omagial-2013-constantin-cel-mare.html

Citiți acest studiu şi pe pagina Google:
https://sites.google.com/site/edituraonline/samanatorul/studii/silviu-aurelian-jimborean

VASILE MIC - poet şi grafician
(15 aug. 1947) în comuna Călinesti-Oaş, satul Coca, judetul Satu Mare.

POEZII TRADUSE ÎN LIMBA ITALIANĂ

Lasă-te răpit

Lasă-te răpit
De femeia
Din vis…

Las-o să te aibă
Aproape,
În adâncul
Primăverilor ei…

Zorii să vină
Şi amândoi…
Ca în vis.

Lasciati rapinato

(Lasă-te răpit)

Lasciati rapinat
Dalla donna
Del sogno…

Lasciala averti
In vicinanza,
Nelle profonditŕ
Delle sue primavere…

Venga le alba
Ed ambedue …
Come in sogno.

Noaptea aceasta

Noaptea aceasta
O voi duce
Departe…
În poemele mele
Tipărite
Undeva
Pe un val,
În ocean…

Răpite de acolo,
Ascunse,
Cu val cu tot,
Puse apoi
Într-o inimă
Ce ține
De o altă noapte.

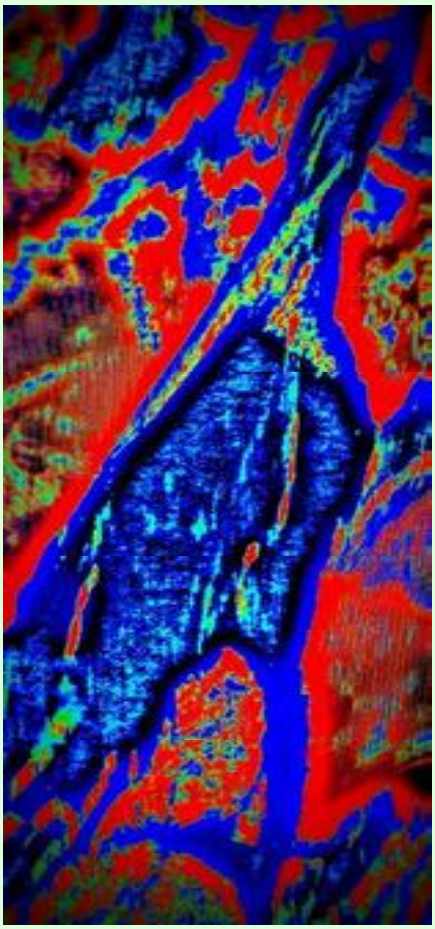

Questa notte

(Noaptea aceasta)

Questa notte
La porterň
Lontano…
Nei miei poema
Stampate
In qualche posto
Sull' onda,
In oceano…

Rapite di lŕ
Nascoste,
Insieme all'onda
Messe poi
In un' anima
Che appartiene
Ad un' altra notte.

Cu numele patriei

Cei
Pe care
Numele patriei
Nu-i motivează
În călătoria
Lor
Pământeană…

Pot să meargă
Mai departe,
Să ducă războaie,
Să adune
Comori,
Să le îngroape,
Să înalțe
Statui
Cu numele lor
Pe ele…
După care
Să aibă
Şi clipe
De pace.

Col nome della patria

(Cu numele patriei)

Queli
Iquali
Il nome della patria
Non li motiva
Nel viaggio
Loro
Terrestro…

Possono andare
Piů lontano,
Portare guerre
Raccogliere
Tesori,
Sepolcrarle
Inalzarle
Statue
Iscrizionato loro nome
Su di loro…
Dopo di che
Abbia
Momenti
Di pace.

Vei putea înțelege

Dacă mori
În fiecare zi,
Trebuie să te naşti
În fiecare dimineață.

Un răsfățat al cerului
Poți să fii
Şi să iubeşti
Florile de câmp,
Să-ți construieşti o casă
În fiecare sat,
Pe fiecare planetă.

Vei putea călători
În timp,
Vei putea pricepe,
Aşa,
Ce e cu lumea
Aceasta.

Potrei capire

(Vei putea înțelege)

Se mori
Ciascuno giorno,
Devi nascerti
Ciascuna matina.

Un accarezzato del cielo
Puoi essere
E amare
I fiori campestri
Costruirti una casa
In ciascuno paese,
Su ciascuna pianeta.

Potrei viaggiare
In tempo
Potrei capire,
Cosě,
Cos'č il mondo
Questo.

Se poate

Se poate renunta
La nu se poate,
Se poate renunța
A merge,
A mai merge pe coate.

Se poat renunța
La apă, la pâine,
Dar să renunțăm
La ziua de mâine?

Possibile

(Se poate)

Possibile rinunciare
A non č possibile
Possibile riunciare
Andare
Andare ancora su gomiti.

Possibile rinunciare
Ad acqua, pane,
Ma rinunciamo
Al giorno di domani?

Țăranul

Țăranul
Îngropat
În propria-i glie.

Pe crucea sa:

„Ucis
De unii
Şi de alții"

Il paesano

(Țăranul)

Il paesano
Sepolto
Nella propria terra.

Sulla sua croce:

„Uciso
D'alcuni
E d' altri."

Traducere de Livia Mărcan

Imagini: Vasile Mic

Citiți **Poeziile** şi online, aici:
http://poezii-samanatorul.blogspot.ro/2014/09/poetul-vasile-mic-tradus-in-limba.html

LILIANA HINOVEANU - (n. 1956, Vânjuleț - Mehedinți) -
Realizator de emisiuni la Radio România Oltenia Craiova, poet

Gara Noiembrie

- November Station -

VOLUM BILINGV DE POEZIE

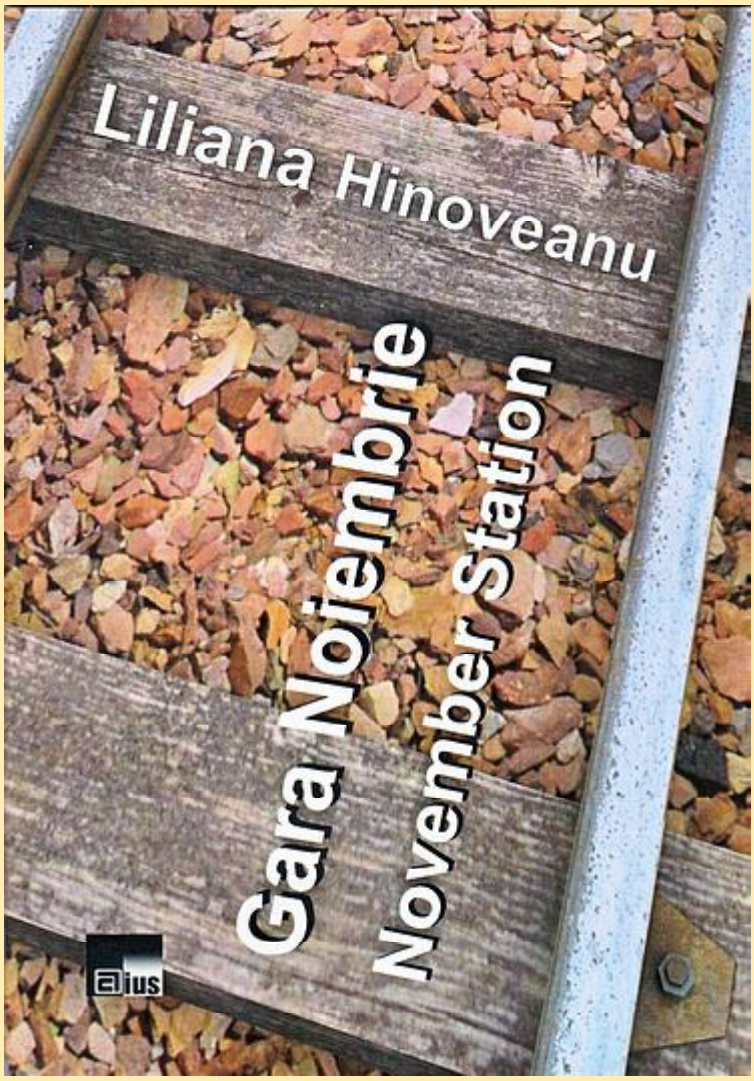

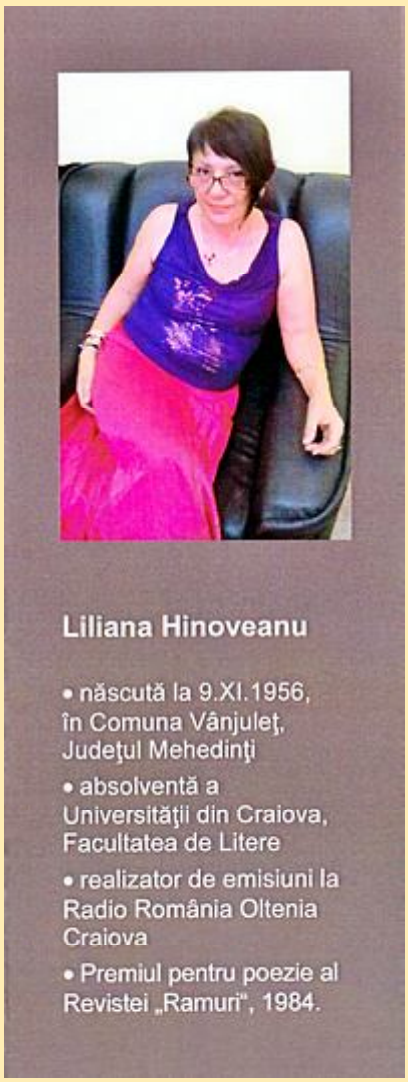

MIRARE

Din volum:

Cum ar arăta un gând format numai din mâini
mâini ridicate
cu degete mişcătoare
după
cum
bate vântul

MIC DEJUN CU PREŞEDINTELE

Ieri i-am pregătit un mic dejun ambalat
cumpărat de la fast food-ul din colț
i l-am lăsat pe colțul mesei
lângă un ceai incolor
ca o spălătură de vase
între timp am schimbat lenjeria
am bătut covoarele
am aprins aragazul căci o cafea amară i-ar completa
dimineața preşedintelui

totul era la fel
mâncarea
ceaiul
aerul
şi capul aplecat într-o parte
făcându-mi semnul de
început
ca ieri ca alaltăieri
aceeaşi poveste
alt preşedinte

Alexandru Melian
doctor în filologie

ALEXANDRU MELIAN -

(n. 1939, Luizi-Calugara, Bacau). **Critic literar, eminescolog, dizident anticeausist.**

Scriitor medaliat de Asociația Semănătorul Tismana

MILA DOMNULUI ANDREI PLESU

Motto: *« C'est un grand malheur de perdre par notre caractère les droits que nos talents nous donnent sur la société » (Este o mare nenorocire să pierdem prin caracterul nostru drepturile pe care talentele noastre ni le dau asupra societății) Diderot*

Impărtăşesc aproape toate opiniile critice, uneori foarte dure, ale domnului Pleşu cu privire le Victor Ponta şi la perspectiva sumbră ca acesta, - profitând de toate instrumentele statului pe care le are la îndemână şi le manevrează în scop personal, fără nici un fel de scrupul - să devină preşedintele României. Pe de altă parte, nu înțeleg şi nu împărtăşesc optiunea acestui mare artist, care este Radu Beligan, de a gira cu marele său prestigiu o nulitate politică, atât de nocivă pentru țară. Si totuşi fața de această figură luminoasă a teatrului românesc nutresc un adânc respect şi prețuire, în timp ce pentru domnul filozof, în pofida calităților sale intelectuale, nu pot avea nici respect nici prețuire. Poate părea paradoxală această mărturisire, dar ea nu este deloc aşa. Este reacția naturală şi de bun simț a unui om credincios tablei sale de valori, dar care nu refuză celorlalți dreptul la opinie şi la opțiune, chiar şi atunci când acestea sunt diferite de ale sale.

Ceea ce îl desclifică pe A. Pleşu, în raport cu respectul şi prețuirea, - dincolo de imperativele democrației - este în primul rând aroganța de a da lecții de morală. El, de a cărui moralitate ai toate motivele să te îndoieşti. Nu voi inventaria faptele care pun în lumină caracterul lui, deloc onorabil şi de loc în măsură să-i acorde creditul de a vorbi de caracter şi de morală. Pentru cine este interesat, sursele de informație din presă sunt numeroase. Relevant şi direct legat de atitudinea lui fața de Radu Beligan, - chiar dacă în registru pamfletar – este textul publicat pe blogul personal de V. Roncea, la 22 sept.2014.

Eu voi încerca să-i reamintesc articolul său din *Adevărul* (8 aprilie 2013), **"Cazul » Victor Ponta,** în care, cu iscusința lui în mânuirea limbii şi sofisticarea ideilor, aducea laude acestui aventurier politic, gol pe dinauntru ca o nuca seacă şi îl proclama, cu morga sa de trezorier al adevărului, speranța noastră de viitor.

Ba chiar şansa momentului istoric. **« Avem, totuşi, noroc »** , răsufla uşurat filozoful, spre sfârşitul articolului de recuperare, recondiționare şi reabilitare a lui V. Ponta. Nu voi relua analiza, făcută la vremea respectivă, probei de oportunism jalnic pentru un intelectual care merita să se respecte mai mult (**« Laudele infirme ale domnului Andrei Pleşu »**, - www.samanatorul.blogspot.com).

Voi sublinia doar caracterul lui de giruietă mediatică. Critic acerb, şi pe bună dreptate, a lui V. Ponta până la acel articol, astăzi, - nu mai ştiu de când – critic demolator al candidatultui la preşedinție, şi din nou pe bună dreptate, te întrebi care-i Ponta (sau care-i *poanta*) lui A. Pleşu şi care-i Pleşu care *nu te duce cu preşu ?!...* Răspunsul e simplu : V. Ponta e mereu acelaşi ca şi Andrei Pleşu. Si dacă te întrebi, din nou, ce l-a determinat pe domnul fost ministru de externe, fost consilier prezidențial şi fost bursier în Germania Federală pe vremea dizidenței sale anti-ceauşiste, să-l butaforeze, la un moment dat, în erou pozitiv pe Primul Ministru mereu negativ, răspunsul ni-l dă chiar autorul articolului din 2013, atunci când elogiază faptul că *« premierul a schimbat de picior, trecând de la o politică de front la una a compromisului ».* A compromisului **cu cine** şi **cu ce** ? Evident, cu T. Băsescu şi cu politica lui. Tocmai se încheiase celebrul ***pact nocturn*** . Azi pactul nu mai există şi *Victoraş* râvneşte fotoliul prezidențial. Deci trebuie demolat. Recurgând din nou la o întrebare retorică, te întrebi de ce ? Că doar filozoful gazetar nu mai e dispus *« să presteze »* pentru țară şi să cedeze aşteptărilor generale de a o salva, candidând la preşedinție . *« Eu socotesc că am prestat destul pentru nație »*, răspunde el dezabuzat la întrebarea : de ce nu candidează la funcția supremă în stat. Dezabuzat şi cu o nuanță de reproş fața de nația nerecunoscătoare care, ea, la rândul ei, n-a prea *« prestat »* pentru dezinteresatul şi dăruitorul *prestator*. Nu, condeierul şi moralistul de serviciu nu se războieşte pentru el însuşi ? El este altruist şi generos ?i mereu fidel Preşedintelui legendar al României contemporane, împreună cu care va intra triumfal în eternitate. Acolo unde un biet actoraş ca Radu Beligan nu poate avea acces, de vreme ce a avut proasta inspirație de a susține candidatura lui Victor Ponta !!!...

Milostivului Andrei Pleşu îi este milă de Radu Beligan….De ce nu i-o fi milă oare de el însuşi ?!?!...Sau măcar…un pic de ruşine ?!?!..

Alexandru MELIAN

AL. FLORIN ȚENE - (n. 1942). **Poet, critic literar, romancier, promotor cultural**

Critica literară între artă şi ştiință

- însemnări -

Din volum:

ASEMĂNĂRILE DINTRE ALEGERE, NORMĂ ŞI EXPRESIVITATEA POETICĂ ŞI RAPORTURILE DINTRE ELE

Aserțiunea că principiile care explică valorile expresive ale limbajului artistic ca valori artistice ne îndeamnă să supunem această situație unei revizuiri. În acest context se pune întrebarea, firească, care sunt aceste principii? Primul ar fi, deoarece este cel mai vechi, şi trebuie amintit la început, datează de la Aristotel, şi el este acela al abaterilor, al devierilor de la normă. Aristotel a avut în vedere, fără să-l formuleze astfel, acest criteriu, pe care l-a considerat esențial în definirea specificului limbii poetice sau, cu un termen mai cuprinzător, al limbii artistice. Cuvintele unei limbi pofti, după Aristotel, comune şi diferite de uzul general, aşa cum specifică în Poetica. Printre acestea din urmă el include regionalismele, metaforele, podoabele şi în general toate mijloacele de expresie care se abat de la exprimarea obişnuită şi curentă. Limba poetică va trebui să fie un complex format din mai multe elemente. Claritatea, însuşire fundamental a exprimării, inclusiv în limba poetică, este asigurată de întrebuințarea fondului uzual, comun al limbii. Aristotel distinge în limba poetică cuvinte care aparțin limbajului poetic, pentru motivul că acestea se opun exprimării uzuale. Clasicul antic dă exemple de exprimare poetică datorită întrebuințării unor cuvinte rare sau uno inversiuni neobişnuite în limba greacă uzuală şi care dobândesc prin aceasta calitatea de expresie poetică originală.

Aristotel introduce de fapt un criteriu care nu este exclusive lingvistic şi formal, şi anume acela al noutății expresiei, al puterii ei de evocare, rezultă dintr-o opoziție, dar care rezidă nu în fenomenul opoziției ca atare, ci în valorile pe care expresia în cauză le-a dobândit pe această cale. Funcția limbii poetice se caracterizează prin ceea ce aduce nou ea - iar aceasta este un criteriu estetic şi ține de valorile pozitive ale comunicării - şi nu prin ceea ce nu este ea.

Principiul că stilul reprezintă o abatere, o deviere, prin care limba poetică se opune normei lingvistice, a fost formulat de Ch. Bruneau şi preluat de la acesta de P.Valery, aşa cum ne spune St.Ullmann. Definiția stilului drept abatere (ecart) este făcută în termini negativi, adică aflăm din ea ce nu este stilul şi ce este el. În felul acesta s-a putut vorbi la un moment dat de stil ca anomalie, pornindu-se de la ceea ce este dat din punct de vedere lingvistic în sistemul limbii şi sugerându-se, deci, o realitate care contrazice sistemul, prin faptul că se înscrie într-o altă sferă de fapte, în domenii diferite ale cercetării. Pornind de la concepția că limbajul poetic este o structură ce se opune limbii prozei, că este antiproză, stilisticianul francez Jean Cohen admite că stilul este o deviere, o violare a codului, ba chiar „une faute", cu rezerva - care este de fapt esențială şi subminează, credem noi, principiul însuşi -, formulată astfel de către Solomon Marcus în Preliminarii ale poeticii matematice, publicat în „Viața Românească" (nr.9, 1967, p.142 şi urm.): *„Credem că, întradevăr, nu e de ajuns să violezi codul pentru a scrie un poem. Stilul este o greşeală, dar nu orice greşeală este şi stil, iar eroarea suprarealismului a constat în faptul că a crezut uneori în acest lucru."*

Criteriul abaterilor de la normă în poezie a fost reluat de către Solomon Marcus care vede în acest criteriu al abaterilor factorul esențial spre care converg direct sau indirect toate celelalte explicații ce s-au dat ori s-ar putea da în materie de limbaj poetic.

Putem conchide în legătură cu criteriul alegerii în stil că el este secundar şi exterior expresiei poetice, care trebuie raportată la funcția de reprezentare poetică pe care o îndeplinesc elementele expresive ale limbii organizate stilistic într-un întreg elaborate, într-o structură artistic determinată de ceea ce se numeşte o situație. Reprezentarea literar - artistic nu elimină conceptual, ci-l transfigurează în imagine străbătută de fluxul individual al sentimentelor şi emoțiilor, adică îl înfățişează într-o ambianță nouă, obiectivă şi subiectivă în acelaşi timp, de concept viu, de adevăr trăit. Aşa cum nu există reprezentare a realității în afara conceptelor prin care gândirea construieşte raționamente şi formulează adevăruri despre ceva- ce există în sine, şi independent de gândirea conceptual, dar care se reflect în ea- tot astfel nu există reprezentare poetică a realității individuale în afara cuvintelor private ca mijloace de expresie organizate în întreguri sonore şi semantic, structurate stylistic în funcție de ceva care le transcede: universal şi existența omenească subliniate în conştiința artistului şi reflectate într-un mod particular în limbajul poetic.

În limba artistică raportul expresie-conținut apare însă într-o altă lumină, pentru faptul că trecerea de la un semnificant la altul, adică „alegerea " expresiei, este motivată de funcția lingvistică a conținutului, care este o funcție estetică. Prin aceasta ea depăşeşte funcția de comunicare realizată prin denotații, făcând apel la conotații, la sensurile derivate, individuale, simbolice. Svend Johansen în „La notion de signe dans la glosse-matique et dans l'esthetique" (în Travaux, Copenhague, V, 1949). Spunea că prin acest fept expus mai sus se ajunge la ceea ce s-a numit instrumentalizare, adică organizarea limbii sau a elementelor iradiate din sensul denotației în vederea îndeplinirii unei intenții artistice sau estetice.

15 august 2013

CĂRȚILE ONLINE PE CARE LE AVEȚI VI LE PUTEM TIPĂRI. CONDIȚIILE DE TIPĂRIRE:
http://www.samanatorul.ro/portal/tiparire.htm

CONTURILE BANCARE: DENUMIRE: Asociatia "Semanatorul Tismana", Cont RO45RNCB0149125641110001 RON
Pentru străinătate: Cont RO18RNCB0149125641110002 EUR, Cont RO88RNCB0149125641110003 USD
BCR - Banca Comerciala Româna S.A. Prin mandat postal: Asociatia Semanatorul Tismana, presedinte Nicolae Tomoniu Str. Tismana, nr. 153, Cod postal 217495 Tismana, Jud. Gorj sau prin transfer bancar Asociația Semanatorul Tismana, Cod fiscal C.I.F. 29532170 Cont Iban RO45RNCB0149125641110001 BCR filiala Gorj, Cod SWIFT - RNCBROBUXXX

Costul unui abonament pe şase luni este de 120 lei, dar se pot comanda şi reviste separate, 15 lei revista + 5 lei trimiterea acasă prin poştă = 20 lei

Cărți "Editura Semănătorul" de vânzare la sediu, la standurile ocazionale din centru şi la salonul de coafură al doamnei Gabi Tâlvescu (Văcaru): Florian Văideianu – "**Boier printre tovarăşi**", Iuliu-Marius Morariu – "**Habet sua fata libelli!**", Stoian Adrian Ştefan – "**Frații diavolului ed. a II-a**", Alexandru Melian – "**Semnele apocalipsului**", **15 lei**, Nicolae N. Tomoniu – **"Ultimii soldați ai neamului românesc"**, **10 lei**.

CUPRINS

2 Revista "Sămănătorul" ar putea deveni trimestrială !
4 Al. Melian - CANTECE FĂRĂ ȚARĂ
7 TISMANA, STATUTUL DE-A LUNGUL ISTORIEI
15 Florian Vădeianu - POEZII
16 ION MOCIOI - DISCUL DE LA PHAISTOS - seria a VI-a (ultima)
22 George Ene - LUPII - vol. I - roman
24 Lucia-Silvia Podeanu - Solstițiul de vară - (III)
26 Ion Băbău - Vă mai amintiți bancurile tinereții noastre?
28 Dumitru Dănău - MITOGRAME LIRICE - LYRISCHE MYTHOGRAMME
30 S.A. Jimborean - Anul omagial, 2013, Constantin cel Mare
32 Vasile Mic - POEZII TRADUSE ÎN LIMBA ITALIANĂ
34 LILIANA HINOVEANU - Gara Noiembrie
36 Al. Melian -MILA DOMNULUI ANDREI PLESU
37 Al Florin Țene - Critica literară între artă şi ştiință
38-39 Conturi, abonamente, emisiune radio
40 Foto-document - Hartă Asaltul Carpaților, (1975)

Revista „SĂMĂNĂTORUL", este o continuare a publicației literare online concepută în luna iunie a anului 2011, de către directorul acestei publicații - Nicolae N. Tomoniu - editor si manager al siturilor www.samanatorul.ro si www.dornatismana.ro site-uri sprijinite moral de Liga Scriitorilor Români, cu sediul la Cluj şi de majoritatea covârşitoare a autorilor care au avut lucrări pe vechile site-uri suspendate, Semănătorul şi Editura online Semănătorul. Noile site-uri sunt sprijiite acum material de autorii care îşi publică lucrările lor, de asociații şi fundații care activează în Tismana precum şi de sponsorizări şi donații de la firme şi persoane private.

Conceptual si artistic - tehnic, proiectul "Revista Sămănătorul" a fost lansat de catre prof. Nicu N. Tomoniu, el înlocuind vechiul Buletin informativ "Semănătorul" care apărea din anul 2009 pe o inițiativă şi o cheltuială proprie. Înlocuirea acestuia cu actuala revistă s-a făcut deoarece buletinul lunar nu putea promova activitatea autorilor de la Editura online Semănătorul. Revista Sămănătorul a apărut la împlinirea a trei ani de la înființarea editurii online "Semănătorul". Adrese:

http://www.samanatorul.ro Numărul din luna curentă în format Flash
http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm Colecția FLASH a revistei
http://www.scribd.com/semanatorul Format document simplu scribd

EMISIUNE RADIO

La 21 Sept. 2014, la Radio România Oltenia Craiova a fost difuzată emisiunea - "LA CEAS DE TAINĂ", o emisiune despre oraşul Tismana. Realizator poeta Liliana Hinoveanu.

Subiecte din emisiune:

- De ce trebuie ca la Tismana să nu vii doar la mânăstire ci trebuie să vizitezi zona cel puțin două zile.

- Puteți vizita în acest timp ariile naturale protejate dintre care: izbucurile Izvarnei, Cornetul Pocruii, Pădurile de castan, Castanii seculari de la Gornovița, monument al naturii, Peştera Gura Plaiului de la Topeşti, monument al naturii, Cotul cu Aluni şi Altarul Schitului părăsit din Culmea Topeşti, la Sohodol Piatra Andreaua, Steiul Coziei, Dealul Tihomirului, la Tismana Pădurea seculară din Vârful Cioclovina, cele două Schituri de pe acest munte.

- De ce artizanatul din Tismana este recunoscut pe plan național şi internațional, ce demersuri se fac pentru a reînvia tradiția coloritului pe bază de extracte de plante.

- Care sunt marile personalități ale României care au venit periodic la Tismana şi şi-au adus aportul la emanciparea Tismanei şi a Văii Tismanei, construind vile, poduri din beton, amenajând Parcul Dendrologic Chihaia, Muzeul Mânăstirii.

- De ce pe plan național proiectele vizând infrastuctura în turism nu sunt luate în seamă de autoritățile centrale. De ce se alocă de către acestea fonduri în zone care nu pot oferi ceea ce vechile localități turistice deja au. De ce patrimoniul local se degradează din cauza incapacității clasei politice de a dezvolta localitățile, prioritare fiind interesele personale şi de grup.

Descărcați până la 7 octombrie 2014, fişierul cu emisiunea de la Radio Craiova

"LA CEAS DE TAINĂ" - INVITAT PROF. NICOLAE TOMONIU :

https://www.wetransfer.com/downloads/9c6da45d3ab1e5b3f2a8c35e093f50792014093008494 5/5259ac0256f949e11aab2ab305aae16e20140930084945/cec0d1

DICȚIONAR: - SĂMĂNĂTORÍSM s. n. Curent social, cultural şi literal inițiat la începutul sec. XX, în România, de revista „Sămănătorul", care idealiza satul patriarhal în opoziție cu oraşul „viciat" de civilizație, considera țărănimea ca depozitara exclusivă a valorilor naționale şi promova o literatură de inspirație folclorică şi istorică. [Var.: **semănătorísm** s. n.] — „**Sămănătorul**" (n. pr.) + suf. -ism.

Sursa: DEX '09 (2009).

Colectivul redactorilor permanenți din diverse centre de sprijin ale revistei online "SĂMĂNĂTORUL"

TOMONIU N. NICOLAE - Tismana
Director revista online "Sămănătorul"

ALEXANDRU MELIAN - Gieres, Franta
Redactor rubrica "În numele speranței"

Domeniile de critică literară ale redactorilor sunt orientative

AL FLORIN ȚENE - Cluj
Redactor de critică literară, proză şi poezie

GEORGE ANCA - Bucureşti
Redactor, lansări de carte, diversitate culturală, minorități

IULIU-MARIUS MORARIU - Salva, Bistrita-Năsăud
Redactor privind recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

CEZARINA ADAMESCU - Galați
Redactor de critică literară, recenzii ale debutanților la "Semănătorul"

Revista în format pdf se trimite prin e-mail numai membrilor, sponsorilor şi colaboratorilor.

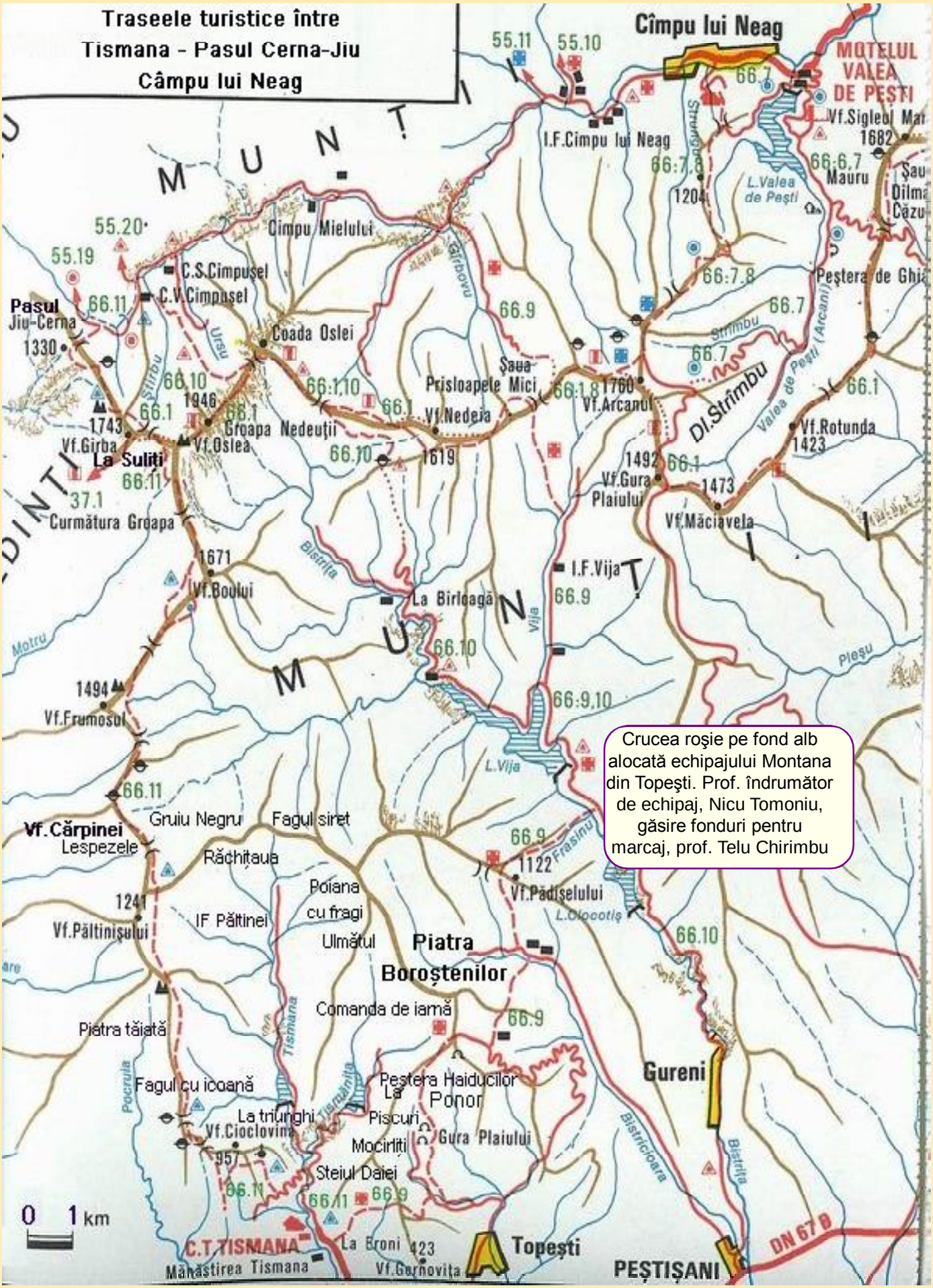

Crucea roşie pe fond alb alocată echipajului Montana din Topeşti. Prof. îndrumător de echipaj, Nicu Tomoniu, găsire fonduri pentru marcaj, prof. Telu Chirimbu

Harta din 1975 a traseului echipajului «Montana» al şcolii Topeşti ! Locul I pe ţară !

Proiectul marcajelor turistice pionierești “Asaltul Carpaților”, din anul 1975, a fost un beneficiu pentru turişti. Dar organizațiile de pionieri s-au desființat după ‘89 iar noile şi puținele organizații de tineret au azi alte ținte în şcoli.

Ghid pentru turişti

tipărit de revista „Sămănătorul”

Apare trimestrial în parteneriat cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana

Tismana turistică

- Sezonul de primăvară -

Un ghid util pentru oaspeţii oraşului nostru

Tismana este un oraş cu foarte mare concentrare de resurse turistice naturale şi antropice din judeţul Gorj

Exemplar gratuit

Nr. 1 / Martie 2016. Ghidul turistic gratuit apare contractual între Asociaţia „Semănătorul Tismana” şi „Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana” pe baza Legii privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general.

ORAŞUL TISMANA - Statutul său de-a lungul istoriei

Tismana este un oraş din judeţul Gorj, Oltenia, România. Localitatea este binecunoscută deoarece, la nord, pe Valea râului Tismana se află Mănăstirea Tismana, unul din primele monumente de arhitectură religioasă din Ţara Românească, alături de mânăstirile Vodiţa, Cotmeana şi Cozia. De-a lungul timpului, Tismana a fost, respectiv, în această ordine, târg al păstorilor în epoca precreştină, oraş când scaunul Banatului de Severin se mută în sec. 15, mai întâi la Tismana, apoi în sec. 16 la Strehaia, iar la Craiova în sec. 17, cetate, târg, comună reşedinţă de plasă, staţiune climaterică, comună şi, în final, prin referendum local, validat oraş în anul 2004. Începând cu data de 16 iulie 1973 fostul sat Tismana (Gorj), alături de alte 13 localităţi, se declara, experimental, sat de interes turistic denumit "sat turistic". Ordinul ministrului turismului 744/1973 dorea o reparare a degradării statutului localităţii climaterice Tismana la nivel de sat, prin declararea ei ca „sat turistic”. În realitate, Tismana n-a fost „sat turistic” decât prin acel ordin. Securitatea interzicea cazarea turiştilor străini în locuinţele particulare.

Detalii: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana

La Tismana se execută covoarele *Tismana* şi *Oltenia* simboluri ale artei tradiţionale meşteşugăreşti, iar vânatul există din abundenţă pentru că teritoriul oraşului cuprinde o parte din Parcul Naţional Domogled-Valea Cernei şi se învecinează la nord cu Parcul Naţional Retezat.

Principala activitate economică, de importanţă naţională, o reprezintă producţia de energie electrică prin două din hidrocentralele Sistemului Hidroenergetic Cerna - Motru - Tismana. Acest complex hidroenergetic a făcut parte din Planurile de amenajare a apelor din România.

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.429 - *Piatra Andreaua*, din satul Sohodol, cu suprafaţa de 1,00 ha. Zona a fost în studiu, în vederea înaintării procedurii de custodie între Primăria Tismana şi Autoritatea Teritorială pentru Protecţia Mediului (APM). S-au făcut peste 100 fotografii şi s-a cercetat mediul, constatându-se că în afara considerentelor geologice deosebite, aici trăiesc specii rare de faună şi floră, relicte glaciare din vremuri ce au spravieţuit dispariţiei în decursul timpurilor geologice.

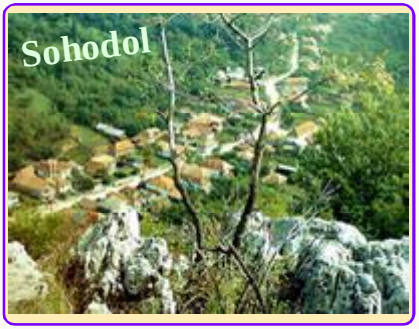

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha. Zonă aflată în procedură de custodie între Primăria Tismana şi APM.

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha.

Iazul morii şi moara Izvarna, sec. al XVIII-lea

Vedere generală de deasupra Peşterii Fuşteica

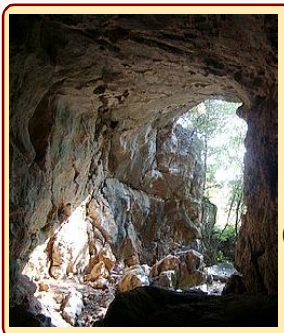

Intrarea în peştera Fuşteica - Peştera preotului, (lat. fustus = toiag)

Bazinul de azi al marelui izbuc (izvor vaucluzian) de la Izvarna. În sec. al XIX-lea, mâna concomitent o moară şi un gater ale obştii de moşneni

Staţia de Captare Izvarna care alimentează cu apă potabilă Craiova

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.433 - *Peştera Gura Plaiului*, din satul Topeşti, cu suprafaţa de 10,00 ha

Amplasare: La nord de satul Topeşti pe dealul Gura Plaiului. La vest dealul este delimitat de drumul care duce la Piscuri, la est Valea Pârgavului, la nord poteca spre Ponor, la sud terenuri particulare pentru păşunat.

Rezervaţia naturală numărul 2.436 - *Cotul cu Aluni*, aparţinând oraşului Tismana, cu suprafaţa de 25,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 10AB. Suprafaţă conform amenajamentului 26,5 ha.

Vecinătăţi: în nord-vest se prelungeşte cu Cracul Cotul cu Aluni, în sud şi sud-est este vecin cu Faţa Culmii respectiv, păşunea satului Topeşti iar la nord găsim arboret de fag în amestec cu tei. Elemente caracteristice, arboret de amestec, ua 10A = 4TE, 1GO, 3CA, 2AL T (tei, gorun, castan, alun) şi ua 10B = 3TE, 3CA, 3DT, 1AL T, vârsta 110 ani, lucrări executate de către ocolul silvic: tăieri de igienă. În aceeaşi zonă, se află Pădurea de castani Eroni.

Numai în această zonă creşte, pe arii largi, alunul turcesc a cărui înălţime se apropie de cea a arborilor din jur. Înspre sud, creşte nucul şi castanul comestibil, rezervaţia fiind vecină cu Pădurea Eroni. Pe culmea Cracul Cotul cu Aluni creşte şi o frumoasă pădure de liliac alb şi rozaliu.

Cotul cu aluni dintre Culmea Topeşti şi pădurea Eroni

Rezervaţia naturală numărul 2.437 - ***Rezervaţia botanică Cioclovina***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 12,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP IV, ua: 34D, 37C, 38B, 40B, 41B, 23D, 23B. Vecinătăţi: nord – arboret de fag în amestec cu brad, vârsta 60-70 ani, în sud, Pădurea Pocruia, rezervaţie naturală, la est, arboret de fag în amestec cu tei, 50-60 ani, la vest, arborete de amestec de fag cu diverse şi brad, 70-150 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana.

Rezervaţia naturală numărul 2.438 - ***Pădurea Tismana-Pocruia***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 51,60 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 14F, 17, 23C, 23B, 25C, 34B, 34C. Suprafaţa: 49,9 ha. Vecinătăţi: N – arboret de fag în amestec cu castan, vârsta 130 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana, S-E Dealul Pocruii, V- Culmea Pocruii

Rezervaţia naturală numărul 2.445 - ***Cornetul Pocruii***, din satul Pocruia şi oraşul Tismana, cu suprafaţa de 70,00 ha

Amplasat în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 6D, N, C, E21BC. Vecinătăţi: nord – arboret de fag vârsta 120 ani, proprietatea OS Tismana, vest - Dealul Pocruii, sud – pădure de amestec fag cu qvecinee, proprietatea Ocolului Silvic Tismana

Rezervaţia naturală numărul 2.443 - ***Muntele Oslea*****,** aparţinând oraşului Tismana şi comunei Padeş, cu suprafaţa de 280,00 ha

Este cel mai înalt vârf din Munţii Vâlcan, 1946 m. Vecinătăţile Masivului Oslea: la N se află Parcul naţional Retezat, la E - Valea Jiului de vest, la V - Valea Cernei, la S- Muntele Bou.

Situaţia ariilor naturale protejate din Tismana cu act de creare, Decretul 174/1982

Preluate în Anexa Nr.2 la legea 5/2000, ulterior nepreluate, exploatate, dar care ar trebui protejate din nou, reîmpădurite şi date în custodie. Recomandăm vizitarea.

Nr.	Denumire	Supraf.	Tip	Cat. UICN	Info
278	Dumbrava TISMANEI	363,1 ha	mixt	IV	Între localităţile Vânăta, Godineşti, Peştişani-Seuca
272	Padurea GORGANU	21,3 ha	forestier	IV	Lângă „Cornetul-Pocruia”

Monumente istorice (Institutul Naţional al Patrimoniului)

Lista monumentelor istorice din România a fost actualizată, ca anexă la Ordinul Ministrului Culturii, nr. 2.361/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, anul 178 (XXII), Nr. 670 bis, vineri 1 octombrie 2010, având un caracter oficial şi legal. A fost totuşi omis statutul de oraş al Tismanei, în listă fiind trecută comuna !

389 GJ-II-m-B-09412 **Biserica "Buna Vestire**" sat TISMANA; comuna TISMANA, 1720, ref. sec. XX

390 GJ-II-a-A-09413 **Mănăstirea Tismana** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378, cu adăugiri ulterioare

391 GJ-II-m-A-09413.01 **Biserica "Adormirea Maicii Domnului"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378

392 GJ-II-m-A-09413.02 **Paraclisul "Sf. Ilie"** sat TISMANA; comuna TISMANA, 1650, ref. 1782

393 GJ-II-m-A-09413.03 **Turn clopotniţă** sat TISMANA; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

394 GJ-II-m-A-09413.04 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

395 GJ-II-m-A-09413.05 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

396 GJ-II-m-A-09413.06 **Incintă cu turnuri de colţ** sat TISMANA; comuna TISMANA 1646-165, ref. sec.XIX

397 GJ-II-a-A-09414 **Ansamblu schitului Cioclovina de Jos** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

398 GJ-II-m-A-09414.01 **Biserica "Sf. Voievozi"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

399 GJ-II-m-A-09414.02 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA 1912

400 GJ-II-m-A-09414.03 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA

401 GJ-II-m-B-20269 **Ruinele bisericii "Sf. Ilie"** a schitului Cioclovina de Sus, sat TISMANA; comuna TISMANA, 1714

Detalii monumente istorice, alte lăcaşuri de cult

Oraşul Tismana, legănul ortodoxiei româneşti, are 11 sate aparţinătoare dar peste 17 biserici şi schituri de cult creştin otrodox, două biserici de alt cult, rar vizitate şi cu câţiva enoriaşi.

Cele mai vechi lăcaşuri de cult avizate de Comisia Naţională a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice (C.N.M.A.S.I.) sunt:

Mănăstirea Tismana atestată prin hrisovul lui Dan Vodă, dat în Argeş la 3 oct. 1385, biserica fiind mai veche (1364). Radu Vodă (1374-1384) înlocuieşte biserica din lemn la 1364, cu o biserică din zid, fiind terminată de Dan Vodă fiul lui Radu, la 1385, Mircea Vodă "isprăvind ce era nesfârşit".

Paraclisul cu o turlă este zidit din piatră pe vremea lui Matei Basarab, la 1650. Iniţial era destinat modernizării bolniţei mânăstirii care exista la orice mânăstire de tip athonit dar după un incendiu a fost restaurat la 1772, suferă stricăciuni în luptele dintre turci şi austrieci, din nou refăcut la 1782 şi târnosit în paraclis cu hramul Sf. Ilie, în sec al XIX-lea.

Schitul Cioclovina de Jos, C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana, datat din anul 1715. În 1668, se aminteşte pe Cioclovina de o biserică din lemn căreia Radu postelnicul Ştirbei îi dăruieşte o vie, pe locul căreia s-a ridicat la 1715 biserica schitului de astăzi şi chiliile. Zugrav Mihail Tutandin din Tismana. Printre donatori: Arhim. m-rii Tismana Spiridon, Nicodim egum. m-rii Tismana. Se dovedeşte însă că Cioclovina era locuită de încă din sec. al XVI-lea deoarece caligraful Macarie scrie aici o psaltire în anul 1573.

Schitul Cioclovina de Sus, clasificat C.N.M.A.S.I. 25 B 264, datat 1714 este zidit după Anuarul Mitropoliei Olteniei în anul 1711 de serdarul Cantacuzino. A fost refăcut în anii 2004- 2005, ÎPS Teofan sfinţind Schitul Cioclovina de Sus la 06.08.2005, cu hramul Schimbarea la Faţă a Domnului (Pobrejenia) Ctitor este şi Obedeanu Pătru, mare serdar şi armaş, care a mai făcut danii bisericii Işalniţa Dolj, bisericii Dobrosloveni, Olt şi la manastirea Jitianu - Dolj.

Biserica „Buna Vestire” de la intrarea în defileul Văii Tismanei, atestată în anul 1720, pe locul alteia mai vechi. In spaţiul cimitirului Tismana.

Mormântul Sf. Nicodim de la Tismana

C.N.M.A.S.I. - 25 B 262 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 264 Tismana

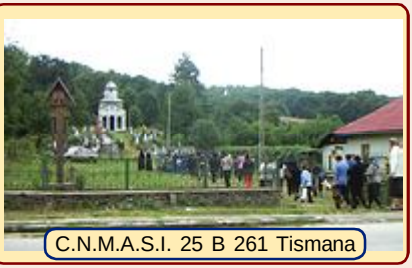

C.N.M.A.S.I. 25 B 261 Tismana

Metocuri sau metohuri

Metohurile cele mai vechi din apropiere ce ţineau de Mânăstirea Tismana se găseau în satul Seuca, Gorj, Dealul Sporăşti, Ploştina Dragoeştilor, Dealurile Mociorliţa şi Teiuşul, la nord de Gornoviţa şi pe Valea Pocruii. Lângă păstrăvăria mânăstirii, în anul 1867 exista încă, "Schitul Sfântului Antonie". Au existat metohuri ale mânăstirii Tismana în toată Oltenia, precum şi sate care erau scutite de anumite dări pentru paza mânăstirii sau alte porunci domneşti. Satele însă nu erau metohuri.

Alte biserici construite:(Din Anuarul Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1941)

Biserica din oraşul Tismana – centru, din zid în Mahalaua Prundu la 1885, în locul celei de la 1835, hramul "Izvorul Tămăduirii", reparată 1902 şi 1937. Filială biserica "Sf. Nicolae" Vânăta, datată din anul 1862, din lemn, refăcută cu lemnărie de la biserica Seuca, pe locul celei vechi, arsă din cauza bolii antrax, popular dalacul sau buba vânătă de unde şi redenumirea satului Groşani în satul Vânăta.

Biserica din oraşul Tismana-Ungureni, construită din zid la 1922, sfinţită în 1932 cu hramul "Sf. Arhangheli". Biserică filială, "Buna Vestire", 1720, cimitirul serveşte şi bisericii parohiale Tismana. Are casă parohială.

Bisericile din satul Pocruia (una din lemn, alta din piatră) construite după ce vechea biserică, de pe Valea Pocruii, nu a mai fost folosită şi de sohodoleni, ei construindu-şi propriul locaş de cult.

Biserica din satul Costeni, jud. Gorj (bis. Sf. Nicolae, c. 1770, reclădită din lemn 1841—1843 şi de zid 1902—1912.

Biserica din satul Izvarna, jud. Gorj (bis. de lemn Sf. Gheorghe, 1803 sau c. 1815, construită de preotul Ghiţă Izverceanu, dispărută, refăcută de zid 1899

Biserica din satul Celei, biserică parohială cu hramul Cuvioasa Paraschlva, construită din lemn In 1885, reparată In 1936, in stare bună. Biserica filială cu hramul „Sf. Nicolae", în satul Costeni, construită din zid tn 1902—1912.

Biserica din satul Topeşti, biserica parohială din zid la 1927, hramul Sf Nicolae, filială Gornoviţa.

Biserica din satul Vâlcele, 1864 din lemn, construită din piatră cioplită în 1923, hramul "Toţi Sfinţii".

Tismana-centru

Vânăta

Ungureni

C.N.M.A.S.I. 25 B 213 sat Pocruia

C.N.M.A.S.I. 25 B 167 sat Gornoviţa

Muzee, monumente ale eroilor

Muzeul Costumului Popular Gorjenesc Tismana. Se deschide la 10 iunie 2007, primul muzeu al costumului popular gorjenesc din istoria judeţului, având piese unicat costume populare din secolul al XIX-lea.

Muzeul Mânăstirii Tismana a fost printre primele muzee înfiinţate în judeţul Gorj, la iniţiativa Societăţii "Dorna Tismana", înfinţată în anul 1908 tocmai pentru a emancipa Valea Tismanei prin construcţia de vile, amenajarea Parcului Dendrologic şi a Fântânii Chihaia, organizare la mânăstire a unui muzeu iar în sat bibliotecă şi şcoală nouă. Apoi, la mânăstire, în 1732 pictura a fost refacută iar în 1766, a fost aplicată o nouă frescă. Aceasta, a fost apoi extrasa în 1955 şi încorporată în pereţii muzeului mânăstirii si pe coridoarele chiliilor. Două vitralii donate Paraclisului de familia George Coşbuc, la moartea fiului lor şi un vitraliu al lui George Sfetea au fost mutate şi ele în muzeu.

Monumentul eroilor din centru Tismana.

Monumentul din centrul Tismanei a fost sfinţit în august 2002. A fost o construcţie controversată, dar erau veterani de război care au luptat alături de cei cărora li s-a ridicat monumentul. Ei meritau tot respectul iar veteranii de război trebuie să-şi ducă misiunea până la capăt. Să ne arate nouă, celor de azi, că jertfa de sânge a consătenilor lor nu a fost în zadar. Familiile celor dispăruţi n-au prejudecăţi politice, ei au durerile războiului în oase. Şi pe lângă biserici, ei au construit prin eforturi proprii monumente ale eroilor în curţile bisericilor din multe sate.

Monumentul căpitanului Ion Neferescu şi fântâna din dealul Nereaz, satul Gornoviţa (vechea denumire din sec. al XIX-lea era dealul Mereaz, după merii ce creşteau aici). După ce dealul a fost cedat eroilor neamului de către rege – mare parte lui Neferescu – aceştia au plantat vii şi castani pe lângă **Castanii Seculari din Nereaz**, declaraţi deja **Monument al Naturii** de către Soc. de Geografie din Paris, la propunerea Societăţii Dorna Tismana, ca element izolat al **Parcului dendrologic Chihaia**.

In imagini: monumentul din centrul oraşului Tismana şi monumentul din dealul Nereaz, sat Gornoviţa

Trasee şi poteci turistice

Trasee marcate de Salvamont Gj.

18. Mânăstirea Tismana - Valea Bistiţei - Creasta Masivului Vâlcan, 9 ore.

19. Mânăstire- Cioclovina - Merişor - Piatra Tăiată a Iorgovanului - Păltinei - Lespezele - Boul - Şaua la Suliţi, 8 ore.

20. Tismana - Valea Pocruii -Lacul Valea Mare, 5 ore.

Trasee turistice locale.

1. Mân. Tismana - Troiţa potecii - Parcare/campare drum forestier - Popas Troiţa cu masă - Schit Cioclovina de jos - Vf. Cioclovina şi **Schit Cioclovina de sus**.

Retur pe alt traseu: Schit Cioclovina de jos - Castel de echilibru - Drum forestier - La triunghi - Cascada ascunsă - Mân. Tismana. Durata 7 ore.

2. Mân. Tismana - Pădurea de castani Eroni - Steiul Daia - Culmea Topeşti - Ruinele Schitului Mociorliţa - Drum Forestier - Peştera Gura Plaiului şi Bile, 7 ore.

3. Monumentul cpt. Neferescu din Nereaz. Cu auto, Calea Gornoviţei, oprire "La Aritel", apoi pe jos 10 min. până la Castanii Seculari, declaraţi monument al naturii.

Pensiuni, vile şi moteluri

Pensiunea Ecaterina.

Deschisă în sezonul de vară, de Sf. Paşti, de Crăciun şi revelion. Str. Calea Târgu Jiului, mobil 0735 025 890. Dispune de un teren de mini-fotbal şi unul de tenis, construite la standarde. În luna august, doritorii se pot înscrie la un concurs de tenis.

Din "Intersecţia Gară" pe str. Tismana, **Pensiunea Magnolia,** deschisă permanent.

Vila URSU, fostă Vila Sfetea, deschisă permanent, restaurant, cazare în fostele camere locuite de familia George Coşbuc şi George Sfetea, cumnatul poetului. Aici a tradus G. Coşbuc "Divina comedie" a lui Dante.

Motel Tismana, arhondaric al Mânăstirii Tismana, deschis permanent, restaurant, cazare în camere cu 2 şi 3 paturi sau apartament, fiecare cu baie sau duş şi WC.

Pensiunea Plaiul Castanilor - Gornoviţa, la 3 km de centrul CNIPTT, oferă printre altele, drumeţii cu căruţa la ariile naturale protejate din zoele Eroni şi Gura Plaiului. Specialităţi culinare.

Festivaluri şi alte manifestări populare

15 august - Festivalul cântecului, dansului şi portului gorjenesc

Pe lângă vechiul "Bâlci al păstorilor", formatul actual al Festivalului Sântămăriei de la Tismana datează din anul 1966. Aici s-au lansat cei mai renumiţi solişti populari ai Gorjului.

Festivalul castanului (Organizat în jurul datei de 10 oct.) - denumire populară a unei manifestări dedicate proiectelor de salvare a pădurilor de castan comestibil.

Proiectele de salvare vizează combaterea cancerului de scoarţă al pădurilor de castani Eroni şi Pocruia prin „vaccinarea" copacilor cu un virus care nu atacă arborele ci doar ciuperca declanşatoare a cancerului de scoarţă.

25 Martie - Târgul de primăvară "Buna vestire" sau BÂLCIUl Blagoveşteniei

Bâlci de primăvară pentru seminţe, oale, ulcele şi străchini pentru dat de pomană de sărbători, participă în ultima vreme păstrăvăriile, pensiunile turistice şi firmele de artizanat.

Autorităţile locale, mai nou, organizează pe lângă sărbătorile religioase şi mese pentru săraci, înlocuindu-se astfel vechile "mese de pomană" din curţile bisericilor. Sposorizare: donaţii ale consilierilor şi localnicilor.

30 Nov. - Bâlciul "Sf. ap. Andrei" - Pocruia

Bâlci de toamnă pentru vase, putini, butoaie, oale, ulcele, străchini, linguri de lemn, postăvi, unelte şi accesorii pentru gospodărie. În ultima vreme, accesorii ferăstraie mecanice şi auto.

Festivalul răciturilor (Organizat de ANTREC Gorj, de regulă la Vila Ursu) - Participanţi: pensiuni turistice (Plaiul Castanilor în imagine), restaurante, asociaţii de crescători de animale, obşti de crescători de animale.

Puncte turistice la Tismana şi în localităţile vecine

Pe lîngă numeroasele obiective turistice cu caracter istoric şi cultural dar şi mirificele arii naturale protejate, multe declarate „Monument al naturii”: **Peştera Gura Plaiului, Pădurea de castani Eroni, Cornetul Pocruii, Izvoarele carstice, moara şi peştera Fuşteica de la Izvarna, Piatra Andreaua şi moara cu butoaie de la Sohodol, Vârful Cioclovina,** mai puteţi vizita şi site-urile arheologice de la **Cetăţui - Topeşti** (epoca bronzului) şi **Steiul Coziei - Sohodol** (Paleolitic, unelte din piatră) şi valea Tismanei, cu perla ortodoxiei româneşti, **Sfânta Mănăstire Tismana**, monument istoric şi de arhitectură.

În localităţile vecine, la 9 km se află **Casa memorială „Constantin Brâncuşi” de la Hobiţa**, tot la 9 km se află Monumentul şi „Câmpia soarelui sau a libertăţii” de la **Padeş**, de unde a pornit revoluţia lui Tudor Vladimirescu. Iar de acolo, încă 8 km, până la peştera şi **Podul lui Dumnezeu de la Ponoare**.

Casa memorială “Constantin Brâncuşi”, de la Hobiţa, menţinută în forma din anul 1876. În apropiere, rămăşiţele casei unde la 19 feb. 1876, s-a născut Constantin Brâncuşi. De aici au pornit rădăcinile şi sevele ce au hrănit opera lui Brâncuşi. *"Când se întâmpla să dau cu barda într-o grindă îmi aminteam de glasul tatei, iar pietrele ce le-am dăltuit apoi îmi aminteau de glasul mamei"*

La Târgu Jiu găsiţi **Ansamblul monumental Constantin Brâncuşi**, alcătuit dintr-o suită de sculpturi monumentale simbolice – singurele din toată creaţia artistului situate în aer liber – ridicate în prezenţa sa între 1937 – 1938, înşirate pe acelaşi ax, pe o distanţă de 1753 m, închinate eroilor căzuţi pe câmpul de luptă în primul război mondial : **Masa Tăcerii, Poarta Sărutului cu Aleea scaunelor, Coloana Infinitului,** are analogii cu stâlpii de lemn romboidali, cu motive geometrice, ciopliţi cu barda.

Cheile Sohodolului de la Runcu. Pârâul, Sohodol izvorăşte de sub Vf. Şiglăul Mare(1682m), înălţime ce se leagă printr-o culme domoală cu Vf. Straja.

Amenajarea hidroenergetică Clocotici. Face parte din Complexul hidroenergetic Cerna – Motru – Tismana. Amenajarea constă în două baraje şi o centrală hidroelectrică. Traseul prezintă interes turistic prin accesibilitate (şosea betonată), privelişti încântătoare (zonă împădurită, căi de acces supraetajate), oferite succesiv (datorită serpentinelor), iar la capătul traseului (lacul Vâja) sunt de admirat mai multe panorame, inclusiv golul alpin al munţilor Oslea.

Spre vest, **oraşul Baia de Aramă**. Vechi centru de prelucrare a aramei. Încă se mai văd varniţe vechi şi bulgări cocsificaţi. De acolo, dintr-o peşteră, ţâşneşte un gros afluent al râului Bulba şi tot de acolo începe Valea Găinii.

Urmează renumita localitate Ponoare unde puteţi vizita **Peştera Bulba, Peştera Ponoare** şi podul natural unic din ţara noastră, numit **Podul lui Dumnezeu**.

Traversând Dealul **Pădurii de liliac**, găsim **Lacul Zăton**. care se umple pe timp ploios şi se scurge treptat prin peştera Ponoare, ieşind în jos de Podul lui Dumnezeu.

Mijloace de transport

Trăim vremuri noi ! Reţeaua Internet ne oferă azi o căutare rapidă, cu date în timp real, asupra mersului autobuzelor şi microbuzelor pe traseul Târgu-Jiu - Tismana, tur sau retur.

Tot ce trebuie să faceţi, este să intraţi pe site-ul http://www.autogari.ro , iar pe prima pagină (vedeţi imaginea de sus) veţi găsi butonul "**Căutare**" care vă conduce spre trei ferestre unde scrieţi **Targu Jiu, Gj** în cea de sus, **Tismana, Gj** în fereastra mijlocie iar în cea de jos, data când doriţi să călătoriţi. Apoi apăsaţi butonul **Caută**

Pentru înapoiere de la Tismana, veţi înlocui textul din fereastra mijlocie cu textul de sus şi data plecării. Apăsaţi apoi, **Caută**

Pe pagina cu rezultatul căutării veţi găsi un tabel cu ora plecării, ora sosirii, durata de mers, compania de transport, telefonul operatorului sau şoferului.

De la Tismana la Târgu Jiu pleacă autobuzele/micobuzele a trei companii de transport: **Marmir SRL**, la orele 5:00, 6:30, 10:00, 13:15, 14:30, 18:30, telef. +4-0253-227.877, **Expres Transport SA** /(Autogara Tg-Jiu), la orele 11:37, 17:22, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, **J&R CAR ARAD**, la orele 13:30, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050

De la Târgu-Jiu la Tismana pleacă Marmir SRL, la orele 7:10, 11:30, 13:10, 15:15, 16:45, 20:10, telef. +4-0253-227.877, Expres Transport SA /(Autogara Tg-Jiu), la orele 04:55, 13:45, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, J&R CAR ARAD, la orele 07:00, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050. **Preţ 7 lei, Tismana-TgJiu**

Există şi variante de a folosi alte trasee de transport ce duc spre localităţi învecinate sau nu.

Cursele indirecte care se pot lua din Tismana (de la gară sau centru, interesaţi-vă !) sunt: Motru, GJ ; Baia De Arama, MH ; Apa Neagra, GJ ; Obarsia Closani, MH ; Cerna Sat, GJ

UTILE:

Mersul trenurilor
www.mersultrenurilorcfr.ro/

ETA - Autogara Expres Transport SA (langa gara CFR Târgu Jiu)
Str. Nicolae Titulescu nr.5, Tel: +4-0353-806.666, Mobil: +4-0754-096.294
http://www.autogari.ro/TarguJiu/

Chioşcuri renumite ale Tismanei având peste 100 de ani

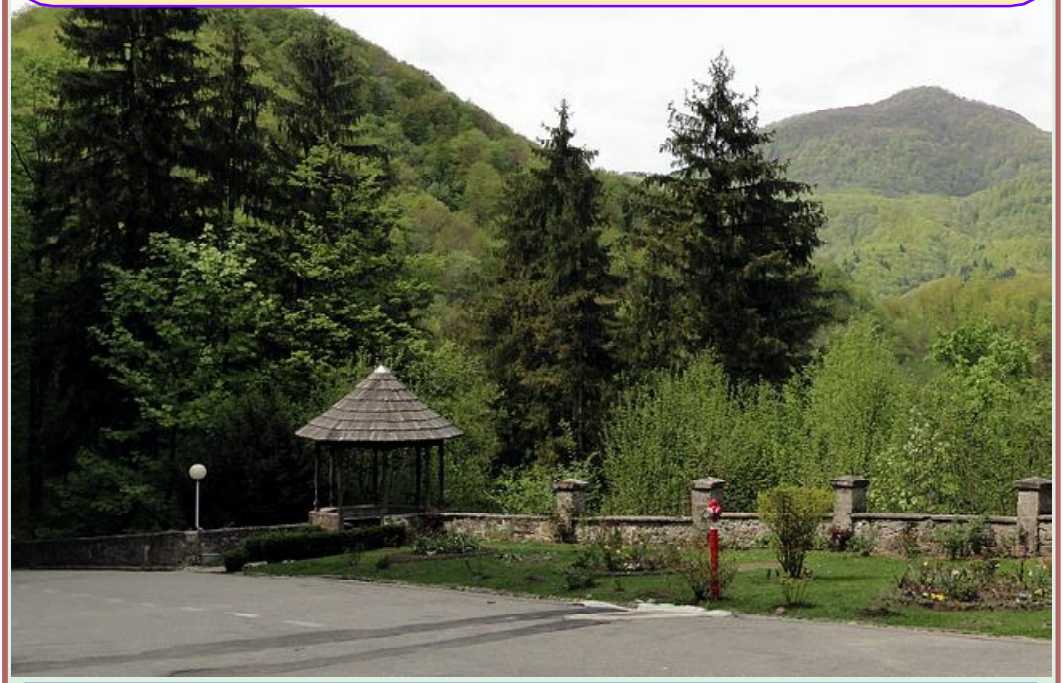

Sus: chioşcul din curtea exterioară a mănăstirii construit în locul turnului santinelei pe vremea lui Tudor Vladimirescu. **Jos**, în dreapta: santinela în turn şi ofiţerul de la poartă

Chioşcul din curtea Ocolului Silvic construit în anul 1893, îmbină opt stiluri diferite de stâlp ţărănesc!

Chioşcul unicat a fost protejat de inginerii Ocolului Silvic, fiind construit unul identic la 100 m! Felicitări!

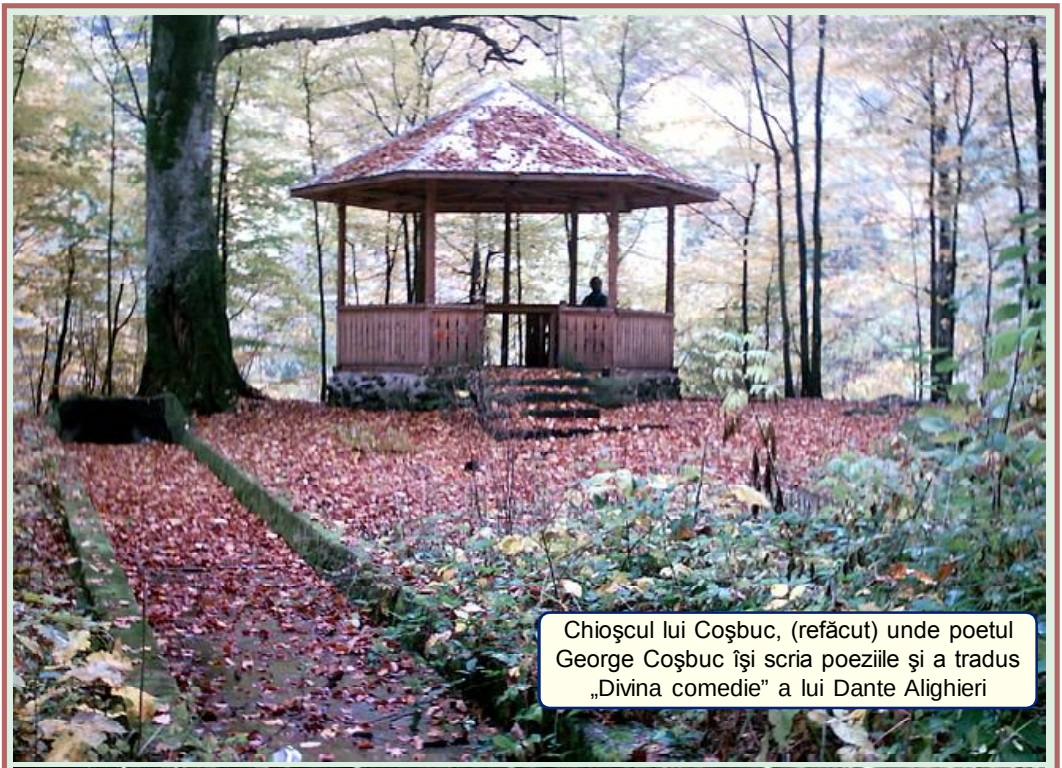

Chioşcul lui Coşbuc, (refăcut) unde poetul George Coşbuc îşi scria poeziile şi a tradus „Divina comedie” a lui Dante Alighieri

Ni s-a promis că Inscripţia ***Nu strica ce n'ai făcutú!*** va fi refăcută cu sprijinul Ocolului Silvic!

Chioşcul construit de preşedintele Societăţei „Dorna Tismana” (1908) prof. G. O. Gârbea din Bucureşti (azi refăcut). Inscripţia în ortografia bătrînească a autorului ei (prof. Gîrbea): ***Nu strica ce n'ai făcutú!*** nu se mai vede!

Locaţii utile pentru turistul care vine pentru prima dată în Tismana

Pe o rază de 100 m din centru găsiţi, farmacia (spre Aleea Digului) , dispensarul (str. Tismana, spre sud), centrul de permanenţă (pe str. Brutăriei) primăria, centrul de informare turistică, sc. primară, gradiniţa, diverse magazine mixte, legume-fructe, baruri, jocuri de noroc. Vara funcţionează piaţa iar din Aleea Digului puteţi contempla Lacul C.H.E. Tismana-aval.

Pe str. Tismana, spre nord circa 4-500 m, autoservire produse alimentare, mai departe pe stânga Liceul Tehnologic şi Coop. Arta Casnică cu magazin de prezentare, mărunţişuri.

Pe str. Mănăstirii, spre nord, găsiţi un magazin de unelte electrice, materiale de construcţie, un salon de coafură, magazin alimentar, bar, atelier pentru ţesut covoare.

La 25 martie, pe Aleea Digului, Bâlciul Buna Vestire pentru seminţe, ceramică, unelte agricole. Tot la 25 martie are loc şi Festivalul Păstrăvului în centru.

Adrese, telefoane şi e-mail-uri utile

Telefoane utile la Tismana

Nu uitaţi prefixul GJ: 0253

Arta Casnica 374 151
BIR NOTAR IONASCU 374.402
CAB MED SLIVILESCU 374.432
CAB MEDIC BRANZAN 374.474
CAB MEDIC NANESCU 374.255
CAB Stomatologic, 0720.907.355
Salvamont 0725826668
GRUP POMPIERI 374.277
Grup Scolar Industrial 374 335
Jandarmerie, mb. 0749.066.387, 0768.478.500
Motel Tismana Nord 374 162
MĂNĂSTIRE 374.317
Ocolul silvic 374 318
OGA (SGA) TISMANA 374.239
Petrom SA, staţia loc., 374 377
POLITIA TISMANA 374.175
POMPIERII MILITARI 374.277
PRIMARIA Tismana - centrala: 0253/206101, FAX: 0253/206102
SUCCES NIC COM 374.358
ŞCOALA POCRUIA 374.434
ŞCOALA SOHODOL 374.461
Şcoala CELEI 374.413
Şcoala TOPEŞTI 374.484
Tabăra „Gura Plaiului" 374 238
Vila Ursu (fostă Sfetea) 374 489

TEL. UTILE TÂRGU JIU:
AGENTIA DE VOIAJ CFR : 211.924
INFORMATII CFR: 242.264
AUTOGARA 210.542
ACR 212.345

Centrul de servicii şi informaţii turistice Salvamont, Gorj: Blv. Victoria, nr. 7A,Tg.-Jiu - tel. 0253.222.555
Salvare nr. unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

SITE-URI UTILE DIN SI DESPRE TISMANA

Site-ul Primăriei Tismana - http://www.primariatismana.ro/
Centrul Naţional de Informare şi Promovare Turistică Tismana: http://www.infoturism-tismana.ro tel. 0253/206102 centrala primăriei
Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana
Mănăstirea Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mănăstirea_Tismana
Mănăstirea Tismana site arhivă: http://www.tismana.ro/manastirea/start.htm
Stefan Ieromonahul - Viaţa Sf. Nicodim http://www.tismana.ro/nicodim/index.htm
Revista „Sămănătorul" Tismana - http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm
Semănătorul wikipedia - https://ro.wikipedia.org/wiki/Sămănătorul
Istoria. Documentare - http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/gorj/
Costume populare - http://www.costumulpopular.ro/
Covoare oltenesti - http://www.costumpopular.ro/
Vremea: https://www.meteoblue.com/ro/vreme/prognoza/săptămâna/tismana_românia_664910
Serafim Duicu - https://ro.wikipedia.org/wiki/Serafim_Duicu

ALTELE
Consiliul Judeţean Gorj, http://www.cjgorj.ro/
Camera deputatilor, http://www.cdep.ro/

Dacă pe timpul vizitei la Tismana aveţi nevoie de îngrijire medicală urgentă, apelaţi la Centrul de Permanenţă aflat pe str. Brutăriei (Consultaţi harta cu sistemul stradal) la 250 m din centrul civic. În cazuri de probleme pe timpul drumeţiilor, apelaţi la punctul Salvamont de la confluienţa râurilor Tismana cu Tismăniţa.

Salvamont nr unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

Ghid pentru turişti tipărit de revista „Sămănătorul”

© Copyright Semănătorul Tismana - 2016. Toate drepturile rezervate editorului Nicolae N. Tomoniu şi Asociaţiei "Semănătorul Tismana". Orice reproducere parţială sau totală care nu are ca scop folosirea personală ci reproducerea pentru un câştig individual, al unei firme private sau de stat, va fi sancţionată conform legii. Suplimentul nu face obiectul Depozitului Legal al Bibliotecii Naţionale a României. Conform site-ului http://www.bibnat.ro/ISBN-s21-ro.htm ghidul „Tismana turistică” fiind o compilaţie de texte şi imagini ale revistei „Sămănătorul” intră la categorii de documente care nu primesc cod ISBN, ca de pildă, publicaţii periodice; partituri muzicale; documente cuprinzând informaţii de natură efemeră (de exemplu **materialele publicitare,** orare, jurnale, **agende, ghiduri** ş.a.)

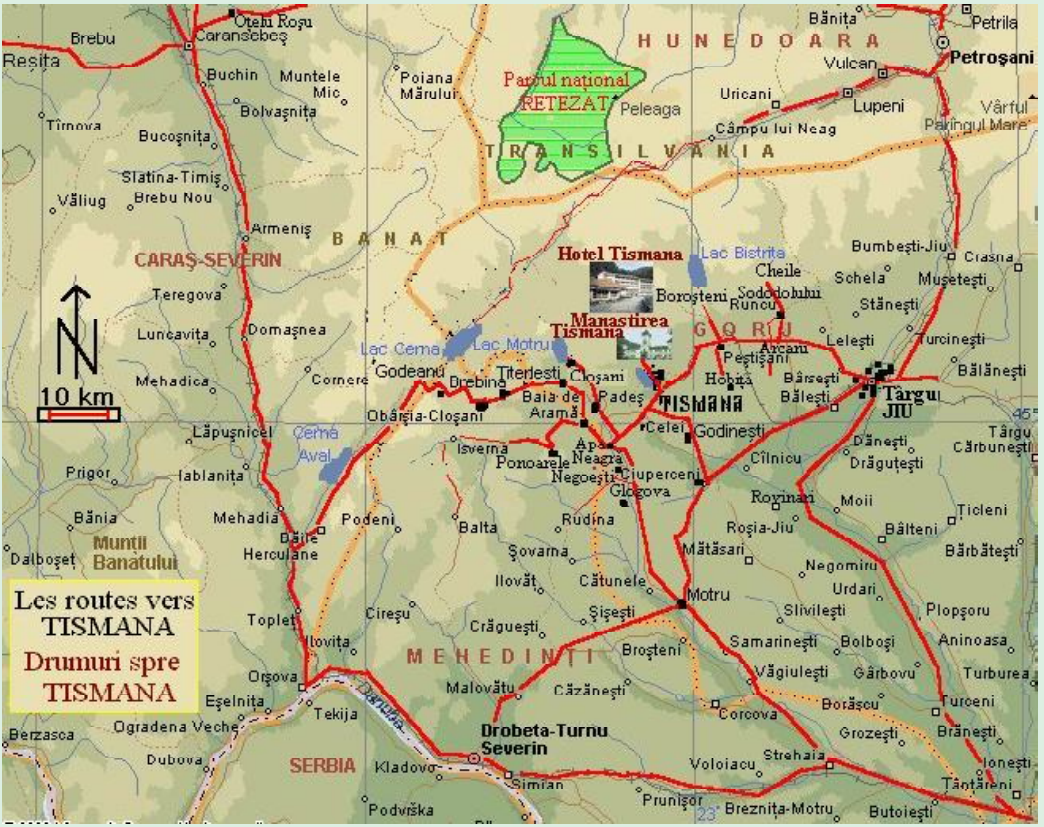

CODURILE POSTALEALE LOCALITATILOR ORAŞULUI TISMANA

TISMANA 217495	Pocruia 217501
Celei 217496	Racoti 217502
Costeni 217497	Sohodol 217503
Gornovita 217498	Topesti 217504
Izvarna 217499	Valcele 217506
	Vanata 217507

Tismana - Târgu Jiu 30 km, Hobiţa 9, Padeş 9, Baia de Aramă 14, Ponoare 18, Băile Hercul. 80.

Târgu Jiu - Dr. Tr. Severin 84 km, Craiova 104, Rm. Vâlcea 116, Bucureşti 297, Reşiţa 231, Timişoara 304, Arad 310, Oradea 341, Baia Mare 450, Cluj Napoca 306, Deva 153, Alba Iulia 199, Sibiu 214, Braşov 315, Iaşi 645, Vaslui 649, Foşani 449, Bacău 523, Constanţa 563, Galaţi 516, Tulcea 650. Vedeţi şi ***„Mijloace de transport.”***

Ghid pentru turişti

tipărit de revista „Sămănătorul”

Apare trimestrial pentru abonaţii şi cumpărătorii revistei „Sămănătorul” Tismana

Tismana turistică

- Sezonul de primăvară -

Un ghid util pentru oaspeţii oraşului nostru

Tismana este un oraş cu foarte mare concentrare de resurse turistice naturale şi antropice din judeţul Gorj

6,60 lei pentru a susţine revista Sămănătorul

Nr. 1 / Martie 2016. Ghidul turistic „Sămănătorul” apare în sprijinul revistei „Sămănătorul”. Se distribuie contracost pentru abonaţii şi cumpărătorii revistei „Sămănătorul” sau pentru turiştii care n-ar mai găsi disponibil niciun exemplar din ghidul „Tismana turistică” oferit gratuit de către Primăria Tismana.

ORAŞUL TISMANA - Statutul său de-a lungul istoriei

Tismana este un oraş din judeţul Gorj, Oltenia, România. Localitatea este binecunoscută deoarece, la nord, pe Valea râului Tismana se află Mănăstirea Tismana, unul din primele monumente de arhitectură religioasă din Ţara Românească, alături de mânăstirile Vodiţa, Cotmeana şi Cozia. De-a lungul timpului, Tismana a fost, respectiv, în această ordine, târg al păstorilor în epoca precreştină, oraş când scaunul Banatului de Severin se mută în sec. 15, mai întâi la Tismana, apoi în sec. 16 la Strehaia, iar la Craiova în sec. 17, cetate, târg, comună reşedinţă de plasă, staţiune climaterică, comună şi, în final, prin referendum local, validat oraş în anul 2004. Începând cu data de 16 iulie 1973 fostul sat Tismana (Gorj), alături de alte 13 localităţi, se declara, experimental, sat de interes turistic denumit "sat turistic". Ordinul ministrului turismului 744/1973 dorea o reparare a degradării statutului localităţii climaterice Tismana la nivel de sat, prin declararea ei ca „sat turistic”. În realitate, Tismana n-a fost „sat turistic” decât prin acel ordin. Securitatea interzicea cazarea turiştilor străini în locuinţele particulare.

Detalii: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana

La Tismana se execută covoarele *Tismana* şi *Oltenia* simboluri ale artei tradiţionale meşteşugăreşti, iar vânatul există din abundenţă pentru că teritoriul oraşului cuprinde o parte din Parcul Naţional Domogled-Valea Cernei şi se învecinează la nord cu Parcul Naţional Retezat.

Principala activitate economică, de importanţă naţională, o reprezintă producţia de energie electrică prin două din hidrocentralele Sistemului Hidroenergetic Cerna - Motru - Tismana. Acest complex hidroenergetic a făcut parte din Planurile de amenajare a apelor din România.

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.429 - *Piatra Andreaua*, din satul Sohodol, cu suprafaţa de 1,00 ha. Zona a fost în studiu, în vederea înaintării procedurii de custodie între Primăria Tismana şi Autoritatea Teritorială pentru Protecţia Mediului (APM). S-au făcut peste 100 fotografii şi s-a cercetat mediul, constatându-se că în afara considerentelor geologice deosebite, aici trăiesc specii rare de faună şi floră, relicte glaciare din vremuri ce au spravieţuit dispariţiei în decursul timpurilor geologice.

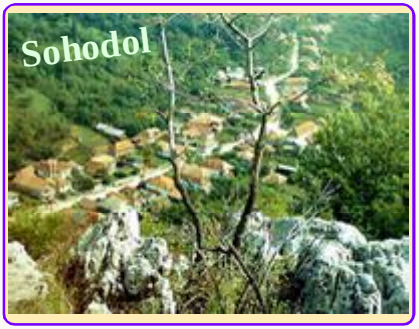

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha. Zonă aflată în procedură de custodie între Primăria Tismana şi APM.

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha.

Iazul morii şi moara Izvarna, sec. al XVIII-lea

Vedere generală de deasupra Peşterii Fuşteica

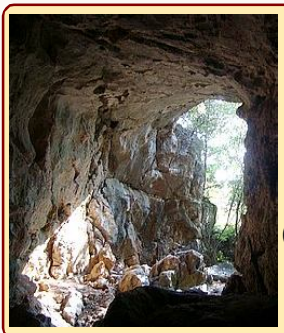

Intrarea în peştera Fuşteica - Peştera preotului, (lat. fustus = toiag)

Bazinul de azi al marelui izbuc (izvor vaucluzian) de la Izvarna. În sec. al XIX-lea, mâna concomitent o moară şi un gater ale obştii de moşneni

Staţia de Captare Izvarna care alimentează cu apă potabilă Craiova

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.433 - *Peştera Gura Plaiului*, din satul Topeşti, cu suprafaţa de 10,00 ha

Amplasare: La nord de satul Topeşti pe dealul Gura Plaiului. La vest dealul este delimitat de drumul care duce la Piscuri, la est Valea Pârgavului, la nord poteca spre Ponor, la sud terenuri particulare pentru păşunat.

Rezervaţia naturală numărul 2.436 - *Cotul cu Aluni*, aparţinând oraşului Tismana, cu suprafaţa de 25,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 10AB. Suprafaţă conform amenajamentului 26,5 ha.

Vecinătăţi: în nord-vest se prelungeşte cu Cracul Cotul cu Aluni, în sud şi sud-est este vecin cu Faţa Culmii respectiv, păşunea satului Topeşti iar la nord găsim arboret de fag în amestec cu tei. Elemente caracteristice, arboret de amestec, ua 10A = 4TE, 1GO, 3CA, 2AL T (tei, gorun, castan, alun) şi ua 10B = 3TE, 3CA, 3DT, 1AL T, vârsta 110 ani, lucrări executate de către ocolul silvic: tăieri de igienă. În aceeaşi zonă, se află Pădurea de castani Eroni.

Numai în această zonă creşte, pe arii largi, alunul turcesc a cărui înălţime se apropie de cea a arborilor din jur. Înspre sud, creşte nucul şi castanul comestibil, rezervaţia fiind vecină cu Pădurea Eroni. Pe culmea Cracul Cotul cu Aluni creşte şi o frumoasă pădure de liliac alb şi rozaliu.

Cotul cu aluni dintre Culmea Topeşti şi pădurea Eroni

Rezervaţia naturală numărul 2.437 - ***Rezervaţia botanică Cioclovina***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 12,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP IV, ua: 34D, 37C, 38B, 40B, 41B, 23D, 23B. Vecinătăţi: nord – arboret de fag în amestec cu brad, vârsta 60-70 ani, în sud, Pădurea Pocruia, rezervaţie naturală, la est, arboret de fag în amestec cu tei, 50-60 ani, la vest, arborete de amestec de fag cu diverse şi brad, 70-150 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana.

Rezervaţia naturală numărul 2.438 - ***Pădurea Tismana-Pocruia***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 51,60 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 14F, 17, 23C, 23B, 25C, 34B, 34C. Suprafaţa: 49,9 ha. Vecinătăţi: N – arboret de fag în amestec cu castan, vârsta 130 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana, S-E Dealul Pocruii, V- Culmea Pocruii

Rezervaţia naturală numărul 2.445 - ***Cornetul Pocruii***, din satul Pocruia şi oraşul Tismana, cu suprafaţa de 70,00 ha

Amplasat în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 6D, N, C, E21BC. Vecinătăţi: nord – arboret de fag vârsta 120 ani, proprietatea OS Tismana, vest - Dealul Pocruii, sud – pădure de amestec fag cu qvecinee, proprietatea Ocolului Silvic Tismana

Rezervaţia naturală numărul 2.443 - ***Muntele Oslea*****,** aparţinând oraşului Tismana şi comunei Padeş, cu suprafaţa de 280,00 ha

Este cel mai înalt vârf din Munţii Vâlcan, 1946 m. Vecinătăţile Masivului Oslea: la N se află Parcul naţional Retezat, la E - Valea Jiului de vest, la V - Valea Cernei, la S- Muntele Bou.

Situaţia ariilor naturale protejate din Tismana cu act de creare, Decretul 174/1982

Preluate în Anexa Nr.2 la legea 5/2000, ulterior nepreluate, exploatate, dar care ar trebui protejate din nou, reîmpădurite şi date în custodie. Recomandăm vizitarea.

Nr.	Denumire	Supraf.	Tip	Cat. UICN	Info
278	Dumbrava TISMANEI	363,1 ha	mixt	IV	Între localităţile Vânăta, Godineşti, Peştişani-Seuca
272	Padurea GORGANU	21,3 ha	forestier	IV	Lângă „Cornetul-Pocruia”

Monumente istorice (Institutul Naţional al Patrimoniului)

Lista monumentelor istorice din România a fost actualizată, ca anexă la Ordinul Ministrului Culturii, nr. 2.361/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, anul 178 (XXII), Nr. 670 bis, vineri 1 octombrie 2010, având un caracter oficial şi legal. A fost totuşi omis statutul de oraş al Tismanei, în listă fiind trecută comuna !

389 GJ-II-m-B-09412 **Biserica "Buna Vestire**" sat TISMANA; comuna TISMANA, 1720, ref. sec. XX

390 GJ-II-a-A-09413 **Mănăstirea Tismana** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378, cu adăugiri ulterioare

391 GJ-II-m-A-09413.01 **Biserica "Adormirea Maicii Domnului"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378

392 GJ-II-m-A-09413.02 **Paraclisul "Sf. Ilie"** sat TISMANA; comuna TISMANA, 1650, ref. 1782

393 GJ-II-m-A-09413.03 **Turn clopotniţă** sat TISMANA; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

394 GJ-II-m-A-09413.04 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

395 GJ-II-m-A-09413.05 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

396 GJ-II-m-A-09413.06 **Incintă cu turnuri de colţ** sat TISMANA; comuna TISMANA 1646-165, ref. sec.XIX

397 GJ-II-a-A-09414 **Ansamblu schitului Cioclovina de Jos** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

398 GJ-II-m-A-09414.01 **Biserica "Sf. Voievozi"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

399 GJ-II-m-A-09414.02 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA 1912

400 GJ-II-m-A-09414.03 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA

401 GJ-II-m-B-20269 **Ruinele bisericii "Sf. Ilie"** a schitului Cioclovina de Sus, sat TISMANA; comuna TISMANA, 1714

Detalii monumente istorice, alte lăcaşuri de cult

Oraşul Tismana, legănul ortodoxiei româneşti, are 11 sate aparţinătoare dar peste 17 biserici şi schituri de cult creştin otrodox, două biserici de alt cult, rar vizitate şi cu câţiva enoriaşi.

Cele mai vechi lăcaşuri de cult avizate de Comisia Naţională a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice (C.N.M.A.S.I.) sunt:

Mănăstirea Tismana atestată prin hrisovul lui Dan Vodă, dat în Argeş la 3 oct. 1385, biserica fiind mai veche (1364). Radu Vodă (1374-1384) înlocuieşte biserica din lemn la 1364, cu o biserică din zid, fiind terminată de Dan Vodă fiul lui Radu, la 1385, Mircea Vodă "isprăvind ce era nesfârşit".

Paraclisul cu o turlă este zidit din piatră pe vremea lui Matei Basarab, la 1650. Iniţial era destinat modernizării bolniţei mânăstirii care exista la orice mânăstire de tip athonit dar după un incendiu a fost restaurat la 1772, suferă stricăciuni în luptele dintre turci şi austrieci, din nou refăcut la 1782 şi târnosit în paraclis cu hramul Sf. Ilie, în sec al XIX-lea.

Schitul Cioclovina de Jos, C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana, datat din anul 1715. În 1668, se aminteşte pe Cioclovina de o biserică din lemn căreia Radu postelnicul Ştirbei îi dăruieşte o vie, pe locul căreia s-a ridicat la 1715 biserica schitului de astăzi şi chiliile. Zugrav Mihail Tutandin din Tismana. Printre donatori: Arhim. m-rii Tismana Spiridon, Nicodim egum. m-rii Tismana. Se dovedeşte însă că Cioclovina era locuită de încă din sec. al XVI-lea deoarece caligraful Macarie scrie aici o psaltire în anul 1573.

Schitul Cioclovina de Sus, clasificat C.N.M.A.S.I. 25 B 264, datat 1714 este zidit după Anuarul Mitropoliei Olteniei în anul 1711 de serdarul Cantacuzino. A fost refăcut în anii 2004- 2005, ÎPS Teofan sfinţind Schitul Cioclovina de Sus la 06.08.2005, cu hramul Schimbarea la Faţă a Domnului (Pobrejenia) Ctitor este şi Obedeanu Pătru, mare serdar şi armaş, care a mai făcut danii bisericii Işalniţa Dolj, bisericii Dobrosloveni, Olt şi la manastirea Jitianu - Dolj.

Biserica „Buna Vestire” de la intrarea în defileul Văii Tismanei, atestată în anul 1720, pe locul alteia mai vechi. In spaţiul cimitirului Tismana.

Mormântul Sf. Nicodim de la Tismana

C.N.M.A.S.I. - 25 B 262 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 264 Tismana

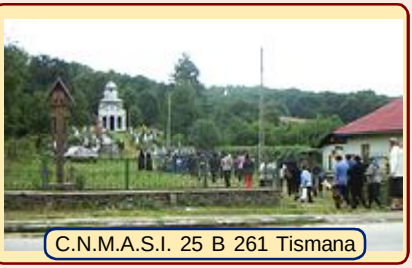

C.N.M.A.S.I. 25 B 261 Tismana

Metocuri sau metohuri

Metohurile cele mai vechi din apropiere ce ţineau de Mânăstirea Tismana se găseau în satul Seuca, Gorj, Dealul Sporăşti, Ploştina Dragoeştilor, Dealurile Mociorliţa şi Teiuşul, la nord de Gornoviţa şi pe Valea Pocruii. Lângă păstrăvăria mânăstirii, în anul 1867 exista încă, "Schitul Sfântului Antonie". Au existat metohuri ale mânăstirii Tismana în toată Oltenia, precum şi sate care erau scutite de anumite dări pentru paza mânăstirii sau alte porunci domneşti. Satele însă nu erau metohuri.

Alte biserici construite:(Din Anuarul Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1941)

Biserica din oraşul Tismana – centru, din zid în Mahalaua Prundu la 1885, în locul celei de la 1835, hramul "Izvorul Tămăduirii", reparată 1902 şi 1937. Filială biserica "Sf. Nicolae" Vânăta, datată din anul 1862, din lemn, refăcută cu lemnărie de la biserica Seuca, pe locul celei vechi, arsă din cauza bolii antrax, popular dalacul sau buba vânătă de unde şi redenumirea satului Groşani în satul Vânăta.

Biserica din oraşul Tismana-Ungureni, construită din zid la 1922, sfinţită în 1932 cu hramul "Sf. Arhangheli". Biserică filială, "Buna Vestire", 1720, cimitirul serveşte şi bisericii parohiale Tismana. Are casă parohială.

Bisericile din satul Pocruia (una din lemn, alta din piatră) construite după ce vechea biserică, de pe Valea Pocruii, nu a mai fost folosită şi de sohodoleni, ei construindu-şi propriul locaş de cult.

Biserica din satul Costeni, jud. Gorj (bis. Sf. Nicolae, c. 1770, reclădită din lemn 1841—1843 şi de zid 1902—1912.

Biserica din satul Izvarna, jud. Gorj (bis. de lemn Sf. Gheorghe, 1803 sau c. 1815, construită de preotul Ghiţă Izverceanu, dispărută, refăcută de zid 1899

Biserica din satul Celei, biserică parohială cu hramul Cuvioasa Paraschlva, construită din lemn In 1885, reparată In 1936, in stare bună. Biserica filială cu hramul „Sf. Nicolae", în satul Costeni, construită din zid tn 1902—1912.

Biserica din satul Topeşti, biserica parohială din zid la 1927, hramul Sf Nicolae, filială Gornoviţa.

Biserica din satul Vâlcele, 1864 din lemn, construită din piatră cioplită în 1923, hramul "Toţi Sfinţii".

Tismana-centru

Vânăta

Ungureni

C.N.M.A.S.I. 25 B 213 sat Pocruia

C.N.M.A.S.I. 25 B 167 sat Gornoviţa

Muzee, monumente ale eroilor

Muzeul Costumului Popular Gorjenesc Tismana. Se deschide la 10 iunie 2007, primul muzeu al costumului popular gorjenesc din istoria judeţului, având piese unicat costume populare din secolul al XIX-lea.

Muzeul Mânăstirii Tismana a fost printre primele muzee înfiinţate în judeţul Gorj, la iniţiativa Societăţii "Dorna Tismana", înfinţată în anul 1908 tocmai pentru a emancipa Valea Tismanei prin construcţia de vile, amenajarea Parcului Dendrologic şi a Fântânii Chihaia, organizare la mânăstire a unui muzeu iar în sat bibliotecă şi şcoală nouă. Apoi, la mânăstire, în 1732 pictura a fost refacută iar în 1766, a fost aplicată o nouă frescă. Aceasta, a fost apoi extrasa în 1955 şi încorporată în pereţii muzeului mânăstirii si pe coridoarele chiliilor. Două vitralii donate Paraclisului de familia George Coşbuc, la moartea fiului lor şi un vitraliu al lui George Sfetea au fost mutate şi ele în muzeu.

Monumentul eroilor din centru Tismana.

Monumentul din centrul Tismanei a fost sfinţit în august 2002. A fost o construcţie controversată, dar erau veterani de război care au luptat alături de cei cărora li s-a ridicat monumentul. Ei meritau tot respectul iar veteranii de război trebuie să-şi ducă misiunea până la capăt. Să ne arate nouă, celor de azi, că jertfa de sânge a consătenilor lor nu a fost în zadar. Familiile celor dispăruţi n-au prejudecăţi politice, ei au durerile războiului în oase. Şi pe lângă biserici, ei au construit prin eforturi proprii monumente ale eroilor în curţile bisericilor din multe sate.

Monumentul căpitanului Ion Neferescu şi fântâna din dealul Nereaz, satul Gornoviţa (vechea denumire din sec. al XIX-lea era dealul Mereaz, după merii ce creşteau aici). După ce dealul a fost cedat eroilor neamului de către rege – mare parte lui Neferescu – aceştia au plantat vii şi castani pe lângă **Castanii Seculari din Nereaz**, declaraţi deja **Monument al Naturii** de către Soc. de Geografie din Paris, la propunerea Societăţii Dorna Tismana, ca element izolat al **Parcului dendrologic Chihaia**.

In imagini: monumentul din centrul oraşului Tismana şi monumentul din dealul Nereaz, sat Gornoviţa

Trasee şi poteci turistice

Trasee marcate de Salvamont Gj.

18. Mânăstirea Tismana - Valea Bistiţei - Creasta Masivului Vâlcan, 9 ore.

19. Mânăstire- Cioclovina - Merişor - Piatra Tăiată a Iorgovanului - Păltinei - Lespezele - Boul - Şaua la Suliţi, 8 ore.

20. Tismana - Valea Pocruii -Lacul Valea Mare, 5 ore.

Trasee turistice locale.

1. Mân. Tismana - Troiţa potecii - Parcare/campare drum forestier - Popas Troiţa cu masă - Schit Cioclovina de jos - Vf. Cioclovina şi **Schit Cioclovina de sus**.

Retur pe alt traseu: Schit Cioclovina de jos - Castel de echilibru - Drum forestier - La triunghi - Cascada ascunsă - Mân. Tismana. Durata 7 ore.

2. Mân. Tismana - Pădurea de castani Eroni - Steiul Daia - Culmea Topeşti - Ruinele Schitului Mociorliţa - Drum Forestier - Peştera Gura Plaiului şi Bile, 7 ore.

3. Monumentul cpt. Neferescu din Nereaz. Cu auto, Calea Gornoviţei, oprire "La Aritel", apoi pe jos 10 min. până la Castanii Seculari, declaraţi monument al naturii.

Pensiuni, vile şi moteluri

Pensiunea Ecaterina.

Deschisă în sezonul de vară, de Sf. Paşti, de Crăciun şi revelion. Str. Calea Târgu Jiului, mobil 0735 025 890. Dispune de un teren de mini-fotbal şi unul de tenis, construite la standarde. În luna august, doritorii se pot înscrie la un concurs de tenis.

Din "Intersecţia Gară" pe str. Tismana, **Pensiunea Magnolia,** deschisă permanent.

Vila URSU, fostă Vila Sfetea, deschisă permanent, restaurant, cazare în fostele camere locuite de familia George Coşbuc şi George Sfetea, cumnatul poetului. Aici a tradus G. Coşbuc "Divina comedie" a lui Dante.

Motel Tismana, arhondaric al Mânăstirii Tismana, deschis permanent, restaurant, cazare în camere cu 2 şi 3 paturi sau apartament, fiecare cu baie sau duş şi WC.

Pensiunea Plaiul Castanilor - Gornoviţa, la 3 km de centrul CNIPTT, oferă printre altele, drumeţii cu căruţa la ariile naturale protejate din zoele Eroni şi Gura Plaiului. Specialităţi culinare.

Festivaluri şi alte manifestări populare

15 august - Festivalul cântecului, dansului şi portului gorjenesc

Pe lângă vechiul "Bâlci al păstorilor", formatul actual al Festivalului Sântămăriei de la Tismana datează din anul 1966. Aici s-au lansat cei mai renumiţi solişti populari ai Gorjului.

Festivalul castanului (Organizat în jurul datei de 10 oct.) - denumire populară a unei manifestări dedicate proiectelor de salvare a pădurilor de castan comestibil.

Proiectele de salvare vizează combaterea cancerului de scoarţă al pădurilor de castani Eroni şi Pocruia prin „vaccinarea" copacilor cu un virus care nu atacă arborele ci doar ciuperca declanşatoare a cancerului de scoarţă.

25 Martie - Târgul de primăvară "Buna vestire" sau BÂLCIUl Blagoveşteniei

Bâlci de primăvară pentru seminţe, oale, ulcele şi străchini pentru dat de pomană de sărbători, participă în ultima vreme păstrăvăriile, pensiunile turistice şi firmele de artizanat.

Autorităţile locale, mai nou, organizează pe lângă sărbătorile religioase şi mese pentru săraci, înlocuindu-se astfel vechile "mese de pomană" din curţile bisericilor. Sposorizare: donaţii ale consilierilor şi localnicilor.

30 Nov. - Bâlciul "Sf. ap. Andrei" - Pocruia

Bâlci de toamnă pentru vase, putini, butoaie, oale, ulcele, străchini, linguri de lemn, postăvi, unelte şi accesorii pentru gospodărie. În ultima vreme, accesorii ferăstraie mecanice şi auto.

Festivalul răciturilor (Organizat de ANTREC Gorj, de regulă la Vila Ursu) - Participanţi: pensiuni turistice (Plaiul Castanilor în imagine), restaurante, asociaţii de crescători de animale, obşti de crescători de animale.

Puncte turistice la Tismana şi în localităţile vecine

Pe lîngă numeroasele obiective turistice cu caracter istoric şi cultural dar şi mirificele arii naturale protejate, multe declarate „Monument al naturii”: **Peştera Gura Plaiului, Pădurea de castani Eroni, Cornetul Pocruii, Izvoarele carstice, moara şi peştera Fuşteica de la Izvarna, Piatra Andreaua şi moara cu butoaie de la Sohodol, Vârful Cioclovina,** mai puteţi vizita şi site-urile arheologice de la **Cetăţui - Topeşti** (epoca bronzului) şi **Steiul Coziei - Sohodol** (Paleolitic, unelte din piatră) şi valea Tismanei, cu perla ortodoxiei româneşti, **Sfânta Mănăstire Tismana**, monument istoric şi de arhitectură.

În localităţile vecine, la 9 km se află **Casa memorială „Constantin Brâncuşi” de la Hobiţa**, tot la 9 km se află Monumentul şi „Câmpia soarelui sau a libertăţii” de la **Padeş**, de unde a pornit revoluţia lui Tudor Vladimirescu. Iar de acolo, încă 8 km, până la peştera şi **Podul lui Dumnezeu de la Ponoare**.

Casa memorială “Constantin Brâncuşi”, de la Hobiţa, menţinută în forma din anul 1876. În apropiere, rămăşiţele casei unde la 19 feb. 1876, s-a născut Constantin Brâncuşi. De aici au pornit rădăcinile şi sevele ce au hrănit opera lui Brâncuşi. *"Când se întâmpla să dau cu barda într-o grindă îmi aminteam de glasul tatei, iar pietrele ce le-am dăltuit apoi îmi aminteau de glasul mamei"*

La Târgu Jiu găsiţi **Ansamblul monumental Constantin Brâncuşi**, alcătuit dintr-o suită de sculpturi monumentale simbolice – singurele din toată creaţia artistului situate în aer liber – ridicate în prezenţa sa între 1937 – 1938, înşirate pe acelaşi ax, pe o distanţă de 1753 m, închinate eroilor căzuţi pe câmpul de luptă în primul război mondial : **Masa Tăcerii, Poarta Sărutului cu Aleea scaunelor, Coloana Infinitului,** are analogii cu stâlpii de lemn romboidali, cu motive geometrice, ciopliţi cu barda.

Cheile Sohodolului de la Runcu. Pârâul, Sohodol izvorăşte de sub Vf. Şiglăul Mare(1682m), înălţime ce se leagă printr-o culme domoală cu Vf. Straja.

Amenajarea hidroenergetică Clocotici. Face parte din Complexul hidroenergetic Cerna – Motru – Tismana. Amenajarea constă în două baraje şi o centrală hidroelectrică. Traseul prezintă interes turistic prin accesibilitate (şosea betonată), privelişti încântătoare (zonă împădurită, căi de acces supraetajate), oferite succesiv (datorită serpentinelor), iar la capătul traseului (lacul Vâja) sunt de admirat mai multe panorame, inclusiv golul alpin al munţilor Oslea.

Spre vest, **oraşul Baia de Aramă**. Vechi centru de prelucrare a aramei. Încă se mai văd varniţe vechi şi bulgări cocsificaţi. De acolo, dintr-o peşteră, ţâşneşte un gros afluent al râului Bulba şi tot de acolo începe Valea Găinii.

Urmează renumita localitate Ponoare unde puteţi vizita **Peştera Bulba, Peştera Ponoare** şi podul natural unic din ţara noastră, numit **Podul lui Dumnezeu**.

Traversând Dealul **Pădurii de liliac**, găsim **Lacul Zăton**. care se umple pe timp ploios şi se scurge treptat prin peştera Ponoare, ieşind în jos de Podul lui Dumnezeu.

Mijloace de transport

Trăim vremuri noi ! Reţeaua Internet ne oferă azi o căutare rapidă, cu date în timp real, asupra mersului autobuzelor şi microbuzelor pe traseul Târgu-Jiu - Tismana, tur sau retur.

Tot ce trebuie să faceţi, este să intraţi pe site-ul http://www.autogari.ro , iar pe prima pagină (vedeţi imaginea de sus) veţi găsi butonul "**Căutare**" care vă conduce spre trei ferestre unde scrieţi **Targu Jiu, Gj** în cea de sus, **Tismana, Gj** în fereastra mijlocie iar în cea de jos, data când doriţi să călătoriţi. Apoi apăsaţi butonul **Caută**

Pentru înapoiere de la Tismana, veţi înlocui textul din fereastra mijlocie cu textul de sus şi data plecării. Apăsaţi apoi, **Caută**

Pe pagina cu rezultatul căutării veţi găsi un tabel cu ora plecării, ora sosirii, durata de mers, compania de transport, telefonul operatorului sau şoferului.

De la Tismana la Târgu Jiu pleacă autobuzele/micobuzele a trei companii de transport: **Marmir SRL**, la orele 5:00, 6:30, 10:00, 13:15, 14:30, 18:30, telef. +4-0253-227.877, **Expres Transport SA** /(Autogara Tg-Jiu), la orele 11:37, 17:22, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, **J&R CAR ARAD**, la orele 13:30, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050

De la Târgu-Jiu la Tismana pleacă Marmir SRL, la orele 7:10, 11:30, 13:10, 15:15, 16:45, 20:10, telef. +4-0253-227.877, Expres Transport SA /(Autogara Tg-Jiu), la orele 04:55, 13:45, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, J&R CAR ARAD, la orele 07:00, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050. **Preţ 7 lei, Tismana-TgJiu**

Există şi variante de a folosi alte trasee de transport ce duc spre localităţi învecinate sau nu.

Cursele indirecte care se pot lua din Tismana (de la gară sau centru, interesaţi-vă !) sunt: Motru, GJ ; Baia De Arama, MH ; Apa Neagra, GJ ; Obarsia Closani, MH ; Cerna Sat, GJ

UTILE:

Mersul trenurilor
www.mersultrenurilorcfr.ro/

ETA - Autogara Expres Transport SA (langa gara CFR Târgu Jiu)
Str. Nicolae Titulescu nr.5, Tel: +4-0353-806.666, Mobil: +4-0754-096.294
http://www.autogari.ro/TarguJiu/

Chioşcuri renumite ale Tismanei având peste 100 de ani

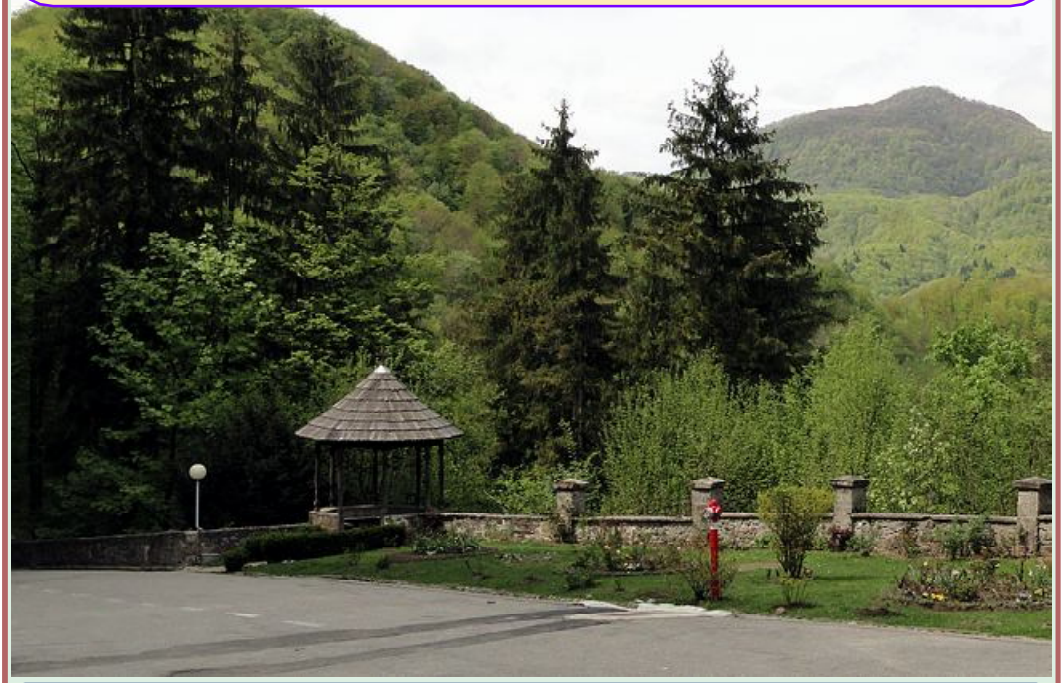

Sus: chioşcul din curtea exterioară a mănăstirii construit în locul turnului santinelei pe vremea lui Tudor Vladimirescu. **Jos**, în dreapta: santinela în turn şi ofiţerul de la poartă

Chioşcul din curtea Ocolului Silvic construit în anul 1893, îmbină opt stiluri diferite de stâlp ţărănesc!

Chioşcul unicat a fost protejat de inginerii Ocolului Silvic, fiind construit unul identic la 100 m! Felicitări!

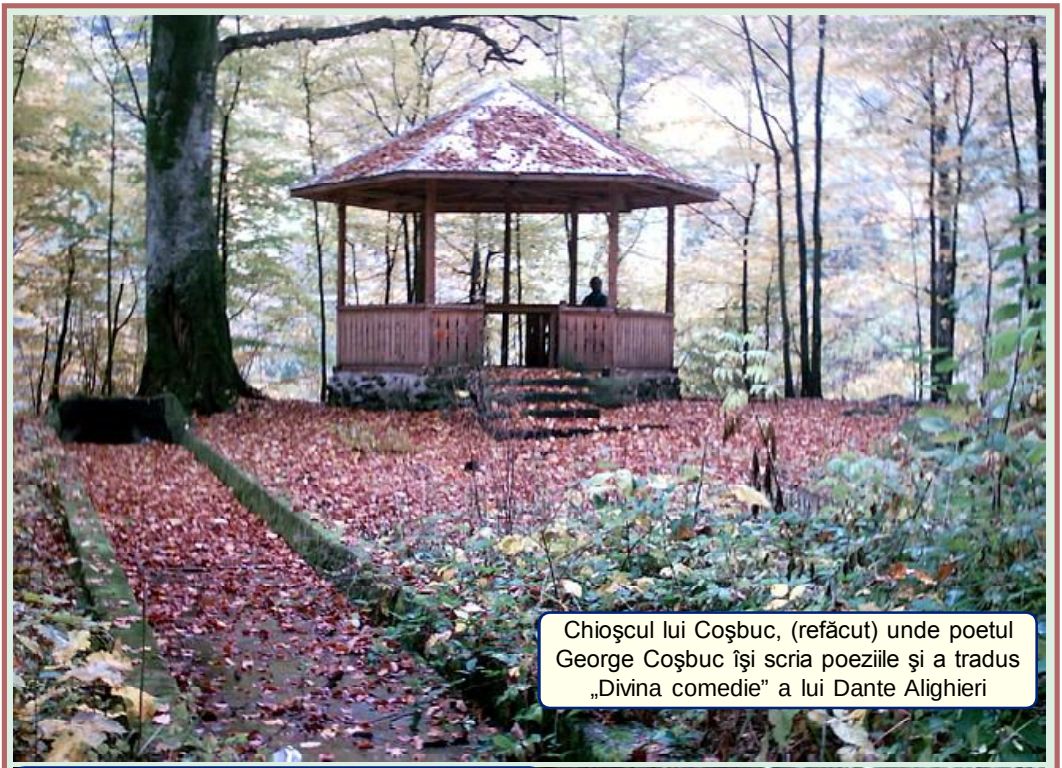

Chioşcul lui Coşbuc, (refăcut) unde poetul George Coşbuc îşi scria poeziile şi a tradus „Divina comedie” a lui Dante Alighieri

Ni s-a promis că Inscripţia ***Nu strica ce n'ai făcutú!*** va fi refăcută cu sprijinul Ocolului Silvic!

Chioşcul construit de preşedintele Societăţei „Dorna Tismana” (1908) prof. G. O. Gârbea din Bucureşti (azi refăcut). Inscripţia în ortografia bătrînească a autorului ei (prof. Gîrbea): ***Nu strica ce n'ai făcutú!*** nu se mai vede!

Locaţii utile pentru turistul care vine pentru prima dată în Tismana

Pe o rază de 100 m din centru găsiţi, farmacia (spre Aleea Digului) , dispensarul (str. Tismana, spre sud), centrul de permanenţă (pe str. Brutăriei) primăria, centrul de informare turistică, sc. primară, gradiniţa, diverse magazine mixte, legume-fructe, baruri, jocuri de noroc. Vara funcţionează piaţa iar din Aleea Digului puteţi contempla Lacul C.H.E. Tismana-aval.

Pe str. Tismana, spre nord circa 4-500 m, autoservire produse alimentare, mai departe pe stânga Liceul Tehnologic şi Coop. Arta Casnică cu magazin de prezentare, mărunţişuri.

Pe str. Mănăstirii, spre nord, găsiţi un magazin de unelte electrice, materiale de construcţie, un salon de coafură, magazin alimentar, bar, atelier pentru ţesut covoare.

La 25 martie, pe Aleea Digului, Bâlciul Buna Vestire pentru seminţe, ceramică, unelte agricole. Tot la 25 martie are loc şi Festivalul Păstrăvului în centru.

Adrese, telefoane şi e-mail-uri utile

Telefoane utile la Tismana

Nu uitaţi prefixul GJ: 0253

Arta Casnica 374 151
BIR NOTAR IONASCU 374.402
CAB MED SLIVILESCU 374.432
CAB MEDIC BRANZAN 374.474
CAB MEDIC NANESCU 374.255
CAB Stomatologic, 0720.907.355
Salvamont 0725826668
GRUP POMPIERI 374.277
Grup Scolar Industrial 374 335
Jandarmerie, mb. 0749.066.387, 0768.478.500
Motel Tismana Nord 374 162
MĂNĂSTIRE 374.317
Ocolul silvic 374 318
OGA (SGA) TISMANA 374.239
Petrom SA, staţia loc., 374 377
POLITIA TISMANA 374.175
POMPIERII MILITARI 374.277
PRIMARIA Tismana - centrala: 0253/206101, FAX: 0253/206102
SUCCES NIC COM 374.358
ŞCOALA POCRUIA 374.434
ŞCOALA SOHODOL 374.461
Şcoala CELEI 374.413
Şcoala TOPEŞTI 374.484
Tabăra „Gura Plaiului" 374 238
Vila Ursu (fostă Sfetea) 374 489

TEL. UTILE TÂRGU JIU:
AGENTIA DE VOIAJ CFR : 211.924
INFORMATII CFR: 242.264
AUTOGARA 210.542
ACR 212.345

Centrul de servicii şi informaţii turistice Salvamont, Gorj: Blv. Victoria, nr. 7A,Tg.-Jiu - tel. 0253.222.555
Salvare nr. unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

SITE-URI UTILE DIN SI DESPRE TISMANA

Site-ul Primăriei Tismana - http://www.primariatismana.ro/
Centrul Naţional de Informare şi Promovare Turistică Tismana: http://www.infoturism-tismana.ro tel. 0253/206102 centrala primăriei
Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana
Mănăstirea Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mănăstirea_Tismana
Mănăstirea Tismana site arhivă: http://www.tismana.ro/manastirea/start.htm
Stefan Ieromonahul - Viaţa Sf. Nicodim http://www.tismana.ro/nicodim/index.htm
Revista „Sămănătorul" Tismana - http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm
Semănătorul wikipedia - https://ro.wikipedia.org/wiki/Sămănătorul
Istoria. Documentare - http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/gorj/
Costume populare - http://www.costumulpopular.ro/
Covoare oltenesti - http://www.costumpopular.ro/
Vremea: https://www.meteoblue.com/ro/vreme/prognoza/săptămâna/tismana_românia_664910
Serafim Duicu - https://ro.wikipedia.org/wiki/Serafim_Duicu

ALTELE
Consiliul Judeţean Gorj, http://www.cjgorj.ro/
Camera deputatilor, http://www.cdep.ro/

Dacă pe timpul vizitei la Tismana aveţi nevoie de îngrijire medicală urgentă, apelaţi la Centrul de Permanenţă aflat pe str. Brutăriei (Consultaţi harta cu sistemul stradal) la 250 m din centrul civic. În cazuri de probleme pe timpul drumeţiilor, apelaţi la punctul Salvamont de la confluienţa râurilor Tismana cu Tismăniţa.

Salvamont nr unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

Ghid pentru turişti tipărit de revista „Sămănătorul”

© Copyright Semănătorul Tismana - 2016. Toate drepturile rezervate editorului Nicolae N. Tomoniu şi Asociaţiei "Semănătorul Tismana". Orice reproducere parţială sau totală care nu are ca scop folosirea personală ci reproducerea pentru un câştig individual, al unei firme private sau de stat, va fi sancţionată conform legii. Suplimentul nu face obiectul Depozitului Legal al Bibliotecii Naţionale a României. Conform site-ului http://www.bibnat.ro/ISBN-s21-ro.htm ghidul „Tismana turistică” fiind o compilaţie de texte şi imagini ale revistei „Sămănătorul” intră la categorii de documente care nu primesc cod ISBN, ca de pildă, publicaţii periodice; partituri muzicale; documente cuprinzând informaţii de natură efemeră (de exemplu **materialele publicitare,** orare, jurnale, **agende, ghiduri** ş.a.)

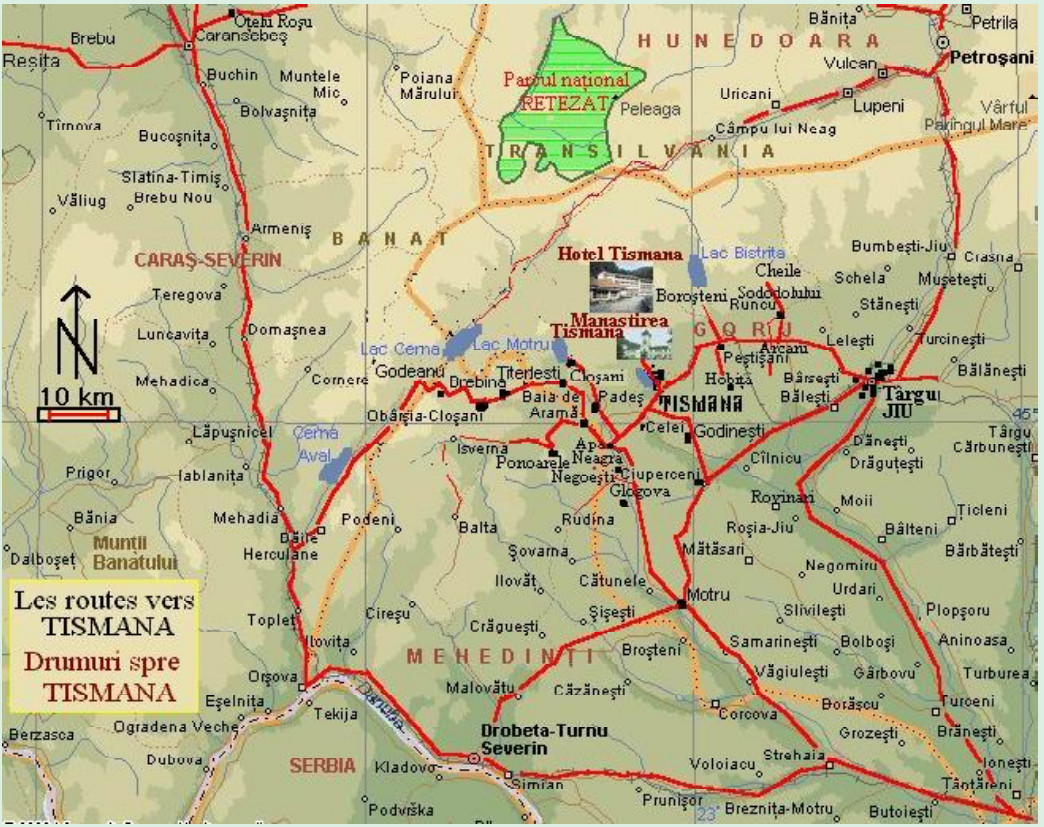

CODURILE POSTALEALE LOCALITATILOR ORAŞULUI TISMANA

TISMANA 217495	Pocruia 217501
Celei 217496	Racoti 217502
Costeni 217497	Sohodol 217503
Gornovita 217498	Topesti 217504
Izvarna 217499	Valcele 217506
	Vanata 217507

Tismana - Târgu Jiu 30 km, Hobiţa 9, Padeş 9, Baia de Aramă 14, Ponoare 18, Băile Hercul. 80.

Târgu Jiu - Dr. Tr. Severin 84 km, Craiova 104, Rm. Vâlcea 116, Bucureşti 297, Reşiţa 231, Timişoara 304, Arad 310, Oradea 341, Baia Mare 450, Cluj Napoca 306, Deva 153, Alba Iulia 199, Sibiu 214, Braşov 315, Iaşi 645, Vaslui 649, Foşani 449, Bacău 523, Constanţa 563, Galaţi 516, Tulcea 650. Vedeţi şi ***„Mijloace de transport.”***

Ghid pentru turişti

tipărit de revista „Sămănătorul”

Apare trimestrial în parteneriat cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana

Tismana turistică

- Sezonul de vară -

Un ghid util pentru oaspeţii oraşului nostru

Izvarna - Singurul sat din oraşul Tismana având în centrul lui o peşteră de importanţă naţională !

Peştera Fuşteica
Faună endemică! Nu intraţi cu foc, nu fumaţi, folosiţi doar lanterna !

Exemplar gratuit la chioşcul CNIPT Tismana.
Cu plată sau gratuit la pensiuni turistice şi asociaţii.

Nr. 2 / Mai 2016. Ghidul turistic gratuit apare contractual în 56 de exemplare pentru Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/ 2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general.

ORAŞUL TISMANA - Statutul său de-a lungul istoriei

Tismana este un oraş din judeţul Gorj, Oltenia, România. Localitatea este binecunoscută deoarece, la nord, pe Valea râului Tismana se află Mănăstirea Tismana, unul din primele monumente de arhitectură religioasă din Ţara Românească, alături de mânăstirile Vodiţa, Cotmeana şi Cozia. De-a lungul timpului, Tismana a fost, respectiv, în această ordine, târg al păstorilor în epoca precreştină, oraş când scaunul Banatului de Severin se mută în sec. 15, mai întâi la Tismana, apoi în sec. 16 la Strehaia, iar la Craiova în sec. 17, cetate, târg, comună reşedinţă de plasă, staţiune climaterică, comună şi, în final, prin referendum local, validat oraş în anul 2004. Începând cu data de 16 iulie 1973 fostul sat Tismana (Gorj), alături de alte 13 localităţi, se declara, experimental, sat de interes turistic denumit "sat turistic". Ordinul ministrului turismului 744/1973 dorea o reparare a degradării statutului localităţii climaterice Tismana la nivel de sat, prin declararea ei ca „sat turistic”. În realitate, Tismana n-a fost „sat turistic” decât prin acel ordin. Securitatea interzicea cazarea turiştilor străini în locuinţele particulare.

Detalii: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana

La Tismana se execută covoarele *Tismana* şi *Oltenia* simboluri ale artei tradiţionale meşteşugăreşti, iar vânatul există din abundenţă pentru că teritoriul oraşului cuprinde o parte din Parcul Naţional Domogled-Valea Cernei şi se învecinează la nord cu Parcul Naţional Retezat.

Principala activitate economică, de importanţă naţională, o reprezintă producţia de energie electrică prin două din hidrocentralele Sistemului Hidroenergetic Cerna - Motru - Tismana. Acest complex hidroenergetic a făcut parte din Planurile de amenajare a apelor din România.

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.429 - *Piatra Andreaua*, din satul Sohodol, cu suprafaţa de 1,00 ha. Zona a fost în studiu, în vederea înaintării procedurii de custodie între Primăria Tismana şi Autoritatea Teritorială pentru Protecţia Mediului (APM). S-au făcut peste 100 fotografii şi s-a cercetat mediul, constatându-se că în afara considerentelor geologice deosebite, aici trăiesc specii rare de faună şi floră, relicte glaciare din vremuri ce au spravieţuit dispariţiei în decursul timpurilor geologice.

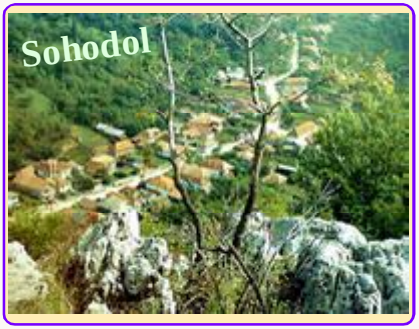

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha. Zonă aflată în procedură de custodie între Primăria Tismana şi APM.

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha.

Iazul morii şi moara Izvarna, sec. al XVIII-lea

Vedere generală de deasupra Peşterii Fuşteica

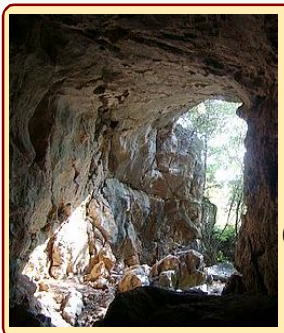

Intrarea în peştera Fuşteica - Peştera preotului, (lat. fustus = toiag)

Bazinul de azi al marelui izbuc (izvor vaucluzian) de la Izvarna. În sec. al XIX-lea, mâna concomitent o moară şi un gater ale obştii de moşneni

Staţia de Captare Izvarna care alimentează cu apă potabilă Craiova

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.433 - *Peştera Gura Plaiului*, din satul Topeşti, cu suprafaţa de 10,00 ha

Amplasare: La nord de satul Topeşti pe dealul Gura Plaiului. La vest dealul este delimitat de drumul care duce la Piscuri, la est Valea Pârgavului, la nord poteca spre Ponor, la sud terenuri particulare pentru păşunat.

Rezervaţia naturală numărul 2.436 - *Cotul cu Aluni*, aparţinând oraşului Tismana, cu suprafaţa de 25,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 10AB. Suprafaţă conform amenajamentului 26,5 ha.

Vecinătăţi: în nord-vest se prelungeşte cu Cracul Cotul cu Aluni, în sud şi sud-est este vecin cu Faţa Culmii respectiv, păşunea satului Topeşti iar la nord găsim arboret de fag în amestec cu tei. Elemente caracteristice, arboret de amestec, ua 10A = 4TE, 1GO, 3CA, 2AL T (tei, gorun, castan, alun) şi ua 10B = 3TE, 3CA, 3DT, 1AL T, vârsta 110 ani, lucrări executate de către ocolul silvic: tăieri de igienă. În aceeaşi zonă, se află Pădurea de castani Eroni.

Numai în această zonă creşte, pe arii largi, alunul turcesc a cărui înălţime se apropie de cea a arborilor din jur. Înspre sud, creşte nucul şi castanul comestibil, rezervaţia fiind vecină cu Pădurea Eroni. Pe culmea Cracul Cotul cu Aluni creşte şi o frumoasă pădure de liliac alb şi rozaliu.

Cotul cu aluni dintre Culmea Topeşti şi pădurea Eroni

Rezervaţia naturală numărul 2.437 - ***Rezervaţia botanică Cioclovina***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 12,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP IV, ua: 34D, 37C, 38B, 40B, 41B, 23D, 23B. Vecinătăţi: nord – arboret de fag în amestec cu brad, vârsta 60-70 ani, în sud, Pădurea Pocruia, rezervaţie naturală, la est, arboret de fag în amestec cu tei, 50-60 ani, la vest, arborete de amestec de fag cu diverse şi brad, 70-150 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana.

Rezervaţia naturală numărul 2.438 - ***Pădurea Tismana-Pocruia***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 51,60 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 14F, 17, 23C, 23B, 25C, 34B, 34C. Suprafaţa: 49,9 ha. Vecinătăţi: N – arboret de fag în amestec cu castan, vârsta 130 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana, S-E Dealul Pocruii, V- Culmea Pocruii

Rezervaţia naturală numărul 2.445 - ***Cornetul Pocruii***, din satul Pocruia şi oraşul Tismana, cu suprafaţa de 70,00 ha

Amplasat în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 6D, N, C, E21BC. Vecinătăţi: nord – arboret de fag vârsta 120 ani, proprietatea OS Tismana, vest - Dealul Pocruii, sud – pădure de amestec fag cu qvecinee, proprietatea Ocolului Silvic Tismana

Rezervaţia naturală numărul 2.443 - ***Muntele Oslea*****,** aparţinând oraşului Tismana şi comunei Padeş, cu suprafaţa de 280,00 ha

Este cel mai înalt vârf din Munţii Vâlcan, 1946 m. Vecinătăţile Masivului Oslea: la N se află Parcul naţional Retezat, la E - Valea Jiului de vest, la V - Valea Cernei, la S- Muntele Bou.

Situaţia ariilor naturale protejate din Tismana cu act de creare, Decretul 174/1982

Preluate în Anexa Nr.2 la legea 5/2000, ulterior nepreluate, exploatate, dar care ar trebui protejate din nou, reîmpădurite şi date în custodie. Recomandăm vizitarea.

Nr.	Denumire	Supraf.	Tip	Cat. UICN	Info
278	Dumbrava TISMANEI	363,1 ha	mixt	IV	Între localităţile Vânăta, Godineşti, Peştişani-Seuca
272	Padurea GORGANU	21,3 ha	forestier	IV	Lângă „Cornetul-Pocruia”

Monumente istorice (Institutul Naţional al Patrimoniului)

Lista monumentelor istorice din România a fost actualizată, ca anexă la Ordinul Ministrului Culturii, nr. 2.361/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, anul 178 (XXII), Nr. 670 bis, vineri 1 octombrie 2010, având un caracter oficial şi legal. A fost totuşi omis statutul de oraş al Tismanei, în listă fiind trecută comuna !

389 GJ-II-m-B-09412 **Biserica "Buna Vestire**" sat TISMANA; comuna TISMANA, 1720, ref. sec. XX

390 GJ-II-a-A-09413 **Mănăstirea Tismana** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378, cu adăugiri ulterioare

391 GJ-II-m-A-09413.01 **Biserica "Adormirea Maicii Domnului"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378

392 GJ-II-m-A-09413.02 **Paraclisul "Sf. Ilie"** sat TISMANA; comuna TISMANA, 1650, ref. 1782

393 GJ-II-m-A-09413.03 **Turn clopotniţă** sat TISMANA; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

394 GJ-II-m-A-09413.04 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

395 GJ-II-m-A-09413.05 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

396 GJ-II-m-A-09413.06 **Incintă cu turnuri de colţ** sat TISMANA; comuna TISMANA 1646-165, ref. sec.XIX

397 GJ-II-a-A-09414 **Ansamblu schitului Cioclovina de Jos** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

398 GJ-II-m-A-09414.01 **Biserica "Sf. Voievozi"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

399 GJ-II-m-A-09414.02 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA 1912

400 GJ-II-m-A-09414.03 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA

401 GJ-II-m-B-20269 **Ruinele bisericii "Sf. Ilie"** a schitului Cioclovina de Sus, sat TISMANA; comuna TISMANA, 1714

Detalii monumente istorice, alte lăcaşuri de cult

Oraşul Tismana, legănul ortodoxiei româneşti, are 11 sate aparţinătoare dar peste 17 biserici şi schituri de cult creştin otrodox, două biserici de alt cult, rar vizitate şi cu câţiva enoriaşi.

Cele mai vechi lăcaşuri de cult avizate de Comisia Naţională a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice (C.N.M.A.S.I.) sunt:

Mănăstirea Tismana atestată prin hrisovul lui Dan Vodă, dat în Argeş la 3 oct. 1385, biserica fiind mai veche (1364). Radu Vodă (1374-1384) înlocuieşte biserica din lemn la 1364, cu o biserică din zid, fiind terminată de Dan Vodă fiul lui Radu, la 1385, Mircea Vodă "isprăvind ce era nesfârşit".

Paraclisul cu o turlă este zidit din piatră pe vremea lui Matei Basarab, la 1650. Iniţial era destinat modernizării bolniţei mânăstirii care exista la orice mânăstire de tip athonit dar după un incendiu a fost restaurat la 1772, suferă stricăciuni în luptele dintre turci şi austrieci, din nou refăcut la 1782 şi târnosit în paraclis cu hramul Sf. Ilie, în sec al XIX-lea.

Schitul Cioclovina de Jos, C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana, datat din anul 1715. În 1668, se aminteşte pe Cioclovina de o biserică din lemn căreia Radu postelnicul Ştirbei îi dăruieşte o vie, pe locul căreia s-a ridicat la 1715 biserica schitului de astăzi şi chiliile. Zugrav Mihail Tutandin din Tismana. Printre donatori: Arhim. m-rii Tismana Spiridon, Nicodim egum. m-rii Tismana. Se dovedeşte însă că Cioclovina era locuită de încă din sec. al XVI-lea deoarece caligraful Macarie scrie aici o psaltire în anul 1573.

Schitul Cioclovina de Sus, clasificat C.N.M.A.S.I. 25 B 264, datat 1714 este zidit după Anuarul Mitropoliei Olteniei în anul 1711 de serdarul Cantacuzino. A fost refăcut în anii 2004- 2005, ÎPS Teofan sfinţind Schitul Cioclovina de Sus la 06.08.2005, cu hramul Schimbarea la Faţă a Domnului (Pobrejenia) Ctitor este şi Obedeanu Pătru, mare serdar şi armaş, care a mai făcut danii bisericii Işalniţa Dolj, bisericii Dobrosloveni, Olt şi la manastirea Jitianu - Dolj.

Biserica „Buna Vestire” de la intrarea în defileul Văii Tismanei, atestată în anul 1720, pe locul alteia mai vechi. In spaţiul cimitirului Tismana.

Mormântul Sf. Nicodim de la Tismana

C.N.M.A.S.I. - 25 B 262 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 264 Tismana

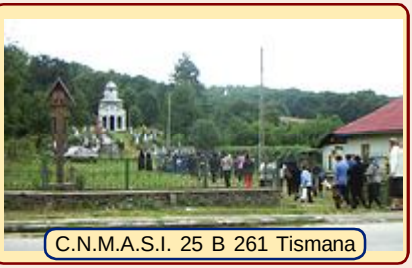

C.N.M.A.S.I. 25 B 261 Tismana

Metocuri sau metohuri

Metohurile cele mai vechi din apropiere ce ţineau de Mânăstirea Tismana se găseau în satul Seuca, Gorj, Dealul Sporăşti, Ploştina Dragoeştilor, Dealurile Mociorliţa şi Teiuşul, la nord de Gornoviţa şi pe Valea Pocruii. Lângă păstrăvăria mânăstirii, în anul 1867 exista încă, "Schitul Sfântului Antonie". Au existat metohuri ale mânăstirii Tismana în toată Oltenia, precum şi sate care erau scutite de anumite dări pentru paza mânăstirii sau alte porunci domneşti. Satele însă nu erau metohuri.

Alte biserici construite:(Din Anuarul Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1941)

Biserica din oraşul Tismana – centru, din zid în Mahalaua Prundu la 1885, în locul celei de la 1835, hramul "Izvorul Tămăduirii", reparată 1902 şi 1937. Filială biserica "Sf. Nicolae" Vânăta, datată din anul 1862, din lemn, refăcută cu lemnărie de la biserica Seuca, pe locul celei vechi, arsă din cauza bolii antrax, popular dalacul sau buba vânătă de unde şi redenumirea satului Groşani în satul Vânăta.

Biserica din oraşul Tismana-Ungureni, construită din zid la 1922, sfinţită în 1932 cu hramul "Sf. Arhangheli". Biserică filială, "Buna Vestire", 1720, cimitirul serveşte şi bisericii parohiale Tismana. Are casă parohială.

Bisericile din satul Pocruia (una din lemn, alta din piatră) construite după ce vechea biserică, de pe Valea Pocruii, nu a mai fost folosită şi de sohodoleni, ei construindu-şi propriul locaş de cult.

Biserica din satul Costeni, jud. Gorj (bis. Sf. Nicolae, c. 1770, reclădită din lemn 1841—1843 şi de zid 1902—1912.

Biserica din satul Izvarna, jud. Gorj (bis. de lemn Sf. Gheorghe, 1803 sau c. 1815, construită de preotul Ghiţă Izverceanu, dispărută, refăcută de zid 1899

Biserica din satul Celei, biserică parohială cu hramul Cuvioasa Paraschlva, construită din lemn In 1885, reparată In 1936, in stare bună. Biserica filială cu hramul „Sf. Nicolae", în satul Costeni, construită din zid tn 1902—1912.

Biserica din satul Topeşti, biserica parohială din zid la 1927, hramul Sf Nicolae, filială Gornoviţa.

Biserica din satul Vâlcele, 1864 din lemn, construită din piatră cioplită în 1923, hramul "Toţi Sfinţii".

Tismana-centru

Vânăta

Ungureni

C.N.M.A.S.I. 25 B 213 sat Pocruia

C.N.M.A.S.I. 25 B 167 sat Gornoviţa

Muzee, monumente ale eroilor

Muzeul Costumului Popular Gorjenesc Tismana. Se deschide la 10 iunie 2007, primul muzeu al costumului popular gorjenesc din istoria judeţului, având piese unicat costume populare din secolul al XIX-lea.

Muzeul Mânăstirii Tismana a fost printre primele muzee înfiinţate în judeţul Gorj, la iniţiativa Societăţii "Dorna Tismana", înfinţată în anul 1908 tocmai pentru a emancipa Valea Tismanei prin construcţia de vile, amenajarea Parcului Dendrologic şi a Fântânii Chihaia, organizare la mânăstire a unui muzeu iar în sat bibliotecă şi şcoală nouă. Apoi, la mânăstire, în 1732 pictura a fost refacută iar în 1766, a fost aplicată o nouă frescă. Aceasta, a fost apoi extrasa în 1955 şi încorporată în pereţii muzeului mânăstirii si pe coridoarele chiliilor. Două vitralii donate Paraclisului de familia George Coşbuc, la moartea fiului lor şi un vitraliu al lui George Sfetea au fost mutate şi ele în muzeu.

Monumentul eroilor din centru Tismana.

Monumentul din centrul Tismanei a fost sfinţit în august 2002. A fost o construcţie controversată, dar erau veterani de război care au luptat alături de cei cărora li s-a ridicat monumentul. Ei meritau tot respectul iar veteranii de război trebuie să-şi ducă misiunea până la capăt. Să ne arate nouă, celor de azi, că jertfa de sânge a consătenilor lor nu a fost în zadar. Familiile celor dispăruţi n-au prejudecăţi politice, ei au durerile războiului în oase. Şi pe lângă biserici, ei au construit prin eforturi proprii monumente ale eroilor în curţile bisericilor din multe sate.

Monumentul căpitanului Ion Neferescu şi fântâna din dealul Nereaz, satul Gornoviţa (vechea denumire din sec. al XIX-lea era dealul Mereaz, după merii ce creşteau aici). După ce dealul a fost cedat eroilor neamului de către rege – mare parte lui Neferescu – aceştia au plantat vii şi castani pe lângă **Castanii Seculari din Nereaz**, declaraţi deja **Monument al Naturii** de către Soc. de Geografie din Paris, la propunerea Societăţii Dorna Tismana, ca element izolat al **Parcului dendrologic Chihaia**.

In imagini: monumentul din centrul oraşului Tismana şi monumentul din dealul Nereaz, sat Gornoviţa

Trasee şi poteci turistice

Trasee marcate de Salvamont Gj.

18. Mânăstirea Tismana - Valea Bistiţei - Creasta Masivului Vâlcan, 9 ore.

19. Mânăstire- Cioclovina - Merişor - Piatra Tăiată a Iorgovanului - Păltinei - Lespezele - Boul - Şaua la Suliţi, 8 ore.

20. Tismana - Valea Pocruii -Lacul Valea Mare, 5 ore.

Trasee turistice locale.

1. Mân. Tismana - Troiţa potecii - Parcare/campare drum forestier - Popas Troiţa cu masă - Schit Cioclovina de jos - Vf. Cioclovina şi **Schit Cioclovina de sus**.

Retur pe alt traseu: Schit Cioclovina de jos - Castel de echilibru - Drum forestier - La triunghi - Cascada ascunsă - Mân. Tismana. Durata 7 ore.

2. Mân. Tismana - Pădurea de castani Eroni - Steiul Daia - Culmea Topeşti - Ruinele Schitului Mociorliţa - Drum Forestier - Peştera Gura Plaiului şi Bile, 7 ore.

3. Monumentul cpt. Neferescu din Nereaz. Cu auto, Calea Gornoviţei, oprire "La Aritel", apoi pe jos 10 min. până la Castanii Seculari, declaraţi monument al naturii.

Pensiuni, vile şi moteluri

Pensiunea Ecaterina.

Deschisă în sezonul de vară, de Sf. Paşti, de Crăciun şi revelion. Str. Calea Târgu Jiului, mobil 0735 025 890. Dispune de un teren de mini-fotbal şi unul de tenis, construite la standarde. În luna august, doritorii se pot înscrie la un concurs de tenis.

Din "Intersecţia Gară" pe str. Tismana, **Pensiunea Magnolia,** deschisă permanent.

Vila URSU, fostă Vila Sfetea, deschisă permanent, restaurant, cazare în fostele camere locuite de familia George Coşbuc şi George Sfetea, cumnatul poetului. Aici a tradus G. Coşbuc "Divina comedie" a lui Dante.

Motel Tismana, arhondaric al Mânăstirii Tismana, deschis permanent, restaurant, cazare în camere cu 2 şi 3 paturi sau apartament, fiecare cu baie sau duş şi WC.

Pensiunea Plaiul Castanilor - Gornoviţa, la 3 km de centrul CNIPTT, oferă printre altele, drumeţii cu căruţa la ariile naturale protejate din zonele Eroni şi Gura Plaiului. Specialităţi culinare, parc distracţii.

Festivaluri şi alte manifestări populare

15 august - Festivalul cântecului, dansului şi portului gorjenesc

Pe lângă vechiul "Bâlci al păstorilor", formatul actual al Festivalului Sântămăriei de la Tismana datează din anul 1966. Aici s-au lansat cei mai renumiţi solişti populari ai Gorjului.

Festivalul castanului (Organizat în jurul datei de 10 oct.) - denumire populară a unei manifestări dedicate proiectelor de salvare a pădurilor de castan comestibil.

Proiectele de salvare vizează combaterea cancerului de scoarţă al pădurilor de castani Eroni şi Pocruia prin „vaccinarea" copacilor cu un virus care nu atacă arborele ci doar ciuperca declanşatoare a cancerului de scoarţă.

25 Martie - Târgul de primăvară "Buna vestire" sau BÂLCIUl Blagoveşteniei

Bâlci de primăvară pentru seminţe, oale, ulcele şi străchini pentru dat de pomană de sărbători, participă în ultima vreme păstrăvăriile, pensiunile turistice şi firmele de artizanat.

Autorităţile locale, mai nou, organizează pe lângă sărbătorile religioase şi mese pentru săraci, înlocuindu-se astfel vechile "mese de pomană" din curţile bisericilor. Sposorizare: donaţii ale consilierilor şi localnicilor.

30 Nov. - Bâlciul "Sf. ap. Andrei" - Pocruia

Bâlci de toamnă pentru vase, putini, butoaie, oale, ulcele, străchini, linguri de lemn, postăvi, unelte şi accesorii pentru gospodărie. În ultima vreme, accesorii ferăstraie mecanice şi auto.

Festivalul răciturilor (Organizat de ANTREC Gorj, de regulă la Vila Ursu) - Participanţi: pensiuni turistice (Plaiul Castanilor în imagine), restaurante, asociaţii de crescători de animale, obşti de crescători de animale.

Puncte turistice la Tismana şi în localităţile vecine

Pe lîngă numeroasele obiective turistice cu caracter istoric şi cultural dar şi mirificele arii naturale protejate, multe declarate „Monument al naturii”: **Peştera Gura Plaiului, Pădurea de castani Eroni, Cornetul Pocruii, Izvoarele carstice, moara şi peştera Fuşteica de la Izvarna, Piatra Andreaua şi moara cu butoaie de la Sohodol, Vârful Cioclovina,** mai puteţi vizita şi site-urile arheologice de la **Cetăţui - Topeşti** (epoca bronzului) şi **Steiul Coziei - Sohodol** (Paleolitic, unelte din piatră) şi valea Tismanei, cu perla ortodoxiei româneşti, **Sfânta Mănăstire Tismana**, monument istoric şi de arhitectură.

În localităţile vecine, la 9 km se află **Casa memorială „Constantin Brâncuşi” de la Hobiţa**, tot la 9 km se află Monumentul şi „Câmpia soarelui sau a libertăţii” de la **Padeş**, de unde a pornit revoluţia lui Tudor Vladimirescu. Iar de acolo, încă 8 km, până la peştera şi **Podul lui Dumnezeu de la Ponoare**.

Casa memorială “Constantin Brâncuşi”, de la Hobiţa, menţinută în forma din anul 1876. În apropiere, rămăşiţele casei unde la 19 feb. 1876, s-a născut Constantin Brâncuşi. De aici au pornit rădăcinile şi sevele ce au hrănit opera lui Brâncuşi. *"Când se întâmpla să dau cu barda într-o grindă îmi aminteam de glasul tatei, iar pietrele ce le-am dăltuit apoi îmi aminteau de glasul mamei"*

La Târgu Jiu găsiţi **Ansamblul monumental Constantin Brâncuşi**, alcătuit dintr-o suită de sculpturi monumentale simbolice – singurele din toată creaţia artistului situate în aer liber – ridicate în prezenţa sa între 1937 – 1938, înşirate pe acelaşi ax, pe o distanţă de 1753 m, închinate eroilor căzuţi pe câmpul de luptă în primul război mondial : **Masa Tăcerii, Poarta Sărutului cu Aleea scaunelor, Coloana Infinitului,** are analogii cu stâlpii de lemn romboidali, cu motive geometrice, ciopliţi cu barda.

Cheile Sohodolului de la Runcu. Pârâul, Sohodol izvorăşte de sub Vf. Şiglăul Mare(1682m), înălţime ce se leagă printr-o culme domoală cu Vf. Straja.

Amenajarea hidroenergetică Clocotici. Face parte din Complexul hidroenergetic Cerna – Motru – Tismana. Amenajarea constă în două baraje şi o centrală hidroelectrică. Traseul prezintă interes turistic prin accesibilitate (şosea betonată), privelişti încântătoare (zonă împădurită, căi de acces supraetajate), oferite succesiv (datorită serpentinelor), iar la capătul traseului (lacul Vâja) sunt de admirat mai multe panorame, inclusiv golul alpin al munţilor Oslea.

Spre vest, **oraşul Baia de Aramă**. Vechi centru de prelucrare a aramei. Încă se mai văd varniţe vechi şi bulgări cocsificaţi. De acolo, dintr-o peşteră, ţâşneşte un gros afluent al râului Bulba şi tot de acolo începe Valea Găinii.

Urmează renumita localitate Ponoare unde puteţi vizita **Peştera Bulba, Peştera Ponoare** şi podul natural unic din ţara noastră, numit **Podul lui Dumnezeu**.

Traversând Dealul **Pădurii de liliac**, găsim **Lacul Zăton**. care se umple pe timp ploios şi se scurge treptat prin peştera Ponoare, ieşind în jos de Podul lui Dumnezeu.

Mijloace de transport

Trăim vremuri noi ! Reţeaua Internet ne oferă azi o căutare rapidă, cu date în timp real, asupra mersului autobuzelor şi microbuzelor pe traseul Târgu-Jiu - Tismana, tur sau retur.

Tot ce trebuie să faceţi, este să intraţi pe site-ul http://www.autogari.ro , iar pe prima pagină (vedeţi imaginea de sus) veţi găsi butonul "**Căutare**" care vă conduce spre trei ferestre unde scrieţi **Targu Jiu, Gj** în cea de sus, **Tismana, Gj** în fereastra mijlocie iar în cea de jos, data când doriţi să călătoriţi. Apoi apăsaţi butonul **Caută**

Pentru înapoiere de la Tismana, veţi înlocui textul din fereastra mijlocie cu textul de sus şi data plecării. Apăsaţi apoi, **Caută**

Pe pagina cu rezultatul căutării veţi găsi un tabel cu ora plecării, ora sosirii, durata de mers, compania de transport, telefonul operatorului sau şoferului.

De la Tismana la Târgu Jiu pleacă autobuzele/micobuzele a trei companii de transport: **Marmir SRL**, la orele 5:00, 6:30, 10:00, 13:15, 14:30, 18:30, telef. +4-0253-227.877, **Expres Transport SA** /(Autogara Tg-Jiu), la orele 11:37, 17:22, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, **J&R CAR ARAD**, la orele 13:30, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050

De la Târgu-Jiu la Tismana pleacă Marmir SRL, la orele 7:10, 11:30, 13:10, 15:15, 16:45, 20:10, telef. +4-0253-227.877, Expres Transport SA /(Autogara Tg-Jiu), la orele 04:55, 13:45, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, J&R CAR ARAD, la orele 07:00, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050. **Preţ 7 lei, Tismana-TgJiu**

Există şi variante de a folosi alte trasee de transport ce duc spre localităţi învecinate sau nu.

Cursele indirecte care se pot lua din Tismana (de la gară sau centru, interesaţi-vă !) sunt: Motru, GJ ; Baia De Arama, MH ; Apa Neagra, GJ ; Obarsia Closani, MH ; Cerna Sat, GJ

UTILE:

Mersul trenurilor
www.mersultrenurilorcfr.ro/

ETA - Autogara Expres Transport SA (langa gara CFR Târgu Jiu)
Str. Nicolae Titulescu nr.5, Tel: +4-0353-806.666, Mobil: +4-0754-096.294
http://www.autogari.ro/TarguJiu/

Terenuri de agrement şi parcuri de distracţie la pensiuni

Pensiunea Ecaterina: Dispune de un teren de tenis standard. Întreaga vară aici se pot juca meciuri de tenis în timpul sejurului dvs. la Tismana. Info pens. la mijlocul ghidului

Pensiunea Plaiul Castanilor: Pe un teren rustic 100%, puteţi face echitaţie cu ponei, tir cu arcul, tir airsoft cu AK 47, alte arme şi mitraliere, tiroliană şi trambulină.

Grupul de pictură SPA - Şcoala Populară de Artă - Tismana

Grupul de pictură este condus de Gabriela Tâlvescu (Văcaru), profesor - expert în pictură la Şcoala Populară de Artă, Tg-Jiu, licenţiată la Fac. de Arte din Timişoara.

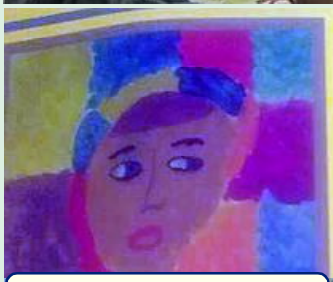

Clărirea SPA, pe str. Mănăstirii

Profesorul şi premiantele

Locaţii utile pentru turistul care vine pentru prima dată în Tismana

Pe o rază de 100 m din centru găsiţi, farmacia (spre Aleea Digului) , dispensarul (str. Tismana, spre sud), centrul de permanenţă (pe str. Brutăriei) primăria, centrul de informare turistică, sc. primară, gradiniţa, diverse magazine mixte, legume-fructe, baruri, jocuri de noroc. Vara funcţionează piaţa iar din Aleea Digului puteţi contempla Lacul C.H.E. Tismana-aval.

Pe str. Tismana, spre nord circa 4-500 m, autoservire produse alimentare, mai departe pe stânga Liceul Tehnologic şi Coop. Arta Casnică cu magazin de prezentare, mărunţişuri.

Pe str. Mănăstirii, spre nord, găsiţi grupul de pictură, un magazin de unelte electrice, materiale de construcţie, un salon de coafură, magazin alimentar, bar, atelier de covoare.

Lucru în zilele şcolare libere. Artă, talent şi seriozitate

Adrese, telefoane şi e-mail-uri utile

Telefoane utile la Tismana

Nu uitaţi prefixul GJ: 0253

Arta Casnica 374 151
BIR NOTAR IONASCU 374.402
CAB MED SLIVILESCU 374.432
CAB MEDIC BRANZAN 374.474
CAB MEDIC NANESCU 374.255
CAB Stomatologic, 0720.907.355
Salvamont 0725826668
GRUP POMPIERI 374.277
Grup Scolar Industrial 374 335
Jandarmerie, mb. 0749.066.387, 0768.478.500
Motel Tismana Nord 374 162
MĂNĂSTIRE 374.317
Ocolul silvic 374 318
OGA (SGA) TISMANA 374.239
Petrom SA, staţia loc., 374 377
POLITIA TISMANA 374.175
POMPIERII MILITARI 374.277
PRIMARIA Tismana - centrala: 0253/206101, FAX: 0253/206102
SUCCES NIC COM 374.358
ŞCOALA POCRUIA 374.434
ŞCOALA SOHODOL 374.461
Şcoala CELEI 374.413
Şcoala TOPEŞTI 374.484
Tabăra „Gura Plaiului" 374 238
Vila Ursu (fostă Sfetea) 374 489

TEL. UTILE TÂRGU JIU:
AGENTIA DE VOIAJ CFR : 211.924
INFORMATII CFR: 242.264
AUTOGARA 210.542
ACR 212.345

Centrul de servicii şi informaţii turistice Salvamont, Gorj: Blv. Victoria, nr. 7A,Tg.-Jiu - tel. 0253.222.555
Salvare nr. unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

SITE-URI UTILE DIN SI DESPRE TISMANA

Site-ul Primăriei Tismana - http://www.primariatismana.ro/
Centrul Naţional de Informare şi Promovare Turistică Tismana: http://www.infoturism-tismana.ro tel. 0253/206102 centrala primăriei
Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana
Mănăstirea Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mănăstirea_Tismana
Mănăstirea Tismana site arhivă: http://www.tismana.ro/manastirea/start.htm
Stefan Ieromonahul - Viaţa Sf. Nicodim http://www.tismana.ro/nicodim/index.htm
Revista „Sămănătorul" Tismana - http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm
Semănătorul wikipedia - https://ro.wikipedia.org/wiki/Sămănătorul
Istoria. Documentare - http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/gorj/
Costume populare - http://www.costumulpopular.ro/
Covoare oltenesti - http://www.costumpopular.ro/
Vremea: https://www.meteoblue.com/ro/vreme/prognoza/săptămâna/tismana_românia_664910
Serafim Duicu - https://ro.wikipedia.org/wiki/Serafim_Duicu

ALTELE
Consiliul Judeţean Gorj, http://www.cjgorj.ro/
Camera deputatilor, http://www.cdep.ro/

Dacă pe timpul vizitei la Tismana aveţi nevoie de îngrijire medicală urgentă, apelaţi la Centrul de Permanenţă aflat pe str. Brutăriei (Consultaţi harta cu sistemul stradal) la 250 m din centrul civic. În cazuri de probleme pe timpul drumeţiilor, apelaţi la punctul Salvamont de la confluienţa râurilor Tismana cu Tismăniţa.

Salvamont nr unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

Ghid pentru turişti tipărit de revista „Sămănătorul”

© Copyright Semănătorul Tismana - 2016. Toate drepturile rezervate editorului Nicolae N. Tomoniu şi Asociaţiei "Semănătorul Tismana". Orice reproducere parţială sau totală care nu are ca scop folosirea personală ci reproducerea pentru un câştig individual, al unei firme private sau de stat, va fi sancţionată conform legii. Suplimentul nu face obiectul Depozitului Legal al Bibliotecii Naţionale a României. Conform site-ului http://www.bibnat.ro/ISBN-s21-ro.htm ghidul „Tismana turistică” fiind o compilaţie de texte şi imagini ale revistei „Sămănătorul” intră la categorii de documente care nu primesc cod ISBN, ca de pildă, publicaţii periodice; partituri muzicale; documente cuprinzând informaţii de natură efemeră (de exemplu **materialele publicitare,** orare, jurnale, **agende, ghiduri** ş.a.)

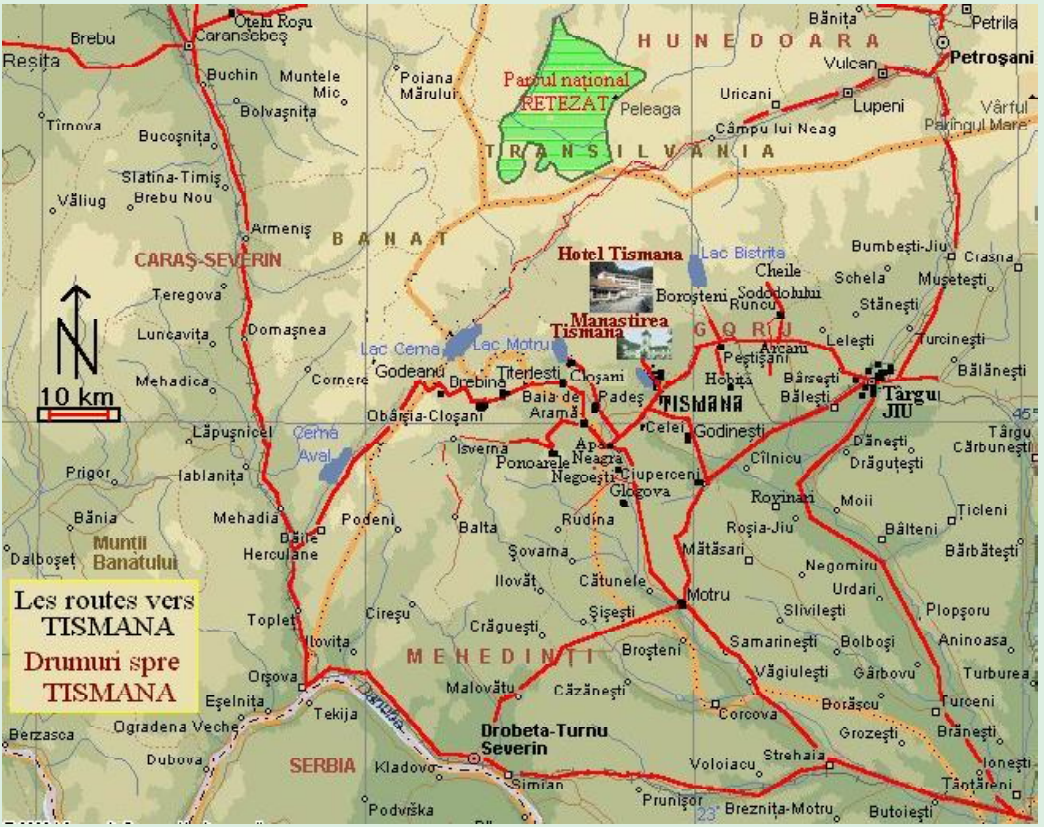

CODURILE POSTALEALE LOCALITATILOR ORAŞULUI TISMANA

TISMANA 217495	Pocruia 217501
Celei 217496	Racoti 217502
Costeni 217497	Sohodol 217503
Gornovita 217498	Topesti 217504
Izvarna 217499	Valcele 217506
	Vanata 217507

Tismana - Târgu Jiu 30 km, Hobiţa 9, Padeş 9, Baia de Aramă 14, Ponoare 18, Băile Hercul. 80.

Târgu Jiu - Dr. Tr. Severin 84 km, Craiova 104, Rm. Vâlcea 116, Bucureşti 297, Reşiţa 231, Timişoara 304, Arad 310, Oradea 341, Baia Mare 450, Cluj Napoca 306, Deva 153, Alba Iulia 199, Sibiu 214, Braşov 315, Iaşi 645, Vaslui 649, Foşani 449, Bacău 523, Constanţa 563, Galaţi 516, Tulcea 650. Vedeţi şi ***„Mijloace de transport.”***

Ghid pentru turişti

tipărit de revista „Sămănătorul”

Apare trimestrial în parteneriat cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana

Tismana turistică

- Sezonul festivalurilor de vară -

Păstraţi curăţenia !
Nu lăsaţi nimic pe poiană sau în pădure ! Puneţi deşeurile în spaţiile amenajate pentru ele !

Exemplar gratuit la chioşcul CNIPT Tismana.
Cu plată sau gratuit la pensiuni turistice şi asociaţii.

Nr. 3 / Aug 2016. Ghidul turistic gratuit apare contractual în 56 de exemplare pentru Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/ 2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general.

ORAŞUL TISMANA - Statutul său de-a lungul istoriei

Tismana este un oraş din judeţul Gorj, Oltenia, România. Localitatea este binecunoscută deoarece, la nord, pe Valea râului Tismana se află Mănăstirea Tismana, unul din primele monumente de arhitectură religioasă din Ţara Românească, alături de mânăstirile Vodiţa, Cotmeana şi Cozia. De-a lungul timpului, Tismana a fost, respectiv, în această ordine, târg al păstorilor în epoca precreştină, oraş când scaunul Banatului de Severin se mută în sec. 15, mai întâi la Tismana, apoi în sec. 16 la Strehaia, iar la Craiova în sec. 17, cetate, târg, comună reşedinţă de plasă, staţiune climaterică, comună şi, în final, prin referendum local, validat oraş în anul 2004. Începând cu data de 16 iulie 1973 fostul sat Tismana (Gorj), alături de alte 13 localităţi, se declara, experimental, sat de interes turistic denumit "sat turistic". Ordinul ministrului turismului 744/1973 dorea o reparare a degradării statutului localităţii climaterice Tismana la nivel de sat, prin declararea ei ca „sat turistic”. În realitate, Tismana n-a fost „sat turistic” decât prin acel ordin. Securitatea interzicea cazarea turiştilor străini în locuinţele particulare.

Detalii: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana

La Tismana se execută covoarele *Tismana* şi *Oltenia* simboluri ale artei tradiţionale meşteşugăreşti, iar vânatul există din abundenţă pentru că teritoriul oraşului cuprinde o parte din Parcul Naţional Domogled-Valea Cernei şi se învecinează la nord cu Parcul Naţional Retezat.

Principala activitate economică, de importanţă naţională, o reprezintă producţia de energie electrică prin două din hidrocentralele Sistemului Hidroenergetic Cerna - Motru - Tismana. Acest complex hidroenergetic a făcut parte din Planurile de amenajare a apelor din România.

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.429 - *Piatra Andreaua*, din satul Sohodol, cu suprafaţa de 1,00 ha. Zona a fost în studiu, în vederea înaintării procedurii de custodie între Primăria Tismana şi Autoritatea Teritorială pentru Protecţia Mediului (APM). S-au făcut peste 100 fotografii şi s-a cercetat mediul, constatându-se că în afara considerentelor geologice deosebite, aici trăiesc specii rare de faună şi floră, relicte glaciare din vremuri ce au spravieţuit dispariţiei în decursul timpurilor geologice.

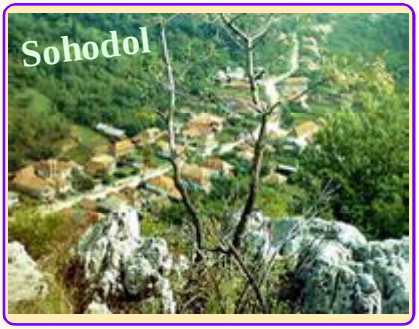

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha. Zonă aflată în procedură de custodie între Primăria Tismana şi APM.

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha.

Iazul morii şi moara Izvarna, sec. al XVIII-lea

Vedere generală de deasupra Peşterii Fuşteica

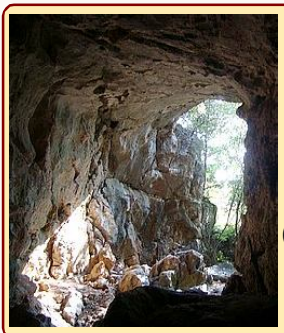

Intrarea în peştera Fuşteica - Peştera preotului, (lat. fustus = toiag)

Bazinul de azi al marelui izbuc (izvor vaucluzian) de la Izvarna. În sec. al XIX-lea, mâna concomitent o moară şi un gater ale obştii de moşneni

Staţia de Captare Izvarna care alimentează cu apă potabilă Craiova

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.433 - *Peştera Gura Plaiului*, din satul Topeşti, cu suprafaţa de 10,00 ha

Amplasare: La nord de satul Topeşti pe dealul Gura Plaiului. La vest dealul este delimitat de drumul care duce la Piscuri, la est Valea Pârgavului, la nord poteca spre Ponor, la sud terenuri particulare pentru păşunat.

Rezervaţia naturală numărul 2.436 - *Cotul cu Aluni*, aparţinând oraşului Tismana, cu suprafaţa de 25,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 10AB. Suprafaţă conform amenajamentului 26,5 ha.

Vecinătăţi: în nord-vest se prelungeşte cu Cracul Cotul cu Aluni, în sud şi sud-est este vecin cu Faţa Culmii respectiv, păşunea satului Topeşti iar la nord găsim arboret de fag în amestec cu tei. Elemente caracteristice, arboret de amestec, ua 10A = 4TE, 1GO, 3CA, 2AL T (tei, gorun, castan, alun) şi ua 10B = 3TE, 3CA, 3DT, 1AL T, vârsta 110 ani, lucrări executate de către ocolul silvic: tăieri de igienă. În aceeaşi zonă, se află Pădurea de castani Eroni.

Numai în această zonă creşte, pe arii largi, alunul turcesc a cărui înălţime se apropie de cea a arborilor din jur. Înspre sud, creşte nucul şi castanul comestibil, rezervaţia fiind vecină cu Pădurea Eroni. Pe culmea Cracul Cotul cu Aluni creşte şi o frumoasă pădure de liliac alb şi rozaliu.

Cotul cu aluni dintre Culmea Topeşti şi pădurea Eroni

Rezervaţia naturală numărul 2.437 - ***Rezervaţia botanică Cioclovina***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 12,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP IV, ua: 34D, 37C, 38B, 40B, 41B, 23D, 23B. Vecinătăţi: nord – arboret de fag în amestec cu brad, vârsta 60-70 ani, în sud, Pădurea Pocruia, rezervaţie naturală, la est, arboret de fag în amestec cu tei, 50-60 ani, la vest, arborete de amestec de fag cu diverse şi brad, 70-150 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana.

Rezervaţia naturală numărul 2.438 - ***Pădurea Tismana-Pocruia***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 51,60 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 14F, 17, 23C, 23B, 25C, 34B, 34C. Suprafaţa: 49,9 ha. Vecinătăţi: N – arboret de fag în amestec cu castan, vârsta 130 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana, S-E Dealul Pocruii, V- Culmea Pocruii

Rezervaţia naturală numărul 2.445 - ***Cornetul Pocruii***, din satul Pocruia şi oraşul Tismana, cu suprafaţa de 70,00 ha

Amplasat în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 6D, N, C, E21BC. Vecinătăţi: nord – arboret de fag vârsta 120 ani, proprietatea OS Tismana, vest - Dealul Pocruii, sud – pădure de amestec fag cu qvecinee, proprietatea Ocolului Silvic Tismana

Rezervaţia naturală numărul 2.443 - ***Muntele Oslea*****,** aparţinând oraşului Tismana şi comunei Padeş, cu suprafaţa de 280,00 ha

Este cel mai înalt vârf din Munţii Vâlcan, 1946 m. Vecinătăţile Masivului Oslea: la N se află Parcul naţional Retezat, la E - Valea Jiului de vest, la V - Valea Cernei, la S- Muntele Bou.

Situaţia ariilor naturale protejate din Tismana cu act de creare, Decretul 174/1982

Preluate în Anexa Nr.2 la legea 5/2000, ulterior nepreluate, exploatate, dar care ar trebui protejate din nou, reîmpădurite şi date în custodie. Recomandăm vizitarea.

Nr.	Denumire	Supraf.	Tip	Cat. UICN	Info
278	Dumbrava TISMANEI	363,1 ha	mixt	IV	Între localităţile Vânăta, Godineşti, Peştişani-Seuca
272	Padurea GORGANU	21,3 ha	forestier	IV	Lângă „Cornetul-Pocruia”

Monumente istorice (Institutul Naţional al Patrimoniului)

Lista monumentelor istorice din România a fost actualizată, ca anexă la Ordinul Ministrului Culturii, nr. 2.361/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, anul 178 (XXII), Nr. 670 bis, vineri 1 octombrie 2010, având un caracter oficial şi legal. A fost totuşi omis statutul de oraş al Tismanei, în listă fiind trecută comuna !

389 GJ-II-m-B-09412 **Biserica "Buna Vestire**" sat TISMANA; comuna TISMANA, 1720, ref. sec. XX

390 GJ-II-a-A-09413 **Mănăstirea Tismana** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378, cu adăugiri ulterioare

391 GJ-II-m-A-09413.01 **Biserica "Adormirea Maicii Domnului"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378

392 GJ-II-m-A-09413.02 **Paraclisul "Sf. Ilie"** sat TISMANA; comuna TISMANA, 1650, ref. 1782

393 GJ-II-m-A-09413.03 **Turn clopotniţă** sat TISMANA; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

394 GJ-II-m-A-09413.04 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

395 GJ-II-m-A-09413.05 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

396 GJ-II-m-A-09413.06 **Incintă cu turnuri de colţ** sat TISMANA; comuna TISMANA 1646-165, ref. sec.XIX

397 GJ-II-a-A-09414 **Ansamblu schitului Cioclovina de Jos** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

398 GJ-II-m-A-09414.01 **Biserica "Sf. Voievozi"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

399 GJ-II-m-A-09414.02 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA 1912

400 GJ-II-m-A-09414.03 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA

401 GJ-II-m-B-20269 **Ruinele bisericii "Sf. Ilie"** a schitului Cioclovina de Sus, sat TISMANA; comuna TISMANA, 1714

Detalii monumente istorice, alte lăcaşuri de cult

Oraşul Tismana, legănul ortodoxiei româneşti, are 11 sate aparţinătoare dar peste 17 biserici şi schituri de cult creştin otrodox, două biserici de alt cult, rar vizitate şi cu câţiva enoriaşi.

Cele mai vechi lăcaşuri de cult avizate de Comisia Naţională a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice (C.N.M.A.S.I.) sunt:

Mănăstirea Tismana atestată prin hrisovul lui Dan Vodă, dat în Argeş la 3 oct. 1385, biserica fiind mai veche (1364). Radu Vodă (1374-1384) înlocuieşte biserica din lemn la 1364, cu o biserică din zid, fiind terminată de Dan Vodă fiul lui Radu, la 1385, Mircea Vodă "isprăvind ce era nesfârşit".

Paraclisul cu o turlă este zidit din piatră pe vremea lui Matei Basarab, la 1650. Iniţial era destinat modernizării bolniţei mânăstirii care exista la orice mânăstire de tip athonit dar după un incendiu a fost restaurat la 1772, suferă stricăciuni în luptele dintre turci şi austrieci, din nou refăcut la 1782 şi târnosit în paraclis cu hramul Sf. Ilie, în sec al XIX-lea.

Schitul Cioclovina de Jos, C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana, datat din anul 1715. În 1668, se aminteşte pe Cioclovina de o biserică din lemn căreia Radu postelnicul Ştirbei îi dăruieşte o vie, pe locul căreia s-a ridicat la 1715 biserica schitului de astăzi şi chiliile. Zugrav Mihail Tutandin din Tismana. Printre donatori: Arhim. m-rii Tismana Spiridon, Nicodim egum. m-rii Tismana. Se dovedeşte însă că Cioclovina era locuită de încă din sec. al XVI-lea deoarece caligraful Macarie scrie aici o psaltire în anul 1573.

Schitul Cioclovina de Sus, clasificat C.N.M.A.S.I. 25 B 264, datat 1714 este zidit după Anuarul Mitropoliei Olteniei în anul 1711 de serdarul Cantacuzino. A fost refăcut în anii 2004- 2005, ÎPS Teofan sfinţind Schitul Cioclovina de Sus la 06.08.2005, cu hramul Schimbarea la Faţă a Domnului (Pobrejenia) Ctitor este şi Obedeanu Pătru, mare serdar şi armaş, care a mai făcut danii bisericii Işalniţa Dolj, bisericii Dobrosloveni, Olt şi la manastirea Jitianu - Dolj.

Biserica „Buna Vestire” de la intrarea în defileul Văii Tismanei, atestată în anul 1720, pe locul alteia mai vechi. In spaţiul cimitirului Tismana.

Mormântul Sf. Nicodim de la Tismana

C.N.M.A.S.I. - 25 B 262 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 264 Tismana

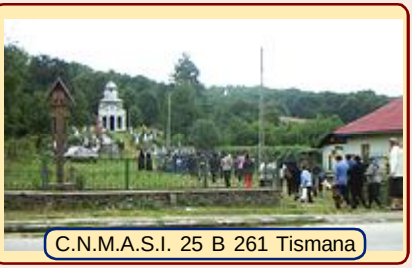

C.N.M.A.S.I. 25 B 261 Tismana

Metocuri sau metohuri

Metohurile cele mai vechi din apropiere ce ţineau de Mânăstirea Tismana se găseau în satul Seuca, Gorj, Dealul Sporăşti, Ploştina Dragoeştilor, Dealurile Mociorliţa şi Teiuşul, la nord de Gornoviţa şi pe Valea Pocruii. Lângă păstrăvăria mânăstirii, în anul 1867 exista încă, "Schitul Sfântului Antonie". Au existat metohuri ale mânăstirii Tismana în toată Oltenia, precum şi sate care erau scutite de anumite dări pentru paza mânăstirii sau alte porunci domneşti. Satele însă nu erau metohuri.

Alte biserici construite:(Din Anuarul Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1941)

Biserica din oraşul Tismana – centru, din zid în Mahalaua Prundu la 1885, în locul celei de la 1835, hramul "Izvorul Tămăduirii", reparată 1902 şi 1937. Filială biserica "Sf. Nicolae" Vânăta, datată din anul 1862, din lemn, refăcută cu lemnărie de la biserica Seuca, pe locul celei vechi, arsă din cauza bolii antrax, popular dalacul sau buba vânătă de unde şi redenumirea satului Groşani în satul Vânăta.

Biserica din oraşul Tismana-Ungureni, construită din zid la 1922, sfinţită în 1932 cu hramul "Sf. Arhangheli". Biserică filială, "Buna Vestire", 1720, cimitirul serveşte şi bisericii parohiale Tismana. Are casă parohială.

Bisericile din satul Pocruia (una din lemn, alta din piatră) construite după ce vechea biserică, de pe Valea Pocruii, nu a mai fost folosită şi de sohodoleni, ei construindu-şi propriul locaş de cult.

Biserica din satul Costeni, jud. Gorj (bis. Sf. Nicolae, c. 1770, reclădită din lemn 1841—1843 şi de zid 1902—1912.

Biserica din satul Izvarna, jud. Gorj (bis. de lemn Sf. Gheorghe, 1803 sau c. 1815, construită de preotul Ghiţă Izverceanu, dispărută, refăcută de zid 1899

Biserica din satul Celei, biserică parohială cu hramul Cuvioasa Paraschlva, construită din lemn In 1885, reparată In 1936, in stare bună. Biserica filială cu hramul „Sf. Nicolae", în satul Costeni, construită din zid tn 1902—1912.

Biserica din satul Topeşti, biserica parohială din zid la 1927, hramul Sf Nicolae, filială Gornoviţa.

Biserica din satul Vâlcele, 1864 din lemn, construită din piatră cioplită în 1923, hramul "Toţi Sfinţii".

Tismana-centru

Vânăta

Ungureni

C.N.M.A.S.I. 25 B 213 sat Pocruia

C.N.M.A.S.I. 25 B 167 sat Gornoviţa

Muzee, monumente ale eroilor

Muzeul Costumului Popular Gorjenesc Tismana. Se deschide la 10 iunie 2007, primul muzeu al costumului popular gorjenesc din istoria judeţului, având piese unicat costume populare din secolul al XIX-lea.

Muzeul Mânăstirii Tismana a fost printre primele muzee înfiinţate în judeţul Gorj, la iniţiativa Societăţii "Dorna Tismana", înfinţată în anul 1908 tocmai pentru a emancipa Valea Tismanei prin construcţia de vile, amenajarea Parcului Dendrologic şi a Fântânii Chihaia, organizare la mânăstire a unui muzeu iar în sat bibliotecă şi şcoală nouă. Apoi, la mânăstire, în 1732 pictura a fost refacută iar în 1766, a fost aplicată o nouă frescă. Aceasta, a fost apoi extrasa în 1955 şi încorporată în pereţii muzeului mânăstirii si pe coridoarele chiliilor. Două vitralii donate Paraclisului de familia George Coşbuc, la moartea fiului lor şi un vitraliu al lui George Sfetea au fost mutate şi ele în muzeu.

Monumentul eroilor din centru Tismana.

Monumentul din centrul Tismanei a fost sfinţit în august 2002. A fost o construcţie controversată, dar erau veterani de război care au luptat alături de cei cărora li s-a ridicat monumentul. Ei meritau tot respectul iar veteranii de război trebuie să-şi ducă misiunea până la capăt. Să ne arate nouă, celor de azi, că jertfa de sânge a consătenilor lor nu a fost în zadar. Familiile celor dispăruţi n-au prejudecăţi politice, ei au durerile războiului în oase. Şi pe lângă biserici, ei au construit prin eforturi proprii monumente ale eroilor în curţile bisericilor din multe sate.

Monumentul căpitanului Ion Neferescu şi fântâna din dealul Nereaz, satul Gornoviţa (vechea denumire din sec. al XIX-lea era dealul Mereaz, după merii ce creşteau aici). După ce dealul a fost cedat eroilor neamului de către rege – mare parte lui Neferescu – aceştia au plantat vii şi castani pe lângă **Castanii Seculari din Nereaz**, declaraţi deja **Monument al Naturii** de către Soc. de Geografie din Paris, la propunerea Societăţii Dorna Tismana, ca element izolat al **Parcului dendrologic Chihaia**.

In imagini: monumentul din centrul oraşului Tismana şi monumentul din dealul Nereaz, sat Gornoviţa

Trasee şi poteci turistice

Trasee marcate de Salvamont Gj.

18. Mânăstirea Tismana - Valea Bistiţei - Creasta Masivului Vâlcan, 9 ore.

19. Mânăstire- Cioclovina - Merişor - Piatra Tăiată a Iorgovanului - Păltinei - Lespezele - Boul - Şaua la Suliţi, 8 ore.

20. Tismana - Valea Pocruii -Lacul Valea Mare, 5 ore.

Trasee turistice locale.

1. Mân. Tismana - Troiţa potecii - Parcare/campare drum forestier - Popas Troiţa cu masă - Schit Cioclovina de jos - Vf. Cioclovina şi **Schit Cioclovina de sus**.

Retur pe alt traseu: Schit Cioclovina de jos - Castel de echilibru - Drum forestier - La triunghi - Cascada ascunsă - Mân. Tismana. Durata 7 ore.

2. Mân. Tismana - Pădurea de castani Eroni - Steiul Daia - Culmea Topeşti - Ruinele Schitului Mociorliţa - Drum Forestier - Peştera Gura Plaiului şi Bile, 7 ore.

3. Monumentul cpt. Neferescu din Nereaz. Cu auto, Calea Gornoviţei, oprire "La Aritel", apoi pe jos 10 min. până la Castanii Seculari, declaraţi monument al naturii.

Pensiuni, vile şi moteluri

Pensiunea Ecaterina.

Deschisă în sezonul de vară, de Sf. Paşti, de Crăciun şi revelion. Str. Calea Târgu Jiului, mobil 0735 025 890. Dispune de un teren de mini-fotbal şi unul de tenis, construite la standarde. În luna august, doritorii se pot înscrie la un concurs de tenis.

Din "Intersecţia Gară" pe str. Tismana, **Pensiunea Magnolia,** deschisă permanent.

Vila URSU, fostă Vila Sfetea, deschisă permanent, restaurant, cazare în fostele camere locuite de familia George Coşbuc şi George Sfetea, cumnatul poetului. Aici a tradus G. Coşbuc "Divina comedie" a lui Dante.

Motel Tismana, arhondaric al Mânăstirii Tismana, deschis permanent, restaurant, cazare în camere cu 2 şi 3 paturi sau apartament, fiecare cu baie sau duş şi WC.

Pensiunea Plaiul Castanilor - Gornoviţa, la 3 km de centrul CNIPTT, oferă printre altele, drumeţii cu căruţa la ariile naturale protejate din zonele Eroni şi Gura Plaiului. Specialităţi culinare, parc distracţii.

Festivaluri şi alte manifestări populare

15 august - Festivalul cântecului, jocului şi portului gorjenesc

Pe lângă vechiul "Bâlci al păstorilor", formatul actual al Festivalului Sântămăriei de la Tismana datează din anul 1966. Aici s-au lansat cei mai renumiţi solişti populari ai Gorjului.

Festivalul castanului (Organizat în jurul datei de 10 oct.) - denumire populară a unei manifestări dedicate proiectelor de salvare a pădurilor de castan comestibil.

Proiectele de salvare vizează combaterea cancerului de scoarţă al pădurilor de castani Eroni şi Pocruia prin „vaccinarea" copacilor cu un virus care nu atacă arborele ci doar ciuperca declanşatoare a cancerului de scoarţă.

25 Martie - Târgul de primăvară "Buna vestire" sau BÂLCIUl Blagoveşteniei

Bâlci de primăvară pentru seminţe, oale, ulcele şi străchini pentru dat de pomană de sărbători, participă în ultima vreme păstrăvăriile, pensiunile turistice şi firmele de artizanat.

Autorităţile locale, mai nou, organizează pe lângă sărbătorile religioase şi mese pentru săraci, înlocuindu-se astfel vechile "mese de pomană" din curţile bisericilor. Sposorizare: donaţii ale consilierilor şi localnicilor.

30 Nov. - Bâlciul "Sf. ap. Andrei" - Pocruia

Bâlci de toamnă pentru vase, putini, butoaie, oale, ulcele, străchini, linguri de lemn, postăvi, unelte şi accesorii pentru gospodărie. În ultima vreme, accesorii ferăstraie mecanice şi auto.

Festivalul răciturilor (Organizat de ANTREC Gorj, de regulă la Vila Ursu) - Participanţi: pensiuni turistice (Plaiul Castanilor în imagine), restaurante, asociaţii de crescători de animale, obşti de crescători de animale.

Puncte turistice la Tismana şi în localităţile vecine

Pe lîngă numeroasele obiective turistice cu caracter istoric şi cultural dar şi mirificele arii naturale protejate, multe declarate „Monument al naturii”: **Peştera Gura Plaiului, Pădurea de castani Eroni, Cornetul Pocruii, Izvoarele carstice, moara şi peştera Fuşteica de la Izvarna, Piatra Andreaua şi moara cu butoaie de la Sohodol, Vârful Cioclovina,** mai puteţi vizita şi site-urile arheologice de la **Cetăţui - Topeşti** (epoca bronzului) şi **Steiul Coziei - Sohodol** (Paleolitic, unelte din piatră) şi valea Tismanei, cu perla ortodoxiei româneşti, **Sfânta Mănăstire Tismana**, monument istoric şi de arhitectură.

În localităţile vecine, la 9 km se află **Casa memorială „Constantin Brâncuşi” de la Hobiţa**, tot la 9 km se află Monumentul şi „Câmpia soarelui sau a libertăţii” de la **Padeş**, de unde a pornit revoluţia lui Tudor Vladimirescu. Iar de acolo, încă 8 km, până la peştera şi **Podul lui Dumnezeu de la Ponoare**.

Casa memorială “Constantin Brâncuşi”, de la Hobiţa, menţinută în forma din anul 1876. În apropiere, rămăşiţele casei unde la 19 feb. 1876, s-a născut Constantin Brâncuşi. De aici au pornit rădăcinile şi sevele ce au hrănit opera lui Brâncuşi. *"Când se întâmpla să dau cu barda într-o grindă îmi aminteam de glasul tatei, iar pietrele ce le-am dăltuit apoi îmi aminteau de glasul mamei"*

La Târgu Jiu găsiţi **Ansamblul monumental Constantin Brâncuşi**, alcătuit dintr-o suită de sculpturi monumentale simbolice – singurele din toată creaţia artistului situate în aer liber – ridicate în prezenţa sa între 1937 – 1938, înşirate pe acelaşi ax, pe o distanţă de 1753 m, închinate eroilor căzuţi pe câmpul de luptă în primul război mondial : **Masa Tăcerii, Poarta Sărutului cu Aleea scaunelor, Coloana Infinitului,** are analogii cu stâlpii de lemn romboidali, cu motive geometrice, ciopliţi cu barda.

Cheile Sohodolului de la Runcu. Pârâul, Sohodol izvorăşte de sub Vf. Şiglăul Mare(1682m), înălţime ce se leagă printr-o culme domoală cu Vf. Straja.

Amenajarea hidroenergetică Clocotici. Face parte din Complexul hidroenergetic Cerna – Motru – Tismana. Amenajarea constă în două baraje şi o centrală hidroelectrică. Traseul prezintă interes turistic prin accesibilitate (şosea betonată), privelişti încântătoare (zonă împădurită, căi de acces supraetajate), oferite succesiv (datorită serpentinelor), iar la capătul traseului (lacul Vâja) sunt de admirat mai multe panorame, inclusiv golul alpin al munţilor Oslea.

Spre vest, **oraşul Baia de Aramă**. Vechi centru de prelucrare a aramei. Încă se mai văd varniţe vechi şi bulgări cocsificaţi. De acolo, dintr-o peşteră, ţâşneşte un gros afluent al râului Bulba şi tot de acolo începe Valea Găinii.

Urmează renumita localitate Ponoare unde puteţi vizita **Peştera Bulba, Peştera Ponoare** şi podul natural unic din ţara noastră, numit **Podul lui Dumnezeu**.

Traversând Dealul **Pădurii de liliac**, găsim **Lacul Zăton**. care se umple pe timp ploios şi se scurge treptat prin peştera Ponoare, ieşind în jos de Podul lui Dumnezeu.

Mijloace de transport

Trăim vremuri noi ! Reţeaua Internet ne oferă azi o căutare rapidă, cu date în timp real, asupra mersului autobuzelor şi microbuzelor pe traseul Târgu-Jiu - Tismana, tur sau retur.

Tot ce trebuie să faceţi, este să intraţi pe site-ul http://www.autogari.ro , iar pe prima pagină (vedeţi imaginea de sus) veţi găsi butonul "**Căutare**" care vă conduce spre trei ferestre unde scrieţi **Targu Jiu, Gj** în cea de sus, **Tismana, Gj** în fereastra mijlocie iar în cea de jos, data când doriţi să călătoriţi. Apoi apăsaţi butonul **Caută**

Pentru înapoiere de la Tismana, veţi înlocui textul din fereastra mijlocie cu textul de sus şi data plecării. Apăsaţi apoi, **Caută**

Pe pagina cu rezultatul căutării veţi găsi un tabel cu ora plecării, ora sosirii, durata de mers, compania de transport, telefonul operatorului sau şoferului.

De la Tismana la Târgu Jiu pleacă autobuzele/micobuzele a trei companii de transport: **Marmir SRL**, la orele 5:00, 6:30, 10:00, 13:15, 14:30, 18:30, telef. +4-0253-227.877, **Expres Transport SA** /(Autogara Tg-Jiu), la orele 11:37, 17:22, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, **J&R CAR ARAD**, la orele 13:30, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050

De la Târgu-Jiu la Tismana pleacă Marmir SRL, la orele 7:10, 11:30, 13:10, 15:15, 16:45, 20:10, telef. +4-0253-227.877, Expres Transport SA /(Autogara Tg-Jiu), la orele 04:55, 13:45, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, J&R CAR ARAD, la orele 07:00, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050. **Preţ 7 lei, Tismana-TgJiu**

Există şi variante de a folosi alte trasee de transport ce duc spre localităţi învecinate sau nu.

Cursele indirecte care se pot lua din Tismana (de la gară sau centru, interesaţi-vă !) sunt: Motru, GJ ; Baia De Arama, MH ; Apa Neagra, GJ ; Obarsia Closani, MH ; Cerna Sat, GJ

UTILE:

Mersul trenurilor
www.mersultrenurilorcfr.ro/

ETA - Autogara Expres Transport SA (langa gara CFR Târgu Jiu)
Str. Nicolae Titulescu nr.5, Tel: +4-0353-806.666, Mobil: +4-0754-096.294
http://www.autogari.ro/TarguJiu/

15 august - Festivalul cântecului, jocului şi portului gorjenesc

Preselecţia: Are loc în după amiaza zilei de 14 august. Se înscriu candidaţii din judeţul Gorj, vedeţi secţiunile festivalului şi condiţiile de participare alăturat.

Gala Laureaţilor: Are loc a doua zi, 15 aug. la orele 10, începând cu formaţiile de dansuri. După aceea are loc, la orele 11, spectacolul de premiere.

SECŢIUNILE FESTIVALULUI

1. Solişti vocali
2. Solişti Instrumentişti
3. Dansuri
4. Port popular

CONDIŢII DE PARTICIPARE

- Festivalul este deschis tinerilor Interpreţi dln Gorj.
- Pentru solişti vocali şl Intrumentlştl, vârsta de participare este intre 15-35 ani.
- Pentru formaţiile de dansuri vârsta de participare este între 15-60 ani; vor participa formaţii de dansuri mixte, cu minim 6 perechi;
- Soliştii vocali vor interpreta 2 piese, din care una - doină sau baladă - lără acompaniament.
- Programul soliştilor Instrumentişti nu va depăşi 6 minute.
- Pentru fiecare localitate din Gorj numărul concurenţilor este de 2 interpreţi.
- Festivalul se adresează inlerpreţilor şi forrnaţiilor de neprofestonişti
-Concurenţii sunt aşteptaţi în ziua de l4 august la Centrul Cultural „George Coşbuc" Tismana, până la orele t4.
- Formaţiile de dansuri populare vor fi prezente în ziua de 15 august, orele 9, pe scena din pădurea Tismana.

DESFĂŞURARE

- 14august 2016 {Tismana}
- ora 15, preselecţie şi repetiţii cu orchestra Ansamblului profesionist 'Doina Gorjului";
- ora 18, Spectacol concurs şi seară folclorică în aer liber.
- 15 august 2016 (Tismana)
- ora 10, Concursul formaţiilor de dansuri;
- ora 11, Spectacolul de premiere;
- ora 13, Spectacolul extraordinar susţinut de Ansamblul profesionist 'Doina Gorjului";

* CONSILIUL JUDEŢEAN GORJ *
* CONSILIUL LOCAL ŞI PRIMĂRIA TISMANA *
* CENTRUL JUDEŢEAN PENTRU CONSERVAREA ŞI PROMOVAREA CULTURII TRADIŢIONALE GORJ *
* ANSAMBLUL ARTISTIC PROFESIONIST "DOINA GORJULUI" *
* ŞCOALA POPULARĂ DE ARTĂ TÂRGU-JIU *

Festivalul-concurs al "Cântecului, jocului şi portului gorjenesc"

TISMANA, 2016

ediţia a 49-a

Ansamblul profesionist „Doina Gorjului" susţine în încheiere un frumos spectacol de muzică populară

Imagine document din istoria festivalului de la Tismana

1966 - Primele ediţii ale Festivalului Cântecului, Jocului şi Portului Popular, pe Valea Tismanei

Iată o imagine de la primele ediţii ale festivalului de la 15 august, ştiindu-se precis că în acest an a fost pregătită de autorităţi prima manifestare de Sfântamaria Mare în afara Hramului de la Mânăstirea Tismana. Ea se organiza pe Valea Tismanei pe poiana de peste râu, la nord de mânăstire. Evident că se crea multă înghesuială iar slujba de la mânăstire era deranjată. Dna prof. Emilia Popescu, la pensie, îşi aminteşte că formaţiile gorjeene erau aduse cu trenul CFF. Parada lor începea de la gara CFF Tismana, cu tribune oficiale în centrul civic, la Coop. „Arta Casnică" şi la Ocolul Silvic. După câteva ediţii, scena se mută pe poiana (vezi coperta a IV-a, Revista Sămănătorul, nr.3, aug. 2016) de la intrarea din Şarşori, degajându-se traficul rutier spre mânăstire. În imagine se remarcă în cap de coloană Nelu Pârgaru, Itu Croitoru, Viorel Virtici şi primarul Victor Foca (al 5-lea), deci formaţia de dansuri era din Pocruia. Primele ediţii ale festivalului au fost destul de grandioase. Fotografia ne-a fost pusă la dispoziţie de ing. Marcel Duicu.

Pe poiana dintre pădurea Şarşori şi satul Gornoviţa există suficient spaţiu la 15 aug.

Locaţii utile pentru turistul care vine pentru prima dată în Tismana

Pe o rază de 100 m din centru găsiţi, farmacia (spre Aleea Digului) , dispensarul (str. Tismana, spre sud), centrul de permanenţă (pe str. Brutăriei) primăria, centrul de informare turistică, sc. primară, gradiniţa, diverse magazine mixte, legume-fructe, baruri, jocuri de noroc. Vara funcţionează piaţa iar din Aleea Digului puteţi contempla Lacul C.H.E. Tismana-aval.

Pe str. Tismana, spre nord circa 4-500 m, autoservire produse alimentare, mai departe pe stânga Liceul Tehnologic şi Coop. Arta Casnică cu magazin de prezentare, mărunţişuri.

Pe str. Mănăstirii, spre nord, găsiţi grupul de pictură, un magazin de unelte electrice, materiale de construcţie, un salon de coafură, magazin alimentar, bar, atelier de covoare.

Festivalul cântecului, jocului şi portului gorjenesc se află anul acesta la a 49-a ediţie

Adrese, telefoane şi e-mail-uri utile

Telefoane utile la Tismana

Nu uitaţi prefixul GJ: 0253

Arta Casnica 374 151
BIR NOTAR IONASCU 374.402
CAB MED SLIVILESCU 374.432
CAB MEDIC BRANZAN 374.474
CAB MEDIC NANESCU 374.255
CAB Stomatologic, 0720.907.355
Salvamont 0725826668
GRUP POMPIERI 374.277
Grup Scolar Industrial 374 335
Jandarmerie, mb. 0749.066.387, 0768.478.500
Motel Tismana Nord 374 162
MĂNĂSTIRE 374.317
Ocolul silvic 374 318
OGA (SGA) TISMANA 374.239
Petrom SA, staţia loc., 374 377
POLITIA TISMANA 374.175
POMPIERII MILITARI 374.277
PRIMARIA Tismana - centrala: 0253/206101, FAX: 0253/206102
SUCCES NIC COM 374.358
ŞCOALA POCRUIA 374.434
ŞCOALA SOHODOL 374.461
Şcoala CELEI 374.413
Şcoala TOPEŞTI 374.484
Tabăra „Gura Plaiului" 374 238
Vila Ursu (fostă Sfetea) 374 489

TEL. UTILE TÂRGU JIU:
AGENTIA DE VOIAJ CFR : 211.924
INFORMATII CFR: 242.264
AUTOGARA 210.542
ACR 212.345

Centrul de servicii şi informaţii turistice Salvamont, Gorj: Blv. Victoria, nr. 7A,Tg.-Jiu - tel. 0253.222.555
Salvare nr. unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

SITE-URI UTILE DIN SI DESPRE TISMANA

Site-ul Primăriei Tismana - http://www.primariatismana.ro/
Centrul Naţional de Informare şi Promovare Turistică Tismana:
http://www.infoturism-tismana.ro **tel. 0253 374 676**
Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana
Mănăstirea Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mănăstirea_Tismana
Mănăstirea Tismana site arhivă: http://www.tismana.ro/manastirea/start.htm
Stefan Ieromonahul - Viaţa Sf. Nicodim http://www.tismana.ro/nicodim/index.htm
Revista „Sămănătorul" Tismana - http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm
Semănătorul wikipedia - https://ro.wikipedia.org/wiki/Sămănătorul
Istoria. Documentare - http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/gorj/
Costume populare - http://www.costumulpopular.ro/
Covoare oltenesti - http://www.costumpopular.ro/
Vremea: https://www.meteoblue.com/ro/vreme/prognoza/săptămâna/tismana_românia_664910
Serafim Duicu - https://ro.wikipedia.org/wiki/Serafim_Duicu
ALTELE
Consiliul Judeţean Gorj, http://www.cjgorj.ro/
Camera deputatilor, http://www.cdep.ro/

Dacă pe timpul vizitei la Tismana aveţi nevoie de îngrijire medicală urgentă, apelaţi la Centrul de Permanenţă aflat pe str. Brutăriei (Consultaţi harta cu sistemul stradal) la 250 m din centrul civic. În cazuri de probleme pe timpul drumeţiilor, apelaţi la punctul Salvamont de la confluienţa râurilor Tismana cu Tismăniţa.

Salvamont nr unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

Ghid pentru turişti tipărit de revista „Sămănătorul”

© Copyright Semănătorul Tismana - 2016. Toate drepturile rezervate editorului Nicolae N. Tomoniu şi Asociaţiei "Semănătorul Tismana". Orice reproducere parţială sau totală care nu are ca scop folosirea personală ci reproducerea pentru un câştig individual, al unei firme private sau de stat, va fi sancţionată conform legii. Suplimentul nu face obiectul Depozitului Legal al Bibliotecii Naţionale a României. Conform site-ului http://www.bibnat.ro/ISBN-s21-ro.htm ghidul „Tismana turistică” fiind o compilaţie de texte şi imagini ale revistei „Sămănătorul” intră la categorii de documente care nu primesc cod ISBN, ca de pildă, publicaţii periodice; partituri muzicale; documente cuprinzând informaţii de natură efemeră (de exemplu **materialele publicitare,** orare, jurnale, **agende, ghiduri** ş.a.)

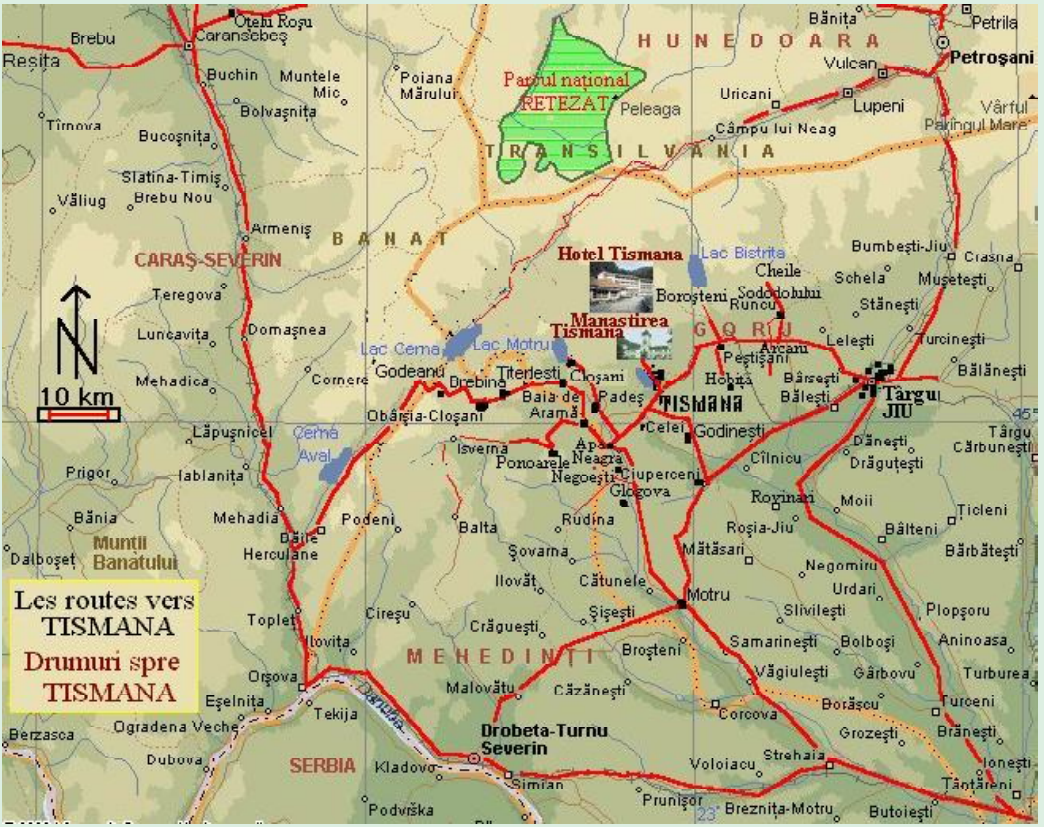

CODURILE POSTALEALE LOCALITATILOR ORAŞULUI TISMANA

TISMANA 217495	Pocruia 217501
Celei 217496	Racoti 217502
Costeni 217497	Sohodol 217503
Gornovita 217498	Topesti 217504
Izvarna 217499	Valcele 217506
	Vanata 217507

Tismana - Târgu Jiu 30 km, Hobiţa 9, Padeş 9, Baia de Aramă 14, Ponoare 18, Băile Hercul. 80.

Târgu Jiu - Dr. Tr. Severin 84 km, Craiova 104, Rm. Vâlcea 116, Bucureşti 297, Reşiţa 231, Timişoara 304, Arad 310, Oradea 341, Baia Mare 450, Cluj Napoca 306, Deva 153, Alba Iulia 199, Sibiu 214, Braşov 315, Iaşi 645, Vaslui 649, Foşani 449, Bacău 523, Constanţa 563, Galaţi 516, Tulcea 650. Vedeţi şi ***„Mijloace de transport.”***

Ghid pentru turişti

tipărit de revista „Sămănătorul”

Apare trimestrial în parteneriat cu Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana

Tismana turistică

Sezonul festivalurilor de toamnă

Exemplar gratuit la chioşcul CNIPT Tismana.
Cu plată sau gratuit la pensiuni turistice şi asociaţii.

Nr. 4 / Nov. 2016. Ghidul turistic gratuit apare contractual în 56 de exemplare pentru Primăria şi Consilul Local al oraşului Tismana invocând Legea privind susţinerea şi promovarea culturii scrise nr. 186/ 2003 şi a Legii nr. 350/2005 privind regimul finanţărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activităţi non-profit de interes general.

ORAŞUL TISMANA - Statutul său de-a lungul istoriei

Tismana este un oraş din judeţul Gorj, Oltenia, România. Localitatea este binecunoscută deoarece, la nord, pe Valea râului Tismana se află Mănăstirea Tismana, unul din primele monumente de arhitectură religioasă din Ţara Românească, alături de mânăstirile Vodiţa, Cotmeana şi Cozia. De-a lungul timpului, Tismana a fost, respectiv, în această ordine, târg al păstorilor în epoca precreştină, oraş când scaunul Banatului de Severin se mută în sec. 15, mai întâi la Tismana, apoi în sec. 16 la Strehaia, iar la Craiova în sec. 17, cetate, târg, comună reşedinţă de plasă, staţiune climaterică, comună şi, în final, prin referendum local, validat oraş în anul 2004. Începând cu data de 16 iulie 1973 fostul sat Tismana (Gorj), alături de alte 13 localităţi, se declara, experimental, sat de interes turistic denumit "sat turistic". Ordinul ministrului turismului 744/1973 dorea o reparare a degradării statutului localităţii climaterice Tismana la nivel de sat, prin declararea ei ca „sat turistic”. În realitate, Tismana n-a fost „sat turistic” decât prin acel ordin. Securitatea interzicea cazarea turiştilor străini în locuinţele particulare.

Detalii: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana

La Tismana se execută covoarele *Tismana* şi *Oltenia* simboluri ale artei tradiţionale meşteşugăreşti, iar vânatul există din abundenţă pentru că teritoriul oraşului cuprinde o parte din Parcul Naţional Domogled-Valea Cernei şi se învecinează la nord cu Parcul Naţional Retezat.

Principala activitate economică, de importanţă naţională, o reprezintă producţia de energie electrică prin două din hidrocentralele Sistemului Hidroenergetic Cerna - Motru - Tismana. Acest complex hidroenergetic a făcut parte din Planurile de amenajare a apelor din România.

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.429 - *Piatra Andreaua*, din satul Sohodol, cu suprafaţa de 1,00 ha. Zona a fost în studiu, în vederea înaintării procedurii de custodie între Primăria Tismana şi Autoritatea Teritorială pentru Protecţia Mediului (APM). S-au făcut peste 100 fotografii şi s-a cercetat mediul, constatându-se că în afara considerentelor geologice deosebite, aici trăiesc specii rare de faună şi floră, relicte glaciare din vremuri ce au spravieţuit dispariţiei în decursul timpurilor geologice.

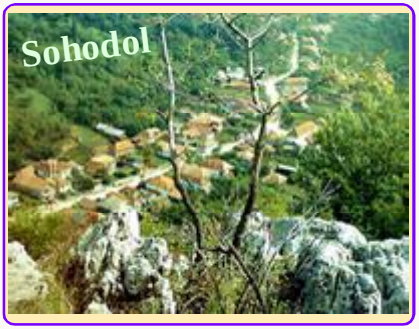

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha. Zonă aflată în procedură de custodie între Primăria Tismana şi APM.

Rezervaţia naturală numărul 2.431 *Izvoarele Izvarnei*, din satul Izvarna, cu suprafaţa de 500,00 ha.

Iazul morii şi moara Izvarna, sec. al XVIII-lea

Vedere generală de deasupra Peşterii Fuşteica

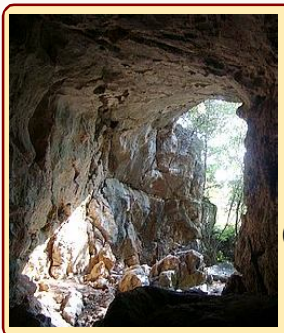

Intrarea în peştera Fuşteica - Peştera preotului, (lat. fustus = toiag)

Bazinul de azi al marelui izbuc (izvor vaucluzian) de la Izvarna. În sec. al XIX-lea, mâna concomitent o moară şi un gater ale obştii de moşneni

Staţia de Captare Izvarna care alimentează cu apă potabilă Craiova

Monumente ale naturii, arii naturale protejate

Rezervaţia naturală numărul 2.433 - *Peştera Gura Plaiului*, din satul Topeşti, cu suprafaţa de 10,00 ha

Amplasare: La nord de satul Topeşti pe dealul Gura Plaiului. La vest dealul este delimitat de drumul care duce la Piscuri, la est Valea Pârgavului, la nord poteca spre Ponor, la sud terenuri particulare pentru păşunat.

Rezervaţia naturală numărul 2.436 - *Cotul cu Aluni*, aparţinând oraşului Tismana, cu suprafaţa de 25,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 10AB. Suprafaţă conform amenajamentului 26,5 ha.

Vecinătăţi: în nord-vest se prelungeşte cu Cracul Cotul cu Aluni, în sud şi sud-est este vecin cu Faţa Culmii respectiv, păşunea satului Topeşti iar la nord găsim arboret de fag în amestec cu tei. Elemente caracteristice, arboret de amestec, ua 10A = 4TE, 1GO, 3CA, 2AL T (tei, gorun, castan, alun) şi ua 10B = 3TE, 3CA, 3DT, 1AL T, vârsta 110 ani, lucrări executate de către ocolul silvic: tăieri de igienă. În aceeaşi zonă, se află Pădurea de castani Eroni.

Numai în această zonă creşte, pe arii largi, alunul turcesc a cărui înălţime se apropie de cea a arborilor din jur. Înspre sud, creşte nucul şi castanul comestibil, rezervaţia fiind vecină cu Pădurea Eroni. Pe culmea Cracul Cotul cu Aluni creşte şi o frumoasă pădure de liliac alb şi rozaliu.

Cotul cu aluni dintre Culmea Topeşti şi pădurea Eroni

Rezervaţia naturală numărul 2.437 - ***Rezervaţia botanică Cioclovina***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 12,00 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP IV, ua: 34D, 37C, 38B, 40B, 41B, 23D, 23B. Vecinătăţi: nord – arboret de fag în amestec cu brad, vârsta 60-70 ani, în sud, Pădurea Pocruia, rezervaţie naturală, la est, arboret de fag în amestec cu tei, 50-60 ani, la vest, arborete de amestec de fag cu diverse şi brad, 70-150 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana.

Rezervaţia naturală numărul 2.438 - ***Pădurea Tismana-Pocruia***, aparţinând oraşului Tismana cu suprafaţa de 51,60 ha

Amplasată în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 14F, 17, 23C, 23B, 25C, 34B, 34C. Suprafaţa: 49,9 ha. Vecinătăţi: N – arboret de fag în amestec cu castan, vârsta 130 ani, proprietatea Ocolului Silvic Tismana, S-E Dealul Pocruii, V- Culmea Pocruii

Rezervaţia naturală numărul 2.445 - ***Cornetul Pocruii***, din satul Pocruia şi oraşul Tismana, cu suprafaţa de 70,00 ha

Amplasat în raza Ocolului Silvic Tismana, UP V, ua: 6D, N, C, E21BC. Vecinătăţi: nord – arboret de fag vârsta 120 ani, proprietatea OS Tismana, vest - Dealul Pocruii, sud – pădure de amestec fag cu qvecinee, proprietatea Ocolului Silvic Tismana

Rezervaţia naturală numărul 2.443 - ***Muntele Oslea*****,** aparţinând oraşului Tismana şi comunei Padeş, cu suprafaţa de 280,00 ha

Este cel mai înalt vârf din Munţii Vâlcan, 1946 m. Vecinătăţile Masivului Oslea: la N se află Parcul naţional Retezat, la E - Valea Jiului de vest, la V - Valea Cernei, la S- Muntele Bou.

Situaţia ariilor naturale protejate din Tismana cu act de creare, Decretul 174/1982

Preluate în Anexa Nr.2 la legea 5/2000, ulterior nepreluate, exploatate, dar care ar trebui protejate din nou, reîmpădurite şi date în custodie. Recomandăm vizitarea.

Nr.	Denumire	Supraf.	Tip	Cat. UICN	Info
278	Dumbrava TISMANEI	363,1 ha	mixt	IV	Între localităţile Vânăta, Godineşti, Peştişani-Seuca
272	Padurea GORGANU	21,3 ha	forestier	IV	Lângă „Cornetul-Pocruia”

Monumente istorice (Institutul Naţional al Patrimoniului)

Lista monumentelor istorice din România a fost actualizată, ca anexă la Ordinul Ministrului Culturii, nr. 2.361/2010, publicat în Monitorul Oficial al României, anul 178 (XXII), Nr. 670 bis, vineri 1 octombrie 2010, având un caracter oficial şi legal. A fost totuşi omis statutul de oraş al Tismanei, în listă fiind trecută comuna !

389 GJ-II-m-B-09412 **Biserica "Buna Vestire**" sat TISMANA; comuna TISMANA, 1720, ref. sec. XX

390 GJ-II-a-A-09413 **Mănăstirea Tismana** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378, cu adăugiri ulterioare

391 GJ-II-m-A-09413.01 **Biserica "Adormirea Maicii Domnului"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1377-1378

392 GJ-II-m-A-09413.02 **Paraclisul "Sf. Ilie"** sat TISMANA; comuna TISMANA, 1650, ref. 1782

393 GJ-II-m-A-09413.03 **Turn clopotniţă** sat TISMANA; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

394 GJ-II-m-A-09413.04 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

395 GJ-II-m-A-09413.05 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA sec. XVII,ref. sec. XIX

396 GJ-II-m-A-09413.06 **Incintă cu turnuri de colţ** sat TISMANA; comuna TISMANA 1646-165, ref. sec.XIX

397 GJ-II-a-A-09414 **Ansamblu schitului Cioclovina de Jos** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

398 GJ-II-m-A-09414.01 **Biserica "Sf. Voievozi"** sat TISMANA; comuna TISMANA 1715

399 GJ-II-m-A-09414.02 **Stăreţie sat TISMANA**; comuna TISMANA 1912

400 GJ-II-m-A-09414.03 **Chilii sat TISMANA**; comuna TISMANA

401 GJ-II-m-B-20269 **Ruinele bisericii "Sf. Ilie"** a schitului Cioclovina de Sus, sat TISMANA; comuna TISMANA, 1714

Detalii monumente istorice, alte lăcaşuri de cult

Oraşul Tismana, legănul ortodoxiei româneşti, are 11 sate aparţinătoare dar peste 17 biserici şi schituri de cult creştin otrodox, două biserici de alt cult, rar vizitate şi cu câţiva enoriaşi.

Cele mai vechi lăcaşuri de cult avizate de Comisia Naţională a Monumentelor, Ansamblurilor şi Siturilor Istorice (C.N.M.A.S.I.) sunt:

Mănăstirea Tismana atestată prin hrisovul lui Dan Vodă, dat în Argeş la 3 oct. 1385, biserica fiind mai veche (1364). Radu Vodă (1374-1384) înlocuieşte biserica din lemn la 1364, cu o biserică din zid, fiind terminată de Dan Vodă fiul lui Radu, la 1385, Mircea Vodă "isprăvind ce era nesfârşit".

Paraclisul cu o turlă este zidit din piatră pe vremea lui Matei Basarab, la 1650. Iniţial era destinat modernizării bolniţei mânăstirii care exista la orice mânăstire de tip athonit dar după un incendiu a fost restaurat la 1772, suferă stricăciuni în luptele dintre turci şi austrieci, din nou refăcut la 1782 şi târnosit în paraclis cu hramul Sf. Ilie, în sec al XIX-lea.

Schitul Cioclovina de Jos, C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana, datat din anul 1715. În 1668, se aminteşte pe Cioclovina de o biserică din lemn căreia Radu postelnicul Ştirbei îi dăruieşte o vie, pe locul căreia s-a ridicat la 1715 biserica schitului de astăzi şi chiliile. Zugrav Mihail Tutandin din Tismana. Printre donatori: Arhim. m-rii Tismana Spiridon, Nicodim egum. m-rii Tismana. Se dovedeşte însă că Cioclovina era locuită de încă din sec. al XVI-lea deoarece caligraful Macarie scrie aici o psaltire în anul 1573.

Schitul Cioclovina de Sus, clasificat C.N.M.A.S.I. 25 B 264, datat 1714 este zidit după Anuarul Mitropoliei Olteniei în anul 1711 de serdarul Cantacuzino. A fost refăcut în anii 2004- 2005, ÎPS Teofan sfinţind Schitul Cioclovina de Sus la 06.08.2005, cu hramul Schimbarea la Faţă a Domnului (Pobrejenia) Ctitor este şi Obedeanu Pătru, mare serdar şi armaş, care a mai făcut danii bisericii Işalniţa Dolj, bisericii Dobrosloveni, Olt şi la manastirea Jitianu - Dolj.

Biserica „Buna Vestire” de la intrarea în defileul Văii Tismanei, atestată în anul 1720, pe locul alteia mai vechi. In spaţiul cimitirului Tismana.

Mormântul Sf. Nicodim de la Tismana

C.N.M.A.S.I. - 25 B 262 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 263 Tismana

C.N.M.A.S.I. 25 B 264 Tismana

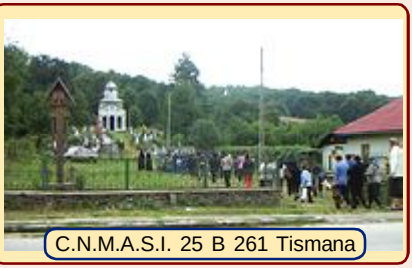

C.N.M.A.S.I. 25 B 261 Tismana

Metocuri sau metohuri

Metohurile cele mai vechi din apropiere ce ţineau de Mânăstirea Tismana se găseau în satul Seuca, Gorj, Dealul Sporăşti, Ploştina Dragoeştilor, Dealurile Mociorliţa şi Teiuşul, la nord de Gornoviţa şi pe Valea Pocruii. Lângă păstrăvăria mânăstirii, în anul 1867 exista încă, "Schitul Sfântului Antonie". Au existat metohuri ale mânăstirii Tismana în toată Oltenia, precum şi sate care erau scutite de anumite dări pentru paza mânăstirii sau alte porunci domneşti. Satele însă nu erau metohuri.

Alte biserici construite:(Din Anuarul Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1941)

Biserica din oraşul Tismana – centru, din zid în Mahalaua Prundu la 1885, în locul celei de la 1835, hramul "Izvorul Tămăduirii", reparată 1902 şi 1937. Filială biserica "Sf. Nicolae" Vânăta, datată din anul 1862, din lemn, refăcută cu lemnărie de la biserica Seuca, pe locul celei vechi, arsă din cauza bolii antrax, popular dalacul sau buba vânătă de unde şi redenumirea satului Groşani în satul Vânăta.

Biserica din oraşul Tismana-Ungureni, construită din zid la 1922, sfinţită în 1932 cu hramul "Sf. Arhangheli". Biserică filială, "Buna Vestire", 1720, cimitirul serveşte şi bisericii parohiale Tismana. Are casă parohială.

Bisericile din satul Pocruia (una din lemn, alta din piatră) construite după ce vechea biserică, de pe Valea Pocruii, nu a mai fost folosită şi de sohodoleni, ei construindu-şi propriul locaş de cult.

Biserica din satul Costeni, jud. Gorj (bis. Sf. Nicolae, c. 1770, reclădită din lemn 1841—1843 şi de zid 1902—1912.

Biserica din satul Izvarna, jud. Gorj (bis. de lemn Sf. Gheorghe, 1803 sau c. 1815, construită de preotul Ghiţă Izverceanu, dispărută, refăcută de zid 1899

Biserica din satul Celei, biserică parohială cu hramul Cuvioasa Paraschlva, construită din lemn In 1885, reparată In 1936, in stare bună. Biserica filială cu hramul „Sf. Nicolae", în satul Costeni, construită din zid tn 1902—1912.

Biserica din satul Topeşti, biserica parohială din zid la 1927, hramul Sf Nicolae, filială Gornoviţa.

Biserica din satul Vâlcele, 1864 din lemn, construită din piatră cioplită în 1923, hramul "Toţi Sfinţii".

Tismana-centru

Vânăta

Ungureni

C.N.M.A.S.I. 25 B 213 sat Pocruia

C.N.M.A.S.I. 25 B 167 sat Gornoviţa

Muzee, monumente ale eroilor

Muzeul Costumului Popular Gorjenesc Tismana. Se deschide la 10 iunie 2007, primul muzeu al costumului popular gorjenesc din istoria judeţului, având piese unicat costume populare din secolul al XIX-lea.

Muzeul Mânăstirii Tismana a fost printre primele muzee înfiinţate în judeţul Gorj, la iniţiativa Societăţii "Dorna Tismana", înfinţată în anul 1908 tocmai pentru a emancipa Valea Tismanei prin construcţia de vile, amenajarea Parcului Dendrologic şi a Fântânii Chihaia, organizare la mânăstire a unui muzeu iar în sat bibliotecă şi şcoală nouă. Apoi, la mânăstire, în 1732 pictura a fost refacută iar în 1766, a fost aplicată o nouă frescă. Aceasta, a fost apoi extrasa în 1955 şi încorporată în pereţii muzeului mânăstirii si pe coridoarele chiliilor. Două vitralii donate Paraclisului de familia George Coşbuc, la moartea fiului lor şi un vitraliu al lui George Sfetea au fost mutate şi ele în muzeu.

Monumentul eroilor din centru Tismana.

Monumentul din centrul Tismanei a fost sfinţit în august 2002. A fost o construcţie controversată, dar erau veterani de război care au luptat alături de cei cărora li s-a ridicat monumentul. Ei meritau tot respectul iar veteranii de război trebuie să-şi ducă misiunea până la capăt. Să ne arate nouă, celor de azi, că jertfa de sânge a consătenilor lor nu a fost în zadar. Familiile celor dispăruţi n-au prejudecăţi politice, ei au durerile războiului în oase. Şi pe lângă biserici, ei au construit prin eforturi proprii monumente ale eroilor în curţile bisericilor din multe sate.

Monumentul căpitanului Ion Neferescu şi fântâna din dealul Nereaz, satul Gornoviţa (vechea denumire din sec. al XIX-lea era dealul Mereaz, după merii ce creşteau aici). După ce dealul a fost cedat eroilor neamului de către rege – mare parte lui Neferescu – aceştia au plantat vii şi castani pe lângă **Castanii Seculari din Nereaz**, declaraţi deja **Monument al Naturii** de către Soc. de Geografie din Paris, la propunerea Societăţii Dorna Tismana, ca element izolat al **Parcului dendrologic Chihaia**.

In imagini: monumentul din centrul oraşului Tismana şi monumentul din dealul Nereaz, sat Gornoviţa

Trasee şi poteci turistice

Trasee marcate de Salvamont Gj.

18. Mânăstirea Tismana - Valea Bistiţei - Creasta Masivului Vâlcan, 9 ore.

19. Mânăstire- Cioclovina - Merişor - Piatra Tăiată a Iorgovanului - Păltinei - Lespezele - Boul - Şaua la Suliţi, 8 ore.

20. Tismana - Valea Pocruii -Lacul Valea Mare, 5 ore.

Trasee turistice locale.

1. Mân. Tismana - Troiţa potecii - Parcare/campare drum forestier - Popas Troiţa cu masă - Schit Cioclovina de jos - Vf. Cioclovina şi **Schit Cioclovina de sus**.

Retur pe alt traseu: Schit Cioclovina de jos - Castel de echilibru - Drum forestier - La triunghi - Cascada ascunsă - Mân. Tismana. Durata 7 ore.

2. Mân. Tismana - Pădurea de castani Eroni - Steiul Daia - Culmea Topeşti - Ruinele Schitului Mociorliţa - Drum Forestier - Peştera Gura Plaiului şi Bile, 7 ore.

3. Monumentul cpt. Neferescu din Nereaz. Cu auto, Calea Gornoviţei, oprire "La Aritel", apoi pe jos 10 min. până la Castanii Seculari, declaraţi monument al naturii.

Pensiuni, vile şi moteluri

Pensiunea Ecaterina.

Deschisă în sezonul de vară, de Sf. Paşti, de Crăciun şi revelion. Str. Calea Târgu Jiului, mobil 0735 025 890. Dispune de un teren de mini-fotbal şi unul de tenis, construite la standarde. În luna august, doritorii se pot înscrie la un concurs de tenis.

Din "Intersecţia Gară" pe str. Tismana, **Pensiunea Magnolia,** deschisă permanent.

Vila URSU, fostă Vila Sfetea, deschisă permanent, restaurant, cazare în fostele camere locuite de familia George Coşbuc şi George Sfetea, cumnatul poetului. Aici a tradus G. Coşbuc "Divina comedie" a lui Dante.

Motel Tismana, arhondaric al Mânăstirii Tismana, deschis permanent, restaurant, cazare în camere cu 2 şi 3 paturi sau apartament, fiecare cu baie sau duş şi WC.

Pensiunea Plaiul Castanilor - Gornoviţa, la 3 km de centrul CNIPTT, oferă printre altele, drumeţii cu căruţa la ariile naturale protejate din zonele Eroni şi Gura Plaiului. Specialităţi culinare, parc distracţii.

Festivaluri şi alte manifestări populare

15 august - Festivalul cântecului, jocului şi portului gorjenesc

Pe lângă vechiul "Bâlci al păstorilor", formatul actual al Festivalului Sântămăriei de la Tismana datează din anul 1966. Aici s-au lansat cei mai renumiţi solişti populari ai Gorjului.

Festivalul castanului (Organizat în jurul datei de 10 oct.) - denumire populară a unei manifestări dedicate proiectelor de salvare a pădurilor de castan comestibil.

Proiectele de salvare vizează combaterea cancerului de scoarţă al pădurilor de castani Eroni şi Pocruia prin „vaccinarea" copacilor cu un virus care nu atacă arborele ci doar ciuperca declanşatoare a cancerului de scoarţă.

25 Martie - Târgul de primăvară "Buna vestire" sau BÂLCIUl Blagoveşteniei

Bâlci de primăvară pentru seminţe, oale, ulcele şi străchini pentru dat de pomană de sărbători, participă în ultima vreme păstrăvăriile, pensiunile turistice şi firmele de artizanat.

Autorităţile locale, mai nou, organizează pe lângă sărbătorile religioase şi mese pentru săraci, înlocuindu-se astfel vechile "mese de pomană" din curţile bisericilor. Sposorizare: donaţii ale consilierilor şi localnicilor.

30 Nov. - Bâlciul "Sf. ap. Andrei" - Pocruia

Bâlci de toamnă pentru vase, putini, butoaie, oale, ulcele, străchini, linguri de lemn, postăvi, unelte şi accesorii pentru gospodărie. În ultima vreme, accesorii ferăstraie mecanice şi auto.

Festivalul răciturilor (Organizat de ANTREC Gorj, de regulă la Vila Ursu) - Participanţi: pensiuni turistice (Plaiul Castanilor în imagine), restaurante, asociaţii de crescători de animale, obşti de crescători de animale.

Puncte turistice la Tismana şi în localităţile vecine

Pe lîngă numeroasele obiective turistice cu caracter istoric şi cultural dar şi mirificele arii naturale protejate, multe declarate „Monument al naturii”: **Peştera Gura Plaiului, Pădurea de castani Eroni, Cornetul Pocruii, Izvoarele carstice, moara şi peştera Fuşteica de la Izvarna, Piatra Andreaua şi moara cu butoaie de la Sohodol, Vârful Cioclovina,** mai puteţi vizita şi site-urile arheologice de la **Cetăţui - Topeşti** (epoca bronzului) şi **Steiul Coziei - Sohodol** (Paleolitic, unelte din piatră) şi valea Tismanei, cu perla ortodoxiei româneşti, **Sfânta Mănăstire Tismana**, monument istoric şi de arhitectură.

În localităţile vecine, la 9 km se află **Casa memorială „Constantin Brâncuşi” de la Hobiţa**, tot la 9 km se află Monumentul şi „Câmpia soarelui sau a libertăţii” de la **Padeş**, de unde a pornit revoluţia lui Tudor Vladimirescu. Iar de acolo, încă 8 km, până la peştera şi **Podul lui Dumnezeu de la Ponoare**.

Casa memorială “Constantin Brâncuşi”, de la Hobiţa, menţinută în forma din anul 1876. În apropiere, rămăşiţele casei unde la 19 feb. 1876, s-a născut Constantin Brâncuşi. De aici au pornit rădăcinile şi sevele ce au hrănit opera lui Brâncuşi. *"Când se întâmpla să dau cu barda într-o grindă îmi aminteam de glasul tatei, iar pietrele ce le-am dăltuit apoi îmi aminteau de glasul mamei"*

La Târgu Jiu găsiţi **Ansamblul monumental Constantin Brâncuşi**, alcătuit dintr-o suită de sculpturi monumentale simbolice – singurele din toată creaţia artistului situate în aer liber – ridicate în prezenţa sa între 1937 – 1938, înşirate pe acelaşi ax, pe o distanţă de 1753 m, închinate eroilor căzuţi pe câmpul de luptă în primul război mondial : **Masa Tăcerii, Poarta Sărutului cu Aleea scaunelor, Coloana Infinitului,** are analogii cu stâlpii de lemn romboidali, cu motive geometrice, ciopliţi cu barda.

Cheile Sohodolului de la Runcu. Pârâul, Sohodol izvorăşte de sub Vf. Şiglăul Mare(1682m), înălţime ce se leagă printr-o culme domoală cu Vf. Straja.

Amenajarea hidroenergetică Clocotici. Face parte din Complexul hidroenergetic Cerna – Motru – Tismana. Amenajarea constă în două baraje şi o centrală hidroelectrică. Traseul prezintă interes turistic prin accesibilitate (şosea betonată), privelişti încântătoare (zonă împădurită, căi de acces supraetajate), oferite succesiv (datorită serpentinelor), iar la capătul traseului (lacul Vâja) sunt de admirat mai multe panorame, inclusiv golul alpin al munţilor Oslea.

Spre vest, **oraşul Baia de Aramă**. Vechi centru de prelucrare a aramei. Încă se mai văd varniţe vechi şi bulgări cocsificaţi. De acolo, dintr-o peşteră, ţâşneşte un gros afluent al râului Bulba şi tot de acolo începe Valea Găinii.

Urmează renumita localitate Ponoare unde puteţi vizita **Peştera Bulba, Peştera Ponoare** şi podul natural unic din ţara noastră, numit **Podul lui Dumnezeu**.

Traversând Dealul **Pădurii de liliac**, găsim **Lacul Zăton**. care se umple pe timp ploios şi se scurge treptat prin peştera Ponoare, ieşind în jos de Podul lui Dumnezeu.

Mijloace de transport

Trăim vremuri noi ! Reţeaua Internet ne oferă azi o căutare rapidă, cu date în timp real, asupra mersului autobuzelor şi microbuzelor pe traseul Târgu-Jiu - Tismana, tur sau retur.

Tot ce trebuie să faceţi, este să intraţi pe site-ul http://www.autogari.ro , iar pe prima pagină (vedeţi imaginea de sus) veţi găsi butonul "**Căutare**" care vă conduce spre trei ferestre unde scrieţi **Targu Jiu, Gj** în cea de sus, **Tismana, Gj** în fereastra mijlocie iar în cea de jos, data când doriţi să călătoriţi. Apoi apăsaţi butonul **Caută**

Pentru înapoiere de la Tismana, veţi înlocui textul din fereastra mijlocie cu textul de sus şi data plecării. Apăsaţi apoi, **Caută**

Pe pagina cu rezultatul căutării veţi găsi un tabel cu ora plecării, ora sosirii, durata de mers, compania de transport, telefonul operatorului sau şoferului.

De la Tismana la Târgu Jiu pleacă autobuzele/micobuzele a trei companii de transport: **Marmir SRL**, la orele 5:00, 6:30, 10:00, 13:15, 14:30, 18:30, telef. +4-0253-227.877, **Expres Transport SA** /(Autogara Tg-Jiu), la orele 11:37, 17:22, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, **J&R CAR ARAD**, la orele 13:30, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050

De la Târgu-Jiu la Tismana pleacă Marmir SRL, la orele 7:10, 11:30, 13:10, 15:15, 16:45, 20:10, telef. +4-0253-227.877, Expres Transport SA /(Autogara Tg-Jiu), la orele 04:55, 13:45, telef. +4-0353-806.666 şi +4-0754-096.294, J&R CAR ARAD, la orele 07:00, tel. +4-0357.444.111 şi +4-0374-005.050. **Preţ 7 lei, Tismana-TgJiu**

Există şi variante de a folosi alte trasee de transport ce duc spre localităţi învecinate sau nu.

Cursele indirecte care se pot lua din Tismana (de la gară sau centru, interesaţi-vă !) sunt: Motru, GJ ; Baia De Arama, MH ; Apa Neagra, GJ ; Obarsia Closani, MH ; Cerna Sat, GJ

UTILE:

Mersul trenurilor
www.mersultrenurilorcfr.ro/

ETA - Autogara Expres Transport SA (langa gara CFR Târgu Jiu)
Str. Nicolae Titulescu nr.5, Tel: +4-0353-806.666, Mobil: +4-0754-096.294
http://www.autogari.ro/TarguJiu/

Octombrie 2016 - Festivalul castanului de la Tismana

http://gorjexclusiv.ro : „Primarul Marian Slivilescu a precizat că producţia de castane s-a redus în ultima perioadă: „Producţia este mică, pentru că nici 10% din castanii de acum 30 de ani nu mai sunt în vegetaţie. Estimez o producţie de 3-4 tone, ceea ce este foarte puţin, pentru că de la noi se recoltau în urmă 20 de ani peste 120 de tone“.

Octombrie 2016 - Festivalul răciturilor de la Vila Ursu - Tismana

Scriitorul Serafim Duicu, născut la Tismana

Târgu Mureş, 2016 - La mormântul scriitorului Serafim Duicu

Serafim Duicu (n. 6 **august** 1938, Tismana, judeţul Gorj – d. 19 **octombrie** 1996 a fost un scriitor şi critic literar român născut la Tismana. Serafim Duicu şi-a câştigat definitiv consacrarea scriitoricească printr-o valoroasă incursiune din perspectivă contemporană în biografia a trei mari personalităţi istorice ale Ardealului: Gheorghe Şincai, Samuil Micu şi Petru Maior. Analiza totală a operei lui Samuil Micu, a fost o premieră absolută în istoriografia literară românească. Realizând un triptic monografic de mare valoare şi sinteză referitor la *Şcoala Ardeleană*, el a împlinit cu maximă fidelitate o obsesie mai veche privind iluminismul transilvănean. El a fost nu numai un critic şi istoric literar, ci a avut şi o intensă activitate publicistică, publicând articole de istorie şi critică literară în revistele *Vatra, Tribuna, Steaua, România Literară, Cronica, Ateneu, Familia, Ramuri, Convorbiri Literare, Orizont* s.a. „Festivalul-concurs de poezie şi eseu pentru elevi şi studenţi Serafim Duicu" organizat de Direcţia Judeţeană pentru Cultură, Culte şi Patrimoniul Cultural Naţional Mureş este numit în cinstea lui.

Locaţii utile pentru turistul care vine pentru prima dată în Tismana

Pe o rază de 100 m din centru găsiţi, farmacia (spre Aleea Digului) , dispensarul (str. Tismana, spre sud), centrul de permanenţă (pe str. Brutăriei) primăria, centrul de informare turistică, sc. primară, gradiniţa, diverse magazine mixte, legume-fructe, baruri, jocuri de noroc. Vara funcţionează piaţa iar din Aleea Digului puteţi contempla Lacul C.H.E. Tismana-aval.

Pe str. Tismana, spre nord circa 4-500 m, autoservire produse alimentare, mai departe pe stânga Liceul Tehnologic şi Coop. Arta Casnică cu magazin de prezentare, mărunţişuri.

Pe str. Mănăstirii, spre nord, găsiţi grupul de pictură, un magazin de unelte electrice, materiale de construcţie, un salon de coafură, magazin alimentar, bar, atelier de covoare.

Festivalul cântecului, jocului şi portului gorjenesc se află anul acesta la a 49-a ediţie

Adrese, telefoane şi e-mail-uri utile

Telefoane utile la Tismana

Nu uitaţi prefixul GJ: 0253

Arta Casnica 374 151
BIR NOTAR IONASCU 374.402
CAB MED SLIVILESCU 374.432
CAB MEDIC BRANZAN 374.474
CAB MEDIC NANESCU 374.255
CAB Stomatologic, 0720.907.355
Salvamont 0725826668
GRUP POMPIERI 374.277
Grup Scolar Industrial 374 335
Jandarmerie, mb. 0749.066.387, 0768.478.500
Motel Tismana Nord 374 162
MĂNĂSTIRE 374.317
Ocolul silvic 374 318
OGA (SGA) TISMANA 374.239
Petrom SA, staţia loc., 374 377
POLITIA TISMANA 374.175
POMPIERII MILITARI 374.277
PRIMARIA Tismana - centrala: 0253/206101, FAX: 0253/206102
SUCCES NIC COM 374.358
ŞCOALA POCRUIA 374.434
ŞCOALA SOHODOL 374.461
Şcoala CELEI 374.413
Şcoala TOPEŞTI 374.484
Tabăra „Gura Plaiului" 374 238
Vila Ursu (fostă Sfetea) 374 489

TEL. UTILE TÂRGU JIU:
AGENTIA DE VOIAJ CFR : 211.924
INFORMATII CFR: 242.264
AUTOGARA 210.542
ACR 212.345

Centrul de servicii şi informaţii turistice Salvamont, Gorj: Blv. Victoria, nr. 7A,Tg.-Jiu - tel. 0253.222.555
Salvare nr. unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

SITE-URI UTILE DIN SI DESPRE TISMANA

Site-ul Primăriei Tismana - http://www.primariatismana.ro/
Centrul Naţional de Informare şi Promovare Turistică Tismana:
http://www.infoturism-tismana.ro **tel. 0253 374 676**
Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Tismana
Mănăstirea Tismana pe wikipedia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Mănăstirea_Tismana
Mănăstirea Tismana site arhivă: http://www.tismana.ro/manastirea/start.htm
Stefan Ieromonahul - Viaţa Sf. Nicodim http://www.tismana.ro/nicodim/index.htm
Revista „Sămănătorul" Tismana - http://www.samanatorul.ro/revista/arhiva.htm
Semănătorul wikipedia - https://ro.wikipedia.org/wiki/Sămănătorul
Istoria. Documentare - http://romaniainterbelica.memoria.ro/judete/gorj/
Costume populare - http://www.costumulpopular.ro/
Covoare oltenesti - http://www.costumpopular.ro/
Vremea: https://www.meteoblue.com/ro/vreme/prognoza/săptămâna/tismana_românia_664910
Serafim Duicu - https://ro.wikipedia.org/wiki/Serafim_Duicu
ALTELE
Consiliul Judeţean Gorj, http://www.cjgorj.ro/
Camera deputatilor, http://www.cdep.ro/

Dacă pe timpul vizitei la Tismana aveţi nevoie de îngrijire medicală urgentă, apelaţi la Centrul de Permanenţă aflat pe str. Brutăriei (Consultaţi harta cu sistemul stradal) la 250 m din centrul civic. În cazuri de probleme pe timpul drumeţiilor, apelaţi la punctul Salvamont de la confluienţa râurilor Tismana cu Tismăniţa.

Salvamont nr unic 112 iar alarmare nr. 0725826668

Ghid pentru turişti tipărit de revista „Sămănătorul”

© Copyright Semănătorul Tismana - 2016. Toate drepturile rezervate editorului Nicolae N. Tomoniu şi Asociaţiei "Semănătorul Tismana". Orice reproducere parţială sau totală care nu are ca scop folosirea personală ci reproducerea pentru un câştig individual, al unei firme private sau de stat, va fi sancţionată conform legii. Suplimentul nu face obiectul Depozitului Legal al Bibliotecii Naţionale a României. Conform site-ului http://www.bibnat.ro/ISBN-s21-ro.htm ghidul „Tismana turistică” fiind o compilaţie de texte şi imagini ale revistei „Sămănătorul” intră la categorii de documente care nu primesc cod ISBN, ca de pildă, publicaţii periodice; partituri muzicale; documente cuprinzând informaţii de natură efemeră (de exemplu **materialele publicitare,** orare, jurnale, **agende, ghiduri** ş.a.)

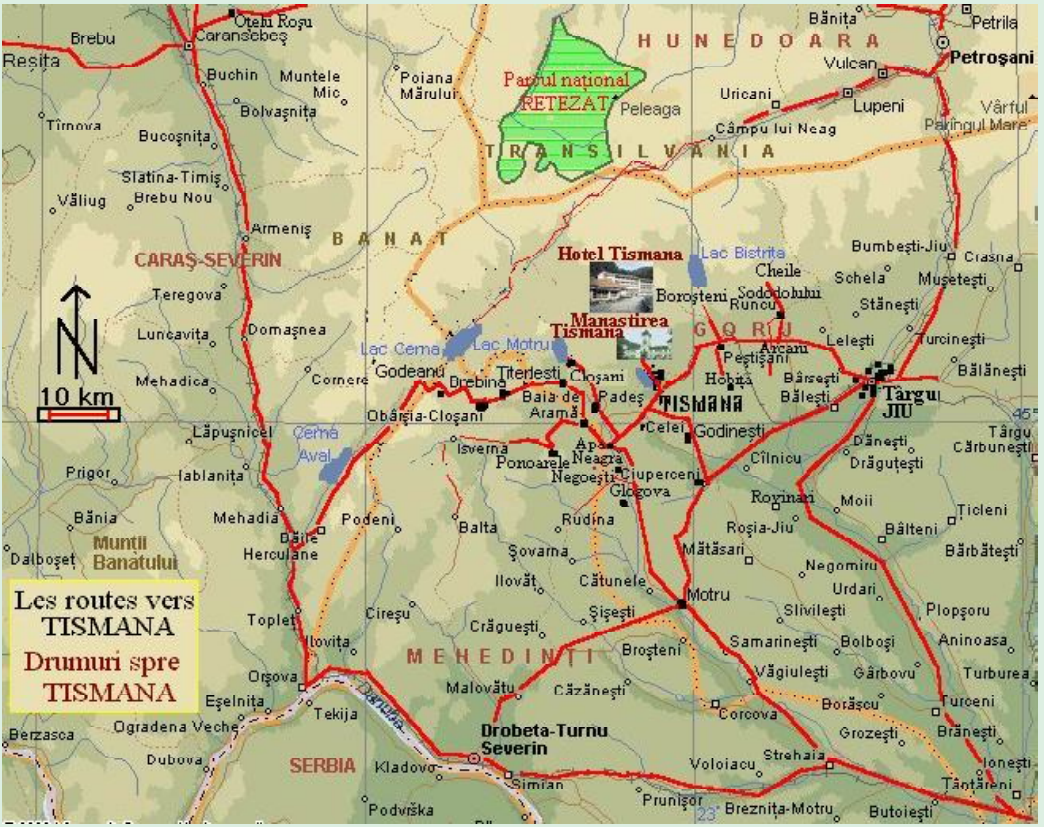

CODURILE POSTALEALE LOCALITATILOR ORAŞULUI TISMANA

TISMANA 217495	Pocruia 217501
Celei 217496	Racoti 217502
Costeni 217497	Sohodol 217503
Gornovita 217498	Topesti 217504
Izvarna 217499	Valcele 217506
	Vanata 217507

Tismana - Târgu Jiu 30 km, Hobiţa 9, Padeş 9, Baia de Aramă 14, Ponoare 18, Băile Hercul. 80.

Târgu Jiu - Dr. Tr. Severin 84 km, Craiova 104, Rm. Vâlcea 116, Bucureşti 297, Reşiţa 231, Timişoara 304, Arad 310, Oradea 341, Baia Mare 450, Cluj Napoca 306, Deva 153, Alba Iulia 199, Sibiu 214, Braşov 315, Iaşi 645, Vaslui 649, Foşani 449, Bacău 523, Constanţa 563, Galaţi 516, Tulcea 650. Vedeţi şi ***„Mijloace de transport.”***